

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Catalogo fficium Eremitarum discolatorem
ordinis St Augustini Conventus Lugdunensis

Inscriptus

S V M M I S labris comprimatur, nec sonum edet, nisi vocalis succurset ærenti, quod vitium & caperū elementorum, quæ φύσις vocant, commune est omnium, tenuem fortuit sonum, ut est elementū natura, quæ φύσις appellant.

P. Litera muta est, nec aspirationem post se admittit, nisi in dictionibus Græcis, ut Phæton. Congettetur quandoq; in transversandis

dictionibus Græcis p in b: ut quod apud Græcos φύσις, apud nos buxus scribitur, Pyrrhus, Buthus. Interdū p exilioro ph aspirato ponis solet: ut quod à Græcis φύσις, cum p aspi- rata scribitur, à nostris Punicus transfertur: sic πορφύρα, Purpureum dicimus. Quin & contrà ubi illi p exile ponunt Latini se pissimè aspiratam ponunt, ut quod illi ψύκτην, nos Hypsi- phile, scribere solemus.

P. In notis antiquorum, Pupillus. P. Posuit, vel pes, vel assus, vel Publius.

P ante A.

PACE. P. R. In notis antiquorum, Pace populo Romano. P. AEL. AVG. LIB. Publius Aelius Augusti libertus. P. L. Pal- mensi. P. A. R. Parentum. P. A. T. H. Parthicus. P. A. T. Tritius. P. A. D. I. G. vel P. G. Patriitatus dignitas. P. C. Pactum con- ventum. P. C. Pecunia constituta. P. D. Publicè dedit.

Pabulum, i, n.s. Propriè pecudum; & aliorum brutorum cibus herbaceus, foeniceus, paleaceus, vel stramentitus est. [¶] be- li. πάπυλον μήριθη. πορφύρα, πούρη, πούρος. Gall. Pasture, fourrage. Ital. Pascere, pascolo. Ger. Futter. Bel. Voeder. Hisp. El pasto de bestias: su grano. Pol. Picare. Vng. Abrak lo eledet. Ang. Forage, foder or meat for beasts.] Cæsar i. bell. Gallici: Ipse, quum pabul copia esse inciperet, ad exercitum venit. Idem de bell. civil. i: nullum frumenti ex omni provincia compottabatur, magna copia pabuli suppeditabat. Et eodem libro: Magnum in timore Afranius, Petreiusq; pervenient, ne omnino frumento pabuloq; intercluderentur. Virg. i. Aeneid. - priusquā Pabula gressantur Troia, Xanthumq; bibissent. Idem 12. Aeneid. Pervolt, & pē- nis alta atria lustrat hirundo. Pabula parva legens, nūc isq; lo- quacibus escas. ¶ Translat etiam dicitur studii, amoris, & animi pabulum. Cicero in Catone: Si verò (inquit) habet se- nectus aliquod tanquam pabulum studii & doctrinæ nihil est otiosa senectute jucundius. Lucretius lib. 4: Nam si abit quod ames, præsto simulacula tamen sunt illius, & nomen dilecte ob- versatur ad aureis: Sed fugitare decet simulacula, & pabula a- moris abstinerent sibi, atq; aliò convertere mentem. Cicero 4. Academ. Est enim animorum, ingeniorumq; naturali, quod- dam quasi pabulum consideratio, contemplatioq;. Idem de ars p. resp. Quid enim hunc prosequor, pecudem ac velutum pabulo inimicorum meorum & grande corruptum? Vid. 8. Metamorph. dederatq; gravi nova pabula morbo.

Pabularis, pabulare, om. t. Quod ad pabulū pertinet, scilicet quod pro pabulo datur. [πορφύρας. Gal. Qui m donne aux bestes appartenant à la pâture. Ital. Ciò che si appartenne à pâco. Ger. Zu den futter dienstes. Hisp. Cosa perteneciente tal pâsto. Pol. Pasewon. Vng. Abrakhovalo. Ang. Pertaining to forage, foder, or to meat of beasts.] Coluth. lib. 11. cap. 2: Vicia pabularis, & vicia seminalis. Idem lib. 2. cap. 14: Delupino nihil dubito, atq; etiam de pabulari vicia. Plin. lib. 18. cap. 16: Omnia hæc pabularia.

Pabularatis, d.p. Castrense verbum est, quemadmodū L. nor, & Aquor. [πίργας. Gall. Fourrager, paître, repaître. Ital. Pa- colare. Germ. Ruff die fütterung gehen oder reiten/auß die füttere fahren. Bel. Voeder vergaderen/ weiden. Hisp. Ir à buscar tal pâsto. Pol. Picare. Vng. Abrakozok abrakoz gywyök. Ang. To go a foraging.] Dicuntur enim propriè Pabulati milites, quum è castris sumi falcibus egressi, pabulum in usum jumentorum ex agri in ca- stra componant. Val. Maxim. lib. 5. cap. 6: Id postquam cogon- vit, depositis insignibus Imperii, familiarem vultum induit, ac pabulantum hostium globo sese objecit. ¶ Interdū Pabulari, est pascere. Col. lib. 7. cap. 6. de capellis loquens: Subinde uix incedit, compesci debet, ne procurrat, sed placide, ac seceda- buletur, ut & largi sit ubcris.

Pabulatio, nis, f.t. Aliquando est actus ipse pabulandi: non q; est castrense, quemadmodum Aquatio & Lignatio. [πίργας, πόρη. Gall. Pasture ou fourrage, le fait d'aller au fourrage. Ital. Pâco. Ger. Das aufzufahren oder ausstreiten auß die fütterung. Hisp. Obra de buscar tal pâsto. Pol. Picowanie. Vng. Abrakozok abrakoz gywyök. Ang. A providing of forage, a foraging.] Est enim pabulatio no-

priè militum, quum scilicet in agrum egrediatur cum falcibus capidi pabuli causa. Cæsar 7. bell. Gall. Omnibus modis huic restudendum, ut pabulatione & commeatu Romani prohibeantur. Aliquando inventur pro ipso pabulo. Varro 3. de Re rust. cap. 10: Si e hoio logo transuleris ubi idonea pabulatio non est, fugitivæ fiunt: de pibus.

Pabulatōr, oris, m.t. Qui pabulatum vadit. [πάπυλον μεταβα- το. Gall. Fourrager, qui va au fourrage. Ital. Pascutore. Ger. Der auss die füttere haben oder geht fütter dem Pâch zu sammen. Hain. El crero que rabuscar tal pâsto. Pol. Picownik. Vng. Abrakoz gywyök.

Ang. Forageour, a provider of food, foder or forage.] Cæsar 5. bel. i. Gallici: Repente ex omnibus partibus ad pabulatores adve- larunt. Liv. 9. bell. Punic: Deinde quā in pabulatores Romanos impetus repente ab equitibus Hispanis factus esset. &c.

Pabulatōr, iūs, adjet. [πάπυλον μεταβατομη επινοεῖ. Gall. Qui fert au fourrage. Ital. Cosa dep. scolo. Ger. Das zu der fütterung ge- hört. Hisp. Pertenciente à pâsto. Pol. Picowni. Vng. Abrakos. Ang. That serueth for forages foder.] ut, Pabulatoria corbis, in qua reponitur pabula. Col. lib. 6. cap. 3: Si grano ab silvae mus, frondis aridæ corbis pabulatoria modiorum viginti sufficit.

Pacatus. Vide Pax.

Pacificor, sceris, pactus, d.e. Pactum facio, conversio, cōtrahio.

[πάκιστον συμβάσιο, συμβάσιον, ουτισμός, ουτισμόν, ουτισμόν. Gall. Partenier, contrâler. Ital. Partuire, pattegiare. Ger. Ein vertrag oder pact machen / miteinander überkommen. Bel. Een compact oft verdrach maken. Hisp. Pâctear ò hazer pacto. Pol. Vgadzim- sie, Zakl'ad czynie, Pâct czynie. Vng. Föld fogadom, fogadás függadék. Ang. To bargain, to indent, to make a covenant.] Pacisci cum ali- quo. Plaut. in Bach. Pacisci cum illo paulula pecunia potes.

Dicimus etiam Pactus super hanc rem. Iustin. lib. 2: Cum Xer- xe nuptias filiæ ejus paciscitur. Salust. in lugur. Adherbal: ui- dent ut scilicet & oppidum lugurthæ tradat: tantum ab eo vitam paciscatur. Virg. 5. Aen.- vitaq; volunt pro laude pacisci. ¶ Po- nitur aliquando pro Promiss. Plautus. in T. in. Haec tibi pacta est Callicli filia? Id est, estne tibi promissa? Cicer. Att. lib. 5: Nec dubitat Dejotarus, cuius filio pacta est Attavasdu filia, quin cum omnibus copiis, &c. ¶ Pacisci autem, & transiger huc differunt, quod is qui transigit quasi de re dubia & lite incerta neq; finita transigit: qui vero paciscitur, donationis causa rem certam & indubitate remittit. l. j. De transact.

Pactōr, oris, m.t. [πάκτορας, πάκτορης. Gall. Faiseur de contrâcts & accords. Ital. Chi fe corrâti o accordi. Ger. Ein Vertrager/Ver- einger / Berthäddiger. Hisp. Que hazer paëlos. Pol. Vgadzak. Ang. He that makes contracts, bargains or covenants.] Cic. 7. Veit. Anfoederum interpretes, societatis pastores, religionis auto- res? Hujus compositū est De pacificor, sive De pacificor: de quo suo loco diximus.

Pactum, n.s. particip. est à pacificor, Pacto decretum. [πάκ- τον. Gall. Partionē, accordi, conveni. Ital. Pattuito. Ger. Abge- dinget zu dem vertrag abgeredt. Hisp. Pâcto. Pol. Stanowicze, Vgoda, Vmowa, Zakl'ad. Vng. Logado. Ang. A bargain, or con- venant.] Plaut. in Asin. Hinc uerunt viginti minæ bonæ, mala opera partæ, Has tibi nos pacis legibus dare jussit. Id est, ea conditione, de qua inter vos uenit. ¶ Aliq[ue]ādo nomen est, & ponitur pro cōsensu & cōficiione. [πάκτωσις, πάκτωσις. Gall. Convention, paction. Ital. Patto. Ger. Ein vertrag etwas ta- ten beider partnern verwissigend vertheilung. Hisp. Pâcto.] Cic. 2. de Invent. sic definit: Pactū est quod inter aliquos convenit, quod jam ita iustum paretur, ut iure pra. sciri dicatur. Idem 3. Offic. Pacta & promissa semper seivanda sint, quæ nec vi, nec dolo (ut prætores solent dicere) facta sint. Vl. de Pælio. I. Pactum: Pactum est duorum cōsensus atq; cōficiione: Pâlli- citatio verò, offrentis solius promissum. ¶ In ablative quandoq; accipitur pro Modo. πρός. Terent. in Andr. Eo pacto & gnari vitam, & consilium meum cognoscet.

Pactiūs, a, um, adje&. Vulgo Conventionali dicitur. ουτισμός. Gall. lib. 1. cap. 2: Cessatio pugnae pætitia, Inducio di- cuntur.

Pactio, onis, f.t. Est (ut inquit Vl. l. ff. de Pact.) duorum plu- riūme in idem cōsensus. [πάκτωσις, πάκτωσις, ουτισμός, ουτισμός. Gall. Pâcto, à la obra de pactiar. Pol. Vmowenie, Vl. lawienie, P. j. m. i. Vng. Fo- gadas meg alkondás. Ang. A covenant or bargain.] Salust. in Catil. Collegam suum Antonium pactione provincie perpulerat, ne contra Rempub. dissentiret. Cic. lib. 3. Offic. Regulus non debuit conditions pactiones bellicas & hostiles pertur- bare perjurio.

Paco, pacas, Vide Pax.

Pactiūs, Vide Pango.

Pactitlūs, a. u. m. Vide Pactum in Paedior.

Pactum, Vide pacis cor.

Pæantidēs, *mavndis*, Gemmæ sunt specie habentes aquæ glaciæ, (ut Plin. inquit) quæ in Macedonia circa Titesis sepulcrum inveniuntur. Prægnantes fieri & parere dicuntur, & parturientibus mederi. Egede & Gemonides dicuntur. Autor Plin. lib. 37 cap. 10.

Pædagogus, g. i. pen. prod. [παιδαγωγός] Gall. Pedagogue, qui a la charge de minor in enfant. Ital. Pedagogo, pedante. Ger. Ein Zuchtmester oder Lehrmester der Jugend. Hisp. Maestro de niños. Pol. Vychitel, dojorca ml' odjez. Vng. Gyermek tanito Zolza, gyermek tanito mestér. Ang. A pedagogue, that bath he charge to guid children.] Custos & institutor pueri, cui cura acumbit puerū instituendi, & vestigia ejus subsequendi, eumq; quo cunque opus fuerit, circunducendi: ita dictus qualiter magis: εἰσεγένετο: hoc est, pueri dux. Columella lib. 1: Nec postremo, quali pædagogi ejus, meminisse dedignemur Iuliifigini. Cicero de Amicitia: Ita enim modo nutrices & pædagogi maximè erunt diligendi.

Pædægiūm, Cubiculum puerorum: id est, servorum. [Vn. Zolza, x gyermek haza.] Plin. Epist. lib. 7. Rufus: Puer in pædagio mixtus pluribus dormiebat.

Pædagogium, g. i., n. f. [Germ. Einst im hauss da die Kinder und Knecht wohnen: item, ein Kindergarten. Pol. Gmach wktorum dixerit y vel uganu miskata. An. A school, also a place where children and servants lodge.] Locus est in rebus quo pueri, serviq; commorantur, qui à Græcis μάρτιοι vocantur. Plin. lib. epist. Puer in pædagogio mixtus pluribus dormiebat. q Accipitur etiam pædagogium apud Iurisconsultos pro servitio: hoc est, pro servorum & mancipiorum grege. Vlpian. l. quæsitum de Fundo instructo & instrum. legat. Si instructum fundum legasset, ea pædagogia, quæ ibi habebat, ut quum ibi venisset, pæstd essent in triclinio, legato cōtinentur. Calepinus putavit Pædagogium aliquando accipi pro puerorum concubitu, adducens illud Suetonii ex ca. 28. l. 9: Super ingenuorum pædagogia, & nuptiarum concubinitus, etiam Rubræ virginis Vestali stuprum intulit. Sed fallitur: nam in castigationibus exemplaribus Protagogia legitimus, non Pædagogia. Est autem εἰσεγένετο, Græca distio, quæ nobis productionem, vel prostitutionem sonat, διὰ τὸ εἰσεγένετον, quod est producere vel prostituere.

Pæderastēs, [παιδεραστής] Amator puerorum: quasi τὸ παιδίον ἴσχεται. Inde Pæderastia, παιδεραστία, Amor obscenus in pueros.

Pæderos, Pæderotis, παιδερώς, Gemma est quam alio nomine Opalus vocamus, nonnulli etiam Sangenum: ita dicta, teste Plin. lib. 37. cap. 6, propter eximiam gemmam ejus gratiam. παιδερώς, enim nōvis puerorum amorem significat. q Est etiam Pæderos, eodem Plin. teste lib. 22. acanthi genus, quod à non nullis Melampyllum appellatur.

Pædiā, [Græcē παιδία] Ger. Zucht/underweisung/vnb lehrt in allen guten ding. Pol. Κηδεμονία.] Disciplina institutioq; ad bonas artes, eductio, ut docet Gellius. Hinc Xenophon nobilis apud Græcos historicos, opus suum Cyri pædiām inscriptit.

Pædico, as, pen. prod. Verbū obſcenæ significationis, & Cattulo veteribusq; poētis alius usitatum.

Pædicōnes, sive Pædicatores, Puerorum amatores, concubitorum resq; παιδερά.

Pædōmathēs, παιδομάθης, Qui à pueris statim discunt, quibus opponuntur Oplimathēs, εἰσερχόμενοι, qui scilicet seriū & iam natū grandes ad discendum accedunt.

Pædōr, pædoris, pen. prod. m. t. dīrus, squalor, illuvies, fordes, & omnis immunditia, seu putor. [Στόλος γῆρας, αὐτοκράτορας, ιπποτός. Gall. Crasse, ordure. Ital. Pazzore, immunditia, sōzura mufsa. Ger. Dreck, unreinheit vnd gesang. Hisp. Hedor y hediondez. Pol. Smrod, plugañlo. Vng. Penzeleg, ofsmanság, senyeléség. Ang. Stool, fishness, filthiness.] Lucanus lib. 2: longusq; in carcere pædor. Cic. 3. Tusc. Barba pædore horida, atq; intonsa infuscat pædus illuvie scabrum. Festus putat τὸ παιδίον: hoc est, à pueris deduci, qui in illa ætate sordidi ferè sunt, nec à sordibus sciunt abstinere. Vnde Pædidos quoq; & sordidos & obsoletos appellant.

Pædotribēs, pena. prod. [παιδοτρίβης] Ger. Schuhmeister/Zuchtmeister. Pol. Mistrz ml'ode ludzi wjeliie zwijaczi, vel Pædotriba, bæ, Puerorum institutor in corpore exercendo: cujus officiū (ut inquit Plato in Gorgia) est, corpora hominum formosa robustaque efficiere.

Pædotribiā, παιδοτρίβη, Dicitur ars exercendi puerorum corpora: unde Antbot. lib. 7. Polit. precipit adolescentes statim Gymnaliæ, & Pædotribiæ esse tradendos.

Pægmā, us, n. t. Ludus interpretatur, à παιδί, ludo. Est autem machina in sublime tendens in qua puerorum cantantium erant nudi. Vip. ut de Fundo instruct. l. quæsitum. In emptione (inquit) domus ipoculata & pægmata cedere.

Pægnism, παιγνίον, Græca vox est, quæ nobis ludum sonat, vel rem ludicram, aut pueriem oblationem: Technopægnium, ludicrum quoddam poëma ab Ausonio inserptum est.

Pæoniā, s. p. [παιονία] Gall. Peonia. Ital. Peonia. Ger. Peonien oder Beulenwurzen. Hisp. Rosa montes. Pol. Piwonie.] Herba est insipida, in summo caule illiquas quoddam ferens amygdalidim similes: que quā dehiscent, grana multa & exigua ostendunt, tunici malis similia, in medio nigra, quædam rubra, quæque aut sex purpurea. Ejus duo sunt genera, Mas & Foemina, foliis præcipue distincta: mas enim folia haberet glandi, foemina verò smyrnæ. Dicta est autem Pæonia à Pæone inventore, qui ea Plutonem curasse dicitur ab Hercule vulneratum, ut fabulatur Hom. s. Iliad.

Pætūs, n. f. [Germ. Der bods augen hat: das ist wenn das auggit den augen nur halb bedekt / als wenn einer die augen halb offen hatte/glatte/obversichtig. Pol. Mroczek. An. He that looketh asquint upward.] Qui obliquatis oculis in altum respicit, vel qui alterum oculum minorem habet. Horat. 1. Serm. Sat. 3: Strabone appellat Pætum pater, & pullum male parvus. Si cui filius est. Vbi interpres Porphyrio, Strabo, qui est detortis oculis dicitur: Patus leviter declinatis. Acron ibidem: Pæti propriè dicitur, quorum hoc atq; illuc oculi velociter vertuntur. Hic Aelium familiæ Romæ cognomen sumptat.

Paganicus, Paganus, Vide Pagus.

Pages, Compæctio dicitur, licet simplex vix inveniatur, sed cōposita: ut Compages, συναρπάζει.

Pægināz, penul. corr. f. p. Vtraq; pars folii, à pangendo, quod in paginis carmina panguntur: id est, figurunt. [στάσις. Gall. Vna page. Ital. L'una & l'altra facciata della carta. Ger. Ein blatt zu beiden seiten. Hisp. Una qualquera hoja de libro. Pol. Karta połowa.] Vng. Level žal. Ang. The side of a leaf in a booke.] Vertus enim pangit vel figit in ceras dicuntur. Vel quod in libris suam quæq; obtineant regionem, ut pagi. Cic. ad Tironem lib. 16: Variè sunt affectus tuis literis, valde priore pagina perturbatus. q Plin. lib. 17. cap. 22: Paginas in vitibus vocat areas interseptas inter duo juga. Semper (inquit) quintanis seminarit: hoc est, ut quinto quoq; palo singulæ jugo paginae includantur. q Paginam utrang; facere in re aliqua dicitur, cujus tanta est auctoritas ut nihil omnino sine ipso rerum geratur. Plin. lib. 2. cap. 7. de fortuna loquens: Huic (inquit) omnia expensa, omnia frumenta accepta, & in tota ratione mortalium sola utrang; facit paginam. Hinc pagella diminutivum. Cicero ad Brutum lib. 11: Non imitor λεπτομερεῖα tuum, altera jam pagella procedit. q Hinc fit Compagino, pro conjungo, quod paginæ simul conjungantur. συναρπάζει.

Pægnūlāz, diminutivum à pagina. [στάσις. Gall. Petite page. Ital. Piccola carta. Ger. Ein blattlein. Hisp. Pequeña hoja. Pol. Kartka. Vng. Leveleske. Ang. A little side of a leaf in a booke.] Cicero ad Attic. lib. 4: Si vero id est quod nescio an sit, ut non minus longas jam in codicillorum factis futurorum Consulum paginulæ habeat quam fatorum.

Pago, γιαπεπιγι, paustum, Pacis cor, antiquum verbum. Quintiliano autore lib. 1. cap. 10. [Τὸν καλόδιον ποτίζειν. Gall. faire quelque marché, contract on accord. Ital. Pattiire, far patto. Ger. Ein vertrag oder lädtung machen. Hisp. Pasear, hacer pacto. Pol. Zakładać cise. Vng. El fogadom. Ang. To promise, to mak a bargain or couenant.] Pacta sunt, que legibus observanda sunt hoc modo: Ren ubi pagunt, oratione pagunt. Servius tamen dicit Pago (unde multi volunt venire Pepigi) nusquam lectum esse, vltq; Pepigi à Pacis cor fieri, sicut & pactus, quomodo à Placco, placui, & placitus.

Pagonoton, Tussilago, vel Bacchion, apud Dioscor. libro 2. cap. 12.

Pâgrūs, πάγρος. Ger. Meerbrebs / von etlichen Meerspinnen genannt. Piscis est ex genere cancerorum. Plin. lib. 31. cap. 10: Pagi fluvialis longissimus dens capillo adalligatus. Idem & Pagurus dicitur. Plin. lib. 9. cap. 31: Cancerorum genera carabi, astaci, maiæ, paguri, leones, & alia ignobiliora.

Pâgūlūs, πάγρης. Est de genere cancerorum post maxima maximus: de quo Plin. lib. 9. cap. 31.

Pâgu, pagi, m. f. Vicus, ubi multa ædificia rustica sunt coniuncti. [Τὸν χόρην ή τὸν περάζον κάμην. Gall. Vu gros village ou bourg Ital. Villa. Ger. Ein Dorf. His. El barrio o aldea. Pol. Wieś. Vng. Falu. Ang. A village in the country.] Διὰ τὸ παιδίον: hoc est, à fontibus circa quos rusticæ gaudent habitare, ut facilis sit aquatio. Autor Festus. q Pagus præterea accipitur pro toto jurisdictionis tractu: unde Cæsar libro 1. bell. Gall. scribit Helvetiam totam in quatuor fuisse divisam pagos. Hodie tredecim numerantur. Galli sua lingua vocant Cantones.

Pâgâtm, adverbium, Per singulos pagos. [παρὰ κάμην. Gall. De borg en bourg, de village en village. Ital. De villa in villa. Ger. Von dorff zu dorff durch alle dorffs. Hisp. De aldea en aldea. Pol. Połysiech. Vng. Falunkens. Ang. Village by village.] Liv. 2. bell. Macc.

Maced. Tempa deum, quæ pagatim sacrata habebant, dirui atq; incendi jussit.

Paganus, n.m.s. à pago dictus est. Rusticus, qui scilicet rure natu est, & educatus. [Πάγος περάζιος, καρπόντης. Gall. Villagius, rustic, paſſan. Ital. Rustico, villano. Germ. Ein Dorfmann/ Bauermeier. Hisp. Coſa de aldea, rustic. Pol. Wieſniak, chłop, gbur, ſudłak. Vng. Falſoldi, parax. Ang. An uplandish man, that dwelleth in a village.] Cicero. pro domo sua: Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani; aut montani (quoniam plebi quoq; urbanæ majores nostri conventicula, & quasi concilia quædam esse voluerunt) qui nō amplissimè non modò de salute mea, sed etiā de dignitate decreverint. Iuven. Satyr. 16.: citius falsum producere testem Contra paganum possis, quām vera loquentem Contra fortunam armati. Hinc Semipaganus, semirusticus. Persius per translationem, aīdgantiam vitans, aut ipse semipaganus. Ad sacra vatum carmen affero nostrum. q Interdum Pagani accipiuntur pro hominibus non militantibus, tametsi urbani sunt. παγανός, ἀπάρθητος. Et est verbum peculiare luteconsultorum, à quibus hæc duo perinde ac contraria opponuntur Miles, Paganus. Sueton. de Augusto: Paganum equitem Romanum, quām concionante se, admissa turba paganorum apud milites subscrībere quædam animadvertisset, curiosum & speculatorē ratus, coram fodi imperavit. Vlpian. I traſtabatur. ff. de militari testamento: Est reſcriptum à divo Pio, in eo qui quām effet paganus, fecit reſtamentum, mox militare coepit. Marcellus 1. quædam. ff. de Poenit. Quædam delicta pagano, aut nullam, aut leviorem peccati interrogant: mihi vero graviorem. q Quare autem Pagani dicantur etiam ii qui urbani sunt, hæc affertur ratio, Romanum olim divisam suisse in tribus quatuor, (sicut apud Dioctyūm lib. 4. Antiquitatum legitur) quas Pagos vocabant, in quibus habitantes Pagani dicebantur, qui nullam in aliam habitationem transſerit poterant. Hinc factum ut Paganus pro civi sumatur, qui nunquam militaverit. Et Paganus miles opponitur. Ob id à Hieronymo ceterisq; Ecclesiasticis scriptoribus Pagani appellati Ethnici, qui non sub Christi vexillo militarent. Apud Plin. Pagana lex, quā rusticū utuntur.

Paganus, Pagana, paganum, adjectivum: [Πάγος περάζιος καὶ οὐσίας. Gall. De village. Ital. Di villa. Ger. Des Dorfs/bewohner. Hisp. De barrio à aldea. Pol. Cl. opolski. Vng. Falubeli krof blid. Ang. Belonging to a village.] ut, Fercula pagana, Propert. lib. 4. Eleg. 4: Annus pastorum convivia, lusus in urbe, Quum pagina madent fercula divitias. Ovid. 1. Faſtor. Pagus agat feſtum, pagum luctate coloni. Et date paganis annua liba fociſ.

Paganus, ca, cum, Quod paganorum est: hoc est, quod ad rusticos pertinet. Vnde Paganicum peculium, vel Paganicum absolute, dicitur quod ex prædiis, vel paſtione, aliisve rusticis redditibus provenit: cui opponitur Caſtrene. Anton. in l. j. C. de Testameo. militari. Frater tuus miles, si te ſpecialiter de bonis qua in Paganico habeat, hæredē fecit, bona quæ in caſtris reliquit, petere non potes. q Paganica pila dicitur à pagis: id est, vallis, quid pagani ea uterentur: hæc est caſtior, laxiorq; & pluma plena, nec ad uſum tam agilis, ut quæ nec tam levis fit, nec jaſtata facile resiliat. Martialis libro 4: Et quæ diſſicilis turget paganica pluma, folle minus laxa eſt, & minus arcta pila. Quali dicat, eſt laxior quām pila trigonalis, & arcta firmiterq; quām follis: nam follis, tertium geaus pilæ eſt.

Paganalia, orum, n.f. καρπόντης. Feriae, quibus ſacra fiebant Ceteri & Telluri à paganis frugum & ſementorum cauſa. Dicitur etiam hæ feriae ſunt paganicas: quanquam Varro diſtingueſe videtur: quod paganalia ſint privatæ feriae alicujus pagi: paganicas vero omnium pagorum.

Pala, Inſtrumentum rusticum vulgo notum: diſta à pangeando, mutato g in l, inquit Varro libro 4. de lingua Latina. [Πάλα, rathāth, ὁ περδῶν. Gall. Vne paille. Ital. Pala, badile. Ger. Eschauſſel. Hisp. Pala, instrumento para transſalar. Pol. Lopata. Vng. Kete ſzólapat. Ang. A ſhoulder or ſhude.] Plautus: Palas vendundas ſibi & mergas datas, ut horunt ſodiat. q Eſt etiam pala instrumentum quo panis in furnum immititur & extrahitur. Cato cap. 11. de Re rustic. Palæ lignæ quatuor: ſectione venſilabrum. q Item quoddam ignis receptaculum. q Sunt etiā palæ dorsi partes dextra, laevæq; eminentes. q Itē (ut inquit Strabo lib. 3.) minores auri purgatoris massulæ, & utiq; non majores ſelibra palæ dicuntur. Plinius lib. 34. cap. 13: In æratris officinis & pſegma fit, jam liquato ære, atq; per coctio, additis etiamnum carbonibus, paulatimq; accensis, ac teperent vehementiori flatu expuitur aeris pala quædam. Sic enim legit Budæus de Aſſe, licet in quibusdam co dicibus legatur pala. q Pala quoq; anuli pars cava eſt & latior, in qua gemma inſertitur. [Πάλα, mischbetsab, ὁ περδῶν.] Cicer. lib. 3. Officiorum libi quum palam ejus anuli ad palmam converteſet, à nullo videbatur.

Pala, s.p. Arbor eſt apud Indos, quæ deſcribit Plin. lib. 12. cap. 6.

his verbis: Major alia, pomo & ſuavitate præcellentior, quo ſapienſiores Indorū vivunt. Folium alas avium imitatur, longitudine trium cubitorum, latitudine duūm. Fructum è cortice mittit, admirabilem ſucci dulcedine, ut uno quaternos faciet. Arbori nomen palæ, pomio Arienæ. Hæc ille.

Palacra, quæ & palacra à nonnullis appellatur, Major auri massæ eſt. [An. A piece or wedge of gold.] Plin. lib. 33. cap. 4. de auri massis loquens: Necnō in puteis denas excedentes libras, Palacras Hispani, alii Palacranas: idem quod minutum eſt, balūcem vocant.

Palæphatius, a, um, ut Palæphatia papyrus, Proverbio dicitur de libellis fabulosis, qui nil niſi meras fabulas, resq; incredibiles continent. Tractum à Palæphato Pario, live (ut alii malunt) Prianœ, qui nō ē magis hoc eſt, terum incredibilū multa conſcribit volumina. Virgilii tamen in carmine ad Mefſalā, Palæphatiam papyrus, ſimpliſter dixit pro libris Palæphati: Docta Palæphatia teſtatur voce papyrus.

Palæſtræ, z, f.p. Luctatio, concertatio. [Πάλαιſτρα naphtul, παλαιſτρα. Gall. La lucte, exercice à la lucte. Ital. Palæſtra, lotta. Ger. Das ringen/ein tamppfipp mit ringen. Hisp. La lucha. Pol. Moçownie, ſkoczenie, ſapacki. Vng. Kuzkodás, kuzkodás hely, maga gyarkorlo hely. Ang. A wrangling place or thefeat or wrangling vr barriers.] Διπτή τῆς πάλαιſτρας τὸν ωρού: hoc eſt, à corporis agitatione. Terentius in Eyunach. I fac periculum in literis, Fac in palæſtra, in musicis. Virgilii lib. 6: Pars in gramincis exercent membrā palæſtris. q Accipitur etiam Palæſtra, pro quavis re, aut pro quovis etiam loco, in quo præcipue ſe quis exercet. Terentius in Phorm. Ecceū ſuā palæſtra exit foras: hoc eſt, è domo lenonis, quæ eſt veluti palæſtra, officina quædam, & ludus amatoris. q Accipitur etiam Palæſtra pro decenti mētu, gestuq; totius corporis, quem Galli Contenantiam vocant. Vnde Palæſtræ vocantur, qui in hiſce corporis decentibus gestibus insigniter ſunt exercitati: quemadmodum contra Apalæſtri, qui talium motuum & gestuum plānè ſunt trudes. [παλαιſtrῖ, παλαιſtrῖ. Gall. Lutteurs. Ital. Lottatori. Ger. Unpoſchitig/der keine gebroden mit den glideren nicht uben kan/der sich nicht in poſſen ſchiden kan.] Hisp. Luchadores. Pol. Nięci grabnoſci wſiſl'owieku. Ang. He that uſeth wrangling.] Quintil. lib. 9. cap. 4. significare volens, orationem forſem nec plānè numerosam eſſe debere, qualis Panegyricus ille aded fama celebratus Isocratis: nec rursus numeris vacare, ita inquit: Sicut etiam quos palæſtritas eſſe nolumus, tamen eſſe nolumus eos qui dicuntur Apalæſtri. Vide Budæum in prioribus Annotationibus.

Palæſtræ, ci, m.f. Palæſtrita [παλαιſtrῖ. Gall. Lutteur. Ital. Lottatore Ger. Ein Ringer oder Fechter. Item, der in allem seinen thun oder reden seine gebärden führen kan / sich wäſtentlich in poſſen ſchiden. Hisp. Luchador. Pol. Zapasuk, ſermiert, ſpoſſobni do kazdej ręcej. Vng. Kuzkodás, baynek. Ang. He that uſeth wrangling.] Afranius: Depelli mihi manum per palæſtricos. q Dicuntur etiam Palæſtrici, qui palæſtrara docent: hoc eſt, qui paleſtritas exercent & instituant. q Aliquando etiam Palæſtricos appellatos invenimus qui motus gestusq; corporis formant, docentq; quo pao omnes corporis partes decenter debeamus mouere. Quintil. lib. 1. cap. 11: Ne illos quidem reprehendendos puto, qui paulum etiam palæſtricis vacaverunt. Non de iis loquor quibus pars vitæ in oleo, pars in vino consumitum: qui corporum cura mentem obruerunt. Hos enim abesse ab eo que inſtituimus, quām longissimè velim. Sed nomen idem eſt iis à quibus gestus motusq; formantur.

Palæſtræ, ca, cum, penult. corr. Quod pertinet ad palæſtram: [παλαιſtrῖ. Gall. Appartenant à lutte. Ital. Coſa de lotta. Ger. Zu dem ringen gehrig. Hisp. Coſa perteniente à lucha. Pol. ſjermtierski. Vng. Kuzkodásre valo. Ang. That pertaineth to wrangling.] Plautus in Rud. Ex urbe ad mare huc prodiuſus pabulatum pro exercitio Gymnaſtico & Palæſtrico. q Palæſtricos motus dixit Cicero 1. Officior. nimis accuratos corporis geſtus. Nam (ut ſuprā ostendimus) Palæſtra aliquando accipitur pro concinno illo omnium membrorum geſtu, quem Galli Contenantiam vocant: & Palæſtrici qui hujusmodi motus docent. Verba Ciceronis ſunt hæc: Nam palæſtrici hujusmodi motus ſep̄e ſunt odioſiores. Idem 4. in Verr. Nunquam vos prætorem tam palæſtricum vidifis.

Palæſtræ, ta, pen. prod. m.p. Qui in palæſtra ſe exercet. [παλαιſtrῖ. Gall. Lutteur. Ital. Lottatore. Ger. Ein Ringer/Fechter/der ſich in dem tamppfipp des ringens ūbt. Hisp. Luchador. Pol. Wſiſkach ſie cwycaſi albo Wſermierſtwie. Ang. A wrangler.] Cicero 6. Veſtr. de Heraclii hæreditate, quam palæſtritis conſeffiſſet; multò maximam partem iſum abſtituisse. Persius

Satyr. 4: Quinque palæstræ licet hæc plantaria vellant.
Pálam, adverb. Manifestè, aperte, in conspectu atque oculis omnium. [Παλαίς, φέρεις, φωνεῖς. Gall. Publique, aperte.]
Ital. Paleamente, apertamente. **Germ** öffentlich/vorverboten. **Bel.** Openly. **Hisp.** Publicamente. **Pol.** lawne, iasne. **Vng.** Nyuar-
zón lato mai. **Ang.** Openlie, in the sight of men.] Contraria habet Clam & obscure. Plautus in Cistel. Nostro ordini palam blan-
diuntur: clam, si occasio usquam est, frigidam subdole suffundunt. Cicero 4. Academ. Alterum quidem, ut videmus, pa-
lam: alterum, ut suspicimur, obscurius. q Palam & Interdiu,
quibus contraria Clam & noctu. **Cæsar** 3. bell. Civil. Exercitum educunt, Pompeius clam & noctu. Cæsar palam atque interdiu. q Coram ad personas certas tantum resurit: Palam ad omnes. Tertius in Eunuch. Sin falsum aut fictum, conti-
nuo palam est. q Hinc sit Propalam, ejusdem significationis:
à quo Propalo, las, pro manifesto, seu aperio, de quibus in-
fia. q Palam quæstum facere dicitur, non tantum ea quæ in
lupanario se prostituit, sed etiam siqua (ut solet) in taberna,
cauponâ, vel qua alia domo, pudori suo non parcit. c nō p-
ræter quæstum.

Pálangæ, Græci φάλαγξ dicunt. [Gall. Rouleaux qu'on met sous les neaures pour les tirer en l'eau ou à bord. Ital. Legno longo & rotundo che si mette sotto le naui per tirarle in aqua. Ger. Wâlten/feind lange grande hðtze darauff man etwas stößt oder geucht ein weile. Hisp. Las palancas de madera. Pol. Wal'ki iaki podkl'adami diawalenia. Vng. Siðm'þoly. Ang. Rollers to convey ships on land or any thing of great weight.] Sunt ligna tereta, qualia sunt quæ navigis
dum subducuntur ad littus, aut ad mare trahuntur, supponi
solent. Vnde etiam nunc Palangarios dicimus, qui aliqui
oneris sustibus transvehunt. Varto de Vit. pop. Rom. lib. 4:
Quum Poenus in fretum obviam venisset nostris, & quodam
cepisset, crudelissime pro palangis carinis subjecerat, quo
metu debilitaret nostros. Cæsar 2. bell. Civil. Palangis subje-
ctis ad turrim hostium admovent. Equidem quam exemplaria
per multa & manuscripta, & formis excusa voluntatis, in
nullo, palangis, in omnibus Phalangis memini me legisse. A
Platone ἀρχόποια, appellatur, teste Hermolao, & Cælio:
apud quos Phalangas legimus per aspirationem. Vide in di-
ctione Phalangæ.

Pálango, gas, [φαλαγξ?]. Pol. Walie. Jonus aliquod hujusmo-
di sustibus transveh. Afranius: Et capream unam temilace-
ram quaterni simul palangabant. Nonius. Manet hujus verbi
usus hodie quoque apud Italos: Spalancare enim, aperire la-
tiūs, & in diversam rem diducere distracthere quæ apud illos si-
gnificat.

Pálathæ, [Παλάθη, ιστιμμύκ. παλάθη]. Gall. Un cab. ou une masse de
figues. Ital. Palù de fichi. Ger. Ein trock. an welchen viel Seigen zu-
sammen getrocknet sind. Hisp. Maistà o pañá de higos pasados. Pol. Brz'la
u gniczniem fzw. Vng. Fwgetexa, fwgetete. Ang. A plaster or
cluster of figges.] Græca dictio est, quæ massam Latinè signifi-
cat, & propriètatem & cariarum. Autor Heythius: cujus
verba sunt hæc: παλάθη εἰνὴ τὸ σύνεργον τοῦ παλατηνοῦ. Cœpæ.
Eadem sc̄re de hac re apud Suidam leges.

Pálatim, adverb. significat Passum vagando. [Παλατινός. Gall. Vagant c' à l' Ital. Vagando in ogni parte. Ger. Mit hin und
her schweifen. Hisp. Vagando de todas partes. Pol. Rozi graniarie. Vng. Zellek, zelledeus. Ang. By wandering.] Livius lib. 5. ab Ur-
be: Tusculum palatum fucerunt.

Pálatīonis, f.t. [τὸ τοπογραφικὸν παλατῖνον, τὸ παλατῖνον. Gall. Fi-
chement de pieux, pilastres. Ital. Fondamento con palaficationi, come si ve-
de di legni fondato Venetia. Ger. Ein pfosten mit conegschtagnen psa-
len gemacht / auf die man das gebew setzt / in waſſer oder sunſt an
pſuhetigen orten Hisp. Fundamento de palos. Pol. Paliena ktorich
bud statiami. Vng. Epalei talp, lab, u fundamentom. Ang. A ma-
king of a ground ſolid to build upon by laying of great timber.] Di-
citur illud ſuſdamētū genū, quum in ſolo uliginoflo, aut
alloqui ſuſtendo ſedificio non ſatis firmo, ſiſtuca, vel ſimiſ
aliqua machina palos depangimus, cui ſedificium innitatur:
uitur hac voce Vitruvius lib. 2.

Pálatūl, Sacrificium quod fiebat Romæ in monte Palatino.
Varro de lingua Latina lib. 7.

Pálatūl's, Flamen qui conſtitutus erat ad ſacrificandū ei deæ,
in cuius tutela erat Palatium. Feflus.

Pálatum, t. n. f. Oris ecclum, quod labiis dentibus q; quasi pa-
lis, munitum fit. [Παλατίς, malakhajim, 8. m. 8. τορού. Gall.
Le palais de la bouche. Ital. Palato. Ger. Der Rachen des Munds.
Hisp. El paladar ſentido del gusto. Pol. Podniebienie. Vng. Iny.
Ang. The roof of the mouth.] Columella libro 7: Sed etiam ſi
palatum atque lingua, concolor lanæ eſt. q Legitur etiam
nominativus Palatus (nisi mend. ſauſit exemplar) apud Ci-
cer. 2. de Finib. Nec enim ſequuntur, ut cui cor ſapiat, ei non ſa-
piat, palatus.

Pálæ, ex à palam, ut ait Varro de Re rust. li. 1 cap. 50, ſive à no-
mine Pabulu, n dicitur. [Παλαίς, φέρεις. Gall. Paſſe. Ital. Pa-

glia. Ger. Sprecher. Hisp. La paja. Pol. Plewa. Vng. Polyadi.
Ang. Caffe. j Nam ea ſola primū in paſſendis animalibus
præbatur. Quo ſanè vocabulo, non culmi, ſed follicula ipſa
granularum comprehenduntur. Virgil. lib. 5. Georg. Surge-
tem ad Zephyrum palex jactantur inanes. Colum. lib. 6: Mi-
nus comino dè tuemur armentum paleis. ux utiq; quibus-
dam regionibus ſolē præſidio ſunt, & præitantur maximè ex
milio, tum ex hordeo, mox & ex tritico. Idem: Oportet fabam
maturam conterere, & paleas ejus diligenter recondere. No-
tandum(ut Servius ſentit) Palam singulari numero dici con-
tra aream. Nam quæ ex pluriſbus coſtant, ſunt tantum nume-
ri pluralis: ut Cancelli, Bigæ, Scopæ, licet abutantur poëtae.
Virgil. 1. Georg. Nequicquam pinguis palex teret area cul-
mos. q Palea quoque dicitur cartilago defluſa à collo galli
gallinaci. Colum. lib. 8. cap. 2. de gallinaceis loquens: Palea
ex rubro albantes, quæ velut incanæ barbae dependet. q Pa-
lea æris ponitur pro ramento, & excremento. Plin. lib. 34. cap.
13: Ac repente vehementiori ſatu expuit æris palea que-
dam. Sic enim ferè habent exemplaria. Budæus tamē in hoc
Plinii loco Pala legit, non Palea. q Palea etiam per quandam
metaphoram dicitur de re tenui & viili: unde Conradus Impe-
rator, cùm regni Italici coronam non Mediolani ſecundum
veterum morem ſuſcepifet, ſed alibi, vulgo tum ſerbat
corona paleæ redimitus, quæ loquendi forma etiam Græcis
uſitata fuit. Aristophanes: τὰς γέ περικάς ἔχοντας ἀπό της.
Hinc capitula in jure Canonico quæ certæ fidei non ſunt, pa-
leas appellati putant. Alciatus lib. 11. Parergon.

Pálærium, t. n. f. Locus in quo reconditū & aſervatur palea.
[εργαζόμενος. Gall. En pallier. Ital. Pagliaio. Germ. Ein spreuerter. Hisp. El pajar donde ſe guarda la paja. Pol. Plewiarium. Vng. Po-
ly ratka, polyua taro hely. Ang. A place where coffee is kept.] Col-
lumella libro 1. capite 6: Fœnilia, paleariaque, & apotheca, &
horrea.

Pálæus, ta, tum, Quod eſt factum ex paleis, vel quod paleas
habet admistas. [εργαζόμενος. Gall. Faict de paille. Ital. Fato di pa-
glia. Ger. Mit spreueren vermifet. Hisp. Hecho de paja. Pol.
Plewisti. Vng. Poluabol valo. Ang. Made of coffee or that is mixed
with coffee.] Vnde lutum paleatum dicitur, cui, ut tenacius ſit,
admitte ſunt paleæ, Colum. lib. 1. de arboribus, cap. 8: Qui-
quid inſcruerit vihi, diligenter libro ligato, atq; luto ſubacto
paleato, oblinito, operito, plagam, & ita alligato, ne aqua
ventusve penetrare poſſit.

Pálæria, n. t. Pelles dependentes ex gutture bouim, quaſi pel-
learia. [τειχοί, τεῖχος. Gall. Les fanons d'un bœuf ou vache. Ital. Pagl-
sola. Germ. Die baut ſo den Kindern wider von dem hauß oder ſa-
ten herab. Hisp. Los papos y lellas de bœuf. Pol. Boile vbi-
liat. Vng. Tehen torka alat wtygð lðr. Ang. The dewlap of a
beast hanging under the neck.] Virgil. lib. 3. Georg. Et crurum ge-
nus à mento palearia pendet. Colum. lib. 6. cap. 1: Cervice
longa, & torosa palearis amplis, & penè ad genua promi-
ſis. Non in nativus singularis eſt palear, quo uſus eſt Seneca in
Hypolito: Musco (inquit) tenaci peſtus ac palear viret.

Pálæ, [ΤΙΤΩΝ οὐ πιθεὶς μίλην.] Græca eſt diſtio, nobis Luſtam ſi-
gnificans: τοὺς πάλαις τὸ οὐ πιθεῖς: hoc eſt, ab agitatione corpo-
ris: unde Palæstra diſta eſt.

Pálillögā, παλιλογία, Iterata loquutio: hoc eſt, diſtio alii-
cuſis majoris vehementiæ cauſa repetitio. Quid autem diſ-
ferat ab Epanalexi, Epanaphora, & Anadiploſi, Vide Rufinia-
num, & Aquilam Romanum.

Palilicium ſidus, Ex ſeptem conſtat ſtellis, quas Latini Su-
culas appellant: i.e. Palilicium appellaſum, quod quum na-
tura ſi pluvium ſidus, obſervatum ſumen fuerit undecimo
Cäl. Maii, (quo die Roma Palilia celebrauitur) ſerenitatem
adducere. Vide Plin. lib. 18. cap. 26.

Pálimbachius, pen. prod. παλιμβάχιος, Genus pedis, ex pri-
ma & ſeunda longis, & ultima brevi: ut, Augustus. Idem An-
tibacchius diſtutus.

Pálimpißa, [παλιμπίστα. Ger. Hart und cyngesotten pðch.] Pix
liquida iterum deſta, & inſpiffata Plin. lib. 24. cap. 7.

Pálimpſellū, [παλιμπίſτη. Ger. Pergament oder Eſelshaut
dareyn man ſchreibt und widerumb durchdrut.] Membrana iterum
abraſa. [Pol. Tabl. g. p. korido piffinia.] Cicero Tractat libro
7. Epistol. Nam quod in Palimpſello. laudo equidem paſſi-
moniā, ſed miror quid in illa chartula ſuerit quod delere ma-
lueris, quām hæc non ſcribere, niſi foris tuas formulas. Qui-
dam hoc loco legunt Palinxellum à πάλιν iterum, & εἰς rado:
qua voce etiam uſus eſt Catullus ad Varum Epigr. 19: Puto
(inquit) eſſe illi militia aut decem, aut plura Peſcripta, nec ſic,
ut fit in palinxello. Relata: chartæ regiae, novi libri, Novi um-
bilici. Budæus in libro de Afſe. Palimpſellū interpetat charta
eſſe deleſilem qua calculatores utuntur, lunſcoſultū De-
leſitiam chartam vocant. Nam abraſis prioribus literis reſcri-
bitur. Vlpijan. I. quartæ ff. de donor. poſt. ſecun. tabul. Chartæ
appellatio ad novam refertur, & ad deleſitiam.

Pálīngēnēſſā,

Palingēnēsīa, παλιγγένεσία, Latinè dicitur Regeneratio, alteri natales. Voluit enim Pythagoras animas è corpore egressas, in alia atq; alia corpora transmigrare, non solum hominum, verum etiam brutorum: atq; ita nos identidem alios atq; alios renasci.

Palinođſā, æ, f. p. [παλινοδία. Ger. Ein Widergesang/widerruff. Bel. Ein Widereropinge.] Recantatio, sive retractatio: à verbo Græco παλινόδησθαι, quod est retractare, vel recantare: hoc est, diversa superioribus sentire, & quod semel dictum est, revo- cato. Pro quo etiam dicitus Palinodiam canere. Vide Adagia Erasmi.

Paliūrūs, m. f. παλιούρος, Frutex spinosus & asper in Cyrenaica regione præcipue proveniens, baccas ferens vini saporem suco suo commendantes. Vide Plin.lib.13.cap.19. Virg.5.Aegl. Caudus & spinis surgit paliurus acutis.

Pallā, lę, per duplex l, f. p. Muliebre vestimentum, ita dictum quod palam & foris eo utabantur. ΠΥΝ μεχιλ ηύδυν μα- hataphah γαρατά chethoneth. χλαύρα. Gall. Un pallotet Ital. Veste donzona. Ger. Ein lange vnd erbare Weibsticlung/ ein Reagenteß da Beberen/oder ein Schauben/Hanset. Hisp. Capa o ropa, vesti- dura de encima. Pol. Bl'af'sz niewiszy albo gyermek. Vng. Pa- liš a coony ember köröb. Ang. A woman's short garment with sleeves called a pallcocke.] Virgil.11.Aeneid.-pro longæ tegmine pallæ Tigidis exuviae per dorsum à vertice pendent. Plaut. in Me- nach. Pallam ad phrygionem fert consepto prandio. Palla etiam utebantur citharædi. Ovid.11. Metamorph. Ille caput flavum lauro Parnasside vincetus, Vertit humum Tyro saturata murice palla. Item tragœdi. Item 3. Amor. Fronre comæ torvà, pallà jacebat humo. In Gallia etiam omnes passim viri palla utebantur. Et videtur, inquit Bayfius, Gallica palla ac- cessisse ad formam nostri palletici manicati. Martial.lib.1: Di- midiasq; nates Gallica palla tegit. Strabo lib.5. idem sentit: Tunicatum, inquit, vice pallas manicatas gestant ad verenda usq; nates q; medias pertingentes. ¶ Est etiam hoc nomine usq; Ptolemæo teste, à latere Meridionali Corsicæ.

Pallacēs, seu Pallaca, æ, f. p. Græca dictio. Latinè concubina. [ΠΥΝ πιλέγεσθ. παλακή. Gall. Concubine. Ital. Concubina. Ger. Ein Rebewib/ bewährt. Hisp. Manceba abarraganada. Pol. sl'regnica prelatow papieskich. Ang. Aleman, or a married mans concubine.] Sueton. in Vesp. capite 21: Accubante aliqua pal- lacarum, quas in defunctæ locum Cænidis plurimas con- stiterat.

Pallādium, παλαδίου, Palladis simulacrum antiquissimum in arce Trojana, quod eo tempore quo arx, tenui plumbi q; Minervæ edificabatur, de cœlo cecidisse fuit, atq; in templo nondum recto sibi locum delegisse. Quæ res quum omnibus maximò esset miraculo, ab Apolline responsum est, tam diu urbē incolumente fore, quæcum diu simulacrum illud intra mœnia servaretur. Itaq; tempore belli illius quod cōmunitibus viribus Græciatota adversus Trojanos gessit, quum alia spes captiundæ Trojæ non esset, nisi prius sublato Palladio, datum negotium est Vlyssi & Diomedi ut per cloacas in urbem ascenderent, fa- tale; Minervæ simulacrum auferrent. Quo facto, urbem tu- telari Palladis numine spoliatam, infirmam captuq; non ad- modum difficilem reddiderunt.

Pallacana, Cépe genus est, nullo ferè capite, radice tantum oblonga, quod subinde refecatur ut porrum. Plin.lib.19.cap.6. Apud nos prima duo cæparum genera, unum condimen- tum, quod illi Gethyon, nostri Pallacanam vocant. Scrutus mensibus Martio, Aprili, Maio. Afterum capitatum, &c.

Pallēo, palles, Pallidus, vide Pallor.

Pallūrūm, lii, n. f. Vestimenti genus extimum quod tunicæ su- pendui solet. [ΠΥΝ μεχιλ, τηλούρ, ιμένος. Gall. Vne robe longue, maneca. Ital. Manella, sopravesta. Ger. Ein mantelrock/ein lang er- darta kleid/so man vber die andern entgeg. Hisp. Manta. Pol. Zwier- chowa skuma, pl'af'sz. Vng. Palást köröb. Ang. A longe robe, a clo- ke, or coape.] Vnde proverbium: Tunica pallio proximior est. Dictum autem putatur Pallium, quod palam: hoc est, foris gestaretur. Propriè autem Græcorum habitus hoc nomine dicebatur, quemadmodum Romanorum Toga. Suet. in Au- gust. Sed cæteros continuos dies inter varia munuscula to- gas insuper & pallia distribuit, lege proposita, ut Romani Græci, Græci Romano habitu uterentur. Vnde Pallati Græci dicti sunt, & Comœdia palliate, quæ scriptæ sunt secundum ritus & habitus palliatorum: hoc est, Græcorum. Autores Donatus & Diomedes. Cicero 3. de Oratore Hippias gloriatus est, pallium quo amictus, soccos quibus induitus esset, se manus sua confecisse. Idem 3 de Nat. deor. de Dionysio tyranno: Qui quum ad Peloponnesum clâsem appulisset, & in fauorum venisset Iovis Olympii, aureum ei detraxit amiculum grandi pondere, quo lovem ornarat ex manubii Carthaginensium tyrannus Hiero: atq; in eo etiam cavillatus est, & estate grave esse aureum amiculum, hyeme frigidum: eiq; lâneum pallium iacevit: quum id esse aptum ad omne anni tempus diceret.

¶ Pallium quoq; philosophorum erat. Gell. lib 9: Video, in- quæ Herodes, barbam & pallium, philosophum nondum vi- deo. Pallia inter communia vestimenta annumerantur Vlpiano: quæ promiscua appellat. Tacit. lib. 3: Promiscuas viris & foeminis vestes.

Palliolūm, li, diminut. à Pallio: id est, brevius & vilius pallium. [παλιολόμ. Gall. Petit manteau. Ital. Picciolo mantello. Germ. Ein mäntelchen/öder mantelrock. Hisp. Pequenna manta. Pol. Bl'af'sz, metlik. Vng. Köröb, palástotska. Ang. A little cloke.] Cic. 3. Tuscul. Sæpè est etiam sub palliolo sordido sapientia. Palliolatūm, adverbium. Plautus in Pscud. Palliolatim amictus sic incessi ludibundus.

Palliolatūs, m. f. Palliolo indutus. [παλιολόμ. Gall. Vestito d'una robe longue. Ital. Vestito di roba lunga, coperto di mantello. Ger. Mit einem langen rock oder mantelrock bekleidet. Hisp. Vestido dimanta. Pol. Bl'af'sz obliecioni. Vng. Palástotska ban öltö zölt. Ang. Clothed with a cloak or coape.] Sueton de Claud. Palliolatūs novo more præsededit. Martial.lib.9: Hanc volo, quæ facilis quæ palliolata vagatur.

Palliatūs, ra, tum, Pallio indutus, & pallio coopertus. [παλιορό- φο. Cicero ad Quint. Fratr. lib. 3: Deniq; illi palliati topiariam facere videantur. Idem pro Rabirio Posth. Itaque objiciat li- cet quæcum voles sæpè palliatum fuisse. Apud Apulicum legi- tur verbum Palliare pro tegere, vel celare. Nec (inquit) palliati tam aperta res potest: id est, cooperiri, vel dissimulari.

Palliatūrum, a, f. Rude ac vile pallium. [παλιορόφ. Apuleius: Ecce Socratem contubernalem meum cōspicio: humili sedebat scis- si palliastro semiamicus.

Pallor, palloris, pen. prod. m. t. [ΠΥΝ ιεράκων, οξείας, άρρενος. Gall. Couleur pale & bleue. Ital. Pallore pallidezza. Ger. Bleiche bleichfarb. Bel. Bleichheit. Hisp. Amarilex. Pol. Bliaðofis. Vng. Sargazag. Ang. Paleness.] Propriè dicitur color ille in homine, quum pellis sanguine destituta liveat, quod accidere solet in subito metu, sanguine se ad interiora recipiente. Ovid. 12. Metamorph. buxoq; simillimus ora Pallor obit, lacrymisq; genæ maduere profusis. Cic. 4. Tuscul. Ex quo sit ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus, conse- quatur. Virg. 4. Aeneid. Hæc effata silet, pallor simul occupat ora. Plin.lib.14.cap.22: Hinc pallor & genæ pendulæ. Pallorē capere dicuntur vasa, apud Colum. lib. 12. cap. 50.

Pallō, les, lui, n. f. Pallidus sum. [οξείας. Gal. Èstre palle. Ital. Ès- sere pallido, essere smorto. Germ. Bleichfarb seyn. Bel. Blech jün. Hisp. Amarillecerfe. Pol. Bliaðim. Vng. Sargauagyok halouany ɺint vagyok. Ang. To be pale.] Cic. 2. Philipp. Non dissimulat P. C. apparet esse commotum, sudat, pallet. Ovid. 1. de Arte: Pallcat omnis amans, color hic est aptus amanti. Martial.lib. 1: Pulchrè valet Charinus & tamen pallet. ¶ Hujus compo- sita sunt, Expalleo, Impalleo, à quibus Expallesco, & Impalle- sco: quorum significata vide suis locis.

Pallēsco, n. t. Pallidus fio. [οξείας. Gall. Devenir palle. Ital. Diuen- tar pallido. Germ. Erbleichen/ bleich werden. Hisp. Amarillo. Pol. Bliaði. Vng. Sarga, halouany ɺint lezet el sargodom. Ang. To waxe pale.] Plinius libro 19. capite 10: Et cymnum sub Canis ortu palle- scit. Propert.lib. 1. Eleg. 12: Perditus in quadam, tardis palle- scere curis Incipis.

Pallidūs, à, um, Pallore suffusus. [οξείας, άρρενος. Gall. Palle, blefe- me. Ital. Pallido, morto. Ger. Blieb. Hisp. Amarillo. Pol. Bliaði. Vng. Sarga, halouany. Ang. Pale.] Plin.lib.10. cap.33: Merops vocatur, genitores suos reconditos paseens, pallido intus colore pennatum. Virg. 1. Georg. aut ubi pallida surgit Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Horat. 1. Serm. Sat. 2: vel pallida lecto Desiliat mulier, miseram se cōscia clamet. Ovid. 4. Metamorph. oraq; buxo Pallidiora gerens.

Pallidūlūs, à, um, diminutivum. Catul. ad Ortalum: Pallidulum manans alluit unda pedem.

Palmā, æ, f. p. [ΠΥΝ ρόχοφην, θεῖα. Gall. La paulme de la main, le dedans de la main. Ital. Palma della mano. Ger. Die sieche der Hand. Hisp. La palma della mano tendida. Pol. Bl'af'sz. Vng. Tener Ang. The palme of the hand.] Est vola manus: hoc est, pars illa conca- va quæ est inter τὸ καρπόν, & digiros intermedia: cujus pars exterior à Græcis θεῖα, dicitur. Quanquam etiam non raro pro tota manu palmam acceptam legimus. Cicero in Orat. Quum autem manum dilataverat, palmæ illius similem eloquentiam esse dicebat. Virg. 2. Aeneid. nam teneras arce- bant vincula palmas. Statius 10. Theb.. tollens madidas ad sydera palmas. Virgil. 1. Aeneid. duplices tendens ad sydera palmas. ¶ Ab hujus autem similitudine arbor illa nobilis quæ dactylos profert, quam Græci φοίνιξ appellant, à nostris quoq; Palma dicitur, quod comam in cacumine habeat circumextensam, & ramos in digitorum modum protensos. Στυπιθαμάρ. Gall. Palme, ou dactier. Ital. Palma albero. Ger. Ein dattelbaum/öder palmbaum. Hisp. La palma arbol. Pol. Palmwo- dr. wo Vng. Palmafa. Ang. The palm tree or date.] Vnde & fru- etum ejus Dactylos: hoc est, digitos vocamus, quod dacty-

sum manus similitudinem referant. Hæc arbor in Italia steriles est, maritimis Hispaniæ fructum fert, sed immitem: dulcem in Africæ, sed acutum evanescit. Contrà autem in Orienti et ex his vina sunt, alicubi etiam panis, & pluribus quadruplicibus cibus. Non cedit ponderi, sed surgit adversus pondus: ideo victoribus traditur præmio, quod non cesserint, sed pertinaces in bello persistent. Vide Gell. lib. 3. cap. 6. Vnde etiam ponitur pro victoriæ signo, aut pro ipsa victoria. Plutar in certaminibus palmam signum est, ut placuit victoriæ: quoniam ingenii ejusmodi lignum est, ut urgentibus opprimentibus non cedat. Item Palma, causa certaminis dicitur, ut annotavit Donatus in illud Terentii ex Prolog. Phorm. In medio omnibus palmam esse positam, qui attin tractant musicam. Item palma, ut docet Servius in lib. 11. Aeneid. significat togam, quæ etiam Toga palmata dicebatur, à palma in ea intexta: & propriæ triumphantium fuit, quam mœrbantur ii qui de hostibus palmam deportassent. Alii à latitudine clavorum dictam volunt Palmatam, quæ nunc à genere pectoræ, Picta appellant. Martial. lib. 7. Palmatæq; ducem sed citè, reddet totæ. Venatura palmæ arboris, vide Plin. lib. 23. cap. 5. & lib. 13. cap. 4. & Dioscoridem lib. 1. cap. 150. & Theoph. lib. 1. cap. 2. & lib. 3. cap. 5. Dicimus Latinæ, Palmæ ferre: id est, victoriæ esse. Palmæ dare alicui: id est, victorem fateri. Reservare palmæ alicui. Habere palmam. Accipere palmam. Peteræ palmæ. Testimonia passim obvia legenti bonos autores.

Palmula, æ, f.p. Extrema pars remi, quod in modum palmæ protensa est. [Gall. La partie d'une rame ou auiron. Ital. Pala deremi. Ger. Die lâsse / das ist das ausserst breit theil an den ruderern so in das wasser geht. Hisp. La pala del remo. Pol. Waskofa rwijsa. Vng. Eneðð/launy. Ang. The part of an oare whereby we rowe in the water.] Virgilius lib. 3. Aeneid. - & lævas stingat sine palmula caures. Suni & Palmulæ, [φοίνικες. Gall. Dactæ, fructus de la palme & dactier. Ital. Dattieri, frutto di palma. Ger. Dattelternen. Hisp. Los dátiles, frutto della palma. Ang. Dates, the fruite of the palmet tree.] fructus palmæ, qui & Dactylæ, & Cariotæ dicuntur. Varro t. de Re rustic. capite 67: Nucem juglandem & palmulam & sicutum Sabinam quanto citius promas, jucundior erucate.

Palmætum, palmeti, n.s. Locus palmis constitutus, vel ubi frequentes sunt palmæ. [φοίνικας. Gall. Lieu complante de palmes ou dactiers. Ital. Luogo dove sono pientate molte palme. Ger. Ein ort an dem viele dattelbäume oder palmblätter stehen. Hisp. El palmar, lugar de palmias. Pol. Lyas palmow. Vng. Palma fábely. Ang. A place planted with palme trees or dates.] Plinii libro 5. capite 1: Ibi fama, existere circa vestigia habitati quondam soli, vinearum palmetorumque reliquias. Aliquando non pro loco in quo palmæ constite sunt, sed pro palmatum frequentia usurpatur. Ibidem: Hierichuntem palmetis constitam, fontibus irrigua.

Palmætus, a, um. Quod est ex palma aibore. [φοίνικες. Gall. De palme ou de dactier. Ital. Di palma. Ger. palmætum / oder dat. dattelbäume. Hisp. Cosa de materia de palma. Pol. Zpalmi regnumoni. Vng. Palma fábel valo. Ang. Of the palme or date tree.] Colum. lib. 5. cap. 5: M. Columella agricola, Bæticæ provinciæ, sub ortu Caniculae, palmetis tegetibus vineas adumbriabat. Plin. lib. 24. cap. 17: Vinum palmum capit noxiom.

Palmætus, sa, sum. Quod est palmis abundans. [φοίνικαδης. Gall. Plein ou abondant en palmes. Ital. Abondoneolo di palme. Ger. Voll palmbäumen. Hisp. Cosa llena de palmas. Pol. Pelni palm. Vng. Palma fásos. Ang. Full of palms.] Virgil. lib. 3. Aeneid. Teq; datis linquo ventis palmosa Selinis.

Palmætis, & hoc palmare, om. t. Ut Palmaris statua, quæ alicui propter victoriæ ponitur. Cic. 6. Philipp. Sed illa statua palmaris, de qua si meliora tempora essent, non possem sine risu dicere, &c. Et palmar facinus, quod est dignum palma. *videtur* Palmar vestigium, dictum quod ex palme imprecise nota factum sit. *videtur* *videtur* *videtur*.

Palmariūs, a, um, adjectum. Quod est palma dignum. *videtur*, *videtur*, *videtur*. Terentius in Eynuch. Id videtur quod mihi puto palmarium, Me reperisse quomodo adolescentulus Meretricum ingenia & mores posset noscere. Donatus: Palmariū, palma dignum.

Palmariūm, n.s. aliquando substantivum, & videtur ponit pro victoria. Vlp. l. 1. §. 5. D. extraord. cogn. Si vero post causam actum est, honoraria summa peti poterit usq; ad probabilem quantitatatem, etiæ nomine palmarii cautum est.

Palmifer, ra, rum, Ferens palmas. [φοίνικες. Gall. Portant palmes. Ital. Che produce palmi. Ger. Das palmblätter oder dattelblätter trægt. Hisp. Cosa que trahe è crta palmas. Pol. Nujsaci palmi. Vng. Palma fa torni. Ang. Bearing palmes.] Ovid. 1. Amorum: I si Parætonium, genitaliæq; arva Canopi Quæ colis, & Memphis, palmiferæq; Bharon. Idem 10. Metamorph. Palmiferos Arabas, Panichæaq; rura reliquit.

Palmipes, dis, com. t. Planos ad palmæ similitudinem habens

pedes. [φοίνικες. Gall. Qui a les pieds plats comme une oye. Ital. Che a piedi piatti come l'oca. Ger. Der flache und breite Fuß hat als dic Genf. Hisp. Que tiene patas de anade. Pol. Szokich jsl'ap. Vng. Sima labu ralp. Ang. Splayfooted.] Vnde Anseres & emes ferè aquaticæ aves, Palmipedes dicuntur. Plin. lib. 10. cap. 11: Aut in palmipedum genere sunt, ut anseres.

Palmes, itis, m.t. Vitis farmentum: inde nomen habens quod in modum palmæ humanæ virgulas quasi digitos edat. [φοίνικες. Remorah. κλῆμα. Gall. Le farment ou boss qu'on laisse en la vigne tous les ans, quand on la taille. Ital. Palmette, tralcio. Ger. Rabschöß. Bel. Den Wingart rænde. Hisp. El surimento que se da en la vid, el pampano. Pol. La toroù winna. Vng. Zöld vörök. Ang. The burgeon or yong budde of the vine.] Plinii libro 17. capite 22: Sunt duo genera palmitum: quod è duro exit, materiamq; in proximum annum promittit, Pampinarium vocatum at ubi supra cicatricem est, fructuarium. Alterum ex annulo palmite, semperq; fructuarium reliquit sub jugo, qui vocatus custos. Hic est novellus palmes, non longior tribus gemmis, proximo anno materiam daturus, si vitis luxurians contumescit. Item palmes & Pampinus pro codem. Colum. lib. 4. cap. 17: Item si oculi singuli sub jugo binos Pampinos emittunt, quavis largos fructus ostendant, detrahendi sunt eis singuli palmites, quod latior, quæ superest, materia consurgat. Item palmes pro flagello vitis aliquando ponitur. Colum. lib. 4. cap. 21: Hæc brachia sat erit interim singulis palmiibus in fluctuum summitti.

Palmipèdâlis, Vide Palmus.

Palmi, mas, Materias alligo. [φοίνικας. kuschár. καρπός. Gall. Marquer & imprimer de la palme de la main, lier ensemble. Ital. Imprimere la palma de la mano, ligare insieme. Germ. Die Rabschöß binden. Räben binden. Bel. Den Wingart binden. Hisp. Sonclar con la palma de la mano, atar juntamente. Pol. Przywiesie winna latotorosi. Vng. Marokban kötöm, keueben kötöm. Ang. To mark with the palme of the hand, to tie together.] Columel. libro 11. capite 1: Cæterum palmarum est, materias alligare, hoc tempore non expedit. In alia significacione accepit Quint. in Declam. Cæci. Præterea (inquit) quum manus ex parte qua palmarum vestigium potest, pliceretur in capulo. Et paulo post. Tuus qui palmatus est paries, vestigium ejus partis ostendit. Item Hujus compositum est Depalmo, quod est Palma percussio. *videtur*, de quo suprà.

Palmös, παλμᾶς, Particulæ alicuius in corpore palpitatio contra naturam, per vicem modò eam attollens, modo deprimens: fitq; quandoq; in sola cute, quandoq; & in iugulari & musculari: quæ si magna fuerit, membrum queq; universum secum diutius saliendo trahit. Latinorum nonnulli Græcum nomen exprimentes, Saltum vocant. Dicitur enim παλμᾶς δε τε παλμᾶς, quod inter cætera salire significat.

Palmüs, mi, m.s. Mensura genus. [φοίνικες. Gall. Lameure d'une paulme, quatre doigts, ou quatre poules. Ital. & Hisp. Pilmo. Germ. Ein mäss entweder einer Hand: das ist vier finger breit oder einer stärker span: das ist zwölffinger breit. Pol. Krotzek, piadz. Vng. Egy tenyeri mertek. Ang. A measure of one hand breadth, a spanne.] Est duplex, major & minor. Major antiquæ major, digitorum duodecim, Græcæ φοίνικας vocatus. Minor, digitorum quatuor, quem Græci παλμᾶς appellant. In menuris hoc modo progreedi solemus, ut omnium mensuræ minima faciamus latitudinem grani hordæ: hoc autem quatuor sumpsum conficiat digitum: tres digitus unciam: quatuor palmum minorem, qui (ur iam diximus) à Græcis παλμᾶς appellatur. Ex duobus palmis conficitur dichas, ex triobus palmus major, quem Græci φοίνικulæ vocant, Latinæ etiam bistrantem, quod ad perficiendum pedem desit quarta pars. Quatuor enim palmi minores, sive decim digiti explente pedem: sex palmi minores sequuntur pedem, Duo pedes cum dimidio efficiunt gressum, sive passum simplicem. Tantum enim sere spatu interest in progrediendo inter digitos prioris pedis, & calcaneum posterius. Simplex passus geminatus facit pedem geometricum, qui constat ex pedibus quinque. Ex mille deinde geometricis passibus conficitur miliare.

Palmariūs, re, om. t. Quod est magnitudine unius palmi. [φοίνικες. Gall. D'une paulme. Ital. Di un palmo. Germ. Spannig oder einer Hand breit. Hisp. De uno palmo. Pol. Napiadz/panki. Vng. Egy tenyeri. Ang. Of a spanne or hand breadth.] Vairo libro 1. de Re rust. cap. 35: Rosa etiam conciditur radicibus in virgulas palmates.

Palmariūs, adject. o φοίνικες. Quod est unius vel multorum palmorum. Colum. lib. 9. Per spatia palmaria modicis forsan cavis. Idem lib. 12: Spicæ ulpiæ, vel alli inter palmaria spacia disponenda sunt.

Palmipèdâlis, le, om. t. Mensura unius pedis & palmi. [φοίνικες. Gall. Qui contient un pied & une paulme. Ital. Misure della grandezza d' uno piede & palmo. Ger. Ein mäss eines schuhs von einer

met hand breit. Hispan. *Cosa de vnpie & vnpalme.* Polon. *Na-
gape y na d' onseroku.* Vngar. *Egy lab nyomni szegy tenyerni.* Ang. *The conuenienthe measure of a foote and spanne or hand breadth.* Colum.lib 3. cap. 9: *Nam in clivosis, ubi terra dicitur, potest
malleus palmipedalis deponi.*

Palo, as. *Scipio, fulcio, & quasi palis munio.* [*ΤΗΟΣ* samach. *πατλά
κώνιον.* Gall. *Eschalasser & pesseler, encharner.* Ital. *Metter pali &
partiche, sostener.* Ger. *Stickenitem, mit pfählen oder schen verward
oder bresstige.* Belg. *Hewmenstupen.* Hispan. *Meter palo o' pertigas, so-
fias.* Pol. *Podpieram.* Vng. *Karoxkrekzrök.* Ang. *To hold up by
swinging postes or timber.*] Col.lib. 11. cap. 2: *Vt vitus palleretur, &
capite tenus alligeretur, & juga vineis imponatur.*

Palor, aris, d.p. *Passim vagor, sicuti faciunt qui lento gradu di-
spersi, labruscas querunt.* [*ΤΗΟΝ ταβάνη* *ΠΛΩ naphtois.* *πάρα-
δαμανα, τεφιόνας* *Gall.* *Aller anant parcy par la parmi les châps
fan: traor ordre.* Ital. *Vagare, andare errando quia & la senza tener ordi-
ne.* Ger. *Die vā her schaffen / vmb schweissen.* Belg. *Herwaert ende
trouert lo open.* Hispan. *Vagar à huyr los de sbaratados.* Polon. *I tu y
valjebiegam.* Vngar. *El zelledek.* Ang. *To wander out of order.*] Livius libro 1: *Raptum & ad hos Romana legio ducta, palan-
tes in agris opprescit.* Idem lib. 5. ab Vrbe: *lam obisionis te-
dio vieti abscedunt, vagique per agros palantur, cibis, vino-
que raptum hausto repleti.* Hoc verbum à Palam quidam deduci existimant. Alii à palis castrorum hoc est, sudibus modò
huc, modò illuc translati.

Palatus, a, um, participium, Dispersus. [*ΠΛΩ naphtois.* *πάρα-
δα, πάραδαμας* *]* Liv. 3. ab Vrb. In quos palatos prædam
agentes Posthumius, &c.

Palpebræ, pen. corr. f p. Dicuntur pili extremitatem generum
ambientes. [*ΠΛΩΛΛΙΟν haphaphim.* *βλέφαρος.* Gall. *Les paupi-
ères yeux, ou le poil qui y est, les sourcils.* Ital. *Palpebre.* German.
Das haar an den Augglideren. Hispan. *Los parpados o pestanas del ojo.*
Pol. *Włosz: na powieckach.* Vng. *Zömör.* Ang. *The heares that
are on the eye lids, the eye lid.*] Gen. autem, teste Plin.lib. 11. cap.
37. dicuntur geminæ illæ pelliculae quibus oculi teguntur. Ci-
lia autem dicuntur generum extremitates, quibus pili, quos
modò palpebras vocari diximus, adhaerent. *¶* Dieta autem
putantur palpebræ, à palpitando: id est, tremendo, vel à pal-
pando: id est, prætentando. Ob id enim natura palpebras ho-
mini dedit, ut vallum quoddam visus essent, & prominens mu-
nimentum contra occursantia animalia, aut alia fortitudi in-
cidentia. Cicero tamen palpebras aliquoties posuisse videtur
pro ipsis genis: hoc est, folliculis oculum operientibus. Sic
eciam habet lib. 2. de Nat. deor. Munitæq; sunt palpebræ tan-
quam vallo pilorum. Idem in Pison. M. Regulus, quem Car-
thaginenses restituti palpebris vigilando necaverunt.

Palpo, as, & Palpor deponens. Leniter, blandè, & quasi tentau-
do tango. [*ΠΛΩ mischschéh* *ΤΗΟΝ bechelik.* *ψυλαφάς.* Gall.
Toucher & manier doucement, patelinier. Ital. *Palpare.* Ger. *Berkren/
auf anrören/streicheln/glossen/judentier.* Belg. *Antasten.* Hispan.
Palpar a tratar o halagar con las manos. Polon. *Po malu fe dotikam,*
pogl. uk. ie. Vngar. *Tapogatom, nyomogatom, gő. w. gelidm.* Ang.
To groope or streele softelie.] Itaque & pro adulatore frequenter acci-
pitur. *¶* Virg. 1. Aen. -raucæ tua cura palumbes. Lucanus: -ma-
crosq; palumbes. *¶* Dicitur & Palumbus, & Palumba. Horum
duo sunt genera. Vnum torquatum, à torque quo insignitur,
quod Aristoteles *φάλλον* vocat. Martial.libro 13: *Inguina tor-
quati tardant hebetantque palumbi.* Non edat hanc volucræ,
qui cupit esse salax. Propert.lib 4: *Sed cape torquata, Venus, ò
regina palumbæ Alterum genus quod Græci eiræda, Latino-
rum nonnulli Vinaginem dicunt, ab esu labrusca. Hujus avis
naturam vide apud Plin.lib. 10 cap. 35.*

Palumbi, n., adj. Quod ex palumbe est: [*φάλλος* *]* Gall. *De-
coulon ou pigeon ramier.* Ital. *Di columbo feluatico.* Ger. *Von wilden
tauben.* Hispan. *Cosa de paloma torcasa.* Pol. *Zdziękię gol'ebia.* Vng.
brüd: galumbal valo. An. *Of a ring dove, wood couluer, or flock dove.*] ut. *Palumbina caro, apud Plin.lib. 50. cap. 12.*

Palumbiñus, m. f. A nonnullis appellatur accipitræ quoddam
genus, quod à Græcis *φάλλος*: hoc est, palumbinum occi-
sor appellatur, quod ab hoc præsentim genere palumbibus
maximum sit periculum, quas in aperto volantes rapit. Titus
hac voce Theodorus.

Palpito, as, frequentativum, Leviter ac frequenter moveor, mi-
co. [*παλπομαι, επι αγα, επι αγα.* Gall. *Seremuer ou trofauillir con-
suellement & violenter, comme fait le cœur d'une bête fraîchement
vectiré hors.* Ital. *Palpitare.* German. *Si so schnelliglich rüren oder
bewegen / grumpfen / stopfen.* Hispan. *Tremblar la carne aun viva.*
Polon. *Czerwko sie rucham.* Vngar. *Mozgok, leuzgök, dobozok.*
Ang. *To pant or leap continually as the hart of a beast new pulled
out.*] Cicer. 2. de Nat. deor. *Animadversumque sapere est, quum
cor animantis alicuius evulsum ita mobiliter palpitaret, ut
imitaretur igneam celeritatem.* Plin.lib 28. cap. 8: *Palpitat cer-
te cor, & quasi alternatim movetur. Iuven. Sat. 6: Vi semel atq;
iterum super illam palpiter.*

Palpitatio, verbale, f.t. *Leyis & frequens motus cordis, & alia-*

rum partium. [*ΤΗΟΝ chekch. παλμός, οπαρθμός.* Gal. *Tressaille-
ment & tremblement, comme du cœur.* Ital. *Monimento di cuore, quan-
do per qualche accidente trema.* German. *Das stopfen oder gumppen
des herzens eigentlich.* Hispan. *Tremblor de carne aun viva co-
mo del corazón.* Polon. *Organie, ruchanie cęstwic.* Vngar. *Zöd-
bogas, leueges morgas.* Ang. *A panting and leaping continualie us of
the heart.*] Plin.lib. 32. cap. 5: *Imponat supra cordis palpitatio-
nem muliebri dormienti.*

Palpo, onis, Qui & Palpator, pro Adulatore & blando homine.
[*ΤΗΟΝ machalik. jūv.*]

Palpuni, n. s. nounulli pro blanditiis usurparunt. [*ΤΗΟΝ cbel-
kib* *χατία.* Gall. *Blandissement, flatterie.* Ital. *Adulatione, lusinga.*
Ger. *Streichlung/stiefsung.* Hispan. *Halagos, lisonjus.* Pol. *Glaskarzie.*
Vng. *Hizelkódes sörgröldes.* Ang. *Faire speaking, flatterie.*] Plaut. in Pleud. *Mibi obtrudere non potes palpum: hoc est,
blandiri, & spem inanem verbis injicere.*

Paludamenta, n. s. Sunt insignia atque ornamenta militaria,
propriæ tamē Imperatorū. [*χλαρά, η ενεργία: Ο* & *επαργάντια.* Ger.
Ein Wannerhembb. Ang. *Coure armour.*] Hinc legimus olim
Romæ imperatores, eorumq; listores, Paludatos ad bellum
solere proficiisci, præcentibus tubis. Liv. Cum paludatis li-
storibus profectus ab urbe, Brundusium venit. Paludamentū,
inquit Budæus, chlamys est imperatoria: id est, eorum qui ex-
ercitus educebant: quale illud est quod hodie *Cottam armorum
vocabus.* Liv.lib. 1. ab Vrb. *paludamentum pro veste militari
usurparit etiam ejus qui non est Imperator:* Cognitoq; *in-
quit, super humeros stratis paludamento sponsi quod ipsa cō-
ficerat, solvit crines, & flebiliter nomine sponsum mortuum
appellat. Paludamentum enim illud erat unius Curiatorum,
quorum nemo (ut arbitror) imperator in Albanis fuit.* ¶ *Hinc
Paludatus, qui vel imperatoriam chlamydē, vel alia ejusmodi
ornamenta militaria gestat.* Cælius ad Cicер.lib. 8: *Quia ve-
terne illud S.C. stat, ut paludati excant. Id est, veste imperato-
ria insigniti, ut ad publicos hostes proficientes.* ¶ *Paludati
in libris Auguralibus significantur, ut ait Verannius, armati,
ornati. Omnia enim militaria ornamenta, paludamenta dici,* Festus ait. *Dicta paludamenta, quod perspicuntur qui illa ge-
stant, & sunt palam, ut inquit Varro.* ¶ *Invenitur etiam palu-
damentum de veste muliebri dictum.* Plin.lib. 33 cap. 5: *Nos
vidimus Agrippinam Claudii principis, edente eo navalis
præli spectaculum, assidentem ei, indutam paludamento, au-
to textili, fine alia materie.*

Paludâpium, *ιπεστήλιον,* Apii species circa aquæ ductus, & in
palustribus nascentis, Nomen est à Theodoro ad imitationem
Græce compositionis confitum. Græci enim hanc herbam
ιπεστήλιον appellant, quasi palustræ apium.

Paludatūs, a, um, Vide Paludamentum.

Palumbes, bis, tam masculini quam fœm. generis, Sylvestrus
columba in arboribus, sepiusque nidificans. [*φάτηα.* Gall.
Coulon, ou pigeon ramier. Ita. *Columbo feluatico.* Ger. Ein wilde tanbi
ein feldtaub Belg. *Ein Ringel duwe.* His. *La paloma torcasa.* Pol.
Grijaw. Vn. brüd: galumb, rad galumb. Ang. *A wood dove or stock
dove.*] Virg. 1. Aen. -raucæ tua cura palumbes. Lucanus: -ma-
crosq; palumbes. *¶* Dicitur & Palumbus, & Palumba. Horum
duo sunt genera. Vnum torquatum, à torque quo insignitur,
quod Aristoteles *φάλλον* vocat. Martial.libro 13: *Inguina tor-
quati tardant hebetantque palumbi.* Non edat hanc volucræ,
qui cupit esse salax. Propert.lib 4: *Sed cape torquata, Venus, ò
regina palumbæ Alterum genus quod Græci eiræda, Latino-
rum nonnulli Vinaginem dicunt, ab esu labrusca. Hujus avis
naturam vide apud Plin.lib. 10 cap. 35.*

Palumbiñus, m. f. A nonnullis appellatur accipitræ quoddam
genus, quod à Græcis *φάλλος*: hoc est, palumbinum occi-
sor appellatur, quod ab hoc præsentim genere palumbibus
maximum sit periculum, quas in aperto volantes rapit. Titus
hac voce Theodorus.

Palumbina, caro, apud Plin.lib. 50. cap. 12.

Palumbiñus, m. f. A nonnullis appellatur accipitræ quoddam
genus, quod à Græcis *φάλλος*: hoc est, palumbinum occi-
sor appellatur, quod ab hoc præsentim genere palumbibus
maximum sit periculum, quas in aperto volantes rapit. Titus
hac voce Theodorus.

Palumbina caro, apud Plin.lib. 50. cap. 12.

Palus, li, m. f. Secunda declinationis, Dicitur signum acutum
quod solet in terram defigi ad fulcenda ædificiorum funda-
menta, aut castra munienda, aut claudendas portas, aut susti-
nendas vites, aut similes usus. [*ΔΙΝ μοτ ΤΗΟΝ jathádh.* *ονόλαψ,*
πάραστας *]* Gall. *Vn pau ou pieu.* Ital. *Palo.* German. *Ein pfal den
man in das Erdtröhre schlagen/tauschen/räben.* Belg. *Ees
nen pfal.* Hispan. *El pala de forma de peringa.* Pol. *Pal, kol'.* Vng.
Karo. Ang. *A pale or any inclosure, a post.*] Plin.lib. 14. cap. 3: *Nec
orthamptos indiget arbore, aut palis, ipsa sustinens.* In hac
autem significatione Palus producit priorem, quum Palus,
palidis, eandem corripiat. Tibul.lib. 1. Eleg. *Hic docuit tene-
ram palis adjungere yitem.*

Pälariā, Locus ubi palus defixus, ad quem milites se exercebant circumēundo, Sosipater. Huc pertinet illud ex Cornicularia, cuius meminit Varr. Itaq; ducunt palus ad vestim, quē circumēunt ludentes. Ita enim legendū ostendit Scaliger. Pälariā, adjecit à Palo, ut Palaris sylva, ex qua palus sumitur apud Vlp.l.9.D.de usufruct.

Pälus, ludis, per tertiam inflexionem. Dicitur aqua stagnans, quæ aestate plerunque siccatur. [**□N** aghám. i. &c. Gall. Vn mares ou marescage. Ital. Palude. Ger. Ein Pfäss/Moistächen. Hisp. La laguna de agua cogida. Polon. Kal'uz. Vng. To Ang. A fenne or marise.] In hoc differt à Lacu, qui perpetuam habet aquam, neq; ullo aëstu exiccatur. Cæsar 2.bell. Gall. Quò propter paludes exercitui aditus non esset. Habet autem palus priorem correptam, posteriorem autem ferè semper producit. Virg. 1. Aeglog. - quanvis lapis omnia nudus Limosoq; palus obducat palcua junco. Idem 4. Georg. Cocyt, tardaque palus in nabilis unda. Horat. in Arte poetica licenter coiupuit, quum ait: Regis opus, sterilisq; diu palus obruta remis.

Päludosus, a, um. [**īlā** & Gall. Marefageux. Ital. Paludose. Ger. Moosichtig/ Pfungichtig. Hisp. Cosa de aquella laguna. Polon. Kal'uz. Vng. Tana. Ang. Full of fennes or marises.] ut, lucus palustris, locus palustris, apud Cæsarem 7.belli Gallici. Aqua palustre, Col.lib.1. cap.5. Vadum palustre, Claud. 2.de Raptu Proserp.

Pambasilis, f.p. [παμβασιλία. Gall. Regne parfait & accompli. Ital. Regno perfetto, compiuto. German. Ein Regierung bei welcher vollkommenig aller gewalt ist. Hisp. El reyno o reynado perfecto. Pol. Panowanie prziednej nowosci gl'owie. Vng. Egy sciodelbm parancs la alat valo orzag. Ang. A ruling of a kinde when one ruleth all thinges.] Dicitur quali regnum numeris omnibus dominatio[n]is perfectum atque absolutum: cuiusmodi sunt reges nostri, qui cuncta sua arbitratu statuētes, omnia in potestate habent. q. Et igitur Pambasilia (ut inquit Aristoteles) genus illud regni, quin unus omnium potestatem habet communium & publicarum rerum.

Pampillūm, Genus delicati currus. Lampridius: Iunxit quaternas mulieres pulcherrimas, & binas ad Pampillum, vel ternas, & sic vesteratus est.

Pampinūs, pen. corr. Dicitur in vite tener, frondosusq; colulus, fructu sponens, & ab aëstu vendicans injuria. [**κληρο**. Gall. Pampre, le jeune bois avec la feuille, ou le bourgeon de la vigne. Ital. Pampino. Germ. Ein Räblaub/Räblätz. Hisp. El pampano de la vid. Pol. List'kiwi grona okriwa. Vng Zöld leuel. Ang. A young grene branch of a wine with leaves.] Colum.lib.3.cap.17: Omnis enim secundus pampinus intra quintam aut sextam gemmam fructu exuberat: reliqua parte quanvis longissima vel cessat, vel per exiguos ostendit racemos. Virgil. 1. Georg. Heu male tunc mites defendit pampinus uvas. q. Accipitur aliquando Pampinus pro cirris ovorum polypi piscis. Plin.lib.9.cap.51: Polypi parvum verè ova tortili vibrata pampino. Hinc dicitur verbum Pampino, & verbale Pampinatio.

Pampino, as, pen. corr. Pampinos decerp. [**βασιλεύων, οινεζω**. Gall. Esbourgeonne ou esfueiller la vigne. Ital. Spampinare. Ger. Das Räblaub erbrechen. Hisp. Deshojar los pampanos. Polon. List'kiwak winnich etargue. Vng Leueležk. Ang. To proyne and shred of yong branches of a vine.] Varro de Re rust. lib.1.cap.31: Pampinare, est ex sarmento coles qui nau sunt, de his qui plurimum valent, primum ac secundum, non nunquam etiam tertium relinquere, reliquos decerpere, ne relictis colibus sarmenntum nequeat ministrare succum. Col.lib.3: Quum comprehendenter, identidem pampinent, ne plura sarmenta quam debent, excrescant.

Pampinatūs, a, um, Quod Pampini similitudinem imitatur. [**κληρο τοῖς** Gal. Semblaile à Pampre. Ital. Ch' assomiglia à pampino. Germ. Das dem Räblaub gleich ist. Hisp. Cosa semelante à pampano. Vngar. Zöld leuelnek formaiara valo. Ang. Like a yong branch of a vine.] Plin.lib.16.cap.42: Ramentorum orbis pampinato semper ob se volvens ad incitatos runcinatu raptus. Pampinatō, verbale f.t. [**οινεζωγός**. Gall. Esbourgeonnement ou esfueillement de vigne. Ital. Sfogliamento di pampini di vite. Germ. Erziehung des Räblaubs / oder der Blätter an den Räben. Hisp. Deshojamiento de los pampanos. Polon. List'kiwak pampino. Vngar. Leueležk. Ang. Shreading or cutting of yong branches of a vine.] Colum.lib.4.cap.27: Siquidem vel magis Pampinatio quam putatio virtibus consulit.

Pampinatōr, oris. [**οινεζωτής, κλειδωτής**. Gall. Esbourgeonneur. Ital. Spampinatore. German. Ein Räben erbrecher/Räblauß. Hisp. El deshojar de pampanos. Pol. List'kiwak. Vng. Leueležk. Ang. He that custeth of the yonge branches of a vine.] Colum.lib.4.cap.27:

Idquæ faciet variis de causis pampinato industrius.

Pampinatūm, ri, n. s. Palmes, qui (ut inquit Plin.libr.17.cap.22.) è duro exit, materiamque in proximum annum promittit, sive congeries virantium ramiculorum. [**οινεζωρ**. Gall. Branche ou reget de vigne qui ne porte que feuilles, que les vigneron appellent esfuer. Ital. Pampino. German. Ein jung Räblaub so auf dem Kraebet herfur spröft vnd noch keine Trauben/ sonder nur Blätter hat Hisp. Pampano. Polon. List'kiwak. Vngar. Mag vekko. Ang. A yong branch that beareth no thing but leaves.] Colum. lib. 3. cap. 105: Vitiosissima est eorum agriculturarum opinio, qui minimum reserre credunt, quot uvas sarmenntum habuerit, dum ex vite fertili legatur, & non ex duro truncu enatum, quod Pampinarium vocant.

Pampinatūs, a, um, Quod est Pampini. [**κληροπεπτός**. Gall. Chose de bourgeon, ou pampre. Ital. Cosa di pampino. Ger. Das des Räblaubs ist Hisp. Cosa de pampano. Pol. To chosest wünich listow. Vng 28-ló vekko. Ang. Of perteyning to a wine branche.] Col.lib.4.c.24: Ne aut pampinatis palmes internatus, aut verruce similis furculus relinquaf. Et lib. 3.c.10: Ne pampinariā virgā deplanteret, Pampinatūs, a, um, Pampinarius. Virg.lib.2. Georg. Liber pampineas invidit collibus umbras. Idem ibidem: Tibi pampineo gravidus Autumno Floret ager. Ovid. 3. Metam. Pampineis agitat velatā frondibus hastam. q. Pampineus odor, pro sapore vini. Propert. lib. 2: Pampineus nosti quam sit amarus odor.

Pampinatūs, a, um, Quod pampinis abundat. [**κληροπόδης**. Gall. Fort fricelle. Ital. Ch' abonda di pampini. Germ. Von Räblaub/bittereodtig. Hisp. Cosa llena de pampanos. Pol. Pel'ni li/cia winnigo. Vng. Zöld leuelies. Ang. Full of yong branches or wine leaves.] Colum.lib.5.cap.5: Et si parum pampinosa vitis est.

Pampinacēus, a, um, adjecit. o ē η οινεζωδής, κληροπόδης. Idem Colum.lib.12.cap.20: Amomi pondo quadrans ctoci quinque, crispæ pampinaceæ libram.

Panacēs, hujus panacis, pen. corr. [**πάναξ**. Pol. zl omnia ib.] & Panax, panacis, Herba cujus succus Opopanax vocatur: **πάντα πάντας**: hoc est, à sanandis omnibus morbis. Plin.lib.25. cap. 3: Panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit. Colum.lib.11. cap.3: Panax utroq; tempore, levi & subacta terra, rarissime disseritur.

Panacēa, hujus panaceæ, **πάναξ**, idem significans. Lucan.lib.9: Et panacea potens & Tessala centaurea. Virg. 12. Aen. Ambrosios succos, & odoriferam panaceam. Lucretius (inquit Servius) Panaceæ nomine ubiq; salem intelligit: unde possumus in hoc loco Virgilii salem intelligere: nam omnem pellit dolorem: sed melius herbam, quia ait, Odoriferam.

Panagrum. [**πάναγρος**. Polon. W'ok.] Retis genus quod omnina capit, à **πάντας** & **πάντα**, capture vel præda.

Panaretus, [**πάναρετος**. Polon. Czaplak.] penult.corr. Dicit potest omnium virtutum continens: **πάντα** enim Totum significat, **πάντα** Virtutem. Martial.libro 6: Arguto madidus pollice Panaretus.

Panaricium, Audio interpretari morbum. [Ger. Der Wurm oder Wogenanat.] qui frequens in manuum dicitur.

Panarium, Vide PANIS.

Panathētæ, **παναθητæ**, Festa erat Athenis, à Theseo instituta in honorem Minervæ, quæ Latinis Quinquatrus appellatur. Hisce ludis gymnicum certamen per præconem & cubicinem indicebatur: à cuius spectatione mulieres arcebantur. Pueri quoq; & pueræ se manibus complexi, Pyrrhicam in theatro saltabant. Erant aut duplicita, Majora quinto quoq; anno celebrari solita, & Minoræ, quæ quotannis peragebantur. Hinc Panathenaicus, **παναθηναῖος**, liber Isocratis. De Panathenæ vide Alexandrum ab Alexand. lib. 5. cap. 8. & lib. 6. cap. 19, & Cælium lib.6.cap.49.

Panathēnæcōn, **παναθηναῖον**, Genus unguenti, quod ut Plin. lib.13.cap.2.inquit, Athenæ perseveranter obtinueré.

Pancarpæ, **πανχρηστæ**. Coronæ ex variis & penè omnibus floribus generibus factæ. Festus.

Pancarpōs, Camæleon niger, Diosc.lib.31.cap.10.

Panchrestos, vel Panchrestum. [**πάνχρεστος**. Ger. Ein Arzney zu allen Krankheiten vnd presten nyttig vnd gut] Medicamentum nobile, quod Latinè dici potest morbis omnibus cōducibile, vel omnibus affectibus utile. Plin.lib.23. cap. 7: Fit ex pomo panchresto stomacie, eadē arteriace appellata. Idē lib. 36. cap. 20: de generibus hæmatitariū loquens: Principatum dat ex us Aethiopico, oculoru medicamentis utilissimo, & iis quæ panchresta appellant. Cicero. 6 Verr. Adventu L. Metelli Prætoris, quum omnes ejus comites iste sibi suo panchresto medicamento amicos redemisset, &c. Quo in loco Cicero pecuniam per jocum medicamentū panchrestum appellat, quod ad varios usus sit utilis, præsertim Verr, qui spem omnem salutis in pecunia habebat positam: nullumq; tam grave periculum arbitrabatur, cui pecunia mederi non posset.

Pancliroś, **πάνχλιος**, Gemma quæ constat ex omnibus coloribus. Plin.lib.37.cap.10.

Pancretiūm,

Pancratium, pancratii, n.s. [πανκράτιον. Ger. Ein Kampff�. # est. i.e. Eids vangen. Item. Ein geschwinden gartung zu ringen da einer alle ist brucht.] Certamen gymnicum, teste Hermolaio in lib. 34 Plin. cap. 8: quod Latinè dici potest, Quinquertiū, quoniam ex quinque certandi generibus constabat, cuius scilicet, disco, fulu, lucta, & pugilatu. Hoc à Græcis, teste Festo, alio nomine dicitur Pentathlum eadē ratione qua à Latinis Quinquerium. Hermolaus ramē loco jam demōstrato distinguit Pentathlos à Pancratiaſtis, & hos rursus ab iis quos Perio vii victores vocant, ut Pancratiaſten esse plus sit quam Pentathlum esse: & rursus Perio vii viciorem plus quam Pancratiaſten. Credit enim Pentathlum esse, qui quinq; his certandi generibus congregatur: hoc est, qui & lucta, & saltu, & cursu, & disco, & pugilatu, errat, etiam si in omnibus hisce, aut quibutdam succumbat. Pancratiaſten autem dici putat, qui quinq; his certādi generibus congressus, omnes vicit. Perio autem vicitur dicitur (teste Festo) qui quatuor illa sacra Græciæ certamina, Isthmia scilicet, Nemæa, Pythia, & Olympia obivit, & in omnibus hisce vicit. Pancratium itaq; & Pancratiaſtis, secundum sententiam Hermolai, dicuntur δέ τοις μητροῖς τετράται: hoc est, à vincendo omnia: ut Pancratium sit certamen illud quo quis quinq; iam dictis certandi generibus congressus, omnes vicit: Pancratiaſtis vero, qui ex quinq; hisce certandi generibus evasit vicit. Budæus verò in prioribus in Pædæſt. Annotationibus, videtur Pancratii & Pancratiaſtæ vocabula derivare τὸν παντον οὐρανόν: hoc est, ab omnibus viribus, quas in hoc certaminis genere effundebant. Putatq; Pancratium fuisse certaminis genus, quod exercitatis omnibus corporis viribus omniumque nervorum contentione transigebatur. Nam & calcibus, & cubitis, non modò pugnis, Pancratiaſtæ utebantur. Quintil. lib. 2. Inſtit. Sicut ille exercendi corpora peritus, non si docendum Pancratiaſten suscepit pugno ferire vel calce tantum, aut nexus modò certos aliquos ducet: sed omnia, quæ sunt ejus certaminis. Plin. lib. 35. cap. 11: Alcimachus Dioxyppum, qui Olympiæ pancratio circa pulveris jactum (quod vocant ἄρων), vicit. Pancratium quid sit, docet Gell. lib. 12. cap. 26, ex Panzii libro: Oportet, inquit, animo semper esse prompto, atque intento, ut sunt athletarum qui Pancratiaſtæ vocantur. Nam sicut illi ad certandum vocati, projectis altè brachis constituti, caputque & os suum manibus oppositis quasi vallo præmuniunt, membraq; eorum omnia, priusquam pugna mota est, aut ad vitandos ictus cauta sunt, aut ad faciendo parata: ita animus, &c. Ergo Pancratiaſtæ dici videntur, non qui, ut Budæo placet, omnibus viribus corporis advocatis (omnibus enim hoc certatoribus cōmune est) sed qui ratione omni de certant, cū & ali certa ratione, & certis duntaxat membris depugnant. Vlpian. l. 7. D. ad leg. Aquil. Si quis in colluctatione, vel in pancratio, vel pugiles dum inter se excentur, alius alium occiderit, &c. Meam sententiam Pollucis verba confirmant, quæ subijiciam Latina facta: Hos, inquit, omni certaminiſus gerere utentes possis dicere, sicuti Plato Euthydemum. Hoc admodum placet omni certamine utenti, secundum Acharnenses Pancratiaſtis. Hæc Hotomarus. Est præterea pancratium scylla pusilla Plin. coloris rufi. Hæc est scylla officinatum, accipita canina Græcorum nostri seculi.

Pancratice, adverbium, Robustè, unde Pancratice valere, est robustum esse, & firma corporis valerudine, ut solent ii qui Pancratio excentur. Plaut. in Bacch. Benéne usq; valuit? C. pancratice, atque athleticè.

Pancratiaſtæ, πανκρατιστæ, Certator & vicitor pancratii. Gell. lib. 3. cap. 15: Diagoras filios tres habuit: unum pugilem: alterum Pancratiaſten: tertium luctatorem. Vide PANCRATIUM. Pancratius, πανκρατιστæ, Apud Senecam lib. 5, de Beneficiis legit pro Pancratiaſtæ: Lacedæmonii (inquit) vetant suos pancratios cæstus decernere.

Pancreon, vel Palicron, caro grædulesa, quæ arteriis subſtituit Galen. De Sectione venarum.

Pandæſlam, Græci vocant adjiciale convivium, ac graneatū dubium, & omnifariam opsoniis differtissimum. Id nos, inquit Cælius, doctus sanè homo, glisterum dicere possumus, & salare. Sunt tamen qui eo nomine intelligi malint, id quod ubi vescerentur publicè, commenantes passim domo portionem quisq; spirent, in medium tamē collaturi. Meminit Aristoph. eis, inquit, πρότερον, & πανδæſlam.

Pandæſtæ, arum. [πανδæſtæ. Ger. Bächer die allerley begrenffen und inhalten.] Volumina sunt (inquit Budæus) nihil non containant, & ex quib; possis, quod velis, velut è Cornucopia de promere. Vnde Pandæſtæ legū, quæ omne jus complectuntur à m. omne, & διχμα, capio. Gell. lib. 12. Tullius Tiro: Ciceronis libertus, libros de variis ac promiscuis questionibus cōposuit, quos Græco vocabulo Pandæſtæ: id est, promiscua, & multifaria continentis libros, inscripsit, tanquam omne rerum ac doctrinarum genus continentis.

Pandiculor, artis, d.p. Extendor, ut faciunt, qui è somno exper-

gesciunt, oscitantes. [πανδιναία. Gall. S' étendre & remercier de son corps. Ital. Distendere. Germ. Ausdehnen/oder strecken. Belg. Rezen. Hisp. Ena s' étendre ou étirer. Pol. Rozciągnąć sie. Vng. Huzodazom. Ang. To gape, to yawn and stretch a men coming from sleep.] Pandiculantur, inquit Festus, qui toto corpore oscitantes extenduntur, quod pandi siant. Plaut. in Menech. Ego me assimulem insaniare, ut illos à me absterream, ut pandiculans oscitator.

Pandiculat dies, qui & Communicarius dicebatur, in quo communiter omnibus diis sacrificabatur, παντοῖς θεοῖς. Festus. Pandiculat, pandiculationis, Oscitatio, vel portus corporis inter oscitandum extensio. [πανδιναία. Autor Festus. Pando, dis, passum, auct. Patens, aperio. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρά ωΛΥπαρισθ, παντοῖς, παντοῖς, απότοις. Gall. Ouurir, manifester. Ital. Aprire, manifestare. Germ. öffnen/ am schun/zerthun. Belg. Van den ander steden. Hispan. Abrir o descubrir. Pol. Otwieram, rozcigiacam. Vngar. Elterezetõ. Ang. To open, to sett abroad.] Virgilius 2. Aeneid. Panduntur porta, juvat ire, & Dorica casta, Desertoque videre locos, littusque reliatum. Plautus Bacch. Pandite, atque aperite proprie januam hanc. Virgil. 4. Georg. & alas Pandere ad æstivum Solem. Idem 3. Aeneid. Anchisen facio certum, remque ordine pando. Nonius pando à pane dando ex test. monio Varonis dictum esse confirmat, quod iis qui ope indigentes in Cereris templum cōfugissent, quod talibus nunquam cludebatur, panis daretur. ¶ Hujus composita sunt, Expando, Dispando, Propando, Repando: de quibus suis locis.

Pandens, particip. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρισθ] Virgil. 6. Aen. Melle soporatum, & medicatis frugibus offam Objicit: ille fame rabida tria guttura pandens Corripit objectam.

Passus, a, um, à pando, Patens, extensus. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρισθ] natūr. επιπούως, επιπούως. Gall. Ètendre, ouvert, de couvert. Ital. Disteso, aperto. Germ. Zerthan/ zerspannen/ aufgespannen. Hisp. Desubiendo, estendido. Polon. Wyciągnioni. Vngar. El teriezzeõ, el Zellezetõ. Angl. Oppened, spread out, and sett abroad.] Plaut. In portum vento tecundo, velo passo, pervenit: id est, ocyssimo cuius. ¶ Passa enim & dicimus expalſa, disteta, explicata, vēto tumentia ac plena. ¶ Capillus passus, idem quod diductus, portectus, solutus & liberè vagans. Terent. Phorm. Capillus passus, nudus pes. Quod & expassum aliquando dicimus, & Dispassum, & mutatione a in e, dispassum. Plaut. in Mil. Dispensis manibus. Veteres enim passum dixisse, non pansum, & ex passum, non expansum, Gellius Serviusque testantur. Dicit enim Servius: Ideo autem pando non facit pansum, quia plerisque n, quod in prima verbi positione invenitur, in præteriti participio non est, ut Tundo, tusus. Et licet euphonie causa varientur, vel in genebris vel in numeris: Nactus tamen & passus n, nunquam penitus patiuntur. ¶ Passus manibus: hoc est, diductis atque distensis. Tertullianus tamen Oppassum velum dixit pro oppasso & extento: & alibi: Expanios, inquit, ungulæ fodiant, crucis suspendant.

Pando, as, auct. p. Incuvio. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρισθ] ab. xvij. Gall. Courber & flaffer. Ital. Intorcere, incurvare. German. Biegen vñnt sich trümmern. Hispan. Empadar o encorvar. Polon. Zginam sic. Vng. Meg horgazom, meg haylok. Ang. To bowe downe vnder a burden.] Vnde Pandi triabs dicitur: quasi incuvavi, cedereque ponderi: hujus contrarium palmæ faciunt, quippe quæ non contra inferiora, sed in diversum tenitendo fornicantur. Plinius libro 16. cap. 42: At populus contra omnia infectora pandatur. Et paulò post: Faciè pandatur juglans. Hinc à Vitruvio Arbores pandatæ dictæ sunt, quæ in ædificiis curvantur. Non nunquam etiam legitur Pando absolute pro incuvari, vel curvum fieri. Quintil. lib. 11. cap. ult. Lectus ac ventus ne projectantur observandum: pandant enim posteriora: & est odioſa omnis supinitas.

Pandatio, pandationis, f. t. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρισθ] Gall. Courbement. Ital. Incurvamento. German. Ein buek oder biegung. His. Encorvamiento. Polon. Nagiecie. Vngar. Meg hargozas, meg hayolas. Ang. A bowing or crooking.] Vitruvius libro 7 cap. 1: Contignationes pandationibus sidentes movendo se faciunt vitia pavimenti.

Pandus, a, um, Apertus, latus, incurvus. [ΠΑΝΘΑΚΗΣ παρισθ] chaphuph. mtenwup. Gall. Courbe, courbè contre bas. Ital. Aperito, largo, incurvo. German. Zerthan / weit oder gebogen. Hispan. Pando, abierto, o corvo. Polon. Ręczęagniom, negiet. Vngar. Zelles, meg haylot. Ang. Open, bowed or crooked.] Virgilius libro 2. Georgie. Lancibus & pandis sumantia reddimus exta. Martialis lib. 14: Hic tibi donatur panda tuber urceus ansa. Pandus asellus, Ovid. 1. Fast. Carinæ pandæ, Virgil. 2. Georgie. Delphines pandi, Ovid. 3. Trist.

Pandochium, chi, penult. producta, n.s. [πανδοχη. Gall. Hospital, hospitelerie. Ital. Hospitio, allogiamenti. Ger Ein Wirtshaus/ ein Herberg / in die ein jeder eyntheien mag. Hispan. La pojada, hospederia. Polon. Gospoda pofpolia. Vngar. Szallas fogado haza. Ang.

Ang. *A place, a lodging place.*] Hospitium, diversorium, stabulum, cauponae: unde *pano* ipse Pandocheus, *pāndōχos* appellatur, per tres sybiles. **Pāndūrīzārē.** Verbum à *ταῦλης* musico instrumento. [Vn. *Hegedūlni, musikali, organali lantolni.*] Lampridius in Helio-gabalo: Pandurizavit, organo modulus est. **Pānēgȳris,** hujus panegyris, pen. corr. f.t. [ταῦλης] Germ. Ein gemeine vnd offentliche Markt; Hartmarkt vnd gemeine Messen.] Nundinæ vel conventus publicus: quales quinto quoq; anno Athenis celebrari solitas scribit Herodotus lib. 6. Componitur ex Graeca dictione ταῦλης & ἀγέρος, quod significat convenio, quasi dicas omnium conventum. **Pānēgȳrīcī.** Sunt sermones qui id conventu populi, & sacris celebritatibus habentur: quales sunt quibus Dii, Reges atque Imperatores laudantur. Et Panegyricorum genus dicendi genus, quod Latini Demonstrativum genus dicunt. **Pānērōs,** ταῦλης, Gemma est, alio nomine Pansebastos appellata, quæ fecunditatem credit afferre. Autor Plin. libro 37. cap. 10. **Pango,** pangis, pepigi, panxiq; pactum, act. t. Figo, planto, jungs. Vnde pactilis: (*πάντης*) hoc est compactus & ex pluribus partibus conjunctus. [ΥΠΤΙ takah. πάντης. Gall. Fischer. Ital. Riccare, congiugere. Ger. Eysieden/anhessen: tem, pflanzen. Belg. Insteden/anhedden/tesamen voegen/inden. Hisp. Huncar, ayuntar, componer. Pol. Wtakam, il'aczam, szepie. Vng. Lewbm, que folglom. Ang. To gress, set or plant.] Plin.lib. 21. cap. 3: Summaq; autoritas pactilis coronæ. Livius pro Figo posuit lib. 7: Lex vetusta est, priscis literis, verbisque scripta, ut qui Prætor maximus sit, Idibus Septembribus clavum pangat, Fixus fuit lateri ædis lovis optimi Maximi. q Pro planto, Φυτεύει. Col. lib. 3: At quæ vetera farmēto panguntur, tardius convalescent, sed tardius deficiunt. Idem lib. 11. cap. 2: Malleolisque recentissimis curiosissimè pangenda. Cicero Tironi lib. ult. Epist. posuit pro scribo, vel compono: An (*inquit*) pangis aliquid Sophocleum? fac opus appareat. Gall.lib. 13. cap. 19: Si aut versum (*inquit*) pangis, aut orationem solutam struis, atque ea verba tibi dicenda sunt, non eas finitiones prærancidas, neque facturas Grammaticas spectaveris: sed autem tuam interroga, quo quid loco conveniat dicere. q Pangere osculum, est osculari. Plaut. in Curculione: Qui vult cubare, pangit saltum suavum. q Pangere inducas, est facere inducas. Liv. 7. bell. Pun. Ne antea quidem se aut de pace audisse, aut inducas pepigisse dixit. Composita ejus quædam servanta, ut Circumpango, à quo circumpectus, Depango, Oppango, Repango, à quo Repages & Repagula. Quædam mutant a in i: ut Appingo, Compingo, Impingo: unde Impages: de quibus suis locis. **Pactilis,** & hoc pactile, om. t. Quod ex pluribus partibus compactum est, & coajunctum: [*συμπάντης*, *συμπάντης*, *πάντης*. Gal. Asssemblé, & compôsé de plusieurs pieces. Ital. Di molti pezze congiunto. German. Zusamen gehetet oder gefügt / nämlich aus etlichen stücken. Hisp. Cosa ayuntada de muchas partes y pedacos. Polon. Zjiti, spłoni. Vng. Szegfoglalatok. Ang. That is made and composed of many partes.] ut Corona pactilis. Plin.lib. 21. cap. 3: Summaq; autoritas pactilis coronæ. **Panicā,** n. f. [ταῦλη, m. German. Ein gähner Säcken ohne verschl. cui gähne vnd lieberliche Bocht. Pol. Strach nagli. Ang. Soda sine feare when with one is distraught.] Vocantur repentinæ quidam terrores, & consternationes, quales sunt lymphatici metus, usqueadè irrevocabiles, ut iis correpti, non ratione modò, sed mente etiam carcent. Quicquid cum stupore contingit, qualis est pavor sine causa obortus, terriculamentumque inane dicitur panicum, Cicer lib. 5. ad Att. Scis enim quædā ταῦλης dici. Pro eodē panicus terror dicitur, vel substantivè panicos. Higinus de Pane Deo loquens in Capricorni signum translato. His enim dicitur, quum Iupiter Titanas oppugnaret, prius objecisse hostibus terrorem, qui Panicos dicitur. Fit autem à Pane Deo, quoniā repentinorum terrorum, & consternationum causam Deo Panis tribuant. De Panico terrore vide Politianum in Miscella, & Erasmum in Chiladi. **Pānīcūla.** Vide Panus. **Panicum,** ci, n.f. Genus frugis, à paniculis suis dictū. [ταῦλης. Gall. Du pain semblaile à millet. Ital. Pante. Germ. Bisch oder pfennig. Hisp. El panizo. Polon. Ber. Vngar. Haydenom tatarika.] Plin.lib. 18. cap. 7: Panicum à paniculis dictum cacumine languido nutante, &c. Caesar 2. bell. Civil. Panico veteri, atq; hordeo corrupto, omnes alebantur. **Pānīs,** hujus panis, m. t. [πάνης lechem, ēgr. Gal. Du pain. Ital. Il pane. Germ. Brot. Belg. Broet. Hisp. El pan. Polon. Chleb. Vng. Knyer. Ang. Bread.] A pascendo (*inquit Nonius*) proprietatem habet: sive quod ταῦλης Graci Omne dicunt, propter quod omnibus pulmentis adhiberi possit, & ferre adhibeat, quum nullum opsonium faciat gustatu ingratus. Cicero pro Cluent. Oppanicum veneno esse necatū, quod ei datum sit in pane. Idem in Pison. Pistor domi nullus, nulla cella, panis &

vinum à propria. Terent. Evnuch. Quo pacto ex jure hestemo panem atrum votent. q Panis varia sunt genera: nam alii sunt ab opsoniis appellati: ut Ostrearum panes: alii à delicis, ut Artolagani: ali à festinatione, ut Specustici: alii à coquēdi ratione, ut Furnacei, vel Arcoptici, qui in cibani sunt cocti. Sunt & alia panis genera, quæ vide apud Plin.lib. 18. cap. 11. Cibarius panis quis dicatur, explicavimus suprà suo loco: de Secundario pane suo quoque loco dicturi. **Pānīfex,** panificis. Qui panem facit: qui & Panificus dicitur. [ταῦλης, οὐρανός, αἰρόνος. Gall. Boulenger. Ital. Piñoro faraio. Ger. Ein Brotbäck. Hisp. Hornero, panadero. Pol. Piekarz. Vng. Kinyer swéb. Ang. A baker of bread.] Vnde mulieres quæ panem faciunt, Panificæ vocantur. **Pānīficiūm,** ci, n.f. Ipsa panis confection, & actus faciendi panis. [ταῦλης, κέραστης, γύλας. Gall. Le lieu où on garde le pain. Ital. Dove si repono il pane. German. Ein Brotkasten/Brotkorb/ ein jedes ort da man das Brot hin behaltet. Hisp. Lugar para guardar pan cozido. Polon. Chlebowinia, szafa chlebowia. Vngar. Kinyer tartó. Ang. Where the bread is kept, a pantrie.] Suet. in Calig. Sparis & missilia variarum rerum, & panaria eum opsonio viratum divisit. **Pānārīum,** ri, n. f. Locus ubi panis servatur, panis repositoriu. [ταῦλης, κέραστης, γύλας. Gall. Le lieu où on garde le pain. Ital. Dove si repono il pane. German. Ein Brotkasten/Brotkorb/ ein jedes ort da man das Brot hin behaltet. Hisp. Cesta para guardar o trazar pan. Polon. Szafka, kuchka chlebowia. Vng. Kinyer tartó. Ang. A little basket to put bread in.] Martial.lib. 3: Cum panariis tribus redisti. **Pānārīolum,** li, diminutivum. [η μικρὸς δέ τοιην, τὸ καρδίποιο. Gall. Petit panier pour mettre le pain. Ital. Picciolo canestro da portare pane. German. Ein Brotkörbchen/ein Brotgehäßlein Hisp. Cesta para guardar o trazar pan. Polon. Szafka, kuchka chlebowia. Vng. Kinyer tartó. Ang. A little basket to put bread in.] Martial.lib. 3: Cum panariis tribus redisti. **Pānnūs,** ni, per duplex n.m.s. Quo vestimur. [ταῦλης, πάνης. Gall. Drap ou drapeau. Ital. Panno. German. Tuch. Belg. Laten. Hisp. Panno. Polon. Sukno. Vngar. Požto. Ang. Cloth.] Ovid. in Ibin: -tincti ferrugine panni. Horat. 1. Carm. Ode 36: Tespes & albo rara fides colit Velata panno. q Pannū neutri generis, protulit Nævius in Tabel. Qui habet uxorem sine doce, pannum positum in purpura est. q Ponitur aliquando pro linamēto quod vulneri imponitur. Colum.lib. 6. cap. 12: Pannis aceto, & sale, & oleo madentibus inculcatis. **Pānnīcūlūs,** li, m.s. diminut. à panno. [έγανον. Gall. Petit drapeau, delié & roulé, batton. Ital. Drappo sottile. German. Tuch. Hisp. Pequeno panno. Polon. Sukienko. Vngar. Požto. Ang. Cloth.] Iuvén. Sat. 6: -quarū Delicias & panniculus bombycinus urit. Panniculos item aliquando vocamus vilioses pannos: hoc est, attritos & laceros. Cels. lib. 7: Fascia ejus recausa fit, cui imo loco pila afflita est, ex panniculis facta, quæ ad repellendum intestinum ibi subjicitur. **Pānnīcūlā,** n. t. Vlpiano teste, Dicuntur ea quæ in custodiā receptus secum attulit: ut vestem qua indutus fuerat, qui ad supplicium ducitur, aut numeros quos vietus sui causa habuerit in promptu, aut leves anulos: hoc est, qui rem non excedunt aureoū quinq;. Vide Vlpian, in l. Divus de Bon. damn. **Pānnēūs,** a, um. Quod ex panno est: [πάνης. Gall. De drap. Ital. Di panno. German. Tuch/ aus tuch. Hisp. Cosa de materia de panno. Polon. Sukieni. Vngar. Požto. Ang. Of cloth.] ut. Vestis pannæ, quæ ex lana est. **Pānnōsūs,** m.f. Qui torrida veste, & crasso panno, viliique operatus est. [πακάδης. Gall. Qui est pourment habillé. Ital. Vestito di panni, rozzo. German. Lumpettig / mit bösen geruhdeten unnd schlechten Kleideren angehan. Hisp. Embuello o vestido en panales, o vestido de panno vil o grossero. Polon. Motarganei siermedze. Vngar. Rożzaz rosz požtoban bőrök. Ang. That weareth poore apparell.] Cicero ad Attic. lib. 4: Clodii vestibulum vacuum sanè mihi nuntiabatur paucis pannosis, sine laterna. Iuvénal. Satyr. 10: pannosus vacuis ædilis Vlubris. Iustin. lib. 2: Permutato regis habitu, pannosus, farmenta collo gerens, castra hostium ingreditur. **Pānnūcūs,** a, um, idem quod pannosus. πακάδης. Persius Satyr. 4: Dum ne deterui sapiat pannucea Baucis. **Pānnēūlūm,** dictum à panno & volvendo filo, ut autor est Varro libro 4. Apud Ilodorum legitur Panaelium. Item Hesychium, qui in Graeca voce explicanda usus est vocabulo Romano. πάνης, inquit, πανούσιος, διάπανης, πανητης, επάνης. Quæ si vera lectio videtur, à panno luendo panuelium dictum. Scaliger in Varrone. **Panoplia,** panopliæ, πανοπλία, Perfecta armatura: hoc est, quicquid ad armandum militum est necessarium. **Pānsē,** f.p. Dicti sunt quib; lati ac pansi sunt pedes: sicut Planici, quibus plani sunt. [ταῦλης. Gall. Qui ont les pieds larges. Ital. Che hanno i piedi larghi. Ger. Die breite Fuß habet Hisp. Hom-bres que

*bros quidem la plant us lanae. Pol. sacerconogotie. Vngar. Talas
z de labu. Ang. Tath hath broade feet.] Plin. lib. 11. cap. 45.
Pansebaltos, ~~maris~~ ~~cas~~. Gemma quæ afferre fecunditatem
enstimatur: ita dicta quasi prouersus augusta & venerada. Alias
Paneros dicitur. Plin. lib. 37. cap. 10.*

*Panselenus, [maris oris labu]. Polon. Pe'snia. penult. prod. Ple-
mum, quum scilicet Luna pleno orbe fulgens, toſa lucet
solem. Nam oris labu, Luna dicitur: unde & Proselenus. ~~maris~~
~~cas~~, ante Lunam natus, quod cognomine dicti sunt Arcades,
qui scante Lunam natos fuisse gloriabantur.*

*Panthier, pantheris, m. t. [maris. Ger. leopard ob Pantherbier.]
Animal est feru, cuius mas dicitur pardus. Latini formato fo-
cino ab accusativo singulari, vocat pantheram: sicut ab ac-
cusativo nominis crater, facimus nomen primæ declinationis
crater, crateræ. Vide dictiōnem subsequentem.*

*Panthera, ~~maris~~ ~~cas~~. Pol. Lampart. pen. prod.
Animal prouersus feru & maculosum quod & pardalis dicitur:
mas ejus appellatur pardus. Distio est composita à ~~maris~~, quod
significat totū, & ~~cas~~ feru. Abundat in Hyrcania & Media. Ho-
rit in Epist. Diversum confusa genus panthera camelio.*

*Panthera, ~~maris~~ ~~cas~~. Pro universo aucupio & eo quod aucups
capit. Vlpian. l. 11. D. de act. empt. Veluti cum futurum jactum
reus à pescatore emimus, aut indaginem plagiis positus à ve-
natore, vel panthera ab aucupe.*

*Pantheri nūs, adjec. Quod ad pantheram pertinet: ut, Pantheri-
na pellis, apud Plin. lib. 15. cap. 11. Pantherinæ mensæ, quæ in-
toto discursu maculatae sunt. Plin. lib. 13. cap. 15: Mensis præ-
cipuus dos in vena crispis, vel in vertice variis: illud oblongo
evenit discursu, ideo tigrinæ appellantur: hoc iatorto, & ideo
tales pantherinae vocantur.*

*Pantheron, penult. prod. ~~maris~~ ~~cas~~, sive Pantherum, pantheri.
(Ger. Ein Zoggarn/ ist ein Vogelgarn das man gusstet. Pol. Ptasz
sas, pomek, poly, powl'ok. Ang. A drawing nette.) Retsis genus est,
tereo nomen habens quod aves omnes includat, eadem ferè
ratione qua panagron, quod rete pescatorum est. ~~maris~~ venatū
significat, & aucipiū: unde pantheron dictū, & denigratīus au-
cups. Est autē hujusmodi rete, quod nostri Saltabundum appelle-
lant, quod quū humi exporrectum est, & in oblongam tenui-
tatem contractum, tegitur quicquilius, ne ab avibus provideri
possit. Deinde quū opus est adducto magna vi fune, repente
expanditur, inescatq; aliquot diebus aviculas uno istu uni-
versas contegit. Hoc reti Galli ad passeris & surnos utuntur,
& ad grues, & otidas, quas Ostardas vocant, quasi tardos an-
seres. Vlp. de Actio. empt. & vend. l. Emptorem. Veluti quū futu-
rum jactum retis à pescatore emimus, aut indaginem plagiis po-
situs à venatore, vel panthera ab aucupe. Nam etiam si nihil ca-
pa, nihil omius empator, prius prestat habebit. Quo in lo-
co, teste Budæo, panthera accusativus est pluralis, à nomina-
tivo pantheron: accipiturque per metonymiam pro captura
ipsa, seu præda, quam aucups panthero cepit.*

*Panticæ, [German. Der Gauchtauff, durttauff.] Fluxus vētris
(inquit Festus) à pandendo, quod ventrem pandat. q Sunt qui
Pantics interpretentur nimiram ventris pinguedinem, quam
Galli vocant La pince. [Ang. The stix, leashes of the bellie.]
Plautus in Pseud. Eò vos vestros pantics adeò madefacitis
quum ego siem hic siccus.*

*Pantocrator, oris, m. t. ~~maris~~ ~~cas~~, omnipotens & omnia
vincens.*

*Pantolabuš, ~~maris~~ ~~cas~~. Notissimi scurræ nomen apud Ho-
ratium in Satyris.*

*Pantomimus. pe. prod. m. f. [maris. Ger. Ein Gaudler/
der sich allerlei weiss und Gebärde anmassen kan.] Personarū omniū
imitator, qui in scenis personas per singulorum actuum simula-
tiones ostendebat. ~~maris~~ ~~cas~~ ~~maris~~ ~~cas~~. Plin. lib. 7. cap. 53: Mythicum
pantomimum: hoc est, fabularem, quendā vocant.
Pantomimorū duo sunt genera, Scenici, & Mythici. q Ponitur
quandoq; pro ipso poēmate. Plin. in Paneg. Idem ergo popu-
lus ille scenici imperatoris spectator & applausor, nūc in pan-
tomimis quoq; adversatur, & damnat effeminas artes.*

*Panurgus, m. f. [maris. Ger. Argliffig/ spitzfinig. Polon.
Chitrek.] Omnimur rerum experientiam habens, ~~maris~~ ~~cas~~ ~~maris~~
~~cas~~. Ponitur Atticis scriptoribus pro callido, astuto, vafro,
vetsilli, vetsuto, veteratore.*

*Panurgi, f. p. [maris. hormih. ~~cas~~. Gall. Astuce, finesse. Ital.
Astuzia. Ger. Arglistigkeit. Hisp. Astucia. Pol. Chitros. Vngar.
Maraszag, alsok sag. Ang. Subtilitie gnisle.] Astutia, fraus. Plautus:
Ithac panurgia tete in pistrinum dabit.*

*Panus, pani, m. f. [Germ. Ein elüngelt Faden oder Webersputz.] &
si quando apud Celsum, Panis, panis, Trame in involucru, teste
No. 10, quo panni texuntur: à quo panu, & panicula, ait Fe-
stus, per diminutionem. Lucil. lib. 9. Foris subregminis panus.
q Ab hujus similitudine etiā innatus tumor sub faucibus auri-
bus, & in genibus, panus appellat. ~~maris~~. Plin. lib. 20. cap. 1: Elaserum parotidas & panos sanat. Panos Galenus in plures*

*species divisit. Panus (inquit Hermolaus) sive ut quandoque
scriptum est in Celsi panis, à figuræ similitudine dictus est,
tumore non alto, sed latō, in quo quiddam pustula simile est,
sitq; in vertice alis, inguine, cum dolore ac distensione vehe-
menti. Hujus diminutivum est Panellus, ~~cas~~.*

*Panellus, diminutivum à panus. [aln. Ger. Die blumen von
Rushawen/ Haselbluden/ vnd dergleichen/ Räthe gewannet. Polon.
Księ.] Significat comam illam in milio, panicu, arundine, & in
omnibus ferè a boribus picci generis, in qua semē dependet,
quam Plin. lib. 16. cap. 10, vocat panos & paniculas. & aliquā-
do nucam ex callo squamatim compactili, quæ ~~cas~~ Græ-
ci appellant. Quicquid igitur sublonga, vel subrotunda forma
tur, panicula ferè dic potest. Plin. lib. 21. cap. 4: Græcula ro-
sa convoluta habet foliorum paniculas.*

*Papæ, [βασιλική, παπάς]. Ger. Hy ist ein geschrey/ so sich einer ob etwas
verwunderet.] Admirantis interjectio. Donatus: Papæ interje-
ctio est mira subito accipientis: habet enim in se affectum ver-
bi miror: ut Papæ, quid video? Terent. in Eynuch. Papæ, hac
superat ipsam Thaidem.*

*Papaver, eris, n. t. Genus herbe somniferæ. [μύρανη Gall. Du pa-
nor. Ital. Papavero. Ger. Magsamen. Hisp. La dormidera. Pol. Mak.
Vng. Mak. Ang. A poppy.] Vnde à Virgilio 4. Aen. Soporiferū
papaver appellatur. Diversæ papaveris sunt species: præcipuū
tamen est album sativum, quod semen habet: quod rostum in
secunda mensa cum melle apud antiquos edebatur. Hoc præ-
cipuum candorem lina & lanæ contrahunt. Plin. lib. 18. cap.
25. Diosc. lib. 4. cap. 67: Papaver masculinæ antiqui etiā enun-
tiarunt. Varro in admirandis Infria leni papaverem. Plaut. in
Asin. Formicis obijicias papaverem.*

*Papavč, itā toga. [Polon. Makowa suknia.] A' calore candido
dicta est. ~~maris~~ ~~cas~~ ~~cas~~. Eadem spissa toga dicebatur. Plin.
libro. 8. capite 48: Ciebræ papaveratæ antiquorem habent
originem.*

*Papaveris lachrymas appellant Celsus & Galenus, quod nos
hodie Opium.*

*Papillō, papilionis, m. t. [ψυχή Gall. Un papillon. Ital. Farfalla.
Ger. Ein Schmetterholer/ Commer vdgétin. Hisp. Mariposa. Pol. Motil.
Vng. Lébélék. Ang. A butterfle.] Inter vermiculos alatos nu-
meratur, quo nullum animal imbecillius est. Columel. lib. 9.
cap. 14. de apibus: Vermiculi quoq; qui tineæ vocantur, item
papiliones enecandi sunt. Nam (ut idem testatur) ex papilionū
stercore nascuntur tineæ. q Item papilio, ~~maris~~, dicitur ten-
torium. [κολεός. Gall. Un pavillon, vne tente. Ital. Padiglione. Ger.
Ein Gezeit. Hisp. Paullon. Polon. Namot. Vngar. Sator.
Ang. A pavillion.] Plinius lib. 5. cap. 3: Numida verò Nomades
à permutatis papilionibus, mapalia sua: hoc est, domus,
plaustris, circumferentes. Caſtagiora exemplaria habent, A'
permutandis pabulis.*

*Papillā, papillæ, f. p. Parva papula, tuberculum. [ηλια, μαργές.
Gall. Le tezin, le petit bout de la mamelle. Ital. Mamella. Germ. Ein
brustbin das brust wdgétin Belg. Een mammæten. Hisp. El pecon de la
teta o teta pequenna. Pol. Brod. wka u pieri. Vng. T. ðts bumbo, (~~maris~~
babud. Ang. The pape head.] Serenus: Excruciant turpes anū
si forē papillæ. Sed hoc rariū: sapius enim significat mamma
capitulum, unde lac surgitur, quavis etiam pro ipsa mamma
ponatur. Virgilius libro 11: Haſta sub exertam donec perlata
papillara haſit. Dicitur tām de viris quām de mulieribus, &
aliis animalibus. Dictæ papillæ, quasi parvæ papulæ, quod pa-
pularum sint similes. q Papillæ etiam in fontibus claviculæ
illæ dicuntur, quæ aquas fundunt, quibus exertois aqua effluit,
fistulis verd immisis aquæ cursus prohibetur. Varro lib. 3. de
Re rust. cap. 14: Qui fit, si adduxeris fistulam, & in eam papillas
imposueris tenues, quæ eructent aquam, &c.*

*Papillatus, m. f. Papilla ornatus, seu in papillæ speciem factus.
[γνωστός. Gall. Fait en facon de mamelle. Ital. Fatto à faccia di ma-
mella. Germ. In der gestalt als ein brustwdgétin gemacht. Hisp.
Hecho en manera de pecon de la teta. Pol. Nak stál' cíjek wi brodaw-
ki wciwionii. Vng. T. ðts babug gianak formatara valo. Ang. Madé
infusion of a pap head.] q Expapillatus, adusq; papillam nuda-
tus. ~~maris~~ ~~cas~~, Plaut. Milite: Idē & cum nexus in humero
lævo expapillato brachio. Vide suo loco.*

*Pappā, ~~maris~~, per duplex p. [Ger. Kindsmus/papen oder brey]
Prima infantorum vox, qua patrem compellant.*

*Pappāc, [German. Seinen Vater rufen. Polon. Papac.]
Est minutus & commaducator cibos comedere, qualcœ
nutrices infantibus præbent: & in ea significatione apertissi-
mè usus est Persius Satyr. 3: Et similis regum pueris pappa-
re minutum, Poscis, & iratus mammæ lallare recusas. Quare
quod antea hic ex hoc Persii loco probabatur, blandiulculis
verbis esse patrem appellare, reiciendum & expl. dēdum est.
Plautus in Epid. Novo liberto opus est quod papā. t. P. Dabi-
tur, præbebo cibum.*

*Pappas, ~~maris~~, Accipitur pro patre, sive pro eo qui pueris
ah. tuven. Satyr. 6: . tisnidus piggulcer pocula pappas. Est autē
domē*

nomen veneracionis à Syracusis tractum: quo etiam nomine Scytharum nonnulli loarem appellant, &c. Herodoto.
Pappūs, pappi, m. f. [Πάππος ab. πάππης. Gall. Ayeul. Ital. Avo. Germ. Ein Großvater. Hisp. El abuelo. Pol. starek. Vng. lob. atya, nagy apa. Ang. My fathers or mothers father.] Avus. Autonius ad nepotem suum: -pappos, aviasque trementes Anteferunt patribus seri nova cura nepotes.

Pappi. [Pol. Wel'na postu twiatniaca. Ang. The soft dounre of chille-flower.] Dicuntur carduorum flores, & lanuginosa quædam substantia in aëre se effundens, ut veluti flocci quidam volare videantur. Lucr. lib. 3: Vestem nec plumas avium, papposque volantes. Plin. lib. 21. cap. 16: Pappum vocari ait, lanuginē helxines herba. Et lib. 25. cap. 13, dicit esse herbam, quæ alia senecio dicitur, quod in pappos abeat, & lanuginem carduorum floribus similem habeat.

Pappūs, πάππος. Id est avitus.

Pappūla, πάππα. Pustula, tuberculum quod jejunæ salivæ defractio curatur. [ἰατρική. Gall. Bourgeon ou bube qui vient en la face. Ital. sbroggi. German. Ein Zäuermaul. Hisp. Lobanillo. Pol. Krofka, je wona na siele. Vngar. Sombor bobortó. Ang. A simple or whale.] Papulis cutis exalperatur, & rubet, leviterque roditur. Virg. lib. 3. Georg. Ardentis pabulæ, atque immundus olentia sudor Membra sequatur. Duo autem sunt genera papularum, quæ cujusmodi sint, vide apud Celsum lib. 5. cap. ult. Hujus diminutivum est Papilla.

Papyrus, pen. prod. f. s. [πάπυρος. Ger. Ein roh in Egypten: dataus man vorzeiten Schiff / Sägel / Kleyder / Seyler / ic. gemacht: wied auch im Euphrate ben Babylonien/ gefunden/ dataus man grosse blätter zu schreiben macht/Papyrus.] Arbuscula est, præcipue in Aegypti palustribus nascens, habens radicem obliquam, triangulis lateribus, decem non amplius cubitoribz longitudine, in gracilitate fastigata, thysimodo cacomē includens. q Ex hoc frutice præparabantur chartæ acu divisiæ in perrenues, & latissimas phylluras, quæ eo meliores erat quod media papyro propinquatores, quæ ab hujus fruticis appellatione etiā papyri nomine accepserunt. Diversa hujusmodi chartarū genera vide apud Plin. lib. 13. cap. 11: ubi primū chartarū usum Alexandri Magni temporibus in Aegypto putat fuisse inventū: quanvis alii etiam Numæ regis temporibus, chartarū usum fuisse contendunt. Ab hujus quoq; fruticis nomine, etiā hodie chartas nostras quæ ex cōritis linteis sūt, papyrus appellamus, eò quod eundē nobis præstent usum quæ olim Aegyptiis præstabat papyrus. q Dicimus etiā Papyrus in neut. gen. Plin. ibidē: Papyrus ergo nascit in palustribz Aegypti. A papyro cognomē Papyrus, πάπυρος, deductum est, a quo Papyriana tribus.

Papyracēs, papyracea, papyraceū, πάπυρες. Quod est materiatum ex papyro. Plin. lib. 28. cap. 11: Optimè ellyehno papyraceo.

Papyrifēr, papyrifera, papyrifera, πάπυροφόρος, ut Amnis papyrifera Nilus. Ovid. 15. Metam. Perque papyrifera septemflua flumina Nili Vistrices egisse tates.

Pār, paris, n. f. [ΠΑΡΙΣ nīchastvī. i.e. Gall. Pair, pareil, semblable. Ital. Pare, simile, quale. Ger. Gleich. Belg. Gelyc. Hisp. Cosa igual à iusta. Pol. Rowni. Vng. Feles. Ang. Equall, alike.] Cū suis Compositis, Compar, Dispar, Impar, Separ, sunt generis omnis, faciuntq; ablativum in e, vel in i. Et licet par apud poetas producatur: in obliquis tamē prima corripitur. Parē alicui esse, & alicuius recte dicit. Cic. 3. de Orat. Iambus par chorei, sed spatio par, nō syllabis. Idē de Clar. Orat. Si par in nobis, atque in illo scientia suisset. Idē in Amicitia superior par est inferiori. q Interdū Pares pro duobus accipiuntur: ut Paris equis utebatur Romani in prælio, ut sudante altero, transilirent in siccū. q Interdum accipitur pro decenti, æquo, convenienti, quod inter omnes æquabile est, æquos. Quintil. lib. 5. cap. 11: Si propter matrimonia violata urbes everta sunt, quid fieri adulterio par est? q Parē esse, significat sufficere alicui rei, sive resistendo, sive exequendo. i.e. q. Cic. ad Att. lib. 12: Sed adhuc pares non sumus. Quint. Declam. 15: Aspicio par laberibus corpus. q Paria facere, est quod omissum est, vel quod aliunde acceptū est, alibi vel aliunde comp̄pare. nīc loris à uā. Grōd, μισθίων τὸν οὐλων. Quint. Declam. 6: Paria faciemus, tu illic eris vicarius meus, ego hic tuus. Plin. in Panegyr. Parenis tibi imperium dedit, tu illi reddidisti: solus ergo adhuc es qui promunere tāto paria accipiendo fecisti. q Par pari referre, est tale aliquid reddere quale accepimus. Terent. in Evn. Si laudabit hēc illius formā, tu hujus cōtrā: deniq; Par pari referto, quod eam mordet. A par. Plaut. in Curcul. formavit suo more superlativum parissimus: Eodē(inquit) hercle vos pono & paro, parissimi estis: i. i. Par, impar, genus ludi. ænor, n. æxtrō. Suet. de August. Scriptit ad filiam: Misisti denarios ducentos quinquaginta, quot singulis convivis dederam, si vellet inter se post cœta. vel talis, vel par impar ludere. æpnāces. Horat. 2. Serm. Satyr. 3: Ludere par impar, equitare in arundine longa. Pār, paris, substantivum, n. t. Numerus duorum inter se equalum.

[ΤΗΝ tsemédh. οὐεὶς, ζεῦς. Gall. Vne paire, une couple. Ital. Cope. German. Ein par Hispan. Un par de dos cosas. Polon. Para. Vngar. Feles. Ang. A pair, a couple.] Cic. de Amic. Ex omnibus seculis vix tria numerantur, aut quatuor amicorum paria. Idē de Opt. gen. dicen. Gladiatorum par nobilissimum. Idem Ver. 3: Scyphorum paria complura.

Pārā, παρά. Præpositio Græca, significat Ad, apud, penes, absque, dis, re, præter, tam in præpositione, quam in compositione.

Para, avis, & parus, parula. Festus, & Paronem avem nominat. Pararius apud Senecam dicitur qui inter duos stipulatæ esset. [στρατούριος. Pol. Swiadek rukwra.] q Item pararium illud æs dicebatur, quod equi dabatur pro duobus equis. Græcæ παράτοις. Vide Suidam. Vide infrā PARAVI.

Pariare, pro paria facere, quod tum fit quum expensi rationes cum accepti rationibus quadrant, paresque sunt. Usus est hoc verbo Vlp. l. 4. D. de manu. Hinc parati, scriptura qua rationes quadrare cavitur. L. ult. de cond. indeb. & pariator, qui ita rationes reddidit, ut quadrarent. l. 8. de cond. & dem.

Pārabāsīs, παραβάσις. In Comœdiis dicebatur quum chorus ad populum conversus, aliquid extra argumentum fabulæ loquebatur, Latinæ prævaricationem, sive transgressionem interpretari possumus, dō rō παραβάσις, quod est transgrexi sive prævaricari. Vnde & Parabatæ, quos prævaricatores Latini nominant.

Parabia, parabia, παραβία. Genus potionis ex milio & conyzza. Cæl. Ant. lef. lib. 4. cap. 26.

Parabilis. Vide PARO.

Pārabolā, παραβολή. [ΙΩΝ maschál. παραβολή. Gall. Parabole, comparaison, similitude. Ital. Comparazione, similitudine. German. Ein vergleichung oder gleichnuss. Hisp. Comparación, semejanza. Pol. Podobienstwo. Vngar. Pelda bezed. Ang. A similitude, comparison prouerbe.] Similitudo dō rō παραβολή, quod significat comparare: quasi rerum dissimilium comparatio. Quia. Parabola (quam Cicero Collationem vocat) longius res quæ comparantur repeteret solet: ut, Tam fortiter apud Hippomen fecit Scipio, quam utique apud Uticam Cato.

Pārabolā, ut interpretatur Alciatus, Latinè dici possunt glebae ascripti, quibus scilicet in omni vita ab agricultura recedere non licebat: à Græca præpositione παρά & βολή, quasi juxta glebam. q Per translationem etiam Parabolani dicuntur tenuis conditionis homines, famulitio Xanthochiorum, vel ecclesiasticum ita deputati, ut integrum ipsiis non sit inde recedere. Horum meminit Iustinianus C. de Episc. & cler. l. Parabolani. Vide plura de hoc apud Cælium lib. 29. cap. 11.

Pāracentēsīs, παραγένεσις. Dicitur durior vulnerum curatio, quum scilicet vulnus pungitur, hamusque vel acus infigitur: ita dicta à pungendo, quod hoc curationis genus plurimum afferat doloris.

Parachlamys, Vestimentū genus, non modò militare, ut apud Plautum in Persa, sed etiam puerile. Vlpian. in l. vestis. de Aur. & arg. leg. Alciatus de vest. alb. in l. 1. lib. 11.

Pāräcletus, ti, penult prod. m. f. [ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΟΝ menachem. παρακλητός. Gall. Défenseur, aduocat. Ital. Difenditore auocato. Germ. Ein Ermaner/辯護者/vund aus Fursprech: item, ein Tröster. Hisp. Defensor, abogado. Pol. Patton, obronca, aduocat, załtempa, cieściciel. Vng. Vigaž talo, item efedéz kőzben tare. Ang. A patron or advocate. Jā veibo Græco παρακλητός, quod rogo, & hortor significat: item pro alio precando intercedo, ut advocatus, & patronus. Apud recentiores etiam pro consolatore inventur. Hinc Paracletus: id est, advocatus, consolator, patronus, fautor, adhortator, deprecator. Itaque pollicetur Christus suis missurum fesse paracletum Spiritum, qui eos omnia sit edocet, sive illum adhortatorem, sive deprecatorem: hoc est, ad-vocatum, sive consolatorem velimus intelligere.

Pāräclytūs, per y, m. f. Infamis, aut male audiens est Latinis. [ΤΗΝ οὐκλή. παρακλητός. Gall. Infame. Ital. Infame. Ger. Verächtet. dīn bōs geschw hat/verüst. Hisp. Cosa infame. Pol. Osai'a. wion, j'l lej sl' awi. Vng. Gonex hár neuv. Ang. That is evil spoken of, that gethet and evill name.] Nam παρά in hujusmodi compositione, præter, vel deminutionem significat: κλύτος verò inclustum, celebrem, gloriosum.

Paracnemium, Sic vocatur alterum os crutis, quod ab exteriori parte suprà positum est: constat enim ex duobus. In iumentis enim vocatur Parastata, Vegetio autore. Græcæ παρακνημῖον. Lege Parastata.

Pāräcōpe, pes, pen. corr. παρακοπή, idem quod delirium, vel mentis alienatio, dō rō παρακοπή, quod est delirare.

Pārädlāstōlē, les, παραδιάσταλη, Figura est quā Latini Discriminatione appellant, quū due plurēs res que prima facie videntur eadem separantur, adductis in medium nisi quibus a se mutuō distant. Vide Rutilium Lupum & Rufinianum.

Pārädigimā, n. t. [ΙΩΝ maschál. ΙΩΝ dimón. παραδείγμα. Gall. Exemple. Ital. Esempio. Germ. Ein beispiel oder exempli. Hisp. Ejemplo.

Exemplum. Polon. Primi ad. Vng. Pelta. Ang. Example of doing or saying.] Exemplum facti vel dicti alicuius: quale est illud apud Virg. 1. Aen. Antenor potuit mediis elapsus Achivis Illyticos penetrare sinus. Fit autem tribus modis: à pari, à majori ad minus: à minori ad majus. q Dicatum est autem Paradigma, à verbo Græco παράδιγμα, quod est ostendo, & manifestū facio. Exempla enim à notioribus sumpta, & suo loco adhibita, plurimum rei alicui lucis addunt & perspicuitatis. Vide de hac figura plura apud Rutillum Lupum, & Rusinianum.

Párdísē poīma, παράδεισος μῆλος. Dicuntur à satu, quod ferè in omnibus pomariis inserantur, odore, saporeq; insignia. **Párdísus,** s. [παράδησος párdes. παράδεισος i. German. Thiergar, in Döwngarten oder Lustgarten.] Pomarium: id est, hortus conatus, generis tamen masculini quam foemini. Est & locus fera- rum septus, sive vivarium, aut viridarium. Vox deflexa est, ut quidam volunt, à Chaldeo Pardes, quod hortum domesticum significat, sive pomarium. q Est & nomen oppidi, in Syria Coe- lead Libani orientale latus situm, Plin. lib. 5. cap. 23. q Est item Paradisus Cilicia fluvius, apud eundem lib. 5. cap. 27. q In sa- cris literis Paradisus accipitur pro amoenissimo horto in Ori- entate, à primis nostri generis autoribus habitato: de cuius situ variae sunt opiniones, quas recenset Eugubinus, peculiari de hac re edito tractatu. Divus Augustinus ad Orosium de Para- diso sic sentit: Paradisus (inquit) in Oriente situs est, interiecto Oceano, & à nostro orbe longè remotus, in altissimo loco constitutus, pertingens usque ad Lunarem circulum. Vnde il- luc aqua diluvii minimè pervenisse dicitur. Hic locus à primi hominis reatu interclusus est, nec ulli animantium datur in- cum aditus.

Párdoxā, orum, n. f. Latinè admirabilia, inaudita & quæ sunt præter opinionem. [παράδοξον níphlaōs. παράδεξα. Gall. Cho- femeilleuse, qu' on n'a point constaté d'avoir, & contre la commune opinion. Ital. Cosa mirabile, non in uso, contro l'opinione di tutti. Ger. Götzen wunderbare ding so wider den gemeinen sinn der leuten sind. Hisp. Cosa admirable, fuera la opinion comun. Polon. Dyzw ne a miej schaner jegi. Vngar. Körbeneges verekedes körbőr való. Ang. Things marvellous and wonder full that passeth the opinion of man.] A Græcis vocantur admirabilia, sive inaudita, & quæ sunt præter opinionem omnium. Hinc Paradoxa Stoicorum, de quibus extat Ciceronis libellus. Paradoxon item schema est λόγοις, quod primum sensum suspendit, ac deinde sub- jicit aliquid contra expectationem auditoris. Vnde etiam à La- tinorum quibusdam Inopinatum vocatur. Vide Rusinianum in tractatu de Figuris.

Párdrómēs, idis, f. t. [παράδρομος. German. Ein unbekannter Spaziergang über Landen] Ambulatio sub dio, sive Xystus. Vi- trinius lib. 6. cap. 6: Xystos Græca appellatione est porticus ampla latitudine, in qua athletæ per hyberna tempora exer- centur: nostri autem hypæthras ambulationes Xystos appellant, quas Græci παραδρόμοις dicunt.

Párenses, hujus Parænesis, f. t. [παραίνεσις. Gall. Admoni- tion. Ital. Ammonitione. German. Vermanung/vnderweisung. Hisp. Amonestamiento. Pol. Napomienie, wiad. Vngar. Intés. Ang. Admonishing.] Præceptio, admonitio, sive adhortatio, & pro- priæ ea quæ contradictionem non recipit, teste Ammonio, propterea quod fiat iis de rebus quæ in controversiam non cadunt, sed apud omnes in confessio sunt.

Párenēt̄cūs, a, um, παρανήτης, Idem quod præceptivus, sive admonitivus, à verbo Græco παραπίνω, quod significat præcipio, & admoneo. Vnde Oratio parænetica dicitur quæ ad vir- tute capessendam auditoris, lectorisve animum extimulat. Paragaudas, vel Paragauda, teste Alciati. Genus vestimenti vi- niliis, ut plurimum linei, quo sub alia veste gerebatur, vñctū nunc unico nexus, nunc pluribus loris. Vopiscus in Aureliano: Paragaudas vñctes ipse primus militibus dedit, quum antea non nisi rectas purpureas accepissent: & quidem aliis mono- lores, aliis dilores, triiores aliis, & usque ad pentiores, qua- les hodie lineæ sunt.

Párgōge, παραγώγη. Figura qua litera vel syllaba fini jungit: ut Dicier, pro dici. Latine à nonnullis appellatur Adductio. Paragogia, Ipsorum aquarium pori & meatus: dicta à rū παραγώγη, quod deducere est. Hinc παραγώγη, dicta Aelio Donato, & ceteris. Nam & ἀγωγή, aquæ ductus est. Alciat. in l. decernimus. C. Aquæ duct. lib. 11.

Páraphē, f. p. παραγραφή. Latinè præscriptio, exceptio, effugium litis, compositio. q Est & tropus apud poëtas, quū præcedenti absoluto, ad alia sit transitus: ut apud Virgil. 2. Georgic. Haec tenus airorum cultus, & sydera cœli, Nunc te Bache canam. q Annotationes item, sive scholia succincta, ad marginem adscripta, paragraphæ appellantur: à rū παρα- γράφαι, quod inter cetera significat ad marginem annotare. Hinc etiam Iurisconsultorum interpunctiones quibus legum capita in plura segmenta dividunt, paragraphæ, sive etiam pa- graphi dicuntur.

Páraphūs, παραγράφος. Vox est Iurisconsultis usitatissima; qui cam tali nota scribunt. Dicitur autem paragraphus propriæ, quemadmodum Martianus Cossias antiquus Pandectarum interpres tradit, quicquid sub una sententia clauditur. Pro codere etiam dicitur paragraphe.

Paralia, Maritima pix, flaventior & crassior, quandiu resina est, videlicet quandiu cruda est, sed decoctio ex ea prius absu-

mit. [Ger. Meerpech.]

Párlélli, penult. prod. [παράλληλος. German. Ding so gleich weit enthalten von einander steht.] Dicuntur segmenta sphærae ab Ortu in Occasum ducta, alterū ex Polis habentia pro centro, omnique ex parte à se invicem æqualiter distantia. Plinius li- bro 6. cap. 33: Plura sunt autem hæc segmenta mundi quæ no- stri Circulos appellaveré, Græci parallelos. Ratio nominis hæc est, quod παράλληλος apud Græcos invicem comparatus, vel æqualiter distans. Vnde paralleli, circuli dicuntur æqualiter distantes: & lineaæ parallelæ, quæ æqualibus spatiis ab invicem dirimuntur.

Párlipoměnōn, [παραληπτόμενον. Polon. Opryskjenie.] De- relictum, omisum, prætermissum à verbo παραλέπω, quod est prætermitto. Hinc Qu. Calaber poëta Græcus, opus quo ea exequitur quæ ab Homero sunt prætermissa, ομίχεον παρα- ληπτόμενον, inscripsit. In sacris quoque libris eadem ratione Li- bri παραληπτόμενον dicuntur, quibus ea quæ in libris Regum aut prætermissa erant, aut leviter degustata comprehenduntur.

Paralium, Papaver corniculatum, apud Diosc. lib. 4. cap. 68.

Párlíūs, παράλιος. Tertia species est tithymali, ita dicta quod loca maritimæ amet. Eadem & tithymalis dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8: Tertium genus tithymali paralius vocatur, sive tithy- malis, folio rotundo, caule palmum alto, ramis rubentibus, semine albo!

Párlöḡfimēs, παραλογησμός. Deceptione per falsas ratiocina- tiones, cœclusio fallax, & captiosa argumentatio. A verbo Græ- co παραλογίζω, quod inter cetera significat captioso generē argumentationis utor.

Párlös, παράλος. Apud Athenienses navius genus erat, quæ Theori ad rem divinam faciendam Delphos mittebantur, eumque in usum solūm publicè destinata. Illi quoque qui hæc in navi vehebantur Parali dicebantur. Paralorum quoque no- mine Plutarchus intelligit unam è tribus factionibus Atheni- ensium quæ Solonis tempore vigebant. q Fuit etiam Paralus nomen proprium ejus cui Hægelis primam longæ navis in- ventionem tribuit, referente Plin. lib. 7. cap. 36.

Párlýsis. [παραλύσις. Gall. Paralyse. Ital. Paralisi. German.

Der Schlag / durch welchen nur der Halbtheil des Leib's troffen und unentzündlich gemacht wird. Hisp. Perlesia. Polon. Paralig chorob. Vngar. Guta wile. Ang. The palsey, a depriving of feeling and moving in any part of the body.] Resolutio nervorum, quæ alio nomine à Græcis dicitur hemiplexia: hoc est, semiapoplexia, quum in alteram tantum corporis partem malum id incubuit. Nam quum totum afficitur, apoplexia nominatur. Gignitur ab humore frigido & crasso, nervos plus æquo hu- meante, & laxante, sensumque pariter & motum alteri serè lateri cripiente.

Párlýt̄cūs, m. f. Qui hoc morbi genere laborat. [παραλυ- tix. Gall. Paralytique. Ital. Paralitico. German. Einer den das Gut oder der Schlag getroffen hat. Paraliesie. Hisp. Enfermo de perlesia. Polon. Paralijem zarajoni. Vngar. Guta wile. Ang. He that hath the palsey.] Plinius libro 20. capite 9: Ideò pa- ralyticis & tremulis dare jubet. Tert. in Apol. de Christo: Quum ille verbo dæmonia excuteret, leprosos mundaret, paralyticos restringeret, mortuos denique verbo redderet vitæ. Restrinxere paralyticos, propriè dixit pro sanare, quum paralysis nihil aliud sit, quam nervorum dissolutio, quæ ali- ter sanari non potest nisi nervi illi dissoluti, & justo laxiores restringantur.

Parametria, Femora inter coxas dicta. Nam quod coxas intet- jacer, Mefenterium est.

Parancephalis, Medulla proxima cerebro.

Páranites, παράνιτης. Gemma est ex amethystorum genere, quæ in Arabiæ contermino invenitur, alio nomine lapinos dicta. Autor Plin. lib. 37. cap. 9.

Párymphūs, phi, m. f. παραγνυόφος, ab Hieronymo dicitur pronubus, ab antiquis auspex. Antiqui enim pro nuptiis cele- brandis auspiciū capere solebant. Qui præterat huic rei no- mine viri, à Græcis παραγνυόφος, à nostris auspex dicebatur: Et ut auspex aderat viro, sic & pronuba mulieri adhibebatur: Itaq; quod apud Christianos auspicia minimè captentur. adhi- bentur sacerdotes, qui & pronubi à nobis dicuntur. Aug. lib. 14: de Civit. Nōnne omnes famulos atq; ipsos etiam paranym- phios, & quoscumq; ingredi quilibet necessitudo permisrat, autem mittit foras quam vel blanditi conjunq; incipiat?

Parapechion, Os minimum brachii, nos radium appellatius.

Parapetasma, Vide PERIPETASMA.

Páraphēna,

Párapherná. [נְדָבָה בְּנֵי נְדָבָה] Pol. Podarek opros wiana. Vngar. Levy rúha kón wi adut ayandek. Ang. Things that is given besyde promise or not promised with the dowrie.] Dicuntur ea quæ præter dotem sponso dantur, à ꝑæḡ præter, & ꝑæḡ dos, quasi diceres præterdotalia. Hæc & paraphernalia dicuntur. Vlpianus de lute Dot. I. Si ego Cæterum si res dentur in ea quæ Græci ꝑæḡ dicunt, quæq; Galli peculum vocant, videamus, an statim fiant mariti.

Páraphrásis, sis, f.t. pen. corr. [גַּמְפֶּגֶת]. Germ. Ein heitere Auslegung vnd Erklärung dem rechten Sinn nach vnd nicht der Wörtern.] Est ejusdem sententiaz per alium sermonem explicatio, & liberior interpretatio, quum quedam mutantur, aut etiam addentes, copiosius ac dilucidius explicamus quod ab aliis dictum est: cuiusmodi est Themistii in Aristotelem. Ea finitur à Græcis hoc modo, ut sit quæ narrationi proportione respōdeat. De hac Quint. lib. 10. cap. 5: Neque ego paraphrasim esse interpretationem tantum volo, sed circa eosdem sensus certamen, atque æmulationem.

Páraphrásis, a. [גַּמְפֶּגֶת]. Germ. Ein soicher Ausleger oder Verdorßmacher.] Dicitur interpres latius explicans, qui non verbum è verbo, sed sensum è sensu transfert.

Paraphrosyne, vocatur psyrnitidis illa species, ubi per consensum mentis alienatio accidit: alio nomine Delirium.

Paraplectici, Dicuntur quibus in dextra vel sinistra parte solutiones fiunt.

Páráriūs, m. f. Qui stipulationibus, contractibus, nominibus que faciendis intervenit: quem & Græco vocabulo vocamus Proxenam. [גַּמְפֶּגֶת]. Gal. Courtaier, qui suit prestre argent. Ital. Chi interviene ad imprestar denarii, corratiere. German. Ein Verdaußer. Hisp. El corredor de la mercaderia. Polon. Kupu rywidzacy. Vngar. Zbrz körbe iaro. Ang. A broker.] Seneca lib. 3. de Benefic. Quidam volunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec signatores advocari, nec chirographum dare. q Pararium ex appellabatur quod equitibus duplex pro binis equis dabatur. Festus.

Párárthrésis, pen. prod. ꝑæḡphros, Idem quod luxatio, quæ sit, quum os aliquod sede sua nonnihil fuerit dimotum.

Pársangæ, [גַּמְפֶּגֶת]. Ger. Ein weile Erdtröhre dreissig Stadia breitfondet.] Apud Persas, autore Festo, viarum measuræ sunt, quas Budæus Herodoti testimonio probat fuisse triginta stadiorum. Verba Herodoti sunt hæc ex lib. 2: ὅσοι μὲν γὰρ οὐκ εἰσὶ αὐτόπτες, οὐγίης μεμετρήσαντες τὸ χάλεπον ὅσοι δὲ πατέρων γενέται· τοις δὲ πατέλαι ἔχον, ꝑæḡphros. Διάντας δὲ οἱ μὲν ꝑæḡphros τὴν γῆν τεῖδα, οἱ δὲ χῶροι ἀντεῖσθαι, μέγετος τὸν αὐγύνετον, ἔχον, τα τεῖδα: hoc est, Quotquot enim inopes soli sunt, ii terrâ suam orgyis metiuntur: qui vero minus inopes soli sunt, stadiis: qui autem latifundia habent, parasangis metiuntur. Cestus autem parasanga triginta stadiis: schenus autem) quod ipsum verbum est Aegyptiacum) sexaginta.

Párascevæ, es, f. p. Præparatio. [גַּמְפֶּגֶת]. Gall. Appareil, ap. præst Ital. Apparato, preparatione. Ger. Ein vorbereitung, herstellung. Hisp. Apparejo. Pol. Naradzenie prægotowanie. Vngar. Kezolt. An. A preparation or preparing, good friday.] Nam à ꝑæḡphros, quod est præparo, deducitur. Vnde & dies quo Dominus noster IESVS CHRISTVS pro humani generis salute cruci affixus fuit, Parascevæ, ꝑæḡphros, dicitur: quoniam eo die ludet sibi necessaria præparabant, ut Paschæ dies absque operatione aliqua transfigeretur.

Pársiōpésis, ꝑæḡphros, Schema est apud Rhetores, quod à Latinis præoccupatio dicitur, quum aliquid reticere nos dicimus, & tamen tacitum intelligitur. Hoc schemate utimur vel quum rem notam esse putamus auditoribus, vel quum suspicionem majorem excitare reticendo volumus.

Pársitūs, ti, pen. prod. m.s. [לִבְנָה לְבָנָה]. Gall. Qui suis les lopins. Ital. Parasito. German. Ein Teller, stöder, ein Schmetter, nur daß er zu festen vberträgt / ein Schmetter. Hisp. Truan por cosa de comer. Polon. Paß orgie, pochlebca. Vngar. Hisz kdbonyalakodasutan hazudozó. Ang. A smell feast, which followeth bellie cheare, a flaterer, a pikeranke.] Qui aliorum mensas & cibaria sequitur: quique ejus in cuius contubernio est, omnia facta simul ac dicta laudat, nihil repugnat, omnia sufficit, nihil ventris causa facere recusat, in quo summum bonum constituit. Vnde & nomen accepit, quod ꝑæḡ rō oītis: hoc est, à cibo totus pendeat. Parasiti imaginem pulchre depingit Terent. in Eynuch. his verbis: Est genus hominum qui esse primos se omnium rerum volunt, Nec sunt: hos cōsector, hisce ego nō paro me ut rideant. Sed his ultrò artideo, & eorū ingenia admiror simul. Quicquid diēunt, laudo: id rursus si negant, laudo id quoque: Negat quis, négo: ait, ajo. Postremò imperavi egomet mihi, Omnia assentari: is quæstus nunc est multò uberrimus. Cicero de Amic. Nec parasitorum in Co-mœdiis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites glorioſi. Idem Lentulo lib. 1: Dixi me facere quiddam, quod in Eynucho parasitus suaderet militi. q Parasiti olim appella-

tio honesta fuit, utpote qui sacro ministerio addictus esset: nam parasiti vocabantur olim comites, fôdalesque pontifici, & magistratum, ut docet Athenæus lib. 6: Solon sic eos appellavit, qui in Prytanæo publico victu epulabantur, autoe Plutarcho. Pro eo vero postea dictus est qui ad mensas divitum oblationis causa admittebatur. Productus autem hoc nomen penultimam syllabam, quam Calepinus male putavat corripi. Horat. lib. 2. Epi. 1: Quantus sit Dorfennus edacibus in parasitis.

Párástā, parasitæ, f.p. [גַּמְפֶּגֶת]. Gall. Femme qui suis les lopins. Ital. Parasita. German. Ein Tellerstöderin / Schmetterin. Hisp. Truhana per cosa del comer. Pol. Pâssorgulka. Vng. Hisz-kdbony. Ang. She that followeth feastis.] Horat. 1. Scron. Satyr. 2: Custodes, lectica, ciniflones, parasitæ.

Párástör, parasitari, d.t. Parasitum ago. [גַּמְפֶּגֶת]. Gall. Accorder tout pour avoir la repue franche, suynre le lopins. Ital. Andare à vers, & adubare per hauer le spese. Germ. Tellerstöder / schmettelen vñnd liebosen vmb des Wauchs willen. Hisp. Truhanear por cosa del comer. Polon. Podbya bebenska dlabruuba. Vng. Hisz-kdbony hajogsgom utan nyulakodom. Ang. To flatter one to haue his repast free.] Plautus: Qui parasitando paverint yentes suos.

Párástörter, stri, m. f. Parasitorum imitator. [גַּמְפֶּגֶת]. Gall. Qui veue imiter les flatteurs, qui cherchent leurs repue franches. Ital. Imitatore de parasiti. German. Ein naßiger oder naßfolger der Tellerstöderen & Schmettelen. Hisp. Hambre no poco atrahido. Polon. Pochlebcajou nastadowca. Vngar. Hisz kdböd kdbetö. Ang. He that flattereth one to have his repast free.] Nam quæ in aster finiuntur (teste Valla lib. 1.) imitationem potius quam diminutionem significant. Cic. pro Varenio: Euricius hic noster Antoniaster. Duo tamen potissimum diminutionem denotant: Surdaſter, & Recalvaſter. Terent. in Adelph. Est alius qui dam parasitaker parvolus: nostin'! D. Iam scivo.

Párástädēs, ꝑæḡstads, Lapidés qui utruque latus ostii munient. Vitruvius quoque paraſtadas in mentione templorum antes vocat, Hermolaus.

Parastasis, is, f.t. ꝑæḡstoss, Latinè assistentia, affirmatio, per testes approbatio.

Párástör, ꝑæḡstör, Inquit Hermolaus, apud Vitruvium & Plinium, lapides sunt pilares ferè modo appositi columnis: à quorum similitudine alterum cruris os (alterum enim cripes: hoc est, tibia appellatur) paraſtates nominatur in jumentis à Vegetio, quod & Paracnemion, ꝑæḡstör, appellatur Iulio Pollici. Apud eundem & meatus illi per quos genitura ex epididymide in colem fertur, paraſtatae appellantur. Semen enim per vasा spermatica in testes delatum excipitur à mollis quodam involucro: quod quia testibus incumbit, Græci iandubus appellant. Huic duo varicosi, longique adhaerent meatus, utrinque unus, qui cervici vesicæ inseruntur, idque comitati usque ad penis initium, in unum eundemque canalem confluunt, ab urinæ ductu diversum, cui tamen tum demum quum ad medium ferè colis pervenerint, inseruntur. q Sunt & in prælio (ut idem inquit) dicti paraſtatae, nomen officii, quoniam adjuncti sunt prostatibus: hoc est, iis qui præsunt cornibus: sicut epistatae, qui tertium in regendis his locum tenent. q Sed & tabulæ quædam cum certis instrumentis, à Vitruvio paraſtatae vocantur. Hæc Hermolaus, qui sic legit apud Plinium libro 33. cap. 3: Sed & illius aureæ camerae, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ, & paraſtatae. Idem apud Vitruvium lib. 5: In columnâ, aut paraſtata hora describuntur. Budæus tamen in istis Vitruvii & Plini locis dicit male fuisse emendatum, legendumque apud Plinium, Columnæ paraſtaticæ: & apud Vitruvium, Columnæ paraſtatica; utrinque sine conjunctione.

Párátlmös, ꝑæḡstör, δάστη το ꝑæḡstör, quod evelli significat, dicitur evulsi pilorum è naribus & pudendis, quæ cræc pœna tenuiorum qui deprehensi essent in adulterio. Nam diuersæ pecunia se redimebant, in opere expilabatur sedes.

Paratitla, l. 1. §. hoc autem, C. de Verb. lut. Eynuchi. Iustini. Sumimas terum appellat titulatim appositas, indices seu summa. Bud. in Annos. prior. Adde Alciat. inl. 1. C. si certum petatur.

Páráträgœdia, ꝑæḡstör: Id est, exaggratio, ac verborum magnitudine aliquid augeo. Plaut. in Pseud. Illic homo est, videt ut paratragœdia carnifex.

Párátrinnæ, ꝑæḡstör, Latinè intertrigo, quum femina mutuo attritu excoriantur. Vide INTERTRIGO.

Párázonium, ꝑæḡstör, Genus gladii quod ad zonam accingi solebat: de quo extat epigramma Martialis lib. 14: Militæ decus hoc & grati nomen honoris Arma, Tribunitium cingere digna latus.

Párco, parcis, pepercis, vel parsi, vel antiquè etiam parcui, parsu, n.t. Abstincs, quasi parum tango, mihi à re aliqua tempero. [φέδημα. Gall. Espargner. Ital. Risparmiare, spargiare. Ger. Sparen]

Parētē / schonen. Hisp. Guardar, serescasso. Pol. Siegedje, ſtannis. Vngar. Kedue žk. Ang. To ſpare, to abſtine.] Parcere pecunia, est ab expendenda pecunia abſtinere. Parcere ſumptui, à ſumptu abſtinere. Lamentis parcere, continere ſe à ſletu. Liv. lib. 6. ab Urbe: Parcere lamentis Sutrinos jussit, Hetrusci ſe luctum, lacrymasque ferre. Parcere aliquid alicui. Virgil. 10. Aen. Argenti, atq; auti memoras, quæ multa talenta. Natis parce tuis. q Accipitur etiam parcere, pro ignoscere, remittere, condonare, venientem vel impunitatem dare. [ΗΠ chāmal ΟΠ ch. ss. ὑφιμαρι, ὁρματο, ουγιστο. Gall. Pardonner, remettre. Ital. Perdonare, remittere. German. Schonen, überſehen. Hisp. Perdonar. Pol. Prępujećam, przeſledam. Vngar. Meg bojtak. Ang. To forgive; to pardon.] Cicero pro Quintio: Boni viri malunt commemorare, ſe quum perdere poſſeat, peperciffe. Virg. 6. Aeneid. Parcere ſubiectis, & debellare ſuperbos. Terent. Adelph. Nihil perperit: non puduisse verberare hominem ſenem. Quem ego modò puerum tantillum in manibus geſtavi meiſ? Cæſar 7. belli Gall. Non ætate confeſtis, non mulieribus, non infantibus pepercereunt. Servius Ciceroni libro 4. Epift. Cui inimici propter dignitatē pepercereant, inventus eſt amicus qui ei mortem afferret. q Donatus credit hoc inter præterita parci & peperciri, ut parci idem ſit quod abſtinui: peperciri, idem quod ignovi. Servius tamen negat, duo hæc præterita ex ſignificationis diuerſitate venire, ſed potius ex mutatione uſus: ut quod veteres parci dixerunt, id alii poſtea peperciri dicere coepérint. q Aliquando etiam parcere accipitur pro prohibere, vel arcere. Virgil. 3. Aeglog. Parcere oves nimium procedere. Vbi Servius: Parcere, prohibere: id eſt, ſervare ne procedant. Melius tamen dixeris, parcere ibi accipi pro abſtinere, ut Oves ſit vocatiuſ. Monet enim Poëta ibi oves exemplo arietis, ac ripæ nimium confidant. q Nonnunquam etiam pro deponere. Virg. 1. Aen. Parce metu Cytherea. q Quandoq; etiam pro deſinere. Idem 3. Aen. Parce pias ſcelerata manus. q Hujus verbi composita ſunt, Comparco. συνφέδμη. ejusdem cum ſimpli ſignificationis. Terent. in Phorm. Suum defraudans genium comparsit miſer. Reparco, iterū parco. Plaut. in Truc. Viuam rei iterum parsifilem mea, ut nunc reparcis.

Pārcū, parci, m.f. Qui frugi eſt, & ſumptibus parcit. [ψιχή chlai. φρεδός. Gall. Chiche, eſpargnant. Ital. Scarso, parco. Ger. Ründig, ebb:ruhig, ſparhaft, hauflich. Belg. Spaerachit. Hisp. Escasso, ἐγαρδεσ. Pol. Segul's, ſkapi. Vng. Sobrak fóʃwany. Ang. A frugard, that ſpareth.] Gell. lib. 3. cap. 19: Parcus neq; ab arca, neque ab arcedo, ſed ab eo quod parvum & parum, denominatur. Plaut. Moſt. - quo nemo ad eā, juvētute ex omni Attica Ante-hac eſt habitus parcus, nec magis cōtinens. Idem Aul. Neque illo quisquam eſt alter hodie ex paupertate parciō. Horat. 2. Carm. Ode 8: Te ſenes parci, miſeræq; nuper Virgines nuptæ, &c. Cic. 2. de Orat. Quam optimus colonus, parcissimus, modestissimus, frugalissimus eſſet. q Parcus, cū genitivo. Horat. 2, Serm. Satyr. 2: . cornu ipſe bilibri Caulibus inſtillat, veteris non parcus aceti. Plin. Epift. 226: Statauam ponimihī à te eo quo desideras loco, quamquā ejusmodi honorū parcissimus, tamē patior, &c. q Parcus ablative junctum. Plaut. Rud. opera haud ſui parcus: nimis homo. Nihil eſt, qui piger eſt: nimisq; id genus odi ego malē. Vigilare decet hominem, qui vult ſua tempori cōficerē officia. Parcus comitatu, apud Plin. in Pan. dicitur qui paucos habet in comitatu. q Hujus cōpoſitum eſt Præparcus, valde parcus. συρχολόγο, γλαζο. Plin. lib. 11: Aliquaudo & ipſe cōtrahunt mortis ſibi cauſas, quum ſenſe eximi mella, avidè vorantes: cæterò præparcæ, & quæ alioqui prodigas, atque edaces, non ſecus ac pigras & ignavas proturbent. Similiter deparcus, nimium parcus, ac tenax: cui opponitur profusus, ac magnificus. Sucr. in Neron. Sordidos putabat eſſe & deparcos à quibus impensatum ratio conſtarer. Apuleius: At verò contraſia, accusaſtis, unum ſervum, ut deparci: tres liberos, ut profuſi.

Pārcū, Avis, diſſert ab alauda, qui parcus paulò minor eſt, aliquando ſubtus candida, cæterā pavoni ſimilis & crista quoq;. Parcē, adverb. Frugaliter, moderate. [φρεδός, διλαδ. Gall. Chidelement, ſcharlement. Ital. Scarsamente. German. Ründiglich, ſpät. Hisp. Escassamente. Polon. ſkapie. Vngar. ſobra kon, ſbue nyb. Ang. Sparinglie, nigardlie.] Terent. And. Primum hec pudicē vitam, parcē ac duriter agebat. Cicero 1. Offic. Intell. gemus quām ſit turpe diſfluere luxuria, & delicate ac molliet vivere: quamque honestum, parcē, continenter, ſeverē, ſobnē. Cic. 2. de Finib. Nec tamen cur id tam parcē, tamque reſtricē faciant, intelligo. Idem pro Mure. In qua re ſi ſatis proſecuſt, parcīus de ejus laude dicerem. Col. lib. 6. cap. 7: Nec potefas aquæ, niſi quām parcissimè facienda eſt.

Pārcīas, ſt. pro frugalitate. [φρεδών. Gall. Chiche. Ital. ſcar-

sita, miſeria. German. Ründigkeit / eſparung Hisp. Eſcasse. Vngar. Sobraksag. Angl. Niſardneſſe.] Macrobius Comment. lib. 1. cap. 8: Moderatio, parcitas, ſobrietas: id eſt, frugalitas. Vox minimè Latina.

Pārſimoniā, ē, f. p. Moderatio ſumptuum, parcitas, frugalitas, parcus rerum uſus. [φρεδ. Gall. Eſpargne, chicheté. Ital. Parſimonia, riſparmio. Germ. Ründigkeit, mäßigung vnd abbruch alles großen uontostens / haufigkeit. Belg. Matichet. Hisp. Eſcasse, enel gaſto. Polon. Oſzadzianie, ſkrannoſć. Vng. Mertekeles költes. Ang. ſparing, niſgardneſſe, trifineſſe.] Ea ſic definit à philoſophis: parsimonia eſt, qua caveamus nequod diſpēdium ultra modum fiat, & res familiaris (quoad fieri potest) ſine cuiuſquam injurya conſervetur. Cicero in Parad. O' dñi immortales, non intelligent homines quām magnum uertigal ſit parsimonia. Idem 2. Offic. Res autem familiaris quāri debet iis rebus à quibus abſt turpiuto: conſervari autem diligētia & parsimonia, iſdem etiam rebus augeri. Idem pro Quintio: Amicos observantia, rem parsimonia retinere.

Pārdālīānchēs, παρδαλιανχες, Aconiti genus, ſic dictum quād carnes eo tactæ pantheras necant. Plinius lib. 8. cap. 27: Pantheras perfricta carne aconito (venenum id eſt) Barbari venantur. Occupat illicet fauces earum angor. Quare pardalanches id venenum appellavērē quidam.

Pārdālīōs, παρδαλος, Gemma eſt maculis quibusdam variegata, à pantheras pellis ſimilitudine nomen habens. Plinius lib. 37. cap. 11.

Pārdālīs, παρδαλις, Animal eſt ferum, Syriæ, Africæ que peculiare, quod alio nomine panthera appellatur, pellem habens candidam, brevibus quibusdam macularum oculis variegata, præstantiſſimum spirans odorem, cujuſ ſuavitate feras illeſtas corrigit, laceraſtque. Romani varias, & Africanas, quod ex Africa in ludorum uſum mitterentur. Mares autem toto hoc in genere pardos nominarunt. Vide Plin. lib. 8. cap. 17.

Pārdālīum, pardalii, n. σπαρδαλιον, Dicitur unguentum, quod pardalis odorem reddat. q Habet enim hoc animal pellem in primis odoriferam, cujuſ ſuavitate quadrupedes illeſtas devorat. Plin. lib. 13. cap. 1: Fuerat & pardalium in Tarſo, cujuſ etiam compoſitio & miſtura oblitterata eſt.

Pārdūs, m.f. [γάρδα uamē, παρδαλις, ö. Germ. Ein Leopard oder Panthertier. Ang. A libard.] Animal eſt ferum, Africæ & Syriæ familiare, pellem habens odoriferam, brevibus quibusdam macularum oculis diſtinctam. Fœminam in hoc genere pantheram appellant. Plin. lib. 8. cap. 17: Pantheris in candido breves macularum oculi. Ferūt odore earum mirè ſollicitati quadrupedes cunctas. Nunc varias, & pardos, qui mares ſunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Asia, Syriaq;. Luca-nus lib. 6: Quām per ſumma rapit celestem venabula pardum. Iuven. Saty. 11: - & magno ſublimis pardus hiatu.

Pārēas, παρέας, Serpens, in Syriæ locis reperitur. De veneno ejus require apud Actium Serm. 13. cap. 31. Serpens eſt innoxiuſ, cui caput pro magnitudine ac longitudine corporis parvum, tamen ita buculentum, tantoq; riſu hiat, ut correptum paſſerem, imo columbi pullum degluſiat. Lucanus libro 9: Et contentus iter cauda ſulcare Pareas. Sic legendum cum Iſido-ro, non pharios.

Pārēbāſiſ, παρέβαſis, ut definit Quintilian. lib. 4. cap. 13: Eſt alienæ rei, ſed ad utilitatem cauſæ pertinentis, extra ordinem procurrēs traſtractio. Latinè dici potest Digreſſio, vel excuſus.

Pārētātūs, παρέτατο, Qui de pueritia venit ad pubertatē: à verbo Greco παρέτανω, quod eſt extendō. Lucil. lib. 8: Vnde parectato chlamydes, ac baſibula prima. Idem lib. 10: Tum ephēbum quem vocant parectatum. Nonius.

Pārēlōn, παρέλον, Figura à Grammaticis appellatur, quā ſyllaba, vel etiam integra diſtio, diſtioni alicui in fine adjicitur, ut apud Terentium in principio Andriæ: Adesdum, pro Ades. Latinè dici potest Productio, λέπτη παρέλον, quod eſt producere, vel proferre longius.

Pārēlīă, παρέλια, Latinis virgæ, ab Historicis Soles appellan-tur, Autor Seneca.

Pārēns, hujus parentis, priore corr. com. t. à Pario fit, quo no-mine quanvis propriè pater & mater ſignificantur, apud Iuris-consultos tamen, teste Feſto, etiam avus, & pro avus, aliisque ſuperiores utriusque ſexus, uſque ad tritavos, & tritavias in-telligentur. [7] ſolēb. ö. φύρας, ἡ φύρας. Gall. Pere ou mere, Ital. & Hisp. Padre ò madre. Ger. Der Vater oder die Mutter: Item, Ein Vorfahrer. Pol. Rodje, prjodek. Vngar. Zwle. Ang. Parents, father and mother.] Vltra hos qui non habent certum ac proprium nomen, majores appellantur. Cicero poſt red. in Senatu: Paretes chariſſimos habere debemus, quod ab iis no-bis vita, patrimonium, libertas, civitas tradita eſt. Virg. 8. Aen. Quem ſubiſſe humeris confeſtū ætate parentem, &c. Idem 2. Aen. Non priuſ aspicies, ubi feſſum ætate parentem Liqueris Anchisem? Ovid. 4. de Pont. Eleg. 7: - nec tu Immeritō nomen.

mite parentis habes. Caius de verb. signif. l. Appellatione, scribit appellatiōne Parentū omnes in infinitum majores utriusque sexus significari. q. Parentū etiam vocabulum ad quoslibet consanguineos extensem invenimus: sed hoc apud eos duntaxat qui jam labente lingua Latinā puritate, minus tērse loquuntur. Galli etiā in sua vernacula lingua hoc obseruant. Lampridius de Alexandro Severo: Amicos & parentes. A' exāder, si malos reperit, aut puniavit, aut si vetus vel amicitia, vel necessitudo non sivit punire, dimisit a se, dicens: His charior est mihi Respūb. Iulius Capitol. de M. Antonio: Adoperatus in aulicam domū, omnibus parentibus suis tantam reverentiam, quantam privatus exhibuit. Plin. lib. 18. cap. 1: Terram omnium parentē dixit: id est, altricem. Et Ovid. i. Metam. Magna parentē terra est. Cic. i. de Orat. Philosophia bonarum artūm omnium procreatrix quādam, & quasi parentē. Idem 2. de F. nib. Quando enim Socrates, qui parentē philosophiā jure dici potest, quicquam tale fecit? idem ad Att. lib. 9: Quād parentes non alere nefarium sit, nostri principes antiquissimā & sanctissimā parentē, patriam fame necandam putant. Idem 1. de Legib. Eārum rerum parentē est, educatrixque sapientia. q. In arbore etiam parentē dicitur stirps ipsa, vel trunca, unde rami enascuntur. Plin. lib. 12. cap. 5: Rami novam sibi propaginem faciunt circa parentes in orbem. q. Parentē in genitivo plurali pro parentē posuit Horat. 3. Car. Ode 24: Dōs est magna, parentē virtus.

Pārentē f. Confanguinitas, affinitas. [πάτερ moēdēthē. οὐγέστα. Gall. Parentē. Ital. Parentē. Germ. Verwandtschaft. Hisp. Parentē. sc̄, parentela. Pol. Powin nowac̄two. Vng. Vér Zerens valo atyafuság. Ang. Parentage or auncētērie.] Capital, in Gordian. Duxit (inquit) uxorem filium Misthæi doctissimi viri, quē causā eloquentiā dignum parentela sua judicavit. Apud probatos autores alioqui hoc nomen non invenitur.

Pārentē pro obsequio usus est Imp. in l. i. C. qui pro sua juridict. Quid si quis alienā jurisdictionis causam crediderit delegandā, nec praecepto cognitorem datum, parentē acconmodare censemus. Hotom.

Pārentē. Td. Qui patrem aut matrem occidit. [πατέρος θάνατος. Gal. Qui a tu pereō mōre. Ital. Chi ha amazato pa-dre o madre. Germ. Ein Tothstleger seines Vaters oder Mütters. Hisp. El que mata a padre o madre. Pol. Morder/swo go rodzięca. Vng. Zwiegyloka. Ang. That killeth father or mother.] Plaut. in Epid. Quia ego tuum patrem faciam parenticidara.

Pārentē, tas, n. p. significat Parentibus justa celebro: [κατέχειν, ευποίειν, τα νομίζειν την μοίδη. Gall. Faire obsequies, funerailles, services, banquets ou sacrifices aux peres & meres & aux trespasses. Ital. Fare effe-quie, mortori & altri cose diuina. Ger. Der abgestorbenen Eltern oder Altvordenen jarzett oder opferring begehn. Hisp. Hacer sacrificio por faire o madre o otros muertos. Polon. Na pamiatke zmordowanych ofiarcić cymie. Ang. To do things which ar due to father or mother or to the dead, as funeralles, banquets and sacrifices.] licet etiam ad alios transferatur. Plin. lib. 18. cap. 12: Quin & prisco ritu fabacia suæ religionis diis in sacro est prævalens pulmentari cubo, & hibetare sensus existimata, insomnia quoque facere: ob hoc Pythagorica sententia damnata, vel (ut alii tradidere) quoniam mortuorum animæ sunt in ea: qua de causa parentando utique assuratur. Cic. 2. de Legib. Hostia autem maxima parentare, pietati esse adjunctum putabat. Idem 1. Philip. Ut cuius sepulchrum nūquam extet ubi parentetur ei, publicè supplicetur. Ovid. 1. Amor. Eleg. 13: sic Memnonis umbras Annua solenni cæde parentet avis.

Pārentai's, & hoc parentale, adiectivum, om. t. ut umbra parentales. Ovid. 4. Trist. Eleg. 9. Dies parentales, quibus solennes epulæ ad mortuorum sepulchra solent afferri: quæ consuetudo primū ab Aenea creditur manasse, qui solennibus quot annis donis, patris sui manus placabat. Ovid. 2. Fast. Hunc mortem Aeneas, pietatis idoneus autor Attulit in terras juste Latine tuas. Ille patris genio soleonia dona ferebat. Hinc populi ritus edidicere novos. At quondam, dum longa gerunt pugnacibus armis Bella, parentales deseruerē dies.

Pārentalī'orūm, n. s. Convivia quæ in parentē aut propinquorum funeribus fieri consueverunt. [κατέχειν, ευποίειν, τα νομίζειν την μοίδη. Gall. sacrifices, obsequies, & autres choses qui enfa-sont aux trespasses. Ital. Consisti nelle effequie de morti. Ger. Maatzeit/ so man auf die Begegnungen der Eltern oder Verfreundeten vorsetzen gehalten hat. Hisp. Sacrificios por los muertos. Polon. Obiad prę-poni; bie rodzięca dania. Vngar. Atyam es rakonim halala kor valo-tor. Ang. Feastes made at a buriall.] Dicta parentalia, teste Hieronymo in Ieremiam, quod hoc officiū genus filii parentibus præstarent. Cicero 1. Philip. An me censetis P. C. quod vos inviti fecuti ellis decretorum fuisse ut parentalia cum supplicationibus intercederent ut?

Pārentēsis. [παρέδεσ. Ger. Eysah: Da man ein Cyprus oder ein ganz Meynung in eiu Red hineyn setzt wegen besserer verständo.] Clauula orationis contextui interjecta, qua remota

sensus manet integer: à verbo Græco παρέδεσ, quod est interpono sive interiero. Parenthesis (inquit Valla) est interiectio orationis in itemone, qua remota sermo manet integer. Ea cùm semper venusta est, tum plurimum venustatis habet, quoniam fit per qui, aut is, aut per ut. Subdit deinde exempla cū jusque membris: ut, Si modò culpam tuam fassus esces, pates (qua indulgentia est) omnia tibi ignovisset. Idem illi flagitiis si præsens viuisset parentē, (cuius severitatis est) te membratum discerpissit. Item: Si hanc illi noxam imponere pergis, (ut impudentissimus est) in te cam retorquerit.

Pārēo, parentē, parui, paritum, n. s. unde pariturus participium Videor, appareo. [παρέω πανταχός. Φαίρεσθαι. Gall. Apparo istre apparo. Ital. Apparire. Ger. Erscheinen/geschen werden. Hisp. Ap-paracer. Polon. Pokazywać. Vng. Meg tétezdm. Ang. To appear and be in sight.] Martial. lib. 12: Festinant trepidi substringere carba naute, Ad portum quoties partit Heimogenes. Virg. 6. Aen. Cui pecudum fibra, celi cui sydera parentē: id est, à quo fibra & sydera cernuntur & peritissimè agnoscuntur: ut interpretatur Servius. q. Hinc fiunt composita, Appareo, idem significans quod simplex Parco: hoc est, video. Virg. Aen 1: Apparent rati nantes in gurgite vasto. Compareo, vide suo loco. Dispareo, à φαίρεσθαι, à conspectu recedo. Transpareo. 2. φαίρεσθαι. Transluceo. q. Interdum parentē est obedire. [ΥΝΙΩθει-mili. οὐκέτος. Gall. Obéir. Ital. Vbidire. German. Gehorsam/vn gebörig seyn. Hisp. Obedecer. Polon. Posłuszeństwo. Vngar. Euge-dök. Ang. To obey, to be at commandement.] Virgil 1. Aen. Parentē amor dictis charæ genitricis. Iust. lib. 1: Vix patienter uni viro, nedum foemina patitur. Terent. Hecy. Sed ego stultior, meis dictis parentē hanc qui postulem. Cic 7. Phil. Non ut parentē, & dicto audiens esset huic ordini, sed ut conditions ferret, leges imponeret. Idem de Natur. deor. Eorum imperitis Rempubl. amplificatam, qui religionibus paruissent. Virg. 2. Aen. -tu nequa parentē lassa time, neu præceptis parentē re-cusa. q. Promissis parentē, est præstare promissa. Ovid. 5. Faſtor. Parentē promissi, dissimulantque deos. q. Parentē intercessori, est deferre: id est, ut vulgo dicunt nostri Iurisconsulti, parentē cedere. Cic. 3. de Legib. Parentē jubet intercessori, quo nihil præstantius. q. Parentē gulæ, est servire gulæ, sive indulgere. Horat. 2. Serm. Satyr. 7: Nil servile gulæ parentēs habet.

Pāreūr, impersonale. Liv. 9. ab Vrb. Quod postquam consulē nuntiatum est, exemplū tesseram dari jubet, ut prandeat milles, firmatisq; cibo viribus arma capiat; dicto parentēt. Habent autem hæc omnia priorem syllabam productam.

Parere pro apparere, veteres dicebant, itaque scriptum est apud Siculum Flaccum, Aliquibus locis lapides, qui in limitibus positi erant, intercederunt: & limites ipsi id est, rigores, non parentibus lapidibus difficile inveniuntur. Et Frontanus: Ante lovem limites non parebant, qui dividenter agros. Hyginus autem: Antiquæ mensuræ actus in diversum novis limitibus incidit. Nam Terrantum veterum lapides adhuc parentēt, sicut in Campania finibus Minturnensis. Et apud Cic. in oratione pro Roscio Comœdo.

Pārēphippūs, παρέφιππος. Qui præter rationem equestris dilectione equos agit: quasi preposterus, sive imperitus eques, à præpositione παρέ, quæ in compositione frequenter idem significat quod perversè, sive præpostè: & nomine παρέπειος, quod equestrem significat. Virtutur hac voce Imperator in l. Pa-rehippium. C. d. Curs. publ.

Pāergōn. [πάρεργον. Ang. All thing besyde the principall purpose.] Dicitur quod alicui rei præter propositum additur: ut si pictor imaginem pingens, ornandæ tabellæ gratia, arbustulas, & aviculas, & hujusmodi addiderit. Plin. lib. 35. cap. 10: Protogenes, quem Athenis celebrissimo loco, Minervæ delubro propylæum pingeret, adjectis parvulas naves longas, in his quæ pictores parerga appellant. Sunt etiam (inquit Budæus) parerga corollaria operis locati, quæ fiunt ultra id quod in stipulatione comprehensum est. Nam πάρεργον, est cūs ipsum de quo actum est: Parergon autem, operis appendix, de quo nihil actum erat.

Pārēs, πάρετος, Græca vox est, qua significatur remissio, vel negligentia: corporis & animi defectio, & languor, viriumq; & corporis & animi extenuatio. Budæus in Comment.

Paretōnium, Vide PARÆTONIVM.
Pāries, paries, pen. corr. m. t. Proprietē est qui in utroq; ædiūm latere domum unam ab altera distinxit: differtq; a muro, quod d. hic proprietē est lapideus urbis ambitus. [πάρετος χωματή τοιχος. Gall. Paroy, ou mur. Ital. Parete, muro. German. Ein Gießwand. Hisp. Pared. Pol. Sciana. Vngar. Fabo, kbz, füll. Ang. A wall of an house.] Cic. 6. Vert. His autem tabulis templi interiores parietes vestiebantur. Ovid. 4. Metam. Fissus erat tenui rima, quem duxerat olim, Quum fieret paries, domus communis utrique. Plinius lib. 35. cap. 14: Quid non in Africa, Hispaniaq; ex terra parietes, quos appellant formaceos, axiis durant idco trupi imbribus, ventis, ignibus, omniq; et clemente firmiores?

firmiores? q Intra domesticos parietes aliquid fieri dicimus, quum significare volumus aliquid domi nostra fieri. q Intra parietes discepere, vel experiri, est amicis domi, & extra cancellos foreales controveriam componendā permittere. Cic. pro Quintio: Siquid in controveriam veniret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur. q Paries intergerinus quis dicitur, vide in dictione INTER GÉRINVS. q Paries craticius dicitur ab afferibus, qui arresti, transversique in modum cratis texuntur: unde Vitruvius: Arrestarios parietes, & transversarios appellat.

Parietū nā penult. prōd. f. p. Murus vetus, ac semirutus. [τοῖχος οὐρανοῦ. Gall. Visille paroy ou mur, masure. Ital. Parete o muro vecchio. German. Ein alte baufällige Wand. Hisp. Pared vieja cayda. Polon. Starąszcza. Vng. Rom ladoxot kőfal. Ang. An old wall broken down.] Plin. lib. 22. cap. 17: Astericum herba est nascens in tegulis, parietinisq; folio simili osimo. Idem lib. 26. cap. 8: Nascitur maximè circa vetera monumenta, parietinasque, & inculta itinerum.

Parietārī, z, f. p. Herba à parietibus in quibus nascitur dicta muralis. [παρετήριος, εἰδίκη. Gall. Paroisse. Ital. Herba che nasce nelle tegole o nel muro. parietaria, vitriuolo. Germ. Kraut/das aus der Mauer wächst. Hisp. Albaracha de río o yesera de vidrio. Pol. Noc y djen. Vng. Pône fu'. Ang. Feuersew.] Plin. lib. 22. cap. 17: appellatur parthenion, & perdicium, quoniam perdes et ve- scantur. Dioscordes Helixen appellat.

Parilia, pariliorum, vide PALILLĀ. Pariis, parile, pen. corr. om. t. Aequalis. [παρίλιος, nischtavēh, iš. Gall. Parail, oſtal, semblable. Ital. Pari, uguale. Germ. Gleich, iš. gleichförmig. Hisp. Cosa yugual, o cosa paraje. Pol. Rowni. Vng. Igént. Ang. Equall, lyk.] Lucr. libr. 2: Concharumque genus parili ratione videmus Pignore telluris gremium. Ovid. 1. Trist. Eleg. 8: Accipere, & parili reddere voce vale. Idem 8. Metam. Quosq; alias parili fuerat dignatus honore. Ibidem: Sed pia Baucis anus, pariliq; etate Philémon:

Parilitū, f. t. Aequalitas. [ισότης. Gall. Egalité, paréille condition. Ital. Uguaglianza. Ger. Gleichheit, gleichförmigkeit. Hisp. Ygualdad. Pol. Rowno/s. Vng. Igéntlég. Ang. Equality, lykness.] Gell. lib. 14. cap. 5: Parilitas virtutum inter se consimilium.

Parilitūm sydus, sive Palilitum, iāds, Signum cœlestis, ex septem constans stellis, quas Græci uēdis. Latini Suculas appellarunt. Rationem nominis, vide suprà in dictione PALI- LITIVM.

Pario, is, peperi, partum, vel paritum, parere, act. t. hodie tantū est tertiaz conjugationis, olim eriam quartæ. [τῇ jaládh, iš. Gall. Enfunder. Ital. Partorire. Germ. Gebären Belg. Bar. Hisp. Parir la muger. Pol. Rodje. Vng. Zwölk ellék. Ang. To bring forth children.] Ennius: Ova parire solet genus pennis condecoratum. Cato de Re rust. cap. 89: Gallinas teneras, quæ primū parierint, concludat. Est autem parere, foetum emittere: quod proprie ad foeminas pertinet. Lucr. lib. 5: sicut nunc foemina quæque, Quum peperit, dulci repletur lacte. Cic. 2. de Orat. Ex quo genere etiam illud est quod Scipio apud Numātiū, quum flomacharetur cum C. Metello, dixisse dicitur: Si quintū pareret mater ejus, asiam fuisse paritaram. Ovid. Metamorph. Quæ voveam duo sunt, minimo ut relevare dolore. Ut que matrem parias, &c. q Accipitur aliquando parere pro generare, ut etiam de viris dicatur: sed hoc rarissimè, idq; apud vetustissimos. Cæcilius: Hic vicinus noster peperisse se filium memorat: id est, genuisse. q Per translationem etiam accipitur Pro Acquirere, & cū magno labore comparare. [ξενιάσαι, ξεποιᾶσαι. Gall. Acquerrī, acqueser. Ital. Acquistare. Ger. Überkommen. Hisp. Adquirir. Ang. To get or purchase.] Cic. 2. Offic. Maximè autem & gloria paritur, & gratia defensionibus. Colum. lib. 8. cap. 1: Sequitur ut examina desideremus, ea porro vel ère parita, vel gratuita contingunt. Virg. 11. Aen. Ite agit, egregias animas, quæ sanguine nobis Hanc patriā pepererit suo. q Parere ova dicitur aves, pro ponere, & quod Varr. de Re rust. Facere ova dicit. Plin. lib. 10. cap. 52: Plurima ova pariunt struthio camelii. q Parere verba, est nova fingere. Cic. 3. de Finib. Idq; cùm Græcis, tum magis nobis, quibus etiam verba parienda sunt, impónendaq; nova novis rebus nomina.

Pariō, eris, pen. corr. passiv. [τῇ jaládh.] Plin. lib. 10. cap. 52: Ova excunt à rotundissima sui parte, dum parluntur.

Pariare, apud Iurisconsultos significat paria facere: hoc est, ita rationes reddere, ut paria expensa sint acceptis. Eiusmodi servum pariatorem appellat Paulus in l. Iulius, de condit. & demost. Pariationē verd Scævola appellat eam scripturam, quæ rationibus redditis satisfactum esse creditor, aut domino appearat. Vide Anton. August. lib. 14. Emendat. cap. 12.

Pariū, a, um, participium à Pario. In lucē editus. [τῇ jaládh, iš. Gall. Enfant. Ital. Partorito. Ger. Geboren. Hisp. Parido. Pol. Narodzieni. Vng. Zwölbt ellett. Ang. Birth.] Virg. 6. Aeneid. - aliud Latīo jam partus Achilles. Lucr. lib. 5: Et ge- bus omuc quo d est veterino semine partum. q Aliquādo po-

nitur pro laboriosè comparatus, acquisitus. [παραγένεσις. Gal. Acquis, acquérē. Ital. Acquistato. German. Überkommen. Hisp. Adquirido. Polon. Dostal's. Vngar. Gywyede kerest. Ang. Gotter or purchased.] Apul. Partamque à multo tempore, & multo tempore, & multo labore pecuniam, uno die consumpsit. Terent. in Andr. Nam mihi immortalitas Parata est, si nulla ægritudo huic gaudio intercesserit. Cic. de Leg. Agrar. contra Ruuum: Libertas plurimo sudore, & sanguine majorum nostrorum parta, nobisq; tradita. Idem 2. de Orat. Ut ipsum quod erat hominis proprium, non partum per nos, sed divinitus ad nos delatum videretur.

Pariū, hujus partus, nomen, m. q. Pro ipso pariendi actu. [τῇ ledhāh, iš. Gall. Enfanten. Ital. & Hisp. Parto. German. Ein Geburt. Polon. Rodzenie. Vng. Zwöltes elles. Ang. Delivrance of a women with chyld.] Cicero 1. de Nat. deor. Diana adhibetur ad partus, quod si maturescunt aut septem, aut novem lunæ cursibus. Plin. Quod à prægnantibus comanducatum, partum faciliorē facit. Propert. libr. 2. Eleg. 3: Non, non humani sunt partus talia dona. Ita decem menses non peperere bona. Virgil. 1. Aeneid. Marte gravis geminam partu dabit illa prolem. q Per translationem cuam de arboribus dicitur. Plin. lib. 12. cap. 5: Autumno legitur ex æstivo partu. q Aliquando accipitur pro foetu ipso. Martial. lib. 1: Nec jacuit partus, sed matre cadente cucurrit. Plin. lib. 8 cap. 32: Editos partus exercent cursu. Ovid. 6. Metam. Et genitrix facta est, partus enixa gemellos.

Pariō, onis, m. t. Qui peperit, & acquisivit. [παρέρη konéh, à τῷ φέρει, κακτημάνη. Gall. Acquesteur, qui a acquisite. Ital. Chi acquista. Ger. Ein übercommer. Hisp. Adquiridor. Pol. Ten ktori dostal'. Vngar. Az ki zölt, zerkett. Ang. A purchaser.] Plautus Trucul. Quos quum celamus, sic facimus consicos: Qui nostre atati tempeste tēperant, unde antè parta Demus post partoribus. Pariūrā, z, f. p. est ipse pariendi actu. [τῇ ledhāh, iš. Gall. Enfanten. Ital. Parto. German. Ein Gebährung. Hisp. Parto. Polon. Rodzenie. Vng. Zwöltes. Ang. Bringing forth of children.] Varr. lib. 2. de Re rust. cap. 1: Demes, si vis, duas res de mulis, admissuram & paritutram.

Pariō, onis, f. t. Ejusdem apud veteres notionis. Plaut. Trucul. Horresco misera, mentio quoties sit partitionis. Gel. lib. 10. cap. 2: Eumque finem esse, dixit, multi jugæ hominum partitionis. Idem lib. 3. cap. 16: Sed nono mense aut decimo, neq; præter hos alio, partitionem mulieris fieri existimasse.

Pariūdo, dinis, f. t. Pariendi actus, antiquum. Plaut. in Aulul. Propinquia paritudo cui appetit. Pariūrā, is, pen. corr. n. q. Desiderativum à pario. In pariendo laboro, laboro ut pariam. [τῇ chold. ὁδρω. Gall. Estren travail d'enfant, s'efforcer de produire. Ital. Partorire. Ger. Gen wölten gebären/ in Kindsbänd oder Kindshänden ligz. Hisp. Estar la muger de pario. Pol. Pracjne wporodzeniuchę porodjeniuchę. Vng. Zwelelfre s̄brekedem. Ang. To trauail, to be in labour.] Plin. lib. 20. cap. 21: Vtq; constat parturientes soliis substratis celerius parere. Varr. lib. 3. de Re rust. cap. 9: In cubilibus quū parturient, acus substerendum: quum pepererint, tollere substramen. Cic. 2. Phil. Vnūm aliquando dolor pop. Romani pariat, quod jam diu parturit.

Parippī, Canes Atheniensium sic dicti, quasi qui equis cursu equari contendenter.

Paristmīā, Partes quædam in corpore appellantur à Medicis circum fauces, quæ Latinè Tonsillæ dicuntur.

Pariūrē, adverbium. Ex æquo, æquabiliter. [τῇ jachádb, iš. Gal. Parcelllement, semblablement. Ital. Parimente, ugualmente. Ger. Gügleich, gleichlich. Belg. Zesamen. Hisp. Ygual y semejamente. Pol. Rowno. Vng. Egész keppen. Ang. Equalise, alik.] Nævius: Ut pariter dispartiantur bona patris. q Aliquando co- venienter. eikēws. Titin. Nætu istam ædepol inedia extulisti pariter ut dignum fuit. q Aliquando similiter. opgīws. Plaut. in Aulul. Is ex se hunc reliquit, qui hic habitat filium pariter moratum ut pater atque ayus ejus fuit. q Est & adverbium congregandi, significans unā, simul. Cic. 1. Tuscul. Pariter cum vi- ta sensu amittitur.

Pariūrā, Paritudo, Vide PARTVS.

Parmā, parma, f. p. Breve scutum rotundum, quo milites ute- bantur. [πάρμα, iſmāh, nāqun, Suidæ. Gall. Targe, rondelle, bon- clier. Ital. Targa, brochiero. German. Ein ronder Schilt der Römer ein Rondel. Hisp. El broquel. Pol. Rodella, puklien. Vng. Tatar pás, kerekdeg pás. Ang. A buckler which men of warre useth.] dictu quod à medio in omnes partes esset par, ut inquit Varr. Virgil lib. 11: Ense levius nudo, parmaque in glorius alba. Hoc scutum Græci, auctore Plinio, vocant peltam, πέλτη. Livius 8. ab Urbe: Quem cuspidē parmaque innixum, attollentem se à gravi casu Manlius à jugulo, ita ut per costas ferrum emineret, terræ affixit.

Parmātūs, a, um, Parma testus. [ἡ έν πλατφίρε, άστιλφίρε. Gall. Garu ou armé de rondelle. Ital. Armado di rondella. Ger. Wie-

Yy 2 einer

einer Rondell geschützt oder bewaffnet. Hisp. *Armado de broquel*. Pol. *Rodella albo pasega tárcea okrity*. Vng. *Pájós*. Ang. *Armed with a buckler.*] Liv. 4. ab Vrb. Dat signum Volscis Imperator, ut paratis novae cohorti hostium locus detur.

Pármula, *parmulae*, pen. cor. Diminutivum. [τὸ παρμίγονος, τὸ παρμίδος. Gall. *Petite rondelle*. Ital. *Picciola rondella*. Germ. *Eine kleines runde Schüttel der Riegelstechen*. Hisp. *Pequeno broquel*. Pol. *Rodelka*. Vngar. *Tatás pájóska*. Ang. *A little buckler or tergate.*] Horat. 2. Carm. Ode 7: *Tecum Philippus & celerem fugam Seosí relicta non bene parmula.*

Pármularius, *parmularii*, m. f. Gladiator, qui parmula utebatur, quique parmulas facit & vendit. [παρμάσις. Gall. *Vn rondelle*. Ital. *Maestro de rondelle*. German. *Der solchernde Schilt zu dem Streit braucht oder macht*. Hisp. *El que usa mucho del broquel*. Pol. *Paszynik, tenitori tarçji propria*. Vngar. *Pájós*. Ang. *That useth a buckler.*] Quintil. lib. 2. cap. 11: *Alius percontanti, Theodorus, an Apollo doreus esset: Ego (inquit) parmularius sum. Vbi interpres. Parmularius dicitur parmarum: hoc est, scutorum faber. Porro gladiatores parmularii etiam Thraces appellabantur, eò quod ejus regionis homines præcipue parmulis utebantur. Festus: Thraces (inquit) gladiatores, à similitudine parmularum Thraciarum vocati.*

Parmularius. Vide P A R M A.

Parnacidēs, *Vestes* appellabantur puellares. Varro de liber. educ. Ut puellæ habeant potius in vestitu chlamydas, et combomata, & parnacidas quam togas. Nonius.

Páro, ras, act. p. Instruo, apparo, præparo. [παρέβεχιν παρατίθεμεν. Gal. *Appareiller, apprester*. Ital. *Apparecchiare, metter à ordine*. Ger. *Kästen/bereiten*. Belg. *Verteiden*. Hisp. *Apparejar*. Polon. *Narządzam, gotuie*. Vng. *Tímalok*. Ang. *To prepare, to make ready*] Plaut. in And. Revertor postquam quæ opus fuere ad nuptias Gnatae, paravi. Cesar s. bell. Gal. Nervios Ad-vaticosq; bellū Romanis parare. Ita paratum est, inquit Plaut. in Pœnulo: id est, ita liberata est, q. Significat aliquando id est quod comparo, acquirō, ut mox, inveni. Terent. in Evnuch. Cupio aliquot parare amicos beneficio meo. Curtius: Quid tibi divitis opus est, quæ te esurire cogunt? Primus omnium satietae parasti famem, ut quod plura haberet, acrius quam si non haberet cuperes. q. Hujus composita sunt, Apparo, Com-paro, Reparo, Separo, Disparo, quod est Separo, Acquiparo, Preparo: quæ habent penultimam correptam.

Páratūs, particip. aut nomen ex particípio. [**DIM** muchán. **mu-** exordiātēs, **mu**gōnōdō, **mu**gōia. Gal. *Appareil*. Ital. *Aparecchio*. Germ. *Apparechito, presto*. German. *Bereitst/bereitet*. Hisp. *Aparado*. Polon. *Przygotowan*. Vngar. *Kész, megfizálta*. Ang. *Readie or made readie*] Tereat. in Andr. Omnia parata jam sunt in tuis. Ibidem: Summum bonum esse heræ putabam hunc Pamphilum, Amicum, amatorem, virum, quovis in loco paratum. Vbi Donatus: Paratum dixit ad omnes affectus, quicunque de proximo esse possunt. Cic. 2. de Leg. Fuit enim hic vir, ut scitis, nō solum eruditissimus: sed etiam civis è Republica maximè, tuendæq; civitatis paratissimus. Paratissimo animo sustinere. Hirtius 8. bell. Gal. Iungitur aliquando infinitivo. Cæs. 9. bell. Civil. Paratus omnia perpeti. Aliquando accusativo cum prepositione ad. Cic. ad Torarium lib. 6: Paratus ad omnem eventum. Aliquando dativo. Qujatil. lib. 8. cap. 3: Idem certamini paratior.

Páratūs, us, substantivum, m. q. Apparatus. [**מַחְשָׁבָה** mathshō-neth, **מַעֲבָדָה**, **מַעֲבָדָה**. Gal. *Appareil*. Ital. *Aparecchio*. Germ. *Rüstung/bereitung*. Hisp. *Aparejo*. Polon. *Narządzenie, przygotowanie*. Vn. *Készlet*. Ang. *A making readie*] Quint. lib. 10. cap. 1: Copiosus verborum sit paratus: id est, apparatus. Tacit. lib. 13: Proviso ante funebri paratu, qui modicus erat. Opus impar vestris paribus. Ovid. 3. de Ponto, Eleg. 4.

Páratūm, in neutro genere. Terent. in Evnuch. Parati nihil est. Párate, adverbium, Prompte, & expedite. [**μεγάλως**. Gall. *Avec appareil*. Ital. *Prontamente, apparecchiamente*. Ger. *Mit bereitung/bereitsamkeit*. Hisp. *Con apparejo*. Pol. *Gotowa*. Vng. *Kézen*. Ang. *Readie*.] Plautus in Epid. Ut paratè cam præmeditatum meis dolis, astutissime Onustum mitram. Cicero de Claris Orat. Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter, quam paratè. Id est. Offic. Dicimareq; paratus de honore, & gloria, quam de cæteris commodis. Paratissimè respondit: hoc est, promptissimè. Plin. Epist. 9. lib. 3.

Párito, tas, frequent. Plaut. in Merc. Quid tu aīs? quid cùm illuc, quò nunc ire paritas, veneris.

Páribili's, le, om. t. Quod in promptu est, & citò haberi potest. [**πρότερος, οπήρας**. **primo**, **primo**. Gall. *Qui se pent apprestar, ou acquérir*. Ital. *Che si può acquistare, che si può apparecchiare*. Ger. *Das wot zu überkommen ist*. Hisp. *Cosa que se puede aparejar*. Pol. *Latwo do dostania*. Vngar. *Können erreichen*. Ang. *That is in readineſſ, or that is readie, or easilie gotten*.] Seneca: Ad manum est, & parabile, quod sat est: qui ad naturam vivit, nunquam est pauper. Cic. 1.

de Finib. Ipsa natura divitias, quibus contenta est, & parables, & terminatas habet. Horat. 1. Serm. Satyr. 2: Non ego, namque parabilem amo venerem, facilemque. Curt. lib. 6: Tenaces quippe disciplinae suæ, solitosque parco ac parabili vieti ad implenda naturæ desideria defungi, in peregrina, & evictarum gentium mala impulerat.

Párochus, chi, pen. corr. m. f. παρόχος. Qui & Xenoparochus, teste Budæo, **παρόχος**: hoc est, à præbendo dicitur. [Ger. Der einen mit aller nothrit auf einer Fahrt versicht/ freyhält und fasst ihn begeht. Pol. *Pararz*. Ang. *A neighbour or parishioner*.] Erant enim Parochi, qui legatis publicè Româ missis, cæterisq; alij cius dignitatis hospitibus, salem & ligna præbebant: ut annotavit Acron in illud Horatii ex lib. 1. Serm. Satyr. 5: Tum parochi, quæ debent ligna, salemq; Hi Latino verbo Copiarii disti sunt, teste Porphyrione, quod omnium rerū necessariarum copiam, regum, populorumq; Legatis suppeditabant. Nam quavis Horatius salis tantum & lignorū meminerit, eorum tamen appellatione videtur esse complexus quæcūq; sunt hospitibus necessaria. In hac significatione hoc nomine usus est Cic. lib. 13. Epist. ad Atticum: Ariobarzani filius Romam venit: vult, opinor, regnum aliquod emere à Caesar. Nam quomodo nunc est, pedem ubi ponat in suo nō habet. Omnidem cum Sestius noster parochis publicis occupavit: quod quidē facilè patior: veruntamen quod mihi summo beneficio meo magna cū fratribus illius necessitudo est, invito cum per literas ut apud me diversetur. Horat. lib. 2. Serm. Sat. 8: Parochum videtur posuisse pro convivatore: - vertere pallor Tum parochi facie, nil sic metuentis, ut acres Potores. q. Sunt qui Parochon etiam accipi pertent pro auspice nuptiarum, seu paronympho: ejus originē referentes ad verbum παρόχος, eò quod in curru nuptiali unà cum sposo & sponsa ucheretur. Nam ut Pausanias scribit in Græcia moris fuit ut in curru nuptiali tres tantū federent, sponsa media, cuius alterū latus clau debat sponsus, alterū quem vocabant παρόχος, vel qui amicitia vel sanguine esset conjunctissimus, vel cui ob dignitatem plurimū deferrent. Hæc Cælius. Sunt qui Parochias (ait Budæus) appellatas inde censem, quibus singuli sacerdotess sacra administrant. Ego vero, (inquit Budæus) non parochias primū, sed Parocrias, appellatas esse ceasico, quasi vicinias.

Parodontides, *παροδοντῖς*, sive Parulides, *παρουλῖς*, Tubercula juxta gingivas, quum caro in gingiva excrevit. Vide Celsum lib. 6. cap. 13.

Párcœciā, *παροκτία*, cum ex diphthongo, Accolarum conuentus, sacraq; vicinia, **παροκτῖαι**: hoc est, ab accolendo, vel juxta habitando. [Pol. *Iednei fari chodzaci sic*. Ang. *A parish*.] August. lib. 14. de Civit. Presbyter fuit quidā nomine Restitutus in paroccia Calamensis ecclesiaz. Parœci dicuntur ipsi accolæ: quare qui fanum aliquod accolunt, parœci dicuntur sunt, ejusdem scilicet fani cōsortes. Quod si Latinè loqui magis placet, Latinè scientibus Curiae dici possunt: unde curioses olim dicit, & παροκτία ipsi cutiales. Ex Budæo.

Párcemīā, c. [*παρομία*. Ger. *Ein gemein Sprichwort*.] Definitore Donato, est accommodatum rebus, temporibusq; proverbium. Diomedes sic definir. Parcemia, inquit, est proverbii vulgaris usuratio, rebus, temporibusque accommodata. Vide Erasmus in principio Adagiorum.

Páromœōn, *παρομοιος*, Et similitudo verborum in oratione: quemadmodum Paronomasia nominum dicitur similitudo: ut si dixeris aliquem arare, non orare, est paromœon: si verò non Oratorem esse dixeris, sed aratorem, paronomasia est. q. Alii Paromœon interpretantur vitium orationis, quum ab iisdem literis diversa verba sumuntur: cujusmodi est illud: O Tite tute Tati tibi tanta tyraane tulisti.

Páromölgia, *παρομηλγία*, Dici potest confessio: figura: quiq; aliquot res concedimus adversario: deinde inferimus aliquid quod aut majus sit quam superiora, aut etiam omnia, quæ posuimus, infirmet. Exemplum esse potest illud Ciceronis pro L. Flacco: Veruntamen hoc dico de toto genere Græcorū: tribuo illis literas, do multarum artium disciplinam, non a dimo sermonis leporem, ingeniorū acumen, dicendi copiam: denique etiam, siqua alia libi sumunt, non repugno: testimonio: religionem, & fidē nunquā ista natio coluit: totiusq; hujuscerei quæ sit vis, quæ autoritas, quod pondus ignorant.

Páron, onis. [*πάρων*. Ger. Ein etern Raubſchifflein oder Gasteen.] Navigii genus à Paris primū excoigitatum, ut rescit Aristophanis interpres. Vnde & Myoparones quidam appellates putant, quod genus navigii piratici esse creditur, medium autem habet formam eatum navium quæ in Myunte & Paro insulis fieri solent. Vide Bayfium de re navalii.

Pároniōmāsiā, *παρομηλγία*, Latinè agnominatio, quum aliquod nomen ab alio voce quidem simili, verum significacione diversissimo perimitur. Terentius in Andr. Nam inceptio est amentium, haud amantium. Quando autem hoc non ex nominati, sed verborum similitudine contingit, Paromœon

romœon à quibusdam appellatur. Vide suprâ.

Pâronychiæ, *g. pen. corr. f. p. vel Paronychium, paronychii, n.s.* Abscessus circa radices unguium, reduvia. [*μαρωνίζει*. Gall. *Apostome qui vient à la racine des ongles*. Ital. *Panaricchio*. German. *Der Fingerwurm so zu rings um den Nagel frisst das er mit schmerzē abgibt aus*. Hisp. *Panarizo è vnero*. Pol. *Zanokerka*. Vngar. *Körömörög*. Ang. *A felon or in postulation that cometh under the roots of the nayles*.] Plin.lib.23.cap.3: *Gingivarum inflationibus paronychiai, sordidisq; ulceribus, & putrescentibus.* q Dicte paronychia a *μαρωνίζει* ad, & *μαρωνίζει* unguem, quia ad unguem. q Est item paronychia frutex quidam in petris nascentes, poplo similis, brevior tamen stipite, & foliis majoribus. Nomen habet à re ipsa, propterea quod paronychiai medeas. Autor Diosc.lib.4.

Pâronymon, *μαρωνίζει*. Nomē ab alio derivatum: Grammatici vocant Denominativum.

Pâropsis, *f. t. Vas escarium à rotunditate sic dictū*. [*μαρωνίσις*. Gall. *Plas on es melle*. Ital. *Piatto d'escudella*. Ger. *Ein runde Platten/essstäbli*. Hisp. *El plato grande para el manjar*. Pol. *Missa/sero*. Vng. *Tal*. Ang. *A dish or poter*.] Martial.lib.11: *Cui portat gaudens ancilla paropside rubra Halecem*. Suet. in Cal. cap.12: *Ordinario quidem dispensatori breviarium rationum offerenti, paropside leguminis pro sedulitate ac diligentia portexisse.* q Pollux libro 10, tradit etiam juris quoddam genus esse, vel mazzæ, vel opsonii vilis, quod suo tempore *μαρωνίζει* dicebatur.

Pârotis, *tidi*, *Apostema ad aures*. [*μαρωνίς*. Gall. *Apostème en-tour ou derrière les oreilles*. Ital. *Apostema dietro le orecchie*. Germ. *Etwas unter oder geschwârt sich hinter den Ohren wachst*. Hisp. *Hinchazón tra las orejas*. Vng. *Fuel id miryás, fuel meg kelt*. Ang. *A felon or apostème behind the ears*.] Cels.lib.6.cap.16: *Sub ipsis vero auribus ori parotides solent, modò in secunda valetudine ibi inflammatione orta: modò post lôgas febres, illuc impetu morbi converso: id abscessus genus est.* q Dicuntur etiam parotides (inquit idem Cels.) arteriae duæ dextra sinistraq; juxta guttur, quæ sursum procedentes ultra aures feruntur. q Quin & ipsis aurium cincinati, apud Iul. Pollucem vocantur parotides. Idemque pars his subjectæ, quæ à fancibus ad malas pertinet. Græci enim *μαρωνίζει* ad, *μαρωνίζει* aureis dicit. Solent etiam juxta dentes in gängivis oriri dolores, quos Græci *μαρωνίδas* appellant. Plin.lib.20.cap.1: *Parotidas & panos sanat*.

Pâroxysmūs, *m. f.* *μαρωνίζει*, Stimulatio, concitatio, exacerbatio, *μαρωνίζει*, enim est incitare. [Pol. *Ogra/ikajma*. Ang. *A fitte, or course of fever or other disease*.] Hoc etiam nomine Græci appellant Accessum febris: hoc est, exasperationem, quæ statim temporibus fieri consuevit.

Pârrâ, Genus avis inauspicatae. Horat.3.lib.Carm. Impios parre recintatis omen Ducat, & prægnans canis, aut ab agro Rava decurrenti lupi Lanuvino. Plin.lib.18 & 19: *Avem parrâ oriente Sirio, ipso die non apparere donec occidat.* q Est etiam parra avicula, alias pardalus vocata, quæ magna ex parte gregatum volat, coloris tota cinerei, minor turdo. Plin.li.18.c.29.

Pârricidâ, *g. pen. prod. com. p.* [*μαρωτή*, *μαρωδias*. Gall. *Parricide, qui a tué son Père ou sa Mère, ou autre parent*. Ital. *Parricida*. Ger. *Ein Vatter mordet/der sein Vatter oder Mutter ermordet*. Hisp. *El que mata su padre o madre*. Pol. *Morder oich: swego*. Vng. *Zweleis gûkosa*. Ang. *Tha killeth father or mother*.] A patre deducitur, t in communato. Alii volunt parricidam per syncopam dici, quasi parenticidam à nomine parentis. Propriè enim parricida dicitur parentum intersector, aut qui patræ (quæ parentis loco pè sancte, est hominibus colenda) excidium aut vim attulerit. Cic pro Rose. Amer. Insui in culeum parricidas vivos, atq; ita in flumen dejici voluerunt. Idem in Paradox. Patræ vita privare, si per se scelus est, Saguntini qui parētes suis liberos emori, quam servos vivere maluerunt, parricidæ fuerunt. Idem in Catil. Ceteræ verendum mihi non erat, nequid hoc parricida civium interfacto invidiæ mihi in posteritatē redundaret. Horat.3.Carm.Ode 29: -*Teleponi juga parricidæ*. Postea tamen lege Pompeia cauū est, ut si parricidii teneatur, non solum qui patræ & matræ interficerit, sed qui fratræ, sororæ, patruem, filium, filiam, nepotem, nurum, aliosq; propinquos occiderit. q Surpatur interdū pro quovis, qui hominius cædē faciat, sive ille propinquus sive alienus sit. Vnde extat lex Numæ Pôpili: *Si quis liberum hominem morti sciens duit, parricida esto*.

Pârricidium, *cidiu*, *n. f.* Parentis vel cognati cædes: [*μαρωτηνία*. Gall. *Parricide, meurtre ou homicide de pere ou mere, ou autre parent*. Ital. *Parricidio*. Germ. *Ermordung des Vatters oder Mütters*. Hisp. *Matanca de padre o madre*. Pol. *Mord nad rodicem*. Vngar. *Zwelesek meg ölese*. Ang. *A killing of parents*.] quāvis etiam pro eo accipiatur qui impiu aliquod nefas in patriæ perniciem sit macinatus. Cicer. lib.3.Offic. Potest enim, di immortales, cuiquam esse utile fecissimum & deterrimum parricidium patræ, quanvis is, qui se eo obstrinxerit, ac oppressis civibus parentis nominetur: idem 3.de Nat.deor. Sibi salutem ut familiari pareret parricidio. Idem pro Cluei. In ipso fraterno parricidio nullum scelus prætermissum videtur. Melius Patricidium. Parrhisii, Vide PARISII.

Pars, hujus partis, à pari, f.t. Quidam partes simul junctæ, pares: id est, & quales sint toti. [*πληθεκ. μερος, μερισμ*. Gall. Part, portion, partie. Ital. Parte. Ger. Eintheil. Belg. Een deel. Hisp. La parte de algun todo entero. Pol. Częstka. Vng. Réz, darab. Ang. A part or portion.] Alii malunt partem dictam ab adverbio parum, qd quod pars sit quid parum, si quis totum respiciat. Dicuntur vero partes, in quas dividitur totum. Plaut. in Rud. Evidem neq; ergo partem posco mihi istinc de istoc vidulo. q Pars magna, idem quod bona pars: id est, multi: sic pars majoris id est, plures: & pars maxima, plurimi. Cic. i. Offic. Quæque majori parti pulcherrima videntur, &c. Terent. in Prolog. Heavt. Ni partem maximam existimarem scire vestrum, &c. Plaut. in Most. Magna pars morem huac sibi induxerit, &c. q Pars multa idem quod pleriq; Horat. 2. Seim. Satyr. 7: Pars multa natat non recta capellens. q Magna ex parte, pro plerisque. Plin.lib.8.cap.54: Itaq; magna ex parte complectendo necant. Alias significat ut tonat. Quintil. libr. 10. cap.1: Ex magna parte Ciceronem, quantum est, fecit. q Ex parte, & in parte aliquando pro partim usurpantur. Quintil.lib.6.cap.4: Pisces ex parte adulii, & versati. Idem lib. 5.cap.7: Patronorum in parte expeditior, in parte difficilior interrogatio est. q Partes aliquas tenere, est per illam regionem iter habere. Cic. ad Att.lib.3: Sine te autem non nobis illas partes tenendas propter Antonium. q Ponitur interdum Pars pro factione: sed hoc ferè in plurali numero. Cicero. pro Quintio: Erat (inquit) illarum partium. Idem 13. Philip. Tenuerunt partes Cæsaris. q Pro sua quiske parte id est, pro virili. q Parte ablative, ponitur aliquando pro partim. Plautus in Rud. Sed id si parte curavi, ut caverem &c. Interdum geminatur. Plin.lib.37.cap.11: Melichloron est geminus, parte flavus, parte melleus. q Duabus partibus alicujus rei amplius habere, idem est quod duplo plus. Cicero 5.Ver. Quid si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse, quam populo Romano misisse? Sic, Multis partibus plures, pro multis plures. Cæl. Cicero. libro 8. Epist. Famil. Turpe tibi erit, Patiscum Curioni decem pantheras misisse, te non multis partibus plures. q Pars aliquando pro initio. Celsus: Parsque sanitatis est vomitum esse suppressum. Virgil. 7. Aeneid. Pars mihi pacis erit, dextram tetigisse tyranni. q Ponitur quandoque pro partim. Suetonius: Milites pars victoriae fiducia, pars ignominiae dolore, ad omnem lætitiam, audaciamque processerunt. Budæus. q Aliquando ponitur pro uxore. Plaut. in Menach. Satur nunc loquitur de me, & de parte mea. q Dicimus pulchræ. Partes alicujus agere, pro fungi alicujus munere & officio. Similiter, Partes alicujus suscipere. q Prioris partes alicui tribuere, est cum pluris facere, & magis laudare. Prioris partes habere apud aliquem, est plus apud illum posse, & plus autoritatis apud aliquem obtinere. q Dicimus etiam, Facere partes: id est, torum in partes dividere. Cic. 2. de Orat. Quis Antonio permisit ut & partes faceret, &c. q Audire utramque partem in litibus, est reo defensionis, ut accusatori actionis copiam facere. q Pars diversa, vel adversa, idem quod adversarius. Quint.lib.4.cap.1: Partis adversæ patronus. Idem lib. 5. cap.5: A patronis diversæ partis inducuntur in laqueum. q Partes primas agere, dicitur in Comœdiis, qui sæpius prodit in scenam. Asconius Pædiarus: Primarum partium actores saepius in scenam progrediebantur: secundarum, qui minus, minusque. Porphyrio in Horatium autor est, primarum partium actorem omnia clarius, secundarum omnia submissius agere consuevit. q Quandoque, etiam in plurali numero Partes pro officio ponit consuetum est: ut Meæ partes sunt, & mearum partium est: hoc est, meum officium est. Cic. 6 Ver. Non sunt meæ partes id facere. Vnde etiam, Alicujus partes desiderare, est ejus diligenter postulare. Cic. ad Att.lib.7: Si erit bellum, meæ partes non desiderabuntur. q Hinc fit compositum Expressus, *εποιει*, quod est, sine parte.

Pars, Multis partibus plures, pro multo plures, veteres dicebant. Cic.lib.1.Epist. Fam. Perspiciebant, iugis, multis partibus plures in Hortensi sententiam ituros: & lib.3.de Finib. Multis partibus malit: dixit, pro multo malint. Idem M. Cælius in Epist. ad Cicer. Turpe tibi erit, Patiscum. Curioni decem pantheras misisse, te non multis partibus plures: etiam apud Cæarem in commentariis illa novimus: Quoniam numero multis partibus esset inferior. Sueton. quoque non malus Latinitatis autor, in Iulii vita eodem loquendi modo usus est. Ex Pauli Martii scholiis in Epist. Fam.

Pârcula, *æ, diminut. f. p.* Parva pars. [*μερος*. Gall. Parcelle, petite partie. Ital. Particella. Ger. Ein klein theil/stück. Hisp. Partezolla. Pol. Częstka, stuczka. Vng. Darabotka, rezkeske. Ang. A little part or portion.] Cic. 3.Ver. Hinc illæ extraordinariorum pecuniarum, quas nullo duce, tamen aliqua ex particula investigamus, redundarunt. Idem 2.de Nat.deor. Ipsæ autem homo oīrus est ad mundum contemplandum, & mirandū, nullo modo perfectus, sed

particula quedam perfecti. Quint. lib. 4. cap. 5: Deinde quatuor fecerunt mille particulas, in eandem incident obscuritatem. Particulatum adverbium. Membratim, nominatim, per particulas. [μεραρχη. Gall. Par partes, par parcelles, par le menu. Ital. Per parti, parte à parte. Ger. Theihafftig seyn / oder theuhafftig machen. Hisp. De parte à parte. Polon. Po częścię. Vngar. Darabankent, repenkent. Ang. Particularlie, by ouerie part and member.] Autor ad Heren. lib. 1: Si summatio, non particulatum narrabimus. Col. lib. 7. cap. 5: Nam particulatum facilius quam universus convalevit. Lucr. lib. 3: Lumina qui linquunt moribundi particulatum.

Participes, hujus participis, omn. gen. Qui partem capit. [μιν-
χη, κοινωνία. Gall. Participant, qui a parte. Ital. Partecipa. Germ. Theihafftig. Belg. Deelachtig. Hisp. Particionero de parte. Polon. Uczestek. Vng Resz. Ang. A partaker or cōparcioner, a complice.] Terent. in Heavt. Nisi ubi illi huic salvos redierit meus participes. Participes facere aliquę rei alicujus, est ei communicare de rei partem tribuere. Plaut. in Epid. Gratiam habeo, fac participes nos. Terent. in Heavt. Cujus maximē te fieri participem cupis. q. Particeps consili, Cæl. 3. bel. Civil. Quos sui consilii participes habebant. q. Particeps in periculis. Curtius libr. 6: Quid fuisset illi in periculis participes.

Participio, act. p. Partem tribuo aut capio: sive participem facio, aut particeps fio. [μεταλλαγή, μεταλλάσσει, μεταχέω. Gall. Participer, estre participant. Ital. Participare. German. Theihafftig seyn / oder theuhafftig machen. Belg. Deelachtig zyn. Hisp. Participar en parte. Pol. Iestem vejsfærtien, item, vdpeliam. Vng Reszefelék, részeſtezem. Ang. To gue or tak part.] Quum significat participem fieri, jungitur accusativo tantum. Gel. lib. 15. cap. 2: Si forte ad participandas ejusmodi volupates aut voluntas tulerit, aut casus induxerit. Cic. 2. Tuscul. ex poëta: Qui alteri exitium parat, Eum scire oportet sibi paratum, peitem ut participet parem. q. Quum significat participem facere, jungitur interdum genitivo cum accusativo. Plaut. in Cistel. Paternum servum sui participat consili: id est, facit participem, vel servo consilium communicat. Interdum ablative cum accusativo. Plaut. in Mil. Nam non poruit quin suo sermone aliquem familiariū participaverit de heri amica. Interdum accusativo & ablative cum præpositione Cum. Liv. 3. ab Vrb. Suas laudes participare cum Cæsone, memorare pugnas, &c.

Participium, pii, n.s. [Ger. Einz auf den theyen der reden.] Pars orationis apud Grammaticos, ita dicta, quod partē capiat nominis & verbī. μεταχέω. Hinc ab iisdem participia, μεταχέω nomina dicta. Gerundia, que licet nō sint participia, similiter tamē participiis sunt. Nam quā à verbis derivē ut more participiorum, habent etiam casus aliquot, quanvis non omnes, quos habent participia: nisi generaliter accipias gerundium, ut etiā complectaris nomen gerundium: quemadmodū accipit Valla. Sic enim non modo casus habebunt quā sint mera nomina, verum etiā genera & numeros: sed admittunt regimen sui verbī. Gerundia enim propriè dicta habet post se cundē casum, quem habent verba à quibus descendunt. Gerundiva autem nullum omnino habent casum: suntq; voce omnino similia participiis futuri temporis. Differunt tamen significacione, quod Gerundiva, sive (ut Valla loquitur) gerundia, rei administrationē significant sine tempore: ut tenet me occupatio juris dicens. Quo in loco DICEN DI gerundium est, nec tempus significat futurū, sed rei administrationē in jure dicendo. Illa vero tempus sine rei administrationē: ut Tenet me cura dotis numerandæ, participiū est futuri temporis significativum sine rei administrationē. Præterea gerundia duplē significacionē habent, participia unam tantum. Sed sciendū quod gerundia quā sociata sunt substantivis, passive accipiuntur: disjuncta vero modō activē, modō passivē: sed passivē quā sine præpositione, & sine genere in ablative, & quasi absolutorē ponuntur. Quintil. Sed memoria excolendo, sicut omnia alia, augetur: id est, dum excolitur. Virg. - alitur vitium, crescitq; tegendo. Idē: - agravescitq; medendo, & uritq; videndo. Fœmina: hoc est, quum legitur vitium, quā curatur æger, quā videtur fœmina. Salustius etiam gerundium accusativi casus passivē posuit: Paucus (inquit) supra repetam, quo ad cognoscendū omnia illustria magis magisque in aperto sint: id est, ut cognoscantur. Junguntur & gerundia cuius plurali numero, singulari voce. Plin. Quum illorum videndi gratia me in forum contulisse. Partim, adverb. Ex parte, pro parte. [τοῦτο μικρό. τῷ φύ. τῷ θέτι. Gall. En partie. Ital. En parte. Ger. Zumtheil. Hisp. En alguna parte. Pol. Cz. s. ia. Vng. Reszertent. Ang. Partie.] Et sicut semper in oratione geminatur. Cicer. Cælio lib. 2. Epist. Ut eos partum scelerum suorum, partim etiam ineptiarū pœnitenteret. q. Aliando non geminatur. Cic. de Amic. Sed nihil est quod illi nō prosequantur suis argutiis, partim fugiendas esse nimias amicitias, ne necesse sit unū sollicitum esse pro pluribus. Invenitur etiam quater repetitum. Cic. pro Cluent. Partim nihil cōtra Habitum valere, partim etiam pro hoc esse,

partim, &c. q. Aliando Partim, teste Gell. lib. 10. cap. 13: Idem est quod pars: ut, Partim hominum: id est, pars hominū venit, sive quidam homines ex pluribus. Partim autem hoc in loco adverbium est; neque in casu inclinatur, & genitivum regit. Interdum etiam adverbio partim, atque ejus genitivo præponitur præpositio Cum, ut probat Gellius Catonis exemplis: Ibi (inquit Cato) pro seco fuit, in cubiculum surrexitavit ē convivio, cum partim illorum jam se pē ad eundem modum erat. Cum partim eorum, dixit pro, cum quibusdam eorum, vel cum parte. q. Nonnunquam partim non geminatum, in priore orationis parte locatur, in posteriore ai us. Salustius in lugurtha: Rursus Imperator contra postulata Bocchi nuntios mittit ille probare partim, alia abnuere. Ibidem: Huic rogationi partim concisi sibi, alii ex partium invidia pericula metuentes, &c.

Partior, partiris, & Partio, partis, parti, partitum, futuro partim, & partiar, & apud antiquos partibo, & partibor. Divido, cōmunico, partes facio. [Τοῦτο μετάλληκ. μετάλληκ. Διαρροεις Gall. Partir, deparir. Ital. Partire, dividere. Germ. Theilen Belg. Decet. Hisp. Partir en partes. Pol. Dzielie. Vng. El oxzom, dardulom. Art. Topart, or deuide.] Plaut. in Asin. Hanc quam nactus sum predā, cum illis partiam. Tacit. lib. 18: Discrimen ac periculū ex equo partiemur. Cic. pro Syll. Neque hoc partiendæ invidiae, sed cōmunicāda laudis causa loquor. Idem in Orat. Genus universum in species certas, ut nulla neq; præmittatur, neq; redundet, partietur ac dividet. q. Præter proprium accusativum, habet aliquando ablativum cum præpositione Cum: aliquando alium accusativum cum præpositione In: aliquando cū præpositione Inter. Virg. 11. Aeneid. - Accam ex æqualibus unam Alloquitur, fida ante alias quæ sola Camillæ. Quicum partitæ curas atque hæc ita satur. Partiri honorem. Cæl. 3. bell. Civil. Cum Scipione honorem partitum. Virg. 1. Aeneid. - socios partitum in omnes. Salut. in lugurtha: Provincias inter se partiverant. q. Ab his sunt cōposita, Impertia, Dispertia, Bipertitus, Tripartitus, Quadrupertitus, participia.

Partito, onis, verb. f.t. Divisio, distributio. [Τοῦτο μετάλληκ. μετάλληκ. Gall. Département, division. Ital. Partizione, divisione. Ger. Theilung. Hisp. Partimiento, obra de partir. Pol. Dzielienie. Vng. Osztas. Ang. A parting, or deuiding.] Cic. 2. de Nat. deor. Hæc si recte memini, partitio fuit. Idem 1. de Orat. Græcos partitionem quandam artium fecisse video. Idem pro Cecin. Quum præsentim, pecunia ex partitione deberetur.

Partito, pen. prod. m.t. Distributor. [Τοῦτο μετάλληκ. μετάλληκ. Gall. Partisseur. Ital. Chi diuide Ger. Ein theiler. Hisp. Partidor. Pol. Bidzielnik. Vng. El oxzo. Ang. He that deuideth, or distributeth in partes.] Cic. in Vatin. Quū te non custodem ad contineendas, sed partitorem ad partiendas merces misum putares.

Partite, Divisæ. [μεταχέω, μεταχωρίως. Gall. Par parties, diſtincte-ment. Ital. Per parti, diſtinctamente. German. Bertheiten/mithalten. Hisp. En alguna parte, partitamente. Polon. Podzielnie. Vng. Elektua. Ang. By partes.] Cicero in Orat. Qui enim nihil potest tranquile, nihil leviter, nihil partite, distincte, facete dicens, præsertim, &c.

Particolens, Dicuntur cohæredes, & qui partem patrimonii sumunt. οὐρανίης. Pomponius Præcone posteriori Agemodo Stagari, particulones producam tibi. Nonius.

Partitus, ri, m.s. cum quo aliquid cōmune habemus, & partimur. [μεταχέως. Vng. Reszars. Pol. Spolni djal' gemma mar. ci.] Ut partitarius colonus, qui certa fructuū parte agiū colit. Cato cap. 144: Vineā curandā partitario, bene curet, fundū, arbustū, agrum frumentarium: partitario sœnū, & pabulum, quod bo- bus satis siet qui illic sient: cætera omnia pro indiviso. Idem cap. 16: Calcem partitario coquendā qui dant, calcearius peſſicin & coquit. Et cap. 136: Redemptorem partitium dicit eum, quem paulo antē dixit colonum partitium. q. Partitarius legatarius, cui pars bonorum legabatur, cum quo hæres hereditatem partiebatur. q. Sic partitaria pecora dicuntur, quæ ita pastori tradūtur, ut foetus eorum certis portionibus inter domum & pastorem dividantur. Imp. in l. 8. C. de pact.

Parfimonia, Vide PARCO.

Parthenium, n.s. μετέτεν. Herba est, teste Ruellio, quam vul- gus matricariæ appellat, vel potius, ut Armaro Lusitano, & aliis vīsum est, Cotula scitida vulgo dicta, quam [Ital. Brusaculo. Ger. Muttertraut / edel Chamis oder Krottendill. Gall. Cotula scitida. Hisp. Magaca vocant. Pol. Maruná. Vngar. Eb kapor. Ang. Feuerfew.] Descriptionem ejus vide apud Diosc. lib. 3. cap. 146. Est item Parthenion, teste Plinio, aliud herbæ genus, quod & perdicium, & helxine, & urceolaris herba appellatur: nomine à Minerva deducto, quæ illam Pericli in somnis tradidit ostendisse, quum verna illi charus de fastigio templi delapsus esset. Minervam enim Athenienses καὶ τὸ χοῖνον, μεγάνον appellane. Vulgaris Parteriam appellat, cō quod circa pauperes piz cypri nascatur. q. Est & nomen duarum urbium, Eubœa unius, Thracia alterius. Stephanus.

Participes.

Pārīcēps, Participium, Particulatim, Partim, Partior,
Vide P A R S.

Pārtūrīo, Partus, Vide P A R T O.

Pārvīpēndo, Parvificatio, Vide P A R V V S.

Pārūlīs, parulidis, παρυλις. Abcessus exiguus in gingivis, qui nisi discussus fuerit, suppatur. Vide Aeginetam lib. 6. cap. 27. Pārūm, adverb. Modicum. [D Y N mēhāt, μικρός, διάγος. Gall. Pen., nō pa. Ital. & Hisp. Poco. Germ. Ein wenig. Belg. Wenig. Pol. Trochek. Vng. Kénes. Ang. A little.] Plaut. in Trin. Imò duas dabo, una si parū est. q Parūm cōsulit, quū dicitur, intelligitur sibi. Terent. in Adelph. Magis impensè cupitis, cōsulitis parūm. Vobis intellige. q Parūm prospicere, est parūm, aut nihil futura prævidere. Plaut. in Cercul. Perii, prospicio parūm. Terent. in And. Parūm successit quod ago, at facio sedulō. Plin. in Paneg. Parūm est in curiam venias, nisi & convokes, & intersis Senatui. Hinc Paululūm, Pauxillūm, & Pauxillulūm, παρυλίγος, diminutiva.

Pārūmpēr, Parvo tempore, quasi perparum: hoc est, valde parūm. [D Y N mēhāt, παρυλίγος. Gall. Vn pen, quelque peu de temps. Ital. Un pochette, piccio tempo. Ger. Ein weil/ein wenig. Hisp. Poco en tiempo. Pol. Trochek kaſček. Vngar. Egy kevesse. Ang. A little syme or while.] Cic. de Amicitia: Tu velim animum à me parumper avertas. Terent. in And. Tu Mysis, dum exeo, parumper oppire me hic. q Interdum significat paulatim. Virgil. 6. Aeneid. - pulsusque parumper Corde dolor, tristi gaudet cognomine terra. Nonius tamen interpretatur ibi parumper, citio, & velociter.

Pālātūm, adverb. Sensim, leniter. [D Y N D Y N mēhāt mēhāt. ιέρησ. Gall. Pen à peu. Ital. A poco à poco. Germ. Nach und nach/etwem. Hisp. Poco à poco. Pol. Po mal'a. Vng. Lassan lassang, geng. Ang. By little and little, leaf by leaf.] Terent. in Hecyri. Paulatim clapsus Bacchidi, atq; huic transtulit amorem. Virgil. 6. Aen. Paulatim adnabam terrę. Cælius Cic. Cujus amicitia me paulatim in hanc perditam causam imposuit. Virg. 3. Georg. Carpi enim vires paulatim, utique videndo Fœmina.

Pālāspēr, temporis adverb. Parumper, modico temporis spacio. [D Y N D Y N mēhāt mēhāt. διάγος, ρεύμα. Gall. Vn peu de temps. Ital. Per spazio di poco tempo. Germ. Ein weit/wenig zeit. Hisp. Vn poco en tiempo. Pol. Troche, na mal'cza. Vng. Egy keves ideig. An. A little while or syme.] Cic. 1. de Legib. Paulisper facessant, rogamus. Plaut. Amph. - paulisper mane, Dum edormiscat unum somnum. Terent. Adelph. Congrum istum maximum in aqua finito ludere Paulisper. Virgil. 5. Aeneid. Ipse ego paulisper pro te tua munera inibo. Ovid. 2. Trist. Atque utinam revoces animum paulisper ab ira. Cicer. 1. de Divin. Puellam defatigatam petuisse à materterta ut sibi concederet paulisper ut in ejus sella requiesceret.

Pālātūm, diminut. à Parūm, Cujus sunt quatuor gradus diminutionis, scilicet Paulūm, Paululūm, Pauxillūm, & Pauxillulūm. [D Y N mēhāt. διάγος, μικρός, βεβαχός. Gall. Pen. Ital. & Hisp. Poco. Germ. Ein wenig. Polon. Trochek. Vng. Kifinseg. Ang. A little.] Teren. in Phorm. erat ei de ratiuncula lampridem apud reliquum pauxillulūm numorum. Idem in And. Pro peccato magno paulūm supplicii satis est patri. Idem Evnuch. Tace obficio, quasi vero paulūm interstit. Cæsar 3. bell. Civil. Naves solvit paulumque à portu progressus, literas à Cæsare accepit. Cicer. 1. Acad. Paulumque quoniam ab ejus villa abesse. mus, ipsum ad nos venientem vidimus. Post paulūm, pro paulō post dixit Quint. lib. 9. cap. 4: Sed de propositorum diversitate (inquit) post paulūm.

Pālō, adverbīū, Paulūm: sed paulūm positivis, paulō comparativis frequentiū jungitur: ut, Paulō amplius, Paulō magis, & præpositionibus Ante & Post: ut Paulō antē, Paulō post. Vide Vallati lib. 1. [Pol. Cpos wieczej. Vng. Egy kevesse. Ang. A little.] q Paulō magis, valet interdum nimium. Cicer. in Bruto: Et verbis delestant videtur paulō magis priscis. Et Paulō minus, aliquando pro propemodum, sive ferē, μικρός. Sueton. in Tib. Cæs. Quasi neque redditurus unquam, & citō mortem etiā obiturus: quod paulō minus utruaque evenit. q Paulō mox, ponitur pro statim, cum parvo intervallo. Plin. Et paulō mox calcatum vulnē imponatur.

Pālūlūm, diminut. à Paulūm. [D Y N D Y N mēhāt mēhāt, μικρός. Gall. Fort pen. Ital. Pochino. Ger. Ein wenig. Hisp. Pogollo. Pol. Trochek. Vn. Kifinetske, piczorok. An. A very little.] Terent. in Adelph. Agelli hic sub urbe est paululūm quod locitas foras. Iungitur cum ante. Cic. 4. Acad. Et paululūm antē dicendum est, quæ non mihi videntur considerasse physici. q Vt uotur aliquando pro paulisper. Terent. in Evnuch. Paululūm opperieris si vis, jam frater ipse hic aderit virginis.

Pālūlūm, la, lum, adject. [T Y N zeh̄ D Y N mēhāt τύπος, τσαΐτης, διάγος, μικρός ὅστε. Gall. Fort pen. Ital. Pochino. Germ. Gar Stein. Hisp. Pogollo. Pol. Malinchni. Vng. Egy késesetske. Ang. Very little or small.] Liv. 8. ab Vrb: Pro paulula via magnā mercedem Romanis esse solvendam. Idem lib. 35: Nihil primo aspe-

ctu contemptius, equi hominesque paululi, & graciles, discinctus & incermis eques.

Pārvūs, a, um, Exiguus, non magnus. [I D P katón, μικρός. Gall. Pen. Ital. Picciolo. Ger. Klein. Hisp. Pequeno. Pol. Mal'i. Vng. Kifin, kifid. Ang. Little or small.] Plin. lib. 1. cap. 37: Ab usdem qui altero lumine orbi nascerentur, coelites vocabantur: qui parvis utrisq; ocellaz. Id lib. 12. cap. 13: Parvi o doris amomū: Id est, pauci & imbecilli odoris. Horat. 2. Ser. Sat. 6: Ned, ulla est Aut magno, aut parvo lethi figura. Cic. i. de Orat. Sic, etiam in parvis; aut mediocribus rebus doctores assequi possunt, &c. q Parvum, pro re minimi precii. Plin. in Paneg. Nihil antē tam vulgare, tam parvum in Senatu agebatur, ut nō laudibus principiū immoraretur. Cic. i. Offic. Parvi sunt foris arma, nisi est cōsilium domi. q In parvo, usus est pro ferē Plin. lib. 8. cap. 33: Eminent rostrum, ut in parvo sit haud absimile suillo.

Pārvūdūco, cis, Parvificatio. Cic. pro Arch. Pericula mortis parvi esse ducenda. Et de Finibus: Sed quia parvi id ducere.

Pārvūs, i mūs protulit Lucr. lib. 3. pro minimo: - igitur parvissima quanto Et levissima sunt, ita mobilitate fruuntur.

Pārvūtās, atis, f.t. [I D P katén D Y N mēhāt τύπος, μικρός. Gall. Peccio. Ital. Piccolezza. Ger. Die kleine. Hisp. Aquella pequeña quantity. Pol. Mał'cza. Vng. Kifinseg. Ang. Littleness, smallness.] Cic. de Univers. Haud usdem vinculis quibus ipsi erant colligati, sed talibus quæ cerni non possent propter parvitatem, &c.

Pārvūlūs, diminut. [τύπος σμικρός, τυρχή. Gall. Fort petit. Ital. For-te picciolo. Ger. Bassstein. Hisp. Huy pequeno. Pol. Ma-lusienko. Vng. Kifinetske. Ang. Very little or small.] Terent. in Evnuch. Matr. parvulam puellam dono quidam mercator dedit. Parvula res, est nullius momenti. Terent. in Adelph. Tam ob parvulam tem penè ex patria, &c. q Parvula pecunia, & immanis opponuntur. Cic. pro Rosc. Comodo: Et illa fuit pecunia immanis, hæc parvula. q Parvulus pro puerulo. Quint. lib. 3. cap. 7: Excepta parvulorum judicia.

Pārvūlūm, adverb. Plin. Epist. 170: Nam parvulūm differt patiaris adversa, an expectes: id est, minimum. Hinc etiam paucus διάγος, à quo Paucus, & pauxillus.

Mīnor, oris, & hoc minus, cōparativum à parvus. [ιδάντων. Gal. Moindre. Ital. Minore. Ger. Kleiner/minor. Hisp. Menor. Pol. Mnieszja. Virg. Kifib. Ang. Leſe.] Ovid. 2. de Arte: Nō minor est virtus, quam quætere, parta tueri. q Interdum idem est quod junior, præsertim si addatur ablatus natu, annis, etate. Cic. de Amic. Tu verò perge Læli: pro hoc enim, qui minor est natu, jure meo respondeo. Idem 4. Ver. Ne quis minor triginta annis natu. Idem 4. Acad. Te hominem amicissimum, & aliquot annis minorem natu. q Interdū absolūte ac nullo adjecto nomine. Terent. in Evn. Sed video herilē filium minorē huc advenire. Mīnīmūs, a, um, superl. à Parvus. [I D P την λακκατάν. ελάχιστον. Gall. Moindre de tous, tres-petit. Ital. Picciuissimo, minimo. Germ. Das kleinste oder mindste. Hisp. Poquillo. Pol. Naminieszja. Vng. Leg kifib. Ang. Least of all.] Cic. 3. Offic. Ex malis eligere minima oportet. Plaut. Aul. Accedit animus ad meam sententiam, Quam minimo suruptu filiam ut nuptum darem. q Minimus natu. Liv. 2. ab Vrb. Minimus quisque natu patrum.

Mīnīmē, pen. cor. adverb. negandi, Nullo modo. [I N άτιν Νήλο. ελάχιστη, κακη, δημη Gall Nullement. Ital. Per niente. Ger. Gar nicht/keins weg. Hisp. En ninguna manera. Pol. Zadnim sposobem. Vng. Semmikeppen nem. Ang. Now, no.] Cic. de Amic. Turpis enim excusatio est, & minime admittenda, cùm in cæteris peccatis, tum si quis cōtra Rem publicam se amici causa fecisse fateatur. q Minime gentium, Vhemétius negantis est, ut quū quis velit significare quippiam omnium gentium judicio minime esse faciendum. [κακη πατρων. Gall. Nullement. Ital. Per niente, in niuna maniera, a niun modo. Germ. Gang vnd gar nicht/keins weg Hisp. No a juyxio de todos.] Alii censem vobem Gentium redundare, itaque dici ut Vbiq; gentium pro ubiq; Nusquam gentium, pro nusquam.

Mīnīmūm, Superl. est à Parū, adverb. quātitatis. [ελάχιστη. Gall. A tout le moins, pour le moins. Ital. Pochissimamente per lo meno, al meno. Ger. Gang wenig. Hisp. Alomenos. Pol. Barjo mal'o. Igol'a nicz. Vng. Egy igen kevesse. Ang. At the least.] Minimē vero negatio est, quasi nequaquam νήλε. ut Minimū doctus, cuius est minima eruditio: ut, Minimē doctus, q prorsus est indoctus. Plus enim est Minimē, quam nō. Cic. lib. i. Offic. Minimeq; artes hæ probandæ quæ ministeria sunt voluptatū. q Minimum ad minus, ut minimum, ελάχιστον. Varr. Harum singula genera minimum in binas species dividì possunt. Quæ ratio eadem est adverbii, Minimē. Col. lib. 1: Lata bubilis esse oportebit pedes decem, vel minimē novem, quæ mensura & ad procumbendum pectori, & jugatio ad circumfundum, laxa ministeria præbeat. q Iungitur autem Minimum cū genitivo, ut cætra adverbia quātitatis. Cic. de Amic. Quod si ita esset, ut quicq; valetudinis minimum, in se arbitraretur, ita ad amicitiam esset aptissimum. Mīnīmōpērē, dixerunt veteres, uti Maximopere. Licinius apud Yy 4 Priscian.

Priscian. Non minopere milites quietos volebant esse.
 Minus, oris. Compar. à Parvū, neutri generis, sicut Minor masculi & feminini. [πατέρ, πατέρος. Gall., Moindre, moins. Ital. Minore, meno. Ger. Minder. Hisp. Menor, menor. Pol. Mniejsi. Vn. Kifffeb. An. Lesser.] q. Aliquādo vim comparandi habet à Parvū deductū: ut minus specie in dies adversari habent. Idem positivo adjunctum, contrarie significationis comparationē habet: ut, Minus stultus: id est, prudentior, Minus prudens: id est, stultior. Terēt. in Evnuch. Hoc aēmo fuit minus ineptus: id est, aptior. q. Frequenter accipitur pro non, præsentim conjunctum cum hac particula sin, & cum quo: ut, Sin minus, idem est quod si vero non. Quo minus: hoc est, ut non. q. Minus quindecim anni sunt. Plaut. in Trinum. Minus quindecim dies sunt, quod pro his ædibus minas quadraginta Accepisti à Callicle. Liv. Minus duo millia hominum effugerunt.

Minuscūlūs, la, lum, diminutivum à Minus. [ἰνιδάτος. Gall. Un peu plus petit, plus petit. Ital. Minoretto. Ger. Gar item. Hisp. Cosa un poco menor. Pol. Maliuchni. Vng. Leg kifffebeske. Ang. Little, or a little less.] Varr. Ex hoc aviario ut sumuntur idoneæ, excludantur in minusculum aviarium. Ad eundem modum. Minuscula epistola, Minuscula villa. Plaut. Amph. Si minusculo dīgito increpuerint fores, hac regula Tuum diminuam caput. Cic. ad Quin. Frat. Rescripti epitolæ maximæ, audi nunc de minuscula. Idem ad Atticum: Scribis enim esse rumores, me ad lacum quod habeo venditurum, minusculam verò villam utique Quinto traditum.

Pascōlūs, pen. cor. ut inquit Nonius, Sacculus est ex aluta factus. Plaut. in Rud. Præterea centūlēnaria Philippea in pascōlo seorsus. Ita autem emendandus est ex Nonio Plauti locus. Paschā, hujus Paschē, vel Pascha, atis, n. t. [Πάσχα pēsach. m. n. ζ. Ger. Ein vberschit.] Ausonius: Nos etenim primis sanctū post Pascha diebus. Quod planè nomē Hebræi esse, ac trāstū signare docet Hieronymus, sic inquiens: Pascha quod Hebraicē dicitur Phāse, non à passione (ut pleriq; arbitrantur) sed à transiū nominatur, cō quod exterminatur videns sanguinem in foribus Israēlitarum, pertransierit, nec percusserit eos. Qui-dam ex recentioribus genitivum Paschatis effterū, manifesto errore, quū sola Græca verbalia in ma terminata, à prima persona της μεγαλύτερης μετανοία derivata, in atis mittā genitivū.

Pasco, is, pavi, pastum, Vescor, comedo. [πάσχειν rahā. rūgūm. Gall. Pastre, repaistre. Ital. Pascere, mangiare. Germ. Esch weiden. Belg. Voeden. Hisp. Apascentar el ganado, comer. Pol. Karmie, pasze, sem. Vng. Legelök. Ang. To feede, to nourish, to be at pasture.] Cic. Epist ad Att. lib. 1: Sed heus tu quid cogitas infelicitati: lancibus & splendidissimis canistris, non olusculis nos soles pascere. Virg. 3. Aeglog. pascentes servabit Tityrus hædos. Ovid. 4. Metam. Mille greges illi, totidemq; armenta per herbas pascabant. q. Quandoq; construitur cū accusativo. Ovid. 2. Fast. Pavit ovis pratum, verbenas improba carpsit. In hac significacione etiam sumitui Pascor deponens, de quo in sequenti dictione dicemus. q. Aliquādo Pascor verbum est activum, idem significans quod cibum præbere, rūgūm bōzōm, & quasi cibo saginare: & sic dicimus, Herba pascit equum, & pascit equum herba. Virg. 3. Georg. Veloce Spartæ catulos, acremque mollossum Pascere pingui. Plaut. in Mercat. Nam ædepol equidem, mi senex, non didici bajulare. Nec pecua ruri pascere, neque pueros nutricare. Cic. 1. de Divinat. Qui quū propter paupertatem sues puer pasceret. q. Per translationem pro Delectare. inā. Virg. 1. Aen. - atq; animū pictura pascit inani. Sic Pascere oculos, est visu aliquius rei gratæ eos oblectare. Terent. in Phorm. Restabat aliud nihil nisi oculos pascere. q. Interdum pro Fovere, alere. Virg. 3. Georg. Et qualē infelix amistis Mantua campum Pascenter niveos herbosolo flumine cygnos. Iuvenal. Satyr. 3: - quot pascit servos, tot possidet agri lugera. q. Hujus composita sunt, Compasco, Depasco, Dilpesco, Ex-pasco, Perpasco. Vide suis locis.

Pascōr, eris, deponens, Comedo, edo, vescor. [πάσχειν rahā. ρύγμα bibēr] achál rūgūm. Gal. Estre repeu, se repaistre, manger. Ital. Mangiare. Ger. Weiden. Belg. Eten. Hisp. Comer, pascer, el ganado. Pol. Karmie, passe. Vng. Legelök, ezen. Ang. To feede a beastes do.] Virgil. 3. Georg. Pascuntur verò sylvas, & summa Lycæ, Horrentesque rubos, & amantes ardua dumos. Idem ibide: Pascitur in magna sylva formola juventa. q. Hinc composita, Depasco. [πάσχειν rahā. ρύγμα bibēr] achál, rūgūm, imnūm. Pol. Zpaszam. Vng. Le eszem.] Virg. 1. Georg. Luxuriem segatum tenera depascit in herba. Impasco, Intus pasco. i mīgūm. Col. lib. 2: Neque suem velimus impasci pratum, quoniā rostro suffodiāt, & cespites excitet.

Pascōto, as, pen. corr. Frequentativum à Pascō. [διαβίας. Gall. Repaistre, pastre. Ital. Pascolare. German. Gätz oder oft weiden. Hisp. Apascentar, el ganado. Pol. Własnowie pasci karmie. Vng. Legel de gelen, eddegeiem. Ang. To feede often, or go to feede.] Varr. 3. de Re rust. cap. 16: Nunc feras dico, quæ in sylvestribus locis pascitant: cicures, quæ cultus.

Pastūs, a, um, participium, à Pascor, saturatus. [πάσχειν rohēb. mōrēs. Gall. Repet. Ital. Pascuto. German. Gewöste. Hispan. Apascentado. Polon. Nakarmionis, napasconi. Vngar. Legelt, bts. Ang. Fedde, pastured.] Cicero. pro Cluent. Ut etiam bestiæ fame dominante, plerunque ad eum locum, ubi pastæ aliquando sint, revertatur. Virg. 5. Aeglog. Non ulli pastos illis egere diebus frigida Daphni boves ad flumina.

Pastūs, us, m. q. Cibus, pabulū. [גַּרְבָּנָה marhith פַּרְמָה mirhēb. ῥίζָה, ῥוֹעַה. Gall. Pastorage. Ital. Pastura. Ger. Ein weid/ezung ob fütterung. Hisp. Apascentamiento. Pol. Pascwa, karmia. Vng. Ele-del. Ang. Feeding, meet, pasturing.] Gell. lib. 2. cap. 29: Alia luce dita, avis in pastum profecta est. Virg. 4. Georg. rūfus easdē Vesper ubi è pastu tandem decadere campis Admonuit, tum testa petunt, tum corpora curant. Idem ibidem: Vesper ubi è pastu vitulos ad testa reducit. Cicero. 1. Offic. Principio generi animantium ornii est à natura tributum, ut se, vitam, corpusque tueatur, declinetque ea quæ ei nocitura videantur, quæq; sint ad vivendum necessaria inquirat, & paret: ut pastum, ut latibula, ut alia ejusdem generis.

Pastō, onis, f. t. verbale est à Pascō, Pascendi actus. [עִירָתָן marhith פַּרְמָה mirhēb. ῥוֹעַה. Gall. Pasture, pasture. Ital. Pastura. German. Weidung/ezung. Hispan. Apascentamento. Polon. Pascenie, karmenie. Vng. Legel. Ang. Feeding, pasturing.] Varr. 2. de Re rust. cap. 10: Qui pascunt in saltibus, greges cogere oportet, in pastione diem totum esse. q. Accipitur etiam pro ipso pecudum alimento. Cicero. pro lege Manil. Asia verò tam opima est & fertilis, ut & ubertate agrorum, & varietate fructuum & magnitudine pastionis, & multitudine eorum rerum quæ exportantur, facile omnibus terris antecellat. Valla lib. 4: Pastro videatur significare cibum, sed tamen potius ad alimenta pecudum pertinet, quæ pasci dicimus: quanquam suapte natura significat ipsam actionem pascendi: nunc frequentius cibum. Colum. lib. 1. in Praefat. Porculatoris verò & subulci diversa professio, diversæ pastiones.

Pascūs, a, um, Quod Pascui aptum est: [רְגַדֵּגָה. Gall. Qui sera de pasturage. Ital. Abondance di pasci, pascotatio. German. Rote weid füglich. Hispan. Campo o cosa que se pase. Polon. Dobri do pascenia. Vng. Legel. Angl. That sereth se feudecattail.] Unde Paulus Sylvam pascuam appellat quæ est pascuis pecudū destinata. Plaut. in Truc. Non arvus hic qui arari soleat, sed pascuus est ager. Lucr. lib. 5: Sive quod industi terra bonitate volebant Paadere agros pingues, & pascua reddere iura. Hoc est, colere rura ut apta essent pascendis armentis.

Pascūm, pasci, à quo plurale Pascua, orum, n. f. In quibus pecudes pascuntur, sive ager pascuus sit, sive pratum, sive mons aut collis. [גַּרְבָּנָה marhith פַּרְמָה mirhēb. ῥיּוֹמָה, ῥוֹעַה. Gall. Pastorage, ou pâsi, herbage. Ital. Pascolo. German. Ein weid/ein ort, da man das Vieh weidet/ein Weid. Belg. En Voede. Hisp. Cosa que se pase o pascienta. Pol. Pascwa. Vng. Legel mezb. Ang. A pasture or place where beasts feede.] Col. lib. 8: In eo rure quod pascuo caret, contineri potest, exiguo, & qualicunq; pabulo cōtentus. Idē lib. 8. cap. 14: Efuris mittatur in pascū. Ibidē cap. 3: Nec tamen illa tam blanda sunt pabula, aut etiam pascua, quorum gratia non exolescat usu continuo. Herbofa pascua, Ovid. 2. Metam. Leta pascua, Horat. 4. Cat. Ode 4. q. Pascua, (inquit Plin. li. 18. ca. 3.) in Censoriis tabulis dicebatur omnia ex quib; populus reditus haberet, qd diu hoc solū vestigial fuerat.

Pascōles, Oves & gallinae dicuntur, quæ passim pascuntur: à pascō, sive à pascuis, quasi pascuales. [ונְגַדְּלָה Gall. Qui repaistens età & là. Ital. Che pascolanon qua & là. Ger. Das hin und her weidet eti weibvch. Hisp. Cojas de pasto. Pol. Bid' o passare. se. Vng. Zellel legel. Ang. Sheep and hennes or other beastes that feedeth hither and thither.] Lucil. Pascali pecore, ac montano hirco, etc. Nonius. Pästör, oris, m. t. Cui pascendi pecus cura mandata est: vox sa-piū repertita apud Varr. Catonem, Colum. [פַּרְמָה rohēb. πα-μπλָה. Gall. Paster, berger. Ital. Pâstor. German. Ein Hirte des Viehs so man auf dī weid treibt. Hispan. Pastor. Pol. Paster. Vng. Paxtor, drž. Ang. A sheepheard, a keeper of cattayll.] Cicero. pro Flac. O' pastores nescio quos cupidos literatum. Vng. 3. Georg. desertaq; regna Pastorum, & longè saltus, lateq; va-cantes. Juven. Sat. 1: Pastoris duri est hic filius, ille bubulci.

Pästörālis, & hoc pastorale, om. t. Quod est pastoris, vel quod ad pastorem pertinet: [ποιησίης, ποιησηνής. Gall. De paster. Ital. Pastorale. German. Des Hirten. Hispan. Cosa perteneciente à pastor. Polon. Paster, sk. pâstusi. Vngar. Paxtor. Ang. Pertaining to a sheep heard or keeper of cattail. Jur. Pastoralis cura, Pastorale officium. Varro: Tertio grādu à vita pastorali ad agriculturā descendērunt. Cicero 1. de Divinat. At ille Romuli auguratus pastoralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opinio-nes imperitorum. Virg. 7. Aen. Et pastoralem præfixa cuspidē myrtum. Colum. lib. 6. cap. 23: Ad quem saturæ pabulo liben-titer recurrunt, quum pastorali signo quasi receptui canitūr. Ovid. 2. Fast. Romulus, & frater, pastoralis que juventus Soli-bus, & campo corpora nuda dabant.

Pästörālis,

Pastoritū, a, um, *Pastoralis*. [*παστορίς, παστορός*. Gall. *De pastore, de pasture*. Ital. *De pastore, pastorale*. Germ. *Hirten, Hirter*. Hisp. *Cosa perteneciente à pastor, pastoral*. Pol. *Pasterski*. Vng. *Pastor*. Ang. *Of a sheepheard or keeper of cattle*.] Varro lib. 1. de Rust. cap. 2: *Quā homines pastoritiam vitam agerent, neq; scirent etiam arare terram*. Cic. ad Attic. lib. 1: *Itaq; & ludis, & gladiatori bus mirandas trumperias sine ulla pastoriū fistula auterebamus*. Idem pro Cælio: *Fera quædam sodalitas, & planè pastoritia atq; agrestis germanorum Lupercorum*.

Pastoritū, a, um, *Quod ad pastorem pertinet*. [*παστορίς*. Gall. *Appartenant à pasteur*. Ital. *Ciò che s'appartiene à pastore*. Ger. *Der Hirtenangehörige*. Hisp. *Cosa perteneciente à pastor*. Pol. *Pasterski*. Vng. *Pastori dologox valo*. Ang. *Belonging to a sheepheard or keeper of cattle*.] Varro lib. 2. de Rust. An ea quæ tria heri dixisti mihi de pastoria re. Ovid. 2. Metam. Illud erat tempus, quo te pastoria pellis Texit, onus q; fuit baculus sylvestris olivæ. Sibila pastoria, Idem 13. Metam.

Pasturina, Leucotion vel alba viola, apud Diosc. lib. 5. cap. 139. Passer, cris, dubii gen. Avis est vulgo nota, quam nonnulli à patiendo dictam putant, quod mortuum caducum patiatur. [*πάσπαρος, σπαρός*. Gall. *Passereau, moineau*. Ital. *Passere*. Ger. *Eis spatz oder spatz*. Hisp. *El gorrión*. Pol. *Wrobla*. Vng. *Vereb*. An. *A sparrows*.] Plin. lib. 10. cap. 36: *Contrà passerini minimum vita, cui salacitas par: mares negantur anno diutius durare, arguemento, quia nulla veris initio apparet nigritudine in rostro, quæ ab æstate incipit*. Fœminis longiusculum spatium. Cic. 1. de Divinat. Calchas ex passerum numero belli Trojani annos auguravit est. Horat. 2. Serm. Satyr. 8: *- quum passeris atq; Ingulata mihi porrexerit ilia rhombi*. ¶ Est passer nomen piscis marini, ex genere pelamidum, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11, ¶. ¶ Est præterea passer loci nomen non procul à Terracina. Mart. lib. 6: *Non mollis Sinuessa, servidiq; Fluctus Passeris, aut superbis Anxur*. ¶ Passer solitarius, *επιστροφός*, Avis aliquanto grandior passere, ac subnigrior, solus per domorum culmina incedens, cantu suavis. Sipontinus.

Pastoreū, ū, diminutivum. [*παστορία*. Gall. *Petit passereau*. Ital. *Picciolo passero*. Ger. *Ein spätzchen*. Hisp. *Pequeno gorrión*. Pol. *Wroblka*. Vng. *Verebeske*. Ang. *A little sparrow*.] Plaut. in Asin. Dicitur me tuum passerulun, gallinam, coturnicem. Cic. 2. de Divinat. Cur autem de passerulis conjecturam facit, in quibus nullum erat monstrum, &c.

Pasternicēs, Cotes sunt, quæ trans Alpes inveniuntur aqua acie trahentes. Plin. lib. 36. cap. 22: *Repertæ sunt in Italiæ, quæ trahentes aciem acerimno efficiunt, necnon & trans Alpes, quæ Passernices vocant*.

Passim, adverbium, a passu, Sparsum, veluti per singulos passus, omni loco. [*παντού, δια ταράππους, αειδίῳ*. Gall. *Par tout, de tout, coûte*. Ital. *Tutta, quâ, là*. Ger. *Hin vi her/ allenthalben*. Hisp. *De passo en passo*. Pol. *Wszysko w swiecie*. Vng. *Szélel*. Ang. *Here and there, mingled like*.] Vbiq; dicitur de eo loco in quo nullum est intervallum: ut, *Herba est in prato ubiq; gressus vero passim passitur, quia aliquid intervalli est inter pecudem & pecudem, non inter herbam & herbam*. Cic. pro Fonteio: *Hi contrâ vagantur læti, atq; erecti passim toto foro. Sed hæc sæpè confunduntur*. ¶ Lactantius usus est pro undique, *παντούχος*. Constituit asylum, eò passim confugerunt ex finitimis locis. ¶ Pro nullo aut loci, aut personæ discrimine, & ut cuique libet. Virgil. 9. Aeneid. Passim in littore sicco Corpora curamus: id est, ut quisque vult, sive indifferenter. ¶ Pro ubique, *παντούχη, παντούχη*. Lactantius: *Creditur ei passim tanquam cognitæ veritati*.

Passum, ū, n.s. Vini dulcis genus, quod ex uvis passis exprimitur. [*γλυκό*. Gall. *Du vin cuit, vin doux*. Ital. *Sapa*. Ger. *Güsse Wein aus Meertreibblättern gemacht*. Hisp. *Vino bastardo de uvas pasas*. Pol. *Storke winno*. Vng. *Edes bor*. An. *Sodden or sweet wine*.] Vva autem passa ea dicitur, quæ ad solem suspenditur, ut maiorem contrahat dulcedinem. Quomodo autem fiat passum, docet Colum. lib. 12 cap. 39: *Vvam (inquit) præco quam bene maturam legito, acina arida aut vitiola rejicio, & furcas vel palos qui eannas sustineant, inter quaternos pedes figito, & petricis jugato. Tum insuper cannas ponito, & in sole pandido uvas, & noctibus tegito ne irrorentur. Quā deinde exaruantur, acina decerpito, & in dolium, aut in seriam conjicito: eodem mustum quam optimum, sic ut grana submersa sint, adjicio. Vbi combiberint uvæ, seq; impleverint, sexto die in fiscellam conferto, & prælo premito, passumq; tollito. ¶ Passum secundanū, quod siebat post passum, brisa multo madefacta. Col. libidē: *Postea vinaceo calcato, adjecto recentissimo muflo, quod ex aliis uvis factū fuerit, quas per triduum in soli aperi- rium permisso, & subactambrisam prælo subjicito, passumq; secundarium statim yasis oblinitis includito. ¶ Passum aliquando idem est quod siccū & rugosum*. Plaut. in Stich. In portum vento secundo, velo passo pervenit: id est, laxo & rup-*

goso. Vnde & uva passa dicta est, quod si ringis implicata q; Item hinc dicuntur passi senes. Lucil. Sat. 9: *Rugosi passi, senes eadem omnia querunt. Ex Nonio*.

Passis, à verbo *Patio*, Vide P A T I O R.

Passis, à Pando, dis, Vide P A N D O.

Passis, ū, m. q. Proprietate est extensio pedum in progrediendo.

[*παστορία*] mitshádh. *παστορία* mitshádh. Bñq;. Gall. *Vn pas*. Ital. *Passo*. Ger. *Ein tritt oder schreite*. Bel. *Den schrede*. Hisp. *Passe, passada sendida de cinco pies*. Pol. *Krok*. Vn. *Egy lepes*. An. *A pace in going, a steppe*.] Virg. 2. Aen. *sequiturq; patrem non passibus sequitur*. ¶ Dicitur præterea passus mensura duorum pedum, & semis: à passis: hoc est, extensis pedibus. Tantum enim sciēt in progrediendo spatii est inter digitos prioris pedis & calcaneum posterioris. Hic autem passus minor, vel passus simplex dicitur, à nonnullis etiā gressus. ¶ Passus autem major, qui & passus Geometricus dicitur, quod eo præcipue Geometrae utantur, constat ex quinq; pedibus: hoc est, ex passu minore geminato. Et hoc passus cōstare milliaria dicitur: quæ uno nomine, quoties passus mentio apud scriptores veteres occurrit, Geometricū passum accipere debemus. Plin. lib. 11. cap. 7: *Apes operantur intra sexaginta passus*. Vide Cosmographiam Appiani.

Pastillum, n.s. (sicut docet Festus) Genus libi rotundi quo utebantur in sacris.

Pastillū, li, m. f. Est massula cujuscunq; materiae in formâ painis parvi cocta. [*παστορία*. Gall. *Trochisque*. Ital. *Pastello*. Ger. *Ein tigelin oder tafeln als man in den Apotheken hat zur Arzney tomlich / die man wider gerreißen kann*. Hisp. *Panxello, trochisco*. Pol. *Wadzeczek aptikarki*. Vng. *Kenier modra swiebó i o zagh*. An. *Pomanders or other lyk sweet balles, washing balles*.] Diminutivum videtur à pasta, quanvis fiat mutatio generis. Festus à pane deducit. Hinc Pastilli medicinales, & qui odoris gratia conficiuntur. Horat. 1. Serm. Satyr. 2: *Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum*. Græcè trochisci dicuntur ab orbiculari forma. ¶ Pastilli (inquit Celsus lib. 5. cap. 17.) medicis arida sunt medicamenta, contrita humore non pingui, aut vino, vel aceto incocta, quæ à coctione rursus inaruerunt: quæ, quoties usus poscit, subinde ejusdem generis humore diluuntur: deinde vulneribus illinuntur, non autem imponuntur ut emplastrum. Plin. lib. 33. cap. 6: *Quod ubi subsidit, flos intelligitur, ac linneolo interpolito, in sole siccatur, non ut perarescat: iterum q; in montario teritur & in pastillos dividitur*.

Pastillū, & patulicæ, In formam pastilli redigere. Vide BARBARVM Censura Pliniana.

Pastinacā, z, f.p. Genus radicis, virtutis calidæ. [*παστονία*. Ital. *Pastinaca*. Ger. *pastene*. Hisp. *Canahoria*. Pol. *Pasternak*. Ang. *A parsnip or carrot*.] Hujus duæ sunt species, agrestis, quæ Græci propriæ vocant *παστονία*. Galli *Des panets*. Altera hortensis, quam iidem paucis literis immuratis vocant *Pastenades*. Plin. lib. 39. cap. 5. & Diosc. lib. 3. cap. 57. & 81. ¶ Item pastinaca, pisces venenatus ex planorū genere: *παστονία*. Plin. lib. 9. cap. 42: *Nam pastinaca latrocinatur ex occulto, transeunte radio (quod telum est ei) figens. Argumenta solertia hujus, quod tardissimi pisces hi, mugilem velocissimum omnium habentes in ventre reperiantur. Celsus lib. 6. cap. 9: Et plani pisces quem nostrī *pastinacam*, Græci *παστονία* vocant, aculeus torretur*.

Pastinum, ni, pen. cor. n.s. [*παστονία* mahdér. *παστονία*. Gall. *Vne houe de vigneron*. Ital. *Forcella di ferro*. Ger. *Entartet*. Hisp. *El acado o el acordon*. Pol. *Motika*. Vng. *Vas villatska*. Ang. *A double set herbs in a garden*.] Colum. lib. 3. cap. 18: *Ferramentum bifurcum esse ait, quo semina panguntur*. ¶ Palladius accipie pro pastinato: hoc est, pro terra pastinatione renovata, Pastinum fieri nunc tempus est. Mensura pastini hæc est, in tabula quadrata jugerali, ut centeni octogeni pedes per singula latera dirigantur.

Pastino, as, are, act p. Est agrum fodere. [*παστονία* hadhár. *βαστονία* pár. Gall. *Houer*. Ital. *Zappare*. Ger. *Hässen mit einem eart*. Bel. *Spitten/spachen*. Hisp. *Cavar rinnas ó arboles*. Pol. *Motika*. *kapam*. Vng. *Kapulok*. *szántók*. Ang. *To delue in a garden*.] Columell. lib. 3. cap. 13: *Tum in terra bene pastinatam, & stercoratam rectum farmentum desfigo*. ¶ Hujus compositum est, Repastino, as. Repastinari dicebant veteres vineas que refodiebantur. Hæc enim propria appellatio restitibilis vinei erat: nunc antiquitatis imputidens consuetudo quicquid emoti soli vineis preparatur, repastinatum vocat. Vnde quidam Repastinari agrum dicunt, cuius natura fodiendo mutatur. Plin. lib. 19: *Præcipius fit caulis sapore ac magnitudine, primum omnium, si in repastinato seras. Hinc repastinatio, pro renovatione quandoq; capitur*.

Pastinatō, oatis, f.t. [*παστονία* Zeppare. Gall. *Houement*. Ital. *Il Zappare*. Ger. *Häcklung oder umbrütung mit dem eart*. Hisp. *Aquella obra de cavar rinnas ó arboles*. Pol. *Okopivanie*. Vng. *Kapalas*. *szántás*. Ang. *A deluing*.] Columell. lib. 3. cap. 12: *Quibus omnibus diligenter exploratis, tum pastinationem suscipiemus*.

Yy 3 PASTINATUS,

Pastinātūs, us, m. q. Ipsa pastinatio. *βαλλορεφία.* Plin. lib. 17. cap. 20: *Alba populus* scriitur bipedaneo pastinatu.
 Pastinātōr, oris, m. t. [ΤΤΥνούς] *hodhér. okapnīg.* Gall. *Honneur.* Ital. *Zappatore.* Ger. *Ein hader.* Hisp. *Cavador de vinas o arboles.* Pol. *Kopas.* Vng. *Kopas, zanto.* Ang. *A delver.*] Colum. lib. 3. cap. 13: *Nana duas regulas ejus latitudinis, qua pastinatator sulcum fatetus est, in speciem Grecæ literæ X. decussabimus.*
 Pastinātūm, ati, n. f. *Solum* *fossione* *reno* *vatum.* [גַּתְּבָנָה] *nob. dir.* *רֹאֵתָהָמִים.* Gall. *Honé & labouré.* Ital. *Campo Zappato.* Ger. *Das umgehetet ist.* Hisp. *Campo canado.* Pol. *Grunz* *skopans.* Vng. *Megh kevett, maradvánzor Zantator.* Ang. *A place that is delved.*] Columel. lib. 4. cap. 4: *Facta in pastinato scrobe.* Idem lib. 3. cap. 3: *Et adhuc tamē sic computavimus, quasi nullæ sint vivi radices quæ de pastinato eximantur.*
 Pastōr, Pastus, f. t. [πάστος]. Ger. *Ein stuppe die man den pferden an die Hosen oder an das Maul legt.* An. *Barnacles, an instrument set on the nose of unruly horses.*] Instrumentū ferreum, ligneū me quo ad cohibendā equorum tenaciam naribus vel mortui imponitur. Lucil. *Pastomides huic de naribus ingentes pendent.*
 Pastōphōrīum, πάστοφόρος, *Pastophori* *domicibū.* [Pol. *Kucza pasterska.*] Apud Esdram sic legitur: *Exurgens Esdras in pastophorium Ionathaz, & hospitatus illic, non gustavit panem, nec bibit aquam.* Hieron. in Iesaiam: *Pastophorium est thalamus, in quo habitat præpositus templi.* Et in lib. Machab. *Viderunt sanctificationem desertam, & altare profanatum, & portas exultas, & in atris virgulta nata sicut in saltu, vel in montibus, & pastophora diruta.* Dicitur autem pastophorium πάστοφόρον φέγγιον. Pastos aut̄ Græcis modò pallium sacerdotale significat, modò thalamum nuptiale, nonnunquam etiam convivii locum in quo sacerdotes solent epulari.
 Pastōr, *Pastoralis.* *Pastorius,* & *Pastus.* Vide P A S C O.
 Pātāgiūm, gii, n. f. πάταγος, *Aurea chlamys, quæ pretiosiss tunica superinduit solet: & qui ita induiti sunt, Patagiati dicuntur.* Et patagiarii, qui hujusmodi vestes conficiunt. Plaut. *Epidic.* Indusiatum, patagiātū. Nævius Lycurgo: *Pallis, patagiis, manus mortalibus.* Alii, malacis mortalibus legūt. Apuleius: *Vberes enim crines leniter demissos, & cervice depedulos, ac deinde per colla dispositos, sensimq; sinuatu patagio residentes, paulisper ad finem cōglobatos in summum verticem nondus astrinxerat.* Festus: *Patagium est quod ad summa tunicae assui solet, quæ & Patagia dicitur.*
 Patagus, g, Morbi genus est apud Festum in commentariis, neq; præterea quicquam reperitur. Turnebus vero dicit morbum esse vitis, qui πάταγος apud Theophrastum scribitur: ejus verba sunt: κανένας τῶν καλῶν πάταγος οὐ λαβέται: ubi Theodorus πάταγος legisse videtur, cum papillula interpretetur. Sed videtur hoc morbi genus esse, cum fauciatur ligone in allaqueatione, ut sit patagus, plaga & percussio.
 Patēfācio. Vide P A T E O.
 Patellā, x, f.p. [ΠΑΤΕΛΗ machabāth: נַחֲלָה kehardh. λεκάνης. Gal. Vne paelle. Ital. *Piatello, padella.* Ger. Ein pfannen oder auch ein schässer oder platten. Hisp. *Plato.* Pol. *Miska.* Vn. *Szakács.* An. *A dish or plait.*] patulo, vel πάτατος, fingo: vel ἀπὸ τῆς πάτατος: hoc est, à latitudine: aut centè à nomine Patina, cuius videtur esse diminutivum: Vas latum est, cōdiendis opsoniis aptum, lanx, seu paropsis. λεκάνης. sive vas escarium ad olera & pulmenta imponenda. Horat. lib. 1. Epist. 5: *Nec modica cœnare times olus omne patella.* Ovid. 2. Fastor. Nutriat instinctos missa patella cibos. Cic. 2. de Finib. Atqui reperiemus asotos primum ita non religiosos, ut edant de patella: deinde ita mortem nō timentes, ut illud in ore habeant ex Hymnide: *Mihi sex mens satis sunt vita, septimū Oreō spondeo.* Mart. lib. 13: *Quavis lata gerat patella rhombum, Rhombus latior est tamē patella.* Sunt qui velint patellam eandē esse, cū sartagine: sed lumen. diversa esse ostendit, quum inquit: *-urceoli pelves, sartago, patellæ.* Est etiam morbus arborum: hoc est, Solis exustio. Plin. lib. 17. cap. 24: *Olea clavum etiam patitur, sive fungū placet dici, vel patellam.* Patella item dicitur commissura in cruribus, ubi coxarum capita media sinuantur, quò facilius excipi à cruribus possint.
 Patellārīus, a, um, *adjectivum, ut Patellarii dii.* Plautus Cistell. *Dii me omnes magni, minutiq; & patellarii, Faxint, ne ego viros dem suavium Silenio.*
 Patēo, es, patui, absq; supino: quanvis nonnulli putent supinū esse passum quod magis est, à pando, Apertus sum. [ΠΑΤΕΟУ niphthach] נִיחָלָה *nirchāb.* אַגְּרִינְפָּטָה, אַבְּזֶרֶת εἰμι. Gall. Estre ouvert, apparoir. Ital. *Essere patente, aperto, manifesto.* Ger. *Offen sein, offen.* Hisp. *Openir.* Pol. *Otwarty, otwarty.* Vng. *Nyitni.* Ang. *To be open or patent, to be manifest.* Plaut. *Ingredere tu, fores jamdiu patent.* Teren. in Evnuch. *Si hoc efficio, postulo ut mihi tua domus Te præsentate absente pateat, invocato ut sit locus.* Cæs. 6. bell. Gall. His

omniū domus patent, vietusq; cōmunicatur. Virg. 6. Aeneid. Noctes atq; dies patet atri janua Ditis. Vsus est crebrò Cæsar pro Extendor. 7. bell. Gallici: *Ante id oppidū planities milia passuum tria in longitudinem patebat.* q. Aliquando valeat idē quod, In potestate esse: ut omnia mea tibi patet: id est, sunt in tua potestate. Salust. in Catilin. Vbi cuncta maria, terræq; patebant Romanis: id est, erant in cujusq; potestate, cuilibet turum erat & mari & terra iter facere. Contrā mare oculsum dicitur, quū prædonibus est infestum, & nemini tutū. q. Aliquando pro obnoxio sive opportunū esse. Celsus lib. 2. cap. 17. Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet. q. Aliquando pro Constatre, sive manifestū esse, & hoc in tertius personis tā singularibus, quām pluralib. Plaut. in Capt. Operata que fuere, aperta sunt, patet præstigia. Plin. li. 10. cap. 17: Pisces audire patet, ut patet. q. Aliquando cum dativo significat expositum esse. Liv. 31: In patente vulnere equum, equitemq; sagittas concitere poterat.
 Patēns, Apertus. [ΠΑΤΕΝΣ nirchāb. אַגְּרִינְפָּטָה, אַבְּזֶרֶת.] Gal. Manifeste, apparoissant, ouvert. Ital. Patente, aperto, manifesto. Ger. Offen. Hisp. Abierto, manifesto. Pol. Otwartyli. Vn. Meg nyilt, uitua. Ang. Open, patens, manifest.] Differt autem Patens & Patulus, quod patens sit ad tempus, patulum in perpetuum. Virg. 1. Aglog. Tytre tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Nares patulæ, Ovid. 3. Metamor. Os patulum, Ovid. Epist. 15. Vias patulas aperire, Silius lib. 17. Campi patuli, Claud. de raptu Proserp. Hinc Plautus Bovem patulum appellat, cuius cornua diversa sunt, ac latè patent. Virg. 9. Aeneid. perfectur nuntius, hostem Fervore eade nova, & Portas præbere patentes. q. Invenitur tamen etiā patens pro patulo positū: hoc est, pro eo quod semper patet. Idem 4. Georg. Ergo ubi ver naqtē sudum, camposq; patentes, Erumpunt portis, concurrunt, æthere in alto. Fit sonitus, &c. Liv. 7. ab Vrbe: Iussa legiones arma capere, egressæq; castris, quum per exploratores notior jam saltus esset via patentiore ad hostē ducentur. Colum. lib. 12. cap. 6: Dolium quam patentissimi oris locato in ea parte vi, quæ plurimum Solis accipit, id dolium aqua cœlesti replete, &c. Patēntēr, adverbii. [Փառցան, անուր. Gall. Manifestement, querentem. Ital. & His. Manifestamente. Ger. Offentlich. Pol. Lawnie, iasnie. Vng. Nyuan, meg nyitua. Ang. Plainlie, openlie.] Cic. 2. de Invent. Absoluta est, quæ ipsa in se non ut negotialis implicite & absconditè, sed patentiū & expeditiū recti & non recti questionem continet.
 Patēfācio, is Aperio, recludo, patentem facio. [ΠΑΤΕΟУ patshach נִיחָלָה, יְגַדְּלָה, אַבְּזֶרֶת.] Gall. Ouvrir, manifestier. Ital. Aprire, manifestare. Ger. Offen Bel. Opoen/openen. Hisp. Abrir, manifestar. Pol. Obiawianie. Vng. Meg nyitom. Ang. To open up and mak plaine.] Liv. 2. ab Vrbe: Ita induxit se animum, hostibus potius quām regibus portas patefacere. Ovid. 2. Metam. Cœlestiq; fores virga patefecit. Liv. 2. ab Vrbe: Et ad extrema ventum fore, ni legati rapto Consulis corporis patefecissent una porta hostibus viam. q. Nonnunquam valet idem quod declarare, detegere, manifestare, patām facere. αναρρόπτειον. Terent. in Hecyra: Pertulit tot meas injurias, quæ nunquam ulli patefecit loco. Cicer. ad Quint. Fratr. lib. 2: Ricilius qui unus ex hoc tempore Tribunus plebis, rem patefecit. Idem ad Attic. li. 11: Sed neq; hoc tempore, nec ante patetecisset odium suum in me, nisi omnibus rebus me esse oppressum videret.
 Patēfācio, onis, verbale, f.t. [ΠΑΤΕΟУ pithchón. אַבְּזֶרֶת.] Gall. Onnere. Ital. Apertura. Ger. Eröffnung. Hisp. Aquella obra de abrir, abrimiento. Pol. Obiawianie. Vng. Meg nyitas. Ang. To make open or opening vp.] Cic. de Finibus: Atqui hac patēfācio, quasi rerum operatrum quum quid, quidq; sit, aperitur, definitio est, quæ tu etiam imprudens utebare nonnunquam.
 Patēfācio, Apertus & palām fio, innotescō. [ΠΑΤΕΟУ nighlāh נִיחָלָה niphthach: נִיחָלָה nirchāb. אַגְּרִינְפָּטָה, אַבְּזֶרֶת εἰμι. Gall. Estre descouvert. Ital. Effere scoperto. Ger. Gedoffnet oder offenbar werden. Hisp. Ser descubierto. Pol. Wyawiam sie. Vng. Meg nylom. Ang. To be manifested and known.] Terent. in Phorm. Ego nullo remedio possum me evolvere ex his turbis, Quin si hoc celetur, in metu: sin patefit, in probro siem.
 Patēfācio, scis, Aperior, patens fio. [ΠΑΤΕΟУ nighlāh נִיחָלָה niphthach: נִיחָלָה nirchāb. אַגְּרִינְפָּטָה, אַבְּזֶרֶת εἰμι. Gall. Estre descouvert & manifeste. Ital. Effere aperto, scoperto, manifestarsi. Ger. Stöß öffnen/sich aufhāt aufzethen. Hisp. Ser manifesto. Pol. Otwaram sie. Vng. Meg nyitkozom. Ang. To make patent or open.] Plin. lib. 22. cap. 22: Si patentes primò adhalaverit. Liv. 2. belli Pun. Deinde paulo latior patet campus, inde colles affurgunt. q. Quandoq; tandem pro primitivo ponitur. Salust. Hinc latè patēfētibus campis, exercitum tutò emittit. Virgil. 2. Aeneid. Danaumq; patēfētū insidiæ. Id est, manifestæ sunt, apparent, patent. Atria patēfētū, Idem 1. Aeneid. Portus patēfētū jam propior, Idem 3. Aeneid.
 Patēlūs, a, um, Apertus, latus, diffusus. [ΠΑΤΕΝΣ nirchāb. אַגְּרִינְפָּטָה, אַבְּזֶרֶת.] Gall. Onvert. Ital. Aperto, patente, Ger. Aufgeöffnet das flets offet oder

oder ierthanis Hisp. Cosa que est siempre abierta. Pol. Otororristi. Vng. Megnile, fælles. Ang. Vide open, large, broade, that is alwayes open.] Dissertq; à patetia, quid patula dicantur, quae semper aperta sunt. Patentia autem quæ ad tempus patent, postea claudenda. Vide latius supra in verbo P A T E O.

Patulico, as, penult. corr. Aperior, patulus fio. [נְפָלִיכּוֹ]
נְפָלִיכּוֹ niphachת בְּרַכְתָּא niphach. **Gall.** Estrenouer. **Ital.**
Ess aperto. **Ger.** Sich aufschun. **Hilp.** Ser abierto. **Pol.** lestem ob-
narsi. **Vng.** Meg nilon, ny laskorom. **Ang.** To bewide open.] **Plin.**
lib. 21. cap. 8: Lutcus & bellio patulicantibus quinquagenis
quinis barbulis coronatur. **Hermolaus** legit Patalicantibus.
Patror, hujus patoris, pen. prod. **Hiarus**, & apertio. [נְפָלִיכּוֹ] **pith-**
chon גֵּתְחָן. **Gall.** Ouverture. **Ital.** Apertura **Ger.** Aufzledung oder
dasselbst/sia spalt. **Hilp.** Abrissmento. **Pol.** Rysiegniecie, przepadnie-
nie. **Vng.** Hafadas, ny laskoros. **Ang.** An opening.] à patendo no-
men deductum: sicut **Vagor** pro vagitu, & **fluor** pro fluxu.
Apul. lib. 3: Quod altrinsecus adium patore perflabili, &c.

Pater, hujus patris, Parās qui aliquem genuit. [IN ab. & flvri-
e. nra. Gall. Pere. Ital. & Hisp. Padre. Ger. Ein Vatter. Bel.
Eg. Vaater. Pol. Opcier. Vng. Atia, apa. An. A father.] Terent.
in Adelph. Tuus hercle verò & animo & natura pater. Deduc-
tur autem à Græco nomine πατής: quāvis Varr. lib. 4. de lin-
gu Latina patrem à patefaciendo semine dictum velit. Et
Cornutus in Peisii à patratione: id est, rei venere & perfectio-
ne & consummatione dictum putet, quod pater patratione
facta filios procreet. Ovid. 9. Metamor. Nec nos aut durus pa-
ter, aut reverentia famæ, Aut timor impedit. Horat. 2. Epist. 1.:
pater, patresq; sevē. Fronde comas cincti coenant. ¶ Patris
nominē, avi, abavi, proavi, atavi continentur, non aut tritavi,
ut vult Valla. Hinc quum patrum nostrorū memoria dicimus
aliquid esse factum, proxima ante nostram ætatem intelligi-
mus, non autem illa sexta. Cic. 1. de Orat. Quid quod usū me-
moria patrum venit, ut, &c. Patres maioresq; nostri. Idem 1.
Vert. Virg. 2. Georg. Sacra Deūm, sancti; patres. ¶ Pater etiā
nomen religionis est: unde dī omnes patres vocabantur, pec-
uliariter tamen Bacchus hoc sibi nomen vendicavit. Virgil.
2. Georg. Huc pater ô Lenæ veni. Vbi Servius: Pater licet ge-
nerale sit omnium Deorum, tamē propriè Libero semper co-
haret, nam Liber pater vocatur. Idem alio loco: Pater propriè
omnium Deorum est epitheton. ¶ Divūm pater: hoc est, Iu-
piter. Virg. 1. Aen. divum patet, atq; hominum rex. ¶ Ocea-
nus pater rerum. Idem 4. Georg. . simul ipsa precatur Ocean-
umq; patrem rerum, Nymphasq; sorores. ¶ Gradivus pater:
hoc est, Mars. Idem 3. Aen. Multa movens animo, Nymphas
venerabat agrestes, Gradivumq; patrem, Geticis qui praesidet
aryis. ¶ Pater absolute pro Iove. Virgil. 1. Georg. Ipse pater
media nimborum in nocte, corusca Fulmina molitur dextra.
Ibid: Ter pater extructos disjecit fulmine montes. ¶ Simili-
ter Pater nōmē est reverentia, quæ causa Romulo fuit, ut centu-
rum Senatores, quos ad Reipub. curam elegit, sive quia is nu-
merus satis erat, sive quia soli centum erat qui ad id idonei es-
sent, Patres vocaverit, sive ab ætatis vel curæ similitudine. Fe-
llus: Patres Senatores ideo appellati sunt, quia agrorum par-
tes attribuebant tenuioribus, ac si liberis propriis. Dicitur au-
tem πατής Græcè, quasi παῦς, παῖς: hoc est, ex se genitos ser-
vans. ¶ De patre & liberis, aliquando nō satis constare, docce-
re voluit Poëta, introducens Telemachum interrogatum an
Ulyssis esset filius, respondere:

Μητέρα μόνο τη μὲν Φυσί τε ἐμμέμφει αὐτῷ εἰς
Οὐκ εἰδας καὶ πατέρα εἶναι γένος αὐτὸς αὐτού.

**Liberos quandoq; à parentibus degenerare, poëta his ver-
bis cecinuit:**

Παῦροι γάρ τι πῆδες ὄμοιοι πατέη πέλευται

Οι οὐράνες καρίες πωμέροι δὲ τετραγός δράεις
Βούλας εντελέστης σαρκινών παρισταμέναις κελε

Páterfamiliæ, genitivus patrisfamilias, vel patrisfamilia, dicitur qui primus est, & imperium habet in familiam, sive puber sit, sive impuber. [פָּater הַמִּלְחָמָה בְּהַבָּאֵת] Ger. Ein Haussvatter. Hisp. Padre de familia. Ital. Padre di famiglia. Pol. Czelański szpicer. Vng. Tsalados embor. Ang. A good man of the house or householder.] Cic. 2. de Leg. Vt ne morte patrisfamilias sacrorum memoria occideret. Liv. 1. ab Urbe: Bos in Sabinis nata cuidam patrisfamilia dicitur, miranda magnitudine ac specie.

Patres conscripti, εἰς τοὺς γρατέλας οὐδὲν, Festus: Patres dicti sunt, qui sunt patribus generis conscripti, qui in senatu patribus erat scriptis annotati. Ab initio, ut ait Plutarchus in Romulo, tandem patres dicti sunt, postea ascriptis in eum ordinem pluribus. Patres conscripti vocati sunt.

Pater patratus, Fœcialium sacerdotum antistes, per quem & bella
denuntiabantur, & fœdera percutiebantur: ita dictus quod ad
iurandum patrandū: id est, sanctiendū fieri soleret. Liv.li.
1. ab Urbe: Fœcialis erat M. Valerius, patrem patratum Sp. Fu-
suum fecit, verbena caput capillosq; tangens. Pater patra-
tus ad iurandum patrandū: id est, sancticadam sic.

PATRITUS patrimus. מִתְרֵבָה בְּנֵי Qui quum ipse pater sit, adhuc viventem habet patrem. Vide PATRIMVS.
PATRITUS, Senatorum progenies: hoc est, qui à primis Senatoribus à Romulo institutis oriundi erant. [וּנְצָרָבָה בְּנֵי] benéfis. וּנְצָרָבָה בְּנֵי Gall. Patricius. Ital. Patriç. Ger. Von Ratsge-schlechteren her geboren/deren Ratscheren gewesen sind. His. Hijos de senadores. Pol. Potomkowie radniów panów. Vng. Rónemböl valok. Ang. Patricius, come of a noble stock.] Livius lib. 1: Romulus cœcum creat Senatores, qui Patres ab honore: Patriitii quoq; progeas eorum appellati. Idem lib. 16: En unquam fando auditis Patriitios primò esse factos, nō de cœlo demissos, sed qui patrē ciere, avumq; possent: Suidas patriitios esse tradit, communis Reip. patres, qui in suprema dignitate sunt Senatorii ordinis. Non tamē omnes Senatores erant patriitii: quod apertissimè ostendit ex his verbis Taciti: inquit Isidem (inquit) diebus in numerū patriitorū ascivit Cæsar vetustissimum quemque ex senatu, aut quibus clari parentes fuerint. ¶ Exire è patriitii, est fieri plebeium. Cic. pro domo sua: Patriitii Frâcia sunt, quos Pares Francia vocant: suntq; quasi duodecim viri Reipub. constitutendi. Sunt enim numero duodecim: sex quidem Pontifices, & sex Duces militares. Budæus.
PATRITUS, a, um, i, m, n, r, s, t, u, z. ut Patriitus magistratus. Cic. ad Brut. Dum enim unus erit patriitus magistratus, auspicia ad Patres redire non possunt. ¶ Patriitia familia, Cic. 2. de Legib. Iadoles patriitia, Stat. 3. Syl. ¶ Honos patriitus, Claudianus. Patriitatus, Dignitas patriitorum, i, m, n, r, s, t, u, z. seu negis. Sueton in August. A. Tarquinio Prisco rege inter Romanas gentes allecta in Senatū: mox à Servio Tullio in patriitas traducta, procedente tempore ad plebem se cœlulit, ac rursus magna vi per Divum Iulium in patriitatum rediit. De patriitatus honore vide Hotomanum in Lexico, qui tametsi multa de eo docte & diserte dicat, ea tamen quod minus ad institutū pertineant, volentes missa facimus.
PATRITUS, pen. corr. adverbium antiquum, More patriito, ac no-

Patriit, patr. corrumptus etiam antiquitatem, non patricius, ac nobilitatem, & genitorem, & matrem dicitur dixit. Plautus Casin. Atat cesso magnificè, patriitque; amicèq; hero meo ire adversum. Et hic locus corruptus est: nam patricè non patriitè est legendum.
Patriitùs, a, um, pen. prod. Quod est patris, sicut avitus quod est avi, vel ab avo. [*mūrē* &c. Gall. Depere. Ital. Di padre. Ger. Vaterlich. Hisp. *Cosa de padre.* Pol. Ojczowski. Vng. Atiay, attiatob valo. Ang. *Of the father.*] Cicer. i. Tusc. Quæst. Hæc enim pulchritudo etiam in terris patritam illam & avitam (ut a Theophrastus) Philosophiam cognitionis cupiditate incensam excitavit.

Patrīmūs, patrima, pen. corr. Qui vel quæ patrem adhuc viventem habet. [Si vel h̄ nāmē iſi. Gall. Celcy ou celle qui a encor son pere. Ital. Colui o colui ch' a suo padre vivo Ger Der oder die dē Vater noch ben leben hat Hisp El que tiene padro. Pol. Ktori albo ktora osiega y pwozo ma. Vng. A zkiniek attia nég el. Ang. He or she w/o us father liveth.] Livius lib. 37: Patrimi omnes, matrimiq; ad id sacrificium exhibiti. Calepinus putavit penultimam hujus dictio[n]is produci, sed nullum profert testimonium. Angelus Politianus primā Centurie, cap. 58, corripit: Concelebrant chorus: verūm hæc sit patrima proles, Matrimaq;: ac nuptæ genibus Iunonis ad aram Oranto. Pater patrimus, qui quum ipse pater sit, adhuc viventem habet patrem.

Paternū, a, um, *Quod est patris, patruis.* [πατέρως, πατρίδης.] Gal. Paternel. Ital. Paterno. Ger. Väterlich. His. Cosa pertenesciente a padre. Pol. Ojcowski. Vn. Asia. An. Fatherlie.] Terentius in Adelph. Pol haud paternū istuc dedisti. Vbi Donatus: Paternū, deest facinus: & Dedisti, pro Fecisti. Cic. 1. de Orat. Cum miles domū revenisset, egissetq; lege in hereditatem paternam testamento exhares, filius. Ibidem: Possitne paternorum bonorum exhaeres esse filius? Domus paterna, Ovid. 11. Metamorph. Amicus paternus, Cic. ad Attic. lib. 14. Animus paternus, Horat. 2. Carm. Ode. 2. Inimicitia paternæ, Cicero 4. Academ. Opes paternæ, Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 15. Paternus, maternusq; sanguis, Cicero pro Roscio Amerino.

Patrizo^{as}, vel patris^o, as, Paternos mores imitor. [πατρίζω, πατρίζω. Gall. Ressembler à son pere, faire comme son pere. Ital. imitar il padre. Ger. Den Vatter nachstehen. Hisp. Remediar o semelhar à su padre. Pol. Oycza naśladowie. Vng. Aliamat követem. Arm. To resemble his father, to follow the fathers stepses.] Terentius in Adelph. Laudo, & Ctesiphon. patrizias: abi te virum judico.

Patrius, a. um. Quod est patriæ, vel patris, paternus: *πατρίς*, *πατέρας*. Gall. *De pere, paternal, natif.* Ital. *Patio, natio.* Ger. *Ves* *Batterlandts*; oder des *Batters*. Hisp. *De padre, ó de la tierra ó natu-* *rale*. Pol. *Oy czowski, oyczyni.* Vn. *Atiai, ruyg hafzay.* Ang. *Bee-*

*longing to my father.] ut Mos patrius. Cic.de Senectut. Vigebat
in ea domo mos patrius, & vigebat in eo animus patris & di-
sciplina. Virgilius libro 12: patrio mucrone relicto. Terent. in
Evnuch. Hominem haud impurum, itidem patria qui abligu-
rierat bona. Res p̄tric̄, & avitæ, Cicero 2. Ver. Patria & avita
philosophia, Cicer. i. Tuscul. Mos patrius, Cicer. i. de Orat.
Hic enim*

Hic enim est mos patrius Academiz, adversari semper omnibus in disputando. Artes patriz, Ovid. Epist. i. Metus patrius, Ovid. 2. Metamorph Amor patrius, Virg. i. Aeneid.

Patrie, adverb. Affectione paterno. [πατρικός τον πάτερα] Gall. Paternellement, comme pere. Ital. Con affectu paterno. Ger. Väterlichkeit. Hisp. De affectione de padre. Pol. Ojczyzna. Vng. Attașémodra. Ang. Fatherlike, as a father.] Quint. lib. 11. cap. 1: Utimur hac moderatione. Cic. pro Cæl. contra Atracinum: Ut cum non inimicè corripere, sed patrie monere videatur.

Patrie fide, pen. prod. Vide Particida, πατρισμός.

Patrimonium, nii, n.s. Bona paterna, hæreditas à patre reliqua.

[πατρικόν αὐχεζεῖν. σοία.] Gall. Patrimoine, succession de pere à fils. Ital. Patrimonio, boni paterni. Ger. Das Väterliche Erbgut. Bel. Das Väterliche Erbe. Hisp. Patrimonio, herencia patrimonial. Pol. Ojczyzna. Vng. örökség. Ang. That is left by the father to the sonne, patrimonie, bearhip for heritage.] Cic. pro Domo sua: Liberis autem nostris satis amplum patrimonium patrem nominis, ac nostræ memoriae relinquemus. Idem de Orato Propugnator patrimonii sui, & defensor juris paterni. Iuvenal. Satyr. 12: Nō propter vitam faciunt patrimonia quidam: Sed virtus ceci propter patrimonia vivunt. q Devotare patrimonium, dissipare, effundere, vel exhaustire, est hæreditatem à parentibus reliqua consumere.

Patrius, patrii, Frater patris, quod quasi patris loco sit. [717 dodec. 86. πατέρος πατρός, πατερίδης φρέσ.] Gall. Oncle paternel, le frere du pere. Ital. Zio. Ger. Des Väters Bruder. Hisp. El tio hermano del padre. Pol. Strej. Vng. Atiám batya. Ang. The fathers brother, an uncle by the fathers side.] Cic. 3. Veit. Patruo testimonium dicente. Terent. Phorm. Arq; nihil fecit patruo quod succenseas. Patruus magnus, frater avi: Patruus major, frater proavi. Patruus maximus, frater abavi: qui & propatruus & abpatruus dicitur. q Patruissimus superlativū. Plautus in Poenulo: Patruus inquit, patruissime.

Patruus, aum, adjetivum, à patruo deductum, pro severo per translationem accipitur. πατριδιφύς. Horat. 3. Carmen. Misseratum est, neq; amori dare ludum. Neq; dulci mala vino lavere, aut ex-Animati metuenteis patruo verba lingua.

Patrules, pen. prod. [πατέροι. Gall. Cousins germains. Ital. Fratelli eugini. Ger. Brüderer Kind / so man nennet Geschwisterle Kind. Hisp. Primos hijos de hermanos. Pol. Dwu bracieidzieci. Vng. Atiám batjajnak fiaj. Ang. Brothers children, coesens germanes.] Patruorum filii: hoc est, ut ait Nonius, marium fratrum filii: quoniam qui pater alteri est, alteri est patruo. Plaut. in Poen. Pater tuus is erat frater patruclis meus. Sic Sotores patruelues nuncupantur, ex duobus & ipsis fratibus genitæ. Author luteconsult. Sorum vero duarum aut plurium filii, inter se Sobrini dicuntur, quasi sororini. Cic. 5. de Finib. Vnaq; nobiscum Quintus Frater, & T. Pomponius, & L. Cic. frater noster, cognatione patruelis, & socius T. Torquatus illi omni virtute & laude par. Ovid. 13. Metam. Nec minus est isto Teucer patruelis Achilli.

Patruelis, & hoc patruele, adjetivum. [πατέροις, πατέραις, πατέρωφύς. Gall. De cousin germain. Ital. Di fratello eugino. Ger. Das des Väters Brüderer Kind ist. Hisp. Coja de primos hijos de hermanos. Pol. Własnościj djeci dwuch braciei. Vng. Atsafuy. Ang. Belonging to brothers children coesens germanes.] Martialis lib. 5: Quam sibi redire de patruelibus fundis Ducenta, clamat coccinatus Euclides. Ovid. 1. Metamorph. Quam commune mihi genus & patruelis origo, &c. Idem Epist. 14: Quid? meruere necē patruelia regna tenendo?

Patrera, pen. corr. Poculi genus latum ac patens: unde & nomine accepisse videtur, quasi patula. [Υπέργοντας. Gall. Une coupe ou tasse à boire. Ital. Tazza, copa. Ger. Ein weite trichterförmige. Hisp. Copia. Pol. Czajsa, kufa. Vng. Tszere, pohár. Ang. A broade peice or boule of gold or siluer.] Virgil. 1. Aeneid. impiger hausti Spumantem pateram, ac pleno se proliuit auro. Cic. 6. Verr. Patera qua mulieres ad res divinas uterentur. Idem de Clar. Orat. Mercurius è patera sanguinem visus est fundere. Idem in Para. Excipere sanguinem patera. Virg. i. Aeneid. Implevitq; mero pateram.

Pathemata, tum, n.t. sensuum alterationes, in visu, in motu, & reliquis omnibus. Vocat etiam & voluptatem Pathema Galen. lib. de Symptomatū differentiis, atq; in totum omnē motum, quicunq; procedit ab altero in alterum. Vide Pathos.

Pathicus, a, um, παθητός, à Græco verbo παθέσθαι (vel ut non nullis placet) Pathicus sine aspiratione, à patiendo, qui præposto libidine se initi patitur, unde Pathici pueri, & pathicæ puellæ dicuntur, qui ad præposto libidine pædiconibus obsequuntur. Iuvenal. Sat. 6: Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis. Drauci verò dicuntur, qui alterum inueniunt non propria libidine, sed ut illi obsequiantur, qui subaguntur. Qui aūra Draucis fabigi delectantur, Cœlesti appellantur. q Per translatiōnē Pathicus etiā dicitur de rebus inanimatis. Unde pathicos libellos, dixit Martialis. hoc est, lascivos & obscenos.

Patichos, παθός. Gall. Passion, perturbation d'esprit. Ital. Passione, perturbation d'animo. Ger. Ein beweeg oder ansechig des gemäts. Hisp. Passion, è perturbation de anima. Pol. Poruszenie rymu u. Vng. Inalat, fel habordus. Ang. Passion, perturbation of the spirit.] à Cicero. 3. Tuicul. dicitur perturbatio, seu ægritudo animi: à Gellio affectus, vel affectio: à Laetantio modò affectus. modò viatum. Ejusmodi sunt ægritudo, dolor, gaudium, metus, tristitia, cupiditas, ira. Quos animi motu Platonic & Aristotelici dicunt etiam in sapientem cadere, sed moderatos, rationales subjectos. Stoici vero negant in sapientem cadere: dicuntq; esse sapientem ænigmā id est, qui nullis animi perturbationibus obnoxius sit: talesq; ejus animum, qualis est mundus supra Lunam, scilicet imperturbatum, quem nulla perturbatio obnubilet, nulla tristitia obturabit. Adversus quos reclamat ipsa natura.

Patiheticā oratio, παθητική λόγος. Dicta est quæ aut ad indigationem, aut ad misericordiam diriguntur: ita dicta quod tota constet affectibus.

Patiolum, li, n.s. Seralinea, qua ostia clauduntur: à Pareo, te & Nonio, quod hac remota valvæ pateant. [ΠΑΤΙΟΝ manubrium patens. Gall. Vngibet. Ital. Stanga, croce. Ger. Ein spangen eder höhner rigel mit dem man die thüren verschließt: Item, Ein galgen. Hisp. Lugar de los matheborei padescen, horca, cruz. Pol. Z. portu, et, Subuenientia. Vng. Falakat. Ang. A dorebarre.] Titin. Si quisquam hodie præter hanc politiū nostiū pepulerit, patibulo hoc ei caput defringam. q Interdu significat crucem, & sic a patior fieri manifestū est. [Πάθησις, saevus. Vn. Akajofa. An. Agibbō orgallwes.] Salust. lib. 4. Histor. ut citat Nonius: Patibulo eminen affigebatur. q Est præterea Patibulum, instrumentum vindemiatorū, sive legulorum: hoc est, eorum qui olivas colligunt Cato de Re rustica, cap. 68: Vbi vindemia & oleitas facta erit, fiscinas, corbulas, quala, scalas, patibula omnia, queis usus erit, in suo quodq; loco reponito. q Patibulus apud antiquos genere masculino lectum est, teste Nonio. Lucil. Recu humarum lib. 21: Deligata ad patibulos deligantur, & circumferuntur: cruci defiguntur.

Patiulatū, dicitur à Plauto in Most. id est, patibulo affixus. Ita (inquit) te forabunt patibulatum per vias Stimulis. [ΠΑΤΙΟΝ talus, swigabōs, παθητός. Gal. Pendou ou mu au gibbet. Ital. Appicato, impicato. Ger. An galgen gehängt. Hisp. Ahorcado. Pol. Obissono. Vng. Felakazatot.]

Patiens, Vide PATIOR.

Patinā, n.z, pen. corr. corr. f.p. Vasis genus, quo dapes elixē & juri. lente in mensam feruntur. [λεκάνη, λεπτός. Gall. Une sorte de vaisselle large comme un plat à servir sur table. Ital. Plato. Ger. Ein platter, Hisp. El plato grande o cacuela. Pol. Missa. Vng. Tal. Ang. A platt or dishe.] Terentius in Eunucho: lamdudum animus est in patinis. q Dicitur & Patena, per e. Columel. lib. 12. cap. 43: de uvis servādis loquens: Columella patruus meus ex ea creta qua fiunt amphoræ, lata vase in modum patenarum fieri jubebat. Ex quo loco, inquit Budæus, patet patenam, labra grandia habere. Dicta Patina, ab eo quod patet.

Patiū, ria, riū, rium, Quod est in patina conditum vel repositum. λεκάνη, παθητός. Plaut in Asin. Vel patinarium, vel assūm versus, quo pacto lubet.

Patiōr, patens, passus, passum, verbum com. Sustineo, tolero, æquo animo fero. [ΠΑΘΗΣΙΟΝ, πάθησις, πάθηση. Gall. Endurer, souffrir. Ital. Patire, sustinere. Ger. Leiden. Bel. Ehden, vertragen. Hisp. Padecer, souffrir. Pol. Cierpie. Vng. Zenedem, iwerđom. Ang. To suffer, to endure, to abide or bear.] Terentius in And. Tum patris pudor, qui me tam leni patius est animo usque adhuc. Cic. 7. Verin. Non feram, non patiar, non sinam. q Patiōr. Plaut. in Asin. Poisum equidem inducere animum ne a gie patiar quod tecum accubat. Cic. pro Rosc. Amer. Quare omnes facile patimur esse quamplurimos accusatores. q Hoc non patiatur xvnum: id est, non durabit. Colum. lib. 2. cap. 10: Repositum in gتانario patitur xvnum. q Hoc patitur consuetudo: hoc est, id fieri consuevit. Cic. ad Attic. lib. 12: Quem jam etiam gravius accusas, quam tua consuetudo patitur. q Patiōr te esse desertum: id est, relinqu, desituo. Cic. i. Offic. Ve eos quos tutari debeant, desertos esse patientur. q Composita hujus verbi sunt Cōpatior quod est miserior, & construatur dativo. Perpetior, vehementius patiōr.

Patiēns, participium & aliquando nomen. [ΠΑΘΗΣΙΟΝ, πάθησις, πάθηση. Gall. Patient. Ital. Patiente. Ger. Leidende, dauerig. Hisp. Paciente, suffrido. Pol. Cierpiew. Vng. Szenuedő iword. Ang. Patient, that suffere.] Colum. lib. 3. cap. 29: Omnis incommodi patientes præter caloris. Virgil. 2. Georg. Et patiens operum, parvoq; assuta juventus. Quintil. lib. 2. cap. 12: Et patientios est laboris natura pueris, quam in juvenibus. Cæsar 2. bell. Civ. 1. Atque ii milierimo ac patientissimo exercitu Cæsar's luxuriam obsiciebant. Cic. ad Quint. Frat. lib. 1: Mea quoq; litera patientiorem, lenioremq; fecerunt. q Aures patientissimæ. Cic. pro Ligat. Saxo patientior, Propriet. lib. 1. Eleg. 14. q Tellus

¶ Tellus patiens vomeris, Virgil. 2. Georg. Pulveris atq; solis patiens, Horat. 1. Carm. Ode 8.

Patiens, patientis, patientissimè, adverbium, Cōstante, fortiter, moderatè. [ταπείνωσις, ταπείγασμός. Gall. Patiētē. Ital. Patiētē. Ger. Leidenschaft/geduldigst. Hisp. Paciente y suffridente. Pol. Cierpliwie. Vng. Alhatatosón, Bekesegsen. Ang. Patientie.] Cicero de Amicitia: Utigitur & monere & moneri proprium est vera amicitiae: & alterum liberè facere, nō alpe-ri: alterum patienter accipere, non repugnante. Plin. epistol. 140: Neque enim ulli patientiū reprehenduntur, quām qui maximè laudari merentur. Ovidius epistol. 18: Ferre tamen possum patientiū omnia, quām si Otia nescio qua pellice capias agas.

Patiētē. Est honestatis aut utilitatis causa rerum arduarum ac difficultium voluntaria ac diurna perpessio, inquit Cic. 2. de Invent. [ταπείνωσις, αὐτέξηρια. Gal. Patience. Ital. Patiētia. Ger. Geduld. Bel. Lydæmheit. Hisp. Pacientia y sufrimiento. Pol. Cierpliwie. Vng. Türes, Zenuedet. Ang. Patience, suffering.] Idem in Canl. Habes, ubi Ostentes illam præclaram tuam patientiam famis & frigoris Anopiaz retum omniū. Idem pro Domo sua: Externorum bonorum & in utendo rationem, & in carentio patientiam semper experientiam putavi. Ideps. 1. Offic. Adolescētia à libidinibus arcenda est, exercētia, in labore, patientiaq; & animi & corporis. ¶ Patientia etiam obſcenē de pa- thia fīve paſchenis dicitur. Seneca Controvers. lib. 10. in 4: Princeps, in quā, vīti contra naturam dīvitias suas exerceat, caſtratorum greges habent, exoleros suos, ut ad longiorem im- pudicitiae patientiam idonei sint, amputant.

Patiō, a, um, à Patior, Perpetius. [πάθω. Gall. Qui a ſouffert, qui a endurē. Ital. Chi è patito. Ger. Erſtten oder geſitten. Hisp. Padado. Pol. Ten kōrī rejerpiāl. Vng. Zenuedet. Ang. That bath ſuffered or izzadet.] Virgil. 1. Aeneid. O' passi graviora, dabit Deus his quoq; finem. ¶ Vnde Vva paſſa, quae in ſiccando paſſa eſt Solem. Plin.lib. 14. cap. 1: Quin & à patientia nomen aciniſ datur paſſis. Hinc & vino nomen datum quod paſſum vocatur. Lac paſſum. Ovid. 14. Metamorph. & cum lacte co- agala paſſo.

Patiō, onis, f.t. Animī perturbatio, quam Cicero affectionem vocat: cuiusmodi ſunt amor, odium, iracundia, invidia, timor, latitia, ſpes, & ſimiles. [πάθη. Gall. Paſſion. Ital. Paſſione. Ger. Ein bewegung oder betrübung des Gemüts. Hisp. La paſſion. Pol. Meka. Vng. Indulat, fel habordas. Ang. Paſſion.] Augustinus 2. de Civitate: Quae ſunt ſententiae philofophorum de his animi motibus: quos Græci πάθη: noſtri autem quidam, ſicut Ci- cero, affectionē vel affectus: quidam verò de Græco expreſſiū paſſione vocant. Barbara vox & minime Latina.

Patiōvūs, a, um, Quod paſſionem denotat. [πάθητος. Gall. Qui ſignificat paſſion. Ital. Che ſignifica paſſione. Ger. Das ein bewe- gung oder ein erleiden angeget. Hisp. El que declara paſſion. Pol. Cierpliwosc ſua, paci. Vng. Zenuedet, swerhet. Ang. That ſignifieth paſſion.] Hinc paſſiva verba apud grammaticos. Paſſiva Ve- nus apud Iulium Firmicum accipitur pro obſcenā parthico- rum libidine.

Patiōbile, & hoc patibile, om. t. Quod perferri potest. [πάθητο. Gall. Qui peut endurer. Ital. Che puo patire. Ger. Leidenschaft/das zu ertragen iſt. Hisp. Que puede padecer. Pol. L'atti di cierpliwia, cier- pliu. Vng. Zenuedet, swerhet. Ang. That may ſuffer or indu- re.] Cicero. 4. Tuscul. Negligenda mors eſt, patibiles & dolores & labores purandi. Idem 3. de Natur. deor. Quimve omne animal patibilem naturam habeat, nullum eſt corum quod effugiat, &c.

Patiōlūs, vel Pathicus, vel Paſthienus, vel ut yult Senec. Paſſie- nus, πάθητος, qui muliebria patitur. Seneca lib. 1. Declam. 10: Nulli non impressum aliiquid quod effugere non poſſet. Ille paſſio prima ejus ſyllaba in Græcum mutata, obſcenū no- men imposuit.

Patiōlūs à Patico, ſuperlativus, adjectivum, ut apud Ca- tullum Cinædior à Cinædo. Martial. in 12. ad Ruf. Muſi pa- ticiſmos libellos.

Pator, vide Pateo.

Patos. Cœnum atq; lutum ceromati permixtum, cui ſi ſudor acceſſerit, Coniſalōn vocari dicunt, ab iis qui nimis Attici vi- deri volunt. Vide C E R O M A.

Patriā, æ, f.p. Vrbs ſive alius quivis locus in quo nati ſumus: ita dicta quod communis omnium parentis ſit. [πάτην, πάτην, πάτην. Gal. Le pays, la ville, la parie ou eſt né quelqu'un. Ital. Patria. Ger. Ein Batterlandt/heimat Bel. Ein Batterlandt. Hisp. La tierra natural de cada uno. Pol. Ojczyzna. Vng. Haza. Ang. A town or place where any man is borne, ones coun- try.] Virgil. 1. Aeglog. Nos patriæ fines & dulcia laquimus arva. Nos patriam fugimus, &c. Idem 1. Aeneid. Tum celerare fugam, patriaq; excedere ſuader. Cicero. 1. Offic. Chari ſunt pa- rentes, chari liberi, propinquai, familiareſ: ſed omnes omnium charitates patria una complexa eſt, pro qua quis bonus du-

bitet mortem oppetere ſi ei ſi profuturus? Quo eſt deteſtabili- hor iſtorum immanitas, qui lacerarunt omni ſcelere patriam: & in ea funditus delenda occupati & ſunt & fuerunt. Idem 3. de Finib. Ex quo fit ut laudandus fit is qui mortem oppetat pro Repub. quod deceat chariorem eſſe patriam nobis quām noſmet ipſos. ¶ Aliquando & provincia ipſa ex qua orti ſu- mus, patria vocatur, ſed improprié. Vnde Salustius Hispani- am ſibi antiquam patriam duxit. ¶ Proverbii ſpeciū ha- bent, Quævis terra patria: & patria ibi ubi bene vixeris. De quibus vide Eralimi Chiladias.

Patriārchā, πατριάρχης, patrum princeps: hōc eſt, pontificum primus. Hi quatuor principio fuere, Romanus, Antiochenus, Alexandrinus, Hierosolymitanus: poſtea translata Byzantū imperii ſede, additus eſt & Constantinopolitanus.

Patriſidā, Patricius, Patrimonium, Patriſſo, Patriſus, Patrius. Vide Pater.

Patro, as, propriè ſignificat liberis operam do. [πάτερ holida, πατέριον. Gal. Engendrer. Ital. Generare. Ger. Eine Batter wer- chen Kinder zu ſeugen. Hisp. Engendrar. Pol. Dziecić, czućie. Vng. Nemzék. Ang. To engender and beget children.] Quintil. lib. 8. cap. 3: Duſtare exercitus & patrare bellum, apud Salust. Dicta sancte & antiquè, rideantur a nobis, ſi diiſ placet: quam culpā noſ ſcribentium quidem judico, ſed legentium: tamen vita- da. Ex quibus verbis colligitur priſcos patrare poſuiffe pro perficere, non ſolū quām opera liberis daretur, ſed etiam quām aliud quippiam jam incepturn ad finem perducetur. [ΙΟΥ πατέλ πάτην hasah. Αγγελού. Gall. Faire. Ital. Fare. Ger. Aufmachen/völkenden/verbringen. Hisp. Hazer. Pol. Odpre- wnie, konz. Vng. Veghez vizem. Ang. To do, to achieve and bring to an end.] Salust. in Catil. Sperabat propediē magnas copias ſeſe habiturum, ſi Romæ ſocii incepta patraviffent. Idem de Rep. ord. ad Cæſarem: Atq; ea magis fortibus consiliis, quam bonis præliis patrata ſunt. Plaut. Asin. Quin te quoq; ipsum faciam haud magni: ſi hoc patro. Liv. 23: Te id priuſ ſcire vo- lui, ſi forte abſeſſe, dum facinus patratur malo. Tacit. lib. 2: Si patrandæ neci venenum mitteretur. ¶ Hujus verbi compoſita ſunt, Impetro, Expatrio, Perpetro, Propetrio: quoruſ ſignifica- ta vide ſuis locis.

Patratiō, onis, f.t. Consummatio eſt vel rei venereæ perfectio. Vnde & patres dicti, eō quod patratione facta filios procre- ant. Cornutus in Persium. ¶ Interdum pro conſummatione rei, ut Velleius Paterculus 2. Historiar. Nūc expugnationibus in pristinum pacis rededit modum, ejusq; patratione Afiz ſe- curitatem, Macedoniz pacem reddidit.

Patrato, ris, ut Necis patrator: id eſt, interſector. [Vn. sxbx.] Cornel. Tacit.lib. 14: Et viſus idoneus maternæ necis patrator Amictus.

Patratiūs, a, um, participiū, [πάτητος] naħaħ.] Tacit.lib. 2: Maluit patrati quām incepiti facino iis reus eſſe. Bella patrata, Claud. 4. Paneg. Cæde ejus patrata. Tacitus lib. 4. Vnde & Patres pat- trati dicebantur, quod ad patrandū: hoc eſt, peragendum ju- ramentum, ubi de foederibus convenerat, mitteantur. Plutar. in Probl. Foederalibus ſacerdotibus, qui foederalibus faciendis preſunt, pater patratus preſet: inde dictus, quod ipſe pater pa- trem habret: ſicq; filii provideret, & patrem conſuleret.

Patrocinor, Patrocinium, vide Patronus.

Patronūs, ai, Qui aliquem in periculo defendit. [ΙΟΥ βάħal, πάτερ, πάτητος, πάτητος, πάτητος. Gall. Patron, aduocat, defenſeur. Ital. Tuore, diffenſore. Ger. Ein Beschirmer/det einen in einer gefahr- beysichtigt/ihm zu beschirmt. Bel. Eenen patroon. His. Aquel que defiende en cosa criminal. Pol. Patron, obroneja mei sprawi. Vng. Otalmaz, gond viselb, patronus. Ang. An attorney, a patron or pro- clour, a spokeſman.] Pædianus, qui defendit aliquē in iudicio, aut patronus dicitur ſi orator eſt: aut advocate, ſi ius ſuggerit, aut praefentiū ſuā cōmodat amico: aut procurator, ſi negotiū ſuſcipit: aut Cognitor, ſi praefens causam novit, & ſic tueur ut ſuā. Plaut. in Mostel. Qui pro me causam diceret, patronū libe- ravi. Valla: Patronus propriè eſt qui agit causam, ſed accusa- tio non accusantis. Cicero. pro Sæſio: Qua de cauſa & tum con- ventus ille Capuz, qui propter ſalutem illius verbis Consula- tu conservatam meo, me unum patronum adoptavit. Ovid. 1. de Arte: Qui modò patronus, iam cupit eſſe cliens. ¶ Patronus ad libertum refertur, qui ſcileſ ſervum libertate dona- vit. Mulier etiam dicitur patrona. Terentius in Eynucho: Te mihi patronam cupio Thais.

Patrocīnōr, pen cor. artis, Tego, defendeo, defendendū aliquem tuendumq; ſuſcipio. [πάτερ, πάτητος, πάτητος, πάτητος. Gall. Defendre aucun, ſouſtenir ſon droit & querelle. Ital. Diffendere coſi in fatti come in parole. Ger. Weſtehn und beschirmen/einer ſach ſich annehmen die ju handt haben und zu verſprechen. Bel. Beſcherment/verantwoorden. Hisp. Defender. Pol. Bronie cyei sprawi y príncipes ſtoie. Vng. Otalmazom. Ang. To defend ones right and quarrell.] Quintilian. lib. 1. cap. 4: Et lemo interim, paraſitusq; deſen di- tur: ſi ut nou hōmini patrocinemur; ſed fidei. Plinius lib. 2. cap. 4:

cap.41:Patrocinatur vastitas coeli immensa, discreta altitudine in duo atq; septuaginta signa.
Patrōcīnūm, nii, prælidiūm, tutela & defensio. [Πατροκίνημ] maghēn ποτην machasēb. onusq; glā. Gall.Defense, protection, sanguarde. Ital.Difesa, tutela. Ger.Beschirmung/ handhabung/ versprechung. Hisp.Ayuda o defensa. Pol.Obrona. Vng.Otalom, gond-rifles. Ang.A defending or maintenance of ones right and quarrell.] Salust.in Catil. Cujus patrocinio civitas plurimūm utebatur. Festus: Patrocinia appellari coepit, sunt quam plebs esset distributa inter patres, ut eorum opibus tuta esset. Hujus nominis variis sunt in oratione usus. Dicimus enim Arripere patrocinium, Tueri patrocinium, Suscipere patrocinium, Repudiare patrocinium: quorum testimonia sunt inventu facila.
Patrōnālīs. [Vn.Patronus, patronusbox illendb.] Marcel.D.lib.39. tit.5. l.2. Ne pars ex legibus verecundiae patronali debita minuantur.
Patrōnātūs, us, ui, m. q. [Vn.Patromusag.] Paulus D.lib.19.tit.1. l.45:Si non Arescūs elegerit emptoris patronatum.
Patrōnymīscum, πατρούμενγ, à Grammaticis appellatur nomine, quod formatum à nomine patris, filium significat: quanvis abusivè etiam à nominibus avorum, proavorum, fratribus, matribus, sororum & ipsarū etiam regionum deducatur patronymica. Inventa sunt autem patronymica à pœtis carminis gratia, ne idem semper nomine inculcare cogerentur. Quare in oratione soluta iis non utimur. Dicitur autem patronymicum quod propriè, ut diximus, fiat à nominibus patrum, τοις πατρός καὶ ἀρέσκεται, ut Priamides proprie intelligitur Hector vel alius quisvis ex filiis Priami.
Patruelis, Patruus, vide PATER.
Patulico, Patulus, vide PATEO.
Pava, vide Pavō.
Pauci, æ, a, multitudinis numerò, cuius vocis cōtraria est multi, æ, a: tametsi hujus usus etiam est in numero unius. [DVN mehāt. ölyg. muiç. Gal. Pen. Ital. & Hisp. Poco. Ger. Wenig. Bel. Wenig. Pol. Malo i ch. nicketory. Vng. Keusen. An. Few.] Plaut.in Curc. Respondit mihi paucis verbis atq; adēd fidelter. Cic.de Amic. Quum & ego essem una, & pauci admodum familiares, in cum sc̄imonem illum incidere, qui tum ferē erat multis in ore. Idē 5. Tusc. Aperta enim res est & quotidie nos ipsa natura admonet, quām paucis, quām parvis rebus cęeat, quām vilibus. Virg.Acglog.10: Paucis meo Gallo, sed quæ legat ipsa Lyconis Carmina sunt dicenda. Idem 1. Aeneid.. huc pauci vestris adnavimus oris. q Paucis frequenter solū ponit solet, ita ut in eo subaudiatur substantivum Verbis. Terent. in And.Ausculta paucis. Plaut.in Aulul. Da inhi operā parūper, paucis est quod te volo. Virg.4. Acu. paucis, adverte, docebo. Idem 6. Aeneid. Atq; hic responsum paucis ita reddidit heros. q Pauci apud antiquos pro bonis ponebantur, ut Multi pro malis, autore Nonio. Cic.in Orat. lactationem habuit in populo, nec paucorum judicium reprehensionemque permituit.
Paucūlūs, diminut. [δλίγες ὥστε, παῦλος δλίγες. Gall.Fort peu. Ital. Poche. Ger. Wenig. Hisp.Muy poco. Pol.Troche, malučko. Vng.Keusled. Ang.Very few.] Terent.in Heave Quod imperat facito, loquitur paucula. Cic.ad Atticum lib.5: Quint. Volusium tui Tyberii generum, certum hominē, sed misericē abstinentem, misi in Cyprum, ut ibi pauculos dies esset.
Pauxillūs, pauxillulus, & pauxillatum, diminutiva à dimin. Vide paulo pōst.
Paucītās, f.t. denominativum, Inopia, penuria [DVN mehāt. ölyg. muiç. Gall.Petit nombre, brefueté. Ital.Poco numero. Ger.Die wenigkeit. Hisp.Poquedad en numero. Pol.Rātkosít, maloříš. Vng. Kenes, ſwek. Ang.Fewness or few in number.] Cic.1.de Orat.Sic facillimè quanta oratorum sit, semperq; fuerit paucitas judicabit. Idem ad Cælium: De pantheris per eos qui venati solent, agitur mandato meo diligenter: sed mira paucitas est.
Pauci es, quo veteres pro raro utebantur, teste Nonio. Titin. Vxorem meam paucies videbo.
Pauxillūs, adjct. diminut. à paulum. [DVN mehāt. ölyg. Gal. Bien peu, tant soit peu, le moins du monde. Ital.Poccino. Ger.Wenig/ klein. Hisp.Poquillo. Pol.Malučni. Vng.Kijed. Ang.Verie few or little.] Plaut.in Aul. Nam verisimile non est, hominem pauperem pauxillum parvifacere, qui nummum petat.
Pauxillūm, adverb. Parum admodum. [DVN DVN mehāt mehāt. xer' ölyg. Gall.Fort peu. Ital.Poche. Ger.Gar wenig. Hisp. Muy poco. Pol.Trojek. Vng.Egi kevesse. An. Verie few or little.] Plaut.in Capt. sed si pauxillum potes contentus esse.
Pauxillūlūs, adjct. diminut. à pauxillus, Admodum parvus. ölyg. ör' öc. παῦλος δλίγες. Plaut.in Ruden.Hoc colore capiuntur pauxilluli. Terentius Phorm.lampridem apud me reliquū pauxillulum Nummorum, id ut conficerem.
Pauxillātūm, Paululūm, sensim, pedetentim. [DVN DVN mehāt mehāt. ölyg. xixeg. Gall.Peu à peu. Ital.A poco à poco. Ger.Gandhit. Hisp.Poco à poco. Pol.Potrojje, po mal' u. Vng.Igen lassan.

Ang. By little, and little. Plautus Epid.Cœpi sursum vorsum ad illas pauxillatim accedere.
Pauxillīspēr, Idem quod pauxillatim. Plaut.in Truc. Plus decē pondo amoris pauxilli per petdidit: id est, pedetentim & per particulas. Nonius.
Paucīlōquiūm, quil, n.f. Paucitas sermonis, multiloquio contrarium. [βρεχυλοξία, ιδιογλωσία. Gall.Peu de paroles. Ital.Poche parole. Ger.Wenige und türke der Red. Hisp.Poquedad de palabras. Pol.Mal'a a krotka mowa. Vng.Keves Zollus. Ang.Fewness of wordes, little talk.] Plaut.Mercat. Inbæret etiam aviditas, delicia, injuria, inopia, cōtumelia, & dispendium, Multiloquium, pauciloquium.
Pavēo, es, pavī, n.f. Timeo. [ΤΠΥ pachādh ΝΥ jare ΤΠΥ charādh ΤΠΥ chat. οὐ φόβου μαρ. Gall.Avoir grand peur & frayeur. Ital.Hauer temere, temere. Ger.Erschrecken. Hisp.Hauer pauro o miedo, temer. Pol.Pocynam ſe lekact. Vng.Eliedek, meg felelem. Ang.To waxe verie fearfull, or troubled in spirit.] Columcl.lib.7. cap.2: Ventri quoq; & sub femina manū subjecere, ne ad bujusmodi tactum postmodum pavescant. q Hujus cōpositum Expavescō, de quo suprà.
Pavēndō, gerundium, Timendō. Lucan.lib.1: sic quisq; pavendo Dat vites famæ.
Pavēns, Qui ad tempus, vel ex causa timet. [ΤΠΥ charādh οὐ φόβος.] Ovid.2.Metamorph.Colligit amentes, & adhuc terrors paventes Phæbus equos.
Pavēſco, scis, n.t. Timidus fio, timeo. [ΤΠΥ pachādh ΝΥ jare ΤΠΥ charādh ΤΠΥ chath. οὐ φόβου μαρ. Gall.Avoir grand peur & frayeur. Ital.Temere. Ger.Erschrecken. Hisp.Hauer pauro o miedo, temer. Pol.Pocynam ſe lekact. Vng.Eliedek, meg felelem. Ang.To waxe verie fearfull, or troubled in spirit.] Columcl.lib.7. cap.2: Ventri quoq; & sub femina manū subjecere, ne ad bujusmodi tactum postmodum pavescant. q Hujus cōpositum Expavescō, de quo suprà.
Pavēſſo, Timidus fio. [ΤΠΥ pachādh ΝΥ jare ΤΠΥ charādh ΤΠΥ chat. οὐ φόβου μαρ. Gall.Etre effrayé. Ital.Effere, smarrir. Ger.Erschreckt werden. Hisp.Ser atemorizado. Pol.Zlickt' emsie. Vng.Meg iedek. Ang.To be effrayed or troublet in spirit.] Gell.lib.19. cap.1: Ia tanta violentia tempestatum videor paulum pavescatus. Ovid.13. Metamorph.Ast ego vicino pavefacta sub æquore mergeo.
Pavīto, tas, pea. corr. n.p. Frequentativum à paveo . Valde timeo, valde horreo. [οὐ φόβος.] Gall.Estre effouante, être effrayé, trembler de peur. Ital.Tremere molto. Ger.Hestig fürchten, ihm lassen grauen, ein schaudern von forcht ubertommen. Hisp.Mucho temer y hauer mucho miedo. Pol.Srodzisie boye. Vng.Rettegek. Ang.To tremble through feare.] Plaut.Bacchid.Quis hic horror est? quid pavitas? Teren.in Hecyra: Vxorem Philuthenam pavitate necio quid dixerunt: id est, laborare ex frigoribus, ut exponit Donatus. Habent enim frigus & pavor reciprocum quandam translationem: nam & frigus accipitur pro pavore, & pavor pro frigore: ut annotavit Servius in illud Virgil.1.Aeneid.Extemplo Aeneas solvuntur frigore membra. Lucret.lib.2: Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntq; futura. Virgil.6. Aeneid. Vix adeo agnovit pavitantem, & dira tegente Supplicia. Idem 2. Aeneid.Prosequitur pavitans, & ficto pectori satur.
Pavītātō, trepidatio. [παλαία. Vn.Retteges.] Apuleius lib.de Mundo Palmatæ(venti) appellantur, quorum pavitatione illa que trepidant, sine inclinationis periculo nutant.
Pavōr, oris, m.t. ut ait Cicer.4. Tuscul. Est timor loco movens mentem. [ΤΠΥ pachādh ΤΠΥ chittah. δῆμος, δελτία. Gall.Frayeur, grand crainte, peur. Ital.Paura, thema. Ger.Schrecken, forcht. Bel.Breſte. Hisp.Pavor, miedo demasiado. Pol.Strach. Vng.Ei remueles, el iedes. Ang.Great feare, and troubling ofte spirit.] Ex quo illud Ennii apud Ciceron. de Oratore 3: Tum pavor sapientiam omnem mihi ex animo expectorat. Livius libro 24: Pavore circa eam ceperant milites, ne mortiferum vulnus esset. Ovidius 10. Metamorph. Isque metu vacuus, naturalique pavore Deposito, &c. Virgilius 3. Georg. Exultantiaque haurit Corda pavor pulsans. Idem 3. Aeneid.-postquam pavor ossa reliquit.
Pavīdūs, vidi, Timidus, meticulosus, qui natura timidior est, iāquit Servius. [ΤΠΥ charādh. οὐ φόβος, επιλογή. Gall.Pauvre, fort craintif. Ital.Timido. Ger.Forchsam/erschrocken. Bel.Breſte. Hisp.Temeroso. Pol.Liekliwi, boiacis. Vng.Felewk, reteg. Ang.That feareth greatlie.] Virg.9.Aeneidos: Stant pavidæ in muris matres. Ovid. Epist.3: Quod scelus sit pavidas miseris mihi contigit aures, Sanguinis atque animi pectus inane fuit. Virgilius 9. Aeneidos: Inter ea pavidam volitans pennata per urbem

Vibem Nuntia fama ruist. Horatius 2. Epod. Pavidumq; lepo-rem, & advenam laqueo gruem lucunda captat premia. Silius lib. 10. talin' pavidissime dignum Me vita, pulchraq; indignu morte putasti?

Pavidē, adverbium, Timidē, meticulosē. [εὐδιάσ, φοβερός. Gall. Peurissement, en grand' crainte. Ital. Peursamente. Germ. Sorgsamth. Hisp. Temerosamente. Pol. Boiglisie. Vng. Fielue, retors. Ang. Fearfull, with great fear.] Liv. 5. ab Urbe: Ne quaquam tamen ea nocte seq; insequeati die similis illi, quæ ad Aliam tam pavidē fugarat, civitas fuit.

Pivicula, læ, s.p. Instrumentum quo coquatur, & condensatur area: à paviendo dicta. [εἰσαλεῖν κυλισθρόντε, σύδερον οὐρανόντε. Gal. Vo istrument de quo on bat les aires, une bate. Ital. Instrumento da pianare il terreno nelle are. Ger. Ein breiter schlegel mit welchem man den erdreich in den neuwen terrinen wo aus einander und eben schicht. Hisp. El piso para piso a tipiar. Pol. Kanka kro: a temie rbyala. Vng. Szterpás utonata. Ang. An instrument to make a floore or pavement even and sadde.] Cato de Re rust. cap. 129. Vbi bene comminuta terra fuerit, & amurcam combibe-rit, cylindro, aut pavicula coequato.

Pavimentum, ti, n.s. Domus stratum solum, aut lateribus, aut lapidibus, quod gradiendo calcamus: [ΥΓΡΗ karkah. ιδηφ. βαλός. Gall. Le pavé d'une place, parterre, pave. Ital. Pavi-mento, battuto, terrazzo. Ger. Ein eßtertē/ein besetzte bāne. Bel. Emen- vioet. Hisp. Suelo de casa. Pol. Tl'a, pavimentu, jastrich. Vng. Padimontom. Ang. A pavement, a floore, a place paved.] à paviendo: hoc est, tundendo, sive feriendo dictum, quod dum sunt pavimenta, pluribus simul diebus feriuntur: id est, percutiuntur, tunduntur fistulis, seu marculis, ut solidiora sint, nec rimas faciant. Juvenal. Sat. 14: Verre pavimentum, & nitidas ostende columnas. Cato cap. 18. de Rerust. Pavimenta ad hunc modum facito. De testa arida pavimentum fructu: ubi stratum est, pavito, siccatoq;, oleoq; perungito: ut pavimentum bonū sit. q Multa autem pavimentorum genera fuerunt apud veteres. Erant lithostrota parvulus coagamentata crustis. Erant subdalia à Græcis inventa, quæ sub dio erat, & in aperto, pluvia & tempestibus exposita. Erant & asarota de quibus Pa-pin. in Sylvis: suberantq; novis asarota figuris. Dicta autem sunt asarota, ab a privativo, & verbo οὐχείω, sive οὐχείω: hoc est, purgo, vel verro: sive quod scopis non verrerentur, sed collec-tis manu analæctis (ita vocant cœnarum reliquias) ipsa spon-gia mundarentur: sive (ut autor est Plin. lib. 36. cap. 25.) quod in hoc pavimentoru genere tam artificiosè minutis quibus-dam testulis expressis erant cœnarum reliquiæ, quæ scopis sol-lent everri, ut semper viderentur non esse purgata, etq; quæ in pavimento depicta erant, vera viderentur analæcta. Vide. Asarotum. q Fuerunt & pavimenta Barbarica, subtegulanca, scalpitata, & Græcanica. Vide Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta Pœnica, inquit Festus, marmore Numidico strata significat. Cato in ea oratione quam habuit, Ne quis Consul bis fieret: Dicere possum, inquit, quibus villa, atq; ædes ædificate, atq; expolita maximo opere, citro atq; ebore, atq; pavimētis Pœ-nicis stent.

Pavimentitius, a, um, idæph. quod ex pavimentis constat. Pavimēto, as, aet. p. Pavimentum facio, seu pavimentum ster-no. [ιδαφ. Gall. Pauer, battre la terre pour l'affermir, dresser le parterre. Ital. Percutere, ò battere la terra per fermarla. Ger. Schütt. Hisp. Harir, pisar con pisones. Pol. Vbriam. Vng. Vidm rontó. Ang. To pave.] Sumptū est à Græcis, quibus τάπαι est percuteare. Cic. 2. de Divin. Sed quia quum pascunt, necesse est aliquid ex ore cadere, & terram pavire, terrapavium primū pōst terripodium dictum est: hoc quidem nunc tripodium dicitur. Cato cap. 18: Ibi de testa arida pavimentū struito: ubi stratum est, pavito, siccatoq;, oleo perungito, uti pavimentū bonum sit. Colum. lib. 1. cap. 6: Sed utrumq; more piscinarum devexum leni clivo & extructum, pavitumq; solam habeat, ne humorē transmis-teret. q Hinc sunt composita Depuvio: hoc est, percusio, a, in o mutato. Lucil. apud Festum: Palmisq; misellam depuvit me. Eiusdem significationis est Oppuvio, unde oppuvia, dicuntur verba. Afranius: Oppuvia pueri coercentur.

Paulatim, Paulisper, Paulum, Paululum, Vide PARVM. Paulinum, Antidotum ferunt ab excellentia sic inscriptum. Pavio, osis, m.t. & Pavus, vi, m.s. Avis nota, vario pennarū ful-gore conspicua, quam Poëta Iunonis tutelę assignarunt. [ΟΝΤΑ]

tuchi, tuus. Gall. Vn paon. Ital. Pavone. Ger. Ein pfau. Hisp. El paon. Pol. Paw. Vng. Paua. An. A peacock.] Gell. li. 7. cap. 16: Pavus è Samo præstator est. Traduot hanc avea esse nō glori-sam solū, sed & malevolā. Laudata expandit colores ad-verso maximē sole. Firum suum resorbet, invidens hominū utilitati. Caro ejus diutissimè incorrupta servatur. Vnde etiā in ventriculo ægerimè cœco qui putatur. Ad quod & luvena-lis videtur allutus Saty. i.: & crudum pavonē in balnea portas. De avis hujus natura vide plura apud Plin. lib. 10. cap. 20. Pava, ejus foemina est, quo usus est Ausonius Sectione 1: Fœminac (inquis) in speciem se vertit masculus ales, Pavaq; de pavo tōstitit ante oculos. [Pol. Pawica. Vn. Nostropaus. An. A peahen.] Columella tamen utrumq; sexū Pavonem appellat: sed cum distinctione horum nominum masculus & fœmina: Vtriusq; exemplum habes lib. 8. cap. 11: Masculus (inquis) pa-vō gallinaceum salacitatem habet, atq; ideo quinq; fœminas deuderat. Et paulo pōst: Nam fœminæ payones quæ non in-cubant, ter anno ferē partus edunt.

Pavonīnūs, a, um, adjectivū. Quod ex pavone est: οὐ τὸ περιφέρειον. Gall. De paou. Ital. Di pavone. Ger. Pfauwin/von einem pfauen. Hisp. Cosa de pavon. Pol. Pawi. Vng. Pavabol ralo. Ang. Of a peacock.] Jut, Pavoninum ovum, apud Col. lib. 8. cap. 5, & Mu-scarium pavoninum, ex pavonum caudis confectum, apud Martialem in Distichis.

Pavor, Vide Paveo.

Pauper, hujus pauperis, g. c. vel ut nōnullis placet, omnis: ha-bet enim neutrū genus præcipue in obliquis: ut apud Stat. lib. 1. Theb. -lis est de paupere regno. [ΙΠΩΝ εβιών ΒΥ hani ΛΥ rasch. οντες, οντεζός. Gall. Poure. Ital. Pouero. Ger. & Bel. Arm. Hisp. Pobre. Pol. Vbogi. Vng. Zegeny. An. A poore.] Dicitur aut̄ pauper (ut Varro putavit) à parva pecunia, sive ut alii malunt, à parvo labore. Cic. in Parad. M. Manilius pauper fuit: habuit c̄-nīm ædicas in Carinis, & fundū in Labicano. Ibidem: Non modò no copiosi ac divites, sed etiā inopes ac pauperes ex-klamandi sunt. Horat. 1. Serm. Sat. 1: neq; se majori pauperiorum Turba comparet. Ovid. 1. Fast In pretio premium nō sit; dat census honores, Census amicitias: pauper ubiq; jacet. q Pauper cum genitivo. Horat. 2. Ser. Sat. 3: Pauper Optimus argenti positi intus, & aurī.

Pauperīmūs, superlativū. Horat. 2. Serm. Sat. 1: Horum semper ego optarim pauperīmūs esse bosorum. Plin. lib. 24. cap. 11: Quum remedia vera quotidie pauperīmūs quisq; cœnet.

Pauperī, Apud antiquos etiam dicebatur in fœminino genere. Plaut. Paupera hæc res est.

Pauperīculūs, & Paupercula diminutiva. [οὐ λαχόν, ὀλίγον πάντα. Gall. Pouret. Ital. Pouretto. Ger. Gimilch arm. Hisp. Pequeno po-bre. Pol. Vboguchni. Vn. Zegemitske. An. A little poore bodie.] Ter. in Heavt. Est è Corintho hic advena anus paupercula. Varr. li. 1. de Re rust. cap. 17: Ut pleriq; pauperculi cum sua progenie.

Pauperītās, tatis, f. t. Penuria, egestas, tenuitas. [ΛΥ τρεσή ΙΟΠΗ machsor. οντεια. Gall. Pouret. Ital. Pouretta. Ger. Armut. Bel. Armoede. Hisp. Pobreza. Pol. Vboslwo. Vng. Zegenseg Ang. Pouertie.] Varr. lib. 4. de ling. Lat. Pecunia quæ erat pavata, id ea paupertas dicta est. Plaut. Persia. Nam ubi ad paupertatē ac-cedit infamia, gravior paupertas fit. Cic. 3. Tusc. Ut de paupertate noununquā, cuius onus disputando levamus, doentes quām parva, & quām pauca sint quæ natura desideret. Juve-nal. Saty. 3: Nil habet infelix paupertas durius in se. Quām quod ridiculos homines facit. q Paupertatē quidam ab ege-statē ita distinguunt, ut egestas sit quando ad vestū necessaria desunt: paupertas, quando licet nō sint opes, tamē necessaria suppetit. Cic. in Parad. Itaq; istam paupertatē, vel potius ege-statē, ac mendicitatē tuam nōquæ obscurè tulisti. q Paupertatē tis encomion amplū, vide in Apuleio, in Apol. 1. circa medium vers. Enimvero paupertas per aliquor paginas. Itē Iuve. Sat. 3:

Nil habet infelix paupertas durius in se,

Quām quod ridiculos homines facit. Et paulo pōst:

Haud facilē emergunt, quorum virtutibus obstat.

Res angusta domi. Idem paulo pōst:

— libertas pauperis hæc est,

Pulsatus rogat, & pugnis concitus adorat.

Vt liceat paucis cum dentibus inde revertite.

Pauperīcēs, hujus pauperici, f. q. Paupertas. [ΛΥ τρεσή ΙΟΠΗ machsor. οντεια. Gal. Pouret. Ital. Pouretta. Ger. Armut. Bel. Armoede. Hisp. Pobreza. Pol. Vboslwo. Vn. Zegenseg. An. Pouertie.] Horatius li. 1. Epist. Impiger extremos currit mercator ad Indos;

Per mare pauperē fugiens, per saxa, per ignes. Virg. 6. Aeneid. — quā vellent ætheris in alto Nunc & pauperiem, & duros per-ferre labores. Horat. 3. Catmin. Ode 24: Magnū pauperies op-prorium, juber. Quidvis & facere, & pati. Virtutisq; viam de-serit ardua. q Paupertes item apud Iureconsultos damaum est à quadrupede datum: quod si ab homine illatum esset, iniuria diceretur. l. j. D. si quadrup. pauper. fecisse. dic.

Pauperīnūs, penult. prod. Pauper. [ΛΥ rasch. οντεζός. Gall. Pouret.

Pouer. Ital. Pouero. Ger. Arm/därftig. Hisp. Pobre. Pol. Potrgebnis. Vng. Zegeny. Ang. Poore.] Varro de Vita pop. Rom. lib. 1: Quod si paupertina sit elegatia, ac cum castimonia. Sidonius: Quin potius pauperitum flagitiae cantileng culmus immuraret. Noctis.

Paupero, as, a&t p. Pauperem facio. [Ψωγή roschisch. weinre weiss. Gall. Faire paure ou cheif Ital. Impoverire. Ger. Arm machen/in armen tagen bringen Hisp. Empobresere à otro. Pol. Vboze. Vng. Meg Zegenem. Ang. To make poore.] Plautus in Milite: Quae improba est, pro mercis virtio dominum pretio pauperat. Idem in Pseudolo, ex persona lenonis: Boni viri me pauperant, improbi alunt. Horat. 2. Serm. Satyr. 5: Eripet qui quis oculos citius mihi, quam te Contemptum cassa nuce pauperet. qd Hinc Depaupero. Varr. Priusquam domum depauperaret sumptu suo.

Pauperatus, pauperior effectus. [Vn. Meg Zegenyddet.] Julius Firmicus Matheos lib. 1. de Luna: Quando pauperata lumenibus jactaram propria majestatis agnoscat.

Pausa, se, f.p. Requies, intermissione, atq; otium à re aliqua. [Πάυψη paghāh: Παύση, παῦση, παύσις. Gall. Pause, repos qu'on prend en faisant quelque chose. Ital. & Hisp. Pausa. Ger. Ein rast/ein unterteilung/stillhaltung. Pol. Präsentation. Vng. Niugues, felb' Zakkas. Ang. Rest, intermission, ceasing.] Lucil. lib. 1. Satyr Hac ubi dicta dedit, pausam facit ore loquendi. Plaut. in Rud. Aliquando osculando melius est uxor pausam fieri. Lucret. lib. 2: nec dare pausam Conciliis, & dissidiis exercita crebris. Deducitur à verbo Greco παῦση, quod est cesso: unde & παῦση ejusdem significatiois cum Latino pauca.

Pausarius, A' Seneca vocatur qui remigibus modos dat, & remigandi officium quadam quasi pausa moderatur. κατάσην. Paulo, fas, Quiesco. [Πάψη, παύση nach Πάψη schakat. παύση. Gall. Pausen, se repausen. Ital. Pausare, ripausare. Ger. Ruhens/stillhalten. Hisp. Descansar, reposar. Pol. O/pocz/wam, stoye. Vng. Niugom. Ang. To rest, to cease from doing any thing.] Plaut. in Trin. Pausa, viciisti castigatorem tuam.

Pausia, Genus olivæ, à paviendo, quod non nisi paviendo: id est, tundendo oleum emittat: seu quod ante quam molæ subiectatur, iudicatur. Virg. 2. Georg. - & amara paula bacca. Apud Colum. lib. 12. cap. 48, nisi corrupta sint exemplaria, legitur pausia per secundam vocalē in penultima syllaba.

Pausilypus, παύσιλυπος, Polum erat in conviviis tertium, Iovi servatori dicatu: ita dictum, quod curas abigeret. Quintianum lovem ipsum Sophocles Pausilypum cognominat.

Paulo, Pausas. Vide Pausa.

Pauxillu, Vide Pausa.

Pax, hujus pacis, f.t. A' pactione dicitur: quod nomen etiam pluraliter declinatum legitur. [Πάψη schalum, ηγέλων. Gall. La paix. Ital. Pace. Ger. Fried. Bel. Brede. Hisp. La paz. Pol. Poko. Vng. Béke/seg. Ang. Peace.] Plautus in Persa: Hostibus victis, civibus salvis, re placida, pacibus perfectis. Horatius lib. 2. Epistolarum: Hoc paces habuere bonæ, ventiq; secundi. Varro: Anmadvertendum primum quibus de causis, & quemadmodum constituerunt paces: secundum, qua fide & iustitia eas coluerunt. Est autem pax propriæ publica trapullitatis, otium. Cicero de Senectute: Qum sententia Senatus inclinaret ad pacem, & fœdus faciendum cum Pythio. Pax (inquit Cic. 2. Philip.) est tranquilla libertas. qd Habet autem hoc nomen varios in oratione usus. Dicimus enim, Pace advenio, Pacem affero, Cœciliare pacem inter alios, Confidere pacem, Consulere paci, Cum pace aliquem dimittere, Cum pace aliquid agere. Cui cōtrarium est iracundie, vel cum ira agere. Confirmare pacem, Dare pacem, Eripe pacem, Esse in pace, Pacem exploratam habere, Facere pacem, Servare pacem, Trahere pacem, Vti pace. Testimonia legenti veteres autores nullis nō sunt obvia. Pace tua, honestus est reprehendendi modus, prius captata venia: id est, tua venia, & te nō irascente. Terentius in Eynucho: Quæso hercle ut licet, pace quod fiat tua. Similiter, Pace tua dixerim. Pace omnium dixisse licet. qd Pax etiam adverbium Comicum est, significat Tantummodo: vel silentium quoddam imperantis vim habet. Terent in Heavt. Dum argentum capio, pax nil amplius.

Pacifér, Pacem ferens: ut Laurus pacifera. [ηγέλωφρος. Gall. Qui porte paix. Ital. Ch'apporta pace. Ger. Das fridē bringt. Hisp. El que trae paix. Pol. Poko prinosaci. Vng. Békeség Zeréb, hoxo. Ang. That maketh or bringeth peace.] Plin. lib. 15. cap. 37: Laurus ipsa pacifera, ut quam prætendit etiam inter armatos hostes quietis sit indicium. qd Virga pacifera Mercurii, Valer. Flaccus 4. Arg. qd Cyllenus pacifer, Ovid. 14. Metam.

Pacifico, cas, a&t p. Controversias compono, quasi pacem facio, reconcilio. [Πάψη schlim. παύδημα, ηγάλωση. Gall. Pacifur, faire paix, appaiser. Ital. Pacificare, far pace. Ger. Frieden ma-

chen/befridigen. Bel. Brede machen. Hisp. Pacificar, hazer paz, Pol. Vspokotam. Vng. Béke/seg Zeréb. Ang. To make peace, to appease. j Cic. ad Att lib. 15: Servius verò pacificatus cum librario suo, videtur obvise legationem. qd Quidam hac tria separat, ut Pacificatus sum, significet idem quod in concordiam redactus sum: Pacatus sum, in pace sum, ab armis desisti: Placatus sum, ab indignatione animi ad lenitatem redii, vel animo leni sum. Pacificatis divos, Sil. lib. 15.

Pacifictio, f.t. Reconciliation. [ηγέλωντια. Gall. Pacification, apaisement. Ital. Pacificatione. Ger. Fried machen/befridigung. Hisp. Pacificamiento. Pol. Vspokotanie. Vng. Béke/seg Zeréx. Ang. A making of peace, appeasing.] Cicero Lepido lib. 10: Itaq; sapientius, meo quidem judicio, facies, si te in istam pacificationem non interpones. Id est, pacem faciendam.

Pacificator, ris, m.t. Disidii diremptor, & conciliator pacis. [Πάψη maschlim. ηγάλωντης. Gall. Qui fait la paix entre ennemis. Ital. Chiunque fa pace. Ger. Ein Friedmacher. Hisp. El que hace paz. Pol. Poko, γηνια. Vng. Béke/seg Zeréb. Ang. That makes peace or appeaseth, that taketh away strife.] Cic. Attic. lib. 10: Jam enim illura emptum pacificatorem perorasse puto, jam actū aliquid esse in concessu Senatorum. Liv 7: bell. Pun. Adhibitus ab Actolis ex finitimiis pacificator Animander.

Pacificatorius, a, um. Quod ad pacificationem pertinet. [ηγάλωντης, ηγέλωντης.] Cic. 12. Philip. Postquam nos pacificatoria legatione implicatos putant.

Pacificus, a, um, pen. corr. Pacifudens. [Ιψη schalēv (vel) schalēv, ηγέλωντης. Gall. Pacificque, paizable. Ital. & Hisp. Pacifico. Ger. Friedsam / der nach frid setzt. Pol. Spokoint. Vng. Béke/seg Zeréb. Ang. Given to peace, or that maketh peace.] Cic. ad Attic. lib. 8: Ecce quæ pacifica persona desideretur, an in bellatoris sit omnia. Ovid. 4. Fast. - & vos orate coloni Perpetuam pacem, pacificumq; ducem. Lucan. lib. 3: duramq; viri deflectere mentem Pacifico sermone parant.

Paco, as, act. p. A' pace fit, & significat mitigo, lenio, placo, tranquillum, lenem, & mitem reddo. [Πάψη schibbēach ηγέλωντης schibbiach, ηγέλωντης, ηγέλωντης. Gall. Appaser, pacifier. Ital. Placare, mitigare. Ger. Befridigen, begütigen, stillen. Hisp. Apaziguador, placar. Pol. Vspokotam, vspokotam. Vng. Béke/seg hozom, le rendez tem. Ang. To appease, to mitigate.] Cæs. 1. bel. Civil. Hortatur cuius imperatoris ductu Remp. novem annis felicissime gesserint, plurimæq; prælia secunda fecerint, omnem Galliam, Germaniamq; pacaverint, &c. Tibullus lib. 4. Eleg. 1: Parvaq; celestes pacavit mica: nec illis Semper inaurato taurus cadit hostia cornu.

Pacatum, a, um. Reconciliatus, placatus, exoratus, & tranquillus redditus. [Πάψη μασχλάμ ηγέλωντης schalum. ηγέλωντης, ηγέλωντης. Gall. Appaser, pacifie. Ital. Pacificato. Ger. Begütigen, gestillen, aufreden und zu ruhen gebracht. Bel. Le vreden gestellt. Hisp. Pacificado, apaziguado. Pol. Vspokotam, vspokotam. Vng. Béke/seg hozom, le rendez tem. Ang. Pacified, appeased.] Cic. 3. Verrina: Civitates non modò pacata, verum etiam sociorum, & amicorum ad vim atq; ad arma confugient; Idem ante quam iret in exil. Si deniq; Cn. Pompeio, quod terra mariq; hostes reddidit pacatos, &c. Ovid. 1. de Ponto: Deniq; si moriar, subeam pacatus atrum. Aequora pacata, Ovid. Epist. 10. Aëris pacati status, Lucr. lib. 3. Vultu pacato excipere aliquid, Ovid. 1. Fast.

Pacatōr, oris, m.t. Pacis conciliator, qui tumultus, & turbas sedat. [Πάψη μασχlim. ηγέλωντης. Gall. Appaser. Ital. Pacificatore. Ger. Ein stiller/Friedmacher. Hisp. Apaziguador, que hace paz. Pol. Vspokotam, vspokotam. Vng. Le rendez tem, béké/seg Zeréb. Ang. An appeaser.] Senec. Heicul. O'Eto. Sed tu domitor magnesferatum, Orbisq; simul pacator ades.

Pacatē, Tranquillè, sedatè, pacificé. [ηγέλωντης. Gall. Pacificamente. Ital. Pacificamento. Ger. Rüwiglich/friedlich/still. Hisp. Apaziguamente, pacificamente. Pol. spokoinie. Vng. Tsindegen, beke/seg. Ang. With peace.] Ut Pacatē per provinciam iter facere, apud Cæsarem 1. belli Gall.

Pacatīs, pen. prod. adject. ηγέλωντης, ηγέλωντης, Pacifer, sive pacem significans: ut Olea pacales, Ovid. 6. Metamorph. Flammæ pacales, Ovid. 1. Fastor. ad finem.

Paxillu, Palus. [Τίτης λαθάλης πάτελα. Gall. Vnpau, vnpiew. Ital. & Hisp. Palo. Ger. Ein kleiner pfal. Pol. Kol'ek. Vng. Rud, zerb, poyma. Ang. A pale, proprie or stake.] Hoc nomen Pricianus credidit per diminutionem à palo factum: quod tamē vel Ciceron teste, salsum esse constat, qui palum contrà ex paxillo contrahitum esse assertit, fuga literæ vastioris. Sic enim scribit in Orat. Quinetiam veiba sèpè contrahuntur, non usus causa, sed autum. Quomodo autem vester Axilla Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris, quam literam etiam è maxillis, & taxillis, & vexillo & paxillo confuctudo elegans Latinus sermonis evellit?

P E C. In notis antiquorū, peculium, vel pecunia. P E R T. pertinax. P. F. Publili filius. P. F. Pius, felix. P. E. F. publicè fecit.

Pecatū;

Pecatūs, *hujus peccatus, vide in Pecco.*

Pecco, *as, a&p. Propriè significat adulterium committo: distū quasi pellico, ut putat Sipontinus: id est, cum pellice coço. [ΝΟΥ χατά ΠΛΩ πασχα. αιαπράω, είλαιον. Gall. Pecher. Ital. Peccare. Ger. Eigentl. hurey vnd Ehbruch begehn / sunt aber sunti gemitus vrechtes thun Bel. Sündigen. Hisp. Peccar. Pol. Πεκτίνης παραγόσθε, γράψῃ. Vng. Verkegem. Ang. To sinne, to offend.] Vnde peccatus, pro adulterio, quasi pellicatus. Apud veteres enim peccatus, us, usq; ad Ciceronis etatem duravit, qui voce caelius est quarta Verrina: Nemo (inquit) ita vivebat, ut nulla ejus vita summa turpitudinis esset expers, nemo ita in manifesto peccatu tenebatur, ut quā impudenter fuisse in facto, tum impudentior videretur si negaret. Postea invaluimus usus, ut peccatum tantum neutro genere esseretur, & uno nomine de omnibus quā malē, impiē, iniquitē & flagitiō s̄ fierent, diceretur. Ita Peccare quomodo cuncti labi, offendere, delinquere. Ter. in Andr. Ego me amare hanc fateor si id peccare est, fateor id quoq;. Cic. lib. 1. Offic. passivo usus est: Quo in genere etiam in Rep. multa peccantur. Idem de Offic. Quo magis cavendum est, ac quid in eo genere peccetur. In rem peccare. Ter. in Adel. Verum in istam partem potius peccato tamen. In re peccare. Cic 5. Ver. Si deniq; uno aliquo in genere peccasset. Peccare aliquid. Plaut. in Bacch. Si unam peccavisset syllabam, Fieret conum tam maculosum, quam est nutricis pallium.*

Peccatum, *n.s. & nomen & participiū esse potest. Teren. in Prol. Ennuchi utrumq; complexus est. Si id (inquit) est peccatum, peccatum imprudentia est. Prior est nomen. [ΝΟΥ χατά ΠΛΩ πασχα. Gall. Peccato. Ger. Ein sind/missthat. Hisp. Peccado. Pol. Grzech. Vng. Vesek, bwon. Ang. A sinne, an offence, a fault.] Posteriorius participium, ιμπαρτημένος. Est autē peccatum, quicquid sit contra officium: quā etiam culpa appellatur. Cic. 3. Offic. Si gladiū quis apud te sana mēte deposituerit, repetat insaniens, & reddere peccatum sit: non reddere, officium. Idem de Amicitia: Nulla est excusatio peccati, si amici causa peccaverint. Cicero Attico lib. 3: Scio nos nostris multis peccatis in hac eternam incidisse. Virg. 10. Aen. Si sine pace tua atq; invitio domine Troes Italianam petiere, luant peccata, neq; illos Iuvenis auxilio. Peccatum autem à delicto ita differt, ut peccatum sit, cūm aliquid factum est, sed minus recte. Delictū vero cūm aliquid prætermissum & neglectum quod fieri debuit, Cornelius Fronto de diff. voc.*

Peccator, *Omnis homines esse peccatores, testatur quoq; Salomon 2. Para. 6. dum inquit: Neq; enim homo est, qui non peccet.*

Pechyā, Major cubitus dicitur, similiter & Parapechyon, finem verē ejus Carpum. Plinius vocat brachiale, ossibus compactum octo cuiq; præjacet, vocant Procarpon.

Peccato pro peccato à Cicerone dictum, ut auribus inserviret: adnotavit Gell. lib. 13. cap. 19.

Pecorarūs, Pecorinus. Vide Pecus.

Pecten, *inis, m.t. Instrumētum textorum, quo subtegmen statim immittitur. [στράτη. Gall. Vn peigne. Ital. Pettine. Ger. Ein Web̄er blät durch das der jetzt gesogen wird. Hisp. El peine. Pol. Pišča. Vng. Borda. Ang. A combé.] Virgil. 1. Georg. Arguto conjux percurrit pectine telas. Idem lib. 7. Aeneid. testisq; superbis Vrit odoratam nocturna in lumina cedru Arguto tenues percurrés pectine telas. Iuvenal. Satyr. 7: Et male percutas textoris pectine Galli Accipimus. Ovid. 3. Fast. & rarus pectine densat opus. q A' cuius similitudine & pecten dictus qui explicat capillos. [Pol. Gręzien. Vn. Fw̄fwe.] Plaut. in Capt. Sed utrum strictim me attorsurū dicam esse, an per pectinem. Nescio. Ovid. 4. Metamorph. Sēpē Cytoriaco deducit pectine crines. q Est quoq; cratus dentata genus, stylis ferreis, ad colendam terram. q Item ferreum instrumentū, quo rariores segetes metebantur. Colum. lib. 2. cap. 21: Alii pectinibus spicam ipsam legunt, &c. q Est item pubes: hoc est, locus ubi pili ad verenda nascentur, quem & Græci κτεία appellant. Iuvenal. Satyr. 6: Inguina traduntur medicis jam pectine nigro. Dictus pecten, quia ut barba indetonsa pectine indigat. q Est & instrumentum quo citharam pulsamus, τάντα. Virg. lib. 6: jam pectine pulsat eburno. q Item pectines, sive pectunculi, στράτη, pisces sunt qui se ex aqua jaculantur sagittarē modo, quemadmodum loligo facere dicitur. Horatius 2. Serm. Satyr. 4: Pectinibus patulis jaſtat se molle Tarentum. q Pectines item à Plinio in arbōribus dicuntur recte per longitudinem pectinum modo lineæ & intervalla, quæ Græcē κτεία, & Αγρίσια appellantur: hoc est, discursus ille venarum rectus, in longitudinem porrectus: cuiusmodi in pectine conspicuntur dentes. In quibus autem hic meatuum ductus aliquo modo variat: neq; rectus in longitudinem porrigitur, non solet eos Plinius absolutē pectines appellare, sed aliquid ad icere, quo varietas illa explicetur, obliquos, criplos, nosdososve pectines appellans. q Pecten Veneris, herba est, à pectinis similitudine dicta: cuius radix cum malya tu-*

sa, omnia tela corpori infixa extrahit. Autor Plinius libro 24. cap. 19.

Pectino, *as, pen. corr. Ferreo instrumento, quod pectinem vocant, spicas lego, vel segetem meto. [κτεία, στράτη. Gall. Peignier. Ital. Pettinare. Ger. Den jungen herfür gewachsene Saamen eßt. Hisp. Peinar. Pol. Zna. Vng. Le aratom. Ang. To kemb or carder.] Plin. lib. 18. cap. 21: Sunt genera teiræ, quorum ubertas pectinari segetem in herba cogat.*

Pectinatus, *a, um, adj. et. Idem quod pexus. Cornut. in Persio. Pectinatum, adverb. Significat ad pectinis similitudinem factū, & quasi denticulatum. [κτείας. Gall. A denteleurs. Ital. A guisa di pettine. Ger. In strähweis: das ist als zwei sträh so mit den dänen in einander gesteckt sind. Hisp. Enclauyando los dedos. Pol. Zebato. Vn. Fogason. Ang. Lik a combé.] Plinius lib. 9. cap. 33: Cuniculatum, pectinatum, imbricatum undata. Sic dicimus Manus pectinatum junctas, quum utriusq; manus digiti inter se compliciti, pectinis figuram videntur referre, eminentibus utrinq; digitis, veluti pectinis dentibus. Idem lib. 8. cap. 29: Pectinatum stipante se dentium serie.*

Pecto, *is, pexi, vel pext, pexum, n.t. Explico & pando capillum. [κτεία. Gall. Peignier. Ital. Pettinare. Ger. Stricken. Bel. Kammen. Hisp. Peinar, defensurar. Pol. Cęsie. Vng. Fw̄fullom. Ang. To kemb or carder.] Cicero 2. in Catil. Quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut bene barbatos videtis. Ovid. 1. de Arte: Hac matutinos pectens ancilla capillos Incitet. Hor. 1. Carm. Ode 15: Nequicquam Veneris praesidio ferox Pectes Cæsarem. q lumenta quoq; aliaq; animalia pecti dicuntur, quum sordes eorum & pili decidui, strigili distracti guntur. Virg. 7. Aeneid. de cerbo: Pectebatq; serum, puroq; in fonte lavabat. q Transferunt etiam ad alia: nam & pectore cithara dicimus: hoc est, percuteare: & Dittendre pectine chordas: id est, plectro chordas movere. q Item Pectere lanam, & vestes dicimus, à quo & vestes ipsæ, pexæ dicuntur: hoc est, quæ in superficie quasdam veluti lanolas extuberantias p̄ se ferunt, quales sunt vestes quas Cotonnatas & Frisatas vulgus vocat. Plin. lib. 8. cap. 48: Istrig Liburniæq; pilo proprior quam lanæ, pexis aliena vestibus. Idem lib. 9: Et ipsa stupra pectit ferreis hamis, donec omnis membrana decorticetur. q Pexa folia: hoc est, crassa, & in medio extuberantias quasdam habentia in modū panni pexi. Col. lib. 11. cap. 3: At Cappadocia quæ pallido & pexo, densoq; folio virat mēse Februario. Pexa munera, pro togis pexis, apud Martiale lib. 7: Divitibus poteris Musas elegosq; sonantes Mittere: pauperibus munera pexa dato. q Hujus verbi composita sunt Depecto, Propecto, in longum pecto. Ovid. 1. Factor. Ille manu mulcens propexam ad pectora barbam. Repesto, rursus pecto. [κτείας. Claud. Sparge diem meliore coma, crinemq; repexi. Blandius clato surgent temone jugales. Pectitas, atis, f.t. [τὸ τε ἐπειδὴ διαγένεται μη, υφασμάτω. Gall. Tissure, en-trelassement de laine. Ital. Spessere/ridi pelo in tela o in altro. Ger. Ein richtung da ein ding so ordentlich nacheinander lige: oder geht als ob es gefräst wär: als in einem gewüp die sädēn so den langen weg vnd überweg gehn: als ob es ein syb wäre. Hisp. Raso. Pol. Sjowno/sj iakobi belojezano. Vng. Meg nyres, fw̄wel es. Ang. Twisting or carding of woll.] Plin. lib. 11. cap. 24: Quām non ad hoc pertinere videtur cribrata pexitas telæ.*

Pexatus, *adjectivum: Veste pexa indutus. [κτείας, μαλακήτως κύδην μη. Gall. Vestu de robbe a long poil. Ital. Vestito d' habito di longo pelo. Ger. Mit einem fogteid angezogen. Hisp. Vestido de raso. Pol. Szukne twój/caffa obliczoni. Vng. Meg nyrt ruhaban által. Ang. Clothed in a rough garment.] Martial. lib. 1: Pexatus pulchrè, &c.*

Pectitus, *a, um, pen. corr. idem quod pexus. [κτείας, μαλακήτως κύδην μη. Gall. Peignier. Ital. Pettinato. Ger. Gesträft/oder getemmet. Hisp. Peinado. Pol. Zięszani. Vng. Fw̄selt. Ang. Kembed.] Columell. libro 2. capite 3: Præparata sint & pectita lanæ, quod facilius iusta lanificio persequi atque exigere possit. q Per translationem accipitur pro culto, polito, & subacto. Idem libro 10: Verū ubi jam puro discrimine pectita tellus Deposito squalore nitet.*

Pectus, *oris, n.t. Anterior pars animalis, à gula usque ad ventrem. [κτείας, στράτη, στράτη. Gall. La poitrine. Ital. Peto. Ger. Die brust so von dem Haß geblt auf den Bauch. Bel. Die Brust. Hisp. El pecho. Pol. Pierś. Vng. Mely. Ang. The breaste.] Hoc homini tantum latum est, reliquis animalibus carinatu, ut ait Plinius lib. 11. cap. 37. Dictum autem putatur pectus à compactis costis. Est enim pectus costis compactum, quæ veluti firmamentum pectoris sunt. Virgil. 9. Aeneid. Pectore in aduerso totum, cui cominus ensem Condidit assurgenti, & multa*

multa morte recepit. Horat. 2. Serm. Sat. 8: tum pectori adiuto Vidimus & merulas ponit. Quintil. lib. 2. cap. 15: Nam & M. Aquilum defendens Antonius scissa ueste, cicatrices quas is pro patria adverso pectori suscepisset, ostendit. q Accipitur nonnunquam pectus pro corde quod sub pectori latet vel pro ipso animo quem in corde residere nonnulli antiquorum putaverunt. Iuv. Satyr. 13: Nocte dieq; suum gestare in pectori testem. Horat. lib. 1. Epist. Non tu corpus eras sine pectori. Accipere toto pectori, pro cōplecti toto animo, amore, benevolentia, studio. Virgil. 9. Aeneid. Te verò mea quem spatiis propioribus ætas insequitur, venerande puer, jam pectori toto Accipio, & comitem casus complector in omnes. Cicero de Amicitia: In Amicitia nisi (ut dicitur) apertum pectus videas, tuumq; ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habeas.

Pectusculum, diminut. parvum pectus, *sacerdos*.

Pectotālis, pectorale, om. t. Quod ad pectus pertinet: ut Fascia pectoralis. [cōcesserid. *Pro*, *intendit*.] Gall. Appartenant à poitrine. Ital. Pectoral. Ger. Das zu der Brust gehört. Hisp. Cosa perteneciente al pecho. Pol. Piercian. Vng. Melyre valo. Ang. Pertaining to the breast. Jq Est & pectorale substantivum, genus armaturæ quo pectus munitur. [nō *ad* *casu*, *casu* *modis*.] Gall. Poitrail, armure de la poitrine. Ital. Armatura del petto, pectorale. Ger. Der Brust harnisch/wird sanft genetet der Krebs. Hisp. El pecto, armadura del pecho. Ang. A breastplate.] Plin. lib. 37. cap. 7: Sacra lege pignoribus è pectoribus eorum, ocreisq; & galeis.

Pectotālis, a, um, Qui est magni & validi pectoris. [sacerdos. Gall. Qui a large & longue poitrine. Ital. Pectorato. Ger. Das ein grosse vnd starke Brust hat. Hisp. Cosa de gran pecho. Pol. Piercian. Vng. Nagy mellve, melyes. Ang. That hath a broad and strong breaste.] Autor Priapeæ: Nemo est feroci pectorosior Marte. Colum. lib. 8. cap. 2: Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratae, pectoratae, magnis capitibus.

Pecūriā. Pecuarious, Vide Pecus.

Pecularis, Peculiosus, Vide Peculum.

Pecūlūm, lī, n. f. Dicitur quicquid alicuius labore & industria partum est. [וְכַרְחִישׁ תָּבֵל] *O* seghullah. nō idem, nō idem, nō *enīm*, nō *enīm*. Gall. Le bien propre à chacun. Ital. Peculio. Ger. Ein Eigenthumb / oder eigen Gut / etwas so einer mit seiner arbeit zu eigen überkommen hat. Hisp. El pugnal. Pol. Własność moja praca na- byta. Vng. Munkaualg/wylt, kereset marha. Ang. The proper goods of any man.] Apud veteres peculum dicebatur quodvis patrimonium, cō quod pectoribus omnis eorum substantia constabat: unde & peculii nomen deductum est. Postea tamē consuetudine loquendi factum est, ut peculii nomine illud præcipue comprehendenteretur quod servus vel filius familiæ, dum adhuc in domini potestate esset, vel partis, industria sua, vel labore lucrificaret. Cicero in Paradox. An eorum ser- vitus dura est, qui cupiditate peculii nullam conditionem, re- cusing durissimæ servitutis? Plaut. in Asin. quanquam ego sum sordidatus, Frugi tamen sum, nec potest peculum eru- merari. Ibidem: Largitur peculum omne: in tergo thesaurum gerit. Florent. Iurisconsul. in l. peculum. ff. de peculum, in- quisit, ex eo consistit, quod pars monia sua quās paravit, vel officio suo meruit sibi donari, idque velut proprio patrimoniū servum suum habere quis voluit. Tubero autem, referente Celso libro 6. ff. sic definitivit peculum, quod servus domini permissu separatum à dominicis rationibus habet. q Peculum castrense dicitur quod à parentibus aut agnatis in militia degenti doratum est, vel quod filius familiæ in mil- itia acquisivit, quod nisi militasset, non haberet. Vide de hoc latius in dictione Castrensis. q Sunt præterea tria peculi genera, Quasi castrense, profectitum & adventitium, de quibus vide Hotomanum in Lexico. A peculio fit diminut. pecu- liolum.

Pecūliāris, re, om. t. Quod ad peculum pertinet, vel quod peculio deputatur, seu quod peculii proprium est. [id. *Pro*.] Gall. Proprie, particulier, appartenant à aucun. Ital. Peculiare, particolare. Ger. Das zu dem Eigenthum gehört/das eines eigen ist. Hisp. Proprio, cosa perteneciente à pugnal. Pol. Własność. Vn. Tulaidon, iozaghoz valo. Ang. Particular, proper to one.] Plaut. in Asin. Etiam opilio qui pascit inter alienas oves aliquam habet peculiarem, quæ spem soletur suam. Sed in usu jam receptum est ut pecularis, proprius sive præcipuus dicatur, nec cum aliis communis. Sueton. in Cæs. Præterea moneta publicisq; vestigialibus peculiales servos præpositus. q Peculiare edictum, dicitur quod peculariter ad certam rem est propositum. Cic. 5. Verrin. Exoritum peculiare edictum repentinum, ne quis frumentum de area tolleret, ante quam cum Decumano pactus esset. q Usur- patitur aliquando peculiare pro re servili. Vlpian. l si quis viu. ff de tritico, vino & oleo leg. Si peculiare vinum legatum sit, id contineri quod servi habuerunt.

Pecūliārē, adverb. propriè, præcipue. [idem, idem, idem] Gall. Particularerement, speciallement. Ital. Particolarmenre special-

mente, Germ Sonderlich/eigenlich. Hisp Propriamente, especial- mente. Pol. Własnie. Vng. Kisalt keppen. Ang. Particularie, specialtie.] Plinii lib. 27. cap. 4: Epiphoris peculiarites imponi- tur. Quintil. lib. 8. cap 2: Quod commune est & aliis nomen, intellectu alicui peculiariter tribuitur, ut Vibem, Romanum ac- cipimus: Venales, novitios: & Corinthia æra: quum sint aliae urbes quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quām zæ Corinthium.

Pecūliāris, comparat. Magis propriè: idem, idem, idem, qua voce uti- tur Vlpian. l. 4. in F. D. de doli except.

Pecūliū, a, um, Qui peculiū multum habet. [χρηματιδες. Gall. Qui a bien de quoy. Ital. Boneßlante & cheha molto peculis.

Ger. Der viel eigens hat/wol haben. Hisp. Cosa de grande pegual. Pol. Maiaci wielka w'as. Vng. Marhas. Ang. That hath aboun- dance of proper goodes.] Plautus in Ruden. Peculiosum esse de- cet servum & improbum, Quem hero præsente prætereat oratio.

Pecūliātūs, a, um, idem quod peculiosus. [πολυχρήματος. Gal. Peunieux, riche, qui a bien de quoy. Ital. Denaro, ricco. Ger. Reich en geld/ getreicht. Hisp. Rico, que tiene gran pegual. Pol. Bogati. Vng. Marhas, kazdag. Ang. Rich, well filured.] Alsinus Pollio ad Ciceronem: Planè bene peculiatus Budæus. Caius in l. 19. in fin. Digest. de ædilit. edict. Aequè si quis simpliciter dixerit peculiatum esse seruum, sufficit si vel minimum habeat pecu- lium.

Pecūliō, as, act p. Quempiam pecunia multo, aut peculium aufero. θρυγει πηναι. Plaut. in Pers. Atq; ob istam rem ego ali- quid te peculabo.

Pecūliōr, aris, & Depeculator, m. t. Qui hujusmodi furtum facit, autore Asconio. [χάκις τὸ δημόσιον. Gall. Celuy qui desrobbé l'argent du prince ou de la Republique. Ital. Chi rubba il pubblico. Ger.

Ein dieb/der in ein gemeinen Seetel oder eines Fürsten Gut ein eyngriß thut. Hisp. El ladron de las rentas del rey y publicas. Pol. Rodzje kto- ri pospolite albo panskie dobra kradzie. Vng. Kőbörsegés iozag lopó. Ang. He that robbeth the common treasure or kinges exchequer.] Cic- cer. 3. Officior. Neq; enim de sarcias, veneficiis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco dicendum est.

Pecūliātūs, tus, m. q. pecuniæ publicæ, aut fisci furtū, sicut facri- legium rerum sacratum. [τὸ τὸ δημόσιον κλίψα. Gall. Larcin du bien du commun & public. Ital. Furto chésia del pubblico. Ger. Ein diebstahl auf dem gemeinen Seetel/ oder eines Fürsten Schatz. Hisp. Hurto de los rentas publicas. Pol. Kradzież rzeczy pospolite albo dobrze panskiego. Vng. Tar haz meg lopas. Ang. Robbig of the commo- treasure or kinges exchequer.] Cic. 5. Verri. Non intelligit haec quæ jamdudū loquor, ad aliam quæstionē atq; ad peculatus judi- ciū pertinere. Plinii lib. 37. cap. 2: Salinator pri- mō Cōsul of Illyriis triūphavit. Deinde ex invidia peculatus reus, ab omnibus tribubus, excepta Metia, condēnatus. Plaut. in Cistel. Ergo in me peculatum facit.

Pecūliātūs, principio capitalis Romæ non fuit, & pecuniaria poena, non capititis diminutione notabatur. Id significat Li- vius lib. 27. quā ait: M. Livius erat, multis annis ante ex consulatu populi judicio damnatus: quā ignominia adeo ægræ tul- erat, ut & rus migraret, & per multos annos & urbe & omni- cœtu carceret hominum. Ex his verbis non esse M. Liv. aqua & igni interdictum, sed affectum animo graviter ex eo judicio, iratum populo, sua sponte urbe cessisse, animadverto. Eum autem peculatus nomine esse damnatum ex eo libello con- stat, quem nescio quis de Viuis illustr. composuit. Et apud Li- vium lib. xxv i 1. damnato de peculatu L. Scipione Asiatico, Africani majoris fratre, litis æstimatae & carceris, nisi sol- veret, mentio fit: aqua verò & ignis interdictio nulla nominatur. Est etiam exemplum M. Camilli, qui urbem Romam ob- sidione Gallorum liberavit. Hic ob Vejetanam prædam, ue- ait Liv. à L. Apuleo accusatus x v. millibus gravis æris dam- natus est: abiit autem in exilium ante judicii diem: quia quam- se damnatum iri de suis tribulibus & clientibus cognovisset, de patria maluit decidere, quam iniquissimam multam populi suffragiis interrogatam exolvere. Nam damnatis de pecu- latu vel quanti esset lis æst. mata, solvendum erat, vel in vincu- lis donec solverent, miserrime vivendum, quod in Scipionis Asiatici judicio Livius significat, quod si reus judicio non ex- pectaret, in exilium voluntarium abiisset, tunc accusationem quidem is qui cœperat persequebatur, reum tamen absen- tem non alia quam pecuniaria poena populus condemna- bat: eamq; pecuniam solvere, si rediret, damnatus cogebatur, aut si solvendo non esset, in carcerem ire. Hoc de criminis lex nulla nominatur: sed ante M. Aemiliū Lepidum. C. Flami- nium Coss. quo anno superior Aficianus à duobus Periliis trib. pleb. est accusatus, judicem senatum fuisse. Livius libro xxxvi i 1. significat: me tamen idem Livius in dubitatio- nem adducit: senatus ne an populus ante eos Consules quos nominavisi,

nominavi de peculatu quæserit. Scribit enim duobus libris xxvii & xxix. M. Livium Salinatorem, post priorem consulatum à populo esse condemnatum: eam porrò damnationem peculatus nomine fuisse jam ostendimus. Sed videlicet existimare possumus quovis de criminis, si tribun. pleb. aliquis esset accusator, populum judicare potuisse: ne gravis autor Tit. Livius damnatur in cōstantiā. Post Africani, ejusq; fratris Asiatici accusationem, prætor cum iudicem consilio de iis qui peculatus arguerentur, quæstionem exercebat: id opinor lege ab aliquo magistratu lata institutum: alioqui, quod senatus universi munus erat ad prætorem certumq; iudicium numerum, senatu negligente translatum, vix putarim. Lege postea Iulia capitalis peculatus factus est, quod luris consuls declarauit. Peculatus pœna, inquit Vlpianus ad legem Iuliam peculatus, aquæ & ignis interdictionem continet, in quam hodie sucessit deportatio. Porro qui in eum statum deditur, sicut omnia pristina jura, ita & bona amittit. Lege autem peculatus tenebatur, si quis pecuniā publicam surripueret, vel, ut surriperetur curasset: si quis in aurum, argentum, aut æs publicum quid indidisset, vel immiscisset, secessetq; dolo malo, quo id pejus fieret: hæc apud Venuleium scripta sunt. Quod autem additur eadem Iulia legē obstrictos fuisse qui æs, in quo leges incisæ erant, refixisset, vel quid immorasset, aut in publicis tabulis deluvisset, induxit sermone, hæc ego non ad peculatum, sed majestatem retulerim. Quod si pretio commissum id fuisse: ne sic quidem peculatus mihi videtur, sed damnati potius majestatis, & corruptus, & corruptor: quædam enim incerta crimina in majestatem confabantur: neq; aliud crimen patebat latius: atq; etiam, quod in lege Iulia peculatus ait Vlpianus scriptum fuisse, acquis ex pecunia sacræ religiosaq; auferret, intercipere, in rem suam venteret, non peculatum magis, quām sacrilegium, fuisse existimaverim. Hæc præterea sunt in crimine peculatus: si quis imperator pecuniā ex præda captam pœnas se privatum retinuerit, eamq; nec in triumpho tulisset, nec in exercitu retulisset. Pœna peculatus vel pecuniaria fuit, vel capitalis: nam qui prædam ab hostibus captam surripuerat, in quadruplicem damnabatur: cæteris autem aqua & igni interdicebatur. Postea interrogata est alia lege deportatio, abrogata interdictionis pœna. Et quoniam, ut repetundæ, ita peculatus publicum furum fuit: propterea, ut in repetundis, sic in peculatu æstimations siebant litium, contraq; hæredes, ut scripsit Papinius ad legem Iuliam peculatus, actio dabatur: peculatum tamen, quod ante quinquennium esset admissum, objici non oportuit, si Venuleio creditus. Ex Pauli Manutii lib. de Legibus Romanis.

Pecunia, æ, f.p. A' pecore, sive pœci dicta est: quia apud antiquos omnes divitiae in pecudibus erant sitæ. [100 ch'eph. ðy-ri-er-ze-neg. Gall. Argent, ou ce qui raut argent. Ital. Pecunia, denarii. Ger. & Bel. Geld. Hisp. El dinero, ò generalmente todo lo que vale di vero. Pol. Pieniadze. Vng. Penz. Ang. Silver or other goodes worth silver, money.] Columell. lib. 6. in prefat. In rusticatione vel antiquissima est ratio pasendi, eademq; quæstuo sissima: propter quod nomina quoque pecunia, & peculii tracta viidentur à pecore. Quod non solum veteres possederunt, sed adhuc apud quædam gentes unum hoc usurpatur divitiam genus. Plin. lib. 33. cap. 3, scribit: Pecuniam sortitam esse nomen à nota pecudis, eò quod primum æs nota pecudis signatum fuit. Hinc Plutarchus in Poplicola assertit, in vetustissimi numis signum fuisse ovis, & suis, bovisq; conspectum: Pecunia verò nomine (ut inquit Hermogenianus, l. pecunia. ff. de Verb. signific.) non modò numi: hoc est, numerata pecunia, sed omnes res tam solidæ quām mobiles, & tam corpora quām jura continentur. Cicer. 2. de Finib. Magni æstimabat pecuniam, non modò non contrà legem, sed etiam legibus partam: quæ quidem vel cum periculo est quærenda nobis: est enim effectrix multarum & magnarum voluptatum. Horat. 1. Epistol. 6: Et genus, & formam regina pecunia donat: Idem 4. Carm. Ode 9: Vindex avaræ fraudis, & abstinentis Dacentis ad se cuncta pecunia. q Horat. Scilicet uxorem cum dote fidemque & amicos: Et genus & formam regina pecunia donat. Idem: Nam genus & virtus, nisi cum reviliot algæ. Idem per ironiam Satyricum: O' cives cives quærenda pecunia primum: Virtus post numeros. Pecunia quantum apud veteres spreta fuerit, ostendit Erasm. in Milite suo can. 6. ubi sic legitur: Non tulerunt theatra Atheniensium, &c. Pecuniam in loco negligere, lucrum esse testatur Prophetæ 2. Paralip. 26: Habet dominus unde dare tibi possit his multa plura, &c. Inter pecuniam & sapientiam ita distinguit Salomon: Ut ille est, inquit, sapientia cum divitis, & magis prodest videntibus sole: sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia. Hoc autem plus habet eruditio & sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. Eccles. 6: Pecunia, inquit Ecclesiastes, obediunt omnia, cap. 10. Iuxta illud: Auri facia fames, &c. Pecunia

tum usum ad vitæ nostræ sustentationem necessarium esse, Hesiod. hoc carmine docuit:

ζενιατη ἐψυχὴ πλειστη, διπλοῖσι βροτοῖσι.

Pecunia olia, hujus diminutivum est. δρυνεῖδος.
Pecunia, a, um, Quod ad pecuniā pertinet, vel quod est de pecunia. [ζενιατης. Gall. Appartenant à argent. Ital. Che s'appartiene à denaro. Ger. Das zu dem Geld gehört. Hisp. Cosa perteneciente a dineros. Pol. Pieniadze. Vng. Penz. valo. Ang. Belonging to money.] Cic. ad Brutum: Nodus est in opia rei pecuniaria. Idem pro Cluent. Neminem voluerunt maiores nostri non modò de existimatione cuiusquam, sed ne pecuniaria quidem de reminima esse judicem, nisi qui inter adversarios convenisset. Lis pecuniaria, Quintil. lib. 6. cap. 1.
Pecunia, e, idem quod pecuniarius. Sic pecuniaris damnatio dicitur pro pecuniaria apud Macrum l. 10. in fin. D. de pœn.

Pecuniosus, a, um, Qui abundat pecuniā. [πληγείησθαι. Gal. Percunieux, riche. Ital. Rico, danaro so che abunda di pecuniā. Ger. Geldreich, der viele des Gelds hat. Hisp. Cosa de muchos dineros. Pol. Pienijsni. Vng. Penzes. Ang. That aboundeth of money, riche.] Nonnius: Pecuniosorum, & locupletum proprietatem aperuit M. Tullius de Senect. à pecore pecuniosos, & à possessionibus locorum locupletes appellatos afferens, multaq; ditione ovium, & boum: quod tunc erat res in pecore, & locorum possessionibus, ex quo locupletes & pecuniosi vocabantur. Cic. 2. Ver. Pecuniosum hominem, quanvis sit nocens, neminem posse damnari. Idem 1. de Invent. In fortuna quæritur, servus sit, an liber: pecuniosus, an tenuis. Artes pecuniosæ. Martial. lib. 3: Artes discere vult pecuniosas.

Pecus, pecudis, sc̄eminini generis, & Pecus, pecoris, neutrī, omne animal quod sub hominis imperio è pabulo terræ passitur: ut boves, asini, equi, camelii, oves, capræ, & hujusmodi. [Πάταν παρημικής τύπος κεράρικήν. θριμμα, βοσκημα. Gall. Bestial. Ital. Bestiame. Ger. Wilder Thier dem Menschen dientlich. Hisp. Hato ò manada de ganado. Pol. Byd'lo. Vng. Barom. Ang. All manner of cattle.] Vattro lib. 2. de Re rustica cap 5: Qui gregem armentorum emere vult, observare debet primum, ut sint hæ pecudes ætate potius ad fructus ferendos integræ, quām jam expertæ. Plinius etiam elephantes pecudes vocat: Qui (inquit) cū elephanto cōgressus, gemino iactu pecudem exanimavit. q Invenitur etiam pecus, coris, pro multitudine pecorum, seu pecudum. Virg. 3. Aeglog. Dic mibi Dameta, cujum pecus, an Melibœi? Idem: Caprigenumq; pecus aullo custode per herbas. q Interdu pro ove. εργαστο. Plin. lib. 8. cap. 49: Est & in Hispania, & maximè Corsica, non dissimile pecori genus musimonum, caprino villo, quām pecoris vellere propius. Quintil. Cur in usum vestium sacerdoti pecori lanæ detrahuntur? q Interdu dicitur de quovis animante, quod humana lingua & effigie caret. ερθλο. Virgil. 4. Georg. Ignavum fucos pecus à præsepibus arcent. Horat. lib. 1. Carm. Omne quum Proteus pecus egit altos, Visere montes. q Pecus autem, quum in genitivo facit pecudis, nunquam accipitur collective: alioqui omnino eisdem habet significaciones: Dicitur enim de quovis animali excepto homine. Plinius lib. 8. cap. 7: Ipsiis animalis tanta narratur clementia adversus minus validus, ut in grege pecudum occurrentia manu dimovat, nequid obterat imprudens. Virgil. lib. 4. Georg. de apibus loquens: - & pecudum custodia tollers. Lucret. de pescib. Præterea genus humanum, mutaq;, natantes, Squamigeræ pecudes. Columell. lib. 8. cap. 3: Volatile pecus facilè custodiad decipit. Diciturq; pecus (ut docet Varro) à pes, quod pedibus sine ratione bruta ferantur. q Sunt qui dicant pecus, pecudis, olim fuisse masc. gen. quod apud Ennium lectum sit. Pecudi matito: poterimus tamen dicere, Marito, ibi esse substantivum, & figurare cum alterius generis substantivo cohærente. Legitur etiam pro eodem Pecu, & in numero plurali pecua: de quo suprà. q Pecuda etiam neutro genere in usu fuisse, veterum affitmat autoritas. Sisenna: Iumenta, & pecuda locis trepidare cōpluribus. Item Cic. de Repub. apud Nonium: Quum adhibent in pecuda pastores.

Pecū, hujus pecu, in plurali pecua, pecuum, pecubus. Antiqui dixerunt pro pecore. Plautus Ruden. Nō vides me referre uividum rēte, sine squamoso pecu? Idem Mercat. Nec pecua ruri pacere. neq; pueros nutricare, &c.

Pecorinus, a, um, Quod est ex pecore: [εργαστο. Gall. De bestial. Ital. Pecorino. Ger. Das vom Thier kommt. Hisp. Cosa de ganado. Pol. Zbid'la posil'i, Vng. Barombol valo. Ang. Of cattle.] ut Pecorina caro: quam & pecoream pecudinam, & pecuinam possumus appellare.

Pecorosus, a, um, Quod pecore abundat: [εργαστο. Gall. Abundant en bestial. Ital. Ch' abonda di pecore. Ger. Voll Thier. Hisp. Cosa de mucho ganado. Pol. Dostaini byd'lo. Vng. Barmos. Ang. Rich in cattle.] ut Pecorosa palatia, apud Propertium libro 4: Venit ad iuxitos pecorosa palatia montes, Et statuit

Zz 2 fessos,

fessos, fessus & ipse, boves. Statius 10. Thebaid. Cui foetura gregem pecoroso vere novavit.
Pecorarius, m.s. Qui pecua, sive pecora publica redimit, ut inquit Asconius. [ΤΡΑΝΟΚΑΙΘ. ΚΕΓΩΝ ΤΡΑΝΟΚΑΙΘ.] Romani enim vetustiores nihil in bonis aliud præter pecudes habebant. q. Est etiam pecorarius, qui pecorum curam habet, pecuarus. [ΤΡΑΝΟΚΑΙΘ ΝΟΥΔΟΣ.] Gall. Cardien de bestial, berger Ital. Pecorao. Ger. Ein Wochshirt oder der zu dem Wochs sogt hat. Hisp. Ganadero. Pol. Strof bydlicz. Vng. Barom gond nifelb, drg. Ang. A graser, that feedeth cattle.] August. lib. 15. de Civit. Hic erat pater habitantium in tabernaculis pecoriorum.
Pecuarius, iii, m.s. Qui pecora pascit, pecorarius. [ΤΡΑΝΟΚΑΙΘ. ΚΕΓΩΝ ΝΟΥΔΟΣ.] Gall. Berger. Ital. Pecorao. Ger. Ein Wochshirt. Hisp. Ganadero, o pastor de ganado. Pol. Krowiarz. Vng. Barom drg. Ang. A feeder of cattle.] Cic. 4. Ver. Mercator, an arator, an pecuarus.

Pecuarius, a, um. Quod ad pecus pertinet. [ΒΟΟΝΙΓΓΑΜΟΣ. Gall. Appartenant à bestial. Ital. Che serue à bestiame. Ger. Zu dem Woch gehörend. Hisp. Pertenciente à ganado. Pol. Bidlicz. Vng. Baromhoz tartoz. Ang. Belonging to cattle or bestial.] Plautus in Truculentus: Malè verit res pecuaria mihi apud vos. Colum. lib. 7. cap. 12: Pecuarius canis neq; tam strigosus aut pernix debet esse, quam qui das, cervosq;, & velocissima sectantur animalia: est autem Pecuarius canis, qui pecora, vel pecudes custodit à lupo voritate, & injuria.
Pecuarius, orum, n.s. Dicitur à pecu. [ΠΡΙΡΗΝΟΥ θαλάρι μικνημ. ΒΟΟΝΙΓΓΑΜΑ. Gall. Troupeau de bestial. Ital. Greggi grandi di pecore. Ger. Große schaaren oder haussen Wochs. Hisp. Hato de ganado. Pol. Stada bydlicz. Vng. Tisorda. Ang. Flockes of cattle.] Nominativus singularis est pecuare, vel pecuar per apostopen. Propriè autem pecuaria dicuntur magni pecudum greges. Persius: Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas. Virgil. 3. Georg. Solve mares, mitie in venerem pecuaria primus. Autor ad Heren. lib 4: Nam quum canes funguntur officiis Juporum, cuinam præsidio pecuaria credemus? q. Non nunquam pecuaria pro vestigalibus accipiuntur, aliiq; rebus omnibus, ex quibus populus habet prævērum. Diu enim hoc uno vestigali populus Romanus contentus fuit. Cicero de Claris Oratoribus: Insimulareturq; familia partim etiam liberi societatis ejus, quæ pecuaria de P. Cornelio L. Mum-mio C. S. redemisset, &c.

Pecuarius, riz, f.p. Dicitur ratio parandi, ac pascendi pecoris ut fructus ex eo percipiatur, quæ & Res pecuaria dicitur. [εργ. ΓΑΝΝΙ. Gall. Pasture, art of pasturage. Ital. Pastura. Ger. Der Ge-werb mit dem Woch umzugeln / die Gennetten vnd vnterhaltung. Hisp. El arte de vivir por el ganado. Pol. Połoczek wchowaniu bidla. Vng. Barommal valo kereskedés. Ang. The feeding or pasturing of beasts.] Varro libro 3. de re rustica, capite 1: Tres libros inititui, è quies duos scripsi, primum ad Fundaniam uxorem de agricultura: secundum de pecuaria, ad Turannium Nigrum. q. Est & pecuaria, locus in quo pecorum greges consistunt. [ΠΡΙΡΗΝΟΥ ΝΕΟΙΔΑ.] Varro libro 2. capite 1: Cujus nobiles pecuariæ in Brutii habentur. Idem in Praefat. libri 2: Quod è facilis faciam quòd & ipse pecuarias habui grandes, in Apulia ovianas. Non malè quis possit ex hisce Varronis exemplis pecuarias intelligere, ipsos pecudum greges: quemadmodum apud eundem Pecuariæ videntur accipi lib. 3. cap. 2: Vbi sic ait: Duo quum sint genera pastionum: unum agreste, in quo sunt pecuariæ: alterum villaticum, in quo sunt gallinæ, ac columbæ, &c. q. Pecuariam rem facere, significat armamenta, gregesq; aleæ, quæ res ad scientiam pastoris pertinet. εργ. ΓΑΝΝΙ ΙΓΖΑΣ.

Pecuum, Cato genitivo plurali protulit, ab eo quod est pecu. Autor Festus.

Peda, Vide P E D E S pedum.

Pedagium, & Guidagium, barbara vocabula, exponuntur in C. super quibusdam, ext. de Verb. sign. & ibidem Abbas, & in C. Innovamus de censibus.

Pedalion, Polygonum apud Dioscor. lib. 4. cap. 5.

Pedalis, Pedamen, Pedaneus, Pedarius, Vide P E D E S pedum.

Pedatim, Pedatio, Pedatum, Vide P E D E S pedum.

Pedemā, pen. prod. hujus Pedematis, ΠΕΔΗΜΟΣ, Genus saltationis Laconicæ in qua pedes in orbem ad nates torquebantur: de qua Lucia. in libelio εργ. ΙΓΖΑΣ. Iuven. Satyr. 11: Qui La-cedæmonium pedemate lubricat orbem. Alii legunt py-tismate.

Pedēpressim, Pedes, ditis, Pedester, Pedetentim, Pedica, Pediculus. Pedofolus, Pedisequus, Peditatus. Vide P E D E S pedum.

Pēdes, [Σ]ερπέλ. mīds. Gall. Les pieds. Ital. Pedi. Ger. Die Fuß. Bel. Deinen. Hisp. Los pies. Pol. Nogi. Vng. Lab. Ang. The feet.] Dicuntur quibus utimur in gradiendo, cuius nominativus singularis est Pes, à Græco πόδης. Pes autem totum dicitur quod

est à femore ad calcem: dividiturq; in coxendicem, femur, genu, femen, popliteum, crus, suram, & imum pedem, qui calx appellatur: dividiturq; in convexum pedis, quæ pars superior est: & calcaneum, quæ est pars posterior: item in volam, quæ est pars medii pedis cava: & plantam, quæ pars tota inferior est: præterea in digitos & ungues. A' vola pedis indita sunt cognomina Plancis, Plotis, Scauris, Pansis: de quibus suis locis. Ovid. 3. de Pont. Hæc dea non stabili quam sit levis orbe satetur. Quæ sumnum dubio sub pede semper habet. Idem 12. Metamorph. -pedibusq; virum proculeat equinis. Virgil. 9. Aeleg. Quò te Mæti pedes? an quò via ducit in urbem? Ad pedes servus. Ante pedes, à pedibus. Vide ad præposit. q. Suo se pede metiri: hoc est, facere sumptum pro facultatum suarum modulo. Horat. i. Epist. 7: Metiri se quenq; suo modulo ac pede, verum est Quoniam verò standi fundamentum pes est, factum est ut in ædificiis area, pes magnus dicatur. q. Pes etiam mensuræ genus est quo mensurantur terra, & continent quatuor palmos: hoc est, digitos sedecim. q. Item funis quo in navi tenditur velum. Virgilius lib. 5. Aeneid. Vna omnes ferre pedem. Plautus etiam remos navium pedes appellavit. q. Pedes etiam dicuntur legitimæ carminum dimensiones: ita dicimus carmen Heroicum sex habere pedes: Pentametrum, Phaleucium, & Saphicum, quinq; Metaphora videtur sumpta ab animalium pedibus. Nam quesmadmodum illa suis pedibus moventur, ita etiam carmina suis quibusdam incedunt pedibus. Aut certè à mensura genere, quod pedem vocari dimicimus, quòd carmina suis pedibus veluti mensuris quibusdam dimetiantur. q. Præterea pes vocatur sœdum capitis animal, à multitudine pedū. Plaut. in Cura. Ut musæ, culices, pedesq;, pulicesq;, Odio, & malo, & molestæ, bono usui estis nulli. Hujus diminutivum frequentius in usu habetur, scilicet Pediculus, sive pedunculus.

Pēdi, cūlūs, li, diminutivum, m.s. Parvus pes. [πόδιος. Gall. Petit pie. Ital. Picciol piede. Ger. Ein Fußlein. Bel. Ein Voeten. Hisp. Pie pequeño. Pol. Nogka. Vng. Labotka. Ang. A little foot.] Plin. lib. 9. cap. 28: Mollia sunt loligo, sepiæ, polypus, & cætera ejus generis. His caput inter pedes & in ventre: pediculi o stoni omnibus. q. Hinc pediculi vocantur, quibus fungi, pyra, mala, & hujusmodi sustinentur πύρα. Plin. lib. 22. cap. 23: Tutori res sunt fungi cū carne cocti, aut cum pediculo pyri. q. Item pediculus vermis in capite hominis, & in cæteris animalibus. [ΠΡΙΡΗΝΟΥ ΦΕΛΙΞ. Gall. Vn pou. Ital. Pidocchio. Ger. Ein tauß. Hisp. Piojo. Pol. Wesi. Vng. Terwe. Ang. A louse.] Colum. lib. 8. cap. 7: Pluma omnis è capite, & sub alis, atq; clinibus detergetur: illic ne pediculum creet, hic ne stercore loca naturalia exulceret. q. Pediculi quoque terræ scarabei terrestres ricino similes. Sunt & maris pediculi, teste Plin. lib. 32. cap. 7. & 8, ita dicti à similitudine pedicularum capitis, quibus ad varia medicamenta utuntur.

Pēdi, cūlātūs, a, um, ut Pediculata poma, quæ pediculos habent, quibus suspensi possunt.

Pēdi, cūlāris, lare, Quod ad pediculos capitis vermes pertinet. [ΦΕΛΙΞ. Gall. Appartenant à poux. Ital. Pertinente à pidocchio. Ger. Das zu den leiszen gehört. Hisp. Pertenciente à piojo. Pol. Wesi. Vng. Terwe. Ang. Of lice.] Hinc pedicularis morbus dicitur, cum corpus pediculus scatet. Græci φθεγγατον appellant. Nam φθεγγει, pediculum dicunt. De hoc Serenus: Noxia corporibus quædam de corpore nostro Progenuit natura, volens abrumpere somnos Sensibus, & monitis vigiles inducere curas. Hoc morbo interit Sylla Dictator.

Pēdi, cōlūs, sive Pediculosus, Qui capitis vermis habent, qui pediculi & non nunquam pedes appellantur. [ΦΕΛΙΞ. Gall. Pouilleux, plein de poux. Ital. Pedocchio. Germ. Lausig, vollteufen. Hisp. Cosa llena de piojos. Pol. Pel'en wsi. Vng. Terwe. Ang. Louse.] Plautus: Pediculosus, squallidus, ubi me vidit, caput scabite. Apud antiquos, teste Festo, aliquando invenitur pedecosus, per secundam vocalem in antepenultima. Titinnius: Rus de-trudetur pedecosus, squallidus.

Pēdi, olūs, dimin. Parvus pes, Nonius. πόδιος. Afranius: Excepto atq; ad ead nolo, nudo pediolo est pus.

Pēdi, cūlūs, li, dimin. Parvus pes. [πόδιος. Gall. Petit pie. Ital. Picciol piede. Ger. Ein kleines Fußlein. Hisp. Pequeno pie. Pol. Nogka. Vng. Lab. Ang. A little foot.] Plin. lib. 11. cap. 10: Si cooriatur procella, apprehensis pediculæ lapillis se librant. q. Quo tamen in loco castigationa exemplaria legendum docent. Apprehensi pondiculæ lapilli.

Pēda, Vestigium humanum præcipue pedis, inquit Festus. [ΠΡΙΡΗΝΟΥ ΗΙΚΚΕΙΘ. ΙΓΖΑΣ. Gall. Vestige, pas ou trace. Ital. Pedata humana. Ger. Ein fußspur/fußspur. Hisp. La pisada del pie. Pol. Sladzaj owocej. Vng. Lab. Ang. A pace or steppe.]

Pēdālis, ale, om. t. Quod est pedis sit Mæsa pedalis. [ποδίασ. Gal. D'vn pie. Ital. D'vn piede. Ger. Schüdig/das etnes schuhc tenge oder breite hat. Hisp. Cosa de longitud de vn pie. Pol. Na slopejzero-k. Vng. Egy lab wiomni. Ang. Of a foote, or of the measure of a foote.] Columel.

Columel. lib. 3: Pedale quoquoversus spatium sat erit inter semina clinqui. Idem Scobiculis pedalibus factis. Cic. 4. Academ. Quid potest esse sole majus, quem Mathematici amplius duodeviginti partibus Confirmant maiorem esse quam terram? quantulus nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis, Caesar. bell. Civil. Pedalibus lignis coniunctis inter se porticus integebantur.

Pedule, is, Scabellum, id quod sub pedibus praefat utilitatem. [τάναδος. Gall. Scabeas, scabelle, os petit banc. Ital. Banchetta, scabello deschetto. Ger. Ein Scabell / oder stütz das man vnder die füße setzt. Hisp. Escanochico, banquillo. Pol. Podnóżek. Vng. Samoly, lablat valo. Ang. Afoote stool.] Cornelius Fronto de vocab. differ. Pedale mensura est pedis. Pedule vero quod sub pedibus praefat utilitatem. Pedules fasciae apud Vlpian. l. 25. D. de aur. & arg. dici videntur eae, quibus pedes vincuntur. Cicero in Clodium ostendit apud Noniū: Tunc cum vincirentur pedes fasciis, quam calanticam capitii accommodares.

Pedāmēn, inis, n. t. & Pedamentum, ti, n. s. Fulcimentum, sive ad maiaculum quod arbusculæ adhibetur: sicut palus quo vitis sustentatur. [תְּרַנְּדָה מִשְׁבְּנֵת חֲרַפְּחָמָה. Gall. Vn eschala de vignes ou autre appuy. Ital. Pedamento, sostegno, appoggio. Ger. Ein bambusstangen / oder ein rebstiel. Hisp. Elredragon de la vid o otros arboles y otras cosas. Vng. Karo, tamai. Ang. Aproppe sett to hold up any thing.] Plinius lib. 17. cap. 20: Caltanca pedamentis omniaibus praefertur. Columella lib. 4. cap. 30: Pedaminum, jucorūq; & vitinum prospiciendorum tradenda ratio est. Varro lib. 1. de Rustica cap. 8: Quibus stat recta vinea, dicuntur pedamenta: quæ transversa junguntur, juga: ab eo quoque vineæ jugare.

Pedāneus, a, um, Pedalis. [πεδινός. Gall. D'vn pie. Ital. D'vn piede. Ger. Schüig. Hisp. Cosa de longura de pie. Pol. Nasłopej, sieroko. Vng. Egy labni. Ang. Of a foot.] Columella lib. 5: Et ideo in maritandis arboribus nemo minorem pedanea scrobem vitibus comparat. Hinc Bipedaneus, a, um, Tripedaneus, & hujusmodi. [πεδινός. Colum. lib. 1: Bipedanea humus arboribus quatuor pedum abunde est. Et lib. 4: Tripedaneis relicta spatiis, per quæ semina excoluntur. Et lib. 5: Semipedaneam consitis resoluta vitibus terram subjecere. ¶ Pedaneus judex. Qui à præside constituitur, ut minora judicia discernat: ita dictus quod is magistratus non vehatur curru, sed pedibus proficiscatur in forum. Gell. tamen lib. 3. cap. 18, negat pedaneum in hac significatione Latinum esse, Senatoresq; pedatos hōsce dicendos contendit, non pedaneos.

Pedārit, Senatores dicti sunt qui in Senatu sententiam non dicebant, sed ab alio dictam comprobabant, moventes se loco, & in partem ejus cuius sententiam approbabat, ambulantes. Propter quod qui ita faciebant, ita in sententiam pedibus dabantur. Et ab hoc instituto transeundi pedibus, pedarii sunt appellati. Cicero ad Attic. lib. 1: Est illud senatusconsultum summa pedatariorum voluntate, nullius nostrum autoritate datum. Ibidem: Et raptim in eam sententiā pedarii cucererunt. Sententia eorum, pedaria appellatur. Gellius pedarios existimat dictos fuisse Senatores, quod qui magistratum curulem non ceperant, pedibus in curiam proficiscerantur. Nam qui curulem magistratum gessissent, curru vehi solebant. Vide Gellium hac de re diffusè tractantem lib. 3. cap. 18.

Pedātim, adver. à verbo pedo, as. [χρήνοδας, βαδίω. Gall. Pas à pas. Ital. A passo, à passo. Ger. Fuß auf Fuß. Hisp. Passe à paso, de dos en dos. Pol. Węsco. Vng. Laban. Ang. Steppe and steppe.] Plin. lib. 11. cap. 45: Leo tantum & camelus pedatum gradientur: hoc est, ut sinister pes non transcat dexterum, sed subsequatur.

Pedātum, pedati, apud antiquos legitur pro repetito accessu: à verbo pedo, as, quo antiqui utebantur. Nonius: Pedato, positum invenitur pro repetitu, vel accessu, quasi per pedem: sicuti aunc vulgo dicitur, Tertio pedato. Cato Orig. lib. 1: Igitur tertio pedato bellum nobis fecerit: hoc est, tertio reversi, ut interpretatur Perottus. Cato Senex: In his duobus bellis alteras stipendio agric; parte multati, alteras oppidum vi captum, alteras primo pedato & secundo. Sosipater lib. 11. Instit. Gram. Item Cato in dissuasione foenoris. Tertio autem pedato, item ex foenore et discordia excrescebat: hoc est, tertia vice.

Pedātissim, tardè, paulatim, quasi lenta & tarda itione. [DN at. βαδίω.] Nonius.

Pedēs, peditis, Qui pedibus incedit: [τάναδος. Gall. Piezon, quo, va à pied. Ital. Pedone. Ger. Ein Fußgänger/Fußreiter. Bel. Ein Voetennest. Hisp. El peon hombre de pie. Pol. Piszi. Vn. Gialog. An. Afoote man.] sicut eques, qui equo vehitur. Unde milites qui pedibus stipendiis faciunt, pedites appellamus. Caesar 2. bell. Gall. Equitatum omnem, Germanosq; pedites, summæ velocitatis omnes, ad castra hostium præmittit. Virgil. 6. Aeneid. - seu quum pedes iret in hostem. Idem 10. Aeneid. Quū pedes incedit, &c. Curtius: Pedes agmen circumibat.

Pedātūs, [Vn. Labas.] Suetonius in Othono: Fuisse etiam traditur & mo dicere statuæ & male pedatus, pedibus male fultus:

Pedītātūs, tus, m. q. Peditum copiæ: sicut equitatus, equitū copia. [τάναδος. Gall. Bande, ou armée de gens à pied. Ital. Esercito a piedi. Ger. Ein Fußzeug/ein haussen Kriegsleuten zu Fuß. Hisp. El peonaje de hombres de pie. Pol. Piszi gotnier. Vng. Gialog sereg. Ang. A band of footmen.] Cic. 5. Philip. Tu civem sceleratum & peditum Gallorum & Germanorum exercitu, pecunia, peditatu, equitatu, copiis instrues?

Pedētēr, Qui pedibus iter facit. [τάναδος. Gall. Pieton. Ital. Pedone. Ger. Ein Fußgänger / der zu Fuß geht. Hisp. El peon. Pol. Piszi chodzaci. Vng. Gialog. Ang. Afoote man.] Martial. lib. 1: Abnuit in liquidis ire pedestre aquis. Apul. Qui modò in exercitum profectus est pedestre. q Dicitur etiam hic & hæc pedestris, & hoc pedestre. πεζός, ut pedestris exercitus, qui peditibus tantum constat, non etiam equitibus. Pedestres copia, Pedestrilia agmina. πεζοί διώμεις. Cic. 2. de Finibus: Ut si Xerxes cum tantis classibus, tantisque equestribus & pedestribus copiis Hellesponto juncto, Athoq; perffuso, maria ambulavisset, terramq; navigasset, &c. q Pedestrilia oratio prosa, & oratio soluta: ita dicta ab humilitate & simplicitate apparatus, quod ad gravitatem, & majestatem carminis non asfurgat. πεζός λόγος. Quintil. lib. 10. cap. 1. de Platone: Multum supra prolam oratione, & quam pedestrem vocant Græci, exurgit. Horat. ad Meccenatem lib. 2. Carm. tuq; pedestribus Di-ces historiis prælia Cæsaris. q Pedestrilia iter, idem quod terrestre. Vlpian. lib. 1. D. de fluminibus. Cicero item ad Attic. Si pedestre iter impediatur, non ideo minus iter navigio deterritus sit. q Pedestrilia auguria dicebantur quæ à lupo, vulpe, serpente, equo, & cæteris animalibus quadrupedibus sumebantur, πεζοὶ οἰωνοί.

Pedētētim, adverbium compositum à pede, & tento, tas. Idem quod sensim, vel paulatim. [DN at. ρετρόν ποδας, βαδίω. Gall. Peu à peu, tout bellement, pas à pas. Ital. Più piano, poco à poco. Ger. Fuß für Fuß/gemäßlich/habschöpft. Hisp. Pie ante pie, poco a poco. Pol. Labko, noga maciąca. Vng. Lassan lassan. Ang. Steppe by steppe, little and little.] Cic. lib. 1. Offic. Sim minus, sensim erit, pedentimq; facies dum. Tere. in Phor. Di bene vertant quod agas, pedentim tamen, quod Donatus exponit pro cauté.

Pedīcā, penult. corr. f. p. à pede, Laqueus quo pedes illigantur. [Ὥρη μοκέσι. τιθην. Gall. Piege, lacs à prendre les bestes par le pied. Ital. Laccio, rovogna. Ger. Ein härtien/fußstrafe. Hisp. La pihuela, o laxo. Pol. Sidl' o. Vng. Kaloda, beko. Ang. A share to catch the feet, a fetter or shackle, a gyne.] Virgil. lib. 1. Georg. Tunc gruibus pedicas, & retia ponere cervis. Livius lib. 21: Velut pedica capta hærenter.

Pedīcīnūs, Prisca dictio est, cuius hodie significatio ignoratur. Legitur apud Catonem de Re rust. cap. 18: Verba ejus sunt hæc: ibi foramen pedicinis duobus facito, biq; arbore pedicino in lapide staruit. Sunt qui putent diminutivum esse à nomine pes: sed huic loco hoc non satis videtur congruere.

Pedīcūlāris, Pedicosus, Pediculus, Pediolus, vide suprà post vocem Pedes.

Pedīsēquūs, unico s, m. s. Qui dominū sequitur: & pedisequa, quæ dominam sequitur. [τάναδος. Gall. Vn vallet qui va après son maître. Ital. Che seguìa il patrono. Ger. Ein Diener se seinem Herren auss dem fuß nachtrittet. Hisp. El que acompañana el su señor. Pol. Sl' uga piszo iapanem chodzaci. Vng. Vr vtan iaro golza. Ang. A servant always following his master.] Plaurus in Mil. Pedisequus tibi sum. Cicero ad Attic. lib. 2: Qua mihi videtur una conciūcula clamore pedisequorū nostrorum esse peritura. Idem pro Domo sua: Concilari hūc à pedisequis jussit. Terent. in And. Accedo ad pedisequas, quæ sit rogo. Autor ad Heren. lib. 4: Virtutis pedisequæ sunt divitiae.

Pedītātūs, vide Pedes, peditis, in Pedes, pedum.

Pedo, as, Vado, à quo Repedo, quod est quasi pedem refero, redeo. [τάναδος. Gall. Aller, cheminer. Ital. Andare. Ger. Gehn. Hisp. Andar, ir. Pol. Ide. Vn. Larok. Ang. To go, to walk.] Lucil. Redisse, ac rediffe, ut Romam vitet. q Pedare ponitur etiam, pro viti vel alteri arbusculæ sustentaculum adhibere. [χαρακτηρ. Gall. Eschalasser vne vigne. Ital. Mettere palo alle viti. Ger. Die Räben oder etwas anders fixen. Hisp. Ponere radígron à la vid. Pol. Pruwicenac latora sy. Vn. Meg karosjom, samogatow. An. To proprie vpi a wine.] Vnde vineæ pedatae dicuntur. Plin. lib. 17. cap. 21: Aut pedatae vineæ simplici jugo. Colum. lib. 4. cap. 12: Putationem sequitur jam pedandæ vineæ cura.

Pedātūs, a, um. Sustentaculo sive pedamento firmatus, ut vinea pedata. [τάναδος. Gall. Sonstenu, appuyé. Ital. Sostentato. Ger. Gestütet. Hisp. Soñenido. Pol. Dotik prizwiazani. Vng. Meg karoxott. Ang. Prop ped, bolden vpi with a proppe.] q Quandoq; etiam pedatus dicitur cui sunt pedes: sicut à manu Manuleatus. [χαρακτηρ. Sueton. de Othono: Fuisse traditur & modicæ statuæ & male pedatus, calvusq; id est, distortis pedibus.

Pedācio, s. t. Dicitur quum pedamentis vinea fulcit. [χαρακτη-

sc. Gall. sustentement appuy, eschafnement. Ital. sustentamento, pedamenio. Ger. Stützung/oder der stütet. Hisp. Obra des sostener la vid y de ponor rodri gón a la vid. Pol. Naschnie. Vng. Karoxas. Ang. A proping of wines.] Colum.lib.4.cap.12:ldq; jugum intra quantum pedem conveniet allevari, dum se vinea corraboreret in pedationem.

Pédum, di, n.s. Pastorale baculum, seu virga incurva qua pecudum pedes detinentur. [ΠΔΜ ματίχ, λαρνάς: Λθ., καλαμάρωψ. Gall. Vnchoulette. Ital. Bastone di pastori. Ger. Ein Hirtenstab. Hisp. El gancho o cayado de pastor. Pol. Suflapasterska. Vng. Baran fogó. Ang. A sheepooke or crooke.] Virgil.5. Aeglog. At tu sume pedum, quod me quum sspē rogaret, Non tulit Antigenes.

Pedo, dis, pepedi, n.t. Crepitum ventris emitto. [πιέσθε, βδίν. Gall. Peter, faire vnpet. Ital. Pettegiare. Ger. Beisen/ ein furz oder schüs lassen. Hisp. Peir. Pol. Pierde bidge. Vng. Fingom. Ang. Tofart.] Horat.1. Serm. Satyr.9: Nam dispolis sonat quantum vesica, pepedi. Martialis: Nil aliud video quo te credamus amicum, Quād quād me coram pedere Crispe soles. Hinc peditus, crepitus ventris apud Sosipat libro 2. Grammat. q. Hujus composita sunt, Impedō, & Oppedo: de quibus suis locis.

Pedo, pedas, Pedum, Pedusculus, vide Pes.

Pedulus, Vlpian.in tit. de Aur. & argent. leg.l.argumento, facias curules appellat.

Pégānōn, πάγανος, Herba eīt Diosc. lib.3. quam Latini ruāam appellant.

Pégmā, matis, pen. cor. n.t. πάγμα: Hoc est, à pangendo, sive componendo. Machina quādam est lignea in qua statuē collocantur, & quasi figurantur ad illas sustinendas. Interdum πάγμα cum ludicris producebantur in scenam, cum pueris etiam cōsidentibus, ex linguis & tabulis quācōstabant vario picturæ genere. Pegmatis formam Seneca ad Lucilium his verbis describit: His (inquit) annumeres licet machinatores qui pegmata ex se surgeantia excogitant, & tabula ta tacita in sublime crescentia, & alias ex inopinatis varietates, aut dehiscentibus quā cohārebant: aut quā distabant, sua sponte cohārentibus: aut iis quā eminebant, paulatim in se residentibus. Joseph.lib.7. de Bello Iudaico: Maximè aut erat stupor machinatarū quā portabantur, sive pegmatum fabricatio, pro quorum magnitudine viribus portantū occurrentes timebant. Multa enim in tertium nidum, quartumq; surgebant, & magnificentia fabricæ cum admiratione delebat. In illis machinis simulacrum belli representatum fuisse significat, ut alii capere viderentur, & per singula pegmata duxerūt urbis agebatur, ita ut captus fuerat ordinatus. Qui aut in his machinis depugnabant, à Suetonio pegmata vocantur. Tradunt Claudium obiecisse aliquando bestiis, qui pegmata in scenam parum feliciter produxisseant. Plin.lib.33.cap.3: Princeps Caius in circō pegma duxit, in quo centū & viginti quatuor argenti pondo fuere. Festus scribit, pegmata esse ex ære, aut marmore armamenta, quā ut plurimum in atris, quandoq; in porticibus aulisq; affigebantur, majorum, aliorumq; fortium virorū gesta certius quām pictura ostendentia. Martial.lib.12: Et crescunt media pegmata celsa via.

Pegrina, vitis nigra apud Diosc.lib.4.cap.195,

Pējero, ras, pen. cor. n.p. Falso & ani mo fallendi iuro, juramentum nō servo. [ΝΙΨΙ ΥΓΕΙΝη, libab leshār ॥ ΝΙΨΙ ΥΓΕΙΝη, ιπερζιν. Gall. Se pariser. Ital. Giurare il falso. Ger. Ein falsches Eide schwören. Bel. Einen valschen Eed schwören. Hisp. Jurar falsoamente. Pol. Falſi wie präfigám. Vng. Hamissan eikwzem. Ang. To forswere himself by a false othe.] Cic.3. Offic. Non enim saltum jurare, pejerare est: sed quod ex animi tui sententia juraris, sicut verbi concepit more nostro, id non facere, perjurū est. Idē pro Rose. Comœ. Qui mentiri solet, pejerare consuevit. Martial.lib.7: Nec crudelit pejrate de turdo, Et ostreorum rapere lividos cirros. Iuris pejerati poena. Horat.2. Catō. Ode 8. Plaut. in Asin. Nam siquid fecit scelerate, pro illo lingua pejerat. Laetant. libro 1: Ergo aliqua potestas est quācō pejerantes deos puniat.

Pējōr, pejoris, & pejorare, vide Malus.

Pēlāgūs, pen. corr. rām masculini quām neutri generis, propriè profundum maris significat. [Πέλαγος, πιλαγός. Gall. La mer creuse, la haute mer. Ital. Mare. Ger. Die tiefe des Meers. Hisp. Mar. Pol. Ḡebokosz morska. Vng. Ā terenek melfsze. Ang. The sea or botome of the sea.] Etymologici pelagus dictum volūt, quālī πιλαγός, quād sit πιλας η γῆ: id est, procul à terra. Tametsi etiam pro quovis mari accipiatur. Valer. Flac.lib.1. Argon. O' quantum terrę, quantum cognoscere cœli Permissum est, pelagum quantos aperimus in usus! Plin.lib.10. cap.32: In reliquis partibus est quidem mitius pelagus. Virg.3. Aeneid. hic pelagi tot tempestatibus actus, &c. Ibid. Treis adeò incertos eæca caligine soles Erramus pelago.

Pēlāgūs, a, cum, πιλαγός. Gall. De mer. Ital. Di mare. Ger.

Des Meers / oder auf dem Meer. Hisp. Cosa de mar. Pol. Morze. Vng. Tengeri. Ang. Of the sea.] Quod in mari vivit, sive etiam quod est ex mari. Colum. lib.8. cap.17: Cæteri saxatiles, aut pelasgici: satis ex his, sed ex recentibus melius pascuntur.

Pēlāgūs, a, um, πιλαγός. Idem Varr.3. de Rust. cap.3: Sic nostra ætatis luxuria propagavit leporaria: at piscinas protulit ad mare, & in eas pelagos greges piscium revocavit. Pēlāgūs, f.p. πιλαγία. Pisces est ex genere concharum, qui & purpura dicuntur, in mediis faucibus succum habens tingens lauis laudatissimum, qui ab eo pelagum dicitur: sicut a buccino alio concharum genere, buccinum appellatur. Plin. lib.9. cap.37: Purpura alio nomine Pelagia dicuntur: earum genera plura, pabulo & solo discreta. Idem lib.9.cap.38: Buccinum per se damnatur, quoniam fucum remittit. Pelagio admodū alligatur, nimiq; ejus nigritate dat austritatem illam, nitoremq; qui queritur cocci.

Pēlāmīs, dis, f.t. Thynnus qui nondum excessit annū. [πιλαμίς, 4. Gall. Pelamide ou thon. Ital. Palamita, pesce tuono. Ger. Ein junger unerwachsener Meerfisch von der art des Thynn. Hisp. Especie de atun. Ang. Tunnic fish.] Nam pelamides primò, post annum thynni vocantur. Dictam autem volunt pelamidem, πα-εγ. τὸ τὸ πιλάρη πλόεν, quād in luto moretur. Plin.lib.9.cap.15: Limosa à luto pelamides incipiunt vocari, & post annū thynni. luven. Satyr.7: Quod vocis premium? Siccus petasunculus, & vas Pelamidum. Varia pelamidum genera enumerantur à Plin.lib.32.cap.ult. ex quibus reliqua omnia magnitudine excedit orcyon.

Pelani, Panes communes, qui diis omnibus sacrificabantur: siebant illi ex tenuissima farina.

Pēlārgūs, m.s. [ΠΑΛΑΡΓΙΝη, chafidah. πιλαργός. Græcē, Latinē cico. nia dicitur. Gall. Cicogne. Ital. Cicogna. Ger. Ein storck. Hisp. Cigüena. Pol. Boçian. Vng. Estryagolia. Ang. A stork.] Inde Pelargici nomi ab Aristophane dicti, quasi ciconiarie leges quibus liberi parentes atere jubentur: id quod in jure quoq; cāutum est. Ideo in sceptris regis antiqui ciconiam sculpere solebant in summo: in infimo autem hippopotamum animal improbissimum: significare volentes justitiae obnoxiam esse violentiam: cujus justitiae symbolum est eiconia, quācō parentes senio confectos atere, humerisq; gestare in volatu creditur. Vide quo de hoc annotavimus in dictione ANTIPELARGEIS.

Pēlāgōs, πιλαργός, Frutex est lauri foliis: unde à Græcis ἀφροδιτης appellatur. [Ger. Singrún/oder Ingtrún.] Quo nomine etiam Latini utuntur. Vide Plin. lib.15. cap.ult. Hebarii Laureolum appellant.

Pēlechinius, πιλέχης. Herba est in segetibus nascens, que alio nomine Secundaria appellatur. Plin.lib.27.cap.12.

Pēlicanus, m.s. [πιλεκάνης. Gall. Pelican. Ital. & Hisp. Pellicano. Ger. Ein Pelican / oder Eßfelsen. Pol. Pellica. Vng. Puplikas. Ang. A pelican.] Avis Aegyptia. Nascitur in solitudinibus, maximè Nili fluminis. Duo autem sunt pelicanorum genera, ut docet Hieronymus: unum volatile, aliud aquaticum. Haec aves crebris istibus rostrorū dicuntur occidere parvulos suos, eosdemq; in nido occisos à se, lugere per triduum. Postremò matrem scipiam graviter vulnerare ajunt, & sanguinem suum super filios fundere, quo illi perfusi reviviscunt. A Græcis etiā διαδρογλάσσης dicitur, quād rostri istibus arbores pertundat. Aelianus lib.15. pelicanos eosdem facit cum plateis.

Peliomata, Ea ferē, quācō & Hypopia & sigillata apud Paul. Aegin.lib.3.cap.24.

Pēllix, hujus pellacis, adjективum, pen. prod. genitivi, om. t. Qui per blanditias aliquem decipit. [ΠΙΛΙΞη, mephatticē. πιλαργός πιλαύς, πιλαργός. Gall. Affronteur, qui trompe par belles paroles. Ital. Lusinghiero, ingannatore. Ger. Beträugig mit Leblosen vñ glatten worten. Hisp. El que mucho attrahe halazando, lijéngiero. Pol. Osukanie l'agolnie sl'owki. Vng. Hizel kódó t'sya lard. Ang. That allureth and deceiuth by faire wordes.] A' verbo pellicio, quod est fraudandi causa aliquem allicio. Virgil.2. Aeneid. invidia postquam pellacis Ulyssi (Haud ignota loquor) superis concessit ab oris.

Pellaciā, f.p. Fallacia, illecebre. [ΠΙΛΙΞη, mirmalā, ΓΑΙΗΓΡΙ, tarmith. ιππαγή. Gall. Tromperie, allechement decevant. Ital. Inganno. Ger. Einführung in betrug/überleitung. Hisp. Halago, enganno. Pol. Obłudnośc, osukame. Vng. Hizel kódó t'syalard sag. Ang. Afuire speaking to deceive.] Virgil.lib.4. Georg. Verum ubi nulla fugā reperit pellacis. Lucret.lib.2: Subdola quum ridet placidi pellacis ponti.

Pellēx, pellicis, f.t. ut inquit lureconsultus. Illa vulgo appellatur, quācō cum eo cui uxori sit, corpus miscer. [ΠΙΛΙΞη, pilighe/sch. πιλακή, πιλακή. Gall. Celle qui abuse de la partie legitimate d'vn mari. Ital. Adultera. Ger. Ein Ehebrüch / die bei einem Ehemān geuechten sitzt eines Ehemān bur. Hisp. La combleca de la mujer casada. Pol. Kurwajsonam liezaca. Vng. Safarina kúrúa. Ang. A wedded manes harlot.]. Inde apud Oratores & Poetas, pellēx nō tam viri, quām uxoris nuncupatur. Cic. in Orat. pro Clugnt.

Vxor

Vxor generi, nov̄erca filii filiæ pellex. Deelam. in Cic. Filia matris pellex, tibi jucūdior atq; obsequenter quām parenti pat est. Ovid. Epist. 9. Nomine deposito pellicis, uxor erit. Concubina verò est, quæ cum cælibe viro sine nuptiis locum tenet uxor, quæcum Græco vocabulo παλλαχ, pallacæ appellamus. Suetonius de Vespa. Inde quieti vacabat, accubatæ aliqua palacarū, quas in locum defunctæ Cænidis plurimas constituerat. Iustinus quoq; Cyri pallacem nominat, licet vitio libratorum pellicem scriptum reperiatur. Dicitur quoq; pellex de masculis, cum quibus mariti relatis conjugibus concubunt. Cic. in Salust. Omnim cubiculorum pellex, & idem postea adulter. Suetonius in Cæs. Praeter ea actiones Dolabellæ, in quibus eum Dolabella pellicem reginæ dicit. q Pellex Latinum nomen est à pellico, quod est blandiendo decipio: quia blandiendo virum ab uxore seductum.

Pellīcātūs, tus, m. q. Actus quem pellex exerceat: sicut concubinatus quem concubina. [παλλαχ. Gall. Solicitation du mariage d'austray. Ital. Il tener donna à sua posta, che si dice proprio di marito. Ger. Das Huren und Buben wesen eines Ehemanns mit einem Rebewerb. Hisp. Maldad de combileca de mujer casada. Pol. Kurewōl. Vn. Vng. Safarinazag, kurnahas. Ang. Alluring or illyfor company that a wedded man liveth with a strompet, adulterie.] Cicer. 2. Offic. Ab ea enim est ipse propter pellicatus suspicionem interfactus.

Pellīcēo, ces, pellicui, quanquam raffissimè legitur: invenitur tamen apud Columellam in Præfatione lib. 8, pro blanditiis imperare, nisi locus corruptus est. [Ger. Eine mit glatten wortbereden/überreden/betören. Pol. Lagodnie namawiam. Vn. El tſalagatom el hirbsetdm el ggyðgeidm.] Nunc verò (inquit) quum ple- riq; sic luxu & inertia diffluant, ut ne lanifici quidem curam suscipere dignentur: sed domi sedentes confessas vestes fastidio habeant, perversaq; cupidine pretiosiores alias à viris pellicant, quæ gradi pecunia, & totis penè censibus redimuntur, nihil mirum est easdem turis & instrumentorum agrestiū curs gravari.

Pellīcio, is, pellexi, pellectū, act. t. Blanditiis in fraudē induco, allicio, illicio. [πατάχ pittāh. ιπτούρωμα, ιφέληγμα, αεσοτήγμα, ωτόν. Gall. Induire & attaire par belles paroles, amadouer. Ital. In ganare lusingando. Ger. Unreicher/loch. Bel. Untoč. His. Atraher cōhalagos, engānar halagādo. Pol. Do vpatku prjtwodze, zwđze. Vn. Edzgetefel el hitbgerād el tsalagatom el ggyðgeidm. Ang. To inty se and allure by faire wordes.] Terent. in Phorm. Is senem per epistolam pellexit. Cicer. 1. de Orator. Majorem partem sententiārum sale tuo, & lepore, & politissimis facetiis pellexisti. Componiturq; ex per, & lacio, mutatis l in r, & a in r. Festus: Lacit, decipit, inducit. Lax, lacis verò fraus est. A lax, lacio fit: unde & Laclio, as: & composita, Allicio, Elicio, Illicio, & alia. Legitur quoque Perlicio apud Liv. 4. pro eodem: Negotium (inquit) datur, ut quos quisq; posset ex collegio Tribunorum ad intercessionem perlicerent. Perlicio tamē, & pellexi & pellectus magis in usu sunt quām perlicio, aut peilexi. Perleetus verò in ista significatione nequaquam haberi puto, sed Pelleetus tantum, ne à perlego putaretur.

Pellīcātōr, oris, m. t. Qui blanditiis aliquem in fraudem pelli- cit. [πατάχ mephattēb. οργωμός. Gall. Trompeur sous beau sem- blant, amadoueur, enjauleur. Ital. Lusinghiero. Ger. Ein antreicher/lo- der einer mit süßen worten überredet. Hisp. El que atrahe con ha- lagos. Pol. Ten ktori l'agodnie do vpatku in ſieg prjtwodze, zwđze. Vn. Edzgetefel hitbgerād, tsalagato, ggyðgeidb. Ang. An allurer or intyfer by faire wordes.] Festus.

Pellīs, hujus pulsis, f. t. dicitur quum est à carne separata, quæ cutis anteā dicebatur. [πυρ hor. dieka, δρε. Gall. Vne peau, vne panne. Ital. Pelle. Ger. Ein haut oder fäte. Bel. Ein vete. Hisp. La pe- liza o cuero. Pol. Skora. Vn. Bbr. Ang. The skinne, an hide, a pelle.] Iuxenal. Sat. 10: Diffimilemque sui deformem pro cute pel- lem. Cic. 1. de Natur. deor. Quam tu nunquam, ne in somnis quidem vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo. Virg. 8. Aeneid. quæcum fulva leonis Pelis obit torum. Idē 11. Aeneid. Cur pelvis latos humeros erecta juvenco Pugnatori operit. q Quiuscere in propria pelle, est contentum esse sua sorte, nec quicquam supra vires affectare. Horat. 1. Serm. Satyr. 6: Vel meritò quoniam in propria non pelle quiessem. q Sub pulibus esse: hoc est, in castris stativis. Cic. 4. Academ. Vnō multum imperatori sub iplis pulibus otii relinquatur: q Dicta pulvis (ut quidam purant) à pellendo, quod externas injurias tegendo repellat. Hæc postquam concinnata est ad calcenos, & cætera opera facienda aluta dicitur. Varro: Pafceo- lus, facens est ex aluta factus.

Pellīcullā, æ, diminut. Parva pelvis. [διεργίνον. Gall. Petite peau. Ital. Pellicina. Ger. Ein heutlin oder fätin. Hisp. Peleja pequenna. Pol. Skorka. Vn. Bbrdske. Ang. A thinne skinne or vine.] Cicer. pro Murzen. Atque ille homo eruditissimus, ac Stoicus stravit pelliculis hædinis lectos Punicanos, & exposuit vasa Samia: quasi verò Diogenes Cyricus esset mortuus, &c. q Continet-

re se in pellicula, proverbii est, intra suā sortem se continere: Martialis lib. 3: Lusilli, satis est: sed te mihi crede, momento. Nunc in pellicula cerdo tenere tua. q Curare pelliculam, est corpus suum molliter tractare. Horat. 2 Serm. Satyr. 5: ire domum atq; pelliculam curare jube. q Veterem pelliculam retines: hoc est, pristinos mores. Persius Satyr. 5: Sin tu quum fueris nostræ paulò antè fatinæ, Pelliculam veterem retines, & fronte politus Astutam vapido servas sub pectori vulpem, Quæ dederam suprà repeto, funemq; reduco.

Pellīceus, a, um. Quod est ex pelle, ut Vestis pelliccia. [διεργά- το. Gall. De peau, fait de peau. Ital. Di pelle. Ger. Von häuten/bet- gen. Hisp. Cosa de materia de pelleja. Pol. Kožuch. Vn. Kodmen košok. Ang. Of a skinne.] Hieron. contra Iovin. Dejecti in valle lacrymarum, tunics consutis & pelliceis vestirentur. q Dicitur & pellicius eadem significatione. Lampridius in Helio- gab. Sella pellicia.

Pellītūs, ta, tum, pen. prod. Quod pelles habet, vel pellibus te- etum est. [διεργάτης. Gall. Qui est couvert de peaux, ou fourré de pannes. Ital. Pelliçatio. Ger. Mit betzen oder fäten bedeckt. Hisp. Vestido de pelle, ss. Pol. Wkore albo tkoguck obliezoni. Vn. Bbr. Bbrds kožmenos. Ang. That is covered or furred with skinnes.] Proprietus li. 4: Pellitos habuit rustica chorda patres. Horat. 2. Carm. Ode 6: Dulce pellitis ovibus Galci & Flumen, & regnata pe- tam Laconi Rura Phalanto,

Pellīcūlo, as, pen. prod. Pellibus alligatis obturo. [ιαρθρογέ- το. Gall. Conurir, ou estoupper de peaux ou de cuir. Ital. Coprire con pelle. Ger. Mit einem fäl vermachen oder verstopfen. Hisp. Cubrir o tapar con pelle, ss. Pol. Skora kožuchem jatikam. Vn. Bbr. meg buritom: meg bbrbždm. Ang. To furre or couer with skinnes.] Columell. lib. 12. cap. 46: Vas operculatum pelliculant. Ibidem cap. 39: In alia vasa deliquerat, & confessum opercula gypsare, & pelliculare.

Pellīo, m. t. Qui vestes pelliceas & alia ex pellibus opera facit: [διεργομελετης. Gall. Pelletier, peaucier. Ital. Pelliçaro, valotaro. Ger. Ein Kürsner/Betzmacher. Hisp. Pelletero. Pol. Kursniers. Vn. Szödz. Ang. A Skinner or furrier, a peltmunger.] Plaut. in Menach. Q: aisi supelle pellionis, palus palo proximus est.

Pellōlis, pepuli, pulsus, act. t. percusio, ferio. [Πυρ hidbiach, ιπτάν hidhach, ιπτάν dachaph. οργωμάτων, κόπων. Gall. Pouffer, de- bouter, chaffer. Ital. Percuotere, scacciare. Ger. Schlähe/treffsen/auf- treiben/hintossen. Bel. Glaen/clopen/verdrüvven/wijagen. Hisp. Herir, empuxar. Pol. Wipicham, wiganiam, wibyam. Vn. Bbr. veidm. Ang. To expell or put out.] Ter. in And. Tûne has pepuli- sti foires? q Aliquando ponitur pro abigo, extrudo, ιλαύρα, άγω. Pelle animo timorem: mox aderit gnatus. q Iungitur etiam ablative cum præpositione à: ut Pelle hunc à foribus, apud Plautum in Amphit. Item cum præpositione de, ut Non potuit pelli de ea sententia: Item cum è vel ex: ut Pellere al- quem è foro vel ex templo. Nonnunquam etiam sine præposi- tione: ut Pelle patria, civitate, regno, agro, sedibus, &c. Iungitur etiam accusativo cum præpositione in Cicer. 2. de Oratore: In exilium pulsus est. q Ponitur interduth pro exa- gitare, affligere. Cicer. ad Nigidium lib. 4. Epist. Quanquam enim nulla meipsum privatim pepulit insignis injuria. q Hinc fiunt Pulso, pulto, pulsus, & nonnulla alia quæ suis locis ex- plificantur. Item composita Appello, Compello, Depello, Ex- pello, Impello, Propello. q A supino pulsus fit frequentativū Pulso, as, de quo mox.

Pūlūs, hujus pulsus, m. q. Impulsio, motus, ictus, verberatio: [Πυρ maddiach, ιπτάν hitdakkaph. ουτάν taphás. ουτάν, ογ- πτώ, οργωμάτων, κόπων. Gall. Pouffer, heurter, frapper. Ital. Battere, per- cussore. Ger. Häufig schlagen oder stoßen/treyben. Hisp. Herir. Pol. Tego bye, tluke, kol'ace. Vn. Widgeom, verðgeidm, zorgelidm. Ang. To thump, to strike, to knocke.] Cicer. 6. Verr. Sex lictores circumstunt, valentissimi ad pulsando verberandoq; ho- mines exercitatissimi. Terent. in Adelph. Sed quis hoc ostium

pulsavit? Virgil. 4. Aeneid. cui nubibus atris Piniferum caput & vento pulsatur & imbr. q Transfertur & ad animum. Plautus in Epid. Id ego experior, cui in unum multa confluunt quæ meum pectus pulsant. q Interdum pulsare ponitur pro violare, lacerare. Virgil. lib. 12. Aeneid. Pulsato referens infesto fœdere divos. q Pulsari item dicuntur fides vel instrumenta musica, quum chordæ digitis, vel plectro atrectantur, ut sonum edant, x̄x̄s. q. Virgil. 6. Aeneid. Iamq; eadem digitis, jam peccine pulsat ebuno. Campana quoque pulsari dicitur, quum aut restibus, aut pedibus impulsa, aut malice ita sonum reddit. Pulsari ponitur aliquando pro conveniri, & in judicium vocari. Cicero. Ver. 5: Pro decuma quum pulsatus à Venerio esset, dedit H. S. sedecim millia. Vlpius. l. 11. §. 10. D. de interrog. in jur. fac. Qui interrogatus respondet: sic tenetur quasi ex contractu obligatus, pro quo pulsabitur. Hotom.

Pūlsāns, vis. part. [WUPTophis] [Dnoghen.] Iuven. Sat. 9: & cum lufore catello Gymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. - extantiaq; haurit Corda pavor pulsans.

Pūlsātūs, a, um, aliud part. Verberatus. [TOM muchchelb. ó x̄x̄s. Ó s̄s. ó b̄s̄s] Gall. Frappé. Ital. Percesso. Ger. Hestig gestossen/geschlagen/getrieben. Hisp. Herido. Pol. Zil' ugoni, ubiti. Vn. Meg vittoge: bi, verettebi, Zorgerterbi. Ang. Striken, knocked, beaten.] Plinius lib. 12. cap. 9: Pultata fluctibus arbores. Aequor pulsatum remige, Ovid. 3. de Ponto. Saxa pulsata, Virg. 3. Aeneid.

Pūlsandūs, a, um, āx̄x̄s̄s̄s̄s̄, b̄s̄s̄s̄s̄, ut Aica pulsanda equis, Ovid. 3. Amor. Eleg. 14.

Pūlsatiō, onis, f.t. pulsandi actus. [x̄x̄s̄s̄s̄] Gall. Frappement, heurlement. Ital. Percuotere, percosso. Ger. Das schläben / flossung. Hisp. Herimento, horida. Pol. Tl' ugenie, kol' atanie. Vng. Zörgetes wozetes, veres. Ang. A thumping or knocking.] Liv. lib. 3: Ea maiore cum sonitu quam vulcro ullo, pulatio scutorum parumper succedentes Romanos tenuit. q Ceterum inter pulsationem & verberationem hoc interesse Ofilius docet: verberare est cum dolore cedere: pulsare sine dolore. -

Pūlsatōr, oris, m.t. [WUPTophes] [Dnoghen. x̄x̄s̄s̄s̄s̄] Gall. Frapper. Ital. Chi percotere. Ger. Ein schläger. Hisp. Heridor. Pol. Byaci, brjakataci. Vng. Zorgerb, webgetö verd. Ang. A thumper or knocker. J Valer. Flac. 5. Argon. cithare pulsator Apollo. q Humanus composita sunt Compulso, Expulso: quoruin significata suis locis traduntur.

Pūlsatiōes venæ, à quibusdam appellatae spiritus semitæ: quas medici Græco vocabulo Arterias vocant: θεματι. Agitantur enim illæ perpetuo quodam pulsu ex systole & diastole cordis proficidente.

Pūlto, as, n.p. pulso, fiti; à supino pultrū, quo antiqui utebātur. [T̄C̄N hicchâb. T̄R̄T̄N huthdaképh. WUPTaphás. áx̄x̄s̄s̄, w̄c̄w̄. x̄x̄s̄s̄s̄. Gal. Pusser, frapper, heurter. Ital. Percuotere, picchiare, sbattere. Ger. Hestig oder vtet troffen. Hisp. Herir. Pol. Vslawniel' uke kol' face. Vng. Zorgerb, verdb wozesb. Ang. To beat or knock at.] Plaut. Pultando confregi fores, Terent. Cesso jam pulta-re ostium.

Pēllōs, sive pellus, i. x̄x̄s̄. Avis est ex genere ardeolarum, ita dicta, ut putant, ab adverbio x̄x̄s̄, quod est propè, quod mi-nus altè volet quam exterae ardeolarum species. Plin. lib. 10. cap. 60.

Pelluccēo, ces, antepen. prod. luxi, n. f. Transluccēo, quasi perlucceo. [WUPTophiāb. Áx̄x̄s̄s̄s̄. Gall. Reluire, être clair en sorte qu'on voie à travers. Ital. Trasparire, risplendere. Ger. Durchschein, durchsichtig seyn. Hisp. Transluxir. Pol. Prerocripius tem. Vng. Vilagoskodom, tifillamolom. Ang. To shyne and give light thorough.] Iuvenal. Satyr. 2: Acer & indomitus, libertatisq; magister, Cretice pellucces. Plaut. in Aulul. Quin exta inspicere in sole etiam vivo licet. Ita is pellucet, quasi laterna Punica. Idem Rudente: Nam nunc pellucet ea, quam cribrum crebrius. q Oratio pellucens: id est, clara & aperta. Cicer. de Clar. Orat. Ita reconditas exquisitasq; sententias mollis & pellucens vestiebat oratio.

Pellūlio, idem quod perluso, de quo infra, x̄x̄s̄s̄.

Pellūciōdūs, vide Perlucidus.

Pellūvium, vii, n. f. & Pelluvia, æ, f.p. Vas in quo lavantur pedes: sicut Malluvium & Malluvia, vas in quo lavantur manus. [m̄d̄b̄s̄s̄s̄] Gall. Vn basm à lauer les pieds. Ital. Vase done si lavanno i piedi. Ger. Ein Fußbecken in welchem man die Füße waschet. Hisp. El bacin para lauar los pies. Pol. Nadobse wktorimnoz, vnuwaiia. Vng. Lab moso edeny. Ang. A basin to wash ones feet in.] Dictum pelluvium à pelluendo. q Hoc idem pollubrū dicitur. Labrum autem commune est, quemadmodum & pelvis.

Pelōris, idis, pen. prod. f.t. [x̄x̄s̄s̄s̄] Ger. Ein gattung der Meer-muschelen] Genus conchæ. Horat. 2. Serm. Sat. 4: Muricæ Bajano melior Lucrina peloris. Plin. lib. 31. cap. 11. videtur inter cancerorum genera annumerare.

Peltā, æ, f.p. [T̄R̄T̄N sochérth. x̄x̄s̄s̄] Gall. Vne targe ou paouos en façon de croissant. Ita. Targhetta, brocchiero. Ger. Ein kleiner halbrun-

ber schiss Hisp. Adarga à escudo redondo. Pol. Tarcja. Vng. Feles-pau, ratar pais. An. A bukler or targe lik an half moone.] Scutū exiguū, lunæ semiplena imaginē referēs: quo genere Amazones præcipue in præliis uti solent. Virgil. 1. Aeneid. Dicit Amazonidum lunatis agmina peltis. Scuta Amazonica vocat Nonius. Plin. lib. 12. cap. 5: Foliorum latitudo peltæ effigiem Amazonicæ habet.

Peltātūs, a, um, adjektiv. Pelta armatus. [x̄x̄s̄s̄s̄s̄, ó x̄x̄s̄s̄s̄] q. Gall. Arme de targe ou paouos. Ital. Armato di targa o brocchiero. Ger. Der ein solchen steinen und halben runden schilt führt zum Streit. Hisp. Armado de adarga, à escudo redondo. Pol. Hussar, tenkior tarçja a bron ma. Vng. Feles paisos tutar paisos. Ang. Armed with a bukler or targe.] Livius lib. 28: Menippum item quendam ex regis ducibus, cum mille peltatis (pelta cetræ haud dissimilis est) Chalcidem mittit. Hi etiam Græco nomine appellatur peltaſte, πλάτες. q. Liv. lib. 31: Nocte cetratos, quo peltaſtas vocat, loco opportuno inter bina castra in insidiis abdiderat.

Pelvīs, f.t. Vasis genus pedibus abluendis præcipue destinatum, pelluum. [T̄R̄T̄N mixrak, lezak, m̄drak] Gall. Vn basfin à lauer, vn lauoir. Ital. Conca. Ger. Ein becken sonderlich auf dem man die Füße waschet. Hisp. Bacin para lauar los pies. Pol. Niednica dla vnuwania nog. Vng. Lab moso edeny, medencje. Ang. A lauer or basin to wash in.] Varro 4. de Ling. Lat. Pelvis, inquit, quasi pedestalis, à pedum lavatione. Alii pelvum à pelluendo dictam tradunt, putantq; sinunt esse aquarium in quo variz res pelluntur. Iuven. Sat. 3: Ut sine contentæ patulas effundere pelves. Cato cap. 10. Pelvis una. Vide Bayfium.

Pēmīnōsis, a, um, vel potius Pēminosus per z diphthongura in prima syllaba. Quod mali est odoris: ita dictum à pædore. [d̄v̄d̄s̄s̄] Gall. Grasseux, ord et sale, qui sent mal. Ital. Di cattivo odore. Germ. Stinkend. Hisp. Cosa de mal olor. Pol. Smrodliwi, smierdzaci. Vng. Zagos bwddz nehez Zaguz. Ang. That hath an ill savor and stinketh.] Varro de Re rust. lib. 1. cap. 51: Hanc esse modicam oportet pro magnitudine segetis, potissimum rotundam, & ad medium paulum extumidam (ut si pluerit, non constat aqua, sed ut quam brevissimum in rotudo è medio ad extremum) solidâ terra pavitam, maximè si est argillosa, ne situ peminosa in rimis ejus grana oblitescant. Sic enim legit Festus. In castigationibus tamen Varronis exemplaribus legitur, Ne x̄tu timosa.

Penarius, Vide PENVS.

Penatores, Vide PENVS.

Pendēo, des, pependi, pensum, n.s. In sublimi sum, suspensus sum. [T̄P̄T̄N talab. x̄x̄s̄s̄s̄, x̄x̄s̄s̄s̄] Gall. Èstre pendant, pendre. Ital. Pendere. Ger. & Bel. Hängen. Hisp. Estar colgado à suspensio. Pol. Zawisłem. Vng. Fwggók. Ang. To be hanged or to hang on something.] Tractum à pennis avium. q Absolutè est usus Tercutius in Eynacho: Tu jam pendebis, qui stultum adolescentulum nobilitas flagitis. q Aliquando ablative jungitur cum præpositione à, vel ab: ut Sagittæ pendebant ab humero. Cic. 6. Verr. Aliquando cum præpositione de, ut Pendere de rupe, Virgil. 1. Aeglog. Item cum præpositione ex, ut Pendere ex arbore, Cic. 5. Verr. Non nunquam etiam sine præpositione. Virgil. 4. Aeglog. Incultisq; rubens pendebit sentibus uva. q Aliquando jungitur accusativo cum præpositione per. Plaut. in Asin. Nudus vincetus centū pondo es, per pedes quando pendes. q Per translationem Pendeo ponitur pro dependeo, sive nitor. īx̄x̄s̄s̄s̄. Ovid. 3. de Ponto: Pendet & à vestrâ nostra salute salus. q Pendere ex nutu alterius dicitur qui per omnia alterius addictus est voluntati. Liv. 5. bel. Maced. Ea autem in libertate posita est, quæ suis stat viribus, non quæ ex alieno pendet arbitrio. q Pendere ex fortuna dicitur qui ad omnes fortunæ status circu agitur. Cic. in Paradoxis: Cui spes omnis, & ratio & cogitatio pendet ex fortuna, huic nihil esse potest certi, nihil quod exploratum habeat permanensurum sibi unum diem. q Quandoq; ponitur pro cruciari, & in poena esse, sive dubium esse, aut animo suspensum esse: hoc est, dubitare, hesitare, & x̄x̄s̄s̄s̄, & sic construitur cum genitivo, vel ablativo, & interdum ponitur absolute. Cic. 1. Tuscul. Quod si expectando, vel desiderando pendemus animis, cruciamur & angimur. Idem in Hortensio: Et qui expectat, pendet animi. q Pendere etiam dicitur qui nimio desiderio alicuius rei intentus, cesset ab omni alio opere, & id unum sollicitus expectat. Ovidius in Epist. Penelopes: Narrantis conjux pendet ab ore viri. Virgil. 6. Aeneid. Dum consulta petis, nostroq; in limine pendes. q Item pro cessare. x̄x̄s̄s̄. Virg. 4. Aeneid. pendere opera interrupta, minaq; Murorum ingentes. q Ponitur aliquando pro ponderare, sive pondus efficere, ait Budęs. Plin. lib. 21. cap. ult. Cyathus pendet per se drachmas decem. In eadem significatione legitur & Pendere, is, per tertiam conjugationem. q Pendere rei dicebantur, quorum nomina in programmata: id est, tabula pendula publicè proposta, atq; suspesa erat. Sueton. in Dōmitian. cap. 9: Reos, qui ante quinque

quenam proximum apud aerarium pependissent universos discrimine liberavit. q Hujus composita sunt, Appendeo, Dependo, Impendo, Propendo, & Suspendo: quorum significata vide suis locis.

Pendens, participium, & aliquando nomine ex participio. [**ΤΗΤ** tolē, τητούσθαι, αγερέσθαι.] Gall. Pendant, qui pend. Ital. Pendant. Ger. Hangend/oder hangehängt. Hisp. Colgado en el ayre, suspendo. Polon. Zawiszczać, zwiesić. Vng. Függen hängen. Ang. He that hangeth.] Pendentes alas dixit Plin. li. 10. cap. 38, & Pendens vinum, Cato cap. 147: hoc est, vinum quod adhuc in ipsa vite pendet, & nondum ex uvis expressum est. Pendens in verbena. Virg. 10: Lucagus, ut pronus pendens in verbena telo, Admonuit bijugos.

Pendulus, la, lum, Quod pendet. [**ΤΗΤ** tolē, μετίσθαι, αγερέσθαι.] Gall. Pendant, penchant, qui pend. Ital. Pendant. Ger. Hangend/oder hangehängt. Hisp. Colgado en el ayre, suspendo. Polon. Zawiszczać, zwiesić. Vng. Függen hängen. Ang. That hangs.] Ovid. Epist. 1: Lassaret viduas pendula tela manus. Columel. lib. 2. cap. 28: Tum deinde macriora & pendula loca, mense Februario Luna crescente, simo juvanda sunt.

Pensilis, pensile, pen. corr. om. t. Quod suspensum & sublime est. [**ΤΗΤ** tolē, μετίσθαι.] Gall. Pendant en l'air. Ital. Sospeso & pendente. Germ. Das hange oder gehengt ist. Hisp. Cosa colgada. Pol. Zawiszczać. Vng. Függen hängen. Ang. That is bight and hangeth in the air.] ut Pensilis hortus, qui in summa aëdium configuratione, vel in solario, vel in aëre sublimis consitus sit. Plin. lib. 19. cap. 5: Pensiles eorum hortos promotoventibus in soles rotis olitoribus, &c. Sic Pensilis uva. Horat. 2. Serm. Satyr. 2. tum pensilis uva secundas Ornat mensas. q Pensilis homo, qui suspensus est. Plaut. in Pseud. Restim volo mihi emere. P. quamobrem? C. qui me faciam pensilem. q Pensilis lectus, pensiles lychni, qui suspensi sunt, & in aëre pendentes. q Pensilis urbs, quæ subter cavata est. Plin. lib. 36. cap. 14: Leguntur & pensiles hortos, imò verò totum oppidum fecisse Aegyptiæ Thibæ, ex exercitu armatos subito educere solitis regibus, nullo oppidanoru sentiente. Ide: Magnitudo & frequenter cloacarum urbem pensilem fecit. q Pensile horreum, quod nos vocamus Granarium, quod fiat in altiore domus loco. Columel. lib. 1: Sed nos in nostris regionibus, qua redundant uligine, magis illam positionem pensilis horrei probamus.

Pensum, pensi, n. s. Dicitur manipulus lanæ, vel lini, aut cannabis, qui ex colo pendet, & fuso trahitur. [**ΤΗΤ** ταχάται.] Gall. Quenouille, filace. Ital. Il pennachio di lino: canapa à lana per mettere insularocca. German. Ein fandeten Werk oder Stach. Hisp. La macorra o tarea del hilado. Pol. Kádylel. Vng. Rokkagusal. Ang. The flax that hangeth from the distaff to be spunne.] Vnde Trahere pensa, idem est quod nere. Ovid. libro 2. Fastor. Lumen ad exiguum famulæ data pensa trahebat. Iustinus lib. 1: Pensa inter virginis partientem. q Pensum per translationem est cuiusq; officium, & negotium unicuique datum. [**ΡΗΦΕΚ**.] Cic. lib. 3. de Orat. Nunc ad reliqua progrediar, meque ad meum munus, pensumque revocabo. Translatio sumpta est ab ancillis pensa deducenda à matronis capientibus. q Dicimus autem venustè. Absolvere pensum. Confidere pensum, peragere pensum, quod Gallice dicimus, [Faire son pri fault, son office, & ce qu'on avoit entrepris.] Ital. Fornire il suo officio, far la sua tasa. German. Sein bevohten Umpf oder Geschäft verrichten i sein Tagore than. Hisp. Hacer el su officio. Polon. Swoi wzajd odprawic. Vngar. Munkabeli rexixebeli muka. Ang. To end a task.] Varr. 2. de Rust. cap. 2: Sed quoniam nos nostrum pensum absolvimus, ac limitata est pecuaria questio, &c. Plaut. in Persa. Pensum meum quod datum est confice. Colum. lib. 3. cap. 10: Vnumque ei propositum, peragere sui pensum. q Accurate pensum, est diligenter, accurateque sicut officium facere. Plautus in Bacch. Ego pensum meum lepidè accurabo? Exigere pensum ab aliquo, est utrum quis suo sit functus officio, rogare. Cic. 5. Verr. Pensum magis in Leontine agro est exigendum, propter hanc causam, quod ipsi Leontini publicè non sanè me multum adjuverunt. Et in hac significatione pensum dicitur à verbo pendeo per translationem, quod ex colo lumen vel lana pendet. q Quandoque pensa dicuntur de ipsis filiis apud Virgil. 9. Aen. de textrice loquentem: Excussi manus radii, revolutaque pensa.

Pensum, pensi, in alia significatione, Vide PENDO.

Pendo, dis, pependi, pensum, act. t. Pondero: à pendeo, quod quæ ponderantur, ex libra pendeant. [**ΤΗΤ** schakal. στριψι. στριψια.] Gal. Poiser, balancer. Ital. Pesare. Ger. & Belg. Wägen. Hisp. Pesar en peso. Polon. Waga. Vngar. Meg merdm. Ang. To weigh, to poise.] Plin. lib. 9. cap. 15: Præcipua magnitudine thynni: unenimius talenta quindecim peperadisse. q Per translationem significat considero, estimo. [**ΤΗΤ** ταχάται, στριψι.] Cicero pro Quintio: Si apud hoc consilium ex opibus, non ex veritate causa pendetur, profectò nihil est tam sanctum atque sacerdotum in civitate. Idem 6. Verr. Ego quo nomine appellam aescio: rem vobis proponam, vos cum suo nominis pondere

penditote. Eadem autem rationem constructionis habet, quæ cetera verba, quæ pretii significatio sunt: ut Magni pendo, Parvi pendo, Nihili pendo, Flocci pendo, & hujusmodi: hoc est, in magna, aut parva estimatione habeo, θλιψεσθαι, ξεμπικριζεσθαι, στριψεσθαι ποιομενης. Plaut. in Bacch. Rogassimò unicùm plurimi pendo. Terent. Heavt. Tu illum nunquam ostendisti quæ penderes. q Pendere, etiam ponitur pro solvere, διαπονει, εκπονει, quæ significatio inde ducta est, quod antequam signatus esset numerus, quumq; Romani adhuc gravi ære uterentur, non numeratione, quemadmodum hodie, sed pondere fieri solebat solutio. Plin. lib. 33. cap. 3: Popul. Roman. ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem devictum usus est: liberalis (unde etiam nunc libella dicitur) & dipondius appendebatur assis. Vnde etiam æris gravis poena dicta est. Hinc etiam hodie mansit usus ut dicamus Pendere pro solvere, Liv. lib. 1. ab Urbe: Ad equos emendos dena milia æris ex publico data, & quibus equos alerent, viduæ attrubute quæ bina millia æris in annos singulos penderent. Salust. Semper illis reges, tetrarchæ vestigales erant, populi, nationes stipendia pendere. q Hinc etiam Pœnam pendere propriæ dicitur qui ob delictum pecuniam solvit: tametsi latius postea hic usus emanavit, & Pœnam pendere dicuntur quibus capitalis poena imponitur. Pliniius libro 29. cap. 4: Eadem de causa supplicia annua canes pendunt inter ædem Iuventutis & Summani vivi in furcas sambuci arbore fixi. Virgilius 6. Aeneidos: tum pendere pœnas Cecropida jussi. q Penditur, impersonale. Pliniius libro 12. cap. 14: Iterumque imperii nostri publicanis pendit. q Pensus, participium, ponderatus. Ovidius 14. Metamorph. - & advertens pensas examinat herbas: Id est, ponderatas: neque enim pharmaca nisi ponderantur, recte componi possunt. q Composita sunt, Appendo, Compendo, unde compendium, Dispendo, Dependo, Expendo, Perpendo, Impendo, Propendo, Rependo, Suspendo: quorum significata vide suis locis.

Penso, fas, a, pendo frequentativum, **Σεπὲ** pondero, **Ξετιμό**. [**ΤΗΤ** ταχάται, ποιεῖσθαι.] Gall. Poiser, penser, estimare. Ital. Pesare, pensare, estimare. Germ. Wägen/achten. Belg. Schatten/achten. Hisp. Pesar, pensar. Polon. Pilnie waże. Vng. Meg merdmeg meg bdszwmeg. Ang. To weigh or consider.] Liv. lib. 34: Reliquas civitates monere, ut factis, non ex dictis amicos penitent, intelligentique quibus credendum, & à quibus cavendum sit. q Significat aliquando compenso, sive compensando rem æquo, paria paribus reddo. [**ΟΙΨ** schallém.] Valer. Maxim. lib. 1: Deductus, ac missus ad Senatum legatus, ut ex se & uno sene complures Pœnorū juvenes pensarentur, in contrarium dato consilio Carthaginem petui. Pensare criminem una laude, apud Plin. lib. 9. cap. 25: Pensare lætitiam mœrorum: id est, parem facere lætitiam mœrorum. Plin. lib. 7. cap. 40: Nec lætitia ullo minimo mœrore pensanda. q Valer aliquando idem quod supplere. Plin. lib. 31. cap. 8: de muria loquens: Fou quoquo apud mediterraneos, aquæ marinae vicem pensat. q Hinc Compensatio, Dispensatio, Repenso.

Pensatör, Ponderator, estimator. [**ΟΙΨ** mephallés. στριψι.] Gall. Poiseur. Ital. Pessatore. German. Ein Wäger/oder Wagemeister. Hisp. Pesador. Polon. Wajnik. Vngar. Merd, bdszwmeg. Ang. He that weighteth.] Pliniius libro 33. cap. 3: Pensatores, libertipendes dicuntur.

Pensito, tas, act. p. Sapè vel exactè pondero, examino. [**ΟΙΨ** pillars. στριψι.] Gall. Poiseur & fort penser, diligenter considerer. Ital. Pesare, esaminare. German. Offi vnd stetig erwägen. Hisp. Pesar, estimar, pensar. Polon. Wstwne rzwjam. Vngar. Tökkelteessen meg merdm meg bdszwmeg meg rizsgalom. Ang. To weigh and consider often.] Plin. lib. 7. cap. 6: Is deum vitam a qua lance pensitabit, qui semper fragilitatis humanæ memor fuerit. Gell. lib. 1. cap. 4: Aut virtutes pensitabat, aut vitia rimabatur, ut judicium esse factum ad amissum diceres. q Pensitare etiam accipitur pro solvere. [**ΙΨ** schakál. תְּשַׁחַקְתִּי.] Cicero pro Lége Manilia: Quo tandem animo esse existimat aut eos qui vestigalia vobis pensitant, aut eos qui exercent, aut exigunt?

Pensitatio, f. t. Solutio. [**ΟΙΨ** schallum. ἔκποσι, ἀπομετρί.] Gall. Recompense. Ital. Ricompensa. Germ. Ein ersetzung: tem, Ein fleißige erwägung. Hisp. Recompensacion. Polon. Rozwagianie. Vngar. Bdszwmeg, meg bdszwmeg meg merdm. Ang. A paying or recompense.] Pliniius lib. 19. cap. 6: Et tunc properare præteriti temporis pensitatione.

Pensitator, m. t. Ponderator, examinator, pensiculator. [**ΟΙΨ** mephallés. λογικης, ihermētikē.] Gall. Poiseur, estimatur. Ital. Pesare, estimare. Ger. Ein fleißiger erwäger. Hisp. Pesador, estimador. Pol. Rozwagacy pilni. Vng. Bdszwmeg, merd rizsgalo. Ang. A weigher.] Gell. lib. 17. cap. 1: Verborum pensitatorum subtilissimi.

Pensículo, pensiculas, Pensito. [**ΟΙΨ** pillars. ἔγραψω.] Gall. Poiseur diligenter. Ital. Pesare diligenter. German. Stetig erwägen/wollen bedenken. Hisp. Pesar con mucha diligencia. Pol. Dobrzej rozmisliam,

Proswaram. **Vngar.** Tökellecessen meg vizgalom meg merdm. Ang. To weigh with diligence.] Gell. Pensicula utrumque moderatè, reperies suo quodque in loco sonare aptissimè.
Pensiculatör, oris.m.t. Quj dicta, facta, quadam quasi trutina examinat. [**ΟΙΩΝ** mēphallēs, iētus, ss.]
Pensiculatē, adverb. Cum pondere, justo que examine. &c. Gell. Gellius libro 1. cap. 3: Quæ à Theophratio pensiculatè atque enucleatè scripta sunt.
Pensiculatūs, participium, Ponderatus, sive examinatus: [**ΠΝΓΚ** n̄ithchán, suð uððp, iētus, ss.] Gal. Poisé, examine. Ital. Pesato, effaminato. Ger. Wolbedacht, fleißig erwägen. Hisp. Pesado, examinedo. Pol. Rozgazony, rozmisiony. Vng. Meg meretteidet meg vizgaltat. Ang. Begiled, examined or considered. Iut Res pensitata. Plin. Epist. 8: Nos contrâ, multum ac diu pensitatus amor liberalitatis communibus avaritiæ vinculus eximebat.
Pensiō, onis, f.t. Dicitur id quod pro re aliqua cōducta solvit: id est, quod datur pro rei alicuius usu. [**ΧΡΕΩΔΗΛ**, δάνθρος.] Gal. Pension, payment. Ital. Pensione, pagamento. Ger. Ein jahrs, ein bezahlung. Belg. Kent. His. El alquile que se da de cosa alquilada. Pol. Czynska, Záplata. Vngar. Fixetes ber. Ang. Payment, pension.] Cic. Leptæ.lib.6.Epi.Tencor tamen, dum à Dolabellæ procuratoribus exigam primam pensionem. Liv. 6. belli Macedon. Et stipendium quod prioribus pensionibus in multis annos deberent, præsens omne daturos. Hæc tamen ferè distinctione observatur, ut Pensio dicatur pecunia, quæ ex prædiorum urbanorum locatione percipitur: quæ verò ex rusticorum, Mercedes. Vide L. 27. & 29. D. de hæreditat. perit, q Hinc Pensionarius, qui pensionem alicui solvere tenetur.
Pensiuncula, diminutivum. [**π̄ικπο μέπων**, μικρός & πεπληδόν.] Gall. Petite pension. Ital. Picciola pensione. Germ. Ein jahrs, oder kleine befordung. Hisp. Pequena pension. Pol. Mał'a záplata. Vng. Fixesetske beretske. Ang. A little pension.] Colum.lib. 18. in Præf. Fœnoris tui Sylvine, quod stipulanti spoponderam tibi, reliquam pensiunculam percipe.
Pensum, n.f. à Pensus, a, um, participio verbi pendo, quod inter cetera significat æstimo, meditor, curo. Hinc nihil pensi habere, est contemnere & nihil facere. Salust. in Catil. Neq; dicere, neque facere quicquam pensi habebat. Qunjtil. Nihil pensi habere videoas quosdam.
Pensiōr, & hoc pensius, comparativum, Carius & pretiosius: nam quæ maximi facimus, sapè nobis pensa sunt: id est, meditata, cogitata, ponderata atque examinata. Venire autem videtur deductum à Pensus, à, um, quod nomen est ex participio factum: significat cogitatum, meditatumque. Plaut. in Sticho: Age tu, altera utra sit conditio pensior, virginem, an viduam habere? Gell.lib. 12. cap. 5: Ut nihil quicquam esset carius, pensiusque nobis, quam nosmet ipsi.
Penē, adverb. Ferè, propemodum. [**ΔΥΜΗ** chimbát. παρόλιστος.] Gall. Presque, à peu pres. Ital. Quasi. Ger. Schier/ gar naß. Belg. Wyna. Hisp. Poco mas o menos. Pol. Bejmala. Vng. Isak nem marad. An. Almost.] Plaut. in Epi. Penē in cuso cōcidi. Hinc Penissimè superlativū formavit Plaut. in Aul. ut placet Prise. lib. 15. licet alii à penitus formari velint. Me (inquit Plautus) intus gallus gallinaceus. Qui erat anui peculiaris, perdidi penissimè: id est, penè nihil defuit, quin me perderet.
Penelopēs, πελεπον, Aves sunt quæ alio nomine dicuntur meleagrides. Plin.lib. 35. cap. 2: Et Cratim amnem in Oceanū effluentē è lacu in quo aves, quas meleagridas, & penelopas vocant, ferunt vivere. Vide supra MELEAGRIDES.
Penēs, Prepositio est accusativum exigens, significatq; dominium, vel personā, aut potestatum. [**περ**.] Gall. En la puissance. Ital. Appresso. Ger. Wen im gewalt. Hisp. Cerca. Polon. Wmoczy insiego. Vng. Mellette. Ang. In the power.] Vlpian.l. Penes ff. de Verb. significat. Penes te amplius est quā Apud te: nam Apud te est, quod qualitercunque à te tenetur: Penes te est, quod quodammodo à te possidetur. Cicero 4. Verrina: Quum omnis copia frumenti penes istum esset redacta. Idem de Leg. Agrar. contra Rul. Agri, quorum adhuc penes Pompeium omne judicium & potestas more majorum debet esse.
Penetro, as, act.p. Pervado, transeo, ad interiora accedo, quasi penitus intro. [**ΠΝΓΚ** hibriach. Διστάνει, έστω, εμβατέω, εύπειρος, περάσει.] Gal. Penetrer, percer tout outre, entrendedas bien auant. Ital. Penetrare, entrar dentro. Ger. Durchdringen/ ganz vnd gar hinein ghen. Belg. Doerdringen/doergaen. Hisp. Penetrar, meter o entrar à dentro. Polon. Przenikam, prępadam. Vngar. Altal hatom behatok. Ang. To pearce or enter.] Cicero 1. Tusculan. Qui supermanet iacorruptus, suiq; similis, necesse est ita feratur ut penetrer, & dividat omne cœlum hoc, in quo nubes, imbres, ventiq; co-guntur. Sic Penetrare Atlantē, pro Atlantem montē superare, & prætergredi, apud Plin.lib. 5. cap. 1. Aliquando cū prepositio ad. Plin.lib. 13. cap. 3: Quando id primū ad Romanos penetraverit, non facilè dixerim. Aliquando cum prepositio in: ut Penetrare in cœlū, apud Cic. 4. Acad. Penetrare in portū apud eundem 7. Verr. Sic Penetrare in urbē, apud Liv. 2.

ab Vib. Penetrare in animos, apud Cicet. de Clar. Orat. q Ali quando cum præpositione sub; ut Penetrare sub terras, apud Cicet. 6. Verr. q Ponitur aliquando transitivè cum accusativo. Gall.lib. 5. cap. 14: Specum quādam nactus remotus latebrosamq; in eam me penetrio, & recondo. Penetrare se in fugam, est fugere, apud Plauti in Amph. Plaut. in Menach. Intra portam, inquit, penetravi pedem. Ibidem: Si intra zedes hujus unquam, ubi habitat, penetravi pedem: quanvis in posterioribus exemplis pedem accusativus mensuræ esse potest.
Penetrabile, adjективum. Quod facile penetrat. [**ΠΝΓΚ** beriach. περαστησθεν, Διστάνει.] Gall. Penetratif, qui entre & percut tout outre. Ital. Che entra, & passa per tutto. German. Durchträngig/das hin durch geht. Hisp. Cosa que puede penetrar. Polon. Przechodzacy, prępadlacy. Vngar. Altal ható be ható. Ang. That entreth and peareth easilie.] Virg. 10. Aen. Aspice num mage sit nostrum penetrabile telum. Martial.lib. 4: Ne madidos intret penetrabile frigus in artus. q Interdum sumitur passivè, pro eo quod facile penetratur. [**Διστάνει**.] Gall. Qu'on peut penetrer & percer. Ital. Penetrabile. Germ. Das wol zu durchtragen ist. Hisp. Cosa que puede ser penetrada. Ang. That may be pearced.] Ovid. 12. Metam. -corpus nulli penetrabile telo.
Penetrál, hujus penetratalis, n.t. nomen substantivum, significat omnem partem interiorum domus, vel templi, licet sit intecta: quicquidve in intimis partibus est. [**ΠΝΓΚ** debir, μένει.] Gall. Le dedans & le lieu le plus secret & retiré. Ital. Lungo ben dentro in casa. German. Das zum aller innersten in einem Hauss ist/ ein innerste Gemach. Hisp. El retramiento en la casa. Polon. Gmach w domu zakrit i na jadje. Vngar. Ritek hely, belső kamara, kurdok. Angl. The inner part of an house.] Virgil. 6. Aeneid. Te quoque magna manent regnis penetratalis nostris. Martial.libro 10: Nec Capitolini summum penetrata tonantis. Virg. 2. Aeneid. Apparet Priami, & veterum penetratalia regum. Liv. 5. Deca. 5: Et quum omnis præfatio sacrorum eos quibus non sint pura manus, sacris arceat: vos penetratalia vestra contaminari cruento latronis corpore sinetis? q Adjectivū pro interiore parte accipitur, εὐδιάλυτο, ut apud Virg. 2. Aen. Aeternūq; adytis effert penetratalibus ignem: quasi penitus remotis. Idem 1. Georg. Sæpius & tecdis penetratalibus extulit ova Angustum formica terens iter. Idem 4. Aen. At regina pyra penetratali in sede sub auras erecta, &c. Dii penetratales. Cic. 2. de Nat. deor. Itē: Penetratale sacrificiū, autore Festo, quod in intima parte sacrarii conficitur. Penetratalis Germania: hoc est, penitior & interior, Tacit.lib. 2.
Penetrál pro penetrata posuit Macrobi. Saturnal. lib. 7. cap. 1. [Vngar. Ritek hely. Ang. Eny斯特 taro hely.]
Penetrálus, adverbium. Lucr.lib. 2: Perfacile est animi ratione exolvere nobis, Quare fulmineus multò penetratalius ignis, Quam noster fluat è tædiæ terrestribus ortus.
Penetratō, nis, f.t. [**περγαστος**.] Vngar. Te hatás, altal hatás.] Apuleius Florid. lib. 4: Vice spinatum, quas ventus cum volucrite inter se cohæcere, paribus utrinque aculeis, similis penetratione mutuo vulnere.
Penetratūs, participiut. Limina penetrata mortis, Stat. 4. Syl. Penicillum, Vide PENICULVS.
Peniculūs, l, m.f. & penicillus: sive Peniculum, & penicillum. [**πεπληδόν**.] Gall. Vn torchon à torcher. Ital. Scoua. Ger. Ein wischtuch oder burst damit man etwas aufsüberet oder aufwischet. Hisp. Escola. Pol. Szmatka albo szczerka do oczyszczenia. Vngar. Tisztító spongia, szprin. Ang. A drage or maulkin to make thee floors of the ouen cleane.] Quanvis diminutiva videantur à penis, significant tamen ea, quibus calceamenta, vasaque terguntur, teste Festo: ita dicta quod olim fierent ex pene: id est, ex cauda animalium. Nam, ut ait Cic.lib. 9. Epistol. ad Pætum: caudam antiqui penem vocabant: ex quo est propter similitudinem, penicillus. q Peniculi item & penicilla dicuntur quibus pictores pingunt, quoniam ex caudarum extremitatibus fiunt. [**πεπληδόν**.] Gall. Vn pinceau. Ital. Pennello. German. Ein Malerbesen. Belg. Eenen borstel/eenen kleerbezem/cladde. Hisp. Pinzel. Pol. Panklik. Vngar. Kep iro penna, pegynt fark felől penna. Ang. A painter'sell for a painter.] Plin.lib. 35. cap. 10: Arreptoque peniculo linæam ex colore duxit summæ tenuitatem per tabulam. Ibidem: Visus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat. Quintilian. lib. 2. Instit. cap. 22: Ut cælator cœlum, & pictor penicilla desiderant. Item quibus albarium tectorio parietum inferunt. Plinius libro 28. cap. 17: Setarum ex his è penicillis tectoriis cenis cum adipe tritus. q Item quibus vulnera stipantur, τοίμησθε preproperè claudantur priusquam probè gerint purgata, ut sunt penicilli ex linteolis concerptis, ex medulla bambuci, & ex spongia. Idem: Tum peniculo vulnus apertum. Celus: Tum exigua penicilla interponenda. Omne præterea quo ad aliquid mundandum, deterendum, illinendum ve utimur, penicillum, vel peniculum vocamus, præsertim si ex spongia sit factū. Terent. in Evnuch. Quid ignave, peniculone pugnare, qui istuc huc portes, cogitas? Plin. Hyssopumque cum myrra calidum penicillo illitum.
Penſiculatō.

Ptoicūlāmēntum, s. n. f. Pars vestis quæ terram attingit, à labore. Nonio. *ηρατος*. Ennius lib. i. Annalium: Pendent penicula-menta unum ad quenque pedem.

Péninsulā, s. f. p. Terra est undique sedē aquis clausa, & eriguis tantum angustiis, quæ dicitur isthmos, continent ad-nexa: ita dicta quasi pene insula. [χειρόνησος. Gall. Un lieu pres-que enroulé d'eau. Ital. Luogo quasi isola. German. Ein ort das-gernah wie ein Insel mit wasser umbgeben vnd beslossen ist. Hisp. La quasi isla. Polon. Wyspa zwisched woda obwiedjona. Vngar. Feliz. Ang. A place almost enrounded with water.] Nam insula dicitur quæ undique aquis clauditur, propriè autem mari. Livius libro 31: Et oppidum Celetrum est aggressus, in peninsula situm. Plin. lib. 9. cap. 3: Cadara appellatur Rubri maris peninsula ingens.

Pénis, hujus penis, m. t. Antiquis erat cauda: à pendendo (ut quidam volunt) ita dicta, eò quod à posteriori animalium parte dependeat. [Τοις ζανιβ. κερας. Gall. Quæne. Ital. Coda. German. Ein Schwanz. Belg. Cenen fert. Hisp. Cola. Pol. Ogon. Vng. Fark. Ang. The stye.] Hinc etiam peniculus dici-mus, quibus pulvis sordesve solent detergeri: quod primum ex animalium caudis solebant confici: quemadmodum etiam hodie vulpinis caudis pulverem decutimus. Ab hac item si-gnificatione penitā offam dicimus quæ est ex ea parte carnis suilla confecta, cui cauda adhæret. qd pōst autem penis, virile membrum dicti ceptum est. nō qd pōst, sicut & salax cauda. Cicero libro 9. Epistol. ad Pérum: Caudam antiqui penem vo-cabant: quo est propter similitudinem penicillus: at hodie penis est in obscenis. Atverò Piso ille frugim in annalibus suis queritur adolescentes pei deditos esse. Iuvén. Satyr. 6: Noverunt Mauri, atque Indi, quæ psaltria penem Majorem, quām sint duo Cæsaris Anticatones, Illuc intulerit, &c. Nz-vius apud Festum: Peni pinxit bubulo.

Pénitūs, a, um, pen. prod. Quod penem habet: hoc est, caudam. [χειρόνησος. Gall. Qui a queue. Ital. Che ha la coda. Germ. Das ein Schwanz hat. Hisp. Lo que tiene cola. Pol. Ozoniast. Vn. Fark es away fark. Ang. That hath a stye.] Vnde penita offa dicta est, telle Festo, quæ constabat ex ea parte carnis suilla cui cauda adhæret. Plaut. in Milt. Aufer hinc illam offam penitam.

Pénitūs, a, um, penultima correpta. Quod intūs est, & in ab-dūs partibus situm. [Τηλετένη penitus. nō cōs̄tor. Gall. Qui est bien enant. Ital. Ciò che è dentro. German. Das wod da innen ist zu in-nen. Hispan. Cosa muy entrannable. Polon. Wewnatry na żadne. Vngar. Bel. & Ang. That is farre in.] Plaut. in Asin. Age quælo excta usque ex penitis faucibus. Inde sunt penitior, interior. Cōs̄t̄. & penitissimus, intimus. Plaut. Cistel. in latebras abscondit pētore penitissimo Tuam stultitiam. Idem Persa: Abductam ex Arabia penitissima.

Pénitūs, adverb. Planè, omnīnd, prossus, in universum, in inti-mis partibus, ad intima usq; penetralia, & quod proverbio di-cit. Intūs & in cute. [Ἄγματα δίδαξ. Gal. Totalement bien anant. Ital. Altrett, molto ò dentro. Ger. Ganz vnd gar. Belg. Gansfech. Hisp. De todo punto, entrannabilmente. Pol. Prawie do kessa. Vng. Mindenholz fögna, tellyet foggel. Ang. Deeply & farre in.] Cic. 2. de Orat. Omnes animorum motus penitus pernotcēdi. Idem de Clar. Orat. Totam enim Rēpublicam tenebat, penitusq; co-gnorat. Idem in Catil. Periculum autem residebit, & erit inclu-sum penitus in venis atque visceribus Reipub. Virgil. 1. Aen. - penitusq; sonanteis Acceptis scopulos. qd Vfus est pro lon-gè, sive procul, Virgil. 1. Aen. - atque quos & quore turbo Dispu-lerat, penitusq; alias adverterat oras.

Pennā, z, f. p. In avibus propriè dicitur quæ major est & durior, quales sunt ex quibus cauda & alæ constant: Plumæ autem minores sunt & moliores, quibus reliquum corpus tegitur. [Τηλετένη ebrāh ְבָרַחַנְפָּה. Gall. Plume. Ital. Penna. German. Ein Fäder. Belg. Een veder. Hisp. La pluma propriamente del ave. Polon. Piorko. Vngar. Toll. Ang. A quill, or hard feather of the wings.] Itaque pennis volare dicimus non plumis. Ovid. 3. de Arte amandi: Terreut minimo pennæ sti-dore columba, Vnguibus accipiter saucia facta tuis. Colum. lib. 8. cap. 2: Mercari porrō, nisi foecundissimas aves non expe-dire: et sūt rubicundæ, vel fuscæ plumæ, nigrisq; pennis. Quæ hic à Columella pennæ vocantur, à Varrone lib. 5. cap. 9. ap-pellastur pinnæ: In parando (inquit) eligat foecundas plerunq; rubicunda pluma, nigris pennis. qd Accipitrus penna non nun-quam latiore significatione, ut etiam Plumas comprehendat. Cic. 2. de Nat. deor. In quibus pullos quū excluderint, ita tuer-tur, ut & pennis soveant ne frigore lēdantur. qd Pennæ ren-a-scuntur, metaphoricus dicitur de his, qui pristinā recuperant autoritatē. Cic. ad Att. lib. 4: Idem inquā illi quos ne tu quidē ignoras, qui mihi pennas inciderant, nolunt easdem renasci. qd Majores nido pennas extendere, proverbii metaphoræ est, pro se amplius efferre quām ferat fortunæ tenutas. Horat. lib. 2. Epist. Me libertino natum patre & ia tenui te Majores pen-nas nido extendisse loqueris.

Pennula, z, diminut. est à penna. [περγίς. Gall. Petite plume Ital. Penneta. Ger. Ein Fäderlin. Hisp. Pluma pequenina. Pol. Piure gako. Vngar. Tollatska. Ang. A little feather.] Cicero libro 3. de Nat. deor. Quum autem pennulis uti possunt, tum volatus coru-matres prosequuntur.

Pennatūs, a, um. Qui pennas habet: ut Volucres pennatæ. [περγίς, περγατος. Gall. Empenné. Ital. Pennato, che ha le penne. Ger. Gesderet/das Fäderen hat. Hisp. Cosa vestida de plumas. Polon. Pierzony. Vng. Tollas. Ang. Feathered.] Plin. lib. 10. cap. 32: Pen-natorum autē infœcunda sunt quæ aduncos habent ungues.

q Pennatum ferrum dicitur pennis munitum, uel levius fiat & aērem facilis penetrat, quemadmodum in telis & sagittis vi-demus. Plin. lib. 34. cap. 14, de ferro: Sed eodē ad belia, cædes, latrocinia, non communis solū, sed etiam militi, volucritique nunc tormentis excusso, nunclacettis, nunc verò pennato, quam scleratissimam humani ingenii fraudem arbitror.

Pennigér, a, um. Qui gerit pennas, pennatus. [περγατης. Gall. Qui a plumes & ailes. Ital. Ch' a penne & ale. German. Gädertet/das Fäderen treibt. Hisp. Cosa que traeò tiene plumas. Pol. Pierze myzajki. Vng. Tollbordo. tollas. Ang. That hath feathers or wings.] Cic. de Universitate: Alterum pennigerum & aēream, tertiū ter-restre, &c. Plinius libro 11. cap. 16: Rex statim melius colons, ut electo flore ex omni copia factus, neque vermiculus, sed ita-tim penniger.

Pennipotēns, pen. corr. proprium est avium epitheton, quod illę pennis plurimum valeant. [σένη περγάτως, περγατης μέλας ιχνος. Gall. Qui a puissantes ailes, puissant en ailes, bien enprise. Ital. Vecello, che ha forte ale. German. Ein Vogel so mit Fäderen siegen tan Hispan. Poderoso en volar. Polon. Mozyr wiatru. Vngar. Madartollas zarnyss. Ang. Mighty in wings, well feathered. j. Tu-cret. libro 2: - & nostro de corpore sapè ferarum Aug. sunt vires, & corpora pennipotentum. Idem lib. 5: Ut pluma et que pilis primū setæque creatur Quadrupedum in membris, & corpore pennipotentia.

Pennipēs, pennipedis: [σένη περγάτης, περγατης μέλας ιχνος. Gall. Qui a ailes es pieds, legier de pied. Ital. Che ha i piedi penai. German. Der gesideret Fuß oder fädeten an Füßen hat. Hispan. Que tiene alas en los pies. Polon. Pierzonog. Vngar. Tol tok. Ang. That has feathers on the soote, light footed. Jut Petrus pennipes, apud Catal. Epig. 5. in Camerium.

Pennarium, n. s. in quo pennæ reponuntur: sicut calamarium, in quo calami. [ριγαρικην. Gall. Calamar lieu à tenir les pennes. Ital. Penna uolo. German. Etwas darin man die Fäderen bei acht auf die rohe der Schreibzeugen. Hisp. La caza de los pendous. Polon. Skatal' kallia chowana pierja penal. Ang. A penniar.]

Penniculum, li, pinna illa quæ in fastigio ædificiorum sita facilis motu ventotorum indicat flatum. Vocabulum est vulgo Itabe usurpatum, non Latinum. πιλεγχος. Plin. Petatum vocat.

Pensiūlātōr, Pensiculō, vide PENDO.

Pensiūlīs, vide PENDO.

Pensiō, Pensicator, Pensito, Pensō, vide PENDO.

Pensiūm, & Pensus, vide PENDO & PENDO.

Pentactylēs, Pisces sunt ex genere concharum apud Plinius libro 32. cap. ult.

Pentadōrōn, πεντάδορον, Lateris: id est, tetræ foliæ speciei, quinque palmos continens. Græci enim veteres επίπεδον dicebant: & δύο munera, quæ manu darentur. Vnde Plin. lib. 35. cap. 14.

Pentaglottōs, πενταγλωττος, Latinè Quinquelinguis di-citur.

Pentaphyllōn. [πενταφύλλον. Germ. Fünffinger trauf.] & Pentapetes, herba quinque folia habens. Plin. v. 27. cap. 1. que folium: quo nomine etiam medici hodie utuntur. Plin. lib. 25. cap. 9. Diosc. lib. 4. cap. 45.

Pentaprōrias, Græca vox est, & significat Quinque primorum munus, quos alibi sacrae constitutiones Quinque iac-mates vocant. Ipse Quintum vires appellant puto in L. & Cubiculis nostris. C. de privilegi. eorum qui Sacr. pal. m. libro 11.

Pentārchūs, πεντάρχος. Qui quinque viris præest.

Pentastichōe, πενταστιχαι, Porticus dicuntur, à quinque colum-narum ordinibus.

Pentateuchōn: [πεντατευχον. German. Ein groß Buch in funf Büchern / als die funf Bücher Moysis.]. Volumen quinque librorum. Nam πέντε quinque, τέσσαρα volumen significat. Sic vulgo libros Mosis vocant.

Pentathlī, πενθαλος, Qui quinque certaminum generibus congreguntur, συντάξι, δρόμο, Διάρρη, πάλη: hoc est, ca-stu, cursu, saltu, disco & lucta. Latini à quinque hisce artibus Quinquetationes vocant, eamque exercitationem Quinquetum, quod Græci πεντάρχος appellant. Plinius de Myrone lib. 34. cap. 8: Hic fecit Delphicos pentathlos.

Pente, Græcè πέντε. Latinè quinque dicitur, à quo multa per compositionem fiunt.

Pentēcōft,

Pentecoste, et. [פֶּנְכֹּסֶת] *chagh schabuhot*. *πεντηκοστή*. Ger. Pfingsten. Pol. *swiątka*. Ang. *Whitsunday*.] dies quinquagesimus à festo Pasche. Est etiā tributum genus quod Latinē Quinquagesimas possumus appellare.

Pentecontarchius, *πεντακόρτιχος*. Qui praeſt quinquaginta militibus: quorum munus Pentecontarchia appellatur.

Penthaemon, Glycyrrhiza, apud Diſc.lib.3.cap.6.

Penthēmimēris, pen. cor. *πενθημίμηρις*. Semiquinaria cefura est, quoties post duos pedes syllaba, relinquitur partē orationis terminans, quæ etiam si brevis sit, ratione tamē cefurę licet potest produci, ut, Omnia vincit amor & nos cedamus a mori. Dicunt *πέντη* quinq, *μέρις* semis, & *μέτρος* divisio vel pars.

Pentirēmis, *πεντηρῆμις*. German. Ein Schiff das auf jedem sieben oder siebzehn Ruder hat.] Navis quinque remos in quolibet ordine habens. Latini *Quinqueremem* vocant. Hircius de bello Africo libro 4: Capit ex eo dralio pentiremem unam.

Pentorobon. [πεντορόβων. Pol. Πιώνια.] Herba insignis quæ nomine paeonia appellatur. Dictum pentorobon, ab eo quod inter cætera quinque aut sex grana habeat, erui semē (Græci ὄφες appellant) non magnitudine tantum, verum etiam colore referentia. Vide Plin. lib. 25. cap. 4.

Penuarium, vide **PENARIVM.**

Penulă, ē pen cor. unico n, f p. Vestis densa acvilis, quę nebuloso seu pluvioso tempore supra tunicā assumitur loco pallii ad arcēdas à corpore pluvias. [§] Yūmehil ȳmūw simlah ȳmūw salmih. Quasōn. Gall. Un manteau qu' on porte contre la pluie, un reître. Ital. Gobano, tabaro, mantello da pioggia. Germ. Ein Fischmantel Regenmantel. Hisp. Vestidura de cuero para el agua. Pol. Oponcja. Vng. Kópenyeg. Ang. A cloke for rayne. [§] Pom. in Penicea; Penumaliam in caput induit, ne te noscat. Quint.lib.6.cap.4: Galba penulam roganti amico respondit: Si nō pluet non opus tibi, si pluet, ipse utar. Iuvan. Sat. 5: - & multo stillaret penula nimbo. Hæc si ex pellibus erat scorteia vocabatur. Martial. lib. 14: Ingrediare viam cœlo licet usque sereno Ad subitas nunquam scorteia desit aquas. Scorta enim veteres pelles nominabant. Penula scorteia utuntur ii qui solenne habent visere ad eum D. Iacobi Galeci, & qui per dispositos equos cursu concitatiorē ultero citroq; commentat: atque ad eō quicunq; procul ab domo iter institutum habent, pluviax ascendæ caufa. Vlpian. lurescon. inter communia vestimenta quibus vir & mulier promiscue utuntur, penulas annumerat. Varro dixit non quærendam esse penulam homini qui habet virtutē. Scribit Lampridius Alexandrum constituisse ut Senatores penulis intra urbē frigoris causa uterentur, quum id vestimentum itinerarium & pluviae fuisset. ¶ Erat etiam penula gausapīma, candida ac villosa, qua hyberno tempore utebantur: de qua extat distichon apud Martial.lib. 15: Is mihi candor inest, villorum gratia tanta est: Ut me vel media sumere messe velis. Quo carmine quidam putaverunt penulam gausapīnam inter aestiva vestimenta annumerari, quos falli puto. Sensus enim Martialis est, penula tantum inesse candorem, tantam villorum gratiam, ut etiam si hyberno usui sit destinata, tamen quis penulae specie captus, eam vel media sumere messe velit. Hæc ex Bayfio.

Pēnūlātūs, m. f. penula indutus. [cū Φανέλῃ. Gall. Emmantelē, Ital. Mantellato. Ger. Der ein Filtzmantel oder Regenmantel an hat. Hisp. Vestido de tal vestidura.] Cic. pro Milon. Milo cum uxore vicheretur in theda penulatus.

Penu*ū*ār*ū*um, rii, Locus in quo penule reponuntur. Nonius ~~φαστελοθηκη~~.

Pénus, us. [שְׁבֵרֶת schebér. βίος, τὰ ἀργα τὸ βίον εἰσθί-
σαι. Gall. La prouision d' rve maison, vittaille. Ital. Vettouaglia.
Ger. Allerley so man zu dem vorzahc eyneaußt/ vnd auß die noht hino-
der sich behälset/ zur Speis vnd Tranc. Hispan. La prouision de casa
para comer, vittalla. Polon. Spiza, pokarm kenapoï wdom na Ludion.
Vng. El rakot eledel. An. The prouision of an house, as meate, drink.]
hic vel hac quartæ declinationis: & hic penus, peni, secundum
Priscianum: & hoc penus, penoris, & hoc penum: & hoc penu-
indeclinabile: significat omne esculentum poculentumque
quo yeseuntur homines: non ipsos quidem cibos in singulos
dies in cenæ aut prandii usum paratos, sed quicquid ad futu-
ri temporis usum in loco aliquo (quem inde penarium voca-
mus) servamus reconditum. Dicitum penus quod ea quæ lon-
gæ victionis gratia cōtrahuntur & reconduntur, nō in prom-
ptu sint, sed intus & penitus habeantur. Festus: Penora, inquit,
dicuntur res necessariæ ad vescum quotidianum. Plautus in
Persa: Nam nisi penus annuus hodie convenerit, cras populo
prostituam vos. Terent. in Evnuch. Quum in cellulam patris
ad te penum omne congregebam clanculum. Lucilius: Magna
penus parvq spatio conlumpta peribit. Horat. lib. 1. Epistola-
rum usus est nomine penus in neutro genere: Annonæ, inquit,
prost oportet frumenta, penuque. Penum in neutro genere
per secundam declinationem extulit Terentius in exemplo
quod jam ex Evnacho citavimus; & Afranius, referente No-

PEN PEP PER

nio: Vos quibus cordi est intra tunicam manus l^ava: dextra in penum herile. Gellius ex Massuri autoritate demonstrat has & cereos, ligna quoque penori ascribi posse. Nos vero aromata, caecos, carnes salitas, & alia esculentia etiam penum commodè appellabimus.

Pénariū, a, um, Quod ad penus pertinet: [*τραπεζήν*. Gall. Appartenant à la provision d'une maison & victuaille. Ital. Che' appartiene à veitouaglia. Germ. Das zu dem vorzahlt mit Speis und Trank gehör. Hispan. Cosa para despensa. Polon. Do sprawom przynależacy. Vngar. El raktor edeldeber valo. Ang. Belowing to the provision of an house.] ut, Penaria cella dicitur in qua penus asseratur. Cicero 4. Verri. Itaque ille M. Cato sapiens cellam penariam Reip. nostræ, matricem plebis Romanæ, Siciliam nominavit.

Pēnārīūs, ii, m. f. **Festo**, vel penaria, æ, f. p. **Varr.** lib. 4. de Ling. Latin. ut verò alii **Penarium**, iii, n. f. locus est ubi penus: id est, res ad quotidianum victum necessaria conduntur. [**magaz.** Gall. **Cellier**, despense où on garde la prouision d'une maison. Ital. La dispensa, luogo da serbare le cose da mangiare. German. Ein Speisskammer; ein ort da hin man allerley ding zur Speiss vnd Trank dienstlich behaltet. Hispan. La dispensa de guarda. Polon. **Spiarnie**. Vngar. Terhek hasz. Ang. A cellar or place to keepe all manner of victuilles in.]

Penatores, Qui penum gestant Cato adversus M. Acilium, quarta: Postquam nautas è navibus eduxi, non ex militibus atque nautis pescatores, penatores ficedularum dedi. Ita apud Festum locum Catonis emendat Anton. August. qui corruptus antea huc adducebatur.

Pénitū, &c. s.p. vox est à penu deduc̄ta, significatq; omnī reū in opiam, præsertim earum quæ ad penum pertinent: quā scilicet desunt ea quæ ad vīctū sunt necessaria. [ΤΟΝ cheſer ΥΠΟΣ cheſrōn. διπέρα. Gall. Disette, faute. Ital. Penuria, carissia. Germ. Armut vnd mangē. besonders an Eptis vnd Trava. Belg. Armodet ghebrek. Hispan. Mengna. Polon. Niedostatek wiadlę y wypicjew. Vngar. Zw̄kjeq. Ang. Lack, scarsitie.] Vt statim tamen accipitur pro cuiusvis rei egestate. Terent. in Adelph. Næ illiusmodi jam nobis magna civium penuria est: homo antiqua virtute & fide. Cicero 7. Verr. Ne diutiū in tanta penuria vi- rorum fortium talēm imperatorem ignorare possit. Virg. 7.

Aen. Contumcis hic forte alius, ut vertere mortis exiguum
in Cererem penuria adegit edendi.
Peplioön, Hippocrati, Dioscoridi portulaca syl-
vestris. [Germ. Ein purgierend Mitteltraut / wie die Wolffsmilch.
Polon. Kurjanoga.] Plin. lib. 20. cap. 20: Portulaca quam pe-
plion vocant, non multum sativa est efficacior, cuius memo-
rabilia usus traduntur, sagittarum venena & serpentium hæ-
morrhoidum & præsterum restinguunt, quo cibo sumpta &
plagis imposita, extrahit.

Peplōs, πτωθός. Frutex est, inquit Diosc. lib. 4. cap. 179, quē nō nulli sycem, alii μίκηνα ἀφέασθι: hoc est, papaver spumaceum, latèrē succi plenus, foliis ruteæ, paulo latioribus, rotunda coma dodrantali, humili respersa, semine sub foliis rotundo, minore, quām candidi papaveris. Ruellius putat eandē esse cū ea quā officinæ hodie Eufulam rotundā vocant. Vide Plin. lib. 27. cap. 22.

Peplūs, m. sive Peplum, n. f. Πέπλος, Sindon, sive vestis prætenuis, propriæ mulierum, quemadmodum ~~et~~ virorum, ut annotavit Eustathius. [Pol. Rantach. Ang. Akerchiefe.] Vnde ~~βεβηπτατο~~, καθιντατο, ελεσιπτατο, mulierum epitheta sunt apud Homerum. Euripides tamen etiam viris peplum tribuit. Donatus ad sacrorum ritus pertinere ait. Servius in illud Virgil. 1. Aeneid. Interea ad templum non æqua Palladis ibant Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant. Peplum, ~~singuit,~~ Minervæ consecratum erat. In hoc depingebantur ex more apud Athenienses qui strenue se in bello gessissent. Plautus. Nunquam in civitatē venio, nisi quum infertur peplum. Clodianus masculino genere extulit in Epithalamio Honorii: Et crines festinaligat, peplumque fluentem Allevat.

Pépo, onis, m. t. [**ΠΩΔΙΝ** abattiac. **πίτων**. Gall. **Vn pompon**. Ital. **Pepone**, **mellone**. German. Ein geslechdt der Melonen oder **Cucumeren**. Hispan. **Melon à pepón**. Polon. **Melon**. Vng. **Dinnye**. Ang. **A milon fruite**.] Teste Plinio libro 19. cap. 5: **Cucumeris** genus est, magnitudine cætera excedens, concoctu difficile. Est & alterum **Cucumeris** genus multo minus: quod quia malii cotonci speciem refertur, **Melopeponem** vocant. Vide Ruell.lib.2.cap.68.

Pepsis, πύεις, Latinē cōcōctio: hoc est, mutatio cibi in qualitatem naturę nostrę convenientē, à verbo Græco πίκτην, coquo. Pér, p̄ep̄olitio est quę separata quandoq; localem, quandoq; temporalem habet significationē. [3 be] y hal. 2 g. aia. Gall. Por. Ital. Per, per mezzo Ger. Durch Belg. Dör. Hisp. Por. Pol. Pręs. Vng. Rayta etr. Ang. By.] ut Per urbem vado, per mediū diem operor. ¶ Quandoq; denotat personam, ut Per medios ruit, ac morientes nomine clamat. ¶ Quandoq; jurandi est, ut Per Polud est, Pollicē. ¶ Quandoq; obtestādi. Virg. 4. Aen.

Perte quæstet talem genuere parentes. q. Quandoque medium quandam, & qualis intercessorem significat: ut per meos amicos obtinui. Cicero: Quando per me certior fias: id est, mea opera. q. Per adoptionem pater dicitur, qui me adoptavit. Plinius junior Epist.lib. 5: Avunculus meus, idemque per ad optionem pater. q. Per ætatem etiam pulchre dicimus pro eo quod est permittente ætate, vel dum ea ætas adest in qua fieri potest. Terentius in Eunuch. Cæteræ signa sequunt sciebat, neque per ætatem etiam potuerat. Idem in Adelph. Si essem homo, sine res nunc facere dum per ætatem licet: id est, dum ætas adest in quæd potest facere. q. Per eos annos, vel dies venustè dicimus, quod vulgus indoctum diceret: Dñanibz hñ diebus vel annis. Cic. 7. Ver. Ac per eos dies quum iste cum pallio purpureo, talarij, tunica versaretur in conviviis muliebribus, &c. Per id tempus: id est, pendente eo tempore. Liv. 2. ab Urbe: Multa igitur blandimenta plebi per id tempus ab Senatu data. q. Per deos, Per dextram, Per fortunas, Per fidem, Per homines, Per Deum immortalium fidem, Per iura, Per genua: elegantes sunt obsecrandi formulæ. Cic. Attico: Subveni igitur per deos, idq; quam primùm. Plaut. in Menæch. Per ego te hæc genua obtemperor, ne, &c. q. Per fas & fidem deceptus dicitur, qui nimium fidendo alicui in re bona, honestaque falsus est. Liv. 1. ab Vib. Cujus ad solenne, ludosq; per fas ac fidem decepti venissent. Plaut. in Most. Per fidem deceptus sum. q. Per gratiam bonam abire ab aliquo, est aliquem non male contentum ab aliquo discedere. q. Per ludicrum, per jocum, Per ludum & jocū: id est, ludendo, & jocando aliquid facere. Cicero. 3. in Verrem: Qu. Opimum per ludū & jocum fortunis omnibus evertit. Sic per ludum & negligētiā pervenire ad honores, dixit idē 7. Ver. q. Per me licet tibi hoc facere: id est, te non impedio. Sic Perte, & per illos, &c. Per me nulla est mora, ait Terentius in Andria. Per me didici legere: hoc est, ex meipso, nullo adjuvante, aut docente. Sic perte, & per se; &c. Per me etiam, Per se, & aliquando valent quantum ad me attinet, quantum ad se atinet, &c. Idem: Trahantur per me pedibus omnes rei. Aliquando Per se, significat ex se, sua natura, naturæ instituto. Cic. de Amic. Sed quodd per se sibi quisque charus est. Cic. 1. de Finibus: Ista sua sponte & per se expetenda. Per se, aliquando significat propter præstantiam sui. Ibidem, Cic. Per se esset & virtus, & cognitio rerum, quod minimè ille vult, expetenda. lungimus nonnunquam in eadem oratione Per se, & propter se. Cicero de Amic. Carent amicitia per se, & propter se expetenda. q. Per speciem: id est, simulata occasione, per simulationem. Livius 1. ab Urbe: Per speciem alienæ fungendæ vicis suas opes firmavit. q. Per otium est, quod [Gallice, dicitur tous à loisir. Ital. A suo bell' agio.] Liv. 6. bel. Pun. Vni nemo hostium aduersus prodidit, spolia per otium legere. q. Per te stetit quomodo haec fierent nuptiæ, ait Terentius in Andri. id est, tenuit per te, ut barbari loquuntur. Sic Per me stetit, per eum stetit, &c. q. Per tempus: id est, in tempore, tēpēstivè, opportunè. Plaut. in Menæch. Per tempus advenit. q. Per viñū exortum est dissidium: id est, per ebrietatem. Plaut. in Milit. q. Pertos, per me, per aliquem, aliquando significat beneficio vestro, beneficio meo, beneficio alicujus. Cic. pro Rosc. Amer. Per vos vitam & famam potest obtinere. Idem ad Terentiam: Romæ, vos esse tutos posse per Dolabellam, &c. q. Aliquando valet inter. Virgil. 1. Georg. Has inter, medianaque due mortalibus ægris Munere concessæ divum, & via secta per ambas. q. In compositione augendi vim atq; amplificandi habet, cuius notionis cùm est contrarium, Sub præpositione habet, ut Perfectus, Pereruditus, & in malam partē Periniquus, Pernolestus, Pergravis. Cic. Pergrave mihi visum est, &c. Coll.lib. 4: Nam credidisse villicis, vel etiam vinitori so cordis est, cùm, quod longè sit facilis, adhuc per paucissimis agricolis cōtingerit, ut nigri vini stirpe careant. Ita Perfero, ad finē mihi propositum fero. Perficio, planè atq; omnino facio, & absolvo. q. Aliquando negantis est, ut Perfidus, Perjuratus: hoc est, qui fidem & jusjurandum fregit. q. Aliquando significat idem quod trans: ut. Perfluo, Perfluo, Perpicuum, & huicquid pellucidū est, ut crystallus. q. Aliquando pro inter, Virg. 1. Georg. Circum perq; duas in morem fluminis Arctos. Vide Macrob. Comment. lib. 2. cap. 8. q. Aliquando habet vim adverbii, & pro valde ponitur, tamq; superlativo quam positivo jungitur. Colum. lib. 4: Nam credidisse villicis, vel etiam vinitori, so cordis est, quum quod longè sit facilis, adhuc per paucissimis agricolis contigerit, ut nigri vini stirpe careant. Cic. Pergrave mihi visum est. q. Vbi Per additur quam, significat maximè, &c. q. id est: ut, Perquam bonus: id est, optimus. Perquam magnus: id est, maximus. Jungitur etiā superlativo. Curtius: Perquam maximo potest exercitu comparato. q. Aliquando significat nimis, vehementer, & in bonâ & in mala partem: ut Perinax, qui nimis tenax est, durus, & inexorabilis, de quo inscr. q. Componitur autem cū dictione incipiente ab a, ut Peragō: b, ut Peribōsc, ut Percuro: d, ut Perduro: e, ut Petros: f, ut Perfeto: g, ut Pergratus: h, ut Perhibeo: i, ut Perjuratus:

I. ut Perlegō: m, ut Permitto: n, ut Pernocto: o, ut Petoro: p, ut Perpendo: q, ut Perquito: r, ut Pergo: (quod ex per, & rego cōponitur: unde & præteritum petrxi facit) cum s, ut Persuadeo: t, ut Pertinax: u, ut Perverto.

Perā, ræ, f.p. Sacculus ex aluta è collo ad lumbos pendens. [ ] cheli Dīpōjalkut. n. gg. Gall. Vne besace, vne poche. Ital. Bisacca, tasca. German. Ein Läderetasch so man an den Hals hängt / wie die Hinter haben ein Läderetasch. Hisp. El currón o esclavina o talega. Pol. Kalieta, sobol'a. Vngar. Bérlaska kiyeres taska. Ang. A scrippre, bagge or fatchell.] Hinc Perā viatoriam vocamus qua panem & aliquid opsonii gestare viatores solent: quemadmodum poculum viatorium, quo vinum. Martial.lib. 14: Nec mendica ferat barbati prandia nudi, Dormiat & tetrico cum cane pera, rogat. Ejus diminutivum est perula. *m̄ḡd̄o*.

Pérabsurdus, adjetc. [λαντερθ, πάντα ἀποθ. Gall. Fort absurdus, fort fot, fort étrange. Ital. Così sconsica, contraria à sé l'essa. Ger.

Gang vngrempf. Hisp. Cosas muy fuera de propósito, muy disconveniente y disforme. Pol. Niegtęczni. Vngar. Igen balga tag. Ang. Veri strang, against rime and reason.] Valde absurdum significat.

Cic.lib. 4. Acad. Illud verò perabsurdum quod dicitis, probabilia vos sequi, si re nulla impediремini.

Péracer, hæc peractris, hoc peracere, pen. prod. Valde acer & vhemens. [πάντα σπιέν, πάντα οξύς. Gall. Fort aspre. Ital. Forte aspro. Ger. Hettig schärf. Hisp. Mucho aspro. Pol. Barjo ostry. Vngar. Igen eros sereny. Ang. Verie fowor or sharpe.] Cic. ad Papyrium, lib. 9: Sed tamen ipse Cæsar haber peracere judicium. Hoc est, acerimū, & optimum & peracutum.

Péracerbūs, adjetc. [πελερφόφ, ζε, πάντα αυσηγός. Gall. Fort aigre, aigre comme vñfruct qui n'est pas mûr. Ital. Molto acerbo, aspro, cosa non matura. Germ. Hettig sawer. Hisp. Mucho aspro, agro. Pol. Kwasi cierpki. Vng. Igen keserw. Ang. Verie fowor or tart.] Valde acerbus. Cic. de Senec. Primiò est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. De uva.

Péracēscō, is, ere, n.t. Peracui, Valde acidus sio, valde acesco. [ζωσαρ. πάντα οξύων. Gall. Deuenir aigre. Ital. Diuenire agro. Ger. Bast sawer oder eschtig werden. Hisp. Azedarse mucho. Pol. Barjo kwasiwie. Vng. Igen meg egeszwlök. Ang. To waxe verie sawer.] Plaut. Bacch. hoc est quod peraceſcit, hoc demum est quod percrucior, Me hoc ætatis ludificari. Idem Aulul. - mihi pectus peracuit.

Péracūo, is, Valde acutum reddo. [παροξύων. Gall. Aguiser fort, faire bien ays & pointu. Ital. Fare aguzzo. German. Wos sharpf macht Hispan. Aguzar. Polon. Barjo ostrye. Vngar. Igen kifendn igen meg eleſitbm. Ang. To mak verie sharpe.] Cato de Rust. Sumito tibi surculum durum, cum peracuito, salicem Græcam discindito.

Péracūtūs, a, um, Valde acutum. [δέσμητρο. Gall. Fort agu bien, tranchant. Ital. Bene tagliente, aguzzo, sottile. Germ. Wot gespaltet. Hispan. Muy aguxado. Polon. Barjo zakoncioni. Vng. Igen eleſ. Ang. That is verie sharpe.] Martial.lib. 5: Ut citò testiculos percuta falcē secatet.

Péracūtē, adverb. [δέσμως, δέσμητρο. Gall. Fort aguement, ingenientement. Ital. Ingénientement. Germ. Schärfssinniglich. Hisp. Ingéniosamente. Pol. Ostrye. Vng. Igen elbſſen. Ang. Verie sharpe or quicklie.] Cic. 1. Acad. Sed Zeno quum Arcesilama anteiret ætate, valdeq; subtiliter disceretur, & peracutè moveretur, corriger conatus est disciplinam.

Péræquiū, a, um, Vide Aequus. [δένδρον ιός, μαρετο. Gall. Fort esgal & iuste. Ital. Molto ugualé. German. Gang billich oder gleichlich Hispan. Mucho ugual. Polon. sl'usni, rowni. Vngar. Igen igendb. igen igaz. Ang. Verie equal, iust and even.] Cic. 6. Ver. Ut hoc licet iuspicari, fuisse aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera.

Péræquē, adverb. [επίσης. Gall. Fort esglement. Ital. Molto ugualmente. German. Gar gleichlich. Hisp. Muy ugualmente. Polon. Iedwako. Vng. Igen igendb. igen igazani. Ang. Verie equalie and evenlie.] Cic. in Pison. Quod cùm peræquè omnes, tum acerbissimè Bœottii senserunt.

Péræquo, as, are, Aequū facere. [ηλιώσχιττρά. ομολιγεν. Gall. Egaler, faire bien esgal. Ital. Uguagliare. Ger. Vergleichen zu gleich oder gerad bringen. Hispan. Ugualar. Pol. Rownam. Vng. Eggyarant valoua, így zenl'oue texbm. Ang. To make even and equal.] Col. libr. 3. cap. 4: Et apud me octogenæ stirpes insitæ intra biennium septenos culos peræquarent.

Péræquatōrē, Dicuntur exactores censuum, qui in capita sunt constituti: ita dicti quodæ equaliter ab omnibus exigant.

Alciatus.

Péræcum, teste Plinio lib. 12. cap. 9: Bdellii genus est quod in Media declinit ex Abore, quam nonnulli brochum, alii malachrum, aliqui etiam maldacon appellant.

Pérago, penultima correpta, peregi, peractum, Perficio. [ηλιώσχιττρά. ηλιχιλά. ηλιώσχιττρά. Gall. Achauer, accomplir, parfaire. Ital. Compire. German. Aufmachen vollenden. Hispan. Acabar de hazer. Polon. Wkonitwam, wipelniam. Vng.

Vng. El regezdm meg tselekerdm. Ang. To perfyle and accomplish, to do out and end.] Seneca: Omnia inchoat, nihil peragit. q Interdum ponitur pro perduco. Plautus: Navem peregit in portum. q Aliquando pro transigo. Apul. Et multas noctes peregit in somnes. q Interdum pro pertracto, & mecum reputo. Virgil. Aeneid. 6: Omnia percepi, atque animo mecum ante peregi. q Interdum pro pertraho, κατεράζωμαι, ut, Hic me ad carceres, ad mortem usque peregit. q Peragere reum, significare reum usque ad condemnationem persequi & efficiere ut condemnetur, quod & aliquando condamnare reum dicitur. [ΠΥΚΙΠΑ hochach. διληχον, κατεπλαμενειν, αγρα, ιπξεια, κατεδησει.] sed Facere reum, est accusare. Vnde ait Iureconsultus: Peregrisse reum non aliis quis videtur, nisi & condemnaverit. Plin. l. unior in Epist. Dum peragitur reus. Peragere reum, inquit Budæus, est ita rei accusationem persequi, ut tandem damnetur. q Peragere partes suas, est officio suo fungi. q Peragere pensum laboris. Colum. libro 3. cap. 10: Nihil curiosè, nihil religiosè administrat, unumque est ei propositum, peragere laboris pensum: Id est, tantum perfunditorie facere id quod imperatum est.

Pēlāgito, frequentativum. Διχρίσις, διελώνειν. Cæsar 3. bell. Civil. Vehementiusque peragittau ab equitatu, montem excelsum capiunt.

Pēractio, f. t. Est perfectio, & absolutio. [יְרָא chillajón תְּלִילָה תְּלִילָה tachlith. Διχρίσις. Gall. Achewement, accomplishment. Ital. Compimento. Germ. Ausmautung/ vollendung. Hisp. A cabamiento. Pol. Wipelnienie. Vngar. El regezdm meg tselekedes. Ang. A performing or finishing.] Cicero de Senecl. Seneclus peractio etatis est.

Pērāgro, as, penult. correpta, exper, & hoc nomine ager agri, componitur, Perlustro, abeo, discuro. [וְרָא nafshā הַלְּאַחַת halach הַלְּאַת hithhalach. אֲסֵרָה. Gall. Aller par le pays, passer par un pays. Ital. Audere errando. German. Durchgehn / durchstreichen. Belg. Doortresteren. Hisp. Peregrinar andando camino. Polon. Przechodze. Vngar. El iarom el budosom. Ang. Vogo about, to trauallover.] Cicero 3. Offic. Et ob eam causam, urbe relicta, rura peragrantes sèpè soli sumus.

Pērāgratūs, partic. Cicero 5. de Finib. Videmus ultimas terras esse peragratas.

Pēragratio, verbale, f.t. Profectio. [וְרָא massah הַלְּאַת halachah. אֲסֵרָה. Gall. Voyagement, allée par le pays. Ital. Andare qua & là. German. Durchreisung / durchstreichung. Hisp. Peregrination. Polon. Przejscie. Vngar. El iaras el budosom. Ang. Going about or traualling ouer.] Cicero 2. Philip. Quæ fuit ejus peragratio itinerum.

Pērāmbulo, as, are, ad finem usque ambulo, ambulando circumeo. [וְרָא nafshā הַלְּאַת halach הַלְּאַת hithhalach. אֲסֵרָה, περιπετεια. Gall. Passer a trauers. Ital. Passeggiare, caminare. German. Durchwanderen / durchstehen. Hisp. Passarse al trauers. Pol. Przechodze. Vng. Meg iarom. Angl. To walk thorough and about, ouer and ouer.] Varr. de Rustic. lib. 1. cap. 2: Vos qui multas perambulavistis terras.

Pērāmo, as, act. p. Ad finem usque amo, perfecte & valde amo. [וְרָא φίλας ϕιλακός ῥα, λίαν φιλ. Gall. Aimer fort. Ital. Amare caldamente. German. Heftig lieben. Hisp. Mucho amar. Pol. Barjomel' uie. Vngar. Igen szerebm tökelleteßen szeretbm. Ang. To loue tenderlie.] Cicero 1. de Legib. Vbi illa sancta amicitia si nō ipse amicus peramatur toto pectori? Quædam exemplaria habent, perse amatur.

Pērāmāns, participium, Valdè amans. [וְרָא φίλא. Gall. Fort amiable, qui aime fort. Ital. Che molto ama. German. Heftig liebt. Hisp. Que anima mucho. Pol. Barjo miel i. Vng. Igen szerebm. Ang. That loves tenderlie.] Cic. ad Att. lib. 4: Homo peramans semper nostri fuit, nec mihi unquam odio.

Pērāmānter, adverb. [מְלֻבָּשׁ, λίαν φιλακός. Gall. Fort amiablement, amourement. Ital. Molto amabilmente. German. Ganz freundlichen. Hisp. Muy amorosa y amigablemente. Polon. Mięlie, barzo chetliwie. Vngar. Zerelmeltbßen. Ang. Verie louinglie.] Cicero Famil. libro 9: Qui me quidem perofficiosè & peramanter obseruant.

Pērāmplūs, adject. Valde amplius. [מְלֻבָּשׁ, λίαν φιλ. εὶς ἀργυρός. Gall. Fort grand & spacieux. Ital. Forto grande & spatioso. German. Vest weit. Hisp. Muy grande y espacioso. Pol. Szeroki. Vng. Igen bw. Ang. Verie wide and ample.] Cicer. 1. Verr. Signa perampla.

Pērāmputo, as, Perfectè incido. [מְלֻבָּשׁ, λίαנְצָפָן. Gall. Bien & parf. clement pouer. Ital. Perfettamento potare. German. Gut abhauen. Hisp. Perfectamente pedar. Polon. Odcinam. Vng. Tökelle-tessen el vagom. Ang. To cut off perfetly.] Colum. libro 8: Sauciatum venenatam laniem mirut, quæ vulnus ita insanabile facit, ut totum amputandum sit.

Pērāngustūs, a, um, Admodum angustus. [στενός, λίαν στενός. Gall. Fort estroit & serré. Ital. Molto stretto. German. Vest eng. Hisp. Mucho estrecho. Polon. Barjo ciasfai. Vngar. Igen szrois.

Ang. Verie streit and narrow.] Cic. 7. Verr. Ut ille in dolore eructatuque moriens, per angusto fretu divisa servitutis ac libertatis jura cognoscet.

Pērāngüstē, adverb. Valdè angusté. [πολυστράς, στέριδα στράς. Gall. Fort estroitement. Ital. Molto stretamente. German. Ganz eng zus einandeten. Hisp. Muy estrechamente. Pol. Barjo ciasfai. Vng. Igen szorosan. Ang. Verie streitlie.] Cic. 1. de Orat. Sed tu hoc nobis da Scyvola, & perfice, ut Crassus haec quæ coartavit & perangustè referat in oratione sua, dilatet nobis atq; explicit.

Pērānno, nas, n. p. per integrum anni tempus vivo, annum perago. [ἀντιαντία. Gall. Duror un an. Ital. Durar un anno. German. Das ganz jar aufleben. Hisp. Durar uno anno. Pol. Pręgę i rok jye. Vng. Az extendt alal vonom. Ang. To last or live one yeare.] Componitur enim ex per, & anno, nas. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 8. scribit: Priscos Romanos mense Martio & publicè, & privatum ad Annam perennam sacrificati ire solitos, ut annare, perannareq; commode licet: hoc est, vitam degere in columnem per annum integrum. Sueton. in Vespasiano: Ideoque puella nata non perannavit. Scribitur & pereno, prima vocali in secundam mutata.

Pērāntiquūs, a, um, Pervetus, valde antiquus. [παῖον παλαιός, παραγενεράς. Gall. Fort ancien, ou fort antique. Ital. Molto antiquo. German. Heftig oder vast alt. Hisp. Mucho antiguo o viejo. Pol. Barjo starci. Vn. Igen regi. Ang. Verie old.] Cic. de Clar. Orat. Atq; huc proximo seculo Themistocles infuscatus est ut apud nos, perantiquus: ut apud Athenienses, non ita sanc' vetus:

Pērappōsītūs, penultima cor�, Adjectivum. [λίαν αργό. εύ, παῦρος. Gall. Fort propre, & conuenient. Ital. Ben conueniente atto, & proprio. German. Ganz bequem oder fügit. Hisp. Conveniente, proprio. Polon. Prawie rycsi. Vngar. Igen helyes alkolmatos. Angl. Verie agreeable and proper.] Cicero 2. de Orat. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sèpè ridicula, non solum minus perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Pērārdūs, adjetivum. Valde arduus, perdifficilis. [πολυχαλάσθιον. Gall. Fort malaise & difficile. Ital. Forte alto, malegrave, difficile. German. Vest hoch oder schwär. Hisp. Difficil. Polon. Barjo trudni, wifki. Vngar. Igen neher. Angl. Very neasie and hard.] Cic. 5. Verr. Mibi autem hoc perarduum est demonstrare.

Pērārēsco, is, n. t. Valde aridus sio. [כְּרָא chorab. אֲפָאוֹרָה וְרָא. Gall. se secher du tout, devenir tout sec. Ital. Diuener molto arido. German. Verboren/gar duri werden. Hisp. Mucho secarse. Pol. Barjo schne. Vng. Igen el karadock. Ang. To waxe verie drye.] Col. lib. 12. cap. 3: Sed nec patiendum est ut perarescat, aut rotum decidat.

Pērārgütūs, a, um, pen. prod. Valde argutus. [וְרָא טוּמָעָה. Gall. Fort subtil, ingenieu & agu. Ital. D'ingegno molto sottile & acuto. German. Gar tig vnd gestrenft/ gar spissfundig. Hisp. Subtil y ingenuo. Pol. Barjo supitlii, dowczipni. Vng. Igen eles elmeiw. An. Very subtil, ingenious & wittie.] Cic. de Clar. Orat. Quem studebat imitari L. Afranius Poëta, homo perargutus in fabulis quidem etiam, ut scitis, disertus.

Pērāridūs, a, um, pen. cor. Proflus aridus. [אֲפָאוֹרָה, וְרָא. Gal. Tout sec, totalement seché. Ital. Secco al tutto. German. Gar durr. Hisp. Seco del todo. Pol. Præse suchi. Vn. Igen szaraz. Ang. Very drye.] Col. lib. 2. cap. 19: Est autem modus in siccando, ut neq; peraridum, neq; rufus viride colligatur.

Pērārmo, as, Perfectè & bene armo. Curtius: Hoc modo instrueto exercitu & perarmato, Babylone copias movit.

Pērārō, as, pen. corr. arc. act. p. Funditus & omnino aro. [אֲרָא. Gall. Arer partout. Ital. Arare d'ogni parte. German. Durcharieren. Hisp. Acabar de arar. Polon. Przejr wziętko orze. Vngar. Min-dönből töl pogua meg zantom. Ang. To till or plough thorough out all.] Per translationem etiam de rugis dicitur, quæ in fronte quædam sulcorum similitudinem referunt. Ovid. 14. Metam. -nare, q; à fronte remissas Contudit, & rugis peraravit anilibus ora. q Seneca in Medea usus est pro peragrade: ut Perarare pontum. q Interdum pro scribere sive pingere. Ovid. 1. de Arte: Ergo tibi blandis peraretur littera verbis.

Pērālpēr, Valde asper, adject. [πολυτραχής, λίαν τραχύς. Gall. Fort aspre. Ital. Molto aspro & rozzo. German. Heftig rauh. Hisp. Mucho aspero. Pol. Barjo chrupiąsti, ostrí. Vng. Igen elez, darabos. Ang. Verie rough.] Celsus lib. 5. cap. 28. de thymio: At thymion nominatur quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, supra latius, subdurum, in summo perasperatum.

Pērāstūtūs, a, um, Valde astutus. [πολυμηχανός. Gall. Fort fin. Ital. Molto astuto. German. Ganz listig/mitt listigkelt durchryben. Hisp. Mucho cauteleso y astuto. Polon. Barjo chytri. Vngar. Igen ravalz tsalard. An. Verie wylie & crasie.] à quo Perastrum adverbium. [πολυμηχανός, λίαν πανέργας. Gall. Fort finement. German. Ganz listigkelt. Hisp. Mucho cautelesa y astutamente.] Plant. Truc. Ut perastrum cum injiciatis in malam fraudem, & præmium.

Pērāttēntūs,

Pertentus, a, um. Valde attentus. [παρελθετικός]. Gall. Immerksam. Ital. Molto attento. Ger. Mit seiss außmercken. Hisp. Mucho atento. Pol. Barzo barzacy. Vngar. Igen figyelmebs. Ang. Vere attente.] Cic. 5. Ver. Superior omni oratione perattentos vestros animos habuimus.

Perante, adverbium, Valde attenté. [πάντα παρείχεται]. Gall. Siem attenteiuement. Ital. Molto attenteamente. German. Mit ganz fessig außmercken. Hisp. Mucho attentamente. Polon. Zpil-umbaran. Vngar. Igen figyelmebs. Ang. Verre attentuelie.] Perbacchor, chais, d p. Peipoto, & lusito convivis frequentandis. [ΝΙΟ saba. παγωνία]. Gall. Viore fort dissoluement. Ital. Bacca, riunire molto dissoluamente. German. Voll und toll seyn. In aufen/die Zähmder außharren/im Leder sitzen. Hisp. Embriagare. Polon. Szaleje zye rospustnie. Vng. Igen topo dom igen plaut bolodoskodom. Ang. To beriotous, to vse feasting greatele.] Cicero et Philip. At quam multos dies in ea villa turpissime es perbaccatus? ab hora tertia bibeatur, iudebatur, vomebatur. Perbæns, a, um, Valde beatus. [παντελέος]. Gall. Fort heureux. Ital. Molto beato. German. Gar glückselig. Hisp. Mucho bienaventurado. Polon. Barzo szczesci. Vngar. Földite igen bogod. Ang. Very blessed.] Cicero 1. de Orator. Cogitanti mihi spe- numero, & memoria vetera repetenti, perbeati fuisse, Quinte frater illi videri solent, qui in optima Republica quum & ho- noribus, & rerum gestarum gloria florarent, eum vitæ cursum tenere potuerunt, &c.

Perbellus, a, um. Valde bellus. [πάντα ρελός]. Gall. Fort beau. Ital. Molto bello. Ger. Gang häbsch. Hisp. Mucho bello. Polon. Prawie piękni. Vng. Igen zep. Ang. Vere faire.]

Perbellè, adverb. Valde bene. [πάντα ρελός]. Gall. Fort bien. Ital. Molto bene. Ger. Gang sein/oder höflichen. Hisp. Muy bien. Pol. Nadobne. Vng. Igen zezen zepgeszen. Ang. Vere well.] Cic. Att. lib. 4. Perbellè teceris, si ad nos venieris.

Perbene, adverb. Valde bene. [παγκαλός, πάντα ρελός]. Gall. Fort bien. Ital. Molto bene. Ger. Dass wol. Hisp. Muy bien. Pol. Przedobry. Vng. Igen isol. Ang. Pasing well.] Cic. de Clar. Orat. Perbenè loqui Latinè putabatur.

Perbenignè, adverb. Valde benignè. [παγκαλός, πάντα ρελός]. Gall. Fort benigment. Ital. Molto beniznamen. Ger. Gar güting. Hisp. Mucho liberalmente. Pol. Prawiel'sukawie. Vng. Igen kegyszen. Ang. Very gentle and graciouslie.] Cic. ad Quint. Fratè lib. 1. Perbenignè mibi respondit.

Perbibò, is, pen. corr. h.t. Totum bibo. [Αγγίνω]. Gall. Boire tout/sais. Ital. Bevere bene. Ger. Gar austetaten. Hisp. Mucho beber. Polon. Wszko wipyam. Vng. Mindensztwl fogna meg ixom. Ang. To drink out all, to quasse.] Plaut. in Stich. At ego perii, cui medullam lassitudo perbibit. Colum lib. 7. cap. 4: Vbi per tri- dum delibuto tergore medicamenta perbibet.

Perbito, is, ere, Verbum antiquum ab antiquo Betere, Ennius in Hecuba: Sed non scripsisti quis parentem aut hospitem Ne- rasset, quo quis cruciata pebitaret. Plaut. in Captivis: Qui vir- tuem perbitat non interit. Plaut. Astraba: Quæ nisi sic betteris animis in vegrandi gradu. Vide Scaligerum in Varroem, & Nonium in verbo Perbitere.

Perbländus, a, um, Valde blandus. [πάντα ρελός, λίαν ομός]. Gall. Fort doux & gracieux. Ital. Muito piacevole. German. Gang freundlich / vndt höfselig. Hisp. Mucho blando y halaguenco. Pol. Barzo łagodni. Vngar. Igen bizekldo gozgybzó. Ang. Very pleasant an faire spoken.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 1. Successorem habes perblandum.

Perbländè, Adverb. [Vng. Igen bizekldkdu]. Macrob. Satur. lib. 1. cap. 2: Ob viam procedere, ac perbländè salutare.

Perbonus, a, um, Valde bonus. [ελιος εύαρας]. Gall. Fort bn. Ital. Molto buono. German. Heftig gut. Hisp. Mucho bu- no. Polon. Barzo dobr. Vngar. Igen io. Ang. Very good.] Cicero pro Flacco: Agros habent & natura perbonos, & diligentia, culturaq; meliores.

Perbrèvis, & hoc perbreve, penult. corr. Valde brevis. [πάντα βρεχός]. Gall. Fort brief, bien court. Ital. Multo breve. Germ. Dass curz. Hisp. Mucho breve y corto. Polon. Barzokrotki. Vngar. Igen rövid. Ang. Very short.] Livius lib. 8. bel. Puni. Si quidem Scipio- nem ducem in Africam mittant Romani, satis sperare perbre- vis evi Carthaginem esse.

Perbrèviter, pen. corr. adverb. Valde breviter. [πάντα βρεχώς]. Gall. Fort briuelement, en bien peu de paroles. Ital. Breuemente, con mol- ta brevità. Germ. Gang turzhlich. Hisp. Mucho briuelemente, con po- cu palabraz. Pol. Barzokrotko. Vng. Igen röviden. Ang. Verie shor- tuse.] Cic. 2. de Orat. Ac ne diuitius vos demorer, de omni isto generè quid sentiam, perbrèviter exponam.

Perçà, ex, f. p. [πίξη, πίξη]. Pol. Okon. Ang. A perche fish.] Pi- scis delicatissimi nomen est, qui à Plin. lib. 9. cap. 16, inter saxa- tiles numeratur. Duo ejus sunt genera; alterū in mari capitul, quod manz pisci est simillimum: alterum in fluviis & lacu- bus, aliendis febricitantibus mirum in modū utile. Hoc genus Galli cuiā hodie antiquo nomine vocat Perçay. Percatu memi-

nit Ausonius in Mosella, easque vel præstantissimis maris pi- scibus confert: Nec (inquit) te delicias mensarum perca silebo, Amnigenos inter pisces dignate marinis, Solus puniceis fa- cilis contendere nullis.

Percalléo, es, ere, n.f. Totus callosus sum: & per translationem obdurecio, & diurna malorum consuetudine adversa pati- enter fero. [παραλλαγή, παραλλαγή]. Gall. Auoir cal de force de travail. Ital. Pare il callo. Germ. Gar erherten. Hisp. Mucho encalle- scar. Polon. Prawiem jaswarkial'. Vng. Meg keménybdón. Ang. To be waxen hard, to be so accustomed to a thing that he feeleth no more paine thereof.] Cicero pro Milone: Sed nescis quomodo jam usu obduruerat, & percalluerat civitatis incredibilis pa- tientia.

Percandidus, pen. cor. adjetivum, Valde candidus. [παλαρ- γή, πάντα λευκό, λευκός]. Gall. Fort blanc. Ital. Molto bianco. Germ. Gang weiß. Hisp. Mucho blanco. Pol. Barzo bial's. Vng. Igen feier. Ang. Vere white.] Celsus lib. 15. cap. 19: Est autem ea percandida compositio.

Percantatrix, pen. prod. f.t. [παραλλαγή, παραλλαγή]. Gall. Chantresse, enchanteresse. Ital. Cantatrice, incantatrice. Germ. Ein Singere. Hisp. Cantadora, encantadora. Polon. Spiewa- ká. Vngar. Igen babs bájos. Ang. A singer or enchanter.] Plautus Mil. - da quod dem Quinquatus, percantatrix, collectrici, ariole, atque haruspice.

Percarus, Valde catus. [παραλλαγή]. Vng. Igen kedues, Zerelmeds.] Cornel. Tac. libro 5: Quem Druso fratri percaram, in cohortem suam transfluerat.

Percatus, adjet. Valde cautus. [παλυδελεῖς, λίαν πενιλεγ- μένος]. Gall. Fort fin, & acut. Ital. Molto accorto, astuto. Germ. Gar behutsam. Hisp. Mucho astuto. Pol. Barzo ostregins. Vng. Igen ukos, eyes, ranas. Ang. Very ware and circumspect.] Cicero ad Quint. Frat. libro 1: Delectus in familiaritatibus & provincialium homi- num & Græcorum percautus & diligens.

Percelébro, as, pen. cor. Divulgo, valde celebro. [Αγορεύω]. Gall. semer & publier partout. Ital. Diuulgare. German. Gar auf bänden/oder lautrecht machen. Hisp. Diuulgar. Polon. Wyjed- ge wiśl'awiam. Vngar. Igen diisídm. Ang. To celebrat and publish thorough all.] Cicero 7. Verr. De qua malicie plurimi versus, qui in illius cupiditatem saq; sunt, tota Sicilia percelebrantur: id est, Vulgo canuntur.

Perceler, penultima correpta, hujus perceleris, Valde celer. [πάντα νέχεις, οκύς οφίδα]. Gall. Fort soudain. Ital. Molto veloce. Germ. Bass schnell. Hisp. Mucho ligero. Polon. Barzo prekt. Vng. Igen gyors. Ang. Vere swift and sulaine.] Cic. pro Cæl. Ha- buisse ajunt (venenum) domi, vimq; ejus esse expertum in seto, quo quodam ad rem ipsam parato: cujus perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

Pércaūsam, sive Per speciem, Per simulatram causam. [περ- φασι, περφασι]. Gall. Pour chose feinte. Ital. Per qualche cagione finta. German. Under dem scham/mit solchen vorwerten. Hisp. Per cosa alguna fingida. Polon. Przygimlienie. Vngar. Valaminek ejne alal. Ang. By a thing fained, by appearance.] Livius lib. 34: Ve quum appropinquaret januz rex, per causam aliquam in an- gustiis sustineret a tergo agmen. Idem libro 24: Nocte per spe- ciem venandi urbe egressi, ad Annibalem proficiuntur. Vide P E R præpositionem.

Percello, is, percili, vel perculti, percussum, act.t. Everti, per- cutto. [ΠΟΥΡάμ ΠΙΛάταλ]. Gall. Abatre, ruer sis, frapper Ital. Percuotere. Germ. Schlähen/nider stossen/ansstoßen. Hisp. Herir. Polon. Wzracać. Vng. El hatum el fordítom el verdm. Ang. To strike, to overthrow, to stirre, to pearse.] Varr in Par- men. Alius teneram abietem solus percellit. Tercat. in Andriat. Perculit illicò animum. Tacitus: Ingens rerum tumultus per- culit civitatem. Columel. libro 7. cap. 7: Quamohrem statim quum unam vel alteram pestis perculit, omnibus sanguis de- trahendus. ¶ Hinc proverbiū rusticorum quo plaustrum percusisse dicuntur, qui negotium aliquod exercitunt & per- turbarunt. Plaut. in Epid. Perii plaustrum perculi: id est, evicti, quo loco Erasmus non satis recte legit. Austrum perculi. Me- minit etiam Donatus in Evnuchum.

Perculsus, participium. [ΠΙΛάταλ ινταλαγέτι. Gall. Frappé, estonné, abatu. Ital. Sbattuto, percosso. German. Erstötgen. Hisp. Herido. Pol. Zbyti. Vn. El hattatot. Ang. Striken, over thrown/stre- abashed and astonished.] Sæpius ad animū certetur. Percussus veið à Percutio ad corpus. ινταλαγέτι. Cic. Pæto, lib. 9 Epist. Repente percussus est atrocissimis literis. Virg. 9. Aen. magnō laudum percussus amore. Idem 6. Aen. casu percussus iniquo. Cic. ad Brutum: Percula timore civitas.

Percensō, es, n.f. Recenseo, nisi præpositio quid addat. [ΤΡΙ- πικκέδη ΤΟΟ sippē, ιγαμιζγμα, ιζενάλ]. Gal. Raconter. Ital. Com- memorare. German. Steifig erzählen Hisp. Contar, recordar. Pol. Pilnie wilicjam. Vngar. Iol elb xamlalom. Ang. To rehearse or make mention.] Cic. in Partit. Quo in genere percensere poterit pte- rosque intendi locos.

Percido,

Pē:cido, is, Tundo, & vchementius cedo, quo verbo usus est Plautus, qui percidere os dixit. Nam præcidere, quod hic ante legebatur, obsecnum verbum est, & hinc removendum. Perciō, es, cre, Movo. [כִּי־בְּנֵי־הַנִּילָה, וְלִבְנֵי־בִּירְגִּיחַ, xiiii. Gal. Esmonuoir. Ital. Mouere. Ger. Bewegen. Hisp. Mover y perturbar. Pol. Porusam. Vng. Moztatom ki inditom. Ang. komoue.] Lucr.lib. 3: Ocyus ergo animus, quam res se percit ulla.

Percitūs, Commotus, incitatus: qui ira, ac furore accensus est. [כִּי־מַרְגְּחָא, וְקֹדֶשׁ־עֲמֹרָה, וְסֹבְּנָה־עַדְתָּה, וְלַעֲוֹדָה־עַדְתָּה, וְעַפְּגָעָה. Gall. Esme. Ital. Commosso. Ger. Heftig bewegt. Hisp. Perturbado. Pol. Barjo porussoni. Vngar. Fbl inditatos ki mozdítatos. Ang. Moved, stirred up.] Terent. in Hecy. - corripui illicè Me indelacrymans, incredibili re, atque atroci percitus. Cic. pro Milone: Sive enim illud animo irato, ac percito fecisset.

Percingo, is, a&t. Circunquaque cingo, undiq; cingo. [כִּי־כָּאָה Gall Enceindre & entourer tout autour. Ital. Cingere d' intorno. Ger. Umhütern oder umgeben. Hisp. Cennir en derredor. Pol. Zewskad obtaçam. Vng. Környel uezdm. Ang. To gird about or compasse on euerie parte.] Colum.lib. 10: Sæpè tuas sedes percinxit vitibus albis.

Percipio, pen. corr. act. t. Intelligo, capio, sensu apprehendo, sentio, cognosco. [יְנַחֲשֵׁב, יְנַחֲשֵׁב, יְנַחֲשֵׁב. Gall. Percevoir, comprendre. Ital. Intendere, capire. Germ. Fassen/ergreissen/merken. Belg. Ontfangen/verstaan. Hisp. Recibir por el sentido. Pol. Rozumieć. Vng. Exemben uezdm. Ang. To perceive, to understand.] Cic. ad Treb.lib. 7: Sin tibi quædam videbuntur obscuriora, cogitare debebis nullam artem literis sine interprete, & sine aliqua exercitatione percipi posse. Plaut. in Cursul. Ne quod hic agimus, herus percipiat fieri, mea Plane- sium. Verùm hæ significaciones metaphoricæ videntur: nam propriè percipere, est recipere, sive colligere: ut Percipere fructus. Cic. i. Offic. Vicinum citius adjuveris in frugibus percipiendis quam propinquum. Idem de Senec. Serere, percipere, & condere fructus.

Percipio, verbal. f. [יְנַחֲשֵׁב, תְּנוּנָה, יְנַחֲשֵׁב. Gall. Recueillement, principe. Ital. Raccolgimento. German. Entfaltung/entfaltung. Hisp. Recibimiento, obra de coger. Polon. Zgromadzenie, przyjęcie. Vng. Ebelen uetel meg ertes. Ang. A perceiving, understanding.] Cic. z. Offic. Neque agricultura, neque frugum, fructuumque reliquorum perceptio & conservatio sine hominum opera ulla esse potuisset.

Percitus, Vide PER CIEO.
Percamo, as, pen prod. Vchementer clamo. [כִּי־מְבָאָה, מְבָאָה, בָּאָה. Gall. Crier forte. Ital. Gridare forte. Germ. Heftig schreien/trafen. Hisp. Gritar mucho. Pol. Barjo wołam. Vngar. Igen kialikrikoyok. Ang. To cri lowd.] Plaut. in Truc. - quot illic blanditia, quot illic iracundia sint, quot sunt perclamanda.

Perclüderé, [Vng. Be zegezny.] Paulus D.lib. 20. Tit. 2. l. 9: Inhabitantes autem manumittimus, scilicet antequam pensio- nis nomine percludamur.

Percnos, אַקְלָה, Aquilæ genus, teste Plin.lib. 10. cap. 3: ab Homero sic vocatum. Alii vocant morphnum, alii plancum, & anatariam. Inter Aquilarum genera secundam magnitudinem, & vim obtinet, vivitque ut plurimum circa lacus.

Percnōpterus, אַקְלָה, Avis est ex aquilaru genere, quæ circa lacus versatur, vulturi similis, alis minimis, reliqua ma- gnitudine antecellens, sed imbecillis & degener, ita ut à cor- vis saepenumerò verberetur. Autor Plin.lib. 10. cap. 3.

Percōärcto, אַקְלָה, as, a&t. p. Vchementer constringo. [כִּי־מְצַרְנָה, גַּיְן. Gall. Fort estrindre. Ital. Constringere grandemente. Germ. Gar nah zusamen dræsen. Hisp. Mucho apretar. Polon. Zajskam. Vng. Igen meg szorítom, zöromgatom. Ang. To thrust in together and make very strecth.] Colum.lib. 2. cap. 19. de sceno loquens: Tunc demum (inquit) convertemus, & utrinque siccatum perco- strabim in striam atque ita manipulos vinciemus.

Percognisco, is, a&t. Perfectè cognosco. [אַגְּנָזָה. Gall. Cognoscere, perficiere. Ital. Conoscere perfettamente. German. Vollkommenheit/obet durch und durch kennen. Hisp. Conocer perfectamente. Pol. Do konja poznawam. Vngar. Tö kelletessen megfelelő. Ang. To know perfectly.] Plaut. Trucul. Sunt publicani. D. utrosq; percognovi probé. Plin.lib. 4. cap. 14: Nam Germania multis postea annis nec tota per cognita est.

Percōlo, is, pen. cor. act. t. Perfectè colo, observo, amo, sive ve- neror. [אַגְּרָזָה. Gall. Auoir en grande reverence. Ital. Honorare perfectamente. Ger. Vollkommenheit ehrt in grossen ehrt haiten. Belg. Beet lieb habben/oft eerien. Hisp. Honrar perfectamente. Pol. Mam- wicksi poch wscji częze. Vng. Igen bdsz/öslöm rizsölöm. Ang. To ha- ve in great estimation and reverence.] Plaut. in Trinum. Feceris par- tuis cæteris factis, patrem tuum si percole. q Significat inter- dum culturam absolvere, perficere, polire, supremam manum addere, completere. Plin.lib. 5. Epistol. Præterea indulsi amori meo: amo enim quæ maxima ex parte inchoavi, aut inchoata percolui.

Percultus, Politus, ornatus. [וְנִירָה, אַגְּרָזָה, זְרֻבָּבָה.

μέρος. Gall. Ornē, poli. Ital. Ornato, polito. German. Met geist oder aufgebaut. Hisp. Ornado, afeitado. Polon. Prawie prys do- bioni. Vng. Zepen meg kestet:dt. Ang. Trimmed, polished, well abu- red.] Plaut in Poenu. Nam quæ lauta est, nisi perculta est, meo animo quasi invenusta est.

Percōlo, as, pen. prod. Per colum transmitto. [דְּרוּ. Gall. En- re couler & passer parmi. Ital. Colare, scolare. Germ. Durchsetzen. Hisp. Colar. Polon. Pręgnąć. Vngar. Meg kerüln. Ang. To strayne thorough.] Colum.lib. 12. cap. 4: Deinde quum fuc- rint decocta, ut non multum juris superstit, refrigeratur & per- colantur: eaque quæ in colo subsedent, diligenter contrita lavigantur. Plin.lib. 32. cap. 6: Nam in terra marina aqua ar- gilla percolata dulcescitur.

Percōmis, & hoc percome, pen. prod. t. Valde comis. [כִּי־מְבָאָה, אַגְּרָזָה. Gall. Fort doux & gracieux. Ital. Molto piacevole. Germ. Gang freundlich oder holdseitig. Hisp. Mucho cortes y humano. Pol. Barjo waziejsi. Vngar. Igennyaius. Ang. Very meek and gentle.] Cic. de Clar. Orat. Qui peritissimus juris, idemque perco- mis est habitus.

Percōmmōdūs, a, um, Valde commodus.

Percōmmōdē, adverbium, Admodum commodē. [חַיְלָה, מְבָאָה, אַגְּרָזָה. Gall. Fort commodément, fort bien à point. Ital. Molto commodamente. Germ. Gang tömlich. Hisp. Mucho pro- cosamente. Polon. Barjo skryt. Vngar. Igen el ricsb, el főbörök. Ang. Very commodiouslie.] Cic. pro Cecin. Hoc loco percommode accidit, quod non adest is qui paulo ante affuit.

Percōnditūs, a, um, pen. corr. Valde reconditus & abstrusus.

[אַגְּרָזָה, אַגְּרָזָה, אַגְּרָזָה. Gall. Fort caché & obscur. Ital. Molto asceso. German. Wo behalten und verborgen. Hisp. Mucho escondido. Polon. Barjo skryt. Vngar. Igen el ricsb, el főbörök. Ang. Very hid and obscure.] Cic. i. de Orat. Expono vobis non quadam aut perconditam aut valde difficultem, aut magnifi- cam, aut gravem rationem consuetudinis meæ.

Percōntōr, artis, per o & sine e ante t, d, p. Diligenter inquirō: à conto, quo nauta utuntur ad inquirenda loca navibus op- portuna. Nam aquæ altitudinem conto pertant. Percon- tor itaque est quasi conto investigare & inquirere. [יְנַחֲשֵׁב, אַגְּרָזָה. Gall. Enqueste, interrogation. Ital. Interrogatione. German. Erforschung / nachfragung. Hisp. Pregunta, obra de preguntar para saber. Polon. Witwidawanie. Vng. Szorgalmatos ertekezés tudakozás. Ang. Diligent searching.] Cic. de Universit. At primum quidem tempus salutationibus, reliquum percon- tatione consumpsimus.

Percōntārō, oris, m. t. Qui percontatur, investigator. [יְנַחֲשֵׁב, אַגְּרָזָה. Gall. Enquesteur, interrogateur. Ital. Dimandatore inquisitore. German. Ein frägster / der alle ding mit erfragen wissen will. Hisp. Preguntador, enquisidor. Pol. Witwidawac. Ang. Tudakoż, erkekhd. Ang. A searcher.] Horat. 1. epist. 19: Percontatore fugito: nam garrulus idem est.

Percōntūmāx, acis, valde Contumax. [אַגְּרָזָה, אַגְּרָזָה. Gall. Fort rebelle & contumax. Ital. Sommamente, contumace, ribelle. German. Gang widerstensig / ob eigensinnig. Hisp. Mucho rebel de y perfido. Pol. Ociapl's. Vng. Igen vi zanonyo, engedesten. Ang. Very stubborn.] Terent. Hecy. Percontumax rediisti huic nobis Pamphile.

Percōpōsūs, a, um, Valde copiosus. [חַיְלָה, אַגְּרָזָה, אַגְּרָזָה. Gall. Fort copieux & abondant. Ital. Abondante. German. Gar sang oder überflüssig. Hisp. Mucho copioso y abun- dante. Pol. Dobstaini. Vng. Igen bw, bw/eges. Ang. Very abundant.] Plin.in Epist. 208 Quæ de me scripsi, in quibus quidem per- copiosus fuisti.

Percōquo, quis, pen. cor. Perfectè coquo. [אַגְּרָזָה. Gall. Fort cuire. Ital. Cuocer bene. German. Wo tochen. Hisp. Coxer bien. Pol. Prawie, viwarijam. Vng. Tö kelletessen meg förd. Ang. To seeth perfectly.] Plin.lib. 23. cap. 7: Bubulas carnes, additi caules, magno ligni compendio percoquunt. Plaut Merc. Coquum aliquem arripiamus, prandium qui percoquat. Plin.lib. 20. cap. 9: Biles detrahere non percoctam putant.

Percrébréscō, is, percerebri, n. t. Divulgor. [אַגְּרָזָה. Gall. Estre divulgué & semé partout. Ital. Divulgarsi. German. Ausbre- chen/aus kommen in gewisse Red/ gar erschallen. Hisp. Di- vulgar. Polon. Wyświetlić rogi oponi. Vng. El birhddom. Ang. To be commonly talked of and sound abroad.] Cic. ad Attic.lib. 11: Ipsi enim illi puravi perniciosum fore, si ejus hoc tantum scelus percrebuisse. Idem 6. Veri. Prescritum quā hæc omnino fa- de

de nostrorum hominum avaritia & cupiditate percrebuerit. **Percrép.** as, pen, cor, n, p. Resono, persono, perstrepo. [πάνη βανάβ. Λεγάριον. Gall. Bruire fort. Ital. Far molto strepito. Germ. Durchdröhnen/widerholen. Hisp. Sonar quebrando se, hacer mucho estrondo. Pol. Wiedergie brumue. Vng. Zörgök. An To mak a great sound.] Cic. Ver. 7: Neq; molestè cerebant, abesse à foro magistratum, non ius dici, non iudicia fieri: lucum illū littoris percrepare totum mulierum vobis, tantuque symphonia.

Percrucio. as, act. p. Valde crucio. [πάνη αντί, πάνη Αγλαντίον. Gall. Fort tormenter. Ital. Cruciare molto. Germ. Hettig peinigen. Hisp. Mucho atormentar. Pol. Barjo trapie. Vn. Igen kenzen. An. To torment greatly.] Plaut. Bacch. Hoc est quod peraccescit: hoc demum est quod percurior, me hoc ætatis ludificari.

Percrudus. a, um, immaturus & valde etodus. [πάνη αμός, αντίστροφος. Gall. Fort cru. Ital. Molto crudo. German. Gar rauw. Hisp. Mucho crudo. Polon. Barjo serwoty. Vng. Igen nyers, eretlen. Ang. Very rawe.] Col.lib. 12. cap. 10: Pruna purpurea quum immatura, non tamen pereruda legeris, diligenter inspicio, ut sint integra sine yitio, aut vermiculo.

Percudo. is, pen, prod. Pertundo. [πάνη halim. Αγλαλάτω. Gall. Rompre enfrappant, frapper. Ital. Sbattere, rompere sbattendo. Germ. Durchschlägt/durchschlagen. Hisp. Herir, ò quebrantar heriendo. Pol. Prębyam. Vng. Igen meg tomptom meg tapasztom. Ang. Tekrock and break in knocking.] Col.lib. 8. cap. 5: Animadvertis avarius an pulli rostellis ova percuderint.

Percunctor. aris, per u & c ante t, d p. fit à cunctus, a, um, teste Donato, quod is qui curiosus est, per cuncta interroget, & significat diligenter interrogatio. [ΙΝΩ schad WΥΤ derach. ουνταχιστα. Gall. s'enquerir so ignement. Ital. Interrogare con diligenz. German. Mit fleiß nachfragen / erforschen. Hisp. Pre-guntar diligentemente. Polon. Pilnesie wiadanie. Vngar. Sorgal marossan tudakozom etekerek. Ang. To searche diligently.] Plaut. in Epid. Quid istud in mente est tibi, ex me mi vir percunctator? id est, morari querendo, sive per cuncta inquirere. Plin. lib. 33. cap. 10: Percunctantique quanti licitaretur opera effe-cta, parvum nescio quid dixerat. Vide Percontor, quemadmodum docuimus legendum.

Percunctor. onis, f.t. Inquisitio. Liv.lib. 3 bell. Pun. Ex captivis percunctatio facta. [ιπτάσις, ιπτάμενος. Gal. En queste, inquisition, demande. Ital. Dimanda, inquisizione. Germ. Nachfragung/nachsuchung. Hisp. Pregunta, enquisicion. Pol. Wiadomianie. Vngar. Szorgalmatos tudakozas utekeres. Ang. searching.] Alii tamē malunt scribere percontor & percōtauo, à nomine Contus. Nam percunctor & percunctatio, putant esse à verbo Cundtor, quod significat moror vel expecto.

Percupio. is, penult. corrept. Valde cupio. [πάνη chanddb. im-ρηδ. Gall. Fort desirer & convoiter. Ital. Desiderar molto. Germ. Perquis begeren. Hisp. Codiciar mucho. Pol. Serdecznie ja-dan. Vng. Igen keuanom. Ang. To couet or desire greatly.] Terent. in Eunuch. Visne interea dum is venit, domi opperiamus, potius quam hic ante ostium? C. imò percupio. Plaut. Asin. Percupio obsequi gnato meo.

Percupidus. penult. corrept. adjecit. Valde cupidus. [ιπτάσις-δαχος, πάνη ιπτάμενος. Gall. Fort desirer, fort convoiteur. Ital. Molto bramoso. German. Ganß begeitig. Hisp. Mucho codicioso. Pol. Barjo yado, ywi. Vngar. Igen keuan. Ang. Very covetous or desirous.] Cic. Lentil. lib. 1: Cognovi Hortelium percupidum tui, studiofum Lucullum.

Percurosus. a, um, Valde curiosus. [πάνη πάγαγιος, πάνη ιπτάμενος. Gall. Fort curieux & soigneux. Ital. Molto curioso. Germ. Ganß sorgfältig und gesessen: item, Ganß fürwichtig und geschäftig. Hisp. Mucho curioso y diligente. Pol. Barjo pilni, abal. Vng. Zorgalmatos tudakoz. Ang. Very curious and busie.] Cicero pro Cuent. Nicostratus quidam fidelis Oppianici servulus percuriosus, & minimè mendax, multa dicitur renunciate domino solitus esse.

Percuro. as, pen, prod. Perfectè sano, perfectè euro. [ιπτάσις Gall. Guarir du tout, acharner de guarir. Ital. Sanare perfectamente. Ger. Was heilen/oder gar heilen. Hisp. Curar y sanar perfectamente. Pol. Pratiw wiliecam. Vng. Zorgalmatosan meg gyötötöm, gyonyas viselőm. Ang. To cure and heale perfectly.] Curtius: Percutato valuerit acris obsidionis institut. Plin. lib. 24 cap. 15: Strumas imposita ad suppurationem perducunt: deinde axungia adjecta percurat.

Percorro. is, 2&t. Currendo pervenio, sive currendo persevero. [ιπτάσις. Gall. Percourir, courir à travers. Ital. Permeare corrindo, correre. Germ. Etwan bin lauffen ohn aufhören: item, durchlaufen. Belg. loopen Hisp. Correr hasta el cabo. Pol. Prębieg. Vng. Barjo el futok futassal el erék. Ang. To runue apuse to a thing.] Terent. in Andr. Continuo ad te properans, percutro ad forum. Donatus: Vide quantum dixerit, properans & percurro, ut continuationem cursus ostendet. & Per translationem est multa cursim, & celeriter, mente, animo, oratione, scribendo, explicando, committendo exequi. Quid opus est multa

percurere? Cicer. lib. 1. de Orat. Multa etiam legendo percurri, neque ea ut sua possedisse, sed ut aliena libasse. Idem lib. 2. de Orat. Et multo aperiūs ad intelligendum, si sic constituitur aliquando, ac non ista brevitate percurritur. Hic percurritur impersonale est.

Percursus. a, um, particip. πορεύεσθαι. Cicero. 2. de Orat. Ut omnes eas diligentes & memoris & sobrii oratores percurfas animo & proprie decantatas habere debeant.

Percorsi o. onis, f.t. [ΠΟΡΟΣ οφέρων. Λεγάριον. Gall. Course Ital. Corso German. Durchlaufung. Hisp. Corrida. Pol. Prębiegenie. Vng. El futas, mind futas való el eres. Ang. A running over.] Cic. 4. Tusc. Velocitas autem corporis, celeritas appellatur quaæ cadae ingenii etiam laus habetur propter animi multarum rerum brevi tempore percursum.

Percuso. as, frequentat. [ΤΙΓΗ φέρειν, διεξιχθειν.] Liv. lib. 23: iam ne manipulam quidem, sed latronum modo percur-sant totis finibus nostris negligentiūs; quam si in Romano vagarentur agro.

Percursatio. onis, f.t. [Αγλαλάτω, ιπτάσις καρχαρίας.] Cic. 1. Philip. O' præclaram illam percursum et mente Aprili atque Maji! **Percutio.** is, pen, cor, act. t. percussi, percussum, ex per & quatio, q in c mutata, & abjecta, significat ferio. [πάνη hichibah. ιπτάσις. Λεγάριον. Gall. Frapper, batte. Ital. Percutere. Ger. Schlähen Belg. Staen. Hisp. Herir. Pol. Byet'ske. Vng. Verb. Ang. To strik, to smite.] Cic. 7. Verr. Quæsiſſe Domitium qui tantam bestiam percussisset: illum respondisse Venabulo. Virg. 12. Aen. Ferq; quaterq; manu pectus percussit honestū. & Percutere aliquę palpo, est verbis adulari & blandè suadere. ιπτάσις. Plaut. in Amph. Timidam palpo percutit. Hiride bel. Alexan. Percutere fœdus, est ferire fœdus, vel facere.

Percussor. oris, m. t. Qui percutit vel occidit. [πάνη machéh. ιπτάσις, ηλκήνης. Gall. Battue, frappeur. Ital. Battitore. Germ. Ein Schläger/oder Tobischleger. Hisp. Heridor. Pol. Tenkors bye, gabyak Vngar. Verd. Ang. A smiter, a striker.] Plin. lib. 8 cap. 16: Vulneratus observatione mīra percussione novit. Iuvenal. Sat. 8: Inventis aliquo cù percussores jacentē. Cic. 2. Philip. Depressus cum lica percussor Césaris. Idem pro Sext. Rose. Amer. li quo qui leniore nomine appellant, percussores vocant.

Percussio. onis, f.t. [πάνη machéh, ηλκήνης, τραχεία. Gall. Frappement, battement. Ital. Percossa, battitura. Ger. Schläfung/ob stretch. Hisp. Herida, herimiento. Polon. Vderjense, flink. Vngar. Veres Ang. A smiting or striking.] Cicero 3. Tusc. Ex hac opinione sunt illa varia & detestabilia genera lugendi, pædores, mulieres lacerationes genarum, pectoris, feminum, capitis percussions. & Percussio pro istu, de dimensione temporum in pedibus aut Musica. Cic. 3. de Orat. Sed sunt insignes percussionses eorum numerorum & minuti pedes.

Percussus. a, um, particip. [πάνη machéh, ηλκήνης, τραχεία. Gall. Battu, frappé. Ital. Battuto, percosso. Germ. Geschlagen. Hisp. Herido. Polon. Vderjoni. Vng. Vereitet. Ang. Smitten or striken.] Virgil. 7. Aen. -quem capta cupidine conjunx Aurea percussum virga, versumque venenis fecit avem Circæ sparissaque coloribus alas.

Percussus. us, ui, m. q. Percussio, accipiturque pro arteriarum pulsu. Plin. lib. 7. cap. 51: Venarum inæquabili aut formicante percussu.

Perdécoris. a, um, Valde decotus. [πάνη διστητης, πάνη έγραφος. Gall. Fort beau & honnête, fort decent. Ital. Molto honorevole. Ger. Ganß hübsch und weistendig. Hisp. Mucho hermoso y honrado. Pol. Barjo piekni. Vngar. Igen ekes, xep. Ang. Very honest or comely.] Plin. Epist. 9: Est alioqui perdecorum.

Perdensus. a, um, Valde densus. [ο πάνη δαχος, πάνη παντερέ. Gall. Fort épais. Ital. Molto denso. Ger. Gar dicht Hisp. Mucho espeso. Polon. Barjo gesti. Vng. Igen swi. An. Very thicke.] Col.lib. 3. cap. 12: Perdensam humum coelestes aquas non sorbere. Perdespicio, is. [επιβαζ, οφέρω γενετικόν. Gall. Mispriser. Ital. Disprezzare alcuno. Ger. Gar etwas abspeuenistem. Einen verachten und verabscheuen Hisp. Menesprecias. Pol. Oplawem. Vngar. Meg pikkeddm, el pikkeddm. An. To lightlie, to contemne.] Catul. in Gel. Epig. 69: patrui perdespuit ipsam Vxorem.

Perdicium. n, f. [πάνη διστητης. Ger. S. Peters traub/Greientraub/Tag und Nacht.] Herba est qua perdices piaçipue vescuntur. Alio nomine Helxine dicitur, & Parthenium, vulgo Parietaria. Plin. lib. 21. cap. 30.

Perdifficilis. le, om, t. Valde difficultis. [πάνη χαλεπός, περχάλεψ. Gall. Fort difficile. Ital. Molto difficile. Ger. Was schwierig Hisp. Cosa muy dificultosa. Pol. Barjo trudn. Vng. Igen nehés, nehésgéges. Ang. Very difficult and uneasie.] Cic. in Partit Nam quæ perdifficilia sunt, perinde habenda sèpè sunt, ac si effici non possint. Perdifficilis, vel Perdifficiliter, adverb. [πάνη χαλεπός, πάνη δυχελές. Gall. Awe grand' difficulte'. Ital. Con molta difficultà. German. Gar schwierlich/ oder summertich. Hisp. Con mucha dificultad. Polon. Barjo trudno. Vngar. Igen mehezen Angl. With great difficultie.] Cicero 4. Acad. Aut si ea quoq; possit, cur illa

illa non possit, quæ perdifficiliter internoscantur tamen.
Perdignus, a, um, Valde dignus. [nává ágí. Gall. Fort dignus.
Ital. Molto degno. Ger. Ganz wirthig. Hisp. Muy digno. Pol. Barjo godni. Vn. Igen melto, mellosagos. Angl. Very worthie.] Cic. ad Valer. lib. 3: Sed tamen suspicor ipsum hominem quem tibi commendabo, perdignum esse tua amicitia.

Perdiligens, tis, Valde diligens. [TPW schokédb. īmpasib. Gall. Fort diligent. Ital. Molto diligente. German. Überaus scissig. Hisp. Muy diligente. Pol. Barjo pilni. Vngar. Igen szorgalmatos. Ang. Busie and diligent.] Cic. ad Qu. Frat. lib. 3: Sed res opera- sa est, & hominis perdiligentis.

Perdiligenter, adverb. [īmpasib. Gall. Fort dilligentement. Ital. Diligentemente. Ger. Ganz scissiglich. Hisp. Mucho diligentemente. Pol. Barjo pilnie. Vng. Igen szorgalmatosan. An. Very diligentie.] Cic. ad Att. lib. 1: Et mea sponte faciebam antea, & post duas epistolis tuis perdiligenter in eandem rationem scriptis magnopere sum commotus.

Perdisco, is, n. t Perfectè disco. [xymēgūdās, ikenīsueq. Gall. Apprendre tout au long & entierement. Ital. Imparare perfettamente. German. Wollen/ gat erlernen. Hispan. De prender hasta el cabo. Polon. Do koncjaſie wyucjam. Vng. Isol meg tanulom. Ang. To learn/ perficie or to the end.] Cicero pro Corn. Balb. Omnia jura belli perdiscere, ac nosse potuisse. Plaut. Asin. Perdidici istac esse vera damno cum magno meo. Ortus obitusque signorum Perdiscere, Cic. de Fato.

Perdīu, adverbium, Admodū diu. [Διά μακροῦ χρέω, ιντι πλή- σσω. Gall. Fort long temps, fort longuement. Ital. Molto longamente. Ger. Bast lang. Hisp. Muy luengamente. Pol. Barjo dawno. Vng. Igen regen. Ang. A great while, or a long tyme.] Cic. ad Att. lib. 3: Ego quid per Thessalian si irem in Epirum, perdiu nihil eram auditurus, &c. Varr. 1. de Rust. cap. 5: Faba & legumina in oleariis vasis oblita cinere perdiu incolumia servantur.

Perdiuturnus, a, um, Quod diu vel valde durat. [πολυμέσος, πολυχόνιος. Gall. Desfort longue duree, qui dure longuement. Ital. Che duro longamente. German. Gar langwirtig. Hispan. Coja que dura mucho tiempo. Polon. Barjo trwal'. Vngar. Igen taro. An. That dureth very long.] Cic. 2. de Nat. deor. Quæ aut semper terna sit, necesse est hoc eodem ornatu quæ videmus, aut certe perdiuturna, permanens ad longinquum & immensus pen- tempus. Idem pro Sest. Cum Armeniorum rege Tigrane grave bellum perdiuturnumque gessimus.

Perdīvēs, pen. prod. hujus perdivitis, om. t. Valde dives. [πολυχρήστης. Gall. Fort riche. Ital. Molto ricco. Ger. Überaus reich. Hisp. Muy rico. Pol. Barjo bogati. Vng. Duigen kazdag. Ang. Very rich.] Cic. ad Att. lib. 6: Amici regis duo trésve perdivites, sed ii suum tam diligenter tenent quam ego aut tu.

Perdīus, ex per & dies, Qui per diē vigilat. [παραμετρος. Gall. Qui dure tout le jour. Ital. Che dura in giorno. German. Den ganzen Tag. Hisp. Coja que dura todo el dia. Polon. Cz'li d'jen trwaczi. Vng. Napestig vigyazó. Ang. That dureth all the day.] Gell. libro 2. cap. 1: Starc solitus Socrates dicitur, pertinaci statu perdius atque pernox, à summo lucis ortu ad solem alterum orientem, inconnivens, immobilis, iisdem in vestigiis, & ore atque oculis in eundem locum directis, cogitabundus tanquam quodam secessu mentis atque animi facto à corpore. Id est, per diem, & per noctem. Seneca: Id perdius pernoxque agebat. Sic interdiu, intra diem, pro quo etiam dicimus diu: sicut noctu, pro eo quod est per noctem. Plaut. in Merc. Neq; conquiescam usquam noctu, neque diu, prius profecto quam aut amicam, aut mortem investigavero.

Perdix, cis, f. [ΝΤΠ koré, πιεδη. Gall. Vne perdrix, ou perdreau. Ital. Pernice. Ger. Ein Rabhun. Hispan. Perdiç. Pol. Kupapawa. Vng. Fogoly madar. Ang. Apartrich.] Avis nota, quam Ovid. fabulatur à Perdice Dædali nepote ita fuisse appellatum, quæ quum serrus usum primus reperisset, à patruo invidia percito ab excelsa turri ferunt præcipitatum, deorumque misericordia in avem sui nominis transformatum: quæ etiam nunc rui- na illius memor vitat sublimia, humi nidum construens. De avis hujus asturia sic scribit Plin. lib. 10. cap. 33: Si ad nidum auctus cœperit accedere, procurrit ad pedes ejus foeda prægravem aut delumbem fæces simulans, subitoque in proculsu, aut brevi aliquo volatu cadit, fracta aut ala aut pedibus: procurrit iterum, jamjam prehensurum effugiens, spemq; frustans donec in diversum abducatur à nidis. Eadem jam pavore libera, ac materna vacans cura, in sulco resupina, gleba se terra pedibus apprehensa operit. Hæc ille.

Perditio, Perditor, Perditus, Vide PERDO.

Pérdo, dis, didi, ditū, act. t. ex Per, & Do. Amitto. [ΤΠΝ ibbádh. Διάσθασ. Gall. Perdre. Ital. Perdere. German. Verlieren. Belg. Verliesen. Hisp. Perder. Pol. Tracie. Vng. El vezetem. Ang. To lo- se.] Plaut. in Amph. Hunc hom reperi, & illos perdidit. q; Accipi- tur aliquando pro damnū vel jacturam accipio: cui opponitur Lucr. Cic. 2. Offic. Vel oculptes suū perdan: debitores lu- crentr alienum. q; Perdere item est perire: quoniam quæ

amittuntur, quasi mortua nobis esse videntur. [Δονάσ. Gall. Taer. Ital. Vccidere. Ger. Verberben. Hisp. Matar. Pol. Kaze. Vng. Med! dm el rex dm. An. To kill.] Terent. in Andr. Dii te perdant. q; Perdere aliquem, est corrumper, malis moribus inficere. Terent. in Adelph. Cur perdis adolescentē nobis? q; Aliquādō est mortis periculo exponere. Terent. in Andr. Vbi illuc scelus est, qui me perdidit? q; Perdere autem est tempus datum fru- stra conterere, quum ad clepsydram dicitur. Quint. lib. 11: Es temporibus præfinitis aquam perdit. q; Hujus composita sunt Deperdo, παραπλημi ejusdem significationis cum simplici. Disperdo, consumo, de quibus vide plura suis locis.

Pérdō, perduit, perduere dixerunt antiqui pro perdo: ut Plaut. Amph. Perdis, pro perdas, Amphitruo es, profecto, ca- vesis ne tu te usu perdis.

Pérditō, onis, f. [ΤΠΝ abedib. ΤΠΝ abdán. ἀπόλεια, ἀπό- Σολ. Gall. Perte, ruine. Ital. Perdità, rouina. Ger. Verberbung. His- Perdida perditionis. Pol. Zguba, kaza. Vng. Nagy kár, vezetőlás. Ang. A losing, killing. Plin. lib. 9. cap. 37: Subeunt luxuriae ejus nomina & cædia, exquisita perditione portata.

Pérditō, oris, m. t. [ΤΠΝ meabbédb. ὀλοφύρα, ὀλετή. Gall. Qui a perdu. Ital. Che ha perduto. Ger. En verderber, geruuter. His. Que ha perido. Pol. Zk. 414. Vng. Kar tenb, vezető ronto. Ang. He that loseth any thing.] Cic. pro Planc. Committerem ut id per- ditor Reipub. nominarer, qui servator fuissim?

Pérditū, a, um, Amisus, deploratus, profligatus. [ΤΠΝ obédb. Δονάσ. Gall. Perdu. Ital. Perj. Ger. Verberbt. Hisp. Per- dido. Pol. skafoni, straconi. Vng. El vezetet vezet. Ang. Lost, des- speratlie naught.] Terent. in And. Tu rem impeditam & perditā restituas? Cic. pro Marzena: Confessus morbo, perditus mo- rore ac lacrymis. Idem 8. Philip. Quum esset summa senectute, & perditæ valetudine. q; Perditus item dicitur qui ita alicui morbo obnoxius est, ut inde se extirere non possit: & qui vi- tio aliquo ita contaminatus est, ut de eo nulla spes habendā sit. Διάλας. Cic. lib. 1. Offic. Dum homines perditæ hastam illam cruentam & meminerint, & sperabunt. q; Perditior, Per- ditissimus. Horat. 1. Serm. Satyr. 2: Quātò perditior quisq; est, tantò acrius urget. Cic. ad Quint. Frat. lib. 3: Nihil est enim per- ditius his hominibus, his tēporibus Idē pro Rose Amer. Per- ditissimus Homo. Idē 5. Verr. Profligatissimus, & perditissimus omnium. q; Perditū perdere, est jam afflictum & jacentē planē evertere. Est enim exaggeratio quēdā. Cicero ad Terent. lib. 19. Epist. Per fortunas miserias nostras vide ne puerū perditū per- damus: hoc est, nē ex infelicissimo infelicitorem faciamus.

Pérditē, adverbium, Corrupte. [ἀγλάσως. Gall. Mschammene, ontre mesur. Ital. Corrottamente, sgratiatamente. Ger. Verberbt, oder lasterli. Hisp. Perdidamente. Polon. skajenie. Vng. Ar Ve- zetől. Ang. Extrémelie, desperateli, wretchedlie.] Cic. ad Att. lib. 9: Qui hic potest se gerere non perditē? Perditē, pro vehementer aliquando dicitur: ut, Perditē amare, (hujusmodi ἀπορίας ap- pellantur) hoc est, amare vehementer. Terent. in Heavt. Ejus filiam ille amate coepit perditē. q; Perditē conari. Quintil. lib. 2. cap. 12: Illud quoque alterum quod est in elocutione ipsa pe- riculum, minus vitiat, conaturque perditē.

Pérdōcēo, perdoce, pen. cor. a&t. f. Perfectè doceo. [διδάσκω. Gall. Enseigner entièrement ou parfaitement. Ital. Insegnare, perfecta- mente. Germ. Wot oder eigentlich ternen. Hisp. Acabar de enseñar. Polon. Prasse wyucjam. Vngar. Isol meg tanont. Ang. To teach perfitie, or to the end.] Cicero pro Sest. Rem quæris præclaram juventuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perdoce- dum. Plaut. Pseud. Hem mane, quanti istuc unum coquinate perdoceos? Terent. Heavt. Verum illa nequid titubet. s. perdo- eta est probé.

Pérdōctū, participium. [ἀκοδιασθέμα. Gall. Fort docte. Ital. Molto docto. Ger. Wot gethrt oder berichtet Hisp. Muy docto. Pol. Prawie wyuczony. Vn. Isol meg tanitator. Ang. Verie cusing.] Cic. pro Corn. Bal. Acli mea autoritas satis apud illos in hac re ponderis habetur, quum me præsertim rerum varietate arque usu ipso jam perdoctum viderent, etiam ab illis majoribus discordiis avocaret. Exitio multorum perdocti, Luct. lib. 3.

Pérdōctē, adverbium, Valde docte. [πάρα πικάσως. Gall. Fort doctement. Ital. Molto, doctamente. Germ. Ganz tünslich. Hispan. Muy doctamente. Vngar. Igen bbltén, tudossan. Ang. Very cun- ning.] Plautus Most. Ut perdoctē cuncta callet nihil hac docta- dictio.

Pérdōlēo, perdoles, pen. corr. n. f. Vehementer dolco. [λυπό- μα. Gall. Este fort marry. Ital. Dolersi grandemente. Ger. Gar ist dig sehn/vast vbel zu mut oder betümmeret seyn. Hisp. Mucho dolerse. Polon. Barzo, galvie, boleie. Vng. Igen banom. Ang. To be very sor- row full.] Terent. in Eunuch. Heu noster, laudo: tandem perdo- luit: vir es. Cæsar 2. bel. Civil. Nam ubi tantos suos labores, & apparatus male cecidisse viderunt, induciisq; per seclus viola- tis, suam virtutem iritfui fore per doluerunt.

Pérdōmo, as, pen. cor. a&t. p. Domo, vel omnino & planē do- mo. [καταδαμάζω. Gall. Domiter usitatem. Ital. Domare intie- ramta.

lemente. Germ. Wo denken und gemmen. His. Domarò acabar de domar. Pol. Prawie vskrämiam. Vng. Mindössül fogya meg eny hibben szelidistb. Ang. To subdue and tame vterlie.] Martial.lib.1: Herculez laudis numeretur gloria: plus est Bis denas pariter perdomuisse feras. Tibul.lib.1.Eleg.2:Sola feros Hecates perdomuisse canes. q Provinciam aliquam perdomare. Liv.9.ab Urbe: Quin cum parem destinant animis magno Alexandre ducem, si arma Alia perdomita in Europam vertisset. Pérdomiūs, a, um, particip. Planè dominus. [χαρακτηριστικός] Gall. Domit. Ital. Domato. Ger. Wögedempt und gejempf. Hisp. Domado. Pol. Vskromian. Vng. Mindössül fogya meg eny hibben szelidistb. Ang. Vterlie subduell or tamed.] Colum. lib.6.cap.2: Perdomiti boves mox ad aratum instituantur. Lucan.libr.3: .totoque urbes agitabis in orbe Pérdomitas.

Pérdomisco, is, cre, Sominum in certi aliquod tempus continuo. [Πάνω από την ώραν. καταπούσας] Gall. Acheter son somme il, dormir beaucoup. Ital. Fare un sonno solo. German. Durchaus schlaflos. Hisp. Mucho adormecerse. Polon. Prawie dospiam. Vng. Valamennyi vdbt altal alzom. Ang. To sleep a full sleep.] Plautus Menæch. Pérdomisco uſque ad lucem?

Pérduco, is, duxi, ductū, act. Ad hñē usq; duco. [γάγειν, ἀγαγεῖν] Gal. Mener insques à la fin. Ital. Condurre, menare, guidare. Ger. Bis an das end aussöhnen/ vollführen. Belg. Togen/epn detoe teñdes. Hisp. Guiar hasta el cabo. Pol. Do konačja prijedrije. Vng. Veghez vizom el vixom. Ang. To bring to an end.] Cicero in Catil. M. quidem Valerium Corvinum accepimus ad centesimum annum vitam perduxisse. q Perducere ad exitum, significat completere, absolvire. Cic.2.de Finib. Nec enim absolvit vita beata sapientis neq; ad exitum perduci poterit. q Aliquando est per vim ducere. οὐαγῆς. Inde Perductores: qui in hoc differunt à lenonibus, quod lenones sunt scortorum οὐαγῆς: perductores etiam invitarum personarum: ut annotavit Asconius in illud Ciceronis 3. Vert. Sileatur de nocturnis ejus bacchanationibus, ac vigiliis: lenonum, aleatorum, perductoru nulla mentio fiat: dama, dedecora, quæ res patriæ ejus etas ipsius pertulit, p̄tætercantur.

Pérduco, as, re, Frequentatium, οὐχίσις, οὐχίζω. Plaut. Most. Vin' qui te perduetet? T E. apage istū perductorem, nō placet. Pérduellis, hujus perduellis, m.t. Apud antiquos dicebatur quem nos vocamus hostem: ab eo (ut Festo placet) quod pertinaciter retineat bellum. Hostem autem illi vocabant quem nunc dicimus peregrinum. [Ἐντός οἰκίας. πολέμος] Gall. Enemigo. Ital. Inimico. Ger. Ein abgesagter Feind. Hisp. Enemigo. Polon. Nieprzyjaciel ktorimi odpowiadaj. Vngar. Ellenség. Ang. An enemy.] Plaut. in Amph. Ego idem ille sum Amphitruo Gorgophonis nepos, imperator Thebanorum, Et Creontis unicus Teleboarum perduellis. Caius I. Quos nos. ff. de Verb. sign. Quos nos hostes vocamus, eos veteres perduelles vocabant. Plaut. Amph. perduelles penetrant se in fugam: ibi nostris animus additus est. Cic. 1. Offic. Et qd illud animadverto, quod qui proprio nomine perduellis est, is hostis vocaretur, lentitate verbi tristitia rei mitigante. Id est 2. Offic. Nam pirata non est ex perduellum numero definitus, sed communis omnia hostis. Postea autem perduelles dicti sunt patriæ hostes, qui crimen aliquod adversus majestatem principis, aut Reipub. commisissent.

Pérduellis, onis, m.t. Est crimen læsa majestatis aut principis aut Reipublicæ. [ουσιαστικός] German. Verletzte Majestät oder verletzen. An. Treason.] Vlpian. l. ult ff. ad legem Iul. majest. Qui perduellionis reus est, hostili animo adversus Rempublicam, vel principem animatus est. Cicero pro Rabirio Posthumo: Nam de perduellionis judicio quod à me sublatum esse criminari soles, meum crimen est, non Rabiri.

Perduellio, Criminum omnium de majestate fuit atrocissimum: nam tunc est, cùm in ipsam Rempub. vel in personam magistratus, aut principis infertur injuria: cognoscatur autem non à prætore, sed à 11. viris, deinde ad populum erat provocatio. Itaque & Horatium illum, qui sororem occidit, & Sp. Cassium Vicellinum, qui de regno cogitavit, perduellio nisi accusatos, alterum à populo esse absolutum, alterum cōdemnatum, & bonis publicatis, necatum, Livius monumentis historiarum prodidit: quanquam Horatii factum, parricidium, non perduellio, videtur fuisse: & lege particidii, quam Numa Pompilius fecerat, judicatu esse, Hōstili regis iussu, Pompeius docet. Cur igitur perduellionem Livius nominat? ait enim: Rex concilio populi advocate, 11. viros, inquit, qui Horatio perduellionem judicent secundum legem, facio: causam hanc, forsan veram, licet opinari: vel quia Numa, vir sanctissimus, parricidium omne perduellionem voluit esse, vel quia, si non omne parricidium, salem illud, quod in cognatos, affinesve committeretur. Legē perduellionis, primum 11. viros judicabant, deinde ad populum erat provocatio, declarat hot oratio pro Rabirio perduellionis reo: ex qua primum à 11. viris, deinde à populo de Rabirio judicatum esse cognoscitur, quod

etiam Suetonius tradidit: quanquam, multo antē judicem⁹ hoc de crimine populum fuisse, non modò Horatii proximo demonstratu. Exemplo, verū etiam ex eo, quod à Plutarcho in Poplicola de Vitellis, & Aquiliis, qui Tarquinis gentis utrique fuerunt, proditum est: nam, cùm de Tarquinio rege restituendo cogitassent, dānati à populo poenas morte debitas luerunt. Atq; hoc uno crimen damnatos necare cives Romanos licuit, cùm eo tamē si populus ita judicasset, (nam alioqui ne liceret, Sempronia, C. Gracchi tribunitia legē sancitum est) satis planè constat: quippe, cùm & crucem Rabirio à Labieno accusatore in campo cōstitutam Cicero dicat, & mortem lege Iulia irrogatam, posteriores etiā liris consulti tradiderat, rei quoq; memoria post mortē condēnata. Notat Vlpian. purgandum fuisse crīmē perduellionis etiam successoribus, si forte reus obiūset antequam de eo judicatu esset. Quē admodum autē omnium de majestate crīmīnū perduellio gravissimum fuit: sic à populo iis comitiis, quæ maxima omnium erant, centuriatis inquam, judicabatur: quod in ea, quā proximè nominavi, oratione pro Rabirio declaratur, idemq; Livius, Valeriusq; significant, qui centuriias nominant in eo perduellionis judicio quod de Ti. Graccho, & C. Claudio cōforibus, accusante tribuno pleb. fiebat: nec dubito, quin Attilius ille Calatinus, Q. Fabii Maximi socior, quē scribit Valerius oppidi Soranorum proditione reum ad populum esse factū, centuriatis & ipse comitiis causam dixerit, cùm oppidi proditio, quę in Rempub. gravis injurya est, videatur esse perduellio: itaq; miror (ut aliud ex alio) cur proditionem & majestatē Pēdianus quodā in loco separatim nominaverit: cū proditio certè in majestatem includatur, atq; etiā, ut ego existimo, perduellio sit, nisi sit ut speciē, quomodo philoſophi loquuntur, à genere ſequi, perduellionem ſcilet à majestate: nam & vocabulū ipsum prodere videtur propriè ac direcōne perduellionē ſpectare: eft enim ubi quis cū hostibus aduersus Remp. conſpirat. Ex lib. de Legib. Romanis.

Pérduo, Vide P E R D O.

Pérduro, as, pen. prod. VSq; ad finem duro. [Ζεριζω] Gall. Durir inques à la fin. Ital. Durare fino alla fine. Ger. Verharren/verbleyen. Hisp. Durar hasta el cabo. Polon. Trwam. Vngar. Vegig meg maradok. Ang. To last or endure unto the end.] Plaut. Curc. - quin tu aliquot dies Pēdura, dum intestina exputescunt tibi. Tentent. Hecyra: - sancte adjurat, Non posse apud vos Pamphilo ſe abente perdurare. Ovid. de medic. faciei: - probitas longum perdurat in avum.

Pérduresco, is, Valde durus fio. [οξηγωμένως] Gall. Deuenir forte dur. Ital. Divenir molto duro. Ger. Gar erhetem. Hisp. Endureſcense mucho. Pol. Twardzieſe. Vngar. Igen meg kemény edom. Ang. To ware very hard.] Colum.lib.8: Verū neq; ante tertium, nequé post quintum annum juvencos domare placet, quum illa etas adhuc tenera est, hæc iam pēdiruit. Id est, nimis dura facta atq; intractabilis adeo est.

Pérēdo, pen. cor. ex per & edo, es, Totum edo, edendo conſumo. [Ἵνα αχιλ. εδειγόμενως] Gal. Manger tout. Ital. Consumare mangiare, devorare. Ger. Gar fressen. Hisp. Gaſtar o comer hasta el cabo. Pol. Do kesszéni. Vng. Meg ezdm, meg emezetb. Ang. To eat and spend all.] Cicero 3. Tuscul. ex vetero poëta: Lacryma pēdē humore exangue genas. Virgil. 6. Aeu. Hic quo durus amor crudeli tabe pēredit.

Pērēs, pen. prod. particip. [Ἵνα neechal. εργάζομενως] Gall. Fort mange & ronge. Ital. Roduto, mangiato. Germ. Gar gefressen. Hisp. Comido, gustado hasta el cabo. Pol. Prawie jedziona. Vngar. Meg etetb, meg emezetb. Ang. Basted, or all eaten up.] Virgil. 3. Georg. Nec condere quidem morbo, illuvicque pērefa Vellera, nec telas possunt attingere putres.

Pērēdā, dia, Ipsa edendi cupiditas: sicut bibesia, bibendi desiderium, vel ingens sitis. Vocabula ſunt à Plauto conficta. Fēstus. οὐαγῆς.

Pērēgrīnus, m.f. Advena qui procul à patria agit, atq; extra ſolum patrium vagatur, dictus à peragendo. [Ταχθερος] Gall. Eſtrange, eſtranger, d' eſtrange paſs. Ital. Foreſtiero, peregrino. Ger. Ein Trembling oder Aufſteben. Belg. Bremde. Hisp. Peregrino lejos de ſu casa. Pol. Objeti eudogiemiers. Vngar. Iskumeny budoso. Ang. A stranger.] Et differt ab hospite, quod pēregrinus ſimplicer eum significat qui in ſua civitate non eft, hospes qui in aliena civitate eft. Varr. lib.4.de ling.1. at. à peragendo: id eft, progrediendo dici peregrinum ſcribit. Plaut. in Asin. Pēregrinus ego ſum, Sauriam non novi. Cicero. pro Sylla: At ſi tibi nos peregrini videmur, quoram jam & nomen & honos in veteravit, & huic urbi, & hominū famæ ac ſermonibus: quām tibi illos competitoris tuos peregrinos videri neceſſe efit, qui jā extota Italia delecti, tecum de honore, & de omni dignitate contendunt? Idem de Amic. Itaq; cives potiores ſunt quām peregrini, & propinquū quām alieni: q Transfertur ad alia: ut peregrinas arbores, quæ ad nos aliund eſt ſunt adveftæ: peregrinas ayes, peregrinā faciem, quæ à quotidianis nostris differt.

differat, & quam apud nos non simus soliti videre, dicere consuevimus, q̄ Meretrices olim, teste Donato, peregrinæ dicebantur. Terent. in Andr. Adeone est demens ex peregrina^a q̄ Peregrina sacra, dicitur, dicta sunt quæ ex aliis urbibus religionis gratia sunt adscita: ut q̄ evocatis diis in oppugnâdis urbibus Romanis sunt delata: aut quæ ob quædâ religiones per pacem sunt petita: ut ex Phrygia, Matris Magnæ: ex Graecia, Ciceris: ex Epidauro, Aesculapii: quæ coluntur eorum more à quibus sunt accepta.

Peregrinor, pen. prod. aris, deponens p. absolute, Per aliena loca peragrans proficitor. [፩ ghar, iñḡr̄aq, ፩ dñnd̄. Gall. Peregriner, aller ou être en pays étrange. Ital. Peleginare, andare in peregrinaggio. Ger. Trembe ort durchreissen, An die fremde jete hen. Belg. Wonten den lande reisen. Hisp. Andar lexos de su casa. Pol. Cudje kraje prechodge, pielgrzymie. Vng. Budosom idegen helyen irok. Ang. To pilgrimage, to go to a strange contrey and awell.] Cic. pro Rab. Ut peregrinari in aliena civitate, non in tua magistratum gerere videare. Peregrinari dicuntur aures, quæ reum non audiunt, nec attendunt. Cic. pro Mil. Vestrae peregrinatur aures? Peregrinatur animus: id est, expatiatur, divagatur, recreatur. Plinius iñ Præf. lib. 5: Nec qua peregrinari animus expectat.

Peregrinatio, tionis, f. t. [፩ gherūh ፩ ፩ maghūr, ፩ dñnd̄. Gall. Pelerivage, voyage. Ital. Pellegrinaggio. Germ. Wandern/reisung in fremde ort. Hisp. Aquella lexura de su casa. Pol. Wedrownka. Vng. Budosom idegen helyen iaro. Ang. Pilgrimage, going into a strange contrey.] Cic. 5. Tusc. Iam verò exilium, si rerum naturam, non ignominiam nōnius querimus, quantum demum à perpetua peregrinatione differt? Transmarina peregrinatio, Quintilian. lib. 7. cap. 4. Peregrinations, & ruficationes, Cic. de Amic. q̄ Magnam laudem veteres philosophi tribuēre Demoerito, qui ultra 80. annos amore philosphandi peregrinatus est, multasq; regiones, & urbes ad centum & octo annos perveniens, vidit, &c. Osiris quoq; Rex Aegypti terrarum orbem magna ex parte lustravit. Vnde in columna sepulchri sui inscribi jussit: OSIRIS Rex sum Saturni antiquior filius, qui nullum orbis locum reliqui ad quem non peregrinari, docens ea omnia quæ pro humani generis utilitate inveni. Diodor. Sicut. lib. 1. Alexand. Magn. tertium exemplum longissimæ peregrinationis, &c.

Peregrinat̄, oris, m. t. Qui solet peregrinari, sereq; semper peregrinatur. [፩ ghar [vel] gher, ፩ dñnd̄. Gall. Voyageur hors du pays. Ital. Chi va di continuo per altri paesi. Ger. Ein Wanderer/ein Büger. Hisp. El que per grina.. Polon. Wedrownik, pielgrzym. Vngar. Budojó zárandok idegen helyen iaro. Ang. A pilgrimme.] Cicero ad Lept. lib. 6: Mehercle non tam sum peregrinator iam, quam solebam.

Peregrinat̄, Qui solitus est peregrinari. [፩ dñnd̄, ፩ dñnd̄. Gall. Estant par les champs, en pais lointain. Ital. Chi va di continuo in altrui paesi. German. Der viel oder stets an fremden orten herumb reiset. Hisp. El que mucho peregrina. Polon. Rad wedrujaci. Vngar. Budojó zárandok iaro idegen orzgban iaro. Ang. He that is wont to go to strange contrey.] Liv. lib. 28: Non peregrinabundum, neq; circa amoenas oras vagantem tantum ducem Romanum, &c.

Peregrinitas, f. t. Alicat soli habitatio. [፩ gherūh ፩ ፩ maghūr, ፩ ፩, ፩. Gall. Peregrinité, l'estat & condition de ceux qui sont en étrange pais. Ital. Habitatione in paesi lontano. Ger. Wohnung an der fremde. Hisp. Aquella lexura de su casa. Pol. Zobegimi misiekianie. Vngar. Idegen orzgban lakas. Ang. Strange neſſe.] Vlpian. in l. sed si ff. De ius vocan. Si per pœnam de portationis, ad peregrinitatem redactus sit patronus. Hoc est, sit relegatus in aliud solum.

Peregrin, pen. corr. Extra patriam. [፩ gherūs. Gall. Hors du pays, de hors, en étrange pais. Ital. Lu viaggio, fuor di casa sua, del paesi, in strana regione. Germ. In der fremde oder aus der fremde überfeld. Hisp. Lexo de su casa, en peregrinacion. Pol. Węzdujim krai. Vn. Idegen földön mezzé. Ang. Farre of, in a strange contrey.] Et est communè tam significantibus quietem quam motum: ut, Peregrinum, Peregrinè veni, Peregrinè vado. Quietem in loco. Plaut. in Amph. benefacit quia nō eramus peregrin. Idem in Casin. - peregrinè est. Ad locum. Titinn in Tibic. Ut hic legatus abit peregrin publicè. Deloco. Plaut. in Amph. Ita peregrin adveniens hospitio publicitus accipitur. Idem in Bacch. Cœnam peregrin advenienti. Terent. in Phorm. Exilia peregrin rediens semper cogitet. Dicitur etiam peregrin adverbialiter. Semper autem quietem in loco significat. Plaut. in Pers. Quia herus peregrin est. Nævius in Tatentilla: Primum ad virtutem ut redatis, abeat ab ignavia, domo præseus patriam ut colatis potius quam peregrini probro.

Perelegans, tis. Vaide elegans. [፩ nār̄ n̄p̄l̄s, ፩ dñnd̄. Gall. Elegante orne. Ital. Molto elegante. Ger. Gang hubſch und hübsch/gang præc. Hisp. tanq hermosa. Pol. Bargo pickni. Vng. Igazán juk. Ang. Very trimme and trick.] Cic. 2. de Orat. Genus

est perelegans, & cum gravitate salsum. Idem pro Plane. Et quoniam tua fuit perelegans ac persubtilis oratio, digna EQUITIS ROMANI vel studio, vel pudore.

Pereleganter, adverb. [፩ n̄p̄l̄s, ፩ dñnd̄. Gal. De fort bonnegrasse, fort elegamment. Ital. Di molta gratia. Germ. Gar fein und gierlich. Hisp. Con mucha hermosura. Pol. Pieknie, nadebnie. Vng. Ekeſſen zp̄du. An. Verie trimmeli. Cic. de Clar. Orat. Quæ quidem omnia quum perit & sciēter, tum ita breviter, & pressè, & satis ornatè, & pereleganter diceret.

Pereloquentis, tis. Valde eloquens. [፩ dñnd̄. Gall. Fort eloquent. Ital. Molto eloquente. German. Heftig wortberedt. Hisp. Muñ eloquente. Pol. Bargo wimowin. Vngar. Izzen ekeſſen zp̄lo. An. Verie eloquent and well spoken.] Cic. de Clar. Orat. Caius autem Lentulus Marcellinus, nec unquam indisertus, & in Consulaeu pereloquentis visus est: non tardus sententiis, non inops verbis, voce canora, facetus satis.

Pereempta, fulgura, Prisci appellavere quæ superiora potesta perimunt: id est, tollunt. Festus.

Pereemptoris. Vide PERIMO.

Perependie, adverbium, Quod vulgo dicitur Post cras, Dic abhinc tertio, quasi pereempta dic. [፩ n̄p̄l̄s, ፩ dñnd̄. Gall. Apres demain. Ital. Posdimane. German. Übermorgen. Hisp. Un dia despues de mañana. Polon. Poiuerte. Vngar. Holnap utran. Ang. The day after to morrow.] Cic. ad Attic. Scies igitur cras, ad summum, perendie. Plaut. Aulul. Quæ cras veniet, perendie foras feratur soror.

Pereundi dies, Dicitur dies abhinc tertius. [፩ n̄p̄l̄s, ፩ dñnd̄. Gall. Le jour d' apres demain. Ital. Il giorno depoi di tredi. Ger. Der übermorgen tag. Hisp. Cosa tresmannana. Pol. Dzien trzecj. Vn. Honap utran. Ang. The next day after to morrow.] Cæsar 5. bel. Gal. Qui, si per te licet, perendino die cum proximis hibernis conjunctim communem cum reliquis casum bellii sustineat. Cic. pro L. Muræna: Iam illud mihi quidem mirum videtur solet, tot homines tam ingeniosq; per tot annos etiam nunc statuere non posuisse, utrum diem tertium, an perendiam: judicē, an arbitrum: item, an rem dici oportet. q̄ Hinc comperendino: de quo suo loco.

Pereundi, perenne, ex per, & annus, mutato a in e, quasi per annos omnes durans: Perpetuus. [፩ n̄p̄l̄s tamid̄. id. &. Gall. Continuall, perpetuel. Ital. Perpetuo, continuo. German. Immerwährend. Hisp. Cosa que siempre dura. Pol. Wieczni. Vng. Órökkovalo. Ang. Perpetuell, euer induring.] Plaut. in Amph. Lucrum ut perenne yobis suppetat. Cicero in Bruto: Contine te in tuis perennibus studiis. q̄ Perennes & perpetui cursus stellarum, Cic. 2. de Natur. deor. Aquæ perennes, Cic. 6. Vert. Fons perennis, Hirt. 8. bel. Gall. Perennis fluvius, Plin. lib. 5. cap. 28. Latice manant perennes, Lucret. lib. 5.

Pereundi, orum, n. f. Sunt ceremoniae in auspiciis servari solitez. Cic. 2. de Nat. deor. Itaq; maximè Reipublicæ partes in iis bellis quibus Reipublicæ salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia servantur.

Pereundi, adverb. Perpetuò, continuo. id. &. Colum. lib. 12. cap. 18: Si ager amplius, aut vineta, aut arbusta grandia sunt, pene fabricando decimodiæ, & trimodiæ, &c.

Pereanno, Per multis annos, aut certè per multum tempus duro. [፩ n̄p̄l̄s. Gall. Durer toute l'annee, ou longues années. Ital. Durare molto tempo. German. Immerdar wären / langwirig seyn. Hisp. Durar para siempre. Pol. Wieczni trwam. Vng. Órökkovalo. Ang. To last or indure for many yeares or for euer.] Col. lib. 1. cap. 9: Sed temperet vires clementia: quoniam & terribilior debet esse quam saevior, ut & obsequantur ejus impetis, & diutius perennant, boves, non confecti vexatione simul verberum, operumque. Idem lib. 3: Rosa hoc modo culta multis annis perennat. Ovid. 3. de Arte: Defuit ars yobis: arte perennat amor.

Pereennitas, tis, f. t. Aeternitas, multorum annorum tempus. [፩ n̄p̄l̄s. Gall. Continuit, & perpetuit, longus durec. Ital. Eternità, perpetuità. Ger. Langwirigkeit. Hisp. Aquella corrente perenal. Pol. Wieczniost, vistawicj. Vng. Órökkovalo. Ang. Perpetuitie, eternitie.] Col. lib. 1. cap. 6: Nam ea cœli polistio maximè frigida, & minimè humida est, quæ utraq; perennitate conditis frumentis afferunt. Cic. 2. de Nat. deor. Adde hue fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnum.

Pereennis, perennis, perenniservi. Qui perpetuò servit uni domino. [፩ n̄p̄l̄s. Gall. Perpetuel seruſteur. Ital. Servo che continuamente serue à vn signor solo. German. Ein Knecht se Immerdar bei einem Herren oder Meister dient. Hisp. Sieruo que siempre à vn sennor. Polon. Sl uga vst. wie viedni go panas sl ujac. Vngar. Holtig valozga. Ang. That is euer seruand.] Antiquum est. Plaut. in Persa: Perenniserve, lurco, edax, furax.

Pereeo, ts, ivi, vel perii, cuius supinum debet esse peritum, pen. corr. secundum analogiam, n. q. Componitur enim exper & eo, quod facit itum. Quod etsi in usu non sit, est tamen inde participium periturus, Pardon, consumor, intereo, occido.

[**T**AN abādī. ἡγών, διάδυμη, φθάρομεν. Gall. Perire, morir, estre perdu. Ital. Perire, morire. Germ. Verderben/hindurgh ghen. Belg. Vergaen/verloren gva. Hisp. Pereficerò morir. Pol. Gyne. Vng. El rezh. An. To die, to perish, to be lost.] Plaut. in Trucul. Illis perit quicquid datur, neq; ipsiis appetit quicquā. Terēt. in Adelph. Nempe tua arte vigilūtū minē pro psaltria periēre. q Hinc & pro mori sumitur, quod qui morit prorsus abit. Plin. lib. 7. ca. 7: Tu qui te decum credis, aliquo successu tumēs, tāti perire potuisti? Atqui etiā hodie minoris potes, quātulo serpentis iectus dēte: aut etiam, ut Anacreon poēta, acino uvæ passæ: aut, ut Fabianus Senator Prætor, in lactis haustu uno pilo strangulatus. q Pream, jurantis, vel imp̄recantis vox quemadmodū & Dis p̄eram. Varro 3. de Re rust. cap. 3: Pream, nisi p̄seum gutavi esse. q Perire mulierē, ea forma dicitur qua deperire, & amādo ur. Plaut. in Truc. Tres unam p̄eunt adolescentes mulierem. P̄estō, as, pen. cor. Frequētativum. διάδυμη, οὐχι. Plaut. Qui per virtutem peritat, non interit.

P̄erequīto, as, pen. cor. Circumequito, equitādo omnia loca transeo. [**τ**αχίσθω. Gall. Chevaucher tout aut travers en autour. Ital. Caualcare intorno. Germ. Durchstreiten oder umbreiten. Hisp. Caualgar en derredor. Pol. Wsiedzie obiejdyam. Vng. Körökörnyel ellong lok. An. To ride through or about.] Cef. 4. bel. Gall. Primō per omnes partes perequitāt, & tela conjiciunt. Liv. 5. ab Vrb. Quum perequitas sit aciem, promissa repetens, tantum inicit ardoris, ut non ultrā sustinuerint impetum. Acqui.

P̄erētro, as, Errādo circumēo, hoc vel illuc cmo. [**π**νυτ̄ tabāh. & ḥād. Gall. Aller là & là, errer & vaguer de costé & d'autre. Ital. Errare intorno, circundare. Ger. Durch schweissen. Hisp. Andar muy perdido. Pol. Wsiedzie p̄zechodze. Vng. El budosom. Angl. To wander and go astray, to hither and thither.] Col. in Praefat. lib. 1: Semperq; ritu volucrum longinqui lictoris peregrinus ignotum pererrat orbem. Virg. 5. Aen. Nunc hos, nunc illos aditus omnemq; pererrat Arte locum.

P̄erērātūs, a, um, p̄articipium. διάδυμος. Virg. 1. Aegl. Ante pererratis amborum finibus, exul Aut Arārim Parthus bibet, aut Germania Tigrim. Virg. 2. Aen. his moenia quæ magna, pererrato statuæ quæ denique ponto.

P̄erērūdītūs, pen. prod. m. f. Valde eruditus, perdoctus. [**π**νυτ̄ ḥād. Gall. Fort savant, bien apris. Ital. Molto erudito. Germ. Bot getehn. Hisp. Muy docto. Pol. Barjo rezoni. Vng. Igen tudos bôls. Ang. Very learned and cunning.] Cicer. ad Att. lib. 4: Sed vereor ne lepore suo detineat diutius P. Clodius, & homo pereruditus, ut ajung, & nunc quidem deditus Græcis literis.

P̄erēxcrūcio, as, Cruciatu eneco. [**λ**γνάω. Gall. Fort tourmenter. Ital. Tormentare fieremente. Ger. Hestig peynigen/ ju tod peynige vad etwāgen. Hisp. Mucho atormentar. Pol. Barjo drecje. Vng. Nag kernal rag blém. Ang. To torment greatlie.] Plaut. Sticho! Meam culpam habeto nisi p̄etexcruciavero.

P̄erēxīguūs, a, um, Valde exiguis, perexilis. [**π**νυτ̄ μικρός & ḥρυστός. Gal. Fort petit, bien court. It. Molto piccolo. Ger. Bass klein/ sehr klein. Hisp. Muy pequeno. Pol. Barjomai's. Vn. Igen kisfin picse-wuk. Ang. Very little or small.] Cef. 5. bel. Gal. Quiphæ intermissio perexigo loci spatio inter se cōstitissent, novo genere perterritis nostris, per medios audacissimè perruperunt. Cic. 2. Vert. Iaq; quā ego dīc in Siciliā inquirēdi perexiguā postulavissē, inventis iste qui sibi in Achaim bīduo breviorē dīc postularet.

P̄erēxilis, le, pen. prod. Perexiguus, valde exilis. [**π**νυτ̄ λεπτός.

Gall. Fort mince, fort grêle, fort menu. Ital. Molto tenue. Ger. Ober auf etiē vnd tan. Hisp. Muy fible, solit, y delgado. Polon. Rusbit bl ahî Podl'i. Vng. Igen rekony. Ang. Very leane and slender.] Col.

lib. 1. cap. 2: Hoc eodem tempore priusquam vinea pulvēretur, si p̄efelixis est, vel rara ipfa vitis, lupini modii tres vel qua-

tuor in singula jugera sparguntur.

P̄erēxpēditūs, penult. prod. adjectivum, Valde expeditus. [**π**νυτ̄ απόχθ. Gall. Bien prēt & appareille. Ital. Molto presto, apprechiatō. Ger. Ganz glettig/ ganz ring vnd fertig. Hisp. Mucho expedido y aparejado. Pol. Barjo gotowi. Vngar. Igen kez, gyors szersz. Ang. Very ready.] Cicer. 3. de Finib. Sed hac quidem est perfacilis, & perexpedita defensio.

P̄erēfbrīco, as, pen. corr. Fabricam absolvō: quāvis etiam per metaphoram sumatur pro technis & dolis fallere. [**τ**ετα. ενδιάλογη, διαπλάσια, ἀπεργάζουμεν. Gall. Acheuer de bastir, trumper. Ital. Fornir la fabrica, ingannare. German. Auszimmen/ausarbeiten. Hisp. Acabar la fabrica, engañar. Polon. Prawię wibrabim. Vngar. Meg faragom faragásat el vegzom. Angl. To end and perfise a building, to decease.] Plaut. Persa: - perfici, interni: pessimus hic mihi dies Hodie illuxit, corruptor: ita me Toxillus perfabricavit, atque Meam rem divexavit.

P̄erēfāctūs, a, um, Admodū facetus. [**π**νυτ̄ στραπός. Gall. Fort plāsant & recreatif. Ital. Molto faceto. Ger. Ganz schimpflich vnd hörselig Gespicio. Hisp. Muy donoso. Pol. Barjo gartowni. Vngar. Igen tress, tifos. Ang. Verie merie and pleasant.] Cic. de Clar. Orat. Atque eundem & vehementem, & valde dulcem & p̄erfectum tuisse dicebat.

P̄efācēt̄, adverb. Perjucundē. [**π**νυτ̄ στραπός. Gall. Fort plāsamt. Ital. Molto paizacuolmente. Germ. Lieblich/hörseliglich. Hisp. Muy donosamente. Pol. Barjo gartownie. Vng [gen] tressas gybnörw segeszen. Ang. Very merelie.] Cic. 3. Vert. Neq; enim p̄efacēt̄ dicta neq; porrò hac severitate digna sunt.

P̄efacīlīs, le, penult. corr. om. t. Valde facilis. [**π**νυτ̄ πάθηθ. & ξέπ. Gall. Fort facile, fort ais à faire. Ital. Molto facile. German. Gar leicht vnd gering. Hisp. Muy facil. Pol. Barjo l' atti. Vng. Igen kinyi. Ang. Very easie, very easie to please.] Cic. 4. Tusc. Cujus libris editis commota multitudo, contulit se ad eandem potissimum disciplinam: sive quod erat cognitu perfacilis, sive quod invitabatur illecedribz blandis voluptatis. Cæsar 1. bell. Gall. Perfacile esse quum virtute omnibus p̄estarent, totius Galliæ imperio potiri.

P̄efacīlē, adverb. Valde facilē. [**π**νυτ̄ πάθηθ. & ξέπ. Gall. Fort facilement. Ital. Facilimente. German. Gar leichtlich. Hisp. Muy facilmente. Pol. Barjo l' atti. Vng. Igen kinnyen. Ang. Very easise, or lightlie.] Cic. pro Rosc. Amer. Demonstrant, quum patet hujus Sext. Roscius homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio sit occisus, perfacile hunc hominem incāutum & rusticum, & Romæ ignotum, de medio tolli posse.

P̄efacūl, Veteres dixerūt pro facilē. Autor Festus.

P̄efacūndūs, [**π**νυτ̄ πάθηθ. Vng. Igbo ekōsskolo.] Apuleius Florid. lib. 4: Protagoras qui Sophista fuit longè multisius & cum primis Rheticarū repertoribus perfacundus. Instinus Hist. lib. 22: In concionibus perfacundus habebatur.

P̄efamīliāt̄, re, Valde familiaris. [**π**νυτ̄ εἰδήσ. Gall. Fort familiar. Ital. Molto famigliare. Germ. Gar geheim. Hisp. Muy familiar. Pol. Barjo towarziski. Vngar. Igen balatagos. Ang. Very familiar.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 2: Ipse est enim veterator magnus & perfamiliaris Philisto.

P̄efatūl̄, a, um, [**π**νυτ̄ μαρός. Gall. Fort fort. Ital. Grande scicco, gran pažo. Gerrian. Gar toreich. Hisp. Muy loco. Polon. Nasib bl agen. Vngar. Igen bolond. Ang. Very foolish.] Mart. lib. 10: Heu quām fatuæ sunt tibi Roma togæ.

P̄efērō, perfers, pen. corr. act. inconseq. Usque ad finem fero. [**π**νυτ̄ νασα] **β**όabil. **α**λφίρω. **α**λφίρω. Gall. Portari usques au lieu, ou usques à la fin. Ital. Portare fin ad voluntoco, à fin al fin. Ger.

An sein ort trage Belg. Overtragen. His. Traer o lleva hasta el cabo. Pol. Naswoje miejsce odnoścje. Vngar. El viselbim el vizbom. Ang. To bring to a place or suffer to the end.] Cicero. Curioni lib. 2. Epist. Sed nuntius ille qui literas accepit, nō pertulit. q Alibi pro nuntiante posuit, ut in Epistola ad Cæliū: In his sum locis, quod & propter longinquitatem, & propter latrocina tardissime omnia perferuntur: id est, nuntiantur. q Aliquādo patior, sive patienter fero. Terent. in Adelph. Paupertatem unā pertulimus gravem. q Dicimus aut̄ Peferre literas, Perferre clamorem, Perferre famam, Perferre fructum, Perferre mandata, Perferre rumore vel auntis, Perferre sermones. Quartu omnium formularum legenti bonos autores testimonia passim occurrent.

P̄efērēs, penult corr. [**β**όabil.] Nomen ex participio, Cic. 2. de Orat. Horum igitur exprimere mores, orationes, justos, integros, religiosos, timidos, perferentes injuriarum mirum quiddam valet, &c.

P̄efērīdūs, pen. cor. adj. Vehementer fervidus: [**π**νυτ̄ πολύθερος. Gall. Fort ardent, bruslant. Ital. Molto ardente. Germ. Gar heis oder hitzig. Hisp. Cosa muy heriente. Polon. Barjo goraci. Vng. Igen heuges. Angl. Very heat, burning heat.] ut, Perferida testas. Col. lib. 5. cap. 5.

P̄efēcīo, perficis, a. t. Abfolvo, compleo, perficio, quod inceptum est ad finē & exitum perduco. [**π**νυτ̄ βισχλίμ **τ**ελλά. **τ**ετα. Gall. Parfaire,acheuer, accomplir. Ital. Compire, far perfectamente. Ger. Aufmachen/vollenden/verbringien. Hisp. Acabar de hazer. Pol. Koncie. Vngar. El regezöm. Ang. To end, to performe, to accomplish.] Terent. in Hecyri. Quod si perficio, non poenitet me famę. q Perficerē promissa, est implere quod promiseris. Perficerē cibum, est concoquere. Plin. lib. 11. cap. 53: Ideo athletas malunt cibum ambulatione perficere. q Aliquādo est efficere, ac nitendo, cqnandoq; obtinere. Plaut. in Asin. Perficio argentum hodie, ut habeat filius amicæ quod det.

P̄efētūs, a, um, Ad exitum perductus, absolutus, elaboratus. [**π**νυτ̄ σχαλέμ. τετα. πρόθ. Gall. Parfait. Ital. Perfetto. Germ. Ausgemacht/ sum end brachte. Hisp. Acabado, perfecto. Polon. Dokon cion. Vngar. El regezetedt öskelledd. Ang. Ended, performed, perfyted.] Cicero de Clar. Orat. Manus extrema non accessit operibus ejus præclarè inchoata multa, perfecta non planè. q Ex participio etiam aliquando fit nomen. **π**νυτ̄ η τέλη. Cic. 1. de Finib. Sol Democrito magnus videtur, quippe homine eruditio, in Geometriaq; perfecto.

P̄efētē, Adverbium, Absolutē. [**π**νυτ̄ σύνταξ. Gall. Parfaitement. Ital. Perfettamente. German. Vollkommenlich. Hisp. Perfectamente. Polon. Doskonale. Vngar. Tskelle tessz, eppen. Ang. Perfectlie.] Cicero 4. de Finib. Quibus perfectē ratio & oratio compleatur.

Pēfēctissimē, [πληνήμας. Vngar. Igō tōkellebissen.] Gell.lib. 11. cap. 16: Quod à Græcis pēfēctissimē uno verbo & planissimē dicitur.

Pēfēctō, onis f.t. [תְּחִילָה תְּבִרְכָּה tachlīh ṭibrakh] tachlīh, τάχιστης, ταχίστης. Gall. Perfection. Ital. Perfectione. Germ. Aufmachung/vollendung/vollzumus. Hispan. Perfección, acabamiento. Pol. Dokonanie, dokonczenie. Vng. Tókellestés. Ang. A perfiting or ending. Cic. 1. de Orat. Hanc ego absolutionem perfectionemq; in oratione desiderans, à qua ipse longè absum, facio impudenter. Idem pro Marcel. Tantum abes à perfectione maximorum operum, ut fundamenta quæ cogitas, nondum jeceras.

Pēfēctōr, oris, m.t. [פֶּתַח מַשְׁלִים] pethach, ο περιέντης, ο πληνότος. Gall. Parfaiteur. Ital. Chefornise & compie. Ger. Ein aufmacher/vollender. Hisp. Acabador. Pol. Dokonczyel. Vngar. El regéb tőkkelő. Ang. A perfiter a performer. Cic. 1. de Orat. Ac stylus ille tuus, quem tu verè dixisti perfectorem dicendi esse ac magistrum, multi sudoris est. Terent. Evnuch. O' Parmeno mi, o meatum voluptatum omnium inventor, inceptor, perfector.

Pēfido, dis, pen. prod. Valde fido. [פֶּתַח בְּאַמְּנוּת] pethach bəam̄not. Gall. Se confier beaucoup. Ital. Fidarsi molto. Ger. Hestig trauen. Hisp. Mucho confiar de alguo. Pol. Barjo sōbie r̄fiaic. Vng. Igen bizom. Ang. To have great trust and confidence. Cic. lib. 3. Offic. Sich homines secundis rebus effrenatos, sibiq; perfidentes, tanquam in gyru rationis duci oportet. Sic enim legit Calepinus, sed male: Nam castigationa exemplaria habent præfidentes.

Pēfidelis, le, om. t. Valde fidelis. [וְנִיר מִסּוֹס, מוֹדָמֵס] Gal. Fort fidele Ital. Molto fedele. German. Fast treuw. Hisp. Cosa mucho fiel. Polon. Barjo wierni. Vngar. Igen hiu hiesges. Ang. Very faithfull. Cic. ad Att. Posthac autem ad te, si perfidelem habeo cui dem, scribam omnia plane.

Pēfidus, a, um, pen. cor. Qui fidem violat, sive prodit. [וְנִיר פִּשְׁחָה] Gal. Traître & desloyal. Ital. Infidele, perfido, stel la Ger. Treuwlos/glaubwürdig. Belg. Ontrouw/meynerdich. Hisp. Quebrantador de se. Pol. Wiari nie trymaici. Vng. Hiti Reget, histeren. Ang. Traitterous and disloyall. Virgil.lib. 10: Nunc pelagi Nymphae, classis tua, perfidus ut nos Præcipites ferro Rutulus, flammaq; premebat. Cicer. 3. Offic. Ergo & Pythius & omnes aliud agetes, aliud simulantes, perfidi, improbi, malitiosi sunt. Amicus perfidus. Cic. post red. ad Quirites. Aima perfida iubæ. Ovid. 4. Fast. Hostes perfidi, Horat. 3. Carm. Ode 5. Verba perfida, Ovid. 4. Fastor.

Pēfidā, c, f.p. [וְנִיר פִּשְׁחָה, אֲמִינָה] Gal. Desloyauté. Ital. Slealtà. Ger. Treuwlos. Hisp. Quebrantamiento de la fe. Pol. Wiari il amase. Vng. Hiti reges histerenzg. Ang. Disloyaltie, falsehood. Cic. 11. Philip. Dextra, quæ fidei testes esse solebant, perfidia sunt & sceleri violatae. Tacit.lib. 20: Quum accusu tot provinciarum extingui repens perfidia potuerit. Plaut. Capt. Neq; precatio perfidiis meis, neque malefactis fuga alet.

Pēfidosus, a, um, Plenus perfidiae. [אֲמִינָה, עֲזָרָה] Gal. Plein de desloyauté. Ital. Pieno di perfidia. Ger. Voll treuwlos. Hisp. Quebrantador de se. Pol. Pel n̄ gradis. Vng. Hietelen foggel tellyes. Ang. Traitterous, disloyall. Cic. in Pison. Quod fallax, quod perfidiosus, quod impudens, quod audax esse videatur. Idem 3. de Nat. deor. Cur om̄ium perfidiosissimus C. Marius Qu. Catulum præstantissima dignitate virum mori potuit jubere?

Pēfidōsē, adverb. [אֲמִינָה, מְגַנְּדָה] Gal. Desloyaument. Ital. Perfido samente. Ger. Gar treuwloslich. Hisp. Con québrantamiento de se. Pol. Zdraadliwie. Vng. Hiti reges ul, hitelten ul. Ang. Traitterouslie. Autor ad Heren.lib. 1: In odium adducemus, si quid eorum spurce & superbè, perfidiosè, crudeliter, confidenter, malitiosè, flagitosè factum proferemus.

Pēfixus, a, um, part. à verbo figo, & prépositione per. Trāsfīxus. [תְּרִיסְתָּה נִידְקָרָה] Gal. Transpercé, percé tout oultre. Ital. Traffiso. Ger. Durchstechet/ durchstochen. Hisp. Hincado, traspido. Pol. Przepchniony. Vngar. Al regexerdt. Ang. Pierced through.] Lucr.lib. 2: - & crebra revisit Ad stabulū desiderio perfixa juvenci. Id lib. 3: Nec gelidis torpet telis perfixa pavoris.

Pēflo, as, are, act. p. Flando peragro. [פְּלִינְתָּה] Gal. Souffler par tout, fort souffler. Ital. Soffiare per tutto. German. Durchblaasen/durchwöhnen. Hispan. Mucho soplar. Polon. Przedmam. Vngar. El suom. Ang. To blowe through or stronglie.] Virg. 1. Aeneid. - & terras turbine perflant. Colum.lib. 2. cap. 2: Ad eam rem Favonius habetur eximius, qui lenis, æqualisque æstivis membris perflat. Ovid. 1. de Reme. Amor. Summa petit livor, perflant altissima venti.

Pēflatūs, us, pen. prod. m.q. Ipsa pēfatio. [פְּלִינְתָּה, פְּלִינְתָּה] Gal. Grand soufflement. Ital. Grande soffio. Germ. Durchwöhning. Hisp. Grande soplo. Pol. Przedecjje. Vng. El suom. Ang. A great blowing.] Plin.lib. 16. cap. 40: Vltimus in perflatū firma.

Pēflābilis, le, om. t. Quod p̄fari potest. [פְּלִינְתָּה, פְּלִינְתָּה] Gal. Aisé à être soufflé. Ital. Aconci da esser soffiato. Ger. Durch windig/ das da mag durchwöhnet werden. Hisp. Cosa que puede ser soplada. Pol. L'atmo di prædecjja. Vng. El fahato. Ang. Ease to be blown.] Cic. 2. de Divina. Deos enim ipsos jo-

cando causa induxit Epicurus perlucidos, & perfibiles, & habitantes tanquam inter duos lucos, sic inter duos mundos proper metum ruinaram.

Pēflūo, is, n. t. Liquorem transmitto: ut, Lagena malè compacta perfliuit. [דְּלִינְתָּה] Gall. Coulir à trauers, ou parmi, couler de tous costez. Ital. Gocciare, scorrire. German. Durchlaufen/durchfließen. Hispan. Salirsi del vasolo liquido. Polon. Przefiekam. Vngar. El iarak, tsorgok. Ang. To leak, to runne forth as water of broken vesselles.] Lucret.lib. 2: Et quanvis subito per colum vina videmus Perfluere, at contrâ tardum cunctatur olivum. q; Per translationem etiam perfluere dicitur de hominibus futilibus, qui arcana continete non possunt. Terent. in Eunuch. Ple-nus rimarum sum, hac atq; illâc perfluo. q; Perfluere voluptibus. Cicero 2. de Finib. Percontare ipse te, perperuissne malis voluptatibus perfluen in ea quam sep̄ usurpabas tranquillitate degere omnem etatem sine dolore, &c. q; Aliquando etiā Perfluo accipitur pro præterfluo. Livius 1. ab Vibe: Infima valle perfluit Tyberis. Horat. 4. Carm. Ode 3: Sed quæ Tybur aqua fertile perfluant.

Pēflūctūo, as, Fluctuum more hoc illuc impellor. [דְּלִינְתָּה] Gall. Flotter parmi quelque chose. Ital. Ondeggiare da ogni parte. Ger. Durchfahren/durchwühlen. Hisp. Que vueta de todas partes. Vngar. Hab moggyara haniatatom. Ang. To float, to be tossed and carried hither and thither.] Lucret.lib. 1: - atq; unde animantium copia tanta Exos, & exanguis tumidos perfluctuat artus.

Pēfōdō, is, pen. cor. act. t. Perrūpo, transfigo. [פְּרִיכָּה] machāt, diebstahl, Διάγραψη, ruini. Gall. Fouir à trauers, percer outre. Ital. Forare, trasforare. Ger. Durch graben. Hisp. Cauar, traspasar, hincar. Pol. Przypycham, przekopam. Vng. Altal wdm, altal zegetom. Ang. To cleve or pearse through.] Plaut. in Alsin. Vbi parietes perfoderis. Col.lib. 10: Tu gravibus ostris cunctantia perfode terga.

Pēfōsōr, ris, qui parietes perfodit. [τερζεγνής] Vng. Fal, ház asa. Apuleius in Apologia: Eo quidem pacto; & qui myopares quæsierit. Pyrata erit? & qui vescem perfosso?

Pēfōrē, penult. corept. Planè futurum esse. Cicer. Appio Pulchro, libro 3: Tunc mihi ille dixit, quod classæ tu velles decedere, perfore accommodatum tibi si ad illam maritimam partem provinciæ navibus accessisssem. Hoc est fore tibi peraccordatū. Nam per particulam quæ adjectivo debebat cohætere, verbo junxit.

Pēfōrmātūs, pen. prod. participiū, Multū formidatus. [Νίκη] hannor, πάνω φορεις. Gall. Fort crant & redouté Ital. Molto temuto. Ger. Wbgefürchtet oder entsezen. Hisp. Muy temido. Pol. Przefraßion. Vng. Igen skénk. Ang. Greatly feared.] Silius lib. 3: Iam puer auricomio perfomitate Batavo.

Pēfōrmō, as, are. Formam absolvo. [אֲמִינָה] Gall. Achuer de former. Ital. Formir di formare. Ger. Ein form odge gestalt anf machen. Belg. zu vollem gestalt. His. Acabar de formar. Pol. Forme koncie. Vng. K formalom, formaiai el veges. Ang. To performe.] Quint.lib. 2. cap. 7: Performata materia.

Pēfōrō, as, are. pen. cor. [פְּרִיךְנָה, דְּלִינְתָּה] Gall. Forer & percer tout outre. Ital. Finio de pertugiar. Ger. Durchbohren. Hisp. Acabar de horadar. Pol. Przewiertue. Vng. Altal furom. Ang. To perforare through, to bore.] Colum.lib. 5: Sed aliud est ferramentum, quo priores vitem perforabant.

Pēfōrātūs, particip. [פְּרִיךְנָה] Gall. Trescallamment. Ital. Molto fortemente. Ger. Gang gewaltiglich oder doppfertig. Hisp. Muy fuerte. Ang. Very wallantlie.] Polon. Barjo meyn. Vng. Igen erbſen. Ang. Greatly fared.] Terent. Adelph. miseram mulierem & me servulam. Qui referrire non audebam, vicit hui perfotiter.

Pēfrēmo, perfremis, pen. cor. Vehemēter tremo. [אֲמִינָה, אֲמִינָה] Gall. Reire grand bruit. Ital. Fare gran fremito. Ger. Hestig rüren oder tēsen. Hisp. Hacer grande bramido. Pol. Barjo riegerjan. Vngar. Igen rikoyok, riakodom. Ang. To make a great noise.] Cic. 2. de Nat. deor. Sicut in citi atq; alacres rostris perfremunt delphini.

Pēfrīco, as, pen. cor. Valde frico. [אֲמִינָה] Gall. Frotter fort. Ital. Fricare molto. German. Durchreiben / wortreiben oder fressen. Belg. Geet crawen. Hisp. Mucho fregar. Pol. Przefezam. Vng. Igen meg foragom meg törslém. Ang. To rubbe greatlie, or frette.] Vattro 2. de Re rust. cap. 9: Qui hac volunt diutius servare, perfriunt sale minutio.] Plin.lib. 20. cap. 16: Vulnera ab iis tacta perfriantur. Cic. 5. Verr. Quum interea Apronius caput atq; os suum unguento perfriaret. q; Perfriare vero os, seu frontem, significat pudorem depone. αὐτὸς διεῖ. Nam quum in pubibundo sanguis ex corde tanquam velamentum in os diffundatur, qui impudibundi sunt, & invercundi, & erubescere videri nolunt, hi solent os & frontem perfriare, ad ruborem illum detergendum, & sanguinem ad interiora repellendum.

Hinc

Hinc ortum proverbium de inverecundo, Perfricuit os, Perfricuit faciem, Perfricuit frontem, pro eo quod est pudorem abjectit. Cicer. 3. Tusc. Quid tergiversamur, Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem quum os perfricuit, soles dicere? Plin. in Praefat. 2. libri; Perfricuit faciem, nec tamen profeci. Martial. lib. 11: Aut tam perfricuit frontem, posuitq; pudorem.

Perfrigēo, es, antep. prod. a. f. Valde frigeo. [ψυχίηνδ. Gal. Auor grand froid. Ital. Hauer gran freddo. Ger. Heftig frieren oder eratten seyn. Hisp. Refriar se mucho. Pol. Barzo siegne. Vngar. Igem seym. Ang. To be very cold.] Mart. lib. 3: Perfricisse tuas questa est præfatio fauces. Quama te excusaris Maxime quid recitas? lumen. Sat. 7: Et si perfricxit, cantat bene.

Perfrigēo, as, pen. corr. Refrigero. [αστψύχω, ψυχάζω. Gall. Ton refroidir. Ital. Raffredare. Ger. Wohltheten. Hisp. Refriar otra cosa. Pol. Odziebiam. Vn. Meg hidegdom. An. To make very cold.] Plin. lib. 25: Omnia harū vis eadē perfrigerare & alstringere. Perfrigēso, Valde frigidus fio. [τρεπτψύχως. Gall. se fort refro- dr. Ital. Raffredarsi molto. Ger. Gang vnd gar erketten. Hisp. Refri- ase mucho. Pol. Barzo preebiam. Vng. Igem meg hidegedom. An. To make very cold.] Plin. lib. 31. cap. 6: Difficilius perfriguntur marina calefacti.

Perfrigēdūs, a, um. Valdē frigidus. [ο πάντως ψυχός. Gall. Fort froid. Ital. Molto freddo. Germ. Gritzt/haft/haftig/haft. Hisp. Mucho frio. Pol. Barzo unno. Vng. Igem hideg. Ang. Very cold.] Cicero. 6. Ver. Erat hyemis summa tempestas (ut ipsum Sopatrum di- cere audistis) perfrigida.

Perfringo, is, act. t. Perrumpo, violo. [τρέπω schibber. 2. γέργη- γορη. Gall. Rompe en pieces, briser da tout. Ital. Rompere, frangere, violare. German. Zerbrechen oder durchbrechen. Hispan. Quebrar, violar. Polon. Pręgę amate. Vngar. El rompon el rbrón. Ang. To break into pieces.] Plin. Epist. 101: Campi, quos monuisti, ingentes boves, & fortissima aratra perfringunt. Terentius in Adolph. ne aut ille alserit, Aut uspiam ceciderit, ac perfringe- rit aliquid. Cicero pro Milone: Polluerat stupio sanctissimas religiones, senatus gravissima decreta perfregerat. Idem 7. Ver. Ut carum rerum vi & autoritate omnia repagula juriis, pudoris, & officii perfringeret.

Perfrātūs, a, um, participium, Perruptus. [τρέπω μεσχιμμάτις. Gall. Tout rompu, & brisé en pieces. Ital. Rotto in pezzi. Germ. Zerbrochen/butsch gebrochen. Hisp. Rompido y quebrado del todo. Pol. Pręgę omioni. Vng. El rompon el török. Ang. Broken in pieces.] Plin. Epist. 4: Quod velim facias, pri- mū ut perinde nostris rebus, ac nos tuis, perfruaris. Cic. 5. de Finib. Sequiturque eam vitam, qua rebus ipsis perfruar. Idem 1. Offic. Experuntur autem dixitiz, tum ad ulius vitæ ne- cessarios, tum ad perfruendas voluptates.

Perfrūgo, gis, pen. corr. n.t. Descisco, ad aliquem confugio. [πονηθεῖν, τρέψασθαι. Gall. Fuir en quelque lieu à refuge. Ital. Ricorrere ad alcuno per aiuto. Ger. Hingu fliegen / etwan hin vnd hilf vnd schrems willen stehn. Hisp. Huir a lugar por aiuda. Pol. Dla obrona rejiekám. Vngar. El haylok vatakihoz altal futok. Ang. To flee to some place for succour.] Casar 1. bell. Civil. Itaque magnus eorum quotidianus numerus ad Cæsarem perfrugiebat. Cicero. 7. Ver. Hic locus est igitur unus quod perfrugiant, hic portus, hęc arx, hęc ara sociorum: quod quidem nunc non ita confugiunt, ut antea in suis repetendis rebus solebant.

Perfrūgūm, gii, n.s. Asylum, vulgo etiam dicunt refugium, locus tutissimus, quod rebus adversis jactati nos recipere contendi- mus. [πονηθεῖν, καταφύγειν, καταφυγή. Gall. Refuge, lieu propre pour se sauver. Ital. Perfigio, luogo dove si salviamo no i pericoli. Ger. Ein Asyl/heim/ schüthaus. Belg. Een toevlucht. Hisp. Lugar do socorro. Pol. Obrona doktoreisse rejiekám. Vng. Nyugodal omnak helye. Ang. A sanctuary, a place to flee unto for succour.] Liv. lib. 2. ab Vrbe: Ita in medio propè jam victores cæsi Hetrusci: pars perexigua, duce amissio (quia nullum proprius perfrugium erat) Romanum inermes, & fortuna & specie supplicum delati sunt. Cæsar 4. bell. Gall. Quo perfrugio superiore anno fue- rant usi. q Transfertur etiam ad alia, ut ad literas quæ suis cultoribus in rebus adversis solent esse loco perfrugii. Cicero ad Att. Iraq; utor coedem perfrugio quo tibi utendum censeo; literulis nostris.

Perfūgā, gaz, pen. cor. m. p. Qui ad hostes perfugit, sive defecit. [ΙΟΝ οφέλη αντριγλαζ. Gall. Rebelle, qui s'est alle rendre aux ennemis. Ital. Rebello. Germ. Ein Feindflüchtiger/der auf des Feinds Seite steht. Hisp. Tornadizo. Pol. Zbieg. Vng. Prubek el partolo el h. ylo. Ang. A renoller to the enemies.] Cicero lib. 3. Offic. Perfuga ab eo venit in castra Fabiicii. Cæs. 7. bell. Gall. Admiratus quærit ex perfugis causam. Idem & transfuga dicitur. Liv. libro 2 ab Vrbe: Deinde metuens ne si consulum injusu, & ignaris omnibus iret, deprehensus forte à custodibus Romanis, retinatur, ut transfuga: fortuna tum urbis criminis affirmante, Se- natum adit. Differentiam tamen tradit Corn. Front. de differ. vocabul. meo judicio non ineptam: Transfuga, inquit, suos reliquit, & ad alias venit. Perfuga supplex est. Transfuga igitur venit ut juvet, perfuga ut juvetur.

Perfūlcio, is, ire, act. t. Bene fulcio, & roboro. [ἰερία, σπεία. Gall. Fortifier. Ital. Fortificare. Ger. Wohl verstüzen oder stercken. Hisp. Fortalecer. Pol. Dobrze podpieram. Vn. Igren meg tamia zom. Ang. To propre and fortifie.] Ovid. ad Pison. Elo quo sanctum modò perfulcire senatum.

Perfundō, is, act. t. Humore affuso madefacio, aspergo. [ταναχά ηλισθάτη. ισχείων. Gall. Ister ou verser une liqueur par dessus, mouiller. Ital. Spargere, bagnare. Ger. Begießen/beschützen/nehen. Hisp. Derramar, mojar. Pol. Polswam namakjam. Vng. Meg wittózom meg hinezom. Ang. To poure out or abroad.] Virgil. 3. Georg. Dulcibus idcirco fluvis pecus omne magistri Pertundunt: undisque in gurgite villis Mersatur. q Artus perfundere reore, Ovidius 3. Metamorph. Cicero 3. Ver. Aqua denique serventi à Rubrio ipso Philodamus perfunditur. Ensis per- funditur sanguine, Ovidius 7. Metamorph. q Perfundere animum religione, per translationem, pro inbuere. Livius 10 ab Vrbe: Erat cum aliis apparatus sacri, qui perfundere religione animum posset: tum, &c. q Perfundere animos suavitate. Cicero de Clar. Orat. Animum voluptate perfundere. Idem 4. Tuscul.

Perfusūs, particip. [‘ΠΩΣησθάτη. θηράμης, Αγερεγεράθης.] Livius 10. bell. Pun. Perfusum millies cruore Romano: id est, aspersum cruore, sive cruentatum.

Perfusōrē, adverb. Idem quod obscurè, dissimulanter, non diserté. Vlpianus 1. 5. D. quod vi aut clam. Debeat enim & diem & horam denuntiatione complecti, & ubi & quod opus futurum sit, neque perfusoriè aut obscurè dicere aut denun- tiare. Sczvol. 1. 69. D. de evictio. Sed & si quis in venditione statu liberum perfusoriè dixerit, conditionem autem libertatis celaverit. Ex Hotomano.

Perfugōr, perfungēr, perfungi, d.t. Munus suum ad finem perducere, & ad exitū perficere. [τέλον ήσαλι. επιτελεῖν. Gall. Achœuer de faire, faire devoir & office jusques à la fin. Ital. Fare perfectamente. Germ. Sein Amt verrichten/sein Pflicht vollenden. Hisp. Acabar el officio. Pol. Vrjad swoi pel'ne koncje. Vngar. Mukamat, tizkötmet el vegetzom. An. To do fullie a dewtie, and office unto the end, to be delivered of his office.] Cic. pro Cluent. Aut quod se perfundetos jam esse arbitrantur quū de reo judicarunt, negligenter attendunt cetera. Idem de Senect. Nam dum sumus in his inclusi compagibus corporis, munere quodam necessitatis & gravi opere perfungimur. Terent. in Hecyt. Dum ætatis tem- pus tulus, perfuncta satis sum: satietas me jam tenet Studiorū istorum. Cicero Lentulo lib. 1: Quum & honoribus amplissi- mis & laboribus maximis perfuncti essemus.

Perfūntō, onis, verbale, f. t. [τέλον μαθασέη. λειτηρεία επέ- γεια. Gall. Achœument. Ital. Fornimento. Ger. Vollendung mit fleiß vnd müh, anstreitung Hisp. Acabamiento. Pol. Odprawienie spil- nościa. Vng. Nuka anagy iżżet el vegetz. Ang. The full doing of a dewtie, to the end.] Cicero 1. de Finibus: Nam neque laborum perfunctio, neq; perpeccio dolorum per se ipsa allicit, nec pa- tientia, nec assiduitas, &c.

Perfūntūs, a, um, passivē. Cicero in Sext. Recito memoriam perfuncti periculi.

Perfūntōrīus, a, um, Defunctionis: hoc est, läguidus, remissus, leviter & oscitanter, non toto conatu factus: [ἀφοσιωθη. Gall. Achœue, remis. Ital. Fornito, aquistato. Ger. Das schlechlich an hin mit kleinem ernst gehan wird. Hisp. Acabado, flaco. Pol. Prę- recte regjoni, lenwo. Vng. Tunia, szunnyadagos. Ang. That is done lightlie or slacklie, ouerlie.] ut Perfunctionia opera quam ve- luti aliud agentes realicui impendimus.

Perfūntōrē, Transitorie, & inaniter, oscitanter, nec toto conatu. [αφοσιωσι. Gall. Par maniere d'acquis, sommairement. Ital. Disfura via. German. Nur schlechlich oben anhin/bios über- soffen Hispan. Summariamente. Pol. Zwierz, ledaiako prębiegant. Vng. Tunyan szunnyadagos. Ang. Lightlie, slacklie.] Vlpianus: Neque quidem pertancitorē, aut obliuere dicere, aut denun- tiare debet.

Perfurō, perfuris, penult. cor. Vehementer infanio. [μαρνασ. Gall. Estre forcené, & enrage. Ital. Infuriare grandemente. Germ. Heftig wütet. Hisp. Mucho enrage/certe. Pol. Barzo fialeis. Vng.

Igen bolondeskodom dwo: bskdōm. An. To be werry mad and wood.] Virg. 9. Aen. - incensus & ipse perfurit. Silius lib. 4. Nec non cū Venetis Aquileia perfurit armis. Lucretius lib. 1: - ita perfurit acti Cum tremuit.

Pērgaudēo, es, n. p. Vchementer gaudeo. [περγαύω, μένειν σε χαρούμενος. Gall. Sergious fort, être bien aise Ital. Allegriji mol- so. German. Gis bestig freuen. Hispan. Mucho gozar se. Pol. Barjo sieradis. Vngar. Igén brózik. Ang. To rejoyce greatly.] Cicero ad Quintum Frat. lib. 9: Trebonium mecum à te amari, teq; ab illo pergaudebo.

Pērgigno, is, Gigno. [Περγίνη, holidh. Ηλέων. Gall. Engendrer. Ital. Generare. German. Gebären/verfertigen. Hispan. Engen- drar. Polon. Rodz.] Catul. Argon. Quales Eurotēs pergnunt flumina myrtos.

Pēgnarūs, [Vng. Igón tudos.] Apuleius in Apologia: Magia ars colendi deos ac venerandi-pgnara.

Pērgo, pērgis, pērxi, at. Ex per & ago, quasi pērago, vado, vel iter facio. [γῆρας haldach. περάσσειν. Gall. Aller, continuer. Ital. Au- dare, ire, give, far viaggio. Germ. Geh oder hingehe. Belg. Gaen. Hispan. ir, odar camino. Pol. Ida. Vn. Megyök, bennse el megysk. An. To proceede, and go on.] Plaut. in Capt. Nunc ad cum per- gam. Terent. in Hecyrr. Sed quis est qui huc pēgit? Plinius: Mox ubi pluribus codem modo se coriis loricavit, in dimicatio- nē pēgit. q. Aliquando ponitur pro pērevero, & pro ce- do, Αγέντιος, Αρχίπος. Terentius in Adelph. Nam si molestus esse pēgis, jam intrò abripiere. Virg. 1. Aeneid. O' dea, si prima re- pevens ab origine pēgam, &c. q. Aliquādo accipitur pro ago: ut in illo Virgil. 6. Aegloga: Pergite Pierides. q. Quandoque pro festino. Terent. Phorm. Domum ire pēgam, ubi pluri- um est. q. Quandoque pro conor. Ibidem: Hoc ubi ego au- diui, ad fores lūpens gradu, placide ire pērxi. q. Ponitur aliquando pro pēterre. Cicero Attic. libro 3: Sed pēgo pē- terita. q. Pēge in virum, dixit Plautus in Menæch. Id est, ostendit te virum fortem & animosum. q. Negant pēriple ex per & ago componi: quia non pēregi pēteritum facit, sed pērxi, eamque ob causam à rego deduci existimant. Vnicuique suū sit judicium, nos Sipontinum sequimur. Non enim semper simplicis analogia retinetur. q. Hinc componit Expergo, quod significat pērgefacio. Accius: Heus vigiles properate, pērgeite tarda sopore Pectora.

Pēgracilis, le, om. t. Valde gracilis. [μένειν λεπτός, λεπτομερής. Gall. Fort gracie, fort deslie. Ital. Molto sottile. German. Gang tan. Hispan. Muy magro y sutil. Polon. Szczupliach. Vngar. Igén ve- kony. Ang. Very slender.] Plinius lib. 25. cap. 13: Longiore cau- le, sed pērgracili.

Pēgracor, axis, d.p. Epulis, & potionibus inservio, quod est Græcorum proprium. [ΝΙΟ fabiā iālwi?n, ταργημερη, και μηδε. Gall. Gaudir & faire grand' chere, vorongier. Ital. Cospolare. German. Ein voll vñstlich wösen führen mit Bräßen und Gaußen wie die Griechen. Hispan. Vinir à mode de Grigros y vitiosamente. Pol. Biestadnis kal' aye stroie. Vn. Tobzdem režegeskbödöm. An. To mak riotous cheare and great feastes.] Titianus: Hominem impium: nuncruri pērgracatur. Plaut. Truc. Atque ut cum solo pērgē- cetur milite. Idem in Bacch. Propterea hoc facio, ut suadeas gnato meo Ut pērgracetur tecum, ter venefice.

Pērgrandis, pergrande, om. t. [μεγαλάθη, λίαν μεγάς. Gall. Fort grand, fort aage. Ital. Molto grande. Germ. Vast gross. Hispan. Muy grande. Pol. Barjo wielski. Vng. Igén vagy. An. Very great or old.] Cic. 6. Verr. Erat etiam vas vinarium ex una gemma per- grandi, trulla excavata, cum manubrio aureo. Idem de lege Agraria contra Rullum: Iubet eosdem Decemviro omnibus agris publicis, pergrande vestigal imponere.

Pēraphiticus, adjективum: Id est, lepidus, ad unguem factus, ab solitus, & quasi pictoris manu expolitus. [μένειν ρυφίνειν. Gall. Fort bien fait, comme quis l' aurio peint. Ital. Fatto à penello. German. Gang eigenlich oder wässrich. Hispan. Hecho al pinzel. Pol. Mysterii, wiprawni. Vng. Ekes, olykép mintha meg irtak volna. Ang. Made as it were painted.] Plaut. in Truc. Nimis pergraphi- cus lycophanta.

Pērgratus, a, um, Admodum gratus. [μένειν χαρεῖσθαι, λίαν ini- xeras. Gall. Fort agreeable. Ital. Molto grato. German. Gang oder überaus angenehm. Hispan. Muy agradecido. Polon. Barjo wdzie- ceni. Vngar. Igén kedves. Ang. Very acceptable.] Cicero de Amicitia: Sed quoniam amicitia mentionem fecisti, & su- mus otiosi, pergratum mihi feceris (spero etiam Scævo- lzx) si, quemadmodum soles de cæteris rebus quum exte- queruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Idem ad Brutum: Pergratum mihi erit, si eum ita tractaris, ut merito tuu mihi gratias agere possit. q. Interponitur aliquando di- cito aliqua inter per & gratum, idque elegantiissime. Cicero ad Attic. lib. 1: Per mihi per, inquam, gratum feceris, si in hoc tam diligens fueris, &c. Idem lib. 5: Per mihi gratum erit, si id cura- ris ad me perferendum.

Pērgravis, & hoc pēgrave, penult. corr. om. t. Valde grayia,

[μένειν βαρύς. Gall. Fort gris. Ital. Granissimo. Ger. Gang schwere. Hispan. Mucho grane y pesado. Pol. Barjo ciężki. Vngar. Igén nehéz. Ang. Very heavy and weightie.]

Pēgraviter, adverb. Admodum graviter. [μένειν βαρύς. Gall. Fort grievement. Ital. Molto gravemente. German. Gang schwere. Hispan. Mucho grave y pesadamente. Pol. Barjo ciężko. Vng. Igén nehézen. Ang. Very grievouslie.] Cic. ad Att. lib. 1: Hoc te intelligere volo pēgraviter illum esse offensum.

Pēgrulā, x, f. p. Locus apertus à multis lateribus aērent excipiens, aliquando extra parietem porrectus, & modò tectus, modò sub diō expositus: à pērgēdo dicta, quod in ea deambula late soleamus, forūq;, aut hortū, aut plateas, aut vias perspe- ctare, & quandoq; cenare æstivo tēpore. [αερολή. Gall. Vue saillie de maison ou galerie, soit couverte ou non. Ital. Luogo da più parti aperto, o coperto è scoperto one gli antichi tal volte definiscono. Germ. Ein Erder oder sunst ein Laubh an einem Haus/ein Bischoff. Hispan. El tablado à corridor. Polon. Salie item podsoniek ganek. Vngar. Tornax setalo mib tornacz. Ang. A gallery, or private place to walk in.] Plin. lib. 21. cap. 3: Cum corona rosacea interdiu è pergula sua in forum profexisse dictus. q. In pergulis pēceptores discipulos erudiebant, artifices item opera sua velut in propa- tulo habebant. Vnde Suetonius de Crassitio Grammatico: Deinde in pergula docuit. Plin. lib. 35. cap. 10, de Apelle: Idem perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus: atque post ipsam tabulam latens, vitia quæ notarentur auscultabat. q. Pergula etiam dicebatur locus accommodatus exponen- dis venalibus rebus. [αερολή. Gall. Lieu où on établit la mar- chandise. Ital. Luogo da porti in mostre/mercantanie. Ger. Ein Ständ- merladen/ ein offner Laden in dem man etwas can fell haben. Hispan. La mesa do se pone algo para vender. Pol. Bada do pēredawania, kram- marnia. Vng. Kalmar arn bolt, sator. Ang. Amerkat place.] Vlp. 1. Heres, de ludiciis: At siquo in loco constituit, non dico jure domiciliis, sed tabernulam, pergulam, horreum, armarium, seu officinam conductens: ibiq; distractis, vel egit: defendere se ex eo loco debet. q. Legitur & figuratè Pergula, pro iis qui in pergula versantur. Iuven. Satyr. 1: Sed nec structor erit, cui ce- dere debeat osmanis Pergula discipulus Tripheri doctoris, a- pud quem Sumine cum magno lepus, atque aper, atque py- gargus, Et Scythicæ volucres, & Phoenicopterus ingens, Et Getulus oryx, hebeti lautissima ferro Cæditur, & tēta sonat ulmea cena Saburra. Quo in loco nonnulli Pergulae nomine accipiunt eos, qui in pergula æstivo tempore discumbunt. Alii ordinem & coetum ministrorum qui in pergula discum- bentibus inserviunt, unique parent structori. Alii rufius scho- lam eorum qui chironomiam: hoc est, gestulationis legem, profitebantur, quam etiam in dissecandis cibis solent obser- var. q. In vineis verò topiaria opus significat. [ἔργον ὄργανο. Gall. Une treille de vigne. Ital. Pergola di vite. German. Ein Rabengehäus. Hispan. El tablado por donde anda la parra. Pol. Ganek miedziwinne.] Columella libro 11. cap. 2: Siquæ pēgu- lae vitium generosarum à putatoribus relætæ sunt, ante Ca- lendas Aprilis utique deputari debent. Plinius etiam lib. 17. cap. 4, vitium generosarum pergulas pēcipit quinquatribus esse putandas.

Pērgulanus, Adjekt. ut Pergulana vitis, quæ pēgulis adjungi- tur, & sustinetur. Colum. lib. 3. cap. 2: Nam has nuper mihi cognitas, pergulanam dico, & ittiolam, &c.

Pērhībēo, es, pen. cor. act. s. ex per, & habeo. significat dico, & affirmo. [ΤΙΝΗ amār. να ταφημι, λεγω ποιω. Gall. Dire, affirmare. Ital. Bürgen/ für ein Wahrlheit sagen. Belg. Eggen. Hispan. Dexir, affirmar. Pol. Prawdziwiemowie. Vng. Mon- dom valom. An. To say, to alledge, or affirm.] Col. lib. 4: Indi pē- hibetur molibus ferarum mirabilis. Plaut. in Sticho: Persarum montes, qui esse aurei perhibentur. Cic. 2. de Divin. Bene qui conjicet, vatem hunc perhiberto optimum. q. Interdum Perhi- bere ponitur pro dare. [μετέχει. Plautus in Pseud. -cur ego vestem, Aurum, arque ea quibus vobis usus, perhibeo? Idem in Merc. -diem unum oravit, Ut apud me perhiberem sibi locū. q. Perhibere testimoniu: hoc est, dicere. Col. lib. 4: Ejus rei testi- monium tu pēcipiū Sylvine perhibere nobis potes. q. Quā- doque pretium exprimit eo modo quo vendo. Plaut. in Persa: Eodem mihi pretio sal perhibetur quo tibi.

Pērhōnorificus, a, um, Valde honorificus. [πολυτηρος, πολυ- τηρος. Gall. Fort honorable. Ital. Molto honorevole. German. Gang ehrenhaft oder ehrlieb. Hispan. Muy honorado. Pol. Barjo pocjiv. Vng. Igén tisztelegges. Ang. Very honorable.] Cic. ad Att. Consulatatio forensis perhonorifica, signa pēterea benevolentia permulta nobis impertinentur.

Pērhōnorificē, Adverbium. [πολυτηρως. Gall. Fort honorable- mente, avec grand honneur. Ital. Honorevolmente, con molto onore. German. Gang ehrlieb. Hispan. Muy honoradamente, con mucha honra. Pol. Barjo pocjivose. Vng. Igén tisztelegges. Ang. With great honour.] Cic. ad Att. lib. 14: Hic perhonorificē & amicē Octavius, quem quidem sui Cesarem salutabant.

Pēhōrrēo,

Pēhorrēo, es, a.s. sive Perhorresco, is, a.t. Horrore permovet, extimesco. [vñtore. Gal. Ausir grand peur et frayeur, trembler de peur. Ital. Sentir horrore & nraꝝ, tremare. Ger. Bon forcht ein heftige grauen oder schauder haben vber menschen. Hisp. Mucho temor. Pol. Srodzicie lekam. Vng. Igen ixonydom irtokom. Ang. To have a great fear, to tremble for fear. Cic. ad Att. lib. 9: Sed genus bellii crudelissimi & maximū quod nondum vident homines quale futurum sit, perhorru. Idem lib. 13: Sed quid est tandem quod perhorrescas.

Pēhorri dūs, a. um. pen. corr. Valde horridus. [πανικός, πανικός. Gall. Fort hideux & horribilis. Ital. Molto horrido, spaventoso. Ger. Gar schrecklich. Hisp. Muy espantable & espeluzado. Pol. Straszny, strasny. Vng. Igen ixonyu. Ang. Very fearfull and hiddeom. Livius lib. 2. bell. Pan. Pœnus contraria intra Formianas sara, ac Lintarenas, stagnaque; perhorrida situ hybernatur esset.

Pēhospi tall's, le, om. t. Valde hospitalis. [άγαθος, φριλένθη. Gall. Fort humain & courtois à recevoir les étrangers & ses amis. Ital. Cortesissimo à ricevere, & acarere xargli amici. Ger. Gar gaſſo ſtraſenq; bereit Geſt aufzunehmen. Hisp. Muy humano y cortes para recibir los amigos y otros. Pol. Baro lindski, rad wdom przymuicci. Vng. Igaz gárdal kedo. Ang. Very courteous to strangers.] Cicero & Verina: Hujus domus est vel optima Messianæ, notissima quidem certe, & nostris hominibus apertissima, maximeque perhospitalis.

Pēhumānūs, a. um, Admodum humanus. [πανικός, πανικός. Gall. Fort humain. Ital. Molto humano. Ger. Gang freudelich/ shaſfreudelich. Hisp. Muy cortes y humano. Pol. Baro lindski. Vng. Igen emberſaga. Ang. Very human and courteous.] Cicero ad Quint. Frat. lib. 2: Multumq; hic mecum sermonem habuit, & perhumanum de discordiis mulierum nostrarum.

Pēhyēmo, as, arc, Totam hyemem transigo. [ἀγχυμεῖσθαι. Gall. Passer ou demeurer tout l'hiver. Ital. Invernare. Ger. Durch winter / durch den ganzen Winter bleibey. Hisp. Invierno tener invierno. Pol. Przej zimemislikam, przejwiosie. Vng. Az teljet al venzeg. Ang. To passe over or tare a winter.] Colum. lib. 11. cap. 3: Sed eos vacuos perhyemare patiemur.

Pēibōdērōs. [τίττον μικρήδη. Gall. Noble, famosus, celebre. Ital. Celebre, nobile. Germ. Würdigter. Hisp. Noble, famoso. Pol. Złoty, sławny, słachetny. Vng. Híres, némes. Ang. Famous, of great renowne.] Græcis celebrem, famigeratumq; significat: quo nomine etiam nobilem quendam Satyrum illi cognominant, perpetuam Libeti patris comitem. Plin. lib. 34. cap. 8, de operibus ex ære: Item Catagufam, & Ebrietatem, & Liberum patrem, nobilemque una Satyrum, quem Græci Peribœthon cognominant.

Pēibolūs, pen. corr. [περιβόλιον. Latinè ambitus, lorica muros: ambio circundo. [περιβάλλω. Pol. Ganek.] Et accipitur pro septo & corona domus, ideo extracta ne quis delabatur: quæ lorica, loricula ve alio nomine dicitur, vide LORICA.

Pēicardīōn, ιερογένεσις, Membrana est cor circumqua; amplectens tantum ab eo dissita, tantumq; spatii vacui omni ex parte relinquens, quantum ad cordis diaftolem maxime est necessarium, vulgus Capsulam cordis appellat.

Pēicarpūm, ιερογένεσις, Bulbi genus est. Ejus duæ sunt species: cortice rubro alterum, alterum nigro, papaveri simile.

Venom: habet vim excalfacendi: unde & contra cicutam datur. Auto. Plin. lib. 25. cap. 10.

Pēicarpūm, u. f. ιερογένεσις, Est involucrum seminis, quod illud ambitur, & adversus coeli, animaliumq; injurias defenditur: ut in frugibus spica, in castaneis echinus. [Pol. Okrjekie wjedlakiego owocego. Vng. An hawk's bill of corn or other graines.] q; Est item pericarpium brachii ornamentū, cingens juncturā illam qua summa manus cubito jungitur, quam anatomice rei periti Græco vocabulo καρπόν appellant.

Pēicarpi, pen. corr. Vide PERICVLVM.

Pēiclymēnōs, sive Periclymenos, pen. corr. [περικλύμενος. Dioscondi. Gall. Herbe appelle matrisfusa. Ital. Matrisfusa. Ger. Obstsalat oder Waldgilgen/ Gyrogilgen. Hisp. Madresfusa. Vng. Zalak. Ang. Woodbind, that beareth the honyfuckle.] Herba est fruticans, ex intervallo duo habens fila, subcandida, mollia: in cäcumine autem semen inter folia durum, & quod difficilè evelletur. Nascitur in arvis & in sepibus convolvens se admissilis quibuscumq;. Hæc Plinius lib. 27. cap. 12. Hodie, teste Ruellio, vocatur caprifolum, à quibusdam etiam matrisfusa.

Pēicōpe, pen. corr. Amputatio, circumcisio: [καρπόν] Gall. Capone. Ital. Taglio. Ger. Ein abschnüdung / ein vndersetzung oder sind einer ganzen Rad. Hisp. Tariadura, cortadura. Pol. Pręciecje, pręgrędek w momie. Vng. Körny vémetez. Ang. A cutting of or about.] à verbo Græco καρπόν, quod est amputio, vel circumcisio. Hiero. ad Pamma. Aut si tu quoq; narem cōtraxeris, illa Apostoli καρπόν: id est, amputationem in qua de virginitate & auptiis disperat, aliter differere compelleris.

Pēicrānōn, ιερογένεsis, Membrana est tenuis & nervosa, sub

cäpitis cute ex crassa meninge enatens, totumq; cranium extrinsecus ambiens: unde & nomen accepit.

Pēiculūm, li, n. s. à pereo deduci videatur, Distremen, tempus adversum. [περιπέτεια, περιπέτεια. Gal. Peril, danger. Ital. Pericolo. Ger. Ein gefahr oder gefährlichkeit. Bel. Pérye. Hisp. Peligro. Pol. Niebepiecenīw. Vng. Veredelbem. Ang. Danger, perill, iepardie.] Virgilius 3. Aeneid. Obscenamq; famam, quæ prima pericula, vito. Variis autem modis huc nomine in oratione utimur. Dicimus enim, Subjicere aliquem periculo, Create periculum alicui, Negligere periculum, In periculo esse, Periculum subterfugere, Periculum adire, Abesse à periculo, Afferre periculum, Adducere in periculum, Conflare periculum, Comittere se periculo, Facessere periculum alicui, Inferre se in periculum capit, Injicere periculum, Intendere periculum, Intētare periculum, Liberare periculum, Procurare periculum, Vocari in periculum, Venire in periculum. q; Aliquando periculum accipitur pro experimento: quia rarum est tentamentum sine periculo. vñg. Terentius in Eynuch. Fac periculum in literis.

Pēiculōsūs, sa, sum, Quod est cum periculo coniunctum. [περιπέτεια, περιπέτεια, περιπέτεια. Gall. Perilleus. Ital. Pericoloso; Ger. Gefährlich. Hisp. Peligroso. Pol. Niebes piecny. Vng. Veredelme. Ang. Perilous, dangerous.] Cicero lib. 1. Offic. Gravioribus autem morbis periculofas curaciones, & anticipites adhibere coguntur. Cæsar 7. bell. Gall. Intrare intra præsidia periculorum putabat. Cicer. 5. Ver. Turpis est enim & periculosa confessio.

Pēiculōsē, adverbium. [περιπέτεια, περιπέτεια, περιπέτεια. Gall. Perillese. Ital. Pericolosamente. Ger. Gefährlichem Hisp. Peligrosamente. Pol. Niebes piecny. Vng. Veredel messe. Ang. Dangerous, perillous.] Cicero. Tironi: Periculosè hycme navigatur. Idem pro Mil. Facere enim probus adolescens periculosè, quām perpetri turpiter, maluit.

Pēiculōr, laris, d.p. periculum subeo, periculo me expono. [περιπέτεια. Gall. Estre en danger. Ital. Pericolare. Ger. In gefahr seyn. Hisp. Ponere en peligro. Vng. Veredel messe. Ang. To be in danger or peril.] Vade periculatus sum apud Catonem lectum est, teste Festo.

Pēicliōr, pen. cor. artis, d.p. Periculum subeo, in distremen me conjicio. [περιπέτεια, περιπέτεια, περιπέτεια. Gall. Se mettre où estre en danger. Ital. Pericolare, andare à pericolo. Ger. In gefahr sichn / ein gefährlich bestehn. Bel. In periceli stava. Hisp. Ponere en peligro. Pol. Niebes piecny pod stopic, bięc wiebepiecenīw. Vng. Veredelbem nyomorog. Ang. To put him self in danger.] Ut periclitator fama, capite: hoc est, periculum est, ne caput aut famam amittam. Dicitur etiam periclitator sit: id est, in periculo positus sum moriendo propter sitim. Plin. lib. 17. cap. 24: Arbores gelu pericitabantur. Martial. lib. 6: Periclitatur capite Sotades noſter. q; Periclitari etiam significat experiri, vñg. ποιῶν ποιῶν ποιῆμα. Cic. lib. 1. de Orat. Subeundus usus omnium, & periclitare vires ingenii. Plancus ad Ciceronem: Itaq; potius periclitari volui, si posset mea presentia & Lepidū tueri, & exercitum facere meliori, quām nimis caudus videri.

Pēiclitārō, onis, verbale, f.t. Experimentum, tentatio. [περιπέτεια. Gal. Peril. Ital. Pericolo. Ger. Versuchung mit gefahr. Hisp. Peligro. Pol. Dofwicjanie iepiebepiecenīw. Vng. Veredelbem valo nyomorog. Ang. An adventuring or ieparding.] Cicero. 1. de Nat. deor. Quarum utilitatem longinqui temporis usu & periclitatione temporis percipimus.

Pēidōnēus, a. um, Valde idoneus. [περιδόνης. Gall. Fort idone, propre & convenable. Ital. Molto atto. Ger. Gar füglich oder tangential. Hisp. Muy idoneo, y ataviado. Pol. Dobrzeſte godzies. Vng. Igen alkotmato. Ang. Very fitte and convenient.] Cæs. 2. bell. Civil. Quod is locus peridoneus castris habebatur. Suet. de Clar. Gram. Peridoneus præceptor.

Pēidrōmīs, pen. corr. peridromidis, f.t. ιερογένεσις, Hypothra ambulatio ambiens palæstras, apud Vitruvium lib. 5. Pēiērgiā, ιερογένεsis. Gall. Curiosit. Ital. Curiosità. Ger. Überflüssige sorg durch welche man nur jüngst stetsig und gesucht ist. Hisp. Curiosidad. Pol. Zbytnia pilnosc. Vng. Földetreb valoskor galimatosság. Ang. Curiosit. J. Curiositas, sedulitas, nimia anxietas, & veluti redundans diligentia, qualiter in Protogene reprehendit Apelles, quod manum de tabula tollere non posset. Diomedes, ιερογένεsis inter tropos seu potius inter vitia orationis anoumerat, quum scilicet oratio plus satis elaborata & satietatem parit, & obscuritatem.

Pēiēgesiś, pen. prod. ιερογένεsis, Ambitus, sive circuitus: à verbo Græco ιερογένεsis, quod est circumeo, vel circunduco. Hinc Dionysius Ater, opus suum geographicum γῆς ιερογένεsis inscripsit.

Pēileucōs, ιερογένεsis, Gemma filum habens candidum ab ipso ore ad radicem usq; descendens. Plin. lib. ult. cap. 10.

Pēillustriś, stre, om. t. Admodum illustris. [πολύκλειτος, πολύ λαμπεῖς. Gal. Fort illustris, et rōmē. Ital. Molto illustris. Ger. Durch

AA 5 inphiisi

rechthig/hochberampf. Hisp. Mucho esclarecido y famoso en bien. Pol. Barzo sl'awni, o wieceni. Vng. Tekinteres. Ang. Greatlie renommed, very noble.] Cicero ad Attic. lib. 5: Ibi morati biduum perillustres fuimus, honorificisq; verbis omnes injurias refellimus. Périmbécilius, a,um, vel perimbecillis, le, Valde imbecillus. [ταῦτα ἀδύτια, δυσπόρων. Gall. Fort debile. Ital. Molto debole. Ger. Vaſt schwach und blöd. Hisp. Muy flaco. Pol. Barzo sl'aby. Vng. Igen erbtelen. Ang. Very weak and feeble.] Cic. ad Att. lib. 10: Quod quidem est natū, perimbecillum est. Varr. 3. de Re rust. cap. 10: Perimbecillum enim id, ut caput molle.

Périmo, is, à per & emo, act. t. Déleo, interficio, tollo. [τέλειον hemith. αἴνεται. Gall. Tuer, mettre à mort, aneantir. Ital. Uccidere destrugere. Ger. Abthau/vmbbringen/söden. Hisp. Matar desfruir. Pol. Zabyam, wizl' adam. Vng. Meg nyomazat meg blest. Ang. To kill.] Plaut. in Menach. Virum hunc ego permam impurissimum. Cic. 4. Tusculan. Sin autem permittit ac delet omnino, quid melius? Idem de Arusp. respons. Si ludibri non intermissi, sed perempti atq; sublati sunt. q; Perimere redditum est intercludere, adimere. Cic. pro Plancio: Si mihi vis major aliqua redditum peremisset.

Péremptus, Interfectus. [τέλειον μυμάθη. αἴνεται. Gall. Tue. Ital. Ammatato. Ger. Getöt/vmbbräch. Hisp. Matado. Pol. Zabyti. Vng. Meg nyomazat meg blest. Ang. Killed.] Virgil. 9. Aeneid. Nec minor in castris luctus, Rhamnete reperio Exanguis, & primis una tot cæde peremptis. Péremptorius, a,um, Quod perimendi vim habet: [δηλατήσεις. Gall. Chose pour auer. Ital. Perentorio, ch' uccide. Germ. tödlich. Hisp. Coja para matar. Pol. Smierci, vpadek pnyoszaci. Vng. Meg nyomazat, meg blest. Ang. That hath force to kill.] à perimendo: ut venenum peremptorum, apud Apuleium lib. 10. Sic apud Vlpianum. ff. de Iudiciis. 1. Et tertium, Peremptoriū editum dicitur, cōd quod tribus edictis propositis, vel uno pro tribus fieri solebat, & quod perimit disceptationem inter litigatores: hoc est, non patiatur adversarium tergiversari: qui verò spernebat, conutum dicebat. q; Et Peremptoriz exceptiones dicuntur qua semper agentibus obstant, & rem de qua agitur, perimunt.

Périncertus, a,um, Valde incertus. [ταῦτα ἀδύτια. Gall. Fort incertain. Ital. Molto incerto. Ger. Gar vngewiss. Hisp. No cierto, muy dudoso. Pol. Niepewni. Vng. Igen bizontalan. Ang. Very uncertain.] Gall. lib. 18. cap. 4. ex Salustio: At Cn. Lentulus patritia gentis, collega ejus cui cognomētum Clodiano fuit, perincertum stolidior an vanior, legem de pecunia quam Sylla emptoribus bonorum remiserat exigenda, promulgavit. Périncōmmodūs, a,um, penult. corr. Valde incommodus. [ταῦτα αἰνιγματικά, λίαν ἀκαρχότα. Gall. Fort incommodo. Ital. Molto incommodo. Ger. Gar vntümlich oder vnfügtlich. Hisp. No prouecho, muy dannoſo. Pol. Niepoffobni nie węſen. Vng. Igen ha-zontalan. Ang. Very incommodous.] Liv. li. 37: Quæ nihil admodum Romanis ea perincommoda regiis erant.

Périncōmmodē, adverbiam, Valde incommodé. [ταῦτα ἀκαρχότα, ταῦτα αἰνιγματικά. Gall. Fort incommodément. Ital. Molto incommodamente. Ger. Ganz untermittelbar vngelogen. Hisp. Muy dannoſamente. Pol. Niewczesnie. Vng. Igen ha-zontalanul. Ang. Very incommodouſie or vnhandſomelie.] Cicero ad Atticum lib. 1: Sed accidit perincommode, quod eum nusquam vidisti.

Périncōnsequēns, pen. corr. Valde inconveniens, valde absurdum. [ταῦτα αἰνιγματικά. Gall. Fort absurde. Ital. Molto sconveniente. Ger. Vaſt vngereump. Hisp. Muy inconveniente. Pol. Nierymowni. Vng. Igen balygatag igen illetlen helyellen. Ang. Verie absurde and inconvenient.] Gellius lib. 14. cap. 1: Per autem, inquit, inconsequens ipsum quidem corpus, & habitum tam profundi aëris sub alio atque alio coeli curvamine non cundem manere.

Périndē, ex Per & inde, compositum adverbium similitudinis. Eo dem modo, similiter, æquē: [τὸ διεν. ἀτο. Gall. Ansi, pareillement. Ital. Così quasi. Ger. Der gleichen/gleich/gerad. Bel. Gelyk. Hisp. Semejantemente, como. Pol. Rowne, takjeſte. Vng. Zinten anni azon keſſen zinten rgy. Ang. So, alyk, all a lyk] & habet post se ferè aliquam harum particularum, vt, quasi, acsi vel atq; Plautus in Pseud. Nam omnes res perinde sunt ut eas magni faciās. Cic. 3. Tuscul. In quo facetum illud Bionis, perinde stultissimum regem in luctu capillum sibi evellere, quasi calvitio mōrō levaretur. Cicero 5. Tuscul. Philosophia non perinde ac de hominum vita est merita, laudatur. Cic. Attic. lib. 6: Quos ego perinde etuebar acsi usus essem. Idem pro M. Marc. Vereor ut hoc quod dicam, non perinde intelligi auditu possit, atque ego cogitans sentio. q; Aliquando sequitur particula quām. Sueton. in Domitiano: Nulla tamē te perinde morus quām responso casuq; Ascleptorianis Mathematici. q; Aliquando significat pariter, æquē, si nulla sit negatio, nec sequatur acsi, vel atque si, aut simili particula. Plinius libro 1. Epist. Funus Rufi clarissimi, & perinde sc̄elicissimi. Sueton. in Cæs. Quæ si quis investigare & persequi vellet, quartam elemētorum literam: id est, d, pro a, & perinde reliquas commun-

ter. Cicero Terent. Te & Dolabellam perinde diligo. q; Ali quando significat Per hunc modum. Terentius in Phormio: Sexcentas perinde potius scribito mihi jam dicas. q; Ali quando post perinde sequitur tanquam pro acsi. Gell. lib. 15. cap. 29: Hoc perinde est tanquam si ego dicam, Est mihi nomen Iulium. q; Aliquando perinde & adeò simul junguntur, idemque significant quod ita. Plautus in Amphit. Fac sis perinde adeò ut me velle intelligis. q; Aliquando post perinde sequitur prout. Plin. in Panegyr. Meminerint perinde conjecturam de moribus suis homines esse facturos, prout hoc vel illud elegerint.

Périndulgēns, tis, adjektivum, Valde indulgens. [τὸ πλεῖστον εὐεργέτης. Gall. Qui permet beaucoup & baillé grand abandon. Ital. Che compiace molto. Ger. Racheless vnd vertragen. Hisp. El que mucho regala. Pol. Wielis dovalaici, pobl' ajata. Vng. Igen kedvező. Ang. That permitteth muche, and giueth very great libertie and licence.] Cic. 3. Offic. Magnus vir in primis, & qui periadulgens in patrem, idem acerbè severus in filium.

Perineon, Intercedo, inter anum & pudendum.

Périnfamis, & hoc perinfame, pen. prod. [ταῦτα ἀδύτια. Gall. Fort infame. Ital. Molto infame. Ger. Gar verschmit vnd verleumbdet. Hisp. Mucho infame y infamado. Pol. Barzo sl'awi. Vng. Igen galazatos. Ang. Very vnfamous, without renomme.] Valde infamis. Suet. in Vitel. cap. 2: Curam quoque imperii sustinuit abente eo, expeditione Britannica, vir innocens, industrius, sed amore Libertina perinfamis.

Périnfirmis, a,um, Valde infirmus. [μηδέλα τὸ πλεῖστον. Gall. Fort foible, bien debile. Ital. Molto debole. Ger. Überaus schwach. Hisp. Muy flaco. Pol. Barzo chor. Vng. Igen erbtelen. Ang. Very feble and weak.] Cic. 2. de Fin. Sunt enim levia & perinfirma, quæ dabantur à te.

Péringéniosus, sa sum, valde ingeniosus. [λαὸς ἀρχίτερος, πλεῖστος. Gall. Fort ingenue. Ital. Molto ingenioso. Ger. Gar süßlich. Hisp. Muy ingenioso y agudo de ingenio. Pol. Barzo doceyipnis. Vng. Igen elmes. Ang. Very ingenious and witty.] Cic. 2. de Clar. Orat. Alios quod melius putent dicere se posse quām scribere, quod peringéniosis hominibus, neq; satis doctis plerunq; contingit.

Périniquis, a,um, pen. prod. Valde iniquus. [τὸ πλεῖστον ἀδύτια. Gall. Fort inique. Ital. Molto iniquo. Ger. Gar vnbüttig. Hisp. Muy iniusto. Pol. Barzo mesl' uszni. Vng. Igen hawis nebez. Ang. Very vniust and partall.] Cic. de lege Manil. Quare videant ne sit periniquum & non ferendum. Liv. 1. bel. Pun. Poenū perinquo animo feret, à Gallis accitum se venisse ad liberandum eos dictans.

Périnjūriūs, valde injurious. [Vn. Igdn nagy bozusug tenb.] Apuleius in Apologia: Atqui perinjurium est ei fidem in pejoribus habere, cui in melioribus non haberes.

Périnsignis, perinsigne, om. t. Valde insignis. [ταῦτα σηματικά. Gall. Fort apparent & notoire, fort noble. Ital. Molto nobile, molto illustre. Ger. Gar wol betägt/vast dentlich. Hisp. Muy noble y sennalado y famoso. Pol. Barzo jacni, sl'awni. Vng. Igen ieles. Ang. Very notorious.] Cic. de Legibus: An corporis privates si erunt per insignes, habebunt aliquid occasionis, animi deformitas non habebit?

Périntegēr, gra, grum Omnidē inviolatus, planē integer. [ταῦτα ἀκριβέα, ὀδοκλητά. Gall. Fort entier. Ital. Molto intiero. Ger. Ganz unverzehrt. Hisp. Muy entero. Pol. Prawie cnotliwi, nispomazani. Vng. Igen ep eger. Ang. Very whole and entire.] Gell. lib. 3 cap. 5: Caltitatis perintegra dicebatur.

Pérjōchā, f p. [ταῦτα σηματικά. Gall. Argument. Ital. Argomento. Ger. Ein further summarischer begriff oder inhalt einer dings. Hisp. Argumento.] Pol. Kroki opus, summa. Vng. Summa. Ang. A briefe argument. J'A' Grēcis dicitur quod à nobis argumentum: hoc est, brevis totius rei alicuius explicatio, à verbo Græco σηματικό, quod est cōtineo, complector. Hinc Sulpitius Apollinaris in Terentii Comœdias argumenta, Periochas inscripsit. Cicero Attic. lib. 13: At ego 'ne Tironi quidem dictavi, qui totas periochas persequi solet, sed Spinteri syllabatim. Sic enim vulgo legitur, quem fortassis non absurdē ibi periodos legere possimus.

Pérjōdūs, di, f. s. & pen. corr. [ταῦτα σηματικά. Latine ambitus dici potest, vel circuitio. Vnde in oratione circuitus ille verborum ex colis & cōmatibus in orbē quandam circunductus, periodus appellatur. Cic. in Orat. Circuitus orationis, quē Græci σηματικό, nos tum ambitus, tum circuitus, tum comprehensionem, aut continuationē, aut circumscriptionem dicimus. Idem de Clar. Orat. Quintetiam comprehensio, & ambitus ille verborum (si sic periodum appellari placet,) erat apud illum contractus & brevis. q; In febribus item intermittentibus medici Periodum appellant spatium illud à principio unius paroxysmi ad initium alterius: unde Periodica febres notem sumpserunt, de quib. in FEBRIS. In sacris quoq; Grēcia certaminibus periodo vicisse dicebatur, qui quatuor illa certamina obivissent. Pythia scilicet, Isthmia, Nemea, & Olympia, & ex omnib; hisce victoriam

victorium reportassent. Hinc honoratus habebatur, ut triumphantum more quadrigis per ruinas murorum in patriam reverherentur, & perpetuo ex publico alerentur.

Pēriōdīcūs, a. um. *περιόδος*. Quod certa statim; quadam periodo recurrat. Vnde periodica febres dicitur sunt tertianae & quartanæ, quod spatio nonnullo intermitentes, quadam quasi periodo facta, certis temporibus recurrent. Plinius lib. 20. cap. 3: Semina ejus si fuerint pari numero adalligata, febres saepe dicuntur, quas Graeci dicunt periodicas.

Pēriōstīōn, *περιστήν*, Membrana tenuis ossa in qua cunctis corporis parte immediata ambens. Pēriōstīmātā, tum, n.t. Aulæ sive tapetia quæ ad parietes extenduntur ornatus gratia, unde & nomen habent. [ΤΟΝ μασάχ. *περιστήνη*. Gall. Tapisserie. Ital. *Razza tapezzaria*. Ger. Tapete oder gewirzte tücher mit welchen man sich verhängt. Hisp. Las mantas de pared, paramentos de cama. Pol. Obcyje, kobierze. Vng. Karpit. Ang. Tapestry.] Nam *περιστήν*, est extender. A' Luctetio Babylonica dicuntur: ab aliis Attalica, à Capitolo Stromata, & Peristromata: à Varrone belluata: hoc est, bellus variegata: à Plauto etiam peristromata. Cic. 6. Ver. Quid illa Attalica, tota Sicilia nominata ab eodem Heio peristromata, emere oblitus est?

Pēripētiā, *περιπέταια*. Ger. Das sind wütend tragen oder wüten.] A' Graecis dicitur quam nos fortunæ temeritatem dicimus, vel rationem rerum eventum.

Pērīphēriā, pen. prod. f.p. verbum ex verbo, Circunferentia, circunductio. [ΣΥΛλογή *περιφέρεια*. Gall. Circumference, rondeur. Ital. Circumferentia. Ger. Ein umbreit. Hisp. Redondex. Pol. Okrag. Vng. Környék. Ang. The roundness of a circle.] Peripheria circuli: hoc est, circuli ambitus: Peripheria terræ: hoc est, terræ superficies. q Interdum idem quod hallucinatio, & pervagatio: à verbo Graeco *περιφέρεια*, quod inter cetera significat erro, vigor, palor, animumque variis cogitationibus huc illuc ago.

Peripherorna. Vide PERIPLEROMA.

Pērīphrāsīs, hujus periphrases, f.t. [περιφράσις. Ger. Ein verbred / oder beschreibung eines ding mit viel worten.] Latinè circumlocutio, vel circuitio. Figura est, teste Quint. lib. 8. cap. 6, quum id quod uno, aut certe paucioribus verbis dici poterat, pluribus explicatur. Fitq; interdum necessitatibus causa, quoties dictu operimus: ut apud Salustium, quum requisita naturæ, dixit pro eo quod honestè unicæ dictione explicare non poterat. Interdum etiam solius ornatus causa: quod genus frequentissimum est apud Poëtas. Virg. 2. Aeneid. Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris Incipit, & dono divum gratissima scripit. Hæc ferè Quintilianus, licet non iisdem verbis.

Pēriplērōmā, pen. prod. peripleromatis, n.t. [περιπλερωμα. Ger. Erziehung / Aufzuführung.] Figura est quam ex Grammaticis nonnulli Supplementum vocant, quum scilicet particula aliqua ad sensum minime necessaria, carminis causa adjicitur: à Graeco verbo *περιπλέσσειν*, quod est expleo. Exemplum potest esse illud apud Virgil. sic forte precatur. Vbi FORTE partula vacat, teste Servio, ad solum versus hiatum fulciendum ingesta. Latini id genus redundantes particulas, tibicines solent appellare: translatione sumpta ab ædificiis, in quibus columellæ quedam testa substantiae, tibicines appellantur.

Pērisplūs, *περισπλούς*, sc. Latinè circumnavigatio dici potest: quo nomine ex Geographis nonnulli opera sua inscripserunt, oræ alicuius maritimæ Iustrationem continentia.

Pēripneumōniā, sc. f.p. [περιπνευμα. Gal. Inflammation, exhalation des poumons. Ital. Inflammazione, exhalazione del polmone. Ger. Lungensucht / so einen schwerlich macht zu atmen. Hisp. Dolencia de los pulmones. Pol. Dziewica dla zapalenia pluwt. Vng. Több föl falkadása, fölgynadása. Ang. An inflammation or disease in the lungs.] Est inflammatio pulmonis cum febri acuta, & difficultate spirandi.

Pēripneumōniūs, morbus dicitur à Celso lib. 4. cap. 7: & qui hunc morbum patiuntur, peripneumonici dicuntur. [περιπνευμονίας. Gall. Qui a les poumons exalte, Ital. Chi ha tal malitia. Ger. Lungenschwäche / der so von wägen eines geprästen der Lungenschwachath atmen kan. Hisp. El doliente de los pulmones. Pol. Dziewicza, pluzjamaisa jazat, rone. Vng. Nehexé lehd auagy, igen zeggo. Ang. Percy, or that breatheth painfullie for the exhalation of the lighbes.] Plin. lib. 22. cap. 24: Mellis quidem ipsius natura talis est, ut putrefacte corpora non sinat iucundo sapore, atq; non aspero, alia quam salis natura faucibus, tonsillis, angine, omnibusque oris desideriis utilissimum, arescentique in febris lingue. Iam vero peripneumonitis pleuriticisque decoctum.

Pēripsema, pen. prod. n.t. quod Graeci *περιψῆμα* scribunt à *περιψᾶν*, quod est circundato, vel circunlineo, abstergo, & repugo. Proprietà limatura, sive rasura, scobs, ramentum, vel purgamentum dicitur. [Ger. Absepten/ aufschichten/ aufwischen,

abschönzen / scheeten: alles das man ring hinweg wirft.] Antiqui olim, peste, aliòve malo grassante, quum sacros homines quos in expiationis usum albant, in victimarum morem redimitos, ex loco præcipiti in mare dejiciebant, Neptuno immolantes: inter dejicendum, solennia verba effari solebant: *περιψῆμα οὐρανὸν γένεσιν*, sis pro nobis peripsema: ac si dixissent: Sis pro nobis piaculum: esto luitio nostra & servatrix urbis victimæ: id quod Spidas annotavit. Quod itaq; apud D. Paulum primæ ad Corinthios capite 4, *περιψῆμα* legitur, nos piaculum vertere possumus, ut sit: Nos tanquam piacula mundi facili suimus, & succidanea pro populo victimæ. Ac si diceret: Non minus apud Gentium vulgus detestabiles sumus, quam illi qui diris execrationibus onerati atque obruti, pro salute publica objici olim solebant. Quæ sententia congruit iis quæ præcedunt. Peripsema enim etiam ramenta vestigiorum significat, quæ ut sordida abjiciuntur. Hæc Budæus.

Pērisseumā, atis, n.t. Dici potest, quod abundantia rerum superpetit. Hinc *περισσός*, copia rerum superare significat. Est & congiarium propriæ quod plebi datur, sicut quod militibus donativum. Aelian. Spartanus in Aclio Vero, & Iul. Capitolinus in Pio: Solebant autem ultra stipendium dari liberalitas causa, ut milites magis addisti Imperatoribus essent. Alciat. C. de An. civilibus. I. centum perisseumatis. lib. 11.

Pērissēlīs, idis, f.t. [ΠΕΡΙΣΣΗ *εις παθήθη*, *περισσός*. Ger. Brinngelder: *seem*, ein sorgart vmb sturz der Menschen. Budæus etiam exponit, ein hosenband.] Ornamēti genus circa crura, quo mulierum gressus componi solebant, ut docet Porphyron enarrat illud Horat. lib. 1. Epist. Neta refert meretricis acumina; sèpè catellam. Sèpè periscelidem raptam sibi flentis. Fit autem ex *περι* circuit, & *εις* *αγρο*-crus.

Pērissōlōgiā, *περισσολογία*, Sermonis redundantia, quum scilicet superflue repetitur quod jam dictu est. *περισσός* enim Graeci superfluum dicunt, sive redundans, & λόγος sermonem. Virgil. 1. Aeneid. faciem mutatus & ora Cupido. Vbi Servius: Et ora, perissologia est.

Pērissōn, *περισσών*. Pol. *Psinki, psywifnię*.] Herba est ex strychni generibus, quæ alio nomine dorycnium appellatur, vulgo *Solatrum mortale*. Vide Plin. lib. 21. cap. 31, & suprà in dictione DORYCNIVM.

Pēristērōs, peristeri, f.s. vel Peristereon, onis, pen. prod. m.t. vel Peristerium, peristerii, n.s. [περιστερή. Gall. Herbe appellee verueine, que les pigeons aiment fort. Ital. *Vermicola, verbenata*. Ger. Eisentraut. Hisp. *Verbena*. Pol. Zelengik, verbetá. Vng. Szapora fűv.] Dioscor. Herba est, quam alio nomine Verbenam & Verbenacum appellamus: ita dicta, quod Columbae unicè hac herba delectentur. Plin. libro 25. capit. 10: Peristereos vocatur caule alto, foliato, cacumine in alios caules se spargens, columbis admodum familiaris: unde & nomen. Idem libro 26. cap. 4: Alcea folia habet similia verbenace, quæ & peristereon cognominatur. Dioscorides duo ejus facit genera, δέρν, καὶ θύλος: hoc est, rectum & supinum. Plinius matem & feminam vocat.

Pēristērōtrōphīum, pen. prod. n.s. Columbarium, locus in quo columbae aluntur. [ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ *αρρύβα*, *περιστεροφάνη*. Gall. Vn columbier. Ital. *Columbaia*. Ger. Ein Taubenhauß. Hisp. Palomar. Pol. Gol'ebieniec. Vng. Galambbug, galambos. Ang. A place or house where doves are fed, a dove-cote.] Columbarium tamen significat propriæ loculamentum in peristrotrophio singulis columbarum paribus præparatum. Varro libro 3. de Rust. cap. 7: Duo genera carum in peristrotrophio esse solent, unū agrestis, quod habetur in turribus, ac culminibus villæ.

Pēristērēon, [περιστερή. Gall. Colombier, pigeonnier. Ital. Columbara, columbia. Ger. Ein taubenhauß / ein ort in welchem man tauben gehült. Hisp. Palomar, lugar de palomas. Pol. Gol'ebieniec. Vng. Galambos, galamb bug. Ang. A dove cote.] Idem quod peristrotrophium: hoc est, locus ubi columbae educantur, quas Graeci vocant *περιστερή*. Varro de Rustica lib. 3. cap. 7: Incedunt in locum unum, quod alii vocant peristerea, alii peristrotrophion, in quo uno sèpè vel quinq; millia sunt inclusa. Peristereon fit ut testudo, magna camera testus, uno ostio angusto. q Est præterea Peristereon herba columbis gratissima, quam & verbenam & verbenacum dicitur. Vide PERISTEROOS.

Pēistrōmā, penult. prod. n.t. Peripetasma, aulæum, quasi circumstratum. [ΤΟΝ μασάχ. *περιπέτη*. Gall. Tapisserie. Ital. *Razza, tapezzaria*. Ger. Ein fürhang / Helbnischwerte / oder der gretchen tücher so man anföhret ein ort damit zu besternen. Hisp. Parmento de cama. Pol. Obcyje, *Zsolna*. Vng. Karpit. Ang. Tapestry.] Plaut. in Pseud. Ita ego vestrâ latera loris faciam ut validè varia sient, Ut ne peristromata & quæ picta sint Campanica. Cic. 2. Philip. Conchiliatis Cnei Pompeii peristromatis serorum in cellis lectos stratos videres.

Pēistyliūm, n.s. [περιστύλιον. Gall. *Vn litu environné de piliers ou colonnes*, comme les cloîtres. Ital. Chiosstro, clauistro, luogo circondato dò

dato di colonne. Ger. Ein gebau das zu rings herumb seit und schwingen hat / wie die Creuzgäng in den Clösteren. Hisp. El patio entre columnas. Pol. Canek iaki widesi wklas/torzech. Vng. Olyopokkal be kerite hely. Ang. A cloister, a place set with pillars.] Locus est columnis clausus, circunquaque porticum habens, vel saltem à tribus lateribus. Peristylium dictum, quasi circumcolumnium. Vitruvius lib. 5. cap. 11: In palæstris peristylia quadrata, sive oblonga ita sunt faciebant, ut duorum stadiorum habeant ambulationis circuituon. Pro eodem etiam peristylium per quatuor syllabas legitur. Cicero in Oratione pro Domo: In palatio pulcherrimo prospectu porticum cum cōclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylium, cætera ejusmodi, facile ut omnium domos & laxitate & dignitate superaret. Warr. 3. de re Rust. cap. 5: Igitur testudo (ut peristylium testum tegulis, aut rete) sit magna, in qua milia aliquot merularum ac turdorum includi possint. Ex Budæo.

Pérsto. Vide P E R E O.

Pérítōnæum. [περίτωνος. Ger. Das Netz.] Membrana est tenuissima, sed firmissima omnibus tum visceribus, tum intestinis, reliquisq; partibus inferioris ventris circunferentia: unde & nomen accepit, ἀπὸ τῆς περίτωνος, quod est circunquaque extendi.

Pérítūs, a, um. Nomen est ab antiquo verbo Perio derivatum, ut quidam existimant, unde & compositum Experiens esse existimant, Experiens, doctus. [Υπέρθεά. inquisit. Gall. Expert & scāvus. Ital. Amministratore, perito, docto. Ger. Erfahrener, wissenschaftl. Bel. Schleer. Hisp. Sabio, docto y experimentado. Pol. Swiadomni, nauzponi, bivalvi. Vng. Tudos. Ang. Coming, perfect in a science.] Interesse tamen non nihil inter doctum & peritum ex Nonio discimus. Doctum, inquit, & peritum quum simile videatur, à M. Tullio discretum est: ut sit peritum plus quam doctum. De Offic. lib. 3: Itaq; quum sint docti à peritis, desistunt facile è sententia. Hæc Nonius. q Construitur aliquando cum genitivo. Plin. Epistol. 22: Quam peritus ille & privati juris & publici. q Aliquando cum accusativo, cum præpositione Ad. Cic. pro Font. Ad usum, ad disciplinam peritum, ad consilia prudentem. Aliquando cum ablativo cum præpositione De. Varro 1. de re Rustica. cap. 21: Qui de agricultura Romanus peritissimus existimatur.

Pérítē, adverbium, Scitè, docté. [περιστόμενος. Gall. Bien anisément, en homme entendu. Ital. Saniamente, da uomo esserto. Ger. Verständiglich/geschäftlich. Hisp. Sabiamente. Pol. Swiado. Vng. Tudosan. Ang. Skillfull, cunninglie.] Cic. 2. de Leg. Quod institutum peritè à Numa, posteriorum Pontificum negligentia dissolutum est.

Pérítā, x. f. p. Scientia. [Περίτη dāhath. i. p. dāhath. rāeg, rēbi. Gal. Experience, scāvoir. Ital. Scienza & esperienza grande. Ger. Erfahrung. Hisp. Sabiduria con esperiencia. Pol. Vmietnosci, wiadomość. Vng. Tudoság, tudomány. Ang. Cuning, skill fulness in any science.] Plin. li. 14. cap. 1: Aliæ peritia domini amplio discursu atria media compleentes.

Pérjucundus, a, um, Valde jucundus. [οὐαύ ιδύς, οφέδα γένεας. Gall. Fort plaisir & recreatif. Ital. Molto grato & caro. Ger. Gang lieblich oder fröhlich. Hisp. Muy placentero. Pol. Barjo wdziecny, miel's. Vng. Igen gyönyörűséges, kedves. Ang. Very pleasant, and sport full.] Cicero ad Lentulum lib. 1: Cui quidem tuæ literæ quas proximè miseras, quod facile intellexerim, perjucundæ fuerunt.

Pérjucundē, adverbium, Valdè jucundé. [οὐαύ ιδύς. Gall. Fort joyusement. Ital. Compiacer molto, dolcemente molto. Ger. Kurzweiliglich / ganz lieblich. Hisp. Muy plazenteramente. Pol. Barjo wdziecnie, rokosznie. Vng. Igen gyönyörűséges, kedves. Ang. Very pleasant and merilie.] Cicero ad Atticum li. 13: O' hospitem matih tam gravem àperitum, fuit enim perjucundé.

Pérjurūs, penult. prod. m. f. Qui iurandum violat, vel qui jurando jus pervertit. [τιλάριος, ιπτιον. Gall. Pariure, qui a fasce son serment. Ital. Che non efferra il giuramento. Ger. Meineydig / entbrüdig. Hisp. El que se peritura. Pol. Krywoprjisięce. Vng. Hiti zeget, hiteiten. Ang. Periurebat swareth untruly.] Virgilii 2. Aeneid. Talibus insidiis, perjurīq; arte Sinonis. Silius libro 15: Perfidiā fugio, & perjurā ab origine gentem. Ovid. 2. Amor. Eleg. 10: Quærat avarus opes, & quæ lasfarit eundo Aequora, perjuro naufragus ore bibat. q Perjurior comparativum. Cicero. 1. de Natura deorum: Perjurior hoc homine non est. q Perjurissimus superlativum. Plaut. in Mil. Perjurissime hominum. Cicero pro Rosc. Comœd. Nam Ballionem illum improbissimum & perjurissimum lenonem quum agit, agit Chæream.

Pérjurūm, rii, n. f. Est iurandum violatum, aut iuramentum falsum. [τιλάριος, ιπτιον. Gall. Pariurement. Ital. Giuramento falso speriuro. Ger. Ein meineydig. Bel. Ein falschen Eedt. Hisp. Falso iuramento. Pol. Krywoprjisiętwo. Vng. Hamissán esküve, hamisítve.

Ang. Perjurie, breaking of an othe.] Quid autem sit ius iurandum, Cic. lib. 3. Offic. declarat: dicens quod sit affirmatio religiosa. Ibidem: Regulus non debuit conditions, pactionesq; bellicas, & hostiles perturbare perjurio. Pérjuriōfūs, a, um, Qui pejerat: [ιπτιογένης. Gall. Accostumé de se pariser. Ital. Avezzo à sperire. Ger. Meineydig / der ein falscher Eyd schrebet. Hisp. Acostumbrado de perjurarse. Pol. Krywoprjisięnik. Vng. Hamissán esküves. Ang. That is accustomed to break his othes.] quod Salustius in Ciceronem, dixit Perjuris delubrum. Plautus in Trucul. Procaciōres estis vos, sed illi perjuriosi.

Pérjuro, perjurias, penult. prod. Pejero. [τιλάριος, ιπτιον. Gall. Se pariser, faufer son serment. Ital. Giurare il falso. Ger. Ein falschen Eyd schreven / oder meineydig werden. Hisp. Perjurar. Pol. Krywo prjisięć. Vng. Hamissán esküvő. Ang. To swear untrue, to be perjured.] Plaut. in Bacch. Ne perjurem cura. Horat. 2. Ser. Satyr. 3: quare Si quid vis, satis est perjurias, surripis, aufers Vndique. Plaut. Asin. Vbi verbis conceptis sciens libenter perjurari.

Pérjuratiō, f. t. [τιλάριος, ιπτιον. Gall. Pariurement. Ital. Spergiuro. Ger. Ein meineydt oder falscher Eydtschwur. Hisp. Falso iuramento. Pol. Krywo prjisiętwo. Vng. Hamissán esküdes. Ang. The breaking of an othe.]

Pérjuratiōnūcula, diminutivum. ιπτιον. Plautus in Stiche: Ac perjuratiunculas parasiticas.

Périzomā, tis, n. t. [Περιζόμαι michnasajim. Σέξυρος. Gall. Des brayes. Ital. Brache. Ger. Ein brüch/ein jedes so man umblegt die Scham zu decken. Hisp. La braga. Pol. Gacie, spodniče. Vng. Gattia, berke, also ing. Ang. A breeche.] Dicitur osme quo circumcingimur, pudendorum velamen, quod à Varro ac etiam dicitur Subfibulum, à Cicerone Subligaculum. Vsus est hac voce interpres Genesios: Fecerunt (inquit) sibi perizomata.

Périzōnūm, nii, n. f. [περιζόνα. Ger. Wadeli, Schamshür.]

Palliolum præcinctum, quo nudæ virgines infra papillas pre-

cincuntur. Hoc & Præcinctoriūm, & Castura dicitur. Sipon-

tinus.

Pérlabör, eris, d.t. Lapsu ingredior, incedo, vaho, penetro. [Αγάδων. Gall. Couler & glisser parmi. Ital. Passare scorrendo. Ger. Durchfallen/durchfahren. Hisp. Delejarse, è dextramente. Pol. Prępadaw, pręsiedziałam. Vng. Folyk. Ang. To slide and slip or fall thorow. Cicero 2. de Natura deorum: Per quas lapsus sanguis, ex hoc ipso loco in eam venam quæ cava appellatur, confunditur: perq; eam ad cor confessus jam, coctusq; perlabitur. Virgil. 1. Aeneid. Atq; rotis summas levibus pestabunt undas.

Pérlatūs, Vehementer latus. [ταύρος οφεγριόδρομος. Gall. Fort boyenx. Ital. Molto alegro. Ger. Gar fröhlich. Hisp. Muy allegre. Pol. Barto woffol'i. Vng. Igen vigh. An. Very glade.] Liv. 10. ab Urbe: Supplicatioq; perlaeta fuit.

Pérlatūs, Valde latus: unde Perlaté, [ταύρος οφεγριόδρομος. Gall. Fort largement. Ital. Largissimamente. Ger. Fast breit oder weit. Hisp. Muy largemente. Pol. Barjo jdżak. Vng. Igen zeljes. Ang. Very broade.] adverbium: ut, Perlaté patere. Cic. 2. de Orat. Idq; in sermone nostri consuetudine perlatè patet.

Pérlecebřa, bra, pen. corr. Illecebria. [ταύρος. Gall. Aliment, & attrait. Ital. Carezza, lusinghe. Ger. Anreitung zu wollusti eyntodung. Hisp. Halagos. Pol. Pobudka do roskofu, prýj udzenie. Vng. Edzgetes, gwegiegetes. Ang. Alluring, intymment.] Plaut. Aknar. te perdam ego & filiam, Perlecebře, pernices, adolescentum exitium.

Pérlečto, Vide PER LICIO.

Pérlego, gis, pen. corr. A principio ad finem usq; lego. [ιπτιον. ιπτιον, διεξεργατικό, ιπτιον. Gall. Par lire, achieveur de lire. Ital. Legge re perfittamente: Ger. Durchlesen. Bel. Ouertesen. Hisp. Acabar de leer. Pol. Od poziku do końca, prjiti wzięcie. Vng. Altat olvasom, meg olvasom. Ang. To read over and to the end.] Plaut. in Asinaria, lege, perlege. Quint. Quod videre nō est satis, sed perlegendū erit. q Perlegere oculis, oculis omnia contemplari & intueri.

q Virg. 6. Aeneid. - quis protinus omnia Perlegerent oculis.

Pérlepídūs, a, um, pen. corr. In primis lepidus. [ταύρος αιχνεύς. Gall. Fort plaisant, de bien bonne grace. Ital. Molto piacente, molto grato. Ger. Gar höflich, lieblich oder höflich. Hisp. Muy danoso, muy gratis/o en donayres. Pol. Barjo wdziecny, miel's. Vng. Igen kedves. An. Very pleasant, and of a good grace.] Plautus Pseud. Euge perlepede Charine, me meo ludo jam beas.

Pérlevīs, hoc perleve, om. t. Valde levis. [ταύρος αιχνεύς. Gall. Fort leger & soudain. Ital. Leggerissimo & presto. Ger. Gang leicht und gering. Hisp. Muy ligero. Pol. Barjo lehkil'mal'y, bl'abi. Vng. Igen könnye. Ang. Very light and swift.] Cic. de lege Agr. An ignoratis cætera illa magnifica populi Romani vestigalia perlevi sèpè momento fortuæ, inclinazione temporis pendere. Liv. lib. 24: Quibus ea quæ hostes ingenti mole agerent, ipse perlevi momento ludificaretur. Idem lib. 21: Et incliti populi regesq; perlevi momento vieti sunt.

Pérlevītēr,

Perle^{ter}, Valde leviter. [πανικός, λαος κύριος. Gall.
fortement, fort fondainement. Ital. Molto leggermente. Germ.
Ganz leicht. Hisp. Muy presto, y ligeramente. Pol. Barzo lekko,
lario. Vng. Igen könnyen. Ang. Very lightly and sodainely.]
Cicer. ad Quintum Frat. lib. 10 z. Quod perle^{ter} permotus
fuerat.

Pērlibēns, pen. cor. Minimè invitus. [παῦν ἀσθενῶς Ger. Schr
gen und willig.]
Pērlibēcēt, adverbium, Admodum libenter. [παῦν ἀσθενῶς.
Gall. fort volontiers. Ital. spontaneamente. Germ. fast gern.
Hisp. May. ganzfamiente. Pol. Bapto rad. Vng. legen dröméit. Ang.
With nigh! good will.] Cicero ad Atticum lib. 8: Sed ut suprà di-
xi, tecum perlibenter loquor. Idem de Universi. Perlibenter &
Nigidium vidi, & cognovi Cratippum.

Perliberalis, i.e., *com. t. Ad modum liberalis*, [*varius & regens*, *per-
zelatus* &c.] *Gall.* *Fort liberal, fort honnête.* *Ital.* *Molto franco e libe-
rale.* *Germ.* *Überaus freygeb.* *Hisp.* *Muy franco y liberal.* *Pol.*
Borzo hainis, szegodri. *Vng.* *Igen békexet.* *Ang.* *Very liberal and frie-
bated.*] *Terentius Hecyra.* *Perliberalis vaga est.*

PERLIBERALITETER, adverbium. [πάνω ἐλεύθερος, μηχαλοπεπτως. Gall. *Fort liberalement*. Ital. *Molto liberalmente*. Ger. *Wheraus freigestellt*. Hisp. *Muy francamente*. Pol. *Szedzdrze*. Vng. *Bekerznokken*. Ang. *Very liberallie*.] Cic. ad Att. lib. 10: Hoc loco mul-

Périlibro, as. penult. prod. act. p. Diligenter, perfectè atq; ex-
ædemenso, & ad libram quo, sive æquale facio. [P]er iud-
icio. *Argutius, modus ordinis.* Gall. Niuelet. Ital. Niuelettare. Ger.
Rat der Reichs schau eten / eigentlich und fleissig abmesse. Hisp.
Niuelet. Pol. Pilmo edwazam admieriam. Vng. Igazan meg mer-
klem. Ang. To weigh diligentie. [Colum. hb. 3. cap. 13: Nam stel-
la quam diximus Græcæ litera faciem obtinere, pariter imæ
sosse solum metitur, atque perlibrat: quia sive prounum, sive
redupinum est, positione machinæ deprehenditur. Et paulo
post: Sic permensum, & perlibratum opus in similitudinem
veracti semper procedit. q Interdum accipitur Perlibrate,
pro librando torquere. Silius lib. 15: jaculum à tergo perlil-
bit ad ossa.

Perficio, perlicis, peault. corr. act.t. perfici, perlectum, perficere, act.c. (quod frequentius Pellicio dicitur euphonizca causa) Allucere, inducere. [περιπάτησις, φίλαντος. Gall. Attraire, aliocha. Ital. Attrahere, adescare. Ger. Einzu etwā zu rethen oder tödten. Hisp. Attraher con halagos. Pol. Przywabiam, ludge. Vng. Hiszegtem, desfegtem. Ang. To allure, to intyse.] Liv. 4. ab Vrbc: Ciboq; obiciendo ratum victorem finitimorum omnium populum in servitatem perlici posse. Ibidem: Ut quos quisq; possit ex collegio Tribunorum ad intercessionem perlicerent. Idem lib.35: Quas acq; vi expugnare ad eam diem poterat, neque conditionibus in amicitiam perlicere.

Perfecto, as, are, Frequentativum. [πολὺς ἐπαγγεῖς]. Gall. Souuent
dicher. Ital. Souente adescare. Ger. Mit fleiß oder oft zu einem ding
tuqua oder locken. Hisp. Atraer por halagos muchas veces. Pol.
Własno wiebus. Vng. Edesztdegelem. Ang. To torture often.] Cic.
pro Flacc. Egentes & leves, spe legationis, & viatico publico,
privata etiam benignitate pelestat.

Perligo, *perligas*, penult. corr. *Constringo*. [*Afghis.* Gall.
Lansare & estrazodre. Ital. *Constringere*. Ger. *Zusammenbinden*
inföhren. Hisp. *Aprezar*. Pol. *Zwieguse*. Vng. *Meg kötöööm*.
Ang. *To tie fast and streich.*] Plaut. Bacch. *O perligatum*
pectus.

Pérlinio, perlinis, penult. corr. perlinivi, perlinitum, perlinire, ad. q. Totum oblinire, perungere. [Ἄλγειν, ἀλγάθειν. Gall. Ondre forte. Ital. Viver molto. Ger. Durch salben, gar bestreichen. Hisp. Mucho vivar. Pol. Obmagicie. Vng. Meg kenem. Ang. To smot or smere over.] Columella libro 9. capite 9: Protinus cutilus novum loculamentum in hoc præparatum perliniat in-
tus prædictis herbis.

Perlinio. *perlinis, perlini, perlivi, vel perlevi, penult. prod. Perlinio. Colura. lib. 7. cap. 5: Mox ulcerata lavantur aceto, & tunc pice liquida cum adipi suilla perluntur.*

Perlitus. *a. um, penult. corr. participium. [γερίζεις @. Gall. fortis inct. Ital. Molto vnto, Ger. Wohl gesalbet. Hisp. Mucho ventado. Pol. Dobrze pomazani. Vng. Meg kenezet. Ang. Anoynted or smered over.] Plaut. Cas. Senecta zetate unguentis perlitus ignave incedit. Armelius lib. 1: Et ergo perlitus.*

Pérlitō, as, pen. corr. Perfectē lito, sacrificium absolvō. [s]alv
guia Gall. Imperare & obtinir sa demande par sacrifices. Ital. Imperare la sua dimanda con sacrifici. Ger. Das Opfer vollbringen und Gott verführen. Hisp. Alcanar lo que pedimo, con sacrificios. Pol. Boga y sumieram prouisare, y otrrimus ejan zadal. Eng. To aldo-
quots el vergem. Ang. To obtaine a request by sacrifice.] Gellius lib.
1. cap. 7, ex Valeno Antiate: Si hæres divinæ factæ, riteq; per-
litatæ esseat, Aruspices dixerunt omnia ex sententia processum
esse. Livius 7. ab Urbe: Diu non perlitarum tenuerat Di-
fatorum, ne ante meridicem signum dare posse.

Pérlóngu's, a, um. Admodum longus. [Cuius, πολυπαρόν.
Gall. Fort long, ou loin. Ital. Molto lungo. Germ. Vast lang Ht. p.
Muy luengo. Pol. Barzo d'angi. Vng. Igen hozs. Ång. Very long.]
Cic. ad Attic. lib. 5: Perlonga, & non satis tuta via. Plaut. Tri-
num. nūc si operiti vis adventum Chāmidis, Perlongum est.
Quasi dicat, diu tibi expe&tandum est.

Perlongē adverbium. [πάνω μακραῖ, μακρότερα. Gall. Forteloing.
 Ital. Molto lontano. Ger. Ziemlich feri. Hisp. Mucho luengamente.
 Pol. Barjo dalieki. Vng. Igen hozzan. Ang. Very farre of.] Te-
 rent. Evnuch. Perlóngē est, sed tanto ocyus properemus. Id
 est, longius distat.
 Perlongōquis, a, um, Valdelonginquis. [πάνω μακραῖς οὖσις.
 Gall. fort lountain. Ital. Forte lontano. Ger. Fast feri oder weit gele-
 gen. Hisp. Muy delexos. Pol. Barjo dalieki. Vng. Igen moze valo.
 Ang. Very farre of.] Plaut. Bacch Non tibi benefacias, iam pol
 id quidem esse haud perlónginquum?

Périlubēt, pen. corr. Vchementer lubet. [πάντα δέσμει. Ger. Ein
guteſt iſt jn einem ding haben.] Plautus Capt. Perlubet hunc ho-
minem colloqui. Hoc eſt, vchementer cupio hunc alloqui.
Périlubēns, pen. corr. participium, aut nomen ex participio. Cic.
ad Quint. frat. lib. 2: Sed hoc incommodum cōsolantur quo-
tidie damnationes inimicorum, in quibus me perlubente Ser-
vius allisus eſt, cæteri conciduntur.

Perlucēo, perluces, antepen. prod. perluxi, perlucere, n. f. Trāslucere, & lucem transmittere, idem quod pellucere. [V. VI. 178
bophis. ηλεγόμενος. Gall. Fert luitre, rendre grande lueur. Ital. Tra-
lucere. Ger. Durchschein. Hisp. Trafluísse, alguna cosa clara que lu-
ce. Pol. Przebyjać światło, sijąć. Vn. Vilagos raguzuk, azkin által kihat-
nak. Ang. To shyne, to give a great light.] Plin. lib. 10. cap. 54: Si
contralumen cacuminae ovorum apprehensio una manu, pu-
rus & uniuersus modo perlucet color, sterilia existimantur esse.
Martialis lib. 2: Sic tua suppositis perlucent pīla lacernis.
Vſitatiūs tamen pro eodem Pellucco, rīnl, commutato, cu-
phoniz cauta dicitur.

Pellucide dūs, a, um, & *Pellucidus*, à perluceo vel pelluceo, per mutationem in l, sicut perluo & pelluo, perlicio & pellicio. [D'UIM mophiah. ἀγανός. Gall. Diaphane, clair, luisant. Ital Luccido, chiaro. Ger. Durchsichtig, durchleuchtig. Bel. Durchsigtig. His. Claro, luxio. Pol. lašni, lašnosi; na draga, stronge prębywa. Vng. Vilagos, alsal laštato. Ang. That giveth a great light or shineth through.] Est autem pellucidum idem quod translucidū, quod scilicet per medium lucem transmittit: ut aqua, laterina, vitru. Columella lib. 1. cap. 2: Quidam quam coloratas & perlucidas uvas animadvertisserunt, &c. Martialis lib. 12: Crine nitens, niger unguento, perlucidus ostro. Ovidius Epistol. 2. 1: Est nitidus, vitroq; magis perlucidus amnis. q; Membranae oculorum perlucidae. Cic. 2. de Nat. deor. Ovid. 3. Metamorph. Fons sonat à dextra tenui perlucidus unda. Horat. 1. Caim. Ode 18: Atcaniq; fides prodiga perlucidior yutto.

Perlūcī dūlūs, dūnūtūvūm, ~~Agaristē~~. Catullus in Rufum,
epigram. 64: Non si illam rārā labefactes munere vīflis, Aut
perlucidulī dcliciis lapidis.
Perlūctūosūs, a,um, Valde luctuosus. [πολύπλος, πελυτε-
ρης. Gall. Fort douloureux, fort plein de ducil. Ital. Molto pieno di pi-
anto. Ger. Fast leidlich oder lädiiglich. Hisp. Cosa llena de dolor. Pol.
Barzo smerni gal' osni. Vng. Igen strámalas. Ang. Full of sorrow and do-
lour. J. Cicer. ad Quint. Frat. lib. 3: Scirani domestici filii funus
perluctuosum.

Perludo, is, penult. prod. Ludo. [mūz. Gall Parouer, touer vis
ieu entier. Ital. Giuocare, scherzare. Germ. Schimpfen/furs; weilen.
Hisp. lugar o burlar. Pol. Zartue, gram. Vng. laczolo, om. Ang.
To play often or all about.] Propriet. libro 4. Eleg. 4: Vdit arenos-
sis Tatium perludete campis, Pictaque per flavas aima leva-
re jubas.

Perlūsoriūs, a, um, pro Collusorius, ut perlusorūm judicium; quod collusionis causa institutum est, cūm aliud agitur, aliud simulatur. Vlpian. l. 14. D. de appell. Si perlusorio judicio actū sit adversus testamentum an jus faciat iudex videndum. Ex-hæredatus filius querelam inofficiisi si aduersus institutum per collusionem moverat, ut cūm inofficium esse testamentum per instituta conniventiam ac dissimilacionem probaf-set, & legata & libertates intercedereat. Budæus tamen Pro-lusorium corrigendum putat, & de prolusione multa tractat, sed nihil ad meorem Vlpian. Hrc ex Hotomano.

Ied hinc ad mentem Vipian Hæc ex Horomano.
Pérluo, act.t. Multum lavo. [δένλω. Gall. Fort lauer & nettoyer.
Ital. Lauare molto. Ger. Wäschen. Hisp. Mucho luanar. Pol.
Dobrje omivam. Vng. Meg mosom. Ang. To wash over all and mak
cleane.] Columell.lib 6. cap.8: Tum vino perluitur os. Ovid.
4. Metamorphos. Sed modò fonte suo formosos perluit artus. Idem 5. Epist. Quumq; manus puiè fontana perluit unda:
Horat. i. Epistol. 15.: gelida quum perluit unda Per medium
frigus.
Perlutus, a, um, participium. [κατεπλεύσθαι. Gall. Fort lave.
Ital. Molto luvato. Ger. Wös gewäsch'en. Hisp. Mucho luvado. Pol.

Dobrē omītī. Vng. Meg mosot. Ang. Washed all over.] Colum. lib. 9. cap. 16. Expressū favorum reliquā posteaquam diligenter aqua dulci perlutā sunt, in vas æcum conjiciuntur.

Pērlustro, as, act. p. Diligenter lustro, peragendo perspicio, omnīa lustro. [χαροκόπεια. Gall. Regarder de tous costes. Ital. Guardare da ogni banda. Germ. Wol besichtigen / durchsuchen. Hisp. Mirar de todas partes. Pol. Wyjst, pilne przegliadam. Vng. Eliaros, meg nezegeten fel silem. Ang. To behold all about diligentlie.] Livius septimō ab Vibe: Perlustravitq; hostium agros, nulla arma, nullam vim nec apertam, nec insidiis expertus. Idem libro 25: Ut discuterent circa vias, perlustrarentq; omnia oculis, ne quis, &c. q̄ interdum idem quod recenseo. [εἰσίτε. Liv. lib. 1. ab Vibe: Hercules ad primam auroram excitus quum gregem perlustrasset oculis. q̄ Transfert & ad animum. Cicero in Parti. Hujus igitur materiæ ad argumentum subjectæ, perlustrandæ animo partes erūt omnes: & ad id quod agetur ex singulis conjectura capienda.

Pērmācēr, era, crux, penult. prod. Valde macer. [τάναγρα, φυλακής. Gall. Fort maigre. Ital. Molto magro. Ger. Gar mager. Hisp. Muy magro. Pol. Chud. Vng. Igen bázber. Ang. Variet leane.] Plin. lib. 18. cap 6: Omnis creta coquit, nisi permacra.

Pērmādēo, es, antepen. cor. Totus madeo, unde permadisco, totus madidus sio. [διαγέρωμα. Gall. Estre fort moiste. Ital. Essere tutto umido. Ger. Gang nassi seyn. Hisp. Ser mojado del todo. Pol. Przemokam. Vng. Nedves ragiok. Ang. To be very wet or through wet.] Colum. lib. 2. cap. 19: Quod si permaduit, inutile est uidum movere. Mart. lib. 5: & effuso permaduisse croco. Colum. libro 2. capite 4: Nisi si magnis (ut fit nonnunquam) ac subitancis imbris, quasi hybernis fluvii terra permaderit.

Pērmāgnūs, a, um, Ingens, valde magnus. [Δύεισθις, περιπλάνης. Gall. Fort grand. Ital. Molto grande. Ger. Vast groß. Hisp. Muy grande. Pol. Bargo wielki. Vng. Igen nagy. Ang. Very great.] Cicer. 1. de Finibus: Fieri tamen permagna accessio potest, si, &c. Idem pro Roscio Amer. Vide ne tibi desis: tua quoq; res permagna agitur. Idem 5. Verr. Quid? tu ista permagno æstimas. Terent. Heavt.. si certum est tibi Sic facere, illud permagni referre arbitror. Ut nescientem sentiat te id sibi dare.

Pērmāeo, permanes, penult. corr. n. l. Vsq; ad finem maneo, persisto, persevero. [ΤΕΛΙV hamādī. Διγρίλειο, περιπλάνη, Διγρίλη, ηγερπλάνη. Gall. Demourer iusques à la fin, perseverer, continuer. Ital. Durare, perseverare. Ger. Verbleben, bis zu dem end bleben. Bel. Totti enude toe bliuen. Hisp. Quedar hasta el cabo. Pol. De koersje trwan. Vng. Alhatatoson meg maradok, meg alklok. Ang. To abide, unto the end, to persist or persevere.] Plin. Iunior. Tūc denum lentē, cunctanterq; veniunt, nec tamē permanent, sed ante finem recedunt. Cic. de Amic. Aliter enim amicitia stabiles permanere non possunt. Ovid. 14. Metamorph. - contemptu manere Phœbi, Innuba permaneo. q̄ Per translatiōnēm ponitur pro perseverare. Terent. in Hecyra: Vnde irā inter eas intercessit, quā tamē haud permanit diu. Cæs. 8. bell. Gall. Solusq; ex Heduis ad id tempus permanserat in armis. Idem 5. bel. Gall. Consolatus Induciōmarum, hortatusq; est ut in officio permaneret.

Pērmānsio, onis, f.t. Cicero Lentulo, lib. 1. epist. Nunquā præstantibus in Republica gubernanda viris laudata est in una sententia perpetua permanēs. [Διμορφία. Gall. Perseverance. Ital. Perseveranza. Ger. Verbſtung/verbſtung. Hisp. A quella obra de perseverar y quedar hasta el cabo. Pol. Prjetuwane. Vng. Meg maradó, meg állás. Ang. A continuing or abiding in a place.]

Pērmānto, is, penult. prod. Manando penetrio, aliquo pervenio: & habet ferē post se accusativum cum aliqua harum præpositionum, ad vel in. [ΤΕΛΙV nazál ΤΕΛΙV habár, γενηπία. Gall. Couler parmi & descendre iusques. Ital. Colare scendere. Ger. Durchfließen / durchdringen. Hisp. Manar por otra cosa. Pol. Prjetuwam, prjetukam sie. Vng. El foliok, el erkekem. Ang. To flow through, and unto.] Cicer. lib. 1. de Natura deorum: Nec est quod ab his ad hominum vitam permanare possit. Idem 3. Tuscul. Nam quū est concupita pecunia, nec adhibita cōtinuū ratio, quasi quādam Socratica medicina, quā sanaret eam cupiditatem, permanat in venas, & inhæret in visceribus illud malum. Id est, descendit & penetrat. Idem 2. de Oratore: Ut ad eorum mentes, apud quos agitur, movendas permanare possint. Idem pro Cluentio: Celeriū potuit comesum, quam epotum in venas atque in omnes partes corporis permanare. Lücretius lib. 3: Permanare animam nobis per membra solere. Plautus in Captiv. venusta translatione usus est pro divulgari: Ne arbitri dicta nostra arbitrari queant, né permanat palam hæ nostra fallacia. Terent. Adelph. - ne si magis irritatus sit, Aliqua ad patrem hoc permanet, atq; ego tunc perpetuò perire: Id est, ne pater resuscitat.

Pērmāns, tis, particip. [χαριπίτω. Gall. Qui passe d'un à autre. Ital. Chi passa da uno ad un' altro luoco. Ger. Durchſtessend. Hisp. Que maná par otra cosa. Pol. Tenksor prjetuwal, prjetzel. Vng. El

folio, el erkeb. Ang. That goeth from one to another.] Cic. 9. Tusc. Conclusiuncula non permanentes ad sensus.

Pērmānāntē, adverb. [Διμορφία. Gall. En passant de l'un à l'autre. Ital. Pasaendo da uno ad un' altro. Ger. Mit durchfließen oder durchdringen. Hisp. Manando por otra cosa. Pol. Prjetuwam. Vn. El folio keppen. Ang. By going from one to another.] Lucr. lib. 6. Usque adeò permanenter vis pervalet ejus. De magnete.

Pērmāñesco, is. [πάντας Διμορφία. Gall. Venir à la connoissance de quelqu'un. Ital. Venire à notitia d'alcuno. Ger. Einem fürkommen/jman werden. Hisp. Venir al conocimiento de alguno. Pol. Do wiadomoscipu przekroju. Vng. Ertefere utok. Ang. To come in knowledge, of any one.] Plautus Trinu. Id solus, solum per amicitiam, & perfide flens obsecravit, Suo ne gnato crederem, néve cuiquam unde ad eum id posset permanescere. Id est, uade posset rescribere.

Pērmātūrēsco, is, n.t. Prossus matus sio. [παραπτηματικός, παραπτηματικός. Gall. S'acheuer de meurir. Ital. Diuenir perfectamente maturo. Ger. Gar jetzig werden. Hisp. Ser à hazer se maturo. Pol. Prwiem dogral. Vng. Zinte meg erem. Ang. To waxe ripe.] Colum. lib. 2. cap. 10: Et hoc quidem semen Cilicia, Syriaq; regionibus ipse vidui mens Junio Julioq; conserti, & per autumnum quum permaturuerit, tolli. Ovid. 4. Metam. Nam color in pomo est, ubi permaturuerit atter.

Pērmēdōfocris, permēdōcre, pen. corr. Admodum mediocris. [πλημμύρα, θερμή. Gall. Fort mediocre, bien mesuré. Ital. Molto mediocre. Germ. Gar mittelmäßig. Hisp. Muy mediana. Pol. Bargo mierni. Vng. Igen körhēg sérme. Ang. Is very good measure.] Cic. 1. de Orat. Partim qui tolerabiliores volunt esse, & veritatem vitæ proprius accedere, permēdiocres ac potius levēs motus debere esse dicunt.

Pērmēo, as, are, Tranfēo, penetrio, permano, peragro. [ΤΕΛΙV habár ΤΕΛΙV hibrīdū. Διγρίλειο, περιπλάνη, Διγρίλη. Gall. Passer outre, passer parmi. Ital. Passare, penetrare. Ger. Durchgehn / durchdringen. Hisp. Penetrar andando. Pol. Prjetukam sie, prjetodzie. Vng. Altai saron. Ang. To passe ouer, to go beyond.] Cic. 4. Academ. Erit persuasum etiam Solēm, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeat & transeat. Ovid. 4. de Ponto, Elegia 11: Dum tua pervenit, dum litera nostra recurrēs Tot maria, & terras permeat, annus abit. Plinius lib. 31. cap. 3: Quoniam Alpheus in ea insula sub ima maria permeat.

Pērmērdo, Fœdo, conspurco. [ΝΥΝ tammē, χέω.] Albior: Pueri omnia permigunt atq; permanēt. Perotrus. Pērmētiōr, permetinis, d.q. Metior. [ΤΕΛΙV madbādī. Διγρίλη. Gall. Mesurer. Ital. Misurare. Ger. Messen. Hisp. Medir. Pol. Prjemieram. Vng. Meg merem. Ang. To measure.] Cicero 4. Academ. Vos ergo hujus magnitudinem quasi decempeda permanēti refertis. Livius lib. 25: Simul altitudinem muri quantum proximè conjectura poterat, permanens. Virg. 3. Acneid. Nos tumidum sub te permanēti classibus æquor. Iter duriū permanens. Stat. 1. Syl.

Pērmēnfūs, paſſyūm. [ΤΕΛΙV namddī. Διγρίλη. Gall. Mesuré. Ital. Misurato. Germ. Gemäffen. Hisp. Medido. Pol. Prjemieram. Vng. Meg meret. Ang. Measured.] Columella libro 3. capite 13: Sic permanēsum & perlitratum in similitudinem verae si semper prōcedit.

Pērmētūo, is. Valde metuo. [τάναγρα, περιφέρεια. Gall. Craindre fort. Ital. Temere molto. Germ. Hefrigit frchten/entsezen. Hisp. Mucho temer. Pol. Bargo sic boie. Vng. Igen felik. Ang. To feare greatlie.] Virgil. 2. Aeneid. Et poenas Danaūm, & delecti conjugis iras Permetuens.

Pērmētārē. [Vng. Vitzkhdni, hadakoxni.] Vopianus D. libro 27. Tit. 1. l. 9: Si Tribunus in cohortibus prætoris permilitaverit.

Pērmēnūtūs, a, um, penult. prod. Valde exigūs. [τάναγρα, περιφέρεια. Gall. Fort mens. Ital. Molto minuto. Germ. Gar klein. Hisp. Muy minudo. Pol. Bargo malí. Vng. Igen kisded. Ang. Very little and small.] Cicero Tuscul. Ut omnia præterea quæ bona corporis & fortunæ putantur, perexigua, & permanēta videantur.

Pērmērūs, a, um, Magnopere admirandus. [τάναγρα, περιφέρεια. Gall. Fort merveilleux, fort merveilleux. Ital. Da maravigliar seno molto. Ger. Gar wundersam oder wunderbar. Hisp. Muy maravilloso. Pol. Bargo dżiwoni. Vng. Igen tsuda. Ang. Very wonderfull.] Cicero 2. de Divin. Ut mihi permirum videatur, quenquam extare qui etiam nunc credat iis, quorum prædicta quotidie videat. Cic. ad Appium, lib. 3: Illud verò permitū mihi accident, tantam temeritatem fuisse in eo adolescent.

Pērmēscēo, es, Mischendo confundo. [ΤΕΛΙV balál ΤΕΛΙV masdach. περιμιγνύμ. Gall. Fort mefier. Ital. Miserere, meschiare. Ger. Vermit. schen durch einander mischen. Hisp. Mucho mezclar. Pol. Prjetuwam. Vng. Oxne elegyem, zavarom. Ang. To mixe or mingle all together.] Cicero 4. Verr. Non modò illa quæ erant ætatis, ordinis, quæstusque permiscauit, sed etiam in his duobus

bor generibus civium novorum, veterumq; delectum, ordinemq; turbavit. Idem in Orat. Ego autē sentio omnes in oratione quasi permis̄tos & confusos pedes. Idem in Vatin. Ne tuas fortes cum clarissimorum virorum splendore permis̄cas.

Permisiō, a. um, participium. [Περιμένειν, παραπέμπειν, παραπέμψειν.] Gall. Misiō. Ital. Misiō. Ger. Vermischet. Hisp. Mezclado. Pol. Permisiō. Vng. ðxe elegiteret. Ang. Mingled.] Cic. 1. de Dīvia. Sic animi hominum, quām aut somno soluti vacant corpore, aut mente permoti per se ipsi liberi incitati moventur, cenant ea quā permisti cum corpore animi videte non possunt.

Permisiō, adverbium, Confusō. [μηδέτο, καταπεμψόμως, αναπέδω. Gall. Peselemente, l'vn parmi l'autre, tout ensemble. Ital. Mesiōlatamente, insieme una cosa con l'altra. Ger. Vermischeter weiss dor̄ einander. Hisp. Mesiōlatamente. Pol. Permisiō. Vng. ðxe elegite. Ang. Mixtice, without order.] Cicero 1. de Invent. Paucitas in partitione servatur, si genera ipsa rerum ponuntur, neq; permisiō cum partibus implicantur.

Permisiō, onis, f.t. Confusō. [Περιμένειν, παραπέμψειν, παραπέμψειν.] Gall. Misiō, meslange. Ital. Misiō, meslanza. Ger. Vermischung. Hisp. Mesiō, mezcladura. Pol. Zmeslanię. Vng. ðxe elegites. Ang. A mingling all together.] Cicero de Universitate: In qua omnia animarum universae naturae temperans permiscebatur, superiorisq; permissionis reliquias fundens et aquabat.

Permisiō, te, penult. prod. om. t. [παραπέμψειν, vel παραπέμψειν.] Gall. Fort doux. Ital. Molto benigno. Ger. Ganz mit. Hisp. Muy amable y dulce. Pol. Barjo mieli, sl̄otski. Vng. Igen engedelmes. Ang. Very mild and meek.] Valde mitte, & perfectè maturum significat. Columell. libro 12. capite 4: Et integra pala dulcia granata, quā Punica vocantur, & forta nō permitia divisa exceptis seminib; us.

Permitto, is, act. t. Sino, concedo, tolere. [פִּרְמַנְתָּן hinniach. Iaw. Gall. Permettre, & laisser faire, donner congé. Ital. Permettere, concedere. Germ. Nachlassen / oder zulassen / gestatten. Bel. Tolerare. Hisp. Permitir y consentir. Pol. Dostawiam. Vng. Meg engedem, szabadság adok rea. Ang. To suffer, to give leave.] Cicero 1. Tu scilicet præclarè id quidem, qui & amico permisiterit, & se ostenderit de hoc toto genere nihil laborare. q Interdum dedo. im̄p̄tū, m̄p̄tū, m̄p̄tū, m̄p̄tū. Curtius libro 1: Sexaginta dierum inducias paci, ut nisi intra eos auxilium Datus ipse mississet, dederest urbem: postquam nihil inde præsidii mittebatur, ad præstitutum dicem permisere se regi. Aequē autem dicitur & Permittere se fidei alicuius, & permittere se in fidem. Cæsar 2. belli Gallici: Se, suaq; omnia in fidem, atque potestatem populi Romani permittere. Livius 7. ab Vib: Nos ipsos, nostraq; omnia cognita permittimus fidei. q Interdum immittit, incito. ip̄fū. Livius 3. ab Vib: Concitant equos, permittuntq; in hostem. Sisenna libro 3, apud Nonium: Et inde equum concitatum princeps ad hostium permittit aciem. q Interdum præcipito, m̄p̄tū. Idem lib. 4: Multi præmissis armis ex summo se permetterent. q Interdum committit. Salustius: Ea potestas per Senatum more Romano magistratu maxima permittitur. Idem M. Petreio legato exercitum permittit. q Est etiā permittere idem quod transmittere. Colum. li. 8. cap. 8: Hoc genus casci potest etiam trans maria permitti.

Permittū, im̄personalē. Plin. lib. 4. cap. 14: Si conjectare permittitur, haud multum or̄cētēt Gr̄ecorum opinioni, & longitudinis ab Agrippa traditæ.

Permisiō, a. um, participium. [συγχρέσεις, απεργία. Gall. Permisō. Ital. Permisō. Germ. Nachlassen. Hisp. Permisido. Pol. Dostawien. Vng. Meg engetteket. Ang. Permitted, suffered.] Cicero Planco, in Epistol. ad Attic. libro 16: Quibus ex lege & Senatusconsulto permisum erat ut de Cæsaris actis cognoscerent. Læcaus libro 1: Pontifices sacri, quibus est permisus potestas.

Permisiō, us, ui, nomen in singulari numero quartæ declinationis: in plurali secundæ. [Περιμένησις, συγχρέση. Gall. Permission, congé. Ital. Permisiōne, concessione. Ger. Nachlassung/erlaubnis/gestattung/vergönnung. Hisp. Permisiōn. Pol. Dostawien. Vng. Engedelem, szabadság. Ang. Permission or sufferance.] Permissa, orum. Cic. 1. Offic. Quum enim Annibal is permisus existet castris, redit paulo p̄st. Tacitus libro 2: Vetus, nisi permisus, ingredi Senatoribus.

Permissio, onis, f.t. Permissus, nomen. [Περιμένησις, συγχρέση. Get. Zulassung.] Livius lib. 37: Aut ex summa pecuniae demerent, aut permissionem extra civium corpora fieri iuberent. Ad Herennium lib. 3: Plus valet permissione sanctio. q Est & permisso figura Rhetorū. Lib. 4. ad Herennium: Permissio est cūm ostendimus in dicendo, nos aliquam rem totam tradere, & concedere alicuius voluntati.

Permodestus, a. um, Admodum modestus. [επιμέτρος, λίαν ειναις. Gall. Per modeste. Ital. Molto modesto. Ger. Ganz jüngstig.

Hisp. Muy modesto y templado. Pol. Barjo ejichi, obyctaini. Vng. Igen embersges. Ang. Very modest and demure.] Tacitus lib. 1: Verba edicti suē paucā, & sensu permodestus. Cicero ad Atticum libro 4: Satis enim acutus, & permodestus, ac bona frugi.

Permodicūs, a. um, Vnde permodicē, adverbium. Columell. lib. 5. cap. 11. Permodicē suūtio. Hoc est, valde parum. [επιμέτρος. Gall. Fort peu. Ital. Pochissimo. Ger. Gar wenig. Hisp. Muy poco. Pol. Barjo mal's. Vng. Egi keves, kit/sin.]

Per moleſtus, a. um, Vhementer moleſtus. [επιμέτρος. λίαν δυχετίς. Gall. Fort fascheux, fort moleste. Ital. Molto molesto. Ger. Heftig überlegen. Hisp. Muy enojoso y enfado. Pol. Barjo príkri. Vng. Igen bantaſos, artalmas. Ang. Very grawous, that vexeth much.] Cic. ad Attic. lib. 1: Atq; hi (nolo enim te permoveri) non sunt permoleſti: sed tamen insident & urgent, & nullius amantis consilio aut sermone requiescant.

Per moleſte, adverbium, Admodum moleſte, admodum ægrē. [επιμέτρος, δυχετίς. Gall. Fort fascheusement, avec grand ennu et faſcherie. Ital. Moleſtissimamente. Ger. Gar beschwerlich oder verderßlich. Hisp. Muy enojosamente, con mucho enojo. Pol. Barjo príkri, trudno. Vng. Igen bankodus, banatoson. Ang. Very grawouslie.] Cicero ad Atticum libro 15: De Pletorio vicino tuo per moleſte tuli quenquam prius audisse quam me.

Permodē, permoves, penult. corr. act. s. Vhementer moleſeo, commoveo. [בִּרְחִיבֵר hirhish, igájw. Gall. Fort s'emonvoit. Ital. Mouere grandemente. Germ. Erwegen/ bewegen. Hisp. Mucho mouer. Pol. Porusam. Vng. Igen meg inditom. Ang. To move greatlie.] Cicero 5. Verr. Quod si quis sociorum incommodis minus moverit, siquem aratorum fugæ, calamitates, exilia, suspendia denique non permovent. Cæsar 1. bell. Galli His rebus adducti, & autoritate Orgentorizis permoti, constituerunt ea quā ad proficisciendum pertinerent, comparare. Cicero in Orat. Miseratione meas judicū permovaenda est.

Permodēs mente, Quasi de mente motus, insanus, de mentis statu dejectus. [בִּרְחִיבֵר meschugħħál, casenigós. Gall. Qui est mi hors de son entendement, hors du sens. Ital. Casato di sentimento, impazzito. Germ. Von sinnen gebracht / dem die vernunft entwegen. Hisp. Loco sin seño. Pol. Bezrogumni. Vng. Meg inditator, esz rezer. Ang. Moued, stirred up, enraged.] Cicero 1. de Divinat. Quod maximē contingit aut dormientibus, aut mente permotis.

Permodēo, onis, verbale, f.t. [בִּרְחִיבֵר râħesch, ῥאֶגֶעֲנָס, ῥאֶגֶעֲנָס. Gall. Emotion, esmouvement. Ital. Smuovimento. Ger. Bewegung. Hisp. Movimiento, obra de mucho mouer. Pol. Porusjenie. Vng. Fel indulas. Ang. A moving ad stirring up.] Cicero 4. Acad. Mediocritates illi probabant, & in omni permissione naturalem volebant esse quandam modum. Idem 2. de Divin. Mentis permissione magis, quam natura hæc sensitum.

Permulcēo, es, act. s. Lenio, mollio, mitigō, leniter atrecto. [בִּרְחִיבֵר בְּלִינְהַלְהָלָה bethelik, ῥאֶגֶעֲנָס, ῥאֶגֶעֲנָס. Gall. Galanter & frotter en amignotant, fort flater. Ital. Mitigare, amolire. Germ. Besenftigen / ermitteren / bühliglich streichen. Hisp. Mucho halazar. Pol. Oglaskiwam, vdrobrycham. Ang. Meg törögetem, engenzelem. Vng. To mittigat or appease, to touch softelie orte strafe.] Cicero: Concio Metelli permulta atque recreata. Salustius lib. 4. Hisp. Dein lenita jam ira, postera die liberalibus verbis permulcti sunt. Cicer. de Senectute: Præterita enim ætas, quanvis longa, quum effluxisset, nulla consolatione permulta posset stultam senectutem. Ovid. 4. Fast. Terq; manu permulit eum, tria carmina dixit. Cic. in Orat. Sonus & numerus permulcent aures.

Permultus, a. um, Valde multus. [בִּרְחִיבֵר μακροχύς. Gall. Beaucoup. Ital. Multo assai. Germ. Vast viel. Hisp. Muy mucho. Pol. Barjo wiekie. Vng. Igen sok. Ang. Very much or very many.] Cic. 4. Acad. Ad has visiones inaneis Antiochus quidem & permulta dicebat. Horat. 1. Serin. Satyr. 5: Campanum in morbum, in faciem permulta jocatus.

Permultō, adverbium. [בִּרְחִיבֵר μακρολου. Gall. Beaucoup. Ital. Molto. Germ. Gar viel. Hisp. Muy mucho. Pol. Barjo wielie. Vng. Sokkal. Ang. Very much or greatlie.] Cicero 2. de Divin. Præteritum quum Chrysippus Academicos refellens permultō clariora & certiora esse dicat quā vigilantibus videantur, quam quā somniantibus.

Permundus, a. um, Valde mundus. [בִּרְחִיבֵר τορηγός. Gall. For net. Ital. Molto mundo. Ger. Ganz sauber und rein. Hisp. Muy limpido. Pol. Barjo ejisti, chedogi. Vng. Igen tiszta. Ang. Very clean.] Varro 3. de Re rustica, cap. 7: Permundæ sunt enim hæc volucres. De columbis.

Permuñio,

Pērmūnſo, is, antepen. prod. act. q. Valde munio, munimentum absolvo. [גְּבָרַתְּבָרָהְגִּמְעֹדְתָּוָה] Gall. Fortis fer. Ital. fortificare. Ger. Wo versähen oder bestätigen. Hisp. Fortalecer. Pol. Dobryc; ogradam, vmauziam. Vng. Igen meg erősítsem. Ang. To fortify.] Liv. 10. belli Punici : Et quæ munimenta inchoaverat permunit. Tacitus libros ; Locorumque opportuna permunivit.

Pērmūnītūs, a, um, participium, Valde munitus. [גְּמַבֵּן me-
buslī. dr. 2] ḡt̄x d̄s. Sigis. Gall. Fortific. Ital. Fortificato. Ger.
Wot befestiget vnd bewart. Hisp. Fortalesido. Pol. Dobrę opatrzność
omurować. Vng. Meg erősítet. Ang. Fortified.] Liv 7. ab Virbe:
Privernates quum ante mōnia sua castis permunitis conse-
dissent, vocatis ad concionem militibus, &c.

Permuto, as, pen. prod. ast. p. Muto, commuto. [גִּנְעַל hemir
בְּחֵלֶב hecheliph cū:tau:á:floua: Gal. Eschanger, troquer. Ital. Muca-
re, cambiare, permutare. Ger. Verwandten/ verenderen/ verwechseln.
Hisp. Mudar, permudar. Pol. Odmieniam. Vn. El valtom. An. To
change.] Cicero in Catil. Si Catilina sententiam permutaverit.
Idem i. Offic. Effectumq; ut dando & accipiendo, & permu-
tandis facultatis nulla re egeremus. ¶ Permutare pecunia-
am, est curare ut per trapezitam aut argenterium alio in loco
reddatur. Cicero lib. i. Epistol. Ait se curasse ut cum quæstu,
populi pecunia permutaretur. ¶ Permutare Rempublicam,
pro perturbare. Cie. 3. de Legibus: C. verò Gracchus ruinis &
emissiis, quas ipse se projecisse in forum dixit, quibus digla-
diarentur inter se cives, nonne omnem Reipublicæ statu per-
mutavit? Quis non videret corruptum Ciceronis locum à Cale-
pino ejusve concinatore adductum? Ruinis & siccis aliis legunt.
Quàm relè docti viderint. Festus ita distinguit inter cōmu-
tare & permutare, ut permutari propriè id dicatur, quod ex
alio loco in aliū trāsfertur: cōmutari verò quū aliud pro alio
substituitur, quam tamē differentiam fatetur etiam sua ætate
fuisse confusam. ¶ Legitur interdum permutare pro emere,
quod ante emptionem introductam, & ante as signatum nō
emerent, sed rem cū re permuteant. Plin. lib. 11. cap. 8: Singu-
lis millibus numū permutantibus congiis penè binos. Idé-
li. 9. cap. 55: Qui cœns triumphalibus Cæsaris Dictatoris sex
millia numero murenam mutuo appendit: nam permuta-
re quidem pretio noluit, aliave merce.

Pernæ, s. f. à pede, vel à Græco τίγρα. [Gall. Pié, ou iambes de porcœus, lambon. Ital. Prosciuto. Ger. Eis seuhham. Bel. Een hespe. Hisp. El pernil de tocino. Pol. Stol'dra. Vng. Soldor. Ang. A pestil of a porke.] Dicuntur autem pernæ tām priores, quam posteriores coxæ porcinæ salitæ, cum toto pede; quas Marcellus, petasones appellat. Plinius lib. 8. cap. 51: Castrantur foeminæ sic quoq; uti cameli, post bidui inediā suspēsa pernis prioribus. Apud antiquos, testibus Nonio & Festo, perna pedem significabat: (quo vocabulo Hispani nunc vulgo utuntur) unde & Compenses dicuntur qui longis sunt pedibus, genibusq; plus æquo conjunctis. q Ab hujus perna similitudine, piscis quoq; genus perna dicitur, ex concharum genere, circa Pontias insulas frequentissimum, quod stat veluti suillo cruce longo in arena defixus. Vide Plin. lib. 32. cap. 11.

Pernavigo, as, Est per totum aliquem tractum navigo. [2.g.
māt. Gall. Nauiger tout le long d'un lieu. Ital. Naucare tutto un vi-
aggio. Ger. Durchschiffen. Hispan. Nauigar hasta el cabo. Pol. Prze-
pliwiam. Vng. Behazkazom. Ang. To sayle ouer all.] Plin.lib.
2.cap.67:Sub eodem sidere pars tota vergens in Caspiū mare
pernavigata est Macedonum armis.

Pernecessariū, a, um, Admodū necessarius: ut, Tempus pernecessarium, quo maximè oportet aliquid fieri. [αιτησιον, ιπτίδες]. Gall. Fort necessaire. Ital. Molto necessario. Ger. Hoch nohtwendig. Hisp. Muy necesario. Pol. Barzo potreba. Vng. Igen Zwek füges. Ang. Very necessary.] Cicero ad Atticum lib. 5: Non esse Romā meo tēpore peinecessario, submolestè fero. q Perneccarius, valde conjunctus. & propinquus. [απόχρω, ιπτίδες]. Vn. Igen baratom.] Cicero pro Flacc. Contendit iste à Lælio paterno amico, ac pernecessario, ut hunc hoc judicio arcesseret.

Pernegat. as, pen. corr. act p. Vehementer, vel omnino nego.
[ἀπροσαγεῖν. Gall. Renier fort & ferme. Ital. Negare al tutto. Ger. Verleugnen/heftig leugnen. Hisp. Mucho ó del todo negar. Pol. Nie przypisywać, sprecząć się. Vng. El tagadom. Ang. To denie vterlie.]
Terentius in Prolog. Evnuch. sed eas fabulas factas prius Latinas scisse sese, id verò pernegat. Plautus Menach. Hercle opiniatur pernegrari non potest. Tibul. lib. 1. Eieg. 6: Sic etiam de me pernegrat illa viro.

Pērñgātūr, impersonale. Cic. 6. Ver. Itaq; illo tempore, ac primo illius adventu pernegatur.

Pernicies, ei, f. q. Mors, exitium, à perneco, as: neco autē, à nec-
cessis. [TN edit. ex sp. Gall. Mort & destruction, endommagé-
ment pernicieux. Ital. Morte, rouina. Ger Ein verderbnis, tödtliche
schad. Bel. Verderbtheit/ verterfinghe. Hisp. Muerte o destrucción.
Pol. skoda/smiertelna, wada, vpadek. Vng. Veszedlem. Ang. De-
ath, great damage, destruction.] Nonius: Pernicies, periculum, exi-
tium. Terentius in Adelph. Leno suo, fateor, pernicies com-
munis adolescentium.

Perniciale, le, om. t. Quod perniciem assert, exitialis, pernicious. [dicitur] Gall. Pernicieux, mortel. Ital. Ch'apporta morte o resina. Ger. Verderblich / tödtlich. Hisp. Cosa que mata o destruye. Pol. szkodliw / szmierdelni. Vng. Veredelmes. Ang. Pernicious, that bringeth death or destruction.] Plinii lib. 24. cap. 1. Pernicia & brassica cum vite odia. Perniciales morbi, exitiales. Liv. lib. 27. Eo anno pestilenta gravis incidit per urbem agrosq; quatenus magis in lögos inorbos quam perniciales evasit. Plin. lib. 15. cap. 18. Cato perniciali odio Carthaginis flagrans.

Pernicabilis, Ad necem omnia & interitum trahens. [egolo-
gion. Gall. Pernicieux, mortel. Ital. Perniciose, cosa di morte.
Ger. Gang schedlich/gum verderben reichend. Hisp. Cos: que mata
destruye. Pol. Szkodliwy. Vng. Veszedelem horo. Ang. Pernicious,
deadlie.] Quintus Curtius lib. 7: Muleos exanimavit rigor ni-
vis insolitus, multorum exussit pedes, plurimorum oculis pre-
cipue perniciabilis fuit. Tacit. lib. 4: Id perniciabile reo.

Perniciōsus, a, um, Pernicialis, exitialis. [οἰδηποτε]. Gall. Pernicieux, mortisere. Ital. Pernicioſo, mortisero. Ger. tödlich/verdächtig das merklich nachtheit bringt. Hisp. Cosa que mata o destruye. Pol. Sykade y vpadek prjnosiaci. Vng. Veszedelmes. Ang. Pernicious, deadly. [Cic. 1. de Inventione] is inutilis sibi, perniciosus civitate patre alitur. Horatius 2. Sermon. Satyr. 7: Obsequium ventris mihi perniciosus est, cur? Cicero antequam iret in exilium: Quæ tamen omnia jam non sunt tam calamitosa quod mihi sunt subeunda, quam perniciosa quod in Rempublicam sum introducta. Ovid. 2. Trist. Numina cultori perniciosa suo.

Perniciōē, adverbium, Damnosē, exitialiter. Σολεῖταις, Βλασφημίαις. Gall. Perniciōēment. Ital. Pernicioſamente. Ger. Schädlichkeiten verderblichen His. Matando o destruyendo. Pol. Szkodliwie. Vng. Veszedécmén. Ang. Perniciouslie.] Plin.lib.17.cap.22: Sic pernicioſe luxuriant. Cic.de Legib. Quo pernicioſius de Republica macerentur vitiosi principes, quod non ſolum vitia concipient ipsi, ſed ea infundunt in civitatem.

Pernīctas, f. t. *Velocitas*. [P]kal. *et. n. m. mehrāh. वृत्तिः*. Gall.
Legereté, soudaineté, vitesse. Ital. *Velocità*. Ger. *Schnelle, geschwind,*
digest. Hisp. *Ligereza*. Pol. *Prękoś, warkosz, obrota*. Vng. *Ha-*
marsag, gorszag. Ang. *swiftness, speed, hastiness*.] Plin.lib. 7. cap.
2: *Alii cauda villosa homines nasci perniciatis eximunt*. Li-
vius 9. ab Vitē: *Pernicitas pedum inerat, qua cognomen eu-*
am dedit. Tacitus lib. 18: Adempta equorum perniciitate.

Pernigér, gra, gium, adjectivum, per, corr. Valde niger. [é dé
piles, ~~in~~ equinas. Gall. Fort noir. It. l. Molto nero. Germ. Ga-
schwarz. Hisp. Muy negro. Pol. Prawie czarni. Vng. Igren fekete.
Ang. Very black.] Plautus Pœn. Specie venusta, ore parvo, at-
que oculis pernigris.

Pernīmūm, adverbium, Nimiò, plus satis. [*too many*, *more*]
pièces. Gall. Par trop, plus qu'il ne faut. Ital. Molto troppo. Ger. Gar-
zu viel. Hisp. Muy demasiadamente. Pol. Barzo wieśle. Vng. Felerte-

igen. Ang. To much.] Terentius Adelph.. nimùm inter vos, Dominae. (Ac nō quia ades præsens, dico hoc) per nimùm interest Pernio, onis, m.t. Morbus pedū ex nimio frigore proveniens, & calcaneum infestans præcipue. [χυμεθος Gall. Vne engelure aux mains ou aux pieds, vne mule au talon. Ital. Pedignone, spongia, buganza. Ger. Ein geprästen der verßen an Füssen so von grosser Kette herkompt. Bel. Een Kachiel/schijversen. Hisp. La fura dolencia de los pies. Pol. Ojda bienna nog à gr. l'asseze pieti. Vng. Az labnali hideg meg veuse. Ang. A kibe.] Plin. lib. 20. cap. 3: Rapum dominicum perniones fervens impositum sanat, & crudum cum sum cum sale prodest cuicuma; vitio pedum.

Pteris sunculus, diminutivum χυμέληος. Idem lib. 26. cap. 11: Pteris sunculus curat & cotyledon cum axungia.

Pernix, nis, pen. prod. à Pernitor, ris, Laboriosus, qui mul-
tim nititur, & diu in re aliqua perseverat. [פְּרִנָּה mahir
πολύπονος, ἵππονος, καρυγγεός. Gal. Laborieux, risile, prompte, *lager*.
Ital. Laborioso, leg. giero, pronte, perseverante. Ger. Arbeitig/ob arbeits-
sam/witig. Hisp. Trabajoso, ligero. Pol. Trivial's wpraczei. Vn. Mun-
kas, dolgoz. Ang. Quicke swift and speedie.] Virg. 3. Georg. & in
ter Dura jacet pernix instrato laxa cubili. Horatius lib. 2. Can-
min.. pernicis uxor Appuli. q Aliquando sumitur pro celeri-
[Pol. Pracywii item preuki.] Virgil. lib. 4. Aeneid. pedibus ce-
lerem, & perniciibus alis.

Perniciter, adverb. Celeriter. *S*u*cius*, *ca*vi*s* *re*xi*o*s**. Gall. Legere, prompte, promptement. Ital. *Le*gi*germente*, *spedite*m*ente*, *prontamente*. Ger. *S*chnelliglich. Hisp. *Ligeramente y préstamente*. Pol. *Przékro*.

Vng. Giorson, hamar. An. Quickelie, spedelie. Plinius lib. 8. cap. 14: Ut supervolantes quanvis aitè, perniciterq; alites hautu saptas absorbeant. Liv. lib. 26: Et vechi post seles, & desilire perniciet, ubi datum signum esset.

Pernobilis, le, om. t. Admodum nobilis. Gall. Forte nobile. Ital. Molto nobile. Ger. Vast Edel oder besta. Hisp. Mucho noble. Pol. Barzo siacheni. Vng. Igen nemes. Ang. Very noble. Cic. 6. Verr. Nam tum ipsa fuit egregie facta, tum epigramma Graecum pernabile incisum habuit in basi.

Pernocco, as, are. Vide PERNOX.

Pernocco, is, aet. t. Perse ètè nosco. [גִּנְעָל הַכְּהֵר. אֲגִינְוֹן, אֲגִינְסְּאָדָה. Gall. Cognosce et parfairement. Ital. Cognoscere perfectamente. Ger. Wollen eignen/vnd vollkommenlich seien. Hisp. Mucho conoer. Pol. Dobrzejana. Vng. Meg ismerem. Ang. To know perfectly.] Plaut. Merc. Vbi que amici qui infideles sicut nequeas pernoscere. Terent. Andr. Non satis me pernasti etiam qualis sim, Simo. Cicero de Fato: Qui se profitebatur hominū mores, naturasq; ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere. Horat. 2. Serm. Sat. 4: Est opere pretium duplicitis pernoscere juris Naturam.

Pernotisco, is, ere. Vnde Pernotuit impersonale, pro Perse ètè & cerò cognitum est. Tacit. lib. 14: Atque ubi in columnem esse pernotuit.

Pernox, hujus pernoctis, om. t. Per totam noctem perdurans: [περνός]. Gall. Qui dure toute la nuit. Ital. Chedura tutta la notte. Ger. Durchdösig/oder übernächtig. Hisp. Cosa que dura toda la noche. Pol. Pragnocciarwiaici, pragnoceny. Vng. Eges szaka toro. Ang. That indureth all the night.] unde pernox vigilia dicitur, quæ per totam noctem continuatur. Gell. lib. 2. cap. 1: Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu perdius atque pernox, à summo lucis ortu, ad solem alterum orientem, inconnivens, immobilis, iisdem in vestigiis, & ore, atq; oculis tandem in locum directis, cogitatibus, tanquam quo dam secessum mentis atque animi facto à corpore. Sic Luna pernox dicitur, quum per totam noctem luceat. Plinius lib. 2. cap. 9: Crescens semper, aut senescens; & modò curvata in cornua, modò æqua portione divisa, modò sinuata in orbem, maculosa, eademq; subito prænentes, immensa orbe pleno, ac repetè nulla, aliás pernox, aliás sera, & parte diei lucem Solis adjuvans, deficiens, & in defectu tamen conspicua. Liv. lib. 5. ab Vrbe: Præliumq; ante lucem (sed luna pernox erat) commissum est, & haud incertius diurno prælium fuit.

Pernosto, as, aet. p. Noctem totam aliquo in loco transigo. [Πλάνη περνούσσω, παρανυχίω. Gall. Demeurer toute la nuit, passer la nuit. Ital. Star di notte, passare tutta la notte in una impresa. Ger. Übernacht sehn/durch die ganze nacht etwas seyn/ die nacht verschaffen. Bel. Bernachten/ den geheten nacht overbrengen. Hisp. Dorar toda la noche. Pol. Pragnocciarwam, nocuya. Vng. Halek. An. To stay or passe the night. 3. Terentius in Adelph. Sed si hic pernocto, cause quid dicam Syre? Idem in Hecyr. Nam negabas nuptiam filiam te tuam posse pati cum eo qui meretricem amaret, & pernoctaret foris. Cicero pro Cluettio: Quum esset adolescentis apud mulierculam quandam atq; ibi pernoctaret: id est, per totam noctem moraretur. Idem pro Archia: Adolescentiam agunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium atq; solitum præbent, delectant domi, non impediunt foris; pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantr. Idem pro Domo sua: Propter inopiam recti in foro pernoctans: id est, dormiens, sive per totam noctem morans. Pompon. Pernoctare extra urbem dicitur, qui nulla parte noctis in uibe sit. q Compositum item Abnocto, quod significat per noctem, sive noctu absam: de quo vide supra suo loco.

Pernumero, as, are, aet. p. Numero, recenseo, enumero. [Πύο σημερινός, μερικούς. Gall. Conter, achenier de nombre. Ital. Annoverare. Ger. Gar zählen. Hisp. Contar. Pol. Przelicjani. Vng. Meg zámlalom, elszámolom. Ang. To recken to thend.] Plaut. in Epid. Age, age, absolve, atq; argentum numera, ac comites morer. s. Pernumeratum est. Catul. ad Lesbiam, Epigr. 7: Qua nec pernumerare curiosi possint. Livius lib. 28: Paucos moratus dies, dum imperatam pecuniam illergetes pernumeraret. Idem 6. ab Vrbe: Sortem aliam fert, de capite deducite quod usus pernumeratum est: jam nihil mea turba quam ullius conspectior erit.

Pero, onis, m. Genus calceamenti rustici ex corio crudo, contra nives, imbricis, & frigora. [εγκόρια. Gall. Guestrés ou tricaches. Ital. Buofiga. Ger. Ein Bandtschuh. Hisp. Abreca calcado de cuero crudo. Pol. Kup. Vng. Botkor. Ang. A high shooe of new leather called a steevp.] Juvenal. Satyr. 14: quem non pudet alto Per glaciem perone tegi. Virg. lib. 7. priscos Latinos perone in bellis usos ostendit: vestigia nuda sinistri Instituere pedis, crudus tegit altera pero. Budaeus: Perones, tibialia sunt laxa, quibus nostrates rustici utitur: sic dicta (ut arbitror) quod peræ modo sint informia. Peram autem veteres appellabant sacculum ex aluta à collo ad lumbos dependentem:

Pérornatus, a, um. Peronibus calceatus. [πέρονες οὐδὲ διαφέρει Pol. Wkupie vbr.ani. Vn. Botskoros.] Petrus Sat. 11: Nayim si poscar sibi peronatus arator.

Peroftcurus, a, um. Valde obscurus. [πέροντος, οὐδὲ γίγνεται Gall. Fort obscur. Ital. Molto oscuro. Ger. Gar finster oder dunkel. Hisp. Muy oscuro. Pol. Barzo egemni. Vng. Igen homatios. Ang. Very dark and obscure.] Cic. 1. de Natura deor. Tum perdifficilis Brute (quod tu minimè ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum.

Pérodiots, a, um. Valde odiosus, [περιόντος, πέραν φιάστε Gall. Fort odieux. Ital. Molto odioso. Ger. Gang heftig. Hisp. Muy odioso. Pol. Barzo prjekri. Vng. Igen gúbdiletes. Ang. Very odious or hated.] Cic. ad Att. lib. 10: Crebro refracta lippitudo, non illa quidem perodiosa, sed tamen quæ impedita scriptio meam;

Péroléo, peroles, pen. corr. Valde oleo. [περόντος οἴνος. Gall. Senn fort, rendre rne forte odeur. Ital. Odorare molto. Ger. Star a schmecken. Hisp. Mucho oler. Pol. Tego cuchne, pachne. Vng. Igen zegas ragiok. Ang. To have a strong flavor.] Lucil. lib. 30: Quis totum sic corpus jam peroleste bisulcus;

Péróppörtün, a, um. pen. prod. Valde opportunus. [περόντος οίνος, λίαν εύκαιρος. Gall. Fort opportun, fort à propos. Ital. Molto opportuno. Ger. Gang tomtlich vnd wolgetogen. Hisp. Con mucha sazon à tiempo. Pol. Barzo wczesni. Vng. Igen alkalmatos. Ang. Very fitte for the purpose.] Cicero 2. de Orat. Sed tamen defessus jam labore, atque itinere disputationis meæ, requiescam in Cæsaris sermone, quasi in aliquo peropportuno divisorio.

Péróppörtün, a, um. Valde opportuné, adverbium, Valde opportuné. [περόντος οίνος. Gall. Fort opportunément, fort bien à point. Ital. Opportum, simamente, molto à tempo. Ger. Gang eöffnlich vnd zu getragen zeit. Hisp. Con mucha sazon à tiempo. Pol. Wczesni. Vng. Igen akolmatos. Ang. In very good season.] Cic. 7. Verr. Peropportune fortunaté obtulit. Liv. 1. ab Vrbe: Peropportune ad presentis quietem status, &c.

Péropus est, pro Valde opus est. [περόντος οίνος. Gall. Il est grand besoin, il est fort nécessaire & requis. Ital. Emolto necessario. Ger. Gentlich von nötten. Hisp. Es mucho necesario. Pol. Barzo potrebbe. Vng. Igen jükjeges. Ang. Very necessary and needfull.] Terent. in Andr. Sed nunc peropus est aut hunc cum ipsa, aut me aliiquid de illa adversum hunc loqui.

Péroriga, x, m. p. Qui equos admittit. [βιοτάνης, ιππογένεων; ιππογένεις ιππών. Gall. Celuy qui fait saillir vnciemment à un cheval, un barafier, le maître du haras. Ital. Chi ha cura di far coprire il cavallo sopra la caualla, armentiero di caualle. Ger. Der die stuten juchthit/ das sie von den hengsten gerissen werden. Hisp. El yegarizo, que echo garanron. Pol. Ten ktori kliacye skonens fusuja. Vng. Azki az men loran, az mensebe bojsattia. Ang. That letteth horses and mares do the act of generation.] Varr. lib. 2. de Rust. cap. 7: Peroriga enim appellatur quisquis admittit: eo enim adjuvante equa alligata celerius admittit: neq; equi frustra cupiditate impulsu semen ejiciunt. Et paulò post: Quum equus matrem ut salire adduci non posset, ut cum capite obvulso peroriga adduxisset, & cœpisset matrem inire, quum descendens velum demplisset ab oculis, ille impetum fecit in eum, ac mordicus interfecit.

Pérorno, as, Valde orno. [ΤΙΝΟΝ μεφοάρ, καταργούντες. Gall. Fort orné. Ital. Ornare molto. Ger. Wot zieren. Hisp. Mucho ornar y asestar. Pol. Barzo zdobie. Vn. Igen meg ekfittet. An. To mak very trimme.] Tacitus lib. 16: Detraharet potius senatus, quem perornavisset, infamiam tanti flagiti.

Pérornatus, pen. prod. participium, seu nomen ex participio. [ΤΙΝΟΝ μεφοάρ, καταργούντες. Gall. Fort orné. Ital. Molto ornato. Ger. Wot gegiert oder gar ziertich. Hisp. Mucho ornado. Pol. Barzo zdobni. Vng. Igen meg ekfittet. Ang. Very trimme.] Cicero de Clar. Orat. Crassus in decendo & perornatus & brevis.

Péroro, as, Orationem finio, orationem ad exitum duco, ab solvo, finem dicendi facio. [επιτίχω. Gall. Faire fin à son oraison. Ital. Conchiudere. Ger. Aufreden/die Red enden vnd beschließen/die Beschütred thun. Bel. Een reden eyden. Hisp. Orar hasta el cabo, concluyr. Pol. Rzeczymski dokon ejam. Vng. Bezedemet el vezetem. Ang. To mak an end of an orisun.] Compositum est ab Oro, quod significat dico, vel orationem habeo. Cic. pro Quint. Hæc tria quum docero, perorabo. Idem 4. Acad. Quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum. Idem 2. de Orat. Alii jubent antequam peroretur, ornandi, aut agendi causa digredi; deinde concludere ac perorare. q Perorare orationem, est sermonem institutum sive scribat quis, sive verba faciat, usque ad finem ducere sine ulla interruptione. Cicero 2. de Legib. Video Platonem idem fecisse, omnemq; orationem ejus de Legibus peroratam esse uno æstivo die: id est, dialogum totū die uno æstivo peractum, inquit Budæus. Cic. pro Quint. Queritur; priore patrone causam defendente, nunquam perorari potuisse. q Perorare, pro Affectus commovere. εἰπεῖν οὐδεγά. Quint. BB 6. Decla.

¶ Decla. At ista legem recitat, & in cadavere filii perorat: id est, indignationem commovet. ¶ Perorare non semper absolutè, sed etiam cum accusativo ponitur: ut, Perorare orationem. Perorare causam aliquā. Cicero pro Quintio: Mihi perdifficile esse contra tales oratores non modò tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. ¶ Aliquando accusativum habet cum prepositione In. Plin. lib. 29. cap. 1: Eadem zetas Neronis principatum ad Thessalum transilivit, delectantem eum & majorū plena, & rabie quadam in omnis sevi medicos perorantem. ¶ Perorare rem aliquam, interdum est eam in peroratione retractare, & de ea dicere. Cic. 5. Verr. De qua quum dixero, totum hoc crimen decumanum perorabo. Peroratio, f. t. Dicitur finis & conclusio orationis. [ἰτίλος Θ.] Gall. La fin ou conclusion d'une oraison, ou d'un plaidoyé. Ital. Conclusione d'un parlare. Ger. Ein Geschäftsfred. Hisp. La conclusion de la oracion. Pol. Dokongenie mowi. Vng. Bezednek az vege. Ang. The conclusion or end of an oration. Cicero de Clar. Orat. Exeat ejus peroratio, qui epilogus dicitur. Quintil lib. 4. cap. 6: An quam ille, qui plerisque perorationibus petetur, fletus erumpit, non palam dicta sententia est?

Perosus, a. um, pen. prod. ex per & osus. Exosus, odio prosequens. [ΝΕΩΣ ονειρων]. Gall. Qui hait fort. Ital. Chi ha in odio. Ger. Ganz verhasst/hessig hastend. Hisp. Cosa que aborresce. Pol. Wiedenwisi si bedaci. Vng. Cs. welles. Ang. That hat eth or enuieith much. Osus autem participium esse puto verbi Odio, pro quo defectivum odi manuit in usu. Nam sicut a prandeo, pransus sum (quum tamē & prandi dicamus) ita & osus sum ab odio capimus, cuius loco nunc in usu est odi præsentis & præteriti perfecti temporis. Terentius in Adelph. Et illud tu nulla alia causa tam malè odi, nisi quia propè est. Plautus in Capt. Odi ego aurū, multa gruitis sèpè persuasit perperam. ¶ Sunt aut̄ osus, exosus, & perosus, actiæ significationis participia: quod ostendit osurus participium futuri temporis. Festus: Osi sunt ab odio declinasse antiquos, testis Caius Gracchus in ea oratione, quæ est de lege Minutia: Mirū, inquit, siquid his injuria fit: semper eos osi sunt. Quod postea addita Præpositione, per, in usu esse cepit. Haec tenus Festus. Colum. lib. 10: Neq; ea curatorem fraudulentū tantum, sed etiam immundam segnitatem perosus est. Quintil. lib. 1: Qui modò legitimam disciplinam non sint perosi. Plautus in Amph. simplici usus est: inimicos semper osa sum. ¶ Hinc deducitur verbale Ofor, qui rem aliquam odio prosequitur. Plaut. in Asin. Madidum, nihil, ineditinentem, atq; osorem uxoris suæ. ¶ Exosus ejusdem significationis. Virgil. lib. 5: Iuppiter omnipotens si non dum exosus ad unum Trojanos.

Perotta, Genus chartæ nuper inventæ.

Perpaco, as, pen. prod. Tranquillū & pacatū reddo. [ὈΡΨΩΝ
hiflikit παντα b:f:blach églosoñou jaðluow. Gall. Atp. ifr du tout, rendre du tout paisible. Ital. Placare sur tranquille. Ger. Gar befindigen oder stillen. Hisp. Aplacar, si fijar. Pol. Usznięć, uspokoić. Vng. Le tsendextem. Ang. To make great quietness and calmness.] Livius lib. 36: Paucosq; per dies omnibus perpacatis, sine ullius noxa, &c. Plinius de viris illustr. M. Curius Dentatus primò de Samnitibus triumphavit, quos usq; ad mare suum perpacavit.

Perparce, adverbium, Admodum parçē. [μετὸν τὸν φαῖς. Gall. Fort chichement ou chichement. Ital. Molto parcamente. Ger. Gar tändiglich. Hisp. Muy escassi y auaramente. Pol. Skapie. Vn. Igen giengen. Ang. Very nig gardelie or sparinglie.] Terentius in Andr. & quod dicendum hic sit. Tu quoq; perparcē nimiū.

Perpārum, pen. corr. adverbium, Valde parum. [πάνη μικρός, ódixespor. Gall. Fort pen. Ital. Molto poco. Ger. Gar wenig oder ischel. Hisp. Muy poco. Pol. Baro mal's. Vn. Igen kicsi. An. Very little.] Cic. 5. Verr. Perpar ex illis magnis lucris ad se se pervenire. Pērpārvus, a. um, Admodum parvus. [πάνη μικρός. Gall. Fort petit, bien petit, petit. Ital. Molto piccolo. Ger. Gar klein. Hisp. Muy pequeño. Pol. Maluski. Vng. Igen kis. Ang. Very little.] Cic. 1. de Legib. Quæ & quum adsum, perparva sunt: & quan- diu affutata sunt, certum sciri nullo modo potest. Lucret. lib. 3: Ergo animam totam perparvis esse necesse est. Seminibus nexam per venas, viles era reicos.

Perpārvus, diminutivum. [ος συμπότερος, ódixes Θ., ódīs Θ. οὐ πέρασθε. Gall. Fort petit, tre-spet. Ital. Picciottissimo. Ger. Überaus klein. Hisp. Muy mucho pequeño. Pol. Maluszenki. Vng. Igen kisebbek. Ang. That is very little.] Cic. 6. Verr. Duo tamen sigilla perparvula tollent.

Perpātus, a. um, Minimè multus. [οδίξες Θ., οδίξες Θ. οὐ πέρασθε. Gall. Fort peu. Ital. Forte poco. Ger. Fast wenig. Hisp. Muy poco.] Terentius Eynuch. imo si homo est perpaucorum hominū. Cic. 4. Acad. Erat quidem si perpaucā mutav. slet, germanissimus Stoicus.

Perpāculūs, diminutivum. [ος επιπρότερος, ódixes Θ. Cic. 1. de Leg. Deduxitq; in Academiam perpāculis pafibus.

Perpāvēfacio, is, a. t. Payorem incutio, & valde pavescacio.

[γενετοῖς. Gal. Fort espouanter, fort estonner. Ital. Spasimare motio. Ger. Gar erschrecken, ein angst oder schrecken in den busen legen. Hisp. Mucho atemorizar. Pol. Pręszastrzam. Vng. El remiser, el szegem. Ang. To alarm and scare one.] Plautus Stuc. Perplexabiliter earum hodie perpavesfaciam pectora.

Perpaulūm, adverbium, ex per, & paulum, quod à parum derivatur. [οδίξες Θ. Gall. Fort peu. Ital. Molto poco. Ger. Gar wenig. Hisp. Muy pequeño. Pol. Barzo mal'o. Vng. Egy keves. An. Very little.] Cic. 1. de Finib. Declinare dixit atominum perpaulū, quo nihil possit fieri minus.

Perpaulūlūm, diminutivum. [οδίξες Θ. Gal. Tant soit peu, si trespass querien. Ital. Pochissimo. Ger. Gar wenig. Hisp. Muy mucho poco. Pol. Troszniejke. Vng. Egy igen keves. Ang. Very little.] Cicero 2. de Orat. Inter ingenium quidem & diligentiam perpaulūlūm loci reliquum est arti.

Perpaūlūlūm aliud diminutivum. [οδίξες Θ. Plaut. Capt. sed si pauxillum potes Contentus esse. E ne, perpaūlūlū modō.

Perpāpēr, ra, rum, Valde pauper. [οδίξες Θ. οδίξες ρες. Gall. Fort pauvre. Ital. Molto povero. Ger. Fast arm. Hisp. Muy pobre. Pol. Barzo ubogi. Vng. Izen Regony. Ang. Very poor.] Cic. 2. Atticū lib. 6. de Ariobazane. Erat enim rex perpauper.

Perpaūlūlūm. Vide PERPAVLUM.

Perpello, is, a. t. Induco, impello, cogo. [ΠΡΙΟΝη heist. οδίξες Θ. Gal. Pousser et induire à faire. Ital. Indurre, spingere, forzare. Ger. Etwa zu treiben oder bringen. Hisp. Mucho constrenir. Pol. Przypiąć, przynieść. Vn. Kea kenzerít, reaverem. An. To compell, to constrain or move one to do a thing.] Plaut. Bacch. Calliclis dolii cōpuli & perpuli, mihi omnia ut crederet. Terentius in Andr. Sudere, orare usque adeo donec perpulit. Liv. lib. 1. ab Urbe Incensa multititudinem perpulit ut imperium regi abrogaret. Idem 2. ab Urbe: Nec tamen perpelli potuere ut acie dicimarent.

Perpendiculum, li, n. f. Instrumentum fabrorum, quo plumbo à filo & gnomone pendente, restitudo, seu obliquitas operis perpenditur: id est, examinatur. [ΤΑΝάναχ ρε Θ. Gall. Le plomb d'un maçon ou charpentier. Ital. Archipendolo. Ger. Ein bleiwag oder senkel so die Werkstatt brauchen; das sie schrägsicht oder schrägrichtig baumen. Hisp. El plomo de albares. Pol. Olowna linijawie żawie żoni, wedli ktorego milizage budnic, lini ai multarki. Vng. Merb czerna, linnya. Ang. A leadell, lyne, or carpenter's rule.] Ascorius Perpendiculum, linea laterum æqualitatem a summo adimum altitudine probans. Vitruvius lib. 7: Longitudes ad regulam & ligeam, altitudes ad perpendiculum, anguli ad normam respondentibus exiguntur. Cicero 2. Acad. ut citat Nonius: Atqui si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, non regula. Perpendiculi inventor fuit Dædalus, teste Plin. lib. 7. cap. 36.

Perpendiculāris, re, Geometra vocant quod ex superiore loco in inferiorem demittitur ea restitudo qua plumbū propendet ex perpendiculo. [οδίξες Θ. Vnde radios Solis perpendiculares habere dicuntur, qui Solem habent rectè supra caput imminentem.

Perpendiculāris, ris, Qui perpendiculo utitur, urfaber materialius, vel cæmentarius. [Vn. Mertek czernia, merdakib.] Sext. Auct. Victor in Adriano: Nam quæ ad specimē legionum militarium, fabros, perpendiculatores, architectos, genusq; cuncta extreendorum mœnium, seu decorandorum in cohortes centuia vererat.

Perpendo, dis, a. t. Probè examino, diligenter considero, quasi valde pendo. [ΠΟΝ Bachan ΠΤ, tachan, iżerni, szabuōus. Gall. Poiser & considerer diligemment quelque chose. Ital. Considerare con diligenza. Ger. Wielowagen/schwung bedenken. Bel. Wel overleggen. Hisp. Pesar con diligencia. Pol. Pilno wazam. Vng. Meg hanian vete, meg vizgalom. An. To weigh and considerer diligencie.] Cic. pro Muræna: Hæc omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt: si perpendere ad disciplinæ præcepta velis, reperiuntur prævissima. Ibidem: Caro vitam ad certa rationis normam dirigens, & diligentissime perpendens moenia officiorum omnium iudicio acti perpendere, Lucan. lib. 2.

Perpensatō, f. t. [ιζηματ. Vn. Meg hanyi a retes, meg bőfiszt'lis. Gall. lib. 2. cap. 2: Cum summa (du boni) honorum, atq; officiorum perpensione.

Perpensus, participium. [ΠΟΝ nibchau ΠΤ nibchán, iżerni, szabuōus, odoxodat. Gall. Poissi, considerare diligemment. Ital. Sato, considerato diligenter. Ger. Wel erwäget oder betrachtet. Hisp. Pesado y considerado con diligencia. Pol. Pilne wazam. Vng. Meg haniator, vetteet, meg vizgalatot. Ang. Weighed and considered diligencie.] Colum. lib. 3. cap. 3: Ut ante perpensum & exploratum habemus, an locupletet patrem familiæ vinearum cultus.

Perpensē, adverbium, Examinate, ponderatē. [ιζηματ. Gall. Considerément. Ital. Ponderatamente, consideratamente, maturamente. Ger. Mit schwäger erwägung. Hisp. Pefadamento. Pol. Zbilus, wazam. Vng. Meg vizgalusa. Ang. With weighing and diligent considering.] Cuius non reperi exemplum.

Perpensā,

Pépensia, f.p. [Ger. *Hofswurz*.] Dioscoridi herba quæ à nonnullis vocatur *Baccha*, *bärzæus*. Plin.lib.21. cap.9: Bacchar in medicina usu est. Quidam ex nostris *perpensim* vocant. Auxiliatur contra serpentes, capitis dolores fervore, &c.

Pépérâm, pen. cor. adverbium. Præpostere, præv., perversè, corrupti, vitiosè. [κακός, νονεός. Gall. A torti, faussement, mal. Ital. Malamente, vitiosamente, falsamente. Ger. Lâg, falschlich / vbel. Bel. Verkeert / qualid. Hisp. Mala y falsamente. Pol. Prognostic, damnis, false vie. Vng. Gonozyl, hituanul, vizxafordultul. Ang. Amisse, overthwartie, wronglie.] Plaut. Quidni? semper agit perpetam. Recte, & petperam, contraria: Cic. pro Cæcina: Seu recte, seu perperam facere ceterperant.

Pépérûs, a, um, pen. corr. teste Nomio, Indoctus, stultus, rufus, insulsus, seu ut alii interpretatur precox, temerarius, præcepis, aut etiam levius & inconstans. [ΙΟΥ hævæl. περιπάτως. Gall. Ignorant, indocto. Ital. Ignorante, rozzo. Ger. Ungelebt / unverständig / tos richtig oder unbeständig. Hisp. Malo, falso, indocto. Pol. Glupi, nierni-gummi wicher. Vng. Tudatlan, bolond. Ang. Foolish, rashe.] Actus in Pragmat. apud cundem Noniū: Describere in theatro peretros populares.

Pépérîtudo, inis, f.t. Pravitas, stultitia. [ΙΟΥ hævæl. περιπάτως. Gall. Mausasistie, fastie. Ital. Maluagità, rozzezza. Ger. Wölflichkeit / torheit. Hisp. Maldad y falsoedad. Pol. Glupstwo, głosc. Vng. Gonoszag, bolondzag. Ang. Rashness, foolishness.] Accius in Pragmaticis: Et eo plectuntur Poëtae, quām suo vitio sèpius ducabilitate nimia vestra aut perperitudine.

Pépés, etis, pen. corr. om.t. Perpetuus. [ΤΗΠΤΙ ταμίδη. άιδις. Gall. Perpetuel, continuel. Ital. Perpetuo. Ger. Ewig. Hisp. Perpetuo, continuo. Pol. Wieczny. Vng. Zwentelen valo. An. Perpetual.] Plautus in Amph. Ibi coenavi, atque ibi quievi in navi nocte perpetem. Idem in Amphit. Neque ego hac nocte longiorum me vidisse censeo. Nisi item unam, verberatus quam perpendi perpetem.

Pépetuum, pen. cor. adverbium, Perpetuô. [□ ΤΗΠΤΙ λελοάμ τηπτι ταμίδη. εις αι. Gall. Perpetuellement, continuellent, sans cesse. Ital. Perpetuamente. Germ. Ewiglich. Hisp. Continuadamente. Pol. Wiecznie. Vng. Zwentelen. Ang. Perpetual.] Plin.lib.20.cap.4: ita vocatur ulcus aciem hebetans, & in angulo oculi perperum humore manans.

Pépérîjor, perpetenis, perpefus sum, dt. Patior sive fero. [ΠΟΙΑβάλ. μένειν. Gall. Endurer & souffrir. Ital. Patire / supportare. Ger. Ertragen. Hisp. Padecer, suffrir. Pol. Czerpiec, trwam. Vng. Szembudni iwerdm. Ang. To suffer and endure.] Terentius Evnuch. An potius ita me comparem. Non perperi meretricum contumelias? Cicero ad Catium lib.2: Nonne tibi affirmavi, quidvis me potius perpefui quām ex Italia ad bellum civile me e-riturum? Idem 1. de Finib. Idem etiagi dolorem sep̄e perpefua-tur: ne si id non faciant, incident in majorem.

Pépêflū, posterius supinū, à verbo perpetiōr. Cic.4. de Finibus: Fortiorem q; in patiendo dolore, si eum asperum atque diffi- cilem perpefui, & contra naturā, quām si malum dixerō. Idem 2. Tuscul. O' multa dictu gravia, perpefus aspera.

Pépêflū, participium à verbo perpetiōr. [ΠΟΙΑβάλ. μένειν. Gall. Qui a endure & suffert. Ital. Che ha patito. Ger. Ertritt. Hisp. El que ha padescido. Pol. Tenktors więzieriali. Vng. Szembudni iwers. Ang. That suffreth.] Cicero 12.lib. Epistol. Ut mihi tam multa pro te perpefso, atque defuncto hoc con- cederet.

Pépêflio, onis, f.t. Actus ipse perpefiendi. [μένειν. ιαπονί. Gall. Endurement de faſheries. Ital. Sofferenza, patientia. Ger. Er- leyung / erbildung. Hisp. Aquella obra de padecer, suffrimiento. Pol. Więzienie, więzierskie. Vng. Szembudni iwers. Ang. A suf- fering.] Cicero 2. de Invent. Patientia est honestatis aut utilita- tis causa rerum arduarum ac difficultium voluntaria ac diuturna perpeflio.

Pépêfro, as, pen. corr. ex per & patro, act p. Perficio, & plenunq; in malam partem. [ΙΟΥ pahel. Αγωγήσθαι. Gall. Venir au bout de quelque entreprise, l'achever & mettre à fin. Ital. Compire, mandare ad effetto. Ger. Vollbringen oder beghyn / sonderlich etwas höse. Hisp. Acabar de hazer. Pol. Dopuszczać sie, nieco ilego. Vn. Meg felejsem. Ang. To do or comit an ill a st.] Plaut. in Cat. Nam cur non ego id perpetrem quod occœpi, ut nubat mihi? Idem Trucul. Malè quod mulier incœpit, nisi efficere perpeftrat, Id illi morbo, id illi senio est. Livius 1. ab Vrbe: Posteaquam ju- venes perpefata cause pergete ad se gratulantes vidit, exempli, &c. q Nonnūquam accipitur & in bonam, ut Sacrificio, nō perpefato apud Livium 4. Decad. 5.

Pépêfûs, a, um, Cestinus, & minimè interuptus. [ΤΗΠΤΙ ταμίδη. διλεύειν, άιδις. Gall. Perpetu. Ital. & Hisp. Perpetuo. Ger. Ewig / immorat. Bel. Ewig. Pol. Wieczny, wieczni. Vn. Krokke valo. Zwentelen valo. Ang. Perpetual.] Ovid. 1 Metamor. primaq; ab origine mudi Ad mea perpefuum deducite tem- pora carmen. Plaut. in Asin. Opto mihi hunc annum perpefuum hujus operas. Cic. 3. in Cat. Atq; ut in perpefua pace es-

se possitis, providebo. Hoc est, né pax vestra interrupatur. q Accipitur etiam perpefuum pro perenni: hoc est, pro eo quod nunquam perit. άιδις. Cic. 4. Catilin. Ignem Vestæ perpefuum & sempiternum. Plaut. in Cist. Vt sunt humana, nihil est perpefuum datum. q Nonnunquam etiam ponitur pro perpef- tuò verum & obſervandum. Celsus li.2. cap.10: Quām sit au- tem minimè crudo sanguis mitendus, tamen id quidem perpefuum est. Hoc est, non usquequa; verum est. Paul. 1. Quām hæreditas. ff. ad Senat. Trebel. Quām hæreditas ex fideicom- missi causa restituta est, si antè cum hærede cōpromissum sit, puto fideicōmissarium caverere debere hæredi. Nam quod di- citur, retinere eum oportere, non est perpefuum: Hoc est, non perpefuum verum.

Pépêfûm, adverb. Assiduè, semper. [ΤΗΠΤΙ ταμίδη. άιδις. Gall. Perpetulement, à perpétuité, continuellent. Ital. Sempre, con- tinuamente. Ger. Immerdar / stâts ohn vnderlaß. Hisp. Sempre, con- tinuadamente. Pol. Wstawnie, bez prędkanku. Vng. Orökke Zwentelen. Ang. Perpetually.] Plaut. in Epid. Quid agis? perpefuum valuisti? Pro codem dicitur Perpetuo. Idem in Menach. Sed meliore est opus auspicio, liber perpefuo ut siem.

Pépêfûm, as, perenno, continuo sine intermissione. [ΤΗΠΤΙ τα- midh. άιδις. Gall. Continuer, perpétuer. Ital. Continuare, perpétuare. Germ. Stâts vnd aneinander beharren / niemmer vnderlassen. Hisp. Continuar, perpétuar. Pol. Nie pręstaiać. Vng. Zwentelen. Ang. To continue.] Plaut. in Pscud. Non est justus quis- quam amator, nisi qui perpefuat data. Nævius: Misericord me, cui datum est ut hunc solus perpefuum laborem.

Pépêfûm, as, le, om.t. Universalis. [καθολικός. Gall. Perpetuel, qui

est general & universel. Ital. Universale. Ger. Allgemein vnd stâts wi- rig. Hisp. Universal. Pol. Wstawni, zwal'si. Vng. Körösüges.

Ang. Universal and perpefual.] Quiatil. libro 2. capite 14. ορ- λογιοῦd est, (ut dicatus quo modo possumus) universalia vel

perpefua.

Pépêfûm, as, perpefutati, f.t. [άιδιότης, άιδιότητα, τη- diwæsis. Gall. Perpetuité, duree à tousfours, continuation. Ital. Per- pefuita continuatione. Ger. Wnunderlassung / immoratung / ewigkeit. Hisp. Perpetuidad, continuidad. Pol. Wiecznosci, wstawnosci. Vng. Orökke valoszag, zwentelenseg. Ang. Perpetuitie.] Cicero 2. de Fi- nib. Qui autem diffidet perpefutati bonorum suorum, ti- meat necesse est ne aliquando amissis illis sit miser. Sermonis perpefutias. Cicer. 2. de Orat. Idem 3. de Orat. Perpetuitate & quasi conversione verborum utendum nō semper est. q Per- pefutias pro immortalitate. Cicero de Vniveritate: Neuti- quam tamē dissolvemini, neq; vos ulla mortis fata perimenti; nec fraus valentior quām consilium meum, quod majus est vinculū ad perpefutatem vestram quām illa, quibus estis tum quum gignebamini, colligati.

Pépêfûm, a, um, participiu, à verbo perpefingo. Exacte pictus. Αγωγήσθαι. Ovid. 10. Metamorph. Lilia, peripetasq; pilas, &c. Perplacéo, perplaces, pen. corr. n.s. Valde placebo. [ταῦτα δι- τί. Gall. Fort plaisir. Ital. Piace molto. Ger. Wo gefallen. Hisp. Mucho plazer. Pol. Barjo się podobać. Vng. Igen teztem. Ang. To please verie well.] Térentius Heavt. -egomet habeo propemodum. Quām volo. S. nunc laudo gnate. G.L. Archonidis filiam. S. Perplacet. Cicero Attic. libro 3: Sed si est aliquid in spe, vi- de legem quam T. Fadio scripsit T. Visellius: ea mihi per- placet.

Pépêfûm, a, um, Involutus, implicitus. [ΤΗΠΤΙ sabich. ιντιλο- ξι, ιντριξη, ώρα. Gall. Entremesle & barboniis parmi, douteux. Ital. Intricato, inwillupato. Ger. Verwicklet / vertrit. Hisp. En- trado, empdedido. Pol. Pomieszani, pomotani. Vng. δρε κδιolexit. Ang. Twisted together, hard to be loſed, doubtfull.] Plin. lib. 9. cap. 2: Perplexis, & in semet aliter atq; aliter nū flatu, nunc fluctu convolutis serpinibus. q Per translationem accipitur pro obſcuro, & ita involuto ut commodè intelligi non possit. Li- vius 4. bell. Maced. Ex his Menippus ignorare se dixit quid- nam perplexi sua legatio haberet. Livius 10. bell. Macedon. Singulos amicorum patris tentare sermonibus perplexis instituit.

Pépêfûm, adverbium. Obscurè, implicité. [Αγωγήσθαι, ια- πονί, ιαπονία. Gall. Doweslement. Ital. Dubbioſamente. Ger. Betrie- blichen / welschhaftiglich. Hisp. Dudosamente. Pol. Pomisante, wi- kretnie. Vng. Homajson. Ang. Intricatlie, obscurelie.] Terentius in Eynuco: Pergin' sclesta mecum perplexè loqui?

Pér'ēxim, aliud adverbium. *κατεπλάζω.* Plaut. in Sticho: *Vtrū ego pessimum lacesiam oratione, &c.*
 Pérplexōr, aris, d.p. Aliquid perplexū facere, & in dubium vocare, *κατεπλάζω.* Idem in Aulul. At scio quo vos pacto soleatis perplexariet.
 Pérplexabili's, adjektivū. Perplexus, quin scilicet aliud auditatur, aliud sentiatur. *κατεπλάζω.* Idem in Asin. Neq; ullum verbum faciat perplexabile.
 Pérplexabili's, adverbium, Perplexé. *πολυπλάκτως.* Idem in Sticho: Perplexabiliter hodie earum pavetiam pectora.
 Pérplacitūs, *καταπλαγμός.* Interjecta coniunctio per tmesim extulit Lucretius lib. 2: Aut magis hamatis inter se, perq; plicatis.
 Pérpluo, is, ere, n.t. Transmittere pluviam. [Αργείας. Gall. Plouuo a transverso parmi. Ital. Trapouere. Germ. Durch regnen. Bel. Doe regnen. Hisp. Entrellouer. Pol. Prękawim. Vng. Az esz be bofatom. Ang. To rayne through or into.] Quintil. lib. 6. cap. 3. Quum cœnaculum perplueret: id est, per medium pluviam admitteret. Plautus Most. - venit imber, Layat parietes, perpluunt tigna, pūtrefacitq; operam fabri. q Perpluit in peccus per translationem. Plautus in Most. Hæc illa tempora mea, mihi quæ modestiam omnem Detexit, rectus qua fui: quam mihi: Amor & Cupido In peccus perpluit meum. Idem Trini Benefacta benefactis alii pertegito, ne perpluunt.
 Pérplu's, perpluris, pen. prod. om. t. Plin. lib. 23. cap. 24: Spondetq; iugero eius annos perplures, vel mediocri solo redditus. *πολυπλάκτως, πολυπλάκτως.* Gall. Beaucoup plus. Ital. Molto più. Ger. Viele. Hisp. Mucho mas. Pol. Barjo wielie. Vng. Igen sok. Ang. Much more.]
 Pérplu's, adverbium: *πολυπλάκτως.* Gall. Tres fort. Ital. Assai. Ger. Überaus viel. Hisp. Muy mucho. Pol. Barjo wielie. Vng. Pelettes kat. Ang. Very much.] ut, Perplurimū refert. Plinius lib. 2. cap. 54.
 Perpol, adverbium esse jurandi quidam putavere apud Plautum in Casina: Perpol scep̄ peccas: ita sit ubi quid tanto operare expectas. Et apud Terentium Hecy. - perpol quām paucos reperias meretricibus Fideles evenire amatores. Verūm Donatus in hunc locum sic ait: Ordo est, Pol perquam paucos reperias: nam perpol non est Lavinum, sed καὶ τούτοις perquām: id est, nimio. Ex quibus Donati verbis videre est, apud Plautū in præcedenti exemplō ordinem esse talem, Pol perpol scep̄ peccas.
 Pérpol'o, perpolis, pen. corr. act. q. Valde polio, absolio, ac supremā manum addo. [Στρατηγός. Αρχηγός, ιστρατηγός. Gall. Polir / mettre au net, y expolir. Ital. Polire molto. Ger. Mol aufspalten / wof zubehören oder anfallen. Hisp. Mucho polir. Pol. Poline chedope, mprawnie, konge, polerue. Vng. Igen meg ekfesem, Zepetem. Ang. To polish perfectly, and bring to an end or perfection.] Cicero 2. de Orat. Tractu orationis laeti, & æquabili perpolivit illud opus. Idem Attic. lib. 4: Librum meum illum *πολιτεύον* nondum ut volui, perpolivi. Idem 1. de Orat Perfecti in dicendo & perpoliti homines. Plin. lib. 33. cap. 4 Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso trituq; perpolitum.
 Pérpol'i'o, onis, f.t. Absoluta exornatio. *ἰστρατηγία.* Gall. Polifure, poliflement. Ital. Effo polire. Ger. Aufzähnung. Hisp. Obra de mucho polir. Pol. Wipolierung. Vng. Meg ekfesem. Ang. A perfey polishing.] Ad Herennium lib. 4: Verborum exornatio est quæ ipsius sermonis insignita continetur perpolitione.
 Pérpopulor, pen. corr. perpopulatis, d.p. Totum populor & vallio. [Τοποθεσία. *πολὺς ἀρχεπίτης.*] Gall. Piller, gaſter & deſtructore. Ital. Depredare. Ger. Gar vbel verhogen/durch und durch begauben und zerstöffen. Hisp. Robary destruir el campo. Pol. Do kesa pañose. Vng. El pulzitom. Ang. To waste and destroy over all.] Liv. lib. 22: Annibal emissus è manibus perpopulet Italiā, vastandoq; & urendo omnia ad Romana mœnia perveniat. Tacit. lib. 14: Cædibus & incendis perpopulatus.
 Pérpoto, as, pen. prod. Totum tempus in potionibus consumo. [Αργείας, πολὺς ἀρχεπίτης.] Gall. Nefure autre chose qu'y n'rongner. Ital. Crapulare, attendere à beure. Ger. Mit saufen und zu trinken verschleissen. Item, Gar trinken. Hisp. Mucho beuer ò hasta el cabo. Pol. Wipien czu travie. Vng. Eliddogalom. Ang. To spend much tyme in drinking.] Cic. 7. Vic. Similiter totos dies, in litore tabernaculo positio, perpotabat. Ibidem: Prætore tot dies cum mulierculis perpotante. Lucretius lib. 1: interea perpetet amarum Absynti laticeum.
 Pérpo'ātio, onis, f.t. *πολυπλοΐα.* Gall. Yurognerie ordinaire. Ital. Imbracciamento ordinario. Ger. Das stütig sauffen und jutren. Hisp. Embriagues continua. Pol. Vst'wo se puzie, oralewo. Vng. Zwierzen Ital. Ang. Dronkenheit.] Cicero in Piso. Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperatissimas perpotationes predicem?
 Pérprosper, [Vn. οὐδὲ εγεγέρθε.] Sueton. in Claudio: Valetudine sicuti olim gravi, ita princeps perprospera usus est.
 Pérprūsco, is, n.t. Admodum prurio. [καταπλαγμός. Gall. Se demanger forte. Ital. Ho'piçore, Ger. Hestig hestig oder trügig

syn. Hisp. Tener mucha comexon. Pol. Barzo swiergebite. Vng. Igen vizkeck. Ang. To itch much.] Plaut. Sticho: & suavem cantationem aliquam occipo Cinædicam, ubi perpruriscamus usq; ex unguculis.
 Pérpulch'er, Valde pulcher. [Καθάρις, ζετεραδίς. Gall. Bors beau. Ital. Molto bello. Ger. Basi hubsch. Hisp. Muy hermoso, y bello. Pol. Barjo czudni. Vng. Igen szép. Ang. Very faire and beau tisfull.] Terent. Evauch. Perpulchra credo dona, haud nostris similia.
 Pérpurg'o, as, Totum, ac planè purgo. [Τοποθεσία. Gall. Trester, enkabau. Gall. Purger tout au net. Ital. Purgare perfectamente. Ger. Gar reinigen oder sauberem. Hisp. Alimpiar o purgar hasta el cabo. Pol. Pilno chedope. Vng. Meg tiztitem, septem. Ang. Tomak very cleane.] Cicero 2. de Natura deor. Cervæq; ant partum perpurgant se quadam herbula, quæ seselis dicitur. q Perpurgatis auribus, per translationem dixit Plautus in Milite: accipe à me sursum rationem doli, Quam infitui. P.L. perpurgatis ambo damus tibi operam auribus. q Perpurgate locum aliquem, per translationem, pro absolvere & perficere. Cicero 2. de Divin. Quumq; fundamentū esset philosophia positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus à nobis quinq; libris.
 Perpusillus, a, um, Admodum pusillus: [σπίτιος. Gall. Trespou, le moins du monde, si peu que rien. Ital. Molto picciolo. Ger. Bass klein. Hisp. Muy poquito. Pol. Barjo mal's. Vng. Igen kisled. Ang. Very little.] ut, Perpusillus homo. A quo Perpusillum, adverbium. Cicero 2. de Orat. Hic ille, non accusabis, perpusillum rogabo.
 Pérpūto, as, Perfectè puto, declaro, vel potius profero. [Αργείας. Gall. Mettre au net & éclaircir, donner à entendre. Ital. Dare a intendere perfectamente. Germ. Widerleuteren oder erklären. Hisp. Declarar perfectamente. Pol. Pręcisjsem. Vng. Meg fejttem magazatom. Ang. To let one understand perfectly.] Plautus Ciszel. nunc operam date, Ut ego argumentum hoc vobis plene perputem.
 Perquam, Composita dictio, ferè semper nominibus positivis adjungitur, & verbis: significatq; maximè. [Τοποθεσία. meôdh meôlh. ὡς τρόπῳ. Gall. Bien fort, moult. Ital. Molto grandemente. Ger. Eben hestig oder gar. Hisp. Muy grandemente. Pol. Iowsem. Vng. Zerzetelen igen. Ang. Very much greatness.] Plautus in Rud. Propuli perquam indignis modis. Plin. Epist. 147: Perquam velim scire an esse phantasma, &c. Plura vide in dictione PER. q Aliquando tamen invenitur junctum cum superlativo. Curtius libro 4: Perquam maximo potest exercitus comparato.
 Pérqui're, ris, pen. prod. ast. t. Diligenter quæto, ubiq; & per omnia loca quæto. [Στρατηγός. Βασιλεὺς. Βασιλεὺς.] Gall. Cercher de comment. Ital. Cercare diligenter. Ger. Durchsuchen / mit fleiß er suchen. Hisp. Buscar diligentemente. Pol. Pilni p. zepatrue, pręglidz. n. Vng. Zorgalmatoson, meg keresem. Ang. To search for diligently.] Cæsar 6. bell. Gall. Aditus viasq; in Suevos perquirit. Ovid 3. Metamorph. Quum patres ignatus natam perquirere Cadmo Imperat. Cicero 5. de Fin. Videmusq; ut pueri, ne verberibus quidem à contemplandis rebus, pérquendisque deterreantur. q Perquirere pro interrogare. Cicero pro Galio: Possum etiam illa & cæterorum patronorum & mea consuetudine ab accusatore perquirere.
 Pérquisitū, Cic. pro Cluent. Ne multa perquiritur à coactoribus, invenitur ea serrula ad Stratonem pervenisse.
 Pérquisitū, a, um, participium, Exquisitum. [Εργάζεσθαι. Βασιλεὺς mechuppas. ιερατεύομενος. Gall. Cercé diligenter. Ital. Cercato diligenter. Ger. Durchsuchet. Hisp. Buscado diligente. Pol. Prępatrioni. Vng. Meg keresetek. Ang. Searched for diligently.] Plin. lib. 18. cap. 4: Et postea inventis omni cura perquisitis, causaq; rerum & ratione simul eruta.
 Pérquisitē, adverbium, Exquisitè, diligenter. [Εργάζεσθαι. Gall. Avec diligence inquisition. Ital. Con diligente inquisitione. Ger. Mit durchsuchung/mit fleißigem nachsuchen. Hisp. Con diligente busca. Pol. Zpilnim prępatrionem. Vng. Zorgalmatoson. Ang. With diligente searching.] Cic. 1. de Invent. Quæ pertinere autem ad dicendum putamus, eas nos commodius quæ cæteros attendisse non affirmamus, sed perquisitus & diligenter perierunt.
 Pérquisitor, onis, m.t. Exquisitor. [Εργάζεσθαι. Βασιλεὺς dore/scr. iερατεύομενος. Gall. Cercleur, diligat & soigneux. Ital. Ché cerca con diligenza. Germ. Ein durchsucher. Hisp. Diligente buscador. Pol. Pręgliedacz. Vng. Zo galmas kere. Ang. A diligent searcher.] Plaut. Sticho: Malevoli perquisitores auctorium perierunt.
 Pérarātis, a, um, penult. prod. Valde raro. [Χαίρεται. Gall. Fort rare. Ital. Molto raro. Germ. Gar selham. Hisp. Muy raro. Pol. Barjo rakk. Vng. Igen ritka. Ang. Very稀有. thino.] Plinius lib. 31. cap. 3: Perratum est, ut levior sit aliqua Liv.

6. ab Vibe: Tum quod perrata per eadem tempora litera fuisse.

Perrato, adverbium, Valde raro. [ταῦτα τοῦτα] Gall. Fort rarement. Ital. Molto raramente. Ger. Gar sitten oder seltsamlich. Hisp. Muy raramente, raras veces. Pol. Barjo rasko. Vng. Igen riskan. Ang. Very seldom.] Cic. 2. de Finibus: Istorum enim verborum amore quæ perrato appellantur ab Epicuro, sapientia, fortitudinis, &c. Horatius 2. Serm. Satyr. 5: perrato hæc aula fallit. Cic. pro Roscio Amer. Perrato venit in oppidum.

Perrepto, is, Rependo transeo, vel rependo aliquid pervenio: & quem de inanimatis ac de animatis dicitur. [χρήσπετω] Gall. Ramper ou grimper ou gravir à travers. Ital. Rampare, andar carponi. Germ. Durchtischen durchschleichen etwan hin schleichen. Hisp. Gasear, andar gateando. Pol. Wsiedzie pzechodzic, przechodzić. Vng. Altal maszom. Ang. To creep through or into.] Colum. lib. 8. cap. 15: Sed ea tota macteris opere tectorio lavigatur extra intraq., ne felis, aut veptra perepat. Idem lib. 4. cap. 24: At longius quam ritus agricolatum permittit, & à capite vritis emicuerit, & brachii in aliena jugorum compluvia perepscerit, &c. Idem lib. 6. cap. 5: Cavendum quoq; est ne ad præsepias sus, aut gallina perepat. Tibullus lib. 1. Eleg. 2: Non ego tellurem gemibus perepere supplex, &c.

Perrupto, as, frequentativum, Tardè, & cum labore perambulo. [ταῦτα τρέπεται] Gall. Se couler ou trainer souvent, cheminer aux peines. Ital. Caminare confattica. Ger. Embig und mit arbeit durchstreichen oder durchstreichen. Hisp. Caminar con afan. Pol. Zpraczać pzechodzic. Vng. Altal maradolatom. Ang. To creep about in every corner.] Terent. in Adelph. Perreptavi usq; omne oppidum, ad portam, ad lacum.

Perridiculūs, a. um, Valde ridiculus. [λογικάλας, ταῦτα γαλώ] Gall. Fort ridicule. Ital. Molto ridicolo. Ger. Gar lächerlich und spottisch. Hisp. Cosa de qui en se hace mucha burla. Pol. Barjo smies. Vng. Igen nesetsegés. Ang. Very foolish, to be laughed at.] Cicero 4. Verr. Quid in provincia facturus esset, perridiculi homines augrabantur. Idem 2. de Orat. Sed tamen eorum est doctrina, quantum ego judicare possum, perridicula.

Perridiculūs, p. ea. corr. adverbium. [λογικάλας, ταῦτα γαλώ] Gall. Fort ridiculamente. Ital. Da ridere. Ger. Gar lächerlichen und spottischen. Hisp. Con mucha burla. Pol. Barjo smies. Vng. Neseseges. Ang. Very scornefullie.] Cic. 1. de Orat. In quo nō modo illud p̄cipitur neq; id insulsc, sed etiam si quid perridiculē possis. Vita adum est oratori utrūq; ne aut seurilis jocuſ sit, aut mimicus.

Perrido, is, pen. prod. act. t. Rodendo penetro. [ΙΧΝαχάλ. Σχερά] Gall. Ronger tout à faire. Ital. Rodere molto. Ger. Durchgnagen. Hisp. Muchoror. Pol. Prękiescie. Vng. Altal ragom. Ang. To gnaw through or about.] Plin. lib. 44. cap. 18: Valet purgare, fistere, excalfacere, perrodere. Idem lib. 30. cap. 16: Vngulas tantum mularum repertas, neq; alias ullam materiam quæ non perroderetur à veneno Stygis aquæ.

Perrigo, as, pen. corr. act. p. Ad exitum rogo. [αἰσχαρία] Gal. Demander l'opinion aux assistants, juges ou conseillers. Ital. Dimandare l'opinione di un giudice, o di un consigliere. Ger. Umfragten/ all nachander fragen. Hisp. Demandar las opiniones a los consejeros y jueces. Pol. Perzakiewie sytem. Vng. Vegig el kerdezom.] Tacit. lib. 20: Quum perrogarent sententias Consules. Plin. Epist. 87: Quum sententiae perrogarentur, dixit Innus Mauricus non esse resituendum Viennensibus agona.

Perrumpo, is, act. t. Per medium rumpo, vado, invado. [υγρὸς καρδιὴν διέρημε, διέβαλω, διέρηγνυμ] Gall. Romprent à travers, entrer par force. Ital. Rompere nel mezzo, intrare con impeto. Ger. Durchbrechen/ gebrochen. Bel. Doerbreken. Hisp. Romper entremedias, entrar con arranamiento. Pol. Pręk' amie, frakjekam sieprębyam. Vng. El Zagatom. Ang. To break in the middle or a funder.] Colum. lib. 2: Sic orares radices herbárum perruptæ recantur. Liviis lib. 8: Qui aliquoties impetu capto perrumpere non poterat hostium agmen. qd Aliquando ponitur pro intrumpere vi, & violentia intrare. Cæs. 6. bell. Gall. Perrumpente nituntur. Idem lib. 7: Ut si eam paludem Regiam perrūpere conarentur, hæsitanter premerent ex loco superiore, lungitur aliquando accusativo cum præpositione ad. Liviis libro 26: Nec per castra eorum perrumpi ad Capuam posse. Aliquando etiam cum præpositione in. Liviis 3. ab Vibe: lam in vestibulum templi perrupérant. Perrumpere leges id est, violare; effrigere. Lucan. lib. 1: Perrumpere milite leges.

Perspē, adverbium, Valde səpē. [ταῦτα πολλάκις, ας τὰ πολλά] Gall. Fort souvent. Ital. Molto spesso. Ger. Gar oftentimes/ oft vñ die. Hisp. Muchas veces. Pol. ēgesto. Vng. Giakor latossig gal. Ang. Very often.] Cic. de Amicitia: Recte etiam præcipi potest in amicitia, ne quis intemperata quadam benevolentia (quod perspē fit) impedit magnas utilitates amicorum. Horat. Epod. 14: Qui perspē cava testudine flevit amorem.

Persalsus, a. um, Valde falsus. [ταῦτα ἀληθεύος, σφίδητα χαράξεις] Gall. Fort salé, die par moquerie et engabass. Ital. Molto falsa o grā-

tiso. Ger. Was gesäufen oder sieblich. Hisp. Muy salado y donoso. Pol. Barjo sl'oni, wölter igni. Vng. Igen sös. Ang. Very salt, that is due by mockery.] Cic. 2. de Orat. Persalsum illud est apud Neviū: Quid ploras pater?

Persalſe, adverbium. [ταῦτα ἀληθεύεται λίαν χαράξεις] Gall. Ense mocquant. Ital. Molto accortamente. Germ. Gar schimpflichen und holdseliglich. Hisp. Esarnesciendo con donayres. Pol. Wsiedziecmy, osiąg, dwornie. Vng. Igen trošaſon. An. Very saltie or taunting lie.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 2: Trebatum quod ad se miserum, persalsē & humaniter etiam mihi gratias agit.

Persaluto, as, pen. prod. Frequentier saluto, vel ad unum omnes saluto. [φιλορέουσι επιμελῶς αὐτούς] Gall. Fort saluer. Ital. Molto salutare. Ger. Oft grüssen oder zusammen grüssen. Hisp. Mucho saludar. Pol. Rzadom pożdrawiam. Vng. Vegig el kdzdunam. Ang. To hafse ofien or imbrase.] Cicero. pro Flac. Et qui ita sit ambitiosus, ut omnes vos, nosq; quotidie persalutet.

Persancte, adverbium, Valde religiosé. [εὐαγγελίζεται, ταῦτα οὐταίς] Gall. Fort saintement. Ital. Molto santamente, religiosamente. Ger. Gar hoch und heuer. Hisp. Muy sanclemente. Pol. Nie obl'adnie, nabožnie. Vng. Igen zentwel. Ang. Very holye.] Terent. Hecy. Phidippe, Bacchis dejerat persancte. Plaut. Idq; persancte juaravit se facturum.

Persano, pena prod. Omnidō sano. [εξάσθεται, ιάομεται] Gall. Guari entièrement. Ital. Sanare perfettamente. Ger. Gar heilen. Hisp. Acabar de separar. Pol. Vlieżam. Vn Meg giogitom. An. To heal vierlie or perfille.] Plin. li. 20. cap. 22: Vomicas rūpere, purgare, persanare promittens.

Persapiens, tis, om. t. Valde sapiens. [ταῦτα φρόνος, πολύφρων] Gall. Fort sage. Ital. Molto savio. Ger. Was weis. Hisp. Mucho prudente y sabio. Pol. Barjo madri. Vng. Igen bdtion. Ang. Very wise.] Cic. de provin. consulat. Quod magni cujusdam hominis, & persapientis videtur.

Persapenter, adverbium, Admodum sapienter. [ταῦτα φρόνος] Gall. Fort sagement. Ital. Molto saumente. Germ. Was weislich. Hisp. Mucho sabiamente. Pol. Barjo madze. Vng. Igen bdtion. Ang. Very wifely.] Cicero pro Milone: Etsi persapienter, & quodammodo tacitē dat ipsa lex potestatem defendendi.

Perscienter, adverbium, Admodum scienter & industriæ. [ταῦτα επιμηρούσις] Gall. Fort scaument, en homme bien expert & entendu. Ital. Accortamente, prudentemente, industriamente. Ger. Gar tüstlich. Hisp. Sabia y scientificamente. Pol. Barjo nauencio. Vng. Igen tudoson. Ang. With great skill and understanding.] Cicero de Clar. Orat. Et ad infirmitatem laterum perscienter contentionem omnem remiserat: sic ad vitium imbecillitatem dicens accedit accommodabat genus.

Perscindo, is, act. t. Per medium scindo. [עַרְקָה karah עַרְקָה bikkebh. ἀγρίπηνη] Gal. Couper par le milieu. Ital. Fendere nel mezzo. Ger. Durchschneid. Hisp. Cortar entremedias. Pol. Pręcinam, pręgina. Vn. Altal meczom. Ang. To cut in the middle.] Liv. lib. 21: Nam nec explicare quicquid, nec statuere poterant, nec quod statutū esset mahebat, omnia perscindente vento. Tibul. lib. 1. Eleg. 13: Sit satis ē membris tenuem perscindere vestem. Luret. lib. 6: Ergo servidus hic nubem quoniam perscidit atram. Ibidem: Interdum perscissa furit perulantibus auris.

Perscribo, is, act. t. Perfecte, abfolute, & ad finem usq; scribo. [ἀπογράψω, ἀπογράψω] Gall. Ecrire tant au long, fort escrire. Ital. Scrivere molto, scrivere al longo il tutto. Ger. Gar ausschreiben/ lang nacheinander beschreiben. Bel. Zogen eynde toe scriven. Hisp. Escriuir hasta el cabo, mucho escriuir. Pol. Opissie. Vng. Meg iromi. Ang. To write to the end or through.] Livius in Praef. lib. 1: Facturūsc sim operæ pretium, si à primordio urbis res gestas populi Romanii perscripsi. qd Aliquando est in tabulas publicas, in acta: referre, quod in scriptis scribere, vulgo dicunt, vocabulo à regestis corrupto. Cicero ad Planc. Id ex ipso senatus consulto poteris cognoscere: ita est enim perscriptum, ut à me de scripto dicta sententia est. Ita sāpē perscripta Senatus autoritas. Idein de Orat. 3: Et eundem, id, quod in autoritatibus perscriptis extat, scribendo affuisse. Cicero 6. Verit. Primum mihi literas publicas, quas in ætrario sanctiore conditas habebant, proferunt: in quibus ostendunt omnia quæ dixi ablata, esse perscripta. qd Invenimus etiam aliquando perscribere cum accusativo, cum præpositione in: ut, Perscribere in tabulas publicas: eadem forma qua Referre in tabulas publicas. Cicero 3. Verr. In tabulas publicas ad ætrarium perscribenda curavit. qd Perscribere pecuniam, aliquando pro pecuniam creditoris restituere. Terentius in Phorm. Næ ego perscripti porrò illis quibus debui. Vbi Donatus: Perscripti, multis perscripturam reddidi, multis debui. qd Perscriptum dicitur, quod literis consignatum est, & monumentis antiquis continetur. Cicero de Atulip. respon. Quanquam hoc si minus civili jure perscriptum est, lege tamen nature, commune jure gentium sanctum est, ut nihil mortales à diis immortalibus usucapere possint.

Perscriptio, s. t. Actus ipse perscribendi. [Ἰωάννης οὐρανοφύλακας] Gall. B B 3

Gall. Es registrement. Ital. Eſſo ſcritere. Ger. Beschreibung oder aufſchreibung. Hisp. Aquella obra de eſcribir aſſt. Pol. Opus. Vng. Meg. iras. Ang. A writing out unto the end, registering.] Cicero ad Meſtell. lib. 5. Iam illud Senatusconsultum quod eo die factum est, ea prescriptione eſt, ut dum id exabit, officium meum in te obſcurum eſſe non poſſit. ¶ Prescriptiones pro contradi- bus, & instrumentis pactorum usurpavit Cicero, quod vulgus appellat Regiſtrum. Cicero 5. Philip. Illa vero dissipatio pecu- nia publica ferenda nullo modo eſt, per quam septies milles prescriptionibus, donationibusq; avertit. Idem pro Flacco uſus eſt pro syngrapha, ſic inquietus: Prescriptiones cum mu- lierculis aperta circumſcriptione fecisti, tu tot his rebus Gra- corum legibus ascribendus fuit.

Prec*s*criptor, oris, m. t. Qui per scriptio*n*es facit, tabellio seu cau-
tor. [Vero] sopher. Agge*p*ol*s*. Gall. Notaire, tabellion. Ital. Notario.
Ger. Ein Schreiber der d*eu*ffen und ver*d*eu^ffen. Hisp. Notario, scri-
vano. Pol. Pis*z*ar*s*. Vng. Meg iro, iro deak. Ang. A noter or regester.]
Cic. 5. Ver*s*. Scribam tuum, dicit Ver*s*es, hujus perscriptorem
scenariensis su*s*se.

Perscrutör, pen. prod. perscrutaris, perscrutari, Diligenter in-
quiro. [LUP: chippes, iegoráv, ondawéum. Gall. Cercher dilig-
gément. Ital. Cercar con diligenza. Ger. Stetsig ergründen/erhan-
gen. Hisp. Buscar diligentemente. Pol. Pilmie/sukam, wartue. Vng.
Meg tudakozom, meg kerem. Ang. To searche diligencie.] Plautus
in Aulul. Ibo hinc intrō, persecutabor fanum, si inveniam us-
piam Aurum. Cic. 1. Offic. Præmittebatq; de stipatoribus suis
qui perscrutarentur arculas mulieribus, & ne quod in vestimē-
tis telum occultaretur, exquirerent.

Persicæ, pecc. corr. f. p. περσα, Arbor est, inquit Dioscorides, fructum ferens stomacho accommodatum, & qui edendo sit, in quo phalangia inveniuntur, quæ ριγαντα dicuntur, præsertim in Thebaide Aegypti parte. Hujus arboris memini & Strabo lib. ult. comam ei perpetuam tribuens, & fructum magnitudine pyri, figura oblonga, amygdala modo putamine inclusum, & corio. Plutarchus item autor est, perseam arborem in Aegypto Isidi gratissimam esse, quod fructum ferat cordi similem, folium verdè lingua. Galenus quoq; in Aegypto perseam se vidisse testatur magnis arboribus comparandam: Cujus (inquit) pomum in Perside tam præsentis venenit esse tradunt, ut vescentes interimat. In Aegyptum verdè translatam, & peregrinatione mitigatam, poma ferre cibis idonea turbinatae pyri facie. Ex quibus omnibus satis constat, perseam arboreum sui generis esse, & à nostrate persica omnino diversam.

Perfēco, perfecas, pen. corr. Medium seco, dissecō, & per medium aperio. [πένθασσά ἀγαγίω, ἀγαριψώ. Gall. Trancher & couper tout outre. Ital. Tagliare in mezzo. Germ. durchschneiden durch die mitte. Hisp. Cortar entremedias. Pol. Przerzuć. Vng. Alatal vagom. Ang. To cut through.] Cic. 4. Acad. Eodem modo rerum naturas perfecare, aperire, dividere possumus, ut videamus terra penitusse defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendaat. Liv. lib. 40: Id perfecare novum Piætorem ne serperet iterum latius.

Pērsecōr, Vide PERSEQVOR.

Persédéo, persedes, pen. prod. n. **Persedere**. [*xvij. fol. 14. v. 1.*] Gall.
Eſtre touſieurs aſſis. Ital. **Sedere di conſimo**. Ger. **Städt bleben ſiegen**.
Hisp. Aſſentarse ſempre. Pol. **Vſtawnie ſiedze**. Vng. **Gwelk**. An.
To ſitt euer.] Liv. lib. 45: Hoc quoq; quod ridetus, in equo dies
noctesq; persedendo habeo.

Persegnis, gne, Valde segne. [ταῦν δῆρε, σφόδρα πάνυ μετα-
Gall. Fort laſche or parfœux. Ital. Molto pigro. Ger. Überaus faul
und träge. Hisp. Muy perezoso; sloxy & negligente. Pol. Leniw, gnusni.
Vng. Igen reist. Ang. Very slouthfull, and slug gish or slow.] Liv. lib.
25: Pedestre prælum fuit persegne, paucis in prima acie pu-
gnantibus Romanis.

Persenex, hujus persenis, pen. cor. om. t. Valde senex, decrepitus. [בָּבְבָבָמִים ba babbamim. וְיֵצֵא וְיַעֲשֶׂה Gall. Forte viril. Ital. Molto vecchio. Ger. Bask alt und woh betaget. Hisp. Mayviejo. Pol. Starzysienki. Vng. igen ren. Ang. Very old.] Suet. de Claris Gram. Nanque jam persenex pauperem se, & habita-
re sub tegulis quodam scripto fatetur. Forte perculis le-
gendum.

Persento^r, is, *Sentio admodum, bene sentio.* [*aqd. a iug. Gall.*
Sentir. Ital. *Sentire.* Ger. *Eigentlich entpfinden.* Hisp. *Sentir.* Pol.
Dobrzeć wie. Vng. *Igrem erzem.* Ang. *To feele or per ceine plainly.*]
Virg. lib. 4. *Aeneid.* *magno persentit pectore curas.* Ibidem
Quam simulac tali persentit peste teneri.

Quam immutata penitus pete tecum.
P̄s̄entis̄co, is, inchoativum, Percipio, sentio, intelligo. [aid &
nos æquas. Gall. se douter ou apercevoir de quelque chose. Ital.
Auederſt di qualche cosa. Ger. Anſahen merden/ gewar werden/befin-
den vnd erschmekken. Hisp. Senir cosa alguna, y dudar. Pol. Zaz-
wam. Vng. Erzem, erzem. Ang. To perceive and understand in a
part.] Plautus Merc. Quām insipiens quæ non poteras persen-
tissere. Illam esse amicam tui viri bellissimi. Terentius in

Heant. Quot res dedere ubi possem persentiscere, Nisi eſt
lapis, quæ vidi.

Perséquor, eis, d' Ad extreum usq; sequor. [Ἴταδήπο.
περιπλάσσω. Gall. Pursuure. Ital. Perseguire, persequitare. Ger.
Nachvollen/bcharitich nachfolgen/nachhengen. Hisp. Seguir, mucho se-
guir. Pol. Nastądzieć, ścigać. Vng. Bézom, kergetem. Ang. To
persue or follow after.] Nisi quodd quandam viam maiorem adde-
te videtur prepositio. Terentius in Andr. Is bellum hinc fu-
giens, meq; in Asiam persequēs, proficiscitur. Idem in Phorm.
Quoquod hinc asportabitur terrarum , certum est perseque-
rur Nonnunquā ponitur pro in re cepta persevero. Cicero ad
Quint. Frat. lib. 2: Facies scilicet ut mea mandata digeras, per-
sequare, conficias. Idem in Pisonē: Extrema si persequitur qui
inchoavit, jam omnia perfecta videbimus. Secundum banc si-
gnificationem dicimus, Promissa factis persequi, pro eo quod
est, quæ verbis promisimus, re ipsa comprobare. Persequi im-
perium patris, pro facere. Persequi jus suum, pro defendere.
q; Persequi mores patris, pro tentare, mores patris exprimere.
q; Interdum accipitur in malam partem & significat in-
fectari, ulcisci. ἵησθαι, ἵησθαι. Cic. 11. Philipp. Nunc quoniā
hostis judicatus est Dolabella, bello persequendus est. Idem
pro Flacco: Hunc exstuantem & tergiversantem judicio ille
persequitur.

Persecutio, persecutionis, f. t. [διαγέσις, ιπταμένη] nos. Gal. Persecutio. Ital. Persecuzione. Ger. Ein nach hengung/verfolgung/burtheitig. Hisp. Seguimiento, obra de seguir. Pol. Przeszka domanie. Vng. Kergetet, weldoxes. Ang. Persusing.] Cicet. in Orat. Quum in altera gratia, gloria, praesidii plurimum esset, in altera persecutionum, cautionumque praeceptio. Vlp. I. Pecuniae ff. de Verb. signif. Siue civilis, sive honoraria, sive commissaria sunt persecutio.

Pērscētōr, atis, Diligenter sektor, perscrutor, πολὺς γραπτός, πολὺς μεμηγμένος. Lucr.lib.2: Nec perfectari primordia singula quæque.

Perserptis, Difsemino, sive divulgo. [nemarago. Gall. Semer & diuulgare partout. Ital. Divulgare per tutto. Ger. Aufsprenzen &c. Sprengen. Eng. To scatter. Fr. Divulguer.

him und wider lassen aufgehn. Hisp. Diuulgar per todas partes. Pol. Rotiscwam, rognasam. Vng. El hintem, hirdetem. Ang. To diuulgas or scatter abroad, to sowe.] Plautus: In de venisse perscrit.
Pérséfónē, is, pen. prod. ex. per., & severus, n. p. Persisto, perma-
neo. [ΤΖΙΝταράδη. μετέποι, Αγεπτίλιον. Gall. Perseverer, continuere.
Ital. Perseverare, continuare. Germ. Verharren. Bel. Boldnaren.
Hisp. Perseuerar, continuuar. Pol. Trwam. Vng. Vegig, meg mara-
dok. Ang. To perseuere.] Cicero de Amicitia: Orestes autem, ita
ut erat, Orestem se esse perseveraret. Cæsar 5, bell. Gallici: Cor-
tasse ad armatum hostem iturum negat: atque in eo perse-
verat.

- **P**erseveratum est, impersonaliter. **Cic.** 5. **Verr.** **Quod** quum illis
- qui aderant, indignum: qui audiebant, incredibile videretur:
- non est ab isto primo illo adventu perseveratum.

Perséverans, p. prod. nomen ex participio. [T]orédh. xap-
teūr. Gall. Perséuerant. Ital. Perséuerante. Ger. Beharrend; oder
beharrlich. Hisp. El que perseuera. Pol. Trwali. Vng. Vegig meg-
marado. Ang. Perséuering.] Colum. in Praefat. lib. i: Isq; mos-
dum servatus est perséverantissime colendorum agitorum
studio. etc.

Perseveranter, Constanter. [ιστηματις. Gall. Perseueramentum, com-
stamment. Ital. Perseveramente, con fermo & saldo proponimenti,
constantemente. Germ. Beharrlichen. Hisp. Perseueradamente, con-
stantemente. Pol. Trwaćie. Vng. Alhatatoson. Ang. Constantlie.]
Liv. 4. ab Urbe: Patres beate coepit rem perseveranter tueri.
Idem lib. 21: Quo lenius agunt, segnius incipiunt: et, quum
cooperent, vereor ne perseverantius se leviant.
Perseverantia = f. Constantia. [ιστηματος. Gall. Per-

- **P**erseverantia, ^{s. p.} Perseverancia. [επιστημα, κράτεια]. Gall. **P**erseverance, constance. Ital. **P**erseveranza, costanza. Ger. **V**erharrung. Bel. **B**eständigkeit. His. **P**erseverancia, constancia. Pol. **P**rzewalosc, stalosc. Vng. **A**lbatatoság regiz meg maratos. Ang. **C**onstancie, perseverudence.] Cic. 5. Verr. Cujus iste fidei, diligentiae, perseverantiae nulla ratione eripi possit.
- **P**erseveratio, ^{s. p.} **P**erseverantia. [ἀργεῖν]. Vn. **A**lbatatoság, albatatos meg maradas.] Apuleius in *Hermetis Asclepio: Cognovimus te aeterna perseveratio.*

Perséverátus, a, um, penult. proed. [περιενεράτος, σφόδρα συλληγός]
 Gall. Fortissimo. Ital. Molto severo. Germ. Garrau und streng.
 Hisp. Muy rigoroso. Pol. Barzo fragi. Vng. Izen kemény. Ang.
 Very cruel or severe.] ut imperium perseveratum, apud Tacitum
 lib. 15.

Persicā, f.p. [περσική. Gall. Peschier. Ital. Resco persico. Ger. Eis
pferstabw. Hisp. Durazno. Pol. Brzozkwiowe drzewo. Vng. Bar-
razkfa. Ang. A peach tree.] Arbor est humili, folio Amygdala-
paulo majore, flore subpunctato, pomo carnos, succulento,
extrinsecus lanuginoso, duro intus & scabro oste, nucleū ha-
bente non dissimilem amygdalæ. Nomen accepit à Persida
Orientis regione: unde primum hoc arboris genus in nostris

orbem est adiectum. **¶** Pomum ejus, Persicū malum vocant, foris molli lanugine vestitum: cuius Romē olim tanta fuit caritas, ut singula tricensi denariis venderentur: quod mirum videri debet, quum non sit aliud pomī genū fugacius. Longissima namq; decerp̄to bīdū morā est: cogitq; se venundā. **Hæc** Plin.lib. i 5. cap. 12.

Pēnītā. Cognomen xñulæ campanæ, Græcè πενίτη.

Pēnsidō, es, pen. corr. n.s. ex per & sedeo: id est, permaneo. [Αγροῦ λόγιον. Gall. Perſister, ne ſe bouger. Ital. Perſiſtere, fermari, durare. Germ. Enſtēhen und bleibēn. Hisp. Durar, quedar. Pol. Trwam. Vng. Meg maradok. Ang. To ſit ſtill or abide.] Plin.lib. i 7. cap. 24: Ptuina pernicioſior natura, quoniam lapsa pēſidet, gelatq;.

Pēnsido, dis, penult.prod. Deorsum feror, descendō, penetro. [Ιπποποιεῖν. Gall. Penetrer. Ital. Penetrare. Ger. Durch etwas hinein ſchien. Hisp. Penetrar. Pol. Przenikam. Vng. Alaflyedek. Ang. To light downe upon any thing as birdes.] Lucr̄et. lib. i: At aeq; quod pacto pēſiderit humor aquāi, Viſum eſt: id eſt, immixtus ſit, intrarit, penetrauit. Virgil. 3. Georg. ubi frigidus imber Altius ad vivum pēſedit. Id eſt (inquit Servius) medullas, & offa penetravit.

Pēnsigno, as, arc, a&t.p. Obsigno, vel signū imprimo. [Θῆται οὐθαβάμενοι σηματουργοί, καταστέφεται. Gall. Signer, ou ſeller. Ital. Segnare. Ger. Verzetteln/verſigien. Hisp. Cerrar con ſello, ſellar. Pol. Piszecz, pryzk adam, praze. Vng. Be pēſettem. Ang. To mark or ſell.] Liv.lib. 25: Quibus creati ſunt Quinqueviri muris, turridusq; reficiendis: & Triumvirī bini, uni ſacris conquirendis, donisq; pēſignandis: alteri, &c.

Pēnsimilis, persimile, om.t. Admodum ſimilis. [ταῦτα ὅμοια; μεγαλομορφα. Gall. Forteſtable. Ital. Molto ſimile. Ger. Vaſt gitſt ſermig. Hisp. Muy ſemejante. Pol. Barzo podobni. Vng. Haſſelatos. Ang. Very like.] Cicero in Partit. Nihil ſanē p̄rāter memoriam quæ eſt germana literaturæ quodammodo, & in diſſimiſi generē pēſimilis.

Pēnsiſto, is, a.t. Duro, pēſevero. [Τὴν ἡμάδην εὔρυτον. Gall. Pefſiſter, pēſeverer. Ital. Durrare, pēſeverare. Ger. Beſtehn ſteha biegt. Hisp. Durar, pēſeverar. Pol. Trwam. Vng. Meg maradok. Ang. To pēſevere.] Cicero 2.de Divin. Aut pertinacissimus fuenſis, ſia co pēſteritis, ad corpus eā quæ dixi referre: aut deſerueris totam Epicuri voluptratem, ſi negaveris. Livius librō 38: Parum eſt non erubuisse abſentem, quum per legatos fruſtrareris nos, niſi p̄ſens quoque in eadem impudentia pēſitas.

Pēſolatā, f.p. Herbæ genus, quam (ut ait Plin.lib. 25. cap. 9.) Græci vocant ἄχενος, & aliquando ἀερωνίδη, quam nemo ignorat: folia habet majora cucurbitis & hirtiflora, nigrioraque, & crassiora. [Ger. Das groſſ Klettentreut von etlichen Buchholz genant. Pol. Wieki l'opian. An. A burre, or the hearebe cleaſteth that beareth the great burr.] Dicitur pēſolata, à persola, quod nomen apud veteres (ut Placidus Grammaticus inquit) ſignificat personam. Solent enim hi foliis veltita personæ non aequaliter in ſcenam prodire. Officinæ Lappam majorem vocant.

Pēſolidō, as, pen.corr.a&t.p. Solido. [ταύτη. Gall. Forteſſir, congeſter, conſolidar. Ital. Solidare, congelare. Ger. Hart machen/gefrieren. Hisp. Hacer macizo, elar. Pol. Hartuite, vmarzlo oceſcie. Vng. Meg kemenytem. Ang. To mak ſolide and maſſie.] Statius 1. Theb. Diffunditq; imbreſ: ſicco quas asper hiatu Pēſolidat Boreas. Hoc eſt, congelat.

Pēſolvo, is, a.t. Perfecte, & totū ſolvo, & ære alieno me libero, beneficium planè compenſo. [Θῆται ſchillēm. Αἴγλων. Gal. Achener de payer, ſatisfaire. Ital. Pagare affatto, cancellare in tutto. Ger. Hat bezahlt/ab Zahlen. Bel. Detalen. Hisp. Acabar de pagar. Pol. Pſacie, odpl'aciam. Vng. Meg fizetek. Ang. To paye.] Virgil. 1. Aeneid. - grates pēſolvere dignas Non opis eſt noſtræ. D. Brutus Cicero: Tantum me tibi debere existimo, quantum pēſolvere difficile eſt. **¶** Pēſolvere pœnas, eſt dare pœnas, puniri. Cic. 12. Philip. Pœnas diis, hominibusq; meritas, debitisq; pēſolvat: id eſt, puniatur ob peccatum ſuum in deos & homines. Pēſolvere progniſū, eſt perficere promiſsum. Crassius ad Ciceronem lib. 12: Habeo paululum moræ, dum pro-miſſa militibus pēſolvo.

Pēſolus, adjectivum, Solum & merus: [Τὴν jachidh τῆς bad-bābā. μόρος. Gall. ſoul. Ital. Solo. Ger. Nur allein. Hisp. Solo. Pol. ſcigulni, iediski. Vng. Tsak, egiedwel. Ang. Alone, onlie.] ut Pēſolæ nugæ apud Plautum in Curcul. id eſt, meræ nugæ. Pēſolatā, vel Pēſolyton, ἀντίτης Diſcoridi, Herba hortensis apud Aegyptios, ad texendas coronas utilis: de qua Plin. lib. 2.i. cap. 33.

Pēſolenniſs. [Vn. Iḡn̄ſru, pompa.] Suetonius in Nerone: Cum dote & flammæ pēſolenni.

Pēſonā, x, f.p. Personam definiunt philosophi eſſe naturæ rationalis individuam ſubſtantiam. [Εἶδος néphesch. ἀερωνίδη. Gall. Personne, perſonne. Ital. & Hisp. Persona. Ger. Die Person oder jedes verantwortlichen Natur. Pol. Ofſoba, kſtal'e, persona. Vng.

Sxemely. Ang. A perſone.] Tria igitur necessaria ſunt, ut aliquid perſona dicatur, ut ſit individuum: nō enim in universalibus, ſed in singularibus tantum perſona dici potest: Ut ſit in gene-re ſubſtantia: nam accidentia quum per ſe non exiſtant, nec per ſe agant, perſonā conſtituere nō poſſunt. Et ut ſit quid rationale: quoniam id eſt perſona, quantum ad ipsam actionē, quod in ſe habet quod poſſit agere, vel non agere. Et hoc ha-bent ſolum rationabilia: ideo de ratione perſona eſt, ut ſit quid rationale. Non ergo lapidis vel arboris, vel irrationalis animalis, ſed vel Dei, vel angelī, vel hominis perſona dicitur. **¶** Perſona Latinè dicitur facies coniſta, à perſonando: id eſt, clariſſ ſonando. [αερωνίδη. Gall. Maſque. Ital. Maſchera. Ger. Wugengesicht oder Geſicht angeſicht. Hisp. La mafara. Pol. Maſkara, larva.] Nam caput (ut Bassius inquit apud Gellium) & os cooperiamento perſona teſtum undique, unaq; tantum vocis emittendæ via apertum, quoniam non vaga, nec diſſuſa eſt, in unum tantummodo exitum coarctat vocem, & magis claros, candatosq; ſonitus facit. Ob eam cauſam perſona dicta eſt, o litera propter vocabulū formam productiore. Plin.lib. 12. cap. 14: Perſona adducitur capiti, densusve reticulū. Hinc perſonati, oī αερωνίδη, dicuntur, qui hujusmodi perſonis teſti ſunt, cujusmodi erant hiftiones Attellani, qui ſoli non cogebantur in ſcena ponere perſonam. Perſonati quoque fabula dicitur quæ agitur à perſonatis hiftionibus. Hanc juniores larvam vocant. **¶** Hinc per translationem perſona pro qualitate qua aliud ab alio diſſert, tum in animo, tum in corpore, tum in extra poſitio, quæ à Rhetoribus numerantur in Attributis perſone. Animi, ut quo ſtudio ſe exerceat, literarumq; an militaris diſciplina: & iracundusne ſit, an mi-tis, luxuriosus an temperans. Corporis, ut adoleſcēnsne ſit, an ætate adulitus: pulcher, an deformis. Extrā poſitorū: ut dives, an pauper: clarus an obſcurus. Hinc in ſcena etiam perſonas appellant, qui modò ſervi, modò ancillæ, modò patrſamiliās, modò parafiti veltibus ornati, corum mores, & geſtus exprimunt. Terentius in Prolog. Evauch. Parasiti perſonam inde ablatam, vel militis. Et in uno homine multæ poſſunt eſſe perſona, iracundi, mitis, laeti. Item perſona p̄ceptoris, mariti, patris. **¶** Hinc Grammatici perſonas conſtituunt, pri-mam, ſecundam & tertiam. **¶** Perſona pro homine. Celsus in Procerio lib. i: Medicos nihil tentasse judico, quia nemo in ſplendida perſona periclitari voluerit conjectura ſua: ne ſi nō ſervasset, occidiffe videretur. **¶** Perſonam imponere alicui, eſt ei provinciam aliquam dare. Cicero de Lege Agrar. Vos mihi Prætori bieñio antē Quirites hoc eodem in loco perſonam hanc imposuitis, ut quibuscumq; rebus poſſem, illius ab ſen-tis dignitatē vobis cum unā tuerer. **¶** Imponere alicui perſona calumniæ aut alterius rei. Cic. 4. Verr. Imponitur ho-nestæ civitati turpissima perſona calumniæ? Idem paulo p̄dē in eadem oratione: Improbam perſonam alicui imponere di-xit. Vide plura de hac voce apud Vallam lib. 6. **¶** Eminentes quoq; figuræ in ædificiis quæ aquas ore vel mentula fundit, coq; variis vultus & geſtus exprimunt, perſonæ dicuntur, ut eſt apud Vopianum in l. Fundi de a&t.empt.

Perſonatū, m.s. Qui perſonis: hoc eſt, larvis indutus eſt. [αερωνίδη, ταύτη. Gall. Maſqué, deſguisé. Ital. Immaſcherato. Ger. Der ſich in eines anderen geſtalt verſetzt oder verleidet. Hisp. Maſcarado o con cara tula. Pol. Maſkarmik, wiſcaro vbrani. Vng. Al orczas. Ang. Disguised, a masker.] Cicero 3. de Orat. Quo melius nostri illi ſcenes, qui perſonatum he Roſcium quidem magnopere laudabant. Deniq; generali vocabulo Perſonatum dici potest, quicquid aliud eſt intus quām foris oſtendit, & quicquid deniq; ſimulatum eſt. Cicero Attic.lib. 15: Quid eſt au-tem cur ego perſonatus ambulem? Perſonata vulna: hoc eſt, ex ea de latencia, quæ altius deſcendent, quām prima fronte p̄ſe ferant. **¶** Perſonata ſcēlicitas, dicitur à Seneca non vera, ſed ſimulata, quæ forinſcūs eſt decora, intus verò de-formata instar hiftionum qui inducta perſona ſimulant, & imitantur quibuscumq; velint, iſtās. **¶** L'apugna. **¶** Perſonati, propriè Attellani vo cantur, quod ſoli hi nō poterant co-gi in ſcena ponere perſonam, quod cæteris hiftionibus pati neceſſe erat. **¶** Perſonatus patet dicitur ab Horatio, Comicus patet, inductus in Comœdia ſub perſona hiftonica. ix̄ouz-τ. Horat. in Seim. - qui viſ ſtomachet ut eodem Quo perſonatus pacto patet.

Perſonāis, perſonale, Quod ad perſonam pertinet. [αερωνίδη. Gall. Appartenant à perſonne. Ital. Pertinente à perſona. Ger. Das zu einer Perſon gehört. Hisp. Perteneſiente à perſona. Pol. Do perſoni p̄teneſi. Vng. Zemelyhez valo. Ang. Pertaining to a perſonne.] Vnde personalis actio, quæ in perſonam datur: cui opponitur Actio in rem. **¶** Perſonale verbum quod per perſonas diſtinguitur: cuius contrarium eſt Impersonale, Grammaticorum vox.

Perſonatā, Genus herbæ naſcētis juxta rivos & flumina: [ἄε-ρων, αερωνίδη. Ger. Groſſ blättrant. Pol. Lopian.] de qua Col.

BB 4 lib. 16.

lib. 16. cap. 17: Venena viperæ depellit super se scatificationem ferro factam herba, quam vocant personata, trita, & cum sale imposita. Officina, teste Ruellio vocant Loppam majorem.

¶ Hæc eadem Personaria, & vocatur Plin. lib. 21. cap. 15.
Persōno, nas, penult. corrept. Valde sono, perfectè sono, perstrepo. [ΠΝΗθαμ. ih. σενχημα. Gall. Faire ou rendre grand son, resonner, retentir. Ital. Sonare perfettamente, sonare grandemente. Ger. Durch schonen/ gang vnd gar erthören. Hisp. Mucho è perfettamente sonar. Pol. Barjo brumis. Vng. Szengők, törzök. Ang. To make a great sound and noise, to cry loud. Cicero pro M. Cælio: Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant, huc unius mulieris libidinem esse prolapsam, ut ea, &c. Virgil. 1. Aeneid. cithara crinitus lopas Personat aurata, docuit quæ maximus Atlas. Idem 6. Aeneid. Cerberus hæc ingens latratu regna trisauci Personat, adverso recubans immanis in antro. Horat. 2. Serm. Satyr. 6: - simul domus alta molossis Personuit canibus.

Persörbē, es, n. f. Totum sorbeo. [Πόρροφλο. Gall. Humeros & boire en attirant. Ital. Sorbire il tutto. Ger. Durch etwas saugen. Hisp. Sorber want. Pol. Wisorbiwan. Vng. Fel hwerbelem, meg iszom. Ang. To suppose out all.] Plinius lib. 31. cap. 1: Alias ex his mares existimavere, tenui fistula, spissioresque, persorbentes, qua tinguntur in delicis, aliquando & purpura.

Perspēculōr, penult. corrept. d. p. perspacularis, perspaculari, Diligenter speculator, & omnia intuor. [Περισκέψωμα. Gall. Grueter songneusement & diligemment. Ital. Speculare con diligenza. Ger. Stetsig beschäftigen/durchschauen. Hisp. Diligentemente mirar y contemplar. Pol. Præglediuse. Vng. Zorgalmatoſon meg neſzélem. Ang. To view, behold and look about diligencely.] Plinius lib. 8. cap. 26: Assidua nanq; satietate obesus exit in litus, recentes arundinum caturas perspacularus. Hircius de bello Africo: Quum de vallo perspacularetur.

Perspergo, is, act. t. Aspergo. [Πέραναζθ. ναμένωστ. Gall. Espandre & arrouser fort. Ital. Aspergere. Germ. Gar besprengen. Hisp. Derramar è rociar. Pol. Pokrapiam. Vng. Meg szentelem, meg himent. Ang. To sprinkle and cast liscour over all.] Cic. 1. de Oratore: Libanus est etiam ex omni genere urbanitatis facetiarum quidam lepos, quo tanquam sale perspergatur omnis oratio. Cato cap. 130: Codicillos oleaginos, & cætera ligna amurca cruda perspergo, & in sole ponito.

Perspīcio, perspicis, pen. corr. act. t. At plenum video, cognoscere. [Περιβάντιον. ουνοειδεῖ, καρπεῖ, δρεῖ, οὐδεδεῖν. Gall. Peinement voir & coûtoire, appercevoir clairement et manifestement. Ital. Vedere, cognoscere a pieno. Ger. Durchsehen/wot erschen vnd erkennen. Bel. Doersien. Hisp. Mirar y conoscer. Pol. Pognaw. im. præglediadam. Vng. Alatalom. Ang. To behold perspicie and understand.] Cic. in Lel. Quidam sapere in parva pecunia perspicuntur quam sint levee: quidam verò quos res parva movere non potuit, cognoscuntur in magnis. Terent. in Phorm. Cujus tu fidem in pecunia perspexeris. Verère verba ei credere? Cæs. 2. bell. Gall. Qua de causa discederent, nondū perspexerat. Horat. de Arte: - quem perspexisse laborent, An sit amicitia dignus.

Perspēctūs, a, um, interdum participium, Cognitus, exploratus. [Περιβάντιον. ουνειδεῖ, καρπεῖ, δρεῖ, οὐδεδεῖν. Gal. Ven & appercevoir clairement. Ital. Veduto, conosciuto a pieno. Ger. Eigentlich ersehen/wot erkennt oder erstudinet. Hisp. Mirado y cognoscido claramente. Pol. Pognani, desvaciioni. Vng. Meg ismeretet, meg lattatot. Ang. Known, tried.] Cæs. 4. de bell. Gall. Eorum diem consuetudine itineris exercitus nostri perspecta. Interdum nomen fit ex participio, & comparatur, significatq; id quod diligenter animadversum est. Cic. ad Quint. Frat. Ut hic tertius annus Imperii tui, tanquam tertius actus perspectissimus, atq; ornatissimus esse videatur.

Perspēctē, adverbium, Diligenter, doctē [ξερδεῖσθαι, θεωρεῖσθαι. Gall. Diligentement & doctement. Ital. Diligentemente, dottamente. Ger. Fürsichtigkeit. Hisp. Docta y diligencemente. Pol. Pilnie, abalie. Vng. Eſzen, zorgalmatoſon. Ang. Diligentlie, cuninglie.] Plaut. in Mil. Fit pol illud ad illud exemplū: ut doctē & persepe. tē sapit.

Perspēctō, as, frequentativum. [πολὺς καρπεῖ, καρποπέμπει. Gall. Regarder de tous costés & diligencement. Ital. Guardare d' intorno con diligenza. Ger. Stetsig vnsich sehen/durch alle ore seh. Hisp. Mirar de todas partes diligencemente. Pol. Wiedje præpararie. Vn. Meg szemelelem. An. To view, to behold and looke diligencely.] Plaut. in Mil. Sinite me prius perspectare, ne uspiam insidiae sient.

Perspēctūtā, f. p. [Περιβάντιον. Gal. Claire cognoscere. Ital. Conoscenza chiara. Ger. Heitere erschung/ erautau. Hisp. Conocimiento claro. Pol. Pognanee, wiadomost. Vng. Alatalas. Ang. Perfect knowledge, full perceiving.] Cic. lib. 1. Offic. Sed omne quod est honestum, id partium quatuor oritur ex aliqua. Aut enim in perscientia veri, solertiaq; versatur: id est, perfecta cognitione.

Perspēctūs, a, um, Pellucidus, translucidus. [Περιβάντιον. η̄σαχ Περιβάντιον. η̄σαχ η̄σαχ. Gall. Fort

clair & manifeste, à travers de quæ on voit, diaphane. Ital. Chiare lenti do, manifesto. Ger. Durchsichtig/clar/offenbar, schenbar. Bel. Durchsichtig/clar/ openbar. Hisp. Claro, manifesto, cosa que se trasluga. Pol. Præprocjstli, asfisi. Vng. Niluan valo, vilagos. Ang. Cleare and manifest, plaine.] Mart. lib. 4. de calice vitreo: Prodit perspicuum ne duq; vina calix. ¶ Per translationem pro claro, manifesto, ac minimè dubio. Plin. Tum claras perspicuasq; sententias. Cicero pro Quintio: Est quædam tamen ita perspicua veritas, ut eam infirmare nulla res possit. Idem pro Domo sua: Legem clarissimos nostræ civitatis viros, se in medios holtes ad perspicuum mortem pro salute exercitus injecisse. Sic dicimus perspicuum orationem, οὐφῆ, οὐφῆ: id est, claram & pertinat.

Perspēctūtās, atis, f. t. Splendor ac facilitas, evidentia. [ενέργεια. Gal. Evidence, clairière. Ital. Facilità, chiarezza. Ger. Klartheit/scheinbare/bettere. Bel. Lichttheit. Hisp. Clarezza, facilidad. Pol. Jasos, b. Vng. Vilagoság, niluanualoág. Ang. Plaineſſe, euidence.] Cic. 4. Acad. Propterera quod nihil esset clarus energia, ut Giçci: perspicuitatem, aut evidentiam nos, si placet, nominemus, fabricemusq; si opus erit, verba. Quintil. lib. 2. cap. 3: Nam & prima est eloquentia virtus perspicuitas.

Perspēctūtā, adverbium, Evidenter. [οὐφῆ. Gall. Clairement, evidently. Ital. Chiaramente, evidently. Ger. Klartichen/bettere schenbarkeit. Hisp. Clara y manifestamente. Pol. Jasne. Vng. Viluan, vilagoſon. Ang. Plainelie, evidentie.] Plautus in Aulul. Anus hercle hoc indicium fecit de auro, perspicue palam est. Perspēctāx, om. t. Consideratus, acutus. [ΟὌρος. Gall. Clairement, evidently. Gall. Qui voit bien agueument, & entend fort subtilement. Ital. Perspicace, acuto. Ger. Sharpſtig oder sharpſtinnig. Bel. Sharpſtig. Hisp. Agudo que mucho mira. Pol. Subtils, bystri. Vng. Esce, es. Ang. That seeth quickly, quick witted.] Terent. in Heaut. Patrem nolti ad eas res quam sit perspicax. Cic. 1. Offic. Id quod acutum & perspicax natura est.

Perspēctāx, οὐφῆ, εἰδική. f. p. Acumen, evidentialia. [ΟὌρος κέστη. πολυδίκη, ιεύμε. Idem Cic. Attic. lib. 15: Quod ipsum perspicaciam aliquam significaret.

Perspēctātās, atis, f. t. Acumen, ingenium. [ΟὌρος κέστη. πολυδίκη. Gall. Bonne & claire vue, quand on voit & entend fort agueument. Ital. Acutezza, perspicacia. Ger. Sharpſtigkeit. Bel. Sharpſtigkeit. Hisp. Agudeza de mirar. Pol. Systre, ostrosz rojumu. Vng. Okoság, elſeclme. Ang. Quickenesſe of sight and understanding.] Cic. Attic. lib. 1: Et si ex his quæ scripñus (tanta es perspicacitate) etiam à me non scripta perspicis.

Perspētrātō, Est aëris attractio minimè voluntaria, à calore naturali per cutem in ipsas arterias. Aut sic: Perspiratio est à corpore attractio aëris cum appetitu naturali, per totum corpus, & rursus per exitus excretu.

Perspīſſo, adverbium, Tard. Plaut. Quia quod bene promittunt Ariaspices, perspīſſo evenit Nonius. Legitur & pro spīſſo.

Perspētērno, is, Totum sterno: [Ἀγρόπνια. Gall. Coprire, laſtricare del tutto. Ger. Gar bespreyten oder bedecken. Hisp. Cubrir & derribar mucho. Pol. Okritw. im. Vng. Be tentem, meg padimontomorom. Ang. To spread all over.] Liv. 10. ab Urbe: Eodem anno ab Aedilibus curulibus: qui eos ludos fecerūt, damnatis aliquot pecuariis, via à Martis silice ad Bovillas præstrata est.

Perspētūlo, as, Stimulo, extimulo, valde stimulo. [Τριπότη̄ heſtis. η̄σαχ η̄σαχ, παρεργά. Gall. Egzillonne fort, inciter fort. Ital. Stimolare. Ger. Heftig stupfen/strenben oder bewegen. Hisp. Agujear & incitar. Pol. Bode, præbodam. Vn. Ισχ. gatot furdalom. Ang. To stir or prick up.] Tacit. lib. 4: Agrippina quoque proximi illicebantur, pravis sermonibus spiritus perstimulare.

Perspētino, as, Quidam usurparunt pro emo. [Τριπότη̄ heſtis. η̄σαχ η̄σαχ, παρεργά. Gall. Acheter. Ital. Comperare. Ger. Kaufen. Hisp. Comprar. Pol. Kupue. Vng. Meg reſem. Ang. To bie.] Apul. Et percontato pretio, quod centum numis indicaret, aspernatus, virginati denarii perspinay.

Perspētō, as, n. p. Permaeo, persevero, continuo. [Τριπότη̄ heſtis. η̄σαχ η̄σαχ, παρεργά. Gal. Perseuerer, continuer. Ital. Durare, perseverare, continuare. Ger. Bestehn/bleiben stehn/beharren. Bel. Wohlstandig bliven. Hisp. Perseuerar. Pol. Trwam. Vng. Meg maradok, alhatatos ragok. Ang. To perseuer and continue.] Cic. lib. 2. cap. 1: Hoc modo perdius, pernoxq; perstabat, lungitur interdum dativo. Liv. 8 ab Urbe: Vbi quam deprecantibus primoribus Patriū atq; universo Senatu, perstaret incepto immritis animus. Interdum ablative cū præpositione In Ibidem: Se tamen perstat in incepto, &c. Sic dicimus Perstare in societate, Perstare in sententia, & similia.

Perspētēpo, is, penult. corr. n. t. Valde strepo. [Τριπότη̄ heſtis. η̄σαχ η̄σαχ. Gall. Faire grand bruit des pieds ou autrement. Ital. Far molto strepito. Germ. Heftig rauschen oder ein gerumpel machen. Hisp. Hacer mucho estruendo. Pol. Goman η̄σαχ k cymie. Vng. Igen zörgökök. Ang. To mak a great noise.] Terentius in Evnuch. Abcunt lavatum, perspētēpa ut fidomai ubi absunt. Stat. 2. Achil.

a. Achil. Rumor in arcana jam dudum perstrepit aula. Claud. 2. in Eutrop. - crebro pulsatus, perstrepit istu.

Perstringo, gis, act. t. Valde stringo, claudio, inquit Nonius. [Τὸν στρίγειν, ἀποστρίγειν. Gall. Forte est streindre & serrare. Ital. Stringere forte, serrare, chiudere. Ger. Woll anstrengen stand zusammen haben. Belg. Woss binden. Hisp. Mucho è perfectamente apretar. Pol. Zacięgamy, zawiązuję. Vng. Igien meg szoritom. Ang. To string hard.] Cato de Re rustica, cap. 32: Vites bene nodetur per omnes ramos, diligenterque caveto ne vitem præcipites, & ne nimium perstringas. q. Aliquando significat breviter aut summarum dico, vel scribo. Cicero. pro Sexto Roscio: Sed in animo est quicquammodum antea dixi) leviter trahere, ac tantummodo perstringere unamquamque rem, &c. q. Aliquando ponitur pro leviter taxo, & reprehendo, levique dolore afficio. Cicero pro Sestio: Ut eos quorum sceleris furore violatus esset, vocis libertate perstringerem. q. Aliquando ponitur pro offuscare, obnubilare, obscurare, obtenebrare, obtundere, nescipio. ut quid dicimus, Perstringere oculos, perstringere aciem mentis, animi, vel ingenii, & perstringere aures sonitu. Horat. lib. 2, Carm. Iam nunc eminat murmure cornuum Perstringis aures, jam litui strepunt. Cicero in Catone majore: Voluptas rationi inimici, mentis (ut ita dicam) perstringit oculos. Cic. i. de Divin. Eaque parte animi quae voluntate alitur, nec inopia eneda, nec sordiditate affluent: quorum utrumque perstringere aciem mentis solet. q. Terram arato perstringere. Cic. de Leg. Agrar. Quod solum tam exile & macrum est, quod aratione perstringi non possit?

Perstudiōsūs, penultima prod. adjectivum, Valde studiosus, valde diligens. [αὐθεντικός, πολυμέθητος, φιλόλογός. Gall. Fort studiorum. Ital. Molto studio. German. Gar geslassen. Hisp. Studio. Polon. Baro pilni. Vng. Igien zorgalmatos zoreb. Ang. Very studious.] Cicero 5. Tusc. Musicorum vero perstudiosum acceperimus, &c.

Perstuadēo, es, act. s. Non ab actu, sed ab effectu significationē habet: ut sit persuadeo; suadendo induco. [Πεπιτάω, οντάγω, αἰσχάτω. Gall. Persuader, faire croire. Ital. Persuadere dar ad intendere. Germ. Überreden oder bereden. Belg. Blijf maken. Hisp. Inducir con razones, atraher con efecto. Pol. Namowiscam. Vngar. El hitel. Ang. To persuade.] Autor ad Herennium libro 1: Si animos auditoris persuasus fuerit. Id est, si oratio adversariorum fidem fecerit auditoribus. Cæs. lib. 4. bell. Gall. Idoneum quandam hominem & callidum delegit Gallum, ex illis quos auxiliū causa secum habebat. Huic magnis præmiis, pollicitationibusque persuader ut ad hostes transeat, & quid fieri velit, edocet. Qui ubi ad eos venit, timore Romanorū proponit. Persuader (inquit) id est, suadendo inducit. q. Simili modo fit in exoro, quin significat orando impetro: & excogito, quod est cogitando inventio: quod exorando: id est, perficte orando, imperatur quod oratur: & excogitando: id est, perficte cogitando, invenitur quod queritur. Nec hujusmodi significations propriè sumuntur ex vi præpositionum, & verborum quae non progrediuntur nisi quantum significatio eorum protenditur, quae in persuadeo, est perficte iuadeo, exoro, perficte oro: sed ex effectu rei quae ex eis consequitur & perficitur. Verum non catenus ipsa à propria eorum significacione recedere dixerim, quum significare possint perfectam sua- sionem. Nam persuadeo, perfecte, sive maxime suadeo significare docet Terentius in Adr. quum ait: Ipsus mihi Davus qui intimus est eorum consilium, dixit, Et is mihi persuaderet, nuptias quantum queam ut maturem. Idem in Phorm. Sed ubi nam Getam invenire possum, ut rogem quod tempus conve niendi patris me capere persuadeat: id est, potissimum sua deat. Similiter Lactant. 6: Quid M. Tullius in suis Officialibus libris, nonne hoc idem persuaderet, non esse omnino largendum? id est, vehementer, toto que conatu suaderet. Quod est contra eos qui volunt persuadere tantum in effectu esse: suadere, in actu, ut est Sipontinus, qui ait: Suadere est hortari aliquem ad id quod intendimus: persuadere est suadendo aut dissuadendo aliquid hominem in opinionem nostram inducere. q. Quomodo mihi persuadeo, per parenthesis venustè usurpat Cicero pro Roscio Amer. Ego contra breviorem po stulationem affiro, & (quomodo mihi persuadeo) aliquanto equo rem. q. Venustè quoque dicitur, Ita tibi persuadeas, Ita persuasum est omnibus. Cicero ad Brutum libro 1: Quam obrem velim tibi ita persuadeas, me tum Recipublicæ causa, quæ mihi vita ipsa charior est, &c. Idem ad cundem: Ita persuasum omnibus, cum paucis incertibus perterritis metu fu gisse Antonium.

Perstūtūs, particip. & aliquando nomen ex participio, Credi tus. [Πεπιστώ, επιπονήση. Gall. Persuade'. Ital. Che tiene una cosa per certa. Ger. Überredet oder beredet. Hisp. Induzido con razones. Pol. Namowiscion. Vngar. El hitel. Ang. Persuaded.] Cic. in Tusc. Opinio mali, quo viso & persuaso, & gritudine insequit necessariò. Col. lib. 12. cap. 2: Villaria porrò persuasissimum ha-

beret debet, aut in totum, aut certè plurimum domi se morari oportere. Plin. Epist. 20. lib. 1: Persuasum habeo posse fieri ut sit astio bona, non sit bona oratio.

Perstūsō, onis, verbale, f. t. Opinio firma, quum planè nobis fidis facta est, rem ita esse. [πεπιστώ, πεπιστώ. Gall. Persuasion, ferme cœance. Ital. Ferma cretencia que si ha di qualche cosa. Ger. Veredung. Hisp. Induzimiento, firma opinion. Pol. Namowiscie. Vng. El hitel. Ang. Persuasion.] Plin. lib. 25. cap. 2: Durat tamen tradita persuasio in magna parte vulgi, veneficiis & herbis id cogi.

Perstūsō, us, adjectivum, Quod persuader, quodq; ad persuadendum pertinet. [Πεπιστώ, πεπιστώ. Gall. Qui fait à croire, ou qui sert à faire croire. Ital. Che vale à far credere qualche cosa. Ger. Das überredet. Hisp. Coja para así inducir. Pol. Namowiscia. Vng. El hitelie valo. Ang. That persuadeth.] Suet. in Domit. cap. 8: Recuperatores, ne le semper persuasoriis assertionibus accommodarent, identidem admonuit.

Perstūsō, oris, m. t. Qui persuaderet. [Πεπιστώ, πεπιστώ. Gall. Qui met en tête & persuade. Ital. Chi persuade. German. Ein Überredeter oder Bereder. Hisp. Hombre que algo alcanza con razones. Polon. Namowicja. Vngar. El hitel. Ang. A persuader.]

Perstūstrīx, stricis, f. t. [Πεπιστώ, πεπιστώ. Gall. Cello qui met en tête & persuade. Ital. Donna che persuade. German. Ein Überrederin. Hisp. La hembra que así alcanza algo. Polon. Namowiscia. Vngar. El hitelie azzony. Ang. She that persuadeth.] Plautus in Bacchid. Eccas tandem probri perlecebras, & persuasrices.

Perstūsō, bīlīs, le, om. t. Quod potest persuaderi. [πεπιστώ, πεπιστώ. Gall. Facile à faire à croire, ais à persuader. Ital. Facile da far credere. Ger. Das man einen leichtlich bereden kan. Hisp. Cosa facil à hacer creer. Pol. L'arredo namowiscia. Vng. El hitel. Ang. That may be persuaded.] Quintil. lib. 3. cap. 16: Rhetorice, est via inveniendi omnia in oratione persuasibilia.

Perstūsō, bīlītēr, adverbium, πεπιστώ, πεπιστώ. Quint. lib. 2. cap. 16: Qui finem ejus esse ait persuasibiliter dicere.

Persubtilis, le, penult. prod. om. t. Valde subtilis. [ἀργός, ἀργότερος. Gall. Fort subtil. Ital. Molto soitile. Ger. Gar subtil. Hisp. Muy subtil. Polon. Subtili. Vngar. Igien rekony, mely. Ang. Very subtil.] Cic. pro Plancio: Et quoniam tua fuit perlegans ac persubtilis oratio.

Persūlto, as, n. p. Passim & crebro saltus: proprieq; feratum est, aut pecudum, quae in pabuli ubertate identidem subsiliunt. [Τραχύκαλπος, τραχηλός. Gall. Saulter ou saulteler de ioye. Ital. Saltar per allegrezza. Ger. Durchgumpen oder springen. Hisp. Mucho saltar o resultar. Pol. Poskakuse. Vng. Székel vgorozom zökdezelék. Ang. To leap, and skip for ioye.] Lucr. lib. 1: Inde feræ pecudes persulant pabuli lætati est, saltant per leta pabula. q. Est item persultare, cum peculanti quadam insultatione locura agrimine peragrate. Liv. 4. bell. Maced. Quorum ubi arma, signaque; Lacetani cognovere, memores quam scepè in agro corrum impunè persultassent. Tacit. lib. 11: Simu] liberò exercitu campis persultante. Silius lib. 3: At non Sarmaticos attollens Fusana muros Tam levibus persultat equis.

Persūlo, is, ere, Sucendo absolvo. Αγγεπτώ. Vide in simplici s.v.o.

Pertædēo, des, du, Tædio vehementer afficio. [Πεπιστώ, κατα, πεπιστώ. Gall. Estre fort ennuie' & fâche'. Ital. Attediare. German. Ein grossen verdrüs entsfachen/verdrüssig werden. Hisp. Hauer pesar. Polon. Tesknies. Vngar. Szente el vnom. Ang. To beloth to do a thing.] Gellius libro 1. cap. 2: Has ille inanes cum efflat glorias, iamque omnes finem cuperent, verbisque ejus defatigati pertæduissent. Hujusmodi tamen locutiones rarae sunt: frequentius enim hoc verbo utimur impersonaliter, quemadmodum & ejus simplici tædet. Idem lib. 15. cap. 20: Simul duas uxores habuerat, quum id decreto ab Atheniensibus facto, jus esset, quartu matrimonii pertædebat. q. Pertæsum est. Cicero ad Quintum Fratrem lib. 1: Pertæsum est enim lenitatis, assentationis amicorum, non officiis; sed temporibus servientium: Virgilius 4. Aen. Si non pertæsum thalamī tedæq; fuisset. Ovid. 2. Amor. Eleg. 9. Quum bene pertæsum est, animique revanuit ardor.

Pertædēscit, similiter impersonale. Cato de Re rustica. cap. 15: Nolite multum dare ne pertædescat.

Pertæsus, a, um, Participium sine verbi origine, ut inquit Servius, & regit accusativum, quanquam potest esse à pertædeo. [Πεπιστώ, επιπονήση. Gall. Fort ennuie' & fâche'. Ital. Attediato, fastidito. German. Verdrüssig. Hisp. Enbastiado, temerario. Polon. Tesklowi. Vngar. El vno. Ang. That loatheth, weary of a thing.] Suetonius in Cæs. Et quasi pertæsus ignaviam suam, quod nihil rum à se memorabile actum esset. Virgilius libro 4. Aeneidos genitivo junxit: Si non pertæsum thalamī, tedæque fuisset.

Pertægo, is, pen. corr. act. t. Diligenter, & omni ex parte tego. [Πεπιστώ, επιπονήση. Gall. Couvrir tout. Ital. Coprire d'ogni parte.

parte. Germ. *Cyndeken / astenthaben wol verdeden.* Hisp. *Cobrir de todas partes.* Pol. *Nakriwan.* Vng. *Befederen.* Ang. *To cover all over.* Plaut. Rud. *Quin tu in paludem is, exagitasq; arundines, Qui pertegamus villam, dum sudum est?* Idem Trinum. *Bene-facta benefactis aliis pertegito, ne perpluant.*

Pertendō, is, act. t. *Ad finem tendo, valde tendo, extendeo.* [*Περτέντων*, *διατείνων*. Gall. *Etendre, mettre à fin,acheuer.* Ital. *Stendere, condurre à fine.* German. *Gan aufstreden.* Hispán. *Estender, guiar hasta el cabo.* Pol. *Rozpręgam.* Vng. *Vegig nyomat, ki nyuyom.* Angl. *To stretch out much.*] Cato de Rust. cap. 52: *In arboribus ubi radices capiant, calycem aut qualum pertendo: per fundum ramum, quem radicem capere voles, scarificato, trajicitoque. Sed hic Catonis locus corruptè citatur à Calepino. Non enim ibi pertendito legendum est, sed pertundito. q Aliquando ponitur recta tendere, vel institutam profectionem absolvere.* Liv. 5. ab Vrb. *Pars maxima, atque ipse Sergius Romam pertenderunt. q Aliquando est contendere.* Cicero pro Cornelio Balbo: *Cum sceleribus, quorum acerbissima diligentia est, pertendemus. q Aliquando est ad finem ducere id quod intendebamus, aut cooperamus. Tereh. in Heavt. Quid istuc video nō licere, ut cooperā, hoc pertendere.* Pertento, tas, act. p. *Est sententia in alicuius callidè expiscor, & quemadmodum Cicero loquitur, hominem degusto.* [*Περτέντων*, *διπέμπειν*. Gall. *Attoucher, souffrir, essayer & tenter, approuver.* Ital. *Tentare bene, assaggiare.* German. *Wol versuchen/erfahren.* Belg. *Proeven.* Hispán. *Muchò muy perfectamente tentar.* Polon. *Kuþe probuie.* Vng. *Meg probalom, belölle ki rexem.* Angl. *To assay and try.*] Terent. in Andr. *Sed ea gratia simulavi, vos ut pertentarem.* q Aliquando idem est quod permovco, sive titillo. Virgilus 5. Aeneid. *Lator tacitum pertentant gaudia peccus.* q Aliquando idem quod corripi, apprehendo. Virg. 3. Georg. *Nonne vides ut tota tremor pertet equorum Corpora?* Idem 1. Aeneid. *-suspensam blanda vicissim Gaudia pertentant mentem.* Idem 7. Aen. *Ac dum prima lues udo sublap-sa veneno pertentat sensus.*

Pertenuis, pertenue, om. t. *Valde tenue.* [*Περτέντων*, *κατά τον ισχός.* Gall. *Fort tendre, fort petit.* Ital. *Molto tenue.* German. *Gan düñ.* Hispán. *Muy delgado, à solís.* Pol. *Cieniachni.* Vn. *Igen vekov-uy.* Angl. *Very small.*] Plin.li. 16. cap. 43: *Secatur in laminas pertenues & ilex.* Cic. ad Terent.lib. 14: *Spes aut salutis pertenuis ostenditur.* Idem contra legē Agr. *Sic ut terra claustra locoru teneret, & duo maria maximè navigationi diversa penè con-jungeret, quum pertenui discrimine separarentur.*

Pertēbro, as, penult. corr. act.p. *Terebra peforo.* [*Περτέντων*. Gall. *Percer d' un tancere tout autre.* Ital. *Triuillare.* German. *Durchboeren.* Hispán. *Barrenar.* Polon. *Przybieranie.* Vngar. *Altal furom.* Angl. *To pearce with a wamble or any pearcing instru-ment.*] Cicero 1. de Divin. Annibalem Cælius scribit, quum columnam auream, quæ esset in fano lunonis Lucina, aufer-re vellet, dubitaretque utrum ea solidâ esset, an extrinsecus in-aurata, perterebravisse.

Pertēgo, is, act. t. *Diligenter tergo.* [*Περτέντων*, *κατέργων*. Gall. *Torcher diligemment, rendre fort net.* Ital. *Forbire con-diligenza.* German. *Durchwischen.* Hispán. *Mucho y diligente-mente alimpiar.* Polon. *Przyjieram.* Vng. *Meg töröm.* Angl. *To wipe diligenter and mak cleane.*] Lucretius libro 4: *Isque ira per nostras acies perlabitur omnis, Et quasi perterget pupillas, at-que ita transit. Et paulò pôst: Et nostros oculos perterget longior aura. Rursus eadem pagina: Pôst extraria lux oculos per-terget, & aer Alter, & illa foris, quæ verè transpiciuntur. Col. lib. 12. cap. 9: Sæpè suffundere jus debet, nec pati sitire salga-ma, sed extrinsecus munda spongia vase pertergere, & aqua fontana refrigerare.*

Pertēro; pen. cor. act. t. *Terendo communio.* [*Περτέντων*, *κατέργων*. Gall. *Fort pilier & broyer.* Ital. *Consumare fregando.* German. *Wol zerbrechen oder zerfeylen.* Hispán. *Mucho gaſtar por rfo.* Pol. *Zerieram.* Vngar. *El vonom, meg töröm.* Angl. *To wearg or break in pieces by rabbung.*] Plautus Menæch. *Tum compediti januam li-ma perterunt.* Colum.lib. 8. cap. 5: *Vel eadem pertitra, & cum aqua potui data.*

Pertērēo, es, Valde terreo. [*Περτέντων*, *hecheridh*, *βαθέλη*, *κατέργων*. Gall. *Fort espouvanter, faire grand' peur.* Ital. *Fare sp. simo, spauventare, far paura estremamente.* German. *Wbet erschrecken.* Hisp. *Mucho espantar.* Polon. *Przestraszam.* Vngar. *El extem, rettentem.* Angl. *To mak sore afarde.*] Terentius in Evnuch. *Pôst exhibo at-que hunc perterrebo sacrilegum.* Cæsar i. bell. Gall. *Quæ co-pia nostras perterrent, & munitione prohiberent.* Idem libro 7: *Vt sint reliqui documento, & magnitudine pœnae per-terrent alios.*

Pertērētūs, a, um. *participium, Valde territus.* [*Περτέντων*, *nichâth.* *κατέργων*, *καθαρίζεις, καθαρίζεις.* Gall. *Fort espouvanter.* Ital. *Molto espau-nato.* German. *Wbet erschreckt.* Hispán. *Muy espantado.* Pol. *Prze-straszony.* Vng. *Igen meg rettent.* Angl. *Greatlie afarde.*] Cic. pro Calio: *Au timebat ne tot unum valentes imbecillum, alacres*

perterritum superare non possent? Ovid. 12. Metam. Visa fugit Nympha, veluti perterrita fulvum Cerva lupum.

Pertērefaciō, acis, pen. cor. act. t. *Pertereo.* [*Περτέντων*, *hecheridh*, *βαθέλη*, *κατέργων*. Gall. *Fort espouvanter.* Ital. *Espauventare, far pastra.* German. *Wbet erschrecken/ta schrecken cybungen.* Hisp. *Espan-tar.* Pol. *Barzo straszje.* Vng. *El remitem, rettentem.* Angl. *To cause one to feare much.*] Teret. in And. *Nunc tuū est officiū, has bene us adsimiles nuptias, Perterefacias Davum. Biutus ad Cicdibr. 11: Sperate eos, te perterefacto, adolescentē impulsē, posse magna consequi præmia.*

Pertērētūs, crepūs, adjективum. *Quod terrorem crepat, & incutit.* [*Περτέντων*, *φραγμής.* Gall. *Qui rend ou fait un bruit ou son espouventable.* Ital. *Cosa che fa suono o strepito espauventeulo.* German. *Das mit rauschen oder brächen erschreckt.* Hispán. *Cosa que hace sonido de mucho espanto.* Polon. *Strach cziniac.* Vngar. *Resone-tes szörgezve, el temet sattanas.* Angl. *That maketh a fearfull sound or noise.*] Lucretius de tonitu: *Tum pertericrepo sonitu da-missa fragorem.* Cicero in Orat. *Imò vero ista sequamur, alpe-ritatemque fugiamus, Habeo istam ego pertericrepam: ex poëta quodam.*

Pertēxo, xis, Texendo absolvo. [*Δυφαῖν.* Gall. *Acheuer de-ti-stre, parfaire.* Ital. *Forrir di tessere.* German. *Aufwâben/abwâben item, aufmachen.* Hisp. *Texer hasta el cabo.* Pol. *Dokiwam.* Vng. *Vegro szûdm, el regrem.* Angl. *To weave ons to the end.*] Item perago, perficio, trânslatione sumpta è textoribus, qui primò telam ori-duntur, & orfara deinde texunt. Cic.lib. 2. de Orat. Et pertex modo Antoni quod exorsus es. Idē ad Att. lib. 1: *Totum hunc locum quem ego variè mels orationibus, quarum tu Aristar-chus es, soleo pingere de flamma, de ferro (nosti illas λακύδες) valde graviter pertexit.*

Pertīcā, cæ, penult. corr. Baculus oblongus. [*Διώνιος*, *κατάρχης.* Gall. *Perche, vu long baston.* Ital. *Pertica.* German. *Ein stutzen oder steng.* Hispán. *Pertiga, à el varal.* Polon. *Zerka d' uga.* Vngar. *Rud, pojma.* Angl. *A long staff or perch to meas ground with.*] Varro 3. de Rustic.cap. 5: *Prætereæ & perticas inclinatas ad parietem.* Plinius libro 15. cap. 3: *Qui medium temperamentum in hoc servant, perticis decutiunt.* Ovidius de Nuce: *Pertica dat plenis immittia vulnera ramis.* Plinius libro 8. Epistol. Ex his etiam quos non una (ut dicitur) pertica, sed distinctè, gradatimque tractavi: id est, quos non una ulna mensus sum, inquit Budæus: Erasmus vero una pertica, ait: id est, eadem opera. Pertica à portando dicta, quasi portica. Ex libello variorum autorum de limitibus.

Pertīcālīs, le, om. t. [*κατάρχης, οντομέτρης, επιμέτρης.* Gal. Apparte-nant à perche. Ital. Pertinente à pertica. Ger. Stangenmâßig/tang wie ein mäßtrum. Hisp. Pertenciente à pertiga. Pol. Zerdzieli. Vng. Rudhor, valo. Angl. Pertaining to a long staff or perch.] Colum.lib. 4. cap. 31: *Perticalis ferè salix eundem agrum quem viminalis desiderat.* Id est, ex qua si fiunt perticæ. Plin.lib. 17. cap. 20: *Perti-calis & virga, & talea seritur fossura eadem.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg. *Geer vreesen.* Hisp. *Mucho temer.* Polon. *Bargo sie boie.* Vng. *Ei selek, meg felelem.* Angl. *To feare greatlie.*] Non enim habet significacionem passivam innatam. Plautus in Cercul. Spectacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicero 5. Verr. Siculi Siculos non tam pertimescabant. Ovid. Epist. 9: *Disceris & dominæ pertimuisse minas.* Idem 1. de Arte: *Creditur anno-sum pertimuisse senem.* Cicero Lentulo: *Fama inconstantia pertimescenda.* q lungitut aliquando ablative cum præposi-tione de, Cicero 7. Verr. *De suis periculis, fortunisque omni-bus pertimelunt.*

Pertīmēscō, is, n.t. Extimesco, valde timeo. [*Περτέντων*, *χαράδη,* *εξεδέδω.* Gall. *Craindre fort.* Ital. *Temere multo.* Ger. Geh: fürch-ten/vbel entsezen. Belg.

esse conatos quæ ad posteritatis memoriam pertineret: Non
nunquam etiam in hac significatione admittit præpositionē
per. Cic. i. de Nat. deor. Ratio quædam pertinens, per omnem
serum naturā. Ibidem lib. 1: Ex quo intelligi debet eam caloris
naturam vim habere in se vitalem, per omnem mundum per-
tinenter. q Accipitur præterea frequentiū pertinere, pro-
attinere, & dominio cuiuspiā subjectū esse, κατέχειν, ἐπικρατεῖν.
Pompo. l. Verbum. ff de Verb. signific. Verbum illud pertinet
latissime patet. Nam & iis rebus petendis aptum est quæ do-
mini nostri sint, & eis quas aliquo jure possidemus, quanvis
non sint nostri dominii. Pertinere ad nos etiam ea dicimus
quæ in nulla eorum causa sunt, sed esse possunt. Hæc ille. In
qua significatione perpetuò habet accusativum cum præpo-
niuione ad, nūquā autem dativum. Neque enim cum impe-
nit vulgo dixeris, Pertinet mihi hæc domus, sed ad me. q Pertinere
ad me: hoc est, officii mei est, vel partium mearū, vel meæ
curationis. Cic. de Amic. Sed eadem bonitas etiam ad multi-
tudinem pertinet. Plaut. Truc. Magis pol hæc malitia pertinet
ad viros quam ad mulieres. Hoc est, magis cadit in viros. q In-
terdum etiam idem quod refert sive interest mea. Mart. lib. 8:
Vxor moæcha tua est, hoc ad te pertinet Olle. q Pertinet ad
rem huc est, non alienū est à re. Cic. ad Brutum lib. 13: Bonus
planè vir, & cū virtutibus, tusa ea fortuna (si quid hoc ad rem
pertinet) ornatus. q Oratio vel sententia cō pertinet: hoc est,
cō tredit vel dirigitur. Cic. pro Corn. Balbo: Nec verò hæc ora-
tio mea pertinet ad infirmandum fœdus Gaditanorum.

nomia pertinet ad intransiguum rebus Gaidanorum.
Pertinax, pen. corr. acis, o. c. Obstinatus, qui scilicet in re aliqua quam semel animo concepit suscepitq; agendum, nimis fuisse persistit. [**כָּל** **וְ** **הַז** **פָּנִים** **אֵלֶּה**]. Gall. Obstiné, obstinare, ferme, constans. Ital. Pertinace, obstinato. Ger. Hassstötig, unersperrig / der sich gar in ein ding ersezt hat/vund sich nicht weichen lässt. Hisp. Constance, porfiado en mal obstinado. Pol. Osiąpli, krambni, Vponsi. Vng. Meg alrakodot. An. Obstinac, willfull, or stubborn, forward.] Cic. 1. de Finib. Certè pertinax non ero: tibi que, si mihi probabis ea quæ dicas, libenter assentiar. q Pertinax itaque à per, & teneo dici videtur: ut is Pertinax dicatur qui suæ sententia nimis est tenax. Varr. lib. 4. de Ling. lat. à pertendendo dictum putat. Nam is qui pertendit in re aliqua in qua pertendere non debet, dicitur pertinax: qui verò persistat in eo in quo manere oporteat, perseverans dicitur. q Accipitur tamea nonnunquam pertinax in bonam partem, pro perseverante. Valerius Maximus lib. 1: Non mirum igitur si pro eo imperio augendo, custodiendoq;, pertinax eorum indulgentia deorū semper excubuit, quod tam scrupulosa cura, parvula quoque momenta religionis examinari videntur. Seneca lib. 7. de benefic. Vincit malos pertinax bonitas. Liv. 5. belli Punic. Vicit tamen omnia pertinax virtus. q Pertinax certamen, durum, & difficile. q Pertinax fama, constans, & firma. Sic Pertinax odiū, pertinax pietas. q Pertinacior in differendo vel disputando, dixit Cic. de Finib. q Pertinacem Plautus suo more dixit pro valde tenaci: hic est, avaro, & rei suæ servadæ plus satis attentione. Ita enim habet in Captivis: Quid tu als? tenaxne pater ejus est? Imò ædepol pertinax.

Pertinacia, *z.*, *f. p.* *Obstinatio*, *pervicacia*. [*ἰχθυογνωμούσις*.
Gall. *Obstinatione*. Ital. *Pertinacia*, *ostinazione*. German. *Bertha-
ring*/*haßstarrigkeit*/*tob*/*widerstrengigkeit*. Hispan. *Perseverancia*.
Polon. *Vpor.* *Vng.* *Meg* *altakod*. *v.* Ang. *Wifullness in opinion*,
firmardnesse.] Varrô à pertendendo dictam, & in malis rebus
locum habere ostendit. lib. 4. de Ling. lat. Cùm, *inquit*, in quo
non debet pertendi pertenditur, pertinacia est: cùm in eo in-
quo oportet manere quis perstat, perseverantia est. Ex quo in-
telligitur fallsum esse quod antea hic legebatur, in bonâ quoq;
partem sumi. Nam exempla quæ posita erant omnino diver-
sum ostendebant etiam. Videtur autem à pertinendo potius
quam à pertendendo deductum esse, id quod adolescens do-
ctiss. ansotavit, quam notationē Plautus confirmat in Capti-
vis: Quid ait? tenaxne ejus pater? P. H. Imò pertinax.

Pertinaciter, adverbium, Obstinate. [avulsius, impurus, impetuosus. Gall. Obstinentem, perseueramentum. Ital. Pertinacemente, obstinamente. German. Wehstetlich / widerspenstiglich. Hispan. Perfidamente. Polon. Oszapie, sprornie. Vngar. Meg alkakodni, alkatasfon. Ang. Obstinati, willfully forwardie.] Plin. Epistol. 109.lib. 3: Ne desiderio Senatoris, non jam quasi de nundinis, sed quasi de gratia, fama, dignitate certantis, tam pertinaciter, præteritum in Senatu repugnaret.

Pertingo, is, pertigi, pen, cor, pertactum, pertingere, Extendor, pervenio. [**πέττειν** mach. dénes, dénus perat, dériruperay. Gall. Toucher atteindre jusques en quelque lieu. Ital. Stendersi fin à qualche cosa. Ger. **Gieb** erstrecken/vind erreiches. Hisp. Alcanzar perfectamente. Pol. Dosiegać, dosiąsnieć. Vngar. El erek. Ang. To come ento and touch.] Plin.lib.11. cap.37: Venam ab oculis pertingere ad cerebrum peritissimi autores tradunt. Cicer. de Nat. deor. Ex quo intelligi debet eam caloris naturam vim habere in se vi- talen, per omnem mundum pertingentem.

Pértolero, as. Usque ad finem tolero, perfero. [פְּרִתָּה וְתַּרְמֵלָה]. Gall. Endurer iusques à la fin. Ital. Tolerare fino al fine. Ger. Erdurden vovo erleden. Hispan. Suffrir hasta el cabo. Polon. Znosić sam, wiec pierwam. Ungar. Mind regiz el zenedem. Ang. To endure, and suffer unto the end. J Plaut. Amph. Fata isthac me premunt, persolerarem viam tantam, cladesq; Exantlate im patibiles. Pértorquēo, es, act. s. Torqueo. [פְּרִקְעֵה hishshēb, nərəmənəh].

Gall. Fort tormentor. **Ital.** Torcere fieramente. **Ger.** Bastetrammen. **Hispan.** Mucho asombrar. **Pol.** Kreuz. **Vng.** Gieberdm. **Ang.** To tormentor forelie.] **Lucret.lib. 2:** At contra tetra absinthi natura, feriq; Centauri foedo pertorquent ora sapore.

Pertracto, as, act. p. Manib. frequētūs tracto, & tango. [לְשָׁמַחַת
misch, schéch, ἀγαπάω, Gall. Toucher & manier souuent. Ital. Ma-
neggare spesso. German. Oft handeln / viel mit vmb gehn. Hispan.
Tratar mucho. Polon. Wrekach mampiastne, obracjam. Vngar.
Forgetom, tapogatom. **A**ng. To touche and handle often.] Cicero in
Parad. Barbatulos mullulos receptantem de piscina & pertra-
ctantem. Plin. lib. 25. cap. 6: Centaurea curatus dicitur Chiron,
quum Herculis excepti hospitio pertractanti arma sagitta ex-
cidisset in pedem. **q** Pertractare per translationem, apud se re-
putare, & diligenter considerare. Cicer. 2. de Finib. Tute intro-
spice in mentem tuam ipse, eamque omni cogitatione pertra-
ctans percontare ipse te. **q** Pertractare, differere, disputare de
re aliqua. Cicer. 4. Tus. Qua oratione prætermissa minimè ne-
cessaria, ea quæ rem continent, pertractemus.

Pentractatio, onis, f. t. Frequens revolutio. [*Agitatores*. Gall. Touchement, maniement. Ital. Toccamento, maneggiamento. Gerin. Embfige handlung. Hispan. Obra de mucho tratar. Polon. *Vitarene piastowanie, obracjanie noſjenie*. Vn. Forgas. Ang. Ofien touching and handling.] Cic. 1. de Orat. In Grammaticis Poëtarum per tractatio, historiarum cognitio, verborum interpretatio, pronuntiandi quidam modus.

Perráho, is, pen. cor. act. t. Ad destinatum finē traho. [גַּלְעֵד
maschdch. i. p. a. w. Gall. Tiro a force la in on rent. Ital. Str. scinare.
Ger. Etwanhin ziehen. Hisp. Arrastrar. Pol. Przyciągam. Vng. El
vongem. Ang. To drawe by force, to trayle by the ground.] Liv. lib. 21:
Ex exemplo resolutis quibus leviter annexa etat vinculis, ab
actuaris aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur. Idem
lib. 25: Et Carthaginem acies de industria pedem rese-
bat, ut ad terga collis ab equite suo infessi hoc scm incautum
pertraheret. q. Pertrahere vitam, prolongare. Plin. lib. 28. cap.
1: Vitam quidem non adeò extendendam censemus, ut quo-
quomodo pertrahenda sit.

Pértrānsēo, is, Trāsco, vel planē trāsco. [גְּבָרָה habár. גְּבָרָה, Gall. Paffer oultre. Ital. Trapassare. Ger Durchgeln. Hisp. Trasfasar. Pol. Przechodzię. Vn. Alial megiek. An. To paffe ouer, or beyonde.] Plin.lib.37.cap.5: Nebecula chim albicantis est vitium, quum viridis non pertansit aspectus, sed aut intus occurrit, aut excipit in fine ysum candor.

perfringit. Vnde canuntur.
Petranslucidus, a. win. pen. cor. Quod valde transfluet. [περιναθείσης] Gall. Fort clair & reluissant, en sorte qu' on voye à travers. Ital. Molto trasparente. Ger. Überaus durchsichtig. Hisp. Transfluyente. Pol. Pręzeprzylis. Vng. Igen világosagosi. Ång. That shyneth through.] Plin.lib.13. cap.12: Aliás indecoro vitiū pertranslucida; Pētribuo, is, ere, act.t. Tribuo, vel dō. [Τρίβω nathán. didimus. G. Donner. Ital. Dare. Ger. Geben. Hisp. Dar. Pol. Daie. Vn. Adok, tmlaydonstok. An. Τρέψει.] Plin.Epi.307: Apud me & milites & pagni, à quibus iustitia ejus & humanitas penitus inspecta est, certatim ei, qua privatim, qua publicè testimonū pētribuerūt. Pertristis, ste, om. t. Valde tristis. [πολυωδίστη, πάνω λυπητός] Gall. Fort triste. Ital. Molto tristò, malenconico. Ger. Gar traurig. Hisp. Muy triste. Pol. Barzo smemtu. Vng. Igen zomoru. An. Very sadde or sorrowfull.] Cicero pro Cælio: Et qui in reliqua vita tristis esset, & in hac suavitate humanitatis, qua propè jam delectantur homines, versari perjucundè soleret, fuit in hac causa pertristis quidam patruus, Censor, magister. Idem 2.de Divin. Sapere etiam pertritte canit de pectore carmen.

Pértumultuōsūs, a, um. Tumultum magnum excitans.
 Pértumulūosē, adverb. Maximo cum tumultu. [πάντα θρούγγων
 δός. Gall. Fort tumultueusement, avec grand tumulte & bruit. Ital.
 Molto tumultuosamente, con grande strepito. Germ. Gar vngestümlich.
 Hispan. Con muchos bolliscos. Pol. Zwielkim gąmiejskim. Vng.
 Nagy tisztapataival. Ang. With great spore.] Cicer. ad Catoneam
 lib. 15: Interim quium exercitu lustrato iter in Ciliciam facere
 cœpissent, Calend. Septemb. legati à rege Comageno ad me
 missi, pertumultuōsē, neque tamen non verē, Parthos in Sy-
 riā transisse guntiveruntur.

Pértundo, is, act.t. [A]ngl. *w.* Gall. *Fortfrapper*, en sorte qu' on rompt & fraisse, coigner, pilier. Ital. *Romperc, forare*. Ger. *Berstossen, herschlagen, durchbohren*. Hisp. *Macho tundir*. Polon. *Prębytam, prętrągam*. Vngar. *Aital likaztom*. Ang. To beat with hammers, to thump or knock. } Colum.lib.6.cap.5: Si forè surculum calcarerit, aut acuta testa, vel lapide ungulam pertuderit. Cato cap. 133: *Calicem pertusum sumito tibi*. Lucret.lib.4: Nōnne vides

etiam guttas in saxa cadentes Humoris, longo in spatio pertundere saxa?

Pertusus, a, um, participium, perforatus. [גַּתְעָהָקָעַבְּ יְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Perce'. Ital. Forato pertrugato. German. Durchbohrt. Hisp. Horadado. Pol. Przebity, przebierzani. Vngar. Léka, fenekelet. Ang. Pierced through.] Cato cap. 157: In vas pertusum congeta omnia. Plautus Neud. In pertusum ingentius dicta adolum, operam ludimus.

Perturbo, as, act. p. Valde turbo, confundo, commoveo. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Troubler, perturber. Ital. Perturba-re, disurbare. German. Betrüben, verwirren. Hisp. Mucho tur-bar o enturbiar. Polon. Misja, kaha cunie. Vng. Eszett vexem, bue zavarom. Ang. To vexe or trouble.] Terent. in Andri. Nihil est preci loci reliquit, jam perturbavi omnia. Cicero 5. Ver. Hæc te vox non pertulit? non perturbavit? Idem 3. Offic. Regulus verò non debuit conditiones pæctiohesque bellicas & hostiles perturbare perjurio.

Perturbatus, a, um, Percusus, confusus. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Trouble', perturbe'. Ital. Perturbato, confuso. Ger. Beträubt / verwirret. Hisp. Perturbado. Pol. Zamieszani, zmęczeni. Vng. Fel habordot, eze vezet. Ang. Troubled.] Cicero contra Rullum: Civitas perturbata seditionibus. Idem 3. de Orat. Nō discerptis sententiis, non præposterioris temporibus, non co-fusis personis, non perturbato ordine. Migrat & in nomen, unde & comparationem admittit. Cic. ad Att. lib. 6: Sed enim ex proprio si perturbator est tibi assignato. Idem lib. 3: Nunquā vidi hominem perturbatiorem meum.

Perturbatissimus, Superlativum. [Vng. Igón fel habordot.] Seneca Quæst. Nat. lib. 7. cap. 10: Violentissimum & perturba-tissimum tempestatis genus.

Perturbatè, adverbium, Confusè, inordinatè. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Avec trouble. Ital. Confusamente, disordinatamente. German. Verwirrtch / ohn ordnung / durcheinander. Hisp. Turbadamente. Polon. Zamieszanie, bez rzedu. Vngar. Rednelköl. Ang. With trouble.] Cic. 1. de Invent. Hic considerandum erit nequid perturbatè, nequid conetur è dicatur.

Perturbatòr, oris, m. t. Qui perturbat. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Qui trouble tout, brouillon. Ital. Chi perturba ogni cosa. German. Ein betrüber / oder verwirrer. Hisp. Enturmador. Polon. Bartogł'ow. Vngar. Meg haborito, ex vezet. Ang. He that troubleth.]

Perturbatòr, cis, s. t. Qui perturbat. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Celle qui trouble. Ital. Donna che confurba. German. Eine betrübende. Hisp. Hembra che enturba. Polon. Ta-kora miejza rozwirkciny. Vngar. Ex regiszal habbito azzo. Ang. She that troubleth.] Cicero 1. de Legib. Perturbatricem auton harum omnium Academiam hanc ab Arcesila & Carneade recentem exoremus ut fileat.

Perturbatio,onis,f.t. Tumultatio, cōfusio, cōmotio. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Trouble, perturbation. Ital. Perturba-tione, tumulto. Ger. Betrübung / verwirrung. Hisp. Obra de per-tubar. Pol. Zamieszanie, rogruch. Vngar. Fel haboritas, bue zavaras. Angl. A trouble, a troublous affliction of the mynde.] Cic. 6. Philip. Quid est enim tumultus, nisi perturbatio tanta ut major timor oriatur? Idem 2. de Orat. Illud genus orationis non cognitionem judicis, sed perturbationem requirit. Idem in paradoxis: Quicquid peccatur, perturbatione peccatur rationis atq; ordinis. q Perturbationes animi sunt motus & animi cō-citationes rationi non obtemperantes, que à Græcis μάνη appellantur. Cic. 4. Tusc. Est igitur Zenonis hæc definitio, ut perturbatio sit (quod μάνη illi dicit) aversa à recta ratione cōtra natūram animi commoti. Idem 2. de Finib. Perturbationes genere sunt quatuor: partibus plutes, egritudo, formido, libido, lætitia. Idem 4. Tusc. Partes autem perturbationum volunt ex duobus opinatis bonis nasci, & ex duobus opinatis malis nasci esse quatuor. Ex bonis, libidinem & lætitiam: ut sit lætitia presentium bonorum, libido futurorum. Ex malis metu & agri-tudinem nasci: metum de futuriis, & agitudinem de pre-sentibus. Quoniam etiam venientia metuuntur: eadem efficiunt & agitudinem instauria. Lætitia autem & libido in bono-sum opinione ve-suntur: quum libido ad id quod videtur bonum, ille & inflammat rapatur: lætitia, ut adepta jam ali-iquid concupitum, efficiatur & gestiat. Natura enim omnes quæ bona videntur, sequuntur, fugiuntque contraria.

Perturpis, pe, om. t. Valde turpis. [גַּתְעָהָקָעַבְּ אֲגֶרְמִינְס. Gal. Fort laud & villain. Ital. Molto brutto. Ger. Garischandlich / unfräsig gar hässlich. Hisp. Feo, deshonorio. Pol. Barjo / szem. Vng. Igén rote, vörös. Ang. Very fitzbie or unhonest.] Cicero pro Cælio: Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe, aut perfligio sum esse videatur.

Pervado, is, Perrumpo, vi aditum & viam facio. [נַּעֲבָדָה. Gall. Aller & passer outre, surpasser. Ital. Trapassare. Germ. Durchgehn. Hisp. Ir por algun lugar. Pol. Przechodzi. Vngar. Visszatok. Ang. To go over all or unto, to passethrough or by.] Tacitus

lib. 2: Nisu tamen corporis & impetu equi pervasit. Liv. 7. ab Vrb. Inter trepidationem tumultumq; Samnitum præsidium Romanorum obviis custodibus cæsis ad castra Consul is per-vastit. Idem 5. ab Vrb. Quibus quum amplissimis verbis gratia ad Senatu auctæ essent, famaque ea forum atq; urbem perve-sisset, subiit ad curiam concursus fit plebis.

Pervago, as, & Pervagor, penult. corr. aris, Per aliquem lo-cum vagor, peragro. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Vaguer, aller & courir ça & là. Ital. Andar vagando qua & là. Ger. Durchschweifen / herum schweissen. Hisp. Andar vagamundo. Pol. Przechodzi, przebiegarn. Vngar. El budosam, el iaron. Ang. To wan-der about..] Livius 3. ad Herennium: Sed illud facere oportebit, ut identidem primos quoque locos, imaginum in novah-darum causa, celeriter animo pervagemur. Liv. lib. 1. ab Vibes Nunc errabundi domos suas ultimum illas visuri pervagan-tur. Cic. 1. de Leg. Molestia, lætitia, cupiditates, timotes, limi-liter omnium mentes pervagantur.

Pervagatus, particip. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Qui a couru par tout, qui est diuulgé & cognu par tous. Ital. Chi è sto vagabondo, diuulgato per tutto. Ger. Durchschweifet / durchschwärget durchjogen. Hisp. Vagamundo, diuulgado. Pol. Przebiegani. Vng. El budofott, el iari. Ang. That hast wandred and is known throug-h all.] Liv. lib. 38: Inter mitissimum genus hominum ferox natio pervagata bello propè obrem terrarum sedem cepit. q Est & pervagatus, non enim ex particípio, idem ferè significans quod diuulgatus. Cicero pro Plancio: Vulgaris & pervagata declama-tio. Idem 3. de Orat. Commune & pervagatum vitium. Hinc Pervagatio, & pervagatissimus. Cic. 2. de Invent. Pars autem est pervagatio, & aut in omnes ejusdem generis, aut in plerasque causas accommodata. Idem in Orat. Me autem pervagatissimus ille versus qui verat: Arctem pudere proloqui quā factites, dissimilare non sinit quid deleter, &c.

Pervagus, a, um, pen. cor. Valde vagus, qui multum vagatur, iā-constans. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Qui court ça & là & n'a point d'ar-rêt, vagabond. Ital. Chi corre qua la senza fermarsi. German. Durch-schweifig und unbeständig. Hisp. Vagamundo. Pol. Tul'ac. Vng. Budoso, alaspelare, vanderlo. Ang. That wandred, strayeth or goeth far abroad.] Ovid. 2. de Arte amandi:

Magna paro quas possit amor remanere per artes

Dicere, tam valto pervagus orbe puer.

Pervalidus, a, um, penult. corr. Admodum validus. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. Fort vaillant & puissant. Ital. Molto valido. German. Vast stard. Hisp. Moy valiente, rezo y sano. Polon. Barjo noogni. Vngar. Igén valtagr erős. Ang. Very valiant ad strong.] Livius lib. 40: Donec ad pervalidam aliam urbem (Certimam appellant Celitberi) pervenit.

Pervarius, a, um, Valde varius. A quo pervariè, adverbium. [גַּבְּהַתְּבָרְאֵסְמִינְגְּרָאֵס. Gall. En diuerses sortes. Ital. In diuersæ maniere. Ger. Gar in vielerley gefaist. Hisp. En muchas maneras. Pol. Odmiensia. Vn. Igén tarka, kwołomb kwołombiñw.] Cic. 2. de Orat. Reliquæ pervariè, & jucundè narrantur.

Pervasto, as, act. p. Profrus vasto. [תַּלְוְהַדְּבָדְדָה. Gall. Piller & déstruire du tout. Ital. Guastare & dare il guasto al tutto. German. Gar verwüstet. Hisp. Gastrar de todo punto. Pol. Pustosie. Vng. El pusztom. Ang. To destroy veerlie.] Liv. ab Vrb. Ad pervaftados fines, nequid ad nova consilia relinquerens virium, duxere. Tacit. lib. 15: Interea conferendis pecuniis, per-vastata Italia, provinciae everse.

Pervēho, is, penult. corr. act. t. Vsque in cōstitutum locum porto. [נַּעֲבָדָה. Gall. Porter ou mener par charroy inques en quelque lieu. Ital. Portare, condurre ad in luco. German. Gar hin führen. Hisp. Mucho llenar à questa. Pol. Przejwoje. Vngar. El visszatok. Ang. To carrie to any place.] Plin. lib. 35. cap. 6: Sed inde non pervehuntur ad nos. Liv. 5. ab Vrb. Virgines sacraque in plaustrum imposuit, & Cære, quod iesi sacerdotibus erat, pervexit. Cic. 2. Offic. Nam & quum prospero flatu eius utimur, ad exitus pervehimur optatos: & quam reflavit affligimur. De fortuna.

Pervello, lis, Vellico, mortore, tristitia, angore animi afflig & torqueo. [דְּמָרָת. Gall. Arracher, esguillonne en poindre. Ital. Cavare, molizzare alcuno. Germ. Zupfen / rupfen / rupfen / plagen Belg. Ropen. Hisp. Arrancar, enzar. Pol. Wys-racać skube. Vng. Tiszefem, zöström. Ang. To pluck or pull.] Cic. 3. Tusc. Quid meres? cur succumbis, cedisq; fortuna: quæ pervellere te fortan potuerit & pungere, non potuit certe vites frangere. Horat. 1. Serm. Satyr. 8: Kapula, lactucæ, radices, qualia lassum Pervellunt stomachum.

Pervenio, is, ire, Ad finem venio. [נַּעֲבָדָה. Gall. Paruenir, venir inques au lieu. Ital. Peruenire. Ger. Darkomien hinekommen. Hisp. Acabar de venir. Pol. Przechodzi. Vng. El erek, erkezem. Ang. To come, to some place.] Plin. Epist. 254: Perveni ad fontem purissimum. Terent. Evnuch Ita est, sed siue me perve-nire quod volo. Quasi dicat, sine me dicere qd maximè cupio. Quint. li. 1. c. 3: Illud ingeniorū velut præcox genus nō temer-unquam

unquam pervenit ad frugem. Cic. pro Sest. Vix sero, & tard ad manus pervenitur. Idem ad Att. lib. 8: Ed autem ad te scripsi, ut simbi foris reddita esset, mihi curares referendam, ne in illius manus perveniret. Virgil. 4. Georg. Postquam est in thalami pendencia pumice testa Perventum. Idem 2. Aen. Ast ubi jam patet perventum ad limina sedis.

Pervenit, pen. prod. pervenari, pervenari, Diligenter venor, studiosè investigo & inquiero. [*κατέχειν, αναζητεῖν.* Gall. Chasser aux bestes sauvages, ou chercher diligemment. Ital. Cacciare le fure, cercare con diligenza. Ger. Durchjagen. Hisp. Montear à cacar, à bascar diligemente. Pol. Lowen siebartie. Vngar. Szorgalmatosan vadok. An. To hunt and se arché diligenter.] Plaut. Merc. Defessus sum urbem totam perveniar.

Perverto, is, ere, act. t. [*τρύπη* hikkeisch *τρύψις* hikkil *τρύψις* hirvah *τρύπη* silph. *ἀγριόφων, παρεπίθετος, παρεπίθετος.* Gall. Tourner au rebours, renverser, ruer ses renverser ce qui est dessus de sois. Ital. Risegiare, voltearsi sopra. Germ. Verkehren. Belg. Omteren. Hisp. Pernvertir, subvertir, bolso en mala parte. Polon. Wibracem. Vng. Fel faragom, rinya fordítom. Ang. Turne upside down.] Plaut. in Aulul. ac coenit senex. Aulas pervertunt, ignem restringunt aqua. Modo depravare, *παρεπίθετος.* Cicero Divin. in Verr. Nunquam ille me opprimet consilio, nunquam ullo artificio perversus, nunquam ingenio me suo labefactare, atque infirmare coabitur.

Perversus, a. um, Pravus, præposterus. [*τρύπη* mehukkal *τρύψις* hikkeisch *ἀγριόφων*. Gal. Tourné au rebours, pervers. Ital. Peruerso, adulatio. German. Verkehrt. Hispan. Cosa al revés de lo bueno. Polon. Złotówka, wiwrotki. Vngar. Vija forduló, gonoz. Ang. Turned upside down, enfull, naughtie.] Plaut. in Trucul. Illic & hic perversus est. Cic. pro Cluent. Itaque ut erat semper præposterus, atque perversus, initium facit à Bulbo. Brutus ad Cic. lib. 11. Gratiorem me esse in te posse, quām isti perversi sunt in me, exploratum habes. q Perversus dies à Plauto in Menach. dicitur ineptus, incommode, intempestivus.

Perversus, adverbium, Nequiter. [*ἀγριόφων, παρεπίθετος.* Gall. Au rebours de bon, malicieusement, perniciously, mauvaisement. Ital. Perversamente, alla risposta. German. Verkehrt weiß / idg. Hispan. Conspersamente al revés del bueno. Polon. Wiwrotinie, Złotówkie. Vngar. Vija fordulna, gonoz. Ang. Arfuerse, backwardlie, naughtie.] Plaut. in Amph. Qui perversè adeò pervertit familiæ meæ mentem.

Perversus, atis, f.t. Pravitas, nequitia. [*τρύπη* hikkeisch *τρύψις* hevón. *ἀγριόφων.* Gall. Mauaisstie de nature. Ital. Peruersità. Ger. Dachtheit oder verkehrung Hispan. Peruersidad. Pol. Wiwrotosz, Złotów. Vngar. Vija forduló, gonoz. Ang. Shrewdness, artful, or impudent backward doing.] Cicero 2. Tufcul. In summa opinionum perversitate versamus. Idem in Orat. Quæ est autem in hominibus ranta perversitas?

Pervestigo, penult. prod. act. p. Diligenter vestigo, quæro, & querendo invenio. [*τρύπη* chippé. *αναζητεῖν.* Gall. Chercher tant qu'en trouue. Ital. Insegnare, trovare cercando. Germ. Erspüren, küssig nachsuchen und finden. Belg. Binden. Hispan. Mucho buscas por el rastro y allá. Polon. Słiaduie, Wynaiduie. Vngar. Igen meg Keresem, fel fi: etd Ang. To search and find.] Tractum à vigilis ferarum, quibus tanquam signis, indicisque ad ferarum lustra venatores pervenient. Cicero libro 2. de Orat. Nostre regiones intra quas venias, & perversiges quod queras. Idem 6. Ver. Canes venaticos dices, ita odorabantur omnia, & perversigabant.

Pervestigatio, onis, f.t. *αναζητεῖν, αναζητῶντος.* Cic. 1. de Orat. Sed omnia quæcunq; essent, vel scientiae pervaestigatione, vel disseundi ratione comprehendenter.

Pervetus, pen. cor. hujus perveteris, om. t. Valde vetus. [*παλαιός, παλαιός παλαιός.* Gall. Fort vici & ancien. Ital. Molto vecchio. Ger. Old att. Hisp. Muy viejo. Pol. Barzo stari. Vng. Óligen regi. Ang. Very old and ancient.] Cicer. ad Quint. Frat. lib. 3: Reddita etiam mihi est pervetus epistola, sed sero allata.

Pervetus, a. um, Pervetus. Plin. lib. 20. cap. 9: Ad coxendicum dolores cum adipe perverso. Cic. de Orat. Ut translatis utar frequentiter, interdumq; factis: raro autem perversus.

Pervicax, cis, penultima corr. om. t. Durus, contentiosus, nulli cedens, perseverans cum quadam vi. [*τρύπη* τρύψις panim. *παρεπίθετος, εστενής.* Gall. Opiniastre, testin, obstine. Ital. Duro, obstinato. German. Hartnedig, hartnärig, hartbeissig, tybig, der schrecklich auf sein Kopf bleibt. Belg. Hart/hartnedig/ hartsterich. Hispan. Vencedor, mucho porfiado. Polon. Vporni, Nieprzebunti. Vngar. Versenes. Ang. Obstinat, stubborn, froward, wilfull in opinion.] Terent. in Hecy. Adeón pervicaci esse animo, ut puerum præoptantes perire?

Pervicacia, f.p. Durities, obstinatio. [*παρεπίθετος.* Gall. Obstina-
tion, opiniastrete'. Ital. Obstinatione, perseveranza. Ger. Hartnedig-
keit/tob/ eigensinnigkeit/ hartnärigkeit. Belg. Hartnedigkeit. Hisp.
Presa, perseverancia. Pol. Vpor, razdzenie. Vng. Vereinigseg, kemen-
seg, meg alkodás. Ang. Frowardness, stubbornesse, wilfulness.]

Plin. lib. 17. cap. 20: Perdurandi pervicacia. q Pervicacia & Per-
tinacia hoc distant, inquit Nonius, quod pervicacia est inter-
dum bonarum rerum perseverantia: pertinacia, semper mala-
rum. Colligit hanc differentiam Nonius ex Accii poëta car-
minibus, quæ quum elegantissima sint, & ad hunc locum per-
tineant, adscribam: Tu pertinaciam esse Aptiloche hanc præ-
dicas: Ego pervicaciam ajo, & hac me uti volo. Nam pervica-
cem dicis me esse & vincere, Perfacile patior: pertinacem nil
moror. Hæc fortæ sequitur: illam indocti possident. Tu addis
quod vitio est, demis quod probro datur.

Pervicus. Veteres dixerunt pro pervicaci, teste Nonio. Plaut. in Aulul. Hic quidam pervicus custodem addidit.

Pervideo, perves, penult. corr. act. f. Diligenter & perfectè video. [*διαπίστωσις, παρεπίθετος.* Gall. Voir par dessus & parfaitement. Ital. Videre perfettamente. Germ. Mit und eigentlich ersehen/durchsehen. Hisp. Ver perfectamente Pol. Przeglądám. Vng. Altal latom. Ang. To see through and perfectlie.] Colum. lib. 2. cap. 1: Videt sine dubio quid eveniat: sed cur id accidat non pavidet. Horat. 1. Serm. Satyr. 3: Quum tua pervidea oculis mala lippus inunctus.

Pervigeo, es, penult. corr. n.f. Vigeo, valde vigeo. [*εργάζεσθαι.* Gall. Estre en sa grande force et vigueur. Ital. Esser nel suo maggior vigore. Germ. Hestig biæm. Hilpan. Serenel suo mayor esfuerco. Pol. Rosne, mnogesie. Vng. Hires ravigok, erdmbe ravigok. Ang. To be of great force and strength.] Tacit. lib. 5: Et uterque opibus que atque honoribus pervigueret.

Pervigil, penult. corr. pervaigilis, om. t. Admodum vigil, ala-
cer, semper vigilans. [*μανυκός.* Gall. Qui veille tousiours. Ital. Che vegghia molto. German. Das durch die gang nacht wacht/gar wachbar Hisp. Cosa que vela hasta el cabo. Polon. Quini, ostrzoni. Vng. Igen ravigo, elemen. Ang. That watcheth ever.] Plinius lib. 33. cap 4: Eamq; solus intelligit in cacumine montis ejus per-
vigil. Anguis pervaigil, Ovid. 12. Epistol. Canis pervaigil, Senec. Herc. fur. Custodia pervaigil, Lucan. lib. 4. Ignis pervaigil, pro-
igne Vestali, Statius 2. Thebaid.

Pervigilum, lass, Pervigilium sive pervaigilatio. [*Vngar. szorgal-
matos vigyázás.*] Iustinus Histor. lib. 24: Maximum pervaigilum

malum.

Pervigilo, las, Semper vigilo, vel totam noctem vigilo. [*μανυ-
κός.* Gall. Veiller toute la nuit, veiller jusques à la fin. Ital. Veggiare fino alla fine. German Durchaus wachen. Hisp. Velar hasta el cabo. Pol. Straż całownicza. Vng. Eiels z wentelem vigiaz. Ang. A watching all the night.] Mart. lib. 9: Nam vigilare leve est; pervaigilate grave.

Pervigillo, onis, f.t. [*μανυκός οργανώσεις, η διατήρησις ιρηγίας.* Gall. Veilement perpétuel, veille jusques à la fin. Ital. Il veggiare. Ger. Durch aus wachung. Hisp. Aquella obra de velar hasta el cabo. Pol. Straż całownicza. Vng. Eiels z wentelem vigiaz. Ang. A watching all the night.] Cicer. 3. de Legib. Novos verò deos, & in his coledinis nocturnæ pervaigilations.

Pervigillum, llii, n. f. Diuturna vigilia. [*μανυκός.* Gall. Veille de toute la nuit. Ital. Longa vigilia. Germ. Ein durchwacht oder das lang wachen an einanderen. Hisp. La velada de toda la noche. Polon. Strażenje bez przerwania. Vngar. Soke ideig való vigyázás. Ang. A watching all the night.] Plinius libro 11. cap. 53: Pervaigilio quidem vincuntur cibi. Et pervaigilium, sacrum no-
cturnum quo vigilia indicuntur, ut per totam noctem vigile-
tur. Livius libro 1. bellii Pun. Castra Campana ut pervaigilio neglecta simul omnia portis invadit. Sueton. de Calig. Nec alia de causa videtur eo die quo periiit, pervaigium indixisse quām ut initium in scenam prodeundi licentia temporis au-
spicaretur.

Pervilis, le, om. t. Admodum vilis. [*παντοκράτορας, παντοκράτορας.* Gall. Fort vil, qui est de fort vil pris. Ital. Molto vile. German. Gar wofalls item. Gar schlecht. Hisp. Cosa de poco precio. Pol. Barzo tanis: nökemni. Vng. Igen ala valo, resx. Ang. Good cheape, little worth.] Liv. lib. 31: Annona quoque eo anno pervaillit fuit.

Pervincio, is, act. t. Contendo, perficio. [*ἀγριόφωνος.* Gall. Vaincre entierement, surmonter. Ital. Fare perfettamente. Ger. Zuver-
gängig, behaupten/ erhalten/ erheben. Hisp. Acabar de hazir. Pol. Zwycięzam, Odzwyczam. Vng. Meg nyerem, meg győzem. Ang. To ouer come vterlie.] Cicer. ad Attic. lib. 2: Restitui, & pervicit Catō. Liv. 4 ab Vrb. Neque ut de agris dividendis plebi referent Consules ad Senatum, pervaicere potuit.

Perviridis, de, pen. corr. Valde viridis. [*τρύπη* λαγκός. Gall. Fort verd. Ital. Molto verde. Germ. Vast grün. Hisp. Muy verde. Polon. Barzo zielony. Vngar. Igen zöld. Ang. Very green.] Plin. libro 6. cap. 22: Mare id colore pervaidi, præterea fruticosum arboribus.

Pervivo, is, penult prod. n.t. Vsque ad certum aliquem finem
vitam produco. [*ἀγριόφων, ἀγριόφων.* Gall. Viure. Ital. Vivere. Germ. Durchaus leben. Hisp. Vivir. Polon. Przybywiam. Vngar. Meg élek. Angl. To live.] Plautus Capt. Et si pervivo usque ad summam æatem, tamen breve spatiu est perferudi quæ
miditas mibi.

Perviu,

Pērvīūs, a, um, Per quod iri potest, penetrabilis. [Algārds, Algārðs. Gall. Par où on passe aisement. Ital. Penetrabile, per done si può andare. German. Durchgehend / oder durchgängig / durchwegs. Sem. Belg. Doergaende. Hisp. Ca/ a passadera, que se puede passar. Polon. Przechodni. Vngar. Alkal iarchato. Ang. Ease to pass.] Terent. in Adelph. id quidem angportum non est pervium. Ovid.lib. 2. Metam. domus est imis in vallibus antri Abdita, sole carens, nos ulli pervia vento.

Pērūngh, a, f. Oblino, circunquaque ungo, perlino. [vñgras. Gall. Oindre par tous. Ital. Vngere d'ogni parte. German. Überalben. Hisp. Vntar de todas partes. Pol. Obmazie. Vng. Meg kenem. Ang. To annoy and smere all over.] Colum.lib. 11. cap. 3: Si tamen per ignorantiam nuda manu truncaveris, & prurigo atque tumor incesserit, oleo subinde perungito. Cic. 1. Tuscul. Corpora olen perunxerunt.

Pērūnctio, onis, f. [Algārðs. Gall. Onclion. Ital. Vntione. Ger. Saibung / oder übersalbung. Hisp. Vntadura. Pol. Pomazanie. Vn. Meg kenes. Ang. An annoyning and smering over.] Plin.libro 28. cap. 16: Pernunctione prodesse dicitur.

Pērvōlgo, as, arc, Pervagari. [þj̄tj̄tj̄tj̄ hithballéch. Scipioes. Gall. Aller & courir par ci par là. Ital. Andare vagando. German. Durchstreifen. Hisp. Andar vagabundo. Pol. Przbiegam, rossi awiam. Vng. El hatom. Ang. To go and wander hither and thither.] Lucr.lib. 2: Multiplexq; loci spatium trascurrete eodem Tempore quo Solis pervolgant fulgura ccelum.

Pērvōlo, penult. corr. pervis, pervult, peruelle, Valde cupio. [vñgrapay, dñxpay. Gall. Fort vouloir & desirer. Ital. Desiderare grandemente. Germ. Überaus gern wöllen. Hisp. Mucho querer. Polon. Barg cheze. Vn. Alkal repwoldm. Ang. To desire greatly.] Curtius lib. 6: Pervelim scire utrum qui discedunt, an qui retinuerunt, de me querantur.

Pērvōlo, as, pen. cor. Vsque ad certum aliquem, destinatumq; locum volo, celeriter & velociter perfenor. [Algārðuq. Gall. Voler vñlement, aller vñlement. Ital. Volare, andar velocemente. Ger. Durch fliegen. Hisp. Volar, andar presto. Pol. Przelatue. Vng. El repweldk. Ang. To fly to some place.] Cicero.in Somn. Scipio. Quibus agitatus, & excitatus animus velociter in hanc sedem & domum suam pervolabit. Pervolito, as, frequentativum. Virg. 8. Aeneid. Omnia pervolitat latè loca.

Pērvōlo, is, penultima producta, act. t. Verso, magna vi volvo. [Algārðu. Gall. Rouler tous à fait, fneillere. Ital. Volgere d'ogni parte. German. Dauer wecken oder tröten. Hisp. Boluer de todas partes. Polon. Wwrajam, obracjam. Vngar. El hengritem, hõmpelitbm. Ang. To tumble or roll with violence.] Plinius libro 33. cap. 4: Et replete stagno excussis obturamentis, erumpit torrens tanta vi, ut saxa pervolvat. Cicero 2. de Orat. Deinde ut in iis locis, quos proponā paulò post, pervolvatur animus, ut se penitus insinuet in causam, ut sit cura & cogitatione intentus, diligentia est.

Pērvōluto, a, arc, frequentativum. [içhñlär, aicliñlär. Gall. Ronler ou fneilleser souuent. Ital. Volgere souente d'ogni parte. Germ. Biel hin vñnd her treiben oder bretteren. Hisp. Boluer mucho de todas partes. Polon. Przewracaam, wslawwie wartzie. Vngar. El forgatam. Ang. To tumble and roll with force often.] Pervolutare libros, omni adhibita diligentia evolvere. Cicero ad Atticum libro 5: Quoniam meos cum Thalumeto nostro pervolutas libros. Idem de Oratore: Omnim bonarum artium scriptores ac doctores & legendi, & pervolutandi, & exercitationis causa laudandi.

Pērūrbānūs, a, um, Valde urbanus. [náru ásñs, m̄t wñdæ, zegens. Gall. Fort civil. Ital. Molto civile. German. Gar hofstisch / oder stadtisch. Hisp. Muy civil, y gracioso. Polon. Barjo obyczajni. Vngar. Igen embersegés. Ang. Very civil.] Cicero ad Atticum libro 2: Denique si folus non potuero, cum rusticis potius quam cum iis perurbanis. Idem de Clar. Orat. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo: in existimando admodum prudens, toto genere perurbanus.

Pērūro, is, act. t. Comburo, & urendo cōsumo. [Algārð. Gall. Bruster du tout. Ital. Abbruggiare, consumare ardendo. Ger. Verbrennen / durch brennen. Hisp. quemar, consumir quemando. Pol. Przepaliam. Vng. El egzem. Ang. To burne y pall.] Plin.lib. 34. cap. 17: Eadem in aqua calculus æreus, quadrans si addatur, vas peruti. Aestu valido perurimus, Ovid. 3. de Arte.

Pērūstūs, participium, Combustus. [Algārðs, vñgras. Gall. Du tout brûlé, hascé. Ital. Abbruggiato. German. Verbrennen. Hisp. Qumado. Polon. Zpaloni. Vngar. El egzet. Ang. Burned up all and consumed.] Propert.libro 4. Eleg. 10. Cicero ad Cæsar.libro 13: Et jam hominem perustum, etiamnum gloria volunt incendere.

Pērūtilis, le, Valde utilis. [náru zénis. Gall. Fort vñle. Ital. Molto vñle. Germ. Gar nützlich. Hisp. Muy proucho. Pol. Barjo vñtecnui. Vn. Igen haxpos. Ang. Very profitable.] Cic. ad Att. lib. 9: In hac enim fortuna perutilis ejus & opera & fidelitas esset.

Pērvulgō, as, act. p. Divulgō, in vulgus sero, dissipō, jactō. [Algārð. Gall. Publier par tout, mettre en lumiere. Ital. Publicare per tutto. Ger. Aufzünden / ausspieten / offenbar machen. Hisp. Publicar per tales partes. Pol. Obiawiam, Obiawiam. Vng. El hirdetem. Ang. To divulgate and spreade through all.] Cic.pro Sylla: illas tabulas describi ab omnibus statim libratis, dividi passim, & per vulgari atq; edi populo imperavi. Idem pro Cælio: Mulier quæ se omnibus per vulget.

Pēs, pedis. Vide PEDES, pedum.

Pēs accipitriñs, A Romanis dicta est herba, teste Diocto ride, quam Græci λυχνίδα ἀργεῖον: hoc est, lychnidem sylvestrem, appellant.

Pēs milvīnūs, Herba est quam Columella colligi & reponi jubet, non tamen explicat quæ sit.

Pēs gallinacēus, Herba est ex genere capni sive fumariz crescens in parietinis, & sepibus, ramis tenuissimis sparsisq; flore purpureo, succo suo caliginem oculorum discutiens. Vide Plin.lib. 25. cap. 13.

Pēs, Fœminarum medicamenta, quæ in molli lana in naturilibus carum conduntur. Quæ enim per anum clysteres: per collum matricis, pessi, sive pessarii appellantur. Cels.lib. 5. cap. 21: Sed alia quoq; utilia sunt, ut ea quæ foeminis subiectuntur, πτερος Græci vocant. Eorum hæc proprietatis est: Medicamenta composita molli lana excipiuntur: eaque lana in naturalibus conditut.

Pēsime, pessimus, Vide MALVS adjективum.

Pēsillūs, li, pen. corr. m. f. Quasi parvus pes, instrumentū quo ostium clauditur, subditaque mox clave reseratur. [πτερος berriach, προχλως, περιπηγασ. Gall. Un verrouil. Ital. Cadena, chiuso. German. Ein Riegel oder bergleich an einer Thüren. Belg. Een grendel. Hisp. El aldaua con que se ciere la puerta de dentro el pestillo. Polon. Zapora riegel. Vngar. Zár, záuar. Ang. A bolt or bare of a door.] Apuleius: Tum Myrmex tandem clave pessulis subjecta, pandit fores. Idem subdita clave pessulos reduco. Plautus Aulul. occlude sis Fores ambobus pessulis: jam ego hic ero. Terentius in Evnuch. Pessulum ostio obdo. Idem Heatron. Anus foribus obdit pessulum, ad lanam reddit. Vnde Oppessulata janua: id est, pessulus firmata. ισφαρος θεος. Festus: Obices sunt pessuli ferrei. Hujus diminutivum est Pessulus.

Pēsulatæ foræ, Dicuntur pessulis clausæ, munitæq;. Et pessulata janua pessulis firmata. [ισφαλισμένη θύεια. Gall. Portes fermées au verrouil. Ital. Porte serrate, chiusa. Ger. Verrieglete Thüren. Hisp. Las portas cerradas con aldaua. Pol. Zaparie drywi. Vng. Zauatos ayto. Ang. Gates shooote with bars.]

Pēssum, adverbium, Retrorsum, deorsum, ad imam partem, ad pedes, vel sub pedibus. [πτερος tachath, οπισ, κάτω. Gall. Droit en bas, sous les pieds. Ital. A dietro, in giù sotto à i piedi. German. Hindersich / vndersich / oder die füsse. His. Hacia atras, bajo, à los pies. Polon. Podnogami nadol. Vngar. Tap ala, also recte. Ang. Under foote, downwarde, backward.] Vnde pessum premere, est pedibus calcare, sive sub pedibus premere. Plautus in Mostel. Istunc ego suis pro factis pessimis pessum premam. q Plin. in Praefat. lib. 14: Pessum iere vita pretia, omnesque à maximo bono liberales dictæ artes in contrarium cecidere. Pessum eo: hoc est, cedo, vel retrocedo. ισφιεραι, ισφιεραι, βέβη, ισιν. q Aliquando pessum ire, sive abiit, est ire in fundum, sive imam partem alicuius rei liquorem in se continentis, ut dolli, alvi, fluminis, maris, aut lacus. Colum.lib. 12. cap. 6: Nam ubi dulcem caseum demiseris in eam, si pessum ibit, scies esse adhuc crudam: si innatabit, maturam. Hinc Plautus in Aulul. Eodem modo seruum ratem esse amati hero æquum censeo, Ut tolereret, ne pessum abeat.

Pēssundo, as, act. p. Conculco, pedibus calco. [ΟΙΠα remas. vñmeniu. Gall. Mettre en bas, foulir aux pieds. Ital. Conculcare, calcare adosso. Ger. Mit Füßen treten / zu grund rüthen. Belg. Ver treden. Hisp. Hollar o sopar con los pies. Polon. Nogamidepje, Niſſege. Vngar. El tapadom. Ang. To cast vnderfoote or to the ground.] Terentius in And. Quæ si non astu providentur, moe, aut herum pessundabunt. Ovid. de Ponto: Non mihi quærenti pessundare cuncta, petitum Cæsarum caput est, quod caput orbis erat. Plautus Rud. Pessundisti me blandimentis tuis. q Item arceo, represso. Plaut. in Merc. Ita pessumas pessundi, iram, iniuriam, lacrymas, mœtorem, exilium.

Pestifer, & Pestiferè adverbium, vide in nomine PESTIS. Pestibili's fundus, Apud Imp. Dioclet. & Maxim. id est, us ipsi exponunt, pestiferas herbas, aut letiferas ferens. l. penult. C. de Aedil. action. Sanè vocabulum insolens. Certe desideramus in principium constitutionibus tam Romani sermonis puritatem, quam veteres jurisconsulti diligenter conservatū. Pestis, hujus pestis, f. t. Morbus est contagiosus, ab aeris plenisque infectione initium capiens, qui noxam qua afficitur, in omnium animalium perniciem effundit: quanquam etiam ex aliis causis pestis nonnunquam gignitur. [ζετέ debet. Λοιμώσ. Gall.

Gall. Pestle. Ital. Peste. Ger. Die pestilenz. Hisp. Pestilencia. Pol. Pestier, tremorow. Vngar. Dög halal. Ang. The pest or botche.] Plaut in Amph. Pestis te tract. Peles, in plarali. Plin.lib.2.cap.7: Morbisque & multis etiam pestibus, &c. q Per metaphoram pestis pro pernicie, exitio, vel calamitate accipitur. Liv. 2.ab Vide: ibant unius familiae viribus, Vejenti populo pestem minantes. Cicero pro Sylla: Funesta Reipub. pestis. q Dicitur aliquando de homine perdito, nefario, perniciose, & qui sua tanquam contagione corruptit & perdit ceteros. Terent. in Adelph. Leno sum, fateor, pernicias communis adolescentium, perjurus, pestis.

Pestilentia. x. p. Pestis. Plin.l.2.ca.96. Locris & Crotone pestilectiam nunquam fuisse, nec ullo terre motu laboratum, annotatum est. [737 déber. λοιμώς. Gall. Pestilence, pestle. Ital. Pestilenza. Ger. Die pestilenz. Hisp. Pestilencia. Pol. Mor. Vngar. Dög halal. Ang. A pest, or pestilence.] Idem lib. 7.cap.50: Senes minimè sentire pestilentiam. q Sæpè etiam pestilentia accipitur pro aëris corruptione, aut loci insalubritate, aut coeli inclemencia: cui opponitur Salubritas. Cic. i. de Divin. Ut hostiarum immolataram inspicterent exta: quorum ex habitu atque colore tam salubritas, tum pestilentiae signa percipi: nonnunquam etiam quæ sit sterilitas agrorum, vel fertilitas futura.

Pestilens, entis, om. t. Quod pestem affert: ejus contrarium Salubre. [λοιμώδης. Gall. Pestilenteux. Ital. Pestilente. Ger. Pestilens. q sib. vngesund / das pestilenz bringt. Hisp. Pestilencial. Pol. Morowi. Vng. Dögös. Ang. That causeth the pest.] Cic.lib.1.de Fato: Inter locorum naturas quantum intersit, videmus alios esse salubres, alios pestilentes. Africus, pestilens, Horat. 3. Carm. Ode 23. Venus horrabilis atq; pestilens, Catullus Epig. 25.

Pestifer, adjektivum. Propriè quo d'pestem adferri, sed translare accipitur de omnibus quæ mortem aut exitium ostendant, auctore Festo. [λοιμώδης. Gall. Pestilontieux, qui fait mourir. Ital. Pestifero. German Das tödlichen schaden bringt. Hisp. Cosa que traebe tiene pestilencia. Pol. Smiercielski, powietrze pryniosaci. Vng. Dög halal horgo. Ang. That causeth the pest or death.] Plin.lib.1.i. cap.38: Taurorum languis pestifer potu maximè. Pestiferum bellum dixit Cicer. ad Sulp. lib.4: id est, perniciem, pestis, perniciem, exitium, mortem affers.

Pestifer, adverbium. [παντοφέρει, ἀσθητικός. Gall. Pernicieulement. Ital. Pernicamento. Germ. Verderblich mit mercklichem schaden Hispan. Pestilentialmento. Polon. skodliwie. Vngar. Dögöböl. Ang. Perniciously.] Cic.2.de Legib. Malta pestifera & perniciosa sciscuntur in populis.

Pestilitas, atis, apud antiquos legebatur, teste Nonio, pro peste. Lucret. lib. 6: Hæcigitur subito clades nova, pestilatasque.

Pestilum, llii, n. f. παντοφέρον, καρκασόφερον, Vnguenti præstantissimi genus, ex nardi folio confectum, unde & nomen habet. πάντα enim Græci folia vocat. Plaut. in Curc. Nam omniū odor unguentum præ tuo nausea est: Tu stacte, tu cinnamum, tu rosa, tu crocus, & casia es: Tu petalium. Latinè foliatum appellatur. Mart. lib. 1: At mea me librans foliati poscit amica.

Petalii, Vituli dicuntur, quum patula habere cornua incipiunt.

Petalides, & Larinæ sues, porci pingues & opimi.

Petatis, πετάσις, Diosc.lib.4.cap.109: Herba est pediculum habens cubito majorem, crassitudine pollicis: ita dicta à galena forma quam latum folium pediculo superpositum videtur referre. eo ferè modo quo fungotū scapæ pediculis videmus adhædere. Rustici in Gallia Bardanam majorem vocant.

Petaso, pen. cor. hujus petasonis, m.t. Caro porcina, quam alii coxam, alii eam partem suis esse dicunt, quæ ab aliis incipit, & costas comprehendit, quibusdam veluti virgulis pinguis distincta. [πλεία Gall. Vn iambon. Ital. Proficinto, perfuso. Ger. Ein schwintner rippbrätlin. Hisp. El tocino, o pernil de tocino. Pol. Spol derka. Vng. Top zsolat, az dixionak az lollya. Ang. A pestel of a pork.] Mart. lib. 13: Multeas est, propera, charos ne differ amicos: Nam mihi cum veluto fit petasone nihil.

Petasculus, diminutivum. [πολλαχίδιον. Gall. Petit iambon. Ital. Picciolo proficinto. Ger. Ein klein schreitniss rippbrätlin. Hisp. Petol de tocino. Polon. Spol derka. Vngar. Tob szekletske. Ang. A broade cappe or hate.] Plautus in Amph. Ego habeo usque in petaso pinnulas. Fitque à Græco πετανύμι, quod est extendo, cuius aoristus est ιππίνω. q Hinc petasati, qui galero pro capitib ornamenti utuntur. Sueton. in August. cap. 82: Aestate apertis cubiculi foribus, ac sæpè in peristylio saliente aqua atque etiam ventilante aliquo cubabat: Solis verò ne hyberni quidem patiens, domi quoque nonnisi petasatus sub

dio spatiabatur. q Per translationem verò petasus dicitur quiddam in galeri formam edificis superpositum, extensem, & explicatum, in metæ formâ se contrahens. Plin.lib.36.cap.13: Supra id quadratum pyramides stant quinq; quatuor in angulis, & in medio una: in imo latæ pedum septuagenuim quinum, altæ centenum quinquagenuim, ita fastigiatæ, ut in summo, orbis æucus, & petasus unus omnibus sit impositus, ex quo pendeant excepta catenis tintinnabula quæ vento agita longè sonitus referant. q Sunt qui petasum interpretentur pro calcamenti genere, putantq; petasatum dici qui hoc calcemēto sit induitus, adducentes locū Ciceronis ad Cassium, lib. 15. Epist. Sed petatas veniunt: comites ad portū expectare dicunt. Neq; tamen absurdā res sit, hic petatas, pro galero testis intelligere. Solent enim qui peregrinè proficiscuntur, se galero adversus æstus injuriam munire.

Petaurum. [πτερωγός. Ger. Adler gauder zeng/ oder gauchespnz mit ringen/leibschärgen/etc.] Genus ludi, & machina quædam lignea: quo quidè ludi genere homines per aëra rotarum pulsū jactabantur. Matt.lib.1: Quæ rota transmissō toties impacta petauro. q Dici etiā potest petaurū supra quod homines agilitate corporū insignes ludunt: ut hastæ circa quas se volvunt funes supra quos etiam reciprocī ambulant: circuli per quos se more piscium transmittunt, tabulæ ē quibus in aëre pendet uno brachio se sustinetes. Græci dicunt petauri esse laqueum & astres quibus domos tegunt. Iulius Pollux existimat. q veam esse in qua se cortis alites cubitum ituræ conferunt.

Petauristæ, [πτερωγατεῖ. Ger. Gauder/der ringe leibübungen vnd tuftsprung treibt vnd binacht.] teste Nonio, à veteribus dicebatur qui saltibus, vel scens levioribus moveretur. Vari.lib.2.de Vita populi Romani: Nec mihi aliquo in genere sunt ludi velites Galli, Germani petauristæ, qui & petauri dicuntur, à πτερωγό, volare. Festus: Petauristas Lucilius à petauro appellatos existimare videtur, quando ait: Sicuti mechanici quū alto exilere petauro. At Aelius Stilo quod in aëre volet, quum ait: Petaurista propriè Græcæ, ideo quod ii πτερωγοι πτερωγοι.

Petisco, sive Petisco, Petesso. Vide PETO, petis.

Petigo, pen. prod. inis, s.t. Morbi genus, qui & impetigo dicitur, quod vicina petat, sese latè summa cute diffundēs. [πυετις, gallspiech, λεπτοῦ. Gall. Gratelle, ou feu volage. Ital. Volatice. Ger. Wöde spätige vnd umbrestende rand. Hisp. El empexue. Pol. Kroksiedna ždržicí sie mnazace. Vn. Zeplo. Ang. A tetar or ring worme.] Occupat plerunque totum vultum, oculis exceptis. Lucil.lib. 30, referente Nonio: Illuvies, scabies, oculos huic denique petigo consendere.

Pecilansura, Significat vulgatam equalbam Sipontinus. Pekilius, [Ger. Ein schne unbekannte Herbstblum von frisch leichten blättern/ gesetzt wie die wilden Rosen/ ic Etichemeynen doch vñbillich es sind Indianische oder Portugalleische Negete.] Flos est autumnalis, circa vepres nascens, quinque foliorum, calyculo versicolori, instar rose sylvestris: ita dictus à Petilia magnæ Græcæ urbe, ut quidam existimant.

Pekilius, pen. cor. adje. Tenuis, exilis. [λεπτός. Gall. Tenue, menue. Ital. Tenue. Germ. Kün vnd düri. Hisp. Delgado. Pol. Suchi.]

Lucilius: Insignis varis crutibus, & petilis. Nonius.

Pekimina. Vicera in bumeris jumentorum, quod ita: id est, profunda petat. Nominativus singularis est petimen. Lucil. apud Noniu: Ut petimen naso, aut lumbos cervicibus tangat.

Pekiolus, li, diminutivū est à pede. [πόδια. Gall. Petit pie. Ital. Picciol piede Ger. Ein Fußlin. Hisp. Pequeno pie. Pol. Neská. Vng. Labotska. An. A little foote.] Afri: apud Noniu: Atq; adeò nolo nudo petiolo ambules. q Petiolus, p pediculo ex quo fructus pendet πόδια. Coll.lib. de Arb. cap.23: Quā jam matura mala fuerint, antequā rumpātur, petiolas quib. pendēt intorquero.

Pero, petis, petivi, vel petis, petitum, Oro sive obsecro. [πέρων, αρτε, αρτεμ Gall. Demandar, aller querir. Ital. Preghare, chiedere, demandare. Ger. bitten, begier. Belg. Begheeren, bidden. Hisp. Demandar, pedir. Pol. Pro/se. Vn. Kerlik. kenyörök. Ang. To ask, to require.] Valla: Petere dicimus, quū aliquid humiliiter, & precibus petimus. Petere (inquit Vairo) propriè est aliquid suppliciter, & precariò postulare. Habetque in hac significatione fieri ablativum personæ cum prepositione à, vel ab. Cicero Philip.lib.13. Epist. Quapropter à te etiam atq; etiam pro nostra summa cōjunctione, proq; tua in me perpetua, & maxima benevolentia majorem in modū peto atq; contendō, ut ejus filius qui in tua potestate sunt, mihi potissimum cōdones. Id 6. Vert. Iste petit à rege, & eum pluribus verbis rogat. Præter ablativum personæ admittit & accusativum rei: ut Petere auxilium, vel Præsidium ab aliquo, apud Ciceronē pro Quintio.

q Varii p̄petra sunt hujus verbi in oratione usus. Dicimus enim, Petere auxilium, Petere opem, Petere colloquiū, Petere consilium, Petere gratiam, Petere amicitiam, Petere oracula, Petere pacem, Petere prēmium, Petere responsa, Petere venia, Petere mutuū, quoru omnium testimonia in bonis autribus inventu sunt facilia, glungitur aliquando dativo pro ablativo cum

cum præpositione. Virgil. 9. Aen. O' genitrix quò fata vocas? aut quid petis istis? Vbi Servius: Petis istis: id est, pro istis. Nam sic dicimus, Peto tibi: id est, peto pro te. q̄ Petere aliquando commemorare est, inquit Nonius. Virg lib. 8. Aen. Quid causas petis ex alto? id est, commemoras, vel potius repeuis: ut per aphæresin simplex ponatus pro composito. q̄ Ponitur aliquando pro tenere. Virg. 3 Aeneid. Summissi petimus terram. Cic. ad Att. lib. 3: Et ille incertus ubi ego essem, tota tasse alium cursum petivit. q̄ Aliquando pro adipisci. Plin. lib. 12. cap. 14: Ceterum Caesar Augusti filius inde gloriam petuit: id est, adeptus est. q̄ Petere fugam, est fugere. Petere salutem fuga, Est fuga: endo vitam servare. q̄ Aliquando insidias tendere. Plancus Ciceroni: In quo casu hanc capio voluptatem, quod certè quod magis me petiverunt, tanto majorem his frustratio dolorem attulit. q̄ Aliquando violenter aggredi, Cicer. pro Ligar. Quid enim Tubero tuus ille districtus in acie Pharsalica gladius agebat? cuius latus ille mucro petebat? q̄ Aliquando manere, expectare. Virg lib. 9. Aeneid. Trojanos haec monstra petunt. q̄ Aliquando cupere, appetere, desiderare, ut apud cundem lib. 3. Georg. Pulchramque petunt per vulnera mortem. q̄ Aliquando percusso. [*βάλλω*. Gall. Frapper, tuer. Ital. Ferire. Ger. Schlagen. Hisp. Herir. Pol. Bye. Vngar. Tsapok, wetök. Ang. To strik or smite.] Liv. lib. 22: Hispano punctum magis quam cæsim assueto petere hostem. q̄ Aliquando inquirere. *ζητάω*. Virgil. 9. Aeneid. Evandrum petimus. q̄ Aliquando eligere, vel capere. Idem 4. Georgic. Principio sedes apibus, statioque petenda. q̄ Aliquando proficiscor. *στέλλομαι*. Suet. in Vespai. Et Cutilias, ac Reatina rura ubi restivare quotannis solebat, petuit. q̄ Aliquando influere, ut Campum petit amnis. q̄ Quando verò cōstruitur cum ablativo instrumentum significante, & pro instrumenti diversitate diversa significat, sive in rem, sive in personam referatur. Nam petere manus, teste Nonio, est abducere. Virg. 6. Aen. Tartareum ille manus custodem in vincla petivit. Petere gladio, aut veneno, aut lapide, aut cornu, & hujusmodi, est invadere, ferire, & saluti insidiari. *ἴπιας, συράξεις, ιμπίζειν*. Virg. 3. Aeglog. Iam cornu petat, & pedibus qui spargat atenam. Ibidem: Malo me Galatea petet lasciva puella. Suet. in Tib. M. sum in arenam aprim jaculis desuper petuit. q̄ Petere cursu, adipisci, obtinere. Virg. 3. Aen. - que littora proxima cursu Contendunt petere. q̄ Petere blanditiis, est blandiri. Quint Novercam blanditiis petuit. q̄ Petere muneribus, osculis, precibus, est conciliare. Apul. Quum me lacrymis, precibusque petuisse. q̄ Petere oculis, est contemplari. q̄ Petere auribus, audire. q̄ Petere naribus, olfaccere. q̄ Petere tactu, attrectare. q̄ Hujus composita sunt, Appeto, Competo, Expto, Impto, Oppeto, Perpeto, Præpeto, Repeto, & Suppeto, quæ habent penultimam correptam.

Petūtio, nis, f.t. Postulatio & actus ipse petendi. [*τίλων* schœl. *αἰτήσεις, ἀγοράσκεια, ἐργάσηση*. Gall. Demande, requeste. Ital. Petitione, domanda. Ger. Ein beger oder bitt. Belg. Een begheerte/bidende. Hisp. Demanda generalmente. Pol. Prosha. Vng. Keres, környörge. Ang. An asking or requesting.] q̄ Aliquando ponitur pro intentione actoris. Quint. lib. 4. cap. 4: Recusatio quoque plures interim propositiones habet: ut contra petitionem pecuniae, Malè petis: procuratori enim tibi esse non licuit. q̄ Non nunquam etiam pro incursione vel iusto, & aggressu gladiatoriū: & per translationem, sciatiorum, aut insidiatorum. Cic. 1. Cat. Quas ego tuas petitiones ita conjectas, ut vitari posse non videantur parva quadam declinatione, & ut ajunt corpore effugi. q̄ Petitio pro ambitu: hoc est, studio adipisciendi honoris. Cic. Att. lib. 1: Fuit & mihi, & Quinto Fratri magno usui in nostris petitionibus.

Petūtus, petitus, peticio. Gell. lib. 18. cap. 3: Ille siue eum cōsenſu, petituque omnium candem illam sententiam diserti viri, cuiusmodi posset verbis dicere.

Petiō, oris, m.t. Qui petit, & item intendit. [*τίλων* schœl. *αἰτήσεις, δικαιηση*. Gall. Demandeur. Ital. Dimandatore. Ger. Ein begärt: iest. Ein aussprächer oder ansanger mit Recht. Hisp. Demandador. Pol. Graven poegiagaci. Vng. Keres, periš. An. An asker.] Cic. in Partit. Sed accusatorem pro omni auctore & peccatore appello. Petūtix, cis. [Vngar. Keres a Zony.] Paul. D. l. 36. Tit. l. 74, contra petiticem pronuntiavit.

Petūtum judicium in libris Iurisconsultorum dicitur, quo res vindicatur. Caius L. 36. D. de rei vindicat. Qui peritorio iudicio uitium, ne frustra experiarumur requiri debet, an isticum quo instituat actionem, possessor sit.

Petētō, sis, Antiquum verbum, peto: sicut Impetrasso, reconciliasso, commonistrasso, qualia sunt apud Plautum plurimam. *προσέχω*. Cicer. 2. Tusc. Qui hanc gloriam petessunt, nullum sugiunt dolorem. q̄ Hinc expetesso, Plaut. in Trin. Vtram potius harum mihi artem expetessam.

Petūtum, ti, pen. cor. n.s. Genus vehiculi quo Belge præcipue utebantur. [*φορέων*. Gall. Une forte de chariot, comme un chariot branlant. Ital. Faggio di carro. Germ. Ein sonderbare gestung

eties Karren oder Wagen. Hisp. Certo genero de carro. Polon. Kialisz. Vng. Szekér, kolia. Ang. A sort of chariot.] Horat. lib. 1. Serm. - atq; caballi Pascedi, ecunda petofita: nunc mibi curto ire licet mulo. Idem lib. 2. Epist. Ecclada festinant, pilenta, petorita, naves.

Petrā, x, f.p. [*ψύχο* selah, *χιτών* sur. ni res. Gall. Pierre, caillou, roche ou rocher. Ital. Pietra. Germ. Eis feß. Belg. Een steen. Hisp. Piedra. Pol. skal'. Vng. Kőzklás. Ang. A rock.] Propriè idem est quodrupes. Plin. lib. 10. cap. 32: Gavis in petris nidiificant. Accipititur nonnunquam pro lapide, vel saxo.

Petrōsūs, a, um, Quod petris abundat. [*πετρόδος*. Gall. Pierren, caillonneux. Ital. Pieno di pietre, sassoso. Germ. Steinberg/voll felsen und schrofen. Hisp. Pedrero, cosa llena de piedras. Pol. skalisti. Vn. Kőzklas. Ang. Full of stones or rocks.] Plin. lib. 17. cap. 27: Capriflorum laudantur maximè nigrae, & in petrosis.

Petrīcōsūs, adj. extivm. Idem. Martialis lib. 5, per translationem dixit: Res petricosa est, Cottile bellus homo. Hoc est, difficilis, saxosa ac dura.

Petrōnēs, Rustici dicti sunt à veteribus. (inquit Fekus) à petrarium asperitate & duritia. Hinc Plautus petronem, vervecem duriorem eleganter dixit in Cap. Qui petroni, inquit, nomen indunt verveci sectario: Eum ego, si in via petrosem publica conspexero, Et petronem & dominum reddam, mortales missimos.

Petrea, Cognomen capparis.

Petrina, Tussilago vel Bechion apud Diosc. lib. 3. cap. 14.

Petrēlæum, *πετρίλαιον*, Bitumen est liquidum è saxis defluens. Nomen habet ab oleo, non quod revera oleum sit, sed quod liquida consistit ad olei similitudinem accedit: tametsi colore magis ad nigredinem vergat.

Petrone, Vide PETRA.

Petrophyes, Azonium parvum apud Diosc. lib. 4. cap. 92.

Petro selinum, *πετροσίλιον*, quasi apium petrinum, Herba est sativo apio multò major, semine nigro, gustu amaro: ita dicta quod optimè in petris: hoc est, in rupibus proveniat, præsterit in Macedonia, ubi in crepidine rupium præcipue nascitur: unde etiam Macedonicum à quibusdam cognominatur. Vide Diosc. lib. 3. cap. 75. & Plin. lib. 20. cap. 12. & Ruell. li. 3. cap. 47.

Petūlāns, penult. corr. om. t. Improbus, procax, contumeliosus, impudens. [*πιλύων* haschok, *πιλύων*, *πιλύριον*, *πιλύριον*. Gall. Qui toujours boute l'en ou frappe l'autre, effronté, petulant. Ital. Presunto, sfacciato. Ger. Matwillig/frâch/ felig/ geil/ vauverschamp. Belg. Dertels broedronken. Hisp. Desvergoncado y pediguero. Pol. Zuchfal's. Vngar. Szilay, fay talan. Ang. Wantonishonest, sawie.] Cic. 2. de Orat. Illud assequor, ut si quis mihi forte mandicat, petulans, aut planè insanus mihi esse videatur. Id ē in Salust. De sine bonos petulantissima insectari lingua. q̄ Quando que accipitur pro libidinoso, impuro. Cic. in Parad. Lapsa est libido in muliere ignota, dolor ad pauciores pertinet quā si petulans fuisset in aliqua nobili virgine.

Petūantiā, x, f.p. Est lascivia, sive effrenatio immodica ad quodlibet vitium, à petendo dicta. [*πιλύων* haschek, *πιλύων*. OM: chamas, v̄sas, acētēs. Gall. Malice effrontee, mauvais lie effrontee, petulanee. Ital. Sfacciatazza, profusione. German. Matwillig/feige/geiheit. Hisp. frâchheit/seige/geiheit. A.quel disvergoncamento, lascivia demasiada. Polon. Zuchwalsz. Vngar. Szilay, fay talan. Ang. Wantonness, duhonesile, sawinnesse.] Cic. in Cail. majore: Ut petulantia, & libido magis est adolescentium quam senum, nec tamen omnium adolescentium, sed non proborum. q̄ Dicitur quoq; de pecudibus. Colum. lib. 7. cap. 6: Quoniam corrupti ferè perniciosi sunt, propter petulantiam. Et de arboretum ramis. Plin. lib. 16. cap. 30: Præcipueq; domibus experturam petulantia, & de morbis. Gell. lib. 12. cap. 3: Itaq; viciis philosophum ratione decreti sui nixum, cum petulantia morbi, dolorisque exultantia collectantem. Dicitur autē petulantia, autore Cicer. lib. 4. de Rep. à petendo, ut procacitas à procando: id est, pascendo nominata est.

Petūantiē, adverbium, Improbè, procaciter, lascivè. [*πιλύων*, *πιλύων*. Gall. Effrontément, impudiquement. Ital. Sfacciamente, duhonestamente. German. Matwilligkeit/ gang frâchere vnd vauverschampt weiss. Hisp. Desvergoncadaiente. Polon. Zuchwale. Vng. Faytalaml. Ang. Wantonlie, sawcelle, impudentlie.] Cicero ad Attic. lib. 2: Diphilus Tragedus in nostrum Pompeium petulanter investitus est. Ovid. in Epist. Paridis ad Helenam: Quinetiam ut possem veribus petulantius uti. Non semel ebrietas est simulata mihi.

Petūlēus, ei, Lascivus. [*πιλύων* forér. *πιλύριον*. Gall. Lascivus, effron-te Ital. Lascivo. Ger. Gauß matwillig/ frâch/ gumpig. Hisp. Locano o retrocon. Polon. Zuchfal's, butiaci. Vngar. Buja, futa-lan. Angl. Wanton, lascivious, ever hunting.] Virgilius 4 Georgic. - hoc dicitque petulci. Id est, lascivi, exultantes, ut air Scivius. Colum. lib. 7. cap. 3: Itaque caprivel arietis petulci seviciam pastores hac astutia repellunt. Hinc meretrices quoque petulcas veteres dixerunt, à petendo.

Peucēdānum

Peuçedānum Plinio, sive Peucedanus, [εὐκέδανος. Dioſcor. di. Germ. Eu traut wächst in Arcadia / Ηεράνη genaßt.] Herba est rēni caule, & oblongo, ſceniculōque non diſimili, juxta terram foliō ſofio, radice nigra & crassa, odore gravi. Nomen inventum à pinu, cuius folia imitatur, quemadmodum myrtidum à myro. Vnde & pinastellum nonnulli ex recentioribus appellaverunt. Vulgus Candalum ſuillam appellat.

Peucina, Resina, noſtra vulgaris terebinthina resina: non enim genuina illa habetur, ut inquit Manardus.

Pexatus, Vide P E C T O. Mart. lib. 2: Pexatus pulchre, rides mea Zoile trita.

Pezizæ, [πεζίζη. Pol. Bedki.] Fungi qui ſine radice, aut pediculo nascuntur, quafi pedetres. Plin. lib. 19. cap. 3: Dicti quod non tollant ſeſe altius à terra. πεζός enī à Græcis dicitur, qui pedibus iter facit: unde etiam calculi illi quos in latrunculatum ludo pedites vocamus, à Græcis vocantur πεζοί.

P ante H.

P. H. C. In notis antiquorum, Publicus honor curandus.

Phacorde, Tertia oculi tunica.

Phacudes, Empetron apud Dioſcor. lib. 3. cap. 191.

Phacos, Saliva apud Dioſcor. lib. 3. cap. 38.

Phæcasiūs, Calcei genus: unde Phæcasios fæceres & deos vocamus. Seneca ad Lucilium: Si quem palliatum, aut phæcasium confixeris.

Phædræ, Equisetum vel Hippuris, Dioſcor. lib. 4. cap. 49.

Phigēdēnī, & cum diphthongo in penul. (Nam Græcè φιγέδην̄ scribitur, διὰ τὸ φιγέναι: hoc est, ab edēdo.) [An. A running banker or poek which shortlie eateth the fleſe.] Exulceratio uſque ad ossa celeſter depaſſens, cum inflammatione ſaniem male olentem emittens, & ad mortem perducens. Autor Julius Polliuſ. Plin. lib. 20. cap. 4: Ulceræ quæ phagedænas vocant, folia & radix recens cum melle ſanant. Columella quoque lib. 9. c. 12: Phagedenam inter apum morbos numerat, quim ſcilicet cereæ partes vacue compuſtæ ſunt, & ſerpente latius vitio, ipſæ quoque apes intereunt. Sæpè etiam (inquit) vitio quod Græci φαγεδην̄ vocant, intereunt.

Phagēdēnīcūs, a. um, adjectivum. Plin. lib. 24. cap. 4: Condylo-matis quæ phagedæna vocantur.

Phagus, Vide F A G U S.

Phalacrōcōrāx, pen. corr. Aquaticus corvus. [φαλακρός. Gall. Cormorant ou corbeau peſcheret. Ital. Corvo aquatico. Germ. Ein Wasser rappyettich nennet dieſen vogel ein Schwemmergans. Hisp. El cuervo calvo. Polon. Bodni kruk. Vng. Vižmaris, away, zarfa. Ang. A water crow or cormorant.] Plin. lib. 10. c. 48: Iam & in Gallicis Hispaniâque, & per Alpes etiam, ubi & Phalacrococaces, aves, Balearium insularum peculiares.

Phalacrōn, [φαλακρός. Gal. Chauue. Ital. & Hisp. Caluo. Germ. Rau/glaſerhig. Pol. Lyſi, item. goty. Vng. Kopas. Ang. Balde.] Græci cal vum dicunt. Hinc corvi aquatigi phalacrococaces dicuntur, Balearibus insulis peculiares, ut inquit Plin. lib. 10. cap. 48. & A' Græcis etiam loca nuda, nullis herbis, aut plantis vefita, phalacræ, φαλακρας appellantur: quæ à Columella vocantur glabretæ. Vnde etiam Corcyrae insulae promontorium quoddam phalacron appellatur, teste Plin. lib. 4. cap. 11. & Præterea Idæ montis juga Phalacras vocari tradit Stephanus, cō quod ob nivis copiam qua in multam uſque extenſam teſta ſunt, ſtrupem nullam gignant, iisquæ veluti capillamentis orbata, calva videantur.

Phalæ, vel ut alii scribūt, Falæ. [Ger. Höhne Thürn/weiche die Wetter in Schäferythen auſſrichteten.] Dictæ ſunt turreſ lignæ, teste Nonio, quæ ſpectaculorum gratia erigebantur. Feſtus: Phalæ, lignæ turreſ ſunt, ob a. ordinem dictæ à falado, quod apud Herodotus ſignificat c. Ennius: Malos diffindunt, fiunt, tabularia phalæque.

Phalæcium carmen, φαλακρού μέλος. A' Phalæco inventore nomen accepit. Alio nomine dicitur Hendecasyllabum, à numero ſcilicet ſyllabarum. Conſtat ſpondeo, dactylo, & tribus trochaüs. In prima tamē ſede pro ſpondeo modò trochaüs legitur modò jambus.

Phalænæ, φαλαινæ, Quidam pifces in mari, qui Latinis Balanç dicuntur.

Phalængæ, f. p. [φαλαγγες. Gal. Rouleaux qu'on met ſous les nauires, pour les uſer à l'eau ou à bord. Ital. Stanghe. Germ. Hebel/waten oder wellen/auſſchwæchen man ein laſt tregt oder water. Hisp. Las palancas. Pol. Wiski, item. draki. Vng. Tsöbör ruſt terbi horlo ſud. Ang. Rollers which is put under ſhipes to roll to the ſea or ſome the ſea.] Sunt quibus bajuli ferendis oneribus utuntur, quæ ondulatæ, Plato appellat. Plin. lib. 4. cap. 56: Phalangæ, ſutiles ſunt nodis caſtentis, quibus Afri prælium contra Aegyptios primi fecerunt. Iul. Pollux: Phalanges, inquit, ſive phalangæ, dicuntur ligna quibus ſubiectis naues trahi ſolent. Scribit Herodotus Aethiopas vicenos dentes elephantorum grandes, & è materia hebeni centenas phalangas, tertio quoque anno tributi vice regibus pendere ſolitos. Nonius abjecta aspiratione vocat

palangas. Palange (inquit) dicuntur ſutiles teretes, qui navibus ſubiectiuntur, quæ attrahuntur ad pelagus vel quum ad littora ſubducuntur: unde etiam nunc palangarios dicimus qui aliquid oneris fuſtibus transvehunt. Var. lib. 4. de vita pop. Rom. Quum Poenæ in fretum obviā veniſſer noſtris, & quodam cepiſſer, crudelijſſimè pro palægis carinis ſubjecerat, quo metu debilitaret noſtrós. Hiſc etiam Latini formaverunt verbum Palango, as, quod eſt onus aliquod huiusmodi fuſtibus transveho. Afranius: Et capream unam ſemilaceram quater niſim palangabant.

Phalangarii, φαλαγγῖται, Appellati ſunt milites qui erant in phalange, quales habuit ad imitationem Alexandri Magni Alexād̄ Severus Romanorum Imperator, ut autor eſt Lampridius. & Sunt etiam phalangarii (ut quibusdam placet) qui onera fuſtibus transvehunt: led in hac ſignificatione, apud Nonium legimus palangarios ſine aspiratione.

Phalangitēs, φαλαγγῖτες, Herbæ nomen eſt, quæ alio nomine phalangium dicitur, à nonnullis etiam leucanthemon. Plin. lib. 27. cap. 12. etiam ab effectu eam nomen accepiffe ostendit, quod phalangiorū mortibus medeatur: quod & ipsum aperte testatur Aegineta: φαλαγγῖτες, inquiens, ἀνθρωποι οἵ τε τοῦ φαλαγγίου τοῖς βοσκᾶν.

Phalangium, γιοι, n. f. [φαλαγγίοι. Ga. Une ſorte d'araignée de laquelle la morsure eſt venimeufe & dangereufe. Ital. Sorte di ragno. Ger. Ein gattung einer großen spinnen / so in einem jeden fußlin dray gleich hat. Hisp. El araña panconnosa. Pol. Payak. Vn. Merges pok. An. A kind offiſer who's bite is venomous.] Genus aranei: ita dictum quod internodis terna habeat in cruribus. φαλαγγῖον Græcis propriæ digitorum internodum dicitur. Plin. lib. 29. ca. 4: Phalangium eſt Italiæ ignotum, & plutum generum: unum ſimile formicæ, ſed multò magis rufo capite, reliqua corporis parte nigra, albiſ intercurlantibus reperfum guttis. Reliqua phalangiorum genera vide ibidem. & Eſt item phalangium herbæ nomen, quæ & alto nomine phalangites dicitur. vide Plin. lib. 27. cap. 12. & ſuprà in dictione PHALANGITES.

Phalangitium. Idem quod Phalangium. Dioſcor. lib. 3 ca. 121.

Phalāuſ, gis. [Φαλάουſ. matiſſib φαλαγγ. Gal. Armée Macedoniique de huic milli homme de pié arméz. Ital. Squadra. Germ. Ein gar dieße vnd enge Schlachtdordnung von acht taufent Kriegsgeſchichten. Hisp. Gente de pie puesta en ordenanza. Pol. Geſtſiſik, wkwadraſ uſjkoſan. Vng. Rendelt auagy allo ſereg. An. An armie of Macedonia of eight thouſand armed footemen.] Dicitio Macedonica, qua non proprie legio, ſed quadriata acies, & cuneus militaris intelligitur, quādo ſcilicet pes pedi, clypeus, clypeo, vir viro in acie conſerbatur. Cōtinebat autem octo milia armatorum. Et hoc quidem peculiare fuit Macedonum iuſtitū, ut autor eſt Liv. lib. 8. ab Virbe, quum ait: Et quod antea inquit phalagæ ſimiles Macedoñiſ, hoc poſtea manipulati ſtructa acies cœpit eſſe. Curtius: Macedones phalangem vocant peditum ſtabile agmen, ubi vir viro, armis arma conſerta ſunt. Cæſ. i. bel. Gal. Milites noſtri ē loco ſuperiore pilis missis, facile hostium phalangem perſiegerunt. In quo Cæſaris exemplo proculdubio accipitur phalanx pro armorum connexione, atque reſtudine, ſive pro armatorū ordine quo perfracto maximè hostibus noceri po- test. Hinc per traſlationem illud a Satyrico poëta dictum: junctæque umbone phalanges. & Idem phalanx, eſt regula continens lanceſ: id eſt, libram. & Phalanx, item Aristotelei genuſ aranei eſt, quod & phalangium, φαλαγγίον, dicitur. & Item phalagæ dicuntur digitorū internodia, teste Galeno, in traſtatu de Oſſibus: cuius verba placuit Latinè verti, Inter digitos & carpon, ossa quæ ad eos tendunt, & palmanam explent, φαλαγγῖον, appellant: idque carpo, per synarthroſin, aut priori digitorum phalangi, ſeyralidive (ſic enim variè à nonnullis digitorum ossa nominantur) per diarthroſin alligatur.

Phalangitæ, tarum, dicuntur Milites ex Phalange. φαλαγγῖται. Liv. lib. 37: Decem & millia peditum more Macedonum armati ſuēre, qui phalangitæ appellauntur.

Phalārīcā, &, pen. corr. [φαλαρīcā. Germ. Ein Kriegsruſtung.] Genus eſt teli ad modum haſte, valido præfixum ferro, quod in longitudine habet pedes tres, ut totum cum armis corpus traſfigat: inter cujus tubam & haſte ſulphur, resina, bitumen, ſtuppa cōvolvuntur in fuſo oleo quod incēdiariū vocat: deinde balliſtæ impetu emissa, prærupto munimine ardens, figitur ligno, turritamq; machinam incēdit. Eſt autē magna, & parva phalarica. Vnde Lucanus dixit phalaricam nervis mitti tortilibus. Virg. verò lib. 9: Turnum manu jaculari potuisse phalaricam oſtendit. Sed magnum (inquit) ſtridens contorta phalarica venit fulminis acta modo. Dicta eſt autem phalarica, teste Servio, quod ea uiātū phalarum: hoc eſt, turnum propaguatores: ſive, ut Vegetio placet, quod turritæ machinæ ea incendantur. Vide de hac machina plura apud Scrvium in locum Virgilii jam citatum.

Phaleon, Apocynon, apud Dioſcor. lib. 4. cap. 84.

Phalæræ, pen. corr. harū phalerarum, f. p. [φαλαρæ. Bardes CC de cheuauis.

de chevaux. Ital. Abigliamenti da cavalli. Germ. Kälterer roßfertem. Hisp. Los jaezes de caballo. Pol. Rzadnakoma, al'bo osłoba żołnierza. Vng. Le ekfesz, öltözés. Angl. Horse trappers.] Ornamenta equorum, & tē phaon Græco adjectivo, quod significat illustre. Virg. lib. 6 Aeneid. Primus equum phaleris in signum victor habeto. Non tamen sola equorum ornamenti phaleris dicuntur, sed nonnunquam etiam equitum & virorum nobilium: unde Liv. lib. 9. ab Urbe tradit comitia Aedilitia Cn. Flavij Scribas tamē habuerunt indignitatis, ut plerique nobilium aureos annulos & phaleras deponerent.

Phalera. Ita, tum, Phaleris ornatus. [Phalæwrt. Gall. Bard. Ital. Bardao. Germ. Röstlich vnd sterich behendt vnd angelege. Hisp. Ornat de jaezes. Pol. Przyciadow, wyrzichinioni. Vngar. Lo blyatel meg ekszel. Ang. Barded.] Sueton. in Claud. Crassus frugi equo phalerato, & in ueste palmata. q. Pertiansationem item phaleratum appellamus quod fucatum est, & ad speciem ornatum: metaphora ducta ab equis venalibus, ut qui carius vendantur, phaleris solent exornari. Sic Terentius in Phorm. Phalerata dicta posuit pro ornatis, comptis, & fucatis.

Phalericēs. Aves sunt ex genere natantium, in Scleucia Parthorum, & quodam Asiaz tractu præcipue nascentes, teste Plin. lib. 10. cap. 48. Colum. lib. 8. cap. 15: Clausæ pascuntur anates, querquedula, boscides, phalerides, similes que volucres, quæ stagna, & paludes rimantur.

Phanaticus. cl. m. f. dicitur, Qui divino numine afflatus est, & cui percito furore multæ vanæ apparitiones, & ludibria sunt: qualem insaniensem Ajacem fuisse Poëta ferunt quum in persona saeviret, Agamemnonem se & Ulyssem occidere ratus. [υψηλος μεσχηγηθα. cōdēs cōdēs. Gal. Furieux. Ital. Furioso. Ger. Ein schwermeter von einem schwindelgeist besessen ein unsiinger. Hisp. Loco furioso. Pol. Wyspelski. Vn. Feierheul. An He that hath vain visions.] Cic. pro Domo sua: Quid tibi necesse fuit anili superstitione, homo phanaticus, sacrificium quod alienæ domi fieret, invisiere? Hūc monibum, phanaticum errorem vocat Horatius de Arte: Aut Phanaticus error, & iracunda Diana.

Phaneta. φάνητα. Sol dicitur, quia quotidie renovat se: επειδή φαίνεται. id est, quoniam apparet novus.

Phanias. φάνιας. Gal. Poure. Ita. Colus che è pouero. Ger. Räumster! der sich reichthümble berümpft ist er nicht hat His robe. Po. Chlubca. Vng. Maga hango kerdedek. Ang. Poure.] A' Grecis dicitur qui tenuis fortunæ quum sit, summas tamen divitias jactat, & simulat, tractum à Phania quodam ejus ingenii homine. q. Fuit etiam hoc nomine Appii Pulchri libertus.

Phantasiā, x. f. p. Vilium, imago rerum animo insidentium. [γράμμα. φαντασία. Gall. Phantasia, vision. Ital. Fantasia, imagination. Ger. Ein gesicht/ ein' vybildung oder phantasy. Hisp. Imaginacion falsa, vision phantastica. Pol. Strach. Vng. Latas. Ang. A vision.] Est visum, ut inquit Macrobius, cum inter vigiliam & altam quietem in quadam (ut aiunt) primi somni nebulosa adhuc vigilare se existimans, qui dormire vix ceperit, aspicere videtur irruentes in se, vel passim vagantes formas à natura seu magnitudine, seu specie discrepantes: variasque tempestates rerum vel ætas, vel turbulentas. Differt à phantasia, inquit Suidas, quod Phantasma est imaginatio, vel visio ejus quod non est: phantasia autem ejus solum quod est.

Phantasma. atis, n.t. φάντασμα. φάντασμα. Gal. Phantome, vision. Ita. Fantasma Germ. Ein falsch gesicht oder erscheinung. Hisp. Imaginacion falsa, vision phantastica. Pol. Strach. Vng. Latas. Ang. A vision.] Est visum, ut inquit Macrobius, cum inter vigiliam & altam quietem in quadam (ut aiunt) primi somni nebulosa adhuc vigilare se existimans, qui dormire vix ceperit, aspicere videtur irruentes in se, vel passim vagantes formas à natura seu magnitudine, seu specie discrepantes: variasque tempestates rerum vel ætas, vel turbulentas. Differt à phantasia, inquit Suidas, quod Phantasma est imaginatio, vel visio ejus quod non est: phantasia autem ejus solum quod est.

Phantasmā, lī. ū. φαντασμός. Imaginativus. **Phanum,** phani, n.f. Templum, quia Phænos, apertum & manifestum significat, & omnibus adeuntibus aperta sunt templa. [פָנָה hechâl פָנָה bayeh פָנָה bamah. n.s. Gal. Tēpte. It. Tempio, chiesa. Ger. Ein tempel oder kirch. His. Templo. Po. Kościol, kapł.ycza. Vn. Templum, kapolna. Ang. A church or temple.] Cic. 3. de Finib. Nam ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, phana depeculari, quæ sunt in effectu, &c. Cæsar 1. belli Civil. Peunia à municipiis exiguntur, & è phanis colluntur. Alli fannum & quidem rectius scribunt.

Pharetra. x. f. p. Sagittarum theca. [φάρετρα aschpäh. φαρέτρα. Gal. Vno trussé de fleches, ou carquois. Ital. Turcasso, pharetra, carcaso. Ger. Ein tochter Hisp. Carcaxò aliana. Po. Saidak. Vng. Teges. Ang. A quiner of arrows.] Virg. 1. Aen. Succinctam pharetra, Se maculosa tegmine lyncis. Dicta pharetra περὶ τὸ φέρετρον τὸ τριῶν βιβλ. q. Capax pharetra, Ovid 9. Metamor. q. Gravida pharetra sagittis, Horat. 1. Carm. Ode 22. q. Plena pharetra, Ovid 4. de Pon.

Pharetratus, dicitur qui pharetram fert. [φαρετραφός. Gall. Germ. Os caurouis. Ita. Fornito di carcasso. Germ. Os en tocher enhet

ober trete. Hisp. Ornat de carcax. Polon. Ktorisai dak soſſi. Vng. Teges. Ang. That hath or beareth a quiner of arrows.] Ovidius 1. Amor. Eleg 1: Legre pharetratæ virginis arva coli. Virg. 4. Georg. Quaque pharetratæ vicinia Persidis urget. q. Miles pharetratus, Silvius. lib. 7.

Pharīas, pen. prod. φαρίας. Serpens est, sulcum, dum serpit, cauda in terra faciens. Luc. lib. 9: Et contentus iter cauda sulcare pharias.

Pharicon. φαρίκων. Genus veneni est, quod Athenæus pharia con nominat, de quo Plin. lib. 28. cap. 10.

Pharīſeūs, φαριſeūs. Nomen sectæ Iudæorum religiosæ. Erant enim apud Iudeos tres sectæ, Pharisæorum, Sadducæorum, & Essæorum. Dicitur autem Pharisæus, quasi separatus, ab Hebreo Pharas, quod est dividere: propterea quod qui hanc sectam colerent, à cæteris habitu moribusque distinguuntur. Pharisæus, a, um, φαριſeūs. Hieronym. contra Vigilat. Quæ sepulcra Pharisæica foris dealbata.

Pharmācum, ci, penult. corr. n.s. [πάρμακον republ. φάρμακον. Gal. Medicina. Ital. Medicina. Germ. Ein armenie se seye gleich gne oder bbb. Hisp. Melezina. Polon. Lekarszwo. Vngar. Orus. segelerd, cantair. Ang. A medicine, a remedy, to cure.] Vocabulū est mediū, quod tam pro toxicis quam pro salutiferis medicamentis accipi potest: quemadmodum & Veneni appellatio apud Latinos. Caius 1. Qui venenum ff. de verb. sign. Qui (inquit) venenum dicit, ad sicce debet in malum, an bonum sit. Nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur quod naturæ ejus cui adhibiti sit, mutat. Quum id apud nos venenum appellamus, Graeci φάρμακον dicunt, quod apud illos quoque tam medicamenta quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Vide adjectione alterius nominis admone nos summus apud eos pōtatum Homerus qui sic ait: φάρμακον τολλει φύει φάρμακον τολλει δι λυγά. Hæc Caius.

Pharmācōpōlā, x. p. pen. prod. m p. Pharmacorum vēditor. [φαρμακοποια. Gall. Vn apothicaire. Ital. Profumiero, speciale che apprechìa le medecine. Germ. Ein Apotheker/der aßterley armenie macht vnd verkaufft. His. Boticario. Pol. Heptekars. Vn. Parikas. Ang. A seller of medicine.] Διά τὴν πολλὴν τὴν φάρμακον. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 2: Ambubajau collegia pharmacopolæ. Cic. pro Cluent. Tum repētē Anconitanum quandam L. Clodiū pharmacopoliā circuforancum, qui casu tum Larinum venisset, agreditur. Quidam Seplasarios vocant, à Seplasia vico, seu foro Capuano in quo medicamenta & unguenta conficiebantur.

Pharmācēuticē, φαρμακοθεorie. Dicitur ea pars medicinae qua pharmacis curat, ad differentiam therapeutices, & chirurgicæ.

Pharmācōdēs, φαρμακοδēs. Odor medicamenti.

Pharmācēutriā, πάρμακον mechachschephah. φαρμακοτερia.] Dicitur quam nos sagam dicimus, vel veneficam. Hoc nomine Virgilius Aeglogam quādam inscriptis, in qua Theocrati imitatione venefica quādam inducitur, quæ magicis incantationibus animalium virtutē quo spernebatur, ad sui amorem conatur revocare.

Pharmācōthēōn, φαρμακοθēōn. Medicamentum divinū, quale est rhabarbarum.

Phase, ποὺς pēsach. Hebraicē, Latinē trāstitus dicitur, quam vōrem LXX converterunt πάχα. Vide PASCHA.

Phasēlus, Vide PHASEOLVS.

Phasēlus, li, pen. prod. [פָנָה habarāh. φάνηλος. Ger. Ein gatung eines ringē sölfs/ats em weeding. Pol. Dubas. Vn. Käsep hato. Ang. A galeys.] Straboni & Appiano navigii genus fuit, mistam habens formam ex oneraria & longa triremi, quod tam velis quam remis agi poterat. Catul. Phasēlus ille quem videtis hospites, Ait fuisse navium celerrima, que ullius natantis impetum trabis Nequisse præterite. palmulis Opus foret volare, livelinte. Georg 4: Et circumiectis vehitur sua rura phaselis. Salust lib. 3: Et forte in navigando cohors una grandi phaselis vecta, à cæteris deeravit. Nonius Phaselum interpretatur navigium Campanum. Bayfius eandem existimat cum myoparone, aut certè ad illius figura non multum distante. Nec desierunt qui in Pamphyliā primum inventum suspicuntur sint, & à Phaselide oppido nomen accepisse.

Phasēolus, per quatuor syllabas. [φασεολος. Gal. Phaselos, τριφεδες de pris Ital. Fagiolo Germ. Faselen/oder welschbonen Hisp. Frisoles. Pol. Bob. Vng. Tökélobb] Genus leguminis, siliquæ fetens longiorem quam fenugracum, quæ unā cum semine mandit viridis ex oleo & gaio. Colum. lib. 2. ca. 15: Phaselos 3 modii quatuor obruantur, totidē operis. q. Legitur & Phaselus. lib. 1. Georg. Seu pingue in vicianque seres, vilenque phaselum. Tu quidem phaselū legas. Gal. 1. b. 1. de Alimentis. fæcul, Phaselos distinguuntur phaselis, vultque phaselis in plantæ et hortensem esse cædem cum similace, cuius fructus longi, hirti, rotundati, & dolichi. Theophratto: phaselum autem cædem effigie cum cicercula, ac certè ejus spaciem, quæ cuam hodie phaselorum nomen agud vulgum retinet.

Phaselis 1. 2.

Phætlinūs, pen. corr. Adject. φατλινός. Quod ex phætolo factū est: ut phætlinum oleum, Plin. lib. 23. cap. 4.

Phæḡnīōn, [φαγγάνης. Pol. Polna wika.] Herba est quæ alio nomine xiphion appellatur: hoc est, gladiolus, nascēs in locis humidis, quum primum exit, gladii speciem præbens, radicem habet duorum cubitorum, nucis avellanæ modo fimbriatam.

Reliquam descriptionem vide apud Plin. lib. 25. cap. 11.

Phæsiānūs, m. f. [φασιάνης. Gal. Vn Faisan. Ital. Fagiano, à fasano. Ger. Ein phasian oder faisant ist ein art vogel. Hisp. Faisa. Po. Barat. Vng. Fazcan. Ang. Afasant.] Avis nota, à Phasi fluvio ita nominata: unde ab Argonautis primum in Græciam, atque inde ad nos putatur esse deportata. Mart. lib. 13: Argiva primum sum transportata carina, Ante mibi notum nil nisi Phasis erat. In hanc aveni lym Terei filium mutatum poëtæ fabulantur.

Phasiānā, n. z. idem: ut apud Plin. lib. 30. cap. 48: Nonnulli etiam phasianas gallinas vocant.

Phasiānūs, m. f. Qui phasianos pascit. [φασιανερία. Gal. Vn fasianier, qui nourit dei fasians. Ital. Chi nutrisce fasani. Germ. Der die fasaten jædt end spæsst. Hisp. El que cria los faisanes. Pol. Ktori basanti sywi. Vng. Fazcan tarto. Ang. That feedeth fasants.] Paulus Iurisconsult. Phasianarii autem, & pastores austeri non continentur.

Phasiolos, lropyros, Dioscor. lib. 4. cap. 122. Phæsa. Palumbus. Phasīnā, atis, n. t. Apparitio, visum, monstrum. [μέτεπεπτίζων. Gall. Monstre, apparition. Ital. Mostro, apparizione. Germ. Ein erscheinung/ein wundergesicht. Hisp. Milagro, aparecimiento. Pol. Opis. Vng. Lata. Ang. A sight or vision.] Est etiam nomen fabula apud Menandrum Græcū comicum. q Phasma etiam fabula fuit cuiusdam Catulli, ut ex Iuvenale intelligere licet. Satyr. 8: Consumptis opibus vocem Damasippe locasti Supparo, clamofum ageres ut Phasma Catulli.

Phartīgā, Indis animal Crocodilo terrestri simile, magnitudine catuli, melita, pelle squamosa & aspera, ita ut ferrū cuam haberet. Aelianus.

Phatinus panis, A lente sic dictus.

Phaulīx, Φαυλία, Polluci, Sunt olivæ quæ minimo succo, corpore prægrandi, pusilloque sunt nucleo.

Phelländriōn, φελλάνδριος, Herba quæ in palustribus nascitur, folio apii, cuius semen propter calculos, & velicæ incommoda bibitur. Quidam existimant eam esse quam officinæ Filpendulam vocant: alii eandem faciunt cum apio palustri, quod à Dioscoride ιλεοστέλιον vocatur.

Phellūs, m. f. [φελλός. Gal. Du liege. Ita. souero. Ger. φάτοσσεβούς / oder soelenholz. Hisp. Alornoque. Pol. Korka. Vng. Bikhás. Ang. Cork.] teste Cal. lib. 6. cap. 17, idem est cum eo quod Latini vocant suber. Vnde Plutarchus in lib. de Fortuna Romanorū, scribit, C. Pontium à Camillo missum in Capitolium à Gallis id temporis obsecum, quum Tibrim transmitteret, φάλλος, πλατᾶς ἵππος, οὐδεὶς: hoc est, phellos latos pectori subjecisse. Græci φέλλος, perpetuo epitheto vocant ἀετόλιον: hoc est, immersibilem, quod in aquis non nisi magna ponderis vi submergatur. Hinc à Luciano singuntur esse homines quidam phellopodes, qui per mare currentes non mergebantur, quasi phellinos habentes pedes.

Phēmus, Medicamentum nomen à Martiano medico ad cholericam passionem ordinatum, meminit Aetius Scrm. 9. cap. 47. & Phenice, vel Phenix, vel Phenicea, hordei solis & spica lolli apud Diosc. lib. 4. cap. 46.

Phēngitēs, φίγγιτης, Lapis duritia marmoris, candidus & trascens: unde & nomen habet: Nam φίγης splendorem significat. Plin. lib. 36. cap. 22.

Phēniōn, [Ger. Ein traute mit häbschen blumen/ wird von mäheren farben gefunden: Tragur verdeutsch es Feindröste.] Herba quæ & anemone dicitur, quasi herba venti: sic enim vulgus appellant, quod ejus flos tantum vento spirante aperiatur. Plin. lib. 21. cap. 23.

Pheronobion, Lactuca sylvestris secundum Zoroastem.

Pherusa, Scholymos vel Carduus apud Dioscor. lib. 3. c. 15.

Phēxiōtērōn, Aristolochia rotunda. Barbarus in Corol.

Phēretrum, φίρετρον, Vide FER ET RVM.

Phiala, x. f. p. [Ιουσφελ. φιάλη. Gal. Vaisselle à vin, soit pot, ou coupe, ou tasse. Ital. Amola inghiottara, caraffa. Germ. Ein trinkschalen so man gewöhnlich nur auf gold und silber macht. Hisp. Laredoma. Polon. Credent do pycza. Vng. Virágos pohár. Ang. A goblet or broad piece to drink in.] Poculi genus capacius: ita dictum, quasi πάλαι, κατ' αντανακλάσιαν παρέχεται παρέχεται: hoc est, ab eo quod affatim ad bibendum suppeditet. Solent autem phialæ ex auro fieri: quod & ipsum non obscurè innuit Iuvenalis. Satyr. 7: Vitro tenet phialas: tibi non committitur aurum.

Phiditīa, orum, n. f. φεδίνη, Coenationes Lacedemonii seu convivia nominabant, sive quod φίδης: id est, amicitia causa instituta sint, sive potius à parsimonia, φάδης, enim significat parsimonia & abstineo: φάδη parsitas & parsimonia: φάδη parsitas: Vnde & phiditia, convivia parca & frugis. [Po. Κρήστη φραγ-

γελίσκα.] Cic. 5. Tuscul. Quid, victum Lacedemoniorum in phiditiis, nonne videmus? Conveniebant enim ad phiditia conferentes singuli farinæ modium, vini cotos octo, casei quinq; minas, sicum quinque semiminas.

Philadelphia, Amor fratris, vel fraternitas: & Philadelphia amatof fratris. Vide in PROPHIL.

Philanthropūs, pen. prod. [φιλανθρώπος. Pol. Ριζηπίκη.] Lappè genus, ita dictum quod vestibus hominum adhæres, eos amare videatur: φιλανθρώπος enim Græcis benignum & hominis amantem significat. Vide Plin. lib. 24. cap. 19. Diocoridi appariene dicitur, officinis Rebulus.

Philanthropiā, f. p. Humanitas, hominum amor. [φιλανθρωπία. Gall. Humanité. Ital. Humanità. Germ. Menschlichkeit/liebe gegen den Menschen. Hisp. Humanidad. Pol. Ludekosc, mieł oœgi do ludzi. Vng. Emberi nya tasság: ember zreteles. Ang. Courteousnes, humanitate.] Hanc sic definit Speußippus: Philanthropia, est humanitas, & affectio amicitiae, hominum cœiliatrix, habitus hominibus beneficus, gratiarum redditio, gratitudo beneficia. Huic opponitur Misanthropia.

Philanthropiūm Vlpianus usurpat in l. 2. D. de proxenet. pro φιλανθρωπίᾳ, vel φιλανθρόπῳ: id est, liberalitas, munificentia: Idem dico, inquit, & si aliquid philanthropi nomine accepit. De proxeneta loquitur, qui si aliquid pro opera sua mercedis reperit, ex conducto non tenetur. Hotomanus.

Philanthriā, f. p. Sui ipsius amor. [φιλανθρία. Gall. Amour de soy-méme. Ita. Amor de se stesso. Germ. Liebe seines sebs Hispan. Amor de si mismo. Polon. samim wobie koghanie. Vng. Maha tecezé ma-ga Zreteles. An. self love.] Cic. Att. lib. 13: Libri quidem ita exierunt, (nisi forte me fallit communis φιλανθρία) ut in tali genere, ne apud Græcos quidem simile quicquam.

Philargyria, f. p. Auri fames, argenti aviditas. [υπέρβετσα. φιλαργυρία. Gal. Conuoitise d'argent. Ital. Avaritia, cupiditas di haneres. Ger. Begird oder liebe des gelts/getgierigkeit/geltswert. Hisp. Avaricia, codicia de plata. Polon. Chegiwość złotu. Vng. Pez es kentzreteres. Angl. Greed of silver.] Nam quod nos argenum, Græci vocant αργύριον.

Philætæriā, live Phileteria, [φιλατερία] Dioſcoridi. German. Endwich / Wiedelstoss / DaubenKropf / aber nicht das Fumiture. Herba est quam nonnulli pelemoniam appellant, alii chilodynamam, radice crassa, exilibus ramis, quibus in summis corymbi dependent nigro semine, cætera ruta similis. Plinii lib. 25. cap. 6.

Philippeī, seu philippi, φιλιππί, Aurei numi à Philippo Macedone ita appellati, quorum apud veteres frequens mentio est. Plaut. Poenulo: Hic sunt numerati aurei trecenti numi, quæ vocantur Philippei. Horat. lib. 2. Epistol. ad Augustum: Gratius Alexander regi magno fuit ille Chætilus, incultus qui versibus & male natis retulit acceptos regale numisma Philippos.

Philochärēs, [φιλοχάρης. Ger. Andorn. Pol. Santa.] Herba quæ alias marribium dicitur. Plin. lib. 20. cap. 22.

Philodēspōtūs, φιλοδιατός, Nomen servile, idem significans quod amans domini.

Philodici, Dicuntur juris strepitu gaudentes. Bud in libro de Iust. & luse.

Philogræcūs, [φιλογράκος. German. Der gern Griechische wörter braucht.] Qui libenter uitur dictionibus Græcis. Varr. 3. de Rust. ca. 10: Transi, inquit Axius, nunc in illud genus, quod nos philograeci vocamus ἀμφοῖσιον.

Philogyniā, pen. prod. [φιλογυνία, Amor mulierum. Germ. Wenn man zu viel liebe auf die Weiber legt. Pol. Gamraçmow. Vn. Αξονι υμερ zreteles. Ang. The love of women.] Cic. mulierostatem verit 4. Tuscul. Similiterque cæteri morbi, ut gloria cupidas, ut mulierostas, ut ita appelleam eam, quæ Græce φιλογυνία dicitur, &c.

Philolögūs, gi, pen. cor. Studioſus eloquentia. [Ger. Liebhaber der Künſte oder Geschäft. Pol. Miel' oñsk twyto wi.] Cicero ad Atticum lib. 13: Ergo illam ἀριθμητικὴν, in qua homines, nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi nimis acutè loquuntur, ad Varronem transferamus. Idem ad Quintum Fratrem: Nos enim ita philologi sumus, ut vel cum fabris habite possimus.

Philomedion, Chelidonia, Dioscor. lib. 2. cap. 200.

Philomūsūs, [φιλόμυστος. Ger. Liebhaber des Gesangs oder Ränsen.] Amator, sive amicus Musarū. Mart. lib. 7: Nolito nimium tibi placere. Delectas Philomuse, non amaris.

Philonium, Quod inquit Nicolaus, significat amicū novum.

Philosphiā, f. p. Amor & studii sapientia. [ΤΗΓΠα chōmāh: φιλοσοφία. Gal. Philosophie, amour de sageſſe. Ital. Amore di sapientia. Germ. Die

Germ. Die gesuchte Lebhabung der Weisheit. **Hispan.** Amor de la sabiduria o prudencia. **Pol.** Cherc do madrosci. **Vng.** Bölseseg nek zerolme, philosophia. **Ang.** Philosophie, love of wisdom.] Cicero 2. Offic. Nec quicquam aliud est philosophia, si interpretari velis, quam studium sapientiae. Idem 3. de Orat. Cognitio omnium optimarum rerum, atque in iis exercitatio, philosophia nominatur. Idem 1. de Leg. Ita sit ut mater omnium bonarum rerum sit sapientia, à cuius amore Græco verbo φιλοσοφία nomen inventum. Philosophia dividitur in tres partes, in moralem, naturalem, & rationalem. Prima componit animum: secunda rerum naturam seruat: tertia bene dissidet rationem docet. Moralis Græci θεός dicitur: quæ γένη ἐξ οὐρανοῦ philosophiæ sibi non vendicavit. Cicero 4. Tuscul. Est profecto medicina animi philosophia. Soneca: Philosophia animum format, & fabricat, vitam disponit, actiones regit, agenda & omittenda demonstrat. Apuleius Disciplinam regalem appellat, tam ad bene dicendum, quam ad bene vivendum reperitam.

Philolophilus. phi. m. f. Amator sapientiae: [ΦΙΛΟΦΙΛΟΣΦΙΑ. Gal. Philosophie, amateur de sage. Ital. Filosofo amator di sapientia. German. Ein Lebhaber der Weisheit / so sich auf die begibt. Hisp. Philosofo, amador della prudencia / sabiduria. Pol. Madrosci miej losyki. Vng. Bölseseg zereki, philosophos. Angl. A philosopher, a lover of wisdom.] quod nomen à Pythagora priimum dicitur esse profectum, qui Sophistæ appellationem tanquam arrogantiorem refugens, philosophum se nominari voluit: post quem deinceps omnes sapientiae professores hoc nominis sibi vendicarunt. Cic. 1. de Orat. Philosophi deniq; ipsius qui de sua vi ac sapientia unus omnia penè proficitur, est tamen quædam descriptio: ut is qui studeat omnium rerum divinarum atque humanarum vim, naturam, causasque nostræ, & omnem bene vivendi rationem tenere & prosequi, nomine hoc appelletur. Idem 3. de Nat. deor. Autores rerum, nō fabularum philosophi. Idem 4. Tuscul. Magistri virtutis philosophi. Philosophorum genera, & familias describit Cic. 3. de Orat.

Philosophicus, ea, cum. Quod ad philosophum pertinet. [ΦΙΛΟΦΙΛΟΣΦΙΑ. Gall. Appartenant à philosophie. Ital. Pertinente à filosofia. Ger. Das zu den Lebhabern der Weisheit gehört. Hisp. Pertinente à filosófico. Pol. Medrowscy. Vn. Philosophie. An. Belonging to a philosopher.] Cic. 5. Tusc. Ad Brutum que nostrum hos libros alteros quinque mittemus: à quo non modò impulsi sumus ad philosophicas scriptiones, veiumetiam lacerfici.

Philosophâtor, φιλοσόφωμας, Philosophorum imitator, qui philosophiam à limine salutavit.

Philosophor, aris, d. p. [ΦΙΛΟΣΦΙΑ. Gall. Etudier en philosophie, philosophier. Ital. Studiare in philosophia, filosofare. German. Sich der Weisheit beistecken / von Sachen der Weisheit und Philosophie reden und disputationem. Hisp. Estudiar en filosofia, philosophar. Pol. Veze madrosci, pokazwanie się madrosciem. Vng. Bölselk blom. Ang. To study and give diligence in philosophy.] Sapientiae studio, vel philosophorum more disputo, rectam viræ bene instituenda rationem: vel rerum naturas perscrutor. Cic. lib. 1. de Nat. deorū: Et quum maximè videbamur, tum maximè philosophabamur. Idem 2. de Orat. Ac sic decrevi philosophari potius (ut Neoptolemus apud Ennius) paucis, nam omnino haud placet. Plautus in Pseud. Certa amittimus, dum incerta petimus: atque hoc evenit, in labore, atque in dolore, ut mors obrepatur interim. Sed satis est philosophatum nimis diu, & longum loquor.

Philostorgia, φιλοσέξια, A. Græcis dicitur iadulgætia, amorq; vehemens parentū in liberos. [Pol. Męlowanie dzieci.] Verum voces hujusmodi que neque Latinis scriptoribus sunt usitatae, neque nostris literis scribi consueverunt, rectius in Græcum Dictionarium rejicientur. Quare non immerito plerasque id genus, (quæ huc nos paucæ nullo judicio erant insertæ) abjecimus, & veluti nothas ex aliena familia segregavimus: idque codem jure quo Latinas ē Græco lexico ex-mitemus.

Philothœdor's pen. prod. [ΦΙΛΟΘΕΩΡΟΣ. Ger. Einer der gern astroskopischen Naturaen und Ursachen betrachtet und ergundet / Ginnreicher Mensch / Spekulationer.] Speculationi deditus. Cic. Trebatio lib. 9: Deinde quod in Britania non nimis te philothœtorum præbuisti, plane non reprehendo.

Philtuum, tri, n. f. [ΦΙΛΤΡΟΣ. Gal. Poison pour faire aimer. Ita. Veneno che induce ad amare. Germ. Ein butenispiel/ein spez oder transz so ein bus dem anderen zu essen oder zu trinken gibt / jn zu unsinniger heftshafft zu bringen. Hisp. Los echijs. Polon. Mil' ef strunek. Vng. Zeretere iaduso eterb. An. A drink, or any such thing which causeth love.] Pharmacum amorem concilians (Cicero Amatorium poculum appellat) hoc est, quicquid eo animo edendum bibendumve datur alicui, ut inducatur ad alterius amorem: qualian nonnulla commemorantur à clinic: quæ tamēt pleraque omnia ingerentia potius insanias, quam cōciliando amori videntur convenire. Ovidius, eorum usum vehementer dissuadet lib. 2. de Arte: Nec data præsuerint pallentia philtera pueris: Philtira nocent animus, vimque furoris habent. q Per

translatiōnem philterum accipimus pro corporis totius venustate, habitu, dignitate, morumque comitate oculis hominum ita grata, ut solo aspectu inire gratiam ab omnibus quis facilē possit. Galli sua lingua Gratiam appellant.

Philirodeses, Asplenium apud Diosc. lib. 3. cap. 152. **Philyrā,** f. p. [ΦΙΛΥΡΑ. Gall. Teel. ou tillot. Ital. Tiglio. Germ. Endenbaum. Hisp. La teja arbol. Pol. Lipa. Vng. Hasfa ausay has fa bels hea. Angl. Athinneskinne between the bark and the three & leaf or shed of paper.] A Græcis dicitur arbor, quæ Latini tiliam vocant. Plin. item lib. 16. ca 14: Philyrum vocate videtur membranam tenuissimam inter corticem & lignum tiliae arboris, ex qua coronarum lemnisci conficiebantur. Inter corticem, inquit, & lignum tenues tunicas multiplici membrana, è quibus vincula tiliae vocantur: tenuissime carum philyræ, coronarum lemniscis celebres, antiquorumq; et honore. q Accipiuntur etiam philyræ pro membranis papyri, vel aliarum arborum, in quibus olim scribebatur. Martian. de Nupt. Philolog. Libri in philyræ, cortice subnotati. Plinii lib. 13: Präparantur ex eo chartæ divisæ: acu in prætenues, sed quæm latissimæ philyræ. Alia exemplaria habent philuras, quod in idem recidit. Multæ enim sunt Græci dictiones, quæ apud Latinos in differenter scribuntur per y vel u. Solebant enim prisei Latini qui peregrinas literas non admitebant, loco y, scribere u.

Phimus, Präclusi ostioli vulvæ cutâdi ratio ejus est apud Paulum lib. 6. cap. 73.

Phimosis, φιμωση. Dicitur quum glans membra virilis ita tegitur præputio, ut nudari non possit. Dicta φιμωση δὲ τὸ φίμως, quod flexum in superiore parte faci significat, quum scilicet totus sacculi oris ambitus funiculo colligatur. q Est & phimosis, vitium huic proflus contrarium, quum præputium item deductum, scum in locum reduci non potest: quod vitium genus etiam φιμωση appellatur.

Phlebotomiæ, i. p. [ΦΙΛΕΒΟΤΟΜΙΑ. Gall. saignee. Ital. Il salassare, sanguinare. Ger. Ablassung / Öffnung der Adern. Hisp. El sangrar, Coartadura de vena. Pol. Krewepiscie. Vng. Er vagas. Angl. The cutting of a vein.] Incisio vena quæ fit ad sanguinem impinguendum secandi servoris gratia. φιλεβος enim dicunt Græci quas nos venas, & riperem incidere.

Phlebotomia, φιλεβοτηρ. Gal. Lancette. Ital. Lancetta. Ger. Eis rätschen oder stochen. Hisp. Lanceta para sangrar. Pol. Puszhado. Vn. Er vago vas. Angl. A knife wherewith a peine is cut.] Scalpelum quo vena secatur.

Phlebs, Græcis dicitur vena Latinis.

Phlegma, atis, n. t. [Φλέγμα. Gal. Flegme, ou fleume. Ital. & Hisp. Flegma. Ger. Die feuchtigkeit oder auch rot in den Menschenleib. Pol. Flegma. Vn. Takony. An. Fleume, sneeill.] Humor est in corpore animali frigidus & humidus, quem Latinè pituita vocamus. Hinc & Phlegmatici dicuntur in quibus humor hic ceteris præponderat.

Phlegmasias, Intelligit aut inflammations simpliciter, aut eas quæ cum febre sunt. Gal. Aph. lib. 1.

Phlegmone, es, [Φλέγμων. German. Ein entzündung über hängig Geschoer.] Inflammatio alicuius partis proficiscens ex incepsie primarum qualitatum cum affluxu materiæ calide & humidae: hoc est, sanguinis.

Phlegontis, hujus phlegontidis, φλέγοντος. Genus quod flamma quadam intus ardore videtur. Plin. lib. 37. cap. 11.

Phleo's, φλέων, Dioscoridi, Herba est caulem habens aculeatum, & folium hispidum, quam nonnulli strobæ appellanto. Autoi Plin. lib. 20. cap. 15. Hermolaus in Diosc. lib. 4. cap. 14. indicat Phleon dicta δὲ τὸ φλέων, quod est secundum esse, quod in Oichomenio lacu copiosissime proveniat.

Phletoricum corpus, quod oppletum est crassis humorib.

Phlomos, Verbascum apud Diosc. lib. 3. cap. 103.

Phlonitis, Onosmon apud Diosc. lib. 3. cap. 148.

Phlœx, phlogos. φλογ. Floris genus, solo placens colore, odoris proflus expers: ita dictum ut suspicor, à colore flammæ, quam Græci φλογα appellant. Plin. lib. 21. cap. 20: Colore tantummodo placet lovis flor, odor aberit: sicut & ille qui Græce φλογ vocatur.

Phlyctenæ, f. p. [Φλυκτεναι. Gal. Boutons. Ital. Broffule, bitorzoli. Germ. Blähnen oder porpelen in denen wasser oder enter wachse. Hisp. Pustulas. Polon. Torpedine moe. Vng. Hoia gas kelos. Angl. wildfier or blisters.] Pustula sunt majores, pallidæ, lividæ, aut nigrae, aut alterius coloris à naturali recessentis, humorum in se continentis, quæ ubi rumpuntur, infra caro quedam exulcerata appetet. Gignuntur autem vel ex igni, vel ex frigore, vel ex medicamentis: ut tradit Cels. lib. 5. cap. 28. dicit Phlyctenæ, δὲ τὸ φλεγμα, quod est bullire, sive bullas facere.

Phocæ, c. c. [Φοκαι. German. Ein See oder Meerwolff/lebt im Meer der größe eines jungen Raibs/mit schwarzen glatten haar.] Bellua marina, corio & pilis testa, per somnum rugiens. Unde & vitalius marinus appellatur. Coit canum morte, paritque in terra terrestrium animalia nita. Virg. lib. 4. Georg. & turpes pacie sub gurgite

sob gurgite phocas. Plin. lib. 9. cap. 7: *Et vituli marini, quos vocant phocas, spirant, & dormiunt in terra.*

Phoenicæ, φοίνικε. Dioscotidi, Herba est quam Latini hordeum mūnum appellant, teste Plin. lib. 22. cap. ult. Quidam hodie sūlēt avenam vocant.

Phœnicobalanus, φοίνικοβαλάνος. Palmæ Aegyptiæ fructus; præ matutitate nigrescens, vescentesque inebriant. Qui verò adhuc viridis ante matutitatem decerpitur, adipos appellatur. Plin. lib. 12. ca. 22: *Myrobalano similem in unguentis, proximumque usum habet palma in Aegypto, quæ vocatur adipos, viuidis, odore mali cotonei, nullo intus ligno. Colligitur autem paulò ante quārū incipiat maturescere. Quod relinquitur, phœnicobalanus vocatur, & nigrescit; vescentesque inebriat.*

Phœnicurus, φοίνικη. Avis à caudæ rubedine ita dicta, quæ hyberno tēpore Eritacus appellatur. Autor Plin. lib. 10. c. 29:

Phœnicopterus, φοίνικοπτerus, ri. pen. corr. φοίνικων πτερός. Avis à pennarum subdine dicta. Græci enim rubrum φοίνικον appellant, & aliam ἄλλην. Iuven. Satyr. 11: *Et Scythicæ volucres, & Phœnicopterus ingens. Avis hujus lingua in præcipuis epularum deliciis erat olia apud Romanos.* Plin. lib. 10. cap. 48: *Phœnicopteri linguam præcipuis saporis esse Apicius docuit, nepotum omnium altissimus gurges.* Martial. lib. 13: *Dat mihi penna rubens nomen: sed lingua gulosis Nostra placet, quid si garula lingua foret?*

Phœnix, cis, m.t. [φοίνιξ]. Gal. Phenix. Ital. Fenice. Ger. Ein vnbefriediger vogel dieses namens im Læd Arabia soll sibi thalbühert jar sebē mögen. His. Fenix, ave unica enel mundo. Vn. Phœnix madar. Angl. Phoenix.] Avis esse dicitur in Oriente, à phœnicoe pennarum colore dicta, toto orbe celeberrima, in Arabia nascens; Aquilæ magnitudine, quæ annis sexcentis & sexaginta vivere dicitur. Plin. lib. 10. cap. 2: *Aethiopes atque Indi discolores maximè, & inenarrabiles ferunt aves, & ante omnes nobilem Arabia phœnicem, haud scio an fabulosè unum in toto orbe, nec magnopere visum.* Aquilæ narrantur magnitudine, auti fulgore circa colla, cætera purpureus, cæruleam roseis caudam peanis distinguenteribus; crinitis faciem, caputque plumeo apice honestante. Primus atque diligentissimus togatorum de eo prodidit Manilius: *Senator ille maximus, nobilis doctrinis doctore nullo: neminem extitisse qui viderit vel centem: sacram in Arabia Soli esse: vivere annos D. C. L. X. senescentem casia, thusisque surculis construere nidum, replere odoribus, & super emori. Ex ossibus deinde è medullis ejus nasci primò ceu vermiculum, inde fieri pullum, præcipioque justa fusteri prioris reddere, & totum deferre nidum prope Panchiam in Solis uibem, & in ara ibi deponere.* ¶ In hac significatione, quidam volunt Phœnix esse dubii generis: melius tamen dixeris esse mascul. Nam foemino genere rarissime legitur, idque non nisi figurata, respiciendo ad genus superioris avis. ¶ Est item PHŒNIX Thessaliz, fluvius in Asopum influens: cuius meminerunt Plinius lib. 4. cap. 8, & Strabo lib. 9. ¶ Phœnix præterea gentile nomen est, cum significans qui è Phœnico maritima Syrie regione ortum traxit: de quo vide paulò antè in dictione PHŒNICES. ¶ Arbor item illa nobilis quam Latini palmam appellant, Græco nomine Phœnix dicuntur. ¶ Phœnix item nomen proprium præceptoris Achillis, qui quoniam matris hosti cum patris concubina rem habuisset, Diris imperitus à patre, relicta Hellade, in Thessalam sese contulit ad Peleum regenti, qui illi Dolopum procurationem commisit, filiumque Achillem in disciplinam tradidit, quem etiam ad bellum Trojanum comitatus est: ut ipse narrat apud Homer lib. 1. Iliad.

Phollis, tributi genus est, quod nobiliores quique civitatis pendebant, prout secundum habitationes fuerunt comprehensi: ut nobilitas quæ ad bonam fortunam illos perducere debuerat, hoc incommodum secum afferret. ¶ Phollis item podus est, alio nomine dicta Balantium: trahit autem Donos 250. hoc est, libras 312. & uncias 6. Singuli verò Doni libræ 1. & uncias 11. comprehendebant. ¶ Est & alius Phollis coactus ex argenteis leptis, qui militibus, quos Militarios vocabant, dabant. Lepti autem Certonum unum cum dimidio continet: Ita Phollis iste argenti, ceratia 208. habet & nummos 9. quæ summa nunc valet millia 109. ¶ Est & Phollis alias, à duabus auri libris incipiens, & usque ad octo procedens, prout solventium tributa substantiae patiebantur. Verum Suidæ Phollis masculini gen. est obulus. Idem in dictione καρυγηνα, Ducenti & decem obuli, quos Pholles vocant. Et hoc sensu ab Augustino de Civit. Dei ult. lib. capitul. Alc. in Rud. de Prætor. & hon. præ. lib. 12.

Phœnacis, φοίναξ. Ger. Gymnässer, ein Lehrer oder Meister der Gymnastik, wie sie einer führen und lehren soll, die Wörter recht / klar und verständig aufzusprechen: item, ein Lehrer des Gesangs.] Diction est Graeca, qua significatur vocis, pronuntiationisque magister, & moderator. Quintilianus lib. 11: *Sed cura non eadem orato-*

ribus quæ phonacis Sueton. de Augusto: Pronuntiantibus dulci, & proprio quodam oris sono, dabatque assidue phonacis operam. Is enim vocem intorquere, remittere, lenire, exasperare docebat: quod artis genus Græci etiam φοίναξ appellavant:

Phœnōs, φοίνη. Herba eadem quæ atraphylis: ita dicta ab eo quod sanguineum fundat succum. Autor Plin. lib. 12. cap. 16.

Phœphorus, φοίνη. Gérth. Der Morgenster. Pol. Inszenk.] Scilla matutina, quam Latini verbum ex verbis reddentes, Luciferum appellant. Martial. lib. 8: *Phœphore redde diem, quid gaudia nostra moraris?*

Phrasis, hujus phrasis, f.t. φράσης. Eloquentæ corpus, inquit Quintil. lib. 10. cap. 1, & dicendi modus. Dicta δύο τις φράσης, quod est fari, & differere. Mater (inquit Quintil.) & Lucretius legendi quidem, sed non ut faciant phrasim.

Phrenes, φρένος. à Græcis vocatur, à Latinis præcordia: hoc est, septuaginta transversum, quod & diaphragma ab illis appellatur: sive quod mentem (quam etiam τις φρένος, nomine illi intelligunt) in in partibus residere nonnulli ex veteribus existimat, sive quod diaphragmate inflammato necesse sit & mentem impediti, subsequente nimisrum eo morbi genere, quem paraphrenitidem appellant medici.

Phrenes, φρένος, idis. [φρενίς]. Gall. Phrenes. Ital. & His. frenesia. Germ. Das Hirnwaten / auf welchem die Laubsucht und Wanwirigkeit erfolget. Poloni. Szelenie, albo od rozmru odysse. Vng. Bolond hagymak. Ang. The frense.] Morbus laedens mentem, & ad infaniam futoremque perducens: unde & notum accepit. Nam mentem Græci φρένας appellant. Fit autem ex inflammatione membranularum, quas meningas vocant, idq; vel à pallida bile, eaque levior est, vel à flava, eaque est vehementior: vel ab eadem valde adusta, quæ est omnium terribila, ut docet Galenus lib. 3. de Locis affectis. ¶ Phrenes, alio nomine appellatur, pen. prod. Iuvenal. Satyr. 14: *Quum furor haud dubius, quem sit manifesta phrenesia.* Martial. lib. 4: Declamas in febre Mathon: hanc esse Phrenesim. Si nescis, non es sanus, amice Mathon. Serenus medium hujus dictionis syllabam corripuit, quem in hoc non imitabitur. ¶ Phreneticus appellatur quæ hunc morbum parit. Plin. lib. 20. cap. 2: Sed & phreneticis auxiliatur cum lacte mulieris.

Phrenes, φρένος. Gall. Prudence. Ital. Prudenza. Germ. Farsichtigkeit. Hisp. Prudencia. Pol. Madroñ. Vng. Ezesse. Angl. Wisdom.] Cie. lib. 1. Offic. Princepsque omnium virtutum est illa sapientia; quam Græci sophiam vocant. Prudentiam enim quam Græci φρένον dicunt, aliam quâdam intelligimus, quam est rerum expetendatum, fugiendarumque scientia.

Phrygia, Asplenum apud Dioscor. lib. 4. cap. 12.

Phrygones, Phrygius, Phryx. Vide in PROPRIIS.

Phrynon, φρύνων. Herba quæ eadem dicitur paronychia, ita dicta quod τις φρύνων: hoc est, rubetis aduersetur. Autor Plinius lib. 25. cap. 10.

Phrynos, φρύνων. Pol. Kroftwabba.] A' Græcis ranæ genus appellatur omnium maximum in vepribus tantum viveat: unde & rubetam Latini appellant. Plin. lib. 32. cap. 3: Sunt quæ in vepribus tantum vivunt, ob id rubetatum nomine (ut diximus) quas Græci phrynos vocant, grandissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum.

Phthisis, φθίσεις. Mörbus est pedicularis, δύο τις φθαρά, quos & pedes, & pediculos vocamus. Plinius lib. 20. c. 1: Sic & contra phthisias bilitur & hydropites. Vide Pedicularis in PEDES, pedum.

Phthiroctoris, Steph. Sagria apud Dioscorid. lib. 4. cap. 158.

Phthisis, hujus Phthisis, f.t. φθίσης. Gall. Ulceration des poumons. Ital. Mal'ostile, il Tistic, ulceratione & impiegamento del polmone. Ger. Verschrung der Lungen/ von welcher ein Mensch von tag zu tag abnimpt, die Schweinsucht. His. La tisca. Vng. Acsa korsog. Ang. Ulceration of the lights.] Morbus est totum corpus extenuans, proveniens ex ulcere pulmonis à pituita potissimum generato, quæ à capite delapsa, in pulmornibus computruit. Quanquam interdum & ex proprio pulmonis affectu originem trahit, maximè quidem ex vasis disruptione post sputum sanguinis nō conglutinata: quod malum genus Græci usitatius Phthoē, φθόω, vocant: definiuntque esse totius corporis cum parva febre extenuationem, pulmonis insanabilitia ulcera consequentem. Hoc morbo Theopomum laborasse, & ab Asclepiade curatum tradunt. Sæpenerunt tamē phthisim pro phtho positam invenimus: ut apud Columellam. lib. 6. cap. 14: Est & illa gravis petnices, quum pulmones exulcerantur: inde tussis & macies & ad ultimum Phthisis invadit. Corripit autem hoc nomen priorem syllabam. Iuven. Satyr. 13: Et phthisis, & vomicæ putres, & dimidium crus. Qui hunc morbum patiuntur, Phthisici, φθίσαι, appellantur. In oculo item phthisim appellant, pupillæ constrictiōem, quum scilicet oculi tabes pupillam contrahit atque angustiorem efficit. Definitiones quæ Galeni nō nomine circumferuntur, phthisios nomine omnem corporis CC 3

corporis extenuationem maciemque complectuntur à verbo φθῆσαι, quod propriè dicitur de plātiis alijsq; sensim percuntib. Phthōē, es, φθῆ, Corporis totius extenuatio cum exigua febri, incurabila pulmonis ulcera consequens. Hanc nonnulli, minus tamen proprie, phthisin appellant.

Phthongus, m.s. [σφήκος, φθῆσαι]. Gall. son. Ital. suono. Germ. Ein thon. H. lib. La vox, son y sonido. Pol. Thon abo thakth. Vng. Zungen. Ang. A. / œwe. Ideam quod sonus, & vox inarticulata: à verbo φθῆσαι, quod est sonum & vocem edo. In musica autem phthongus dicitur, sóni cuiuspiam unus & idem tenor: ut in cithara certi alicuius nervi strepitus semper sui similis. Severinus lib. 1. cap. 8: Phthongum definit casum vocis, & p. id est, aptum melo in unam intētionem. Alii harmoniæ minimam partem. Nam quemadmodum unitas numeri, ita phthongus consonantia principium est. Ex his facilè intelligi potest locus Plin. lib. 2. cap. 22. ubi de siderum musica loquens ex Pythagoræ sententiâ ait Saturnum dorio moveri, Iove in phrygio: Mercurium verò phthongo: hoc est, eodem semper & equabiliter soni tenore.

Phū. [φῦ]. Germ. Matien Magdalenen kraut / Garten baldrian: die wild heißt, Rantenwurzel / Augenwurzel / Wendewurzel.] Vocant aliqui nardō agriō, sive criticum, folio oleris atri, caule cubitali, geniculato, in purpura albicante, radice obliqua, villosaque & imitante avium pedes. Dioscorid. lib. 1, & Plin. lib. 12. c. 12. Officinae Valerianam majorem nominant.

Phy. Interjectio mirantis est, teste Donato. Terent. in Adelph. phy, domi habuit unde disseret. [Germ. Ein stöh oder wort des verwunderens / Huy.]

Phycites, φυκίτης, Gemma algæ colorem habens, Plin. lib. mlt. cap. 10.

Phycos, thalassium, φυκός, θαλασσίος, Latinè fucus marinus, herba est similis lactucæ, quæ conchyliis substernitur. Tria ejus sunt genera: latum, & alterum longius, quadrangulus rubens: tertium crispis foliis, quo in Creta vestes tinguntur. Hac Plin. lib. 26. cap. 10.

Phycis, feminini generis, φυκίς, Pisces est verno tempore varius, reliquis anni partibus candidus, ex alga nudificans, & in nido ova pariens. Autor Plin. lib. 9. cap. 26.

Phygethlon, φυγέθλον, Est (ut inquit Corn. Celsus lib. 5. c. 28,) tumor non altus, latus, durus, in quo quidam pustulæ simile est, cum dolore, distentioneque vehementi, majoreque quam pro magnitudine tumoris: interdum etiam cum febricula, tardè matuescens, neque magnopere in pus se convertens. Latinè panum vocant.

Phylacä, pen. cor. [φυλάκιον]. Ger. Ein Gefangenhus oder Kerker. Pol. Wissenie. Ang. A warden, a gaoler. Locus custodiæ, carcer. Plaut. in Capt. Illine est abductus rectâ in Phylacam ut dignus est. A' utrbo Græco φυλάκιον, custodio.

Phylactistam, m. p. [φυλάκιστα]. Ger. Ein Kerkermester / Thurnhütner/ Meister über die Gefangenen. Pol. Oprawca. Ang. A gaoler or keeper of the prisoners. Carceris custos, vel listor, cuius officium est nocentes comprehendere, & in carcerem abripere. διὰ τὴν φυλακὴν, quod est ad carcerem trahere. Plaut. in Aulul. Trecenni constint phylacista in atris.

Phylacterium, n. s. [χαράχης, χαράχη, φυλακήσατο]. Græca dictio διὰ τὴν φυλακὴν: hoc est, a custodiendo, a servando, sive tuendo deducta, significatque antidotum quo nos adversus venena tuerimur, & præmunimus: nonnunquam significat locum custodiarum destinatum. Hoc etiam nomine dicebantur Phariseorum tabulae, sive membranae Decalogi precepta inscripta habentes: quas illi & fronti & brachii affigebant, ut eorum oculis nunquam non obversarentur. Erasmus in Matthæum: Pharisæi quo videtur admundum obseruantes Legis, scribent Decalogue in membranis, seu duobus voluminibus, quorum alterum fronti coronæ vice circumponebant, alterum brachio, ut sive quod manum portigeret, esset in conspectu: sive quod caput movisset ob oculos essent. Hunc more testatur Hesychius ad suam usq; etatem durasse apud Iudeo, Persas, ac Babylonios: atq; eos qui id facerent, apud illos habitos ceu religiosos, quasi sic præstarent id quod Deus iubet per Mosem. Servari precepta sua. Hactenus Erasmus.

Phylarchus, [φύλαρχος]. Pol. Heithman albo rotmistr konwicj. Oidinis, sive dignitatis nomen in equestri militia. Erat enim equitatus divisus in classes quasdam, quas illi φύλα appellabant: quibus qui ptererant, Phylachi appellabatur. Omnes autem unum parabant Hipparchio: hoc est, equitatus totius praefectio: quem Latinis sub dictatore universo exercitu imperante magistrum equitum appellabant. Fuit item proprium nomen Historici cuiusdam Atheniensis, sive Sicyonii, aut, ut alii malunt, Naufragiæ, qui Pyrrhi Epitomæ bellum adversus Peloponnesios libris xxviii. conscripsit: item alia complura, quæ incertiora sunt.

Phyleteria. Polemonia apud Diæcor. lib. 4. cap. 10.

Phyleterion, Clematis, Diæcor. lib. 4. cap. 8.

Phyllanthēs, φυλλάνθης, Herba est ex genere aculeatarum, sed motioribus aculeis, ab radice tantum foliata. Sic eam nominat Plin. lib. 21. cap. 16.

Phyllanthison, φυλλάνθης, cognomento dyticon, Herba est Democrito, purpuram tingentibus utilis. Vide Hierolaum in Caroll.

Phyllira, Vide PHILYRA.

Phyllandrión, in palliis nascitur, nec plura de ea traduntur. Vide Barbarum in Coroll. lib. 3. cap. 141.

Phyllitis, φυλλίτης, Herba est foliis lapathi, longioribus tamen adiutoribus que, modò sensis, modò septensis, interius levius, aeva parte quosdam quasi vermiculos appendentes referuntur. Dioscorides à quibusdam Lapathon actione: id est, ramicem agrestem vocari tradit.

Phyllön, φυλλόν, Spina est sine caule, sine flore, sine echino, folius longis, aculeatis, & lactucæ similibus. Aliis nominibus Polygonyton appellatur, & Leucanthia. Plin. lib. 22. cap. 16.

Phyllön, Musici generis apud Diæcor. lib. 3. cap. 141.

Phyllophares, Prassium. Diæcor. lib. 3. cap. 118.

Phyllotaphylon, Capparis.

Phyltrā, φιλτρα, Vide PHILYRA.

Phynia, Animal, ut inquit Aelian. in quod si quis oculos intendant, ab eoque inspiciatur, in palorem maciemque incidit, idque in diebus non paucis.

Phymata, φύματα, Phlegmonæ: hoc est, inflammationes laxorum partium, teste Galeno lib. 2. Methodi.

Phyranon, Ammoniacum pingue resinosum.

Physa, φύση, Pisces quidam ex genere testaceorum, Nilo fluvio peculiaris, teste Strabone lib. ult.

Physalis, Vesicaria, vel halicacabos apud Diæcor. lib. 4. cap. 75. & Actuum Sermon 11. cap. 29.

Physēter, penul. prod. teris, m.t. [φυστεῖς]. German. Ein besunderer Waffschiff so viel wassers oben zum topf hinauf (da alle Waffschiff ein soho oder thror haben) das etwas die Schiff darvon voll werden und verstanden.] Bellus marina admirabilis magnitudine, quæ aquam saecibus haustam tanta copia in altum efflat, ut veluti densissimum quidam imber decidens, conspectum circu quoque eripiat. Unde & Physeter dictus est, παρὰ τὸ φυστεῖς τὰ κυρά. hoc est, ab emovendis, aut flâdis fluctibus. Rufus ex Arato, anhelos physeteras proprio epitheto appellavit. Plin. lib. 9. cap. 4: Maximum animal in Indico Oceano pristes & balena est: in Gallico Oceano physeter, ingentis columnæ modo se attollens, altioreque navium velis diluvium eructans. Hæ bellus Nearchi classi in Arabicum sinum naviganti, maximum terrorem incusserunt, quodtao expirarent nimbos, ut quæ posita ante pedes essent, videri non possent, donec à navigationis dubius edoctus Nearchus, tubarum clangore perterritos in profundum abegit.

Physis, Natura. [φύσις]. Gal. Nature. Ital. Natura. Ger. Die Natur. His. Naturaleza. Pol. Przyrodzeni. Vng. Termesz. Ang. Nature.] **Physicus**, a, um, Naturalis, ad rerum naturam & ad physicam pertinens. [φυσικός]. Gal. Naturel, appartenant à nature. Ital. Naturale, che s'appartiene alla natura. Germ. Naturlich. Hispan. Cosa pertinente à la naturaleza. Pol. Przyrodzeni. Vng. Termesz bez valo. Ang. Natural, belonging to nature.] Cic. 2. de Divin. Quæc etiæ si velim scribere quid, aut legere, aut canere, vel voce vel fidibus aut geometrici quiddam, aut physicum, aut dialecticum explicare, somniūnane expectandum sit. Ibidem: Physica disputationi subtilitas. Idem 2. de Nat. deor. Rationibus physicis constituere aliquid.

Physicus, ci. substantivum, m. s. Qui physicen perdidicit, rerum naturalium investigator. [φυσικός]. Gall. Physien, qui entend les choses naturelles. Ital. Che intende le cose naturelle, fisico. Ger. Ein Naturforschender, ein verständiger der geheimnissen der Natur. Hisp. Physico. Pol. Rzeczy przyrodzeni nazywaja. Vng. Termesz tudo. Angl. He that understandeth things natural.] Cic. 1. de Natur. deor. Sed tu hoc physicæ nō vides, quæ blanda cōciliatrix, & quæ suis lœna natura. Ibidem: Non pudet igitur physicum est, speculatorum, venatoremque naturæ, ab animis confusitudine imbutis petere testimonium veritatis? Idem secundo de Divinatione: Quod video physicis placuisse: eisque maxime, qui omne quod esset, unum esse dixerunt.

Physica, corū, n.s. [φυσική]. Ger. Bücher so von Naturlich dingen segen.] Ipsa naturalis philosophia, sive opus rerū naturā pertinacians. Cic. 1. de Qrat. Oratorem ne physicorum quidem esse experte volo. Idem 1. de Finib. Epicurus in physicis quib. maximè gloriatur, totus est alienus. In eadē significatione edicimus physica, cę, φυσική, præsertim pro disciplina ipsa naturalis nā pro opere eam pertractate usitatius neutro plurali utimur: unde physica Aristotelis, rectius dixeris, quām physicam. Cic. 1. Acad. Sed enī ut Latinè loquar, nisi in ejusmodi verbis, ut Philosophiam aut Rhetoricam, aut Physicam, aut Dialecticam appellem. Idem 3. de Finib. Ad eas vires Dialecticam etiam adjungunt & Physicam.

Phyſ. ſ. ē,

Physicè, penult. corr Naturaliter, physicorum more. [Quoniamq.
Gall. ^{Naturaliter}. Element. Ital. & Hispan. ^{Naturaliter}. Ger. Naturlich/
sæd wîs der natürlichen Menschen. Pol. Wedlug præceptientia. Vn.
Termeret rerum, termet et tudok mozzgara. Ang. Naturalis.] Cic. 3.
de Nat. deor. Eodemque tempore illa omnia quæ à te Physicè
dicta sunt de vi ignea, de que eo calore, &c. Idem i. de Divin.
Sed id quod physicè dicitur.

Physis et nomina, &c. s. p. [*Quatuor resiae.* Ger. Die Kunst da einer ausschauen des Angesichts eines Menschen natur vnd art erforschen vnd erhaben kan.] Ars qua natura hominum ex corpore vultuque cognoscitur.

Physiognomus, mi. pen. prod. vel Physiognomon, onis. [φυσιογνωμός. Ger. Ein kunstreicher Meister der auf dem Angesicht urtheilt, was eines natur vnd art sei.] qui hominum mores ex corpore, vultuque cognoscit. Cic. de Fato: Quid Socratem, nonne legimus quemadmodum notarit Zopyrus physiognomon, qui se proficiebat hominum mores, naturasq; ex corpore, oculis, vultu, fronte petnoscare?

Physiologia, φυσιολογία. Rerum naturae inquisitio, disceptatio de te cuiusvis natura. Cic. i. de Nat. deor. Hunc tu censes primis ut dicitur labris gustasse physiologiam; id est, naturam rationem, qui quicquam quod ortum sit, putet eternum esse posse? Physiologus. Φυσιολόγος, ῥέτρα naturae perscrutator.

Physionus: id est, bene mentulatus. Nam πίστη follem significat, Græcè μέντος mentulam.

Rhytobatile, Leontopodion apud Diosc. lib. 4. cap. 12.
Phyton, sive Phiton, Vide PYTHON. .

PICEN. In notis antiquorum Piceni. **P**IENNT. pientissimus.
P.**I**.**R**. Populus, vel Publius irrogavit. **P**.**I**.**R**. Populum jure ro-
gavi. **P**.**I**.**V**. vel Lprincipi juventutis.
Plabilis. **P**iacularis, **P**iaculum, **P**iamen, **P**iator, **P**ia-

Pītā, cæ, f.p. quanvis frēmininū videatur à picus, longè tamē diverse significationis est. [xītā. Gal. Un oiseau appelle pie. Ital. Garza ga Zxuola. Germ. Ein Vogel oder Hegerst. Belg. En Erter. Holl. La pīga ò pīcata. Pol. Serka. Vg. Zárka. Ang. A pie bird.] Nam avis est magnitudine paluab̄, alis vario colore, & præfertim cœuleo depicta, humana imitans verba. Mart. lib. 14: **P**īca loquax certa dominū te voce saluto: Si me nō videoas, esse negabis avem. In has aves fabulantur Poëtæ mutatas esse Pie-riidas, indeque illis pristinam loquacitatem, humanęq; linguæ studium remansisse. Ovid. 6. Metam. Plangere dumq; volunt per bra, hia mota levata. Acre pendebant nemorum convitia pīcas: Nunc quoq; in alitibus facundia prisca remāsit, Rauca, que garrulitas, studiuñq; immante loquendi. q Est & alterum pīcas genus, quod Plinius testatur sua aetate ab Apennino Romam versus cerni cœpisse, longa insigne cauda, & à Romanis variam appellatam fuisse. q Pica etiam in gravidis dicitur per-versus ablurdatum rerum appetitus, qui à Græcis quoq; xītā vocatur. Vide in dictione MALACIĀ.

Picatus, a. um, Vide P. IX.
Picéa, æ, f. p. [*mixta*. Gall. L' arbre d' où degoutte la poix et résine. Ital. Pino del quale si caua la pece. Ger. Ein Rot thannen. Hisp. El pino de que se haze la pex. Pol. Czys. Vng. Zurök, ancz fony ó vias termes fe-nyosa. Ang. A rosen tree wherof ther rosen droppeth out.] Arbor est lanci simillima, folio brevi tædæ proximo, crassiore tamè du-
nioreq; ut cypressis, immortali virore: ad laricis verò comam
collato, rariore, sicciorum, tenuioreque. Ramos habet statim ab
radice modicos, velut brachia, lateribus inhæretes: materiem
verò abieti proximā. Frequens ~~in~~ ^{ad} sibis Cottii visitur, fun-
dens resinam thrui adeo similem, pro eo sàpè fallat, odore
non omnino ingrato. Nuces fert pineis similes, sed minores;
ut & tota arbore pino humilior est graciliorque. Vide plura de
hac arbore apud Plin. lib. 16 cap. 10. Theophrastum lib. 3. cap.

10. & *Dioscorid.lib. i. cap. 86.*
Picea fæstér, stri, *strix* à *zepe*, *Picea sylvestris*, *Hispaniæ familiaris*, ex
qua fit resina parum laudata. *Plin.lib. 14. cap. 20.* Fit è *picea re-*
fina in *Hispania* autem è *piceastris minimè laudata*.

Piceus, Pico. Vide PI X.
Picrachiera, à Galeno dicitur medicamenti genus amarum.
Nam **πίκρη** Graci dicunt amatum. A Barbaris incepit vocatur
Piceus.

Hiera pigræ
Picras, Andresace apud Diosc.lib.3. cap.151.
Picris, ~~magis~~, Lauctuc vel cichorii agrestis genus, quod ita ap-
pellaverè (ut inquit Ptol.lib.19. cap.8.) cum exprobatione a
provinciis.

Picróchóli, πικρόχολος, In quibus abundat flavabilis, que amara esse consuevit: Hippocrates de ratione vietus.

*Pictor, oris, & Pictura, r̄z. Picturatus, Vjde PINGO.
Picumnius,, πικονης, Avis eadem cum pico Martio, teste No-
mio. Item Deus quidam qui sacris Romanis adhibebatur. Ac-
milius Macer in Theogonia, Et nunc agrestes inter Picumnus
habetur.*

Picūs, m. f. Avis est exigua aduncis unguibus, Marti sacra existimata, unde & Martium cognominatur. [δρυογλάρης. Gall. Vir oiseau appelle piuert, ou pic, ou piumart. Ital. Picoso. Germ. Eis Specht. Hisp. El pico. Pol. Piczioł. Vng. Har kaly. Ang. A little bird which seakeith the meat vnder the bark of trees.] Hic felium more arbores in subrectū ascendit, percussiō; corticis sono pavulum subesse intelligit. Pullos in cavis arborū educat cuneosq; à pastoribus cavernæ ori impactos, admota herba quadā expellit. q. Præterea picos Romani veteres vocabant quos Græci gryphas, bellus quadrupedes, auritasq; visu & formâ terribiles, corpore leonino, rostro, alis, pedibus, aquilis similes. Habitare in Hyperboreis mōtibus in Asiatica Scythia feruntur, ubi aurum & gemmæ nasci, perhibentur, ibi; tanta rabie in homines deservire, ut terriā ipsam inhabitabilem faciant, quasi genti esse videantur ad plestendam avaritiae temeritatē. Plaut. in Aulul. Picos divitiis qui aureos montes colunt, ego solus supero. Plin.lib.10 cap.49. fabulosa existimat quæcunq; de gryphibus commemorabantur.

Pietas, atis, f.t. Est debitus cultus erga Deū, patriam, & parentes, eosq; qui nobis parentū loco sunt colendi. [**TOM** ch̄efedh.
di cōnia, filosozia. Gall. Pietē, religion, le devoir qu' on doit à Dieu
premierlement, & apres à ses pere & mere, enfans, & autres prochains.
Ital. Pietā, culto debito verso Dio, padre, madre, figlioli. Ger. Geprü-
tende ehrebitzung vnd liebe gegen Gott insbonders bennach auch gegen
Vatter/Mutter/vnd anderen neben Menschen /Gottesforcht/ frontieit.
Belg. Godsonnes. Hisp. Piedad, religion y acatamiento de Dios, de
padre y madre y de la patria. Pol. Pobisnob. Vn. Pfleger, kerig, offg.
Ang. pietie, godlines.] Pietas (inquit Augustinus) propriè Dcī
cultus intelligi solet, quam Græci **λογίαν** vocant. Et sic à Ci-
cerone accipitur, quū inquit pro domo sua: Nec est ulla erga
deos pietas, nisi honesta de numine eorum, ac mente opinio,
quum expetnihil ab iis quod sit injustum, atq; inhonestū ar-
bitrare. q Sumit etiam latiūs (ut diximus) nomen pietatis, ut
amorem complectatur filii erga parentes & propinquos . &
civis erga patriam, quæ comunitis omnium civium est parentis.
Cic. in Somnio Scipionis: Cole Pietatē, quę sūt magna in
parentibus & propinquis, tum in patria maxima est. q Est aut
pietas abstractū ab adjectivo pius, quod propriè de eo dicitur
qui Deū, patriam, parentes, & qui parentū loco sunt, justo cul-
tu prosequitur. q Hujus contrarium est Impietas, quę ab inju-
kitia siq; distingui solet, quid illa in Deum, hæc dici in homi-
nes potest. Per illam contemplatione delinquitur: hæc opere
& factis peccatur. q **PIETAS** enim à Romanis dea putata est:
quę ædem habuit Romæ eo in loco ubi postea Marcelli thea-
trum exterritum est. Autor Plin.lib. 7. cap. 36.

Piūs, a, um. Propriè dicitur de eo qui Deū, patriam, & parentes, & eos qui parentū loco sunt, justo cultu prosequitur. [ΤΟΝ chasidh. διλαένς, διλαένη, οντο. Gall. Donotieux, religieux, qui rend le devoir à Dieu, sa pere & mere, & autres prochains. Ital. Pio, chi fa sua debito verso Dio, padre & madre, come si apartiene. Ger. Gottesdienstig, frohn der Gott vnd den Menschen gehürende pflicht leistet. Hisp. Pio, catholicó. Pol. Pub. sui, dobro. Vng. Istenfels, Stenes. Ang. Godlie.] Virg. 3. Georg. Dii meliora piis. Cic. 3. Offic. Ipsi patrie cōducit, piros habere cives in parentes. q Accipitur nōnunquam pius pro miti, leni, & misericorde. Terent. in Hecy. Pium ac pudicum ingenium narras Pamphili. q Ex quā loquendi consuetudine sicutum est ut & Deus ipse dicatur pius: quem tamē Grēci nullo suo sermonis usū λογοῖς voçant: quanvis λογοῖς pro misericordia, illorum etiam vulgus usurpet. Plc, adverb. Religiosè, sanctè, castè. [λογοῖς, λογοῖς. Gall. Religiosamente. Ital. Piamente. Fr. Religieusement.] Etiam. Hisp.

Urgentem. Ital. ramente. Ger. Grossdertiglich frommisch. Hisp. Pianerhee. Pol. Pobosvte. Vng. Zentwi ist endswl. Ang. Godly, with godlines. Plin. in Panegyr. Cittas religionibus dedita, semperque decorum indugentiam pte merita q Interdu ponitur probenignè & clementer. Cic. ad Martium, lib. i 1. Epist. Alia quæ defendam à te pte fieri & humane.

Piens, & res, à pio, pias, quum significat piè amo. A' quo pien-
tior, pienitissimus: Piens tamen in usu non est.

Piger, gra, grum, laudus, legnis, fugitans laboris. [33]
hassel.
οννέρος, δερρεσ. Gal. Pareffeu. Ital. Pigro, tardo, da poco, ad dormentem-
to, infingardo. Ger. Sant/träg/der alterey arbeit fleucht. Belg. Luys/
etrach. Hisp. Perozoso, ocioso. Pol. Lebowski, niebdak, gnafni. Vn. Rest.

Ang. *slough full, slaw.*] Cujus contrarium est Impiger, ut Pigra familia apud Plaut. in Mostel. Horat. i. Serm. Satyr. 4: - atq; piger scribendi ferre laborem Scribendi restet: nam ut multum, nil moror. Persius Sat. 5: Mane piger stertis. Cic. Trebatio, lib. 2. Instandum piger, instandum, tunc, tunc, illud, illud.

8: Interdum piger, interdum timidus in re militari videbatur.
¶ Ad aquā cursum transtulit Col. lib. 2. cap. 2: Nullum enim
temere videmus locum qui modō pigrum teneat humorem,
et lungitur aliquādo accusativo cum præpositione Ad. Cę-
lius ad Cic. lib. 8: Et ad literas scribendas, ut nosti, pigerrimo.
Pigre, adverb. Pigrius, pigerimē. [oxmēds, ἀργεῖς. Gall. Parisseus-
mens. Ital. Pigramente. Ger. Faulstich/langsamtich. Hisp. Perezosa-
menie. Pol. Niebalie. Yng. Restes. Ang. Slow/ſlue/ſlaulie.] Plin.

lib. 10. cap. 34: Pigrius intrante foemina ad pulles.
Pigritia, s.p. Ignavia, lētitude, tarditas. [Πίγρια] *hatfluth.* *ox.* *Gall.* Pareſſe. Ital. Pigritia. Ger. Sanktuit, trahet, langsame. Hisp. Perceſſa, ſociosidad. Pol. Cauſoſte, nieblaſtoſc. Ang. Slowfulneſſe, idleneſſe, ſlowneſſe.] Cic. 1. Offic. Efficientum autem eſt ut appetitus rationis obdiant, eamque neque præcurrant, nec propter pigritiam aut ignaviam deferaunt. Liv. 1. ab Urbe: Vnde quū pigritia militanti oriretur, nulla tamen ab armis quies dabatur a bellicoso rege.
Pigritiſes, ci. Pigredo, inis, Pigritudo, & Pigritas, ejusdem ſunt ſignificationis.
Pigrotaris, d.p. Moror, cunctor, diſſero. [Πίγρης] *pighher.* *oxiu,* *μίδω.* Gall. Pareſſer, eſt pareſſeuſ. Ital. Impigrire. Ger. Bon fants eit wagen verſiehen. Hisp. Emperezar. Pol. Lienſtweſt prædellugam. Vng. Reſtel, kbdm, muletop. An. To be ſlow in doing of a thing.] Cic. Att. lib. 14: Tu quoq; quicquid erit novi, (multa autem expeſto) ſcriberne pigrere: id eſt, ne moreris. Lucr. lib. 1: Quod si pigritias, paulumve recelſris ab re, q; Invenitur & Pigeo, es, piger ſum. Cornutus in Persium: qui tam inepit piges & ad hanc diſſolutionem lapsus eſt!

Pigreſco, is, n.t. Piger ſio, & leueſ. [Πίγρης] *oxiugēs* *oxiugēs*. Gal. Deuenir pareſſenx. Ital. Impigriſi, duenir pugno. Ger. Bent vnd langsam werden. Hisp. Emperexari, ſerotioſo. Pol. Lwneie. Vng. Meg reſtwlk. An. To waxe ſlon and dull.] Plin. lib. 18. cap. 2: Mox pigrefciit, in Virginem transgreſſio Sole. De Nilo.
Pigro, as, Antiqui dixerunt pro cuctari & tardare. *oxiugēs*. Accius in Chyſe: Melius pigraſſe quam properaſſe, eft nefas. Nonius.
Pigret, verbum imporeſonale, piguit, & pigitum eſt. Dolet ſi ve moleſtum eſt. [Πίγρης] *pigret*, *oxbouq.* Gall. Eſtre pareſſenx do faire, eſtre marri & doient d' auoir fait. Ital. Rincrescere, eſſere moleſto. Ger. Es verdreſt, es beſchwört oder bedauert. Belg. Het verdriet.
• **Hisp.** Hauer dolor o verguenca. Pol. Mierpinie. Vn. Reſtel. An. To be loth to do a thing to beforie or prepent after it is done.] Stat. lib. 7. Theb. Nec pigitum parvoſq; lares, humilesq; ſubire. Coſtruitur autem feri cum accusatiuo & genitiuo, niſi loco genitiui infinitum verbum poſitum ſit. Ovid. lib. 2. Metam. -pigret que Actorum ſine fine mihi ſine honore laborū. Cicer. pro Domo ſua: Ut me non ſolum pigate ſtultitiae mea, ſed etiam pudeat. Plaut. Non dediſſe te puder, teſte Donato, quod pudet de iis dicatur quae turpiter fiunt. Pigeo de iis quae cum damno & malo. Pudere ad dedecus refertur, Pigeo ad dolorē. Vide plura de hoc in verbo P V D E O. ¶ Pigeo interdum pro tardare, interdum pro pœnitere ponit ſoleat, inquit Festus.

Pigro, es, verbum perſonele, legitur apud Plautum in Menech. Adoleſcens loquere mihi tuum nomen, niſi pigeo. Idem Pleudolo: id quod pudenſia facilius fertur quam id quod pigeo. Terent. in Phorm. Quare obſcro, ne plus minuſe faxit, quod nos poſtea pigate.

Pigendus, a, um, Ovid. Epist. 7: Si fuit erranei, cauſas habet error honestas: Adde fidem, nulla parte pigendus eſt.

Pigmentum, ti, n.s. Quo utuntur puellæ ad gratiam & venustatem ori conciliandam, qualis eſt ceruſſa, aliq; id genus fuſi quibus mulierculæ cuti candorem, aut ruborem inducunt. [Πίγρη puch] *πίγρη* *rekaſch* *πίγρην* *merkachāb.* *φύκη.* Gall. Fard, peinture, couleurs, fardement. Ital. Beletto, liſcio. Ger. Barb mit den ſich die Meydin beſtreichen/ein ſchöne Barb damit zu machen. Hisp. Color para la peintura. Pol. Barwuka. Vng. Kendb, gbrbg ſeier. Ang. Painting that women ſe. Plaut. in Moſtel. Nō iſtanc etatē oportet pigmentum ullum attingere. Plin. lib. 26. cap. 43: Nuperq; potentolis ſingeniis principatu Neronis invētum ut pigmentis perderet ſe. ¶ Per translationem verò pigmenta dicuntur mendacia & fraudes: quia ejus qui pingiturn non eſt naturalis color, ſed artificialis. Cic. lib. 2. de Orat. Tam integræ ſententiæ, tam veræ, tam noꝝ, tam ſine pigmentis, ſucoq; puerili, ut maſhi non ſolum tu incendere judicem, ſed ipſe ardere videaris. ¶ Quandoq; ſignificat colores pictorū, de quibus Plin. lib. 35. cap. 5. Cic. 1. de Divin. Aſpersa temerē pigmenta in tabula ori lineamenta efficiere poſſunt. Plaut. Epid. Quem Apelles, Zeuxisq; duo pingent pigmentis ulmcis. ¶ Accipitur etiam quandoq; pro confectione ex diversis ſpeciebus, ſuavi & odorifera: unde pigmetari dieti, de quibus paulo pōſt. ¶ Quandoq; etiam pro coloribus rhetoriciſ. Cic. de Clar. Orat. Intellices nihil illius lineamentis, niſi eorum pigmentorum que inventa nondum erant, florem & coloreſ defuſiſe.

Pigmentarius, tarii, m. ſ. qui facit vel vendit pigmenta. [Πίγρη] *rekaſch*, *φάρμακον*, *μυστήλης.* Gall. Feiſeur ou vendeur de fard. Ital. Acciſciatore o venditore di beletto. Germ. Der alſterey Farben macht vnd vertauſt. Hisp. Que haze o rende color para la pinura. Pol. Cjo prędawci, albo czyni barwisko. Vngar. Kendb, gbrbg ſeier aros. Ang. He that maketh or ſelleth ſuch painting colour.] Iuliſ Firmicus: Quicunque habuerit horofcopum in parte Libra vicesima ſexta, erit pigmetarius, vel thurarius. Cic. Accius pigmetarius valde gaudebat ſe adverſarium perdidiffe. ¶ Pig-

mentarius item ponit pro pharmacopola: id eſt, medicamentorum venditore. Marciān. l. 3. D. ad leg. Cornel. de Sicar. Alio Senatus conſulto effectum eſt, ut pigmetarii ſi cui temerē cicutam, ſalamandram, &c. Fortassis Pharmacopolarum numeris haec pars quædam eſt, ut ea que ad pigmenta pertinent, divendant. Hotom.

Pigmentatūs, tata, tatum. [Polon. *barba oſtobiom.*] Quod eſt pigmentis ornatum. πιγμένης. Hieronymus ad Paulum: Totum flacidum, molle, nitidum, atq; formosum, quæſitis hincide odoribus pigmentatum.

Pignatoxarís, Veratrum album, apud Diſc. lib. 4. cap. 151.

Pignus, oris, vel pigneris, n.t. Quod creditori ad ſecuritatem datur: [Πίγρη] *habat* *πίγρη* *chabat* *πίγρη* *chabat*. εἰπχρός, ἐπηρέμης, εἰπχρός, πάρημης, τὸ πίγρη, τὸ πίγρη, τὸ πίγρη, τὸ πίγρη.

Gall. Gage. Ital. Peggio. Ger. Ein pfand oder vnderpfand. Belg. En pend. Hisp. La prende queſe da. Pol. Zaſtawa. Vng. Zalag. Ang. A gage, or pledge.] ita dictu à pugno, ut Caius de Verbor. ſignificat. inquit in l. Plebs: quia res que pignori dantur, manu triduntur. Martial. lib. 12: Quum rogo te nummos ſine pignore, Non habeo, inquis. ¶ Aliquando pro eo accipitur quod inter duos contendentes apud ſequetur ita deponitur, ut fiat victoris. Virg. 3. Aeglog. Ego hanc vitulam (ne forte recuſes, Bis ve- nit ad multrām, binos alit ubere ſcetus) Depono: tu die mecum quo pignore certes. Plautus Casina: Id ni fit, mecum pignus, ſi quis vult, dato in urnam mulſi. ¶ Per translationem pignus pro ſymbolo, vel argumēto, vel indicio: ut quū aut munus noſtri, aut aliquid ſimile pignus eſt amoris, benevolentiae que dici- mus: id eſt, indicium vel documentum, & argumentum certum, ſive idoneum ſignum. Virgil. 3. Aen. Ipſe pater dextoram Anchises, haud multa moratus. Dat juveni, atq; animum praeferti pignore firmat. Liv. lib. 39: Hæc amoris pignora quum eſſent, nec quicquam ſecretū alter ab altero haberent. Curtius lib. 9: Nullum erga me benevolentia pignus atque indicium omiſſiſtis. Vlpianus inter pignus & hypothecam hoc interſcribit, quod pignus dicitur quū ad creditore trāſit: hypotheca, quū non tranſit. Budeus tamē inquit pignus Latinū eſt quod Græcē dicitur hypotheca, quaſi obligationi ſuppoſitum, vel quib; ob fidem debiti depositum, quod Latini pignori opponere dicunt: Pignus enim tamē de immobili quād de re mobilis dicitur. Terent. in Phorm. Ager oppositus eſt pignori ob decem minas, Aedicula item ob decem alias. ¶ Dicitur Latinē, Auferre pignus, Ponere pignori, vel in pignus, Oppone pignori, Accipere pignori, Coercere pignoribus captis: eſt quod nos, Cogere per bonorum captionem dicimus. Cic. 3. de Orat. Philippus graviter exarſit, pignoribusq; ablatis Crassum co-ercere coepit. ¶ Quoniam vero liberi videntur tanquā pignora inter virum & uxorem eſſe, & firmissima quædam inter co-juges perpetui amoris, & indiſſolubilis conjugij quasi vincula, factum eſt ut pignora pro liberis capiantur. Ovid. 3. Faſtor. Dulcia ſolicite geſtabant pignora matres.

Pignero, pigneras, act. p. aut Pigneror, pignetaris, d.p. Rem pignori do, pignori oppono. [Πίγρη] *chabat* *πίγρη* *habat*. *πίγρη*.

Gall. Bailler en gage, enzager. Ital. Peggiorare, dar peggio. German.

Berpfendenz zu pfand geben/far ein pfand conſerem. Hisp. Emporar al guna prenda. Polon. Zaſtawie. Vngar. Zalag ba veſbm.

Ang. To give a pledge or gage.] Suetonius de Vitellio: Utque ex aere matris detractum unione pignoraverit ad itineris impensas. ¶ Accipitur nonnumquam pro eo quod vulgo dicimus, per executionem capere: hoc eſt, pignora capere. [εἴπχρον, εἴπχρον, εἴπχρον, εἴπχρον, εἴπχρον]. German. Pfendenz pfendenz aufztragen.] Iuven. 7. Cuius & alveolos, & lænam pignerat Atreus. Ovid. 4. Philipp. I; fuga, foeda mortis: in victoria, glorioſa. Et enim Mars ipſe ex acie fortissimum quenque pignorari ſolet: hoc eſt, pignus accipere, & ſibi aſſere, quaque obnoxium ſibi, deſtitumque capere: ut ſit ſenſus: Fortiſſimum enim quisque ptimus in prælio occuſere ſolet. ¶ Huius composita ſunt, Oppigneror, & Repigneror: de quibus alibi.

Pignératio, nis, f.t. Vngar. Zalagſtas, xalagba retes.] Gaius Diſc. lib. 20. l. 9: Quod emptionem venditionemque recipie, etiam pignerationem recipere potest.

Pignératōr, qui pignus accipit. [Πίγρη] *habat*. *πίγρη*.

Gall. Qui prend gage de quelqu' un. Ital. Chi prende peggio. German.

Ein pfandhaber / der ein vnderpfand nimpt. Hisp. El que toma prenda. Polon. Cjo ſtaſte kurtę. Vngar. Zalag ba veſbm.

Ang. That receives a gage or pledge.] Cicero quarta Verrina: Quum in his quidem rebus omnibus publicanus petitor ac pignorator, non creptor, neque paſſor ſoleat eſſe; tu de optimo,

de juſtiſſimo, de honestiſſimo genere hominum: id eſt, de atoribus, ea jura conſtituebas, que omnibus aliis eſſent con-

traria, &c. Edixerat enim V̄res, ut publicani poſſent jure ſuo

ab avaroribus decumarum nomine quantum yellent capere, non iudicis autoritate, ut aſſolet, pignora eorum capere. Ex Budzo.

Pignérat ſi ſi ſi.

Pignorari cūs, tia, cūm, ex supino verbi pignoro nomine deducum. Quod pignori datum est: [cōsōlātō]. Gall. Engagé, baillé en gage. Ital. Cosa impognata. Ger. Das zu einem pfand gegebē oder eingesetzt ist. Hisp. Cosa empenada. Pol. Ręka jasztawiona. Vng. Zalogba reteszt. Ang. That u ginen in pledge or gege. ut Res pignoratitia, Pigneratius creditor, cui pignoris capiēdī jus est. Vpianus: Quoniam in pignoratitio, cui pignoris, an pignoris persecutio dñegetur. q Pigneratitia actio quæ ad pignus persequendum est instituta apud lūris consultos.

Pignoris capio, nis. [Vn. Zalag-vel, Zalagolás.] Gellius lib. 7. cap. 10: Ut hæc usus capio dicitur copulato vocabulo, à litera in eo tractum prondantia: pignoris capio junctæ sunt partes & productæ dicebantur. Verba Varronis sunt ex primo Epikohicarum quæstionum: Pignoris capio ob æ militare, quod ex à Tribuno ærario miles accipere debebat, vocabulū scorsum fit per quod dilucet hanc capionem posse dici, quasi hæc captionem & in usu & in pignore.

Pigrēscō, Pigro, as, Pigrōr, pigratis, Vide PIGER.
Pigidīx, arum, avia pīdīx, lunt olera amara, quæ Hierony-
mos vocat laetus a gresso.

Pilatæ, f. p. à pinso, Vas concavū; quo antiqui siccata frumenta

tapinsebant: hoc est, contra dehant. [C] **D** mediochab. ijd. **G**il. **V**o mortier. **I**tal. Mortaio. **G**er. Ein Mörser oder der gretischen hö-
u geschriften welchen man vorgetzen das gedörret getreid zu malz geröstet
hat. **H**isp. Mortero. **P**ol. Stepa. **V**ng. Mosar. **A**ng. A morter
where thinges ar beaten with a pestell.] Plin. lib. 18. cap. 11. Tun-
darus granum ejus in pila lignea. ¶ Similiter vafa illa con-
cava, medicorum usui apta, in quibus ptisanæ fieri solent, pt-
he dicuntur. Est item pila idem quod columnæ, Græci cūlū
vocant: quanquam revera angustior est & sūla significatio
quām pilæ. Illo enim nomine propriè denotatur cippus in mo-
numentis erectus: pila aut quavis columnā significat quem-
cūq; in usum confectā. **A** pul. lib. 3. **M**etam. Pila media quæ sta-
bul træbes sustinebat. **F**eitus: Pila quæ parietē sustentat, ab op-
pondo dicitur. Plin. lib. 11: Ruētes ceras fulciūt pilarū instar,
interius à solo fornicatas, ut sit aditus ad sarcientum. ¶ Pilæ

Pilulæ, s. p. quasi parva pila, globulus. [σφαγίδης. Gall. Petitus pedote, pilote. Ital. Pallata, pistola. Ger. Ein tigetin. Hisp. La pillo-
ra, pequenina pelotilla. Pol. Pielegka. Vng. Pilula. An. A little ball.]
Plin.lib. 16. cap. 7: Nascentur in eo pilulæ nucibus nō absimili-
les intus habentes flosculos enolles, lucernarum luminibus
aptes. Idem lib. 30. cap. 11: Scarabæus qui pilulas volvit. Hinc
& pharmaca quæ hac forma sumimus, pilulas nominamus.
Plin.lib. 28. cap. 9: Vetus axungia phthisinæ in pilulis sumpta sa-
nat. Hæc Græco vocabulo γεμάτων dicuntur ab absorbendis
nō enim comminuendæ dentibus, aut gustandæ sunt pilulæ,
sed integræ devorandæ.

Pilani, πλεφόγος, Dicti sunt milites qui pilis pugnabant, testibus Varone & Festo, alio nomine triarii appellati: ante quos qui psculum capessabant, antepilani dicebantur & principes. Vide supra in dictione ANTEPILANI.

M&rii, m. l*u* p*o*g*es*, Dicitur pr&stigiatores, qui levi agitatio-
ne parvas pilas videtur emittere, aut in vas injicere, quum se-
cens faciant. **Quij*n*.lib. 10. cap. 7:** Quo constantin*miracula illa*
in scena pilatiorum, ac ventilatorum, ut ea quae emiserint, ul-
tro venire in manus credas, & qua jubentur, decurrere.

Pilatum, adverbium à pila pro columna. Significat per pilas. *rga-
πίλατος*. Vitruvius: Pilatum struuntur ædificia.

Pileatus, Vide PILEVS.
Piliscrepus, pi, pen, cor, apud Senecam lib. 8. Epist. ad Luciliū,
ubi notatur balneorum luxuria, intelligendus est is qui pilas:
hoc est, spheras, aut glomas pice illicos in ignem balneorum
sive vaporariorum conjiceret, sicuti forte restinguoretur. Quod
manifestat Papinius, Sylvatum primo in balneo Etruscis: Quid
nunc strata solo referam tabulata, crepantia Auditura pilas,
ubi languidis ignis inerrat, Aedibus, & tenuē volvunt hypo-
causta vaporē? Meminit huiusmodi pilaram Vitruvius lib. 5.
cap. 10: Suspensuræ, ait, caldariorum ita sunt facientes, ut pri-
mum sesquipedalibus tegulis solum sternatur inclinatum ad
hypocaultum: uti pila quum immittatur, non possit intus re-
sistere, sed rursus redeat ad præsumnum, ipsa per se ita flamma
facilius pervagabitur sub suspensiōne.

Pilatūs, Vide PILVM.

Pilentum, ti, n.s. Vehiculi genus quo matronæ vehebantur. [פְּלִינְתָּם, מֵרַחֲאֶה, חֲנַמְעָה, Gal. Char, ou coche, luttiere, Ital. Carretta. Ger. Ein hangender wagen. Hisp. Carr. Pol. Koliebka, albo kareta. Vng. Kolya, hinsto. Ang. A wagon or chariot with fore wheels that women were wont to be carried in.] Horat. lib. 2. Epist. El sedfa festinante, pilentia, petorita, naves. Ex quo Horatii loco patet non omnino idem esse cum perorito, ut nonnulli putaverunt: sed tamen fortassis illi non dissimile. Est enim pilentū Hispaniorū inventum, petoritum autem Gallorum. Varro de lingua Latina in consuetudinem sua ætate primum venisse scribit. Et quod eius formæ qua nosti temporis principum Italiam mulieres vextantur, ita libratum ut confidentes in pulvinis, in aere suspensæ agitari videantur. Virg. 8. Aeneid. - castæ duecabant sacra per urbem. Pilentus matres in molibus: id est, penitusibus, ut interpretatur Servius Lib. 5. ab Urbe: Honorèq; ob eam munificentiam fecerunt matronis habitum: ut pilento ad sacra, ludosq; carpentis festo, profestoq; utearentur.

Pileus, pilei, m.s. Tegmen capitum: quod & pileum dicitur, [עַלְבָד] migibaldū, πλαθή, πιλος. Gall. Un chapeau ou bonnet à couvrir la tête. Ital. Cappello, barretta. Ger. Ein Hut/parrat, kappen. Bel. Een hoed. Hisp. Sombrero. Pol. Czapka. Vn swoueg Ang. A cap or bonet.] Plaut. in Amphit. Ut ego hodie raso capite calvus accipiam pileum. Persius Sat. 5: -hanc nobis pilea donat, ¶ Quandoq; pileus pro libertate usurpatur. Hinc apud ierū Romanarū scriptores, servos ad pileum vocatos legimus: hoc est, ad libertatem, cuius insigne est pileus. Livius lib. 24: Postero die servi ad pileum vocati, & carcere vincti emissi. Suet. in Tib. Servisq; ad pileum fusti vocatis, in Siciliam protugit. Accipiebant enim servi pileum raso capite, quem manumitabantur.

Pileolus, & Pilolum, li, cum accentu in antepea ultima, Parvus
pileus. [πιλός, πιλος @. Gall. Petit chapeau. Ital. Picciolo capello. Ger. Ein hüttin/particella. Hisp. Pequeno sombrero. Pol. Czapka. Vng. Stuegeske. Ang. A blye cap or bonet.] Horat libro 1.
Epist. Ut cum pileolo soleas conviva tribulis. Ov. d. i. de Arte
. nec tupe putaris Pilolum nitidis imposuisse comis.
Pileatus, a, um, Qui pileo testus est, [πιλος ήγαν]. Gall. Connover
d'm chapeau. Ital. Copero di capello. Ger. Der ein Hut oder partie
ausf hat. Hisp. Cuberto de sombrero. Pol. Czapek na nakrus. Vng.
Stueges. Ang. That is covered with a cap or bonet.] Liv 4. bcll. Put.
Pileati aut lana alba velatis capitibus volones epulati sunt.
Vnde servi pileati qui pileo venio imposito vendebantur, Ger. 1. b.
7. cap 4. Pileatos servi veniu ire solitos, quorū nomine even
ditor nishī præstaret, Cælius Sab. surisperitus scriptū reliqui.
Pilicreptus, Pilula, Vide PILA.

Pilo, as, priore corr. Vide PILVS.
Pilo, las, priore prodr. max. Græcum est, & significat compla-
no. A quo sunt cōposita, Cōpilo, Expilo, Oppilo, & Suppilo
Pilum, li, priore producta, n.s. Telum Romanum, a perime-
do dictum, quasi perillum, ut inquit Varro. [¶] *ches. mī. gō-
verss. Gall. Dard. Ital. Dardo. Ger. Ein deenpiñig Epich. in re-
hcs die Römischen Rittergötter gegen den Feind schusßen. Histp. Ia-
do. Pol. Of. sep albo wlopnia. Vng. Darda. An. A dard or iac. eitn.]
Hujus hostile, teste Vegetio, erat pedum quinque semis, &
ferrum trigonalis figura novem unciarum. Erant autem pilae
(Varrone autore) tela Romanorum, sicut Gesta Gallorum, &
sariissæ Macedonum. Lucan. lib. 1.: pila minantia pilis. Idem
lib. 3: Pila sed in medium venere trementia pectus. Virgil. 1.
Georg. Scilicet tempus veniet, quem finibus illis Agricola in
curvo terram molitus aratro, Excisa inventet scabra rubiginosa
pila. Horat. 2. Serm. Satyr. 11: neq; enim qui vis hoirens:ia pilis
Agmina, nec fracta peregitus cuspidi Gallos. Aut labētis equi
describet vulnera Parthi. Plautus in Curcul. Quia ex te hodi
faciā piliū catapultariū. Hinc primipilus, πρώτη πλάτη, & præpilus
latè hastæ: hoc est præferrate: de quibus insrā, q Præterea pilum
à pinsendo: seu ut placet Servio, à Piluno, instrumentū quo ad
liquid in mortario teritur. [¶] *y heli. spres. Gal. Pilon de mortier.**

Ital. Il pestello col quale si pestano le cose nel mortaio. **Ger.** Ein Pfeffel eines Mörseros. **Hisp.** El maco para mazar en pila. **Pol.** Tłuczek. **Vn.** Mosar i bró. **Ang.** A pestle.] **Plin.** lib. 18. cap. 10: Quippe & Hetruria spicam farris tosti pinsente pilo præterrato, fistula serrata, & stella intus denticulata, ut nisi intenti pinsant, concidantur grana, ferroq; frangantur. **Pilum** Græcū. **V.** Tolleno. Primum pilum vocabatur prima centuria in exercitu Romanorū: quod circa signa gravis armatura constituta esset, in qua inter cetera armorum genera hastile erat pedum quinq; & semissis, quod pilum nominabant. **Cæsar** lib 5. bel. Gall. Tum T Baluentio qui superiori anno primum pilum duxerat, viro forti, & magnæ autoritatis; utrung; femur tragula trajicitur. Reliqua vide in dictione PRIMI PILVS.

Pilatūs, a,um, Pilo armatus. Martialis lib. 10: Et pilata redit jāq;
subitq; cohors.

Pilus, li. priore corr. m. s. generalius est quam capillus. [גָּשַׁׁשׁ schahar. sp. Gall. Pois. Ital. & Hisp. Pelo. Ger. Ein har/ es sen am Leib wo es wölle. Bel. En haerpist. Pol. Włosi d'jeskol wiek naqje- lie. Vng. Zbr. An. The heare.] Propriè enim capillus de iis tan-tum dicitur qui caput veltiunt, quū pilus omnī partium cor-poris sit cōmuniſ. Plin.lib. 11. cap. 37: In capite cunctorū ani-malium homini plurimus pilus. Cic.2. de Natura deorū: Mu-nitæq; sunt palpebrae tanquam vallo pilorum. Iuven. Saty. 9: Sed fiuticante pilo neglecta, & squallida crura. Horat. 2. Epist. 1: Vtor permisso, caudæque pilos ut equina Paulatim vello. Hæc tamen differentia nonnunquam confuaditur. Accipitur enim capillus interdum generaſter in eadem significatioſe in qua utimur nomine pilus. Gel.lib. 12. cap. 1: Si ovium laetæ hædi, aut capraū agni alerentur, cōſtat ferè in his lanam du-riorem, in illis capillum digni tentriorem. ¶ Pilis longiores, proni in colla atq; armos vestientes, jubæ dicuntur: pilis verò crassiores, rigidiores, quales habent sues, vocantur setæ. ¶ Pilis nō facio, Nec pilo quidem melior: de re nullius momenti. Cic.ad Quint. Frat.li. 2: Nihil est quod vereare: ego enim ne pilo qui-dem minus me amabo. Catul. Epigr. 17: Ludere hanc sinat, nec pilis facit uni.

Pilo, las, pen corr. n.p. à pilus, Pilos emitto. [τρίχα. Gall. Procedure du poil. Ital. Fare i peli, mandar fuori i peli. Ger. Haar überkommen/haarechtig werden. Hisp. Pelechar. Pol. Kojsmacziecie porastam wlojam. Vng. Megzárás dóm. Ang. To bring out heare, to growe hearie.] Alcius: Tunc primum pilabant genæ. Afranius: Meum præterea corpus nunc pilate primum cœpit. q[ui] Interdum ponitur pro pilos detrahere. [Dñm marit. διατρίχειν. Gall. Arracher le poil. Ital. Pelar, trarre i peli. Ger. Das haar aufraufen. Hisp. Pelar, quisando pelos.] Mart. Quòd pectus, quòd crura pilas. Idem lib. 6: Extirpa, mihi crede, pilos de corpore toto, Teq[ue] pilare tuas testificare patet. Hinc Denys.

Pilosus, adjectivum, Pilis abundās. [גִּישׁוֹס sal. ir. πιλός. Gall. Pelu. Atly & Hisp. *Peloso*. Ger. haarechtig/voll haars. Pol. Kosmati. Vng. Zörs. Ang. *Hearie, full of heare.*] **V**arro 2. de Re rustica cap. 5. Oculis magnis, & nigris, pilosis auribus, Cicero in Pisonem: Non enim nos color iste levilis, non pilosæ genæ, non dentes putidi deceperunt. q. Pilosiora folia, quæ in ipsa superficie veluti adnatos quosdam pilos ostendere videntur. Plin. lib. 20. cap. 16: Econtrariò quæ mollis vocatur, pilosioribus foliis ac ramis, & aculeatis, trita mellis odorem habet. **P**impinellæ, Pampinella, & B. *pennula*, & *Sanguisorba* ideo vocatur: quoniam vulneribus injecta, ferrum & spicula facile, ac circa sensum doloris exugat, solo parvo orbiculato.

Pinacæ, vel Pinaces, m̄ænes. Græci dicunt pugillares: id est, tabellas ceratas: & per diminutionem πανάξ, id est, tabellæ, in quibus capita omnium rerum continentur: Latinè Indices dicimus Plinius codicillos interpretatur.

Pinacothecā, [Ger. Ein Ort dazeyn man Sylbergeschirr/Heydtis-
sche tücher/ gemäl/ vnd dergleichen etennot behaltet; Ein tafel/tafel/
futter.] Locus est in quo tabula pīcta, argentum cælatum, stra-
gula vestis, signa & ornamenta reponuntur. Plin.lib.35. cap.
2.vocat tablinum. Vtrumq; nomen dictum est à tabulis, quæ
in hoc loco præcipue aſſervabantur. Nam quas Latinū tabu-
lis, Greci vo cant πίνακες. Varro 1.de Rust.cap.2: Quum hu-
jus spectatū ventant villas, nō ut apud Lucullū, videant pina-
cothecas, sed oporothecas. Plin.li.35.cap.2: Et inter hæc pina-
cothecas veteribus tabulis consuēt, alienasq; effigies colūt.
Pinastallus: id est, peccedanum, herba sataria.

Pinalter, Vide PINVS.
Pincerna, àe, f.p. Oscillator, qui vinum convivis miscet, qui est à pociulus. [πίνκην μαστιχέλ. οἰνοχόη. Gall. Sommellier, esuyer à coupe. Ital. Pincerna, canpiero. Ger Ein Eynschend. Hisp. El escanciader, à copero. Pol Podlaski. Vng Boharnok. Ang A butler that waiteth on a mans cuppe.] Talem Poëtæ fabulantur in celo esse Ganymedem, in Hebes locum, quæ ante eo ministerio fungebatur, suffitum.

Pindo, is, dene, Ferire est & assiduè percutere. Cornutus in Pers.

Satyr. unde pistillū quo terimus in mortario: de quo infra.
Pinetum. Pineus. Vide PINVS.
Pingo, gis, xi, etum, act. t. Formam alicujus rei ductis lineis re-

In pingo, g. s. et cetera, acti. et in primis artificiis rerum diversis inter-
pratent. [πτην δικτυαλήν] καλάβ. ζεφω. Gal. Peindre. Ital.
Dipingere. Ger. Malen. Bel. & Schildern. Hisp. Pintar. Pol. Mawie.
Vng. Kepet irok. Ang. To paynte.] Plin.lib.35.cap.8: Adeò col-
lorum usus increbruerat, adeò ars perfecta erat, ut in eo prælio
Ionicos duces pinxitse tradatur. Cicero Luceio lib.5: Alexan-
der ab Apelle potissimum pingi, à Lyssipo singi volebat. Idem
2. de Orat. Ut in pictura qui hominis speciem pingere perdi-
cerit, is potest cuiusvis vel formæ, vel aetatis, etiam si non didice-
rit, pingere. ¶ Pingere humum variis floribus, est versicolorem
florum varietatem humi spargere. Plautus in Sticho: Agetu
oculus, pinge humum, consperge ante ædes. ¶ Vlbus est pro de-
scribere Cic.ad Attic.lib.4: Bibliothecam mihi tui pinxerunt
constructione. ¶ Hujus verbi cōposita sunt, Depingo, & Ex-
pingo, quorum significata vide suis locis.

Pictus, a,um, [στρπη mechukkēh] visp kalaah. γεραμιμφο, γεραμφονθεis. Gal. Peint. Ital. Depinto. Ger. Gemäldeit. Hisp. Pintada. Pol. Malowani. Vng. Ki irattatot. An. Paynted.] Plautus in Menæch. Tabulā pictā in pariete. q Aliquādo nomine est, & ponitur p ornatus. Cic. de Clar. Orat. Quo nihil potest esse p dius. Picturā, æ, f.p. Ars pingendi. [V] ΠΗ miklabā, γεραμφο. Gall. Peinture. Ital. Dipintura. Ger. Die Malerlustus. Item, ein gemäl. Hisp. Pintura, ò arte de pintar. Pol. Malo wanis, malarišwo. Vng. Képitas. Ang. Paynthing or the art of paynthing.] Plin. lib. 35. cap. 9: Quin imò certamē picturæ, etiam florente ea institutum est Coriathi. ¶ Dicuntur, & picturæ, tabulæ vel alia res pictæ. Cic. 6. Veri. Nego ullam picturam neq; in tabulis, neq; textilem fuisse, quin quæcierit, inspexerit, & quod placitū sit, abstulerit. Idem in Orat. In picturis alios horrida, inculta, abdita, & opaca: contrà alios nitida, lœta, collustrata, dele&tāt. Idem in Tuscul. Homerum tradunt cæcum fuisse: at ejus picturam nō poësim videmus. Idem 2. Academic. Oculi pictura tenentur, aures canibus. In pictura olim floruit Zeuxis, Parthasius, Apelles, alii que nōnulli, quotum nomina & opera exequitur Plinius Natural. Historia lib. 35. De poësi & pictura Simonidis scitè dictum, vide in dictione L E X.

Pictūrātus, Varia pictura exornatus. Opus picturatum metal-
lis, Claudia in 7. Paneg.

Pictor. m. t. Qui quid pingit. [ΤΡΙΑ mechakkū. ΥΠ koléah. Ζε-
χαφ. Gall. Peintre. Ital. Dipintore. Ger. Ein Mater. Hisp. Pin-
tor. Pol. Malarz. Vng. Képíró. Ang. A painter.] Horat. de Arte:
-pictoribus atq; poëtis Quidlibet audiendū semper fuit & aqua
potestas. Cic. 4. Acad. Multa vident pictores in umbris, & in e-
missentia qua nos nō videmus. Idē 2. de Leg. Dignissima aut
dona habent & formę ab uno pictore uno absolutę die.
Pictoriūs. Adjectivum. [ζεχαφις. Vn. Iros képírös.] Iulianus
Digest. lib. 38. Tit. 1. i. 23: Hx operę quas libertus promisit,

Pinguis, & hoc pingue, om. t. Contrarium Macro. [נָגֵן] 64-

ri [B] *dischén* [B] *schamis*, *maxūs*, *alnugos*. Gal. Gras. Ital. Gras.
fo. Ger. *Büst*; *welgezücht* Bel. *Tea*. Hisp. *Gracjò* *gordo*. Pol. *Tlo-
sty*. Vng. *Körer*. Ang. *Fatt.*] Plin. lib. 10. cap. 50: *Feminae qui-
dem nō omnes ad iugum eliguntur, nec nisi in cervice pingui-
cute. Virg. 1. Georg. Tunc agni pingues, & tunc mollissima vi-
na. q Aliquādo pro foecūdo & ubere. *Agas.* Virg. 4. Georg.
Et pingues hortos. Id ē 3. Aeglog. Heu heu, quām pingui ma-
cer est mihi taurus in aivo: q Aliquando pro imperito & in-
epio. Cic. lib. 4. Acad. Quod ipsi Antiocho pingue videtur, &
sibi ipsi contrariū. Pingue, substantivū, neutri generis, propriet
dicitur quod inter carnem & cutem est, succo liquidum, *stap-
tus*: differitq; ab adipe quod hic musculorum extremitati
mēbranisq; adhæreat, & frigescat durus evadat & fragilis.
Qua de re vide plura apud Plin. lib. 11. cap. 37, & suprà in di-
stione 4 DEPS. Virgil. 1. Georg. & somptuosa pinguis.*

cione. A D E P S. Virgil. 3. Georg. &c omnes impendunt curas
denso distendere pingui. ¶ Pingui Minerva aliiquid agere: hoc
est, crassè, & impolitè. Colum. in Præfatio. totius operis: Po-
test enim nec subtilissima, nec pingui (quod aiunt) Minerva res
agrestis administrari. ¶ Hinc componitur Præpinguis, παχύς.
Columel. lib. 4: ideoq; non est vineis apta, vix etiam ar-
bustis, nisi præpinguis. A pinguis fit Impinguo, guas, πάχης.
Pinguit̄, adverbium. [πακέσθ, παξίος. Gall. Graffiment, grosse-
ment, lourdemēt. Ital. Graffimento. Ger. Fästiglich/mit feiste. His-
Crusſa, à grosseramente. Pol. Tłuscie. Vng. Kdverdn. Ang. Fattie,
grossellie.] Colum. lib. 2. cap. 2: Proximum deinde huic pingui-
ter denum.

Pinguēdo, inis, & Pinguitudo, inis, s. t. licet Servius Grammaticus Latina esse neget: à viris doctissimis tamò usurpantur: ut plurimis exēpli docet Beroaldus in Serviū. [W7 deschen] **PI** schēmen **W7** mischmān. **A** nūcīa, **M** axvīns. Gall. Graſſe. Ital. Graſſe². Ger. Baſte. Bel. Beubent. Hisp. Grossura. Pol. Tlūtosc. Vn. Kōuer. feg. An. Fatneſſe or gre. a. J Plinius: Omni pinguedine detracta, in olla caro decoquitur. Idem lib. 23. cap. 8: Nuces

avellat^z capitis dolorem faciūt inflationem stomachi, & pinguēdini corporis conferunt plus quam sit verisimile. Var. 3. de Rust. cap. 9. de gallinis loquens: Et lux pinguitudini intimata. Colum. lib. 2. cap. 15: Eres admonet nos, inessi tali maternitate naturalem pinguitudinem & succum. Quintil. libro 1. cap. 11: Quarundam enim vel exilitate, vel pinguedine nimia laboramus. Quid autem sit pinguedo, sive pinguitudo, sive etiam pingue neutri generis, & quomodo differant ab adipere & levo, ex Plinii sententia abunde docuimus in dictione ADEPS.

Pinguītus, rū, m. f. Qui pingua amar. [Φιλοπίκελθ. Φιλόληθ. Gal. Qui amē chōes grāssis, graffier. Ital. Chi amale cose grasse. German. Der gen feiste ding hat. Hisp. Amador de cojas gruesas. Polon. Witwostosz sie kochgazi. Vng. Kbaarsz zererb. Angl. That loueth fatt things.] Mart. lib. 11: Carnarius sum, pinguiarius non sum: hoc est, carnosam, & corpulentam amicam opto, non nimis pinguem.

Pinguēs, o, scis, n. t. à Pingueo, gues. Pinguis fio. [Πίνγου schamān | ψή daschén. παχύμενος. Gall. S engraffer, deuenir gras. Ital. Dine-vir grasa. Ger. Geist werden. Hisp. Engordarse. Pol. Tluscicie. Vng. Meg koverbdm. Angl. To brayefat.] Colum. lib. 2. cap. 11: Omne emaciatum armatum medica pinguefacit: id est, pingue fit. Martial. lib. 5: Pinguecit nimio madidus mihi crinis amomo. Virgil. i. Georg. bis sanguine nostro Aemathiam & latos Henn pinguefecere campos.

Pinguēs, o, pinguefacis, Pinguēreddo, & passivū pingueficio. [נְרָאַת הַבִּרְבִּי הַיְשָׁנָה hischmin | ψή daschén. παχύμενος. Gal. Engraffer. Ital. Ingrassare. Germ. Geist machen/messen. Hisp. Engordar otra cosa. Pol. Tluscicie. Vng. Meg koverbdm, hizalam. Angl. To mak fat.] Plinius lib. 16. cap. 44: Dein ea pinguefacit.

Pinnā, æ, f. p. Propriē penna durior & non pluma. [נְרָאַת הַבִּרְבִּי הַיְשָׁנָה hischmin | ψή daschén. παχύμενος. Gal. Engraffer. Ital. Plume. Ger. Ein grobe fäder. Hisp. Pluma. Pol. Pipa. Vngar. Toll. Angl. The great feather or a bird.] Nam penna nomen generale est ad plumas & pinnas. Varro lib. 3. de Rust. cap. 7. de columbis: Qui jam pionas habere incipiunt, in nido relinquuntur, illis suis cruribus. Idem de gallinis: Eligat secundas plerunque rubicunda pluma, nigris pinnis. Colum. lib. 8. cap. 4: Siccus etiam pulvis & cinis, ubicunque cōtem porticus, vel testum protegit juxta parietes rependens est, ut sit quod aves se perfundant. Nam his rebus plummam, pinnasque emundant. Qui Pinna etiam quidvis acutum significat. Vnde & pinna murorum id est, sunnitates [סְמָךְ] Gall. Crenau de mur. Ital. Merlo di muro. German. Sinnen an der mauer. Hisp. Almea del muro. Polon. Koncja toso, albo wieſch morow. Vngar. Teréz hegy. Angl. The battlements of walles.] Livius libro 40: Muri pinnae aliquot locis decussat. Qui pinnas etiam gestare gladiatores solebant. Vnde pinnarii retiarii dicuntur, quod pinnas è galeis mirmillorum jacto reti exciperent. Sunt etiam pinnæ, quibus innatant pisces, & quarum ad miniculis, veluti remis in natando utuntur. [Ψυχο snapir. Ger. Fischfärber/damit die fissh schwimmen. Pol. Skrzelie. Angl. The finne of a fish.] Plinius lib. 9. cap. 14: Pinnis quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Qui Pinna praeterea est conchæ genus, πίννα vulgo, Natura. Nascent in limosis, subjecta semper, nec unquam sine comite, quem pinnotherem nonnulli, alii pinnophylacem vocant: is est squilla parva, qui cum pinna quærendæ escæ societatem init. Autor Plin. lib. 9. cap. 42. Cicero 2. de Natura deorum: Pinna verò (sic enim Græci dicunt) duribus grandibus patula conchis, cum parva squilla, quasi societatem coit comparandi cibi.

Pinnāl, diminutivum à pinna. Est summa pars artis, ab acumine dicta. λόγει. Aliquando parva pinna: id est, pena. πλεύσει. Colum. lib. 8. cap. 5: Inhibiteturque cupiditas incubandi, pinnula per nares trajecta. Aliquando pinnula dicitur illud quo veluti remigio quodam natant pisces. Plinius lib. 7. cap. 57: Quodam inde exire ad pabula pinnulis gradientes crebro caudæ motu.

Pinnaculūm, li, n. f. Fastigium & summitas ædificii in acumen tēdenis. [נְרָאַת הַגְּהָפָה הַמְּלֵךְ, πλεύσει, ἀρχωτήσει. Gall. Lepius haue & cime d'un bastiment. Ital. Cima. Ger. Der gipfel oder spitz eines gebaus. Hisp. Lo mas alto del edificio, cima. Pol. Spicza. Vng. Terib. Angl. A pinnacle or highest toppe of a thing.] Dictū vel ab eo quod veteres pinnam dicebant quicquid est acutum: unde Bipennis, securis quæ utrinque aciem habet, vel quod pinnaculus addi pinnæ confusivit, quæ facilis motu, ventum indicaret flatum, quod genus nunc Pinniculum vulgo dicitur.

Pinnatū, a, um, adjективum. Quod pinnas habet: πλεύσει. Gal. Quæ a dei plumes, ou ailes, aisle Ital. Pinnato. Germ. Das ein gefider mit groben und harten fäderen hat. Hisp. Lo que tiene plumas y alas, alado. Pol. Pierze grabe y ostremasaci. Vng. Terib. Angl. That hath fames or rat feathers.] ut pinnatus Cupido, pro altero, & pinnas habente. Cic. 3. de Nat. deorum: Diana item plures: prima loris & Proserpinæ, quæ pinnatum Cupidinem genuisse

dicitur. Qui pinnata folia dicuntur, pinnarum modo aculeatas: Plin. lib. 16. cap. 10. de abiete: Folio pinnato densa. Qui pinnatus fulgor. Plin. lib. 37. ca. 7: Proximos illis carbunculos, quos vocant iyyritas, pinnato fulgore radiantes.

Pinni rāpus, pi, penult. corr. Gladiator retiarius, qui mirmilloni adversario pinnam: hoc est, acutam galeæ summitem rapiebat. [πλεύσει. German. Ein fechter.] Iuven. Satyr. 3: Hic plaudat nitidi præconis filius inter Pionirapi cultos juveas, juvenesque lanitæ.

Pinsto, sis, lui, pistum, & pinsum, act. t. apud Vitruvium s̄p̄iūs; teste Budæo: & pinsitum, penult. corr. apud Colum. In pilas sive in mortario contundo & contero, vel potius, ut inquit Cornut. pilo tundo. [נְרָאַת הַדְּחָקָה schachak ψή dach schachak. Gall. Piler en un mortier, broyer. Ital. Pestare, frangere. Ger. Stein zerstoßen / wie man vorzeithe che das mittenwerkt ist erfunden worden das Getreib zu mahlen zerstoßen hat. Belg. On stoden stoeten oft stampen. Hisp. Majar en pilas. Pol. Wmoflyru albo wilepias tluke. Vng. Swišk. Angl. To braye in a morter.] Antiqui enim ante molarum usum frumenta igni torrebant, & in pilas missa pistillis tundebant, terebantque. Colum. lib. 2. cap. 9: Panicum pinsitum, & evolutum furture, sed & milium quoq; pultem, quavis inopia, maxime cum lacte, non fastidientiam prebeat. Pomponius: Quum neque molis molui, neque palinis pinsui. Aves pinsere dicuntur, quum rostrum reti alicui crebri impingunt. Vnde & Persius metaphoram illam sumplice videtur. Satyr. 1: O' lane, à tergo quem nulla ciconia pinsit: hoc est, rostro tundit, & percucit, ciconiam appellans digitos in formam rostri ciconiae contractos: quod genus olim erat icisionis apud Italos. Vide CICONIA.

Pistūs, a, um, participium, Conitus. [נְרָאַת הַדְּחָקָה schachak ψή dach schachak. ψή chachak, uegge, dach, dachschak. Gall. Isle, broyé. Ital. Pestato. Ger. Zerstoßen/zerstampfen. Hisp. Majado. Pol. Stuclom, wilebie. Vng. Swišk. Angl. Brayed or ground in a morter.] Plin. lib. 28. cap. 10: Si pistæ seranatur.

Pinsto, sis, in eodem sensu quo pinsto, sis, φλάσι, Varr. lib. 1. de Rustica: Promendo diem ut in piltrino pinsto: ut, ac torrentur: id est, tundatur, vel frangatur.

Pinsto, tas, penult. corr. frequentativum à pinsto sis, φλάσι. Plautus in Asinaria: Qui polentam pinstant: id est, contundunt. Alii ibi legunt, pranitunt.

Pinsto, oris, m. t. Qui in pilo frumentum comminuit: [נְרָאַת הַדְּחָקָה schachak ψή dach schachak. ψή chachak, uegge, dach, dachschak. Gall. Pelear or broyeur. Ital. Chi pestla in mortao. Germ. Ein fruchtsstampfer zu māt. Hisp. Majador. Vng. Buzásborb. Angl. He that Brayeth or grindeth thynge in a morter.] postea etiam de eo dici coepit qui farinam subigit, panemque conficit: quem nunc pistorem dicimus. Varro: Nec pistorem ullum noscent, nisi qui in pistriño pinstret farinam: Pistorem in melioribus exemplaribus legitur, non pistorem. Vide PINSO. Antiqui pistare generaliter sumplerunt pro quo-vis modo tundere sive percutere.

Pistor, oris, m. t. à pinsto, sis. [נְרָאַת הַדְּחָקָה, Gall. Peleisseur, boulanger. Ital. Pastore, fornacio. Germ. Brotbacken ein stempfen/der frucht zu māt / zu vnserer zeit heißt es ein Brotschek oder ein Pfister. Belg. Een Baker. Hisp. Panadero o majador. Polon. Piekar. Vng. Kinyer swišk. Angl. A baker of bread.] Olim dicebatur qui ante inventum molarum usum, frumenta in pilis pinstret: hoc est, contundebat. Postea tamen id nomen ad eos quoque translatum est, qui subasta farina panem conficiunt, quos Græci vocant απτονια. Plin. lib. 18. cap. 11: Pistoris Romæ non fuerunt ad Persicum usq; bellum, annis ab Vibe condita super quingenitos cōstoginta. Sueton. in Cesare: Domestican disciplinam in parvis ac majoribus rebus diligenter adeo, severaque rexit, ut pistorem alium, quam sibi panem convivis subiectem, compeditibus vinixerit. Varro in Satyra de edulius: Si quantum operæ samplicit, ut tuus pistor bonum ficeret panem, &c. Atticus Capito, pistores tantum eos, qui far pinstabant nomi natos esse tradit, eosque coquere solitos panem tostum laitoribus.

Pistorius, a, um, Pistorius, quod ad pinstendi artem sive ad pistores pertinet. [נְרָאַת הַדְּחָקָה. Gal. Propre ou conuenable à boulenger. Ital. Da pistore. Germ. Des brotbacken oder Pfistern. Hisp. Cosa de panadero. Pol. Dopekarstwa naliczaci. Vrigar. Kinyer swišk, valo. Angl. Of a baker of bread.] ut Ars pistoria. Opus pistorium: nomen generale ad omnia delicatoria panum generalia, ut quæ saccharum, mel, ova, butyrum, caseum, vel amygdalas recipiunt: cuiusmodi erant quas placetas & mazas appellabant. Plin. lib. 18. c. 11: Quidam ex ovis, aut lacte farinam subigunt,

subigunt, butyro vero gentes etiam pacatae, ad operis pistoris genera transiente cura.

Pistris, hujus pistricis, sceminiū à pisto, Quæ vel fruges molit, vel panem conficit. [ΤΙΔΝ ophah. αντονίος, i. Gal. Boulangere Ital. Fornacia. German. Ein Brotheim oder Pfisteria. Hisp. Panaderia Pol. Piekarka. Vng. Kinyerföld a Zsony. Ang. She has baked bread.] Erat enim id apud priscos Romanos principue mulierum opus, teste Plin. lib. 18. cap. 11. q. Est item pistrix, icis, pen. genitivi prod. bellua marina ingentis magnitudinis: cuiusmodi si fuisse seruntur quibus Hesione & Andromeda expeditæ fuerunt. q. Pistrix ab antiquis pro pistriño quoque usitatum, quod indicat Varro libro 4 de ling. Lat. citato ejus rei testem Lucilius poëtam antiquum: Extat autem Lucilius carmen, cuius meminit Varro apud Festum in dictione Mamphula: Pistricem validam si nummi suppeditabut, Addes emplerum, mamphulas quæ sciat omnes. Hoe cum Scaliger primus observaverit, ab illo nos sumplisse fatemur. q. Item sidus cœlestis, à quadam belluæ hujus similitudine dictum. Cic. in Arato: Spiniferaria subter caudam pistricis adhæsit. Ibidem: & fera pistrix Labitur, horribiles epulas funesta requiriens. Et rursum: Hacuna stella vertuntur quam jacit ex se Pistricis spinæ valida cum luce resurgens. Et paulò post: Exinde exiguae tenui cum lumine multæ inter pistricem fusæ, sparsæque videantur.

Pisturæ, æ, pen. prod. f.p. [ἰδητορια, ἡρπονία. Gall. Pestifare, boulangerie. Ital. Peſtamento, arte da peſtare. Ger. Das Backenwerk oder aufstampfung. Hisp. Panaderia, arte de mazar. Pol. Piekarka. Vng. Kinyerföld. Ang. Baking of bread.] Ars pīſtendi, sive (ut alii loquuntur) pīſenditho c' est, frumenta tunicis suis exuendi. Plinii lib. 18. cap. 10: Pīſtura non omnium facilis, quippe & Heredita spicam farris toſti pīſente pīlo pīſerrato, fīſula fīſata & ſtella intus denticulata, ut niſi intenti pīſant, (alijs pīſant) cōcidantur grana ferroque frangantur. Et paulò post: Et ipſa quæ eveluntur, variam pīſtutam habent.

Pīſtrinum, n.i. n.s. & Pīſtrina, n.z, pen. prod. f.p. Olim dicebatur locus in quo farina molebatur: nomē habens à pīſendo: hoc est, contundendo, quod ante inventu molarū uſum, frumenta in pīla cōmouuerentur. [μύλων, ἀλφιτάνος. Gal. Moulin à bras, ou le lieu où on pīſtre le pain. Ital. Pīſtrino, molino. Ger. Ein Stampf/etwa vre an welchen man vor zetten das getreid in Mōſseren zu māſt ſteß / che die mäſte uſt iſſt erfunden worden. Hisp. Atahona, accenna à molino. Pol. Zarna. Vng. Borkóhely, Malom, idem vulgo, sed falsò, swið haz. Ang. A mill, or bakehouse.] Deinde quāvis mutata re, mansit pīſtrini nomen etiam illi loco in quo molis servorum, jumentorūm vē opera circumactis fruges comminuerantur. q. Pīſtrini item nomen postea cōpīt uſurpari pro officina in qua opera pīſtriorū: hoc est, panes delicatores fiebant, cuiusmodi erant quas placentas & mazas appellabant. Sueton. in August. Et modò unguentariam tabernam, modò pīſtrinum Aricis exercuisse objicit. Terent. in Andr. Verberibus casum te in pīſtrinum Dave dedam usque ad necem: Ea lege, atque omne, ut si te inde exemerim, ego pro te molam. Cicero 1. de Orat. Oratorem in judicia, tanquam in aliquod pīſtrinum de trudi & compingi videbam. q. Per translationem Pīſtrinum pro opere ac munere ingentis laboris, & moleſtiae & negotii pleno. Cic. de Oratore: Tibi mecum etit, Crasse, in eodem pīſtrino vivendum.

Pīſtrinā, f.p. Idem. Plin. lib. 11. cap. 9: E' ſilagine lautissimus pānis, pīſtrinarūque opera laudatissima. Item Lucilius 16. femininē extulit: Media è pīſtrina ad tabernam referens. Sosipater lib. 1.

Pīſtrillā, l.z, diminutivum à pīſtrino, secundum Priscianum, x. a. ηερών. Nam diminutiva (inquit) quandoque diversa sunt à genere nominis primæ positionis, ſicut à ſcuto ſcettella. At Donatus à pīſtrina deducit: nam & id aliquando legitur. Eſt autem pīſtrilla, mola trufatilis quæ manibus verſatur. Terent. in Adelph. Apud ipsum lacum est pīſtrilla.

Pīſtrinārū, molitor. [κυλαθήσ. Vng. Molnar, br. b.] Vlpiānus D.lib. 16. Tit. 3. 1: Si quis ſervum custodiendum congecerit forte in pīſtrinum, ſiquidem merces intervenit custodiæ, puto esse actionem adversus pīſtrinarium ex conducto.

Pīſtrinēns, n. n. om. t. Quod ad pīſtrinum pertinet. [μυληνός. Gall. Appartenant à moulin. Ital. Pertinente à molino. Ger. Das zu ſinem Kornstampf gehört. Hisp. Cosa de atahona à molino. Pol. Zarna nazyja. Vng. Malomhoz valo. Angl. Belonging to a mill or bakehouse.] Apuleius in aſtinu versus molas pīſtrinenses per circuitus multivios circumegiffit ſe festiviter ait, deſcribens quales eſſent ministri in pīſtrinensi contubetno. Sueton. in Calig. cap. 39: Qui quid instrumenti veteris Aulæ erat, ab urbe reperit, comprehensis ad deportandum meritoris quoque vebiculis, & pīſtrinensis jumentis.

Pīſtor, oris. Vide PINSO, is.

Pīnūs, ſceminini generis, olim etiam masculini: & tam quartæ quām ſecundæ declinationis. Arbor est picci generis, nuces ferens oīnatūm maximas, quas Latini pineas, Gracci zōus vo-

cant. [πῖνος, κῶνος. Gall. Vn pin. Ital. & Hisp. Pine. Germ. Ein Biechendauw / sein frucht sind die Biechendauſin. Pol. So ſpina. Vng. Fenyő fa. Ang. A pyne tree.] Virg. 7. Aeglog. Fraxinus in ſylvis pulcherrima, pinus in hortis. Legitur & pinea, pro hac ipsa arboce. Colum. lib. 3. cap. 10: Eodem tempore juglandem, & pineam, & caſtaheam ſerere oportet.

Pīnūs, a. um, Quod est natū ex pinu. [πῖνος. Gal. Dunpin. Ital. Di pino. Germ. Biechendauw / aus Biechendauw. Hisp. Cosa de materia de pino. Polon. So ſpina. Vng. Fenyőfa / valo. Ang. Of a pine tree.] Plin. lib. 15. cap. 10: Pinea corona apud Iſthmum victores coronabantur. Virg. 9. Aeneid. Pinea ſylvia mihi multos dilecta per annos. Lucas in arce ſuit ſumma, quod ſacra cerebant, &c. Ovid. 2. Faſtor. Februa poſcenti, pinea virga data eſt.

Pīnētum, n.s. Locus pīnūs coniſtus. [πῖνος. Gal. Vn lieu planté de pins. Ital. Luogo dove ſono molti pini. Germ. Ein ſiechtwald. Hisp. El pinar lugar de pinos. Pol. Miejsce ſo ſpina na ſradzone. Vng. Fenyőerdő. Ang. A place planted with pine tree.] Plinii lib. 27. cap. 8. Chryſolachanion in pīneto la ſtuca ſimile nalcitur. Succincta pīnēta. Ovid. 15. Metamor. Qualia succinellis, ubi trux inſib. lat. Eurus, Murmura pīnetis ſunt.

Pīnāſtēr, Pinus ſylvestris, mira altitudinis. [πῖνος κύρια. Gall. Pin ſauage. Ita. Pinu ſalutario. Ger. Ein wilder Biechendauw. Hisp. Pino ſylvestre. Vng. Vad fenyőfa. Ang. A wild pine tree.] Plinii lib. 15. cap. 10: Pinaster nihil aliud eſt quām pinus ſylvestris.

Pīnīſt, adjetivum, Pinus ferens. [πῖνον, πῖνοφες. Gal. oà croisſer les pins. Ital. Che porta pīni. Germ. Das ſiechtwald trægt. Hisp. Que traen pinos. Vng. Fenyőfa termé. Ang. Which bears pine trees.] Virgil. 10. Aeneid. -multos Vesulus quem pīnter annos Defendit.

Pīo, as, are, act. p. Piè colo. [γῆρας θύμος chippér. oīcōd. Gall. Purger. Ita. Purgare. Ger. Andechtiglich oder mit verehrung beweſen, verehrenitem. Hisp. Alimpiar por sacrificios. Pol. Ofiſicante, albo uocati ſo ſpina ſuam. Vng. Zeutu ſzoldom, aut ki ſzitom. Ang. To purge be sacrifice.] Plautus in Asin. Vbi pieſtā pīcātem, ſi iſto mo- re moratam tibi poſtulem placere? q. Quandoq; ponitur pro cōtaminare, polluere, muārere, quod & impiare dicitur: quemadmodum facrum ponitur pro execrabilis. q. Quandoque pro pīd amare. Nævius apud Nonium: Nemo eſt qui magis ſuo pīet liberis. q. Aliquando pro pīro purgo, expio. [ἀφορετικη, ἀγνίζειν. Virgil. 2. Aen. & culpam mīſerorum morte piabunt. q. Iluſt̄ verbī compoſita ſunt, Expio & Impio: quæ vide ſuis locis.

Pīatrīx, icis, Sacerdos expiationes peragere ſolita, quæ & ſaga, & expatrix dicebatur, teste Festo. [ἀγέλησις.

Pīamēna, inis, n. t. ſeu Piamentum, ti, n.s. Expiatio, vel actus expiādi, vel idipſum quo ad expiationem utimur. [γῆρας chippár, ἀφορετικη. Gal. Purgatio. Ita. Purgatione. Ger. Ein buſſage versünning. Hisp. Purgation. Vng. Kitxitas. Ang. A purging.] Sūt autē, teste Festo, diſtiones magis poēticæ quām oratoricæ. Ovid. 2. Faſt. Februa Romani dixerūt piaginā patres. Plin. libro 25. cap. 4: Hac evulſa ſerobet repletar variō genere frugrum, religio eſt, & terra pīamēnum.

Pīacūlum, li, n.s. Sacrificium, cultus, omne quo fit expiatio. [γῆρας chippár, ἀφορετικη. Gal. Sacrifice, ou toute chose offerte pour le peche. Ital. Sacrificio, ogni coſa che ſi offerisce per la ſatisfazione de peccati. Germ. Ein versluopffer / ein jedes ſo man leiftet zur versünning vñ abtiegung. Hisp. Sacrificio eſt el pecado de purgar por sacrificio. Polon. Ofiara. Vng. Meg ſzitito aldozat. Ang. Sacrifice or all thing offred for ſaints.] Virgil. 6. Aeneid. -ea prima piacula ſunto. Horat. lib. 1. Carm. -teque piacula nulla reſolvent: hoc eſt, nullis hostiis te expiabis. q. Aliquando dicitur crimen, flagitium. [ἀγέλησις. Virgil. 6: Distulit in ſeram commiſſa piacula mortem. Vng. Servius: Piacula commiſſa, propter quæ expiatio debetur.

Pīacūlārīs, re, com. t. Quod ad expiationem pertinet, quod vīa expiandi habet. [ἀγέλησις. Gal. Servant à purger par sacrifice. Ital. Che ſerua à purgare che ſi ſa à Die offerta. Ger. Das kreißig ist zur verſünning das in der reinigung der Sünden gebraucht wird. Hisp. Cosa de purgar por sacrificio. Vng. Meg ſzitito aldozatbo valo. Angl. That ſerueth to purge by sacrifice.] Liv. lib. 1: Itaque mīſerades manifesta aliquo tamē piacula luētetur, imperatum patri ut filium expiatet pecunia publica. Is quibusdam piacularibus ſacrificiis factis, quæ deinde genti Horatia tradita ſunt, &c. Plautus in Epid. Méne piacularē oportet fieri ob ſtūlitiam tuam, &c. Plautus in Meum tergum ſtūlitiae tuæ ſubdas ſuccidaneum: id eſt, Oportētne tuam ſtūlitiam meis ſcapulis expiat? q. Piacularia auſpicio dicebantur, teste Festo, quæ ſacrificantibus triſtia portendebant, quum aut hostia ab ara profugiferet, aut percussa mugitum edidisset, aut in aliam partem corporis quām oportet, cecidisset. q. Piacularis porta Romæ appellata ob quādam piacula quæ ibi fieri ſolebant, teste eodem Festo.

Pīabiliſ, le, om. t. Quod expiari potest: [ἀγέλησις, ἀφορετικη. Gall. Qu'on peut purger. Ital. Che ſi può purgare. Germ. Versünlich das verſünnet werden mag. Hisp. Lo que se puede purgar. Polon. Co mo bię ſiedzano albo oīſtſiono. Vngar. Kitxit ſzitato. Angl. That

Ang. That may be purged. Jut Fulmē piabile, apud Ovid. 3. Part. Curda. Ne nimium terere, piabile fulmen est, ait, & saevi fluctuantia iovis. Hujus contrarium est Inexpiable.

Piparē, p. [πιπερίον]. Gall. Piper comme une gelée, crème en gelée. Ital. Pipere. Germ. Geypsen oder geladen wie die hennen. Hisp. Piar. Pol. Giekak. Vn. Kewygas kodafolni. Art. To cloek lyk a henne.]

Vicinatus gallinæ, quum vocem emittunt. Varro in Ovīg. Mu-

gr. oīos, oīs balat, equi hinniunt, gallina pipat. Nonius.

Piper, piperis, n. r. t. s. Dioceris. Nomen aiboris, cuius fru-

ctas condimentis aptus, & calidus, ex India ad nos adseritur.

[Gal. Poivre. Ital. Pepe penero. Germ. Pfiffer. Hisp. Pimienta, à pe-

re. Polon. Piers. Vngar. Borsfa. Ang. Pepper.]

Persius Saty. 5: Rugosumq. piper. Dicitur & piperi invariabile, sicut gummi.

Pipens aiboris, vel potius fruticis, descriptionem vide apud

I. in lib. 12. cap. 7. Theoph. lib. 9. cap. 21. Diocer. lib. 2. ca. 176.

Piperatus, adjективum, ut P. peratum vinum. [πιπερίτης. Gal. Po-

per. Ital. Mescolato con pepero. Ger. Geypferet mit Pfiffer angemacht.

Hisp. A lobado con pimienta. Pol. Pierni, o propria. Vngar. Borsos.

Ang. Peppered.]

Piperatum, s. t. pen. prod. [πιπερίτης. Germ. Hendelsch-

watttraut / Frumentraut.]

Herba quæ & siliqualtrum dicitur,

caule rubro & longo, densis geniculis, foliis lauri, gustu pipe-

ri. Vide Plin. lib. 20. cap. 17.

Pipilo, as, pen. cor. Verbum est quo passerum sonus exprimi-

tur. [πιπίζει. Gal. Piper comme les passereaux ou poussins. Ital. Pipere.

Gil. Geypsen/streken wie die spanen Hisp. Piar el gorrion. Polon.

St. erka. q. Angl. To cheep lyk a sparrow.]

Catullus de passere

lesbit: Sed circunsilens modo hoc, modò iluc, ad solam

dominam usque pipilbat.

Pispio, pis, ivi, itum, pen. prod. Proprium est vocis pullorum.

[πισπίζει. Gal. Piper. Ital. Pipere. Germ. Geypsen oder pypen wie die

jungen végat. Hisp. Pis el pollo. Pol. Pisce rako kurje. Vng. Sibo-

g. k. Angl. To cheep.]

Cotum. lib. 8. cap. 5: Die undevicesimo

annus aduentat an pulli rostellis ova portenderint, & aufsultet si

pipiant. Sunt etiam qui hoc verbum passeribus tribuant: ut in

carmine de Philomela, quod Ovidio falso addebutur: Pessi-

mus ac passer tristia fendo pipit.

Pipione, m. t. Columbarū pulli: qua voce utitur Lampridius

in Alexandri vita. [πιπιζει. Gall. Peti pigeonneaux Ital. Pa-

pion. Germ. Junge Läublin oder geopfertung Hisp. Paionino, pol-

lo, de paloma. Polon. Golabieta. Vngar. Galamb fi. Angl. Yong-

dove, pigeons.]

Ippo. Oscorum lingua erat ejuslabundè conqueri, ut intelligi-

tur ex Festo. Hinc pipatio clamor plorantis apud Festum, &

Pipitus apud Varronem lib. 6. de ling. Lat. Nonius pipare esse

scindere optimum Gallinarum ex autontate Varronis. Mugit,

magis, bos, oīs balat, equi hinniunt, gallina pipat.

Pipitum, lib. p. n. cor. Cōvitium, tractū à pipatu pullorum.

[πιπίζει. Ital. Piche. Ital. Pescatore. Germ. Fischung/fischaf-

hung. Hisp. Olra de pescar. Pol. Rybytwa. Vng. Halazas. Angl.

Fishing or taking of fish.]

Plinius. Quos venatus, aucupia, piscalis-

tusque alebant. Plautus in Rudente: Piscatum hamatulcm fa-

ratulcmque aggredimur. Plinius lib. 6. cap. 22: Esse in piscatu

voluptatem, et studinum maximam.

Piscator, oris, m. t. Qui piscatur. [πιπάρα, πιπάρει.

Ital. Pescatore. Ger. Ein fischer. Hisp. Pescador. Pol. Ribak.

Vn. Halaz. An. A fisher.]

Cic. 3. Offic. Piscatores ad se cōvocati:

Ovid. 14. Metam. Miles erat gladio, piscator arundine sumptu-

terent in Eynuch. Coqui, fatores, piscatores, aucupes, &c.

Piscatrix, f. t. [πιπάρα, πιπάρει. Gall. Pescatrice. Ital. Pescatri-

ce. Germ. Ein fischer. Hispan. Pescadora. Pol. Ribakka. Vng.

Halaz. An. Thai fisher.]

Plin. lib. 9. cap. 42: Nec minor

solertia rauæ, qua in mari piscatrix vocatur.

Piscatorius, a, um, adjективum, Quod ad pirata pertinet: [πιπά-

τερος. Gall. Depirate, d'escumeur de mer. Ital. Cosa di corsile di mare.

Ger. Das eines Meeraubers ist Meeraubert. Hisp. Cosa per-

antea a corsarios. Vn. Tolnay loz ravo. An. Belonging to a pirat.]

ut Piraticum bellum. Cicero post redit. Qui in magistratū nisi

rogationem de piratico bello tulisset, protecto & egestate,

& improbitate coactus piraticam ipse fecisset. Idem 6. Verr.

Myopatone piratico capto, dux liberatus, symphoniaci Ro-

niam raffisi. Puppis piratica, Claud. 4. Paneg. Navis piratica,

Quintil. lib. 2. cap. 14.

Piratum, iii. n. f. πιπάτης. Receptaculum piratarum. Dictio

est Latinis scriptoribus minime usitata, quare eius significatio

est Graeco potius L. exico erat petenda.

Pirum. Vide PY & VM.

Piscis, hujus piscis, m. t. Animal quod in aquis degit, & propriè

quod regitur squamis, ut Plinius docet lib. 9. cap. 12. [πιπάτης.

ix. Gal. Poisson. Ital. & Hisp. Pece. Ger. Ein fissh. Belg. Viʃ.

Pol. Ryba. Vng. Hal. Ang. A fish.]

Omnia autem in aquis de-

gentia, uno nomine aquatilia dicuntur. Aquatilium (inquit)

tegumenta plura sunt: alia corto & pilis teguntur, ut vituli, hip-

popotami; alia corto tantum, ut delphini: cortice, ut testudines:

silicum duritia, ut ostreae, & cōchæ: crustis, ut locustæ: cru-

stis & spinis, ut echini: squamis ut pisces. Virgilius 5. Aeglogæ:

Dum juga montis aper, fluvios dum pisces amabit. Iuuen. 4.

Georg. - magnum qui pisces æquor, Et juncto bipedum cur-

ru metitur equorum. Ovid. 10. Metamorph. Tertius æquoreis

inclusus pisces annum finierat. Horatius 4. Carm. Ode 3:

O mutus quoque pīcībus Donatura cygni, si libeat, tonum.

Terent. in Adelph. pīcīes ex sententia Nactus sum: hi mūhi ne

corrumpantur caro o est. Cicero 2. de Nat. deor. Et si pisces (uo

ajunt) ova quārum generarent, relinquunt: facile enim illa & su-

stinentur, & foecum fundunt. q Magis mutus quam pisces, hy-

perbole proverbio celebris de vehementer infantibus atque

infuscandis. Convenit & in hominem immodecum taciturnum.

q Pisces nequam est nisi recens, proverbio dicitur in hospitem;

aut vulgare amicum, qui primo quidem adveniu non ingra-

tus, ceterum ante triduum exactu putet. lautus: Quasi pisces,

iudeu est amator lengue: nequam est nisi recens. Vide Chilades

Erasmi. q Pisces pro signo coelesti, frequentius pluraliter de-

clinantur. Colum. lib. 1. cap. 2 Quinto decimo Calendas Mar-

ti Sol in pisces transitum facit. q Invenitur tamen & in singu-

lari Pisces, pro signo coelesti. Virgil. 4. Georg. Aut eadem stius

fugiens ubi pisces aquoli Tristior hybernas coelo descendit in

undas. Colum. lib. 11. cap. 2: Quarto nonas Septembribus Pisces

Austrius declinat occidere.

Piscis, culis, diminutivu, Parvus pisces: [πιπάτης. Gal. Petit poisson.

Ital. Peccio picciolo. Germ. Ein ßöschlin. Hisp. Pequeno pesce. Polon.

Rebekka, ribko. Vng. Halatka. An. A lelefishie.]

Terent. in Andromedam. Etiam puerum inde abiens cōveni Chrenis, Olra & piscescu-

los minutos ferre obolo in cōnam seni. Varro 3. de Rebus.

cap. 5: E quo rīus perenit in duas, quas dixi, pīcīnas ac pi-

scīculi altrō ac citrō comeant.

Piscator, d. p. Et pīcīes venari. [πιπάτης. Ital. Pescatore. Germ. Fischerei.

Bel. Bischofen. Hisp. Pescar. Pol. Loti, rībi. Vng. Halaz. Ang. To fish, to take

fish.]

Plinius. Miles erat gladio, pīcīator arundine sumptu-

terent in Eynuch. Coqui, fatores, pīcīatores, aucupes, &c.

Piscatrix, f. t. [πιπάτης, πιπάτης. Gall. Pescatrice. Ital. Pescatri-

ce. Germ. Ein fischer. Hispan. Pescadora. Pol. Ribakka. Vng.

Halaz. An. Thai fisher.]

Plin. lib. 9. cap. 42: Nec minor

solertia rauæ, qua in mari pīcīatrix vocatur.

Piscatorius, a, um, Pīcīatorius; [πιπάτης, πιπάτης. ut, Hamus pīcīarius.

Plaut. in Stich. Arundinem fēt spītulamq., & hamū pīcīariū.

q Pīcīarium forum, Plaut. Cūic. Symbolorum collatores apud

forū pīcīariū. Pīcīaria copia, abundātia pīcīium, Plaut. Casin.

Pīcīariū, pīcīariū, lūbit. m. t. Qui pisces vendit. [πιπάτης. Gal.

Vendeur de poisson. Ita. Venditore di pesce. Germ. Ein Fischverkäufer.

Hisp. Vendedor de pesces. Pol. Ktori prędzie rībi pīcīatorius rībi.

Vng. Halaz. An. Seller of fish.]

Varro: Inter pīcīarios nemo

vendebat. Cetarius, idem: quāvis Cetarii potius sint qui ma-

riños pisces majores vendunt.

Pīcīaria, rīza, f. p. Locus ubi pisces vēduntur. [πιπάτης. Gal.

Pescaria. Ital. Pescaria. Ger. Ein fischmärkt. Hisp. Pescaderia. Angl.

The fish market.]

Var. Nullus in pīcīaria pisces erat.

Pīcīulus, sa, sum, Pīcīuleatus, pīcīibus abūdans. [πιπάτης,

lūbit. m. t.

ἰχθύεις. Gall. Plein de poissôns. Ital. Pieno di pesce. Germ. Fischreich. Hisp. Lleno de pescos. Pol. Obfisno rîby. Vng. Halas. Angl. Full of fish. [Martial.lib. 10. Illic pisco so modò vix educta profundo. Ovid. 3. Fast. Est propè piscosos lapidosi Cratidis amnes Patrus ager. Idem 2. de Arte: Cincta que pisco so Astypalæa vadis. Pisculentus, Piscosus, piscibus abundans. ιχθυός. Cato: Fluvium magnum, pulchrum, pisculentum. Plaut. in Rud. Neptuno has ago meo patrono gratias, qui salis Loci incolit pisculentis. Piscinæ, pen. prod. f. p. Lacus & stagna ab initio dicta sunt, in quibus vivi pisces coërebantur. **[πάγα]** berechâb. ιχθυοφάνη. Gal. Viuier ou estâg ou boutique à poisson, piscine. Ital. Peschiera, piscina. Germ. Fischgruben/Weyer/oder bergleichter Orter in welchen man Fisch erhatet. Bel. Wisscheren. Hisp. Estanque dove eriam pesces, viuar. Polon. Staw, albo ſadziska ribnik. Vngar. Halas to. Angl. A fishpond or stew.] Varro lib. 3. de Re rust. cap. 3: Piscinas vocas quæ in aqua dulci aut salsa inclusos habent pisces ad vilam. Martialis: Piscina rhombum pascit, & lupos vernas. Alio nomine vivaria vocantur. Plinius lib. 9. cap. 17: Nec in piscinis vivariis que crescent. Sed quoniam in piscinis natare etiam solebant, invalidit consuetudo, ut omnes in hunc usum collætæ aquæ, sive frigidæ, sive calidæ essent. Piscinæ dicerentur. κολυμβήθραι. Videnturque à piscibus dici, quanvis in his nihil piscium sit: nisi quis inde dictas malit, quod homines piscibus natando similes fiant. Cicero: Latorem (inquit) piscinam voluisse, ubi jactanta brachia non offendetur. Plinius luntor. Epistol.libro sexto: Si natare latius, aut tepidius velis, in area piscina est, in proximo puteus ex quo possis rufus abstergi. Eadem & nataiones appellantur. **[Piscinæ pecorum. Columella libro 1. cap. 5: Hæc quoque si deficient, & spes arctior aquæ manantis coegerit, vastæ cisternæ hominibus, piscinæque pecoribus instruantur colligendæ aquæ tandem pluviali. Quinetiam vasa lignea ad tenendum aquam, piscinæ vocantur. Gallicum vulgus cuius vocat. Plinius: Decoquitur in aqua, & in piscinas lignæs fundit. Piscinæ] s. piscinali, om. t. Quod est piscinæ, vel quod ad piscinam pertinet. ιχθυοφάνη. Gall. Appartenant à estâg ou viuier. Ital. Pertinente à peschiera, à piscina. Ger. Das jut Fischgruben oder dem Fischweier gehödt. Hisp. Pertenesiente à estanque à viuar. Pol. Ribnika natis faci. Vngar. Halas tohoz valo. Angl. Belonging to a fishpond or stew.] Vnde apud Palladium piscinales cellæ leguntur. Ea voce est Palladius usus.**

Piscinæ] s. piscinali, om. t. Qui piscinas piscibus refertas habet, vel qui piscibus alendis delecatatur. ιχθυοφάνη κατημψ. Gall. Qui à boutique ou estâg de poissôns, ou qui se delecta à en avoir. Ital. Chi tiene viuâ à peschiera, à qui se delecta di pescare. Ger. Der viel fischgebr. ben voll fische hat, der gern mit fischem wmbgeht. Hisp. El que tiene estanque à viuar, o que ama de pescar. Pol. Ktori marib dosłatek w sadzawie, albo w sadze. Vng. Halas ember hal pôzer. Angl. That bath fisher ponds and feedeth fish. Cic. ad Attic.lib. 1: Lucullum & Hortensium piscinarios appellat. Mihi verò ut invideant piscinari nostri, aut scribam ad te aliâs, aut in congresum nostrum reservabo.

Piso, is, pisi, pise, n.t. Budæo, significare videtur quod Græcis πίσος: hoc est, purgare, decorticare, quod pincendo fit in hordeo, & aliis frugibus. [Gall. Purger, öster l'escrce. Ital. Mundare, levar la scorza. Ger. Auß der häutchen stampfen/enthäutschet/ Rennet. Hispan. Alimpiar, quitar la cortexa. Pol. Wyświetw. Vng. Hiatul meg tiztitom. Angl. To purge, or tak a way the barke or outward skinne of any thing.] Plin.lib. 18. cap. 10: Ut nisi intenti pisan, cœcidantur grana. Varro de Re rust. Alii sicum & uvam passum quum piserint, affundunt sapam.

Piso, as, Idem. Varro 1. de Re rust. ca. 63: Far quod in spicis consideris per messem hyeme promendum est, ut in piltrino piseatur ac torreatur.

Pison, Quiddam veneni quod clâm inest nardo. Indica vox.

Pissa, πίσσα Græc. Latinè pix.

Pissaphaltus, πίσσα φάλλος. Ger. Ein gattung Petrolei/ Ein dünne und flüssige Materie von der art Asphati / wie es die Arzett nennen: das ist Bergwachs. Medium quiddam est inter picem, & bitumen, (ut ex ipso sciam nomine appetat) sua sponte in Apolloniatarum agro proveniens: quanquam & arte fiat, pice cum bitume mixta precipuum ad pecorum scabiem remedium. Aut. Plin.lib. 24. cap. 7.

Pisselæon, Oleum ex picei generis materia excoctum. πισταδα. German. Ein di das aus Hâb gemacht wird. quanquam & cedro majore, quam cedrelaten vocant, fieri docet Plin.lib. 24. cap. 5. Cedrus (inquit) magna, quam cedrelaten vocant, dat picem quæ cedria vocatur, dentium doloribus utilissimam. Deinde subdit paulò post: Fit & ex ea oleum, quod pisselæon vocant, vehementioris ad omnia eadem usus.

Pissoceron, πισσικόν, Secundum mellifici fundamentum ex cera & pice, sive gummi resinâe constructum. Plin. lib. 11. c. 7: Prima operis fundamenta conosim appellant periti: secunda pisseceron: tertia propolin.

Pistaciūm, n.s. [πισταῖον. Gall. Vne sorte de noix en Syrie, semblables à noix de pin. Ital. Pistacchio. Germ. Weisse Pistazienfrucht, sind lange spitze nutzlin/haben in der schäten ein kerl verschlossen/werden in der Apoteck Fischi genannt. Hisp. Alborizo fruto. Vng. Acipomi do. Ang. A sorte of nut in Syria.] Nucis genus apud Alexandriam Aegypti, & Berthœam Syriæ copiosissimè proveniens, parum quidem nutriendis, ceterum ad hepar roborandum, & succos in viis ejus infarctos expurgandos in primis utile. Autor Gal.lib. 2. de Alimentorum facultate.

Pistillum, li, Instrumentum quo in mortario quippiam tünditur, à pindo, quod est ferio & assiduè percutor. [πίστιλλον. Gal. Un pilon à broyer ou pilier en un mortier. Ital. Pestrillo da mortais. Germ. Ein Mörstelstößel. Hisp. Majadero à majuello. Pol. Tłuczek. Vng. Mosartor. An. A pestello to stampa wish.] Plaut. in Aul. Cultrum, secutum, pistillum, mortarium. Quæ utenda vasa semper vicini rogant. Colum. lib. 12. cap. 55: In mortarium novum aut bene emundatum conjicito, & pistillis conterito.

Pistrilla, Diminutivum à pistillum. [Vng. Mosartor. Dio. medes, Grammat.lib. 1. de diminut. Sunt item quæ non servat genera, quæ ex nominibus primæ positionis acceperunt, ut secutum scutella, pistillum pistrella, canis canicula, rana ranunculus. Vnguis, unguila ungelluna.

Pistolochia, πιστολοχία, Quartum Aristolochiæ genus, tenuius quam clematitis, densis radicis capillamentis (unde & polyrhizos nominatur) junci plenioris crassitudine, odorem habens, ut reliquæ Aristolochiæ species, medicatum. Autor Plin.lib. 25. cap. 8.

Pistor, Vide PINSO, pinsis.

Pistrinum, Pistrix, Vide PINSO, pinsis.

Pistum, si, n.s. Genus leguminis, cuius caules sparguntur in terram nisi habeant adminicula. [πίστιον, πίστη. Gall. Un pou. Ital. Pefetto, biço. German. Erbif. Belg. Erbeten. Hisp. Un aero genero de arcejas. Polon. Groch. Vngar. Borso. Angl. A pease.] Colum. lib. 2: Similis quoque ratio est pisi, quod tum facilem, & solutam terram desiderat. Plin.lib. 18. cap. 12: Pismum in apri- cis feri debet trigozum impatientissimum. Hinc Pisones dicti: de quibus in PROPRIIS.

Pithécium, πίθηκος, Apud Græcos diminutivum est πίθηκος, quod illis simiam significat. Vnde Plaut. in Milite, quum mulierem deformem significare vellet, pithecium appellavit. Adepol equidem Bellula est. PAL. pithecium hæc est præ illâ, & spinthurnictum.

Pithion, Tussilago vel Bechion apud Diosc.lib. 3. cap. 124.

Pithoegria, πίθογρια, Festum erat Dionysii, tota Græcia celebratum, quo dolia relinabant: unde & nomen accepit, quasi τοῦ πίθονος αἱροῦσι.

Pitiffo, sas, Parum vini paulatim, & quasi tentâdi gratia gusto. πίτιφος. Gall. Gouſter peu à peu, beuuoſter. Ital. Affaggiare il vino. Germ. Den Wein antüpfen / oder nur bloß ein wentg versuchen. Hispan. Beuer poco à poco, gustar el vino. Pol. Potrosz/ze kostustac pie. Vng. Ziritsdó. Ang. To tast little ant litte.] Terent. Heavt. Nam ut alia omittam, pitiffo modo mihi Quid vini absumpsit? sic hoc dicens, Asperum, pater hoc est, aliud lenius.

Pitacium, ci, n.s. [Ger. Ein binden / aff ein Stirnbinden/bamte man das crang haupt verbindet.] apud Celsum lib. 3. cap. 10, accipit pro modo panno qui aliquo medicamento illitus modò præcordilis, modò capitidolenti imponi solet ad mitigandum cruciatum.

Pituita, πιτuita, pen. prod. f. p. [Gall. Flegme ou fleume, catarrhe. Ital. Flema, catarr. Ger. Die feuchte oder wässrige materij im gebüſtis, iteg, Rog. Belg. Sluym en snoet. Hisp. La flegma humor. Pol. Flagma. Vng. Natha. Angl. Fleume, sneill.] Vnus ex quatuor humoribus corporis animalis constituentibus, qui à Græcis φλέγμα dicuntur. Medici definiunt esse sanguinem imperfecte coctum. In quibus autem humor hic abundant, tardiusculi sunt, teste Aristotele, disciplinæque apprehendenda parum idonei. Dividitur autem pituita apud Medicos in naturalem quæ dulcis est, sive potius επιπο: hoc est, saporis expers, quæ unâ cum sanguine in venis permista, alit partes humidas & frigidas, quale est cerebrum: & in nō naturalem, quæ rursus dividitur in acidam, quæ summe cruda est, defectuque caloris accessit: & in salsam, ex pituita dulci putrescente natam. Impropriè item pituitæ nomen latius extendimus, ut etiam eo nomine excrementa ejus intelligamus: qualis est mucus, modò per narcs fese evacuâs, modò in aliam corporis partem decumbens. Hujus rursus quatuor sunt species, aquæ, mucosa, vitrea, & gypsea. Producit autem hoc nomen penultimam syllabam. Horatius libro 2. Satyr. 2: Dulcia se in bilem vertent, stomachoque tumultum Lenta fert pituita. quæ pituita interdum etiam accipit pro morbo ex pituitæ fluxu nato, quo etiam gallina infestantur. Colum. li. 8. cap. 5: Sed jam validioribus factis, atque ipsis matribus etiam viranda pituitæ pernicies erit. quæ in arboribus item pituita non minatur humor lentus ex iis effluens. Plin.lib. 17. c. 27: Defluens pituita abstergetur.

Pituitosus,

(ut eo potiamur) non parati simus, & ferre & perpeti. Idem 4. Ver. Prætoris injurias tacitè, hospitis placidè ferendas esse arbitrabatur.

Placi dītā, atis, f. t. Trāquillitas; lenitas, quam Varro in oīibus esse assertit: In quæ, inquit, primum non sine causa putant oves esse assūptas & propter utilitatem & propter placitatem: [גְּמַלְתָּה hanav, יְמִלְתָּה ratson, ἀγέρωντος. Gal. Passiblē. Ital. Placento-leza. Germ. Stille/gamheit/siegsartet. His. Plazentera disposition. Pol. Cichos, pokora. Vng. Engedelme, seg, sendeseg. An. Quietenfse, meekenesse, calmenesse.] maximè enim, quietæ & apathimæ ad vitam hominum. Gel. lib. 13. cap. 21: Ac ne id quidein pratermittendum puto cujusmodi est, quod in commentario quodam Servii Claudi scriptum inveni. Netio dictum, quasi Neirio: hoc est, sine ira & cum placiditate: ut eo nomine mitem, tranquillumque Martem fieri precemur.

Placo, as, cum accusativo, act. p. Mitem, placidum facio, proprie, sed, tranquillorem reddo. [לְפָקֵד chippér, ἀπόκριψη, ἀπόκριψις, ἀπόκρισις, ἀπόκρισις. Gall. Appaser, aconsent. Ital. Placare, reconciliare. Ger. Stillen/versünen/befridigen. His. Amansar, aplaca. Pol. Bl'agam, vspokonam, vspokonam. Vng. Meg engerezel. Ang. Mitigated, appeased.] Cicero 2. in Catil. Quos quidem ego, siullo modo fieri posset, non tān ulcisci studeo, quām sanare & ipsos placare Reipublicā. Virg. 1. Aeneid. Sic a r, & dicto citius tumida æqua placat. Terent. in Heavt. Neque quod primum inveniam ad placandum scio. q Hujus verbi compositum est Complaco penult. pgd. quod vide suo loco.

Pā. árūs, aum, Propitius, sedatus. [לְפָקֵד mechappār iṣ̄dārōtās, ἀπάνθετος. Gal. Appaser. It. Placato. Ger. Gestütet; versünkt/befriedet. Hisp. Aplacado. Pol. Vspokonam, vspokonam, vspokonam. Vng. Meg engerezelteret. Ang. Mitigated, appeased.] Plin. lib. 12. cap. 18: Nec minus propitiū erant mola lassa supplicantibus, imo vero, ut palam est, placatores. Placatissima quies, Cic 1. Tusc.

Placatē, adverbium, placidē, equo animo, patienter, sedatē, leniter, humanē. [מְאֻרֶב Gal. Passiblē sans, cf. manuoir It. Il. Prece- uolmēte, senza, silegnarsi. Ger. Mit stiller/sanftmäiglich/ohne griffige men Hisp. Amansar. Pol. spokonam, pokonie. Vng. Engedelme, en, sendezek. Angl. Appeasing.] Cicero ad So- quatum lib. 6: Omnia humana placatē & humane feramus. Idem ad Ligar. lib. 6: Sed hoc ipsum intellegimus cum quoti- die remissius & placatius ferre.

Placatō, onis, f. t. Mitigatio. [לְפָקֵד ratson לְפָקֵד chopher, ἀγέρωση. Gal. Appaisement Ital. Pacificatione. Germ. Stellung / versünung/ befridigung. Hisp. Ora de amansar. Pol. Vspokonie, vspokonie. Vngar. Meg engerezel, le tsindexzes. Angl. Appeasing.] Cicero 4. Tusc. Sed omnis ejusmodi perturbatione animi placatione abluatur.

Placabilis, Propitiabilis, sive quod placatur. [לְפָקֵד mitrah- sh. Litar. Gal. Facile & aisi appaser. It. Facile da placare. Ger. Das leichtlich zu stellen oder zu begütigen ist / versünlich. Hisp. Lo que puede ser amansando. Po. L'awi do vspokonam, do vspokonam. Vng. Engezeltheit, le tsindexzheit. Ang. E. si te to be appeased. J. Cic. 4. Ver. Omnia quæ habuissent æquiora & placabiliora, quām animum Prætoris, atque hospitis. Cicero ad Atticum lib. 1: Nam si ita esse statueris, & irritabiles animos esse optimorum scep̄ hominum, & eosdem placabiles; &c. Terentius in Phormioner. Nunc quid ipsa ex alius auditura sit Chreme, Id nosmet indicare placabilius est.

Placabilis, atis, f. t. Lenitas, clemētia. [לְפָקֵד ratson לְפָקֵד chopher, ἀγέρωση. Gal. Facilité d'être appas, doveur placal le. Ital. Facilità di esser placato. Germ. Versünungsfreiheit. Hisp. Facilidad para ser amansado. Pol. Dobrotliw, s. l'askaw, s. Vng. Engedelme, seg, kegelmesseg. Ang. Gentlecesse, e. simesse to be appeased.] Cicero 1. Ofic. Nihil magno & præclaro viro dignius placabilitate & clementia.

Placamen, n. t & placentum, n. s. Quo quis placatur. [לְפָקֵד ratson לְפָקֵד chopher, ἀגέρωση. Gal. Appaisement Ital. Pacificatione. Ger. Ein versünung oder damit man versunet und befridiet. Hisp. Obra de amansar. Polon. Vbl'aganie. Vng. Engezel. Ang. That whereby one is appeased. J. Liv. 7, ab Vibe. Ludi quoq, scenici, novares bellicos populo, inter alia coelestis n. e placamina instituti dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 7: Hoc veluti placentum terræ blan- diuntur. Tacit. lib. 15: Non largitionibus principis, aut dūm placentis decedebat infamia.

Placitis, ταχίσ, Cadmia species, quæ velut fuligo quedam, aut savilla ex fornacibus æratis egesta parietibus achæret, nā propter sui gravitatem ad tectitudinem evolare nō potest. Di- eta Placitis, idē quid speciem referat crux, quā Græci ταχίσ appellant. Vide Galenum lib. 9. Simplicium, & Plinum lib. 34. cap. 9.

Plærīquē, plærēque, pleraque: [לְפָקֵד rabbim. וְאֶתְנָה Gal. Pla- seurs. Ital. La maggior parte. Germ. Der mehrheit. Hisp. La maior parte. Polon. Większa s. Vngar. h. kah minnian. jokan. Ang. Many, the most part.] vel pōūs sine diphi kongo pleriq,

ue hodie à doctioribus ferè scribitur, ed quid ab obliquis na- minis Plus deduci potetur, ut in e converso: quanquam aliū ιδεῖ τὸ τάχισ, quod plenum significat, fieri volunt. Accipi- tur enim in ea terè significacione, in qua dicimus plures vel maiore ex parte. Salutis: In divisione orbis terræ pleriq; in terra parte Africam posuere: pauci tantummodo Asiam & Eu- ropeam. Cic. 1. Academ. Ut contra omnium sequentias dies jam plerisque deducere. Idem de Inventione: Nec ratione animi quicquam, sed pleraque viribus corporis administrabant. Ho- ratus lib. 2 Epitol. Si quædam nimis antiquæ, si pleraque du- ré. Idem in Ait: Pleraque dfferat & præsens in tempus omittat. Salust. Pierosq; senectus dissolvit, nisi qui fiero aut beatis interire. q Aliando valer idem quod nonnulli. Quintil. Videos plerosq; ira percitos: id est, nonnullios. Pleriq; omnes, teste Donat. complexus est, idem significans quod pleriq; vel maxima ex parte. Terent. in Andri. Quod plerique omnes ta- ciunt adolecentuli. Vbi Donat. Pleiisque omnes οὐ πλέοντες est. Nam erant qui plerique, parecon intelligent. Hoc enim pro una parte orationis dixerunt veteres. Idem in Hec. Plus laus novæ: sed intelligitur, p. us quām satis. Hoc quidam putantur mihi de his videtur esse quæ a veteribus geminabatur, ut plerique omnes: id est, omnes: & pleraque omnia: id est, omnia. Sic & plus satis, pro latiss. Terent. in Phorm. Ita plerique inge- nio sumus omnes: nostri nolint pœnit. Et in Heavt. Quid rei iste dixi huic? S. dixi pleraque omnia.

Plerūquē, adverbium, dupliciter sumi potest: nam aliquando valet idem quod ferè tempus. [וְאֶתְנָה τὸ τάχισ. Gal. Le plus sou- vent, pl. sieurs, s. s. Ital. Molte volte. Germ. Mehrmäten/Mehrheit. Hisp. Muchas veces. Polon. Pospolite, częstotkożys. Vng. Lukab munutekor, gikran. Ang. Ofte/often.] Terent in And. Ipl. mani- um ægiotum ad occidentem partem plerunque applicat. q Aliando ponitur pio nonnunquam Quintilianus: Excusa sunt plerunque viua veberibus: id est, nonnunquam. Dicimus quoque plerunque omnes, ut plerique omnes. Plautus in Tri- nummo: Ita plerunque omnes iam sunt intermortui. Invenci- tur etiam Plerus sine adjectione. Pacuv. Penete Danaï, plera pars pessundata est.

Plágā, æ, penult. prod. f. p. Ictus, vulnus. [לְפָקֵד matchabih וְאֶתְנָה maghbehah. וְאֶתְנָה. Gall. Playe. Ital. Percussione, piaga. Ger. Ein streich/ein wunde. Belg. Een slag. Hisp. Herida e llaga. Pol. Rana/streich. Vng. Tsapao, wort. Ang. A wound, a cut, a stripe.] Virgil. 4. Georg. - plagiisque peremptum Tonsa per integrum solvunt viscera peritem. Ovid. 2. Trist. Non habet in nobis iam nova plaga locum. In hac significatione apud idoneos scriptores his verbis appossum invenitur, Accipere plaga, Faccere plagam, Infligere plagam, Imponere plagam, Inji- cere plagam, Peccare plaga. q Transfertur & ad arborium incisiones, è quibus succus profuit. Plin. lib. 12. cap. 25: Succus è plaga manat.

Plágā, atum, priore correpta, Retia dicuntur rariora ad capien- das feras, quid plagi: id est, foraminib. plena sint. [לְפָקֵד metodhim. ἀγρες. Gal. Rets à prendre bcsles fauves, filez. Ital. Rete di gran maglia da prendere animali selvatici. Germ. Die Jägergarn. Hisp. La red de grandes mallas. Pol. Siecz misliwca. Vng. Vadász hal. Ang. Nettes to catch wilde beasts.] Cic. lib. 3. Offic. Suntne igitur iniūc, tendere plagas, etiā excitaturus non sis? Virg. 4. Aeneid. Ret a rara, plagi, lato venabula seiro. Vbi Servius docet, plagas propriæ illos funes dici, quibus retia tenduntur circa imam & summa partem. In hac significatione dicimus, Incidere in plagas, pro eo quod est Incidere in insidias. Cic. 2. Ver. Si ex his laqueis te exueris, in illas tibi majores plagas in- cidentum. q Plagiæ item in cœli, terræ divisione dicuntur spatia & tractus, qui modò climata, modò zonæ appellantur. [לְפָקֵד peah.] Ovid. 1. Metamorph.- totidemque plagiæ tellu- re premituntur. Cic. 2. de Divinat Quod est ante pedes nemo vi- det, cœli scrutantur plagas: ex poëta. Virg. Aen. 7. - siquidē eccl. lus extrema refuso Submovet Oceano, & siquem extenta plaga- garum Quatuor in medio dirimit plaga Solis iniqui. q Hoe item nomine veteres appellabant linteum lecti tegmen, am- plum, & candidum, quod pollea lecticariam sindonem, & to- rale appellauit. Varro de Vita pop. Rom. ut citat Nonius. Chlamydes, plagiæ, vela, vasa aurea. Idem: Eburneis lectis, & plagiis sigillatis.

Plágūlā, diminutivum, quod pro varia significatione primitivi diversa iridem sortitur significata. Nam in singulari exiguum vulnus sive exiguum plaga significat: in numero verò multi- tudinis modò minores casses: modò etiā parvam sindonem, quæ lecto insternitur. וְאֶתְנָה. Liv. lib. 39: Inde primū lectos æratos, vestem stragulam pretiosam, plagiulas, & alias textilia, &c. Hinc Vlpian. tit. de aur. & arg. plagiulas inter mu- liebres vestes recenset.

Plágūlā, dūminutivum, qui hominem, quem scit libeum esse emit, ven- dīve, aut pro servo tenet: vel qui servō aut serve persuaderet, ut à domino, dominiāve fugiat: vel cum vel invito, vel inscribē domino.

Plantatione, plantement. Ital. Plantatione, piantamento Germ. pflanzen/gewerken. Hisp. Plantamiento. Pol. Szepienie. Vng. Planulas wileteas. Ang. A setting or grafting.] Plinius libro 21. cap. 4: Vnde accolaz transferentes cōlentur, ipsaque plantatione proficiunt.

Plāntāgo, inis, f.t. Herba est nota. [δρόγανωσ. Gall. Plantain. Ital. Piantagine. Germ. Wegerich. Hisp. La llantén. Pol. Bábka, szepik. Vn. Vište. Ang. A plantaine or waybred.] Duo sunt ejus genera. Quæ minor est angustiora habet folia & nigroria, lingue pecorum simillima, caule angulosum, in terram inclinato. Major, foliis est laterum modo inclusa: quæ quia septena sunt, quidam eam heptapleuron vocavere. Autor Plin. lib. 25. cap. 8. Planula, ιχθύς, a complanando dicta est, pro instrumento fabrili, qua assaltem lavigantur & poliuntur. Nam dolabra idem videtur quod ascia, ut inquit Donatus, qui ait: Dolare est ascia cedere. Et planula sunt quas nos lamas vocamus. Fores enim cum planulis ferreis parietibus & cardinibus conjunguntur, & super illos devolvuntur.

Plāniūs, a, um, priore prod. Aqualis, in quo nihil eminet: [γλυκάσιάρ. ὥραλες. Gall. Eſgal. Ital. Piano, rguale. Ger. Eben. Belg. Effen/vlaet. Hisp. Llano o yugal. Pol. Rowni. Vng. Igénes, ſik. Ang. Equal, even.] ut planum solum, apud Plin. Ep. 161. Mart. lib. 1: Et planus modico tumore vertex. Cic. 2. de Natur. deor. Quumq; duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis. Liv. lib. 34: Et Romani simul à portu, unde aditus planior erat, ut distenderent ab aperto loco hostes. Cicer. pro Cecia. Sed ne æquo quidem & piano loco. Ovid. 3. Trist. Eleg. 4: Qui cadit in piano, (vix hoc tamen evenit ipsum) Sic cadit ut tacta surger possit humo. qd. De piano, vel è piano aliquid facere, quid sit, docet Budæus loco Vlpian. lib. 2. de Conſtit. prīm. Vel cognoscens decrevit, (air Vlpianus) vel de piano interlocutus est. De piano, inquit: hoc est, à Iudice non sedente. Solent enim iudices in tribunalibus editioribus sedere. Paulus de Questor. I. Vnus. Custodiæ, nō solum pro tribunali, sed & de piano audiri possunt, atq; damnari. Sueton. in Tiber. Judicesque aut è piano, aut è Questoris tribunal ad monebat: id est, è solo in quo populus stabat. Papin. in I. Miles. ad leg. Iul. de adult. Libellus (inquit) de piano dari: potest: id est, iudice nō sedente, vel diebus feriatis. qd. Plani pīces dicuntur qui superficiem planā, non rotundā habent, ut sunt rhombi, & ratiæ. Plin. lib. 9. cap. 24: Planorum pīscium alterum est genus quod pro spinā cartilaginē habet. qd. Planus accipitur aliquando pro aperto, & manifēsto: quod quæ plana sunt, nullum impedimentum habeant quin undicunq; videri possint. [πολλαχοῦ] Igħali. on. φύσις. Gall. Clair & evident. Ital. Piano, chiaro. Germ. Heterwund klar/verschiedlich/gut zu merzen und zu verstehen. Hisp. Claro, manifiesto. Pol. Iasni, otworyści.] Plaut. in Persa. Satin hęc tibi sunt plana & certa? Planum facere, est declarare, & rem difficultem aut dubium solvere, & ante oculos verbis explanando ponere, & patēfaccere, translatione sumpta à loco inæquali, qui cultu adhibito, aut opera, planus fit. Cic. 2. Verri. Hoc planum factum est. Idem pro Rosc. Amer. Planum fac. qd. Apud eundem pro Flacco: Plana & stabilis via, viæ præcipiti & lubrica opponit.

Plānē, adverbium, Certò, omnino. [ἀρχαῖς, οὐφεδ. Gall. Plainenment, clairement, certainement. Ital. Certamente, chiaramente. Ger. Eigentlich/Gewisslich/gar woi. Hisp. Ciertamente, llanamente, claramente. Polon. Zapewne wijsie. Vng. Teljes/segel tisztan. Ang. Plainely, surely.] Terent. in Heavt. Sed te miror, qui alia tam planē scias. qd. Aliquando ponitur pro clare, aperte, manifēsto. on. φύσις. Plautus in Menach. Non potuit paucis plura planē proloqui. qd. Quandoque omnino, funditus, penitus. [πάντως. Gall. Totalem. Ital. Al tutto, è fatto. German. Ganz vñb gar/Genzlich. Hisp. Del todo.] Cic. Treb. Quare si planē à nobis deficit, moleste ferō.

Plāniūs, & Planisimē. Plaut. in Cap. Est' ne invocatum, an non? planissimum. Verum hercle, veiñm vos parasiti, planius. Quos nunquam quisquā neq; vocat, neq; invocat. Cic. 3. Verr. Non possum ilia planius cōmemorare, quam ipsum Ligurem pro testimonio dicere auditisti. Idem 2. de Divin. Multi etiam nature vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt: Demosthenem, ut scribit Phalereus, quum Pyrro dicere nequeret, exercitatione fecisse ut planissimè diceret.

Plānilōquūs, a, um. Qui planē, & aperte dicit quod sentit, & liberē. [φωνεῖ λέγω, φωνεῖ λέγε. Gall. Qui dit plainement & apertement ce qu'il veut. Ital. Che ragiona liberamente. Germ. Der frey heiter oder gtar heraus redt. Hisp. El que habla francamente. Polon. Wolnomowiąc. Vng. Magiarán, tisztán, gabadon bejelöl. Ang. That speaketh plainelie and frelie.] Plaut. in Truc. Planiloqua est: paucis ut rem ipsam attigit?

Plānātūs, a, um, à Plano, quod de plano fit: ut planaria interpellatio pro compellatione magistratus quæ fit de plano: id est, antequam in tribunal ascenderit. Constat. I. 4. C. de dilat.

Et cogitatio causa nostra interpellatione planaria, sed conjecta iudice colligatur.

Plāniūs, hujus planipedis, om. t. Qui pedes planos habet, styrax. Diomedes scribit planipedem. Græc. μηρός significare. Vnde comœ dix sive fabulæ genus dicebatur Planipedia, ubi nullo procedebatur cultu, quod actores pedibus planis: id est, nudis proscenio introirent: non ut tragicæ actores, cum cothurnis neq; ut comici, cum soccis. Ideo ob vilitatem actorum qui plano pede in scena erant, & ob humilitatem argumenti, ut inquit Donatus: Planipedia dicta est. Sive quodd̄ slim non in suggesto scena, sed in plano orchestra, positus instrumentis mimicis actitarent.

Plāniūs, planitiae, f. q. Aequalitas, vello locus planus. γράμμη μεσχάρ η ιώνη βικήάρ η ρητήάρ η σελήνη, πεδίον. Gall. Vne plaine, un lieu vni & égal. Ital. Pianne/za, pianura. Ger. Ein ebene. Belg. Effenheit/voortgang. Hisp. El llano, llanura. Pol. Równina. Vngar. Zelles, ſik međ. Angl. A plain, or open place.] Salustia Catil. Nam uti planities erat inter sinistros montes & dexterâ rupem asperam, octo cohortes in fronte constituit. Liv. 7. ab Vrb. Duum milium planities castra Romana ab Hernicis dirimebat. Cæſ. 7. bell. Gal. Legiones ut primum planities attigerunt, infestis contra hostes signis constiterunt.

Plāniūdo, inis, f.t. planities. [γράμμη μεσχάρ η ιώνη jōschér. ὥραλης.] Col. lib. 4. cap. 30: Pericula cacuminum modicæ planitudinis, quæ tamen dipondiaril orbiculi crassitudinem non excedant, optimè panguntur: hoc est, quæ sunt aliquantulum planæ.

Plāniūs, priore corr. [πλανός. Gall. Un affronteur, ou abusur, trompeur. Ital. Ingannatore, barre. Ger. Ein Betrüger. Hisp. Engañador. Pol. Szpial'. Vngar. Huster/ſzalárd. Ang. A deceiver.] ab A. Gellio lib. 16. cap. 7, commentator inter voces innatas, quibus usus sit Laberius Mimus: quo nomine significari existimat sycophantam. Budæus autem ait impostores à Græcis planos dicos, sed certi cuiusdam generis impostores, insigni versutia præditos: quo vocabulo potius quam Latino Cicer. pro Cluentio usus est: hic ille planus, inquit, improbisimus, quæstus judiciario pastus, &c. Horat. quoque lib. 1. Epist. Nec semel irrisis trivis attollere curat fracto cruce Planū: licet illi Plurima manet Lacryma, per sanctū juratus dicat Osiris. Credite, nō ludo, crudeles tollite claudum: Quære peregrinū, vicinia tota reclamat. Quo in loco Planus (ut Acron annotavit) nomen est notissimi sui temporis impostoris, qui ut in vehicula tolleretur, fingebat se crus fregisse. sed quum postea verè crus fregisset, rogareritq; ut vehiculo in urbem reverheretur, nō est ei creditum. Eustathius Homeri interpretis in Odysseam sic inquit, interprete Budæo: Planus est, qui artem quandam proficit imponendam etiam spectantibus: quales fuerunt Cephisodus, & Pantaleon, & Matreas apud Alexandriam.

Plāsmā, atis. [γράμμη jōſter. πλάσμα.] Figmentum sive commentum: δῶς τὸ πλάσμα, quod est fingere, sive simulare. qd. Persius plasma pro quodam medicamento usurpavit, quod ex rebus liquidis adjuvandæ vocis gratia confici solet. Satyr. 1: -liquidum cum plasmate guttur, Mobile colluerit.

Plāsmo, Figmentum aliquod officio. Plāſtēs, plastæ, m. p. [γράμμη jōſter. πλάστης. Gall. Potier de terre, qui fait ourages de terre. Ital. Colui che lavora di terra, rasajo. Germ. Ein Häfner/der etwas Bildwerke auf erden macht. Hisp. El que hace alguna cosa de barro, obrador de los vasos de tierra. Polon. Zdun, garnicja. Vng. Szobrász, fúgakas. Ang. A potter, that maketh pottes or other vessel of earth.] Factor qui figlinam artem exercet, qui & figulus dicitur item qui ex argilla statuas conficit. Plin. lib. 35 cap. 12: Plastē laudatissimi fuere Damophilus & Gorgasus. Plāſtē, hujus plasticæ, penult. corr. scđmin generis. [πλάστης. Gall. L'art de poterie, ou faire images de terre /stucées. Ital. L'arte di coloro che lavorano di terra. Germ. Die Häfnerkunst die Kunst etwas aus Erden oder Lehm zu formieren. Hisp. Arte para obrar de barro. Polon. Nauka glini robienia. Vng. Fagakassz, sarbol való mest. Ang. The art of making earthen vessels.] Ars figlinam, qua singulatur imagines ex argilla: δῶς τὸ πλάσμα, quod est fingere. Plin. lib. 37 cap. 7: Similitudines extimendi quæ prima fuerit origo, in ea quam plāsticem Græci vocant dici convenientius erit. Hinc & proplasticæ, πλάστης, dicitur ars faciendi typos: id est, formas ex argilla sive gypso, quas in æreis, marmoreisve operibus imitabantur. Dicunt etiam proplasticæ, pro ipsa forma quam ad formanda alia opera adhibent. Plin. Arceſſilai proplasticem pluris venire solitam constat ab artificibus ipsiſis, quam aliorum opera.

Platachoriasis, Equorum moribus est. Veget. lib. 2. cap. 16. Plātālēa, leæ, à Cicerone 2. de Nat. deor. appellatur avis quam Plinius plateam vocat. Aclianus eandem facit cum pellicano. Vide intrâ in dictione PLATEA.

Plātānūs, f. f. [πλάτανος. Gall. Plane ou plaine. Ital. & Hisp. Platano. Germ. Plattholzbaum. Pol. lavor. Vngar. Platánusfa. Ang. A plain tree.] penult. correp. Arbor latè spargens ramos, umbra

umbras tantum gratia expedita: *et rē mārētus*: hoc est, à latitudine nomen sortita. Petronius Arbitr. Nobilis aestivas platanus diffuderat umbras. Virg. 2. Georg. Et steriles platani malos gessere valentes. Cic. 2. de Orat. Platanus ad opacandum locum patulis diffusa ramis. De hac arbore sic scribit Plin. lib. 12. cap. 1: *Quis non jure miretur arborem umbræ gratia tantum, ex alieno petitatam oīce?* Platanus hæc est, per mare Ioniu in Diomedis insulam, ejusdem tumuli gratia primum inventa: inde in Siciliam transgressa, atque inter primas donata Italæ, & jam ad Morinos usque pervecta, ad tributarium etiam pertinens soluū, ut gentes vestigal & pro umbra pendant. q. Legitur & platanus, us, quartæ inflexionis. Virgilius in Culice: *Nam primum prona surgebant valle patentes Aēriæ platanus.* Platanum, et, pen. prod. n.s. [*mārētus*]. Germ. Ein oit da dieße Wārm geflanget sind.] Locus platanis consitus.

Platanus, a, u.m. Quod ex platano est: [*mārētus*]. Gall. De plane. Ital. Di platan. Germ. Das von dem Nasholz herwārm ist. Hisp. Cosa de platan. Pol. Jaworow. Vngar. Platenus fubol valo. Ang. Of a plaine tree.] ut Folia platanina, apud Colum. libro 12. cap. 16.

Platanista. Piscis est in Gange Indiæ fluvio nascens, delphino rostro & cauda similis, sed multo major, ut qui in longitudinem quia decim cubitorum ex crescatur. Autor Plin. lib. 9 cap. 15. **Platæa, f.p.** penultima indifferens, quanvis secundum Graecam originem producentur videatur. [*Πλατανίστης* rechab. Pl. schok.] Gall. Vn grande & larguerue place publique. Ital. Via larga, borgo, piazza. German. Ein weite Gassen! Straß. Belg. En strate. Hispan. La plaza, aldea, o barrio. Pol. Vlcijs, skroka. Vng. Vera. Ang. A broade street, the high waye.] Nam Græci mārētus dicunt, Plateam Latini, sicut undique Medeam, oratione, spondent. Horatius tamen in Epistola corripuit. Puræ sunt plateæ, nihil ut properantibus obster. Similiter & Catullus ad Aurelium: *M̄s qui in platea modò huc, modò illuc, In re praeter eunt sua occupati. Sunt autem plateæ via latiores in urbibus, & qui vici appellantur.* Terent. in Andr. In hac habitasse platea dictu est Chrysider. q. Quandoq; etiam capitul pro area in qua convenient populus solet. Lampridius in Helio gabalo: Plateas in palatio stravit Lacedæmonii & Porphyreticis saxis. q. Est & nomen avis quæ ad eas volat quæ in mari merguntur, & capita illarum mortuorum corrupit, donec capturam extorqueat. Dicta platea à latitudine corporis. Vide Plin. lib. 10. cap. 50. Cic. Plataleam vocat. lib. 2 de Natura deorum.

Platycerotes, *πλατυκερωτες*, Animalia latis armata cornibus. Plin. lib. 11. cap. 37: *Aliorum cornua natura fixit in palmas, digitosque emisit ex iis: unde platycerotas vocant.*

Platophthalmus, *πλατυθάλμος*, Lapis spumæ candidæ nitensq; non tamen translucentis, quod stimmæ appellant, alii stibium, alii alabastrum, alii larbason. Dictum platophthalmon, quod calliblepharis admistum mulierum dilatet oculos. Vide Plin. lib. 33. cap. 6. Vulgus Antimonium vocat.

Platophyllum, *πλατοφύλλον*, Genus tithymalli à latitudine foliorum dictum: de quo Plin. lib. 26 cap. 8.

Plaudo, dis. si, sum, n.t. Gratulor, laetiam manibus pedibusq; ostendo. [*Την μαχαβάδη την σοφάκη καθηδή, εργοίσι.* Gall. Frapper les mains l' une contre l' autre, en signe que quelque chose plaît. Ital. Applaudere, sbattere con le mani. Gerhan. Die Hände voneinander schlagen/frotzten. Belg. Juichen. Hispan.

Festoscer, hacer palmas con las manos en señal de alegría o favor. Pol. Radus sierekami kli askaiaq. Vng. Tapsolok, vigadok. An. To review, to clappe hands for ioye.] Seneca: *Vnam rem adjiciam, & favere, ac plaudere te juvabit.* Cic. ad Att. lib. 2: *Inimici erant equitibus, qui Curioni stantes plauferant.* Idem pro Sestio: *His in theatris plaudebatur.* Virgil. 6. Aen. Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt. q. Plaudere sibi, est sibi blandi, & placere, sua nimium amare. Plin. Epist. 91: *Nec ipse tibi plaudis, & ego nihil magis ex fide, quam de te scribo.* q. Plaudite, verbum addi solitum in fine comediatum. Quid. lib. 6. cap. 2: *Tunc est commovendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres comedia tragicæ, clauduntur.* Plaudite. Horat. in Arte: - & usque Sessuri donec cantor, Vos plaudite, dicat. Hujus complicita sunt Applaudo: id est, alicui Plaudo, inceptio: & Supplaudo: de quibus suo loco.

Plaudi, Passivè, Cic. Att. Populum vero præclarum, qui propter malum vicinum, ne victoria quidem plauditur. Id est, plausu excipitur. Ovid. 4. Tristium, Elegia secunda: *Quaque ibis, manibus circumplaudere tuorum.*

Plaudentur, impersonale. Ovidius 2. Trist. Quumque fecellit amans aliqua novitate maritum, Plauditur, & magno palma favore datur.

Plaudens, tis, participium. [*Την σοφάκη καθηδή, inceptiois.*] Virg. 5. Aen. - & alis Plaudentem nigra figit sub nube columbam: hoc est, sonora percussione alas diverberantem.

Plaustus, a, u.m. aliud participium. *εργοίσις.* Virgilius 3. Georg. - & plausæ sonitum cervicis amare. Ovidius 14. Metamorph.

numeris ex agmine major subvolat, & remos plausis circumvolat alis.

Plaustus, sus, m. q. Actus ipse plaudendi. [*Την σοφάκη καθηδή, εργοίσις.*] Gall. Frappement des mains en signe de ioye ou de faueur. Ital. Plauso, applauso. German. Frohdung/freud erzeugung mit zusammen schlagen der Hände/von den dergleichen geichen. Hisp. Aquel faser. Polon. Radosik gliaskanis rad. Vngar. Tapsolus. Ang. Clapping of hands for ioye.] Cic. in Catil. Quibus quum à cuncto consensi plausus esset multiplex datus. Idem Attic. lib. 2: *Huic plausus maximus, consulatatio forensis per honorificam.* q. Ponitur aliquando pro sonora percussione. Plin. de gallineccis: *Diem venientem nuntiant cantu: ipsum vero cantum plausu laterum: hoc est, alarum concusso.*

Plausibilis, bili's, & hoc plausibile, om. t. Favorabile, jucundum, populare, quod plausus populi excipi solet. [*εργοτηδός, εργοτηρίς, δημόσιος.*] Gall. Favorable, plausible. Ital. Popolare, favorabile. Ger. Erblich/animlich/annützig. Hisp. Favorable, y favorescido. Pol. Widzesci przemysli. Vng. Kedves. An. Pleasant, sober received with ioye.] Cic. 3. Tusc. Quoniam plausibilia hec non sunt, ut in sinu gaudent, gloriosè loqui desinant. Idem 1. Vert. Id nunc possit, id jam populare atque plausibile factum est. Sic Oratio plausibilis quæ placet & plausum populi meretur. Quint. lib. 4 cap. 13: *In aliquem læsum atque plausibilem locam quam maxime possunt favorabiliter excurrere.*

Plauso, oris, verbale, m.t. [*Την σοφάκη καθηδή, εργοίσις.*] Gall. Celuy qui frappe les mains l' une contre l' autre en signe de ioye. Ita. Chi batte le mani insieme per laudare alcuno o per alegreza. Ger. Ein Frohdür mit zusammen schlagung der Hände. Hisp. El que favorescie o se allegre heriendo las manos. Polon. Radosnik gliaskanis rad. Vngar. Tapsolo. Ang. A clapper of the hands for ioye.] Horat. 2. Epist. 2: Qui se credebat miros audire tragœdos, In vacuo iactus sessor, plausorque theatro Idem in Arte: Si plausoris eges aulæ manentis & usque Sessuri.

Plausito, as, frequentativum à verbo plaudio. πλαύσιτος. Autor Philomela, quisquis fuit is (Ovidii enim non esse satis constat) putavit eo verbo palumbi sonum exprimi. Plausitar, inquit, arborea clamans de fronde palumbes.

Plaustrum, stri, n.s. Currus, quod ex omni parte sit palæ quod in eo vehitur, ut inquit Varron libro 4. de lingua Latina. [*την πλαυστρον*].

Gall. Chariot. Ital. Carro. Germ. Ein Wagen. Hispan. El carro è carreta para cargos. Pol. Woz. Vngar. szeker. Ang. A wayne or carte.] Plaut. in Epid. Perii, plaustrum perculi.

Cicer. 1. de Divin. Se interfictum in plaustrum, à caupone esse conjectum. Ovid. 2. Metamorph. Quavis tardus eras, & te tua plaustra tenebant. Virgil. 1. Georg. Tardaque Eleusinæ matri volventia plaustra. q. Plaustrum item accipitur pro Septentrionalibus duobus syderibus, quas & Vrsæ appellamus.

Constat enim utrumque ex quatuor stellis in quadrangulum dispositis, quæ totidem rotarum speciem referunt: & aliis tribus, quas qui poëticam Astrologiam descriperunt, tribus eque curium trahentibus assimilarunt. Ovid. 10. Metamorph.

Flexerat obliquo plaustrum tecumone Bootes. Senec. Oedipo: Quasque despectat vertice summo Sydus Arcadicum, geminumq; plaustrum. q. Plaustrum item aliqui pro matronarum vehiculo accipiunt, quemadmodum & carpentum. Liv. 5. ab Vrb. Honoremque matronis ob eam munificentiam habatum, ut plaustro ad sacra, ludosque carpentis festo, profecto que traherentur. Et haec digna Calepino commentatio, qui pro pilento plaustrum seminaravit.

Plaustrum, stri, n.s. Artifex plaustrorum. [*Βαλγαρ. Ταλίγα, ζερτσίνα λο.*] Lampridius in Alexand. Severo: Bracciorum, linteorum, vitreariorum, pellionum, plaustriorum, argenteriorum, aurificum, & cæteratum artium pulcherrimum vestigal instituit.

Plautus, Qui sunt planis pedibus, antea Ploti nominati. πλαύσιος. Festus, Ploti appellantur qui sunt planis pedibus: unde & poëta Accius, qui Vmbri Sarissas erat, à pedum planicie initio Plotus, postea Plautus est dictus. Soleas quoque dimidiatas quibus utebantur in venando, quo planius pedem ponenter, semiplota appellabant. Hæc ille.

Plebs, his, f.t. vel Plebes, bei, Vulgus: hoc est, vilius pars populi. πληβαίς. τὸ πληβῆς, ἔχλαι. Gall. Le menu & commun people. Ital. Plebe. Ger. Das schlecht gemein Volk. Hisp. El pueblo de los mendigos. Pol. Pospolisiwo, lind. Vng. Kbs nep, kbszeg. An. The common people, the rabble multitude.] Cicer. pro Milone: Nec timet quum plebem muneribus placarit, vos vero conciliarit meritis in Rempublica singularibus, &c. Lucan. lib. 5: - nescit plebes jejuna timere. Horat. 1. Seren. Saty. 8: Hoc miseræ plebi stabat cōmune sepulchrum. Gell. 10. cap. 20: Plebem autem Capito in eadem definitione à populo distinxit: quoniam in populo omnis pars civitatis, omnesq; ejus ordines contineantur: plebs vero in qua gentes civium patriciæ non insunt, &c. Plin. libro 16. cap. 10: Tanta plebei consternatione, ut pumè pulsus ex ea regione, mox & interemptus sit.

Plebs. Plebeii Romæ multi siebant ex patriciis: sicuti contrâ ex plebeis patriciis: id quum siebat, adoptione nomen mutabatur, quod opinor satis constare: quû verò non adoptione, sed aliquo privilegio aut à plebe ad patres, aut à patribus ad plebem transibant, conservabatur nomen, quod Octaviæ gentis exemplo Suetonius ostendit: aut enim modò patritiam, modò plebeiam fuisse, nomine conservato, & Dio lib. XLII. P. Cornelium Dolabellam, qui Ciceronis gener fuit, transisse ad plebem, tradit: ex quo postea tribunus pl. factus est Dolabellam nec defini esse Cornelius, sed desiit esse patricius. Nam lib. XIII. Epist. Fam. Cicero P. Cornelium vocari dicit eum, qui Dolabelli beneficio civitate à Cesare, victo iam Pompeio, donatus erat, quod factū est post illud tempus, quo trâsisse ad plebem Dolabellam scripsit Dio. Video eum in historiis tribunū pl. appellari Minutū Augurinū, factū videlicet ex patricio plebeciū nomine conservato: nam antea Minutios omnes patricios videmus. Ex Paul. Manutii commentario in Epist. ad Quint. Frat. Plebecula, & diminutivum est à plebs. [πελεβος ο. Gall. Le petit people, le plus menu & commun people. Ital. La face de la plebe, la mar-maglia. Ger. Das gemein schlecht Volk. Hispan. Pueblo menudo. Polon. Pospolity c'w'owka. Vngar. Körnepetiske. Ang. The ignorant and poore common people.] Cicero Att. lib. I: Accedit ad illud, quod illa concionalis hirudo ærari misera & jejuna plebecula me ab hoc magno unicè diligi putat. Ad cundem lib. 16. Videtur enim mibi & plebeculam urbanam, & si fidem fecerit, etiam bonos viros secum habiturus. Persius Satyr. 4: Ergo ubi commota servet plebecula bille. Horat. 2. Epistol. I: his nam plebecula gaudet.

Plebescitum, n. f. Nebis statutum. [φιλομητορια. Gall. Ordonnance faite par le commun people. Ital. Ordinatione del popolo. German. Ein Erstaftus des gemeinen Volkes oder einer Gemeinde. Hisp. Ordenamiento o decreto del pueblo menudo. Polon. Uchwal'a pospolitego c'w'owka. Vng. Körnepetiske. Ang. The ordinance of the common people.] Sciscere enim statuere est. Scita verò plebis appellantur ea quæ plebs suo suffragio sine patribus jussit Tribuno rogante. In populo enim omnis civitas & omnes ordines continentur: in plebe neque Equites sunt, neque Patricii. Liv. 3. ab Vrb. Omnim primum quæ veluti in controverso fore esset, tenerentur patres plebisciti, legem centuriatis comititis tulere, ut quod tributum plebs jussisset, populus teneret: qua lege Tribunitiis rogationibus telum acerrimum datum est. Et igitur plebescitum quod à plebe nulla autoritate Patrum constitutum est. Lucanus lib. I: hinc leges & plebiscita coactæ. De plebiscito vide Gell. lib. 5. cap. 27.

Plebescitus, a. jum. Quod est ex plebe: ut Aediles plebeii. [Δημόσιος. Gall. Du menu peuple vulgaire, de nulle estime. Ital. Plebese. Ger. Des gemeinen Volks. Hisp. Cosa da quel pueblo menudo. Pol. Techo testiglio wieka pospolitego. Vng. Körnepetiske. Ang. Of the common sort, or rascall multitude.] Liv. 6. ab Vrb. Criminando Patres, alliciendo ad se plebeiam auram, non consilio ferri, &c. q. Ali quando idem quod vulgaris, tenuis, pauper. ιχνιασθεντος. Plin. lib. 13. cap. 4: Ex reliquo genere plebeia videntur. Mart. lib. 13: Imbue plebeias Clusinis pulibus ollas.

Plebescitum, com. p. Qui plebem colit. [Δημοσίους, Δημοσιων, ο τὸς δημοσιοποιος. Gall. Qui soutient la querelle du commun people. Ital. Chi sostiene la querelle della plebe. Ger. Der das gemeine Volk in achtbarkeit hat und demselben dienet. Hisp. Honorable y sostenedor del pueblo menudo. Polon. Miel ofisk ludzki. Vngar. Körnepetek, kenus keres. Ang. That defendeth the cause of the common people.] Cicero pro Sestio: Qui credo, non libidinis causa, sed ut plebicolora videretur, libertinam duxit uxorem. Livius 3 ab Vrbe: Adeoque novum sibi ingenium induerat, ut plebicolora repente, atque omnis auræ popularis captator evaderet pro truci infectatore plebis.

Plebitas, atis, f. t. Ignobilitas. Cato pro Veturio: Propter tenuitatem & plebitatem. Hemina in Anal. Quicunq; propter plebitatem agro publico ejecti sunt. Ex Nonio. Nam ita legendū & non plenitatem ex manuscriptis optimis cognoscitur libris. Decepti autem sunt corrupta lectione, qui plenitatem, ignorabilitatem esse & existimatunt, & in hunc librum retulerunt.

Plecto, is, xi, etum, (secundum Priscianum) vel potius xui, xum. [ψευδησθαι. תְּבִנָה hitchah. چهارگاهی. پریزخواه. Gall. Punir, frapper, battre. Ital. Punire, percuotere. Ger. Straffen/ schlagen. Hisp. Herir o punir. Pol. Karsze, bye. Vng. Meg bántson. Ang. To punish, chastise or correcte.] Significat supplicio afficio, punitio, ferio, ητε τε στριτε. Plaut. in Menach. Plecto illos pugnis.

Plecto, passivum. Terent. in Phorm. Tu jam lites audies, ego plectar pendens: id est, fieriar, ut inquit Donatus. Cic. de Amic. Sed quum multis in rebus negligenter plectimur, tum maxime in amicis & deligendis & coleandis. Idem 1. Offic. Cavendum est etiam ne major poena quam culpa sit. Et ne illud de causis alii plectantur, alii ne appellentur quidē Horat. 1. Epist. 2: Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi. q. Hinc complicita Amplexor, Complector, Circumplexor. Item Implexus,

a. um, participium, idem significans quod Implicatus: q. Et per translationem idem quod obcurus, vel intricatus. Et adverbium perplexè: hoc est, obscurè, implicatè. Terent. in Eunuch. Perquin' scel. sta mecum perplexè loqui? Donatus: Idep perplexè, quia statuerat vitium celare virginis. Hinc perplexor, quod est perplexè loquor, seu in dubio pono. Plaut. in Aulul. At scio quo vos soleatis pacto perplexatier: pactum non pactum est: non pactum pactum est, quod vobis lubet. Inde perplexibilis, & hoc perplexibile. Idem in Asinar. Neque ullum verbum faciet perplexibile est, ambiguum, obscurum.

Plectilis, pen. corr. Quod plexum est. πλεκτός. Plaut. in Bacch. Pro galea scaphium, pro insigni si corolla plectilis.

Plectrum, plectri, n. f. [πλεκτρα. Gall. L' arche d'un rebec ou autre instrument à toucher ou faire sonner les instruments de musique. Ital.

Pietro, archetto della lira. German. Ein Instrument oder Rüstung damit man ein Gesetz spielt. Hispan. Instrumento para tocar o tambo. Pol. Smieczek. Vngar. Hegedű vono, pengelb, nyrettyu.

Ang. A quill or lyk thing to playe on an harpe or mynstical instrument, a bone to playe a rebec.] Instrumentum citharœdi quo fides pulsantur, d'au ré πλεκτρα, quod est percutere. Cicero 2 de Nat. deor. Itaq; plectri similem linguam nostri solent dicere, chordarum deates. Martial. lib. 14. Fervida ne trito tibi pollice pulsa surgat, Exornent docilem garrula plectra lyram. A nostris dicitur quandoque pecten. Virg. 6. Aen. Jamque eadem digitis jam pectine pulsat eburno. q. Plectrum etiam quandoq; dicitur calcar æneū, quod olim gallis gallinaceis addebat, dum inter se pugnaret. Sipontinus.

Plectronia, Centaurum magnum, Diose. lib. 3. cap. 6.

Plenus, plena, plenum, Refertus, abundans. [Πλήνητος, πληνητος, μπλένη. Gall. Mein. Ital. Pieno. Germ. Voll. Hisp.

Complido, lleno. Polon. Pełny. Vngar. Telles. Ang. Full.] Plaut. in Sticho: Propino tibi salutem plenis faucibus. Cic. de Orat. Orator plenus & perfectus is est, qui de omnibus rebus variè potest, & copiosè dicere. Iungitur aliquando genitivo. Plaut. in Mercatore: Quum sis iam ætatis plenus, anima fœtida. Plena festinatione epistola. Cicero Att. libro 5. Aliquando ablative. Plinius epistol. 5: Etile quidem plenus annis obiit, plenus honoribus. q. Ponitur aliquando pro divitius onusto. Cicero quarta Verrin. Verrem ipsum qui plenus decesserat, &c. q. Plena manu dare, est ampliter, copiosè, libenter & minimè maligna dare. Pleno gradu ingredi dicuntur qui magno studio rem aliquam aggrediuntur: cui opponitur, Summo pede ingredi: hoc est, leviter rem aliquam attingere. Vide latius Erasmus in Adagiis.

Plenē, adverb. Perfectè, cumulatè, abundantiter. [Πλοχληρες, εκτινω. Gall. Pleinement. Ital. Pienamente. German. Be voll/ vollkommen/ genitib. Hispan. Complidamente. Pol. Zapelnie. Vng. Tellesgen. Ang. Fully.] Plin. Epistol. 24: Propter charitatem ejus nondum mihi video satis plenè fecisse. Horat. 1. Epistol. 11: furnos & balnea laudat Ut fortunatam plenè præstantiam vitam. Idem 2. Epist 2: Multa fidem promissa levant, ubi plenius æquo Laudat venales qui vult extrudere merces. Cicero quarto de Finibus: Quum enim superiores è quibus plenissimè Potemo, secundum naturam vivere, sumimum bonum esse dixisset.

Plenitudo, inis, f. t. que est contraria Vacuitati. [Πληνητος, πληνητος. Gall. Plenitude, pleine grosseur. Ital. Pienza. German. Die volle/ vollkommenheit. Hisp. Hinchiamento, complimento. Polon. Zapelnost. Vng. Tellesseg. Ang. Fullness.] Sumitur & pro copulenta, sive crassitudine, ædipens. Plin. lib. 11. cap. 37: Homo crescit in longitudinem ad annos usque ter septenos, tum deinde ad plenitudinem. Colum. lib. 4. cap. 3: Perticæ cacuminis modicæ plenitudinis, quæ tamen dipondiarii orbiculi crassitudinem non excedant, optimè panguntur.

Plenilunum, n. f. Plena luna, quæ est quando longissimè est à sole sejuncta, & ei ex diametro opposita: tunc enim plena: id est, omnino illustrata nobis appetit. [πλειαλη. Gall. Plene Lune. Ital. Plenilunio. German. Der Vollmon. Hisp. Luna llena. Pol. Pełnia. Vngar. Hold öltö. Ang. Full moon.] Plin. lib. 18. cap. 32: Quum Sole occidente Luna orietur ex adverso, ita ut pariter alpiciantur, tunc erit plenilunum.

Plenitas, atis, f. t. Pro ignobilitate ab antiquis positum nonnulli putarunt, decepti mala lectione Nonii. Est enim in optimis libris & recte, plebitas, & non plenitas. Vide supra Plebitas.

Pleo, es, quamvis non sit in usu: habet tamen composita, de quibus suo loco.

Pleōnasmōs, πλεονασμός, Figura est, teste Fabio, que sit quoties verbis supervacuis oneratur oratio. Nos redundantiam vertere possimus. Nam πλεονασμός idem est quod redundare.

Plethora, η πλεονασμός, Est quatuor humorū æqualis in corpora abundantia: qualis solet esse in athletis, in quibus vasa non nunquam ranta plenitudine sunt distenta, ut de ruptione sit timendum. Hinc plethorici πλεονασμοί dicuntur, in quibus humores æqualiter abundant.

Plethrōn,

Plethrōn, πλήθης, Quidam pro jugero accipiunt: in qua sententia fuit Laurentius Valla, qui πλήθης jugerum vertit ex Herodoto: [Polon. Zdroj.] Ex verbis Herodoti appetet sextam partem esse stadii. *μήδε (inquit) εἰστὶν ὀγύνιος δίκαιος στάδιον εἶσαι πλήθης.* Suidas autem πλήθης mensuram esse ait centum pedum, quod cum Laurentii sententia non satis convenit, qui Plethrum idem puravit cū jugero. Iugerum enim (ut ex Quintiliano patet) in longitudinem continet pedes ducentos quadrangulum, & in latitudinem viginti.

Pleurītis, idis, f. t. Laterum dolor. [πλευρής. Gall. Pleurefie, douleur de coste. Ital. Mal di pancia. Germ. Der seitensch/oder brustsch. füllt. Hispan. Dolor de costado. Polon. Klęczie wbołach. Vngar. Oldalafúja. Ang. The pleurisie.] Inflammatio est membranæ costas succingentis, quam Græci πλευρής appellant, cum febri acuta, dolore & pungente respirationis difficultate; & tussi. Plinius lateris compunctionem vocat.

Pleurītis, Qui ex lateribus laborat. [πλευρίτης. Gall. Pleurique, quis est malade de pleurise. Ital. Chi patisce dolor di fianchi. German. Der des seitensch/oder brustsch. hat. Hispan. El que tiene dolor de costado. Polon. Maiaci klęczie wbołach. Vngar. Oldala fúja. Ang. Throes of the pleurisie.] Plin.lib. 20.cap. 17: Datur & pleuriticis, & peripneumonicis.

Plico, as, plicavi, plicatum, & plicui, plicitum, a. t. p. [πλέον σβάχ. πλέσσω, πλέκω. Gall. Plier. Ital. Piegar. Ger. Falten/wicken. Belg. Bouwen. Hispan. Plegar. Pol. Al' duie, Zkl' adám. Vngar. bkeremgolom, akarom. Ang. To folde, to plait.] Cujus quatuor composita, Applico, Complico, Explico: & Implico, duplex etiam præteritum, & duplex lapinum habent. Reliqua singulatantum in avi & atum terminata: ut Duplico, Triplico, Quadruplico, Multiplico, Replico, Supplico. Significat autem Plico, necesse, & veluti rugas facere. Tractum à Græco πλέκω, quod est necesse. Virg. 5. Aen. - seq; in sua membra plicantem. Lucretius: - ideo fastigia posse Surarum, ac feminum pedibus fundata plicari. q Hujus composita Applico, & Complico, Implico, Circumplico, Replico: de quibus suis locis.

Plicatur, x, f. p. [πλέξω, πλύξω. Gall. Pleure, Pliment. Ital. Piegatura. Ger. Falzung. Hispan. Plegadura. Pol. Fal downie. Vng. Rencz zolda, takaritas. Ang. Folded or plaiting.] Plinius. Plicatilis, le, om. t. Quod plicatur, aut plicari potest: [πλεκτός. Gall. Néé à plier. Ital. Facile da piegare. Ger. Das gut in falten/oder zu fassen ist. Hisp. Cosa que se puede plegar. Pol. L'atuo do fal downia, do gl'ezenia. Vng. Berancolbato, takarato. Ang. That you may be folded or plaited.] ut, Navis plicatilis, quæ facta ex corio complicata circumfertur ad trajiciendos amnes. Plin.lib. 5. cap. 9: Ibi Aethiopicæ convenienti naves: namq; eas plicatiles humeris træferunt, quoties ad cataractas ventum est. Plicatilia crista. Idem lib. 10. cap. 29: Vpupa crista visenda plicauli, contrahens eam, subrigensq; per longitudinem capit.

Pliris arcticōa, Dudum hoc testati sumus, bonam partem nominum medicamentorum nos non probè intelligere. Ex his est quod apud Nicolaum inscribitur, Pliris arcticōa. Si cui Nicolaus satis facit, sic habet: Electuarium Pliris arcticōa, est completa medicina, arcticōa principium interpretatur. Commentarius sic: Pliris ab autore nomen habet: arcticōa dicitur, princeps, Bella profectō expositio.

Plistonicum, in medicinis Oicimi, lib. 26. Plin. cap. 11. morbi genaus videtur: Distillationes (inquit) eo coli, & stomachi inhibitori tradunt, ergo & coeliacis Philistio dedit, & coctum dysentericis, & contra plistonicum. Sed fortasse corrupta lectio sit, ut Plistonicum, non morbi genus, sed autoris nomen sit, de quo Plinius alias sacerē in eodem libro, ut Paraxagoras raphanos & iliosis dandos censet, plistonicas & coeliacis. Rursum coctum dysentericis, & coeliacis Plistonicus.

Plinthides quid sit, Hiçynus libro primo de Limitibus declarat his verbis: Quæstori dicuntur agri, quos populus Romanus devictis, pulsisq; hostibus possedit, mandavitq; quæstoriis ut eos venundarent, quæ centuriæ nunc appellantur Plinthides: id est, laterculi: easdem in quinqueagenis jugeribus quadratas clauerunt limitibus, arque ita certum cuique modum vendiderunt. Idem in eod.lib.sic: Sunt Plinthides: id est, laterculi quadrati, ut centuriæ per sena millia pedum L. limitibus inclusi, habentes singuli laterculi jugera numero I. C.C.L. Paul. Man. in Additam.

Plistolochia, x, f. p. πλανταριά, Herba est ex malvarum genere, quam & hibiscum & molochen agriam: hoc est, malva sylvestrem appellant, Autor Plin.lib. 20. cap. 4.

Pliscāmōs līdis πλάγης οἴηδε, Frutex est in mari naseens, circa Troglohyditarum insulas, corallo simili, sine foliis, qui præcisus lapidescet, colore in nigrum commutato: ut ex lubæ sententia refert Plin. lib. 13. cap. 25. Latinè vertere possumus līdis capillum.

Plodo, dis, si, sam, Significat quatiendo, sive collidendo manus, pedesve, sonum aliquem facio. [πλημη machā, πλόο sphak. xeros. Pol. Nogami wijsperam. Vng. Tapolok, tombolok. Ang. To

shumpe or make a sound with hands or feet.] q Ejus composita sunt, Applodo, Complodo, Explodo, Displodo, & Supplodo: quorum significata vide suis locis.

Plōro, ras, n. p. Lācymor, ejulo, fleo. [πλούρω bachah ψηλή damah ψυλο sphakh. κλέω δαφνέμετη Gal. Pleurer on plorer. Ital. Piange-re, lagrimare. German. Weynen/ Hesten/Greynen. Belg. Kryten. Hisp. Llorar, plannir. Polon. Placzliwie. Vng. Sirok. Ang. To weep, to waile.] Quintil.lib. 6. cap. 2: Date pueru panem ne ploret. Cic. pro Domo sua: Senatum pro me non modò propugnare, amplissimum ordinem, sed etiam plorare & supplicare mutata veste prohiberent. Horat. de Arte: Ut qui conducti plorant in funere, dicunt. Et faciunt propè plura dolentibus ex animo: sic Derisor vero plus laudatore movetur. Idem lib. 2. Epist. 1: Ploravere suis non respondere favorem Speratum meritis. Cic. Att.lib. 15: Fessus sum plorando. q Ejus composita sunt, Apploro, de quo suò loco. Comploro, simul ploro. Liv.lib. 1. ab Vrb. Tum demum palam facta morte ex comploratione in regia orta, Servius præsidio firmo munitus, primus in iussu populi, voluntate patrum regnavit. Deploro, Exploro, & Imploro. Vide suis locis.

Plōratūs, à, um, participium, seu nomen ex participio. [πλούρων niphadh. ἀλοφερέας. Gall. Ploré. Ital. Piano. German. Weinen. Hispan. Llorado. Polon. Placzliwosc. Vngar. Sirator. Ang. Weeped, lamented for.] Statius: Quos Veneri plorata domus, negligetque tellus, &c. Ploratus rogius, Ovid. 4. Falt.

Plōratūs, us, ui, m. q. Fletus, lamētatio. [πλούρων bechī τηλέποντας bachuth. κλαυσθερός, κλαυσθερόμετρος. Gall. Pleur, pleurement. Ital. Essò piagnere, pianto. German. Weinlang/greynung/heutung. Hisp. Lloro, llanto. Polon. Placzliwie. Vngar. Siras. Ang. A wee ping or wailing.] Cic. 2. Tuscl. ex Poëta: Heu virginalem me ore ploratum edere. Idem Attic. lib. 5: Civitatum gemitus, ploratus, &c. Liv. 5. ab Vrb. Clamor omnia variis terrentium & paventium vocibus, mixto mulierum ac puerorum ploratu cōplet.

Plōratōr, oris, m. t. Qui plorat. [πλούρων bochih. κλαυσθερόμετρος, oijoxtris. Gall. Pleureur. Ital. Chi piagne. Ger. Ein weyner/greyner. Hispan. El que llora. Pol. Placzek. Vng. Siro. Angl. A weeper.] Mart.lib. 14: Si quis plorator collo tibi vernula penderit.

Plōibündūs, Vehementer plorans. [κλαῖνος, κλαῦσθερός. Gall. Qui pleure fort, tout espleure. Ital. Chi piagne forte. Germ. Heftig weinen. Hisp. El que llora mucho. Pol. Bargo placzaci. Vn. Sirua. Ang. That weepeth much.] Plaut. Aulul. Homo ad Prætorum plorabundus devenit.

Plōstrum, stri, n. f. Idem quod plastrum: nam au in o sacer cōvertitur. [πλούρων haghaldab. αρμέγα. Gal. Chariot. Ital. Carro. Ger. Ein Wagen. Hisp. Carro o carreta para cargos. Pol. Wo. Vngar. Szeker. Ang. A waine, cart.] Colun.lib. 6. cap. 2: Post ejusmodi experimenta vacuo plastro subiungendi.

Plōstrātūs, a, um, Adjectiv. Ut asinus plostrarius.

Plōstrātūs, iii, Vlpiaa. [German. Ein Bühmian/Bägenmann/ Ritter.]

Plōstellūm, diminutivum, πλούσιον. Plostellum Pœnicum quid sit, declarat Varro his verbis, lib. 1. de Re rust. cap. 52: E spicis in aream excuti grana, quod fit apud alios jumentis junctis, ac tribulo: id fit è tabula lapidibus aut ferro exasperata, quæ imposita auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiat è spica grana: aut fit ex assibus dectatis cum orbiculis, quod votant plostellum Phœnicum.

Plūma, x, f. p. Mollior & minor pēna. [πλούμη nosfah. κλίνος. Gal. Plume. Ital. Piuma. Ger. Blaumfäder. Bel. Ein plüyme. Hisp. Pluma. Pol. Mechkwap. Vng. Pih. An. A light and softie feather.] Plaut in Menech. Pluma levior. Mart. li. 14: Lassus Amyclea poteris requiescere pluma. Virg. 10. Aen. Dum canit, & mœstū musa solatur amore, Canentē molli pluma duxisse senectā. Cic. 2. de Nat. deor. Animantium verò quanta varietas est? quarum aliæ coriis testæ sunt, aliæ villis vestitæ: aliæ spinis hirsuta: pluma alias, alias squama videm obductas: alias esse cornibus armatas, alias habere effugia pennarum. Idem ad Att.lib. 8: Nec me COSS movent qui ipsi pluma, aut folio facilius moverunt.

Plūmūlā, x, diminutivum, Parva pluma. [πλεύματος. Gal. Plumette, dunet. Ital. Piumicella. Ger. Ein Blaumfäderlin. Hisp. Pequena pluma. Pol. Mchowę pierze. Vng. Pihetske. Ang. A little feather.] Col. lib. 8. cap. 5: Plumulae sub cauda clunibus derahendæ, ne stercore coinquinante durescant, & naturalia præcludant.

Plūmētūs, a, um, ut Leitus plumeus. [πλούμης. Gall. De plume. Ital. Di piuma. Ger. Ein Blaumfäder gemach. Hisp. Cosa de madera de pluma. Pol. Mchowę pościg. Vn. Pihes. Ang. Of a feather.]

Plumea culcitra, Cicer. 3. Tusc. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? Collocemus in culcitra plumea, psaltriam adducamus, cedrum incendamus, demus scutellam dulciculæ positionis, &c. Ovid. Metam. 11: At medio torus est hebeno sublimis in antro Plumeus; unicolor, pullo velamine tectus, Quo cubat ipse Deus, &c. q Implusis, & hoc implume, Quod est sine pluma. κτελεός, κτελίς, ut Avis implumis.

Plūmātūs, a, um, Quod ex pluma est [πλούμης, πλεύμης. Gal.

DD 3 Faict

Baile de plume. Ital. *Di piuma.* Ger. *Staumfäderen gesetzt.* Hisp. *Cosa hecha de pluma.* Pol. *Zemchu reginioni.* Vngar. *Pibböl valo.* An. *Made of a feather.*] *Vnde plumartam culcitram dicimus, quæ pluma plena est. Et plumarium dicitur opus pluma factum, quod Græci à litorum multiplici varietate nōdūmūtū appellant.*

Plumariūs, rī, substantivum, Qui pluma depingit in tabula aut charta. [*□ P Y rekém. v. pātīns.* Gall. *Vn brodeur de coutils à tē de plume, celuy qui les accoustre.* Ital. *Ricamatore.* Ger. *Ein Sticker/des Wildherdes uñgen kan.* Hisp. *Broglador è bordador.* Pol. *Tkacze kobiernow, kobiertejnusk.* Vn. *Tolla garral scītē.* Ang. *That paynteth with a feather.*] *Varro, vel Cato de liberis educandis apud Nonium: Etenim nulla quæ nō didicit pingere, potest bene judicare qd sit benè pītū à plumarior, aut texture in pulvinaribus plagiis.* *Plumārīs, le, pen. cor. om. t.* *Quod ex plumis factū est.* [*□ s. e. s. v.* Gall. *De plume, ou faict de plume.* Ital. *Fatto di piuma.* Germ. *Staumfäderin.* Hisp. *Cosa hecha de plumas.* Pol. *Zpierza reginioni.* Vngar. *Pibböl vagi tollabol valo.* Ang. *Made of feathers.*] Plaut. in Epid. *Cumatile, aut plumatile, aut cerinum.* Nonius clavatum interpretatur, aut pluma factum.

Plumo, as, act. p. Plumam emitto. [*□ s. e. o. v.* Gall. *lēter hors les plumes, commencer à en avoir.* Ital. *Mandar fuori le piume.* Ger. *Büdes reu uertommen/Gefüst werden.* Hisp. *Emplumescer, echar à fuera plumes.* Pol. *Pierze piumam.* Vng. *Meg pihezedem, tollafadom.* Ang. *To begin to have feathers.*] Gell. lib. 2. cap. 20: *Avicula est parva, non men est cassita, habitat, nidulaturq; in segetibus id fermè temporis ubi appetit messis, pullis jamjam plumatibus.* *q. Plumarie item est acu pingere.* *φάγεται.* Flavius Vopiscus: *Laneas tunicas purpura micantes, & plumenti difficultate pernobiles.* *Plumēcō, is, scere, n. t. ab inusitato plumeo, plumes, Pennatus sio, plumas emitto.* [*□ s. e. o. v.* Gall. *Commencer à avoir des plumes.* Ital. *Far le piume.* Germ. *Kaufan gestüdt oder gesideret werden.* Hisp. *Emplumescer, criar plumas.* Pol. *Pierze sie.* Vng. *Med tollafadom.* Ang. *To wax feathered.*] Plin. lib. 20. cap. 53: *Pullus ab eodem tempore plumescit.*

Plumātūs, a, um, Plumis testus, pennatus. [*□ s. e. v.* Gall. *Emplumé, couvert de plumes.* Ital. *Coperto di piuma.* Ger. *Gesideret mit Fäderen bedeckt.* Hisp. *Cubierto de plumas.* Pol. *Pierze si.* Vn. *Tollus, pihes.* Ang. *Feathered.*] Cicer. 2. de Nat. deor. *Nitens plumato corpore corvus.* Plin. lib. 8. cap. 30: *Molli plumata lanugine.* *Plumōsūs, a, um, Plumatus: hoc est, plumis testus.* Ovid. ad Liliām: *Sic plumosa novis plágentea pectora penitus Oenidem subitae concinuitis aves.* Propriet. lib. 4. Eleg. 2: *Cassibus impositis venor, sed arundine sumpta Faunus plumoso sum Deus aucupio.*

Plumipēs, plumipedis, Adjectiv. Qui pedes habet pennatos. [*□ s. e. o. v.* Gall. *Qui a des plumes aux pieds.* Ital. *Chi ha i piedi coperti di piuma.* Germ. *Das Fäderen an den Füssen hat.* Hisp. *Cosa que tiene los pies cubiertos de plumas.* Pol. *Masaci pierzena nogach.* Vng. *Tollas labu, pihes.* An. *That hath feathers on the feet.*] Catullus in Camerium, Epigram. 51: *Nē Ladas ego, pennipésve Perseus, Næ Rhesi niveq; citæque bigæ, Adde huc plumipedes, volatilesq; Ventorumq; simul require cursum, &c.*

*Plumbum, bi, n.s. [*גְּרָבָה* hophéreth. μόλυβδος, vel μόλιβδος.* Gal. *Plomb* Ital. *Pombo.* Ger. *Blæs.* Belg. *Loet* Hisp. *Plomo.* Pol. *Ołów.* Vng. *On.* Ang. *Lead.*] *duplex est, albū scilicet, & nigrū: albū, stannū dicitur. Nigri plumbi duplex origo est: aut enim sua sponte nascitur vena, nec quicquā aliud ex se parit: aut nascitur cū argento, mixtisq; venis cōflatur. Primus liquor qui in fornacibus fluit, album plumbum & stannū vocatur, secundus argentum: quod remansit, galæna dicitur, & Latinè plumbago.* Vide Plin. lib. 34. cap. 16 & 17: *q. Est & plumbū genus vitii in oculis.* Plin. lib. 25. cap. 13: *Hac cōmanducata si oculus subinde liniatur, plumbum, quod est genus vitii, ex oculo tollitur.* *Plumbōsūs, a, um, Quod plurimum plumbi habet admistum.* [*μόλυβδων.* Gall. *Piombeux, où il y a beaucoup de plomb mesté parti.* Ital. *Che ha mescolato assai piombo.* Ger. *Woll Blæs, darinnen viele Blæs vermischt ist.* Hisp. *Cosa lleno de plomo.* Pol. *Ołówiany.* Vng. *Onnos.* An. *Full of lead, or that hath much lead.*] Plin. lib. 34. cap. 18: *Melior hęc, quāto magis aurei coloris, quātoq; minus plumbos, friabilis, & modicè gravis.* Idem lib. 33. cap. 5: *Fax ejus intelligitur plumbosissima.*

Plumbēus, a, um, Quod ex plumbō est: [*μόλυβδη.* Gall. *De plumbō.* Ital. *Di piombo.* Ger. *Blæsen.* Hisp. *Cosa de materia de plomo.* Pol. *Ołówiany.* Vng. *On bol valo.* An. *That is of lead.*] ut, *Imag plumbea.* Plaut. in Trin. *Cui si capit is res fieri, numum nunquam credam plumbēum.* Numus plumbēus, pro minima pecunia, hyperbole prōverbio trita. *q. Plumbēo jugulare gladio,* est subtili, leviq; argumento convincere quempiam. Cic. ad Attic. *Quam illum plumbēo gladio jugulatū tamen iri diceres, Idē de finib; plumbēus homo à Plauto dicitur lividus: à Tertēto, obtusus & stupidus in Heavt. In me quidvis hāu rerū cōvenit Quæ sunt dicta in stultū, caudex, stipes, asinus, plumbēus. Plumbēum ingeniū, hebes, & obtusum, quod cogitando mentisq;*

aciem intendendo penetrare non potest. *q. Plumbēum est q; re aliqua.* Cic. 1. de Finib; lo animi autem cogitatione dubitate non possumus, nisi planè in physicis plumbēi simus, quin nihil sit animis adm. flum. *q. Plumbēx ira, sunt gravissimæ, & quæ altissimè insident peccatoribus.* Plaut. Poen Verūm ita sunt omnes isti nostri divites, Siquid beneficias, levior pluma est gratia: Siquid peccatum est, plumbēas iras gerunt. *q. Plumbēus color, color est plumbum referens: qualis apparet in iis qui ictero nigro laborant.* Plin. lib. 11. cap. 52: *Igitur vitæ brevis signa raro dentes, plumbēum colorem.*

*Plumbāgo, inis, f.t. Communis vena plumbi & argenti, [*Γραδ μολύβδων.* Ger. *Blæsberg, oder Erzgrub die Blæs vnd Blæs gibr.*] à Plinio etiam galena dicitur. Vide ea quæ annotavimus in dictiōibus MOLYBDÆNA, & GALAENÆ. & quæ paulò ante diximus in dictione PLUMBVM.* *q. Est etiam Plumbago, sive molybdæna, herba in arvis nascentia folio lapathi, crassa radice, hispida: qua commāducata si oculus subinde liniatur, plumbum (quod est genus vitii) ex oculo tollitur.* Autor Plin. lib. 25. cap. 13 [*Ger. Blæbtrant, p̄firsingtrant.*]

*Plumbātūs, a, um, Quod ad plumbum pertinet: [*μολυβδίζεις.* Gall. Appartenant à plomb. Ital. Pertinente à plumbō. Ger. Das in dem Blæs gehabt.* Hisp. *Pertensiente à plomo.* Pol. *Ołówowia.* Vng. *Onhos tartozó.* Ang. *Pertaining to lead.*] ut, *Plumbaria officina.* Plin. lib. 34. cap. 18: *Plumbithum quoque: hoc est, cetussam, plumbariae dant officinæ.*

Plumbātūs, rī, m.s. Qui ex plumbo facit opera. [*μολυβδεψεῖς.* Ang. *A plummer or worker in lead.*] Vitruv. lib. 8. cap. 7. *Plumbō, as, act. p. Ferrumino, vel plūbo conglutino.* [*μολυβδός.* Gall. *Plomber, souder de plomb.* Ital. *Soldar con piombo, empionare.* Germ. *Mit Blæs tönen.* Belg. *Loeten.* Hisp. *Soldar con plomo.* Pol. *Ołówem nstaue.* Vn. *Meg onnojom.* An. *To solder with lead.*] Plin. lib. 34. cap. 17: *Neq; argentum ex stanno plumbatur, quoniam prius liquefit argentum.* Hinc Replumbio, quod est resolutio. Iureconsultis, ff. de Auro & argento: *Emblematum valis & lapidibus inclusa replumbari possit significat.* *q. Applumbido id quod simplex plumbō.* Vlpian. l. iij. de Sepulcr. viol. Idem que rit, si statua neq; applumbata fuerit, neq; affixa.

Plumbātūrā, x, f. p. Ferruminatio, quælibet conjunctura plumbō facta [*μολυβδών.* Gall. *Soudure de plomb.* Ital. *Soldatura con piombo, impiombaria.* Ger. *Edtung oder zusammenfügung mit Blæs vergießung mit Blæs.* Hisp. *Soldadura de plomo.* Pol. *Nirowanie ołowiem.* Vng. *Meg onnojus.* An. *Leading or souldring with lead.*] Vulgus Gallicum *solduram* vocat. Cassius apud Paulum in l. la rem actio. ff. de Rei vendicat. Ferruminatio per candela matriciam facit confusionem, plumbatura non efficit.

Plumbātūs, f.p. Dicuntur pilæ plumbæ, quas veteres petegriano vocabulo Martiobarbulos vocabant. [*μολυβδών.* Gall. *Plumbes.* Ital. *Palle di piombo.* Ger. *Eti Blæstöns oder Blæslinge.* Hisp. *Blæs de plomo.* Pol. *Ołówiany kuli, icewi skuta ołówiania.* Vn. *On golibus.* Ang. *Plummets of lead rfeid as instruments or weapons in warre.*] A quo *Scutilites qui his utebātur, martiobarboli appellati sunt.* Vegetius de Re militari lib. 1. cap. 17: *Plumbatarum quoque exercitatio, quas martiobarbulos vocant, est iuventa da junioribus.*

Pluō, is, plui, vel pluvi, tum, n. t Note significationis verbū est, cuius actio soli Deo, vel naturæ tribuitur; ideoque absoluē scriptores utuntur. [*נִזְמָן himtit. בְּלֵגְוֹן.* Gall. *Pluvior.* Ital. *Piuviere.* Ger. *Rägen.* Hisp. *Lluvia.* Pol. *Deszpujszam.* Vn. *Eßb. Ang. *To rayne.* Virg. 10. Aen. Dum pluit in terris. Cic. 2. de Nat. deor. ex Atto: Has Greci stellas Hyadas vocitare conseruent, à pluendo. Unde enim est Pluere. Plin. lib. 6. cap. 26: *Etiamsi nō pluat.* *q. Aliquando tamē inventur habere nomi nativum ejus rei qui pluendo decidit.* Virg. 4. Georg. *Nec de concussa tantum pluit ilice glandis.* Tibullus: *Multus & in terram deplueretq; lapis.* Quandoq; etiam ablativum. Liv. lib. 6. bel. Maced. *Tairacing, & Amiterni nuntiatū est aliquoties lapidibus pluissit.* Quandoq; accusativum. Liv. lib. 10. ab Urbe: *Nam & terrā multus arari pluissit, & in exercitu Appii Claudii plerosq; fulminib. ictos nuntiatū est.* Cöpluo. Vani, Deorsum, quod impluebat, impluviū: *suisum quā cōpluebat, cōpluviū.* Depluo, Impluo, Perpluo: *quoium significata vide suis locis.**

Pluviā, q. f.p. à pluendo. *Est aqua ex coelo decidens.* [*נִזְמָן.* Gall. *Pluye.* Ital. *Pioggia.* Ger. *Eti Rägen.* Hisp. *El aguia lluvia que viene del cielo.* Pol. *Deszpujszam.* Vngar. *Eßb.* Ang. *Rayne.*] Virg. 1. Georg. *-ruit arduus æther.* *Et pluvia ingenti fatalata, boumq; labores Diluit* Idem 9. Aeglog. *Aut si nox pluviam ne colligat ante vetemur.* Idē 1. Georg. *Ne tenues pluviae, rapide* ve potentia Solis, &c. Cic. ad Att. lib. 15: *Euidē etiam pluvias metuo, si prognostica nostra vera suerit, ranç epim p̄mēlūm.*

Pluviā, a, um, ut. Aqua pluvia, quæ & pluvialis dicit. [*נִזְמָן.* Gall. *Pluievus.* Ital. *Piuvoso.* Ger. *Eti Rägens, oder rägenlich, des rägen bringt.* Hisp. *Cosa de agua lluvia.* Pol. *Dzjew.* Ang. *Rain.* Rainie.] Plin. Teritorū, in mortanis admista aqua pluvia. Horat. lib. 1. Carm. *Ventos pluvios vocat; hoc est, pluviam inducentes, ομέσοφερος.*

πλυνθίσαντα. Columella in Praef.lib.1: Ver pluvium nominat in quo crebro pluit. Auster pluvius, pluviam inferens, Ovid.1. Metamorph. Cælum pluvium. Varro 1.de Rust. cap.13. Fritius pluvium. Virgil.3. Georg. unde nigerrimus Auster. Nascitur, & pluvio eontristat frigore cœlū. Hyades pluvia, Virg. 1. Aeneid.

Pluvialis, Pluvialis, adjectiva ejusdem significationis. [οὐρανοῦ] Gall. Pluvieux, de pluye. Ital. Pioggia, di pioggia. Ger. Dies regens. Rægen. Hisp. Cosa de agua lluvia. Pol. Dljsjewy. Vng. Esz. Ang. Rainly, belonging to rayne.] Hinc aqua pluvia, vel pluvialis, quæ de cœlo decidit. Festus: Compluvium, quod de diversis textis aqua pluvialis confluit in eundem locum. Virg. 3. Georg. & dum Vere madent uero terræ, ac pluvialib. Austris. Colum. lib.2. cap. 13: Pluviales quoq., & seriarum computantur, quibus non aratur, dies quinque & quadraginta. Ovid.2. Fastrorum: Ecce velut torrens undis pluvialibus austus, Aut nixe, quæ Zephyro vista repete fluit. q. Hœdi pluviales, stellæ duæ sunt quas Aurora (quod signum celeste est super cornua Tauri) in manu tenet.

Pluviosus, osa, um: ut Annus pluviosus, in quo crebri imbredecidunt. [τετάδης] Gall. Pluvieux. Ital. Pioggia. Ger. Wetter. gregos vici. Rægen hat. Hisp. Cosa de agua lluvia à lluviosa. Pol. Vilainois desy puissante, iaci, mokri. Vng. Esz. Ang. Full of rayne, or that bath mucher rayne.] Plinius lib.18. cap.23: Nubilo occasu pluviosam hyemem denuntiat.

Plus, pluris. Vide MVLTVS.

Pluteus, plutei, m. f. Machina ad expugnandos muros, ad similitudinem cassidis. Contexitur è vimine, & coriis protegitur, tenuisq; rotulis: quarum una in medio, duæ in capitibus imponuntur. In quâcunq; partem volueris, admoveatur. Hos obdidentes muris admovebant, applicabantq; sub iisq; latantes, sagittis, aut aliis missilibus defensores de propugnaculis exturbabant, ut interim scalis ascenderidi prestatetur occasio, ut inquit Vegetius. Cæsar: Semperq; hostibus spes victoræ redintegrabatur, eo magis quod deustos pluteos turrium videbât, nec facile adire aperios ad auxiliandum animadvercebât. Plaut. in Milit. Ad eum vinas, pluteosq; agam: hoc est, totis viribus cum oppugnabo. Postea verò etiam tabule quibus aliquid præsepariret, eodem nomine dicitæ sunt, *tabulae pugnae.* Liv. Cratibus, pluteisq; & linteis côtectus. Suetonius in Calig. accipere videtur pluteū pro fulcro tori discubitorii: Quosdam, inquit, summis honoribus functos coenare modò ad pluteum, modò ad pedes stare succinctos linteo passus est. Mart. lib. 3: Excluduntq; senes, spondæ qui parte cubabat, Namq; puer pluteo vindice tutus erat. q. Librorū quoque & tabulariū signorumq; repositoria, plutei appellantur. Iuven. Satyr. 2: Et jubet archerypos pluteū servare Cleanthas. q. Tabula præterea qua utuntur li qui aliquid meditantur, cōscribuntur, pluteus dicitur. Pers. Satyr. 1: Nec pluteū cædit, nec demoros sapit unguis. Vbi interpres, Qui moram stylo jūdiciumq; adhibent, in ipso limæ labore, irati interdu, aut sollicitè cogitabundi, vel pluteum cedunt, vel unguis arrodunt, vel caput se abunt. q. Pluteum etiam dicebat spatium id quod interiores columnas à superioribus per longitudinem in fronte discernebat.

Pluicallis, pluteale, Vnde à Cicerone ad Attic.lib. 1: sigilla plutealia, imaginaculæ pluteis: id est, tabulis inclusæ dicuntur. Præterea (inquit) typos tibi mando quos in testorio atrio possim includere, & plutealia sigilla duo.

Plutonia quæ ait Cicero in Asia esse, specus sunt tettum & pestiferum halitum evomentes, omniaq; accendentia animalia enecantes: ut apud Hieropolim. Plutonium describitur à Strabone & Charoniam ad Tymbriam vicum Cariæ. Spiracula Ditis vocat Maro lib.7. Aeneid.

Pluvia, Pluvialis, Vide PLVO.

Plynteris, orum, πλυντήσια, Dies festi erant apud Athenienses, Cæci sacri, qui inter nefastos numerabantur. Vide Cæl. Rhodig. lib.14. cap.9.

Pygnitis, terra, Leg. Diosc. lib.5. cap.168.

ante N.

Pneumatis, a, um. [πνευματικός] Gall. Spirituel, de vento. Ital. Spirituale. Ger. Blästig/windig. Hisp. Cosa de esperitu o viento. Pol. Tchano, dimaiaci, wiawro. Vng. Kelki, széles. Ang. Spirituall or windie.] Spiritualis, οντοτύπος πνευματικός, quod spiritum significat. Pneumatica organa dicuntur spiritualia: hoc est, quæ vi flatus vel spiritus aquam ex puto vel flumine hauriunt ad irrigandos hortos. Plin.lib. 19. cap.4: Hortos villa jungendos non est dubium: riguosque maximè habendos, si contingat profugo amnes: si minus, è puto pertica, pneumaticisve organis, vel tollenonū haustu rigados. q. Pneumatica ratio, pars est musicæ quæ fit, inflatis vēto fistulis. Plin.lib.7. cap.37: Ctesibius laudatus pneumatica ratione, & hydraulicis organis repetit.

Pneumonia, πνευμωνία, quæ & peripneumonia, Inflammatio

pulmonis cum febri acuta & difficultate spirandi. Græci enim πνευμωνία vocant quem nos pulmonem. Pneumoniæ, πνευμωνία, Qui laborant ex pulmone: qui Latinæ dici possunt pulmonari: sicut à Columelia ovis pulmonaria dicta, cuius pulmo afficitur.

P ante O.

POM. In notis antiquorū Pompeius. PON. M. Pontifex Maximus. POP. populus. POST. Posthumis vel Posthumus. POT. potestas. P.P. Pater patratus. P.P.P.P.E.S.S. S.S E.V. V.V. V.V. F.F.F.F. Primus pater patriæ profectus est, secū salus sublata est. Venit vīctor validus vincens vires urbis veltræ, ferro, fame, flamma, frigore. P.P. HIS P.C. præses provinciarum Hispaniæ citerioris. PQ. postquam.

Poccenium, πόκηνος. Vox est ab Hcsm. ficta, pro comedatione quæ sit post coenam.

Poculum, li, n. f. Proprietas quo bibitur: à potionē dictum. [ΟΙΚΟΣ, ικνημα, πόκηνος] Gall. Toute sorte de vaisseau à boire. Ital. Coppa. Ger. Ein Trinkgefäß/Bücher. Belg. Een Drinkvat. Hisp. Vaso para beber, copa. Pol. Kubek. Vn. Pohar. Ang. All manner of vessel to drink in, a cuppe.] Cicer. Ver. 6: In his pocula duo quedam quæ Heraclia nominatur, Mentoris manu summo artificio facta. Virgil. 11. Aen. Expectare dapes, & plenæ pocula mensæ. Horat. 1. Serm. Sat. 2: Num tibi quū fauces urit sitis, aurea quæris Pocula?num esuriens fastidis omnia, præter Pavonem, rhombumq; Virgil. 3. Aeglog. pocula ponam Fagina, cælatum divini opus Alcimedontis. q. Sumitut tamē quādo que pro ipso pqtū sive potionē. Virg. 2. Georg. Pocula si quādo sive infecere novercæ. q. Poscere majoribus poculis, est copioliū & liberius potatione indulgere, & cōvivas ad portandum invitare. Cic. 3. Ver. Discumbit, fit sermo inter eos, & invitatio ut Græco more biberetur: hospes hortatur: poscent majoribus poculis: celebratur omnium sermone, lætitiaque convivium.

Pocillum, li, diminutivum, Parvum poculū. [πανηγύριον] Gall. Poffonet, petit vase à boire. Ital. Vasetto da bere. Ger. Ein Trinkgefäß für trinken. Hisp. Pequeno vaso para beber. Pol. Kubek. Vn. Poharska. Ang. A little cuppe.] Plin.lib.4. cap. 13: L. Papirius imperator adversus Samnitum, dimicaturus, votum fecit, si vicisset, lovi pocillum viai. Plaut. in Asinat. Tecum vina postea, tecum aquæ pocilla poterit. Cato cap. 156: Per linteum exigit succum, quasi heminā ia pocillum fictile. Liv. 10. ab Vrb. Voverat lovi victori si legiones hostiem sudisset, pocillum mulsi, priusquam temetum biberet.

Pocillatör, oris, m. t. Pincerna, qui est à poculis, qui in cōvivo vinū miscer. [πιρωνη μαζί κέρασι, σίριξ] Gall. Qui verse à boire, scuyer à coupe. Ital. Cappiere. Ger. Ein einschankender so der trinkende geschränkt achtung hat. Hisp. Escanciador o copero. Pol. Podajaj, naloewaj. Vngar. Poharska. Ang. A butler, that waiteth on a mans cuppe.] Talis apud superos dicitur esse Ganymedes, quem ab Aquila raptum lovi pocula ministrare fabulantur.

Poculētūs, a, um, adjet. Quicquid potari potest. [πόκηνος] Gal. Quon peut boire. Ital. Che si può bevere. Ger. Gut zu trinken. Hisp. Cosa que se puede bever o aquella bevida. Pol. Dobri do picaria. Vn. Meglako. Ang. What'sener may be drunken.] Gell. lib. 4. cap. 1: Penus est, inquit, quod esculentum aut poculentum est. Cic. 2. de Nat. deor. Habitat in ea parte oris, quam esculentis & poculentis iter natura patefecit. Sunt qui hisce in locis potulentum & potulentis legere malint, ut sit à potu potulentus: sicut ab esca esculentus.

Podagræ, g, pe:cor. f.p. [ποδάργεια] Gal. La goutte ès pieds Ital. Podagra, gotta nel piedi. Ger. Das Podagra/ein schwere cranchheit der füssen. Hisp. Gota en enfermedad nota de los pies Pol. Podagra, l'amanie tonogath. Virg. Körxeny. Ang. The gout in the feet.] Morbus est raticularis, pedes præcipue infestans, alius cū ardore, alius cū algore, quod divites & otiosi præcipue infestantur. Dicta podagra quod pedicæ more quā Græci ποδάργεια appellant, pedum usum impedit. Hoc vitium si manus infestet, chiragra dicitur. Martial. lib. 1: Litigæ & podagra Diodorus Flacce, laborat: Et nil patrono porrigit: hæc chiragra est. Ovid. 2. de Ponto: Solvere nodosam nescit medicina podagræ. Podagra, inquit Plinius, morbus peregrinus est. Nam si Italæ fuisse antiquitus, Latinū nō invenisset. Non enim Roma, quū Sudan 10 & laborando, & vires exercendo homines vivebât, hoc malū cognovit. q. Sunt autē podagre duo genera, calida, quæ & rubens dicitur, & frigidæ. Plin.lib.26. cap. 10: Podagras refrigerat radix è xiphio, semè è püsslio, circuia cū lithargyro, aut azungia: azunium in primis impetu podagras rubentis: hoc est, calidæ. Vtrilibet verò convenit erigeron cum azungia. Podagræcūs, & podagrosus, m. f. [ποδαργειδη] Gall. Goutteux è pieds, podagre. Ital. Gotta nel piedi. Ger. Podagræcūs. Hisp. Goto de los pies. Pol. Podagre maiaci. Vng. Körxenes. Ang. That hath the gout in his feet.] Qui podadra laborat. Plaut. in Mer. Sed tandem si podagrosis pedib. esset Eutychus. Plin.lib.20 ca. 8: Omnes hæc & podagricis utiles, & sanguinem rejecientibus.

DD 4 Podagres

Pōdāgēt, a, um, *pōdāgens*, idem quod podagricus. Claud. Epigr. 30: Atque nihil prius stare putat podager.

Pōderis, pen. prod. [*pōdāgens*, Germ. *Ein langer rodt oder lange* etiā bis auf die färsen hinab.] Talatis tunica: hoc est, vestis ad tales usq; demissa, quæ adhæret corpori, & ita arcta est, & strictis manicis, usnulla omnino in veste sit ruga, & usq; ad crura descendit. [Pol. *Zupan vel dol' aman*.] Solent milites habere lineas, quas camisias vocant, sic aptas membris, & adstrictas corporibus, ut expediti sint vel ad cursum, vel ad prælia dirigendo jacula, tenendo clypeum, ensem vibrando, & quotūque necessitas traxerit, expediti sequentes.

Pōdex, cis. m. t. posterior pars corporis pudenda, quod ex ea pedes fluere videatur. [*αγέλη, πεντάρχος*. Gal. *Le siege, le trou de cul*. Ital. *Il forame postale natiche*, donde la natura manda gli excrementi & le fecie. Germ. *Der ars*. Hisp. *El saluador*. Pol. *Zadnicza, dupa*. Vng. *Szeggh, far*. Ang. *The hole of the ars*.] Iuvén. Sat. 21: & podice levī Céduntur tumide, medico ridēte mariscē. Horat. *Hieq; turpis inter aridas nates podex, ut crudæ bovis.*

Pōdiūm, dī, n. f. [*πόδιος*. Ger. *Ein ardet oder Lauben vornen am haus*.] Locus est ad spectandū aptus, à pede nomen habens, sive quia pedis modo projectura illa quæ podium facit, procedat: sive quod ad pedes ædificiorum strui consueverit: sive quod in eo pedibus hæreamus. Alio nomine dicitur moenia-nūm. Solet enim fieri extra domus parietem locus porrectus instar pulpiti, mutulis è marmore suppositis. Iuvén. Satyr. 2: *Omnibus ad podium spectantibus*. Suet. de Nerone cap. 12: *Cæterum accubans primum parvis foraminibus, deinde toto podio adaptito spectare consueverat*. Vlpian. l. 12. §. 12. D. de Inst. Item spongiæ quibus columnæ, pavimenta, podia exterguntur. Hujus diminut. est podiolum.

Pōema, Vide P O E T A.

Pōenā, æ, f. p. Supplicium, à Græco *μίση*: quanvis Varro à pendendo derivari putet. [*ΨΕΨΗ* bōnesib. *τίμηση, πνεύσις*. Gall. Peine, punition. Ital. Pena, supplicio. Ger. Ein straff. Hisp. La pena. Pol. Kāz. Vn. Bwenteles. An. Paine, punishment.] Habet autem hoc nomē varios in oratione usus. Dicimus enim Petere pōenas pro exigere. Pendere pōenas, pro puniri: similiter Lucre pōenas, Afficere pōena. Constituere pōnam alicui, aut in aliquem. Committere pōnam, Cogere in pōnam, Consurgere in pōnam: id est, vi pōnam ab aliquo exigere. Dare pōnas. Dependere pōnas, Exigere pōna, Expetere pōna, Effugere pōnam, Expendere pōnas alicui, Ferre pōnam, Habere pōnas. Persolvere pōnas, sceleris, Perferre pōna, Persequi pōnas aliquid: pro ulcisci: Pēdere pōnas, puniri, supplicio affici, multam solvere: Repetere pōnas ab aliquo, Sustinere pōnam, Sufferre pōnam, Sumere pōnas: Subire pōnas, Suscipere pōnam. Exempla veteres scriptores legenti passim erunt obvia. Pōenā vero octo genera Cicero commemorat: damnū, vincula, verbera, talionē, ignominiam, exilium, servitū, mortē. q Pōna etiam apud Iurisconsultos ponitur pro eo quod interest, sive pro usura. Paul. l. ult. D. de eo quod cert. Centū solutis ex universitate, tam ex sorte quam ex pōna, solutū videbitur. Idem l. 11. de usuris: Quæsitū est, an illud quod amplius ex consuetudine pōnam nomine à quibusdam exactum est, &c. Pōna tamē sic differt ab usura, quod quum usura ex usu pendat, sive ut planiū loquamur usus diurnitas eam pariat, pōnam contra successus temporis non parit, sed contumacia debitoris sola. Ex Hotomano.

Pōenālis, pōenale, om. t. Quod ad pōnam pertinet: [*ποίησις*. Gal. De peine & punition. Ital. Penale. Ger. Das zu d' straff gehört. Hisp. Cosa periteniente à pena. Pol. Do kāznei prymalaçaci. Vng. Bwenteleshoz valo. An. Belonging to paine or punishment. Jut. Pōenālis opera. Plin. li. 18. c. 11: *Alica fit è zea, quam semē appellavimus. Tundit granū ejus in pila ligneca. Nā lapidis duritia cōteritur, Nobiliss (ut notum est) pilo vinctorū pōenali opera.* Pōenāris, aliud adjectivū, Pōenalis: ut Pōenaria actio. Quint. lib. 4. cap. 3: *Si legem asperiam rubeimur, aut pōenarias actiones inferemus. Idem lib. 7. cap. 5: Sed etiam in formulis, quum pōenariæ sunt actiones, nos ita causam partimur, an contumisa sit pōna, an exigi debeat.*

Pōenio, Veteres pro punio dixerunt.

Pōenitēt, tebat, uit, verbum impersonale, Quasi pōna tenet, inquit Sipontinus. Est enim pōnitere, ob factum aliquod vel non factu animo angi & dolere. [*ΨΕΨΗ* nicham. *μεταμέτανοη, μετανοη*. Gil. Serepentir. Ital. Pentisi. Ger. Es reuest miß. Belg. Berouwin. Hisp. Arrepentirse. Pol. Zaliscit. Vngar. *szanem b. unom* Ang. To repent, to forthink.] Cic. pro Cælio: Nam quod objectū est de impudicitia, quodq; omnium accusatorum nō criminibus, sed vocibus maledictisq; celebratū est, id nunquā tam acerbè fecerit Cælius, ut eum pōnitiat non defor-mem esse natū. q Quoniam vero in his enī quæ nobis aut tæ-dio, aut pudori sunt, pōna quædā esse videtur, sit ut pōnitiat aliquādo pro redet, pudet, seu dolet, accipiat. Liv. 1. ab Vib. condita: Nec me eorum sentētiæ esse pōnitit. Cic. in Catone:

Nun igitur si ad cent: sumum vixisset annum, sene & utis eam suę pōnitit: q Accipitur interdū pōnitit, pro eo quod est, parum, vel exigū videtur. Terent. in Evnuch. An pōnitit flagiti, te autore quod fecisset Adolescens, n̄ miserū insuper etiam patri indicare: Idem in Heavt. Me quantum hic operis sit, pōnitit: id est, parum videtur, & exiguum quod à servis sit. Cic. lib. 1. Offic. Tandiu autē velle debebit, quo ad te, quantum proficias, non pōnitit. q Pōnitit me hominis: id est, non magni facio hominē. Cic. 4. Acad. Quidcumq; Mnēsarchi pōnitit: quid Dardani, qui erant tum principes Stoicorū Pōnititens, pōnititus, & pōnitendus, participia, Accius: Neq; te, neq; quēquā arbitror pōnititū tuę laudis. [*ΨΕΨΗ* nicham. ο πενitētis, ο πενitētis δόμηθ. Gal. Repentant, qui se repente. Ital. Chi-sepente. Ger. Reawend Hisp. Quo tene arrepentimiento. Pol. Za-lusci. Vn. Meg bauo. Ang. That repente.] Quint. li. 9. ca. 3: Eo usq; processum est, ut Non pōnititū, pro nō acturū pōnitētiam, & Visuros, ad videndū missos, Salust. dixerit. Col. lib. 2. cap. 2: Itaq; hic ager sive exerceatur, sive cesset, colono est pōnitendus, ac tanquā pestilens refugendus. Pōnitendus enim idem est quod parvi cōstīmādus, pudēdus, contemnēdus. Liv. 1. ab Vrbe condita: Sub haud pōnitēdo magistro. q Pōnitēs vero interdū jungitur genitiyo. Suet. in Vitellio: Non multo pōst pōnitens facti. Interdū ablative cū prepositione Dc. Idē in Claud. Pōnitētis de matrimonio Agrippinę. q Pōnitendū gerundium legitur: ut Non est ejus pōceptoris pōnitendū. Salust. in lugitha: Num eorum pōnitendum sit.

Pōnitētis, f. p. & pōnititudo, ab impersonali pōnitit. Dolor ex re aliqua facta aut pōtermissa otīs. [*ΨΕΨΗ* teschubab. μ. πνοια, μεταποίηση. Gal. Repentance, penitence. Ita. Penitencia. Ger. Nouw, buffetigkeit. Belg. Versu Hisp. Arrepentimento. Pol. Po-kura, zal' os. Vn. Penitentia, bwennok meg janasa banasa, meg teres. An. Forthinking, repentance.] Plin. Epist. 130: Superest ut rufus proviati quod Damnasse dicitur, placeat: agatq; pōnitentia pōnitētia sua. Plin. lib. 17. cap. 12: Nihil est foedus agricolis, quam geste rei pōnitētia. q Ponitur aliquādo pro cōtemptu & aspernatione. Plin. lib. 5. cap. 17: Gens æterna, in qua nemo nascitur, tam secunda illis aliorum pōnitentia est. Budæus. Pōphagiis, ποιφάγη. Animal est Indiæ peculiaris, duplo majus equo, caudam habens pulcherimam: cujus sete humani capilli subtilitatē vincunt: quo nomine à mulieribus maximē expetuntur, que iis capillos suos implicant. Autor Aelianus. Pōetā, c. m. p. *ποίησις*. Gall. Poëte, faiseur de vers Ital. & Hisp. Poeta. Ger. Ein poët, dī, ein Versdichter / 8 alle seine geschribben Vers siedet. Pol. Poeta, skl. adscwiersch. Vn. Vers iro. An. A poete.] Carminū insignium scriptor: λόγον ποίησις, quod inter cetera significat εμπίστως γράψει: hoc est, metricē aliquād confcribere. Horat. in Arte: - pictoribus atq; poëtis Quidlibet audē. dissemper fuit æqua potestas. Virgil. 9. Eleg. - & me fecere poëtam Pierides. Cic. 2. de Orat. Bonus poëta nemo sine inflammatione & animorū existere potest: & sine quod dā atflatu quasi futoris. Horat. 1. Serim. Sat. 4: - disiecti membra poëtæ. Pōemā, atis, n.t. & poēmatum, ti, & poësis. *μήνας*. Opus poētarum, fragmentum fictio. [*ποίηση*. Gall. Poësie, poëme, ce qu' un poëte a composé. Ital. Poema, poësia. Ger. Ein Gedicht in vers ob revs men geschriften. Hisp. Obra de poeta. Pol. Zl' oženie twietje. Vngar. Versel irot konyw. Ang. Poosie, the worke of a poete.] Plaut. in Asio. Nam nec sicut unquam, nec pictum in poēmatis. Plin. lib. 7. cap. 36: De poēmati origine magna questio est. Cic. 4. Tusc. Anacreontis tota poësis amatioria est. Nonius ita distinguit inter poēma & poësin: quod illud sit inventio parva, q paucis verbis exprimitur: hec vero cōtextus ipse scriptorū & opus totum. Sic tota Ilia poësis appellabitur: armorum aut Achillis descriptio, poëma. Verū hæc differētia à nemine observatur. Poëti cūs, a, um. [*ποίησις*. Gall. Poëtique. Ital. Poetico. Ger. Poëtisch/dī, etnē Poëtēt jugēdet. Hisp. Cosa periteniente à poeta. Pol. Do poeto prymalaçaci, portow. Vng. Vers irohoz valo. Ang. Per-te-aning to a poete.] Quod ad poëtā pertinet, ut Ars poëtica, Verba poëtica. Cic. 3. de Orat. Sed tamē raro habet etiā in oratione poëticā aliquod verbū dignitatem. Poeticus numerus & modus. Idem de Orat lib. 1: At in eadem vitii geminatione, metier, sufficiet dicens Ennius, poëticō jure defendit. Licētia poëtica, Quint. lib. 2. cap. 4. Poëtici dī, Cic. 3. de Nat. deor. Mellia poëtica manare, Horat. 1. Epist. 20. Poëtēcē, adverb. More poëtariū [*ποίησις*. Gall. Poëtiquement. Ital. Poeticamente. Ger. Auf Poëtische weis oder gattung. Hisp. El manera de poeta. Pol. Na kſtal'e poetow. Vng. Vers iro mozggyara. An. Lyk a poete.] Cic. 6. de Fin. bot. & mal. Vt poëtēcē loquar. Poëtēcē, tices, aut poëtica, cē, Ars conserbendorum versuum. [*ποίηση* Gall. Poësie, l' art de composer vers. Ital. Poetica, l' arte de comporre versi. Ger. Die Poëten kunst / herzliche Gedicht in künftliche Vers vñ reymen anzustellen. Hisp. Arte de la poesia. Polon. Nauka wierszow pyssania Vn. Vers iro/nak iudmania, misterijsce. An. The art of making verses.] Cic. 4. Tusc. Seriūs poëticam nos accepimus. Ibidem: O' præclaram emendatricem virtus poëticam. Poëtō,

Poëtor, tatis. In poëtica me exerceo, sive poëtam ago. *ποιητὴς.*
Ennius: Nunquam p̄ḡt̄or, n̄li p̄dager.
Poëtū, i.e. f.p. & poëtis, idis, Mulier poëtis perita: [ποιήτης].
Gall. Femme qui sait faire & composer vers. Ital. Poetessa, donna che
sa l'arte di comporre versi. Ger. Ein Poetin/ein Versdichterin. Hisp.
La mujer poeta. Pol. Tu krota wiersz p̄fze. Vng. Versire appony.
Ang. A she Poete.] ut Sappho, & Corinna. Peisius in Praefat.
Poëtis picas Cantare credas, Pegâlciū melos. Cic. pro Cœlio:
Verum hæc tota fabella veteris & plurimarum fabularum
poëtis, quām est sine argumēto, quām nullum invenire exi-
tum potest.

Poëtiscus, adjectivum, quo usus est Ennius, qui Caballinum
fontem poëticum nominavit.

Pogonias, *πογόνια*. Genus cometæ, barbatæ stellæ similitu-
dinem referens, unde & nomen habet, dñs r̄ πογόνια. hoc est,
à barba. Plin. lib. 2 cap. 25: Pogonias vocant quibus interiore
parte in speciem barbae longæ promittitur juba.

Pollurantis adverbium: id est, per Pollucem, quod juramenti
genus tam viris, quām mulieribus erat commune. *πολυδύ-
σα.* Plant in Amph. Neq; pol dedi, neq; dixi.

Polēs, πολεῖος Aristoteli, Syriorum lingua Fimus est pulli asini-
ni, quem mater in partu ante fecū effundit. Plin. li. 28. cap. 13.
Polēmoniā, η. f.p. πολεμός: ior. Diſcordi. [Ger. Daubentropff.]
Herba qua alio nomine phileteria appellatur: de qua Plin.
lib. 25. cap. 6.

Polentia, f.p. Hordeū mafefactū, deinde siccatum, & toſtū.
[άρθροι] Gal Farine d'orge sechée au feu, ou fritte, grise & seche. Ital.
Polenta, che si fa di farina d'orzo. Ger Gersten mäi/aus dem man vor-
guten Gersten muß machen / wie bei uns aus Habermäi / Habermuß.
Hisp. Polada. Pol. Kasha iec̄ mionna albo owsiana. Vng Lepeny,
bela. Ang Barley steamed in water and after dried, parched or fried.]

Præparabatur autem hoc modo: Perfusum aqua hordeum
siccant nocte una, postero die frigunt: deinde molis frangunt,
servantq; in multos dies. Est autem polenta tantum fœminini
genere, quanvis Calepinus neotericos Grammaticos sequen-
tis, putaverit etiā in neutro genere inveniri. Catō de Re rust.
cap. 18: Tum id percolato, polentā adjicito. Varro de Re rust.
lib. 3. cap. 9: Polentam mistam cum nasturtii semine. Plautus
in Asin. Vbi flent nequam homines qui polentam pransitant.
Duo omnino à Grammaticis adducuntur testimonia ex Ovid.
Metamorphosi, quibus probare conantur polenta etiam in
neutro genere inveniri: in quorum utroq; polenta fœminini
est, non neutrum. Vide Raphaëlem Regium Ovidii interpre-
tem in s.lib. Metam. & Grammaticum nostræ etatis dilig-
tissimum Delpanterium De generibus nominum.

Polentia iūs a, um, Quod pertinet ad polentia, seu quod est ex
polenta ἀφῆμες Plaut. in Curcul. Ejiciā polentariū cieptū.
Poli, polorum, m. f. [πόλεις καλυψοί], Martiano. Gall. Les poles ar-
tique & antarctiques. Ital. Poli Ger Die jwen unbeweglichen Himmels
punkte/der einer im Mittwacht ist/zu euerster neben dem kleinen Häm-
mer der anden gestraet dargegen in Mittag. Hisp Los polos del mun-
do. Pol Dwa punkti mebiejskie, sedenna pol w. i. a drugina pol' udnie,
kolo kotoru w. i. sko niebo obr. a. Virg. A. egn. surkaj. Ang.
The poles artick and antarctic.] Duo sunt puncta immobilia in
celo, circa quæ tanquam circa cardines quosdam totum cœ-
lum volvi videtur: unde etiam nomen accepunt, dñs r̄ no-
rār: hoc est, à vertendo, sive circumvolvendo. Horum alter
qui Borealis appellatur, in nostro hemisphærio perpetuò ap-
paret, cui alter, quem Australē dicimus, ex diametro oppo-
situm: neq; ex nostro horizonte unquam conspicitur. Ab ho-
rum uso ad alterum imaginaria quædam linea dicitur, quam
Axem appellat: eius extrema occupant ipsi poli. Plin. lib. 2.
cap. 15: Quoniam terra à verticibus duobus quos appellaverunt
polos, centrū cœli est, necnon signiferi, oblique inter eos sita.
Poli, Armentum equorū. [πόλεις καλυψοί]. Ger. Ein Ross-
holz oder hauss Ross.] Varro Equianam appellat. Vlp. I. 38. D:
de gal. edit. Si polia venierit, dicemus unum equum, qui vi-
tiosus est, nō omnē poliam redhiberi oportere. Horomanus.

Polimenta, teste Festo, dicunt testiculi porcorum quum ca-
strantur, quod ad similitudinem vestium poliantur. Plaut. in
Menach. Pernam iudem, aut sinciput, aut polimenta porcina.
Polio, lis, livi, vel polii, politum, aet. q. Orno, complano. [Γρῦ
marak Δῆμος μαράτ ΛΔ] lataſch. ξιν. λειχία Gall Polir, orner. Ital.
Polire, ornare. Ger Pflasteren/gletten/aufbauen. Bel. Bechieren/pato-
lern. Hisp Polir, ornar, aclarar. Pol. Chedage, wachteram, polerue.
Vng Még simitor, ekesíom. An. To polish and mak trimme.] Plau-
tus in Poen. Poliri, expoliri, pingi, singi. Virgil. 8. Aeneid. Aegi-
da; horriscam, turbatae Palladis arma Certatim squamis
serpentum, auroq; polibant Ovid. 1. de Pont: Eleg 6: Cugego
sollicita poliam mea carmina cura? Cicer. i. de Nat. deor. Ora-
tionis facienda & poliendo ignarus. q Dicitur etiā hoc ver-
bum de agro, Ennius apud Nonium Annal. 9: Raſtos dentes-
fabres carpit causa poliendo agui. q Hinc politi campi apud
tuadem: Testes sunt lati campi quos gerit Africa terra poli-

tos. q Veteres etiam polite dicebant pro pila ludere, autore
Festo. Vnde polalæ, vel polæ, pilæ, vide Polulae insiā. q Hujs
composita, Depolio, Expolio, Pepolio, Repolio: de quibus
suis locis.

Politūn, Dicimus cultum, ornatum. [Δῆμοι μάρατ Δῆμοι memo-
rari εἰσι. Gal. Poli, orné Ital. Polito, ornat. Ger Polit geprägt/durch-
gezogen/ausgebügelt. Hisp. Polido. Pol Wypholowant, wachteram. Vng
Meg ek sitret. Ang. Polished, trimmed.] Vat. 1 de t. Rust.
cap. 2: Video huc venire Cn. Tremelù Scrotam virū omnibus
virtutib. politū. Cic. 3 de Finib. Quinet à agricultura quæ ab-
horret ab ornati politiore elegā ia, etc. Iuc. 4 Acad. Polit. sumus
& acutissimas nostræ memorie philosophus. Ibidē: N hil a-
cutius, nihil politius Aristotele. Idē P. Lentulo: Nūc, ut Apel-
les Veneris caput & summa pectoris politissima arte perficit.
Politōr, ris, m. t. Qui polit, artifex poliendi. Politores agrorum
à Nonio dicitur artifices agri diligenter colendi & quasi po-
liendi. Vlpian I. 52, D pro Socio. S: in coēunda societate ait
operā in ve politicus est alter, velut cū pecus in cōmuni pa-
scendum, aut agrum politori damus, in communē quagrendis
fructibus nimirum ibi etiam culpa p̄standa est.

Politič, adverb. [γλωφυρός, ἐπειγόσθιμος. Gal. Pollement, nettemēt,
ornement. Ital. Politamente, ornamente. Ger Schlichtig/ gleich/
gleichheit. Hisp. Polidamente. Pol Chedago, ordobure. Vng Ekſjen.
Ang. Gleamelic, trimmelie.] Cic. 1. Tusc. Fieri aut potest ut recte
quis tentiat, & id quod sentit, potest, potest eloqui non possit.
Poliū, iū, dimin. [γλωφυρός]. Gall. Un peu poli & orné. Ital.
Alquanto polito. Germ. Zimlich woh gebügelt ein wenig durchgerückt.
Hisp. Polido un poco. Pol Vypolerewan. Vng. Ekſje. Ang. A
little polished and trimmed.] Cic. ad Voluminium, li. 7. Epit. Opus
est hic lusitato, & politulo tuo judicio.

Politiū, à, iū, pen. prod. f.p. Poliendi actus. [ἐπειγόσθια, ἔπος Gal.
Polifure. Ital. Eſo polire. Ger. Wärtung/gleitung/aufbügeln His.
Obra de polir, polideza. Pol Wychedofense. Vng. Eke, eke. An. A
polishing.] Plin. lib. 36. cap. 6: Thebaica politura accōmodatur,
Politio, onis, f.t. ejusdem significatio: ut politio operis: hoc
est, extrema illa manus quæ jam operi quo dāmodi, perfecto
imponitur. Hoc Calepini verbū: nullibi enim exemplū extat.
Polič, Idem quod elegātia, sive ornatus, γλωφυρός, κόσμος.
Ex eodem fonte manavit.

Poliō, nis, Qui armā polit. Firm. I. 3. Mars & Mercurius in de-
cimo ab Horoscopo loco Poliones faciūt. Meminit Callistat.
lib. 5 Digestorum de Iure immun. l. qu. buldam.

Poliōn, vide POL EA.

Poliš, hujus polis, scim gen Latinē dicitur civitas & urbs.

Politiā, iū, pen. prod. f.p. Respublica, status civitar. s. [πολιτεία].
Gall Gouvernement de ville ou republique. Ital. & Hisp. R. publica.
Ger. Ein gemein Regimēt in einer Statt. Pol. Politea, r̄jād v. i. p. e.,
albo, w. R. P. Vng Kōſſeg. Ang. A common welsh orgouernement if
a actie or common welsh. Hoc nomine etiam Plato opus suum
de Rep. inscriptit Cic. 1. de Divi. Vide quid Socrates in Pla-
tonis Politia loquatur, &c. q Politia, juxta Aristotelē in Rhet.
est principatus, & consuetudo rerum secundum quam viveat
unumquenq; & conversari decet. Tres autem sunt: quia aut
unus regnat, aut plures, aut omnes. Si unus & ille bonus, &
hic regnum constituet: si malus, tyrannidem: at si plures regi at,
& boni, hi at Nocratiam: si mali, ochlocratiam facient: si omi-
nes & hi boni, democratiam.

Poličicū, a, uim, Latinē Civilis, quod ad cives pertinet, quos
Græci vocant πολῖτες. [πολιτεῖς]. Gall. Politique, aul Ital. Ciu-
le. Ger. Stattlich/Bürgerliche Hisp. Ciuil, cosa de ciudad. Pol My-
eisk. Vng Kōſſeg, uaroſt dolohog ualo. Ang. Ciuil, belon. 1. 2. 3. 4.
cūzens.] Cic. Attic. lib. 9: Sumpsi mihi quasdam tanquam the-
ses, quæ & Politicæ sunt & temporum horum. Idem Minio,
lib. 7. Epistol. Sed qua potest esse homini politico delectatio-
ne conscripti libri: ut Aristotelis Politica. πολίτης.

Poličies, vide POLIO.

Poliūm, atq; Tripoliū non modò locorum diversitate, in qui-
bus utraq; dignit, sed figura insuper atq; colore ac proprie-
tatis etiam inter se pluitum differt. Polium siquidem
utriusq; generis partim in campis, partim in montibus nasci-
tur. Tripolium verò in maritimis tantum locis, quæ unda ma-
ris alludit. Polia habet folia cani hominis similia. Vnde illud
apud Græcos nomē Tripolium, folius Istatidis constat, quem
admodū de utroq; scribit Dioscor. & Plin ipse confirmat lib. 26.
Nā quod apud Plin. legitur de Tripolio, folio laus grossiole;
palmo alto, error est codicis: ita enim legi oportet: Tripolū in
maritimis nascit saxis, ubi alludit unda, neq; in mari, neq; in
solo, folio Istatidis crassior, palmeo caule in mucrone d. v. lo.
Hæc enim omnia, verbū ferè ex verba Plin. ex Dioscor. Nicol.
Leonicenus in Annotat. in errores Plinii. Vide Herbaru nō.
tomum 2.

Poliūm moītanū quale sit, vide apud. Dioscor. lib. 3. cap. 122.

DD 5 Plin. II

Plin.li.21.cap.7.& lib.26.cap.7. Thcoph.lib.1. Polium Serpilum apud Dioscor.lib.3.cap.44.

Pollēn, vide POLLIS.

Pōllēo per duplex l. n.s. Possut, valeo. [ΙΩναχολ. ιχύς σέιν. Gall. Pouvoir, avoir puissance & autorité. Ital. Potere, valere. Ger. Vermögen. Hisp. Poder. Pol. Moi nosçam, prémoge. Vng. Hashtak er dw uazion. Ang. To have might power, and autorite.] Cicer.in Parad. Nec est illa res quæ plus apud eū polleat, quam ipsius voluntas, atque judicium. Liv. libro 1. bell. Pun. Multum illi terra, plurimum mari possunt. q Accipitur etiam pollere pro prestare, melius esse, utilius, præclarius. Plin.lib. 36: Ex oleo & aqua Cilicie cotes pollent. Idem lib.19. cap.3: Sunt etiamnum duo genera nonnisi sordida nota vulgo quā quæstu nullo polleant. q Hujus composita sunt, Præpollio, & Acquipollo: de quibus suis locis.

Pōllēntiā, f.p. Potentiā. [Πολλέντεια] ιεχόλεθ πολλέντεια. Gall. Puissance, pouvoir. Ital. Potenza. Ger. Schwert/vermögenheit. Hisp. Potencia. Pol. Mognosc. Vng. Erdseg, haralam. Ang. Power, might.] Plaut.in Rud. Ne impiorum potior sit potentia. Idem Casina: - aut viro tuo semper sis superstes, atq; ut potior pollicita, ut vincasq; virum, vi traxq; fies.

Pōllex, cis, m.t. Digitus primus in pede, & manu, quod vi & potestate inter ceteros digitos pollicat. [Πολλέντεια] ιεχόλεθ πολλέντεια. Gall. Le poulice de la main ou du pied. Ital. Dito grosso, police. Ger. Der Daum oder großer Zeiger des Fußes. Hisp. El pulgar, dedo grueso de la mano. Pol. Wielki palec. Vng. Hewelyk. Ang. The thumb.] Hinc & apud Græcos αντίστροφος vocatus, quasi altera manus videatur. Alio nomine appellatur hallux, δάντης ἀλλομενος, salto, quod constricta manu proximum digitum solus scandat. Plin.lib.11. cap.43: Hominis pollex articulos habet tres. q Premere pollicem, proverbio dicitur pro favore: & Cōverte te pollicem, pro eo quod est alicui male velle. Antiquitus enim in pollice erat favoris, studiorum significatio, qui favet, pollicem premebat: qui contraria malè alicui cuperet, pollicem convertebat. Plin.lib.28. cap.2: Pollices, quum favemus, premere etiam proverbio jubemur.

Pōllētūs, pollicare, om.t. Quod pollicis latitudinem, sive crassitudinem habet. [αντίστροφος] Gall. D'un poule. Ital. D'un dito grosso. Ger. Eine Daumens breit. Hisp. Cosa de grandeza de pulgar. Pol. Sgrak, na wielegim palecu. Vng. Hewelykem. Ang. Of an inch in length or breadth.] Plinius lib.15. cap.24: Digitorum hominis longitudo illis, & inter falcata pollicari latitudine.

Pōllētōr, cris, d.s. verbum commune, secundum Priscianum, Promitto, promittor. [Πολλέντεια] ιεχόλεθ πολλέντεια. Gall. Promettre. Ital. Promettere. Ger. Verheissen Bel. Cheloven. Hisp. Prometer. Pol. Obieguir. Vng. Igire. Ang. To promise, to assure.] In significacione passiva legitur apud Ovidium in Epistola Cydippes: Exige polliciti debita jura tori. Plautus in Aulul. Credo ego ad te, illi mercedem gallo pollicitos coquos. Idem in Bacchid. Hospitiū & cœnam pollicere, &c. q Ponitur aliquando pro affirmare. Cicero ad Curiatem, li.2. Epist. De ipso Tito Anno tantum tibi pollicor, te majoris animi, &c.

Pōllētōr, aris, frequentativū. πλέονται μηδεμη. Plautus in Mil. Aut tibi meam operam pollicari.

Pōllētōr, onis, f.t. Promissio. [πολλέντεια, επαγγελία. Gall. Promesse. Ital. Promessa. Ger. Verheissung. Hisp. Opera de prometer, prometimiento. Pol. Obieinicja. Vng. Igire. Ang. A promise.] Plin. lib.7. cap.37: Condita nova secta, spretis legatis, & pollicitationibus Mithridatis regis, &c. Budeus: Pollicitatio, est offrentis solius promissum.

Pōllētōr, pen. cor. Participium. [πολλέντεια, επαγγελία, επαγγελματος. Gall. Promis. Ital. Promesso. Ger. Verheissen, zuge sagt. Hisp. Prometido. Pol. Prisegacioni, obieganci. Vng. Fogado igire. Ang. That promises.] Fides pollicita dictis addere, Ovid. 3. Fast. Totus pollicitus, Ovid. Epist.20.

Pōllētōr, substantivū: Id est, promissio. [πολλέντεια, πολλέντεια. Gall. Promesse. Ital. Promessa. Ger. Ein verheißen oder verheissung. Hisp. Prometimiento. Pol. Obieinicja. Vng. Igire. Ang. A promise.] Column.lib.11. cap.3: Memores polliciti nostri sub jungemus cultus hortorum. Ovid. 1. de Arte: Pollicitis dives quilibet esse potest.

Pōllēnariūs, vide POLLIS.

Pōllēncio, pollincis, pollincire, pen.prod.aet.q. Corpus mortuū curare. [κατέβαινε, κατέβαινε. Gall. Oindre & ensenelir un mort. Ital. Gosegnare & curare le corps morti. Ger. Todten Körper saubern & rüsten zu & begreben. Hisp. Curar la sepultura de los muertos. Pol. Vmar'ego chedozje y mage. Vng. Hold testneek gongiajisolon. Ang. To annoyte and burie the dead.] Plautus in Prolog. Poen. Carthaginenses fratres duo fuerunt, eorum alter vivit, alter est mortuus. Propterea apud vos dico confidentius, Quod mihi pollinctor dixit, qui cum pollinxerat.

Pōllēnctōr, f.p. Ipsa cadaverū usatio, & curatio. [κατέβαινε. Gall. Ensevelissement de morts. Ital. Sepultura de morti. Ger. Die toti sal-

bung und rästung in der begrebniss. Hisp. Sepultura de los muertos. Pol. Vmar'ego chedozje y namazanie. Vng. Hold testneek gongiajisolon. Ang. The burying of the dead.] Plaut.in Stic. Hodie pollinatura est. Libitinarius autem dicebatur qui necessaria funeribus vendebat, & qui rationibus præterat Libiting deinceps in eus tempore quæ ad sepulturam pertinebant, vendebantur. Do cent Plutarchus in Problem. Seneca lib 6. de Benefic. Vitalibitinariorum esse, ut mortes plurimorum optent; quod illis queatuoissimum est.

Pōllēnctōr, oris, cum c.m.t. Curator funerum, cuius officium erat ablucere cadavera, & ungere. [κατέβαινε. Gall. Ensevelissement des mors. Ital. Piæza morti. Ger. Der den toden Körper allen rath enthat mit salben und anderen dergleichen dingem so zu der begrebniss nochtwendig sind. Hisp. El que cura la sepultura de los muertos. Pol. Vmar'ich ejial' chedozje. Vng. Halottak gond viselbye. Ang. A burier of the dead.] Plaut.in Alsin. Ecquis currit pollinctorum ac certere? Idem in prolog. Poen. Vide Pollinco supra. Apuleius Pollinctor ejus, funeri dum unctionem parat. Martial. lib.10: Iam scrobe, jam lecto, jam pollinctorate parato.

Pōllēnctōr, Pollincere, Pollinco, vide POLLIS, pollinis. Pōllēnis, inis, & polleni, inis, Flos tritici, à verbo pollico, quod frumenti portio præstatiissima sit. [πόλλις, πόλλιν. Gall. Fleur de farine, la farine la plus delice. Ital. Fior de frumento, fior de farina. Ger. Der Blum oder das beste Theil des Korns / oder das reisest Märl so gewöhnlich hin und her steht. Hisp. Harina de trigo muy apurada, harina seca. Pol. Kwiat na pęsce, item swiat' oszimaki. Vng. Buja ves rag, lisz lang. Ang. The flower of wheate.] Plin.lib.18. cap.10: Ex Africo justū est è modiis redire semodios, & pollinis sextarios quinq;. Ita enim appellant in tritico, quod florem in silagine. Marcellus Dioscoridis interpres pollinē esse ait tenuissimum pulvorem, subtiliorem, farinæ partem, qualis circa molas plenūq;, & loca in quibus panis p̄ficitur, parietibus hæc invenitur.

Pōllēnariūs, a, um, πολλέντεια. ut Cibrū pollinariū, quod è lino, non è setis equorum fit ad pollinem purgandum. [πολλέντεια] ιεχόλεθ πολλέντεια. Gall. Un bluteau ou fas fin et delié. Ital. Burato, stazio, feduro, tamiso. Ger. Der Beutelsack oder Beutelsack. Hisp. Bedaco. Pol. Prjek pl'otniani. item Ręsoto. Vng. Giakorska. Ang. A fine tosſi flour with.] Nam cribra quæ ad excutendam farinam fiunt, excussoria dicuntur. Plin.lib. 18. cap.11: Cibrorum genera Galliæ setis equorum inveniente, Hispaniæ lino excussoria, ac pollinaria.

Pōllētōr, oris, m.t. Curator pistriñæ, qui farinam facit & pollinem, quiq; pollinario cribro pollinē purgat, à polline farina deductū nomen. [ἀλλοπτειος] Gall. Bluteur on saſſeur. Ital. Ci tamisa, stacia, burata. Ger. Ein Müller oder Märlbäcker. Hisp. Banderero. Pol. Mlinarz, ml' inowodzorza. Vng. Szpalo. Ang. Assifer of flower.] Cato de Re rustic. cap.5: Operarium, mercenarium, polo introm, diutius eundem ne habeat die.

Pōllētēr, pen. prod. à pollinco, Est farinam in pistriño lucifaciam dividere, inquit Sipontinus. πολλέντεια.

Pōllēnctōr, nis, verbale à pollinco, quod est farinam in pistriño dividere. Cato cap.136: Pollintinem in agro Casinate & Venafri sic dare oportet. Vide reliquum apud Catonem.

Pōllubrum, n.s. Vas est latū, quod & pelvum vocamus, à polluendo dictum, quod eo aqua ex manuum ablutione polluta excipiatur. [χειριψ, χειριψ, πελούντειος. Gal. Un bassin à laver les mains. Ital. Bacino, bacille. Ger. Ein handbæte. Hisp. Fuente para laver los manos. Pol. Miednicja. Vng. Mosdo. Ang. A basin to wash hands-in.] Antiqui etiam ad pedes abluendos pollubro utebantur. Livius Andron.apud Nonium: Argenteo pollubro, & auro gutto. Fabius pictor, Aquā manibus, pedibusq; dato, pollubrum sinistra manu teneto, dextra vasum cū aqua. Pollubrum, inquit Nonius, quod Græci χειριψ, nos trulleum vocamus. Vnico autem l. videtur scribendum.

Pōllūcēo, es, xi, verbum ad sacra pertinens, significans dedicare, vel votare, vel (ut alii volunt) libamenta Herculi in aram porrigit. [χειριψ. Gall. Sacrifier, ou faire banquet magnifique en sacrifice. Ital. Dedicare apparecchiare conuit, magnifico et sumptuoso. Ger. Herrlichen quecken/obet aufopffert/auft ein Opffer ein herliche madest/putzen. Hisp. Dedicar o sacrificiar. Pol. Ofiarwir, lindigom magnienitum. Vng. Zentelkaldojom. Ang. To sacrifice or to make a magnific bankett in a sacrifice.] Vnde sacrificium polluctum dicebatur quo Herculi decimæ solebant sacrificari. Plautus in Stich. Ut decimam partem Herculi polluceam: id est, splendide dedicem. Hoc verbo usi sunt autores, quoties opiparas dapecis, veluti in sacrificium Deorum, & in primis Herculis facti, erant, cui decimas omnium terum Romani voto reddebat Herculis ultimi quum venirer, catillo liguriebant. Ad polluctum: hoc est, ad magnificum epulum, quale Herculi solebatur fieri. Nam polluctū, et, cœna est pollucibilis & opipara. Plaut. in Rud. Spectatores vos quoq; ad cœnam vocem, ni datus nihil sum neq; sit quicquā pollucti domi. Id est, si nobis esset

cœna

coena tam laute apparata quam esse solet eorum qui votum epulum faciunt, (hoc est, polluum) ad coenam vos vocalem. Ex Budzeo.

Polluum, *laute*, Macrobo dicta est opulenta, opipara, & splendida, *magno genitore deponens*.

Polluum, adverbium, Splendidè & lautè [πολυτιλας]. Gall. Semper. Ita. Sontuamente. Ger. Rostlich / heratisch. Hisp. Magnificamente. Pol. Kosztownie. Vng. Prissien, bbrus. An. Cally. Plautus in Mostel. Pascite parasitos, opsonate pollubiliter.

Polluum. Vide in POLLUCEO.

Polluum labellum, Vide LABELLUM.

Polluo, is, lui, lurum, act. t. Inquino, conspurco, fecido, contamino. [ΝΗΔ τιμέ] Πιλλέ, μελάνη. Gall. Souiller & polluer. Ital. Maciare, sporcare, imbrattare. Ger. Besiedeln / besudeln / vermaegem. Bel. Besiedelen / besmeugen. Hisp. Ensayar. Pol. Magre, specie. Vng. Meg fertegetem. An. To defile so mak filthie.] Cic. pro Rosc.

Amer. Nemo enim putabat quenquam esse qui quū omnia divina, atq; humana iura sceleris nefario polluisse, somnum statim capere potuisse. Ovid. i. Metam. Afflatuq; suo populos, urbesq; domosq; polluit. Cicero pro Domo sua iste qui non solum aspectu, sed etiam inchoo flagito & rupro polluit ceteromias. Hor. 4. Carm. Ode 5; Nullis polluit casta domus stupris. Virg. 3. Aeneid. Polluit ore dapes.

Polluum, a, um, participium. [ΝΗΔ νιτά ΝΗΔ tame, permissio- μπο, μεσηλυσθε] Gall. Pollu, souillé. Ital. Contaminato, lordeato, sporato. Ger. Besiedelt / besudelt / vermaet. Hisp. Ensuyado. Pol. Pessano. Vng. Neg fertegetet. Ang. Defiled, made filthy. Lucan. lib. 2: Quenq; suæ rapiunt scelerata in prælia causæ. Hos polluta domus, legesq; in pace timendæ. Virg. 3. Aeneid. Linque- re pollutum hospitium & dare classibus Austrum. Hinc nocturnam genitaram somnō sparsam, pollutionem appellant μελεργο.

Pollux, vel Polz, Erant pilæ ex aluta molli tomento farctæ, quibus dari tam ludebat in foro. [Pol. Miacz piel' a mięka.] Unde polite dicebant pila ludere veteres, ut autor est Festus. Id tractum à Græco. Nam πολιον veretrum significat ex aluta rubra confectum, quod gestabatur in pompa Liberi. Hinc polus Latinæ, quæ ex aluta siebant, & polimenta, de quibus supiā. Hæc Scaliger.

Polulus, adj. & n., pro. paululus, vel parvulus: antiquum. Cato de Re rust. cap. 10: Vrceos tres, labellum polulum, amphoras olearias duas.

Polyacanthos, πολυάκανθος. Herba est spinosæ habens lan- guines, cuius meminit Plin. lib. 21. cap. 16.

Polyanthemón, mi, [πολυάνθημον]. Ger. Gleyblumen / Hanen- huf. Herba est causticam vim habens, quam nonnulli batrachion appellant. Ruellius putat eam herbam esse quam herbariorum vulgus Pedes corvinum appellat. Vide Plinii libro 27. cap. 12.

Polyandrion, πολυάνδριον. In Græcia civitatibus dicebatur commune hospitium sepulcrum: ita dictum à multitudine sepulchorum. πολύανδρος enim Græcis significat populosum.

Polyanodynos, Cicta apud Dioscor. lib. 4. cap. 81.

Polyarnă, sive Polyarnes, πολυάρνης. Multorū agnorum, sive qui possidet multos agnos. Varro lib. 1. de Rer. nat. cap. 1: Veteri poëtae alios vocant polyarnas, alias polymelos, alias polybutas: id est, multorū agnorum, multarum ovium, multorum boum.

Polychróniūs, [πολυχρόνιος]. Gall. De long temps. Ital. Di longo tempo. Ger. Langwirig. Hisp. De luengo tiempo. Pol. D'longo. Vng. Sok idewe, idēs, regy. Ang. That lasteth long. Diurnus, longævus, & multi temporis: sicut ἀλεγρόνιος, qui parum vivit. Unde cornices dictæ polychtoniae, quod integras rectates vivere dicantur.

Polycnémón, [πολυκνήμων]. Ger. Ein traue d' wilden Wolfgangus gleich mit viel geliebt. Quasi multarum tibiarum herba, cuius lata similis, semine pulchri, lusciosa, multis geniculis. Vide Plin. lib. 26. cap. 14.

Polygalon, vel Polygala, [πολυγαλος]. Ger. Stimpfeli, wie etlich ähnen, Herigo esbärte, Regel traxt, ist schöner und grösster dan Herigebärtig. Herba palmi altitudine, in caule summo foliis lepidicæ, que potata, lactis ubertatem inducit, à quo effectu nomen accepit. Plinius libro 27. capite 12. Dioscorid. libro 4. capite 14.

Polygia. Anehum apud Dioscor. lib. 3. cap. 56.

Polygónatón, [πολυγόνατον]. Ger. Weißwurt. Herba sine foliis, alparum caule, in cacumine aculeum habens, à sequentia geniculorum dicta. Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus Salomonus seditum appellat.

Polygónoides, πολυγρόνατος, Herba est folio lauri, longa, tenuisq; adversus serpentes, ac privatim aspides ex aceto pota efficax. A quibusdam clematis Aegyptia, ab aliis daphnoides appellatur. Autor Plin. lib. 24. cap. 15.

Polygōnum, pen. prod. n. f. [πολύγονος, η πολύγονη. Gall. L'herbe saint Innocent, appellée des herbiers Catinodia, ou corrigebla. Ital. Corregiugola, catinodia. Ger. Wegeblätter eintraut. Hisp. Cuentub nudas, correllas. Pol. Sporys alii torbole iefyciki, ruthenus & fileys podropnik.] Herba à geniculorum multitudine, quam nos sanguinariam vocamus, foliis rotæ, & semine gramine similis. Succus ejus infusus naribus, suppressit sanguinem. Plinius libro 27. capite 12. Dioscorid. libro 4. capite 3. Columell. libro 7: Sanguinalis herba quam Græci πολύγωνα appellant. Hoc nomen veteres usurparunt pro secundo. Vulgus Catinodium appellat.

Polygrāmmos, πολύγραμμος. Gemma est smaragdo similis, transversis multis albis lineis distincta. Vide Plinii lib. 37. capite 9.

Polygynæcon, Mulierum frequentia. Plin. lib. 35. cap. 11: Pixit in templo Eleusinæ Philarchum Athenis frequentiam, quam vocavere polygynæcon.

Polyides, Staphisagria apud Dioscor. lib. 4. cap. 158. Polydes Veratrum album apud Dioscor. lib. 4. cap. 151.

Polyistör, m. t. [πολυιστός. Gall. Qui a beaucoup feu, qui fait beaucoup, fort feuvant. Ital. Chi si molto, chi ha molto sapere. Ger. Einre der viel weist. Hisp. El que sabe mucho. Pol. Pel m'rcipi. Vng. Tudos sok tudmanu. Ang. That hath reade muche, very wiste.] Latinè multiscius dicitur. Hoc nomine appellatus dicitur Apion, de quo Gellius lib. 5. cap. 14.

Polyistruš, a, um, penultima corr. [ΠΟΛΙΟΥ. Thappasim, πολύ- ριτρος. Gall. Tissu des fils de diverses couleurs. Ital. Di più colori. Ger. Das aus vielerlei fäden oder entzugs gewoben ist und nicht einerley farb hat, als der völgethetig schürten. Hisp. Texido con muchas lizes de diversas colores. Pol. Szacobany pstry. Vng. Sok szín, crifias, sok felé fonaltu. Ang. A garment of twisted silk of diverse colours.] Quod multis diversisq; constat licet sive filis. Hinc polymita dicta vestes quæ versicoloribus licet contextæ sunt. Plin. lib. 8. cap. 48: Plurimis verò licet contextere, quæ polymita appellant. Alexandria instituit.

Polymyxos, [πολύμυξος. Gall. Qui a plusieurs bœufs à mettre la meche, de plusieurs meches. Ital. Lucerna di molto stupini. Ger. Ein Ampel so viel zacken röritu hat, vnd an vielen orten mag angejandes werden / ein Leichter mit viel rören. Hisp. Candil de muchas mechas. Pol. L'ampia maraca wielki knotow do zapalensiæ. Vng. Sok agu giertia. Ang. That hath many matches.] Lucerna quæ multos habet canaliculos, & in his suniculos, illustrandis convivis accommodata. De hac Martial. lib. 14:

Illustrum quum tota meis convivia flammis.

Totq; geram myxos, una lucerna vocor.

Polyphorbius, πολυφόρος, multiformis, πορφύρα, forma.

Polymnón, Helixine apud Dioscor. lib. 4. cap. 42.

Polyphagiūs, penult. cor. [πολυφάγος. Pol. Zar'ok. Vn. Nagy obrok. An. A great eater.] Latinè verti potest multivora.

Polyphagiā, πολυφαγία, Edacitas, voracitas. [Pol. Objarſtu. Vn. Nagy etel. An. A greedie eating.] Veium Græcas id genus voces quæ Latinis literis scribi non consueverunt, satius fuerit, in Græcum Lexicon tanquam in propriam familiam referre.

Polypharmaciūs, πολυφάρμακος. Venenis vel medicinis abundans.

Polyphyllón, Medion apud Dioscor. lib. 4. cap. 11.

Polyplusiōs, [ΤΡΙΨΥ baschtir. πολυπλοκός. Gall. Pecunieux, riche. Ital. Dauaroso, ricco. Ger. Vastrich / der viel get hat. Hisp. Rico, qui tiene muchos dineros. Pol. Bogato maiestri. Vng. Igen gazdag, sok penye. Ang. Very rich.] Latine bene nummatus dicitur, siue ubertim dives: à πολύ multum: & πλειστος dives. Plaut. in Capre. Quo de genere natus est illic Philocrates? P. Polypilio.

Polypodium, n. f. [πολυπόδιον. Gall. Polypode. Ital. Polypodio. Ger. Engelsfuß. Hisp. Polypodo. Pol. Paprotna. Ang. Worfurne, polipodie.] Herba dicta, sive quod radix ejus veluti cirros ad similitudinem polypi pisces habeat, sive quod farina ejus induta naribus polypum consumit. Filicula vulgo dicitur. Plin. lib. 26 cap. 8. & Dioscor. lib. 4. cap. 198.

Polyptorón, penult. prod. πολυπτόνη. Apud Rhetores figuræ nomen est, quæ fit quoties diversis casibus ejusdem dictioris oratio variatur: hoc modo: Senatus est summi imperii consilium: Senatu Reipubl. cura demandatur: ad Senatum in dubiis periculisq; rebus omnis civitas respicit: Vide plura de hac figura apud Rutiliū & Aquilam Romanum. Dictum πολύπτονη, quasi casibus abundans: nam πλειστος Græcis casum significat.

Polypus, pen. cor. [πολύπος. Gall. Poupe ou pouple. Ital. Polpo pesce. Ger. Ein Meersch mit viel flossen. Hisp. El pulpo pescado conosciuto. Pol. Ryba morska. Vng. Habarmiza zwialion. Ang. A fish with many feet.] male gea polypi & polypodis, pisces ex genere τηρολαργοδιέματα: hoc est: eorū qui molli cute teguntur a multis pedibus appellatur: cuius descriptione natura & genera vide

nera vide apud Plin.li.9.cap.20. q Per metaphorām polypus accipitur pro homine rapace: quod à polypo pisce translatū est, qui quicquid brachiorum flagellis nactus fuerit, arctissimē retinet. q Nonnunquam polypum dicimus omnium horarū hominem, qui se omnium ingenii omniq; tempori novit accommodare: ea quoque metaphora à polypi pisces natura sumpta, qui ad similitudinem loci, cui adhæret, colorem immutat, maximē in metu. q Est etiam polypus nariū morbus, quem caro interiora hæsi occupat, à multifida incisione, qua polypi pisces pedes imitari videtur. [Gall. *Vn morceau de chair qui croit dedans le nez, poulpe.* Ital. *Malattia nel naso.* Ger. *Eingeschwär der Nasen / überig fleisch in der Nasen.* Hisp. *Dolencia en las narizes, como carne de pulpo.* Pol. *Kancer nanofie.* Vng. *As orranak meg dagaladása.* Ang. *A peccō flesh which groweth in the nostril.*] Morbi hujus descriptionem & remedia vide latius apud Celsum lib.6. cap.8. Cato de re Rustic. Etsi polypus in naso in troerit, brasiliacā erraticam, atidam, tritam in malum coniunctio, & ad nasum admovebito.

Polyposis. Qui eo morbo laborat. [πολυπόσις. Gall. *Celuy qui a vne poulpe au nez.* Ital. *Chi ha tal malattia nel naso.* Ger. *Der ein solches geschwür in der Nasen hat.* Hisp. *Doliente de tal enfermedad en las narizes.* Pol. *Tenkto nos na kanceranosi.* Vng. *Orra faio.* Ang. *That is sick by flesh growing in the nose.*] Martial.lib.12: Nasum volo, nolo polyposum.

Polyrrhizon. Epimedum apud Dioscor.lib.4.cap.22: Polyrrhizon Pistochia: id est, Aristolochia, species quarta: à quibusdam etiam Satyron: de quo vide Barbarum in Corollario Aristolochia, Polyrrhizon Polypodium apud Dioscor. lib.4.cap.108. Polyrrhizon pteris apud Dioscor. li.4.cap.196. Polyrrhizon veratum nigrum apud Dioscor. lib.4. cap.152. Polyrsyndeton, pen. corr. πολυσύνδετον, Figura quum sermo multus conjunctionibus concatenatur. Virgil.3. Georg. te-ctumq; laremq; Armaq; Amycleumq; canē, Crassamq; pha-rettum: Dictum polyrsyndeton, ἀνταποκλησία συνδισμού: hos est, à multitudine coniunctionis.

Polyrsynthon, pen. corr. πολυσύνθον, Figura quum sententia multorum articulorum convenienti copia continentur: ut Ille hunc pœna constrictum trahebat: hic autem vociferabatur: concursus verò non mediocris erat: quum tamen omnes opitulari vellent, sed nemo auderet, neq; ibi magistratus aderat, neq; circumspicentes, quod potissimum confugeremus, reperiebamus. Rutilius Lupus.

Polytrichon. [πολύτριχον. Gall. *Capillus Veneris, polytricon.* Ital. *Capel Venere.* Ger. *Mauerlauten und Wölkchen.* Hisp. *Polytrico.* Pol. *Marki bęsę włoski, alii rękopek.* Vng. *Arwa leany, haya.*] Herba est quæ alio nomine Callitrichon dicitur, quod multos & pulchros nutriat capillos. Dioscorides adiantum appellat, vulgus Capillum Veneris. Legitur & nominativus polytrix, Plin.lib.26. cap.14: Polytrix iisdem inveteratis utilior.

Polyzonos, πολύζων, Gemma nigra multis zonis candidatis distincta. Plin.lib.37.cap.11.

Pomarium, vide Pomum.

Pomeridianus, a, um, à post & meridiis, Quod post meridiem sit: sicut antemeridianus, quod sit ante meridiem. [μεριδιανός. Gal. *D'apres midi.* Ital. *Dopo mezzogiorno.* Ger. *Mittagstags.* Hisp. *Despues de medio dia.* Pol. *L'udziowy.* Vng. *Ebed utanni.* Ang. *After noon.*] Cicero 3. de Oratore: Atque hujus ambulationis antemeridianus, aut nostræ pomeridianæ sessio- nis. q Dicitur & postmeridianus. Quia t. li.3. cap.1: Postmeridianus scholis Aristoteles præcipere artem oratoriæ copit.

Pomifér, vide Pomum.

Pomilonēs, sive Pomili. [Πομίλην, ghammadhim. Gall. *Nains ou naintes.* Ital. *Nani.* Ger. *Zwerglin/turke Erdmännlein.* Hisp. *Enanos.* Pol. *Karlik, niedorol'ek.* Vng. *Kutak emberek, luki emberek.* Ang. *Men of little stature.*] Brevis staturæ homines, paulum su- pra terram extantes, qui Græco vocabulo *ράβοι* vocantur: qualem describit Martialis lib.14. hoc disticho: Si tantum spæctes hominis caput, Hectora credas: Si stantem videoas, Astianacta putes. Ibidem: Hęc quæ sep̄ solet vinci, quæ vincere raro Par- ma tibi, scutum pomilioris erit. q Legitur & Pomilius ad- jectivum, ut Mulæ pomiliæ apud eundem in titulo hujus Epigratimatis: His tibi de multis non est metuenda ruina, Altius in terra penè sedere soles. Sunt tamen qui malint scribere pu- milio, & pomilius per quintam vocalem. Vide infra.

Pomorum, n.s. [Πομεριά, τὸ πομπέον, οἷον τὸ όπιδον τέχνη, τὸ μητρὸν τῆς. Gall. *Certaine espace entour les murs d'une ville tant dedans que dehors, où il n'est loisible édifier.* Ital. *Spazio tra le mure e le fosse della città.* Ger. *Ein Zwergelhof, die weite innerhalb und außerhalb der Ringmauer.* Hisp. *La ronda entre los muros y casas.* Pol. *Miedzemury, podmurze.* Vng. *Kő fal melleke, kerüles melleke.* Ang. *A space between the walls of a city, as well within as without where it was not permitted to build.*] Locus erat tamen intra quā extra mūrum, quem antiqui in condendis urbibus inauguratō conser- erabant: neq; patibulantur ullum in eo sicut ædificium. Dictū

pomorum, teste Varrone, quasi postmuriū. Nam antiquæ manū dicebant quem nos murum dicimus. Hinc legūt non nulli apud Virg. 10. Aeneid. atq; ipsi prælia miscent Aggeribus mœtorum. Liv.lib.1: Aggere & fossis, & muro circundat urbem, pomorum profert. Idem: Pomorum est circa murū locus, quem in condendis urbibus quondam Hetrusci quā murum ducturi erant, certis circa terminis auguratō conse- crabāt. Et hoc spatium quod neq; habitari, neq; arari fas era, nō magis quod post murum esset, quā quād murus post id, pomorum Romani appellant, & in urbis incremento, quantum mœnia processura erant, tantū termini hi consecrati pre- cerebantur. Festus: Pomorum quasi promurium: id est, proximum muro. Gellius lib.13. cap.14: Pomorum quid esset, Au- gures populi Romani qui libros de auspiciis scriberūt, istud modi sententia definierunt. Pomorum est locus intra agrum effatum, per totius urbis circuitum, ponē muros, regiōibus certis determinatus, qui facit finem urbani auspicii. Antiquissimum autem pomorum quod ab Romulo institutum est, Palatini montis radicibus terminabatur. Sed id pomorum pro incrementis Reipublicæ aliquoties prolatum, & muros editosq; colles circumplexum est.

Pompæ, &c. f.p. [πομπή. Gall. *Pompe, monstre, appareil solennel.* Ital. *Pompa, solenne apparechio.* Germ. *Ein prächtliche roßfahrt / als mit Schauspielen/processen/vnd dergleichen zeigen.* Hisp. *Pompa y ap- parato.* Pol. *Pompa, pokazanie.* Vng. *Pompa kezvelet.* Ang. *A so- lemn procession / show.*] Omne spectaculum dicitur, teste Valli lib. 4. & apparatus solennis, cum ostentatione & specie quadam triumphi, tam in adversis quā in prosperis & lœtis, à Graco nūm, mitto. Dicitur enim pompa triumphi, pompa nupti- rum, pompa sacrorum, pompa funerum. Cicer. 1. Offic. Ut pomparum ferculis similes esse videamur. Idem 4. Tusculan. Socrates in pompa quum multa vis auri argenteique ferrebet, quā multa non delidero inquit. Idem pro Milone: Cadaver P. Clodii spoliatum exequiis, pompa, laudatione. q Terent. in Heavt. Prolixum meretricis comitatum pompa appellavit: Transendum, inquit, est nunc tibi ad Menedemum & tua pompa cō traducenda est. q Deniq; splendor omnis & ma- gificentia per translationem pompa appellatur. Quintus Cicer. de Pet. Consul. Postremò tota petitio cura ut pompa plena sit, ut illustris, ut splendida, ut habeat summam speciem ac dignitatem.

Pompali's adjectivum. [Vn. *Pompas.*] Iul. Capitol. in Gordiano: Erat quidem lōgitudine Romana, canitē decora & pom- palī vultu, ruber magis quām candidus. Pompabiliter, adverb. [Vn. *Pompa sua pompanal, frissen.*] Iul. Capitol. in Galieno: Gladiatores pompabiliter ornati. Pompoholyx, pen. corr. [πομφόλυξ. Pol. *Bulla na kaliecje.*] Propter vulgatam illam significationem qua apud Græcos Bullam significat, etiam fuliginem significat albam, in officinis poti- sum erariis è fornaciis evolantem, summisq; camini partibus, vel etiam officiis testudini adhærentem. Nomen habet à verbo πομφάω, quod est bullis effervesco, cō quād came- ris, summisq; toriacibus in qualiter adhærens, quandū bul- larum speciem præbeat. q Invenitur etiam Pompoholyx nati- va inter lapides metallicos, similis iis filis quæ Autūni præser- tim tempore sereno celo per aërem volitant. Prioris meminit Galen.lib.9. Simplicium. Vtriusq; autem Agricola in tractatu de Metallis.

Pompilius, li, m. f. Piscis genus, qui alio nomine vocatur Nau- tilos, quod navis speciem præ se ferat. ποντία. Plin.lib.9.cap. 29: Inter præcipua aut miracula est qui vocatur nautilus, ab aliis pomphilos. Supinus in summa æquorum pervenit, ita se paulatim subrigēs, ut emissa omni per fistulā aqua, velut exo- neratus sentina, facile naviget. Postea duo primæ brachia re- torquens, membranam inter illa mirè tenuitatis extendit: qua velificante in auras cæteris subremigans brachiis, media cauda, ut gubernaculo, se regit. Ita vadit alto. Liburnicarum gau- dens imagine: & si quid pavoris interveniat, bausta se mergens aqua.

Pomponianā pyra, dicebantur ab insitore, māmosa cognoscimata, à similitudine mammæ. Autor Plin.lib.15.cap.15.

Pomum, mi, n. f. Generale nomen est omni fructuum qui ex arboreis esui apti proveniunt, sive mollis, sive durorū. [Πομπή παρπάχ. μῆλος, σπερματο. Gal. *Pomme, et autre fruit bon à manger.* Ital. *Ogni frutto da mangiare.* Ger. *Ein jede ässige Baumfrucht.* Bel. *Ein Apfel.* Hisp. *Todo fruto que tiene la corteza tierna.* Pol. *Wielikie jabłko, albo owoc do jedzenia.* Vng. *Lagy hejta gümüşbék, alma.* Ang. *An apple or other fruit good to eat.*] Nuces verò ea duntaxat poma vocantur duro quæ opertimento sunt. Plin.lib.15. cap. 22, nuces pomorum genere comprehendit, & mora cap.24. Sic & Ovid.lib. de Nuce: Annua cultori poma referre suo. Quod aut vulgus Gallorū pomum vocat, id Latinū malum appellant. Dictum pomū (ut docet Varro lib.1. de Re rust. cap.31.) quasi potomum, quod ejus insitio potu: id est, aquatione indiget.

Pomus,

Pomus, pom, scem. gen. s. Arbor pomifera. [Πομόνη τε πομήναχ. μητίς. Gall. Pomme. Ital. Melo, pomaro. Ger. Ein pfeifbaum. Hisp. El manzano. Pol. Jabłko. Vng. Almafa. Ang. An apple tree.] Tibullus lib. 2. Eleg. Tunc vixus abierte feri: tunc consita pomus: Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas.

Pomarium, iii, n. f. Locus arboribus pomiferas cōsitus. [Πομάριον πάρδις μητίς. Gall. Jardin planté de pommiers. Ital. Giardino, luogo piante di pomari. Ger. Ein Baumgarten. Bel. Een Appelhof. Hisp. Huerto plantado de árboles sombra manzanos. Pol. Ogrod nad jasenami i wczeliakim. Vng. Giardino kert. Ang. An orchard.] Propert. lib. 3: Nec mea Phœbas æquant pomaria sylvas. Ovid libro 4 Metamorph. Id metuens solidis pomaria clausebat Atlas Mænibus. Aliquando pomariū dicitur locus ubi reponuntur poma. [Πομαριόναλικον. Gall. Lieu propre à garder fruits. Ital. Luogo da guardare frutti. Ger. Ein Obstgärtlein ein ort in welches man afferet Ops hisbehatet. Hisp. Lugar para guardar la fruta.] Plin. lib. 15. cap. 16. docet pomaria contabulata facienda in loco sicco & frigido, in quibus sint fenestræ Septentio-nales quæ serenis diebus patescant.

Pomarius, iii, m. f. Pomorum venditor. [Πομαριόναλικον. Gal. Fructier, rendeur de fruit, comme pomme. Ital. Colui che rende pomi. Ger. Ein Obstverkäufer. Hisp. El que vende la fruta delos. Pol. Prękupiec jabłek. Vng. Giardiner arros. Ang. A seller of fruit.] Horat. 2. Serm. Satyr. 3: Edicit piscator uti pomarius, aucepit, Vnguentarius, ac Tuscus turba impia vici Mane domum veniant.

Pomifer, ra, rum, adjectivum, Ferens poma: [μηλοφόρος. Gall. Portant pommes, portant fruit. Ital. Che produce pomi. Ger. Obstträger. Hisp. Cosa que trae è cosa aquella fruta. Pol. Owocjerodzacy. Vng. Giardiner hegyo. Ang. That bearith or bringeth forth apples or fruit.] ut Arbor pomifera. Columel. lib. 5. cap. 9: Superest ratio pomifera Arborum. Autumnus pomifer, Ovidius ad Pisonem. Annus pomifer, Horat. 3. Catm. Ode 23. Montes pomifera. Ovid. 1. de Ponto.

Pomosus, a, um, ut Pomosa corona. [πομαριόνα. Gall. Plein de pommes. Ital. Pieno de pomi. Ger. Voll Ops oder spessen. Hisp. Lleno de manzanas. Pol. labkowy. Vng. Giardinerzás. Ang. Full of apples.] Propert. lib. 3. Eleg. 2: Insitor hic solvit pomola vota corona, Quum pyrus invitò stipte mala tulit.

Pondéro, Ponderosus, Vide PONDVS.

Pondo, nomen indeclinabile, & neut. gen. Libra: hoc est, pondus duodecim unciarum. [Πονδὸν μανῆ, μιᾶ, λιγα. Gall. Le poi d' une livre. Ital. & Hisp. Libra. Ger. Ein pfund. Bel. Een pond Pol. Funie. Vng. Egy font. Ang. A pound weight.] Quintil. libro 6. cap. 4: Torquem aureum centum pondo. Plinius libro 9. capite 30: Reliquæ asservatae pependerunt pondo D.G.C. Calepinas Perottum secutus, putavit pondo esse pōdus duodecim librarum. Sed uterque deceptus est corrupto Livii exemplari. Nam ubi illi legunt, Pondo bina & sex libras, castigationa exemplaria habent, Pondo bina & sex libras. Locus Livii est libro 22. ad quem lectorum brevitatis causa remittimus. Hunc errorem primus notavit Budæus in libro de Asse. Accipitur nonnunquam pondo pro nomine pondus: unde Livius lib. 4. ab Urbe, scribit, coronam auream librae pondo lovi dicatam fuisse. Plaut. in Rud. Neq; pescium ullam unciam pondo hodie Cepi, nisi hoc quod nunc fero in reti. Aliquando sunt composita Dipodium, vel dupondium, & tripodium: de quibus suis locis.

Pondus ponderis, n. t. Rei aliquujus gravitas. [Πονδὸν μισχικαλ. βάρος, ἔχον. Gall. Poids, charge. Ital. Peso, carico. Ger. Ein schwere/ ein gewicht. Bel. Swaerte. Hisp. Peso o el cargo. Pol. Waga. Vng. Terhetje. Ang. Poize, weight.] Plaut. in Amphit. Haud malum pondus est huic pugno. Aliquando pondus, quod librando ad statuam ponderatur. Cic. in Catone Majore: Magnum autem pondus. Aliquando pro numero: hoc est, multitudine usurpatur. Varro de vita Populi Romani: E' Græcia comportasse magnum pondus omnium artificum. Aliquando pro autoritate. Cic. Appio: Sed idem scribit, meas literas maximum apud te pondus habituras. Aliquando pro onere. Virgil. 6. Aeneid. gemuit sub pondere cymba.

Pondusculum, diminut. [τὸ στενόλογον τὸ συμπέριον, βάρος. Gall. Petit pes. Ital. Picciol peso. Ger. Ein gewichtchen. Hisp. Pequeno peso. Pol. Małka. Vng. Terhetje. Ang. A little weight.] Colum. libro 12. cap. 61: Et ita cum saxi pondusculo in olei atque musti partem demiri.

Ponderis, atis, antiqua vox. Accius pragmatico libro 1: Et cuncta fieri cetera iubet illa, non quod ponderitatem gravitatemq; hominis.

Ponderosus, a, um. Quod est grave, sive gravis ponderis. [βάρεσ. Gall. Pesant, qui poise fort. Ital. Grave, que pesa molto. Ger. Gewicht / das viel wigt. Hisp. Cargado o pesado. Pol. Ciężki, ważi. Vng. Nevez, terhes. Ang. Weightie or ponderous.] Varro 2. de Rustic. cap. 11: Ex sudore ejus lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Aliquando ponderosam epistolam,

dixit Cicero pro Longa, & continente multa, ad Attic. lib. 2: Da ponderosam aliquam epistolam, plenam omnium non modo auctorum, sed etiam opinionum tuorum. Ponderosus, as, act p. Pendo, libro. [Πονδερός οὐ πιλέται, ζητεῖται. Gall. Peser. Ital. Ponderare, pesare. Ger. Wägen. Hisp. Pelear con peso. Pol. Waga. Vng. Meg merelem. Ang. To weigh.] Plaut. Dum tumularius ponderaret argentum. Plinius lib. 18. cap. 7: Si quis granum ipsum ponderaret. q; Per translationem est examinare, considerare, perpendere. Cic. 2. Offic. Gravi verò homini, & ea quæ sunt, judicio certo ponderanti, probari posse nullo modo. Idem 1. Offic. In quo tamē in primis, quo quisque animo, studio, benevolentia fecerit, ponderandum est. q; Hinc componitur præpondero, quod est prius pondero, seu prius examino. ιωρεῖται. Statius 8. Thebaid. Quem vicisse velit tacite præpoderat exul. q; Per translationem accipitur pro eo quod est prævalere, præcellere, vincere, & quasi pondere superare. Cic. lib. 3. Offic. Neq; ea volunt præpondere in honestate.

Ponē, cum accentu in ultima, adverbium est, significans post sive retrò, aut à tergo: contrarium habet ante, quod etiam quandoq; adverbium est. [Πονέσθαι αχάρ, οπίσθιον, οπίσθεις. Gall. Par derrière. Ital. Adietro. Ger. Hinterwörter, dahinter, hinterwärts. Hisp. Detras. Pol. Nasad, pozađu. Vng. Utannom, hat mege. Ang. Behind, on the backside.] Virgil. 2. Aeneid. Ponē subit conjux, temur per opaca locorum. Valer. Max. lib. 1: Mox humani ingenii prona voluntate vetita scrutandi, ponē respiciens animadvertisit immensæ magnitudinis serpentem, concitato impetu omne quicquid obvium fuerat proterentem. q; Quandoq; præpositio est, idem significans quod post: cui contraria est ante præpositio. Liv. lib. 40: Pone castra utriq; pabulum & lignatum ibant.

Pono, is, posui, positum, act. t. Colloco, constituo. [Πονέσθαι ητισθηται ητισθι. Gall. Mettre, poser. Ital. Ponere, mettere. Ger. Setzen, legen, stellen. Bel. Setten, sprechen. Hisp. Poner, meter. Pol. Kłade, stawiam. Vng. Hely begettem, tegem. Ang. To put or sett.] Plinius libro 9. capite 35: Ex præcepto magistri unum tantum vas ante eam posuere aceti. Cicero 7. Verr. Sed quia sic oportuerit, rectè collocata, & judicio populi digno in loco posita esse videatur. Idem Lentulo: Ampliudo ac dignitas omnis in virtute posita est. Idem: Primum enim stante Republica facere solebamus, ut in agendo plus, quam in scribendo operæ poneremus. Aliquando ponunt pro desinere: quoniam quum cessamus ac opere, collocare quodammodo ac reponere videmur id quod agebamus. ητισθεται. Virgil. libro 7: Quum venti posuere, omnisq; repente resedit flatus. Aliquando pro erigere, edificare. Virgil. posuitq; immaria templia. Vnde in antiquis marmoribus legimus: Bene merenti posuit. Aliquando pro deponere. Virgil. 1. Aeneid. ponuntq; ferocia Pœni Corda, volente deo. Aliquando pro apponere. Martial. Nolo mihi ponas rhombum, nullumve bilibrum. Hinc potest fabulas, & alia scripta sua ponere dicebantur, quum in scena hæc spectatoribus, quasi in convivio ferula apponebant. Iuvén. Satyr. 1: Pone Tigillimum: id est, affer in scenam aliquid de Tigillino scriptum. Aliquando pingere, sive scalpere. Horat. Solers nūc hominem ponere, nunc Deum: nam de sculptore & pictore loquitur. Aliquando scribere est. Horat. in art. poët. Scrip-tor honoratum si forte reponis Achillem. Pers. Satyr. 1: Nugari solitos Græcæ, nec ponere lucum Artifices. Composita sunt, Appono, juxta pono, addo, παραπονέω. Cicer. in Pisonem: Aristarchus, qui notam apponebat ad malum versum. Idem 2. de inventione: Caupo gladium propè appositum ē vagina eduxit. Sæpè etiam idem quod cibum ante convivas pono. Plinius: Nihil ei præter secundarium panem, oleraque apposuit. Antepono, Præfero, Compono, Circumpono, & Depono: vide suis locis. Dispono, ordinio, quasi in diversis locis pono. ητισθεται. Hinc dispositio, quæ est rerum in ordinem collocatio. ητισθεται. Dispositum, decretum, constitutum. Vnde ex disposito dicimus: id est, de industria, & quemadmodum à nobis constitutum est. εἰ παραπονέω. Macrobius. An altius quiddam cui remotis arbitris opus sit, cogitatur est disposito convenisti? Expono. Impono, Interpono, παραπονέω, παρεπονέω. Oppono, Præpono, Propono. Postpono, ητισθεται, retrò pono, posthabeo, minoris facio. Cicero. F. Tironi: Omnia postposui, dummodo præceptis patris parerem. Repono, quod significat, loco suo unde ablatum erat colloco. Cicero. pro Sestio: Hunc Cn. Pomp. cùm in suis castris supplicem abjectumq; vidisset, atque insigne regium quod ille de capite suo abjecerat, repofuit. Nonnunquam est idem quod recendit: ut Scientia condendi ac reponendi fructus, apud eundem 2. de Natur. deot. Sepono, seorsum ponere, removeo. ητισθεται. Suppono, summittio. ητισθεται, iphi-suppono. Apuleius: Suppositumq; humeros oneri. Aliquando ad ulterum loco rei subjicio. ητισθεται. Vnde suppositus partus. ητισθετai.

tus. *πόσιτος* dicitur, quando scetus alterius matris non verè matri subjicitur. Item testamentum supponere, est falsum in locum veri substituere. Plinius: Nam filius patris testamentum superfluisse dicebarat. *q* Superpono, & suprapono nota sunt, *παντίην*. *q* Transpono, de uno loco in alium transfero. *μεταπόντην*. *q* Pono olim fecit præteritum posivi. Plaut. Nunc ne apud sequestrum vidulum posivimus.

Pōsītōr, oris, verbale, m. t. Conditor. [□ΩΨ/θm.xnēs. Gall. Fondator, edificateur. Ital. Edificatore, fondatore. Ger. Ein erbauer/ stifter. Item, eti. *Geher* Hisp. *El que pone, edificador.* Pol. Budownik, postawieniec. Vng. *Tsvalo, helyheztes.* Ang. *The layer of a ground, a builder.*] Ovid. 9 Metamorph. & in Aside terra Mœnia constituitis positoris habentia nomen. Temporum positior, Idem 2. Fastorum.

Pōsītūs, participium, Situs, locatus. [□ΩΨ/θm. πόσιτος, θέτως. Gall. Posé, mis. Ital. Posto, collocato. Ger. Gesetzt/gelegen. Hisp. Puesto. Pol. Położony. Vng. Helyhozett, terít. Ang. Sett, put, placed.] Cic. de Leg. agrar. Roma in montibus polita. Idem pro lege Manilia: Insula Delos in Aegeo mari polita. *q* Nonnunquam accipitur pro depositus, *κράτη φάγεται*. Livius 7. ab Urbe: Pōsitūs omnium aliarum rerum curis. *q* Aliquando pro exanimato: sic enim interpretatur Servius locum Virgil. 4. Acneid. Sic te ut pōsita crudelis abesse. *q* Pōsitūs super armamentarium: hoc est, præfectus armamentario. Curtius lib. 6: Itaq; non ultra interpolandum ratus, nobili juveni (Metron erat nōmen ei) super armamentarium, posito quod scelus pararetur indicat.

Pōsītūs, tus, m. q. Pōsitio, situs. [ΓΡΑΙΩΨ/θm. tēschūmeth. Γίον. Gal. Situation, aſſiette. Ital. Posizione, sito. Germ. Stellung/gelegenheit. Hisp. Pōitura. Pol. Postawienie. Vng. helyheztes, teves. Ang. A putting, setting, placing.] Ovid. 4. Fast. Terra tribus scopulis vastum procurrit in eñor, Trinacris à pōsitu nōmen adeptā loeū. Cic. lib. 3: Ille pōsitus siderum ac spacia dimensus. Celsus in principio lib. 8: Prior pōsitus ossium, figurāq; indicabo. Pōsītūvūs, a, um, Quod p̄imū pōsituū est, nec aliunde derivatum. Γίον. Vnde & Grammatici pōsituū à comparativo & superlativo distinguunt, quod illud sit quasi fundamentum istorum.

Pōſtūra, æ, f.p. Situs, sive pōsito. [ΓΡΑΙΩΨ/θm. tēschūmeth. Γίον. Gall. Situation, aſſiette. Ital. Sito. Ger. Stellung/gelegenheit. Hisp. Pōitura. Pol. Postawa stanowienie. Vng. Teteł, helyheztes. Ang. situation or placing.] Gell. lib. 4. cap. 1: Ut animadvertere cup habitu, forma, quaq; pōitura stellarum aliquis nasceretur. Syllabam dicimus esse longam pōitura quum vocalem immediae sequuntur duæ consonantes, quarum prior cum ea vocali in eadem syllabā cohāret. Nam si consonans utraq; ad sequentem pertineat syllabam (quod mutam liquida subsequente contingere solet) non efficiat pōsitudam.

Pōſtūo, onis, f.t. Situs, sive (ut barbari loquuntur) situatio. [ΓΡΑΙΩΨ/θm. tēschūmeth. Γίον. Gall. Situation, aſſiette. Ital. Posizione, sito. Ger. Gelegenheit. Hisp. Pōitura. Pol. Stanowisko, stanowienie. Vng. Teteł, helyheztes. Ang. Situation, placing or setting.] Quintil. lib. 3. cap. 7: Illa propria quæ ex loci positione aut munitione sunt. Columel. lib. 1. cap. 6: Nāturalis calor cōtingit pōsitione cœli, & declinatione. Ibidem: Nam ea cœli pōsito maximè frigida, & minimè humida est. Quibus in locis sitū cœli appellat loci sitū certam cœli partem respicentem, quem vulgus affectum vocat. Cic. pro Flacco: De quorum urbis pōsitione propter pulchritudinē, etiam inter deos certam cœlē pōditum est. *q* A' Dialecticis & Rhetoribus pōsitiones appellātur ipsa velut fundamenta, quibus argumenta innituntur. Quintil. lib. 2. cap. 10: Quia aliquando etiā argumenta ex ipsis pōsitionum vitiis ducimus. *q* Pōsito item apud lurisconsultos, fundum, sorteñ, summā significat. Vlpia. l. 3. D. de annu. legat. Hoc sequemur ut pro pōsitione patrimonii, sine vexatione & incommodo hæredis fiat: id est, pro summa, pro viribus, pro facultatibus. Idem l. 2. D. de pecul. Si vero cāndē peculii pōsitionem reliquit, debere cum deducere.

Pōns, pontis, m. t. à pēndeo, quod veluti in aëre pendeat: & significat omne per quod super aquas trāsimus. [χρυψ. Gall. Vn pōnt. Ital. Ponte. Ger. Ein Brück. Bel. Ein Brugge. Hisp. Puente para pōsserrio. Pol. Most. Vng. Hid, palo. Ang. Abridg.] Plin. lib. 8. cap. 3: Territos spatio procul pōntis à continente porrebiti, &c. *q* Accipitur & pro scalis nauticis, quæ Græci *ιπσισθη* vocant. Virg. lib. 10. Aeneid. Interea Aeneas socios de pupibus altis Pontibus exponit. *q* Per pontem olim terebantur suffragia: unde Sexagenarios de ponte dejicere, proverbio dicitur pro suffragio privare, vel omnem autoritatem adimere. Vide Erasm. Roterdami Adagia.

Pōntūlūs, diminutivum, Parvus pōnt. [χρυψ. Gall. Vn petit pōnt. Ital. Ponticello. Ger. Ein Brücklein oder ein Stäg. Hisp. Pequeno puente. Pol. Mostek. Vng. Palo, hidatska. Ang. A little bridge.] Cic. 5. Tuscul. Et quam fossam latam cubiculari lecto circundedit, ejusq; fossæ transsum pōnticolo ligneo conjun-

xisset, cum ipsum quā fōres cubiculi clauerat, detorquebat. Pōntōnēs, m. t. Naves quibus in trajiciēdis amnibus loco portum utimur. [πόντονα Gall. Bacs à pōsserriuere, barques plattes Ital. Pontoni, fabriches da pōssare un fiume. Ger. Schiff mit welchen man über die fluss fahrt. Hisp. Pontones y barchas para pōsser el río. Pol. Pram, pruwot. Vng. Rév haio. Ang. Ferry boates.] Papinianus: Quia via confitari solet vel civitate tenus, vel usq; ad viam publicam, vel usq; ad flumen in quo pontonibus trajiciatur. Apul. Et si vado non poterunt, pontonibus transibunt. Cæsar 3. bell. Civil. Pontones, quod est genus navium Gallicarum, Lysii relinquit.

Pōnticūs, Vide PONTVS.

Pōntifex, pontificis, m. t. Sacer magistratus (ut inquit Scrofa) à posse & facere dictus: vel (ut inquit Varro) à ponte: quia Sublicius pons à pontificibus factus est p̄imū, & restitutus sēp. [ΠΑΝΤΗ chebōn, itegēxos, αρχαῖος. Gall. Ministre des choses diuines, pontifice. Ital. Pontifice. Ger. Ein priester oder obster priester, ein Vorsteader Heiliger ding. Hisp. Prelado en las cosas sagradas. Pol. Papie, biskup. Vn. Fb pap. An. A bishop.] Cic. ad Attic. lib. 4: Calendis Octobris habetur senatus frequēs, adhibētur omnes pontifices qui erant senatores, à quibus Marcellinus, qui erat cupidissimus mei, sententiam primus rogatus, quās vī quid essent in decernēdo sequiti. Tum Lucullus de omnium collegarum sententia respondit: Religio his, judices pontifices fuisse, legis Senatum, se & collegas suos de religione statuisse, in senatu delege, &c. Libri pontificum, Horatius 2. Epist. 1. Cœnæ pontificum, Idem 2. Carminalm, Ode 14. Religio pontificum, Cicero pro Domo sua. Secures pontificum, Horatius 3. Carm. Ode 2. *q* Erant autē majores & minores pontifices, inter quos summus pōtifex, maximus dictus est, quod maximarum rerum, quæ ad Sacra & religionem pertinent, iudex esset. Numa pontificem fecit, eiq; sacra omnia attribuit, ejusq; scitis sacra omnia privata, & publica subiectit, instituitque ut idem pontifex non coelestes modō cærenonias, sed justa quoq; fanebria placandosq; manes edoceret. Autor Livius lib. 1. ab Urbe condita.

Pōntifēcātūs, hujs pontificatus, m. q. Pontificis dignitas, sicut Confulatus, dignitas Cōfulis. [ΠΑΝΤΗ chebōn, αρχαῖον. Gall. Pontificat, l'estat de pontife. Ital. Pontificato. Ger. Das Oberste Priesteramt und Würde / Bischofshumb. Hisp. Dignidad de perlado. Pol. Biskupstwo. Vng. Fb papag. Ang. The dignities of a bishop.] Cicet. de Aruspicum respon. Qui statas, solennesq; cærenonias Pontificatu, rerum bent gerendarum autoritates, augurio contineri putaverunt.

Pōntifēcātūs Codicillares, Lampridius usurpat, Egnatio indicante, pro scriptis & extraordinariis, quasi dignitatis umbra gaudenter collēgiis adscripti, atq; in codicillo relati. Sic & Secretarios & Consiliarios haud ineptè appellaveris codicillares, qui extra ordinem sunt, nōmenq; tantum retinent, administrationem offici exortes.

Pōntifēcītūs, pontificia, pōtificium, Quod est pontificis: [ιεραρχός. Gal. De pontice & prelat. Ital. Da pontifice. Ger. Priesterchrist. Hisp. Cosa de perlado. Pol. Biskupi. Vng. Fb papag, valo. Ang. Of a byshop.] Ut jus Pontificibus constitutū: cuiusmodi hodie est, quod Canonici dicitur, Cic. 3. de Nat. Deor. Docebo meliora me dīdicisse de coelēdis diis immortalibus jūte pontificio, & more majorum. Cic. 1. de Nat. Deor. Deinde noīminum non magnus numerus, ne in Pontificiis quidem nostris, &c. Pōntifēcītūm, substantivum, n.s. Pro cognitione & autoritate pontificis. [ΠΑΝΤΗ chebōn, iεgēnē, iεgārχōr. Gall. L'autorité & office de pontife. Ital. Autorità & vfficio di pontifice. Ger. Der hoher Priester Stand/Ampf vñ Ansehen. Hisp. La dignidad del perlado. Pol. Biskupi stan. Vng. Fb papi metlofaz. Ang. The autorities and office of a bishop.] Gell. lib. 1. cap. 13: Resemel statuta deliberaçā, ab eo cujus negotium id pontificiumq; esset, &c.

Pōntifēcītūs, pontificale, om. t. Quod ad pontificem pertinet: [ιεραρχός. Gall. Pontifical. Ital. Pontificale. Ger. Das zu den Priestern gehör. Hisp. Cosa perteneciente à perlado. Pol. Biskupi. Vn. Fb papag, tarjo. Ang. Beloging to a bishop.] ut Pontificalis autoritas, apud Cic. 2. de Legib. Itaq; usus tantummodo pontificis esset, si pontificalis maneret autoritas. Pontificalis honor. Ovid. 3. Fast. Ius pontificale, Cic. 2. de Legib. Sacrum pontificale, Ovid. 1. Fast. Pontificalis cena, dicebatur opipara, sumptuosa, & exquisitiss epulis instructa, quales esse solent Pontificum cœnæ. Vide Macrobius. 3. Saturn. & Chiliad. Etasmi. *q* Pontificales libri, in quibus sacræ cærenoniz continentur.

Pōntōnēs, Vide PONS.

Pōntūs, m. f. [ΠΑΝΤΗ sam. nōrō. Gall. Mer. Ital. Mare. Ger. Das Meer. Hisp. La mar. Pol. Morje. Vng. Tenger. Ang. The sea.] Propriè dicitur mare illud quod à palude Mæotide usque in Tenedum protendit: sed ubi p̄imū se arctat à Tenedo incipiens, à casu Helles, vocatur Hellepontus, ubi se expandit. Propontis: ubi iterum arctatur, Thracius Bosphorus: ubi autem latissime diffuditur, Pontus Euxinus, qui curvatus in figura

nam Scythici arcus, committitur ostio Mæotidis paludis, idq; ostium Cimmerius Bosphorus vocatur. q; Figurare autem pro quovis mari ponitur, ut apud Virg. lib. 1. Aeneid. - ingens à vertice pontus In puppim sentit, &c. q; Est præterea Pontus, Scythæ fluvius, in quo thracijs lapis invenitur, qui aqua ascendit, & restinguitur oleo, ut refert Dioscor. lib. 5. cap. 93.

Poppæ. [Ger. *Opfermæger*.] Dicebatur qui victimas venales habebat, & qui ligabat eas ad altare, feriebatq;. Propriet. lib. 4. Succinæq; calent ad nova sacra popæ. Spartanus in vita Geetz: Percussus horkiam popa nomine Antonius. Sueton. in Vita Caligulae, cap. 32: Admota altariis victimæ succinctus popanum habitu, elato altè malleo, cultarum mactavit. q; Accipitur nonnunquam popa metaphoricus pro guloso, & infatibus. Persius Sat. 6: At illi tremat omento popa venter.

Poppænum, n. i. pen. cor. n. s. [πόππανος. Ger. *Pasteten/tarten*.] Placenta lata, tenuis, rotunda, quam diu veteres offerebant: sed & pro quo cunq; libo capitur. [Pol. *Placzk okrasz*.] Juvenal. Satyr. 6: Scilicet & tenui popano corruptus Osiris. Iulius autem Pollux ait Placentia esse, qua in sacrificiis antiqui utebantur. Cujus dictio frequentis est usus apud Aristophanem. Calepinus putavit popana esse unguenta quedam pinguia, adducens testimonium ex Juvenali. Satyr. 6: -ridendaq; multo pane rumpet facies, aut pinguia popana spirat, & hinc miteti viscantur labra mariti. Quo tam in loco constat Poppæna legendum esse, non Popana. Quod miror Calepium non animadvertisse quum aliqui in priore carmine integer pes defuturus sit.

Poppællus. Vide POPVLVS, masc. gen.: Poppinæ, haec pœ. prod. f. p. à popa, Locus ubi publicè opsonia, caroq; costa, ac delicate cœfœta venditatur, comediturq;: vel piuvarum ubi gulosa familia extraordinariè ligurite, & hebræi consuevit, autore Valla in Raudensem. [πόππανος, πεπτάνος. Gall. Rotisserie, cabaret, cuiusine. Ital. Bottega di pizi cagnolo, bottega de salciasas, bosteria, taunera. Ger. Ein Præterer/Bäckhaus. Bel. Ein Tantet. Hisp. Cuchina, venna, taberna. Pol. Obercina kuchnia, item kuchnia. Vng. Kébéssegéz kohnia. Ang. A kitchen.] Plaut. in Amph. Interea dum isti certant, in popinam devorandum est mihi, Lances detergam omnes, omnesq; trullas baunam. q; Accipitur nonnunquam popina pro delicioribus cibis qui in ganea vendit & consueverunt. Cic. 3. Philip. Sed quum tam atroci edicto nos concitatiss, cur ipse non affuit? numputatis re aliqua tristi & severa? vino & epulis retentus & alca est, si epula potius, quam popinæ dicendæ sunt.

Poppinæ, i. s., popinæ dominus. [πόππανθη. Vn. Kohnyagazda.] Lampadius in Alexandro Severo: Cum Christiani quendam locum qui publicus fuerat, occupassent, contra popinarii diccerent sibi cum deberi, rescripsit melius esse ut quomodo cūq; illuc Deus colatur quam popinariis datur.

Poppinones, m. t. Helluones, gulones, qui se popinis dedunt, [χαρτοι. Gall. Hameurs de taurernes & cabarets, frians, gourmands, yuengnes. Ital. Lecardi, ghiozzi, euanieri. Ger. Schlemmer/Bäckbrüder / die stots, in den Bäckhäusern iten zu dempfen / Trunkenboldz. Hisp. Golos que vsan las glorizas. Pol. Zar'okow. Vn. Tobzadz, kbriszma hbs, torkos. Ang. That haunteled and yesteth taurernes, glutones, drunkeard.] Horat. 2. Serm. Imbecillus, iners, sim quidvis, adde popino. Sueton. de clar. Gram. Lurconem & nebulonem, popinonemq; appellans, & vita scriptisq; monstroua.

Poppinoris, aris, d. p. Helluor & indulgeo popinis. [λαζίδα, λαζιδερα. Gall. Gourmader & yuengner, hanter taurernes & cabarets. Ital. Divorare, tragugiare, dasf alla gola. Ger. Schlecken/mit præf. sa stots im under ligen. Hisp. Golosear. Pol. Wławnierze. Vng. Tobzdom, laksom. Ang. To haunt taurernes, to eat and riot out of dueyime.] Iul. Capit. Dum Galienus popinatur, & balneis a lenonibus reputat vitam.

Poppinatio, onis, f. t. nuncupatur à Gellio, quæ alio nomine dicatur helluatio, quam Græci ἀστια vocant. [Gall. Yurongne, gourmandise. Ital. Divorare à tragugiare. Ger. Bäckung/fresfung, das vollwassen mit schlemmen und dempfen. Hisp. Obra de golesar. Pol. Objarstwo. Vn. Tobzodus, laka, torkosz. Ang. Haunting of taurernes.]

Poppinatör, oris, m. t. [πόππανθη. Vn. Etel aros: Zekats, kohnys.] Macrob. Saturn. lib. 7. cap. 14: Quod genus apud popinatores, pleraq; scitamentorum cernimus proposta, ampliora specie quam corpore.

Poppinatōs, le, om. t. Quod ad popinā spectat. [πόππανθη. Gall. Decuisine. Ital. Di cucina. Ger. Das der Præterer des Bäckhauses. Hisp. De coquina. Pol. Kuchenny. Vng. Tobzodusz valo. Ang. Belonging to a kitchen.] Colum. lib. 8. cap. 16: Tunc celebres erat delicia popinales, quum ad mare deferebantur vivaria:

Pöples, poplitis, m. t. Pars opposita genu quæ curvatur: dicta quod post pliceretur. [πόππα berich iynua, iynus. Gal. Le jarret. Ital. Garlate, sotto el ginocchio. Ger. Die Kuteschub. Bel. Die Kuteshyve. Hisp. Rodilla. Pol. Czajskna kolienie. Vng. Terd hon alia, horgas in. Ang. The hamme of ones leg ge behind the knee.] Colum. lib. 6:

cap. 12: Si dolore nervorum claudicat, oleo & sale genua, poplitesq; & crura confricanda sunt donec sanetur. Curtius lib. 6: Postea quæ deficere se sensit, poplitibus semet exceptit. Liv. lib. 2: Quosdam & jacentes vivos, succisis femoribus poplitibusq; invenierunt.

Pöppysmåtā, n. t. [πόππυσμα. Gal. Vn son de bouche, on en frap. pan les mains paulme sir paulme pour flater un cheval farouche. Ital. Vezz, vn sono di bocca che si fa palpando un canale. Germ. Das jas föreyen und strecken so man den verwilderten oder ungehempten und freudigen Rossen thut. Hisp. Siluo o sonido de la boca o manos. Pol. Motu do oglaskania konny. Vng. Tsifogatas. Ang. Faire speaking or gentle handling of vnuu y horses.] Propriè dicuntur ea vocis blandimenta quæ sunt equis indomitis cum tractatione manus. Iuven. Satyr. 6: Præbebit vati etrebunt poppyisma roganti: id est, crebram manuum tractationem, cum quadam vocis adulatione: nam fit à πόππυσμα, quod est sibilis, vel adulor. q; Est & πόππυσμα (ut quidam exponunt) idem quod plaudere: hoc est, illis manibus inter se, & palma cum palma collata, plausum edere. q; Dicitur etiam in eadem significazione poppyisma. Plin. lib. 28. cap. 2: Fulgetras poppyismis adorare cōsensus gentium est. Quid verè poppyismus sit, vide in dictione PALVM. Pöpülla, z. Verrucæ sunt eminentes. Cornutus in Persium. Pöpülnus, vide Populus secund. gen.

Pöpüls, li, anteped. corr. singul. numer. mascul. generis, Vnus civitatis multitudinem significat, juris consensu & concordi communione sociatum. [πόπλος. Ital. Popolo. Ger. Ein Volk oder ganze Gemeinde einer Statt. Hisp. Pueblo. Pol. Liud, gromadzenie mieszkańców. Vng. Nepkóseg. Ang. The people.] Virgil. 1. Aeneid. Hinc populum latè regem, belloq; superbum Venturum excidio Libye. Populi, nationes, gentes diversarum civitatum. Ibidem: Litora q; & latos populos. q; Populus à Columella de apibus dicitur lib. 9. cap. 13: Id ne fiat duo populi conjungi debent, qui possint adhuc integras ceras explere.

Pöpüllus, li, diminutivum. Plebecula. [πόπλιδος. Gall. Peris people. Ital. Popolo piccolo. Germ. Ein Volklin das schlecht gestudent. Hisp. Pueblo menudo. Pol. Pospolis liud. Vng. Nepet ke, koffegeske. Ang. The simple poore people.] Pers. Satyr. 4: Ante dicta blando caudam jaſtare popello. Horatius 1. Epistol. 7: - Vulturnum mane Philippus Villæ vendentem tunicato scruta popello Occupat.

Pöpülaris, populare, om. t. Quod est populi. [ιδιωνής, δημόπλιος. Gall. Populaire, du people. Ital. Popolare, di popolo. Ger. Das des Volks. Hisp. Cosa de pueblo. Pol. Lisdzi. Vng. Nephegtarto. An. Ost people.] Horatius de Arte: & popularis Vincetem strepitum, & natum rebus agendis. q; Interdum popularis dicitur gratiosus, charus & gratus populo, qui sibi populi favorem conciliat, quiq; populi est studiosus. δημόπλιος, δημός τη δημοσίη, δημογένεις. Cicero: Nil tam populare quam bonitas. Livius: Et quo nihil popularius est, quibus artibus petierat magistratus, iisdem gerebat. q; Interdum dicitur plebeius, vilis, & ignobilis. ο τοξικ. Plautus: Præstat divitem esse ac popularē, quam nobilem & mendicum. q; Popularis item dicitur qui est ejusdem conditionis, generis, sortis & fortunæ. ο πολιτης, δημότης, ο μετα τη δημοτος πρόσωπος. Terentius in Phorm. Amicus summus meus, & popularis Geta; erat enim & ipse servus. Quid si popularis, quod ejusdem gentis es? q; Popularis item dicitur civis. Terent. in Adelph. Obscurio populares ferte misero, atq; innocentii auxilium. q; Positum aliquando popularis pro subditio, autore Budæo. Liv. 1. bel. Maced. Tentando nunc sociorum, nunc popularium animos: id est, qui in ditione eorum atque imperio erant. q; Populari nomine vocare, est vocare nomine vulgo à populo usurpat. Plinius libro 13. capite 4: Populari etiam nomine à nobis appellantur balani. Ita popularia verba apud Cicero, nem de Offic.

Pöpülaris, n. t. dicebantur loca ubi plebs sedebat. Sueton. in Domit. Et quia pars major intra popularia deciderat, &c. Vide Equestris in EQ VVS. q; Item popularia, nugatoria, puerilia, Laberius apud Nonium: Popularia agimus per ludum; q; Popularia sacra, ut Labo inquit, sunt quæ omnes cives faciunt, nec certis familiis attributa sunt, ut Fornacalia & Palilia. δημόπλιος, δημόσια, οχλογένεια. Gall. Popularité, amitié & humanité envers le peuple. Ital. Affabilità, humanità verso il popolo. Ger. Gesellschaft und freundlichkeit mit dem Dorfe. Hisp. Humanidad y halagos en amor y voluntad del pueblo. Pol. L'agodina mosta do lindu;

liude, towardis woldende. Vng. *Kdssigkeit borswelleri, maga Zerettetese.* Ang. *Courtesy and humanity towards the people.*] Plinius epist. 117: *Dixit causam Claudius Arition princeps Ephesiorum, homo munificus & innoxie popularitatis. q Ponitur aliquando pro coniunctione atq; necessitudine, quæ debet esse inter populares: hoc est, inter eos qui ex eadem regione ortum tra-herunt. Plaut. in Poem. Siquid opus est, quæso dic, atq; impera popularitatis causa.*

Populariter. *Affabiliter, humaniter, & cum gratia populi.* [Δημόσιος. Gall. *Popularement, avec la grace du peuple.* Ital. *Popularmente, affabilmente.* Ger. *Mit verwillingung des Volks / nach brauch des Volks.* Hisp. *En amor y voluntad del pueblo.* Pol. *Lindsko gudska, l'aska.* Vng. *Kedueßen kbjxnepek ianalla sawal.* Ang. *With the favour & love of the commons.*] Iuven. Sat. 3.: *& verso pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter.* q Aliquando significat more populi. Cicer. in Som. Scipio. *Hominis enim populatiter annua tantummodo Solis: id est, unius astri reditu me-tiuntur.* q Hinc dicimus populariter agere, populariter loqui, populariter scribere: id est, more populi.

Populatum, *Per populos.* [Χώρας. Gall. *De peuple en peuple, partout le peuple.* Ital. *Di popolo in popolo, per tutto el popolo.* Ger. *Wor einem Volk zum anderen/durch die Völker.* Hisp. *De pueblo en pueblo, per todo el pueblo.* Pol. *Przy lind, obliedu do ludu.* Vng. *Nepenkent, nemzet fogekant.* Ang. *Through all the commons.*] Apuleius: *Populatum ab omni provincia revocatus. q Ponitur ali quando pro coacervatim & in universum. Cæcilius: Ego per-didi te, qui omnes servos prōdō populatum: quæso ne addas malum ad hoc malum.*

Populosis, *sa, sum, Quod est plenum populo.* πολυωθεως. ut Oppidum populosum.

Populo, *as, & populatis, d.p.* Depredari, diripere, spoliare. [77W schadhédb. δεσπότημαν, φίειν τε καὶ θύειν, λαθυρογείαν, στρέψι, μεράν. Gall. *Oster & piller tout es champs, détruire & perdre.* Ital. *Depredare, saccheggiare, desertare un paese.* Ger. *Verhergen/ver-wüsten/verarbeiten.* Hisp. *Robar y destruir el campo.* Pol. *Nysig etepie.* Vng. *Puzitok.* Ang. *To robbe, and destroy the country.*] Cæs. 1. bel. Gall. In Heduorum fines pervenerant, eorumq; agros popula-bantur. Virgil. 1. Geor. *populatq; ingentem fatis acer-vum.* q Hinc depopulor pro deprædor, passimq; & popula-tim dimissio. Populare, Nonius populi amorem conciliare esse ait, indeq; popularem dictum esse, qui à populo pender.

Populatus, *a, um, participium, Deprædatus.* [77W schadhédb. δεσπότημας, πολεθεις. Gal. *Pille, détruit.* Ital. *Depredato, sacche-giato.* Ger. *Verhergen/ geplündert/ verbraucht.* Hisp. *Robado y de-struido.* Pol. *Zplundrowani, wyniszczeni.* Vng. *Puzitatos, meg for-tatot.* An. *Spoiled, destroyed.*] Virg. 12. Aeneid. *Quisq; tuum populatus iter. Cicer. 5. Ver. Ejectos aratores esse dico, agros ve-tigales vexatos atque exinanitos à Verre, populatam vexa-tamq; provinciam.*

Populatio, *onis, verbale, f.t.* Spoliatio. [77W schöd. πολεθεις. Gal. *Saccagement, degast.* Ital. *Saccheggiamento.* Ger. *Verhergung/ bei-treibung/plündierung.* Hisp. *Robamiento, destrymiento.* Pol. *Zlupienie, wylupienie.* Vng. *Puzitás sajátai.* Ang. *A wasting or piling of a country.*] Liv. 3. ab Vrbe: *Equos populationibus incurso-nibusq; meliores esse.* Columel. lib. 2. cap. 20: *Nam ea res à po-pulatione murum formicatumq; frumenta defendit.* Idem lib. 3. cap. 21: *Aut si maturitatem serotini expectet, amittat vin-demiam præcocem, quæ plerunq; populationibus volucru, pluvialisq; aut ventis lacestata dilabitur.*

Populatus, *us, ui, m. q.* Populatio. [77W schöd. δεσπότημα, πολεθεi-s.] Lucan. li. 2: *ardent Hesperii mótes sevis populatib. agri.* Populatōris, *m.t.* [77W schadhédb. κατοχή της. Gall. *Pilleur, gaiteur, & destriseur d'un pays.* Ital. *Chi saccheggia un paese.* Ger. *Ein verherget/verwüstet/verbraucht.* Hisp. *El que así destruye.* Pol. *Niezuk, l'upiecza.* Vng. *Puzito, forró.* Ang. *A robber or destroyer of a country.*] Ovid. 12. Metamorph. *Vivit adhuc operis nostri populator Achilles.* Idem 13. Metamorph. *Hoc ubi cognovit Troiz populator Atrides.*

Populatrix, *populatrice, f.t.* [777W schadhédb. ἡλοθρόπια. Gall. *Pilleuse, celle qui gâste & détruit tout.* Ital. *Donna che distrug-ge il tutto.* Ger. *Ein Verhergerin/ verwüstetin/raubern.* Hisp. *La que así destruye.* Pol. *La ktorá l'upi niszczy, plundruje.* Vng. *Puzito azonk. An. She that robbeth and destroyed.*] Martialis lib. 13: *Hæc tibi Thetis populator misit Hymeti, Pallados à sylvis nobile nectar apis.*

Populabundus, *à populando: id est, qui popu-latur.* [77W schadhédb. λαθυρογείαν, δεσπότημαν. Gal. *Qui cour-sent parmi les champs pillant & destruisant tout.* Ital. *Chi va per i campi strugendo & saccheggiando.* Ger. *Verhergen/ beraubend / schädigend mit plündere vnd verwüsten.* Hisp. *Cosa que mucho así destruye.* Pol. *Pustoszacy, plundrujacy.* Vng. *Puzito, predato, dulo forró.* Ang. *Going in wasting and robbing of countrys.*] Liv. lib. 3. ab Vr-be: *In fines Romanos excurrerunt, populabudi magis quam justi amore belli.*

Populabilis, *populabile, om. t.* Quod populari protet. [μηδέ-ps. Gal. *Qui peut être pillé & gâlé.* Ital. *Disertato, suero soggetto ad essere saccheggiato.* Germ. *Das jenseit der verherrigen werden mag.* Hisp. *Cosa que así se puede destruir.* Pol. *Cgo spusto/sus volvi.* Vng. *El puzithato.* Ang. *That may be spoilt or destroyed.*] Ovid. 9. Metamor. *Interea quodcumq; fuit populabile, flamma Mul-ciber abstulerat.*

Populari, *pro populati & deripi.* Papyrius posuitini. 21. D. de appell. Tamen quum fructus popularentur ab adversario, sequum videri sibi fructus apud sequestris deponi.

Populus, *Prima syllaba producta, f.s.* Arbor est cerro similia, caudice procero & erecto, cortice levi, foliis dum tenera est, circinata rotunditatis, quæ in senectute angulosa evadunt: üne flore. [παῦλος] libnēi. Gall. *Peuplier.* Ital. *Poppio, pioppi talponi,* Albara. Ger. *pappelbaum* Garbam. Hisp. *El alamo arbore.* Pol. *Topolia.* Vng. *Nyarfa.*] Duo ejus sunt genera, Alba, quam & Græci λευκος dicunt, folio numero siore, & tremulo (unde Trambulam Galli vocant) uvasq; ferens, quas brya dicunt, unguentis expertitas. Et nigra, illis αγριος dicta, levior quidem & procerior, sed fronde rariore. Vt aq; locis aquosis gaudet & palustribus. Virg. 9. Aeglog. h̄ic cādida populus antro im-minet. Plin. lib. 34. cap. 8: *Virgam populi in manu tenentibus intertrigo non metuatur.* Colum. lib. 5: *Cui rei maximè vide-tur idonea populus, Ea est arbor cerro similis.*

Populus, *a, um, Quod est consecutum ex populo arbore, aut quod ad eam arborcm pertinet.* [λευκος, αγριος. Gall. *De peuplier.* Ital. *Di poppio.* Ger. *Garbäumen.* Hisp. *Cosa de ma-eria de alamo.* Pol. *Topolow.* Vng. *Nyarfa bol valo.*] Virg. 2. Geor. Qualis populca mœrens philomela sub umbra. Frondes populeæ, Idem 8. Aeneid. Umbra populea, Idem 4. Georg.

Populaus, *populna, populnum, Populeus.* λευκος, αγριος. Plautus in Cas. Nō isthç aut populna fors, aut abigna est tua? Pöpulnēus, *populnea, populnum, In eadem significacione.* Colum. lib. 6. cap. 3: *Probatur maximè ulmea, post fraxinea, & ab hac populina frons.* Idem lib. 12. cap. 2: *Frondem querendæ, & populneam.*

Populetum, *populeti, n.s.* Locus populis constitutus. [αιρεσ. Gall. *Vn lieu planté de peupliers.* Ital. *Lozzo piantato de poppy.* Ger. Ein ort an dem viel Pappelbaum oder Garbaum steht. Hisp. *Lugar de muchos alamos.* Pol. *Miejsce pełno topolin.* Vng. *Nyarfa hely.*] Plin. lib. 14. cap. 5: *Antea Cæcubo erat generositas celeberrima palustribus populeis.*

Populēon, *Medicamentum quod ex floribus populi conficitur convinentibus.* Compositionem ejus lege apud Galen. lib. 4. de San. tuenda.

Populēum, *Myracopon, unguentum populeonis, vulgo si dictum.*

Porcā Porcarius, Porcellus. Vide PORCVS.

Pörceo, *porces, verbum ob soletum quo antiqui, teste Festo, utebantur pro prohibeo.* αἰρεσ. Lucilius lib. 6: *- non te porcū procedere porcent.* Componitur ex porrò & arceo, quasi procul arceo.

Portetrā, *porcetrā, Porca quæ semel tantum peperit.* χιρ. aliis Δελφαξ. Scropha, quæ səpius.

Porcūlēum, *poculeti, n.s.* Hermolaus ait idē esse quod por-cam: hoc est, terram editorem inter duos sulcos: cuius gene-ris in hortis hodie pulvini appellantur, in quibus sua cujusq; generis olera separatim seruntur. Plin. lib. 27. cap. 22: *Vmbri & Marci ad vicenos pedes intermittunt arationis gratia: in his quæ vocant porculeta.*

Porcūlum, *porculi, n.s.* Est machinæ genus apud Catonem de Re rust. cap. 19: *Foramena (inquit) quod primum facies, semi-pedem ab cardine facito: cetera dividito quā rectissimè, por-culum in media succula facito: inter arbores mediū quod erit, id medium collibrato ubi porculum figere oportebit, ut in medio prælum rectè situm sit.*

Porcūs, *porci, m.s.* Sus domesticus: quemadmodum aper, fer-sus. [χιρ. εβαζίρ χιρ. Gall. *Vn porc.* Ital. *Porco.* Ger. *Ein jam Schwein.* Bel. *Ein Verden.* Hisp. *Puerco.* Pol. *Wieprz.* Vng. *Díz.* Ang. *Anheg, awyne.*] Suis autem appellatio utriq; generis est communis. Martial. li. 14: *Iste tibi faciat bona Saturnalia por-cus, Inter spumantes ilice pastus apros.* Juvenalis Satyr. 10: *voveasq; facellis Extra, & candidulis divina tomacula porci: Distus ab eo quod porrecto rictu pascitur, & terram dum herbarum radices rimatur, latius porrigit.* Porcus Serarius apud Catonem, qui, vide in Serarius. q Porcus marinus, pi-scis marinus, quum capitur, grunnens, ορθραγον. Lace-dæmonii orthragoriscum vocat, ut ex Appionis sententia refert Plin. lib. 32. cap. 2. q Porcus Trojanus, in Romanorum conviviis per jocum dicebatur aper, qui integer apponi solebat, unā cum minoribus animalibus in ventre ejus inclusis; non secus atque olim ferunt in equo Trojano inclusos fuisse armatos. χιρ. τριχη. Vide Mactob. in Saturnalibus.

Porcā, *z, f.p.* Sus scrofa. [χιρ. εβαζίρ. ζ. Gall. *Vn traye.* Ital. *Porca,*

Pora. Germ. *Eis* Hisp. *Puerca*. Pol. *Swinia*. Vng. *Enie* *digo*. Ang. *A ridge between two furrows.* Cato de Re rust. cap. 13. *Primum scemnam porcam immolabis.* q In agro vērā porca est terra clata inter duos sulcos: [גַּתְּלֵת] *tēleth*. Gall. *Terre flèue entre deux rayons*, *vn seillon*. Ital. *Scrofa*, *porca*. Ger. *Das böckchen zwischen furchen in einem Acker.* Hisp. *La tierra que queda entre dos sulcos.* à porrígendo (ut inquit Varro lib. 1. cap. 29. de Re rust.) quod ea seges porrígat frumentum. Vel à porrígendo id est, prohibendo, ut Nomo placet, qd quod ultra iacta semina prohibeat. q **Porcæ** (inquit Festus) appellantur rari sulci, qui dicuntur aquæ derivandæ gratia: ita dicit quod porceanid est, prohibeant aquam frumento noce. Crebreiores autem sulci, limi vocantur. Hæc ille. Colum. lib. 2. cap. 4. *Liras rustici vocant easdem porcas, quum sic aratum est, ut inter duos latius distantes sulcos, medius cumulus siccam sedem frumentis præbeat. Sed & triginta pedum latitudinem.* CLXX X. *longitudinem porcam vocabat, eodem autem lib. 5. cap. 1: Campani, inquit Hermolaus Barb. hodie porcas vocant pulvinos sive hortulos, in quibus veluti sulcatum sua cuiusq; generis olera seruntur. Id genus & area dicuntur apud Columellam.*

Porcætra. Sus quæ semel peperit quæ sèpius scropha. [Vn. *Teigdæ*.] Melissus de loquendi proprietate, qui habet autem Pomponium in Attellana, quæ hoc eodem vocabulo inscripta est: Ex Gellio lib. 18. cap. 6.

Porcillus, & porcellus diminut. [χρειδός, πορκίνης.] Gall. *Porcet*, *archon*. Ital. *Porcellotto*. Ger. *Ein färbt. Hisp. El lechon, puerco pepino*. Pol. *Węprzyk*. Vng. *Dzynotska*. An. *A little hog or swine.* Suetonius in Nero: Iterum ac sèpius recoscum porcello obicit. Porculus legitur apud Plautum in Menæch. Sribit Varro porcum Græcum nomen esse antiquum, sed obscurum, quod postea vocarunt *swigs*.

Porcinius, a. um. pen. prod. Quod ex porco est: ut Caro porcina. [χρειδός, ώντος.] Gall. *De porcean*. Ital. *Di porco*. Ger. *Schwein von epter Sauw*. Hisp. *Cosa de puerco*. Pol. *Węprzowis*, *swihiy*. Vng. *Dzynobal salo*. Ang. *Of an hogge.* Plaut. Cap. Aliu pisces prætinatum abire, aliu porcinam, atq; agninam, & pullos gallinaceos.

Porcinius, m. f. Qui carnes porcinas vedit. [χρειδόντης.] Gall. *Chaircutter, qui vend chair de porceau*. Ital. *Chi vende carne di porco*. Ger. *Der Fohr einst fleisch verkaufft*. Hisp. *El que vende carne di puerco*. Pol. *Spiranis miedzopredawaracy*. Vng. *Dzynobal aros*. Ang. *A seller of hog ges flesh.* Plaut. in Capt. Quata laniis lassitudo, quādo porcinariis?

Porcinius, a. um. Quod ex porca est. [χρειδός.] Gall. *De truye*. Ital. *Di porca*. Germ. *Einer Moien*. Hisp. *De puerca*. Pol. *Swiniany*. Vng. *Eme dzynobol ahalo*. Ang. *Of a swyne.* J. Vnde porcariam vulvam dicebant, qua edito partu vescebantur. Plin. lib. 11. cap. 37. *Vulva ejecto partu melior quam edito: ejctitria vocatur illa, hæc porcaria: primipara suis optima.*

Porcinius, Porcorum custos, subuleus. [χρειδόντης.] Gall. *Porcher*. Ital. *Porearo*. Ger. *Ein Schuhirt*. Hisp. *El porquerizo*. Pol. *Spiranopas*. Vng. *Dzynopostor*. Ang. *A swyne heard or keeper.* Porculatiōnem, Antiqui porcorum nutricatum vocaverunt. [χρειδονία.] Gall. *Nourriture de porceaux*. Ital. *Nutritura di porci*. Germ. *Seins erziehung oder mestung*. Hisp. *Criança delos puercos*. Pol. *Swinian chowanie*. Vng. *Dzyno tartas*. J. Varr. lib. 2. de Re rust. cap. 4: In nutritiū (quam porculatiōnem appellabant) binis officiū est, ut unam quamq; cum prole claudat.

Pori. pororum. Vide P O R V S. Pörökélā. Species herniæ est, quum ex abscessu circa scrotum materia induruit. enim Græcis inter cætera lapidosa duritiem significat, sive callum.

Porphyrā. z. f. p. Latinè purpura. [תְּכִלָּתְּלֵת] *tekhéleth* [תְּלֵתְּלֵת] *ar-gamim* [אֲרָגָמִים] *charmil*. Gall. *Pourpre, cramoisi*. Ital. *Porpora*. Ger. *Purpurfarb*. Hisp. *La purpura, color de carme*. Pol. *Farba purpuryowa*. Vng. *Borsóny*. Ang. *Purple.* J. Vnde Porphyriacus, a. um, pen. corr. *purpuro*. Ovid. *Et porphyriacis figere labra genis.*

Porphyrīs, porphyridis, pen. prod. *Vestis purpurea*. Porphyrīo, porphyronis, pen. prod. f. t. [πορφύρα]. Ger. *Ein strohfarb vogel/möcht in Teutsch / weil er die füß und schnabel purpurd hat/Purpur vogel genannt werden/seine fäders am ganzen leib sind blau.* Avis est collum habens oblongum & angustum, crura prælonga, caq; rubentia, quemadmodum & rostrum, sola avium morsu bibens, cibumq; prius aqua tinctum altero p. de, veluti manu, ad rostrum afferens. Author Plin. lib. 10. cap. 46. Aelianus lib. 14. cap. 35, trædit porphyronem mulieribus pu-

dicitia observatorem esse, matrisq; familiâ adulterium suspendio suo domino indicare. q Fuit item hoc nomine Gigas quidam, Sisyphi filius: qui una cum reliquis Gigantibus adversus superos conspiravit. Claudianus in Gigantomachia Porphyron trepidam conatur vellere Delon. q Fuit item ariæ nomen, Neronis temporibus, cujus meminit Sueton. Martialis uno disticho omnes has significaciones complexus est: Nomen habet magai volucris tam parva Gigantis. Et nomen Prasini Porphyronis habet.

Porphyrītes, porphyritis, pen. prod. m. t. [πορφυρίτης]. Ger. Ein roter Marmelstein mit weissen däppflichen gesprenglet. Lapis in Aegypto rubens, candidis intervenientibus punctis: propriea Leucostictos appellatus. enim album vocant Græci, & siq; pungere. Autor Plin. lib. 36. cap. 7.

Porphyrīcus, porphyretica, cum, pen. corr. Adject. [Ger. Das aus rotem Marmelstein gemacht ist.] Quod est factum ex porphyrite.

Porphyrūs, Serpens est in calidissimis Indiæ locis nascens, capite quovis lacte candidiore, reliquo corpore purpureo, dentibus carens: ideoq; mortu innocuus: vomitum tamen eructans, quicquid contigerit extabefacientem. Vide Aelianus lib. 9. cap. 57.

Porraceus. Vide P O R R V M.

Porrīcio, pen. corr. porcicere. Quasi porrī jacio, inquit Festus: id est, valde porrīgo: quod veibū solenne sacrificantibus erat. [πορρίσταιν. Ger. *Weit werssen.*] Nam extra porrīci dicuntur, quando porrīguntur diis. Plautus in Pseud. Nam si sacrificem summo lovi, atq; in manibus extra teneam, ut porrīciām, inter rea loci Siluci quid detur, potius rem divinam deserā. Virg. Aenid. 5: extaq; falsos Porrīciām in fluctus. Quo in loco nonnulli male leguat projiciām. Vide Macrob. lib. 3. Satur. cap. 2.

Porrīgo, is, pen. corr. xi. etum, act. t. Extendo, dilato, à porrī & rego, ut præter tum indicat, non ab ago, ut quidam malè putaverunt. [פְּרַרְגָּה נָתָה וְלֹעַדְתָּה דָּבָרְתָּה הַשְׁׂחִית בְּנָתָהּ אֶתְּזָרְבָּעָן.] Gall. *Estendre, tendre & bailler*. Ital. *Estendere, porcare*. Ger. *Aufstrecken, strecken, darziehen*. Bel. *Wieden/reyd/wistrecken*. Hisp. *Estender*. Pol. *Węprząć, daś*. Vng. *Nyystom*. Ang. *To reach or stretch out and offer.* Cicero pro Cælio: *Licinium quādjam manū ad tradandam pyxidem porrīgisset, retraxisse. Plinius: Facilius quippe radices porrīgūt solo subacto.* q Quādoq; ponitur pro extensa manu offerre. *ἰπεῖλλων. Vnde Augustus; ut est apud Macrob. lib. 2. Saturnal. quum ei quidam libellum trepidus offerret, & modò proferret manū, modò retraheret. Putas te, inquit, stipem elephanto porrīgere? Cic. 2. de Natur. deor. Stultitia est à quibus bona precamur, ab ijsdē porrīgentibus & dantibus nolle sumere. q Rursus quæ interficiuntur, humi extenduntur, factum est ut porrīgere sit prosterne & interficere. Martialis: Et volucrem longo porrīxit vulnere pārdum. q Porrīgere manū, sive dextram, est adjuvare, succurrere sive opem ferre: metaphorā ducta ab iis qui lapsos tensa dextra hamo attollunt. q Hujus compositum est Exporrīgo seu Exporgo per syncopen, quod est explico, erigo, extendo, *ἀγάγω*. Terent. in Adelphis: *da te hodie mihi Exporgē frontē: id est, exhibilā. εἰδεῖ τὸ οὐρανόν.* q Porrīgeret herbam, est victum se fateri. Plin. lib. 22. cap. 4: Summum apud antiquos signū victoriae erat, herbam porrīgere victos; hoc est, terra & altrice ipsa humo, & humatione etiam cedere. Vide Chiliadas Erasmi.*

Porrēctūs, participium. Extensus, dilatatus. [פְּרַרְגָּה נָתָה וְלֹעַדְתָּה דָּבָרְתָּה הַשְׁׂחִית בְּנָתָהּ אֶתְּזָרְבָּעָן.] Gall. *Estendido*. Ital. *Steso*. Ger. *Ausgestreckt*. Hisp. *Estendido*. Pol. *Węprzagniony*. Vng. *Nyystatot*. Ang. *Reached and stretched out.* Horat. lib. 4. *Carmin.* famaq; & imperii Porrēcta majestas ad ortum. q Aliquando porrēctus nomen est, idem ferè significat quod hilaris: ut Frons porrēcta: id est, alacris. In rebus enim latiss cutem frontis extendere solemus, & contraria in tristibus corrugare. Plautus in Cas. *Primum ego te porrēctore fronte volo mecum loqui: id est, hilariore.*

Porrēctō, verbale, f. t. Extensiō: cui opponitur Contractio. [וְלֹעַדְתָּה מִלְחָמָה, מִלְחָמָה, מִלְחָמָה.] Gall. *Estendente, estendue*. Ital. *Estendimento*. Germ. *Ausstreckung*. Hisp. *Estendimiento*. Pol. *Węprzagnienie*. Vng. *Nyystas*. Ang. *A reaching out in geuing anything.* Cic. 2. de Natur. Deorum: *Digitorum enim contractio facilis, facilisq; porrēctio propter molles commissuras & artus nullo in motu laborat.*

Porrīgo, penult. nomin. prod. porrīginis, f. t. Capitis affectus est, quum tenues & furfuraceæ squamulæ ex capite decidunt; [נִירְבָּאָס] Gall. *La reigne*. Ital. *Tigha*. Ger. *Der schüpprind/der Haupts/erbgripnd*. Bel. *Scorfittchen*. Hisp. *Casta dela cabeca*. Pol. *Strupna głowic*. Vng. *Fia kozmosag korpassag*. Ang. *The scurf or scailles of the head, also the dry scall in the head.* Porrīgo est (inquit Celsus lib. 6. cap. 2.) ubi inter pilos quædam quasi squamulæ surgunt, etq; à cute resolvuntur, & interdum madent, multo sèpius siccæ sunt: idq; evenit modò sine ulcere, modò exulcerato loco: huic quoque modò malo odore, modò nullo accide-

EE cidente:

cidente: sereq; id in capillo sit, rariū in barba, aliquando etiā in superciliis Hæc Celsus. Lucil. lib. 30: Tristem & corruptum, scabie & porragine plenum. Horat. 2. Sæmo. Satyr. 3: Vngere si caules oleo meliore, caputq; Cœperis impexa fœdum porrige.

Porriginosus, a. um. Qui porragine infestatur. *πτυχίδης*. Porrō, Varios in oratione habet usus. Modò enim affirmandi adverbium, idem significat quod sancè, certè, profectò. [פָּרָא בְּאַלְיָהָהָה] Gall. Certainement. Ital. Certamente. Germ. Wahrlid. Hisp. Ciertamente. Pol. Zaprawde dalei, naostatek. Vn. Nyiluan kesen, exutan, touab, penig, gen. Ang. True lie moreover.] Cicero pro Plancio: Nihil porrò tam inhumani, tamen immane, tam ferumi, quām committere ut beneficio, non dicam indignus, sed vietus esse videare. q. Quandoq; temporis adverbium, idem valet quod longè pòst. *μέτα*. Virgil 5. Aeneid. hinc maxima porrò, Acceptit Roma, & patrum servavit honorem. Vbi Servius: Porrò, post longum intervallum. q. Non nunquam idem quod in posterum, deinceps, in futurum. *διότερον*. Terent. in Prolog. Andr. Deinde ut quiescant, porrò moneo: id est, in futurum, interprete Donato. q. Aliquando loci adverbium est, idem significans quod ultrà, sive ulterius. Liv. 8 ab Vibe: Et aut eadem quā te insinuaveris, retrò via repetenda: aut si ire porrò pergas, per alium saltum arctiorem, impeditioremq; evadendum. Interdum idem quod longè, sive procul. Virgil. 6. Aeneid. - quæ sint ea flumina porrò. q. Sapissime autem conjunctio est, atq; idem valet quod autem, sive verò. *διότε, διότε*. Quintil. in Apol. Paup. Porrò qui confessum defendit, non abolutione sceleris perit, sed licentiam. q. Quandooq; expletiva particula est, ornatus tantum gratia interposita. Terent. in Andr. - adeo me ignavum putas, Adeo'ñ porrò ingratum, aut inhumani, aut ferum. Ut neq; me consuetudo, neq; amor, neq; pudor, &c. q. Aliquando hortantis est. Virgil. 9. Aeneid. percipe porrò Quid dubitem. Quo in loco Servius exponit porrò pro adverbio hortantis. Cic. 4. de Finibus: Perge porrò: nam de isto magna dissensio est. q. Porrò autem, idem valet quod præterea verò. Cic. 3. Verr. Hominiis & natura, & disciplina, lenissimis: porrò autē pop. Rom. conditione socii, fortuna servis. q. Neque porrò, idem quod neq; gtiā. Cic. 3. Verr. Neq; enim perfacet dicta, neq; porrò hac securitate digna. q. Porrò minima, dixit Cic. 5. de Finibus, pro longè minima. Ea inquit, nos mala dicimus, sed exigua, & porrò minima. Hæc ferè Budæus. q. Ponitur aliquando porrò pro valde. Cic. in Cat. Majore: Sæpè à majoribus natu audiri, qui se porrò pueros à senibus audire dicebant. q. Aliquando est adverbium ordinis. Terent. in And. Move ocyus te, ut quid agam, porrò intelligas.

Porrūm, ri, in plurali, porrū, orū, Genus oleris notissimi. [פָּרָא רָאָס] Gall. Porreau. Ital. Poro. Ger. Lachs. Hisp. Puerto. Pol. Lugo. Vng. Pare. Ang. Aleek.] Plin. lib. 19. cap. 12: In translatione & medicina est: delinuntq; sentire injurias, ut gethyum, porrū, raphani, apium. Martial. lib. 13: Mittit præcipuū nemoralis Aricia porrūs: In medio virides stipite cerne comas. Porrūtū allii sunt Tarentini, qui & secti dicuntur: alii Aricini, qui & capitati: de quibus generibus vide Plin. lib. 19. cap. 6. q. Legitur, & porrū gen. masc. à quo manxit pluralis numerus ejuldem generis. Celsus lib. 4. cap. 6: Aut jus in quo porrū cum pullo gallinaceo decotus sit. Eodem genere usus est & Plin. lib. 19. cap. 6: Laudatissimus (subaudi porrū) in Aegypto, mox Orchiz, atq; Ariciz. q. Invenitur & porrūna pro porrū, apud Scovelam. 58. D. de usu fruct. Sempronio do, lego ex redactu frumenti holeris & porrūna partem.

Porracēus, a. um. [פָּרָא כְּשָׁבֵת] Gall. De porreau Ital. Di porrò. Ger. Das Lauchs. Hisp. Cosa de materia de puerro. Pol. Lugo. Vng. Parebol nalo. Ang. Of a leek.] Plin. lib. 37. cap. 10: Heliotropium nascitur in Aethiopia, Aphrica, Cypro, porracci coloris, sanguinis venis distincta.

Pòrtā, portæ, f. p. Propriè aditus civitatis, alteriusve loci vallo fossâe muniti: [פָּרָא שָׁהָר פָּתָח וְדָן] Gall. La porte. Ital. Porta. Ger. Ein Thor. Øført Bel. Ein duret. Poorte. Hisp. Puerta. Pol. Brama Wrota, drzwt. Vng. Kapu. Ang. A gate or porte, the entree of a citie.] à portando nomen habens, sive quod per eam omnia & importentur, & exportentur: sive ab aratri portatione, (ut inquit Donatus) quia in designatione urbium, subiectis vacca & tauru, qui urbem designabat, aratrum manus suspendebat, ne sulcum quem primo genium dicunt, faceret, ubi aditus civitatis erant relinquendi. Cæs. 6 bell. Gall. Capit armis à proximis atq; in porta consistit. Item Hircius lib. 8: Nihil relinquebatur quod ad ornatum portarum, itinerum, locorumq; omnium, quā Cœsar iterus erat, excogitari posset. Virg. 7. Aeneid. Et crista capitum, & portarum ingentia clausa. Idem 2. Aeneid. - vix primi prælia tentante Portarum vigilis, & cæco Marte resistunt. Cicer. 4. de Finibus: Si Annibal ad portas venisset, murumq; jaculo trajecisset. q. Porta Prætria, in castis dicebatur quæ erat in fronte valli, qua milles ad

prælium educebatur. Antiqui enim ~~Prætem~~ appellabant quæ toti præcerat exercitui, qui deinde Imperator appellatus est. Porta decumana, quæ in politica parte castrorum erat, qua annona, cæteraq; exercitui necessaria importabatur ita dicta à magnitudine. Quoniam enim ita ferè usuvenire solet, ut decima quæq; omnibus propemodum in rebus maxima sint: veteres decumanum, pro magno & amplio accipiebat. q. Portæ item per similitudinem quandam motuum fauces dicuntur in maximis angustias coarctatae, cujusmodi pleræq; in diversis Tauri montis partibus à Cosmographis commemorantur: ut sunt Caspia portæ, Cilicæ, & Caucasiæ. Pòrtuā, portella, & porticula, diminutiva. [פָּרָא טָלָה] Gall. Portelette, petite porte, guichet. Ital. Picciola porta, portella. Ger. Schürlin. Hisp. Pequena puerta. Pol. Drziciki, chwortska. Vng. Kapuška. Ang. A little gate.] Liv. 5. bell. Pun. Philomenes portula assueta venationem inferens, &c.

Porrēndo, portendis, act. t. Prædicto, ostendo, vel præmōstro: à porrò, quod est prorsum, & tendo. [פָּרָא בְּגִיחַדְהַיִם] impudica, exponit, exponit. Gall. Porter signification de quelque chose à venir, predire. Ital. Preunsiare. Ger. Vorbeden etwas fästeig. Bel. Vödiden. Hisp. Significat mal futuro. Pol. Propriadam. Ang. To signify before a thing happeneth.] Virgil. 7. Aeneid. Hunc illum fatis externa ab sede profectum Portædi generū. Plaut. in Afina. Accastor nobis periculum magnum, & familiæ portendit, Demæneti si expectemus mortem. Cic. 1. Divina. Nam quod de sole ostēsum est tibi, populo commutationem rerum portendit fore.

Pòrtentum, portenti, n.s. Ostentum & prodigium quod portendit aliiquid futurum: ut quæa in solita corpora in ære apparent: ut cometa, turbines, & sereno celo tonitrua. [פָּרָא מְופְּהַיִם] rigas. Gall. Prodige, chose terrible, smervicible. Ital. Prodigo, mostro. Ger. Ein wunderzeichen so etwas fästeig vorbedet. Hisp. Malagro que significa mal futuro. Pol. Drzis. Vng. Tzuda. Ang. A wonderfull and strange thing against the common course of nature for shewing some thing to come.] q. Portentorum autem significatio, teste Cic. lib. 2. de Natur. deor. sumpta est ex auspiciis, & auguriis. Varro: In celo memorabile exitit portentū. Cic. de Arusp. responsis: Explanatioñes portentorum Hetruscotū disciplina continentur. q. Aliquando etiam dicuntur portenta, commenta, fictiones, & mendacia rerum naturæ repugnatio. Cic. 1. Tusculan. quæst. Aut quid negotii est hæc Portætū, & pectorum portenta convincere? q. Virgil. 8 Aeneid. pro bono omnino posuit, quum ait: ne quære profecto Quem casum portenta ferant. Vbi Servius: Portenta modo significant bona omnia quæ victoriam portendunt.

Pòrtentoīs, a. um. Monstroſus, portento ſimilis. [פָּרָא מְנוּסָה] Gall. Merveilleux, monſtreux. Ital. Moſtroſo. Ger. Wunderhaftig so etwas bedeutet. Hisp. Cosa que significa algun mal. Pol. Drzis. Vng. Tzudas. Ang. Monſtrous, against nature.] Cic. de Divinat. An veò illa nos terent, si quando aliqua portentosa aut ex pecude, aut ex homine nata dicuntur? Plin. lib. 22. cap. 8: Portentosum est quod de ea traditur. Portentosa Greceia mendacia. Plin. lib. 5. cap. 1.

Pòrthmēus. [פָּרָא מְהֻמָּה] Gall. Un passant, ou passagier. Ital. Passagiero. Ger. Ein überfahrt, einer der die Leut über ein wasser führt. Hisp. Barquero que paffe el río. Pol. Pręwoźnik. Vng. Renex. Ang. A ferry.] Græca dictio est disyllaba, quæ nobis portentorum significat: hoc est, cum qui homines in ulteriore stivu ripam, vel trans frent, vel à littore ad navim trajicit. Nam *πορθμός* Græcis est trajicere, & *πορθμός*, naubum quod pro trajectu solvit: & *πορθμός*, cymba ipsa portitoris. Vtitur hac vocē Iuv. Satyr. 3: iam sedet in tipa, teatrumq; novitius horret Porthmea. Hinc Portmis navis est quo à littore ad littus contrarium trajicimus.

Pòrticū, hujus porticus, pen cor. & sœ gen q. [פָּרָא גָּלָם] à gâ, à muzas. Gall. Porche, pourmeoir, or gallerie, où on se retire pour le Soleil ou pour la pluye. Ital. Portico. Ger. Ein bedeckt ort in welchem man sich vor der Sonnen/ dem regen/ ic spazieren tan/ Ein Schopf. Hisp. Portal publico para passarre. Pol. Gink, podziemie. Vn. Tornei. Ang. A gallerie or walking place out of the sunne.] Locus est amplus, & spatiuos, recto inclusus propter repentinis imbræ, umbræ ac deambulationis gratia & dificatus. Cic. ad Attic. libro 4: In campo Martio septa tributis comitiis marmore sumus & testa facturi, eaq; cingemus excelsa porticu. Virgil. 3. Aeneid. Illos porticibus rex accepit in amplis. Idem 2. Aeneid. Vnus natorum Priami per tela, per hostes Porticibus longis fugit. Ovid. 1. de Arte: Seu pedibus vacuis illi spatiosa teretur Porticū. q. Porticū aliquando tentorium, & tabernaculum significat. Cicero. 2. Tuscul. ex poëta: Namque Aesculapii liberum sauci opplent porticus: quod videtur poëticè dictum pro taberna & officina, in qua sauci à Machaone & Podalirio Aesculapii liberis curabatur: qui in Græcorum castris medicinam faciebat. q. Multæ Romæ insignes fuere porticus: omnium tamen magnificentissima fuit, quam quod

quod à Pompeio ædificata esset, Pompejanam vocabant: cuius monum. in Ovid. lib. i. de Arte amandi: Tu modò Pompeja latus Ipatiare sub umbra, Quum sòl Herculei terga leonis adit.

Pòrticùlā, æ. diminutivum. [πορτίκη, καὶ μικρός τοῦ. Gall. Petit porche. Ital. Picciolo portico. Ger. Ein vorschröpft. Hisp. Pequeño tal portal. Pol. Ganczak. Vng. Tornaschka. An. A little galerie.] Cic. lib. 4. Epist. la porticula Tusculani.

Pònticātō. Legitur etiam pro pòrticu apud Macrum l. 36. D. de religios. & sumptu funer. Si amplum quid ædificari testator jussit, veluti in currum porticationes, eos sumptus funeris causa non esse.

Pòntiō, pòrtionis, f. t. quasi partio, Pars. [Πορτίον, πίεσθαι. Gal. Part. portion. Ital. Parte, portione. Ger. Eintheil / port. Hisp. Parte eracion de lo entero. Pol. Cies. Vng. Rez. Ang. A part or portion.] Plin. lib. 9. cap. 35: Sed quota hæc pòrtio est? q. Hinc fit pòrtio, quæ est duarum rerum invicem facta comparatio. *λέγεται αριθμος.*

Pòrtiunculā, portiuculæ, diminutivum. [μικρή. Gall. Petite part & portion. Ital. Picciola parte o pòrtione. Ger. Ein kleiner theil / pòrtion. Hisp. Pequeña parte. Pol. Ciaszka. Vng. Rezetske. Ang. A little portion.] Apuleius: Qui quum à me portiunculā posceret.

Pòrtiscullūs, portisculi, Hortator remigium, qui eam perticā, quæ & ipsa portisculus dicitur, in manu tenens, hortatur remiges, urget, & cuncta præ potestate moderatur. [ξελδύσις. Gall. Comite. Ital. Comito. Ger. Ein Meister über die Ruderertheit/der sie hesset und anweiset. Hisp. Comitre. Pol. Super. Vng. Hasos paller. Ang. An exhorter of the rowers in a shippe.] Plaut. in Asin. Tute habes portisculum. Ennius in Annal. Portisculus quum signum dare cœpisset. Ex Nonio.

Pòrtitor, pòrtitoris, m. t. Propriè dicitur, teste Valla, lib. i. qui homines in ulteriore fluvii ripam, vel de littore ad navim, vel de navi ad litus trajicit, quæ Græci vocant pòrphæta. [πόρφυρος. Gall. Garde ou fermier d'un port, passeur. Ital. Passagiero che passa la gente nel porto. Ger. Ein überföhner/Der die Leut über die wasser führt. Hisp. El barquero che pasa la estracho. Pol. Przywozak. Vn. Renes. An. A ferrier that guesst passage over a water.] Quapropter Charon inferorum portitor dicitur, quod mortuorum umbras cymba sutili per Stygiam paludem petunt trævehere. Dictus autem portitor à portando, sicut vēdor à vēbendo: quāvis Laurent. Valla existimare videatur à portu dictum esse portotem. Virgil. 6. Aeneid. Portitor has horrendas aquas, & fluma servat Terribili squallore Charon. q. Dicitur etiam portitor, codem Laurentio teste, qui portorium: hoc est, fractus pecuniariorū ex porto conductixit, quiq; nomine portorii stipem à venientibus exigit. Cic. ad Q. Fratrem: Qui nuper in portoris Italiz tollendis, non tam de portorio, quām de nonnullis injuriis portitorum querebantur. q. Accipitur etiam portitor pro eo qui aliquid portat. Stat. lib. 2. Theb. Languet Hyperborex glacialis portitor Visæ.

Pòntorūm, iii. n. f. Naulum, & mercès quæ datur portitoribus: hoc est, illi qui nos cymba vel pontone trans fluvium vel fre- tum trajiciunt. [πορτορος. Gall. Le peage ou impost qu'on paye aux ports. Ital. Nolo, pagamento à passare sume, o porto. Ger. Der fuhrloß über das Wasser. Hisp. El flete que se paga al barquero. Pol. Zapłata od przejścia. Vng. Haibor. Ang. Frayte for cariage or passage, tollage.] q. Item vestigia quod portatori solvit hoc est, illi qui remittit proventum portuū; vel fluminum, vel lacuum, vel stagnorum. [πορτορος. Lucilius lib. 12: Facit idem quod illi qui inscriptum è portu exportant clanculum, ne portorium dent. Plaut. in Asin. Iam ego hunc portitorum privabo portorio. Cic. i. de Invent. Nam si Rhodiis turpe non est portorium locare, nec Hermacreonti quidem turpe est conducere. Idem 4. Ver. His pro rebus quod portorium non esset datum, literas ad socios mississe L. Cauleium.

Pòrto, pòtas, act. p. Fero, afferro, gero, & tam de animo quām corpore dicitur. [Νερόνασά] Σαβάλ. εἴρουσι, κομίζου. Φίειν. βασάζω. Gall. Porter. Ital. Portare. Ger. Tragen. Bel. Draghen. Hisp. Llevar o traer. Pol. Nioffe. Vng. Hordom nioffom. Ang. To bring or bear. Terent. in Auctr. Dii boni, boni quid porto? Plaut. in Aulular. Vbi onus nequeā portate pariter, jaceam ego asinus in luto. Plin. lib. 11. cap. 17: Apes fessum regem humeris sublevant, validius fatigatum ex toto portant. Quid. 2. Trist. Et latro, & cautus præcingitur ense viator: Ille sed insidiás, hic sibi portat opem. Virg. 9. Aeneid. Multa patri portanda dabat man- data. q. Portare item dicimus, quum navibus aut jumentis ali- quid nobiscum vehimus. Virg. i. Aeneid. Gen. initimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, illum in Italianum portans, vicosq; penates. Ibidem: portantur avari Pygmalionis opes pelago. q. Portare auxiliū dicimus, pro adjuvare. Salust. in Catil. Post ubi pericula virtute propulerant, sōciis atque amicis auxilia portabāt. q. Hujus cōposita sunt, Apporto, Asporto, Cōpor- to, Deporto, Exporto, Importo, Repoito, Supporto, & Trans- porto: quoruā significata vide suis locis.

Pòrtito, portitas, frequent. Gel. lib. 20. cap. 1: Crumenam plenā assūm portitans.

Pòrtatūs, tus, verb. m. q. Actus ipse portandi. [σάστων, κόπων. Gall. Portemē. Ital. Portamento. Ger. Tragung. Hisp. Llevamiento. Pol. Niesienie. Vng. Hordozas. Ang. A bearing or bringing.] Plin. lib. 9. cap. 35: Tædia exquisita perditio portau.

Pòrtulacā, f. p. Herba est frigida & humida quæ dentium tollit ituporem. [αὐδράχη. Gal. Pourpier. Ital. Porcellana porcellachia. Ger. Burgen oder burzen. Hisp. Verdolaga. Pol. Kurja nega, tieste piele. Ang. Purselays.] Plin. lib. 25. cap. 23. & lib. 20. cap. 20. & Dioſcor. lib. 2. cap. 138.

Pòrtunālā. Inter quatuor Græciæ celeberrima certamina numerantur, in honorem Palæmonis, quem Latini Portunū vocant, instituta. παλαιμόνια. Eadem & Isthmia dicebantur, ab Isthmo Peloponnesiaco ubi solebant celebrari.

Pòrtūs, us, m. q. in dativo & ablativo plurali pòrtubus. Locus in litore naves ab hyemis tempestatumq; injuria vindicans. Πόρτη choph. Alph. Gal. Vn port. Ital. Porto. Ger. Ein Schiffspforte Schifflende. Eis kommt Gestad die fährt durch zu stellz Meerhaven. Bel. Ein haven. Hisp. Puerto. Pol. Port, stanowuko, diadiodys. Vn. Parr. ren. Ang. An haven for shippes.] Cic. in Verrem: Statim sine ullo metu in portum ipsum penetrare cœperunt. Metaphoris accipitur pro loco tuto, & quodam adversarum rerū per fugio. Cicero ad Brutum: Quanquam tum & fugit portus erat in tuis castris, & perfugit salutis in tuo exercitu. q. Inde pro verbii metaphorā Rem in portu esse dicimus, pro esse in tuto, & extra omne periculum. Plaut. in Merc. In portu res est. Item in portu navigare, pro securum esse, & omni periculo defundit. Tracta est metaphora à navigantibus, qui quum in medio mari navigant, undatum & ventorum arbitrio jactantur: contraria, quum se in portum receperint, nihil habent negotii cum undis & ventis. q. Impingere in portu, est in ipso statim operis initio peccare.

Pòrtuōsūs, portuosa, portuosum, Multos portus habens. [Απόρθησ. Gall. Qui a beaucoup de ports. Ital. Dimolti porti. Ger. Das viel schiffporten öder schiffendenen hat. Hisp. Cosa que tiene muchos puertos. Pol. Malači geste stanowuka. Vng. Renes. Ang. Full of ha- bens.] Salust. in lugurtha: Illam alteram specie quam usu po-

Pòrūs, pori, priore prod. m. f. πόρος. A' medicis appellatur cal- lus perdurus, ossium & cartilaginis fracturā ferruminans. Os- fa enim & cartilagō, quod partes spermaticē sint, semel fracta, nunquā renascuntur. Ex viscosiore tamen alimenti parte cal- lus quidam gignitur, quo veluti glutino conjungitur. Auto's Gal. 6. Therap. q. Porus item genus est lapidis, Paro marmo- ri candore & duritiae similis, minus tamen ponderosi: quē Plinius inter eos annumerat qui cadaveribus aſtervandis sunt idonei. lib. 36. cap. 71. q. In articulis iste pori dicuntur tumo- res, ex crasso terrestriq; humore in eos ingruente collecti: qui nonnunquā etiam contrahuntur ex medicamentorum quo- rūndam usu, quæ multam discutiendi siccandiq; nullam au- tem molliendo vim habeant. q. Port pen. corr. πόρος, etiam à medicis appellantur meatus cutis, per quos sudor crumpit, & pili.

Pos. Videtur potius significare pontem quām potentē, inquit Varr. lib. 2 de Ling. Latin.

Pòſca, sc̄e, f. p. Potio ex aquæ aceti; mistura temperata. [όγκος. Gall. Brumage d'eau & de vinaigre, brûette ou vin de dépense. Ital. Vino da dispensa leggero, mistura di aqua & aceto per medicina. Ger. Ein schwärzend/teuren/vermischtung des wassers mit essig das es sauer wird. Hisp. El aguapie, mezcla de agua y vinagre. Pol. Kwaskowi trupek zwodi a oczi aczino. Vng. Ecettel elegy tezdi uiz. Ital. Ang. A drink of water and wine mingled together.] Plin. lib. 30: Tormina sanat palumbus fetus, ex posca decoctus. Celsus pū sc̄am appellat pet quintam vocalem: Actius, & Aegineta eti- am phuscam.

Pòſcinūmīlūs, a, um, αρινογγιματος, qui poscit numos, unde basica meretricia poscinumia dici possunt, quippe quæ nihil aliud quām numos poscant.

Pòſco, pòſci, popoſci, h. t. Postulo, mihi rem debitam peto. [Νέω ſchall. αἰτῶ. εἰτῶ. Gall. Demandare. Ital. Domandare. Ger. Wigeren etwas bittlich/ fordern so man einem schuldig ist. Hisp. De- mandar. Pol. Zadám. Vng. Meg kena nom, kerém. Ang. To requi- re, to ask.] Varro: Poscere est quoties aliquid pro merito no- stro depositimus. Donatus: Poscimus imperiosè: postulamus jure. q. Aliquando ponitur pro provocare: εἰργάσθαι. Virgil. 8. Aeneid. Haud acrem dubites in prælia poscere Turnum. Cic. 3. Verr. Poscunt majoribus poculis: id est, provocat se mutuo ad largius potandum. q. Aliquando pro indicare rem venia- lem, & pretium ejus taxare. Plautus Meret. Tanti, quanti po- scit, vin' tanti emam illam? CHA R. Auctariū adjicito vel mille numū, plus quām poscit. q. Aliquando pro requirere, exi- gere. Cæs. 4. bel. Gall. Ad quos se celeriter, quum usus poscit, recipiunt. q. Hujus cōposita sunt, Appolco, quod est jure posco,

posco, exigo. *προκύπτων*. Terent. in Heavt. Minas quidēm jam decem habet à me filia, Quas pro alimentis esse nūc duco dātas: Hasce ornamenti consequentur altera: Porro hæ talenta dotis apposcent duo. *¶* Deposco, vide suo loco. *¶* Exposco, multum, seu importune adeò, aut publicè posco, *ἰσχῆντι*. Liv. lib. 1: Pacem precibus exposcunt. Virgil. 3. Aeneid. Sed votis precibusq; jubent exposcere pacem. *¶* Reposo, quod meū est repono, *ἀποτίνω*. Virgil. - Parthosq; reposevere signa. Plaut. in Curc. Quam tui virginem me reposcis?

Positio, Positus, Positura, Vide P O N O.

Possessor, Possessio, Vide P O S S I D E O.

Possibiles, Vide P O S S I M U S.

Possidē, possides, act. s. in Pandēt. In dominio, seu potestate mea habebo: ex Antiquo nomine pos, quod potenter significabat, & verbo sedeo, ut possider dicatur, qui potest ledere: id est, sedem atq; habitationē suam aliquo in loco collocare. [Ψῷα ἵσθι στὸν ἀχάρι τὸν κανάθηντον πόλιν. Gal. Posse-dere. Ital. Possedere. Ger. Besitzen. Bel. Besitzen. Hisp. Pesser. Pol. Osiad' em. Vng. Birom. Ang. To possess or have.] Teren. in And. Quæ illius fuerunt, possidet. Idem in Adel. Quid hoc rei est? regnumque Aeschine hic tu possides? Cic. pro Quintio: Omnia autem bona possessa non esse constituit, quod bonorum possesso spectetur non in aliqua parte, sed in universis quæ teneri ac possideri possunt. Idem ad Attic. lib. 2: Si in cōitionem fererint quo aliter ager possidetur. *¶* Possidere bona publicè, est quod in manu regia ponere dicimus.

Possessus, sa, sum, particip. [Ψῷα ἵσθι καὶ μέτει. Gal. Possedē. Ital. Posseduto. Ger. Besessen. Hisp. Possedito. Pol. Posiad' y.] Ovid. 1. Amor. Eglog. 2: Et possessa ferus pectora versat amor. Possidere bona ex edicto, est per adjudicationem, sive per decretum.

Possessus, us, ui, m. q. Possessio. [κτηνήση. Vn. Birodalom, biras.] Apuleius in Apologia: Nam & contrā plurimis rebus possessu careo, usū suor.

Possessio, possessionis, f.t. In Pand. Est actus, sive ipsum jus possidendi. [Ψῷα ἵσθι στὸν ἀχάρι τὸν πόλιν, πομη. Gall. Possession. Ital. Possessione. Ger. Ein besitzung. Hisp. Possession. Pol. Biast, osiad' oč. Vng. Biros brókseg. An. Possession.] Cic. 2. Offic. Quinquaginta annorum possessiones movere, iniquum putabat. Item pro Quintio: Bonorum possessio spectatur, non in aliqua parte, sed in universis quæ teneri & possideri possunt. *¶* Possessio fiduciaria, quæ ea conditione nobis traditur ut eam alteri postea restituamus. Liv. lib. 32: Nabidi eam tyāno velut fiduciam (subaudi ex superioribus, possessionem) date optimum visum, ut victori sibi restiteret: si quid adversi accidisset, sibi habet. *¶* Interdum Possessionis nomine intelligimus fundum, sive agrum, aliāve quamvis rem immobilem. Cic. in Catil. Qui magno ære alieno majores etiam possessiones habet. Idem in Parad. Etenim si isti callidi resū estimatores, prata & areas magno cōsumant, quod ei generi possessionum aēmo notere potest, &c. Cic. ad Valeriu: Is habet in Volaterrano possessione. Vide Possideo. Possessus, diminutivum. [κτηνίδης, κτηνίδης. Gall. Vn petit heritage, petite possession. Ital. Picciola heredita. Ger. Ein kleines besitzung. Hisp. Pequena heredad. Pol. Driedzynka. Vng. Barátska bróksegéske. Ang. A little heritage or possession.] Cic. ad Att. li. 13: Credas velim mihi majori offensioni esse quam delectationi, possesiunculas meas.

Possessor, posselloris, m.t. Qui possidet. [Ψῷα ἵσθι καὶ μέτει. Gall. Possesseur. Ital. Possessore, posseditore. Germ. Ein besitzen. Hisp. Posseedor, o que posse. Pol. Tenkori posiad'. Vng. Biros brókbs. An. That enjoyeth or possest.] Liv. 3. ab Urbe: Ita sine querelis possessorum, plebem in agros ituram, civitatem in cordia fore. Virg. 9. Eglog. Quod nunquā veriti sumus ut possessor agelli Diceret: Hac mea sunt, yeteres migrate coloni.

Possessorius, ad possessionem pertinens. [Vn. Birodalomhoz brókseghez valo.] Iavolenus D.lib. 8. Tit. 1. l. 2: Ego puto uisum ejus viris pro traditione possessionis accipendū esse. Ideoq; interdicta veluti possessoria constituta sunt.

Possestrīx, possestrīcis, f.t. [Ψῷα ἵσθι καὶ μέτει.] ut Possestrīx monilis apud Afranum, referente Nonio.

Possessus, possessiva, possessivum, ut nomen possessivū, quo res possella significatur. *κτηνήση*. ut Evandrius ensis, qui ab Evandro possideretur: Aedes regia, quas rex possidet.

Possisti, potes, potui, ex pos & sum. Quasi pos sum: id est, potens sum: pos enim antiquis erat potens. [Ψῷα ἵσθι δικαιο. Gall. Pouvoir, avoir puissance. Ital. Potare. Germ. & Bel. Mogen. Hisp. Poder. Pol. Moge. Vng. Meg lehet. Ang. To may, to have power.] Constituitur quandoq; cum ablativo. Liv. lib. 10. ab Urbe: Pecunia deinde qua multum poterant freti, socios ex hostibus facere Gallos conantur. Haber aliquando post se accusativum, sed hoc non, nisi per subordinationem alterius verbis. Virgil. 8. Eglog. non omnia possimus omnes. subaudi facere, vel præstare. Sēpius ponitur sine casu. Plaut. Non hic ut possit ed: sed posse cupit, ut edat. *¶* Ponitur aliquando pro

valere, & bene habere. *ὑπάρχειν*. Cic. 1. Tusc. Nihil enim doler nisi pes, possunt oculi, potest caput, latera, pulmones, possunt omnia. *¶* Dicimus venustè, Potest fieri, pro possibili est: Nō potest fieri, pro impossibile est. Aliquando solum potest possit, nec exprimitur fieri. Plaut. in Pseud. Potest ut alii ita arbitrentur, ego ut ne credam tibi. Cic. ad Lentulum: Poterat utrumq; præclarè, si esset fides, &c. id est, utrumq; poterat fieri. *¶* Lungitut interdum accusativo cum præpositione apud, & valeo significat: ut, hic apud principem plurimum potest: hoc est, valet, vel habet magnum autoritatem apud principem. Cic. 3. Ver. Loquebantur coim decumani palam, & præter certos is qui apud istum plurimum poterat, &c.

Pōst-pātorēs, Sunt nostri Successores & hæredes, qui post nos nostra adepti bona possident. Plaut. in Truculent: Unde anteparta demus post-patoribus.

Pōtēslum, Veteres dicebant quod postea possum, διώρημα. Tenant. in Evnuch. At pol ego amatores audieram mulierū eos esse maximos, Sed nihil potest. Plaut. in Aulul. Cenfēn talētum magnum exorari potesse Ab isto sene?

Pōtēstū, pro potest, Frequent apud antiquos, Nonio teste. Pacuvius: Si qua potestur investigari via. Lucretius lib. 3: Quod tamen expleri nulla ratione potestur.

Pōtēns, tis, om. t. Tam participiū quām nōmen, à possum. [Δυνατός. Gall. Qui peut, puissant. Ital. Potente, che vale assai. Ger. Verb-mögen/mechtig. Bel. Machtig. Hisp. Poderoso ó señor. Pol. Mozy. Vn. Hatálmas. Ang. That hath power or is able.] Sed quādo participiū est, tempus significat, & accusativo jungitur, vel verbo infinito, nec comparationem accipit: ut multa potens, potēs pugnare. Quando verò nomē, caret tempore, & genitivo jugatur, & comparationem accipit. Liv. lib. 26: Dum liber, dum mei potens sum, effugere morte, &c. Cicero Attic. lib. 2: Potentissimorum hominum contumaciam nunquam tuli Duo reges potentissimi, apud eundem pro Lege Manilia: Potens imperii, qui imperium obtinet. Potens regni: id est, regno maturus Livius: Iuvenem Jam esse dictans, ac regni potenter. Idem 3. ab Urbe: Inter sarcinas objacentes, neq; pugaz: neque fugaz sat potentes, cæduntur. Potens viri virgo: id est, nubilis, & viro matura Diva potens uteri. Ovid. 9. Metamorph. Illythiam intelligit, quam Latinè nos Lucinā vocamus. *¶* Potens cum ablative. Virg. 1. Aeneid. Terra antiqua, potens armis, atq; ubere glebz. Ovid. Epist. 13: Classe viris q; potens. *¶* Potens substantivum. Lucan. lib. 1: Ausus & armatos plebi miscere potetes. Cic. pro Domo sua: Iaq; quum tu florens & potens per medium forū popularis volitares, &c. Hujus contrarium est Impotens, de quo suo loco. A' quibus potentia, & impotentia, potenter, & impotenter.

Pōtētēr, adverbium. [ἰκανός, διώρημα. Gall. Puissamment. Ital. Valerosamente, conforsa. Ger. Gewaltiglich/vermögenheit. Hisp. Poderosamente. Pol. Mozy. Vn. Hatálmas. Ang. Mightylike.] Horat. in Arte: cui lecta potenter erit res. Quint.lib. 4. cap. 14: Quod in altercatione sit potentius.

Pōtētā, z, f.p. Potestas sive vis. [יְהוָה יְהוָה כִּי חֹאכַת הַדָּבָר. Gall. Puissance, force, autorité. Ital. Potenza, forza. Ger. Macht vñ gewalt/vermögenheit. Hisp. Potencia, señorío. Pol. Mozy. Vn. Hatálmas. Ang. Power, might.] Virgil. 1: Georgic. Ne tenues pluviae, rapidive potentia solis Actior, &c. *¶* Crebrō pro autoritate, & opibus usurpat. Cic. 2. de Invent. Potentia est, ad sua conservanda, & alterius obtainenda idonearum rerum facultas. *¶* Different autem secundum Priscianum, Potentia, & Potestas: quod Potestas magis pro vi accipit, Potentia pro dominatione. Cic. 3. Offic. Qui omnia certa & honesta negligunt, dummodo potentiam consequantur. Plin. Epist. 7. lib. 3: fuit inter principes civitatis sine potentia, sine invidia.

Pōtētāl, us, m. q. Potentia, principatus. [יְהוָה יְהוָה כִּי חֹאכַת הַדָּבָר. Gall. Domination, autorité. Ital. Potentato. Ger. Ein gewalt oder Herrschaft/der stand der Gewaltigen. Hisp. Señorio, potencia. Pol. Pawłto. Vn. Vrasag-hatalmassag. Ang. Power, autoritie.] Cæf. 1. bell. Gall. Hi qui tantopere de potentatu inter se multos annos contendenter, &c. Liv. 6. bell. Pün. Atille cūm ab re aversus, ium zimulo potentatus inimicus, rē Annibali aperit.

Pōtētās, tis, f.t à verbo Possum deducitur: [יְהוָה יְהוָה כִּי חֹאכַת הַדָּבָר. Gall. Puissance, seigneurie. Ital. Potenza. Ger. Gewalt Hisp. Potentia, señorío. Pol. Mozy. Vn. Hatálmas. Ang. Power, lordship, might.] & multa significat, ut Paulus inquit. Potestatis. de Verbor signific. Nam in persona magistratum, imperium significat: in persona liberorum, patriam autoritatem: in persona servorum, dominium. At quum agimus de noxæ deditione quum eo qui seruum non defendit, præsentis corporis copiam & facultatem. *¶* Potestates etiam ipsi dicuntur, qui potiuntur rerum, atque in potestate constituti sunt, quos Græci διώρημα vocant: & hi qui magistratus gerunt, & habent merum imperium: hoc est, gladii potestates, ut ajunt, ad animadvertisendum in facino roto homines.

homines, & iudiciis præsumunt. Vnde non incepit Prætores urbis, vulgo nunc potestates dicuntur. Sicut in Claudio: iurisdictionem de fideicommissis, quotannis & tantum in urbe delegari magistratibus solitam, in perpetuum; atque etiam per provincias potestatis demandavit. Plin. lib. 29. cap. 4: Pingue draconis in pede dorcadum nervis cervinius adalligatum in lacerto, victoriam judiciorum conferre existimant: primum spondylum, aditus potestatum mulcere. q. Potestas item pro consilio & ratione. Hinc exire aliquem de potestate dicimus, meus impotens fieri. Ieron. 4. ut apud Cic. 4. Tusc. Iustos propriæ dicimus existere de potestate: id est, de mente & consilio esse dejectos. q. Varius est hujus vocis usus. Dicimus enim, dare potestatem alicuius rei cuiquam. Deferre alicuius rei potestatem. Facere potestatem. Facere potestatem alicuius auctandi, & conveniendi. Habere potestatem alicuius rei: Habere aliquem in sua potestate. In potestate alicuius esse: id est, alicui obtusare, & ejus consilium sequi. Non solum eorum est, qui coacti parent, sed qui sua sponte, & tanquam autorem rerum sequuntur, quas gerunt. Permittere potestatem alicui alicuius rei. Pervenire in potestatem alicuius. Ponere quippiam in potestate alicuius. Privare potestate aliquem quicquam faciendi. Reddere potestatem alicui alicuius rei. Redigere aliquem in suam potestatem. Redire in potestatem. Sub potestate alicuius esse. Suscipere in potestatem. Dimittere ex potestate. Tenere aliquem in sua potestate. Tradere potestatem alicui alicuius rei. Venire in potestatem alicuius. q. Dicimus quoque, Potestas tua est, pro Tu potes. Quæ tum erat potestas, dixit Cicero pro Cœlentio, pro Quod tum poterat fieri. Orationes in quibus verbū possum ponitur, effterri possunt eleganter per nomen potestas. Terent. in Andr. Cujus tibi potestas summa servandi datur: id est, quem potes servare. Ibidem: Potestas fuit liberius vivendis est, potuit liberius vivere. Cicer. pro Quintio: Potestas tibi fuit quotidie hominem admونendi: id est, potuisti quotidie hominem admонere. Plautus in Stic. Malefaciendi est mihi potestas: id est, possum malefacere.

Potestam, pro potestate veteres usurparunt. Plautus: Neq; desidit in otio operam dedisse, neq; potestam sibi fuisse, adeò arde cohibitum esse à patre.

Possibilis, possibile, om. t. dicitur quod fieri potest: cui opponitur Impossibile. [duarib;. Gall. Possible. Ital. Possibile. Ger. Mögliche. Hisp. Cosa que puede ser. Pol. Możliwy. Vng. Letheseges. Ang. Possible, that may be.] Plautus in Sticho: Possibile est tandem Stantem stanti suavium dare amicum amicam? Quint. lib. 3. cap. 8. possibile, durum ait esse vocabulum, sed necessarium, quum aliud non habeamus: Melius ergo (*inquit*) qui tertiam partem fecerūt duarib;. nostri possibile nominant, quæ ut dura videatur appellatio, sola tamen est.

Pōst, prepositio, que & cōposita, & separata invenitur. [ΓΡΝ
achār, p̄m. Gall. Apes. Ital. Dapo, dopo. Ger Nach/hinder. Bel.
Rae. Hisp Despues. Pol. Potim. Vng. Vtan. Ang After.] Sep-
rata ordinem demonstrat sive loci, sive temporis, sive alicujus
alterius rei: & deseruit accusativo. Virg 9. Aeneid. Sed magnū
metuens se post cratera tegebat. Idem 1. Eglog. Post, aliquot
mea regna videns, mirabor aristas. Horat. li. i. Epist. O cives,
cives quę reda pecunię primū est Virtus post nūmos. q Quā-
doq; loco adverbii, pōstea usurpat, & hoc quando nulli ca-
su servit, aut quando jungitur ablative. ^{entm} Virgil. i. Ae-
neid. Pōst m̄hi non simili poena commissa luetis. Salust. Vbi
Periculum advenit, invidia atq; superbia pōst fuēre. Cum ab-
lativo. Virgil. 6. Aeneid. ille admirans venerabile dōnum Fa-
talis virgꝝ, longo pōst tempore visum. In compositione can-
dem ferē habet significationem quam separata: ut Postpono,
Posthabeo, Posthac, Postea.

Posteā, componitur ex post & ea , Exinde, deinde. [כִּי־תְּנַא
achār chen] כִּי־תְּנַא achār chen. intrm μετάντιο. Gal. Apres, depuis,
apres ce. It. 21. Da poi. Ger Darnach / demnach. Bel Daerna Hisp.
Despos. Pol. Napotim. Vng. Az rian. Ang. afterward.] Salut.
in Catil. Postea Piso in citeriorem Hispaniam Quæstor pro
Prætore missus est. Hinc fit posteaquā, indīdī, sicut à post, post-
quam : quæ ambæ connexivæ particulæ sunt, quibus prædi-
ctis sequentia connectuntur. Cicero Plancus: Et absui profici-
scens in Græciam, & posteaquam de meo cursu reipublicæ
sum voce revocatus, nunquam per Marcum Antonium quie-
tus fui. Aliquando inter postea & quam, interponitur vero, &
significat, sed postea quam. Cicero Appio: Postea vero quam
ita cœpit. ¶ Grammatici docent ultimam syllabam adverbii
Postea, esse producendam, quemadmodum videmus fieri in
similibus adverbii antea, præterea, interea, propterea, & si
qua sunt id genus alia: Apud Ovidium tamē ferè semper cor-
ripit: ut lib. 1. Fasto. Postea mirabar cur non sine litibus esset
ille dies. Et alibi: Qua semel amissa postea nullus eris. :
Postergo, μεταμετα, posthabeo, relinquo, postpono, & quasi
post terga jacio: à quo Postergator, & postergatio.

Posterius, a, um, Temporis ordine subsequens: ut postera dies: id est, sequens. [¶] **N**acharón. **vñq**, **om̄d**, **G**. Gall. Qui suit apres, suiuant. Ital. Chi seque appr̄fso, subsequente. Ger Das nachge-
hendig. Hisp. Cesa siguiente despues de otra. Pol Zadny, oīlatny. Vng Kōuei kōzendo a quan valo. Ang. That commeth after.] Vir-
gil. & Aeneid. Postera Phœbæa lustri abat lampade terras. Cic.
4. Vert. Id ei postera die venit in mentem, è lege Rupilia sorti-
ti dicas oportere. Ibidem: Postero anno L. Metellus mentio-
nem tui census fieri verat. ¶ Hinc posteri dicuntur, quicūq; ex
nobis & post nos etiā ex aliis nascetur. [μετάθεσις, επίγραφος.
Gall. Successors, ceux qui viennent ou sont néz apres. Ital Nostri de-
scendenti, che vengono dopo di noi. Ger. Die Nachkommen/Nachkommen.
Hisp. Los descendientes/generacion venidera. Pol. Potomkowie] Ci-
cer. 3. de Natura deorum: Expectantur hæ poenæ à liberis, à
nepotibus, ac posteris. Plin. lib. 12. cap. 1: Tam digna miracu-
lo, ut Licinius Mutianus prodendum etiam posteris putarit.
¶ In posterum prospicere, in posterum diffire: hoc est, in po-
sterum tempus. Cicero pro Muræna: Sapientia multa in po-
sterum proficiens. Idem ad Atticum: Distulimus sermonem
in posterum. Hujus antitheton est In præsens. Cicero in Ca-
til. Magna tempestas invidiæ, si minus in præfensi, at in poste-
rum impendet. ¶ Posteri pedes: hoc est, posteriores qui post
primos sunt, **om̄dios**. ¶ Postero, absolute, pro postero die. Ta-
cit. lib. 4: Idemq; quam postero ad quæstionē traheretur Hinc
deducitur Præposterus: hoc est, perversus, qui rerum ordinem
perturbat. **ωρθυστης**. Cicero Cass. Præposteros habes tabel-
arios; et si ne quidem non offendunt: sed tamen quum à me
discedunt, flagitant literas: quam ad me veniunt, nullas affe-
runt. Quintil. Præposta res occidere, deinde erubescere. ¶ Posterla libido, nefandum masculæ libidinis flagitiū, quo na-
ture sexusq; ordo pervertitur, **κατανύγματι**.

Post*teri*or, & *h*oc *posteriorius*, *comparativum*. [**ΙΙΠΝ** acharon. **υστερός**. Gall. *Qui vient apres, qui suit apres, postérieur*. Ital. *Chisegue, chi viene appresso, qui vien dietro*. Ger. *Das nachgehende, nachfolgende*. Hispan. *Postreiro entre dos*. Pol. *Zadni*. Vng. *Vtrol való utessub*. Ang. *That followeth after*.] *Vnde posteriora in animali dicuntur quæ à tergo sunt, & à facie averfa*. Cic. 12. Phil. *Posteriores cogitationes (ut ajunt) sapientiores solent esse*. ¶ *In terdum idem est quod vilior, abjectior, & minoris pretii*. Idem Att. lib. 10: *Quorum utriusque semper patriæ salus & dignitas posterior sua dominatione, & domesticis commodis fortuit.* Idem 3. Philip. *Tu verò ita vitam, corpusq; servato, ita fortuitas, ita rem familiarem, ut hæc posteriora libertate ducas*. Idem in Pison. *Nihil isto posteriorius, nihil nequius*. Terent. in Adelph. *Si id fit dando, atq; obsequendo, non posteriores feram*. Vbi Donatus: *Nō posteriores feram, subauditur, partes*. ¶ *Posteriora & Superiora opponuntur*. Cic. 3. de Orat. *Paria esse debent posteriora superioribus*.

Prosticemus, superlativum, Ultimus, [עֲדָמָה] acharón, ügner G., Gall. Tot le dernier. Ital Ultimo. Ger Der aller letzte/der hinterste. Hisp. Postero, vltimo. Pol. Ostatny. Vng Leg vto. Ang. The last of all.] Terent. in Phorm. Hæc denique ejus fuit postrema ora-
tio. quod Postremos homines, pro perditiissimis, & sceleratissi-
mis, dixit M. Brutus in Epistol. ad Cic. Quod si Romanos nos
esse meminissemus, non audacius dominari cuperent postre-
mi homines, quād id nos prohiberemus. Cicero pro Roscio
Amerino : Sin autem id actum est, idcirco arma sumpta sunt
ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur, & in
fortunas uniuscujusque impetum facerent, &c.

Postremis i mūs, veteres pro postremo dixerūt. ~~υστημε~~, quem admodū & postremitas pro extremitate: ut anno avit Sipontinus. Gracchus apud Aulum Gell. lib. 15. cap. 12: Omnia nationum postremissimum, ne quis summoq; existimatore. Posteriorū, adver Postea, Posteriorē loco, paulò pōst. [אַחֲרֵיכֶן] achār chen יְהוּנָה achār chen יְהוָה. Gall. Apres. depuss Ital. D. poi. Ger. Darnach/nachwērz/nachmaten. Hisp. Despues. Pol. Nasłatek. Vng. Vissz. Arig Afierward.] Plaut. in Epid. Vos priorēs esse oportet, nos posteriorū dicere, Quod plus sapitis. Plaut. in Amphit. Netu posteriorū in me culpam transferas. Cic. 6. Ver. Tum mittit Rex ad istum: si sibi videatur, ut reddat: jubet iste posteriorū ad se reverti.

Postremò, adverbium ordinis, Deniq; ultimo loco, tandem.
[nō usq; tñ πελστάρος. Gall. Finalement, pour la dernière fois, à la
parfin Ital. Ultimamente, finalmente. Ger. Zuletzt/ endlich Bel. Lem-
tæctsten. Hisp. Posteray, ultimamente. Pol. Ostatwie. Vng. Vs-
zor, vegetre Ang. At the last.] Salust. Postremò omnibus mo-
dis pecuniam trahunt Pro eodem: Ad postremum æque dici-
tur. In posterum verò, significat in futurum tempus. nō λατέσι.
Quintil. lib. i: Multa lingue virtus nisi primis eximantur annis,
inemendabili in posterum pravitate durantur.

Pōst̄ēmūm quoque superlativum adverbialiter ponitur: ut ultimūm. Terent. in And. Si id facis hodie postremūm me vides. Pōst̄ērītās, posteritatis. f. t. Ipsi posteri, ve ætas subsequens. [אֲחָרִים] acharish. ei p̄m̄zq̄usq̄oi, ei לְמַזְגּוֹת. Gall. Pōsteritē

Ital. Posterior. Ger. Die Nachkommen der zu so nach uns seyn wiederen Hispani. La generacion venidera, los descendientes. Pol. Potomis. Vng. Maradek Ang. Posterior.] Cic. in Lælio: Quo in genere sperare videor, Scipionis & Lælii amicitiam notam posteritati fore. Idem i. Tusc. Quin optimus quisque maximè posteritati servit. Ovid. i. de Ponto, Eleg. 3: Quam laudem à sera posteritate ferat.

Pöltféro, pen. corr. act. in conseq. Postpono, Posthabeo. [πέτει
baudh. vspor t̄t̄m̄ay. Gall. Postposer, estimer moins. Ital. Postporre.
Ger Nachlegen/ringen schenken. Hisp. Posponer. Pol. Na jadklađe.
Vng. Vsel veidm. Ang. To estimate liff.] Plin.lib 3.cap.4.de Nar-
bonensi provincia loquens: Vibibus, & agrorum cultu, viro-
rum, morumq; dignatione, amplitudine opum, nulli provin-
ciarum posterenda.

Poſthabitum est. Salust. Sed ubi periculum advenit,
invidia, arq; superbia poſthuere. Budæus.

Postgenit, divis*s* dictionibus, Posteri. [s]i ueris propagos. Gall.
Nei, engendrez ou prouersus apres. Ital. Che vengono dopo di noi. Ger.
Die uadkommen; so bernach geboren werden. Hisp. Los descendientes.
Pol. Potomkowie. Vng. Viununk valok. Ang. The posterity.]
Horat 3. Carm. Ode 24: Clarus post genitis.

Pôsthæbéo, es, act.s. Postpuno, postfro, vilius pendo. [783] bazil. uszor i. deutz, òriugé, piæ iæctio. Gall. Pôsposer, preferer. Ital. Postorre, posponere. Ger. Geringer halten/hindern sezen/ für minder achten. Hisp. Postponer. Pol. Mniej wazie. Vng. Vtanna ratbm rož zahnak istelm. Ang. To put back, to esteem less.] Terent. in Phorm. Nam omnes posthabui mihi res, ita ut parfuit: Post quam tantopere id vos velle animum adverteram. Virgil. 7. Aegloga: Posthabui tamen illorum mea serialudo. Cicer. 5. Tule. Ut omnibus rebus posthabitis, totòd se in optimo vita statu exquirendo collocarent.

Posthac. Deinceps, in futurū, quasi post hoc tēpus. [כִּי־תַּחֲאֵר כֵּן
achār chen יְמִינָה acharé chen. μετὰ τοῦ τε, τὸ δοιότερον, εἰς τὸ τρίτον.
Gall. Dorejnauant, cy apres à l'auenir. Ital. Per l'innanzi, da qui à die-
tra, per l'avenire. Ger. Zurhina/oder hernach. Bel. Hierenac. Hisp. De
qui adelante. Pol. Potom. Vng. Ezravan. Ang. Afterward.] Sicut
Untchac, ante hoc tēpus. Terent in And.-posthac quas facient
deintegro comedias. Vide Vallam lib.2.cap.57.

Posthumus, penult corr. ex post, & humus componitur, Qui post mortem parentis natus est, quasi post humatum: hoc est, sepultum patrem natus. [οὐ γάρ, οὐ Gall. Qui est ne apres la mort de son pere, posthumus. It.al. Nato poi che è morto suo padre. Ger. Der nach seines Vaters tod gebore ist. Hslp. El que nasce despues de muerto el padre. Pol. Ten ktori sie pozmierci oycjow wie mirodziel. Vng. Attya halala vnan zwerde. Ang. He that is borne after his fathers death.] Plautus in Aulul. Post medium ætatem, qui medianum ducit uxorem domum, Si eam senex anum prægantem fortuitò fecerit, Quid dubitas quin sit paratum nomen pueru posthumus? Cicer. 3. de Finibus: Dicuntq; ut liberis consulatum velimus, etiam si Posthumus futuri sint. q Posthumum tamen non cum significare tantum, qui patre mortuo, sed & qui postremo loco natus est, Cesellius Vindex ex versibus Virgilianis disputat apud Gellium lib. 2. cap. 16: Itaq; nonnulli etiam sine aspiratione scribunt.

Pósthumus, m. a. m. pro Futuro, & sequenti, & postero. Unde & Apuleius Posthumam spem dixit. Virgil. 6. Aeneid. tua posthuma proles. Cic. pro Cætin. Filius posthumus.

Pósticum, postici, pen. piod. à pòst stando, n. s. Ostium est in posteriore parte ædium. [παρεῖον ἡγ. Gall. Le derrière, où l'huis de derriere d'une maison. Ital. Postico, lascio de dietro della casa. Ger. Ein hinderthür. Hisp. El postico detrás de la casa. Pol. Tel', zad. Vn. Foulayo. Ang. A gate on the back side of an house.] Plaut. in Sticho: sed quum co gito, Botius quam in dividiam veniam, est etiam hic ostium. Aliud posticum nostrarum harumce ædifici: Èa ibi opsonatum, èdem referam opsonium. Horat. libro 1. Epist. Atria servantem postico falle clientem. q Pro eodem etiam postica scemino genere dicitur. Ammianus: Per posticam ingressus, refertam inventi confluentæ ex finitimi virili & muliebri sexu: quo verbo ipsum quoque Varronem usum esse Nonius testatur. q Postica etiam augures appellabant plagam Septentrionalcm, propterea quod qui inaugurabantur, hanc coeli partem à tergo habebant, facie in meridiem conversi, quam idcirco anticam vocabant. Occasum autem dexteram appellabant, quemadmodū Ortum sinistram. q tē postica, linea est in agri dividendis, quæ ab Oriente in Occidentem spectat. Omnia deniq; quæ post nos sunt, postica dicuntur: & quæ ante nos, antica.

Pōstī cūlā, lā, diminutivūm à postica. Idem significans. *in modis
duo*. Apuleius : Per quandam bievem posticulam intrō vo-
cat me.

Pōsticūlūm, li, aliud diminutivum ejusdem significationis.
Plaut. in Trin. Posticulum hoc recepit, quum zdes vendidit.
Ibidem: Vbi nunc filius meus habitat? S. hic in hoc posticulo.
Pōsticūs, a, um, adjecitivum est, Quod post nos est. [ΜΗΠΝ]

Futus, a, um, adjectivum, Quoniam nomen.

*écharón. dñs d. Gall. Qui est derrière. Ital. Chi è dietro. Get.
Dás dahinden oder hindernern si Hisp. Los que es detrás. Pol. Zad-
sy. Vng. Vnnum valo. Ang. That is behind.] Quando vero an-
ticam & posticam dicimus, subauditum nomen pars, vel aliud
simile. Peis. Satyr. 1.: posticæ occurrit sannæ: hoc est, missio-
næ factæ à parte posteriore. Auson. postico vulnere fossor.*

Póliticā, aīum, Absq; adjunctione alterius, veteres hoc nomine
interiores templorum fore vocabant, quemadmodum anti-
cas anteriores. Cornutus in Persium Satyr. i.
Póstides nō sūt sive deinde Plautus in Sticho: Quin **z**enarius

Postidea, post id, tive deinde. Plautus in Stichio: **Quin equus**
est nos poriorum habere te, postidea vitos nostros. Ibidem:
Postdea loci si hoc edixerit.

Postilēnā, postilenæ, pen. prod. f. p. Incurvū lignū, sive crassius
lorum quod sub jumenti cauda ponitur: à pōst stando (ut vo-
lunt) dictum, quod posteriorē jumentorū partem exornet.
[*et ceteris Gall.*] *Vne troupiere.* Ital. *Groppiera.* Ger. Das offterges-
teld oder schwangereid an einem Pferd / der riteme dder das holz se-
man den Rüssen vnd auch den geladenen Mauithüren vñdet den
schwanz thut. Hisp. El ataharré o gruppera. Pol. *Pochwy.* Vng. *Fer-
merring, farham.* Ang. *A crupper of an horse.*] Plautus in *Cal.* Ita
te aggerunda aqua curvum faciam probè, ut postilena possit
ex te heri. *Contrā, antilena* dicitur, qua pectus cingitur, nō ag-
gerundar.

Post-illā. Duæ dictiones in unam conjunctæ per subunionem, idem significantes quod adverbium postea, autore Donato. Terent. in EynUCHO: Tute scis post-illa quām intimum habeam te.

Postes, m. In ædificiis dicuntur latera ostiorum, ex lapide, ligno, m. t. quorum alter fortes sustinet cardinibus affixos, alter feram recipit & repagula quum ostium clauditur. [ΕΠΙΦΟ
sippim ΣΤΙΛΛΑ μερυσι, μεγαλίδες. Gall. Les posteaux d'en bas,
ausquels il est attaché & fermé. Ital. Le balestre delle porte à la porte.
Ger. Die thurpfosten oder thürgestell. Hisp. Las puertas para cerrar,
à la bastidor de la puerta. Pol. Podwoje. Vng. Ayto ragazzi. Ang.
The dore cheeke or postes that the dore hangeth upon and is shut by.]
Virgil. 2 Aeneid Hærent patiebus scalæ, postesq; sub ipsos
Nitutur gradibus. Idem 7. Aegloga. hic plurimus ignis Semper,
& alsidua postes fuligine nigri. Idem 2. Aeneid. emoti
procumbunt cardine postes. Cic. pro Domo sua: Patiebus,
textis & postibus grecis bellum intulisti.

Postliminium, postlimini, n.s. ex post & limen componuntur: quæ curisque enim a nobis ad hostem pervenient, quæcumque à nostro limen exierint, si post ad idem limen revertantur, postliminio redeunt ~~avèrò μητρας~~. Festus: Postliminio receptus est si qui extra limina: hoc est, terminos provinciæ captus fuerat, rursus ad propria revertitur. Paulus Iurisconsultus de Cap. l. Postliminium. Postliminium est jus amissione recipiendi ab extraneo, & in statum pristinum restituendæ, inter nos & liberos populos, regesq; moribus ac legibus constitutum. Nam quod bello amisimus, aut etiam circa bellum, hoc si rursus recipiamus, dicimus postliminio recipere, id quod naturali aequitate introductum est: ut qui per injuriam ab extraneis detinebatur, is ubi in fines suos redisset, pristinum jus suum recuperet. **S**erius Sulpitius Iurisconsultus, referente Cicero in Topicis, in dictione postliminium, nihil notandum putavit nisi particulam post, reliquam vocabuli partem solum additamentum putabat, tanquam liminium nihil significaret: si-
c ut nullum supplementum est in meditullo. **S**civola autem putat postliminium, ex duabus dictiōnibus, post, & limen esse compositum Postliminio quietis, apud Apuleium, signifi-
cat post quietem. Nam reversio quedam postliminii voca-
bulo significatur. Postliminio mortuus est, reversione à mor-
te & post mortem.

Pōstmēridiānūs, Vide POMERIDIANVS.

Postmitto, tis, act t. Posthabeo, negligo: parvi, aut nihil i fa-
cio. [¶] baxib. ad iactio. post. Gall. Postposer. Ital. Pospor-
re. Ger. Mindre oder rünger achten. Bel. Laten barein. Hisp. Posponer.
Pol. Wagarzam, ganicuetwage. Vng. Hatra vescm, meg vescm
sermin, k uelbm. Ang. To sett little by, or esteem leſſe.] Cic. pro Cæ-
sare: Quod in alicius agrestis peticulo non poſtmitteretur, id
homo eruditus in insidias doctissimi hominis ditsimulandū
putaret?

ostinodum, pen. corr. Postea, quasi post modò [גַּדְרָה] achár chen [כִּירְבָּן] acháre chen, öszer. Gall. Apres ce, puis apres Ital. Poco poi, poi poco appresso. Ger. Hinterach/nachherw./nachmädernd Bel. Daarna. Hisp. Despues. Pol. Potem. Vng. Egy után. Ang. Afterward.] Liv.li 1. ab Urbe: Sæpè ex injuria postmodum exortam gratiam. q Dicitur & postmodò . Idem lib. 4 : Si Ardeates sua tempora expectare velint, arbitriumq; Senatui lewandæ injuria suæ permittant, forte ut postmodò gaudeari se ira moderatos.

**Postomis, postomidis, ētēmis, Ferrum est, teste Nonio, quod ad cohibendam equorum tenaciam, naribus, vel in os sui imponitur. [Pol. Kawęcziń, item kraganieq. Ang. Baynacle, au-
ſtrument**

Anno set on the nose of unruly horses.] Lucilius: Postomides huic iugentes de naribus pendent.
Postpono, postponis, postponui, postponitum, act. t. Retrò posso, posthabeo, postfero. [אַתָּה בְּזָהָב וְעַמְּדָה. Ital. Postpone. Ger. Nachlegen einem andern das ist grösser geachtet wird / ist geringer halten. Hisp. Postponer. Pol. Lekce waze, przekl adam. Vng. Hatal verdm. Ang. To postpone, postpone off.] Plin.li. 13. cap. 19: Cyrenaica regio loton suæ postponuit paluero. Ovid. 6. Metam.. vosq; est postponere naus ausa suis. Horat. 1. Epist. 18:Dormier in lucem: scorto postponet honestum Officium. q Aliquando ponitur pro omittit, vel intermittere. Cic. F. ad Tironem: Omnia postposui, dummodo preceptis patris parcerem. Cæs. 6 belli Gall. Ut omnia postponere videatur, consilium in Lutetiam Parisiorum transire.

Postprincipia. Dictio cōposita, qua Varro apud Gelliu utitur, lib. 16. cap. 18. pro progressu rei alienius qui principia subsequuntur. Voluptas autem (inquit) vel utilitas talium disciplinarum in postprincipiis existit, quæ perfectæ absolutes, sunt: in principiis vero ipsiis, in eis & insuaves videntur. Postquam, & posteaquam. Connexives particulæ sunt, quibus die & sequentibus connectuntur. [επόμενη. Gall. Apres que, depuis que. Ital. Pos che. Ger. Nach dem. Hisp. Despuies que. Pol. Potim. Vng. Minek vissza. Ang. After that.] Virg. 3. Aeneid. Postquam auctor tergit fluctus. Vide POSTEA.

Postremus, adjectivum, Postremo, adverbium, Vide POSTERVS.

Postridie, adverb. Postero, vel sequenti die. [Τῇ μαχάρι τῇ οὐρανῷ, τῇ οὐρανῷ. Gall. Le lendemain. Ital. Il giorno seguente. Ger. Morgen. / den nächsten tag danaus. Hisp. Vn dia despues. Pol. Naujarr. Vng. Mašod hap honap. Ang. The day following.] Sicut contum pridie priore, vel præcedente die, τῇ επομένῃ. Gellius putat pridie dictum esse quasi pristino die. Verba ejus sunt hoc lib. 19. cap. 24: Die pristini eodem modo dicebatur, quod significabat die pristino: id est, priore, quod vulgo pridie dicitur, conuerso compositionis ordine, quasi pristino die. Flebus vero (cui magis accedendum puto) compositionem pridie antiquam esse docet. Privignus, inquit, dictus est, quod antequam matrem secundò nuberet, est progenitus. Pri enim antiqui pro prädixerunt. Pridie igitur, ex præ, & die compositionis priori sive præcedenti die, sive die uno ante significat. Postridie vero, postero die. Valla: Postridie, quasi cras, non præsentis diei, sed cujusdam alterius, aut præteriti aut futuri. Sic pridie, quasi heri, non præsentis diei, sed cujusdam alterius, aut præteriti, aut futuri. Laetant. lib. 5. de utroque exemplum posuit, loquens de Carneade: Is (inquit) quum legatus ab Atheniensibus Romanum missus esset, disputavit de justitia copiosus, audientibus Galba & Catone, C O S S. maximis tunc orationibus. Sed disputationem suam postridie contraria disputatione subvertit: & justitiam quam pridie laudaverat, subdit. Plaut. in Stich. Qui potest mulieres vitare, vitet: ut quotidie pridie caveat, ne faciat quod piceat postridie. Pridie igitur, priori die, sive præcedente die significat, ut etiam apud Catonem lib. de Rust. Si quem purgare voles, pridie ne cœner. Postridie vero, postero die: nec post tres dies ullo modo significat, ut hoc Catonis exemplum apertissimum demonstrat, ex lib. de Rust. capite 65: Oleum viride sic facito: Oleam quam primum ex terra solito: si inquinata erit, lavito: à foliis & stercore purgato: postridie, aut post tertium diem quam lecta erit, facito. Non enim adiecisset diem tertium, si postridie, post tres dies significaret. q Habent autem pridie & postridie aliquando post se hos genitivos Ejus diei. Cicero Lentulo, ad duodecimum Calendas Februarii, dum in Senatu pulcherri- mè staret, quod jam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus diei frigeramus: hoc est, eo die qui præcessit duodecimum Cal. Cæs. lib. 1. bel. Gall. Postridie ejus diei Cæsar præsidio utrisque castris quod satis esse vixum est, reliquit: id est, postero die qui illum subsequebatur. q Aliquando etiam alias eis genitivus jungitur: ut Pridie, sive postridie Calendarum, Nonarum, Iduum. q Nonnunquam & accusati- vum habent. Cic. Appio: Pridie Nonas Iuntas quum essemus Brundifii: hoc est, die præcedenti Nonas, sive die ante Nonas. Livius: Etiam postridie Iulus rebus divinis supercederit jussum. Quo item modo postridie Calendas dicitur: id est, die post Calendas. Cic. ad Attic. Pridie Compitalia venito. q Interdum pridie & postridie sequitur quam: ut pridie quam intus patriam, sacrificium facito. Liv. lib. 2. ab Urbe: Nam quum pridie quam legati ad Tarquinios profici sercentur, cœnatum fons apud Vitellios esset, &c. Id est, die præcedenti eum, quo legati ad Tarquinios sunt profecti. Similiter illud Suetonii in Cæsare: Et pridie quam occideretur, in sermone nato super cenam apud M. Lepidum, quisnam esset finis vita commo- diffimus, repentinum inopinatumq; prætulerit. Pridie, in- qui, quam occideretur: hoc est, eo die qui diem mortis ejus

præcedebat. Cujus loco dicere non possemus, pridie quo occideretur, ut nonnulli loquantur: hujusmodi enim sententia secum pugnaret. Itaq; non satis recte putavit Valla in hujusmodi locutionibus, Q VAM particulam accipi pro relativo QVO. Neque enim satis aptè hanc orationem Pridie, quam occideretur, sic interpretari, Pridie quo occideretur: sed potius sic: Pridie postquam occideretur. Similiter, Postridie quam pater mortem obiit, epulum feci: id est, postquam pater mortem obiit, postridie epulum feci: ut dies mortis luctui serviat: postera vero, epulis. Non autem, postridie quo pater mortem obiit, epulum feci: quod neque orationi, neque sensui convenit. Nam postridie, aliud diem exigit præcedentem: in isto vero exemplo, nullus alius dies præcessit. Ergo quam pro postquam exponendum est, ut postridie, sequatur ipsum diem quo pater mortem oblit. Similiter, Postridie quam uxore duxero, navigandum est mihi. Si quam pro quo sumatur, non recte fiet interpretatio. Igitur necessariò quam, pro postquam, non pro quo sumendum est: nisi hoc modo sumamus, postridie: id est, postero die ab eo quo pater mortem obiit, epulum feci: & Postridie ab eo quo uxore duxero, navigandum est mihi. Et Valla forte ita intellexit. Hoc modo sumenda sunt pleraq; Livii exempla: ut lib. 3: Anno trecentesimo altero quam condita Roma erat, iterum mutatur forma civitatis à Consulibus ad Decemviro. Et lib. 4: Dictator exercitu viatore domum reducto, die octavo quam creatus erat: id est, octavo die ab eo quo creatus erat. Et aliud: Quam condita Roma erat: id est, ab eo quo condita Roma erat. Quod etiam pro postquam sumi potest. Possunt tamen Valla exempla brevius exponi, ut quam pro quum sumatur, hoc modo: quam: hoc est, quum pater mortem obiit, epulum feci postridie: & quam: hoc est, quum uxorem duxero, navigandum est mihi postridie. Illud autem Ciceronis ad Tironem: Menædrius postridie ad me venit quam expectarem: pro quā omnino sumitur, non pro postquam, neq; pro antequam, neque ab eo quo: hoc modo, Menædrius quam: id est, quum die præcedenti eum expectarem, venit ad me postridie. Vnde recte sequitur: Itaq; postridie habui noctem plenam timoris: id est, noctem quam ipsum diem præcedentem infecuta est, & intercessit inter postridie: hoc est, sequente diem, & ipsum præcedentem. q A' pridie fit Pridianus, pridiana, pridianum, pro eo quod pridie alicius diei factū est. Χαζε, ουηρε. Sueton. in Calig. Marcescente adhuc stomacho pridiani cibi oneire. Plautus in Milite, postriduo dixit pro postridie: Postriduo (inquit) natus sum ego mulier, quam lupiter ex Openatus est. Postulo, as, act. p. Initiat, & meo quodammodo jure aliquid peto. [יִשְׁאֵל תְּבָהָב, אֲתָּה עַמְּדֵה. Gall. Demander, requérir. Ital. Domandare, addimandare con entanza. Ger. & Bel. Begrenzen, erforderen, hæfen. Hisp. Demandar como emprezio. Pol. Zaddam. Vng. Merk keuanam meg venom meg kerbm. Ang. To require, to demand.] In qua significatio ne præter accusativum habet & ablativum præcedente præpositione à vel ab: Cic. 2. lib. Epist. Omnia volo à me postules & expectes. Idem de Amic. Nec quicquam nisi rectum & honestum alter ab altero postulabit. Non nunquam duos accusativos requirit. Idem alibi: Atq; hoc tamen se scire volo me de isto sumptu nihil decrevisse nisi quod principes civitatum me postulavissent. q Sollet ita distinguere à Grammaticis inter postulare, postulare, petere, obsecrare, & flagitare: quod poscamus impetrare, petamus precari, postulemus jure, obsecremus per sacra, flagitemus, cum arrogantis, nec sine convitio. Quæ tamen differunt: nō sunt perpetuae. q Interdum postulare idem est quod requirere, vel exigere: ut Res, locus, persona, tempus, causa, hoc postulat. Cic. pro Ligario: Longiorē orationem taula forsitan postulat, tua certe natura breviorem. Item 2. de Oratore: Ut causæ natura, & temporis ratio postulabit. q Non nunquam idem valeat quod accusare in judicio, sive crimen aliquod intendere. ογνάδας, δικτυώνας. Suetonius in Cæsare: Cæterum Cornelium Dolabellam Consularem & triumphalem virum repetundarum postulavit. Idem in Augusto, cap. 16: Affuit & clientibus, sicut scutatio cuidam evocato quondam suo, qui postulabatur injuriarum. q Interdum postulare, est tanquam debitum sibi quid requirere. Terent. in Adelph. Per oppressionem ut hæc mihi eripere postulet: id est, velit, aut speret. q Item postulare (sicuti docet Vlp. l. i. ff. de Postula.) est desiderium suum, vel amici in jure apud eum qui jurisdictioni prætest, expondere, vel alterius desiderio contradicere. q Postulare questionem, ejus est qui injuriam sibi facta queritur, aut alteri, quem vindicare ad curia pertineat. Liv. 2. ab Urbe: Senatus tumultuosè vocatus tumultuosius consulitur, questio nem postulantibus iis qui pulsati fuerant. q Ex postulare, est quum querimur injuriam apud illum à quo accepimus, & habet in se reprehensionem: de quo alibi. Hinc ex postulatio, quæ est apud illum ipsum qui peccaverit: Postulatio, quæ de illo apud alterum.

Pōstūlātō, postulationis, f.t. Querela, & quasi justa interpositio querelarum. [ΠΤΥΘηλάς ἀξίων αγαπής. Gall. Demande, requeste. Ital. Dimanda richiesta. Ger. Ein Verweisung Item, Ein erforderung, Degerung, Hisp. Obra de demandar con instancia. Pol. Zadanie. Vng. Panazikodas. Ang. A request, a demande.] Plaut. in Bacch. Acris postulatio hæc est, quum hujus dicta intelligo. Propriè tamen postulatio idem ferè est quod petitio. Cic. Attic.lib 5: Est illa impudens quidē postulatio. Idem pro Mūrāna: Concessit Senatus postulationi tuz. q Vacare postulationibus, est quod vulgò dicitur, expedire requestas. Plin. in Epistol Scenecio quum explorasset Consules postulationibus vocaturos, convenit me, &c. Respondere postulationibus, idem. q Item postulationes advocatorum sunt patronorūq; in fidō. Suetonius in Nerone: Celeberrimis patronis nō trālatias, & breves (ut assolet) sed maximas, plurimasq; postulationes certam in gerentibus. Postulatio item expiatio est neglecta religionis. Cic. Quod eodem ostendo telluri postulatio deberi dicitur. Varro videtur dixisse postulacionē pro postulationem, libro quarto de ling. Latina: De cū manium, inquit, postulacionē postulare, civem fortissimū cō demitti. Hinc postularia ostenta, prodigia, fulgura quæ neglecta fuerāt, nec procurata, ideoq; expiatione indigebant. Festus.

Pōstūlātūm, t.i. n.s. Postulatio. [ΠΤΥΘηλάς ἀγαπής, ἀξίωμα, τὸ αἰτώμα.] Cæs. 4. Belli Gallici: Huc postero die quām frequētissimi convenerunt, ut de eorum postulatis cognosceret. Cic. 4. Verr. Hoc commoti dolore, postulata Consilibus, quæ nō postulata, sed in istum crimina viderentur esse, ediderunt. Postularia fulgura, inquit Festus, quæ votorum, aut sacrificiorum sp̄ratam religionem designant.

Potamogiton, T. Tripolim, apud Dioscor.lib. 4. cap. 136.

Potamogiton, Herba apud Dioscor.lib 4 cap. 102.

Potamogiton, Limonion, Beta sylvestris, apud Dioscor. lib. 4. cap. 19.

Pōtēns, Potenter, Potentatus, Potentia, Vide POS SVM. Pōtērium, n.s. [ΟΙΔησ Τερζος] Latinè poculum. Gall. Vōrāscā à boire, hanap. Ital. Bicchiere. Ger. Ein trinkgeschäft Hisp. Vajò generalmente para beuer. Pol. Kuflik, vel kufel. Vng. Pohar. Ang Any vessel to drinke in.] Plautus in Sticho: Quibus divitiæ domi sunt, scaphio, can: haris batoliis bibunt: nos nostro Samiolo poterio tamen bibimus. q Est & nomen herba ex genere spinosarum, quæ à Galeno neuras appellatur, quod me-deatur nervis. Dicitur & phytynios, quod ruberis ranis adver-setur, quas Græci phrynos vocant. Vide Plin.lib 27. cap. 12.

Pōtēſſe, Potellum, Potestas, Porestur, Vide POS SVM. Pothas, duplex: alterū genus hyacinthi flore: alterū sine colore candidum, quo sepulcra coronabant, à quo & nomen quasi desideratis esse dicuntur.

Pōtēn, pro potisne, Vide POTIS.

Pōtēo, potionis, Potione, potionia, Vide POTO.

Pōtēr, & hoc potius comparativa, pro melior & melius, Vide POTIS.

Pōtēr, potiris, à potis deducitur: hodieq; magis quartæ conjugationis est, olim etiam tertiaz. Occupo, vino compos voti fio, jungitur cum genitivo & ablativo. [ΠΤΥΘηλάς ἔχεται, ινεγότης ποτε με, ἐπιτυχεῖται. Gall. louir de quelque chose. Ital. Godere di qualche cosa. Ger. Eröberen/mächtig werden/ under sein gewalt bringen/ gelangen Bel. Inhaben/besitten/ gehabt/ &c. Hisp. Alcançar y gozar/ de festejar. Pol. Otrygmas coholtwrek doftaie. Vng. Meg nyárdbm, kevansagom zerent vele elök. Ang To enioye, to obteine, to achieve.] Virgil. 3. Aeneid. fas omne abrumpit, & auto Vi potitur: quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? Ovid. 13. Metam. Tuq; tuis armis, nos te potiremus Achille. In infinitivo, & participiis præteriti & futuri temporis semper quartam conjugationem sequitur, nunquam tertiam. Cicero Lentulo, lib. 1. Epist. Si tibi exploratum sit, ejus regni potiri posse. Autor ad Heren. lib. 1: Atheniensium potiti sunt Spartiatæ. Cic. 1. Offic. Omni Macedonum gaza potitus est Paulus. Idem 2. de Invent. Si eo portu potiti essent. q Nonnunquam idem est quod suor, & tunc ablativo potissimum jun-gitur. Δέλλων, καθετέμα. Cicero de Senect. Quid si his vol-uptatibus bona ætas fruatur libentius, primùm parvulis fruatur rebus, ut diximus: deinde iis quibus senectus etiā si nō abun-dè potitur, non omnino caret. Nonnunquam etiam accusati-vo, sed rari. Terentius in Adelphis: Patria potitur commo-da. Aliquando etiam cum genitivo rerum jūgitur, & ponitur pro principatum teneo. Cicero ad Lentulum lib. 1: Otium no-bis exoptandum est, quod ii qui potiuntur rerum, præstaturi videntur.

Pōtēſſe hostium, antiquè, pro in hostiū potestate redactus. Plaut. in Epidico: MVL. Tum filiam quam ex te suscepi. PER. Quid eam? M. Eductam perdidit, atq; hostium est potita. Sic enim paulò pōst: Nam postquam audivi ilicē Ex meo seruo, ilam esse captam: continuo argentum dedi, ut emeret. Papi-nianus quoq; in l. 11. D. de captivis, sic locutus est: Exinde, in-

quit, sui juris videtur suisse, ex quo pater hostium potitus est Hotomanus.

Pōtēs, & pote, adjct. potior, potissimus, Potens, potentior, potentissimus, vel bonus, melior, optimus. [Σωματικός. Gall. Qui pent. Ital. Potente. Ger. Mächtig, das mag Hisp. Poter, s. Pol. Mojney Vng. Hatal masyo. Ang. He that may or n'able.] Virg. 3. Aeneid. Nec potis Ioniōs fluctus æquare sequendo. Cicero. 2. Tusc. ex antiquo poëta: Neq; sanguis ullo potis est pacto pro-fluens consistere. Terent. in Phorm. Mcallege utar, ut potius sit qui prior ad dandum est. Ut potior sit, inquit: hoc est, ut me-lior, vel charior sit. q Pote apud veteres aliquando legitur pro eo quod fieri potest. Plaut. in Cas. Nec pote quicquam commemorari.

Pōtēn, Hoc est potisne es, sive potēsne. Plaut. in Epid. Potis ut molestuus ne sis? Terent. in Andr. Potis es ut definis?

Pōtēr, & potius, Comparativa ab antiquo nomine potis, me-lior & melius. [ΜΕΛΙΤΟΒ μείζων, μεγάλως, μελίτως. Gall. Mellitus. Ital. Megliore, meglio. Ger. Besser, surréfendlicher. Hisp. El mejor. Pol. Mejorissi. Vng. Job hatal masob. Ang. Better.] Cic. 4. Tusc. Filius plus pollet potiorq; est patre: id est, melior, aut præ-stantior.

Pōtissimūs, superlativū Ferè exponitur per optimus, aut pra-cipiūs. [χρήστος, ἀριστος, βιλανος. Gall. Le meilleur & princí-pal Ital. Migliore, principale. Ger. Das best, aller furummet Hisp. Mejor, principal. Pol. Naimogniesy. Vng. Los agob. Ang. The best and principal] Plin. Epist. 79: Nam si hoc opusculum nostrum aut potissimum esset, aut solum, &c. Sic potissima ratio, potissima nobilitas. Quintil. lib. 10. cap. 1: Ut semel quod est potissimum, dicam: hoc est, præcipuum.

Pōtēs, potissimum, vel potissimè, adverbia, magis, maximè. [ΠΤΥΘηλάς μεγάλης. Gall. Plusfort. Ital. Piuttosto. Ger. Viel lieber] oder ehe/vorals vñ vorab, farnemlichen. Hisp. Antes este, que es esto. Pol. Raczej. Vng. Inkab. Ang. Rather.] Differunt autem potiūs, & potissimum, seu potissimè, quod potius ad duo tan-tum: potissimum verò ad plura refertur, ut, Quem potius in-stituam hæredem? fabium an Lucium? aut: Quam natarū po-tissimum erudiam? si multæ sint. Autor ad Heren. lib. 1: Ex cō-paratione in qua per contentioam utrum potius, aut quid potissimum sit, quæritur. Idem ibidem: Quum quærit orator, utrum de duobus potius, aut quid de pluribus potissimum dicat. Cicero in Lélio: Haec tñs mihi videor de amicitia quid sentire potissimè, dixisse. Plautus in Pseud. Hunc diem sum-psimus potissimè. Invenitur tamen quandoque potissimum referri ad duo. Cic. Quanquam præstat honestas in columita-ti, tamen utri potissimum consulendum sit, delibetur.

Pōtēſſe, Vide POTO.

Pōtniādēs, Quadiq; apud Virgil. 3. Georg.

Pōto, pota, potavi, potatū, & potum, n.p. Valde bibo. [ΠΤΥΘηλάς ποτησθε. Gall. Boire. Ital. Bevere. Ger. Trinken. Bel. Drin-ken. Hisp. Beber. Pol. Pięć. Vng. Izom kóppenbék. Ang. To drink.]

Cic. de Clar. Orat. Si potare velis, de dolio tibi hauriendū est. Idem 2. Philip. Domus erat aleatoribus reserta, plena ciboriū, toros dies potabatur, &c. Idem 2. de Finibus: Tum ipsum, quā vigiliis & fame cruciaretur, clamat virtus beatorem suisse, quām potantem in rosa Thorii. Aquam potare galea, Tibul. lib. 2. Eleg. 7. Accum acrie potare, Horat. 2. Serm. Satyr. 3. Virg. 3. Georg. Et lac concretū cum sanguine potat equino. q Ar-bores quoq; potare dicuntur, quum liquor radicibus affundi-tur. Plin. lib. 12. cap. 1: Docuimus etiam arbores vina potare. Lanæ etiam colores potare dicuntur. Plin. lib. 9. cap. 38: Qui-nis lana potat horis, ruisusq; mergitur carminata, donec om-nem ebibat saniem. q Ejus composita sunt, Appoeto, quod est muliūm pote. Plaut. in Circ. Postquam cœnati atq; appoeti, talos poscit sibi in manum: Provocat me in aleam, ut ego lu-dam. Compoto, simul poto cyprius. Vnde Compotatio, quā Græci cyprius dicunt Epoto, potando exhaustio, cœritia. Per-poto, valde poto. Διγ. πιν. Præpoto, antē poto. Κεπιν. & ha-bent penultimam productam.

Pōtāndūs, da, dum. ποτησθε, ποτασθε. Ovid. 2. Fast. Dumq; pa-rant epulas, potandaq; vina ministri.

Pōtātūs, potata, poratum: ut Potata aqua. Plin. lib. 2. cap. 103: In Falisco Clitunni amnis aqua potata, candidos hoives facit.

Pōtātōr, potatoris, m.t. Qui potationibus indulget. [ΠΤΥΘηλάς σκοθεθ. Φιλοπότης, ποτησθε. Gall. Buueuryugnyne. Ital. Imbracato, & gran beuatore. Ger. Ein guter trinker/ sauffier. Hisp. Grande beueredo.

Pol. Pianica. Vng. Iso kóppenbék. Ang. A great drinker.] Plau-tus in Menæch. Nanq; Epidamna natio est hæc ita hominū, Voluptarii, atq; potatores maxumi. Plin. lib. 20. cap. 23: Radix cuiusq; ex aqua decocta, potatoribus sicut facere narratur. De carduorum sylvestrium generibus duobus.

Pōtātō, potationis, f.t. Actus potandi. [ΠΤΥΘηλάς ποτησθε. schethjäh ΠΤΥΘηλάς ποτησθε συργη ποτησθε. Φιλοπότης. Gall. Buerere, brusage. Ital. Benimento. Germ. Das trinkende oder guttrin-de/des sauffen. Hisp. La beuida. Pol. Pyantiso. Vng. Luás. Ang. A drinking.]

Adrinking.] Cic. i. de Divin. Si modò temperatè escis, modicisq; potationibus ita est affectus, ut sospito corpore ipse viglet. Plaut. in Sticho: Quo potationes mulsi, quorū aut̄ prandia. Potatus, us, ui, m. q. potatio. [Vng. Ital.] Seneca controvers. lib. 2. in 1: Neque potatus objicis filio.

Potus, pota, potum, participium, ebrius, qui abundè potavit. [ΠΙΤΙΑνεβ ΡΙΩΛ schichchor. φραγμός, πινακός. Gall. Qui a bien boit. Ital. Che a beuuto. German. Trunken/voll. Hispan. El que bebe demasiadamente. Polon. Piany vel Vpsi. Vng. Iol ist, refeg.

Ang. That hast drunken much, dronken.] Ovidius libro 3. Fall. Occurrunt nuper, visa est mihi digna relatu Pompa, senem potum pota trahebat anus. Cicero Trebatio libro 7: Itaque et si domum bene potus, seroque redieram: tamen id caput ubi hæc controversy est notavi. q. Ponitur etiam passivæ. Ovidius loco jam citato: tanto est Albula pota Deo. luvenal. epotaque flumina Medo Prædente. Ovid. lib. 15. Metam. Nocte nocte noctis, sine noxa luce bibuntur.

Potūs, potura, poturum: ut Terra potura crux, Stat. 12. Theb. Oves potura, Propertius lib. 4. Eleg. 4.

Potūs, tus, m. q. Potio. [ΠΙΤΙΑ schéthi ΠΙΤΙΑ schéthiā πρώην μαζέκη. πίνει, πίνει. Gall. Brusage. Ital. Bonanda. German. Eis trank. Hisp. Bouida. Pol. Napoy. Vng. Ital. Ang. Drinke.] Cic. 4 Tusc. Quid quod ne mente quidem rectè uti possumus, malo cibo & potionē repletis? Et in Catone: Tantum cibi & potionē adhibengum ut reficiantur vires, non opprimantur. Plin. lib. 10. cap. 72: Serpentes exiguo indigent potu.

Potū, potionis, f. t. potus. [ΠΙΤΙΑ schéthi ΠΙΤΙΑ schéthiā πρώην μαζέκη. πίνει, πίνει. Gall. Brusage. Ital. Bonanda. German. Eis trank. Hisp. Bouida. Pol. Napoy. Vng. Ital. Ang. Drinke.] Plautus in Sticho: Nam intus mihi jam potionē vinaea onerabo gulam. Colum. lib. 11. cap. 51: Ut cibus & potionē siā fraude à ee Mariis præbantur. Cic. i. de Finib Quum cibo, potionēq; famēs, sitisq; depulsa est. Cels. lib. 1. cap. 9: Vinum frigidum bibere, & post cibum magnam potionē sumere. Quintil. lib. 7. cap. 3: Bibere potionem.

Potūculū, z, diminutivum à potio. [Vngar. Italotika.] Suetonius in Domitiano: Ut noctem super cenam, præter marianum malum, & medicum in ampulla potiunculam sumere.

Potōj, onis, m. t. Potator, apud Martialem est titulus, ad Sextilium potorem. [ΠΙΤΙΑνεβ ΡΙΩΛ schichchor. φιλοπότης. Gall. Qui aime à boire, un bon biberon. Ital. Bevatore. Ger. Ein trinker. Hisp. Bebedor. Pol. Pyk. Vn. Iso magy italo. Ang. A good drinker.] Horat. Epist. 202 Nulla placere diu: nec vivere carmina possunt, Quæ scribuntur aquæ potoribus.

Potūlū, ria, rium, Quod ad potandum pertinet. [ΠΙΤΙΑ. Gall. Appartenant à boire. Ital. Pertinent à beuere. German. Des jüden trinken gehet. Hisp. Pertenesiente à beuer. Polon. Cie do pyja przynalezy. Vng. Italox valo. Ang. Belonging to drinking.] Hinc vasa potoria, sicut vasa escaria.

Potōrum, potōrii, n. f. Vas quod ad potū est deputatum. [ΟΙΟ ρει. πίνει. Gall. Vaisselle à boire, hanap. Ital. Bicchiere. German. Ein trinkgefäß. Hisp. Vaso para beber. Polon. Kufel. Vng. Iso den. Ang. A drinking vessel.] Plin. lib. 33. cap. 10: Ptolomæum Varto tradit, Pompeio res gerente circa ludæam, octena milia equitum sua pecunia toleravisse: mille convivas totidem aureis potoriis mutantem vasa cum ferculis saginasse.

Potōniūs, ta, tum, Potus, sive ebrius. [ΠΙΤΙΑνεβ ΡΙΩΛ schichchor. πίνει. Gall. Yurongue. Ital. Imbriaco. German. Bimlich voll und trunken. Hisp. Embriago, borracho. Polon. Opelis. Vng. Iol ist, πίνει. Ang. Drunken.] Suetonius in Othonem: Fertur & noctibus vagari solitus, atque invalidum quenque obviorum, aut potulentum corrīdere. Interdum potulentus idem est quod potui idoneus, πίνει. Gell. lib. 4. cap. 1: Penus est quod esculatum, aut potulatum est. Sic enim nonnulli malunt legere quād quod vulgata exemplaria habent poculentus.

Potōtas, penult. corr. frequentativum à poto, Frequenter poto. [πάντες πίνει. Gall. Boire souuent. Ital. Beuer souente. Ger. Etats minces. Hisp. Beuer à menudo. Pol. Właśnie pije. Vng. Idogalom, körhözök. Ang. To drinke ofter, to bibbe.] Plaut. in Amphit. Nanc tibi haue paternam quæ dono mihi illic ob virtutem data est. Pierela rex qui potitavit, quem ego mea occidi manu. Idem Asia. Técum una postea æquæ pocula potitet.

Potōno, potionas, potionem præbeo. πίνει. Cujus passivum est Potiōnor. Sueton. in Calig. Creditur potionatus à Cæsaria uxore, amatorio quidem medicamento, sed quod in furorem verterit.

P ante R.

P.R. In notis antiquorum, Populus Romanus. P.R. Prætor. PRÆ, VIGIL. præfector vigilum. PRÆ, V.R.B. Præfector urbis. PRÆ, P.R.AE. S. præfector præsidii. PRÆ, E. Præfector PRÆ, F.V.R. Præfector urbis. P.R.E. vel EX. post reges exadios. PRID. NO. N. A.P.R. pridie nonas Aprilis. PRINC. IVVENT. priuiceps juuentutis. PRID. KAL. vel K. pridie

Kalendas. PRÖC. proconsul. PRÖCO S. præconsul. PRÖCO S. vel PRÖCC. proconsules. PRÖN. Præponos, vel præponotis. PRÖPRAE. præprætor. PRÖV. provicia. PR. P.R. prætor peregrinus. PR.P.R. præprætor. PR.S. Prætores. PR.S. prætoris sententia PR.V.R. prætor urbanus. PR.S. præses. PR.S. præsides. PR.S.P. præses provinciæ.

Præcītūs, practica, practicum, & Practica, practicæ. Vide PRAXIS.

Præ, Præpositio, Ante. [ΠΙΤΙΑ Lipnē 7. πρό neghedh. πρό. Gall. De-nant. Ital. Avanti, inanti. Ger. Vor. Hisp. Ante, delante. Poloni. Præd. Vng. Els. Ang. Before.] Extra compositionem aliquando absolute ponitur: ut apud Terentium in Ad. I præ, sequar. Aliquando cū ablativo: ut Præ oculis: id est, ante oculos. Præ cunctis: id est, ante cunctos, vel plus quam cuncti. q. Nonnumquam causam denotat, accipiturque pro ob, vel propter. His. Terent. in Andr. Præ studio dum officias quod cupis: id est, ob studium. Idem in Evstich. Misera præ amore. q. Item id valet quod præter. Gell. lib. 1: Præq; se uno, cæteros omnes linguae Atticæ principes, gentemq; omnem togatam, quodcunq; nomen Latinum, rudes esse atq; agrestes prædicabat. Vbi comparisonem induit, ut Gracis πρός, πρός. Sic & apud Terent. Evnuch. Hic ego illum contempsi præ me. id est, tu velis. In eadē significatione dicimus præ quam. Plautus in Amph. Pravares est voluptatum in vita, atq; in ætate Agunda. Præ quam quod molestum est. q. Composita, significat antè, vel prius: ut Præpono, præfero. Aliquando super: ut Præfectus, præsideo. Aliquando vadē, vel mirū in modū, sive præter modū: ut, Præclarus, Præclitus: quorum multa per ex Græcē efféruntur. Magis autem auger quam per, jungiturq; cum nonnulli dictionibus cum quibus illud non jungitur: ut, Præpotens, πρόσωπος. Præcensus, Præclarus, Prælatus, Præfulgens, Prædives. πρόσωπο. Prædulcis, Prædurus, Præcultus, Prælargus, Prælongus. πρόσωπος. Nam Prælongus sermo, & prælonga oratio, ea dicuntur quæ enorū longitudine est. Præpotens, Præcensus, & similia, majorem in modum potens, celsusq; & quasi præter modū, moremq; aliorum potens, ac celsus. q. Significat quandoq; etiam ante tempus, sive præter morem aliorū: ut, Præcox uva, Præcox ingenium. q. Aliquando redundat: ut Præ morior, præcingo, quæ idem significant quod eorum simplicia. q. A. Præ, fit Preut, quod collationem significat. Plaut. Modestior nunc quidem est de verbis, præput dum fuit: id est, si pristinos ejus mores respicias, sis ja πρό τε ἦσθαι. q. Hinc etiam deducitur Præter, scit à sub, subter: in, inter: pro, propter. q. Præ me ferro, præ te fers, præ se fent. vide infra in verbo FERO.

Præaccipio, act. t. Ante accipio. [πρόλαμψαι. Gall. Anticipari. Ital. Anticipare. German. Vor anhin nemmen. Hisp. Tomar de-lante. Pol. Wprzad biore. Vng. Els. vorzón. Ang. To tak before.] A quo Praeacceptio figura quæ presumptio à nostris: à Græcis vero πρόστιχε; dicitur, quum poëta narrando præverit, quod eo tempore, quo res quas describit gestæ sunt, in rerum natura non fuit. Ejusmodi est illud apud Virgil. 6. Aen. portusq; require Velinos. Nam quo tempore Aeneas in Italiā venit, Velia nondum erat condita.

Præacutū, Prius, acutus, aut anteriorem partē acutus. [πρόστιχε; Gall. Aiguise par le bout, ou fort aiguise. Ital. Molto aguzare. Ger. Zu vorderst steh' Fen oder spitzen. Hisp. Aguzar, xl azermuy agudo. Pol. Zaostriż. Vn. Els. meg feindm. An. To sharpe at the peyne or mak very sharpe.] Cato de Rust. Vitem teneram præacutio; oblique inter se medullam cum medulla componito.

Præacutūs, a, um, Valde acutus, vel anteriore sui parte cuspidatus. [πρόστιχε; Gall. Fort aigu. Ital. Molto acuto. German. Heffig spatzig spitzig Hisp. Muy agudo. Pol. Zaostriż. Vn. Hegyes igenes. Ang. Very sharpe.] Plin. li. 11. cap. 26: Asperitas præacuta in dorso. Cels. 2. bell. Gall. Tum magni pōderis saxa, & præacutus trabes in muro collocabant. Culpis præacuta, Ovid. 7. Metam.

Præacutū, admodū acutus. [Vng. Igdn elbjsen.] Apuleius in Apologia: Et fort. scit an præacutè reperiretis vobis videbamini. Præaltūs, a, um, Valde altus. [πρόστιχε; πάνω, πάνει. Gall. Fort haut, sì profond Ital. Molto alto, & molto profundo. German. Werckst hoch. Hisp. Muy alto. Pol. Barzo wjski ol'eboki. Vn. Igen magas igennely. Ang. Very high, very deep.] Livius 10. ab Urbe: Ostium flaminis præalti, quo circumagi naves in statu- nent tutam possint. Præaltus alveus, Idem 5. ab Urbe: Præalta rupes, Idem 10. ab Urbe.

Præauditiū, antè auditus. [Vn. Els. meg hallatotot.] Vlpian. de Officio proconsulis. D.lib. 1. Tit. 16: Solent etiam custodiārum cognitionem mandare legatis: scilicet ut præauditas cu-stodias ad se remittant.

Præbéo, præbes, ex præ & habeo, abjectis a & b, Do, exhibeo. [ΠΙΤΙΑ πρέξει, πρέξωμεν. Gall. Bailler, Don ner, offrir. Ital. Dare. German. Geben/Darreß. Belg. Bieden/geven Hisp. Dar. Pol. Hae. Vn. Adom. An. To give, to offer.] Nam qui aliquid præbet, id præhabere rationē dicitur. Cic. i. de Nat. deor. Aēr saluē &

EE 5 vitalem

vitalē spiritū p̄b̄t̄ animantibus. Horat. in Serm. Sunt qui convivas salibus cōspēḡrē gaudēt̄. Pr̄ter cum qui p̄b̄t̄ aquam. q̄ Aliquādō significat ostēdo. Terent. in Adelph. Servū haud illiberalē p̄b̄t̄ te: id est, re ipsa ostendit̄, factis probas. P̄b̄t̄ cibū de manu: id est, manu ipsa cibum in os ingere. P̄b̄t̄ accessum. P̄b̄t̄ aurē: id est, auscultare. P̄b̄t̄ auxiliū, errorē, honorē alicui, iter ad aliquid iusjurādū alicui, iudicē, iūris, superbum, durū. P̄b̄t̄ se faciem: id est, acquiescere, sive obsequi alicui in re aliqua. P̄b̄t̄ sonitum, sp̄m, terorem, spectaculū lēcum, vicem alicuius rei, vim alicuius rei, usum. P̄b̄t̄ sponsalit̄ id est, convivium sponsaliorum.

P̄b̄t̄us, participium. [ΜΙΤΔαθάν. μετάθεις, γέγονθείς. Gall. Donnē. Ital. Dato, donato. Ger. Gegeben. Hispan. Donado. Polon. Dany. Vng. Adat. Ang. Given, or offred.] P̄b̄t̄a substantivē, pro rebus necessariis quæ servis, operariisq; p̄b̄tentur. Col. lib. 1. cap. 8: Tātoque curiosior inquisitio patris familiās debet esse pro tali gehere servorum, ne aut in vestiatis, aut in ceteris p̄b̄bitis injuriis trahentur.

P̄b̄t̄o, nis, f.t. [μέσησις. Vng. Adás nyuytás.] Callistratus D. lib. ult. Tit. 11. 1. 2: Destituetur annonæ p̄b̄t̄io, cūm avocentur ab opere rustici.

P̄b̄t̄or, oris, verbale, m. t. Dator. [ΙΠΔνοθήν. πάρεχθαι, χειρός. Gall. Qui donne & offre. Ital. Chi dà e porge. Ger. Ein'geber. His. El que da o dona. Pol. Dawać. Vn. Ado. Ang. A giuer.] Cic. 2. de Offic. Antu id agis ut Macedones te non regem suum, sed milistrum & p̄b̄bitorem putent?

P̄b̄t̄dā, orum, pluralis tantū numeri, neutri generis, s. dicuntur ligna & sal, quæ Parochi legatis publicè missis exhibere debebant: de quibus Horat. 1. Serm. Satyr. 5: Proxima Campano ponti quæ villula, tēstum P̄b̄uit, & parochi quæ debet ligna, salegnq; Gell. lib. 15. cap. 4: Comparandis mulis, & vehiculis magistratibus, qui sortiti provincias forent, p̄b̄benda publicè conduxisse. Vide in dictione PAROCHEVS. Erant autem in exercitu Copiarii, quibus erat p̄ceptum ut p̄b̄benda: id est, saltem & ligna publicè missis exhiberent.

P̄b̄t̄ia, à veteribus appellabatur remedia, teste Festo. ἀλεξανδρεῖα, p̄cipueq; ea (ut lib. 6. de ling. Latin. innuit Varro) quæ amuleti vīm habebant, cuiusmodi (inquit) erant lora quæ de puerorum collo suspendebantur: ita dicta à p̄b̄endo, ut testatur idem Varro. Verius tamē contrā non à p̄b̄endo, sed prohibendo dicta esse ait, quod mala prohibeant, eaq; à Cæcilia uxore Tarquinii Prisci inventa tradit.

P̄b̄t̄is, ante bibo. [επινισ. Gall. Boire devant. Ital. Bere innanzi. German. Vorinden. Hispan. Beber delante. Polon. Brzypilam. Vng. Elbőr / zom. Ang. To driuk before.] Hieronym. Nec venena jam metuam quam antidotum p̄b̄ibero.

P̄b̄t̄erē, pro perimere, seu enecare usurpavit Plautus in P̄fēd. Interminutus est à minimo ad maximum: Siquis non hodie munus misisset sibi, Eum cras cruciatu maximo se p̄b̄iterē. Idem in Poen. P̄b̄iterē dixit pro p̄t̄erē: At ne inter vias p̄b̄iteramus eas, metuo. Fortassis est p̄b̄iterē sine æ, ab antiquo verbo beto. Sic enim & apud Nonium legitur. Vide supra PERBITO.

P̄b̄calvūs, m. f. Calvus in anteriore parte capitis. [ΠΑΓΙ għib-beach. īmiegħidha qadaxx. Gall. Chaune par devant. Ital. Calvo dinanzi. German. Voren taat. Hispan. Calvo delante. Ang. Baldie in the forehead.] Suetonius de Galba: Statura fuit justa, capite p̄b̄calvo.

P̄b̄cantārio, p̄cantationis, f.t. verbale, à p̄cantando, Incantatio. [ζΕΠ chibér. ιωτάτη. Gall. Chant ou enchantement de sorcier ou sorcière. Ital. Incantamento, incantazione, incantamento. German. Ein verzauberung/ verbâlung. Hispan. Encantacion. Ang. A charming or enchanting.] Quint. 14. Declam. Diris utiq; carminibus, & feriale p̄cantationum terrore permistum.

P̄b̄cantrix, cis, f.t. Saga, incantatrix [ΤΙΛΨΩΝ mechachschephah. īt̄db. Gall. Enchanteress. Ital. Incantatrice. Germ. Ein häx/ Bas hoid oder Zauberin. Hisp. Encantadora. Ang. A sorceress or incantress.] Varrō de liber. educ. Ut faciunt plerique, ut adhibeant p̄cantrices, nec medico ostendunt.

P̄b̄canus, penultima producta, Qui ante justos annos canus est. [ἀρχες πολύς. Gall. Chens devant qu'estre vieil. Ital. Canino inanzi il tempo. German. Der voi der rechten zeit grāt ist. Hisp. Cano antes des tiempo. Angl. That hath a hoare head before he be old.] Horat. libro 1. Epistol. Corporis exigui, p̄canum, solibus aptum.

P̄b̄cartis. Nimir, sive multum carus. [ΤΙΡΙ jakkir. ποιόντες. ηναυτηλ. Gall. Fort cher. Ital. Molto caro. German. Wbet theuer. Hispan. Muy amado y caro. Polon. Barzdrogi. Vngar. Igen kedves, Zerelmes. Ang. Very dear.] Tetent. in Phorm. Quantum

opus est tibi argenti eloquere. P. sola triginta minæ. C. Tri-ginta? hui, p̄cara est, Phœdia. Quædam exemplaria Percara legunt.

P̄b̄cavēo, p̄caves, penultima correpta, Ante caveo, provideo. [ΤΙΛΨΩν nischmār. οφελάτηρα. Gall. Se donner de garde du mal à venir, pourvoir à quelque chose qu' elle n' advenne. Ital. Schiffare inanzi, prouidere. German. Völkommen / voi einem ding sorglich juvor hütten. Hispan. Guardarse ante. Polon. Pręstygacj. Vngar. El tanor, latom, meg azon meg onom. Ang. To be ready before a thing happen.] Plautus in Amph. An id p̄cavisse oportuit? Cæsar i. bell. Gal. Id ne accideret, p̄cavendum sibi Cæsar existimat. Cicero ad Attic. lib. 2: Quod à me ita p̄cavatum, atque ita provisum est, non ut ego de optima mea ratione decedarem, &c.

P̄b̄caſtūs, parti, Ante castus & provisus. [ΤΙΛΨΩν nischmār. οφελάτης, οφελοφελαγόθης.] Vt, provisa & p̄cavata res, Cic. 5. Veri. P̄b̄caſtūs opus est, Plaut. Merc.

P̄b̄cauto, oris, Verbale, m. t. [οφελάτης, οφελοφελαγόθης. Gal. Qui se donne de garde d' être surpris. Ital. Chi si guarda. Germ. Ein vorhüter/fürcommer. Hispan. Cosa que se guarda ante. Pol. Pręstygacj. Vng. Moga oso, zimb. Ang. That is circumstance of a thing before it come.] Plaut. P̄fēd. Nam ego p̄cavator & patronus foribus processi foras.

P̄b̄cedo, p̄cedis, n.t. Antecedo. [ΠΟΤ kiddēm. οφελη, οφελημα. Gall. Preceder, aller devant. Ital. Precendere. Germ. Vorgehn, Belg. Vorgehn. Hisp. Andar d' yr delante. Pol. Idemp̄p̄ed. Vng. Elből megyek. Ang. To go before.] Plin. lib. 11. cap. 37: Nulla p̄cedente injuria. Virg. 9. Aen. Turnus, ut antevolans, tardū p̄cesserat agmen. q̄ Per translationē significat p̄cēllere. Plaut. Asin. Ut vestra fortunæ meis p̄cedunt Litane longæ. q̄ P̄cedere autoritate, sapore, suavitate, & similibus. Plin. lib. 29. cap. 1: Ad siderum motus ex ephemericide mathematica cibando, horasq; observando, augoritate cum p̄cessit.

P̄b̄cēlēr, penultima correpta, eris, & hoc p̄cēlērere, Valde celēr. [καὶ λα τηχός, πάντα τηχός, λιαν ὀχύς. Gall. Fort soudain & leger. Ital. Molto presto & legero. Ger. Gar schnell. Hispan. Muy ligero. Polon. Barzo prestki. Vngar. Igen gyors. Ang. Very swift and speedie.] Plin. lib. 4 cap. 46: Ut prope carinam ventum' est, nisi p̄cēlērē vi repente rapiant, absumi spectant. Viri p̄cēlērē, Statius 6. Thebaid.

P̄b̄cēlērē, as. [καὶ τηρεῖται ἵπτηχώσ, οφελη. Gall. Se hastē & aller devant. Ital. Affretarsi, andare auanti. German. Voran oder für eten. Hispan. Appressur arantes. Polon. Wpryśsje kpnie. Vngar. Elből sie ki. Ang. To hastē and speede.] Stat. 4. Thebaid. pars acta plebe sequatur, p̄cēlērēt luem, medium subit illa per agmen.

P̄b̄cēlēlō, p̄cēlēlū, p̄cēlēlum, Ante eo, p̄cedo, & supero. [ΠΟΤη nisstach. Αγ. Τιχ. Gall. Estre plus excellent, ou repasser. Ital. Superare, avanzare, precedere. Germ. Fürtreffen. Hispan. Sobrepasar. Pol. Pręszyżm. Vng. Meg aladom folyt haladom. Ang. To be more excellent or of greater honour.] Plin. lib. 12. cap. 3: Malus Aſſynia odore p̄cēlēlū foliorum. Robore mentis p̄cēlēlērē, Silius lib. 3.

P̄b̄cēlēns, p̄cēlēntis, adjectivum, Antecedens, excellens. [ΠΟΤη menq̄stach. Αγ. Τιχ. Gall. Fort excellent. Ital. Excellentissimo. Ger. Surtessend oder surtessentis. Hisp. Muy excelente y sobrepasado. Polon. Wysłosy, p̄wiesiony. Vngar. Fw, folyt halado. Ang. Very excellent.] Plin. lib. 12. cap. 1: Prisco ritu simplicia iura etiam nunc Deo p̄cēlēntem arborem dicant. Idem cap. 6: Major alia, pomo & suavitate p̄cēlēntior, quo sapientes Indorum vivunt. Idem in Procem. lib. 6: Videmus Virgilium p̄cēlēntissimum yatem eadem causa hortorum doctes fuisse.

P̄b̄cēlēs, a, um, Valde celsus. [τιρεγάκης. Gall. Fort hant. Ital. Molto ecceso. German. Gar oder überaus hoch. Hisp. Sobrepasante y alto. Polon. Barzow, szkoy. Vngar. Igen magas. Ang. Very high.] Cicero 6. Veri. Enna autem, ubi ea quæ dico gesta esse memorantur, est loco p̄cēlēlo, atque edito. Virg. 3. Aeneid. Una p̄cēlēla confedit rupe Caleno.

P̄b̄cēps, p̄cipitis, om. t. Quum de loco dicitur, altus & p̄crupitus, unde quis facit in p̄cēps deturbari potest. [τιρεγάκης, κερπόνθης. Gall. Fort aisé à choir, aisé & facile de mettre du haut en bas. Ital. Precipite. German. Hoch/ höch/ sonstig/ ein ort an dem einer bald den hant abfallen kündt. Hispan. Cosa que cas de cebca abaxo. Polon. Wyskoczy p̄sikra skrōte l'acte moja spast. Vngar. Meredök. Ang. Headlong, very sodaine, rash/swift.] Cic. pro Plancio: Vita p̄cēps & lubrica. Virg. 2. Aen. Turrim in p̄cipiti stantem, summisque tub astra Educatam rectis. q̄ P̄cēps item dicitur qui ex loco sublimi deorsum decidat. Virg. in Pharmaceutria: P̄cēps aëris specula de montis in undas Defesar. Dicit autem videtur p̄cēps, à capite, sicut & ancops, biceps & triceps. Propriè enim p̄cipitem dari dicimus qui ita ex editiore loco deturbatur, ut deorsum decidat in caput. q̄ Per metaphoram autem p̄cēps dicitur qui nulla ratione, aut mode

aut modo quid agit, & quasi rem & iepus præoccupat. [ΕΠΙΒ
parb. ΒΙΤΙΟνεχαπαξ. επιλιτ. Pol. Wartogl'ow.] Cic. de Arusp.
ref. ille dicens, & iam pridem ad pœnam, exitiumq; præcepis.
Virg. 3. Aeneid. mox se ad litora præcepis Cum sicut, preci-
busque tulit. Hoc est, sive respectu faloris, inquit Servius. Itaq;
pro nimis festino ponit solet. Virgil. 2. Aeneid. Præcipites tra-
ced tempestate columbae. q; Præcipites palmitæ apud Colu-
mellæ, sum qui de horum totinis virgines enati, in duro alligantur.
H[ic] ut lib. 5. cap. 6. idem scribit) plurimum fructus ferunt, sed &
mati maxime nocent. Itaque nisi extremis rassis, aut si vitis
arboreo cacumen superavit, præcipitari palmitem non oportet.
Habet autem hoc nomen varios in oratione usus. Agere
præcipitem, Abire præcipitem, Deferti præcipitem, Dejici præ-
cipitem, Cadere præcipitem, Deturbari & exturbari, Decidere
in præcepis, Cœlo præcipites labentes stellæ, Committere se in
locum præcipitem. Dare aliquem præcipitem, pro depellere
& deturbare, & per translationem pro festinante ejicere, sive
expellere. Præcipitem in terram dare, Præcipitem agere, Præci-
pitem ferri. Amentia & cæcum, ac præcipitem ferri, & præcipi-
tem ferri in hostem. Præcipitem trahere: id est, secum deorsum
rapere. In præcipiti esse: id est, in summo discrimine. Præcepis
senectus: id est, decrepita.

Præcipito, præcipitas, aet. p. In præceps dejicio. [ΔΙΦΙσχαμέτ
γινήθαρ. καταρρεψις. Gall. Precipiter, ruer ou ietter du haut
en bas. Ital. Precipitare, rouinare. Ger. Hinab stürzen. Belg. Van bo-
ven uader afwoeden. Hisp. Darribar o despenner. Pol. Zypcham naſſye.
Vng. Nyak raflore transom. An. To cast hor hurle downe head long.]
Cic. pro Cecin. Præcipitatus ex locis superioribus. Præcipita-
re de turri, Liv. lib. 23. Præcipitare se in flumen, Cæsar 4. bell.
Gall. Precipitare palmitæ flagellū, & hujusmodi, pro deorsum
reflectere. Columel. lib. 5. cap. 6: Quæ pars palmitis præcipita-
ta est, fructu induxit. Præcipitare ad mortem, est ad mortem
præcipitem agere. Præcipitare moras: id est, festinanter abjec-
re. q; Aliquando neutraliter & absolute ponitur pro in præ-
ceps eo, cado, ruinam minitor. Cicer. pro P. Sylla: Reipublicæ
præcipitanti subveni. Præcipitat hyems: hoc est, ingruit, &
repente advenit. Præcipitat N. ius: id est, præceps ruit, & ex alto
delabitur. Præcipitant curæ: id est, urgent. q; Aliquando acci-
pitur pro temere, & incōsideratè rem aliquam aggredi. Plaut.
Tranummo: Nam qui in amorem se præcipitavit, pejus perit
quam si de saxo saliat.

Præcipitans, particip. [ΔΙΦΙσχαμέτ γινηθαρ. καταρρεψις.
vn.] Transitive & absolute ponitur, ut suum verbum: ut, Celsa
præcipitanse feso de Leucade Sappho. Cic. pro Cuent. Piæci-
pitante igitur impellamus, & perditū prosternamus. Sic Solē
præcipitatem dicimus, occasui viciniū: item Actatē præcipi-
tatem: hoc est, cadentem, & ad interitum properantem.

Præcipitante, adverb. Idem quod inconsideratè, temerè. [επι-
νοῦσι, ἀνερεῖσι. Gall. Hastiument, inconsideremens. Ital. Freitolamente,
inconsideratamente. Ger. Unbesinnter weiss in gährgählinge.
Hisp. Osadmente, no bñor mirando. Polon. Wykrotnie, niecaw-
yce. Vn. Habahwian. Angl. Rashlie.] Lucr. lib. 3: Currit agens
mannos ad villam hic præcipitancer.

Præcipitatio, præcipitationis, verbale: & Præcipitantia, præci-
pitant, apud Gell. lib. 6 cap. 2. [καταρρεψιας. Gall. Cheute ou
renverse de haut en bas. Ital. Cadimento è precipito d' alto à basso.
German. Überab stürzung. Hisp. Obra de caer o desbaray de-
fensa. Polon. Zepchnien. Vng. Nyakrafre levetes. Ang. Ca-
sing downe headlong.]

Præcipitatum, præcipitati, n.s. Locus præruptus, unde præcipitari
facile quis potest. [διάρρεψις, διάτοπος, καταρρεψις. Gall. Un lieu
bon & mal aisé, par lequel on ne peut descendre sans danger de choir.
Ital. Precipitato, luoco scosceso & dirupato. Ger. Ein wack gäh vnd rozig
ist. Hisp. Despennadero, o derrumbadero. Polon. Miszce prakre do-
wiski. Vng. Magas meredekliely. Ang. A step downe place danger-
ous to go downe.] Quintil. lib. 1: Est etiam non in cruditate ad de-
clamandum ficta materia, in qua ponitur tibicen qui sacrifici-
anti phrygium cecinerat, acto illo in insaniam, & per præci-
pita delato, accusari quod causa mortis extiterit.

Præcepto, Præcepta, Præceptor, Præteptrix, Præ-
ptum. Vide PRAECIPIO.

Præcerpo, is, Antè cargo. [επιδίπνωσι. Gall. Desforar & cueillir
premier qu' en avare. Ital. Thorare, raccoglier prima. Ger. Zuvoi hin-
nehmen vor abbetzen. Hisp. Desforar, coger delante. Pol. Wyrzod
obszannie, wyrzadam obserwacum. Vngar. Elbl le Zaggatom. Ang.
To pluck or gather before.] Plin. lib. 18 cap. 19: Ne germinum tene-
ta præceptant. Cic. 6 Verr. Non præcepso fructum officii tui,
non alienam mihi laudem appero.

Præcertatio, onis, verbale à Præcerto, Futuræ pugnæ quasi
præludium. [επιέσω. Gal. Commencement de debat, premier assaut
qu' endonne. Ital. Cominciamento di contesa. Ger. Ein vor Kampf oder
vorhand. Hisp. Comienzo di pelea. Polon. Swaro pożegtek. Vn.
Hercma dal kerdas. Ang. A strivuing before.] Ad Herenn. lib. 4: Mi-
litare præcertatio non est, idco quod populus Romanus,

me nolo dicere, ne tui forte arrogans videat: te autem sapere
ignominia dignum putavit.

Præcido, præcidis, pen prod. ex præ, & cædo, aet. t. Antè cædo:
hoc est, antè immolo, ut interpretatur Festus. [ΠΡΙΧΙΣΙΣ
την charatis πριχισισ καταβ. ωντηρια, επιχηρια, επιχηρια. Gal. Cou-
per pres ou rognier. Ital. Tagliare. German. Vorhin schatzenItem,
abhaugen/vorschneiden Belg. Voer afhouwen/ofi snijden Hisp. an.
Cortar antes. Pol. Wyrzodby, obrzague, ob. ynam. Vngar. El va-
gom. Ang. To cut off or before.] q; Ponitur pio amputare, oberun-
care. Cic. 5. Tusc. At Cinna collegæ sui Consulis Cn. Octavii
præcidi caput jussit. Præcidere spem alicujus rei, est aufseire, si-
ve præcludere, apud Cic. 2. Verr. q; Præcidere aliquando desi-
gnate est: ut quum quis non simpliciter, & in univerium ad-
mittitur ad dicendum, aut oppugnandum, sed cogitur id de-
signare quod oppugnare velit Budæus. q; Ponitur aliquando
pro dure negare. Cic. ad Att. lib. 10: Quod quia planè, quum
in Formianum venisset, præciderat, alperius ad te de eo scri-
bere solebam. Idem Attic. lib. 3: Nunquam reo cuiquam tam
humili, tam nocenti, tam præcisè negavi, quam hic mihi pla-
nè sine ulla exceptione præcedit. q; Præcidi os dicitur, quum
bene pulsatur. ουγκατια. Seneca lib. 4 Nat. quæst. Qui me usq;
ad mendacia hac leviora, in quibus os præcidi, non oculi ciui
solent, credulum præsto.

Præcidiū, particip. [ΠΡΙΧΙΣΙΣ την μεκυτησισ πριχισισ την charatis. Διπληγμα-
ποιησι, διπληγμα-ποιησι. Gal. Taille. Ital. Tagliato. Ger. Abgehau-
en/vorabgeschneiten. Hisp. Cortado. Pol. Obrzegi, obrzamu. Vn. El va-
gattatot. An. Cutte of.] ut Præcidiū caput, apud Plin. lib. 11. c. 37.
Ponitur quoq; pro abrupto, & absenso. Quint. lib. 10: Qui pie-
cisis coclusionibus obscuri, &c. q; Præcidiū (inquit Nonius) di-
citur pars cainis & viscerum: hoc est, circa quod viscera invo-
luta sunt, quod oras circuncisas habeat. Lucil. lib. 20. referente
eodem Nonio: illi præciso, atq; epulis capiuntur opimis. Piæ-
cisis pro impudico & paciente muliebria. Vide Præcido.

Præcisiō, adverb. ut Præcisiō negare, Præcisiō dicere, strictè, com-
pendiosè. [διπληγμα-ποιησι, σωτηρια. Gal. Preciſement, brievement.
Ital. Cortamente/breumente. Ger. Beschütztigkeit/tutig. Hisp.
Determinada y breumente. Pol. Kroko. Vng. Summabarbaude/bor-
egy utallyaba. Ang. Streiclie, shortlie.] Cic. 2. de Nat. deor. Sed
id præcisiō dicitur, ut si quis dicat Atheniensium Rempublicā
consilio regi, desir illud Areopagi.

Præcisiō, verbale, f.t. [ΠΡΙΧΙΣΙΣ την κεισισ, αποτομη. Διπληγμα-
ποιησι. Gall. Coupure. Ital. Taglio. Ger. Beschneidung. Hisp. Cortadura. Pol. Ob-
eznienie. Vn. El vagas. Ang. A cutting of or away] Cic. 3. de Orat.
Et huic contraria sapè præcisiō est, & plus ad intelligendum
quam dixeris, significatio, & distinctè concisa brevitas.

Præcidaneūs, a, um. [την σε πριχισ. Gall. Qu' on coupe le premier.
Ital. Chesi taglia prima. Germ. Das man zu erst oder zuviel schlächte
und hinweg hanwt. Hisp. Cosa que se corta antes. Polon.
Wyrzod porabam. Vngar. Elbzhr le vagator. Ang. That u cutte
before an other.] ut, Præcidanea agna, quæ ante alias cædeba-
tur. Præcidanea feriz, quæ solennes legitimas ferias præcede-
bant: Præcidanea hostiz, quæ ante sacrificia solennia pridie
cædeabantur. Præcidanea porca dicebatur, teste Festo, quæ Ce-
reti mactabatur ab eo qui mortuo justa non fecisset id est, glei-
bam non objecisset: quia mos erat eis id facere priusquam no-
vas fiuges gustarent. Hæc ille. Præcidaneus, inquit Nonius,
idem quod præcidiēdus. Varro de Vita populi Romani: Quod
humatus non sit, hæredi porca præcidanea suscipienda Tellu-
ri, & Cereri: alite familia pura non est.

Præcīngō, is, xi. et. c. 1. t. Cingo. [ΠΡΙΧΙΣΙΣ την ιπιχισ. Διπληγμα-
ποιησι. Gall. Ceindre. Ital. Cingere. Ger. Umbürgten. Hisp.
Cennir. Pol. Opasjue. Vng. Házxa xoritom, h. wi. ve. òm. Ang.
To gird.] Plaut. Bacch. Cincticulo præcinctus, in sella apud ma-
gistrum assideres. Ovid. 2. Trist. Et latro, & cautus præcinctus
ense viator. Castris præcincere fluvium, Claud. de bel. Germ.
Litora muro præcincere. Sil. lib. 3.

Præcīnctūs, participium. [ΠΡΙΧΙΣΙΣ την ιπιχισ. Διπληγμα-
ποιησι. Gall. Ceint. Ital. Cinto. German. Umbürgtet. Hisp.
Cennido. Polon. Opasjuni. Vngar. Környei veveti. Ang. Gir-
ded.] Horat. 2. Serm. Satyr. 8: ut omnes Piæcindi testa pueri,
comptique ministret.

Præcīnctūs, cinctus. [την σε πριχισ. Vng. Szoritas.] Macrob. Sa-
turnal. libr. 2. cap. 3: In Cæsarem quoque mordacitas Cicero-
nis dentes suos strinxit. Nam primum post victoriam Cæsaris
interrogatus, cur in electione partis eraflet, respondit: Piæci-
natura me decepit.

Præcīnctio, is, pen cor. præcinctui, præcīnctum, Antè cano. [επιέσω.
Gall. Chanter devant, commencer le chant. Ital. Cantare innanzi,
predire. German. Vor singen/voran singen. Hisp. Cantar antes,
dejar de antes. Polon. Wyrzod spiewam, præcīnctuie. Vngar. Elbzhr
endökök. Ang. To sing before.] Cic. 4 Tusc. Nec vero illud non
eruditorum temporum argumentum est, quod & seculum
pulvinaribus, & epulis magistratum fides piæcīnctus.
Tibul. libr. 1. Eleg. 5: Carmine quum magico piæcīnctus annus.
q; Interdum

q Interdum idem quod prædico, divino, vaticinor, quemadmodum & simplex Cano. Plin.lib.8.cap.46: Hi greges repente lymphati, futura præcinctum.

Præcentio, onis, f.t. Modulatio illa vocū quę ante initium cantus fieri solet, quasi præludium. [προοιμιον, πρεξιμος. Gall. L'entrée du chant, le commencement de chanter. Ital. Principio di canto, il proemio d' una canzone. Ger. Ein vor gesang ein vorlauf des gesangs. Hisp. El canto primero delante que cantar. Pol. Przystęp, tarczycie z ewnego spiewania. Vng. Enekelde valo dudolas, notalatas. Ang. The entree or beginning of a song.] Cic. de Arusp. Resp. Tui sacerdotii sunt thensa, curricula, præcentio, ludi, libationes, epulæque ludorum. Gell.lib.1.cap.11: Tibicines inter exercitum positi canere incepabant. Ea illi præventione tranquilla & venerabili, ad quandam quasi militaris musicæ disciplinā vis & impetus militum, ne sparsi dispersi, prouerent, cohibebatur. Quapropter & exordium, sive initium, sive principium, sive proloquium, sive antelouquium, quidam præludium, alii præventionem vocavere ad similitudinem Græcorū qui id ορθοί nominant, propterea quod σύρις cantus est.

Præcentor, oris, Qui canendo præcedit. ξεργάτης, ξερχωρ, κανόνης. sicut Præsultor, qui saltantium choream ducit.

Præcipio, i.s, à pre, & capio, aet.t. Ante capio, prævenio, præcupo. [πρεπέσθαι. Gal. Prédre premier, préoccupé. Ital. Pigliare innanzi, préoccupare. Ger. Vorbanen nennen. Belg. Voerenmen. Hisp. Tomar antes. Pol. Przed wjazć. Vn. Elbl vezjm elzbr fogem. Ang. To tak before an other, to prevente.] Virg. 3. Eclog. Cogite oves pueri, silac p̄ceperit estus, Ut nuper, frustra presabimus ubera palmis. Cic.lib.2.Offic. Præcipiant oratione benigna multitudinis animos, ad benevolentiam allicant milites, blando sermone deliniant. q Nonnunquam ponitur pro prævidere. Virgil. 6. Aen. Omnia præcepi, atq; animo mecum ante peregi. q Item, pro jubere. [τίλισιν γένεσιν. Gal. Com-mander. Ital. Commandare. Ger. Befehlen, heissen. Belg. Obedien. Hisp. Mandar. Pol. Pokazyw, nauke daie. Vng. Paransolom meg hagyon. Ang. To command and teache.] Salutu in lugurtha: Micipsa pater meus mihi præcepit. q Item pro monere, instruere, docere. [τίλισιν horib. καθηγεῖσθαι. Gall. Enseigner, instruire. Ital. Insegnare, instruire. Ger. Unterweisen, bericht geben. Hisp. Enseñar dando preceptos.] Plin.lib.18. cap.24: Hesiod. qui princeps omnium de agricultura præcepit.

Præcepto, πλάνης εντομομαχη, Antiqui dixerunt pro frequenter præcipio: quod verbum in Saliari carmine usurpatum fuisse, auctor est Festus.

Præceptus, a, um, particip. Ante captus. [οὐδελημένος. Gall. Prims le premier, anticipé. Ital. Pigliato innanzi. Ger. Vorbaner hin genommen. Hisp. Tomado antes. Pol. Napred wjety. Vng. Elbl el fogatot el veterot. Ang. Taken before, prevented.] Liv.lib.1: Tempore illi præcepto. Cicer. 3. Tusc. Hæc cogitantem fore beatum, præsertim si & ante præceptis bonis contentus esset, nec mortem, nec deos expavesceret: id est, prægustatis, & ante captis. q Aliquando ponitur pro jussu. [τίλισιν μετανοήσθαι. ιτινέμπος. Gall. Commandé. Ital. Commandato. Ger. Befohlen. Hisp. Mandado.] ut Præceptum est tibi ne discedas.

Præceptivus, δογματικός. Adjekt. [Vng. Paransolat, paransolatos, regulas.] Seneca Epist. 95: Ergo ista pars præceptiva submovenda est: id est, quæ præcepta tradit.

Præceptum, pri, n. f. Mandatum, sive jussio. [τίλισιν mitvrah. μανεῖσθαι, πρέπεισθαι, ιστήσθαι. Gall. Commandement, enseignement. Ital. Precceto, ordinatione. Ger. Ein Gebot. Hisp. Doctrina, precepto. Pol. Prz. kaganie. Vng. Paransolat. Ang. A commandement.] Cic. Luccio, lib.5 Epist. Tuis monitis, præceptisq; omnis est abjectus dolor. q Aliquando pro disciplina, sive documēto, sive admonitione, & quasi regula quadā bene vivēdi: ut quū præcipitur quid vir uxori, quid uxor viro debeat. Cic. 1. Offic. Neq; ulla offici præcepta firma, & stabilia, conjuncta natura tradi possunt, nisi aut ab iis qui solā virtutem, aut ab iis qui maximè honestatē propter se dicāt expetendā. Hinc dicimus, Dare præcepta de aliquā re, sive tradere. Cic. de Clar. Orat. Hermagoræ disciplina dat rationes certas, & præcepta dicendi, &c.

Præceptio, nis, f.t. [οὐδελημψ. Vng. Paransolat, regula.] D.lib.20. Tit.2. l.25: Si pecunia quæ domi relicta non est, per præceptio-nem relicta sit, utrum univerisa à cohæredibus præstanda sit.

Præceptor, oris, verbale, m.t. Artiu magister, doctor, institutor. [τίλισιν melammēdh. καθηγητης. Gal. Precepteur, maître, regent. Ital. Chi istruisse i insegnare, maestro, regente. Ger. Ein Lehrmeister, Underschreiter. Hisp. El maestro que ensenua. Pol. Mystry, vejetiel. Vng. Moždr. Ang. A teacher or commander.] Cia. 5. de Orat. Sed iident erant vivendi præceptores, atque dicendi. Autorem aliquem & præceptorem consiliorum habere. Idem in Ant. 2. Ovid. 1. de Arte: Acadide Chiron, ego sum præceptor amoris. Horum placiida, præcepta & præceptiones dicuntur. Cic. 3. Offic. Itaque propria est ea præceptio Stoicorum, &c.

Præceptrix, verbale, f.t. [τίλισιν melammēdh. καθηγητης. η καθηγητης. Gall. Celle qui enseigne. Ital. Donna che insegnare. Ger. Ein

Lichterin, Unterweiserin. Hisp. La maestra que ensenua. Polon. My-strowa. Vn. Azzenymester. An. She that teacheth or commandeth.] Cic.lib.1.de Fin. Sapiētia p̄ceptrice in tranquillitate vivi potest. Præcipiūs, a, um, Peculiaris, proprius: cui opponitur Communis. [ιδιαιτερος, ιδιαιτερος. πανοι ειδικος. Gall. Principal, singular, souverain. Ital. Principio, soprano, singulare. Ger. Barnem/für treffsichlich, sonderbar. Belg. Winemende. Hisp. sensualado y principal. Pol. Oſſobl. wi, přednejší. Vn. Kinalkoppen valo. An. Chiffo, principall.] Plin.lib.1.cap.27: Est & ad serpentis ictus præcipua. Plant. in Trin. Hic homo est omnium hominum præcipius. Cic. Quoniam autem omne quod est bonum, primum locum tenere dicimus, necesse est nec bonum esse, nec malum hoc, quod præpositum vel præcipuum nominamus.

Præcipiū, adverbium, Potissimum, potissimum, maxim. [ιδιαιτερος, μεγαλωτος, ιδιαιτερος. Gall. Souverainement, singulièrement, principalement. Ital. Specialmente, singularmente. Germ. Barnemith. Hisp. Sennalada y principalmente. Pol. Oſſobl. wi. Vng. Kinalkoppen. Ang. Chiffo.] Cic. Curioni: Cur non mihi tam mea salus chara fuit in qua præcipue sum ab illo adjutus, quam pietas erat in referenda gratia jucunda: id est, ante alios.

Præcīsus, Vide P R A E C I D O.

Præclamo, as, Ante clamo. [οὐδελημψ. Gall. Avancier, mardant. Ital. Cridare innanzi. German. Voishiegen. Hisp. Gritary llamar delante. Pol. Wyrjad wol'am. Vng. Elbl, kialok wudlik. Ang. To cry before.]

Præclamito, as, ex quo præclamatatores dicebantur qui flammeum Dialem: hoc est, sacerdotem lovis antecedebant clamantes, ut homines ab operibus abstinerent: quia et opus faciat videre irreligiosum videbatur.

Præclarus, a, um, Valde clarus. [πλευραίσθεντες θεάσθεντες. Gall. Fort clair, fort renommé, excellent. Ital. Ziaro, illustre. Ger. Wohl heiter: Item, überaus farbfrisch,lich/Vast herlich/Außändig / fein. Hisp. Muy esclarecido y lucido, noble. Pol. Jasni jačjni. Vng. Igen hires teljes. Ang. Very noble, excellent, or renovated.] Lucr.lib. 5: Præclarum que velint ecclie restinguere Solem. q Per translationem accipitur pro celebri & illustri, sicut & simplex clarus, in quo scilicet gloria & fama fulgor quidam resplendet. Cic.de Orat. Multi erant præterea præclarci in Philosophia, & nobiles. Noūnunquam in eadē significacione accipitur qua bonū, sive bellū dicimus. Cic. ad Attic. lib. 10: Præclara igitur conscientia sustentor, quum cogito me de Republica aut meruisse optimè, &c. Idem 3. Philip. O' præclarum custodem ovium (ut ajuat) lupum. Idem 6. Vert. O' dī immortales præclarum conscientiam! Magnificum & præclarum genus dicendi. Cicero 2. de Orat.

Præclarē, adverb. Bene, bellē. [οὐδελημψ, οὐδελημψ. Gall. Honorablement, fort bien, excellentement. Ital. Molto bene, excellentemente. Ger. Gar wol oder herlich/vüberaus fein. Hisp. Esclarecida y muy bien. Pol. Bargo pieknje. Vn. Leffen. Ang. Very excellently, passing well.] Cic. 4. Acad. Præclareq; secum agi putet, si, &c. Idem 3. Vert. Quis hoc non perspicit, præclarē nobiscum actum iri si populus Romanus istius unius supplicio contentus erit?

Præclavium, teste Nonio, Pars vestis erat quæ ante clavum texebatur. Afranius: Tertium diem præclavium unum texere. Idem in Fratriis: Mea nutrix surge, si vis, profer purpuram, præclavium contextus.

Præclido, is, si, sum, aet.t. Claudio, intercludo, præcido. [τζοζάγχαρι, διέργω. Gall. Serrer, fermer le passage. Ital. Serrare. Ger. Verschließen/vorschließen. Hisp. Cerrar. Pol. Zwieroram, Zamkam, zasłepiu. Vn. Bezgezdm rekezdm. Ang. To shut or stoppe vp that one can not passe or enter.] Cic. pro Plancio: Nam maritimos cursus præcludebat hyenae magnitudo. Cef. 2. bell. Gall. De ductis tribus in arcem oppidi cohortibus à Varrone præsidio, per se cohortes ejicit, portasq; præclusit. Cic. antequam iret in exilium: Animus ad exponendam rei indignitatē præcluditur. Ovid. 1. Metam. Sed nocet esse Deum, præclusaq; janua leti.

Præco, onis, Vide infra P R A E C O N E S.

Præcōgitō, as, 'are, Ante & prius cogito. [οὐδελημψ. Gall. Pensier devant. Ital. Pensare, innanzi. Germ. Voran bedenken/guvos betrachten. Hisp. Pensar delante. Polon. Przemyś. Vngar. Elbl meg gondolom. Ang. To advise and think before.] Quidatil.lib.12: Licet præcogitare plura.

Præcōgnitūs, Ante cogitus: quanvis raro præcoga osculo periatur. [οὐδελημψ. Gall. Cognit & entendu devant, preuen. Ital. Cognoscere, innanzi. Ger. Der ein ding voran weißt. Hisp. Conosciuto de antea. Pol. Ten ktori przebaçel'. Vng. Elbl meg ismeret be tudatos. An. Knaeven before.] Plancus ad Ciceronē lib.10: Quod si latro præcogniti nostro adventu, turbus in Italiam se recipere coepit, Brutti erit officium occurtere ei.

Præcōlō, is, pen. corr. aet.t. Preparo, ante colo. [οὐδελημψ. Gal. Orner, cultiuer parauant. Ita. Laubrate, ornare prima. Ger. Vorbereitē/guwo übt. His. Labrar y ornar delante. Pol. Przypominać, narządzaj. Vn. Elbl mwulerdt, zbitzdt. An. To deck before and prepare or mak trimme.] Cic. in Partit. Sunt autē alii quidā perfeci animali habitus

mi habitus ad virtutem quasi praeculti, & præparati rectis studiis & artibus.

Præcompositus, participium, five nomen ex participio, Præparatus. [*προστίθεντας* οὐδέποτε.] Gall. *la composé et accoustre*. Ital. *Composito, insanti*. German. *Worhin geräst*. Hisp. *Compuesto de lante*. Pol. *Priprawiony*. Vng. *Elszár íol rendelte ídt, helyhegyet*. Ang. *Prepared and made ready*.] ut Os præcompositū Ovid. in Fast. Nox erat, & vīnis oculique, animique natabant, Quum præcomposito nuntius ore venit.

Præonceptus, a. um, Ante conceptus. [*προαναπτύχημα* οὐδέποτε.] Gall. *Coucés paravant*. Ital. *Concetto avanti*. Ger. *Worhin empfangen*. Hisp. *Concepido delante*. Polon. *Wpriod począt*. Vng. *Elszágatott*. Ang. *Conceived before*.] Plin. lib. 2. cap. 82. *Præconceptum enim spiritum exhalant*.

Præconsūrō, is, pen. prod. act. t. Ante consumō. [*προαναπτύχημα* οὐδέποτε.] Gall. *Consumer paravant*. Ital. *Consumare per avanti*. Germ. *Worhin vergehen*. Hisp. *Consumir delante*. Pol. *Wpriod transis*. Vn. *Elszág meg emerőd*. Ang. *To wait before*.] Ovid. posuit pro consumo, lib. 7. Metam. & utilius bellum putat esse minari, Quām gerere, atque suas ibi præconsumere vires.

Præconsūptus, a, um, partic. [*προαναπτύχημα* οὐδέποτε.] Gall. *Consumé au- paravant*. Ital. *Guasta per avanti*. Ger. *Worhin vergehet*. Hisp. *Con- sumido antes*. Pol. *Wpriod, stravisioni*. Vn. *Elszág meg emerőd*. An. *Wasted before*.] Ovid. de Tristib. Est quoq; non minimum vires affere recentes, Nec præconsumptum temporis esse malis?

Præconēs, m. t. à præciāendo dicti sunt, quasi præcanes, quod antē canāt, & annūtiant quod est faciendum. [*προφήται*. Gall. *Oriens publici, trompettes intex qui font les cris publics*. Ital. *Trombetti, banditori*. Ger. *Zu straffer die auf der Oberkeit gehet etwas öffentlich ausschlägt*. Hisp. *Prégoneros ó mensajeros*. Pol. *Wprioli wacze*. Vn. *Hirdib, elb k alto*. Ang. *Trumpeters or any man that forewarneth and crieth before*.] Vel (ut inquit Priscianus) à pre: id est, valde ca nendo. Sunt enim quā jussu magistratus publicè aliquid ore denuntiant, quiq; olim auctionem faciebant, & audiētiā in theatris indicibāt. Plaut. in Pœn. Exurge præco, fac populo au dicātū. Virg. 5. Aen. Victorē Aeneas præconis voce Cloanthū Declarat. Præcones (ut diffusius dicā) erāt in judiciis qui Senatus consulta prædicabant, & recensēbant, posteaquā de cōtra de cōtra erāt: qui judges & candidatos suis cōminibus appellabant: quales fuit qu os Officiorū vulgo vocamus: qui etiā literas in Senatu publicē legebant: qui item bona que proscriptebantur, publicē auctioni proponebāt, ac proclamabāt, & pretia, ut inquit Cicero, conficiebant. q Præcones laudum nostrarum dicuntur, qui rez à nobis gestas laudando dīvulgant. Cicer. pro Archia: O'fortunate, inquit, adoleſcens, q tuq virtutis Homerū præconem inveneris. Hos quoq; curiones vocatos legimus.

Præconiūm, nii, n. f. *Ipsa vox, munus partesq; præconis*. [*προφήτης, κακούργης*.] Gal. *La crise d'un crieur public*. Ital. *Guida chefa un bandiere*. Ger. *Ein austreibung oder auständung*. Hisp. *El pregón del pregonero*. Pol. *Wprioli wanis*. Vng. *Hiratesz elb, kialtas*. An. *Fortärning or forecrying of a trumpeter*.] Cic. Leptæ, lib. 6: Eos qui aliquādo præconiū fecissent, in municipiis Decurionates esse nō licere. Suet. in Nerone: Et præconio ubiq; cōtendit. Plaut. Metrach. Præconiū ut mihi detis. q Sed quoniā à præcone res geft etiā pronūtiari solēt ideo quādoq; pro laude, fama, & gloria sumuntur, quā scilicet aliquis laudatur à genere aut virtutib. egerisve bonis animi, corporis aut fortun. Ovid. Epist. 15: Ma gna quidē de re rumor præconia fecit. Idē 4 de Pon. Carmena vestrā per agūt præconia laudū. Aliquādo est præconis officiū.

Præconiūs, a, um, antepen. prod. Quod est præconis. *προφήτης*. ut Sub voce præconia.

Præcontrārē, Ante contredare. [*προφέλασσε*.] Gall. *Toccher et manier devant*. Ital. *Maneggiare per avanti*. Ger. *Worhin angraffen*. Hisp. *Toccar delante*. Polon. *Wpriod sie dotkacj*. Vn. *Elszág tapogatás*. Ang. *To touch and handle before*.] Ovid. 6. Metam. Speciat eam Tercus, præcontreatatque videndo.

Præcoquo, quis, pe. cor. act. t. Ante tempus suū, vel præmatu rē coquo. [*προτίθεσθαι προτίθεσθαι*.] Gal. *Cuire au paravant*. Ital. *Cucere per avanti*. Ger. *Es jetzt oder gar scilicet noch vorhin escht*. Hisp. *Coger ante*. Pol. *Wpriod warje*. Vngar. *Elszág erd, füdő*. Ang. *To seek before*.] Col. lib. 5: Vix cōmodius insolatæ præcoquantur: hoc est, ante tempus aliorū fructuum maturantur. q Nonnum quā ponitur pro valde vel nimis coquere. Plin. lib. 18. cap. 29: Aciniq; præcoquantur in callum. Aliquādo nihil aliud est quam ante vel prius coquere. Sic medici iubent porrum ante quām pulsing admisceatur, in aqua præcoqui, ut ponat acri moniam. Ad eundem etiam modū utitur hoc verbo Plinius, scribens quosdam passum confidere ex qualibet uva, sed præ costa, antequām scilicet exprimatur, lib. 14. cap. 9: Quidam è quacunq; dulci, dum præcosta, alba faciunt siccantes sole.

Præcordiā, orum, n. f. [Gall. *Les parties autour du cœur*. Ital. *Parte vicine al con, lo interiora*. Ger. *Das herz fässt oder die theil des leibes die nach den herzen oder auch zu beiden seiten zu necht vñber den ripen liegt*. Belg. *Dat mett*. Hisp. *Las relas del corazón ó ligares y cosas*]

propinquus del coracob. Polon. *Wuetnosci*. Vngar. *Beyd odal tagok*. Ang. *The hart strings*.] Propriè partes laterales dicuntur, nothis costis subjectæ, hepatici & lieni superjacentes: quæ quād tūs rūs ḥp: hoc est, sub cartilagine sitæ sint, à Græcis *προστήθησι* appellantur. Celsus lib. 4. cap. 8: Dextra parte sub præcordiis vehementis dolor est. Idē alibi: Periculosum est etiam post arquatum morbum febrem oriri, utique si præcordia in dextra parte dura manserint. q Plin. lib. 11. cap. 37: Præcordia ac cipere videetur pro diaphragmate, sive septo transverso, quod vitalia viscera à naturalibus separat. Extra hominū, inquit, ab inferiori viscerum parte separantur membranis, quæ præcordia appellant, quia cordi prætenduntur. Græci appellant Phrenas. Idem lib. 30. cap. 5: extra ipsa præcordiorum nomine significari tradit. q Quandoque etiam generalius hoc nomen positum invenitur pro quibusunque partibus interioribus cordi vicinis. Cicer. 5. de Finib. Felix tursus, quum is ipse annulus in præcordiis piscis inventus est. - virtus reddit in præcordia nota, Virg. 1. Aenid.

Præcorrumpo, is, Ante corrumpo. [*προαπάθεια*.] Gall. *Cor rompre auparauant*. Ital. *Corromper per avanti*. Germ. *Worhin verderben und bestehen*. Hisp. *Corromper antes*. Polon. *Wpriod, kaja pñse*. Vng. *Elszág meg rontom, meg vergered*. Ang. *To corrupt before*.] Ovid. 14. Metam. Dum tamē hanc sperat, dum præcorrumpere donis Me clupit.

Præcorrūptus, a, um, particip. [*προαπάθεια*.] Gall. *Corrompu ap aranant*. Ital. *Corrotto per avanti*. Germ. *Worhin verderbt und bestehen*. Hisp. *Corrompido antes*. Polon. *Wpriod skajeni*. Vng. *Elszág meg rontat, vergered*. Ang. *Corrupted before*.] Ovid. 8. Metam. illa quidem venit, sed præcorrupta.

Præcox, cocis, pen. corr. om. t. Quod præter mortē cæterorū vel ante cætera cōctū & maturum factū est: [*προβίτης* bichchūr vel barchhūr, *προμήν*, *προμήν*.] Gall. *Meur avant la saison, trop tôt meur*. Ital. *Cio che è inante tempo, maturo avanti la stagione*. Germ. *Früh zeitig/zeitig vor rechter zeit Belg. Ongetydlich*. Hisp. *Cosa temprana antes que las otras cosas*. Pol. *Rano dosj's, ogryzal'y*. Vn. *Elszág erdt, ideies erdt*. Ang. *Ripe before the tyme or soone*.] ut Præcox uvas præcox fucus. q Præcocia poma, ex persicorum genere, quæ primō maturescunt. Gall. *Abricotia* vocant. Plin. lib. 15. cap. 12: Persica Duracina post Autumnum maturescunt, æstate præcocia, intra triginta annos reperta, & primō denariis singula ve nundata. Eadē & præcoqua dicuntur. Mart. lib. 13: *Vilia maternis fueramus præcoqua ramis*: Nunc in adoptivis persica cara sumus. q Per translationē præcox ingenium dicitur, quod nimis citō maturitatem est consequētū, & ante tempus videtur adoleuisse. Quiat. lib. 1. cap. 3: *Illud ingeniorum velut præcox genus non temere unquam pervenit ad frugem*. Præcox fuga. Varto Synephebis: Quod si non manumittet, fugies si me audies: quā tempus revocat, ea est præcox fuga. Præcox pugna, apud Ennium lib. 8. Annalium. Præcox risus, Plin. lib. 7. in præfat. At hercle risus præcox ille, & celerrimus, ante quadragessimum diem nulli datur. q Legitur & hic & hęc præcoquis, & hoc præcoque. Col. lib. 3. cap. 2: Quā cum talis est conditio, maximū præcoques, & duracina, tum deniq; purpurea & bu masti, &c. Eodem lib. cap. 9: *Quā pulchrit̄ memineris à me duo genera vinearum intra tempus bienniū ex una præcox que vite, quam in Cererano tuo possides infiſione facta consummata*: Idē lib. 1. cap. 6: *Quā sumi quādā tenore præcoquem maturitatem trahūt*. q Pięcoci opponit serotinū: unde dicimus serotinas uvas, quæ post consuetum tempus tardē maturescunt. Præcrassus, a, um, Valdū crassus. Plin. lib. 16. ca. 8: Cortex præcrassus, ac renascens. [*πατρονάχης, πατερίαχης*.] Gall. *Fort gros et épais*. Ital. *Molto griso & spesso*. German. *Gart dā vāns grös*. Hisp. *Muy grueso*. Polon. *Bargomiasz*. Vngar. *Igen zelbs hasas*. Ang. *Very grosse or thick*.]

Præcurrō, is, n. t. Ante currō, celeriter antecedo. [*προτίθεσθαι*.] Gall. *Courir & aller devant, pressoir*. Ital. *Correre innanzi, andar avanti*. German. *Worausen*. Hisp. *Correr delante*. Polon. *Wpriodbie*. Vngar. *Elszág futok*. Ang. *To runne before*.] Terent. Eynuch. Abi, præcurte, ut sint domi Parata omnia. Cæs. 6 bel. Gal. Præcurrunt equites, quāto res sit in periculo cognoscūt. Cic. 1. de Divin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum ut certis rebus certa signa præcurrerent. Idem in Orat. Horum uterque Iſocratem attate præcurrunt.

Præcurrēns, tis, *προτίθεσθαι*. Cic. in Partit. ut primordia rerū, & quasi præcurrentia, in quibus inest aliquid argumenti. Præcurrōs, sus, m. q. [*προδημητης*.] Gall. *Avancourrement, avantage de courrir ou aller*. Ital. *Eſſo correre avanti*. Germ. *Ein voraus*. Hisp. *Aquella corrida delante*. Pol. *Wpriodbiegen*. Vng. *Elszág futas*. Ang. *A running before*.] Plin. lib. 16. cap. 25: *Omnia intra VIII. Iulii Idus Eclisiarum præcurrūt*.

Præcursō, onis, verbale, f. t. [*προδημητης*.] Gall. *Avancourrement*. Ital. *Eſſo correre avanti*. German. *Worausung / vora gang*. Hisp. *Corrida delante*. Polon. *Wpriodbiegie*. Vngar. *Elszág futas*. Ang. *A running before*.] Cicero de Fato: Itemque illi qui ab hoc

ab hoc dissentiant, confitentes non fieri assensiones sine præcursione visorum. q[ui] Præcursio pro eo quod Boëtius præcursoriam causam vocat. Cic. in Top. Alia autem præcursionem quandam adhibent ad efficiendum, & quedam affirunt per se adjumenta.

Præcūsōr, oris, m. t. aliud verbale. [*πρόχειρος*. Gall. *Anancorrestr*. Ital. *Corritore anans*. Ger. *Ein vorläufiger/vorbor*. Hisp. *El que corre delante*. Pol. *Przedchodziący, przedesłany*. Vng. *Első futo hosszúter*. Ang. *A runner before*.] Cic. 7. in Verr. *Quem ille in decumis, in rebus capitalibus, in omni cálumnia præcursorem habere solebat, & emissarium*.

Prædā, z, s.p. à pariendo (ut inquit Varro) quasi párida, quod manu parta sit. [*πρόσχαλλης* *βάζειν*. *λειλασία*, *λέιτα*. Gall. *Proye, pillage, butin*. Ital. *Preda, butino*. Ger. *Ein raub*. Belg. *En roef*. Hisp. *Presa, el robo* *ofurto*. Pol. *Lup*. Vn. *Prada ragadom any*. An. *A prey, booty or pillage*.] Et sunt (ut Gell. lib. 13. cap. 23. inquit) propriè corpora ipsa rerum quæ capta sunt: manubia verò pecunia ex venditione præde redacta. Virg. 1. Aen. Illi se præde accingunt, dapibusq; futuris. Idē 9. Aen. Si verò capere Italianam, sceptrisq; potiri Contigerit victori, & præde ducere sortem. Ovid. 11. Metam. Ut matutina cervus peritius arena Præda canū est. Cic. 7. Verr. *Quī ea res nō solūm provinciæ saluti, verū etiam prædæ esse* posset. Præda etiā apud antiquos id vocabatur, quo in locationibus & rebus mancipi & alii ejusmodi cavebatur, aut saltē idē quod predium, ut doct̄e annotavit Scaliger in Varro. Plaut. in Amph. *Qui præda atq; agro adoreaq; affectit populares suos*. Varr. lib. 4. *Præda dicta itē ut prædes à præstado, quod ea pignori data publicè mancipes fidem præstent*.

Prædācūs, a, um. Quod ex præda est. [*λαθανάτης*. Gall. *Venu de pillage ou de la dépouille des ennemis*. Ital. *Di predā*. Ger. *Das aus der Raub ist*. Hisp. *Cosa de prefa à de robo*. Pol. *Cjo j'spuieši*. Vngar. *Preda bol' valo*. Ang. *Of a prey or booty*.] Gell. lib. 4. cap. 17. *Aegir è passus quid cui talus imperii ac Reip. accepta ferri debet, ratione pecunia prædacea posceretur*.

Prædātūs, a, um. Prædaceus. *λαθανάτης*. Gell. lib. 13. cap. 13. Ex manubib; id est, ex pecunia prædatatia;

Prædōr, daris, à præda fieri Vairo docet. Diripio, vi aufero, quæ admodum prædæ auferri in bello solent. [*πρόσχαλλης* *βάζειν*. Gal. *Poller*. Ital. *Depredare, torre perfora, robbare*. Germ. *Rauben/büten*. Hisp. *Robar ó hurtar*. Pol. *L'upie, widżieram*. Vn. *Predalok, koberlok*. Ang. *To spoile, to tak prey or booties*.] Cic. 3. Ver. *Tuus apparitor de aiatorum bonis prædabitur*. Idem 3 Offic. *Ex quo intelligitur, quoniam juris natura sōns sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, ut ex alterius prædetur inscitia*. Idem 3 Ver. *Veruntamen qui esset omuib; in rebus aperiissimè impudentissimeque prædatus*. Ovid. 1. Amor. Eleg. 3. *Iusta precor quæ me nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem*.

Prædātōr, oris, m. t. Prædo, populator, spoliator. [*πρόσχαλλης* *βάζειν*. Gal. *Pilleur, qui ôste par force*. Ital. *Saccheggiatore, predatore*. Germ. *Ein Räuber*. Belg. *En roef*. Hisp. *Robador ó ladron*. Pol. *L'upiecza, widżierca*. Vng. *Koberlo predalo*. An. *A robber, or taker of booties*.] Cic. 2. Catil. *Quos ego utrosq; Qui rit, in eodem genere prædatorum, direptorumq; pono, lovi verò deprædatori templum fuisse legimus, non quod prædæ præcesset, sed quod ei aliquid ex piaeda in partem debebatur*. Nam mos Romanorum fuit, ut bella gesturi, de parte prædæ aliquid numinibus pollicerentur.

Prædātūx, cis, f.t. [*πρόσχαλλης* *βάζειν*. *λαθανάτης*. Gall. *Pilleur, ou chose pour piller*. Ital. *Di saccheggiatore*. Ger. *Räuber*. Hisp. *Cosa para robär ó hurtar*. Polon. *L'upiecza*. Vng. *Koberlohoz valo*. Ang. *Belonging to a robber or taker of prey is*.] ut Prædatorū nāves. Liv. lib. 4. belli Maced. Annis prop̄e quinquaginta nullum Romanum exercitum viderant, præter prædatorias classes.

Prædābundūs. Populabundus, vel prædas agēs. [*λαθανάτης*. Gal. *Qui ne fait que piller*. Ital. *Depredando, ò chi non fa altro che botanire*. Germ. *Voll raus / oder der nicht anders dann räuben thut*. Hisp. *Cosa que mucho roba*. Polon. *L'upiecza w siebie bawiaczy*. Vn. *Præduló koberlo*. Ang. *That doeth no thing but spolieth and taketh prey in*.] Salust. in lugur. *Datque fidem te prædabundum post paucos dies codem venturum*.

Prædo, donis, m. t. Qui iter faciens terra marīe spoliat, quive pacatas regiones incursionibus infestat. [*πρόσχαλλης* *βάζειν*. *πλευρής*. Gall. *Pilleur, scumewe de mer*. Ital. *Corsale, ladro*. Ger. *Ein Räuber/der eine mit gewalt anfällt vñ ihm das sein nimpt*. Hisp. *Robador ó ladron*. Pol. *L'upiecza, gwaltownik, najeźdca*. Vn. *Koberlo nyújtó foxro tolway*. Ang. *A robber or taker of prey by sea or land*.] Plin. lib. 16. cap. 4. *Germaniq; prædones singulis arbori-*

bus cavatis navigant. Horat. 1. Serm. Saty. 2: fugiens hic descendit acrem Prædonū in turbā: dedit hic pro corpore numeros, q[ui] Prædones item dicti sunt malæ fidei & injusti possessores, in qua significatione apud Iurisconsultos non raro invenitur. Prædoniūs, a, um, adjecit. Quod prædonis est. Vlp. L. 25 § 3. D. de hæred. petit. Si verò postea conscius hæreditatem nihil ad se pertinere, prædonio more versari cœpit, &c. Hotom. Prædoniūs, diminutivum, à Catone usurpatum.

Prædāmno, as, arc, act. p. Est præjudicio suo aliquem quasi condemnō. *προκαταρέω, προκαταράω*. Sunt. in August. Sin decessit, destituere, ac prædamnamare amicū existimaretur. Non nunquam simpliciter idem est quod antē, vel priore loco condemnō. Liv. 4 ab Vrb. Totam culpā eius ieporis in prædamnamatum collegam transferentem, omnes tribus absolverunt.

Prædelāsso, as, Ante delasso. [*προκαταρώνω*. Gall. *Laffer deuam*. Ital. *Scancare prima*. Ger. *Wohin ermünden oder müd machen*. Hisp. *Cansar antes*. Polon. *Wprzod mordwue*. Vngar. *Első elvara zom*. An. *To mak wearie before*.] Ovid. 12. Metam. - adjacet undis facta manu moles, quæ primas æquoris undas Frangit, & incursus quæ prædelassat aquarum.

Prædēnsūs. Valde densus. [*προκαταρώνω*. Gall. *Fort espous*. Ital. *Molto denso*. Ger. *Gut dicht*. Hisp. *Muy espeso*. Pol. *Bardzo gęsty*. Vn. *Igrysów*. Ang. *Very thick*.] Plin. li. 18. cap. 18: Culter vocatur, prædensam, priusquam proscindatur, terram secans.

Prædēnsātūs. Prædensus factus. Plin. lib. 9. cap. 5: Prædensata, porrecta, sinuata, brevi nodo ligatis.

Prædēs. Vide P R A E S.

Prædestino, nas, pen, cor. *προκαταρέω*. Vide D E S T I N O.

Prædiatōrēs, Prediatorius, Prediatores. Vide P R A E D I V M.

Prædīcō, cas, pen, cor. act. t. Aperte seu publicè dico, celebro, vulgo, laudo. [*προκαταράω* *καταγγέλλω*, *προκαταράω*. Gall.

Diré per tous ou devant tous; publier, dire en public, annoncer. Ital. Pre-dicare, publicare qualche cosa. German. *Aufständen/Offentliche auf-sagen*. Belg. *Vercondigen/towen/profan*. Hisp. *Predicar y publicar y alabar*. Polon. *Przepowiedam, iawnie opowiedam*. Vngar. *Hirdetőm predikalloin*. An. *To speake openlie, to diuulgat, to preache*.] Terent. Andr. Actum est, siquidem haec vera prædicat. Cic. ad Attic. lib. 9: Prædicat enim palam, & militibus offendit, scelatione ipsa superiorē quam hunc forcē. Cæs. 2. bel. Civ. Sepē ex tribulgi prædicavit adversa Cæstarem prælia fecisse. Cicer. Luceio: *Ignoscet mihi de me ipso aliquid prædicanti*. Salust. Ipsum Crassum ego postea prædicantem audivi, tantum illam coatumeliam sibi à Cicerone impositam. Prædicat item præ-co, dum aliquid palam promulgat, & pronuntiat ex Senatus-consulto. Cic. pro Quint. De quo homine præconis vox præ-dicat, & pterium conficit.

Prædīcātūm, Dialectici dicūt, quod Græmatici appositiū vocāt, quod prædicatur: id est, dicitur de subiecto, *προκαταράμενος*.

Prædīcātō, f.t. Commemoratio, affirmatio, laudatio. [*προκαταρέω*. Gall. *Annoncement en public*. Ital. *Eso predicare, dire*. Ger. *Ein ausführend/Ein öffentliche Sag*. Hisp. *A quella obra de predicar y alabar*.

Polon. *Przepowiedzenie*. Vng. *Hirdetes, predikallás, disfides*. Ang. *An open or publick speaking, preaching*.] Plin. li. 35. cap. 3: Affirmant vana prædicatione, ut palam est. Idem lib. 20. cap. 10: Radix quoque plurimorum prædicatione trita.

Prædīcātōr, oris, m. t. Laudator, is qui aliorū virtutē, fortitudinem, res gestas prædicat. [*προκαταράω*. Gall. *Publier, qui dit partout ou devant tous quelque chose*. Ital. *Chi dice qualche cosa pubblicamente predicator*. Ger. *Ein Aufständler/Räumer/Preis-diger*. Hisp. *El que predica, predicator*. Pol. *Wysławiacz opowieściac*. Vng. *Hirdető predikallo disfids*. Ang. *A preacher, an open speaker*.] Cic. pro Cor. Balbo: *Qui sibi furti, sui iudicii, sui beneficii vo-luit me esse ut apud eosdem vos iudices nuper in alla causa fuerim, & predicatorem, & autorem*.

Prædīcābili, & hoc prædicabile. Quod est palam dicens, & prædicatione dignū, laudabile. [*προκαταράω*, *ἀξέρει*. Gall. *de quo on doit faire estime*. Ital. *Di cui si deve far estima*. Ger. *Das auß-tendung oder rhümens wert ist*. Hisp. *Digno de ser alabado*. Polon. *Godzi wiśl' awienią*. Vng. *Hirdetőre melto*. Ang. *To be reckoned of pu-blückie, praye worthie*.] Cic. 5. Tusc. Nec in misera vita quicquam est prædicabile, aut gloriandum, &c.

Prædīcāmentā, A Dialetticis dicuntur, quæ Quihile. lib. 3. cap. 7, clementa decem vocat, circa quæ vespasi videtur omnis quæstio *προκαταρέω*.

Prædīcō, cis, penult. prod. Ante, sive prius dico. [*προκαταράω*, *ἀξέρει*. Hithnabb. *προκαταράω*. Gall. *Predire, annoncer*. Ital. *Predire, annunziare*. Ger. *Wissagen oder voran sagen*. Hisp. *Dijo de antes*.

Pol. *Predperiedam*. Vng. *Első meg mondóm hirdetőm, piedikallám, itwendől'm*. Ang. *To tell a thing before it come to passe*.] Ter. And. hoc p̄mitum in hac re prædicto tibi. Quas credis efficas non sunt veræ nuptiae: Ibidem: sed dico tibi. Ne temere facias; ne que tu haud dicas tibi non prædictum, cave.

Prædīcīo, onis, f.t. P ræsensio; quod prædicitur, sive p̄nuntiatur. [*προκαταράω*, *προκαταράω*. Gall. *Prediction, pro-phecie*,

damnati facinorosi ad supplicia trahuntur, sed de scripto id faciunt.
Præcens, præcuntis, participium. [πρεσβυτης mekaddim. πρεσβυτης. Gall. Qui va devant. Ital. Che va avanti. Germ. Vor gehend oder vor gehend. Hisp. Que anda delante. Pol. Wprzod idęgi. Vng. Lsl menb. Ang. That goeth before.] Oviū. 8. Metam. & diis præcuntibus, ambo Membra levant baculus. Idem ad Liviam: Lucifer in toto nulli comparuit orbe. Et vénit stella non præcunte dies. Inde Praetor dixit.

Præfaciliſſ, le, om. t. Valde facilis. [πρεσβυτης mekaddim. πρεσβυτης. Gal. Fort facile. Ital. Molto facile. Ger. Gar leicht. Hisp. Muy facil, muy dispuesto a ser hecho. Pol. Bardol' awi. Vng. Izen kiny hayland. Ang. Very easie. J Plaut. Epid. -te profecto Apocedes nihil motor mihi. P. de præfacili exbras Epidice.

Præfari, d. p. Ante fari, proloqui. [πρεσβυτης, πρεσβυτης. Gall. Avant parler. Ital. Parlare innanzi. Ger. Vorreden/eln Vorred thun. Hisp. Hablar antes. Pol. Przedmowa czasie. Vng. Elszi tollani. An. To speak before.] Colum. in Præfat. lib. 1: Quas ordine suo tunc deum persequar, quum præfatus fuero quae reor ad universam disciplinam maximè pertinere. Cicer. de Univers. Sed haec satis sunt dicta nobis, quae de deorum qui cernuntur, quique sunt orti, natura præfati sumus. q Præfari divos: id est, invocare. [ΠΡΕΨΑΤΗΣ.] Virgil. 11. Aca. Præfatus divos, folio Rex insit ab alto. Vbi Servius: Præfatus divos, more antiquo: nam maiores nullam orationem, nisi invocatis numinibus, inchoabant. Catul. Argon. Talia præfantes quandam felicia Pelei Carmina, divino ceterunt pector Parca. q Præfari honorem dicimus, quum rem non satis honesta dicturi, aliquot verbis præmissis mollimus, quod alioqui pudicis auribus indighes effet. Clausula autem quibus honorem præfari solemus, haec ferunt. Si licet dicere, Si commemorare fas est, Quod dictu quoque fœdem est, Honor sit auribus, & similes. Cic. Papyrio Pæto, lib. 9: Nos autem ridiculè, si dicimus: Ille patrem strangulavit, honorem nō præfamur: sin de Aurelia aliquid, aut Lollia, honos pugandus est.

Præfatio, nis, f. t. A' præfando deducitur, & significat id quod præloquimus ante quam ad rem veniamus. [πρεσβυτης, πρεσβυτης. Gal. Preface, prologue. Ital. Prefazione, proemio. Ger. Ein Vorred. Hisp. Aquella habla que se habla antes prologo. Pol. Przedmowa. Vng. Elszi iaro bezed. Ang. A preface or speaking before a mater.] Plinius lib. 25. cap. 2: Inchoata etiam præfatione religiosa. Martial. lib. 3: Perfixisse tuas questa est præfatio fauces. Cic. 5. Verr. Quæ portio præfatio tuæ donationis fuit? Hujus diminutivum est Præfatiacula.

Præfetus, Vide PRÆFICIO.

Præfero, præfers, aet. inconf. Ante fero. Cic 6. Ver. Sinistra manus retinebat arcum, dextra ardenter facem præferebat. q Ali quando significat præpono. [ΠΡΕΨΑΤΗΣ hokir. πρεσβυτης, πρεσβυτης. Gall. Estimer plus, preferer. Ital. Preferire preponere. Ger. Fürsorge/über achten. Belg. Voer draghen. Hisp. Anteponer, preferir. Pol. Wieciej sobie waze. Vng. Elszi vezd. Ang. To bear before, to preferre.] Cic. pro lege Man. Salutem Republicæ suis commodis præferre. Præferre ius imperii amori patrio, de Finib. libro 1. q Item dicto, factio aut gestu, animi affectum ostendo. Livius: Vultus tuus nescio quod ingens malum præfert. Curt. Vultu & oculis motum præferens animi.

Prælatūs dies dicitur apud Iureconsultos, pro anticipato, & quum nondum venisset, scripto quod vulgus dicit, Antidato. Contrarium est repetitus dies, quum non dies qui est, sed ex superioribus elapsis aliquis scribitur. L. 28. D. de falsis 3. de fid. instr. Hotomanus.

Præfeti cillum, à præfere. Vas æneum sine ansa, patens, veluti pelvis, quod præferre, in sacra ficiis solebant. Festus.

Præferox, [πρεσβυτης, ἀργετης. Gall. Fort fier, fort rigourene & aigre, fort cruel. Ital. Molto seroce. Germ. Schäfrisch und übermäßig. Hisp. Muy cruel y duro. Pol. Barzo frigi. Vng. Legen kegyetten. Ang. Very scarce and cruel.] Livius 5. ab Urbe: Mitis legatio, ni præferoces legatos, Gallis que magis, quam Romanis similes habuisset.

Præferratus, a, um. Quod in cacumine habet ferrum: [πρεσβυτης, ἀργετης. Gall. Ferré par le bout. Ital. Ferrato in cima. Ger. Das vorne mit Eisen beschlagen ist. Hisp. Cosa herada en la cima. Polon. Zelazem obity. Vngar. Vasz regvete itv. Ang. Pointed with iron.] ut. Hasta præferrata, quæ cuspidem habet ferream. Pilum præferratum, quod ferrum habet in summitate, quoq. Hetrusci olim utebantur ad pinsenda grana. Diversumque est à pilo ruido, quod sine ferro est, ad usum molarum quas aqua versat, utile. Plin. lib. 18. cap. 10: Quippe & Hetruria spicam fastis rostis pinsente pilo præferrato.

Præfervidus, Valde ferridus: [πρεσβυτης, ἀργετης. Gall. Fort ardent & brûlant. Ital. Molto ardente. Ger. Brütend brüsig oder hitzig. Hisp. Muy heretante. Pol. Barzo goraci. Vng. Igen hev, furro. Ang. Very hot and burning.] ut, lra præservida. Liv. 9. ab Urbe: Quid si vini amor in dies fieret acierior? quid si trux &

præservida ira de Magno Alexandro. Colum. lib. 3. cap. 1. de vite: Hanc nos cæteris stirpis jure præponimus, nō tanum fructus dulcedine, sed etiam facilitate, per quam omni penè regione, & omni declinatione mundi (nisi tamen glaciali, vel præservida) curæ mortalium respondet: tamque locelix campis, quam collibus provenit: & in densa hœn minus, quam resoluta, sœpè etiam gracili atque pingui terra, siccaque & uliginosa.

Præfestino, as, n. p. Ante tempus festino. [πρεσβετης, πρεσβετης. Gall. Se hasten auant qu'il en soit temps. Ital. Affrettarsi uanti tiempo. German. Vor der zeitent jetzt eilen/heftig oder ju fröh eiter. Hisp. Acelerar, appressurarsi ante lo tiempo. Pol. Ranjot. Vngar. Idelbér felsök. Ang. To hast before the synie.] Plaut. Rud. tace Scaprio. S.C.E.P. Quid opus est adolescens! Isti infornium, Qui præfestiner, ubi herus adsit, præloqui. Liv. 3. bel. Pun. Coucedendo plebi Senatum, se ne desicere præfestinarent, effecisse. Colum. lib. 11. cap. 2: Satis erit per dimidios mes exequi quodque negotium, quia neque præfestinatum opus nimium immaturè videri possit ante quindecim dies statum: nec tursus post totidem, nimium tardé.

Præfestinē, adverb. Celeriter. [πρεσβετης, πρεσβετης. Gall. Festeinweis. Ital. Molto frettolosamente. Germ. Gar eiteads. Hisp. Muy appressuradamente. Pol. Barzo preko. Vngar. Hirtelembé. Ang. Very hastely.] Plaut. in Rud. Ut sine labore extraxi hanc præfestinē satis.

Præfestinatim, Idem Sisenia Historiarum lib. 4: Iudices quos vellent, instituerent præfestinatim, & cupide.

Præficā, z, pen. cor. f. p. Mulier in funere conducta ad lamentabilem cantum, quæ cæteris modum plangendi ostendit & fortia defuncti facta laudat: ita dicta quasi in hoc ipsum præfacta. [πρεσβετης mekoneth, i pleydos. Gall. Femme loee pour pleurer un trespassé. German. Ein Weib so vmb lohn bestellt ist ein abgestorbnen zu beweinen/ vnb hienst seine chaaten zu loben. Hisp. La endechadora de los muertos. Polon. Niewaista do oppłakania umarego naista. Vng. Beretelsi rato. Ang. A woman conducted or hired to wail for the dead.] Naevius: Hæc quidem mehercle præfici si mortuum laudat. Varro lib. 6. de ling. Lat.

Præficō, cis, pen. cor. act. t. ex præ, & facio, Prepono. [πρεσβυτης, πρεσβυτης. Gall. Commettre auch sur quelque affaire, lui en bailler la charge & superintendance. Ital. Preporre, dare carico. Germ. Bürsegen/über etwas segen/zu einer fungeschen machen. Belg. Voerstematen. Hisp. Anteponar en algun officio. Polon. Nad misjimi przekl' adam. Vng. Elszi botzatom fwue tegym. Ang. To mak over seer and chief doer, to give rule.] Terent. Evnuch. Charecam ei rei præfecimus. Liv. 4. ab Urbe: Quos & pro centurionibus sibi præfecerant, Tempanio autore, equites, Ovid. 1. de Arte: Me Venus artificem tenero præfecit Amori. Cicet. 4. Verr. An aliquem curatorem præficere, qui statuus faciundis præfasset.

Præfetus, eti, substantivum, m. f. Qui rei alicui præficitur: [πρεσβυτης pakidb. iπαξης. Gall. Preuoist, commis sur quelque affaire. Ital. Preffetto, capitano, proposto à qualche officio. Ger Ein Fürgesegter/über etwas verordnet ist. Hisp. Antepuesto en algun officio præficto. Pol. Przel' oponi, woyty. Vng. Elszi iaro, fwiz/ wiz tartó. Ang. An ouer seer, that hath charge and rule. Itut Præfetus moribus dicitur qui ad componendos mores est constitutus. Cicet. Papyr. lib. 9: Quamdiu hic erit noster hic præfetus moribus, pârebo autoritati tuæ. Idem pro Cluent. Tu es præfetus moribus. q Præfetus vigilum, cui disponendotum per urbis regiones vigiliu cura incumbit. Præfetus urbi. Gel. lib. 13. cap. 16: Qui præfetus urbi, & bis Cösil fuit. Præfetti regii, Liv. lib. 36: Præfetus Annonç. Liv. 4. ab Urbe: Dux præfetus q; classis, Cic. 7. Ver. Præfetus libidinum, Cicero post reditum in Senatu. q Præfetti provinciarum, sunt quos Baillios & Senechallos, Galli dicunt, inquit Budæus. Præfetus Prætorio, rabi, βασιλέως επαρχης. Taliis apud Cæsarem erat, qualis olim apud Reges Tribunus celerum, & apud Dictatores Magister equitum. Gerebat cinq. secundas partes post Cæsarem, præteratque disciplinæ publicæ emendandæ. Cassiodor. Epis. lib. 6: Potestati Præfetti Prætorio nulla dignitas est æqualis. Vice sacra judicat. Nullus ei miles fori autoritate præscribit, exceptio officiali Magistri militum. Curiales etiam verberat. In officio suo jus retinet singulare: & talibus tantis q; noscitur jubere, quos provinciarum non auderent iudices in qualibet parte contemneret.

Præfeturā, x, f. p. Munus, officiū, vel dignitas Præfeti. [πρεσβυτης, πρεσβετης. Gall. Petite iurisdiction, preuoist. Ital. Prefetto, a. capitaniato. Ger. Eines fürgesetzten ampt/als ein Vögte. Hisp. Dignidad delos preuenestos à algun officio, præfetura. Polon. Vizedzwo, woytoszwo. Vngat. Elszi iaro fwiz/ wiz tartó. Ang. Over sight, chief charge and rule.] Cic. ad Att. Præfeturam petivit: negavi me cuiquam negotiati däre: quod idem tibi ostenderam. Idem alio loco ad Atticum: Dare præfeturā & deferre. q Præfeturæ item dicebantur oppida quædam Italizæ, quorum incolæ cives Romani erant: hoc tamen à municipiis differebat, quod

quod non suis legibus utebantur, nec ullos è suo corpore magnificatus, ut coloni creare poterant: sed à magistratibus qui Roma quotannis mittebantur, Romanis legibus regebantur. De quibus fuitus: Præfectura, inquit, ex appellatur in Italia, in quibus & jus dicebatur, & nundinæ agebantur, quarumq; quædam erat Res publicæ, neque ramen magistratus suos habebant: sed quotannis ad eas Præfecti mittebantur qui eis jus dicerent.

Præfectorius, adjektivum, Præfectura perfunctus. ~~coquuntur~~, ~~coquuntur~~, sicut Prætorius, qui Prætura gessit. Vlpianus de Senatoribus l. j. Sed vir Præfectorius an scemine Consulari preferatur, videadum est.

Præfido, is, ere, act. t. Valde fido. [~~αφεχτίων~~. Gall. Se fier fort à soi. Ital. Fidarsi molto. Ger. Zu viel trauen oder sich verlassen. Hisp. Confiar mucho. Pol. Barjo y sam. Vng. Igen bixom. Ang. To give great trust and confidence.] Cic. i. de Offic. Sic homines secundis rebus effractatos, sibi præfidentes, tanquam in gyrum rationis & doctrinæ duci oportere. ~~πράξια τοις πάτεροι μητροι μητροι~~.

Præfigo, figi, pen. prod. act. t. Ante figo. [~~αφηγηματι~~. Gall. Ficher au devant. Ital. Ficcare innanzi. Germ. Vorsieden oder voran statten. Belg. Voerstellen. Hisp. Hincar delante. Pol. Napriod wiskam. Ang. To fasten or stick before.] Plin.lib. 26: Eis parmae breviores quam equestres, & septena jacula quaternos longa pedes data præfixo ferro, quale hastis velitaribus inest. Nonnunquam accipitur pro præcludo. Virg. 3. Georg. Multi jam excretos prohibent à manibus hædos, Primaq; ferratis præfigunt ora capistris. Quo in loco non absurde præfigunt ora capistris, à Poëta videtur dictum esse ~~πρότερον~~, pro eo quod est, præfigunt oribus (ut ita dicam) capistros. Caius tamen Iurisconsultus etiā præfixas dixit fenestræ, pro præclusas. in L. 6. D. de servit. urb. p. ad.

Præfiguro, as, penult. prod. act. p. Præmonstro, repræsento. [~~προβούων~~. Gall. Representare. Ital. Representare. Germ. Vorbilden. Hisp. Representar. Polon. Wprjod wyobrażam. Vngar. Elbl meg mutatom, meg mordom, ki abrazdám, iwendődm. An. To foreshew, to represent before by any figure.] Lactanius lib 6. Inflammavit libidinem, quæ aspecta maximè incitat, ac se quisque in illis imaginibus præfigurat.

Præfinio, is, pen. prod. act. q. Prescribo, determino, vel limites præfigo. [~~προτιθέμενος~~. Gall. Refinir, limiter deuant. Ital. Presuare, determinare. Ger. Fixieren, furschreiben. Ein gentil qđl sché. Belg. Le vozen bescheiden. Hisp. Determinar de antes. Pol. Czel k'la-de. Vn. Hatart velik, elbl el rendblom meg hatarosom. Ang. To determine before, to assign how much salbe done.] Cic. Mario: Sed eo disti multum quod præfinisti ne pluris emerem. Idem pro Roscio Amer. Quæ dies in legi præfinita est.

Præfinito, adverb. [~~προτιθέμενο~~. Gall. Par limitation. Ita. Limitatamente. Ger. Mit bestimmung oder furzehlung/nicht über. Hisp. Con medida. Pol. Vmierne. Vng. El rendblom meg hatarosza. Ang. By determination.] Terent. in Hecyrr. Nam illi haud licebat, nisi præfinito loqui: hoc est, quæ illi placebant, vel quæ ille præfiniti: hoc est, permisisset vel præscriptisset.

Præfiscine, adverbium. Titinius, in Setina: Paula mea amabò pol tu ad laudem addito præfiscine, ne puellæ fascinetur. Sosipater lib. 11. Gram.

Præfloréo, es, n. f. Ante floreo. [~~προσφεύων~~. Gall. Fleuir avant que les autres. Ital. Fiorire prima che gli altri. Germ. Zuvor blühen. Hisp. Florescer primero. Pol. Wprjod k'la-de. Vng. Elbl viragozom. Ang. To budde and florish before.] Plin.lib. 16. cap. 29: Ideoque & præflorent talia, & prægerminant.

Præfloro, as, act. p. P'elibo, inquit budeus. [~~προσφεύων~~. Gal. Emporter la première fleur, di fleurer au paravant. Ita. Portar via il primo fiore. Ger. Die blumen zuvor abbiechen / vorhin versuchen. Hisp. Quitear la primera flor, desfiorar. Pol. Wprjod k'la-de ob' amue. Vn. Elbl viragat le zdob. Ang. To tak away the first flower.] Gellius: Et futuri gaudii siuctum ipsi iam præfloraverit.

Præfluuo, is, n. t. Ante fluo, vel præterflu. [~~προσφεύων~~. Gal. Coulter par deuant. Ital. Correre avanti qualche luogo. Ger. Voranbin fließen oder färkischen. Hisp. Correr lo liquido prima d'antes. Pol. Wprjod pliue. Vng. Elbl folyok. Ang. Tarunne or flow before.] Plin.lib. 4. cap. 5: Præfluenit Alpheo amne. Idem lib 5. cap 26: Et parte levia in Mesopotamiam vadit per ipsam Seleuciam, circaq; eam præfluenti infusus Tigri.

Præfluvius, & Præstuvium, Pro fluore alicujus rei antè vel præterlabetis. ~~προσφεύων~~.

Præfoco, cas, pen. prod. act. p. Spiritu obstructis fauicb. intercludo. [~~προσθέμενος~~. Gal. Estrangler, estrauffer. Ita. Affocare, strangolare alcuno. Ger. Ersticken. Hisp. Ahogar de antes. Pol. Zadysam. Vn. Meg foyom. Ang. To choke, to strangle.] Ovid. in Ibis: Præfocent anime. Gnossia mella viam.

Præfocatio, vulvæ, Vteri affectus dicuntur. sensum, pulsusque per intervalla intercipientes, ita ut iis laborantes immobiles jaceant, & mortuis simillimæ videantur, nisi quod circa medium corporis partē caloris non nihil retineant, ~~προσφεύων~~.

Quæ hoc mali genus patiuntur, utero præfocata à Latinis : à Græcis ~~προσφεύων~~ dicuntur. ~~προσφεύων~~, quo nomine vulvam, sive uterum significant.

Præfodiō, præfodis, pen. corr. act. t. Ante fodiō. [~~προσφεύων~~. Gall. Fouir & creuser la terre par devant. Ital. Cauare la terra. Ger. Vor etwas graben. Hisp. Cavar la terra de antes. Pol. Wprjod god kopan. Vngar. Elbl meg kapalom. Ang. To digge and delue before.] Virgil. 11. Aeneid. Præfodiunt alii portas, aut faxa fudesque Subjiciunt. Ovid. 13. Metamorph. - fistumq; probavit Crimen, & ostendit quod jam præfoderat aurum: hoc est, quod antea defodera.

Præfœcündūs, a, um, Valde forcundus. [~~προσφεύων~~. Gall. Fort fertile Ital. Molto fertile. German. Garfruchtbar. Hispan. Muy fertil. Polon. Polon. Barjo vjitecni. Vngar. Igen tonyzob. Ang. Very fertill.] Plin.lib. 16. cap. 17: Omnia autem celerius senescunt præfœcunda.

Præformido, as, pen. prod. Valde formido. [~~προσφεύων~~. Gall. Craindre auant le coup. Ital. Ilauergran paura, temer auanti al colpo. Germ. Hestig vorhin föchte. Hisp. Muchotemer, ò temer ante del golpe. Polon. Barjofie boje. Vng. Igen rettegök, fôlok. An. To feare before a thing be done.] Quintil.lib. 4. cap. 5: Quem judex si providerit, non aliter præformidat quam si ferum medici æger antequam curetur, asperit.

Præformido, as, penult. prod. act. p. Ante formo. [~~προσφεύων~~. Gall. Former & faconner paravant. Ital. Informare, dare & metter auanti la forma & il medello de fare. Germ. Vorhin gestalten. Hisp. Dar forma adelante, informar. Pol. Wprjod formare, virjam. Vngar. Elbl ki formalom. Ang. To shape, forme or fashion before.] Quintil.lib. 2. cap. 7: Nanque incipientibus danda erit velut præformata materia secundum cujusque vires. Idem libro 5. cap. 14: Nam quid miserius lege velut præformatas literas infantibus prosequentibus? Silius lib. 7: Atque his præformat dictis, singitque monendo.

Præfrigidus, m. f. Valde frigidus. [~~προσφεύων~~. Gall. Fort froid. Ital. Molto freddo. Germ. Überaus kalt. Hisp. Muy enfrido. Pol. Barjo tynui. Vn. Igen hudeg. Ang. Very cold or chil.] Plin.lib. 17: Septentrionalique, & præfrigidus Auster.

Præfringo, præfringis, act. t. Frango, aut partem anteriorem frango. [~~προσφεύων~~. Gal. Rompre avant, ou rompre fort Ital. Rompere frangere avanti. Ger. zerbrechen oder vor abbrechen. Hisp. Quebrar antes. Polon. Pręg' amue. Vngar. Elbl ki szredi. Ang. Broken before.] Ovid. 12. Metam. - solidoq; revellere dumo. Annosam pithum magno molimine tentat, Quod quia non potuit, præfractam mitit in hostem. Col.lib. 2: Et præfractas stirpes, summasq; radices quibus ager arbusto consitus, implicatur omnis, refodiat, ac persequatur. Cels.lib. 5: Surculus corpori infixus si præfractus est, vel altius descendit, quam ut manus aut ferro ejici possit, medicamento evocandus est. q. Praefratus, durus, & insflexibilis. [~~προσφεύων~~. Ital. Duro, oßfinato. Germ. Hart oder hartnegig/rauch/vnmit. Hisp. Duro y oßfinado.] Valer. Maxim.lib 6: Sed aliquanto Chaonda Tyrii præfractior & abscessior justitia ad vim & cruentum usque. Cic. in Orat. Thucydides autem præfractor, nec sat, ut ita dicam, rotundus.

Præfracte, adverb. Obstinatè. [~~προσφεύων~~. Gall. Obſtinate. Ital. Oſtinatamente. Ger. Hartnegiglich/eigenſinniglich/widspenniglich. Hisp. Oſtinadamente. Pol. Zuchſüße, vporne. Vng. Atakva, engedlerentl. Ang. Stubbornelie, obſtinacie willfullie.] Cicet.lib. 3. Offic. Ego etiam cum Catone meo dissensi: nimis præfracte videbatur ærarium, vestigaliaque defendere.

Præfulcio, is, act. t. Præmunio, fortifico, susteto. [~~προσφεύων~~. Gal. Sostener, appuyer, pren. u. mr. Ital. sostentare, fortificare. German. Vornen vnderſuchen / vol vndersuchen. Hisp. Sustentar, fortalecer. Polon. Podpiętan. Vn. Meg tamastom meg erősítöm. Ang. To fortifie, proprie and hold vp.] Plaut. Pseud. - vel ego omnibus parvis, magnisque miseriis præfulcior. Cic.ad Attic.lib. 5: Per fortunas, quoniam Romæ manes, primum illud præfulci atq; præmuni quælo, ut simus annui, ne intercaletur quidem.

Præfulgeo, es, n. f. Præter modum fulgeo. [~~προσφεύων~~. Gall. letter lumiere deuant soy fort, fort resplendir. Ital. Lampaggire chiaramente. Germ. Wer die maas glauzen. Belg. Geer blinden. Hisp. Mucho resplandecer. Polon. Nadmiare sie l'sne. Vn. Földite igen feuldám, tisulam loin tindblom. An. To be bright and shyne much.] Lib. 3. ad Hernenn. Tum nec nimis illustres, nec vehementer obscuros locos habere oportet, ne aut obcecentur.

FF turcenc-

tur tenebris imagines, aut splendore præfulgeant. Virg. 8. Aen. Ducunt exsorem Aeneas, quem fulva leonis Pelis obit totum præfulgens unguibus aureis. q Interdum antè fulgeo, prælucceo, et spacio.

Præfulguro, as. [**תְּרֵבָה בָּרָךְ וְעַפְרָאַלְוָה**. Gall. Faire luire. Ital. Fari splendere. German. Zu gleissen oder zu zwiegen machen. Hisp. Hacer lustrar. Pol. Lukam sie. Vng. Villamen tsidamom twandkiom. Angl. To send forth lightning.] Valer. Flac. Arg. e. - stictoq; vias præfulgurat ense. Hoc est, vibrando ensim facit, ut quā incedit coruscare videatur.

Præfurnium, nii, n. f. Os patens furni, quo ligna in fornacem induunt, & deinde obstruitur, ait Budetus. [**οὐρανίσματος**. Gal. Lagueulo ou entree d' un four ou d' une fournaise. Ital. Bocca del forno. Germ. Das ofenloch. Hisp. La boca del horno. Pol. Dzurapiciorowa. Vn. Kemencze ray. An. The entrie of an oven.] Cato cap. 38. Ventus ad præfurnium cayerto ne accedat.

Prægelidus, a, um. Multum, aur nimis frigidus. [**άργυρος**. Gall. Forsvord. Ital. Molto gelato. Ger. Überaus kalt. Hisp. Muy frio. Pol. Barjo symni. Vng. Igen hideg, fagyo. Ang. Very chold, chille.] Col.lib. 2: Ea locis prægelidis ac nivolis, ubi aetas humida, & sine vaporibus recte coramittitur. Silius lib. 4: Quos, que in prægelidis duratos Hernica rivis Mittebant saxa.

Prægerminino, as, Ante germino. [**απόλαυσις**. Gall. Germer le premier. Ital. Germinare usanti gli altri. Ger. Vor andern für wachsen oder spriessen. Hisp. Brotar antes. Pol. Wschot kl'ne. Vng. Els körözööm bimbózom. Ang. To budde before.] Plin.lib. 16. cap. 29: Ideoque & præfloreat Italia, & prægerminant.

Prægestio, is, u. q. Valde gestio. [**τεραποδημασία**. Gall. sauter desoye, fiellier Ital. Desiderar molto, & di ciò same fede cogesti. Ger. Hoffn begeren, oder vor st. w. ausspringen. Hisp. Appressurarse con gestos. Pol. Od wiekies radosci po skakuse, bartogadam. Vng. Igen vizgadok. Els. völök, r. psolok. An. To leape and mak gestes for ioye.] Cic. pro M. Cetio: Prægestit animus jam videre primū lautos juvenes, mulieris beatae ac nobilis familiares. Id est, valde cupit. Catul. Arg. Qui, dum aliquid cupiens animus prægestit apisci. Nil meruntur jurare, nihil promittere parcant. Horat. 2. Carm. Ode 5: -nunc in udo Ludere cum vitulis salito prægesteatis.

Prægigno, prægnis, act. t. Ante gigno. [**απόγνωσις**. Gall. En gendrer au paruant ou le premier. Ital. Generare innanzi. Ger. Bon ersten gebären oder antichten. Hisp. Engendrar delante. Pol. Wprjod roslie. Vng. Els. völök nemzök. Ang. To engender or bege te before.] Plaut. in Pleud. Quia nolebam ex me mortem prægigni malum: id est, nolebam esse primus autor mali moris.

Prægnans, tis, om. t. Prœpriè dicitur quæ gravida est, quæque jam occupata est in generando quod conceperit. [**τέλλη ήραχ**. εγγύειον, εγγύων. Gall. Prenge, grosse d' enfant, enceinte. Ital. Pregna grana. Ger. Schwanger/die mit einem Kind geht. Belg. Verucht. Hisp. Cosa prennada. Pol. Samowtora, cuesta. Vng. Neherkes, has-fax. Ang. Great with child or young.] Plaut. in Truc. Quæ nurquæ fuit prægnans, qui parere potuit? Cic. 1. de Divin. Quum prægnans hunc ipsum Dionysium alvo contineret, somniavit se peperisse satyricum. Vxor prægnans, Cicer. pro Client. q Dicitur etiæ de brutis. Varr.lib. 2. de Rerust. cap 4. de suibus: Quatuor enim menses est prægnans. Canis prægnans, Horat. 3. Carm. Ode 27. q Item de arboribus. Plin.lib. 12. cap. 14. de thuriis virga: Prior, atque naturalis vindemia circa Canis ortum flagrantissimo æstu, incidentibus quæ maximè videatur esse prægnans. P. ægnans autem arbor, vel etiam foæta tunc dicitur quam humorem, & succum sibi familiarem exsuxit, necedum in folia aut flores propagavit.

Prægnatio, onis, f. t. [**πρέγνησις**. Gall. Grossesse, portee d' enfant. Ital. Grandezza di donna. Germ. Schwangerheit. Hisp. Aquella preñez. Pol. Zwota obçajenie. Vn. Nehézke teljes hasfallag. Ang. Greatnessse with child.] Var. de Rust. Hinc enim primi prægnationis, & extremi fines.

Prægrado, as, antiqui dixerunt, pro Prægredior, antevenio. Pacuvius in Atalanta: Extremum inter cauterem ipsum prægradat Parthenorem. Ex Nonio.

Prægrandis prægiade, om. t. Valde grandis. [**απόγνωσις**, εγγύειον. Gall. Fort grande. Ital. Molto grande. Ger. Sehr groß. Belg. Seer groot. Hisp. Muy grande. Polon. Barjo wielki. Vngar. Igen nagy. Ang. Very great.] Cicer. 6. Ver. Erat vas vinarium ex una gemma prægrandi, trulla, excavata, manubrio auro. Plin. libr. 4. cap. 13: In quibus nuda alioquin corpora prægrandes ipsorum aures tota integrant.

Prægravis, & hoc prægrave, p. cor. om. t. Valde gravis. [**άργυρος**. Gal. Fort gravi & pesante Ital. Molto grava. Ger. Sehr schwär. Hisp. Muy apagado y pejado. Pol. Barjo ciężki. Vng. Igen nehez. Ang. Very weighty and beanie.] Plin.lib. 8. cap. 21: Caput tantum prægrave egre ferens: id est, dejectu semper in terrâ. Plin.lib. 1. o. ca. 33: Perdix procurrit ad pedes aucupis foæta, prægravem, aut de luimber se se simulans. Prægrave scrivitum, Idem lib. 7. cap. 8.

Prægiav, vas, p. cor. act. p. Supramodū gravo, sive grave ad-

mōdum reddo, & molestus sum: [**άργυρος**. Gall. Fort peser, greuer fort. Ital. Grauare sopra modo. Ger. Hestig beschweren, belasten. Belg. Seer beswaren. Hisp. Mucho apesgar. Pol. Obcragam. Vng. Igen el nehezibm. Ang. To mak very weightie and beanie.]

Plin.lib. 17. cap. 22: Ne prægravaret fructus parte aliqua. Liv.lib. 38: Deinde quæ prægravaret multiudo, cedere sensim nihil cōfusis turmarum ordinibus cœpit. q Accipitur etiam prægravato pro prepondero. Suet. in Ces. cap. 76: Prægravat tamē cœcta facta, dicta; ejus, ut & abusus dominatione, & jure cœs sexim. Prægreditor, cris, Ante eo. [**πρέγραπτος**. kidden. at sejsexim. Gall. Aller devant, passer devant, passer ostre. Ital. Andare innanzi. Germ. Vor gehn oder voran gehn. Belg. Voergaen. Hisp. Andar adelante. Pol. Wprjodida. Vn. Els. megyök. An. To go or walk before.] Liv. 10. ab Vib. Qui licetores prægredi viderunt, & q Ponitur allquādo pro prægredi creditor. Plin.lib. 28. cap. 8: Qui fugiunt venant, declinant ad dextrâ, ut prægressi horum vestigium occupent.

q Prægredi aliâs ponitur pro antecellere. Salut. ad Ces. de Repub. ord. Qui tantum alios prægressus es, ut prius defessi sitae homines laudando facta tua, quam tu laude digna faciendo. Prægredens, tis, participium, Præcedens. [**πρέγραπται**, at sejsexim. Gall. Qui va devant. Ital. Cheva innanzi. German. Vor gehnd. Hisp. Que anda andelante. Polon. Wprjod idagi. Vngar. Els. iaro. Ang. Going before.] Sueton. in Tib. cap. 7: Drusum in Germania amilit, cujus corpus pedibus toto itinere prægrediens, Romanus usque perverxit.

Prægessio, onis, verbale, f.t. [**απόγνωσις**, at sejsexim. Gall. Avancement in marchant. Ital. Ess' andar innanzi. Germ. Ein vorgang. Hispan. Aquella obra de andar adelante. Pol. Wprjod iszeg. Vng. Els. iaras. Ang. A going before.] Cic. de Fato: Dicent, si omnia facta fierent ejusmodi, ut nihil fieret nisi prægessione causa, contentum esse fato fieri omnia.

Prægusto, as, a, p. Ante gusto. [**απόγνωσις**. Gall. Gouster devant, faire l' essay des viandes ou bruisse. Ital. Far la credenza. Ger. Vorhie versuchen/ Credenzen. Belg. Vor smaten. Hisp. Hacer la salta giustando. Pol. Credençue, wprjodko/creue. Vng. Els. meg kosztolom, credenias terbk. Ang. To tast before.] Plin.lib. 21. cap. 3: Gratificationem ipsius regnare Antonio timente, qcc nisi prægustatos cibos sumente, &c.

Prægustator, m. t. [**απόγνωστος**. Gall. Eschanson ou esuyer trenchant, qui fait l' essay & goust le premier. Ital. Chi fa la credenza da mangiare & bere. Ger. Ein Credenzer. Hisp. El que hace la saina gastrand. Pol. Credençar, kreicy. Vngar. Kosztolni credentia tenô: Ang. A taster before.] Qui cibos principis prægustat, apud Suetonium in Claud. Cæs. cap. 44: Pregustator libidinu, Cic. pro Domo sua.

Præhendo, is, di, sum, & per syncopen Prendo, act. t. Capiro, apprehendo. [**πρέχειν** acház, πρέπει lakásh, πρέπει hiszigh. λαμβάνειν, λαμβάνειν. Gall. Prende, mettre la main sur quelque chose. Ital. Prendere, pigliare. Germ. Erwischen/ergriffen. Belg. Vanhen/est grappen. Hisp. Prendero asir. Pol. Poritwan, imam. Vng. Meg fogem. Ang. To take, to apprehend, to lay hand on a thing.] Cic. pro Quintio: Servulum unum quem iste præhenderat, adducit. Ovid. de Medicamine faciei: Arentis q; rosæ, quantum manus usæ præhendant. Virg. 6. Aen. - Italiæ fugientis prædimimus oras. Cato de Rust. cap. 116: Atundinem prænde tibi virilem. Melius fortassis e monophthongon scriberetur.

Præhensus, & Prænsus, participia, Captus, apprehensus. [**πρέχειν** ahúsh, πρέπει milkash, λαμβάνειν, λαμβάνειν. Gall. Prins. Ital. Pigliato. Ger. Ergriffen. Hisp. Tomado. Pol. Iety. Vng. Meg fogattat. Ang. Taken.] Gall. Noct. Attic.lib. 1: Servos item furti manifesti præhensos verberibus affici. Seneca in Troade: Sic ille dextra prænsus hostili puer ferox.

Præhento, & Præns, frequentativa, Quæ propriè de suppliciis bus dicuntur, & candidatis, quæ magistratum aliquæ ambientes, suffragatorū manus præhendunt. [**πρέπει λαμβάνειν, δέξειν**. Gall. Prendre souuent. Ital. Pigliar souente. Germ. Etats erwütschen und zapfen, wie die thun so einen gern erbettet wösten. Hisp. Pomar à menudo. Pol. Præs poziagame pisse. Vng. Fegdo som. Ang. To tak often.] Liv.lib. 3. ab Vrb. Tum demū coactus, cū multa indignitate præhensab singulos. Idem lib. 1: His muliebribus inklinatus furii Tarquinius, circumire & præhensare minorū maximè gentium patres, admonere paterni beneficij. Cicer. Att.lib. 11: Prænsat unus P. Galba sine fuso, ac fallaciis, more majorū. Virg. 2. Aeneid. - prænsant fasilia dextris. q Prænsare consilium, idem quod capere consilium. Liv. 2. bell Pun. Ad consilium prænsandum tempus epus esse.

Prænsat, l. sive Præhensatio, verbale, f.t. [**πρέπει λαμβάνειν, δέξειν, μεγαλεῖν**.] Cic. Attic.lib. 1: Fuit illus haec præpropera prænsatio.

Præjacéo, præjaces, penultima corr. n.s. Ante jaceo. [**απόγνωσις**. Gall. Estre couché, q gesir devant. Ital. Giacer davanti. Germ. Vor liegen. Hisp. Iaz. radelante. Polon. Wprjod liege. Vngar. Els. le fikom. Ang. To lie or bestrate before.] Plin.lib. 3. cap. 4: Oppida de cætero rara, præjacētibus stagnis. Tacit. lib. 12: Campo qui castris præjacet.

Prae*dictio*, a. f. Ante jacio, oppono. [*προσέδιξα*. Gall. letter de uari, oppoſit. Ital. Gettare innanzi, opporre. German. Für etwas vorſte. Hispan. Echar de antes. Pol. Wprjodzic̄am. Vng. Elől elhajom. Ang. To cast before.] Colum.lib. 9: Mox præſciuntur iugum moies, ita ut complectantur ſinu ſuo, & tamen exce- dant ſtagi modum.

Prae*judicio*, act. p. Ante tempus judico, præjudicium facio. [*προτίμησα*. Gall. Preiudicier, anant rüger. Ital. Preiudicare. Germ. Vor vortheilen / ehe das recht vortheil gefeit ist. Ein vorgehn vortheil fallen. Belg. Verordnen. Hisp. luxgar de antes. Pol. Wprjod offid̄am, ortel wydai. Vng. Wdödel itelök. Ang. To judge be fore. Hinc cauſa præjudicata, dicitur quæ præſumpta opinio ne damnata eſt, ante quam cauſa agatur. [*προτίμησα* p̄d̄r̄ dñs. Brutus ad Ciceronem: Quod enim nondum Senatus censuit, nec Populus Romanus iuſſit, id arroganter non præjudico. q̄ Interdum ponitur pro antē ſive primus iudico. Cic. 3. de Legib. Edant & exponant quid in magistratu gesserint, de que iiſis censores præjudicent.

Prae*jūdiciū*, a. um, participium: ut Eventus belli præjudicatuſ, apud Livium lib. 42. Cicero pro Client. Cognoscite jam, ita reum citatum eſſe illum, ut re ſemel atque iterum præjudicata condemnatus in iudicium venierit.

Prae*judicatō*, o. onis, verbale, f. t. Præjudicium. [*προτίμηση*, *προτίμως*. Gall. Anant iugement. Ital. Preiudicio. Ger. Ein vortheil ſo dem orientichen vorgeht. Hisp. Obra de iuxgar de antes. Pol. Ortel prædroſſathiem. Vng. Wdödel valo itales. Ang. Aforeindging.] Quintil.lib. 4. cap. 2: Aut ſi jam præjudicatione Senatus damnatus eſſet Milo.

Prae*judicium*, cii. n. ſut inquit Alconius. Dicitur res quæ quiuim statuta fuerit, affert iudicaturis exemplum quod ſequantur in eadem, vel paribus cauſis. [*προτίμηση*. Gall. Preiudice. Ital. Preiudicio. Ger. Ein voraußgangen vortheil / Öder ein vortheil ſo vorwais gefeit iſt in einem gleichen handel / bei welcher die Richter verſchne können was recht ſen. Belg. Ein verordnende. Hisp. La ſententia pri- mero dada. Pol. Ortel, hædanie keoregoy ſiwanie wronich pr̄ipatkach. Vng. Elől meg iſtilteret dolog. Ang. Preiudice.] Iudicium autē, res quæ cauſam, ſitemque determinat. Cic. pro Client. Quam is duobus præjudicis jam damnatus eſſet. Idem 1. Veri. De quo non præjudicium, ſed planè iudicium jam factum putatur. Liv. Præjudicium jam de reis & à Senatu, & a populo Romano; & ab ipſorum collegis factum eſſe. Quintil. Præjudicia ſunt à rebus iudicatis, quæ pares fuerunt, aut ex iudicis ad ipsam cauſam pertinentibus, aut ab ejusdem cauſa pronuntiatione. Præjudicium ergo quod in eadem cauſa, vel ſimiſ prius eſt latum. Vlpian. Interdum evenit ut præjudicium iudicio publice fiat. Laurentius Valla: Præjudicium, quaſi ſententia quædam ante iudicium: ſicut ſi eſſent duo de officio aliquid con tendentes, quū lis in longum procedit, magistratus jubet in terea dum ſententiā ferat, alterū officio fungi, quaſi iudicans jam nunc ſe pro ea parte ſentire, penes quam vult eſſe rem de qua litigatur. Et hoc præjudicium dicitur quod poffidentem adjuvat, & ob eſt excluſo. Hinc Actioaes præjudicialeſ, de qui bus Iuſtinian. in Instit. de actionibus.

Prae*juro*, as, Ante alios juro. [*προμηνύμι*. Gall. Iurer le premier. Ital. Giurare auanti. Ger. Vor anderen ſchweren / Die ſoum des eid ſchwurs vorſprechen. Hisp. Iurar de ante. Polon. Wprjod pr̄ezegam. Vng. Elől eskozom. Ang. To ſwear before.] A quo Præjurator, Præjuratrix, & Præjuratio, quam ii facere dicuntur qui ante alios conceptis verbis jurant: hoc eſt, qui aliis juramenti formula præceunt. Quid sit præjurare, vide in verbo IV R.O.

Prae*juvo*, as, penultima correpta, Ante juvo. [*προφέλιώ*, *προ-邦*. Gall. Aider devant. Ital. Aintare auanti. German. Vorhin haffen. Hisp. Aiudar de antes. Polon. Wprjod pomazam. Vng. Elől meg segítlek. An. To help before.] Tacit.libro 12: Et credebarūt affec̄tam eis fidem præjuſſe, domo, agrisque pignori acceptus.

Prae*labor*, penultima producta, prælaboris, d. t. Ante labor, præterflu. [*προγέρεια*. Gall. Cheoir & tomber petit à petit, glisser ou couler devant. Ital. Cadere lentamente, ſdruciolare, forſiciare. Ger. Voran hin fallen / hinfallen / hinſtessen. Hispan. Correr, deflixarse. Pol. Pr̄epadam, vpl'wam. Vng. Elől elizamom elſolyok. Ang. To ſlide or ſlap before, or little & little.] Colum.lib. 11. cap. 1: Praelabentis vero temporis ſuga, quam ſit irreparabilis quis dubitet. Cic. 2. de Natur. deor. Piles quoram alter paulo prælabitur ante Lucan. libro 6: Quoque modo Romæ prælapsus mœnia Tiberis.

Prae*lambo*, Ante lambo, pregusto. [*προλάχω*, *προλιχμάμω*, *προ-λαχεῖ*. Gall. Licher devant. Ital. Leccare auanti. German. Vorhin beſchlecken oder verſuchen. Hisp. Lamer ò lamber adelante. Pol. Wprjod lyge koſtui. Vng. Elől meg nyalom. Ang. To lick or taſt before.] Horat. 2. Serm. Satyr. 6: Continuatque dapes, nec non vernaliter iplis Fungitur officiis, prælambens omne quod affert.

Prae*largus*, a. um. Valde largus, vel abundans & copiosus.

Persius Satyr. 1: Scribimus Grande aliquid, quod pulmo ani- mæ prælargus anhelet, in quod Cornutus Animæ prælargus, dicit, vento abundans.

Prae*lautus*, valde laetus. [*Vng. Igónfris, kafdag bw.*] Suetonius in Nerone: Divitiarum & pecuniaſ ſtructum non alium rutabat, quam profuſionem: ſordidos ac deparcos eſſe, qui buſ ratio impenſarum conſtarunt: prælautos vereque magnificos qui abuterentur ac perderent.

Prae*lego*, gis, pen. corr. act. t. Ante lego, ut ſolent præceptores diſcentibus. [*προαγαγόω*, *προδιδούω*. Gall. Lire devant ou à quelqu'un, prelire. Ital. Leggere innanzi ad alcuno. German. Vorläſſer. Hispan. Leer adelante. Polon. Wprjod cytaſam. Vng. Előzöt meg olvasom. Ang. To read before or to any.] Quintil.lib. 1. cap. 14: Sed pueris quæ maximè ingenium alant prælegenda, atq; atimum augent. q̄ Prælego, prætereo, præterveho *πρεγέλω*, *πρεγέλω*. Tacit.lib. 5: Campaniam prælegebat, ambiguis an urbem intraret.

Prae*lectio*, f. t. [*προαγόω*, *προγνωστίς*. Gall. Lecture, exposition. Ital. Lettione, iſpoſitione. Germ. Ein vorlesung / Ein für gegebne läſſen. Hisp. Lector. Pol. Præſtitane. Vng. Előtte valo olvas. Ang. A forereading or lesson.] Quintil.lib. 1. cap. 2: Attamen emendatione, prælectionique numerus obſtat.

Prae*lectōr*, oris, verbale, m. t. [*προαγαγόντης*, *προγνωſτις*. Gall. Le- leleur. Ital. Lettore. German. Ein voleser oder ſurleser. Hispan. Lector. Polon. Wprjod cytaſagi. Vngar. Elotte olvaso. Ang. A forereader.] Gell.lib. 18. cap. 5: Si magistrum prælectoremq; ha buiffet alicujus æris.

Prae*lego*, as, are, Est uni alicui ex hæredibus præter partem hæreditarian legare, ut id ſibi præcipuum habeat: unde illa prælegati verba ſolennia fuerunt. Hæres meus præcipito: præcipuum habeto. Differt autem prælegatum à legato: primū quod illud ſolis hæredibus, hoc vero iis tantum qui hæredes non ſunt, attribuitur: deinde quod illius in hæreditatis reſtitutione nulla portio reſtituitur, hujus reſtituitur. Vide Hoto manum in ſuo Lexico. Deniq; prælegare, ferè eſt alicui rem, qua jam quodammodo ipliſ erat, reſtituere: unde prælegati filie dos dicitur. Prælegare dotem dicitur maritus, quam eam purè legat, propterea quod eam antē ſolvi jubet, quam ab hærede debeat. Dos enim olim annua bima, trima die debebatur.

Prae*lāris*, & hoc præliare, vide PRÆLIVM.

Prae*libo*, as, pen. prod. Ante libo, & deguſto. [*προλέω*, *προ-λέψη*. Gall. Gouſter au parauant. Ital. Guitare innanzi. Ger. Vorbin verſuchen. Hisp. Guſtar antes. Pol. Wprjod koſtui. Vng. Elől meg koſtolem. Ang. To taſt before.] Statius 3. Syl. Chare puer, ſupetis qui prælibare verendum Nectar, &c. Vultum & peſto ra alicujus prælibare viſu. Stat. 2. Achil.

Prae*līcēntēr* Nimis licenter. [*προποδελτ*. Gall. Fort licentieſe- ment, en vſant de grande liberté, licence. Ital. Molto licentioſamente, con gran libertà. Ger. Zuviel frávenit. Hisp. Con mucha licentia y ſoltura. Pol. Barzo ſwobodnie. Vng. Igen zabadoson. Ang. To licentioſlie.] Gell. Quām verba fixit prælicenter.

Prae*ligāneū* vinum, n. f. Apud Catonem à prælegendo dici- tur: ſi illud quod vel præmatum eſt, vel præ omnibus legitur, quod & p̄cium Virgilio dicitur. [*πρελεξτ*. Gall. Pre- mier recueilli. Ital. il primo raccolto. Ger. Der erſt Wein ſo man ſit d̄ gesind im Herbſt machen auf ſauvren und ſauten trauben ſo man hin vñ her abſchneidet / ſauſtein. Schwabenwein (ut Franci Orientales di- cunt). Hisp. Primero cogido. Pol. Obręzowanię napodleſiego. Vng. Elől zwirbor. An. That is first gathered.] Cato de Re rustic. cap. 23: Vvas miscellas ad vinum præliganeum quod operari bibant, ubi tempus erit legito, &c.

Prae*ligo*, gas, pen. corr. Ab anteriori partē ligo. [*προδίαι*, *προ-διαι*. Gall. Lier par deuant, bander. Ital. Ligare prima. German. Binen anbinden. Hisp. Atar de antes. Pol. Napriotsku pr̄zivjeſie. Vng. Elől meg körözni. Ang. To tie and knit before.] Liv.lib. 22: Fascesque virgarum, arque arida ſarmenta Præligantur cor- nibus boum. Cic. 2. de Invent. Os autem obvolutum eſt folli- culo, & præligatum.

Prae*linērē*. [*προλάθειν*, Ante ungere. Vng. Előue meg kenni.] Gell.lib. 13. cap. 22: Marcus Cato villas suas inexcultas & ru- des, ne teſtatio quidem prælitas fuſſe dicit.

Prae*līnum*, lii, n. f. Conſlitutus, dimicatio, certamen, pugna: [*προτίμη* milchamal ՚ ՚ kerab. μέχη, ἀγωγή, συμβολή. Gall. Guerre ouverte, batalle, comb. Ital. Guerra, giornata, conſlituto. Ger. Ein Streit / ein Schlaſt. Belg. Eenen Strit. Hisp. Pelea, ò batalla. Pol. Bytwawrona. Vng. Harez viadal. An. Bataill, fight, or conten- tion.] à premendo (ut quidā putant) dictum, quod in dimicando hostes ſe invicem premant: quanquā non defunt qui à pre- lo deduci malint, eò quod in dimicationibus, è corporibus ſanguis proſluat non ſecus atque muſtum è prælis. Virgil. 6. Aeglog. Quū cancerem Reges, & prælia, Cynthius aurē Vellit. Idē 2. Georg. necedum horrida miſcet Prælia, ſed dubius me- dius Māſ errat in armis. Audere in prælia. Virgil. 2. Aen. Quos FF 2 ubi

ubi consertos audere in prælia vidi. Cic. Præliorum exitus sunt incerti. Idem 2. de Orat. Qum Tarento amissio, arcem tamen Livius recinuerit, multaq; ex ea prælia præclaras fuisse, &c. Idem 2. de Nat. deor. Qum A. Posthumius cum Octavio Mamilio prælio dimicaret. q. Virgil. 3. Georg. prælii appellationem honesta metaphora ad coitum transtulit. Frigidus (inquit) in Venerem senior, frustraque laborem Ingratum trahit: & si quādo ad prælia ventum est. Ut quoadam in stipulis magnus sine viribus ignis Incassum fuit.

Prælior, aris, d.p. Dimico. [πόλεις νικήσαντες. Gall. Batailler, combattre. Ital. Combattere. Germ. Streitum. Belg. Grenden. Hisp. Pelear. Pol. Bye sie, woinie. Vng. Harebolok vuosok. Ang. To fight or strike, to combat.] Cet. lib. 4 bell. Gall. Equestribus præliis sive ex equi desiliunt, ac pedibus præliantur, equosque eodem manere vestigio assuefaciunt. Idem 2. bell. Gall. Ex loco superiore in ipsis fluminis ripis prælibantur. q. Præliari per translationem pro contendere verbis. Cicer. ad Att. libr. 2: Ego enim quandiu Senatus autoritas mihi defendenda fuit, sic acrier & vehementer præliari sum, ut clamor concursusque maxima cura mea laude fieret.

Prælians, tis, participium. [πόλεις νικήσαντες.] Cic. lib. 1. de Divin. Eudemus prælians ad Syracusas occidit.

Præliaris, vel præliare, om. t. Quod ad prælium pertinet. [πόλεις νικήσαντες. Gall. De combat, de bataille. Ital. Cosa da guerra. Ger. Das zu dem Streit oder Schlacht gehörit. Hisp. Cosa pertinente à pelea. Pol. Woieni. Vng. Haicgra, hadra valo. Ang. Belonging to battle or fight.] Præliares pugnæ. Plautus Curcul. -mezeq; pugnae præliares obtrita jacent. q. Præliares dies, quibus fas est hostem bello lacertere, vel ablata repertere. Solibat enim Romani quoties bellum inferrent, certū dierum ad conserendum prælium delectum habere. Alioqui quum exciperent, nullus obstabat dies, quo minus vel salutem suam, vel publicam defenserent dignitatem.

Præliator, ris, m.t. [μάχητης, πολεμιστής, bellator. Vng. Vivo hadzko, harczo.] Cornel. Tacitus in Dialogo: Plures tamen bonos præliatores bella quam pax ferunt.

Prælongus, a, um, Valde longus. [τελείωσες, τελεμένης. Gall. Fort long. Ital. Molto longo. Ger Gar überaus lang. Hisp. Muy luengo. Pol. Prędl'uzam. Vng. Meg hozzabitom. Ang. Very long.] Liv. 2. bell. Pun. D.spates ac dissimiles gladii, Gallis prælongi, ac sine mucronibus. Quintil.lib. 6. cap. 4: Quale refert Cicero de homine prælongo.

Prælongo, as, are, act p. Prælongum facio. [μακρύω, συγχέων. Gall. Allonger faire fort long. Ital. Allongare far molto lungo. Ger. Gar lang machen Hisp. Hacer muy luengo. Pol. Prędl'uzam. Vng. Meg hozzabitom. Ang. To mak very long.] Plin. lib. 11. cap. 2: Quia subtilitate pedum crura prælongavit.

Præloquo, pen. cor. d.t. Ante vel prior loquor, præfatione utor. [αὐτίζω, αὐτολέπω. Gall. Parler devant ou premier qu'vn autre. Ital. Parlare prima. Ger Zu vor oder zum ersten redet. Belg. Voorspelen Hisp. Hablar antes o primero. Pol. Przedmowa czynie. Vng. Elbl zelok. Ang. To speake before.] Plin. Epistol. 174. Forte accidit ut eo die mane in advocationem subitam rogaret: quod mihi causam præloquendi dedit. Cælius Cic. lib. 8: Vix hoc erat prælocutus, quum ego Appium Censorem eadem lege postulavi.

Prælucēo, prælucēs, penultima prod. Ante luceo. [ἡλικητηρ, αὐτοφωρ. Gall. Luire ou donner clarté devant, esclairer à quelqu'un. Ital. Far luce ad altri. Ger. Voranhn scheinen oder leuchten. Hisp. Luxirantes. Pol. Wyrjod swiecze. Vngar. Elbl világoskodom füldom. Ang. To give light to any, to light before.] Martial. lib. 12: Præluxere faces, vel astant flammæa vultus. Plin. lib. 2. cap. 10: Pulmone marino si conficitur lignum, ardere videtur adeo ut baculum ita prælucet. q. Prælucere alicui, significat facem præferre. Ad exx. Sueton. in August. cap. 29: Quum expeditione Cantabrica per nocturnum iter lecticam ejus fulgur perstrinxisset, servumque prælucente exanimasset. Plin. de vit. Illust. Duilio concessum est, ut prælucente funali, & prætinente tibicine, à cœna publicè rediret. q. Per metaphoram Prælucere est luce: hoc est, claritate & nobilitate sua alios illustrare, & superare. Cicer. in Salust. Ego majoribus meis virtute mea præluci, ut si prius noti non fuerint, à me accipiant initium memorie suæ Horat. 1. Epist. 1: Nullus in orbe locus Balis prælucet amoenis: hoc est, præpollet, sive amoenior est.

Prælucidus, a, um, Valde lucidus. [πολυφρύνης, πολυφανής. Gall. Fort luisant. Ital. Molto lucido. Ger Gar sieht oder scheinbar. Hisp. Muy lucido. Pol. Barpo swiatly. Vng. Igen vilagos. Ang. Very lightsome.] Plin. lib. 37 cap. 6: Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili.

Præludo, is, pen. prod. act t. Ante ludo, præcino: leve quiddā, sed majoris rei initium præmittit. [αὐτίζω, αὐτοβλέψω, αὐτοτέλεον. Gal. S' essayer auant que combattre, faire une leuee de bouclier. Ital. Fare una leuata come schermo & gioco dispada. Ger. Boisprisen ein vorspyl ob ein versuchspyl thun. Belg. Voorspelen. Hisp. Hacer leuada enel inego. Pol. Nasprudzam. Vng. Elbl iacpodzam valami

dolgora kezintekdr kerdék. Ang. To assay and to prove before the master.] Virg. lib. 3. Georg. - & ipsa ad pugnam præludit arena. Senec. Epist. 103: Illi in clori vita longiorique præluditur. Alii in Virgili exemplo legunt, Proludit.

Præludium, dii, propriæ est Præcentio illa quæ ante cantu favoris conciliandi gratia à citharædis solet præmitti: quanquam eum generalius accipitur pro quovis initio rei seriz præmissio. [αὐτίζω. Gal. L' assay à ouer, un essay de combat. Ita. Assaggiamento, proemio, canto precedente. Ger. Ein vorstufsttu vor dem rechten anfang eines lieds ein Vorspyl. Belg. Een Voerspel. Hisp. Aquella lenada enel inego, prologo. Polon. Riczwereck prægl ownum granum, igragnka. Vng. Kerzlet kezdes, notaltato crifralas. Ang. An assay or proof before the master.] Præludium & portentum, metaphorice in malam partem. Cicero 2. Philip. Quæque esset facturus in hac urbe, nisi cum hinc ipse Iupiter ab his mœnibus repulisset, declaravit in Parmensium calamitate: quos optimos viros, honestissimosq; homines, maximè cum autoritate huic ordinis, populique Romani dignitate conjunctos, crudelissime interfecit præludium illud & portentum L. Antonius, insigne odium omnium hominū: vel si etiam dii oderint quos oportet, omnium deorum. Alia exemplaria, Præludium habent, quo modo est legendum.

Prælusiō, onis, f.t. Idem quod præludium. [αὐτίζω. Plin. Epist. 99: Cujus quasi prælusio, atque præcursio, has contentiones excitavit.

Prælum, præli, n.f. Propriæ est trabs illa in torculari qua uia calcata premittit. [αὐτίζω. Gall. Un pressoir ou presse. Ital. Torchio, torcolo. Ger. Ein trockenbaum/præssbaum. Hisp. La prensa à huillo la viña del lagar. Pol. Præsca. Vng. Sayto angy Sato orsz. Ang. A press that ather printers or other occupation useth.] Torculus autem dicitur tota illa structura qua ad liquorem exprimentum utimur. Lacus autem, vas illud, in quo mustum de torculari influit. Dictum prælum (ut quibusdam placet) à præluendo, ed quod humore profluente præluatur: id est, madefiat. Alii potius à premendo deduci volunt, unde & sine diphthongo scribere malunt. Quæ quidem denatio verisimilior videretur, nisi reclamarerit primæ syllabæ quantitas, quæ in dictione prælum, producitur, quum in verbo premio corripiatur. Sed hoc omnino insolitum non est derivativum à primogenii quantitate discrepare. Virg. 2. Georg. tu spiso vimine qualos, Colaque prælorum sumolis deripe testis. Cato cap. 32: Prælum de sapino atra potissimum facito.

Prælumbo, bas, Lumbos fuste dolo & præfringo. [αὐτίζω. Nævius apud Nonium: Vindeiatoribus (ut citat Nonius) cœpit unumquaque prælumbare fustibus.

Præliu, is, Artè vel prius ablue. [αὐτίζω, αὐτολύζω. Nonnumquam etiam præterfluo, magazip.]

Prælustris, stre, om. t. Valde illustris. [τελείωσες. Gall. Fort illustré, de grand renom. Ital. Molto illustre. Ger Gar herumpt vñ namhaftig/Gar heristik. Hisp. Muy claro y luxo. Pol. Barzogacipi. Vng. Igen tekniteli iesi. Ang. Famous, of great renowme.] Ovid. 3. Trist. Vivet tibi, quantuque potes, prælustria vita, Sæcum prælustru fulmen ab aree venit.

Præmando, as, Ante, sive prius mando. [αὐτίζω. Gall. Mandier paravant. Ital. Comandar prima. Germ. Voran beföhren. Hisp. Mandar antes. Pol. Wyrzodzkejnie. Vng. Elbl meg hagym parant solom. Ang. To command before.] Vatinus Cicetoni, lib. 5: Dicitur mihi tuus servus agnoscens fugitivus Vardaci esse: de quo tu mihi nihil mandasti: ego tamen terra, marique ut conquereretur, præmandavi.

Præmâniūbūs, in promptu, & ad manum. [λέγω χερες. Gall. Promptement à la main. Ital. In pronto, alle mani. Germ. Vorhanden. Belg. Voer te hant Hisp. En manifesto. Pol. Przedrekawis. Vn. Kezbenen, selbn. Ang. In readyfesse.] Gell. Quod præ manibus est ponemus. Apuleius: Et as si foris præ manu non fuerit, nemio eum expirare patietur.

Præmâtiūrūs, a, um, Ante tempus maturus, præcox: propriæq; de fructibus dicitur, qui ante alios maturescit. [ἡλικητηρ (vel) bacchichur, αὐτοφωρ. Gall. Avant meur, meur avant la saison, non encor venu au temps d'estre meur. Ital. Non ancora maturo, o maturo ananti temp. Ger. Zu früzeitig/vor rechtet zeit zeitig. Belg. Te vroeg tijp. Hisp. Cosa no madura, o madura ante tempo. Pol. Wyrzodz y ran. Vngar. Elburert. Ang. Ripe before, or before the date season.] Colum. libr. 11. cap. 3: Sed qui præmaturum fructum cucumeris habere volet, &c. q. Transfertur & ad alia: ut Præmatura senectus: id est, præcipitata, legitimumque tempus prævertens. Præmatura mortis: hoc est, immatura, & quæ ante tempus venit. Plin. lib. 7. cap. 5: Sealem juventam præmaturis motis esse signum.

Præmatuīc, adverbium: [αὐτίζω, αὐτοκαιρ. Gal. Avant le temps, avant la saison trop tôt. Ital. Avanti tempo, troppo tisto. German. Gar zufrüh/ zu bald. Hisp. Antes lo tiempo o sazen. Polon. Barzogano. Vng. Id elte, hamar. Ang. Before the tyme, very soone.] id est, immatura, & ante tempus legitimū. Plaut. in Mostel. Quia præmatuīd

metuere vita careo: id est, quia mortuus sum ante tempus.
Præmedicatus, ta, tum, participium, Pharmacis aut in canta-
tione præmunitus. [ερφαρμόσεις. Gall. Medicinæ parauant.
Ital. Medicato innanzi. Germ. Dem juor arzneien eingegeben sind.
Hisp. Amalejado antes. Pol. Licker istwo opatrjoni. Vng. Meg
omvalot kanta irezbi bivalotat. Ang. That hath taken medi-
cine before.] Ovid. Epist. 12: Isset anhelatos nos præmedicatus
in iugis, immemor Aesonides, oraque adunca boum.

Præmeditor, aris, d.p. Prius meditor, Præcogito. [ερφαρμόσεις.
Gall. Præmediter, penser ce qu'on veut dire ou faire. Ital. Discorrere, con-
siderare innanzi. German. Vor betrachten/voihra bedenken. Hisp.
Pensar ante. Pol. Præmisiem, rogißiam. Vng. Els meg gondolom.
Ang. To think or advise upon any thing before.] Cic. ad Att. lib. 6:
Ex qua me fingere possum, & præmeditari quo animo accedā
ad Vibem. Idem 11. Philip. Est enim sapientis, quicquid homi-
ni accidere possit, id præmeditari ferendum modicē si adve-
nit, esse. Ad Heren. lib. 2: Si reus nihil horum fecerit, accusa-
tor dicit cum usqueadē præmeditatum fuisse quid sibi esset
nsui venturum. Plaut. Epid. ut parate Eam præmeditatam
meis dolis, astutisq; Onustam mittam.

Præmeditatio, onis, f. t. Est meditatio, & cogitatio rei futuræ.
[ερφαρμόσεις. Gall. Tel pensamento. Ital. Tal pensamento. Germ.
Ein vorbereitung. Hisp. Tal pensamiento. Polon. Præmisiemie.
Vngar. Els meg gondolas elyves rado gondolat. Ang. A thinking
and advising before of anything.] Cic. 3. Tusc. Hæc igitur præme-
ditatio futurorum malorum lenit corum adventum quæ ve-
nientia longè antè videris.

Præme fero, præte fers, præse fert, præme gero, non obscurè
fero, præfero quod animo scatio, & vultum promptum ha-
beo & lingua.

Præmercör, aris, d.p. Prius emo. [ερφαρμόσεις. Gall. Acheter ou
marchander devant. Ital. Comprare o mercare innanzi. Ger. Vor an-
dern aufzustellen. Hisp. Comprar, o mercar antes. Pol. Præced mifumi
kupue. Vngar. Els meg vásárlom, meg vevem. Ang. To be or mak
merchandise before.] Plautus in Epid. Acdepol nñ itam tempore
suo, gnato tuo sumus præmercati. Plin. lib. 32. cap. 2: Ni qui ad
polluctum emerent, pretio minus parcerent, eaque præmer-
carentur.

Præmetiör, itis, d.q. Antè metior. [ερφαρμόσεις. Gall. Meijer pa-
ranant. Ital. Misurare innanzi. Germ. Vorhinmässen. Hisp. Medir
antes. Polon. Wprjod mierze. Vngar. Els meg merdm. Ang. To
measure before.] Vade Præmensus participium, Tibul. lib. 3. Eleg.
3: Tunc quinto præmentis defuacius tempore lucis, Nudus Le-
thaea cogere irate.

Præmetflum, si. Quod prælibationis causa præmetitur, & nre-
xi, cuiusmodi erant spicæ quas primò demessas sacrificabant
Cerii. Autor Festus.

Præmetüo, is, Antè metuo. [ερφαρμόσεις. Gall. Craindre para-
vant. Ital. Temere innanzi. Ger. Vorhn fördert voran sich vbel besoi-
gen. Hisp. Temer antes. Pol. Wprjod sie boie. Vn. Els felök. Ang.
To scare before.] Lucret. lib. 3: at mens sibi conscientia facti, Præme-
tuens adhibet stimulos, torretque flagellis.

Præmigro, as, pen. cor. Antè migro. [ερφαρμόσεις. Gall. Def-
liger denant. Ital. Disloggiare prima. Ger. Vorhn fördert voran sich vbel besoi-
gen. Hisp. Temer antes. Pol. Wprjod wicyagam. Vng. Els el kbd. v-
bæl meggyök. Ang. To change place or lodging before.] Plin. lib. 8.
cap. 28: Ruinis imminentibus, musculi præmigrant.

Præminēo. [ερφαρμόσεις. Vng. Mündbaeket fölwl haladok.] Corn.
Tacit. lib. 12: Quem multa prospira exulerant, ut cæteros Bri-
tannorum imperatores præmineret.

Præmitto, is, a.t. Antè mitto. [ερφαρμόσεις. Gal. Envoyer devant.
Ital. Mandare innanzi. Ger. Voran schicken oder senden Belg. Vor
steden. Hisp. Embiar delante. Pol. Wprjod poszlam. Vngar. Els
el boz/azom. Ang. To send before.] Plaut. in Amph. Me à portu pre-
misit domum, ut hæc annuntiem uxori suæ. Cic. 2. Offic. Præ-
mittebatq; de stipitoribus suis qui scrutarentur arcubus mu-
liebres. Cæsar 4. bel. Gal. Quum id non imperasset, petebant
uti ad eos equites qui agmæ antecessissent, præmitteret. Virg.
1. Aen. -rapidum ad naves præmittit Achatem.

Præmissus, a, um. [ερφαρμόσεις. Gall. Envoyé devant. Ital. Man-
dato innanzi. German. Voran geschickt oder gesandt. Hisp. Em-
biado delante. Polon. Wprjod poszania. Vngar. Els elboz/fattatot.
Ang. Send before.] Virgil. 9. Aeneid. Interca præmissi equites
ex arte Latina.

Præmium, mii, n.s. Propriæ dicitur id quod tanquam loco ju-
stæ mercedis pro recte factis datur. [ερφαρμόσεις. Gall. Sachár/τάχη/chochad.
Ang. Loer, remuneration. Ital. Premio, remuneratione. Germ.
Ein bezahlang, beföldung. Belg. Een loon/eenen pris. Hisp. El
guarardon delâ buena obra. Pol. Zapłata, nagroda. Vng. Iustalom er-
dám kerens valo vitalom. Ang. Reward.] Cic. ad Att. Solon rem-
publicam duabus rebus cötineri dixit, præmio & poena. Idem
de Orat. Legibus & præmia proposita sunt virtutibus, & sup-
plicia viciis. q; la ludis quoq; & certaminibus præmia dicuntur,
quæ proponuntur victoribus ædæ. Virg. 5. Aen. Protinus Ac-

neas celeri certare sagitta invitat qui fortè velint, & præmia
ponit. q; Accipitur aliquando etiam in deteriore partem pro
fecleris cujuspiam mercede. Cic. de pro Cons. Provinciæ quas
pestiferi illi Consules pro eversæ Republicæ præmio occupa-
verunt. Idem in Pison. Totam rem publicam provinciæ præmio
vendidisti. Præmium autem propriæ illud est quod pro re empta
per solvimus. Terent. Evnuch. Præmium sperans, producit ilicò,
ac vendit. Poëta tamè hæc duo in eadē significatione aliquā-
do usurpat. Virg. 5. Aen. Invitat pretiis animos, & præmia po-
nit. Et paulò antè: Munera principiō ante oculos, circaq; loca-
tur In medio sacri tripodes, viridesq; coronæ. Et palmæ pre-
mium victoribus. q; Aliquando præmium pro pecunia ponitur.
Nævius: Sinc præmio sum, marsupium reliqui domi.

Præmīosus, Pecuniiosus. πάροιος γέγονος μηδέποτε πολύδιος. Accius: Divitem ac præmiosum avum.

Præmīör, aris, d.p. [ερφαρμόσεις. Gall. Guerdonner, re-
munerar. Ital. Premiare, guider donare. Germ. Gewinnen. Hisp.
Guadalorar. Polon. Oddar, jawnie, dre. Vngar. Iatal mat adois.
Ang. To give a reward.] Suet. in Tito Vesp. cap. 7: Quod con-
stabat in concionibus patris nundinari, præmiatiique solitum:
id est, lucrari, inquit Budæus. Ego verò, quod pace tanti viri
diximus, præmiari, prædarri esse dixerim. Fretus testimonio No-
ni: Qui præmiatores nocturnos prædones vocat. Ex Nævio
antiquissimo poëta: Nam in scena nos nocturnos coepit præ-
miatores tollere. Vide Nonium.

Præmīatör, Prädo. Nævius: In scena vos nocturno coepit præ-
miatores tollere. q; Dicitur aliquando qui præmia solvit.

Præmodérör, d.p. Antè moderor. [ερφαρμόσεις. Gall. Gonner-
ner, donner reigle auant. Ital. Dar misura prima che si faccia. Ger. Zu
vor anaitung geben oder anweisen. Hisp. Rehirò templar antes. Pol.
Præprodige, naukedate. Vng. Els igaz gatom. Ang. To govern and
give rule before.] Gell. lib. 7. cap. 9: Cretenses quoq; prælia ingre-
di solitos præcinctos ac præmoderante cithara gressibus.

Præmódüm, adverbium. Extra modū, supra modū. [ερφαरμόσεις.
halé-chok. ἡ τάξη τὸ μέγερον. Gal. Outre mesure. Ita. Oltra misura.
Ger. Über die maas. Hisp. Fuera de regla. Pol. Nadmiare. Vn.
Földön igaz, mod földö. Ang. Beyond measure.] Gell. lib. 7. cap. 7:
Parcentes (inquit) præmodum.

Præmōlestia, lestiz, f.p. Molestia ex malo quod imminere pu-
tamus anticipata: hoc est, timor ipse molestiam vel malum fu-
turum antecedens. [ερφαρμόσεις. Gall. Escherie
qu' on prend d'un mal à venir. Ital. Molestia prosa di un desastre pri-
ma che venga. Ger. Ein vorlauffend behammeraus/ordnung oder vno-
mut / einer gutunstigen vœus. Hisp. Enso que se toma de uno mal
venidero. Pol. Præjul e starane. Vngar. Artalom elöt valo artalom.
Ang. Fear or trouble for a thing to come.] Cicero 4. Tusc. Alii me-
tum præmolestiam appellabant, quod est quasi dux conse-
quentis molestiz.

Præmōlör, itis, d.q. Antè molior vel preparo. [ερφαρμόσεις.
Gall. Preparer ses forces devant. Ital. Preparare. Germ. Vorhin eto
was vnbekhn oder zu handen nemmen. Hisp. Apareiar. Polon.
Wprjod nscie jaczinam, præmyliam. Vng. Els el indism kepöm.
Ang. To prepare and go about to do athing before.] Liv. li. 28: Itaque
præmoliendas ibi ratus iam res, conciliandoq; Regum gen-
tiumq; animos, Syphacem primū Regem statuit tentare.

Præmollis, le, om. t. Valde mollis. [ερφαρμόσεις. Gall. For-
mol. Ital. Molto molle. Germ. Gar weich. Hisp. Muy muelle. Vng.
Igen lágy. An. Very soft.] Plin. lib. 11. cap. 37: Cor palpitat certe,
& quasi alterum mouetur animal, intrâ præmollis firmo que o-
pertum membranæ involucro. Idem lib. 9. cap. 51: Intra se pa-
rit ova præmollia.

Præmollis, is, a.t. q. Antè mollio. [ερφαरմօլիս. Gall. Amollir par-
deuant. Ital. Mollire innanzi. Ger. Vorhn erweichen oder weich ma-
chen. Hisp. Mollentar delante. Pol. Wprjod tojmiekejam. Vng. Els
meg lagyiom. Ang. To make soft before.] Hinc præmollitus parti-
cipium Quintil. lib. 2. cap. 9: Et frustra sparsis semina, nisi illa
præmollitus fuerit sulcus. Idem lib. 6. cap. 5: Quo generi de-
fensionis etiam offendisset nondum præmollitas iudicum
mentes.

Præmonéo, nes, penultima correpta, Antè moneo. [ερφαρμόσεις.
Gall. Amonester & aduerter paravant. Ital. Ammonire innanzi. German. Vorhn gewarnet. Hisp. Amonestar aptes. Pol. Wprjod napominam. Vngar. Els meg nislek. Ang. To aduertise and fore
warne.] Columel. lib. 1: Ideo præmoneo, ne villicum ex eo ge-
nere servorum qui corpore placuerunt, instituamus. Liv. lib.
21: Quum Aruspices ad imperatorem id pertinere prodigium
præmonuissent. Cic. 2. Verr. Animo sanè benevolo, ut magnopere
caverem, præmonebat.

Præmonstüs, a, um, participium, Antè monitus. [ερφαրմօλիս.
Táxhi muzhár. ερφαρμόσεις. Gall. Amonesté paravant. Ital.
Ammonio innanzi. Germ. Vorhn gewarnet. Hisp. Amonestado
delante. Pol. Præstregom. Vng. Els meg incestd. Ang. Aduertised,
warred before.] Plin. lib. 16. cap. 39: Puitque arbor illa fatalis ex-

**cidio urbis præmonitæ oraculo, quum arbor arma peperisset,
quod succidæ accidit octeis galeisque intus repertis.**

Præmonitör, præmonitoris, m. t. [ωρίπαγγελτής. Vng. Elbue
meg inib.] Apuleius de Deo Socratis: In rebus certis propecta-
tor, dubius præmonitor, periculis vitator.

Prämonitus, us, verbale, Prædictio. [πρεπτικός μέρος. Gall. Ammonit, ammonites, aduertissement Ital. Ammonito, aniso. Germ. Ein vorwarnung oder vorsagung. Hispan. Amonestamiento. Pol. Przestrzeganie. Vng. Előrölöntés. Ang. Aduertiment before.] Valerius Max. lib. i. cap. 6: Sic deorum Ipreti præmonitus excedunt. Ovid. 15. Metam. Non tamen infidias, venturoq; vincere fata Præmonitus poteru deum.

Praemonstro, as, aet. p. Ante mostro, doceo, ostendo. [פָּרָמְנַסְטּוֹן
bireah, וְבֵרָאָה; horab, וְהָרָבָּה, וְהָרָבָּה. Gall. Monstrer devant
& enseigner. Ital. Monstrar prima. German. Vorbin bringen. Belg.
Te voren wesen. Hisp. Mostrar de antes. Pol. Wyprod pokazuje. Vn.
Elbl meg mutatom. Ang. Toshew and let see before.] Plaut. in Persi.
Praenonstra~~d~~ct*e*, pr*cip*e at*tu* fil*ie*. Quid fabuletur, ubi se na-
tam praedicit. Idem Mil. -atq; hoc ei premonstra & pr*cip*e,
ut teneat consilia nostra. Cic. i. de Divin. Atq; eti*am* ventos pre-
monstret sap*e* futuros Inflatum mare.

Premonstrat̄, verbale, m. t. Qui premonstrat, & docet quid sa-
ciendura sit ante periculum. [77] In moreb. ac duxim Gall.
Celiq. q̄d monstre & ensigne eo q̄ il faut faire à l'avenir. Ital. Chi-
monstre & ensigna prima. Ger. Ein vergeigter der einem voran geige-
tis er sich bernato et aratis hattē sōlē. Hispan. Mostrador y ensenna-
dor de lo vendiero. Pol. Pręsztęgac, pokazatel. Vngar. Elől mutato-
oktató. Ang. Heith sheweth a thing before.] Terent. in Heavt. Sed
hic adjutor meus, & monitor, & præmoastrator Chremes,
Hoc mihi præstat.

Praemordeo. es, a&t. f. Morsu dilacerо [*μροδάξων*. Gall. Mor-
dre paravant. Ital. Mordere inan^g. Germ. Vor abbeissen. Hisp.
Morder delante. Poloni. Przekęslić. Vng. Els el mardosom. Ang.
To bite of or before.] Gell. Plautus in *Trinummo*, neque pra-
mordisse dixit, sed præmorsisse. Nisi fugiſſem (*inquit*) medium,
credo, præmorsifſet.

Præmōrīōr, reris, d. t. **Ante morior.** [*εγαμοβίωσις*. Gall.
Mourir devant ou premier. Ital. Morire innanzi. Germ. Voran oder
zum ersten sterben. Belg. Voer sterven. Hispan. Morir antes. Pol.
Wprygodumiseram. Vng. Eldl meg halok. **Ang.** To die before.] Plin.
lib. 7. cap. 50: Præmōritur visus, auditus, incessus. Ovid. Epist. 8:
Aut ego præmoriar, primoq; extinguar in ævo, Aut ego Tan-
talidæ Tantalis uxor ero.

**PREMORTUS, part. ab VRBE: SCAPTIUM ipse id quidem
credo, et si premortui jam sit pudoris, non facturum.**

Premunio, nis, secunda syllaba prod. Prius munio, act. q.
[~~ex~~ ~~erat~~ ~~quod~~ ~~aliquod~~. Gali Premusir, fortifer vne place auant que les enne-
my viennent. Ital. Fortificare inanxi Gerim Voshin bevestigen oder
wot verwarden. Hisp. Fortalescer antes. Pol. Wprzod obrone stauiam
epine. Vngar. Axl&dti azagy elbz meg er&htibm. Ang. To fortify be-
fore.] Cæsari 3. bell. Civil lithmum præmunire iustituit. q. Alio
transtulit Cic. pro Cælio: Quam obrem illa quæ ex accusato-
rum oratione præmuniti jam, & singi intelligebam, fretus ve-
stra prudentia non pertimefco.

Præmunitio, oris, verbal. f.t. Préfatio. [πρεπτάχωσις, πρεπτόφαλισις. Gall. Munition & apprest. Ital. Monitione. Germ. Ein vorbewarung oder vorhut. Hisp. Fortalsamiento. Pol. Obrona, ochrona. Vngar. Elöl valo meg erdősites. Ang. A fortifying before.] Cic. 3. de Orat. Pic.

Prænarratio, Ante narratio. [πρόλογος, πρεδίκη, πραγματικός.] Gall. Raconter paravaunt. Ital. Narrare iuanxi. Germ. Zu vor erzählen. Belg. Ze voren seggen. Hisp. Contra antes. Pol. Wprzodwiliagam. Vng. Elő meg beszélem. Ang. To tell before.] Terent. in Eynuch. Recte sanguis interrogasti, oportuit rem prænarrasse me.

Prænato, as, pen. cor. n. p. Ante nato. [ταῦτα πρώτα. Gall. Nager
dewant. Ital. Nuotar prima. Germ. Voran schwimmen. Hisp. Nader
antes. Pol. Wprzod p'line. Vng. Elől ušok. Ang. To swim before.]
Plin. lib. 9 cap. 45; Prænata nō pesciculū frontem suam spargit.
¶ Ponitur aliquid pro præter fluere. πρεπής. Virg. 6. Aen.
Lethæumq; domos placidas qui prænata, annem. Vbi Ser-
vius: Prænata, præterfluere: contrariè dictum est: nam non na-
tant aquæ, sed nos in ipsis natamus. Eniam igitur sequutus
est qui ait: fluctu q; natantes. Hæc ille.

Prænavigo, as, Præternavigo. [navigatio. Gall. Naniger de-
nunt au pures Ital. Nauicare cuanti. Ger. Burschiffen fürüber fahren.
Belg. Voerby waren Hisp. Nauegarantes. Pol. Wysiodsie pl. awie.
Vng. El euedem. Ang. To sayle before or by.] Plin. lib. 6. cap. 23:
Ut viginti dictum spatio prænavigavit insulam quæ Solis
appellatur.

Praenimis. *Nimis multum. [P̄n̄iū halēchok. ḫ̄ya. Gall. Par trop. beaucoup trop. Ital. Troppo. Gerinan. Gar juvitel. Hisp. Muuy Mucho. Polon Nażbyt. Ång Tomucho.]* Gell.lib. 19. cap. 10: Hoc prænimis plebeium est.

Prænitidus, prænitidus.

Prænītēns Luna, Plin.lib. 2.cap. 9. πάνι τίχεω, παρελέμπεται.
Prænomēn, Vide in dictione N O M E N.

प्राचीनोत्तरा रूपाना प्रज्ञानमिना अस्य उग्रिमा

prænomen, Romana prænominia ac trinomia sunt, ex Varrone sententia tradit Valerius: hec autem fuisse videns, Agrippa, Appius, Aulus, Cæs/o, Caius, Cneus, Decimus, Hostus, Lucius, Mamercus, Mamus, Marcus, Numerius, Opiter, Posthumus, Proculus, Publius, Quintius, Servius, Sextus, Spurius, Tiberius, Titus, Tullus, Vibis, Volero, Vopiscus. Peregrina vero prænominia sunt, Ancus, Aruns, Lar, Lucumo, Metius, Numa, Petro, Pompo, Sertor, Tallus, Turnus, Volusius, de quorum prænomini origine, ac significatione, quoniam qui de nominibus modis scripsisse, nihil dixerunt, nos ea scribemus, quæ a veteribus tradita, à nobis, quāta maxima fieri potuit diligentia, sunt collecta. Agrippa, Fictio auctore, vocatus, qui cum labore matris natus, exempli causa in pedes contra naturam, & non in caput id est, ab ægro partu: item Nonius Marcellus, & Quintili. lib. 9, Appius ex Sabinorum prænomine Actio venit, ut ait Valerius: idq; Romæ Claudiiorum fuit, quorum princeps Actius Claudius dictus est: de quo Liv. lib. 11: Auli dicti, qui diis alentibus nascerentur, ut ait Valerius. Cæs/o, qui ex utero matris excitus est: quod tradunt Festus, Valerius, Plinius libro 7. cap. 9. Causa à gaudio patrum appellatus, ut ait Valerius. Cneus vel ab insigni aliqua re, quasi *parvulus*, vel *genitus*: id est, generatione futura, dictos tradit Valerius, & Festus. Quintus, Sextus, Decimus, à numero dicti sunt, teste Varro, ut, qui quinto, sexto, & decimo quoque loco esset natus, is demum primis temporibus Quintus, Sextus, & Decimus diceretur. Hostus, *inquit*, Valerius, fuit prænomen in eo, qui peregrinè apud hospitem natus est: fuitque prænomen Lucretii Tricipitini, collegi L. Sergii consulis. Macrobius lib. 1. Sat. qui in hostico procreatus esset, cum Hostum fuisse vocatum scribit: est autem mēdum apud Valerium: Hospes enim legitur, non Hostus, quod autem legendum sit Hostus, ex eo intelligi potest, quod Livius Lucretium Tricipitimum, cuius meminit Valerius, Hostum vocat, & in Consulibus Capitolinis scriptū est, P. LVCETIVS HOSTI F. Macrobius etiam lib. 1. Hosti Hostilii mentionem facit. Lucii duplex origo traditur à Valerio: aut enim à Lucumonibus Etruscis dictus est, ut Lucumo Tarquiniensis, quise L. Tarquinium appellavite, autis demum Lucius appellatus est qui lucis initio natus est, quod scribit etiam Festus, & Varro. Mamercus prænomen gentis Aemiliæ fuit, de quo Plutarchus in Numa & Aemilio sic: Mamercus fuit Pythagoræ filius: à quo Numa Pompilius rex filium Mamercum nominavit qui autor, & princeps gentis Aemiliæ fuit. Festus autem Prænomen Oscum esse putat, quod Osci Martem Mamercum appellaverint. Manius dictus est, qui manè est ortus, aut omnis causa: quasi bonus: manum enim antiqui bonum dicebant, quæ tradit Varro libro 11. de analogia, Valerius, Festus, Macrobius lib. 1. Sat. Zosimus autem, Græcus historiarum auctor, lib. 1. tradit: Manium in gentem Valeriam profectum esse à quodam Valerio, qui primus sacra diis Manibus fecit. Marcus dictus est, qui mense Martio natus est, ut ait Valerius. De Numeo sic Festus: Numerius prænomen rurquam à ante fuisse in patricia familia dicitur, quam Qu. Fabius, qui unus post sex & trecentos ab Etruscis interficitos superfuit, inductus magnitudine divitiarum uxori duxit Otacilii Malerrentani, ut tuum dicebatur, filium, ea conditione, ut qui primus natus esset, prænominie avi materni Numerius appellaretur, & Valerius ita: Numerio sola patricia familia usus est Fabia, idcirco quod cccvi. apud Cremeram flumen casis, qui unus ex ea surpe extiterat, ducta in matrimonium uxore sua Numerii Otacilii Maleverentani sub eo pacto, ut quem primū filium sustulisset, ei Numerii prænomen imponeret, obtemperarit: hinc mendosè apud Cicер. lib. 1. de Divinat. legitur ita: His adjungatur etiam somnium Aeneas, quod in numerum Fabii Pictoris Græcis analibus scriptum est: cum sit legendū, Quod in Numerii Fabii Pictoris: fuit enim alter Fabius pictor prænominio Quintus, qui de rebus Romanis Latinè scripsit, Gellio, & Nonio testibus, qui ejus sæpè verba Latina proferunt, itemq; Cicerone de Legib. l b. 1: qui eum inter historicos Latinos numerat: at qui Græci iisdem de rebus scripsit, is videtur fuisse Numerius nominatus, quem tamē lib. 1. Dionysius Quintum nominat. Hactenque in oratione pro Cluentio Numerios Aurios legimes, & lib. 3. de Oratore Numerium Furiū, & lib. 2. de Divin. Numerium Sufficiūm, & apud Pædianum Numerium Quintum. Opiter dictus, cuius pater, aeo vivo mortuus est: quasi qui post obitum patris genuit sit, aut qui ob patrem avum habeat, quod prænomen Virginio Tricosto consuli fuit. Valerius, & Festus. Posthumus, qui post humatum patrem est natus. Varro lib. 2. de Analogia, & Plutarchus in Coriolano. Ut Posthumus Cominius, & Posthumus Aebutius: de quibus Valerius. Proculus, qui natus sit patre peregrinante patris procul, ut ait Plutarchus in Coriolano. Valerius autem, qui patre sene natus sit, quasi procul æra progreso, cum Proculum esse vocatum dicit. Publius, ait Va-

letias, qui prius pupilli facti erant, quām prænomina habereat: ali, omnis causa à pube. Servius is primum dictus est, quem serviens mulier peperisset, ut de Ser. Tullio rege scribit Dionysius, at Valerius, qui mortua matre, in utero servatus est. Spurius dictus, qui sine patre esset: antiqui enim iisdem litteris s. P. Spurium, & sine patre, scripterunt: quod à Plutarcho in questionibus, & Valerio traditum est. Tiberii, ait Valerius dicti qui ad Tiberum nascerentur. De Tito controversia est. Valens à Sabino quodam nomine Tito, manasse ait. Festus à Titulo: Titulos autem milites fuisse, quod patriam tuerentur, quasi titulos. Tullus omnis causa dictus est, quasi tollendus, o litera in uersa: quod à Valerio proditum. Volero, inquit Valerius, in prænomen abiit: quia volentibus nasci liberis parentibus videbatur: quo usus est Publius Philo, qui nominatur in anno CCCIII. Capitolino. Vibum prænomen esse, indicat annus CCC. Capitolinus, ubi est ita: P. S. E. STIVS Q. F. VIBI N. CAPITOLINVS, itemque Livius libro 26. Vopiscus dictus, qui ex duobus conceptis uno abortu excluso ad partum legitimum deducereatur: quo prænominis principale Julia gens uia est. Valerius, Festus, Plutarchus in Cornelio, Plinius libro 6. cap. 9. Haec tenus de Romanorum prænominum vi, ac significatione: nunc de peregrinis, quorum est ratio, & significatio. Ancum scribit Varro à Sabinis ortum. Valerius autem tradit eum Ancum esse appellatum, qui vitiosum habuit cubitum, qui ἄγριος. Græcè dicitur, cui etiam Festus assentitur. Ancus enim, inquit, ille vocatur, qui ad unum habebat brachium ita, ut regi non possit: hinc Ancus Martius Rex, & Ancus Publicius Imperator Lanuvinus contra Hostilium regem, Dionysio autore. Aruntem, & Lucumonem Etrusca prænominia fuisse, scribit Dionysius: itaque Aruntem Tarquinium, Superbi regis filium, & Aruntem Tolumnium, Porsonæ filium, legimus. Volusus Sabinum fuit: eoque usus est pater P. Valerii Poplicolæ, Livio, & Capitolinis lapidibus auctoribus: quamquam Græci ἄγριον vocant. Lartis prænomen, ut tradit Valerius, à laribus sumptum est. Tuscum autem antè creditum est esse, sive consulis Herminii, idem ferè Catilius, & Priscianus lib. 5. Lar, si familiaris est, facilaris, si Tolumnii & Porsonæ, Lartis, & Scivius in 6. Aeneidos: Lar Tolumnius, à Cocco occisus, à loco dictus est: electur autem, Lar Lartis, & Livius libro 4. Datores, quod Lar Tolumnius dedisser: & Cicero Philippica 9: Lar Tolumnius, Vejentium Rex, de Larte Porsona ita Dionysius libro 5: Βασιλεὺς τὸν κληρονόμοντα, προσίνεται. Quod autem hoc prænomen Herminii consulis fuerit, ut ait Valerius, id etiam ex Dionysii libro 9. cognoscitur: à quo ita, anno CCCIII. consul scribitur λάρης ιερίου, & à Diodoro, λάρης ιερίου. Ex his autem intelligi potest, quām verè scripscrint quidam in libro de nominibus, ita: Postea quām in urbem migrarunt Sabini, duplicari nomina cœperunt, ut Numa Pompilius, Ser. Tullius, Lartes Porsona: quamvis hoc nomen Etruscum fuerit: in quo prænominie Lartes sciendum eo veluti prænominie usos veteres. Servius interpres Virgilianus ab oppido dictum putat: itidem Plutarchus in Publicola existimat, qui tamen λάρης scribit, sed malè. Hæc illi: quā autem verè, ipsi videntur: neq; enim Lartes Porsona duobus tantum nominibus usus est, cum ex Tolumnia gente fuerit, Servio, quem autem nominavi, autore: nec Lartes in recto casu dicitur, sed Lar: quod superioribus testimoniis comprobatum est: nec Servius Lartem ab oppido dictum ait, sed à loco: nec item Plutarchus ullo in libro, nemad in Poplicola, ab oppido dictum scripsit: neque item est apud Plutarchum λάρης, sed λάρης, quanquam mendosè inquit enim οὐτε λάρης προσίνεται: cum sit legendum ex Dionysio, προσίνεται. Curigitur hoc illi dixerunt? quia interpretem legerunt, qui ita vertit: Supplex ad Laeritem Porsonam confudit: illi verò in Græcis libris versati quid in Græco codice esse deberet, intelligentes, illud, quod non erat, esse affirmarunt. Metius Albanorum prænomen fuit, ut in Metio Sufetio, & Sabinorum, ut in Metio Curtio, & Latinorum, ut in Metio Geminio, & Metio Octavio, de quibus Livius. Numa Sabinorum fuit, ut in Numa Pompilio rege, & in Numa Martio pontifice maximo. Pomponis prænomen usus est: Pomo Pompilius Numæ regis pater: quod scripsit Dionysius in Numa, & Livius libro 41. Itaque Numa filium etiam habuit nomine Pomponem, qui ex se gentem Pomponiam propagavit, autore Plutarcho: quanquam quidam imperite Pompili filium Numam esse scripscrunt. Tallus Sabinorum prænomen fuit, de quo Festus. Dionysius etiam cum Tatio rege Sabinorum Romam commigrasse ait Taliū cognomine Tyrannum. Turnus Latinorum nomen fuit, ut in Turno Herdonio Aricino. Sertor, autore Valerio, dictus est, qui per sationem natus esset, eoque prænominie Sertor Resius usus est, is qui primus jus feciale instituit. Festus autem, Sertorem à prendendo dictum à quibusdam ait: quia, cum cuipiam afficerat manum educendi ejus gratia ex servi-

tute in libertatem vocetur adseritor: cùm verissimilius sit, dictū, quod sereret quid, ac potius adserorem à serendo, accepisse nomen, cùm aliquem serat, petendo in libertatem eandem qua ipse sit: id est, jungat: quia fruges, cùm seruntur, terræ jungit. Statuum prænomen à stabilitate dictum tradit Festus: servile autem nomen fuisse, Gellius. Nunc ostendamus, qua ratione hæc ipsa prænominia scriberentur. Romanorum prænominū alia singulis, alia binis, alia ternis literis scribi solent, cùm à veteribus traditum, tum ab antiquissimo quoque lapide, nummoque ita retentum est, ut nihil ea re possit esse illustrius. Autores sunt Plutarchus in questionibus, Sosipater, Donatus, & Priscianus: singulis literis scribebantur, Aulus, Cæso, Caius, Quintus, Decimus, Lucius, Marcus, Manius, Numerius, Publius, Titus, ut A. Posthumius, C. Iulius, C. Fabius, Q. Caecilius, D. Iunius, L. Licinius, M. Valerius, M. Curius, N. Fabius, P. Cornelius, T. Maellius: binis literis, Appius, Cneus, Spurius, Tiberius, Opiter, ut Ap. Claudius, Cn. Pompeius, Sp. Veturius, Tit. Aemilius, Op. Virginius: ternis Mamerius, Sextus, Servius, Tullus, ut Mam. Aemilius, Sext. Iulius, Ser. Cornelius, Tul. Hostilius. Fuisse præterea aliquot prænominia, quæ longo post tempore pro cognominibus usurpari coepa sint, ex vetustis non solum Grammaticis, sed etiā annalibus intelligitur, quod ipsi in Agrippa, Voluso, Mamerco, Proculo, & Tullo facile percipi potest: quæ in Lucio Vipsanio Agrippa, L. Valerio Voluso, M. Aemilio Mamerco, C. Plautio Proculo, L. Volcatio Tullo, viris consularibus, cognomina esse, perspicuū est: quod etiam tradit Valerius his verbis: Quæ olim prænominia fuerūt, nunc cognomina sunt, ut Posthumus, Agrippa, Proculus: neq; Priscianus lib. 11. sic: Inveniuntur multa, quæ in aliis personis sunt prænominia, loco cognominā accipi. Mulieres quoq; prænominibus usæ sunt: de quo Valerius ita: Antiquarum mulierum frequenti in usu prænominia fuerunt, Rutilla, Cesella, Rodocilla, Mutrulla, Butra: ita prænominia à virtus tracta sunt, Caia, Lucia, Publia, Mania. Festus verò sic: Prænominibus fœminas usas esse, testimonia sunt Cæcilia, & Terentia, quæ ambæ Caia solite sint appellari: par modo Lucia, & Tita. Varro autem lib. 11. de Analogia sic: In nostris nominibus, qui sumus in Latio, & liberi, Analogia necessaria: itaque ibi appetet, Analogia: ac dicitur, Terentius vir, Terentia fœmina, Terentium genus: in prænominibus ideo non fit item, quod hæc instituta ad usum singularia, quibus discernerentur nomina gentilia, ut à numero. Secunda, Tertia, Quarta: in viris, ut Quintus, Sextus, Decimus: sic ab aliis rebus, cùm essent duo Terentii, aut plures, discernendi causa, ut aliquid singulare haberent, notabant forsitan ab eo, qui manè natus diceretur, ut is Manius esset, qui manè: Lucius, qui luci: Posthumus, post patris mortis: è quibus quædam item cecidisse in fœminas, declarant prænominia antiqua mulierum, Mania, Lucia, Posthuma: videmus enim Maniam matrē Larum dici, Luciam Volaminiam Saliorū carminibus appellari, posthumam à multis post patris mortis etiam nunc appellari. Postrem Plutarchus in Mario Posidonium reprehendit, qui, cùm primū nomen proprium esse diceret, nulli ratiōne mulieri primum nomen esse dicebat, ex quo efficiebatur, mulieres proprio nomine caruisse: ita quædama in questionibus aperiè subiit, mulieres duobus, viros tribus nominibus esse usos. Sunt etiam lapides, in quibus hæc prænominia leguntur, Prima, Secunda, Tertia, Quarta, Quinta, & Quintula, Lucia, Mania, Tita: quibus ipsis in lapidib. animadvertisit, prænominia quandoq; postponi consuevisse: nominatur enim Salvia Prima, Livia Quarta, Nonia, Quintula, quod idem in viris Livius etiam fecit, qui, Attius Tullus, Attius Næsus, Manlius Cneus, Octavius Metius, & Cicero, Maluginensis M. Scipio: & Suetonius, Claudio Appius Regillanus, & alia ejusmodi dixerunt. Caiam præterea, quod commune omnibus mulieribus prænomen fuit, in inversa notata fuisse, contraq; Caium in viris, satis est ex Probo, aliisque veteribus Grammaticis, atque lapidibus perspicuum. Ex libro Caroli Siganii de nominibus Römanorum: in quo & alia leguntur sanè præclara, admodumq; scitu digna.

Prænōscō, is, act. t. Ante nosco, prædivino. [απογνῶσαι. Gall. Cognoscere auant, preuoir. Ital. Cognoscere innanzi, indouinare. Ger. Vorhin kennen oder wissen. Hisp. Cognoscere des antes. Pol. Wprzad poznawam. Vngar. Eleb meg ismerem. Ang. To know before, to foresee a thing.] Cic. 1. de Diviis. Neq; non possunt futura prænoscere. Plaut. Asin. Verum meam uxorem tu nescis qualis sit. Tu primus sentis, nos tamen prændscimus.

Prænōtō, verbale, f.t. anticipatio. [απογνῶσαι. Gall. Preuoyance, connoissance de l'avenir. Ital. Conocimento che si prende di qualche cosa prima che se ne oda parlare. German. Ein vorwissung/vorgehende erkanntnus. Hisp. Conocimiento de lo venidero. Polon. Wprzad wiedzenie. Vngar. Elebi értes, tud.u. ismeret. Ang. Foreknowing or foreseeing of a thing to come.] Cic. 1. de Nat. deor. Fateamur constare illud etiam, hanc nos habere sive anticipationem, ut ante dixi, sive prænotionem deorum.

Praenoto, pen. cor. ex p̄z & noto. Ante noto, inscribo. **অনুমতি**. Nota verò frequentativum est à Nosco.

Praenubilis, a. um. Valde nubilus, & obscurus. [**বেগুনী**. Gall. Forte nubilem & obscur. Ital. Molto nuboloso & oscuro. Germ. Gar gewalct vnd dunca. Hisp. Muy nubloso y annublado. Polon. Wysiod ciemni. Vngar. Igen homalius. Ang. Very cloudy and darke.] Ovid. 3. Amor. Stat verus & denia p̄znebulus arboce lucus.

Praenuntio, as, act. p. Ante nuntio. [**বেগুনী**. Gall. Anonce devant, predire. Ital. Annuntiar prima che auenga. Ger. Vorhin versänden/tuusfigts weissagen. Belg. Te voorn voer scappen. Hisp. Traer aveus avies. Pol. Wysiod opwiedam ogniam. Vng. Els meg hirdestem. Ang. To shew tydinges or newes before.] Tercat. in Phorm. Abi, ac praenuntia hanc venturama. Cic. 1. de Divinat. Est enim vis & natura quædam quæ tum observatis longo tempore significationibus, tum aliquo instinctu, in statuque divino futura praenuntiat.

Praenuntius, a. um, adjest. Qui ante nuntiat, prædicit. [**বেগুনী**. Gall. Qui anonce une chose à venir. Ital. Che anuncia una cosa à venire. Germ Ein vorbog/das vorh̄m etwas verbündet Hisp. Mensagero de antes. Pol. Wysiod præpwiedaq. Vngar. Els meg hirdestem. Ang. That goeth before and bringeth tydinges.] Cicer. 2. de Nat. deor. Quæ nuper bello Octaviano magnarum fuere calamitatum praenuntiæ. Ovid. 3. Eleg. 5: Hoc utinam nitidi Solis Praenuntius ortus. Afferat admissio Lucifer albus equo. Idem 3. Metam. Addidit hæc cladis praenuntia verba futuræ. Idem 2. Fast. An veris praenuntia venit hirundo?

Praeoccido, dis, penult. corr. Ante occido. [**অন্তিম**. Gall. Cheoir devant. Ital. Cader è morir inanzi. German. Vorhin sterben gehn / vor jugnaden gehn. Hisp. Cader antes. Polon. Wysiod spadam. gabym, jachorje. Vngar. Els meg ööm. Ang. To fall before.] Plinius libro 18, capite 20: Cui præoccidere Ganiculam necesse est.

Praeoccupo, as, penult. corr. act. p. Prævenio, anticipo, anteverto, ex p̄z & occupo. [**অন্তিম**. Gall. Preoccupare, anticipare, prevenir. Ital. preoccupare, anticipare. German. Vor eponnen/fürtomen. Hisp. Tomar de primero, peruenir. Pol. Wysiod zam. Vngar. Els rezem. Ang. To prevent, so si se before an other.] Liv. 4. ab Vrbe: Vbi vident collegas principes agendæ rei gratiam omnem ad plebem præoccupavisse, ac locum in eo reliqu sibi. Cef. 6. bel. Gal. Preoccupavit animos timor. Cic. 10. Philip Quas enim partes ipse mihi sumperā, eas præoccupavit oratio tua. Senec. Epist. 51: Omnes præoccupati sumus virtutes discere, virtutis dediscere.

Praeoccupatio, onis, f. t. Apud Rhetores schema quoddam, quū id, quod ab adversario nobis objici posset, ipsi præcipimus, diluimusq; [**অন্তিম**. Gall. Anticipation. Ital. Anticipazione. Germ. Ein furkommus vnd vorabtēmang eines dings so man jemand furwerßen heßt wagen. Hisp. Obra de tomar de primero. Polon. Wysiod em. Vngar. Els rezel. Ang. & presenting.] ut apud Virgilium 2. Aen. neq; me Argolica de gente negabo. Et libro 3. scio me Danais è classibus unum.

Praeopto, as, sive potius opto. [**অন্তিম**. Gall. Desirer plus une chose. Ital. Desiderar più tosto, amar meglio. German. Vorhin wünschen oder für etwas wünschen/viel lieber wünschen. Hisp. D'ſear antes. Pol. Wysiod syce wyrſhuie. Vng. Els keuanom Ang. To desire or wish rather.] Terent. in Hecy, Adœn' per vicaci es animo, ut puerum præoptares perire? Liv. 9. ab Vrbe: Quod tandem optandum foret. Hernicos docuisse, &c. Idem lib. 23: Punicam Romanis societatem atque amicitiam præoptandā esse. Et libr. 28: Mortem in certamine quam ut alter alterius subigeretur imperio præoptantes.

Praepandere, act. t. Ante aperire. [**অন্তিম**. Gall. Onurit davant. Ital. Aperire avarii. German. Vor ausschn. Hisp. Abrir antes. Polon. Wysiod otwieram. Vngar. Els meg nitom. Ang. To open before.] Lucet. lib. 1: Clara tuæ possim præpandere lumina menti. q; Aliquando accipitur pro prætendere. Plin. lib. 11. cap. 24: Majores aranei in terra cavernarum exigua vestitura præpandunt. Budæus.

Praeparcus, Valde parcus: qua voce utitur Plinius libro 11. cap. 19.

Praeparo, as, penult. corr. act. p. Ante paro quæ mihi utilia fore credo. [**অন্তিম**. Gall. Preparare, appareiller. Ital. Preparare. Germ. Vorbereiten/vorbereit. Hisp. Aparejar antes. Polon. Wysiod gotue, narjazam. Vn. El kejitem. Ang. To prepare or make ready.] Cic. lib. 1. Offic. Facile totius vitæ cursum videt ad eamque degđam præparat res necessarias. Idem 2. Tusc. Cultura autem animi philosophia est, quæ extrahit vitia radicibus, & præparat animos ad fatus accipiendo.

Praeparatus, a. um. particip. Ante paratus [**অন্তিম**. Gall. Appreſte, appareill. Ital. Preparato, apparechiat. Ger. Vorbereitet/gugerüstet. Hisp. Apparejado. Pol. Wysiod naprparedzi, narjazjoni. Vn. El kejitet. Ang. Prepa-

red, made ready.] Cic. 1. de Invent. Poenæ apud inferos sunt m. piis præparat. Idem 1. de Divin. Animo cum bonis cogitationibus, tum rebus ad tranquillitatem accommodatis præparato, qui se ita quieti tradit, certa & vera cernit in somnis.

Praeparatus, us, pen. prod. substantivum, m. q. Præparatio. [**অন্তিম**. Gall. Preparation, appareil. Ital. Preparatione, prærechio. German. Ein vorbereitung. Hisp. Aparejo de antes. Pol. Prægotowanæ. Vng. El kejito. Ang. Preparing or making ready.] Gaien. lib. 19: Nanci in præparatu rei rusticæ per tempestates, pluviasq; quam otium est, maturari potest: per sceras, quam tempus instat, properari necesse est.

Praeparatio, onis, verbale, f. t. Idem **অন্তিম**. Cic. 1. de Divinat. gens præparatio in omnibus negotiis, priusquam aggrediatur, adhibenda est. Idem Tusc. 3: Multum prodest provilio animi, & præparatio ad minuendum dolorem.

Praepratio, adverbium, vel ablative adverbialiter positus. [**অন্তিম**. Gall. Avec preparation & appareil. Ital. Preparatamente, pensatamente. Germ. Mit vorbereitung. Hisp. Con apparejo. Pol. Zprægotowanim, marzdzienia. Vng. El kejito. Ang. With preparation.] Quintil. libr. 4. cap. 42: Quam nihil præparat, nihil festinat videtur fecisse Milo: id est, ex præparatione.

Praepedito, dis, secunda syllaba corr. act. q. Id est quod impedio: quasi pedes vincio. [**অন্তিম**. Gal. Empescher. Ital. impedire. Ger. Verhinderen/ als man man einem die füſ verhindert das er nicht gehn kan. Hisp. Impedir. Polon. Prækæsem. Vng. Meg kőtelezem. Ang. To hinder, to lett.] Videtur autem compositum esse ab antiquo verbo pedio: à quo etiam sunt compedio, & impedio. Plautus in Casina: Timor præpedit dicta lingue: id est, valde impedit. Terent. Heave. An eo fit, quia in re nostra aut gaudio Sumus præpediti nimio, aut ægritudine? Liv. 8. ab Vrb. Sine modi, inquit, leſe præda præpediant. Morbo præditus, Cic. pro Rabitio.

Praepeditum, ti, n. f. Impedimentum. [**অন্তিম**. Gall. Empeschem. Ital & Hisp. Impedimento. Ger. Ein verhinderung. Pol. Prækæsem. Vng. Meg kőtelezet. An. A lett or binder.] Plaut. Non fallacia præpedimentum obiciatur.

Praependeo, es, n. f. Ante pendo. [**অন্তিম**. Gall. Pendre devant. Ital. Pendere suanti. Germ. Vorren herab hängen. Hisp. Elstar suspens de antes. Polon. Wysiod jawiesiem. Vngar. Els swegök. Ang. To hang before.] Mart. lib. 9: Præpendento nec tibi barba minor.

Praepes, petis, om. t. Velox. [**অন্তিম**. mahir, অন্ত. Gall. Qui veſt ſoudain, legier à voler. Ital. Veloce, leggiere. Ger. Schnell/ringfertig. Hisp. Cosa leggera è que buela. Pol. Præki, schetny. Vng. Gors, haſter. Ang. swift in flight.] Virg. 3. Aen. Trojigena interpres diuum, qui numina Phœbi, Qui tripodas, Clarum lauros, qui sidera ſentis. Et volucrum linguis, & prepetis omnia pennæ. Idem 6. Aen. Dædalus (ut fama est) fugicas Minoia regna. Præpetib; pennis ausus se credere eteſo, &c. Volunt pleriq; hoc non men significare velocitatē in altum volantis. q; Dicebantur & præpetes ab auguribus aves quæ opportunè p̄evolabant, aut idoneas sedes capiebant, ut inquit Higinus. q; Verbi est propriæ ex augurali disciplina sumptum. Nam aves præpetes (sive rauens, & Corvus, & Corax, & Corvus, & Corvus) sunt quæ ingentibus alijs patulæ atq; porrectis prævolant, quas portissimum Augures spectabant. q; enim Græc p̄z & τίτανες Volare est unde οὐρανος provolans, ex quo Præpes. Avibus præpetibus contrariaz aves in infero. Nigidius Figulus in lib. 1. Augurii privati. Discrepat dextra ſinistræ: præpetibus inferæ Ex quo est conjectare. Piæpetes appellatas quæ altius sublimiusq; volent cum difſerere à p̄zpetibus Nigidius inferas dixerit. Alii volunt esse quæ ingentibus & patulis, & porrectis alijs volitant. Ex Festo.

Praepeto, is, pena. corr. Ante vel prius peto: id est vado. [**অন্তিম**. Feltus: Prepetere dicebant antiqui pro antire.

Praepilatæ hastæ, f. p. Sunt quæ ferreas habent cuſpides, quasi præferratae. [**অন্তিম**. Pol. Koſtur.] Prephilatum etiam dicitur ubi non est ferrum, ſi modi in mucrone acutum sit. [Pol. sprys.] Plin. lib. 8. cap. 6: Ab operariis hastas præphilatas habentibus per circu toū actos. q; Cornua præphilata. Id est lib. 9. cap. 30. de locustis: Si nullus ingruat metus recto meatu cornibus, quæ ſunt propria rotunditate præphilata, ad latera porrectis, &c. q; Exerceri præphilatus. Quintil. lib. 5. cap. 12: Quod eō diligenteriſſi faciendū ſuit, quia declamationes, quibus ad pugnam fortissim velut præphilatus exerceris solebamus, olim jam ab illa vera imagine orandi recesserunt.

Praepinguis, Valde pinguis [**অন্তিম**. Gall. Forte graso. Ital. Multo grasso. German. Gar fett. Hisp. Muy gruſſo. Polon. Barbilus. Vngar. Igen kör. Ang. Very fett.] Colum. libro 3: Itaque non est vincis apta, vix etiati arbusto, niſi p̄z pingui, & vivida terra. Virg. 3. Aeneid. - & inde Exupero p̄z pingui & ſolum stagnantis Elori.

Praepollēo, n. f. Ante alios, vel plurimum polleo. [**অন্তিম**. Gall. Auoir grand poouoir, poouoir plus que les autres. Ital. Poter alij, poter alij,

pum pindog altri. Ger. Dar andere mechtig oder strectessentlich seyn. Hisp. Multo poder, poder mas que los otros. Pol. Insich priewisham. Vng. Hasatnaso, vrdigustates. Ang. To have greater power than other. Luy. i. ab Vib. Ardeam Rutuli habebant, gens, ut in ea regione, atq; in ea zitate, diutius præpollens. Idem lib. 5: Virtus fortunaq; tum sua, tum publica præpollens.

Præpondere, as, n.p. Gravitorum, plus pondero. [वृत्तिशीला. Gall. Pesar plus, emporter le plus. Ital. Pesar più. Germ. Särgen mehrwegen. Hisp. Mucho mas pesar. Pol. Wprjodswiege, wiegen. Vng. Többet visomok. Ang. To bemoore weightie.] Per translationem verò significat pluris esse, sive pluris estimari. अनुप्राप्ति. Gell. lib. 5. cap. 3: Nam quum in rebus aut paribus, aut non longè secus, utilitas amici, & honestas nostra confitit, honestas proculdubio præponderat.

Præpono, is, act.t Antepono, utrum malum optione data præterio. [נִמְרַחֵל הָקִים, וְדִשְׁעָעָה, וְתַגְזִיעָה. Gall. Mettre devant preferer & plus estimer. Ital. Preporre, anteporre. Ger. Darf ich hhher halten oder schenken. Bel. Vor stem/hogen aften. Hisp. Ponre adalante, preponer una cosa à otra. Pol. Præk' adam. Vng. Els azem. Ang. To put before and preferre.] Plautus in Rud. Luctum præposui sopori & quieti. q Interdum Præponere, est prius ponre, tempore præceptio. अनुप्राप्ति. Salust. in lugur. Vbicunq; res postulabat præsidium est propositum. Aliquando est præficere. अनुप्राप्ति. Cicero pro Manili. dixit præpositum dello Imperatorem.

Præpositi, Qui rebus aliquibus præfecti sunt. अनुप्राप्ति.

Præpositurā, rz, f.p. dignitatis est nomen, ut præpositura militiaris. [Vn. Els l'ards, præpositus.] Lampridius in Heliogabalo: Militaribus etiam præpositoris, tribunatibus, & legationibus, & ducatibus venditis.

Præporto, as, act.p. Ante fero ante porto. अनुप्राप्ति. Gall. Porter devant soy. Ital. Portare davanti. Ger. Vor ihm tragen. Hisp. Traer delante. Pol. Wprjodnoso. Vng. Els v'zem. Ang. To bear or bring before him. Lucet. libro 2: Telaq, præportant violenti signa furoris. q Interdum accipitur pro præ se ferre: hoc est, signo aliquo exteriore animi affectum ostendere. Catul. Argon. - quibus anguitio redimita capillo Frons expiatae præportat peccoris iras.

Præpostum, Præpollo, vel prævaleo. [वृत्तिशीला. Gall. Estrelé plus puissante. Ital. Poder più. Germ. Mechtiger oder gewaltiger seyn. Hisp. Poder mas. Pol. Wierzeimago. Vng. Hatalmas vagyik. Ang. To bemoore mightie.] Tacit. lib. 21: Postquam Macedones præpotuerē, &c.

Præpotens, om.t. Valde potens, vel valde dives. [वृत्तिशीला, मज़ादवादी. Gall. Fort puissant. Ital. Potentissimo. Ger. Sturans wichtig oder gewaltig. Hisp. Muy poderoso. Pol. Serjonyi. Vng. Igen hatalmás. Ang. Very mighty.] Cicero de Amic. Sic multorum opes præpotentium excludunt amicis fideles.

Præpōstūs, ra, rum, penult. corr. Perversus, qui rerum ordinem conturbat aut in quo ordo est conturbatus. [פְּרָם מְבֻקָּל. अनुप्राप्ति. Gall. Fais, dis, mis, ou autrement estlant au rebours. Ital. Esor d'ordine, al contrario. Ger. Verkehrt/da. Hisp. Lo derro de delante, hecho al reves, ó mudado el orden. Polon. Wspacny, præwroti. Vng. Vi zafordult, reduelkwl velo. Ang. Backward.] Cicer. Cassio: Piæposteros habes tabellarios: eis me quidem non offendunt, sed tamen quum à me discedunt, flagrant literas: quum ad me veniunt, nullas ascrut. Quintil. Præposta res, occidere, deinde erubescere.

Præpōstū, adverbium, Perversè, & ordine conturbato. [वृत्तिशीला, अनुप्राप्ति रिवर्नो. Gall. Au rebours, san denam derriore. Ital. Alla risorsa. Ger. Hubersfisch/Reit ordinib. Hisp. Al reves de otra cosa. Pol. Spacny, præwrotne, pomieshanie. Vng. Vi zafordultu, reduelkwl. Ang. Back wardlie.] Cic. t. Acad. Ut præposte è tecum agam, mo referam me ad ordinem. Cic. Attico: Omnes arbitror mihi tuas redditas esse, sed primas præposte, reliquias ordine.

Præpōstūs, Valde seu dimis celer. [वृत्तिशीला. Gall. Bon hastif & soudain. Ital. Fratoloso. Ger. Gar schnell oder juist schnell. Bel. Sot ras/sost. Hisp. Muy præfuroso y alascado. Pol. Barprekky. Vng. Telatebjegion. Ang. Very hasty and rash.] Cio. Trebatio: Sed ex tuis literis cognovi præproperam quandam festinationem tuam. Livius libro 27: Quum toto eo bello damosa, præpropria ac fervida ingenia Imperatorum fuisse.

Præpōstū, penult. corr. adverbium. Nimiùm celeriter. [लाल तेज़, इसी से बढ़ाया. Gall. Trop hastinement. Ital. Troppo fratolosamente. Ger. Zuvor schnelliglich oder eitends. Hisp. Muy præfurosumene. Pol. Barpo preko. Vng. Feleiteb gorsan. Ang. Overhaste.] Livius lib. 37: Et festinans ipse præproperè cum quinq; solis navibus Annibali occurrit.

Præputiūm, tri, n.f. Pelis quæ glandem: hoc est, summā colis partem tegit: à præputando (ut putatur) nomen habens, eò quod à ludis præputaretur: hoc est, præscinderetur. [אַלְפָה

bortah. अंगूष्ठा, त्रिधा. Gall. Prepuce, la peau du bout du membre viril. Ital. Pelle nella punta del membro virile. Ger. Die vorhaut des männlichen glieds. Hisp. Capulo del miembro del hombre. Pol. skorakanamiskim cyl' onka. Vng. Peisz bőre, körni wol meteletlen seg. Ang. The foreskinne of a mans member. J. Iuven. Satyr. 14. de ludis locuens: Nil præter nubes, & coeli numen adorant, Nec distare putant humana carne suillam, Qua pater abstinuit, mox & præputia ponunt. Satyr. 6: Impatiensq; moræ paver, & præputia dicit.

Præradīo, as, n.p. Præluceo. [वृत्तिशीला. Gall. Ister grande lueur & clarté. Ital. Far luce inanzi. Ger. Far ausgianzen. Hisp. Luçir delante. Pol. Wprjodswiege, bl'uskam. Vng. Kiðl fense, kedem. Ang. To give great light.] Ovid. 6. Epist. præradiant stellis signa minoria suis id est, prælucuent.

Prærādo, is, penult. prod. act.p. Abrado, præcido. [אַבְרָדוֹ בְּקִשָּׁא תְּלִין] gharādh [גַּהֲרָאַדְּה] charāt [צָרָאתְּ] kītāt [קִיטָּתְּ] dākti. Gall. Radere. Ital. Radere. Germ. Boren ab haben Hisp Radere. Pol. Odkrobiue. Vng. El nyrem. Ang. To shave or scrape off.] Cato cap. 41: Si vitis vitam coöttingat, vitis utriusque latus alterum præradito oblique.

Prærāndiūs, a, um, penult. corrept. Valde rancidus: [אַרְנְצִידָס, אַרְנְצִידָה] rancidus [רַנְצִידָה] rancio, non piu in uso. Ger. Gar schlimmig von unangenehm Hisp Mulcho rancio y rancioso. Pol. Spleñialy y jel'kly. Vng. Igen el poshat. Ang. Very stinking arroten. Jut Prærancida caro. q Per translationem pro exoleto, & jam ingrato. Gell. libro 13. capite 16: Non finitione illas prærancidas, neque facutinas Grammaticas spectaveris.

Præräpidūs, Valde rapidus: [אַרְפִּידָס] Gall. Fort vite & soudain. Ital. Veloci simo. Germ. Wberaus schnell. Hisp. Muy lige ro. Pol. Barpo preski. Vng. Igen sebes. Ang. Very sudden or ravenous. Jut Prærapida fuga, apud Silium, lib. 16.

Præriplo, is, penult. corrept. Ante capio, præoccupo. [אַרְפִּילָה] lakach. अनुप्राप्ति, उत्तरिता. Gall. Rauir & öster de devant. Ital. Repire inanzi. Germ. Vor dannen jüden/uvor hinweg reissen oder nemmen. Bel. Ze waren wehnemmen. Hisp. Arebar arantes. Pol. Wprjod wydieram. Vng. Els el ragodom. Ang. To catch before an other, to prevent. Plaut. in Casina: Huc venisti sponsam præceptum meam. Cicero. libro 1: Offic. Facile celare, tacere, dissimilare, insidiari, præripere hostium consilia: id est, præoccupare, sive præoscere, aut prævenire. Plinius junior de Viris illustribus: Immatura morte præceptor, non potuit præstare qualem promiserat Regem. Cic. pro Gallo: Demosthenes tibi præcepit ne es es primus orator, tu illi ne solus.

Præripia, loca sunt præ ripa fluminis. [Vng. Part melleke, part mezd.] Apuleius in Apologia: Cüm egressus in præripia fluminis, hiavit.

Prærido, is, penult. product. act.t. Rodo, vel corrodo. [אַרְכָּה] achál. अनुप्राप्ति, अनुरक्षणा. Gall. Ronger. Ital. Rodere. Germ. Boren abnagen i jernagen. Hisp. Roer. Pol. Wprjod odje, ogl'odjewam. Vng. Els el ragom. Ang. To gnaw of or about.] Columella libro 2: Nam si sapius cacumina manu præfacta, aut pecore prærosa fuerint, in perpetuum corruptuntur. Ideo de arborebus, capite 15: Genus est animalis, volucra appellatur: id scè præredit teneros adhuc pampinos, & uvas.

Prærogārē, act.p. Ante diem solvere. [अनुप्राप्ति. Gall. Payer avante le terme, eschew, auancer. Ital. Pagar prima che sia il termine. Germ. Vor der bestimpten zeit beghaten. Hisp. Pagar antes. Pol. Prædecassim pl'aciq. Vng. Idb nap elde meg fizetni. Ang. To paye before the tyme.] Vlpian. l. Sed addes. ff Locati & cōducti: Nam inter eum qui per errorem solvit, & eum qui pensionem integrum prærogavit, multum interest.

Prærogātivā, अनुप्राप्ति, substantiu, f.p. Præstantia & eminentia. qua quis aut præferitur, aut præferri alteri debet. [אַרְגָּזִינְהָן] iherón iherón. Gall. Prerogative, auantage. Ital. prerogativa, auantag gio. Ger. Ein besonderer vorrecht für andere auf. Hisp. Grande excellencia. Pol. Prjodek naduistimi. Vng. Ineltozaz, bdt'swellet. Ang. Prerogative or dignitio whereby one is preferred.] Paulus Iureconsult. Veteranorum privilegia inter cetera etiam in delictis habuit prærogativam, ut supererent à ceteris in poenis: hoc est, ceteris præferantur. Nec ad bestias itaque veteranus datur, nec fustibus cæditur. q Prærogatus, a, um. Cicero. pro Murzæ: Etenim si tanta illis comitiis religio est, ut adhuc semper omnem prærogativum valuerit: quid mirum in hoc felicitatis famam, sermonemque valuisse? q Prærogativa tribus vel prærogativa centuria dicebatur: quæ primo loco ad suffragium ferendum vocabatur, cuius sententia tantum momenti habebat & autoritatis, ut quasi præjudicium in comitiis ceteris centuriis & tribubus afferret. Qui enim ferbat prærogativam, raro rejicebatur à ceteris. Livius libro 26: Autoritatem prærogativæ (subaudi centuriæ) omnes fecuti sunt.

Prærumpo, is, Abrumpo, avello, disjicio. [אַלְפָה] naħħas FF 5 OTY

OTI ñ nashás. **προγνωσία** yru. Gal. Desfompre. Ital. Romper, effirpare Germ. Vorabrechen, verbruchen. Hisp. Mucho romper. Pol. Pręfumise, pręgawam. Vng. Elbb elszakazom. Ang. To break & fander.]

Pręsuptus, a, um, Avulsus, arduus. [προπός, προβάς. Gall. Desfompre, dangerous à monter, mal ais à approcher. Ital. Rotto, luso co difficile da montare, inacessibile. Germ. Vorben abgebrochen/ abgeschlissit/ soch vnd gäb. Bel. Usgesäuft. Hisp. Alto o despennadero. Pol. Pręgawam, prękryewisski. Vngar. Meredek. Ang. Broken of, stipe or dangerous to go on.] Virgil. 3. Georgie. Adde tot egregias urbes, operumq; laborem, Tot congesta manu pręruptis oppida laxis. Cic. 7. Verr. Qui aliqua promontoria aut pręrupta saxis tenuisse dicuntur: id est, ardua, (inquit Budæus) non autem sensim accivia. In qua significacione dicimus & pręrupta absoluta. Plin.lib.8.cap.32: Ad pręrupta ducunt, saltumq; demontrant.

Pręrupte, adverbium, Abruptè, & in pręceps, & sine clivo. [προτρόπες, νεγραδύς. Gall. Mal aisément pour monter, en danger de choir. Ital. Altamente, con difficultà & malagenolezza di montare. Germ. Gehütingen/ rogethtig. Hisp. En despennadero. Pol. Prękre-go, wstapienia. Vng. Meredeken. Ang. Stepe without any bending.] Plin.lib.34.cap.14: Mons pręrupte altus (incredibile dictu) rotus ex ea materie est.

Pręs, prędis, com.t. Sponsor, qui se pro alio civitati aut magistratu obstringit, promittens si quid incommodi fiat plenè satisfacturum: [προσφέρειν] ben hattaharubab iſfurnis. Gall. Pleige, caution, respondans. Ital. Piezzo, malevadore, pagatore. Germ. Ein Burg/ der sic für jemandt verspricht. Bel. En Borge. Hisp. Fiador por alguno. Pol. Rekomia. Vng. Kefes. Ang. A pledge or suerie that is bound for another.] à pręstantio dictus: quia tam debet pręstare quod promisit, quam is pro quo pręs factus est. Asconius: Prędes dicuntur satisdatores locupletes, pro re de qua lis est apud Iudicem, ne qui tenet, diffidens causæ possessionem deteriore faciat. Differunt autem prędes à vadibus, quoniam vas appellatur qui pro alio vadimonium promittit, & propriè datur in re capitali: Pręs vero in lite nummaria. Ausonius: Quis subit in pœnam capitali supplicio? vas. Quis quo? lis fuerit nummaria, qui dabitur? pręs. Prędes hodie sunt, inquit Budæus, qui sponsores Reipublicæ vel Principi facti sunt pro iis qui pecuniam publicam dispensant, quos Receptores vocant. Iei etiam qui publicanos in locationibus vestigialium, aut eorum fidejussores locupletes affirmant (quod idoneos esse, & sufficientes testificari vocant) prędes dici propterea possunt, quod locupletes eos pręstare debent. q; Prędes etiam pro bonis ipsius prędis interdum accipiuntur. Cicero 2. Philipp. Et domi quidem causam amoris habuisti, foris etiam turpiorem, ne Lucius Plancus prędes tuos venderet: id est, bona tua sponsioni obnoxia. Possimus etiam hic prędes pro sponsoribus accipere, quodam loquendi schemate non invento, ut sit prędes veade-re, sponsorum bona & prędia auctioni addicere. Budæus.

Pręsagio, gis, penult.prod. pręsagivi, gitum, n.q. Præsentio, quasi ante sagio. [προποκάσμ. προστάση, προγνώση. Gall. Prevoir & predire les choses à venir, deviner. Ital. Presagire, indominare. Germ. Vorhut merken/ etwas fünftig vorhin erschmecken vii versteht Bel. Te voren gevuelen. Hisp. Divinare, prouener antes lo que ha de ser. Pol. Prorokui, wy bacjam. Vng. Elbb meg erzem, ezembe rexem. Ang. To geſſe before what will follow.] Propertius: Venturam melius pręsagit, navita noctem. Cicero libro 1. de Divinat. Pręsagiebat animus frustra me ire quum exibam domo. Ibidem: Sagire enim, acutè sentire est: ex quo sagae anus, quia multa scire volunt: & sagaces dicti canes. Et paulo post: sicut igitur qui ante sagit, quam oblata res est, dicitur pręsagie.

Pręsagior, gis, deponens, pro pręsagio, seu prędivino. Plaut. in Bacch. Plus pręsagit mali.

Pręsati, f.t. Præsensio. [προποκέσμ. προματία, προμήθησις. Gall. Preuoyance de ce qui doit auvenir, sentiment de l'auvenir. Ital. Effo indominare. Germ. Ein vorher Gang oder Erfahrung. Hisp. Obra de divinare y prouer antes lo que ha de ser. Pol. Prębagenie. Vng. Elbb valo meg erkes, ibuendles. Ang. Ageſing of things to come.] Cic. 1. de Divin. Inest igitur animis pręlagatio extrinsecus injecta, atq; inclusa divinitus.

Pręsagium, gis, n.s. Præsentio, divinatio. [προποκέσμ. προμάτησις. Gall. Preuoyance de ce qui doit auvenir. Ital. Presagio, effo indominare. Ger. Ein vorsagung. Hisp. Divinacion, conocimiento o significacion de las cosas por venir. Pol. Prębagieba, prorokowanie. Vng. Ibuendles, eleb meg tudus. Ang. Foregessing.] Columella libro 11. capite 1: Quantumvis utile continget villoco tempestatis futuræ pręsagium. Ovid. 2. de Ponto: Vera precor fiant timida pręsagia mentis.

Pręsagus, ga, gum, penult. prod. Futura, instantiaque præsentiens. [προποκέσμ. μαρτυρία, προφητία. Gall. Qui prenoir ce qui doit advenir, devenir. Ital. Che indovina le cose future. Ger. Vor-

merden/ juro: empfindend/weissagend. Hisp. El que sabe è edenina lo venidero, aduenino. Pol. Pręsifl'e resci prorokowaczi wieſciek. Vng. Ibuendles, elein meg erj. Ang. A disuner, that geseth things to come.] Claud. de rap. Prof. heu mens pręsaga futuri. Virg. 10. Aeneid. Agnovit longè gemitum pręsaga mali mens. Ovidius 2. Metamorph. pręsagaque lucius Pectore solito repetens suspitia dixit.

Pręsanasco, pręsanascis, pręsanascere. [προμάτησαν, προσέρχεσθαι ιδεασθαι. Gall. Segnaris auant & premier. Ital. Garir è sanar prima. Germ. Vorhut gehellet oder gesund werden. Hisp. Sanarse antes. Pol. Wprjod ojedrowiam. Vng. Eleb meg gięzulek. Ang. To ware heale before.] Ante sanum fieri.

Pręsanatus, adjetivum. [προμάτησης, προσέρχεσθαι. Gall. Guarì parauant. Ital. Sanato per lo passato. Germ. Vorhut gehellet oder gesund gemacht. Hisp. Sanado antes. Pol. Wprjod rydroswon. Vng. Meg gięzulek. Ang. Healed or cured before.] Plinius libro 26. capite 14: Vulneribus pręsanatis asphodeli radix decocta efficacissima est. Ita legit Hermolaus: licet vulgo Persanatis legatur, & ita in antiquo legimus, inquit Budæus.

Pręscatēo, es, Scateo: & per translationem abundo. [προμάτησαν, προσέρχεσθαι. Gall. Abonder, être plein. Ital. Abundare, esser pieno. Ger. Gar voll seyn. Hisp. Ser deno, abundar. Pol. Wprjod pełen. Vng. Igen bővelkedem. Ang. To abound and be full.] Gell.lib.14. cap.6: Et simil dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis, ut ipse dicebat, pręscatentem.

Pręscio, is, Antescio. [προμάτησω. Gall. Savoir parauant prouoir. Ital. Sapere inanti. Ger. Vorwissen. Hisp. Saber antes de tempo. Pol. Wiem przedsim. Vng. Elebmeg tudom. Ang. To knawe before.] Terent. in Andr. Nonne oportuit pręscivisse me ant?

Pręscientiā, futurorum notitia. προγνώσεις.

Pręscisco, n.t. Præscio, vel potius præsentisco. [προμάτησαν. Gall. Savoir parauant. Ital. sapere auanti. Germ. Vorwissen oder zuvor tanen werden. Hisp. Saber antes de tempo. Pol. Wiem przedsim. Vng. Elebmeg tudom. Ang. To knawe before or hause an inkling.] Livius libro 7: Quamprimum eos sortiri provincias, & præsciscere quam quilibet corum provinciam, quem hostem haberet, volebant. Virgil.4. Georg. Continuoq; animos vulgi, & trepidantia bello Corda, licet longè præsciscere.

Præscitā, penult prod.n Plinius identidem vocat, quæ Græci προνοϊα, inquit Budæus. [Gall. Pronostication, deuinemens. Ital. Divinatione che precede le cose à venir. Germ. Vorwissen ding/weissagungen. Hisp. Sabiduria de antes, divinacion. Pol. Wiabacenie przysłich ręczy, prorokowanie. Vng. Ibuendles dolognak ieli. Ang. Prognosticationes or gessinges.] Plinius libro 10. capite 18: Vnum eorum præscitum transire ab quo: id est, augurium & ostentum. Ibidem cap.75: Vtrūmne sint aliqua præscita animi quiescentis.

Præscitūs, a, um, Præsentiens, præsagus. [προμάτησις. Gall. Qui sait, cognost & prevoit les choses à venir. Ital. Chia le cose future. Germ. Vorwissen dünftiger ding. Hisp. Sabidor de antes. Pol. Wiabacenie przysłich ręczy. Vng. Ibuendles, eleb tudo. Ang. That knaweth before.] Virgilius 6. Aeneid. -tuque ô sanctissima vates Præscia venturi. Cœli venturi præscius. Valer. Flac. 5. Argon. Ovid. 1. Fast. Substitut in medio præscia lingua sono. Mens præscia, Silius lib. 6. August.lib. 5. Civit. Confiteri Deum esse, & negare præscium futurorum, apertissima insania est.

Præscribo, is, act.t. Ante, sive prius scribo. [προγράψω. Gall. Prescrire, bailler patron. Ital. Prescrivere, dar ordine & carico. Germ. Fürschreiben Bel. Vorfschreiben. Hisp. Prescriuir. Pol. Prępiszue. Vng. Elbb irok. Ang. To assigne or appoynte.] Cicer. Serv. Sic enim præscriptissimus us quibus ea negotia mandavimus. q; Interdum significat inscribere: id est, titulum prænotare. προγράψω. Virgil. nec Phœbo gravior ulla est, Quam sibi quæ Vari præscriptis pagina nomen. q; Interdum significat præcipere, imperare, constituire, decernere. προγράψω. προσετέλω. Cicero. lib. 3. Offic. Sed hoc natura præscribit, ut homo homini, qui-cunque sit, ob eam ipsam causam quod is homo sit, consultum velit: neesse est secundum eam naturam omnium utilitatem esse communem. Varro: Quoniam præscriptum erat, ne quis angipotum transgredetur. Secundum hanc significacione Præscriptum & Prescriptio, pari modo pro Præcepto, vel ordine, legi, regula, seu forma sumuntur, επονοματεῖ. Tractum (ut docet Porphyrius) à magistris ludi, qui scripta pueris dāt, præcipiuntq; imitari, quod επονοματεῖ. Græcè dicitur. Seneca lib. 4. Epist. Pueri ad Præscriptum discunt. Præscriptio rationis, id quod recta ratio dicit & præscribit. Cic. 4 Tuscul. Omnium autem perturbationum fontem esse dicunt intertemporātiam, quæ est à tota mente, à recta ratione defectio, sic aversa à præscriptione rationis, ut nullo modo appetitio animi nec regi, nec contineri queat. q; Interdum Præscribere, est finem

nem ponere, & quod vulgo dicitur, *Limiteare*. Terent. in *Aeneis*: Tunc ipse his rebus finem præscripti pateat: Propè adeat quum alieno more vivendum est mihi. ¶ Ponitur aliquando pro excipere, sive exceptionem actori obiecere, quæ consuetudo à Græcis hominibus in Latuam linguam inducta est: *magni opes enī dicunt*, quod nos præscribere. Quintil. libro 7: Ignominioso patri filius præscribit, de eo solo judicatio est, an licet.

Præscriptio, *tionis*, f.t. *Titulus*. [τάξις γράψειν. Gall. Prescription, réglement pour la suite. Ital. Commandamento, ordine, regola. Ger. Ein festschreibung, übergeschrifft. Hisp. Prescripcion, título. Pol. Ha-
pu, prespu. Vng. Felliwel valo vras, titulos. Ang. An appointing, a rule given to follow.] Cic. lib. 1. Offic. Ex quo sit ut ager Arpias, Arpiatum dicatur: Tusculanus, Tusculanorum: similisq; est puvatarum possessionum præscriptio. Ex quo quia suum cu-
jusque fit eorum quæ natura fuerant communia, quod cui-
que obtigit, id quisque teneat. Præscriptio, inquit Bud. excep-
tio, & translatio, unum & idem in re forensi significant. Iu-
nis consulti in Pandectis promiscue excipiendi verbo, & præ-
scribendi usi sunt: licet præscriptionis vocabulum apud re-
centiores legum interpres, & apud juris Pontificii condito-
res ad præscriptionis exceptionisq; longi temporis significa-
tionem coarctatum sit, & præficiuntur. Budæus.

Præscriptum, Vide P R A E S C R I B O.

Præfeco, *as*, penult. corrept. præfecui, præfectum, act. p. Prūs seco, præciso. [παρατίθεσθαι, διακόνειν. Gall. Couper ou rogner au paravant. Ital. Tagliare via. Ger. Vorab schneiden oder abha-
ben. Bel. Boer af besnyden. Hisp. Cortar antes. Pol. Præferuisse,
præfawian. Vn. Elb el metzg. An. To cut before, to pare away.] Colu. lib. de Arboribus, cap. 29: Radicem arundinis acuta
falce præfectam impendenti pluvia disponit. ¶ Accommo-
datur quandoque immolationi. Livius libro 5: Inseritur huic
loco fabula, immolante rege Vejcentium, vocem Atuspicis, di-
centis, qui ejus hostis extra præsecutisset, ei victoriam dari, ex-
auditam. Suet. in Augu. Nunciata repente hostis incursione,
semicuda extra rapta foco præsecuit, atq; ita prælum ingressu
victus rediit id est, partē reddidit Marti, partem ad velcen-
dum reservavit.

Præsegmina, *o t.* Partes corporis incisa, vel amputationes re-
rum superfluarum. [διακομηγεία. Gall. Regnures. Ital. Costragiare via & gettare. Ger. Die abschneidtletten / Das man alß vber-
flüssig abhauet. Hisp. Las cortaduras, ó mundaduras delo cortado.
Pol. Okrawky. Vng. Le merele arolek. Ang. Paringes of a nayle or
of superfluous things.] Vnde quæ ex ungibus animalium scin-
duntur, præsegmina vocantur, διακομηγεία. Plaut. Aulul. Quis
ipso pridem tonsor ungues demiserat, colligit omnia, abitu-
lit præsegmina. ¶ In eadem significacione dicimus & rese-
gmina. Plinius lib. 28: Omnia persecuti sumus usque ad rese-
gmina usquiuon.

Præsens, Præsento, Vide P R A E S V M.

Præsentio, *is*, act. q. Ante vel prius sentio. [αρχαίως οὐ πρότερος. Gall. Sentir & entendre devant, se douter de quelque chose. Ital. Pre-
sentive, sentire prima. Germ. Zupor empfinden/vorhin innen werden
oder vorher sein. Bel. Te voort gevoelen. Hisp. Sentir antes. Pol.
Præbacqam. Vng. Eleb meg erzem. Ang. To smele or sent before.]
Plaut. in Trium. Fecisset ædipol, nisi hæc præsensent ca-
nes. Cæs. 3. hell. Gall. Quum ille præsealisset, ac profugisset, us-
que ad fines insecuri, regno, domoque expulerunt. ¶ Animo
aliquid præsentire. Ovid. Epstol. 11: Prima malum nutrix animo
præsensit anili. Præsentire futura. Cic 2. de Divinat. Cen-
sent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod
ex quo futura præsentiant. ¶ Præsentire sermones aurium tinni-
tu. Plia. lib. 28. cap. 2: Quin & absentes tinnitu aurium præ-
sentire sermones de se, receptum est.

Præstatisco, scis, quo & ipso siquenter utuntur autores,
idem quod præsentio. Plautus in *Amphit.* Nunc ne legio
præsentiat, clam illuc redeundum est mihi. Terentius
in *Heave*. Et ea gratia secum adduxisse, ne id tu præsen-
tisceres.

Præsens, *a, um*, particip. **Prædictus**. [αρχαίως οὐ πρότερος. Gall. Preuoyance, sentiment de la chose à venir. Ital. Il
concer prima. Germ. Ein vorherdung. Hisp. Obra de sentir antes. Pol. Præirjanu præbacqon. Vng. Idiendölter. Ang. Perceived before it come.] Cicero 1. de Divin. Probandum latus est
non modò plura, sed etiam pauciora divinè præsensa, & præ-
dicta reperiuntur.

Præsentio, *onis*, verbale, f.t. **Prædictio**, *præsagio*. [αρχαίως οὐ πρότερος. Gall. Preuoyance, sentiment de la chose à venir. Ital. Il
concer prima. Germ. Ein vorherdung. Hisp. Obra de sentir antes. Pol. Wymahæns. Vng. Idiendölles. Ang. Fore feeling.] Cic. in
Topic. Multarumq; rerum in terra portenta, atque etiam per
exta inventa præsentio. Idem 2. de Natur. deor. Prædictiones
vero & præstationes rerum futurorum, quid aliud declarant,
nisi, &c.

Præsepio, *is*, Circumunio, vel septo includo. [τάξις γράψειν. Gall. Environne & clorre par devant ou tout autour com-
me d'une haye. Ital. serrare d'ogni intorno. Ger. Umheuen/vergrenzen/
verbauen. Hisp. Cerrar en derredor. Pol. Ograda. Vng. Be-
keretelem. Ang. To environ and compass us with a hedge.] Cæs. 1.
bel. Civil. Aditus autem & itinera duo quæ extra murum ad
portam ferebant, maximis defixis trabibus atque eis præacus-
tis præsepe.

Præsepē, *pis, pen, prod, n, t.* & **præsepium**, *pis, n, s.* Stabulum dicitur quo equi muli, & cætera id genus animalia continentur. [Οἶλον εύσ. φάτνη. Gall. Estable, ou, la creche ou mangeoire d'un étable. Ital. Presepio, mangiator stalla d'animali. Germ. Ein Stall für die gressen Thiere. Hisp. El pesebre. Pol. Staina. Vng. L. f. f. Ang. A cratch or cribbe.] Virgil. 7. Aeneid. Hæc effusus equos numero pater elegit omni, scabant tercentum intudi in pise-
pibus altis. ¶ Nonnunquam etiam linter ille concavus in
quo jumentis, bobusve hordeum, avena, aliudve pabulum
apponitur, præsepe appellatur. [Ger. Ein tröpf.] Columell.
lib. 1. cap. 6: Nunc altius præsepia edita esse coavenit quām ut
bos, aut jumentum sine incommodo stans vesci possit. Apul.
lib. 6. Asin. Præsepium meum hordeo passim iepleti jubet sce-
numq; Baetriano camelu sufficiens apponi. Lignum vero ad
quod equos capistris (ita enim ipsa lora dicuntur) religare so-
lemus non aliter quām ad ansulas, vacerra nominatur. Ve-
rūm de hoc suo loco. Virgiliū item apum alveos sive cellulas,
præsepia appellavit, 4. Georg. Ignavum fucus pecus à præse-
pibus arcent. & septa quibus inclusi usi tenebantur, Aeneid.
7. ¶ Quin etiam loca omnia clausa & tutæ, præsepia appelle-
lantur, teste Nonio. Cicero in Pitonem, pro ganea, sive lupu-
nari videtur posuisse. Verūm (inquit) audis in præsepibus, audi-
dis in stupris, audis in cibo & vino. Horatius libro 1 Ep. 16.
pro domo posuit: Scurrā vagus, non qui certum præsepe te-
neret. ¶ Legitur & præsepia, & foemini generis. Varr. de Re
rust. lib. 9. ut citat Nonius: Is habebat culinam rusticam unā,
præsepiam latam cellam vinariam. Plaut. Curc. Quin recipi-
ret se hic cessim ad præsepiam suam. ¶ In cœlo item nube-
culam quandam inter asellos, plurali numero præsepia ap-
pellant, ed quod in ea aselli stabulari videantur. Plinius libro
16. capite ultimo: Sunt in signo Cancri duæ stellæ parvæ asel-
li appellatae, exiguum inter illas spatiū obtinente nubecula,
quam præsepia appellant. Hæc quæ cœlo sereno apparere
desierit, atrox hyems sequitur.

Præsertim, adverbium, præcipue: hoc est, ante alia. [οὐλα-
τα καὶ τοῦτο. Gall. Principalement, spécialement, par especial. Ital.
Specialmente, principalmente. Germ. Vorwiegend, vorab / furnimend.
Hisp. Mayor y specialmente. Pol. Zwłajżeje. Vng. Főkeppen.
Ang. Special.] Plautus in Poen. Egone istuc autim facere præ-
sermitti.

Præservio, Idem quod inservio. [τάξις γράψειν. Gall. Faire quelque service à aucun, & lui ayder. Ital. Fare ser-
vizio ad alcuno, aiutarlo. Germ. Dienen oder vordien. Hisp. Seruir
à otro y ayndario. Pol. S'uze. Vng. Szolgálni. Ang. To do service
to one.] Plaut. in Amphit. Ut præsetvire mei amanti possum
patri.

Præsēs, Vide P R A E S I D E O.

Præsēdo, des peult corr. n. f. **Præsum**, quanquam hæc non-
nihil differunt. [D]W schalds. επιτασθαι, iθερπλω. Gall. Præster
estre president. Ital. Eſſere presidente. Germ. Ein färgeschter oder
Oberster seyn/vorſtehn. Bel. Een Overste ſyn. Hisp. Tener præſiden-
cia. Pol. Præſel' opony testem. Vng. Valambe òuazok. Ang.
To be in autorité eri au rule of a thing.] Nam præſeſe, de quo-
vis officio vel vilissimo dicitur: Præſidere autem semper au-
toritatem quandam haber conjunctam. Nec mīstrum quum à
ſedeo componatur, quod præſeſe fert quandam dignitatem:
ut Præſes sit, quasi ludex, vel quasi princeps, ideo præſidens,
& præſtans omnibus, ut iustitia ſubveniat & oppreſſis opem
ferat. Cic. Quamobrē vos, dīi, & patrī penates, qui huic urbi
atq; Imperio præſidetis. Sueton. Præſedit & Atticis ludis: id
est præſuit. Virg. 7. Aeneid. queis lupiter anxius arvis Præ-
ſidet, & viridi gaudens Feronia luco. Idem 2. Aeneid. Giadi-
vumq; patrem Geticis qui præſidet arvis. Orbi terrarum præ-
ſidere. Cic. 2. Philip. Vide plura de hoc verbo apud Vallam. li.
5. Eleg. q Invenitur & accusativo junctum, Tacit. lib. 3: Quæ
ubi cogita P. Velleio (is proximum exercitum præſidebat)
alarios equites ac levis cohortium mittit in eos. Idem lib. 4:
Et haud ſpēnenda illic civium, ſociorūq; manus litora Occa-
ni præſidebat.

Præſēs, præſidis, com. t. Qui maximum in provincia imperium
habet post principem, ut ait Vlp. in Linj ff. de Offic. Præſid.
[D]W schalds. τάξις γράψειν, θερπλω, επιτασθαι. Gall. Præſi-
dēte, lieutenant d'un Prince, gouerneur. Ital. Presidente. Germ. Ein
Landvogt oder Landvöger. Bel. Ein Overste. Hisp. Alcaide præſi-
dente ſobre otros en gouerne: come corregidor, afſidente o adelantando.
Pol. Starosta potwroso. Vn. Tisz tartó, ſeſedelew. Ang. That hath
cheſt rule,

chief rule, a president.] Dictrus à præsidendo, sicut reses à residendo, & deces à desidendo. Accipitur tamen & generaliter pro Deo, Principe, aut magistratu qui rei alicuius tutelæ præfet. Ovid. 15. Metam. Quām tantum genuisse virum, duo præside terū Humano generi superi favitius abundē. Idem 10. Metam. & orbe la medio positi caruerūt præsidi Delphi. q. Custos & præses juventutis Mercurius, Cic. 7. Verr. Libertaus præses & custos. Tribunus plebis, Cic. 1. de lege Agr. Livius: Dii dæq., qui Capitolij incolitis, siccine vestram militem, ac præsidem finitis vexari ab inimicis? Vide Vallam lib. 5. q. Præses locus, ponitur pro tuto. Plaut. in Casi. nec ullum quidem Nequior rem arbitror esse, qui locum præbet illi nunc præsidem.

P r æ s i d i u m, sidii, n.f. Proprietà dicuntur milites unius præfecti imperio parentes, custodi vel defensioni arcis, oppidi, vel personæ præsidentes. [τὸν μαστίσθιον τὸν μετάσθιον. Φρεγάς, Φρέγης.] Gall. Garnison qu'ou met en une ville. Ital. Præsidio, guardia, guarnigione. Germ. Ein Garnison mit Kriegsstäten so an ein ort gelegt werden/das ist zu beschützen. Bel. Hesp. Hisp. Guarnicion de gente. Pol. Obrona, pol. ojenie lida, dia obrony. Vng. brz, otalmaro serog, segis/seg. Ang. A defence or garrison in a city.] Cœl. 1. bell. Gall. Et opere facto præsidia disponit, castella communit, quo facilis, si se invito transire conarentur, prohibere possit. Iure consulti de Remilitari: Qui relinquit præsidium, peccatum desertionis incurrit. Deseritor autem capite puniri solet: quanvis non omnes desertores similiter puniendi sint. Dictrum autem præsidium putat Varro, lib. 4. de Ling. Latin. quod aliquo in loco extra castra soleat præsidere, quo sui sint tutiores. Cicer. pro Ligario: In præsidis hostium versari. Ibidem: Versanturq; in hostium castris, ac sua præsidia dimittunt, &c. q. Præsidium stativum dicitur, quod firmum est & stabile, neq; loco moveatur. Cic. 12. Philip. Hæc mea vigilia, hoc præsidium stativum. q. Per translationem verò omne auxiliū, & salutis propugnaculum, præsidium dicitur, quam vulgo Munitionem dicere sollemus. οὐδὲν. Terent. in Hecyr. Illum autem esse unicum præsidium velle se senectuti fuit: Subsidium autem propriè dicitur, quod sociis laborantibus submittitur: cuius nominis ratio duxa est à triariis, qui in acie tertio ordine extremis subsidio ponebantur, complicatisq; cruribus subsidabant donec res exigeret ut suis operi ferret. Plautus: Agitè subsidite omnes, quasi solent triarii. Cœl. de gestis in Italia: Ad eum mitit, nisi subsidium sibi submittatur, fese diutius sustinere non posse. Sed de hoc latius suo loco.

P r æ s i d a l i s, Adjectivum: [Vn. Friedelbms/seg, vralkedo, vrags hoz valo.] Spartanus in Tetrico: Qui jure præsidali omnes Galias retexerat.

P r æ s i d a t u s, us, dignitas præsidis. [Vn. Friedelbms/seg, vralkodas, kapitanseg.] Vopiscus in Carino: Tunc autem præsidatū Dalmatiae administrabat.

P r æ s i d a r i a, ria, riuum, Quicquid comparatur, ut præsidio sit. Φρεγάς. Columel. lib. 4. cap. 16: Et præsidarii malleoli propagandi sunt. Præsidarii milites, apud Liv. lib. 9. bell. Pun. [οἱ φρεγαὶ. Gall. Gens darmes qui sont en garnison. Ital. Genti d'armi in guarnigione. Ger. Kriegsleute die man zu einem Gefecht braucht. Hisp. Hombres de guarnicion. Pol. Tenktori dia obrony iest. Vng. Segis/seg. Ang. Any thing that is made for defence.]

P r æ s i d a t i o, Est quum maturius temperas hyberna moverit, quasi ante sideris tempus. Festus: πραισιδατομέσ.

P r æ s i g n i f i c o, as, pen. corr. Prædico, præmoneo, portendo. [πραισημένος. Gall. Donner signe de l'avenir, montrer par signe ce qui doit venir. Ital. Monstrare per segno qualche cosa. Ger. Vorhink angesetzt. Hisp. Significar è desir aviso. Pol. Wprjod sznajidu. Vng. Eleb meg először. Ang. To shew or signify before.] Cic. 1. de Divinat. Aut non censem esse sive majeſtatis præsignificare hominibus quæ sunt futura.

P r æ s i g n i s. Præsigne, om. t. Præstans, vel præ aliis insignis. [τὸν ἡαδήριον τὸν διατηρητικόν, οὐδὲν οὐδὲν. Gal. Fort notable. Ital. Sognato, excellente, illustre. Germ. Hartfressend. Hisp. Muy señalado, illustre y excelente. Pol. Znamienity. Vng. Igen ekes, egerek felet töltet. Ang. Very excellent and notable.] Ovid. 6. Fastor. Præsignis facie Corniculans fuit. Idem 7. Metam. Pervigilem superest herbia sopire draconem. Qui crista linguisq; tribus præsignis, & uncis Dentibus horrendus. Stat. 4. Syl. Gaudeat & Lybica præsignis avunculus hasta.

P r æ s i g n o, as, ast. p. Præsis signo. [πραισημένος. Gall. Marquer au pinceau. Ital. Segnare prima. Ger. Vorhegen. Hisp. Sennalar an tes. Pol. Wprjod poznacjan. Vng. Eleb meg iedzsm. Ang. To mark before.] Cato cap. 154: Et ad summum, qua fini culeum capiet, præsignato. Plin. lib. 17. cap. 4: Incipientes furunculos ter præsignare jejuna saliva.

P r æ s i l i o, præfilis, penult. corr. Ante salio. [πραισηλίων. Gall. Avant saillir, saillir devant. Ital. Saltare auanti. Ger. Hetsür entspringen. Hisp. Saltar antes. Pol. Przedskakus. Vng. Eleb vgrom. Ang. To leap before.] Plaut. in Stich. Ut prælætitia lacrymæ præsiunt mibi,

P r æ s p à r g o, is, ast. t. Ante spargo. [πραισηλίων. Gall. Espando denari. Ital. Spargere auanti. Germ. Voran gespieten. Hisp. Des-ramar antes. Pol. Wprjod sieie. Vng. Eleb bintem. Ang. To sprin-kle before.] Lucret. lib. 5: Flora quibus mater præspargeras ante viai Cuncta coloribus egregius, & odoribus opplet.

P r æ s t a b i l i s, Præstantia, Vide P R A E S T O.

P r æ s t é g à, Locus ubi otii causa sumus sub lecto tantum, patula reliqua parti, tanquam sub porticu. [τὸν νόλαντον. Gall. Un lieu couvert devant la maison où l'on se retire pour deuser. Ital. Luogo coperto da ritirarsi per raggionare. Ger. Ein bedestes et das sunst offen ist an dem man sit die lange weil sich es sprachet. Hisp. Lugar cubierto para hablar. Pol. Podsonek, listnie sedzenie. Vng. Erek, baylek. Ang. A porche or roide place without the dore or entry.]

Plaut. in Pseud.. facite ut offendam parata omnia, Vorsa Pre-stega, strata, lautaq; coctaq; omnia uti sicut.

P r æ s t é r n o, ast. t. Ante sterno. πραισπάνυμα. Stat. 3. Syl. Quæ sibi præsternat vivax altaria phoenix. q. Per translationem aliquando usurpari solet pro præparato. [τὸν θεούς hec in τῷ θεάραχ. Gall. Preparer & tendre devant, tenir tout præst. Ital. Preparare. Ger. Vorhin jubettet. Hisp. Aparejar. Pol. Wprjodgotus. Vn. Eleb meg először. Ang. To prepare and spreade before.] Plin. lun. lib. 5. Epist. Illud peto præsternas ad quod hortaris, eligasq; matieriam, ne mihi jam scribere parato, alia rursus cunctationis & moræ justa ratio nascatur. Ducta est metaphoræ à viis publicis, quæ in viatorum usum silice sternuntur.

P r æ s t è s, præstis, pen. corr. m.t. Præses, antistites. [τὸν χορηγόν, πραισάριον. Gall. Prelat, chef en quelques affaire. Ital. Præidente. Ger. Ein fürgesetzter Oberster. Hisp. El prelado. Pol. Panpry-dojony. Vng. Fö embér, elbíaro. Ang. Chieffin any affaire.] Nā anti-qui sic Præstes dixerant, ut nunc Antistites, teste Festo. q. Præstes itidem Lares dicti fuerunt, quod in ædibus omnia tuta præstareat: hoc est, conservarent, & tuerentur. Ovid. 5. Fastor.

Præstibus Majæ Laribus videre Calendæ,

Aram constitui, parvaq; signa Deum.

Voyerat illa quidem Curius, sed longa vetustas

Destruit: & saxo longa senecta nocet.

Causa tamen positi fuerat cognominis illis,

Quod præstent oculis omnia tuta suis.

P r æ s t i g i a t o r, oris, m.t. Dicitur qui circumstantibus ita oculorum aciem præstringit, ut non advertant dolum: qui & præstistor vocatur. [τὸν ὑπέροχον μεμονέν. γῆς, γενετο-νούς. Gall. Louer de passé passé, bailler, socier. Ital. Giocolatore. Germ. Ein geschwader Gauchler! Ein betrieber der Augen / Bandett. Bel. Ein Gaucho. Hisp. El que juega de passa passa. Pol. Kagliars, Szabliers. Vng. Zemfen rexet. Ang. A ingler.] Plaut. in Poen. Præstigator hic quidem Poenus probus est.

Præstigiatrix, forminu, quo utitur Plaut. in Amphit. [τὸν ὑπέροχον μεμονέν, τὸν δέρων, καὶ αποτελοῦσαν.] Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo maxima est, &c.

P r æ s t i g i æ, arum, f.p. Incantationes, delusiones, cujusmodi sunt quæ manuum quadam dexteritate alia apparent quām re vera sint. [τὸν ψεύτην, ψεύταν. Gall. Enchanterei, & abusemens, & ieu de passé passé. Ital. Incantesimi, inganni di giocolieri che fanno parere ma cosa che non è. Germ. Allerten geschwindt Gauclisy. Bezauberung oder zaubern / Geschwindt griff vnd rem durch welche auch die Augen betrogen werden. Hisp. Los juegos de passa passa. Pol. Szablieriwo præs warkostyrak. Vng. Zemfen rexet, alak iatek. Ang. Delusions or deceites, as in engling cases, which mak things to seeme that be not.] q. Accipitur inde sumpta translatione pro quavis fraude & impostura. Plaut. in Cap. Operata quæ fuere, aperta sunt: patent præstigia. Cicer. pro Rabirio Posth. Illinc omnes præstigia: illinc, inquam, omnes fallacie, omnia denique ab his nummorum argumenta nata sunt. Idem 4. Acad. Ne ab iis quæ clara sunt ipsa per se, quæ præstigiis quibusdam, & captionibus depellamur.

P r æ s t i g i o s τραγουδοντος, qui præstigiis eludit. [Vng. Zfme-nuezib.] Gellius lib. 8. cap. 10: Descriptio cum Grammatico quodam præstigiolo.

P r æ s t i n o, stinas, penult. corr. Antiquis idem erat quod emo. [τὸν κανάθη, ὄφεα, ἀράγετο. Gall. Acheter. Ital. Comperare. Germ. Kaufen. Hisp. Comprar. Pol. Kupnie. Vng. Meg veszem. Ang. To bie.] Plaut. Epid. Ut & præstines argento priusquam veniat filius. Idem Pseud. Ego eo in macellum, ut piscium quicquid est pretio præstinet. Idem Capt. Iubén annón jubes astutus aulas, patinas elui, Alum pisces præstinatum abire.

P r æ s t i t u o, is, ast. t. Præsis statuo, præscribo, prædestino. [τὸν χαράχην τὸν ιαδήριον, ἀφορέτων. Gall. Ordonnaer, aſſigner. Ital. Ordinare, aſſignare, determinare. Germ. Vorbestimmen, zuvor ausgesetzt. Hisp. Establecer de antea. Pol. Wprjod znacze. Vng. Eleb el rendelem. Ang. To appoyne before, to ordene.] Ovidius: dii sumnum præstituire dicem. Cic. 3. Verr. Diem præstituit operi faciendo Cal. Decemb.

Præsto,

Praesto, as, stiti, stitum, & statutum: unde & praestatus: multiplicem in oratione usum habet, variisq; significations. Nonnquam enim idem est quod antecellere, praestellere, excellere. [¶] p. akar παῦνησάχ. τιτεργίαν, τιτεργίαν. Gall. Valoir mieux, estre plus excellent, oultrepasser. Ital. Eccedere, esser da più. Ger. Färrenfassen / oder übertreffen. Bel. Le boen gant. Hisp. Tener excellencia en algo. Pol. Przyewsam. Vng. lob regiok, felicibus hataldom. Ang. To be in greater price and estimation.] In qua significatio neque cum dāvō, & cum accusativo jungitur. Cicer. de Orat. Majores nostri ceteris gentibus iustitia praestiterunt. Idem 1. Offic. Difficile est quum praestare omnibus cupieris, servare, & equitatem: id est, quum cupieris inter omnes eminere, potenterq; omnibus antecellere. Idem de inventione: Zeuxis in mulierei corpore pingendo multum reliquias praestabat. Quintil. lib. 1: Praestat tamen ingenio alias alium. Virg. 11. Aeneid. vel magis praestet Achillem. ¶ Quandoq; solo ablative contentum est ejus rei qua quis excellit. Salust. in Catil. Primum omnium qui ubiq; probro atq; petulantia maximè praestabant. Cic. de Orat. Pisiistratus literis, doctrinaq; praestit. Cic. lib. 1. Offic. Quorum verò partes, aut majores aliqua gloria praestiterunt ii student plerumq; in eodem genere laudis excellere. Illud verò Salustius: Omnes homines qui sese student praestare ceteris animantibus: quidam sic interpretatur, Qui cupiant sese praestantiores reddere ceteris animantibus. Quanquam non absurdè sic accipi potest, ut accusativus scilicet à fronte verbī infinitivi regi intelligatur: ut sit sensus, Qui student ut ipsi praestent ceteris animantibus. ¶ Quandoq; praestare ponitur pro cautionem dare: & (ut planius dicamus) est rei alicuius exirum in se recipere, sive aliena culpa dispendiū velle lueret: ut quum dicimus, Praestare eventum, Praestare alienum promissum, quod est alienum promissum in se recipere, & quasi proprium esset, velle satisfacere. ¶ οὐδὲν δέ τις οὐδὲν, & est verbum Iureconsultorum, apud quos frequentes sunt huiusmodi locutiones, Praestare dolum, Praestare culpam alienam, Praestare noxam, & alia consimiles. Cicer. lib. 3: Quicquid est in prædio vitii, id statuerunt si vendor sit, nū nominatum dictum est et præstare oportere. Sic dicimus, præstare aliquem, quod est prædam esse pro aliquo, & periculum quod ab eo timeretur in se recipere. ¶ Quandoq; pro implice, perficere. Cic. 3. Offic. Si autem non omne dictum praestandum est, quod dictum non est, id praestandum putas? Cic. Emptorem indebet præstare oportet. ¶ Quandoq; beneficium dare. Plinius: Plura hic mihi præstitit, quam parentes. ¶ Quandoq; pro cavere, & providere ne quid accidat. Cicer. Torquato: Sicut igitur ea mente, quam ratio & veritas præscribit, ut nihil in vita nobis præstandum præter culpam putemus: eaq; quum careamus, humana omnia placet, ac moderata feramus. Nam præstare culpam dixit, pro cavere nequid culpa nostra accidat. ¶ Quandoq; re ipsa perficere sive persolvere. ¶ οὐδὲν δέ τις οὐδὲν. Pol. Odprawie wiadomo. Ang. To do or performe.] Cicero. Et quoniam præstatum quod debuimus moderate quod evenit, feramus. Lactan. lib. 4: Homines malunt exempla quam verba: quia loqui facile, præstare difficile. ¶ Quandoq; pro tribuere. [¶] οὐδὲν θάνατον. Liv. lib. 6: Pacem quam nos præstimus, eam à vobis petimus. Lactantius lib. 1: Quid tales dii præstare hominibus possunt. ¶ Quandoq; exhibere, reddere, præbere, repræsentare. οὐδὲν. Cicer. Lentulo: Sed præsta te cum qui mihi à teneris (ut Græci dicunt) unguiculis es cognitus. Idem Terentius: Neq; legis improbus pœna deductus est, quo minus hospitiū & amicitia eius officium præstaret. ¶ Ponitū interdum impersonaliter, idemq; significat quod melius est. Salust. in Catil. Quæ quoq; tandem patiemini, ô fortissimi viri, Nónne mori per virtutem præstat, quæcumq; hanc vitam miseram, atq; iahonestā, ubi aliena superbia ludibrio fuerimus, per dedecus amittere. Cicer. in Pison. Moriri potius, quæcum servire præstat. Idem Attic. lib. 14: Mori millies præstitit, quæcum hæc pati. ¶ Habet & alios hoc verbū in oratione usus: quos ex sequentibus exemplis facile erit percipere. Dicimus enim Praestare benevolentiam: id est, exhibere. Praestare diligientiam, operam in re aliqua, quæcum, jusjurandum. Praestare se incolumem, propugnatorem acerrimū alicujus. Praestare vicem alicuius rei, pro esse usi vice alicuius rei: quo est Plinius usus. Praestare fidem alicui: Praestare ultima jucunda: id est, efficere. Praestare sedulitatem alicui: id est, sedulè alicuius negotium agere. Praestare aliquem ante ades: id est, exhibere, sive adducere cum ante oltum. Praestare aliquem alicui negotio: id est, præficere. Praestare fidem promissi, fidem publica, promissum. Praestare rempublicam: id est, iacolumē ab omni incommmodo conservare. Praestare nihil debeo: id est, culpam in me recipere nō debeo. Praestauri, & præstauri vetustē dicitur, pro præstum in. Pomponius L. 66. D De contrah. empt. Viam, iter, actum, aquædu- dum præstauri, lavolen. L. 10. D. de hæred. vel act. vend. Quod in venditione hæreditatis illud auctū est, siquid juris effici v-

ditoris, venire, nec postea quicquā præstuir. Ex Horomano. Praestāndūs, aum, participium. Ovid. 4. de Pont. Eleg. 10: Sed præstandus amor, res non onerosa volenti.

Praestāns, quod modò participium est, Excellens, antecellens. [παῦνησάχ menaſtisách. τιτεργίαν, τιτεργίαν. Gal. Qui tient le premier lieu, excellent, qui est par dessus les autres. Ital. Excellente di virtù & di grande. Ger. Färrenfisch/aufbündig in tugenden/it. Hisp. Excellente. Pol. Zaci. Vng. telos, f. Ang. Passing good, excellent.] Cicero de Universit. Altera pari numero praestans, extremis partib; numero superata. Modò nomen idem significans quod insignis, sive excellēs: haberq; ferē ablativum. Virgil. 8. Aeneid. Quorum de numero, qui scilicet in bella sequantur, Praestantes virtute legit. Cicero pro Plancio: Ingenio, iustitia, integritate omnibus praestans vir. Idem 3. de Orat. Literis doctriñaq; praestans. Nonnunquam etiam genitivum: ut, praestans animi. Virgil. 8. Aeneid. O' praestans animi juvenis: id est, cui est animi praestantia. ¶ Hinc Praestantior, & Praestantissimus. Virgil. 6. Aeneid. - quo non praestantior alter Aenei certe viros, Matremq; accendere cantu. Cicero de Amic. Quo mortuo me ad Ponificem Scævolam contuli, quem unum nostræ civitatis & ingenio & industria praestantissimum audeo dicere.

Praestāntiā, a, f. p. Excellentia, ab adjectivo praestans, quod insigne vel excellētem significat. [¶] οὐδὲν, iſtrón, iſcoy. Gall. Excellence. Ital. Grandeza excellēza. Germ. Färrenheit/aufbünd. Hisp. Excellencia. Pol. Zaci. Vng. telos, f. Ang. Excellēce.] Cic. de Amicit. Fructus enim ingenii & virtutis omnisq; praestantum maximus accipitur, quum in proximū quenq; confertur. Idem 1. Offic. Nobis autem personam imposuit ipsa natura, magna cum excellentia praestantiaq; animantium reliquorum. Gel. lib. 1: Scitè, subtiliterq; ratiocinari Pythagoram philosophum dicit, in reperienda, modulandaq; status, longitudinisq; ejus praestantia. Plinius libro. 12. capite 3: Tentavēte gentes ad se transferre, propter remediū praestantiam.

Praestātiō, f. t. Solutio. [¶] οὐδὲν schillūm (vel) schillim in τιτεργία. dādōs. Gall. Reddition, quand on rend & bailler ce à quoy on est tenu. Ital. Restituzione, offidare. Ger. Leistung/erlegung. Hisp. Ora dar, rendimiento. Pol. Odkl'ad, zapłata. Vng. Meg fizetés. Ang. Performing, payment.] Paul. de Legat. iii. 1. Si plures gradus, itaq; si quis velit non omnes hæredes onerate legato iū patestatione, &c.

Praestābilis, le, om. t. Excellēs. [παῦνησάχ menaſtisách. οὐδὲν. C. Excellēt. Ital. Excellente. Ger. Färrenfisch/aufbündig. Hisp. Coja de grande excellēcia, excellēnte. Pol. Zaci. Vng. telos. ¶ a. Excellēns.] Gellius: Chilo præstabilis homo sapientia. Cicero de Amic. Vos autem horis, ut ita virtutem locetis, sine qua amicitia esse non potest, ut ea excepta nihil amicitia præstabilis, illius esse putetis. Idem 1. de Finibus: Quem tandem hoc sit, præstabiliorē, aut magis expetendum possumus dico? Idem de Orat. Sumendæ autem res erant aut magnitudine præstabilis, aut novitate primæ, aut genere ipso singularitate heq; enim parvæ, neq; usitatæ neq; vulgares admirantur, & omnino laude dignæ videri solent. Idem de Senectate: in hinc præstabilius natura homini dedit. Apud eundem præstabilis virtus, præstabilis dignitas.

Praestātor, is, [παῦνησάχ πρεστατος. Prebitor. Vn. Zolgalato. Apuleius in Hermetis Asclepio: Sicut enim Deus omnipotens in multis speciebus, vel generebus, quæ in mundo sunt, distributor & p̄bensorq; est bonorum: id est, sensus animæ & vita: Sed mundus præstitor est, & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona.

Praestātū, præstauras, præstruo. [Vn. Elbue ber kezldm, l. gom.] Diomedes Grammaticus libro primo: Secundo vero usu, materiam præstaurat primæ dicenti.

Praesto, sive adverbium loci sit, ut quidam volunt: sive r. indeclinabile, ut alius placet, idem ferē est quod præstare. In promptu, & coram: jungiturq; soli verbo substantivo. Sive & nonnunquam ejus composite Adsum. [παῦνησάχ. C. Present, tout præst. Ital. Presente. Ger. Gegenwärtig oder jüngst. Bel. Legenwoerdich. Hisp. Cosa presente yefficaz. Pol. P. utomny. Vn. Zelen, zentbl. zembe. Ang. Present or in readiness.] Cicero 3. Veir. Quadruplatores ad fretum præsto fuerunt. Terentius in Elym. Præsto adsum. Cicero de lege Agrar. Te volo curare ut mihi semmopere præsto sis auxiliuq; adducas, dum eos agros quos tuo labore cepisti, ego mea lege vendam. ¶ Acceptus aliquando Præsto esse, pro auxilio esse, sive operam suam alicui præstare. Idem pro Murgenaius civile didicit, multum vigilavit, laboravit, multis præsto fuit. ¶ Item præsto esse, significat advenire, sive comparere. Autor ad Herch. Hirundines astivo tempore præsto sunt: hycme pulsæ recedunt. Præstolör, pen. prod. aris, d. p. Maneo vel expecto. [παῦνησάχ καρ. οὐδὲν. Gall. Attendre. Ital. Aspettare. Ger. Waff einen wart. Bel. Verwacht. Hisp. Esperar lo que hade venir. Pol. Ojekywa. Vn. Varom;

Varom, le. **A**ng. **To tary or abide for.**] Festus: Præstolari is dici-
tur qui ante stando ibi quod venturum excipere vult, moratur.
Plautus: Dum eum domi præstolor, adolescentis advenit. Idem
Tincul. Sed quid haec hic autem tandem ante ædes stetit? ne-
scio quem præstolata est. Terentius Eynuch. Quem præstola-
re Parmeno hic ante ostium? Caesar 2. bell. Civil. Hujus ad-
ventum L. Caesar filius cum decem longis navibus præstolans,
et. Cic. 2. in Catil. dativo junxit: Qui te ad forum Autu-
lum præstolarentur.

Præstringo, is, xi, etum. aet. t. Ante stringo, præligo, obvincio.
[גַּרְבֵּתְּנָא רַנְדָּא אֲסָרְנָא.] Gall. Serrer de pres & Streindre.
Ital. Chiuder forte, stringere. Ger. Verbinden zusammen stricken/wot an-
streifen. Bel. Servir faire bouwen brucen. Hisp. Estrennar o apretar
fuertemente. Pol. Wprzodzic ziergam. Vng. Elb meg kdebm. szoritom.
Ang. To bind fast.] Stat. 3. Syl. Ille tuis toties præstrinxit
tempora fertis. ¶ Interdum idem est quod obtenebrare, in-
terprete Nonio, ut, Præstringere aciem oculorum. Præstringe-
re visum. δυωπτία. Plautus in Milite: Præstringit oculorum a-
ciam in acie hostibus. Autor ad Herennium lib. 1: Existimat
se gemmæ nitore, & auri splendore omnium aspectus præstrin-
geat. ¶ Interdum idem est quod leviter attingere, & paucis
percuvire. [ἀρχοδιός διεζύγιον. Pol. Zaqmieram.] Cicero 7. in
Verr. ut citat Nonius: Ignoscere: rei magnitudo me breviter
præstringere atrocitatem criminis non sinit. ¶ Nonun-
quam idem est quod radere eodem Nonio interprete, & trans-
cendo attingere. Cicero in Philipp. Aratri vomere portam
Capuae pene præstrinxisti. ¶ Interdum idem est quod hebe-
tare, sive obtundere: [Ang. To dash the eyes.] ut Præstringe-
re aciem ferri, apud Plinium libro 7. capite 15. & Præstringe-
re aciem ingenii, apud Ciceronem in Divinat. Melius Præ-
strinquo.

Praestrūo, is, aet. t. Ante struo, prius edifico.] προκαταστέλλω.
Gall. Basir devant & edifier, fonder par auant. Ital. Edificare inanzi.
Germ. vorw bauen. Hisp. Edificar antes. Pol. Wprzodbudute.
Vng. Eleb oppittek. Ang. To build before.] Colum. lib. 1. cap. 5:
Quippe ab imo præstructa, valenter resistent contra ea que
postmodum superposita incumbunt. ¶ Præstruere sibi fidē,
per translationem accipitur pro præparare. I. liv. lib. 28: Non
semper reine uas est scelus, & iaus fidem in parvis sibi præ-
struit, ut quum operæ preçium sit, cum mercede magna fallat.
¶ Ponitur aliquando pio obstruio. Ovid. 1. Fast. Ille aditum fra-
eti præstixerat obice montis, Vix iuga movissent quinq; bis
illud onus. Hoc est, obstruxerat, clauserat.

Praestrūdūs, a, um, Arte præparatus, & ex composito, sive ex in-
dustria factus. [προτρόπων, προχυρών, προχυρόν.] Gall. Edifie devant. Ital. Edifi-
cate inanzi. Ger. Begerust/vorbereitet. Hisp. Edificado antes. Pol.
Narjedzoni, wjgotowani. Vng. Eleb el kezitetet. Ang. Builded be-
fore.] Suct. Tiber. cap. 53: Quondam verò inter cœnam porre-
cta à se porta gustare non ausam, etiam vocare desit, simu-
lans se veneni crimine accessitum: quum præstrudum utru-
que consiliò esset, ut & ipse tentandi gratia offerret, & illa
quasi certissimum exitiu caveret. ¶ Interdum idem est quod
obstruere. Ovid. in Ibin: Utq; Syracusio præstructa fauce
poëta. Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Praesudo, as, penult. prod. Ante sudo: & per translationem
ante exerceor. [προύδρων, προχυρών, προχυρόν.] Gall. Suer anparauant.
Ital. Sudare inanzi. Germ. Vorhin schwitzen/ sich vorhin bis zu dem
schweiß über. Hisp. Sudar ante de tiempo. Pol. Wprzodzie poze. Vn.
Eleb veritezem. Ang. To sw' ai before.] Stat. 6. Theb. ludumque
super quo Martia bellis præsudare paret, seseque accedere
virtus.

Praesul, ulis, m.t. à veteribus dicebatur primus inter Salios
Martis sacerdotes: à præsiliendo nomine imposito, quod Sa-
liis ancilia per urbem cantu & tripudiis circumserentibus
præteret, & choream duceret. [Σάλον chōbēn. οργυφαίον.] Gal. Pre-
lat. Ital. Prelato. Ger. Ein oberster Priester Martis so vorzeiten sei-
nen Gottesdienst vorfund. Hisp. Prelado. Pol. Prelat natwjsfi, suar-
sowki kielas sluzacy. Vng. Elbljaro fs. Ang. A bishop or prelat.]
Vide Vallam libro 5. Eleg. & Livius libro 1. ab Urbe cond.
Hodie tamè præsul nomine quævis intelligimus antistitem.

Praesultor, oris, m.t. Qui saltantum choream dicit, & omni-
bus præsilat. [ἰεράρχης προειρέων, κορυφαῖον.] Gal. Celuy qui meine
la dance. Ital. Celui che mena la danza. Germ. Ein vordänger oder
vorständen. Hisp. Que danca antes. Pol. Wprzodskacjac. Vng.
Elbljaro. Ang. That dances before or leadeth the ringe.] Cic. 1. de
Divin. Ex in rusticis cuidam dormienti visus est venire qui di-
ceret præsulatem sibi non placuisse.

Praesulto, as, Ante salto. [προειρέων.] Gall. Mener la dance. Ital.
Menare la danza. Germ. Vortanzen / vorher tanzen. Hisp. Saltar
à dansar delante. Pol. Wprzodskacjac. Vng. Elbljaro. Ang. To
lead the company of dancers.] Livius lib. 7. Situ permittis, volo
ego illi belluæ ostendere quando adeò ferox præsultat hostiū
signis, me ex ea familia ortum qua Gallorum agmen ex rupe
Tärpeia dejicit.

Praesulstis, Valde salsus. [παύω ἀλυγε, ἀποκάθισ. Gall. Fort sali.
Ital. Molto salso. Germ. Versalthen/ heftig gesalzen. Hisp. Mu-
salado. Pol. Przysłom. Vng. Izengos. Ang. Verysalt.] Colum. lib.
6. capite 2: Libialesque offas in præsulstæ adipis liquamine
tinctas.

Präsum, præs, præest, Präfetus sum, curam rei alicuius ha-
beo. [D'W shabāl ſuñ maschāl īmārūt, iQ̄m̄ay. Gall. Auoir
la charge de quelque affaire, être president. Ital. Eſſer ſopra intendente
alcuno affare, eſſere prepoſto. Ger. Vorſicht/ ein furgeschter oder Ob-
jet ſeyn. Bel. Overſte ſyn. Hisp. Presidir ò ſer en gouerno ſobre otros.
Pol. Iſtem priſel'ozoni. Vng. Eldeik iaro vagick, valamibef ra-
giock. Ang. To have charge and overſight.] Salust. Et pro cuiusque
opibus Romæ per totam urbem vigiliæ haberentur, hisque
majores magistratus præſent. Cicero. 4. Acad In Asiam Que-
ſtor profectus, ibi per multos annos admirabilis quadam lau-
de provinciæ præſuit. Exercitu præſette, Plancus Senatu, lib.
10. Epist. Navibus & classi præſette, Cic. 7. Verr. Sacris præſette,
Cic. de Arusp. resp. ¶ Präſette quoque verbum eſt, proprium
Iurisconsultorum, cum litigatori autores erant, ut jure age-
rent. Hinc illud P. Mutii Scævolæ, in lib. de Orat. 1: Id nif hic
in tuo regno eſſemus, non tulifsem, multisq; præſetem qui aut
interdicto tecum contendent, aut te ex jure manu conſer-
tum vocarent. Hinc illud Ciceronis de Chelidone amica Ver-
ris: Statuunt petere auxilium à Chelidone, quæ iſto præto
non modò in luce Civili, privatorumq; omnia controver-
ſus populi Romani præſuit, verumetia in his fatis teſtis do-
minata eſt. Sic Pompon. in l. 2. de orig. juris: Augescente ci-
vitate & qui præerant, agendi genera compoſuerunt. Ex Ho-
romano.

Préſens, tis ſicut à poſſum, potens, abſum, abſens: & propriſi-
gnificat quod nunc ſit, vel ſite mora: & qui in conſpectu eſt,
ſive qui abſit. [σὸνειν. Gal. Preſent. Ital. & Hisp. Preſente. Ger.
Gegenwärtig. Bel. Tegen woerdich. Pol. Przotomni. Vng. Ilelm valo.
Ang. Preſent.] Plautus: Agite ſi vultis, præda erit præſentium:
id eſt, eorum qui hic adſunt. Virgil. 1. Aeneid. Præſentemq; vi-
ris intentant omnia mortem. ¶ Quandoq; præſens dicitur,
non quod nunc ſit, ſed quod tunc habeat: id eſt, tempore pra-
terito, tunc præſenti: ſive quod ſit futuro tempore, quod
nunc ent præſens. Cicero: Ego in columitati civium primū,
& poſtea dignitati: ille præſenti potius, quām futuræ dignita-
ti conſulebat, de mortuo loquitur: ideoque non nunc præ-
ſenti, ſed tunc. Cicero Quint. Frat. Cæteria (ut tu ſcribis) præ-
ſenti ſermoni referuntur: id eſt, ſermoni qui aliquid, inter
nos præſens habebitur. ¶ Sic etiam, in præſens, in præſentia,
& in præſentiarum ſignificant præſenti tempore, quod vel
præſens eſt, vel ſuit præſens, vel præſens erit. Vlpianus de Ta-
bul. exhib. Quid enim ſi occulte tabule poſtea prolate ſuunt:
cur noceat ei qui reſpōderit quod in præſentiarum ei videba-
tur? Salust. in lugurt. Si cauſa peccandi in præſens minus ſup-
petebat. Horatius: Pleraq; diſferat, & præſens in tempus omit-
tat: id eſt, in ſuum tempus. Terentius in Phorm. Proviſum eſt
ne in præſentia hæc hinc abeat. Cæſin Comment. Caſar ſuos
in præſio continebat, ac ſatis habebat in præſentia hoſtem
rapinis prohibere. Autor ad Herennium libro 2: In præſen-
tiarum hoc interſerere non alienum ſuit, ut hujuſ instantiæ
garuſam diſciplinam cōtemneremus. ¶ Venire in rem præ-
ſentem, eſt cum in locum ſe conſerre de quo eſt controverſia.
Cicer. pro Cæſin. Placuit de amicorum ſententia conſtituere
quo die in rem præſentem veniretur. Idem 1. Offic. Vt ſi pro-
miseris te cuipiam in locum præſentem eſſe venturum. ¶ In-
terdum præſens accipitur pro potenti & efficaci. οὐργός. Ci-
cero Attic. libro 6. Præſens ad nocendum vires habet. ¶ Hinc
præſentius, & præſentissimum. Virgil. 2. Georg. quod non
præſentius ullum. Sie dicimus: Præſentissimum periculum,
præſentissima medicina, præſentissimum remedium, præſen-
tissimum venenum: id eſt, potens, & in primis efficax, & ſubi-
tō, aut ſanans, aut necans: quod etiam præſentaneum vo-
catur. Plinius libro 20. cap. 2: Idem podagrī cum articulorum
morbis decoctum, aceto illinunt, præſentaneo remedio ſu-
ſpiriſis prodeſt. ¶ Quādoq; præſens valet idem quod οὐργός.
Terentius in Phorm. Animo virili, præſentiq; ut ſis, para.
¶ Quandoque pro propitiō: quoniam is qui præſens eſt, no-
biſ propitiatur facilē, ſi invocetur, & citius quām is qui præ-
ſens non eſt. οὐργός, οὐργός. Cicero. 4 Tusc. Hercules tantus, &
tam præſens Deus. Virgil. lib. 1. Georg. Et vos agrestum præ-
ſentia numina Fauni: id eſt, propitia, quorum præſentia favor
eſt, inquit Servius. Terentius in Phorm. Non tu huic habeas
præſentem Deum?

Préſentia, tia, tia, f.p. [προειρέων. Gall. Preſence. Ital. Preſenza. Germ.
Gegenwärtig. Bel. Tegen woerdich. Hisp. La preſentia del que
eſt a preſente. Pol. Przotomni. Vng. Ilelm leiel. Ang. Preſence.]
Salust. in lugurt. Tum M. Tullius Consul ſive præſentiam e-
ius timens, ſive ira commotus, orationem habuit luculen-
tam, atq; perutilē Reipublicæ, quam poſtea ſcriptā edidit. Te-
rentius

rentius in Hecyr. Ne mea præsentia obstet. Idem Heavt. Multa fent libidinæ ea prohibet facere tua præsentia. Cicero Licin. lib. 5: Desideriūt præsentia tua meo labore minuam. Idem 2. de Divn Declarat. præsentiam suam sæpè diu. Præsentia animi, quæ Græcæ πρεσβεια dicitur fortitudo, constantia & robur animi. Cicero pro Milone: Neq; yerd signatione certa, causa Milonis semper à Senatu probata est. Videbant enim sapientissimi homines facti rationem præsentiam animi, defensionis constantiam.

Præsentē, pro præsentibus dixerunt antiqui, quemadmodum Absente pro absentibus: quod locutionis genus apud poliorum scriptores minus est usitatum. Pomponius Syris, ut citat Nonius: Quid est apud forum præsente testibus mihi videntur.

Præsento, as, act. p. Offero, & quasi præsens exhibeo. [בְּרַקְעָה bibrīb, magis spūi. Gal. Present, offer. Ital. Presentare. Ger. Zeugen, zu bringen, furtragen, oder furbringend. Hisp. Representar alguna cosa. Pol. Oddare. Vng. Meg mutatom. Ang. To present or offer.]

Quintilianus lib. 11: Frustra docemur, si quicquid audivimus præterfluat, & exemplorum, legum, responsorum, dictorum, beneq; factorum velut quādam copias quibus abundare, quæq; in promptu semper habere debet orator, eadem illa vis non præsentat. Plin. de Vir. illust. Caput ab Achilla Ptolemaei satellite, Aegyptio velamine involutum, cum annulo Cæsari præsentatum est. q; Præsentare, referre, speciem præbere, quod & repræsentare dicitur. Plin. lib. 2. cap. 19: Alterum è sylvestribus genus, herachon vocatur, ab aliis aphon, foliis (si procul intuearis) speciem passerum præsentantibus. q; Hujus compositum est Repræsento: de quo infra suo loco.

Præsentārūs, a, um. Quod præsenter habet efficaciam: [επειγόται. Gall. Qui tunc præsentement fait son operation. Ital. Che opera si buio. Germ. Das eins wegs oder also bar treffig ist. Hisp. Cosa que obra luego son delacion. Pol. Mataci wsobie mocir, pustoma. Vng. Ileto valo. Ang. That hath a present operation and working.] ut, Præsentanci boleti, apud Senec. Epistol. lib. 15. qui cito eneant. Plinius libro 91. capite 31: Præsentancum remedium ad dentium mobiles firmando. Idem libro 24. capite 1: Ferula assinis gratissimæ sunt in pabulo: cæteris vero jumentis præsentanco veneno: qua de causa id animal Libero pati atsignatur, cui & ferula.

Præsentārūs, a, um. Quod præsens est, & in numerato: ut Præsentaria petuia, δηθυνται χειρογραμ. Plautus in Mostel. Vbi id erit factum, à me argentum petito præsentarium. Idem Poen. Quia aurum poscunt præsentarium.

Præsumo, is, act. t. Prius sumo. [επειγόσαι. Gall. Prendre au- parauit. Presumer. Ital. Presumere, prendere auanti. Ger. Vorhn ne- men. Bel. Te voren nemen. Hisp. Tomar antes presumir. Pol. Wpr- godzior. Vng. Eleb be vezem. Ang. To presume or tak before.] Plin. lib. 36: Theophrastus autor est, potores in cestamine bibendi præsumere farinam ejus. q; Præsumere animo, est præfigere, επειγειν. Valer. Max. lib. 1: Arnis cum collega sub Cinna cōfiden- dens, præsumpsit animo, ea re significari exitium suum. Præ- sumere itē significat apud Iurisconsultos, ex verisimilibus ar- gumentis & cōjecturis existimare. Vnde præsumptio, existima- tio, quæ ex verisimilibus conjecturis ducitur, de qua in Ru- brica, de probatione & præsumptione.

Præsumptus, pta, ptum, participium. Sil. lib. 5: Ipsa suis mani- bus præsumpta piacula mittens. [προειλημμένης, προληπτικης. Gall. Prins auparauant, anticipé. Ital. Preso auanti. Ger. Vorhn ge- nommen. Hisp. Tomado antes. Pol. Wprgodzieti. Vng. Eleb vete- re. Ang. Taken before.] q; Præsumpta opinio, est quæ vulgo di- citur Præsumptio. Quintil. lib. 2. cap. 17: Nihil invidia valcat, ni- hil gratia, nihil opinio præsumpta. Apud Tacitum Præsumpta suspicio, pro eodem dicitur, Budæo teste.

Præsumpto, f. t. Præacceptio, anticipatio. [επειγήσει. Gall. Presumption, anticipation. Ital. Presuzione, anticipatione. Ger. Ein- demutung, vermesseneheit. Hisp. Aquella obra de tomar antes. Pol. Osamim sobie wielke rojumie. Vng. Eleb vetyl. Ang. Preventing, or taking before.] Plinius Junior in Epistola ad Paulum: Ego beatissimum existimo eum qui bona ac integræ famæ præ- sumptione perfuerit, certus q; posteritatis cum futura gloria vivit. Apud Rhetores præsumptio dicitur, quum id quod in adversarii causa, vel in iudicis opinione contrarium nobis es- se, aut fore arbitramur, præoccupamus dicere, & cum ratione dissolvere. Quintilianus libro 9: Mirè vero in causis valet præ- sumptio, quæ επειγήσει dicitur, quum id quod obijici potest, occupamus, quæ præcipue procœlio convenit. Apud Iuris- consultos præsumptio est opinio ex verisimilibus signis du- ta: quam Cicero videtur existimationem appellare Verrini. si in hoc genere, inquit, facilior est existimatio, quam repre- hensio: idem, quod cum qui hoc facit, avarum possimus ex- sistimare, crimen in eo constituere non tam facile possu- mus.

Præsumptum, Præsumptio, sive præsumpta opinio. [Vng. επει-

vet velekðdes, magaba valo el hitel, magara vetel.] Vlpiash. D. lib. 21. Tit. 1. l. 31: Qui inancipia vendunt, nationem cuja s; in vendi- tione exprimere debent. Præsumptum etenim est quoddam seruos bonos esse, qua ratione sunt non infamata.

Præsūlo, is, p̄glui. surum, act. t. Ante suo. [πρεπάτων. Gall. Cou- dre au devant os pardouant. Ital. Cucire avanti. Ger. Voran etwas sticken oder böhnen. Hisp. Coser antes. Pol. Wprodyswan. Vng. Eleb meg varrom. Ang. To sew before.] Plin. lib. 12. cap. 19: Con- secant surculos longitudine binum cubitorum, mox p̄sūlū recentibus coriis quadrupedum ob id interemptorum, ut iis putrescentibus vermiculi lignum erodant, & excavent corti- cem tutum amaritudine. Hasta præsuta foliis. Ovid. 14. Meta- morph. Quæ foliis præsuta notam sine vulnere fecit.

Prætego, gis, pen. corr. act. t. Prævelo, antē tego. [προτελέων, προ- τελέωμα. Gall. Couvrir. Ital. Coprire. Ger. Verdecken. Hisp. Cu- brir. Pol. Nakrywan. Vng. Beszedem. Ang. To cover or hide.] La- stant. lib. 5: Tum virtus sua capillis, & pallio & (quod maximū est velamentum) deditiis prætegebant.

Prætendo, is, act. t. Ante iendo, oppono. [προτελέων, προ- τελέωμα, προτελέωμα, προτελέωμα. Gall. Mettre & tendre au devant, pretendre. Ital. Parre inanzi. Ger. Zur spannen/vor fürstreden. Hisp. Poner delante. Pol. Rogetzagan. Vng. Eleiben retent. Ang. To pre- tende, to put or streich a thing before an other.] Virgil. 9. Aeneid. & Marti prætendere muros. q; Quandoque ponitur pro præte- ro. Virgil lib. 4. Georg. -fumosque manu præteende sequaces. q; Quandoque pro præmonstro, exhibeo. Cicer. 1. Offic. Pri- vatum autem oportet æquo & pari cum civibus jure vivere, neque submissum, & abjectum neque se efferentem præten- dere. q; Quandoq; pro prætexo. Virgilius lib. 1. Georgic. -ri- vos deducere nulla Religio vetuit, segeti prætendere sepem. q; Lactantius per translationem lib. 4. dixit: Ne si fuisse alienigena, justam possent excusationem de lege prætendere: id est, allegare.

Prætēnēr, a, um, Valde tener. [λιαν τίχλο, ο φόρη απαλός. Gall. Fort tendre. Ital. Molto tenero. Ger. Garigat Hisp. Muy tierno. Pol. Barjo ml'odi, cienki. Vng. Igengieng. Ang. Very tender.] Plinius lib. 22. cap. 13: Similis & nomine & effectu: sed alia est capnos, fruticosa, prætenera foliis coriandri.

Prætēnto, is, act. p. Prius tento. [προτείγειν. Gall. Tenter pre- mier, taster, aller à taftons. Ital. Tentare inanzi. Ger. Vorhn versu- then. Hisp. Tentare de primero. Pol. Wprgod koſtene. Vng. Eleb rug probalom, keſterem. Ang. To essay or tak before.] Tibullus lib. 2. Eleg. 1: Et pedibus prætentat iter suspensa timore. Ovidius 5. Me- tamorph. Calliope querulas prætentat pollice chordas. Mi- seritordiam judicis prætentare. Quintilianus lib. 4: Sed quid? in egressu parcius & modestius prætentanda est judicis mi- sericordia. Cicero 2. de Orator. Idcirco tota causa prætentata atque perspecta, locis omnibus inventis atque instructis, considerandum est quo principio sit utendum. Pertinentia in emendatiōribus legitur Aldi Manutii, & recentiorum omnium.

Prætēnatūs, us, pen. prod. m. q. Actus ipse prætentandi. [προ- τείγομεν, προτείγειν. Gall. Essay anparauant, taſtement. Ital. Testame- to, effuggiamēto. Ger. Dag vor versuchen mit angreissen. Hisp. Obrar de tentar de primiero. Pol. Drzewieko koztowanje. Vng. Eleb valo pro- bala, keſergetes. Ang. An essaying before.] Plinius libro 11. capite 37: Cochleis oculorum vicem cornicula bina prætentata ad- implet.

Prætēnūs, Valde tenuis: [λιαν τίχλο. Gall. Fort tenure & de- lie. Ital. Molto tenue, malto estenuato. Germ. Gar rein oder dünn: item, Gar schmal. Hisp. Muy delgado fasil. Pol. Barjo cienki, scuply. Vng. Igeng rókony. Ang. Very thinne, slender or small.] ut, fila præ- tentia, apud Plin. lib. 11. cap. 15: Mel thymosum non coit, & tactu prætentia fila mitit. Idem lib. 8. cap. 50: Solertia eis animalis Mutianus visam sibi prodidit in pote prætenui, dua- bus obvnis ediverſo. De capris.

Prætēpēo, es, ui, s. f. Ante tepeo. [προτείγομεν, προτείγειν. Gall. Estre tie- de auparauant. Ital. Eſſer prima tepida. Ger. Vorhn warmicht oder tauw seyn. Hisp. Entubarse de primiero. Pol. Wprgod siegrue, bē- nicio. Vng. Eleb meg melegvölk. Ang. To be warme.] Ovidius 2. Amor. Mollis in obsequium, facilisq; rogantibus esſes, Si tuus in quavis prætepuſſet amor.

Præter, præpositio, à præ deducta, quemadmodum ab in, in- ter: & à sub, subter. [μή μην ταῦτα εἰς. Gall. Ontre, fors, exce- pte. Ital. Ecce, fuorché. Ger. Ausgenomien/weder allein/schne. Bel. Sonder behalten. His. Seicando, circa, sin. Pol. Oproci, tilko Vng. Kowel, nelkwell. Ang. Except.] Et modò separatur, modò cō- ponitur. Separata vim excipiendi habet, & semper accusativo jungitur. Cic. lib. 1. Epist. Amicum ex Consularibus neminem tibi esse video, præter Lucullum. Idem pro Cluentio: Omni- bus sententiis præter unā, Scamander condēnatus est. q; Aliquādo significat ultra. επειγειν. Quintil. Multa erant præte- gē, quæ objici merito potuissent. Plinius lib. 10: Præter hominem somniare equos, canes, boves, pecora, capias, palam est. q; Aliquando

¶ Aliquando significat antē. Cic. 5. Verr. Servi præter oculos
Lollii hæc omnia ferabant. Legitur & pro sine. dīx̄, x̄cis. Sa-
lustius: Præter rerum capitalium condemnatos. ¶ Aliqua-
ndo, contrā n̄eḡ. Terentius in Andria: Præter civium morem
atq; legem. ¶ Præter aliquando adverbium est, pro præter-
quam. Columella lib. 3. cap. 2: Omnis incommodi patientes
præter caloris. Budæus. ¶ Præter hæc apud Plautura s̄p̄ius
legitur pro posthac, In Rud. Si l̄. x̄ceter hac tu verbum faxis
hodie, etc. ¶ Præter modum, idem est quod supra modum.
Cicero de Divinat. Lacus Albanus præter modum crevit. idē
5. Tuscul. Aristides expulsus est patria, quō præter modum
justus est. In compositione transitum vel præteritionē signi-
ficat. Componitur autē cum distione incipiente ab e: ut præ-
tereo: f, ut præterfuo: g, ut prætergredior: m, ut prætermitto:
u, ut prætervolo. ¶ Præter spem, παρ ἐλπίδα, significat ex in-
sperato, præter opinionem, ex inopinato, vel contra spem, seu
contra opinionem. παρ ἀντοχίας. Plautus in Mercat. Præter
spem salvæ sumus.

Präteragō, gis, ere, aet. t. Cogo ulterius ire, preterire. [πραγέσθω, πραγμάτων. Gall. Menar ou faire passer outre. Ital. Menare, far paffjare oltra. Ger. Furtreyben. Hisp. Gutar, constrennir de passer allendo. Pol. Wprjod pedze. Vng. Eleb wożni. Ang. To compell to go further.] Horat. i. Epist. 15: Mutandus locus est, & diversoria nota Præteragendum equus: hoc est, agendum est equus præter diversoria nota: id est, ultra: quod eque invitisimis solent facere.

Präterbito, tas, penult. corr. frequentativū à prætereo. Quasi præterito, interposito b. [חָבַר habár. maggūtōwuy. Gall. Pafser outre Ital Passare oltra. Ger. Öfft fürgehn Hisp. Paffer allende. Pol. Wprjodide. Vng. Mellette meprdegelek. Ang. To passe ouer or beyond.] Plaut. in Epid. Cave præterbites ullas ædes quin roges, Senex hic ubi habitat Periphanes Platenius? Apud Comicos receptus est hoc verbum quam apud Oratores.

Präterdūco, præterducis, penult. prod. præterductum, præterducere, Ante duco, vel ultrà duco. [επιπομπή, πραγμάτων. Gall. Menar outre. Ital. Menare oltra. Ger. Fürführen oder von danner führen. Hisp. Gutar allando. Pol. Mimowiodek. Vng. Eleb vizem. Ang. To bring or leade ouer or beyond.] Plautus in Milite: Vt te hodie quasi pompam illuc præterducam.

te nobis quam pompa nunc p. 2.
Præterē, adverbium est, ex præpositione præter, & Pronomi-
ne eū, compositum, Insuper, vel adhæc. [71] bodh. ætē, ætē
et. Gall. Outre ce, d'auantage. Ital. Oltre acciò. Ger. Über das oder
diese, das zu. Bel. Daer toc noch. Hisp. Allendo de esto. Pol. Nasto.
Vng. Ez selet. Ang. Moreover, further more.] Cicero in Epist. Nā
& in omni genere prudentiam tuam mihi exposuit, & præte-
rea mihi non ignotam in consuetudine suavitatem tuam ad-
junxit, præterea summam erga se liberalitatem. Idem pro Cor-
nelio Balbo. Sed nos possumus & hujus civitatis esse, & ejus-
vis præterea. Virg. 11. Aeneid. Si duo præterea tales Idæa tu-
lisset Terra vitos. q Accipitur nonnunquam pro postea, sive
posthac. àm. Virgil. i. Aeneid. - & quispiam nomen lunonis
adoret Præterea, aut simplex aris imponat honores?

adoret præteritam, aut in pœnæ. **נָעַז**
Prætereo, is, ivi, & iii, piæteritum, Ultræ eo, pretergredior. [בְּרִא]
habet. **מְשֻׁבֵּחַ** וְיַעֲשֵׂה, **מְשֻׁבֵּחַ**, **מְשֻׁבֵּחַ**, **מְשֻׁבֵּחַ**,
מְשֻׁבֵּחַ. Gal. Passer outre Ital. Trapassare, passare oltra Ger. Fär-
gehn für übergehn. Bel. Woer by gaen. His. Trapassar, passar allende.
Pol. Myam. Vng. Mellette el meyek, el mulom melle ble. An. To passe
ouer or beyond.] Terentius in Eunuch. Dū hæc repeto, imprudens
villæ præterii. Ovid. 3. de Arte: Nec quæ præterit, rursum revo-
cabitur unda: Nec quæ præterit hora redire potest. Virgil. 3.
Georgic.: quum rapidus sol Nondum hymem contingit e-
quis, jam præterit æstas. ¶ Ponitur aliquando pro effugere,
vitare. Terentius in Hecy. Nescis quid mali præterieris, qui
nunquam es ingressus mare. ¶ Præterire aliquid per meta-
phoram dicimus quum nullam ejus facimus mentionem. Ci-
cero de Provin. consul. Omitto jurisdictionem in libera civita-
te contra leges, Senatusq; consulta: cædes relinquo, libidines
prætero. Ovid. 6. Fastor. Cætera jam pridem didici juvenili-
bus annis, Non tamen idcirco prætereunda mihi. Præterire
silentio aliquid, id est. Præterit me hæc res: id est, ignoro. ¶ Po-
nitur aliquando præterire pio antecellere, vincere. Varro 1. d.
Re rust. cap. 1: Hos nobilitate Magis Carthaginensis præteriti
Pœnica lingua. Hinc tempus piæteritum, quod jam non est
sed clapsum est. **מְשֻׁבֵּחַ** וְשָׁמֶן, **מְשֻׁבֵּחַ**, **מְשֻׁבֵּחַ**, **מְשֻׁבֵּחַ**. Cicero
de Senect. Tempus præteritum nunquam revertitur. ¶ Præ-
teriti, dicuntur exticti. Propri. lib. 2. Eleg. 14: Fas est præteri-
tos semper amare viros. ¶ Item Præteriti dicuntur qui in pe-
titiose magistratum repulsam tulerunt. **מְשֻׁבֵּחַ** וְשָׁמֶן, **מְשֻׁבֵּחַ**, **מְשֻׁבֵּחַ**

Præterēt. *passivum. Cic. 2. de Leg. Ne sumptuosa res perline-*
longæ coronæ, nec aceræ præterēcantur.
Præterēquīto. *as. Equitando prætero, vel transeo. [migat-
xæ. Gall. Passer à cheval autre. chevaucher à cheval autre. Ital. Pas-
sar avanti à cavalle. Ger. Fürtreten. Hisp. Passar allende canal/gádo.
Pol. Idzieć myjam. Vng. El zagaludok. Ang. To ride ouer or beyon-*

[...] **Livius** 3. ab **Vrbe**: Præterequitantesque absterrerent.
Præterfcrör, præterferis, præterlatus sum, Prætero, vel trans-
co. [חַבָּר] habár . παρεφέσθαι, παρεστάνω. Gall. Èstre porté ou
transporté outre. Ital. Passare, ejus portato oltre. Ger. Übergetragen
werden. Hisp. Pasar o fer llevado allendo. Pol. Mimo iestem niesien.
Vng. Mellette el vistetem. An. To be carried beyond.] **Livius** 1. bell.
Pun. Mago, Numidæq; simula cælebras corù improvida præ-
terlata acies est, exortu à tergo, ingentem tumultum terrorèq;
fecere. **Lucretius** lib. 4: At quæ pars vocum non aures incide-
nt ipsas, Præterlata perit, frustra diffusa per auras.
Præterfluō, is, xi, xum, præterfluere, a.t. Fluendo prætero,
[παρεγγίā]. Gall. Coulur & passer outre. Ital. Correre vicino, trapassare/correndo. Ger. Furstesien/fürinnen. Hisp. Correr lo liquido por
alguna parte, trapassar corriendo. Pol. Mympt'we. Vng. Mellette fol-
liov. Ang. To flow beyond or runne by.] **Livius** libro 24: Flumen
quod medio oppido fluxit, a.t. extra frequētia rectis loca præ-
terfluebat muros, procul iis q. t. e. inhabitabantur. **Varro** 3. de
Re rust. cap. 16: Cibi pars quoq; potio, & ea iis aquæ liquida
unde bibant, esse oportet: eamq; propinquam, quæ præter-
fluat, aut in aliquem locum influat. q Præterfluere per meta-
phoram, pro elabi, petransire. **Cicer.** 5. Tuscul. Quocirca cor-
pus gaudere tamdiu dum præsentem sentiret voluptatē: pain-
num & præsentem percipere pariter cum corpore, & p dispi-
cere venientem, nec præteritam præterfluere sinere. Id est, non
negligere præteritam. **Plinius** lib. 3. in **Præfat.** Eorum ego ora-
tiones sino præterfluere.

- Prætergrediō, ris, prætergressus sum, d. t. Prætereō, vel trans-
co. [גָּרַב] habár. magḡoūj, maggeoxuay. Gall. Passer outre, mar-
cher outre. Ita. Passare oltra. Ger. Surgehn. Hisp. Passar cercu à allen-
de. Pol. Myam. Vng. Mellete el mogiek. Ang. To passe or go beyond.
] Cicero Appio Pulchro, lib. 3. Epist. Currens Leptam mihi
nuntiavit te jam castra prætergressum esse. Apul. Quumq; sta-
bulum prætergressus fuisset, re cognita, copi retrocedere.
- Præterlābōr, penult. prod. eris, præterlapsus sum, d. t. Vlta

labor, præterfluo, prætereo. [*πράξισις*. Gal. Couler et passer outre, glisser pl. & outre. Ital. Trascorrere. Ger. Reben anhin fallen fürstiesem. His Passe allende. Pol. Mimopl'ine. Vng. Mellette le folio. An. To slip and glide beyond. J Stat. 1. Theb. fluicitvaga qua præterlabitur unda Sicanius longè regens Alpheus amores. Cicet. de Orat. Tum & in sensum, & in mentē judicis intrare nō potest: antē enim præterlabitur, quum percepta est. Virgil. 3. Aeneid. Et tamen hanc pelago præterlabare necesse est. Idem 6. Aen. -vel qua Tyberina vīdebis: Ostia, quum tumulum præterla- bēre recentem.

Prætermeo, as, luxta meo, præterfluo, ~~præcessio~~.
Prætermitto, tis, act.t. Intactum relinquo, omitto, prætereo.
[גַּנְבָּחַ] hianach **בַּעֲזָבָה**, ~~prægrediens~~. Gall. Laisser on meutre
dire ou faire, le passer. Ital. Pretermettere, tralasciare. Ger. Unterlassen,
Bel. Onderlaten, versummen. Hisp. Dexar. Pol. Zaniechwan.
Vng. Kshagion. Ang. To passe or go over, yntouched.] Terent. in
Adelph. Nihil prætermitto, ~~confusatio~~. q Prætermittere si-
lentio, idem quod præterire silentio. Cic. 13. Philipp. Præter-
mittere peccatum sceleris. Cicero ad Brutum, idem est quod re-
mittere vel ignoroscere. Prætermitti dicitur, quod aut ignoran-
tia, aut obliuione, aut negligentia præteritur: Omiti verò
quod de industria relinquitur. Cic 3. Offic. Minimè verò al-
fentior iis qui negant eum locum à Panatio prætermissem,
sed consilio relictum.
Prætermisso, epic. verbale f. t. Omisso, prætergressio.

Prætermisſio, onis, verbale, f. t. **Omissio**, prætergreſſio
[נָאַתְּנָהּ náath. πρεργενία]. Gall. Delaſſement derrière, om̄. Rom.
Ital. Eſſo pretermettere, Ger. Unerlaſſen. Hisp. Dexamieno. Poln.
Zaniechanie. Vng. Ki. higias Ang. A letting paſſe.] Cic. 2. Offic.
Mamerco homini ditissimo Aeditilitatis prætermisſio, Conſu-
latus repulſam attulit.

Prætermónstro, as, Gellius lib. 20, cap. 9: Vlus consilio iun
magistri, quod docere me ipse debuerat, à quo discerem præ
termonstrantis: id est, quasi prætereuntis, & aliud agentis, &
præter officium suum monstran.
Prætermīgo, gas, Navigio prætero, prætervehor. [παυ
μων. Ger. Furtſchaff] [παυμων]
Prætermīgatiō, verbale, f.t. [ο παγκώνθη, παγκώνδει. Ga
Navigation autre end par aupres. Ital. Nauigatione oltra. Ger. Furtſch
fung. Hisp. Obra de nauigar allende. Pol. Mimo pl'inienie. Vng
Mellete raiō eueq̄es. Ang. Aſſuſing by or beyond.] Plin.lib. 4 cap
12: Ab hac Aeginalibetæ conditionis XVII. M. P. prætermav
gatio est.

Præterprōptēr. Vna dictio est composita, significans præterquam, propter: hoc est, propter aliā causam quām proprie-
cam de qua loquimur: ut præterpropter vitam vivitur: hoc est,
propter aliā causam vivitur, quām ut vivatur, utputa proprie-
laudem, vel propter gloriam. Ennius apud Gellium: Orio qui
nescit uti, plus negotii habet. Quām quum est negotiū in ne-
gotio. Nam cui quod agat institutū est, nullo negotio. Id agit
studet ibi, mentem atq; animum delectat suum. Orio ini-
animus

animus nescit quid velit. Hoc idem est, neq; domi nunc nos, nec militia sumus. Imus huc, hinc illuc: quoniam illuc ventum est, ite illuc libet. In certe errat animus, præter propter vitam vivitur.

Præterō præteris, penult corr. prætrivi, prætritum, pen. prod. [παρετον] Gall. Frotter auparauant. Ital. Fregare prima. Germ. Vorab reiben oder schleichen. Hisp. Trillar astes. Pol. Pręgieram. Vng. El bagon. Ang. To weare in rubbing, to robe before. [Plinius lib. 34. cap. 40.] Timarchus Nicocles filius Paphii, duos ordines habuit maxillarum. Frater ejus non mutavit primores, ideoq; prætrivit.

Præterādō: præterrādis, præterrādi, penult. prod. act. t. [παρετάδην] Gal. Rader en passant. Ital. Rader passando. Ger. Durchschaben/durchreben. Hisp. Rader passando. Pol. Pręskrobuse. Vng. Mellette et nyrem. Ang. To shave or scrape in passing by. [Lucr. libro 4: Præteradit enim vox fauces sèpè legitur, & Præterea radit vox, &c.]

Præterquam, Dictio est composita excipiendi quidem vim habens, quemadmodum & præter: sed casum exigens superiori similem, quia idem verbum subintelligitur: [παρετάω ἡ τάλα ἀπί] Gall. Excepte que, fors que, si non que. Ital. Se non che. Ger. Dann ant/weber allein/aufgenommē. Belg. Burgommen/dan alleen/behaven. Hisp. Si no que. Pol. Oprocs. Vng. Hanem t/a. Ang. Except. ut, Nemo id dixit, præterquam Cicero, Nullius id interest præterquam patris, Nulli id placuit præterquam Cæsari, Neminem præterquam Prætorem timo, O vos omnes præterquam Plato legite, A nemiae præterquam à Socrate didici. q Significat etiam aliter quām. [ἄλλως] Livius lib. 1: Vocata ad consilium multitudine quæ coalescere in populi unius corpus nulla re præterquam legibus poterat, iuta dedit. q Præterquam ponitur aliquādo in oratione sequente semper, pro, cum semper. Gell. lib. 16. cap. 1: Declamaverat Antonius Iulianus rhetor, præterquam semper aliás, tum nimium quām delectabiliter, & feliciter. Aliquando sequente etiam. Celsus: Aqua verò fūgida infusa præterquam capiti, etiam stomacho profest: id est, non tantum capiti: vel, præterquam quod capiti profest. q Præterquam quod: id est, nisi quod, [παλλων] Plin. lun. Omnia nobis ex voto successerunt, præterquam quod in inuidere defunctam matrem audivimus.

Prætervēlīo, is, pen. corr. act. t. Navi, curru, vel jumentis aliquem præter locum aliquem vcho. [παρελαύσω] Gall. Transporter, ou faire passer outre. Ital. Portare, & passare ultra. Ger. Bürfahrt oder fürfahrt. Bel. Vor bi voetem. Hisp. Traher y passar allende. Pol. Mimo wieje. Vng. Mellette el mezejek. Ang. To carry by or beyond. Cicero 5. de Finibus: Neq; enim vocum suavitate videatur, aut novitate quadam & varietate cantandi revocabare eos solitez, qui prætervehebantur: sed quia multa se scire proficiebantur. Virg. 4 Aeneid. vivo prætervehor ostia saxo Pāntagā. Livius lib. 1: Tamen quoniam præterveheler navibus Gallicis oram, &c. q Legitur & absolute pro præternavigo. Sueton. in Augusto, cap. 93: Caium nepotem, quod ludæam prætervehens apud Hierosolymam non supplicasset, collaudavit. Vbi Prætervehens dixit, pro prætervectus. q Oratio prætervecta scopulos, per translationem quæ majorem difficultatem causæ partem superavit. Cicero pro Cœlio: Sed quoniam emeruisse iam è vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquis cursus ostenditur. Idem 7. Philippica: Magna spe ingredior in reliquā orationem P. C. quoniam periculosisimum locum silentio sum prætervectus. Hoc est, quoniam vestro cum silentio nullaq; obmurmuratione, difficillimum orationis locum absolvi.

Prætervēlo, onis, verbale, f.t. [παρεγνώσθι, παρέχωσθι]. Gall. Transporter en passage par devant ou plus outre. Ital. Essere potare o passare oltre. Ger. Durchführung. Hisp. Trahimento allende. Pol. Mimo wieje. Vng. Mellette valo el menet. Ang. A carrying beyond. Cic. 7. Verr. Mōnūtū sceleris audaciæq; sua voluit esse in conspectu Italizæ, vestibulo Siciliæ, prætervectione omnium qui ultrò citroq; navigarent.

Prætervēto, is, Antevertō: & per translationem pro prius dico ponitur. Cic. 1. de Divinat. Neq; haber aliquid quod huic sermoni prætervertendum putes. Fortè Præterendum.

Prætervōlo, as, arc, Volando prætere. [παρεγνώσθι, παρέχωσθι]. Gall. Voter & paffer soudainement sans s'arrêter. Ital. Trapassare volando. Germ. Euroberfliegen. Hisp. Trapassar volando. Pol. Mimo lieje. Vng. Mellette el repwólsk. Ang. To passe by by flight. Cic. in Arat. Hic jam se totum cæcas equus abdit in umbras, Quem rutila fulgens pluma prætervolat ales. q Per translationem accipitur pro velociter prætereire. Sil. lib. 10: Stridentem gelidis vibravit viribus hastam, Quæ medias velox raptim prætervolat auras. Cic. 3. de Orat. Sententiaeq; sèpè acutæ non acutorum hominum sensus prætervolant: hoc est celeriter, & antequam intelligantur, præterfugiunt.

Prætexo, is, texui, textum, act. t. Ante vel circū vestem, aliudve quippiam atexo. [χτίνω ἀράχη, οὐφάρω] Gall. Border, couvrir

le bord, istre devant. Ital. Tessere appreso. Ger. Vor an wäben/besetzen. Hisp. Texer antes o cerca. Pol. Kol' o kraiow okl' adam lamus. Vng. Melleie zburom. Ang. To weare before or to border. Hinc Toga prætexta dicta est, quod purpura ei prætexeretur. q Accipitur pro prætendere, sive velare, causamq; aliquam non vera asserte. [παρεπιζόμενος, παρεπιζόμενη, παρεπιζόμενη] Gall. Bailler couleur & couverture. Ital. Colorare, far vna coperta, trouar soufa. Germ. Furwenden. Hisp. Dar color, ballar excusa. Pol. Zmulsiona præcione date. Vng. Fedex/ getem, finxel ele retem. Ang. To cloke or excuse. Virgil. 4 Aeneid. Conjugium vocat, hoc prætexit nomine culpam. Cic. in Pisonem: Nemo potest exercitum apertere petere, ut non prætexat cupiditatem triumphi. q Nonnumquam accipitur pro præordiri, sive præordinare, tenetq; quædam rei alicujus fundamenta jacere. Cic. 3. de Orat. Sic omnia quæ sunt, quæq; aguntur acerrimè, levioribus principiis natura prætexit. q Prætexere litora velis, est ea velis quodammodo operis, & abscondere. Ovidius in arte: Quid referam Bajas, prætextaq; littora velis? In eadem propemodum significatione usus est hoc verbo etiam Ausonius: Tu (inquit) Auguste venerabilis, districtus maximo bello, assultantibus tot millibus Barbarorum, quibus Danubii ora prætexitur.

Prætextum, ti, n. f. vel prætextus, us, m. q. Falsa causa, simulatio. [παρεπιζόμενος] Gall. Couleur, ombre, excuse. Ital. Presotto, colore, ombraggiamento, coperta. Ger. Ein färwendung/fürwort. Hisp. So color, cobertura. Pol. Zmulsiona præcione. Vng. Fogas, fin. Ang. A pretense, cloke or colour. Sueton. de Cæs. Et prætextum quidem illi ci-vilium armorum hoc fuit: causas autem alias fuisse opinantur. Sueton. in Tiberio: Omnia inimicitæ hoc prætextu ad nos deferentur.

Prætextus, a, um, adjective: ut Prætexta toga, prætextæ actio-nes: vel substantiæ, hæc prætexta, hujus prætextæ. Prætextæ fabulæ, seu comedie, in quibus reges Romani, vel Duces inducebantur, personarū dignitate penè tragediis similes. Horatius in Arte: Vel qui prætextas, vel qui docuere togatas. Di-sta prætexta, quod principum, magistratu[m] personæ in iis inducerentur quæ prætextis uti solent. q Prætexta toga, genus vestimenti oblongum a talare, quod supra tunicas ho-noratissimi quiq; sumevant: ita dicta quod ei purpura prætexebatur. [παρεπιζόμενος] Hoc una cum bullâ ingenii pueri ute-bantur usq; ad 17. annū. Vnde prætextati dicebantur qui nondum deceim & septem annos præterierant, à prætexta quam induerant, qua depo sita, accipiebat togam virilem, quum ad annum decimum septimum pervenissent, tanquam nos puériliter, sed viriliter vita essent peragēda. Nam pueri existimabantur, qui minores essent annis septemdecim. Hinc Vlpianus ait: Puérilam duntaxat annis septemdecim finiri: & qui eos non in totū complevit, prohiberi postulare. Cicero de Amicit. Ego autem à patre ita eram deductus ad Scævolam, sumpta virili togā, ut quoad possem & licceret, à senis latere nunquā discederem. Senecclib. 1. Epist. Tenes utiq; memoria quantum senseris gaudium, quum prætexta posita, sumpsisti virilem togā. Ideo autē ingenuis pueris attributam existimant togam præ-textam, ut ex purpura rubore, ingenui pudoris admonerentur. Lege Macrob. lib. 1. Satur. Ab hoc vestimentu generi olim Papyrius cognominatus est Prætextatus, ob tacendi loquendi, in prætextata xate prudentiam. Id postea cognomen in omnem ejus familiam translatu fuit. q Erat & Prætexta ve-stis insignis genus magistratu[m] & regum Hac Tullus Hostilius primus usus est (ut inquit Plinius) qui debellatis Hetruscis, sellam curulem lictores, & togam pictam atq; prætextam (que insignia magistratum Hetruscotū erant) Roman trans-luit. Sed postea Tarquinius Demaratus filius, quum de Sabiniis egisset triumphum, quoniam in eo bello filius ejus annos quatuordecim natus, hostem manu percusserat, & pro con-cione illum laudavit, & prætexta ac bullâ aurea donavit, insig-niens puerum supra annorum sortem præmiis virilitatis & honoris. Prætextæ igitur ac bullæ gestandæ mos à Prisci Tarquinii filio deductus est. Sunt tamen qui tradunt Priscum regem, quum statum civitatis ordinaret, instituisse ut Patriotum fili bullâ aurea uteientur: & togam quæ purpura prætexitur, iis tantum quorum patres curulem magistratu[m] gessissent, ca-teris pretestam tantum induissem, usq; ad eos quorum paren-tes stipendia justa meruisse. Fuit & in usu prætexta bullia, qua nulli alii licet uti, necei qui sunus faciebat.

Prætexta quatuor hominum genera utebantur: pueri, ad usque tirocinii diem: hoc est, ad annum ætatis XVII. magistratus omnes urbani, quod utrumq; nemo, ut opinor, paulò hu-manior ignorat: præterea, quod observatū non a ita vulgo ereditimus, magistri collegiorum, dum ludos compitalitios faciebant, & senatores omnes, cùm decorū festos celebrabant dies de magistris collegiorum docuit me locus in oratione in Pi-sone, quo in loco sunt hæc: Qu. Metellus designatus consul; cùm quidam tribunus pleb. suo auxilio magistros ludorum lu-dos facere iussisset, privatus fieri vetuit: tum, cùm in calendas Ian.

Ian. compitalitiorum dies incidet. Sex. Clodium, qui nonquam ante prætextatus fuisse, ludos facere, & prætextatum volitare passus est, quibus verbis Pædianus hęc subjungit: Solabant magistri collegiorum ludos facere, faciebant compitalios prætextati. Erat autem satis turpe scandendum in iis verbis, Magistros ludorum ludos facere: nam est in omnibus, qui ad hanc diem impressi leguntur, libris, Magnos ludos facere. cūn loquitur Cicero non de magnis ludis, sed de compitalitis, ut omittam duo argumenta, unum, quod illud, Facere jussisset? aliquid omnino desiderabat, quem enim tribunus ille ludos facere jussisset alterum, quod Pædianus ita loquitur, ut significet magistrorum in oratione fieri mentionem: quām facile autem ex magistris, fieri potuerit, magnos, literarum declarat similitudo, ptaeritum si, magistros, paucioribus literis, apice superimposito, scribatur. De senatoribus autem ex iis verbis, quæ sunt oratione 11. in Antonium, conject: Nescis, heri quartum in circa diem ludos Romanorum fuisse? te autem ipsium ad populum tulisse, ut quintus præterea dies Cæsari tribueretur? cur non sumus prætextati? ur honorem Cæsaris, tua lege datum, deserit patimur? Ex commentario Paul. Manutii in oratione pro Sextio.

Prætextatus, a, um adj. etiū, Prætextatum sermonem (inquit Festus) veteres appellarent ab eo quod prætextatis netas sit obsecēno verbo uti. Vel (ut quidam ajunt) quod nubentibus depositis prætextatis à multitudine puerorum obsecēna acclemantur. Ideoq; prætextatum sermonem appellabant, qui nihil obsecenitatis haberet. Hæc ille. Contra hanc tamen Festi opinionem Suetonius, Gellius, & Macrobius Prætextatu sermonem (αὐτορευθός λόγος) accepunt pro eo qui aperte obsecēnam rēm significat. Suetonius in Vespasiano: Erat enim dicacitatis plurimæ, & sic scurrilis, ac folidæ, ut ne prætextatis quidem verbis abstineret. Sic Macrobius lib. 1. Satur. Hæc nobis sit literata laetitia, & docta cavillatio, vice planipedis & subulonis, impudica, & prætextata verba jacientis. Sic prætextati mores, dicuntur lascivi, & obsecēni. αὐτορευθός. Juven. Satyr. 2: Sic prætextatos referunt Artaxata mores. Prætextati anni à Plinio dicuntur lib. 33. pro annis pueritiae: & prætextata ætas, à Gellio libro 1. Prætextata puerula dicebantur ingenuæ, & innuptæ, à prætextis quas nubentes deponebant.

Prætimēo, prætimes, penitus, corr. Valde timeo. [Την χαράδην τις φέρει μαγ. Gall. Crandrefort. Ital. Temere molto. Ger. Hat viel fürchten. Hisp. Temer mucho. Pol. Baro siebie. Vng. Igen felek. Ang. To scare greatlie.] Plautus Amph. Mirari non est æquum, si sibi prætimet.

Prætingo, tingi, tinxi, tintum, ex præ & tingo. [πέντηλος, πεντηγίτης] Gall. Tendre avant. Ital. Tingere avanti. Ger. Vorhin gerunden. Hisp. Tener adelante. Pol. Wysodzić się wewnątrz. Vn. Elblag festem. Ang. To dip before. Ovid. Semina mollit humus valido prætinga veneno.

Prætor, oris, m. t. Athenis omnis magistratus appellabatur, à præcundo quasi prætor, quod populo praeret. [D]icitur schallit [ΛΥΝ] moschū τΡΠΟΝ pakidh. ægyp. spart. Gall. Praetor magistrat. Ital. Praetore, podestat. Ger. Ein Schutzbefehl ein Stattvogt / ein jedes Oberer dem man muss gehorsamen/ als ein Beideher und Oberster über ein Kriegshter. Bel. Ein Scouten Hisp. Alcadete. Pol. Magistrat na vredzie postanowioni. Vng. Fetelelem, biro, tisz. riscid. Ant. The mayor or chi se ejficer in a citie. Vnde imperatores, Praetores quandoq; vocantur, Autor ad Heren. Epaminondas Thebanorum Imperator, ei qui sibi ex lege successerat Praetor, exercitus non tradidit. Vbi Victorinus: Notare debemus, omnes magistratus. Praetores appellatos. Sed patres quo tempore L. Sextius primus ex plebe Consul creatus est. Furium Camillum primum Praetorem urbanum, qui jus in uibe diceret, creverunt: mox unico Praetore non sufficiente, quod multi peregrini in civitatem venirent, alias creatus est peregrinus, eò quod plerunq; inter peregrinos jus dicebat. Capta deinde Sardinia, aliisq; provinciis, totidem Praetores quo provincias in ditionem venerant, creati sunt: partim qui urbanis rebus, partim qui provincialibus praesent: deinde Cornelius Sylla questiones publicas constituit, velut de falso, de patricidio, de sicutis, & praetores quatuor adjectit: deinde C. Julius Cæsar duos praetores, & duos ædiles, qui frumento praesent, & à Cetero Cœreales, constituit: itaq; duodecim praetores, sex ædiles sunt creati: divus deinde Augustus sedecim praetores constituit: post divus Claudius duos adjectit, qui de fidicimmissis jus dicerent: ex quibus unus divus Titus detraxit: & adjectit unus divus Nerva: qui inter fiscum & privatos jus dicerent: ita decem & octo praetores in civitate jus dicunt. Sic in Digestis Pomponius: nos autem, quod sentimus de numero prætorum, quod quidem legendis veterum libris observare licuerit, expōnemus: de numero, inquam, eorum prætorum, qui fuerunt extremis Reip. temporib: nam eversa Rep. tota ratio magistratum arbitrio Imperatorum perturbata fuit. Oeo igitur praetores nunquam plures, ut nos opinamur, stante Rep. fuerunt: argumenta, quibus adducendis, ut ita esse credam, hec sunt Praetores, q; sto magistratu, exhibant in provincias: hoc in dubium vocati non potest, plena exemplorum omnia: videatur igitur: si ratione consentaneum ut earum provinciarum numerus cum prætorum numerio congruerit: has posui in S. C. quod M. Cælius ad Ciceronem misit, octo video nominari. Itemq; inquit, senatus placere, in Ciliciam provinciam, inq; octo reliquas provincias, quas prætorum cum prætore obtinerent: & quæ sequuntur. & in oratione pro Milone: Erat, inquit, id temporis consul P. Lentulus, septem praetores, octo tribuni pleb. defensores mei. Septem nominat, uno Appio de omnibus excepto: quod aperte indicat in oratione in Pisonem his verbis: De me cum omnes magistratus promulgasset, præter unum

singuli, prout sors tulisset, cum consilio quærerent, eti de crimine inter sic: rios, cūm in judicium quandoq; ita multi vocarentur, ut prætor unus minimè sufficeret, non unus, sed duo prætores cognoscabant: quod in oratione pro Cluentio animadvertisimus, idemq; eandem ob causam in aliis criminibus interdum esse factum licet existimare: nonnunquam etiam, diem dicente aliquo tribuno pleb. qui cogendi ad judicium populi jus haberet, non prætor, sed populus ipse de maiestate questionem exercebat. itaq; Cn. Domitius tribunus plebis, qui cum C. Cassio postea consul fuit, accusavit M. Silaram, quod injussu populi bellum cum Cimbriis cōsul gessisset, cūm in eo bello graves ob eam causam calamitates acceptas esse diceret, qua de re suffragium tribus tulerunt. Quod autem dixi, prætores de criminibus quæ sisse, unum excipio ptaeritum urban. qui nullo de criminibus publico quærebant: itaq; nec quæstor dicebatur: tantum civilibus controvēsiis ad eum delatis, jus dicebat: hoc est, judices & judicij formulam, quam sequentur, dabant: nec enim prætor ipse judicari solitus erat, sed, cūm judices ab ipso dati de controversia cognovissent ac judicasent, exequebantur: ideo in omnibus ferme edictis prætorum legitur, Judicium dabo: in quo posteriores lapi sunt. Est igitur aliud, jus dicere, aliud judicare: cōtra quām qui veterum iurisconsultorum libros: gnoīā, opinantur: & quædam, admodum civilibus in rebus prætor non cognoscit, neq; judicat, sed jus dicit: sic, qui ab ipso judices dati sunt, non jus dicunt, sed cognoscunt, ac judicant: hinc recuperatores, hinc centum viri, hinc arbitrii, quos prætor dabat ut judicarent: atque hoc & Cicero sensit in epist. ad Quint. Frat. Prætor, inquit, sollet judicare, deberi. Quædam tamen erant, in quibus nō modò nō judicabat, verum nec jus dicebat prætor urb. sed omisfa iurisdictione, imperio priorio exequebatur, ut cūm bonorum possessionem secundum tabulas, aut contra tabulas dabant: stein, cūm restuebat in integrum, & hujus generis nonnulla. Porro, cuius prætoris erat iurisdictione, ejus cōsul erat quæstio publica: neq; cuius quæstio publica, ejus iurisdictione: unus tamen de toto prætorum collegio, qui erant omnes octo, & juris dicendi, & quæendi potestatem habebatis qui prætor inter peregrinos vocabatur: nam & jus inter peregrinos ab eo dictum, satis constat: & quæstum, sociorū: hoc est, peregrinorum, causa de repetundis, Pædianus demonstrat in oratione commentario adversus competitores. Hæc de iurisdictione prætorum: nūc de origine primū: deinde de numero eorum subjugemus, eti si videbi posset istorum: cōsul: sed hic doctrinam querimus: de ordine non ita laboramus. Scriptum est igitur in Digestis Iustiniani libro primo, sic, ex Pomponio de origine juris: Cūm consules avocarentur bellis finiumis, neq; esse qui in civitate jus reddere posset, factum est ut prætor crearetur, qui urbanus appellatus est, quod in urbe jus redderer: post aliquot deinde annos, non sufficente to prætore, quod multa turba etiam peregrinorum in civitatem veneret, creatus est & alter prætor, qui peregrinus ap pellatus est, ab eo quod si pletumq; inter peregrinos jus dicebat, capita deinde Sardinia, mox Sicilia, item Hispania, deinde Narbonensis provincia, to: dem pætores, quot provinciae in ditionem venerant, creati sunt, partim qui urbanis rebus, partim qui provincialibus praesent: deinde Cornelius Sylla quæstiones publicas constituit, velut de falso, de patricidio, de sicutis, & praetores quatuor adjectit: deinde C. Julius Cæsar duos praetores, & duos ædiles, qui frumento praesent, & à Cetero Cœreales, constituit: itaq; duodecim praetores, sex ædiles sunt creati: divus deinde Augustus sedecim praetores constituit: post divus Claudius duos adjectit, qui de fidicimmissis jus dicerent: ex quibus unus divus Titus detraxit: & adjectit unus divus Nerva: qui inter fiscum & privatos jus dicerent: ita decem & octo praetores in civitate jus dicunt. Sic in Digestis Pomponius: nos autem, quod sentimus de numero prætorum, quod quidem legendis veterum libris observare licuerit, expōnemus: de numero, inquam, eorum prætorum, qui fuerunt extremis Reip. temporib: nam eversa Rep. tota ratio magistratum arbitrio Imperatorum perturbata fuit. Oeo igitur praetores nunquam plures, ut nos opinamur, stante Rep. fuerunt: argumenta, quibus adducendis, ut ita esse credam, hec sunt Praetores, q; sto magistratu, exhibant in provincias: hoc in dubium vocati non potest, plena exemplorum omnia: videatur igitur: si ratione consentaneum ut earum provinciarum numerus cum prætorum numerio congruerit: has posui in S. C. quod M. Cælius ad Ciceronem misit, octo video nominari. Itemq; inquit, senatus placere, in Ciliciam provinciam, inq; octo reliquias provincias, quas prætorum cum prætore obtinerent: & quæ sequuntur. & in oratione pro Milone: Erat, inquit, id temporis consul P. Lentulus, septem praetores, octo tribuni pleb. defensores mei. Septem nominat, uno Appio de omnibus excepto: quod aperte indicat in oratione in Pisonem his verbis: De me cum omnes magistratus promulgasset, præter

um prætorem, à quo non fuit postulandum, fratrem inimicem: præterq; duos de lapide emptos tribunos pleb. legem comitis centuriatis tulit P. Lentulus consul de collegæ Qu. Metelli sententia: & pro Sextio sic: Collegas Milo adjutores habebat, consultit alterius summum studium, alterius animus penè placatus: de prætoribus unus alienus. quod si quis putet, unum quidem Appium ex universo prætorum collegio à collegis in Ciceron recovando dissensisse, collegas tamen ipsos nō planè septem fuisse, locumq; jam à nobis ex oratione pro Milone recitatum, fortasse mendio non vacare, quod in nous numerorum facile sölēt evenire: hinc opinor, hanc suspicionem cripiam, ipsius Ciceronis testimonio: nam in oratione post redditum in senatu, ubi commemorat eos magistratus, quorum ope redierat ab exilio, nomina ponit octo tribunorum pleb. & septem prætorum, eorum scilicet omniū, quos in ea pro Milone significaverat. Scriptum est etiam apud Diogenem lib. XII. de prætoribus à C. Cæsare, post Cn. Pompeiū in Pharsalia devictum, decem creatis, ut gratiam beac de se meritis referret. *inquit, māius, autob⁹ sp̄m̄t̄, sp̄m̄t̄ n̄ dīḡ i⁹ r̄ i⁹ m̄r̄ s̄t̄ C̄. c̄t̄d̄n̄t̄ x̄j̄ i⁹ḡt̄ i⁹t̄ i⁹ n̄p̄ḡm̄s̄ p̄p̄ō.* quod si plures ut remunerari posset, decem Prætores, & plures, quām antea fuerant, sacerdotes creavit: nimurum constat, prætores non antea decem fuisse. Nam quod in Pomponio de origine juris legitur, Cornelius Sylla quæstiones publicas constituit, veluti de falso, de particidio, de sicariis, de injuriis, & prætores quatuor adjecti: deinde C. Julius Cæsar duos prætores, & duos aediles, qui frumento præsulēt, à Cerere Cereales constituit, id me minimè conturbat: non enim dixit, adjecti quatuor prætores ad numerum veteranum prætorum, sed adjecti quatuor de iis, qui prætores erant, ad publicas quæstiones, ut quatuor ab ipso quæstionibus institutis quatuor item prætores præsenserent: quos autem duos ait prætores à C. Cæsare adjunctos, eos, opinor, intelligit, de quibus meminit Dio, qui dēnariū numerū absolverunt. Patet igitur de Pætorib⁹ octo usq; ad tertium C. Cæsaris consulatū: quid enim dubias conjecturas colligere opus est, in ea re, quæ satis manifeste probatur, & ex eo S. C. cuius verba recitavimus, & ex quatuor Ciceronis orationibus, & ex Dionis historia? Sed arguit nescio quis, ut decem prætores ostendat, hoc modo: Prætores publicis quæstionibus præerant, urbiæ quæstiones erant septem, inter sicarios, de repetundis, peculatus, de ambitu, de maiestate, de vi, de falso, quæ criminis veneficii, & alia quædam complectebatur: ergo, quām septem essent quæstiones, & quæstioni inter sicarios quāo prætores præsenserent, quod patet ex oratione pro Cluentio, reliquis aut singuli prætores: fuisse prætores octo, qui quæstionibus præsenserent, & duos præterea, quorum alter inter cives, alter inter peregrinos jus diceret, necessarium videtur: dixi jam, nō esse agendum conjecturis, aut argumentis, ubi veteranum testimonia perspicua sunt, nec verò illa, quæ jam attuli, obscura videri possunt. Quod verò ad numerum quæstionū attinet, diversa ratio est: nam si numerum prætorum ad numerum quæstionum accommodabimus, nō modò plures quām octo, sed plures etiam quām decem creari prætores necesse erit: est enim quæstio de falso, est de particidio, inter sicarios, de injuriis, de veneficio, de vi, de ambitu, de maiestate, de repetundis, de peculatu, de incestu, alijs: ego autem ad argumentū illud, ne quis eo in aliquam dubitationem vocetur, ita respondeo: primum, præste potuisse unum prætorem quæstionibus pluribus, sicuti nō unus prætor, sed duo quæstioni inter sicarios quandoq; præsuerunt: possunt exempli gratia, sex prætores ita distinctori crebritate judiciorū, ut novis ex orientibus quæstionibus vacare non licet: potest eo tempore septimus prætor (reliquis erat unus urbanus, qui non quærebatur, sed jus dicebat) in ea quæstione minimè occupatus esse, quæ sorte illi contigerat. hic, non dubito quin ad eas quæstiones exercendas decreto senatus traduceretur, quibus vacare sex reliquos prætores non potuisse jam dixi: non enim committendum, ut impunita crimina deserantur, nec sit locus quod nōcentes tei adducantur. Age verò, concedatur quæstiones ab uno prætore plures exerceri nō licuisse, sequitur necesse sibi, ut ideo plures, quam octo, fuerint: non sanè, mihi quidem ut videtur: nisi si mihi illud ante rationibus probetur, quæstiones non potuisse ab aliis, quām à prætoribus, exerceri: quod si quis aggreditur probare, fortasse hæcabit: At nostra ratio quomodo procedit, optimè videlicet: nititur enim testimonio veterum: à quo ego, quantum in me est, do operam ut ne discedam: quid igitur veteres testantur? præfuisse & publicis quæstionibus, & capitalibus, qui prætores non essent: qui judges quæstionis dicebantur: nam quæstionem de veneficio, quam exercuit prætor Q. Voconius Naso, apud quem Cicero Cluentii causam egit, exercuerat ante C. Iunius, non ut prætor, sed ut judex quæstionis, qui & quæsitor vocabatur: patet ex oratione pro Cluentio: patet etiam ex Asconii commentariis: judicium autem quæstionis duo fuisse genera;

alios prætores ut Q. Voconium Nasonem in causa Cluentii, alios non prætores, ut C. Iunium in causa Oppianici, multis verbis demonstratū est à nobis in libro De legib⁹. Atq; hac ratione tucor locum illum in oratione pro Cluentio, in quo sex prætores cùm nominasset Cicero, Q. Voconium Nasonem, M. Pletorium, C. Flaminium, seipsum. C. Aquilium, subiuxxit: Quid reliquæ quæstiones? quibus ex verbis reliquos prætores intelligi, falsò conjectit es, quem suprà significatione tantum, ne cui videamus voluisse detrahere, appellavimus: vel enim, ut dixi, de iisdem prætoribus ibi nominatis, qui reliquas illas quæstiones exercere possent, licet intelligere, vel, quod jam probavi, de illis quæstionum judicibus, qui cùm prætores non essent, quæstionibus tamen non modo publicis, verū etiam capitalibus (nec enim publicæ capitales omnes erant) interdum præerant. Reliqui duo prætores, Ciceronis collegæ, P. Cæsius & C. Antonius fuere, Cæsius de maiestate quæsivit: Antonium cùm reliqui septem, quos nominavimus, omnes quæserint, prætorem urbanum fuisse, iusq; dixisse, necesse prorsus est. Hic tenebris, inquit, octo prætores nominasti, & peregrinum omnisiisti: quem adiungi accessere est: & si adjungitur, plures erunt, quām octo. Explico me Pædiani ope: cujus elegantem, plenamq; antiquitatis, ac verè aureū libellum nō me pertinet, unquam legendo contrivisse: is igitur in commentario orationis aduersus Antonium, & Catilinam, prætorem eum, qui de repetundis quæreret, eundem jus inter peregrinos dixisse demōstrat: quod nec à ratione videtur discrepare: non enim ciuit̄, sed sociorum: hoc est, peregrinorum causa, judicia repetundarum sunt instituta: jure igitur idem prætor & jus dicebat inter peregrinos, & iis potentibus de repetundis quærebar: quod cùm ita sit, jus inter peregrinos prætorem Ciceronem dixisse, qui de repetundis quæsivit, pro certeto putandum est: verū Pædiani verba, ut ejus testimonio res patet, subscriptamus. Antonius, inquit, multos in Achāia spoliaverat, nactus de exercitu Syllano equitum turmas: deinde Græci, quos spoliaverat, eduxerūt Antonium in jus ad M. Lucullum prætore, qui jus inter peregrinos dicebat. & cùm Lucullus id, quod Græci postulabant, decrevisset, appellavit tribunos Antonius, juravitq; se ideo appellare, quod & quo iure uti non posset: quem locum & Plutarchus attigit in vita Cæsaris, sed ita mēdosē, ut mirer eum in rebus Romanis tam turpiter esse lapsum. Primam P. Antonium nominat, qui Caius fuit: deinde Macedoniam prætorem appellat M. Lucullum, qui prætor Romæ fuit: tertio, de corruptis judiciis accusatum ait Antonium, qui accusatus est de repetundis: postremo, tradit eum ideo tribunos pleb. appellasse, quod sibi non licere cum Græcis diceret æquo iure in Grecia contendere: cùm appellare in provincia ad tribunos pleb. qui Romæ erant, nemo soleret: quæstum potius ad senatum socii véniebant, nec de corruptis judiciis, sed de pecuniis creptis, aut de nece injusta, aut hujusmodi flagitiis: de quibus aut ad prætorem, aut etiā ad populum quandoq; agebat accusator. quare Plutarchum hoc in loco non puto posse ab inscientia culpa vindicari. Hęc paulo fūsū tractavimus, non ambitione adducti, sed studio veritatis, ne confirmaretur opinio illa de decem prætoribus ante bellum civile Cæsaris & Pompeii. Ex P. Manutii cōmentariis in Epist. ad Quint. Frat.

Prætoriū, a, um, Quod est prætoris, seu quod ad prætorē pertinet: [s̄t̄ sp̄m̄t̄, d̄ t̄ sp̄m̄t̄]. Gall. Du preteur. Ital. Ci che s' appartenne al pretore. Ger. Das zu einem Schuldheissen/Bogt oder Beilherren gehört. Hisp. Lo que pertenece al pretor. Pol. Vr̄jedowi. Vng. Feiedelemseger, tizibeli emberhez valo. Ang. Belonging to the mayor or chief officer in a citie. Jut. Prætoriū jus, Prætoria cōhors, quæ à Prætore: hoc est, imperatore non discedebat. Scipio enim Africanus primus fortissimum quēnq; delegit, qui à se in bello non discederet, & certo munere militiae vacaret, & sesquplex stipendium acciperet. Prætoria verò porta dicitur: qua exercitus in prælium educitur: qui initio Prætores erant qui nunc Imperatores, qui bella administrabant. q Prætorium genus, ex quo majorum quisquam Præturam gessit, ad Consulatum tamen non pervenit. Cicero pro Plancio: Cedat Consulari generi prætorium, nec contendat cum Prætorio Equester locus. q Prætorius vir, qui Præturam gessit, sicut Consularis, qui Consulatum. Cælius Ciceroni: Provinciæ, quas Prætorii pro Prætore obtinerent. Cicero Attico: Consulares atq; Prætorii viri.

Prætoriū, iii, n.s. Dondus in qua Prætor habitat, sive dux, [d̄x̄n̄, sp̄m̄t̄, sp̄m̄t̄]. Gall. Le logis du preteur, pretoire. Ital. Palazzo da regime, il palazzo del principe. Ger. Eines Schuldheissen/Bogt oder Beilherrens behausung. Hisp. La casa real o consular. Pol. Dom pryl' ojonego magistratu, ratus. Vng. Valuarha, feidelem baza. Ang. The house wherin the mayor dwelleth.] Quia (ut dictum est) omnis magistratus cui pareret exercitus, Prætor dictus est. Liv. lib. 3: Quercus ingens arbor Prætorio imminebat, cuius umbra opaca sedes erat. Hoc alio nomine à Quintiliano dicitur Au-

tur Augastale. ¶ Prætorium est pars villæ, quam Dominus si quando ruri sit, ipse solet inhabitare. Villæ enim tres partes erant, autore Columella: prætorium sine villa urbana: villa rusticæ in qua erat colonus: villa fructuaria, in qua condebatur fructus. De prætorio loquitur Suetonius de Calig. In extricationibus prætoriorum atq; villarum omni posthabitaratione nihil tam efficere concepisebat, quām quod effici posse negaretur. Pallad. lib. t: Ipsiis etiam prætorii situs sit loco aliquatenus erectiore, & sicciori propter injuriam Fundamentorum, & ut læto fruatur aspectu. ¶ Figuræ item prætoriorum accipitur pro ipso concilio à Prætore in tentorium suum domumne convocato: unde Dimittere prætorium legimus, sicut Dimittere Senatum. Liv. Fulvius ne id ipsum impedimento incepito foret, dimittens prætorium, Tibunis militum, ac præfectis sociorum imperavit, &c.

Prætorianus, m.s. Dicebantur cohortis prætoriæ milites, à Prætore: hoc est, Imperatore corporis sui custodiæ causa delecti. Cic. pro Cælio: Nemini unquam præsenti Prætoriani majores honores habuerunt, quām M. Cælio. Plin. lib. 6. cap. 29: Nuper renunciaré principi Neroni, missi ab eo prætoriani milites, cum Tribuno ad explorandum, inter reliqua bella Aethiopicum cogitanti.

Prætorius, a.um, aliud adjективum, Prætorius. Martial. lib. 8: De prætoriorum folum mihi Paule corona Mittis, hoc phialæ nomen habere jubes.

Prætoria, æ.f.p. Prætoris dignitas, [ΙΔΙΩσχίλιον πΙΤΥρού] pekudah, ἡ δignitas, εἰπαπίζει. Gal. Preture, office, & dignité de préteur. Ita. Pretura, podestaria. Ger. Eines Schuldheissen ampt oder wirde. Hisp. La dignidad del pretor. Pol. Vergedni ja godnosz. Vng. Vrasagyr. Ang. The dignitie and office of the mayor. Plin. lib. 14 cap. 22: Ad proconsulatum usq; è prætura honoribus gestis. Cicero pro Flacco: Prætura jurisdiction res varia, & multiplex ad suspiciones, & similitates. Idem pro Muræna: Prætura Murenæ probata in iure, grata in munere, ornata in provincia. Idem 3. Catil. Quam Prætura se abdicasset. ¶ Egredi Præturi. Tacitus libro 3: Volusio vetus familia, neque tamen Prætoram egr. illa.

Prætorius, Valde tortus. [ταῦτα σπεῖρος, λιαν ἀγρόφος. Gall. Fortiorius. Ital. Molto torto. Ger. Gar geträget. Hisp. Muy tuerto. Pol. Barzo skræzen. Vng. Igen tekeruenies, Ang. Very crooked.] Col. lib. 3 cap. 18: Lulius Atticus prætori capite, recurvato.

Prætrepidus, as, penult. corr. Valde trepidus. Vnde prætrepidans, participium. [οἱ λιαν τρεμοὶ. Gall. Tremblant de peur. Ital. Tremante di paura, succnato. Ger. Schr von forcht erzitterem. Hisp. El que tiembla mucho. Pol. Barzo drie. Vng. Igen rettegék. Ang. To tremble for fear.] Catul. Epigram. 43: Iam mens prætrepidans avert vagari.

Prætrepidus, ut Prætrepidans apud Catullum: id est, ταῦτα σπεῖρος οὐσιοί. [Vng. Igen rettegék, feleimes, felenk.] Suetonius in Nerone: Romam prætrepidus rediit.

Prætruncus, act. p. Amputo, præscindo. [ΙΠΡ κιτθέεις διτεύειν, διτρύγω. Gall. Rogner pres, couper. Ital. Troncare. Ger. Vorab stumplen oder abbauen. Hisp. Cortar miembro. Pol. Odgiznam. Vng. El melišim. Ang. To cut away.] Plautus in Miles: Nónne tibi istam prætruncari lianguam largiloquam jubes?

Prætumidus, Valde tumidus: [ταῦτα ὕγειάς, λιαν οιδαλίς. Gall. Fort inflé. Ital. Molto gonfio. Germ. Hestig geschwollen oder ausgeblasen. Hisp. Muy hinchado. Pol. Barzo nadet. Vng. Igen fel swalkoloss. Ang. Much swelled.] ut Prætumidus furor, apud Claudianum, priore Invest in Rufinum.

Præv. iléo, prævales, pen. cor. n. Antecello, & quasi in majori pretio sum, vel melior sum. [ΙΔΙΟ] jachol ἡβάρ ghabár. ταῦτα τρέχει. Gall. Estre supérieur, exceder. Ital. Prevalere, Essere di maggior stima. Ger. Mehr gelten/fürtreffen. Bel. Te boven gaen. Hisp. Prevaler. Pol. Iestem mognejsi, w. igniejsi. Vng. Bo swelletesb ragiok. Ang. To exceed, to surmount. Plin. Vtrq; in pretio sunt, sed tamen prævalent margarita. ¶ Aliquando prævalere significat potentiores seu robustiores esse. [ταῦτα τρέχει] Gall. Estre le plus fort. Ital. Eſſe più forte. Ger. Mächtiger oder sterker seyn. Hisp. Mas poder. Pol. Iestem mognejsi. Vng. Vastagb ragiok.] Statius 2. Achil. Quisquis equo, jaculoq; potēs, qui prævalet arcu. Plin. lib. 10. cap. 6: Vulturum prævalent nigri.

Prævalentia, [ταῦτα τρέχει. Vng. Erd vrelatalom vetel.] Paulus D. lib. 6. Tit. 1. l. 23: In omnibus igitur istis, in quibus mea res per prævalentiam alienam item trahit, meamq; efficit, &c.

Prævalesco, is, n.t. Idem Colum. lib. 5 cap. 6: Vitem quoq; antequam ex toto prævalescat arbor, conserere convenit.

Prævalens, adjective, Præpotens. [ΙΠΡ γλιβόρ ΤΡΙΝΙ takiph. ταῦτα τρέχει. ταῦτα τρέχει. Gall. Fort puissant, bien fort. Ital. Forte, potente. Germ. Starke gewaltig und stark. Hisp. Fuerte, poderoso. Pol. Barzo mocnui. Vng. Igen hatalmas, vastag. Ang. Very strong and mighty.] Livius libro 26: Duas prævalidas uibes magno inter se maris terrarumque spatio discessas. Virgilii 1. Georgic. Neu se prævalidam primis ostendat

aristis. Ovidius Epistol. 8: Prævalide fusos comminuere manus.

Prævalēdē, adverbium. [ταῦτα τρέχει. Gall. Puissamment. Ital. Poffentemente. Ger. Gar gewaltiglich. Hisp. Poderofamente. Pol. Barzo mocnui. Vng. Igen vastagon. Ang. Very strongie.] Plinus lib. 17. cap. 14: Præcavendum ut prævalidè accipientis ituncō in media fissura relinquantur.

Prævallare, [Vn. El meg arkolni, erősíeni.] Hirtius de bello Alexandro: Quo facto imperat pontem adversus hostem prævallari.

Prævālēcōr, penult. corrept. aris, d.p. Quocunq; modo à scripto mei officii deflecto, ut ait Valla lib. 6. [7.3] baghdh ΥΛΩ πασχάλιον μαχλι. καθιείμασ, ιελοργκεών, ταῦτα ουαρ. Gall. Prevariquer, trahir sa partie. Ital. Prevaricare. Ger. Krumben auffahien: Item. Nicht aufrichtig handeln/vom Rechten oder stenos Amptspflichti abtreten. Bel. Dat Richt overtreeden. Hisp. Dexar su officio o ley. Pol. Wytagim sie, mega vrzedu nie pilnuue. Vtg. Tazem elem islekezem. Ang. To betraye ones cause, to do a thing and do cleane contrarie.] Plin. lib. 18. cap. 19: Arator nisi incurvus, prævaricatur. ¶ In litibus autem forensibus prævaricari dicuntur vel accusator vel defensor, quem prodita causa sua, adversari causam juvat. Cicer. de Arusp. ref. L. Catilina pecuniam accipit, ut turpissimum prævaricaretur. Vlp. in l. Athletas. ff. de his qui notaui, infam. Qui prævaricatur, ex utraque parte conficit, quinimò ex adversa. Cicero pro Client. Hoa quanquam sedulò faciebat, tamen interdum non defendere, sed prævaricari accusatori videbatur: id est, accusatorem juvare, eiq; colludere.

Prævālēcātōr, oris, m.t. Simulatus accusator vel defensor. [7.3] baghdh ΥΛΩ ποσχαήλιον τριψίδη. Gall. Prevaricatore. Ital. Prevaricatore. Ger. Ein Obertrater des Richter oder nicht aufrichtig und ethisch als schuldig wär/ein handel führet. Hisp. El quo dexa su officio o ley. Pol. Prawa w. wrotnik, wykrejac, nicjigeri prokurator. Vng. Tíze ellent selekedő, kópmutató, zinnel ralo. Ang. A pleader by collusion.] Martialis Iurisconsolt. l.i. ff. ad Senatusconsult. Turpil. Prævaricatorem fusile scribit eum qui colliudet et cum reo, & translatisse munere accusandi defungere: cō quod proprias quidem probationes dissimularet; falsas verò accusations admitteret. Vlpian. in l. Athletas. ff. de his qui notaui. infam. Scribit prævaricatorem esse qui diversam partem adjuvat prodita causa sua: allegatq; Labconem qui hoc nomen à varia certatōne tractum tenit. Quo quidem in loco Hotomanus, non varia certatōne, sed varicatōne, optima inoxius conjectura censem legendum. Cicero prima Vertra: Vnum te peccidolum, an prævaricatorem existimari mavisi? Cælius ad Ciceronem libro 8: Ne quod furore Pauli adeptus esset boni, sua culpa videretur amissi, & prævaricator causæ publicæ existimatetur. ¶ Apponere sibi prævaricatorem dicebant antiqui, pro eo quod est curare se per aliquē accusandum, quo colludente, facile ille absolvatur. Cic. 2. Philip. Iam vereor. Cne (quod turpissimum est) prævaricatorem in hi apposuisse videat Budæus.

Prævālēcātōr, onis, verbale, f.t. Simulata vel accusatio vel defensio. [7.3] baghdh ΥΛΩ ποσχαήλιον τριψίδη. Gall. Prevarication, collusion, faute. Ital. Fallo, errore, prevaricazione. Ger. Ein übertrübung/vnaufrechte handlung/reppenwerd. Hisp. Falta, merqza, obra de dexar su officio o ley. Pol. Ignatka sprawtem. Vng. Zinnel valo tselkedet. Ang. Collusion in pleading.] Plinius junior ad Cornelium Tacit lib. 1. Epist. 20: Alioqui prævaricatio est trahi se dicenda. Cicero in Part. Prævaricationis nomen significat eum qui in contrariis causis quasi variè esse positus videatur. Idem ad Quintum Fratrem libro 2: Quo die hac scripti, Drusus erat de prævaricatione à Trib. etatu absolutus.

Prævēlo, is, act. t. Ante vaho. [ταῦτα τρέχει. Gall. Porter ou charier au par auant. Ital. Portare in manu. Ger. Voran führen/voran gehn. Hisp. Traher antes. Pol. Mimo więże. Vng. Elieb el meg, k melles. Ang. To carry before.] Vnde prævectus, a.um, ante alios vestus. Liv. lib. 9: Sed E. quites Romani prævecti per obliqua campi, quum se fugientibus obtulissent. Silius libro 7: Ac prævectus equo, nunc dextra prævēlat hostem.

Prævello, is, per duplex l, Ante vello. ταῦτα τρέχει. Laberius: Aliqua parte prævulserat, apud Diomedem Grammatices lib. 1. Prævello, as, penult. prod. Ante tego, obtego, opatio. [ταῦτα τρέχει. Gall. Voiler & courrir par devant. Ital. Coprire inanti. Ger. Vordecken oder verdecken. Hisp. Cubrir antes. Pol. Nakrywan. Vn. Elol befedem. Ang. To cover before.] Claud. lib. 2. de Rap Et sparsos religant crines, & vultibus addunt Flammæ sollicitum prævelatura pudorem.

Prævelōx, pen prod Valde velox. [ταῦτα τρέχει, μαχλος οὐδέπο. Gal. Fort leger. Ital. Molto veloce. Ger. Über aus schen. Hisp. Muy liger. Pol. Barzo praki. Vng. Iben gors, huma. An Very swift and speedie.] Plin. lib. 1. f. cap. 21: Formicæ odore sollicitatæ provocat, cibroq; lacerant, quamvis prævelocibus camelis fugientes.

Prævēniō,

Prævenio, aet. q. Ante, venio, anticipo. [□ τη̄ kiddēm. επεφθά-
νε. Gall. Venir devant, prævenir. Ital. Prevenire, anticipare. Ger. Vor-
kommen. Hisp. Venir antes. Pol. Vprjedzam. Vng. Elbl vekem.
Ang. To come before or prevent.] Livius lib. 24: Cæterum præve-
nerat nos fama solum qua nibil in talibus rebus est celerius:
sed nuntius etiam ex regiis servis. q. Præveniens interposita
dictione. Virgil. 8. Ecloga: Nascere, præq; diem venies age
Lucifer alnum.

Præventus, [□ τη̄ μεκυδάμ. επεφθά-
νε. Gall. Prevenu. Ital. Prevenuto. Ger. Vorkommen. Hisp. Venido antes. Pol. Vprjed-
zene. Vng. Elbl veketet. Ang. Prevented.] Tacitus lib. 17: Atque
in eo ipso sacramento vexillis inferioris Germanæ præven-
tus erat.

Præverbium, Adverbium, apud Cornel. Frontonem libro
de nominum verborumq; differentiis.

Præverto, is, ēre, & prævertor, eris, d.t. Prætereo, præcedo, an-
teverto. [επεφθάμε, φθάνω. Gall. Aller devant & gaigner, surmon-
ter & occuper le premier. Ital. Traspassare, préparer, préoccuper. Ger.
Vorkommen / färlaufen / jürgen lassen. Bel. Voertwenden / te boven
gaen voertwommen. Hisp. Ir delante o anticipar. Pol. Na jad pofta-
wiam, wprjedzam. Vng. Meg haladom. Ang. To go before and pre-
vent.] Virg. 1. Aeneid. volucremq; fuga prævertitur Hebrum.
Cic. pro Syllo: Nemo me unquam tenuissima suspicione per-
tinaxit, quæ non præverterim. q. Interdum accipitur pro præ-
fere, præpono. Cic. 2. de Divin. Ita tamen, si vacas animo neq;
habes aliquid quod huic seruandi prævertendum putes. Gell.
lib. 4. cap. 3: Iurisjurandi religionem animo atq; amori prætu-
lisse. Plaut. in Amph. Illuc redundum est mihi, ne me uxorem
prævertisse dicant præ Republica. Hoc est, ne dicant me uxo-
rem prætulisse Reipublicæ. q. Item pro revoco. Plaut. Amph.
Flebilis prævertitur metus: accuro ut sciām quid velit. q. Pre-
versum fulgor (inquit Festus) quod ignoratur noctu, an inter-
diu sit factum. q. Præverte serio quod dictum est per jocum,
est existimare dictum esse serio quod joco dictum est. Plaut. in
Amph. Si quid dictum est per jocum, Non æquum est id te se-
riò prævortier. Adrianus Cardinalis: Præverte, & Præverti,
non id significat quod præcedere: sed id quod præponere,
prævenire: sed non suo, imò potius præpostero, ac perverso
ordine. Id est, ut quod erat in animo ut postea fieret, fiat ante:
& contraria, quod antè erat faciendum, postea fiat. Sed id
quoq; præcipue notandum est, dativum post seplerunq; tra-
bere, ac deponens idem verbum etiam fieri. Livius 2. ab Urbe:
Nec posse, quæcum hostes propè ad portas essent, bello præver-
tisse quicquam. Ibidem: Aegrè impetratum à Tribunis, ut bel-
lum præverti sinerent. Idem: Si Punicum Romano prævertisset bellum. Cæsar 7. belli Gall. Cæsar huic rei prævertendum
existimavit: id est, occurrentum.

Præveto, as, [εγαναχείσθω. Gall. Defendre auant. Ital. Vittare
prima. Ger. Vorhie verbiert. Hisp. Defender antes. Pol. Wprjod
jezawie. Vng. Elbl meg tilom. Ang. To forbide before.] Silius.

Prævidéo, prævides, penult. corr. act. s. Ante video. [επεφθά-
με. Gall. Prevoir, voir par devant. Ital. Presedere, antecedere. Germ.
Vorhie/vorsteh schen. Bel. Voertien. Hisp. Ver antes. Pol. Vprjed-
zam. Vng. Elbl meg latom. Ang. To fore/see.] Plinius: Id nōs fu-
turum prævideramus. Cicero 1. de Divin. Tum meminit præ-
teriorum, præsentia cernit, futura prævidet. Virgil. 5. Aeneid.
ille iustum verientem à vertice velox Prævidit. q. Hinc Præ-
videntia. οὐδέποτε, quæ duplex est. Aut enim animo, aut oculis
prævidemus.

Prævisus, a, um, participium. [επεφθά-
με. Gall. Preuu. Ital. Preuedo. Germ. Vorgeschen. Hisp. Veido antes. Pol. Vprjedzam.
Vng. Elbl meg latatot. Ang. Fore/seen.] Cic. 5. Vett. Res mihi
tota prævisa atq; præcauta est. Idem de Divinat. 1.

Prævitio, as, act. p. Ante vitio, vel corrumpo. [επεφθά-
με. Gall. Castre au parauant. Ital. Vitiare prima, o corrumpere.
Ger. Vorhie geschanden oder verwüsten. Hisp. Corromper antes.
Pol. Wprjod kaje. Vng. Elbl meg vekem. Ang. To deflore before.]

Ovid. 14. Metam. de Circlo loquens: Hunc dea prævitiat, por-
tentificisq; venenis Inquinat.

Prævincio, is, ire, act. q. Præligo, ligo. Gell. li. 15. cap. 10: Cum
codem laqueo quo essent prævinciæ efferrentur. [επεφθά-
με. Gall. Lier au parauant. Ital. Ligare auanti. Germ. Vorhie binden.
Hisp. Atar, atar anees. Pol. Wprjod wiege. Vng. Elbl meg köröm.
Ang. To bind before.]

Præviüs, a, um, Qui præcundo viam monstrant. [εδημός, ζε-
ψω. Gall. Qui va devant. Ital. Che va avanti. Ger. Das vor geht.
Hisp. Cosa que va delante. Pol. Wprjod idac. Vng. Kalauz, ve-
zetas. Ang. That goeth before.] Cic. in Arat. Alcyonem genuit
claris demilus ab astris, Prævius Aurora, Solis; Noctisq; sa-
telles. Ovid. 1. Metamorph. Nunc præcedentem sequitur, nūc
prævious anteit.

Præumbro, as, arc, act. p. Tego, caligine offundo, & involve,
inquit Budæus. [επεφθά-
με. Gall. Obscurcir en se mettant au devant, offusquer. Ital. Co-

prire d'ombra. Ger. Beschattigen/verbünden eben wie etwas das ei-
nen vor dem steht sieht. Hisp. Cubrir de sombra. Pol. Zaczymiewam.
Vng. Bearniskožom. Ang. To shadow, and mak dark by going be-
fore.] Tacitus: Fama, in quantum præumbrante Imperatoris
fastigio datur, clarus. Hic præumbrare dicitur Imperatoris
fastigium: quia primoruma magnitudine superius splendorē
eorum obfuscatur: quemadmodum præcessæ arbores fulgere
in se recepto alias obscurant inferiores.

Prævolo, as, penult. corr. Ante volo. [επεφθά-
με. Gall. Voler devant. Ital. Volare inanzi. Germ. Voran fliegen. Hisp. Volar de-
lante. Pol. Przelatnie. Vng. Elbl repwelk. Ang. To flee before.]
Plaut. Milite: Novine mores me tuos meditare decet, Curam
quæ adhibere ut prævolet mihi quod tu velis. Cicero. 2. de Nat.
deor. Basis autem trianguli quem efficiut grues, ea tanquam
à pupi ventis adjuvatur, etq; in tergo prævolantium colla-
& capita reponunt.

Præuro, is, præussi, præustum, act. t. Ante uro: unde Præustus,
a, um, particip. in cacumine adustus. [επεφθά-
με. Gall. Bruler par devant, ou auparavant. Ital. Abbruciare nella ci-
ma. Ger. Voran herbrennen. Hisp. Quemar antes. Pol. Wprjod
palie. Vng. Szeges, elbl meg egess. Ang. To burn before.] Livius 1.
ab Urbe: Bellum erat contentu fieri solitum, ut Fecialis hastæ
ferrata, aut sanguineam præustum ad fines eorum ferret.
Virgil. 7. Aeneid. non jam certamine agresti Stipitibus duris
agit, sudibusve præustum.

Pragmatiç, ηγράμματι. Apud Græcos erant infimæ sortis
homines, qui mercede conducti ministros se præbebant ora-
toribus in judiciis. Quanquam postea hoc nomen omnibus
iis communicatum est qui forensa negotia tractarent. Dicti
Pragmatici à Greco nomine ηγράμμα, quod inter cætera cau-
sam sive literi significat. Pragmatici erant homines quidam,
inquit Budæus, forensis professionis, qui causarum actores,
interdum juris ignaros moncebant, juris responsa, formulasq;
a notarium subministrantes, quasi admonitores posticis, dicen-
dorunq; suggestores, quum ad juris disceptationem ventum
erat. Quintil. lib. 12: Quid si forte peritus ille juris non aderit?
neq; ego sum nostri moris ignarus, oblitusve eorum qui ve-
lut ad arculas sedent, & tela agentibus subministrant, neque
item quoq; Græcos nescio factitias, unde nomē iis pragma-
ticorum datum est.

Pragmaticum, ci, substantivum, n.s. Cicero. ad Attic. lib. 14: Tu si-
quid pragmaticon habes, scribe: hoc est, quod in republica
gestum sit, inquit Budæus. Quintil. lib. 3: Hermagoras prima
in hoc loco posuit exempla ex questionibus meis, sive quod
Græci ηγράμματα vocant juris interpretates. Iuvén. Satyr. 7: La-
de cœdunt partes in scedula pragmaticorum: hoc est, à judicio
discedunt, & item arbitrio forensium advocatione seu pro-
curatorum dirimendam permitunt. Cicero lib. 1. de Orat. Ita-
que non (ut apud Græcos) infimi homines mercedula addu-
sti ministros se præbent in judiciis oratoribus, ii qui apud il-
los pragmatici vocantur: sic in nostra civitate, &c. Idem ad
Attic. lib. 2: Sed quia, ut video, pragmatici homines omnibus
historicis præceptis, versibus deniq; cavere jubent, & yetant
credere.

Pragmatiçæ sanctiones dicuntur principum rescripta, non de
privatorum negotiis, sed corporum, ordinum & collegiorū
causis de consiliū sententia emissa: inde fortassis deducto ver-
bo, quod pragmatiç & peritis viris in consilium adhibitis
interponuntur. Hotomanus. Dehis, tit. in Cod. de diversi. re-
script. & pragmat. sanctionibus.

Præmnum vinum, ηγράμματος, Generosi vini genus,
quod in Smyrnæorum agro nascebat, iuxta delubrum Mar-
tis deum, etiam Homer carmine celebratum. Autor Plinius
lib. 14. cap. 4.

Præmniōn, ηγένειον. Indica gemma est nigritimo colore, sed
pellucida, admixtum habens & carbunculi colorem. Plin. lib.
37. cap. 10.

Prandium, liii, n.s. Cibus qui circa meridiem sumitur, quam
veteres cœnam appellabant. [επεφθά-
με. Gall. Le dîner, repas qu'on prend devant midi. Ital. Il definare. Ger. Einimbiss
oder imbißmat. Bel. En noenmat. Hisp. La comida temprana à ayantar. Pol. Obiad. Vng. Ebed. Ang. A dinner.] Festus: Cœna apud
antiquos dicebatur quod aunc est prandium: vesperna au-
tem quam nunc cœnam appellamus. Nonius: Quæ nūc pran-
dia sunt, cœnas Sabini habebant, & pro cœnis vespertas ap-
pellabant. Plautus Poenulo: Partem prandii pignus cepi, abi-
foras. Cicero in Verr. Quid ego istius prandia & cœnas com-
memorem? Idem ad Atticu libro 5: Antecesserat Statius, ut
prandium nobis præberet. Idem pro Muræna: Ac spectacula
sunt tributim data, & ad prandium vulgo vocati. Suetonius
in Vitel. cap. 13: Epulas trifariam semper, interdum quadrifari-
am dispertiebat, in jentacula, & prandia, cœnas, comedatio-
nesque. Finire prandia nigris moris. Horatius 1. Serm. Satyr.
4: ille salubres Aestates ducet, nigris qui prandia moris Fi-

nier. Dicitum prandium (ut quidam volunt) à peredendo, quod pauxillulum quiddam in prandiū pararetur, quod facile posset absumi. Alii prandiū dictum volunt quasi parandiū: quod levia tantum quædam & paratu facilitia apponentur. Nam prandium non suisse præcipuum cibum antiquis apparer ex Celso, libro 7, quantum de hycem loquitur: Si prandet aliquis, inquit, utilius est exiguum aliquid, & ipsum siccum sine carne, sine potionē sumere. Idem lib. 4: Famem faciliter fert adolescentes quam pueri uno cibo, quam prandio quoque asfuerit. Idem lib. 7: Aetate verò & potionē, & cibo corpus sepius eget: ideo prandere quoq; commodum est. Plin. lib. 28. cap. 5: Hippocrates tradit non prandientium extra celerius nescere.

Prandīolum, li. diminutivum, sive Prandiculum, n. f. Quod ienaculum appellatur. Festus. nō à scidior.

Prandīo, des. prandi, & pransus sum, n. f. Pradium sumo. [ΤΟΥ σαβίδη, ἀερισμός. Gall. Diſſor. Ital. Definare. Ger. Ein imbiß essen. Bel. Noemnai eten. Hisp. Comer. Pol. Obiadwām. Vng. Ebellel. An. To dine.] Plautus in Menæch. Prandi & potavi, scortumq; accubui. Cicero pro Cluent. Quum in ejus nuptiis more Larinatium multitudo hominum piaderet. Plautus in Menæch. Prandi in navi, inde huc sum egressus, te conveni. q Interdū activè accipitur, pro comedere id quod est in prandio, in accusativo p̄sūtum. Horat. 2. Serm. Satyr. 3: Luscinius soliti impensu prandere coemptas.

Pransus, a, um, participium. [ἀερισμός, ἀερισθεῖς. Gall. Qui a dīsō. Ital. Ch. ha definato. Ger. Ein imbiß gessen. Hisp. Que ha comido. Pol. Obiadwām. Vng. Ebellel. Ang. That hath dined.] Horat. 1. Serm. Satyr. 6: Pransus non avidē. Cicero pro Mil. Adde insciatiam pransi, poti, oscitantis ducis. Pransos veteres vocabant, teste Nonio, nos solūm qui edissent, sed etiam quibus nihil decesser. Varr. Pransum te ac patatum esse oportere.

Pransito, tas, pen. corr. frequentativum à prandeo: [πολὺς ἀερισμός. Gall. Diſſerſouent. Ital. Definare ſouente. Germ. Offen imbiß essen. Hisp. Comer muchas rezes. Pol. Vſawnie obiadwās. Vng. Ebeldeltem. Ang. To dine or eat ofien.] quod Plaut. in Amph cum accusativo construxit. Nequam homines (inquit) qui p̄sūtām pransant.

Pransōr, soris, m. t. Qui prandet, aut qui invitatus est ad prandium. [ΤΟΥ σαβίδη, ἀερισμός, ἀερισμός. Gall. Qui diſſe, ou invitate à dīſer. Ital. Ch. defina, o invitate à definare. Ger. Ein imbiß essen oder imbiß Gass. Hisp. Yantar, ò combidido à yantar. Pol. Na obiad weſwan. Vng. Ebellel. Ang. That dineth.] Plaut. in Menæch. Bonum anteponam prandium pransoribus.

Pransōrīus, adjективum, i. e. nō à eſſā īmīdē. ἀερισμός, ut Pransorium candelabrum, apud Quintilianum lib. 6. cap. 4: Mirantibus quod humile candelabrum emiserit: Pransorium erit, inquit.

Prasīnus, penult. corr. [πράσινος. Gall. Verd. Ital. & Hisp. Verde. Ger. Grün wie der laub. Pol. Zidony. Vng. széld. Ang. Greene.] Color viridis ad similitudinem porri. Nam πράσινος, Latinè porrum dicitur. Hinc uestes è viridi lana, prasinæ dicuntur. Martialis libro 10: De nostra prasina est synthesis empta toga. Plautus: Prasina, occina, tyale, soccos, monilia amilis. Plinius lib. 37. cap. 10.

Prasīnūs, πράσινος. Gemma est è viridantium genere, virore tamē multè dilutiore quam smaragdus, utpote quæ ad porri colorem (unde & nomen accepit) maximè accedit. Sunt autem tria prasi genera, quæ vide apud Plinium libro 37. cap. 8.

Prasōrīdes, pen. prod. πράσινοι, Gemma est ex genere topaziorum, à porri colore nomen habens. Nam πράσινος Græcis idem est quod porracem. Vide Plin. lib. 37. cap. 8, Prassocurides, Vermiculi, qui porros, braslicam & lactucam corrodunt.

Pratum, ti, n. f. Ager ex quo scenum percipitur: [ΠΝέαχον, Λεγών. Gall. Vn pre. Ital. Prato. Ger. Ein Mäten oder Wiesen. Bel. Ēmen beemt. Hisp. Prado. Pol. Laka. Vng. Szena ret. mezb. An. Amedor.] nomen habens ex eo quod sine opera paratum sit, ut placet Varro lib. 4. de lingua Latina: Pratum (inquit Vl. pianus de verborū significationibus) in quo ad fructum p̄cipiendum dulce duntaxat opus est, ex eo dictum quod paratum sit ad fructum capiendum. Columell. lib. 2. cap. 17: Prato veteres Romani primas in agricolatione tribuerunt partes. Nomen quoq; indiderunt ab eo quod protinus esset paratum, nec magnum laborem desideraret. Ovid. 1. Metamorph. Figitur in viridi, si fors tulit, anchora prato. Idem: Area gramine suberat viridissima prato. Virgil. 8. Aegloga: Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. q Prata item dicebātur quæ nūc viridaria, ut plurimum buxo & lauro frequentata.

Pratūlum, dimutivum, apud Plinium Epistol. 101. [πράσινος, μικρος λεγών. Gall. Vn petit pré, vnpreeu. Ital. Picciol prato. Ger. Ein Mäten/etn Wyseñin. Hisp. Pequeno prado. Pol. L'acqua. Vng. Rešeske, mekyske. Ang. A little wadow.] Cicero ad Atticum

lib. 12: Pro isto asso sole quo tu abusus es in nostro pratulo. Idem de Claris Orator. Tum in pratulo propter Platonis statuam confidimus.

Prætēnsi's, se, om. t. Quod est ex prato. [ο λαμπτήρ, ο σάλαμψις. Gal. De pre. Ital. Cosa di prato. Ger. Das auf der maten oder wiesen wächst oder auf der maten kompt. Hisp. Cosa perteneciente à prado. Pol. L'acqua. Vng. Reiböl valo. Ang. Of a medow.] Colum. lib. 6. cap. 3: Eoq; nemō dubitat quin optima sint via in falcam ligata & cicercula, itemq; pratenſe fungū. Pratentes flores. Plin. lib. 21. cap. 8. pratentes fungi, qui in pratis nascuntur. Horatius lib. 2. Serm. Satyr. 4: pratensis fungis Naturæ est: aliis male creditur.

Pravūs, a, um, Distortum, perversum: cui opponitur Rectum. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Αλγηροφ. Gall. Torto. Ital. Torto. Ger. Krumb/night gerad. Hisp. Torcido. Pol. Krzywy, głosły. Vng. Horgas. Ang. Crooked.] Cicet. 1. Acad. Quid rectum in oratione, pravumve. Horatius 1. Serm. Satyr. 3: hunc varum distortis cruribus, illum Balbuntis scaurum, pravis fultum male talis. Lucret. lib. 4: Deniq; ut in fabrica, si prava est regula prima, Omnia mendosè fieri, atq; obstipa necessum est. q In translationē accipitur pro malo & vitioso. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Φωληρός. Gall. Perversus, manus ital. Cattivo, negligio. Ger. Wölf/arg/verteht. Bel. Woss/quæct verbosen. Hisp. Hecho al revés del bueno. Pol. Præterēt. Ang. Shrewd, evill, naughtie.] Terentius in Adelph. Et si hoc mihi pravum, ineptum, absurdum, atq; alienum à vita mea videatur. Cic. pro Rosc. Com. Nihil ab hoc pravum & perversum produci posse arbitrabantur. Cic. 2. de Finib. Bestiarum vero nullum judicium puto: quanvis enim depravata non sint, pravæ tamen esse possunt. Tenax pravi, Virgil 4. Aeneid. Obnoxius pravis, Horat. 2. Serm. Sat. 7. Stultitia prava, Horat. 2. Serm. Sat. 3. Ambitus prava, Horat. 1. Serm. Sat. 6. Pravo, nabo vivere, Horat. in Arte.

Pravissimūs, superl. [Vn. Igba gonoz later, el fordult chitoan.] Velleius Paterculus Histor. 2: Evitatis quæ jussu hominis pravissimela in eum acta erant.

Pravitas, f. t. Obliquitas mala & perversa alicujus rei constituio, & compoſitio. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Στρατεία, καρια, Αλγηροφ. Gall. Tortuosité, mauuosité. Ital. Torto, osita, malvagità. Ger. Die trämbe, ungerade. Hisp. Torcedura de lo derecho. Pol. Zl'of, præterēt, sc. Vng. Horgasz. Ang. Crookedness, shrewdness.] Cic. 4. Tusc. Vitium, quum partes corporis intet se dissident, ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Idem 1. de Legib. Corporis pravitates, si erunt per insigne, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? q Ponitur aliquādo pro malitia. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Φωληρός. Vng. Gonoz. Ang. Naugl, silie, shrewdise.] Cic. 2. de Finib. Ille porro maiestate, prave, turpiter ceenabat.

Praxibulūs, li. πραξίζειν, Atheniensem magistratus, cuius meminit Plin. lib. 33. cap. 7. Praxīs, praxeos, f. t. Latinē Actio. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Ηλέκτης, πράξις. Gall. Action, negoce. Ital. Azione, negozio. Ger. Ein handlung. Hisp. Obra negocio. Pol. sprawa, handel. Vng. Tiszkelet, munka. Ang. Doing, or byfines.] Vnde artes dictæ sunt quædam practica, quæ in exercitatione & ipsa actione consistunt: diversæ ab illis que theoreticæ: id est, speculativæ, & que πράξις: hoc est, effectivæ dicuntur. De utrisq; Quintil. lib. 2. cap. 18: Quum sit autem artium aliae positæ in inspectione: id est, cogitatione & estimatione rerum, qualis est Astrologia, nullum exigenſ actum, sed ipso rei cuius studium haber, intellectu contenta: quæ θεωρεῖ vocatur. Aliae in agendo, quarum in hoc finis est, & ipso actu perficietur, nihilq; post actum operis relinquit, quæ πράξις dicitur, qualis est saltatio. Aliae in effectu, &c.

Præcæ Vvæ, teste Servio, dicuntur quæ ante alias maturescunt, quali præcoquæ. [Pol. Rane winne.] Virgilius 2 Georg. Et passo Psythia utilior, tenuisq; Lageos Tentatura pedes olim, vincturaq; linguam: Purpureæ, preciæq; & quo te carmine dicam Rhetica?

Præcīum, & preciosus, Vide PRETIVM. Præcor, aris, comp. p. cum accusativo, Oro, peto. [ΤΟΥ ναραυθή ή η μελουκάλ. Ηλέκτης, η λιθοπαλλη. Νομαρχη, πρεσβύτερος. Gal. Prier. Ital. Pregrare. Ger. Dien. Bel. Bidder. Hisp. Rogar generalmente. Pol. Profse. Vng. Konybrdgk. Ang. To praye.] Cic. 1. de Nat. deorum: Quid veneramur, quid precamur deos? Ibidem: Dii quos nos colere, precari, venerariq; solemus. Iustum vero cum dative, idem est quod opto alii bonam vel malam fortunam. p. 4.

pr. Quintilianus: Et oram solventibus bene precemur. **Horatius** 2. Serm. Satyr. 7. Milvius & securè tibi nō referenda precati discedunt. Dira precari alicui, Tibul. lib. 2. Eleg. 7. Male precari alicui. Cic. in Pisonem: An quod tibi proficisci ente erit, ut omnes exercarentur, male precarentur, unum tibi illam viam, & sempiternam esse vellent? Precari ad Deos, Liv. lib. 38. Precari deos bonas preces. Cato capite 134: Iane pater te hac stue commovenda bona preces precor. **¶** Hujus composita sunt, Deprecor, Imprecor: de quibus suis locis.

Precatio, m. c. Qui pro alio intercedit, vel postulat, degrecoator. [χρήσιμον, δικαιός. Gall. Prieur, qui prie. Ital. Chi prega. Ger. Ein erbettler oder forbitter. Hisp. El que roga, rogar dor. Pol. Prospicer. Vng. Kényaörök. Ang. He that prayeth.] Terentius in Heavt. Nemo accusat Syre te: nec tu aram tibi, neq; precato temp paratis.

Precatio, onis, verbale, f.t. Obtestatio, invocatio. [חַדְרָה תְּדִיןָה וְלִבְנָה תְּפִילָה תְּנוֹתָה. Gall. Prier. Ital. Preghiera. Ger. Ein Bitte oder Gebet. Hisp. Ruego. Pol. Proba, modulatio. Vng. Kényaörök, imatag. Ang. A praying.] Cicero pro Mure. Quid si illa solennis comitiorum precatio, Consularibus auspiciis consecrata tantam habet in se vim & religionem. &c. Livius 9 ab Urbe: Quid enim aut sponsoribus in foedere opus esset, aut obisibus, ubi precatione res transiguit?

Precis, preci, precem, &c. Obliqui sunt ab inusitato nominativo prex: Precatio, sive obsecratio. [חַדְרָה תְּדִיןָה וְלִבְנָה תְּפִילָה תְּנוֹתָה. Gall. Prier. Ital. Preghiera. Ger. Gebet. Hisp. Ruego. Pol. Proba. Vng. Imatag, kómörök. Ann. Prayer.] Terent. Phorm. Sed parūmne est quod omnibus nunc nobis succenset senex. Ni instigemus etiam ut nullus locus reliquatur preci? Quintil. lib. 3. cap. 10: Hac illi opus est occasio ne, ne cum talium precum pudeat. Terentius in Andr. Nihil est preci loci relictum, jam perturbavi omnia. Horat. 2. Epist. 1: Cœlestes implorat aquas docta prece blandus. Ovidius 2. de Ponto Eleg. 2: Tempus adest aptum precibus.

Precarius, a, um, adjec. Est quod precibus petenti utendū conceditur tandem quādiu is qui concessit, patitur. [דִּינְגָּה. Gall. Emprunté à la charge de le rendre. Ital. Preso ad impressario. Ger. Das kann aus Wette ein langer gethan und vergönnet ist. Hisp. Cosa de ruego. Pol. Na eja do ruywania rupresioni. Vng. Enge letembl valo. Ang. That by sue is granted to one for a while, borrowed on a condition to restore it at the will of the lender.] In hanc sententiam dictum est à Seneca, hominem esse precari spiritus. Et apud Curtium ait Alexander: Mori præstat quām precario Imperatore esse. Idem: Sed precarium spernebatur imperium. Vbi precarium Imperium dicitur id quod tandem obtinetur, quaadiu qui concessere, permittunt. Anima precaria. Tacit. libro 1: Meq; precariam animam inter infensos trahere. Precarium auxilium, non justum ferre, Liv. 8. ab Urbe. Ius precarium, Tacitus de Germanis. Salus precaria, Brutus Ciceroni. Quæstus precarius. Cicero Octavianus: Cuius avus fuerit argentarius, astipulator pater, uterq; verò precarium fecerit quæstum.

Precario, nomen, ipsa terminatione dativa pro adversario accipit. [χρήστεις, οὐδὲ τοι, διώσας. Gall. Par prie, par emprent. Ital. Perprieghi, per importunità. Germ. Durchbiegung, biegher wiss. Hisp. Alcancando por ruegos. Pol. Vrofjoni obyczajem. Vng. Kényaörök aital. Ang. By sue or prayer.] Terentius in Eunuch. Scu vi, scu clām, scu precario. Paul. Iutiscon. Precario habere videtur, qui possessionem corporis, vel juris adeptus est ex-hac solummodo causa quod adhibuit preces, & impetravit, ut sibi possidere aut uti licet. *magistris xiz regas*. Velutisi me rogaveris ut per fundum meum ire, vel agere tibi licet, vel ut in testum meum stillicidium, vel tignum in partem immisum habeas. Cicero pro Aulo Cecin. Ne id quidem satis est, nisi doceat ita se possedisse, ut nec vi, nec clām, nec precario possederit. Idem 3. de Orat. Etenim verecunda debet esse translatio, ut deducta esse in alienum locum, non irruisse: atq; ut precario, non vi venisse videatur.

Prehendo, Vide P RAE HENDO.

Prélum, li. Vide P RAE L V M.

Primo, is, pressi, pressum, act. Propriè calce, & innitor alicui rei cum pondere, stringo. [חַדְרָה dachak וְלִבְנָה mahakh פְּנֵי behik וְלִבְנָה darach וְלִבְנָה lachah. miq, ḥalab. Gall. Presser, fonler, serrer, estraindre. Ital. Premere, calcare. Ger. Drücken, dringen. Bel. Dringen. Hisp. Cargar o apretar. Pol. Ciśn. Vng. Niomot, szorítat. Ang. To press.] Virg. 4. Georg. - & spumantia cogere pressis Mellæ favis. Idem Aeneid. 2: veluti qui sentibus anguem pressit, humi nitens. **¶** Quandoq; ponitur pro adversari, vexare. Virgilii 10. Aeneid. Numina nulla premunt: mortali urgemur ab hoste. Plaut. Amphit. Fata isthac me prement. **¶** Quandoq; pio effodere. Idem 10. Aeneid. - sulumque sibi premat ipsa carina. **¶** Quandoq; pro insequi, insister, urgere. [חַדְרָה radhaph וְלִבְנָה rabbah.] Virgil 1. Aeneid. Hac fugerent Graii, premeret Trojana juventus. Idem Georg. 3. Ingentem clamore premes ad retia ceriū. **¶** Quan-

doque occultare. [חַדְרָה chasah, κρύψιμον.] Virgil. 1. Aeneid. Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. **¶** Quandoq; expellere. [חַדְרָה dachaph וְלִבְנָה nadhaph. ἀποθλίσσειν.] Varto 2: Invitamq; prelit ab ædibus. **¶** Quandoq; cohibere. [עֲבֹתָה hatsar.] Virgil. 1. Aeneid. Imperio premit, ac vincis & carcere frænat. **¶** Quandoq; claudere. Virg. 9. Aeneid. pressive occlusos ac vulnere lavi. **¶** Quandoq; vitiare. [חַדְרָה binnah. μητράζειν.] Varto: Qui toutes villes tui uxorem absente prelli viro. **¶** Quandoq; removere, excitare. Virg. 1. Georg. - & ruris opaci Falce premes umbras. **¶** Quandoq; vastare. Virg. 1. Aeneid. - pelago premit arva sonanti. **¶** Quandoque occidere. Virg. 9. Aeneid. Armigerūq; Remi premit. **¶** Quandoque demergere, infodere. Idem 2. Georg. Quod superest, quæcūq; premes virgulta per agros Spargere simo pingui. **¶** Quandoque instare, & dicendo immorari. Plinius Epistol. 9. lib. 3: Quum Cascam accusarem, nihil magis pressi quam quod accusator eius, &c. **¶** Quandoq; reprehendere, maledicere. Quintil. lib. 12. de Cicerone: præcipue verò presserunt eum qui videri Atticorum imitatores concupiebant. **¶** Aere alieno premi. Cic. in Catil. Qui quanquam premuntur ære alieno, dominationem tamen expertunt. **¶** Facta premunt annos: hoc est superant Ovid. 7 Metamorph. Si titulos, annosq; tuos numerare velimus, Facta prement annos: id est, plura erunt facta quam anni, aut majora quam pro ætate. **¶** Angustus premi. Cæl. 3. bell. Gall. Quibus angustiis Cæsar à Venetis premebat, docet. **¶** Hujus composita sunt, Apprimo, Comprimo, Deprimi, Exprimo, Imprimi, Opprimo, Reprimi & Supprimi, quæ habent penultimam correptam.

Pressus, a, um, participium est. [חַדְרָה mahach וְלִבְנָה tsarsur בְּנֵי כָּלָכָל. Gall. Presé, ejus, parent, serre. Ital. Calcat, caricato. Germ. Getruct. Hisp. Apretado, o cargado. Pol. Vepisniony. Vng. Niomot, szorítat. Ang. Pressed.] Colum. lib. 7. cap. 8: Illa vero notissima estratio faciendo casei, quem dicimus manu pressum. Virgil. 2. Eclog. - sunt nobis mitia poma, Castaneæ molles; & plesi copia lactis. Idem 3. Geogic. Læta magis pressis manabunt flumina māmis. **¶** Aliquando nomen est, & ponitur pro subtilis ac brevis. Cic. in Horten. Quis te autem est, aut fuit unquam in partiundis rebus, in definiendis & explicandis sententiis pressior? **¶** Aliquādo dicitur onustū, gravatum, βεβαρηθέν. Virgil. lib. 1. Georg. Ceu pressæ quum iam portum teugere carine. **¶** Presso gradu incedere: hoc est, firmo, nec celeri, sed quo cautus incedere videmus. Livius lib. 28: Inde ubi incipiente jam pugnæ tempus erat, Hispanos (ea media aies fuit) presso gradu incedere jube. **¶** Pressum vocat Ovidius quod est quasi impressa nota signatum. lib. 6. Fastor. Certa siles facti est, dictus sceleratus ab illa Vicus, & æternæ res ea pressa nota est.

Pressus, us, m. q. Ipsa pressio sive premendi actus. [חַדְרָה midrach וְלִבְנָה mehukah. ḥoriss, orwo. Gall. Pressément, soulement. Ital. Esso premere. Ger. Das trücken. Hisp. Apretamiento. Pol. Vepisniente. Vng. Niomot, szoritas. Ang. Apressing.] Cic. lib. 1. de Otat. Nemo est quin literatissimum togatorum omnium Qu. Valerium Soranum lenitate vocis, atq; ipso oris pressu & sono facile vincat. Idem 2. Tuscul. Sic animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum.

Pressura, a, t.p. Pressus, hujus pressus: hoc est, actus ipse premendi. [חַדְרָה midrach וְלִבְנָה mehukah. ḥoriss, orwo. Gall. Pressoir, présser, présser. Ital. Esso premere. Ger. Drücken, pressurare. Hisp. Apretar muchas veces. Pol. Vepisniente. Vng. Niomot, szoritas. Ang. Apressing.] Plinius lib. 18. cap. 31: Pressura una culos XX. impletæ debet. Colum. lib. 2: cap. 36: Musta tortivum est quod post primam pressuram vinaceorum circumcisio pede exprimitur.

Presso, as, Frequentativum à premo. [χρηματίζειν] Gall. Presser, souuent. Ital. Premere, souente. Ger. Embig truden eins truden. Hisp. Apretar muchas veces. Pol. Vepisniente. Vng. Niomogatom. Ang. To press; often.] Virg. 3. Eclog. - pressabimus ubera palmis. **¶** Invenit & pressor, aris. d. ponens. Plautus in Peis. Vomica est; pressare parcé. **¶** Pressatus, participium. Plaut. Asin. Quin tradis hac crumenam pressatum herum.

Pressū, adverbium, Subtiliter, breviter. [חַדְרָה, ozwzalme. Gal. Serrement, sans superfluité, brevement. Ital. Breuemente, senza superfluità, senza rigore. Ger. Kurzlich, engegänglich, ohne überfluss. Hisp. Apretada o cargadamente, brevemente. Pol. Krotce, subtilne. Vng. Revidoden. Ang. shortlie, briefflie.] Cicero 1. Offic. Alterum exercitatio augabit, alterum imitatio pressè loquuntur, & leniter. Idem 4. de Finibus: Sed ut proprius ad ea Cato accedā, quæ ad te dicta sunt, pressiū agamus: eaq; quæ modò dixisti, cum his conseruamus quæ tuis antepono.

Pressoriū, a, um, adjectivum: [מִשְׁאָר, מִשְׁאָר. Gall. Dequois, on se sit à presser. Ital. Cosa da premere. Ger. Das zu dem truden dienstlich ist. Hisp. Cosa para apretar. Pol. Vepikl'y. Vng. Niomo, szorito. Ang. That serveth for pressing.] ut pressorium vas, in quo quid premitur. Colum. lib. 12. cap. 18: Tum sacrificia Libero,

Liberetq; & vasis pressoriis, quam sanctissime, castissimeq; facienda.

Prēpōn, Latinē decorū. [בְּנֵי נָהִים מִשְׁעָנָה בְּהִמָּה בְּנֵי נָהִים מִשְׁעָנָה] Gall. Honnēte, bonne grace. Ital. Decoro. Ger. Der wostand / gesummung vnd erbartelt in worten vnd werden. Hisp. Hernosura. Pol. Przytchnoſi z urocie y wſpiawach. Vng. Illend, szteſegeſ. Ang. Comlineſe, that is decent and becomes.] Cicero de Orat. Ut in vita, sic in oratione nihil est difficultius quam quod deceat. ἀγένος appellant Græci, nos dicamus sane decorum. Idem i. Ofic. Hoc loco continetur id quod dici Latinē decorum potest. Græcē enim ἀγένος dicitur.

Prēbŷter, eri, m.s. Senior. [Πρεσβύτερος] Gall. Ancien preſtre. Ital. Uomo, antico, prete. Ger. Ein Alter oder Etüſter. Hisp. Anciano, viejo, presbyter. Pol. Starſy. Vng. Idēs, emer, etatno. Ang. An elder.] Augustinus: Sanè etiam grandioris ætatis, & sicut Scriptura loquitur, plenum dierum posse dici se-

niorem: hoc est, presbyterum. Proinde omnis senex etiam presbyter, non omnis presbyter etiam senex: quia plerunque est hoc nomen ætatis, quæ intrā senectutem senectuti vicina est, & ex hoc etiam ipsa à senectute nomen accipit in Latina lingua.

Prēſter, preſteris, pen. genitivi prodi. [ἱεράρχης, ἀρχιερεῖς] Ger. Ein gäſtige art der vpernatiern/wird ſonſt Dijſas genannt.] Scipentis genus eſt, quem alio nomine vocant diſpachem. Lucanus lib. 9: Oraq; diſtendens avidus ſpumantia preſter. Plinius lib. 20, capite 20: Sagittarum venena, & ſerpentium hæmorrhoidum, & preſtem reſtingui. q; Eſt etiam preſter coeleſtis flammæ genus, quæ quicquid attngit, amburit, & protegit. Plinius libro 2, capite 48: Idem ardentior accenſusque dum furit, preſter vocatur, amburens contacta pariter & proterens.

Prēſtum, eii, n.s. Quod datur pro re empta. [חַקָּרְקָרָה] Gall. Prez, Ital. Prezzo, pregio. Ger. Der kosten oder das geit mit weichem man ein etkaufſt ding bejählt die weidigung. Hisp. Precio, estimacion de cada cosa. Pol. Zapłata. Vng. Valaminkazárra. Ang. Price or valuo.] Plautus in Poen. lito pretio tuas nos facile feceris. Virgil 4. Aeneid. Fœmina quæ nostris errans in finibus, urbem Exiguam pretio posuit. Terentius Heaut. agrum in his regionibus meliorem, neque preti majoris nemo habet. q; Avellere pectum antequam ostendatur merx. Horatius i. Serm. Satyr. 2: an tibi mavis Inſidias fieri, pretiumq; avellier ante, Quam mercem ostendit? q; Capit pretio. Tibul. lib. 3. Eleg. 1: pretio capiuntur avari. q; Aliquando pretium accipitur pro mercede ſive præmio: idq; interdum in meliorem partem. Terentius And. Feci ſer-vo ut eſſes libertus mihi, propterea quodd serviebas liberaliter. Quod habui ſumnum pretium perſolyti tibi. Virgil. 5. Aeneid. Et palme pretium victoribus. Interdum in detiore, ut idem ferre sit quod poena. Ovid. 10. Metamorph. Mors pretium tardis: ea lex certaminis eſto. Terentius in Andr. Ego pretium ob ſtultitiam ferio. q; Legiturtetum pretium aliquando pro composito operæ pretium. Tacit. lib. 2: Res eo anno pro latas haud reſerem, ni pretium foret Cn. Pilonis, & Alinii Galli ſuper eo negotio diverſas ſententias noſcere. Pretium operæ, & pretium curæ, locutiones notatu dignæ. Plin. Id vero audire pretium operæ ſit. Plin Epift. 159: Poſtea mihi viſum eſt pretium curæ, iplum Senatus conſultum quareſe.

Prēſtolas, a. um. Quod eſt multi pretii. [חַקָּרְקָרָה, כְּמֹת, כְּמֹת, כְּמֹת] Gall. Preſteux, riche, & de grand valeu. Ital. Diſſummo prezzo. Ger. Käſtlich/viel währ. Hisp. Di mucho precio. Pol. Drogi. Vng. Draga, bős/ſwelltes. Ang. That is preſcious and of great valeu.] Plaut. in Bacch. At nimium pretios ſopetaria eſt. Cic. 3. Officiorum: Quærerit, ſi in mari jactura facienda ſit, equine preſiosi potius jacturam faciat, an ſervi vilis? q; Emptor preſiosus: hoc eſt, ſumptuosus, qui magno pretio aliquid emit. Horat. 3 Carm. Ode 6: Seu navis Hispanæ magister Dedecorum preſiosius empator Ovid. 3 Amor. Ingenium quondam fuerat preſiosius auro. Idem 1. Metam. ſubiuq; argentea proles Auro deterior fulvo, preſiosior ære.

Prēſtōs, adverbium: [προίως, εὐπρόως, πολυπόως] Gall. Richemont. Ital. Riccamēnto. Hisp. Richamente. Pol. Drogo. Vng. Dragan, bős/ſwellterſen. Ang. Preſonalie, richelie.] Cicero i. de Invēta. Vafa magnifica, & preſiosè cælata. Gell. lib. 5. cap 5: Preſtō ſt armatum exercitum.

Prēſtōs, itas, f.t. [πολυτέλεα] Vng. Kedueſſeg, dragaſar. Macrobius Satur. lib. 7. cap. 13. ex Atticio Capitone: Electrum, inquit, ipsa leva manu digitus minimo proximus, qualis apioꝝ cæteris cui commendaretur annuli preſiositas.

Priapeion, Viola purpurea apud Dioscor. lib. 4. cap. 123.

Prīdem temporis adverbium. Paul. antē, vel parvo tempore prius. [רְאֵבָה chebâh. וְאֵלֵיָה u. Gal. Il y a long temps. Ital. Già tempo, già buona pezza di tempo. Ger. Untangest blevoz / voi etlichet iett Bel. Le voien/vorinen. Hisp. Da ha yá, luengo tiempo. Pol. Nie dawno, perged mal in ceſſem. Vng. Ezébt, nem regen. Ang.

Long syne, a great while agoe.] Plinius lib. 7. cap. 16: Ipsi verò pri- dem vidimus ea omnia præter puberitatem in filio Cornelii Taciti Equitis Romani. q; Aliquando etiam de longiore tem- pore dicitur, multo ante, vel multo tempore prius, et; πρῶτος. Apuleius: Quid pridem Plato affirmaverat. Quod si cum pri- dem aut dudum addamus non, vel quam, vel ita, significant multo tempore antē. Plin. lib. 5: Medica non pridem venit in Ita- liā: id eſt, nō multo tempore antē. Cicero pro Qu Roscio Quā- pridē Fanni nomē in adverſaria retulisti. Hoc eſt, quam multo tempore, antē. Terentius Evnuch. Huc evnali, quampridem patrem mihi & mater mortui eſſent: id eſt, quantum temporis præteriſſet. Cicero in Bruto: Noſtria autem civitate non ita pridem dominatu regio liberata: id eſt, non multo tempore antē. Vide Vallam lib. 2. cap. 34.

Pridē, adverbium, & Pridianus, a, um, vide in dictione PG. STRIDIE.

Prīmāriūs, Primates, Primitivæ, Primiſiſlus, vide PRIMUS.

Prīmūs, a, um, Quandoq; ad numerum seu ordinem refertur quemadmodum & ſecundus, & tertius. [יְלִיאָה הַרְשָׁחָן, ἀρ-χη] Gall. Premier. Ital. Primo. Ger. & Bel. Der eſt. Hisp. Coſa prima en orden Pol. Pierſy. Vng. Els Ang. The firſt.] Teren- tius in Adelph. Primus ſentio inala noſtria, primus teſcisco omnia. Virgilius 1. Aeneid. Primus ibis ante omnes, magna comitante caterva, Laocoona deſcus ſumma decurrat ab arce. Cicero Appio, lib. 3: Prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda ſunt. Plancus Ciceroni libro 10: Primi tuæ ſententiae infinitis cum muneribus, posteriores ad tempus arbitriumq; amicorum meorum compoſitæ. Horatius 2. Epift. 2: Extremi primorum extremis uſque priores, Jungit autem frequenter apud bonos autores cum quic- que: ut, Primo quoque tempore, primo quoque die. Livius 6 ab Urbe: Decreverunt ut primo quoque tempore de ea re ad populum ferretur. Cæſar 6. bell. bell. Gall. Cupiebat Cæſar, ſi qua conditione poſſet, adverſarios in æquum locum deducere, & primo quoque tempore bello decernere. Pompeius ad L. Domitium. Ut primo quoque die Luciferiam advenires. q; Prima quaque occaſione: id eſt, ubi primū ſe, illa offerret occaſio. ὅταν μηδέποτε οὐδὲ τοῦτο καὶ διαφέρει πρότερος. Plinius Jun. Prindē prima quaque occaſione mitte. q; Quandoque idem valet quod princeps. Virgilius 1. Aeneid. Prima quod ad Trojam pro charis geſterat Argis. q; Quandoque ponitur pro optimo, ſicut & prior pio meliore. ἀρχῆς. Idem 9. Aeneid. - primos juuenium tot miserit Orco. q; Quandoque pro præcipuo. Idem 12. Aeneid. - quantos primus patiaſe labores. q; Quandoque pro eo ante quem nullus eſt. Virgilius 1. Eclog. Hic mihi reſpoſum primus dedit ille petenti. q; Pri- ma, plurali numero, pro priacipis. Livius lib. 1: Quid bellum ſi prima ſatis proſpera fuifent, haud dubiè pereveriſſet ad Ro- manos. Curt. Adeoq; acie versatilem poſſunt, ut qui ultimi ſtabant ne circumferunt, veri tamen, & statim circumagi poſſent: itaque non prima quam latera, non latera munitiora fuere quam terga. Tacit. lib. 18: Quoniam prima conſiliorum fruſta ceſſiderunt. q; Primis labiis guſtare. Cic. 1. de Nat. deor. Hunc censes primis (ut dicitur) labiis gaſtaſſe physiologiam: id eſt, naturæ rationem, qui quicquam quod ortum ſit, putet æternum eſſe poſſe. q; Hinc fiunt adverbia, Primò, Appriuſe, Primū, Primūſus, In primis, cum primis, de quibus ſuis locis: Prīmæ, arum pluralis tantum numeri, ſp idem valet quod pri- mæ partes, vel primus in re aliqua locus. [נְאֶגְרְתָּא, נְאֶגְרְתָּא] Gall. Les premières parties. Ital. Le prima parti. Ger. Der ſun- desti oder oſt der vorzug oder vorſig. Hisp. La renta ò maya- ra, las primeras partes. Pol. Na pręduje ſzemieſſe, priodek. Vng. Els ſeg el ſeg. Ang. The firſt partes or place in any thinge.] Unde primas ferre, vel tenere dicitur qui primū in re aliqua locum obtinet. Cic. in Bruto: Ex his Cotta & Sulpius, cum meo ju- dicio, tum omnium facile primas tulerunt: id eſt, ſapientiſſimi, & doctiſſimi habitu ſunt. Et iterum: Erat excellens judicio vulgi, & facile primas tenebat. πρῶτην ἀλεξ. Idem de Clar. orat. Primus in cauſis agebat Hortenſius. q; Dicimus in eadem ſignificatione, Concedere, & dare primas alicui. Cice- ro 2. de Orator. Non poſſim equidem non ingenio primas cōcedere. Idem 8. Philipp. Pater tuus quo utebar ſene autore adoleſcens, homo ſeverus & prudens, primas omnium ci- um P. Nasice, qui Tiberium Gracchum interfecit, dare ſole- bat. q; Defereſſe primas alicui: pro tribuere principem locum. Cicero 1. de Nat. deor. Ad quem tum Epicurei primas ex no- striſ hominibus deferebant. Idem ad Attic. libto 1: Amoris erga me, quum à fraterno amore, domēticoque dilecſſi, tibi primas defero. Id eſt, poſt eos ille es qui maximo me amore proſequitur. Idem in Orat. Cui primæ ſine controversya deſ- rebantur.

Prīmū, adverbium, Prīmò, primo loco. [בְּרִאשָׁנָה barischo- nabi. πρῶτος] Gall. Premieren. Ital. Prima, primamente. Ger. Von erſten

Bea esten oder gern ersten. Belg. Ten ersten. Hispan. Primeramente. Polon. **Vng.** Els^rdr. Ang. First.] Ab hoc sunt composta, quam primum, & ut primum. q Ponitur autem aliquando in oratione nulla alia sequente clausula. Plaut. in Asin. Censēt illū hodie primum ire assuetum in ganeum? Aliquando alia sequente clausula, cui præponitur præterea, vel deinde. Terent. in Adelph. Nā ego sum infelix? primum fratrem nusquam iuvencio gentium: Præterea autem dum illum quārō, à villa mercenariū vidi. Idem in Prolog. Heavton. Id primum dicam: deinde quod veni eloquār. Nonnunquam sequitur tercia clausula, cui præponitur postremo. Aliquando pro postremo bis subiungitur deinde.

Primum. Initio, principiū, vel ante omnia. [פָּרָמִינְסָרֶבֶשׁ ab. ἀρχή, αρχή. Gäll. Au commencement. Ital. Prima, nel principio. German. Erstes von ersten. Hisp. Primeramente. Polon. Na pierwszy. Vng. Els^rdr. Ang. First or in the beginning.] Terent. in Phorm. Coepi adversari primō. q Primiter dixit Pomponius in Maccis. geminis prioribus: Bono animo es, eripis primiter. vi de infra. q Primē, Nevius in ἀρχὴν. Acontizomeetus fabula est primē proba. Sosipater. lib. 11. Gram.

Primumū, pen. cor. diminutivū. Plaut. in Amph. Primumū diculū aliū ad legiones. [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. Gäll. Premier, qui est von den premiers. Ital. Prima. Germ. Das ist oder füremest. Hisp. Cosa primera en dignidad. Polon. Przednisijs. Vng. Els^rdr. Ang. The first, chief or principall. Primiarius lapis, qui primus in aliquo ædificii fundamento ponitur.

Primarii cives, qui primi sunt in civitate, qui principes cives, & vii principes etiā dicuntur. [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. Cic. 5. Ver. Hec omnia de cœo civitatum & privatis primiorum viorum testimonii. Plin. lib. 7. cap. 43: Voluisse enim primarium bellatorem esse, optimum oratorem, fortissimum Imperatorem, &c. Plautus Sticho: Quin vos capitū conditionem ex pessima primariam? Terent. Phorm. Neque hujus sis verius foeminae primariae. Quin tu novo modo ei faceres contumelias. Primario loco esse. Cic. 3 de Finib.

Primates, m. t. Dicti sunt qui & summates sive optimates, qui sunt primi in civitate. [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. Gall. Les premiers & principaux. Ital. Primati. Ger. Füremesten/die zu oberst am bräesa. Hisp. Los principales del pueblo. Pol. Przedmieszy. Vngar. Els^rnepek. Ang. The principales or nobles.]

Primate, hujus primatus, pc. prod. m. q Ipsa primatu dignitas, sive ordo, principatus. [בָּרַחֲנֵל misrah. ro ἀρχαῖος, ῥάβδος τάξις νέας. Gall. Principatus, primante. Ital. Principato, primo luoco. Germ. Der Füremesten oder Obersten Stadt und Würde. Hisp. Primaria en dignidad, principado. Polon. Przednisijs nad albo godwo. Vng. Vrasag, elszeg, melosag. Ang. Principals or primacie.] Plin. lib. 15. cap. 12: Primum mutavit Cæsar. Idem lib. 8. cap. 5: Ob id phaleris argenteis, quo maxime gaudent, & reliquo omni primatu donavit. q Primum daret alieni rei. Varr. 1. de Re rust. cap. 7: Alii dant primatum bonis pratis, ut ego quoq; à quo antiqui pri, parata appellabant.

Primani, m. f. Primæ legioni milites dicebantur, quemadmodum Secundani, secundæ: Tertiani, tertiae. [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. German. Die füremesten Normen, die im Krieg. Tacit. Annal. lib. 1: Primani stratis, una & vice si manorum principibus, aquilam abstuleré. Primanus Tribunus is dicebatur qui primæ legioni tributum scribebat, ut tradit Festus, citans Catonis orationem quam de suis virtutibus contra Thermum habuit.

Primates, aliquando adjectivum est, ac valet idem, quod summi vel extremi: [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. Gall. Les premiers, farim, primarij. German. Die vordersten / oder aussertsten. Hisp. Los primeres. Polon. Przednisijs, przekowkie. Vngar. Els^r valo. Ang. The noble and speciall men.] ut Primores unguis, Primores digitii, Primores nates, Primoribus labris: nam in neutro genere reliquos casus non habet. Primores (inquit Nonius) dicuntur summae quæque res. Lucil. libro 8. Satyr. Gallinaceus quem vistor se gallus honestè sustulit in digitoris, primoresque erigit unguis. Plautus in Bacch. Sichos digitoris, duobus sumebas primoribus? Idem in Trinummo: Atque etiam modò versabatur mihi in labris primoribus. q Primoribus labris gustare, est leviter quippiā attingere, & quod barbare dicitur, superficialiter. Cicero pro Cælio: Evidem milites & vidi in hac civitate, & audivi, non modò qui primoribus labris gustassent genus hoc vita, & extremis (ut dicitur) digitis attingerent: sed qui totam adolescentiam voluptibus dedissent, emersisse aliquando. q Primores virti: hoc est, primi, sive optimates, Suetonius; Scripta famosa, valgeque edita,

quibus primores virti ac sceminae notabantur, abolevit. q Accusativum singularem protulit Gell. libro 16. cap. 5: Animadversi quosdam (inquit) haudquam indoctos viros opinari, vestibulū esse partem domus primorum, quam yulgus atrium vocat. Et Cato capite 81: Surculos in terram deprimito, extolitoque primorem partem. q Ponitulariādo primores substantivē pro optimatibus. Livius 1. ab Urbe: Restitere Romani tanquam celesti voce jussi: ipse ad primores Romulus provolat. Virgilius 9. Aeneidos: Protinus armati incedunt: quos omnis eunes Primorum manus ad portas, juvenumque, secundumque Prosequitur votis. Vbi Servius: Primorum: genigivus hic venit ab eo quod est, hi Primores, sicuti hi Proceres, quorum nōnum nominativus singulalis non invenitur, licet dicamus, hujus primoris. Horatius 2. Serm. Satyr. 1: Primores populi arripuit, populumque tributum. q Nonnunquam prædictibus anterioribus qui primi in ridendo retenguntur: Græcē τοῦς & εἶναι dicuntur. Plin. libro 11. capite 37: Terrestrium minutis quadrupedibus primores bini utriusque longissimi. Ibidem: Caprae superiores dentes non sunt, præter primores geminos.

Primiāvūs, a, um, In primo, ætatis flore constitutus, ævo & ætate primus. [בָּרַחֲנֵל וְרַבְשָׁה. Gall. De la premiere aage, le plus aage, ou plus vieil. Ital. Di eta fiorita. German. Der ersten/büryenden alters. Hisp. Cosa de la primera edad. Pol. Pierwszy wieku. Vng. Virágaban éle. Ang. The eldest, or of the first age.] Virg. 9. Aeneid. -vix unus Helenor. Et Lycus elapsi: quorum primævus Helenor. Idem 10. Aeneid. primævo corpore Lausus. Idem 7. Aen. -primævo flore juventus.

Primiācūs, à cera (ut auctor est Hieronymus in Chronicis, & Cassiodorus in Epistol.) dicebatur notarius principis qui ceteris honore antecedebat. Antiqui enim in ceras tabulis scribabant. Idem & Græcē τοῦς & εἶναι dicitur. Ammianus Marc. Vexati sunt multi, & nocentes, & innocentes: inter quos Valentius ex primicerio protectorū Tribunus. Ad eundem etiam modum secundicerius dicebatur qui secundum inter principis notarios gradum obtinebat.

Primiāgenīs, a, um, Primitivus, quasi primogenitus. [בָּרַחֲנֵל bechor. דְּפָרָדִים, וְרַבְשָׁה, וְרַבְשָׁהוּ. Gall. Premier né, créé, engendré. Ital. Primieramente generato, primogenito. Germ. Erstgeborenen/ansfenglich. Hisp. Primo engendrado. Polon. Pierwszy, pierwszy. Vngar. Els^r szélesebb, els^rdr valo. Ang. The first begotten.] Vnde Primigenia semina dicuntur quæ à natura nobis insita sunt, quæ Cicero prima naturæ, & Græci τὸν φύτον appellant. In his numerant ipocolumnatatem, conservacionem inque omnium partium, valeritudinem, sensus integros, doloris vacuitatem, vires, pulchritudinem, ceteraque hujusmodi. Varro 1. de Re rust. ca. 40: In his intus primigenia semina dedit natura. q Primigenia pecuaria. Varro libro 2. cap. 2: Dicam de primigenia pecuaria: id est, de ovibus, quales sit ad foeruram utilles. q Verba item vocantur primigenia. וְרַבְשָׁה. ut lego, scribo, quæ non sunt profecta ab alio, sed suas quasi radices miserunt. q Item primogenius fulcus dicitur, teste Fesso, qui in condidæ nova ubi junctis tauro & vacca designationis causa impimebatur. Et primigenia jura, primi & maximi natu filii, וְרַבְשָׁה. q Primigenia fortuna. Cicero 2. de Legibus: Fortunaq; sit vel hujuscē dicti: nam valet in omnes dies: vel respiens ad opem ferendam: vel fors, in quo incerti casus significantur magis: vel primigenia à gignendo. Livid. 34: Et ædem Fortune Primigenia in colle Quirinali dedicavit Q. Martius Ralla, Duumvir ad ipsum creatus.

Primiāvūs, a, um, Quod aliquid non habet originem. [וְרַבְשָׁה. Gall. Primiāf, primerus, premier. Ital. Primiāvo. Germ. Ansenglich oder vissprunglich. Hisp. Cosa primero engendrada. Pol. Przednisijs. Vng. Els^r, eredet nelkuel valo. Ang. The first, that cometh not of an other.] Vnde & primativa verba quæ aliunde non derivantur: ut Amo. Primiāvanni. Colum. de Arbd. cap. 23: Ea res & fertilem arborem reddet, & primiāvannis fructum vinosum: postea vero etiam dulcem, & apyrinum.

Primiāpā, pen. corr. s. p. Dicitur foemina in quovis animalium genere, quæ primō peperit. [וְרַבְשָׁה. Gall. Qui accouche de son premier enfant. Ital. Di primo parto. German. Die jum ersten gebirt. Hisp. Hembra primera. Polon. Pierwsza. Vngar. Els^r hasu. Vng. That is brought a bed of his first child.] Plinius libro 8. cap. 40. de canibus: Et ab ea quæ foemina sit, ex primiāpā genita, citius cerni.

Primiāpilūs, li, pen. prod. m. f. Centurio primæ cohortis, ut Liv. lib. 7. scribit. [וְרַבְשָׁה πίλον ἀρχερ. Ger. Ein Hauptmann der ersten Ross.] Nam ordo partes tres habebat, quarū unamquaq; primiāpilum vocabat. Ibidē: Id propter P. Solonium postulatū est à cōjuratis qui alternis prop̄ annis & Tribunus militū, & primus Centurio erat, quē nūc primiāpilum appellant. Cæs. 2. bell. Gall. In his Primipilo P. Sextio Baculo fortissimo viro, multis gravibusq; vulneribus cōfecto. Primipilus (ut ait Veget. lib. 2) cōcē milites ducebant in prima acie, eratq; caput legionis.

GG 5 Primiāpilā-

Prīmīplāris, dici videtur, non tām miles qui sub centurione primi pili merebat, quām ipse centurio qui olim prædictus erat hac dignitate. Et ea ratione dicitur Prīmīplāris, qua Consularis. Quintil.lib.6.cap.3: An Prīmīplāris ei testamento suadet ordinare suprema judicia. [Ger. Der der ersten Ross Hauptmann gewesen ist.]

Prīmīpotens, [Vng. Elsō hatalma. mindōnōknel hatalma.ub.] Apuleius in Asclepio Hermetis: Ille Divinus & pater, deus primipotens, & unus gubernator mundi.

Prīmītēr & Prīmītūs, adverbia à Prīmū, primō, teste Nonios. [בָּרִישׁוֹנָהּ. וְגַתֵּר. Gall. Premièrement Ital. Prīmītēr. Ger. Erstlich/angestaltigen. Hisp. Primeramente. Pol. Przyd. Vng. Elsō. Ang. First] Luci. lib. 5: Sicuti quū primītīcos populare sentis. Varro 2. de Rust. cap. 2: Prīmītūs oritur herba imbribus primoribus evocata. Idem lib. 1. cap. 3: In vitiario primītūs quum exit vitis, tota refecari solet. Lucret. lib. 4: Tuia quibus atatis frēta primītūs insinuantur.

Prīmīciūs, a. um, Quod in aliqua re primū est. [בָּרִישׁוֹנָהּ. וְגַתֵּר. Gail. Premier ou principal. Ital. Principale. Germ. Das füremost Hisp. Primero y principal. Pol. Przydny. Vng. Elsō. Ang. The first or principal.] Ovid. 12. Metam. Ecce rapit mediis flāgrantem Rhetus ab aris Prīmītūm torrem.

Prīmītē, arum, s. p. Prīmī fructus ex agro percepti qui Deo offertuntur. [בָּרִישׁוֹנָהּ. וְגַתֵּר. בְּכָרִירָהּ. וְגַתֵּר. Hisp. Gall. Prīmītēs, les premiers fruits de l'année qđ on offre à Dieu. Ital. Prīmītē di frutto che si offrono à Dio. German. Die erste der neuen Früchten. Hisp. Las prīmītēs de cada cosa. Pol. Pierze wžtki groei. Vngar. Sengye. Ang. The first fruits of the year qđ red to god.] Prīmītē enim Romani, teste Plin. lib. 18. cap. 2, non gustabant vina, aut novas fruges priusquam sacerdotes prīmītēs libassent. q Prīmītēs vitis refecare censuerūt, inquit Colum. lib. 4. cap. 10: id est, prima flagella. q Prīmītēs operum. Stat. 2. Thebaid. Tu bellis, tu pace seres de more frequentes Prīmītēs operum, non indignante Diana. Prīmītēs armorū. Idēlib. 11. Thebaid. Hei mibi prīmītēs armorū, & rite nefasto Libatus, jussusq; mori. Prīmītēs lachrymarum, Idem 5. Theb. Prīmītēs egomet lacrymarum, & cædis acerbæ Ante tubas, ferrumque tuli.

Prīmītūm, pro primō [בָּרִישׁוֹנָהּ. barishonah. וְגַתֵּר. Ger. sumerst̄ furs erſt. Plaut. in Capt. Prīmodūm opus est pīfū orientibus.

Prīmīgēnītūs, m. s. inquit Hieronymus contra Helvidium. Est qui aperte vulvam, & ante quē nullus est genitus, nonis que nō sater post genitus subsequit. [בָּבֶחָרָהּ. וְגַתֵּר. Gall. Premier né Ital. Primogenito. German. Ein erstergeborener. Hisp. Primero engendrado. Pol. Pierwodni. Vng. Elsō. zweitst. Ang. The first begotten.] Nam & omnis unigenitus est primogenitus. Alioqui si non primogenitus esset nisi is tantum quem sequuntur fratres, tandem sacerdotibus primogenita non dñherentur, quandiu & alia fuerint procreata, ne forte partu non sequente usq; unigenitus sit, & non primogenitus. Est igitur primogenitus, non post quem alii, sed ante quem nullus est genitus. Plin. lib. 11. cap. 40: Prīmīgenitus in quacunque parte suis primas p̄emunt. Intellige mammas. Quāquam ibi in plenissimis exemplaribus Prīmīgenitus legitur, aivis dictionibꝫ: & p̄abent pro p̄emunt.

Prīmīordiā, n s. Quē primū ordimur: hoc est, initia. [בָּרִישׁוֹנָהּ. וְגַתֵּר. Gall. Commencement. Ital. Prīmīpū. Germ. Ein Füremost oder Oberster / ein Fürest. Belg. Een voorste/verste. Hisp. Prīmīpē ò varon principal. Pol. Ksztāgo. Vng. Fiedelelem. An. A prince.] Cic. 3. Verr. Sicilia prīnceps se ad amicitiam populi Romani applicuit, & prima omnium provincia est appellata. Idē de Orat. Herodotus ille, qui prīnceps genus hoc ornavit. Ibidem: Gorgias prīnceps ex omnibus aūfus est, &c. Virgil. 9. Aen. Prīnceps ardētē conjectit lampada. Tūtūs: hoc est, pīmīus conjectit. Sic Ianuajum Columella prīncipem mēsem appellat, lib. 11. cap. 2. Prīncipem locū vel gradū obtinere. hoc est, prīmū vel prīcipū. Cic. pro Domo sua: Locum prīncipem autoritatēm qđ in salute mea tenuistis. q Ab hac significatio ne manavit ut qui in civitate reliquis autoritate anteceleret, quiq; prīmū dignitatis locū obtineret, Prīnceps appellaretur. [בָּמַגְּבִּידָהּ נִתְּפָלָהּ נָסִיָּהּ וְגַתֵּר.] Cic. pro Domo sua: Civitatis longē prīnceps l'ōperus. Idē 8. Philip. O' dñi immortales, quām magnū est, in civitate locū tueri prīncipis. Plin. lib. 7. cap. 3: Fuit inter prīncipes civitatis sine potētia, sine invidia,

Dearum prīncipis Juno. Ovid. 6. Fast. Cur situr regina vōco, prīncipis qđ deaū? Romani item, Imperatores suos, quōd Regum nomen iis esset odiosius, prīncipes appellaverunt. Ovid. 4. Trist. Eleg. 4: Nec tamen officium nostrō tibi carmine factum, Prīncipe tam justo, posse nocere puto. In militia Romana prīncipes dicebant secundas acies milites, ex robustiore ferē exāte collecti & armis maximē insignes. Ita enim apud Romanos acies instruebatur, ut primi hostes aggredierentur mānūpūlī hastatorū ex hore juvenum pubescētūm collecti: qui si hostē propulsare non possent, à prīncipibꝫ qui omnes scutati erāt, in intervallo ordinum recipiebantur: moxq; hi in eorum locū succedebant: hastati autem post eos subsequebātur. Si à prīncipibꝫ quoq; nō sati feliciter esset pugnāt, à prima acie ad triarios paulatim referebantur, unoq; agmine factō, nullaque spe p̄ ostē relīcta, unā omnes in hostē procedebāt. Vide Liv. lib. 8 ab Urbe. q Octavum prīncipem ducere, teste Budzō, est octavum ordinem ducere inter prīncipes. Cicet. ad Brutum: Cretensi bello Metello impetatore, octavum prīncipem duxit. q Prīncipis cura quādebeat esse, vide Olaum Mag. in Pr̄f. super Goth. histos.

Prīncipalīs, le. om. t. Quod primū & prīcipū est, aut quod Prīncipis est. [בָּרִישׁוֹנָהּ. barishonah. וְגַתֵּר. Gal. Prīncipal. Ital. Prīncipale. German. Das Füremost: Item, Fürest. Hisp. Prīncipal. Pol. Przydnejsz, kſi, zęgi. Vngar. Fb. feliev valo. Ang. Chiefie and principall.] Quintil. lib. 9. cap. 1: Est igitur Tropus, sermo à naturali & prīncipali significatione translatus ad alia, ornandę orationis gratia: id est, prīcipua. Idem lib. 3. cap. 1: Hanc questionem veluti principalem, vocant igeāmp. Plin. lib. 18. cap. 3: Igitur de cultura agri prīcipere, prīncipale fuit & apud exterōs. Cic. de Fato: Si omnia fato fiant, sequi illud quidem, ut omnia causis fiant antepositis: verū non prīncipibꝫ causis, & perfectis, sed adjuvantibꝫ, & proximit. q Prīncipalis apparatus, & Res prīncipales, quā sunt Prīncipis, vel Prīncipe dignae. Tacit. lib. 8: Nullo prīncipali apparatu, sed veterē egestate conspicua. Plin. in Paneg. Tanta benignitas Prīncipis, tanta securitas temporum est, ut ille nos prīncipibꝫ rebus existimet dignos. q Prīncipalis porta castrorū, inquit Feckus, nominatur, quōd in coloco est in quo Prīncipes ordines teudunt. Liv. 4. bell. Maced. Duæ legiones duabus prīncipibꝫ portis signa effere justæ.

Prīncipalīs, s. t. [Vng. Ar. Fw̄sg. kinalkeppen valosag.] Macrob. Comment. lib. 1. cap. 3: Tria illa quā sola sunt genera prīncipalitatis amplectūt. Prīncipalīs, m. q. Dominatus, primæ. Cic. de Nat. lib. 2: Prīncipatum id dico, quod igeāmp. vocant.

Prīncipalītēr, adverb. Prīcipue. [tučes. וְגַתֵּר. Gall. Prīncipalēment, Ital. & Hisp. Prīncipalēmente. Germ. Füremost oder Fürestlichen. Polon. Ksztākian, pokojazcju. Vn. Fb. keppen. Ang. Chiefie, specialie.] Plin. in Paneg. Quid vitām, quid mores juventutis quam prīncipaliter formas? Seneca: Ille qui non magis dolere, quā in gaudere prīncipaliter posset.

Prīncipītūm, prīncipi, n. s. Initium cuiusvis rei. [בָּרִישׁוֹנָהּ. shib. וְגַתֵּר. Gall. Commencement. Ital. Prīncipio. Germ. Ein anfang/vrh. ab Belg. Eis Beginnen/voisprion. Hisp. Comienzo. Pol. Początek. Vngar. Kezdet, etc. Ang. The beginning of any thing.] Cic. 3. de Fin. b. Omnium rerum prīncipia parva: sed suis progressionibꝫ uia augentur. Idem 1. de Nat. deot. Cujus prīncipium aliquod est, ejus necesse est esse extremum. q Prīncipium dicendi, pro orationis exordiōz exalbescere in prīncipiis dicendi, apud Cicet. de Orat. Ibidem in utroque autem dicendi generē & prīncipia ta: da surat, & ex: tus, tamen spissi & produēti esse debent. q Interdum accipit pro fundamento artis vel scientię, cui iamcūntur teliqua omnia quā in ea tradūtur. Cic. 3. de Leg. Qao circa vero et committere ut non bene provisa, & diligenter explorata prīncipia p̄sonantur. q Interdum accipit, pro primo illo rerum omnium fonte unde cætera omnia fluxerunt: atque initium sumperunt. Idem 3. Tusc. Prīncipiū nulla est origo: nam ex prīncipio oriuntur omnia: ipsum autem ex re nulla alia nasci potest.

Prīncipīl, prīncipiorū, n. s. Locus in acie à prīncipibꝫ militibꝫ sic appellatus. Inde, Post prīncipia esse, est esse in tuto, citraque periculum. Sumptū à bellis, in quibus tutissimus locus est post prīncipia. Livius. Terent. in Evnuch. Tu hosce instue, hic ego ero post prīncipia. Vide Chiliadas Erasmi. q Prīncipia in acie, pro prīncipibꝫ, s̄pē apud Livium sumpta. Cic. ad Brutum: Spes libertatis nusquam nisi in nostrotum castrotum prīncipiis est.

Prīncipīlō, adverb. Prīmū. [בָּרִישׁוֹנָהּ. barishonah. וְגַתֵּר. Gall. Premièrement, en premier lieu, au commencement. Ital. Prīmūtēr. Ger. Erstlich/angestaltigen. Hisp. Primeramente. Polon. Ha-początku, haptic. wi. Vngar. Elsō. Ang. First, in the beginning.] Terent. in Evnuch. Prīncipīlō vos credere ambos hoc mihi vehementer velim. Cicet. 1. Offic. Prīncipīlō generi animantium omni est à natura tributum, &c.

Priōr,

Priōr, prioris, com. t. Nomen comparativum, quod propriè de duabus dicitur. [ΙΩΝΤΗ barifchon. & τηρος. Gall. De deux le prouer. Ital. Primo des due. German. Der vorder. Hisp. El primero * aut des. Pol. Przedniest. Vng. Elsbb. Ang. The former or first of two.] Cic in Pisonem: Me Quāstorem in primis, Aedilem priorem, Pr̄torem pium populus Romanus fecit. Idem de Clavis Oratoribus: Etsi utrique primas, priores tamen deferunt Lelio. Sic, Priore loco caufam dicere, Idem pro Quintio. q. Nonanquam tamē priorem de pluribus dici legimus, ut idem sit quod primus. Gell. lib. 14: Quotiesque usū venisset, ut omnes isti magistratus, eodem tempore Romæ essent: qui eorum prior alius esset, ei potissimum Senatus consulendi jus fuisset. Apul. lib. 2. Flor. Ut Hippias è numero Sophistarum est actum multitudine prior omnibus, eloquaciam nulli secundus. q. Priores nostros, pro majoribus nostris dixit Plin. lib. 3. Epist. 4: Veniebat in mentem & singulorum hospitura injurias accusationibus voluntariis executores. Et Virg. 3. Aen. Sicanio præstante sinu jacet insula contra Plemmyrium undosum: non men dixerūt priores Ortigiam.

Priōsum, à r̄ ipso. Cui retrosum opponitur. [Vngar. Elsbb. elb. fide.] Macrob. Satyr. li. 7. cap. 9: Segre corporei modus, aut enim accedit priorum aut retrosum recedit, &c.

Priſcus, a, um. Quod superiori ætate fuit, vetus, antiquus: [ΚΑΙΤΡι kadhmoni. ρχαί. Gal. Du viel temps, du temps iadu. Ita. Antico molto. Ger. Alt/ des vergangene alter. Belg. Out. Hispan. Cosa antigua, de otro siglo. Polon. Star. Vngar. Regi. & Ang. Ancient, of old time.] ut Prisci Latini, qui fuisse ante quam Roma conderetur. Cicero 3. de Orat. Et illud quod loquitur, priſcum visum iri putat, si plane fuerit rusticum. Virgil. 9. Aen. priſca fides facta, sed fama perennis. Martial. lib. 1. Priſca fides taceat, &c. Gens priſca mortalium, Horat. Epop. 2. More priſco. Ovid. 2. Fast. Flamen ad hæc priſco more Dialis erat. Religio priſca; Ovid. 10. Metam. Severitas priſca. Cicer de Arusp. resp. Cuius priſcam illam severitatem sacrificii, misericordia tua fœror existimatur imitata.

Priſce, adverbium; Priſcorum more. [Χρήσαις, παλαιοῖς. Gall. Alla vecchie mode, à l'antique. Ital. All' antica, dal tempo antico. Ger. Aus die alte weis oder gattung. Hisp. Aquisa y manera antigua. Pol. Postarom. Vng. Regi modra. Ang. After the maner of the antiquie.] Cic. pro M. Cælio: Vtrum me secum severè, & graviter, & priſce agere malit, an remissè, ac leniter, & urbanè.

Priſtinus, a, um, penult. corr. Quod superioribus annis, mensibus, diebus, nostra memoria fuit: [ΚΑΙΤΡι kadhmoni. παλαιοῖς. Gall. Ancien, qui estoit par devant ou au paravant. Ital. Già fatto per lo adiato. Germ. Das vorderig oder voorgehn / das vor gewesen ist. Hisp. Primero, antiguo. Polon. Pejediu beduzi, pręſiſi y. Vn. Elsbb. minapi. Ang. Former, that hath bene heretofore or afore tyme.] ut Priſtina nostra bencvolentia. Dicitum priſtinum stetit Priſciano, quasi priſtinum. Cicero 5. de Finibus: Non necesse est & illa priſtina remanere. Idem 2. de Divin. Quod quum accidisset nostra reipublica, tum priſtinis orbari muneribus, hæc studia revocare cœpimus. Cæſ. 7. bell. Gall. Tanta tamen universa Gallia consensio fuit libertatis vindicandæ, & priſtinæ bellū laudis recuperandæ. Gloria priſtina. Virgilius 10. Aeneid. Dignitas priſtina, Cicero Lentulo libro 1: Actas priſtina, Cland. 3. Paneg. q. Dicitur etiam priſtinum de iis quæ superioribus ætatis fuerunt, modò de iis sit sermo quæ non senescunt: ut Pharos & Tyrus nunquam in statum priſtinum redibunt. q. Aliquando priſtinus idem est quod prior. Curtius: Dies priſtino procellosior.

Priſtinūs, priſtinalē. Col. lib. 7. cap. 9: Vel etiam priſtinalē albū paci potest. Vbi quidam, & fortè melius, legunt priſtinalē. Priſtis, f. t. [τηρος. Germ. Ein besonderer Walsch, gar lang und schmal.] Genus pīſcis marini longissimi, atq; angusti corporis. Plin. lib. 6. cap. 3, scribit priſtes in mari Indico ducentum cubitorum esse, balænas quaterū jugerum. In hunc priſtē fabulantur Poëta, Scyllē marini monſtri extrema delinere. Virg. 3. Aen. Prima hominis facies, & pulcro pectore virgo Pube teus, postrema immanni corpore priſtis. Ab hujus similitudine, nayis oblonga dicta est priſtis. Idē 5. Aen. Velocem Mnesterus agit acri remige priſtin. Vbi Servius: Si navem, inquis, intelligas, hæc Priſtis, hujus priſtis facit: si de bellua, hæc Pīſtrix, pīſtricis. Eymē tamen ratio priſtin & priſtē potius scribendum ostendit. Videntur enim deduci dōs r̄ τηρος η κυρια: hoc est, à secundis fluctibus.

Priſtatis. Vide P. & IVVS.

Priſtignūs, gni, m, f. Filius mariti, ex alia conjugē, vel uxoris ex alio marito. [τηρος. Gall. Un beansfis, le fils d'un marié en gendre à un autre mariage du paravant. Ital. Figliastro. German. Ein Stiefsohn. Hisp. Antenado. Polon. Dykieś, ojczymowę. Vngar. Mužloha ſu. Ang. A ſtepſonne or ſoune in law.] Brutus Attico: Quanto autem magis illa callece videtur Philippus, qui priſtigno minus tribuerit quæ Cic. qui alieno tribuit. Propter lib. 2. Eleg. 1: Pocula priſtigno non nocitura ſuo. q. Priſ-

vigna. Cic. ad Att. libr. 13: De uxore Tuberonis, & priſtigna, ne que possum jam abdere, neque volo Tuberonam defudere: obſervandum est non ſolū priſtignum, aut priſtignam dici qui quæ uxoris mea filius filiavē eft, ſed etiam qui quæ nepos neptisne eft. adoptivus. 14. 6. ult. D. de rit. nupt. Priſtignum diuſis, inquit Festus, quod prius quām mater ſecundū nubaret, eft genitus. Priſtina veteres pro p̄z dixerunt. Hæc ille. Verū quid priſtignus significat? Itaque dixeristi ex Prius & Genitus concretum vocabulum eſſe: & quum fortassis ab initio eſſet priſtigenus, poſtea ſuavitatis cauſa litera i, interjecta, & e. ſublata, factum eft priſtignum.

Priſtigium, & Priſto. Vide PRIVVS.

Prius, comparativum, n. t. [ΙΩΝΤΗ barifchon. & τηρος. Gall. Auparagane, devant, pluſtost. Ital. Primero. German. Das vorder. Hisp. Primero. Polon. Wprwd, priſtium. Vng. Elsbb. Ang. The former.] Horat. 1. Serm. Satyr. 4: & quod prius ordine verbum eft, Posterius faqas. Terent. in Evnuch. Si quidem hercle possis, nil prius neque fortius: hoc eft, nihil melius, aut prætātius. Ovid. in Ibin: Nōc sine exemplis ſevi cruciæ prioris, Sintua Trojanis non leviora malis.

Prius, adverb. Ante, vel citius. [ΚΑΙΤΡι kadhmāth ΚΡΙD tārem. ορ. Gall. Pluſtost, devant. Ital. Più, tōsto. German. Eh oder vor. h̄n. Hisp. Ante, mas preſto. Pol. Richla. Vngar. Elsbb. Ang. Before.] Plautus in Amph. Prius tua opinione hic adero. Teret. in Heavt. Nam ſi ſemel tuum animum intellexerit, Prius proditum te tuam vitam, & prius pecuniam omnem, quām abs te amittas filium:hui. Quantam fenestrā ad nequitiatn patereſeris. Virg. 1. Georg. Ac prius ignotum ſērco quām ſcindimus aequor. Cic. ad Attic. lib. 4: Nihil prius mihi faciendum putavi, quām ut tibi gratularer.

Priusquam, una dictione, vel prius quām duābus. Antequam. Prius quām. [ΚΑΙΤΡι kádmath ΚΡΙD tārem ορ. ή. Gall. Premier que, devant ou avant que. Ital. Invanche. Ger. Vor und eh / Eh dann. Hisp. Ante que. Pol. Drzewie. Vn. Minet elbte. Ang. Before that.] Iungitur quādoq; Indicativo. Cic 1. Philip. Priusquam de Republica dicere incipio, pauca querar de hesterna M. Antonii iuſtia. Terent. in Hecyt. Priusquam hanc uxori duxi, habebā alibi animum amori deditum. Quandoq; conjunctivo. Salust. in Cæſ. Priusquam incipias, confulto: & ubi conſulueris, mature opus factō eſt. Virg. 3. Georg. Cōtinuò ferto culpā cōpeſſe, priusquam Dira per incautum ſerpent contagia vulgis.

Prius, a, um, Privatus, proprius. [id. Gall. Priue, proprie & particulier. Ital. Particolare, proprio. Ger. Besonder, oder ſonderbar, eines eigen Hisp. Cosa propia de cada uno. Pol. Moſt w̄ afni. Vng. Tulaidon. Ang. Privat, particular or proper.] Nonius: Privum, eit proprium, uauiscuruſq; Horat. lib. 1. Epist. - condueto navigio & quæ Nauseat, ac locupletis, quæ ducit priva tritemis. Antiqui priſva dixerunt pro singulis; teste Gell. lib. 10. cap. 20: De singulis (inquit) concepta, priſvilegia potius vocari debet: quia veteres priva dixerunt, quæ nos singula dicimus. Liv. lib. 30. cap. 3: Feiales quum in Africam ad ferie dum ſedus ire jubetur, iſpli postulantibus, Senatus consultum in hæc verba factū eſt, ut privos lapides ſilices priſvasq; verbenas ſecum ferrent. Hoc eſt, ſingulos ſilices, & ſingulas verbenas.

Privatūs, priſtata, tum, à prius, Proprius, peculiaris, quod eſt uniſcuſuſq; civis: ejus antithesis eft Publicus. [id. Gall. Privé, appartenant à un chacun. Ital. Privato, particolare. Ger. Eigen oder ſonderbar Hisp. Cosa propia de cada uno. Pol. Samjwoi. Vn. Tulaidon. Ang. Proper, particolare, private.] Cic. de Amic. Quia cū Scipione vixerim, quo cū mihi coniuncta cura de republica & de privata fuſt. Idem de Senecl. Manet ingenia ſenibus, mode permaneat ſtudium, & industria: nec ea ſolum in claris & honoratis viris, ſed in vita etiam priſtata & quieta. Idē p. de Finib. Verbis tamen in dicendo quām priſtatis utatur ac ſuis. Idem 1. Offic. Deinde ut coſmūdibus utatur pro communibus, priſtatis ut ſuis. Sunt autē priſtata natura nulla, ſed aut vere occupatione, ut qui quondam in vacua venerūt, &c. Censuſ priſtatis, Horat. 2. Carm. 15. Domus priſtata, Cic. pro Quaſio. Vita priſtata, Lucan. lib. 7. Odium priſtatum. Brutus ad Ciceronem: Quod autē tibi cū Antonio priſtatum odium. Priſtata feriæ etiam dicebantur ſacrōrum propriorum, velut dies naſtales, ut ait Festus, fulgūrū procurations, & hujusmodi quæ ſiebant pro familiis ſingulis, & hominibus. q. Hinc priſtati homines dicuntur, qui nullū gerunt magistratū, quod illi demū ſui juris ſunt qui à publica cura abſtinēt. [oi idem & Germ. Gall. Qui n̄ ont aucun office n̄ eſt. Ital. Quelli che non hanno offici ne di gente Germ. Leut die färſich ſelbs ſind eimes ſonderbare ſtadt/s vnd keine gemeine Ehrendämpter tragen. Hisp. Los que ne tienen officio publico. Pol. Sobie woſi. Vng. Kðz rendbely, tizquelkvel valo. An. They which hath no charge or office in ruling a common wealth.] Cicero. lib. 1. Offic. Privatum autem oportet & quo & pari cum civibus jure vivere. Plaut. Capt. Hic qualis imperator, nunc priſtatus eſt. Cic. 1. de Invent. In fortuna quaeritur, ſervus ſit, an liber: pecuniarius, an tecum: priſtatus, an cum potestate.

Priſtatum,

Privatum, adverb. cui opponitur Publicum. [idem. Gall. Ex privata part, en particulier, particulierement. Ital. Privatamente, specialmente, particolarmente. Germ. Sonderlich oder sonderbarlich. Hisp. Specialmente sin officio publico. Polon. Officiale. Vng. Tisak magoknak, titkon. Ang. Privately.] Salustius in Catil. Existimans publice, privatimque alieno ære oppresos. Cicero 5. de Finibus: Nam aut privatum aliquid gerere malunt, aut qui, &c. q Significat aliquando privatum pro eo quod vulgo dicitur, specialiter, particulariter, vel in particulari. Plinius libro 6. cap. 17: De iis privatim condidit volumen. q In eadem etiam significatione legimus privatæ. Cicero ad Atticum, libro 7: Illud private non acribis, &c.

Privo, as, act. p. Adimo, spolio. [ʃɔvəschichchel, dənsriət, stələwə. Gall. Privare, offrir à quelqu'un. Ital. Privare. Ger. Herauben. Belg. Hrooven. Hisp. Privare, despojar à otro. Pol. Odzyskać, zwalczyć. Vng. Meg forrón, meg mentem. Ang. To deprive, to spoil and tak away.] Plaut. in Asin. Ego Polistam portitorum privato portorio. Cic. 4. Acad. Spoliatus judicio, privat approbatione omni, orbat sensibus. Idem in Top. Præpositio enim in privat verbum, ea vi quam habueret, si in præpositum non fuisset: ut dignitas, indignitas. Private oculis, Cic. 4. Acad. Privare vita, idem in Parad. Privare communis luce, occidere, Idem pro Quintio. Patriam privare aspectu suo, Cic. Marcellus lib. 5.

Privatis, particip. [ʃɔvəschichchel, stələwə.] Cicer. in Top. Sunt enim alia contraria quæ privatia licet appelleamus Latinæ, Græcæ appellantur σηματά.

Privatus, a, um, participium à privior, aris, passivo, spoliatus. [ʃɔvəschichel, istəgʌphθ, stələwə. Gall. Privé, à qui on a offert quelque chose. Ital. Privato, à chi è stato tolta qualche cosa. Ger. Heraubet. Hisp. Privado, despojado. Pol. Zwawiony, obrany. Vn. Meg forza tot. Ang. Deprived, spoiled.] Ovid. 1. de Ponto: Alter ob huic similem privatus lumine culpam Clamabat media se meruisse via. Plaut. in Trucul. Tum pol ego & donis privatus sum, & perii. Plin. de Viris illustribus: Privatus stipendio.

Privatio, onis, verbal. f.t. Spoliation, ademption. [ʃɔvəschichel, stələwə. Gall. Privation, estément. Ital. Privazione. Ger. Heraubung. Hisp. Aquella obra de despojar. Pol. Obranie, odziecie. Vngar. Meg forras. Ang. A depriving spoiling.] Cic. 2. de Finib. Quia dolor non voluptas contraria est, sed doloris privatio. Idem 1. de Faib. Omni privatione doloris patet Epicurus terminari summam voluntatem.

Privilégium, privilegi, n.s. Lex privatis facta, sive lex ad privatos homines, singulos q; pertinēs. [əvəriəgiəs, əvəriəgiəs. Gall. Prinilegio. Ital. & Hisp. Privilégio. Germ. Ein sonderbar Gesetz sonst aber heißt es auch ein Freiheit. Pol. Przywilej, wolność. Vngar. Priszlegiom, záradásra való. An. Privilège.] Cic. pro Domo sua: Leges privatis hominibus irrogari: id est eam privilegium. Gell. lib. 10. cap. 20: Neq; de imperio Cn. Pompei, neq; de reditu Ciceronis, neg; de cæde P. Clodii quæstio, neque aliâ id genus populi plebisve jussa leges vocari possunt: nō sunt enim generalia iusta, neque de universis civibus, sed de singulis cōcepta: quo circa privilegia potius vocari debent: quia veteres priva dixerunt, quæ nos singula dicimus.

Privilégii, s., dicuntur cui aliquod privilegium concessum est: vulgo ab indoctis Priviligiatus nuncupatur. Vnde Milites privilegiarii, dicti, qui vacabant officio. [əvəriəgiəs əvəriəgiəs. Gall. Privilégi. Ital. Privilgiato. German. Et friset. Hisp. Priviliado. Polon. Wolnosci, maiacy. Vng. Az ki-nek priszlegiom régiom. An. To whom a privilege is granted.] Vlp. in l. Sed an hic ff. Quod cum eo qui in alt. pot. Recte inquit, dicitur occupantis meliorem esse conditionem, nisi quis privilegiarius veniat.

Prō, Præpositio est ablativo casui serviens, varios in oratione usus habens, variisque significationes. Aliquando enim significat ante: [τον την τάχαθ. ə. Gall. Por, a la. Ital. Per. German. Vor. Belg. Voer. Hisp. Por. Pol. Prę. Vng. Err. Ang. For, in stead or place.] ut pro curia, pro mercenariis. Salust. Qui ni maturassent pro curia sociis signum dare. q Interdum ponitur loco in: ut pro rostris, pro censu, pro tribunali. Plin. Epist. 30: Postulavitque ut cognoscetur pro tribunali. q Interdum pro iuxta, sive secundū. ə. ut pro Platonis sententiâ, pro hominū iudicio. Sedulò moneo quæ possum, pro mea sapientia. Pro meis viribus: id est, iuxta vel secundum meas vires. q Interdum significat causam, & ponit pro propter. Plin. Epist. 189: Hæc tibi admonitus immodecat severitatis exemplo, pro amore mutuo scripsi. Terent. in Eunuch. Ego polte pro istis dictis & factis scelus ulciscar. q Interdum pro loco. Terent. in Andr. Pro illo te ducam, illius loco. Plin. lib. 2. cap. 7: Pro diis habent obsecna. q Interdum imperandi jus & autoritatem præ se fert: ut Tribuni plebis pro potestate intercesserunt. q Nonnunquam defensionē propugnationemq; habet. ə. Terent. Nam nisi hæc ita essent, præ illo haud staret. Virgil. lib. 9: - pro turribus astanti id est, pro defensione turrium. q Pro eo ac, vel Præ eo atque, legitur pro Ita ut, vel perinde ut,

Sulpitius ad Ciceronem: Sanè quām pro eo ac debui, graver molesteque tuli. Vlpianus: Pro eo habendum, atq; si nullo iure factum est. q Est & interjectio admirantis. ə. Tercat. in Adelph. Præ dñi immortales, facinus indignum quod narras: Item interjectio dolentis, seu indignantis. Tertent. in Heavt. Præ Deum atque hominum fidem. Plautus: Præ sancte Iupiter, quid video? Sed his duobus modis circumflectitur, & nominativo, accusativo, vocativoque junguntur, ut patet ex superioribus exemplis. q In compositione quædquoque privativa est, ut Profanus: id est, non sacer, Prohibeo, propodium. Negatur enim in his sanctitas, potestas, ac pudor. q Quandoque accipitur loco e, vel super: ut Prominet: id est, eminet, vel superminet. q Nonnunquam significat porr̄d, sive in longum: ut promissa barba. q Nonnunquam diu: ut Protelo, propando. q Interdū proculuit Provincia quasi Procul ab Italia devicta: Pro fugus, procul fugiens: Procella, quæ procul veniens percillit. q Sæpè etiam ultra ad locum, vel ad aliquem tendere: ut Progredior, proveho. q Interdum palam & more solenni: ut Pronuntio, promulgo. q Nonnunquam antē, ut procurro, propono. q Quandoque valde ut procurvus.

Præedifico, as, unde proædificatum veteres dicebant, teste Fefo, quod ex privato loco processerat in publicum solum.

Præagogiōn, [əvəzəgɔjən. Gall. Production de paillardise que font les maquercaux & maquerelles. Ital. Mettere en prosthilo virgin o meretrici, & à guadagno, come fanno roffiani è roffiane. German. Die herfertreibung zu dem huren wesen. Hisp. Obra de poner a la putaria. Polon. Zwodzenie do kurytwa. Vngar. Fertelmeszere valo adas. Ang. An open setting out of banded.] Latinè productio, vel prostitutio dici potest. Sueton. in Ner. capit. 28: Super ingenuorum proægogia, & nuptiarum concubinatus, Vestali virgini Rubriæ vim intulit. Dictum proægogium à verbo Græco αγαργεῖν, quod est prostituere, vel leuocinium facere.

Præainitæ, & proavi soror. [Vng. lobatym atyanak nennyi.] Ut propatruis, proavi frater. [Vn. lob atyam atyanak battya.] Caius. D. lib. 38. Tit. 10 l. 1.

Præautitor proautoris, Pro progenitore legitur apud Suetonii in Claudio: Appium Cæcum generis sui proautorem: id est, autorem, & principem, ə. Budæus.

Præavus, proavi, penult. corr. Avi paterni, vel materni pater. [əvəvʌs. Gall. Byœyeul, le pere du pere grand. Ital. Bisnono. German. Ein ate / meines Großvaters oder Großmutter Vater. Hisp. El bisabuelo, padre del abuelo. Polon. Mego djiatka albo babki mojej ojciec. Vng. lob atyamnak az attia. Ang. My grandfather's or grandmother's father.] Plaut. in Milit. Pater, avos, proavos, abavos. Cic. de Clar. Orat. Nam & de duobus avis iam diximus, Scipione & Crasso, & de tribus proavis, &c. Hujus relativum est Pronepos, à quo foemininum, Proneptis. q A Proavo foemininum proavia, avia mater. ə.

Prævunculus, & promatertera: Id est, proaviæ frater, & soror.

[Vngar. Az sob anyam anyanak battya, es nennyi.] Caius D. lib. 38. Tit. 10 l. 1.

Præbabili's, Vide PROBVS.

Præbaticā, piscina. προβατική, κολυμπήση. Hierosolymis erat, in qua sacerdotes oves immolandas abliebant: ə. ovinus enim Græcis ovis est: & ə. ovinus, ovinus: unde Præbatica piscina dicta, quasi ovina.

Problémā, problematis, n. t. & problematum, problemati, n. s. [əvəblɛməs. German. Ein Brag / da man einem etwas zu thaten aufgibt / Rätselchen.] Propositio est interrogationem habens. Philosophi propriæ problemata appellant, rerum abditarum perquisitiones & conjecturas, quibus magis animi quodacumine, quæ certa indagine remotiora naturæ arcana explorantur: cujusmodi sunt apud Aristotelē & Plutarchū. Pröbo, Vide PROBVS.

Próboscis, proboscidis, f.t. [əvəbɔsɪs. Gall. Le museau ou la trompe in elephant. Ital. La tromba del elefante. Germ. Der Rüssel eines Helfsant. Belg. Géritore/etenen muyl. Hisp. La trompa del elefante. Pol. Nos elefantowy. Vng. Az elephantnak az orra. Ang. The snout of an elephant.] Rostrum elephanti, vel muscæ: ita dictum, ut ait Nonius, quod autē depascat. Latini in elephanto manus appellant, quod ea veluti manu utatur. Plin. lib. 8. cap. 12: Resolvunt elephanti nodos manus. Nonius Marcellus: Proboscis, inquit, Græcum nomen est dictum quod autē depascat. Est autem porrecta corporis pars inhaerens naribus, quæ excepto homine in nullis animalibus invenitur. Varro: Invenisse factum hericium cum proboscide.

Pröbrum, probri, n.s. Stuprum, adulterium, flagitium. [nɔbrum nebalah ə. nablah: ə. cherpah ə. ghiddəph, üegəs. Gall. Cas reprochable, vilenie, iniure. Ital. Qualunque cosa disonesta & brutale, che altri sia rimproviata come adulterio, stupro, vituperio, villania. German. Eis verbüßt sie that/ein geschändung/ schwächung als mit Hurey oder Ehemach: Item, ein schand und schmeißt. Belg. Cas hureye Hisp. Denuosto, vituperio, in iuria. Pol. Zelywość, oframoczenie. Vngaric. Parapsag, buyasag. Angl. A repro-

Approches fallit, as hooredome, aduoutric.] **N**uetonius in Cæsare, cap.43: Dicemus nuptias prætorum vini. Qui digressum à marito post biduum statim duxerat, quamvis tunc probri suspicione peregrinarum mercium portoria instituit. Vnde lex fuit apud Romanos, ut probrum virginis Vestalis capite puniretur. q. Alias significat maledictum, contumeliam, sive infamiam, dedecus, quæ ex sceleri sequi solet. *άγνωστος*, ut Datum est probro: id est, ignominia ascriptum. Livius libro 2: His sceti occurserunt portio, ingentunt probra, & græ abstinent quin castra oppugnent. Epistole plenæ probrorum, apud Cicero. ad Att. lib.4.

Probrosus, probrosa, probrosum, adjectivum, Ignominiosum. [πρόβρικλης, έπροβρικλης] **G**all. Plein d' iniures, de deshonore & révile. Ital. Vituperos, ignominios. **G**erm. Schandhaft & schändlich. **H**isp. Denostado y feo. **P**olon. Szamotływi item s' ośmisi. **V**ngar. Szidalmás. **A**ng. Reprofull, rebukifull. **J** Gell. lib. 1: Manusque ejus inter agendum forent arguta admodum, & gestuosa, maledictis, compellationibus probrosis jaestatus est. **C**icer. 5. **V**err. Ut simul illam quoque ejus vocem probrosam agnoscat. **H**orat. 3. **C**arm. Ode 5: O pudor, o magna Carthago probrosis Altior Italie ruinis.

Probūs, m. f. Bonus, quasi prohibitus: quod se à delinquendo prohibeat. [προβούς τὸν πειθαρίους, δοξιαν.] **G**all. Bon, debonnaire. **I**tal. Buono, da bene, approvato da buoni. **G**erm. Brönig/aussicht Belg. Brom/good. **H**isp. Bueno y aprobado y proecluso. **P**ol. Czynliwy, dobrzyliwy. **V**ng. Lambor. **A**ng. Good, honest. **J** Plaut. in T. Qualive amico mea cōmendav bona? **C**. A. Probo & fidel, & fido, &c. **C**ic. pro Cluent. Neq; enim hoc homine sanctior, neq; probior, neq; in omnibus officiis retinendis diligenter esse quisquā potest. q. Per metaphoram dicitur etiā de rebus inanimatis, argētū probum, nō adulteratum. **L**iv. 2 bellī Maced. Cæthaginenses eo anno argētū in stipendium impositum Romā adverxerunt: id quia probum non esse Quæstores renuntiaverunt, expérientibusq; pars quarta decocta era: pecunia Romæ mutua sumpta, interrimentū argēti supplerunt. q. Color probus. **C**olum. lib. 8. cap. 2: Sint matices probi coloris, robusti corporis, quadratae. Merx proba. **P**laut. in Poen. Proba merx facile emptoriē reperit, tamē si in abstruso sita est. Probi nummi. **P**laut. in Persa: nummi sexcenti hic erū probi, numerati. **S**apor probus. **C**olum. de Arbor. cap. 3: Montibus, clivisq; difficulter vineę convalescunt: sed fructū probū que saporem vini præbent. **I**ngenium probum. **C**icer. 1. Offic. Sic in ipso joco aliquod probi ingenii lumē eluceat. q. Probis contrarii sunt Improbi & ἀχριγοι. **I**mprobis (ut inquit Aſconius) contra leges sunt: sicut Innoticioſus, contra merita, Inhumaniſus contra pietatem.

Probissimus, à quo probissimè. **T**erent. **P**lin. **E**pist. lib. 2. **A**polinari: Adjutum tamen cuperem juvenem probissimum gravissimumque. [Vng. Igdi iambor.]

Probē adverb. Bene, recte, eleganter. [εὐδοκίας, καλέσ.] **G**all. Bien. **I**tal. Bene. **G**erman. Ebenwohl. **H**isp. Buenamente. **P**ol. Bar, dobry. **V**ng. Lamborul. **A**ng. Well, honestlie. **J** Plaut. in Mostel. Profectō nos probē, ut volūmus, viximus. Omnibus autem ferē verbiū jungi potest: ut probē curare, probē decipere, probē monere, probē memini, probē potus, probē ornatus: probē persecutere dixit Plautus in Amph. id est, fortiter.

Probiter, adverbium, pro probē, apud antiquos. **V**arrō Octōgeli Postquam avida libido rapere ac concidere cœpit, seque opifice, non probiter strepere.

Probitas, probitatis, f.t. Bonitas. [προβάτης, καρκίνης.] **G**all. Bonit. **I**tal. Bonità. **G**erman. Frombleit, aufrechtig. **H**isp. Bondad. **P**olon. Dobrotliwosc. **V**ng. Iamborsag. **A**ng. Goodnes, honestie. **J** Cic. de Amicit. Quod si tanta vis probitatis est, ut eam, &c.

Probo, probas, act. p. Laudo, commendō, approbo. [προβάθησθε] **G**all. hiphikidh. **I**tal. approuare. **G**erm. Für gut geben/toben. **B**elg. prysen. **H**isp. Prouar, loar, alabar. **P**ol. Pochwaliam. **V**ng. laulom, disfirem. **A**ng. To command, to proue, to approue & allowe. **J** Cic. Att. Audio à bonis viris hanc cunctationem nostram nō probari. Ibidem: Meum factū probari abs te gaudeo. **C**icer. in Cat. Majo. Mihi verò & Flacco neutiquam probari potuit tam flagitiosa, & tam perditā libido: id est, nullo modo persuaderi mihi potuit, ut bonā iudicarem, & laudarem tantam libidinē. q. Hinc probari & valere in vulgus, vel ad populū, ad vulgus: id est, populare & plausibile esse. **C**ic. in Parad. Cato autē perfectus, mea sententia, Stoicus, & ea sentit quæ non probantur in vulgus. Plus est autem probare quām laudare. **C**ic. ad Marium, lib. 7: Teq; & istam rationem otii tui & laudo vehementer, & probo. q. Quandoq; probare est argumentis demonstrare, alicui persuadere, & facere ut probetur. [προβάθησθε] **G**all. hiphikidh. **I**tal. approuare, approuando. **G**erm. für beweisen. **H**isp. Meg bizonitani. **V**ng. Meg bizonitani. **J** Plaut. in Rud. Non probare per negando mihi potes, nisi pars datur. Quint.

lib. 1. cap. 10: Dialecticè probare. **L**ucret. lib. 2: Hūic satis illud erat planum facere atque probare. **T**erent. in Eynuch. Præterea forma, & tas ipsa est facilè ut pro Eynucho probes: subaudi, te, inquit **D**onatus. Sic etiam dicimus: Homo sacilegus probavit se pro innocentio. q. Quandoque periculum facete, tentate: [**προβάθησθε**] **G**all. **I**ssayer, esprouuer. **I**tal. Affiggiare. **G**erm. Versuchen/probieren/bewähren. **H**isp. Experimentar. **P**ol. Doğanam Ang. To affaye.] ut apud Columbellam, probare boves. **O**vid. in Epistol. Phylidis: Exitus asta probat. q. Quandoque permittere. **H**orat. lib. 1. **C**arm. Vagus & sinistra Labitur tripa Iove non probante. q. Hujus composita sunt, Approbo, Comprobo, ejusdem ferē significationis. συναγετικός. Et contra ria horum, Improbō, & Reprobō, pro damno, quæ habent penultimam correptam. εὐχεῖται, φέρει.

Probāndūs, probanda probandum, Cæsar s. belli Gall. **Q**uem locum probandæ virtutis tuæ expectas.

Probātūs, probata, probatum, Cognitus, conspectus. [προβάθησθε] **G**all. jadūah. **I**tal. nibchán. **G**erm. chafslub. **H**isp. nechshab. **P**ol. doznać, & doznać. **A**ng. **I**pprouue, bien estimé. **I**tal. Approuato, stimato, tenuto in stima. **G**erman. Bewähret. **H**isp. Pronado, alabado. **P**ol. Doznanie, dozniacjoni. **V**n. Meg probabilitatot, raualt. **A**ng. Tried, proued, well esteemed or in good reputation. **J** Cic. in Top. Nā & ingeniōsos, & opulentos, & atatis spatio probatos, dignos qui bus credatur, putant Ovid. 15. Metam. Cīmenque parens sine telle probatum. q. Aliquando si nomen, & ponitur pro bonus, egregius, &c. **L**iv. 7. bell. Pun. Ita repente exiit antiquos mores, ut nemo tota juventute haberetur prior, nec probatio primoribus patruum, suis pariter alienisq; esset. Probatissimus homo. **C**icer. 4. **V**err. Probatissima fœmina, Cic pro Cecina. **P**robātōr, atoris, m.t. Qui probat. [προβάθησθε] **G**all. Qui approue quelque fait. **I**ta. Chi preua qualche cosa. **G**er. Bewährer. **H**isp. El que proua algo. **P**ol. Doznać, & probier. **V**ng. Probalo, iauallo. **A**ng. Au approuer or commander. **J** Cic. 2. Philip. Quid enim interest inter sualorem facti, & probatorem? Idem pro Cæcin. Hujusrationis non modō non inventor, sed ne probator quidem sum. Ovid. 2. de Pon. Eleg. 2: Ingenii cente, quo nos male sensimus usos Artibus exceptis, sape probator eras.

Probātō, onis, f.t. [προβάθησθε] **G**all. hóchan. **I**tal. Preuu. **G**er. Ein bewährung. **H**isp. Obra de prouar, experientia. **P**ol. Doznanie, dozniacjone. **V**ng. Iauallas, bijonit, as, meg probalas. **A**ng. A profe] **J** Cic. 3. **V**err. Quid ita: ne vitiosum opus fieret? at erat probatio tua. q. Artificialis Probatio, & ma probatio, lineares probations, inexpugnabiles probations, potentissimæ probations, leguntur apud Quintilianum.

Probābili's, le, om. t. dicitur quod licet fortassis non sit verum, videtur tamen rationibus probari posse. [προβατός] **G**all. Probable, lounal. **I**tal. Probabil. **G**er. Glaublich/das berücht mag werden. **H**isp. Lo que se puede prouar. **P**ol. Prawdzie podobni. **V**ng. Iaualhato, hit, etb. **A**ng. Provable, that seemeth to be true. **J** Cic. 1. de Invent. Probabile aut est id quod ferē fieri solet, aut quod in opinione positum est, aut quod habet in se ad hoc quādam similitudinem, sive id falsum est, sive verum. Idem in Parad. Nihil est tam incredibile, quod non diciendo fiat probabile.

Probābili's, te, advib. Verisimiliter. [προβατός, εργάτης] **G**all. Probablement, avec couleur & apparence de vérité. **I**tal. Con apparenza di verità. **G**erman. Glaublichen/glaubwürdigkeit der wahrheit. **H**isp. Probablemente. **P**ol. Podobnie. **V**ng. Iihelb kopen. **A**ng. Provable, appearinglie. **J** Cic. 1. de Divin. Illa vero cure eveniant quis probabiliter dixerit?

Probābili's, at, e, f.t. [προβατός, εργάτης] **G**all. Probableti, couleur & apparence de vérité. **I**tal. Gran colore & apparenza di verità. **G**erman. Glaubwürdigkeit/glaublichkeit der wahrheit. **H**isp. Aquella posibilidad de prouar. **P**ol. Ku prawdzie podobienstwo.. **V**ng. El iihelb, iai, ihlato dolog. **A**ng. Provabletie, apperance of truth. **J** Cic. 4. Acad. Ceterē tam multa non collegiſſet quæ non fallerent probabilitate magna, nisi videret his, &c. Captiosa probabilitas, Cic. 3. de Finibus.

Procesx procacis, Vide PROCO, procas.

Procāpis, p.e. cor. Progenies q ab uno capite procedit. **F**estus. Procedo, procedis, penult. prod. n.t. Progredior. [προβατός, εργάτης] **G**all. Marcher outre, passer auant, proceder. **I**tal. Procedere andare auanti. **G**erman. Hergest gebn oder dahergebn **H**isp. Ir adelante o proceder. **P**ol. Postepne. **V**ng. Eleidök, megick. **A**ng. To procede or walk forward. **J** Cic. 1. de Divinat In sella aurea sedet, & cum purpurea veste processit. **C**æs. 1. bell. Civil. Tali dum pugnatur modo, lentè ac paullatim proceditur. Cicer pro Sext. Huic ad urbem venienti ob viam civitas cum lacrimis gemituque processerit. Salust. in Iugurth. Sed ubi plenique noctis processit, quod est, quasi præteriit. q. Aliquando est bene, vel malè cedere, sive cadere, **T**erent. in Andi. Nisi id putas, quia processit parum, Non posse hoc jām ad salutem converti malum. **P**laut. in Capt. Neque jejuniosiorem, neque magis effractum fame vidi. nec cui minus Procedat quicquid facere occiperit. q. Procedere in pedes, pro

des, pro pedibus nasci, vel in pedes gigni. Plin. lib. 7. cap. 8: In pedes procedere nascentem, contra naturam est. q Procedere in Philosophia, est proficere. Cic. 2. de Finib. Qui tum in philosophia, tum in optimo genere philosophia tantum processerit. q Procedunt stipendiis militibus, quod vulgo dicitur, currit. Liv. lib. 25: Tribuni Plebis, si iis videretur, ad populum ferrent, ut qui minores septem & decem annis sacramento dixissent, iis perinde stipendiis protenderent acsi septem & viginti annorum, aut maiores milites facti essent. q Procedere item apud lures consultos ponitur, pro valete & locum habere. Vlpian. I. 7. 6. 3. D. ad leg. Aquil. Hoc autem in servo non procedit, in filio fam. vulnerato procedit. Hotomanus.

Procedens, procedentis, participium. [נָסַע יְמִינֵךְ בְּבָרֶא. כְּאַרְבָּא, כְּאַרְבָּא עַל כָּלְבָּא. Gall. Marchant outre, s' avancant Ital. Chi passa avanti. Germ. Herfurgehnd Hisp. Que procede & anda adelante. Pol. Pooste pueczi. Vn. Konekezd Ang. That goeth forward.] Cicer. 3. Tusc. Quod ita esse dies declarat: quæ procedens ita mitigat, ut iisdem malis manentibus non modo leniatur egritudo, sed in plerisque tollatur. q Tempore procedente, quod vulgo dicimus successu temporis. Plin. I. b. 11. cap. 16: Tempore procedente instillant cibos. Plin. Iun. Epist. 64: Sed vereor ne procedente tempore ex ipso remedio vita naescantur.

Processus, us, m. q. Progressus. [יְמִינֵךְ בְּרָא, יְמִינֵךְ בְּרָא. Vng. Ki me uel, elb mentel pompaual valo laru.] Iul. Capitonius in Pertinace: Cum Pertinax eo die processionem, quam ad Athenæum paraverat ut audiret poëta, ob sacrificii præfigiam distulisset. Processus, us, m. q. Progressus. [נָסַע מִזְרָחֵךְ בְּרָא, נָסַע מִזְרָחֵךְ בְּרָא. Gall. Marchement plus outre, auancement. Ital. Landare più avanti, avanzamento. German. Ein fürgang oder fürtzitung. Belg. Een voorgang. Hispan. Obra de yr adelante. Polon. Postepck. Vng. Ele menet. Ang. A going forward.] Cicer. pro lege Manil. Ut ex iis locis à militibus nostris reditus maturus, quām processus longior quereretur. q Nonnunquam accipitur pro promotione, sive profectu. נָסַע מִזְרָחֵךְ בְּרָא. Sueton. de Clar. Gram. Ad summam, philologus ab semet nominatus ipse, ad Lælium Herman scripsit, se in Giacis literis magnum processum habere. q Aliquando pro successu, sive evetu. Seneca Epist. 116. Queruntur & de consiliis & de processibus suis: malunt que temper quæ reliquerunt.

Procelesmatiscus, ἀγελάδομην. Pes ex quatuor syllabis brevibus constans: ita dictus quod ob celeritatem, breviumq; syllabarum concursum, celestis mati: hoc est, nauticæ cohortationi esset aptissimum: sive quod sacer Minerva carmen quadam hoc pede constans primo loco cani solebat.

Procello, procellæ, act. t. Concupito, evertio. [גְּבָרְשִׁיבֵר, אֲפִירָה. Gall. Abatre rueri, renuerter Ital. Percutere, battere sotto sopra. German. Ungetümiglich umbürmen. Hisp. Reboluer, trasformar subvertir. Pol. Wywrajam. Vngar. Felforditom. Ang. To turne upside down, to strike.] Plin. in Paneg. Erant sub oculis naufragia multorum, quos invidiosa tranquillitate proiectos, improvisus turbo proculerat.

Procella, procellæ, f. p. Tempestas, imber, turbo. [גְּבָרְשִׁיבֵר, אֲפִירָה. Gall. Abatre rueri, renuerter Ital. Percutere, battere sotto sopra. German. Ein Sturmwind sonders sich auf grossen Wassern. Belg. Een Stormwind Hisp. Grande tempestad. Polon. Burkana wodzie. Vngar. Szél uex, haboru. Ang. A storm or tempest.] Dicta ab eo quod omnia procellat: id est, moveat, & concutiat. Virgil. 1. Aeneid. -creberque procellis Africus. Ovid. 1. Metamorph. Hic jubet: impeditum ad versæ jussa procellæ: "Nec sinit audiiri vocem fragor æquoris ullam. Virg. 1. Aeneid. Falia jastanti stridens Aquilonem procella. Vultur adversa ferit, flatusque ad sidera tollit. q Translatè accipitur pro omni periculo, & rebus adversis. Cic. pro Cluēt. Et vitam illam tranquillam & quietam, remotam à procellis invidiatu, & hujuscemodi judiciorum anfractu, sequi maluisse. Iratum procellæ, Silius lib. 11.

Procellus, procellosa, procellosum, Procellis plenus. [גְּבָרְשִׁיבֵר. Gall. Plein de tourmente & tempête de vents. Ital. Pieno di tempesta & vento. German. Voll Sturmwind oder ungestümigkeit, ungestümig. Hispan. Lleno de tempestad. Polon. Burzki, sturmwindy na wodzie. Vngar. Szél vezet teljes. Ang. Stormie or full of tempestes.] Livius libro 40: Ver procellosum eo anno fuit. Plin. libro 18. cap. 35: Nubecula quamvis parva veratum procellosum dabit.

Procerus, procera, procerum, pen. prod. Prolixus, & in longitudine productus. [גְּבָרְשִׁיבֵר. Gall. Long. fort haut. Ital. Lungo, alto. Germ. Hoch lang, hoch und gros. Hisp. Cosa alta o luenga en su ejerce. Pol. Wyjoki, d'ing. Vn. Magasskoz. Ang. Long, or high, tall.] Quod nomine quidam à cera derivant, quasi ad similitudinem ceræ protensum propter facilitatem. Aliu à crescendo quasi procerum. Horat. 2. Serm. Satyr. 2: - quod pertinet ergo Proceros odissel lupos? Virgil. 7. Aegloga: atque solo proceras erigit alnos. Horat. 3. Carm. Ode 25: Proceras monibus vertere

fraxinos. q Hujus compositum est Improcerus: vide suo loco. Procellulus, diminutivum à procerus. [Vngar. Magassaka.] Lampridius in Alexandro Severo: Oblectatio fuit, ut catuli cù procellulis luderent.

Procerē, adverbium, Longé. [ἀπόμυκτος, οὐφαλές. Gall. En haut fort hautement. Ital. Porgendo in subri, porgendo in alto altamente. German. Inn die Höhe oder lange. Hispan. Alta y luengamente. Polon. Wyd' us. Vngar. Magassan. Ang. Very height.] Cicero 3. de Orat. Brachium procerius projectum, qualis quoddam te. lum orationis.

Proceritas, atis, f. t. Prolixitas, statuta altitudo. [גְּבָרְשִׁיבֵר. כְּבָרְשִׁיבֵר ghobah (vel) gheboah. μῆκος. Gall. Longeur & hauteur. Ital. Lunga & età. German. Die Höhe oder lange in die gede. Hispan. Longura. Polon. Wyjokosz, d'ugosc. Vng. Magass. Ang. Highness and length, tall ness.] Plin. in Paneg. Tusola corporis proceritate clarior alius. Cicero de Senectute: Quum autem miraretur Lysander & proceritates arborum, & directos in quicunque ordines.

Proceres, procerum, pen. cor. m. t. plur. num. Capita trabium: hoc est, mutuli quidam in partibus extates. ἀρχαῖοι. Hinc principes civitatis, proceres appellati sunt, quod in ita in civitate eminet, sicut in edificiis illi. [מְרֹשָׁתָרִים kashimim u' ḥayim & dorim. Gall. Les plus grands & les principaux d'une ville, les gouverneurs. Ital. Principali & gouvernatori dello cità. German. Die füremsten oder gewaltigsten eines Dorfs. Hisp. Los principales del pueblo. Pol. Naiwisy spracy, also senatorowie w'lanistwo. Vn. Ebb' nepek, vrak. Ang. The governors, the principals of a city.] Virgil. 1. Aen. Post alii proceres. Idem 3. Aen. Delectos populi ad proceres, primumque parentem, Monstra Deum tēfero, & quæ sit sententia posco. Iav. 1 ab Urbe: Quū consenatum deos. que consociatos laudare mirè Servius inter proceres Latinorum, Castrorum proceres. q Hujus nominis accusativo singulatus usus est lunenalis Satyr. 8: Agnosco procerem.

Proceritus, us, inquit Calepinus. Id est, malo spiritu afflatus, cians locū Plauii ex Poenulo: Neq; nos populus procerus in festabili lapidibus. Quo tamen in loco qui vel primoribus labris literas degustant, facile deprehendet. Proceritus, duabus distinctionibus est: legēdū, nēpe, Tanquā ceritos: id est, furiosos.

Procerium, procerii, n. f. Aedificium patulum putatur ante castra, equalibus distinctum intervallis columnarum, supra quarū epistylia arcus curvabantur. Inde dictum quod pro castris: id est, ante castra sic est, aditumq; ad ea præberet. Quidam procerium interpretantur locum ante cubicula vitorum principum, in quo quiscent hero, corporis custodes excubias agunt: decepti, opinor, depravata lectio loci cuiusdam Plinii junioris, ex epistola ad Gallum: Post hanc cubiculum cum procerio, altitudine æstivum, monumento hybernatum: quum tamen castigationa exemplaria, cubiculum cum procerione legendum ostendant.

Prochémasis, sive Prochimasis, ἀρχαῖος. Precedens tempestatum significatio. [Pol. Znakniegodz.] Plin. li. 18. cap. 26: Accedit confessa terū, obscuritas, nunc præcurrente, nec paucis diebus, tempestatum significacione, quod ἀρχαῖος Græci vocant: nunc post veniente, quod ἀρχαῖος.

Procheton, Tussilago, vel Bechlon Diof. lib. 3. cap. 124.

Prochiros, vocante eos scribas, qui manu expediti sunt. Et Melpochiti, exercitio & cura prompti, annotat Alc. ad l. peculiari C. de prox. facr. lib. 12:

Prochýtes, m. g. ἀρχαῖος. Vasis genus erat quo in sacrís utebantur quod & ipsum à profundendo nomen accepit.

Procidio, cids, pen. cor. procidi, n. t. Pronus cado, humi me prosterno, vehementer inclino. [גְּבָרְשִׁיבֵר, אֲפִירָה, אֲגָרְתִּין. Gall. Cheoir & tomber. Ital. Getarsi à terra. Ger. Rückschl. Belg. Redervallen. Hisp. Caer echarse à los pies. Pol. Vpadám. Vn. Leborulc. Ang. To fall down.] Gell. Nam quum multis annis postea scena que prociderat, refecta esset. Liv. lib. 3: Saxum ingens sive imbris, seu motu teræ leviore quām ut alioqui sentiretur, labefactatum, in vicum lugarium ex Capitolio procidit, & multos opprescit. Idem lib. 31: Muri quoq; pars atie incusso subrata, multis iam locis prociderat.

Procidientia, procidentia, f. p. Actus ipse procidendi. [גְּבָרְשִׁיבֵר, אֲפִירָה. Gall. Cheute, tombement. Ital. Cadimento. Ger. Ein niederfallung oder herfallung. Hisp. Cayda. Pol. Vpadenie. Vn. Leborulc. Ang. Falling down.] Plin. lib. 34. cap. 18: Vsus enim ex eodem & in oculorum medicamentis, & maximè contra procidentiam eorum, & inanitatem, &c. Procidentia sedis. Plin. lib. 24. cap. 11.

Prociduus, adjct. Quid procidit. [גְּבָרְשִׁיבֵר, אֲפִירָה, אֲגָרְתִּין. Gall. Qui cheut & tombe facilement. Ital. Chi cade. Germ. Das nider gefallen oder aus gefallen ist/niderfelliq. Hispan. Cosa que cae. Polon. Vpadl'i. Vngar. Leborule, le esett. Ang. Tha fallies down easilie.] Plin. lib. 20. cap. 20: Infantum cerebro imponitur, umbilicoq; prociduo. Idem libr. 16. cap. 12: Meinatur hoc idem factum & in Philippis, salice procidua atque truncata.

truncata. Idem libro 11. capit. 20: Testes verò & sedem procluam, quæq; illi sunt virtus.

Prōcīo, procies, prōcivi, cītum, pen. cor. [Νῆρος καρδια, μεμένη, οργανός. Gall. Domander, bucher. Ital. Domandare. Ger. Besagen. Hisp. Peler, demandar. Pol. Zadom. Vng. Kerem. Ang. To ask or demand.] Idem quod p̄t. Liv. Matrem prōcītum plurimū venerunt: id est, petūtum, ut interpretatur Festus.

Prōcīngō, cīngis, act. t. Prēcīngō, instruo & apparo. [Τύχη ha-rach Τύχης, μεγαντίζω, Gal. Appareiller. Ital. Apparecchia-re. Germ. Räthen, sich vmbgürten zum Streit. Hisp. Aparejar. Pol. Praparadisus sic. Vngar. Kerelem. Ang. To prepare or mak ready.] Hinc prōcīctus prōcīcta, prōcīctum, Paratus, expeditus. Vnde prōcīcta classis, teste Festo, dicebatur exercitus ad pugnam paratus. ταχθεὶς εἰς πόλεις ἐπεισθεὶς, συνεκεντηθεὶς, ἀποστολὴ γενέσθε, quod pugnaturi ritu prius cingerentur Gabino: classem enim vetustus fuit, inquit Festus hominum duci, quād nāvium multitudinem. Gell. lib. 1. cap. 11: Quād prōcīcta igitur classes erant, & instructa acies.

Prōcīctus, us, m. q. Dicitur apparatus bellicus, sive ipsa prēparatio, quæ sit ab iis qui aut in expeditionem profecturi sunt, aut ad prēlū exiūtū. [Τύχη nēschek, σύστολη, πρεγονδή. Gall. L'appret & appareil de l'armee quand elle rent d'onner dedans. Ital. Apparechiamo di guerra. Germ. Die rästung vnd bereitschaft iur Eigentwēr oder ju dem Streit. Hisp. Aparechimento para pelear. Pol. Gotowanie sie do potryjeli. Vng. Kerzeler. Ang. Battayleray, as they that stand ready to fight.] Cicet 2. de Nat deor. Ex quo in prōcīctu testamento perierunt. Plin. lib. 23 cap. 1: Curas, vi-goremque animi impedit ad prōcīctum tendentibus. In prōcīctu facere: expedite, & celeriter. Ovid. 2. de Pont. Eleg. 9: Hec in prōcīctu carmina facta puta. In prōcīctu stare, est ac-cinctum esse. Quintil. lib. 12. cap. 9: Cui disciplina & studium, & exercitatio dederit vires etiam facilitatis: quemq; armatum semper, ac velut in prōcīctu stantem, non magis unquam in casu oratio, quām in rebus quotidianis, ac domesticis sermo deficit. In prōcīctu habere. Gell. libro 1. cap. 11: Atque sc̄enamas etiam tibicinas in exercitu atque in prōcīctu ha-buit. Prōcīctum testamentum à Iustiniano appellatur in §. 1. Institut. de testamento. quod veteres In, vel Endo prōcīctu nominabant. Id autem militia tantum fitbat, quum viri ad prēlū faciendum in aciem vocabantur. Autore Gell. lib. 15. cap. 27. Vide Hotomanum in Lexico.

Prōcio, procis, prōcī, cītum, pen. prod. Idem quod rumpō, atque irritum facio. Hinc Iureconsultus, irritum & ruprum te-stamentum prōcītum dicit. Festus.

Prōcīco, citas, pen. cor. Idem quod provocito. οργάνειαι. Citare enim vocitare est.

Prōclāmo. Proclamas, Palām & valde clamo, vociferor. [Τύχη zebek, αναβάω, ξύργεσθαι. Gall. Crier devant tous tant qu'on peut. Ital. Proclamare, gridare in publico. Ger. Öffentlich ausschreien/aus-schreißen Belz. Butropen Hisp. Mucho de leyes llamar. Polon. Wy-wiadam. Vng. Zabolók, kialok. Ang. To cry out or proclaim.] Liv. lib. 1: Moti homines sunt in eo iudicio, maximè Publio Horatii patre proclamante, se filiam iure cæsam judicata: ni ita esset, patrio jure in filium animadversorum fuisse. Cicet. 7. Verit. Adsunt, defendant, proclamant, fidem tuam quæ nus-quam erat, nec unquam fuit, implorant.

Prōclāmātōr, oris, m. t. [Τύχη zebek, αναβάω, αναβάω. Gall. Vacrier, grand criard. Ital. Gridatore, banditore, chi si fa grida. Ger. Ein ausschreiger/oder austriutter. Hisp. Aquel que así llama. Polon. Wywiadzacy. Vng. Kialto, poroz. Ang. A proclaymer or crier.] Cic. 1. de Qrat. Non enim causidicū nescio quem neq; pro-clamatorem, aut tabulam hoc sermone nostro conquiritimus: sed eum virum qui primū sit ejus artis antistes.

Prōclīno, nas, pen. prod. inclino. [Τύχη natā, ινκλίνω. Gall. Panche, encliner. Ital. Inclinare. German. Sich heften oder netzen. Hisp. Inclinar. Polon. skłaniać się. Vngar. Haylok. Ang. To bend down.] Colum. lib. 7. cap. 10: Eārum notanda sunt capi-ta, quam in partem proclinentur.

Prōclīnatūs, a, um, particip. [Τύχη natūs. οργάνειαι. Gall. Endne. Ital. Inclinato. Ger. Gehalten/gesetzt. Hisp. Inclinado. Pol. yadłi, lochileno. Vngar. El haitott. Ang. Bended downe.] Ovid. 2. Trist. Quum cœperit, quassata domus sublidere, partes in proclinentas omne recumbit onus.

Prōclīnatō, verbale, f. t. [Τύχη ινκλίνω, ινκλίνω, η παραφορή. Gall. Pauschement, inclinatione. Ital. Inclinazione. Germ. Ein halbdung, sensu ang für sich. Hisp. Inclinacion. Pol. Nachilenia. Vngar. El haitott. Ang. Bendiz downe.] Vitruv. lib 7: Non minus etiam observandum est, ut omnes structure perpendiculari respondeant, neq; habeant in illa parte proclinationes.

Prōclīvis, clive, pen. prod. dñs. t. Quod prōnum inclinatumq; est, ut ait Donatus. [ταχθεὶς, ινκλίνης, η παραφορή. Gall. Enclin, panchant. Ital. Inclinato all' ingin. Ger. Sich neigend für sich/habend. Hisp. Inclinado o acostado. Pol. Pochej. Vn. Hailando. Ang. Leaning or hanging downward.] Liv. 5. ab Urbe: Quo successerit magis in

arduum, ed pelli posse per proclive facilis rati. Colum. lib 9. cap. 5: de Apibus, ut cum onere per proclivis non egere de-vent. Impetus proclivis uadum, Luct. lib 6. q Per translatiō-nem secundum Cic. lib. 4. Tusc. dicitur propriæ in malis, de his scilicet qui ad aliquod vitium prōni, inclinatiq; sunt. Tercient. in Andri. Ita ut ingenium est omnia hominum à labore pro-clive ad libidinem. Cic. in Partit. Adolescentiam procliviorē esse ad libidinem. Silius lib. 13: sceleri proclivis egestat. Cic. 4. Tusc. Ut natura ad aliquem morbi proclivior: sic animus a-liae ad alia vitia prop̄sior. q Proclive enā dicitur quod facile factu est. Vnde in proclivi est, est facile, & in promptu. Plaut. in Capt. Tam hoc quidē ubi in proclivi, quād imber est quād pluit. Cicet. 2. Offic. Sed quin in hominibus juvandis aut mōres spectari, aut fortuna soleat, dictu quidem est proclive. Prōclīvitēr, proclivius, proclivissimē, adverb. [ταχθεὶς, η παραφορή. Gall. Facilemente. Ital. Facilmente. German. Einfacher. Hisp. Facilmente. Vngar. Kónyen, Ang. Readely.] Cicet. 3. de Finib Qui sperant, facilis, & proclivius ad laudem nobilitatis petvēnt.

Prōclīvitās, proclivitatis, f. t. Naturalis inclinatio in rem aliquā, præseruit viuofam. [ταχθεὶς, η παραφορή. Gall. Inclination, facilité de choir. Ital. Inclinatione, facilità. Ger. Neigung furnemētum sum bösen. Hisp. Aquella inclination. Pol. skłonność do głębo. Vn. Haylandsag. Ang. Inclination or disposition to a thing.] Nam in rebus bonis & laudabilibus, propriæ facilias dicitur. Cicet 4. Tusc. Atq; hæc aliorum ad alios morbos proclivitas latè patet. Ibidem: Prolivitas ad ægiotandum: sed hæc in bonis rebus, quod alii ad alia bona sunt aptiores, facilias nominetur: in malis proclivitas, ut significet lapsionem.

Prōco, procas, procare, act. p. teste Festo. [ταχθεὶς, η παραφορή. Gal. Domander efforcement. Ital. Adimandare im-pudentemente. Ger. Unschamhaftiglich anstrengen/erfülltiglich be-geren/gunten. Belg. Bryen. Hisp. Domandar desvergonz cadaamente. Pol. Niewstidliwie zudam. Vng. Zemtelenivel kerem. Ang. To dallj with wanton language, to eye or behold wantonly.] Antiqui dicebant pro poscere, seu impudenter petere: unde & Procacitas dicta est: quod & Nonius annotavit, citans illud Ciceronis ex lib. 4. de Repub. A' procando: id est, poscendo procacitas nominata est. Livius Aegilitho: Quum quod parere vos majestas n̄ ea proca, Toleratis, exemploq; illam deducitis. q Procacitas ad que pro assentati. Seneca Quæst. natur. 4. p̄f. Ajebat non esse occulte, nec ex dissimulato blandiēdum. Petit, inquit, procacis latet.

Prōcāx, procacis, pen. prod. Lascivus, petulans, improbus, pro-tervus: [Τύχη soror 78 Zeih. αρεδηγης, αρεδηγης. Gall. Demandare effontate, & ebonte, iniuriant, prompt à mal faire. Ital. Pro-cace, petulante, lascivo. German. Unverschamp mit gütigen mutwillig, fedret. Hisp. Desvergoncado, pediguenno, deslreydor. Pol. Nie wiślidliwi, skłonni do głębo, wſteczny. Vng. Zemtelen, fajtalan, nielues. Ang. Shamless in crasing, ill tongued.] quod nomen à pro-cando: id est, poscendo, dictum q̄se, docet Nonius Ma-cellus ex sententia Cic. libro 4. de Republica: cuius hæc esti verba: A' procando: id est, provocando, sive laceſſendo d. c. t. malunt Cic. pro Cælo: Temeraria & procax mulier. Ibidem lib. 3. Epist. Scio te non esse procacem in laceſſendo. Teret. in He-cyri Maligna multo & magis procax illico facta est. q Tiā. f. erit etiam ad inanimata, quoq; & Nonius annotavit. Vng. 1. Aen. penitus q; procacibus Austris.

Prōcāctisimūs, Sup. lat. [Vngar. Igón zlay, buia, retelkés.] Cornelius Tacius lib. 17: Procacissimis etiam inter seos li-xarum ingeniis.

Prōcāctas, procacitas, f. t. Petulantia, lascivia, improbitas, protevia. [Τύχη sarah 173 radhón, αρεδηγης, η παραφορή. Gall. Effrontement, shōnement. Ital. Spontamento, facciata agione. Germ. Ein mutwilli/versucht mit gütgen/getößte. Hisp. Desvergonzamiento. Pol. laros, z m jetezys. Vng. Zemtelen, fajtalan, Ang. Malaperisse br wantonisse in crasing.] Cic. in Salust. Non enim procacitatem linguae, vitæ sordes eluntur. Ibidem: Ne incolum in idem vitium procacitatis, quod huic objicio.

Prōcāctēr, adverbium. Protervē, petulante: unde procacius & procacissimē. [ταχθεὶς, η παραφορή. Gall. Iff. ontem, es-hontement, iniurientment. Ital. Alafacciata. German. Dazu tig-lich / mit mutwilliger fehrenheit. Hisp. Desvergonzadamente. Pol. Wyjetes, wyjetes. Vngar. Zemtelen, fajtalan. Ang. Wantonly, without shame, malapertly.] Livius 8. bell. Pun. Flagitatum quoque stipendium procacius, quād ex more & mo-destia militari erat.

Prōcī, m. f. Dicitur qui virginis mulierisve nuptias ambiunt: à spēndo: id est poscēdo dicti, ut ait Festus. [p̄s̄t̄ges. Gal. Pour-juians femme a mariage, corriuaux. Ital. Proci, nupti. Germ. Die nach einer Tochter ob Brauen werben/wärber Belg. Bryers. Hisp. Los que demandan mujer para se casar, comblecos Polon. Freie jemalosfusci. Vng. Leankerk. Ang. Woers.] Ovid. Epist. 1: Turba ruine

ruunt in me luxuriosa præci. Cicer. de Ctar. Orat. Ethos ignotos, & impudentes procos repudiemus.

Prœcœtōn, prœcatonis, m. t. vel Prœcœtium, n.s. [Εγριτόν. Germ. Ein Saal oder Kammer vor dem rechten Gemach eines Burgen/da die Gwardynecht wacht hattet.] Locus ante cubiculum virorum principum, in quo quiescente domino, corporis custodes excubant. Nam εγριτός Gracis est excubitor, & εγριτά, excubare. Vnde εγριτός, quasi excubitorum. Plin. Epistol. 41: Post hanc cubiculum cum prœcœtione, altitudine æquum, munimenti hybernum.

Proconñion, Polenta ex hordeo recenti, aut etiam ex hordeo nondum tosto.

Prœcōnsul, Proconsulis, pen. cor. mascul. t. Qui cum potestate Consulari in provinciam administrandam mittitur. [Προκονσύλλογος. Gall. Lieutenant du Consul. Ital. Luocotente di consolato chi ha nella provincia autorità di consolo. Ger. Ein Statthalter des Bürgermeisterthums in einer Vogtey/der an stat des Bürgermeisters ein Herrschaft mit vollmächtigem Gewalt verwaltet. Hispan. El consul en la provincia, proconsul. Pol. Namieśnik bormištowski. Vng. Hely tartas kiraly biro, szertarto. Ang. A lord deputy or president.] Cic. 2. de Dvin. Quām multi sunt anni, quum bella a Proconsulibus, & proprietoribus administrantur.

Prœcōnsulatus, us. m. q. Dignitas Proconsulis. [δικαιοδοσία. Gall. L'office ou dignité d'un Proconsul. Ital. Tala dignità. Germ. Die Würde eines Statthalters des Bürgermeisterthums in einer Vogtey. Hisp. Aquella dignidad de proconsul. Pol. Godność namyska bormistrzowgo. Vng. Hely tartas kiraly biroság. Ang. The office or dignity of the lord deputy or president.] Plin. lib. 14. cap. 22: Ad proconsulatum usque è Praetura honoribus gestis. Plin. Iun. Epist. 12: Summotum à Proconsulatu, quia se in legatione turpiter gesserat.

Prœcōnsulär's, re, Ad Proconsulem pertinens. Gell. lib. 5. cap. 14: Quum provinciam Africam Proconsulari imperio meus dominus obtineret.

Prœcrastino, as. pen. cor. act. p. Diem de die traho, differo. [πρεγένεσις ἡμέρα, καὶ σάββας ημέρα. Gal. Delay, differer de iour en iour. Ital. Prolongare di giorno in giorno. Ger. Von tag zu tag aussziehen. Belg. Van daghe te daghe wijsen/vertreden. Hisp. Dilatar de dia en dia. Pol. Dzień odetnia, odw'acjam. Vng. Halogatom. Ang. To delay, to differ from day to day.] Gell. lib. 16: Quæ reliquit perfecta expeditiæ, omni poëtæ venustatis laude florent. Sed quæ procrastinata sunt ab eo, ut post recenserentur, nequaquam poëtæ nomine atq; judicio digna sunt. Cic. pro Sexto Ros. Amer. Ac primò rem differre quotidie, ac procrastinare isti cœperunt, deinde aliquanto lentiū agere atque deludere.

Prœcrastinatus, dilatus. [πρεγένεσις. Vng. El halazator, halogtatator.] Gell. lib. 17. cap. 10: Quæ procrastinata sunt ab eo, ut post recenserentur.

Prœcrastinatio, verbal. f.t. Dilatio. [πρεγένεσις. Gal. Delay, dilation de iour en autre, tardement. Ital. Dilazione, tardamento. Ger. Verzug von einer tag auf den anderen. Hisp. Aquella obra de dilatar, tardanza. Polon. Odw'aka odetnia dodnia. Vngar. Halogatas. Ang. A delaying, differring.] Cic. 6. Philip. Nam quum plerisq; in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est, tum hoc bellum indiget celeritatis.

Prœcreo, eas, are, aet p. Liberos genero. [τίσιν holidh. θύρα. Gall. Procrier, creer, engendrer. Ital. Procreare, generare. Ger. Gebär. Hispan. Engendrar o criar. Pol. Rodje. Vng. Böelök, saporitok. Ang. To engender or beget.] Plaut. in Milite: Nam procrearo liberos, lepidum est onus. Cic. 3. de Finib. Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens velit gerere, & administrare temp publicam atq; ut è natura vivat, uxorem adjungere, & yelle ex ea liberos procreare. Idem antequam iret in exil. Sic enim ab initio fui animatus; ut non magis mea causa putarem esse natum, quam Reip. procreatuum.

Prœcreatōr, procreatix, & procreatio, verbalia. [τίσιν molidh. θύρα horeh. θύρας θύρη. Gall. Qui engendre, créateur. Ital. Generatore, procreatore. Germ. Ein gebärt. Hisp. Criador, el que engendra. Pol. Rodjiciel. Vng. Saporito. Ang. An engenderer, begetter.] Cicero de Universitate: Animum igitur quum ille procreator mundi Deus ex sua mente, & voluntate genuisset. Idem 1. de Orat. Neque enim te fugit laudandum artium omnium procreatricem quandam & quasi parentem esse eam quam φιλοσοφίας Græci vocant. Idem 1. Tuscul. Quid procreatio liborum? quid propagatio nominis?

Prœcreatūs, Natus, Cicer. de Finib. Ut natura diligi procreatōs non curaret.

Prœcrēscō, is, Cresco, vel augēor. [τίσιν ghadháil. aiχαιω. Gall. Croître & augmenter. Ital. Crescere. German. Wachsen oder herfür wachsen. Hispan. Crescer. Polon. Wyrostam. Vng. Neukedem. Ang. To increase and grow up.] Lucr. lib. 2: Et res progigni, & genitas prœcrescere posse.

Prœcubo, as, pen. cor. procubui, bitum, Procumbo. [ΤΙΣΙΝ na-tál: θύρα hifchachaváh. θύρας θύρη. Gall. s' encouer et

pancher Ital. Abbassar. Ger. Rübertigen. Hisp. Mucho caer, abaxarse, Pol. Vkl adam sie. Vng. Fejkes. Ang. To lie flat or prostrate.] Interdum idem quod vigilo, sive excubias agit. εγριτός. q. Non nunquam idem quod demitto vel inclino. Virg. 3. Georg. Muscus ubi, & viridissima gramine rips, Speluncæque tegant, & saxa procubet umbra.

Prœcūbitor, oris, m.t. Qui hœctu castodiæ causa incubat quum castra hostium id proximo sunt. [ΤΙΣΙΝ schomér. θύρας, εγριτός. Gall. Qui de nuit fait le guet devant le camp, sentinelle. Ital. Chia le sentinelle, chi deve far la schola avanti ell' esercito. Germ. Ein Wächter vor dem Lager. Hisp. La escucha del campo. Pol. Straż. Vng. Strafan alle. Ang. He that keepeth watch and ward without the camp.] Festus.

Prœcūdō, is, pen. prod. act. t. Prolato, cedendo extenuo, seu prob'e cudo. [προγένεσις, προγέλαστο. Gal. Attenuir en forgeant & aguisant, forger. Ital. Affortigliare, aguzzare bastendo. Ger. Brat schmieden/tengen / schärfen schäben. Belg. Dun smiden/vel smiden. Hisp. Labrar de martillo. Pol. Rogkuwan. Vng. Kizellestes. Ang. To mak less orthinner by beating.] Virgil. libr. 1. Georg. -durum procudit arator Vomeris obtusi dentem. Ira procudit eaces, Horat. 4. Carm. Ode 15. Procedere dolos, Plaut. in Pseud. Lingua procedere. Cicr. 3. de Orat. Non enim solùm acuenda nobis, atque procedenda, lingua est: sed onerandum comprehendimusque pectus maximarum rerum & plurimarum suavitate, copia, varietate.

Prœcul, adverb. Longè, quasi procul ab oculis. [ΤΙΣΙΝ meta-chók. απόδει, πόσσω. Gall. De loing, loing. Ital. Dilunato, dilungi. Germ. Von ferns oder weitab/fernweit. Belg. Verde/van verre. Hisp. De lejos. Pol. Tragieko. Vng. Mezz. Ang. Farre, fare of.] Dicitar & de loco minus longinquo. Virgil. 5. Aen. Est procul in pelago faxum. Quod certe non minus longè suisse debet intelligi, ne periret voluptas spectaculi. Idem in Sileno: Sena procul tantum capiti delapsa jacebant. Vbi Servius: Procul, modò prop:nam intulit, tantum capiti delapsa, ut ostenderet non longius pro voluntate esse coronam. Dicimus aliquando, Procul hinc: d est, longè ab hoc loco. Terent. in Hecyr. Quem cum istuc sermonem habuisti, procul hinc stans accepi, uxori. q. Item procul alicunde. Cicr. 4. Verr. Quia nos posset negare ab illis pecuniâ datam non quæsivit procul alicunde. q. Procul pro longè, habet aliquando sequentem à, præpositionem cum ablativo. Terent. in Adelph. Postremò quando ego conscientia mihi sum, à me culpam esse hanc procul. Aliquando & procul & longè, simul in eadem oratione pónuntur. Plaut. in Circ. Hac nocte in somniis visus sum videlicet procul edere longè à me Aesculapium. q. Procul aliquando præpositio est, defervens quandoque ablativo: ut Procul dubio, perinde est ac diuersas certe. Sueton. in Claud. Cæsar. Reliquit situm omnibus gentis suæ procul dubio præferendum. Ad eundem etiam modum dicimus procul vero, pro eo quod est à veritate abhorrens. Colum. in Præfat. lib. 1: Nam illud procul vero est quod plerique crediderunt, facilimam esse.

Prœcūlico, proculcas, act. p. Conculco, protero. [ΤΙΣΙΝ τραμάτιον. Gall. Fouler aux pieds. Ital. Conculcare, attirare. Germ. Betreten. Belg. Vertreden. Hisp. Hollar o patear, o piscar. Polon. Depęce, rogił acjam Vng. El tapadás. Ang. To trample, to stamp, or trample upon.] Colum. lib. 2 cap. 20: Nam à pecudibus legumina proculcantur, herbæ etiam atteruntur ungulis: atque glabreficit, & sit idonea tritiris area. Liv. 10. ab Vib: Et turbatus eques sua ipse subsidia territis equis proculcavit. Ovid. 8. Metamorph. Is modò crescentes segetes proculcat in herba.

Prœcūlātō, f.t. [ΤΙΣΙΝ τραμάτιον. Vng. El tapodás.] Senec. de Tranquill. virtu cap. 11: Quod regnum est cui parata sit ruina, & proculatio, & dominus & carnifex?

Prœcūlūnt, Promittunt, ait significare Antistius de jure pontificiali, lib. 9. Festus.

Prœcūmbo, bis, n.t. Prosterno, humili jaceo. [ΤΙΣΙΝ τραμάτιον hischachaváh. θύρας θύρη. Gall. Estre couché, s' incliner & pancher. Ital. Abbasseri, vi acciò interra, inschinarsi. Ger. Rübertigen. Belg. Ridere legere. Hisp. Abaxarse, inclinar. Pol. Vpadam, vliegam. Vng. Le hueredem. Ang. To lie flat and bend down wad.] Liv. lib. 1: Ipsum festum via proculbus. Colum. lib. 1: Tala bubilia esse oportebit pedes decem, vel ut minimum novem. Quæ mensura & ad procumbendum pecori & jugario ad circumfundū laxa ministeria præbeat. Virgil. 1. Aen. - ne gravidis procumbat colmus aristis. Idem 8. Aen. - & viridi sedam Mavorris in antro Procubuisse lupam q. Significat interdum demitti. Plin. lib. 16. cap. 36. de atundinibus: Omnibus verò folia à nodo orsa, cōplexu tenues per ambitum inducunt tunicas, atque à medio interno dio quum plurimum desinunt vestire, procumbuntq;. Hoc est, in terram inclinantur. Lucanus lib. 3: Et procumbentes iterum confurgere taxos.

Prœcūro, procuras, pen. prod. act. p. Administrationem rerū alienarum gerō. [τιπρόκουρο, τιπροκούρα. Gall. Procurer, assur la charge des affaires d'autrui. Ital. Procurare, amministrare cose d'altri. Ger.

Ger. Verwalten / versorgen oder verschenen. **Hispan.** Procurar nego-
cias. **Pol.** Operari. **Vng.** Gongias viselens. **Ang.** To have the charge
of an others business.] Cicero. Cornificio: Is procurat rationes
Dionysii. q. Aliquando ponitur pro studiis è curare. i. προμηθεύσας.
Apuleius: Hunc enim equulum suum curiosè nimis procuran-
tem inveni. Cato de Re rust. Eodem modo cæteras arbores pro-
curato. Plautus in Curcul. Tibi opus est hoc quo te procures.
q. Procurare aliquando est expiare. Gell. lib. 4. cap. 6: Ut terram
movisse nuntiari solet, ea que res procuratur, unde & procura-
tio verbale in eadem significatione.

Procuratōr, procuratoris, m.t. Qui absentis negotia gerit. [*διοικητής*. Gall. Procurent. Ital. Fattore, procuratore. **Ger.** Ein Verwalter /
Schaffner / Gewertheber. **Hisp.** El que procura, procurador. **Polon.**
Operario, sprawca. **Vng.** Gong viselb. **Ang.** A practour, that seeth
an others affaires.] Ulpianus de Procuratoribus & Defenso. l.
1: Procurator est qui aliena negotia mandato domini admini-
strat. Adores vero causarum, caufidici dicuntur.

Procuratōris, a, um. Quod ad procuratorem pertinet: [*αντιχείρηση*. Gall. Apartenant à procureur, de procureur. Ital. Di procura-
tore. **German.** Das einem Verwalter oder Schaffner gehört. **Hisp.**
Cosa de procurador. **Polon.** Sprawcy. **Vngar.** Gong viselb. **Ang.** Belonging to a practour.] ut Procuratōris literæ, Procuratōris munus.

Procuratōris, procuratricis, verbale, f. t. [*αντιχείρηση*. , εκδικών. Gall. Procuratrice, celle qui a la charge ou soing de quelque chose. Ital. Procuratrice. **German.** Ein Verwalterin / Schaffnerin / ein Versorgerin. **Hispan.** Procuradora. **Polon.** Sprawka. **Vng.** Gong viselb. **Ang.** She that doeth an others business.] Cic. 4. de Finib. Sed quum sapientiam totius hominis custodem & procuratricem esse
velint, quæ esset naturæ comes.

Procuratōrio, f. t. **Administratiō**, cura. [*διοικησης*. Gall. Charge &
administration qu' on a de quelques affaires, soing. Ital. Ufficio, governo
d'altri, cura, amministrazione. **German.** Verwaltung / Versorgung.
Hisp. A quella obra de procurar negocios, procuracion. **Pol.** Sjafuršto
staranie. **Vngar.** Gong visel. **Ang.** The office or charge in doing a
thing.] Cic. lib. 1. de Nat. deor. Sunt enim philosophi, & fuerunt
qui omnino nullam habere senserunt rerum humanarum pro-
curationem deos. q. Procuratio item expiatio est. Cic. 1. de Di-
vinit. Atq; etiam scriptum à multis est, quum tertæm otus fa-
ctus esset, ut sue plena procuratio fieret.

Procuratōruncula, f.p. [*Vng.* Gongviselé fôtska.] Seneca Epist. 32:
Nec Scylla aut Charybdis adeundæ sunt, quæ tamen omnia
transisti protutatuncula ptecio.

Procurro, is, procurri, procursum, n.t. Veloctiter procedo.
[*προράπτω*, *προράπτειν*. Gall. Courir devant, s'avancer de courir. Ital. An-
dere innanzi velocemente, correre avanti. **German.** Furtäuffen. **Belg.**
Wortopen. **Hisp.** Andar adelante, correr à lejos. **Pol.** Wyrjad biege.
Vngar. Elefutamod. **Ang.** To runne before.] Colum. lib. 6: Ex
domitis bœbus valentissimum, eundemq; placidissimum, cum
indomito jungimus, qui & procurrentem retrahat, & cunctam
tem producat. Cæsar 7. bell. Gall. Quoties quæq; cohors pro-
curerat, ab ea parte magnus hostium numerus cædebat. Virg.
9. Aen. Et conferræ manum, & procurare longius audent.

Procurēns, procurētis, participium. [*προράπτων*, *προράπτων*. Gall.
Quæ corre & s'avance devant. Ital. Che corre ananti. **Ger.** Furtäuffend
oder sich furtäuff stredet. **Hisp.** Que corre adelante. **Pol.** Wyrjodbie-
gep. **Vng.** Elefutua. **Ang.** That runneth before.] Virgil. 5. Aen.
In felix saxis in procurrentibus hæsit. Hoc est, prominentibus,
& velut obviam venientibus, inquit Servius.

Procurūs, sus, an. q. Actus procurandi. [*προράπτειν*. Gall. Courre,
saillie sur les ennemis. Ital. Correria, corsa. **German.** Das herfür lauffen.
Hispan. Corrida à lejos. **Pol.** Wyrjodbieg. **Vng.** Elefutua. **Ang.**
Running or assault upon the enemies.] Liv. lib. 21: Tumultuario præ-
lio, ac procuru magis militum quam ex præparatio, aut jussu
Imperatōrum orto, haudquaquam par Pœnæ dimicatio fuit.
Virgil. 12. Aen. Quem rota præcipitem, & procuru concitus
axis impulit effuditq; solo.

Procurso, o, procurationis, verbale, f. t. **Excursio** à
causa. [*προβλεψης*. Gall. Course, digression. Ital. Corsa, corriera.
German. Furtäuff lauffung / ausschweifung. **Hispan.** Corrida.
Polon. Wibriegenie. **Vngar.** Elefutam. **Ang.** A going or running
out frome the cause.] Qujntil. lib. 4. cap. 3: Non semper est necessaria
narrationem illa procurso.

Procurso, as, frequentativum. [*προβλεψη*, *προβλεψη*. Gall. Courir/sus.
courir/soumettre. Ital. Correre, spesso. **German.** Offt herfür oder furtäuff
lauffen. **Hisp.** Correr à menudo. **Pol.** Wyrjad wibiegam. **Vngar.** Ele-
futamod. **Ang.** To runne often.] Liv. lib. 27: libi per dies aliquot
quum ab stationibus procursetur, multa equitum, peditum,
que tumultuosa magis prælia, quam magna. Idem 3. ab Virbe:
Modò procurantes pauci, recurrentesque.

Procurstō, procursionis, f.t. [*προδρόμη*. Gall. Saillie & course
sur les ennemis. Ital. Affalto o corsa sopra nemici. **German.** Das embig
herfür rennen oder hinanz lauffen. **Hispan.** Corrida contra los enemigos. **Pol.** Wyrjad wibiegant. **Vngar.** Entamadas. **Ang.** A running

upon the enemies.] Liv. lib. 28: A quibus ubi per procuratio-
nem commissa pugna esset, &c.

Prōcurvūs, Valde curvus. [*κυρτός*, *κυρτός*. Gall. Courbé
par devant, fort courbé. Ital. Molto torto. **German.** Bass trumb. **Hisp.**
Mucho cortocabado, o curvo. **Pol.** Barjo krywi. **Vng.** Igen horgas. **Ang.**
Very crooked.] Virgil. 2. Georg. Contrà nonnulla est oleis cul-
tura, nec illa Procurvam expectat falcam. Littora procura, Idem 5. Aeneid.

Prōcūs, proci. Vide PROCI.

Prōcyōn, Procyonis, gen. pen. corr. *πρόκυων*, Sidus estivum, Ca-
nis ortum prævertens: unde etiam à Latinis verbum ex verbo
exprimitur, Antecanis, appellatur. Cicer. 2. de Natur. deor.
geminis est ille sub ipsi Antecanis, Procyon Graio qui nomi-
ne fertur. Ex Arato. Antecanis tamen nomen videtur minus
usitatum fuisse, & à Cicerone primùm confitum: unde etiam
Plin. lib. 18. cap. 28: sidus hoc nomen Latinum habere negat,
nisi quis (inquit) Caniculam velit appellare. Columella tamen
lib. 11. cap. 2: Caniculā manifeste distinguit à Procyone: hujus
ortum, Idibus Iuliis: illius, vii. Calend. Augusti affigaans, Ca-
niculam nimis appellans quem nos Canem dicimus.

Prōdēambūlo, prōdecambulas, Fotas deambulo. [*προδέαμβος*.
Gall. Se promener devant ou hors la maison. Ital. Passegiare da-
nanti ad un luoco. **German.** Voraußen vmb etnander gehn. **Hisp.**
Passearse antes. **Pol.** Przechodziesie. **Vng.** Kweveliak. **Ang.** To walk
before or forth.] Terent. in Adelph.

Prōdēo, prodīs, prodīvi, vel prodīi, prodītum, n. q. ex pro & co-
d, interposita, Procedo, ultrā eo, sive foras exeo, quasi porrō
eo. [*Νῦν* ieiā. προειπει, προειπει. Gall. Sortir. Ital. Vscire fuori,
comparire. **German.** Herfur gehn / bin aus gehn. **Belg.** Gaen / wcomens /
wtgaen. **Hisp.** Ya fuera o salir à place. **Polon.** Wykhode. **Vng.**
Ele iarulok. **Ang.** To come or go forth.] Cic. App. Pul. An ego ob-
viam tibi non prodīrem, primum Appio Pulchro, deinde Im-
peratori: Idem lib. 1. Offic. Scenicorum quidem mos tantam
habet disciplinae veteris vetecdiam, ut in scena sine sublig-
culo prōdeat nemo: id est, tēeat. Cæsar 5. bell. Gall. Suo more
conclamaverūt, ut aliqui ex nostris ad colloquium prodīret.
Prōdītūr, pen. prod. impersonale. Cic. pro Muræ. Eccei autem
non prodīt revertenti? Subaudi, obviam.

Prōdictatōr, prodītatoris, m.t. Qui extraordinariam Dicta-
turam erit, quiq; in locum Dictatoris substituitur. Liv. lib. 22:
Prodītatem populus creavit Qu. Fabium Maximum.

Prōdigē hostiæ, à veteribus dicebantur quæ totæ consum-
bant igni, unde & homines luxuriosi, prodigi dicitur sunt: ut
ex Verannii sententia tradit Festus.

Prōdiglūm, prodīgii, n. f. Monstrum, portentum, ostentum:
dictum quali prodīcum, quod porrō dicat, porrō significet, &
aliquid futurum esse portendat. [*προφητης*, *προφητης*. Gall.
Prodige, monstre. Ital. Mostro, prodigo. **German.** Ein wunderzelchen / ein
unnatürlich ding / ein wunderwerk der Natur. **Hisp.** Milagro que signi-
fica mal. Pol. Dzw. czud. **Vng.** Tsuda. **Ang.** A monster that fore-
telleth something.] Festus, prodīgia, quod prēdicunt futura, per-
mutationē g literar: nam quæ aunc e appellatur, ab antiquis g
vocabatur. Nonius: Prodīgia, deorum minæ, vel iræ. Virgil 3.
Aeneid. Sola novum, dictuque nefas Harpyia Celæno Prodī-
gium canit. Cic 6. Verr. Etenim multa sēpē prodīgia vim ejus
numenque declarant.

Prōdiglātōr, m.t. Qui ex prodīgio futura prænuntiat. [*προφ-
ητης*. Gal. Qui declare & interprete les prodiges. Ital. Chi interpreta
tali prodīgi & segni. **German.** Der auf den wunderzelchen oder wunder-
werken der Natur stättig ding weissaget. **Hisp.** El que declara tal
milagro. Pol. Wys. jek czudow widzianiam. **Vng.** Ibuendb. **Ang.**
He that sheweth any thing to come by a monster.] Festus: Prodīgato-
res aruspices, prodīgorum interprētes.

Prōdiglosūs, sa, sum, Monstrous, portentosus: quod scilicet
malum, cladē, exitium futurum portendit, quod præter naturā
est & consuetudinem. [*προφητης*. Gall. Prodigieu, monstrueux,
contre nature. Ital. Prodigio. **German.** Unnatürlich / gar wundersam/
das sic wider der Natur lauff zutrefft. **Hisp.** Cosa de aquel mila-
gro. Pol. Dzw. podobni. **Vng.** Tsudas. **Ang.** Monstruous, against
the common course of nature.] Plin. lib. 10. cap. 63: Partus aliquan-
do singuli: quod prodīgiosum putant.

Prōdiglātōr, prodīgiale, om. t. Nonnunquam idem est quod
prodīgiosus. *προφητης*. Aliquādo idem quod prodīgium aver-
tent: unde prodīgialis Iupiter dictus est cui exiandorum prodī-
giorum gratia lacra fiebat. *προφητης*. Plaut. in Amph. Sed
mulier postquam exercecta es, prodīgiali Iovi Aut mola salsa
hodie aut thure comprecatum oportuit.

Prōdiglōsē, adverbium, Præter morem, vel naturam: [*προφ-
ητης*. Gall. Contre nature. Ital. Contra natura. **German.** Unnatür-
lichen / wider den gemeinen lauff der Natur. **Hispan.** Contra la natura.
Pol. Præcū p̄rīodīgenie. **Vng.** Tsudalatoson. **Ang.** Against nature.
] Plin. lib. 11. cap. 37: Lien cum jecinore locum aliquando
permutat. sed prodīgiosus.

Prōdiglātēr, adverbium, Prædīgiosē. *προφητης*. Colum. lib. 3.
HH cap. 2:

cap. 3: Nam illa videntur prodigaliter in nostris Ceratoniis accidere. Horat. in Arte: Qui variare cupit rem prodigaliter unā. **Prōdigio**, prodigi, pen. cor. prodegi, supinum nō legi: ex pro, & agō, a, euphonias causa interpolata, Consumo, profundo, liberalitatis limites dando egredior, ultra modum ero. [JOHN achál. àortópouy, Ag. poyé, wādā. Gall. Consumē & de-
spendre tout. Ital. Consumare prodigamente. Germ. Hindurch reibet/verthun/vergeuden. Belg. Doerbungen. His. Gaſtar demasiadamente. Pol. Vracaam. Vngar. El tekorlom. ki ostogatom. Ang. To spend muche, to consume and wastriatouly.] Plaut. in Aulul. Falso die si- quid prodegeris, profecto egerie liceat, nisi pepercenis. Næ- vius in Tarentilla: Vbi isti duo adolescentes habent, qui hic ante parta patria prodigunt? Aliquando significat producere, quasi procul agere. Varr. 2. de Rust. cap. 4 de suis: Ad- missuras quam faciunt, prodigunt in lutosos limes. Idem lib. 3. cap. 9: Prodigendi in solum & sterquilinium, ut se voluta- re possint, quod ita alios fiant.

Prōdigus, gi. m. f. Profusus, effusus, nepos, dissolutus, perditus. [εὔποιος. Gall. Prodige Ital. Prodigio. German. Geudig/der das sein hindurch treibt/oder hindurch reicht. Belg. Verdoemt. Hisp. Prodigio o' gaſtar. Pol. Vracaam. Vng. Tekorlo. Angl. A master, a great spender or lasher out of money.] Cic. lib. 2. Offic. Omnino duo sunt genera largiorū, quoniam alteri prodigi, alteri liberales. Pro- digi, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludoī, venationūq; apparatu pecunias profundūt, in eas res quarum memoriam aut brevē, aut omnino nullā sunt reliqui- ri: liberales, qui suis facultatibus aut captos à prædonibus redimunt, aut ex alienum suscipiunt causa amicorum, aut in fi- liarum collocatione adjuvant, aut opitulantur vel in re qua- renda, vel augenda. Idem in Catil. Homo largitor & prodigus. q. Auri prodigus, Claudianus 2 Paneg. Actis prodigus, Horat. in Arte. Cic. ad Biut. Quod in honoribus decernendis esse nimis, & tanquam prodigus. q. Prodigus animæ, & sanguinis, qui vita suæ non parcit. Horat. 1. Carm. Ode 12: Animæque magna Prodigum Paulum superante Poeno, Gratus insigni referam Camœna. Vbi Porphyrio, Aemylium Paulum dicit suisse prodigum: id est, contemptorem vitæ. Ovid. 3. Amor. Eleg. 8. Sanguinis atq; animæ prodige Galle tuæ. q. Locus pro- digus multæ herbe. Horat. 1. Epist.

Prōdigē, adverb. Profusè, abundant. [ἀπότας. Gall. Prädigale-
ment. Ital. Prodigamente. Germ. Geudiglich. Hisp. Prodiga y esfotamente. Pol. Vractne. Vng. Tekozlusa. Ang. Prädigallie, with
wasting or riotousness.] Cic. 11. Philipp. Sed non possunt nō pro-
digè vivere qui nostra bona sperant, quum effundunt sua.

Prōdigitās, atis, f. t. Profusio, nimia liberalitas. **ἀπνία**. Lucil. lib. 6. Satyr. Nequitia occupat, hoc petulantia, prodigitasque. Alii os, pro hoc legunt.

Prōdigientiā, prodigietæ, f. p. à prodigo, prodigis, Profusio. [ἀ-
πνία Gall. Prodigalit. Ital. Disipamento. Germ. Geudigkeit/ver-
ehung/ verschwendung. Hisp. El habito vicioso de gastar, gasta-
miento. Polon. Rozprosanie, vracjanie. Vngar. Tekozla. Ang.
Wasting, riotousness.] Tacit. lib. 13: Cujus abditiis adhuc virtus
per avaritiam, ac prodigentiam mirè congruebat.

Prōdinūnt, Antiqui pro prōdiunt dixerē. Ennius Annal. lib. 3:
Prōdinūnt famuli, quum candida lumina lucent.

Prōdiūs, Antiqui dixerunt pro interius, longius (inquit No-
nius) à prodeundo, quasi porrò cundo. Varro in Virgula divi-
na: Primū venit in urbem, atque intra muros, deinde accidit
prodius, atque introit domum.

Prōdo, prodis, prodidi, act. t. Projicio, deserco, excludo, propel-
lo. [Πέσων nadhach. ἀπέδωμε, ἀπέβημ. Gall. letter loing. Ital.
Gettar via. Ger. Hinstossen/verstossen/vertreibt. Hisp. Echar a lexos.
Polon. Wyplacham. Vngar. El vetem, ke rekerem. Ang. To cast
farref.] Virgil. 1. Aen. Navibus (infandum) amissis unius ob-
itram Prodimir, atq; Italis longè disjungimur oris. q. Aliquando
ponitur pro ostendere, patefacere. [الجى ghillah ينبع
hishmiah, ἀφίειν, ιξεργεῖσαι. Gall. Divulguer, publier. Ital. Mani-
fistare, divulcare. Ger. Anzeigen oder angeben, aussingen/entdecken.
Hisp. Demonstrar, manifestar. Polon. Wydate, obiwiam. Vng.
Ki elenteni. Ang. To disclose, to betray.] Virgil. 3. Aen. Prodece
voce sua quenquam, aut opponere morti. q. Item pro diffrere,
protrahere, προετάσσειν. Terent. in And. Credo, impetrabo, ut
aliquot saltem nuptiis prodat dies. q. Item pro propagare. Vir-
gili lib. 4 Aeneid Sed fore qui gravidam imperitis, belloque fre-
mentem Italiana regeret, genus alto à sanguine Teuctri Prode-
ret. q. Item ponitur pro tradere, dare. [JOHN masár Πέσων
Τάχι hishbir. ἀπέδωμε. Gall. Trahir. Ital. Tradire. German.
Übergeben/verzahlen. Hisp. Hazer tracyion. Pol. Zdradzam. Vng.
El arulni. Ang. To betraye.] Salust. Antequam arcem proderent
hostibus. Cic. 3. de Finib. Nam ut peccatum est patriam prode-
re, parentes violare. q. Prodece item aliquando ponitur pro e-
mittere & dimittere. Modest. 1. 4. D. de cust. & exhib. reor. Non
est facilè tyroni custodia credenda: nam ea prodita, is culpa
reus est qui eam commisit. Item: Quod si fugitivum domino

reddendum prodiderit. Ex Hotom. Prodere posteris, est poste-
ris tradere, vel ad posteros transmittere. Cicero de Sen. Non
accipere modò hæc à majoribus voluntur, sed etiam posteris
prodere. q. Prodere memoria, est literis mandare. Διαδοχή λό-
γος, οὐρανού, Αγλαυτού. Cicero Appio: Qum tuum studium
consumes in virorum fortium factis memoriz prodendis. Pro-
codem etiā legitur, Prodere memoria. Cæs. 5. bell. Gall. Quos
natos in insula, ipsi memoria proditum dicunt. Cicero de Orat.
Quia memoria sic esset proditum. Item prodere memoriam:
id est, propagare, & ad posteros transmittere. Cæs. 1. bell.
Gall. Ne committerent ut is locus ubi constitissent, ex calam-
itate populi Romani, & exercitus intermecione nomen caperet
aut memoriam proderet. Interdum suppressum nomen me-
moriz. Plinius libro 6. cap. 23: Regnabat ibi quum hæc prode-
rem, Celebrotas. Cicero libr. 3. Offic. Utile videbatur Vtys, ut
quidam Tragici poëtae prodiderunt. Plin. lib. 2. cap. 7: D. Au-
gustus lœvum sibi prodidit calceum præpostore inductū, quo
die seditione militari propè afflicetus est, significavit, live
retulit. Sic dicimus, Fama prodit: id est, refert. Celsus: Quos-
dam fama prodidit in ipsis funerib. revixit. q. Prodere, autore
Donato, aliquando est decipere, deserere. Terent. in Adelph.
Prodidisti & te, & illa miseram, & gnatū. q. Prodere exemplum,
est tradere, vel monstrare, vel aliquid designare unde aliis su-
mant exemplum. Cic. pro Flacco: In hoc reo nequod pernicio-
sum exemplum prodatur, pertimesco. Ibidem: Ne periculosam
imitationem exempli reliquis in posterum proderetis. q. Pro-
dere fidem, est jurejurando non stare. Salust. in Catilin. Sed ea
sæpè antehac fidem prodiderat, creditum abjuraverat. q. Pro-
dere officium, est officio deesse, aut contra officium facere. Ci-
cero 4. Academ. Qui statuit omnem cruciatum perfere, intol-
erabili dolore lacrari potius quam aut officium prodat aut
fidem. q. Prodere vitam, est se vitæ periculo expondere. q. Pro-
dere legem, destituere. Vlpian. ad legem Iul. de Adult. Legem
prodidisse dicitur ob hoc quod accusationem adulterii ag-
gressus, accusare desitit. q. Prodere interregem, est nominare,
renuntiare, ut ait Budæus. Liv. 6. ab Urbe: Sed nos quoque ipsi
sine suffragio, populi, auspicato interregem prodamus. Sic
prodere flaminem, apud Cic. pro Milone.

Prōdītū, participium. Decepimus, circumvētus, destitutus. [ΙΤΑ
mitán. απόδειξης, απόδειξης. Gall. Decem, trahi. Ital. Tradito, in-
ganato. Ger. Verähten. Hisp. Traido, engañado. Pol. Zdradzony.
Vng. El arulatot. Ang. Deceived, betrayed.] Cic. ad Att. lib. 3:
Quandoquidem, inquit, ego proditus, inductus, conjectus in
fraudem, &c. Ovid. 13. Metam. Proditus à socio est, &c.

Prōdītō, proditoris, m. t. [ΙΟΝ μασχίρ. απόδειξης. Gall. Tra-
stre. Ital. Proditore. German. Ein Verräther. Hisp. El que haze
tracyon. Polon. Zdranja. Vngar. Arulo. Ang. A traitor, he that
betrayeth.] Plaut. in Rud. Vrbis proditor. Cicero 3. de Finib. Nec
magis vituperādus est proditor patræ, quam communis utili-
tatis aut salutis desitor.

Prōdītō, onis, f. t. [απόδειξις. Gall. Trahison. Ital. Tradimento.
German. Verähtung oder verhärtet. Hisp. Tracyon. Pol.
Zdrada. Vng. El arul. Ang. Betraying.] Cic. 4. Acad. Amictia-
rum pröditiones & reū publicarum. Ovid. 8. Metam. Nam pe-
reant pouis sperata cubilia, quam sim Proditione potens.
Lucan. lib. 4: Nun quani nostra salus pretium mercesque ne-
fandæ Proditionis erit.

Prōdrōmūs, prodromi, penult. corr. m. f. Latinè præcursor.
[απόδοτος. Gall. Avant coureur. Ital. Che corre inanzi. Germ.
Ein Vorläffer/Vorboer. Hisp. El que core adelante. Polon. Przyrod-
posłaniec. Vng. El o' futo. Ang. A forerunner.] Cic. ad Att. lib. 1:
Nam mihi Pompejani prodromi nuntiant aperte Pompejum
acturum. Vnde prodromi dicuntur à Græcis fici præcoce,
quasi præcursoria, reliquarumque maturitatem præverten-
tes. Plin. lib. 16. cap. 26: Ficus & præcoce habet, quas Athenis
prodromos vocant. q. Prodromi item venti Etesia, qui octo fer-
me diebus exorum Caniculæ antecedunt. Collib. 11. cap. 2:
Sexto Idu Julius Piodromi flare incipiunt.

Prōdīco, producis, act. t. profero, protraho, in longum duco.
[ΓΡΙΦός hecritis megarēta ītertā, megarēta. Gal. Produire, pro-
longer, mettre hors. Ital. Prolongare, menar fuori, produrre. German.
Verziehen. Belg. Vertengen/vertreken. Hisp. Llevar lexos güando
estender en luengo. Polon. Przedluzam. Vng. Halazom, növymom,
hozhabtom. Ang. To prolong, to drawe in length to stretch out or bring
forth.] Virgil. 2. Aen. Abnegat excisa vitam producere Troja.
Cic. in Cato. Convivium vicinorum quotidie compleo, quod
ad multam noctem quam maximè possumus vario sermone
producimus: Id est, prorrähimus. q. Terent. in And. per transla-
tionem dixit pro detinere: Nōnne tibi esse satis hæc solidum
visum est gaudium, nisi me laetasses amentem, & falsa spe pro-
duceres? Id est, deluderet, detinere. q. Aliquando idem est quod
foras educere, coram live in medium adducere, vel præsentem
sistere. [ΝΙΚΗ hosi ΝΙΚΗ hebi. megarēta, megarēta.] Plaut.
Capt. Vbi sunt isti quos ante ædes jussi huc produci foras? Sic
produ-

producere testes dicimus, pro eo quod est, ad dicendum testimoniū, in judicium eos adducere. Cic. 6. Ver. Harum omnium rerum autores, testes que produco. q. Producere copias in aciem, est extra castra ad pugnam eas educere. Galba Ciceron: Repente Antonius in aciem suas copias de vice producit. q. Aliquando idem est quod vñnum exponere. Terent. in Evnach. Pectum sperans, illicè producit, & vendit. Vbi Dogatus: Propriè vñnales produci dicuntur. Plaut. Asin. pro prosti- tute posuit: Audientem dicto mater produxit filiam: id est, prostituta, ~~et cetera~~, ~~et ceterorum~~. q. Interdum pro gignere. [717. holidh. ~~spur.~~, ~~spur.~~] Plaut. in Capt. Quid hoc est scelus? quasi in orbita cū filios produxerim: Cic. pro Qu. Rose. Nihil ab hoc prayum & perversum produci posse putant. Idem 2. Ver. Nihil à me audier ex imp̄ra illa adolescentia sua: quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo quem sui similem produxit, recognoscere potestis. Terent. Adelph. Seni animā prius extingueretur ipsi qui illud produxit scelus. q. Producere morā rei alicui, est moram interponere, sive (ut Donatus ait) differre, pretendere, protelare. Terent. in Andr. Dicam aliquid jam me inventarum, ut huic malo aliquam producam moram. q. Interdum prosequi. Virgil. 9. Aeneid. - nec te tua funera mater Produx. q. Interdum confumere, terere. Terent. in Adelph. Et cyathos sorbilans, paulatim hunc producā diem. q. Producere testem in judicium: id est, adducere. Cic. 7. Verr. Gravitem apud sapientes judices se fore ab inferis testem, quām si vivus in judicium produceretur. q. Producere aliquando est promovere hominem, & in medium honorificē profert: cui contrarium est Subducere. Cic. pro Domo sua, de Catone in Syriam alegato: Quem tu non p̄d illius dignitate produxeras, sed pro tuo scelere subduxeras.

Producētūs, a, um, Abductus. [נָשַׁיְמָה נָשֵׁי mubā. ~~et ceteris, et ceteris~~. Gall. Prolonge. Ital. Allongato. Germ. Her füge führt: Item, verlengter etc. Hisp. Estendido en luengo. Polon. Przypięciony. Vng. Els horzatot. Ang. Drawen in length.] Cic. post reditum: Quum à Tribun. pleb: Consul in concionem produc̄as esset. q. Aliquādo nomē est, & significat promissus, lōgus. [גָּמְנִי memuſchach] גָּמְנִי nérech. μεγάλος. Polon. Przedłoniony. Vng. Meg nyírhatatot.] Cic. Orat. Inclitus dicimus brevi media litera: insanus, producta. Cic. 2. de Orat. Et principia tarda sunt, & exitus carnis spissi & producti esse debent.

Prōdūct̄ & ōr., & productissimus. Colum.lib.7.cap.12: Quare sta-
tus ejus longior, productiorque ad hos casus magis stabilis
est, quam brevis, aut etiam quadratus. Idem lib.3. cap.10: Ex-
trema pars ejus, quod caput vitis appellantid est, ultimum &
productissimum flagellum.

Prōdūct̄ ē, adverbium. Hujus contrarium est breviter. [ceteris
diuis, manegat. Gall. Longuement, au long. Ital. Lungamente, in lungo.
Ger. Nach & lange. His. Lungamente, en luengo. Pol. Zprzez d'uzenim.
Vng. Hozzon, niuyua. An. At length.] Cic. in Orat. Et ne multis,
quibus in verbis eç primę literę sunt, quæ in sapientē atq; fœ-
līce producē dicuntur, in cæteris omnibus breviter.

Prōductio, productionis, f. t. Prolongatio. [LN̄ crech (vel) orech, extensio, exquicuitas. Gall. Prolongement, allongement. Ital. Prolongamento, allungamento. Ger. Verlängerung, verlängerung. Hispan. Estendimiento. Pol. Przedłużenie. Vng. Nagyoborabbitas, ninyatas. Ang. Prolonging, drawing in length.] Cic. 3. de Finib. Et quemadmodum opportunitas (sic enim appellemus diximus) non sit major productione temporis: habent enim suum modū quæcunque opportuna dicuntur.

Prōfanūs, a, um, pen. prod. Dicitur irreligiosum, & à religiore
remotum: Cujus antitheta suum Sacrum, & religiosum. [Ἴρπι
champh ΙΙΙΙ chol ΝΝΝ tamī. βίσηλο. Gall. Profane, pollu, laique,

*lay. Ital. Profano, suorum laico. Germ. Ungewirthet/unheilige. Hisp. No consagrado. Pol. Nie bogoboini, paganini, nie poswiezcioni. Vngar. Zenszegreteken, szenteketem, pagan. Ang. Profane, unhallowed or not consecrated.] Plaut. Sacrum, an profanum habeas, patrī penditur. Cic. pro Domo sua: Si ista cōfēratio legitimā est, qui est quod profanum in tuis bonis esse possit? Interdum profanum ac-
epimus pro scelerato, & impio. Statius in principio Theb.
Fraternas a cies, alternaque bella profanis Decertata odiis.
q Profanum etiam dicitur quod ex religioso, vel sacro in ho-
minum usum conversum est. Virg. 12. Aen. Faune precor mise-
re (inquit) tuque optima ferrum Terra tene, colui, vestros si
semper honores, Quos cōtra Aeneadē bello fecere profanos.
q Profani item dicebantur sacrī non initiati, qui à fano & sa-
cris arcebantur. Idem 6. Aen. procul ô procul eke profani,
Conclamat vates. q Nunc Laicos Galli vulgo vocamus, quasi
populares, teste Budaeo. q Profanos etiam dicimus imperitos,
qui Musarum sacrī non sunt initiati. Horat. lib. 2. Carm. Od.
profanum vulgus. Profanus usus, dicitur communis & vulga-
ris, non sanctus. Plin. lib. 15. cap. 30: Adeo q; in profanis usibus
pollui laurum & oleam fas non est.*

Profanum dictum est id, quod, quum sanctum fuisset, poste usum hominum factum: hoc est, extra sanum. Ex Aggeno de l*mitibus agri*orum.

Prōfano, profanas, act. p. Ex sacro profanum facio, violo. [עֲמַלְקָה heimiph] IJn chillel βεναρώ, φθάγω. Gall. Profaner, souiller & gas Ar. Ital. Profanare. Ger. Entweihen/vnhelig ob vntrein machen. Hispan. Enjuiciar la cosa sagrada. Polon. Zwiecko pospolite czynie, pomazywanie. Vng. Meguritkeztem. Ang. To profane, to defile and pollute. J. Liv. 31: Sacra, sacerdotes quæ ipsius majorumve ejus honoris causa instituta essent, omnia profanarent.

Profanatūs, particip. [**ΙΠΗ** mechullā **ΝΗΔ** niem. **ΘΕΛΑΩ** cīs. Gall. Profanū Ital. Profanato. Ger. Entwöhnet. Hisp. Enfusgado profanado. Pol. Romążni, zwiotosz, gopl' upioni. Vng. Megfertezet. Ang. Profaned.] ut profanatū **templum**: hoc est, ex sacro profanum factum, vel flagitio aliquo pollutū. Stat. 9. Theb. Ergo profanatū Menalippi funus acerbo Vulnerū Manus profanatae. Ovid. 2 Metam. Terra profanata. Stat. 3. Syl.

Prōfanatō, onis, verbale, f. t. Safræ rei violatio. [**חַנְבֵּל** chōneph, **חָנוּפָה** chanuphah **תְּמִימָד** tumeh. **Βεβάστως.** Gall. Profanation, profanament. Ital. Profanamento. German. Entwürbung. Hispan. Obra de profanar y ensuciar. Pol. swiatostgi pomazanie. Vngar. Megfertetezes. Ang. Profanation or pollution of holy things.] Plin. lib. 16. cap. 4: Postquam civilium bellorum profanatione meritum cœpit videri, civem non occidere. .

Profari, &c. Eloqui, dicere, pronuntiare. [דִּבְּרָה dibber NDI
butta. ἰσητέσ. Gall. Parler, prononcer, dire. Ital. Parlare, pronuntiare,
dire. Germ. Heraus reden/ heraus sagen. Hisp. Hablar, parlar, decir.
Pol. Wy mowic̄. Vngar. Ki mondani. Ang. To speak, pronounce
or say.] Virgil. t. Aen. Tum breviter Dido vultum demissa pro-
fatur. Silius lib. 11.: - magno clamore profatur q Proptie profa-
ri est quod Græci dicunt αγνοειν: id est, futura prædicere.
[נִבְּבָה nibba.] Vip. De Edili. edict. l. i. §. Exempli: Si iesrus inter
fanaticos non semper caput jactaret, & aliqua profatus esset,
an nihilominus sanus videretur?

[Vng. Propositione, summa.] Gell.lib. 16.ca.8: *περὶ ἀξιωμάτων, quae Marcus Vargio alias profata, alias proloquia appellat. Vide Proloquium.*

Prōfātūs tuus, tui nomen quartae inflexionis, Ipse profani actus.
[אָנֹכִי נְהַלֵּם כְּפָרֶת אֲמִגְדָּלָה] Gal. Profetae. Ital. Profetia.
German. Das heraus reden. Hilsp. Profecia. Pol. Wymowiecie.]
Gell. lib. 18. cap. 11: Neque dictu, profatūve ipso terræ, aut insuaves esse. Syl. 5. Syl. - seu voce soluta, Spargere, & effigere nimbos æquate protatu.

- Prōfectō, adverbium confirmatīs est: dictum quasi pro facto, Nimirum sācē, certē, revera. [TN ach PN achētē, ortus nō, nra- rānum. Gall. Certes, certāvemēnt, pour vray. Ital. In vero, certamente. Ger. Durwahr warth. Hisp. Ciertamente. Pol. Zaprawde. Vng. Bizony, miulan. Ang. Forsooth, in very deed.] Tercē. in Andr. Prōfe- ctō sic est. ¶ Plurimē autem ad responsionem adhibetur. ¶ 23. Cic. Quis hec renuntiat? Is prōfectō qui interfuit. Quod etiam per certe effēctūs Idem: In quo meminimus? Certē in nullo. Eandem etiam usum habent nimirum & nempē.

Prōferō, pen. corr. act. incons. Palām facio, prodo, pronuntio. [בְּרִיאָה בְּרִיאָה נְדִיבָה] **נְדִיבָה** bittā, beerich, īgūz, īsāwā. Gall. Proferer, mans. ster. Ital. Proferire, manifistare, palesse. Gerin. Kūbzunen/herfar bringē/ausspreiten/aussprechen. Hisp. Sacar à fuera, manifestar, promuntiar. Polon. Obiawiam wynaś um. Vngar. Ki-szint m., my mondóm. Ang. To bring out, to pronounce, or utter. J. Cic. pro Celsio: Domus in qua nihil fiat quod foras proferendum sit. Terent. in Hecyr. Ita me diu bene ament, haud propter te rogo ut hoc proferam. Seneca: Antequam sententiā proferam. ¶ Aliquando significat protendo, prolatō magisteria. P. in Quim lineam protulisse longissimam, atque rectissimam. Iustin. lib. 1: Arbitria principum pro legibus aīt fines Imperii tueri magis, quam proferre mos erat. Translatis Cic. in Orat. pro Mure. Stoici mihi videntur fines officiorum paulò longius, quam natura vellet, protulisse. Terent. in Andria. Saltem aliquot dies profer, dum proficisciār aliquò, ne videā. ¶ Quandoque promere, live in lucem efferte. Cicer. pro Sexto Rosc. Tu H-S. LIII. ex arca proferas. Plaut. in Amph. Tu Theſſala intūs paterā proferto foras. ¶ Profert se (inquit Budaeus) dicuntur qui sine deductore innotescant, & ipsi se producunt. Plinius junior: Profertur sc̄ ingenia & ostentant. ¶ Ponitur aliquid pro allegare, quo Plinius in Epitolis est usus. Cic. de Invent. Deinde cæteros proferre oportebit quibus majora de licta concessa sunt.

- prolato jejunus venditor auro. q. Aliquādo idem est quod extensus, vel ulterius productus: ut quū terminum prolatum vel fines imperii prolatos dicimus. *προλατίνης προλατίνης*.
Prolatio, prolationis, verbale, s. t. Iple actus proficerendi. [נְרָא
brech (vel) ereth DIN mor NDIN nibha תְּרִיכַת arécheth. אֶפְ-
עָזֵב, אֶמְגֹדֵס. Gall. Prolation, dilay, estendue. Ital. Mostra, il produr
suore, estendimento. Ger. Herstürbung. His. Prolungamētu, esten-
dimento. Pol. Rozkazanie, prawniezenie, napięcie. Vng. El balařas.
An. Differing or prolonging, delay.] Cic. in Orat. Cōmemoratio
antiquitatis, exemplorumq; prolatio. q. Prolatio, Proletio, ex-
tentio. Liv. 1. bell. Maced. Lætaque exta fuisse, & prolationem
finium, victoriāque & triumphum portendi. Iudicij prola-
tio. αἰσχύλος. Cicer. pro Rabirio perduel. reo: Quum alteri ad
prolationē judicii bidū quereretur. q. Prolatio, dilatio, ταρ-
γεῖσθαι, αὐτοβού. Cornel. Tacit. lib. 9: Sed omnem prolationem, ut
inimicam vicit et suspectabat.
Professōr, oris, professorius, a, um, & professio, Vide P R O
F I T E O R.
Profestūs, a, um, Quod contrarium est festo, unde dies pro-
feli dicuntur, teste Nonio, qui vacui sunt à festivitate. [וְיָמִים
כְּשֻׁלְבָּה. Gal. Non festable, non fest, comme jour ouvrer. Ital. Non di festa,
giorno d' opera, di da lavoro. Germ. Haff dem fein Fäst ist das man
nicht feiert. Hispan. Coja no festa. Pol. Powiedni. Vngar. Mies
nap, het hib nap. Ang. Not holy or not a feastling day.] Plautus in
Aulul. - felto die liquid prodegetis, Profeto egere licet, nisi
peperceteris. Plin. lib. 1.8. cap. 6. ex Catone: Pejores qui profestis
diebus ageret, quod ferentis deberet. Horat. 2. Serm. Satyr. 3:
Qui Veientanum festis potare diebus Campana solitus trul-
la, vapp amque profestis. Idem 4. Carm. Ode 1 st. Nosq; & pro-
festis lucibus, & sacris, Inter jocōs munera Liberi Cum prole,
matronisq; nostris, Rite deos prius apprecaui.
Proficio, cis, Procedo, & promoveo, protectum sive progres-
sum facio, & per translationem lucror. [יְלִינָה הַבִּיל, תְּמוּדָסָס,
εργάζεσθαι, ποιεῖν ποιεῖν. Gall. Profiter. Ital. Far profit, fare frutto in
ogni arte. Germ. Zunemmen/fürschriften/machen. Hisp. Aprovechar,
hacer provecho. Polon. Pomagać. Vng. Valamibe hexzonal eleb-
megük. Ang. To further or profit.] Seneca: Sic enim & audiendo,
& legendendo in dies magis proficimus. Plin. Nec minorem sub
eo praceptorē profectum fecit. Cic. ad Toranium, lib. 6: Nunc
verò evelis omnibus rebus, quum consilio profici nihil pos-
sit, una ratio videtur, quicquid evenierit, moderate ferre. Cæsar
3. bell. Civil. Apud quos quum proficere nihil posset. q. Ponit
ali quando pro prodelle. Vlpian. de lutejurando: Magis
igitur iusjurandum pati non proficiet. nec nocebit, si mater
detulerit.
Profectūs, us, m. q. Promotio sive progressus in re aliqua, sive
fiuctus qui ex rei alicujus tractatione piovenit. [וְיָמִים
בְּלָהָלָח, ποέσθαι, εργάζεσθαι. Gall. Partir pour aller, aller, venir.
Ital. Andare, venire, partire. Germ. Gehn/ziehen/reisen. Hisp. Ir
camino, andar. Pol. iade. Vng. El megick. Ang. To go a journey, to
depart.] Cic. de Senect. Adolescentulus miles profectus sum ad
Cappam. Propert. lib. 3. Eleg. 2: Magnum iter ad doctas profi-
cisci cogor Athenas. Cicer. ad Quint. Frat. lib. 3: Idus Octobris
Salvius Ostiam vesperi navi profectus erat cum his rebus quas
tibi domo mitti volueras. Idem ad Att. lib. 2: Calendis Maiis de
Foemiano proficisciemur. Proficisci in exilium, Cic. 2. de Finib.
Proficisci obviam, Cæsar 7. bell. Gall. Proficisci ad reliqua, pro-
peigere. Cicer. 5. Ver. Nunc proficisciemur ad reliqua, si pauca
ante erimus a vobis judices deprecati. q. Proficisci, pro origine
habere. Cic. 4 Acad. Pythagoræ ex numeris, & Mathematico-
rum initis proficisci volunt omnia.
Profeditus, profecta, profectum, particip. [וְיָדָה הַלְּכָה.
ποέσθαι, εργάζεσθαι] Gall. Que est venu. Ital. Venuto. Ger. Gejogen.
Hisp. Venido. Vng. Iotti. Ang. Come or come.] Virg. 1. Aen. Hunc
lætum Tyriisq; dicim, Trojaq; profectis.
Profetto, protectionis, verbale, s. t. Actus proficisciendi, iter.
[וְיָדָה המְלָחָה. Gall. Allee. Ital. Eso andare. Germ Ein reis
oder jug. Hisp. La icta de canino. Pol. Izda. Vng. El menet. An.
Going, departing.] Cic 1. Phil Exponam vobis breviter cōsilium
& protectionis, & revisionis meæ. Idem pro Quintio. Inveni-
tu r dies protectionis pridie Calendas Februario.
Profectitūs, a, um, ut Dos profectitia, quæ à patre vel parente
proficiscitur.
Profindo, profindis, profidi, profidum. Proscindo. [וְיָקְרָב-
הָאָבָדָה, אֶלְגִּישָׁה. Gal. Fendre, couper en fendant. Ital. Fendere,

Schiappare. German. Aufbrechen/aussieren. Hispan. Hender alca
barrecho. Polon. L'upam. Vngar. Hafstrom. Ang. To cleave, to cut
by cleaving.] Stat. 10. Theb. - quanta pagiter cervice gementes
Profundunt in arata diu Pagaxa juvenci.
Prosticere. proficeris, d. f. Aperte seu palam pollicor. [פָּתַח
hodriah. ἐπανίδομαι. Gall. Dire franchement, & devant le monde,
faire profession, lire & enseigner publiquement. Ital. Far professione, leg-
ger publicamente ne le schole, dire francamente. German. Offentlich
abstehen oder vertheissen. Hisp. Confissio abierta y claramente, hazer
profession Polon. lawnie wypowadzam, citam nieczo iasante. Vngar.
Vallom. Ang. To speak freeli, to mak open profession.] Cic. 1. Acad.
Qui philosophiam jam professus sum populo nostro exhibi-
turum. Liv. Palam professi nusquam inde nisi in patriam ve-
gium esse moturos. q Aliquando pro aperte ostendo & affi-
mo ponitur. Cicer. 5. Vert. Sed me omnium provinciarum de-
fensorem esse profitebor. Idem pro Rabirio Posthumo: Quā-
obrem fateor atque etiam T. Labieno profiteor, & prae me se-
ro, te ex illa crudeli, importuna, nō Tribunitia actione, sed Re-
gia, meo consilio, virtute, autoritate esse depulsum. Ex quo Gi-
ceronis loco constat plus esse profiteri, quam fateri. Fatemur
enim coacti, teste Servio: sponte autem & publicè profitemur.
Polliceri & affirmare. Cicet. 1. Acad. Hinc Professio, Confessio
palam facta. Cic. pro Plancio: Non me præteribat, in tam per-
turbato statu civitatis fructuissimam esse professionem bo-
næ voluntatis. Cic. Tironi, lib. 16. Tu vero confice professionem,
si potes: & si hæc pecunia ex eo genere est ut professione non
egeat. q Profiteri, item accipitur pro eo quod est artem aliqui,
aut scientiam publicè docere. Plin. Epistol. 76: Audistine Vale-
rium Licinianum in Sicilia profiteri? Cic. de Amic. Quamob-
rem quæ disputari de amicitia possunt, ab iis censeo petatis
qui ista profidentur. Hinc professores artium liberalium voca-
mus, qui eas artes publicè docent. Plin. lib. 3. cap. 53: Diodorus
dialecticè sapientia professor. Sueton. de Clat. Gram. Reli-
quit filium Orbilium, & ipsum grammaticum profellorem.
Magni nominis professores, Quint. lib. 2. cap. 11. Consummati
professores, Idem lib. 1. cap. 9. q Profiteri bona, censem, no-
men, est apud magistratum suarum facultatum numerum, &
nomen edere. διδόμενος Cic. pro Archia poëta: Quum hic do-
mum Romæ multos jam annos haberet, professus est a-
pud Praetorem Qu. Metellum familiarissimum suum. Liv. 6.
bel Pun. Primi expectaverant, ut qui se tanto imperio dignos
crederent, nomina profiterentur. Idem 2. ab Urbe: Hoc propo-
sito edito & qui aderant nexi, profiteri exemplò nomina, &
undiq. &c. Sic profiteri natales parentes dicebantur, qui diem
quo sibi nati essent liberi apud praefectos ararii edebant, de
qua re Terentius in l. 16. D. de proba, & Capitolinus in Anto-
nio Pio. q Profiteri res alienum, est sua debita testari. Curius
lib. 10: Alexander priusquam secerneret quos erat retenturus,
edixit ut omnes milites res alienum profiterentur.
Professoris. ū, um, անձակաց, ut Lingua professoria, qua
mentioriam exercet eloquentiam. Tacit. lib. 13: Audiretur hinc
Germanici filia, inde vihi Burios, & exul Seneca, trunca scilicet
manu, & professio lingua...
Profligo. gas, pen prod. act. p. Dejicio, sterno, dissipo, prodi-
go, depello, dependo, & ad perniciem deduco. [פְּלִיחַת הַיּוֹלֵד
נָתַחַת: בְּנֵי אֶשְׁתָּה hechlim בְּנֵי הַבָּנָה bishbâm הַבָּנָה
hor. ih. mabell רְגַזְזָעָמָע, רְגַזְזָעָז. Gall. Ruer par
terre, destruire, gäster. Pl. Gittare à terra, flugere, guastare Germ.
Ba boden stöhlen hinweg stöhlen vnd zerstreuen/abtreiben Hisp.
Echar à tierra, desbaratar batalla. Polon. Odzganiam, zapedzam, ro-
prosim. Vng Meggyököm, le verem, el rezem. Ang. To ouer throu, to
drive away, to put to flight, to bring to an end, to dispatch. Plaut. in
Mil. Confidentiali est nos inimicos profligare posse. Cicet. pro
Rabir. Castris locum capere, exercitum instruere, expugnare
urbes, aciem hostium profligare. Caesar 2. bell. Civil. Quod
classem hostiū primo imperio adveniens profligaverim. & Pro-
fligare bellum: id est, feci absolvere & concicere. [בְּנֵי
הַבָּנָה] Cornelius Tacit. Profligaverat bellum cum ludicris
Vespasianus: id est, consercerat, & penè ad exitum deduxerat.
Profligatus. ū, um, participantem, afflictus, peritus. [פְּלִיחַת
הַבָּנָה schomēm. Անձակ, ծիգըդք. Gall. Destruiri, gäste,
presqu'emis à fin. Ital. Rominato, destrutto, guasto & quasi annullato.
German. Erschlagen/ hinweg geschlagen/verderbt. Hisp. Echado à
tierra, destruido. Pol. Zapedzoni, odbyti. Vn. Niemontat, el veret, romlo. Ang. Overthrowen, driven away, put to an end.] Cicet. 2. in
Catil. Quanto tandem illum mortore afflictum esse, & profligatum
putatis? Vnde profligatum exercitum dicimus: id est,
prostratum, dejectum, afflictum & perditum: & Profligatu-
res: hoc est, perditas. Cic. pro Rose. Amerin. Et denique omnia
ad perniciem profligata, atque perdata. Hinc profligatos ho-
mines vocamus perditos, & in quibus nihil est sani, nihil integri, ձարարութեա. Cic. pro Archia: Nunquam me pro salute ve-
stra in tot ac tanta dimicationes atq; in hos profligatorum
hominum quotidiano impetus obiecsem. Idem 3. & et Pro-

Flagitissimus omnium mortalium, ac perditissimus. Sueton. in Tiber. Ex juventute unusque ordinis profligatus quisq;. q; Profligata dicuntur quae propè absoluta sunt. Cic. lib. 5. Tusc. Atque hinc est profligata jam hæc, & penè ad exitum adducta quæstio est. Liv. 5. bell. Macedon. Utis qui profligatum bellū haberet, ad comitia Romam rediret. Cic. ad Cornificium, lib. 12: Sic vehementius nos laboramus, qui profligato bello, ac penè sublato, renovatum bellum gerere conamur. Afflictum quoque dixerunt qui Latinè locuti sunt, id quod profligatum appellatur in hac significatione. Cic. in Orat. de Provin. consul. Bellum afflictum videtur, & verè ut dicam penè confessū. Idem in Oeon. Quum verò jam affecta estate uvas à Sole mīscere fas est.

Profligator, oris, verbale, m.t. [ΤΟΝΙΝ meabbēdā ΠΛΥΝ mechanis. Αγαθήσιων, Αγ. φ. δειρά, ιστεράζονται. Gal. Qui a perdu & dissipatos ses biens à meschancetex. Ital. Chi ha perduto ogni suo hauere operando male. Ger. Ein unñher vergeuder oder hindercherreger sein Guts. Hisp. Gañador de su bien. Pol. Przeliak, verainik. Vn. El verò, tono. Ang. A naughtie packe that lewdlie hath wasted all his goode. Tacit. Habeaturque non ganéo, & profligator, ut ple-

rius sua haurientium sed erudit luxu. Profligo, profligis, profligi, profligatum, (inquit Calepinus) Idē quod multum certo: citatque locum Columel. ex lib. 1. cap. 3: Flagitiosum videbatur quos hostis profligendo agros defolasset, novo more civem Romanum supra modum patrimonii possidendo descerere. Quo tamen in loco profligiendo legendum constat, non profligendo.

Profligas, Flandro resolvo, liquefacio. [χωρέσσεις. Gall. souffler, faire fondre en soufflant. Ital. Fonder soffiano, soffiar fuori. Germ. Mit blasen schmelzen. Hisp. Soplar macho à lexos, derramar soplando. Polon. Rozgrymam. Vngar. Fussal meg olaꝝtom. Ang. To melt by blowing upon. Plinius libro 34. cap. 9: Massa proflatur in primis: mox in proflatura additur tertia portio æris collectanei. q; Est etiam proflare idem ferè quod efflare. Valer. 9. Argon. Noctem tartaram proflantes pectore tauri. Hoc est, ignem & fumum ingentem, tenebris & flammis tarratibus non absimile. Idem 7. Argon. Taurus & immanni proflavit turbine flamas. Proflare pectore somnum, est inter dormiendum sonoro flatu uti. Virgil. 7. Aeneid. . qui forecæ taperitis altis Extractus toto proflabat pectore somnum. q; Proflare iras, est flatu iram testari, ut solent feræ. Plin. lib. 8. cap. 4: Subsistere ab olfactu, circumspectare, iras proflare.

Proflitus, us, penult. prod. m.q. Actus ipse proflandi [χωρέσσεις. Gall. soufflement, fondement en soufflant. Ital. Effondrare seffando. Germ. Das blässen oder wühen. Hisp. Obra de derramar soplando. Polon. Rozdecie. Vngar. Fussal valo olaꝝtas. Ang. A melting with blowing upon.] Colum. lib. 5. cap. 9: Activo proflatu refugentur.

Proflido, fluis, n. t. Abundanter effluo, promano, prolabor: & propriè de liquidis dicit. [Σέδη ναζέλ. χωρέσσεις. Gall. Couler, decouler. Ital. Scorrere, discorrere, colare. German. Herausflossen / herausrinnen. Belg. De oft afvloeden. Hisp. Mucho correr lo liquido. Pol. Wyciekam. Vng. Bbubn foliok. Ang. To flow or spring abundant.] Colum. lib. 6: profluere lacrymas ab oculis dixit Cic. 1. de Divinat. Si lacus emissus lapsu, & cursu ad mare profluxisset. Virg. 4. Georg. In medium seu stabit iners, seu profluit humor. Plin. lib. 7. cap. 16: Profluit sanguis ex vulnere. q; Profluere ad hominum sarcinam, per translationem, pro delabi, & devenire, Cic. Cælio: Equidem (ut ad m̄ reverterat) ab his fontibus proflui ad hominum sarcinam, & meus hic forensis labor, vitæque rato dimanavit ad existimationem hominum paulò latius commendatione ac judicio meorum. Græcia profluit ore Romano. Ovid. ad Pison. Quin etiā facilis Romano profluit ore Græcia. Cecropiæque sonat gravis æmulus urbi. Cujus ore sermo melle dulcior profluebat. Ad Herennium, lib. 4.

Profluens, profluentis, Abundanter effluens. [Σέδη ναζέλ. χωρέσσεις. Gall. Couler, decouler. Ital. Che corre. Germ. Herausflossen Hisp. Corriente. Pol. Ciekacze. Vng. Bbubn ki folio. An. Flowing abundantie.] Liv. lib. 1: Pueros in profluentem aquam mitti jubet; Cicer. ad Qu. Frat. lib. 3: Ego locum æstate umbrosiore vidi nonquam: permultis locis aquam profluentem, & eam ubere. Idem 2. de Orat. Genus orationis liquidum, fusum, ac profluens: cui opponuntur Exile, aridum, cœcum, & minutum. q; Aliquando est substantivum, & generis masculini, poniturque pro flumine, seu fluento. [ΤΟΝΙΝ ναζέλ. ΤΙΝΩν jeor. παραγόντος. Gall. Torrente, le courant d'riverisere. Ital. Torrente. Germ. Ein fluss oder fürstessend Wasser. Hisp. El venaje del rio caudal. Pol. Ciekaczarzka. Vngar. Földi víz, foliam.] Autor ad Heren. libro: Qui parentem necasse judicatus erit, is obvolutus & ligatus culeo, devehatur in profluentem: id est, fluminis procursum. Quintil. lib. 3. cap. 9: Quid abjectus in profluentem non potuerit extingui.

Proflentē, adverbium, Abundanter. [χωρέσσεις, da. Vn. ab. Gall. Abondamente. Ital. Abondamente. German. Wberflüssig.

lich / gnugsamlich. Hisp. Abundamente. Polon. Nad miare, spławnim. Vngar. Bbubn. Ang. With abundance.] Cicero 5. Tusulan. Ergo omnia profluenter, absolute, prosperè: igitur beaté.

Profluentia, profluentie, s.p. Abundātia, copia. [ΒΥΘΟΣ schéphah. Λμογια Gall. Abundance. Ital. Abondanza. German. Ein ubers fluss. Hisp. Abundancia. Polon. Zbytek, dostatek Vngar. Bbubnkedes. Ang. Flowing or abundance.] Cicero in Partit. Et hanc oratoriam vim inanis quædam profluentia loquendi, subaudi, imitatur.

Profluūs, a, um. Quod profluit: ut, profluus amnis, qui perpetuò fluit. [Σέδη ναζέλ. Δεπέσσων. Gall. Qui coule toussois. Ital. Che corre. Ger. Fürstessig oder das stets fließt. Hisp. Coja corriente asti. Pol. Mimo pl'ynacj. Vngar. Folso. Ang. That floweth over.] Plin. lib. 19. cap. 4: Hortos villa jungendos non est dubium, riguosoque maximè habendos, si contingat profluo amne. Col. lib. 8. cap. 17: Humilis in duos pedes piscina deprimitur in ea parte littoris, quæ profluo recessu nunquam destituitur. Ovid. 2. de Pon. Eleg. 1: Fluminaque & montes, & in altas proflua sylvas, Armaque cum telis instrue mista suis. 4.

Profluvium, profluvii, n.s. Flux: [ΤΙΣ τοβ. στοιχ. Gall. Flux, complement. Ital. Profusio, discorsione scorrenza. German. Ein fluss. Hisp. A quel mesmo correr, fluxo continuo. Polon. Zbytek. Vng. Folias. Ang. A continual flowing.] ut Profluvium sanguinis, αγοράζειν. Plin. lib. 29: Sanguinis profluvium sistit herbæ pætonic semen rubrum. Columel. libro 6. cap. 26: Sed minimè id permetendum, ne profluvio sanguinis intreat. Profluvium alvi. Αλγόποια. Idem libr. 9. cap. 13: Talis nocente cibo, qui quum se affatim repleverint, profluvio alvi, nisi celeriter succurritur, intereunt.

Profōrē, penultima correpta, compositum à fore, Profuturum esse. [ΤΙΣ τοβ. στοιχ. γενινού ἵπας. Gall. Devoir faire prouffit, être proufatable. Ital. Essere utile giuare. German. Nur vnd verständig seyn. Hisp. A provechar, ser provecheso. Polon. Być pożytecznym. Vngar. Haznalni, haznalojsnak lenni. Ang. For to be profitable.] Horat. libro 1. Epist. Quæ nocuere, sequat: fugiam quæ profore credam. Verbum est defectivum, sicut simplex fore.

Profligio, profligis, n. t. Procul fugio, aufugio. [Οδης Τι nadh Υδη nab. διόρ Λξω. Gall. s' ensuir loin, eschapper. Ital. Fuggire longi. German. Entfliehen/weit hinweg fliehen. Belg. Wedvilen. Hisp. Huyr lexos. Polon. Vcikam. Vngar. Elfutok. Ang. To flee away farre.] Plaut. in Cas Quid nunc agam nescio, nisi ut improbos famulos imiter, ac domo profugiam. Cicer. in Læl. Hac itaque amentia perterritus in Asiam profugit. Terent. in Adelph. quum hinc egens Profugiet aliquod militatū. q; Profugio cum accusativo, pro eo quod est fugiendo relinquo. Curtius lib. 10: Quando enim regem universus exercitus deseruit. Nec servi qui ac in uno grege profugiunt dominos.

Profligūs, a, um, penultima correpta, Qui à patria, à domicilio; iisve finibus in quibus ait: è agebat, profugerit. [Τι nadh. αι εργαζόται. Gall. Esaut, qui s'en est suy de son pais bien loing. Ital. Fuor' scito, vagabondo. Ger. Fluchtig. Hisp. Fugitivo, que mucho à lexos huye. Polon. Zbig. Vngar. Zaiki retet. Ang. That fleib away farre, a fugitive.] Si Horatius profugos Scythas appellat, quod crebò domicili mutant. Salust. Trojani qui Aenea ducce profugi sedibus incertis vagabantur. Liv. 4. bell. Macedon. Annibal patria profugus pervenerat ad Antiochum. Ovidius 13. Metam. - profugaq; per æquora classe fertur ab Antandro.

Profligūm, profugii, n.s. Perfugium, asylum, portus. [ΠΟΥΝI machaſib. ορ. ηρ. ηρ. πρόφυτον. Gall. Lieu de refuge. Ital. Refugio. German. Ein Zuflucht. Belg. Een toevlucht. Hisp. Guardia del que huye. Pol. Vcikam. Vng. Segedelem, otalom. Ang. A place of refuge, a sanctuarie.] Cic. lib. 1. Tuscul. Portum potius paratum nobis & profugium putemus, quod utinam velis passis prove- vchi liceat. Idem pro Cætinna: Exiliu non supplicium est, sed profugium, portus quæ supplicii.

Profundo, profundis, act. t. Largè, & copioso effundo. [ΤΟΝΙΝ schaphisch. ηρ. ηρ. Gall. Espandre en abundance. Ital. Spargere largamente. German. Ausgießen/verschütten Belg. Bigieten Hisp. Mucho derramar Polon. Rozlewam. Vng. Bbubn ki ñebm. Ang. To pour out abundance.] Plautus in Aulul Aquam hercle plorat, quum lavat, profundere. Idem Cursul. Profundis vinum? quæ te res agitant? Virgil. 12. Aeneid. Vix ea quum lacrymas oculis luctuosa profudit. Cicer. pro Foroio: Quem ut vidi, equidem vim lacrymarum profudi. Sanguinem pro patria profundere, Cic. 2. de Fin. Verba profundere ventis, Lucret. lib. 4. Vitam profundere. Cicero 1. Offic. Ignenti autem multi sunt qui non modò pecuniam, sed etiam vitam profundere pro patria parati essent. q; Profundere aliquando idem est quod prodigere, & inutiliter consumere, sive liberalitatis metas egredi: tractu ab aqua quæ profunditur ex vasis, ηρ. πρόφυτον. Terentius in Adelph. - tibi si istuc placet, Profundat, perdat, percitat, nihil ad me attinet. Cicero 5. Ver. Ait omnia, pecunia effici posse:

possit: dare, profundere, opponere, si velis vincere. Idem in
Catil. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas abligurie-
runt. q Profundere vota & preces, est multum & instanter pre-
cari. q Profundere vites animi, est omnes nervos intendere, &
omnem ingenii vim applicare. Cicer. ad Att. lib. 1: Vhemens
fui, & omnes profudi vites animi, atque ingenii mei.
Prostulsum, a, un, participium, Larg. fusu. [גַּבְעָה shuppach.
ngaraxxw ḥp̄θ, cñxw ḥd̄s. Gall. fspandu en abundance. Ital. sparso.
German. Aufgeschoss mit vte Hispan. Derramado. Polon.
Przelam. Vngar. Ki duteet. Ang. Poured out abundantie.] Plin.
libro 11. cap. 41: Mulieri ante septimum mensem profusum lac
inutile. Ovid. 11. Metamorph. - fletus super ora profusus. Plin.
lib. 5. cap 9: Ex hoc lacu profusus, indignatur fluere per arenas
& squalentias.

Prōfusus; nomē, m. f. **Supra modū sumptuosus.** [διαπλογός, οὐγίη
μηρός.] Gall. Aboudant, somptueux. Ital. Suntuoso, abundante. Ger.
Geudig/verthätig/verschwendig. Belg. Overvloedich/costelyc. His.
Abundante, largo, gastadur. Pol. Błyskawiczny/rzeczywisty. Vngar. Bő
kötösfű. Ang. Flowering out, very abundant. J. Salust in Catil. Alien-
ni appetens, lui profulus, quasi profusor sui. Cicet. pro Mure.
Odit popul. Rom. privatam luxuriam, publicam magnificen-
tiam dilit: non amat prosusas epulas: sordes, & inhumanita-
tem multo minus. Idem i. Offic. Ipsumque genus jocandi non
profusum, neque immoderatum, sed ingenuum, & facetum.
¶ Ponitur aliquando pro abjecto, & jacente. Plaut. Profusus,
squalens, solidus, ab oranib[us] deieclitus.

Proflusus īmūs, Superlativus. [Vng. *Földtér igyán bő körüljárás*, tekercs.] Seneca de vita brevitate: Simul ad temporis iacturam ventum est, & profusissimi in eo, cuius unius honestissima avaritia est.

Proflusus, adverbium, **Effusus** [*περιέχει πλήθης, δαχτυλίδη*. Gall. En grande abundance, excessivement. Ital. In grande abundanza, eccessivamente. Germ. Haufschichtig/ gat überflüssiglich. Hispan. Con abundancia, largamente. Pol. Hłonię, nieprzeciwie. Vngar. Bő-ön. Ang. With swelling or great abundance.] Liv. 10. ab Urbe: Hæc igitur militans obstatit profusè tendentibus in castro.

Prōfūsiſſimē. [Vng. Földetegn bőven tekozolua.] Sueton. in Augusto. Festos & soienas dies profusissimē, nonnunquam joculariter tantum celebrabat.

Prōfundus, da, dum, adjectivum, Quod deorsum magnam
habet altitudinem sita dictum quodd porrò id est, longe habeat
fundum. [PNV hum. 32. v. Gall. Profond, creux. Ital. Profondo,
alto. Germ. Tieff Belg. Diep. Hispan. Alto, fondo. Polon. Gie-
boki. Vngar. Mely. Ang. Deep.] Virgil. 5. Aeneid. Amisum An-
chisen siebant, cunctaque profundum Pontum asperabant.
Ovid. ad Liviam: Effugient aliqua magna profunda via. Lu-
cret. lib. 2: Corpora solventes abeant per inane profundum.
¶ Quando loquitur pro alto. Virgil. 1. Aeneid. Ni faciat,
maria ac terras cœlumque profundum. Quippe ferant secum,
etc. ¶ Profundus saxe per translationem capitur pro ingenti,
magno, sive imenso. Hinc profunda avaritia dicitur à Salu-
stio in Iugurtha: Ibi fide data & accepta. Iugurtha Bocchiani.
mura oratione accedit, Romanos iugulos profunda avaritia
communes omnia hostes esse. Sic profunda cupido, apud
eundem loco jam citato. Namque Romanis cum nationibus,
populis, Regibus cunctis una, & ea vetus causa bellandi est,
cupido profunda Imperii & divitiarum. ¶ Profunda libido,
Idem Salust. de Repu. ordinanda: Ut ex alienis malis deterrimi
ir ortales ventri atque profundæ libidini sumptus quærerent.
Nox profunda, Virg. 4. Aeneid.

Prōfunditās, s.t. [Sæt̄ms. Vngar. Melyg.] Macrobius Com-
ment. lib. 1. cap 7. Maronis est ex intima disciplinæ profundita-
te sententia.

Profundum, substatiū acceptū, n. s. Mare, pelagus. [τριψίς hēmēk (vel) hōmēk τριψίς mahamāk. ῥ̄ βασίς. Gall. Creux, profondeur d'eau, la mer. Ital. il mare profondo. German. Das Meer. Hisp. El mar hondo y alto. Polon. Głębokość. Vngar. Mely tenger. Ang. The deep sea.] Ovid. 17. Epistol. Frigora ne possim gelidi sentire profundū. Rubrum profundum, apud Lucan. lib. 8, pro mari Erythræo. Indomito profundo jactari, Ovid. 1. Trist. Eleg. 10: Pater profundi, hoc est Neptunus, Valer. Flac. 2. Argon.

Prögemino Pragemmas, n. p. Gemmas emitto. [οφθαλμίζω.
Gall. Boutonner, boutonner. Ital. Fare il bottone. Ger. Die augen
herauf tragen. Hilf. Hincharfela yemas enel arbol. Pol. Peski wi-
puścian. Vng. Meg límborom, ki tisrazom. Ang. To budde.] Col.
lib. 4. cap. 27. Si paluis incipientibus, progemmantibusq; fos-
forem impiusserit magnam partem vindemia decussiferis.

lorem immixtis, magnam partem vindictam deculeris.
Prōgénēr., penult. corr. progeneti, m. f. Neptis meæ maritus:
eius correlativus est Proſocer, sive ſocer magnus. [πρόσωπος.
Gall. Le mary de ma neige. Ital. Marito di mia nezza. Ger. Meines
tiends Tochtermann Hisp. El yerno de los abuelos. Pol. Mój mojcić gorki
dziedzicza. Vng. Vnokannakax ferje. Ang. My wifes husband.]
Suctiorius progenetorum videtur accepisse, pro generi patre, in
Augusto cap. 10; Luciliisque Pauli progeneti sui, &c.

Prodigenero, ras. penult. corr. act. p. Genero. [*ποιητικός γένεσις*.] Gall. Engendrer. Ital. Generare. German. Gebären. Hisp. Engendrar. Polon. Rodzi. Vngar. Zwölfbk., nemzébk. Ang. To engender.] Plin. lib. 11. cap. 6: Fetus quoniam modo progenerarent, magna inter eruditos & subtilis fuit quæstio. Idem lib. 10. cap. 3: Et quibus vultures progenerantur minores. Horat. 4. Carm. Ode 4: Fortes creantur fortibus: & bonis Est in juvencis, est in equis patrum Virtus: nec imbellem feroces Progenerat aquilæ columbam.

Prōgēnērātiō, onis, f.t. Progēnerandi actus. [נָתַתְּ בְּהֵבֶת] toledīh 717 dor. *Provenit*. Gall. Engendrement. Ital. Generamento. Germ. Das gebären oder die herfür bringung mit der geburt. Hisp. Engendramiento. Pol. Progenie. Vng. Nemzetség. Ang. Engendring. Plin.lib. 8. cap. 43. de afinis: Opera sine dubio geruli mirifica, arando quoq; sed mularū maximè progeneratione. Prōgēniēs, ei, q. Genus, stirps, familia : à progignendo. [נָתְנָהָנָה] seetfam 717 dor 71 jēlədah וְיָחָשׁ מִלְאָדָה יְמִלְאָדָה Gall. Generation, lignée, race. Ital. Progenie. Germ. Ein Geschlecht. Stam. Hispan. La generacion des de losos. Polon. Narod. Vngar. Nem, nemzetseg. Ang. Success in blood, offspring. Cic.9. Philipp. Reddita est etiam à majoribus statua pro vita: quæ multos per annos progeniem ejus honestaret. Virgil. 7. Aeneid. -hinc progeniem virtute futuram Egregiam, & totū quæ viribus occupet orbem. Horat.3. Carm. Ode 6: Actas pārentum peior avis, tulit Nos nequiores, mox datus Progeniem vitiosiorem.

Prōgermīno, nas, n.p. Germen produco. [ΓΕΡΜΑΝΟΙς samāch. Ρωμ. 9. 14. Gal. Germēn au paravant, ou bourgeonneur. Ita. Germoglia-
 re Ger. Herfür spössen Hisp. Echar renueu los arboles. Pol. Wyra-
 stam. Vng. Ki iszrazom, fel vobuk. Ang. To budde.] Col.lib 4. cap.
 10. Putandi autem duo sunt tempora: melius autem (ut ait Ma-
 go) vernum antequam surculus progerminet.
 Prōgerō, geris, progessti, gelsum, Extrā gero, effero. [ΓΕΡΩΝ
 hoisi επέντε. Gall. Porter ou mettre hors Ital. Portare fūora. Germ.
 Hinausfragen Hispan. Llenar à fūera. Pol. Wymysiam. Vngar.
 Ki iszordom. Ang. To bear forth.] Col.lib. 12. cap. 50. Vrcei quibus
 oleum progercit. Plin.lib. 11. cap. 18. Quum defunstas proge-
 runt funerantiumque more comitantur exequias.

Prōgigno, prōgnis, prōgenui, prōgenitum, act. t. Generatio-
nem produco [7°] *l. boldi. y. s. Gall. Engendrer. Ital. Gene-
rare. Ger. Gebären. Hisp. Engendrar. Polon. Rodze. Vng. Nem-
jók. Angl. To engender, or beget.] Plaut. in Truc. Neque natus est,
neque prōgignetur. Cic. 3. Offic. Sed hic qui illud lumen prō-
genuit, ex filio est nominandus. Virgil. 4. Aen. Illam terra pa-
rens ita irritata deorum Prōgenuit, &c.*

Ovid. 11. Metam. Quid pepercisse duos, & displacuisse duobus,
Et fortis genitore, & progenitore Tomante Esse satam prodest?
Prognare, adverbium, Aperte, autore Festo.
Prognari, Audacter, strenue [χρυσ. Gall. Audacie, scemte,
ravillement, diligencement. Ital. Audacemente, strenuamente. Germ.
Dapfertlich. Hisp. Sabia y diligente, ofadamente. Pol. Smieci,
mocne. Vng. Merzen batron. Äng. Lustelie, valianlie.] Plaut. in
Poen. Age, iudicata prognariter. Ennius 6. Annal. audire parumper,
Vi pro Romano populo prognariter atmis Ceitando;
prudens animam de corpore mitto.

Prognatus. Gnatus. [⁷] s. f. s. l. g. g. v. s. Gall. Qui est né & sorty de la race. Ital. Figlio, figliuolo. Germ. Geboren. Hisp. Hijo, engendrado de texos. Pol. Potomek. Vng Zweckeit, si, magazat. Ang. That is borne of somerace or stock.] Terent. in Phorm. Bonam bonis prognatam. Liv. 1. ab Vibe. Vi in eadem civitate post centellum ferè annum quām Romulus Deo prognatus, Deus ipse teneruit regnum. Horat. 2. Setm. Satyr. 1. ovo prognatus, cōdem. Propriè tamen non filium à patre, sed nepotem ab avo, aut proavo, aut aliquo majorum prognatum dicitur. Cic. 3. Tusc. Thystes Tantalo prognatus, Pelope natus. Prognati substantivē: hoc est, ipsi nati, vel liberi. Plaut. Amph. Res, inquit; parentes, patria, & prognati tutantur, servantur.

Propnigeum. vide PROPNIGEON.
Prónosis. pen. prod. ~~κατηγορίας~~, Præscientia, prævidentia diciatur Cic 2 de Divin, Prælactitionem vocat.

Pr̄ognosticōn, Rei futuri signum. *προγνώσις*. Gall. Prognosticus, prognostication. Ital. Pronostico. German Ein zeichen etwas zünftigs bedeutend. Hisp. Senna de cosa remadera. Pol. Znak przesyłający. Hungar. Išuvendő dolomak telesege. Ang. A token of a thing to come prognostication. J à Græc verbo, *προγνώσεως*, quod praescio, sive præcognosco significat: unde & per g scribi debet; Cic. lib. i. de Divin. Atq; his rerum præsensionibus prognosticata tua referta sunt. Extat hoc nomine libellus Hippocratis, in quo signa ea persequuntur, quibus medici agitotorum convalescentiam, mortemve possint præfigire.

adū, c̄dā. Gall. Aller auant, marcher auant, sortir. Ital. Andare in ante, procedere. German. H̄erfāgeln/wēiter gehn/fortgehn oder fortſchien. Hispan. Yr adelante. Polon. Postepuis, pochouze. Vng. Eib mezik. Ang. To proceed, to go forward to come forth. Plaut. in Med. Si hic quid progreditur, pariter progredimini. Idem Catin. Sed tecum progreditur, cum corona & lampade Meus sacer. Cæs. 4. belli Gall. Quum illi aut ex arido, aut paululum in aquâ progressi, omnibus membris expediti, &c. Cic. i. Offic. Atque ut regredi, quām progrederi nallent. Cæs. 2. belli Civil. Ipse quum equitibus sexcūtis magnis itineribus progrederit. Progredi obviam. Liv. lib. 7. ab Urbe: Romani alacres ab statione obviam militi suo progressi, laudantes gratulantesq; ad Dictatorem perducunt. Aliquando est anteire. Plautus: Extremum intra carcere ipsum progrederit parthenopæum. Progredi longius, per translationem est sermonem extende re. Cicero 5. Verr. Non dubito quin vobis satisficerim, iudicet, verum tam progrederi longius. Digitum non progrederi, proverbialis quēdam formula, pro ne minimum quidem. Cic. 4. Academ. Non quādo ex his illa Mathematicorum, quibus concessis digitum progrederi non possunt.

Progrēſſo, verbale, f. t. Processus, progressus. [i. ἀνάποδης, ἀπόγειος. Gall. Avancement. Ital. Avanzamento. Germ. Fortschaltung/fortschichtung. Hisp. Obra de yr adelante. Pol. Postep. Vng. Eleb menet. Ang. A going foreward.] Cic. 3. Offic. Quæ & ingenii bonitate multi aſſequuntur & progressionē dicendi. Progressio ad virtutem, Cic. 1. Acad. Origo & progressio virtutum. Cicero 4. de Finib. Idem 1. Tuscul. Qui erantium stellarum motus, progressiones, institutionesq; notavit.

Progrēſſus, us, m. q. Processus. i. ἀπόγειον. Cicero Att. lib. 1: Pro-

gressum præcipitem, inconstatatem redditum videt. Idem 6. Philipp. Dolabellam irruentem in Asiam à progressu arcuit, à reditu refrenavit. Accipitur & pro promotione, sive fructu quem rei alicui operam dantes facimus. Cicero 3. Tusculan. Philosophi nunquam in studiis suis tantos progressus facere portavissent.

Progrēſſimātā, n. t. ἀπόγεια ὅργανον, Latinè dici possunt præexcitamenta, à verbo Græco ἀπόγεια, quod est præ-

excitari.

Prōh, Interjectio indignantis, vide P.R.O.

Prohedri, dicebantur præsides, magistratus quidā primi sub-

sellii, quibus cæteri omnes sedendi locū cedebant. Bud. in an-

not. ad tit. de Offic. Præfect. Prætor.

Prōhibeo, prohibes, penult. cor. act. s. ex pro & habeo, Veto, arceo, avertio, impedio. [υδύ μανᾶς Τύπος ταχάσαχ. καλύπτω, κατέρρει. Gal. Enziger, prohiber. Ital. Prohibere, vietare. Ger. Verboten/hindern/wehren. Belg. Verbieden. Hisp. Vedar. Polon. Zakazie, bronię. Vng. Tilto. Ang. To forbiddie, to lett.] Virg. i. Aen. Oramus, prohibe infandos à navibus ignes. Plautus: Placidè egredere, & sonitum prohibe forium, & crepitum cardinum, Ne quod hic agimus herus percipiat fieri. Inhibeo vero id est quod retineo, comprimo. ανταύω, εντάχω. Hoc enim differt à prohibeo, quod prohibere generale sit, etiam ante rem incepit: inhibere re jam incepta. Illud vetat nequid facere incipias: hoc ne pergas, sed potius desistas. Virg. i. Aeneid. Quod genus, hoc hominum, quæc hunc tam barbara'morem, Permitit patria' hōspitio prohibetur arena' Idem 12. Aen. Parte' jam Rutuli & vos tela inhibete Latini. ανταύω, ταίργεται. Sed de hoc plura suo loco in verbo Inhibeo.

Prōhīb̄tō, ris, m.t. [καλύπτω. Vng. Meg tillo.] Apuleius de Deo Socratis: Nullo adhortatore unquam indigebat, at vero prohibite non unquam.

Projec̄to, cis, pen. cor. act. t. Abjicio, quasi porrò jacio. [τίθειν Τύπος h̄ischlich. ξανόπιστα. Gall. letter hors, mettre hors. Ital. Tirare a lungi, scattare via. German. Hinweg werfen. Belg. Weg weg. Hisp. Echar lexos. Pol. Zarzucam, odmia tuie. Vngar. El teren hagym. Ang. To cast or sett forth.] Virgil 6. Aeneid. Projiccamu. Ovid. Epistol. 10: Projicit ipse suas deducta fronte coronas. Virgil. 5. Aeneidos: galeam ante pedes projectit inanē. Cæsar 3. belli Civil. Ex superioribus locis in planitiem descendere atque atma projicere jussit. Transfertur & ad incorpo- rea. Cæsar 4. bel. Gal. Incepit atque incusare reliquos Bel- gas, qui se populo Romano dedidissent, patriam virtutē pro- jecissent. Aliquādo ponitur pro extendo, porrigo. οὐσιάσαι, extensio. Cicero in Topic. Quoniam P. Scævola id solūm esse ambitus tedium dixerit, quantum paretus communis tegendi causa teatum projiceretur. Interdum projicere est ejicere, e- ducre, ecaſtāti. Cicer. Quid ſcēum ex urbe projeceris? Projicere ſe ad pedes, eft ſe humi ad pedes alicujus proſternere. Cæsar 1. bell. Gall. Qui cum eum in itinere convenienter, ſeſque ad pedes projecſent, ſuppliciter locuti. Projicere lacrymas, eft effundere. Hircius 4. bel. Alexaad. Adeo contra Cæla- rem bellum acriter getere coepit, ut lacrymas quas in collo- quio projeccerat, gaudio videretur profudisse. Projicere ſe, eft deſpondere animum. Cicero Attic. libro 9: Tuas nunc

epiſtolas à primo lego: hæ me paulum recreant: primæ mo- nent & rogam ne me projiciam. Hoc eft, deſpondeam animū. Ibidem: Tum poterimus deliberare, non ſcilicet integra re, ſed certè minus inſtrata, quām ſi unā projecteris te.

Projec̄tūs, a, um, particiپium, Abiectus, derelictus. [Τύπος mu- ſchläch. i. p. μέτωπος, ξανόπιστα. Gall. Lette au loing, rejeté. Ital. Gi- tato lontano. German. Hingeworfen. Hispan. Echado lexos. Pol. Odręzcjeni. Vngar. El vettetet, hagittat. Ang. That is cast away and caſtemed.] Cicero 2. de Divinat. Simonides ignotum quē- dam projectum mortuum quām vidisset, humavit. Virgil. 11. Aeneid. Sternitur & totò projectus corpore terræ. Lucan. lib. 9: Ignavis manibus projectos reddidit enes. Projectus, ex- tensus. Cicero 1. de Oratore: Brachium procerius projectum, quaſi quoddam telum orationis. Virgil. 10. Aeneid. projecto- dum pede laivo Aptat se pugna. Idem 3. Aeneidos: Projecta- que faxa Pachyni. Sifenna: Vetus aque ingens erat arbor ilex, quæ circum projectis ramis majorem partem loci ſummi te- gebat, projectus contemptus & vilis. Tacitus lib. 1: An cives quibus jam projecta Senatus autoritas? Projectus puer, di- citur expofitus. οὐσιάσαι, οὐσιάσαι. Plautus in Cistel. Parvulam puellam projectam, ex angporto ſustuli.

Projec̄tūlūs, Projectus. Plaut. Cist. Lefthique natam deponit adolescentulo amore capto illius projectitiae.

Projec̄tū, in edificiis dicuntur quæ provchuntur & extendun- tur. [Τύπος Gal. Galeries, lieux couverts dependans de la mai- ſon. Ital. Luochi ſoffesi nella casa ſporti porgioli. German. Gerüſt ſo vor einem gebew ausſen sind/lauben/Boſchdyff. Hispan. Lu- garres cubiertos antes la casa. Polon. Arkier. Vngar. Killyeb vettetet. Ang. Garrettes or over lofts.] Qualia ſunt mœniana & ſugrun- dia, & podia perſilia. Immixta autem dicuntur quæ ex noſtro ædificio protensa, in alieno recumbunt: cujusmo di ſunt tigna & trabes quæ ex noſtro pariete in parietem vicini immittimus. Dicta projecta, à verbo projicio, quod inter cætera significat porrigo ſive extendo.

Projec̄tū, hujius projectus, verbale, m. q. [Τύπος schallecheth. οὐσιάσαι, οὐσιάσαι, οὐσιάσαι. Gal. Lettement. Ital. Cittamento. Ger. Ein hinwurſſi/aufſpritung. Hispan. Enchamiento. Pol. Wimiot, wyrwurſſe. Vng. Ki vetes, hagitas. Ang. A casting forth or a farre off.] Plin. lib. 17. cap. 12: Omnia quæ projectu frontis ita dif- funduntur, ut per ipsas non defluant imbræ, ſilla ſeva eſt. Corporis projectus immanis, Lucret. lib. 3.

Projec̄tū, onis, verbale, f. t. Extensio, idem quod projectus, us. [Τύπος schallecheth. οὐσιάσαι, οὐσιάσαι, οὐσιάσαι.] Cicero in Orat. Brachii projectio in contentionibus, contractio in remiffis.

Projec̄tū, as, frequentativum. [άρξαι. Gall. letter ſouuent. Ital. Giettar ſonente. Germ. Oft hinwerfen. Hisp. Echar a menuo. Pol. Wielownie miejce. Vngar. Ki hagigalom. Ang. To cast forth or a farre of.] Plaut. in Bacch. Etiamne ultro tuis me projectas probris? id est, injuriis afficis.

Projec̄tū, rex, f. p. Est prominentia & velati ſuperclium quod- dam parietis, arcendis ſtilliſciis inventum. [οὐσιάσαι. Gall. Avancement & ſortie en dehors en un bâſtiment, comme ce qu'on appelle larmier d'une moraille. Ital. Ciglio ò corona ſpinta fuori del muro à ſaluarla dalle pioggie. German. Ein abgeſchütteter abſatz oder ſimpfen an einem gebew den rägen abzutragen/ oder ein vorlädtin/ze. Hispan. La corona en cima y fuera de la pared. Polon. Podźiawek poktorom ſciski woda pręda/ſek. Vngar. Ké fal parkani. Ang. A penthouse or house eauinges.] Fabri Larmeros appellant & Intabula- menta. Budæus.

Prōin, Adverbium, Prōinde. [ἴδια] lachén [ἴδια] hál chén. ταίργεται. Gall. Parquoy. Ital. Per tanto, però. German. Darumb. Hispan. Dende, por esto. Polon. Pręto. Vngar. Tosabba. Ang. Therefore.] Terent. in Eunuch. Prōin tu dum eſt tempus etiam atq; etiani cogita.

Prōinde, cum accentu in antepenultima, componitur ex pro & inde, significatque ideo, ideoque, propterea, propter hoc, qua- propter: ſemper enim dependet ex ſuperiore ſententia. [ἴδια] lachén [ἴδια] hál chén. ταίργεται, ταίργεται. Gall. Parquoy, partant. Ital. Pertanto, però. German. Darumb/derhaften. Belg. Daerom. Hisp. Por esto, à cette cause. Pol. Dlia tego. Vng. Annako kaert. Ang. Therefor. Liv. lib. 1. ab Urbe: Satis ſcire origini Romanæ & deois affuſſe, & non defutram virtutem, prōinde ne gravarentur, &c. Pónitur quandoque pro adverbio ſimilitudinis, ean- demque ſignificationem habere videtur cum perinde, & ſic: Terent. in Phorm. Prōinde expiſcare, quaſi non noſſes. Salust. Athi cothra, ignavissimi homines, per ſumnum ſcelus, omnia ea ſociis ademere quaſe fortissimi viri victores reliquerant: prōinde quaſi victoria injuriam facere, demum id eſſet im- perio uti.

Prōlabōr, penultima prod. prolaberis, prolapsus, d.t. Leviter, ſenſimque provehor. [ΙΟΥ naphál. οὐσιάσαι. Gall. Grillen, glisser, tomber. Ital. Scorrere, ſdrucciolare. German. Fällſallen/entſchlippen/niederfallen. Hispan. Caer deslizandose. Polon. spādām. Vng. Lassan medezek. Ang. To ſlappe, ſlyde or fall foreward.] Cic. HH 4. 2. de

2.de Nat.deor.ex aliquo veterum poetarum: At canis ad caudam serpens prolabitur Argo. q Sic prolabi longius in oratione, per metaphoram dicimus, pro eo quod est longius proventi, & modum egredi. Cicero pro Cæcina: Tametsi de hoc iudicio multa prætereo: tamen longius prolapsus sum quam ratio vestri iudicij postulabat. q Prolabi ad orationem aliquam, est sensim ad eam accedere. Ciceron. de Legib. Libenter ad istam orationem tecum prolaberet. Prolabi item dicuntur qui vestigio in loco lubrico posito, procedunt, aut ex parte se sustinent. Livi. 5. ab Urbe: Convertentem se inter hanc venerationem traditur memorie, prolapsum cecidisse, idque omen pertinuisse.

Prolapsus, a, um, participium, Collapsus, delapsus. [לְפָלַפּסָה, מִפְלָפּסָה, מִפְלָפּסָה. Gall. Chemi, tombé, glissé, grillé. Ital. Sbrisato, caduto. German. Niderfallen/entschlippf. Hispan. Deslizado, caido, deslizandose. Polon. Zepknięty skoczony. Vngar. Ledolt, el romlott. Ang. Fallen or slippen forward.] Virgil. 2. Aeneid. Hæc finis Priami fatorum, hic exitus illum Sorte tollit, Trojam incensam & prolapsa videntem Pergama, tot quondam populis, terrisque superbum Regnatorem Asiae: jacet ingens littore truncus, Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus. Equus prolapsus. Proterius lib. 4. Eleg. 1.

Prolatio, onis, verbale, f.t. Latio sive lapsus, aut vacillatio. [לְפָלַטָה (vel) mappalath. מִפְלָטָה, מִפְלָטָה. Gall. Grillement, glissement, chute. Ital. Esso cadere, sbrisciare German. Ein niederschlag/entschlippfung. Hispan. Obra de caer resbalando o deslizandose. Pol. Spadec. Vng. El dbles, romlas. Ang. A slipping, sliding or falling forward.] Cicero pro Cælio: Et interdum multas vias adolescentia lubricas ostendit, quibus illa insistere aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posset.

Prolatio, vide Prostero.

Prolato, as, act. p. Amplio, dilato, extendo. [לְפָלַטָה הַרְחֵבָה, תְּאַרְחֵבָה, מִגְּרוֹתָה. Gall. Estlargir & faire etendre. Ital. Dilatare, ampliare. German. Erweiteren. Hispan. Dilatar, estender, ensanchar. Pol. Rozszerzam. Vngar. Kiteríziem, ki zellestem. Ang. To make large and spread out.] Colum. in præfat.lib. 4: Largius tamē condidere quam nos, quibus diuturna permittente pace, prolatare licuit rem rusticam: hoc est, latorem & ampliorem reddere. q Interdu idem est quod differre, protrahere, sive prorogare. [לְפָלַטָה מִשְׁבְּחֶחָה בְּרַעֲבָה, מִבְּרַעֲבָה. Gall. Differer, prolonger, dilayer. Ital. Differire, prolongare. Germ. Aufzischen oder verzehren. Hispan. Differir y dilatar en tiempo. Polon. Przedłużam. Vngar. El halazom. Ang. To prolong or delay.] Liv. 2. ab Urbe: Prolatandis igitur comitius, quum magistratu Dicotor abiisset, res ad interregnum rediit. Vitam prolatare. Tacit. lib. 11: Interim Messalina Lucullianis in hortis prolatare vitam. Idē lib. 5: Sed ubi diem ex die prolatabant.

Prolatatus, ta, tum, participium: [לְפָלַטָה memuschbach בְּרַעֲבָה mehukkah w'qebubah. Gall. Dilate, differe, prolonge. Ital. Dilatato, differito. German. Verzogen/ausgeschoben. Hispan. Differido, dilatado en tiempo. Polon. Przedłużony. Vngar. Ki teriezettek jell, sietet. Ang. Delayed, prolonged, differed. Jut Bellum prolatatum. Tacit. lib. 13: Prolatum inter Parthos Romanosque de obtinenda Armenia, bellum acriter sumitur.

Prolatatio, onis, verbale, f.t. [לְפָלַטָה בְּרַעֲבָה hikkebdh. מִבְּרַעֲבָה. Gall. Delay, prolongement. Ital. Dilatatione, prolongamento. Germ. Verzug oder verzehnung. Hispan. Obra de differir y dilatar en tiempo. Pol. Przedłużenie. Vngar. Halogat. Ang. A delaying or prolonging.] Tacitus lib. 19: Sed & omnem prolationem ut inimicam vitorum suspectabant.

Prolapsus, onis, verbale, f.t. Latinè dici potest præacceptio, vel præoccupatio. διά τε καὶ λαβεῖν: hoc est, a præsumendo. Fit autem quum id quod in adversarii, aut judicis opinione esse, aut fore arbitramur contrarium nobis, præoccupamus dicere & ratione dissolvere.

Prolæs, hujus prolis, f. t. Soboles, progenies, neque hominum solum, verum etiam brutorum. [לְפָלַטָה בְּנָבָתָה, בְּנָבָתָה. Gall. Generation, lignæ, race. Ital. Prole, stirpe. German. Ein geschlecht, jüdt. Hispan. La generation de hijo o hija. Polon. Potomstwo pion. Vngar. Magzat. Ang. Issue of ones body, offspring.] Columel. lib. 8. de caprino pecore: Parit autem si est generosa proles frequenter duos, nonnunquam trigeminos. Cicero 1. de Natura deorum: Ferrea tum verò proles exorta repente est. Virgilius 1. Aeneidos: & pulchra faciat te prole parentem. Duellica proles equorum, Lucretius libro secundo. q Per translationem etiam de plantis dicitur: ut Olivæ proles apud Vergilium 2 Georgic.

Prolætarii, m.s. Qui in plebe Romana pauperissimi erant, neque amplius quam milie quingentum aris in censum deferebant: ita dicti quod raro ad militiam conscriberentur: & ferè procreando prolis gratia in urbe relinquerentur. Qui verò nullo aut perquam parvo ære censebantur, Capite censi vocabantur: ut ait Gell. libro 16. cap. 10. August. lib. 3. Civit. Tum verò iam multa bella ubique crebruerunt, ut inopia militum pro-

letarii illi, qui eo quod proli gignendæ vacabant, ob egestatem militare non valentes, hoc nomen acceperant, militias conscriberentur. Norius: Proletarii dicti sunt plebeii qui nihil Reipub. exhibeant, sed tantum prolem sufficiant. q Proletarius sermo dictus est plebeius, & vilis. Plaut. in Milite: Nam proletario sermone nunc quidem hospes utere.

Prolibo, as, pen. prod. Ante libo. [לְפָלַבְהָה. Gall. Premier gousler tant soit peu. Ital. Gustar prima. Germ. Zuviel ein wenig versuchen. Hispan. Hacer la salua de primera. Pol. Wprzod kœszeue. Vng. Elség meg köstölo. Ang. To taste before.] Plin. lib. 28. cap. 4: Alii è tribus putatis parimensura aquas miscent & prolibant, novo fictili. Idem lib. 35. cap. 12.

Prolicio, is, act. t. Induco, allicio. [לְפָלַטְהָה. יְפִילָה, יְמִילָה. Gall. Attraire, allicher, amadouer, induire. Ital. Induere. German. Herfür führen Hispan. Induere. Pol. Wabie. Vng. Hořetam vonzem. Ang. To allure or intyse.] Plaut. in Curcul. Ejus amor cupidam huic ne per tenebras prolicit: id est, inducit.

Prolacto, as, are, illectare: [לְפָלַטְהָה. יְמִילָה. Gall. Attraire, allicher, amadouer Ital. Attrahere, inescare, lusingare. Germ. Embig herfür führen Hispan. Attraher halagando. Polon. Pilnie wabie. Vn. Hořetam vonogatom. Ang. To intyse or allure.] Cic. pro Flacco. Egentes & leves sive largitionis & viatico publico, privata etiam benignitate protegunt.

Prolactibile, n. t. Quod alliciendi incitandiq; vim habet. sim. zwgr. Gall. Alicant attrayant, qui amadoue. Ital. Che attrahere con lusinghe. German. Das trefftig ist an jureichen oder zu lochen. Hispan. Lo que attraher con halagos. Polon. Zwabni. Vngar. Hořetam edesge. 10 Ang. That hath force to allure.] Sidon. ad Vecindarem: Nemo ita naturæ firmæ est, ut prolectibilibus careat occultis.

Prolixus, a, um, Quod longum latumque est & liberale, quasi porrò laxum. [לְפָלַטְהָה. כְּנֻרָה, יְמִינָה. Gall. Long. Ital. Longo. German. Lang und breit Hispan. Luengo. Polon. Długo i szeroki. Vngar. Hořetam bő. Ang. Long and broad.] Terentius in Heantonium. Capillus passus, prolixus, circu caputne, gligenter rejetus. Baiba prolixa, Virgil. 8. Ecloga. Comprolixus, Ovidius 4. Tristium, Elegia prima. Prolixas abietes dixit Vairo de Reristica libro 1. cap. 6. & 9: Licet videre fructuosas segetes ac restibiles & arbores prolixas. q Prolixus interdum accipitur pro benevolo, & liberali. Cicer. 2 Epist. Prolixa & beneficia natura. Idem Attico, lib. 2: Ariobarzanes non in Pompeium prolixior per ipsum, quam per me in Brutum. Idem ad Att. lib. 16: Quod quin ita sit, tamen interest nostra, Plancum hoc animo libenti prolixoque facere.

Prolixitas, is, f.t. Longitudo, que & prolxitudo à veteribus dicta est. [לְפָלַטְהָה (vel) örech. מִבְּרַעֲבָה. Gall. Longeur. Ital. Lunghezza. German. Dic lunga. Hispan. Longura. Pol. Długość. Vngar. Hosszág. Ang. Length.] Pacuvius: Oro in me ne stetas fundi prolixitudinem.

Prolixus, Liberaliter, large. [כְּנֻרָה. Gall. Longement, largement, amplement. Ital. Largamente, liberalmente. German. Weitläufig, auch Hispan. Copiosamente, abundantemente, liberalmente. Polon. Długo. Vngar. Bővű. Ang. At length.] Cicer. ad Cæsarem lib. 7: Neque mehereule minus ei prolixè de tua voluntate promisi, quam etiam solitus de mea polliceri. Terent. in Eunuch. Accipit hominum nemo melius proflus, neque prolixus: id est, largus, laetus. q Aliquando significat, longè, late que. Terentius in Adelphis: Agè prolixè Mitio: id est, nimis multis verbis rem agis.

Prolögus, gi, m.s. [אַפְּלָגָה. Gall. Prologue, preface. Ital. Prologo, prefazione. German. Ein Vorred/Heroit. Hispan. El prologo de libro o tra cosa, prefazion. Polon. Przedmowa. Vngar. Első iatkozat. Ang. A preface.] Proloquium, sive prefatio fabule, in qua aut poëta excusatur, aut fabula commendatur, aut aliquid lucem ei afferens praemittitur. Terent. in prolog. Phorm. Vetus si poëta non lacessisset prior, Nullum invenire prologum potuisse novus, Quem diceret. q Ponitur aliquantum pro ipso homine prologum referente. Terent. ibidem: Orator ad vos veniam ornatu prologi.

Prolögum, gi, n. f. Principium, quasi proloquium. [אַפְּלָגָה. Gall. Commencement. Ital. Principio. German. Ein Vorred/Anfang. Hispan. Comienzo. Polon. Pojęcie mojego. Vngar. Elej, elszábel. Ang. The beginning of a speech.] Plautus: Exanimavit me prologio suo.

Prolongo, gas, act. p. Protraho, profero, prorogo: quasi longius facio. [לְפָלַטְהָה בְּרַעֲבָה בְּרַעֲבָה. Gall. Prolonger, dilayer. Ital. Prolungar, differire. German. Verlängern. Hispan. Prolongar, differir. Pol. Przedłużam. Vngar. El halazom. Ang. To differre, to delay.] Plin. lib. 13. cap. 3: Vester prolongat tempus. Seneca de Benefic. Ut prolongetur tibi dies mortis, nihil proficiet ad felicitatem.

Prolóquo, eris, d. t. Animi sensa claris apertisq; verbis effero: [לְפָלַטְהָה. אַפְּלָגָה, אַפְּלָגָה. Gall. Dire ce qu'on a sur le cœur. Ital. Esprimere con parola chiare il suo animo. Ger. Heraus reden. Aufsprechen. Belg. B'spreten. Hispan. Hablar o parlar claramente. Pol.

Pol. *Wimawis.* **Vng.** *Ki mondoni, ki magi aragoni.* **Ang.** *To speak a length, to ritter our mynd.* **[Varro 6. de Lingua Latina: Prolo-**quitur is qui in animo quod habet, loquendo effert. Tereu.
Andr. Censent idem ullum potuisse verbum proloqui? **¶ Nonnū-**quis idem quod prologo utrū, vel præfatiuacula quod di-
ctius sum præmollio. **¶** *προλογίων, προσθήματος.* **Plaut.** *Epid.* **Nam** quid ego apud te parem proloqui? Ego illam hodie volo fa-
cer libertam meam.

Proloquium, qui, a. s. **Præfatio, exordium, principium oratio-**nis. **[προλόγος.]** **Gall.** *Proposition, maxime preface.* **Ital.** *Effordio, pre-*
facione. **Ger.** *Ein Vorred* anfang einer Red. **Hisp.** *Prologo è habla-*
antes, prefacione. **Pol. *Premowa, poczatek mowy.* **Vng.** *Aj bezedek*
elej. **Ang.** *A preface.* **¶** **Accipitur itē pro oratione veri vel falsi**
significativa: quam Cicero Enuntiationem, Græci ἀξιωματα vo-
cant. **Gell.** lib. 5. cap. 11: *Quod in proloquo disjunctivo ne-*
cessarium est.**

Prolubrium, bii, n.s. **Cupiditas, & voluptas.** **[πολύπτωταράβ**
τητῶν hedrah, imyphia. **Gall.** *Desir, appetit, vouloir.* **Ital.** *Cupidità,*
dilectione, desiderio. **Ger.** *Ein gelust oder begierd.* **Hisp.** *Cudicia, de-*
leyste. **Pol.** *Pozadlivoſć.* **Vng.** *Keuanság, gídnibrweſz.* **Ang.** *Will,*
přesōur. **[Gell.] lib. 16. cap. 19:** *Feros, & immanes navitas prolu-*
bium tamē audēti subit. Nonius tamē prolubrium, ami-
citiam & fidem significare ait. Ex Acci Andromeda. Mūlicbre
ingenium, prolubrium, occasio. Ex Laberis in compitalibus.
Quò quidem me à matronali pudore prolubrium meretricis
progredi coegerit. Apud Varro nema de lingua Latin. Est prolub-
bies & prolubido, quæ dicta sunt ab eo quod lubet.

Proludo, dis, pena, prod. **Futurum certame meditor, & exer-**
cendarum virium causa confirmandi; animi, veluti simula-
crum quoddam certaminis ineo. **[προσωνιζειν, προσωνιζειν.]**
Gall. *S'essayer premier qu'aller au combat, faire coup d'essay.* **Ital.** *Pro-*
varsi, fare un saggio. **Ger.** *Borspyn/versuchung thun vor dem rech-*
ten Kampf/versuchen. **Hisp.** *Hacer leuada, probarse.* **Pol.** *Figliue*
przed jecztem, dytwa. **Vng.** *Aj harcza kejitem magamat, giakorlam*
magam. **Ang.** *To prove or assay what he can do or he come to a thing.* **[Virg.] lib. 3. Georg.** *Et tentat seſe, atq; iatſci in cornua dicit, Ar-*
boris obnixus trunco, ventosq; lacessit Ictibus, & sparsa ad
pugnam proludit arena. **¶** *Iurgia proludere. Iuven. Sat. 5:*
Iurgia proludit, sed mox & pocula torques Scacius. **¶** *Pro-*
lodere, inquit Budæus, est aliquid agere quod ad justum certa-
men pertineat, quasiq; exordium legitimi pleniq; certami-
nis auspicari. Cic. 2. de Orat. Sed ut ipsi sententiis quibus præ-
luserunt, vel pugnare possint. In armis levibus proludit, Ovid.
ad Pison Seucca Medea: Volor proiudit per sceleram.

Proluso, verbale, f.t. **Ipse proludendi actus, simulata & ficta**
concertatio. **[προσώνειν, προσωνιζειν.]** **Gall.** *L'essay qu'on fait*
premier que d'aller au combat, coup d'essay. **Ital.** *Prova delle proprie for-*
ze prima che si vada à combattire. **Ger.** *Ein vorſchaltung/ Das versü-*
cken auf einen Kampf/Bübung. **Hisp.** *La leuada antes que pelear.*
Pol. *Zartowne sednege zatugim sermovalne.* **Vng.** *Elsz gátorlás,*
aj harcza ualo maga kejite. **Ang.** *An assay or profe before the mas-*
ter. **¶** **Per translationem accipitur pro leviore rei cuiusvis inti-**
tio, quod tamē ad alia graviora nonnihil afferat momenti.
[Gel.] lib. 5. cap. 19: *Sed majus mihi in ista victoria proludiū est,*
quum te non causa tantum, sed argumento quoq; isto vincō.

Prolungo, Tempus lugendi longius produco. **[τιττη πολὺ χρη-**
μόνο, επιπλοῦ. **Gall.** *Pleurer & porter le deuil un fort long temps.* **Ital.**
Piagnere longamente. **Ger.** *Zu lang weinen oder leid tragen.* **Hisp.**
Traer luto mucho tiempo. **Pol.** *D'ugo gal' uie.* **Vng.** *Sokarz kesergök.*
Ang. *To wait and weep long for a thing.* **[Festus: Prolugere dicū-**
tur qui solito diutius lugent.

Proluso luis, aſt. t. ex pro, & lavo: quod è prima in tertiam trā-
ſit conjugationem, quemadmodum & reliqua ejus verbi cō-
posita: significat idē ferè quod abluo, purgo, humecto. **[προ-**
λύχασις οὐτέ chibbes, διανύσσειν, βεγκού, διεργατικό. **Gall.** *Port lauer.* **It.** *La-*
uare, strugare, bagnare. **Ger.** *Waschē.* **Bel.** *Was oft die waschē.*
Hisp. *Lanar, purgar, alimpiar, mosar.* **Pol.** *Priemywan.* **Vng.** *Meg*
mosom. **Ang.** *To wash and mak cleane.* **[Pers. in Prologo: Nec fon-**
telabra prolui Caballino. Virg. 1. Aen. - & pleno se proluit au-
to. Stat. 3. Thebaid. Cruor fauia proluit pectora. Hor. 3. Scim,

Satyr. 4: *leni præcordia mulso Prolueris mesius.* **¶** **Prolueri**
cloacā, est aquam in cloacā infundere quæ secū rapiat sordes.
¶ **Plautus in Circuſ.** *Ad annum ebriosam transtulit, vinum iu-*
ventrem nō secus atq; in cloacā quandam profudentem:
Age(inquit) effunde hoc citō in barathrum, Prolue cloacā,
¶ *Prolueri terram dicuntur aquæ, quum impetu suo terram*
abradunt, secumq; rapiunt. Colum. lib. 2. cap. 18: Quoniam
impetus aquarum proluit terram, nudatisq; radicibus germina
non patitur coalescere. Virg. 1. Georg. Proluit insano con-
torquens vortice sylvas fluviorum rex Eridanus.

Prolutus, a, um, participium. **[προλυτός clubbas, βεργε-**
ρης. **Gall.** *Lau.* **Ital.** *Bagnato.* **Ger.** *Gewässert.* **Hisp.** *Lauado.*

Pol. *Priemyti.* **Vng.** *Meg mosatot.* **Ang.** *Washed or made cleane.* **[**

Horat. 1. Serm. Sat. 5: *absentem cantat amicam Multa prolu-*

tus vappa nauta, atq; viator Certatum.

Proluvies, ei, f.q. **Immunitia cuſuscunque rei sordidae.** **[προ-**
λυγχίη πληγή πληγή τιάχ, (vel) foah, πληγη. **Gall.** *L'immundice &*
ordure qui s'en va en l'eau, lavage, ou laveille. **Ital.** *Sporcissi brutura,*
lordura di qualche cose. **Ger.** *Wust/auswäsche/Waterley vrädt oder*
vnquærtet. **Hisp.** *La lavaç as suſiedad.* **Pol.** *Plagastwo wſielida-*
kie. **Vng.** *Oifmanag, rufag.* **Ang.** *The filth or ordure washed of from*
me anything. **[Virgil. 3. Aeneid. foedissima ventris Proluvies:**
id est, sordis effusio, inquit Servius. Colum. lib. 12. cap. 38: Et
ad alvi proluvium.

Proluvium, ii, a.s. **Proluvies.** **¶** **Per translationem dicitur pro-**
fusio, & prodigalitas, quum quis more aquæ opes profundit.
προλύτης. **Terent. in Adelph.** *Quæ res tam repete mores mutavit*
tuos? quod proluvium? quæ ista subita est largitas?

Prolytæ, **Auct. Iust. in Procemiō.** *ff. dicebantur scholares, qui*
in quintum jam annum Iuri civili operam dederunt, sicut Ly-
tæ, qui quatuor.

Prömānārē, **[Vn Zarmañj.]** **Seneca 2. de vitæ trāquillitate,**
cap. 18: Sermo prōmānāvetat, quod languidus sono, & infra-
eta voce suspectior.

Prömātērē, **ræ, f.p. est soror proavæ.** **[Vn. Axlob anyana**
anny anak nenny. **[Caus. D. lib. 38. Tit. 10. l. 1.**

Promellērē, **Veibum antiquum, quod litem promovere in-**
terpretatur Festus.

Promercaliā, n.t. **Mercimonia sunt vēditioni exposita.** **[προ-**
μερκαλία, Gall. Qu est à vendre, mis en vente. **Ital.** *Merci da vendere.* **Ger.**
Beile waren/das zu dem kauff geküsst ist. **Hisp.** *Lo que se compra para*
reneder. **Pol.** *Krypia, towar.* **Vng.** *Arru.* **Ang.** *Things sett out to sa-*
le. **[Promercalia dicuntur (ait Budæus) quæ paternaliā ve-
nalia haber, extra ea quæ usui suo servat. Quidam ajunt pro-
mercalia propriè dici merces quæ primò minoris emuntur,
ut postea pluris distrahantur: quarum rerum negotiatores
Græco vocabulo προμέλαι nuncupantur. Suetonius in Cæſa-
re, aurum promerciale vocat id quod Cæſar vendit superæs,
sibi reservata tata auti copia, quāta suo usui satis esset. ¶ Pro-
mercales vestes, quæ supervacant patrifamiliās. Sueton. de
Clar. Gramm. Luxuriae ita indulxit, ut scepis in die layaretur,
hec sufficeret sumptibus, quanquam ex schola quadrangena
annua caperet, ac non multo minus ex re familiari, cujus dili-
gentissimus erat, quā & officinas promercalium vestiū exer-
ceret. Colum. lib. 1. cap. 8: Pecuniamq; domini neq; in anima-
*libus, aut aliis rebus promercalibus occupet.***

Promericium, ii, n.s. **Mercimoniū, quodcunq; vendendi cauſā**
seponit. Paul. in 1. 4. §. 1. D. de pen. Legat. Si quis solitus fru-
titus suis vendere, penum legaverit: non omnia quæ & pro-
merciī cauſa habuit, legasse videtur, Hotomanus.

Prömērērē, **retis. d.f. & Promereo, es. Merço, beneficium cō-**
fero, dignus sum: & in utriq; patrem accipiturs. **[προμέρ-**
ηρης. **Gall.** *Merite & deseruī.* **Ital.** *Far beneficio, meritiare, beneficare.* **Ger.**
Verdienens/beschuldigen **Hisp.** *MUCHO mericser.* **Pol.** *Zast'ugue.* **Vng.**
Meg erdemlem, tol'jek. **Ang.** *To deserve or earn wages.* **[Virgil. lib.**
4. Aeneid. - ego te quæ plurima fando Enumerate vales, nun-
quam regina negabo Piomeritam. Terentius Adelph. Ita ve-
lum me aines proinerent pater: id est, bene merentem. Plau-
tus tamē in Amph. in malam partem sumpsit: Quid mali sum,
here, tanta ex re promeritus? Plaut. in Trinum. Nam retineri
nequeo quin dicam ea quæ promeres. ¶ Bene promereri de
aliquo, est confere in aliquem beneficium. Cic. 3. Offic.

Promērētūm, ti, n.s. **[τιττη προμέτημ. ὁ μετός, τὸ αὔτοῖς, η διπλαῖα, η**
διεργατικό. **Gall.** *Merite, ce qu' on a merité & deseruī, plaisir, service ou*
bien fait. **Ital.** *piacere, servitio fatto ad un altro.* **Ger.** *Ein verdienst*
vmb einen. **Hisp.** *Grande mereſimiento.* **Pol.** *Zul'uga.* **Vng.** *Io tete-*
meny. **Ang.** *Deserving, a pleſour or deſerte.* **[Cic. ad Quirites post**
reditum: Quare hoc majus est in vos vestrum promeritum,
quod non, &c.

Prōmico, as, pen. corr. inquit Nonius, Est extendo, vel longe
jacio. **[Gall.** *letter long.* **Ital.** *Gettare à lungi.* **Ger.** *Außstrecken.*
Hisp. *Echar lexos.* **Pol.** *Priewl'acqam.* **Vng.** *Ki nyvptom.* **Ang.** *To*
cast farre of. **[Nævius: Si quidem loqui vis, non perdocere, mul-**
talongè promicanda oratio est.

Prominēo, promines, pen. corr. n. f. ex pro, & maneo. **Exte**, emineo, propendo. [ἰσχυρός Gall. Se fort monstrar, & failir hors & sortir, apparoir. Ital. Sopraire, essere prominent. Ger. Herausgehn/ herab hängen. Bel. Vyttyden/viketen. Hisp. Sobrepasar, estar mucho en cima. Pol. Nad in stem iest widomi, wyciągnij. Vng. Ki allo, welsh. Ang. To appear or stande out further then an other, or above or before.] Plin.lib. 11. cap. 37: Simile dentes ut homini, elephanto immis ad mandendum quatuor, præterquam eos qui prominunt. Horat. Epod. 5: Quum promineret ore, quantū extant aquæ suspensa mento pectora. Ovid. 13. Metam.-comta pluri-ma torvos Prominet in vultus. q Prominere in memoriam ac posteritatem, pro extendi. Liv. 8. belli Pun. Tanquam nō longius, quam quantum vita humanæ spatii est, cupiditas glo-riæ extendatur: maximaq; pars ejus in memoriam ac posteritatem prominat.

Promīnēs, tis, participium, Sese extendens. [ἰσχυρός, στένειν. Gall. Qui se monstrare fort, fort apparent. Ital. Molto eminente, sparto infiori. Ger. Heraus gehend. Hisp. Muy sobrepujado, y appariencia. Pol. Wyciągać sie. Vng. Kin allo, welsh. Ang. That appearseth or standeth out further.] Liv. 7. belli Pun. Gallos prominens collis tegebatur.

Promīnēs, nomen substantivum. Tacit.lib. 1: Inveneruntq; in litoris prominenti nihil, &c.

Promīnūlūs, diminutivum à prominens: parum prominens: [Vn. Bel kozalokdottoska, Magassaska.] Iulius. Capitolinus in Pertinace: Fuit ventre prominulo, statura imperatoria.

Promīscērē, [Vn. Mer elegit.] Macrobi. comment.lib. 1. capite 6: Nec aliter tam controversa sibi, ac repugnantia, & natura communioem abuentia promisceri tentam dico, & ignem potuisse.

Promīscūlūs, Mistum, incertum, confusum. [Ισχυρός. Gall. -Mefle, mis peste melle, commun à plusieurs. Ital. Mefchio, confuso. Ger. Vermischet, unnderschidet. Hisp. Mucho mezclado. Pol. Zwischen-si, niero, dżilni. Vng. & Que elegit et. Ang. Mixed or mingled, common to many.] Salust. in Catil. Divina atque humana habere promiscua, &c. Vnde Grammatici promiscuum genus appellatur, quasi incertum, sive confusum: quod & Græco nomi-nac epicanum appellamus. Quint. lib. 1. cap. 4: Nec statim diligenter putabo qui promiscua (quæ epicena dicuntur) ostenderit. Cónubia promiscua, Liv. 4. ab Vrb: Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum propè ritu vulgentur concubitus plebis, patrumq;? Idem 9. belli Macedonia. Nec unum genus noxæ, stupra promiscua ingenuorum, sceminarumq; erant. q Operam promiscua dare, est mutuam operam tradere. Plaut. Rud. Eamus intrò omnes, quando operam promiscuam damus.

Promīscē, advérbium, Mistè, confusè, incertè, pro quo veteres etiam promiscuam dixerunt, inquit Festus. [οὐκαρίστως. Gall. Peste melle, confusement, sans difference. Ital. Moscolatamente, confusa-mente, senza differenza. Ger. Durch einanderen / Vermischterweise/ Unnderschidetlich. Hisp. Mezcladamente, sin diferencia. Pol. Nie-rozgadnie. Vng. Elegy. Ang. Confusedly, without order.] Liv. 1. ab Vrb: Eodemq; jure promiscue omnibus datum est. Idem lib. 3: Placet pecudum, ferarumq; titu promiscue in concubitu rueret?

Promītto, tis, act. t. Pollicetur. [יְהִי יְהֹדָה בְּתַבְנָה. הַיְחִיא. Gall. Promettre. Ital. Promettere. Ger. Verheissen/versa-gh. Bel. Vesoven. Hisp. Prometer. Pol. Obiequie. Vng. Igirem. Ang. To promise.] Cic. iam enim totum quod tibi promis-ram, præstui. Terent. Adelph. Roga hunc tu tu promitte huic. M. Promitto. Cic. 2. de Divin. Quæ autem inconstans deorū, ut primis minentur exitis, bene promittant secundis? q Quādoq; est producere, porrigitere, & projicere. καθίσαι. Plaut. in Rud. Capillum promittam, optimum est, incipiamq; hariola-ri. Plin.lib. 16. cap. 26: Nec ulla arborum avidius se promittit. Promittere barbam. Liv. 6. ab Vrb: Conjecto in carcere Manlio, satis constat magnam partem plebis vestem mutasse, mul-tos mortales capillum ac barbam promississe, obversataq; vestibulo carceris mestam turbam. q Quandoque minari. ἀπλάνη. Virg. 2. Aeneid. Promisi ultorem, & verbis odia aspera movi. q Promittere ad cœnam, est promittere se iturum ad cœnam. Plaut. in Menach. Sic promittere ad fratrem, est pro-mittere se iturum ad fratrem. Cic. 1. de Orat. Quum ille dubio-taret, quod ad fratrem promiserat. Promittere, & in se recipere, pulchrè junxit Cic. ad Brut.lib. 13: Sed tamen, inquit separatim promitto, in meque recipio, fore cum tibi & voluptati, & usui. q Hujus composita sunt, Adpromitto, Compromit-to, à quod Comptomissum, Repromitto, de quibus vide suis locis.

Promīssum, si substantivum, n. f. Quod promittitur. [יְהִי da-bár. ἐπαγγέλμα, ἐπαγγεῖον. Gall. Chose promise, promesse. Ital. Co/sa promessa. Ger. Ein verheissung. Hisp. Cosa prometida. Pol. Obiet-nica. Vng. Igret. Ang. A promise, a thing promised.] Vnde dici-mus, Consequi promissa, Confidere promissum, Efficiere pro-

missum alicui, Exigere promissa, Expetere, promissa, Flagitare promissum, Facere promissum alicui, Implore promissum, Sta-re promissa, Servare promissa, Satisfacere promissum, Repetere promissum, Solvere promissa aliquibus, Manere promissis: quorum omnium testimonia legemati receptos autores nul-quam non occurunt.

Promīssio, onis, f. t. Promissum. [יְהִי dabár. ἐπαγγείλησις. Gall. Promessa. Ital. Promessa. Ger. Ein verheissung/versagung. Hisp. Prometimiento. Pol. Obrectanie. Vng. Igries. Ang. A pro-mise.] Cic. 8. Philipp. Scelerum enim promissio, & is qui expe-stant perniciose est & iis qui promittunt.

Promīstrā, f. p. [επαγγείλησις. Ger. Ein Kupplerin. Pol. Dye-wos'ebina. Vn. igret.] Mulier nuptiarum conciliatrix: quæ Latino nomine pronuba dicitur. Nam επαγγείλησι significat Pronubæ, sive nuptiarum conglutinaticis officio fungi.

Promo, mis, pfi, ptum, act. t. Profero, in mediū afferro. [Νήσιν ho/si. επαγγείλωμα, επαγγέλμα. Gall. Mettre hors, tirer hors. Ital. Darfuori. Ger. Herfür nemmen/herfür thun oder tragen. Bel. Utgen/ vtbringen. Hisp. Sacar laguardado à fuera. Pol. Dobymam. Vng. Ele regem. Ang. To bring or tak out of a coffer or such like thing.] Plaut. in Cist. Accipias claves, si quid tibi opus erit promptu, promitto. Virgil. 2. Aeneid. Lætiq; cavo se robore promunt, Thesandrus, Stelenusq; duces: id est, educunt pecuniam ex æario promere. Cic. 5. Verr. Quum tibi Senatus ex æario pecuniam promptisset, & singulos tibi denarios adiuverasset. Idem 3. de Finib. Nam in Tusculano quum esset, vellemq; è bibliotheca pueri Luculli quibusdam libris ut, vni-ri in eis villam, ut eos ipse, ut solebam, inde promere. q Promere consilia, est aperte, palam facere. Cic. ad Attic.lib. 9: Nunc certè promenda tibi sunt consilia. q Hujus compo-sita sunt Depromo, & Expromo: quorum significata vide suis locis.

Prompto, as, frequentativum. [επαγγέλμα. Gall. Mettre hors sou-vent. Ital. Darfuori/souvent. Ger. Ost herfur thun. Hisp. Sacar fuer-ram muchas veces.] Pol. Vtawanie dobymam. Vng. Ele veddegelem. Ang. To tak out often.] Plaut. in Bacch. Qui a malū si pomptet, in dies faciat minus.

Promptū, a, um, vel promptarius. Dicitur qui jam paratus est ad agendum, & in quo nulla mora est: quasi jam productus, expeditus, ajet, ardens. [יְהִי נָחָן. ἀπαράδεσμος, επαγγέλμα, επαρέβιο. Gall. Tiré hors, mis hors, prompt, appareille. Ital. Prompto, appareato. Ger. Gerüst oder fertig etwas zu thun. Hisp. Aparecido o appare-bido. Pol. Gotów, warcki do kajdej rycji. Vng. Kejt, alkalmaz. Ang. Readie.] Salustius: Natura ferox, veheñes, manu promptus erat, maximū bonum in celeritate putabat. Sic dicimus, Promptus ingenio, qui ingenium ad omnia paratum habet. q Lungitùr sapīus accusativo cum præpositione ad. Cicero. 1. Offic. Promptiores igitur debemus esse ad nostrā pericula, quād ad crimina, &c. Interdum jungitur genitivo. Geil.lib. 20. cap 28: Plato veritatis homo amicissimus, ejusq; omnibus exhibendæ promptissimus. q Res est in promptu, dicimus quum significamus esse ad manum, esse facilem & mani-festat. ομητις επιδούσις. Cicero libio 1. Offic. Quæ quanquam ita sint in promptu, ut res disputatione non egat. Salustius: Aliud clausum in pectore, aliud in lingua promptum habere. q Promptum esse aliquando legimus pro facile esse. Quintil. lib. 9. cap. 9: Nec enim me movent nomina illa quæ fugere utiq; Græcis promptissimum estid est, facillimū. Hinc prom-p̄tes dicuntur, investi faciles.

Promptē, adverb. Alacriter, sine cunctatione. Vnde Promptius & promptissime. [יְהִי מהר. επαγγέλμας, επαγγέλμα. Gall. Prontamente, vitterment. Ital. Prontamente, prestamente. Ger. Hand-tlich/fertiglich vñ ohne verzug. Hisp. Legeramente, prestamente. Pol. Ochotnicie, bez miejska. Vng. Készen. Ang. Readelie with speed and haste.] Plinius Epist. 28: Quare ego vero Corelliae adero promptissime, nec subire offensas recusabo.

Promptārūs, a, um, vel promptarius, Ex quo aliquid depto-mitur. [επιμόνιγος. Gall. Propre pour serrer ou resserrer. Ital. Proprio da guardare. Ger. Aus dem man etwas herfur nimpt. Hisp. Così pa-ra guardare algo. Pol. Ręce takę jko rei niezegó dobymam. Vng. Tarbas. Ang. Out of the whic he any thing is taken out.] Plaut. in Amphit. Inde cras è promptaria cella de promat ad flagium. Nam ibi promptariam cellam pro carcere posuit: quia è car-cete ad suplicium promuntur noxii.

Promptārium, tri, n. f. Locus in quo res ad usum necessariæ ita repositæ sunt, ut statim promi ac proferri possint. [יְהִי ot-sár. επιμόνιος. Gall. Gardemanger, dispensa. Ital. Dispensa. Ger. Ein ort auf welchem man alle ding zur nothritt dienstlich nehmen kan/ Als ein Speistammer. Hisp. La dispensa ala mano. Pol. Miejsze doktorego chowani, y jinige dobranis iako iest spicler, spicarnia. Vng. Tarhas, kamora. Ang. A storehouse or suchelik place to keep things in.] Cato capite 1: Armarium, promptarium unum, sciamna longa sex. Pro codem etiam legitur promptarium.

Promptūtudo,

Prōmptūtūdō, inis, s. t. Est facilitas ingenii ad quævis extempore expromendā, & cūpia.

Prōmūs, condus, m. t. Apud veteres pro celarii sumebatur. [Πρόσοχήν τεμιοῖς. Gall. Dēspensier. Ital. Dispensiere. Ger. Ein Kellerei der ein ding herst gäbe oder behältet. Hisp. Dēspensero para sacar de la dēspensa. Pol. Spītarnek, kluicnek. Vng. Kolsar, lasar. Ang. A bussler, or yar hath the keeping of the storehouse.] Plaut. in Asin. Ego sum promus condus, procurator peni. Promus dicitur, quod præcessit penui præmendo: condus, quod eundem in cellam recōderet. Duo enim hæc officia ab eodem serè administrabantur: lict in potentiōrum ædibus aliquando fuerint distinguita: unde & nomina ipsa aliquando separari collocantur, promumq; aliquando legimus sive adjunctione condi. Plaut. Pēn. Acēpol fecisti prodigum promum tibi. Colum. lib. 12. cap. 3: Promis quoq; & celarii aliquid attendentibus, aut metuentibus, intervenire. q Per translationem dixit Plautus in Trinum. ne admittam Culpam, ego meo sum promus pectori. Apuleius in Apolo. Promum librorum appellat illum qui libris promendis præst.

Prōmontōrīum, rī, n.s. Mons in mare prōminent, [אַרְגָּזֶס. Gall. Une petite montagne apparaissant en la mer esfuie de mer. Ital. Scoglio sopra' acqua in mare, capo. Ger. Ein vorgeberg des Meers / Ein Berg der sich in das Meer hinaus strect. Hisp. El cabo de tierra en mar. Pol. Gora hegy, wmrge podana. Vng. Tengerbél ki tetez. Ang. A montaine appearing in the sea.] Plin. lib. 36: Promontoria aperiuntur mari, & rerum natura agitur in planum. Cæsar 2. belli Civilis: Hic locus duobus eminentibus promontorii contactetur. Cic. 6. Ver. Ab eo oppido non longè in promontorio fanum est lunonis antiquum.

Prōmōnstrā, Prodīgia, inquit Festus.

Prōmōvē, es, act. f. Provecho, quasi ulterius moveo. [גִּירְקָהַן hebreib. אֲמֹרָא. Gall. Avancer, prōmouoir. Ital. Promouere. Ger. Fortsetzen, fortreden. Bel. Vortragen, vorüdren. Hisp. Mover a lejos. Pol. Pomazam fol' druse. Vng. Eleb indstrom, visszem. Ang. To promote to advance.] Terent. in Eunicho: Move verò ocyus te nutrix. s. Movco. C. video, at nihil promoves. q Ponitur aliquando pro prolongare, producere. Terent in Andr. Quantū huic promoveo nuptias. q Aliquando pro proficere. Terent. in Hey. Abibo hic, præfens quando promovo patrum.

Prōmōtōrī, f.t. [Vn. Elb inditas: auagy Ti'riben elö ritel, tu'zro vālakás.] Asconius Pædian. 3. in Verrem: Ascenius nonen est ordinis & promotionis in militia.

Prōmōtūs, ta, tum, participium, Proiectus. [אַרְגָּזֶס. Gall. Promos, auancé Ital. Promosso, posto auanti. Ger. Gefürderet. Hisp. Monido, puesto antes. Pol. Fol' drowani, ten kioremu pomogono. Vng. Ele indiutat, nitet. Ang. Promoted, advanced.] Stat. 1. Achill. -suasq; hyemes classis promota, suosq; Attollit fluctus. Promotus ad dignitatē. Plin. Epist. 151: Postea promotus ad amplissimas procurations, nulla occasione corruptus, ab insito abstinentia amore deflexit.

Prōmūlgo, gas, a&t p. Publico, palam pronuntio, quasi prōvulgo. [עַבְדָּלְתִּים hischiriah, ēōphig, īzāqədū, aizāqədā, avānghā. Gall. Publier. Ital. Publicare. Ger. Ausfunden/ öffentlich lassem aufzehn. Bel. Vercondigen. Hisp. Publi car. Pol. Obiawian. Vng. Kshirdetem. Ang. To publish to proclaim.] Festus: Leges prōmulgari dicuntur quum primum in vulgus eduntur, & legendæ propōnuntur: ut sciu videatur, possit intercedere. Colum. lib. 1: C. Licinius damnatus est, qui agri modum, quem in magistratu roigatione Tribunatu prōmulgaverat, immodi- ca polidendi libidine transcendisset. Cic. ad Q. Fratrem lib. 2: Cato legem prōmulgavit de imperio Lentuli abrogando. Idē pro Self. De meo reditu octo Tribuni prōmulgarūt. Prōmulgare autē propriè dicebatur de roigationibus & legibus, cūm pertinundinum in publico loco figebātur, ut cuiq; judicanda die illa esset potestas antequam ferrentur.

Prōmūlgātūs, a, um, participium. [עַבְדָּלְתִּים nishmāh, aizāqəv-xtēr, aizāqədā. Gall. Publi. Ital. Publicato. Ger. Ausfunden/ aufzehren. Hisp. Publicado. Pol. Obiawioni. Vng. Ki'hir. lettere. Ang. Published, proclaimed.] Cic. pro Muræna: Et cetera, ut ait ingeniosus poëta, & autor valde bonus, praliis prōulgatis, tollitur è medio non solū ista vestra verbosa simulatio prudenter: sed etiam ipsa illa domina rerum prudentia.

Prōmūlgātōr, Prōulgatrix, Divulgator, divulgatrix. [עַבְדָּלְתִּים maschimah.]

Prōmūlgātō, f.t. Divulgatio. Cicero ad Lent. li. 1: Subit exorta est nefaria Catonis prōulgatio. [עַבְדָּלְתִּים schemuhah עַבְדָּלְתִּים. schemuhah, aizāqəv-xtēs, aizāqədā. Gall. Publication. Ital. Publicatione. Ger. Ein ausfündung. Hisp. Publication. Pol. Obiawienie. Vng. Kshirdetem. Ang. A publishing.]

Prōmulsis, idis, f.t. Genus cibi dulcioris, mulso conditum. [סְדֵדָה. Germ. Ein trank aus honig gemacht / Mæs.] Cicero. Papy. Habuisse nō hospitē, sed coibernalē. At quæ virū? nō cum quæ tu es solitus promulside cōscere. Integrā famē ad ovum afferto: itaq; usq; ad alium vitulinum opera perducitur;

Prōmūlsis dārī, Vasa dicuntur, quibus promulsis continetur. Scribit Pomponius Iurisconsultus legatis vasis, scutellas, & promulsidaria contineri.

Prōmūrale, Murus circum civitatis murum ductus, qui & antemurale dicitur, אַנְגָּלְתִּים rāχ̄es.

Prōmūlscīs, idis, f.t. Manus, live proboscis elephantorum dicitur. [אַנְגָּלְתִּים. Gal. Le museau & la trompe d'un elephant. Ital. La tromba dell' elefante. Ger. Der rüssel eines Elephants. Hisp. La trompa del elefante. Pol. Alos elefantow. Vng. Az elephantnak az orra. Ang. The snout of an elephant.] Plin. lib. 8. cap. 7: Prōmūlscīdem elephantorum facilimē amputari, Pyrthi præliorum experimentis patuit.

Promutuūrī, à lurecoosultis pro repræsentata pecunia, sive prænumerata, dicitur, quod Gallicē dicimus, Avancē. Vlpia. D. de locat. Cūm cuidam nave amissa, pecuniam quam promutuam acceperat, reposceretur, &c.

Prōnecto, tis, ere, act. t. [גִּרְנְּטִיקָה. Gall. Attacher plusieurs choses l'une avec l'autre en long. Ital. Attacare, annodare più cose insieme. Ger. In die tinge aneinander knüpfen. Hisp. Atar muertas cosa juntamente. Pol. Zpatiam. Vng. Hosszán köùdm, hal. 1. tom. Ang. To comple many things together.] Stat. 4. Syl. Vidi quam seriem morantis zvi Pronectant tibi candidæ sorores: hoc est, in longum tempus necant, producant, protrahant.

Prōnēpōs, pen. corr. m.t. Nepotis filius. [אַנְגָּזֶס. Gall. Arrière nepue ou petit nepue, le fils du nepue en droite ligne. Ital. Figlio solo di mio nipote per diritta linea. Ger. Des Endels oder Kindskind Sohn. Hisp. El bisnieta hijo del nieto. Pol. Mego dziecziecza dzieczie, wnuczek. Vng. Vnokam fia. Ang. My nephew's sonne.] Cic. 3. Tusc. Iovis iste quidem pronepos. Ovid 13. Metamorph. sed enim quia retulit Ajax Eise Iovis pronepos: nostri quoq; sanguinis autor luppiter est.

Prōnēpōs, is, f.t. [אַנְגָּזֶס. Gall. Petite niepse, arriere niepse, fille de la niepse. Ital. La figliuola di mia nezze. Germ. Des Kindskind Tochter. Hisp. La bisnieta hija de los nietos. Pol. Wnuczka. Vng. Vnokam leiania. Ang. My nephew's daughter.] Nepotis filia.

Pronomēn, iais, Vaa est ex octo orationis partibus: ita dicta quod vice nominis fungatur, אַרְטְּוָרְפִּיא.

Prōnūbā, x, penult. corr. f.p. Dicitur quæ nuptiis præst celebrandis, ex parte uxoris, sicut auspex est ex parte viri. [אַרְטְּוָרְפִּיא. Gall. Celle qui meine & conduit l'épouse en la maison du marié. Ital. Colei che mene la sposa à casa del marito. Ger. Ein Verwalterin der Hochzeit auf der Brant Seiten. Hisp. La madrina dela boda. Pol. Druchna. Vng. Brómania, niojolio ejony. Ang. A brides mayde.] Inde Iuno pronuba dicebatur, quia nuptiis præstet. Virgilius 4. Aeneid. -prima & Tellus, & pronuba Iuno Dant signum. Flamma pronuba. Claud. 1. de raptu Proserp. iam vicina toro, plenis adoleverat annis Virginitas: teneum jam pronuba flamma pudorem Sollicitat: hoc est, Ingenuus ardor quidam, qui ætate matura virgines ad nuptias provocat. Prōnubæ (inquit Donatus) dicuntur quæ nubentes domum mariti deducunt, ac comitantur, & quæ in obsequio nubentis sunt.

Prōnubo, Nuptiis præsum. אַרְטְּוָרְפִּיא. Vide NVBO.

Prōnuntiō, as, act p. Clara vox, decentijs corporis motu aliquid profero. [אַנְגָּזֶס bitta dibber. אַרְטְּוָרְפִּיא. Hisp. Gall. Prononcer, dire par cœur. Ital. Pronunciare. Ger. Heraus reden/ aussprechen. Bel. Butschreben/ die Sententie geben. Hisp. Pronunciar con voz clara. Pol. Wimawiam. Vng. Hallkai ki bezeldezel. Ang. To pronounce, to utter clearly.] Plin. epist. 114: Nā pronunciat acriter, sapienter, aptè, decenter. q Ponitur aliquando, inquit Budæus, pro expressè & nominatim dicere, præfa- riq; ex bona fide in rebus cōtrahendis. Vlpian. in l. 1. de Aedil. edit. sēpē in ea significatione usus est, & in l. Quod si nolit, Qui mācipia vendit, inquit, nationē cujusq; in vēditione prōnuntiare debent. Cic. 3. Officiorum: Quum in vendendo eam rem scilicet, non prōnuntiaset, emptori damnū præstari oportere. q Aliquando pro nominare. Liv. 4. bel. Pun. Postrem vīti consensu & seditionem metuentes, prōnūtiant eos prætores. q Aliquando pro decernere, judicare. Plin. epist. 5: At ego ne interrogare quidem fas puto de quo prōnuntiatū est. Cic. 2. de Finib. Acquā igitur prōnūtiant sentētiā ratio adhibita primum humanū divinarūq; rerū scientia, &c. q Nōn unquam pro palam & classicō nūtare. Cuius. Imminensq; Datio iter ad Euphratēm prōnūtavit. q Aliquādo pro palam promittere. Liv. ab Vibe: Acedem Castrori vovisse fertur ac prōnūtiasse militi præmia, qui primus, qui secundus castrā hostium intrasset.

Prōnūtiatūs, a, um, participium. [אַנְגָּזֶס mebutah med-hubbār. אַרְטְּוָרְפִּיא. Hisp. Prononciado. Pol. Wimowony. Vng. Ki'bezlegetet. Ang. Pronounced.] Cic. in Paetit. Versus prōnūtiantūs syllaba una brevior aut longior.

Prōnūtūatum, u, substantivū, n.s. Enuntiatio, enuntiatum.

[אַרְטְּוָרְפִּיא]

[**גָּרְשָׁת** *are'sheth, àk'zimph.*] **Gall.** Proposition, maxime. **Ital.** Propositione. **Ger.** Ein polstommer Spiech. **His.** Proposition. **Pol.** Würgezenie. **Vng.** Ki magiara zo bezed. **Ang.** A proposition.] Cicero. i. Tuscul. Omne pronuntiatum (sic enim mihi in præsentia occurrit ut appellari: è g̃̄m̃̄m̃̄, utar p̃̄st alio, si invenero melius) id ergo est pronuntiatum quod est verum aut falsum. Pronuntiatus, us, ui, m. q. Pronuntatio. [**NDEI** mibta. ἀνφάνηστος, ἡ φαντὶς ἐνφορά. **Gall.** Pronunciation. **Ital.** Prononciatione. **Ger.** Aussprechung. **His.** Pronunciacion. **Pol.** Würgezenie. **Vng.** Ki mondus. **Ang.** A Pronouncing.] Gell. libro 4. cap. 17: Ratio in pronuntiatu manet. Pronuntatio, om̃s, verbale est, f. t. Vociis, vultus & gestus moderatio cū venustate inquit autor ad Herenniū libro primo. [**NDEI** mibta. ἀνφάνηστος, ἡ φαντὶς ἐνφορά. **Gall.** Pronunciation. **Ital.** Pronunciatione. **Ger.** Ein aussprechung. **His.** Pronunciation. **Pol.** Wymowosc. **Vng.** Ekeſſen yalo bezelgetes. **Ang.** A pronouncing.] Cic. i. de Inventione: Pronuntatio est ex rectum & verborum dignitate, vocis & corporis moderatio. Idē i. de Oratore: Quis enim captus moderat orationis pronuntiatione dulcior inveniri potest? Pronuntiator, oris, m. t. Qui pronuntiat. [**NDEI** mebattē ɔ̄d̄l̄ medhabber. c̄. Darnn̄t̄, x̄p̄t̄. **Gall.** Prononceur, raconteur. **Ital.** Pronunciatore. **Ger.** Ein Aussprecher, Verkünder. **His.** Pronunciator. **Pol.** Wimow ia. **Vng.** Bezelgetes, ki mondo. **Ang.** A pronouncer.] Cic. de Clar. Orat. Thucydides enim rerum gelitarum pronuntiator syncerus & grandis etiam fuit. Protipitēr, Valde nuper. [w̄d̄ ï̄x̄p̄. **Gall.** Il y a ia assez long temps. **Ital.** Pur adeſſo, noſſoſa. **Ger.** Vorndſſt. **His.** Agora, agora, luego. **Pol.** Niedwo. **Vng.** Tsak z minap. **Ang.** Euth now, lately.] Plaut. in Trin. Quaſiponſione pronupertu exactus es pro illo adolescent. Pronuntiūs, hujus pronurus, penult. corr. f. q. dicitur uxor nepotis. [w̄w̄s n̄ x̄j̄z̄z̄ r̄oμ̄p̄. **Gall.** La femme de neſnew. **Ital.** Madie di mio nipote. **Ger.** Die Endes Ehefrau. **His.** La nuera delos abuelos. **Pol.** Męgo wnuekska jona. **Vng.** Vnokam ſeleſege. **Ang.** My neſpheues myſe.] Ovid. epift. 16: Pr̄nurus & magni Laomedonitis ero. Pronūs, ni, m. f. Propriè dicitur in anteriorem partem flexus. [**κρωφίης, κρωφίης, ινχίνους.** **Gal.** Penchant sur le devant, contre, en devant, enclin. **Ital.** Chinato, chino, inclinato. **Ger.** Fürſtig geheigt oder togend. **His.** Cosa enclinada cuesta ayuso. **Pol.** Pochil'y. **Vng.** Arczal. **Ang.** That lyeth with the face downward.] Ovidius libro 1. Metamorph. Pronaq; quam spectent animalia cætera terram, Os homini sublime dedit. ¶ Per translationem vero quis dicitur pronus: id est, inclinatus ad virtutes vel ad vitia, quanquam usitatus in malam partem accipiatur. inq̄oſ. Nam qui ad virtutem, aliamque rem laudabilem naturæ inclinatione feruntur, faciles potius dicuntur: ut ex Ciceronis sententiâ docuimus suprà in dictione Proclivis. Plin. in Paneg. Nihil est tā pronū ad simultates quam æmulatio in fœminis præsertim. ¶ Pronus & Supinus contraria. Plin. li. 7. cap. 17. & lib. 28. cap. 4: Supini cubitus oculis conducunt, ac proni tuffibus. ¶ Pronum mare, littori vicinu dicitur, sicut altum quod longius abest a littore. Virg. 5. Aen. - ventisq; vocatis Prona petit maria: id est, littori vicina. ¶ Dicitur & pronis in tertia declinatione, ut apud Varroñ in Parmenone: Alia trabs pronus in humū accedens proximè frangit ramos cadentes. ¶ Et dicimus pronus huic rei. Colum. lib. 3. cap. 2: Aquiloni prona. Et pronus ad hanc rem. Idem lib. 2. cap 9: Campo patente & ad solum prono. Pronūs, Superlativus. [**Vn.** Igðn haylando.] Spartian. in Anton. Ad indulgentias pronissimus fuit. Pronūtās, atis, f. t. Proclivitas. [**π̄ τ̄ κ̄νις, π̄ τ̄ κ̄νις.** **Gall.** Inclination, proclivity. **Ital.** Inclinatione in ritu. **Ger.** Ein neigung. **His.** Inclination. **Pol.** Pochilosc. **Vng.** Haylandsag. **Ang.** Readinſſe in doing any thing.] Seneca in præfat. Declam. Nescio qua iniuritate & ad malum pronitate nature eloquentia se retro-tulerit. Proœcōnōmijā, mix, **προεργονομία.** Figura poëticis familiariis: de quæ sic Servius in illum versum Virgil. 1. Aeneid. & Lybiæ defixit lumina regnis. Pulcra proœconomia: id est, dispositio carminis. Vituperabile enim fuerat, si ex abrupto transitum faceret. Inducit enim hic lovem de rebus humanis cogitantे & Africam respicientem, ad quam venere Trojani. Proœcēmūm, mīi, n. f. [**προειρησ.** **Gall.** Proeſme, preface, commencement d' oraison. **Ital.** Proemio, effordio. **Germ.** Ein anfang der Red/ Vorred. **His.** El principio del razonamiento. **Pol.** Przemowa. **Vng.** Kedet, eley. **Ang.** A preface or beginning of an orison.] Latinè initium, exordium, præludium, ex w̄d̄ & oīp̄: propterea quod præcipuum legitimūm̄q; carmen soleat præcedere. Propriet̄ enim proœcēmūm dicebatur quod à citharœdi certamen inituris præcini solebat. Quanquam deinde etiam orationum exordia hoc nomine dici coepérūt. Nam sicut citharœdi pauca quædā antequam legitimum carmen inchoant, emerendi

favoris gratia canunt: sic Oratores nonnulla priusquam causam exordiantur, ad conciliandos judicium animos præloquentur; quæ illorum imitatione procœmia appellatur. Cic. 2. de Legibus: **Habes legis procœmium: sic enim hoc appellat Plato.** Cicero ad Attic. lib. 16: **De gloria librum ad te misi: & in eo procœmium: id est, quod in Academico textio. Id evénit ob eam rem quod habeo volumen procœmiorum: ex eo eligere soleo, quum aliquid oīyq̄m̄ institui.** q Per translationem accipitur pro quo vis principio. Iuvenal. Satyr. 3: miserat cognoscere procœmia rixæ.

Prœcœm̄tōr, artis, d.p. Exordior. [Εργασίαζω. Gall. Commencier. Ital. Cominciare. Ger. Den anfang einer Red thun. Hisp. Hacer aquel principio, comencar. Pol. Przedmo wezjacie. Vng. El kezdem. Ang. To beginne.] Plinius epist. 27: **Proœmiatur aptè, pugnat acriter, colligit fortiter, ornat excelsè: postremò docet, deletat, afficit.**

Propagō, propaginis, & propages, propagis penult. prod. f.t. **Vitis vetus & suppressa, ut ex una plures fiat: dicta quodd portor pāgatur: id est, figatur.** [ΤΙΤΙΣ] Wscheluchah, mæg Phas. Gall. Vn prouin de vigné. Ital. Prouana, traxo de vite. Ger. Ein alter Rebstock & dessen schoss man mit gruben entgeget. Hisp. La prouana del sarmiento de la vid. Pol. Stara maczica winna skorei wkopanei mi oda sie rodjam. Vng. Homiltani valo režxb. Ang. An old vine cut down to mak setu to be planted.] Virgil. 2. Georg. - pressos propaginis arcus. Vbi prima producitur: unde & geminato p. quidam ibi scribendum existimant more veterum poëtarum, qui quoties primata dictiōnē hujus syllabam producebant, duplicabant p. ut etiam annotavit Erythræus. Visitationis cornpitur, ut ex sequentibus poëtarum exemplis manifestum est. Horatius 2. Epod. Ergo adulta vitium propagine Altas maritat populos. q Aliquando significat genus, stirpem, progeniem. [וְנִזְנָן] tsefaim וּבֵין mittsins. תַּתְּנוּפָה, תַּחֲנָן. Gall. Race, lignee. Ital. Raça, lignag gio. Germ. Ein geschieht. Hisp. El hijo è visto à descendientes. Pol. Nared. Vng Nemzetseg, nem. [Ang. Offspring.] Virgil. 12. Aeneidos: Si Romana potens Italia virtute propago. Ovid. 3. Fastorum: Non haec ille deus, tantæq; propaginis autor Creditur officiis esse minoria suis. Lucet. li. 4: At consueta domi catulorum blanda propago. Propages, inquit Nonius, est series & affixio continua vel longè ducta. Pages enim compactio: unde compages: Pacuvius: Salvete gemina mea propages sanguinis. Propago liberorum. Plin. lib. 7. cap. 14: Qua de causa aliorum ejusliberorum propago Liciñiani sunt cognominati.

Propagō, as, pen. prod. act. p. **Vite vetus à supprimō, ut ex ea una plures fiat.** [ΤΙΤΙΣ] Wscheluhāl VDD narāh, mæg Phas. Gall. Prouigner & peupler une vigné. Ital. Prouanare, annestare, germinare una vite. Ger. Räben entgegen oder eyngraben. Hisp. Eslen der la riego la tierra prouanar. Pol. Maczica wkopuse, dlia wipu puščenia latrosly. Vng. Homlitok. Ang. To cutt down old vines that many yonge settes may be planted thereto.] Cicero in Cat. Majore: Propagatio vitium, sarmentorumq; ea quam dixi, &c. Cato cap. 32: **Vites propages in sulcos.** q Per translationem ponitur pro extendo, dilato, protraho, profere, prolato. [גְּרֹלֶל] hiphrah גְּרֹלֶל hirbah, avacada, mæg extero. Gall. Esstendre, multiplier, dilater, ampliflier. Ital. Moltiplicare, standere, dilatare. Ger. Aufstrecken, erweiteren, fürzegen. Hisp. Estender, dilatar. Pol. Rozmazam. Vng. Ki muztom, bożzabitom. Ang. To streich out, to dilate, to multiply.] Sueton. in Calig. cap. 29: **Prætorium virum ex secessu Anticyrae quam valetudinis causa petierat propagari sibi commeatum sepius desiderantem quum mandasset intermixi: id est, produci, proferri sibi commeatum.** Cic. 7. Verrina: **Quum ipse sui generis initium ac nominis ab se gigni & propagari vellet, hominum potentissimorum suscepit iniurias.** Idem pro Sestio: **Hæc monumentis annalium mandatur, posteritati propagari. Idem 2. Offic. Vera gloria radices agit atq; etiam propagatur.**

Propagatūs, a, um, participium. Cic. 4. in Catilinam: Memoria consulatus mei propagata.

Propagatiō, onis, verbale, f.t. Productio, dilatatio. [מְרֻבָּה] markith, mæg Phas, mæg Phas. Gall. Prouingement, peuplement de vigné. Ital. Germinamento de vite. Ger. Ein austredung, mehzung des Geschlechts. Hisp. La prouana del sarmiento de la vid. Pol. Rozzano zenie. Vng. Homitas, terieztes. Ang. To cutting down of an old vine that many yonge ones may be sett thereto.] Cicero 1. Offic. Quæ propagatio & soboles origo est rerum publicarū. Idem Luccio, lib. 5: **Vita in qua nihil insit nisi propagatio miserrimi temporis.**

Propagatōr, oris, m.t. Dilatator, amplifier. [מְרֻבָּה] markith, mæg Phas, mæg Phas. Gall. Augmenteur, multiplicieur. Ital. Moltiplicatore. Ger. Erweiterer/mehrer. Hisp. Multiplicador. Pol. Rozmixiel. Vng. Meg öregibb, bożzabous. Ang. That multiplieth or spreadeth abroad.] Cicero ad Attic. lib. 8: Ille restituendi mei quæm retinendi studiosior: ille provinciæ propagator, ille absens in omnibus adiutor. De Pomponio.

Propallum, pen. corr. Claret, aperte & in propatulo. [Cv r̄s fā-
nē, dēcūt p̄tus sp̄s. Gall. Deuant tout le monde, manifestement, pu-
bliquement. Ital. In pâlce, apertamente. Ger. Gar öffentlich vor menige
mâns. Bel. Openly. Hisp. Publica y placeramente. Pol. lawnie.
Vng Niluan, rem latomast. Ang. Openly, in the sight of all.] Cic.
lib. i. de Orat. Non explicata veste, neq; prôposito árgento,
neq; tabulis & signis propalam collatis.

próp̄alo, as, pen. corr. Si apud idoneos scriptores inveniatur, idem erit quod aperio, manifesto & palam facio. [UNW⁷
bisibmish. ^{parviss.} Gall. Publier, manifeste. Ital. Propalare, mani-
festare. Ger. Rundbar machen/aus sp̄ten/ausbringen. Hisp. Di-
nuglar y publicar. Pol. Obiawiam. Vng. Ki clement. Ang. To open,
to mak please.] Nam quod Calepius existimavit idem etiam
significare quod in longum crescere, deceptus est corrupta
Columellæ lectione ex lib. 13. cap. 7. ubi sic legit: Deinde ex eo
sulco, quasi ramos fossarum facies, per quos ut quæq; virga
postulaverit, propaletur atq; in terra adoperies. Ibi enim pro-
pagetur legcadum coastat, non propaletur.

Pro patruūs, m. f. Frater proavi, qui & patruus magnus dicitur. [πατρούς διάθεσις. Gal. Grand oncle, le frere du pere grand. Ital. Zio grande. Ger. Des Onks Bruder. Hisp. Hermano del bisabuelo. Pol. Brat niesgo przedziada. Vng lob atyam, attianak battya. An. My great grandfather's brother.]

Propatulūs, a. um. adjectivum. Latē patens atq; apertū, quasi
pond̄ patulum. [ΠΡΩΤΟ pathūach. &c. φανείς. Gall. Fort ouvert &
descouvert, qui est à la rené d'un châcon. Ital. Aperto, manifesto. Ger.
Weit oder weit offen. Hisp. Cosa publica o pacera. Pol. Szczoko ot-
warty. Eng. Niluan valo, he teredet. Ang. Open, in the sight of all.]
Cic. 6. Veri. Ante zēdem Cereris in aperto ac propatulo loco
signa duo sunt, &c. q; In propatulo, adverbialis formula est
pro palam. Salustius: Viros muliebria pati, mulieres pudici-
tiam in propatulo habere: id est, in publico.

Pròpè. Præpositio est compositionem non admittens, Iuxta.
[y] hal iyyas. Gal. Pres. aperes. Ital. Presso, appresso. Ger. Nah oder
y Bel. Wy/ost nae. Hisp. Cerca. Pol. Blisko. Vng. Mellette, kdzel.
Ang Near or nigh to.] Curtius: Quum prope id oppidum co-
piz constitissent. q Sine casu, adverbium est ejusdem signi-
ficationis cum præpositione. Terent. in Andi. Propè adest,
quum alicao more viveadum est tibi:sub. tempus. q Ponitur
aliquando pro adverbio scđ, seu qu. r. Plinius: Et in foribus
templi propè collapsus expavet. q lungitùr aliquando cum
conjunctione, ut Et est genus loquendi pudorem affirmantis
& modestiam significans. Papinianus D. de solut. l. 95. § 9: Si
creditor à debitore petens culpę sua causa ceciderit, propè est
ut actioque mandati nihil à mandatore cōsequi possit. Hotozzi.
q laterū ex propinquuo, iyyos. Mart. lib. 1: Hic ubi siderecūs
propius videt astra colossus.

Proprius & **p**ropter eius **ad** eius. **P**ropter eius & **h**oc **p**ropius, **c**omparativū, **p**ropinquior.
[*πρόπτερος*. Gall. Plus pres. Ital Pin appresso. Ger *Näh.* Hisp. *Mas cercano*. Pol. *Blysy*. Vng *Kdseib ralo*. Ang *Nerer or nigher*.] **C**icero pro Qu. *Tibi me propior nemo est*. Ovid. Epist. 3 : illic
gradu propior sanguinis, ille comes. Plautus in *Tritium*. Tu-
nica propior pallio est. Cic. 1. *Tusculan*. Veniunt inde ad pro-
pria. Horat. 3. *Catn.* Ode 15 : *Matureo propior desine funeti*
Inter ludere virgines : de sena. Ovid. Epist. 15 : *Exemplo tangi*
nō propiore potes. Cicero pro Sestio: *Omnia sua sibi propio-*
ra esse pericula, quām aliena. Virg. 9. *Aeneid.* *mea quem spā-*
nis propioribus xetas Insequitur. q. *Propius verò id est, veri-*
similius. Liv. 4. ab urbe: *Capuamq; à duc eorum Capye*, vel
(quod prouis vero est) à campi stu agro appellatum.

(quod proprius vero est) a campo illius apparetur. Proprius, comparativum adverbium. [ἴσηντος] Gall. De plus pres. Ital. Più da appreso. Ger. Räher hinzu. Hisp. Mas cerca. Pol. Blisko. Vng. Kézreleb. An. Nerer or nizher.] Plautus Bacchid. Cedo manum, ac subsequere proprius me ad fores. Livius: Castra proprius hostem movit. Ut proprius ventura est, Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 7. Nihil proprius factum est: id est parum absuit quia hoc, aut illud factum fuerit, πρεπεῖ τοῦτο, τοῦτο ἐλάχιστον, τοῦτο ὑπὲπιβούμ. Cicero in Verrem: Nec quicquam factum est pro- prie quādum ut vivus combutetur.

pius quam ut vivus comburetur.
Próximus, superlativum, Propinquissimus, maximè vicinus.
[iugurtha] Gall. Tresschain, fort pres. Ital. Proximo. Ger. Der
alter nebst. Hisp. May cercano Pol Nablisij. Vng Izen kbdz, leg
kbdz ralo. Ang. Nearest, nigh.] Ovid. 1. de Art.: Próximus ad
dominam, nullo prohibente, sedeto. Ibidem: Próximus huic
labor est placidam exorare puellam. Terétius Hecyt. Despon-
gent ei gnatam hujus vicini proximi. Cicero Attic. lib. 2: Ar-
nus próximus est vicinus: in id ille quidem jam contubernali.
Terent. in Evnuchi. Illum liquet mihi dejerat his mēsibus,
Sex vel septem prouisum nō vidisse proximis: id est, præteritis,
inquit Donatus. Teren. in Adelph. Próximus mihi genere. Ve-
teres tamen sō solum propinquum, & nobis hærentem pro-
ximum dicebant, veruaciam longè remotum: si tamen inter
duo discreta nihil medium exitisset. Virg. 5. Aen. Próximus
huic, longo sed proximus intervallo. q. Aliquando ponitur

pro maximè propitio. Varro: *Gradivum* *revisor*, qui deus nobis omnium est proximus. q Interdum nō habet vim superlativi, & propinquum significat: quia propter comparativum facit proximior, quoē propinquiorē significat *Veget*. Proximior & dextra sit, quæ plagam posset inscrire. Vlp. ad Edictū adīl. Si quis proximior nasceretur cognatus. Sed bene faciūt, qui cū Cicerone & aliis lingua Latine principibus, propiores & propinquiores dicunt, intolentiaq; comparativi sue. ut.

Proxi^me, adyeibiu^m. [*izyus*] Gall. prochainement, tout au pres.
Ital. Prosimamente, ultimamente, dapo^r. Ger. Zum nächsten. Hisp.
Muy acerca. Pol. Blizuchno. Vng. Ez minap, isak^o eld^o. Ang. Ne-
rest or night.] Cic. Luceio, lib. 5: Literæ quas à te proxime ac-
cepi. Idem de Natura Deorum: Is. quem proximè nominavi.
Nonnunquam habet & accusativum, quēmadmodum & ex-
tera à pro præpositiore derivata. Idem Attico lib. 6: Habere
exercitum quām proximè hostem. Idem Attico, lib. 3: Quare
nihil esset necesse, quām proximè Italiam esse. Eidem lib. 1 Pro-
ximus Pompeium sedebam. Propius urbem moyent. [*izyus*-
eu]. Salustius: Proxi^me Hispaniam Mauti sunt.

Próximitas, atis, s.t. Propinquitas, cognatio propriæ quæ per mulierem sexum conjugitur. [הַרְבָּה kerabah; τον γενελάριαγενεσία. Gall. Prochainet. Ital. Prossimità. Ger. Ein nahe verwandtschaft. Hisp. Cercanidad. Pol. Bliskoſt. Vng. Körzel raleſug rokenſag. Ang. Neareſſe, nighbourhood.] Ovid. 2 de Arte: Et latet vitium proximitate boni. Idem de Nuce: Meq; ream nimis proximitatis agi. Quintil. lib. 3. cap. 8: Sed ea plures pertant, vel eodem iure, vel proximitatis, vel diyeſo: ut quum hic testamento, ille proximitate nitatur.

Próxi^mum, subst*itutiv* Ter. Evnuc. Eamus ad me; ibi proximū est ubi mutet. Hoc est, nullus est proprie*t* locus, ubi possis nūstare vestē. In proximo, non procul hinc. Cic. Tironi, lib. 16. Próxi^mad, Adve*c*it. idem quod proximē. Cic. ad Attic. lib. 4: Ab Quo Fratre accep*it* leticas data*s* à litoribus Britannia*x* proximō ad Cal. Octobr.

Próximo, as, are, Propè accedo. [גָּרְבַּה karâb iyzôs èpsi ayxîs dâa.
נִזְעֵס dâu, ipogeo. Gall. Estrefort prochain, s'approcher, estre pres.
Ital. Auicinarsi, èffere molto simile. Ger. Nähern oder nah. Hisp.
Acercarse. Pol. Przyblizam. Vng. Kozelgeick. Ang. To comencere or
nigh.] Cic. 2 de Nat. deor. Capiti autem equi proximat Aquarii
dextra, totusq; deinceps Aquarius. Solin. cap 7. nō procul
à fine: Tertia huic proximat eodem nomine. Idem cap 65: In-
dœ flumini proximantes, versa ad Meridiem plaga ultra alios
torrentis calore.

Propecto; is, xii, xiiii, In longum pecto. **S**patium inter duas undas.
Propexus, a, um, ~~agm~~ ^{agm} tunc. **G**, **is** **μεγάλον** **καταβαθμόν**. **G**al. Peigné in
long. Ital. Pertinato in longo. **G**er Herab stricken / in die tengerndisch
stricken. Hisp. Peinado en luengo. **P**ol. Wdl. **u** **cejze**. **V**ng. Hogen
swesweltm. **A**ng. To ken be in length. J Ovid. i. Fast. Ille manu
multeens propexam ad pectora barbam. **V**rg. 10. Aen. prope-
xam in pectora barbam,
Propectu*m*, adverbio temporis, Brevi, vel post paucos dies.
[בְּרִקְעָה] **bekarob.** cū exx. Gall. De brief, en brief, bien tost. **I**rl.
Tosto, preslo, apocchi di. **G**er. Bald hennach/in turq. Bel. Cortece.
Hisp. Desdo aquis à pocos di u. **P**ol. Barjo rich' o, e godyen. **V**ng. Re-
uid nap, hamar. Attig Withinfif ⁱⁿ dayes. J Terent. in Heavt. Et il-
lum tibi salvum : affutaurum esse hic confido propeditum. **C**ic.
Attic lib. 6. Egō ut seruo prouediente te videbo.

Propeliō, is, puli pulsū, act. e. Longē pello, procul amoveo.
[17.7] hadhāph b, [17.8] nadhāph ḥ̄n̄t̄ dachāph ḥ̄n̄t̄ dachah ḥ̄n̄t̄.
Gal. Bouter, por fer loun, chaffer, reboster. Ital. Scacciare lontano. Ger.
Abtenben/ hinweg treiben. Hisp. Empuxar à leaos. Pol. Odpega mi.
Vng. El wegdm, hatra vereim. An. Io pnt fare away by force, so dri-
ue away.] Cæsar s belti, Gal. Varenus gladio cominus rem ge-
rit: atq; uno intersecto, reliquos paulum propellit. Lucan lib.
3: Propulit ut classem velis eedentibus Auster Incumbens, me-
diuumq; ratis tenuere profundum. Liv. io belli Maced Perseus
sum vitæ propellere à me potes, puniendo eos qui ad me in-
terficiendū ferium sumpserunt. q; Orationem remis pro-
pellere, per translationem. Clc. 4. Tufcul. Quærebam guitar
utrum panderner vela orationis statim, an eam antè paululæ
dial. scicorum remis propellere.

dialecticorum remis propulerentur.
Prōpulsus, a, um, participium. **נִידְחַה** **נִידְחָה** **נִידְחָה**
נִידְחָה **נִידְחָה**, **נִידְחָה** dialect. Gall Chalc. Ital. Scacchi. Ger. Abgetrieben/oder hindertlich getrieben Hisp. Empujado. Pol. Odpedzony. Vng. El. w. gerde. Ang. Driven away.] Lucan. lib. 7:
- cernit propulsa cruento flumina.
Prōpulsus, as frequentatissimum est in Arco denuo, tunc in

Própullo, as, frequentatium, act p. Arceo, depello, quasi proui pulso. [17. hauðháph 17. vudháph 17. daðháph 17. daðháph. Þors, avarus, Þorlakus, aðræpus Gall Repouf, chasf. fér. Ital Propulare, suacire. Ger. Þurh hinweg trekt iðodt abstrakt. Bel. Verdirven. Hilp. Defensendo rehacar, empuxar a lexos. Pol. Odpedzā. Vng. Harra verdeget. An. To put or drive away] L. v. s. Tamē quū mœnib. bellū propultare posset in aciē copias edu- cū. Tertē. Andr. Nā quod tu speras, ptopullabo facilē Cic pro-

Cluent. Displaceatne mihi legum præsidio à capite periculum propulsare? Præpulsatio, onis, s.t. Depulsion. [Πτῆσις dechî πτῆση midhchē πτῆση madhchephâb, ikažne. Gall. Repoussement, chassement. Ital. Ributtamento, ripulsa. Ger. Ein abtreibung / hinweg treibung. Hisp. Rechacamento, empazamento. Pol. Odpedzenie. Vng. Hattraverses, otalmage. Ang. Putting or driving away.] Cicero pro Sylla: Cum hujus periculi propulsatione conjungam defensionem officii mei.

Præpulsator, ris, m.t. [Πτῆσις dochéph πτῆση dochib Πτῆση nodhéph Πτῆση hodhéph. Aggressus. Gall. Repoussieur. Ital. Chiributta. Ger. Ein abtreiber oder vertrieber. Hisp. Rechacador. Pol. Odpedzacy. Vng. Otalmajo. Ang. A driver far or away.] Valer. Max. lib. 7. cap. 9: Autorem harum rerum benvolentia, propulsatores odio infecutus.

Præpemodum, penè, serè, sergè, quasi propemodū. [Πνεῦ chimabâb, ikažne dâr. Gall. Presque. Ital. Quasi. Germ. Barnah. Hisp. Quasi, o poco mas o menos. Pol. Bejmâl'a. Vng. Tjak nem. Ang. Almost.] Plautus in Trucul. Propemodum expertæ estis quam ego sim tranquillus usq; homo.

Præpempticon, Latinè comitativum, à compagno, comitor, præmitto. Vnde est titulus apud Sidonium Pro-pempticon ad libellum.

Propendēo, es, u. Inclinor, deorsum vergo. [Πνεῦ natâb, pîma. Gall. Panche devant ou en avant, esire inclin. Ital. Pendere. Ger. Herab oder niderich hangen. Hisp. Mucho inclinar. Pol. Nadolissam. Vng. Alabayo. Ang. To hage down to the fore part, to lean or incline more rnto.] Cic. 5. Tusculan. Qui quum in alteram lancem animi bona imponat, in altera corporis, & externa tantum propendere illam boni lancem putet, ut terram & maria depuumat. Propendere in aliquem inclinatione voluntatis. Cic. 2. de Orat. Necesse est ut inclinatione voluntatis propendeat in nos. q Propendere vero, pen. corr. est diu, sive multum aut diligenter ponderare, aut examinare. Quint. Dabam his otium, refregerato inventionis amore diligentius repetitas tanquam propendere.

Propendens, tis. Dem. Ius, deorsum pendes. [Πνεῦ nötâb, πτῆση tolch, ηγετεζ, ηζιλιθ. Gall. Pendant droit en bas. Ital. Chepende per diritto à basso. Ger. Herab hangend oder tamwend. Hisp. Acostado abaxo. Pol. Difflasig. Vng. Alahajtott. Ang. Hanging downward.] Columell. lib. 7. cap. 12: Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis, capitotam magno, ut corporis videatur pars maxima, dejectis, aut propendentibus auribus. De cane villatico.

Propensus, a, um, Vehementer inclinatus, pronus, proclivis. [Πνεῦ náchón. Ergârâb, ηεπεπτώσις. Gall. Fort inclin. Ital. Inclino grandemente. Ger. Gar geneigt, heftig geneigt. Hisp. Coja muy acostada y inclinada. Pol. Barzona chilona. Vng. Igen hajlandó. Ang. Greatly inclined, ready.] Cicero 3. de Finib. Ita non solùm ad discendum propensi sumus, verum etiam ad docendum. Idem 2. Offic. A quo enim expeditior, & celerior remuneratio fore videtur, in eum ferè est voluntas nostra propensior. Idem 1. Offic. Quinetiam si quis, est paulo ad volupatem propensior. q Aliquando idem est quod propendens, promiens, sive extensus. [Πνεῦ natâb, οὐτινή.] Perius: - quum tibi Calve Pinguis aqualiculus propensi sesqui pede extet. Vbi Cornutus interpres: Quum tu, o Calve, Senator, abundantia ciborum pinguis sis, & ventrè habeas ultra sex pedes excesum. Inde propensa munera: id est, multa ac magna. [Ζερâb.] Plautus in Truc. Miles advenit, natiq; causa dat propensi munera.

Præpensio, adverbium, Ex animo. [πεπνέος. Gall. D'affection, de courage. Ital. Di core, con affettione. Ger. Mit geneigtem willen. Hisp. Muy inclinadamente, de corazon. Pol. Chelwicie. Vng. Jan ſjanekbol, io akarat gerent. Ang. Readie.] Lentulus ad Senatum, lib. 12. Epist. Famil. Ut hanc concordiam, & conspirationem omnium ordinum ad defendendam libertatem propensè non crederent esse factam.

Præpensio, onis, s.t. Animæ inclinatio, proclivitas. [πεπνόη, ηεπεπτώσις. Gall. Inclination. Ital. Inclinatione. Ger. Ein neigung. Hisp. Inclinacion. Pol. Naklonenie. Vng. Hallandoſa. Ang. Inclination and readiness to do a thing.] Cic. 4. de Finib. Qui nulla in remissu in virtute, aut virtu propensionem, ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipiscendum esse diceret.

Præperto, as, pen. cor. a.p. Festino, accelero, celeritate utor: à prope, ut putatur distum. [Ζερâb, οὐδὲν. Gall. Se hâster d'aller ou de faire quelque chose. Ital. Affretarsi. Ger. Eilen. Bel. Hasteſten. Hisp. Apreſurarse. Pol. Kwasieſie. Vng. Sietek, gorsolkodom. Ang. To speed, to hastle.] Terentius Andr. Propera, accerſe, hinc qui auferat eam. Cicero Cornificio, lib. 10: Atq; inde ventis, remisq; in patriâ omni festinatione properavi. Ovid. 10. Metamorph. sedem properamus ad unam. Virg. 7. Aen.: quem regia conjunx Adjungi generum miro properabat amore. Salustius: Quà illi discessus erat in Galliam properant: id est, celeriter eunti. q Properare item dicitur qui festinauerit aliquid

agit, vel dicit. Virg. 1. Georg. Multa forēt quæ mox cœlo petanda sereno, Maturare datur. Nonius: Festinare, & prærate veteres divisorū Cato: Qui unum quid maturè transig, properat: qui multa simul incipit, nec perficit, festinat. Verum utraq; veborū ratio sub hac significatio proxima est veritati, ut properare animi studiosæ ad res aliquas contendentes: festinare, corporis necessitati obsequentis. Virgil. lib. 4. Aen. Et mediis properas Aquilonibus ire per altum. Et lib. 2: Festinate virtus: nam quæ tam sera moratur Segnities? Hæc Nonius: Hujus complicita sunt Apropero, Depropero, & Impropero: quorum significatio vide suis locis.

Præpæratio, onis, s.t. Festinatio. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hasté, auancement, hasture. Ital. Freita. Ger. Eitung. His. Traffe, Pol. Kwasienie, spisienie. Vng. Sietes, gorsag, hamarsag. Ang. A speeding, hastling.] Cic. lib. 2. Epist. Sed ad properationem meam non nihil interest, nō expectare donec ad longum venias. Cicero Tironi, lib. 16. Epist. Nam quæ parcius frater perscriperat, verecudia videlicet & properatione.

Præpæratio, onis, s.t. Festinatio. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hasté, auancement, hasture. Ital. Freito, faramente. Ger. Eitadts, stadt. His. Abincadamente, appressuradamente. Pol. Pretko. Vng. Gorsan, sietue. Ang. With speed.] Tac. lib. 13: Neq; nimis properatò Natus filius Claudi libertus ad mortem agitur. q Properatò opus est, pro Properare. Cic. pro Mil. Primū erat nihil cur properatò opus esset.

Præpærantia, &, s.p. Festinatio. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hastue. Ital. Esso affretarsi. Ger. Ein eti oder eitung. Hisp. Aquella priesse. Pol. Kwasienie. Vng. Sieteg, hamarsag. Ang. Speed, haste.] Sal. in lug. Neq; ex tanta properantia tam facile tractum bellum socioria magis quam dolo cederent.

Præpæratus, us, ui, m.q. properantia, vel properatio. [Vn. Sietes.] Gell. lib. 10. cap. 11: Namq; in properatu rei rusticæ, periepestates, pluviasq; cum otium est, maturari potest.

Præpæratum pen. prod adverbium, Celeriter. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hastinem. Ital. Freito, faramente. Ger. Eitadts, obre schenliglich. Bel. Hasteſte. Hisp. Appressuradamente. Pol. Spiseme, pretko. Vng. Luton: sietue. Ang. Speed, hastle.] Cecilius: Properatum in tenebris istuc confectum est opus. Nonius.

Præpærantur, adverbium factum à participio properans, Idem quod festinat. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hastinem, Ital. Freito, faramente. Ger. In eti, eitendts. Hisp. Appressuradamente. Pol. Spiseme. Vng. Gorsan, hertelen. Ang. Hastle.] Accius Thelpho: Remisq; nixi properanter navim in fugâ trahit. Lucet. lib. 5: Vsq; aded properat ab omnib. ignib. ejus.

Præpærit, Properat, antiquum. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hastinem. Ital. Freito, faramente. Ger. Eitadts, stadt. His. Appressuradamente. Pol. Spiseme. Vng. Hertelen, sietue. Ang. Hastle.] Catullus: Animula misertima properiter abit. Pacuvius Teucro, ut citat Nonius: Mibi classem imperat Thessalum, sostramq; in altum ut properiter deducrem.

Præpærit, a, um, pen. cor. Celer. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gall. Hastinem. Ital. Freito, faramente. Ger. Eitadts, stadt. His. Appressuradamente. Pol. Spiseme. Vng. Hertelen, sietue. Ang. Hastle.] Tacit. lib. 11: Si prævenirent Claudiū, ut insidius in eum ita ire properum. Cursus properus, Ovid. Epist. 16. Gressus properus, Val. Flac. 4. Argon. Pede propero sequitur ducem, Catullus. Oblate occasionis propera, Tacit. lib. 12. de Agrippina. Hinc sit properior, Propertius, & compositū Pro properus.

Præpærit, adverbium, Celeriter. [Ζερâb, ηεπεπτώσις. Gal. Hastinem. Ital. Freito, faramente. Ger. Eitadts, stadt. His. Appressuradamente. Pol. Spiseme. Vng. Hertelen, sietue. Ang. Hastle.] Salustius: Tunc properè Cöliū ducit exercitū. Virg. 6. Aeneid. His actus properè exequitur precepta Sibylle. Præpetro, as, pen. cor. Est mandare ut aliud persicutur, recte Feste. Accius: Age verò, propera quod cœpisti fieri.

Præphantus, Vide PROFANVS.

Præpheta, &, Prophete, m.p. Vates, qui futura prænuntiat a te primum intellecta. [Ζερâb, ηεφέτης. Gal. Prophete, Ital. Profeta. Ger. Ein Weissager auf Götter offenbarung, ein prophet. Hisp. El Prophet delo videro. Pol. Prorok. Vng. Profeſta, ēvend mond. Ang. Aprophete.] Nam qui spiritu pythónico, aut furore correpti, futura prædicunt, prophetarum nomē non merentur. Veteres (ut inquit Festus) antistites fanorum, oraculorumq; interpretes, prophetas dicebant. Hujus sc̄enarium est prophetilla, mulier divino instinctu futura prædicens. [Ζερâb, ηεφέτης.]

Præpheta, &, s.p. [Ζερâb, ηεφέτης. Gall. Prophetic. Ital. Profetia. Ger. Ein Weissager auf Götter offenbarung, ein prophet. Hisp. Profecia. Pol. Profecjao. Vng. Profecia, ēvend mond. Ang. Profecie.] Est inspiratio, vel revelatio divina, rerum eventus immutabiliter veritate denuntians.

Præpino;

Prōpīno, nas, pen, prod. Præbibo, poculum prægusto, & deinde alterū tradō. [ΠΡΩΝΑΙσχκάβ τεργίτιν. Gall. Boire à quelqu'un, l'inutre à boire en buvant. Ital. Porgere bever ad alcuno. Ger. Beirinden vnd es einem andern bringen. Hisp. Dar à beuer de lo que beiste. Pol. Pripi. am. Vng. Read koſbñm. Ang. To drink to others brinche.] Plaut. in Cœc. Propino magnum poculum, ille bibit. Quia consuetudo inde initiam habuit, quod Græci in solemniis compotationibus quas phœnicioſas appellabant, aurea argentea, pocula profecti, & vino iuplerti jubebant, eaq; prægustata, cui visum esset, dono offerebant. Necnon, inquit Pindar interpres, ēi xw̄j̄s, οὐ μη τὸ πότην ἐπλε γε τοῖς δασταῖς. Cic. 1. Tusc. Quo sonitu redditio artidens: Propino, inquit, hoc pulcro Critia, qui in eum fuerat teterimus. Græci enim in conviviis solebant nominare cui poculum tradituri essent. Mart. lib. 6: Nemo propinabit Calliodore tibi. luven. Satyr. 5: quando propinat Virtu tibi? Propinare salutem. Plautus Stich. Propino tibi salutem plenis fauibus. Demoſtheas eos qui patriam produnt, τετένει τοὺς ιχθύους: hoc est, propinare hostibus dicebat. Interdum est simpli- citer porrigitur. Tereut. in fine Evnach. Hunc comedendum, & eridendum vobis propino. Plinius lib. 20: Quidam ad vulvæ dolorem radicem cum vino dulci propinat.

Prōpnatiō, onis, verbale, f.t. Actus ipse propinandi seu præbi- bendi. [ΠΡΩΝΑΙσχκάβ. τεργίτιν. Gall. Inuitem à boire. Ital. Eſſo porgere à bere ad alcuno. Ger. Das vorbringen vnd bringen. Hisp. Aquella obra de dar à beuer aſſi. Pol. Pripi. ge. Vng. Read koſbñm. Ang. Drinking to one, or an invitation to drink.] Seneca de bene- fici. cap. 21: Ego ab eo beneficium accipiam à quo propina- tionem accepturus non sim?

Prōpīnātōr, oris, m.t. [ΠΡΩΝΑΙμαſchkáb. τεργίτιν.] Ovid. 1. de Arte: Inde propinatoſi nivium quoq; multa propinet.

Prōpīniquūs, a, um, Quod propè est: [ΠΡΩΝΑΙkarób. τελεῖο. Gall. Prochain voisin. Ital. Propinquo, vicino. Ger. Nah/oder nahge- legen. Bel. Naeste. Hisp. Cercano como quiera. Pol. Bliski. Vng. Kézel valo. Ang. Nere or nigh. Jeui opponitur Longinquus. Ter- rent. in Evnach. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. q Nonnunquam idem est quod consanguineus, vel sanguine conjunctus. [ΠΡΩΝΑΙghoél U7IM modhāh. ὁ εἰς τὴν φύσιν, ο καὶ ἡγε- μονος. Vn. Rakonsag.] Cic. ad Cœl. lib. 2. Epistol. Virginius propinquus tuus familiarissimus noster.

Prōpīnīſlīmūs, superlat. [Vn. Igón kékz̄l valo.] Asconius Pædian. in divin. Propinquissima extimatione frumenti.

Prōpīnītās, atis, f.t. Sanguinis conjugatio, necessitudo. [ΠΡΩΝΑΙkerabáh ΠΡΩΝΑΙghéullah ΠΡΩΝΑΙmodhāh. ἀγγεσάν. Gall. Pro- chaineté, voisineté. Ital. Propinquita. Ger. Verwandtschaft/Bluts- freindheit. Hisp. Cercanidad de parentesco o de lugar. Pol. Blis- koſci, powinowacjewo. Vng. Rakonsag, attiság. Ang. Neighbourhood of blood or neighbourhoood.] Cic. de Amic. Adſcīcāntq; sibi quasi propinquitate conjugatos, atq; natura. q Ponitur etiam pro loci vicinitate. Idem 3. Offic. Nimis enim imminebat propter propinquitatem Aegina Pirae.

Prōpīnīē, adverbium. [ΠΡΩΝΑΙbekarób. τελεῖο. Gall. Tout au- près. Ital. Propinquamente. Ger. Nach da Hisp. Cercanamente. Pol. Blisko. Vng. Kézel. Ang. Nere.] Plautus in Truc. Atat, eccam adeat propinque, &c.

Prōpīnīo, as, aſt. p. Propinquus ſio, aut propè accedo. [ΠΡΩΝΑΙkarób. τελεῖο. Gall. Approcher. Ital. Aſcīcāre. Ger. Gieh näheren/nahe. Bel. Geneten. Hisp. Acercar algo. Pol. Prübäjamſie. Vng. Kézelétek. Ang. To come nigh & approach.] Virg. 2. Aeneid. iamq; propinquabam portis, omnemq; videbar Evasisse viam. Ibi- dem: nate exclamar, fuge nate, propinquant. Idem 9. Aeneid. nālūx inimica propinquat. A quo fit Appropinquo, de quo suprà. mego-āda, τεργίτιν.

Prōpīnōr. Vide P.R.O.P.E.

Prōpītīūs, a, um, Placidus, favēsq; à propè, & ito, itas, ut quidam ajunt. [ΠΡΩΝΑΙſallák. τεργίτιν. Gall. Propice, favorable, appasie. Ital. Propizio, favorabile. Ger. Günstig/gendig Bel. Gneidig/gunſtig. Hisp. Favorable. Pol. L'askaw, miel osferri. Vng. Kegielmes, ugalmus. Ang. Favorable, merciful.] Nam qui nobis favent, prope nos ire conlueverunt. Vel dicitur Propitius, quasi probris pius; aut porro: id est, valde pius, autore Nonio. Plautus in Merc. Tam propitiā reddam, quām quā propitia eft uno lo- vildem Amph. Et tibi, & tuis omnibus propitiis cœli cultor advenit. Cic. pro Cœlio: Huic homini ego fortasse, & pauci, deos propitiis, pleriq; autem iratos putabant. Idē in Epist. ad Octavium, Perq; fortunam populi Romani, quæ quanquam nobis infesta eſt, fuit aliquando propitia.

Prōpītīo, as, ſive Propitior, aris, d.p. Propitium reddo, placō. [ΠΡΩΝΑΙchipper. ιδανορεμ. Gall. Appaser. Ital. Placare. Ger. Versü- ñen/begütigen/bestrügen. Hisp. Hacer à otro favorable. Pol. Bl'agá, γεμιέσαι. Vng. Meg engeſtelim. An. To appeafe.] Plaut. in Poen. Illud faciet, nisi te propitio. Sueton. in Otho. cap. 7: Per omnia piaculorum genera manes Galbae, à quo deturbari, expelliq; feviderat, propitiare tentaſe. q Propitiare aliquid, pro con-

ciliare, ſeu dare. Curt. lib. 4: Ille capite velato verbenas manu praefierens, præbat preces Regis, love Minervaq; victoriā propitiātē. q Propitiare animi ſollicitudinem, eſt lenire. Plin. lib. 28. cap. 2: Alius ſaliva poſt aurem digito relata, ſollicitudinem animi propitiat.

Prōpītīabiliſ, inquit Nonius, eſt pronus ad propitiādū. [ΠΡΩΝΑΙſallák. τεργίτιν.] Ennius: Animus huic eſt propitiabilis. Propitiabilis hostia. id eſt, apta propitiatiōni.

Prōpītīaſtō, nis, f.t. [Ιατρός. Vn. Engeſtelb, elegētus aldoꝝat.] Se- nec. quæſt. natur. lib. 2. ca. 29: Quomodo ſi ſati certus eſt ordō expiations, propitiationsque prodigiorum, pericula a- vertant.

Prōpītīatōiūm, rii, n.s. Quod nobis aliquem propitiū reddit, placidum, & fayentem. [ΠΡΩΝΑΙchipper. ιδανορεμ. Vn. Meg engeſtelb.] Erat & tabula quædama, qua cooperiebatur arca Testa- menti. [ΠΡΩΝΑΙchippereth.] de qua in Exodo legitur: Facies & propitiatorum de auro mundissimo.

Prōplasticē, ces, f.p. [τεργίτιν. Gall. Art pour faire moules ou patrons, pour faire images enleves. Ital. Arte di fare con terra imaginò di reliquo. Ger. Die kunſt mōdel oder bildwerk auf erdtisch zu machen. Hisp. Arte para hazer imagines de barro. Pol. Nauka gliny obrówej, nienia. Vng. Forma bțes, formal. Ang. The art of making images of earth or wax.] Ars faciendi typos ex argilla, ceráve, quos in æneis, marmoreisq; operibus artifices ſibi proponunt imitandos. Ponitur & figuratè pro ipsis typis. Plin. lib. 35 cap. 12: Arceſſai proplasticen pluris venire ſolitam conſtat ab artificibus ipsis, quām aliorum opera.

Prōpnīgēōn. Os furni, præfurnium. [τεργίτιν. Gall. La gu- euile ouverte d'un four ou d'une fournaise. Ital. Bocca del forno. Ger. Ein Ofenloch/Ofenloch eines backofen. Hisp. Boca del horno. Pol. Džura piecowa, chelusja. Vng. Kemencze ſaya. Ang. The forepart or mouth of an oven.] Græci enim nīz̄s, furnum ſignificat, ſive caminum: δὲ τὸ μῆνα: hoc eſt, à ſuffocando, quod dignis in eo ſuffocetur. Plin. Epist. 42: Adjacet uactorium hypocauſton, adjacet propnīgeon balnei.

Prōpōlā, x, pen prod. [μαστιβόλως, τεργίτιn. Gall. Reuendeur & regatier. Ital. Ricuenditore. Ger. Ein Ferkäufer. Bel. Voorcoopers. Hisp. El regatón que compra para reuender. Pol. Piękupien. Vng. Kerekeſelb, f.kar, kufar. Ang. An huckler, a regater.] Ne- gotiator, qui merces præmit minoris, ut poſtea pluris ven- dat: τε enim antē, τελιώ vendo. Cicero contra Pifonem: Piſtor domi nullus, nulla cella, panis, & vinum à propola, atque de cupa.

Prōpōlis, hujus propolis, penult. corr. f.t. [τεργίτιn. Gall. Une matière comme cire à l'entre des lieux où les mouches font leur miel. Ital. Materia como ſera, trouata al buſo dove le api entrano nel ſuo al- uo. Ger. Die dicte vnd gäbe matery mit welcher die Immen den eyn- gang des imberbs verbaumen / oder das vorgelbūw ſetzen. Hisp. El bein delas colmenas. Pol. Wosje ſine ſzige ſakl'a du na miad. Vn. Lép. ſonkolya. Ang. A mater lik wax about the places where the bees maketh their honie.] In apum operibus dicitur tertium ceræ fundamentum, ex crassiore, tenacioreq; constans materia, fri- goris, injuriaq; omnes aditus obſtruens, favosque ſtabiliens: Plinius libro 11. capite 7: Prima fundamentis operis, comofis vocant periti: ſecunda, piſſoceron: tercia, propolin inter coria, ce- rasque magni ad medicamina uſus. Nigra crusta eſt pīma, ſaporis amari. Piſſoceros ſuper eam venit, picantium modo, ceu dilutor. Ceſe initium plerunque eſt mitioſi gummi. Pro- polis crassioris jam materia, additis floribus: nondum ta- men cera, ſed favorum ſtabilimentum, qua omnes frigoris aut injuria aditus obſtruuntur, odore etiamnum gravi, ut quā pleriq; pro galbanio utantur. Idem lib. 24. cap. 8: Populi ferunt in foliis guttam ex qua apes propolin faciunt.

Propomata, dulces prelibationes ex vino & melle præparatæ.

Prōpōno, nis, ſui, ſitum, act. t. Ad comedendū appono. [ΠΡΩΝΑΙſam. τεργίτιn. Gall. Propriſer mettre au devant. Ital. Proporre, propo- nere. Ger. Gürſtēſſen/ſtellen. Bel. Voerēnēſſen/voerhāndē. Hisp. Anteponer. Pol. Pripi. adam, pręſławiām. Vng. Ele hojni. An. To puſt out or ſet before.] Plin. lib. 10. cap. 50: Cœnati interdictis invenio exceptū, nequid voluciū proponeretur, præter unā galli- nā. q Aliquādo ponitur pro in publico ponere. Plin. lib. 35: Idē perfecta opera proponebat in pergula tranſeuntibus. q Ali- quādo pro ante oculos ponere. Cic. de Invent. Qui leges ſcri- bunt, utilitatem Reipublīcæ proponere ſibi debent. Idem lib. 1. Epist. Omnibus propositum eſſe debet cum dignitate otium. q Interdum pro exponere, & objictere. Cicet. Titio lib. 5. Epist. In animo habere debemus, homines nos ut eſſe memi- nerimus ea lege natos, ut omnibus telis fortunæ proposita ſit vita noſtra. q Proponere præmium, eſt in medio ponere. Cic. Quis eſt qui tantis propositis præmis non excitetur? Pro- ponere item Oratores dicuntur, quum ea de quibus dicturi ſunt, paucis antē enumerant. Cic. de claris Orat. Curio quum tria proponuerat, aut quartū addebat, aut tertium querebat. Idē pro legē

pro lege Man. De tribus enim quæ proposui, hoc extre^{mum} est. q^{uod} Proponere animo, est constituer^e, & deliberare. ~~et ag-
̄p̄usq; Seneca: Id in primis animo proponendum, ut recte vi-
vamus.~~

Prōpositiō, onis, f. [~~et~~ **Hans.** Gall. **Preposition.** Ital. **Propositione.** Germ. Ein turke vnd volksmeine furhaltung eines ding / In welchem man die ganze Red als zu einem zwecken will. Hisp. **Proposition.** Pol. **Poznane, proposika.** Vng. **Bijonitaudo summa.** Ang. **A proposition.**] A Rhetoribus appellatur pars orationis ad cuius probationem omnia diriguntur argumenta. Solent enim oratores breviter proponere, id circa quod totius negotii cardo versatur, idque deinde argumentis confirmare. Autor ad Hennium lib. 2: **Propositio** dicitur per quam ostendimus summatis quid sit quod probare volumus. Cicer. de Invent. **Propositio** est per quam breviter, locutus is exponitur, quo omnis vis oportet emanet ratiocinationis. Recentiores Dialectici propositionem usurpant, pro oratione significativa veri vel falsi, quam Cic. Enuntiationem, sive pronuntiatum, Græci ~~enunciam~~ appellant.

Propositiōnē, ri, n.s. Dicitur quod mente statutum est, & intentio hominis. [Tūdāhath. wāqītāt, ḫarām, wāqīt, wāqītāt. Gall. *Propos.*, *deliberation*, *intention*. Ital. *Proposito*, *intentione*. Ger. *Ein ferner menen*/oder *färsaz*. Bel. *En voornemen*. Hisp. *El proposito que se antepone*. Pol. *Przedsięwzięcie*. Vng. *El vegejet jándek, igyekezett*. Ang. *A purpose, enterprise or intent.*] Plin. Hoc ei propositū erat, vel iuperare, vel cedere. Ovid. 10. Metam. Propositūq; tēnax, quo dūcūnq; est, orat ut ipsi Indicet. Venustè aut dicimus, Quempiā averti à proposito: Declinare à proposito: Eredi à proposito: Nulla re à proposito deterreti posse: Permanere in proposito: Fugare aliquē à proposito alicuius rei: Aliquid ad propositorū pertinere. Exempla passim occurrent studioso.

Propor^{tio}, onis, f.t. Est duarum rerum inter se comparatio. [ΣΥΓΧΡΗΜΑ μετρία, λόγος, αναλογία. Gall. Proportion, mesure parcellle. Ital. Proporsione. Ger. Ein gegenhaltung oder vergleichung zweier dingen gegen einander. Hisp. Proportion entre dos cos. Pol. Dwoch rzeczy sroswante jednej dodruge. Vng. Haszonitas. Ang. Proportion, lik measure or comparison of two things.] Cic. de Uniuersi. Id optimè allequitur, quæ Græcæ αναλογία, Latiniè (audendum est enim, quoniam hec primum à nobis novatur) comparatio, proportione dici potest. Idem 6. Verr. Vthocliceret supicari, tuisce aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera.

Prōpōsītō, Vide PROPONO.

Propôrto, Vlctilius, vel præterea, n̄ p̄p̄ s̄p̄d̄ḡ. **L**ucret. lib. 2: Et
sibi propoñò quæ sunt p̄imordia querunt.
Prōprætōr, toris, m. t. Qui prætoria autoritatem ad provinciā
admnistrandam mittebatur. *ann̄ sp̄m̄j̄s*. Solebat autem præ-
tores finito sui magistratus anno in provinciās proficisci præ-
torio Imperio, & tum Proprætores appellari. Cic. 2. de Divin.
Quām multi anni sunt, quum belli à Prætoribus, & Procon-
sulibus administrantur.

Própriti^s, a, um, A prope fit: & dicitur quod peculiare est uni-
uscuiusq[ue] ^{sed &} Gall. Propre & particulier à chacun. Ital. Proprie,
particulare Ger. & Bel. Eigen. Hisp. Proprio. Pol. Własni. Vn.
Tulaidon. Ang. Propre, particuler to any.] Hoc enim maximè pro-
pè est quod proprium est. Virg 7. Aeneid. Hunc mihi da pro-
prium virgo sata Nocte laborem. q[ui] Aliquando accipitur pro
stabilis, diuturno. Sisen. At qui metu, & suspicione præptiam
habere quietem non poterat. Plaut. Atq[ue] illum amatorem ti-
bi proprium futurum vitæ id est, perpetuum. Virgil. 6. Aeneid.
.propria hæc si dona fuissent. q[ui] Dicimus eleganter, aliquid
proprium esse oratori, vel epistolæ: hoc est, quod maximè ob-
servari debet & convenit oratori aut epistolæ. Cic. Qu. Frat.
Hoc est epistolæ proprium, ut ipsi ad quem scribitur, &c. q[ui] Di-
cimus quoq[ue] aliquid esse proprium alicuius. Cicer. pro Rosc.
Amer. Quicquid maleficii, sceleris, cædis eit, propriū id Ro-
sciorum esse debet. q[ui] Proprium & Cōmune contraria. Cic.
in Cato. Majo. Ad id quidem non proprium senectutis est vi-
tium, sed cōmune valetudinis. q[ui] Construir cum geniti-
vo, ut patet ex superioribus exemplis: & cum dativo. Quint.
lib. i: Propria est nobis mentis agitatio, atq[ue] solertia.

Proprietas, atis, f.t. [idem nō sūgē, idem nō m. Gall. Proprieti & appartenance de quelque chose. Ital. Proprietà pertenesciente à tiascuno. Ger. Eigenschaft. Hisp. Propriedad. Pol. Własność. Vn. Tulai donsag. Ang. Proprietie and belonging to one.] Cicer. in Acad. Singulariū rerum singulæ proprietates sunt. Proprietas item vocabulum est iurisconsultorum quo dominium intelligunt, usufructu deminutum, itaq, solent opponi usufructus & proprietas. toto tit. de usufruct.

Prōprietē Quod est peculiariter. [sicne, xviijos Gall. Proprementē. Ital. & Hisp. Propriamente. Ger. Eigentlīch. Pol. Własnie. Vn. Tulaidon keppen Ång. Properlē. peculiaritē.] Gic. de Orat. Quām propriē de uno quoq; dixit.

Prōprīt̄im, pen. prod. Antiqui dicebant prō proprie, teste No-

nio. id est. Lucr. lib. 2: Quid? genus humānū proprium de quibus actum est.

Prōpt̄r. Pr̄positio est causam significans: quæ non nisi separata legitur. [I]y hál. Ag. Gall. A cause aupr̄s. Ital. Per appr̄f̄. Ger. Von wegen. Bel. Dm. Hisp. Por cerca. Pol. Dla. Vng. Ajett. Ang. For. nere or nigh.] Cic. ante exilium: Non tu p̄titudine vietæ, non p̄o magnitudine scelerum, non propter reliqua æratris infamiam, pœnas jure & lege persolva. Virg. 4. Aeneid. Te propter Libyæ gentes, Numidumq; tyranni Odere: id est, tui causa. q; Aliquando idem significat quod prope. Tercet in Adelph. Nimirum ist̄ oī abisti, h̄c propter h̄c afflisse. Ovidius: Propter humū volitat, ponitq; in sep̄ibus ova. Lucifer: tum portam propter ahena Signa manus dextras ostendunt attendâri. Idem aliquando etiā quod per. Cic. pro Milon. Quod enim præmium satis magnum est, tam bonis, tam fidelibus servis propter quos vivit: id est, per quos vel quorū opera & defensione, vivit. q; Sine casu positū, migrat in adverb. Cic. 6. Ven. Etenim propter est spelunca quædam.

Prōpterca, Significat ob eam causam: sicut quapropter, propter quam causam. [P] lachin [P] lachem. A g rō, rūs cī-
rg. Gall. A teste cause, pourtant, source. Ital. Porcio. Ger. Darum;
derwegen / derhalben. Bel. Daerom. Hisp. Pōende. Pol. Prze.
Vng. Annak okaert. Ang. Because thatas.] Terciat in And. Ego
vitam deorum propterea sempiternam esse arbitror. q Pro-
pterea quid, idem vale quod idem, quia. w̄t̄r̄. Cic. i. Acad.
Si notionem veri & falsi, propterea quia non possiat interno-
sci, nullam habemus.

Prōpūdiūm, n. f. Rem pudendā significat, teste Budæo, quasi
porò: id est, valde pudendum, vel à quo pudor, & pudicitia
procul sit. [נְבָרֵת שַׁחַבָּרִיָּה נְבָרֵת שַׁחַבָּרִיָּה. תְּנִזְעֵמָה וְעִזְעֵמָה.] Gall. Ordure, vilainie & infame. Ital. Ordura, bruiteza, in-
famia. Ger. Etw schand, Etw das in weisem tempe nicht noch scham ist.
Hispl. infamia, vergoncaſa. Pol. Mistyld. Vng Zemeroni. Ang.
Dishworſhip, shame.) Propudia virorum apud Plin. lib. 28. cap. 8.
Plautus quoq; meretriculam propudium vocat.
Prōpūdiūs, a, um, cuius nos meritò pudeat. [נְבָרֵת נְבָרֵת]
אֲמֹרֶתְּגָנְעֵבָה אֲמֹרֶתְּגָנְעֵבָה, אֲמֹרֶתְּגָנְעֵבָה.] Gall. Eschonte, vilain, infame.

Ital. infumato, scacciato. **Ger.** Schandtisch. **Hisp.** Cosa assi infamada. **Pol.** Die wstidliwy. **Vng.** Zegrenseges. **Ang.** shamefull and disworshipfull.] Sidonius: *Igitur hic proximè abiupto contubernio ancillæ propodusissimæ, cui se totum consuetudine obsecena addixerat; id est, impudicissimæ.* Gell. lib 2. cap 7: Sed enim si imperet uxorem ducere infamem, propodusam, criminolam.

Propugno, as, n.p. Pugnando defendo, protego. [Pugna-
ndo. ~~pro~~ pugnare. ~~pro~~ pugnare. Gall. Defendre, combattre à l'encontre.
Ital. Defendere. Ger. Mit streiten beschirmen; für etwas streiten und
sich in gegenwehr stellen. Bel. Legenweer doen. Hisp. Defender peleando.
Pol. Browie. Vng. Otalmazom. Ang. To fight for and defend.]
Plig. lib. 12. cap. 19: *Cassia circa paludes, propugnante unguibus* diro vespertilionum genere decutitur. Cic. 1. Offic. Pro-
pugnare pro æquitate. Cic. 1. de Invent. Qui verò ita te armari
eloquentia, ut non oppugnare commoda patræ, verùm pro-
pugnare possit, &c.

Propugnator, m. t. Defensor: cui opponitur Oppugnator. [p.
ghouen ~~et~~ & ~~et~~ Gall. Gall. Defendeur. Ital. Defensore.
Ger. Eis schirmet mit streiten/der sic etwas streitet. Hisp. Defendidor affi. Pol. Obronia. Vng. Ostatmaro. Ang. A fighter for and de-
fender.] Liv. lib. 4: Quid à vobis specteret, an honores, quos ad-
versariis vestris potius quam Republicae propagnatoribus
datis? Cæsar p. bell. Gal. Nec ille praus est à propagnatoribus
vacuus relietus locus.

Pro^pugnātiō, onis, verbale, f.t. Defensio. [||]**M**agħin. **T**arreġ-
arroġġ. Gall. Dēfēsē. Ital. Difesa. Ger. Befestigung mit Waffen.
Hisp. Defension. Pol. Obrona. Vng. Otałom, otałmazz. Ang. A
fighting for and defending.] Cicero Licio[n]i lib. 5: Suscepit, nihil
perpetuum propagnationem pro omnibus ornamentis suis.
Pro^pugnacūlūm, li, n.f. Est aix vel moles, aut alijs locis muni-
tus, propugnandæ: hoc est, defondendæ urbi, vel castris idō-
neus. [||]**B**áchan (vel) bóchan ||**B**achún ||**H**óp[hi]l. **C**astellū,
īnwaġis. Gall. Un boulent & fortress. Ital. Dēfensiones bastionae.
Ger. Ein Vorwehr/ein Wallwerk/pasten. Hisp. La turr[a] para de-
fender. Pol. Zamek, basita. Vng. Var bástia, oralomra valo eptweler.
Ang. A fortification, a bulwark.] Virgil. Aeneid. C. 10. 150.

Ang. A fortificare bullwark. **J** Virgil. 4. Aeneid 2 & propugnacula bello Tuta parant. Cic. pro Font. Est in eadem provincia Narbo Martius, colonia nostrorum civium, specula pop. R. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & objectum. **P**ropulsio, vide Propello. **P**ropylæum, læi, n. f. [προπύλαιον] Ger. Em. Wertschöpf oder Geben vor der Thür oder poeten.] Latinè v. stipium vel porticus quæ est ante domum. Cic lib 2. Offici Phaleiazus Demetrius qui Periclem principem Græciæ vituperabat quod tantam pecuniam in præclara illa Propylæa profuderit. Plin. lib. 35. cap. 10: Protogenes quū Athenis celebrissimo loco Minervæ

deubro propylazum pingeret, adjicit parvulas naves, longas
in his quæ pictores pareræ appellant.

Prōquæstör, oris, m.c. Qui questuram extraordinariam ge-
rit, quicq; in quæstoris locum substituitur. [avntiquas.] Gall.
Proquesteur, lieutenant de questeur. Ital. Chi non autorità di camerlen-
go guerna una prouincia. Ger. Ein Stathalter des Seckelmeisters/
der mit vollmächtigem gewalt eines Seckelmeisters in ein Landesfahrt
gesandt wird. Hisp. Questor en lugar de otro questor. Pol. Nam ienik
pobrçom. Vng. Rend kiwl valo kores tarto. Ang. He that occu-
pieth the treasurers place.] Cic. in Acad. Nec verò in eunte ætate
solùm, sed & pro quæstorum aliquot annos. Idem 4. Acad. Quum
Alexandria pro quæstori essent.

Prōrā, z, f.p. Anterior pars navis. [ægædæs. Gall. Le devant d'une
navire, la proue. Ital. Prora, prua. Ger. Das vordertheil des Schiffes.
Hisp. La prora de la nave. Pol. Pierza cęgla l'odj. Vng. Haionak
ezora. Ang. The forepart of a ship.] Livius 4. bel: Pun. Ferrea ma-
nus firmæ catenæ illigata quum injecta prora esset, &c. Vir-
gil. 5. Aeneid. - sed cæca Meneetes Saxa timens, proram pelagi
detorquet ad undas. Idem 5. Aen. - illisa prora pepedit. Prora &
puppis proverbiali metaphoræ dicitur de eo in quo negotii
totius cardo vertitur. Cic ad Tironem lib. 16. hanc pacemiam
referunt his verbis: Mihi prora & puppis, ut Græcorum prover-
biū est, fuit à me tui dimittendi, ut rationes meas explicare-
res. Vide Eraf. in Chil.

Prōrictā, z, penult. prod. dicitur qui custos est & gubernator in
navis prora. [ægædæs. Gall. Le gouverneur de la proue. Ital. Go-
vernatore à proua. Ger. Der Schiffleiter im vorderen theil. Hisp.
Regidor de la prora. Vng. Haio orra igaz gato. Ang. He that
governeth the forepart of a shippe.] Plaut. in Rud. Si tu proricta isti
navis es, ego gubernator ero.

Prōrēcūs, prorcta, qui proram gubernat. [ægædæs. Gall. Le gou-
verneur de la proue. Ital. Gouvernato à proua. Ger. Der Regierer
des vorderen theils des Schiffes ein Schiffleiter. Hisp. Regidor de la
prora. Vn. Haio orra igaz gato. Ang. He that governeth the forepart
of a shippe.] ¶ Est etiā nomen propriū nautæ, apud Ovid. 3. Met.
Prorēpo, is, pen. prod. n.t. Ultra repo, vel scensim in lucem pro-
deo. [ʃərədəs. itz: ꝑ. Gall. Soudre, sortir ou rampir hors.
Ital. Sorgere, saltar fuori. Ger. Herfür tröcken. Hisp. Saltar á fuera.
Pol. Wytszam. Vng. Elezazok. Ang. To glide forward.] Colum.
lib. 3. cap. 10: illæ fœtiles ac firmæ, quia è tenero prorēpunt, &
quicquid ad eas pervenerit alimenti, individuum est. Horat.
1. Serm. Sat. 3: Quum prorēpserunt primis animalia terris.

Prōrēta & Prōrēus dissylabum, vide P R O R A.

Prōripio, is, pen. corr. Subduco vel subtraho [προτραχω] ſar. on to ēw, eçm, iægæz̄ iæwæt̄, ē iægæz̄ eæwæy. Gall. Fuir, fe-
ſouſtrare. Ital. Fuggire, ſotraggersi. Ger. Schnell verſchließen, ſich
verjagen oder entgehen. Hisp. Huyr, arrebataſe, arrebatar. Pol.
Wyrimamſie. Vng. Ellapom magam. Ang. To withdraw himſelf
quickly.] Livius 2. bell. Pun. Et manibus ſacrificantium quum
ſele proripuerit. Salust. in Catil. Deinde domum ſe ex curia
proripuit. Virgil. 3. Eclog. quo nunc ſe proripit ille? Idem 6.
Aeneid. Taedem proripuit ſele, atq; inimica refugit in nemus
umbriterū. ¶ Ponitur aliquando pro rapere. Cic. 7. Ver. Deinde
jubet undiq; hominem proripi, vehementissimeq; verberari.

Prōrito, as, penult. prod. Provoco. [προτιθεῑσθαι. προցείων.
Gall. Provoquer, inciter, ſtimuler. Ital. Provocare. Ger. Herfür reiſe.
Hisp. Provocar è enceder à affomar. Pol. Pobedzam, wiwol iwan. Vng. Ingeriem. Ang. To provoke or stirre up.] Colum. lib. 10: Ut
Delusici proritet pocula zythi. ¶ Ponitur aliquando pro al-
licere, invitare. Colum. lib. 2. cap. 10: Ligi ſemen, niſi magnus
eft in ea regioce quam colis prouentus, & preterm proritat,
ſerendū nos eft. Idem lib. 3. cap. 2: Cum hoc jungit & invitare.

**Prōrōgo, as, pen. cor. act. p. Protraho, diſtero, produco, extra-
ho.** [προτραχω] heerich. naegtrivo, aiačadouaq. Gall. Prolonger,
proroger. Ital. Prolongare. Ger. Verlängern/verlengen/erſtrecken.] Hisp.
Estender è dilatator el tiempo. Pol. Przed' ujam. Vng. Halog-
tom. Ang. To prolonge, to put off till a further day.] Cic. Appio lib.
3: illud pugna & enitere nequid nobis temporis protogetur.
Plaut. Amph. Spes prorogatur militi in aliud diem. Imperiū
prorogare. Cic. ad Qu. Frat. lib. 1: Quod si tibi bellum aliquod
magnum & periculosum administranti prorogatum imperiū
videtur, tremere animo, &c. ¶ Prorogare ite eft ante diē erogare
& repræsentare. Vlp. l. 53. D. de past. Sumptus quidē prorogare
litigati honestum eft: id eft honestum eft litigatori, pecuniam
ad futuros sumptus necessariā, procuratori vel advocoato ſuo
numerare. Hotoman.

Prōrōgātio, bnis, verb. f.t. [προτραχω] roch vel orech. aiačanoris. Gall.
Prolongement. Ital. Prolongamento. Ger. Vergleichung/verlengerung.
Hisp. Estendimento, prolongacion. Pol. Przed' ujemie. Vng. Ha-
legatæ. Ang. A prolonging and putting off till a further day.] Livius
2. ab urbe: Duo singularia hęc ei viro priuū contigerere: proroga-
tio Imperii, nō autē in ullo facta: & acto honore triumphus.
Cic. pro Mur. Confusionē ſuffragiorū flagitasti prorogationē
legis Manilię æquationem gratię dignitatis, ſuffragiorum.

Prorsus, & prorsum, adverbia, Omnino. [προτραχω, ἀπέλας, προτρα-
χως. Gall. Du tout, totalement, tout autre. Ital. Altrettio, affatto. Ger.
Eigentlich/ganß vnd gar. Hisp. Del todo. Pol. Prawie as do koncza,
do, jecdu. Vng. Mindbőtil fogua. Ang. Utterly.] Cic. in Tuscu-
lan. Prorsus hęc divina ſunt. Terent. Evnuch. Ego nescio her-
cle neq; unde cam, neque quortum cam: ita prorsus oblitus
fui mei. Idem Andr. Prorsus à me opinione hanc tuam ego eſ-
ſe amotam volo. ¶ Interdum ponitur pro recte & vere, ut ait
Donatus. Ter. in Adel. Eo pacto prorsus illuc alligaveris filiū.
¶ Quando verò nomē eft, significat rectū. Vnde Prorsus limites
dicuntur in agrorū mensuris, qui ad Orientē directi ſunt, ut ait
Festus. ¶ Ponitur aliquando Prorsus adverbium, pro eo quod
vulgò generaliter dicitur. Cic. ad Marc. lib. 4: Venies enim, mihi
crede, expectatis, neque ſolum nobis: id eft, tuis, ſed prorsus
omnibus. ¶ Ponitur aliquando pro eo quod eft planē & rectā
ad locū aliquem. Plaut. in Mil. Prorsum Athenas protinus abi-
bo tecū. Idem in Pseud. Non prorsus, verū in transveſio ce-
dit, quaſi cancer ſolet. Terent. in Hecyr. Trepidari ſentio, curſa-
ri rufsum prorsum. Vbi Donatus: Rufum propriè retro, pror-
ſum antè ſignificat.

Prorūmpo, is, n.t. Rumpo, effringo. [ʃərəpəschibbər] προτρα-
χω (vel) nuttēs γράφη karah [γράφη] paratis, diegauwia, diðoprynuu. Gall.
Rompre. Ital. Kompere. Ger. Durchbrechen/zerbrechen. Hisp.
Romper. Pol. Przelamuje. Vng. El romom. Ang. To breake.] Cæ-
ſar lib 4: Celeriter ad eas munitiones pervenerunt, atq; pro-
rupti hiſ, prius in hostium caſtris conſtituerunt, quam planē
ab hiſ videri, aut quid rei gereretur, cognosci poſſet. Virgil.
libro 1. Georg. Rufus in obliquum veſlo prorumpit aratio.
¶ Ponttur & abſolutē pro eo quod eft proruere: hoc eft, cum
impetu progredi. [δέρω paschit] γράφη paratis. Gall. Entrer par
force & violence, ſortir impetulement. Ital. Intrare con empito. Ger.
Herfürbrechen/herfur rumpen mit ungeſtüm aufbrechen. Hisp.
Entrar è ſalir con impetu. Pol. Wył amue ſie. Vng. Rea rohanok.
Ang. To go in with force.] Cicet. pro Murēna: Catilina prorumpit
per quā minatur: in agros suburbanos repente ad volabit. Idem
pro Sexto Roscio: Hoc cogitate, iudices, eō prorumpere ho-
minum audaciam, ut hic ante pedes vestrō cædes futuræ
ſint. ¶ Quando q; ponitur pro emittere ſive evomere. Vnde
prorumpit eft oleum fluensq;. Virgil. 1. Aeneidos: Vnde per
ora novem vasto cum murmure montis It mare proruptum,
& pelago premit arva ſonant. Et libro 3: Interdumque atram
prorumpit ad æthera nubem. Quod Servius expōnit pro e-
vomit, aſſerens novā hanc eſſe locutionē. Non enim dicimus,
inquit, Ego prorumpo hanc rem. Hoc modo Terent. in Evn-
ulus eft verbo crumpo: läanne erüperel licet hoc mihi gaudiū?
Prorūlo, is, n.t. Ructe facio, projicio, facio ut aliquid cadat.
[γράφη hippil] προτραχω (vel) nuttēs γραμμέων, 2. γραπίτω. Gal.
letter par terre abbatre & mettre bas. Ital. Far cascare, cadere con em-
peto. Ger. Niderſellen/niderwerfen/vmbwerfen. Hisp. Mucho der-
ribar, ecer con impetu. Pol. Vrwanam. Vng. Lerohantom lerontom.
Ang. To cast or throw to the ground violently.] Livius: Mare flu-
minibus invexit, montes lapsu ingenti proruit. Idem 9: Excita-
ti aima capiunt, dolabat calonibus dividuntur ad vallum
prorundum, tollisq; implendas. ¶ Ponitur & abſolutē, pro
eo quod eft cum impetu decedere. Valer. Flac. 7. Argon. ille
ſatilcens in caput inq; humeros ipsa vi molis & nā Proruit.
¶ Proruere ſe, prorumpere. Terent. Evnuch. Vix elocuta eft
hoc, foras ſimil omnes proruunt ſe, Abeunt lavatum, ita ut fit
domini ubi ablunt.

Prorūtus, a, uin. pen. cor. particípio, Dejectus. [προτραχω.
γραμμέως. Gall. Abbatu, mi par terre. Ital. Cascato. Ger. Nider-
gefleſt/vmbgeworſſa. Hisp. Caſado, derribado. Pol. Vrwanı. Vng.
Rohantatot. Ang. Cast or throwen downe violently.] Liv. 4. ab
urbē: Dictator proruto vallē, jara in caſtra prælium intulerat.
Prōſā, z, f.p. dicitur oratio ſoluta, quaſi profusa. Cicero vocat
liberam nullisq; numeris aſſtātā. [προτραχω. Gall. Proſe,
oraison courante. Ital. Proſa. Ger. Die gemeine vnb ſetige Red/ſo in
ein gewisse habt wie die verſ bestitzen eft. Hisp. Proſa, oracion ſuel-
ta de ley de verſo. Pol. Mowa ręczna wówczas ręcziona wólna ręcz. Vng.
Zabud anaz yelos orato. Ang. Proſe.] Gel. lib. 10. cap. 13:
Exeat nunc quoque Theodoroi tragœdia que inſcribitur Mau-
ſolus: in qua cum magis, quam in proſa placuisse. Hyginus
refert. Quintil. libro 10: Sed in proſa quoque quadam jam
recepta immutatio. ¶ Est etiam P R O S A, dæx cuiusdam no-
men, quæ ad impetrandum facilem partum Romæ coleba-
tur. Gell. lib. 16. cap. 16: Quando contra naturam forte conver-
ſi in pedes pueri brachis plerunque diductis retineti ſolent;
ægrius tunc mulieres enituntur. Hujus periculi deprecandi
gratia, aræ ſtatute ſunt Romæ duabus Carmentibus: quarum
altera Postvorta nominata eft. Proſa altera, à recti perverſi q;
partus & potestate & omnīe.

Prōſalcūs, a, uin. adjecſt. Plin. lib. 7. cap. 56: Proſaicam orationē
ordere primus Pherecydes Syrius inſtituit. Corn. in Pers. Cic.
p̄cepit ut proſaicā oratio ita componatur ut certis quibus-
dam pedibus & fiat & terminetur.

Prōsāpīā, s. f. p. sive prosapies, ei, f. q. Generis series sive progenies. [γένεσις ἡ διαδοχή της γένεσης.] Gall. Generation, lignea Ital. Prosapia, stirpe, prole. Germ. Deslinien eines Geschlechtes oder Stammes. Hisp. La generation, stirpe, linage. Pol. Narod, linia potinno wa-va. Vng. Nem se legen nemek rendi. Ang. A pedigree or genealogie.] Ita dicta a præsupando, ut Nonio placet: id est à proferendo. Festus à præsupando: hoc est, spargendo & disseminando de-ductum mavult, quod liberorū procreatione progenies pro-pagetur. Plaut. in Curc. De Coctū prosapia te esse arbitror. Cic. de Vniver. vetus verbum esse dicit: quod & Quintil. asse-rit lib. 8 cap. 2: Ut obsoletx (inquit) vetustatis universam ejus prosapia dicere insulsum.

Prōsāpōdōsīs, pen. prod. ~~conscriptio~~, Figura est, quā Aquila Romanus Redditionem interpretatur: quum scilicet duabus vel pluribus sententiis sua cuiq; ratio subjungitur. Exempla petito ex Rutilio.

Prōscēnum, nii, n. s. ~~conscriptio~~. [Ger. Die Brüder vor der Hütten oder vor dem brennenden Haude Personen hieß Schwester/Borbrüge.] Locus erat, teste Bud. ante scenam porrectus, ubi pulpitū excitatū erat, quo actores fabularū prodirent: ita ut scena al-tior esset pulpitū altius orchestra, qui locus erat saltantum. Plaut. Amphit. Etiam histrio Nannico in proscenio hic lo-vem invocarunt. Liv. 10. bel. Macedon. Theatrum & prosceniu ad Apollinis aedē, Iovis in Capitolio &c. Virgil. 2 Georg. caper omnibus artis Ceditur, & veteres incūt proscenia ludi. Prōscindō, dis, act. t. Scindo, scindendo aperio. [υρῆ καράβης οὐ περί ρεγενέστι. Gall. Couper & inciser avare. Ital. Fendere schiappare. Ger. Voraußbauwē/verschneiden/verschärfen Hisp. Alcar baruecho hender. Pol. Perzerenam. Vng. El biezcs, meg hasztom. An. Tacere aut et ruder.] Vnde dicimus Terrā pro-sendi (ut inquit Varr. lib. 1. de Rust. cap. 29) quum primum aratū: quod prima aratione glebae grandes soleant excitari. Quum iteratur, off. ingere vocant. Tertio quum arant jacto-femine boves lirare dicuntur: id est, quum tabellis additis ad vometem, simul & sarum frumentum operiunt in porcis & sulcant in fossas, quod pluvialis aqua dilabatur. Colum. lib. 2. cap. 17: Antiquissimi ferū omnes formam hujus operis con-scripserū, quā velut scita legemq; in proscindendis agris pro-sequantur agriculta Virg. 2. Georg. & validis terram proscia-de juvencis Lucan. li. 3. Implicitis magno Cæsar torpore co-hortes. Ut vidit, primus raptam vibrare bipanicē Ansus, & æ-riam ferro proscindere quecum. Proscindere aliquem per translationem, cōtumelias lassere & lacerare. Agreger. Plin. lib. 16. cap. 6: Hic nāq; est Mamurra Catulli Veronensis carni-nibus proscissus. Idem lib. 33. cap. 1: Vtinaq; possit è vita to-tum abdicari aurum, sacra famē, ut celeberrimi autores dixē-re, proscissum convitius ab optimis quibusq; & ad perniciem vite reperium. Ovid. 4 de Ponto, Eleg. 16: Ergo sumimotū pa-tria, proscindere livor Delineat.

Pigētūlīs, a, um, partic. [υρῆ καταβιβλίον. κατακόπτει. Αγριζόσ. Gall. Labouré. Ital. Laborato. Ger. Aufgebauwen/ausfaceret oder aufgebrochen Hisp. Labrado.] Virgil. 1. Georg. Et qui procello que sciscitat equore terga: id est, terra quā jā ataverat. Servius. Prōscissūm, si, substantivum, pro terra proscissa. Colum. lib. 2. cap. 2: Pulcrum autem per proscissūm ingredi portet. Prōscissō, onis, verbale, f.t. [υρῆ καταβιβλίον. Αγριζόσ. Gall. Couppement & biflement de terre. Ital. Eſſo tagliare. Ger. Berſchneiden/ausbrechung/auſterzung. Hisp. Obra de alcar baruecho. Pol. Prerzvienie. Vng. Metelek haszt. Ang. Cutting out or breaking of the earth.] Colum. li. 2. cap. 13: Sesami sextari sex tribus jugis à proscissione coluntur. Idem li. 6. cap. 2: Néve ad-huc tenera colla dura proscissione terræ contundant.

Prōscribo, is, act. t. Libellis propositis aliquid venale indicō: [ἀπογραφαὶ, δημόσια. Gall. Proscrire, mettre en criée & renne Ital. Dare, porre à vendre. Ger. Schreiben/ mit einer öffentlichen ange-schlagen geschriftsel bießen. Hisp. Dar o poner para vender. Pol. Prezzi piffante prætaine by piffamme. Vng. Arura ki rom arura re-tion. Ang. To proclaim any thing to be sold.] Unde proscriptum, vénale expostum: quia quā erant vendenda, publicē scribe-bantur. Proscribi itaq; domus dicuntur, quando apposita in-scriptione, vénales vel locandæ significantur. Cic. lib. 3. Offic. Itaq; Calphurnius quum præcognovisset Claudium zedes postea proscrisisse. Item proscribere est relegare. & in exi-lium mittere [υρῆ καταβιβλίον. Gal. Bannir. Ital. Bandire. Ger. Verschicken/verweisen/verdäten. Hisp. Encantar, dester-rar. Pol. Ziemie w-wal'ag. Vng. Zankwuetsej botatom. Ang. To banish.] Tractum ab eo quod hi proprie præscribi dicuntur, sicut Vlp testatur in l. Sed estis de instit act.) quoniam clavis literis, ut de plano rectè legi possit, ante tabernam, vel ante eum locum in quo negotiatio exercetur, nō in loco remoto, sed evidenti scribuntur. Cicero pro Domō sua: Hanc vos igi-tur Pontificis, iudicio atq; autoritate vestra Tribuno plebis potestatem dabitis, ut proscribere possit quos velit Quæro enim, quid sit aliud proscribere, Vclitis jubeatis, ut M. Tullius

in civitate ne sit, bonaq; ejus ut mea sint. Ita enim fecit, et illius verbis tulit Idem pro Roscio Amer. Quum proscripterentur homines, atque ex omni regione capientur in qui adversarii fuisse putabantur. Macrob. in Saturn. Non est facile scribere aduersus cum qui potest proscribere.

Proscripsi, a, um, particip. Vena is declaratus. [απογραφη-ρη, αποχρησιμη. Gall. Mis en vente Ital. Posto in vendita. Ger. Öffentlich seit eben / Aufgerufen zu verkaufen. Hisp. Puesto para ser vendido. Pol. Wywal'ani do predato. Vng. Arura ki iras arubatos aruba retete. Ang. Proclaimedy to be sold.] Cic. Attic. lib. 1. & lte locare incipit non proscripta neq; edicta die. Idem ad eundem li. 12: Horti quā in diem proscripti sint, velim ad me scribas. Proscriptus, relegatus. [υρῆ καταβιβλίον. αποχρησιμη. προχρησιμη. Gall. Banni. Ital. Bandire. Ger. Verschicken/verwiesen/In die Hach gethan. Hisp. Desterrado.] Cic. 3. Ver. Lex Coriocha proscriptum juvare vetat Horat. 1. Serm. Satyr. 7: Proscripti regis Ru-pilius, atq; venenum. Plinius de Sylla: Age, non exilis vita ejus omnia proscriptorum ab illo calamitate crudelior fuit Proscriptio, onis, f.t. Publicatio. [υρῆ καταβιβλίον. Διαδοση, αποχρησιμη. Gall. Proscription, bannissement. Ital. Proscriptione, bando. Ger. Ein öffentliche Fristsetzung/ Item. Ein verschließung/verbaung/verächitung. Hisp. Encantamiento. Pol. Wywal'ani do predato, albo bannie. Vng. Arura ki iras, ambra vetes. Ang. A condemnation, that who ever findeth a man may law fully kill him.] Cic. pro Flaco: Emptiones falsas, prædiorum proscriptiones cum mulierculis aperta circumscriptione fecisti. Idem pro Roscio Amerin. Cavete prō deos immortales, ne nova, & multo crudelior per vos proscriptio instaurata esse videatur.

Proscriptor, oris, m. t. [υρῆ καταβιβλίον. αποχρησιμη, φυγαδόνις. Gall. Qui mei en vente. & crise, bannisseur Ital. Chi mette en vendita o bandisce. Ger. Ein verweiser/verdäten. Hisp. Encantador, desterrador. Pol. Ten ktor wywal'sta. Vng. Arura ki ira arubam reb Aros. Ang. That proclaimeth a thing to be sold, a banisher.] Plaut. libro 7. cap. 12: Adcoq; tempestivam admitionē intulit, ut ille proscriptor animus, mero & contumelia furens, nō aliud in cen-su maius, & in fortuna sua duceret.

Proscripturō, proscriptoris, pen. cor. verbum desiderativum. αποχρησιμη, μελέτη, αποχρησιμη. Cic. Attic. li. 9 Sed mediushidius turpe nobis puto esse de fuga cogitare. Hoc turpe Cœnus no-stri biennio ante cogitavit, ita Sylatunt animus ejus, & proscriptum jandiu.

Prōsēco, prosecas, prosecui, prosectū, act. p. Seco. [υρῆ κατα-bi-βā-σθαι ή γράφειν η πολεμεῖν. Gall. Conper, trancher Ital. Tagliare. Ger. Berſchneiden/verschärfen. Hisp. Cortar. Pol. Præ-rebme. Vng. El vágom Ang. To cut.] Liv. 5. ab Vibe: Qui ejus hostiæ exta prosecutæ. Valer. Flac. 3. Argon. Tunc piceat ma-stantur oves, prosecutaq; partim Pectora; per medios partem gerit obvius Ilion. Plaut. Poen. Quoniam militare nequeo, abi illinc illico Itatus: vethiq; exta protecari.

Prōsēcta orum, D'cta sunt ab antiquis visceræ quæ in sacrificiis prosecuerint [υρῆ καταβιβλίον. בְּתָה. in, בְּתָרִים, בְּתָרִים אֲגָרֻתָּמָן.] Lucan lib. 6: si p. etoia plena Sæpe sent, & lavi calido prosecta cerebro. Ovid. 7 Metam. Inq; vnū soliti vultus mutare se-rinos Ambigui protæcta lupi. Nonius: Prosecta, exta quæ aris-dantur ex fuis precuri d. sc̄cta. Inventur & in foem. gen: Lucil. Sat. 14: Cœna inquit, nul'ā, neq; divo prosectorum ullam. Prōsēdē, pen. prod. Dicūtur merctices, eo quod ante stabula se-fedeant. [υρῆ καταβιβλίον. εἰς τὸν τετράποδον.] Plaut. in Poen. an ibi vis inter istos versarit proledas pistorum ami-cas reliquias alacrias?

Prōsēdānum, prosedamī, pen. cor. Tarditas in venerem est, arietibus & hircis, aliq; pecudibus proveniens ex nimio la-bore. Huic morbo rusticis medentur genere saryti, quod tra-tagonon appellant [Pol. Ks̄s iayka.] quoniam in cibum ponig-tur. Plin. lib. 6. cap. 10: Et a dalmatis equis ob assiduum laborem pigroribus in coitu: quod vitium proscindatum vocant: Prōsēlēnum pen. prod. ~~αποχρησιμη~~ Arcadū epitheton est, qui se ~~αποχρησιμη~~ orlāwā: id est, ante Lunam fuisse gloriosum. Statius 4 Theb. Arcades huic veteres altris Lunaq; priores Agmina-fida datis.

Prōsēlytūs, ti, m. f. Advena, peregrinus: [υρῆ κατα-bi-βā-σθαι. Gall. forain, étranger Ital. Forestiere. Ger. Ein fremdburg Hisp. Extrangero. Vng. Budoš, id. emeny. Ang. A stranger.] à verbo Græco αποχρησιμη, quod est advenio. Pioſelytu Hebraic Gerim dicebantur & propriæ nū qui ex Ethniciis, legibus Moysi, & cæ-remoniis initiati, Iudaismum proficabantur, non illi quidem gente, sed adoptione Iudaæ. Unde est illud in Actis Apostolo-rum: Iudei quoq; & Profelyti.

Prōsēmīno, prosemīnas, Quasi propago, diffemino. [υρῆ κατα-bi-βā-σθαι. Gall. Semer Ital. Seminare. Ger. Herfersägen oder aussähen Hisp. Sembrar. Pol. Reggrewam. Vng. E. hinn öm. el reidm el Zapatitom. Ang. To sow.] Manil. lib. 1: Semper enim ex aliis alios prosemīnat usus. Cic. 3 de Orat. Nam quū essent plures orti fere à Socrate, quod ex illius variis & diversis, & in omniacem

omnem partē diffusis disputationibus, alius aliud apprehendit, pro seminat̄ sunt quasi familiæ dissidentes inter se, & multum disjunctæ & disparces.

Prōsequor, eris, d. t. Sequor, vel à lōgē sequor. [Ἔττα radhaph. ἀγνώστως. Gall. Pourfuyure, accompagner. Ital. Seguitare, andar die. Ger. Nachfolgen. Hisp. Seguir de lexos. Pol. Naujadaue. Vng. Kwantom. Ang. To follow on a farre, to accompany.] Plautus Cistel. Si is hāc, aut hāc: locci video vestigium in pulvete: prosequar hāc. q Interdū ponitur pro ad finē perducere. Cic. 2. Offic. Sequitur ut hāc officiorū genera prosequar. Idem in Catone: Quam palmam uenā dī immortales tibi reseruent, ut tui avi reliquias prosequare: id est, ab illo fœliciter copta, ad finē perducas. q Aliquādo prosequi, est cum affectu animi sequi, habetq; post se ablative: ut, Prosequor t̄ amore, odio, laude, honore, contumeliis, & huicmodi. οὐ φέρετ. Cic. 1a Ver. actione quarta: Iste iatus hominēm verbis vehementioribus prosequitur: id est, insestatur. Idem Metello: Domus tua deniq; tota omnibus summis officiis prosequuta est. q Interdū est quasi deducere & comitari. Liv. 2. ab Vrbe: Decedentes domum cum favore ac laudibus prosecuti sunt. Cic. pro Cluentio: Postremō etiam fortassis mater exequias illius funeris prosecuta mortes se filii lugere simulasset. q Diversis aliis modis usurpatur. Plin. Epist. 8: Nam si medici, salubres ac voluptate carētes cibos blandioribus alioquis prosequuntur: id est, conditunt. Cic. lib. 1. Tusc. Quid totum prop̄ cœlū ne plures prosequar, nōne humano genere completum est? id est, ut altos taceam. Prosequi p̄m̄io, est p̄m̄io afficere. Colum. lib. 1. cap. 8: Ac rursus p̄m̄io prosequamur eos qui strenuē, atq; industriē se gesserunt.

Prōspēro, is, ere, n. t. Prorepo: & propriè dracones prospere dicuntur, sive serpentes, qui nullis pedibus insixi, per terram devoluuntur. [Ἥτε ράχαλ ΛΥΡΑΜΑΣ. οὐ γένετο. Gall. Couler, glisser, setrainer. Ital. Rampare, sbrisicare. Ger. Hervorrichten oder schleichen. Bel. Doer tragen. Hisp. Gatacar o cundir. Pol. Wyjâc, graboliste. Vng. El mazsok. Ang. To creep forth like a serpent.] Plaut. in Asin. Fac me prosperepentem bestiam, duplē ut habeam linguam. Idem Pœn. Qui huc advenisti nos captatum Magdalai, Bisulci lingua, quasi prospens bestia.

Prōscuchiē, vel profeucha, f. p. [ΠΙΘΟΝ τεφιλλῆς παρπάτη, technisch. οὐ γένετο. Gall. Oraison, priere. Ital. Orazione, preghiera. Ger. Ein biss oder gebda. Hisp. Oracion, ruego. Pol. Modlitwa. Vng. Késhyör, esedezes. Ang. Prayer.] Obscuratio, vel oratio quæ ad Deū funditur: quasi οὐ γένετο, propterea quod in orationibus summa attentione opus sit: οὐ γένετο enim attendo, vel intendo significat. Juven. Sat. 3. videtur ponere pro eo loco ubi precibus, vel obsecrationibus mendici à transcenibus stipē mendicabant, vel visitabant: ait enim: Ede ubi consistas, in qua te quero profeucha. Nam in ingressibus pontium mendicant tuaria habebant, ubi à præterea inibus mendicabant stipem.

Prōsférāt, Imperat̄, inquit Nonius, verbum antiquū. Lucr. lib. 26: Nec minimo prosferetur pax, quod Cassandram signo deripuit.

Prōsilō, is, profilui, prosultum, n. q. Cum saltu & festinatione prodeo. [Ἄργον, αντέρεια. Gall. Saillir hors. Ital. Saltar fuori. Ger. Häufspringen/Häufauspringen Hisp. Saltar à fuera. Pol. Wykakwe. Vng. El vgron. Ang. To come out hastie or to leape forth.] Virg. 5. Aen. - inibus omnes, Haud mora prosiuere suis. Liv. 2. ab Vrbe: Prop̄ attonitus miraculo Rex, quum à sede prosluisse. Hor. li. 1. Epist. ad Mecenatem: Ennius ipse pater nunquam, nisi potus, ad arma Prosluit dicenda. Vbi prosluit, dixit pro eo quod est impetu & furore poëticō incitatus se cōtulit. Prōsimūrūm, ri, Pontificale pomērūm, ubi Pōtifices auspiciabantur. Festus.

Prōstūm, Veteres dixerunt pro propositū: quasi ante si- tum. Festus.

Prōstīum, Dicitur in sacris quod profectū projectur. Festus: Prosōcēr, pen. cor prosoceri, m. s. qui & socer magnus dicitur: estuxoris meæ avus: ego verò illius sum progenit. οὐ γένετο. Gall. Le pere de beau pere. Ital. Anolo di mia moglie, ò di mio marito. Ger. Ein Großväter ist das Schwägers vater, Öder meiner Brant Grosvater. Hisp. Abuelo de la muger è marido. Pol. Moi s'oni dyadek. Vng. Relefe gennék iob atya. Ang. Grandfather to my wife.] Ovid. Epist. 3: Digna nurus socero, Iovis, Aeginæq; nepote. Cuiq; senex Nerus prosocer esse velit. Plin. Epist. 110: Erām cum prosocero meo, erām cum amica uxoris, erām cum amicis diu desideratis, circumibam agellos, &c. Prosoctus, uxoris meæ avia, quæ & socrus magna dicitur, cuius ego sum proge- ner, inquit Modestinus in l. 4. §. 4. de gradib. & affin.

Prōsōdīa, pen. acuta, f. p. οὐ γένετο. Gal. L'accent & ton de chas- que mos. Ital. & Hisp. Accento. Ger. Der accent oder thon einer jedē syllben. Pol. Notakademie syllabi. Vng. Notalitas prosodia. Ang. The accent and tone of every word.] Latinè accētus dicitur, qui lex est, sive regula ad acuendam, deprimendā, circumflectendāme syllabam, uniuscujusq; particula orationis accommodata: &

aliò nomine apud Græcos τὸ διάτονον dicitur. Fit autem prosodia à ἀρχαι. Græca præpositione, quæ significat ad, & ἀδιά, catus. Gel. lib. 3. cap. 6 Προσῳδία Græci, Latini accentus dicunt. Eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentuinculas, tum vocalitiones appellabant. Sunt qui contendant debere scribi cum ce diphthongo in secunda sy. laba, ut Comœdia, Tragœdia: quia est ejusdem originis.

Prōsōnōmāsia, οὐ γένετο, Latinè Annōratio dicitur: quæ fit similitudine aliqua vocum, & vicinitate quadā verbo- rū: ut, Quis locus aut lacus. Ex oratore arator: Deligere oportet, quem velis diligere: Amentium, haud amantium. Prōsōpōpōēia, οὐ γένετο, Personæ confictio, quum rebus inanimatis personā orationemq; tribuimus: veluti quā Rem pub. ipsam loquenter inducimus, aut eorum hominum quā in humanis esse desierunt, tanquam vivorum & præsentium actionem, sermonemq; effingimus, defunctorisq; quā si excita- mus ab inferis, & in conspectu judicis collocamus. Exemplū insigne est illud Ciceronis in Catilinam, quo patriam secum expostulante inducit, quod Vrbs, quantum in ipso fuerat, eversorem, quem jam pridem ad supplicium ductum oportuerat, in omnibus incolumē emitteret.

Prōspēto, prospectas, & Prospektus, Vide PROSPICIO. Prōspēr, ra, rum, Secūdus, felix. [ΠΙΘΑ τσολάχ, ΠΙΘΑ ματσιάχ, ουμερ, ούμερος. Gall. Prospere, qui donne prospérité & porte bonheur. Ital. Prospero. Germ. Glücklich das ging und wohlfahrt bringt. Bel. Ghastatik. Hisp. Cosa que da prosperidad. Pol. Szczęsły. Vng. Loskerenesz bodog jo aillaput. An. Prosperous, happy, luckie.] Vnde prosperos deos dicimus, & prospera sidera, quasi felicitatem impertientia: hominem autē ipsum cui omnia ex votō succedunt, fœlicem potius, quam prosperū dicimus. Contrā fortunam prosperā rectius dixeris, quam fœlicem: quemadmodum & prosperā valetudinem & prosperos exitus, vel successus. Liv. 1. ab Vrbe. Cum bonis potius omnibus, votisq; ac precationibus deorum, dearumq; si (ut Poëtis) nobis quoque mos esset, libentius inciperemus, ut ortsis tanti operis successus prosperos darent. Cic. ad Attic. lib. 9: Ego enim nō jam id ago (mihi credo) ut prosperos exitus conlequar. Ovid. 3. Trist. Eleg. 3: Prospera sic maneat vobis fortuna, nec unquam, &c. Cic. 3. de Nat. deor. Ad prosperam, adversamve fortunam, qualis sis, aut quemadmodum vixeris, nihil intersit. Sic prospēra valetudo, apud Suetoniu in Cæsare. q Prospera fama: id est, integra, vel inviolata. Tacit. lib. 17. Histor. Augustæ: Et prospera de Pisone fama consilio ejus fidem addiderat. q Et fœlix aliquando posuit pro prospero. Virgil. 1. Aen. Sis fœlix, nostrumq; leve quæcunq; labore.

Prōspērūs, a, um, Cic. lib. 6. de Republica: Deinde est hominum generi prosperus & salutaris.

Prōspērē, adverbium, Fœliciter, quasi pro spe, sive ad votum. [οὐ γένετο. Gall. Heureusement à souhait. Ital. Felicemente. Ger. Glücklich Hisp. Prosperamente. Pol. Szczęśliwie. Vng. Szérezen theszen bogozul. An. Happilie, luckelie.] Cic. 2. de Natur. deor. Magna di curant, parva negligunt, magnis autem viris prospēri evi- niunt semper omnes res. Cujus contrarium est Improsperē. Vide suo loco.

Prōspēritās, atis, f. t. Fœlicitas, & ad votum successus. [ἡνησίς οὐ γένετο. Gall. Prosperité, bon heur. Ital. Prosperità. Ger. Glück und wohlfahrt. Hisp. Prosperidad. Pol. Szczęsie. Vng. Iozeren/széfesszétezd. Ang. Prosperity, good lucke.] Cic. 3. de Fi- nib. Ut Aristoteles qui virtutis usum cum vita perfecta prospēritate coniuxit. Idem 3. de Nat. deor. Commodity, pro- speritatemq; vitæ à diis habemus: virtutem deo acceptam ne- mo referit.

Prōsphero, as, act. p. Secundo, prosperum efficio. [ΠΙΘΑ τσαλάχ ΠΙΘΑ βιτσιάχ, οὐ γένετο. Gall. Donner prospérité, faire prosperer Ital. Profferare, felicitare. Ger. Glück machen Hisp. Dar prospéridad à otro. Pol. Szczęsie. Vng. Iozeren/széfesszétezd. Ang. To mak things to prosper or luck.] Liv. 6. ab Vrbe: Du manes vos precor, veneror, veniam peto, feroq; ut pop. Rom. Quiritium yim, victoriq; prosperetis. Plautus Persa: nunc & amico meo Prosperabo, & genio meo multa bona faciam. Tacit. lib. 3: Sed principio literarum veneratus deos, ut consilia sua Reipub. prosperarent, modica de moribus adolescentis, &c. q Legitur & p̄ osperor apud scriptores ecclesiasticos passim. Augustinus in Prologo operis de Civitate Dei: Quires humanas ita prosperati volunt, ut ad hoc multorum deorū cultum, quos Pagani colere consueverunt, necessarium esse arbitrentur. Idem Psal. 1: Et omnia quæcunq; faciet prosperabuntur.

Prōspērgo, is, act. t. Aspergo. [ΠΙΘΑ παχάχ, πανίζε, δημη. Gall. Arrouser, ejandre. Ital. Affergere. Ger. Besprühen. Hisp. Dermar à rociar. Pol. Pokrapiam Vng. Meg hinthom. An. To sprinkle upon.] Tacitus lib. 15: Vnde hausta aqua, templum & limulacrum deo prosperum est: & le cisternia ac p̄ evigilia celebravere fœmiae quibus mariti erant.

Prospicio, is, act.t. Video è longinquo, procul dissitum intueror. [נִשְׁכַּח בְּלֵין בַּיְחִדָּה.] Gall. Regarder de loin, pourvoir. Ital. Vedere da lungi prouedere. Ger. Von fernem sehen/von weit vor ihm sehn. Bel. Voerseen. Hisp. Proueir, mira de lexos. Pol. Zdlika wizje. Vn. Taul nizdm. Ang. To prouyd for, to see a farre of.] Virg. 3. Aencid. - vastosq; ab rupe Cyclopas Prospicio. q; Transfertur & ad animū, pro eo quod est mente prævideo, præcognolco. Cicero pro Muræna: Sapientis, ac multum in posterum propiciens vir. Idem Attic. Eaque temestate eversam esse Rempub. quam XLI annis antea prospexit. Cum dativo coniunctum significat prouideo, & commodis alicuius consulo. Terent. iu Adelph. Ego jam propiciam mihi: id est, consulam, sive providebo. Plin. Nam & rebus illius non minus quam meis propiciebam.

Prospicere, etus, m. q; Ipse propiciëdi actus. [Νηροί προσπίξειν.] Gall. Et vidi, vidi. Ir. il. Prospetto, veduta. Ger. Das ausschauen. Hisp. El mirar ae lexos. Pol. Mirjenie. Vng. Taul nizes. Ang. Sigh to a thing a farre of.] Virg. lib. 2. Georg. Non animum modò uti passat prospicetus inanem. Docet Paulus Iureconsultus, prospicetus ex inferioribus & ex superioribus locis est, lumē ex inferiore loco non esse. Liv. 10. ab Vrbe: Non prospectu modò extra vallum adempto, sed proprio quo etia inter se congregentium conspectu. Impedire prospectum, est quod vulgo dicitur Visum auferre. Cæsar 4. bell. Gall. Sepibusq; densissimis iaterjetatis prospectus impeditur. In prospectum populi produceste. Cic 3. Ver. Quum cum quem virgis iste ceciderat in prospectum populi Romani produxit. Capere prospectum pro considerando prospicere. Liv. 1. ab Vibe: Inde ubi prospectu in urbem agrumq; capto deos precatus, regiones ab Oriente ad Occatum determinavit. q; Quandoque prospectus pro respectu, ac consideratione ponitur, ut quum dicimus prospectum habere. Λόγοι έξειν. Gell. lib. 5. cap. 11: Cujus ratione prospectumq; Bias non habuit.

Prospicere, as, frequentativum. [προσπίξειν.] Gall. REGARDER, ſoumet. Ital. Guardarſiſſi. Ger. Hinauß ſehn eines ſehens. Hisp. Mirar mucho vezes. Pol. Wighadam. Vng. Taul nizdm. Ang. To look often a farre of.] Virgil. 7. Aen. Turbaq; miratur matrem & prospectat euntem. Liv. 7. ab Vibe: State omnem multitudinem ad portas, viam hinc ferentem prospectantes, certum habe. Idem 4 bell. Pun. Pars in eodium vestibulis stat pars extensis fenestrisq; prospectat.

Prospettato, ris, m.t. [προσπίξειν.] Apuleius de Deo Socratis: In rebus certis prospettator, dubius præmonitor, periculus vitator.

Prospicentia, f.p. Cura, providentia. [Νηροί προσπίξειν.] Gall. Preuoyance. Ital. Pronidenza. Ger. Fürſtigkeit, fürſorg. Hisp. Aquella obra de mirar de lexos. Pol. Opatruiſ. Vng. Gonduſeteſ. Ang. Foreſight.]

Prospicentia, adverbium, Providè, circumspecte. [εἰς προσπίξειν.] Gall. En preuyant, ſagement, confiderement. Ital. Prudamente, circunspettamente. Ger. Fürſtigkeit, wolbedachtlich. Hisp. Mirando de lexos, o con mucho miramiento. Pol. Opatruiſ. Vng. Eſſen, zdmoffen, zdmleſſen. Ang. Warelie, circumſpettie. J. Gell. lib. 2. cap. 29: Res salubriter, ac proſpicienter anima diversas, &c.

Prospette, adverbium, Confulte, considerate, providé. [εἰς προσπίξειν.] Gall. Considerément. Ital. Consideratamente. Ger. Fürſtigkeitlich/weitſich/rhatſamlich. Hisp. Consideradamente. Pol. Ostrosnie, madrie. Vn. Zdmoffen zdmleſſen eſſen. An. With aduertement.]

Prospicuum, Intentus, ac vigil, inquit Sipontinus. sed nullū profert testimonium. [נִשְׁכַּח בְּלֵין בַּיְחִדָּה.] Gall. Vigilant, attentiſ. Ital. Intento, vigilante. Ger. Aufſchendſtſig, aufwachbar. Hisp. Velador. Pol. Ostrosniſ. Vng. Végya az zdmbs, zdmleſſen. Ang. Attentive.]

Proſpiro, as, pen prod. Spiritum lögē lateq; diffundo. [בְּלֵין בַּיְחִדָּה.] Gall. Souffler loin. Ital. Sofiare da lungi. Ger. Hersür atmē oder btaafen. Hisp. Soplar de lexos. Pol. Dech roſpiſq; am. Vng. Ki fuok iſde toalehök. Ang. To breath a farre.] Cato: Nam venæ eorum ubi ſuſflatæ ſunt ex cibo, non poſſunt proſpirare in toto corpore.

Proſtaſis, ſive proſtaſia, προσταſia, προσταſia, Præſectura: vel præſidentia Latinè dicitur. q; Est item proſtaſia, quum quis pro altero litu ſe opponit, & ejus defenſionem luſcipit, evenatumq; præſtat Rud. in Comment.

Proſtero, nis, act.t. In terrā dejicio, proſtigo, protero. [יַעֲזַב הַרְבֵּל, וְתַעֲזַב, וְתַעֲזַב.] Gall. Ruerius, meſtre par terre, abbatre. Ital. Gettare à terra, atterrare. Ger. Niderwerffen/ niderſchlagen oder zu boden werffen. Bel. Neder ſlaen / neber woipen. Hisp. Derribar, echar à terra. Pol. Vorzam, oziemie vderzam. Vng. Le vagom lagua leteritiam. Ang. To cast to the ground and overthrew. J. Colum. lib. 11. cap. 3: Omneſ ſuſdem ſuperficiem intorquere, & in terrā proſternere conveniet. Apul. in Afri. 10: Puellamq; reluctantem tandem proſtravit. Liv. 9. ab Vrbe: Circa viā haud procul Capua omnium gena corpora humi proſtraverunt. Salust. Proſtratisq; militibus fugit ſe dicit. q; Avicert ſe atq; proſter-

neret: id est, animum deſpondere. *καὶ τὸν καθάριον*. Cic. in Parad. Si te abſicies, atq; proſternes, ut nihil inter te, &c. Proſtratae religiones, à Cic. 2. de Leg. dicuntur dirutæ, & evertæ.

Proſthēſis. *προσθέσις*, Figura contraria aphæresi, quam nos additionem, ſive appositionem vertere poſſumus, qua ſcileſ et litera aliqua principio dictionis adjicitur: ut Gnatus, pro natus. A verbo Græco προσθέσις, quod est addere ſive apponere.

Proſtituſ, is, act.t. Pudicitiam vñalem habeo, corpus quæſtui expoſo. [εἰς ἀγαπήν, εἰς γαρούδην.] Gall. Abandoner à paillader, faire l'office de maquerer ou maquerelle. Ital. Mettere femme in guadagno. Ger. Herſurſchen zur unteſchheit, zur Huren geine vadell geben Bel. Voerſteti/gemeyn maten. Hisp. Ponel la moça al burdel y puteria. Pol. Kurwan fiſlavam. Vng. Bordelyba boſatot, teſtīnamel kerék dám. Ang. To ſett open to every one, to become a common harlot.] Ovid. 1. Amor. Eleg. 10: Turpe tori reditu cenſus augere paternos, & faciem lucro proſtituisse ſuam. Proſtituere, pudicitia, et pudicitia ſuæ nullo pacto parcer, nihilq; ſibi turpe putare quod alterius libidini collibuerit. Suetonius de Nerone, cap. 29: Suam pudicitiam uſq; adeo proſtituit, ut contaminatis penè omnibus membris, virorum ac foeminarum inguina iavaderet. q; Træſtert & ad alia: ut, Proſtituere vocem foro: id est, ex cauſatū actione lucrum aucupari. Ovid. Eleg. 15: Non me verbolas leges edificere: nō me Ingrato voces proſtituisse foro.

Proſtituū, a, um, particiſum. [προστίτυλον, προστίτυλον, προστίτυλον.] Plin. lib. 30. cap. 21: Vtinamq; iſferos potius, & quoſcū que de ſuptionibus ſuis deos consuluit ſet Nero, quam luanaribus atq; proſtitutis mandasset inquisitions eas.

Proſtituū, l., n.f. Locus in quo ſcorta proſtituūtur, lupanar, iuſtrum, προστίτυλον, εἰς τοὺς πόλεις. Gall. Bourdeau. Ital. Luco meretrizio, bordello. Ger. Ein offen Hurenhaus. Hisp. La puteria à burdel. Pol. Zamtuž, item kurwa. Vng. Bordely. Ang. A house of baudeſie or brothell house.] Aliquando meretrice tignificat abjectiſſimam & vilissimam. [πόλεις πόλεις, η ἡρεμη, η τοῦ πόλεων πόλεων.] Gall. V. *putain de bourdeau*. Ital. Putana, mere-trice. Ger. Ein gemeine Mäz oder Dün/ die ſich an offne drter herſet. Hisp. Puta del burdel.] Plaut. in Aulul. Bellum & pudicum verò proſtribulum populi. q; Dicitur & proſtribula, la, mere-trix Plaut. in Peſa: nam hercle ſi abſq; ine foret, & meo præſidio hic faceret te proſtribula propediem. Festus: Alicarię mere-trices appellabantur in campis ſolite ante pistrina alicario-rum verſari, queſtus gratia: ſicut ea quæ ante ſtabula ſedebat, proſtribula dicebantur.

Proſto, proſtas, proſtitu, proſtatū, n.p. Pudicitiam vñalem habeo, corpos quæſtū facio. [πόλεις πόλεις, πόλεις πόλεις.] Gall. S'abandonner. Ital. Daſiſ rna ſimma à chi viene a lei. Ger. Bur-rey öffentlich feit ſen. Bel. Voerſtaen/te coop ſyn. Hisp. Eſtar pueſta à la puteria. Pol. Prædaie ſie do kureſtwa. Vng. Teſtīnamel ke-rek dám, bordelyo: kodom. Ang. To stand to be ſold or hyred.] Paut. in Cur. Haſ ſaltem in occultis locis proſtant, vos in foro ipſo. Iuven. Sat. 1: Quid referam, quāta ſiccum jecur ardeatira, Quil populum gregibus comitū premith ſpiliator Pupilli proſtantis? Idem: & ad circum juſtas proſtare pueſlas. q; Item an-tē ſtare. Quint. Iubet proſtare gladio cinctum, Anguli proſtātes: hoc eſt, prominentes, extantes, Luct. lib. 2.

Proſtribigo, gis, Suffodiſ: [προστίτυλον, προστίτυλον, προſtribigo.] Gall. Crescer, cauer. Ital. Incauare. Ger. Aufſtrahlen. Hisp. Mucho cauar. Pol. Wyzgibam. Vng. Meg axom, raiom. Ang. To digge deepe. Jut. Pro ſubigere terrain pedibus. Virg. lib. 3. Georg. Et pede proſtribigit terram, ſrat arbore coſtas.

Proſtum, prodes, profui. Quali pro aliquo ſum, utilitati ſum. [יַעֲזַב הַרְבֵּל, וְתַעֲזַב, וְתַעֲזַב.] Gall. Aider & ſerir, proſtir à auer. Ital. Giuare. Ger. Aufzich ſen Bel. Borderen. Hisp. Apruechar, aydar. Pol. Iſtem poſtegi. Vng. Haznak. An. To profit any man, to do good to.] Terent. in Hecyri. Quicquid eſt id quo d reliquit, profuit. Id eſt, pro nobis fuit, ſicut exponit Donatus. Cōſtruitur aliquando cum accusativo, cum præpositione Ad. Liv. 2: ab Vrbe: Id mirum quantum proſuit ad cōcordiam civitatis; &c. q; Aliquando cū dativo. Cic. 4. Acad. Sed etiam ut multis proſimis, enitimus.

Proſumia, proſumia, ſ.p. Genus navigii levis ſpeculatorii, quod & gelcoreta vocant. *προσονον*. Plautus: De nocte ad portum proſtus ſum proſumia. Cœlius: Qui pro gubernatore ſe gerens prop̄e verit proſumiam.

Proſtaſis, προſtaſis. Gall. Proposition. Ital. Propositione. Ger. Ein furher und volftommer ſprach an ſchluſſed. Hisp. Proposition. Pol. Præl'ofie, propofia. Vng. Disputala fra ki irato kerdes. Ang. A proposition.] A Græcis dicitur quæ à Latinis emuntatio: à qui buſdam etiam propofitio, & potiſſimum ea quæ in diſputationem vocatur. A verbo προſtaſis, quod inter cetera ſignificat diſputandum propono, ſive in dubium revoco. Aristot. in Top. Protaſia eſſe ait quæſtionem quæ in unam duntaxat partem eſſet: ut ſuntne diuityne bona? quam ſi in utraq; effe-ras partem, problemata fieri: ut ſuntne diuityne bona?, an non?

q; In fabulis

glafabulis item protasis dicebatur prima pars dramatis, teste Donato in Prolegomenis in Terentium. Vnde protaticam personam appellabant, que in initio fabulae introducta explicandi argumenti causa, in tota deinde fabula nusquam apparebat. Eiusmodi est persona Sosiae in Andria Terentiana.

Prōtēgo, is, pen. cor. protexi, protectum, aet. r. Tego, defendeo. [70] ad 12 għanu. ḋ-ġuġi koll, wa-ġuġi. Gal. Garder, défendre, conserver. Ital. Coprire & diffendere. Ger. Bedecken und beschirmen. Hisp. Cubrir estendiendo, defender. Pol. Nakrywan, bronię. Vng. Beſtērčom, otalmażza. Ang. To cover, to defend.] Plin.lib.12.cap. 1: Arbor se vastis protegens ramis. Idem lib.19. cap. 8: Primo anno stramento ab hyeme protegi. Cicero pro Sylla: Ego ja-centem & spoliatum defendo & protego. Ovid. 8. Metamor. suis licet hunc Latonia protegat armis: Invita tamen hunc perimet mea dextra Diana.

Prōtēgor, is, m.t. l-egħiżi, n. propugnator. [Vn. Olalmox, fidd-ġiegs.] Julius Firmicus Mathes. lib. 3: Scutarii protectores Imperatorum.

Prōtēktus, a, um, partic. Tectus, sive latē testus. [710] sachħu b-12 għanu. ox-xmaddiex, xiegħi, mu-ġieb. Gal. Couvert. Ital. Coperire. Ger. Bedeckt. Hisp. Cubierto. Pol. Nakryty, obronię. Vng. Beſtērčed, otalmażza. Ang. Covered, defended.] Ovid. 2. Met. Ecce venit rutilis humeros protecta capillis Filia Centauri. Hoc est, humeros habens tektos capillis. Aliquando nomē est, & ponitur pro cauto. Cicero. 5. Philip. Quid sapientia? cautoribus utitur consiliis, in posterum providet, est omni ratione protectionis.

Prōtēktus, us, ui, m. q. oximētus, tegmen, tegumentum, tutela. [Vn. Fħid, fidd-ġiegs otalmażza.] Scèvola D.lib. 2. tit. 2. 1. 4: Lucius Titius aperto pariete domus suz, quatenus stūlicidi rigor & tignorum protectus competebat, januam in publico aperuit.

Prōtēctum, eti, n.f. quod & projectum dicitur, Pars est domus prominens, qualia sunt menana, & podia pensilia, unde prospectus est nobis in vicos. [720] Gal. Səfendié, suspense, saille. Ital. Pog. gio, pog. gio. Ger. Erde oder andere berggleiche fürausgehende gesetzte. Hisp. El ala del dejado que buela. Pol. Al'kięg, salak. Vng. Foljós, tornack. Ang. A place of a house standing further out than the rest to look out at.] Dicitur autem protectum à protegendo, sicut à projicendo, projectum. Nam quod alii protegeret dicunt, Cicero in Topicis, vocat tectum projicere. [725] Quoniam (inquit) Pontifex Scèvola id solum ambitus zedium esse dixit, quantum parietis communis causa tectū projectetur, &c.

Prōtēlo, as, pena prod. aet. p. Longē arceo, abigo, propello: [730] dach'haph. dach'haph. dach'haph. arāgħo. Gall. Chasser loin, rejetter loin. Ital. Scacciare lontano. Ger. Abtreiben oder hinweg treiben. Bel. Weflatten, verdrängen. Hisp. Empuxar à lejos. Pol. Odpedzaw. Vn. Tanul w-żid. Ang. To drive or chase away.] Græco adverbio mādha, teste Festo, quod significat procul. Sisenna li. 4. Hist. ut citat Nonius: Duæ cohortes de subsidio procedunt, atq; equites protelant. Turpilius Lemaius, apud cundem: Proprietate pectoratum pusillum indignissimè patria protelatu esse sc̄vitia patris. Protelare dictis, idem est quod perturbare. Terent. in Phorm. Ne te iratus suis s̄avis dicitis protelet. [735] Protelare pro protrahere, D.lib. 5.t. 1. 2: In omnibus autē causis in quibus protelatur admonitio, hoc procedere sine temporali dampno creditorum oportet.

Prōtēlum, li, [Ger. Das heftig nachstrenge und beharren in einem Streit.] antiqui dixerūt pro iugi quippiā agendi tenore. Lucil. Satyr. lib. 6. ut citat Nonius: Quem acq; Lucanis oriundi montibus taui Duxere protelo validis cervicibus possent. Idem lib. 12: Hunc iuga protelo malorum ducere centum nō possunt. Lucret. Vndiq; protelo plagarum continuato: id est, tenore, inquit Donatus.

Prōtempōrē, adverbialiter, Pro ratione temporis, ut tempus monet. [740] ḡor. Gall. Selon le temps. Ital. Secondo il tempo, per necessità. Ger. Der zeit nach / nach gelegenheit der zeit. Hisp. Segun tiempo, per necesidad. Pol. Wedle qassis. Vng. Az Wubl, az kepeh. Ang. According to the tyme, as the tymere requireth.]

Prōtēndo, is, aet. t. Ultrā tendo. [745] heorich. ॥ DDD batāh. ḥorġi, ḥorġi, ḥorġi. Gal. Estendre & alonger, avancer. Ital. Portare inanzi. Ger. Fàran stendere. Bel. Voortrekken. Hisp. Estender antes. Pol. Wyćiagam. Vng. Ki nyuytom, elō nyuytom. Ang. To deferre or prolonge, to stretch forth.] Ovidius ad Pisōnem: Tu nanti protendē manus, tu Piso latentem Exete. Plin.lib. 11. cap. 43: Inter digītos medius longissimè protendit. Virg. 2. Aeneid. Ille humili, supplexq; oculos, dextramq; precantem Protendens: Evidem merui, nec deprecor, inquit. [750] Item ponitur pro profero, differo, ḥorġi. Cic. ad Furn.lib. 10: Comitia tamē in Ianuarium mensem protendimus.

Prōtēntūs, a, um, participium. [755] natūs, ḥorġi. Gal. Estendus, protégé. Ital. steso, prolongato. Ger. Ausgestreckt. Hisp. Estendido, prolongado. Pol. Wyćiagnioni. Vng. Ki nyuytató. An. Stretched forth, prolonged.] Virg. 1. Georg. Hinc à stirpe pedes te-

mo potentus in octo. Tacit.lib. 14: Et eques protentis hastis perfringit quod obvium & validum erat.

Prōtēnius, adverbium, Quāsi porro tenus, & longē à finibus, interprete Servio. [760] Gall. Loin, Ital. Lontano. Ger. Weit von dannen. Hisp. Lexos. Pol. Dalieko, stād. Vn. Tanul, hatart ul meze. Ang. A far off.] Virg. Aeglog. 1: en ipse capellas Protenus æger ago. Sic enim legit Caper, quanvis in vulgatis quibusdā codicibus Protinus, peri, legatur.

Prōtēmīo, as, Propago, fines promoveo, à termino promovendo ductum verbum. [765] ès ès tapaxtāw. Gall. Prolonger le temps, prolonger le terme. Ital. Prolongare il tempo, prolongare il termino. Ger. Die Marchen erweiteret obet weiter hinweg ruhen. Hisp. Dilatar en luengo tiempo, poner terminos à lexos. Pol. Granicje rojissim. Vng. Hatart killybb retik, halogatok. Ang. To delay.] Apul. lib. 9: Fines usq; & usq; proterminaveris.

Prōtēro, ris, pen. corr. protivī, protitum, n.f. Pedibus concilio. [770] ramás, ḥorġi. Gall. Fouler aux pieds, escacher. Ital. Calcare con pieds. Ger. Zertreten mit Füssen. Bel. Verbrechen. Hisp. Hollar con los pies. Pol. Nogami sc̄ieram. Vng. Meg tapodom. An. To tread with the feet. Plaut. Ego hic te mulier, quasi sus catulos pedibus proteram. Et in Amph. Foedant & proterunt hostium copias iure injustas. Cœl. 2. bell. Civil. Equitatus hostiū ab utroq; cornu circuire aciem nostram, & aversos proterere incipit.

Prōtētūs, a, um, participium. Cōculatus. [775] nirmás, ḥorġi. Gall. Foulé aux pieds. Ital. Calcato con piedi. Ger. Zertreten mit Füssen getreten. Hisp. Hallado con los pies. Pol. Nogami starty. Vng. Meg tapotatot. Ang. Treaden with the feet.] Liv. 4. bell. Macedonic: Quod maturuerat circa demessam, & convectū est viride ne hostes mox haberent protritum & corruptum.

Prōtērēo, res, aet. f. A lōgē terreo, vel teriore incusso abigo. [780] hecherib, ḥorġi. Gall. Espouenter. Ital. Spauentare. Ger. Abbrechen. Hisp. Espantar. Pol. Odfrasjam. Vn. El tezdom. Ang. To feare away.] Strab. lib. 2. Theb. Protinus idem ultrā jaculo parmaq; Menoeten Proterrebatages. Virg. 12. Aeneid. Adverso proteret equo: uit illle recedens.

Prōtēriā, a, um, participium. Cōculatus. [785] sarah. anglatas, ḥorġi. Gall. Fierté & arrogance. Ital. soparia, sfacciatag għix, ribaldaría, lejsi, iostinazione, arroganzia. Ger. Mutwillig/leidenschaftlich/gettose. Bel. Derechheit/broothronenhert. Hisp. Desverguenza, soberbia. Pol. Zuchwalītwo. Vng. Zilay sag, faytalan sag. Ang. Male pertinesse, sauciness, waywardness, pride.] Lucretius: Capripedes agitat cum laeta protervia Panas. Quo etiam nomine significatur sacrificiū quoddam (ut testatur Macrobius) in quo mos fuit, ut siquid ex epulis superfluisse, igne consumetur: quemadmodum Moses de agnē Paschali præcepit. Hiāc est locus ille Catonis in Albidium quendam, qui quum bona sua comedisset, & novissimē domū quā ei reliqua erat, incendio perdidisset, proterviam cum fccisse dicebat. Quod enim comesse non potuerat, id combussisse.

Prōtēritās, tatis, f.t. Protertia. [790] sarah. arīd, arīd. Terent. in Heavt. Quām penē tua me perdidit protertia. Cic. pro Cælio: De corruptelis, de adulteriis, de protertia, de sumptibus immēsa oratio est. Horat. 1. Carm. Ode 19: Vrit grata protertia, Et vultus nimium lubricus aspici.

Prōtētūs, a, um, Petulans, procax, improbus. [795] sarah. arīd, arīd. Gall. Fer & arrogant. Ital. Proterro, stristo. Ger. Mutwillig/sträß und stoltz, meisterhaft. Bel. Dertel/hoomeedit. Hisp. Desvergon cado. Pol. Zuchwalīy. Vng. Faytalan. Ang. Malapert, proude, saucie.] Includit enim hoc nomine lasciviam quādam & libidinem cum superbia conjunctā, animiq; incontinentiam pronam ad quemvis lacerendum. Cic. pro Cælio: Si vidua liberē, proterva petulante, dives effusè, libidinosa me-reticio more viveret: adulterū ego putarem siquid hanc paulli libertiū salutasset. Terentius Heavt. Ne ineptus, ne protervus videat. Cic. 5. de Fin. Et flexi, fracti, metus, quales protervoirum hominum aut mollium esse solent, contra naturā sunt. Ovid. Epist. 6: Damnaret nati facta proterva pater. Iuvenes protervi, Horat. 1. Carm. Ode 25. Lingua proterva, Ovid. in Ibin. Oculi protervi, Ovid. Epist. 16. Manus protervi, Ovid. 12. Metam. Venti protervi, Horat. 1. Carm. Ode 6.

Prōtērē, adverbium, Petulāter, procaciter, immoderatē, & superbē. [800] ḥorġi, ḥorġi, ḥorġi, ḥorġi. Gall. Fierement, & arrogamment. Ital. Fieramente, arroganteamente. Ger. Sichlich/mutwilliglich/übermächtiglich/tröstlich. Hisp. Desvergon cadoamente. Pol. Zuchwalīse. Vn. Faytalanul. Ang. Malapertlie, proudlie.] Plaut. in Rud. Quis est qui tam protervē foribus facit injuriam? Ovid. 1. Amor. Eleg. 4: Multa miser timeo, quia feci multa protervē. Terent. Hecyr. Ecce autem tu quoque protervē iracundus es. Ovid. 1. de Arte: Et quicquid dices, facieve protervius æquo, Credatur nimium causa fuisse mērum.

Prōtērēt, in eadem significatione. Ennius Pancratiaste, ut citat Nonius: Quis est qui nostris foribus tam proterviter in-

Prōtervō, is, Lascivio, prōtervē & petulantē ago, απελγύνω, ἀκρασία.

Prōtestōr, protestaris, d.p. [ΤΥΠΟΙ heidh. 2] γραπτός ομογ. Gal. Proteler. Ital. Protestare. Ger. Offentlīch bezeugen. Hisp. Protestar. Pol. Oświadczenie. Vng. Protestatol, tudomány teržk. Ang. To protest. Jurisconsultorum verbum est, quo illi utuntur pro eo quod est avena, & quæ fieri nō debent, manifestè denuntio. Prōtestatiō, verbale, s.t. Hoc est animi nostri declaratio, juris acquirendi, vel conservādi, vel damni depellendi causa facta.

Prōthēsīs, αθήσις, Pars orationis apud Græcos, quam Latini præpositionem appellant. ¶ Est & figura contraria aphæresi, qua litera vel syllaba principiū dictionis adjicitur: ut Gnatūs, pro natūs: tenuit pro tulit. Hanc tamen figuram alii profluunt malunt appellare.

Prōthymā, prothymatis, [αθήμη] Pol. Kurjewa. Dicitur y-

poratio turis, siliginis, hordei, aliarū m̄e primitiarū, quæ ante

sacrificium fieri solebat.

Prōthymīz̄, f.p. [αθημίζει] Gal. Promptitude, diligence, allegre-
sé de courage. Ital. Pronteza, diligenza, animosità, accortezza. Germ.
Brütsamkeit, leidenschaft, gutwilligkeit. Hisp. Ligereza, presteza. Pol. Dobroliwosc. Vng. Kexjeg, haylandosag. Ang. Readiness and
good will with courage.] Latinè prōptitudo, alacritas, animi propen-
sio. Plaut. in Stich. Vides benignitates hominum periire, &
prothymias. Sic etiā αθήμη dicunt Græci pro prompto, ala-
cri, & propenso. A' nomine θύμος oxytono, quod animum, si-
ve animositatem significat: nam θύμος paroxytonon, herba
nomen est.

Prōthyris, pen. prod. hujus prothyridis, pen. corr. s.t. Vitru-
vius. [Ger Oberthür.]

Prōthyron, pen. corr. [ΘΥΡΩΝ rām. αθήρος. Ger. Ein vorhof
oder vorstöppf / durch man ab der gassen in das haus geht. Pol.
Przedstoick.] Vestibulum in privatis ædibus, telle Vitruvio: nā
urbium, templorum, regiarumq; vestibula, propylæa potius
dicuntur.

Prōtinūs, pen. corr. Statim, sine mora. [תְּרִינָה meherāb. αώνι-
να] Gall. Soudainement, subit, incontinent, tout de suite. Ital. Di subito,
senza di mora. Germ. Eine wdg/von stund an/ohne verzugs. Bel.
Werde fersch. Hisp. I.ego. Pol. Hned, natichmas. Vng. Ningy-
rust. Ang. Furchtwith, by and by.] Virgil. 4. Aeneid. Protinus ad
Regem cursum detorquet larbam. ¶ Quandoque accipitur
pro deinceps, deinde i. o. e. Virg. lib. 3. Georg. Protin-
nus aëris mellis coelestia dona Exequar. ¶ Quandoq; pro ju-
giter, cōtinuò. Virg. trajecto missa lacerto Protinus hasta fu-
git, servatq; cruenta tenorem. Plinius lib. 5. cap. 9: Originem
habet in monte inferioris Mauritanie, non procul Oceano,
lacu protinus stagnante, quem vocant Nilidem. ¶ Quandoque
pro omnino, διλοχεις. Virgil. - quum protinus utraq; tel-
lus Una foret id est, omnino una, uel ut Servius exposit, con-
tinua. ¶ Ponitū aliquando pro simul, sive etiam. Virg. 6. Aeneid.
- quin protinus omnem Perlegeret oculis. Etenim quod
statim fit, quasi simul fit, ait Valla. ¶ Aliquando pro eo quod
vulgò dicitur Directe, & immediate, autore Budæo. Vlpianus:
Etenim parvi reserit protinus patrono libertus cogatur dare,
an per interpositam fideiustoris, vel rei personam. ¶ Ali-
quando pro primū, sive à principio. Celsus: Aliquæ febres
protinus à calore incipiunt. ¶ Aliquando pro uno, eodemq;
tempore. Virgil. 8. Aeneid. Nam memini Hesiones visentem-
regna sororis Laomedontiam Priamum Safamina peten-
tem, Protinus Arcadiæ gelidos invisere fines. Servius. ¶ Quū
autem additur negatio, significat nō ideo: sicut fit in conti-
nuo, & statim. Quintilianus: Non autem ut quicquid praeci-
puum necessariò est, sic ad efficendum oratore maximu-
m protinus erit momenti. ¶ Protinam veteres dicebant in eadem
significatione: quod & Festus annotavit. Terent. in Phorm.
Atque hinc me conjicerem protinus in pedes. Vbi Donatus:
Protinam fuit, & sic Nigidius legit. ¶ Progenus verò per se-
cundam vocalēm in penultima, ex porro & tenuis compositum,
idem valet quod procul, sive usq; in locum longè dissimilum. Virgil. 1. Aeglog. - en ipse capellas Protinus æger ago. Si-
enim legit Caper quahvis in vulgaris quibusdam exemplari-
bus protinus per tertiam vocalēm legatur.

Proton, Veratrum nigrum, Dioscor. lib. 4. cap. 152.

Prōtocolūm, unico l. pen. prod. [αρχιτέκνωσ] Gall. Protocoło.
Ital. Protocolle. Ger. Ein Protocoll/ das ist/ ein kürze verzeichnus eti-
nes ganzen handels/ welchen man hernach weitensfiger beschreiben
scheit. Hisp. El protocolo del notario. Pol. Protocol, krokis nazajenien
szych dojseriego napisu. Vng. Ki notálas rövidelen való ki jegyzés.
Ang. That which is shortly noted and observed.] Propriè dicitur il-
lud quod breviter & succinctè à tabellione notatur, ut postea
per otium quoties opus sit, latius possit extendi. Dictum pro-
tocolum, quasi p̄mum membrum, vel potius prima mem-
brana. Sunt qui gemino l scribendum velint, purerq; deducit
a Græco nomine τύπος, quod nobis gluten significat: sive quod
glutine chartæ solcant conglutinari: sive quod in gluine seu

cera per tabulas extensa olim scriberetur. Vide ea quæ suprà
annotavimus in dictione MACROCOLON.

Prōtōgōnōs, Latinè Primogenitus. [αρχηγός] Gall. Primier
nē, premier engendré. Ital. Primogenito. Ger. Ein ersterbornet. Hisp.
Primero engendrado. Pol. Pierworodni. Vng. Első zw'ls. Ang.
First begotten.] Quo nomine ab Orpheo dictus est Deus, quod
ante ipsum nihil sit genitum, sed ab ipso finit cuncta creata.

Protogonon, Sempervivum apud Dioscoridem libro 4. ca-
pice 91.

Prōtollo, is, Differo, prolongo. [גַּרְנָה heidh. 2] γραπτόν mich-
schich. ars vñam. Gall. Differer, prolonger. Ital. Differere, prolongare.
Germ. Verzichen/verlengeren. Bel. Verstreken. Hisp. Elender en
luengo, differir. Pol. Przedłużam. Vng. El halazom. Ang. To delay
or prolonge.] Gall. libro 3. capite 16: Neq; ultra decimum men-
sem foecura mulierum protolli potest. Plaut. in Cas. Protollo
mortem mihi. ¶ Ponitur & pro profero sive extendeo. αρχέ-
νω. Plautus in Pseud. Manum protolle, & pariter proferto
manum.

Prōtōno, as, aee, pen. cor. n.p. [Νῆρος kard. αρχοντίς, αρχοντός]
Gall. Tonner anant, crier à haute voix le premier. Ital. Gridare ad al-
ta voce. Ger. Hersfur thönen/voce schreien. Hisp. Tronar antes, gri-
tar al primero. Pol. Wprjadź śpiewam. Vng. Dörögök, fel zonal zol-
lok. Ang. To thunder.] Val. 4. Argon. Devolat inde fures, nec
quā via, cūs'e profecti, Nec genus autē rogat, sed tali proto-
nai ira, Incipite, ô juvenes, &c.

Prōtōnārtyr, com. t. αρχοντηρίς, primus testis.

Prōtōnotariūs, αρχονταρίς, Primus notarius. Nota-
rius verò à nota deducitur, sed primū notarii barbarè di-
cuntur.

Prōtōmyštā, [מִלְתָּא דְּבָרָה rosh bachchanim : αρχο-
νταρ] Myitarum princeps. Mystry autem sacerdotes appellan-
tur, qui mysteria, & Ecclesiæ secreta regunt & administrant.

Prōtoplāstūs, αρχοντάστης, Epitheton Adami, cōmuni generis hu-
mani parentis: quem hominum primum Deus crea-
vit, & ex luto fixxit.

Prōtōtōcōs, pen. acuta, αρχοντίς, Quæ semel tantum pepe-
rit, quam & Latini primiparā dicunt. Prototoco's autem cum
accentu in antepenultima, αρχοντίς, primogenitum signifi-
cat. Sed hæc, quoniam ad institutum sostrum nihil pertinet,
satius fuerit petere ex Græco Lexico.

Prōtōtōmūs, pen. corr. m.s. [αρχοντίς] Ger. Zum ersten ab-
gehauen oder abgeschnitten/vom ersten schnt.] adjectivum est, id
significans quod primum & ante omnia secatur: unde accipi-
tur pro cymis tenerioribusq; caulibus qui verno tempore ex
brassicis, aliisve herbis solent succidi. Colum. lib. 10: Sed jam
prototomos tempus decidere cæules. Martial. lib. 10: Et faba
fabrorum, prototomiq; rudes.

Prōtōtōpōn, pen. corr. αρχοντίς, Exemplar primitivū quod
ad alterius similitudinem effectum non est: quod & archety-
pon dicitur. ¶ Est & prototypus adjectivum, αρχοντίς, idē
significans quod primitivus.

Prōtrāhō, is, act. t. In lucem, seu in conspectum traho. [גַּשְׁחַח heidh. 2] αρχοντίς. Gall. Mettre & tirer en avant par force. Ital. Ti-
rar fuora. Ger. Hersfur ziehen. Hisp. Retraher, traher à fuera. Pol.
Prętasię. Vng. Első vonzom. Ang. To drawe to light or before in
presence.] Liv. 8. bell. Pun. Nudi in medium protrahebantur, &
simul omnis apparatus supplicii expromebatur. Cic. 6. Ver.
Hinc in convivium Sext. Cominium protrahi jussit. Protrahere
re ad judicium, Liv. 3. bell. Maced. Verum protrahere alicun-
de: hoc est, elicer, Lucre. lib. 1. ¶ Protrahere, augere, Valer. li.
1. cap. 5. de C. Cassio: Ut rapacissimi victoris insolentiam dicti
tumore protraheret. ¶ Protrahere, disserere, prolōgare. [גַּשְׁחַח
mischich. ars vñam.] Sueton. in Neron. cap. 32: Ut stipendia
quoq; militum, & commoda veteránorum protrahi ac differ-
ri necesse esset. Seneca in Herc. fur. - & longa fame Mors pro-
trahatur lenta.

Prōtrēptīcūs, αρχοντίς, Instructivus, & exhortativus. Sym-
machus in Epist. Indulge stylo, aliquidve didascalicū, seu pro-
tepticum scribe. Ausonius: Libellum (inquit) iastar protrepti-
ci luferam Capitolinus ait librum cui titulus Hortensius, scri-
ptum esse à Cicerone ad exemplar protreptici.

Prōtrīmēntā, protrementorū, n.s. Dicitur edulia minutū
trita, concisa qualia hodieq; in pulmentariis plurima concin-
nant ex carnibus frustillatum concisis. A' titutra dicta quasi à
proterendo.

Prōtrōpōn, pi. pen. corr. n.s. [וְרִין, firsh. αρχοντίς, ειρήνη]
Gall. Mere goutte, le vin ou moût qui coule avant que les raisins soient
foulez ou pressé. Ital. Vino che colle delle uve prima che siano furlate.
Ger. Der vorschuz des Weines so man auf die drotten schüttert/ eh man
ansahet trecken. Hisp. Vino de rva no pisada. Pol. Muszt sam pręsze
sachacy sie, nis grona prassja. Vng. Az nyomas elde ki zuarkodo
must. Ang. Sweet wine, that floweth or runneth before the berries be
pressed.] Multum quod sponte profuit antequam uva calcen-
tur. Plin. lib. 14. cap. 9: Sed inter genita potuum ponere debeo
& protropum.

& protropū. Ita appellatur à quibusdam mustum sponte defluens antequam calcentur uix. Colum. libro 12. cap. 27. lxiij. mustum appellat, quod in lacū musti profuit antequā uix calcetur: similitudine nimis ducta à nostra lixivia quæ pet colum madente cinere paulatim distillat. Athenaeus prodromus, & protropon appellatum scribit à Mitylenæis, quod apud eos dulce nascetur. Quin & Plinius protropon Gnidium inter transmarina vina agnoscit.

Protrudo, is, impello, provolvo, quasi porrò trudo. [προβάθμια. Gall. pousser en avant. Ital. spingere, rinvigore. Ger. füßen/fürschalten. Hisp. Empujar, rebolucr. Pol. Wyjcham. Vng. Elb tolyom. Ang. To thrust forward.] Cicer. de Fato: Ut igitur qui protritus cylindrus, dedit ei principium motionis, volubilitatem non dedit, sic, &c. Lucret. lib. 4: Paulatim moles protruditur atq; moveretur.

Protutelæ, Tutela. [Vn. Vice, gaudiſſeles, tutor, sag.] Vlpianus Dig. 27. tit. 5. l. 1: Protutelæ actionem necessariō prætor proposuit. Nam quia plerumq; incertum est utrum quis tutor, an verò quasi tutor pro tutore administraret tutelam, idcirco in utrumq; easum actionem scriptit.

Proturbo, as, Propello, abigo, arceo. [ῥίζασθε πέτηται hiddah, ἀπέργω. Gall. cbesser, ietter hors par force, repouſer. Ital. Scacciare. Ger. Hinweg treiben/hinauf stossen/dauen fürmen. Hisp. Empuxar. Pol. Wygantam, wypicham. Vng. El baygalom, el wždm, el taxigalom. Ang. To thrust out or frome by force.] Plin. lib. 11. cap. 19: Apes pigras & ignavas proturbant. Colum. lib. 6. cap. 37: Nisi ea prius marem cognovit, assilientem admissarium calcibus proturbat. Virgil. 10. Aeneid. Telaq; conjiciunt, proturbantq; eminus hostem. Liv. 5. ab Urbe: Ianq; & alii congregati, telis missilibusq; saxis proturbare hostes, ruinaq; tota prolapſa acies in præcepis deterrit.

Protypum, protyp, pen. corr. ὁρνητής, Quod in typi vicem formatum est. Plin. lib. 35. cap. 12: Primusq; personas regularem extremis imbricibus imposuit, quæ inter initia Protypa vocavit. Postea idem ectypa fecit.

Prævēho, is, a & t. Ulterius vaho, à loco suo aliquantulū promoveo. [προάγειν. Gall. Porter anant, pouſſer en avant, auancer. Ital. Menar lunni, menar oltra. Ger. Fürführen/wester führen. Bel. Vorst uuen. Hisp. Utear à lexos. Pol. Dale wioge. Vng. Elb vorzom, vždm ki moždom. Ang. To promote, to aduance.] Plaut. in Rud. Quid ego deliqui? T.R.A. Rogas? Qui archabonem à me acceptili ob mulierem & eam hinc adiuxisti. LAB. Non avexi. T.R.A. Cut negas? LAB. Quia pol provexi: avehere non quivi miser. Liv. 10. belli Pun. Naves proiectas in altum incendi jussit. Cicero. 8. Phili. Atq; etiam homines agrestes inani spe aquas usq; Puteolanas provehuntur. Virg. 7. Aeneid. Quum proiectus equo, &c. Ratem provehère per freta, Valer. 4. Arg. & Virgil. 3. Aeneid. Provehimus Pelago vicina Cerænia juxta. q; Provechi longiū in scribendo vel orando: id est, progredi, vel procedere. Cic. 3 de Finib. Sed jam sentio me esse longius proiectum, quæm proposita ratio postularet: verum admirabilis compositio disciplinæ, incredibilisq; rerum traxit ordo. Paulò lögijus oratio mea proiecta est. Cic. pro Roscio Com. Virg. 3. Aeneid. quid ultra Provehor, & fando surgentes demoror Austros? q; Proiectus ætate: id est, vergens ad senium. οὐτὸν τῆς ἡλικίας. Cic. in Catone Majore: Quanquam eum colere ceepi in dñm admodum grandem natu, sed tamen ætate proiectum. Prudentia proiecta ad extreum spiritum: id est, usq; ad vitæ finem perduta.

Prævenio, n. q. Prodeo. [נָסַת נָסַב, ἀποχειρεύειν. Gall. Venir en avant, apparoître. Ital. Comparire, riscir fuori. Ger. Herfür kommen. Bel. Voort togen. Hisp. Accescer, salir à fuora, comparecer. Pol. Wychodze. Vng. Ki meggyök vám eleiben meggyök. Ang. To come out and appear.] Plaut. in Pseud. Nam qui in scenam provent novo modo, aliquid novum inventum affere addet. q; Interdum ponitur pro gigni sive nasci. [φύειν. Gall. Croître. Ital. Nascer, crescere. Ger. Wachsen/herfür kommen. Bel. Wassen. Hisp. Rentar la heredad. Pol. Wyraſtam. Vng. Termök, lezök, zolek. Plin. lib. 9. cap. 10: Neq; ibi aliud animal provent. q; Aliquando idem quod crescere, & felicitate cumulari. Plaut. in Trucul. Quum tu recte provenisti, quumq; aucta liberis gratulor.

Proventus, m. q. Dicuntur redditus, & non tantum bonarum rerum, sed etiam malarum. [נָשַׁׁבְּנָשַׁׁבְּנָה, ἀποδῦναι. Gall. Revenu, accroissement, abundance. Ital. L'utile che ne viene. Ger. Das entommen es sei guter oder böser ding. Hisp. Renta que viene. Pol. Dochodi. Vn. Ihsuedelbm, io es gonoznak reank iweſſi. Ang. Revenues yearly profits.] Plautus: Calamitatum & miseriū tot proventus. q; Proventus prosuccessu. Cæsar libro 2. bell. Civil. Multum ad hanc rem adjuvat adolescentia; magnitudo animi, superioris temporis proventus, fiducia rei bene gerendæ.

Præverbium, bii, n. s. Accommodatum rebus, temporibusq; adagium, omnium in ore versans. [לִבְנָה מַשְׁחָה. προφητεῖα:

Gall. Proverbe, un dict commun. Ital. Proverbio. Ger. Ein Sprichwort. Bel. Een Sprichwort. Hisp. El refran. Pol. Przy powieſci. Vng. Belda bezed. Ang. A proverbe or common saying.] Et modò est simplex: ut, Obsequium amicos, veritas odium parit. Modò obscura, & aliud significans quam verba exprimere videantur: ut Equus Sejanus. Cic. 4. Acad. Videantur ut in proverbio sit, Ovorum inter se similitud. Idem de Senect. Pares enim cum paribus, veteri proverbio, facillimè congregantur. q; In de Proverbialis, & hoc proverbiale, προφητεῖα. q; Proverbium etiam ponitur pro propositione, προφητεῖα. Gell. libro 7. capite 7: Addebat etiam quod ad proverbium tuum fermè accederetur.

Prævidēo, des, secunda syllaba correpta, n. s. Ante, vel à longe, & futurum aliiquid video, antequam sit factum. [Προβλῆμα hischghäch, προβλῆμα, προβλῆμα. Gall. Prevoir de loin quelque chose à venir. Ital. Prevedere, antiuedere, prevedere. Ger. Fürsehen, juvō schen. Bel. Voersien. Hisp. Mirar de lexos, preveer. Pol. Pręgadamy, prępatruje. Vng. Elb meg latom meg gondolom, hožka latok. Ang. To prouide, to foresee.] Plinius: Hoc enim sapientis est, omnia quæ ventura sunt providere. Cic. 2. de Divin. Medicus morbum ingravescere ratione prövidet, insidias Imperator, tempestates gubernator: & tamen ipsi sèpè falluntur, qui nihil sine certa ratione opinantur. q; Quoniam verò ea quæ prövidemus, si mala sunt, aut vitiosus, aut emendamus, factum est, ut prövidere ponatur pro vita, sive cavere, ut apud Terentium in Andr. Quæ si non astu prövidentur: me, aut herum pessundabunt. q; Aliquando etiam pro consulere & pröspicere. Cicero: Satis iam omnibus quæ necessaria erant, prövisum putabant. Providere rebus necessariis, est res necessarias comparare. Cicero: Providere rei frumentaria, Cæsar 5. bell. Gal. Providere rem frumentariam. Idem 6. belli Gall. Providere in hyemes pabulum. Plin. lib. 8. cap. 38: Provismum hoc legibus: hoc est, cautum. Provismum à dīs immortalibus, Cic. 2. de Nat. deor.

Prævisus, a, um, participium. [προεργάζεσθαι. Gall. Prevenu. Ital. Preveduto. Ger. Fürsehen/dem man fürscheinung gehan hat. Hisp. Proseido. Pol. Pręsiedzi, Vng. Elbue meg lattatot gondolatot rendoltes. Ang. Provided for.] Colum. lib. 9. cap. 8: Hec de pabulationibus, domicillis, & sedibus eligendis abundè diximus: quibus provisio, sequitur ut examina desideremus.

Prævisus, us, pen. prod. verbale, m. q. [προνόια, προνοεῖσθαι. Gall. Pronoyance. Ital. Provissione. Ger. Ein fürscheinung. Hisp. Preuimien-to. Pol. Pręsiori. Vng. Hožka latas. Ang. Providing.] Tacit. lib. 18. Dispositu, provisio, civiliū rerum peritus.

Præviso, onis, f. t. Actus ipse prövidendi. [προσομοιώσεις, προσομοιώσεις. Gall. Pronoyance. Ital. Provissione à consideratione. Ger. Das fürschen fürscheinung. Hisp. Proveimiento. Pol. Pręsierzenie, opatrzenie. Vng. Hožka latas. Ang. Forecasting.] Cicero tertio Tuscul. Tamen quoniam multum potest prövisio animi, & præparatio ad minuendum dolorem, sint semper omnia homini humana meditata.

Præviso, is, pen. prod. duo significat, inquit Donatus, Videre, aut ad videndum ire, & procedere. [προσεχεῖν εἰς θέαν, προσεχεῖν εἰς θέαν. Gall. Aller voir. Ital. Andare à vedere. Ger. Geh schen. Hisp. Ir à veer. Pol. Pręgadamy, prępatruje. Vng. Hožka latogatok. Ang. To go to see.] Terent. in Andr. Proviso quid agat Pamphilus. Idem in Evauch. Hoc proviso, ut ubi tempus sit, deducam.

Prævisor, oris, Comparator. [Προβλῆμα maschghäch. προβλῆμα. Gall. Qui prouoit. Ital. Chi prouede. Ger. Ein fürscher. Hisp. El que proueo. Pol. Dajozja. Vng. Hožka latogato rdunar biro. Ang. A prouider.] Horat. in Arte: Ut ilium tardus prævisor, prodigus eris.

Prævidēns, tis, providentior, providentissimus, Prudens, qui prævidet futura, & cayet. [Προβλῆμα maschghäch. προβλῆμα. Gall. Qui prœvoit les choses de loin, & pourroit. Ital. Che prœvoit le cose di longo temp. Ger. Fürsichtig. Hisp. El que prouoe de lexos. Pol. Opatri. Vng. Hožka lato, exes gondusel. Ang. Prudent and wise, that seeth things to come before, and is ware.] Cicero 7. Verr. Iste in tabellas refert, obsignat signis amicorum, providens homo. Idem Appio Pulcro lib. 3: Id enim mihi & ad brevitatem est aptius, & ad reliquas res providentius. Plin. Epist. 82: Quod dum recordor, intelligo mihi laborādum, ne qua parte videat hanc de me fiduciām providentissimi viri destituisse.

Prævidētiā, æ, f. p. Prudentia, sapientia. [προσομοιώσεις. Gall. Prævoyance. Ital. Prudenzia. Ger. Fürsichtigkeit. Hisp. Preuimien-to. Pol. Opatrnoſc. Vng. Gondusel, btoles exes hožka latas. Ang. Foreſight, forecasting.] Cicero: Id enim sapientis est prövidere: ex quo sapientia appellata est prövidentia. Idem 2. de Nat. deor. Talis igitur mens mundi quogli sit, ob eamq; causam vel prudentia, vel providentia appellari recte possit. Qui-dam prudentiam à providentia distinguunt: ut prudentiam dicant in rebus humanis, providentiam in divinis. Alii prudētiām definiunt, rerum bonarum & malarum, & utramque II 4 scientiam:

scientiam: providentiam verò, per quam futurum aliquid videtur antequā factum sit. Cic. lib. 1. de Leg. Sic ingenii aciem ad bona deligenda, rejicienda contraria: quæ virtus, ex providendo est appellata providentia. Quintilianus: Nullam ergo res humanas despiceremus providentiam reor.

Prōvidēt̄, adverb Prudenter. [on &c. oīus. Gall. Avec prouyanç, en prouyant bien l'avenir. Ital. Con prouidenza. Ger. Büßtiget. Hisp. Con prouidencia, prouidamente. Pol. Opatrnie. Vn. Exessen, gondwesels keppen. Ang. Welslie, with foresight.] Cic. 2. de Nat. deor. Quæ de providentia eorum ab ipsis sanctissimè, & providentissimè constituta est.

Prōvidūs, a, um. Prudens, diligens, solers, qui non modò praesentia, & quæ ante pedes sunt, sed etiā futura prospicit. [on &c. oīus. Gall. Diligent & prouyant à ses affaires. Ital. Dili-gente, & prouido à fatti suoi. Ger. Büßtig. Hisp. Proveido. Pol. Opatrni. Vng. Exessen & mōssen. Ang. Forseing, circumspet. Cuius contrarium improvidus. [on &c. oīus. Plinius junior: Sed dispicere sit parum providum, sperare ex aliis quod tuisce non præstes. Cicer. pro Rose. Itaq; nunc illi homines honestissimi propter istius insidias parum putantur cauti prævidique suffit.

Prōvidē, pen. corr. Caute, circumspecte, prudenter. [on &c. oīus. Gall. Avec prouyanç, soigneusement, diligemment. Ital. Prouidamente. Ger. Büßtiget. Hisp. Prouideramente. Pol. Opatrnie, bacne. Vng. Exessen & mōssen. Ang. Welslie, circumspet. Plinius lib. 10. cap. 33: Iam publicum quidem omnium est, tabula ramorum sustinendo nido prævide eligere.

Prōvinciæ, ciz, s.p. Propriè dicitur regio extra Italianum bello acquisita. [גְּדוֹתָה medhinah. īnēxā. Gall. Province. Ital. & Hisp. Provincia. Ger. Ein Landshafft so mit Krieg erobert wor-den ist vnd besiegte wird, ein Herrschafts- oder Vogter. Pol. Panisno mieczen wjete. Vng. Tartomany. Ang. A province or our contrey subdued by force of arms and keep in iurisdiction.] Scribit enim Hegesippus, Romanos quām vincendo in suam potestatem redigerent procul postulas regiones, appellavisse provincias. Primo omnium Sicilia provincia est appellata, sicut dicit Cicer. ex quarto Verri. Primo, inquit, quod omnium nationum exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidemq; populi Romanus applicuit, id quod ornamentum imperii est, prima provincia est appellata. Ovid. 1. Fastorum: Reddiraque est omnis populo provincia nostro. q Redigere autē regiones in provinciæ formam, nihil aliud est quām regionem subiicere Imperio Romano, & ad eam gubernandam mittere præfectum. In hac significatione dicimus quām habere provinciam. Cicero in Piso. Ille si non accertimè furceret, auderet quam provinciam P. Leatulus amicissimus huic ordini, quum & autoritate Senatus, & sorte haberet interposita religione sine ulla dubitatione depositisset, eam sibi quām asciscere: quum etiam si religio non impedit, mos majorum tamen, & exempla, & gravissimæ legum penæ vetarent. Obtinere provinciam. Cicero pro Flacco: Quum provinciam Asiam Consulari imperio obtineret. Deponere provinciam. Cicero in Pisonem: Ego provinciam Galliam Senatus autoritate, exercitu, & pecunia instructam & ornatam, quod ita existimabam tempora Reip. ferre, in concione deposui, reclamante populo Rom. Provinciarum autem duplex divisio fuit. Nam stante Repub. aliae consulares, aliae prætoriae fuerunt. Imperatoribus autem constitutis, aliae populi Rom. aliae Cæsaris factæ sunt. Provinciæ consulares erant, quæ ab iis qui in urbe consulatum gesserant, consulari imperio obtinebantur. Provinciæ populi Roman. quas Cæsares populo relinquebant, ut suo iussu in eas proconsules & prætoriores mitteret. Cæsaris verò eæ erant, in quas Cæsar ipse præsides suos mittebat. De his Strabo in fine sui operis, & Sueton. in Augusto. Vide latius de his tractantem Hotom. q Per translationem accipitur pro quo quis munere, sive onere. Terent. in Phorm. O' Geta, provinciam cepisti duram. Idem Heayt. Idcirco huic nostro trādita est provincia. Cic. 6. Ver. Ferebat graviter illam sibi ab isto provinciam datam, nec quid faceret habebat. Idem pro Sylla: Tunc tuus pater, Cornelii, id quod tandem aliquando proficitur, illam sibi officiosam provinciam depoposuit, ut quum prima luce Consulem salutatum veniret, intromissus meo more & jure amicitiaz, me in meo lecto trucidaret. In hac verò significacione dicimus, Capere provinciam. Suscipere provinciam, dare provinciam alicui. Deposcere provinciam alicui.

Prōvinciæ, Exponemus, quod omnino in ditione populi Roman. provinciæ fuerint, & quibus, quōve anno captæ, tum quæ consulares, quæq; prætoriae. Quo anno M. Cicero Ciliciam pro consule administravit, qui fuit ab Urbe condita DCCII. M. Marcello, Ser. Sulpicio cois provinciæ XV. fuerunt in ditione populi Romani Sardinia, Corsica, Sicilia, duæ Hispaniæ, citerior, ulterior: Asia, Aetolia, Macedonia, Illyricum, Dalmatia, Africa, Achaia, Galliæ duæ, cisalpina, transalpina: Cilicia, Bithynia, Pontus, Creta, Syria, Cyprus: quibus ex om-

bibus provinciis vestigia capiebat annuum respub. ut à Plutarcho traditum est, oētigies quinques decies centena milia. Sardiniam cepit inter primum & secundum Punicum bellum consul T. Manlius Torquatus: de quo triumphavit, eaq; prima anno urbis DXXIII. provinciæ populi Romani facta est, missis ad eam compendiam X. legatis: quod in facienda provinciis servatum est. Corsicam vicit, ac provinciam fecit Caius Papirius Maso consul, & à Senatu triumpho nonum petrato, ipse de sua sententia in monte Albano primus triumphavit anno DXXII. & hanc unā cum Sardinia semper usus exit magistratus Romanus, Siciliam primus vicit, magnaq; ex parte provinciam fecit. Qu. Catulus primo Punico bello: post aliquot annos, captis Syracusis, universam in provinciæ formam rededit M. Marcellus bello Punico secundo auctoritate, qui ei succedit, M. Lævius: nam de Marcello Velleius tradit: debellatū verò in Sicilia à Lævino potius pretore, quam à Marcellio consule, & Cicero in Verrem, & Livius significant. Marcellus quidem sequutus exemplum Papirii Masonis, in Albano monte triumphum egit, urbemq; ovans est ingressus. Hispaniæ tum à Scipione Africano majore, secundo Punico bello, tum aliquot post annis, M. Catonis Censori virtute, multis victoris domitæ: & in eas magistratus Romani modò pro consulis, modò pro prætoribus ierunt: varietate posse, & ut ait Velleius, sèpè partibus amissæ, certa ac stabilitas esse populi Roman. possessio, stipendumque pendere non prius, quam Augusto principe ceperunt. Aliam eis Taurum montem bello Antiocho L. Scipio, majoris Africani frater, profectus in eam consul, ad imperium adjunxit, anno q; post consulatum proximo triumphavit, ab urbe cōdita DLXIII. post eam possedere beneficio senatus populiq; Rom. reges Attali, donec M. Perperna consul Aristonicum, qui eam Attalo rege mortuo, occupaverat, devicit, ac cōpedit: eam tamē provinciæ formam nō Perperna, sed, qui ei succedit, M. Aquilius consul rededit: qui etiam de Aristonicu triumphavit, anno DCXVIII. Aetoliam M. Fulvius Nobilior subegit: bellum gerere cōpedit consul, proconsul consecrit, & triumphavit biennio post, anno urbis DLXVI. Macedoniam XL. diebus devicit consul iterum. L. Aemilius Paullus, anno DCXXVI. acq; tamē provinciam fecit, sed de sententia X. legatorum, quos ad compendiam Macedoniam atq; Illyricum senatus de more misit, Macedonas omnes liberos esse jussit: & ut suis legibus viverent, suas uibes, & agros haberent, magistratus annuos crearent, peimisit: veteris etiam stipendi, quod regibus pependit, dimidia parte relevavit: anno proximo. Peisic rege inter captivos Romanum ducto triumphavit: provinciam verò Macedoniam fecit anno urbis DCVII. Qu. Metellus, is, qui ex ea pro prætorie triumphavit, & Macedonici cognomen est adepus: hanc provinciam postea cum Achaia cōiuxit, eq; duabus unā fecit, rogatione perlata, P. Clodius tribunus pli & utranq; L. Pisoni, quasi præmium, quod in Cicerone cōciendo consensisset, dedit administrandam. Illyricum & Dalmatiæ codem anno, quo Macedoniam Paullus, L. Anius prætor debellavit, & unam provinciam fecit, triumphavitq; post Paullum aliquot diebus, rege Illyriorum Gentio cū fratre, conjugi, & liberis ante currum ducto. Carthaginem & Corinthum, illam Africæ, hanc Achaia caput, exciderunt eodem anno, & triumpharunt, Scipio Aemilianus, & L. Mummius, tulitque inde Scipio cognomen Africani, Mummius Achaici, factæ sunt provinciæ duæ Africa, & Achaia. Africam autem intelligo regionem universam, quam Carthaginenses possederant: nam Numidia, & ipsa pars Africæ, Massanissæ regnum fuit, Syphe superato, paruitq; regibus, & à C. Cesare demum, post Scipionem, & lubam, Mauritaniæ regem, devictos, in formam provinciæ redacta. Mauritaniæ verò & ipsam in Africa, multis post annis Caligula Imperatoria duas provincias divisit. Galliam cisalpinam puto provinciam esse factam eo tempore, cum M. Marcellus, is, qui consul quinques fuit, primusque Annibalem acie vicit, Viridmarum Gallorum regem singulari certamine occidit, deque Gallis Insubribus triumphavit, anno DXXXI. pater eum provinciam esse factam, quia coloniæ plures annis sequentibus ed deducunt. Transalpinam verò Galliam, quæ Narbonensis quoque dicta est, Qu. Fabius, L. Paulli nepos devictis Allobrogibus, unde cognomen sumpsit, in provinciæ formam rededit, anno DCXXII. Ciliciam perdomuit P. Servilius pro consule: qui, quod Isauron, Ciliciæ arecm; evertit, Isauricus est dictus: triumphavitque anno DCCLXXIX. ex eo tempore Cilicia proviencia fuit. Bithyniam populo Romano, Rex Nicomedes, ut antea Rex Attalus Asiam, testamento reliquit, eaque simul cum Ponto, in quo Mithridates regnauit, una provinciam fuit, Bithyniæque nomine appellata: utrunque verò provinciam fecit, Mithridate victo, Pompejus Magnus pro consule, triumphavitq; anno DCXXXII. ejusdem Pompeii lex à Plinio Iuniore in epistolis memoratur, Bithynis,

ter, Bithynia, & Ponticis data: ne quis anni XXX. minor magistratum caperet, neve in senatu esset: qui vero magistratum ciperet, ei licet in senatu esse: nec decuriones, in curiam a centonibus lecti, pecuniam pro introitu darent: item, ut senatores certis de causis a censoribus ordine moverentur: ut Bithynicis civitatis adscriberet sibi, quos vellent, eives licet, dum ne civitatis essent alienae, sed harum quinque civitatum, quae essent in Bithynia: atque haec a Pompejo sunt ad exemplum Romanarum civitatis instituta. Cretam debellavit Qu. Metellus pro consule, & triumphavit anno DCXCII. Creticusque postea nominatus. Syria, Pompeii Magni singulari virtute, ultimo bello Mithridatico vici, leges accepit, provinciarumque populi Romani numerum auxit: triumphavit ex ea Pompejus pro consule, item ex Asia, Ponto, Armenia, Paphlagonia, Cappadocia, Cilicia, Scythia, Iudea, Albanis, Iberia, Bactriana, Crete, Baetis, præterea de regibus Mithridate, & Tigrane, anno DCXCII. Cyprus ultima, stante Republi. in provinciæ formam redacta, missa in eam M. Catone quæstore cum jure prætorio, l. P. Clodii tribuni pleb. Pisone & Gabinio cos. anno DCXCIV. sed primum ea simul cum Cibetia tanquam una provincia S. C. tradita est P. Lentulo pro consule, quod illa verba Cic. in epist. ad Lentulum significant: Te posse perspicere, quæ Cilicia, Cyprum, teneas, quid efficere, & quid cœs qui possis: postea quæstores in eam missi, quod ab eodem Cicerone didicimus, qui ad C. Sextiliu Rufum in quadam epistola ita scribit: Tu laudi cōducere arbitror, cum primus in eam insulam quæstor veneris, ea instruere que sequatur alii. q. Tertia pars superest, quæ provinciæ cōsulares, quæve prætoriæ dicentur. Ne quis eret, neutrum perpetuum fuit: non enim haec, vel illa provincia semper aut cōsularis, aut prætoria: sed ita nomē mutabat, ut variè modū à cōsularibus, modū à prætoriis administrabatur: quā potestate senatus habebat, ut, quos vellat, in quas vellet mitteret, administratione annua: quod lege Semproniana C. Gracchi tribuni pl. sancti erat. Cesa-ritamē Galliæ in quinquennium contra legem Gracchi, & lege Vatinia tribunitia: & S. C. mandatae sunt, posteaque in alterum quinquennum lege Trebonia item tribunitia. Pompejo Magno & Crasso II. cos. confirmata: qua de re sic ad Lentulum Cicero: Stipendium Cæsari decretu, & ne lege Semproniana succederetur, facile perfectu est. Decerni aut̄ solitas lege Gracchi: non à populo, sed ab senatu provincias, idem in oratione pro domo, in P. Clodium invechens, planè demonstrat. Ita vero? inquit, tu provincias cōsulares, quas C. Gracchus, qui unus maximè popularis fuit, nō modū nō abstulit ab senatu, sed etiā, ut decebat effter quotannis cōstitui per senatum, lege sanxit: eas lege Sempronia per senatum decretas, rescidisti? extra ordinē sine forte, nominatione dedisti, nō cōsulib. sed Reip. pestibus? Erat igit̄ cadē provincia, ex voluntate senatus, modū cōsularis, modū prætoria: itaq. Macedonia (ut haec exēpli causa nominet) Cn. Dolabella, C. Curio, M. Lucullus, L. Torquatus, C. Antonius omnes cōsulares administrarunt: tū C. Octavius Protorius, pater Augusti naturalis: rursus cōsularis L. Piso, & Pisone revocato, Q. Anchanius prætorius: idemq; patet in ceteris. Quo autē anno S. C. illud & Cælius in epistola ad Ciceronem misit: in quo S. C. haec sunt: senatum placere, in Ciliciam provinciam: inq; octo reliquias prætorias mitti: regebantur octo provinciæ, quæ in eo S. C. prætoriæ vocantur à magistratibus octo prætoriis. Cypro excepta, quā quæstor, ut proximè ostendi, cū jure, ut opinor, prætorio, administrabat: quia lege Clodia missum esse in eam M. Catonem cum jure prætorio, adjecto etiam quæstori. Velleius prodidit: propterea Cyprum inter prætorias esse memoratam, facilè credo: reliqua septem fuere, Cilicia, Sardinia, Asia, Macedonia, Bithynia, Crete, Africa: & cū Sardinia Corsicam simul fuisse, cū Bithynia Pontum, paulò ante dictū est. Sed queratur fortasse, quod fuerint, & quæ fuerint, & à quibus administratae eo anno provinciæ cōsulares. Septem fuerint: haec duæ Galliæ, Illyricum & Dalmatia, quas unus C. Cæsar tres regebat: duæ Hispaniæ, quas Cn. Pompejus per legatos absens administrabat: Syria, cui M. Bibulus: Cilicia, cui M. Cicero prærati: ita fuerūt hoc anno XV provinciæ, cōsulantes VII. prætoriæ VIII. & in unā cōsulariæ Ciliciam, in prætorias autē omnes eo S. C. successores mitti placere, decretū est. Neq; vero miretur quisquam, si Aetolianam, Græciam, Achiam, Thessaliam, Boeotiam, Pamphyliam, Phrygiā, Lycaoniā, Lydiā, Ioniam, Cariam, Mysiā, Gallograeciā, sive Galatiā, Pisidiā, Lyciā, Cappadociā, Armeniam non nominaverint: nam Actolia Græcia pars fuit: Græcia vero cum Achaia, Thessalia, Boeotia ad jurisdictionē Macedoniæ pertinuit, omnesque simul ab uno regebantur: id servatum est post cōsulatum Pisone & Gabinii: nam eo anno legē tulit P. Clodius, ut omnes illæ provinciæ ab eo, qui Macedonia præcesset, regerentur: non enim tulit, ut à Pisone nominatione regerentur, (nam fuisse privilegium non lex) sed, ut ab eo, cui Macedonia daretur: is autem fuit eo anno L. Piso, cujus causa lata lex est. Pamphyliam vero, Phrygiā, Lycaoniā, qui Ciliciam, idem admini-

strabat: at Lydiā, Ioniam, Cariam, Mysiā, etiam Phrygię parti pre-erat idem, qui Asia: nec mirum est, Phrygiā in duas jurisdictiones dispartitam fuisse, ut una pars Ciliciæ, altera tribueretur Asia: nam etiam ipsius Asia tres dioeceses ad Ciliciam attinuisse, Cicero ipse aliiq; prididerunt. Galatiam regebat Dejotarus Rex socius fidelissimus populi Rom. Pisidiā, & Lyciā inter socios erat, suisque legibus sine magistratu Romano utebantur: itaque Cicero eas gentes appellat auxilia, quod nomen de sociis usurpari solitum est in epistola ad Atticum: Exercitum, inquit, infirmum habebam, auxilia sane bona, sed ea Galatarum, Pisidarum, Lyciorum: haec enim sunt nostra robora. Cappadocia rex erat Ariobarzanes, ipse quoque socius populi Romani: nam Pompejus reges multos à Mithridate pulsos, in regnum restituit, & fecit eis societate Reip. obstinxit, Armeniam Tigrani regi, qui Mithridatem armis juverat, venia data, concessit: nationes quædam provincias fecit populi Rom. aliis, ut sui juris essent, suisque legibus vivereat, permisit. Haec est Romanæ ditionis ab Hispania ulteriori extrema ad Occidentem provinciæ, ad Euphratem qui terminus ad Orientem imperii fuit, descriptio quædam, breviter à nobis informata: nec enim vagari longius licuit in ea tractatione, quæ nostri argumenti propria nō est: quia tamen disjuncta nō videtur, & afficer potest legentibus utilitatem cum suæunditate, haec attigimus. In provincias ibant vel cōsulares cum duodecim fasciis, vel prætorii cum sex, totidem utriq; quo in urbe habebant: interduum etiam prætorios cū jure cōsulari, & duodecim fasciis, senatus in provincias mittebat, ut Qui. Ciceronem in Asiam, de quo Sueton. Extant, inquit, Ciceronis epistola, quibus Quintū fratrem, parum secunda fama pro cōsulatum Asiam administrantem, bortatur, & moritur, imitetur in promēeadis sociis vicinum suum Octavium: pro cōsulatum vocat hominis prætorii administrationem: eadem ratione titulus est, Qu. Metello Celera procos. in duabus epistolis, quæ libro quinto Famili, primæleguntur: qui tamē cōsulatum nō gererat, sed ex prætura in Galliam cōsulipinam profectus erat: & in oratione pro Flacco notavimus haec. Cum provinciam Asiam pro cōsulari imperio obtineret: cū tamen prætorio de homine loquatur. Primi temporibus, cū provinciæ tuendæ armis essent, & in discrimine versarentur, exhibant in eas, initio statim magistratu, cōsules & prætores, vel, ut quæque cuique sorte obtigerat, vel etiam quandoque cōsulibus inter ipsos comparantibus: sic enim loquebantur, cū inter eos de duabus cōsularibus provinciis convenisset: nam comparati cōsuetudinem apud prætores non video fuisse: quod si bellum pröduceretur, impérium in istud provinciis pro cōsulibus, aut prætoribus à senatu prorogabatur: postea L. Sylla lege cavit, ne quis plus anno provinciæ præcesset: qui videtur, opinor, in Rep. diuturnis imperii assueceret, tutum nō esse. Itaq; Galliarū illa per decennium Cæsaris administrationis libertatis exitium fuit: hac de lege Cicero in epist. ad Appium his verbis: Eò discessisti, quod ego te ne persequi quidem possem triginta diebus, qui tibi ad decadendū lege, ut opinor, Cornelia constituti essem. Et in eadem: ut habere ratione possis, quo loco me salva lege Cornelia convenias: in provinciam veni pridie Cal. Sext. Toleratione ante Syllam C. Gracchus tribunus pl. Tiberii frater, ut cōsulares provinciæ quotannis per senatum decernerentur. Post Syllam verb C. Cæsar, qui dicitur fuit, legem tulit, ne prætoriæ provinciæ plus, quam annum, seu plus, quam biennium, cōsulares obtinerentur: tulit autē hanc legem victo Pompejo, cū ipse jam per novem annos Galliam contra C. Gracchi, & L. Sylla leges obtinuisse, consecutus id, quod nemo antea, & S. C. & lege. Leges vero, quæ rectoribus provinciarū imperium dabant, duq; fuerūt, curia dabat imperium populus: ut Liv. indicat lib. IX. Cornelia senatus: nam, cū S. C. esset factū, ut provincias magistratus sortirentur, aut cōpararent inter se, tum si ii, vel sine lege curiata in provincias proficerentur, imperium habere dicebatur, donec iū iubet reverti: deo quod in epistola Ciceronis ad Lentulū scriptum est, Ap. Claudius, frater P. Clodii, cupidus provinciæ, dicitur, se se, si licitum esset, legē curiata ferre, sortitum esse cū collega provinciam, si curiata Lex non esset, cōparatur cū collega, Lentuloque, Spintheri, Ciliciam pro cōsule administranti, successorum: legem curiatae cōsuli ferre opus esse necesse nō esse, se quoniam ex S. C. provisiā haberet, legē Cornelia imperium habiturum quod in urbem introisset. Quod autem in Agraria II. scriptum est, Rem militarem sine curiata lege attingere non licet, propterea dictum, quia sumptu publico ibant in provincias, quorum de imperio lata curiata lex esset: poterant igitur publica pecuniam militare alere, & bellum gerere: at sine curiata lege poterat quidem aliquis privato sumptu in provinciam ire, exercitum vero habere bellumque de suo gerere, cui tantæ opes erant, ut licet non igitur sine cunata lege, quæ pecuniam dabat, rem militarem attingere cuiquam licebat: nam, cū ad Atticum Cicero ita scribit: Appius lata lege suo sumptu in Ciliciam cogitat:

non intelligit de pecunia in stipendia militum eroganda, (nec enim sustinere sumptum potuisset) sed, opinor, de suo cohortisque viatico: ipse enim Cicero viaticum dati solitum comitibus eorum, qui irent in provincias, significat in epistola ad Cassium his verbis: Cetera cujusmodi sint, ex hoc judica, quod legato tuo viaticum eriperunt. Hæc ex lib. Pauli Man. de legibus Romanis.

Prōvinciālis, & hoc provinciale, om. t. adjectivum, Quod ad provincias pertinet: ut Sciētū provincialis, quæ de provinciarum administratione est. [*πρωνειαρχεῖον*. Gal. De province. provincial. Ital. Cosa di provincia. Germ. Das der bevogteten Herrschaften ist. Hispan. Cosa perteneciente à provincia. Polon. Prinale jacit de pañis two opanstwane. Vngar. Tartomany hoc valo. Ang. Belonging to a province.] Cicero ad Quintum Frat. lib. 1: In qua scienzia præsentim provincialis ratio ipsa expedita est. Negotia provincialia. Cicero ad Atticum libro 2: Neque enim ista negotia provincialia esse putabam, neque te in decurionibus habebam: sed scripsi ut debui diligenter. ¶ Provincialis dicti sunt qui ex provinciis sunt, sive (ut Vlpianus inquit) qui in provinciis domicilium habent. [*πρωνειαρχεῖον*. Provincialium nomine omnes populo Romano subditi, preter Italicos appellabatur. Vnde Colum. lib. 5. cap. 4: Caput facit de Agricultura provincialium vinearum, quom alibi de agricultura Italicarum scribit Plinius Iunior lib. 8. Epist. Italicus es, an provincialis?

Prōvinciātim, adverb. Per singulas provincias. [*πρωνειαρχεῖον*. Gall. De province in province, par provinces. Ital. De provincia in provincia. Germ. Durch alle Vogteien oder Herrschaften / von einer zur anderen. Hispan. De provincia in provincia. Polon. Od pañis two opanstwa. Vngar. Tartomanyenkent. Ang. Frome contrey to contrey.] Suet. in August. cap. 49: Ex militaribus copiis legiones & auxilia provincialia distribuit.

Prōvīvo, is, pen. prod. n. t. Vitam protraho. [*προτίμησις*. Gall. Prolonger sa vie. Ital. Prolongare sua vita. Germ. Fürläben / tenger läben. Hisp. Prolongar su vita. Pol. Dl'ug'jivie. Vng. Elsik, elete mei törebuoncom. Ang. To prolong his life.] Tacit. lib. 5: Nondum is dolor exoleverat, quū de Agripina auditum: quam interfecto Sejanu spe sustentaram proximisse recit.

Prōvōco, as, pen. cor. act. p. Ex ædibus, vel ex loco interiori foras voco; evoco. [*προκάρα*, ονκελος. Gall. Hucher de loing. Ital. Chi amare di lontano. Ger. Aufstehen. Belg. Roepen / beroppen. Hisp. Llamar de lexos. Polon. Wywołwan, wywołam. Vngar. Ki hinnem Ang. To call one afar off.] Plautus in Pseud. Herus si domi est tuus, quin provocas? ¶ Aliquādo provocare, est in aliquod certamen vocare, sive ludendi, sive lædendi gratia: id est, lacerfere, & postulare. [*προκάρα* hebit *τύπον* hebit, *προκαλούμενος*. Gall. Deffier, prouoquer au combat. Ital. sfidare. German. Heraus heuschen zum Streit / ausbitten. Hisp. Desafiar al enemigo.] Hinc dicimus provocare ad pugnam, provocare ad certamen, provocare in alea, provocare minimo. Horat. 1. Sat. 3: Crispinus minimo me provocat digito scilicet. Solemus enim dicere nos tantum digito valere quantum alias brachio. Budus. Liv. lib. 7: Gallus, magnitudine atque armis, insignis, provocat per interpretē unum ex Romanis qui secum ferro decernat. Provocare aliquem literis, est literas missitando, alium ad rescribendum invitare. Cicero Mario: Tuis amantissimis literis provocatus. Provocare aliquem injuriis: id est, lacerfere & irritare. Plinius Iunior in Epistol. Quanvis etiam multis provocatus injuriis, nunquam tamen ab amicitia recessi. ¶ Aliquādo provocare, est majoris judicis, potestatisve opem implorare, appellare, & conjungitur cum accusativo, vel cum præpositione Ad vel sine. [*προκάρα*. *προκλήσις*. Gall. Appeller par devant un juge supérieur. Ital. Provocare, appellarſi ad judecatorum superiore. Germ. Ein Richterhandel von einem Richter für ein höheren stehen / Appellieren. Hisp. Apelar para el superior.] Cic. Attic. Quum alter ad Senatum provocasset, alter verò appellasset Tribunos. Livius lib. 3: Quod si Tribuni eodem scđere obligatis se fateantur tollendæ appellatio causa, in quam conspirasse Decemvirocriminati sunt, ait se provocare populum, implorare leges de provocatione, & Consulares, & Tribunitias eo ipso anno latas. Quem enim provocaturum, si hoc indemnato indicta causa, non licet? Cui plebeio & humili præsidium in legibus fore, si Appio Claudio non sit? Sed documento futurum, utrum novis legibus dominatio, an libertas firmata sit, & appellatio, provocatioque adversus injuriam magistratum ostentata tantum in anibus literis, an vera data sit. ¶ Provocare, autore Budæo, videtur aliquando ponи pro vincere, seu supetare. Quintil. libro 10: Elegia quoque Græcos provocamus: hoc est, quasi certi de victoria, in contentionem vocamus. ¶ Provocare in integrū dixit Cic. ad Brut. De Cæsare verò quod fieri debuit, ac potuit, transactū est: neq; iam provocari in integrū potest: hoc est, integrū iam non est illi ut provocare possit jure.

Prōvōcātor, oris, verbale, m. t. Qui alterū ad pugnā, certamēnē provocat. [*προκάριον* maſſib *τύπον* melior. *προκλήσις*, *προκλήνως*. Gall. Pronoqueur & irriteur, defiant. Ital. Chi sfida, sfidatore. Germ.

Käffleter oder Saber zum Streit. Hisp. El que desafia à dro. Polon. Wyjawięc. Vng. Bayra hino. Ang. A prouoker to fight.] Plin. de viris illustribus: Adversus ingentem Galium provocantem solus Valerius Tribunus militū omnibus territis processit. Cic. pro Scst. Quum verò ne de vænaliibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominitbus gladiatoriis ornârit, & sortito alios Samnites, alios provocatores fecerit, &c. ¶ Provocator item de eo qui provocat ad alium judicem. Labeo. D. de Verbor. signific. At multe provocatio est, nec ante debetur, quām aut non est provocatum, aut provocator justus est.

Prōvōcātoris, adj. eti. ut provocatoris, ut Provocatoris dona militaria quæ ruerit provocatus: quod humanius est quām provocasse. Gell. lib. 2. cap. 11: Populi militaria dona habue multi iuga, in his provocatoria pleraque.

Prōvōcātō, onis, verbale, f. [*προκλήσις*, προκλήσις. Gall. Diffiemens. Ital. Diffida. German. Aufbüttung / dad aufzudrängen. Rampf. Hisp. Desficiemiento. Pol. Wyjawięc. Vng. Bayra hina. Ang. Prouoking.] Ex provocatione interfecit eum. Plin. lib. 37. cap. 1. ¶ Provocatio, appellatio. [*προκλήσις*. Gall. Appel on appellation devant un juge supérieur. Ital. Appellatione ad un judecator superior. Germ. Ein Appellation von einem Richter für einen höheren. Hisp. Aquella obra de apelar, apelacion. Ang. appealing to an other judge.] Cicero. Academ. Commemorant reliquos, qui leges populares de provocatiōbus tulerunt. Quid turpius quām Senator sine provocatione? Cic. 3. de Leg.

Prōvōlo, as, n. p. Avolo, ulterius volo. [*δάνστατος*. Gall. 5. enroller, s' en aller hastivement. Ital. Volare, correre velocemente. German. Heraus fliegen/hinweg fliegen. Hisp. Volar à lexo, correr legeramente. Polon. Wyjawięc. Vngar. Elsik. Angl. To flee away or fare so. Plin. lib. 10: Tunc universæ provolant, si dies mitis futurus est. ¶ Liv. lib. 2: Per translationem pro procurre posuit: Sic primū infeulis hastis provolant duo Fabii, et tamq; secum moverunt aciem. Idem lib. 3. ab Vrb. Is dato negotio suis, ut corpus obtegerent, ipse in locum vicemq; Consulis provolat. Prōvōlvo, is, act. t. Volvendo protrudo. [*προκλήσις*. Gall. Rollen, auant soy. Ital. Rivolgere. German. Bon dannen welzen/fürsten. Hisp. Rebolverse. Polon. Odwaliam. Vngar. Elsengerszdm. Ang. To roll forth before him.] Livius: Ingentia laxa in subcunctes provolventibus Barbaris. Terent. in Andr. -jam ego hunc in medium viam provolvam. ¶ Provolvere se ad genua aliquius, est sese humi supplicem prostertere, & venia impetranda gratia, genua ejus amplecti, in quibus antiqui misericordiae sedem esse voluntur. ¶ Livius quarto belli Maccdonici: Legati ubi hæc audierunt, flentes ad genua Consulis provolvuntur.

Prōlūt, adverbium similitudinis, idem valens quod perindeat, vel quemadmodum ut. [*προλογία* chaſſcher *προλογία* chemische. etc. Gall. Selen que, ainsi que. Ital. Come, secondo che. Germ. Nachdem. Hisp. Como. Pol. Rewnie iako. Vn. Ax mint. Ang. According as.] Cicero Attico: T das literas prout res postulat, expecto. Idem in Verr. Prout Thermitani hominis opes cerebant. Liv. lib. 9 ab Vrbe: Raptim collatae sarcinæ in medium, & prout tempus patiebatur, instructa acies.

Prōxēnētā, *προξενία*, *προξενός*, *προξενός*. Gall. Un cortier ou moyenneur de quelque affaire. Ital. Sensale. Ger. Ein mittler / der ihren zwey in einem Kauf oder anderem Contract / eins macht. Belg. Een maedelat. Hisp. El corredor de la mercaderia. Pol. Szednik miedzi dwie, ma kupujacym albo przedajacym. Vngar. Körbejaro ökörök. Ang. A broker.] Licitator, mediator, conciliator, sive interpres duorum inter se stipulantium, aut spondentium, aliūmve quēvis contractū, conventum q; incutium. A verbo *προξενία*, quod est conciliatorem contractuum agit. Martial. lib. 10: Quæ sulphurato nolit emora ramento, Vatiniorum proxineta fractorum.

Prōxēnētā, *προξενία*, *προξενός*, *προξενός*. dicitur conciliatrix nuptiarum quæ & promœtria: quoniam id munus soleret per sceminas fieri, quando scilicet atræ sponsalitie deponantur apud proxenetrias. Vide Alciat. lib. 1. dispuñet. 21.

Prōxēnētā cum, merces proxenæ. Vng. Aros al kottato morhais, amia] Vlp. D. li. ult. Tit. 14. l. 1: Proxenetica jure licto petuntur. Prōxēnūs, Vide PROPE.

Prudēns, tis, om. t. Sagax, providus, multarum rerum p̄teritus. [*προσέπιστος* chacham *מְשִׁלֵּחַ* maschil *מְשִׁלֵּחַ* nation. *Εὐπόλεμος*, *εὐπόλεμος*. Gall. Prudent & sage. Ital. Prudente, sapere. Germ. Weise, verständig und wortsfähig. Belg. Vorrichtich/wys. Hisp. Prudente sabio. Pol. Madri. Vng. Ezet. Ang. Wise prudent.] Cic. de Orat. Vir natura peracutus & prudens. Idem de Clat. Orat. Lælius Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodū prudens. ¶ Interdū prudens idem est quod sciens, & data opera aliquid faciens. *εἰς προσέπιστον* nō. Plaut. Capt. Et jam multis in locis plus sciens qui fecit, quām prudens boni. Cicero Attico: Ne prudens & sciens cō te demittas, unde ex iūrum vides nullum esse. Idem libro 10. Epist. Vt in fabulis Amphiarau, sic ego prudens & sciens ad peccatum ante oculos positam sum profectus. Differunt autem hæc duo, prudens & sciens, secundum Donatum,

Donatum quod prudens est qui intelligentia sua aliquid cognoscit: sciens qui alterius indicio non percipit: hoc est, prudens per se, sciens per alias. Terent. in Eunuch. Et prudens, sciens, vivus, vidensque pereo. q Prudens pro sciens cum inserviūto. Plin. lib. 8. cap. 32, de vitulo marino: Evomit fel suum ad multa medicamenta uile: item coagulum ad comitiales morbos, ob ea se peti prudens. q Intēdūm prudens accipitur pro gaero, perito, seu docto. *prudens*. Vnde juris prudentes dicuntur: id est, consultos, & peritos juris. Cic. de Amic. L. Acilius prudens esse in iure civili putabatur. Prudens adulandi. Iuvenal. Satyr. 3: Quid quod adulandi gens prudentissima laudat. Sermonem in dīti faciem deformis amici? Cic. de Clar. Orat. Omnes ferē Stoici prudentissimi in differendo.

Prudētia, tīz, f.p. Est rerum expetendarum (ut inquit Cicero 1. Offic.) fugiendarūmve scientia. [גָּדְּרָהַ בְּחִמָּה בְּנֵי בְּנֵי תְּבֻנָּה. פְּרוּדֶנְס. Gall. Prudence, sagisse. Ital. Prudenxa. Ger Weisheit, verstand. Hisp. Prudencia, sabiduria. Pol. Madreza. Vng. Eszege. Ang. Wisdom.] Idem 5. de Finib. Ut medicina valitudinis, sic vivendi ars est Prudētia. Idem de Senect. Teme-ritas est videlicet florentis etatis, prudentia senectutis. Prudētia est (sicut doct Macrobius) ad rationis normam quā quis cogitat, quāq agit, universa dirigere, ac nihil præter rectū vel laudabile facere. Prudentia insunt ratio, intellectus, circumspetio, providentia, docilitas, cautio. Græcē dicitur φρόνος, quā voce usus est & Plautus in Trucul. Quę hic habet Phrone- sium, omnem ex pectori movit meo Phronem.

Prudētēr, adv. erit. Sapienter, providēt. [φρονίμος. Gall. Prudem- mēte, sagemon, sciamment. Ital. Prudētētē. Germ. Weisheit/ forschigheit. Hisp. Prudente, sagibiente. Pol. Madreza. Vng. Eszege. Ang. Wisselie, mittelse.] Cicero 5. de Finib. Facit ig tur L. noster prudētēr, qui audire de summo bono potissimum ve- lit. Plin. Epistol. 233: Prudētēr autem constituis, interim navi- bus, interim v̄chiculis uti.

Prūnā, æ, à perurēdo, quōd fruges & virgulta perurat. [רְוֹעֵן כְּבֹהַר. מְזַבֵּן. Gall. Gelee. Ital. Brina. Ger. Ein Reiff. Belg. Rym. Hisp. La elada è yelo que quemá. Pol. Rossa: tem rion. Vngar. Zuzmaraz ho harmat. Ang. Hoare or raw frost.] Ex ore gelido na- scitur, nec fit nisi immota aëre, & sereno. Cic. 1. de Nat. deor. Pars obriguit nive, pruināve longinquō Solis abscessu. Virg. 2. Georg. -stant circunfusa pruinis Corpora magna boum. Cicer. Catil. Quo autem pacto illi Apenninum, atq; illas pruinās, ac nives, perferrent nisi idecirco se facilis hyemem toleraturos putant, quōd in convivis nudi saltare didicerunt.

Prūnā, æ, f.p. A' carbone ita distinguitur, quōd illa ardens sit & viva, carbo autem extintus. [לְפָנָהַ בְּרַכָּה בְּרַכָּה. פְּרַכָּה. Gall. Braise de feu, brasier, charbon ardant. Ital. Braggia di fuoco. German. Ein glühendes Feuer. Belg. Een glopende tole. Hisp. La brasa, carbon incendida. Pol. Zarząs, węgiel. Vngar. Farz elezen zén. Ang. A coal burning or a live coal.] Dicta pruna à perurando. Virgil. 5. Aeneid. Subjiciunt verubus prunas, & viscera torreant. Plin. lib. 19. cap. 6: Si radicem betæ in pruna tostam superedent. Horatius 1. Serm. Satyr. 5: Prætextam & latum clavum, pru- naque batillum.

Prūneoli, fungi, qui & Spineoli dicti sunt, ignoti prorsus veteribus, quōd certè in tot gulae irritamenta mirandum est. Prūnus, nī, f.p. Arbor quā pruna producit. [רְוֹעֵן כְּבֹהַר. Gall. Vn prunier. Ital. Arbore de prugen fructuoso. Ger. Ein pfauenbaum. Belg. Een pruim boom. Hisp. El ciruelo arbol. Pol. Słynna. Vng. Szélvafa. Ang. A plum tree.] Colum. lib. 2. cap. 2: Multa sunt quā & dulcem terram, & frumentis habilem significant: ut juncus, & calamus, ut grāmen & trifolium, ebulum, rubi, pruni sylvestres. Virgil. 2. Georg. Et sēpē alterius iamos impu- nē videamus. Viterē in alterius, ingratāmque insita mala Ferre pyram, & prunis lapidosa rubescere corna.

Prūnum, nī, n. f. Arboris fructus dicitur. [רְוֹעֵן כְּבֹהַר. Gall. Vn prune. Ital. Sofino. German. Ein pfauen. Hisp. La ciruela. Polon. Słyna. Vngar. Szélva. Ang. A plumme.] Martial. lib. 11: Pruna peregrina carie rugosa senecte sume, solent duri sol- vere ventris onus. Virg. 4. Georg. Eduramque pyrum, & spinos jam pruna ferentes. Idem 2. Eclog. Addam cerea pruna, & ho- nos erit huic quoque pomo.

Prūnūtūm, Locus pruni constitutus. [רְוֹעֵן כְּבֹהַר.] Prūrō, is, n. q. quasi peruro. [רְוֹעֵן כְּבֹהַר. Gall. se demanger. Ital. Perurodere, pizzare. Ger. Weißig oder freig senn. Belg. Bussen. Hisp. Tener comezon. Polon. Swierbie. Vng. Vizkók. Ang. To itch.] Et, enim prurire propriè libidine scalpendi ardere, excre- mentis sp̄ituosis, sibi per poros exitum quārentibus. Plaut. Pœn. An dantes pruriunt? Idem Mil. Ita dorsum totum prurit. q Prurire item interdum foedæ significationis verbum est, idē significans quōd genitalium partium pruritum excitare, & rei venere appetitum ignorare. Martial. libro 14. de puella, Gadi- tana: Tam tremulum crissar, tam blandum prurit, ut ipsum Ma- sturbato res fecerit Hippolytum. Martial. lib. 1: Lex hæc carni-

nibus data est jocosis, Ne possint nisi pruriunt, juvare. Catul. in Gall. Epigr. 83: Quid facitis Gelli, qui cum matre, atques sorore Prurit, & abjectis pervigilat tunicis.

Prūritūs, tus, penult. prod. m. q. Senitus levis mortificationis, circa cutem ad scalpendū nos invitans. [Ογιτ̄cherēs. κυνθός, κυνθόφη. Gall. Demangement. Ital. Prurito, rudimenta, piżza. German. Weißigkeit, juckung der haut. Hisp. La comezon. Polon. swierbie. Vngar. Vizketes. Ang. Itching.] Fit autem ab excrementis spi- rituolis, exitum sibi molientibus. Plinii lib. 9. cap. 45: Vis pru- titu mordax.

Prūrō, pen. prod. f.t. Pruritus. [Ογιτ̄cherēs. κυνθόφη. Gall. De- mangement. Ital. Piżzicore. Germ. Das bisschen unangestossen. Hisp. Comezon. Polon. swierbieczka. Vngar. Vizketes. Ang. Itching or the ische.] Colum. lib. 7. cap. 5: Nam subest aspera cutis, & vel- lus quādam prurigo. Rim. lib. 20. cap. 8: Nigræ radices ita in a- qua coctæ pruriginem tollunt.

Prūrgimolūs, Qui laborat prurigine. [Vng. Vizketegős.] Caius D. lib. 21. tit. 1. l. 3: Vel pruriginosi vel scabiosi.

Prymnētūm, n.f. [πρυμνήσας. German. Schiffsself/damit man es an das Land bringt. Polon. Linas/kuciana.] Funis quo navis ad continentem religatur. Plinius rudenter vocat, nonnulli oram. Prymnētūm autem dictum est δέρνης πρύμνης, cō quād è puppi soleat emitti.

Prytāniš, ἀρχαῖν, à verbo Græco πρύμνης, quod est magi- stratum exercitio, vel gubernio: sumptus Athenis magistratus erat, cui reipublicæ administrandæ cura incumbebat. Erant autem πρύμνες numero quinquaginta, decimam partem cu- rae quingeneriae efficientes, in orbem πρύμνης: hoc est, magistratum administrantes, singulisque mensibus vices commutantes.

P ante S.

P. S. In notis antiquorum, Posuit sibi. P. S. Plebiscitum. P.S.F. Publicē sibi fecit. P.S.F publicæ saluti vel sibi fecit. P.S.F.C. pu- blicæ saluti faciendum curavit, vel publico, vel proprio sum- ptu faciendum curavit. P.S.C. plebiscita.

Psältēs, Latīnē cantor. [לְפָנָהַ מְרַמְּמֵר. פָּלָטֵס.]

Psälrlā, æ, f.p. [לְפָנָהַ מְרַמְּמֵר. פָּלָטֵס.] Gall. Chantereſſe. Ital. Cantatrice. Ger. Ein Gengert. Hisp. Cantadore. Polon. Spiewacka. Vng. Musika a žony. Ang. A singing woman.] Cantatōr, quæ scilicet instrumento aliquo musicali canit: à Latinis fidicina dicitur, quasi fidibus canreas. Terent. in Adelph. Iste jam penes vos psaltria est? Cicer. 3. Tusc. Qui in coctum mulie- rum pro psaltria adducitur.

Psallōcithārīstā, apud Tranquillum in Domitiano, cap. 4: Cer- tabant etiam & prola oratione Græcē, Latineq; ac præter ci- tharcēdos chorocitharistæ quoq; & psallocitharistæ.

Psallo, is, n. t. [לְפָנָהַ מְרַמְּמֵר. פָּלָטֵס.] Gall. Chante. German. Singen. Hisp. Cantar. Polon. Spiewam. Vngar. Enekók. Ang. To sing, to play in harpe or lute.] Verbum est merē Græcum, idem significans quod cano sive id ore fiat, sive in- strumento musicali. Vnde Budæus illud Gellii libro 19. cap. 9: Qui cancerent vocē, & qui psallerent, interpretatur citharam pulsarent. Horat. 2. Epistol. 1: pingimus, atque psallimus, & luctamur Achivis doctius uncis. Idem 4. Carm. Ode 13: ille virentis, & Doctæ psallere Chis Pulcris excubat in genit. Cic. in Catil. Hi pueri tam legidi, ac delicati, qui non solum amare, & amari, neque cantare & psallere, sed etiam sicas vibrare & spargere venena didicerunt.

Psalmā, n.t. [לְפָנָהַ מְרַמְּמֵר. פָּלָטֵס.] Latinē can- ticum: à פָּלָטֵס, canto, quōd ad psalterium cantaretur.

Psalteriūm, rii, n.s. [לְפָנָהַ מְרַמְּמֵר. פָּלָטֵס.] Germ. Ein gattung Ins- trumenta der Music oder Gesetzsplys / behält noch bey den namen Psalteriim.] Græca dictio est, quod Hebraicè nabol, Latinē or- ganum laudatorium dicitur. Et est (ut Hieronymus scribit) in modum quadrati clypei cum decē chordis sicut scriptum est: In psalterio decē chordarum psallite illi. Idem in expositiōne Psalmorum sic ait: Psalterium propriè genus organi musi- ci, melius sonans quam cithara, similitudinem habet cithara, sed non est cithara. Inter psalterium & citharam hoc interest, quōd cithara deorsum percutitur: psalteriū verò sursum: quod verbo vulgari polyphthongum dicitur. Et alio in loco: Cithara deorsum habet cavamē, & sex chordas habet: Psalteriū sursum habet cavamē. Augustinus: Psalterium est organū quod quidē manibus portatur percutiētis, & chordas distinctas habet, sed illum

illum locum unde sonum accipiunt chordæ, illud concavum lignum quod pendet, & tactum resonat, quia accipit aërem, psalterium superiore parte habet. Cithara autem hoc genus ligni cayum & resonans in inferiore parte habet. Itaq; in psalterio chordæ sonum desuper accipiunt: in cithara chordæ sonum ex inferiore parte accipiunt. Cic. de Arusp. respōn. P. Cornelius à muliebris soleis, purpureisq; fasciolis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro tactus est repēcē popularis. Quintil. lib. 1. cap. 10: Nec psalteria, aut spadices etiam virginibus probis recusanda.

Psečas, cadis. [ψῆχθεις] Nigra. Gall. Vnegoutte. Ital. Gocciola. German. Ein tropf. Hisp. Gota. Pol. Kropia. Vngar. Tis. Ang. A droppe.] Gutta, sive illa dici potest. Apul. libr. de Mundo ex Aristotele, psečadas interpretatur stillicidia. Micæ quoq; inter arenas lucentes, psečades dicuntur. Quinetiam ancillæ qua delicatearum matronarum capillos medicato suco conspergunt, a Græcis hoc nomine appellare sunt. Plégma, atus, ψηγμός. Idem ferè quod flos cris. Plinius libro 34. cap. 13: In ærariis officinis & psečma fit. q; Plegma quoq; pro ramento auri usurpatum, ut apud Herodotum in Thalia: Indi (inquit) ut sunt multitudo multo numerosissima omnium quos novimus hominum: ita tributum conferebant aliorum comparatione maximum trecenta scilicet, & sexaginta psegmati talenta: id eit, aurei ramenti. Ramentum auri arena est aurea, ob id alio nomine ab codem autore chrysitis dicta. Chrysammos etiam ad verbum aurea arena dicitur, libro undecimo Codicis Iustiniani: Autrū autem ramentitum (inquit ille) iuvenitur esse talentum Euboicorum quatuor millium sexcentorum & octoginta, siue ratio incaut, ut psečma tredecies tanto argenti repandatur. Strabo lib. 3: Ac ne aurum quidem solū effuditur, sed etiam trahitur. Deterunt enim aurum amnes, & torrentes auream arenā, quæ etiam multis in locis aquarum indigis reperitur: sed in his non appetet: in iis autem locis quæ fluminibus aluntur, auri psečma: id est, scobs aurea resplendescit.

Psemes, Culices sicarios vocavit Aristot. Etiamq; quidam corruptè legunt Pseras. Dicuntur autem Pseres quasi galbae. Nam & pseñes poëta cum dicunt, calvos & glabros intelligunt, ut est apud poëtam Simonidem: nos tamen galbas, esculi vermiculos vocamus.

Plephismā, atis, n.t. ψεψίμαχος. Græca dictio est, quæ Latine interpretari potest decretum, vel plebiscitum per suffragia factum. Cicero pro Flacco: Sic sunt expressa ista præclara quæ recitantur psephismata, non sententiis, nec autoritatibus declarata.

Psephopæctæ, [ψεφοπάκται]. Polon. Kugliarze, ſchallierze.] Græco vocabulo dicuntur quos nos præstigiatores appellare possumus, seu ſacularios, seu calcularios impostaores, qui habili, fallacie manuū motu ſpectaculis imponunt. ψεψος enim inter cætera calculos significant, quibus aut ratio ſubducitur, aut ſuffragia feruntur. Vnde qui calculis hujusmodi iuſtunt, ſpectatorum oculos præstringit, psephopæctes dicitur.

Pſephos, phi, m. f. ψεψος. Lapis anuli, & numerus pecuniarius, ſicut apud nos calculus.

Pſeudōs, [ψευδός χαράχεις ſchekēr. ψεψος]. Gall. Fauſſeté, menſinge. Ital. Falſità, mendacio. German. Ein lug oder falſh. Hisp. Falſidad, mentira. Polon. Klamliv. Vng. Haxzeg, Ang. A lie.] Latinè ſonat mendacium, ſive falſum: coquæ frequenter utimur in compositione Græcarum dictionum: ut Pseudographus, & ſimilia. Quoties autem propriis nominibus in compositione jungitur, non tam falſitatem significat, quam omnino dampnum ſimilitudinem, ut Pseudophilippus, qui propter omnino dampnum ſimilitudinem à quibusdam falſo habitus fuit pro Philippo.

Pſeudanchusa, ψευδάνχυον. Herba anchuæ ſimillima, ſed lanuginoflora, & minus pinguis, à quibusdam enchuſa, & adoris appellata. Plin. lib. 22. cap. 20.

Pſeudisodōmōn, inquit Plinius libro 36. cap. 22, ſtructuræ genūs appellant, quum parietes ex inæqualiſ crassitudinis lapidibus conſtant.

Pſeudobūnōn, ψευδοβούνον. Genus herbæ in Creta, palmi altitudine fruticans, ſoliis napi, acribus. Plin. lib. 24. cap. 19. Dioſ. lib. 4. cap. 126.

Pſeudodictamnum, ψευδοδικταμνον. Falſum dictamnum, genus herbæ quæ in Creta ſimili pulegio nascitur. Plinius libro 26. cap. 9.

Pſeudomēnōs ſylogiſmus, ψευδομένος ſylogiſmus. Argumenti ſeu ſophiſmatis genus fallaci ſtrōpha diſterens implicans. Cic. a. de Divinat. ratio cinationem mentientem interpretatur: Quomodo autem (inquit) mentientem, quem ψευδομένος vo- cant, diſſolvas?

Pſeudopōrticūs, Falſa porticus. [ψευδοροτικοῦ. Polon. Chwarta grka.] Nam in ædificiis partes que ſunt ad contationem, nec integrum, nec principalem, ſed piccanum aut temporarium

uſum præbent, quaſi alienum opus mentientia, hoc nomine inſigniri ſolent: ut Pſeudothyrum, & Pſeudoaulæ, ſimiliaque hiſ complura apud Vitruvium.

Pſeudoprophētæ, ψευδοφήται, Falſi Vates.

Pſeudothyrōn, ψευδοθύρον. Quaſi falſum oſtium, unde pro poti- co ſumitur. Orosius: Veruntamen ſequenti anno tantæ famæ Roma fuit, ut medio foro Imperator correptus à populo, & convitiis & fragm̄nibus panis turpissimè infestatus, ægrè per pſeudothyrum in palatiū refugiens, fuorem excitate plebis evaserit. Cic. in Ver. Ea quæ madmodum ad iſtum poſtea per pſeudothyrum revertatur, tabulis vobis & testibus ludices planum faciam.

Pſeudōurbānæ ædificia, Dicuntur à Vitruvio ædificia rustica, urbana elegantia extorta, Budæus.

Pſeudopathes, Staphisagria, apud Dioſ. lib. 4. cap. 158.

Pſeudulūs, ψευδολοῦ. Falſi ſervus. Vnde & Plautinæ fabula Pſeuduli nomen inditum eft.

Pſiſothrūm, n. f. [ψιſοθρός]. Ger. Ein Haar von das heut en fällt.] Vnguentum depilatorium quo mulieres, viri que molliores rebatur, ut corpus glabrum, & leve redderet: à ψιſo, nude. Vnde apud Galenum legitur ſalamandas habere vim pſiſothri. Martial. lib. 8: Pſiſothro niret, aut arida latet obliterata. Pſiſothrum præterea dicitur vitis alba, quæ eius ſemen, & uva vitia cutis in facie deterget, & quaſi faciem depile. Vide Plin. lib. 23. cap. 1.

Pſimmythūm, [ψιμμυθός]. Germ. Weyſel. Dicitur quod nos ceram nominamus. Fit ex plumbō, acri aceto resoluto. Plin. lib. 22. cap. 18: Pſimmythium: hoc eſt, ceruſſam plumbarie dant officinæ.

Pſitracūs, m. f. [ψιτράκης, ψιτράκη]. Pſischi plani genus, quem nos paſſerem vocamus, ut vertit Theodorus ex Aristotele, de natrū animalium.

Pſitracūs, m. f. [ψιτράκης, ψιτράκη]. Gall. Un papegay, un perroquet. Ital. Pagagalo. German. Ein Staitiſt oder Papagey. Hisp. Papagayo. Polon. Papuga. Vngar. Papicany. Ang. A parrot or popingay.] Avis ex India, aut occidui Oceani insulis, vocem humanam miro naturæ artificio exprimens. Martialis libro 14:

Pſittacus à vobis aliorum nomina diſco. Hoc per me diſci diceret, Cæſar ave. De hacave Apuleius libro 2: Color pſittaco viridis, & intimis plumulis, & extimis palmulis, niſi quæ ſola cervix diſtinguitur. Enimvero cervicula ejus circulo minio, velut aurea torque, pari fulgoris circumactu cingitur, & coronaſtur. Roſtri prima duritia. Quam in petram quam piam con- citus, altissimo volatu præcipitat, roſtro ſe, velut anchora, excipit. Sed & capitis eadē duritia qua rusticum ſermonem no- strum cogitūt, emulati. Ferrea clavicula caput tundit, impe- riū magistrū ut perſentificat: haec ferula diſcenſi eft. Diſcit au- tem ſtatim pullus usque ad duos etatis ſuę annos, dum faci- lē os, ut conformetur, quum tenera lingua uti velit, convibetur. Senex autem captus & in docilis eft, & obliuioſus. Verū ad disciplinam humani ſermonis facilior eft pſittacus glande qui veſcitur, & cujus in pedibus, ut hominis, quini digituli nu- merantur. Non enim omniſbus pſittacis id inſigne, ſed illud omnibus proprium, quæ eis lingua latior quam cæteris avi- bus: eò facilius verba hominis articulantur, patentiore ple- ſtro & palato. Id vero quod dicit, ita ſimiliter nobis canit, vel potius eloquitur, ut vocem ſi audias, hominē putes: nam quidem ſi videoſ, idem conari, non eloqui. Verū enim vero & coetus, & pſittacus nihil aliud quam quod diſerent, pro- nunciare. Si convitio doceris, convitabitur, diebus ac nocti- bus perſtrepens maledictis. Vide Plin. lib. 10. cap. 42. & Varr. 3 de Rust. cap. 9.

Pſole, f. ψολή, Latinè mentula dicitur. Autor Priap. Pſoleon il- le vocat, nos ſpodolenta ceranous.

Pſorā, f. [ψορά]. Gall. Galle, rongue, maladie qu'on dit de faint Main. Ital. Runideza di pelle. German. Ein ſchuppige ranit blättermat. Hisp. La farma. Polon. Strup ſtrupiſſac. Vng. Vixketereb. Ang. Scurniſſe.] Cutis asperita ſquamofa: & vi- detur alia à ſcabi, quum Plinius libro 20. cap. 1. dicit: Arida cum resina, impiginem & ſcabiem, quam ψορά & λεγόμενη vocant, ſanat. Fit autem à ψeudscalpo. Nam qui pſora laborant, ulcera ſive pūtulas ſupra modum contingere, palpate & ſcal- pere cupiunt.

Pſoriosis, eft dūrities ſcroti, cum abjecto pruritu, aliquando etiam exulceratione. Pſoriosis palpebratum: id eft, pſoroph- thalmia. Dē qua Paulus lib. 3. cap. 23.

Pſoricon, quomodo præparetur, vide apud Dioſcorid. lib. 5. cap. 105.

Pſorophthalmia, ær. f.p. pſuriginosa palpebratum pſoriosis, quam ſcabiem vel ſcabrum appellamus, ex falſo, nitroſo que hu- more ducens originem, Paul. lib. 3. cap. 22. [Germ. Schbigkeit vmb die Augen.]

Pſychē, Trypolium, apud Dioſ. lib. 4. cap. 136.

Pſychium, paſſivum genus, à colore appellatum nigro.

Pſychrōū.

Psychrolutres, *Ψυχρολύτης*. Dicitur qui frigida aqua corpus lavat, & balneo frigido latatur. Vnde & verbum *Ψυχρολύτης* Græci usitatum, pro eo quod est frigida labor. Seneca lib. 12. Epist. Ille tantus psychrolutes qui Calendis Ianuariis Eury-pum salutaret.

Psychomantēum, pen. prod. *Ψυχομαντήον*. Locus cuiusdā vaucinii, ubi siebat divinatio per Manium evocationem: *ψυχη* enim animam, & *μαντεία* divinationem significat. Cic. I. Tus. Ait enim Ternanum quandam Elysium, quum graviter filii mortem mœseret, venisse in psychomantium, quærentem quæ fuisse tantæ calamitatis causa.

Psychotrophum, [*Ψυχοτρόφος*]. German. **Benton**. Polon. *Bukwirzycerwona*. Herba duorum cubitorum altitudine angulos habens caulem, à radice spargens folia ferè lapathi, lirata, semine purpureo: in Italia *Serratula* dicitur, in Gallia *Bentua*. Autor Plin. lib. 25. cap. 8: Psychotrophon inde dictum, quod locis potissimum gaudeat algosis. q Psychotrophi item pisces quidam appellatur, quod umbrosos sectantur recessus, ac humido, frigidoque delectentur elemento.

Psychovacos, *Helxine* apud Diosc. lib. 3. cap. 41.

Psychrophobi, Medici timidi ad propinandam frigidam in febris continentibus. Galen. 9 Method.

Psychrola, *Qui* frigida lavat. Senec. Epist. 54: Mitto me in mare, quomodo psychrolam decet gausazatus.

Psychalia, Ficuum genus, sic dictum ab algore. Sunt qui psychalia interpretentur, quæcentes non sunt quidem, non tam siccato.

Psydriacōn, *Ψυδράκων*. Genus pustularū duratū, & subalbidum, acutūq; caput præcipue infestatū. Vide Aeginetam

Psyllōn, [*ψύλλος*]. Ger. *Spilten traut*: wird noch in den Apotheken genannt.] Herba quam vulgus noster pulicarem vocat, de qua vide Plin. lib. 25. cap. 11.

Psythiā, *Vvæ* genus est ex qua optimum fit passum. Virgil. 2. Georg. Et psyllo psythia utilior.

P ante T.

Ptarmīcā, f. p. Frutex est succos habēs parvūs, multos & rotundos, ab rotone non dissimilis: & circa eos folia oleæ longa, & in cacumine capitulum uti Athemidis parvum rotundum, quod suo acri odore sternutamentum excitat, unde & nomen accepit. Meminit ejus Diosc. lib. 2.

Ptarmōni, sternutamentum.

Ptērā, *πτέρα*, syllabica adjektio: quære in dictione M E T.

Pterion, *πτερία*, sive (ut Vitruvius libro tertio, capite secundo appellat) pteromata, *πτερόματα*, in templis, cæterisque majoribus ædificiis dicuntur muri duo in altitudinem consurgentis, alarum instar: unde & nomen habent. Nam πτερός Græci alas vocant.

Pterion, *Dryopteris*, apud Diosc. lib. 4. cap. 199. Pterion, *Trichomanes*, apud Diosc. lib. 4. cap. 138.

Pteris, *πτερίς*, Latinè dictur filix: qua voce usus est Plinius libro 27. cap. 9.

Pterygium, n. f. [*πτερύγιον*]. Ger. Ein fäst oder der nage im Aug. In oculis vocatur nervosa quædam adnatæ membranae ex crescencia, à majori angulo ut plurimum orta, ad oculi Coronam ita procedens, ut interim & pupillam operiat. Plin. lib. 34. cap. 10: Cadmia effectus siccata, sanare, sistere fluxiones, pterygia, & sordes oculorū purgare. q Pterygion in digitis apud Paulum Aeginetam, est quin caro ex crescere, partem illam cōtegens quæ in ungue pterygion appellatur: quod vitium ex paronychia ferè nascitur. At Celsus lib. 7: Pterygium dixit esse quum recedit ab ungue caruncula cum magno dolore. Videatur enim diminutivum esse à πτερός: id est, ala, quam tunc videatur efficer caro ab unguibus discedens. Plin. lib. 23. cap. 1: Illinitur eadē cum fico, & pterygiis digitorum ex vino. Idem: Cum oleo etiam paronychias, & pterygia tollit. [German: Ein gesetzte vmb die nage/gibe tyter/ein vmbtauff.]

Ptērā, *πτερία*. Vocatur pars inferior navalis mali: circa mediā ferè trachelos, summa pars carcelium nominatur.

Pteryx, *Splenium* apud Diosc. lib. 3. cap. 152.

Ptisanā, penultima correta, f. p. [*πτισάνη*]. Gall. *Pisane, ou orge mondé*. Ital. *Sugoli d' orzo, aqua cotta d' orzo*. German. Ein gerste brü Hispan. Ordinā, cœnada fiefada. Polon. *Pisana, sepmionna kisza*. Vng. *Föld arpa lemez*. Ang. *A porridge made of barley meal*. Hordeum decorticatum, vel hordei cromor, sive pultis genus ex farina hordeacea, in quo est maxima vis restaurandi vires, & nutriendi. De ptisana vide Plinii libro 18. cap. 7. & lib. 22. cap. 25. Latini vocis hujus primam syllabam corripiunt, altero, s. ex Græca voce abjecto. Martiadib. 12: Frumentum, milium, ptisanamq; fabamq; solebas Vendere pragmaticus.

Ptisanātūm, [*πτισάνατον*]. Gall. *Vase à tenir orge mondé*. Ital. *Vaso da tener aqua d' orzo, d' fugo d' orzo*. German. Ein geschirr in dem man gersten stampft oder töset. Hispan. *Vaso del ordinata o de estus teches*. Vngar. *Arpa lemez edény*. Pro vase in quo coquitur, vel tunctur ptisana. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 3: Tu celsas? agedum

sume hoc ptisanarium orizz. Alii volunt ptisanarium orizz. esse orizam costam, vel ptisanam ex oriza.

Ptoelodochium, chii, n. f. Locus ubi recipiuntur mendici, & inopes. [Germ. Ein Eindelherberg/Wekkerherberg.] πτωχος enim mendicus & inops dicitur. Vide Exeges. Regendorf. in Repl. C. de Cler. & Episc.

Ptoelōtrōphī, p. nullima prod. [*πτωχοτρόφη*]. Gall. *Hospitaux*. Ital. *Spedali*. German. Ein Spital ein ort an welchem man die Armen ernehet. Hispan. *Hospedales*. Posten. *Spital*. Vngar. *Iffaly. Ang. A spittel house*.] Divisoria, sive domus in quibus mendici nutritiuntur. πτωχος enīa Græci mendicum dicunt, & τρόφη, nutritio.

Ptyas, f. [*πτυάς*]. Ger. Ein art der giftigen Schlangen *Apis* genaht/ welche den Menschen mit gift anspeyat.] Aspidis genus colore sub viridi, cinereoq; sed in aurù tendet, quo Cleopatra sibi mortem creditur consivisse. Dicta Ptyas, πτυάς πτυάς hoc est, à spuendo, eò quod spuma habeat maximè lethale, quod in hominum oculis expuit. Vide de hoc Plin. lib. 28. cap. 7.

Ptrynx, *πτυγή*. Avis rapax, quam alii hybride vocant, noctu volans. Venatur more aquilæ. Pugnat etiam cum aquila acriter, ita ut saxe ambæ implexæ defenantur in terram, & vivæ à pastoribus captiantur.

P V. In notis antiquorum pupilla. P V B. Publicus.

Pubes, f. t. Proprietà lanugo quæ maribus decimoquarto anno, sc̄minis duodecimo circa pudenda oriri incipit. [*πτυάς*]. Gall. Le poil qui vient es parties hontes, l' aage de quartorze ans aux males, & douce aux femelles. Ital. *Peli ò lanugine che viene alle parti vergognose, à maschi d' anni quattordici, & à femme di dodici*. German. Das schmahaar des Menschen. Hispan. *La mancebia*. Polon. *Włosy na twarz i głowę puszczają się*. Vngar. *Zömerdm test mellet ralo mojoxa*.

Ang. Heart springing in the priuie partes of man or woman about 14 years of age.] Quod quia maturitas est signum, factum est ut mas pubes, sive puber vocetur, quum primū ad generādū aptus est, & foemina similiter ad concipiendum. Cicer. pro Rabirio: Nemo pubes tum fuit quin arma céperit. Salustius: Puberes omnes interfici jubet. Cæsar s. bell. Gal. Hoc more Gallorum est initium belli, quo lege communi omnes puberes armati convenire coguntur. Cicero 1. Officiorum: Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum sociis generi non lavantur. A quo Impubes, bis, vel impuberis, qui nondum lanuginem emisit, sive qui nondum ad pubertatis annos pervenit. *πτυάς*, *πτυάς*. Pubes etiam honestè pro parte pudenda ponit. Virgil. 3. Aen. Prima hominis facies, & puchro corpore virgo Pubes tenuis. Inde Os pubis medici vocant ossum ipsum muliebris pudendi, quod pube ambitur. q Interdum Pubes, collectivum nomen est, ejusdem ferè significatio- nis cum nomine Iuventus. [Gall. La ieuvenesse, compagnie de jeunes hommes. Ital. Compagni de giovi. Gerinan. Die jugent oder junge Wurs. Hisp. Los mancebos. Pol. Młodzy. Ang. A multitude of young folk.] Virgil. lib. 1. Aeneid. Haud aliter, puppes quæ tuæ, pueri que tuorum. Livius lib. 1: Quum pubem Albanam in arcem, p. axiōdi armis que obtinendam advo casset. Cic. pro Milone: Ea potestas, cui Senatus omnem Italæ pubem commi serat. q Transfertur etiam ad alia. Virg. lib. 12. Aen. Puberibus caulem foliis: id est, ut inquit Servius, adultis. Et lib. 4. Aen. Pu bentes herbæ. q Est autem pubes pro lanugine, pro parte pudenda, & pro multitudine, substantivum, & facit genitivum pubis. At impubes, bis, pro eo qui adhuc investis est, adiectivū est. Vnde Impubes luli, apud Virgilii. Et apud Horatium in Epop. Impube corpus. Ovid. lib. 3. Metam. Impubes genis.

Pübēco, bes, n. f. Pubes sum. [*πτυάς*]. Gall. Être en fleur d' aage, de douce à quinze ans, commencer à avoir barbe. Ital. *Essere giovane, cominciare à mandar fuori gli primi peli*. Ger. Das schmahaar haben gebartet seyn. Hisp. *Comencar à barbar, ser en edad de pubertad*. Pol. *Pierzym nichem obrązlam*. Vng. *Ki mojoxam*. Ang. To be in the flower of this age to beginne to have a beard.] Proprietà de adolescentis dicitur qui primam circa pudenda lanuginem emiserunt: quanvis etiam ad alia transferatur: ut pubentes herbæ, apud Virgil. 4. Aeneid. Vbi Servius: Pubentes, quia aliae sitae, aliae viridiores leguntur. Et sciendum inter homines & herbas esse reciprocam translationem. Sic enim pubentem herbam dicimus, quemadmodum florēt aetatis. Idem 3. Georg. Pubentesque secant herbas. Vbi tursus Servius: Pubentes adultas, maturiores, quibus robur acquiruntur.

Pübēco, scis, n. t. Lanuginem emitto. [*πτυάς*, *πτυάς*]. Gall. Comencar à avoir barbe, venir à l' aage de quatorze ans. Ital. Comencare ad haver barba, à ducenr huomo. German. *Ansahen gebretet werden*. Hisp. *Comencar à barbar*. Polon. *Włosy pojawiają się*. Vngar. *Zakallem mojoxak*. Angl. To beginneto have a beard, to come to fourtene years of age.] Virgilius 3. Aeneidos: Et nunc æquali tecum pubeteret ævo. Cicero 1. Officiorum: Nanque Herculem Prodigus dicit, ut est apud Xeno phontem, quum primū pubeseret (quod tempus à na

tura ad

tura ad deligendum quam quisque viam vivendi sit ingressus, datum est) exisse in solitudinem, atque ibi sedentem diu secum, multumque dubitasse, quum duas cerneret vias, unam voluptatis, alteram virtutis, utram ingredi melius esset. q. Intendit Pubescere ponitur pro crescere, sive maturitatem adsequi, Cic. lib. 1. de Nat. deor. Nam & fruges & reliqua, quae terra parit, & tempestates, ac temporum varietates, cœlique mutationes, quibus omnia quæ terra gignat maturata pubescant. Virgil lib. 2. Georg. Hinc omnis largo pubescit vinea fructu: id est, exuberat.

Pubētās, atis, f. t. Aetas in pueris, puellisve qua pudenda prima lanugine obducitur: qui est in maribus annus decimus quartus, in foeminae duo decimus. [Δημόσιον haudim. ιφεγία, ον. Gall. L'âge de quatorze ans est mûrs, & de douze est femelles, iusques à dixhuit. Ital. Età d'anni diciotto. Germ. Das erste manner und bartwüchsige Alter, ab Knaben vimbda vterehende jar/ an Meydinen vmb das zwölft. Hisp. Edad de los mancebos. Pol. Wrost wml' edje, gdi poissina obrastac. Vngar. Ki mohoz wds if visag. Ang. The age of 14 years in men and in women 12 until 18 years.] q. Item Pubertas est emissio ipsa pubis, à quo anni pubertatis dicti sunt. Cic. 2. de Nat. deor. Ut si quis dentes, & pubertatem natura dicat existere. Pubertas autem plena annos octodecim complectitur. Modest. de Adop. l. Atrogatio. Non tantum, inquit, quem quis adoptat, sed & quem arrogat, major esse debet eo quem sibi per arrogationem, vel per adoptionem filium facit: sed utique plena pubertate: id est, octodecim annis cum procedere debet. Budæus. Vvæ pubertas. Plin. in Procem. lib. 23: Omphacium qua fieret ratione incipientis uyæ pubertate, in unguentorum loco documus.

Publīcūs, publicā, publicum. Quod non est privati alicuius, sed totius populi, commune, quasi populicū. [Δημόσιον. Gal. Public, commun. Ital. Pùblico, commune. Germ. Gemein. Hisp. Pùblico, comun de muchos. Pol. Obecny. Vng. Kôszeges, awagy, kôzénfuges. Ang. Publick, commone.] Plaut. in Rud. Illic ubi vis conformisce, neino prohibet, publicum est. Cic. 1. de Invent. Publicum est, quod civitas universa aliquia de causa frequentat. Sic loca publica urbis, apud eundem contra Rullum. Publica fidès, est quā vñgus Gallicū/salvum conductum appellat. Salust. in Iugur. Comes ejus qui Romā fide publica venerat. q. Publica vestigalia, intelligere debemus ea ex quibus vestigial fiscus capit vel æxarium. Δημόσια, τὰ πόλης, quale est vestigial portus, vel venalium rerū, & piscinariū, & metallorū. Vlp. de Veib. signif. l. Inter publica, Publica judicia, nō omnia sunt in quibus crimen vertitur, sed ea tantum quæ ex legibus judicioi publicorum vertuntur. Δημόσια, εἰσετεῖς, ut, Julia majestatis, Julia de adulteriis, Cornelia de siccariis, & veneficiis, Pompæia de particidiis, Cornelia de testamentis. q. Publica verba dicuntur quæ in communi sunt confuetudine, & usu. Δημόσια πράγματα. Seneca: Magnam ex epistola tua percepi voluptatem. Permitte enim mihi uti verbis publicis, nec illa ad significationē Stoicam re-voca. Cic. 1. Acad. Dialecticorū verò verba nulla sunt publica, suis utuntur. Ovid. 3. de Arte: Munda, sed ē medio, consuetaq; verba puelle scribite, sermonis publica verba placet. q. Publicū consiliū, dictus est Senatus. σύγκλητος βασι. Cic. lib. de Orat. Peticles Athenis plurimos annos princeps consilii publici fuit. Pùblicū, substantivè, n. s. pro conspectu publico. Hinc dicimus Carere publico, pro eo quod est non prodire in publicū. Cic. pro Milo. Caruit deinde foro Pompeius, caruit publico. Idem in Ver. In publico esse nō audet, inclusus se domi. Liv. de pace Caudina loquens: Ut postero die, ac sequētibus duobus nemo forum ac publicum aspicere vellet. q. Publica plurali dicuntur pro vestigialibus & redditibus populi, unde & publicani dicti qui ea à populo redimebant. Cicer. ad Qu. Frat. Hic te ita versari, ut & publicanis satisficias, præsentum publicis male redemptis, ac socios perire non sinas, divinæ cujusdam virtutis esse videtur: id est, tuæ.

Pùblico, as, a&p. Publicum facio, manifesto. [Δημόσιον hodiash ۲۱] ghilah. Φωνεῖ. Gall. Publisher, manifestare. Ger. Gemein machen/ausbringen/jeberman offenbaren. Belg. Gemeyn maken. Hisp. Publicar, diuulgar. Polon. Obiawiem. Vng. Kôzénfuges te zöm ki birdebtom. Ang. To publish, to manifest.]; Iultinus lib. 1. Non contentus voluptatum suarum tacita conscientia, nisi etiam matrimonii reticenda publicaret. q. Publicare ponitur pro in populi potestatem & erarium redigere, quod vulgo vocat confidere. [δημόσιον. Gall. Confidere. Ital. Confidare. Ger. Dem gemeinsen Gut heimstellen in gemeinsen Schede ziehen. Hisp. Confiduar los bienes. Pol. Dobra czycie gabrzca na pana. Vn. Tarhazba bdtisvldm. Ang. To confidat goodes to the use of the commone wch.] Cic. 2. de Invēt. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis deprehensa sit, publicetur. Quum magna in alto tempora esset, vis ventorum invitis nautis, Rhodiorum in portum navim coegerit. Quæstor navim populi vocat: navis dominus negat oportere publicari. q. Publicare librum aliquem, est edere in publicum. exaudiens.

Meretix quoque se publicare dicitur, quæ se publicè proficit, nulli mercedem offerenti, sui copiam denegans. Plaut. in Bacch. Tum illam quæ corpus publicavit vulgo suum: id est, sui copiam palam fecit.

Pùblicato, onis, verbale, f. t. Bonorum alicuius in publicum redactio. [δημόσιος. Gall. Confiscation. Ital. Confiscatione. Germ. Eyzichung in gemeinsen Schede/ gemein machung. Hisp. Confiscation de bienos. Pol. Dobr confiscowanie. Vng. Tarhazba valo bdsfles. An. A publishing or confiscation.] Cic. in Catil. Adjungit etiam publicationem bonorum.

Pùblicanus, ni, m. s. Qui veſigalia, & alios populi principium reeditus exigendos, certo cōstituto p̄tio redimit, hodie Datarium appellant. [τίλαρος, τίλαρος, & τίλαρος. Gal. Un fermier publique, peager. Ital. Datiero, qui manergia il danaro publico. Germ. Der Zoll oder andere Einkommen eines Burgen oder Gemeind an sich tausst. Belg. Een tolleger. Hisp. El almozariz, o arrendador que cogió recabadas rentas de la comunidad del principe. Pol. Czelnik. Vngar. Fekur. Ang. A toller or gatherer of tributes.] Horum ordinem Romæ & numero amplissimum, & personarum dignitate potentissimum fuisse constat, quippe cūm omnes Romani equites in hac re essent occupati. Cic. pro Flacco: Flos equitum Romanorum, ornamentum civitatis, firmamentum reip. publicano rum ordine continet. Vlpianus de Publ. & vect. l. 1: Publicani sunt qui publico fruuntur: nam inde nomen habent. Et omnes qui aliquid fisco conducunt, recte vocatūr publicani. Cic. ad Qu. Frat. lib. 1: Non esse autem leniores in exigendis vestigialibus Græcos, quām nostros publicanos, hinc intelligi potest, quod, &c. Ibidem: Nomem autem publicanis aspernatione possunt, qui perdere ipsi vestigial sine publicano non poterunt. Mulier publicana. Cic. 5. Verr. Mulierculæ publicanæ noluit ex-decurniis nimium lucri dare.

Pùblicē, & Publicitus, adverbia à publicus nomine derivantur: idemque significant quod vulgo, seu palam. [Δημόσια. Gall. Publicquement. Ital. & Hisp. Publicamente. Ger. Öffentlich/voi da Gemeind. Belg. Openly. Pol. Obecnie. Vng. Kôzénfuges helyén. Ang. Publiclike.] Cic. 5. Verr. Itaq; quū Plinius Herbitensis, homo disertus & prudens & domi nobilis, de calamitate aratorum, & de fuga, & de reliquo paucitate publicè diceret. Terent. in Adelph. Haud citò mali quid ortum ex hoc sit publicè. Id est, non facilè aliquid detrimenti ab hoc capiet Republica. Cic. pro Rose. Amer. Anseribus cibaria publicè locari: id est, palam, coramq; omnibus qui interesse voluerint, conductione anseres alendos addicere. q. Publicè dare sumptus alicui, est illi sumptus suppeditare ex æxario. q. Publicè aliquæ deportare: hōc est, ex decreto publico. Terent. in Phorm. Nōnne hoc publicitus scelus hinc deportariet in solas terras? Vbi Donatus: Publicitus, publica cura & consilio. Plaut. Amph. Hospitio publicitus accipiat: id est, carcere publico.

Pùblicolæ, le. Qui populū colit & observat. ὁ πρὸς δημόσιον, Plutarcho, quo cognomine dictus est P. Valerius, qui in locu Tarquinii Collatini suffectus est Consul. Melius Poplicola. Pùbliciūs, a, um, τελείωσις. ut, Iter publicum. Ovid. 5. Fast. Vtile nunc iter est, publicumq; vocant. Publicii ædiles. Ibidem: Plebis ad Aediles perducta licentia talis Publicios.

Pùdēt, puduit, vel puditum est, pudere verbum est impersonale. Erubescere, sive pudore affici. [Δημόσιον δέσμον] nichil am. αἰσχύλος. Gall. Auoir honte & vergogne. Ital. Vergognarsi. Germ. Schammtig oder schamhaft. Hisp. Hauer verguenga, auengarse. Pol. Wstidest. Vng. Zegyendom. Ang. To have shame.] Ita bæferè accusativum cum genitivo. Cic. 2. Verr. Sunt homines quos infamia sua neq; pudeat, neq; radeat. Cicero pro Domo sua: Me non solum piget stultitia mea, verum etiam pudet. q. Difficit autem Pudere à pigere: quod pudere, verecundiz est: pigere, peccantibus. Salust. in Iugith. Nam postea quæ fecerit, incertum habeo pudeat, an pigeat magis. Donatus: Pudere est in his quæ turpiter sunt i pigere: in his quæ criminis ac malo. Pudere, ad dedecus: pigere ad dolorem referunt. Terent. in Adelph. Patriis me quidem pudet, pigetque, q. Invenitur aliquando personaliter positum cum horribilitate: verum id non aliter quām in tertis personis. Lucanus: - semper metuet, quæsa fava pudebunt. q. Composita ejus sunt Depudet, Dispudet, & Suppudet, de quibus suis locis.

Pùdens, us, om. t. Verecundus. [Δημόσιον δέσμον] nichil am. αἰσχύλος. Gal. Honteux, qui a honte. Ital. Verecundo non si associato, spatiose. Germ. Schammtig oder schamhaft. Hisp. Casto con verguença, vergonçoso. Polon. Wstidest. Vng. Zomermb. Ang. shamed.] Cic. 5. Verr. Metelli est filius in provincia, non puer, sed adolescentis bonus, ac pudens. Terent. in Heavt. Animi est pudenter signum, & non strenuui. Cicer. pro Flacco: Pudentissimus, atque optimus vir. Idem 5. Verr. Pudentissima, lectissimaque fæmina. Cujus contrarium est impudens, de quo egimus suo loco. αἰσχυλος. German.

German. Schamhaftig / mit scham. **H**ispan. Castamente, con vergencia. **P**ol. Wüstliwie. **V**ng. Zömermässen. **A**ng. With shamefassesse.] Cicero pro Quintio: Eum tum pudenter appellare solebas. Horat. i. Epist. 18: - distat, faciasne pudenter, An rapias. Cic. in Vatin. Vivere pudenter. Contrarium est Impudenter, de quo suo loco. *aviz uirtoe.*

Pudendus, da, dum, Quod pudore dignum est: sive quod ejusmodi est, utilius nos pudere oporteat. [*αἰχμωτός*. Gall. Degnoz ou doit ou deut ou avoir honte, hontenz. Ital. Cosa vergognosa. German. Des man sich schämmen muss oder soll. Hispan. Vergonzo. Polon. Wüstliwie. Vng. Zegen, zömermäne melto. Ang. To be ashamed of.] Plin. lib. 29 cap. 29: Quidam pudenda dictu tanta autorum asseveratione commendantur. Ovid. Epist. 5: Causa pudenda tua est. Idem lib. 3. de Arte: Perque aditus tales lucra pudenda petunt. Virgil. 11. Aen. - at non Evandri pendens Vulneribus pulsus alspicies. Cie. 5. Phil. Ut jam pudendum sit honestiora esse legionum decreta, quam Senatus.

Pudenda, dorum, substantivum, n.s. Naturales partes dicuntur, tam in viro quam in muliere, quae & Verenda dicuntur, quod ut ait Augustinus lib. 15. Civi.) libidinis non maximè pudeat. [*בָּשָׁר בְּשָׁר הַרְבָּה בְּשָׁר מְבָשֵׁלָה*. Gall. Le parties honteuses de l' homme. Ital. Le parte di honeste dell'uomo. Ger. Die Scham oder Schamglider der Männer und Frauen. Hisp. Los membros genitales, las verguenzas. Pol. Wüstliwie c' onky. Vng. Zömermäst. Ang. The priue partie of man and woman.]

Pudibiliis, Pudendus. [Vngar. Zömermäne, zömermäss.] Lampadius in Heliogabalo: Ad honores reliquos promovit, commendatos sibi pudibulum enormitate membrorum. Pudibundus, a, um, Qui pudore ducitur, pudens, verecundus. [*בָּשָׁר בְּשָׁר נִיחָלָם אֲשֶׁר*. Gall. Honete. Ital. Rispetto, vergognoso. German. Schamhaftig / juchtig Hispan. Vergonzo, que tiene verguenza. Pol. Wüstliwie. Vng. Zömermäss zegybnld. An. shamefull and bashfull.] Plin. libr. 10. cap. 20: Pudibundus ac mœrens, querit latebrum. Ovid. lib. 2. Fast. Illa diu retinet, pudibundaque celat amictu Ora, fluant lachrymæ more perennis aquæ. Plin. lib. 10. cap. 20: Idem cauda annuis vicibus amissa, cum foliis arborum, donec renascatur iterum cum flore, pudibundus ac mœrens querit latebrum. Dies pudibunda, pro purpurea, apud Statium. lib. 5. Theb. de Aurora.

Pudibundus, Cum pudore. *αἰχμωτός.* Pudicis, his, Erubesco, pudore suffundor. [*בָּשָׁר בְּשָׁר נִיחָלָם אֲשֶׁר*. Gall. Auoir honte. Ital. Vergognarsi. Ger. Schamrot werden. Belg. Scamrot werden beschaamt worden. Hisp. Avergonzarse à si mesmo. Pol. Wüstliwie sie. Vng. Magam meg zegybnom. Ang. To become shamefull and bashfull.] Passivum est à Pudifico, quod est pudorem a cui in inicio. Gell. lib. 15. cap. 17: Tibiam, pudefactus oris deformitate, abjecit.

Pudicus, pen. prod. Castus. [*תְּהִירָה תְּהִירָה עֲזֹרָה עֲזֹרָה*. Gall. Pudique, chaste. Ital. Pudico, casto. Ger. Keusch, gnostig vnd schamhaft. Hispan. Cosa casta con verguenza. Polon. Wüstliwie. Vngar. Zömermetessen zözen. Ang. Chastelie.] Ovid ad Liviam: Quid tibi aunc mores prosunt, actumq; pudicè Omne ævum? A quo fit Pudicitia, castitas, æxæta. Quorum contraria sunt Impudicatus, impudicè, & impudicitia: de quibus suis locis.

Pudicitia, æ, f.p. Castitas. [*תְּהִירָה תְּהִירָה נִיקְקָיָון עֲזֹרָה*. Gall. Chastete, netteté. Ital. Castità, pudicitia. Ger. Keuschheit, gucht. Belg. Scammetheit. Hisp. Castidate con verguenza. Pol. Wüstliwie. Vngar. Zegybzegybzeg, zömermetesszeg. Ang. Chastesse, or chastitie.] Plin. lib. 17 cap. 25: A quo tempore pudicitiam subversam Piso gravis autor tradidit. Ovid. Epist. 5: Lix est cu forma magna pudicitia, Ibidem: nulla reparabilis arte Læsa pudicitia: deperit illa semel. Tacit. lib. 4: Impenetrabilis Agrippina pudicitia. Modò pro religiosa munditia ac puritate ponitur. Virg. 2. Georg. Casta pudicitiam servat domus. Quandoque Dea quæ Romæ colebatur, Plin. lib. 2. cap. 7.

Pudor, doris, m.t, ut Stoici definunt, Est metus infamie qui animum reprimit, ne procaciter, aut inordinatè, aut turpiter quid peragat. [*בָּשָׁר בְּשָׁר בְּשָׁר בְּשָׁר אֲשֶׁר*. Gal. Honte. Ital. Timor d' infamia, pudore. Ger. Scham / gucht. Belg. Scamte/tuys, hont. Hisp. Verguenza con temor. Pol. Wüstliwie, framota. Vngar. Zegybn, zömermäne. Ang. Shame.] Cur autem erubescant quos pueri, causam tradunt philosophi, quoniam pudefactis sanguis

de corde in omnes corporis partes diffunditur, ita ut superficiem occupet. Pudor à verecundia sic separatur à quibusdam, ut pudor sit rei turpiter aetate: verecundia etiam recte facta, atq; honesti: quæ tamen differentia vera non est. Cicero pro Cluent. Deinde ea flagrare coepit amentia, sic inflammati ferri libidine, ut eam non pudicitia, non pietas revocaret. Plin. lib. 11. cap. 37: Pudoris in malis sedes. Ovid. 1. de Arte: Este procul vita tenues, insigne pudoris. Erat enim vita, matronarum ornatus. Horat. i. Serm. Satyr. 6: Infans nanq; pudor prohibebat plura profani Ovid. Epist. 16: - fines transire pudoris. q; Pudor etiam pro scelere, & probro, vel dedecore sumitur, quæ sunt pudoris causa. Ovid. Epist. 11: Irruit, & nostrum vulgat clamore pudorem. Idem Epist. 9: O' pudor hirsuti costis exuta leonis, Aspera texerunt vellera molle latus.

Pudorū cōlōr. [Vngar. Piroz haynal.] Vocatur hoc nomine aurora rubens, sicut Memnon nocticolor à Naxio in Alcest. teste Gellio lib. 19. cap. 7.

Puer, pueri, penult. corr. Primum ponitur pro servo. [*תְּבָנָה נָהָר*. Gall. Enfant, petit garçon, scruteur. Ital. fanciulino. German. Ein Kind / Knab / Knecht oder Diener. Hispan. Moco o mochado de edad. Polon. Chłopiec. Vngar. Gyermek. Ang. A child or boy or servant.] Terent. in Andr. Et iam puerum inde ibiens convenit Chremis. Cr. ad Quint. Frat. libro 1: Tunc id veritus es, ne ego iracundus aliquia adductus, pueros ad te sine literis misericordia. Secundum pro masculo, & opponitur pueræ. Ovidius 9. Metamorph. Cultus erat pueri, facies, quam sive pueræ, Sive dares puero, fieret formosus uterque. Et paulo post: Vota puer solvit, quæ foemina voverat, Iphis. Tertius pro ætate pueri. Cicero Brutus: Cæsaris verò pueri mirifica indoles virtutis. Virgilii 2. Eclog. O' formose puer, nimium necrede colori. q; Regu pueri, Apud Macedonas vocabantur Principium liberi ad iniunctum regis electi, Liv. lib. 5. Decad. 6. [Gall. Pegez d'honneur.] Interdum est en rôr æs n: denotatque respectum erga patrem vel matrem: ut sit idem quod filius. Horat. i. Epistol. 2: Quæritur argentum, puerisque beata creandas uxor. Virgil. 8. Eclog. Crudelis matei magis, an puer imprebus ille. q; Apud antiquissimos erat communis generis: quod & Piscianus annotavit, citans illud ex Livii Andronicus Od. Sancta puer, Saturni filia. Declinatur & hic puerus, & hæc puera, sicut puerillus & puella. Plaut. in Mer. Tu puer abi hinc intrò ocyus. Varro æs pueri, ut citat Nonius: Properate vivere pueræ, quas sinit etatula ludere, & amare, & Veneris teneræ leges. Sueton. in Calig. cap. 8: Quod antiqui etiam puerillas pueras, sicut & pueros puellos dicitabant.

Puerulus, li, diminutivum. [*מִינָה*. Gall. Petit enfant. Ital. fanciulino, picciolo fanciullo. German. Ein Kindlein / Knäblein Hispan. Moco de edad pequenna, moco pequenno Pol. Chłopatko Vng. Gyermekeske. Ang. A little child.] Cic. pgo Rose. Amer. Ut inter suos omniu deliciarū atq; omniu artiu puerulos, ex tot elegantissimis familiis lectos, velut hos versari homines penè operarios. Puerpera, pæra, f.p. Mulier quæ recens peperit, quæq; ex dolore partus decumbit. [*תְּהִירָה חֹלָה לְאַזְעָה*. Gall. Vne accouche, femme qui a enfante. Ital. Donna di parto. Ger. Ein Kindbettetia. Hisp. La parida muger que pario. Polon. Pol'ognica. Vng. Gyermek agyban tekud. Ang. A woman lying in childe bed.] Terent. in Adeiph. multò rectius est, Quæra illam pueroram nunc duci huc per viam ægrotam. Plin. lib. 7. cap. 4: Edius geminis raram esse aut puerperæ, aut puerorio, præterquam alteri, vitam.

Puerperis, ra, ium, adj. etivum: ut Verba puerpera. [*λεχθέος*. Gall. Qui producit ou fait produire ou enfanter une femme. Ital. Cosa di dona di parto. German. Der Kindbettetia dientlich. Hispan. Cosa da muger parida. Polon. Pol'ognica præg'ogniaci. Vngar. Gyermek agyban felzégházvalo. Ang. Child bearing or deliverance of child.] Plin. lib. 28. cap. 8: Lingua adalligata pecticula pueri serui tollit. q; Aliquando etiam proles ipsa. Gellius: Divo Augusto impensante, ancilla ejus in agro Laurentio peperit quinq; pueros, qui pauculos dies vixerunt. Mater quoq; non mul. p. post mortua, monumentumque ei factum jussu Augusti, in via Laurentina, in quo scriptum fuisse constat numerum puerorum. Sueton. de Calig. Quum Agrippina his in ea regio scilicet enixa sit, & qualisunque partus, sine ullo sexus dilectione, puerperium vocetur, quod antiqui etiam puerillas pueras, sicut pueros & puellos dicitabant. Plin. lib. 18. cap. 29: Vi in lacte puerperium necat. Idem lib. 7. cap. 11: Vno abortu n. odecim puerperia egesta.

Puerilis,

Puerilis, puerile, penult. prod. om. t. Quod est pueri, vel quod puerorum proprium esse solet: [παρδενός, νηταχος] vel in-nia-^o. Gall. Puerile, d' enfant. Ital. Cosa de fanciullo. Ger. Kindlich oder Kindisch. Hisp. Cosa perteneciente à moco. Polon. Dziecięcze. Vng. Gyermek. Ang. Childish, boyish.] Ut Aetas puerilis, apud Ciceronem pro Archia: Quibus artibus etas puerilis ad humanitatem informari solet. Idem ad Attic. lib. 14: Aeta enim illa res est animo virili, consilio puerilis. Virgil. s. Aen. si jam puerile paratum Agmen habet secum. Idem 11. Aen. Tela manu jam tum tenera puerilia tñrit.

Pueriliter, adverbium, More puerorum: [παρδενός. Gall. Puerilement, en facon d' enfant, en enfant. Ital. A modo di fanciullino. Ger. Kindlich/ Kindischer weiss. Hisp. Con mocedad, en guisa de moco. Polon. Podzecinsku. Vng. Gyermekul. Ang. Childishlike, lika a boye.] ut Pueriliter blandiri, Liv. lib. 1. bell. Pun. Cicer. 1. de Finib. Quæ quum res tota facta sit pueriliter, tum nec efficit quod vult.

Puerilitas, atis, f.t. Ineptia, vel incōsiderantia puerilis. [Παρδενός πεθαϊσθ, παρδενός αύγεια. Gall. Enfance, puerilité. Ital. Fanciullezza. Ger. Die Kindische oder Kindischheit. Hisp. Mocedad. Pol. Dziecięczo. Vng. Gyermeksg. Ang. Childishhood.] Senec. Qui pueritiam ejus, sive potius puerilitatem ludibrio habuit. q. Positum aliquid pro ipsa pueritia. [Παρδενός jalduth, παρδενός.] Varr. de Liberis educandis: Vekh me hercules, inquit ipse, usu magno puerilitatis formulam addire.

Pueritia, tñx, f.p. Aetas puerilis. [Παρδενός jalduth, παρδενός, παρδενός. Gall. Enfance. Ital. Pueritia, fanciullezza. Germ. Die Kindheit/ das Kindlich alter. Hisp. Edad del moco, mocedad. Pol. Dziecięczo. Vng. Gyermeksg. Ang. Childishhood.] Cic. pro lege Manil. Qui extrema pueritiam miles fuit summi Imperatoris. Idem Licinio, lib. 5: Qui me à pueritia sua semper observavit. q. Quandoque etiam sumitur pro puritate, sive castitate: quod & Nonius annotavit, citans illud Varronis ex lib. 1. Rerum humanarum: Quæ pueritia est frequens polluta. Vide tamen num potius ibi pueritia legendum sit.

Puerilat, tñx, f.p. Aetas puerilis. [Παρδενός jaldah, παρδενός, παρδενός. A quo Repuerascere, de quo vide suo loco. Puerulus, li, diminutivum à puer, Parvus puer, sive filiolus. [Παρδενός jaldah, παρδενός. Gall. Petit enfant. Ital. Fanciullino. German. Ein Kindlein/Räubtin. Hisp. Pequeno moco. Polon. Dziecięcze. Vng. Gyermekeske. Ang. A little childe.] Lucilius: Quumque hic tam formosus tibi, ac te dignus puellus.

Puerilla, læ, f.p. à puer, per diminutionem. [Παρδενός jaldah, παρδενός. Gall. Fillette. Ital. Fanciulla. Germ. Ein Niedlein oder Tochterlein. Hisp. Moca pequenna. Pol. Dziecięcinka. Vng. Leany. Ang. A little maid, girl or wench.] Cic. ad Att. De tutela legitima in qua dicitur est, puella nihil usucapi potest. Virgil. 4. Georgic. Immanem ante pedes hydram moritura puella Servantem ripas alta non vidit in herba. Ovid. 2. Amor. Elegia 16: Verba pueriarum foliis leviora caducis. Ovid. 3. Amor. Eleg. 6: Aut non formosa est, aut non bene culta puella. Virgil. 2. Aen. circum pueri, innuptæq; puellæ Sacra canunt.

Puerillula, z, diminutivum à puella. [Παρδενός jaldah, παρδενός. Gall. Petite fille. Ital. Picciola fanciulla. Ger. Ein kleines Niedlein. Hisp. Moca pequenna. Pol. Dziecięcinka. Vng. Leanyotska. Ang. A little maid, girl or wench.] Catullus in epith. Iuliaz: Floridam ipse puellulam Matris è gremio suæ Dedis. Idem in Matur. Socii puellarum.

Puerillæ, puellare. [Παρδενός, παρδενός. Gall. Desfillette. Ital. Fanciullesco, puerile. German. Kindlich oder den Meydlinen jugendl. Hisp. Cosa perteneciente à moca. Pol. Dziecięcini, d'yećcini k. Vng. Leany. Ang. Of a maid.] Quint. Iianus de uxore defuncta: Tum ætate ea puerari, præsertim meæ comparata, potest & ipsa numerari inter vulnera orbitatis. Plin. lib. 10. cap. 55: Livia Augusta prima sua juventa Tiberio Cæsar ex Nero ne grayida, quum parere virilem sexum adniodum cuperet, hoc usa est pueri augurio, ovum in sinu foviendo, atq; quū deponendum haberet, nutriti per sinum tradendæ, ne intermitteretur repor: nec falso augurata proditur. Ovid. 4. Fast. Præda pueriarum animos oblectat inanis.

Puerillæ, adverbium. [Παρδενός. Gall. En fillett e, à la maniere des filles. Ital. A for già di fanciulla. Ger. Wie die Mäg. Hisp. En manera de moca. Polon. Podzecinsku. Vng. Leanyul. Angl. Like a maid or wench.] Plin. Epist. 163: Dum se prægnan tem pueriliter nescit, ac per hoc, &c.

Puerillæ, n.t. Effeminar. Hisp. Pacuvius: Puellæ sunt lasciva adolescentes. q. Aliquando revirescere, & quasi a puellæ rem ætatem redire. [Παρδενός. Gall. Retourner en age d' fillette. Ital. Ritornare in età di fanciulla. German. Weiblich werden oder widerumb jungend. Hisp. Tornar moca. Pol. Odmi' ajaç, he, nie-wiesczeç. Vng. Leanyokodin. Ang. To make like a maid or wt. ich.] Vattro apud Nonium: Quod non solùm ianubæ fiunt communis, verum etiam veteres puellæscunt.

Pugil, hujus pugilis, m. t. Qui pugilatu decertat, nomen à pug-

gna, sive à pugnis deductum. [πόντης. Gall. Qui ancienement exerceoit au combat à grand coups de poings. Ital. Chi combattene all'anza antica co' pugni in luoco publico. Ger. Ein Fechter, Kampfer. Belg. Ein Kämpfer. Hisp. Combatidor con punnos. Pol. Siermer. Vngar. Baynok ököllel kivjköds. Ang. A champion.] Cic. de Clar. Orat. Pugiles inexercitati etiam si pugnos, & plegas Olympiorum cupidè ferre possunt, Solem tamen sæpe ferre non possunt. Idem 2. Tusc. Pugiles castibus contusi, ne ingemiscit quidem. Horat. 1. 2. Epist. 1: media inter carmina poscent Aut ursum, aut pugiles: his nam plebeula gaudet.

Pugilatus, us, m. q. Pugilum certamen. [πόντης. Gall. Leie & exercice des pugils. Ital. Tale giuoco de pugni. Ger. Ein Fechtspiel oder Kampffspiel. Hisp. Juego o exercicio con punnos. Pol. Siermer. Vngar. Baynokjag, ököllel valokdz, ködés. Ang. A striking of champions or with fistes.] Plaut. in Capt. Hic homo pugilatum incipit. Plin. lib. 8. cap. 22: Eundem decimo anno restitutum athletæ, certasse in pugilatu.

Pugilatio, Idem. πόντης, Cic. 2. de Legib. Sunt corporum certationes cursu, & pugilatione, luctatione, &c.

Pugilice, adverbium, Pugilū more. [πόντης. Ger. Fächterisch.] Plaut. in Epid. Quid herulis noster filius? E P I D. Valer pugilice, atque athleticè. Vbi pugilice & athleticè valere dixit pro eo quod est prosperrima, summaque valetudine frui. Summar enim tam athletæ, quam pugiles corporis robori curam impendebant: ita ut interdu ex nimia replectione venæ de ruptio- ne periclitarentur.

Pugillaris, Pugillus, vide PVGNVS.

Puglio, onis, m. t Brevioris gladii genus est, teste Nonio: ita dictum ab eo quod pugno facile apprehendatur, vel quod co punctum pugnetur, ut inquit Festus. [Πόντης schelach, ixxeidus. Gall. Un poignard. Ital. Pugnale. Germ. Ein Dolch. Hisp. Punal. Pol. Pugnalik. Vng. Hansfar. Ang. A dagger.] Front. lib. 2. Stratag. Qu. Sertorius, quum acie decertaret, barbarum qui ei nuntiaverat in Hirtuleum perisse, pugione trajecit. q. Pugionem plumbeum vocat Cicero invalidum argumentum, lib. 4. de Finib. O' plumbeum pugionem.

Pugilunculus, li, m. f. Parvus pugio. [ixxeidus. Gall. Un petit poignard. Ital. Pugnaleto. Ger. Ein Dödchen. Hisp. Pequeno punal. Pol. Puginalik. Vng. Hansfarotska. Ang. A little dagger.] Cicero. Hispaniensem pugunculum. Cn. Pisonem appellat. Idem in Orat. Nam in iis quibus ut pugunculis uti oportet, brevitas facit ipsa liberiores pedes.

Pugio, Herba Xiphion, apud Diosc. lib. 4. cap. 23.

Pugna, æ, prælium, dimicatio, certamen: quod nomine pugno deductum existimat Donatus. [Πόντης napthul πυγή milcham-bar kerab, μέρη. Gall. Combats. Ital. Pugna, combattimenti. Germ. Ein Streit. Beig. Ein Stach. Hisp. Pelea, ò batalla. Pol. Bytwa, walka, wojna. Vng. Harczi viadal. Ang. A combat, or fight.] Nam veteres, inquit, ante usum ferrti, & armorum, pugnare, & calcibus, & mortibus, corporumq; luctatione certabant. Virg. 3. Georg. Mox tamen ardentes accingat dicere pugnas. Idem 8. Aen. -quem si fortuna sequatur, Eventum pugnæ cupiat. Idem 11. Aen. Is que ubi se nullo iam cursu evadere pugna posse, &c. Cic. pro Muræna: Ex omnibus pugnæ, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima videtur illa quæ cum Rege commissa est, & summa contentione pugnata. Dicimus pulchre Committee pugnam, dare pugnam, Rem venire ad pugnam. q. Quandoque apud Poetas pro stupro ponitur. Terent. Evauch. Dabit hic aliquam pugnam.

Pugno, as, n.p. Dimico, pugnam committo. [Πόντης milcham, παραγαγεῖν, ιστεῖν. Gall. Combattre. Ital. Combattere guerriggiare. German. Streiten. Belg. Striden/ vechten. Hisp. Pelear. Polon. Walki, wonie. Vngar. Harczolok viak. Ang. To fight.] Plaut. in Amph. Nam quum pugnabit illi maximæ, ego fugiebam maximæ. Cic. pro Corn Balbo: Qui cum hoste nostro cominus sæpe pugnabit. Plin. lib. 32. cap. 1: Sed armata classes imponunt sibi turrium propugnacula, ut mari quoq; pugnent velut è muris. Pugnare pugnam: id est, pugnam committere manus conserere. Gell. lib. 2: Dum Pyrrhus rex in Italia esset, & unam atq; alteram pugnam prospere pugnasset. q. Interdu Pugnare accipitur pro contendere, certare, litigare. Cic. 2. de Natur. deor. Videtur Epicurus de diis immortalibus non magnopere pugnare: id est, de diis non valde laborare, aut pre eorum defensione non magnopere cõtendere. Gell. lib. 2. cap. 15: Pugnare de possessione hominis. Terent. in Prologo Heyr. Tu: multuantur, clamant, pugnant de loco. Pugnare secum, vel inter se, ea dicuntur quæ inter se sunt contraria: ut, Pugnaria studia, pugnantes sententia. Quintil. lib. 3. cap. 10: Hæc autem quæ tantum inter se pugnant, plerunque nominibus deflecti solent. Horat. in Serm. quid mea quum pugnat sententia secum? q. Pugnare aliquando ponitur pro conari. Ovid. 1. de Remed. Pugnare in adversa ire natator aquas. In qua significacione non inveniuntur accusativum admittit. Cic. Appio Pulchro: Illud pugna atque enitere, nequid mihi temporis prorogetur.

Idem

Idem 1. de Nat. deor. Illud video pugnare te, species ut quædam sit deorum. ¶ Pugnaveris, veteres dicebant pro eo quod est, strenuè te gesseris. Terent. in Adelph. Et istam psaltriam unà illuc mecum hinc abstraham, M. Pugnaveris. Vbi Donatus: Pugnaveris id est, magnam rem gesseris. ¶ Habet autem hoc verbum ut cætera ejusdem significationis, varia constructiones. Dicimus enim Pugno in hostem, contra vel adversus hostem, cum hoste. Et apud poëtas, Pugno hosti. Exempla nusquam non occurunt. ¶ Pugnatur impersonale. Cæsar 4. bel. Gall. Quum ab hora ferè quarta usque ad Solis occasum pugnatur. Ovid. 3. de Arte: Ponite jam gladios hebetes, pugnetur acutis: Nec dubito tuis quin petar ipsa meis. Cicero. lib. 3. Offic. Quam male pugnatum apud Claudiū esset. ¶ Item pugnatur pugnatum, ut Hoc pugnatur, pro hoc contendit. Cic. pro Rosc. Amer. Hoc solum hoc tempore pugnatur, ut ad illam optimam præclaramque prædam damnatio Sex. Rosci vel cumulus accedat.

Pugnans, antis, participium. [ποντος λυχημ. μεγαλωθ.] Gall. Battaliant. Ital. Chi combatte. Ger. Streitende. Hisp. El que pelea, peleador. Polon. Walkacy, wojuacy. Vngar. Harczo lo viuo. Ang. Fighting.] Ovid. 13. Metam. - ego Telephon hasta Pugnantem domui, victum orantemq; refeci. Idem 1. de Ponto, Eleg. 2: Hic me pugnantem cum frigore, cumq; sagittis, Cumq; meo fato, quarta fatigat hyems. ¶ Interdum migrat in nomen, idemque significat quod contrarius sive repugnans: ut Pugnantes sententia: hoc est, inter se contrariae. Plin. Epistol. 167: Quæ distinctione pugnantium sententiarum, &c. Pugnans studia. Cic. 1. de Finib. Atqui pugnibus & contrariis studiis cōciliisq; semperutens, nihil quieti videre, nihil tranquilli potest. Cicero. Tusc. Pugnans te lo qui non vides.

Pugnans, a, um, participium. [μεγαλωθ.] Gall. Combattu. Ital. Combattuto. German. Gestritten. Hisp. Peleado. Pol. Wojo-wanie. Vngar. Harczołata, viuattat. Ang. Fighed and striued for.] Salustius lugurth. Quæ negotia multo magis quam præsum malè pugnatum à suis, regem tenebant. Horat. 3. Carm. Ode 19: Et pugnata sacro bella sub Ilio. Virgil. 8. Aen. - pugnataq; in ordine bella.

Pugnans, pen. prod. verbale, m.t. [ποντος λοχεμι. μεγαλωθ.] Gall. Combatant Ital. Combattente. German. Ein Streiter, Kriegsnecht in einem Streit. Hisp. Peleador. Polon. Wojo-wnik, walezyk. Vng. Harczo lo viuo. Ang. A fighter.] Liv. 4. bel. Pun. Deinde occupata dextra tenendo caput, fortissimus quisque pugnator esse desierat.

Pugnax, cis, orn.t. Bellicosus. [μεχιθ. μεχιθ.] Gall. Aspre au combat, aspre à combattre. Ital. Bellico guerriero. German. Streits bar/der wot mit streiten ist, kriegerisch. Hisp. Hombre que mucho pelea. Pol. Wojo-wni, walezyki. Vng. Nagy harc zollato rihato. Ang. A great fighter, warlike, contentious.] Cic. in Anton. Saxa Centurio pugnax & lacertosus. ¶ Interdum idem quod vehemens & pertinax in pugnando seu contendendo. Cic. 1. de Orat. Carteades dicere solebat, me sibi perfacilem in dicendo, te perpugnacem in disputando esse visum. Idem in Pison. Græcus facilis & valde venustus, nimis pugnax contra Senatorem populi Romani esse noluit.

Pugnacior, pugnacissimus, μεχιθωτ. Plin. libro 22. cap. 21: Perdices & gallinaceos pugnatores fieri putant in cibis eorum additis. Cicero de Clat. Orat. Sed & hujus oratio in philosophiam translata, pugnacior (ut ita dicam) videtur & illorum in judicio pacatior. Pugnax exordium dicendi: id est, efficax & vehemens apud Cic. 2. de Orat.

Pugnatorius, a, um. [μεχιθ.] Vng. Vino, viadali, viadolox valo.] Suet. in Calig. Atq; saltator batuebat pugnatoriis armis.

Pugnacitas, atis, f.t. pugnandi aviditas & pertinacitas. [το μεχιθ.] Gall. Aspreté de combattre. Ital. Asprezza, ostinatione di combattore. Ger. Streitbarkeit / begirig zum streiten. Hisp. Aquel habito de mucho pelear. Polon. Chez do walki. Vngar. Harczoſa valo se-reneyeg. Angl. A desire and readiness to fight.] Plin. lib. 10. cap. 33: Perdices capiuntur quoq; pugnacitate ejusdem libidinis.

Pugnaciter, adverbium, Vehementer, pertinaciter, instanter. [μεχιθ.] Gall. De force & courage, asprement & opiniastrement. Ital. Con gran core, aspremente, oſtinamente. German. Streitbarlich / widerstreitiglich / dapferlich. Hisp. Mucho peleando, perstolidamente. Polon. Walecznie. Vngar. Viaskodas keffen, harczoſa kennonyón, insakodna. Ang. Contentiously, eagerly.] Cicero 4. Academ. Ergo de omni statu consilio que totius vita aut certare cum aliis pugnaciter, aut frustrari cum aliis, tum etiam meipsum velim. Quintil. lib. 9. cap. 4: Vbicunq; acriter erit, & instanter, pugnaciterq; dicendum, membratim, cæsimq; dicemus.

Pugnaculum, lin. f. Propugnaculum: hoc est, locus munitus, ex quo hostilis vis acetur. [ποντος βάχαν (vel) bóchan] ποντος βάχαν. Gall. Bouleuer. Ital. Bastione. German. Ein Wehr / Ein Bastion ab deren man streitet. Hisp. La torre para defender. Pol. Baszta, obrona. Vng. Baszta. Ang. A bulwark.] Plaut. in Mili. Meus illuc homocest, deturbabo ego jam illum de pugnaculis.

Pugnus, gni, m. f. Manus clausa, & in condylos contracta. [ποντος εγριθ. δρακ. κρόνηθ.] Gall. Le poing. Ital. Pugno. Ger. Ein faust. Belg. Een vuist. Hisp. El punno de la mano cerrada. Polon. Pięśc. Vngar. ököl. Ang. The fist.] Terent. in Adelph. Ctesiphon me pugnis miserum, & istam psaltriam usque occidit. Vbi Donatus: Aut pugnus à pugna est dictus, aut ab illo pugna. Quidam à Græco ποντος deducunt, quod & inter cætra pugnum significat. Cicero. in Orat. Nam quum compelleret digitos, pugnumq; fecerat, Dialetticam ajebat ejusmodi esse. Cato cap. 82: Sphæras pugnum altas facito. Hoc est, ad crassitudinem unius pugni. Cicero. in Paradox. Quoniam verbis contendimus inter nos non pugnis. Virgil. lib. 11. Aeneid. Pectora nunc foedans pugnis, nunc unguibus ora.

Pugillus, li, diminutivum, Significat parvum pugnum. δρακιος. Pugillares, riū, mascul. gener. vel pugillaria, riū, neutri gener. Tabellæ cereæ, vel ligneæ, sive alterius materiæ, in quibus stylo scribimus, dictæ quod pugno comprehendantur: vel à pungendo, quod stylo in his pungendo scriberetur. [πινάκιος, πινάκιδος.] Gall. Tablettes à écrire. Ital. Taulette incrate sopra le qua li scrivano anticamente. German. Ein Schreibtafel / Schreibertafel. Hisp. Las Tabillas para escriuir. Pol. Kamienne käsiki, pugillari. Vngar. Iro tabla. Ang. Writing tables.] Plin. li. 13. cap. 11: Pugillarium enim usum fuisse etiam ante Trojana tempora invenimus apud Homerum. Catul. d. Acme: En negat mihi vestra reddituram Pugillaria, pati si potestis. ¶ Legitur & Pugillar in singulare numero. Ausonius: Bipatens pugillar expedi. Variis autem nominibus dicebantur pugillares apud veteres: alii dopplices, alii triples, alii quadruples nomina-bantur. Erant & citrei, eborei, membraci dicti, qui ex citro, ebore, membranis erant confecti.

Pugillaris, pugillare, adjективum, om. t. Quod pugillum, sive pugnum implere potest, seu quantum pugnus potest contine-re. δρακιος. Iuven. Satyr. 12: Nec pugillares defert in balnea raukus Testiculos, nec vellendas jam præbuit alas.

Pugillaris, persimplex, l. more pugilis decentare. [πυριδεα. Vn. ököllel vinni.] Iulius Capitoninus in Galeno: Pugiles faculis non veritate pugilantes.

Pugillarius, a, um, adjективum, Quod pugno percuditur. [πυριδεα.] Gall. Feru à coups de poings. Ital. Ferito di pugni. Ger. Das man mit der faust schlägt. Hisp. Herido con pugnos. Polon. Pieścja byti. Vngar. ököllel verebt. Angl. That is striken or beaten with the fist.] ut Pollis pugillatorius, maximū pilæ genus, quod spiritu inflatur, & pugno percuditur, non palma. Plaut. in Rud. - exemplò hercle ego te follem pugillatorum faciam, & pen-dentem incurso pugnis, perjurissime.

Pulcer, cra, crum, Formosus, bellus, venustus. [πυριδεα. καλος, ωρεγενης.] Gall. Beau, honnête. Ital. Bello, leggiadro. Germ. Hübsch / Schön. Belg. Schoon. Hisp. Bello ò hermojo. Pol. Piękny, nadobni. Vngar. Zep. Ang. Fair, beautiful.] Cicero. 5. Tuscul. Itaque nec pulcros illos administratores aspiciebat, nec plenum artis argentum, &c. Ibidem: Suum cuique pulcrum est. Virgil. 2. Georgic. Nec pulcer Ganges auro nec turbidus Hermus Laudibus Italia certent. Idem 3. Aeneid. Sic fatus meritos aris maſtabath honores, Taurum Neptuno, taurū tibi pulcer Apollo. Sunt qui pulcrum à pollendo dictum putent, quasi pulcrum, quod forma polleant pulcri. Illud certè vel Ciceronis testimonio constat, nomē hoc antiquitus sine aspiratione scribi solere, quanvis perpetuo deinde usu effectum sit ut eam reperit, sed male. ¶ Ejus diminutivum est pulcellus, la lum. Cic. Att. lib. 10: Redeo ad alterationem: surgit pulcel-lus puer. ¶ Interdum pulcer sumitur pro bono, sicut bonum pro pulcro. Gell. lib. 19. cap. 8: Ni quid contra ea dicas Poëtarum pulcerime, quo & te purges, & non esse id vitium demō-stres: id est, optimè. E converso bonam formā pro pulcra dici-mus, quemadmodum & malam, pro deformi. Terent. Andr. Forma. S O S. Bona fortassis. ¶ Interdum pro forti. Virgil. lib. 7. Aeneid. - satus Hercule pulcro Aventinus. ¶ Pulcrior, comparativum & superlativum pulcerimus. Virgil. 9. Aeneid. - quo pulcior alter Non sicut Aeneidum. Cicero. de Senect. Vna quid potest esse tum fructu latius, tum aspectu pulcruis? Virg. lib. 1. Aeneid Regina ad templum forma pulcerima Dido. Incessit, magna juvenum stipante caterva. Idē 6. Aen. Hic genus antiquum Teuci pulcerima proles.

Pulcrilis, Antiqui dixerunt pro pulcro, teste Festo. Ennius: Pul-crabilis. Antiqui dixerunt pro pulcro, teste Festo. Ennius: Pul-crabilis ludis. Pulcrè, adverbium, Bellè, benè, præclarè [πυριδεα.] Gall. Contentem, bien & honnestement. Ital. Bene leggiadramente. Ger. Gut/wot/güter-tü. Hisp. Hermosamente. Pol. Pieknie, nadobni. Vng. Zep. Ang. Beautiful, honestie] Plaut. Amph. Optumè opiumo c-pam operam das, datam pulcrè locas. Cic. lib. 10. Epist. Lepidum pulcrè noram. Plaut. in Merc. Si tu vera dicas, & pulcric, adficaras arbitror. ¶ Ponitur aliquid quando pro sapienter, interprete Donato. Terent. in Evnuch. Dixi pulcric, nunquam vidi meius consilium dari. ¶ Aliquando pro valde, fortiter, nimis, in-KK quit Do-

quit Donatus. Terent. in Evauch. At dum accubabam, quām videbar mihi esse pulc̄e sobrius.
Pulcritas, aſis, f.t. Antiqui dixerunt pro pulcritudine, ut annotavit Nonius, citans illud Cæſili: Dū boni, quid illud est pulcritatis? ['V' iophi. x̄. 10.]
Pulcritudo, unis, f.t. Species, venustas, decor, elegantia: & ut Cic. lib. 3. Tusc. Quæst. inquit, quædā apta figura membrorum, cū coloris quadam suavitate. ['V' iophi. x̄. 10.] Gall. Beaute. Ital. Bellezza. Germ. Die habſche ſchöne wortgeſtalt Belg. Schoonheit. Hisp. Hermosura, belleza. Pol. Piękno. Vng. Zeſteg. Ang. Fairness, beautie.] Venustas autem est gratia quam aſſert pulcritudo. Cic. 1. Offic. Pulcritudo corporis apta cōpoſitione membrorum movent oculos, & deleat, ut hoc ipſo quod inter se omnes partes quoddam lepore conſentiant. Idem lib. 3. de Orat. Tantum habet pulcritudinem, ut nulla species ne excogitari quidem poſſit ornari. Idem lib. 1. Offic. Quis non admiretur splendorem, pulcritudinemq; virtutis?

Pulēgium, gii, n.s. Herba hortensis est nota. [γλάχιον, βλαχίον. Gal. Herbe appellee polioſ. Ital. Pulegio. Ger. Poley/ein traut. Hisp. Poley. Pol. Poley. Vng. Pole. Ang. Peniriall or pudding grasse.] Col. lib. 8. cap. 5: Pulegi ſurculis fumigentur: ea res videtur prohibere pituitam, quæ celerimè tenoris inficit. Legitur etiam pro eodem puleium. Cic. lib. 1. de Divin. Nam & masculoruſ jecula ſtruma dicuntur augeri, & puleium aridu florefcere ipſo brumali die. q; Accipitur etiā puleium per traſlationē, pro ſuavitate sermonis. Cic ad Tiro. lib. 16: Cras expeſto Leptam: etenim ad cuius rutam pulegio mihi tui sermonis utendum eſt: Pulex, cis, m.t. Vermiculus notus, inde dictus quod ex pulvere generetur. [ψυλόν parbosch. ψύλλα. Gall. Vne puce. Ital. Pulice. German. Ein Stoch. Hisp. La pulga. Polon. Pchla. Vngar. Balha. Ang. A fle.] Plin. lib. 30. cap. 10: Aliud eſt cuculo miraculum, quo quis loco priuum audiat alitem illam, si dexter pes circumſcribat ac veltigium id defodiatur, non gigni pufices ubi cunq; ſpargatur.

Pulicōſus, a. ſum, Pulicibus plenus. [ψυλλέδης. Gal. Plein de puces. Ital. Pieno de pulci. German. Voll Stichen. Hisp. Ileno de pulgas. Polon. Pełni blęch. Vng. Balhás. Ang. Full of fleas.] Colum. lib. 7. cap. 13: Pulicofa cani remedia ſunt: ſume cymimum triatum, pati pondere cum veratro, aquaq; miſtum, & illitum, ſeu cucumeris anguinei ſuccum, vel (ſi haec non ſunt) vetus amurca per totum corpus infuſa.

Pulex araneus, exigui corpusculi, acuminatus aſſultim egredens, & ob id pulex vocatus.

Pulicaria, psyllum apud Dioſc. lib. 4 cap 63: Pulicaria Doniza apud Dioſc. lege Conyza.

Pullariſſ. Pullaſter, vide PVLLVS, ſubſtantivum.

Pullatiſſ. vide PVLLVS, adjectivum.

Pullesco, Pullicenus, Pullities, vide PVLLVS ſubſtantivū. Pulliſſ. pulli, a puellus, ut quidam putant, per syncopon deducunt Quorūlibet animaliū foetus. [ΠΥΛΩΝ ephréach ſt. Ighorazál 71. ghur. x̄. 10. Gall. Pouſſin, poulin. Ital. Piccoli figliuoli natū di nono delle bestie, pollastro, polcino. German. Das jung etnos ſeden Zibers. Hisp. Pollol de qualquier aue, o pollino de qualquier bestia. Polon. Płod wſielyky. Vngar. Fiaska. Ang. The young of euerie living creature except man.] Virgil. libro 3. Georg. Continuo pecoris generoſi pullus in arvis Altius ingreditur. Juven. Sat. 13: quia tu gallinæ filius albae, Nos viles pulli, nati inſelicibus oviſ. De pullis gallinaceis eſt Epigramma apud Martial. lib. 13. Plin. lib. 8. cap. 44: Pullis eorum ceu præstantibus ſapore, Africa gloriatur. Pullus ranæ. Horat. lib. 2. ſerm Satyr. 3: Absentis tanq; pullis vituli pede preſſis. q; Quinetians prieſti pullos diſeant tuos catamitos. Unde Qu. Fabius, cui Eburno cognomen fuit propter candorem, quod ejus naris icta eſſet fulmine, pullus leonis appellatus eſt.

Pullūl, ra. ſ. Stolones ſunt (ut quibusdam placet) ex arborum radicibus enaſcentes: [ΠΥΛΩΝ ſchethilim ΣΤΟΛΩΝ ſcheluchoth. βλαχοι, παιχνιδες. Gall. Surgeons ou gettons de rigne ou autre planter. Ital. I nous germogli de gli alberi. Germ. Die ſungen ſprödtin oder ſchödtin. Hisp. Pimpollos que naſcen der arbol. Pol. Ml'ode latoroſly. Vng. Tſomeſte. Ang. Buddes of plantes.] Unde & pullulare dictū putant, pro eo quod eſt, stolones, ſive germeſ emittente. Plin. lib. 17. cap. 10: Nullis verò tales pulluli proveniunt, niſi quarū radices, amore Solis atque imbris, in ſumma tellure ſpatiantur. In multis exemplaribus legitur pulli.

Pullulo, las, pen, cor, n.p. Fœtifico, quaſi pullulos: hoc eſt, stolones emitto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. παιχνιδα, βλαχοι. Gall. Pulluler, getter ſurgeons, produire ſurgeons. Ital. Pullulare, germogliare. Germ. Aufzproſſen/ſchödtin herfürbringē/auſſchlagen in jungewic. Hisp. Nascer y crecer y echar reniente el arbol. Polon. Wipuſſiem latroſly. Vngar. Tſomeſte kiféraxon. Ang. To ſpringe or come up yonge.] Nam pullulare dicimus arbores, quum à radice novæ plantæ ſurgunt. Virg. 2. Georg. Pullulat ab radice aliis densissima ſylva. Plin. li. 17 cap. 10: Natura & plantaria demōſtravit, multaiū radicibus pullulante ſobole denſa, & patiente matre

quos enecet. Ejus quippe umbra turba indigeta premitur, in lauris, platanis, cerasis, pruniſ: paucorum in hoc generata mi parciunt ſoboli, ut ulmorum palmarumque. Nullis verò tales pulli proveniunt, niſi quarum radices, amore Solis atque imbris, in ſumma tellure ſpatiantur. Virgil. lib. 7. Aeneid. Tam ſævæ facies: tot pullulat terra colubris. q; Hujus compositum eſt expullulo, quod ſignificat extra pullulo, vel enasco. Columella libro 3: Nec dubium quin gemmæ quaſe cacumini proxima ſunt, inſecundæ in eo relinquātur, ex quibus pampinus expullular.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emitto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuevo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuevo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuevo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſpringe.] Colum. lib. 4. cap. 21: Ex novello palmite vitis pullulat.

Pullulæſco, ſcis, n.t. Pullulans ſio, germe emetto. [ΠΥΛΩΝ ſamach. βλαχοι. Gal. Pulluler, bougezonne. Ital. Pullulare, germogliare. Ger. Schöß ubelommen/ grünen / anſahen auſſchlagen / oder auſſchlagen. Belg. Nieueſe ſprunten voortcomen. Hisp. Nascer y crecer y echar nuovo el arbol. Pol. Poçinam wyratſce, pekacſce. Vng. Kiſemete. zdm kiſiraxom. Ang. To beginne to budde and ſ

cap.4:Nec pulla,qualem habet Campania, ubique optima vitibus. Pullum olus: id est, olus atrum. *παντούλους.* Col.lib.17: Arque oleris pulli radix: hoc est, oleris atri.
Pullatus, m. f. Pulla vesti induitus, atratus. [*χρυσός κοδίερ μελασιπόν.* Gall. *Vestis de noir.* Ital. *Vestito di nero.* German. Der schwartz beteilt oder teid trugt. Hispan. *Vestido de negro.* Pol. *Wialoba obliegony.* Vngar. *Gyakrabban öltözött gyaxolo.* Ang. *Claudie in morning apparel.*] Cicero. in Vatin. Quis unquam cœnavit atratus, quum ipse epuli dominus, Qu. Arrius albatus esset? Quandoque pullatus accipitur pro viliori persona, sive rudi & impedita: translatione sumpta à spectaculorum consuetudine, in quibus lautiores, candidis togis spectabant: (ut non uno in loco indicat Martialis) tenuiores, quibus mutanda togæ copia non erat, nigris. Suetonius in August. Militem secerit à populo, multis ex plebe proprios ordinis assignavit, prætextatis cunctum suum & proximum pædagogis: sanxitq; ne quis pullatorum media cavea federet. Quintil.li.2.cap.13: iam collidere manus, terræ pedem incutere, femur, pectus, frontem cedere, mirè ad pullatum circulum facit: hoc est, ad cumulum ruidum atq; imperitorum hominum.

Pulligo, gins, Pullus color. [*μελασία.* Gall. *Noircour, ou couleur en fumee.* Ital. *Colorfuso.* German. *Schwarzteiste farb / rauschfarb.* Hispan. *Color negro.* Polon. *Sparsma.* Vng. *Fekete zsin.* Ang. *Brown or natural colour.*] Plin.lib.8.cap.48: Fulvas lanas Tarentum habet, & alias suæ pulliginis.

Pulmentum, ti, n. f. Ipsa puls, vel aliud cibarium ad modum pulsis factum. [*τριτογέλλη τριπότη.* Gall. *Potage, & toute sorte de viande.* Ital. *Ogni riunanda con brodo.* Ger. *Ein dicke brüe/ein Müs.* Hispan. *Manjar delicado.* Pol. *Brya.* Vng. *Pep.* Ang. *Pottage.*] Apuleius: *Ius porcorum, pullorum, pisium, & jus pulmentorum largissimas epulas.* Plautus in Aulular. Pulmētum prideam erupit milvius. Horat.i. Epistol.19: Cœnes ut pariter pulmenta laboribus empta.

Pulmentari's, pulmentare, om. t. Quod pertinet ad pulmentum. [*άρχων οὐρανού εἰναι πότη.* Gall. *Depotage, & autre viande.* Ital. *Cosa de riunanda con brodo.* German. *Das des Müs ist.* Hispan. *Cosa de manjar delicado.* Polon. *Insasiti.* Vngar. *Pephez valo.* Ang. *Belonging to potage.*] Plin.lib.18.cap.12: *Quinetiam fabacia prisca ritu sua religio nigris diis in sacro est, prevalens pulmentari cibo.*

Pulmentari' utra, iii, n. f. propriè dicitur puls, vel cibus in modum pulsis factus: quanquam & generalius pro quovis opsonio sumitur. [*εργάζεται.* Gall. *Potage, on autre viande avec son potage.* Ital. *Ogni riunanda con brodo.* Germ. *Müs.* Hispan. *Manjar delicado y manjar de carne sin hueso.* Pol. *Rjatke rejsions pokarm.* Vng. *Pep.* Ang. *Pottage or other meat made lik potage.*] Autor est enim Plin. lib.18.cap.8: *primum in Latio cibum pultem fuisse, non panem: argumentoq; id est, quod pulmentaria pro cibis sua etiam etate dicerentur.* Colum.lib.11.cap.3: *Satureia viridis elui est jucunda, nec arida, inutilis ad pulmentaria condienda.* Horat. 2.Serm. Satyr.3: *-tu pulmentaria quære Sudando.* Vncta pulmentaria, Persius Satyr.3. In Evangelio quoque legimus: *Nunquid pulmentarium habetis?*

Pulmo, onis, m. t. Viscus spongiosum, corporis totius secundū cor nobilissimum, ad ungulæ bubulæ similitudinem dissecutū, follis modo spiritum attrahens, eundemque reddens, calorique nativū leniter refrigerans. [*πάντας.* Gall. *Le poumon.* Ital. *Pulmone.* Germ. *Die Lungen.* Hispan. *El pulmón, biviano.* Pol. *P'wja.* Vng. *T'w'db.* Ang. *The lights.*] Pers. Satyra 1: *Grande aliquid, quod pulmo animæ prælargus anhelet.* Ovid.in Epist. Cernis ut è molli sanguis pulmone remissus, Ad Stygias certo limite ducat aquas. Apud veteres sepiùs pluraliter pulmones dicebantur, sicut & cervices. Plautus in Curcul. Pulmones distrahuntur, cruciatur cor. Cic.2. Tusc. quæst. Lateri inhærens, mortuus lacerat viscera, urgensi; graviter pulmonum haurit spiritus. q. Pulmo item piscis senfu carens, indubitate tamen nautis futura tempore statis signa præbens. Vide Plin. lib.6. cap.47. & lib.17. cap.ultim.

Pulmonari' us, a, um, Pulmonis inflammatione laborans, quam & febris acuta & difficultas anhelitus solent comitari. [*κακούργηση, κακούργησης.* Gall. *Qui a mal ou sens douleur aux poumons.* Ital. *Inferno del pulmone.* Germ. *Das lungenfältig ist.* Hispan. *Trefo de bivianos.* Pol. *Dychawiczní.* Vngar. *Dagadot twdeiw.* Ang. *That hath a defacie in the lights.*] Colum.lib.7.cap.5: *Ovem pulmonarium sumiliter ut suem curari oportet, inferta per auriculam, quam veterinaris consiligenem vocant.* Quin & morbum ipsum pulmonarium dicimus, quem Græci appellant *πεπάνθησις.* q. Pulmonaria item herba est quæ nonnulli pepannum appellant, buglossi folio, sed promissò magis, atq; læviore, colore quoque dilutiore, albicantibus maculis notato, ad similitudinem pulmonis: unde & nomen accepit.

Pulmonē, Poma quædam pulmonis instar tumentia. Plin.lib.15. cap. 14: *Stolidè tument pulmonea.* Perottus ea esse existimat quæ Itali sua lingua *Centum solidæ* appellant.

Pulpa, x, f. p. Pars carnea in corpore animalis, quam & mu-

sculum appellant. Dicta est quod pulpiter, & sèpè resiliat: vel pulpa dicta à pulte, quod pulte mista vescatur. [*μόσ.* Gall. *Poulpe, chair sans os.* Ital. *Polpa.* Germ. *Die maus oder mausfleisch.* Hispan. *La pulpa, carne sin hueso.* Polon. *Liedwicza.* Vng. *Husos in Item Ax al manak hia es magua körök való husa.* Ang. *Flesh without bones.*] Matt.lib.3: *Et pulpam dubio de Petasone voras.* In arborum quoq; carne pulpæ dicuntur, meatuum quidā discursus venis similis, nisi quod venæ altiores candidioresq; sparguntur, pulpæ filiilibus insunt: unde fit ut ante ad caput trabis quanlibet longæ admota, iectus ab altero capite vel graphii sentiat. Plin.lib.16.cap.38: *Quibusdam arboribus pulpa sine nervis, metu stamine & tenui constat: hæcque maximè fililia.* Alia frangi celeriora quād findi, quibus pulpa non est. Pulpamentum, ti, n. f. A' pulpa deductu: quo nomine significatur carnes delicatores, aliāve lautiora opsonia. [*ερφάζειν.* Gall. *Viande, ou viande delicate & friande.* Ital. *Riunanda ben s'aggio nata.* German. *Ein schöderch affige speiß/ein schleckbyssin.* Hispan. *Manjar delicado, y carne sin huesos.* Polon. *Lakosky.* Vngar. *Ennó valo kodneschia anagy fusetek.* Ang. *A deintie dish well seasoned.*] Terent in Eunuch. Tute lepus es, & pulpamentum quæris? *da-outrous é, è kezslisztje.* Cujus proverbii usum suprà explicatus in dictione L E P V S.

Pulpitum, n. f. Locus editor in orchestra, in quo chorus Tragediarum, & Comœdiarum, quoad Comœdiaz chorum habuerunt, ceteriq; personam non habentes, fabulæ subservientib; histriónibusq; in scenam abditis, populum gestulatio-ne retinebant. [*ὑπέληπτος λογοτελος.* Gall. *Pulpitre ou chaire.* Ital. *Pulpito.* German. *Das höber oder inner theil einer Bräge/auff deren man ein Schawspil hältet.* Hispan. *El pulpito, o predicatorio.* Pol. *Pulpiec.* Vng. *Predikalle zek magas karódezek zek.* Ang. *A pulpit.*] Plin. Epist. 90: *Inde ista ludibria, scena & pulpito digna.* q. Ponitur etiam pro suggesto: id est, quo cunque edito loco sive cathedra: cuiusmodi sunt ex quibus docent disciplinarum professores, aut qui concionem habent ad populum. Sueton. de claris Grammaticis: *Repeto quendam principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare, nonnullis manè differe-re, post meridiem remoto pulpito declamare solitum.*

Puls, tis, f. t. Cibi antiquissimi genus, ex farina & aqua cōstantis, additis interdum ovis, melle, vel caseo. [*κέραμος, πόλεις, ἀράχη.* Gal. *Vne sorte de viande dequoy r'soyent les anciens en lieu de pain, fait de farine, eau, miel ou fromage, & œufs.* Ital. *Polenta con farina & aqua condita con mele o formaggio.* Germ. *Eua Müs / vorjetten ward diese gatung aus wasser und mit epern/honig / ic. angemach.* Belg. *Pappe.* Hispan. *Las puchadas poleadas.* Polon. *Kasha, item brya.* Vngar. *Pep, donskaturos etek.* Ang. *Pottage gruell.*] Aetius *πόλεις:* hoc est, pultem appellari ait sorbitonem omnem confectam ex cerealibus granis in succū resolutis. Plin.lib.18.cap.8: *Pulte autem non pane longo tempore vixisse Romanos manifestū est: quoniam inde pulmentaria hodieq; dicuntur.* Porro quod ad vocis hujus etymon attinet, quidam à sono dictum existimant, quem edit dum coquitur. Festus tamen viderit innuere à pullis pultem appellari, quod pullarii, ut tripodium solisti-mum facerent, hoc potissimum cibi genere pullos pascerent. Verba Festi sunt hæc: *Puls potissimum dabatur pullis in auspiciis, quia ex ea necesse erat aliquid decidere quod tripodium faceret: id est, terrapavium. Pavire enim ferire est. Bonum enim augurium esse putabant, si pulli per quos auspicabantur, co-medissent, præserit si eis edentibus, aliquid ex ore decidisset: si autem omnino non edissent, arbitrabantur periculum im-minere.* Hæc ille. *πόλεις autem Græci recentiores imitatione Romanorū videntur appellasse, quum à vetustioribus κέραμος vocaretur.*

Pulticula, x, diminutivum à pulte. *πόλεις.* Col.lib.8. cap. 11: Nec minus quolibet frumento cocta pulticula. Plin. libr. 26. cap.8. de polypodio loquens: Coquitur in pulticula ad alvum vel in febre leniter solvendam.

Pultär' us, iii, Vasculum culinatum, in quo puls decoquebat. [*χρυσίδιον, κάραρη.* Gall. *Vaisseau ou on cuiseoit celle viande.* Ital. *Vaso da cuocere la polenta.* German. *Ein Pfuschesen / ein geöffnetes in dem man Müs kocht.* Hispan. *El pulcherio o olla para cozer puchas.* Pol. *Garnier do warzenia kafsi albo brye.* Vng. *Pepfödrás fárek.* Ang. *A vessel to seethe gruell in.*] Corn. Celsus: *Sic cætera defec-rint, calyculus aut pulcarius oris compressioris ei rei commo-dè aptatur.* Plin.lib.7.cap.53: *Edita cœna calidam potionem in pultatio poposcit.* Colum.lib.12.cap.43: *Sed uæ dependentes à matre sic in pultarios condi debebunt, ne quæ partes vasa contingent.*

Pulso, Pulsus, Pulto, Vide PELLO. Pulvinar, pen. prod. n. t. Est quod capiti dormituri subjici-mus: dictum quasi pluvinar, quod ex plumis soleat confici. [*πούδος χειριθή, τὸ εργαστήλατον.* Gall. *Vn oreiller.* Ital. *Guanciali cozzino.* German. *Ein Hauptkissen.* Belg. *Em hoest puls.* Hispan. *Almo ha-de de estrado.* Pol. *Poduska.* Vngar. *Vankos, parnafalay.* Ang. *A pillow or a cushion.*] Vtibantur autem pulvinaribus potissimum

lautissimi quicq; præsertim in lecto conjugali. Quo factum est ut pulvinai figurae pro eiusmodi toris accipiantur. Juven. Sat. 6: sumo que lucernæ Fœda lupa naris tulit ad pulvinar odo rem. Ovid.lib.2.de Pont. Eleg. 2: In columis conjunx sua pulvinaria servat. ¶ Distinguit autem Placides in Glossis inter Pulvinum & Pulvinari: pulvinus, inquit, est privati hominis cervical, vel culicital. Pulvinar vero ac pulvinaria principum sunt vel regum: id est, lectisternia. ¶ Sedenibus quoque, & rei aliqui innitentibus pulvinaria subjici solet. Ovid.lib.1.de Arte: fuit utile multis Pulvinari facili composuisse manu. Loquitur autem de iis officiis que in Circulo spectantibus mulieribus ab amatoribus præstari consueverant. ¶ Pulvinaria item in templis dicebantur lectuli diis dicati, in quibus illorum simulacra solebant reclinari, atque in hac significacione semper Cicero utitur. Cic. pro Domo sua: Ea aram: & ædiculam, & pulvinar sub saxo sacro dedicavit. Ovid. 14. Metam. . & pulvinaribus altis Dignior est. Sternebantur autem hi lectuli quoties decreta erat supplicatio: unde & lectisternium nuncupabatur: sicut docet Augustinus lib.3.Civit. Livius: Curatum lectisternium, & per triduum habitum Decemyris sacrorum curantibus, & pulvinaria in conspectu fuere loyi & lunonis: alterum Neptuno & Minervæ: tertium Marti & Veneri: quartum Apollini & Diana: quintū Vulcano ac Vesta: sextum Mercurio & Cereris. ¶ Abusivè aliquando pulvinaria pro templis ipsis dicuntur: inde apud Liv. legitur ad omnia pulvinaria sacrificatum fuisse. Cic. in Catil. Quoniam ad omnia pulvinaria supplicatio decreta est, celebratote illos dies cum conjugibus ac liberis vestris.

Pulvinar, ūni, n. s. Pulvinar: quod scilicet capiti substerni, aucti se siujo subjici solet. ¶ Item lectus qui in templis sterni consuevit. Liv. 1. heil. Punaici: Et corvum in ædem lunonis devolasse, atque in ipso pulvinario coasedisse.

Pulvinus, ni. pen. prod. m. s. Pulvinar: hoc est, quo dormientium capita fulciuntur: à Plumis quibus sarcitur, nomen habens, quasi pluminus. [פְּלָמָן כְּבֵשֶׂת הַמִּזְבֵּחַ]. Gall. Un cousin ou oreiller. Ital. Guanciale. Germ. Ein stabs. Hispan. Pequano poluo. Pol. Prosek. Vng. Porotska. Ang. Euſſa. Hisp. Armobada de estrado. Pol. Węglowice, poduska. Vn. Vankos parnascaly. Ang. A pillow or a cushion.] Cicero in Ver. act. 7: Nam ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica hexaphoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus, Melitensi rosa factus. Apuleius: Quatuor Evnuchi confestim pulvinis compluribus, vento tumicatisbus, pluma delicate, terrestrem nobis cubitum perstruunt. ¶ Pulvini iterum dicuntur qui sellis, scannisve imponuntur quo molior sit sessio, plumis, lana, vel tomento facti. Cic. Trebatio: Sella tibi erit in ludo: et pulvinus sequetur. Id est de Orat. Tum Crassus pulvinos populoisse, & omnes in iis sedibus quæ erant sub platano, confeditisse dicebat. Juvenal. Sat. 3: -exeat, inquit, Si pudor est, & de pulvino surgat Equestri. Cujus res legi non sufficit, & sed tantum hic lenonum pueri quo cunque in fornice natu. ¶ Pulvinus, item in hortis dicitur terra eminens, seu protuberans inter duos sulcos: quod genus in agris à porrigeō, porcam appellant. Plin.lib.19 cap.14: Areis distingui, eas que resupinis pulvinoi in toris ambiri singulis trahitum sulcis qua datur accessus homini, scatebrisq; decursus. Colum.lib. 11. cap. 3: Vlpicum habet velut allium, plures cohærentes spicas: haec que quam sint divisæ, liratim seri debent, ut in pulvinis politæ, minus infestentur hyemis aquis.

Pulvīnatūs, ta, tum, Quod est ad sin: illud in pulvinis, eminulum, & protuberans. [ἔγοντα πάλαις]. Gall. Fait en facon d'oreiller, mol comme plume. Ital. Fata à foggia dignanciale. Germ. Das bauchichtig vnd außgeblassen ist wie ein tuffin. Hisp. Cosi mollida è de estrado, è echa en manera de almohada. Pol. Nadeli. Vng. Fenaly, parna formata valo. Ang. Madelik a pillow or cushion.] Plia. libr. 15. cap. 22. de juglandibus loquens: Nec non & honos his naturæ pecularis, gemino protectis operimento pulvinati primū calycis, mox lignei putaminis. Idem lib. 17. cap. 22: Clivosa loca altiores poscunt scrobes, præterea pulvinatis à de vexitate labris.

Pulvīnūlūs, li, diminutivum à pulvinus, varia habens significata, quemadmodum sumum primitivum. [ἔγοντα πάλαι]. Gall. Petit oreiller, petit duvet. Ital. Piumazzo. Ger. Ein Kusselin. Hisp. Pequenna almohada. Polon. Węglowice, puluska. Vngar. Fenalyoska parnaska. Ang. A little pillow or cushion.] Nam modò id significat quo dormientium capita fulciuntur: modò id quod scannis, sellisve imponitur quod commodior sit sessio. ¶ Non nunquam etiam pro arcola in hortis in medio duorum sulcorum eminent. In qua significacione usus est Col.lib. de Arboribus, cap.10: Sed quæcumq; in glidis erunt positæ, ita ablaqueandæ sunt, ut à superiore parte secundum codicem lacusculi fiant, ab inferiori autem pulvinuli altiores excitentur.

Pulvillūs, li, aliud diminutivum, m. s. ut Serici pulvilli, serico panno obducti. [τὸ περγαμένα πάλαι, τὰ περγαμένα πάλαι]. Gall. Petit oreiller. Ital. Piccio guanciale. Ger. Ein Kusselin. Hisp. Pequenna almohada. Pol. Poduszecka. Vng. Puszinkok fenalyoska, parnaska. Ang. A little pillow or cushion.] Horat. Epop. 8:

Quid quod libelli Stoici inter sericos lacere pulvillo amant. Puvis, hujus pulveris, tam masculini quam feminini generis, Terra minuta & arida. [ΤΙΝ ab ik ΥΥ baphar. xnis, xoneptis. Gall. Poudre. Ital. Polvere. Germ. Staub. Belg. Stoßpulver. Hisp. Poluo. Polon. Proch. Vng. Por. Ang. Dust, powder.] Propter.libr. 1. Eleg. 11: Sit mihi perpetuò pulvis Hetrusca dolor. Virg.lib.4. Georg. ceu pulvere ab alto, Quum venit, & terram sicco spuit ore viator Aridus. Idem 1. Georg. Humida solstitia, atq; hyemes orate serenas Agricolæ, hyberno lætissima pulvere terra, Latus ager. Quintilian.lib. 5. cap. 6: Sed nec omne iter pulverem movet. Dicitur autem pulvis (ut quidam existimat) à pellendo, quod ventorum impetu pellatur. ¶ Accipitur aliquando pro loco cerraminis. [κρίσπα]. Cicero 3. de Legib. Doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem atque pulverem, sed in ipsum distinxen aciemque perduxit. Virgil. 7. Aeneid. Ante urbem pueri, & primævo flore juvenis Excentur equis, dominantque in pulvere currus. ¶ In suo pulvere currere: id est, ea in re versari in qua quis plurimum valeat. Ovid. in Fast. Inque suo noster pulvere currat equus. ¶ Citra pulverem cōtingere dicitur, quo quis facile, & citra negotium potitur: quæ translatio sumpta est à palæstris, qui certamen inituri se mutuo pulvere solebant alpergere, ut corpora ceromate, & sudore lubrica, mutuas prehensiones non frustrarentur; [κρύσιν]. Gellius libro 5: Ovandi, inquis, causa est, quum deditio repente facta, sine pulvere (ut dici solet) in cruentaque victoria obvenit. ¶ Apud antiquos etiam pulver dicebatur: Sed ab eo quod est pulvis, genitus erat pulvis: ut apud Catullum in Epithalamio Iulie: Ille pulvis Erythrae Siderumque micantium Subducat numerum prius: Pulver vero, pulveris. Verum hodie tantum in usu est pulvis in recto, pulvē in obliquis.

Pulvē, ūs, a, um, & pulverulentus, a, um, de quibus insia. Pulvīscūlūs, l, diminutivum à pulvis: [πορφυρός, ο μικρός επιπλός νοικογρίς]. Gall. Pouldrette. Ital. Poluerino. German. Ein stabs. Hispan. Pequano poluo. Pol. Prosek. Vng. Porotska. Ang. Smal assi or fine powder.] Quid quanvis generaliter pro omnibus natur pulvere, propriè tamen de eo dicitur quo muliercula utuntur, ut vel cutis colore commendent, vel dentibus candore inducent: qui & cinis dicitur: à quo alium cinerem, Inmundum ep. theto se revit Virgilus primo Georgic. Et cinerem inmundum latos jaçare per agros. Apuleius: Misi, ut petisti, mundicias dentium, Nitelas oris, ex Arabicis frugibus Tenacem, candiculum, nobilem pulvileculum, Complanatorem tumidulæ gingivulæ, Convertisorem pridianæ reliquiæ, Nequa visatur terra labes sordium Restrictis fortè si labellis riseris. ¶ Cum pulvileculo aliquid convertiri dicimus, quoties omnia sic colluntur, ut nihil sit reliqui, ne pulvis quidem. Plautus Ruden. Converteret jahie me totum cum pulvileculo.

Pulvē, ūs, a, um. Quid ex pulvere est: [κρύσιν]. Gall. Pou dreux, de poudre. Ital. Di poluere. German. Das aus staub ist. Hisp. Cosa de polue. Pol. Prochow. Vng. Borbel valo. Ang. Of dust.] ut nubes pulvere: id est, ex pulvile moto excitata. Virgilus 8. Aeneidos: Stant pavidae in muris matres, oculis que sequuntur Pulveream nubem. ¶ Nonnunquam idem quod pulverulentus: hoc est, pulvere plenus. κρύση δε. Ovid. 7. Metam. Pulveremque trahens per summa cacumina pallam, Veris humum. Ac quorū pulverem, pro arena in qua pugnatur. κρύση. Stat. 1. Theb. lamque in pulverem, furiis hostiisbus, & quod Prostunt.

Pulvēlēntūs, a, um, Pulvere plenus. [κρύση δε]. Gal. Poudreux. Ital. Poluero. German. Das aus staub/staubig. Hisp. Lleno de polue. Polon. Płni prochu. Vng. Gar. Poros. Ang. Dustie or full dust.] Cicero ad Atticum libro 5: Nunc iter consiciebamus æstuosa & pulverulenta via. Virgilius 12. Aeneidos: .versique vicissim Pulverulenta fuga Rutuli dant teiga per agros. Martialis lib. 3: Est illic conjuncta, que te manibusque hanque Excipier, vel si pulverulentus eas. Varr.lib.3 de Rust. cap. 18: Minus valent: signa, si sunt pilosæ & horridæ, aut pulverulentæ, nisi opifici eas urgeat te ipsum.

Pulvēto, as. act. p. Occo, glebas majores comminuo, & in pulverem resolvo. [βαλοκοπια]. Gall. Puluerizer, poudrer, mettre en poudre. Ital. Ridurre in poluere, impoluerare. German. Die erdschöten wot zu poluer zerbrechen. Hispan. Hacer poluo, empoluerear con poluo. Polon. Zaprawi am roliu. Vngar. Baronalok gdrongygyz rontok. Ang. To lay over with dust, or to dissolve into dust.] Colum. libro 11. cap. 2: Priusquam vineæ pulverentur, si perexilis est, vel rara ipsa vitis, lupini modii tres, vel quatuor in singula jagera sparguntur. ¶ Pulveret, Plautus dixit pro pulvere plenū sit, aut enim: Ex tu Dave, age, sparge, mundum esse hoc vestibulum volo: Venus ventura est nostra, nolo hic pulveret.

Pulvēatio, f. t. Est genus culturæ (ut inquit Servius in librum secundum Georgicon.) quo imminutæ glebas vitibus applicantur. [κρύση των]. Gall. Puluerization, quand on met quelque chose en poudre. Ital. Essé puluerizare. German. Die zerbrechung oder zerenterschung

Verstossung der erdschollen zu pulvret. Hispan. Obra de haver polvo, & porcar. Polon. Roles zapratwienie. Vngar. Kenerés. Ang. Dislösung into dust, or breaking of clodes.] Colum. lib. 11. cap. 2: Sed frigidioribus regionibus pulverationem faciunt, quam vocant rustic occasionem, quum omnis gleba in vineis refringitur, & resolvitur in pulverem.

Pumex, pumicis, m. t. Lapis cavernosus, aquis innatans, ad scabra leviganda laudatissimus. [κίστης. Gall. Pierre ponce. Ital. Pomice, pomica, pietra pomica. German. Wimstein. Belg. Gunsten. Hispan. La piedra espiona. Polon. Kamien l'agnies. Vngar. Kony riskalab moskó. Ang. A pumuh stone used to mak perchment smooth.] Virgilius libro 12. Aeneidos: Inclusas ut quum latebro in pumice pastor Vestigavit apes, fumoque implevit amaro. Idem 5. Aeneidos: & dulces latebro in pumice nidi. Idem 4. Georgic. Postquam est in thalami pendentia pumice testa Peruentum. Pumicibus cavis. Ovidius 8. Metamorph. Pumice multicavo, nec levibus atria tophis Structa subit, molli tellus erat humida musco. Levius pumice, pro molli, & effeminato. Iuvenalis Satyra 9: Nam res mortifera est inimicus pumice levius. Ovid. lib. 3. Tristium: Quod neque sis credo flavus nec pumice levius. Plinius libr. 36. cap. 21: Sed & ii pumicis qui sunt in usu corporum levigandorum feminis, jam quidem & viris, atq; (ut ait Catullus) liberis, laudatissimi sunt Melo, Scyri, & eoliis insulis. Probatio eorum est in candore, ac minimo pondere, & ut maximè spongiosi, atque aridi sint, ac teri facile nec in fricando arenosi. A Graecis dicitur κίστης, à similitudine vermiculi, qui κιστος dicitur, qui in trito, hordeo que quū referuerunt, nascens, semina illa cuspidis sua multis foraminibus solet terebrare. Vis ejus in medicina est extenuare, siccare & abstergere. ¶ A pumice aquam quærere, à Plato dictum, pro eo quod est frustula ab alio petere, cuius ipse à quo petas, maximè sit indigena: nihil enim pumice lapide siccius, nihil siccus pumiculus. Plautus Persa: Qua confidentia rogare tu à me tan- tum audes Argentum impudens? quis si egomet totus væneam, vix potest Recipi quod tu me rogas: nam tu aquam à pumice nunc postulas. ¶ Pumex etiam feminino genere reperitur. Catullus ad Cornelium: Cui dono lepidum novum libellum Arida modò pumice expolitum.

Pumicōsus, a, um. Quod pumicis vel naturam, vel similitudinem habet: hoc est, rarus & cavernosum. [κίστης. Gall. Qui ressemble aux pierres pences. Ital. Di piccioli fori come la pietra pomica. German. Das Ischerechtig ist wie ein Wimstein. Hisp. Cosa spongioza. Polon. Dzikowaty. Vngar. Kony riska labmoso kőhasinlatos. Ang. Drie, holow, lyk a pumish stone.] Plinius libro 17. cap. 5: Pumicola terra. Idem lib. 32. cap. 8: Quartum Pumicosus, spongiæq; pumice simile, penè purpureum. Pumicosus locus, pumicibus plenus.

Pumicēs, adjективum. Quod ex pumice est, vel quod aridū est ad similitudinem pumicis. [κίστης. Gall. De pierre ponce, ou ressemblant à pierre ponce. Ital. Di pomica. Ger. Trocken wie ein Wimstein. Hisp. Cosa de spongia. Pol. Suchi. Vngar. Kony riska labmoso kőszáraz. Ang. Of a pumish stone.] Plaut. in Pseud. Pumiceos oculos habeo, non queo lacrymas exortare.

Pumico, as, pena, cor. act. p. Pumice polio, levigo. [λεύγω τῷ κίστῃ. Gall. Poncer, nettoyer & polir avec pierre ponce. Ital. Polire, lisciare. Ger. Mit einem Wimstein aufschaben und schleifen. Hisp. Polir, esponiar. Polon. Vgl. adhuc. Vngar. Kony riska labmoso kőszáraz. Ang. To polish with a pumish stone.] Tibul. lib. 3. Eleg. 1: Pumicer, & canas tondeat ante comas.

Pumicātūs, a, um. Pumice politus. Mart. lib. 1: Mutare dominum non potest liber notus, Sed pumicata fronte si quis est nondum. Nec umbilicus cultus atq; membranā.

Pumilio, onis, m. t. Propriè dicitur homo parvæ & humili stature, quem Graeco vocabulo nanum appellamus. [Νῖνος γαμμάδιος. Gall. Nain ou naintre, de petite & basse stature. Ital. Nano, uomo picciolo. German. Ein Zwerglein. Hispan. Elano, hombre pequeño. Polon. Karlik. Vngar. Lyukember. Ang. A dwarf or very little persone.] Gellius libro 19. cap. 13: Quos pumiliones dicimus, Graeci νανούς appellant. Martialis libro 14: quæ vincere raro, prima tibi, scutum pumilionis erit. ¶ Transfertur etiam ad aves, aliaque cuiusvis generis animalia humili stature. Colum. lib. 8. cap. 2: Pumilioes aves, nisi quem humilitas ea cum delectat, nec propter secunditatem, nec propter alium redditum nimium probo.

Pumilius, pena, cor. act. p. à Statio ponitur pro pumilione, lib. 1. Syl. Caluræque vagis grues rapinis Mirantur pumilos fero- ciores. ¶ Legitur & Pumilo, onis, in eadem significatione: ut ibidem apud Statuum: Hic audax subit ordo pumilonū. Quos natura brevi statu peractu Nodosum semel in globum ligavit: item Pumilius, iiii, apud Suetonium in Augusto, eadem significatione legitur, cap. 83: Nam pumilius, & distortos, & omnes generis ejusdem, ut ludibria naturæ, malique omnis abhorribat.

Punctūs, m. f. & Punctūm, n. f. Dicitur minima individua quæ

lineæ pars, nullam neque longitudinem habens, neque latitudinem, neque profunditatem. [πόντος nekuddah. απομένων, σημεῖον. Gall. Un point. Ital. Punto. Germ. Ein punct oder stupfin. Hisp. Puncto en la geometria. Polon. Punkt. Vngar. Pont. Angl. A poyn, a prick.] Seneca: Punctum, & adhuc puncto minus, mundi quod incolimus. Plin. lib. 2. cap. 68: Non aliud est terra universa quam mundi punctus. Tradunt Geometræ, punctum esse corpus individuum, in quo neque longitudo, neque latitudo, neque altitudo, deprehenditur, & ob incomprehensibilem brevitatem sui, in partes dividi non posse. Hoc protractum lineam efficit: id est, corpus unius dimensionis. Longum enim est sine lato, & duobus punctis ex utraque parte solam longitudinem terminantibus continentur. Hanc lineam si geminamus, alterum corpus efficitur, quod duabus dimensionibus extruitur, ex longo, latoque, sed alto caret. Punctis autem quatuor continentur, per singulas scilicet lineas binis, & hoc Graeci initio, nostri planum, sive superficiem vocant. ¶ Quandoque tamen puctum sumitur pro tempore vel horæ momento. τόπος. Cicero Cæcinni, lib. 6: Itaque ne punctum quidem temporis in ipsa fortuna suissis. Idem pro Cluentio: Neque postea Latini punctum est temporis commoratus. Cæsar libro 3. belli Civilis: Ita multorum mensium labor, hostium perfidia & vi tempestatis, puncto temporis interiit, τόπος. ¶ Puncta item pro calculis sive suffragiis accipiuntur. Graeci vocant ψήφους. Cicero pro Planc. Nam quod questus es plures testes te habere, quam quot in ea tribu puncta tuleris. Horatius in Arte: Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci: hoc est, solus suffragia judicum tulit, qui & utile, & dulce script, quoniam prodesset & delectaret. ¶ In scriptura iterum puncta dicuntur quibus clausulæ interponguntur: hoc est, distinguuntur. Punctum, adverbium. Pungendo. [ποντίζειν. Gall. De pointe, d'estoc, en piquant, en poignard. Ital. Di punta, di estocata. German. Mit Stichen oder Stufen. Hispan. Hirriendo à estocadas. Pol. Pchac i koliac. Vng. Tispue, nyomua gyakus. Ang. Foining.] Sicut casim, cædendo. ex τριπεῖς. Livius quinto belli Punici: Hispano punctum magis quam casim, assueto petere hostem. ¶ Cæsim & punctum aliquem petere, proverbii speciem habet pro eo quod est totis viribus, omnique conatu aliquem aggredi, translatione sumpta à gladiatoriis, qui modo cupidem intentantes, modo ictum desuper, modo à latere inferentes, in adversarii necem incumbunt.

Pungo, gis, pupugi, vel puhxi, punctum, Cuspide vel aculeo iñfero. [ποντίζειν. himer ωντιζειν, hispähisch. vñtia, siñp. Gall. Poindre, piquer. Ital. Pungere. German. Stichen / ein stich geben/stupfen. Belg. Stechen. Hispan. Puncar. Polon. Pcham kolie. Vng. Gyakom tispom. Ang. To faine, to prick, to sting.] Varro: Admota aspis quam pupugerit, si non occidat, sciat ex Pyllorum esse stirpe. Plautus Trucul. Næ ista stimulum longè haber quæ usque illi licet corpungit meum. Cicero pro Sestio: Gladius qui per se pungere non potest. ¶ Per translationem etiam de animo dicitur, quem quis ægritudine aliqua afficitur. Cicer. lib. 3. Tusc. Si ignominia pupugit, siquid tenebrarum offudit exilium. Idem ad Atticum libro 13: Tu quid dicas? unum enim pungit, ne negligentes esse videamur. Idem ad Trebatium libro 7: Pungit me rursus, quod scribis esse te istic libenter. ¶ Hujus composta, Compungo, Expungo, & Repungo, quorum significata videtur locis.

Pungens, pungentis, particip. [Pol. Koliacy.] Plin. lib. 6. cap. 24: Pungentia folia prino.

Punctūs, a, um, aliud participium. [πόντος. Gall. Poinctou pi- que. Ital. Punto, beccato. German. Gestochen oder gestupft. Hisp. Puncado. Pol. K'oti. Vngar. Gyakod, tispod. Ang. Pricked, nipped, fained.] Cic. pro Milone: Vulnus acu punctum.

Punctū, onis, verbale, f. t. [πόντη, κίνησις. Gall. Poignure, piqueure. Ital. Pungimento, punctata. German. Et. Stich. Hispan. Puncadura. Polon. Kl'ocije. Vng. Gyakos tispes. Ang. A stinging or stinging.] Plin. lib. 25. cap. 13: Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesq; ne sentiantur.

Punctum, eti, n. f. Puncto. Plin. lib. 8. cap. 50: Oculos suffusos capa junci puncto sanguine exonerat, caper rubi.

Punctūs, us, hujus punctus, m. q. Actus videlicet pungendi, punc- tio. Plin. lib. 29. cap. 6: Mustelæ etiam oculis punctu eritis, ajunt visum reverti.

Punctūuncula, à, diminutivum. [πόντης γάρ. Gall. Pepte pique-re. Ital. Pisciola punctura. Germ. Ein stichlin oder stupfin. Hisp. Pequena puncadura. Vng. Gyakodoska tispeske. Ang. A little sting.] Seneca 3. de Ira: Magis ignoco ei qui vulnus inimici, quam qui punctiunculam concupiscit.

Punicus, ea, cum, penult. corr. Possessivum est à Poenius deducitum, quasi Poenicus, idem valens quod Carthaginensis. λεύχης. Poenorum autem nomen è Phœnicibus derivatum est, detracta aspiratione. ¶ Punicā mala, granata: que hoc cognomen sibi circa Carthaginem vendicarunt, ubi & multa & insignia nasci perhibentur. poen. Granata dicuntur, à granis qui-

KK 3 bus

bū sunt referta. Martial.lib.1: Aut imitata breves Punica malas rosas. Poma Punica. Ovid.4. Fast. Rapta tribus, dixit, solvi jejunia granos, Punica quæ in lento cortice poma tegunt. Punica grana. Ovid.4. de Ponto, Eleg.15: Punica sub lento cortice granatubent. q. Punica fides: id est, levissima, & nullis sacramentis satis firmata. Poenorum enim perfidia in proverbium abiit, quod ea gens peculiariter perjurii, vanitatisq; notata sit, quæ admodum abunde testatur. Liv. lib. 2. belli Pun. ubi ait: Quæ Punica religione servata fides ab Annibale est. Salust. in Iugur. Comperio Bocchum magis Punica fide, quam ob ea quæ predicabat, simul Romanos & Numidam spem pacis detinuisse. Vide Erasmus in Chil. Punicum sagum, Horat. Epod.9. Gloria Punica, Virg.4. Aeneid.

Puniceus, cea, ceum, Quod violæ flammæ colore refert. **Φυνίς**. quod genus coloris & rutilum & spadicem appellari, autor est Gellius libro 3. cap. 9. Sunt enim haec omnia, ut ille inquit, synonyma, quædam roboris exuberantiam splendoremque significantia. Punicum autem colorem Latini Graecorum imitatione videntur appellasse: nam illi **φοινίκην** nominant. Virgil.5. Aeneidos: Punicis ibant evincti tempora tenis. Idem 5. Eglog. Punicis humilis quantum saliuncta roscus, iudicio nostro tantum tibi cedit Amyntas. Idem 12. Aeneid. Punicis investita rotis aurora rubebat. Plautus Rud. Fiet. punicum corium, tibi postea attum denuo. Coloris puniceo matura arbuta, Lucret. lib.5.

Punicanus, a, um, Quod est Poenorum, vel quod ex regione Punica affertur: ut lecti Punicani. **λύκης**. Cic. pro Murzna: Atque ille stravit pelliculis hoedinis lectos Punicanos.

Punio, nis, nivi, nitum, act. q. Pœna afficio, castigo, quod & pœnio dixerunt antiqui. [**Λύκης** hanâs, πρωθεμα, κολάζω. Gall. Punir, chastier. Ital. Punire, castigare. Ger. Strafen Hispan. Punio castigar. Polon. Karsze. Vngar. Mez bontelom. Ang. To punish, or chastise.] Cic. pro Domo sua: Tu cum suppicio punendum putasti. Idem 1. Offic. Prohibenda autem est maxime ira in paniendo. Plin. Epist. 167: Illi qui puniunt capite, initio statim in alia discedunt.

Puniōris, iris, passivum. Ovid.9. Metam. Quod videt hæc lucem, quod non ego punior ipsa, Consilium, monitumq; tuum est: misericordia dumrum. q. Invenitur & punior deponens apud Ciceronem pro Milone: Tu me iratum, Sexte, putas tibi, cuius tu inimicissimum multò crudelius etiam punitus es, quam erat humanitatis meæ postulare. Nonius quoq; citat locum ex officiis lib. 1: Neq; ad ejus qui punitur aliquæ, aut verbis castigat, sed ad reipublicæ utilitatem referri. Item ex Tusc. lib.1: Tenendum est rigor, nihil curandum esse post mortem quem multi inimicos & mortuos puniuntur. Sic enim legit Nonius.

Puniōndus, **κρατεῖσθαι**, πνεγνύεσθαι. Cicer. lib. 1. de Orat. Iracundia est cupiditas puniendi doloris.

Puniōtōr, oris, m. t. Qui punit. [**Λύκης** honesch. κρατεῖσθαι, πνεγνύεσθαι. Gall. Punisseur, qui punit. Ital. Punitore, chi punisce. German. Ein straffer. Hispan. Punitor, castigador. Pol. Karcza. Vng. Bontelom. Ang. Apunisher.] Cic. pro Milon. At valuit odium, fecit iratus, fecit inimicus, fuit ultor in injuryæ, punitor doloris sui.

Puniōtūti, nomen. [Vng. Bontelot.] Suet. in Tiberio: Nemo punitor non in Germanias abjectus, uncoquæ tractus.

Pupāpx, f. p. Puella parvula & tenella. [**μαδαράξα**. Gall. Fillette au paupier. Ital. Pupina, fanciula. Germ. Ein junges Meidlein oder Edelstein. Hisp. Mochacha pequenna, o muneca. Polon. Dziewiecka. Vngar. Kifin leanyotska item, bab. Ang. A puppet.] Mart. lib.4: Pupam se dicit Gellia, quum sit anus. Ausonius: Barbara quæ Latias vincis alumna pupas. q. Pupas item appellabant imagunculas quædā puellares quibus virgines in prima pueritia lustrare solebant, donec jam pubertati vicinæ, eas Veneri offerrent. **ἀπαλύγειν**. Varron in Orig. Itaq; brevi tempore magna pars in desiderium puparum, & sigillorum veniebat. Persius Sat. 2: Dicite pontifices, in sacris quid facit aurum? Nempe hoc, quod Veneri donatæ à virginē pupæ.

Pupillā, lx, f. p. Niger in cornæ tunica, atque adeò in medio oculi circulus tunice, quæ **παργάνη** à Græcis dicitur, foramini respondens. [**ῥόην**. Gall. La prunelle de l'œil. Ital. Pupilla, luce dell'occhio. German. Der Augapfel oder Stern des Augo. Belg. Eenen Dogapfel. Hisp. La minna del ojo. Polon. Srejnika. Vng. Zömfény. Ang. The bale or apple of the eye.] Plin. lib. 11. cap. 37: Media oculi tunica cornæ senestravit pupilla: cuius angustiæ non sicut vagari incertam aciem, & veluti canali dirigit, obiterque incidentia facile declinant, aliis nigra, aliis atra, aliis rufa, aliis glauci coloris orbibus circundauis: ut habili mixtura accipiant circunscripto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat. Adeoque iis absoluta vis, ut tam parva illa pupilla totam imaginem reddat hominis. Ea causa est ut plæreque alitum è membris hominum oculos potissimum appetant quod effigiem suam in iis cernentes, velut ad cognata desideria sua tendunt. Hactenus Plinius. Cic. 1. de Nat. deor. Acies ipsa qua cer-

nimus, quæ pupilla vocatur, ita parva est, ut ea quæ nocere possint, facile viret. Plin. lib. 28. cap. 6: Auguriū ex homine ipso est non timendi mortem in ægritudine, quandiu oculoru pupilla: imaginem reddant. Eadem & mox pupula dicitur.

Pupillā, lx, f. p. Pupilla. [**παργάνη** batah. **ῥόην**. Gal. La prunelle de l'œil. Ital. Pupilla, luce dell'occhio. German. Der Augapfel. Hispan. Nima del ojo. Polon. Srejnika. Vngar. Zömfény. Ang. The bale or apple of the eye.] Lucret. lib. 2: Et quoniam plague quoddam genus exigit in se Pupula, quum sentire dolorem dicitur album, Cic. 2. de Nat. deor. Palpebre quæ sunt tegumenta oculorum, molissimæ tactu, ne lacererit aciem, aptissimæ factæ & ad claudendas pupulas, nequid incideret, & ad aperiendas. Manil. lib. 4: Parvula sic totum pervisit pupula cœlum. Horat. Epod. 5: luctu terminato quum semel fixæ cibo intabuissent pupulæ.

Pupillūs, li, m. f. Impubes qui in patris potestate esse desit morte, vel emancipatione: ut docet Pomp. 1. Pupillus. Digest. de verb. signific. [**ΙΠΠΟΣ** iathón. **ἐρπαρίς**. Gall. Pupille, de douze ou quatorze ans. Ital. Pupilo, senza padre. Ger. Ein Wachter des Kindes unter seinen 14. Jahren ist ein Weistlin. Hisp. El menor de baxo del tutor. Polon. Sterota. Vngar. Arua. Ang. One that hath not a father alise, a warde.] Hujus sceminiuum est pupilla. Videntur autem haæc voces à pupus & pupa veluti per diminutionem deducæ, quanvis à primitivorum significatione non nihil degenerent. Hieronymus: Pupillus dicitur qui non habet patrem: orphanus qui nec patrem habet, nec matrem. Cic. 3. Vert. Is mortuus est, reliquit pupillum parvum filium. Idem in Topic. Non quæ admodum quod mulieri debes, rectè possis eodem modo solvere. Horat. 1. Epist. 1: ut piger annus Pupillus quos dura premis custodia matrum. Cicer. 3. Vert. Ille infanti pupille fortunas partis admittit.

Pupillaris, re, om. t. Quod est pupilli: ut Pupillaris **xtas**, pupillare negotium, pupillais pecunia. [**ἐρφαίρεις**. Gall. Appartenant à la pupille. Ital. Familiasco. Ger. Das eines Weistins ist. Hisp. Cosa perteneciente à pupillo. Polon. Czosa roczys przynajmniej. Vngar. Arua, aruahoz valo. Ang. Belonging to one in warde by reason of his nonage.] Liv. lib. 4. bel Punic. Pecunia quoque pupillates primò, deinde viduatum coepit conferri. Puppis, hujus puppis, f. t. Propriæ posterior pars navis est. [**τετράρα** Gal. La pouppé, le derrière de la nauire. It. Pappa della nauire. Ger. Das hindertheil des Schiffes. Hisp. La popa, parte posteria della nau, o toda la nau. Pol. Tyl vokretu, albo vskoti. Vng. Haio tatty, fara. Ang. The hinder part of a ship.] Livius 2. bell. Pun. Naves omnes, quæ non aut persiegerant proras litoris illis, aut carinas fixerant vadis, religatas puppibus in altum extraxere. q. Per synecdochen tamen accipitur pro tota navi. Ovidius 4. de Ponto: Dum mea a puppis erat valida fundata carina. Virgil. 10. Aeneid. Interea Aeneas socios de puppibus altis Pontibus exponit. Ovid. Epist. 12: Iussus inexpectem Colchos adverteo puppim. q. Ponitur aliquando pro reipublicæ administratione, translatione sumpta à gubernatoribus, qui in puppi sedentes, clavum tenent. Cicero ad Papyrium Petrum, lib. 9: Sedebamus enim in puppi, clavumque tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.

Pupula, Vi. le PUPILLĀ.

Pupulā, m. f. Puer parvulus, & tenellus. [**ΤΥΠΟΝΙΚΗ**. Gall. Petit enfant. Ital. Fanciulino. German. Ein junges Kindlein. Hispan. Muchacho pequeño, o munneco. Pol. Chłopiątko. Vngar. Kifin gyermek. Ang. A babie or image lik a young child or a young childe. J. Varr. Maminam lactantis sugentem pascere pupum. Hujus sceminiuum est pupa, de qua paulò ant.

Pupulūs, **μαδαράξα**, & Pupula, **μαδαράξα**, diminutivū à Pupus & pupa. Catullus: Deprendi modò pupulum pueræ Tiusani. Purgo, gas, act. p. Mundo, sordibus libero, quasi purum ago. [**τηλικάκης** **τηλικής** hebar. **εργάτης** purgator. Gal. Purgare, nettoyer. Ital. Purgare, mondare. German. Steinigen/seuber. Hispan. Purgar o limpian. Polon. Chedz. Vng. Mrgatitom. Ang. To purge, to mak cleane.] Colum. lib. 2: Itaque cavatum foramen quæ purgavimus undique, adras surculos inserimus. Cato cap. 63: Si inquinata erit, lavito à foliis & stercore purgato. Ovid. 1. de Ponto, Eleg. 9: Nec dubitem longis purgare lagonibus arva. Idem 4. Fastor. Omnia purgat edax ignis, vitiumque metalli Excoquiti: idcirco cum duce purgat oves. Horat. 1. Epist 7: Cultello proprios purgantem leniter unguis. Purgare alvum, est alvi sordes medicamento expellere. Cic. 1. de Nat. deor. Vomitione canis, purgare alvos ibes Aegyptiæ dicuntur. Purgare, cum genitivo. Horat. 2. Serim. 9a. - novi: **εργάτης** miror purgatum te illius. Purgare pisces. Terent. in Adelph. Pisces cæteros purga, Dromo: congrum istum maximum in aqua sinito ludere paulisper. q. Per translationem, purgare significat excusare, **εργάτης**. Idem in Evnuch. Sed heus tu, purgō! ego me de istac Thaidi. Quod eam me amare suspicata est. Cicero Attic. lib. 1: Quintus Frater purgat se mihi per literas. Idem pro Sexto Roscio: Servos ipsos neque arguo, neq; purgo. q. Purgari rationes dicitur quodæ deciduntur supetflua, aut obstacula, collatio-

collatione facta accepti & expensi. ¶ Purgare fastidium, est curare & remedium adhibere. Plin.lib.8.cap.27: Palumbes, gracili, merulae, perdes, lauri folio annum fastidium purgant. Purgatio, onis, verbale, f. t. Ipse purgandi actus. [Πύργον nikkajón. οὐρανός. Gall. Purgation. Ital. Purgatione. Germ. Ein reinigung. Hispan. Obra de purgar o alimpianer. Pol. Chedozenie. Vngar. Megurája. Ang. Purging or making cleane.] ¶ Ponitur aliquando pro excusatione, διπλούσκη, διπλοζίκη. Terent. in Heavt. Nescio quid peccati portet hęc purgatio. ¶ Purgationes foeminarum, pro mentis vis dixit Plinius libro 20. cap. 4: Purgatio iubis, inquit, foeminarum, & vesicæ, urinæ utile decoctum.

Purgatōr, iis, m.t. [πυργάτης. Vngar. Tixito.] Apulcius in Apologia: Herculis iustitior orbis, purgator feratum, genitum dormitor.

Purgatōrūs, [πυργάτης. Vngar. Tixito, tixitani valo.] Macrobius Comment.lib.1. cap. 8: Secundæ virtutes, quas purgatorias vocant, hominis sunt, qui divini capax est, solumque animalium ejus expedient, qui decrevit se à corporis contagione purgare.

Purgatōrīmūs, [πυργάτης. Vng. Igón meg tixtitator, félitte tixta.] Pers. Satyr. 2: Somnia pituita qui purgatissima mittunt. Purgatōrīmūs, minis, n.t. seu Purgamentum, ti, n.f. Sordes vel immundiciæ, quæ res aliquam purgantes, ejicimus. [ΤΥΠΩΝ ασθρόν ΜΥΣ δόμεν. Κέρψης. Gall. Baillieu, l'ordre & immodequ' on osté de la maison. Ital. Sporcherza. Germ. Die aufwâssche tend der wâst vñnd vnsauberkeit so man aufwâsstet. Hisp. Suiedad, esfuerzo. Polon. Smiecy. Vngar. Szprelek, szmet. Ang. Fitht coming of any thing that is clensed.] Colum.lib.1: Sterquilinia quoque duo sunt: Vnum quod nova purgatæ recipiat, & in annua conservet; alterum verò ex quo vetera vechantur. Liv. 1. ab Urbe: Cloacamq; maximam receptaculum omnium purgatorum urbis, sub terram agendum.

Purgatōrīlīs, le, om.t. Quod facile pùrgatur. [Εύχαρτης. Gall. Aise à purger. Ital. Facile da purgare. Germ. Das gut zu sauber oder zu reinigen ist. Hisp. Cosa que se puede purgar. Pol. La qui do wiedergen. Vngar. Kinnyan meg tixtitaro. Ang. That is easlie made cleane.] Plin.lib. 15. cap. 23: Rotundior quæ balanitis vocatur, purgabilis maximè, & spontè prosiliens.

Purifīco, Puritas, Vide P V R V S.

Purpūrā, -re, f.p. Piscis ex concharum genere, in faucibus habens liquorern, tingendis lanis maximè expeditum. [ΠΥΡΓΑΡΓΑΝΗ. περφύρη. Gall. Pourpre, soit le poisson ou la teinture qu'en tire. Ital. Porpora. Germ. Ein Meerschnecke aus des Schweiß oder Blut man purpur farbt. His. La concha de carmesi colorò el mesme color de carmesi. Polon. Ryba ktori wilz otrosz spłobna, do farbowania na szkrob, sarlatu. Vngar. Barsony fésztő tisiga barsony. Ang. Purple.] Plin.lib.9. cap. 36: Purpura vivunt annis plurimum septenis. Latent sicut murices, circa Canis ortum tricens diebus. Congregant vero tempore, mutuoque attriti lento rem cuiusdam ceræ salivant. Simili modo & murices. Sed & Purpura florem illum tingendis expeditum vestibus in mediis habent faucibus. Liquoris hic est minimi in candida vena, unde pretiosus ille bibitur, nigrantis rosæ colore sublucens. Reliquum corpus sterile. Vivas capere contendunt, quia cum vita sua succum illum evomunt. Vitruvius autor est, purpuras pro soli proprietate alium atque alium habere colorem: & apud Tyron quidem rubrum, circa Apliticam autem puniceum succū emittere, quo & purpura tingit, quam violaceam appellant. Cornelius Nopos: Me juvene violaceo purpura vigebat. Primum autem tingendæ Purpura initium ad Herculem referunt Phœnices, teste lulio Polluce, qui quum Tyro puella comitatus, juxta maris litus iter faceret, accidit ut canis purporam è mari ejestam natus, carnem ejus depaseretur: cuius rictum quum Tyro gratissimo colore infecta videret, negavit sibi cū Hercule deinde quippiam futurum, nisi ille coloris ejusmodi vestem sibi attulisset. Cui morem gerens Hercules, primus, cruentem ex purpulis collegit, lanaque eo infecta, amicæ, quæ petierat vestem attulit. ¶ Accipitur quantoq; purpures pro pulcro. Virgil. 1. Georg. Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. Purpura, à pelago pelagia appellatur. ¶ Purpura antiquitus erat insigne Romanorum magistratum: quod Martialis affirmat, quū ait: Divisit nostras purpura vestra togas. Vnde aliquando ponitur pro iplis magistratibus. Idem: Purpura te felix, te colit omnis honos.

Purpūrēs, a, um, ut Purpureus color, qui purpura succo tintus est: aut certè qui succi ejus colorem refert: hoc est, qui ex subnigro rubescit. [περφύρη. Gall. De pourpre. Ital. Porporino. Ger. Purpurfarb. Hisp. Cosa de carmesi. Polon. Sarlatna farbe maiaci. Vngar. Barsony rizs. Ang. Of purple.] Virgil. 11. Aeneid. Labitur exanguis, labuntur frigida letho Lumina: purpureus quodam color ora relinquit. ¶ Purpurae vestes, alias Tyriæ dictæ, à loco ubi purpura optimè tingebantur. Plin.libr. 11. cap. 37: Cæsari dictatori quo die primū veste purpurea processit, atq; in sella aurea sedet, sacrificanti bis in exitu defuit cor. ¶ Quan-

doque tamen purporeum pro cæruleo positum legimus, præsertim quum de mari dicitur, ex nimia altitudine nigrescente. Virgil.lib. 4. Georg. In mare purporeum violentior influit amnis. Cic. 4. Acad. Mare illud quod nunc Favonio nascente purporeum videtur, idem huic nostro videbatur.

Purpūro, as, n.p. In purporam vergo. [περφύρη. Gall. Prendre couleur de pourpre, se teindre en pourpre. Ital. Tingarsi in porpora. Ger. Sich auf Purpursfarb stehn. Hisp. Colorarse de carmesi. Pol. Dais farbe sarlatina. Vngar. Barsony zsinwuelzék. Ang. To become lik purple or waxe purple coloured.] Col. lib. 10: Tum quæ pallit humi, quæ stondens purpurat auro, Ponatur viola, & nimium rosa plena pudoris.

Purpūrasco, scis, scere, n.t. idem περφύρη. Cicer. 2. Acad. Quid, mare nonne cæruleum? aut ejus unda, quum pulsata est remis, purpurascit?

Purpūratus, ra, rum, Purpura ornatus. [ΥΠΡΙΝη μελική. περφύρη. Gall. Vesti di couleur de pourpre. Ital. Vestito con habito di color porporino. German. Mit Purpur bestrebet. Hisp. Vestiido de carmesi. Polon. Wpurpusze ubrani. Vngar. Barsonyba löszték. Ang. Gladde with purple.] Vnde purpuriati dicti sunt qui apud principes cæteris dignitate anteentes, purporea veste utebantur. Cicer.lib. 1. Tuic. quæst. Iltis quofo, inquit, ista horribilia minitare purpuras tuis. Liv. 1. bell. Punic: Cum duce Athenagora uno ex purpuras. Purpuras Gabinius, Cicer. 4. Catil.

Purpūratiūs, ria, riuum, Quod ad purporam pertinet: ut Officina purpuraria, in qua purpura tingitur. [περφύρη. Gall. De pourpre. Ital. Di porpore. Germ. Das zu dem Purpur gehörte. Hisp. De carmesi. Polon. Naliegaci, do porpore. Vngar. Barsonyhoz valo. Ang. Of purple.] Plin.lib. 35. cap. 6: Alterum genus est in purpariis officinis.

Purpūrissum, si, n.f. Coloris genus, ex creta argentaria, purpura succo incibriata: quo & pictores utuntur, & mulierculæ purporeum genarum colorem sibi conciliant. αὐδηρέλεος Aristoteli, & Polluci. [Gall. Croye de mine d' argent teinte de pourpre. Ital. Color finto di porporo. German. Ein angemachte Farb aus Purpur mit deren die Weiber das Angesicht maaten. Hisp. El barilo alcancilla. Vng. Orzca verdbár kendezék, fejtek, barkony zsinwefek. Ang. A kind of purple most præcious.] Plin.lib. 35. cap. 9: Ex reliquis coloribus quos à dominis dati diximus, propter magnitudinem pretii, ante omnes est purpurisum, à creta argentario cum purpuras pariter tingitur, bibitq; cum colorem celerius lanis.

Purpūrisso, fas, Purpura inficio. [ΥΠΡΙΝη μελική. περφύρη. Gall. Teindre de bresil, ou couleur de pourpre. Ital. Tingere tale colore. German. Mit Purpursfarb färben. Hisp. Colora de brasilo alcancilla. Vngar. Barsony fésztő tisiga vereuel meg tesztóm. Ang. To die purple or to mak of the colour of purple.] Plin.in Truc. Iltas buccas tam bellè purpurasatas habes. Purpuras enim utebantur mulieres ad labra, & genas rigendas, quemadmodum etiam hodie plerique fieri videmus.

Purūs, ra, rum, Mundus, sine sordore. [ΤΥΡΝΑΝΟΣ τάβορ. περφύρη. Gall. Pur, net, clair. Ital. Puro, mundo, semplice. German. Stein / sauber. Belg. Suyver. Hisp. Puro y no mezclado, limpio. Polon. Czysti, szery. Vngar. Tisza. Angl. Clean, undefiled.] Cic. pro Cæcin. Quicquid inde haurias purum, liquidumque te haurire senties. Horat. 3. Carm. Ode 16: Puræ rivas aquæ, sylvaque jugerum Paucorum, & segetis certa fides meæ. Cic. 2. de Nat. deor. Etenim licet vide acutiora ingenia, & ad intelligendum aptiora eorum qui terras incolant eas in quibus aë sit purus, ac tenuis, quām illorum qui utantur crasso celo, atque concreto. ¶ Hinc pura vestimenta à veteribus dicebantur quæ non erant prætexta: purum argentū, quod est sine emblematis & simpliciter laboratum. Cicero. Verr. 6: Emblemata detrahuntur. Sic Haluntini excussis deliciis, cum argento puro domum revertuntur. ¶ Vlpian. in l. Locum. De reli. & sump. fune, purum locum esse definit, qui nec sanctus, nec sacer, nec religiosus est. Sic pura oratio, à Terent. in Heavt. prologo, dicitur quæ nihil fæcis barbaræ habeat admistum. ¶ Pura hasta, à Virgil. 6. Aeneid appellatur quæ est sine ferro, quæ præmium fuit apud antiquos militum eorum qui ex memorabili aliquo prælio victores evassissent. ¶ Pura vasa, à Paulo in l. Si rem. De rei vendica. dicuntur quæ sunt sine emblemate, sine cælatura, & instructione. ¶ Purum judicium à Cicero, 2. de Invent. ponitur pro simplici & eo cui adjecta non est exceptio. ¶ Hujus contrarium est Impurus, quod modò sordidum, contaminatumque significat. περφύρη. Cic. 4. Philip. Quām multis illum ingenuis, quām multis matribus familiâs in illa terra atq; impura legatione vim attulisse existimatis?

Pure, adverbium, Castè, religiosè. [περφύρη. Gall. Purement, nettement. Ital. Puramente, nettamente. Germ. Sauberlich mit Reinigkeit. Hisp. Puramente, limpiaamente. Polon. Szczegle. Vngar. Tisza. Ang. Purelie, cleanlie.] Cicero 1. de Nat. deor. Hæc enim omnia pure ac castè tribuenda deorū numini. Idem de Senecl. Quietè, pure, & eleganter acta etas. Loqui pure, & emendaçè, Cicero.

de optim. gener. Orator. q. Legitur & puriter apud antiquos. Cato de Re Rust. cap. 23: Succum puriter omnium dictum patet in dolia dividito.

Purissime, dixerunt veteres pro purissimè: ut annotavit Festus. Purissima, as. act p. Mundo, purum facio. [גָּדוֹלַה בְּרִיתְהָבָרְתָּה hubár nává mkkáh ázrú, ræt aqz. Gall. Purificare, monda-re. Ger. Reinigen/rein oder sauber machen. Belg. Deynighen Hisp. Apurir alimpiar. Pol. Wyszam, chedogiem iżyme. Vng. Neg. u. om. Ang. Tomakilane.] Sucton. in August. Paulusque post egestum, illanq; expergefactam, quasi à concubitu manu purificasse, & statim in corpore ejus extitisse maculum depicti draconis. Plin. lib. 10. cap. 41: Villaribus gallinis & religio inest: in horre scutum edito ovo, excutuntq; sele, & circumacte purificant, ac festuca aliqua sece & ova lustrant. Idem lib. 8. cap. 1. de elephantis: Autores sunt, Mauritaniz salibus ad quendam amnum cui nomen est Amilo, nitecentे Luna nova, greges eorum descendere, ibiq; se purificantes solenniter aqua circumspici, atq; ita salutario sidere in sylvas reverti.

Purissimatio, onis, verbale, f. t. Purgatio. [פָּרָתָה tahorah רְתָבָה tahar. אֲזֶרֶת, וְאַזְרֵת. Gall. Purification, purgation. Ital. Purificazione. German. Ein Reinigung. Hisp. Purification, apuramiento. Polon. Oczyszczenie. Vngar. Neg. szíratás, tisztítás. Ang. A making clean.] Plin. lib. 15. cap. 30. de lauro loquens: Eadem & purificationibus adhibetur.

Puritas, atis, f. t. Munditia, castitas. [פָּרָתָה tahorah רְתָבָה tahar. אֲזֶרֶת, וְאַזְרֵת. Gall. Pureté, nettezza Ital. Parità, mundità. Germ. Reinigkeit, Sauberkeit, Lauterkeit. Belg. Supverheit Hisp. Pureza el limpio. Vng. Sziszálás. Ang. Cleanesse, purity.] Cujus contrarium est impuritas: hoc est, turpitudo, seu improbitas.

Puritatem, Vide P V R E.

Pus, pusis, n. t. Sanius coasta, & ex maturitate crassa jam effeta & avida. [פָּרָתָה. Gall. La bave & ordure qui sort d'un cloa, apothéme ou semibaines. Ital. Masse, che s'esc d'una apostema o di un brusco. German. Exter. Belg. Enter. Hisp. La putrefactione o podre. Pol. Okrepia. Vngar. Ex. Ang. The matter or filthiness that cometh out of a sore.] Plinii librio 28. cap. 31: Si gravitas sit audiendi, fel bubalium cum urina capra vel hirci prodest, vel si pus sit. q. Pus à sanie distinguunt Celli libro 5. cap. 6. his verbis: Sanguis oranibus notus: sanies est tenuior hoc varie crassa, & glutinosus, & colorata: pus crassitimum, albidulumque, glutinosus & sanguine & sanie: Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam sanescente: sanies est inter utrumque tempus: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Movere pus, est pus excitare, & evocare. Celsus: Aliud emplastrum eodem nomine putri movendo est.

Pusillentia, ta, tum, Quod pure, sive sanie plenum est. [פָּרָתָה. Gall. Plein le boue & d'ordure, d'apostume. Ital. Pieno di carne. German. Exterechig i voll Enter. Hisp. Coja podrida. Pol. Ropy pełny. Vng. Eues. Ang. Full of matter.] Plin. lib. 22. cap. 11: Siccet decocta in vino, precipue auribus pusillatis medetur. Idem lib. 20. cap. 2: Pusilla autem expuentibus auxiliatur cum cuminio, pari pondere.

Pusillentia, adverb. [פָּרָתָה. Gall. Avec bon. Ital. Con ma. German. Mit vorteile. Hisp. Con podre. Vngar. Eussen. Ang. Corruptly, is the matter of a sore.] Plin. in Procerio libri 23: Cicatricibus marcidis, oculis purulentè limosis plurimum conferte.

Purulenta, tia, ipsa puris plenitudo, vel vulnus plenum pure. [פָּרָתָה. Gall. Plein le boue & d'ordure, d'apostume. Ital. Pieno di carne. German. Exterechig i voll Enter. Hisp. Coja podrida. Pol. Ropy pełny. Vng. Eues. Ang. Full of matter.] Plin. lib. 22. cap. 11: Siccet decocta in vino, precipue auribus pusillatis medetur. Idem lib. 20. cap. 2: Pusilla autem expuentibus auxiliatur cum cuminio, pari pondere.

Pusilli, mi, Qui est pusilli animi. [פָּרָתָה. Gall. Purissimamente, cravat. Ital. Di poco animo. German Kleinmäsig. Hisp. De poco corazon. Polon. Bojany. Vng. Kisfin hirw gyenge zw. Ang. Of small courage, cowardous.] Graci purę iżycią dicunt: cui contrarium est Magnanimus. A quo pusillanimitas, purę iżycia, & Pusillanimitas, adverbium, avardopas.

Pusillus, a, um, Parvulus, exiguis: [פָּרָתָה. Gal. Petit. Ital. Piccione, picciolino. Ger. & Belg. Klein. Hisp. Pequeno o pequito. Pol. Mały. Vng. Kisfin. Ang. Little, small.] quod videtur esse diminutivum a pusis, quo veteres pro puerulo uocabantur. A quo rursus fit aliud diminutivum pusillulus. Martial. lib. 1: Bellus homo, & magnus vis idē Cotta videri: Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est. Tiebonius Ciceroni lib. 12: Ego tamen natus in navigatione nostra pusillum laxamētis est, paululum recreationis, relaxationis. Horat. t. Scim. Sat. 4: Di bene feciūt, in opis me, quodq; pusilli finixerunt animi, raro & per pauca loquentis. Cicer. ad Brut. Videlicet quū illam pusillam epitolam tuam ad me das, nondum erat ubi id notum. Juvenal. Satyr. 5. Terra malos homines nunc educat, atq; pusillos. Cic. Att. lib. 5: Habuimus in Tusculano quasi pusillani Romam, tanta erat in his locis multitudine. Vxor pusilla, Horat. 2. Scim. Satyr. 3. Testis pusillus, Cic. 2. de Oiat. Differit autē pusillus & brevis, quod pusillus dicitur de corpore, ut homo pusillus, pusilla gibis: Brevis autem

est in natura, ut brevis dies, nox, annus. Sosipater libro 1. Pusillo, onis, m. t. Parvus puer. [פָּרָתָה. Gall. Pusillo, exfuit. Ital. Fanciulo. Germ. Ein kleiner oder junger Knabe Hisp. El muchacho de poca edad. Polon. Dzieciarko. Vngar. Kisfiúgyermeketekse. Ang. A little child.] Veteres eum pusum & pulam, pro pueru & puerilla usurpabant. Capitur tamen sicut semper pro lepto masculo. Cicci. pro Cael. Qui te amat plenum, qui propter nescio quam, credo, timiditatem, & nocturnos quoddam inanes metus tecum semper pusio etiu majore sorore cubitum. Iuvenal. Sat. 6 Nonne putas melius, quod teu pusio dormit, pusio, qui noctu non lutigat.

Pustulā, le, f. p. [פָּרָתָה. abebub. פָּרָתָה. Gall. Vne ampoule ou r. sise. It. Il Brusola, valvula, bovisa. Ger. Ein poröser oder blutiger so aus der hand entsprungen / wad ist gewohnlich unter darin ein blater. Belg. Eu pusulen. Hisp. Pustula de sarna o buna. Pol. Krosta espica, wedone. Vng. Kub vizekete, laborska. Ang. Blister, wheale, or little pushe.] Noscent generile est ad tuberculā omnia, prēter naturā in cute efflorescentia: à puce (ut quidā volunt) quod in se continet, deducta appellatione quā quam etiā lat. us pustularū nomen ad ea extendunt quae puce carent Mart. lib. 14: Fervida ne trito tibi police pustula farig, Exornent docile gairula plectrā lyram. Quo in toto pustularū appellare videtur amplius genus, in manibus pedibus enim in immo labore proveniens. Čeu lib. 5. cap. 28: pustularū nomē ed quatuor cōtraxit genera, in phlyctēnas scilicet: hoc est, majoris pustulas, lividas, aut pallidas, aut nigras, humore diflentis ex frigore, igni, vel medicamentis pioventes, sub quibus eou rupte tuerint, quasi exulcerata cauo appetet. In exanthemata, quē Plin. modo eruptiones pituite, modò papulas appellantia phlyctēria pauciō duriora, suba. bida, & acuta. Et in epynctias & quā sunt sublivide, modicē turnescētes: & plena sanguinis, tubis & pedes non eū ferē, maximē infestātes: unde & non ē trahunt.

Pustulatum, argentum, A' pustulis dicitur, quae in argento cōlatō in aspredinem quādam excisæ visuntur, sicut pustulatio corpore ex igni, frigore, vel labore nascentes. [פָּרָתָה. Gall. Mar. lib. 7: Sed iam seio, nulla venit à me Argentum tubulari pustulati. Tranquillus in Neroni, pustulatum argentū posuit pro purgatissimo, & excoctissimo: cujusmodi aurum obryzum à Grecis appellatur. Exegitq; inquit Suetonius) agat, si fastidio & acerbitate nummum alperum, argentum pustulatum, autem obryzum ut pleriq; omnem collationem palat recusarent. Budæus. Nonnulli tamen judicant legendum esse pustulatum, quemadmodum legitur L. 31. D. locau. & illud videri deducunt à pusula, quo nomine ignis acerbum significatur. Difficile est in hacre tam obscura omnium in genustatis facere. Itaq; suum cuique relinquendum est judicium.

Pustulago, Tussilago apud Diosc. lib. 4. cap. 124.

Pustulā, le, pen. cor. sp. Morbi genus à flavabile, vel tenui sanguine, vel ab utroq; proficiscens: quē & ignem sacū appellat. [פָּרָתָה. abebub. Hisp. Gall. Ampulla ou repte, ou le feu sancti Antine. Ital. Brusola, sacro fucio d. Antonio. Germ. Ein bōse brennende rēte mit blateren. S. Antoni fūr / obse transbuit. Hisp. Roma o sarna. Pol. Pustulina ogien. Vng. Zut antalire. Ang. The wild syre.] Colum. lib. 7. cap. 5: Est etiam in sanabilis sacerignis, quam pusulam vocant pastores.

Pusulōculi, m. l. Qui eo morbo laborat. [פָּרָתָה. Gall. Pustuleux, ou malade du feu, sancti Antine. Ital. Chi ha il sacro fūr. German. Das ein solch bōs / oder brennende rēte mit blateren hat. Hisp. Doliente de tal romia o sarna. Polon. Pustulina ogien matay. Vngar. Az kin. zent, antalire evagyon. Ang. sick of the wild syre.] Idem ibidem: Vivam peccadeti, quae sicuti pusulosa celupram obruamus.

Puteam, Vide P V T O, putas.

Puteal, lis, n. t. [Germ Der Rüsterst] Quid sit, video vel inter primi nominis Grammaticos parū constare. Actione locu suffice putat ad quē convenire solebant seneatores. Propterea non tecē suffit tradit Pætoris, prope arcu Fabianum, in quo primū anbunal & subscilia à Libone quadam fuerint collocatae unde & Libonis puteal ab Horatio ait appellatū, Forum, putealq; Libonis Mandab. siccis. P. Victor in regione Vibis octava puteal constituit Libonis, & Ianos duos, totumq; cum locū metatatoribus frequentē suffit ait. Verū omnis horum opinonibus, illud certe constat, Puteal locū tunc in comitio in gradibus ipsis ad lavam Curiae in quo olim Acci Nævius sua posita fuit, quod in eo loco is totem novacula diceretur dicitur diffit. Sub eius statua, locus erat subterraneus, quem Puteum appellabant, aram habens, & Accii novacula, ibidem defossam. Supia autem umbella imposta erat, sive pteras, pucerna tegens, unde & locus nomen accepit. Puteala enim putoem opercula dicuntur. Cic. 1. de Divin. Cotem entem illam & novaculam defossam in Comitio: sap. aq; amissum putoem accipimus. Fuisse autem hunc locum juri dicēdo q; aq; temeritatis aperiē docet Horat. 2. Scim. 6: ante fecundum. R. 1. 1. 1. 1. bat, ubi adcessit ad Puteal eras.

Pūcō, putes, putui, prima syllaba prod. n.s. Foeteo, & mali
odoris sum. [WN] *bājšch n̄s* neelach *čr̄* rokab. *xn̄ḡ* *čz̄w*,
pud̄as, *θερμόμεγας*, *δυνάλης* éaci. Gall. Puir, cōstre puant, sentir mal.
Ital. Puire, puçcare. Ger. Stinken, vbeschmecken Hisp. Heder.
Pol. Smierdzie. Vn. Illatoszom, *bw̄tib*. Zagu vagyok. Ang. To stink
orgine an enull saavour in the nose.] Horat. 2. Ser. Satyr. 2: Putet aper,
thumbusq; recens. Satyr. 3: Nec invideas, quod multa fidelia
putet In locuplete penu. Quint. lib. 6. cap. 4: Aliquando desi-
net putere. Diurno m̄to putere, Horat. 1. Epist. 20.
Putidus, a, um, pen. cor. Quod est malum odoris. [WN] *bočsch*
n̄s neelach, *čr̄* rokab. *pud̄as*, *δυνάλης*. Gall. Puant. Ital.
Puçolente, fetente. Ger. Stinkend, vbeschmedend. Hisp. Cosa be-
dienda. Pol. Smordliwy. Vng. Bwdös dohos. Ang. That stinketh.]
Plaut. in Bach. Tanti est, quanti est fungus putidus. Cic. in Pis.
Ego istius pecudis, & putidae carnis consilio scilicet, aut pre-
sidio niti volebam? q Transfertur & ad orationem, qua puti-
da dicitur quem est insuavis, rancida, humili, & abjecta, au-
gium judicio non satis facies, neque verboru pondere rei digni-
tate exequans. Nonius: Putidum non solum ab ore foetido &
gravi quoq naribus præbetur: sed etiam quod auribus triste,
insuave, austerm, rancidum, putidum dici posse autoritas ve-
tustatis admisit. Cic. i. Offic. Sonus erat dulcis, literæ neq; ex-
plicæ, neq; oppressæ, ne aut obscurum esset, aut nimis puti-
dum. Idem Attico: Veteor ne putidum sit scribere ad te quam
sim occupatus. Idem in. Orat. Quonam igitur modo audiretur
Mylius, aut Phyx Athenis, quum etiam Demoithenes exag-
etur ut putidus?

Pūd' iſcūlūs, diminut. [εργεῖν, δυνατέο, ἀνίστεο.] Gal.
Vn peu puant Ital. Alquanto puante. Ger Zumlich stinkend His.
Helsendo vno poco. Vng Dohes, iaka, bwoð, óiske. Ang. That stink-
keth somewhat.] Cic. Cælib. 7: Sumus enim putidiulculi, quām
per te vix licet: verum ut video, licetbit.

Pūrīdūtūs, aliud diminut. Mart.lib.4: Altera ridicula est, altera
putridula.
Pūrīdē, adverbium, Insuaviter, austèrité, râcidé [dvoradis, andes].
Gall. Puamment, ordement et vilainement. Ital. Sozamente, con puza.
Ger. Basteblîch/vnangewenlich. Hisp. Liedientamente con hedion-
der. Pol. Sgnodliwie. Vng Dobuffan bwâlissen. Ang. Stinkin-
gle, with to much affection.] Cie. de clar. Otar. Nam quis eos,
qui nec incepit dicunt, nec odiosè, nec putidè, Atticè putat
dicere, &c.

Pütteo, cis, Putidus, vel mali odoris fio. [שׂוֹנֵן baesch fi] נָתַן
neelach **בְּרִקָּה** rakab. d'vord'euq. Gil. Fair, estre puant. Ital. Disperire
pużolni, pużare. Ger. Stinkend werden. Bel. Stinkende woors-
din. Hisp. Hazerse hediondo. Pol. Pociąg smierdyiec. Vng. Illa-
tozom, gosor bwids Zegu lexök. Ang. To waxe stinking.] Cic. lib. 2.
de Fin. Non inscitile illud dictum videtur, intuavem animum il-
li pecudi datum pro sale, ne putescet.

Pūtor, m. t. Fæctor, graveolētia. [פָּתָר bōsch בְּרַקְבָּר rakab] רַקְבָּר nikabón d'uradía. Gall. Puanteur. Ital. Puçore. Ger. Ein gestandener Geschmack. His. Hedor y hediondez. Pol. Smrod. Vng. Dohos-fag, bwófeg. Ang. Stink, an evil savour.] Cato cap. 157: Ea omnem putorem adireat. Detergere putorem, Stat. 4. Syl. Lucr. lib. 2: Intempeditos quum putor cœpit ob imbræ.

Pützels, tci, Qui perpetuas habet aquas ex terre venis manantes, nō tamē fontium more foras prorūpātēs. [713] beér 713 bor. Oeisq. Gal. v. p. p. Itál. P. 20 Ger. Ein soh oder sobbrunnen/ Schößbrunnen Bel. Eine Womput His. El. pozo. Pol. Zdroj, frjado, studnia. Vng. Kat. Ang. A well, a pit. [7] Quint. lib. 7. cap. 3: Ille in puto mortuus est juvenus. Dicitus quod putat ex alumine, & sulphure sāpē, dum cavaratur: aut certè, ut Varronis placet. lib. 4. de Ling. Latin. à Græco πότης, quod potum significat Virg. 3. Georg. Ad puteos, aut alta greges ad stagna lūbeto. Cui entem signis potare canalibus undam. Horat. 1. Epist 15: Collectōstne b. bant imbrēs putēs sic perēns lugis aquas: nam vina nihil moror illius orz. Differt autem puteus à cisterna, quod ille suas habeat aquas ex terre venis manantes: cisterna pluvias colo per purgatas. Legitur & puteū neutri generis, ut annotavit Nonius, citans locum Varronis ad Gallum Fundum: Primum de miris, secundū de statuis, deinde de aquis, ut sunt lacus, stagna, putea, & maria.

inde de aquis, ut lucas, *magnum puto*,
Puteall's, i.e. om. t. Quòd ex puteo est. *Poxam*. Gal. De puits.
Ital. *De pozzo*. Ger. *Aus dem sode oder des sods*. Hisp. *Cosa de pozo*.
Pol. *Studzieni*. Vng. *Kuti*. Ang. *Of a well.*] Ovid. in Ioinis
¶ *Vt quos dux Poenus mersit putealibus undis*. Col. lib. 11. cap.
3. *Vel si non sic fluens aqua, fonte puteali possit alligari.*
Puteanus, a. um, ejusdē significationis: ut *Aqua puteana*. *Phœac*.
Plin. lib. 16: *Deinde quantum expressere, adiungit vina*
ceis aquæ puteanæ, ut & secundarium passum faciat. Colum.
li. 12. cap. 26: *Et aquæ dulcis puteanæ eodem agro partem de*
cinqam adiicias.

Pütz*er* fü*s*, ni, m. c. Qui putoes fodi. [Puteus, Puteus *et* *alii*.] Gall. Pustier, qui fait les puits. Ital. Pozziero, chi fa pozzie. Ger. Ein *Gedreber*. Hisp. El pozo, que haze pozos. Pol. Studniat^s. Vng.

Kut áso. Ang. That diggeth welles.] Plin.lib.31.cap.3: Depressio
putres sulphurata, vel aluminosa occurrētia putearios necat.
Pūtidūs. Vide P V T E Ó. putes.
Putitus pro stulto à Plauto usurpatum, teste Festo.
Pūto, as, act. p Inutilia, & superflua ex arboreis, fruticibus
releco, amputo. [ΤΗΣ κανάρινας Δαρεγελαγον. Gall. Copperles chofes
superflues, esmonder, cailler. Ital. Podare, druscare. Ger. Schauen/be-
schneiden das vnnig abschneiden. Bel. Gruyeren/snoven. Hisp. Po-
dar vides o arboles. Pol. Odrzynam galize. Virg. Meg. νεῦδην εἰ τὸ
γομ. **Ang.** To prune or cut of superfluous bughes or branches.] Col.
lib.2: Neq; arient, neq; vitem aut arborem putent. ¶ Putare
item ad animalium transfertur, pro cogitare, considerare & ani-
mo revolvere. [Gall. Pensar. Ital. & Hisp. Pensar. Ger. Betrachten.
Pol. Mislic, myniemam. **Ang.** To think or judge.] Cogitando
enim resecamus mente quæ falsa & inutilia sunt: & quod ve-
rum ac bonum est, huic cogitando hæremus. Ter. in Evnuch.
Dum hec puto, præteri imprudens villam. ¶ Aliquando po-
nitur pro aestimare ~~sub~~ ^{ad} qd. q. Cic. in Ver. Si denariis quadringen-
tis Cupidinem illi putatis. t. Terent. in Adelph. Mitto ma-
ledicta omnia. rem ipsam putemus. ¶ Putare rationem, est
calculum subducere. λογικὴν. Plaut. in Aulul. Putatur ratio
cum argentario. ¶ Interdum accipitur pro aptare: Titus: us
Fullonibus, ut citat Nonius: Da pensam lanam, qui non red-
det tempore putatam, recte facito ut multetur malo. ¶ Inter-
dū existimare, judicare. νομίζειν, οἴεσθαι. Ter. in Andic. Recte pu-
tas. Cicero de Amicitia: Attilius prudens esse in jure civili pu-
tarunt: id est, existimatuerunt.

Pūtār̄,ris, m.t Hoc est, qui vites, aliás vē arbōres, aut frūtices
ſarmētus, ramisve inutilibus repugnat. [712 Romer. x. 12. & 13.
et 14. et 15. G. Gall. Esmondens d'arbres, ou taillier de vignes. Ital. Pu-
tatore d' alberi ò di viti. Ger. Ein beschneiter / der von bāumen und
staufen die überflüssigen ſchöß abhauet / ein Baumzuberer / räbens
ſchneider. Hisp. Podador de las viñas ò arboles. Polon. Owo tusk
albo winiarz kozio drzewa obcinia. Vng Nyes el rago, into. Arg.
He that pruneth and cutteth away bougheſ of trees.] Plin.lib. 27 cap.
8: Curarū ea ſcio, omnibus ferè oſtib⁹ conſtaſtis, prolaplum
ex arbore alta putatoreim, ci cundata univerſo corpori. Co-
lum.lib. 4 cap. 17: Putatoris officium eſt, pedali ferè ſpatio cir-
ca jugum vitem compescere. Virg. 2. Georg. ſumnum q; pu-
tato Haud dubitat terra referens mandare cacumē. Cic. de
Orat. Ut quid ſit ſementis ac meilis, quid arborum putatio
ac vitium, quo tempore anni, aut quomodo ea hiant, omnino
neſciat.

Pūtāmēn inis, n.c. rerum quarumlibet purgamentū, à pūrādo.
[καπνὸς οὐράνιος, καρκανές. Gal. Tous le superflus & inutile qui on coupe & ceste de quel que chose, coquille, escaille. Iral. Ogni superfluita che si taglia di qualche cosa. Ger. Die absonderlichkeiten vnnütz se man von einem ding abbrücket. Hlsp. La casiera è mundadura. Pol. skurly-paj, lupina, luska. Vng. Hulladek esbék gaz sőprelek. Ang. The superfluite or that is taken and cast away frome anything.] Nā quicquid ex aliqua re projectitur, putamē appellatur. Plaut. in Cap. Nucleū amisi, reliqui pignori putamina. Cic. 5. Tuscul. Institutio[n]q[ue] ut carentibus juglandium putaminibus barbam sibi, & a copillum adurerent. Putamina ovorum, Plin. libr. 7. cap. 2. Cedrinum putamina secare in laminae, Plin. lib. 9. cap. 11. Pūtatiō, onis, f.t. Cic. de Orat. Nemo nescit quid sit fermentis ac mēllis, quid aiborūm puratio ac vitium.

metis, quia arborum putatio ac virtus.
Putor, putoris, vide P V T E O.
Putris, putre, om. t. Quod est corruptum. ac in putredinem re-
solutum. [שְׁבָדֵב בְּנֵי נְאַלְעָה כְּרִיְתְּ בְּנֵי נְאַלְעָה גָּלָלְתְּ בְּנֵי נְאַלְעָה] neclach כְּרִיְתְּ rok'ih. oures. Gall.
Pourri, gaète & corrompu. Ital. Corroto, putrefacto. Ger. Faul, verwes-
sen Bel. Wydverrot, verwesen His. Podrido, corrompido. Vng Ro-
that. Ang Rotten, or corrupt.] Virg. 11. Aeneid. Quadriupuum
putrem cuius quatuor unguila campum. Idem 1. Georg. & Ze-
phyrus putris se gleba reselvit. Vbi Servius: Putris gleba: et
solubilis. Colum. lib. 2: Idem pinguis ac putris, quia quā plus
rimum reddat in minimum poscit: & quod postulat, exiguo la-
bore, atq; impensa conficit.

Patrius, a, um, Putris, sive putrefactus: hoc est, corruptus à colore externo agere in humidum. [וְנִזְבֵּחַ boisch גְּנִזְבֵּחַ nerlach
רָקֶב rokib, czarzis. Pol. Zgnieli, rl'sbuigaly. Vn Elvaihut. An. Ruten] Cic. in Pison. Non enim nos color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi decepterunt.

Putredo, dñus, f. t. Putor, sc̄tor, corruptio orta ab actione caloris externi in humidū, cuius finis est siccitas. [פָּתְּרָדָה בְּשִׁבְעָה רַקָּאָבָּה | רִקְקָעָבָּה וְעַמְּלֵה מְנֻכָּה מִיְּסָדָה גַּלְּלָה פְּרַעֲשָׂה, pourriture. lat. Putredine, corruptione. Ger. Die seife oder seiflung. Hisp. Podre o podridion. Pol. Zgnieliſo. Vng. Rothasag. Ang. Rottenesse.] Ovid. 3. de Ponto: Estur, ut occulta vitiata putredine navis.

Putrē, tres, Marceo, & in pus solvor. פָּתְרֵה badsch בַּנְדָה nec-
lach טָרֵק rakib. οὐ ποταμός, τοῦ ποταμού. Gall. Se pourrir, corrompre,
ergaizer Ital. Marcarsi, purificarsi. Germ. Sauten. Hisp. Podrirse.
Pol. Gnię, ropiejsie. Vng. Meg rosthadok. Ang. To waterrotten
KK or to be

*or to be dissolved in so matter.] Pacuvius: Quanquā annis, & zeta-
te hoc corpus putret. Plautus Mostel. Atq; xedpol ita hæc ti-
gna humida putrent.*

Putrefico, i.s., n.t. Putridus sio. [וְנַזְבָּשׁ הַנְּדָבָלְךָ רָקָבְךָ גָּמְרָאֵת. Gall. Se pourrir, corrompre & gäster. Ital. Mar-
cirs, putrefarsi. Ger. Saut werden/ansahen faust. Bel. Verroten/ver-
vulen/erstic woorden. Hisp. Podrirse. Pol. Gnyz poçinam. Vng. El roshadok. Ang. To wax rotten.] Col.lib.2: Ut herbarum cul-
mis, cæterisq; rebus immista putrefacant. Idem in eodem: To-
tum sterquilinium rastri permisceari oportet, quò facilis pu-
trefacat, & se arvis idoneū. Horat.2. Serm. Sat.3: - vestis putre-
scit in arca. ¶ Hujus composita sunt, Computresco, Imputre-
sco: quorum significata vide suis locis.

Putrefactio, In putredinem resolvo, corrumpo, putre aliiquid
facio. [וְנַזְבָּשׁ הַבְּיִסְחָה, אֶרְמָה, וְנַזְבָּשׁ. Gall. Pourrir, corrompre &
gäster. Ital. Fudrefare. Ger. Geiten/faust machen. Hisp. Podrir. Pol.
Dopuj, gamnic. Vng. El roshadom. Ang. To mak rotten.] Col.
lib.3: Per apertam vitis medullam nimius humor trahi-
tur, idemq; truncum cavit, unde formicis, alisiq; animalibus
quæ putrefaciat crura vitium, latebrae præbentur. Plaut. in
Mostel. Venit imber, lavat parietes, perpluunt Tigna, putrefa-
citq; operam fabri: nequior jam factus est Vsus ædium. Liv.1.
bell. Punic. Ardentiaq; laxa insulo acetò putrefaciunt.

Purus, ta, tum, Purus, mundus. [וְנַזְבָּשׁ הַנְּקִיְתָּהָרְךָ. Gall. Pur, purg., sans mixtion. Ital. Puro, purgato. Ger. Rein/tanter.
Hisp. Puro, alimpido. Pol. Czysti, sani. Vng. Tixa. Ang. Cle-
ane, pure, without mingling.] Unde putum argentum: id est, pur-
gatum. Iuven. Satyr. 10: Pauca licet portes argenti vascula pu-
ti. ¶ Interdum putus in oratione legitur conjunctum cum
adjectivo purus: unde argentum purum putum dicitur, quod
ita excoctum est, itaq; purgatum, ut nihil alterius materiae ha-
beat admixtum. Gell.lib.6.cap.5: Cautum fuisse, ut Carthagini-
enses quotannis pop. Rom. darent certum pondus argenti
puri puti. ¶ Plaut. in Pseud. ad hominæ transstulit, quū ait: Po-
lyma, chætoplacides Purus putus est ipsius: novi. Quasi dicat,
ipse omnino est, & non aliis profrus aut adulterinus, aut sup-
posititus. Festus: Putum antiqui pro puro dicebant: unde pu-
tum aurum, putatum dici solet: id est, expurgatum. Orationes
putissimæ. Cic. Attic. lib.2: Ut sciat hic Hierosolymarius tra-
ductor ad plebem, quam bonam meis putissimis orationibus
gratiam retulerit.

P antè Y.

Pyaneplion, πυανεπλιον, Mensis nomē apud Athenienses, no-
stro Octobri respondē, si Theodoř credimus: quo celebra-
batur Pyaneplia, festa Apollini sacra, coquebanturq; fabæ
alisiq; legumina, quæ mensi nomen fecerunt.

Pychon, dimensio ab ancone ad digitos si ipsos cogtraxeris.
Pycnocomōn, πυκνοκομων. Herba est à comæ densitate no-
men habens, quam Plin.lib.26. cap.8, describit his verbis: Al-
vum solvit & pycnocomon, crucæ foliis, crassioribus, &
acrioribus, radice rotunda, lutei coloris, terram olente: caule
quadrangulo, modico, tenui flore ocyti.

Pycnotica medicamenta, πυκνωτικα φάρμακα. A' medicis ap-
pellantur quæ vim habent condensandi: quibus opponuntur
manotica, πυκνωτικη, quæ rarefacendi habent potestatem. πυ-
κνωτι, enim, densum: contrà μαστον, ratum significat.

Pycnōstyloñ, πυκνόστυλον, Aedificium deambulationi aptum,
ciuitatum columnis densioribus, modicoq; intervallo à se in-
vicem distantibus. πυκνωτι enim nobis significat densum, & τύ-
λον, columnam.

Pysta, æ, m. p. vel Pyctes, πυκτης, Latine pugil dicitur Lampri-
dius in Helio g. Gladiatores ante convivium pugnates sibi. &
pyctas frequenter exhibuit. Hinc Columella lib.8. cap.2, gal-
linace in certaminibus gallorum pugnacem pycten vocat:
Non rixosatum avium, inquit, laus, cuius plerunque totum
patrimonium pugnus aleæ victor gallinaceus pyctes abstulit.
Plin.lib.7. cap.47: Euthymus pycta iempere Olympiae vistor.

Pystacium, cii, n.s. [πυκνάζιον]. Ger. Ein tschafe/Registerschaf/der
die namen der besonderen Rüthen geschriften waren.] apud Lampri-
diu in Alexandri vita dicitur album: hoc est, tabula dealba-
ta, in qua nomina judicum selectorum describabantur: sic e-
nam inquit: Deniq; quū inter militares aliquid ageretur, mul-
torum dicebat nomina. De promovendis etiam sibi annota-
bat, & perlegebant cuncta pystacia: & sic faciebat diebus eti-
am pariter annotatis, & quis, & qualis esset, & quo innovan-
te promotus.

Pygargus, gi, m. f. [πυγαργης]. Ger. Ein fremd thier/von der
wilden Geissen oder Reehbœcken.] Caprea quædā sylvestris, nō dis-
similis damis. Plin.lib.8. cap.58: Sunt & dame, & pygargi, &
strepiscerotes, multaq; alia haud dissimilia, Iuven. Sat. 11: a-
pud quem Sumine cū magno lepus, atq; aper, atq; pygargus,
Et Scythicæ volucres. ¶ Est itē pygargus, avis ex genere aqui-
latū, in oppidis habitans, & in campis, caudā habens albican-
tem: uade & nomen accepit, quasi πυγαργης appias. Idem Plin.

lib.10. cap.3: Secundi generis pygargus, in oppidis mansit,
& in campis, albicante cauda. Sunt qui putant esse erodiorū
genus: quæ ales coitui infesta est, ut quum mas cum femina
coire velit, acri dolore oculorum utrinq; solvatur, ac motien-
tum penè similes abeant.

Pygista, æ, m. p. πυγιστης, dicitur Græco vocabulo, quæ alio no-
mine peditionem appellamus, qui scilicet masculis ad præpo-
steram libidinem abutitur. Dicit πυγιστης, à contrectandis nati-
bus. Nam πυγη à Græcis dicuntur.

Pylæ, f. p. [Πυλαι petrachim Πυλαι scheharim. Gall.
Les portes. Ital. Porte. Ger. Ein Thor oder port. Hisp. Puertas. Pol.
Wrota albo ciascuna miedzi gorami. Vng. Kapu. Ang. Portes orga-
nes.] Græco nomine dicuntur quas nos portas dicimus: unde
& pro angustis montium fauibus accipiuntur: cuiusmodi in
Amano monte occurtere perhibentur, ex Cilicia Syriam pe-
tentibus: quas & Latinæ Cilicias portas appellamus. Cic. Attic.lib.
5; Iraq; confestim iter in Ciliciam feci per Tauri pylas.

Pylæ, πυλαι, Cœventus Amphictyonū ad Thermopylas, ad
quem quotannis è singulis civitatibus singuli mittebantur,
quos vocabant Pylagoras, δοτης πυλαις αγέρειδης, hoc ab
eo quod ad pylæan convenienter.

Pylorus, ri, pen. prod. πυλαις. A' medicis appellatur inferius
os ventriculi, per quod primæ coctionis excrements emittuntur
in alvū, & inde in secessum. Ratio nominis inde dueta est,
quod πυλαις Græci janitorem vocant. Inferius autem os ven-
triculi in hoc vel optimi janitoris officio fungitur, quod nihil
emittat nisi probè concoctum: unde etiam meatus ille à natu-
ra factus est angustissimus.

Pynathes, Lacigne densatura.

Pyros, & Pyon Græcis primum lac vocatur: alii sic vocant san-
guinem concretum, quem nos Latini vocamus pus.

Pyr, pyros, πυρ, Latinè ignis: à quo multa per cōpositionē fuit.
Pyren, πυρεων, oliva nucleus, quod facile ignem concipiat.

Pyrā, Rogus. [Πυρ medhurah. πυρ. Gall. Un monceau
de bau pour mettre au feu. Ital. Stipa, mochlo de legne. Ger. Ein holz-
beign/scheiterbeig. Hisp. Hoguera. Pol. Stoßdrew. Vng. Ax tag
tsjof rakas fanak twze. Ang. A bone fire.] Lignum cōgeries,
cuiusmodi olim cremandorum corporum causa extrui sole-
bant. Virg.4. Aeneid. At regina pyra penetrali in se de sub au-
ras Erepta ingenti, tædis atq; ilice secta, &c. Idem 11. Aeneid.
Innumeræ struxeré pyras.

Pyracanthia, πυρακανθη, nomen est herba apud Dioscor. lib.
1. cap.15.

Pyralis, πυραλη, Pennatum animalculum, magnitudine mu-
scæ, ex igne proveniens. Vnde & nomen accepit. A' quibusdā
pyralita, πυραλη, appellatur. Quamdiu est in igne, vivit: quū
evasit longiore paulum volatu, tunc emoritur. Vide Plin.lib.
11. cap.36.

Pyrama, ut legit Sipotinus, vel potius Phryama, ut hodie ha-
bent castigationa Plinii exemplaria, lacrymæ genus ex meto-
pia arbore stillas, pingue & resinosum. Vide Plin. li 13.ca.28.

Pyrāmis, idis, pen. cor. f.t. [πυραμις. Gal. Pyramid. Ita. & His-
p. Piramide. Ger. Ein viersechzig gebäuend her breit / das scha-
die höhe jeucht/vnd stenger jemch hi bis in ein spitz versteut/Ein Bewer-
sen. Pol. Budowanie wiegerji granie pochodziste. Vng. Tornyes
epylos. Ang. A steeple, any thing faire square and broad beneath add
final & sharp upwardes.] Moles maxima, quadrata, ita consti-
ta ut è lato in acutum tendat in formâ flammæ, quæ ima sui
parte letior, in acuminatum desinit fastigium. Maximæ hujus
generis in Aegypto fuisse memorantur circa Memphim. Ita: ut
etiquæ ex quadratis lapidibus admirandæ fastigiaræ ultra om-
nen exceilitatem quæ manus fieri posset, (ut scribit Solinus)
sub quibus sepeliebantur reges. Excoitaræ primùm à Regi-
bus Aegypti, ne plebs esset otiosa, vel ne pecuniam successo-
ribus reliaquerent. Vide Plin.lib.36. cap.12.

Pyrāmidatū, adjективum. [πυραμидis. Gall. Fait en pyramid. Ital. A foglia di piramide. Ger. Da ein soße gestalt hat wie ein vier-
sechzig gejetzt. Hisp. Echo en manera de piramide. Pol. Koncasi
wiegerji granie. Vng. Tornyes tisfios. An. Made lyk a steeple.] Quod
in pyramidis formâ factum est. Cic.1. de Nat. deor. Quædam
pyramidata, curvata quædam, & quasi adunca.

Pyramon, ex tritico panis.

Pyratum, πυρατη, genus potionis, quod ex pyris factum credi-
tur, & loco vini sumebatur. Hier. cōtra Iovinianū: Timotheo
dolenti stomachū vinū suader bibere nō pyratū. Hanc tamē
vocem apud probatos autores non facile invenies.

Pyratistā, πυρατης, Animal pennatum, magnitudine musæ,
in igne & nascens & vivens: à quo si paulo longius evolari,
statim emotitur. ¶ Vnde proverbii: Pyratistæ interitus, πυρα-
της μος. In eos dicebatur qui sibi plis exitiu accersunt. Alio
nomine pyralis dicitur, teste Plin. lib.11. cap.36. ¶ Pyratistæ
item apud Aristotelem, vermiculus est quem & clercon vocat,
aranci specie, nocens favis.

Pyrēnes, pen. prod. Sunt cerasorū ossa, seu baccarum: ut apud
Aristotelem

Aristotelem lib.2 Meteororum, in fine, ubi sic legitur: *πυρθετρον, ονοι των λεγμων, εκ των διατηλων πυρων: id est, fieri elusionem, ut nuclei e digitis exilentes. Nominatus singularis est πυρθετρον.*

Pyrēthrum, n. s. [πυρηθρον. Gall. Herbe nommée pie d'alexandre. Ital. Pirero. Ger. Bertram oder Specierwurz. Hisp. Pelitre. Vng. Tarkony.] Non est herba eadem cum dracunculo, ut perperā. ut credidit Calepinus, Perotti errorem secutus, sed ea quam Romani sativarem, vulgus Gallorum hodie Pedem Alexandrinum appellat. Folia & caulem emittit, daaco sylvestri & foeniculo similem, umbellamq; anchi circinata rotunditatis: radicem habet longam politice crassitudine, gustu ferridiflamo. Ovid. 2. de Arte: Tritaq; in annoso flava pyrethra mero. Macer: Est pyrethrum calidum, siccumq; & quatuor in illo Est gradus: excutiat dentes si frigidus humor, Masticer haec paties, teneatq; diutius ore. Vide Plin.lib.28.cap.9 & Diosc.lib.3.cap.84.

Pyretus. [πυρηθρον kaddhāchath. πυρηθρον.] Febris, ab incendio appellata, à Græcis, quemadmodum apud nos febris à fevore.

Pyrgeitis, Idem quod Phyllitis, apud Dioscor.lib.3.cap.120. sic dicta à curibus: quia à radicibus earum nascitur.

Pyrgite, passerculi.

Pyrgeus, m. s. [πυργον mighdal(vel) mighdal. πυρηθρον. Gall. Vne tour. Ital. & Hisp. Torre. Ger. Ein thurn. Pol. Wieja. Vng. Torony. Ang. A tour.] Latinè turris dicitur, quod fulgereis ignibus feruntur consueverunt. qd cujus similitudine pyrgus etiā vasis genus dicitur-cavitate sessili, quod conjecti tali, agitantur antequam in alveolū emittantur. Horat. 2. Serm. Satyr. 7: Mittere in pyrgū talos. Martialis turriculam Latino vocabulo appellavit. Persius orcam dixit: Scire erat in voto damnoſa Canicula quantum Raderet, angusta collo nō fallier orez. Porphyrio pyrgum idem esse docet cum fritillo, vasculum scilicet in quo congete tesseræ, agitatæq; mittuntur. Iuven. Sat. 14: - parvoq; cadē mover arma fritillo. Quibus verbis clarum sit, fritillum turriculam esse, non tabulam lusoriam, quæ lata, & spatiosa esse cōsuevit, & quæ alveus, sive alveolus, sive latruncularia tabula dicitur. Pyrgus et à militaris ordo dicitur, quadringentos viros continens: & turma equestris, ἡτο τὸ πυρηθρον, ut quidā existimant, ed quod in acutum desinat more ignis.

Pyratæria, Vaporaria lenticula. Utitur his in passione volvuli, Actius lib.9.cap.28.

Pyrnāsis, πυρηθρον, Fomentum contra pyretum: hoc est, contra febrem.

Pyrini, Panes tritici. Idē & Sicanii ex quadrimestro tritico.

Pyrinōn, Pyrethrum apud Dioscor.lib.3.cap.84.

Pyrates, pen. prod. m. t. πυρηθρον. Silicis genus quod in metallis & fluminibus quibusdam invenitur, æris similitudine: cujus varia sunt genera, cognomen accipientia à metallis quæ in se continent. Nam in quo aurum elucet, chrysodes: in quo argentum, argyodes: in quo æs, chalcoedes: hoc est, ærolus cognominatur. Plin.lib.36.cap.6: Sed est aliud etiamnū pyrites similitudine æris. In Cypro cum reperiunt volunt, & in metallis quæ sunt circa Acarnaniam, unum argenteo colore, & alterū aureo. Dicitur pyrites, quod ægerrimè quidem ignem accipiat, semel tamen acceptū diutissimè conservet. Vide Georg. Agricol. de Re metal. qui multò plura enumerat pyritarū genera. qd Pyrites itē dicitur silex ille qui ferro illis, ignē emittit. Plin.lib.36. cap.19: Pyriticum etiamnū, aliqui genus unum faciunt, plurimum habens ignis, quos viros appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castrorum maximè necessarii, qui clavos vel altero lapide percussi scintillas edūt, quæ excepta sulphuratis, aut fungis aridis vel foliis, dicto celerius ignem trahunt. Hæc Plin. qd Quidam etiā molarem lapidem pyriten appellaveré, teste eodem Plin.lib.36.cap.19. propterea quod plurimum illi sit ignis.

Pyrōboli, pen. cor. πυρηθρον, Sunt tela ignita, & ardentina: quæ cum flamma mittuntur. Unde Plutarchus in Dionē scribit pyrobolorum incendio complures extinctos.

Pyrōtāx, πυρηθρον, Avis luteo rostro, nigra, præcipuo sapore: nomen habet à colore rostri igneo: quasi ignitum cornū dicas. Vide Plin.lib.10.cap.48.

Pyrōis, pen. cor. genitivi, pyroentis, πυρηθρον, Martis sidus, ab igneo colore dictum. Colum.lib.10. qd Est item nomen unius ex equis Solis. Ovid. 2. Metamorph. Vide AE THON.

Pyrōmāntia, pen. acuta, πυρηθρον, Genus divinationis quæ fit per ignem. Vide in dictione MAGIA.

Pyrōpus, pi. pen. prod. m. s. [πυρηθρον. Gall. Vn rubis ou escharbone. Ital. Carbonchio. Ger. Ein feuerrot edelgestein. Hisp. Carbonato piedra preciosa. Vng. Lang zim dragók. Ang. A carbuncle or rubie.] Gemma est flammæ colorem referens: unde & nomen. Ovid. 2. Metam. flamas imitante pyropo.

Pyros, Chamælaea, apud Diosc.lib.4.cap.183.

Pyrīchā, x, sive Pyryche, es: [πυρηθρον. Ger. Ein Morischē tanzen pyrrhus erfunden hat.] Genus fuit saltationis enoplia: hoc est, quæ armati peragebant, quæ Lacedæmoniorū juventuti

loco bellici progymnasmatis erat, teste Aristoxeno, apud quos à quinto statim ætatis anno pueri incipiebāt πυρηθρον, accinente interim aliquo carmē hyporchematicum, ad cuius numeros motus componebant. Et at autem hoc laboriosum saltationis genus pugnantū, jaculantiūq; : itē iactus, jactusq; declinantū: interdū etiā subsilientū, & succiduo poplite excipientū, motus, gestusq; exprimens, ut abundè docet Plato lib.7. de legibus. Plin.lib.7. cap.37. à Pyrrho quodā Cretensi primum instituta tradit in Creta. Aristoxenus originem ejus ad Pyrrhū Achillis filium, quem primum omnium pyrrhicam art saltasse ad Patroclitogum. Suetonius in Cæs. Pyrrhichen saltaverunt Aliae, Bythiniæq; principum liberi.

Pyrīchā, sive Pyrrhicharii, (ut scribabant veteres, nullam peregrinam literā recipientes) πυρηθρον. Qui pyrrhicam saltabant armati, pugnantū, iactusq; inferentū vicissim, & declinantū gestus motusq; ad rhythnum imitantes. Utitur hac voce Vip. 1. aut dampnum q. quicunq; in ludum. ff. de Poenis.

Pyrīchā, pen. cor. adjectivum, Liv. 1. bell. Maced. Quum le-gibus cautū esset ne de pace: bellōve nisi in Panætolico & Pyrrhichio concilio ageretur. Vetus exemplar habet, Pylaico.

Pyrīchīus, πυρηθρον, Pes metricus, constans ex duabus syl-labis brevibus: dictus à Pyrrho, qui primus victoria potitus, frequentibus pyrrhichiis est laudatus.

Pyrīhopæcīlus, πυρηθρον, Marmoris genus, quod & à Syene Thebaidis uibe, circa quam effodiebatur, Syeniticū dicebatur, sive lapis Syenites. Ex hoc Aegyptiorum reges obeliscos faciebant, quos Solis aumini dicabant: teste Plin.lib.36. cap.8. Pyrrhopæcydon autem Græci à sulvarum macularum varietate videtur appellasse. Nam πυρηθρον fulvum appellant, πυρηθρον varium.

Pyrīus, prior correpta, ff. Arbor nota. [άπο. Gal. Vne poirier. Ital. Peraro arbore. Ger. Ein hörnbaum. Hisp. Peral arbola. Pol. Pręwo, graskow. Vng. Körfelyfa. An. A pear tree.] Virg. 4. Georg. Eduramq; pyrum, & spinos jam pruna ferētes. Idem 1. Eclog. Insere nunc Melibœc pyros, pone ordine vites. &c. qd Pyrum, fructus: [άπο. Gall. Vne poire. Ital. Pero. Ger. Ein horen. Hisp. La pera fruta. Vng. Körfely. Ang. A pear.] dictum quod ad similitudinem pyramidis è late tendat in acutum, flammæ similitudinem reddēs. Autumnalia pyra, acidulo sapore jucunda, Tiberiana appellatur, quod maximè Tiberio principi placuisse. Plin.lib.15: Cucurbitina pyra, ob cucurbitæ similitudinē sic dicta. Cato cap.7. Decumana pyra, apud Columellam lib.12. cap.10. Vesca pyris. Horat. 1. Epist. 7: Non quo more pyris veici Calaber jubet hospes. Idem Epop.2: Ut gaudet insitiva decerpens pyra. De pyris multa vide apud Plin.lib.15. cap.15. Mammosa pyra, apud eundem ibidem.

Pyrīoni, id est, Hios cyamus, apud Dioscor.lib.4.cap.72.

Pyrīonis oculus: id est, stichas apud Dioscor.lib.3.cap.17.

Pytillare, Galen. interpretatur πυρηθρον, summis pedibus ingredi, manu altera retrosum, altera proorsus protensa: exercitationis genus.

Pytismā, atis, [πυρηθρον.] Levis sputi irroratio, à πυρηθρον, quod est sputo leviter & crebro irrorare. Iuvenal. Satyr. 11: Qui Lacedæmonium pytismate lubricat orbem: id est, qui lubricat annulū sputo. Sunt ramen qui hoc in loco legant pedemate: alii etiam pytismate. Vide Politiani Miscel. Centuria prima, cap.38.

Pylcōs πυρηθρον, Chirurgicum instrumentum, puri eximendo accommodum: ita dictū quasi τὸ πυρηθρον. Meminit hūius instrumenti Galen.lib.5. Methodi.

Pyxacanthum, πυρηθρον, Frutex est spinosus, cubitalibus ramis, foliis buxi: unde & nomen acceptit, quasi buxæ acanthus. Nam πυρηθρον nobis buxum sonat. Prastantissimum nascitur in Lycia: unde & medicamentum quod ex eo conficitur, Lycium appellatur: de quo supra egimus suo loco.

Pyxionix, Aristolochia species tertia, de qua vide Dioscor. lib.3. cap.6.

Pyxis, idis, s. t. [πυρηθρον. Gall. Vne boisse proprement qui est de bouys. Ital. Boffolo. Ger. Ein buch in welche man saib oder ander dergiechen ding behaltet. Hisp. La buxeta. Pol. Szlwy, kropka, pudelko. Vng. Putton, kufis tounatska. An. A boxe made of boxe tree.] Proprietate va-sculum è buxo, quod Græci πυρηθρον appellant: ex quo ligno primum fieri ceepit: quanquā & ex alia materia fieri possit. Nam (ut docet Quintil. lib.8. cap.6) Pyxides cujuscunq; materiæ sunt, quarum usus variis rebus est accommodatus. Cicero pro Cælio: Eodem Licinium esse venturum, atq; iis veneni pyxides tradituru. Mart. li. 9: Et lateas cennū cōdita pyxidibus. Plin.lib.18. cap.11: Primori inest pyxis ferrea. Apuleius de Asino lib.3: Arcula quadā reclusa pyxides plusculas inde depromit. qd Pyxides item in ossibus per similitudinem quandam appellatur acetabula, pixidum more excavata, quæ rotunda, osium capita excipiunt.

Pyxidicula, diminutivum, in qua aromata continetur. [πυρηθρον]

deo. Gall. Petite boîte de bouys. Ital. Piccio boffolo. Ger. Ein bâches-
tin. Hisp. Pequenna buxeta. Ang. A little boxe.] Corn. Celsius lib.
6: Liquidum collyrium pixidicula servatur.
Pyxidatūs, adjectivum, Quod pyxidis similitudinem refert.

LITERA muta est, prope-
modū supervacua, sicut &
K: quoniā cō potest implere
carum vicē: & propter nihil
aliud scribenda videtur, nisi
ut u vocalem semper post
se sequentē in eadem syllaba
cū altera vocali conjun-
gat, quē alioqui in eadē
syllaba conjungi nō posset,
obliquioremq; & pinguiorē
efficiat. Quintil.lib. 12.
ca. 10: Duras & illa syllabas
facit, quē ad conjungendas
demū subjectas sibi vocales est utilis, aliās supervacua: ut quū
Equū, ac Equos scribimus, quū ipsā etiā vocales duę efficiant
sonū, qualis apud Gr̄ecos nullus est, ideoq; scribi illorū literis
nō potest. Quod sanc̄ terminatio ipsius q, & necessaria consi-
quentia alterius u post illud, & ante alterā vocalē indicare po-
test. Nunquā enim in eadē syllaba vocalē post q, ponere possu-
mus, qn inter q & vocalē u interponamus, ut Qualis, queror,
sequitur, loqnor, & quū. qMutatur aut q in c. ut Loquor, locū
tus, Sequor, secur⁹: in s, ut Torqueo, torſi: in x, ut Coquo, coxi.
Q. In notis antiquorū Quintus, vel Quintius. Q. vel QY quartus. Q. M. qmmodo Q A M. vel A M. quemadmodū. Q. S. S. S.
Quæ supra scripta sunt. Q. R. F. E. V. Quod recte factū esse vi-
detur. QV AES. Quæstores. Q. L. Quinti liberti. QV AES.
Quæstor. Q. N. A. N. quandoq; neq; ais, neq; negas. Q. B. F.
quare bonū factū Q. E. R. E. Quantī ea res exit. Q. F. Quinti filiū.
Q. L. F. Quinti Lucii filius. ! Q. vel QY INT. Quæstorian:
Q. B. M. V. quæ bene meū vixit. Q. E. R. E. I. V. D. A. Quantī ea
res erit, judiciū dabo. QV IR. Quirites. Q. J. Quinti libertus.
Q. M. Quintus Mutius. Q. B. F. Quare bene factū.
Quia, adverbium significacionem habens per locum. [78: N
e zoh. r̄n h̄. It. Parò. Ital. Perche luogo. Ger. Wodurch/da
durch. Bel. Laner/waer. Hisp. Por qual lugar. Pol. Ktoredi. Vng.
Maly felé. Ang. By what waye.] Autor Priapeæ: Ad fonte dic mihi
quā sit iter. Cicero pro Cœcina: Omnes introitus quā adi-
ti poterat in eū fundū. Idē 4. Philip. Ipse in templū, nescio quā,
per cuniculū ascendit. q Aliquādo ponitur pro in quantū, sive
quatenus. Senec. Hominē quippe quā animal est, mo-
veri sensu oportet. q Aliquādo pro partim vel tum. Plin. Epis-
tol. 49. lib. 3: Medium tempus distentum, impeditumq; : quā
officis maximis, quā amicitia principiū egisse. Cicero Quinto
Fratri: Omnia convertit hederā, quā basim villæ, quā inter-
columnia ambulationis. Idem Attico lib. 1: Quā domini, quā
advocati sibilis conscienti sunt: id est, Tum domini, tum advo-
cati. Idem alibi ad eundem: At quām honesta, quām expedita
tua consilia, quām evigilata tuis cogitationibus, quām itineris,
quām navigationis, quām congressus, sermonisq; cum Cæsare? id
est, tum itineris, tum navigationis, tum cōgreslus & sermonis
cum Cæsare. Vel (ut Budæus interpretatur) qua in parte itine-
ris, navigationis & congressus fit mentio. Et rutsum lib. 15: In-
telligo te distentissimum esse quā de Buthrotis: quā de Bratu:
to: id est, partim ob Buthrotos, partim ob Brutus. q Inter-
dū quā idem valet, quod qua ratione vel quo modo. Virg.
1. Aeneid. Qua facere id possis, nostram nunc accipere mentem.
q Aliquādo idem quod qua parte. Ovid. in Epistol. Phyllis:
dis: Quā patet umbrosum Rhodope glacialis ad Hæmū. q Est
etiam qua ablativus fœminin. à nominativo quā: nā qua no-
minativo non utimur nisi in cōpositis. Qua gratia pulchrit̄e di-
citur pro quamobrem. Plaut. in Amph. Amphitryo redite ad
navim melius est nos. A M. Qua gratia? Qua de re similiter ali-
quando pro quamobrem ponitur. Cic. Qua de re, Judices, vo-
bis magnopere prōvidendū est. Aliás id est quod de quare.
Cic. 3. Rhetor. Firmatur similitudine ejus rei qua de re agitur,
etc. q Qua causa, idē quod quamobrem. Plaut. in Menach: Quid
de te merui, qua me causa perderes? Similiter quā de causa.
Pli. li. 18. ca. 7: Qua de causa levor illis quām cæteris pánis est.
Quācūnque, adverbium est loci, Per quamcūnq; partem, vel
per quēcūnq; locum. [78: 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 5010. 5011. 5012. 5013. 5014. 5015. 5016. 5017. 5018. 5019. 5020. 5021. 5022. 5023. 5024. 5025. 5026. 5027. 5028. 5029. 5030. 5031. 5032. 5033. 5034. 5035. 5036. 5037. 5038. 5039. 50310. 50311. 50312. 50313. 50314. 50315. 50316. 50317. 50318. 50319. 50320. 50321. 50322. 50323. 50324. 50325. 50326. 50327. 50328. 50329. 50330. 50331. 50332. 50333. 50334. 50335. 50336. 50337. 50338. 50339. 503310. 503311. 503312. 503313. 503314. 503315. 503316. 503317. 503318. 503319. 503320. 503321. 503322. 503323. 503324. 503325. 503326. 503327. 503328. 503329. 503330. 503331. 503332. 503333. 503334. 503335. 503336. 503337. 503338. 503339. 5033310. 5033311. 5033312. 5033313. 5033314. 5033315. 5033316. 5033317. 5033318. 5033319. 5033320. 5033321. 5033322. 5033323. 5033324. 5033325. 5033326. 5033327. 5033328. 5033329. 5033330. 5033331. 5033332. 5033333. 5033334. 5033335. 5033336. 5033337. 5033338. 5033339. 50333310. 50333311. 50333312. 50333313. 50333314. 50333315. 50333316. 50333317. 50333318. 50333319. 50333320. 50333321. 50333322. 50333323. 50333324. 50333325. 50333326. 50333327. 50333328. 50333329. 50333330. 50333331. 50333332. 50333333. 50333334. 50333335. 50333336. 50333337. 50333338. 50333339. 503333310. 503333311. 503333312. 503333313. 503333314. 503333315. 503333316. 503333317. 503333318. 503333319. 503333320. 503333321. 503333322. 503333323. 503333324. 503333325. 503333326. 503333327. 503333328. 503333329. 503333330. 503333331. 503333332. 503333333. 503333334. 503333335. 503333336. 503333337. 503333338. 503333339. 5033333310. 5033333311. 5033333312. 5033333313. 5033333314. 5033333315. 5033333316. 5033333317. 5033333318. 5033333319. 5033333320. 5033333321. 5033333322. 5033333323. 5033333324. 5033333325. 5033333326. 5033333327. 5033333328. 5033333329. 5033333330. 5033333331. 5033333332. 5033333333. 5033333334. 5033333335. 5033333336. 5033333337. 5033333338. 5033333339. 50333333310. 50333333311. 50333333312. 50333333313. 50333333314. 50333333315. 50333333316. 50333333317. 50333333318. 50333333319. 50333333320. 50333333321. 50333333322. 50333333323. 50333333324. 50333333325. 50333333326. 50333333327. 50333333328. 50333333329. 50333333330. 50333333331. 50333333332. 50333333333. 50333333334. 50333333335. 50333333336. 50333333337. 50333333338. 50333333339. 503333333310. 503333333311. 503333333312. 503333333313. 503333333314. 503333333315. 503333333316. 503333333317. 503333333318. 503333333319. 503333333320. 503333333321. 503333333322. 503333333323. 503333333324. 503333333325. 503333333326. 503333333327. 503333333328. 503333333329. 503333333330. 503333333331. 503333333332. 503333333333. 503333333334. 503333333335. 503333333336. 503333333337. 503333333338. 503333333339. 5033333333310. 5033333333311. 5033333333312. 5033333333313. 5033333333314. 5033333333315. 5033333333316. 5033333333317. 5033333333318. 5033333333319. 5033333333320. 5033333333321. 5033333333322. 5033333333323. 5033333333324. 5033333333325. 5033333333326. 5033333333327. 5033333333328. 5033333333329. 5033333333330. 5033333333331. 5033333333332. 5033333333333. 5033333333334. 5033333333335. 5033333333336. 5033333333337. 5033333333338. 5033333333339. 50333333333310. 50333333333311. 50333333333312. 50333333333313. 50333333333314. 50333333333315. 50333333333316. 50333333333317. 50333333333318. 50333333333319. 50333333333320. 50333333333321. 50333333333322. 50333333333323. 50333333333324. 50333333333325. 50333333333326. 50333333333327. 50333333333328. 50333333333329. 50333333333330. 50333333333331. 50333333333332. 50333333333333. 50333333333334. 50333333333335. 50333333333336. 50333333333337. 50333333333338. 50333333333339. 503333333333310. 503333333333311. 503333333333312. 503333333333313. 503333333333314. 503333333333315. 503333333333316. 503333333333317. 503333333333318. 503333333333319. 503333333333320. 503333333333321. 503333333333322. 503333333333323. 503333333333324. 503333333333325. 503333333333326. 503333333333327. 503333333333328. 503333333333329. 503333333333330. 503333333333331. 503333333333332. 503333333333333. 503333333333334. 503333333333335. 503333333333336. 503333333333337. 503333333333338. 503333333333339. 5033333333333310. 5033333333333311. 5033333333333312. 5033333333333313. 5033333333333314. 5033333333333315. 5033333333333316. 5033333333333317. 5033333333333318. 5033333333333319. 5033333333333320. 5033333333333321. 5033333333333322. 5033333333333323. 5033333333333324. 5033333333333325. 5033333333333326. 5033333333333327. 5033333333333328. 5033333333333329. 5033333333333330. 5033333333333331. 5033333333333332. 5033333333333333. 5033333333333334. 5033333333333335. 5033333333333336. 5033333333333337. 5033333333333338. 5033333333333339. 50333333333333310. 50333333333333311. 50333333333333312. 50333333333333313. 50333333333333314. 50333333333333315. 50333333333333316. 50333333333333317. 50333333333333318. 50333333333333319. 50333333333333320. 50333333333333321. 50333333333333322. 50333333333333323. 50333333333333324. 50333333333333325. 50333333333333326. 50333333333333327. 50333333333333328. 50333333333333329. 50333333333333330. 50333333333333331. 50333333333333332. 50333333333333333. 50333333333333334. 50333333333333335. 50333333333333336. 50333333333333337. 50333333333333338. 50333333333333339. 503333333333333310. 503333333333333311. 503333333333333312. 503333333333333313. 503333333333333314. 503333333333333315. 503333333333333316. 503333333333333317. 503333333333333318. 503333333333333319. 503333333333333320. 503333333333333321. 503333333333333322. 503333333333333323. 503333333333333324. 503333333333333325. 503333333333333326. 503333333333333327. 503333333333333328. 503333333333333329. 503333333333333330. 503333333333333331. 503333333333333332. 503333333333333333. 503333333333333334. 503333333333333335. 503333333333333336. 503333333333333337. 503333333333333338. 503333333333333339. 5033333333333333310. 5033333333333333311. 5033333333333333312. 5033333333333333313. 5033333333333333314. 5033333333333333315. 5033333333333333316. 5033333333333333317. 5033333333333333318. 5033333333333333319. 5033333333333333320. 5033333333333333321. 5033333333333333322. 5033333333333333323. 5033333333333333324. 5033333333333333325. 5033333333333333326. 5033333333333333327. 5033333333333333328. 5033333333333333329. 5033333333333333330. 503333333333333331. 503333333333333332. 503333333333333333. 503333333333333334. 503333333333333335. 503333333333333336. 503333333333333337. 503333333333333338. 503333333333333339. 5033333333333333310. 5033333333333333311. 5033333333333333312. 5033333333333333313. 5033333333333333314. 5033333333333333315. 5033333333333333316. 5033333333333333317. 5033333333333333318. 5033333333333333319. 5033333333333333320. 5

hoc est, cyathi, vel uaciae tres. **Quadrans** pedis, est mensura quatuor digitorum, quam etiam palmum minorem vocamus. [NUUD tóphach. παλμή.]

Quadrantális, quadrantal, om. t. [παλμής. **Gal.** De quatre digits. **Ital.** Di quattro deta. **Ger.** Das den vierden theil eines schuhs lang oder breit ist. **Hisp.** Cosa de cuatro dedos. **Pol.** Sztoroko/sztorerech palip. **Vng.** Negy uzenet rezes. **Ang.** Of four fingers or inches.] Plinius lib. 15. cap. 13: Quatuor pedum & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantal. id est, pedis quartæ partis.

Quadrantális, n.t. Figura est omni ex parte quadrata, quales sunt cubi, & tesseræ, quibus in alveolo luditur. [νόμος. **Gall.** Figure touto carree, comme un de. **Ital.** Figura quadra o squarretta. **Ger.** Das in allen geviert ist als ein würfel. **Hisp.** Figura quadrada como dado.] In quaocunq; enim partem incubuerint, immotam habent stabilitatem. Gell. lib. 1. cap. 20: Vel qualia sunt quadrata undiq;, quæ x̄ōs illi, nos quadrantalia dicimus. Est etiam quadrantal mensuræ genus, pedem quaquaversum quadratū habens, contineat sextarios quadrangintæ octo: uolutio nominis *camphora* appellamus. **μυρετός.** Plaut. in Circul. Anus hæc sitit. P.A. quantillum sitit? H. modica est, capit quadrantal.

Quadrantális, a. um, adjectivum est à quadrante deductum: [τετράγωνος. **Gall.** Detron mailles, de petite valeur. **Ital.** Da poco, di tre once. **Ger.** Das des viertheils ist eines blapparts. **Hisp.** Cosa de la quarta parte y de poco precio. **Vng.** Negyed rezes. **Ang.** Of small or little price, for a farthing.] ut, **Quadrataria** permutatio: id est, permutation quadrantu. Cic. pro Cælio: Nisi fortasse mulier potens quadrataria illa permutatione facta familiaris erat balneatoria. **q** Accipitur pro vili & contemnendo: unde quadrataria meretrix dicitur vilissimū scortum, quod quadrante scelat. Huc etiam respexisse videtur Cælius apud Quint. lib. 8. cap. 9, quum Clytemnestram, quadratariam vocat, impudicitiam nimis illius notans. Solet enim profibulis aliquot quadratum merces esse constituta.

Quadratiūs, **adjectivum**, **Quadratus**, aut certè quadrangulus: ut Vas quadratum. [ΒΟΥΛΗ rebukh ΥΠΑΡΧΙΑ merubb. περιεργός. **Gall.** Quaré, esquarré. **Ital.** Squarro. **Ger.** Gefürt oder vierrecht. **Hisp.** Quadrado. **Pol.** Wiezeri rogy cworogranisti. **Vng.** Zeges, auagy negy zegw. **Ang.** That hath four corners four square.] Cato de Re Rust. cap. 17: Torcularium si ædificare volles quadrarii vasis, uti contractiora sient, ad hunc modum vasa componito.

Quadratarii, **Quadratura**, **Quadratus**, **Vide QVA-DRVM.**

Quadrícorniūm, dicimus quod quatuor cornua habet. πεντακέρας.

Quadridēns, om. t. **Quod** quatuor habet dentes. [τετράδεντη. **Gall.** De quatre dents. **Ital.** Di quattro denti. **Ger.** Das vier zähne hat. **Hisp.** Cosa de quatro dientes. **Pol.** Ciworo gebaisti. **Vng.** Negy fogya. **Ang.** That hath four teeth.] Cato cap. 10: Rutra quinque, rastros quadridentes duos.

Quadríenniūm, nii, a.s. Spatiūm quatuor annorū. [τετραετία. **Gall.** Espace de quatre ans. **Ital.** Spazio de quattro anni. **Ger.** Diezeit begreiffend vierjar. **Hisp.** Efficacio de quattro annos. **Pol.** Czterech lat. **Vng.** Negy évek. **Ang.** The space of four years.] Cic. 5. Ver. Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, &c.

Quadrifariām, adverbium, **Quadrifariātō**, in quatuor partes. [τετράχος. **Gall.** En quatre parts, en quatre sortes. **Ital.** In quattro modo parti. **Ger.** In vier theil. **Hisp.** En cuatro maneras. **Pol.** Na, czterei cęsci. **Vng.** Negy keppen. **Ang.** Fourfoldly.] Liv. 4. ab Virbe: Quadrifariam diviso exercitu. Idem lib. 1: Quadrifariam enim Urbe divisa regionib. collibusq; quæ habitabatur partes, tribus eas appellavit. Suet. in Vitellio, cap. 13: Sed vel præcipue luxuriæ laxitatem deditus epulas tufariæ semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in jentacula, & prædia, & cœnas, comedessationes ej.

Quadrifidūs, a. um, pen. cor. **Quod** in quatuor partes fundi potest, aut fissum est. [τετράχος. **Gall.** Qui a quatre fourchons. **Ital.** Che si può fendere in quattro parti. **Ger.** Diverspaltig oder in vier theilen gespalten. **Hisp.** Cosa hendida en cuatro parte. **Pol.** Nacwore nafłosom. **Vng.** Neg fele hasat. **Ang.** That is clouen in four parts.] Virg. 2. Georg. Quadrifidasq; fides, & acuto robore vallos: hoc est, ita robustas, ut in quatuor partes dividi possint. Trabs quadrifida, Valer. 1. Argon. Labor quadrifidus, Clau. 5. Paneg.

Quadriforūs, quadrifore, **Quod** quatuor fores, sive foramina habet. [τετράφυλλος. **Gall.** Qui a quatre portes, entrees ou trous. **Ital.** De quattro porte è entrata. **Ger.** Das vier Löcher oder eyngeng hat. **Hisp.** De quattro horados. **Pol.** Ciworo węże. **Vng.** Neg ayto, auagy liku. **Ang.** That hath four gates, portes or holes.] Plin. lib. 11. cap. 21: Vespa nidos Vere faciunt ferè quadrifores.

Quadriformē, **Quod** habet quatuor formas πενταμερος.

Quadrigā, a. pen. prod. f.p. Currus quatuor equis junctus. [τετράγωνος. **Gal.** charou chariot à quatre che-

uaux, quatre chevaux atteléz en harnois. **Ital.** Carretta di quattro cavalli. **Ger.** Ein wagen vor dem vier Rossen gezogen ist sind. **Hisp.**

La carretta è carro de quattro cavalos. **Pol.** Cugnoni por zworni. **Vng.** Negy lova. **Zeker.** **Ang.** A cart drawn with four horses, or four horses drawing a cart.] Gellius libro 19. capite 8: Quadrigas Cæsar euamis currit unus, equorum quatuor junctorum agmen unum sit, plurativo numero semper dicendas putat. Horat. 2. Car. Ode 16: -tibi tollit hinnitum apta quadrigis equa. Cicer. de claris Orat. Nec enim in quadrigis secundum numeraverim, aut tertium, qui vix è farceribus exierit. Idem 3. de Natura deor. Minervam quadrigarum inventricem ferunt. **q** Aliquando quadrigarum nomine intelliguntur equi, qui quadrigas agunt. Colum. lib. 3. cap. 6: Vnde sacrorum certaminum studioli pernicissimarum quadrigarum semina diligent observatione custodiunt, & spem futurarum victoriarum concipiunt propagata sobole generosi armanti. Plaut. in Asin. Nam si huic occasioni tempus se subduxerit, Nunquam pol indip:scer quadrigis albis postea. Vbi quadrigas abbas vocat equos Veneris, qui albi erāt, & citi: ut sit sensus, Etiam si currut Veneris ab aliis vestum, & per hoc summæ celeritatis, cōscenderet, & se qui vellet jam arissam occasionem, nunquam eam conqueretur. Virgil. 8 Aeneid. Haud procul inde citæ Metium in diversa quadrigæ distulerant. Claud. 7. Paneg. velut ordine rupto. Quum procul infanæ traherent Phæthona quadrigæ. Navibus atq; quadrigis, pro summo studio summaq; festinatione. Flac. in Epistol. **q** Citis quadrigis & lovis quadrigis fugere, pro eo quod est quām oxylimè fugere, legitur apud Plautum.

Quadrigulā, diminutivum. [τετράπτυχος. **Gall.** Petit char ou chariot à quatre chevaux. **Ital.** Picciola carretta di quattro cavalli. **Ger.** Ein wägelchen **Hisp.** Pequeno carro de quattro cavalos. **Vng.** Neg lova Zekereiske. **Ang.** A little cart drawn with four horses.] Cicero de Fausto: At Philippus hasce in capulo quadrigulas vitare movebatur.

Quadrigārīus, **adjectivum**, **Quadrigatus**, in circenisibus agebat, inquit Alcon. [τετράρχης, τετραρχάτης. **Gall.** Charretier qui conduit un chariot à quatre chevaux. **Ital.** Garrettero chi conduce un tal carro. **Ger.** Ein Karier oder Burmann/der ein wagen führt vor dem vier Rossen gezogen sind. **Hisp.** El rugidor de aquel carro. **Vng.** Neg lova zeker vezet. **Ang.** A carter that guideth a cart with four horses.] Varro 2. de re Rust. cap. 7: Docet aliter quadrigarius, & desultor. Fuit præterea hoc cognomen Q. Claudi, scriptoris verulissimi, non semel ab A. Gellio citati.

Quadrigatūs, **Numerus** erat argenteus, quadrigæ imaginem habens impressam. Licit Bigatus, qui Bigarum notam habebat. Plin. lib. 3. cap. 32: Nota argenti fuere bigæ, atq; quadrigæ: & inde Bigati, & Quadrigati dicti. Liv. 2. bell. Pun. Pauci uti arma, atq; equos tradiderent in capita Romana tricensi numis quadrigatis, in socios ducentis, in servos centenis.

Quadrigeminiūs, **adjectivum**. [τετραετης. **Gall.** Double en quatre. **Ital.** Doppio in quattro. **Ger.** Das zweysach oder doppelt vier ist. **Hisp.** Cosa quattro veces doblada. **Pol.** Ciworszty. **Vng.** Negyzer ketisz. **Ang.** Four double.] Plin. lib. 8. cap. 23: Cerastis corpore eminere cornicula saxe quadrigemina, quorum motu, &c. id est, quatuor cornicula.

Quadrifugi, sive **Quadrifuges**, pen. corr. Equi quaterni ad unū jugum alligati: [τετράγονες, τετραgoi. **Gall.** Attelé à un iougluy quatrième. **Ital.** Quattro e muli à un giogo. **Ger.** Bier Rossen zusammen under ein ioch congesi annet. **Hisp.** Quatre cavallos de una ayunta. **Pol.** Wójszki albo cyteri komijsznie. **Vng.** Egy zeker befogott negylo. **Ang.** Four horses in one yoke.] sicut Biugli, Tijugi & Sejugi, quum duo, vel tres, vel sex equi ad unum jugum adhidentur. Ovid. 2. Metamorph.-tritumq; relinquunt Quadrifuges spatium: nec quo prius, ordine curunt. Virg. 10. Aeneid. quin ecce Nymphae! Quadrifuges in equos, advertaq; pectora tendit. Currus quadrifugi. id est, currus quatuor equos junctos habens. Virg. 3. Georg. Quadrifugo vehitur currus.

Quadrifatērūm, **Quod** habet quatuor latera. πενταπλάνος.

Quadrilibriūs, quadrilibre, pen. prod. [τετραετης. **Gall.** De quattro libres. **Ital.** Peso di quattro libbre. **Ger.** Bier pfundig. **Hisp.** Cosa de quattro libras. **Pol.** Oczerech funiech. **Vng.** Neg fontui. **Ang.** Offoure pounds.] Quod est ponderis quatuor librarum. Plaut. in Aulul. Quadrilibrem ansam auro onuslā habeo, qui me est divitior?

Quadrilinguis, Qui quatuor linguas habet: aut qui quatuor diversis loquitur linguis. πενταγλωσσος.

Quadrimanūs, [τετράχος. **Vng.** Neg kezwe.] Qui quatuor habet manus. Eutrop. lib. 4. de bello Achæco: Eo tempore Rotæ puer ex ancilla natus est quadrupes, quadrimanus, oculis quatuor, &c.

Quadrinembriūs, Quatuor membrorum: hoc est, partium. πενταμερος.

Quadrimis, ma, mum, pen. prod. Quod habet quatuor an-

nos. *nōq̄am̄s.* Gall. De quatre ans. Ital. Di quattro anni. Ger. *Vierjärig.* Hisp. *Cosa de cuatro años.* Pol. *Czterolatini.* Vng. *Negy évezéb.* Ang. *Of four years.* Plaut. in Capt. Perdidi unū filium puerum quadratum. Plin.lib.8.cap.44: Ad tales partus equis neq; quadratis minores, neq; decennibus maiores. Quadratūlūs, li, diminutivum. *à l'ix d'après nōq̄am̄s.* Plautus in Pœnul. Altera quinquenīs, altera autem quadruplicata, Cum nutrice una perire. Quadratūlūs, tus, m. q. Actas quatuor annorum. [nōq̄am̄s. Gal. L'age de quatre ans. Ital. Di quattro anni. Ger. Das vierjährige Alter. His Edad de cuatro años. Vn. Negy évezéb. An. The age of four years.] Plin.lib.8.cap.45: Id consequutus nō est ante quadratum ad partus vocando. Item lib.19.cap.11: Sed ex his quæ sunt fortissima, nullum extra quadratum utile est. Agere quadratum. Colum.lib.7.cap.9: Quām salacissimos oportet esse mares, qui & annicula etate commode progenerant, dum quadratum agant. Quadratūlūs, tæ, ta, Quater centum, numeri cardinalis est. [תְּבוּנָה אַרְבָּה מֵאוֹת. nōq̄am̄s. Gal. Quatre cens. Ital. Quattro cento. Ger. Vierhundert. Hisp. Cuatrocientos en numero. Pol. Czterysta. Vng. Negyáz. Ang. Four hundred.] Cic. in Pisouem: Centum prope annos legem Aeliam & Fuliam tenueramus: quadringtonos iudiciū, ratio ac m̄q; Censoriam. Idem de Divinat. Tali quadringtoni jacti. Quadratūlūs, s̄c̄s, adverbium. [nōq̄am̄s. Gal. Quatre cens fons. Ital. Quattro cento volte. Ger. Vierhundert mal. Hisp. Cuatrocientos vezes. Pol. Czterysta krocz, albo razy. Ang. Four hundred times.] Cic. pro Rabirio: Sestertiū bis millies & quadratūlūs, ne magnopere contemneret. Quadratūlūs, a, um, Vnus, vel postremus ex quadratūlūs. [תְּבוּנָה אַרְבָּה מֵאוֹת. nōq̄am̄s. Gal. Quatrecentesme. Ital. Quadratūlūs. Ger. Das vierhundertst. Hisp. Vno de quattrocientos. Pol. Ostatni s̄pereach seth. Vng. Negyázadik. Ang. The four hundred in order.] Plin.lib.8.cap.6: Anno Vrb. 472. Quadratūlūs, a, um, & (ut noanulli legunt) quadrigenus, vel quadricenus. [תְּבוּנָה אַרְבָּה מֵאוֹת. nōq̄am̄s. Gal. Quatre cens. Ital. Quattrocento. Ger. Vierhundert. Hisp. Cuatrocientos en numero. Vng. Negyáz. An. Four hundred.] Liv.8. ab Vrb. Vestigal quoq; eis Campanus populus jussus pendere singulos quotannis (suerte autem mille & sexcenti) denarios numeros quadratūlūs quinquagenos. Quadratūlūs, n. f. Tempus quatuor noctium: sicut Bino-étium spatiū duarum noctium. *nōq̄am̄s.* Quadratūlūs, a, um, pen. prod. adjectivū, Pro quatuor dicitur. [תְּבוּנָה אַרְבָּה יְמִין rebbih. nōq̄am̄s. Gall. Quatre. Ital. Quattro. Ger. Vier. Hisp. Quatro. Vng. Neg. Ang. Four.] Plin.lib.11.cap.36: Mutationes, & in alias figurās transitus tri-uis, aut quadratus diebus. Quadratūlūs molæ, trapēta quædam & torcularia fuerunt, qua- drinis valis, ut apud Catonem legimus, quæ plus ulli vini que premebant: sic Quadratūlūs plurimum farinæ in pistinis faciebant. Hinc illud Pomponii in Pistor: Nam plus quæsti facerem, quām quadrinas si haberem molas. Quadratūlūs, m. f. Partitio. *nōq̄am̄s m̄s.* Vn. Negy repre osta. Ang. To de- vide into four parts.] Vnde quadratūlūs, in quatuor partes divisum. Plin.lib.15.cap.22: Nucleorumq; illis quadratūlūs distinctio. Cic.3. Ver. Quare hac eadem erit quadratūlūs distributio totius accusatiois mea. Quadratūlūs, m. f. adverbium idem significans quod quadrupliciter, sive in quatuor partes, *nōq̄am̄s.* Quadratūlūs, m. f. hujus quadratūlūs, pen. prod. f. Navis quæ quatuor remorum ordines habet. [τετράς. Gall. Navire ayant quatre rames pour banc. Ital. Galea di quattro remi per banco. Ger. Ein Schiff mit vier ruder oder ordnungen. Hisp. Naua de cuatro ordenes de remos. Pol. Skata lodz, wktori czterema rzedoma robia. Vng. Negy rend evezib huso. Ang. A ship or galea with four oars ma- seze.] Liv.4. belli Punici: Præmissa quadratūlūs, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic.7. Ver. Ereditus Centuripina qua- dratūlūs Cleomenes è portu. Quadratūlūs, Quod est quatuor syllabarū, *nōq̄am̄s.* Quadratūlūs, n. f. Dicitur locus publicus ubi quatuor viæ concurrunt. [nōq̄am̄s. Gal. Vn quarrefour ayant quatre chemins. Ital. Luogo de quattro vie. Ger. Ein ort da vier wege zusammen stoßen/ ein treffen. Hisp. Encrucijada de quattro vias. Pol. Rostanie drog. Vng. Negy s̄feregej ut. Ang. A place where four ways do- mite.] Catull. ad Cælium de Lesbia: Nūc in quadratūlūs & an-

giportis Glubit magnanimos Remi nepotes. Iuven. Satyr. 1: Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrivio? Quadro, quadras, Vide Q VAD R V M. Quadratūlūs, quadri, n. f. Quadratūlūs, quod scilicet quatuor æquales lineas, quatuorq; angulos rectos habet. [תְּבוּנָה אַרְבָּה וְבָה merubbah. nōq̄am̄s. Gall. Vn quattro. Ital. Vn quadro. Ger. Ein gewört ding Bel. Vierkant. Hisp. Quadrado. Pol. Kvadrat. Vng. Negy szög. Ang. A figure four square.] Colum.lib.8. cap.3: Perticæ dolantur in quadratūlūs. In quadratūlūs sententias redigere: hoc est, equaliter fundere, & suo numero servato æqua liter disponere: forma enim quadrata, inquit Quintillanus, nulla est ex parte neq; lōgiæ, neq; brevior. Cic. in Orat. Quin redigeret omnes serae in quadratūlūs, numerumq; sententias. Quadratūlūs, as, a, t. In quadratūlūs redigo. [תְּבוּנָה וְבָה merubbah. nōq̄am̄s. Gall. Esquarrir. Ital. Squadrare. Ger. Geviert machen/in die vierung bringen. Bel. Geviert maken. Hisp. Quadrar con esquadra. Pol. Przygotowiam doczerach (gesegn, gradam). Vng. Negy szegre isindom. Ang. To mak four square.] Horat. 1. Epist. 6: - & quæ pars quadrat acervum. Colum.lib.11. cap.2: Abies atq; populus singu- lis operis ad unguem quadrantur. q Per translationem pe- nitur pro consentire, & ex omni parte convenire. [תְּבוּנָה וְבָה וְבָה merubbah. nōq̄am̄s. Gall. Convenit, accorder. Ital. Convenire, accordare. Ger. Mit stimmen/sich schließen oder s̄fügen. Hisp. Acordar con otro.] Tractum à lapidibus quadratis, qui omnium laterum æquali proportione inter se optimè conveniunt, & ponitur vel simpliciter vel cum accusativo interveniente præpositione in, vel ad. Virg. 2. Georg. - nec secius omnis in unguem Arboribus positis secto via limite quadrat. Apul. Ut oīnia ad calamitatem quadrarent. Cic. 3. de Orat. Et tamen eam conjunctionem, sicuti versum, numerosè cade- re, & quadrare, & perfici volumus. Cic. ad Attic. lib.4: Visum est bos mihi ad multa quadrare. Cic. pro Cælio: Quod profe-ctò nunquam hominū sermo, atq; opinio comprobasset, nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadra- tæ aptè viderentur. q Summa rationum quadratæ dicitur, in qua nihil excutit, & in qua nulla sunt reliqua: id est, quum æqualis est summa accepti & expensi. Budæus. Quadratūlūs, a, um, Quod habet quatuor angulos rectos, & æquales. [תְּבוּנָה וְבָה merubbah. nōq̄am̄s. Gall. Es- quarré, quarré. Ital. Squadrato. Ger. Geviert / vierseitig / vier- eckig. Hisp. Quadrado del todo. Pol. Czwoe granis. Vng. Negy szeg. Ang. Four square.] Liv.6. ab Vrb: Capitoliū quoq; saxo quadrato substructum est. Plin. Epist. 2.54: Manent adhuc pauci- simi arcus: possunt & erigi quidē lapide quadrato, qui ex superiori opere detractus est. Quadratūlūs agmen. Cic. 2. Phi- lip. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur scutati milites. Liv.2. ab Vrb: Valerius quadrato agmine peditè ducit. Tur- res quadratæ: id est, quadrilateræ, apud Lucret. lib.4. Dimētio quadrati, Cic. in Tusc. Mutare quadrata totūdis, Hor. 1. Epist. 1: Quadratūlūs corpus: id est, mediocre, quod neq; nimis pro- cerū est, neq; nimis humile, sed medio quod dā temperamento decorum. Cels. Medicinæ li.2: Corpus habiliissimum quadratūlūs est, neq; gracie, neq; obesum. Nā longa statura, ut in juvenute decora est, sic matura senectute conficitur. Colum. de cani- bus: Probatur, inquit, quadratus potius, quām longus aut bre- vis. Sic & Suetonius Vespasianum scribit quadrata fuisse sta- tura. Quadrata compositio: id est, æqualiter susa. Quintil.li.2. cap.5: Quæ levis & quadrata, sed virilis tamen compositio. Quadratūlūs, quadra, quadratum, Quadratus: hoc est, quatuor angulos rectos habens, & æquales. [תְּבוּנָה וְבָה merubbah. nōq̄am̄s. Vng. Negy szeg. Ang. Four square.] Col.lib.8. cap.3: Perticæ dolantur in quadratūlūs. Reliqua vide paulò ante in dictione Q VAD R V M. Quadratūlūs, m. f. Dicitur marmorarius, qui marmora ad- mussim quadratūlūs. [וְבָה וְבָה, וְבָה וְבָה וְבָה וְבָה, וְבָה וְבָה. Gall. Vn tailleur qui escartie les pierres. Ital. Taglia pietra. Ger. Ein Steinmetz der die Marmorestein ebnit in die vierung hat. Hisp. Cantero que quadra piedras. Vng. Mécob, kb farago. Ang. A carver or four square of stones.] Qua voce usus est Sidonius Apollinaris. Vide (inquit) ut vitium non faciat in marmore la- picida: quod factum sive de industria, sive per incuriam, mihi magis, quām quadratario, lividus lector adscribat. Quadratūlūs, ipsa quadratio: hoc est, alterius figuræ ad quadra- tam reductio. [תְּבוּנָה וְבָה. nōq̄am̄s m̄s.] Vnde Archimedes scripsit de Quadratūlūs circuli. Quadrupes, quadrupedis, om. t. Propriæ adjectivū est; quod de omni eo animali dicitur quod quatuor habet pedes. [nōq̄am̄s. Gall. Qui a quatre pieds. Ital. De quattro piedi. Ger. Vier- füssig. Hisp. Cosa de cuatro pies. Pol. Beſtia octohech nogach. Vng. Negy labu allat. Ang. Four footed.] Terent. in Andr. tu tamea Cura asserandum viratum: atq; audin? quadrupedem con- stringito. Ovid. 15. Metam. Editus in lucem jacuit sine viribus infans, Mox quadrupes, rituq; tulit suā membra ferarū. Sap̄e tamē accipitur substantiæ: idq; mōdō in masculino genere. Ovid. 2.

Ovid.2. Metam. Nec tibi quadrupedes animo los ignibus illis. Quos in pectori habent, quos ore, & naribus efflant. In promptu regere est. Virg. 11. Aeneid. Quadrupedemq; citum ferrata calce fatigat. Idē 7. Aeneid. Saucius at quadrupes nota intra testa refugit. Modò in form. gen. Quintil. lib. 2. cap. 10: Distentur quadrupedes viridi pabulo. Cic. in Parad. Nihil inter te atq; inter quadripedem interest. Plin. lib. 10. cap. 33: Ut nulla quadrupes possit accedere. Aliquando etiam in neutro. Columel. lib. 11. cap. 2: Nec minus majora quadrupedia charactere signari debent. Idem libro 2. capite 24: Quinetiam pecus lanatum, cunctaq; quadrupedia tempus idoneum est castandi.

Quadrupēdo, as, pen. cor. n.p. Quatuor pedibus gradior. [πενταπόδη, πενταπόδης, βασιλίς. Gall. Aller à quatre pieds. Ital. Andare con quattro piedi. Ger. Mit vier füßen gehen. Hisp. Ir à quatre pieds. Pol. Na czterech nogach chodzi. Vng. Negy laban irok. Ang. To go or walk on four feet.] Vnde quadrupedentia animalia, quadrupedia dicuntur. Virg. 11. Aeneid. de equis: perfracta q; quadrupedantum Pectora pectoribus rumpunt. Plin. lib. 8. cap. 45: Thessalorum gentis inventum est equo juxta quadrupedante cornu intorta cervice tauros necare. Quadrupedans sonitus. Virg. 8. Aeneid. Quadrupedante putrem sonitu quantungula campum.

Quadruplōrēs, m.t. à **Quadruplos**, aris, dicuntur Delatores, & infimae sortis accusatores: ita dicti quod quartam partem ex damnati bonis consequerentur. [εἰδάται, οὐργεῖ, φιλοδικήσεις. Gall. Accusateurs, qui auoyent la quatrième partie des biens confisqués. Ital. Accusatori ch'ha venuto la quarta parte dei beni confiscati. Ger. Ein Verdächtiger oder angebeter eines das ihme der viertheil des ver dampften gutes werde. Bel. Een verdader. Hisp. Acusadores para auer la quarta parte de los bienes confiscados. Pol. Oskarzaktori czwarta czesc wimodnosci. Vng. Patuaroš, az vadoltatot moritánianak negyed rejeiért vadolo. Ang. Which for accusing gett the fift part of the goodes confiscated.] Cic. 4. Verr. Petit Nævius Turpion quidam, istius excusor, & emissarius, homo omnium ex illo conveatu quadruplatorum deterimus. Liv. 3. ab Urbe: Claram hac fore imagine Scaptium nomen? Pop. Rom. quadruplatoris, & interceptoris litis alienæ personam laturum? Alcon. Quadruplatores, delatores erant criminum publicorum, in qua re quartam partem de proscriptorū bonis, quos detulerant, consequbantur. Festus tamen eos quadruplatores esse affirmat, qui eo quæstu se tuebantur, ut eas res persequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio.

Quadruplōr, aris, d.p. Quadruplaturam exerceo, sive delatorio, & damnati quartam partem accipio. [φέρω, εἰδάται, φιλοδικήσει. Gall. Empoter ou accuser pour avoir la quatrième partie des biens confisqués. Ital. Accusare per hauere la quarta parte de boni confiscatis. Ger. Ein Verdächtiger oder Rathaus seyn / vnd den vierden theil des angegebenen gutes empfahlen. Hisp. Acusar para auer la quarta parte de los bienes confiscados. Pol. Abjeh czwarta czesc wgral oskarzui. Vng. Patuaroškodom, negyed rozent v. dolok. Ang. To accuse for to get the fift part of the goodes confiscated.] Plautus in Persa: Neque quadruplari me volo: neq; enim decet, sine meo periculo abi-re aliena eceptum bona.

Quadruplēx, hujus quadruplicis, pen. cor. om.t. dicitur quod aut quatuor est modorum, aut quatuor specierum, aut ordinum quatuor. [πενταπόδης. Gal. Quadruple, double en quatre. Ital. Di quattro doppie, doppiato quattro volte. Ger. Vierfältig oder vierfach. Bel. Viervoudig. Hisp. Cosa de cuatro dobles. Pol. Czworupli. Vng. Negyelő, negyed. Ang. Fourfold.] Liv. 10. bel. Pun. Oneriarum quadruplicem ordinem pro muro adversus hostem opposuit. Cicer. in Arato: Præter quadruplices stellas in fronte locatas. q; Interdum multiplicativi numeri vim habet, idem significans quod quadruplex. πενταπόδης. Plaut. in Curcul. Quam ego pecuniam quadruplicem abs te lenone auferam. Plin. lib. 12. cap. 11: Alia arbor floret, albæ violæ specie, sed magnitudine quadruplici.

Quadruplūco, as, pen. cor. In quadruplū augeo. [πενταπόδης. Gall. Quadrupler, multiplier en quatre. Ital. Quatruplicare, doppiare quattro volte. Ger. Vierfältig oder vierfach machen. Hisp. Doblar cuatro veces. Pol. Węszyw na sześć, pręcisimam, albo prym uażni. Vng. Negyelőne tejjom. Ang. To multiply by four.] Plaut. Sticho: Qui me in mercimonii luvit, lucrisq; quadruplicavit tem meam.

Quadruplīcatō, verb. f.t. Auctio quadrupli. [πενταπόδης, πενταπλασία. Gall. Quadruplication, multiplication par quatre. Ital. Quadruplicazione. Ger. Vierfaltung. Hisp. Obra de dobrar quattro veces. Ang. An augmenting by four.] Vlp. in l. 2. ff. de except. Et contra replicationē duplicatio, & contra duplicationē solet dari triplicatio, & contra triplicationem rursus quadruplicatio.

Quadruplīcatō, pen. prod. adverb. [Gall. Au quadruple, deux fois au double. Ital. A quattro doppie. Ger. Vierfältiglich. Hisp. En quattro dobles. Vng. Negy annyapr. Ang. Fourfold.] Plin. lib. 14. cap.

4: Emptis quadruplicatō vincis illis intra decimum fore curæ aenum. Idem lib. 1. cap. 17: Veneris quindecim, & pluribus subbit: rursus Saturni & Iovis duplicatō digrediuntur, Martis etiā quadruplicatō.

Quadruplūs, a, um, Quater tantundem. [πενταπόδης. Gal. Quadruple, quatre fois autant. Ital. & Hisp. Di quattro tanto. Ger. Vierfach viermaal so viel. Vng. Negy ami. Ang. Fourtimes as much.] Plin. lib. 7. cap. 48: Cornici novem noctras attribuit zates: quadruplum ejus cervis: id triplicatum corvis. Plaut. in Trucul. Post id ego in te manum injiciam quadruplūs veneficatō est, ego quatuor, seu à tubis adjutus. Quintil. lib. 7. cap. 5: Quum duo fures pecuniam abstulerūt, sepatim quadruplum quisq; an duplum debeat. Id est, quater aut bis tantum, quantum abstulit. Cato in præfatione operis de Re rust. Majores enim nostri sic habuere, & ita in legibus posuere, fūrem dupli condemnari, sc̄enatorēm quadrupli.

Quadruplō, adverbium, πενταπλασία. Quadruplicatō. Plin. lib. 11. cap. 37 de elephanti: Pulmo quadruplō major bubulo.

Quæ, secundum in quo quis. [Μισ. Hisp. Quelle, laquelle. Ital. Quale. Ger. Welche was. Hisp. Qual Vng. Kus/ademely. Ang. Who.] Modò interrogative accipitur, modò relatiyē, modo infinitē, & cum a diplo hongo scribitur cum omnibus compositis, ut differat à que conjunctione. ut Quænam, Quædam, Quævis, Quæcunq; Quælibet, & cætera hujusmodi.

Quæro, ris, quæsivi, quæsivum, & quæstum per syncopen, aet.

t. Investigo, exquir. [ΨΡΨ bikkish. ψΡΨ dariah. ψΨΠ chaphas ψΡΠ chakir. Σετσ. Gall. Cercher, enquerir. Ital. Cercare. Ger. Suchen. Bel. Soeken/vragen Hisp. Buscar. Pol. Szukam, sziedze, pytam. Vng. Kerdom kereshm. Ang. To seek for, to ask or get.] Tertius in Adelph. Te quærebā ipiūn:salve Demea. Idē Eynucho: Vbi quæram? ubi investigem? quem perconter? quam insistam viam? Donatus: Non reperitur, nili quod quæritur: nō quæritur, nisi quod praestō non sit. Juvenal. Satyr. 9: nec deerit qui te per compita quærat Nolentem. Virgil. 9. Aeneid. -huc turpis dies, atque hoc Lustrat equo muros, aditumq; per avia quærit. q; Item ponitur pro lucrari, & acquirere. [ψΨΠ κανθ. ψΨΠ κανθ. προσειστερός προσειστερός.] Plautus in Cure. Qui homo maturè quæsivit pecuniam, nisi eam maturè parat, maturè elutrit. Idem Trinummio: Quibus ætumnis deluctavi, filio dum divitias quæro. Cicero pro Quint. Nec mirum si is qui vocem vñalem habiterat, ea quæ voce quæsiverat, magno sibi quæstui fore putabat. q; Aliquando ponitur pro perconteri, sc̄enari, petere, interrogare. πωδαίσι, ηερτών. Plaut. in Amph. Atque ut ne, qui essem, familiares quærent. q; Aliquando pro disputare, consulere, discutere. Plinii libro 31. capite 3: Quæritur inter medicos, cuius generis aquæ sint utilissimæ. q; Aliquando quæreton ponitur pro judicare, & de publicis criminiibus dicuntur. Quæriter enim propriè dicitur quæsitor, qui publico judicio præstō, cum nocens an innocentis sit qui accusatur, cum consilio disquisit. Veteres Anquittere dicebant. Cicero pro Milo. Tulit enim de cæde, quæ in Appia via facta esset, in qua Publius Clodius occisus fuit. Quid ergo tulit? Nempe ut quæriteretur. q; Hujus verbi composta mutant a in i productum, quæ sunt, Acquiro, Circunquiro, Conquiro, Disquiro, Exquiro, Inquiro, Perquiro, & Requiro: quorum significatio vide suis locis.

Quæsitus, a, um, participium, sive nomen ex participio, ut Artes qualitat. [ψΨΠ dariah. ψΡΨ nechkár. Σαμπέτις. Gall. Cerchē. Ital. Cercato. Ger. Gesucht. Hisp. Buscado. Pol. Nalegħi. Vng. Keresked, kerdeš. Ang. He that seeketh or demandeth for.] Virgil. 3. Georg. Quælitęq; nocēt artes Ovid 14 Metamorph. Vixq; fuga quæsita talus comitiq; mihiq; Tacit lib. 3: Adiutatio quæsitoris fuit. Id est, exquisitor. Idem lib. 2: Excepere Greci quæsitoris honoribus. Hoc est, exquisitus in suis.

Quæsitum, ti, pen. prod. n.s. Res exquæsita & parta. [ΨΡΨ kin-ján. ηερτών. Gall. Aquæ. Ital. Acquisitato. Ger. Das übernommen/oder erwerbte. Hisp. Alcanalo. Pol. Nabycie. Vng. Keresked. Ang. A thing that is conquered.] Ovid 7 Metam. parcum genus est patiensq; laborum. Quæsitiq; tenax. Cic. in Parad. Cui quæsito autem opus sit, quis unquam hunc verè dixerit divitem? Quæsitiū, pro eo quod est rogatum, sive interrogatum. Ovid. 4 Metam. Accipe quæsiti causam.

Quærito, as, frequent. Instanter quæro. [ψΨΠ chippes. ηερτών.

Gall. Demandar souuent ou instantement. Ital. Dimandare souente, coinvilanza. Ger. Suchen eues suchens/off suchens. Hisp. Demandar muchas veces y con insistencia. Polon. Rysz przę stanku szukam pytam. Vngar. Keresgetb, kerdeždm. Anglie. To demand often or instantly.]

*instantly.] Terent. in Adelph. Ehem opportunè: te ipsum quærito. Propriè tamen quæritare dicuntur, qui quotidie inquirendo, vix victum inveniūt, ut inquit Donatus in illud Terentii in Andria: *Lana ac tela victum quæritans.* [επιστάξ. Plaut. Qui inops & folidus quæritando alit familiam id est, ostiatio quærendo victum, quod mendici faciunt, qui & rogatores dicuntur. πλωξοι.*

Quæsito, as, pen. cor. frequentat. est exoletum à verbo quæso. Priscian. Quæro, quærito differentiæ causa fecit, quia à quæso, quæsito fit.

*Quæstio, onis, f.t. Investigatio, actus quærendi: à supino quæsum. [γρηγόριος. Gall. Ercheinement. Ital. Cercamento. Ger. Ein juchzen/das suchen. Hisp. Obra de bajar. Pol. Nalejce-mępytanie, moczenie. Vng. Kerdes keresés. Ang. A searching or demanding.] Plaut. Cistel. lubo domi operit, ne quæstiōni mihi sit, si quid eū velim id est, ne cogar eum quærere. *¶ Quandoq;* significat dubitationem sive interrogacionem. [ερώτηση, ερώτηση. Gal. Question, demande. Ital. Questione, disputa. Ger. Ein frag. Hisp. Question que preguntanos. Ang. A demand or question.] Plin. lib. 7. cap. 28: Fortitudo in quo maximè extiterit, immensè quæstiōnis est. Cicero secundo de Natura deorum: Dividunt nostri totam istam de diis immortalibus quæstiōnem in partes quatuor. Primum docent esse deos: deinde quales sint: tum mundum ab his administrari: postremò consulere eos rebus humanis. *¶ Significat & quæstio judicium publicum, non quemadmodum antea hic scriptum erat, informationē qua judicia solet antecedere. Ex hinc iudex quæstiōnis dicitur, qui quæstiōni: hoc est, publico judicio præest, qui alio nomine dicitur quæstor. Cicero pro Milone: Num quæ nova quæstio decreta est? Cicero pro Sexto Roscio: Cum huic quæstiōni iudex præcesset: id est, huic judicio publico, cum hanc quæstiōne exerceret, quemadmodum locutus est Cic. de Fin. Quum prætor quæstiōnem inter sacerdos exercuisse, aperit cepit pecunias ob rem judicandam. *¶ Aliquando tamen ponitur pro judicio privato, in quo non de capite, sed de pecunia discepatur. Callistratus I. ult. D. ne de stat. def. D. Claudio rescripsit, si per quæstiōnem numariam præjudiciū statim videbitur fieri, cessare quæstiōnem. ¶ Quandoq; torturam corporis, eruendæ veritatis causa factam, quam θέρατον Græci vocant. Cic. pro Cluent. Sassis habere quæstiōnem de virtute morte cōstituit. Idem pro Rosco Amer. Aliquoties duos servos paternos, in quæstiōnem Sext. Roscio postulavit.***

Quæstionuncula, s.p. Parva interrogatio vel dubitatio. [ερώτηση. Gall. Questionette, petite question. Ital. Questionetta picciola. Ger. Ein fraglein. Hisp. Pequena question. Pol. Pytanie malučkie. Vng. Kerdeseiske. Ang. A little question.] Cic. i. de Orator. Quæstionunculam de qua meo arbitratu loquar, ponitis. Apud Rhetores item quæstio appellatur, circa quam cause totius cardo vertitur, quæq; ex confictione in constitutione causarum gignit controversiam.

*Quæstor, oris, m.t. Præpositus pecuniae publicæ, qui curā ætrii habet. [χειροβάρ. τεμπιας, τεμπιας. Gal. Un threborier Ital. Threborieri, camerlengo. Ger. Ein Schatzmeister/ ein meister über ein gemeinsame Schatzkammer/Rentmeister. Hisp. Contador mayor. Pol. Poborczy. Vng. Kenyártarto kereskődő. Ang. A treasurer of the common treasure.] Cic. lib. 2. de Inventione: Rhodii quodam legarunt Athenas, legatis quæstores sumptum, quem oportebat dari, non dederunt. Mittebantur quæstores cum consulibus & prætoribus in militiam ad administrandam rem pecuniarium, & prædam ac māubias in rationes publicas referendas. Cicero de Senectute, ex persona Catonis: Sed tamen hoc quæ dicere, non me quidem his esse viribus, quibus aut milles Punico bello, aut quæstor in eodem bello, aut Consul in Hispania fuerim. Hujusmodi quæstores hodie Thesaurarios bellicos vocamus. Quæstores urbani, inquit Budæus, ærarium curabant, ejus pecunias expensas & acceptas referre in tabulas publicas consueverant. Pro iis nunc præfectos ratiociniorum habemus, quos Magistros computorum vocamus. Pecunia publica Romæ in templo Saturni condita erat, quod Aerarium dicebatur, quam Tribuni æratii, quem opus erat, promebat. Quæstores æratios hodie vocare possumus, eos quos multatarum, & (ut vulgus loquitur) Emendarum receptores vocat. *¶ Quæstor præterea dicitur, qui præst judicis exercendis & maleficis puniendis, quem maleficiorum judicem appellare solemus. [γρηγόριος. Gall. Enquesteur ou iuge en matière criminelle. Ital. Giudice di causa criminale. Ger. Ein Blutvogt/ ein Richter über Mafchizische Sachen. Hisp. Pesquisidor sobre los malhechores. Vng. Kéz, az által tudakozó, henger. Ang. A judge which inquireth of any thing in criminall affaires.] Vstatius tamen hunc Quæstorem vocamus. Cicero pro Fonte: Quid opus est mihi sapiente judice? quid æquo quæstori? quid oratore non stulto? Idem in Vatinium: Quæro exte Vatini, nunc quis in hac civitate post urbem conditam Tribunos plebis appellari, ne causam dicere? *¶* Quid quis reus in tri-**

bunal sui quæsitoris ascenderit, eumq; vi deturbarit, subsellia dissipari, urnas deleverit. Ad hanc autem similitudinem inquit Asconius Pædiaeus Virgilius Minorem judicem apud inferos, tanquam prætor sit rerum capitalium, Quæsitorum appellat, dat ei sortitionem, ubi urnam nominat, dat ei electio-nem judicata, quum dicit: Consiliumq; vocat: dat cognitio-nem facinorum, quum dicit: vitasq; & crimina dicit. Verba Virg. hæc sunt 6. Aeneid. Nec verò hæc sine sorte dataz, sine ju-dice sedes: Quæsitor Minos urnam moverit ille silentum Con-siliumq; vocat: vitasq; & crimina dicit. Claudianus lib. 3. de Raptu Proserp. quæsitor in alto Conspicuus solio pertinet crima Minos.

Quæstori, Creatos regnante Romulo, quæstores, Vlp. prodidit a lunio Gracchano traditū in iis libris quos de potestatibus inscrisit: idem tamen hæc subjugit: Sicuti dubium est an Romulo & Numa regnantiibus quæstor fuerit? Ita Tullio Hostilio rege, quæstores fuisse certum est: & sane crebrior opinio est, Tullum Hostiliū primū in Rempub. quæstores induxisse. Fuit autem quæstura patricius magistratus: nec à principio: multosq; deinde per annos, nisi solis patricius datus est: postea non tam quæsturam, quām reliquos omnes magistratus plebi communicatos animadverto. Ex libro Publi Manu-tii de Legibus Romanis. ¶ Quæstor aut dictus à quærendo, quod conquerireret publicas pecunias & maleficia, quæ trium-viri capitales nunc conquiruntur.

Quæsitor, oris, iudex capitali quæstiōni præfectus, iudex quæstiōnis, prætor rerum capitalium. [γρηγόριος. ο αινεκτον. Gall. Enquesteur, iuge en matière criminelle. Ital. Giudice che intende le cose criminale. Ger. Ein Richter über das Malefiz. Hisp. Pesquisidor del maleficio. Pol. Siedziba ktori ogólny rynku ryczałowni smiircz skasywje albona meky wosth. Vng. Föve iaro dolognak itels biroia. Ang. An informer or iudge which inquireth of any thing criminal.] Cicero pro Fonte: Quid mihi opus est sapiente iu-dice? quid æquo quæstori? quid oratore non stulto? Virgil. 6. Aeneid. Quæsitor Minos urnam moverit ille silentum Con-siliumq; vocat, vitasq; & crimina dicit. Verum de hoc latius paulo agit.

Quæsitor distingendus est à Prætore, judicum enim quæstiōnis duo video fuisse genera: unum eorum qui cùm præ-tores essent, quæstiōnis etiam judges appellabantur; alterum eorum, qui cùm prætores non essent, capitali tamen de crimi-ne quærebant. De judice quæstiōnis prætore, patet ex oratione pro Cluentio, in qua ita scriptum est. Iuber lex judicē quæstiōnis: hoc est, Q. Voconium, eosq; qui illi judices obvenient, quætere de veneno. Voconium aut prætorem fuisse duabus argumētis conjicio: primū quod in eo loco paulo ante Cicero dixit: Quid sibi illi scribæ? quid lectores? quid cæteri, quos apparere huic quæstiōni video, volunt? lectores enim qui magistratum non gereret, non habebat: judicem autem quæstiōnis magistratus nomen fuisse, certè nemo dixerit. Alterum argumentum est, quod ibidem Cic. subiungit de aliis prætoribus suarū unoquoq; quæstiōnem exerceente. Hæc, in-guit, quæstio sola ita gubernatur? Quid M. Pletorii, & C. Flami-nii inter sacerdos? quid C. Orchinii peculatus? quid mea de pecunias repetundis? quid C. Aquilii de ambitu? quid reliquæ quæstiōnes? Quibus ex verbis prætorem fuisse Voconium, qui iudex quæstiōnis appellatur, quis non intelligi? nam eti prætores non nominat, fatis tamen constat de prætoribus in-telligi: à quibus enim & tot quæstiōnes nisi à prætoribus, & tam graves exercecentur, inter sacerdos de repetundis, de am-bitu peculatus? præterea se quæsiſſe de repetundis in eo loco Cicero dicit: quod ab eo factum in prætura, Valerius & Plu-tarchus confirmant: ut omittam quod quæstoriem Aquilium nominat: cuius annum fuisse legitimum, eundem qui Ciceroni ad petendum consulatum prima docet ad Atticum epistles. ex quo fuisse collegas in prætura licet existimare, quod etiam libro 2. de Offic. manifestum est: collegam enim suum Cicero appellat. Rursus judicem quæstiōnis Iunium, qui præ-tor non erat, quæsiſſe veneno in Oppianici causa, docet Pæ-dianus his verbis: Iunius quæstor fuit in Cluentii causa. Ver-re prætore, in qua Oppianicus damnatus est, & alio loco: Dam-nato Oppianico, res in invidia fuit, quod pecunia reus vide-retur oppressus: & princeps illorū iudicū damnatus est, C. Lu-nius, quod diceretur alios suppeditasse, qui reū damnarent, nō eos quos prætor Verres fuerat subsortitus: neq; hic eū Pæ-dianus, neq; suprà prætorem nominavit. Cicero aut in oratione pro Cluentio: Condennatus est, inquit, C. Junius qui ei quæstiōni præfuerat, adde etiam illud si placet: Tum est condemnatus cùm esset iudex quæstiōnis. & alio loco: Quintus tribun. pleb. convitum C. Iunio iudici quæstiōnis maximum fecit: non fuisse autem prætorem, aperte, sic inquam aperte, ut clarius esse nihil possit, idem demonstrat in eadem his verbis: In hanc flammam recentem C. Junius, qui illi quæstiōni præfuerat, injectum esse memini, & illum hominem ædilicium jam p̄fætorem

prætorem opinionibus hominum constitutum, de civitate esse sublatum, ecce non prætorium, sed prætorem opinionibus hominum constitutum dicit: quod cum prætorem sine dubio futurum homines opinarentur. Prætor autem si fuisset, non eum ædilicium, sed prætorium vocasset; laudabant enim veteres, ubi ornare aliquem vellent ab eo magistratu, quem postremum gessisset: Itaq; homo ædilicus, prætorius, consularis dicebant. Præterea cum prætores in leges non iuvaverint, neq; sententias tulerint: quod & Cicero & Pædianus docent. A' l'uncio autem judice quæstionis ideo multa petita sunt in oratione pro Cœlent. legimus: quia in legem non iurasset (erat enim illi jurandum idem, quod iudicibus leges omnino se esse in ferenda sententia servaturum) satis constat, l'uniū quum de Oppianico quæsivit, prætorem non fuisse. Quod si quis dixerit, non tam l'uniū judicem quæstionis quam Verrem prætore, in illa Oppianici causa quæsisse, quia Pædianus ita dicat, l'uniū quæstor fuit in Cluētii causa, Verre prætore: & quia idem alio loco sortitionem & subsortitionem à Verre prætore factam tradiderit: huic ita responderi poterit: sortitionem & subsortitionem non illius modo iudicis, verum etiam aliorum idem pertinuisse ad C. Verrem, quia prætor urb'. erat: quod ipse declarat Cicero in ea pro Cœlentio: prætor autem urbanus de criminibus non quæserebat: quare nec unquam quæstor dicebatur, sed jus tantum dicebat: hoc est, judices & formam judicis dabant: idemq; judices, quibus alii prætores ad cognoscendas capitales causas ierentur, sortiebatur & subsortiebatur: quod ex Pædiano & ex ipso etiam Cicerone satis liquet. Accedit locus ex lib. 1. accusationis in Verrem: quo in loco Q. Curtium iudicem quæstionis appellat Cicero in causa Verri repetundarum de qua prætor M. Acilius Glabrio cognoscet, cumq; Curtium ait Pædianus à Cicerone esse rejectum. Illud addo, cum jam docuerim, iudicem quæstionis & prætorem, & non Prætorem, de criminis capitali cognovisse: tertium genus iudicium quæstionis interdum fuisse, quorum jus cognoscendi non esset, sed tantummodo sortiendi, quod locus de Qu. Curtio proximus iam ostendit: quem cognovisse de repetundis absurdum est credere, cum in ea causa prætorem quæsisset Glabriōnem ex Cicerone & Pædiano satis cōstet: itaq; tertium hoc genus quæstiores dici non poterant: duo illa superiora genera, quoniam quidem quæserent quæstiores & erant & proprie dicebantur. Ex lib. P. Manutii de Legib. Romanis.

Quæstoriū, a, um. Quod ad Quæstoriū pertinet. [ταχιδηνής. Gall. Appartenant à th'resorier. Ital. Pertinente à camerlengo. Ger. Das eines Geckelmeisters ist. Hisp. Cosa perteneciente ad contado mayor. Pol. Ciprinalicez poboz. Vng. Kensis tarchoz valo. An. Belonging to the treasurer.] Cicero Caninio lib. 2: Quod ego officio quæstoriū te adductum fecisse, &c. Idem 3. Verr. Tu in iisdem illis locis legatus quæstoriū oppida parata sociorum atq; amicorum diripienda ac vexanda curasti. Persona quæstoria. Cicero pro Plancio: Ager quæstoriū, qui ex hostibus captus, per quæstores pep. Roman. limitibus actis divisus & venditus. Autore Flacco & Hygino.

Quæstoriū, iii, m. f. Qui quæstura perfunctus est. [ταχιδηνής. Gall. Qui autres fois a été quæsteur ou th'resorier. Ital. Chi è stato thesoriere o camerlengo. Ger. Der ein Geckelmeister gewesen ist. Hisp. El que fue contador y no lo es. Vng. Kentarto hoz. Ang. He has had been treasurer.] Cic. 13. Phil. Qui Aedilci, qui Tribunici, qui Quæstoriū? Idem de Claris Oratoribus: Sicinius quæstorus mortuus est.

Quæstoriū, ii, n. f. substantivum, Quæstoriū erat tabernaculum. [ταχιδηνής. Gall. Th'resorerie. Ital. Luogo dove si tengono i thesori per la guerra. Ger. Das Geckel oder Esfament eines Geckelmeisters. Hisp. Lugar del contado mayor. Vn. Kentarto hoz. Ang. The treasurers horze or mansion.] sicut Prætorium, domus vel tabernaculum Prætoris. Livius lib. 10: Itaq; captum Quæstoriū, Quæstoriū ibi Pansa occisus. Cie. pro Planc. Theffaloniam me, in Quæstoriūq; perdixit.

Quæstoriū, m. f. Qui quæstus gratia artem aliquam exercet: [ταχιδηνής, φιλορεγδής. Gall. Mercenaire, qui fait quelque chose pour gagner. Ital. Mercenario, chi lavora per salario. Ger. Ruff den gewin gerichtet. Hisp. Iornalero. Pol. Nauigomaczi. Vng. Kereskő. Ang. That traffick for gains.] & Quæstuaria artes, quæ lucri gratia exerceuntur.

Quæstūra, æ, f p. Quæstoriū dignitas: sicut Prætura, Prætoris. [ταχιδηνής, égoia. Gall. La dignité de quæsteur, ou th'resorier. Ital. Dignità di camerlengo. Ger. Das Geckelmeisters Amt und Würde. Hisp. Catadria mayor. Pol. Poboz. Vng. Kensis tarchoz. Ang. The treasurers office or dignitie.] Cic. Aclio lib. 12. Epist. Cuius cum parte mihi magna fuit amicitia, inde à quæstura mea Siciliensi. Idem 2. Verr. Quæstura primus gradus honoris.

Quæstūs, us, m. q. dativum & ablativum plurales facit quæstibus, Lucrum numeriū. [Убъд бѣзъ. πολλοὶ, πολλά, πολλοῖς. Gall. Gain, profit. Ital. Guadagno, profitto. Ger. Gewinn.

Bel. Winninge. Hisp. Ganancia. Pol. Zysk. Vng. Kereskőles, nyerejeg. Ang. Vantage, gaine.] Plautus Poen. Istis cit thesauris talis in lingua situs. Ut quæstus habeant malè loqui melioribus. Cic. 5. Ver. Tātum de quæstu ac lucro dicā unius agri, & unius anni. Quintilianus: Nā ut lingua primū esse cœpit in qua situ, institutus, eloquitiā bonis male uti. Plautus Rudens: Omnibus modis qui pauperes sunt, homines miseri vivūt, Preferunt quibus nec quæstus est nec artem didicere ullam. Terentius in Eynucho: imperavi egomet mihi omnia assentiri, is quæstus nūc est multo uberrimus. Antiqui declinabant quæstus, quæsti, p secundā inflexionē, sicut ornatus, tū: apparatus tū: & pleraq; alia apud Comicos passim obvia. Plaut. Aul. Apud nos nihil est aliud quæsti turibus. q Interdū ponitur pro actione ipsa, atq; artificio lucrandæ pecunie. Cic. 1. Offic. Iam de artificiis & quæstibus, qui liberales habēdi, qui fōrdidi sint. Quæstūs, a, um, idem quod lucrosus: [съезжат, кидают. Gal. Qui gagne beaucoup. Ital. Huomo che fa gran guadagno & profuto. Ger. Gewinn reich, das viele gewinn bringt / auf gewinn gerichtet. Hisp. El que hace mucha ganancia. Pol. Zysk wiel kynoszyci. Vng. sok nyereség, sok nyereséges. Ang. That gaineth much.] ut Quæstuo-fus homo, qui luci quæstusq; avidior, undiq; lucellū capiat. Ars quæstus, quæ plutimum quæstus affert. Plautus M. lite: Dummodo eam des quæ sit quæstus, quæ alat corpus corpore. Cic. 4. Ver. Quā illa res calamitosa Heraclio, quæstus, Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur? Cadet de Re rustica, cap. 1: Scio idē agū quod hominem: quanvis quæstus sit, si sumptuosus erit, relinqu non multum. Col.lib. 6: In rusticatione vel antiquissima est ratio pascendi pecoris, eademq; quæstus, quæstus. Quæstus, cum genitivo. Cic. 2. Phil. Cujus domus quæstus, quæstus est saltoriū commentariorū. Et cum ablative. Curtius lib. 4: Nasamones sunt gens Syrtica, navigiorum spoliis quæstus: quippe oblidient litora, & æstu destituta aavigia notis sibi vadis occupant. Quæstus, sīssimē, adverbium, [съезды. Vn. Kereskődue, nyerejeg. Seneca lib. 4. de Beneficiatia]: Istud nō est beneficium, sed foecus, circumspicere non ubi optimè ponas, sed ubi quæstus, sīssimē habeas, unde facile tollas.

Quæstūculūs, li, diminutivum, Parvum lucrum. [съездыш. Gal. Petit gain. Ital. Guadagno piccolo. Ger. Ein gewinn. Hisp. Pequeña ganancia. Pol. Mały zysk. Vng. Nyereségeteske. Ang. Small or little gain.] Cic. 2. de Divin. Aut filium jecoris cum lucello meo, aut meus quæstulus, cum celo, terra, seiūq; natura?

Quæsto, priuam personam indicativi tantum habet, in utroq; numero: in singulari quæsto in plurali quæsumus: cætera exleverunt. Est autē quæsto idem quod rogo. [ИУПЛ hithpæll ΤΠΥ bathár τῇ πι chilláh: ΝΑ να, διακυ. Gall. Ieprie, nous prions. Ital. Di gratia, ti prego. Ger. Ich bitte/Ge bittet. Bel. Je bidde. His. Rogar. Pol. Prese. Vng. Kerlek. Ang. I pray or besök.] Cic. 2. Ver. Quid est quæsto Merelle, iudicium corrumpere, si hoc non est? Plaut. Amph. Quæsto ad epol, num tum etiam insanis, quum id me interrogas? Terent. in Adelph. Deos quæsto ut isthæc prohibeat Idem in Andr. Deos quæsto ut sit superstes, quandoquidē ipse est ingenio bono. Cic. pro Archia: Quæsto à vobis ut in hac causa mihi detis hanc veniam accommodatam huic reo: vobis, quemadmodum spero, non molestam. Brutus Cic. lib. 11: Deos quæsumus cōsilia tua Recipib. salutaria sint. q Antiqui declinabāt, quæsto, quæsis, quæsi, quæsum: vel secundum Probum, quæsivi, quæsum. Lucifer. lib. 1. tercia persona singulari præsentis usus est: Ni divū pacē votis adit & prece quæsit. Apud Salustiū quoq; lib. 1. Histor. lectum est præteritum Quæsivit: Curionem (inquit) quæsivit uti ad qæstentior, & à populi suffragiis integer, & statu concederet Mamerici.

Quæsto, as, frequentativum est, de quo suprà.

Quæstūculūs, Quæstio, Quæstori, Quæstus, Quæstura, Quæstus. Vide QVÆRO.

Qualibet, sive Qualibet, pen. cor. adverbium, idem significat quod per quæcumq; locum. [σὺν αὐτῷ σπέντε. Gall. Par où tu youdras. Ital. Per ogni luogo. Ger. Wo man will/dürft ein jedes ore. Hisp. Do quætura que Pol. Ktoredi koltwick. Vng. Minden felcminibetne. Ang. By whatsoever place.] Quint. lib. 5 capite 13: Si vel maxima flumina in rivos deducantur, qualibet transiit præsent.

Qualis, quale, relativum qualitatis est, alicuius rei naturā declarās. [εἰσ. Gal. Qual. Ital. Quale. Ger. Wie/welcherley. Hisp. Tal qual. Pol. Iaky. Vng. Minem. Ang. Of what fashion or sort.] Cic. de Amic. Non sicut vulgus, sed ut cruditi solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem. q Ponitur & interrogativ. [τι μαλ. τι εἰ.] Cic. 4. Acad. Qualis est istorum oratio, qui omnia nō tam esse, quām videri volūt? q Interdum etiā infinité. Terentius in Eynucho: Hoc metuo, qualem tu me esse hominem existimes. Cicero 1. de Legibus: Nulla gens est quæ non, etiam si ignoret qualem habere deū debeat, tamen habendum tenseat. q Qualis pro qualiter, comparisonibus faciendis apta particula. C. Virgil. 4. Georg. Qualis

Qualis populea mōrens Philomela sub umbra, Amisso que-
ritur fœtus. Et: **Qualis** ubi in lucem coluber mala grama pa-
stus. Ovid. 3. **Meramorph.** falcata novissima cauda est, **Qua-**
lia dimidie sinuantur cornua Lunæ.

Qualis qualis, genitum, Qualis cunq; Iuris consultus in l. Re-
scriptum. ff. de Diltract. pign. Ex contractu qualis obliga-
tione interposita.

Qualitas, tatis, f.t. Est secundum quam quales dicimus: [*mo-
derus*. Gal. **Qualité**, sorte & maniere. Ital. **Qualità**, sorte, maniera. Ger.
Die gestalt oder gattung eines ding von welcher her man fraget, wie
oder welcherart ist es? Hisp. **Qualidad**, manera. Pol. **lakoſc albo opif-
janie ręci i yaka iest ſta priejewiaſa.** Vng. **Minenwsg.**, anzug ne-
minenwsg. Ang. **Qualities, sorte, or maner.**] ut, Albedo, nigredo,
advocatio, procuratio, legatio, paternitas, quod secundū eas
albos, nigros, advocates, procuratores, legatos, patres, dici-
mus. Cic. 1. Academica: **Qualitates** igitur appellavi, quas *mo-
deras* Græci vocant, quod ipsum apud Græcos non est vulgi
verbū, sed philosophorum. Colum. lib. 8. cap. 17: **Qualita-**
tem litoris nostri contemplemur si vitemus, scopulos an pro-
bemus.

Qualiter, adverbium, Quemadmodum. [*mo-
derus*. Gall. **Quellement**,
comment, comme. Ital. **Come, in qual modo.** Ger. **Geraß** wie/welcher
gestalt. Hisp. **En qual manera.** Pol. **Yako, yakiem/ſproſobem.** Vng.
Mikuppen. Ang. **Aſter the ſame manner or fashion, as.**] Plin. lib. 8.
cap. 48: Antiquis enim torus è stramento erat, qualiter nunc
etiam in caſtris gaſſape.

Qualitercumque, adverbium, Vtcunq;, vel quomodo cunque.
[*mo-
derus*. Gall. **Tellement quellement, en quelque maniere que ce ſoit.**
Ital. **Talmente qualmente, en qual modo che ſia.** Ger. **Geb wie oder
welcherart maß es je ſey.** Hisp. **Como quiera que.** Pol. **Yako/kolwirk.**]
Col. lib. 1. cap. 3: Potest etiam circa hanc operam fieri crispū,
qualitercumq; ſatū. Idem li. 2. cap. 10: Et qualitercūq; obruias,
ſuſtinet coloni negligentiam.

Qualis, li. m.f. **Genus** est vasis viminei per quod vinum gut-
tatum defluuit, quum calcatur uva: reliqua verò materiæ exire
prohibetur. [*mo-
derus*.] **Sal chorim** *n̄o* ſalſilah, *χρήστος*, *me-
ořs*. Gall. **Vn paſter d' oſter.** Ital. **Cavagno, cesto.** Ger. **Ein ſchößt oder
ſteigtorb durch welchen der wein ab dem troſtbech in die bierken oder
bueren laufft.** Hisp. **Canasta à cesto.** Pol. **Koſi.** Vng. **Bor zw̄ koſar.**
Ang. **Apanier, fraile, or basket.**] Virgil. 2. Georg. tu ſpissu vi-
mine qualos, Colaq; prælorum fumofis deripe teſtis. **et Po-**
nuit etiam pro ciftula, in qua mulieres ponebant pena lanç.
Horat. lib. 3. Catm. **Tibi qualū Cythereę puer ales.** Apud Apu-
leum accipitur pro canistro quo panis fervatur. **et** & **qua-**
lus, in quo gallinæ ova edunt apud Columel. lib. 8. cap. 3.
¶ Legitur & **Qualum** neutr. gener. Cato de Re rustica cap. 11:
Corbulas amerinas viginti, qualia ſataria ſeptem, alveos qua-
draginta. Colum. lib. 7. cap. 3: Sint qualia mundissima, neq; ea-
rum valetudo, quæ præcipue custodienda eft, infestetur uligì-
ne. Ibi tamen nonnulli ſic legit, & melius, mea quidem ſen-
tentia: Sit caula mundissima, &c.

Quasillus, li. & **Quasillum**, diminutivū, Ciftula, seu vasculum
in quo mulieres reponabant ea quæ ad lanificium pertine-
rent. [*mo-
derus*.] Gall. **Vn petit panier d' oſter.** Ital. **Cestello.** Ger.
Ein ſpinten ſörblin der Beyerben. Hisp. **Canastillo.** Pol. **Koſicek,**
do prędzy. Vng. **Vekatska kosatska.** Ang. **A little panyer, fraile or
basket.**] Fefus: **Calathos Græci dicunt, quos nos dicimus qua-**
ſillos. Cic. 1. Philip. An nō inter quasilla Pendet aurum? Corri-
pit aut hoc nomen primam syllabam, quanvis qualus illam
producat. Tibul. 4. Eleg. Sit tibi cura togæ potior, preſumque
quasillum: Romani veteres quasillum Thalassionem appella-
runt, ut autor est Varro: unde Thalassii nomen in nuptiis fre-
quentabant, ad lanificium novas nuptias invitantes.

Quām, Coniunctio discretiva, vel electiva. [*mo-
derus*.] Gall.
Que, quant, de combien. Ital. Che, quanto. Ger. Dann/tweder. Hisp.
Que relatio de mas. Pol. Nyſtſtylo yakom. Vng. Hegyem mint.
Ang. Then.] Cic. lib. 10. Epist. Tum ille, nihil ſibi ſuſſe lögious,
quām ut me videret. ¶ Aliquando ponitur pro poſtquam, ſi-
ve ex quo. Liv. lib. 6: Iupiter atq; dii omnes hac dederunt, ut
T. Quintius Dictator oppida novem caperet die vigesimo
quām creatus erat. ¶ Aliquando pro antequā ponitur ſi jun-
gatur cum pridie. Suetonius in Caſare: Et pridie quām occi-
deretur, in ſermone nato ſuper cœnam, quis nam eſſet finis vi-
tae commodissimus, repentinum, inopinatumq; prætulerat.
¶ Aliquando pro quum. Cicero Tironi: Menandrius poſtridie
ad me venit, quām expectaram. De quo genere locutionum
nonnihil etiā annotavimus in dictione P O S T R I D I E. ¶ Ali-
quando ſumitur pro quantum: & tam positivo, quām com-
parativo, & ſuperlativo jungitur. [*mo-
derus*.] ut, Quām
bene marmorei directa eſt ſemita pontis: id eſt, quantum be-
ne. Cicero: Quām morosi ſint qui amant, ex hoc potest intel-
ligere. Quintilianus lib. 1: Quām in his quoq; libris erunt om-
nia compoſitora, & quām nos poterimus elaboratoria: id
eſt, quanto. Varro lib. 2. de Re rustica, de canibus loquens:

Quām paucissimos relinquens, tam optimi, in alendo ferre
id eſt, quanto pauciores, tanto meliores. Cato de Re rust. cap.
65: Quām acerbissima olea erit, dum oleum facies, tam oleum
optimum erit. In cuiusmodi locutionibus loco tam, & quām
ſapissimè poſitum invenimus tantum, & quantum. Cicero:
Nisi quād tanta eſt inter eos, quanta maxima potest, motum
ſtudiorumq; distantia. ¶ Aliquando intensiva particula eſt,
superlativum exigens, quemadmodum *ořs* & *ořn*, apud Grz-
cos. Cicero: Cum quo ſemper quām familiaritatem vixerat.
Curt. Collemq; trajecto quām celerrimè flumen occupat.
¶ Aliquādo politivo jungitur. Cæſar li. 4. bell. Gall. Ut quām
celeriter atq; instabilē motum habetur: id eſt, valde celerem.
Cic. ad Luceum lib. 5. Epift. Genus ſcripторum tuoruſa eſte-
rat ſemper à me vehementer expectatum, tamen vicit opinio-
nem meam, meq; ita vel cepit vel incendit, ut cuperem quām
celeriter res noſtras monumentis commendari tuis. Sed hu-
juſmodi locutiones ſunt rariores. ¶ Aliquando etiam jungit
comparativo, niſi codices ſint meadosi. Cicero 6. Tūcul.
Abacosq; quām plures ornavit argento, auroq; calato. Lau-
rentius tamen negat, Quām plures Latini dicuntur, ſic ibi
inveniatur, codices eſſe mendosos, legendumq; eſſe compli-
res. Jungitur etiam in hac ſignificatione his dictionibus, per
Plin. Per quām ſcire velim. Terentius: Perpol quām paucos re-
perias meretricibus fideles evenire amatores: quod ſic refol-
vit: Pol per quām paucos. Sané. Gellius: Sané quām utile eſt.
Cic. Nam quod Pompeio Caninius ait, ſané quām refixit,
Admodum. Gel. Voce admodum quām ſuavi. Oppido. Idem:
Oppido quām libens audiui. ¶ Aliquando quām comparati-
vite ponitur pro magis, vel potius quām. Plaut. in Rud. Tacra
bona eſt mulier ſemper, quām loquens. Ita à luris conf. uſi-
patur locis quām plurimis. Paul. L. 2. D. de reb. cred. Muuia da-
tio conſtituit in rebus quæ numero, pondere, mensura conſi-
ſunt, quoniam earum datione poſſuimus in creditū: re, quia
in genere ſuo functionem recipiunt per ſolutionem, quamvis
specie. Vlp. L. 2. D. de judic. Alioquin compelletur judicium,
accipere quām invenire eos qui ſatis pro eo dent. De hujus
particulari uſu vide longè plura apud Vallam, libro 1. cap. 8.
¶ Quāmlibet, Quantumvis, Quantumlibet. Idem significant.
ořs, p. 8. Plin. Impudica mulier quamlibet audax facinus au-
det. Cic. de Amic. Quantumvis licet excellas. ¶ Quām mox,
idem ferè valer quoq; quām citō. Plaut. Rudente: fed quām
mox coctum eſt prandium? Cic. pro Q. Rose. Quid expetas,
quām mox ego eos dicam eſſe ordine Senatores, etate gran-
des? non faciam. Liv. lib. 1. ab Urbe: Intenti quām mox ſignum
daretur. ¶ Quām obrem, quum ponitur causativè, tam plu-
rali respondet quām singulari, significatq; quapropter, vel
quām ob causam. [auſt' oř ſu ſu] Galli. Pourquoy, à
quelle caufe. Ital. Per la qual caufe. Ger. Datumb/ derthalben. Hisp.
Porende, por la qual caufe. Vng. Minek okaert. Ang. Fort what ca-
ſe, where fore.] Singulati ſic: Vnum eſt quām obrem te aman-
dum putent: id eſt, propter quod unum. Plurali ſic: Quatuor
ſunt, quām obrem Imperator maximè laudeatur: id eſt, propter
quatuor. Cicero. Appio: Multaq; mihi veniebant in mentem,
quām obrem iſtum laborem tibi etiam honori putarem forte.
¶ Aliquando interrogantis eſt particula, & rationē alicuius
rei petentis. Cic. 1. de Finib. Quām obrem tandem non ſatisfac-
it? Vnam dictionem quidam eſſe dicunt, quibusdam tres eſ-
ſe putantur. Dicimus & quas ob res. Cic. 3. Philipp. Quas ob
res quōd Tib. Pleb. verba fecerunt, ut Senatus Calend. Ian.
&c. ¶ Quām pridem interrogantis particula eſt, idem valens
quod quanto tempore ante. Cicero. pro Rab. Quām pridem
nomen Fannii in adversaria tetuliſt?

Quāmpriūm, una dictio, Valdè citō. [ΜΝΗΜΥΤΙΑ bephé-
thab pitheom. δοντινή τηρίγα. Gall. Soudain, tout incontinent. Ital. Sub-
ito, incontinent. Ger. Aufſtand/vor ſtundan/einswegs. Hisp. Luego.
Pol. Skoro, natych miast. Vng. Meutwl hamarab. Ang. By and by
forth with.] Terent. in Adelph. Obſecro hercle, hominem iſtum
impurissimum quamprimum abſolvitote.

Quāndiu, Quanto tempore. [*mo-
derus*.] Gall. Combien longement, combien long temps, ſuſſez à
quand, tandis. Ital. Quanto tempo. Ger. Wie lang. Bel. Hoe lange.
Hisp. De mieutras que Pol Yako dawso, kied. Vng. Mij. Ang.
How long.] Cicero 7. Verrina: Quāndiu vixit domi ſua, non lo-
lum poſt mortem, tota Sicilia clarus, & nobilis. Huic repon-
det altera particula tandiu. Cicero ad Atticum: Ego tandiu re-
quiesco, quandiu ad te ſcribo. Idem lib. 14. Epiftolarum: Qui
ſe oppido tandiu tenuit, quandiu in provincia Partiſi fuerunt.
¶ Ponitur aliquando interrogativus Plautus in Captiuis: Quā-
diu id factum eſt? S. T. hic annus incipit viceſimus. Cic. in Ca-
tilina: Quāndiu nos ille furor tuus eludeſt?

Quāndo, cum accentu in priore ſyllaba, adverbium eſt tem-
pore, idem valens quod quo tempore: poniturq; n. ořdě in-
terrogativus [*mo-
derus*.] Gall. Quando, gen que. Ital. & Hisp. Quando. Ger. Wann/zu welcher zeit. Bel. Wannet.
Pol.

Pol. Kiedy, kto rego ciasin. Vng. Mikor. Ang. When, forasmuch as.] Terentius in Heavon. Quando istuc erit? Modò relativè, habeiq; ferè particulam tunc, sese antecedentem. *en l'ang.* Cicer. 2. Officiorum: Utinam tunc natus essem quando Romani dona cepissent. Quæ tamen particula aliquando non exprimitur. Plautus in Amphitryone: Ita se versipelle facit quando libet. q Nonnunquam & indefinitæ. Cicero de Senectute: Semper enim ex his studiis viventi, non intelligitur quando obrepat senectus. q Ponitur interdum pro aliquando. nra. præsentim quum præcedit num. ut Nunquando me audiisti? id est, nam aliquando. q Interdum pro siquidem, quoniam, vel quandoquidem: & sic est conjunctio causalis, habetq; accentum in ultima. *en l'ang.* Virg. 1. Aeneidos: Hic tibi, fabor enim quædo hæc te cura remordet. Terent. in Adelphis: Postremò quando consicia sum à me culpam hanc esse procul, &c. q Quando gentium: id est, quando, absolute: ea forma qua nusquam gentium. Vbi locorum. Plautus in Amphit. quis te misit Furcifer? s. qui me rogar? A. quando gentiū? s. dudum.

Quāndōque, Aliquando, aliquo tempore. [éviere, id est. Gall. Quelquesfois, aucunesfois. Ital. Alcuna volta. Ger. Wiederwelen/jeilen. Deber maat. Bel. Somitijts. Hisp. Alguna vez. Pol. Mickied megy. Vng. Nibaniha. Ang. Some times.] Horatius in Arte: quandoque bonus dormitat Homerus. q Aliquandò idem est quod post aliquod intervallo. Caius. L. 42. D. de jur. dot. Res in dōtem datæ, quæ pondere, numero, mensura constant, ut quādoq; soluto matrimonio, alias maritus restituat. Quāndōquidem, Conjunctio causalis, pro siquidem, seu quoniam. [D chi éva, en l'ang.] Gall. Puis que. Ital. Già che, dappoi che. Ger. Die welch/sternthal. Bel. Want. Hisp. Pues que. Pol. Gdyś, pomejaj. Vng. Mierthogy. An. Forasmuch as.] Virg. 3. Aeglog. Dicte quādoquidem in molli condensimus herba. Idem 10. Aeneid. Quandoquidem Ausonios conjungi foedere Teucris Haud licitum est. Colum. lib. 7: Nám nisi procedat, scire debet quandoquidem pastoris officium sublimè, celsissimamq; oculorum veluti speculam desiderat.

Quāndūdūm, interrogativa particula de modico quāren tempore, cui respondetur per jamdudum. *en l'ang.* Plautus: Quāndūdūm è foro advenisti domum? P. Non ita dudū. Quāntūs, a, um, refertur ad numerum, ad pondus, & ad mensuram. *en l'ang.* Gall. Combien grand. Ital. Quanto grande. Ger. Wie groß oder wie groß. Hisp. Quant grande. Pol. Yako wielki. Vng. Merzsi. Ang. How great.] Et modo interrogativum est; modò relativum. *en l'ang.* .modò indefinitum; *en l'ang.* .Cic. ad Atticum libro 2: Videre mihi videor tantam dimicationem, quanta nusquam fuit. Idem pro Milone: Scio quāta, & quām sollicita cupi ditas sit Consularius. Terent. in Heavt. Quanta de spe decidi. q Ejus composita sunt: Aliquantus, Quantisper, Quantuscunq; Quantusquantus, & Quantuslibet.

Quāntūm, adverbium quantitatis. Quāntisper, Quanto tempore. *en l'ang.* s. sicut Tantisper, tanto tempore. Quāntōpēr, Quāma vehementer. [hākigv. Gall. Comblen grande-ment. Ital. Quanto grandemente. Ger. Wie heftig. Hisp. Quante grandemente. Pol. Wukje strodje. Vng. Mely igen. Ang. How greatlie.] habetq; ferè antecedentem particulam tantopere, præferunt quum relativè accipitur. Cicer. de Orat. Neg; enim tantopere desiderabā, quāntopere delecto. q Accipitur & infinitè. Idem lib. 13. Epist. Famil. Quantoq; opere ejus municipiū cāsa labo, tibi ostendit. Idem Attico: Dici non potest quāntopere gaudēant.

Quāntūscūnq; Tantus quantus. [évoq; ómnikos. Gall. Tant grand soit-il. Ital. Tanto come è grande. Ger. Geh wie groß doch sezt. Hisp. Ta mano quan mano. Vng. Valami kora. Ang. How great or little sooner.] Cic. 3. Philip. Quorum bona, quantacunq; erant, suis comitibus descripsit.

Quāntūlūscūnq; diminutivum, Quantumvis exiguis, *en l'ang.* .q. Collib. 2. cap. i: Nam si hoc incelsit, quantulocunq; humore, priusquam obiatur, corruptitur.

Quāntūlībēt, Quantumvis vis magnus. *en l'ang.* .Plia. lib. 8. cap. 16: Vulneratus observatione mira percussorem novit, & in quantalibet multitudine appetit.

Quāntūlūscūnq; bēt, ut quātuluscūnq; [évoq; Vn. Akarmenyitske.] D. lib. 21. Tit. 1. l. 4: Non deniq; febriculam quantulachlibet ad calidam hujus edicti pertinere.

Quāntūlūscūnq; Quantusunq; *en l'ang.* .Terent. in Adelph. Tu quantusquāntus es, nihil nisi sapientia es.

Quāntūlūscūnq; & Quāntillus, diminutiva: sicut à tantus, tantulus, & tantillus, quam exiguis. [évoq; ómnikos. Gall. Comblen petit, si petit soit-il. Ital. Quanto picciolo. Ger. Wie klein oder wenig. Hisp. Quadeo pequeño. Vng. Mikoraka, menyitske. Ang. How little how little sooner.] Cicer. 4. Acad. Quantulus nobis videatur de Sole loquitur. Plaut. in Capt. Quantillum argenti mihi apud trapezitam sicut:

Quānvis, & quanquam, conjunctives adversativa; Tamet, si, etiamsi, licet. [D chi. raiji, kār. Gall. Iacoit que, combien que. Ital. Ben che, anchora che. Ger. Wie wol. Hisp. Anque. Vng. Iolle che. Ang. Arbeit, althoght.] In quibus hoc animadvertendum est, quanquam, indicativo: quāvis, subjunctivo potissimum gaudere. Virg. 2. Aeneid. Quanquam animus meminisse horret. Cicer. 8. Phil. Quanvis intentus animus tuus sit ad fortissimum vitum liberandum: tamen, &c. q Interdum tamen quanvis ponitur pro quantumvis. *en l'ang.* .Plaut. in Trin. Quanvis malam rem quæras, illuc reperias: id est, quantumvis malam. Quāpropter, adverbium, Propter quod, sive quamobrem, [D] lachen D l'hal chen. ab, or. Gall. Pourquo, parquo. Ital. Per la qual cosa. Ger. Darumb/derhalb. Bel. Wærom. Hisp. Por ende. Pol. Dlia czeg. Vng. Minek okært armakokært. An. Whe refore.] Terent. in Adelph. Quapropter quoquo pacto celato est opus.

Quāquā, adverbium. [évoq; a, j. a. Gall. Par où que ce soit, par quelque costé que ce soit. Ital. Per qual luoco si voglia. Germ Geb wo oder an welchen ort. Hisp. Por do quiera que. Pol. Argolunk Vng. Valamelyele. Ang. By what soever waye.] Plaut. Epid. Quaque tangit, omnne amburit. Hoc est, quæcunque; partem attingit. Quāquāversus, sive Quaquaversum, in omnem partem. [évoq; a. Gall. Par quelque costé que ce soit, en toutes parts. Ital. Per qual luoco si voglia, in ogni parte. Ger. Altenhaben hinauf Hisp. Por do quiera que, per tod.a partes. Pol. Gdje/s kolwick.] Cæsar in Comm. Legatos quaquaversum dimittere.

Quārē, adverbium interrogandi, nota significationis. [D] lachen D l'hal chen. ab, or. Gall. Pourquo, parquo. Ital. Per qual causa. Ger. Warumb/aus was vrsach. Bel. Wærom. Hisp. Por ende. Vng. Miert. An. Wherefore.] Cic. 1. de Orat. Naq; illud quare Scèvolâ negasti? q Quare, infinitè positi. Cic. pro Lege Manil. Quare quâ & bellum necessariu sit, ut negligi nō possit. Idem 2. Offic. Utendum est excludere, quare id quod feceris, acceesse fuerit, nec aliter facere potueris. q Quare, illativa, in principio orationis pro quamobrem. Cicero pro Quintio: Quare quod socium tibi cum velles adjungere, nihil erat. Corn. Fronto de diff. vocab. Cut & quare ita distinguit: Cum simpliciter percoatur. Quare causam rationemq; desiderat. Quartūm Vif; creati erant, quibus deducendarum coloniarum, aut si quid novum nunciatum foret, ut curarent, ne damno Respüb. afficeretur, obq; varia negotia minus manum erat, præter quos fuere Quinquevir, agri dividendi, muris, turribusq; resicciendi, sæpius ut plebem fulicib; pecunia leviarunt: utq; æ alienum pro his, qui solvendo non esset, de publico solverent, qui Mensarii nuncupati. Alex. de Alex. Genial. dier. lib. 3 cap. 16.

Quartūs, a, um, adjectivum, Próximum, à tertio significat. [D] rebih. rītāp or. Gall. Quartiere. Ital. & Hisp. Quartu. Ger. Das vierdt. Pol. Cwarti. Vng. Negyedik. An. Thefourth.] Liv. 4. bell. Eosq; ubi quartæ vigilæ signum cecinisset, ad eum locum scalas iussit ferre. Virgil. 4. Georg. Inde ubi quarta sitim cœll collegerit hora. q Quartâ classis continebat cersum quinq; & viginti millium. *en l'ang.* .Liv. lib. 1. ab Vrbe: In quarta classe census quinq; & viginti millium; totidem centuriæ factæ, arma mutata, nihil præter hastam & verutum datum.

Quārtō, & Quartum, adverbia intet se differunt. [D] rebih. rītāp or. Gall. Quaranten, pour la quatrième fois. Ital. La quarta volta. Germ. Der vierde oder jum vierdten maat. Hisp. quarta vez. Vng. Negyed zer. Ang. Fourth, for the fourt yme.] Nam quartò Consul, significat locum Consulum, vel ordinē, hoc modo: Marcus fuit quartò Consul: id est, tres Coniules ab origine, & institutione, & ordine Consulatus ante suerūt quām Marcus fuisse Consul, qui quarto anno à primis consulibus factus est Cōsul: Quartum autem Consul dicitur, qui tribus Consularibus jam perfunctus, quartum gerit Consulatum. Liv. 3. ab Vrbe: T. Quintio quartum Consule.

Quārtānūs, a, um, adjectivum: [negrāt or. Gall. Quart. Ital. & Hisp. Quartano. Ger. Das von vierter ist] ut Quartana ter. i. Gall. Fieure quartre. Ital. Febre quartana. Ger. Das viertägig fieure oder fastweb. Hisp. Calentura quartana. Vng. Negyed nap. Ang. Thefeuer quartane.] quæ quarto quoq; die recurrit, ex humido melancholico originem trahens, quam & quartanam absolutè, suppresso febris nomine, appellamus. Cicero ad Attic. lib. 8: Modò etiam audiri quartanam à te discessisse: mōiat si magis gauderem si id mihi accidisset.

Quārtānar iūs, Qui quartanam febrem patitur. *en l'ang.* .Sipontinus. Quārtāriūs, teste Festo, ab antiquis appellabantur mulio mercenarius, quod quartam partem quæstus capiebat. q Quārtānūs etiam apud Catonem, cap. 95, congii quartam partem significat, ut Tertiarius tertiam, & Sextarius sextam: Amuræ (inquit) in vas æneum in dito congios duos, postea igne levè coquito, rudiculæ agitato crebro, usqueadè dum fari tam crassum;

crassum, quam mel. *Quartarium*, inquit Budæus, in mensura pro quadrante congitum intelligo: sicut in pondere, pro quadrante librae. **q** Quartarium autem dicit vulgus Gallicum, non quartam partem alicujus majoris mensuræ, ut Latini vocaverunt, sed vas quod quatuor mensuras caperet: id est, quaternas cheopinas: sic tertiarium, quod tres.

Quāsi, adverbium similitudinis, ita, ut, tanquam. [DVND ch-
michāt che IND chemō. ne frāte oīorā. Gal. Quāsi, comme. Ital. Qua-
si, come. Ger. Gleic̄h wie Bel. Gelyc̄. His Quāsi, poco ma è meno.
Pol. lako by. Vng Muñha. An. As.] Plautus in Pseud. Verūm
ex transverso cedit quasi cancer solet. Inquit autē nō imaginis,
sed substantia similitudinem, ut docet Valla libro 1. Elegant.
Nam hæc oratio: Incedit quasi leo: non resolvitur per verbum
repetitum, ad hunc modum, incedit quasi leo incedit: sed per
verbum substantivum, incedit quasi esset leo. ¶ Quasi tu
dicas, pulchre dicimus pro eo qui est, verba tua eō tendunt, ut
dicas, &c. Plaut. in Pseud. Quasi tu dicas me te velle argento
circunducere. ¶ Interdum idem valet quod perinde, ac si. Ci-
cer. i. Epist. Non poteram, credo, ante hyemem: (sic enim scri-
bis) quasi verò ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me
venire debuerint. ¶ Ponitur aliquando pro ferè penē. Sue-
ton. in Calig. Nono Calend. Februarii, hora quasi septima, cū-
status ad prandium surgeret. Terent. in Heavt. Quasi talenta
ad quindecim ceēgi.

Quās illūs. Vide QVALVS.

Quailio quassas, Quatcfacio, Vide Q V A T I O.

Quatenus, pen. cor. In quantum, sive usq; ad quem finem:
[*κατόπιον, καθέδρα, ιψός οὐρά, τάπης*.] Gall. Iusques où Ital. Sina do-
ne. Ger. Wie weit/oder wieviel/wie fern. Bel. Höhe veels/hohe verde.
Hisp. Hasta tanto, en tanto. Pol. Takodalicje. Vng. Meddeg mig
meny:re. Ang. How farre, to what end.] sicut etenius in tantum
aut ad eum usq; fiem. Cic. in Lælio: Videndum est quatenus
amicitia tribuendum sit. Idem 1. Tus. Magna culpa Pelopidis,
qui nō erudierit nec docuerit, quatenus esset quicquā curan-
dum. q Aliquando significat quo fine: ut etenius, hoc fine,
inquit Festus: ut verbaveri filium quatenus sit bonus: id est, ad
hoc, vel ad huic finem, ut sit bonus. q Aliquando idem valet
quod quoniam. *κατόπιον*. Plin.lib. 3. Epist. 51: Et quatenus ne-
gatur nobis diu vivere, relinquamus aliquid quo nos vixisse
testemur: Negant tamen Festus, Caper, Valla, aliiq; docti viri,
quatenus pro quoniam accipi: atq; in omnibus exemplaribus
in quibus quatecaus pro quoniam positum putatur, mendum
esse librariorum culpa afflant, scribenduinq; esse quatinus
per i tertiam vocalera. q Vocet etiam Acron, quatenus esse
adverbium loci significans, ad eum usq; locum. q Interdum
ponitur pro quomodo. Lactantius lib. 4: Quāto terrori sit dē-
monibus hoc signum, sciet qui viderit quatenus adjurati per
C H R I S T V M, de corporibus quæ obsederint fugiant. Idem:
Pleniq; vias sibi devias per præcipitū condiderūt, per quæ ple-
bem incautam ad mortem deducerent, quod quatenus acci-
dat, exponam. Cicero tamen, & quotquot eo seculo fuerunt,
quatenus solum usurpaverunt, præ in quantū, & etenius præ
in tantum.

Quāter. adverbium numerale. [πεντάκις. Gall. Quatrefeu. Ital. Quattro volte. Ger. Viermaat. Hisp. Quatro rex. Pol. Cztery razy. Vng. Negyzer. Ang. Fourtymes.] Plant. in Picud. Vtrū vis, vel quater quinque nōvis. Colum. l. 5. cap. 2: Hoc duco quater, fūt LXXX. horū pars dimidia est XL. q. Quater, pro sēpius. Virgil. 2 Aeneid. posuit: quater ipso in limine portæ Substitit, atque utero sonitum quater arma dedere.

Quā:erint, et, Quāvis propriè numerū significet distr. butivum,
sæpè ramen idem valet quod prim tivum suum quatuor.
[**אַרְבָּהָה נִרְבָּה** arbahah arbabah. rōzages, &c. Gall. Quatre,
de quattro en quatre. Ital. A quattro à quattro. Ger. Se vier. H̄ilp Ca
da quattro ò de quattro en quattro. Pol. Pocztersz Vng. Negyen ausz,
negyen negyen. Ang. Four, or four and four.] Horat. 1. Scim. Sat.
4. Sæpè tribus lectis videas cœnare quaternos.

Quātēniō, m.t. **Quatuor chartarum**, sive alterius ejusdemq;
rei compositiō. πτεράδιο, ut **Quatuor quaterniones militum.**

Quatinus, cum i corupta, conjunctio est causalit. Quia [en. Gall Pusque, pourtant que. Ital, Pni che, à tanta che. Ger Die well. Hisp Porque. Vng. Mers. An. Beccas.] Iuven. Sat. 12: Quatinus hic non sunt nec venales elephanti. Vide Q V A T E N V S.

Quāt̄io, is, fū. **S**um Mōveo cum violentia, concutio. [שׁׁעַדְתָּ]
birrhīm **P**ratibās **P**ratibās. oīo, v̄aḡd̄o. Gall. Esbrauer, bo-
cher, cronier, esconer. Ital. Crollare, scottare. Ger. Eschützen. Bel. Scud-
den. His. Sacudir, quebrar. Pol. Skuke, burze. Vn. d̄xpe rendm, rountom.
An. To shak.] Liv. Caſhaginis m̄cenia nūc quatit atete. q Ali-
quando ponitur pro moleſte. Virgil. q Aeneid. Aut raftris ter-
ram domat, aut quarti oppida beſio. q Aliquādo pro ejicio,
ἀπίγεια Terentius in Eunucho : Nimirum homo qua-
tietur certe cum dono fotás. q Composita ejus mutant q in
c., & abſicetur a: ut Concutio, Decutio, Discutio, Excutio,
Incurio, Percutio, Recutio & Succutio, quorum ſignifica-

ta vide suis locis. Recutio, iterum quatio. Succusio, subduc-
tio, ~~conducere~~.
Quassius, a. um, Quassatus, fractus. [קַשְׁתָּה] ratsús, rotundus. Gall.
Esbranlē, cassē, rompu. Ital. Scorrutto, cœnassato, rotto. Ger. Esbran-
t und zerbrochen oder beweget. Hisp. Sacudido, quebrado. Pol. Słaczom,
sbruziom. Vng. brcz ronatot. Äng. Shaken.] Plin.li.18: Antelucan-
nis ferramenta acuere, manubria apta, quæ sarcire.
Quassus, huius quassus, verbale, m. q. [קַשְׁתָּה] rats שְׁרֵךְ râshet. i
scorpijs, myrmecos. Gal. Esbranlement, cassire, brisure. Ital. Scorrimento,
collamento. Ger. Ein erschütterung. Hisp. Sacudimiento, quebra-
miento. Pol. Słaczom, sbruziem. Vng. brcz verefrontas. Ang. sha-
king.] Cic. 2. Tuscul. Nam atrectatu & quassu sœvum ampli-
catis dolorem.

Quæterſā. v. is, Concurio, expello. [בִּרְבִּיחַ bibrīch] בְּרָהָבָת
ratsāt. xpi tuorū. Gall. Esbranter, ou pouſſer avec vivacité. Ital.
Commovere, crollare, scacciare. Ger. Oſſt erſchütten. Hilp. Sacudir,
puخار. Vng. Kuerdőm buerontow. Ang. To shake to cause to trem-
ble and quake.] Cic.ad Brutum: Nullusq; praſidio quateſeuit
Antonium.

Antonius.
Quâllo, as, frequentativum, Sèpè quatio. [שְׁעָלָה birthish] Iyr
rabâit, בְּרַאֲתָה ratiâts. xegô dñs, eas dñs. Gall. Esbranier, hochdeut. j.,
rompre Ital. Squassare, spesso corrallare. Ger. Oft erschütten oder rütteln.
Hisp. Sacudir muchas vezes. Vng. ñque s'astrogat oronum. Ang.
To shake often. Plaut. in Trin. Quid quassas capuis? q Aliquando rumpo. 2. goðs. Virgili. i. Aeneid. Quassatam ventis licet
subducere classem. Hinc Concasso, de quo tuo loco.
Quâlis atio, f.c. [אֲלִילָה] Vn. ñque vendigates s'astrogat oronum.]
Macro. Satur. lib. 7. cap. 15. Si quando cauì aliquid paulo den-

stus in pulmonem violentia spiritus trahente occiderit, mox nasci tuum nimis aspergat & alias qualitates, usq; ad revectionem salutis.

Quātridūm, quātridui, Spatiū quātūr dierū. [πεντα-
περίοδος. Gall. L'espāce de quatre iourz; Ital. Spazio di quattro giorni.
Ger. Die zeit vier tag lang. Hisp. Espacio de cuatro días. Vng. Ne-
gyed napok. An. The space of four dayes.] Lentulus Senatui, lib. 12:
Nuctiatum est cum quātridui iter a Laodicea absuisse.

Quātridūo, adverbium. [πεντα-
περίοδος. Gall. En quatre iours, ou
quatre semaines iourz. Ital. Quattro giorni prima. Ger In vier tagen. Hisp.
En cuatro días. Vn. Mig menys idag. An. In four days, or the fourth
day. Cet adverbio se aplica a un periodo de cuatro dias, como base

day.] Cicero ad Brutum: Triduo verò, aut quatriduo ante hanc rem pulcherrimam tuinotie quodam percussa civitas, &c.
Quatuor, nomen numerale, Binarium numerum in se bis continens. [נְצָרָנָה arba'ah ri'as. Gal. Quatre. Ital. & Hisp. Quattro. Ger. Vier. Pol. Cztery. Vng. Negy. Ang. Four.] Vigil. 6. Aegloga: ex quatuor arias. A quo quater, τετάρτης, adverbium numeridicitem Quartus, τέταρτος, Quaternus, Quaterarius, Quartus, Quadruplus, Quadruplum, Quadriennium, Quadriennis, Quadratum, Quadrum, Quadrantal, Quadriás, & multa hujusmodi.

Quatuordecim, pen. corr. ex Quatuor & decem compositum.
[אַרְבָּע עֶשֶׂר] arbâh basîr. dierius sapa. Gal'. Quatorze. Ital.
Quatordeci. Ger. Vierzehn. Hisp. Quatorze. Pol. Czternaście.
Vng. Tizenegy. Ang. Fourtene.] Alinius Pollio ad Cich. 10.
Hercenium Gallum histriōnē summo ludorum die, anulo
aureo donatum in quatuordecim scelsum deduxit. Plin. lib. 8.
cap. 26. Prater quatuordecim dies.

Quatuordecies, adverbium. Στορετσανδεργητις. Gall Quator-
decis Ital Quattordici volit Ger. Viertzehn mal Hisp Quatorze
vezes. Vng Uzenegyzer. Ang Fourtene tynes] Plin.lib.3.cap.
7 Sardinia abest à Gadibus, M. pass quatuordecies centena.

Quatuorviratus. Ipsa quatuor virorum dignitas. Asinus ad Ciceronem: Quatuorviratum sibi prorogavit.

Quæ cojunctione, subjunctivi ordinis, quæ modò est copulativa: *I. v. n. x. Gall. Et. auſ. Ital. Et. e. Ger. Und Bel. Ende His. v. Vng. Es. Ang. And. alio.* Ut Arma, viñūq; cano. Modò causativa, pro quoniā. Cicet. i. Offic. Non solum nobis natifus, ertusq; nostri partem patria vēdicat, paitem amici. Modò expletiva, quando scilicet ornatū tanū causa ponit. Propriet. lib. 2. Deiphobumq; Helenumq; & Polydamantas in armis. ¶ Quandoq; pro etiam, *x. Apul. Id ei serioq; loquenti non cederem: id si, etiam serio loquenti.* ¶ In compositione quoq; semper postponitur, ac conjunctionis vim imittit, vim tanū syllabica adjectiōnis obtinens. ut nanq; quoq; atq; itaq; undiq; uteiq; pleriq; ¶ Componeat etiam cum quis, qui, quæ, quod vel quid: ut quisq; quiq; quæq; quodq; quidq;. ¶ Et interposita particula cui: ut Quicunq; jucunque, quodcunq;. Et cum prepositione abs: ut Absq; um adverbio, ut Neq; cum conjunctione, ut Atque. ¶ Difficit autem in ter se quæ, ac, atque. Quæ enim postpositiva est et enclitica. Ac semper prepositiva: Atque tam prepositiva quam postpositiva. ¶ Inventur autem que aliquando contra naturam suam produci. Vigil. i. Aenclidos: Terrassas: uia

et usq; maris, cœlumq; profundum. Idem 3. Aeneid. Liminaq; laurusq; dei. Cujus generis licentia, cœsuræ ratione solet excusari. q Ponitur quandoq; pro an. Horat. 2. Serm. Quid referturi virgis, ferroq; necari? pro eo quod est, Quid referturi virgis, an ferro uecar?

Quemadmodum. dictio compoſita ex quem, ad, & modū. Sicut ita ut. [ΨΩΝ chaſſer. οὔτε, καὶ τέτερος. Gal. Come, comen. Ital. Come, in quā modo. Ger. Gieich wie. Bel. Geh. Hisp. Como, assi como. Vng. Ammire ammikeppau. Ang. As, lyk ss.] Cicero de Amicit. Pergratum mihi feceris, spero item Scœvolæ, si quemadmodum sales de cæteris rebus, quum ex te queruntur, sic de amicitia disputaris quid sentias. q Ponitur nō unquam interrogative, pro quo modo, sive ad quem modum: nō, nō tēmo. Cic. 7. Verri. Quemadmodum est aſſervatus? q Aliquando nam interponitur, & dicimus quemnam ad modum: sed tunc, ut arbitror, tres sunt diſtiones separatis scribēdo. Plaut. in Bacch. Qui ſcire poſſum? C. nullus plus. P. Quēnam ad modum?

Quēo, quis, quivi, quitum, Valeo, poſſum. [ΙΔΙαχολ. δύωσις, χρ. Gal. Pouoir, avoir pouoir & puissance. Ital. Potere. Ger. Mogen. Bel. Connex. Hisp. Poder. Vng. Meg lehet. Ang. To may, to be able.] Salust. in Catil. Sed neq; pretio, neq; gratia impelli quivit. Cicero ad Terentiam lib. 14: Non queo reliqua ſcribere, tanta viſ lacrymarum eſt. Horatius 2. Sermon. Satyr. 7: liberum, dic age: non quiſ? Lucretius libro 3: Mobilitate malo non quiſ ſentire dolorem. Idem lib. 3: Disperiſſe, neq; in fructū convertere quifſe. q Quorū, paſſivum. Lucifer. lib. 1: Dum veniant alia ac ſupplerti ſumma queatur. q queo deducitur compoſitū nequeo: hoe eſt, nō queo, non Valeo, non poſſum. Virgil. 1. Aeneid. Explere mentem nequit, ardeſcitq; tuendo. q Antiqui etiam nequeo dixerunt pro non eo: quod & Festus annotavit.

Quītūs, a, um, à Queor dixit Terentius in Hecyr. ſed antiquè, ut ait Donatus. Nam (inquit) quam compreſſa eſt gnata, forma in tenebris non noſci quita eſt.

Quercūs, us, f. q. in dativo & ablativo plurali querubus. Arbor eſt lignum habens durissimum glandemq; ferens præſtissimam, que ante inventas fruges populi plerisque vixtum dicitur ſuppeditasse. [τι] Νεταλ, [τι] Νελον. ηγ. Gall. Chene. Ital. Quercia, rouere. Ger. Ein enghbaum. Hisp. Enzina arbol. Pol. Dab. Vng. Tſerfa, tſelyfa. Ang. An oake tree.] Plin. lib. 16. cap. 6: Glans optima in queru atq; grandissima, mox eſculo: nam roboris partu. Virgil. 3. Georg. 5: cubi magna Iovis antiquo robore quercus Ingentes tendat ramos. Festus: Quercus dicitur, quod id genus arboris grave ſit ac durum: tum etiam, in ingentem evadat amplitudinem. Querquerum enim quidam grave & magnum dici volunt. Olim etiam ſecundæ declinationis fuſt: unde etiam apud Ciceronem legitur querorum in plurali genitivo. Ibi (inquit) querorum rami ad terram jacent.

Quernūs, a, um, Quod ex queru eſt. [δρύς, ζ. Gall. De chene. Ital. Di quercia. Ger. Eichbaum. Hisp. Coſa de enzina. Pol. Debowi. Vng. Tſelyfa. Ang. Of an oake.] Virg. 1. Georg. Sed tamē & quernas frondes.

Quernēs, a, um, ejusdem ſignificationis. [δρύς, ζ. ut Frons quernea apud Colum. lib. 6. cap. 3. & Quernæ glandes, apud eundem lib. 9. cap. 1.]

Quercūs, a, um, idem cum superiori. [δρύς, ζ. Servius: Quercea corona accipiebant qui in bello civem ſervassent.

Quercūs, a, um, idem. [δρύς, ζ. Sueton. in Caſig. cap. 19: Primo di phalerato equo insignisq; quercia corona, &c.]

Querculānūs, a, um, Plin. lib. 16. cap. 10: Vbi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur & querquerulana.

Quercetum, ti, pen. prod. n. f. Locus ubi conſitæ ſunt querces. [τι] Νελον. δρυμός. Gall. Cheneaye, yn boi, ou foreſt de chenes. Ital. Luos dove ſono molte querce. Ger. Ein enghwald/ ein geheide enghwald ſiehn. Hisp. Enzinal, lugar de enzinas. Pol. Debniaek. Vng. Tſerfa, tſelyfa hely. Ang. A grove of oakes.] Varro 1. de Re ruit. cap. 16: Si caim ad limitem quercretum habet, non poſſis recte ſecundum eam ſylvam ſerere oleam.

Quercērūs, a, um, vel querquerus. Quod eſt frigidum cum tremore. Φεβρώδης. ut Febris quercrea. Lucilius: lactas me ut febris quercrea. Idem: Querqueruſa conſequitur febris capitisq; dolores. Gellius lib. ult. cap. 1: An tu fori morbum appellari hie putas ægrotationem cum febri rabida & quercrea?

Quērēlā, vide QVEROR.

Quērōris, querus ſine diphthongo. Lamentor, conqueror. [Ιδιαλόν. μίμφερα, ὀλοφύρεια. Gall. ſe pleindre ou complaindre. Ital. Lamentari, querelari. Ger. & Bel. Klagen. Hisp. Querarſe. Pol. Zaluzie, vſkarjamſie. Vng. Pana ſolkodom ſiroa pana ſolkodom. Ang. To complain, to bewail and mak moone.] Salust. ſepē de luxuria & avaritia noſtrorum civium querulum ſum. Admitit autem hoc verbum variam constructionem. In eadem enim ſignificatione dicitur Queror hanc rem, vel de hac re,

Cæſari, cum Cæſare, & apud Cæſarem. Cicero de Amic. Quotum pleriq; aut queruntur ſemper aliiquid, aut etiam exporbrant. Idem Lent. lib. 1. Epit. Multa de mea ſententia queſtus eſt Cæſari. Ovid. 1. Metam. Cum loſe viſa queri. Dicimus etiā queror apud illū. Plin. de Viris illuſtribus: Quo cognito apud populum queſtus quod de ſe tale aliiquid timuiffcat. Aliquādo abſoluſe, ut apud Ciceronem lib. 1. Epit. ad Lentul. Quid multa? queſtus eſt graviter.

Quērētōr, pen. cor. queritaris, frequētativum. Multum ſepēq; queror. [Αγριμόφερα. Gall. ſe complaindre ſouvent. Ital. Lamentari ſpiſſo, lamentariſſi molto. Ger. Heſtig oder oft klagen. Hisp. Mucho ſe queſtar, o quexarſe à menudo. Pol. Eſteſio ſie vſkarjam. Vng. Panazolodogalom ſirua pana ſolkodolom. Ang. To complayne often.] Liv. 9. de bello Macedonico: Ne vox querentis audiretur. Tacit. lib. 16: Igitur flentes queritantesq; qui aderant faciſſere properē jubet Thraſea.

Quētūſ, us, ſine diphthongo: in dativo & ablativo plurali queſtibus, m. q. Lamentatio, querela. [Τι] Νετελονάh. μίμφερα. Gall. Plainte, complainte. Ital. Lamento. Ger. Ein tag mit weinen. Bel. Ein hecaginge. Hisp. Quexa ò querella. Pol. Skarga. Vng. ſirua valo pana ſolkodas. Ang. A complayning or making of moone.] Cicero 5. de Finib. Quod ejulatu, queſtu, gemitu, &c. Virgil. 4. Georgic. & moctis latē loca queſtibus implet. Idem 4. Aen. Tantos illa ſuo rumpebat peſtore queſtus. Cicero pro Quinio: Qui deniq; queſtus, qui meſor dignus inveniri, &c. Quērēlā, ζ. f. p. Querimonia, queſtus. [Τι] Νεtelonáh. μίμφερα. Gall. Querela, complainte. Ital. Querela. Germ. Ein tag. Hisp. Quexa ò querella. Pol. Zaloba. Vng. Panazolodas. Ang. A complainte, bewyling.] Cicero de Senect. ſepē interſui queſtis meorum & qualium. Idem ad Brutum lib. 11: Sed tamen providendum eſt, ne qua iuſta querela eſſe poſſit. Ovid. 4. de Ponto, Elegia tercia: Nam niſi iuſta tua eſt, iuſta querela mea eſt. Horat. 2. Ode 9: deſine mollium tandem querelarū: & poſt iuſta nova Cantemus Auguſti trophye. Virgil. 4. Aeneid. Desine meq; tuis incendere, tecq; querelis.

Quētūmōniā, ζ. f. p. Querela, lamentatio. [Τι] Νεtelonáh. μίμφερα. Gall. Complainte. Ital. Querelamēto, lamentatione. Ger. Ein tag mit trauern. Hisp. Quexa ò querella. Vng. Siralmas pana ſolkodas. Ang. A complaynt, a moone making.] Cicero ad Q. Frat. lib. 2: Eo metu injeſto repente magna querimonia omnium diſceſſimus. Horat. in Arte: Versibus impariter junctis querimonia priuima, poſt etiam inclusa eſt voti ſententia compoſ. Cicer. 7. Ver. Ut ſi me in ea querimonia, quam ſum habiturus de iuſti crudelitate, & de ciuilem Romanorum indigniſſima morte, non modò vires, verum etiam vita deficiet. Quanquam aut nulla ab autoribus ferè inter querelam & querimoniā videatur obſervata diſſ. rentia: tamē Corn. Fronto ita diſtinguit, ut querimonia certæ rei ſit, & gravitatis cuiuſdam: querela verò ſupervacua & cum levitate quadam conjuncta.

Quērūiūs, a, um, pen. corr. Queribundus, vel querelis plenus. [Ιχλημαγαντης μερψιμορφης. Gall. Qui ne fait que ſe plaindre, querelant. Ital. Lamentuolo. Ger. Klagbar. Das voff ſtagens iſt ſich über gebeend. Bel. Klachant. Hisp. Querelio. Vng. Pana ſolkodo. Ang. That complayneth often.] Ovid. 3. Trist. Eleg. 8: Et nunquā queruli cauſa doloris abeft. Martial. lib. 4: Miſſa nec à querulo mappa cliente ſuit. Ovid. Epit. 5: Implevitq; ſacram querulis ululatibus Idam. q Quandoq; à poëtis pro canoro ponitur. Virgil. lib. 2. Georg. Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadæ. Servius: Querulæ cicadae id eſt, canoræ. Horat. libro 3. Carm. Sub cantu querulæ despice tibiæ. Ovid. 5. Met. Calliope querulas prætentat poëlie chordas.

Quēribundus, Querulus vel plenus querelarum. μερψιμορφης. Cic. pro P. Sylla: De ſupplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat. Senectus queribunda, Silius lib. 13. Quērquēdūlā, ζ. f. p. Avis ex genere natantium ſive aquaticarum, tam in aqua quam in terra vitam agens, quemadmodum anſeres & anates: quod genus animalia Graeco vocabulo ἄρψις vocantur. [Gal. Cercerelle. Ital. Cercerella. Ger. Ein art wasservögle/ Warente/ ſind graue. Hisp. Vn genero de anade. Vng. Tſirkeſu. Ang. A water foul called a teal.] Varro 3 de Re ruit. cap. 5: Altera species eorū que non ſunt contenta terra ſoliū, ſed etiā aquā requirunt: ut ſunt anſeres, querquedule, anates. Quērquērā, ζ. xev. Frugis, horror. x̄v̄egos, horridus: unde querqueruſa febris, horrida. [Vn. Ixoniu bidigiles.] Apul. in Apolog. Poſſe dicitur ad res venereas ſumpta de mari ſpuria & fascina (nempe veretillum & virginal) propter nominum ſimilitudinem qui minus poſſit ex eodem littore calculus ad veficam, teſta ad teſtamentum, cancer ad ulcera, alga ad quereram. Maſſe ſcriptum quererum.

Querquerūſ, a, um, alias quereruz. Vide QVERCVS.

Quērūlūs, vide QVEROR.

Quī, que, quod, Relativum eſt substantiæ, cuius ſignificatio & utiſ nulli non eſt nouis. [ΨΩΝ αſcher. ος, οι. Gal. Qui, lequel. Ital. Il quale, la quale. Ger. Welcher/weiche/weiche. Bel. Die welche.

Hisp.

LL 3

Hisp. *Quis est que cosa?* Pol. *Ktoni.* Vng. *Kimins.* An. *Which.* [Ponitur aliquando adverbialiter pro quo modo. *mōr, mōr, nō r̄s.* Cicero de Amicis. *Qd fieri poterat ut ejus dolore non angeret, quia meū semper familiissimē vixisset.* Aliquando pro ut. Terent. in Andria: *Nunc si quid potes, aut tu, aut hic Birrha, facite, fingite, invente, efficiete qui detur tibi.* Idem in Prolog. *Nos qui arguementum narrer, sed qui veteris poētæ maledicti respondeat.* Aliquando, pro utinam. *Et.* Terent. in Phorm. *Qui illum dī omnes perdant.* Aliquando pro unde. Terent. in Hecyt. *Nec qui hoc mihi eveniat scio.* Et in And. *Nam qui isthac tibi incidi suspicio?* Aliquando procur, quamobrem, *nō Cicero. 1. Tusculan.* *Quā enim beator Episcopius quod in patria vivebat, quā Mērī doros qui Athēnī?* Terentius in An. Non potest. P A M. *Qui?* Donatus, *qui: id est, quamobrem?* Componitur aliquando cū Dūm, & dicimus quidē in eadem significazione. Terentius in Eynucho: *At aequaliter aliud?* P. Quidam. *Est & qui à quis, abjecto ultimo clemento quod aliquando interrogativè tenetur pro quis.* Plaut. in Amph. *Qui me alter est audacior homo? aut qui confidatio?* Ponitur aliquando pro nempe qui, vel utpote qui. Cic. Attic. lib. 5: *Action maluimus iter facere pedibus qui inōmodi dissimile navigassemus.* Aliquando pro qualis. Cic. 2. de Divin. Xenophon Socratus qui vir, & quantus. *Composita à qui sunt Quidā, quicq; quis, quilibet, à quo Vnusquilibet.* Quidā in extremitate, eleganter dicitur pro quorum in extremo, *cū us iżātēs.* Cicer. *Celari: Literæ dantur mihi à te, quibus in extremitate scriptum est.*

Quisā, coniunctio causalitatis, idem valens quod quosiam. [D chi. ēn. Gall. Pourtant que, pour ce que. Ital. Perche. Ger. Dieweil/darum. Bel. Want. Hisp. Porque. Pol. Ys/wonien. Vng. Mert. Ang. Be-cause.] Cic. de Amic. Sed quia natura mutari non potest, idcirco vera amicitia sempiterne sunt. Interdum bis repetitur, te-quent subiectivo vel indicativo. Quint. lib. 11. cap. 1: *Nou quia prodeste unquam satis sit, sed quia hoc prospicere debet, nequid pejus quām fecerit, faciat.*

Quidāam, adverbium interrogandi, Quare. [D chi. 2. 2. n. Gall. Pourquoi? Ital. Perche? Ger. Warum? oder weshalben? Hisp. Porque? Pol. Dlaczego? Vng. Miert? Ang. Wherefore?] Virg. lib. 5: *Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Fetus.*

Quisā, nō, una particula est, & significat certè, revera. [D chi. örs. Gal. Vraiment, certainement. Ital. In vero. Ger. Wahr. His. Ciertamente. Vng. Nyiluan byzous. Ang. Truly, verily.] Virg. lib. 4. Aen.: *qui ante auxilio levatos.*

Quiatis, antiqui pro cuius dixerē. Accius: *Qui neq; quiatis sit unquam potuimus nulla regantes scire.* Qui cūnque, örs, Quisquis, [ors, nō; örs, inors. Gall. Qui conque, quelconque, ch. cun. Ital. Chiunque. Ger. Gb was oder welcher/ wer doch. Hisp. Qualquieraque. Vng. Valaki. Ang. Whichever.] Cic. pro Sctio: *Ego vos in omni fortuna quæcunq; erit obla- ta complectar.* Aliquando accipitur pro qualiscunq;. Cic. 3. de Orat. Easq; nos primi quicunq; eramus, & quantulum cunq; dicebamus, convertimus.

Quid, nomen substantivum quod ferè interrogativè sumitur. [D māh. n. Gall. Quelle chose? quoy? Ital. Che cosa? Ger. Was? Bel. Wat? Hisp. Que cosa? alqua cosa? Pol. Cso? Vng. Mu? Ang. What?] Cicero de Senect. *Quid de pratorū viriditate dicā? Et paulo antē: Quid de utilitate loquar stercofād? Non unquā etiam indefinitē.* Virgil. 10. Aeglog. *Nunc leto quid sic asmor.* Aliquando est adverbium interrogandi, pro cur vel quare, *nō.* Terent. in Andria: *Sed quidnam Pamphilum examinatum video?* Ovid in Epistol. Oenones ad Paridē: *quid arenae semi-pananda?* Aliquando ponitur pro ia quo Cicero in Lexlio: *Quid enim indigens Afric anus mei?* Quintilianus: *Quid tibi tantum malum feci? quid offendis?* Aliquando in oratione vacat. Cicero ad Servium: *Trebatio mandavi ut si quid tu voles cum ad me mittere, ne recularet.* Cōposita sunt quicquid, quicquam, quiddam, quicq; quippiam, nequicquam, quidnam, unquid, quidni, quidlibet: *Vt us haber ut d leque- te q; mutetur in c: ut quicq; quicquam: & sequente p, in p: ut quippiam.* Quidcunq; autem, & unumquicquid, aut unumquicq; aut unumquidlibet nequaquam dixerō, sed quodcunq; unumquodq; quodlibet unū, &c. Quid agimus? consiliū querentis est, inquit Donatus. *nō dōp̄as.* Terent. in Eynuc. *Quid nunc agimus?* Quid hominis habes? cum contempsū dicitur. Terent. in Hecyt. *Sed quid mulieris uxore habes?* Quid istu? adverbium est, & concedens, inquit Donatus. *nō ter.* Terent. in Eynuch. *Quid istud si certū est facere, facias: verum ne pōst conferas culpā in me.* Idem in And. *Quid istu?* Si ita in auctōrum induxi esse utile, Nolo tibi ullum commodū in me claudier. *Quid ita?* significat cur, *nō dō.* Plaut. in Aul. Occidi E. *Quid ita?* Donatus putat esse unam partem orationis. *Quid quans,* cīausula est sermo in compendium redigē- tis, tandem vim habens quād quid plura? vel quid opus est verbis? quid vis praeterita? quid vis dicam? *nō dō hēp̄dr, nō mōr,*

Cicer ad Attic. lib. 1: *Quid queris? num ad privata redeam?* Horat. lib. 1. Epist. *Quid queris? vivo, & regno simul ista relati.* Qui. *Quid tum, quid tum palea, & quid tum densi; idem valent quod ergo? quid iraq? quid interea? quid demum?* *nō, s̄ iā rēt;* quæ omnia significant, quò pertinet istud de quo loqueris, sive quid attinet hæc dicere? sive quid libivit hic sermo?

Quidam, cum suis, personā certam dicit, & singularē portū signum est, quām particularē. [dās. Gall. Qelq; vñ, ancū. Ital. Vn certe. Ger. Einst. Hisp. Vu cierto. Pol. Mektori. Vng. Ezgyoros. Ang. some.] Cicero pro Cluent. *Quidam ex advocatis, homo tunica virtute præditus.*

Quidem, adverb. affirmandi, Profectō, certē. [D māh. jā-zi-ni, yā-ri. Gall. Certes, certainement. Ital. Certamente. Ger. Ja-wa. Bel. Woerter. Hisp. Ciertamente. Pol. Za-wie. Vng. Bi-zonyara, nyiluan. Ang. Truly.] Et tribus modis in oratione accipi solet. Uno ad distinguendas res p̄p. ut Ego quidē scribo: ut verō legis: ille autē dormit. In quo modo duobus tantum comitibus uti potest, scilicet verō & autē. Altero, quasi per exceptiōnē, ejus quod affīmes. *Quintilian in Infan.* Torquibis quidem fībū, sed fatibit water. Cic. lib. 3. Offic. Ab optimis illis quidem viris, sed non solum eruditis. *zōdī* Pluresq; in hoc modo comites habere potest: ut Veiuū, veruntamen, sed tameo, at, attamen, ceterū Tertiō quum nulla sequitur exp̄dictis coniunctionibus: ut apud cundem. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam est, ille sapiē fuit. *Qui- dem, & certē, aliquando simbū junguntur.* Cic. ad Lentulum. lib. 1: illud quidem certē nostrū cōsilium iure laudandum est. Terent. in Phorm. *Quidē conjugxit cum hercle.* Nam tua qui- dem hercle certè vita hæc exp̄teda. *zōdī* Cicero autem lib. 10. Epist. ad Attic. post quidem subjunxit profectō. Nunc quidem profectō Romæ es. *Ejus composita sunt, Equidem, Siqui- dem: de quibus alibi.*

Quidnam, aliquando interrogativè accipitur, aliquando in- dicitur. [D māh. mōr, vñ, ore, Gall. Quidy, quelque chose? Ital. Che cosa? Ger. Was doch? oder was zum? Bel. Wat? Hisp. Que, que cosa? Pol. Czeytan? Vng. Mi? Ang. What?] Terent. in Phorm. *Quid nam ille communis venerat: hoc est, quamobrem, vel propter quid?* Idem in Eynuch. *Reyislo quidā? Chere a hic reū gerat.* *Quid dñi, Certē, vel certum est, vel cur non.* [zōdī, nō alibi, Gall. Pourquoy non? Ital. Perche non? Ger. Warum nicht? Bel. Warom niet? Hisp. Porque no? Pol. Aprawdu? Vng. Smiert uam? Ang. Why not?] Et duas partes sunt secundum Priscianum si- cut. Cur non. Terentius in Eynuch. *Habésre hominē amabōr PH. Quidni habeas?* Veteres enim ni pro ne ponebant, & ne pio non. Plautus: *Ni stulta sis. Et ne vult, pro non vult.* Quicquid, ut quidam ajunt, mutat dīc, ne bis interrogare videamus. [zōdī, Gall. Ton ce que c'est. Ital. Ci se fa cosa. Ger. Alles das Geb was. Hisp. Todo que. Pol. Czey kol wal. Vng. Vala- nut. Ang. Whatsoever.] Sed non est ratio satis ponderata, ut putemus nō reprehendendum qui scripsent quidquid & qui- quid. Quint. lib. 1 cap. de Orthographia: *Frigidiora his alia, ut quidquid quātā habebet, ne interrogari bis videremur: & quotidie, non cotidie, ut si quoto dīc.* Et autem quicquid substantivum, sicut & quid. Ideo genitivum substantivum, vel adjectivum exigit: ut *Quicquid pecuniatiū, quicquid molle. Quodcunq; adjectivum est, & ideo substantivum, in codice cali patitur, sicut & quod: ut Quodcunq; cōlum: ad/eclitivum verō respuit.*

Quiesces, eis, f. t. Vacatio à labore, sive cessatio à quocunq; ope- re. [D māh. mānāch, πάναχ manachā manachā hēnachā hēnachā tālū schaludā, nōvāz. Gall. Repos. Ital. Quiesce, riposo. Ger. Ruhe oder rast. Bel. Rust. Hisp. Relajación de trabajo. Pol. Del pa, pausie, rax. Vng. Nyiluan tsendessz. Ang. Rest, quietness.] Cic. Catil. Mors, laborum, aut misericordiam quies cit. *Si x̄p̄issimè acci- pitur pro somno, cōd quōd dormientes ab omni opere fierient: cui opponitur Vigilia.* Quint. lib. 7. cap. 3: *Labor an onū, vigilia an quies?* Horat. Epist. 17: *Si te grata quies, & prius somnus in oīā Delectat, si te pulvis, strepitusq; rotānū, Sila- dit caupona, Ferentinū ite jubebo.* Cic. 1. de Divinat. *Que qui- dem multō plura evenirent, si ad quietem integrum itemū: nō onusti cibo & vino, perturbata & confusa etiamus.* Vng. 10. Aeneid. *neq; enim membris dat eura quietem.* *Q*uiā per quintam declinationem infle debatur, *Quies, quiet:* quiā inflexio etiam hodie manet in composite requies, requies quanquam & hoc aūnūnq; facit, ut quietis. Cicero in Catone: *Vt meā senectutis requies, delectamentaq; nōscantur.* *Q*ifferūt (ut quidā volūt) quies & tranquillitas: quidq; quies corporis sit: nāq; qualitas animi. Cicero in Prologali. 1. de Orat. Nam qui locus quietis, & tāq; qualitatē animi plēnissimus fore videbatur, in eo maximē mole: molestiarū, & tābiles- tissime tempestates exirent. Salustius: *Nanq; animus impu- rius diu hominibusq; infestus, neq; vigilis, neq; quietibus so- dan potuit: ita conscientia inquietum curatam veadat.* Cic. 1. O. Eō

i. Offic. Ioco ut illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus ceteris. Verum hæc differentia non est perpetua. q. Accipit ut enim sapissime quies pro otio, & tranquillitate animi. Pian. lib. 18. cap. 28: Qui pauperitatem, & quietem doctinam ei sciebant in primis cordi esse. q. Quietes, in plurali pro cubilibus. Lucret. lib. 1: Nanq; canes, ut montivagæ per læpsè scatæ Naturæ inveniunt intactas fronde quietes. q. Accipitur aliquando quies pro tranquiliitate, sive serenitate aëris. Virg. 2. Georg. Sunt tanta quies ieret, frigusq; caloremq; inter, & exciperet cœli indulgentia terras.

Quiesco, quiescis, quieti, quietū. Quietem ago, senior à labore. [נַחַת נְשָׁבֵת shabath. ναύτης, ναυτιος αρχα Gal. Serepos, dormi, cesser. Ital. Ripoarsi. Ger. Ruhen. Bel. Rusten. Hisp. Holgar. Pol. Od pochraw. Vng. Nyugor. Ang. To rest, to beat quiet or rest.] Virgil. 1. Aeneid. nunc blanda compostus pace quiescit. q. Accipitur & pro dormio. Cic. 6. Ver. Eo quum venio. Propterea quietebebat. q. Aliquando pro sôlo, non moveor. ναύτης αρχα ιππειος. Virg. 6. Aeneid. Postquam collapsi cineres & flamma quietit. Idem 7. Aeneid. - postquam alta querunt Aequora. q. Aliquando activè accipitur pro quietere facio. παντα. Plaut. in Mostell. Quietce tumultum hunc qui est ante ostium. q. Quiescere etiam dicitur, qui solitam petulantiam remittit. Terentius in Prolog. Andr. Dehinc ut quiescant portio moneo, & definat maledicere. q. Aliquando accipitur pro abstinere, seu supercedere. Gell. lib. 2. cap. 28. Statuere, atq; edicere quietebant Plaut. in Mostella: Quintu si sapis, quiesce hanc rem modò petere. q. Aliquando pro permitto. Cicero ad Attic. lib. 7: Quiescat rem adduci ad interregnū. q. Quiesci, imperso-
nat. Terent. Andr. Quibus quidem quam faciliè poterat quieti, si hic quieteficeret. q. Hinc componuntur acquiesco, conque-
scio & requiesco: quorum significata vide suis locis.

Quiétus, ta, tum, pen. prod. adjectivum est à nomine quies deductum aut potius nomen ex participio, idem valens quod tranquillus, otiosus, placidus. [נַחַת נְשָׁבֵת shabath. ναύτης αρχα. Gall. Coy. qui est in repos. Ital. Quietio, chi sta in riposo. Ger. Ruhig. Hisp. Sosegado y quedo. Pol. Spokoinie spokoiry Vng. Nyugodalmatendez. Ang. Quiet or at rest.] Terent. in Phorm. Quietus esto, inquam: ego curabo ne quid verbo sum dunt. Voi Donatus: Quietus, tecurus: ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Virg. 5. Aen. - mox aere lapla quieto Radit iter liquidum, celeres neq; commovet alas. Idem 1. Aeneid. - inquit regina quietum. Accipit in Teucros anima meateq; benignam q. Reddere quietum, efficere ut quiete & secutio quis vivat. Terent. Enyach. Sex ego te totos Parmeno hos menses quietum seddam, Ne sursum deorsum cursites, néve usq; ad lucem vigilis. Solitus & quietus animus. Cic. pro Roscio Com. Hoc ego loco soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat re sponsus tuum, non magnopere labore. Idem 2. Tus. Nam qui id quod vitari non potest metuit, is vivere animo quieto nullo modo potest. Idem 6. - Verr. Primò mirum omnibus videti, Diidorum reum hominem quietissimum. Horat. Epod. 10: Quietio nō feratur equore, Quam Graia, victoriū manus, cum Pallas usq; vertit iram ab illo in impiam Ajacis ratem.

Quiētē, pen. prod. adverbium, Tranquille, placidē. [נַחַת נְשָׁבֵת. Gall. En paix & tranquillité. Ital. Pacificamente, tranquillamente. Ger. Ruhiglich mit still. Hisp. Quedamente, sosegadamente. Pol. spokoinie. Vng. Nyugo dalmasan isendexen. Ang. Quietlie, rest.] Cic. 1. de Finibus: Qua qui utiatur, benevolentiam sibi conciliant: & (quod aptissimum est ad quiete vivendum) charitatē. Cæsar 3. bell. Civil. Nostri compluribus interficiunt, quinq; omnino suorum amissi, quietissimè se receperunt.

Quilibet. Quivis, quasi quencunq; ex multis liber deligere. [נַחַת נְשָׁבֵת. Hisp. osis, osis. Gall. Qui que tu voudras, c'est tout un lequel, chacun. Ital. Ciascuno, qual ti piace. Ger. Was einer will/ein jeder. Bel. 3ghelya. Hisp. Quinquera que. Pol. Kaszt. Vng. Akarki. An. Exercitio, whomer how wil.] Horat. in Arte: - pictoribus atq; Poëtis Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas. q. Ponitur etiam aliquando pro vili & obscuro. ναύτης. Plin. lib. 7: Bis ab Annibale captus, neq; cù quolibet hoste res fuit. Ovid. 7. de Arte amandi: Pollicitis dives quilibet esse potest: hoc est, vel temuissimæ fortunæ homunculus. Cui locutionis generi non dissimile est illud Horatianum: Non cuivis homini contingit adire Corinthum.

Quinatūs, Aetas quinq; annorum: [νεωτερία. Gall. L'age de cinq ans. Ital. Spatio de cinque anni. Ger. Das funfjährig alter. Hisp. Espacio de cinco años. Pol. Ημέραι τισθ. Vng. διετηδ. Ang. The age of syue yeares.] sicut bimatus, & trimatus, ætas duorum, & trium annorum. Plin. lib. 8. cap. 45: Fœminis vita quindecim annorum longissima, maribus viginti: robur ia quinatu. De bobus.

Quin, variis modis dicitur. Nā aliquando ponitur pro cur nō: [נַחַת. Gall. Que no, pourquoy non? Ital. Che non perche non, an? Ger. Warum? was ist die Ursach / oder was hinderet es / das nicht? Hisp. Que no, porque no, tambien como? Vng. Meert nem sei nukab?]

Ang. why not?] ut quum increpantes, vel interrogantes, vel exhortantes dicimus. Quin venis? quin fugis? Virg. 2. Aegloga: Quin tu aliquid saltum potius, quorum indiget usus, Vl. minibus, molliq; paras detexere junco? Cicero pro Rabirio: Quin compescitis illam vocem indicè stultitiae? q. Aliquando pro quod, seu ut. Cic. Attic. Prostis nihil abest quin sim miserum. Idem: Nō dubito quin eo sis animo quo ego essem, si quid tu me rogares. Terent. in Andr. Non dubium est quia uxorem nolit filius. q. Aliquando pro quinetiam: id est, insuper præter id, sive atq; etiam. [נַחַת נְשָׁבֵת shabath. Επικό, επιν.] Virg. 1. Aeneid. - quin alpere ludo, Quæ mare nunc, terrasq; metu, cœlumq; fatigat, Cœlia in melius referet: hoc est, quia inuid, vel quod magis est. q. Aliquando idem valet quod ut non, vel quod nō. μητε μη. Cicero: Non idcirco caulas Isocrates non defendit, quia id utile esse, & honestum existimat. Similiter quum dicimus, Non possum me continere quin gestiam: id est, ut non, vel quo minus gestiam. Virgil. libro 3. Aeneid. Hic tibi nequa morte fuerint dispensia tanti, Quia vatem insanam inspicias: id est, ut non. q. Aliquando ponitur pro qui non, οὐτε. Cicero. lib. 9. Epist. Nemo est nostrorum quin vota victoria sua fecerit. q. Aliquando pro imo. Terent. in Heavt. Quid dicam? quam causam afferam? s. quin nō lo mentiare. q. Aliquando pro etiam. Terent. in Heavt. Syre, pudet me. s. Credo, neq; id injuria, Quin mihi molestum est. q. Aliquando pro quonobrem. Plaut. in Epid. - hic non est locus, Quin tu alium quæras cui centones sarcias. q. Aliquando pro certe, profecto. Plaut. in Amph. At pol quia certares hanc est objurgare.

Quincentos, pio quingentis dixerunt veteres, autore Festo.

Quincunx, cis, m. t. Pondus vel mensura quinq; unciarum. [וְכִינְעָנָך. Gall. De cinq onces. Ital. De cinque onze. Ger. Ein gewicht jenen tod. Hisp. De cinco onzas. Vng. διετηδ λοινη nehezekou. Ang. Of syue vnes.] q. In arborum quoque ordinibus quincunx dicitur, quinque dispositæ sunt arbores, ut binæ cum tercia proximi ordinis æquale intervallo sibi opposita, quoquo te vertas, quincunciale in referunt. Quid. lib. 8. cap. 3: Nullusne ego eria n fruct. feniæ adhibendus decor? quis negat? nam & in ordine n, certaq; intervalla redigam eas arbores. Quid enim illo quincuncie speciosius, qui in quancunque partem spe-
taveris, rectus est? Sed protinus in id quoq; prodest, ut terræ succum & qualiter trahant. Cic in Catone Majore: Quum au-
tem miraretur Lysander & proceritatem arborum, & in dire-
ctos in quincuncem ordines: Ερ. Colum. lib. 3. cap. 13: Nonnulli tamen omnē viciū per denos pedes in quincuncem dis-
ponunt Arborum ordines (inquit Bayfius) dicuntur in quin-
cuncem digesti, quando secundi ordinis arbores paribus in-
tevallis sic disponuntur, ut figuram quincunciale servare
adinvicem videatur. Et autem figura quincuncialis, ut suprà
annotavimus in dictione D E C V S S I S, dimidia pars literæ X,
per medium secta, quæ decussis figuram refert. Ejus dimidi-
um figura est literæ V, quæ quincuncem representat. Ratio
quare hujusmodi figuræ quincuncis & decussis appellatio-
nem sint sortitæ, non est obscura. Veteres enim, quemadmo-
dum etiam hodie fieri videamus, numerum denarium & qui-
narium hujusmodi notis X & V, pingere solebant. Arbores itaq; in quincuncem digestæ dicuntur, quum ita sunt colloca-
tae, ut tercia duabus æquali intervallo opposita, V literæ simi-
lititudinem faciat.

Quincuncialis, le, pen. prod. om. t. [וְכִינְעָנָך. & כִּינְעָנָך. Gall. De cinq onces. Ital. Decinque onze. Ger. Das nicht gar eines halben schuhs hoch ist. Hisp. De cinco onzas. Vng. διετηδ λοινη nehezekui. Ang. Of syue vnes.] Quincuncialis herba dicitur quæ menturam quincuncialis unius pedis habet: hoc est, septenos ferè digiti. Plin. lib. 27. cap. 13. διε lithospermo: Herba quincuncialis fe-
tæ foliis duplo majoribus quam ruræ. Quincunces etiam usu-
ra dicuntur, quoties ex centum numis (ut exempli gratia sit)
quinque numis usura percipimus. Si semisses usura, trien-
tes, besses, & hujusmodi. q. Est & quincuncem mensuræ genus,
paulum supra medianum heminam contineat. Martial. lib. 2: Te
conviva leget misto quincuncie, sed antè incipiat positus quam
repuisse calyx.

Quincupedal, Mensura erat, sive regula quinq; pedum, qua-
tabi murarii in dimetiendis parietibus uti solebant. Hujus
formam & usura sic depingit Martialis lib. 14:

Puncta notis ilex, & acuta cuspidé clausa,

Sæpè redemptoris prodere furtæ solet.

Quincuplex, Numerus quinq; continens: [וְכִינְעָנָך. Gall. Quintuple, qui a cinq doubles. Ital. De cinque doppie. Ger. Fünffsfach. Hisp. De cinco dobles. Ang. Five double, or five fold.] ut duplex, & triplex Martial. lib. 14:

Cæde juvencorum domini caret area fœlix.

Quincuplici cera quum datur altus honos.

Quindécim, pen. cor. Nomen numerale, indec nabile, signi-
ficans ter quinq;. [נַחַת נְשָׁבֵת shabath. Επικό, επιν.]

Quinze. Ital. Quindici. Ger. Fünfzehn. Hisp. Quinze en numero. Pol. Piętnaście. Vng. Tzéden st. Ang. Fynete. Plaut. Pseud. Et iam quindecim habeo ianas. Horat. in Catm. secul. Quindeci Diana preces virorum Curet. **Quindécies**, adverb. numerandi, Quindecim vicibus. [Ang. avvixus. Gall. Quinze fui. Ital. Quindici volte. Ger. Fünfzehn mad. Hisp. Quinze veces. Pol. Piętnaszysią. Vng. Tzéden dicibz. Ang. Fynetees tynes.] Mart. li. 7: Dicere quindecies poteram, Quid pertinet ad te? **Quindécimvirī**, Magistratus erant Romæ, quindecim iussero, soli ius habentes Sibyllinos libros adeundi. **Quindecimviratus**. Horum dignitas Quindecimviratus appellabatur. **Quindens**, a, um, adject. est num. distributivi. [גַּנְדֵּן חָמֵשׁ chamech hasar. **Quinze.** Ital. Quindici. Ger. Fünfzehn. Hisp. Quinze. Vng. Tzéden st. dík. Ang. Fynete.] Livius 5, belli Maced. Quindena jugera agri data in singulos pedites sunt.

Quinétiam conjunctio copulativa qua necimus quæ coniuncta significare volumus: idem ferè valens quod insuper, si ve præterea, & ut vulgo, quod maius est. [□ Igħam ॥ N aktar p. ē in Gall. d'auantage, en outre, qui plus est. Ital. Oltre accio, ancora ma, di più. Ger. Ja auch/viel mehr. Bel. Daer tote His. Ma presto, mas ayua. Vn. Meg annak folde. An. Moreover.] Cic. de Ami. Quinetiam necesse erit cupere, & optare, ut quam sæpissime peccet amicus. Virgil. 4. Aeneid. Quinetiam hybacin moliris sidere classem.

Quingentis, a, Quinques centum. [גַּנְגֵּטִים חָמֵשׁ chamech veith. **Quingentos**. Gall. Cinq cens. Ital. Cinquecento. Ger. Fünf Hundert Hisp. Quinientos en numero. Pol. Pięciset. Vng. öt Ráz. Ang. Five hundred.] Cic. ad Attic. Nec mirum, quingentos denarios dat. Virg. 10. Aeneid. Hinc quoq; quingentos in se Mezentius atrahit. ¶ Quingenti item, hoc est **Quingentos**. magistratus nomen erat apud Athenienses, à numero quingentorum virorum, quorum officium erat civilia munera, rerūq; actiones de quibus quotidie his inter populares erat, judicare. Dignitatem autem hi maximam obtinebant, ac ab Areopagitis secundum locum obtinebant.

Quingentis, a, um, Numerus est ordinis. [וּמְגַנְגְּגֶסֶת. Gall. Cinquantesme, de cinq cens l'vn. Ital. Cinquecentesimo. Ger. Das fünfhundertst. Hisp. Quinientos en orden. Vng. öt Razadik. Ang. The five hundredth.] Plin. lib. 15. cap. 1: Anno Virbis quingentesimo quinto.

Quingentis, adverbium numerandi, Quinques centū. [וּמְגַנְגְּגֶסֶת. Gall. Cinq cens fois Ital. Cinque cento volte. Ger. Fünfhundert maat. Hisp. Quinientas veces. Pol. Pięciset razy. Vng. öt Razzer. Ang. Five hundred tynes.] Cicero 4. Verr. Ob eam rem H. S. quingenties Veneri Erycinae de Sthenii bonis exacteruntur.

Quingentis, a, a, numeri distributivi nomen est, Quingenti per singula: ut quā dicimus, Quingenos denarios militibus divisos: id est, singulis quingentos. Sapè tamen ita accipitur ut nihil amplius significet quām quingenti. [וּמְגַנְגְּגֶסֶת. Gal. Es nombre de cinq cens. Ital. In numero di cinquecento. Ger. Fünfhundert. Hisp. Cada uno quiniento. Vng. öt Razat. Ang. Five hundred.] Suet. in Cæsare: Annuaria etiam habitationem Romæ usq; ad bina millia nummū, in Italia non ultra quingenos selectios permisit.

Quingentis, a, um, nonnunquam ad numerum referuntur: [וּמְגַנְגְּגֶסֶת. Gall. Cinquantesme. Ital. Cinquecentesimo. Ger. Das fünfhundert hat. Hisp. Quinientos in numero. Vng. öt Razadik. Ang. The five hundredth.] Jut. Quingenarius grex: hoc est, pecudes continens quingentas, apud Varr. lib. 2. de Re rustica. ¶ Nonnunquam ad pondus, ut Iax quingenaria: id est, quinquaginta pondo. Plin. lib. 33. cap. 11: Dispensator Hispanæ citioris quingenariam lancem habuit, cui fabricandæ officina exædificata fuerat. ¶ Potest & ad etatem referri: ut quingenarius sit, quod est quingentorum annorum.

Quintimō, Quin potius, imò vero, imò etiam. [□ Igħam ॥ N aktar. ēxa ē ē. Hisp. Hisp. Gall. Mai qui plus est, & qui plus fort est. Ital. Ans. più forte. Ger. Ja viel mehr ja auch. Hisp. Antes, mas presto, mas ayua. Vng. öt n: kab. Ang. Year rather.] Plin. Epist. 74: Prævaluit sententia Cepionis: quintimō cōsurgentē ei ad censum. acclainatum est: quod solet residentibus.

Quinquaginta, Numerus contingens quinque decem. [גַּנְגְּגֶסֶת chamech veith. Gall. Cinquante Ital. Cinquanta. Ger. Fünfzig. Hisp. Cinquenta en numero. Vng. ötven. Ang. Fiftie.] Inde Quinquagies, adverbium numerandi **Quinquaginta**. Plinius libro 7: Quinquagies collatis signis dimicavit. ¶ Pro eodem etiam dicimus Quinquagesies: ut apud Plautum in Menæch.

Quinquagēnāris, a, um, Annorum quinquaginta, quemadmodum sexagenarius, anno: um sexaginta. [גַּנְגְּגֶסֶת chamech chim. veith. Gall. Chose de cinquante ans, cinquante ans. Ital. Di cinquanta anni. Ger. Das fünfzigjährig ist. Hisp. Cosa

de cinquanta annis. Vng. ötven extens. Ang. Of fifty years.] Refertur & ad numerū: ut quinquagenerius grex. id est, quinquaginta capitum. Varr. 2. de Re rustica: Ad equum gregem quinquagenerium binū homines. Quinquageneria urna: id est, quinquaginta capias certi generis mensuras. Cato de Re rust. cap. 13: Vrnam quinquageneriam unam, sextarium olearium unum.

Quinquātria, orum, n. f. Festi erant Romæ Palladi sacra, non dissimilia iis quæ ab Atheniensibus vocabantur **τελεταίαι**. Dicta quinquatrigia, à numero quinq; dierum quibus celebrabantur: quorum primo fiebant sacrificia: secundo, tertio, & quarto gladiatoriæ spectacula edebantur: quinto urbis ficebat lustratio. Videtur autem primus ex hisce diebus fuisse quintus post Idus Martias: hoc est, XII. Calendas Aprilis: quod non obscurè colligi potest ex libro 3. Fast. Ovidii, ubi sibi habet:

Idibus est Annæ festum geniale perenne,
Non procul à ripis advena Tybri tuis.

Deinde subdit:

Postera quum tenueras Aurora refecerit herbas,
Scorpius à prima parte videndus erit.
Tertia pōst Idus lux est celeberrima Baccho.
Bacche favi vati, dum tua festa cano.

Et moxi:

Stella Lycaroniam vergit declivis ad Arcton.
Milvius: hæc illa nocte videnda venit.

Et rursum:

Vna dies media est, pōst fuit sacra Minervæ:
Nomina quæ à junctis quinq; diebus habent.
Sanguine prima vacat, nec fas concutere ferro:
Causa quod est illo nata Minerva die.

Altera, tresq; super strata celebrantur arena.
Eiusibus exerto bellicia lœta dea est.
Summa dies è quinq; tuba lustrare canora

Admonet, & Forti sacrificare deæ.

Varro lib. 5. de Lingua Latina autor est, antiquitus urū tammodo festi huic fuisse, post quintū scilicet Idus Martias: cumq; quinquatrigia vocati fuisse, tracto vocabuli exēplo: consuetudine vicinorum populorum qui dies post sextum, & septimum Idum, sextū, & septimatrum appellaverē: paulatim tamen nominis errore consuetudinem arteplisse ut quaque dies crederentur. Varronis sententia Festus quoque subscrībit. Vnde apparet nonnisi mera esse somnia quæ à recentioribus Grammaticis de vocis hujus etymo sunt excogitata: qui quinquatrigia iudea dicta tradiderunt, quod celebra- rentur quinque diebus continuis post diem atrium, qui erat postidic Idum, quum probatissimum (quod jam adsumimus) autorum testimoniis satis constet atrus, sive atria paniculas, in hisce vocibus nihil significare, sed solas esse nonnum productiones. Quæciam aperte hoc ostendit Solippe ter antiquus Grammaticus libro 1. cùm ita inquit: Quinquatrus pluraliter, non quinquatrigia: non enim dictæ sunt quaque dies atri, sed quod quinquatrus antiqui dicebant à quando: id est, lustrando, quod eo die arma ancilia lustrari sint solita. Fuerunt & minoria quinquatrigia, sive (ut Festus apellat) quinquatus minusculæ, quæ Idibus Iunii à tibicinis personis celebrabantur in honorem Minervæ. Ovidius 6 Fastorum:

Et jam Quinquatrus jubeor narrare minores:
Nunc ades o cœpūs flava Minerva meis.

Curvagus incedit tota tibicen in urbe?

Quid sibi personæ, quid togæ longa volunt?

Huc etiam spētare videtur illud Plauti in Milite: Da quod dem quinquatribus, percantatrici, collectrici, &c. Sorsit utrem hoc nomen varias declinationes. Nam modò per secundam, modò per tertiam declinationem inflectitur: unde & duplex manit ablativus quinquatris, & quinquatribus. Cicer. Cæl. libro 2: Ita tumultuosæ conciones quinquatrigis afferebantur. Iuvén. Satyr. 10: lacipit optate, & tous quinquatribus optat.

Quinquātria, uim, per quartam declinationē, sicut Idus, uim. Cicero Attic. lib. 9: Fuit enim pridie quinquatrus egregia tempestas qua ego illum usum puto. Quin & Diomedes Quinquatrigias per primam inflexionem protulit.

Quinque, Nomus numer. & invariabilis. [גַּנְגְּגֶסֶת chamech veith. Gall. Cinq. Ital. Cinque. Ger. Fünf Bel. Övre His. Cinto. Pol. Piez Vng. öt. Ang. Five.] Ovid. lib. 8 Met. Quinq; ter implebat ulnas. ¶ A quo Quintus, a, um, **quinq;** & Quinque. Quinq; a, um, Quinatus, a, um, Quinques, **quinq;** Quincunx. Quinquagēnatus, **quinq;** & Quincupertus, Quintuplex, **quinq;** Quindecim, Quinquaginta, Quingēnū, Quinquagēnatus: huiusmodi. ¶ Quinq; pedū p:æcriptio, iter dicti genus est, ex Solonis legibus in XII. Tabulis translatis: quo causā est ut qui arborē in agro suo sciret, quinq; pedum intervallū à vicino

ā vicino abesset, prae:quam in olea & siccis: in quibus, quod sine insigni noctu: aliis plantis admoveri non possunt, ut quæ & latius spargant radices, & humorem absument, & succum noxiū affundant, novem pedū requirit intervallum. Vide Caius, l. ult. Digest. Fia. regund.

Quinq̄ēsōliūm, iiii. Herba à numero foliorū nomē habens: unde etiā Græcis dicitur πεντάρχον. De qua Plin. lib. 25. cap. 6. & 9. [Gall. Quintefusile. Ital. Herba cinq̄ufoglie. Ger. Funffnägtertraut. Hisp. Cinco en rama. Vng. de leucifw.]

Quinq̄ētibialis, quinquilibrale. Quod est quinque librarium: L. p. xix. βαρὺς, η λιτη νητη. Gall. De cinq liues. Ital. De cinq libbre. German. Funfffundig. Hisp. Cosa de cinque libras. Vng. de fontes. Ang. Of syue pounds.] ut, Quinq̄ētibialis pondus, Colom. lib. 3. cap. 15.

Quinq̄ēmēstris, stre, om. t. Quod quinque mensium etatem habet. [πενταμήνη. Gall. De cinq mois. Ital. De cinque mesi. Ger. Funff Monat att. Hisp. De cinco mes. Vng. de holtapi. Ang. Of syue monethes.] Vari. de re Rust. cap. 7. Quinq̄ēmēstribus pullis factis.

Quinq̄ēnniūs, & hoc quinquenne, om. t. Quinq; annos natus. [πενταετη. Gall. De cinq ans. Ital. De cinque anni. Ger. Funffjährig. Hisp. De cinco annos. Vn. de extendib. Ang. Of five years.] Plaut. in Poen. Duæ suæ filiæ, altera quinquennis, altera quadruplicula.

Quinq̄ēnnaliūs, quinquennale, om. t. Quod fit quinto quoq; anno: [πενταετη. Gall. De cinq ans. Ital. De cinque anni. Ger. Das alle funfjar ist oder wäre. Hisp. Cosa de cinco annos. Vng. de extendib. vñal. Ang. That is done euerie ffe yeare.] ut Quinq̄ēnnales ludi, apud Plin. lib. 4. cap. 5. Quinquennalis magistratus, qui quinq; annis cōtinuis geritur. Liv. 4. ab Urbe: Alios magistratus anauos esse, quinquennalem Censuram gravem esse.

Quinq̄ēnniūs, iii, n.s. Spatiū quinq; annorum. [πενταετη

Gall. Espace de cinq ans. Ital. Spatio de cinque anni. German. Die jui sunt jar long. Hisp. Espacio de cinco annos. Vngar. de extendib.

Ang. The space of five years.] Cic. 3. de Legib. Bini suato, magistratum quinquennium habento.

Quinq̄ēpartitūs, partita, partitum, pen. prod. Quod in quinq; partes divisum est. [πενταετη. πενταετη. Gall. Party en cinq. Ital. Partito in cinque parti. Germ. In funffheit abgetheilt Hisp. Partito in cinque partes. Vn. de re exortat. An. Devided in to five.] Cic. 1. de Iuvent. Quinq̄ēpartitam igitur hoc pacto puâit esse argumentationem.

Quinq̄ēpartitū, adverbium. [πενταετη. Gall. En cinq parties. Ital.

in cinque parti. Germ. Mit theilung in funf. Hisp. En cinquo parti. Vng. de reze. Ang. In to five partes.] Plin. lib. 25. cap. 6: Fo- liis per intervalla quinq; foli, aut cannabis, perambitum in- cisis, quinq̄ēpartitū. nigris & ipsis, plumolisiq;.

Quinq̄ēprimi, apud Cic. in Ver. sunt quinq; viri, qui princi- piam in Senatu locum habebant. Quinq̄ēprimi autem & decem primi in munib; quibusdam & functionib; obnoxii erant, ut iurisconsulti tradunt.

Quinq̄ēremis, is, f. t. Navis quinq; tremorum ordines habens. [πενταετη. Gall. Galee de cinq rames pour banc. Ital. Galea de cinque remi per banco. Ger. Ein groß Schiff das an einer zentrale funf ruder hat. Hisp. Nave à gávea de cinco ordines de remos. Vn. de rendenezq; hais. Ang. A galle with five oars in a state.] Plin. de Vir. Illust. Rhegium recessus, quinq̄ēremē hostiū copiis pedestrib; cepit. Quinq̄ērī, Magistratus quiaq; cap tum numero constans: quorum officium live digitas Quinq̄ēviratus appellatur. *πενταετη.*

Quinq̄ērēs, adverbium, quinq; vicibus. [πενταετη. Gall. Cinq fo. Ital. Cinque volte. Ger. Funffmaat. Hisp. Cinco rezes. Vngar. du. Ang. Five times.] Cic. 11. Philipp. At hic me defendente quinq; absolutus est. Quinq̄es milles, Plinius libro 2. cap. 23.

Quinq̄ē, a, nomen distributivi numeri, à quaque deductum. [πενταετη. chaméch Chaméch. ou È q È πενταετη. Gall. Cinq en nombre, de cinq à cinq. Ital. Cinque in numero, à cinque à cinque. Ger. Sechst und funf. Hisp. Cincos en numero, de cinco en cinco. Vng. ötven. Ang. Five, or five and five.] Cic. 3. Ver. Nam quum à multis quaterna, etiam quina exigenterunt, &c. Horat. lib. 1. Sermon. S. yr. 2. Quoniam hic capit mercedes exigit: atq; Quanto perdi- tor quisq; est, tanto acris urget.

Quinq̄ētūm, iii, n.s. In sacris certaminibus dicebat quod Græci sua lingua πεντάλοι appellabāt: utroque nomine deduc- tio à quinque artiū, seu certaminū generibus, quibus in sacris Græciā certaminib; congregiebantur ii quos à pro- fessione Græci πεντάλοι, Latini quin questiones appellabant: quod scilicet πεντάλοι, πεντάλοι, επάλοι: hoc est, cestu, cursu, saltu, disco, & lucta certatae. Quibus omnibus si quis vicisset, pancretiastas dicebatur. Periodo autem victores dice- batur qui quatuor Græciā ludos obdissent, & ex iis omnibus victoriā rep̄taissent. Vide de his plura in dictionibus P. A. N. CRATIVM, & PENTATHLON.

Quintā porta, Quintanis, Vide QVINTVS. Quintilis, lis, m.t. Mensis anai totius septimus, olim Quintus, quinum à Martio unum Romani auspicarentur, unde & Quintilis primum dictus est [μεντεκτινός, ιδιός. Gall. Lemnis de luster. Ital. Ingio. German. Der Hemmonat. Hisp. El mes de luto. Polon. Lipiec. Vngar. Zesiakas hava. Ang. The month of Iulie.] Postea verò in honorem Iulii Cæsaris Dictatoris, M. Antonio M. filio consule legem ferente, Iulius appellatus est, ut in vita Cæsaris reserf Suet. Cicer. Att. lib. 14: Si ergo est, volo mense Quintili in Græciam.

Quintilis, a, um, Ultimus ex quinq; [πενταετη. chamech Chaméch. πενταετη. Gall. Cinquiesme. Ital. Quinto. Germ. Das funfit. Hisp. Cosa quinta in orden. Pol. Piatti. Vng. ötödik. Ang. The fifth.] Liv. 1. bell. Maced. Non quanto inde mense, quemadmodum à Sa- gunto Annibal, sed quanto inde die quam ab Corintho solve- nit naves, in Italiā pervenier. q Quinta classis, in censu à Scr- viu Tullo descripto, extriginta centuriis constabat, nihil aliud quam fundas, & lapides missiles ferentibus: quibus adjuncti sunt cornicines, tubicines q; in tres centuras distributi πεν- τaετη. Censebatur autem hæc classis undecim millibus ex. Vide Livium lib. 1. ab Urbe condita.

Quintariūm limitem ita nominavit Hyginus. Quintum quæque quintarium volunt: porrò inter quintum & quintarium interest aliquid: quintus est, qui quinto loco numeratur: quintarius, qui quinque centuriis claudit: hunc volunt esse quintum qui est sextus: nam & legum latoribus, quemadmodum perlatum est, sic caverunt ut à D. M. quintas quinque spatio iunioris ampharetur. Erat sanè interpretatio legis hujus ambi- gua, nisi eorum formæ sextum quenque limitem latiorem ha- berent significacione qua & minores: tractemus nunc diligen- tius quid dixerint à D. M. quintum quoq; latiori decumano: quū decumanus erat positus, positi sunt deinde quinq; limites quorū novissimus factus est latior: his cū decumanus accedit, sex sunt: eandem observationem in teliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum à D. M. quinque limites ducebantur, quo ius est summus latior; sic & ab eo quintario, cū spatium definitum erat, quinque adjectis limitibus, summo, latitudinem suam servauit placuit.

Quintō, & Quintum, Quinto loco: quanquam inter se nōnni- hil differant. [πενταετη. chamech Chaméch. πενταετη. Gall. Pour la cinq̄me fois. Ital. Per la quinta volta. Germ. Das funftes oder zum funften maat. Hisp. Por la quinta vez. Polon. Piattir. Ang. ötödik. Ang. Fyfde.] Nam quintūm Consul esse dic- tur, qui quatuor perfunctus Consulatibus, quintum jam ge- rit Consulatum. Quinto autem Consul fuisse dicitur qui quin- to anno post exactos Reges, institutumque Consulatum, fa- cetus est Consul. Livius libro 7. belli Pun. Declarati Consules Quintus Fabius maximus quintūm, & Quintus Fulvius Flac- cus quartūm.

Quintanā porta, In castis dicebatur quæ post prætorium erat, ubi venalium rerū forum solebat esse. Liv. lib. 1. Decad. 5: Præ- torio dejecto, direptis quæ ibi fuerant, ad Quæstorium forum Quintanainque hostes pervenerunt.

Quintālis, adverbium ea forma dictum, qua alternis: ut Quintanis semitare: hoc est, post quintum quinque palum tem- tam ducere. Plinius libro 17. cap. 22: Semper verò quintanis semitari: hoc est, ut quinto quoque palo singulæ jugo paginae includantur.

Quintus, Vide QVINQVE.

Quipotē, pen. cor. Qui fieri potest. [πενταετη. Gall. Comme est il possible? Ital. Come è possibile? Ger. Wie ist es möglich? Hisp. Como es posible? Pol. Iako može byť? Vngar. Hogy lehet? Ang. How is it possible?] Compositum à qui interrogativo, & adiectivo potē, potē. Persius Satyr. 1: Et verum, inquis, amo, verum nōna dicitur de me. Quipotēvis dicam? &c.

Quippe, Particula est qua rationem reddimus ejus quo à p̄cessit. [πενταετη. achén em. Gall. Attendo que, c'est à savoir, certes. Ital. In vero perche. German. Sicherhaft dann je. Belg. Want. Hisp. Ciertamente porque. Polon. Ponieważ, że, iż. Vng. Így. Ang. Forasmach as, for because.] Exponitur autem aliquando per utipote, præseritum sublequentे relativo, sive id nomen sit, sive adverbium. Cicer. pro Roscio Amer. Convivia cum patre honinib; quippe qui ne in oppidum quidem nisi per- ratò, veniret Vng. lib. 1. Georg. Lampridem nobis Cæsar te re- gia cœli invidet, atque hominum queritur curare triumphos; Quippe ubi fas versum, atque nefas, &c. q Interdum pro eti- num, sive nanque. Virg. lib. 2. Georg. Sponte sua quæ se tollūt in luminis auras, Intercunda quidem, sed laxa & fortia sur- gunt Quippe solo natura subest. q Interdum idem valer quod certe. Plaut. in Aulul Redi jam nunc intrò, atque iniùs serua. s. Quippen il ego latius servem.

Quippe, Antiqui dicebant pro quidni, sicut cur non. [πενταετη. n̄ yea; Gall. Pour quoy non? Ital. Perche non? German. Warum nicht? Hisp. Porque no? Pol. A quem no? Vng. Hogyan nincs, miert nei.

LL 5 Angl.

Angl. *Why not.*] Plaut. Menach. Itan' censes? MED. Quippini? Quirito, as, pen. prod. seu Quiritor, aris, Lamentor, mœstæq; voce deorum, hominumq; auxilium invoco. [ΝΤΡ karí ΥΙΙΙ
σινιρέαλ ΤΥΙΙΙαχάκ. ζετδιάζειν, ποτνιάς, Διγκαρετεσ. Gall. Crier & plakat, crier & requérir secors. Ital. Lamentarsi, gridare. German. Klägeln schreien/vmb hifff schreien. Hispan. Gridar lamar con voces gritando. Polon. Narzekam, opomemz proſte skwierze. Vngar. Sirnak panazolkodom, obaytan segitsigre hinom. Ang. To cry and mourn, to call for aide and help.] Quæ significatio traxa est à consuetudine Romanorum, qui injuria affecti, Quiritium opem implorabant. Vide Varro quiritare interpretatur Quirites ciere. Nonius. Quiritare est clamare: tractum ab iis qui Quirites invocant. Lucil. libro 12. Stat. Concursus velut aurai, clareque quiritans. q Ab Apuleio ponitur pro suppeditas petere. Quiritari, inquit Budæus, deos homines que implorare. Livius libro 9. belli Maced. Occulebat vim, quod præ ululibus, tympanorumque & cymbalorum strepitu nulla vox Quiritantium inter stupra, & cædes exaudiri poterat. q Quiritare item (si Philomelæ autori credimus) verres dicitur, quem vox emittit. Quiritat (inqui) verres: tardus rudit, oncat alellus. Quiritatō, verbale, f. t Lamentatio, humanæ, divinæque opis imploratio. [ΤΥΙΙΙσχαρβάλη. ζετδιαζεψ. Gall. Criement, avec complainte, brayement. Ital. Grido, braimento. Germ. Ein tiefgrith geschréy vmb hifff Hisp. Lanto, loro congrito, grido. Pol. Smisso narzekane. Vngar. Sirna valo panazolkodas obayta sul segitsigre valo suaas. Ang. Mourning, calling for the help of god and men.] Livius lib. 3 bel Maced. Fuga comitum, & quiratio, & tumultus tota urbe discurrentium factus cum luminibus.

Quiritatus, hujus quiritatus, m.q.id est, clamor urbanorum, ut Iubilatus rusticorum, ut ostendit Valla ex autoritate Varro. Quiritatus infantium. [ΤΥΙΙΙσχαρβάλη. ζετδιαζεψ, ιμπραζεια. Gall. Criement avec plainte, brayement. Ital. Grido, straiamento. Ger. Das schreyend oder grimmend klagen. Hisp. Lanto, loro con grido. Polon. Placzekanie. Vngar. Varabelli obaytasirva valo panazolkodas. Ang. Crying, and wailing.] Plin. Epist. 106: Audires ululatus foeminarum, infantium quiritatus, clamores virorum.

Quis, qui, quæ: [Μιή ΙΩΝ ασθέ. ή. Gall. Qui est ce, qui. Ital. Il quale, la quale. German. Wer/ oder welcher/ welche. Belg. Wat. Hispan. Quién que cosa. Polon. Kto, ktoro paka. Vng. Kisoda. Ang. Who.] quod, vel quid, n, quandoque interrogative ponitur. Cicero pro Marcello: Quis omnium doctior Aristotele? Virgil. t. Ecloga: Sed qua tanta fuit Romam tibi causa videntis? Plaut. Quod facinus ansi tantum? Idem. Quid ad illas artes optes, si optio adveniat tibi? Aliquando infinité. n, Plin. Iunior in Epistol. Tum mihi nescio quid in aeternum insursum: Idem: Morbus nescio quis ante eam æratem incognitus nostris. Cic. Quum præcepta nescio quæ discipulis suis palam tradidisset. Plaut. Nec mihi quod facinus consicerem, inveni. Seneca: Paullum nescie quid visus est balbutire? Qui, quæ, quod, ès, èt, relativè etiam ponuntur: quis vero, & quid, nunquam. q Qui, quæ, quod, relativè posita, quandoque dissentient à suo antecedente, & cum subsequenti conveniunt substantivo. Cicero: Omnes tenues, atque humiles, quæ maxima in populo multitudine est, sibi præsidium paratum putant. Salust. in Catil. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur. Verum hæc quoniam vulgata sunt, & ad vocum significationem nihil attinent, pueris ex Syntaxi potius petenda relinquimus. q Accipitur aliquando, quis, pro aliquis. n, Suet. in Claud. Si quem alium, & se liberum esse. Plin. Epist. 6. lib. 3: Nec vitia, si qua sunt, celant. Verum hæc aliaq; id genus composita potius censenda sunt, ut suis locis latius docebimus. q Ponitur item quis, admirantis, pro qualis. n, Virgil. 9. Aeneid. Quis globus o cives. q Olim tam foemina, quam masculino genere proferebatur. Plaut. in Aulul. Dic mihi, si audes, quis es est, quam vis ducere uxorem? Virgil. 11. Aeneid. Qui cum partiri curas: id est, cum qua. Loquitur enim de Acca quæ erat una ex comitibus Camilliæ. Quod autem adjективum est, ideo semper substantivo jungitur: quid verò substantivum. q Accipitur aliquando qui, quæ, quod, pro quantus, quanta, quantum: sicut is, ea, id, pro tantus, tanta, tantum. Quintilianus: Hoc si scisses, pater affirmo, promitto, (cujus pictatis es) nemio te antecessisset: id est, quantæ pietatis es, vel pro magnitudine tuæ pieratis. Hujusmodi autem orationes tribus effissimus modis: ut, Quæ es humanitate, Cuius humanitatis es, & Quæ tua est humanitas. Idem contingit in pronominis is: ut, Ea patris est lenitas: & ejus lenitatis, sive ea lenitatem est pater. q Invenitur & quis, aut (ut non nulli scribere malunt) queis in dative & ablativo pluralibus: verum hoc à singulari nominativo, tempore distinguitur: producitur enim, quum in nominativo corripiatur. Lucan. lib 2: proh fata, quis ille. Quis fuit ille dies. Horat. in Sermon. Quis humana sibi doluit natura negatis. Fit autem queis à singulari quo, sicut à domino dominis. Contrà ab ablativo qui, fit quibus, sicut à facilis facilibus. Scryius in illud Virgil. 1. Aeneid.

Quis ante ora patrum, &c. Quis, inquit, & Quibus secundum aitem dicimus. Ab eo enim quod est qui, in bus mittit: ab eo verò quod est quo, in is. Sed à tertia declinatione in usu sunt dativus & ablativus plurales: licet antiqui omnibus usi sint casibus. Deniq; Cato in Origin. Ques, qui, declinavit: sicut puppes, puppium: Ques, inquietus, sunt populi? q Composita à quis sunt. Siquis, Aliquis, Nequis, Quisquis, Quisque, à quo unusquisq; Quisnam, Quisputas, Quispiam, Quisquæ: de quibus partim jam egimus, partim suo loco sumus dicti. Quisnam. Interrogativū est. Quis. [Μιή ης πως. Gall. Quel que? Ital. Chi è quel? German. Wer/ oder wer doch? Belg. Wat? Hisp. Quien es aquell? Pol. Ko? Vng. Kisoda? Ang. Who?] NAM enim syllabica est adjectio, nihil addens significacioni. Terent. in And. Quisnam homo est? q Aliquando infinité ponitur. Plin. lib. 11. cap. 35: Delphini quónam modo audiant, mirum. Quisquam, & quispiam, Aliquis, nonnullus. [ΛΥΝισθ. Gall. Quelqu'un. Ital. Qualcheduno. German. Einer/jemande. Hisp. Alguno. Polon. Zaden, ani ieden. Vng. Valaki. An. Sem, any.] Quisquam, olim tam masculino, quam foeminae jungebatur. Terent. in Eynuch. Quando quidem illatum neque quisquam te novit, neq; sit qui sics. Ibidem: hunc oculis suis Notatnum nunquam quisquam vidit. Verba sunt ancillæ Pythæ. q Quisquam aliquando ponitur pro Quisvis, sive quilibet. n, Cicer. ad Terentiam: Nisi vos fortiores cognoscere, quam quenquam vitum: hoc est, quemvis virum. Quisqué, universale signum est, Omais, quilibet. [ΛΥΝισθ. οις. Gall. Chacun, vu chacun. Ital. Chiascheduno. Ger. Ein jeder oder jetticher. Hisp. Todo hombre que. Polon. Kapi. Vng. Mindor. Ang. Every one.] Virgil. lib. 7. Aeneid. Quisque fuos patimur mares. Iungitur autem eleganter cum superlativis, aut iis quæ superlativi vim habent, qualia sunt numeralia ordinis, & eorum interrogativum quotus: vel cum positivis, quæ superlativa usitata non recipiunt. Cic. lib. 1. Acad. Quæst. Centè enim recentissima quæq; sunt correcta, & emendata maximè. Plaut. in Pseud. Nam in foto vix est de cimis quisq; qui scipiem noverit. Cicer. 2. Tusc. Quota enim quæque eveniunt ut ab his sunt praefacta. Sic etiam dicimus, Eximus quisque, Singulans quisque. Vide de hoc Vallam lib. 1. Elegant. Quisquilius, lœ, liarum, f.p. Purgamenta terrarum, & quicquid ex arboribus surculorum, foliorumque & florum minutum decedit, veluti quicquid cadit, inquit Festus. [ΙΩΝ μαρπά] Η μοτι. Λεύματα ουφετις. Gall. Nettoyeures, ballicures, petites bracchette ou autres choses de petite ou nulle estime. Ital. Scouzza di casa, & ogni foglia à fiore che cade dagli alberi cui senza cosa di poco valore. Germ. Alles Stein unnah ding/ das abgehet/gemuset. Hisp. Mondaduras de las mancanas ó /ome, ante suela, ó /initas grancones, ó lo que se pisa y pierde de la yerba, y las barreduras de casa. Pol. Wyszliskien kiczeze idem okruszki, albo l'amog. Vngar. Hulladek, gazzomet shprelek. Ang. Any thing shaved or scraped off.] Ob id Cælius Quisquilia volantes, venti spolia appellat. Cic. lib. 1. Epist. ad Att. Homines nihil, & perditorum faciem, per translationem quisquilias appellat. Idem pro Sestio: Omitto jam Numerium, Serratum, & Aelium, quisquilias seditionis Clodianæ. Antiqui hoc nomen etiam in numero singulari declinarunt, ut docet Festus, afferens testimonium ex Nævii Tegularia: Abi, deturba teso, quisquia non homo. Quisquilius, lœ, liarum, f.p. Diocorid. Exiguus frutex ilicis, producens coecum, quod granum est ad tingidas vestes gratissimum. Plin. lib. 16. cap. 8: Omnes tamen has roboris doles illex solo provocat coeco. Granum hoc primoq; seu scapus futicis parvæ aquifolia ilicis, quisquiliuim vocant, pensio hem alteram tributi Hispaniæ pauperibus donat. Hinc natum esse putat Ruellius, ut vesris coccina, literis per imperitiam intercepitis, scarlatata vulgo hodie dicatur, pro quisquiliata. Quisquis, Quicunque, omnis qui. [οις. Gall. Quiconque. Ital. Chiunque. German. Geb wir oder welchen man will. Hisp. Qualquier, ó todo aquell que. Pol. Kto kiel wiek. Vngar. Valaki, minden valaki. Ang. Who/ever.] Plaut. in Sticho: Quisquis prætereat, comes tuum volo vocari. Quivis, Quilibet, quasi unus è multis, quem velis. [ΛΥΝισθ. οις, οιστω. Gall. Qui que tu veux ou voudras. Ital. Quatuor uoi. German. Ein jeder/ welchen man will. Hisp. Qrien quiera que. Pol. Kapi. Vng. Alarki. Ang. Any man, any one of them.] Cicero pro Quintio: Vtrunque quisvis intelligere potuisse. Quo, Accipitur pro quanto, habetq; sibi respondentem particulam hoc, vel eo. n, οις. Cicero. pro Rose. Comædo: Quo quisque ingeniosior est, hoc docet laboriosius. Idem pro Quintio: Quæ pro plura sunt, eo te meliore mœte nostra audire oportet. q Aliquando est adverbium loci. [ΤΥΝη εφόβη Νε-Ζεβ. ης. Gall. On'en quel lieu? Ital. Dove? Ger. Wahn! Belg. Waer hem? Hisp. Adondo van? Pol. Gdje? Vng. Houa? Ang. Whether or to what place?] Virgil. lib. 1. Aeneid. Quovæ tenetis iterid est, ad quæ locis tenditis? q Aliquando est conjunctio, idē valens quod ut, n, οις. Plin. Iunior: Neque id feci quo tibi molestus esset. q Aliqua-

¶ Aliquando poterit pro quare, inquit Donatus, & dicitur. Teneat in Andr. Quo ex quo sum Pamphilo. ¶ Aliquando etiam accipitur quo, pro ad quod, vel in quem usum est. Horatius l. 5. i. Epist. Quod mihi fortunam, si non confiditur ut? Id est, ad quid vultus muni bona esse fortunam? & ita apud Iureconfutos legimus. Quod bonum est id est, quam ad rem. Caius l. 13. in fin. D. ad Velleian. Quod enia bonum est expectare conditionem vel diem, cum in ea causa sit prior iste debitor. Sic Vlpian. alibi: Cum enim possit secundum tabulas habere possessionem, quod bonum est ei contra tabulas dari, vide Hotomanum de Læte in suo Lexico. ¶ Hinc sunt composita, Visquequo, quo ad, quo cetera, quoisque, quomodo, quoquoversus, quoquā, quoque, aliquo, aliquoties.

Quod Donec, quandiu, quoisque. [TV hadh, uñzg: s. t. ad. Gall. usque à quand, i. s. que à ce, tante que. Ital. Finch, a tanto che. Ger. Bis das so lange bis. Belg. So lange. Hisp. Hasta quando, hasta que, hasta tanto. Pol. Iako d'ugo. 13. 4. Vng. Quod miglen amou. Ang. Vtill.] Ex ad, & quo compositū, sed preposto ordinis, præpositione postposita: quod & in hactenus & quatenus videmus accidere: ut Quoad vivā, ero tibi amicus. Salust. Nummodi pueris vos tuos esse quoad reliqua multitudine advenit, quoisque. Cic. lib. 1. Offic. Tandiu autē velle debebis, quoad te quātū proficias, nō pœnitentibid est, quādū. Nihil autē differit hæ locutiones, quoad vivam, & quoad moriar. Hæc enim quanvis contraria esse videantur, idem tamē significant, quoniam duo tempora quum inter se opposita sunt, atque ita contraria, ut alterius finis cum alterius initio miscetur, nō refert utrum per extremitatem prioris, an per initium sequentis locus ipse confinis demonstretur. Potest etiam esse interrogativum οποιος; Terent. in Phorm. Senem quoad expectatis vestrum? Item relativum: ut Quoad jussisti, parui. Cic. ad Treb. Itaque ego quoad opinatus sum me in provocationem extirsum, quæ tibi ultro obeterior meminisse te credo. Item ad Attic. Quousque inquis? quoad erit integrum. ¶ Accipitur & indefinité. Cic. de Lege Agrar. Vide quoad fecerit nec apertius quām antea id est, quanto apertius. ¶ Aliquando in & ingredi facultatem, sive temporis commoditatem significat. ipso oī. ut apud Ciceronem in Lælio: Ut quoad possem, & liget ab ejus latere nunquam discederem: id est, quātum, vel quatenus. ¶ Quoad ejus, Una dñs idem valeus quoad quatenus, in quātum vel quoad: nam particula ejus, parecon est carth. οποιος. Cicero. Appio: Si eam quoad ejus facere possum, quām expeditissimam mihi trades. Idem: Elaborabo quoad ejus facere possum, ut consilia hostium intelligam, & obstat per agere. ¶ Quoadusque, ejusdem significationis est cū donec, vel quousq. ipso oī. Accius: Nihil te impedio quoadquerem peragas.

Quodaxare, Vide COAXARE.

Quocircā, conjunctio rationalis est, Quapropter, quābrem, iteo, vel igitur. [P]achén [P]hal chen. Ab, ap. Gall. Par quis, portaut. Ital. Peril che. Germ. Darumb, verhaften. Hisp. Iurare. Polon. Pręgo, ilustręgo. Vng. Annakakat. Ang. Wære ja. Cic. in Catone Majore: Quocircā si sapientiam meam admirans solebit, quæ utinam digna esset. &c.

Quod, nomen adjectivum est, quod potest capi relativè, interrogative, & infinitè, ut facis fuscè suprè ostendimus in dictiōibus Quis. & Qui. [WN afchér. o. Gall. Lequel. Ital. Quello che, la qual cosa. Germ. Was, welche. Belg. Dat, welche. Hisp. Queso, o que cosa. Pol. Cjo, kiero. Vng. Misfoda. Ang. Which.] ¶ Ponitur aliquando in oratione, sine manifesta dictio regente subaudiens præpositione ob, vel propter. Terent. in Heccy. Nam (ita dicunt) quod me accusat nunc vir, sum extra noxiā. Plaut. in Epidico: Animus adverte, ut quod ego ad te venio, intelligas. ¶ Ponit aliquando pro quantū. Cic. pro Rose. Amer. Qui omnes quod ad me attinet, vellem viverent. ¶ Aliquando in oratione pro quadam continuazione sive connexione accipitur, quæ utinam adjunxit habet. Cic. Terentia: Quum ad vos scribo, aut vestra lego, conficio lacrymis sic ut ferre nō possim: quod utinam minus vita cupidus fuissim, certè nihil aut nō mali: in vita mali vidissimus. ¶ Aliquando pro in quo. Idem sed si quid sit quod mēa opera opus fiet. &c. ¶ Aliquando pro quicquid. Cic. pro Domo sua: Ornamentorum quod superstituit in fanis, & cōmunitibus locis, tota è Græcia, sanè frugiliter domū suam deportavit. ¶ Quod idē, sappè ponitur pro id quod, sicut quod ipsum aut quod etiam. Cic. de Arusp. respon. Quod idem in iudicio capitur durum, atque iniquum est. Idem pro Domo sua: Senatus quoties de me consuluit, est, toties legem nullam esse judicavit. Quod idem tu Lentule vidisti in ea legi quā de me tulisti. ¶ Aliquando vero est conjunctio causalis, idem valens quod quia: [C]hi. òn. Jut Quod scribas, lector. Et Non eastigo te, quod odio habeam, sed quod meliorem efficiam. Vbi enim potest esse quod, & ecclorario: ut, Noa te castigo quia odio habeam, sed ut meliorem efficiam. ¶ Quandoq. ponitur

pro, sed, & in principio clausulæ, locati solent x̄d cum subjunctione. Cie. Quod si quis à me hujus consilii mei causam querat, ita respondeo. ¶ Quam autem Quod pro Sed ponitur, scilicet cum si, nisi, quū, quia, aut quoniam, jungit: & dicimus. Quod si, Quod nisi, Quod quū, Quod quia, Quod quoniam. T. Stimonia passim ita diioso obvia hæc. ¶ Ponitur aliquando procur, sive quām obrem. Virgil. 3. Ecloga: Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes. Cicero ad Terentium: In viam quod te des hoc tempore, nihil est. ¶ Aliquando præcedens verbi significationem determinat. Cic. in Salust. Credo quod non omnes tui similes incolumes in uibem venissent. ¶ Penitetur aliquando pro ut, inquit Donatus. Terentius in Phorm. Vnde primum hodie facete quod egō gaudem Nauishata, & quod tuo viro oculi dolant? ¶ Quo jure, quaque injuria, Proverbiale est, quasi per fas, nefas, velis nolis, ducas, & dixas. Terent. in Andr. Quo jure, quaque injuria, præcipitem me in pistrinum dabit.

Quodāmmōdo, adverbium est. Aliquo pacto, aliquo modo, quod baibarè dicitur, Aliqualiter. [τρόπῳ τρόπῳ, τρόπῳ τρόπῳ. Gall. En quelqu'ort, en aucune sorte, auc. nement. Ital. A un certo modo, à qualche modo. Ger. Einher manch oder gestatt Hisp. En alguna manera. Polon. Nicelikim sposobem. Vng. Valamit keppen. Ang. By some sorte or fashion.] Cicero de Amic. Quippe quum propriet virtutem & probitatem eos etiam, quos nunquam vidiimus, quodammodo diligamus.

Quodcūnque, Omne quod. [ενωψίᾳ. Gall. Quelque chose. Ital. Omni cosa qui. German Alles das oder welches Hispan. Toda cosa que. Polon. Kajdu rzecz, iakiekswick. Vngar. Valamit. Ang. Wb. a soener.] Cicero contra Rulium: Non omnia quæcunque loquimur, ad artem sunt revocanda. ¶ Aliquando accipitur pro quantucaq. Cic. Brutus: Quodcuque militum contrahere poteris, contrahe.

Quominiūs, Ut non, ne. [μηδέτερος. Gall. D'autant moins, que ne. Ital. Che non. Germ. Das nicht oder das destindder. Hisp. Que no. Pol. Zebi nie. Vng. Ammierem. Ang. To the end yet not.] Cicero. lib. 1. Epist. Nemo est qui nesciat, quominus discessio fieret, per adverarios tuos esse factum.

Quomodo, Sive una sit dictio cōposita, sive due divisa dictiones, interrogativa particula est, sive admirativa, Ut, quo pacto, quavia, qua ratione. [ΤΝ εκ τDΝ εχάθ τσι. την τρόπην. Gall. Comment, en quelle maniere. Ital. A che modo. Ger. Wie/re sich gestalt/auff was weiss. Belg. Hoe. Hisp. En que manera, en este modo, en que modo. Pol. Iako. Vng. Hogy hogy mi keppen Ang. How.] Cicero. ad Att. lib. 10: Tullia nostra mirifica virtus: quomodo illa fert publicam cladem? quomodo domesticas tricas? ¶ Accipitur & relative. Idem de Arusp. respon. Et sua concio risit hominem, quomodo ipse glorianti solet, ducentis confixum Senatus consulis. ¶ Aliquando & indefinité. Cicero. Lent. Hæc negotia quomodo se habeant, ne epistola quidem narrare audeo. ¶ Componitur non unquam quomodo cum nam, & dicimus quomodónam. Cic. ad Quint. Frat. li. 2: Quomodónam mi frater, de nostris v̄rsibus Cæsar.

Quomodo cūnque: id est, qualicunque ratione, utcunque, qualiter cūnque, quoquo pacto. [ἐπωνυμία, ὀντοδημοτική. Gall. En quelque maniere que ce soit. Ital. In qual modo si voglia. Ger. Geb wie oder welcher gestatt. Hispan. Como quiera. Polon. Iako-kolwsk. Vng. Akarn. int. Ang. By what/soever maner or way.] Ilaute in Poen. Sed tamen quomodocunque, quānquam sumus paupeculi, est domi quod edimus.

Quoniam, adverbium, ad locum. [τὸν εφόβον τι. Ne xephōz. Gall. En quel lieut. Ital. Aqui luco? Germ. Wohtin. Hisp. Adonde? Polon. Gdzie, dokad? Vngar. Hova? Ang. To what place?] Plautus Trinum. -eamus intio sequere. s. quod tu te agis? C. quoniam, nisi domum? Cicero. Attic. libro 8: Eum si nunc sequor, quoniam?

Quoniam, ablative à quinam, jungit ablative modò: est quæ tanquam una dictio vice adverbii posita: & modò interrogative accipitur. Cicero secundo de Finibus: Quoniam (inquit) modo: quia, &c. ¶ Modò indefinité. Idem libro quarto de Finibus: Admirantes quæramus ab utriusque, quoniam modo vitam agere possimus.

Quondam, adverbium temporis, Olim, aliquo ēpore. [כָּבֵד השְׁבָרֶת גָּל. ladi, autrefois Ital. Altre fiate, per lo passato. Ger. Erstes/vor jetzen Belg. Voerijts. Hispan. En algun tiempo. Pol. Kedas. Vng. Rezen. Ang. In times by gone once.] Et modò præteritum tempus denotat. Cic. 2. de Iovent. Crotontias quondam, quum florent omnibus copiis. Idem: Fuit illa quondam in hac Republica virtus. Modò futurum. επαύθη. Virgil. Quondam tua dicere facta Tempus erit. Modò præsens. Idem z. Aeneid. Quondam etiam vicit redit in præcordia virtus. ¶ Ponitur quodque pro semper. Idem: Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis.

Quoniām, Conjunctio causalis. [τὸν χι. παρόδον, ὅτι Gall Pourtant que, plus que. Ital. Perche. Ger. Durum, fessum. Belg. Want. Hisp;

Hisp. Porque. Pol. Poniewadz. Vng. Mert. Ang. Beccas. Tescit. in Andr. Ea quoniam nemini obviudi potest, cur ad me. q. Potest esse subcontinuata. Cis. pro Plancio: Quoniam ita vis, me nimirum gratum esse concedam. q. Interdum, autore Festo, significat postquam. Plaut. in Asia. Quid nunc, quoniam ambo, ut est libitum nos delusistis, datisne argentum?

Quodquam. Aliquid: id est, in aliquam partem, locumve. [m. Gall. En quelquie lieu. Ital. A alcuno luogo. Germ. Etwan hin. Belg. Divers heven Hisp. A algun lugar. Pol. Gdyskotwic. Vn. Söhna. Ang. Any whether.] Cic. 4. Ver. O' Verea præclarra, quo quam si accessisti, quod non attuleris tecum istum diem.

Quodquæ, conjunctio est copulativa, postpositiva ordinis. Etiæ. [l. v. 7. v. bodh. m. ham. x. Gal. Encors, aust. Ital. Ancora. Ger. Aus. Belg. Ost. Hisp. Tambien. Pol. Te. Vng. Es. Ang. Af. Seneca: Tu quoque simili modo exercere te debes. q. & quando ponitur pro humiliiter. [opig. Gall. Parlement, d. a. aucta-ge Ital. Parlemente, similmente. German. Gleichweiss. Hispan. Yqual y semejantemente.] Virg. in Daphnide: . dannabis tu quoque votis. Huic particula quoque al: quando junxit etiam. Terent. in Hecy. Ego quoque hic etiam credidi aliquando. Plaut. lib. 8. cap. 16. Sunt vero & fortuita eorum quoque clementiae exempla.

Quoquoverius, vel quoquo versum, adverbium ad locum, significans Verius omnes partes, sive versus quemcunque locum. [m. m. m. Gall. De tous costé que se rendra. Ital. Verso ogni luogo. Germ. Alenthalben hin. Belg. In allen weghen/overal. Hisp. Hazia todas partes y lugares. Pol. Zwysch. Vngar. Akar me-lyele. Ang. To whatso euer place thou will.] Caesar in Comment. Ejus imperio classem quoquo versum dimitunt. Colum. lib. 2. cap. 5: In plano pedes intervalli quoquo versus octo.

Quoquod, adverbium loci, Ad quencunq; locum. [m. m. m. Gall. En quelquie lieu que ce soit. Ital. A ciascun luogo. German. Geb wohin. Hisp. A todo lugar. Polon. Badz kest badz. Vng. Akar hona. Ang. To whatsoever place.] Plaut. in Mrc. Mensque mihi illam quætere quoquod hinc abducta est gentium. q. Et etiam quoquo ablative à quisquis. Cicer. ad Atticum libro 9: Confido igitur adventum nostrum illi quoquo tempore fuerit, ut scribis, à cypri fore. q. Hinc sit cōpositum Quoquomodo, idem significans quod qualitercunque. Cicer. ad Acl. lib. 13. Epist. Quoquomodo autem se res habeat, peto atē ut eum expediatis.

Quorūm. Versum quem locum, quasi quod versum. [m. N. epiph. m. Gall. Vers quel costé, de quel costé, à quel propos, quell' fin? Ital. Verso che lungo? German. Woaus/wohin / oder gegen welches ort? Belg. Werwaert/wat benen? Hisp. Haziadonde? Polon. Gdzie, bokad? Vn. Melyfeli? Ang. Toward what place/to what end?] Et modò interrogativè accipitur: ut, Quorūm instituti iter? Modò relativè: ut, Meridiem versus cursum tenetis, quorūm & nos. Modò indefinitè: ut, Nescio quorūm eam. Terent. in Evn. Ego nescio hercle neque unde eam, neque quorūm eam. Idē ibidem per translationem dixit: Nesciebam quorūm tu ires: hoc est, quid tuis verbis yelles, quid tenderes. Idem in Adelph. Quorūm istuc: id est, quod vulgo dicitur, Ad quod prop̄sūm? q. Dicimus & quorūs. Cicer. de Clat. Orat. Quorūs in qua inquit non enim intelligo.

Quot, nomen numerale, aut potius numeri cardinalis interrogativum: quod tam relatiue & infinitè quam interrogativè accipi potest: [m. N. chammē. m. ou. Gall. Combien. Ital. Quant. Germ. Wieviele. Belg. Hoeveel. Hisp. Quantos. Pol. Wielie. Vngar. Hany. Ang. How many. Jut. Quod numi tibi sunt? Scio quod numerus habes. Habeo tot quot; tu. Plaut. in Rud. Quot sunt? Totidem quot tu & ego sumus.

Quotannis, Singulis annis. [m. m. m. Gall. Tous les ans, par chacun an. Ital. Ogn' anno. Germ. Jährlich/alle jar. Hisp. Cada anno. Polon. Nakadz rok. Vngar. Minden, extendeb. Ang. Everye yeare.] Plaut. in Epid. Quid iste quez quotannis inveniunt nomina nova? Cic. 4. Ver. Quod omnes Sicut ex censu quotannis tributa conferunt. Sic 2. de Finib. Col. lib. 5. cap. 9: Omnis deinde soboles quæ ex uno stirpe nata est, quotannis extirpanda est. Quot mensibus, & quot diebus eodem modo dicitur, ut quoraunis. Vlp. in l. 12. § 2. D. quand, dies legat. Nihil interest utrum in annos singulos, vel quotannis an in singulos mēses, vel quot mensibus, an in singulos dies vel quot diebus legitur. Idem apud Varrorem & Catonem perspē.

Quotennis, etatis, interrogativum est, Quot annorum. [m. m. m. Gall. De quel age? de combien d' ans? Ital. Di che età/di quanti anni? Ger. Wie alt/wie viel/jarē hastu? Belg. Hoe oudt? Hisp. De qual edat/de quantos annos? Pol. Iako stari? Vn. Hany ezendeb? Ang. Of what age?] q. Accipitur tamē relatiue. Habet aut antecedēta: a nomine a numeralia, & cōposita ex numeralib. & anno: ut anniculus, biennis, triennis: ut Tres biennis, quotennis ille. Quotennis, pen. cor. interrogativū est numeri distributivi, teste Priscian. m. m. j. ut, Quotennis bobus arat? binis, ternis. q. Accipit & indefinitē. Cic. ad Att. In ripa nescio quotenorū jugerū.

Quotidie, Singulis diebus: à quotus & dies compositum, ut nonnulli putant. [m. m. m. som som som. imque. Gall. Tous les iom, chaque iour, par ch. asem iour. Ital. Ogni giorno. German. Jäglich alle tag. Hisp. Cada dia. Polon. Na każ dyień. Vngar. Minden nap. Ang. Daylie, or every day.] Sunt qui scribant conidie per secundam consuanterā: itaq; olim scribi solitus esse ostendit. Quint. lib. 1. Inst. quum ait fuisse quodam qui Quotidie scribendum præcipere, quod compositum videatur à quotus, vel quot, & dies, verū rationem hanc frigidam esse dicit, & etiam suo tempore inter ineptias evanuisse. Cicero: Quotidie, vel potius in singulos dies, breviores ad te literas mitto. q. Veteres etiam quotidio dixerunt, ut falsd, verò, teste Solipato, qui exemplum ex M. Cepionis oratione in M. Aemiliū Scavrum profert. Quum ab illo viderem quotidio hostes consilio adjuvari. q. Eodem modo Quotidianō adverbialiter pro Quotidie veteres dixerunt. Afranius in Vopisco: Etenim Cotidiano in rebus maximis qui præpositus nunc potest qui meo siennus nomine. Frono quoque ad Marcum Imperatorem: Mihi satis abundeque honorum est, quos mihi quotidiano tribuis. Sofopater Instit. Gram. lib. 11.

Quotidīanū, a, um, vel Cotidianus. Quod quotidie fit. [m. chammē. chausse aies, x. m. m. Gall. Qui est ou dure chasque. Ital. Di ciascun giorno. Ger. Jäglich. Hisp. Cosa de cada dia. Pol. Powiedni. Vngar. Minden nap. Ang. That is daylie or every day.] Plaut. in Meic. Queque habeat quotidianum familiæ codum cibum. Cic. 2. de Divin. Quia sunt hæc quotidiana, angues non item. q. Per translationem quotidianus accipitur pro vulgari. Terent. in Eunuch. Tæder harum quotidianarum formarum. Quotidēs, sive Quotiens (nam utroq; modo scribitur) interrogativum est, numeri adverbialis, significans quo ut vicibus. [m. m. m. Gall. Quant' fois? combien des fois? Ital. Quante volte? Germ. Wie oft/wie manch mal? Belg. Hoe biel? Hisp. Quantas veces? Pol. Iak cysl? Vng. Hanykor? Ang. How often?] Plaut. Cur Quotidē dicendū est? Cic. 4. Ver. Veles quoties, & quot non in omnibus afferes? Idē in Catil. Quotiens jam, quotiens tibi extorta est sica ista de manibus? q. Accipitur & relativè, habetq; antecedētis. Cic. de Orat. Toties, quoties præscribitur.

Quotidēscunquæ, Quotcūq; vicibus. [m. m. m. Gall. Tontes & quâtois fois, toutes fois & quantes. Ital. Qualunque volta che. Ger. Geb viele oft und die geb wie manch mal. Belg. Hoe dictiatis. Hisp. Cuando quis era que. Pol. Iekolotwic razom. Vn. Valameneszer. Ang. How often? en seuerer.] Cicero. pro Cluen. Quotidēscunque dico, tonies videor mihi in judicium venire.

Quotidē, quotcūq; quoilibet, Quantumvis multi. [m. m. N. Gall. Tout autant qu'il y en a. Ital. Quant' che sono. Ger. Geb viele vieler als vici. Hisp. Todos aquello los cuales. Pol. Iako kolwich milie. Ang. As many as.] Brutus Ciceroni: Percam, si te omnes quotquot sunt, conantem loqui ferre poterunt. Idem 2. de Invent. Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. q. Pominus etiā pro singulis, sive omnibus. Varro de ling. Lat. Fundus dictus quod fundat quotquot annis ruita. Et paulo pōst: Restibilis ager est qui reseritur singulis annis.

Quotidēplex, plicis, interrogativum, significans quo generū, quo specierū, vel quo modorū: [m. m. m. Gall. Combien de sortes? Ital. Di quanti sorti? German. Wie mancherlei/sortie wie vies faltig? Hisp. En quantas maneras? Pol. Iako regni, regi icely? Vng. Hanyfeli? Ang. How manyfold, or of how many sortes?] ut quis quatrat, quotidēplex sit animæ facultas.

Quotidēplus, a, um, interrogativum est numeri multiplicati. [m. m. m. Gall. ut: Quotidēplus reddit ager? q. Accipitur & relativè: ut Centuplum Aegyptii reddit agri, quotidēplus vir nostri.

Quotidēs, a, um, interrogativum est numeri ordinalis. [m. m. Gall. Quant'ème? Ital. Di qual ordine? Germ. Welcher in der zeit nach ordnung? Belg. Hoe mentichste? Hisp. Quantos puesto in orden? Polon. Wielie wlicbie? Vngar. Hanyadik? Ang. How many?] Horat. 2. Serm. Satyr 6: Hora quota est? q. Accipitur aliquando pro quot. Mart. Dic quotus es, quanti cupias coenare, ac culum Addideris verbum, mensa parata tibi est: id est, quot estis? seu quot tecum habes? Eleganter autem adjunctam haber particularum quisque. Cicer. 1. de Nat. deor. Quotus enim quisque formosus est? id est, quot sunt formosi? quasi dicat, paucissimi. q. Quandoque significat continuam quantitatem, & ponit ut pro quantus. Iuven. Quota portio fecit Achæ? hoc est, quantilla portio, quasi dicat, minima.

Quotidēsquæ, interrogativum, Quis? quot? [m. m. Gall. Le quant'ème de tous? Ital. Di qual numero, à ordine? German. Wie mancher/wie viet sind deren? Belg. Hoe mentichste? Hisp. Quantos en cada una parte? Polon. Iako wiele? Vngar. skifoda shanyan? Ang. How many?] ut, Quotidēsquæ est qui alteri s. ntia? Et ex vetus, elegansque locutio per interrogationem; & ad paucitatem referuntur, Quotidēsquæ studer? id est, quot student hoc est, quam pauci sunt qui studeant? Cicero pro Plancio: Quotidēsquæ juris peritus est? quotidēsquæ disertus est?

Rectius

Rectius tamen quodque scribendum videtur diuisis diuinibus. Sæpe enim particulam invenimus inter utramque interiectam. Cic. 3 de Orat. Quotus enim quisq; est qui teneat autem numerorum, ac modorum? Idem lib. 2. de Divin. Quota enim quæque res evenit prædicta ab his?

Quovis, adverbium ad locum. Quolibet. [é moins. Gall. où tu voudras. Ital. Dove tu vuoy. German. Gb wohin/wohin et wohil. Hisp. Donde quiera que. Polon. Gdziekolwiek. Vng. A karbona. Ang. To whatsoever place thou will.] ut apud Terent. in Heav. Imò potius abeat quovis gentium, Quam hic per flagitium ad inopiam sedigat patrem.

Quotisque, adverbium ad tempus. [תְּנַתֵּן וְהַדָּחַ מהָאָזֶן. מִזְגֵּן נִזְגֵּן וְזַדְּבָלָה. Gall. D'ici à quand, insques à quand, d'ici à quel temps. Ital. Sino à che tempo. Ger. Bislang; item, wie seit. Belg. Hoe lange. Hisp. Hasta quando. Pol. Iak dalsko. Vng. Mag, meddig. Ang. How long.] Cic. Att. lib. 1: Quid usq; inquit, hunc regem feremus? Idem de Somn. Scip. Quousque humi desixa erit tuamens? Interdum idem valet quod Ad quem usque locum: ut Quousque Casari obviam progressus est?

Quum, adverbium temporis est. Quando. [וְשָׁנָה. Gall. Quando. Ital. & Hispan. Quando. German. Wann/ju welcher zeit. Polon. Ktorego, czasu, kiedy. Vngar. Mkor. Ang. When.] Cicero de Invent. Fuit quoddam tempus, quum in agris passim homines bestiarum more vagabantur. Idem in Somn. Quum in Africam venissem. qd Aliquando causalis conjunctio, valens quoniam. Salustius in Ciceronem: Sed quum in te modestiam

nullam animadverto, respondebo tibi. qd Interdum adversativa, idem valens quod quanvis. Cicero libro 13. Epistol. Egò quum antea studiòe commendabam Marcellum, tunc multò nunc studiosius. qd De orthographia. hujus dictioñis variae sunt opiniones. Sunt enim qui perpetuo scribant per c, sive adverbium sit, sive conjunctio, aut etiam Präpositio, solaque accentus nota superposita, adverbium, conjunctionem, que à præpositione distinguunt. Victorinus autem in orthographia præceptis, Qum temporis adverbium, per q. & u, sive unum, sive duo, ut visum fuerit, scribendum afferit. Quintilianus lib. 1. capit. 13, de orthographia autor est, à multis hanc differentiam suisse observatam, ut pro adverbio temporis scriberent quom, per quartam vocalem: pro conjunctione autem causalí, quum per q. & geminum uu: pro præpositione veò, cum per secundam consonantem. Verba Quintiliani sunt hæc: Illa quoque servata est à multis differentia, ut Ad, quum esset præpositio, dliteram: quum autem conjunctio, et acciperet. Item cum, si tempus significaret, per quom: si citemen, per cum: si veò eysam per q. ac duas sequentes uu, scriberetur,

Quum primum, duæ partes sunt, duo exigentes verba. [וְשָׁנָה. וְשָׁנָה נִזְגֵּן. Gall. Soudain que, incontinent que. Ital. Subito che. German. Aufsatz. Belg. Tertonto. Hispan. Luego como. Poloni. Iako skoro. Vngar. Mihele. Angl. As soon as.] Idem enim valente quod Vbi primum, vel quando primum fieri potuerit. Virgil. Aegloga 7: Qum priùm pasti repetent præst, pia tauri, Siquà tu Corydonis habet te cura, venio.

R

LITERA semivocalis est & liquida, quæ post mutam in eadem syllaba posita, præcedente in syllabam, si natura brevis sit, modo loquam, modò bievem facit: ut Ovidius in dictione patrem, exemplum posuit: lam patrem, famulosque patris, lucem que timebam: ubi pa syllaba & producitur, & contipit. In Giæcarum dictiorum initio recipit aspirationem: ut Rhadaman. os, Rbea, & hujusmodi. qd Convenitque non nunquam in l. ut intelligo, p. intellego: Peluceo, pro perluceo. In simplicib. ut Niget, nigellus: Umbra, umbella. In s, ut Arbor, pro Arbor: Odos, pro odor. Aliquando in duo s, ut Vro, ussi: gero, gessi. In n, consonantem: ut, Serio, sevi: Tero, trivi. In v, ut Aeneus, pro æneus. qd Persius Literam caninam appellat quod tremula linguae vibratione, canum, quum, inguntur, sonum imitari videatur. Profertur enim concitatus lingua ad palatum juxta dentes exerta, & summa sui partispiritum elisum vibrante, ictu quo-dam tremulo, tamq; horriblico sono auditus exasperans, quam l, eundem soni dulcedine blandiens demulceret. qd Auger suum & minuit eadem ratione, sicut de aliis suis similibus dictum est. In fine dictioris corripitur, præterquam in monosyllabis quibusdam, ut cur, fur, nar, ver, par, cum compositis, quæ producuntur. Similiter quo er, veniunt à Græco in se aet, crater, aether, character, producuntur præter pater & mater, licer à Græcis se veniant. R. C. In notis antiquorum. Romana civitas. R. D. regis dominus.

Rabies, iei, f. q. A' rapio, morbus canum, quum veluti furore quadam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inventiunt. [λύσαν. Gall. Rage, fireur. Ital. Rabbia. German. Das wütet und rasen/eigentlich der Hund/ in Hundsteue. Belg. Verwoest. Hispan. Rauia. Pol. Wzjekliwe. Vngar. Dwibófsg. Ang. Ragefurie, madresse.] Alii Rabiem, quasi raving dici putant, & rauitate vocis, qua canes præ calore infestantur. Plin. lib. 20 cap. 5. Multid tamē utilissime jecur ejus, qui in rabie morderit, datur. Ovid. 14. Metam. Statq; canum rabies, subiectaq; terga ferarum, &c. qd Ponitur & pro furore, & ad homines transfertur. C:c. in Salust. Neque eos existimet sine rabie quicquam fortiter facere posse. Idem 3 Tusc. Hecubam autē putant proprie animi acerbitatem quandam & rabiem, fingi in canem esse conversam. Horat. in Arte: Archilochum, proprio rabies armavit jambio. Lucretius libro 5: licet discedere Cæsar A' rabie scelerum.

Rabiæ, x. Antiqui dixerunt, quam nunc rabiem dicimus: ut annotavit Nonius, citans Cælium in Hypobolim: Ast rabia rabe se ait.

Rabiosus, a, um, propriè de canibus dicitur, qui rabie laborant: & de aliis animalibus, qui ex canis mortu rabiem contraxerunt. [λυσανης. id: ipso d. Gall. Plein de rage enrage Ital. Rabbioto. German. Wütig/taub/rasend. Hisp. Raujo. Pol. Wzjekli.

Vngar. Diabol. Ang. Full of rage, wood angrie.] Plinius libro 29: Datur morsis à cane rabioso, ne rabidi fiant qd Per translationem item rabiosus dicitur de homine furioso qui ira præcepit fentur, ut rabie agitari videatur. Cicero 4. Tuteulan: Vide ne fortitudo minimè sit rabiosa, sitque iracundia tota plena lenitatis.

Rabioso, adverbium, Iracundè, & in modum rabie correpti. [λυσανης, μερικως. Gall. Enrage, farouement. Ital. Contraria & furore. German. Wütiglich/mi rasen und reube. Hispan. Contraria. Pol. Wzjekliwe. Vn. Dwibófsg. Ang. Madlie, woodlie.] Cic. 4. Tusc. Nihil ne in ipsa quidem pugna iracundè, rabiosè, eive fecerunt.

Rabidus, diminutivū. [λυσανης λιαστη, λιαστησις. Gall. Quelque peu farieux & enragé. Ital. Alquanto rabbioso & furioso. German. Ein wenig tanb oder rasend. Hispan. Rauijo un poco. Polon. Kes wi jekli y. Vngar. Dwibófiske. Ang. Somewhat mad.] Cicero Trebatio libro 7. Epistol. Primas illas rabiosulas sat factus dedit.

Rabidus, da, dum, Propriè qui rabie laborat. [λυσαν. Gall. Enrage Ital. Rabbioto. Germ. Wütig/tanb. Belg. Verwoest. Hispan. Rauia. Polon. Wzjekli. Vng. Dwibóf. Ang. Enraged, wood, mad.] Plinius libro 29 cap. 5: In canis rabidi morsu tuctura patore aquæ, capitis canini cavis illitus vulneri. qd Per translationem tamen rabidum accipimus pro eo qui supra modum ira incandescit, quise alia de causa furibundo potius quam sanæ meutis homini similis est. Autor ad Herennium lib. 1. Ita asper & rabido circumspectans huc atque illuc. Cicero in Arato: Vel totu spirans rabido de corporeflammam. Ovid. 7. Metam. Cerberum attraxit, rabida qui cōcitus ira Implevit pariter terris latratibus auras. Virgil. lib 6 Aen. Ut primū cestu furor, & rabida ora querunt. Idem 2. Georgic. Atrabidae tigres absunt, & seva leonum Semina.

Rabidus, adverbium, Furiosè. [λυσανης, μερικως. Gall. Avec rage & furor, enrageement Ital. Corrabbia & furore Germ. Wütig/tanb. Hispan. Contraria. Polon. Wzjekli. Vngar. Dwibóf. Ang. Furiously, madly.] Cicero 5. Tusc. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum, ac furentem videamus, omnia rabide appetentem cum inexpleibili cupiditate?

Rabio, bis, bire, n. q. Numia ira, & quasi rabie agitor. [λυσαν. Gall. Enrager Ital. Rabbiare. German. Wüten/toben Belg. Verwoest. Hispan. Rauia. Polon. Wzjekli, Wzjekun sie. Vng. r. Dwibófbd. Ang. To be mad or wood angrie.] Vairo: Quid est quod latet? quid rabis? quid vis? Nonius tamen in loco Varrois jam citato Rabis esse existimat à rabo, tertix eorū jugationis verbo: quo & Cæciliu usum ostendit in Hypoboliaco: Astrabia rabere sese ait.

Rabonem. Pro arthabone dici quidam putaverunt, atq; adeò tanquam minimè negligendā, hunc in locum retulerunt: ciuentes locū Plauti ex Tusc. - tene hoc tibi, rabonē habeto, Ut mecum hac nocte sies. Hi tamē si Plauti locū pauld diligentius expedit, animadvertisse fand. Po étam suo more jocari, vulgique barbarismū uridere, qui liget γλοσσῶν, καὶ ἀνέπλοο, pro integrā usus pabant, Prælestinos imitari, qui coniam dicebant pro econia. Sed hæc quòd manifestiora sint, verba Poetæ adscribamus. S. T & A. - tene hoc tibi, rabonē habeto, Ut mecum hac nocte sies;

sies. ASTAPH. peri, rabonem quem esse dicam Hanc belluam? qui tu arthabonem dicas? STRA. ita facio lucri, ut Prænestinis conia est ciconia.

Rābūlī, læ, m.p. Is dicebatur (inquit Nonius) quem nunc aduersatum, vel patronum causarum dicimus: sive à rabie, ut eidem Nonio placet, sive ravi: id est, raucitate, ut is sit rabula qui in negotiis agendis acer est, & rabiosus, quiq; (ut ait Festus) in multis intentus est negotius, paratusq; ad radendum quid, auferendumque. Hæc Festus. [Ἄριτον δικηλογεῖθεν.] Gall. Vn plaidoyer, eriad, vn plaidereau. Ital. Avvocato, procuratore. Germ. Ein Redner oder Fürsprach am Gericht, der ein Schreiben hat als ob er taub wäre ein vongesümmer Schwäger. Hisp. Abocado. Pol. Prokurator. Vngar. Prokator. Ang. A railing fellow, a babbling attorney.] Alii rabulam dictum malunt à radendo auribus. Nam ut à fando fabula, à natndo nabula: ita à radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto, quām quod radant: id est, offendant aures, & (ut ait Quintilianus) nimia verbositate feriant, quasi ab instrumento illo nuncupati quod rabula commodius, quām radula vocari possit. Cicer. in Orat. Non enim declamatorem aliquem deludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum querimus oratorem. Idem: Quasi rabulae qui sibi diserti non videntur nisi omnia tumultu & vociferatione concusserint. Idem 1. de Orat. Non enim caus. dicum ne scio, quem neque proclamatorem, aut rabulam hoc sermone nostro conquiri mus.

Racemaria, Cadmei species apud Diosc.lib.5. cap.71.

Rācēmūs, mi, pe. prod.m.s. Pars botryonis, sive potius ipse botryon, qui & botrys more Græco, & botrus nostris dicitur: hoc est, integra uva ex multis cōfans acinis. [ΤΟΥ ήμερος βόρεας. Gall. Grappe, soit de raisin, de lierre ou autre. Ital. Racimolo, grappolo. German. Ein weintrauben / oder der tamme daran. Belg. Emen druyntros. Hisp. Raxino gajo. Pol. Grono, winna. Vng. Gbord. Ang. A cluster of grapes.] Virgil.lib.2. Georg. tu mitis bumalte racemis. Horat.2.Carm. Ode.5: jam tibi lividos Distinguere autumnus racemos Purpureo varius colore. Virg. tamē lī. 2. Georg. aper- tè racemos distinguit ab uvis, quū ait: Et turpes avibus prædā fert uva racemos. Quo tamen in illo Vvam nonnulli figurare pro ipsa vite positam interpretantur. Dicitur item Racemus de aliis fructibus, qui uva in modum ex pluribus acinis sunt congregati. Plin.lib.16.cap.34: de hedera: Aliis densus acinus, & grandior racemis in orbem circumactis.

Rācēmīfer, a, um, Quod est racemis fert: [βοργουφάδης. Gall. Qui porte grappes. Ital. Chi porta grappe. German. Das trauben tregt oder tammen hat. Hisp. Cosa que trae o leua gajos. Polon. Gronarodzacy. Vng. Gbordz term. Ang. That beareth or bringeth grapes.] ut Vvæ racemiferæ, Ovid.3. Metamorph. Ipse racemiferis frondem circumdatus uvis, Pampineis agitat velatam frondibus hastam. Bacchus racemifer. Ovid.15. Metam. Victoria race- misero lynxes dedit India Baccho.

Rācēmōsūs, sa, sum, Quod est racemis plenum. [βοργουφάδης. Gall Plein de grappes. Ital. Pieno de grappe. German. Voll tammen oder traubentrappechtig. Hisp. Lleno de gajos. Polon. Pelengron. Vngar. Gbordz. Ang. Full of grapes.] Plin. Hederæ modo racemosa est.

Rācēmātūs, a, um, Quod acinos habet, sive baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. [βοργουφάδης. Gall. Qui a des grappes. Ital. Che ha grappe. German. Dao traubebere oder trappen hat. Hisp. Lo que tiene gajos. Polon. Maiacy, winne sagido. Vngar. Gbordz magos. Ang. That hath grapes.] Plin.lib.18. cap.7. de Pantico: Parvis racemato paniculis.

Rācēmārīs, a, um, βοργουφάδης. Ut racemariūs malcolus is dicitur ex quo pampini pullulant, vel steriles, vel certè minus feraces, ut inquit Colum. libro 3. cap. 18: Nec dubium quin gemmæ cacumini proximæ, quæ sunt infecundæ, in eo relinquuntur: ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certè minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

Rācēmārīo, onis, f.t. Collectio racemorum, qui à vendematoriis bus sunt præteriti: [ΤΟΥ ήμερος λοιλα, βοργουφάδης. Gall. Grappage, recueil des grappes que les vendeneurs laissent. Ital. Il vendemarie le grappe. German. Das esten nach dem der reht Herbst früher ist. Hisp. La rebuca. Polon. Pojastal ego twuna zbiernanie. Vngar. Gbordz Zedos. Ang. Cleaning of grapes.] sicut messibus peractis quod su- perest, spicilegium dicitur.

Racha, ράχη. Nomen Hebraicum est (inquit Hieronymus) quod idem est quod ράχη: id est, inanis, aut vacuus, quem nos possimus vulgata injuria, absque cerebro nuncupare. Quidam etymologiam hujus nominis dicit. Græco trahere voluerunt, putantes dici pannosum: Græco enim pannus πάχης dicitur. Sed nos hujus verbi proprietatem subtilius perspicientes, nihil intelligimus aliud esse Racha, nisi vocem incognitam irati animi commotionem significantis, quales sunt interjectiones apud Grammaticos: sicut à dolente Heu, ab irascente Hein, & ejusmodi. Augustinus in Matthæum: Racha vox indignantis ani- mi motum significans.

Rādīctūs, Radico, Radicula, Vide RADIX.

Rādīūs, dii, m. s. Splendor à sole emicans. [תְּלִבָּה nōgħab. axm. Gall. Rayon du Soleil, ou autre lumiere. Ital. Raggio. German. Ein strahl eigentlich der Sonnen. Belg. Eca. Strahl. Hisp. El rayo. Pol. Stromad sl' onça, stromien. Vng. Napfeny. Ang. A beam of the sun or of a bright starre.] Varro: O summe sol, qui totam haec mudi compagem tuis radiis illustras. Cic. 5. de Finib. Ita enim parve, & exiguae sunt istæ accessiones bonorum, ut quemadmodum stelle in radio Solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem. Ovid.lib. 2. Metam. Tum primum radius gelidi caluere Triones. q Transfertur & ad fulgorem peculorum. Plin. Cujus ex oculis radii nocte micantes cernuntur. Gell.lib.5. cap.16: Stoici caulas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea quæ videri queunt remissiōnem. q Item Radius dicitur virga, qua Geometra lineas indicate. Virg.3. Aegl. Descriptio radio totum qui gentibus orbē. q Radius item ponitur prolinea. Cicero de Vniv. Terra est corpus globosum, cuius extremitas paribus à medio radiis attingitur. q Item textoris instrumentum, quo subtegmēn staminī inseritur, radius appellatur. [ΤΗΝ ἀρχήν της πλανής τούτην] Virg.6. Aen. Excussi manibus radii, revolutaque pensa. Radii quoque in rotis dicuntur qui hinc centro, illinc canthis inseruntur. [ΠΑΡΑΒΛΗΣ chischschlik. Græc. κυρηναὶ dicuntur. Polon. spica wkolie.] Virgil.1. Georg. Hinc radios trivere rotis. q Instrumentum etiam quo raduntur mensuræ. Radius vocatur, quod alio nomine Hostorium nominant. Plaut. Dii Deæque omnes tantam nobis latitiam, tot gaudia sine radio cumulent. q Radii item dicuntur olive oblongæ. Virgil. libr. 2. Georg. Nec pingues unam in faciem nascentur olive. Orchites, & radii, & amara pauisia bacca. Hos & radiolos nominat. Colum.lib.12.cap.47: Albam (inquit) pauiam, vel orchitem, vel radiolum, &c. q Est & radius palinac pisci pro telo. Plin.lib.9.cap.42: Palatinaca latrocinetur ex occulo, transentes radio (quod telum ei est) figens. q Radius item à rei Anatomicæ peritus dicitur minus brachii os, inter cubiti curvaturam & carpum situm, majoriq; ossi quod cubitum appellant, superincumbens. xeqnis.

Rādiō, as, are, n.p. Radios emittere, fulgere. [תְּלִבָּה λαβέλ וּבֵית hopiah בַּרְאָק. ἀκτιοβολέω, λαμπω. Gall. letter rayons & lueur. Ital. Risplendere, mandar fuori raggi. German. Streymen von sich geben/glanzen. Belg. Ein Strahl van hem geven. Hisp. Resplandecer, echar de si rayos. Pol. Stromemie wiipuscam, l'sfne Vngar. Fenlomni fenyésgemet kitobtatom. Ang. To shine, glaunce or cast beams lik the sunne.] Ovid.lib. 2. Metamorph. Argenti bifores radiabant lumine valvæ. Colum. lib. 10: Nec tam nubifugo Borea Latonia Phœbe. Purpureo radiat vultu. Martial.lib. 8: Vera minus flavo radiant electra metallo. Propert. lib. 4. Eleg. 1: Nec rudis infestis miles radiabat in armis. Ovid.3. Amor. Eleg 3: Argutus habuit: radiant ut fidus ocelli, Per quos mentita est perfida sapè mihi.

Rādiōr, aris, Ovid.lib.4. de Ponto, Eleg. 4: Scuta sed & galæ gemmis radientur & auro.

Rādiāns, iis, participium. [תְּלִבָּה וּבֵית mophiah ἀκτινής. Gall. tentane rayons. Ital. Che manda raggi. German. Glanzen. Hisp. Que echa de si rayos. Polon. L'sfniacis. Vng. Fenlomni wondöklö. Ang. Casting beams.] Virg.6. Acneid. Arma sub adversa posuit radiantia queru.

Rādiātūs, adj. etiūm, Quod radios habet, aut emitit. [תְּלִבָּה וּבֵית mophiah. ἀκτινής, ἀκτινεῖς. Gall. Qui a de ray ons. Ital. Che ha raggi. German. Streymehltig / das streymen von ihm wirkt. Hisp. Cercado de rayos. Polon. L'sfniacise. Vng. Fenyé, as puiek fenyé ragion. Ang. That hath beams of brightness.] Cic.4. Acad. Solis autem magnitudo. (ipse etiam hic radiatus me in tueri videtur) admonet, &c. Radiata rota. Varr. 3. de Rust. cap.5: In insula est columnella, in qua intus axis, qui pro mensa sustinet rotam radiatam, ita ut ad extremum ubi eribile sollet esse acutum, tabula cavata sit.

Rādiātō, onis, f.t. Radiōrū ejaculatio, splendor, verbale. [תְּלִבָּה nōgħab וּבֵית upphäh. ἀκτινεῖσσα. Gal. Lueur & jet de rayons Ital. Luce, gittamento de raggi. Ger. Glanzung/aufwerfung der streymen.

Hispan. Obra de echar de si rayos, lux. Pol. Bl'ask, strumenio wi-puscamie. Vng. Fenles, wondöklö. Ang. Glancing or casting of beams.] Plin.lib.36. cap. 5: Hecate Ephesi in templo Diana post ædem, in cuius contemplatione admonent æditi parcerere oculis, tanta marmoris radiatio est.

Rādiōs, adj. etiūm, Quod multos emittit radios. [תְּלִבָּה nōgħab וּבֵית mophiah. ἀκτινής. Gall. Qui iette force rayons, q' a grand lueur. Ital. Pieno de raggi. German. Streymehltig, das viel streymen hat. Hisp. Lleno de rayos. Polon. Petnis strumentum. Vng. Sokfeny. An. That casteth great beams.] Plaut. in Stichos Postquam misisti ad portum cum luce sicutul, Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

Rādiōs, cis, f.t. Ima pars plantæ, qua alimentum attrahit [תְּלִבָּה schörch. piča. Gall. Racine. Ital. Radice. German. Ein Wurzel.

Belg. Ein wortel. Hisp. Raiz. Pol. Korgjen. Vng. Gyoker. Ang. A root.

Aroste.] Cic. 5. de Finib. Videmus eaque terra gignit corticibus & radicibus validè servari. Virg. li. 2. Georg. Fullat ab radice alia densissima sylva. Ut cerasis, ulmisq., &c. Idem lib. 3. Aen. Nam quæ prima solo ruptis radicibus arbos vellitur. &c. Plin. Quum pali defixi radices cepissent. q Radices montis dicuntur imæ partes montis: similitudine sumpta à plantis quarum radices infimæ sunt. Cæsar libro 1. bell. Civil. Ab infimis radicibus montis intermissis circiter passibus quadringentis, casta facere constituit. Idem 7. bell. Gall. Erat eregione oppidum collis sub ipsis radicibus montis egregiæ munitus. In radice Palatiū id est, in ima parte Palatiū. Cicero antequam iret in exilium. Cuius templum à Romolo viiis Sabinis in Palatiū radice cum victoria est collocatum. q Agere radices. p̄gōlātā, &c. radices emittere. q Et per translationem, pro stabilire, & firmitatem acquirere. Cicero libro 2. Offic. Vera gloria radices agit, atque etiam propagatur. Defixum radicibus. Cicero 4. Phil. Virtus est una aliis in defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest.

Rādīcula, l. f. p. Parva radix. [p̄gōlātā. Gall. Racinette, petite racine. Ital. Radicetta. German. Ein Wurzel. Hispan. Pequenna rayx. Polon. Korgonek. Vngar. Gyökereiske. Ang. A little root.] Columella libro 3. cap. 15: Idemque Pœnus autor probat, vina cea permista sterco, depositis seminibus, in scrobem vites movere, quod illa provocent, & allicant novas radiculos. q Radicula etiam vocatur herba, succum habens lavandis lanis, & ab oesypo repurgandis accommodatissimum: quam ob id lanarium Latini appellant. Dioscoridi sp̄oudios dicitur. De hac Plin. lib. 19. cap. 3.

Rādīcūtūs, pen. corr. adverbium, A' radice, vel usq; ad radicem, vel unā cum radice, funditus. [p̄gōlātā, dōfūlātā. Gall. Depuis la racine, jusques à la racine, totalement. Ital. Fin d' alle radici. Ger. Mit der wurzen herauß/obet biss auf die wurtzen. Hispan. Arrancando de raiz, hasta alla rayx. Pol. Do gruntu y jkorjenim. Vngar. Gyökereket figyagykereig. Angl. Frome the roote, up to the roote, vterly.] Plin. lib. 18. cap. 26: Herbas malas radicūtūs erui. q Per translationē accipitur pro penitus, sive omnino. mār̄m̄. Plaut. in Mostel. Nam omnia mala facta vestra reperi radicūtūs. Catul. Argon. Non acrias atque ille tulit radicūtūs altas Fagos. Propert. lib. 3. Eleg. 7: Huic fluctus vivo radicūtūs abstulit ungues. Cicero. 1. de Finib. An potest cupiditas finiri? tollenda est, atque extrahenda radicūtūs. Idem pro Domō sua: Vide ne me non radicūtūs evellere omnes actiones tuas?

Rādīco, cas, penult. prod. sive radicor, caris, Radices ago, radices emitto. [ρ̄γων σύρειν πάσα. Gall. letter racine, prendre racine. Ital. Far le radice. German. Wurzeln. Belg. Wortelen. Hispan. Raygar, baser rayzes. Polon. Korsen puścian. Vngar. Meg gyökörösen gyökerek hanyok. Ang. To tak roote.] Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radicantur fibris. Idem lib. 19. cap. 6: Scilla autem & bulbi, & cæpē, & allium, nonni in rectum radicantur. q Hinc componitur eradicō, quod est usque ad radices, vel unā cum radicibus evello.

Rādīcūtūs, a, um, participium, Quod jam radices egit. [ρ̄γων μεταράσσειν, ἤπιζειν πάσα. Gall. Qua a priss racine, enraciné. Ital. Ch' a preo radice, raggigliato. German. Gewurztes Hispan. Raygado. Polon. Wkorzeni. Vngar. Gyökereket. Ang. That hath taken roote.] Colum. de Arbor. cap. 20: Arbores aut radicata semina autumno serito.

Rādīcōsūs, adjct. Quod multas radices habet. πολύπηχος. Plin. lib. 16. cap. 34: Omnia generi radicosa brachia. Rādo, is, sum, Complanio, incido, extirpo, mundo. [Πλ. λγ̄llāch ψ̄p̄pt̄ b̄k̄s̄iāh, ξ̄w, ξ̄w. Gall. Racler, raire. Ital. Radere, mondare, settare. Ger. Schäbēt/beschären. Bel. Scherē/schewē. His. Raer, alimpier. Pol. Golie wiukobnie. Vng. Ragom, mordēm nyirōm. Ang. To shau or scrape.] Col. li. 18: Sic tamē ne quid radatur. Iuvén. Sat. 6: nam Sergiolus jam radere guttur cœperat. Sueron. in Calig. cap. 5: Regulōs quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasissæ ad indicium maximū luctus. Virg. lib. 7. Aeneid. Proxima Circe raduntur littora terræ. Lucr. lib. 5: & ripas radentia flumina rodunt. q Radere aures, est re aliqua in aenæna aures offendere. Quint. lib. 3: Ne jejuna atque arida traditio averteret animos, & aures præsentim delicatas raderet: hoc est, offendere, fatigare tque. q Ponitur aliquando pro scalpere. [τηγ̄gharādū.] Plaut. in Aul. Simul radebat pedibus terram, & voce crocitabat sua. q Hujus composita sunt, abrado, adrado, circumrado, corrado, derado, erado, interrado, obeudo, & prarado: quorum significata vide suis locis.

Rāst̄, a, um, participium. [Πλ. λγ̄llāch, ξ̄d̄t̄s̄, ξ̄d̄t̄s̄. Gall. Raſt̄, racle, ray. Ital. Raduto, tonduto. German. Beschabet/beschören. Hispan. Raide. Polon. Ogoloni. Vng. Ra got metelt nyirt. Ang. Shaved, scraped, made smooth.] Virg. lib. 2. Georg. Tum læves calamos, & rasæ hastilia virgæ. Ovid. lib. 2. de Ponto, Eleg. 4: Vtq; meus lima rasus liber esset amici. &c.

Rāsico, tas, pen corr. Sæp̄e rado. [ξ̄ḡḡw. Gall. Raire, souvent. Ital. Radere, spesso. German. Oft schäbēt oder beschören. Hispan. Raer à

menudo. Pol. Vštawnie zolie. Vng. Ragdogalom, meterzgetdm nyirb-gerdm. Ang. To shau or often.] Gell. lib. 3. cap. 4: Competimus autem cæteros quoque in his temporibus nobiles viros barbam in ejusmodi ætate rasitavisse.

Rāsōrēs: id est, Tonsores à radendo dicti. [Ρ̄γ̄v̄s̄.] Johallechim. öv̄v̄ne. Gall. Racleur, rayer. Ital. Chirado. Germ. Schaber oder Schäfer. Hisp. El que rae. Polon. Baluizerze. Vngar. Meteldolltolok nyirbkarbelyok. Ang. Shavers or scrapers. q Per translationem quoque fidicines dicuntur rafores, teste Nonio, Quod videantur chordas istu radere.

Rāsōriūs, a, um, Quod ad radendū pertinet. [x̄ḡv̄s̄.] Gal. Appartenant à râcler. Ital. Pertinent à radere. Ger. Das zu den schärfen gehört. Hisp. Perteneiente à râcer. Pol. Do golientia prænalegaci. Vn. Metelv nyirb. Ang. Belonging to shauing or scraping.] Vnde Culter rafotius dicitur quem alio nomine novaculam appellamus. x̄ḡs̄. Cic. etiam tonsorium cultrum vocat, lib. 1. Officiorum. Rāsūrā, ræ, Ipse radendi actus. [x̄v̄s̄.] Gall. Raclure, rasure, râlement. Ital. Effò radere. German. Schabung/beschärung. Hisp. La rafadura ò obra de râcer. Polon. Golota golienie. Vngar. Merelos nyires. Ang. A shauing or scraping.] Colum. lib. 4. cap. 29: Eaque rasura ita ducitur, &c.

Rāsūlīs, & hoc rasile, pend. pen. corr. om. t. Rasus seu politus, & nihil extantis ac redundantis plenitudinis habens, inquit Valla lib. 1. cap. 10. [x̄v̄s̄.] Gall. Rays, rafe, ayse à raire ou râcler. Ital. Acca-cio da radere. Germ. Statt/battere. Hispan. Cosa que se puede râcer. Pol. Wigoloni, wi polerowani. Vngar. Meg nyretteid meg nyirhet. Ang. Shauen, or that may be shauen or scraped.] Ovid. 7. Metam. Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. Foris rasilis. Catul. in Epithal. Transfer omne cum bono Limen aureolos pedes, Rasilemque subi forem. q Interdum idem quod aptum, radi. Virg. 2. Georg. & torno rasile buxum.

Rādīllā, æ, pen. corr. Instrumentum ferreum, à radendo ductum, quo doliorum veterū piz liquata primū vel in sole, vel lampade ardenti educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam. [x̄v̄s̄.] Gall. Ratissore. Ital. Rassarola, radimandia. German. Ein rasshaben/rastraspfen mit deren man das alte abträgt; auf ein neutes zu verbinden. Hispan. La rafadura, instrumento para râcer. Polon. Radenkotorim stara smol'e oskrobusia. Vngar. Borkó rakaro zerzam, hordo vakaro kes. Ang. A joyner's plane.] Colum. lib. 12. cap. 18: Sublata lampade rutabulo ligneo, & ferrea curvata radula ducitur, &c.

Rāgādēs, vide R H A G A D E S.

Rāta, Genus piscis plani, & cartilaginei, in tergo & cauda spinas habens his simillimas quæ in rubo visuntur. [βάτ̄.] Gall. Raye. Ital. Pescera. German. Ein Meerfisch den etlich Hoch nennen. Hispan. La raya peñado. Vngar. swllb, siger. Ang. Athorne. backe.] unde & βάτ̄, Græci: hoc est, rubum, appellarent. Vide Plin. lib. 9. cap. 42. & Hermolai castigationes ibidem.

Rāllā. Genus vestis à raritate dictum, teste Nonio. Nam Rarum facit diminutivum rallum. Plaut. in Epid. Tunicalam rallam tunicalam spissam.

Rāllum, A' radendo ferrum illud quo vomeres id est idem putantur in arando. [x̄v̄s̄.] Germ. Pflegscharen.]

Rāmälē, Vide R A M V S.

Rāmentum, ti, n. f. tenuis cujusque rei particula: à radendo, quasi rasura. [ΙVN mapal̄ p̄iñp̄p̄ p̄t̄iñp̄, x̄ḡv̄s̄.] Gall. Tou-te sorte de râclure. Ital. Rassatura. Ger. Ein klei stückin so man etwas abgeschabet hat. His. Raedura pedaco de lo raydo. Po. Okružki, triaski. Vn. Ešlek bulladek. Ang. Any thing shaued or scraped off.] Vnde Ramenta auri, argenti, lignorū & ceterarum terū dicimus, quæ ex sectione earum resū decidunt. q Flaminum quoq; ramenta dicuntur, quæcunq; illa ex locis per quæ fluunt, abradunt: minutæ arenæ partes. Plin. lib. 33. cap. 2: Apud nos tribus modis aurum invenitur: flaminum ramētis, ut in Tago Hispaniæ. Nec ullum absolutius aurum est, cursu ipso, trituq; perpolitum.

Rāmēs, vide R A M V S.

Rāmēx, micis, m. t. genus herniæ continens sub se porocelam, quæ est quum ex abscessu aliquo circa scrotum materia induruit: sarcocelam, quum in ipso scroto concrevit caro: cirsocelam, quæ venæ intumuerunt, ex quibus testiculi dependent: bu bona celam, quæ ipsi testiculi intumuerunt, & ex inflammatione dolorē afferunt. [x̄v̄s̄.] Ger. Hodenbiuch oder der Rattenhoff. Pol. Bebel. Vn. Tökölseg. Ang. Akinde of barfing when the bowell es fall down into the coddes.] Plaut. in Mer. Tua causa rupi ramicies, jandū sputo sanguinem. Idē in Poen. Tua causa nemo nostrum est sive rupturus ramicies. Plin. lib. 30. cap. 15: Ramicies infantium, lacertæ viridis adinotæ dormientibus, morsu emendantur. De ramicie vide Celsum lib. 7. cap. 22. Colum. lib. 9. aliter accipit ramicies, quum de vivario constituendo sic inquit: Deinde per transversa laterum cava transmituntur ramicies, qui exitus feruntur obseruent.

Rāmēcōsūs, Qui ramicibus laborat. x̄v̄s̄. Plin. lib. 30. cap. 15: Ramicosis, cochlearum cinis cum thure ex ovi albi succo illitus per dies triginta medetur.

Rāmūs,

Rāmūs, m., Arborum veluti brachium, quod à caudice fusum, & in latitudinem sparsum, frondes emittit. [**רָמֶה** Ramah, **רָמָה** amir, **רָמָה** sahēph, **רָמָה** sīnappah, **רָמָה** paralr, **רָמָה**, **רָמָה**. Gall. Rameau, branche. Ital. & Hisp. Ramo. German. Ein Ast. Baumast. Belg. Eenen teet. Pol. Gal. 4. Vng. 4. Ang. Abouche or braunche.] Virg. 2. Georg. Tum fortes late ramos, & brachia tendens. Cic. 3. de Orat. Quid in arboribus, in quibus nō truncus, non rami, non folia lunt denique, nisi ad suam retinendā, conservandamq; naturam, nusquam ramen est ulla pars, nisi venusta? idem pro Cæcina: Qui præterentes ramum defringenter arbitis. Virg. lib. 2. Georg. -qui me gelidis in vallibus Hæmi Sistat, & ingenti ramorum protegat umbra. Colum. lib. 4. cap. 10: Truncum deinde superi posuit, velut quandam statu ram corporis, & habitus: mox ramis diffudit, quasi brachiis. Virgil. lib. 2. Georgic. -neque in vacuum poterunt se extende re rami.

Rāmusculūs, diminutivum, Parvus ramus. [**רָמָקָעַ** joneketh. **רָמָקָעַ** Gall. Branchette, petite branche, petit rameau. Ital. Ramicello. German. Ein astus. Hisp. Pequeno ramo, ramillo. Polon. Ga'aska. Vngar. Agaska. Ang. A little bouche or braunche.] Plin. lib. 20. cap. 23: Et viridi ferula ramusculus utilis est ad omnia ea vita. Dicitur & Ramulus. Columella: Et quum primū germina tumebunt, de ramulis anniculis eos ligato. Cic. 1. de Divin. Quum autem ille respondisset in agro ambulanti ramulum adductū, ut remissus esset, in oculum suū recidisse, &c. Rāmōsūs, adjektivum. Quod multos ramos habet. [**רָמָדָה**. Gall. Branchu, ramu. Ital. Brancu, ramu. German. Astechtig/ voll asten. Hisp. Lleno de ramos. Pol. Gal. 4. Vng. ágas bath. Ang. That hath many bouges or branches.] Plin. lib. 8. cap. 34: Cornua ramosa, ungula bifida, &c. Rāmūlōsūs, adjektivum à ramulus. [**רָמָלָה** **רָמָלָה**, **רָמָלָה**. Gall. Branchu de petites branches. Ital. Pieno di ramicelli. Germ. Esstechtig/ volle astig. Hisp. Lleno de ramales. Pol. Zelewati. Vng. Agasiski. Ang. That hath many little branches.] Plin. lib. 16. cap. 24: Ramaulosa folia ulmo, & cytiso.

Rāmāl̄chis, penult. prod. n.t. Ramus inutilis ex arbore decisus. [**רָמָאַלְחִי**. Gall. Une branche inutile qu'on coupe d'un arbre. Ital. Ramo inutile. German. Ein unnutz abgehawne Ast. Hisp. Ramo envejizado. Polon. Niewykoruna gal. a godzieto. Vngar Rigányses. Ang. A dead bouche cut from a tree.] Ovid. lib. 4. Metam. Multifidasq; faces, ramaliaq; arida testo. Peis. Satyr. 1: Ut ramale vetus vegrandi subere costum.

Rāmās, a, um. Quod ex ramo est. [**רָמָה**. Gall. De branche ou branches. Ital. Di un brancho. Germ. Von einem Ast. Hisp. Cosa de ramos o ramones. Pol. Gal. 4. Vng. Ábol valo. Ang. Of a braunche.] Virg. lib. 4. Georgic. - & ramea costis Subjiciunt fragmenta, thymum, cassisq; recentes.

Rāna, næ, f. p. Genus animalis palustris, rām in terra præsentim humida, quā in aquis vitam habens. [**רָנָה** tsphardésh. **רָנָה** Gal. Vngrenouille, vne raine. Ital. Rana, ranacchia. German. Ein Frösche. Belg. Enen vors. Hisp. Larana. Pol. Zaba. Vn. Beka. An. A frogge.] Hæc solito vocalior pluviam denūtiat: unde est illud Virgil. 1. Georg. Et veterem in limo ranæ cecinere querlam. q; Sunt & ranæ terrestres omnium maximæ: quæ quodd inter vespes & rubos potissimum vivant, rubetas à Latinis, à Græcis verò **ρεμίων** appellant, teste Plin. lib. 8. cap. 31. q; Est & alia ranæ species, quam calamitas appellant, eò quodd inter arundines, frutescet, vivat. Est autem hæc ex omni ranarū genere minima & viridissima, teste eodem Plinio libro 2. cap. 10. q; Sunt item ranæ mutæ, præsentim in Scriptione insula, unde & Rana Seriphia in proverbium dicitur, pro homine muto & elingui. q; Est & Rana marina, quā à piscandi astu, pescatricem cognominant: totam enim se limo operit, sola exercens cornua, quæ eminentia sub oculis habet. Ea consipientes pesciculi, quum prædam ex iis captantes propius accedunt, ipsi ranæ præda sunt. Vide Plinii libro 9. cap. 42. q; Præter hæc, rana à medicis, dicitur tumor sub lingua cum inflammatione, quæ & Græci **βάτραχος**, Avicenna ranulam appellat. Quod morbi genus etiam boves nonnunquam infestat. Colum. lib. 6. cap. 8: Solent etiam fastidia cibo afficer virtuosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarii.

Rānuncūlūs, li, diminutivum. [**רָנוּנְכָּעַ**. Gall. Grenouillette, rainette. Ital. Ranoccio. German. Ein Fröschelein. Hisp. Ranacujo de la rana. Pol. Zabka. Vng. Bekasika. Ang. A little frogge] Ranunculos per jacum vocat Vibrenses Cicero ad. Treb. lib. 8, quod sibi obstrepent tanquam ranæ, quæ præsentim instantे vesperæ rotas paludes coaxationibus implent. q; Est & ranunculus herba genus, quatuor sub se complectens species, quas vide apud Pliniu libro 25. cap. 13.

Rāncō, es, Putridus sum, & rancidus. [**רָנְכָּה** habásh. **רָנְכָּה** ásh. Gall. Se moisir. Ital. Diuenir rancido. German. Schimig vnd faul seyn. Hisp. Euranciarse. Polon. Zol'kne y plesnie. Vng. Meg senyuelök poshadok. Ang. To grow mouldy or moistie, or rotten. Vnde Rancescere, quod est putrefactare & corrumpi, & ex

vetustate gravem odorem contrahere. **רָנְכָּה**. Rāncidūs, da, dum, Putridum, & putridum, quod scilicet nimia vetustate corruptum factorem contraxit, & ingratus saporem. **רָנְכָּה**. Gall. Ranci, chansi, moisi, pourris. Ital. Rancio, rancido. German. Schimig vnd stinkend von seute. Belg. Stinkende vnu/vca, schmett. Hisp. Rancio o rancioso. Pol. Spleñual'y appol'ki y aguado. Vngar. Senyuet, poshat rothatt. Ang. Mouldy, moistie, rotten, hoary.] Horat. 2. Serm. Satyr. 2: Rancidum aprum antiqui laudabat, non quia nasus illis nullus erat: sed (credo) hac mente, quod hospes Tardius adveniens vitium commodius quām Inegrum edax dominus consumeret. q; Interdum pro insuavi ponitur. Plin. lib. 22. cap. 22: Ogorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore. Rāncidē, adverb. [**רָנְכָּה**, **רָנְכָּה**. Gall. Ordement & salement, mal proprement Ital. Ranzamente, impropriamente. Germ. Unstetlich, vnu/vca, häßlich. Hisp. Ranciosamente, fuziamente. Pol. Plizawie, ignelicie. Vngar. Senyuet, iposhattul. Ang. Rottenlie, filthie.] Gell. libro 18. cap. 8: In collocandis verbis immodec faciunt, & rancide. Rāncidūs, diminutivum. [**רָנְכָּה**. Gall. Un peu ranci, chansi, moisi. Ital. Alquanto rancio, mustiso. German. Biutich oder ein wenig schimig vnd von seute stinkend. Hisp. Rancioso un poco. Polon. Nadplesmal'y, nadgnoioni. Vng. Senyuetetiske, poshatat. ka. Ang. A little mouldy, that bath somewhat a rotten sauour.] Iuven. Satyr. 11: Non tamen his illa unquam opsonia fiunt Rancidula. Rāncör, oris, m. t. Putor quidam, atque odoris gravitas quæ ex vetustate & putredine, ac corruptione nascitur, à ranceo non men verbale: [**רָנְכָּה**. Gall. Ransiffure, mossiffure. Ital. Pu'ore disfato. German. Der gestand vñ schimmet. Belg. Dem scimmetti vnychent. Hisp. El rancio. Pol. Brziki zapach odignoientia. Vng. Senyuet, poshatag, rothatag. Ang. Mouldiness, rottenesse, hoariness.] sicut Acor, ab aco. Albor ab albeo. Palladius de Rust. Receptacula olei semper sint munda, ne novos sapores veteri rancore infecta corruptant. Rānco, as, are, Verbum à tigridum sono effectum, quemadmodum rugere à voce leonum. Autor Philomelæ: Tigrides indomitæ raucant, rugiuntq; leones. Rāpā, pæ, f. p. Herba est nulli non nota, radicem habens quodammodo do cartilaginosam, crassam, & in orbiculari formâ conglobatam. [**רָפָה**. Gall. Rabe, rave. Ital. Rasa, rapa. German. Ein Rabe. Belg. En rape. Hisp. El rabo redondo. Pol. Rapa. Vng. Rapa. Ang. A turnep or rape.] Ita dicta, ut nonnulli existant, quod passim ex agro rapiatur. Quanquam non desunt qui etymon ejus à Græcis petere malunt, qui napi quoddam genus rapis simillimum pæpæw & pæpæw nominant. Palladius: Rapa mutatur in napos, in alio solo per biennium sata: alio vero napus transit in rapam. Col.lib. 1. cap. ult. Napus & rapa duas fationes habent. q; Dicitur & rapum, rapi, neutra genere. Mart. lib. 13: Hæc tibi brumali gaudentia frigore rapa Quædam, in cœlo Romulus esse solet. Varr. lib. 1. cap. 11: Ex feminæ brassicæ veteri sato nasci ajunt rapam, & contraria ex raporum brassicam. Colum. lib. 2: Ab his leguminibus ratio est habenda naporum, raporu inque: magis utilia rapa sunt. De raporum natura vide plura apud Plin. lib. 18. cap. 13. Theop. lib. 7. cap. 4. Diosc. lib. 2. cap. 121. Rāpūlūs, li, diminutivum à rapum. [**רָפָה**. Gall. Petiterape. Ital. Picciola rapa, picciola raua. German. Ein Rübli. Hisp. Pequenno rabo redondo. Polon. Rępka. Vng. Repaska. Ang. A little rape.] Horat. 2. Serm. Satyr. 8: In primis Lucanus aper leni fuit austro Captus, ut ajebat coenæ pater, acria circum Rapula. Idem Satyr. 2: -quum rapula plenus, Atque acidas mavult inulas. Rāpūncūlūs, li, m. f. à quibusdam appellatur herba quam Diocorides **ραπουνίδης** üççian. Plin. rapum sylvestre nominat [Gall. Rapone. Ital. Papozolo. Germ. Ein Rapungtin. Hisp. Ruponce.] Rāpācā, orum, n. f. Teneriores raporum frondes, & caulinis, quos in brasica cymas appellamus, non ingratus ipsi enim hominibus cibum præbentes. [**רָפָה** **רָפָה**. Gall. Les feuilles de la raua. Ital. Raua. German. Das zart Rüblaub. Belg. Rapentoof. Hisp. Lao oj. as del naboredondo. Polon. Naszrapians. Vngar. Gyengerepa cyma. Angl. The leaves of a rape.] Plin. lib. 18. cap. 13: Quadrupedes & fronde raporum gaudent: & homini non minor rapaciorum gratia quam cymarum. In antiquis codicibus manuscriptis rapaciorum legitur, non rapaciorum. Vnde & rapaciorum coles apud Catonem legitimus, non rapacios. cap. 35: de Rust. Rapinam & coles, rapicili unde sicut, & raphanum in loco sterco bene, aut in loco crassu sicut. Rāpīnā, prima syllaba prod. Locum significat ratis consirum, aut certè rapi ipsa uno quovis in loco nascentia. [**רָפָה**. Gall. Rabiere, rauiere. Ital. Luoci dove crescono raua. German. Ein Rübacker / ein ort dahin man viel Rüben gesät hat / ein Rübeland. Hisp. Lugar de los nabos, simiente de nabos. Pol. Rępusko. Vng. Repas hely repa ág. Ang. A rape bed.] Caf. de Rust cap. 31. Rapiam coles, rapicili unde sicut, & raphanum in loco sterco: ato besc:

beneaut loco crasso serito. Col.lib. 11. cap. 2: Nam & napinse item q. rapio, siccaneis locis per hos dies fiunt.

Rapacitas, Rapaciter, Rapax, Vide RAPIO.

Raphanūs, m. l. & Raphanitis, Propterea quod Græca sint à rasperato initium sumentia, mentò hinc tanquam ex alienis sedibus sustulimus, & inter aspirata, velut in proprium retulimus municipium. [Germ. Stech.]

Rapinā, prima syllaba producta, vide RAPA & RAPIO.

Rapio, pis. put, ptum, act. t. Vi, impetu, & celeritate quippiam austero. [ʃə.ʃəzəl ʃə.ʃəzəl chataph. ʃə.ʃəzəl, ʃə.ʃəzəl] Gall. Raufur, emmewer par force. Ital. Rapire, torre per forza. Germ. Raufen mit gewalt schwellen oder hinnemmen. Hisp. Arrebatar è robar. Pol. Widżeram, porwam. Vngar. El ragadom. Ang. To ranish, to tak hastelie away, to pill by violence, to snatch.] Terent. in Andr. Sublimem hunc intro rape, quantum potes. Idem in Adelph. Cæteros ruerem, agerem, raperem, tunderem. Virg. 4. Georg. Qui facet? quod se rapta bis conjuge feret? id est, ablativa. Et lib. 1. Georg. Atq; illum in præceps prono rapiat alveus amni. Cicer. 3. Ver. Rapiunt eum ad supplicium dñi patrii Aliquoando in præterito rapsi fecit. Cic. 2. de Leg. ex XII. Tab. Sacrum, sacerdote commendatum qui irrepserit, raperetur parricida est. & Aliquando rapere, est vim afferre, vitiare, & propriè de virginibus. Atq; impuberibus pueris, etiā loco nō dimoveantur. Virg. li 1. Aen. Et genus invisum, & rapti Ganymedis honores. Liv. 6. bell. Pun. Nec dirui, incendiq; patriam videbo, nec rapi ad suprum matres Campanas, virginesq; & ingenuos pueros. Seneca: Rapti raptoris aut mortem, aut indotatas nupias optet. q. Rapere aliquem in jus, est quovis modo aliquem compellere, ut se judicio sistat. Apud veteres enim consuetudo erat, si quis in jus vocatus ire recusaret, ut auctor apprehensis præsentium auriculis, eosq; ante status reum vel vi in judicium adducere posset. Quod & ipsum non obscurè docet Horat. lib. 1. Serm. Satyr. 9: casu venit obvius illi Adversarius: & quod tu turpissimè magna exclamat voce: Et licet antefatii! Ego vero Oppono auriculam: rapi in jus: clamor utrinque, Vndiq; concursus, &c. Plaut. in Poen. Rapiatus in jus. q. Rapere ad pœnam, est punire. Rapere ad disciplinam, est attrahere, & impellere ad discipline cognitionē. q. Rapere aliquem in invidiam, est odiū in aliquem cōcitare. q. Composita, Abripio, Atripio, Corripio, Deripio, Diripio, Eripio, Irripio, Præripio, Protipio, & Surripio, quæ vide suis locis.

Raptus, pti, m. f. Res raptæ. [ʃə.ʃəzəl ʃə.ʃəzəl ghezelb ʃə.ʃəzəl che-cep.ðəzə, ðəfəzəs. Gall. Choferaute, rapine, rapt. Ital. Ratio. Ger. Ein Raub das mit gewalt genommen ist. Hisp. Coja robada ó arrebata. Polon. Gwałt over więcje portwanie. Vngar. El ragattor. Ang. A thing raunished or taken by violence.] Liv. 7. ab Vibe: Quod raptor vivere necessitas cogeret Ovid. i. Metam. Vivitur ex raptor, sœn hospes ab hospite tutus: Non sacer à generofratru quoque gratia rara est.

Raptura, æ, f. p. rapiendi actus. [ʃə.ʃəzəl ʃə.ʃəzəl ghezelb ʃə.ʃəzəl che-cep.ðəzə, ðəfəzəs. Gall. Raufissement. Ital. Rapimento. Germ. Entzückung, Begeisterung, hinnemung mit gewalt. Hisp. Arrebamiento. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3. Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

Rapo, ptas, Frequenter rapio, traho. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl. Gall. Raufissen Ital. Raptore. Ger. Ein buntstirr, räuber, entfukter. Hisp. Arrebador. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3.

Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

Rapo, ptas, Frequenter rapio, traho. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl. Gall. Raufissen Ital. Raptore. Ger. Ein buntstirr, räuber, entfukter. Hisp. Arrebador. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3.

Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

Rapo, ptas, Frequenter rapio, traho. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl. Gall. Raufissen Ital. Raptore. Ger. Ein buntstirr, räuber, entfukter. Hisp. Arrebador. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3.

Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

Rapo, ptas, Frequenter rapio, traho. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl. Gall. Raufissen Ital. Raptore. Ger. Ein buntstirr, räuber, entfukter. Hisp. Arrebador. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3.

Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

Rapo, ptas, Frequenter rapio, traho. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl. Gall. Raufissen Ital. Raptore. Ger. Ein buntstirr, räuber, entfukter. Hisp. Arrebador. Pol. Widżeraj. Vn. Ragado. Ang. He that rauished.] Plaut. Epid. Raptor hostium gloriatus. Virgil. 2. Aen. Sic animis juvenum furor additus: inde lupi ceu Raptore atra in nebula, quos improba ventris Exegit cœcos rabies. Horat. 3.

Carm. Ode 20: Dura post paulo fugies in audaz Praetia raptor. Rapo, raponis, m. t. Raptor. [ʃə.ʃəzəl. ʃə.ʃəzəl] Pomponius: Ne vos conturbent avari atque rapones. Varro 8.6. ix. x. p. 10, ut citat Nonius: Prætor noster eripuit mihi pecuniam: de ea que sum ad annum veniam ad novum magistratum: tum hic rapo umbram quoque speci devorasset.

hosus, modò barum, modò illarum partium, nemini fidus: levissimus Senator, mercenarius patronus, cuius nulla pars corporis à turpitudine vacat: lingua vana, magnus rapacissimus, qua la immeta, pedes fugaces, quæ honestè nominari non possunt, in honestissima. Rapax procella: id est, violenta, quod omnia secum rapiat, verratque per auras. Catul. Epig. 22: Idemque Thalle turbida rapacior procella. Rapax naturam est, sui similium attractrix. Cic. de Amic. Nihil enim appetentius similium sui, nihil rapacius, quam natura.

Rapaciitas, atis, f. t. [rə.ʃəzəzəs] Gall. Pillerie & rauissement. Ital. Rapacità. German. Raubung oder reibische art, raubartigkeit, das räppen. Hisp. El habito de mucho arrabiar. Polon. Odperanie. Vng. Ragadozeg. Ang. Raiving, pillage, extortion.] Colum. lib. 1. cap. 7: Nisi maxima vel negligenter servi, vel rapacitas intervenit. Mart. lib. 12: Diræ filius cit rapacitatis. Cicci. pro Cælio: Quis in rapacitate avarior?

Rapaciitas, arum, imitatione patroymicorum homines rapaces appellantur joco comicò ficti: ut Acadæ dicuntur ab Acaco. Plautus: Rapacitarū (inquit) ubi tantum sint in ædibus.

Rapidus, a, um, Velox, celer: propriè de fluminibus, torrentibus, procellis, fulmine, aliisque id genus, quæ celeritas imperu obvia quæq; secum rapiunt: quanquam & ad alia transsumitur. [ʃə.ʃəzəl mahib. ʃə.ʃəzəl razəs] Gall. Soudain, riste. Ital. Rapido, veloce. Germ. Schnell mit starker als die strengen wasser/Sciss. Belg. Snel. Hisp. Rando è ligero. Pol. Preke u jedperaiacj. Vng. Gyors, sebes. Ang. Suddaise, wifit, hastie.] Cic. 2. de Nat deor. & Arato: Has inter rapido veluti cum gurgite flumen. Virgil. 6. Aen. Quæ rapidus flammis ambit, torrentibus amnis Terrautes Phlegethon. Idem lib. 12. Aen. Rapidoq; volans obit omnia currū. Idem lib. 5. Aen. Hic qui forte velint rapido contendere cursu. Idem 4. Georg. Aestuat ut clausis rapidus fornicibus ignis. Horat. de Arte: Dictus ob hoc lenire tigres, rapidoque leones. Oratio rapida: id est, concitata. Cicer. 2. de Finib. Quum enim fertur quasi torrens oratio, quanvis multa cujusque modi rapiat, nihil tamē temeras, nihil apprehendat, nūquam rationem rapidam coerces.

Rapiditas, ditatis, f. t. Velocitas, & ipse celeritatis imperus. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocitate. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapideq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapiditas, ditatis, f. t. Velocitas, & ipse celeritatis imperus. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocitate. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapideq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, vitement. Ital. Rapidamente, velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, vitement. Ital. Rapidamente, velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Rapido, adverbium, Cito, velociter. [ʃə.ʃəzəl maherah. meχv̄s] Gall. Soudainement, à la hasted. Ital. Velocemente. German. Schnelligkeit. Hisp. Randa y ligeralemente. Polon. Preko, porwam. Vng. Pebeſſez gyorsan. Ang. Hastie, swifilie.] Cic. 2. de Leg. Rapidoq; dilapsus citò in unum confluit. Idem in Orat. Quod quum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest.

Em. Raber. Hispan. Robador. latron. Polon. *zbiżne*.] Quod & Nonius annotavit, citans Lucilium lib. 2: *Homo impudicus impunit est rapinator.*

Rapum, rapi, Vide RAPA.

Raricis, a, um, Laxum, spongiosum, & dense contrarium. [*ράριστος*, *ράριστης* Gall. Rare, clessemē, non dura & effusa Ital. Raro. German. Dunnus Hispan. Rals. Polon. Raski. Vngar. Raska. Ang. Thinne, sed, non ofien.] Virgil. 4. Aenid. Retia rara, plaga, lato venabula ferro. Ovid. 12. Metamorph. ave liquor rari sub pondere cibis Manat. Virgil. 7. Aeglog. Er quae vos rara virtus tegit arbustus umbra. q Interdum rarus idem est quod infrequens, & non ubique obvius. *οὐαίδης*. Cicero de Amic. Digni autem sunt amicitia, quibus in ipsis inest causa cur diligatur. Rarum istud genus (& quidem omnia præclarata rara:) nec quicquam difficilias quam reperire quod sit omni ex parte in suo genere perfectum. Idem Cælio libro 2: Raras tuas quidē, sed laeves accipio literas. Spat. 5. Syl. laudat juvenis rarissima conjunx Horat. 1. Carm. Ode 33: Te spes & albo rara fides colit. Velata pano. Rarum & vulgare contraria, Cic. in Topicis.

Rarē, adverbium, Infrequester, non densē, non sp̄. sc̄. [*ωραῖς*, *περιόρις*. Gall. Per. *βραχεῖς*, *rarement*. Ital. Raramente. German. Dunn. Hispan. *Pocas veces*, *raramente*. Polon. Rasko. Vngar. Raska. Ang. *Seldom, thinly*.] Colum. libri. 2. cap. 9: Nam nisi rare conseruit, vanam & minuta uspiciam facit. Etsi verò apud Columeliam legatur rare, sic tamen Varro apud Gellium libro 2. cap. 25: Sed a rarus non dicitur rare sed ali raro dicunt, alii rarentur.

Ratē, f. n. c. adverb. [Vng. *legūrrikān*.] Suet. in Tiberio: Rarissimē intencuit.

Raro adverbium, Insolenter, infrequester, minus sapē. [*ωραῖς*. Gall. Rarament, per somnient, queret. Ital. Di raro. German. Seitent nicht oft. Hispan. *Pocas veces*. Polon. Niejszo. Vngar. Rasko. Ang. *Seldom*.] Cicero pro Roscio Amer. Hoc maleficium ita raro extitit, ut siquando auditum sit, portentum ac prodigii simile numeretur.

Rarūlīs, comparativum, & superlativum, Rarissimē. Cicero Len- tulo libro 1. Epistol. Quod si varius tunc quam tu expectabis, id est causa quod nō ejus generis literē mæc sint ut eas audeam temere committere.

Rarūlīs, atis, f. t. Propriè est laxitas: cui opponitur densitas. [*ωραῖον*, *ράρισμα*. Gall. Raritā. Ital. Rarità. German. Lücke/danne. Hispan. Laraka. Pol. Rasko. Vngar. Raska. Ang. Thinne, sellomneſſe.] Cicer. 2. e. Nat. deor. In pulmonibus autem inest raritas quædam: id est, laxitas spongiosa. q Accipitur interdum pro paucitate, & infrequentia. *ωραῖς*, *περιόρις*. Plin. lib. 25. cap. 1: Turpissima causa raritatis, quod etiam qui sciunt demonstare nolunt.

Rarūlūdīs, tudinis, f. t. Raritas hōc est, spongiosa quædam laxitas: Densitati contraria. *ράρισμα*, *περιόρις*. Colum. lib. de Arbor. cap. 3: Et medio crux ruridine optima est vitibus terra.

Rarētē, adverbium. Rarīo. [*ωραῖος*. Gall. Rariment, per somnient. Ital. Dirado. Ger. Guten nicht oſſe. Hispan. Paucas veces, raras veces. Pol. Rasko. Vng. Raska. Ang. *Seldom not often*.] Gell. lib. 2. cap. 25: A ratus non dicitur rare, sed ali raro dicunt, alii rarenter. Cato cap. 103: Dato rarenter bibere, Pompeius ergastulo: Longè ab urbe villicari, quod herus rarenter venit, non villicari est, sed dominari mea sententia.

Raro, as, n. p. verbū inusitatū, Rarefacio. [*ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Esclarcir une chose trop effosse. Ital. Diradare. Germ. Dunn machen. Hispan. Hazer alguna cosa de dura rala, ralear. Pol. Rasko padzam. Vngar. Meg rikstrom. Ang. To mak thinne.] cuius tamen in usu sunt copposita, difraro, & interraro, quod est in medio ratum facio. *ράρισμα*, quo Colum. lib. 4. utitur.

Rarēfācio, cis, Rarum facio. [*ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Esclarcir une chose trop effosse. Ital. Ferraro diradare. Germ. Dunn machen. Hispan. Ralear, hazer rado. Polon. Rasko czynie. Vngar. Meg rikstrom. Ang. To mak thinne.] Colum. libro 3. Hoc autem facile coatingit, si prius rarefeceris; etiam eas partes supra quas ramum secaurus es, fixo, aut stramentis texeris. Lucret. lib. 6. Et rarefecit calido miscente vapore.

Rarēfīo, fis, palivum à rarefacio. [*ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Devenir en petit nombre, s' esclarcir. Ital. Diuenir raro. Ger. Dunn gemacht werden. Hisp. Esclarcer. Ang. To be made thinne and twice a small number.] Lucret. lib. 1: Nil prodest enim calidum densificer ignem, Nec rarefieri, si partes ignis eandem Naturam quæ totus habet tuus ignis, haberent.

Rarēfāctus, us, adjēct. [*ράρισμα* mahrāt. *ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Esclarci. & d' effosse mis au large Ital. Fatto raro. German. Dunn gemacht. Hispan. Hecho ralo. Polon. Rasko. czyniony. Vngar. Meg rikstrom. Ang. Made thinne.] Lucret. lib. 3: conquaſſatum ex aliqua re. Ac rarefactum.

Rarēfīo, is, n. Rarum fio, sive extenor. [*ράρισμα* mahrāt. *ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Devenir en petit nombre, s' esclarcir Ital. Diuenir raro. German. Dunn werden. Hispan. Hazer ralo, ralearse. Polon.

Radkim sie statuam, riedje. Vngar. Neg retko. on. Ang. *T* maxi thinne and a little number.] Colum. lib. 3. cap. 16. Negligentia cultorum magna pars deparet, & internum seminum exera que vi rent rarescunt. Virg. lib. 3. Aeneid. & anguli rarescunt claustra Pelori. Stat. lib. 1. Sylvar Nubila rarescunt pluvias. Col. lib. 5. cap. 6: Sed ut denum arbustum commendabile fructu & de core est: sic ubi vetustate rarescit, pariter inutile, & invena fuit est.

Rarifollis, a, um, penult corr Q. od babet raro pilos. [*ράρισμα*, *ράρισμα*. Gall. Qui a peu de cheveux Ital. Coi harpi rari. German. Dunn hâng Hilt. Lo que tiene los pelos ratos. Pol. Rastkięgo wi offa. Vng. Raska zbrw, hau. Ang. That hath thiune leaves.] Colum. in prefat. lib. 1: Et id ipsi aliter curatur mutulum, & rariplum, alter cornutum & serosum, quale est in Sicilia.

Rāsis, teste Colum. lib. 12. cap. 20: Genus est crux picis, quæ ex vetustate dura effecta, contunditur, & in pulverem redacta, pharmacis ad miscetur.

Ratelli. Vide RAST & VM.

Rastrum, str. n. f. & in plurali, m. g. & Rastra neutro. Instrumentū denta:ū glebis cōfingēdis idoneū. [*ῥάστρον*, *ῥάστρον* charnis, *ῥάστρον* ἐύσπολις, *ῥάστρον*. Gall. Vrāsteau. Ital. Rastello, rastabejo. Ger. Ein Raststein Räthen oder Eisen Hisp. El rastro. Pol. Maryka, grbara uē brona:item gracie. Vng. Gereblye. Ang. Arake or harrow.] Plin. lib. 18. cap. 20: Aratione per transversum iterata, occatio si quietur, ubi res poscit, erat & el rastro: & fato scimine, iteratio. I ciēt. Heavt. Ilos rastros interea taenae Depone. Virgil. 1. Georg. Muitum adeo, rastus gleb is qui frangit inerces, Vimineas que trahit erates, juvat arva. q Ralbris item agri à noxiis herbis purgabantur. Ibidem: Q. od nisi & assiduis herbam insectabere rastis, Hen magnum aterius suilla spectabis acervum. Q. in loco Servius rastros pro falculis accipi tradit. q Erantem rastri instrumenta, quibus vites arboreæ que ablaqueabantur. Virgil. 2. Georg. Contra nouilla est oleis cultura: requendz Procuram expectant falces, rastrosque tenaces, Quam sc. mel hæserunt avis.

Ratellum, n. f. diminutivum, dicitur, quo, defecto sceno, præstipulis purgabantur. [*ῥάστρον* & *ῥάστρον* dico. Gall. Petras. Ital. Picciolo rastello. German. Ein Rästlein oder ein kleine Räthe. Hispan. Pequenoso rastro. Pol. Grubki. Vng. Gereblye. Ang. A littler rake or harrow.] Varro lib. 1. de Re rustic. cap. 36: Quam herba crescere desit, & astibus arescit, subsecant fulibus debet, & quoad perarescat, furcillis versat: quum peraruit de ea manipulos fieri, ac vehi ad villam. Turn de pratis stipulam rastellum eradi, atque addere scensicias cumulum. Q. o facto scilienda prata: id est, falcibus constanda: quæ scensicias pascere prætererunt, ac quasi barba tuberosum reliquerunt cum pulm. q Rastellum item Suetonius in Nerone, pro sarculo posuit, aut simili instrumento, terræ effodiendæ idoneo: Tuba (inquit) ligno date, primus rastello humum effudit, & corbulo congestam humeris exulit.

Ratieriūs, iii, vide R ATIS.

Ratō, om. f. t. Nobilissima animæ facultas, qua una à ceteris animalibus homini cernitur, & à qua rationalis appellatur. [*ῥάτη* tahi, *ῥάτη* chechibon, τὸ λεπτὸν Gall. Rais, Ital. Rasi. Germ. Die Bernunk. Hisp. Raxon. Pol. Razi. Vng. R. Ang. Reason, regard or respect.] August. lib. 2. de Ordine, definiit esse motionem mentis ad ea quæ discutiuntur, connexa aut dissoluenda. Cic. 1. Offic. Quam similitudinem natura, ratio que ab oculis ad animum transferens, &c. Ibidem: Duplex est enim vis animalium, atque natura: una pars in appetitu positra est, quæ est è græc. que hominem huc & illic rapit, altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum fugiendumque. Ita fit ut ratio, præsit, appetitus verò obtinet. q Accipitur & pro ipsa ratione hoc est, pro dicitur su animi ad investigandum verum. Horat. Vincit enim stultus ratio insanire nepotes. q Rethores rationem appellant probatissimam propositiōnē subjectam. Autor ad Herennium lib. 2: Ratio est causa quæ demonstrat verum esse id quod intendimus, brevi subjectione. q Aliquando pro consilio & proposito ponitur. Cicero 2. Ver. Mea quidem ratio, cum in præteritis rebus est cognita, tum in reliquis explorata, aequa prævisa est, nō puer, nō rex ipse. Terent. in Adelph. Vestram neque satis mirari rationem. q Aliquando pro respectu, & cura. Cic. Plancus: Peto à te ut me rationem haberi velis, & salutis & dignitatis mæc. Λόγον εἰχει, δηλομένης. Sie dicimus: Habenda est ratio honoris, ratio rei familiaris. Idem lib. 2. Offic. Habenda ratio est rei familiaris: quam quidam dilabi sinecū argitissum est q Si vero jugatur cum præpositione cum, signifi. at negotium, περὶ γένεα, εἰδήσα. Unde habere rationem cum aliquo, est habere quod cum illo agas. Cicero 4. Ver. Nihil cum eo rationis cogito. Idem pro Cælio: Cum omnibus musis rationem habere cogit. Idem pro Cælio: Cum hac aliquid adolefecerit hominem habuisse rationis num tibi turpe videatur? q Alio in dō ponitur pro causa, ut apud eundem Ciceronem ad Gæ- nem lib.

sem lib. 15: Quum autem ad Cybistra propter rationem belli quinque dies esse moratus. q. Aliquando pro modo, via & forma, ~~misericordia~~. Salust. in Catil. At ego vobis, si modò vultis ecle vii, rationem ostendam qua tanta ista fugiat. q. Ratio item quandoq; dicitur supputatio, calculus. [λογισμός. Gall. Conte, calcul. Ital. Calculo. German. Ein Rechnung. Hisp. Cuenta. Polon. Rachowanie. Vngar. Zámuete. Ang. An account or reckoning.] Plaut. in Aulul. Supputatur ratio cum argentario. Idem in Amph. Et ut res, rationesque vestrorum omnium bene expedire vultis. q. Ratio etiam proportio dicitur: ut quum tria ad quatuor epiriti, quatuor verò ad sex hemiolii rationē haberi dicimus. ~~ανάλογια~~. q. Rationem sui ducere, est quod indocti dicunt, haberet respectum ad suum commodum. Cic. ad Trebatium libro 7. q. Rationem inire, est modum & viam invenire. q. Ad rationem nostrorum temporum, dixit Cic. In Bruto: id est, comparatione nostrorum temporum. q. Rationem capere oculis, est ex visu tantam rationem concipere. q. Ponitur aliquando ratio pro eo quod recentiores quantitatem dicunt. Cato de Rust. Vbi non erunt, scito pro ratione fructuum esse: id est, pro modo fructuum, aut quantitate. q. Ratio constare dicitur, quum justa, & legitima appareat. Plinius junior: Mirum est quum singulis diebus in urbe ratio aut constet, aut constare videatur, pluribus, cunctisque non constet. Pro eodem etiam dicimus, Ratio appetit, quum scilicet accepta cum datis collocata, paria inveniuntur. Plaut. Trinum. Ratio quidem hercule appetit: argenteum, &c. ~~ανάλογη~~.

Ratiuncula, ~~æ~~, diminutivum à nomine ratio deuctum: quod accipitur pro levi & futili ratione. [λογίσεως. Gall. Raisonnette. Ital. Ragionella, ragionetta. Ger. Ein schlechte ursach der vernunft. Hisp. Pequena razon. Pol. Małej rozumek. Vng. Okosagatka. An. A reason of little effect.] Cic. 2. Tuscul. Concludunt ratiunculis Stoici, cui non sit malum, quasi de verbo, non de labore. Suggerere ratiunculas, Idem lib. 3. de Natur. deor. q. Aliquando pro supputacionula non magna pecunia. [Gall. Conte, calcul. Ital. Calculo. Germ. Ein kleine rechnung Hisp. Cuenta. Polon. Małej rachowania. Vng. Zam vesetiske. Ang. A little account or reckoning.] Terent. in Phorm. - erat ei de ratiuncula lampridem apud me reliquum pauxillulum Nummorum, id ut conficerem: confeci afferro. Plautus in capt. Ibo intrò, atq; intus subducam ratiunculam, Quantillum argenti mihi apud trapezitam sicut.

Ratiocinalis, le, om. t. cui à natura insitū est ut ratione uti possit: quod unū homini inter animantia est concessum. [λογίσεως. Gall. Reasonnable, qui vise de raison. Ital. Rationale, rationevole. Ger. Vernünftig. Hisp. Cosa de razon. Pol. Rozumni. Vng. Okos. Ang. Reasonable, that hath reason.] Quintil. libr. 7. cap. 4: Falsa est Finis si dicas, Equus est animal rationale: nam equus, animal, sed irrationale. Autor ad Herennium libr. 2: In causa rationali primum queretur, ecquid, &c. q. Rationales, & procuratores Cæsaris iidem erant, ut ait Lampridius in Alexandro, teste Budæo. q. Rationales officiales dicuntur à Constantino, pro iis qui quā in aliqua potestate curationeq; fuerint, nondum rerum à se gestarum rationem retulerint, ~~ταῦτα~~ à Græcis appellantur: id est, reddendis rationibus obnoxii. L.4. C. de Episcop. & cleric.

Ratiocinalis, n.t. Apud Ecclesiasticos scriptores accipitur pro vestis sacerdotalibus genere, quo usi sunt Hebræorum Pontifices. [Ιωῶπη chishev. λόγιον.] Hieronymus ad Fabianum: Rationale etiam dicitur genus vestis, apud Hebreos 5 O HAN. Græcè λόγιον, nos Rationale possumus appellare: pannus est brevior ex auro, habens magnitudinem palmi per quadratum, & duplex, ne facilè rumpatur.

Ratiocinatum, narii, Liber rationum. [λογισμός, ιφριμείς. Gall. Livre de contes, registre. Ital. Libro di conti. Germ. Ein Rechenbuch. Hisp. Libro de cuentas. Pol. Regestr. Vngar. Zam verb konyu, xam tarlo lajstrom. Ang. A booke of accountes and reckening.] Suet. in Augusto: Rursus tædio diuturna valetudinis, magistratis ac Senatu domum accitis, rationarium Imperii tradidit.

Ratiocinarius, a, um, ut Rationarius apparitor. [λογιστής. Gall. De contes, de registre. Ital. De conti. Germ. Ein Rechnung. Hisp. Cosa de cuentas. Polon. Rachowniczy. Vng. Zam verb konyu, el mellsööm. Ang. Of accountes and reckening.] Marcellus lurisconsultus: Quidam ex mercatore opulentio rationarius apparitor.

Ratiocinari, aris, pen, cor, d.p. Ratiocinatione quadam deprehendo, colligo, computo. [Εύθημη chishev. συλλογίζομαι. Gall. Raisonner, discourir, syllogiser, conclure par raison. Ital. Comprendere qualche cosa con ragione, far conto, contare. Ger. Die rechnung machen. Hisp. Razunar, hazer inventus. Polon. Rozumam sobie, rachowania, zwrojumienia jawieram. Vng. ! Okosoktan, el mellsööm. Ang. To reason, so prove and conclude by reason.] Gell. lib. 1. cap. 1. Plutarchus in libro quem scribit, ἐπόποιον ψυχῆς ē οὐκτονούσιον τοῦ διφύιον ē αριστὸν Δικαιοσύνη, scite, subtiliter que ratiocinatum Pythagoram philolophum dicit, in repetenda, modulandaq; status, longitudinseq; Herculis præstā-

tia. Cic. lib. 1. Tusc. Quest. At nos metiendi, ratiocinandi que utilitate inspecta, hujus artis terminavimus modum. Idem 2. de Invent. De pecunia ratiocinari sordidum est, quū de gratia referenda deliberetur.

Ratiocinatio, m.t. Dicuntur qui subducendæ rationis peri-
ti sunt, quos & calculatores nominat Martial. [Εύθημη
mechachschebim. συλλογίζομαι, λογισμός. Gal. Qui tenuerunt contes. Ital. Quadernari, computatori. Ger. Ein Rechenehre oder Rechenmeister. Hisp. Contadores. Polon. Rachmistrzowie. Vng. Zam vesek. Ang. Casters of accountes.] Col. lib. 3. cap. 3: Ut diligens ratiocinator posito calculo videt id genus agricolationis ma-
xime rei familiari conducere. Cic. ad Att. lib. 1: Libertum ego
habeo sane nequam hominem, bilarem dico ratiocinatore, & clientem tuum. Idem 2. Offic. Hæc igitur & talia circunsipi-
cienda sunt in omni officio, & consueto, exercitatio q; ca-
pienda, ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus: & in
addendo, deducendo q; videre, quæ reliqui summa fiat, ex
quo quantum cuique debeatur, intelligas.

Ratiocinatio, onis, s.t. Principis animæ portionis: hoc est, me-
tis functio est ex singularibus quibusdam universalia indu-
cens theorematum, communesq; rerum ac generum summas:
ex iisq; deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus
scientia habetur, vel opinio. [Εύθημη chishev. λόγισμός. Gal.
Raisonnement, dispute, conclusion par raison de faire ou de laisser. Ital.
Quando l' animo trouva per ragione di fare ò non fare una cosa, disputa.
German. Ein aufrechnung schließung auf gewissen anfengen/eq;
gentliche ermessung. Hisp. Obra de razonar por hazer o no hazer
algo. Pol. Zamknienie spowiednego rozwagenia, rozechowania. Vng.
Okoskodasz. Ang. Reasoning or disputing.] Cic. 4. de Invent. Ra-
tiocinatio autem est diligens, & considerata faciendi aliquid,
aut non faciendi excogitatio. Ea dicitur tum interfuisse, quū
aliquid faciendum, aut non faciendum certa causa vitalis
se secutus esse animus videtur. Ratiocinatio (inquit Augustinus de immortalitate animæ) est diligens & considerata
faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio. q. Accipitur
aliquando ratiocinatio pro argumentatione, ex duabus
pronuntiatis conclusionem inferente, quam ~~ανάλογον~~, vo-
cant Græci.

Ratiocinativus, adject. Quod ad ratiocinationem pertinet:
[ανάλογης. Gall. Appartenant à tel raisonnement & dispute. Ital.
Pertinente à tale Disputa, & ragionamenti. Ger. Das zu der ansa-
technung oder beschlechtlichen erwägung gehört. Hisp. Pertenciente
à tal razamiento. Pol. Priniale jazedo rozechowania. Vng.
Okoskodasz. v.1.0. Angl. Belonging to reasoning or disputing.] ut
Ratiocinativum genus orationis, apud Cicer. 1. de Invent.
Quintil. lib. 7. cap. 2: Ratiocinativa, atque collectiva quæstio
orientur. Status ratiocinatus, Idem lib. 3. cap. 5.

Ratiocinatum, nii, n. f. Supputatio, vel calculi subductio.
[Εύθημη chishev. λόγισμός, ανάλογης. Gall. Calculo, conte. Ital.
Calcolo, conto. Germ. Rechnung oder aufrechnung. Hisp. Calculo,
cuento. Polon. Rachowanie. Vng. Zam vetes. Ang. Reckening,
accounting, or reasoning.] Colum. lib. 5. cap. 1: Hæc non aliena
nec procul à ratiocinto, quod tradituri simus, breviter pre-
fari oportuit. Et paulo post: Iugeri autem modus si semper
quadraret, & in agendis menturis in longitudinem haberet
pedes CXXL in latitudinem pedes CXX. expeditissimum
est ejus ratiocinum.

Ratiocinabilis, le, om. t. Rationalis: hoc est, cui rationem natu-
ra indidit: huic opponitur Irrationabilis. [λογίσης. Gall. Rai-
sonnable, qui vise de raison. Ital. Rationale, rationevole. German.
Vernünftig. Hisp. Cosa de razon. Pol. Rozumni. Vng. Okos.
Ang. That hath reason.] Quintil. lib. 2: Sed quia carent scimoine
que id faciunt, muta atque irrationalibilia vocantur. Idem lib.
5. cap. 11: Nec si mutis finis voluptas rationabilibus quo que.
Ratis, ratis, sive Rates, ratis, f.t. si Probo credimus, Connexa-
rum trahim compages, quæ antequam navigia essent in-
venta, naviū usum præbebat. [Γράπτου γραφόδοθος] Γράπτο
doberōth. γράπτης. Gall. Vn raseau, une nasselle, barco ou bateau. Ital.
Zattera, naue. Germ. Ein Boot. Hisp. Balsa de maderos tranados;
naue. Pol. Koniega, flis. Vng. Barona bol rot hais illyehais. An.
A boate.] Plin. lib. 7. cap. 56: Navem primus ex Aegypto in Gre-
ciam Danaus adveyit: anter ratibus navigabatur, inventis in
Mari rubro, inter insulas, à Rege Erythra. Cic. 7. Verr. Quum
aut navibus, aut ratibus conarentur accedere, q. Varro aut à
Probo dissentiens ita scribit: Ratis, inquit, dicta navis longa
propter remos, quod hi quum per aquam sublati dextra & si-
nistra duas partes facere videtur, rarescunt: & hoc ratis. Eaq;
in significatione usi sunt poëtae [אַנְגָּלִים נֶבֶלְעָדָה] Virg. lib. 1. Aen. Disjectq; rates, evertitq; & quora ven-
tis. Ovid. lib. 14. Metam. Fertq; rates pronas, medioq; sub
sequore mergit. Virg. 10. Aen. Quæ manus interca Thalcis co-
mitetur ab oris Aenear, armiq; rates, pelagoq; v. hatur. Idem
3. Aen. Postquam altum tenuere rates, &c.

Ratiocinarius, iii, masc. sec. Qui ratem exercet, ut navicularius;

MM 2 qui

qui navem. [o the gōdnes rāvēz àzoy &c., à gōdnes rāvēz. Gall. Vabat lez qui conduit une nasselle Ital. Va nanicante. Germ Ein Söder/ Sior fabier Hisp El querige aquella balsa ñ name. Polon. Elsowark, flus prouadzaci. Vng. Barona hais isillye hais. Ang. The guider of a boate.] Paul. de Pign act 1. Qui ratario credide rat. quād ad diem pecunia non solveregetur, ratem in flumine sua autoritate detinuit: posteaque flumen crevit & ratem abstatuit. Budæus.

Rāctūs, quadrans & Ratus triens, ab antiquis appellati sunt, quād in iis ratis fuerit effigies, quemadmodum navis in asse. Autor Nonius.

Ratus, vide R E O R.

Raucæ. [Ger Ein Wurm/ wach in dem wurzen der Eichbäumen/ verberbt auch die wurzen am torn.] Vermes terreni radices arborum lēdentes. Plin. lib. 17. cap. 18: Olea ubi quercus effusa sit, malè ponitur: quando vermes, qui rauce vocantur, in radice quercus nascuntur, & transcutunt.

Raucus, a, um, Qui nimio calore vel frigore, aut etiam clamore, vel alia causa vocem obculam habet, compressam & impeditam. [βραχύδης. Gall. Enroué. It. il Rancu, roco. Germ. Hyster. Hisp. Rouco. Pol. Onimial's, chrapocacy. Vng. Reko. Ang. Hoarze.] Virgil 13 Aeneid Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni. Vbi raucos cygnos vocat, non quidem canoros, aut optimam vocem habentes, sed alatum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est clangor tubarum. Ponitur aliquando pro fesso, & defatigato: ut Rauca fama. Cicet. ad Varr. lib. 9. Te verò nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire: id est, nisi ipse rumor defecerit Budæus.

Rauclis, adjekt. [βραχύδης, ιερός. Gall. Qui rend un son enroué. Ital. Che ha un sono rauco. Ger. Hyster thônd. Hisp. Cosa iu: tiene sonido rauco. Pol. Chrapotliu. Vng. Rekeldz xau. Ang. That groweth as hoarse sound.] Lucret. lib. 2: Concava rauclis o que minantur cornua cantu.

Rauclitas, ratis, f. t. Vocis obtusitas, sive ex catarthi de fluxu, sive ex uere frigidu, sive ex febris calore, aliave ex causa contracta. [βραχύδης. Gall. Enrouement, enroueure. Ital. L'effere roco, rauclita. Ger. Die hensere oder hystereit. Hisp. Ronquedad. Polon. Chrap, ochrapiente. Vng. Rekedz. Ang. Hoarseness of the voice.] Plin. lib. 11. cap. 15: Elephas per nates, tubarū raucliti simile edit sonum Legitur & Raucedo, dinis, in eadem significacione.

Rauco, ces, cui, Raucus suu. [Τύποι μικάρ. βραχύζω. Gall. Estre enroué. Ital. Diuentar ranco. Ger. Hyster styr. Hisp. Enroucerse. Polon. Chrapie. Vng. Berekesten. Ang. To be hoarfe.] A quo Raucesco, raucus sio, & compositum rraucesco.

Raudus, vel rodus, vel etiam rudos, teste Feito, significat rem rudem, & imperfectam. [αρτεξασ. Gall. Rude, mal poli, imperfect. Ital. Roxx, imperfecto. Germ. Unbereites/vngewerdt. Hisp. No labrado, imperfecto, rudo. Pol. Nie wirobioni, chrapiasi. Vng. Tsinalat lat, wiß geben valo. An. Rude, imperfect.] Nam & saxum quoque raudum appellant poëtae. Accius Menalippe: Collat sese in locum celsum: Hinc manibus capere raudum saxu grande & grave. Aes quoque rude & impositum, raudus, rodus, sive rodus dicebatur. Cincius de Priscis vocabulis apud Festum: Quemadmodum omnis materia ferè non deforma ta, rodus appellatur: & vestimentum rude, non perpositum: sic aes infectum, raudum, rodus, sive rodusculum. Apud ædem Apollinis æs conflatum jacebat, id autē rodus appellabant. In aestimatione Censoria tamē æs infectum rodus dicebatur. Rauduscum, li sive rodusculum, diminutivum à raudus, sive rodus, Propriè est æs rude & infectum: quaquam nonnunquam etiam pro ære signato accipiatur, ut ex Cincio annotavit Festus. Unde in venditionibus mancipi scriptum erat Raudusculo libram ferito.

Ravis, hujus ravis, f. t. Raucedo: hoc est, vocis obtusitas, sive ex catartho, sive ex æris frigiditate, sive ex febris calore, aut etiam ex immoderato clamore contracta. [βραχύδης. Gall. Enrouement, enroueure. Ital. Raucità, l'effere roco. Ger. Die hystere. Hisp. Ronquedad. Pol. Ochrapiente. Vng. Rekedz. Ang. Hoarseness of the voice.] Plaut. Aulul. Huc me deduxisti me ad senem parciissimū. Vbi si quis poscam: ad ravin poscamus prius, Quām quicquam detur: id est, improbè, (inquit Erasmus) sapius, clamorosè, adeò ut vox: in tortis vociferari raucescat. Apuleius lib. 3 Floridori: Clauditudo arteria obfolescit: identidē hoando purgant ravin. Hinc Ravio, vis, & Rarus, a. um. Rarus, va, um, Quod medium habet colorēm inter flavum & celiū, ut interpretatur Festus: sive quod ex fulvo desinit in nigredinē. Cicet lib. 4 Acad. Quia nobis metiplus tum cœruleum, tum ravidum videtur quodq; nunc sole collucet. Sic ab Horatio rava lupa dicitur à colore oculorum, lib. 3. Carm. Ode 27. aut ab agro Rava decuties lupa Lanuvino. Varr. 2. Rust. cap. 2 Cornibus prioris ad rostrum, ravis oculis. Ravidus, adj. et. Quod ex fulvo colore nonnihil ad nigredinē declinat: [μελανοτύπης. Gall. Azur de la couleur du ciel. Ital.

Di coloris del cielo. Ger. Schwarzhaut Hisp. De color entre garbo y ca stano, color del ciel. Pol. Czarny, i. v. Vng. Barva Ang. Of the colour of the heaven, azur.] ut RAV, di oculi. Colum. lib. 8 cap. 2: Sublimes sanguine que, nec obliquæ crista, ravid, vel nigri. cantes oculi, xagor, xia omegna.

Raviscellus, diminutivum, adjekt Plautus: Quis (inquit) hæc mulier & iller raviscellus qui venit? Festus: Ravi coloris appellantur, qui sunt inter flavos & cæsi, quos Plautus appellat raviscellos.

Ravilæ, Dicuntur qui rivos oculos habent xagor, xia omegna, quemadmodum qui cæsi, cæsilæ Festus.

R ante E.

R E G. In notis antiquorum Regio. R E I M. rei militaris. R E T. P. XX. retro pedū viginti. R F E D. recte factum esse dicitur. R F E V recte factum esse videbitur. R F E R R A R I N rerum feriarinorum. R G F. Regis filius R G C. re gerundæ causa. R E. Prepositio per apocopem à retro facta videatur. u. Vnde Respicio, retrò alpicio, Revertor, reti vortor, Reposeo, sem datam retrò potco. Et non nisi cōposita reperitur. q. Habit & alias significations. Nam quādoq; perfectionē denotat, ut Recognoscō. Quandoq; reciprocationē, ut Redamo. Qādoq; dōtra, sive adversus, ut Reluctor: id est, repugno, rehito. ab. Quandoque iterum arque iterum, seu lēpē: ut Repugo. Quandoque redditum ad pristinum statum: ut Reperalco, ad pueritiam rededo: Renovo, ad novitatem reduco. Quandoq; valde, ut Redundo. t. q. Quandoq; longē. Virg. 1. b. 3: Italiā petere, & terras tentare reposas. Vbi Scivis: Repotas: id est, longē positas. Sic Removeo, longē moveo & Quandoque denotat contrarieatem suorū simpliciū: ut Recigo, quod est testū denuo. Resigno, quod signatiū erat a peccato. Recido, clausum patescacio. q. Quandoq; habet diversam, licet non contrariā, à suis simplicibus significacionē: ut Rescisco. Nam quā scire, scit cognoscere: rescire tamē, sive reciscere, non est rursus cognoscere, sed factū aliquod occultū, & inopinatū, insperatumq; cognoscere, scitè advenire. q. Aliquando nihil omnino addit significatioñi sui simplicis Nā i recalco (ut mox docebimus) nihil aliud est quam caleo. q. Compeniat ut cū dictione ab a, incipiente: ut redamo, redargo: b, ut rebellor: ut recurro: d, ut reddo: e, ut redico: f, ut refero: g, ut regedio: h, ut redhibeo: i, ut rejicio: l, ut relego: m, ut remigo: n, ut renitor: p, ut repugno: q, ut requiro: s, ut relacio: r, ut remaco: u, ut reverto. Sed cū a, c, & h, interponit d, causa eu phone, Recedito, as. Instauro, ædificiū collapsum restitu. [□ τὸν hekim πέπλον, καὶ τὸν διάστημα] Gall. Reedifico, rebastir, bastir, rebef. Ital. Recidificare, rifur di nuovo. German. Wider ethawen. Hisp. Edificare de nuevo. Pol. Znowu budui. Vngar. Vyonna fol epedni. Ang. To restore and build again.] Receditare meritum, pro resarcire. Cic. ad Att. lib. 6. Caesar in merito rededicando diligentioiem fore.

Rēpsē, significat ipsa. τῷ ὄντι. Pacuvius: Si non est ingratis reapse quod feci. Cicet. i de Divin. Formæ quæ reapse nullæ sunt, speciem autem officiunt. Idem 3. de Finib. Quod idem reapse pristinum est.

Rēssūnē, è, οὐαλλαχεῖται. Plin. epist. lib. 5. Apollinaris: Immēsiq; fluminis nomen arenti alico deserit: autumno reassumit. Rētūs, tus, m. q. Status, & conditio reorū. [τηλεύτην σχηματιζεῖ] Τηλεύτη, i. t. οὐαλλαχεῖται, η εργαζεῖ Gall. La condition, & l'estat de ceux qui sont accusé. Ital. L'effere reo, la condizione del reo. Ger. Der ellend staad vnd wäsen einer belagten vmb ein misschall auch die zeit welche ein solcher zu dem rechten gefangen liget Hispan. Culpa, obligación ala pena. Polon. Conduita stan alico postquam venire pungeo. Vngar. Vekken valo telez. Ang. A fault or offence, the giltnesse of a person arrayned.] Jurisconsultus: Si diutino tempore aliquis in reatu fuit, aliquatenus poena ejus sublevanda erit: id est, in cum mitius animadvertisit, qui diu seridatios fuerit: id quod evenire solet aut iudicium consilio in diem longiorum judicium rejecientiū aut pro re nata, si, quia de causa planè non liquebat, reus læpius ampliatus est. Pars enim poenæ esse visa est, longa temporis intercapedo in conspicua calamitate, & miseria. q. Hodie in reatu fuit qui vel carcere detenti, squalore & illuvie cōficiuntur, aut qui honoris causa custodia sua, aut apparitorum commissi, aut vad. monio, aut vadibus obstricti sunt, aut expromissoribus. Iustin. lib. 4: Revocato igitur ad reatu Alcibiade, duo prælia secunda Nicæ & Lamachus faciunt. Ad reatum: id est, ad causam dicendam, inquit Budæus. Enote autem nō eo (ut inquit idem Budæus) hæc opinio inter nostræ etatis iurisperitos invaluit, ut reatus per primine exaudiatur. Est autē reatus vocabulum novum. Ciceronis etati incognitum: proximo tamen seculo imperante Augusto à Mellala primū usurpatum. Quintil. lib. 3. cap. 3: Nam & quæ vetera nunc sunt fuerit omnia nova, & quædam in usu perquam recentia. Mellala primus reatus, numerarium Augustus primus dixerunt. Mart. lib. 2: Si det iniqua tibi tristem fortuna reatu, Squalidus ligabo, pallid origo, eo. Rebello,

Rebello, las, n. p. Repugno, bellum instaurō: propriq; de iis dicitur qui in fide quam principi, aut Reipub. obligarunt, nō permanent: aut qui aliquando vixi, & in deditio nem recepti, bellum redintegrant. [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה וּבְשָׁבָח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲשֶׁר-אָנוּ] **Gal.** Rebeller, seremanger. **Ital.** Rebellarere, resurgere. **Ger.** Sich wider abwerfen, aufabfallen gegenwehr greifen/widerspennig seyn. **Hisp.** Rebelar. **Pol.** Spręczę wiązanie wypromiśam. **Vngar.** Fel tamadok, hadat indutok, partos wetök. **Ang.** To rebel, or rise against.] **Cæs.** 8. bel. **Gall.** Si tali ratione diuenit in locis plures rebellare cœpissent. **Liv.** 8. ab. **Vrb.** Quia cum Latinis rebellare noluissent. **Lucan.** lib. 3.: nisi qui vinci potuerent rebellent. **¶ Rebellarē dicūtur vulnera, seu alia vitia, quum semel curata repullulant.** **Plin.** li. 25. cap. 13: Nostri herbarii strumeam vocāt, quoniam medetur strumis & panis: creduntq; ea rugus sata rebellare quæ curaverit vitia. **Rebellat humor.** **Plin.** lib. 13. cap. 12: Minus sorbet politura charta, magis splendet: rebellat sapè humor curiosè datus, primoque malice deprehendit: aut etiā odore quū fuerit indiligētor. **Rebellātōr, oris, m. t.** Qui semel vixit, & in deditio nem receperat, bellum instaurat, quive alioqui in fide principi aut civitati obstrīcta non permanet. [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה וּבְשָׁבָח תְּמִימָדָה] **Gall.** Rebelle. **Ital.** Rubello. **Ger.** Einer der sich abwirft und wider gegenwehr greift / ein abfelling vnd widerspenniger. **Hispan.** Elguerebela. **Polon.** Przemię erjal amea. **Vng.** Part web, had fel tamado. **Angl.** A rebell, or one rebellious.]

Rebellātix, f.t. [תְּמִימָדָה moredhet תְּמִימָדָה poschah. itb. o ḥp̄s̄t̄p̄n̄. **Gall.** Celle qui rebelle. **Ital.** Dona che si rebella. **Ger.** Ein abfelling vnd widerspennige. **Hisp.** La que rebela. **Pol.** Taktora l' amie pijsante. **Vngar.** Had indito azony. **Ang.** A woman that rebelleth.] **Liv.** lib. 10. bel. **Maced.** Dictu, quam re, facilius sit, prouinciam ingenio ferocem & rebellatricem consecuisse. **Ovid.** 3. Trist. Eleg. 12: Teque rebellatrix tandem Germania magni Triste caput pedibus supposuisse ducis.

Rebellio, onis, f.t. Defectio, securibili instauratio. [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה marduth תְּמִימָדָה meschubah. אֲשֶׁר-אָנוּ, אֲשֶׁר-אָנוּ. **Gall.** Rebellion. **Ital.** Robellone. **German.** Ein widerstrebung mit Krieg/widerspennigkeit/widerstreitung. **Hispan.** Rebeldia, otra de rebellar. **Pol.** Zwölfenie woyn. **Vngar.** Tamadis part wete, had zerrés. **Ang.** Rebellion, or a rising against.] **Cæs.** 3. bell. **Gall.** Rebello facta post obsidionem. **Tacit.** lib. 3: Eodem anno Gallicarum civitates rebellionem cœptavere.

Rebellis, le, adjективum. Qui semel vixit, & in deditio nem receptor, bellum instaurat, quive principis aut reipublicæ sita imperium detrectat. [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה וּבְשָׁבָח תְּמִימָדָה] **Gall.** schobeb. **Ital.** Rebello. **Pol.** Rubello. **German.** Abfeling vnd sich in gegenwehr stellend/ widerspennig. **Hisp.** Rebello o que rebela. **Pol.** Posłuszywo obiecan l' amici. **Vng.** Had fel tamado, part wete. **Ang.** A rebellion, or rising against.] **Vng.** 6. Aen. sternet poenas, Gallumque rebellem.

Rebellum, hi, n. s. Rebello. [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה marduth תְּמִימָדָה meschubah. אֲשֶׁר-אָנוּ, אֲשֶׁר-אָנוּ. **Gall.** Rebello. **Ital.** Rubellone. **German.** Ein widerstrebung/ein abwirfung des vordeigen jochs mit einem neuen Krieg. **Hisp.** Rebeldia. **Polon.** Spręciwienie sieje, wiarynie dżerzjenie. **Vngar.** Had, tamadi, part wete. **Ang.** A rebellion, or rising against.] **Liv.** 5. Decad. lib. x: Qui deditis contra jus, & fas bellum iatulisset, & pacatos ad rebellum incitasset.

Rebito, as. Compositum à re, & ito, as, frequentativo verbico, quo antiqui utebantur pro revertor, redeo. [תְּמִימָדָה schub. iwanas. **Gall.** Retourner, aller d'rechef. **Ital.** Ritornare. **German.** Widerkehren an einen. **Hispan.** Tornar de algun lugar. **Polon.** Wracać sie. **Vngar.** Meg térok. **Ang.** To return and go againe.] **Interpositum** autem est b, tantum euphoniae causa. **Plaut.** in Capt. Ac si non rebitas buc, ut viginti minas dem pro te.

Reboo, rebo as, n.p. Ex re, & boo, Remugio: & per translationē resonō, resulto. [תְּמִימָדָה hamah. utrōsodū, airtex, auepevudusq;. **Gall.** Remugir, retentis contre, respondre à celuy qui magis ou crie. **Ital.** Magiare. **German.** Widerthönen/wider hälten. **Belg.** Tegen hider oft brullen. **Hispan.** Dar voz, resonar. **Pol.** Ryce. **Vng.** Bögk, dörgk. **Ang.** To lowe and sound againe.] **Virgil.** lib. 3. Georg.-rebo aut sylvaq; & magnus Olympus. **Vbi Servius:** Rebo Graecum est: nam apud Latinos nullum verbū est quod ante o finalē habeat: excepto Inchoo: quod tamen majores aliter scribebant, aspirationem interponentes duabus vocalibus, & dicebant Inchoo.

Récalcro, as, n.p. Calcitro: hoc est, calce ferio. [תְּמִימָדָה bahat. **Gall.** Regimber. **Ital.** Recalcitrare, iso è per motore con calci. **German.** Mit dem Fuß widerlich schlagen. **Hisp.** Tirar con atras. **Pol.** Preta bye. **Vng.** Elemerugoldozom. **Ang.** To wonche, to kuke.] Propriē de equis dicitur, quanvis etiam ad horines transfeatur. **Horat.** 2. Scim. Satyr. 1: Cui male si palpere, recalcitat undique tutus.

Récalco, as. Russus calco. [תְּמִימָדָה. **Gall.** D'rechef fauler aux

pis. **Ital.** Tornar di nuovo à calcare. **Ger.** Widerzutragen. **Hispan.** Hollar oira vez. **Polon.** Nadeptiwam. **Vng.** hmet, rixontag nyomok. **An.** To treade under foote, to stamp downe.] **Col.** lib. 2. cap. 2: Si velis scrobibus egestam humum recondere, & recalcare, quem aliquo quasi fermento abundaverit.

Récaléo, recales, pen. cor. **Caleo.** [תְּמִימָדָה תְּמִימָדָה jachám. **Gegoy.** Gall. S' eschauffer derechef. **Ital.** Scaldare. **German.** Warmen. **Hispan.** Hilspan. **Calestar.** **Pol.** Cypelie. **Vng.** Metegzdm. **Ang.** To be hot againe.] **Virg.** 12. Aen. - vix urbe tuemur Spes Italas, recalent nostro Tyberina fluente Sanguine.

Récalfaction, pen. cor. **Rufus calidum facio.** [תְּמִימָדָה. **Gall.** Reschauffer. **Ital.** Riscaudare. **German.** Wider erwämen/oder warm machen. **Hisp.** Calentar oira vez. **Vngar.** Ismet meg melegítöm. **Ang.** To mak warme againe.] **Ovid.** 8. Metam.. calidumq; prioris Cæde recalfecit consorti sanguine telum.

Récaléscō, Rursus calesco. [תְּמִימָדָה. **Gall.** S' eschauffer d'rechef. **Ital.** Riscaudarsi. **German.** Wider erwärmen. **Belg.** Weberom warm woorden. **Hisp.** Calentarse oira vez. **Pol.** Znow. **zagrzewam.** **Vn.** Ismet meg melegítöm. **An.** To waxe warme againe.] **Cic.** lib. 2. de Nat. deor. Quod nostris quoq; corporibus contingit, quū motu atq; exercitatione recalescunt. **Ovid.** 2. de Remed. Am. Quid juvat admonitu tepidam recalescere mentem.

Récalvūs, a, um. Cui non totum caput, sed sinciput calvum est. [תְּמִימָדָה ghibbēach. אֲשֶׁר-אָנוּ. **Gall.** Chauve par devant. **Ital.** Calvo davanti. **German.** Ein Glanztopff/der vorne lat ist. **Hispan.** Calvo de antes. **Pol.** Zjys. **Vn.** Kopax. **Ang.** Balde.] **Plaut.** in Rud. . ecquem Recalvum ac silonem sciam.

Récalvăster, stri, m. f. diminut. est à recalvus: cumque significat qui fronde subcalva est, non toto capite: quasi recalvatus. **Valla.** lib. 1. cap. 7. [תְּמִימָדָה ghibbēach. אֲשֶׁר-אָנוּ. **Gall.** Chauve par devant, yn peu chauve. **Ital.** Calveto. **German.** Ein Glanzoff/der vmb die Stirne lat ist. **Hispan.** Un poco calvo. **Polon.** Ten kiori malyjsinke. **Vngar.** Kopazska. **Ang.** Balde.]

Récandisco, cis. A verbo recando, Denuò candēs, sive ignitus fio. [תְּמִימָדָה. **Gall.** Etre reblasshi par force defeu. **Ital.** Ricaldarsi, dinovo affarcarsi. **Ger.** Widerumb heis oder fewrig wersden/wider erhitzen. **Hisp.** Tornarse a encender. **Polon.** Rozegam sje. **Vngar.** Ismet meg iwegesedöm. **Ang.** To waxe white or glowing hoate.] q Acceptur aliquando pro recalesco. **Ovid.** lib. 1. Metam. Ergo ubi diluvio tellus lutulenta recenti, Solibus ætheris, altoque recanduit pœsta. q Per translationem quoque Ira recandescere dicitur quum semel propemodum lenita, rursus exasperatur. **Ovid.** lib. 3. Metam. Auditio clamore recanduit ira. q Interdum idem est quod candidum fieri. **Ovid.** lib. 4. Metam. Seqüe super Pontum nullo tardata timore Mittie, onusq; suum: percussa recanduit unda: id est, alba & candida facta est ex spuma, quam mare concitatum solet emittere.

Récancisco, cis. Recanis, recanui, recemptum. **Cantu revoco.** [תְּמִימָדָה. **Gall.** Chanter apres. **Ital.** Recantar. **German.** Mit singen widerumb herzu rufen oder loceu. **Hisp.** Cantar à responder à loque otro canta. **Pol.** Znow. **spiewam**, odwoliwam. **Vng.** Vižza biuom, enekle semmel. **Ang.** To sing againe.] **Plin.** lib. 10. cap. 33. de perdice loquens: Ad eoq; virilis libido etiam sœtus charitatem, ut illa furtim, & in occulto incubans, quā sensu foemina aucupem accendentem ad matrem recanat, revoceque.

Récanto, as, ar, diversa superioribus cano, & quod ante asserui retracto. [תְּמִימָדָה. **Gall.** Rechanter, chanter au contraire. **Ital.** Cantare al contrario di prima. **Ger.** Widerüssten/ein ander singen Hisp. Desucantar, δ cantar otra vez. **Pol.** Rozmasicje insiem spesibem spiewam. **Vng.** Meg biuom, vižza tagadom. **Ang.** To runchane, to reisekeor vnsyay albing.] q Hinc recantatus, a, um, part. **tauwiaq; d'p̄s̄t̄. u.** Opprobria recantata: id est, mutato carmine in laudem cōversa. **Horat.** 1. Car. Ode 16: -nunc ego militibus Mutare quero tristia, dum mihi fias recantatis amica Opprobriis, animumque reddas. **Curg.** recantatæ: **Ovid.** 1. de Remediam. Nulla recantatas deponent pectora curas. q Interdum recantare, est sonū cantati carminis reflectere. **Mart.** lib. 2: Nusquā Græcula quod recantet Echo. q **Plin.** lib. 28. cap. 2. pro incantare videtur usurpare: Non pauci, (inquit) serpentes ipso recantari credunt: & hunc unum esse iplis intellectū: contrahiq; Matrōrum cantu, etiam in nocturna quiete.

Récendo, dis, quasi retrò cedo, Abeo. [תְּמִימָדָה halach. אַנְגֵזְעָקָע. **Gall.** Setirer arriere, se retirer, elonger. **Ital.** Parirsi, farsi da canto. **German.** Abweichen / dannen weichen/zuruckweichen/hinweg rücken. **Hisp.** Partirse de algun lugar. **Pol.** Odstepu. **Vng.** Hatarerök, el megyök. **Ang.** To departe or go away, to recoyie.] **Cic.** Attic. lib. 2: Advola in Formianum: unde nos pridie Non Majas recedere cogitamus. **Plaut.** in Capt. Proin tu ab istoc procul recedas. q Ponitur aliquando pro reverto. **tauwiaq;** Salut. in Iug. Albinus Aulo fratris in castis pro Prætore electo, Romæ recessit. q Aliquando pro diminui. **Plin.** Epist. 6. lib. 3: Recessit ventus. q Aliquando pro disjungi. **Celsus:** Sed in aliis quidē ossibus ex toto sapid fragmentum à fragmento recedit. q Recedere ab officio, est deserere officium. **Cic.** 3. Offic. Quā MM 3. si sequē-

si sequemur in comparatione rerum, ab officio nunquam recedamus. Recedere ab armis, est cessare, desistere. Cicero pro Rose. Amer. Posteaquam ab armis recesserunt, in summo otio, rediens à cena Romæ occidit est. Recedere à vita, est mori. Cic. 4. Tusc. Quippe qui ob eam causam à vita recesserit. Recedere ab oculis, est è conspectu abiit: quod tamen ipsum accipitur pro mori, *et dñs puerus*. Plin. Epist. 23: Vivit enim, vivetque semper, atq; etiam latus in memoria hominū & sermone versabitur, postquam ab oculis recessit. Recedere à conditione, persona, statu, est quod dicimus immutare personam, cōditionem, statum. Cic. Att. lib. 1: Nam neq; de statu popis nostra dignitatis est recedendum, &c. Idem pro Quinto: Qua ratione res ab usitata consuetudine recederet. Recessus, m. q. Actus recedēdī, discessus, abitus. [*excessus*, *échappé*.] Gall. Reculement, elongement, retraite. Ital. Il ritrarsi à direttro. German. Hiuweitung, huiwitung Hispan. Partida del lugar atrasas. Pol. Odjazje. Vngar. Hatra terés, fel semenes. Ang. A recycling, or going back.] Cui opponitur Accessus. Cicero. 3. de Orat. Luna accessus & recessus suo, Solis lumen accipit. Interdum idem quod secessus: id est, locus secretior, turba & tumultu vacuus. *exāna*. Cic. Att. lib. 12: Mihī solitudo & recessus provincia est. Recessus oculi, est ipsa concavitas, in qua oculus recondit. Plin. lib. 8. cap. 33: Oculi in recessu cavo, tenui discrimine, &c. Recessus animi, per translationem dicuntur cogitationes reconditæ, qua difficilē possunt pervenigatur. Cic. pro M. Marcello: Quim in animis hominum tantæ latibra sunt, tanti recessus.

Recēlo, lis, Apul. lib. 10. Metamorph. videtur accipere pro eo quod est reducere, retrahere. [*ὑποβάθυντις*.] Gall. Abanser, souler & presser vers en bas. Ital. Ridurre, inclinare. Germ. Hindernsich ziehen. Belg. Wederom trecken. Hisp. Inclinare, tornar à tra o tra caja. Pol. Odwodze. Vng. Hatra vonzom. Ang. To make lowe, or cast downe.] Illa (inquit) quoties ei parcer, nates recelabam accedens toties visu rabido & spinam prehendens, &c. Liv. autem. lib. 4. bell. Pun. videtur usurpare pro deprimere: quod & Budæus annotavit. Verba Livii sunt hæc: Ferrea manus quin injecta prora esset, graviq; libramento plumbi receleret ad solum, suspensa prora, nayim in puppi statuerat: id est, deprimeret, inquit Budæus.

Recēns, om. t. Novus, novitius, qui nuper fuit: cuius antithetō est Vetus, sive veterū. [*ὑγιαίνων*.] Gall. Nouveau, fraîs, recent. Ital. Fresco, novo, recente. Ger. Neu, frisch. Belg. Nieuw, vers, Hisp. Cofre reciente ó nuevo, ó fresco. Pol. Nowi. Vng. Vy. Ang. New, fresh.] Cic. Aul. Cecinare: Commemorarem non solum veterū, sed horū etiam recentium, vel ducum, vel comitum tuorum gravissimos casus. Terent. in Adelph. Ut itam hanc in eos evocam omnē, dum exactitudo hæc est recens. Virg. 3. Georg. jubeo frondēta caput Arbuta sufficere, & fluvios prebere recentes. Recens & lassus contraria. Curtius lib. 3: Timere ne nō virtute hostium, sed lassitudine sua vinceretur. Petras recentes inde successuros, si laxius stare potuissent. Ovid. 2. Metam. Ardua prima via est, & qua vix mane recentes exituntur equi.

Recēns, adverb. Recenter. [*νέω*.] Gall. Nouvellement, de nouveau, il n'y a gueres. Ital. Frescamente, nouellamente. Germ. Neuwillden. Hisp. Recientemente, ó frescamente. Pol. Szwiejo. Vng. Mojsan, vyomuan. Ang. Newly, lately.] Plaut. Qui recens ex agro venerat. Virg. 3. Georg. Sole recens otto: id est, recenter, vel paulò ante. Suct. in Tiberio. Cœl. cap. 1: Inde Romam recens conditam, cum magna clientum manu commigravit. Plin. libr. 18. cap. 22: Quam recentissime stercorato solo.

Recēnter, aliud adverb. cuius nullū nunc occurrit exemplum. Recēnseō, es, act. f. Recognoscō, & summā totius multitudinis per numeros colligo. [*ὑγιαίνων* (vel) pikkéllí.] Hisp. Sipper mandar. *κατεργάζειν*, *έργαζεται*, *παραχθεῖν*, *έμπορειν*. Gal. Faire une revue, faire une monstre générale de gens de guerre, nombrer, raconter. Ital. Ricognoscere, recon. memorare, faire una ressa, una mostra generale di soldati. Ger. Wider zählen/abschätzen/mustern. Belg. Verstellen/verhalten/monstren. Hisp. Remembrar algo, hazer alarde de gones. Pol. Wyros cęst liże. Vng. Elő zámlelem. Ang. Toreken, to rehearse, to muster an army.] Liv. Intet hæc recenter exercitum, militem instruit. Idem 6. bel. Pun. Deinde acceptis nominibus civitatum, recentuit captivos, quōt cuiusque populi essent. Virg. 4. Georg. Consedit scopulo medius, numerumque recentet. Recensere, narrare dixi. Cic. ad Att. lib. 16: Ob ius enim recenses multa quæ vellem. Ovid. Epist. 9: Inunc, tolle animos, & fortia facta recense. Stat. 4. Syl. Dinumera fastos, nec parva exempla recense.

Recēnsus, a. um, partic. recognitus. [*ὑγιαίνων* *νιψάρην*.] *έμπορειν*, *κατεργάζεται*. Gall. Recens, conte, nombre. Ital. Recuento, contado, nominato. Germ. Wider abgezählt. Hisp. Remembrado, nombrado. Pol. Otlizoni. Vng. Meg zamlaltatot, rostaltatot. Ang. Reckened or told.] Suct. in Vesp. cap. 9: Amplissimos ordines, &

exhaustos cęde varia, & contaminatos veteri negligēti pugnauit. supplevitq; recēlo Senatu, & equite, submons indignis, & honestissimo quoq; italicorū ac provincialiū allecto. Recēnsus, sus, sui, m. q. Lustratio, sive recognitio exercitus, alteriusve multitudinis. [*τύχην μηδικάδης ήρον* sephar.] Gall. Reneve, nomenclature. Ital. Effi riudare & nominare. Ger. Ein abzählung/musterung Hisp. El alarde. Pol. Okajowanie począt. Vn. Mastry meg xamlatas. An A reckening or rehearsing.] Suct. in Cœl. Dict. cap. 41: Recensum populi vicatum per dominos insulatum egit.

Recēnsio, onis, f. t. Multitudinis cuiusvis lustratio, sive recognitio: [*τύχην μηδικάδης ήρον* sephar.] Gall. Reneve, examen du conseil & du nombre. Ital. Riudimento, effigie di genti & nomi. Ger. Das abzählen oder bestimmen einer menge. Musterung Hisp. El alarde. Pol. Liczba okazjiach. Vng. Mastry. Ang. A reckoning or rehearsing.] ut Recensio copiarum, sive exercitus. q; lateridū accipitur pro censu civium, eorumq; facultatum qui Rōma quinto quaque anno à Censoribus fieri solebat. *μητρα*. Cic. pro Milo ac: Qui Nymphaū zedem incēdit, ut memoriam publicæ recensionis tabulis publicis impressam extingueret. Recēnsio, a, um, participium à verbo antiquo Recensio, sis, quartæ conjugationis, ut ait Georgius Valla, idein significas quod recensus. [*τύχην πακάλης ήρον* niphār.] Gall. Recensio, conte, nombre. Ital. Riudito, contado, nominatio. Ger. Gezählt oder abgezählt. Hisp. Remembrado, nombra. Pol. Przeliczeni. Vng. Meg zamlaltatot, valagottatot. Ang. Reckened, or told.] Suct. in Iul. Cœfarc, cap. 41: Instruit ut quora initia demortuorum locum ex iis qui recensisti non essent, subseratio à Praetore fieret. Claudian. in Europ. lib. 2: Prisca recensis evolite secula fasias.

Recēntari, Renovari, & denudū recens fieri. [*ώτιστην λιθοβαθμίδας*, *απαντός*, *νέας*.] Gall. Renoueller. Ital. Renovare. Ger. Wider neu werden. Hisp. Recentarse, renoverse, refresharse. Pol. Odnowiajsi. Vng. Meg vulni. Ang. To wash new a gaine.] Accius: Iamjam albicasit Phœbus & recentatur commune lumen hominibus & voluptas. Nonius.

Recēpto, vide RECIPIO. ;

Recēssus, vide RECEDO.

Rechamus, m. f. [Germ. Übersitung an einem Zug/Büttentriebe schaffen geht.] Idem quod trochlea. Et tractori generis machina cuī æreo aut ligneo orbicule, qui per axiculum versatur, trajecto fune ductario. Utimur etiam haurienda putens aqua. Vitruvius lib. 10. cap. 2: Alligatur in summo Trochlea, quam etiam nonnulli Rechamum dicunt.

Recēdo, dis. pen. cor. recidi, recasum, Retrorsum, sive iterum eundo. [*απαντάω*, *απαντάω*.] Gall. Rehoir retomer. Ital. Ricessare. Ger. Wider hindernsich fallen/wieder umbfallen. Belg. Wederom valten. Hisp. Tornar à caer, recer. Pol. Zu rpadam. Vn. Hatra vagy. ifmir el esom. Ang. To fall againe, to fall backwarde.] Exigit autem accusativum cum præpositione ad, vel in. Cicero ad Brutum: Nōnne hoc est in casu tenebras recedisse? Plaut. in Menech. Omnes in te iste recident contumelias. Terent. in prolog. Hec cyt. Nolite sinecere per vos aitem musi à recidere ad paucos. Cic. Att. lib. 4: Id ego puto, ut multa ejusdem, ad nihil recatum. q; Invenitur aliquando apud Poetas recido, e litera geminata, ut prima syllaba natura brevis producatur. Lucr. lib. 1: At neq; recidere ad nihil res posse, &c. Propriet. lib. 4: Recedit inque suos mensa supina pedes.

Recēdivus, a, um, pen. prod. Quod post casum restitutū, denuo concidit. [*απαντάω*, *απαντάω*.] Gall. Qui aperte estre leut, reuient sus, puis rebombe. Ital. R. fata & rinova tu' ultra volta. Ger. Widerum feilgen das vorhin aufgericht worden war/das widerum feilchen. Hisp. Lo que cayo y se levanto, y despues turno recer. Polon. Odpadaiacy, walacjy sie. Vng. Vizzen tag isb vyomuan es, halas. Ang. That which after one fall falls by againe.] A' re pia positione, actus iteratione significante, & nomine cadius: unde Cadiva mala legimus apud Plin. lib. 15 cap. 16. Propriet. 11aq; recidivum quid dicitur, quod iterato recedit. Virg. 4. Aeneas recidiva manu posuisse in Pergama victus: id est, quae reciderunt. Id lib. 7: Quia idem Veneri partus suis & Paris alter fuisse, iten recidiva, post casum restituta respiciens, op: nor, ad oppidulū illud quod Aeneas, quū primum navibus egressus esset, nō procurat Laurento cōdidit: & quod & ipsum à nomine. lista patrie Trojanam appellavit, ut autor est Liv. lib. 1. ab Vrb. Melius tamē, mea qui ē sententia, recidiva Pergama intelligere possumus, quæ iten deciderunt: hoc est, his eversa sunt. Cōstat enim Trojani bis capitā fuisse: semel ab Hercule tempore Laomedontis regis, quū Hestoneta scopulo alligata, occasio in anno monstru, liberasset: quo nomine quū postea sibi intercedē Laomedon solvere recusasset, Hercules cōtracta exercitu urbē expugnavit, Laomedonē occidit, Hestonēq; & Piamum captivos in Græciā abduxit. Redēptus postea à victimis piamus,

Priamus, Trojam instauravit, multoq; splendidiorem reddidit: quæ à Græcis duce Agamēnone secundò fuit eversa. q; Febris recidivæ dicuntur, in quas secundò recidimus, quū scilicet morbo liberati, denuo in eundē relabimur. *αἰσθάνεσθαι*. Sed hoc nō propriè, neq; ex vocabuli significacione fit, sed ex appellatione tantum quasi recidivoū febres, propter eos qui in eas incidunt, & post carū de pulsione relabuntur. Febris enim ipsa recidivæ potius quām recidivæ dici debent: quia tūc non recidunt, sive nō depelluntur, sed reviviscunt, & integrantur. Recido, dis, di, pen, prod, a&t. Abscondo, refoco: ex re, & cedo. [גָּרְאַתְּ charath וְלִזְבֹּחַ ghadhab וְלִזְבֹּחַ zamār וְלִזְבֹּחַ charaz. *דְּבָרֶנְתָּו*. Gal. Cooper, rognor. Ita. Tagliare, recidere. Ger. Abhauen/abschneiden. Belg. *afschuiven/afschouwen*. Hisp. Cortar, tornar a cortar. Pol. Odrinam, odergym. Vng. El vagom el metegym. Ang. To cut off or away, or to pare.] Cato cap. 2: Viam publicam muniri, vepres recidi. Mart. lib. 1: Quām primum longas Phœbe recide comas. Horat. de Arte poët. ambitiosa recidet Ornamenta. Ovid. 1. Metam. Cuncta prius tentanda: sed immobile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur.

Recisus, a, um, partic. Amputatus, præcisus. [גָּרְאַתְּ charath גָּרְאַתְּ nichash וְלִזְבֹּחַ ghadhab, *דְּבָרֶנְתָּו*, *דְּבָרֶנְתָּו*. Gall. Conpi, rognor. Ital. Tagliato, troncato. Ger. Abgehauwen/abgeschnitten. Hisp. Cortado. Pol. Odrzieti, odergynon. Vng. El meteges, vagatas. Ang. Cutte of or away, pared] Cic. de Provin. consul. Nationes eas, quæ numero hominū ac multitudine ipsa poterant in provincias nostras redundare, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas. Luc. lib. 2: -vidū fortuna colos Præstina suo cūctos simul ense recisos. Ovid 3 Fast. Idque ancile vocat quod ab omni parte recisum est, *Quumq; notes oculis, angulus omnis abest.*

Reciso, onis, st. [גָּרְאַתְּ ghayrah *דְּבָרֶנְתָּו*, *דְּבָרֶנְתָּו*. Gall. Coupure, cuspem. Ital. Tagliamento. Germ. Abhauung/abschneidung. Hisp. Cortadura, obra de cortar. Pol. Odrzycie. Vng. El meteges vagas. Ang. A cutting away or paring.] Plin. lib. 21. cap. 41: Omnis autem recisione, atque ustione proficit.

Recisum, ti, n. s. Frustū exiguum, & veluti ramentū à re quapiā recisum. [גָּרְאַתְּ ghayrah *דְּבָרֶנְתָּו*, *דְּבָרֶנְתָּו*. Gall. Rognore, fragment, petit lopin. Ital. Picciol pezzo. Ger. Etwas so vō einem anderen d. abgeht / oder abgeschnitten wird/ abschneidet. Hisp. Pequeno pedaco. Pol. Odrzynek. Vn. Mettek halladek. An. A piece or morsell.] Plin. lib. 34. cap. 51: Ocyssimè verò ex coronarium æruginem contrahit, recisalmentis in acetum additis. Recingo, recingis, act. t. Discingo, quod cinctum erat solvo. [גָּרְאַתְּ pitteach *דְּבָרֶנְתָּו*. Gal. Descembre Irwl. Disingere. Ger. Entgegen: das ist/aufgerufen. Hisp. Descenir. Pol. Odrysse. Vn. Mag oldom, ledvallen. Ang. To loo/ which was girded. J. Ovid. lib. 4. Metam.: ad in asia magni Regna reddit Ditis, sumptumq; recingitur anguem: Id est, deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat. Virg. 4. Aen. Vnum exuta pedem vincis in ueste recincta Testatu moritura deos. Ovid. 1. Amor. Ecce Corinna venit tunica velata recincta.

Recinsum, recini, vestis quadrat genus: inde dictæ, ut Servio placet, quod laciniam ejus retrorsum rejiciebat. Recinium (inquit Festus) omne vestimentum quadratum. Hi qui XII. Tabulas interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam, (qua & mulieres utebantur) prætextam clavo purpurco. Vnde Mimi planipedes, recinati dicuntur.

Recino, recipis, pen, cor. Iterum vel frequenter cano. [אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה. Gall Rechanter, retinir. Ital. Recantare. Ger. Widern, singen/widerthören/widerhalten. Hisp. Cantar tra vez. Pol. Zwanzig am. Vn. Ismegensklök gyakranekelk. Ang. To sing again.] Cic. de Clar. Orat. Illud est majus, quod in vociibus nostrorū oratorum recinit quidam & sonat urbanius. Horat. libr. 1. Epist. 1: hęc recinunt juvenes dictata, senesq;.

Recipiō, pis, pen, cor. Iterum vel frequentiter cano. [אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה. Gall Rechanter, retinir. Ital. Recantare. Ger. Widern, singen/widerthören/widerhalten. Hisp. Recibir. Pol. Zasie przymie. Vng. Vizszem, ream recöm be rezdm. Ang. To receive or tak again.] Liv. lib. 9: Recipientia arma que per partionem tradiderunt. q; Quandoq; pro accipere, & honoris, vel beneficii, vel humanitatis causa suscipere. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Cic. lib. 2. Offic. Cyrsilum quendam suadentē, ut in urbe manerent, Xerxemq; recipient, apudibüs obruerunt. q; Quandoq; pro revocare. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Virg. 2. Aen. -sic ore effata recipit Ad se. q; Quandoq; in tutu reducere, liberare, *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Virg. 6. Aen. Illū ego per flamas & mille sequentia tela. Erupi his humeris, medioq; ex hoste recipi. q; Recipere servū, ut in l. j. de Servi. corru. Vlp. dicit, est refugii absconditi causa servo pīlare vel in suo agro, vel in alieno loco edificiōe. q; Quādoq; simpliciter cōferte se, & profici sci. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Plaut. in Capt. Inde me cōtinuō recipiato tursura domū. q; Quādoq; recuperare. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Cic. in Catil. Tarentū verò qua vigilāria, quo cōllis recipit. Cic. in Catil. Tarentū verò qua vigilāria, quo cōllis recipit. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*.

in arcem, glorianti atq; dicenti: Mea opera. Quinte Fabi, Tarrentū receperisti. Et certè, inquit ridens, nisi tu amisses, nunquā recipissem. q; Quandoq; excipere ad usum sum, & reservare: quod fit quū quis veditis ceteris, sibi quippiā reservat. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Plaut. in Timū. Vbi nuac adolescentis habet? C. posticulū. Hoc recipit, quā edes vederet. Cic. de Orat. lib. 2: Sed dicas te quū ædes vederes, ne in rutis quādē & casis, solū tibi paternū recipisse. q; Recipere ensem, est retrahere, & è vulnere educere. Sic enim interpretatur Servius illud Virg 9. Aen. -tocū cui cōminus ensem cōdidit alſurgēti, & multa morte recepit. q; Accipitur interduo recipere pro promittere: nisi quād recipere amplius quiddā significat, quam promittere: quasi rei eventū & periculū in se suscipere. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Cic. Crassus: Quæ tibi promitto, ac recipio, sanctissimè cōscit observatū ē Cecin. ad Ciceronem: Sed tamē ego filio dixerā libiū legeret, & ea cōditione daret, si reciperes te correcturū. In qua significacione etiā dicimus Recipere in se. Cic. ad Brutū, lib. 13: In ipsa causa expōnēda satis etiā de probitate dixi, sed tamē separatim iam recipio, fore tum tibi & voluptati, & usui. Nā & modestū hominem, cognoscō, & prudentē, & à cupiditate omni remotissimū: preterea magni laboris, summaq; industria. Neq; hæc polliceri debet, que tibi plisi (si bene cognoris) judicāda sunt. Quo in loco Cic. morē suū servat, ut difficultas verbū recipio, per facilius pollicor declarat. q; Ponitur aliquando pro approbare. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Plin. lib. 25. cap. 4: Quartū genus molle, lanuginosum, pinguis cæteris, candi seminis, in maritimis nalcens: hoc receperē medici. Quia lib. 8: Vsus recepit, Beac moratas urbes, poculū epotum, seculū felix. q; Aliquādo pro nominatim cavere. Iurecōlultus in l. empōrē. de Act empti: Quemadmodū recipitur nummos vēdor accipiat, quāvis mērē ad empōrē nō perveniat. Bud. q; Recipere se, aliquādo est ad se redire, & animū, ac vitē resumere. Cic. in Soma. Scip. Q; e quū intuerer stupens, ut me recepti, &c. q; Recipere mandatū, est totū mādati onus in se trāsferre. Cic. pro Sexto Rose. Quid recipis mandatum, si neglecturus es? Differunt autē recipere, & suscipere, ut ait Alconius in Divin. quād recipimus partē suscipimus totū. Cic. 2. de Orat. In quo est illa quidē magna offendio, vel negligētæ suscep̄tis reb. vel pfidig recip̄s. Recipit, a, um, partic. a recipio. [גָּרְאַתְּ mulkah aiadis, *דְּבָרֶנְתָּו*, *דְּבָרֶנְתָּו*. Gall. Recen Ital. Recunno. Ger. Angenommen. Hisp. Recebido. Pol. Prisett. Vng. Vizszanetet be vette. Ang. Recived. Jut. Receptus mos, quē spontē (ut inquit Nonius) civitas alienū ascivit. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Recepti in civitate, dicuntur qui cū suffragio cives sunt effecti, ut apud Liv. ū legitū *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Receptus celo. Quintil. lib. 3. cap 7: Quid ipsum quoq; celo receptum temporis ejus homines ñabitaverint. Ovid. 3 de Ponto: Tunc me (siqua fides) cœlesti sede receptū Cum fortunatis suspicor esse deis. Virg. lib. 1. Aen. frugesq; receptas Et torre parā: flammis, & flangere laxo. Recipit, pti, subst. n. s. Pollicitū, sive promissum. [גָּרְאַתְּ dabār *דְּבָרֶנְתָּו* charuh. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*, *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Gall. Promisse. Ital. Promessa. Ger Ein verhaßung / die jemandt eingeht. Hisp. Promisso, proverba. Pol. Obetwiga. Vng. Igret fogadas rea retet. Ang. A promise.] Cic. 2. Philip III induxit ut peteret, promissum & receptum intercessit, ad seq; trāfūlit: tu ejus perfidig vo. untate tuam adscipisti. Idē 7. Vert. Satis est factum in Siculis, satis officio ac necessitudini, iudices, satis pron. isto nostro a recepto. Recipit, us, m. q; Ipse actus recipiendi, sive subducēdi si tē ē pugna. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Gall. Retraire. Ital. Il ritirarsi. Ger. Ein abzug vō Streit. Belg. Ein wederkeertinge His. El retraymē del trab. io. Pol. Odyssejente bytvi. Vn. Harrā mazā batra allas. An. A retraita in battaille a retiring.] Virg. 8. ab Vib. Brevitate ipia loci, faciliq; receptu in tam propinqua castra, haud egre militē à multa cēde est tutatus. Receptui signū dare, & tubē signo copias à pugna revocare. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Virg. 2. ab Vib.: Admirationē inde auxit, signo receptui dato, adeò trāquilla serenitas, &c. Canere receptui, idē. Cic. 12 Philip. Qui enim revocāte, & receptui canente Senatu, properet dimicare: q; Nonnunquā tamē p̄r translationē accipitur pro tecedere. Cic. 3. Tusc. Veteritatem ratio intueri molestias, abstrahit ab acerbis cogitationib; hebetē aciem ad miseras contemplandas: à quibus quū cecinet receptui, impellit ruitum, & incitat ad cōpiciendas, totaq; mente cōtētandas varias voluptates: quib; ille & præteriorū memoria, & spe cōsequentiū sapientis vitā referuntur. q; Receptus præterea signo locū ipsum in quē tuō se receptū exercitus. Virg. 11. Aen. Planities. ignota jacet, tutiq; receptus. Cic. Att. lib. 9: Neq; ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptū amictū. Plancus Ciceroni lib. 10: Animadverti nullū aliū receptū Antoniū, reliquiasq; quē cū edēscent, habere, nisi in his patibus. Reciptō, m. t. Recceptrix, & Receptor, verbalia à recepto, quē lepē illos, aut illas significat qui vel quē latentes, corūq; sunt recipiunt, occultantique. Vulgus recelatores appetat. *אֲרֵדוֹ, אַרְפָּאַרְסָה*. Gall. Recelant. Ital. Recelatore, recelatore. Germ. Ein aufenthalt, eti

auffenhalter/oder auffnemmer der Mörderen vnd Räubeten/der oder
diejenen vñ ihrem Raub vnderschauff gibt. His. Encubitor de hurtos.
Pol. Przygniacz gbmiecow y ib kradz iei. Vng. Beſogado, ero gaxda.
Ang. Arreſtuer.] Cic. pro Milone: Sustinuisseſt hoc crimen pri-
mū ipſe ille latronū occulator & receptor locus, dum neq;
multa ſolitudo indicat, neq; cęca nox oſteſiſſet Milonem.
Idem 6. Veir. Receptrix furtoū, ac p̄daruū Meſſana. Metius
Iurisconsultus titulo De receptorum Pefſimū, inquit, genuſ eſt re-
ceptorum, ſine quibus latere nemo diu potest. Cic. pro Mil.
Occulator ille, & receptor latronum locus.

Rēceptio, onis, f.t. aliud verbale. [ταῦθαι εἰσδοχή. Gall. Retire-
ment, & recellement. Ital. Retiramento. Ger. Aufnemung. Hisp.
Recibimiento. Pol. Przyjęcie. Vng. B. ſagadas el tukla ſoru gaxia-
ſug. Ang. Receiving.] Plaut. in Atin. Quid tibi huc receptio ad
te eſt meum virum? Id eſt, Quare recipis ad te virum meum?
Rēceptiū, a, n. Excepitiū: hoc eſt, quicquid in venditione
ne aut quavis alia alienatione excipimus, & nobis reſerva-
mus. [εἰσερχεσθαι. Gall. Ce qu'on a refusé, excepté, ou retenu en con-
tractant. Ital. Quello che s'è rifiutato rendendo qualche coſa. Germ.
Das vorbehalten iſt/das man in einer tauff/oder dergleichen mit ande-
ren nich: hingegeben hat. Hisp. Coſa ſacada fuera quādo ſe rende. Pol.
Zachow anies ſobierjeſci metakiei, ktoru widana bicymal'a. Vng. El
ſogalt. Ang. Which we receive in ſelling or any other alienation and
keep to ourſelfs.] Vnde Receptiū ſervus appellatus eſt, nu-
ptē mulieris proprius, quē reſervavit quū doce marito daret.
Quoties enim mulier in dāda viro dore, aliquia ex ſuis bonis
retinet, nec ea ad virum tranſmittit, recipere ea dicitur. Vide
Gell. lib. 17. cap. 6. Hinc receptiū dos, quā is qui dedit, ſoluto
matrimonio ſibi redi ſtipulatus eſt, autore Vlp. Institut. c. 6.
Rēcepto, as, freq. à recipio. [ταῦθαι. Gal. Retirſauē. Ital.
Receuere ſtuffi, retiraſſi. Ger. Oſt aufnemmen/eynziehen. Hisp.
Recebir a menudo. Pol. Wzawnic przymuſi. Vng. Beſogadom el tit-
koldagatom. Ang. To receive often.] Terent. Hecyr. Meū receptas
ſitū ad te Pamphilum. Idē Heavt. Ibi tuę ſtultitū ſemper erit
præſidiū Chriopho, Viſtus, veſtitus, quō in teſtū te receptes.
Rēceptaculum, l. n. f. Quicquid rem aliquā in ſe recipit. [εἰδο-
χται, εἰδοχή. Gall. Le lieu ou on retire quelque chose, retraite. Ital.
Recessiō, luogo ſicuro, ricetto. Ger. Ein gehalt/ein ort ſo etwas ent-
ſucht vñ in ſich hältet. His. Ellugar aſo nos retraiemos. Pol. Przechod-
wanie. Vng. Beſogado hely enyizd hely. Ang. A place that receives
any thing.] Ut quā liueniem melancholię, veſticam urinę, & al-
vum facis dicimus eſſe receptaculum. Cicer. 2. de Nat. deor. Al-
vus tibi potionis q; eſt receptaculum. Idem 1. Tufc. Nam cor-
pus quidem eſt quasi vas, aut aliquod animi receptaculum.
Idem 7. Verr. Illud tibi eſt peridum receptaculum præde fuit.
¶ Interdum idem eſt quod perifugium: hoc eſt, locus in quem
quiſ ſe recipit ut à vi, aut injuria tutus ſit. ταῦθαι. Cæl. bell.
7. Gall. Præterea oppida incendi oportere, que noua munitione
& loci natura ab omni ſint periculo tuta: neu ſuis ſiat
ad detrectandā militiam receptacula. Cic. in Pifon. Cui tem-
plum illud fuit arx ciuium perditorum, receptaculum veterū
Catilinæ militum, caſtellum forenſis latrocinii.

Rēciprocus, a, um, pen, cor. Quod alicunde proſectum, redit
eo unde proſectum eſt: à recipiendo dictum, ut docet Varr.
lib 6. de ling. Latina. [αὐτίποφος. Gall. Reciproque, qui retourne
d' où il eſt ſorti. Ital. Reciproco che torna in ſe. Germ. Widerſetzung/
das wider hiderſich tehet/oder tringt daher es kommen iſt. Hisp. Co-
ſa que buelue enſi meſmo. Pol. Przykakueſci y od kakaueſci. Vng.
El hagoy helyere terb. Ang. That returneth thither from whence it
come.] Reciprocus amnis: id eſt, refluſus. Plin. lib 9. cap. 57: Ca-
verna ſequi faciat ſibi in terra, atque in iis vivat, etiam recipro-
cis amnibus ſiccato littore.

Rēciprōco, onis, f. t. Ejusdem via retrograda repetitio, &
accessus & recessus. [παλινδρομία, αππαθεία. Gall. Retour au
lieu d' où on eſt ſorti. Ital. Corriſpondentia, ritorno la di dove ſei parti-
to. Ger. Widerſetzung/binderſich. Hisp. Ritorno enſi meſmo. Pol.
Wzadawrożenie. Vng. El hagoy helyere teres. Ang. A returning
hither from whence it come.] Plin. lib 9. cap. 8: Innumerā viſ mu-
gilum ſtato tempore anguſtis fauſcibus stagni in mare erum-
pit, obſervata aſtus reciprocatione.

Rēciprōco, reciprocas, act. p. In contraria partem reſecto, al-

ternatum attraho & remitto. [αὐτίποφω, παλινδρομίᾳ. Gall. Re-
tourner d' où on eſt ſorti ou venu. Ital. Ritorne, rimettere, reciprocare.
Ger. Widerſetzen zu dem vordeſen/widerſtellen/aff wir der athen
geſetſet wird/vñ wider heraus gelaffe wird. His. Reboſinar otra coſa.
Pol. Wpuzgazm y wipuzgazm, iako ejini tchnaçp. Vng. El hagoy
helyem reterb. Ang. To returne thither from whence y come.] Liv.
lib. 2. bel. Pun. Quum jam ſpiritum includeret vetus, nec recipi-
procare animauſ ſineret, averſi à vento parumper conſedere.
Gellius: In eam ſiſtulam per quam ſpiritus reciprocatur. ¶ In-
terdum eſt mutua quadam conſequentia à ſe invicem depen-
dere. Cic. lib. 1. de Divin. Si quidem iſta ſic reciprocantur, ut ſi
divinatio ſit, dii ſint: & ſi dii ſint, divinatio ſit.

Rēciprōco, oris, f. Alietem reciprocōne dixit Laberius

poëta, vocabulum licentia antiqua poētarum confitum. La-
berius: Reciprocōne, lanicetum, vſitrahum.

Rēſiſtēmentum, Vide R E C I D O.

Rēcito, tas, aſt. p. Clare de ſcripto pronuntio ut alii audient
intelligant: unde Poëta, & alii ſcriptores recitabant publica
opera tua, & nonnulli aliena. [ΝΤΡ karé ſchreibend, aſſe-
rōzu, à me ſeſt. Gall. Reciter, lire haut & clair. Ital. Recitare, nar-
rare. Ger. Laut verlesen, erzählen. Belg. En ſen verlesen. Hisp.
Leer, pronunciar. Pol. G. oſtem wiligam, cítam. Vng. El olaſo, el
mondom. Ang. To read out aloud, to rehearſe, to tell by heart.] Cic.
ad Plancū, li. 10: Cave enim putes ullas literas unquā grauo-
res, quam tuas, in Senatu eſte recitatas. Aliquando non lego-
do, ſed memoriter referendo fit recitatio. Quint. At iſta legem
recitat. Loquens de muliere, quæ eæ erat.

Rēcitatō, onis, f. t. De ſcripto pronuntiatio. [ΝΤΡ mikrá
ſchreibend, aſſez fort, à moy. Gal. Lectare, recit à haute
voix. Ital. Lettione in alta voce. Ger. Ein laute verleſung. Hisp. Otra
de leer o pronunciar. Pol. G. oſte cítam. Vng. El olaſo, el mondos.
An. Reading aloud or rehearsal.] Cic. pro Client. Crassus tum
ita Brutum ultus eſt, ut illum recitationis ſuæ pœnteret.

Rēcitatōr, oris, m. t. Qui aliquid de ſcripto pronuntiat. [ΝΤΡ
kop, βΩΝ meſchannen, aſſez voix. Gall. Qui lit à haute voix, le-
ſteur. Ital. Lettore, chi legge in chiara & alta voce. Ger. Ein verleſer.
Hisp. Qui lee alta voz, legidor. Pol. Cítelwirk. Vn. El olaſo. An.
That readeth with aloud voice.] Cic. 3. de Invent. Neq; enim vos
scripti ſui recitatores, ſed voluntatis interpretes fore putavate.
Rēclamo, as, pen. prod. Clamore adverſor, non acquiesco.
[ανοῶ, αντίζω. Gall. Crier à l' encontre, contredire. Ital. Reclama-
re, repugnare. Ger. Darwidet ſchreyen/mit ſchreyen widerſteden/wider-
ſetzen. Belg. Zeghen roepen/teghen ſtaen. Hisp. Reclamar, reſiſtrir.
Pol. Odwolme. Vngar. Ellene mondok ellene zolok. Ang. To cri
against.] Cic. pro Pomp. Propterea quod iſtis reclamantibus,
vos unum illum elegiſt, quem bello prædonum præpon-
teſtiſt. Idem Lentulo: Eijs oratione vehementer reclamatum
eſt. Reclamo tibi pro reo, dixit Pla. Epift. lib. 9: id eſt, cum cla-
more reprobo quæ in reum dicas.

Rēclamatiō, onis, f. t. Contradiccio, & propriè cum clamore.
[αντίζεια. Gall. Contredit, criement contre, repugnance. Ital. Il gi-
dare all' incontro di qualche coſa. Ger. Widerschauung/widerſtößig/
über widerſetzung mit geſchrey. Hisp. Obra de reclamar y reſiſtrir
a menudo. Polon. Odwol'wanie. Vngar. Ellene zolas. Ang. Crying
against.] Cic. 4. Philipp. Præclarā & luculentā reclamacione
veſtra factum pulcertum Martialium comprobavitſis.

Rēclamatio, as, frequentativū, Cū clamore oppugno. [πολὺς α-
ſtrigere, ov̄χα εἰνόοι. Gall. Fort & ſouuent crier à l' encontre. Ital.
Cridar forte & ſteſſo all' incontro. Ger. Schreyen eins ſchreyens wider
etwas. Hisp. Reclamar y reſiſtrir a menudo. Pol. Odwol'wanam. Vtig.
Ellene zollogatok. An. To crię against often.] Cic. pro Rose. Amer.
Magna eſt enim vis humanitatis, multum valet communio
ſanguinis, reclamitat iſtiusmo di ſuspicionibus ipſa natura.
Rēclino, as, are, aſt. p. verbum eſt adjективum, idē ſeſe valens
quod componere, vel inclinare ſe ad jaceendum vel quiescen-
dum. [ΠΙΔ natūl, ΠΙΔ hīſtūl, aſſez diri, naſtūl. Ital. Inclinarsi, humiliari con riuenerza. Ger. Ausruen.
Belg. Vieghen. Hisp. Reclinarſe. Pol. Wſſeranſte. Vng. Lehay-
lek naſgam meg baytom. Ang. To lean, to bend to a thing.] Cæſar
6. bel. Gall. Hi ſunt arbores pro cubilibus, ad eas ſe applicant,
arq; ita paulum modò reclinate quietem capiunt.

Rēclinatō, a, um, partic. [ΠΙΔ natūl.] Horat. 2. Carm. Ode 3:
Se ut in remoto gramine per dies Festos reclinatum beans
Interiora nota Falerni.

Rēclivis, reclive, om. t. Reclinatus, ſive procumbens. [ΠΙΔ
natūl, aſſez diri, aſſez diri ſe, aſſez diri ſe, aſſez diri ſe, aſſez ſe, ſe, ſe.
Gall. Enclinier, pencher. Ital. Inclinarsi, humiliari con riuenerza. Ger. Ausruen.
Belg. Vieghen. Hisp. Reclinarſe. Pol. Wſſeranſte. Vng. Lehay-
lek naſgam meg baytom. Ang. To lean, to bend to a thing.] Mart. lib 9 Sicilia
gramine ſtoreo reclivis, Quæ geinmāribus hinc & inde riuiſ,
etc. Ovid. 10. Metam. Inq; ſi venis poſita ceryce reclivit.

Rēcluſi, is, pen. prod. reſtruſi, reſtruſum, Quod clauſum erat
aperio, retego. [ΠΙΠ pathach, aſſez diri. Gall. Ouuerir. Ital. Aprire.
Ger. Entſchließen/aufſchließen/aufſchluſſ. Belg. Ginten/ſeſſe
dorn. Hisp. Abrir. Pol. Obríeram. Vng. Meg nyitom. Ang. To
open.] Plaut. in Capt. Cellas refregit omnes iatus, reſtruſique
armarium. Virg. 8. Aen. Infernas reſeret ſedes, & regna reſtruſat
Pallida. Ovid. 7. Metam. Stricto Medea reſtruſat Enſe ſe-
nis jugulum. Virg. 1. Aen. veteres tellure reſtruſat Thesauros,
ignotum argenti pondus & aurum. Horat. 3. Carm. Ode 3; Vi-
tus reſtruſans immeritis mori Coelum negara tentat iter via.

Rēcluſi, a, um, partic. Apertus. [ΠΙΠ pathach, aſſez diri. Gall.
Ouuerit. Ital. Aperto. Ger. Aufgeſchloſſen. Hisp. Abierto. Pol. Obr-
iari. Vn. Meg nyitott. Ang. Of opened.] Ovid 7 Metamorph.
venit Telamon properitus, toribus que reſtruſis, Speque, fide-
que patet dixit, majora videbis.

Rēcogito, iterum atq; iterum cogito. [αὐτολογίζειν, ποιέιν εἰ-
γειρεῖν.

Sequens Gall. Penier &c repenser à quelque chose. Ital. Ripensare. Ger. Wider betrachten. Hisp. Moncho pensar. Pol. Znowu wisię. Vng. Gyakoreा meg gondolom. Ang. To think upon a thing againe and consider. 3 Cic. Qu Frat. lib. x: Sic tu mihi videris in Sardinia de forma Minutiana non inibus Pompejanis in orio recognosce. Column. lib. i. in Praefat. Quæ quum animadvertisam sapè mecum retractans ac recognosce, quād turpi consensu deser-
ta exoleverit disciplina ruris.

Rēcognōſco, is, a&t. Agnosco, ad memoriana revoco, & rem
olim cognitā denuō cognosco. [גַּנְחִין hichchir. ὡναγνωστός, i-
γνωστός. Gal. Recognoscere. Ital. Recognoscere. Ger. Widerstehen.
Bel. Wederom temmen / wederom overleggen/ost overien. Hisp. Re-
conocer. Pol. Znów wypamięć/priwodzie. Vng. Megímerőm. An.
To know againe that was knawen before, to acknawledgy.] Cic. 2. Ver-
ria. Nō videtur hæc multitudo cognoscere ex inc causam vol-
uisse, sed ea quæ scivit, mecum recognoscere. Idem ab Brutū:
Verba tua recognoscere, & aude negare servientis adversus re-
gum illas esse preces. ¶ Interdū est curiosè aliquid inspicere,
quod vulgus vocat Visiſtare. [TPU pakádh. iſegár.] Colum. lib.
1 cap. 8: Panis potionisq; bonitatē gustu suo exploret: veste,
manicas, pedumq; tegmina recognoscet. ¶ Interdum idem
quod corrigo, emendo. [זְבֻרָה iſher(vcl)iſher | PTPNikkām. dog-
fun.] Cic. in Vatip. Is codicem nō recitandi causa legit, sed re-
cognoscendi. Idem 4. Ver. Hęc omnia summa cura & diligē-
tia recognita & collata, & ab hominibus honestissimis obli-
gnata sunt. Recognoscere equitum turmas, pro recensere.
[TPU pakádh. iſerigán.] Suet. in Octav. August. cap. 38: Equi-
tum turmas frequenter recognovit.

Récognitio, verbale, f.t. idem significans quod Agnitio: hoc est, corum quæ alias nobis nota fuerunt, iterata ex intervallo cognitio. [אַגְנִיטָה hachcharah. αγνώσεις. Gall. Recognissance. Ital. Ricognoscenza. Ger. Ein wider etwâdtuß / wider erinnerung. Hisp. Reconocimiento. Pol. Znów poznanie. Vng. Megesíner. Ang. Acknowledging.] Idem quod commemoratio, vel recordatio. adēpūros. Cicer. 6. Verri. Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum. q[ui] laterdum idem quod inspectio, quam vulgus Visitatione vocat. [רַקְעָדָה, ἀφορία.] Colum. lib. 11. cap. 1: Quare tam veitem levitatem suorum, quam ut dixi, ferramenta bis debet singulis measibus recensere: nam freques recognitio nec impanitatis spem, nec peccandi locum præbet.

Récolo, is pen. corr. Denuo colo, iterum subigo. [*aragón, aragonia, gall.* Reculer, cultiver derchef. Ital. Cultinare, & lauore-
re da nouo. Ger. Widerbauē. Hisp. Labrar la tierra otra vez. Pol. Znowo budzie, orze. Vng. Vyman m'wslom. Ang. To till or dress
again.] Ovid. 5. Metamor. - partimq; rudi data semina juliit
Spargere humo, partim post tempora longa recultæ. q Per
translationem autem accipitur pro iterum polire, exercere, &
excolere. *terrenaq; gal.* Plinius Epist. 127: Ut enim terra variis,
mutatisq; seminibus: ita ingenia nostra nunc hac, nunc illa me-
ditatione recoluntur. q Aliquando etiā idem valet quod cul-
tui suo, & nitoris restituere, & pristinum decus reparare. Liv.
lib. 9. Decadis 4: Sed metalla etiam & vetera intermissa reco-
luit, & nova multis locis instituit. Tacit.lib. 3 Quo tum exem-
plio Lepidus quamquam pecunia modicus, avitum decus re-
coluit. Ideq; lib. 17: Et recens ab exilio reversos nobiles ado-
lescentulos avitis ac paternis sacerdotiis in solarium recoluit.
q Interdum punitas pro meditari, perpendere, mente tracta-
re, in memoria revocare. [*usurpā, usurpiç; gal.* Gall. Redusse
en memoire. Ital. Ridurre in memoria. Ger. Widerumb bey im selbs
beachten/wider in gedachten bringt. Bel. Wiederom gedachten/ver-
hatten. Hisp. Tornar algo à la memoria.] Cic. 9. Philip. Quæ si tecū
ipse recolis, & quiore animo & maiore consolatione moriēre.
Cic. pro Archia poëta: Quantum alii tribuunt tempelvis cō-
vivis, quantum deniq; ales, quantumq; pilæ: tantum egomet
mihī ad hæc studia recolenda sumpergo. Plaut. Trin. hæc ego
quum ago cum Meo animo, & recolo, ubi qui eget, quām pre-
tū sit dary.

Récolligo, is, a&t. Iterum in unum colligo. [ION asaph. aude-
diximus. Gall. Recueillir. Ital. Adunare, raccogliere, metter insieme.
Ger. Wider zusammen lesen. Hisp. Recoger o tornar à coger. Pol.
Znowy gbiaram. Vng. Vixontag óxue zeddm. Ang. To gather to ge-
ther againo.] Colum.lib.8.cap.5: Confestim circumire oportet
bit cùbilia, ut quæ mota sunt ova, recolligatur. Plin. Epist. 190:
Actionem meam, utruncq; potui, recollegi. Eucan.lib.1: Dat
stragem latè, rursusq; recolligitnes. Ovid.7. Metam. Nunc
opus est succis, per quos renovata senectus la florem redeat,
primosq; recolligat annos. ¶ Recolligere animum aliquius,
revocare ab ira, mitigare. [גִּבְעָה hechelik פַּנְבָּחֶשׁ schibbách
פַּנְבָּחֶשׁ hischbbách דְּרַפְּנָה hiskit כְּפָחָה chapah.] Cic. Att.lib.
1: Quod scribis, etiā si cuius animus in te esset offensior, à me
colligi oportere. ¶ Recolligere se ab ægritudine, est vites
relaxare, sive recipere. [לְפָנֵיךְ nippásch. וְאַתָּה בָּאֵרֶיךְ iaur.]
Plin.li.23.cap.7: Recolligenibus scilicet longa valetudine utilissi-

ma, Idem lib. 20. cap. 5: **Aegrisq; se recolligentibus, &c.**
Recomininiscor, eris, pen. cor. d.t. Idem quod reminiscor, &
in memoriam reduco. [丁酉 Zachar. αναμνησομαι. Gal. Reduire
en memoire. Ital. Ricordarsi, ducere in ricordo. Ger. Gedächtnis erin-
neren; wüder eingeschendt sein. His. Torsas algo ala memoria. Pol. Zao-
wspominać. Vng. Rea emlékezni. Ang. To remember again.]
Plaut. Trinum. Literis recomponi scar.

Récompono, recomponis, pen. prod. recomponere, Iterum compono, recolligo. [a d' herc, n' d' herc. Gall. Remettere ensemble, ragener. Ital. Remettere insieme, racconciare. Ger. Wider zusammen setzen/oder legen. Hisp. Recomponer, poner otra vez en orden. Pol. Znowy r'ki adam. Vng. V'zontag, b'querakom. Ang. To put together again.] Vlpius in i Argumento. §. Margarita Sed esti si hoc sunt soluti, ut recomponantur, oinamentorum loco sunt. De lapillis & marganitis.

Rēcōmpositūs, pen. corr. Rūfus cōpositus. [o πάλιν Διατηρηθῆσθαι, εἰς τὸν Ἀγρεμένον. Gal. Remus en ordre, ruzencé. Ital. Posto in ordine di nuovo. Ger. Wider ordentlich zusammen gesetzt wider gerichtet. Hisp. Recomposto, puesto otra vez en orden. Pol. Zuown. Vng. Vízontág össze takarás. Eng. Put in order or together again.] Ovid. 1. Amor. Eleg. 7: Poner recompositas in stationes comas.

Réconcilium, as, arc, act, p. la concordiam reducere, & in gratia restituere eos qui ob offensam quampliam fuerant ab alienanti.

[L]ib[er]tatis cl[er]icis et cl[er]icorum habet etiam h[ab]et etiam h[ab]et
Gall. Reconcilier, remettre en paix, apposicte. Ital. Reconciliare, riconciliare, riconciliare in gratia. Ger. Widerumb versünen / wider eins machen; Bel. Wederom versoen; Hisp. Tornar otra vez ala amistad, reconciliar, soldar la amistad quebrada. Pol. Wzgdomu wegodnu Vng Meg
eng. Reconcile, Ang. To reconcile, and agree againe.] Cic. Attico lib. 6: Quintus filius pie currentem animū patris sorori tuā reconciliavit. Liv. 2, ab Urbe: Ut alio munere sibi reconciliaret civiū animos. Idem 5 bell. Maced. Nō movit modū talis oratio Regem, sed etiam reconciliavit Annibali. ¶ Reconciliare existimationem, eam recuperare. Cic. 2. Verr. In quo reconciliare existimationē judiciorum amissam possitis. ¶ Reconciliare filium, frequens est apud Plautum in Captivis, pro eo quod est efficeret ut reducatur filius domum.

Reconciliatūs, a, um, partic. [גָּנְעַן mechuppār נִזְרָן merust-
sch רְנֵעַן uelitar. גָּנְעַן mechuppār נִזְרָן merust-
sch רְנֵעַן uelitar. Gall. Reconcile. Ital. Reconciliato.
Ger. Widerumb versünt. Hisp. Reconciliado. Pol. Zesje uymierzo-
ni. Vng. Meg engezeltezt. Äng. Reconciled or aggred agane.]
Cic. Lentul. lib. I: Videbatur enim reconciliata nobis voluntas
Senatus esse.

Réconciliatio,onis,f.c [רְכִינְכִּילָאָתָה] chippúr טַבְרָאָתָה bathe-reth, *reconciliationis* Gall. Recoucilement, reconciliation. Ital. Accordo dà pace, reconciliatione. Ger. Ein widerversöhnung/ glückliche vertragung. Hisp. Reconciliamento Pol. Zgodzenie, Vng. Meg engyeles. Ang. Reconciling or agreeing) Cic. Attic. lib. 9: Ut simul Romanum re-
perit agas de reconciliations gratia sua & Pompeii.

recti, agat ac reconciliatio[n]e gratia sua & Pompei.
 Réconciliatör, oris, m.t. Pacificator, dissidiorum composito[r].
 [גְּנָעַן] mechapper נְגָעַן meratisch. Ag. Maxtr. Gal. Reconcilia-
 tor. Ital. Recouciatore. Ger. Einer der jwen widerumb eins mache
 und vertreibt. Hisp. Recociliador. Pol. Zgodziciel. Vng. Meg-
 gyezelőm. A. A. A reconciler or mitigator of strifes. J. Liv. s. bell. Ma-
 ced. Phaneas reconciliatore pacis & disceptatore de iis quæ
 in cōtroversia cum populo Romano essent, utendum potius
 Antiocho ceusebat, quam ducere bellum.
 Réconcilimare, a. t. p. Instaurare, reparare, & iterum expolire.
 [גְּנָעַן] mechapper נְגָעַן Gall. R. schiller recouciatione trans-
 formare, et restituere.

[P]baansk auwodasen. Gall. Rabiller racoustre proprement. Ital. Rifare, rinouare. Ger. Erneueren/widerum besseren Bel Ver-
madden/vernieuwen. Hisp. Rehazer, renouar. Pol. Oprawiam. Vng. Vizontag föl episom. Ang. To mak new againe.] Cic. ad Qu. Fratr.
lib.2. Tribus locis ædifico, reliqua reconcinno. Cæsar lib.2.
belli Civil. Diuturna laboris detrimentum solertia & virtute
militum bene reconcinnatur.

Recondo, dis, ast. t. Occulto, rego, repono. [רְכַנֵּן *atár* Jon
 chasdán פָּשָׁבֵן *sipháhn נְסָבֵן* cheftib, *אֲשֶׁר־עָשָׂה*, *צִבְעָדָה* et *מְלֹאת־עֵגֶל* Gal.
 Cacher, jerrer, mettre dedans. Ital. Coprechiare, nacondere, rinchiudere,
 ferrare. Ger. Hintersich leggen, verbergen, wider behalten than. Bel.
 Achterwach leggen, bewaren. His. Esconder, guardar. Pol. Zachować.
 Vng. Elridm, el tezdm Ang. To hid, to lay vp.] Cic. i. de Invent.
 Gladium crucatum in vaginam recondidit. Horat 2. Carm.
 Satyr. 3: quid discrepat illis, Qui nummos, aurumq; recondit
 neclius uti Compositus, metuensq; velut contingere facrum?
 Virgil. 5. Aeneid. Multi præterea quos fama obscura recondit.
 Ovi. 11. Metam. & turlus molli languore solitus, Deposuitq;
 caput, stratoq; recondidit alto.

Reconditūs, a, um participiū, sive nōmen ex participio. **O**ccultus, abstrusus. [גָּנָה neesas ἡρόν uochesas ἡρώς] **G**all. Caché, resconsé, ferr, couvert Ital. Nascondo, chi-
so, serrado. **G**er. **H**indersich gelegt/ behalten thun/ verborgen. **H**isp.
Escondido, guardo, cerrado. **P**ol. Zachowani. **V**ng El metzt, el tele-
Ide. **A**ng. Hidde or layed up.] **C**icer 6. **V**err. Statuerunt fese nihil
tā clauſum, neque tam reconditū possit habere, quod

non istius cupiditati apertissimum, promptissimumque esset. Idem pro Quint. Vixit enim tempus taciturnus, atq; horridus: natura tamen ac seconde fuit: non ad solarium, non in campo, non in convivis versatus est.

Rēconduco, is, pen. prod. reconducere. Iterum cōduco. [avā̄-
μετασκοπεῖν, πάλιν μετασκοπεῖν. Gall. Recuēr, reprendre à l'usage. Ital. Prendere à fuso da nuovo. Ger. Widerumb bestellen / auss ein neuwes ding / oder entzahlen. Hisp. Alquilar de otro oira rex. Pol. Znowie narmie. Vng. Ismet meg fogadon. Ang. To hire againe.] Vipian. in l. Item quæntur. s. Qui impleto. si Locati & conducti. Qui impleto tempore conductionis, remansit in conductione nō solum recōduxisse videbitur, sed etiam pignora videntur durante obligato.

Rēconflo, as, pen. conflo, sive liquefacio: & per translatio-
nem, regno, restituo, resuscito. [avā̄γγελος. Gal. Resundre, re-
viviscere parsante. Ital. Fondere da nuovo. Ger. Widerumb gießen:
item, widerum zu rech bringen. Hisp. Fundir otra vez. Pol. Znowie
lieie, known naprawiam. Vng. Ismet meg olvazom. Ang. To blowe
or melt againe.] Luct. lib. 4: Vnde reconflii sensus per membra
repente posuit? Vbi reconflii dixit pro eo quod est renasci, re-
gigni, avā̄phiā.

Rēcōnvēnīo, is. [Ger. Widererstehen.] Verbum est iurisperitis
peculare, pro eo quod est con-rariam actionem intentare: ut
si reus in judicio conventus auctore in vicissim conveniat. avā̄-
phiā.

Rēcōquo, is, pen. cor act. t. Rūsus coquo. [sitavi, sitā̄. It. Ricuore. Ital. Ricuocere. Ger. Widerumb töcken. Bel. Histo-
ria Hisp. Co e otra vez. Pol. Znowie wazie. Vn. Ismet meg fōzdm.
Ang. To feed againe.] Martialis lib. 11: Altera non decunt te-
nui verlata familia. Et Velabroni massa recocta foco. Cic. de
Senect. Quod quidem me proficisciemt haud sanè quis facilè
retraxerit, neve tanquam Peliam recovexit. q. Per translationem
ponitur pro ruitis pollio, & formo, tanquam aurum, &
similia qua iterum coquuntur ut menora fiant. Quintil. lib.
12. cap 6: Sed præcipue tamen Apollonio Moloni, quem tam-
men Romæ quoq; audierat, se reformandum, ac velut ieo-
quendum dedit. Lucan. lib. 7. Spiculaq; extenso Pæan pytho-
ne recovxit.

Rēcōctūs, a, um, participium, Secundo loco coctus, & ponitur
pro iteratus. [στορθός. Gal. Recuit. Ital. Ricocco. Ger. Wider-
gehet. Hisp. Recorido, cozido otra vez. Pol. Znowie odvarjoni. Vn.
Ismet meg fōzdm. Ang. Boiled or sodden againe.] Stat. 4. Syl. vel
passum Plythii suis recocitu Scenex recocitus. Catull. Epig. 50:
Sed nō omnia displicere vellem Tito & Suffetio seni recocito.
Scriba recocitus, inquit Acron, dicitur qui sibi cum Pro-
consule ad Provinciam missus, exercitator est factus ex ipsa
frequentia, & usu. Horat. 2. Serm. Satyr. 5: plerunq; recocitus
Scriba ex Quinqueviro corvum deluder hancem

Rēcōrdōr, aris, d, p. In memoriam, sive in mentem revoco: quasi
iterum cordi do. [χαράχειν ενώπιον καὶ γυμνόν οὐρανόν. Gall. Recorār, recordar, recorār. Ital. Ricordarsi, mettere in memoria. Ger.
Sich wieder erinnern / widerumb daran gekennen. Hisp. Recordarse,
sornar algo alla memoria. Pol. Znowie wissominam. Vng. Rea emle-
kzdm. Ang. To recorde, or to remember.] Veteres omni cor, pro
mente dixerunt. Cic. 1. Tusc. Ex quo effici vult Sociates, ut dis-
ceret nihil aliud sit, quam recordari. Horat. 2. Epist. 2. Quocirca
me cum loquor hæc, tacitusq; recordor. Vng. 9. Aeneid. si tute
audita recordor. Dicimus autem recordor hujus rei, & hæc
rem. Cic. in Catone: Ut pedestris navaleisq; pugnas, ut bella
à se gesta, triumphosq; recordentur. Idem pro Plancio: Hujus
meriti in me recordor. q. Recordare pro recordari Cornelius
Tacitus in Agricola: Agnoscent Britanni suam causam, recordabunt Galli priorem libertatem.

Rēcōrdāns, tis, particip. In memoriam redigens. [χαράχειν
ενώπιον καὶ γυμνόν. Gall. Se souvenant, qui a souvenance.
Ital. Che arricorda Ger. Wider gedachtend Hisp. Que se recorda.
Pol. Znowie wissominaci. Vng. Rea emlekzdm. Ang. That re-
membrath.] Cic. Attic. lib. 4: O' navigationem amandam, quam
macherule ego valde imbecbam, recordans superioris tuæ
transmissionis.

Rēcōrdāl'o, onis, f. Reminiscientia. [χαράχειν γιγάνθι-
σταν. avā̄phiā. Gall. Souvenance, recordation. Ital. Ricordazione, effo-
ritornare alla memoria. Ger. Ein widergedächtnis. Hisp. Obra de
recordarse Pol. Wissominie. Vng. Rea emlekzdm. Ang. Remem-
brance.] C. de S. n. Conscient... h. n. et te vita, multoq; u-
benfactorum recordatio incundissima est. Idem ad Attic. lib.
12: Dum recordationes fugio, quæ qu. si morsu quodam du-
lorem efficiunt, refugio à te admonendo.

Rēcrāstino, as, act. p. Procrastino, diffuso protelo, prorogo,
quali in crastinum rei cito. [χαράχειν. Herid. χωρίς mischisch.
avā̄phiā. Gal. Differer, ou delayer au lendemain. Ital. Prolonga-
re, differire di giorno in giorno. Ger. Widerumb auss erwander tog
auszischen/wider ausschreiben bis zu einer anderen zeit. Hisp. Dilatar de
dia en dia, prolongare el tiempo. Pol. De intra odk' adam. Vng. El

halogatom. Ang. To delay, to prolong from day to day.] Plin. lib. 17.
cap. 14: Recrastinare minime utile. Colum. lib. 2. cap. 31: Pro-
pter quæ recrastinari nō debet: sed a qualiter flavenibus jam
satis, antequam ex toto grana indurescant, quæ rubicundū
colorem traxerunt, messis facienda est.

Rēcrementum, n. n. s. Purgamentum sive excrementum rei
cujuilibet. [χαράχειν τὸν φρέγην. Gall. Escume, ordure, sondrillo,
et chose suprise. Ital. Purgamento, fecia, schiuma. Ger. Der Mist so
man von einem jeden ding abseuberet / oder austreift. Hisp. La brea
almipradura. Pol. Mangasmo od kudel / feci. Vng. Valaminek hull-
adekia / prelike. Ang. Dregges, lies or groundes or purging of any
thing.] Celsus libro 5: Vlera illinanda tunc aut plumbi recte-
mento aut ceruilla. Vbi plumbi recrementum pro icoria possit.
Rēcreo, as, act. p. Recicio, instaurq; resoveo. [χαράχειν
τὸν φρέγην. Vn. birghiah. avā̄phiā. avā̄phiā. avā̄phiā.
Gall. Recerer. Ital. Recreare. Ger. Wider in quicq; oder age-
gen/wis erstab Bel. Vermaten. His. Recreatò renouar. Pol. Och's ad-
gam, rogn / istamse. Vng. Meg ebrez òm meg vyotom vyoman terbm-
dám, zwidm. Ang. To refresh or recreat.] Plin. Sic enim defecata lō-
gis ægræ audinibus corpora recreantur. Idem lib. 12. cap. 1: Ex
abondibus recreans membris olei liquor, viræsq; potus vini.
Cic. pro Rose. Amer. Cum verò in isto bello non recreatus,
neq; estitutus, sed subactus oppressusq; populus Rom. est.
Idem post redditum ad Quir. Sed tanquam bona valetudo ju-
cundior est us qui è gravi morbo recreati sunt, quam qui ná-
quam ægio corpore fuerunt: sic ea omnia desiderata magis,
quam evitare percepta delectat. Verum hæ significatio trans-
lantia est: nam propriæ recreare, idem est denuo recreare.
Qua voce utitur & Cic. 2. de Nat. deor. Atq; inquietæ, & no-
storum Av. Jurum, & Herulorum, & Atulicum disciphæ
P. Scipione, & Figulo Contulibus res ipsa probavit: quos quā
T. Gracchus Cosul iterum recrearet, primus togatorū, ut eos
retulit ibidem est repente mortuus.

Rēcā̄-sā̄, verbale, f. Refectio, & resocillatio. [χαράχειν michiā.
Vn. marghuiā. Tū. Kā̄m marghebāh. avā̄phiā, n. avā̄phiā, n. ai-
dā̄tā̄vā̄. Gall. Creation d'reches. Ital. Creazione da nuovo. Ger. Er-
quidung / ergezung / erlabung. Hisp. Aquella obra de recrear. Pol.
Rogn / feicue, ochl' odjense. Vng. Meg vyitas, abreutes vyonnanszber-
tes, zw'eres. Ang. Refreshing.] Plin. lib. 22. cap. 23: Ab ægritudine
recratione chæx in cibo.

Rēcēpo, as, pen. cor. Crepitum reddo, resono. [χαράχειν, ænoph-
ea. Gall. Recettir, rendre son au contraire. Ital. Resonare, rendere
strepito. Ger. Erthonen / oder widerthonen Hisp. Resonar, beider ruido
y stirando. Pol. Znowie dzwiecie Vng. Zdngb k zdngb. Ang. To
swone against.] Catullus Epigramm. 58: Leve tympanum re-
mugit, cava cymbala receperant.

Rēcresco, is, Renascor, rufus cresco. [avā̄phiā. avā̄phiā.
Gall. Recorōrre. Ital. Rinascere, crescere in' altra fata. Ger. Wider-
umb wachsen. Bel. Wieder wassen. Hisp. Crescer otra vez. Pol.
Znowie roste. Vng. Vyounan meg fōzdm. Ang. To grow againe.]
Plinius libro 11. capite 37: Cartilago rupta non solidicit, nec
præcisa ossa recrescent. Livius 6. bell. Pun. Vos modò milites
savete nomini Scipionum, soboli Imperatorum vestrorum,
veluti accisis recrescenti stirpibus. Ovid. Epist. 2: Luna quater
latuit, tota quater orbe recrevit.

Rēcrimīnōr, atis, Criminatori vicissim crimen objicio, avā̄phiā.
Rēciudēlco, is, n. t. Ad pristinā cruditatē redico. [χαράχειν.
Gall. Ser. a gręz, s' empirer, s' renoueller. Ital. Rinourarsi, inruderarsi.
Ger. Wider frisch oder rauo werden / wider werden wie anfänglich.
Bel. Vernientw/ost vorverst woorden Hisp. Encrudescerse, renouer-
se. Pol. Znowie serwotie wraagam sie do pierzei q' oszpi. Vng. Vy-
nan meg nye sw' ok. Ang. To waxe new or fresh, to waxe sore againe.]

q. Per translationem accipitur pro exalperari, sive invalescere.
χαράχειν. Tractum à vulneribus, quæ quum agitatione ni-
mia vel male purgata interdum recrudescent: id est, cruda &
nova fuit, graviorem excitant dolorem. Cicero ad Sulpitium
lib. 4: Nunc autem hoc tam gravi vulnera etiam illa quæ con-
seuisse videbantur, recrudescent, Recrudescit leditio. Liv. 6.
ab Urbe: Recrudescere Manliana seditione. Recruduit pugna.
Liv. 10. ab Urbe: Ibi interventu Gelli, cohortiumq; Sabellarū,
paulisper recruduit pugna.

Rēctūs, Rectitudo, Rectē, Rector, Rectio, Rectrix. Vide
REGO.

**Rēcubo, bas, pen. corr. recubui, recubitum, Rufus, seu iterum
cubo, denuo ad quiescendū me compono. [χαράχειν
σικαχάβ. avā̄phiā. Gall. Estre couché tout plat, gésir tout étendu.
Ital. Riposoare. Ger. Wider widerligēn / sich wider legen. Bel. Rüstas.
Hisp. Acostarse, reposarse. Pol. Znowie siekl' ade. Vng. Ismeg lefik-
zdm. Ang. To lie all a long.] Cicero 1. de Divinat. Num primò
peccatum somno, surteisse deinde quum se collegisset,
idq; visum pro nihil habendum esse duxisset, recubuisse.
q. Interdum idem quod cubo, quiesco, jaceo. Virgil. 1. Eclo-
ga: Tityre tu patulæ recubans sub tegmine sagi. Ovidius 2. de
Atte:**

Aite: Sub qua nuas recubas arbore, virga fuit. Colum.lib.7. cap.3: Neq; ab his longius recedat, ne aut recubet, aut concidat. Cic.3. de Orat. Sed in horulis quiesceret suis, ubi vult, ubi enarecubans molliter, & delicate nos avocat à Rostris. Plaut. Cœrule. Anus hic recubare solet custos janitrix.

Récubitus, us, pen. corr. m.q. Recumbendi actus, discubitus. [πάγιος θέματος καρδίας. Gall. Coucheinent. Ital. Il sedere a mensa ò a tavola. Ger. Das niederliegen. Hisp. Obra de asentarse alla mesa. Pol. Poszdać się. Vng. Lejkuje. An. Lying alla long.] Plin.lib.24. cap.13. videtur accepisse pro subtili illo quem faciunt corpora in solum durum iacentia. Baculum (inquit) ex aquilonia factum, in quodvis animal emissum, etiam si circa cecidit defectu mittentis, ipsum per se se recubitu proprius adiabi.

Récudo, pen. prod. act. t. Deuco cudo. [ωνταρίζειν. Gall. Re-sager. Ital. Rebattere. Ger. Widerumb schmieden. Hisp. Rebatar. Pol. Zwischen kue. Vng. Vyomnam verðtri. Ang. To work or forge in again.] Varr. Vi tolentii qui vetera metalla recubidunt.

Récula, Vide R.E.S.

Récumbo, is, n. t. Mensa accumbo. [πάγιος θέματος. Gall. S'asseoir à table. Ital. Sedere alla mensa. Ger. Zu Tisch sitz. Hisp. Asentarse alla mesa. Pol. Do sieden siedam. Vng. Aztalok e. sk. Ang. To sit down at table.] Martial.lib.2: Debet Atricino conviva recubere elvo, Quem tua felicem Zoile coena facit. Plin.Epist.200: Recumbebat mecum vir egregius Fidius Rufus: super cum musiceps ipsius. q Interdum idem quod procumbere, & exparrectum jacere. Cicet.2. de Orat. Marcus Lepidus quum ceteris in campo exercitibus, in herba ipse recubuisse: Velle hoc esset, inquit, laborare. q Interdum idem quod inclinari. Virg.9. Aeneid. pulerosq; per artus, it crux inq; humeros cervix collapsa recumbit. Ovid.2. Trist. Quum coepit quassata domus subsidere, partes in prolinatas omne recumbit omnes.

Récupero, ras, pen. corr. Rem amissam recipio. [ωνταρίζειν, ωνταρίζειν. Gall. Recourrir, recourse. Ital. Recuperare. Ger. Widerüommen/wider erlangen. Bel. Wiederum vertragen/verhalten. Hisp. Recobrar lo perdido. Pol. Zwischen dostaie. Vng. Vraca venni. Ang. To gett agane and recover.] Cic.ad Sulpitium, lib.13: Ego si hominem per te recuperato summo me beneficio affectum arbitabor. Vteretq; bellum gloriam recuperat, Caesar.7. Belli Gall. Cic.4. Versin. Scipio qui hoc dignum populo Romano arbitratetur, bello confecto socios sua per nostram victoriam recuperare. Liv.lib.5: Ferro, non auro recuperare passiam juberet.

Récupératio, onis, f.t. Rei amissæ receptio, vel ipse recuperandi actus. [ωνταρίζειν. Gall. Recourement, resousse. Ital. Recuperamento, rifossa. Ger. Widerholung/wider überförmung. Hisp. Recobrimento. Pol. Strategos, zyci uedjense, pow towne. Vng. Vraca vel. Ang. Getting or recovering.] Cic.10. Philippica: Ita præclaræ est recuperatio libertatis ut nonors quidē sit in repetenda libertate fugienda. Festus: Recuperatio est, ut ait Gallicus Aelius, quū inter populum & regem, nationesq; & civitates peregrinas lex cōvenit, quomodo per recuperationē redantur res, recuperenturq; res privatas inter se persequantur. **Récupératrices, m.t.** Discibant judices qui à p̄tore in privatis controversiis quacūq; de re ageserunt, dabantur, à recuperando dicti, quod per eos suum quicq; jus recuperare possit. Budayus delegat. judices postea appellatos scribit. [Loi d'après la idonea αρμόσιος διαιρέτας. Gall. Juges ou commissaires delegés pour reconurer ce qui on auroit perdu. Ital. Commissari dati da un magistrato per cognoscere & giudicare in qualche materia. Ger. Ausgeschöpfe, Richter / welchen ein Schuttheis oder Oberheit sonderbare Händel zu verüben besicht. Hisp. Juexes dela appellation. Pol. Comissari datus od wiers, komisji. Vng. Kert, auagy fogor biro. Ang. Judges or commissioners sent to recover what was lost.] Plaut. in Baetis. Postquam quidem P̄tator recuperatores dedit. Cic.5. Verr. De conventu nullum unquam iudicem, neq; recuperatores dedit. Idem 1. Verr. Iudicium dat statim, si pateret casus & sua Venetis esse dixisse. Iudicant recuperatores id quod necesse erat: neq; enim erat dubium quin illa dixisset. De recuperatorio judicio sic scribit Cicero in Verrein: Vtū est æquius Decumanum petere, an aratorem repetere? judicium integrare a perdita fieri cum qui manu quæsierit, an eum qui digitum licitus sit possidere? Quid qui in singulis jugis arant, qui ab opere ipso non recedunt, quid facient? quum dederint Apropositio quod posse sit, telenq; arationes, larem familiaem? Venient Syracusas, utte Prætore videlicet, & quo jure Apropositum delicias ac vitam tuam judicio recuperatorio persequantur? Quibus ex verbis appetet, judicium recuperatorium dici per quod rem nobis per injuriam exceptam repetimus: & Recuperatores, judices esse apud quos possessionem rei amissa, & per injuriam extorta repescimus.

Récupératōriū, a. um, adjективum. Quod ad recuperatorem pertinet: ut iudicium recuperatorium: Quo possessionem rei

amissa, & per vim extorta repetimus. [ωνταρίζειν, ωνταρίζειν. Cic.2. de lavent. Non enim oportet in recuperatorio judicio eus maleficius, de quo inter scario & que sit fieri prejudicium. Récupératōriū, us, Valde cupio. [ΠΝΟΝ την ΙΝΤΙ, ταῦτα παρεῖσα. Gall. Desirer grandement. Ital. Desiderare granamente. Ger. Sehnsüttig begeren. Hisp. Codiciar muchio. Pol. Barco poz. dum. Vng. Igen kevánom. Ang. To desire greatly.] Plaut. Captiv. Quin ita faciam, ut recuperias facere sumptum, et si ego veterem.

Récipro, as, act. p. Accurate interpolo, magna cura diligētiaq; reficio. [ωνταρίζειν. Gall. Reguatur, guarire qui est malade, & le remettre en santé. Ital. Curar diligentemente. Ger. Beistig versorgen. Hisp. Tornar à curar otra vez. Pol. Pulzie oppatrie. Vng. Nagy. Zorgzaam to gengyat viselém. Ang. To do a thing diligentie, to tak good beud to a thing heale.] Plin.lib.13. cap.12. de generibus chartarum: Proximū amplitheatricē datum fuerat, à conjecturæ loco. Excepit hāc Romæ Faunū sagax officina, tenuatamq; curiosa interpolatione, principalē fecit ē plebeia, & nomine ei dedicauit quæ nō esset ita recurrata, in suo māli amphitheatrica. q Interdū idem quod simplex curare: hoc est, mederi, ab ægritudine recreare, & pristina valetudini restituere. [πάγιος θέματος καρδίας. Ang. Nraphá, i. d. exponit, ut ad p̄p̄sū.] Cattullus Epigram.41: Hic me gravedo frigida, & frequens rufis Quassavit, usq; dum in siū tuum fugi, Et recuravi ocymoq; & urtica.

Récurrence, is, Iterum vel retrosum curro. [ωνταρίζειν. Gall. Recurrir, retournir hastinement Ital. Correr in dietro. Ger. Widerum laufen wieder hinderns laufen. Hisp. Correr atrás, ó tornar à correr otra vez. Pol. Wzadzieć. Wraczańcie. Vng. Vraca futok. Ang. To runne backe or againe.] Cic.ad Terent. lib.14: Delippo quoq; ita imperavi, statim ut te recurret. Terent. in Adelph. Nunc ubi me illuc non videbit, jam huc recurret, sat scio. Ovid.2. Fast. Et me tuuit nequa verla recurrat hyems. Cicet.2. de Nat. deor. Lunæ species mutatur tum crescendo, tum deflectionibus ad initia recurrente. Virg.7. Aeneid. quā sol utrinq; recurrentis Aspicit Oceanum. Horat.2. Epistol.1: Libertasq; recurrentes accepta per annos Lusit amabiliter.

Récursus, us, ui, m.q. Recurrenti actus. [ωνταρίζειν, ἐπενεγόφειν. Gall. Recourrir, resourse. Ital. Ritorno, rico so. Germ. Das widerum/oder hinderns lauffen. Hisp. A quel obra de correr atras. Pol. Wraczańcie. Vng. Vraca futok. Ang. To runne againe ofien.] Plautus Mostel. Quid ego huc recursem, aut operā suā, aut conterā? Virg.4. Aen. multusq; recursat Gētis honos. Idem 1. Aeneid. Vt atrox luno, & sub nocte cura recursat.

Récursive, a. um, Valde curvus. [πάγιος καρφή ημέρα, καρφή φεύγειν. Gall. Recourber, stal. Recorrere, ritorcere. Ger. Wider trümpfen oder trümpfend machen. Hisp. Encorvar hañia traz, hazer corvo. Pol. Nakrywanie. Vng. Meg horzestom. An. To make crooked.] Colum. lib.5. cap.10: Quum ab scioibis solum radis pervenit, duritia humi coēcità recurvatur. Stat.3. Thebaid. Horentesq; situ gladios in seva recurvant vulnera.

Récurvatus, a. um, particip. Quod factum est recurvum. [πάγιος καρφή ημέρα. Gall. Recourber. Ital. Ripiegato. Ger. Hinterschub gestrubbi Hisp. Encorvado. Pol. Nakrywion. Vng. Meg horzestat. Ang. Crooked.] Celsus lib.5: Id specillo protrahendū est, aut hamulo retuso, parum recurvato. Undis recurvatis ludit Meander, Ovid.2. Metam.

Récuso, sus, pen. prod. Renuo, rejicio: à Ré, & cuso, quod est frequentatiuum verbi Cudo. [ΠΝΟΝ την ΙΝΤΙ, ταῦτα παρεῖσα. Gall. Refuser, denier & renon choir. Ital. Recusare, negare, refutare. Ger. Abstehen/versagen / ausschäben / wärgern. Bel. Weigern. Hisp. Robhar, negar. Pol. Odniawian. Vn. Nem akarom hatra redm. Ang. To refuse, or denie.] Plin. de Viris illustri Imperatoris nomen à militibus, & à Senatu triumphum recusavit oculatum. Virgil.9. Aen. Cedo equidem: nēc nate tibi comes ire recuso. Cic. pro Flacc. Pop. Rom. Diligentatorem non nūdd nou recuso, sed etiam deposito. Virg.1. Georg. Et quid quæq;

quaerat regio, quid quæque recuset. q Ponitur quoque pro accusationem depellere, ut annotavit Budæus. Cic. in Brut: Tum igitur Galba recusans pro se. Recusatio, verbale, f. t. Ipse recusandi actus. [adversus, propinquus. Gall. Refus. Ital. Rifiuto. Ger. Widerhaltung; versagung. Hisp. Rehusamēto. Pol. Odymōwienie. Vng. Hatra rekes, nem akar. Ang. Arefus.] Cic. 2. de Orat. Nā hæc ipsa recusatio disputationis, disputatione quædam fuit mihi quidem perjucunda. q Ponitur quædoque pro defensione. Cic. 2. de Leg. Poena verò violatæ religionis justam refutationem non habet. Recusatio, tis, Repercutio, sive receperito. [וְיַעֲזֵב הַרְחִיבָה] R. hirbisch. [וְיַעֲזֵב בְּנֵהָה, וְיַעֲזֵב אֶתְךָ, וְיַעֲזֵב אֶתְךָ] Gall. Refupper. Ital. Repercutere. Germ. Widerschlägen; widergehen. Hisp. Herir otra vez. Pol. Odbyam. Vng. Hatra verdm. Ang. To beat or strike againe.] Recusus, partic. Repercussus. [דְּבָרָאֵת אֶתְךָ, וְיַעֲזֵב אֶתְךָ] Gall. Efrançé. Ital. Coffer, smosso. Ger. Wider ergellet/erschüttert. Hisp. Sacudido. Pol. Strikisoni. Vng. Viçka verehetet. An. Striken agaue.] Aliquando tamē idem significat quod cōcussus. Virg. 2. Aen.-uteroque; recusso. Insonuere cavae, gemutumque; dedere cavernae. Vbi Scrivius, recusso, per concusso, præpositio pro præpositione. Valer. Flac. 6. Arg. penitusque; recusso. Aequore cavae Minyæ timuere felicitas. Recusus, hujus recusus, verbale, m. q. Reverberatio. [וְיַעֲזֵב רָחָבָה, וְיַעֲזֵב אֶתְךָ, וְיַעֲזֵב אֶתְךָ] Gall. R. r. sc. Itai. S. sc. Iamento, samumimto. Ger. Erziehung; erschütterung. Hisp. Sacudimēto. Pol. Strzienie. Vng. Viçka veres. Ang. striking againe.] Plin. lib. 8. cap. 3: In hæc se librant, ut tormento aliquo rotari in petras, potissimum ē monte aliquo in alium transilire quægentes, atq; recusso pernicius quod libuerit exultant. De iugis. Recutitus, pen. prod. Cui à glande refecta est cutis. [לְיַעֲזֵב מַלְלָה] Gall. Ius, circuncis. Ital. Circunciso. Ger. Brschneien an der vorhaut. Hisp. Iudio, circumcidado. Pol. Obrzani poturekku. Vng. Konyol metele. Ang. Circuncisid.] Quo nomine dicti sunt Iudei, qui ex Legis præscripto praedebant præputia. Sidonius: Fert recipitorum primordia ludorum. Martial. l. 7: Nec recutitorum fugis ingenia ludorum. q Aliquando ruptus, & exulceratus, & cuncte nudatus. Idem lib. 9: Nec ruptus recutita colla mulce. Redab solvo, redab solysi. Idem quod solvo, vel absolvō. [וְיַעֲזֵב hischlim. דְּבָרָאֵת] Gall. Absoudre. Ital. Affluere. Ger. Wider entledigen oder vonende. Hisp. Absoluer, desatar. Pol. Wylnim qmne. Vng. El vegeam. Ang. To absolve.] Plaut. Capt. Cura quam optimè potes. E. R. bne ambula. & redambula.

Redamo, redamas, pen. cor. ast. p. Amantem vicissim amo, in amore respondeo. [וְיַעֲזֵב אַנְפִּידָה, וְיַעֲזֵב] Gall. Amare celuy qui ame. Ital. Reamare, sive reciproco ncll amare. Ger. Widerumb iteben. Bel. Wederom tief heben. Hisp. Reamar, sive reciproco encl amar. Pol. Z. sive mel'ue. Vng. Vixon tagaggal zerebom. An. To love againe.] Cic. de Amicit. Quid epim tam absurdū. quam delectari multis inanibus rebus, ut honor, ut gloria, ut ædificio, ut vestitum cultuq; corporis; animo autem virtute prædicto, eo qui amat, vel qui (ut ita dicam) redamari possit, nō admodum delectari?

Redandrūo, druas, [Ger. Widerumb lehren, widerkommen.] de præcis dictionibus est, ex re & andruo compositum, quo antiqui utebantur pro redexo, teste Nonio. Lucil. 9: ut, v. g. redandruet inde. Redandruare, inquit Festus, dicitur propriè in Saliorym exultationibus, quum Præfus andruavit, quod est motus edidit, ei referuntur invicem idem motus.

Redardēsco, is, Iterum flammā emitto, recandesco: propriè dicitur de igne semel sopito. [וְיַעֲזֵב אַגְּמָעָה] Gall. Arde denechef, t'tre enflambe. Ital. Madre flama vn'altra fatta. Ger. Wider entzünden oder ausflächen. Hisp. Arder, o echar flamma, otra vez. Pol. Znowigoram. Vng. Vizontag fölgynaladék, langat reök. An. To be inflammed againe.] Ovid 2. de Remedio amoris: Flamma redardescit, qua modò nulla fuit.

Redarguo, is, act. t. Accuso cum reprehensione. [וְיַעֲזֵב הַבְּחִיאָה] Gall. Reprendre, redarguer. Ital. Riprendere. Ger. Straffen/vnd schelten mit worten. Bel. Veripen. Hisp. Redarguir, reprender. Pol. Karjel'wi. Vng. Meg feudom. Ang. To reprove or blame.] Cic. 2. de Fin. Quos nili redargimus, omnis virtus, omne decus, omnis vera laus deserenda est. Cic. 2. de Fin. Potest autem impunè quis enim redargueret? Virg. 11. Aeneid. Advenit qui vesterā dies mulierib. armis Verba redargueret.

Redauspico, as, & redauspicor, aris. Significat incipio, & de novo auspiciū sumo, & iterū inchoo. [וְיַעֲזֵב אַגְּמָעָה, וְיַעֲזֵב אַגְּמָעָה] Gall. Recommender. Ital. Incomminciare de capo, & riserelo auspicio. Ger. Wider anfahen. Hisp. Tornar à començar otra vez. Pol. Znowu pocynam. Vng. Vyznauel kejdóm. Ang. To be

ginne againe.] Plaut. in Capt. Exauspicavi ex vinculis, nūc inteligo redauspicādū hūc est in catenas deuo: id est, cœpi ego illum à catenis eximere: nūc yolo ut rursus in catenas redeat. Reddo, dis, didi, ditum, a&t. Propriè est acceptū, vel ablatum restituō, rem pro re do. [וְיַעֲזֵב כְּשָׁלִים] Hisp. Reddere, ritornare. Ger. Widergeben. Bel. Wederom geben. Hisp. Tornar o restituirlo tomado o recibido. Pol. Wracjam. Vng. Meg adam. Ang. To give againe, to restore.] Seneca lib. de Benefic. VI: Cūm dicimus beneficū illi reddidi, nō hoc dicimus, illud nos quod accepimus reddidisse, sed aliud pro illo reddere. Est enim rem pro te dare. Quidn? cūm omnis solutio nō idem reddat, sed tantudem. Nā & pecunia dicimur reddidisse, quāvis numeravimus pro argento aurū: quāvis nō intevenient numi, sed delegatione & verbis perfecta solutio sit. Terent. in Phorm. Si quis quid reddit, magna cit habenda gratia. q Ponitur tamen aliquando pro suo simplici, dare. Celsus lures colfultus: Reddendi verbum quaque significacionem habet retrò dandi, accipit tamen & per se dandi significacionem tut, Reddo tibi literas, quas mihi Cicero ad te dedit. Cicero Terent. Omnes sunt iedidit, diligenterque, à te prescripta sunt omnia. q Item pro effice. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Plin. lib. 16. cap. 35: Adiuta auribus levem sonum reddit. q Item pro reponere. Plaut. in Moest. Tempestas venit, cōstringit regulas, imbricesq.; ibi dominus indiligens reddere alias non vult, q It. in pro producere. Idem in Trinum. id frumenti, quando alibi mensa maxima est, Tribus tantis illis minus reddit, quām obseveris. Terent. in Phorm. Fructū quem Lemni uxoris reddunt prædia. q It. pro exponere. Plaut. in Aulul. Tibi ego rationē reddam stimulū sege: q Ponitur aliquando pro commemorare, sive recensere. Plin. in Præstat lib. 1: Tria, non amplius, ut opinor, absoluē quæ traduntur in scripta, ille feci, quæ suis locis reddam. q Aliquando pro referte, sive presentare. Plin. Epist. 139: Tantæ foeminae m̄item tu: sus videor amittere, quam hæc ut reddit, ac refert nobis! Reddere anima, respirare. Cic. 2. de Nat. dcor. Excipiatisq; apimā ea qua eductus sit spiritus, eamq; à pulsoribus respirer, ac reddat. Reddere anhelitum. Idem. Plin. lib. 9. cap. 7: Nec pīciū branchias habentes anhelitū eddere, ac per vices recipere existimant. Reddere animū, est iecare, reficere & cōfirimate. Terent. in Andr. Nuptias effigere ego istas malo, quam tu adipiscier. G. Reddidisti animū. Reddere beneficium: id est, referte. Plautus in Persa: Improbus est homo qui beneficiū scit sumere, & reddere nescit. Gratiam reddere, est remitteri & reponere. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Colum. lib. 4. cap. 3: Experto mihi crede Sylvine, bene positam vineam, boniq; generis, bono cultori nunquam non gratiam reddidisse. Latine reddere, est vertere. Cicer. 1. de Orator. Ut q̄ quæ legarem Graecē Latine redderem, aō solum. q. Reddere nomē alicui, est cum proprio nomine nuncupare. Plin. lib. 27. cap. 24: Omnibus in exercitu suo militibus nomina reddidit. Reddūtū, vetustē dicitur pro redditum iiii, quemadmodum præstitūtū, pro præstūtū iiii. Julia L. 27. D. ad S. C. Trebell. Et caver quod amplius quam per legem Falcidiam licet, cepisti, reddidisti. Ex Horone.

Reddūtū, a, um, participium, Solutus, iterum datus. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה, וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Gall. Rendu, restitue. Ital. Rendire, restituō. Ger. Widergegeben. Hisp. Restituido. Pol. Wroty. Vng. Meg adaitatot. Ang. Restored, given. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Cic. 14. Phil. O fortunata mors quæ naturæ debita pro patria est potissimum redditia. Virg. 11. Aeneid. - patris ut redditus oris. Idem 6. Aen. Redditus his primū terris tibi Phœbe sacravit Remigium alatum, posuitq; immania templi.

Reddūtū, tus, substantivū, m. q. Pro preventu, vel obventione. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה, וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Ger. Eystenēn jnsf. Plin. in Epist. Nec redditus incertus. Hoc tamē potius uno d scribendum videatur, ut si a verbo Redeo: unde apud Poetas prima syllaba corripitur Ovid 2. de Poto: At reditus ja quisq; tuos amat, em. Reddūtū, omnis, verbale, f. t. Actus ipse reddidē. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Hisp. Reddūtū. Gall. Restitution. Ital. Restitution. Ger. Widergebung. Hisp. Restitucion. Pol. Wrojenie. Vng. Meg adas. Ang. Restoring, giving againe.] Quint. lib. 8. cap. 3: Reddito illam rem utrāq; comparat.

Redemptio, V. de REDIMO.

Redeo, dis, divi, & iedi, reditum, n. q. Revertor, quasi retro eo. [וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה, וְיַעֲזֵב אַמְּגָעָה] Gall. Retourner, rentrir. Ital. Ritornare. Ger. Widerkommen, redit hiunq; geh. Bel. Wederom gāo ost somen Hisp. Tornar de algun lugar. Pol. Wracjam sie. Vn. Vizontag. An. To returne, to go againe.] Terentius in And. Redeo inde iratus, atq; ægrè seies. Redire ad ingenū dixit Terentius in Adelphis: id est, redire ad suā natūrā, sive pristinos mores resumere. In eadem significatione dixit Cic. 1. Ver. Redire ad se, & ad mores suos. Quod tamen aliquando accepit pro se colligere, & ab ita (quam brevem suorū em vocat Horatius) ad suentis sanitatem redire. Terent. in Adelph. Tandem reprimet acundia,

iracundiam, atq; ad te redi. q Redire in mores patrios, est in libertatem venire. Liv.9.belli Pun. Ut ab omni imperio exterrito soluta in perpetuum Hispania, in patrios rediret mores, ritusq;. q Ponitur aliquando redire pro provenire, unde fit redditus: id est, proveniens, de quo paulo post. Plin. lib.14. cap.4: Acne quis victam in hoc antiquitatem arbitraretur, idem Cato denos culeos redire ex jugis tribus scripsit. q Redire in orbem, est à fine ad principium revolvi, & revocari. *revenire, atraueri.* Virg.1. Georg. Redit agricolis labor actus in orbem. q Rediremus ad rem. Cic.1. de Finib. id est, revertantur ad institutum: quod idem Cic.1. Tusc. dixit Ad proutum redire. Rediens, tis, participium. [IW schib. itavād, itavāxōd] Ovid.10. Metam. Perq; novem erravit redeuntes cornua Lunnæ Horat.3. Carm. Ode 8: Hic dies anno redeunte festus, &c. Redetur, a, um, aliud participium. itavāz, itavādōd] Ovidius 4. de Pon. Eleg.5: Fluminaq; in fontes cursu reditura supino.

Reditio, onis, verbale, f.t. Redeundi actus. [IW schibāb] נִבְאָבָה refeshubah. itavād, itavāxōd. Gall. Retour. Ital. Ritorno. Ger. Widerkommung/widerfahrt. Hisp. Tornada del lugar. Pol. Wrózanie. Vng. Meg teres. Ang. Returning or coming again. Cesl. bell. Gal. Ut domum reditionis spe sublata, paratores ad omnia pericula subcunda essent.

Reditus, tus, pen. corr. m. q Reversus, redditio. [IW schibāb] נִבְאָבָה refeshubah. itavād, itavāxōd. Gall. Retour. Ital. Ritorno. Ger. Ein widerkommung/widerkehrung. Bel. Die wiederkomst. Hisp. La tornada del lugar. Pol. Nawrożenie. Vng. Meg teres. Ang. Returning or coming again. Cic. de Amic. Idem dicebat semper, animos hominum esse divinos, iisq; qui è corporibus excelsissim, redditū ad cœlū patere. Idem pro Client. Si hominibus ignominia notatis, neq; ad honorem aditus, neq; in curiam redditus esset. Horat. Epod.16: Hæc & quæ poterunt redditus absindere dulcer. Ovid.1. Fałt Ut patecant populo redditus ad bella profecto. q Reditus etiā significat: provatum, eò quod quotannis redit. [IW schibāb] אַבְדָּב. Gall. Revenu. Ital. L'attività che ritorna. Ger. Ein wiederkommen/ jährlich gefest Hisp. La renta. Pol. Dochod. Ovid.2. de Ponto: At redditus jam quisq; suos amat: & sibi quid sit Vtile, sollicitis suppedit articulis. Plin.lib.17.cap.1: Majore singularium redditus, quam erat spud antiquos prædiorum.

Redito, as, pen. corr. freq. à Redeo, Statim vel continuo reverter. [IW schib. itavāxōd] Gall. Retournare, tornare. Ger. Schnell wiederkommen. Hisp. Tornar luego de lugar. Pol. Pręko se wraczać. Vng. Meg terdőgelék. Ang. To return by and by. Plaut. in Cap. Nunc ita coavenit inter me atq; hauc, Tyn-dare, ut te aestimaturn in Aulideum mittam ad patrem. Ac si nō redditas buc, ut viginti minas dem pro te. Quid tamen in loco in castigationibus Plauti codicibus tebitas; legitur mērc antiquorum, non redditas.

Redhibeo, bes, secunda syllaba corr. ex re & habeo, d'interposita, causa melioris soni. [IW schib. itavāxōd] Gall. Reprendre & rauoir ce quon a rendu & autrement aliené de soi. Ital. Restituere la cosa rendida. Ger. Dem daßt er das getauscht widerbringe/oder wider zu handelt. Bel. Weberom gev. His. Desbaker la renta por tachas. Pol. Wrącać roczom kupiec. Vn. Vižka adom vižka adatos. An. Totak againtethat which was sold or other wayes alienated. Et autē redhibere (ut Vip. inquit de Aedil. edic.1. Redhibere). facere ut rursus habeat vendor quod habuerat. Festus: Redhiberi id dicitur quod redditū est improbatūq; & qui dedit, rursus coactus est habere id quod ante habuit. q Ponitur aliquando simplicer pro reddo, restitu. Plaut. in Menach. Salvum tibi, ut mihi dedisti redhibeo mansupium.

Redhibitio, f.t. Actus ipse restitutionis. [avvān n̄gām] Gall. Restitution. Ital. Restituzione. Ger. Ein widergebung Hisp. Restitucion Pol. Wrączenie. Vng. Vižka ados vižka adatos. Ang. Restoring. q Est & redhibitio, actionis nomen, quæ & actio redhibitoria vocatur, ἀνταπέδειν ἀγαγεῖ. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quid vitio corruptum commutaverit, vendidisse, ut cogatur & restituere premium, & retiō, quod tradidera, accipere: hoc est enim redhibere.

Redhibitorius, a, um, Adjectivum ut, Actio redhibitoria, Pompeius.

Redhostio, is, ire, verbum antiquum, ex re & hostio, significat Reddere & gratiam referre, ut autor est Festus & Nonius. Hostire enim, æquare & compensare veteribus erat.

Redigo, gis, pen. corr. ex re, & ego, a in i conversa, & d'interposita, act. t. Vi, & industria reduco adjaliquid, vel aliquo. [avvān, avvān, avvān, avvān, avvān, avvān] Gall. Reduire, redigere. Ital. Ridurre. Ger. Widerbringen/etwähn bringen oder führen gewalt. Bel. Weberom driven. Hisp. Riduzir. Pol. Doposi uspenso & proutodje. Vng. Valamire vižka horom. Ang. To bring by force, to mak to bring againe to gather together in one.] Et semper accusativum cum præpositione postulat, multisq; comodaetur actibus, & in utraq; partem sumi solet. Plautus in Amph.

Deniq; Almenam rediget antiquam in concordiam conjungis. Idem in Asinaria: Redigam te, unde orta es, ad egestas terminos. Cic.4. Philipp. Potentissimos reges, bellicotissimas gentes, in deditonem hujus Imperii redegerunt. Terent. in Adelph. Tu homo rediges me ad insaniam. Et in Phorm. Ego me nego: tu qui aig, redige in memoriam. Et iterum: la id redactus sum loci ut quid agam ex illo, nesciam prorsus. q Ponitur aliquando pro retrorsum agere, & ad redendum compellere. Liv.6. bel. Pun. Hi supra XXX. comprehensi, & cum trans fugis novis, multati virgis, manibusq; precisis Capuam rediguuntur. Livius 1. belli Pun. Hostemq; in vinas muri expellunt: inde impeditum, trepidantemq; exturbant: postrem fusum, fugatumq; in castra redigunt. q Accipitur aliquando pro coacervare, accumulate, & in unum redigere. Cic 1. Verr. Deinde prædam vendit, pecuniam redigit. Idem 5. Philipp. Quibus rebus tanta pecunia una in domo coacervata est, ut si hoc genus in unum redigatur, non sit pecunia Republicæ defutura. Hinc

Redictus, us, ui, m. q Pecunia ex frugibus venditis redacta. Scavola L.58. § 1. D. de usufruct. Sempronio do, lego ex reditu fructuum oleris, & porrime partem sextam.

Redimio, redimis, redimiri, redimitum, act. q Orno, corono. [IW hitt̄ḡḡ] badbár INN peér. אוֹרָנוֹתָן, מְרֻמָּה, אֲוֹרָנוֹתָן. Gall. Enuironner, orner tout autour, couronner. Ital. Orna-re, pingere, coronare. Ger. Bieren/betben. Bel. Bercieren/troonen. Hisp. Afestar, pintar, coronar. Pol. Koronyz, klobci. Vng. Meg korona zemeketöm. Ang. To crown, to compass about. Cic. in Somniū Scipionis: Cernis autem terram eandem, quasi quibusdam redimitam & circumdatam cingulis. Stat. 1. Syl. -crinem redimire corymbis. Vng.3. Aeneid. Vittis, & sacra redimitus tempora lauro. Nam eus simplex Emio, orno, seu decoro significat.

Redimiculum, culi, n.s. Ornamentum à mitra muliebri vel sacerdotali dependens: quod genus etiam Græco vocabulo sensu appellamus. [IW pathil] נִזְבָּחָה, תְּרוּמָה. Gall. Ornemēte de teste de femme, bauolet. Ital. Ornamento di testa di dona. Ger. Etwas so vmb das Haupt gestrickt wird / oder von dem huab hänget zur jiert/ ein tierliche Haupbinde. Hisp. Loya o ornamento para ornar la cabeza de la mujer. Pol. Rantuch, padwyka. Vng. Gyöngyös szaphrang, a Zonyember swy ekkejegék. Ang. The attire ornaments of a womans head or neck, as a bonet, french hoode, a past or such like.] Iuven. Sat. 2: -accipient te Paulatim, qui longa domi redimicula sumunt frontibus, & toro posuere monilia collo. Virgil. 9. Aen. Et tunicae manicas, & habent redimicula mitrae. Ovid. lib.10. Metam. Aut leves bacce, redimicula pectori pendet.

Redimo, mis, act. t. Servum captivūme ab eo qui in potestate cum habebat, pretio libero: [IW padbhā] נִזְבָּחָה, תְּרוּמָה, יְצָרָעָה. Gall. Racheter, recouurer. Ital. Comparare, ricomparare, risuotere. Ger. Ertaufen/ widerthaben/ aus der gesengten iszen. Bel. Koopen. Hisp. Redemirò rescatar. Pol. Wykrupie. Vng. Meg valtom. Ang. To redeme. Jut Redimere captivos à prædonibus. Cic.6 Verr. Terentius evnucho: Quid agas? nisi ut te redimas captura quam queas minimō: si nequeas paululō, at quanti queas. q Itē tens alienatā occupatā utre pretio recipio, & iterum emo. Idem 10. Philipp. Pompeio sua domus patebit, eāq; non minoris, quam emit Antonius, redimet: redimet, inquit, Cn. Pompeii domi filius. q Interdū idem quod simplex emo. Cic.5. Verr. Hæc verò, quæ vel ita redimi recte possent, pecunia estimare non quo. q Redimere lites, est iactura non nihil facere, & cum adversario pacisci, ut te litiu molestia explicias. Cic. pro Q. Roscio: Suas Roscius, non societatis lites redemit. q Aliquando redimere item etiā, est, mercede pacta litiis persequi. Id quod potentioribus non concedebatur. Hinc Imp: in L.15 C. de procur. 1. Item te redemisse contra bonos mores manifestè professus es. q Ponitur & redimere pro aliiquid certo pretio faciendum suscipere, quod & conducere dicimus: īęgħaġo. Vlpianus: Idemq; si vestimenta texenda redement; vel insulam, vel navem fabricandam, &c. Cic.3. Verr. Etenim qua stultitia fuisse, si quam diem qui istum cripendum redemerunt, in cautiose viderent, &c. Redemerunt, inquit Budæus: id est, qui suscepunt prourationem corrupti pendoū judicum, & conduixerunt corruptendum judicum. q Redimere vētigalia, vel portoria, vel pecuaria, dicitur Publicani, quum annorum aliquot redditum certa emunt pecunia, ut sibi ea interim liceat exigere, & in quæsum suum convertere Cic. de claris Orator. Qui pecuaria de P. Cornelio, & L. Mummo Censoribus redemiserit.

Redemptio, onis, f.t. Actus ipse redimēdi. [IW pidhjōm] נִזְבָּחָה, תְּרוּמָה, יְצָרָעָה. Gall. Rachet, rācon redempcio.

redemption. Ital. Redentione, riscatto. Ger. Erlösung, Rübergattung. Hisp. Obra de redimir, riscatar. Pol. Wykupienie. Vng. Mex valto. Ang. Redeming.] Plin. de Viris illustris. Imperata redemptione marito adulterum Centurionem interficiendum tradidit. q Interdum idem quod emptio, sive corruptio. Cic. 2. Ver. Redemptio est hujus iudicij facta gradi pecunia. Redemptio vestigialium: id est, emptio, quem quis à principe vel civitate vestigialium redditum certa pecunia redimit, ut ex eo faciat quantum. Cic. de Provinc. Consul. Publicanos temeritate redemptionis penè esse eversos. q Redemptio operis, est susceptio operis certo pretio faciundi: de quo vide latius paulo anè in ipso verbo Redimo.

Rédemptor, oris, m.t. Qui redimit, & liberat. [τέλος ποθεῖν] ghoel. λογεύσις. Gall. Redempteur, racheteur. Ital. Redentore, riscrittore. Ger. Ein erlöser / der für einen gefangen geblieben ist ihm erschossen. Hisp. El que redime o rescata. Pol. Odzupiciel. Vng. Mex valto. Ang. A redemer.] Redemptores item dicuntur qui certo prelio opus aliquod faciendum suscipiunt. Cic. 2. de Divin. Redemptor qui columnam illam de Cotta & Torquato conducerat faciendam. Idem Q. Fratii: Redemptori tuo dimidium pecuniae curavi. Redemptores (inquit Fest.) propriè, atq; antiqua consuetudine dicebantur, qui quam ad faciendum, aut præbendum quid conduxerant, illudq; efficerant, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ii aunc dicuntur redemptores, qui quid conduxerunt præbendum, utendūmve. Hæc festus. q Redemptores vestigialium dicebantur Publicani, qui certa pecuniae summa totius anni redditum à fisco emebant, ut ex eo quantum facerent. Sed de his plura in ipso verbo Redimo.

Rédempto, as. Frequentativum ex verbo Redimo: à quo rursus sit aliud frequentativum redemptito: quod magis ex in usu. λυγίας. Plautus: Redemptitavere ad unum captos. Cato de Signis & tabulis, ut citat Pompeius: Facta benefacti non redemptitavere: id est, remuneraverunt, aut compensaverunt.

Rédintégér, a, um, Renovatus, instauratus, quasi rursus integrer. [τέλος μικτάδεσθι. διαρρηγεῖσθαι, οὐδὲ λανθάνειν] Gall. Remis en son entier, recommandé et refait tout entier. Ital. Rinovato. Ger. Wider etenâweret. Hisp. Entregado otra vez. Pol. Odnowiony. Vng. Vyonnaux fois épité. Ang. Restored or made new again.] Livius 8. ab Urbe: Tunc Papirius redintegrata ira spoliarii Magistrum equitum, ac virgas, & secures expediti jussit. Aliqua exemplaria habent, redintegrata ira.

Rédintégro, as, arc, act. p. Instauro, seu in novo, quasi in integrum restituo. [τέλος μικτάδεσθι. αἰνεῖσθαι, αἴσανδρόω] Gall. Refaire tout entier, renouveler. Ital. Rinovare. Ger. Wider etenâweren. Hisp. Tornar à integrar otra vez. Pol. Odnowia. Vng. Vyonnaux fois épité. Ang. To restore or make new again.] Plin. in Paneg. Hominisne istud ingenium est, hominis potestas, renovare gaudia, redintegrare lætitiam? Ad Herennium lib. 2: Ut renovetur, non redintegraretur oratio. q Redintegrare animum: id est, resumere. Cæsar 2. bell. Gall. Hujus adventus spe illata militibus, ac redintegrato animo, quem pro se quisque in conspectu Imperatoris in extremis suis rebus operam navare cuperet, paulum hostium impetus tardatus est. Bellum redintegrare. Brutus ad Ciceronem lib. 11: Ne bellum nobis redintegrare possit, Antonio sibi coniuncto. Cæs. 13. bell. Gallici: Nostri redintegratis viribus, quod plerumq; in spe victoris accidere solet, acius impugnare coepерunt.

Rédintégro, onis, verbale, f.t. Renovatio. [τέλος μικτάδεσθαι. Gall. Renouvellement, rafraîchissement. Ital. Rinuolamento, rinfrescameneto. Ger. Wider ernebung/etenâwerung. Hisp. Aquello entregamiento. Pol. Odnowienie. Vng. Vyonnaux fois épites. Ang. Restoring or making new again.] Tercarius in Andria: Amantium ira, amoris redintegratio est. Cicero antequam iret in exilium: Nam quid ego improborum facta renovem oratione, ut redintegratio illius coniurationis animos vulnerem vestros?

Rédipiscō, eris, redactus sum, d.t. Rem amissam recipio, rursus acquo. [τέλος μικτάδεσθαι. Gall. Requerir, rausir, recouurer. Ital. Assicurare, conseguire, hauer. Ger. Wider überkommen oder erlangen. Hisp. Alcanar, conseguir, hauer. Pol. Dostate. Vng. El vez de morhat vyonnam megalalom. Ang. To gett againe or recover a thing lost.] Plaut. in Trinum. Inter eosne homiaes condalium te Redipisci postulas, &c.

Rédiviā, æ, s.p. Abscessus circa radices unguium. [παρανύχια. Gal. Une maladie quand la peau se dépare des ongles. Ital. Paanaria, crepatura, scioppatura torna all'onge. Ger. Ein bös finger plag das fisch die hand von den negien abschellen/ Nagetwurgen wechthumb. Hisp. El respiñon, repelo o padastro de la uña. Pol. Zauokreje. Vng. Köröm gyökér meillet valo eveszoles. Ang. A white flaw.] Plin. lib. 29. cap. 2: Lana succida redivias sanat ex aqua frigida. q Legitur & reduvia dupli ciui, apud Ciceronem pro Roscio Amerino, verba ejus sunt haec: Intelligo me ante tempus, Iudices, haec scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscius mederi debeam, reduyiam curem.

Rédivīsus, m.s. Vermiculus, seu bestiola quædam quæ in fixo semper sanguini capite vivit, cui uni ex omnibus animalibus cibi exitus nō est, sed usque ad intumescit satietate, ut ipso alimento moratur. Hoc Græci τεττύρα vocat, Latini redivivus à redivendo: id est, solvendo, quod carnem animalium suum resolvat. Veraculi nostri recas appellant. Colum. lib. 6. cap. 2: Venti quoq; & sub feminis manum subiecte convenit, ac ad hujusmodi tactum postmodum pavescant, & ut rediviv (qui plerumq; feminibus inhærent) eximantur. Sic enim legit Calepinus, sed corrupto, ut videtur, Columellæ codice deceptus. Nam in emendationibus exemplaribus, recini legitur, non rediviv.

Rédīvīvīs, a, um. Quod ex vetusto renovatum est. [τέλος μικτάδεσθαι. Gall. Un ou remis en vie, derechef vigoureux, remis au. Ital. Rinovato, renovato. Ger. Wider erneueret. Hisp. Lo que refunda o torna à nuevo. Pol. Odnowion. Vng. Hol deneny vizontag meg vizitator. Ang. That returneth to life again or is renewed.] Seneca lib. 3. Declam. Redivivum me senem metrrix vocat. Juvenal. Satyr. 6: Prodiga non sentit percutem scemina censu: Ac velut exhausta redivivus pulluler arca Numus, & è pleno semper tollatur acervo, Non unquam reputet quati sibi gaudia cōstent. q Rediviva, in edificiis dicimus materialiter diruti ad fiduciam, quæ rursus ad novum ædificium applicatur, vel potest applicari. Cicer. 3. Vers. Rediviva fibi habeto. Quasi quicquam redivivi ex illo opere tolleretur: ac non totum opus ex redivivis constitueretur: hoc est, ex veteritate. Ibidem: Vtrum existimatius minus operis esse, unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo an quatuor illas reponere? Bella rediviva, Silius lib. 10. Gens rediviva, Silius lib. 1.

Rédôle, es, n.s. Multum oleo, vel odorem alicuius rei refecto. [τέλος Gall. Rendre odeur, flaire. Ital. Rendre odore. Ger. Etard fümmchen/etn geschmack geben etwar nach schmecken. Hisp. Balsola, derramar oler. Pol. Cuchinea/mierdze. Vng. Zagyokilláros zagyok. Ang. To saouer or give a smell after good or bad.] Virgil. 4. Georg. Fervet opus, redolentq; thymo fragrantia mella. Plin. lib. 12. cap. 12: Fructus est gravi & crassa radice, situm redolente. q Per translationem accipitur simpliciter pro referre aliquid, vel ad aliquid accedere. Cic. de claris Oratoribus: Sed necio quomodo hujus; quem constat eloquentia præstisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Cælii, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis. Columella libro 12. cap. 18: Cella quoque vinaria omni stircore liberada, & bonis odoribus suffusa, ne quem redoleat factorum, acorémve. Cicero 2. Philip. Is vemens frustis esculentis vinum redolentibus, gremium suum, & totum tribunal implevit. Ovid. 8. Metam. Prunaq; & in patulis redolentia malorum canistris.

Rédono, nas, Reddo. [τέλος hechib. διδιδειν, αναδιδειν] Gall. Redonner, rebailler, rendre. Ital. Redonare, rendere. Ger. Wider hergeben/widergeben. Hisp. Tornar otra vez à dar. Pol. Zefiedam. Vng. Vižka aiandekozem. Ang. To give againe.] Horat. 2. Carm. Ode 7: quis te redonavit Quiritem Diis patriis, Italoclo cœlo? Idem 3. Carm. Ode 2: Invisum nepotem Martire donabo.

Rédordiōr, iris, redorsus sum, Retexo, quod orsum erat solvo. [τέλος φέρειν. Gall. Diuider, defourdir, retirer. Ital. Ricominare, ritirare. Ger. Das angefanen wider auffhören oder aufzuhören. Hisp. Tornar à comencar, retener. Pol. L'hestate konçej eçom poçan, y ja sie joun poçinam. Vng. Vyonnaux le kexdm. Ang. To sleep againe.] Plin. lib. 9. cap. 17: Vnde geminus scemina nostris labor, redordiendi fila, rursusq; texendi.

Rédormiō, is, n.q. Rursum dormio. [τέλος φέρειν, αναρχεῖσθαι. Gal. Redormir, se rendormir. Ital. Tornar à dormire. Ger. Wider schlafen. Hisp. Tornar à dormir otra vez. Pol. Spie gnou. Vng. Vižontag elaluzem. Ang. To sleep againe.] Plin. Epistol. 213: Pau- lum redormio, dein ambulo, mox orationem Græcam Latinam clare & intentè, non tam vocis causa, quam stomachi, lego.

Rédormitō, onis, verbale, f.t. [τέλος φέρειν. Gal. Redormif- fement. Ital. Eſſa dormire da nuovo. Ger. Widerentstehlung. Hisp. Obra de tornar a dormir. Pol. Zuowu zafnievie. Vng. Maſadik alom, vyalog valo alous. Ang. A sleeping againe.] Plin. lib. 10. cap. 75: la redormitione vana esse vila, propè convenient.

Rédostirē, Est retrubuere, testi Festo, vel gratiam referre. q. Ger. Nonius vero ait: Redostirid est, credit Accius in Amphit. Quid hic redostit viam?

Rédūco, cis, pen, product, act. t. Retroduco, retraho. [τέλος hechib. αἴσαν, retinere. Gall. Remetter, ou ramener. Ital. Ridurre. Ger. Widerumb führen oder kinderlich führen. Hisp. Reduzir, tornar à otro guisando. Pol. Wied odwodze. Vng. Vižka, harrávi. Ang. To lead or bring againe.] Justus. libro 2. Reliquas copias rex ipse reducere in regnum parat. Sueton. de Caligulis: Equitem Romanum objectum feris, quum se innocentè proclamasset,

clamasset, reduxit, abcessaque lingua rursus induxit. Cicero pro Quintio: Servum domum reduci curavit ad Quint. Idem 2. Otho. Hunc Fabius reducendum curavit ad Pythum. q̄ item ponitur pro replicare. Virgil. 4. Georg. - inq; sinus feminis fessa unda redundans: id est, replicatos. q̄ item pro reconciliare: [ΤΥΧ chipper οἰζήρισθά] ut illud eiusdem 2. Aen. - numeri, redundat. q̄ Hujus verbis quandoque prima producitur, & intera poëtica licet duplicita: ut apud Horat. in Serm. Duobus deat capra classem reducere Troja. Alioqui corripuntur: ut apud Virg. 4. Aeneid. Ejectam classem, socios à morte reduxi.

Rēductus, a, um, particípio. [ΤΥΧ μυσχάβ. αναγόμ. Dr. Gall. Reduct, ramené. Ital. Redutto. Ger. Widerumb geführt oder gebrachte. Hisp. Reduzido. Pol. Odwiedzione. Vng. Viz-zebozatatos, harras ukeredette. Ang. Brought againe.] Herat. 1. Epist. 16. Virtus est medium vitorum, utinque redundant. Virgil. 6. Aeneid. Interca videt Aeneas in valle reducta Seculsum nemus. Hoc est, secreta.

Rēductio, onis, f. t. [ταύτης. Gall. Ramenement. Ital. Riducimento. Ger. Widererführung. Hisp. Riduzimento. Pol. Odwiedzenie. Vng. Viz-zeboz. Ang. A leading or bringing againe.] Cic. ad Lentul. lib. 1: Quoniam tenatus consultum nullum extat, quo redditio regis Alexandrini tibi adcepit sit.

Rēductō, oris, m. t. [ΤΥΧ μεσχίβ. αναγόμ. Dr. Gall. Rameneur. Ital. Chir conduce. Ger. Ein wider hinumb führet. Hisp. Reduциar. Pol. Odwiedzić. Vng. Viz-zeboz. Ang. A bringer againe.] Liv. 2. ab urbe: Reductori plebus Romanæ in urbem sumptus funeri desuit.

Rēdux, reducis, pen. cor. om. t. Qui è periculo in tutu, aut à captivitate longave peregrinat, one in patiu revertitur. [ταύτης φέλειν ΤΥΧ σχαλέν. αναγόμ. Dr. Gall. Revener & ramené sun & sanne. Ital. Ricorato san & saluo. Ger. Eine der gesundt und frisch auf einer gefahrt oder sorgliche reise wider heim kommen ist. Hisp. Librado de peligro. Pol. Nawroczeni przewoli, albo zwolni, albo zwiebłyczeni w. Vng. Hažiaža meg idő, meg zbabadt. Ang. That returneth safe from danger.] Cicero pro Milone: Quid reducem esse voluntis? an ut spectante me expellerent ut per quos esset restitutus? Virgil. 1. Aeneid. Nam, tibi reduces socios, classemq; relata Nuntio. q̄ Aliquando simplicitate ponitur pro participio rediens, Plin. libro 8. capite 5: Sexto die perfunduntur amae, non ante reduces ad agmina.

Rēdulcēro, as, aſt. p. Vlcerosum facio: [ταύτης Gall. Renouer direches, viceret direches Ital. Rinova e le piaghe. Ger. Wider verdenben oder geschrägt machen. Hisp. Tornar à llagar. Pol. Zworu wpidowato ipse. Vng. Elsibefeni. Ang. To mak sore againe, to mak a botche againe.] ut Cutis redulceratur putridis humoribus: id est, ulcerosa si: vel etiam, Plaga redulceratur: hoc est, redintegratur. Colum. lib. 7. cap. 5: Tepefactumq; medicamentum illimitur scabre parti, quæ prius aspera testa, vel pumice defiscata redulceratur.

Rēducēs, a, um, Rettorsum inflexus. [ταύτης. Gall. Croire contremont. Ital. Repiegato, rincinato. Ger. hinderlich geträumt/hiumb gebogen. Hisp. Encorvado. Pol. Nakrywoni. Vng. Viz-zebozekered. Ang. Bow'd backward.] Plin. lib. 1. cap. 56 de animalium cornibus loquens: Aliis adunca, aliis redundat. Ovid. 12. Metam. Viribus usus avis, penais, rostroq; redundo, Hamatisq; viri laniaverat unguibus ora.

Rēdundo, das, Abundo, exundo, effluo. [ΤΥΧ σχετική ΤΥΧ hadhaph ΠΙΓΟ sarach. αναπληρugio. Gal. Redender, regorger. Ital. Effett tanto pieno che si sparga, redundare. Ger. Überlaufen von viele di wasser / überstossen. Bel. Overstoven. Hisp. Rebassar lo lleno. Pol. Przeliewanie. Vng. Böökdbom. Ang. To overflow, to surroun. Cicero 2. de Divin. Si lacus Albanus redundasset, isque in mare fluxisset, Romanum peritaram. q̄ Per translationem accipitur pro abunde provenio. αναπληρ. αναρρ. Cic. 3. Verrina: Hic illæ extraordinariæ pecuniae, quas nullo dice, tamen aliqua ex particula investigamus, redundant. Ovid. 2. de Remed. Am. Gute fac plene sumpta redundet aqua. Cicero pro lege Manil. Testis est Africa, quæ magis oppresa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit. q̄ Aliquando verò positur pro recidere. αναπλ. Plaut. Hoc facinus in tuum redundabit caput. q̄ Aliquando etiam accusatum habet cum prepositione Ad. Plin. in Paneg. Non ad ipsos gaudium magis; quam ad similes redundant.

Rēdundantia, tis, f. p. Superfluitas; abundantia. [ΤΥΧ σχετική ΤΥΧ hadhaph. αναπληρugio. Gall. Superfluite. Ital. Superfluita. Ger. Übersüß. Hisp. Superfluidad. Pol. Przelisanie, bytuk. Vng. Böez. Ang. An overflowing or superfluous abundance.] Cic. in Otar. Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia, multa habet attenuata, quædam etiam paulò hiliora.

Rēdundans, tis, Abundans. [ΤΥΧ σχετική ΤΥΧ hadhaph. αναπληρugio. Gall. Redondant, abundant. Ital. Abondante. Ger. Überschüssend/überlauffend. Hisp. Que abunda. Pol. Zbywa. Vng.

Bööökdb. Ang. Overflowing.] Cic. de Fato: Inter locorum naturas quantum interit videamus: alios esse salubres, alios pestilentes: in aliis pituitos & quasi redundantes, in aliis excitantes & aridos.

Rēdundans, a, um, [ΤΥΧ nischäph ΠΙΓΟ surhäch.] Ovid. 6. Fast. Amne redundantis tossa madebat aquis. Idem 3. Trist. Eleg. 10: Sive igitur nimis Borcæ vis sœva marinas, Sive redundantis flumine cogit aquas.

Rēdundans, verbale, f. t. Abundatio. [ΤΥΧ schéteph ΤΥΧ schéph ΠΙΓΟ surhäch. αναπλ. αναρρugio. Gall. Regorgement, redundans. Ital. Inondatione. Ger. Ein überfluss oder überflussung. Hisp. Reboseamiento. Pol. Zbywanie przelianie. Vng. Böuelkedes, el arradas Ang. Overflowing surrounding.] Plin. lib. 11. cap. 37: Certe nulli sine redundantione ejus, eruitur oculus. Idem libro 7. capite 6. Fastidium in cibis, redundantia stomachi, indiges sunt hominis inchoati: id est, nausea, vel quæ fluctuatio dicitur.

Rēdundanter, adverb. [Vn. Bö uen, kelekenel bw' nebben.] Plin. lib. 1. Epist. Immodice & redundanter.

Reduviae, exuviae, Induviae, inquit Placjades in Glossis. [Vn. Kigyoruhais, ingo, hartyaia.] Dicuntur spol: a se peatum quibus quotannis senescentes lele exunt: quasi quibus exuti in iumentam redeunt. q̄ Santq; Reduviae apud Solin. ea, inquit, dum reduvias escari affectat. Sit & tegumenta reliquiasque concharum vocavit. Reduviae, inqueus, conchyliotum & alia multa, quæ affuum mari incitato expuuntur.

Refaciō, cis, antiquum, apud Plautum legitur in Trucul. Nam refacere si velim, non est locus.

Refello, lis, ex re & fallo. Quod dictum est, arguendo falsum ostendo, refuto, redarguo. [ΤΥΧ hochach ΟΝΗ māis, avāndāz. Gall. Confuter, refuter. Ital. Confutare, repudiare. Ger. Berweisen/ falsi seyn beweisen/widerlegen. Hisp. Redarguir lo falso. Pol. Odpor daie/sai/si pokazuje. Vng. Meg exajolom, neg hánisztion. Ang. To refute, to prove by argument to be false.] Cic. 2. Tusc. Et refellere sine pertinacia, & refelli sine iracundia, parati sumus. Virgil. 4. Aeneid. - neq; te teneo, neque dicta refello. Cic. 4. de Fin. Ut audias me quæ à te dicta sunt refellentem. q̄ Difficit à purgo, quod refellere dicatur de eo qui factum negat: purgate vicio de eo qui facetur quidem factum, sed defendit.

Refērō, cis, fisis, Ex re, & farcio, Repleo, quod alii quidem cum ablativo, alii verò cum genitivo construunt. [ΝΙΣΗ memullā. τάνος, τανων. Gall. Tout plein, tout farci. Ital. Piano. Ger. Voll oder erfüllt. Hisp. Lleno. Pol. Napel/nous. Vng. Beiblöh. telles. Ang. Filled or stuffed.] Cicero ad Quintum Fratrem, lib. 1. 2: Accepi duas literas das Placentias: deinde alteras prostridie das Blandengæ, cum Cæsar's literis, refertis omni officio, diligentia, suavitate. Idem 5. Vert. Tum refertius erit atrium pop. Rom. quam unquam fuit. Idem ad Qu. Frat. lib. 1: Quare quoniam eiusmodi theatrum totius Aliae virtutibus est datum, celeritate refertissimum, magnitudine amplissimum, & longitudo aliquando genitivo. Cic. pro Font. Referta Gallia negotiatorum est, plena civium Romanorum. Gellius: Librum mutat variaq; histona refertum compositum.

Refērō, refēris, pen. cos. Repercutio. [ταύτης. Gall. Referrir, refrapper. Ital. Ripercuotere. Ger. Widerumb hinschlagen. Hisp. Tornar à berir al que herio. Pol. Zasie odbyam. Vng. Viz-zeboz, vizontag megszapom. Ang. To strike or beat againe.] Terent. in Adeliph. Quia miseram mulierem, & me seivolum. Quia refere non audebam, vicit hui perfoititer. Ovid 4. Metamorph. Nō aliter quam quum puro nitidissimus orbe Oppostra ipoculi referitur imaginis hæbus.

Refērō, pen. cor. act. incont. Reporto, reduco, quasi retrosum ferro. [ΤΥΧ hechib. αναρρugio. ειτζω Gall. Reporter, rendre, & refer. Ital. Reportare, riferire. Ger. Widerumb bringen Hisp. Tornar à traher lo llenado o traher atrás. Pol. Odno/zeoddare. Vng. Hatte horom; viz-zeboz vizem. Ang. To bring againe, to render or restore, to tell, to resemble.] Cic. Attic. Epistolam ad me refenti yolo. Idem alibi ad cundem: Auster the in Italianum retulit. q̄ Aliquando ponitur pro eo, quod vulgo dicimus proponere: & sic construitur cū accusativo, mediante ad: idq; dupliciter. Dicimus enim referre tēm aliquam ad Senatum, & referre de te aliqua, αναφige, ετεῖς οὐδὲ πολλα. Cic. 2. Canit Rel. quis autem de rebus constitueris, maturandis, agendis, jato ad senatum referemus: hoc est, in Senatu agitandas, decernendasq; proponemus. Virgil. 3. Aeneid. Delictos pc. puli ad proceres, plurimumq; parentem Mōstra deum refero. Refere autem ad Senatum proprie erat

prius erat Consulum, aut eorum quibus cogendi Senatus erat potestas. Vnde relationes dictae sunt propositiones que de re aliqua in Senatu proponebantur disceptandæ, Senatumq; scotentiis determinandæ permittebantur. q Refere omnia ad unum, est omnia in unum cōferre, & unius arbitrio omnia cōmisertere. Cic. pro Lege Manilia: Si ad unum omnia referenda sunt dignissimum esse Pompeium: hoc est, si unum omnia adscribenda sunt, sive in unum omnia conferenda sunt. q Refere pedem: id est, regredi, sive retrosum se recipere. *avertit, ita venit.* Virg. 4. Georg. Iam q; pedem referens, casus evaserat omnes. q Aliquando ponitur pro recensendo, numero. [ΤΠV pakidh ΤΥΟ fipér, iε̄nūl̄i, āc̄l̄āl̄.] Virgil 6. Eclog. Cogere donec oves stabulis, numerumq; referre lussit. q Aliquando significat adscribo, *ιτωφεσ, γεμπετην.* Suetonius: Ea in deorum numerum retulit. *λᾱγησ.* q Aliquando converto. Virgil.lib. 11: Multa dies, var. usq; labor mutabilis ævi Retulit in melius. q Aliquando renovo, & quasi rursus fero. [W77 chididib.] Idem lib. 5: Hunc morem, hoc rursus, arq; hęc certamina primus Ascanius, longam muris quam cingeret Albam, Retulit. q Aliquando est retrahere & iterare. Cicet. pro Domo: Si Decenniū sacramētū in libertatem injustam judicassent, tamen quotiescumque vellet quis hoc in gente reū judicataū referre voluerunt. Sic Terentius in prologo: Comediam referre dixit, pro denuò agere & iterare. q Aliquando est in alium transferre, ut referre jusjurandum, est delatum sibi ab adversario jusjurandum in eum transferre. Paulus L. 38. D. de jurejur. Manifesta turpitudinis & confessionis nolle nec jurare, nec jusjurandum referre. Hotomanus. q Aliquando produco. [ΝΩΣΙΑ hotsi.] Plin.lib. 21: Diximus & terram referre multum. q Aliquando nuntio, renuntio, narro, indico. [ΤΡ.7 highidh iταναγτα.] Virgil. 2. Aeneid. -referes ergo hac & uirtus ibis Pelidæ genitor. q Aliquando ostendo. [77.7 horib.] Lucretius: Vnde referit nobis vīctor, quid posset omni. Quid nequeat. q Aliquando dico, vel respondeo. Cicero pro Cæcina: Ego enim tibi referto, si non sum ex eo loco dejectus quo prohibitus, &c. q Aliquādo exprimo, imitor, repræseno *παρεμπέσαι.* Iuvenalis: Et multum referens de Mecce a te supno. Plinius Epist. 111: Amisit enim filiam, quæ nō minus mores ejus quam d's, vultumq; referebat, totumq; patrem mira similitudine exscripterat. q Aliquando reddo. Virgilius libro 8: O' mihi præteritis referat si lappiter annos. q Referre gratiam, est ipso facto beneficium acceptum remitti. *χάρις δοθίσαι, χάρις εποδίσαι.* Plautus in Mostel. Nunquam ego illi possem gratiam referre, ut meritus est de me. q Aliquando etiam in malam partem accipitur, p̄ eo quod est, par pati reddere, & malam malo compensare. Cicero in Salutium: Nam quod ista iniustitia rabie petulantier in uxorem & filiam meam invasisti, satis docte & peccate fecisti. Non enim sperasti me tibi mutuam gratiam relaturum, ut tuos vicissim compellarem. Pro codem etiam dicimus referre gratias. Plautus in Amphitru. N̄ illi ad eum, si merito meo referre studeant gratias, Aliquem hominem allegent, qui mihi advenienti os osciller probe. q Refere gratias, inquit Valla libro 5. est facto: ut situ sublevatus à me aut patrōcino, aut pecunia, aut manu, aut aliquo simili subsidio, vicissim me aliquo modo sublevaveris, gratias retulisti: Habet vero gratiam, est animo: Agere autem gratias, est verbis. De hac differentia vide plura in verbo A G O. q Refere acceptū, propriè est quod ab aliquo accepitis, in tabulas referre: hoc est, in tabulis fateri & perscribere te accepisse: cui opponitur Experitum ferre, quod est in rationibus ascribere quod alicui dederis. *σατανάς.* Gall. Faire creditur. Ital. Far di ricevere, far creditore. Ger. Das empfangen ausschreiben oder constribuen. Hisp. Escrivir lo recebido. Pol. To comprehend, to suffice. Vng. Megy adosítan, adeſt leuebeírni. J. Cicer. lib. 1. de Orat. Qz id nimis Dolabella Verri acceptum retulit, quam Verres sui expensum retulit. q Per translationem autem accipitur pro eo quod est fateri nos aliquod beneficium ab altero accepisse. *ωέτειν.* Vel etiam in malam partem, pro eo quod est alicuius mali causam alicui imputare. Cic. pro M. Marcello, vitam acceptam referit clementia tuæ in malam. Idem: Omnia deniq; que postea vidimus (quid autem niali non vidimus?) si recte ratiocinabimur, uni accepta referentur Antonio. q Habet autem hoc verbum primam syllabam correptam. Componitur enim ex præpositiōne, & verbo fero. In præterito tamen & supino aliquando geminatur consonans, ut syllaba alioqui brevis producarur. Horat. lib. 2. Epist. Retulit acceptos regale numisma Philippos. Lucan.lib. 9: Id rursum cœli tellatum in templo receptat. Inventur tamen etiam retulit priore syllaba correpta. Catullus: Si rediūm retulisset is, aut in tempore longo. Relatum autem fere semper primam corripit. Ovid. 15 Metamor. digiti ad frontem sœp̄ relatis.

nas singulares numeri declinatum: Interest, sive utile aut commodeum est, vel alicuius momenti est. [Ag. p. 2. Gall. On. à faire, il touche, il appartient. Ital. importare, esser necessario, appartenere. Ger. Es liegt daran es trifft an. Hisp. Ser necessario pertinet. Pol. Ze liegt naism. Vng. Hazal. Ang. Is belonging. J. Cic. Attic: Tua istud refert maximē. [Ag. p. 2. T. p. 2. Cicer. P. Servilio: Sperare tamē videor Cæsari collegæ nos fore curiæ, ut habeamus aliquam Rem publicam, cuius eccl. silio magni referebat te interesse: id est, intererat. Plin. lib. 16. cap. 39: Infinitum refert lunaris ratio: nec nisi à vicesima in trigesimā cœdi volunt. Hoc est, plurimum intererat quo in statu sit luna, quā ligna cœduntur. Idem: Quippe victimas cœdi sine precatione non videatur referre, nec eos rite consuli. Teteat. in Phorm. Quid tuas (malum) id refert? C. Magni Demipilo. Colum. lib. 8, de canibus loquens: Non multum refert a villatici corporibus graves, & parum veloces sint. Id est, non magni est momenti, sive non magnopere pertinet ad rem. Plaut. in Rud. Quomodo habeas, nibil id refert, jure anno injurya? Liv. lib. 2: Adeōne est fundata leviter fides, ut ubi sim, quām qui sim magis refert? id est, estimetur, sive existimetur, curetur. q. Aliquando sumitur pro expedit, sive necessse est. Salustius: Quia et vanum quidem hoc consilium est, si periculum exillis timuit: sin in tanto omnium metu solus non timeret, eo magis refert mihi, atq; vobis timere. Virg. lib. 2. Georgic. neq; enim numero comprehendere refert. Id est, non est accessus enumerare. q. Cœstrutur autem refert cum his ablativis, mea, tua, sua, nostra, & vestra; reliquis autem omnibus genitivum habet. Rēlatūm, relatu, supinum. Plin. lib. 32. cap. 11: Præter hæc purgamenta aliqua relatu indigna, & algis potius annumeranda, quām animalibus. Ovid. 15. Metamorp. res horrenda relatu. Rēlatūs, a, um, participium, Redditus. [ὭΨΙΝ μυσχάδια μογγήθαδι αύτισθείσαι ανθρώποις. Gall. Rapport. Ital. Rapporto. Ger. Widergebracht. Hisp. Trabido è llevado otra vez. Pol. Nawroczony, oddans. Vng. Meg hozzat, tiszet. Ang. Brought again, or reported.] Cic. 2. de Natura deorum: Sed duros, & quali corneolos habent irotitus, multisq; cum flexibus, quod his naturis relatus amplificatur sonus. Ovid. 3. Fast. Nomine mutantato causa relata mea est.

Rēlatō, onis, f.t. Actus referendi. [εἰπεῖσθαι, παραφέρειν, διηγεῖσθαι. Gall. Rapportation. Ital. Commemoratione. Ger. Erinnerung. Hisp. Recordacion. Pol. Wiliçauie. Vng. Elebezalga. Ang. Commemoration, reporting.] Tacit. lib. 17: Neq; enim i cœtu virtutum in comparatione Othonis opus est.

Rēlatō, onis, m. t. Rēlatō, onis, m. t. [ὭΨΙΝ μεσχίδια μογγήθαδι αύτισθείσαι ανθρώποις. Gall. Relation. Ital. Relazione, rapportamento. Ger. Erzählung/widerübertragung. Hisp. Relación. Pol. Wiedergabe. Vng. Vízszához, vitel. Ang. Reporting or telling.] Cic. in Piso. Nam relatio illa salutaris, & diligens fuerat Consulis animadversio quidem & judicium. Quint. lib. 4. cap. 1: Nonnunquam contingit relatio memitorum. q. Relatio aliquando est recitatio & narratio. Iustinus Histor. lib. 2: In relatione rerum à Scythis getarum quæ satis ample magnificaq; fuerunt, principium ab origine repetendere est.

Rēlatō, oris, oris, m. t. [ὭΨΙΝ μεσχίδια μογγήθαδι αύτισθείσαι ανθρώποις. Gall. Rapporteur. Ital. Rapportatore. Ger. Ersteller. Hisp. Relatador. Pol. Wyliczaj. Vng. Vízszához, viszib. Ang. Reporter or teller.] Balbus ad Cic. Incipiam sperare, etiam consilio Senatus, autor, te, illo relatore, Pompeium & Cæsarem coniungi posse.

Rēfervēs, es, Valde serveo. [εἰπεῖσθαι, παραφέρειν, διηγεῖσθαι. Gall. Rebouller, bouller fort. Ital. Bollire molto. Ger. Gar heiss oder füttig sein, heißlich sieden. Hisp. Hervir mucho. Pol. Barzo wram. Vng. Ismerőleg bárkok. Ang. To be fervent or scalding hot.] Plin. lib. 16. cap. 11: Alii utilius putant sine aqua coquere lento igne tota die, utiq; vase q̄is ibi. Idem terebinthina in safragine reserventi. q. Aliquando contrarium significat, ut idem sit quod deferveo: hoc est, servere desino. Ἀντίστοιχος Cic. de Clar. Orat. Nam & contentio, nimia vocis reciderat, & quali referbuerat oratio: hoc est, tefixarerat.

Rēfervēs crimen, à Cicerone pro Roscio Comœdo, per translationem dicitur pro vehementi & atroc. Nōnne (inquit) ut ignis in aquam conjectus continuò extinguitur, & refrigeratur: sic refervens fallit crimen, in purissimam & castissimam vitam collatum statim contidit, & extinguitur?

Rēfervēs, is, Recalesco, denud servidus hi. [εἰπεῖσθαι, παραφέρειν. Gal. Roboulir, bouller vine autre fois. Ital. Bollire un'altra fiata. Ger. Wider heiss vab susig werden. Hisp. Hervir otra vez. Pol. Zawro wram. Vng. Ismerőleg forrók, bárdukk. An. To waxe scalding heat.] Cic. 1. de Nat. deor. Ex his Mercuriu in expatera, quam dextra manu teneret, sanguinem visum esse fundere: qui quum terram attigisset, refervescere videretur, sic ut tota domus sanguine redundaret.

Rēfribulārē, fibilam peni inductam solvere. Martial. lib. 9: & cujus Refribulavit turgidum faber penem.

R^esticio, cis, pen, cor, act, e. Instauro, renovo, quod corruptum
erat itatum pristinum restituo. [¶] bæd^hæk imorða^z,
wæt^z: Gal R faire, recr^zer. Ital Rinouare, rifiare, refutare. Ger. Wt-
der gut machen, etwas zerbrochen wider machen. Hisp Rehaxerò reno-
var. Pol. C^zpo belo o zep/wanego naprawiam. Vng. Vyonna meg ep-
pliem. Ang. To renew, to amend, to borche.] Cat. 4. bell^z Gall. Om-
nia dectari, quæ ad reficiendas naves usui sunt. Cic. 1. de Di-
vin. Quicquid memoria nostra templum lunos Sospitæ.
L. Lucius, qui eum P. Rutilio Corculi fuit, de Senatus senten-
zia refecit. Idem 3. Verr. Locatur id opus, quod ex mœa pecu-
nia reficitur. Vlpian. de R^zvis. l. i. Vcibo reficiendi, regere, sub-
struere, sarcire, ædificare, & advehere, apportareq; ea quæ ad
eandem rem opus sunt, continentur. ¶ Aliquando reficio ac-
cipitur pro recreo, vel delecto. [¶] n: phash^z ḥv^z chujah^z
v^z ḥv^z birghiah בְּרַגְחַיְהָב. Ger. Sich erfüllte
gesetz/erfüllten/erfüllen. Pol. Obw^zslam. Vn Gibiùrkötetem, meg
elleztem ebreztem. An. To delight or refresh.] Plin. in Paneg. Ad
hæc tam aliquid in tribunali, ut labore refici ac reparari vi-
detur. Cæsar 7. belly^z Gall. Summamq; ib, copiam frumenti
& reliqui commeatus naetus, exercitum ex labore atque ino-
pia refecit. Cicero ad Gallum, libro 7: Ego hic cogito com-
morari, quoad me reficiam: nam & vires, & corpus amisi: Id
est, quoad valetudinem reparem, & vires recipiam. Reficere
vires cibo. Cicero de Senect. Tantum cibi sumendum ut refi-
ciatur vires, non optimantur. Liv. 7. bell^z Maced. Quum in
alto, ubi subliterant, cibo reficerent vires, contemplatus Eu-
damus hostes, &c.

Rēfēctūs, a,um, participium. [P172] biadhūk. ixox̄ d̄as̄ ūp̄os̄, ixs̄-
d̄as̄. Gall. Refit. Ital. Rifatto. Ger. Wider gemacht. Hisp. Hecho
oira vez. Pol. Zażsia naprawioni. Vng. Meg javítok meg ciberekek.
Ang. Renewed.] Ovid. 4. Fast. Non secus indoluit quam si mo-
d̄o rapta fuisset. Mæsta parens. Jonga vixq; refecta mora est.

do rapra tuerit, metita patens, longa vixq; recte, uora cit.
Refectus, us, ui, m q ipsa refectio. [ΠΡΥΤΗ μιθιδή ΚΩΝ μα-
εχάλ. αὐτόν, φέρει, τούτη. Gil. Refection. Ital. Refazione, pa-
stura. Ger. Nahrungserfahrung Hisp. RehaZimento, apasentamiento.
Pol. Odg. w. e n e, ochlodysie, pescienie. Vng. Tapalas, cledel.
Ang. Amendment, refre shing.] Plin.lib.18. cap 7 : Panem ex hor-
deo antiquis ultarum vita damnavit, quadriupedumq; tradi-
dit refectibus. q Refectus aliquando ponitur pro redditu, &
proventu. Scævola. L.78 §.10 D. ad S. C. Trebell. Interim ex
refectu paupertatis, qui ad vos perveniret, alatis cum usuris,
pro quantitate numerorum redactis : id est, ex redditu partis tet-
uz hereditatis. Nam paupertatem appellat ex g̃x hereditati
partem tertiam. In eadem significatione Cicero verib⁹
Refici posuit in Paradox. Nunquam eris dives antequam tibi
ex tuis possessionibus tantum reficiatur, ut ex eo tueri lex-
giones possis.

Réfectoř, oris, m.t. [773] budek, émondešs, & puegns. Gall.
Refaſeur, racouſteur, radoubeur. Ital. Racconciatore, raffettatore. Ger.
Der ein zerbrochen ding wider machen. Hisp Rebañedor. Pol. Opra-
wacz. Vng. Meg rysto. Ang. Abbotcher.] Suetonius in Vesp. cap. 18:
Item Cæloſsi reſectořem insigni congiatio, magnaq; merce-
de donavit.

Rēfigo, gis, p.en. prod. refixi, xum, act. t. Quod fixum erat avello. [W]ā nāthāsch. ḫāngānāw. G. l. Attrahere ce qui est fixe. Ital. Distaccare, spiccare. Ger. Etwas angeheftets abreißen Hisp Arrancar lo hincado. Pol. Odriwam. Vng. Felzakazom, fel bontom. An. To pluck away that was fastened. J. Inde refrigerare tabulas, & leges: id est, rescindere. Virg. 6. Aeneid. .fixit leges precio, atque re-fixit. Cic. 13. Philip. Acta Antonii rescidiſtis, leges refixiſtis per vim. Idem 12 Philip. Num figurant tursus ex tabule quas vos decreto vestro refixiſtis? q. Ponitur aliquando pro tursus, si-ve valde figere. Virg. 4. Georg.. aulasq;, & cerea regna refrigerūta: id est, figurant, inquit Servius.

Reflagito, as, Instanter reposco, iterum flagito, *[anq[ue]d.* Gall.
Redemander *importuenement.* Ital. Adimandare con *instancia* o *vn'al-
tra volta.* Ger. Widerumb ernstlich vnd trungentlich bitten. Hisp.
Demandar con *importunidal*, o *otra vez.* Pol. Zastęgadom. Vng. *si-
met meg kerem.* Ang. To ask againe or *importunatlie.*] Cacul. in
Epigr. 39: Persequamur eam, & flagigitemus.

Reflecto, is, reflexi, reflexum, a. t. Retrosum flecto. [צָוֹתַחַב חֲפַחְאָפֵה. **G**all. Reflechir, doubler arriere, retourner. **I**tal. Torcere adietro. **G**er. Hindersich biegen/binumb biegen. **H**isp. Doblegar otras. **P**ol. Wyadnachili im. **V**ng. Viz. **reke-ri-tem.** **A**ng. To bethre againe, to bow back.] **V**ng. 11. Acneid. surfusq; **L**atin. Clamo et tollunt, & mollia colla reflectunt. **P**lin. lib. 11. cap. 50: Canis degeneres caudam sub alvo reflectunt. **P**er translationem pro revocare; reprimere, avengere. **C**ic. pro

Sylla: Fero ego 'e Torquate jamdudum, fero : & non nunquam animum incitatum ad uicissitudinem orationem tuam revoco ipse & reflecto. Terent. Adelph. Quem neq; fides, neq; iusjustandum, neq; illum misericordia repressit, neq; reflexit.

Reflexus, a. u. n. partic. [ΕΡΙΞΙΝ μυσχάβ ΚΙΝΟΣ χαρφύπεδος αναρριγόθεας. Gall. Reflechi. Ital. Ripiegato. Ger. Hinumb gebogen. Hisp. Dublegado atras. Pol. Naki ontoni, nachilioni. Vng. Virzsa horgász, kerékereleit. Ang. Bowet or turned backward.] Statius 1. Achil. Plin.lib. 1. cap 37. Mæculis reflexi, sceminis recti atq; proni. De dentibus elephontorum.

Reflo, as, avi, atum, Spirto ex adverso, contrà flo. [ΛΟΙΨΙΝ. Gal. Souffler à l'encontre. Ital. Soffiare all'incontro. Ger. Entgegen wägen. Hisp. Soplar hacia atrás. Pol. Pręgarni temu dmucham; oddmuchusie. Vng. Virzsa suuk. An. To blow against.] Cic.Att.6:Inde quā-primum Athenas, celi Eecisia valde reflaverint. Idein 4. Tufc. Si enim reflantibus ventis rejiciemur, tamen cōdēm paulò tar-dius referemur. q Venusté admodum transfertur ad fortu-nam quā tunc dicitur nobis reflare, quum omnia nobis prä-ter animi sententiam cadunt. Cic.1. Offic. Quum fōrtuna re-flarit, at fugimur.

Rēflātūs, tūs, m. q. Flatus aduersus, ventus contrarius. [cōtrariō.
Gall. Vent contraire. Ital. Vento cōtrario. Ger Das entgegen wägen/
gegenwind Hisp. Viento contrario. Pol. Pręciwny wiatr. Vng. Viz-
xa fūnosel. Ang. A contrarie wind.] Cic. ad Atticum, lib. 12: Na-
ves relatas in Uticam reflatu hoc.

Resfloreo, res, pen. prod. n.f. **Rursus floreo**: unde **Refloresco**, denuò floresco [awas] Gal **Reflorescere**. Ital. **Tornar à florire**. Ger. **Wider blühen**/odir grunen. Hisp **Tornar à florescer**. Pol **Znowukne**. **Vng**. **Virontag** meg viragzom. **Ang** To spring and flourish againe.] Plin.lib.18.cap.16.Scatur incipiens florere, & quoties reflo- ruit, &c. Idem lib.19.cap.8: Cujus natura in carnariis reflore- scens, tædius dicta est.

Rēflūo, reflūs, n.t. Cursu seror, retrogrado. *στριπτία, παλινδρόμος*. Gall. Recouler & retourner d'on on est parti. Ital. Scorrere in dietro. German. Wider hindersich / oder hinweg stessen. Belg. Achter waerts oft weder om vloyen Hispan. Correr lo liquido atras. Pol. Wyjd pl' yue. Vng. Viꝝ za solek. Ang To floure againe, to ebbie.] Plin. lib. 2 cap. 97: Nec unquam eodem tempore quo pridie, refluit. Virgil. 9. Aeneid. Quum refluit campis, & jam se condidit alveo.

R^eflūs, a, um, Quod retrogrado fertur fluxu. [παλινόρετος]
m^anⁱp^odi^r. Gal. Qui recoule & retourne Ital. Cosa che scorrere die-
tro. Ger. Wider ablaufend/wider hinfließig. His Lo liquido que cor-
re tras. Pol. Wzad plmugi, gospakiaacy. Vng. Vi^rz^a folio. Ang.
That floweth againe or ebbeth.] Plin.lib.2.cap.97: Et Pontus sem-
per exti^a meat in Propontidem, introitus in Pontum, nun-
quam refluxo mati. Ovid. in Metamorph. Et quas oceani re-
fluxum mare lavit arenas.

Refocillo, as, act.p Recreo, reficio, resoveo. [נְבָשֵׁל naphash
חִרְגַּיָּה hirghiah בְּשֻׁלְּבָה beshlib. **אֲנָצְעֶמֶת** anatmet
 Caw. Gall. Refociller, restaurer, recreer. Ital Restaurare, rinnovare, ri-
 fare, recreare, rifisicare Ger Erquiden/erlabt. Bel Bermaten Hisp.
 Recreat, rebazer, calentar. Pol. Ochł'adzam, stel'i poninazam. posse-
 liam. Vng Meg iauistom, felcibrestem, meg ellertem. Ang. To con-
 fute, to refresh, to mak luslie againe. ¶ Plinius Epistol. 58: ipsi pau-
 cis diebus **אֲגִיד** agid resocillatio, non sine ultioris solatio decel-
 sit. Simplex verbum est focillo, as, quod à nomine focillu-
 derari potutur, quod est diminutivum à nomine focus de-
 ductum.

Réfodio, is, refodi, refossum, act. t. Effodio, fodiendo eru.
[*πορεύεσθαι*. Gall. Desfouir, desterrere Ital. Far fuisse, riuacare. Ger. Wit-
der aufgraben Bel Wederom begraven. Hisp. Desenterrar, cavar,
otra vez. Pol. Wykopanie, wierzcham. Vng. Ki rayom. Ang. To
dig a geant of the earth. Plin lib. 2. cap. 63: Si ulli essent inscri, jam
protecto illos avaritiae cuniculi, atq; luxuriae refodissent. Ce-
tera vide in FODIO.

Reformido, as, pen. prod. aft. p. **Valde formido.** [771 *charadl. & goðrūay.*] Gall. *Fort craindre.* Ital. *Hauer paura, temere grandemente.* Ger. *Hüftig föchten/vel enzigen Hisp. Muchot mir.* Pol. *Barjosielickum.* Vng. *Igen rettegék.* Ang. *To scare greatlie.*] Cicero in Oratore: *Tuin illos exilitimabo non desperatio re reformidavisse genus hoc, sed judicio refugisse.* Casar i. bell. Civil. Neq; se reformidare quod in Senatu paulò ante Pom- peius dix. ss t. Virg. 4 Georg. Ante reformidant securum.

Réformo, as, act.p. In aliam, seu meliorem formam redigo.
Lauatoriu. Gall. Réformer, rebasser forme à quelque chose. Ital. Réformare. Ger. Widerumb in ein recte gesetzte bringen; anderst anrichten; oder gestatten. Bel. Herstellen. Hilp. Réformar o corregir. Pol.

Inacte napratiam. Vng. Meg iobbitem. Ang. To bring on a new forme or shape.] Quatil.lib.12. cap.6: Apollonio Moloni Rhodius reformatum, ac velut recoquendum se dedit. Ovidius 11. Metamorph. Nec te decipiat centum menuta figuræ: Sed preme quicquid erit, dum quod sibi ante, reformet.

Réformāto, nis. [εὐθάτωμα. Vng. Vy es iob allapatra valo alatas, epites, ryonnas valo formalas.] Apuleius in Hermetis Asclepio: Hæc enim mundi genitura cuestiarum reformatio: rerum bonarum.

Réformātor, oris, m.t. Instaurator. [εὐθάτων, ἀναγένεις. Gal. Reformatore. Ital. Riformatore. Ger. Ein widerbringter eines ding in sein rechte und vordrige gestalt. Hisp. Reformador, corregidor. Pol. Naprawę, zrejgi skazanei. Vng. Meg iobbito. Ang. That bringeth on a new shape.] Plin. Epist. 165: Multorumq; qui aliqua componunt, portus, sinus, præmium, omnium exemplum: ipsarum denique literatum jam senescentium reductio: ac reformator.

Réfōvēo, es, ere, aet. f. Alimento, vel calore moderato refocillo, reficio, recreo. [εὐθάτων, εὐθύνω. Gall. Refrauffer & remettre en chaleur, éstuer. Ital. Couare, nödrire Ger. Wider erwerben Hisp. Recrear abrigar. Pol. Zgryewim. Vng. Taplalom, illexitem. Ang. To cherish or comfort again.] Colum. lib.2. cap.1: Licit enim majorem fructum percipere, si frequenter, & tempi estiva, & modica stereoratione terra refocileatur. Lucan. libro 8: quam pectori Magnus Ambit; & adfluitos refövet comple- xibus artus.

Réfractarii. vide REFRINGO.

Refrēno, as, aet. p. Freno: hoc est, cohibeo, & coērceo. [ῥύπος, βαλάνης. Gall. Refriener, retiner per la bride, tenir court. Ital. Refenare, rucnere, restringere. Ger. Hindernich zähmen oder ziehen. Hisp. Enfienar è retener. Pol. Z. w. jesi, an. Vng. Meg Zabolazom. Ang. To restrain, to hold back from, any thing.] Cicero pro Cæl. Etenim semper magno ingenio adolescentes refrænandi potius à gloria, quam incitandi fuerunt. Ovid. 6. Epist. 6: Illa refrænat aquas, obliquaque, flumi- na sicut.

Réfrænātūs, participium. [ῥύπος nechsach ῥύπου nehsár. εὐ- χαριστίας. Gall. R. frenē, refrain, temu court. Ital. Raffrenato, ristretto. Ger. Hindernich gejogen/hinderhatten. Hisp. Enfienado, retenido. Pol. Z. w. jesi aguioni. Vng. Meg Zabolazator. Ang. Refayned.] Lucifer. lib. 5: Religione iefianatus, ne forte rearis, &c.

Réfrænātio, vero, aet. f.t. Cohibitio. [ῥύπος mahsiar, εὐχαρισ- τός, εὐχαριστία. Gal. Refrenement. Ital. Raffrenamento. Ger. Ein zähmung / oder jemmung / das hinderlich ziehen. Hisp. Enfienamiento. Pol. Z. w. jesiagmen. Vng. Meg Zabolazos. Ang. Refraining.] Se- nec. 3. de Iia: Necessaria est ista doloris refrænatio, utiq; hoc scritus virtus genus & ad regiam mensam adhibitis.

Refragör, aus, pen. prod. d. p. Resistere, repugno. [ῥύπος marah. εὐντός, οὐκάδα. Gall. Resistere contra, contredire. Ital. Repugnare, far resistenza, resistere. Ger. Widerstehen / widerstreben / widerstellen / zu widerstreben. Bel. Tegenstaen. Hisp. Ser contrario en voto, resistir. Pol. Z. p. jw. am sie. Vng. Ellent tartok, ellene alkot Ang. To resist, or ganysay.] Homer. εὐντός. Plin. lib. 19. cap. 8: Quoniam hæc maximè refrægetur Veneri. Cic. 11. Philip. Et si quis potest refragari non modo non petenti, verum etiam recu- lanti. q. Legitur etiam refrago, as, teste Nonio, pro suffraga- ri, apud antiquos. Siscena lib. 22. Histart. Multi populi plurime concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragavere: id est, Dictaturæ suffragati sunt. q. Refragari ingenium alicui dicitur, quando ingenio aliquid assequi nequit. Quint. lib. 10. cap. 6: Ut is cui non refrageatur ingenium, &c.

Refriō, cas, pen. corr. act. p. Renovo. [εὐθύγενης, εὐθύγενης. Gall. Refoster, renoueler. Ital. Rinotare. Ger. Erneuern. Hisp. Renovar. Pol. Olnewiam. Vng. Meg vytom, fel vakarom Ang. To rub- behard or againe.] Tractum à vulneribus, quæ plerumq; fricando renovantur. Cic. ad Sestium, lib. 5. Epist. Sin autem omnia quæ sentio, præscripserim, ne refricem meis literis desideriū, ac dolorem tuum. q. Propriè refricare, est ruisus vel valde fricare. [Gall. Refrotter, ou fort frotter. Ital. Muoto è vo' altra fista frigore. Ger. Wider aussäcken / oder heftig fisten. Bel. Wederom trawien Hisp. Refregar.] Cato cap. 87: Id omne ita facito, & refricato depuo. Cic. ad Attic. lib. 10. neutrū posuit: Crebid, inquit, resiste et lipi'tudo, non illa quidem per diosa, sed tamē quæ impedit inscriptionem meam.

Refriō, ges nem prod vel potius refrigerio, is. Frigidus fio. [εὐθύγενης Gall. serrefridir, deuenir fio. Ital. Rastredarsi. Ger. Wider eraten. Hisp. Refriarse. Pol. Ladriognie, rogiadram. Vng. Meg welsk. Ang. To waxe cold.] Cato cap. 105: Vbi jam vinum retriverint, in delium quæ dragenatum infundito. Colum. libro 2. capite 2: Et boves inhibeat, ut colla eorum refi- gescant: quæ celeriter conflagrant, n̄ si assidue refrigerentur. Ovid. 12. Metamorph. - parvo cor vulnere læsum Corpore cù toto post icla cuncta refixit. q. Refrigescit res, per transla- tionem, pro cessu & defuit. Quintil. lib. 10: Calorille cogi-

tationis scribendi mora refixit. Cic. ad Dolabellam lib. 9: Eg- cetera qui animo & quo sero, unum vereor, ne hasta Cælestis refixerit. Terent Ad. lph. N. hil est, refixerit res.

Réfriō, ias, pen. corr. act. p. Frigus induco, rem calidam, frigi- diam facio. [εὐθύγενης, εὐθύγενης. Gall. Refroidir, raffraichir Ital. Raffrascare, raffredare. Ger. Kälten/ kalt machen. Bel. Rontatir. Hisp. Refriar otra cosa. Pol. Zymno crie, odysabiam. Vng. Meg hysabim hidzitem. Ang. To mak cold.] Cic. in Catone: Vbi enim potest illa setas aut calcere, aut applicatione melius, vel igni, aut vicissim umbris, aquisve refrigerari salubris? Col. lib. 2: Atq; ita ruisus in sole licata, & mox refrigerata recon- dirur. q. Refrigerari item rumor vel sermo per translationem dicitur, quæ paulatim evanescit, atq; minuitur, & in ore ho- minum esse desinit. Cic. Appio Pulcro: Refrigerato jam levissimo seismos hominum provincialium. Sic etiam negotium aliquod refrigerari dicitur, quod jam minore cura studioque geritur. Accusatio item refrigerata dicitur, cuius acutie iudi- cum animis iafixi; temporis tractu elongauerunt. Idem t. Ver. Desessa, ac refri, rata accusatione, &c.

Réfriō, a, um, participium. [εὐθύγενης. Gall. Refroidi. Ital. Raffrattato, rinfrescato. Ger. Ersetet. Hisp. Refriads. Pol. Odysabioni, rogiadzoni. Vng. Meg hysab gitteet, hysab. Ang. Made cold.] Cicero t. de Natura deorum: Quæ si mundus est deus, quoniam mundi partes sunt, dei in cibra partim ardentia, partim refrigerata dicenda sunt.

Réfriō, ativo, otis, f.t. [ΤΡΙΠΛΙ μεκραθ. εὐθύγενης. Gall. Refri- disfem, raffrachifment. Ital. Raffreddamento, rinfrescameto. Ger. Erftung / erlabung. Hisp. R. f. amento. Pol. Odeteriwen. Vng. Meg hysab wels, hysab. Ang. A making cold a cooling.] Ci- cer. de Senect. Et refrigeratio astate, & vicissim aut sol, aut ignis hybernus.

Réfriō, oris, f.t. & Refrigeratrix, cis. [εὐθύγενης, εὐθύγε- nes. Gall. R. f. ois, raffragerat. refrigeratif. Ital. Raffreddatore, rinfrescatore. Ger. Ein erfrüter/erhaber/erläuterin. Hisp. Refriador. Pol. Ch'ed dayaci, occerfitwien. Vng. Meg hysab gitez, hysab. Ang. Heorshe that makeith any thing cold.] Plin. lib. 19. cap. 8: Est quidem natu- ra omnibus refrigeratrix.

Réfriō, eratōriū, ria, rium. Quid refrigerat. [εὐθύγενης: Gal. Refrigeratis Ital. Rif. e. catiō. Ger. Das kühlt oder kühlt Hisp. Es- que de refrigeramento. Pol. Ch'ed dayaci, Occerfitwien. Vng. Meg hi- degithels, hysab. Ang. That hath the strength or nature to cool.] Plin. lib. 22. cap. 22: Refrigeratoriam tamē vim esse convenienti nigro, & hac causa imponendum cum polenta. Idem lib. 25. cap. 13: Semini & foliis refrigeratoria vis.

Refrinā, x, pen. prod. Faba (ut inquit Festus ex Cincii senten- tia (quæ ad sacrificium referri solet domum à fratre, auspicii causa). Atius Gallus, teste codicis Festo, addubitat an easit quæ prolata in segetem, domum referatur: an quæ refinguntur: id est, teratur. Sed Cincii opinionem adjuvat, quod in ta- crificiis publicis, quum puls fabata diu præbetur, nominatur refrina. Hæc Festus.

Refringo, is, refractum, aet. t. Rumpendo aperiō, ef- fingo. [Οὐρή καρά, αναλάν. Gall. Descompre, briser Ital. Frau- gera, scassire. Ger. Aufbrechen. Hisp. Quebrar. Pol. Bul' amie. Vng. Fel' brdm, rontom. Ang. To break open.] Plaut. Capit. Cel- las refregit omnes intus, reclusitq; armarium. Liv. 4. bell. Ma- ced. Comparaverat homines qui pluribus simul locis ubi nocte incendia facerent, ut in consternata nocturno tumultu civitate refringi carcer posset. q. Refringere vim fortius per translationem. Livius 5. ab Urbe: Ad eō occurrat animos for- tuna. ubi vim suam ingruentem refringi non vult.

Refractūs, a, um, participium. [Οὐρή καρά, αναλάν. Gall. Desrompu. Ital. Fracassab. Ger. Aufgebrochen, zerbrochen. Hisp. Quebrado. Pol. Wył omioni. Vng. Fel' brdm. Ang. Broken tp, wa- kenet.] Plin. Epistol. 38: Nunc refractis pudoris & reverentia clausis omnia patent omnibus.

Refractāriūs, a, um, contumax, pertinax: [Οὐρή σορίς αναλάν. Gall. Optimāstre, rebelle. Ital. Coutumace, obstinato. Ger. Wider- spennig / und evengennig / der von seinem kypfisch nicht abweisen läßt. Hisp. Cosa que contradize, porfa lo. Pol. O. grapl'i, p. je groni. Vng. Engedetlen, k-meniyaku, k-menfatu. Ang. Rebellious, stubborn, willfull in opinion.] à refringendo, quasi nimis liber, obsti- tiaq; omnia refringens, nullisq; rationum clausis se patientes coēceri. Seneca: Existimant philosophi & fideliter deditos cō- tumaces esse, ac refractarios. q. Equis refractarius est retro- gradus, accessim sive recessim cedens, & imitans nepam, ut loquitur Plautus. [Vn. segrematolo.]

Refractāriō, adjektivum, diminutivum. αναλάν. Cic. ad Atticum lib. 2: Et quod se ab hoc refractariolo judiciali dicendi genere abjunxit, &c.

Refugio, gis, n.t. Aufugio, vel fuga me retrosum recipio. [Οὐρή διαδρόμος. Gall. Refair euier, se retire arrere. Ital. Fug- gire, fugare in dierra. Ger. Wider hindernich ziehen. Hisp. H. yò buyatra. Pol. Wył ad wijkam. Vng. Els utempdeti vičza finok. Ang.

Ang. To flee away or to flee back.] **Gellius:** Posteaquam prælio vietus, in ultimam regionem refugisset. **Cicero pro Cælio:** Cur illecebris cognitus non refugisti? q Per translationem sumitur pro detractare, recusare, & tanquam à re perniciosa resiliere. **Cic. de Oratore:** Semper ego à genero hoc toto sermonis refugil dem s. **Philipp.** Refugit animus, eaque reformidat dicere, &c.

Refugia, gæ, pen. cor. & communis gen. p. Fugitivus vel fugitiua. [Οὐνας. αὐτίγλωσσος. Gall. Qui s'enfuit. Ital. Fugitivo. Ger. Fluchtig. Hisp. Hambre à muer que huye. Pol. Wydajciekać. Zieg. Vng. Skóra, futekou. **Ang. A fugitive.**] **Vlpian.** in l. Aut damnatur, de Poenis: Quiq; refugia ex opere metalli in metallo damnantur.

Refugūs, a, um, pro eo quod est reclive, ac rejectum. [Οὐνας. ξερός, ξερός γιαρός. Gall. Qui s'enfuit arriere. Ital. Chi fugge à diestro. Ger. Das sich hindersetzt geucht/hindersich stehend. Hisp. El que buya atrás. Pol. Wydajciekać. Vng. Visszahalot. **Ang. That flesh back.**] **Sidonius:** Capitis apex rotundus, in patulu à planicie frontis verticem cæstas refuga crispatur: id est, in fronte rejecta. **Lucan.** libro 10.: refugosq; gerens à fronte capillos. **Mare refugum:** id est, refluxum, & quasi refugiens, Stat. 12. **Theb.**

Refugium, gii, n.s. **Perfugium, profugium, asylum, locus vel persona ad quam refugimus ut tuti simus.** [ΤΟΠΙΟΝ μαχασθ. γεμφυγία. Gall. Refuge. Ital. Rifugio, luogo de salvarsi. Ger. Ein fluchtort oder fluchthaus, etwas darzu man flieht. Bel. Een toevlucht. Hisp. Lugar à donde huymos y adonde nos acogemos par escapar de algapeligo. Pol. Tendoktoroje sie iako do obroni rejekami. Vng. Ostatom, segedelem. **Ang. A sanctuarie or place of refuge.**] **Cic. lib. 2.** Offic. Regum, populorum, nationum portus erat, & refugium Senatus. **Suetonius in Tiberio:** Ne refugium in tali fraude cui- quam esset.

Refulgō, es, refulsi, refultum, Valde fulgeo. [τάχη ναγκάχη ψύχη τοπίον. Gall. Resplendir, reluire. Ital. Resplendere, lampiggiare. Ger. Hestig glänzen/oder schenken. Hisp. Resplender. Pol. Bliżkam sie, l'sięste. Vng. Igen szélelem, tövendőkölöm. **Ang. To shyn bright, to glister much.**] **Plin. libro 11. capite 28:** Nunc pennarum hiato rufulgentes. **Virgil.** 1. Aeneid. claraq; in luce refulsi. **Ibidem:** rofea cervice refulsi.

Refundo, is, act. t. Fundendo regero. [τύπω σχαφάχειν αἰχνύειν. Gall. Responder, respandere. Ital. Resondere spandere. Ger. Widerumb hinschütten/oder ausgiessen. Hisp. Derramar. Pol. Zasie odlewam. Vng. Viżza bürbe. **Ang. To melt, to dissolve, to cast out againe.**] **Ovid. 11. Metamorph.** Egerit hic fluctus, æquorq; refundit in æquor. **Cic. 2. de Nat. deorum:** Quibus altæ, renovatæq; stellæ, atq; omnia æther refundunt eadem, & rursus trahunt in- didem.

Refusūs, a, um, adjectivum, Redundans. [τύπω σχαφάχειν αἰχνύειν. Gall. Respandu, regorgeant. Ital. Sparsa, extendere per disopra. Ger. Ausgegossen/oder übergegossen. Hisp. Derramado. Pol. Prjaljani, wyljani. Vng. Viżza bürdei. **Ang. Melted, dissolved or cast out againe.**] **Plin. libro 36. capite 26:** Non nisi refugo mari arenas facetur. **Virg. 2. Georgic.** Ponto sonat una- da refuso. **Idem primo Aeneid.** Stagna refusa vadis: id est, effusa.

Refusū, adverbium, Redundanter. [αἰχνύειν, αἰχνύειν. Gall. Largement, aboudamment. Ital. Largamente, in copia. Ger. Mit haussen/überflüssiglich. Hisp. Reboldademente, abundamente. Pol. Zbytnie. Vng. Bébűn. **Ang. Largelie, abundantlie.**] **Colum. lib. 4. cap. 1:** Nam semper in plano refusus egesta humus tumidior est, &c. **Refuto, as, pen. prod. act. p. à futo, quod frequentativum est à** Fuo, fuis, quod protulit Plautus in Amphit. Ne quisquā tam audax fuat homo qui obviam obstat mihi. Præsertim quum dicat Festus, Futare, arguere est. Vnde & confutare, & refutare, redarguere est, sive refellere, & non ita esse ostendere. [ΠΥΓΙΛΗ hochiach. διατάξεις, διαλέξεις, αἴνοις καὶ τοῖς.] **Gall.** Refuter, confutare, reprendre. **Ital.** Refutare, accure. **Ger.** Verwerfen mit widerworfungen umbflossen. **Hisp.** Redarguir, reprovar, destruyr porrazones. **Pol.** Przekonwan wtydom. **Vng.** Meg zexasolom, ha- missitom. **Ang. To refute, to reprove.**] **Cicer. Dolabellæ:** Non tam id labore, ut si qui mihi obstat, à te refutentur: quām in- telligi cupio (quod certè intelligitur) me à te amari. Alio mo- dō dixit Cicer. de Arusp. responsis: Et aut concedente, aut ad- juvante Milone, ejus conatum refutabo: id est, aut facto, aut verbis reprimam. **q** Refutare etiam ponitur aliquando pro repellere & profligare, ut quum dicimus refutare hostes, & refutare bellum, quemadmodū Cicero locutus est in Orat. de provin. consul.

Refutatio, onis, verbale, f.t. Actus ipse refutandi. [τάπανη σοσικάτης. αἴνοιδη. Gall. Confutation, refutation. Ital. Confutazione. Ger. Ein verwerfung/widerlegung. Hisp. Destruymento, porrazones, repreuamiento. Pol. Przekonwanie. Vng. Meg zexasolom, ha- missitom. **Ang. A confuting.**] **Cicer. in Top.** Refutatio autē accusatio.

nis, in qua est depulsio criminis, quæ Græcis σάτη dicitur, Latine appellatur status in quo primū insistit, quasi ad repugnandum congressa defensio. **Firma refutatio,** Quint. libro 5. capite 10.

Refutatūs, tus, cui, m. q. Refutatio. **Lucretius:** Ancipiqt; refuta- tu convincere fallum.

Régall'olus, li, m.s. Avis est exigua, eadem (ut docti credunt) cum trochilo: quem Plinius lib. 8. cap. 24, & lib. 10. cap. 74: In Italia avium regem ait appellari, eoq; nomine aquila est invi- visum, quod regiam illi dignitatem præcipere videatur. [τρο- χίλη. Gall. Un petit oiseau appellé Roitelet. Ital. Vecchio nimico all aquila. Ger. Ein königlicher/ist ein kleine vogelin. Hisp. El auerrey de las aves. Pol. Krolik. Vng. skór/som. **Ang. A wrean.**] **Suet. in Iul. Cæs.** Pridic autem eisdem Idus avem regaliolum cum lau- reo ramo Pompejanæ curiaz se infereantem, volucres variis ge- neris, è proximo nemore prosecutæ, ibidem discerpserunt.

Régalis, & hoc regale, vide R.E.G.O.

Régela, las, pen. corr. Gela resolvo: contrarium est suo simpli- ci Gelo, congelo. [τάπανη σοσικάτης. Gall. Desgeler. Ital. Dischiacciare. Ger. Entfernen/auffebren. Hisp. Desolar. Pol. Odmrajam, mro- prjerimam. Vng. Fel olaszom. **Ang. To thaw or resolve that is fro- zen.**] **Colum. libro 1. capite 5:** Quantoq; fuerit adficii solum prouis Orienti, & aestate liberius capere per flatus, & hys- mis procellis minus infestari, & matutino regelari ortu poterit, concreti rores liquefiant. **Idem libro 10:** Post ubi Riphææ torpientia frigora brumæ Candidus aprica Zephyrus regela- verit aura.

Régén̄co, as, Iterum sive rursus genero. [τάπανη σοσικάτης. Gall. Re- generare, resure de noueau. Ital. Rigenerare. Ger. Wider gebären. Hisp. Tornar à engendrar. Pol. Odradjam. Vng. Vizontag zve- lom. **Ang. To engender againe.**] **Plin. lib. 12. cap. 1:** Sed ex ea pri- mū quæ est in Creta, platani satæ regeneravere virtū. **q** Per translationem accipitur præ representare, & formæ, morum ingenive similitudinem referre. **Plin. lib. 14. cap. 22:** de Tiberii imperatoris, & Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium crebatur. **Régérmino, as, penult. corr. n.p.** Iterum germino. [τάπανη σοσικάτης. Gall. Regemer. Ital. Germogliare di nuovo. Ger. Wider herfür sprossen. Hisp. Tornar à echar las plantas. Pol. Znowu kenne, Zieleniecie sia. Vng. Vizontag ki iszraszem, ki nödbék. **Ang. To spring or budde againe.**] **Plin. lib. 16. cap. 33:** Et in Aenaria succisa regerminat.

Régérminatiō, onis, verbale, f.t. [τάπανη σοσικάτης. Gall. Regerme- ment. Ital. Effo germogliare di nuovo. Ger. Das wider herfür sprossen widerkehrung. Hisp. Obra de echar reusso. Pol. Znowu kenne, Zieleniecie sia. Vng. Vizontag ki iszraszem. **Ang. Springing or bud- ding againe.**] **Plin. lib. 10. cap. 20:** Regerminatione cædua, vel salice latior.

Régéro, ris, gessi, gestum, Refero, reporto, rejicio, reddo. [τάπανη σοσικάτης. Gall. Riehetib, ḥabál, ḥighbil, ai anguiż, ai adūni. Gall. Rapporier. Ital. Riferire, rapportare. Ger. Widerum hintragens entgegen hattent. Hisp. Referir. Pol. Oddaię, zrejcam, wiedzie. Vn. Viżza rizem, batra verei. **Ang. To cast up againe to one, to cast bak againe, to bear againe.**] **Plin. libro 2. capite 9:** In coitu quidem non cerni: quoniam haustum omnem lucis aversa illò regerat unde accepit. **Cicil. 11. Epist.** Pro quo tot tibi iusticos Stoicos regera ut Catium Athenis natum esse dicas. **q** Interdum regerere, et scriptis mandare, quod quis legendo aut audiendo didicerit. **Quint. lib. 3. cap. 8:** Sunt enim velut res regesta in hos commentarios, quos puer deduxerat schola. Unde regesta dicuntur, quæ jam in tabulas, libri sive redacta sunt. **τάπανη σοσικάτης, m. v. muniperne.**

Régestūs, ta, tum, participium: [τύπω μυσχάβιον nighbil: ai anguiż, ai adūni. Gall. Riejeti, rapporto. Ital. Rigitate, riportato. Ger. Wider hinaus gelegt/wider hinaus geworfen/oder getragen. Hisp. Refe- ridu, leuat. Pol. Zasie jzrejcam, wiedzi. Vng. Haira verei, riz- ze riteter. **Ang. Borne or brought againe, cast up to one.**] **ut Reges- ta crapula, apud Apuleium in Asino:** id est, vomitu ejecta: Regesta (inquit) crapula vestem inquinaverat. Terra regesta: id est, eodem relata unde fuerat egesta. **Ovid. 11. Metamorph.** . recedit, humumq; Effudit, & domini quales conspexerat au- res, Voce refert parva, terræq; immurmurat hausta: Indicuq; suæ vocis tellure regesta obruit, & scrobibus tacitus discedit spettis.

Régustum, ti, m.s. Terra ex sulco egesta, & in aliquantulam altitudinem elevata. **Colum. lib. 3. cap. 13:** Quum à parte superiore in inferiorem detrahitur humus, vis jutum passinationi præbet regestum. **Idem libro 1. capite 3:** Por est etiam in siccissimis locis opus custodi si deprestius passinetur solum, e- jusq; abunde est gra tum effodere tribus pedibus, ut in qua- tuor conflurgat regestum. **q** Regestum etiam dici potest (in- quit Sudær,) quod nos registrum appellamus. Vide supra in verbo R.E.G.O.

Régia, Regie, Regificus. vide R.E.G.O.

NN 2

Régisfugium;

Régisfigūm, Festum erat Romanorum, celebrari solitus postridie Terminaliorū: hoc est, vi. Cal Martias, quo die Tarquinius Roma protulit. Inter Terminalia autem & regisfigū quarto quoq; anno interstebatur dies unus, quem ob id intercalarem vocabant. Vide Macrobius & Centonum.

Régigno, a. t. Iterum gigno. [αιειθρω. Gall. Regenerer, rengendrer. Ital. Rigenerare. Ger. Widerumb gebären. Hisp. Tornar à engendar. Pol. Znowu rodę. Vng. Vizontegzweom, nemzem. Ang. To engender againe.] Regigno, passivum apud Lucretium lib. 5: quapropter max. maius undi Quin videam membra, ac partes consumpta regigni. aieet voleu.

Régilla, [Ger Ein gattung alter tieloden.] Vt. s. regia, qua & baalica & tiabea dicitur, quoniam ea reges uterentur, auto & purpura intexta, βασιλική. q. El & veles muliebris genus, à superioris fortassis similitudine d. Et. Plautus in Epid. Quid erat induita? in reg. Nam induculam, an mendiculam.

Régimen, Regina, Regio, vide REGO.

Réglis, illi, n. f. Vocabulum est parum receptū apud idoneos scriptores: quo canem usus est Vopiscus in Probo: Usus (inquit) etiam ex regillis scribarum porticus porphyreus. Bulleus docet, Latine regustum posse appellari.

Régis, vide REGO.

Réglutino, as, Quod glutinatum erat dissolvo. [σανγκόνη. Gall. Diffluer, dissoluer. Ital. Dissolare. Ger. Etwas gelöscht werden auf Kosten entnehmen. mades. Hisp. Desengendar. Pol. Odkać. Vn. z. Edelsteinst. f. engraver. Ang. To dissolve that was glued.] Plin. lib. 23: Purgaunt hulcera oculorum, explicantq; & ad cicatricem perducunt, palpebras reglutanant. Catullus: Remittit palium mihi meum, quod involasti, Sudariumq; Scabrum catagaphosq; thynios Inepte, que palam habere soles tanquam avia. Q. & nunc tuis ab unguibus reglutina & remitte.

Réglutinosus, a, um, Valde glutinosus. [σανγκόνη. Gall. Fortglutinans. Ital. Multo incutio. Ger. Garde mehlig oder zähbereitung. Hisp. Muy pegajoso, o con mucho engrudo. Pol. Barro kleistwati. Vng. Igen enyves, reggado. Ang. Full of glue.] Plin. lib. 11. cap. 13: Sequens probatio: ut sit odoratum ex dulciacte, reglutinosum, perlucidū.

Régo, gis, xi, etum, a. t. Guberno, administratio. [גְּבָרֵה נַעֲמָה: abib רְגִזְנָה: hiddeh, ītsur, spogō, βασιλίς, βασιλεύς, περιτέλλος. Gal. Regir & gouerner. Ital. Reggere, governare. Ger. Requeren, herzöge Bel. Regieren. His. Regiro, governar. Pol. Radż, kroić, rządzić. Vn. Regzat, gubernat. An. Torelo, or, governo.] Virg. 4. Aegloga: Pacauq; reget patrii virtutibus ordem. Cicero in Somn. Scip. Siquidem deus est qui viget, qui sentit, qui meminuit, qui prævidet, qui tam gavit & moderatur, & movet id corpus, cui præpositus est, quam hunc mundum princeps ille Deus. Virgilius primo Georgic. Per duodenam regit mundi sol aureus altra. Terent. Eunuch. Here, quæ res in le neque coitilina neq; modum Habet ullum, eam consilio regere non potes. q. Regere, est rectum tenere. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר, iuwim.] Cornelius Celsus: Qui nimio dolore regere caput non posset. Regi fines dicuntur, autore Boëcio, cùm propriis siibus quisque ager terminatur. Hinc sius reguadorum, vel de finibus regundis judicium quod inter connates redditur. q. Hujus composita sunt, Arrigo, Corrigo, Dingo, Erigo, Pergo, Porri-go, Surri-go, Surgo: quorum significata aperiuntur suis locis.

Rectus, eti, etum, Quod nullam in partem flectit: cuius antitheton est Obliquus. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר, ījor, אָבָה. Gall. Droit, juste. Ital. Dritto, giusto. Ger. Recht, schlicht, oder schriftig, gerad. Hisp. Derecho, iusto. Pol. Prusti. Vng. Igynes. Ang. Right, even, true, straight.] Plin. lib. 12. cap. 19: His eti curtu per sius impeilit. q. Per translationem accipitur pro bono, & laudabilis: cui opponitur Pravus. Cicero prima Academica: Tertia de dilectione, & quid verum, & quid falsum: quid rectum in oratione, pravumve, quid consentiens, quid repugnat, jud. cendo. Cicero ad Attic. S. in seū sine meis literis ad te venire, vix rectum erat. Idem pro Muræna: Negat Cato rectum esse: hoc est, aquosum, justum, & prolatione officii, Conscientia recta. Cicero ad Attic. lib. 13: In omni vita tua quenq; à recta conscientia transversum usquam non oportet discedere. Confidit: rectum. Terentius in Andria: Facile omnes quum valamus, recta consilia & agrotis damus. Via recta rem narrare, est narrare rem ut est, & nullo colorum uti circuitu. Terentius in Illyrat. Imò ut recta via rem narrare ordinat. Cicero tecundo de Oratore: Ego mercenaria, inquit, Antozi, semper is fui, qui de te oratore sic prædicare, unum te ita dicendo videri rectum. q. Recta cœsa, vel testa, absoluta, a veteribus dicebatur cœsa quam clientibus, & convictoribus, & recto ordine dicitur, ambentibus laute principes dabant. אָבָה, אָבָה. Sueton. de Ag. Conyvahant & assidū, nec unquam nisi recta, non sine magno ordinum, lōn, unq; dicitur. Idem in Domitia. Multa etiam in conyvia recta notavit: mortuulas publicas sustulit, revocata cœnatum rectatum coniunctidine. Martial. lib. 8: Promissa est nobis spoutula, recta data est. Libe. claves enim diuines, civilio-

resq; salutatoribus suis legitimum convivium exhibebat; quæ recta cœna vocabatur. Sordidaut, & maligniores recta cœna loco spoutula in tantum præbant, Spoutula specimen erat pusilli, parciq; hominis. Suetonius in Nerone: Adhibitus sumptibus modus, publicæ cœnae ad spoutulas redactæ q. Recta tunica dicebatur quæ ita contexta erat ut veluti rigens staret: vel quæ à stantibus ab uno in altum texebatur. id est. Hactyon, & novæ nuptæ induebantur. Haec parentes liberi suis conficiendam curabant, ominis causa, ut tradit. Feitus. q. Rectum in extimum, ἀπό τοῦ πέρι τοῦ κέντρου, sextum est & postremum in ordine inextit notum, à cratæ inextino, quod κέντρον appellat, ad sedem usq; productum, nullis sinibus involutum, unde & nomen accepit.

Rectus aliquando procerus ιψις. Celsus. Catullus de Quinta: Mibi candida longæ recta est. Herat. 1. Scimon. Candida recta, sit.

Rectum, eti, n. f. Substantium, Officium perfectum, omnes virtutis numeros complens, quod Graeci κατίστανται appellant. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר, יְשִׁיחֶשְׁכָּר] Cic. 1. Oth. Perfectum autem officium, rectum, opinor, vocemus, quod Graeci κατίστανται. Idem 2. de Finib. Quæ autem nos aut recta, aut recte facta dicimus, si placet, illi autē vocant κατίστανται, omnes numeros virtutis continent. q. Positum aliquando pro aequo & justo, non pro perfecto officio. Virg. 1. Aen. - & mens sibi consue recti. Ovid. 1. Metam. quæ vindice nullo Sponte sua sine legi fidem, rectumq; colebat.

Recta, adverbium, Perrectam viam. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר ha-hinah, אָבָה. Gall. Tout droit. Ital. Aldrato. Ger. Denne neben/Gezärtzt. Hisp. Por camino derecho. Pol. Naprost projete. Vng. Igynem. Ang. Even forward.] Terent. in Eunuch: Quid hic itas, scur non recta introribus? Cic. ad Attic. lib. 6: E' navis recta ad me venit.

Rectangulus, a, um, Quod habet lineas in rectum productas, itaq; excentes, ut nulla sit quæ magis prominat quam altera. ορθογώνιον.

Recte, adverbium, Bene. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר. Gall. Bien, proprement, droitement, à droite. Ital. B-ve, dirittamente, giustamente, ragionevolmente. Ger. Richt/west Bel. West. Hisp. Bcia y derechamente y justamente. Pol. Dobrze. Vng. Igzen, igyen, iev, iol. Ang. Rightlie, well.] Cic. 4. Academ. Recte conclusit, tenuit, si virtus, e, minam Diogenes reddet, Idem Attic. lib. 9: Recte auguratis de me bene enim ubi cogitatus sum. q. Ali quando ponitur pro justo, directo. Terent. in Adp. Pater, non recte vinculus est id est, iniustus. q. Ali quando pro non oblique. אָבָה. Cicero 1. de Finib. Sive a recte declinabunt, ait suo nutu recte ferentur. q. Ponitur aliquando in responsione, quum sine injury interrogantis aliquod reticemus, aut Donatus. Terent. in Heeyt. Quid tu igitur facias? aut quid es tam tuus? s. Recte. q. Ali quando pro sic, scilicet. ibidem: Turus hinc abis! D. Recte. q. Non recte dicere, scilicet, est illi maledicere. Plaut. in Pseud. Nisi quanti referri nec recte dicere, qui recte nihil facias? q. Ponitur aliquando pro tuio. אָבָה. Cic. ad Terent. lib. 14: Recte in praetentia domi esse potestis. Cic. ad Lentul. lib. 3: Quoties mihi certorum hominum potestas est, quibus recte dem, non praetermittam, id quibus tuio, & cum periculum dare possimilitas. q. Recte esse alium, est, illi recte valere, quod etiam dicimus palice alium esse. Cicero, ad Attic. De Attica pergratum mihi fecisti, quod cuiuslibet ante scirem recte esse, quam non belie fuisse. Recte esse alium, est illi sine reprehensione manere. Cicero, ad Attic. Qui minus autem ego istuc recte esse possim, quam Marcellus? q. Ponitur aliquando pro patenter. Terent. in Eunuch. Neq; præterquam quas ipse amoremolestias habet, addas: & illas quas habet, recte fecias. q. Recte otia ponere, dixit Horat. 2. Setmo. pro eo quod est utiliter dispensare. q. Recte patere, est non monstrium patere, inquit. Donatus. Terent. in Heeyt. Præsertim quum & recte, & tempore suo pepererit. q. Recte dicere, est apte & compositè loqui. Differunt aut recte dicere, & vere dicere: quod recte dicere, ad verba: vere dicere, ad sententiam referatur. Nam possumus recte, & falsum dicere, dummodo nullo vino verborum dicatur. Terent. in Adelph. Et recte, & vere dicas. q. Recte arque ordinare: hoc est nihil præpostere agendo. τεμογιδιον, στρατευε. Cicero sexto Philip. Recte atque ordine, exq; Repub. fecisse videt. Idem 7. Philip. Litteras Brutis recte atque ordine scriptas videt.

Rectio, onis, f. Administratio, gubernatio. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר, pekuddah, תְּכִלָּה, taħħiblah, ḥaqiqatā. Gall. Government, Ital. Amministratio, governo. Ger. Regierung, Herrschaft. Hisp. Regimiento, obra de regir. Pol. Rządy, rząd, kreiswarte. Vng. Igzat, igyazat. Ang. A ruling, a governing.] Cicero. 3. de Finib. Ocio, unq; rectum publicarum rectiones præcipissimus. Et paulo post: Ea quoq; non solum ad privatæ vite rationem, seu etiam ad rerum publicarum rectionem relatum.

Rector, oris, m. t. Gubernator, administrator. [גְּשִׁיחֶשְׁכָּר, ḥakamah, ḥakamah, פְּרָטָה]

menabigh γῆ ἢ Τιν madhbir, i.e. sacerdos. Gall. Gouverneur. Ital. Rettoreguboratore. Ger. Ein Regierer oder Herrscher. Hisp. Rigidor à endere ador. Pol. Rzadzijel sprawca. Vng. Izazgato, gubernalo. Ang. A ruler or governor.] Cic. de Somn. Civitatum rectores & conservatores. Idem de Orat. Rector Reipub. & publici consilii autor. Rector navis, apud eundem i. de Divin.

Rectoris, tricis, f.t. Gubernatrix. [גְּבָרָתָה menahgheheth מִלְּדוֹהַה. i.e. sacerdos. Gall. Gouvernere. Ital. Governatrice. Ger. Ein Regierungserin. Hisp. Rigidora à endere calora. Pol. Ta ktoria rządzi, krolowa. Vng. Izazgato asszonj. Ang. She that governeth.] Colum. lib. 3. cap. 10: Videtur hominibus inspiratum, velut aurigam, rectricemq; membrorum animam: sensusq; injectos ad discernenda, quæ tactu, naribus, auribusq; & oculis indagantur: pedes ad gressum compositos, brachia ad complexum, &c. Plin. libro 37. capite 13: Italia rectrix, parensq; mundi altera.

Régimen, iinis, n.t. Ipsa rectio. [גְּבָרָתָה pokudch מִלְּדוֹהַה tachbulah, inscrutia. Gall. Gouvernement, manuement. Ital. Governo, magaggio. Ger. Ein Regiment. Hisp. Regimiento. Pol. Rzadzenie, krolowanie. Vng. Izazgatas. Ang. Gouvernement.] Livius 3 ab Urbe: Regimen totius magistratus penes Appium erat favore plebis. Plinius lib. 7. cap. 16: Vocis sermonisq; regimen primores teneat dentes. Lucretius lib. 3: In quo consiliu vita regimenq; locatum est.

Régula, æ, f.p. Norma qua linea reguntur: id est, diriguntur. [גְּבָרָתָה peles יְמִינָה misibk. yasur, yasur. Gall. Rechte. Ital. Regola, misura retta. Ger. Ein Richtscheit. Regel. Liniat. Bel. Em linie. Hisp. La regla para lauz gar lo drecte. Pol. Liniat', proflamia. Vng. Regula, lygyni linija. Ang. A rule or square.] Colum. lib. 3. cap. 13: Nam duas regulas eius latitudinis, qua passifator sculum facturus est, speciem Graecæ literæ decussavimus. q; Per translationem accipitur pro brevi rerum præceptione. Cicero quarto Acad. Hac enim esse regulam totius philosophiae, constitutionem veri, falsi, cogniti, incogniti. q; Ponitur aliquando regula pro baculo, quo aliquid rectum tenetur. Columel. lib. 6. cap. 19: Ut inserto capite descendantibus perforamina regulis, cervix teneatur. q; Ponitur quoque pro instrumento eundem usum præbente quem fiscus in fabra olei. Colum. lib. 12. cap. 52: Suspesta mola oleum frangito, eamq; vel in regulas, vel in novos fiscos adjicito, &c. Vide FISCVS.

Régulatim, & regulariter, adverbia sunt, teste Diomede Grammatices lib. 1. [Vn. Regulankent, regula gerunt.]

Régularis, regulate, om. t. Quod secundum regulam est, vel quod in regulam trahi potest. [גְּבָרָתָה. Gall. Regulier, fait à la regle. Ital. Fatto con regola ò misura. Ger. Nach dem Richtscheit gemacht, nach der Regel gerichtet. Hisp. Hecho con regla. Pol. Wedłomisari ucijsion. Vng. Regula gerente valo. Ang. Made with a rule and square.] Unde æ regulate dictum est quod à caldario, coronarioq; distinguitur: nam coronarium est quod tenuatur in laminas, taurolumq; sella tinctum, speciem auri præbet in histrionum coronis. Caldarium vero quod funditur tantum, malleis fragile. Regularare quod obsecquitur malleis, & ab aliis ductile appellatur. Sed in ceteris metallis regularare dicitur quod excoctum igni diligentius est, vitiisq; purgatum. Plinius lib. 34. cap. 8: In Cypro coronarium æs, & Regularare est, utruncq; ductile.

Rex, Regis, m. t. Princeps qui ex legum præscripto suis imperat. Nam si pro libidine id fiat, Tyrannus est. [גְּבָרָתָה, βασιλεύς. Gall. Roy. Ital. Re. Ger. Ein König. Bel. Ein König. Hisp. Rey. Pol. Krol. Vng. Kiraly. Ang. A king.] Hinc regiones dicte videntur quod singulæ singulis parcerent regibus: à quibus & Regna appellantur. Dicitamen & reges possunt, qui unius tantum urbis imperium habeant. Sic principio Reges Romanorum dicti sunt, quibus imperium Vibis permittebatur. Cicero 2. Offic. Mihi quidem non apud Medos solum, ut ait Herodotus, sed etiam apud maiores nostros justitie fruendæ causa videntur olim bene morati reges constituti. Idem 3. de Finibus: Rectius enim appellabitur rex quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit. Virgil. 1. Aeneid. - divum pater, atque hominum rex. Horat. 2. Ser. Satyr. 3: haec magnos formula reges Excepto sapienter tenet. Ovid. 1. Amor. Eleg. 15: Cedant carminibus reges, regumq; triumphi. q; Hinc interrex, qui post prioris deceplum, interea regis locum tener, donec nos præficiatur, μετέπειδες: & interregnū, spaciū illud quod est interrex. Sed de hoc latius suo loco. q; Reges item à tenuioribus per assecurationem appellabantur potentiores, ditionesq; quos illi sui alteriusve commodi gratia observabant. Martial. libro 9. Qui rex est, regem Maximè non habeat. Colum. in Præfat. lib. 1: An honestius duxerim mercenarii saluatoris mendacissimum aucupium circunvolitantis limina potenterum, somnumq; regis sui rumoribus augurantis. Neque enim roganti quid agatur intus, respondere diuantur servi.

Régină, æ, f.p. Regis uxor. [גְּבָרָתָה matchah, βασίλεια. Gall. Royne Ital. Regina, reina. Ger. Ein Königin Bel. Ein Koninian. Hisp. Reyna. Pol. Krolowa. Vng. Kiralne a Zony. Ang. A queen.] Cicero Attic. lib. 14: Reginæ tuga mihi molestia est. Vel quæ regnum possidet, etiam si virtutum nunquam habuerit, ut pote ad quam regnum ex successione pervenit, ut Cleopatra in Aegypto, Dido apud Carthaginenses. q; Quandoq; ponitur pro muliere dñe. Terent. in Eunuch. Quia sole uuntur his reginæ. q; Aliquando pro domina. Plaut. in Trucul. Sed regina domi sua fuere ambae. q; Refertur & ad inanima. Horat. 1. Epistol. 6: Et genus & formam regina pecunia doat. Oratio regina omnium rerum, Cic. 2. de Orat. Siderum regina bicornis Luna, Horat. in Carm. seculari.

Régulus, m. s. diminutivum est a Rege deductum, non statuta, sed potentia diminutionem significans. [βασιλεὺς. Gall. Un roy de quelque petit pays, rosteler, un due, seigneur. Ital. Duca, signore, repprincipi. Ger. Ein König der kein gross Reich unter ihm hat, sondern stiles stärker gewatts ist. Hisp. Duque, señor, principe. Pol. Krolik mal ei yenie. Vng. Kiralyoska, ki kiraly. Ang. The king of a little kingdom.] Salust. in Iugur. Postquam illa iusta more regio magnifice fecerant, Reguli in unum convenerunt, ut inter se de cunctis negotiis disceptarent. Plin. lib. 18. cap. 3: Magoni tantum honoris Senatus noster habuit Carthagine capita, ut quā regulis Africæ bibliothecas donaret unus ejus duodecimta volumina censuerunt in Lingua Latinam transferenda. q; Reguli item vocabulum sunt qui & basilico serpēti, & tronculo avi commodent, verum ejus loco Græcis nominibus receptiū utemur.

Régis, già, giùm. Quod est regis. [βασιλεὺς. Gall. Deroy, royal. Ital. Regale. Ger. Königlich, königlich. Hisp. Cosa real è pertinente al rey. Pol. Krolowski. Vng. Kirali. Ang. Of the king, kingy.] Cicero lib. 3. Offic. Erat autem regius paitor. Idem 1. Tu. scul. Codrum qui se in medios inmitit hostes famulari veste, ne posset agnosciri si esset ornatus regio. Virgil. 5. Aeneid. Intextus que puer frondoso regius Ida. q; Regius moibus, dictus est quod mulso (quod genus potionis in regum deliciis erat) curaret, inquit Varro, ιερεψ. Vel quia (ut Celsus scribit) eo morbo affectos, apparatus regio: hoc est, lecto, & conclavi cultiore, & ludis lasciviaq; ut, perutile est: per que meas ægrotantis exhibaretur. Horat. in Arte: Aut mala quem scabies, aut morbus regius urget. Idem morbus aurigo anè dicebatur, à colore aur, quem uilis per totum corpus diffusa repäsentat. Arquatus quoque moibus appellatur, quod celesti arcu sit concolor: vel quod ita stringat humana corpora, ut in arcum ducat.

Régia, æ, f.p. Domus & aula regis. [גְּבָרָתָה betb hammelech, τὰ βασιλεῖα, τὰ βασιλεῖα. Gall. Le palais ou maison royale. Ital. Palazzo del re, palare. Ger. Ein Königlicher palast, des Königs hof. Bel. Ein Königsheff. Hisp. La casa real, palacio. Pol. Pałac królewski. Vng. Kirali palas. Ang. A palace or kings house.] Liv. lib. 1. ab Urbe: Eo tempore in regia prodigium visa, eventusq; mirabile fuit omen. Iust. lib. 1: In regiam se recipit. Ovid. 2. Metamorph. Regia solis erat sublimibus alta columnis. Virg. 2. Georg. late pridem nobis cœli te regia Cæsar invidet.

Régie, adverb. Regio more & impetuose, severè, crudeliter. [βασιλεύει, προγνώσκει. Gall. Royallement, en roy. Ital. Regalmente. Ger. Königlichen, herzöglchen, praktisch. Hisp. Realmente. Pol. Krolowsku, godz. Vng. Kerale modra. Ang. Kingly, lyk a king.] Cicero in Catina. Si in hunc animadvertissem, crudeliter & regie factum esse dicerent. Idem 5. Ver. Nunc ut hoc tempore ea quæ regie, seu potius tyranice statuit in aratores Apronius, priuermittam.

Régis, æ, um, Regalis. [βασιλεύς. Gall. Royal. Ital. Regale. Ger. Königlich. Hisp. Real. Pol. Krolowski. Vng. Kirali kippenv valo. Ang. Kingly.] Valer. 2 Argon. Stat geminis, auroq; tori, mensisq; paratu Regisico.

Régis, adverbium. Splendidè, sumptuosè & regio appara- tu. [βασιλεύει. Gall. Royallement. Ital. Regalmente. Ger. Königliche, überaus kostlich. Hisp. Realmente. Pol. Krolowskim strichem. Vng. Kirali modra. Ang. Kingly.] Cic. 3. Tuscul. Vidi ego te, astante opere barbarica, rectis extatis, laqueatis auto, ebore, instructam regificé. Ex poëta quadam.

Régis, & hoc regale, om. t. ad claritudinem, eminentiam, & excellentiam pertinet, dignum rege. [βασιλεύς. Gal. Royal. Ital. Regale, pertinente al re. Ger. Königlich, ein König zugehörig. Hisp. Cosa real è pertinente al rey. Pol. Krolowski. Vng. Kirali. Ang. Kingly.] Cicero in Cat. Nihil ei tam regate videri quam studium agri colendi. Idem 1. de Divin. Ut enim sapere, sic divinare regale ducabant: ut testis est nostra civitas, in qua & Reges augures, & polcia privati eodem sacerdotio prediti rem publicam religionum autoritate texerunt. Ovid. 5. Metamorph. frumenti regalia turba Atria complerunt. Vng. 2. Aeneid. Regales inter mensas. Lat. cemq; Lycum. Ibidem: At dominus interior regali splendida luxu.

Régális, Sæveræ, crudeliter, & regum more. [βασιλικός. Gall. Cruellement, royalement. Ital. Crudelmente, regalmente. Ger. Herischlich, prächtlich, wie die König und Tyrann. Hisp. Cruelmente, regalmente. Pol. Popas, ku tak iako krol. Vng. Kurali modra. An. Cruelly, lyk a king.] Ovid. 2. Metamorph. picibusq; minas regaliter addit.

Régio, omis, f.t. dicta Regio, quod priusquam provinciæ fierent, regiones sub regibus erant, atque ab his regebantur. [גְּדוֹלָה בְּנֵי מִדְבָּרָה וְמִצְרָיָם מַחְזֶה יְהוָה] Gall. Region, pays, province, contrée. Ital. Regione, contrada, banda, paese, provincia. Ger. Ein Landt oder Landeschaft. Bel. Ein Landscap/ter gelegenheit. Hisp. Region, provincia. Pol. Krayna. Vng. Tartomany, ország. Ang. A region, province, or country.] Cicero pro Sexto: Quæ regio, oráte terrarum erat latior, in qua non regnum aliquod itaueretur. Idem: Classem fugientem persecuti sumus usq; in Sidā, quæ extrema regio est provinciæ meæ. q; Postea majores in urbe partes, regiones appellari coepit, à similitudine eorum regionum in quas orbis dividitur. Quatuor autem fuerunt antiquitus urbis Romæ regiones, è quibus prima regio Suburbana: secunda Exequilina: tercia Collina: quarta Palatina. q; Ponitur aliquando regio, præsertim in plurali numero, pro fine sive termino: ut quum Cicero pro Archia dicit: Vita spatiū exiguis regionibus circumscriptum esse: id est, ut ait Budæus, finibus & terminis. Idem contra Rullum: Vix facile sese regionibus officii continet: id est, terminis. Regiones vineæ, fiæs & limites. Cic. 2. de Natura deorū: An Accii Navii litus illus, quo ad investigandum suam regiones vineæ terminavit, contemnendus est? q; Regiones itē appellantur quatuor cœsilimites sive cardines. [גְּדוֹלָה יְהוָה] Ortus, Occidens, Meridies & Septentrio. Cic. 2. de Natura deorū: Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tū Australis. Regio, inquit Budæus, Gallis vernaculo sermone Quartier dicitur. In eaq; significazione accepit Cicero pro Pianco, qui etiam tractum vocat. Totus, inquit, ille tractus celeberrimus Venafranus Alifantis: tota denique illa nostra aspera & montosa regio. q; Ponitur aliquando regio pro orbita, & linea. Cicero in Ver. De omnibus nobis si quis tantulum de regione deflexerit, &c. q; A regio fit erezione: quod est ex advento, in conspectu, quasi rectis lineis, tanquam adverbium in oratione ponitur. [בְּנֵי הַלְּפָנִים אֲנָשֶׁת] Cæsar 3. bel. Gall. Quum uterq; utriq; esset exercitus in conspectu, sereq; è regione castra castris ponent.

Regio, adverbium, Persingulæ regiones. [גְּדוֹלָה] Gall. Par regions, par quartiers. Ital. Deregione en regione. Ger. Durch alle und jede Landeschaften. Hisp. De regionen region. Pol. Po krajinach. Vng. Orzagonkent, tartomanyonkent. Ang. Frome country to country.] Sueton. in Cesare: Ludos etiam regionatum urbe tota, & quidem per omnium linguarum histriones. Livius 10. bel. Macedon. Mutarunt suffragia, regionatumq; generibus hominum, causisq; & quæstibus tribus descripserunt. Regionaliter etiam dicitur, ut regionatum. [גְּדוֹלָה] Vn. Tartomanyonkent, orszagok. Apuleius lib. de Mundo: Quæ tamen illi cum regionaliter videantur esse pestifera, ad omnem salutaria sunt.

Regnum, gni, n.s. Dicitur tam regio ipsa subjecta, quæ à rege possidetur, quam ipse dominatus. [גְּדוֹלָה malchiah. βασιλεῖα] Gal. Regne, royaume. Ital. Regno, reame. Ger. Ein Reich/ob Königreich. Bel. Ein Konigreich. Hisp. El reyno o reynado. Pol. Królestwo. Vng. Orszagh, hirodalom. Ang. A kingdom or realm.] Cicero. in Cassio: Non regno, sed regi liberatur videtur. Virg. 1. Aeneid. Vultis & his mecum pariter considere regnis? Habere regna, pro regnare. Virg. 1. Aeneid. sed regna Tyri germanus habebat Pygmalion. q; Regnum etiam dici potest privata cuiusq; domus, in qua quisq; est tanquam rex. Cic. 1. de Orat. Quare negasti te fuisse laturum, nisi in regno meo esses? id est, in Tusciano. q; Vnde interregnum propriè appellatur id tempus, quo regnum vacat rege. μετανολεῖα. hoc est, antè quam in demortui locum novus rex præficiatur: quanquam & in libera civitate interregnum dici possit, medium illud tempus, ex quo magistratus abierunt Consules, usq; ad novorum creacionem. Livius: Quum sine Curulli magistratu Respublica esset, patricii coire, & interregem creavere, contentio, Consulésne, an Tribuni militum trecentur in interregno rem complures dies tenuit.

Regno, as, aët. p. Regnum possideo, & administro. [גְּדוֹלָה malach. βασιλεῖα] Gall. Regnere. Ital. Regnare. Ger. Regieren/ein Reich innhaben und verwalten. Bel. Regnere. Hisp. Reynar. Pol. Kroliwie, rządze. Vng. Vralkodom, orzagok, regnalo. Ang. To reign.] Priscianus: Rex solum quod à regédo nascitur, peperit ex se aliud verbum, regno. Cicero pro lege Mani. Sed ab illo tempore annum jam tertium & vicesimum regnat, & ita regnat. &c. Idem 3. Offic. Nam si violandum est jus, regnandi gratia violandum est. Liv. 1. ab Urbe: Mansit Silvius postea omnibus cognomen qui Albæ regnaverunt. q; Ponitur aliquando regna pro autoritate valere & florere. Cicero ad Gallū lib. 7: Olim

quum regnare existimabamur. q; Regnatur, impersonale. Vigil. 1. Aeneid. Hic jam tercentū totos regnabit annos. Ger. te sub Hectore. q; Regnor, aris, passum. Tacit. lib. 7. Neque enim hic ut in cæteris gentibus, quæ regnantur certa dominorum domus, &c. Ovidius 4. de Ponto; Elegia 15. regnansq; terra Philippo.

Regnator, regnaturis, verbale, m.t Qui regnat. [גְּדוֹלָה molach. βασιλεύει, βασιλεύει] Gall. Qui regne, regnant. Ital. Chi regna, regnare. Ger. Ein Regierer/Regent. Hisp. Reyuador. Pol. Królestwo. Vng. Vralkodo, regnalo. Ang. He that regneth.] Virgil 4. Aeneid. Ipse demum tibi claro demittit O ympo Regnator, celum & terras qui numine torquet. q; Aliquando pro, possib. Mar. lib. 10: Quisquis eris nostri post me regnator ageli.

Regnatrix, cis, verbale, f.t. ut Domus regnatrix. [גְּדוֹלָה molach. βασιλεύει, διαβούει] Gall. Regnante Ital. Regnatrix. Ger. Ein Regiererin. Bel. En Regentin. Hisp. Reynadora. Pol. Króleska. Vng. Vralkoda azon. Ang. She that regneth.] Tacit. libro 1.

Regrador, quasi retro gradior, & per gradus retro cedo. mis. γράζω.

Regredior, d. t. Retrogradior, revertor. [גְּדוֹלָה schab. αποχειρίσθαι, επανέντασθαι] Gal. Sereculer, se retourner Ital. Ritornar. Ger. Wider hindernish geben. Hisp. Tornar atras. Pol. Wracać się. Vng. Visszatérke. Ang. To go back, to recule.] Plaut. Aulul illuc regredere ab ostio, illuc sis: vide ut incedit. Cic. 1. Offic. Cum utrisq; separatis locutum, ne cupidè quid agerent, nec appeterent, atque ut regredi, quām progredi malent. Liv. 10. ab Urbe: Pars stare, incerti utrum progredi an regredi in caltra tutius foret.

Regressus, us, ui, m. q. Regrediendi actus. [גְּדוֹלָה schibah. תְּבוּאָה] eschubah. ταύτηδια, απορροή. Gall. Recour, reculement. Ital. Ritorno. Ger. Der gang wider hindernish Hisp. Tornada atras. Pol. Nawrot. Vng. Visszatérke. Ang. A going back or retiring.] Liv. 4. bel. Puna. Neg; locus pœnitendi, aut regressus ab irate, licet esset. Cicero secundo de Natur. deorum: Nihil enim erat, quod in omni æternitate conservat progressus & regres-sus, reliquosq; motus constantes & ratos.

Regula, Regulus, vide REGO.

Regusto, n.p. Iterum gustu, & per translationem relogo, recolo. [αἰώνιος οὐετός] Gall. Regouster, gooster derech. Ital. Gustardis monos. Ger. Wider versuchen. Hisp. Gustar otra vez. Pol. Zawrócić. Vng. Ismer meg kossolom. Ang. To taste again.] Cicero lib. 4. ad Attic. Nam Vestorio dandi sunt dies: & ille Laetus ætniæ ex intervallo regustandus. Eodem lib. 13: Sed credo regusto tuas literas: intervallo acquiesco, tamen expatio novas.

Regyro, as, pen. prod. arc. In gyrum reflectere. [בְּנֵי hebet.] Varro: Quæ non solùm à lateribus per seuenias, sed etiam subitus à solo ventus regyrare posset.

Rejicio, cis, pen. cor. Retrorsum jacio, in tergum abiicio: [בְּנֵי ghahal] ONI malas ἀντίθημα αἰνιητημα αἰωνιοκαρα. Gall. Rejeter, chaffer arrere Ital. Cacciare in dietro scacciare. Ger. Hindernish werffen/hinwegwerfen Bel. Abterwörts werpt/vermerpt. Hisp. Etas atras. Pol. Odrygjam. Vng. Hatranetem. Ang. To cast baakor away.] ut rejecto scuto fugere, apud Cic. de Orat. Vng. 11. Aeneid. Rejiciunt parmas & equos ad trænia ducunt. q; Quandoq; ponitur pro repellere, arcere. [וְלֹא עֲבָרֶשֶׂת, עֲבָרֶשֶׂת, עֲבָרֶשֶׂת] Virgil. 3. Aeglog. Tuyre palcentes à lumine reice capellas. q; Quandoq; pro respuso, contemno, nihil facio. עֲבָרֶשֶׂת. Cicero. 1. de Finib. Quis Ennii Medeiam spernatur rejiciat? idem 2. de Divin. Dicæarchus iisdem rebus fidem tribuit: cætera divinationis genera rejicit. q; Rejicere iudicet, vel arbitrum, idem est quod repudiare, sive recusare. עֲבָרֶשֶׂת. Cicero. in Ver. Attic. 3. Sciebam in rejiciendis iudicibus nonnullos memoria, &c. Receptum enim erat apud Romanos, ut editis judicibus reo licet, si qui ex iis sibi suspecciant, repudiare, in quorum locum alii subsortiebantur. q; Accipitur interdum pro differre sive protrahere. [בְּנֵי reshch. עֲבָרֶשֶׂת] Pol. Okladam. Vng. Elbalazam. Ang. To cast off until another tyme.] Cicero Attico lib. 1. In træni. Quint. de Cœlo, quum de jure prædictorio consulteretur, consultores suos nonnquam ad Furium & Cesellum prædictiores rejiciebat. Cic. ad Attic. lib. 9. Sed ne bis eadem legas, ad ipsam te ep. Ab. lam rejicio. q; Rejicere causam ad Senatum est ad Senatum remittere, ejusq; iudicio rem permittere. עֲבָרֶשֶׂת, עֲבָרֶשֶׂת. Cic. ad Att. lib. 2. ait se de consulum sententiâ rem ad Senatum rejicisse. Idem se ad Plancum lib. 10. Tu quanquam consilio nō eges, vel abundas potius: tamen hoc animo esse debes, ut nihil huc rejicias, néve in rebus tam subitis, tamq; angustis à Senatu consilium petendum putes. q; Quandoq; evomere עֲבָרֶשֶׂת. Sueton. de Aug. Senos sextantes non excedit: aut si excesserint, rejiciebantur.

Rejetio,

Rēfēlō, f. & rejectus, us, m. q. Vomitus. [גַּהְשָׁהַל, עֲזָזָזֵי.] Gall. Reiclement, repoussement. Ital. Regettamento. Ger. Auswurf, seng/abrengung. Hisp. Obra de echar atrás. Pol. Zrzucenie. Vng. Kivete, oka dae. Ang. A casting back or away. Plinius: Eternatio utilis erat, si postquam sorpta fuerat, statim rejectio sequeretur. Celsus: Et rejectus cibi non erit inutilis, si raro fiat. ¶ Rejectio sanguinis, quā sanguis per os quovis modo ejicitur, sive id per tussim fiat, pulmone, thoracēve affecto. אַגְּזָהַת, אַגְּזָהַת, sive per vomitum ex vētriculo, quā sanguis ed exhebat liēne defluxerit: sive per excretionē ē fauciib⁹, quā ē capite ad interiores gurgulionis partes sanguis fuerit delatus. Contingit autem tribus potissimum de causis: va-serupto, quod ἡγεμονεῖ vocant: erosione, quā στρέματα Graci appellant; aut ore venæ paulò latius patefacto, quā vocatur αποχύσις. Plin. lib. 23. cap. 8: Item tussi & sanguinis rejectione prodest.

Rēfētō, as, frequentat. Spartanus de Anton. Pio: Quum caseū Alpinum in cœna edisset avidiūs, nocte rejectavit.

Rēfētānā, sive rejecta. [דִּוְעַד nighhalim, עֲזָזָזֵת, Gal. Choset rottetes, reculæs & reboutes. Ital. Cose catine, cose da rifiutare. Ger. Hinwürfung oder auswürfung, alles das man hinwirft als bös. Hisp. Cosas que se deuen desechar. Pol. Zwroczone plugastwo. Vng. Meg vəndb. Ang. Tinges cast away and neglected.] A' Cicer. appellantur, quæ Stoici vocant διαστρεψη: cuiusmodi sunt morbus, egitas, dolor, & id genus alia: quæ vulgè mala dicuntur. Illi verò quod ἡγεμονεῖ: hoc est, indifferentia esse vellet: malis non annumerabant: διαστρεψη tamenid est, rejectanea vocabat, quod ab omnibus tanquā mala rejiceretur, qualia sunt morbus, egitas, dolor. Cicer. 4. de Finib⁹: Illa autem morbus, egestatem, dolorem non appello mala, sed si liber rejectione. Idem 3. de Fin. עֲזָזָזֵת, & διαστρεψη, quorum hęc quidem, præposita recte illa rejecta dicere licebit.

Rēfēculūs, a, um, Quod nullo est in pretio, quod ob vitiū aliquod ab omnibus spemittit & rejicitur. [אַפְּלָגֶת, Gall. Rejetē, refusé comme chose vile. Ital. Cosa di picciol prezzo, cosa di non valore. Ger. Auswürfling / das man in seinem wert hattet. Hisp. Cosa de meno sprecio. Pol. Na opus wignani. Vng. Meg hane, meg vətisb. Ang. That is little good worth or cast away.] Hinc oves rejiculae dicuntur, quæ propter ætatem vel morbum rejiciuntur. Var. 2. de Rustic. cap. 1: Scire oportet in grege, quod rejiculae sint alienandæ. Armenta rejicula. Cato cap. 2: Vendat boves vetulos, armenta rejicula, oves rejiculas, lanam & pelles.

Rēfētō, as, Repeto. [נְבָשׁוּל schanah, נְבָשׁוּל schinneh, נְבָשׁוּל schinneh. Gall. Rejetter, refaire. Ital. Replicare, repetere. Ger. Widerum thun/ widerstehen. Hisp. Repetir, rehacer. Pol. Powtarzam. Vng. Ismet de hozom. Ang. To rehearse or do againe.] Unde reiteratio verb. idem quod repetitio. [נְבָשׁוּל scheninah, נְבָשׁוּל scheninah, נְבָשׁוּל scheninah.] Quidn. lib. 11. cap. 2: Ut crebra reiteratione firmetur.

Rēlāngueō, es, sive Relanguesco, is, a. t. Denuō langueo, vel in languorem recido. [אַלְּגָזֵז, אַלְּגָזֵז. Gall. Rechoir & tomber es langueur, desfaillir. Ital. Tornar languido. Ger. Widerumb bös/oder maglos werden / widerumb in vordertige schwachheit fallen. Hisp. Tornar à dolerse. Pol. Zafie s'abiecie, mdele. Vng. Vixontag betegszen esem. Ang. To be very feble and faint.] Cicero ad Attic. lib. 13: Quod autem ille relanguisse se dicit, ego ei tuis literis ledis, significavi me non fore oxolius amittens. ¶ Refertur & ad animum, pro eo quod est effeminar. גַּדְלָה. Cesar 2. bel. Gal. Nihil pati, vini reliquarumq; rerum ad luxuriam pertinentium inferri: quod iis rebus relangescere animos, eorumq; remitti virtutem existimarent.

Rēlātō, Relator, Relatus, vide R E F E R O.

Rēlāxūs, a, um, Laxus, rarus, solutus. [נְבָשׁוּל rophéh, נְבָשׁוּל niphéh DMW נְבָשׁוּל nischmat, נְבָשׁוּל, נְבָשׁוּל. Gal. Relache, fort la che. Ital. Largo, slargato. Ger. Nachgelassen/ausgelöst/widerrecht. Hisp. Floxo, a-sflexado, desfazado. Pol. Popuszcjoni. Vng. Ritska, lagy. Ang. Loose, large.] Column. lib. 11. cap. 3: Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.

Rēlāxō, as, a. t. p. remitto, quod tensum erat, laxū facio, vel solvo: [נְבָשׁוּל ripphā, נְבָשׁוּל pītāch, נְבָשׁוּל hittir, נְבָשׁוּל. Gall. Relascher, mettere au large. Ital. Aslargare, diligare, rilassare. Ger. Wider nachlassen das vorhin gespannen war/wider tut machē. Hisp. Aflojar lo apretado. Pol. Popuszcjoni, rozwijanie. Vng. Meg erextem, meg lagytom. Ang. To loose, or to mak large or wide.] cui contrarium est Astringo. Cic. ad Attic. lib. 10: Pater enim nimis indulges, quicquid ego astrinx, relaxat. ¶ Relaxare animū, est animū recreare, & curas intermittere. [נְבָשׁוּל hechib.] Cic. 1. Offic. Atque etiam quum relaxare animos, & dare se jucunditat volent,

caveant intemperantiam, meminerintq; verecundiae. Recaxatiō, verbale, f. t. Recreatio, solutio. [נְבָשׁוּל ripphón נְבָשׁוּל marpē, avvōis, avvachlašas, ρόπη, καύωντας. Gall. Relasche. Ital. Relassamento. Ger. Ein vnderleibung/nachlassung zur ergerung. Hisp. Floresura. Pol. Popuszcjenie. Vng. Meg odas, elleztes. Ang. A releasing or loosing.] Idem 2. de Orat. Verum otii fructus est, non contentio animi, sed relaxatio.

Rēlēgo, gas, pen. prod. a. t. p. Ablego, amando, separo, removo. [נְבָשׁוּל chiblach, נְבָשׁוּל hesir, נְבָשׁוּל biglah, נְבָשׁוּל, נְבָשׁוּל. Gal. Renuoyer au loing, bannir, confiner en quelque lieu. Ital. Separare, rimouere, rimandar in bando. Ger. Hinwegschicken, hinfernigen und absunderen. Bel. Ufghenben. Hisp. Desterrare, ahuyentar, separar. Pol. Precz oddalam, odkazujsciemie. Vng. El kwelbom, el wezom. Ang. To send away, to banish.] Virg. 3. Georg. Atq; ideo tauros procul atq; in sola elegant Pascua. Cicer. 3. Offic. Criminabatur etiam quod Titum filium, qui postea Torquatus est appellatus, ab hominibus relegasset, & ruri habitare jussisset. ¶ Aliquando remitto. אַפְּלָגֶת. Plin. lib. 7. cap. 1: Nec tamē ego in plerisq; eorum obstringam fidem meam: potiusq; ad autores relegabo, qui de dubiis rogantur omnibus. ¶ Aliquando in exilium rejicio, & in certum aliquem locum exularum mitto. οὐ πάρα τινα φυγαδῶν. Plin. Epist. 35: Martianū in quinquennium relegat. Ovid. 2. Trist. Vnde precor supplex ut nos in tua releges.

Rēlēgātō, m. f. Dicuntur in exilium missi. [נְבָשׁוּל mugblim, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת. Hisp. Releguer, chaffer loing, banni, confinex. Ital. Banditi, confinati, cacciati lontano. Ger. Verwissnes oder verschickte in das Ellend/ Banditen. Hisp. Desterrados. Pol. Ziemie oskażani, wiwolani. Vng. Zan ki retettek. Ang. send away, banished.] Cic. ad Attic. lib. 2: Relegatus mihi videor postquam in Formiano sum. Ovid. 5. Trist. Eleg. 12: Ipse relegati, non exulis utitur in me Nomine: ruta suo judice causa mea est. ¶ Differt autem relegatus ab exule, quod ille in certum aliquem locum est missus, in quo se contineat debet: Exul vero ab patria tantum abest, ubicunq; demū sit. Nam olim exules Italia solum prohibebantur. ¶ Ambitione relegata: id est, circa ambitionem, vel omissa omni ambitione. Horat. 1. Serm. Satyr. 10: Ambitione relegata te dicere possum Pollio.

Rēlēgātō, onis, verbale, f. t. Est exterminatio, cum quis fines patriæ exire jubetur, quod Cicero Sedibus expellere interpretatur. [נְבָשׁוּל zhaluth, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת. Gal. Bannissement, renouoy. Ital. Esso bandire. Ger. Verschickung vom Vatterlandt/verweysung in das Ellend. Hisp. Desterramiento.] Liv. 3, ab Virg. Exilio, & relegatione civium ulciscentes Tribunos. Cic. pro Rose. Amer. Tamēne hęc atenta vita & rusticana, relegatio atq; amandatio appellabitur?

Rēlēgo, gis, pen. corr. Rutsus lego. [επαναγράνω. Gall. Relire. Ital. Rilegere. Ger. Widerumb vberläsen. Bel. Herlesen. Hisp. Ternar otra vez a leer. Pol. Znowu przeklwanam. Vng. Ismet el olvasom. Ang. To read againe.] Ovid. 1. de Ponto: Qui autem omnia quæ ad cultum deorum pertinenter, diligenter pertractarent, & tanquam relegerent, sunt dicti religiosi ex relegendo, ut elegantes ex eligendo. ¶ Relegere iter, est per eandem redire viam. אַפְּלָגֶת. Stat. 1. Achil. Plenaq; materni referens præfigia somni, Culpatum telegebatur iter. Virg. 3. Aeneid. Taliā monstrabat, relegens errata retrosum Littora Achæmenides. ¶ Relegere, colligere, אַפְּלָגֶת, ut Relegere pecuniā, Horatius Epod. 2: Ominem relegit Idibus pecuniā. Pertinet autem hoc Horatii ad antiquam fœneratorū consuetudinem, qua ultra statutum Calendarum diem in Idus concederent dilationem: itaq; fieri solebat ut que in Calendas fœneraverant, Idibus recipērent & relegerent.

Rēlēntēscō, is, n. t. Propriet est ad lentorem pristinum redire. [אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת. Gall. Reducenir lent. Ital. Diuenir di nuouo len-to. Ger. Widerumb zhā oder weich werden. Hisp. Tornar otra vez a ser lento, y flexible. Pol. Zafie miekzie. Vng. Meg lobadok. Ang. To relent, to wax soft.] ¶ Per translationem accipitur pro flaccidere, & vigorem amittere. Ovid. 1. Amor. Eleg. 8: Nēre relen-tecat saepe repulsus amor.

Rēlēvo, as, pen. corr. act. p. Allevo. [נְבָשׁוּל נְבָשׁוּל herim, נְבָשׁוּל. Gall. Releuer, allezer. Ital. Rileuare. Ger. Widerumb aufheben. Bel. Berichten. Hisp. Alimirar o alcar alguna cosa. Pol. Zafie rigam. Vng. Meg konnyebbiten. Ang. To lifi againe, to ease and mak light.] Ovid. 9. Metam. -prensamq; ipsis dea sava capillis Traxit, & è terra corpus relevare volentē Arcuit. ¶ Per translationem accipitur pro recreare, reficere. [נְבָשׁוּל hechib, אַפְּלָגֶת, אַפְּלָגֶת. Terent in Adelph. Nam & illi animū jam relevabis, qui dolore & miseria tabescit. ¶ Relevare labores, minuere. דִּוְעַת himbit. Plin. in Panegyr. Ut studium omnium, laboremq; & tanquam actor intenderes, & tanquam particeps, sociusq; elevares. ¶ Relevare aliquem molestias, curia, metu, est liberare. Cic. 1. de Divin. Haec studia renovare cœpiimus, ut animus molestiis potissimum relevaretur, & pro-

dessemus civibus nostris. Ovid. I. Tristium, Eleg 4: **Omnis ab
bac cura mea relevata mea est.**

Relicinūs capillus. [Ger. Ein widerburst.] Ab Apulcio dici videtur *recrispus*, & versus occiput quodammodo refugens. Quod nomen quidam putant à recello deductum, quod significat retraho, revibro, reclino, & cessim reduco. Et quoniam in *recrispis* ad craniū capillitum retorquetur, inde *reclinus*, veluti *recellinus*, *crinis* appellatus, euphoniaz causa. Verba Apuleii sunt hæc lib. I. Floridorum: Laudavit se, quod erat & coma relicinus, & barba squalidus, & pectore hirsutus. Idem paulò post, frontem relicina m laudat in *Alexandrio Magno*: Et tabulis, (inquit) & torematis idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi bellatoris, eadem forma viridis juvente, eadem gratia relicina frontis cerneretur.

Religiositas, tis, f.t. [*Lobca.* Vng. Köröfysemys, xerif, isten
feleldom et zetler.] Apuleius lib. de philosophia : Religiositas
Deum, honoris ac supplicii divinæ rei mancipata est.
Religiosus, a, um. Metuens deorum, pius, integer. [*דָּבָרִים* -
hobedli elohim *דָּבָרִים* *לְאֵלֹהִים* jaré elohim *תְּחִזְקִים*, duximus, ou-
lans. Gall. Religieux, consentaneus, craignant Dieu. Ital. Religioso,
buono che teme Dio. Ger. Gott und seinem thren ergeben / fröti und
Gottsfürchtig. Hisp. Religioso o temeroso de Dios. Pol. Naboy, bo-
gobini. Vng. Isten séj, szent. Ang. Of a good devotion fearing god. Cicero in Veri. Orat. 6: Homines integri, innocentes, religiosi.
Idem pro Cœcina. Huic ego testi gratias agam, quod & in tecum
misericordem se præbuit, & in testimonio religiosum. qn-
terendum tamen religiosum in deteriorem partem dicimus, pro
superstitioso, timido & hæsicabudo. Terent in Heavt. Vi flut-
tae, & miserae omnes sumus, Religiose. q Loca religiosa di-
cuntur quæ sunt religione obstricta, præcipue per mortuillationem, & nullam consecrationem. Vlp. 1.2. ff. de Relig. &
sumptibus fune. Non totus qui sepulturæ destinatus est, lo-
cus religiosus sit, sed quatenus corpus humatum est Religi-
osus dies (ut lib. 4. cap 9, docet Gellius) dicuntur testi omne in-
fames, impeditiq;, in quibus res divinas facere, & rem quam-
piam exordi temperandum est, quos multitudo imperato-
rum pravè & perperam nefastos appellant, quum potius atti-
dicendi sint, vel religiosi. Hinc Cicer. ad Attic. diem Aliensis
pugnae religiosum esse dicit. Macrob.li.3.Satur. Religiosi sunt
dies qui facienda, & vitanda discernunt.

*Religiosus, adverb. Integrè, piè, & cum deorum metu. [διαβόλος,
ιστός, θεοφόρος, θλαύσως. Gall. Religiosement. Ital & Hisp. Reli-
giosamente. Ger. Gottsfröchtigstlich. Pol. Bogoboinie, nabojuie. Vn.
Zentwel, ißleni sefetlemmel. Ang. Godlie, devoutely, with the fear of
god.] Cic. pro Cæl. Vt sapiens moderatusq; vir religiosè testi-
monium dixisse videatur. q; Interdum idem quod subimi-
dè, & verecundè. Cic. lib. 1. Epist. Fasiamq; id quod facere de-
bent ii qui religiosè, & sine ambitione commendant. q; Ali-
quando sollicitè, & accurate. Colum. lib. 3. cap. 10. Nihil curio-
sè, nihil religiosè administrant.*

Rēligo, as, aſt. p. Ligo, vincio. [לִגְיָה asár ᶻַגְיָה kaschár ۷۳
tsarar, ciadéw, wiadouče. Gall. Lier, relief. Ital. Ligare. Ger.
Binden/anbinden. Hisp. Atar. Pol. Zwiergue, prgiwzegue. Vng.
Meg ködögm. Ang. To ſabben, to bind hard.] Virgil 7. Aeneid
Gramineo ripæ religavit ab aggere classem. Cicer. Ante exiliū : Manus ad demonstrandum religantur in injuriam. Religare religione bona alicujus, pro consecrare alicui deo. Cic.
pro Domo sua: Vidimus hoc idem Cn Lentulo Censor Tribunum plebis facere: nunquid igitur is bona Lentuli religi-
nibus religavi?

Rēlīgātūs, a, um, participium. [רְלִגָּתָה asur שׁוֹרֵשׁ kašibhur aida-
debris, aïndor p. deis. Gall. Lié, relie. Ital. Ligato. Ger. Gebundet.
Hisp. Atado. Pol. Przywiązać. Vng. Meg kötőhetet. Ang. F. Sti-
ned, bound hard.] Horat. 4. Carm. Ode 11: est hederæ vis Multa,
qua crines religata fulges.

qui cunctis ligatae fuit. Religatio, onus, verbale, est Religadi actus. [τιοκ εσι την
masoreth ψηφι chisichbar haשנְחַבָּר chashardh. avadot. Gal Relie-
ment, attachement. Ital. Legamento. Ger. Das binden/ anbindung.
Hisp. Atadura. Pol. Przywiazanie. Vng. Meg köd. ðjs. Ang. Bind-
ing or making fast.] Cic. de Senect. Et ipsa natura delectat, ad-
miniculorum ordines, capitum conjugatio, religatio, propa-
gatio vitium sarmentorumq.

Rēlīno, is, pen. cor. relevi, relitum, act. q. Quod oblitum, obtutatumq; erat, aperio. [ΠΤΙΩ pathach, avazgo, aicijo Gall. Ounnir. Ital. Aprise. Ger. Die bestreiche wider dannen thun/öfnen Hisp. Abrir lo cerrato. Pol. Odsliepam. Vng. Felutom. Ang. To open up or discouer which was smoored over with any thing.] Tereu in Heavt. Relevi omnia dolia, omnes serias. Solebant enim dolia, ne quid vaporis exhalaret, quam accuratissime oblini: unde quā aperientur, dicebantur reclini, soluta nimurum argilla que-
rant oblitera.

Rēlinquo, quis, act t. Linquo, deserco, omittio. [בְּשַׁבָּע
הַרְאֵב
רִנְצָה hinniach רִנְצָה hischeir. avinus, r̄gadénta, dādānta.
Gal. Delaſſer, laiſſer. Ital. Rilasciare, abbandonare, diſmettere. Ger.
Verlassen, ſeyn laſſen. Bel. Verlaten. Hisp. Dexar. P. Ol. Zoflavianam
opusiſcam. Vng. El hagiom. Ang. To leaue, to forſake.] Plaut in
Mostel. Reliquit, deſeruitq; me. Cæſar 5. bel. Galli. In iutorie
mollit, atq; aperto deligatas ad anchoras relinquebat. R. In-
qui item hæredibus dicūtur quæ ad eos paretis, propinquæ
morte devolvuntur. Plaut in Aulul. Agri reliquit et non ma-
gnū modum, Quocunq; labore magno, & misere vivet. Te-
rent. in Phorm. At si talentū rē reliquissit decē, prius eſſes,
memoriter Progeniem vestrām usq; ab avo atq; atavō profe-
rens. q Relinquere aliquem, est ipium nolle juvare. Cicero. ad
Syl. li. 13. Tantū à te petimus ut agas eam rem, ne reliquias
hominē innocentem ad alicujus tui dissimilis quæſtū. q Re-
linquere animā est mori. Terent. in Adeiph. Animā relinquā
potius quam illas defram. q Reliquisse as alienuin diciunt,

qui mortuus est non persolutio esse alieno. Cicero de Orat.
Quum aris alieni aliquantulum esset relatum. Hujus com-
politum est Derelinquo.

Relinquitur, pro restat, sive reliquum est. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Cicer. ad Att. Relinquitur, ut si in Hispania vinci-
mur, quiescamus.

Relictus, a. um, particip. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Cicer. ad Att. Relinquitur, ut si in Hispania vinci-
mur, quiescamus. Ital. Lasciat. Ger. Verlassen werden Hisp.
Desido. Pol. Opfiscione. Vng. El hagiato. Ang. Left, forsaken.] Cic. Attic. Tironē ab altera quartana relictū addic. q. Relictus
ab omni honestate: id est, modis omnibus in honestus. Cicer.
pro Rab Nemo est, inquam, invetus tam profligatus, tam per-
ditus, tam ab omni nō modō honestate, sed etiā simulatione
honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse c. Saturnino fa-
teret. Horat. 2. Ser. Sat. 3: Invidiā placare paras virtute relieta.
Relictio, onis, verbale, f.t. Defectio, destitutio. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Cicer. 6. Ver. Quibus illā
relictionem, proditionemque consulis, &c.

Relicta loca sunt, qua sive locorum iniuritate, sive arbitrio
conditoris reliqua, limites nō acceperunt: hae sunt juris sub-
secivorum, sicut etiam quæ dicuntur extraclusa loca. Ex Fron-
tino de limitibus. Relicta etiam loca nominat Cicero Orat. i.
in Rullum.

Reliquiae, reliquiarum, f. p. Quæ quacunque ex relicta sunt.
[נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Scheerit. Gall. Lereste, reli-
quies or reliquaires, le demeurant. Ital. Reliqua, anexo, resto, remanen-
ti. German. Die überbleibeten/ das man von einem ding überlässt.
Hispan. Los relieves. Pol. Pojostawki. Vng. Maradek. Ang. That
remains or reſteth of any thing.] Virgil. 1. Aeneid. His accensa
super iactatos & quore toto Troas reliquias Danaon. Cicer.
2. de Natur. decor. Cibi reliquia dep. lluntur tum astringenti-
bus se intestinis, tum relaxantibus. Idem in Parad. Et reliquia
conjuratio nis à Catilina. reliqua, f. t. furoremque
conversæ. Celsus lib. 3. cap. 4: Etiam manentibus reliquis fe-
brium. Cic. ad Cassium lib. 12: Vellem idibus Martii me ad
cocoam invitassem: reliquiarum nihil fuisse.

Reliquis, qua, quam, pe. cor. Residuum, quod dyc ex re qua-
pian superest. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Gall. Qui
est demouré de reste, qui est de remanent. Ital. Resto, remanente, restau-
re, residuo. Ger. Das übergeblieben/überengig/überig. Belg. Overge-
buen. Hisp. Lo restante, lo que queda. Pol. Pojostal, pojostawion.
Vngar. Haire marat. Ang. The residue, or remanent.] Cæsar 1.
Comment. Demonstrant sibi præter agri solum nihil esse re-
liqui. q. Reliquum est: id est, superest, restat, remanens, restans.
Cicer. Curio. Reliquum est ut certeius officiis inter nos. Terent. in
And. Ut per nos scatis quid speci sit reliquum. q. De reliquo: id est,
quantum ad reliqua attinet. Cic. ad Cornif. lib. 12: De reliquo
velim tibi persuadeas, &c. q. Reliquum feci, eleganter dicitur
pro reliqui: sicut M. Iulium feci, pro dimissi. Cicer. in
Verr. Quos belli calamitas reliquos fecerat.

Reliquum, qui, substantivū, Pars debiti, quæ initis subductis q;
rationibus accepti & expensi superest: unde reliquari &
reliquator, & reliqua trahere dicitur is, apud quem ea superest.
[נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Cicer. Le remanent. Ital.
Resto, restante, remanente. Germ. Das überbleiben/überig/restant.
Hisp. Lo restante, lo que queda. Pol. Ostasek. Vng. Haire marat.
Ang. The remanent or arrierae.] Cic. Att. lib. 16: Maximè autem
me angit ratio reliquorum meorum. &c. Plaut. Cist. Huic
quod reliquum restat volo persolvere: Ut expungatur nomen
ne quid debeat.

Reliquor, pen. cor. reliquatis, d.p. Reliqua traho: hoc est, post
initas subductasq; rationes reliqua debeo. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Gall.
Demeurer éndett, devoir du reliqua. Ital. Remanere restante, restare
debitore. Ger. Die restanta oder das überig an einer Rechnung schul-
dig bleibet. Hisp. Resta, deudor. Pol. Pojostale d'us. Vngar.
Adossa maradok. Ang. To be behind in arrierae, or in the payment of
a certain summe.] Vlp. de Munc. & hono. l. Recipto. Eos de-
sum debitores Recip. accipere debemus, qui ex administra-
tione Recip. relinquntur.

Reliquator, ris, verbale, m.t. Qui integrum non solvit, aliquidq;
ad hoc reliqui debet. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Gall. Qui
demeure en reliqua, qui doit du reliqua de son compte. Ital. Chi è anco-
ra debitore. Ger. Der an einer Schuld noch etwas schuldig bleibt. Der
an einer Schuld noch etwas überig hat zu bezahlen. Hispan. Que non
ha pagada toda la deuda. Pol. Pojostale i will ugu. Vng. Az ki adossa
marat. Ang. He that is in arrierae, or oweth a certaine to be payed.]
Scavol. de iustit. & libera. l. Creditor. Accepit a Mario Marino
ex summa maiore totaureos. Quero an haec summa in pro-
ximum annum ei accepta ferri debeat, quum superioris anni
sit reliquator. Budæus.

Reliquorum debitio. Paul. l. 40. D. de ad-
min. tut. Si pupillus post pubertatem rationibus à tutores acce-

ptis, reliquationem ejus secutus, usuras acceptaverat.
Reloco, as, pen, prod, relocate, act. p. Rurum locare. [מָלֵא
עֲמֹדָה, כִּי יְהִי רָגֶב, אֲמֹדָה] Gall. Relover, bailler à louage dé-
chef. Ital. Affittare da nuovo. Ger. Auf ein neues verleihen Hisp.
Arrendat otra vez. Pol. Znowu naimuc. Vngar. Ismer berbe adom.
Ang. To set for hire again.] Vlp. in l. item quætitur. q. Si leg. ff.
Locati, & cond. Si in lego operis locati comprehendunt esse
ut si ad diem effectum non esset, alii relocare id licet.

Relucēo, ces, penult prod. n. f. Resplendeo, lucem diffundo.
[נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Nagħla b'ophiha. Agħajja. Gall. Reluire. Ital. Rē-
splendere. German. Wider scheinen / ein leucht oder schein geben.
Hispan. Reluxer. Polon. Zwouw sie l'sue. Vng. Twendekló, scel-
lem. Ang. To shine and glister brigheſſe.] Cicero 2. de Nat. deor.
Huic non una modò caput ornans stella relucet. Liv. 10. bell.
Pun. Relucētem flammarum primò vigiles Carthaginensium;
deinde excitati alii nocturno tumultu quum conspexissent,
&c. Vng. 12. Aen. illingens barba reluxit. Ovid. 11. Metam.
vestis fulgoris reluit.

Reluctör, etatis, d. p. Repugno, obnitor, sive renitor. [וְנַפְשָׁתָה]
Gall. Repugno, resister. Ital. Repugnare, esse retinente. Ger.
Wider etwas sträben oder fechten entgegen. Hisp. Resistir con-
tra luchando. Pol. Pręci wię sie. Vng. Ellen taro pagiuk elene allo.
Ang. To gaine stand, to struggle against.] Ovid 3. Amor. Eleg. 4:
Vidi ego nuper equū cōtra sua scena tenacem. Ore reluctante
fulminis ire modo. Col. lib. 1: Nam quum veteri astrictur re-
cens ædificium, quasi assurgentis reluctans oneri cedit.

Reluctatus, participium. ανηκόχηρος. Claud. 1. de Rap. Pro-
serp. Penè reluctatis iterum pugnantia rebus Rupissent ele-
menta fidem.

Reluto, is. Quandoque compositum est à Lavo, lotionis itera-
tionem importans. [וְנַפְשָׁתָה] Gall. Lauer encor vne fois Ital.
Riluare. German. Wider wässchen Belg. Herwassen Hispan.
Tornar à lavar. Polon. Odmywan. Vngar. Ismet le mosom Ang.
To wash againe.] Aliquando à Luo idem significans quod sol-
vo, seu repigno. δαλύω, δαλυγόω. Plautus: Repiganerat, re-
luit, vendit.

Rēmacresco, scis, scere, n.t. [זְרַקְרַבְעָנָעַ, זְרַקְרַבְעָנָה, φέρει] Gall.

Remairg, devenir maigre. Ital. Smagrisi, devenir magro. German.
Wider mager werden. Hispan. Enmagrescer. Polon. Zaſie jehne,
wieze. Vng. Ismet el dzidre redem. Ang. To make lean againe.]
Sueton. in Domit. cap. 18: Postea calvito quoque deformis
ventris obilitate, crurum gracilitate, quæ tamen ei longa va-
letudine remacuerant.

Rēmaledico, is, pen, prod, act. t. Maledictum regero. [וְנַפְשָׁתָה]
Gall. Redire iniures à qui en-
dit. Ital. Ingirare di parole chi t' ī īnisiato. German. Widrūn
höse mit geben/oder über zureden. Hisp. Deixir mal del maledecirne.
Polon. Zaſie il orzegge. Vngar. Rea mondrom vižza adonax zdal-
mat. Ang. To speak ill for ill.] Sueton. in Vespasiano, cap. 9. De
jurgio quondam Senatoris Equitisque Romani ita pronun-
tiavit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, civile,
fasque esse.

Rēmancipo, as, pen, prod, act. t. Maledictum regero. [וְנַפְשָׁתָה]
Gall. Remanipatam, in mancipium ejus a quo eam accepimus;
restitu. πάλιν χάραξον τὸν ξεπέρασθαι ποιεῖ. Boëthius in Topicā
Ciceronis. Fiduciam accepisse dicitur, cuicunq; res aliqua cā
lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remanciperet. Hinc
remancipatam Gallus, Cælius esse ait, quæ mancipata sit ab
eo, cui in manum convenerit: autore Festo.

Rēmänder, Ruminata rursus mandere. [וְנַפְשָׁתָה] Gall.
Remascher. Ital. Ruminare, remasticare. German. Wider zuwen.
Hispan. Tornar otra vez à maxcar. Polon. Zwouw jwe. Vngar.
Vizontag meg ragni. Ang. To chew againe.] Plin. lib. 10. cap. 3:
Pontic mures simili modo remandunt. Quint. lib. 11. cap. 2:
Devoret initio tedium illud, & scripta, & iecta saepius rev-
endi, & quasi eundem cibum remandendi.

Rēmâneo, remanes, pe. cor. n.f. Persisto, persevero, supersum,
relinquier. [נָשַׁר מִשְׁכָּרְךָ] Gall. Demeurer d'urso. Ital. Restare, durare.
Germ. Verbienben/überbleibben. Hisp. Remaner è quedar. Pol.
Pojostale. Vng. Meg maradok, alhatoson meg allo. Ang. To remai-
ne behind.] Cicero 1. Tusc. Expone igitur, nisi molestum est, pri-
mum si potes, animos remanere post mortem. Cæsar 3. bell.
Civil. An non audistis ex iis qui per causam valetudinis re-
manerunt, cohortes esse Brundusii factas?

Rēmânsio, f. t. A' remaneo, sicut à maneo mansio [נָשַׁר
מִשְׁכָּרְךָ] hemdah. Agħajji. Gall. Demeure. Ital. Dimora. Ger. Verbiebung.
Hisp. Obra de quedar. Pol. Pojostanie. Vng. Meg maradas. Ang.
Remaning or abiding still.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 3. Primum tuā
remansionem etiam atque etiam probo.

Rēmano, as, n.p. Restilo, restuo. [וְנַפְשָׁתָה] Gall. Restuer, re-
couler. Ital. Collare di nuovo all' indietro. German. Wider hinumb
fressen. Hispan. Coler lo liquido. Pol. Zwouw sp̄iwan. Vngar.
Viżgħoflok. Ang. To droppe.] Lucret. lib. 5: Percolatur enim
NN 5 virus ge-

virus, retroque remanat. Aliquando accipitur pro repetere: ut annotavit Festus, citans locum Enni ex lib. 5: Deserunt tuis, camposq; remanant.

Rēmēdiū, dñi, n.s à medeor, mederis, Medicina. [חַרְבָּה נִילָּעָה repubah. ἡ θεραπεία, φάρμακον, αἴτιον φάρμακον. Gall. Remede. Ital. Remedio, medicina. Ger. Ein Arznei. Belg. Remède. His. El remedio, melezina. Pol. Liekarstwo. Vng. Orvosság. Ang. A remedy.] Cic. Octavio: Nulla remedia quæ vulneribus adhibentur, tām faciunt dolorē, quām quæ sunt salutaria. Transfūnit & ad alia. Cels. 3. bell. Civil. Quibus rebus nostri usū dō. Et hec reperiebant remedia, ut alio loco ignes facerent. Cic. pro Cluent. Actioribus saluti sue remediis subveniendū putavit. Sequentibus verbis eleganter apponi solet, Adhibere remedium, Comparare remediū, Habere remediū, Vt reme- dio, Invenire remedium, Pati remedium, Querere remedium. Exempla legenti bonos autores inventu facilita. Quod autem Cornelius Fronto de differētiis vocabulorū inter remedium & medicamentum distinguit hoc modo: ut remedium adhibetur, ne periclitemur, & submoveat imminentia: Medicamentum verò ad subita pericula aptetur, & sanet insana, usus Larin loquentiū repudiare videtur. Nam etiū medicamentū in pueritibus periculis locum habeat, tamen remedium de his que q; dicitur, ut ex exemplis hic positis apparet.

Rēmēlio, iris, Quid remoratur. Plaut. in Pata, ut citat Festus: Quid dunc in tandem remorantur remeligines?

Rēmendo, das, act. p. Corrigo, ut nonnulli volunt: vel mendū denuo tollo. [רוֹזֵף קְרֵבָה, אֶמְנָדָה. Gall. Corriger, amender. Ital. Corregere, rimendare. Germ. Widerumb verbessern. Hisp. Corrigir, emendar otra vez. Pol. Znowa poprawiam. Vngar. Ísmét meg javítom, meg emendalom. Ang. To correct, to amend.] Col lib. 3. cap. 17: Quidam flagellum totum, sicut erat matri detactum, cediderunt sationi convenire: idq; per gemmas quinas, vel etiam senas partiti, complures tale oleaster remēdaverunt. Quo tamen in loco castigationa exemplaria legendum ostegundunt, Taleas terræ mandaverunt.

Rēmēo, remeas, Rēmō meo, redeo. [בְּשַׁחַב יְוִיָּה, תְּמִירְגָּחָא. Gal. Retourner. Ital. Ritornare. Ger. Widerumb gehn/ wider umbziehen. Hisp. Tornar, boluer otra vez. Fnn. Naturagem sie. Vng. Vissza megtek, meg terek. Ang. To returne.] Virg. lib. 2. Aen. Si patios unquam remeassem victor ad Agros. Martial. lib. 1: Gaudia non remeant, sed fugitiva volunt. Varro 3. de Rust. cap. 5: Idemq; faciunt quum ex Italia trans mare remeant. Tacit. lib. 1: Cajum remeantem Armenia & vulnere invalidum, mors fato propera vel nōveræ Livia dolus abstulit.

Rēmēatūs, bujus remeatus, penult. prod. verbale, Redeundi potestas. [בְּשַׁחַב הַבְּלָה תְּשַׁחַבְתָּה. הַיְּתָרָה כְּבָדָה, הַיְּתָרָה עֲמָדָה, הַיְּתָרָה עֲמָדָה. Gall. Retour. Ital. Ritorno. Germ. Das widerumbziehen/der gang wider hindernisch. Hisp. Tornada. Polon. Naturę zmienić. Vngar. Vissza menes, meg teres. Ang. A returning.] Martianus in 1. Relegati. in fine. ff. de Poenis: Et nemo potest commeatum remeatum me dare exuli, nisi imperator ex aliqua causa.

Rēmētor, iris, remensus sum, d. q. Iterum metior, ad mensuram redditio. [בְּשַׁחַב אַבְּזָרְגָּה. Gall. Remesurer. Ital. & misurare. Ger. Widerumb messen Hisp. Tornar à medir. Pol. Odmetjam. Vng. Vissza merev, meg annis merek. Ang. To measure againe.] Martial. lib. 6: Ille fide lumen testa sua vina remensus. Aliquando idem quod reddo. Plin. Epist. 164: Iam mihi redditia incipit refici, transmissumque discrimen convalescendo remetiri. Remitti & quorū est renavigare. וְאַמְּרָא. Virg. 2. Aen. - pelago- que remenso improviū aderunt.

Rēmēx, Vide R E M V S.

Rēmigero, as, Antiquum verbum est, pro remigro, revertor. [בְּשַׁחַב אַבְּזָרְגָּה. Gall. Retourner. Ital. Ritornare. Germ. Widerumb hinen sichen. Hisp. Tornar otra vez à mudar casa. Polon. Widzi przechodzi. Vn. Vissza kőltozom, megtek. Ang. To returns.] Plaut. in Persa: Crumenā hanc emere, aut facere, ut remigeret.

Rēmigium, gii, Vide R E M V S.

Rēmigro, as, Revertor in domicilium unde emigravi. [בְּשַׁחַב אַבְּזָרְגָּה. Gall. Retourner en son premier domicile. Ital. Ritornare alla sua prima stanza. German. Widerumb hinziehen in das vorherige heimwesen. Hisp. Tornar otra vez à mudar casa. Pol. Zaferse vracim. Vngar. Vissza kőltozom. Ang. To return to his lodging.] Cicero 1. Tuscul. In nostram domum remigremus. Liv. 8. bell. Pun. Magna tamen pars autoritate Coss. compulsa in agros remigravit. Plaut. Epid. Remigret animus nūc domum mihi.

Rēmīlūm, Repandum dicitur, à remi similitudine. Festus. Rēmīnīscōr, sceris, d. t. Recordor: quod sit quum ea quæ mens renuit, repetuntur, inquit Varro, quasi iterum rem in mentem revoco. [רוֹזֵף אֶמְנָדָה, אֶמְנָדָה. Gall. Remouen, se rememorer. Ital. Ricordarsi. German. Widergedenken/wider erinnern. Hisp. Recordarse. Pol. Spominum faire. Vngar. Rea emlékezem. Ang. To remember.] lungitürque

modò accusativo, modò genitivo. Cæsar 1. bell. Gall. Sin bello persequi perseveraret, reminisceretur, & veteris incōmodi Romanorū, pristinæq; virtutis Helvetiorū. S. Sulpitius Ciceroni: Ea potius reminiscere quæ digna tua persona sunt. Ovid. 1. de Ponto, Eleg. 9: Nam modò vos animo dulces remini- scor arnici.

Rēmīnīscētiā, verbale, f. p. Revocatio rei alicuius in meatē: [רְכָבְּצָה זְכָרָה zichcharon. זְכָרָנוֹתָה. Gall. Souvenance, re sou- venir. Ital. Il ricordarsi. German. Widergedächtnis/wider erinnerung. Hisp. Aquella obra de se recordar. Polon. Wspomnienie. Vngar. Rea emlékezem. Ang. Remembrance.] Differat à memoria quod reminiscientia cōmuni est omnium animalium: memoria, ad homines tantum, quū sit discursus rerum cum ratione ab universali ad particularia, & à remotis à sensu. Rēmīscēo, remisces, remisci, act. f. [אֶמְנָדָה, אֶמְנָדָה. Gall. Remesler, mesler derechel. Ital. Rimescolare. German. Widerumb vermischen. Hisp. Tornar à mezclar. Polon. Zwona mieszam. Vngar. Ismet meg elegitem. Ang. To mix or mingle againe.] Iterum misco, aut idem quod simplex misco. Horat. in Arte: Atque ita mentitur, sic vero falsa remisct. Senec. lib. 2. de Tranquil. vita: Venenum mihi dedit aliquis, sed vim suam remi- stum cibo perdidit. Idem. Epist. 27.

Rēmittō, sis, act. t. Èo unde aliquid venerat rursum mitto. [רְשַׁבְּתָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה. Gall. Remette, renouyer. Ital. Rimandare in dietro. Ger. Widerumb hinschicken. Belg. Wederom seinden. Hisp. Embiar otra vez atrás. Polon. Na powsem i se odślam. Vng. Vizza kweldbam. An. To feedback againe.] Plaut. Munera accipit frequens, remittit nunquam. Construitur quandoque cum ablative pretio, ut apud Curt. lib. 2: Captivos si placet reddi, honestus dono donabimus, quām pretio remitteremus. Aliquando sumit ut pro suo sim- pli: mitto. וְאַמְּרָא. Lucil. lib. 29 Satyr. ut citat Festus: Copi- ner domi se moestus Albinus, quād filiae repudium remisit. Aliud pro relaxare: cui opponitur intendere. Plin. lib. 26. cap. 10: Superioris radix in lacte ovis coloniae data ner- vos intcadit. Aliquando pro recreo, & reficio. [רְשַׁבְּתָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה. Gall. Cesser de travailler. Ital. Cessar della fatica. German. Nachlassen/understerbung geben. Hisp. Afloar el trabajo. Pol. Prępuścić jam doj waliam. Vng. Meg ebiextei. Ang. To cease or stay, to slack.] Vnde animum remittere dicimus, quū deponimus curas: cujus contrarium est intendere: sumpta translatione ab arcu. Cicero in Horat. Quæro non quibus in- tendam animum rebus, sed quibus remittam. Sic remittere disciplinam vel custodiā, dicimus pro eo quod est negligē- tius disciplinam vel custodiā obseruare. Col. lib. 1. cap. 8. de Rust. Nunquid absentia sua de disciplina & custodia remi- sit: num aliqua vitis, num arbor, num fruges absint. Ali- quando remitto accipitur pro concedo & condono. [רְשַׁבְּתָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה. Gall. Chanán. וְאַמְּרָא. Cic. Vatin. lib. 5: Meam anima aduersio- nem & supplicium quo usurus etiam in eum quem cepissem, remitto tibi & cōdono. Iustius: Igitur magi ad favorem po- puli conciliandum, tributa & militiæ vacationem in trienniū remittunt: id est, concedunt. Aliquando pro dimittere: cu- jus antitheton est Erigere. [רְשַׁבְּתָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה. Gall. Chanán. וְאַמְּרָא. Plin. lib. 8. cap. 32: Quum erexere aures acerrimi auditus: quum remis- te surdi. Aliquando pro intermitto: hoc est, ad tempus cesso. וְאַמְּרָא. Terent. in Heavt. Nullum remittis tempus neque te respicis. Idem in Hecyr. Nam si remittent quippam Philo- mena dolores, omnē rem narrabit, scio. Remitti quoq; res empta dicitur, quū petenti venditori iterū conceditur. Plaut. in Mostel. Moestus est has veadi disce se. T E. Quid tandem? E. Orat ut suadē Philolacheti ut istas remittat tibi. Remittere frēnos dolori, est dolori habendas laxare: cui opponitur Ad- ducre habendas. Remittere librum dicitur arbor, quād sua sponte corticē relinquit. Remittere nūtium uxori, est uxo- rem repudiare. Cic. ad Att. lib. 1: Vxori Cæarem nuntium remisisse. Idem in Topic. Si mulier, quum fuisse nupta cum eo cui connubii jus nō esset, nuntium remisit: quoniam qui nau- sunt, parēm non sequuntur, &c.

Rēmīsūs, sa, sum, 1. languidus, lenis, negligens: cui opponuntur Vehemens, & Intensus. [רְשַׁבְּתָה, שְׁבָדָה, שְׁבָדָה. Gall. Remus, lasché. Ital. Remissi, languido. German. Hintäsig/der nicht stetig anhaften. Hisp. Fijo de trabajo. Polon. Enuasi, niepotę- ni. Vngar. Rest, lassif, tunia. Ang. Slacked, loosed.] Cicero 2. de Divinat. Hæc scilicet in imbecillo, remisso que animo multa omnibus modis confusa & variata versantur. Cicero 3. de Finib. Itaque quoniam in eo sermone, qui cum Tqrato est habitus, non remissi fuimus: tamen hæc verior est cum Stoicis parata contentio. Idem pro Sætio: Facit enim, lud- ces, vester iste in me animorum oculorumque contutus, ut mihi iam licet putem remissiore uti genere dicead. Cæsar 5. bell. Gal. Loca sunt temperatiora, quam in Gallia remissi- bus frigōibus.

Rēmīsūs, superlat. [Vngar. Tunya, luhnya, szburat.] Suctio-

Remissio, in August. Remississimo ad otium & ad omnem comitatem animo.

Remissa, s. f. p. Id est, venia errati: vox est Ecclesiasticis scriptoribus quam Classicis lingua Latinæ autoribus familiarior. [τέλεσθαι συγνόμων] Gall. Remission, relaschement, relasche. Ital. Relassatione, remissione. Germ. Widerlaffung / vnderleibung. Hisp. Aquella obra de aflozar el trabajo. Pol. Przestanek, odpoczenek. Vng. Gondnak el hagya, elleter. Ang. Refreshing or slacking.] Cic. pro Cælio: Quem non quies, non remissio, non æqualiū studia, non ludi, non convivia delectarentur. Idem ad Gallum lib. 7: Sed visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse iam senescentis morbi remissio profuisse. q. Interdum ponitur pro venia seu gratia delicti vel pœnae: [τέλεσθαι συγνόμων] Pol. Præpūssenie. Vng. Meg borsatas. Ang. Forgiuēsse. ut Remissio pœna apud Cicero. 4. Investit in Catilin. q. Propriè tamen remissio est earum rerum quæ adducta sunt, relaxatio: cui opponitur Contentio. Cic. 2. Off. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, ex remissione superciliorum, aut ex contractione.

Remissiæ, Leniter, placidè: cui contraria sunt Graviter, severè, vehementer. [αρράπεις, αρράπη, ινίας. Gall. Laschemens, humblomens. Ital. Humilmente, lentamente. German. Hubfölich / leif / besmächtiglich. Belg. Ootmedetæ. Hisp. Baxamente, humilmente, lenamente. Pol. Pokornie, vnizjene, powolnie. Vngar. Engedelmesem, giengen. Ang. Negligently, sloughishly, slackly.] Salut. Iugurth. Pauca timide, remissiæ que locutus, abcessit. Cicero. 3. de Orat. Quis unquam res præter hunc, tragicas penè comicæ, tristes remissiæ, severas hilaræ, foræsæ scena propè venustate tractavit? Idem 6. Verr. Iste nihilo remissius atque etiam vehementius instabat.

Remissariūs, a, um, a, m, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remo, as, ut post Perottum annotarunt quidā, antiqui dicebant pro repto. [Gall. Retourner. Ital. Ritorare. Ger. Widerstumbghehn. Hisp. Tornar. Pol. Obchodze. Vngar. Viža terek. Ang. To returne.] Ennius lib. 1: Rivos deserunt, camposq; remant. Apud Festum tamen, unde hæc decerpit Perotus, Remanant legitur non Remant: quod etiam in verbo Remano annotavimus.

Remollior, iris, d, q. Multa vi loco moveo. [τέλεσθαι στοιχάδες διαστίσια, διαστάσια. Gall. Demolir & ruer ius. Ital. Springer zu pese di suo luogo. Germ. Mit gewalt verüden oder dannen tüpfen. Hisp. Moner algo con difficultad. Pol. Gwalt emodwaliam. Vn. Nebenmeg mozdítom. Ang. To put or tumble out of a place by force.] Ovid. lib. 5. Metam. Sèpè remoliti luctatur pondera terre, Oppidaq; & magnos devolvere corpore montes. q. Nonnunquā magno labore quippiam reparo. [τέλεσθαι στοιχάδες] Sil. 1: iterū instaurata capessens Arma remolitur dux agmina. q. Aliquādo à conatu revoco. Sueton. in August. Vultu erat vel in sermone vel tacitus, adeò placido serenoq; ut quidam ex primis Galliarum confessus sit, se eo inhibitum, ac remolitum quo minus, ut destinarat, in præcipitum impelleret. Legitur & remolitum. Vide Remollio.

Remollior, particip. [τέλεσθαι στοιχάδες] Senec. Herc. fur. - nec orbe remolito queat Ad supera vñctor numina Alcides vehi.

Remollio, is, act. q. idem quod mollio. [τέλεσθαι στοιχάδες. Gall. Ramollir, rendre mol & effeminé. Ital. Ramollire. Ger. Wider erweichen / weich machen. Hisp. Amolentear. Pol. Odniekæsmi. Vngar. Meg lagistom. Ang. To mak soft and effeminate.] Ovid. 4. Metam. Vnde sit infamis, quare male fortibus undis Salmaris energet, tactosq; que remolliat artus, Discite. Colum. lib. 2. capit. 1: Nihil itaque amplius in iteratione quam remollirit terra debet æqualiter.

Remollior, a, um, pen. prod. [τέλεσθαι στοιχάδες, οὐκ πλαγχάδες. Gall. Ramolli. Ital. Amolli. Germ. Erweichen. Hisp. Amolentado. Pol. Odniekæsmi. Vng. Meg lagittatot. Ang. Made soft.] Suet. in Augusto, cap. 79: Vultu erat vel in sermone, vel tacitus, adeò tranquillo serenoq; ut quidam ex primis Galliarum confessus sit inter suos eo se inhibitum ac remollior, quo minus ut destinarat in transitu Alpium per simulationem colloqui proptius admissus, in præcipitum propellere. Quo tamen in loco quidam legunt remolirum unicor, à verbo remolior, pro eo quod est, à molimine & conatu revocatum.

Remollesco, cis, n. t. Mollis fio. [τέλεσθαι στοιχάδες] Gall. se ramollir. Ital. Remolli si. Ger. Weich werden. Hisp. Amolentarse. Pol. Mick. geie. Vng. Meg lagulok. Ang. To wax soft. Cf. Caesar 4. bel. Gal. Vinum ad te importari non suunt, quod ea re ad laborem se sedum remollescere homines atq; effeminaris arbitrantur. Ovid. 10. Metam. ut Hymettia sole Cera remollescit, tractataque pollice multas flectit in facies. q. Per translationem accipitur pro mitigari sive leniri. ημετερησε. Ovid. 1. Metam. precibus si nuuina justis Vista remollescunt, si fle. Etitur ira decorum.

Remordere, vide REMOR OR.

Remorbisco, bescis, n. t. In morbum recido, inquit Festus, [αἰσθαντος. Gall. Retomber en maladie, rechoir. Ital. Ricascare nella malattia. Ger. Widerumb glah̄t in die vordeirer træheit / widerumb trænt werden. Hisp. Tornar à enfermar. Pol. Znow do chorobi wparadam. Vng. Smet meg betegzem. Ang. To fall into sickness again.]

Remordeo, des, att. s. Vicissim mordeo eum à quo fuerim mortis. [αἰσθαντος. Gall. Remordre, reafliger & tourmenter. Ital. Rimordere, cruciare. Ger. Widerumb bescis. Belg. Wederom byt. Hisp. Rimordar, atormenter, fatigar. Pol. Znow obkusiſte. Vng. Viža marom. Ang. To bite again.] Horat. Epod. 6: Quin huc inares, si potes, vertis minas. Et me remorsum petis? q. Per translationem accipitur pro crucio, sollicito. Virgil 1. Aeneid. - quando hæc te cura remordet. Lucret. lib. 3: Præteritis admissa malis peccata remordent.

Remores, pen. corr. Aves in auspicio dicuntur quæ acturum aliquid remorari compollunt. Festus.

Remoror, aris, pen corr. d p Retardo, retineo. [τέλεσθαι στοιχάδες, ιπειδ, ιπειδο. Gal. Retarder, ou retager. Ital. Rerardare, ritener. Ger. Verhinderen / aufhalten und saumen. Belg. Behinderen / oppouden. Hisp. Retardar, retenere. Pol. Zwærg, zwæren, gabawiam. Vng. Meg tartozatom. Ang. To tary, to staye.] Terciat. in And. - sed si quid est Quod mea opera opus sit vobis, autiu plus vides. Manebo: nequod vestri remorer cōmodū. Apul. Sic me abire oppido volente, suavi remoratur illecebra. Tarent. Eynuch. Ut illū dī deaq; senium perdant, qui me hodie remoratus est. Ovid. 11. Metam. Litus habet solidū, quod nec vestigia servet, Nec remoretur iter, nec operū pendeat alga.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remoror, aris, pen corr. d p Retardo, retineo. [τέλεσθαι στοιχάδες, ιπειδ, ιπειδο. Gal. Retarder, ou retager. Ital. Rerardare, ritener. Ger. Verhinderen / aufhalten und saumen. Belg. Behinderen / oppouden. Hisp. Retardar, retenere. Pol. Zwærg, zwæren, gabawiam. Vng. Meg tartozatom. Ang. To tary, to staye.] Terciat. in And. - sed si quid est Quod mea opera opus sit vobis, autiu plus vides. Manebo: nequod vestri remorer cōmodū. Apul. Sic me abire oppido volente, suavi remoratur illecebra. Tarent. Eynuch. Ut illū dī deaq; senium perdant, qui me hodie remoratus est. Ovid. 11. Metam. Litus habet solidū, quod nec vestigia servet, Nec remoretur iter, nec operū pendeat alga.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remoror, aris, pen corr. d p Retardo, retineo. [τέλεσθαι στοιχάδες, ιπειδ, ιπειδο. Gal. Retarder, ou retager. Ital. Rerardare, ritener. Ger. Verhinderen / aufhalten und saumen. Belg. Behinderen / oppouden. Hisp. Retardar, retenere. Pol. Zwærg, zwæren, gabawiam. Vng. Meg tartozatom. Ang. To tary, to staye.] Terciat. in And. - sed si quid est Quod mea opera opus sit vobis, autiu plus vides. Manebo: nequod vestri remorer cōmodū. Apul. Sic me abire oppido volente, suavi remoratur illecebra. Tarent. Eynuch. Ut illū dī deaq; senium perdant, qui me hodie remoratus est. Ovid. 11. Metam. Litus habet solidū, quod nec vestigia servet, Nec remoretur iter, nec operū pendeat alga.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remora, a, um, a, m, n, d, e. Quod remittitur, quodve cum in usum fisiū est, ut possit remitti: ut, Remissarius vectis in torculari. Cato de Re rust. cap. 19: Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedū sexdecim, tertios pedū quindecim, remissarios pedum duodecim.

Rēmōtō, onis, verbale, f.t. Amotio, translatio: [ΠΟΙ massach. διστίνοις, διστάσεις. Gall. Ostement, élongement. Ital. Rimozimento. Ger. Verstreckung, hinweg stossung. Hisp. Quitamiento. Pol. Oddrlenie. Vng. Masona valo ritel. Ang. A taking away or putting aside.] ut Reinotio criminis quæ & translatio à Rhetoribus appellatur. *καταρρέει*. Cic. lib 2 de Invent. Remotio criminis est quum ejus intentio facti quod ab adversario inferatur, in alium aut in aliud dimovetur.

Rēmugio, is, n.q. Mugitum reddo, contrā mugio. [μαζωτά μαγ. Gall. Remugler, retentir, mugler contre. Ital. Remusgire, muzzare all'incontro. Ger. Wider einander (süren) widerumb hinen. Hisp. Bramar retumba la voz. Pol. Odkrukuje. Vngar. 88. ök. Ang. To lowe or bellow against.] Virg. 12. Aeneid. Quum duo conversis inimica in prælia tauri Frontibus incurvint, pavidi cesse re magistri illi inter sece multa vi vulnera miscent, Colla armosq; lavant gemitu nemus omne remugit. Per translationem tamen accipitur simpliciter pro relonacere. Virgil. 3. Georg. Et vox assensu nemorum ingeminata remugit. Idem 9. Aeneid. sequitur clamor, cœlumque remugit.

Rēmulco, ces, Paulatim & quiete retraho. [παυαράδιο, αἴρεσθαι. Gall. Rippasifer, radoucir, restarer. Ital. Rippacificare, radolire. Germ. Widerumb stretchen und lieben. Hisp. Halagar, attraher con slagos. Pol. Znowub' agam. Vng. Lassun hatra vonzom. Ang. To pacifice or asswage againe.] Virgil. 11. Aen. - caudamq; remulcens Subjectum pavitante utero, sylvasq; petivit.

Rēmulco, trahere navem, Polybio & Diodoro, significat è scapha majorem navem remigando trahere. [φύσασθαι. Gall. Tirer la navire d'un esquif. Ital. Rimorchiare. Germ. Mit steinen schiffen ein grosses sein stigg zu Lande geben. Hisp. Llevar la nave à terra. Pol. Węszał ods do mal ci przewiąz, wyp poręczając wjadowże. Vng. bregh hajot az kisn mellet vonzok. Ang. To drawe a shiffe on the sea after a boate.] Quod aliquando necessitatis gratia fit, ut quatuor major navis quæ remis non agitur, vento destituta est, si quando non aliam ob causam quam ut quietius navigetur. Caesar lib. 3. bell. Civil. Ad Oricum venit, submersamq; navem remulco, multisq; contendens, funibus eduxit. Quo in loco remulco, videtur esse ablatus à remulcus, quanvis ille nominativus non admodum sic in usu: quo nomine significatur actus ita remigandi, & majora navia trahendi: non autem ipsa scapha qua major navis trahitur, ut quid nō satis perite sunt interpretati. Vide Bayshum de Re naval.

Rēmulco, cas, are, Proprietà remigando è scapha grandiorē navim trahere. [φύγωνται. Gall. Tirer la navire d'un esquif à la rame. Ital. Rimorchiare. German. Mit steinen schiffen ein gros schiff sein stigg ziehen. Hisp. Llevar la nave à torso. Polon. Dl' upaskiem poieszjaic, l'odz czagre. Vngar. drzgh hajot az kit sin mellet vonzok. Ang. To drawe a shiffe on the sea after a boate.] Quod aliquando necessitatis gratia fit, quum major navis vento destituta, alia ratione moveri non potest: aliquando non aliam ob causam quam ut navis quietius agatur. Remulcare, inquit, dictum est quasi molli ac leni tracta ad progressum mulcere. Sisen. lib. 2: Si qua celeriter solvi poterat, in alium remulcendo trahitur.

Rēmūnērō, as, & Remunerō, aris, d.p. Retribuo, compenso, beneficium reddo, & mutuam gratiam resero: hoc est, munere aliquo munus aliud compenso. [τηλεσχαβαθ διψα schillēm, aertdegezatō. Gall. Remunerer, recompenser, guerdonner. Ital. Rimunerare. German. Widerbegaben/wide vergelten/vnnid belohnen. Hisp. Dar galardon, galardonner. Pol. Oddare. Vng. Vizortag, meg aitandekozom. Ang. To rewarde, to recompense.] Cic. Attic lib. 8. Te, si tibi eadem causa est, me remunerare, fane velim. Cæsar 1. bell. Gall. Quod si discessisset, ac liberam possessionem Gallie sibi tradidisset, magno se illum præmio remuneraturum. Cic. post redditum in Senatu: Quibus autem officiis T. Annii beneficia remunerabo.

Rēmūnērō, nis, verbal, f.t. [διψα schillēm (vel) schillēm τηλε schillum, th. airtdegezatō, airtdegezatō. Gal. Remuneration, recōpense, guerdon. Ita. Ricompensa, guerdone, remunerazione. Germ. Ein widergetüg/ gegengäb His. Galardon. Pol. Oddarowanie. Vng. Vizortag valo meg aitandekozas. Ang. A rewarding or recompensing.] Cic. de Amic. Nihil enim remuneratione benevolentia, nihil viciſſitudine studiorum officiorumq; jucundius.

Rēmūria. Olim dicta fuerunt festa quibus mortuorum sepulchris epulæ inferebantur, quæ deinde literæ unius mutatione dicta sunt Lémuria. Dicta autem Remuria putantur à Remo Romuli fratre, in cuius honorem primum fuerunt instituta. Ovid. lib. 5. Fastor.

Romulus obsequitur lucemq; Remuria dixit
illam, qua positis iusta seruitur avis.

Aspera mutata est in lealem tempore longo.

Littera, qua toto nomina prima fuit.

Rēmūrmūrō, as, n. p. Conträ murmuro. [αντημουνείζει. Gall. Murrurer contre, contredire. Ital. Mormorare contra, contradire. German. Widerumb murmen / gegen etwas brüllen. Hisp.

Murmurar contra algo, contradizir. Polon. Odmarkotivam. Vng. Ellene zogok. Ang. To murmur against. Stat. 5: - & nullis spolia remurmurat aure.

Remis, remi, priore prod. m. s. Est instrumentum quo naves aguntur. [διψα schillēm διψα maschot, κώπης. Gall. Avion, gischer, cane Ital. & Hisp Remo. Germ. Ein Schiffrem oder Ruder. Pol. Wiosł, ruder, pojazd. Vng. Euerd. Ang. An oarre row with.] Virg. 5. Aen. - quam deinde Cloantus Cœsatur, melior remis, sed pondere pinus Tarda tenet. Cic. 7. Ven. Quam multos esse oportet, ex ipso navilio quod erat factum sex remotorum numero, conjiciebat. Virg. 3. Aen. Venimus & proni certantibus equora remis, q; Ventis remisq; proverbialis locutio est, qua utimur quoties summam rei aliquis festinationem volumus significare. Cic. ad Cornificum: Atque inde ventis remisq; in patriam omni festinatione properavi. q; Accipitur etiam remus, pro loro quod continet tubam, ut inquit Servius in illud Virgil. 6. Aen. At pius Aeneas ingenti mole sepulch:ū Imponit, suaq; arma viro, remūq; tubamq;. Re nigo, gas, penult. cor. n.p. Remis navigo, quali remis ago. [διψα schillēm, κώπης. Gall. Remer, gischer, tirer à l'autron. Ital. Remigare, vuocare. Germ. Ruderen/führen am Ruder gießen. Belg. Dooren. Hisp. Remar con remos. Pol. Skruie, poledzjam. Vng. Euerd. Ang. To row with an oarre.] Cic. 4. Tusc. Vitum igitur mavis, nos statim yela facere, an quasi è portu regentes paululum remigare? Hujus composita sunt Eremigo, & Subremigo: de quibus iuis locis.

Rēmīgārō, onis, verbale, f.t. [ιερεῖα. Gall. Gashement, tirerment à l'autron. Ital. Eſſi tirare il remo. Germ. Das ruderen/oder rägen. Hisp. Obra de remar con remos. Pol. Poledzjanie na wodzie. Vng. Euerz. Ang. Arowing.] Cic. ad Att. lib. 13: Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigare.

Rēmēx, retangis, pen. cor. m. Qui remos agit. [διψα schillēm, ιερεῖα. Gall. Celuy qui tire à l'autron, galiot. Ital. Huomo d'arma, vuogatore. Germ. Ein Ruderknacht/ der am Ruder geht. Hisp. El remador come galote. Pol. Styrnik. Vng. Remes euerd. Ang. He that roweth.] Cic. 2. de Divin. Quid, inquires, remex ille de classe Coponii nonne ea praedixit quæ facta sunt? Curtius: Remex militis efficia turbabat. Cæs. 3. bel. Gall. Naves interim longas ædificari in flumine Ligeri, quod influit in Oceanum: nauiges ex provincia institui, nautas, gubernatoresque comparari jubet. Ovid. 3 Metam. tantum corpore prodes Nos animo: quandoq; iatem qui temperat, anteit Remigis officium, quanto dux militie major: Tantum ego te supero.

Rēmīgūm, gū, n.s. Ipsi remotorum agitatio. [ιερεῖα. Gal. Tirerment à l'autron. Ital. Remigatione, vuora. Germ. Ruderung. Belg. Emroeginge Hisp. Obra de ramar. Pol. Poledzjanie rudzianina wodzie. Vng. Euerzes. Ang. Therrowing of a ship or boat.] Virg. 1. Georg. Non aliter quam qui aduerso vix flumine, lembum Remigis subigit. Idem 8. Aen. geminasq; legit de classe biremes. Remigioq; aptat, socios simul instruit armis. Cic. 5. Tusc. Quæ pugna, quæ acies, quod remigium, qui motus hominum, ex. Rēmūtō, as, pen. prod. are, aet. p. [τηλε hemir. αὐτοκατίων. Gall. Muer, changer. Ital. Mutare, cambiare. German. Wider enden/ abwâchsen. Hisp. Mudar, cambiár. Pol. Prjemieniam. Vngar. El valoz atom. Ang. To change.] Tacit de Crat. Vedit nanque conditionem temporum & diversitates autorum, formam quoq; oratione remutandam.

Rēnarro, as, Narro vel narrando repeto. [τηλε schinnén. αὐτοκατίων, λέγειν. Gall. Raconter, renarrer. Ital. Narrare, contare. Germ. Widerumb erzählen Hisp. Narrarò contar. Pol. Znowiwiżam. Vng. Ismet meg bezéletem. Ang. To tell againe & repeate.] Virg. 3. Aen. Sic pater Aeneas intent: omnibus unus Fatae narrabit dicum, cursusque docebat.

Rēnālcōr, eris, iterum nascor. [τηλε φύουσα. Gall. Renaître. Ital. Rinaiere. Ger. Widerumb geboren werden. Hisp. Tornar otra rex è renascer. Polon. Znowi sie odradzham. Vng. Vizon tagzweletem. Ang. To be borne againe.] Plin. lib. 11. cap. 29: Deinde ad Canis ortum obire, & alias renasci.

Rēnalcēns, annus, pro Vere. Plin. lib. 16. cap. 25: Flos est pleni Veris ind. cium, & anni renascentis.

Rēnavīgo, renavias, n. p. Navigando revertor, retrosum navigo. [επιτωτο. Gall. Renauiger, retourner, par eas d'où on estoit parti. Ital. Nauigare in dietro. Ger. Wider hinderlich schiffen oder hinumb. Hisp. Nauigar atraz. Pol. Wzad pl'ine. Vng. Vizor euerz. Ang. To sayle back or returne by sayling.] Cic. Att. Perpauis diebus in Pompejanum, post in Puteolana & Cumana regna navigare cogitabant.

Rēnes,

Rēnēs, m.t. [רְנֵה] chelz'oth. Gall. Les reis, les rognons. Ital. Re-
ni. Germ. Die Nieren. Hisp. Los riñones. Pol. Ne. ks. Vng.
Vgl. Ang. The reynes or kidneys.] Vilcera duo utrinque, non
procul a vena cava sita, sanguinis serum: hoc est. urinam per
venas emulgentes attrahentia, & per longos quosdam mea-
tus, quos εγκρίγας Græci uominant, ad vesicam transmitten-
ti. Dicit renes, ut quidā existimant, à verbo Greco πένη,
fluere, quod per eos tanquam per colum quoddam fluat uti-
na. Plaut. in Curius. Lien necat, renes dolēt. Cic. 2. Tusc. Nam
quum ex renibus laboraret, ipso in ejuslatu clamitabat, falsa
esse illa quæ anteā de dolore ipse sensisset. Horat. 2. Serm. Sat.
3. Quod latus aut renes moibz tententur acuto.

Rēnēdo, renides, secunda syllaba producta, n. f. Reluceo,
splendore reddo. [רְנֵה nagħha b'U'DIN hophiah ḥorġiha. ḥorġiha. Gall. Reluire, respandler. Ital. Rispondere. Ger. Gützen/ein wider-
schein geben. Hisp. Respender. Pol. Bluskam sie. Vn. Twenddkdm.
Ang. To shyne or glister.] Horat. lib. 2. Cariss. Non ebur, neque
aureum Mea renidet in domo lacunar. Plin. lib. 37: Neq; in re-
cessu gemmæ, aut in dejectu renident. Stat. libr. 10. Thebaid.
Emicat effigies, & sparsa orichalea renident.

Rēnēdo, es, ere. [רְנֵה nagħha b'U'DIN hophiah ḥorġiha.] Re-
nideo. Plin. lib. 37. cap. 6: Arabice excedunt candore circuli
pietudine atque non gracili, neque in recessu gemmæ aut in
dejectu renidente, sed in ipsis umbonibus nitente, pietate
substrato nigerrimi coloris.

Rēnētor, pen. prod. eris, pen cor. renitus, vel renixus sum, d.e.
[רְנֵה אֶתְּנוֹתֵר. Gall. Refiser, s' efforcer, à l'encontre. Ital. Rifi-
stare, forzarsi all'incontro. German. Widerstreben/ darwider trin-
gen/widerstehen. Hisp. Estivar. Pol. Proponer, sie. Vngar. Elle ne
tuakodom. Ang. To gainstland, withſtan torrefit.] Contra vel
adversum niti. Liv. 5. ab Virbe: Quum illi renientes pacto di-
cerent se, negat eam pactionem iatam esse. Plin. lib. 2. cap.
22 Postesq; alterno pulsu renentes.

Rēnixus, us, m. q. verbile. [רְנֵה אֶתְּנוֹתֵר. Gall. Resistance
& effor contre. Ital. Resistenza contra altri. German. Ein wider-
stand/widerhaltung. Hisp. Obra de estrarbar. Pol. Proponerose.
Vngar. Elle ne tuakodom. Ang. Gainstanding.] Cels. lib. 5. cap. 28. de
fistulis: At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet, perven-
tumque esse ad eam ex renixu pacet.

Rēno, as, are, n. p. Iterum no, vel nacando redeo. [אֶתְּנוֹתֵר.
Gall. Renager, reuenir en nageant. Ital. Renuotare, riornare nuotan-
do. Ger. Widerumb schwimmen. Hisp. Nauegare etrus. Pol. Wjazd
plne. Vng. Viżja r-żok. Ang. To swimme againe or to returne by
swimming.] Ovid. ad Liviā: Nullaq; peri stygias umbra renavit
aquas Horat. Epod. simul iunis laxa renarint Vadis levata.
Rēndo, as, pen. prod. dare, act. p. In nodū constringo [נִידָה
drudus, מַדְבֵּר]. Gall. Renoser. Ital. Rinnodare. Germ. Wider-
enupfen. Hisp. Annular otra vez. Pol. Wjazd em jasvirue. Vn. Be-
fusom, tñmoba kð:dm. Ang. To cast knott againe.] Horat. Epod.
11: Aut tereti pueri longam renodantis comari. Val. 5. Argon. Teq;
renodatani pharetris, ac pace suuentem.

Rēnētro, as, pen. corr. Reddo. [אֶתְּנוֹתֵר. Gall. Re-
couer & rendre ce q; on avait receu par conte. Ital. Renderre cosa
hauuta per sonio. German. Wider herauß zehlen. Hisp. Tornar à
contar o contado. Polon. Odliczim. Vng. Viżja olnasom, adom.
Ang. To compt and paye.] Terent. Hecyri. Si n alio est animo, re-
numeretur dorem hic, cat.

Rēnōnēs, Vestimenti genus expellibus, dictum (ut quibusdā
videtur) quod partes corporis renibus objectas tegat. διπλεῖ.
εγ. Nobis potius διπλοῦ, pluris. hoc est, ab ovibus dici persuasum
est hunc & Rhœtones scribendum putamus, prima syllaba aspirata: ut latius intrâ docebimus suo loco.

Rēnōvo, as, Instauro, interpolo, redinistro, reflico. [וְנִזְבָּן
chiddesh. מְנֻזְבָּן. Gall. Renoueler. Ital. Rinouare. German.
Wider erneuerten. Hisp. Renovar. Polon. Odnowiam. Vng.
Meg vjutom. Ang. To renew, or restore to the former state.] Cicero
pro Deiot. Tu'etus hospitium, renovare voluisti. Idem de
Orat. Acerba sanè recordatio veterem animi curam mole-
stiamque renovavit.

Rēnōvārō, os, f. Instauratio, interpolatio, ad pristinum no-
numq; statum redditio. [וְנִזְבָּן. Gall. Renouellement. Ital.
Renouatione. Ger. Ein erneuerung. Hisp. Renovacion, obra de
renovar. Pol. Odnowienie. Vng. Meg vjutás. An. A renewing.] Cic. 2.
de Nat. deor. A quo ruisum renovatio mundi fieret.

Rēnōvēlo, as, are. Rursus novellum facio. [וְנִזְבָּן, מְנֻזְבָּן.
Gal. Renoueler. Ital. Rinouare. Ger. Wider zu einem neuem
tag machen. Hisp. Renouar. Pol. Nowinni sadje. Vng. Meg vjutás.
Ang. To renew.] Col. de Arbor. cap. 6. Ejusmodi itaq; vinea si
non andis in corpore habet truncos, & fl. Et potest factus
sulcis, optimè sternitur atq; ita renovellatur.

Rēntifolia. Risa dicitur foliorum multitudine, quæ nec o-
doce, nec species probabilis habetur, nec coronis à veteribus
adh. habebatur præterquæ ad extremos cædines veluti. His om-
nia legendum est Leontifolia, ut conitat ex Plin. libro 21.

capit. 4. unde hæc ad verbum sunt excerpta.

Rēnūncio, cias, are, ast. p. Propriè nuntiorum est, aut explora-
torum aur legatorum, quæ reversi, quid egerint referunt. [גְּנַעֲנֵנִי
highidh. מְנֻעָנֵנִי. Gall. Renoncer, redire, faire rapport. Ital. Ri-
nunciare, reportare. Ger. Widerumb verlunden/obet anzeigen/ wider
zu wissen thut. Belg. Widerori voeschappen/te kennen gewen. His.
Renuncear lo mensijo. Pol. Ognaimiam, oponedam eoin sbratol'.
Vngar. Hurre adom. Ang. To make relation, to report, to bring word
again. Cic. 8. Philip. Quum legati renuntiant (quod certè
renuntiabant) Antonium non esse in vestra potestate. Cas. 1.
Com. bel. Gal. Qualis esse natura montis, & qualis esset in
circitu ascensus, qui cognoscerent, nuntiari nuntiatum est fa-
cile esse. ¶ Aliquando ponitur pro enuntiare, significare, de-
clarare Terent. in And. Qui nō renuntiata sint hæc si fore. Et
iterū: Id ego jam nunc tibi, here renuntio futuriū, ut sis se ens,
Ne tu hoc mihi posterius dicas Davi factū consilio, aut dolis.
Donatus: Renuntiare, est quasi secretum consilium, vel malū
nuntiare. Re enim syllaba apud veteres interdum abundat.
¶ Renuntiare Consules, renuntiare P. & torē, vel Sacerdotem:
id est, declarare. עֲנַצְבָּד וְתָרְשָׁה וְתָרְנָמָג. Cic. 3.
Pictor primus cunctis centuris renuntiatus. Idē lib. 9. I pīt.
Ex modo Climachis sacerdos renuntiatus est ¶ Renuntiare
aliqui hospitium, vel familiaritatem, est significare se ejus ho-
spitio, vel familiaritate amplius nō ulrum dānāos. Cic. 3.
Verr. Atq; iste Schenio vehementer infensus, hospitium ei re-
nuat, domo emigrat. Sic renuntiare conductionē apud eun-
dem, Epist. ad Att. 1. id est, iratam nuntiare, inquit Alconius.
Rēnūnciatō, on. s. f. Nuanti, vel legati, vel alterius cuiuspiam
relatio. [אֶתְּנוֹתֵר. Gal. Denoncement, rapport, proces verbal Ital.
Denunciarato, relatione German. Ein Verkündung / widerans-
gung. Hisp. Aquella obra de renunciar. Pol. Ognaimie, oponedam eoin
sbratol'. Vng. Hurre adom. Ang. A reporting, bringing of word again.]
Cic. 5. Verr. Celsio renuntiat se dedisse, cognoscere renun-
ciationem ex literis. Idem 2. Verr. Renunciationemque ejus
quæ erat in publicas literas illata illorum legibus, tolli jasse-
rat. ¶ Renunciationem quoque recte vocare possumus rela-
tionem architectorum & magistrorum uniuscujusque officii,
quoniam inspecto opere judici reserunt quæ compertant.
¶ Renunciatio item dicit potest quem processum veralem vul-
gus appellat: cuiusudi est viatorum, & eorum qui edicta
aut sententias exequuntur. ¶ Renunciatio item dicitur recu-
satio ejus rei quæ in pactum & promissione venerat. Hinc
renunciatio sponsaliorum & nuptiarum.

Rēnūntiūs, in, m. f. Qui aliquid iterum nuntiat. [אֶתְּנוֹתֵר,
אֶתְּנוֹתֵר. Gall. Denuntiateur Ital. Denonciatore German.
Ein widerausjagen/der einen ein ding wider verhandigen/vñ lund thut.
Hisp. Denunciator. Pol. Ognaimiq. Vng. Vixontag renō, bir
bozo. Ang. That bringeth word again.] Plaut. in Tūn. Capit-
ices, stellatrices, nunti, renunci.

Rēnūto, nnis, re, n. t. Est motu capitis, aliōve signo renuere &
reculare. [וְנִזְבָּן, מְנֻזְבָּן. Gall. Refiser, proprieatatem ex sui-
stant signe deuincere. Ital. Refutare accendendo col capo. Germ. Das
haupt ewar ab schuttēn/ mit dem haupt ein zetzen geben das man eto
was abschläbe/oder versage. Hisp. Obra de negar con sensu. Pol. Trze-
sienim głowi odmowienie. Vng. Niakkal ralo reges. Ang. Arefac-
siw by nodding of the head.] Plin. Epist. 7: Nam ego quoq; simili
nuru ac renunti responder voto tuo possum.

Rēdō, reis, ratus, d. f. Existimo, opinor. [וְנִזְבָּן, מְנֻזְבָּן.
Gall. Cuider, penser, élimer. Ital. Estimare, pensare, credere, haeret
opinione German. Hñten/meynen. Hisp. Pensar, estimar, tener
opinion Polon. Mniemam rejuwia. Vngar. Velem, gondolom, si-
tem. Ang. To suppose, to judge or estimate.] Cicero 1. Offic. Quod si
qui simulatione, & inani ostentatione, & ficto nō noci obser-
vante, sed etiam vultu stabilem se g'oram consequi posse
rentur, vehementer erant. Virg. 6. Aen. Sic quidem succubam
animo, rebaque futurum.

Rētūs, a. um. Nomen adiect. Firmus, fixus, constans, immobi-
lis. [וְנִזְבָּן, מְנֻזְבָּן. Gall. Feste, et. a. f. of premé, conformi. It. Il Ferme, stabile.
Constante. Ger. Stetig/stabil/vel Belg. vast, beresticht. His. Fir-
me, cierto y estable. Pol. Możliwy, legit fata. Vn. El dñelet, el vegetez,
albasatos. Ang. Firm, constant, stable.] Teneat. in Hecyri. Ne
quod egism, esset ratum. Cic. 2. de Nat. deor. Qui quā tam
certos cœli motus, tam ratos altiorū ordines, tamq; inter se
omnia cœnexa & apta vid. ret. Ibidem: Astiorū in cœniatate
nitaterat, & immutabiles cursus; cui contrarium est latus.
Cic. de

Cic. de provia. Conf. Cujus Tribunatus si ratus est, nihil est quod iuratum ex actis Cæsaris possit esse. Idem pro Cæsin. Si populus jussit me tuum, aut item te meum servum esse, id jussum ratum, atq; futurum? q Rato item opponitur Ruptum. Cic. de Orat. Testam. etiam ratum, aut ruptum. q Ratum habere aliquid, est approbare, confirmare. Cic. pro Rosc. Com. Quis hoc frater fratris, quis parens filio tribuit, ut quodcumq; retulisset, id ratum haberet. q Ratum facere, est quod vulgus dicit ratificare. Cic. 1. de Divin. Quid enim habet aruspex, cur pulmo incisus etiam in bovis extus diuimat tempus, & proferat diem? Quid augur, cur dextra corvus, à sinistra cornix faciat ratum? Subaudi augurium. q Ratū mihi est: id est, approbo, confirmo. Cic. ad Gallum, lib. 7: Attamen ista ipsa quæ te emisse scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiā grata. q Pro rata, sive pro rata parte: id est, habita ratione proportionis, quod vulgus dicit ad equipollentiam. αναλογισμός. Cæs. 1. bell. Gall. Quadraginta jugera in singulos proponit, & pro rata parte centurionibus, evocatisq; LIV. 5. Decad. lib. 5: Tantum pediri daturum fuisse credunt, & pro rata aliis, &c. Cic. 1. Tusc. Omnia ista perinde ut cuique data sunt pro rata parte à vita, longa aut brevia dicuntur. Pro rata portione. Plin. lib. 11. cap. 15: Aestiva me latrone decimam partē Thalio Dionysio apivus relinqui placet: si pleni alyci: sin minus, pro rata portione: aut si inanes, omnino non attigi. q Ratæ presens est, exaudite. Ovid. 1. Fast. Bud.

Ratifico, as, penult. cor. ratificare, Approbare, quod actum est confirmare. [Ρήτηρ καὶ ἀριθμός.] Veteres Ratare pro ratificare dicebant: unde est nunc contrarium. Sipont. συναποτίθεμαι.

Rēpagulum, li, n. f. Obex sive vestis, qui ostio adversus vim opponitur: [Πάραβαριαχ. ποζλός. Gall. Une barre ou barrière, qui en met au travers de l' bus. Ital. Cadena ρε, östangheita alla porta, chiusa stella. Ger. Ein Kiel oder Sparen für die Thür. Belg. Een Regelt/grendel. Hisp. La tranca de la puerta. Pol. Zapora, powerek. Vngar. Atyó/zár, zegerb. Ang. A rayle or barre.] à re & pango, propterea quod non uno in loco pangatur: hoc est, figuratur, sed ad utrumq; postem. Repagula sunt, inquit Festus ex Verri sententia, quæ patescendi gratia ita figuntur, ut ex contrario quoque oppangantur. Ovid. libr. 5. Metam. Rapa que de dextro robusta repagula poste Ossibus illisit. Cic. 1. de Divin. Herculis valvæ clausæ repagulis subito se ipse aperuerunt. Plin. lib. 16. cap. 42: Firmissima in rectum abies, eadem valvæ repagulis & ad quilibet intefina opera aptissima. q Repagula item in ludis equestribus dicuntur quæ equis objiciuntur, ne ante tempus procurrant. Greci νίσταντες & φύγοντες nominant. In stabulis quoq; & pascuis obices quibus armenta coercentur, repagula dicuntur. Ovid 2 Metam. Interca volucres Pyros, Eous & Aethon. Solis equi, quartusq; Phlegon hinnitibus auras Flammiferis implent, pedibusq; repagula pulsant. q Per translationem accipitur pro quovis obstaculo sive impedimento: unde peiuscungeret repagula juris, pudoris & officii ait Cic. 7. Vert. pro eo quod et nullo neq; jure, neq; pudore, neq; officio à re aliqua impediti.

Rēpandus, a, um. Recurvus, reflexus, latus. [αἰώνυμος. Gall. Qui est cambré & cour bê dehors encentremout. Ital. Ritoro, ripiegato, largo. German. Gibogen/hinauf oder über sich gebucht. Hispan. Corvo haxia tras, ancho. Polon. Bugorze na krywom. Vng. Hor-gas, xelles. Ang. Bent or bowed or broade backward.] Plin. libr. 14. cap. 22. de ebrietate: Ad hæc pertinent peregrinæ exercitatio-nes & voluntatio in cœno, & pectorola cervicis repanda ostentatio. Cicero. 1. de Nat. deor. Quam tu, inquam, ne in seminis quidem vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. Ovid. 3. Metam. truncusque repandus in undas Corpore desiluit.

Rēpango, is, n. t. Pango sive plato. [Υπῆρχακαλ. γριθών. Gall. Reficher, ficher fort. Ital. Piantare, fissare, coniugare. Ger. Eynstecken oder eyfegen zu yflans. Hisp. Plantar, hincar, annadir. Pol. Wysiepiam. Vn. Pianialok, hemblok, olok. Ang. To fasten, or direue in.] Colum. lib. 1. de arboreb. cap. 22: In quo scrobo destipaveris nucem seire, teiram minutam in modum semipedis ponito, ibique semen secula repango.

Rēparco, is, Parco. [Ηγειναμ. φύλαμα. Gall. Espranger, par-donner. Ital. Pardonare, rimettere, spargnare. Ger. Sparen vñ scho-nen. Hisp. Pardonar, guardar es/affirmare. Pol. Szpanie. Vn. Keduek. Ang. To spare, to pardon.] Plaut. Tiuc. - utinam à principio tei item pacifsem m. æ, ut nunc reparci suavis.

Rēpairo, reparas, pen. cor. act. p. Restauro, & in pristinum statu redigo. [Ρήτηρ badhák imondász, aizsaszíz. Gall. Reparer, restaurer, réparer. Ital. Riparare, risurre, rinouare. Ger. Widerbringung/ernüchtern. Belg. Vernieuwen. Hisp. Reparar, o tornar à aparejar. Pol. Znowa gütue, odnowiam. Vngar. Meg vystom, meg epitem. Ang. To repairare and bringe to the first state.] Curtius: Ille nō ignarus & principes amicoū & exercitu offendi, gratiam liberalitate donisq; reparare tētabat. Plin. Epist. 29: Sed

quæ sunt vetustate sublapsa, reparantur in melius. Horat. lib. 2. Serm. Sat. 5: Hoc quoq; Tiresia præter narrata petenti Responde: quibus amissas reparare queam res Artibus atque modis. Ovid. Epistol. 4: Quod caret alterna requie, durabile non est, Hæc reparat vires, tiss q; membræ levat. Rēparatōr, oris, m. t. Instaurator. [Ρήτηρ bodhak. imondász. Gall. Reparateur, restaurateur. Ital. Ripatore, restauratore. Ger. Ein widerbringung/ernüchtern. Hisp. Reparador. Pol. Naprawca. Vn. Meg vysto, epistib. Ang. A repairer.] Stat. 4 Sylv. Ipse etiam immimenti reparator maximus ævi Attollit vultus. Rēparatōr, oris, f. t. Instauratio, renovatio. [Ρήτηρ arach. imondán Gal. Reparation. Ital. Rinovatione. Ger. Widerbringung. Hisp. Reparamiento. Pol. Odnowienie. Vng. Meg vystas. Ang. A repairing, or renewing.] Salust. in lugurth. Sed sanc suerit regni reparatio, plebi sua iura restituere. Rēparabili, is, le. om. t. Quod reparari potest sive resarciri. sim-ordiūs, dñs regnusq; Gall. Reparable, qu'on peut reparer. Ital. Che si può riparare. Ger. Widerbringlich. Hisp. Lo que se puede repa-rar. Pol. Latwi dona prawienia, naprawi. Vn. Meg vystato. Ang. That may be repaired or restored.] Ovid. Epist. 5: Tu quoq; clama-bis, nulla reparabilis arte Leja pudicitia est: deperit ista semel. Rēpātāmča, n. t. Reparatio. [imondásza. Gall. Reparar, repara-tion. Ital. Riparo, riparazione. Ger. Widerbringung / erneuerung. Hisp. Obra de reparar. Pol. Naprawa. Vng. Meg vystas. Ang. A repairing.] Sipont.

Rēpaſtīno, nas, pen. cor. act. p. Refodio, ex re & pastino, fo-dio. [ανανιλοφία. Gall. Rehouer, robiner. Ital. Zappare, rifosso. Ger. Wider umbhaden mit dem Karst. Hisp. Cauar la vinya otra vez. Pol. Znowa muika kopam. Vng. Meg kerem. Ang. To digge againe about vynes, to alter ground with often digging.] Colum. lib. 3. cap. 8: Pastinum vocant agricolæ & ferramentum bifurcum quo semina panguntur: unde etiam repastinatæ dictæ suæ vineæ veteres quæ refodiebantur.

Rēpaſtīnatiō, onis, verb f. t. [ανανιλοφία. Gall. Rehouement. Ital. Ricappamento. Germ. Das wider umbhaden oder vnbegräbt. Hisp. Obra de cavar la vinya otra vez. Pol. Nowe okopanie. Vng. Meg keveres. Ang. To diggit againe about vynes.] Cic. de Senect. Qui agri fossiones repastinationesq; proferam?

Rēpeſto, is, act. t. Ruiſum pecto. [αναπτεῖσθαι. Gall. Repaigner, pengar derech. Ital. Ripettinare. Ger. Wider frälen. Hisp. Pinar otra vez. Pol. Znowa ijs. Vng. Ismet meg swiss. illem. Ang. To kenne againe.] Vnde Repexus partie. Ovid. 2. de Arte amand. Et neglecta decet multas coma: sapè jacere Hesternam cre-das, illa repexa modo est.

Rēpēdo, repedes, Pedem retraho, redeo. [αναπτεῖσθαι. Gall. Re-tourner. Ital. Ritornare. Germ. Widerhinder sich trethen oder geha. Hispan. Tornar pour el mesmo camino. Pol. Wjad vštepuje. Vn. Vižka išušk. Ang. To come backe, to recule.] Lucilius apud No-nium: Sancto ego à Mecelli Romam repedabam munere.

Rēpēllo, is, repuli, repulsum, act. t. Arceo, reicio. [Πήλη biddiáč. Πήλη gharisch. Πήλη dacháh. ζερχούω, οπηζού, ζερχεται, ζερχεται. Gall. Repouſer. Ital. Scacciare, ribattere. Ger. Widerhinder oder dannen trenben, hinwegstoßen, verschuppen. Belg. Verdriven achterwerts drven. Hispan. Rebacar. Pol. Wjad odpedjam, od-pycham, odganiam. Vngar. Hatra verem. Ang. To put backe, to put away.] Cic. post redditum in Senatu: Tu meum generum propinquum tuum, tu affinem tuam meam si iam superbissimis & crudelissimis verbis à genibus tuis repulisti. Ovid. lib. 3. de Arte amand. Iudice me fraus est concessa repellere si audem: Armaque in armatos sumere jura sinunt. Ovid. lib. 4. Amor. Eleg. 8: Néve relentescat sapè repulsi amor. Prima prætemi syllaba aliquando producitur, p litera carmine cogente du-plicata. Lucan. Repulit à Libycis immēsum Syrtibus æquor. Alioqui corrigitur, quemadmodū & Biæsens. Ovid. in Epist. Medea ad las. Quæq; feros repuli doctis medicatibus ignes.

Rēpulsus, us, m. q. Actus repellendi. [Πήλη madduáč. Πήλη midchéč. Πήλη mighráč. ζερχούως. Gall. Repouſement. Ital. Rippingimento. Ger. Hinweg stoßung, od gegenstoßung, abtreibung. Hisp. La rebaca. Pol. Odepchnie, odognanie. Vng. Hatra re-res, vezes. Ang. A repelling or putting backe againe.] Plin. lib. 37: Vi-pera prægnata veneno impessio dentium repulsa virus sun-dit in mortis. Cic. 1. de Divin. Octus adaugescit scopulorum sapè repulsi.

Rēpulſo, as, frequent. [ζερχούω, πολὺς ηλεῖσθαι. Gall. Repouſer souuent. Ital. Scacciare souente. Ger. Ost hindan treyben oder stoſſen. Hispan. Rechacar muchas vezes. Pol. Vštaňnie odganiam. Vng. Hatra verdeglelem, vddegglelem. Ang. To put backe ofien.] Lucret. lib. 4: ita colles collibus ipsis Verba repulsantes iterabant dicta referre.

Rēpulſa, q, f. p. Rejetio ab honore seu magistratu. [Πήλη mad-duáč. Πήλη midchéč. Πήλη mighráč. ζερχούως. Gall. Repouſement, refus, si conduse. Ital. Repulſa, rishingement. German. Verschupfung/abschlagung / dessen darumb demando gewor-ben hat. Hispan. Rechaca en la demanda. Pol. Nie propus/je ne de rejden

dom*in*du. Vng. Meg vetes, hatre hagias. Ang. A repelling or putting backe againe.] Dicimus autem accipere, & repulsi & ferre repulsi. Cicero pro Pian. o. C. Marius. Aut adilitias accepit repulsi. Idem ad Attic. lib. 5 Quod ferri libenter repulsa tulisse cum qui cum sorosis tuæ filii patruo certaret: hoc magni amoris signum.

R^ep^{en}do, dis, act. t. R^etribuo, recompenso, refero, reddo. [צְבָאַת הַשְׁכִּיבַת] Wschillen. aⁿq^uad p^uz, ar^uet^uz, aⁿnu^z, aⁿnu^z aⁿnu^z. Gall. Recompenser. Ital. Riconfessare, rimunerare. German. Widergesten. Hisp. Recompensar. Pol. Oddare. Vng. Meg fizetem, vizontag meg adom. Ang. To recompense.] Traictum ab ære gravi quod ante pecuniam signata in appendi solebat non numerari. Virg. lib. 1. Aen. fatis contraria fata pendens. Ovid. 21. Epist. Ingenio formæ dama rependo meæ. Plin. lib. 12. cap. 25: Quum duplo r^ependebatur argento.

R^ep^{en}c^{as}us, a, um, particip. [צְבָאַת הַשְׁכִּיבַת] Wschillan. aⁿq^uad eis. Gall. Donne^r u^r recompen^se. Ital. Date in recompen^sa. Germ. Widerg^{est}en. Hisp. Donado u^r recompen^sa. Pol. Oddani. Vng. Meg fizetet. Ang. Recompensed.] Cic. lib. 2. de Orat. Ut noster Scyvola Septimulejo illi Anagnino cui pro C. Gracchi capite erat aurum repensum, &c.

R^ep^{en}to, as, frequent of quo insi^{as}.

R^ep^{en}sis, ris, oin. t. Subitus & Repentinus. [צְבָאַת mahir. aⁿq^uad. Gall. Soudain, subit. Ital. & Hisp. Subito. Germ. Schnell. Polon. Preki, richly. Vngar. Hertelen, valo. Ang. Hastie, sudaïne, coming vntwares.] Cicero 3. Tusculan. Quanquam hominum repens adventus magis aliquando conturbat quam expectatus: & maris subita tempestas, quam ante provisa, territ navigantes vehementius. Liv. 10 ab Urbe: Si quod repens bellum oratur. Idem lib. 6. ab Urbe: Fama repens belli Gallici allata perpulit civitatem, ut M. Furius Dictator quin tum dicceret. Idem 9. bellii Pun. Civitatem eo tempore repens reliquo invaserat.

R^ep^{en}tē, adverbium, Subito, statim. [צְבָאַת pethah] חַדֵּת puheim. i^zaq^uphur, aⁿq^upidor. Gal. Soudainement, incontinent, qui vient subitement. Ital. Subito, tosto, presto. Germ. Schnell. Schwinden, unverstehend. Belg. Ooverstaeyc. Hispan. Subitamente, luego. Polon. Preki, richly. Vngar. Hertelen. Ang. Suddenly, basely, vntwares.] Cic. Epist. lib. 4. ad Scr. Salp. Nam & ipse Caesar accusata acerbitate Marcelli (sic eam appellabat) laudat; honorificissime & exequitate tua & prudentia, repente præter spem dixit, se Senatui coganti de Marcello, ne hominis quidem causa negaturum. q. Quidam à Repo, is, derivant per antiphrasim: sed non videtur verum, quod repente primam correptam habeat: sed magis à repens, cuius prima similiter corripitur. Ovid. in Fastis: Bina repens oculis occulit ora meis.

R^ep^{en}tinūs, a, um, pen. prod: Subitus, repens, improvisus: ut Mors repentina, Bellum repentinum. [צְבָאַת mahir. aⁿq^uad. Gall. Soudain, qui vient soudainement. Ital. & Hisp. Subito, presto. Ger. Schnell/ gähnig, v^urgleich. Pol. Richl'i, preki, nießpödjal'i. Vng. Hertelen valo. Ang. Sudden, unlooked for.] Cic. ad Declar. lib. 9: Oppressus est enim bello repentino. Idem 1. Offic: Leviora sunt ea quæ repento aliquo motu accidunt, quam ea quæ meditata & præparata inferuntur.

R^ep^{en}tinō, adverbium, Repente, aⁿq^upidor, i^zaq^uphur. Cicero pro Quint. Moritur in Gallia Quintius, quem adesse Mævius & moritur repentinō.

R^ep^{en}so, as, Repondero, retribuo, compenso, frequetavum verbis Rependo. [צְבָאַת hechib] Wschillen. aⁿq^uad p^uz, aⁿnu^z. Gall. Recompenser. Ital. Riponderare, ricompensare. German. Widergesten/ widerersezzen/ wider vergleichen. Belg. Vergetten/betaten Hispan. R^epenzar, recompensar. Polon. Zeje oddaie. Vngar. Meg fizetem. Ang. To recompense.] Lactant. Natura, qui violaverit impie humilem, sentiet in potestate ultorem, caque omnia quæ legunt & non intelligunt, repensante Deo patientur. Colum. lib. 3. cap. 2: Id tamen incommodeum repensant uvarum multitudine.

R^ep^{er}c^{ut}io, rep^{er}c^{ut}is, pen. cor. Percutientem vicissim ferio, & per translationem reflo. [אֲנִירָת, אֲנִירָת]. Gall. Re^{frapper}, relever, rebattere. Ital. R^epercottere, difenderi, ribattere. German. Widerstehen. Belg. Wederstaen. Hispan. Tornar à herir, difenderse. Pol. Odbyam. Vngar. Vizka verem, vizka verbm. Ang. To strike againe, to beate back.] Plinius Epistol. 95: Ita est aliquid, quod hujus fontis excusum per momenta repertiat. R^epercussum lumen quod reverberatum vulgo vocant. Virgil. 8. Aeneid. Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen ahenis Sole repertus, &c. q. Repercutere alicujus dicta, est repellere. Repercutere fascinationes, est discutere. Ovid. 1. Metamorph. positiæque ex ordine gemme clara percussio reddebat lumina Phœbo. Livius 1. bell. Pun. Equi maximè infestum agmen faciebant, qui & clamoribus dissonis quos nemora etiam percussæque valles augebant, territi trepidabant.

R^epercussiō, f. t. & R^epercussus, hujus percussus. m. f. Actus ipse percutiendi. [אֲנִירָת, אֲנִירָת]. Gall. Re^{frappement}, reverberation, rebatement. Ital. Ribattimento, repercessio. Germ. Widerstehung/widerstellung. Hisp. Obra de tornar à herir. Pol. Odbycie, ostrzeganie. Vn. Vizka verem. Ang. A striking againe or beating back.] R^epercussus Solis quæ vulgo reverberatio dicitur. Pl. n. li. 13: Aut Solis percussu taleni reddi colo^z existimates. Plin. Epistol. 282: Nec in flumen, sed in ipsum mare emittere, percussus maris servabit, & reprimit quicquid è lacu veniet.

R^eper^{eo}, ris, pen. cor. reperi vel repperi apud poetas, per duplex, ex te & pario. Deprehendo, inventio, competitum habeo. [צְבָאַת maij, d^zg^zno] Gall. Trouer. Ital. Trouare. Germ. Ohn geserd studen. Belg. Wyder. Hisp. Hallar. Pol. Nauidie. Vn. Meg talalom. Ang. To finde by aduenture.] Proprietate reperire fortunæ est: inventare consilii. Ovid. lib. 1. Metam. tu non inventa reperta es. Ausonius uno disticho primam hujus præteriti & productam & correptam protulit: At qui cōdidérat, postquam non repperit aurum, Aptavit collo, quem reperit laqueum. q. Aliquando tamen reperire consilii est non fortunæ. Plaut. Cistel. Requirens servus reperit, &c. Teret. in Phorm. Sed ubi Antiphonem reperiam? aut qua querere insistam via? q. Reperire itē dicimur id quod palam & aperiè deprehendimus. Plaut. in Persa: Repertus es ingratus: id est, palam competitus es esse ingratus. Sic Cicero in Catone: Reperio eum venisse Tarentum: id est, competitum habeo. Dicimus autem Latinè Reperire auxilium alicui rei, reperire cōsilium. Reperire causam: id est, inventare rationē quapropter aliquid fieri aut minus fieri debet. Reperire occasionem, rationes, viam, ex tū, aliquid novi, medicinam alicui tei, malefacta alicujus, negotium in aliqua re, parentes, gloriam armis.

R^eper^{er}tūs, a, um, adjec^t. Quod reperitum est. [צְבָאַת maij. d^zg^zno] Gall. Trouer, Ital. Trouato. Ger. Das vngeserd ges funden ist. Hisp. Hallado. Pol. Nauizioni. Vngar. Meg talalatot. Ang. That is found.] Sal. in Cic. Reperiūs, auctus, & paulo ante iusitus huic urbi ciuis: quo tarnen in loco emendatores codices scripti irreptius legendum ostendunt. R^eper^{tor}ūm, iii, n. f. Index seu commentarius particulatim rerum recessitarum descriptionem continens. Vulgus Inventarium vocat. [צְבָאַת midrash, d^zg^zoph] Gall. Inventaire, table, repertoire. Ital. Inventario, indice, tavola. German. Ein Inventor. Hispan. Inventario de los bienes, tabla del libro que muestra la materia. Polon. Register. Vngar. Mutato tabla. Ang. An inventorie, a register, the table of a booke.] Vlpianus lib. 6. ff. de Admin. & petit. tut. Tutor qui repertorium hoc fecit, quod vulgo Inventorium appellatur, dolo fecisse videtur.

R^eper^{tor}, oris, verbale. m. t. [צְבָאַת mots. d^zg^zer] Gall. Repeter, redemander. Ital. Ridemādere. Germ. Wider hähchen/widerum begeren. Belg. Wederom eyshen. Hisp. Tornar à pedir. Pol. Zassezadom. Vng. Vizka ver. Ang. To ake againe, to ake ofies to beginne againe.] Libro 2. ad Herenn. Id quod argentario obtulerit expensum, à socio ejus restè reperire possis. Terent. in Eynuch. Hanc tibi dono dō, n^oq; repeto pro illa abs te quicquid pretii. q. Interdū se petere est lepius vel instanter petere. Cic. Caf. Repetēti negare i^z p^utu. i^z Interdū reiterare, resumere. [צְבָאַת schinén, aⁿnu^z d^ziv] Cic. de Orat. Repetam ab incunabulis nostræ veteris, puerilisque doctrina quendam ordinem præceptorum. Idem lib. 1. d^z Nat. deor. Quamobrem Vellei, nisi molestem est, repepe quæ coeperas. q. Repetere pœnas ab aliquo, est debitum, meritūq; supplicium de eo sumere. Cic. pro Sext. Rosc. Furta quæ parentum pœnas à conseleratis filiis repeatant. Ces^{ar} Comm. lib. 1: Bello Helvetiorū cōfecto, totius ferè Gallicæ legati principes civitatum ad Cæsarem congratulatum venerant, intelligere se tametsi pro veteribus Helvetiorū injuriis populus Romanus ab his pœnas repetisset, tarnen eam rem nō minus ex illi terra Gallia, quam populi Romani accidisse. Repetere teum est absolutorum facta cursus ejusdē criminis postulare. I. 12. & l. pen. D. ad Turpiliā. q. Interdū revolvere, sive volutare, sive recordari: idq; interdū ciam ablative memoria. aⁿnu^z d^zaq. Cicer. in Orat. Cogita ati mihi sapientiæ, & memoria vetera repetenti. q. Nonnūquam & sine illo saltem expiatio. Liv. lib. 6 bell. Pun. Agè contiā quæ illi infestè in nos fecerint, repetere. q. Interdū significat redire. [צְבָאַת schab. i^zmaray] Gall. Retourner. Ital. Ritornare. Germ. Widerumkommen / wiederehren. Hisp. Tornar a algún lugar. Pol. Wraczam sie. Vng. Vizkazerek.] Virg. Eclog. 7: Quum primū pasti rep. tent p^usepia tauri. Liv. lib. 1. ab Urbe. Quippe vera fuga, qui simulantes paulo ante secuti erant, oppidum repetebant.

R^eper^{ti}ūs,

Répétitio, pen. prod. partic. Quod repetitur, & ad quod iterum referatur: [ānūmōs, īmānūs, īmānūs]. Gall. Repetē, redemandē, repprīns. Ital. Rēpīglatō, rēdāmandātō. Ger. Wider begärt, wider genommen / oder wider angefangen. Hispan. Repedido. Polon. P. s. d. m. p. w. t. g. n. Vng. Vízre körtes, s'met eleboratot. Ang. Asked again or rehearsed.] ut Repetita alē oratio. Cic. lib. 3. de Orat. Ovid. epist. 15: Tot prius abductis, ecquæ est repetita per arimat? Cic. Att. lib. 13: Deinde quād somno repetito simul cum sole expectatus essem datur mihi epistola à sororis tua filio.

Répétitō, pen. prod. Qui repetit. [ānūmōs. Gall. Redemandeur. Ital. Redemandatore. Ger. Wider heuscher / oder solderer. His. Repedido. Pol. Zuswazada. Vngar. Vízre kör. Ang. An aker againe.] Ovid. Epist. 8: Sit hoc exemplum nuptæ repetitor adempta. Cui pia militiæ causa pucilla fuit.

Répétitio, onis. Rei meæ, vel à me profectæ exactio, ēmāmōs. ¶ Aliquando idem quod resumptio. [ānūmōs, īmānūs. Gall. Repetition, relite. Ital. Rēpīcēa, rēpēditione. German. Wiederſerung / wider zuhanden nemmung. Hispan. Obra de pediro de- xir ora vce. Pol. Powi ogenie, powtug. danie. Vng. Meg keres. An. A repeating or rehearsing.] Cic. 3. de Orat. Et ejusdem verbi crebra tum a primo repetitio, tum in extremam conversio.

Répétundæ, arum, simpliciter, vel conjunctum pecunia repetundæ, dicuntur quicquid à sociis & provincialibus per magistratus contra leges exactum accepimus est, à repetendo ira dictæ, quod iudicio Romæ repeterent & domum suam reportarent. Id quod sociis Legibus fuit concessum. Prima repetundarum lex, à L. Pisone, cognomento Frugi, lata fuit: deinde quād temporis tractu propemodum excollevisset, à Dr. lulio relata. Hac cavebatur, ne quis cum potestate in provinciam missus, pecuniam ullam à provincialibus aliis accepere pateretur quam à personis sanguine sibi coniunctis. Itē ut iubant magistratus ab omnī sorte se abscondeat, néve plus domi muneatur in anno acciperet, quam quod esset aurocum centum. Martian. 1. j. ad Legem Iuliam repetund. Lex Iulia repetundarum pertinet ad eas pecunias quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere, ministerio publico cepit. ¶ Hac item lege pletebantur qui ob rem iudicandam, aut non iudicandam: ob denuntianum, vel non denuntianum testimonium ut pecunia accepissent. Præcipuè tamen (ut docet Cic. in Verrem) tota lex repetundarum, sociorum causa lata fuit: nam si quid ejus generis in Vibe accidisset, privatis magis iudicis repeatabatur. ¶ Hujus autem nominis soli genitivus & dativus plurales sunt in usu. Dicimus enim accusare quemquam repetundatum vel de pecunia repetundis: quod Plutarchus ita esset: ζεῖται πάντα τρέπεται ταχέως. Cicero. pro Cluen. Claves te lege pecuniarum repetundarum non teneri. Exercere iudicium de pecunis repetundis, apud eundem de Clat. Orat.

Répétundæ, crimen capitale, néne fuit, dubitatur à doctis: verū omnem dubitationem tollit una distinctione: prioribus enim temporibus capitale non fuit: postea, cūm avarii magistratum haud paulò latius manare jam in provinciis coepisset, vitum est, ut acrioribus remedii obviām ieretur: itaque, lege lata, capitale crimin factum est: utrumq; probatur exemplis. L. Lentulum, de repetundis damnatum postea cum L. Martio Censorino esse factum, tradit Valerius lib. 6: quo patet, damnatione jus Romæ manendi ademptum illi non esse: liquidem censuram sit assecutus, quam gessit anno ab urbe condita DCVI. idem illa cōfirmant, quæ scripta sunt lib. 1. Rhetoricorum ad Heren. Lex vetat eum, qui de repetundis damnatus sit, in concione orationem habere: augur quidam, damnatus de repetundis, in demortui locum, qui petat nominavit: veteris enim legis, non ejus, quæ postremis Reip. temporibus lata esset, exemplum videtur attulisse: cūm libro de Offic. 2. ita loquatur Cic. Proximæ quæque leges de repetundis duriores. Hac maliſe Romæ prius illis temporibus, qui jam de repetundis damnati essent, facile demonstrant. Ruisus, capitale crimen fuisse, eo quæ damnatos exulasse, interdictis aqua & igni. A. Gabini, & C. Verris exemplo cognoscitur: quod si quis objecerit, non eos lege exulasse, sed quia, cūm solvendo non essent, aut omnino cūm nollent solvere voluntarium in exilium profecti sint, adjungemus de C. Catone: quem & esse damnatum de repetundis, Cicero. in Verr. Velleus que tradunt: & exulasse Tarracone, ex oratione pro Balbo p̄cipuum sit, cūm tamen estimata ei licet tantummodo II. S. XVIII. millibus: ut exulasse videatur, non, quod fortasse posset aliquis de Gabino & Verre suspicari, nec solveret quod estimatum erat: quod minimum sanè pecunia fuit, sed quia legi, quæ repetundarum damnatis aqua & igni interdicteret, patere cogeretur. Est etiam apud Velleum, Rutilus exemplum, repetundarum lege damnati: quem exulasse, & Cicero in oratione pro Balbo. & epitome Leiviana lib. 70. declarat. Verum, ut hæc sint dubia, quæ tamen satis aperta

mihī quidem videntur: Pædiani testimoniū nihil illustrius, nihil certus: is ubi expōnit illud Ciceronis in Verrem lib. 1: Avaritiae supplicio om̄muni: subiungit, Aestimatione litis, & exilio: satis manif. At exiliū cum pecunaria p̄sua in repetundarum criminē cōjurans. Actionem fuisse in hoc casu aduersus haeredes, nū si rei laetus, ut Iurisconsultio, quebantur, periissent, cūm ex ipsis cognoscitur Iurisconsultis, tum Valerius indicat his verbis: C. Licinius Macer, vir p̄torius, Calvi pater, repetundarum reus, dum sententia dicentur, in Marianum cōscendit, deinde M. Cicerosem, qui id iudicium cogebat, prætextam ponentem cūm vidisset, misit ad eum qui diceret se non damnatum, sed reum perisse, ac sua bona haīta posse subiici: ac protinus sudatio, quod fore in manu habebat, oro & fauibus coartatis, inclusu spiritu p̄cenam morte præcurrīt: qua cōgnita re, Cic. de eo nihil pronuntiavit, igitur illustris ingenii orator ab inopia rei familiaris, i. iustitio paterni fati genere, vindicatus est. Pœna vero damnatis de repetundis, quod ex Pædiano satis liquet, dupl. fuit. Lex per annos DC. hoc de criminē lata Romæ nulla est: consilibusq; Censorino & Manilio L. Piso Frugi tribunus pl. primum de repetundis rogationē tulit, ut Cic. lib. 2. de Offic. in Bruto docet: eodemq; anno, aut certè proximo, alia lex à Cælio tribuno pl. lata est: qua damnatū L. Lentulum, cū de quo proximè meminimus, qui postea censor fuit, prodidit Valerius lib. 6: alia deinde leges de repetundis, Servilia, Atilia, Cornelia, Iulia: quibus singulis aliquādiu iudicia sunt administrata: atānam post: tior quæque proximam superiorē abrogavit, sic tamen, ut quædam retineret, atque adeò interdum multa non enim dubito, quin, quod in rebus criminē repetundarum Servilius cōstituit, insdem in rebus, aut omnibus, aut p̄terisque, idem crimen Atilius, cūm suam legem senti, esse voluerit: pœna vero semper ferè auxit posterior lex, & iudiciorum aliquā re multæ mutarunt: itaque C. Servilius Glauca, (redēo enim ad quatuor leges, quas proximè nominavi)is, qui cum Saturino tribuno pl. prætor est occisus, cū de repetundis rogationem ferret, novum dē comperendinatione caput prius intulit: intraq; spatiū hoc iudicij temporis conclusit, ut accusatori dies viginti ad agendum, tunc defensori ad defendendum darentur: ante hanc legem ampliari quidem licebat: comperendinari vero in iudicio repetundarum non licebat, quorum alterum lege Servilia constitutum: alterum, nullā in veteri legē scriptum, sed novum inductum, Atilia sustulit, qua de re Pædianus sic: Ante legem Glaucae de comperendinatione, aut statim sententia dicebatur, si absolvens esset reus: aut amplius pronuntiabatur, si videretur esse damnandus, cūm dixissent judices: Non liquet: hoc est, obscura causa est: itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cuius prærogatione videbatur obscuritas: comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Atiliam legem, quā tulit M. Atilius Glabrio, pater ejus qui Verris in causa prætor fuit, severissimam fuisse Cic. lib. 1. in Verrem, & Pædianus tradunt: nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari cōsum licebat: itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cuius prærogatione videbatur obscuritas: comperendinatio vero utriusque partis recitatio est. Atiliam legem, quā tulit M. Atilius Glabrio, pater ejus qui Verris in causa prætor fuit, severissimam fuisse Cic. lib. 1. in Verrem, & Pædianus tradunt: nec enim ea lege comperendinari, aut ampliari cōsum licebat: itaque ea pars, interposita dilatione, dicebat, in cuius prærogatione videbatur obscuritas: comperendinatio tulit: cum autem Atilium constat non fuisse id quod ostendimus: sunt igitur L. Sylla, cūjus ex lege eo tempore judicia de repetundis administrabantur: idemq; declarat Pædianus, cūm ait, id est testibus usum esse Ciceronem, ut si posset comperendinationem tolleret: fruſtrā enim Cicero conatus esset tollere, ac ne conatus quidem esset, si necessaria fuisse. Cūm autem subiungit: Ita mittam in consilium, ut etiamū lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti turpe sibi existimant non primo iudicari: e hoc die ita testes interrogabō, ita scelerā Verris patefaciam, ut etiamū lex Atilia, quam quod ad me attinet, tibi restituo, (aīmo enim comperendinatum) permittat id, quod minimè permittit, dilationem videlicet, judices tamen, haudquamq; aīmo pliantes, (comperendinatio non aīminat, quia cōperendinatio, nō iudicū, sed accusatoris & defensoris erat, cū, eorū alterutro petente, fieret ampliatio vero iudicū) magnitudine criminū, & probationum inspecta, sibi turpe arbitrentur non primo iudicare. Et, quod Atiliam Cicero mitissimam vocat, quam Ascorime

Aesonius severissimam, uterq; recte: severissimam, si cum veteribus: multissimam, si cum Cornelia conferatur. Hæc pluribus verbis: quia locus Ciceronis in Verrem satis habet obscuritatem: & in eo interpres omnes implicati, tanquam in salebris hæserunt. Cornelia, L. Sylla dictatoria fuit, ut post sepius quæque lex, durior quam Aelia: et si comprehenditione concedebat, quam Aelia tollebat: sicuti lex Glauciaæ durior, quam vetus; cum tamen Glauciaæ lege comprehendinari possent, veteri lege non posset. Id Cicero significat his verbis: Vitrum putas legem molliorem? opinor, illam veterem, eodemque modo levior, quæ consecuta est Italia, quam Cornelia: quod idem Cicero scripsit in oratione pro Posthumo. Sunt autem lege Cornelia iudicia de repetundis omnia, usque ad C. Cæsar, qui postea dictator fuit, primū consulatum administrata: consilium enim Cæsar novam de repetundis legem rogavit, cuius quidem capita, quæ ex veterum scriptis licet colligere, hec maximè fuerunt: ut repetundatus pecunie, quas quis in magistratu, potestate, curatione, legatione, vel quo alio officio, munere ministeriove publico cepisset, vel aliquis ex cohorte ipsius: ut urbani magistratus ab omnibus sorde se abstinerent, neve plus doni muneris in anno acciperent, quam quod esset auctorū centum: neve quis ob iudicem arbitriūmve dannum, mutandū, jubendumve ut iudicaret: neve ob hominem in vincula publica consciendū, vincendū, vincirive jubendum, vel ex vinculis dimittendū, neve quis ob hominem condemnandum, absolvendū, neve ob liem estimandā, iudiciumve capitii pecuniarē faciendum, vel non faciendū, aliquid acciperet, quæ verba non minus pertinebant ad provinciales, quam ad urbanos magistratus: item, ne quis omnino ob negotiis faciendū, vel non faciendum, per calumiam pecuniām acciperet. Cautum preterea, ne provinciæ præsidum avaritia premerentur, aut exhaustirentur: ne illi, qui provincias regebant, quivis circa eos erant, negociarentur: nec mutuam pecuniām darent, scènusve exercerent: neque hoc tantum, sed ne uxorem quidem ducere quisquam posset ex ea provincia oriundam, vel domiciliis ibi habentib; neve filio uxorem ducenti consentirent: ne illi in liberos populos jus de pecuniis creditis dicere licet: item, ne quis de provincia exiret, aut exercitum inde sua auctoritate educeret, bellum sua sponte gereret, in regnum alienum injussu senatus ac populi accederet: ut libertas sociis, ac præmia, ob merita in Remp. data, integra essent, ac cuiquam aut corollariam aut imperare, aut accipere licet, nisi cui decretus esset à senatu triumphus: ne dona quæstorum acciperet, aut xenia: ut rectores provinciarū rationes, prius quam decederent, apud duas in provincia civitates depositerent: ne quis pro cōsule, aut pro prætore legatum suum ante se de provincia dimitteret: quod ab Ulpiano in lege memoriisse, traditum est: spectavit hæc lex non modò ad eos, qui cum aliqua potestate erant, verum etiam ad eos, qui curabant aliquod opus publice faciendū, frumentum compatandū, vel viam reficiendā: item ad legatos, qui provinciarū rectorib; à Senatu dabantur, præfectosq; & tribunos; quæstores etiam, totamq; cohortem prætorianam, si quid accepisse à provincialibus convicti essent: ad lege illius etiam sancti erat, quid rectoribus provinciarū, dum in provinciam irent, à sociis populi Romani liceret accipere, quæ de lege Cic. dum in provincia proficiiscitur, ita scribit ad Att. liber. 30: Adhuc sumptus nec in me, aut publicè aut privatim, nec in quenquam comitū: nihil. accipitur lege Iulia, nihil ab hospite. Postea vero quā in provinciam pervenit, eodem libto sic: Scito nō modò nos scēnum, aut quod lege Iulia dari solet, sed ne ligna quidem, nec præter quatuor lectos, & teatū, quemquam accipere quidquam. Ad hanc legem postea Cæsar, reti potitus, fortasse caput hæc addidit, ut repetundatum convicti etiam ordine senatorio moverentur: id quidem ab eo factum, Suet. narrat, quod vel aucta, ut dixi, sua veteri lege potuit, vel nova lege lata, vel etiam lege nulla, pro ea, quam omnium rerum unus habebat, potestate. Scriptum etiam apud Martianū Jurisconsultum invenio, lege Iulia repetundarum cautum esse, ne judicare, neve testimoniū dicere licet ei, qui ob turpitudinē senatus motus, nec

Répigner, repigneras, Pignus recipio soluto prejno, pignus
lvo, pecuniam ob quam pignus datum erat solvo. [avix xv-
cius, avix ptegas. Gall. Desfiguer in gage. Ital. Riscuotere il pugno.
Germ. Ein pfand widerlösen. Hispan. Despennar lo empenado,
recibir la prenda. Pol. Zastawić wikupie. Vn. Aż szkłago, ki val-
sem. Ang. To paye againe that is borrowed, to seiche home a gage or
pledge.] Iure consultus titulo Commodati. l. Nunc videndum.
Noa repigneras, ut mihi redtas.

Replāudo, is, Plausum reddo, sive repercutio. *avngorū.*
Réplēo, ples, Implo. [N] male. *avngorū, cōvāngorū.* Gall.
Rēmplir. Ital. Rēmpire. Germ. Erfüllen. Hilp. Macho in chir. Pol.
Napel'siam. Vngar. Berbllem. Ang. To fill.] Virgil. 2. Aeneid.
Talia vociferans ecmitu teculum omne replebat. Ovidius 1.

Metamorph. Littora voce replet sub utroq; jacentia Phœbo.
Repletus, ta, tum, participium. [**N**ū male. **avānqāvādās.** Gall.
Plein. Ital. Pieno. Germ. Erfüllt. Hisp. Ueno. Pol. Napel' nion.
Vngar. Beztölzdr. Ang. Filled.] Ovid. 9. Metam. Najades hoc
pomis, & odoro flore repletum Sacrarunt, divesq; meo bona
Copia cornu est.
Replico, cas, act. Quod plicatū erat explicō, & plicas resol-
vo. [**DWV** pafchit. **avānqāvādās.** Gal. Deployer. Ital. Dispia-
gare. Germ. Aufwickeln entwirren und aufstellen. Hisp. Deple-
gar. Pol. Replyani, odfal'dui. Vng. Kisfizetem. Ang. To openous
that which was folded.] Plaut. Replica tricama & extende. q Inter-
dum idem quod plico. Plin. lib. 17. cap. 1. 4: Ne luxetar, dum
deprimitur, né ve cortex replicetur in rugas. q Interdū retro-
sum plico, replico. [**J**ghal **□** **J**ghalám. **avānqāvādās.** Gal. Replier.
Ital. Replicare. Ger. Hinumbbiegen hinbersteih trümmern. Hisp. Ter-
nar à plegar.] Plin. libr. 34. cap. 8: Menachmi vitulus genu pre-
mitut replicata cervice. Sic etiam ferri aciem replicari dicimus
quum ob temperaturę mollicitem reflectitur. Senec. de beatis.
lib. 1. cap. 4: Cujus acumen nimis tenue retunditur, & in se re-
plicatur. q Interdū idem quod revolvo. Cic. pro Sylla: Si que-
ris, qui sint Romæ regum occupare conati: ut ne replices
annalium memoriam, ex domesticis imaginibus invenies.
Idem 3. de Legib. Nam licet videre si velis replicare memoriam
temporum, qualesq; summi civitatis viri fuerint, talem ci-
vitatem fuisse. q Non nunquam eadem sepiùs inculco. Plin.
in Epist. Quo quum ille sepiùs replicasset, tandem persuaserit.
Replictū præ replicatus. Stat. 4. Syl. 9: -non elychnia secca,
non replicta Bulberum tunicae.
Repliçatio, onis, f. t. Conversio. [**avānqāvādās.** Gall.
Realique, repliquement. Ital. Replica. Ger. Umbräfung umbwen-
dung. Hisp. Aquella obra de tornar à plegar. Pol. Obrocenie. Vn.
Mag forditas. Ang. An opening out of that which was folded.] Cic.
1. de Nat. deor. Modò alium quandam præficis mundo: ci que
eas partes tribuit, ut replicatione quadam mundi motum
regat. q Replicatio item vox Iureconsultis frequens ad eas
allegationes pertinens, quæ intentionem sustentant adver-
sum exceptionis iniquitatem: de quibus tractatus est libr. 4.
Instit. luftiniani. [Germ. Ein widerantworte oder Gegenwehr.]
Replumbio, as, act p. Quod plumbo ferruminatū erat distol-
vo & revello: vel à plumbo separo. [**avānqāvādās.** Gal. Desfol-
der. Ital. Dispiombare. Germ. Das mit Blei vergossen oder verlösch-
war aufstellen oder von Blei schmelzen. Hisp. Quitar el plomo de la
soldadura. Pol. Zol'owu odi' upise, oł'ow rospustycam. Vng. Fel onno-
zom, az onnos fel olvazjom. Ang. To dissolve that which was sealed
with lead.] Vip. 1. Quū aurum ff. de Auro & arg. legat. Si centū
pondio argū fuerint relicta, an replumbari debeant, ut sic ap-
pendantur? Proculus & Celsius ajunt exempto plumbo ap-
pendi debere. Nám & emptoribus replumbata assignantur.
q Aliquādo tamē & generalius accipit. p eo quod est quāvis
ferruminationē dissolvere, etiā plumbō glutinata nō sit, sed
aut chrysocolla, aut alio quovis genere ferruminis. Paul. 1. Pe-
diculis, cod. tit. Aurea emblemata, quæ in lapidibus, absidi-
busq; argenteis essent & replumbari possent, deberi Gell. ait.
Rēpo, pis, pisi, a. t. [**W**āramás **H**īz zachál. **avānqāvādās.** Gall. Ramper,
grimpier, grauer, se trainer. Ital. Rampare, rampegar, andar carponi.
Ger. Kriechen Belg. Krappen. Hisp. Gatear por el suelo, andar ga-
teando y no sursiendo. Pol. Lięże, col' gem sie. Vng. Tsafok, maz. ok.
Ang. To creep, & to runnein at rootes to in the ground.] Proprietà di-
citur de animalibus quæ pedibus carent, & ventre gradin-
tar, ut sunt vermes, quæ inde reptilia dicuntur. **avānqāvādās.** Quan-
vis & ea quæ parvos pedes habent, repere dicuntur, ut tunc
lacerce, & similia. Plaut in Amph. Quū Veneris filia anguis
repississe telus Epiroticā vidit. Lucan. lib. 9: Sed per iter longū
causa repere latenti. q Transfertur etiam ad radices, quæ &
ipsæ repere dicuntur. quum scilicet propagant, & diffundunt.
Colum. lib. 8: Spatiū autem radicibus quæ repant, lapides
præbent. Idem de arbotibus: Ne antequam ihy valuerit, in alti-
tudinem repat.

Rēpēns, particip. [ウシ] romēs [フリ] zochēl ī̄zaw, ierūzaw. Gall. so-
trainant, rampant grimpant. Ital. Chi si trahe, rampegante. Germ.
Kriechend. Hisp. Que gatata por obfuelo. Pol. Lajaſi. Vng. Tisza;
mazx. Ang. Creeping. Plin.lib. 16. cap. 34: Repens humi. q Est
& Rēpens nomen, idem significans quod serpentinus, seu su-
bitarius, οφιδιον. Verum hoc priorem syllabam corrigit,
quum repens participium eandem producat. Sed de hoc su-
prā satis multa suo loco.

Reptitius, a,um, Quod clanculum irrepti. [ἱγέσιος λαθραίος.
διάδημα παρεπόντας Πολ. Εργο, λεγαγή. Βγαρ. Βειζο. μα-
ρο. Αγγ. That creepeth in priuely.] Salust. in Cicer. Vbi M. Tul-
lius leges, iudicia populi Roman. defendit, atque in hoc or-
dine ita moderatur, quatuor unus reliquias ex familia viri claris-
simi Scipionis Africani, ac non reptitius, asserit, ac paulo
ante insitius huic ubi civis. Sic enim habent vulgata exem-
plaria. In aliis tamen scriptis codicibus irreptitus legitur,

in quibusdam etiam, repetitus: quorum utrumvis malum quam repetitus: quod doceat aures omnino respuunt. Répto, pras, frequentativum à repto. Sepè, seu continuè repto. [επτύγω. Gall. Se traîner souven sur le ventre. Ital. Rampare siffo. Ger. Krückchen trichens. Hisp. Gatear è menudo. Pol. Wsztawne lże. Vng. Tszzdogalok, mazdogalok. An. To creep much, to go stiffly like a snail.] Claud. 2 in Europ. - cunctantia pronus Per vadere reptabat cœno subnixa tenaci. Lucret. lib. 2: Nam sæpe in colli tendentes pabula lęta Lanigeræ reptant pecudes. q Reptare item dicimus eum qui sequitur, & quasi testudineo passu incedit: quales sunt qui in hortis, aut vineis spatiantur. Horat. 1. Epist. 4: An tacitū sylvas inter separte salubres. Plin. Epist. ultim. lib. 1: Scholasticis pörò dominis, ut hic est, sufficit abundē tantum soli, ut relevare caput, reficere oculos, reptare per limitem, una semita terras, omnesq; viticulas suas nosse, & numerare arbustulas possint.

Réptatus, participium, επτυγός. Stat. 5. Theb. Et Nemees reptatus ager.

Réptatus, us, ui, m. q Ipse reptandi actus. [επτυγός. Gall. Rampement, coulement, & glissement sur le ventre. Ital. Rampamento, effo traher si l ventre. Ger. Krückung, schleichung. Hisp. Aquella obra de gatear. Pol. L'ajenie. Vng. Tszzsa, mazos. Ang. Creeping or going soifely.] Plin. lib. 14. cap. 1: Exdem modici hominis altitudine ad miniculata sudibus hærent, vineamq; faciunt: & aliae impjōbo reptatu, pampinorumque superfluitate peritia domini amplio discertu atria media completes.

Rép. slē, lis, pen. coi. Quid repit: hoc est, sine pedibus progressitur, aut quod pedes habet adè exiguo, ut eis carete videatur [τύχην εγγίνει]. Gall. Qui rampe & se traîne sur le ventre. Ital. Cui che rampga, cianche rampa. Germ. Ein Jedes Thier das da treucht Hif. Loquacra. Polon. Wsztawne swierzelajace. Vngar. Tszzo, mazko. Ang. What souer crepeth.]

Répolio, is, re, Rutsus polio, interpolio, repugo. [αναγένεσις] Gall. Repoliro. Ital. Ripolliro. Ger. Widerumb ausbasieren oder aussbußen/ wol ausschüben. Hisp. Tornar à polir y asaytar. Pol. Znowu polieruse. Vng. Ismet meg simítom, eksitem. Ang. To polish and trimme againe.] Col. lib. 2. cap. 21: Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, repurgari debent. Nam quanto sunt expolitoria, minus à curculionibus exeduntur: si protinus usui destinantur, nihil attinet repolin, satisq; est in umbra refrigerari, & ita granario inferri.

Répono, nis, pen. prod. act t. Rutsus pono. [□ וְסַמֵּן] Gall. Remettre, poser derechef, mettre pour garder. Ital. Riporre. Germ. Wider hinwmb setzen/ oder legen. Belg. Werden settien. His. Gardar en lugar. Pol. Oddl' adam, wracze. Vn. Viżza tezem. An. To put agayne, to requisite the lik, to lay vp to keep.] Cicer. pro Sestio: Hunc Pompejus erexit, atq; insigne regium quod de capite suo abiecetrat, reposuit. Virg. 3 Aen. - atque reponimus ignem: Id est, instauramus ignem. Mart. lib. 2: Vellus si pudor est, reponere cœnā Id est, rutsus appone. Vnde repone fabulas, & scripta poëtæ dicuntur, quū secundò ea in scenam affrunt. Solebant enim (ut inquit Porphyrio) qui ludis apud veteres præterant, scriptores quum primum in scenā prodirent, benignè excipere: ut si forè nō rētē egisset, iterū ad scribendum audientium benignitate allicerentur. Vnde Horat. in Arte: Fabula quæ posci vult, & spectata reponi: id est, semel, atq; iterum spectari, & denū agi. q Quandoq; repone, est recendere. [גַּדְעָן וְשַׁפְּחָן. דְּנִינְתָּא, מְנוּדָה.] Col. lib. 12. cap. 45: Vnum quæque genus separatum propriis arculis reponat. Cic. 2. de Nat. deor. Scientia condendi ac reponendi fructus. q Animo vel mēte reponere, est memorie imprimente, & veluti in intimo pectori recordare. Virg. 1. Aen. - manet alta mente repositū ludicium Paridis. q Quandoq; idem quod ponere seu collocare. Cic. pro Sest. Quos equidem in deorum immortalium numero accœtu repono. Idem 1. de Nat. deor. Quo quid absurdius, quam aut res soridas, atq; deformes deorum honore afficere, aut homines jam morte defunctos, reponere in deos? Idem de Opt. gen. Orat. Tamē hunc in numero nō repono. Id est Qu. Fratr: Virtutes tuas in numero deorū repositas, vides. Lucr. lib. 4: Et bona sæpè valetudo quū dicitur esse Corporis, & nō est tamē hæc pars ulla valentis. Sic animi sensum nō certa parte reponunt. q Quandoq; reddo, vel restituo. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם □ וְשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] Col. lib. 12. cap. 45: Ele aliatom. Ang. To represent, to offer.]

Col. lib. 1. cap. 45: Itaque villicus curabit, ut juxta reddanter istaque non regre consequetur, si semper se representaverit. q Aliquando retribuo, solvo. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם □ וְשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם.] Suet. in Claud. Representatus pro opera digna cuiq; mercedem. q Aliquam lo reddo, restituo. Cic. 5 Phil. Ego colpus libenter obculerim, si representati morte mea libertas civitati posset. q Non nunquam refero. Col. Repäsentant vñidē saporem olivarū. Cic. pro Sest. Erat eo tempore Senatus in æde Cōcordi: quod templū representabat memoria Cōsulatus mei. q Repäsentare, est ante diem solvere. Cic. ad Att. lib. 12: Reliquæ pecunias vel nisram Silio pendemus, dum à Faberio vel ali-

in vetustatem reponit, cum pediculis suis legendum est. q Reponere in coronamēta, est in eum usum reponere, ut quā opus sit, coronamēta addatur. Plin. lib. 22. cap. 21: de antehimide herba, in macro solo, aut juxta semitas colligitur vere, & in coronamēta reponit. q Reponere itē aliquid, dicuntur scriptores, quū argumentum ab aliis tractatū retrahant. Horat. in Arte: Scriptor honoratum si forte reponis Achillem: Id est, si de Achille aliquid scribendū suscepis post Homerum, qui primus mores ejus depixit, gestaq; celebravit. q Reponere aliquid alium, est vicissim illud objicere, replicare, reminari. Cic. ad Lent. Ne tibi idem reponant quum veneris. Rép. dsfrū, a, um. Iterū positus. [גַּדְעָן נְסִיר, דְּנִינְתָּא, מְנוּדָה] Gall. Rem, serre & gardé. Ital. Reposta. Ger. Wider darg segt. Hisp. Repuesto. Pol. Zasie zal'econi. Vng. Viżzateitet. An. Put againe, layed vp to keep.] Quint. lib. 2: Necesse est his, quū eadem pluribus judicis dicunt, fastidium ut moveant, ut repositi & frigidū cibi. Id est, rursum appositi menzæ. q Legit & repositus per syncopen. Virg. 3. Georg. - atqui non Massica Bacchi Munera, non illis epule nocuere reposat. Id ē 3 Aen. - & cuncti suaserunt numine divi Italianam petere, & terras tentare reposat: Id est, longè positus, inquit Servius.

Répōsītoriū, i, f. Vas in quo reliquæ ciborum, & mensa instrumenta reconduntur, sive ex corio sit, sive ex alia materia. [גַּדְעָן אוֹסָר, יְזָרָה] Gall. Repostoire, buffet ou dressoir, boette. Ita. Repostorio. Ger. Kesseltuin/ein behaußt. Hisp. Lugar donde alge se guarda. Pol. Szafka, szufa, sek. Vn. A house or ezech maradeku, rakuak. An. Any place where things ar layed vp to keep.] Plin. lib. 28. cap. 2: Bibente conviva, rēnsam vel repositoryum tolli, in auspiciatissimum habetur. Idem lib. 9 cap. 21: Te kudinum putam na secate in laminas, lectosque, & repositorya hiszchire, Caibilus Pollio instituit.

Réporto, tas, act. p. Réfere, reecho. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] He. li. ai ang. q Gal. Raporter, ramener. Ital. Reportare. Ger. Wider herzu tragen. His. Traher è levare, cogere lo derramado. Pol. Odnosz. Vng. Viżza hordom vizem. Ang. To bring or earie agane or back.] Virg. lib. 1. Georg. - aut autē massampicis urbe reportat. Col. lib. 7 cap. 1: Qui pleraq; utensilia & vehere in urbē, & reportare deroi vel coilo potest cōmodē. q Reportare aliquid ad aures aliquid. Virg. 7. Aen. Quum proiectus equo, longavi regis ad aures Nuntius ingētes ignota in ueste reportat. Advenisse viros. q Reportare laudem ex hostiis. Cic. 3 de Le. gib. Nihil enim p̄ḡter laudem bonis atq; innocentibus, neq; ex hostiis neq; à sociis reportandum.

Répōsco, cis, Repeto: hoc est, peto ab aliquo quod mihi debet, vel quod à me accepit. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] Bah. avangāfieq, amurim. Gall. Redemander. Ital. Admire, re indietro. German. Wider begeren/wider fordern. Hisp. Tornar à demandar, à demandar atrax. Polon. Znowu, jadam. Vngar. Viżza kerem. Ang. To ask againe.] Plaut. in Aulul. Aulam auti, in quam te repono, quam tu confessus mihi, Te abstul: sc. Virg. 7. Aen. - Parthosq; reponere signa. Terent. in Adelph. nam ambos curare, propedium Reposcere illum est quē dedisti. q Reposcere ad supplicium, & ad pœnas. Virg. lib. 8. Acacid Regem ad supplicium p̄senti Maite reposeunt Id ē 2. Aen. Quos illi fors ad pœnas ob nostra reposeant Effugia, & culpam hanc miserorum morte piabant.

Répōsītoriū, Vide R E P O N O.

Répotia, orum, n. f. Dicta sunt quum postridie nuptiarū apud novum mariū scenari: quod quasi reficiatur potatio. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] Suet. in Claud. Representatio: qui on fait le lendemain des noces. Ital. Conuicti, banquet di nozze. Germ. Maalstunden der bräutigam so man an dem Nachtag einer hochzeit halten. His. La tornabola. Pol. Kot'ata ktoria czym jennypotw, scilicet Virg. Mnyez, bema, oduapi la kodalom. Ang. Banketing of folkes new wedded.] Horat. 2. Scrm. Sat. 2: Ille i potia, natales atq; óste dicrum festos albatis celebret. Vbi Porphyrius: Repotia, inquit, dicebatur dies ille, qui nuptias statim sequitur. Actio contraria, repotia interpretatur septimum diem, quo nova nuptia redire solet ad parentes suos.

Répræsento, as, act. p. Præsentem sisto. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] Gall. Representante, offrir. Ital. Rappresentare. Ger. Zugigen stellen/für eugen stellen. Hisp. Representar contrahaziendo. Polon. Przed ocz. j. scilicet. Vng. Ele aliatom. Ang. To represent, to offer.] Col. lib. 1. cap. 45: Itaque villicus curabit, ut juxta reddanter istaque non regre consequetur, si semper se representaverit. q Aliquando retribuo, solvo. [בְּשַׁבְּתָה בֶּשְׁכִּילָם] Suet. in Claud. Representatus pro opera digna cuiq; mercedem. q Aliquam lo reddo, restituo. Cic. 5 Phil. Ego colpus libenter obculerim, si representati morte mea libertas civitati posset. q Non nunquam refero. Col. Repäsentant vñidē saporem olivarū. Cic. pro Sest. Erat eo tempore Senatus in æde Cōcordi: quod templū representabat memoria Cōsulatus mei. q Repäsentare, est ante diem solvere. Cic. ad Att. lib. 12: Reliquæ pecunias vel nisram Silio pendemus, dum à Faberio vel ali-

vel aliquo qui Faberio debet representabimus. Senec.libr. Epist. 15. cap. 1: Petis à me ut id quod in dicu suum dixeram debere differri, representem. Hinc Cic. Tironi: Dies prouislorum adest: quem etiam representabo, si adveneris.

Répräsentatio, verbale, f.t. [ΤΑΙΝΗ temnū. hi. ταῖς ταῖς, μεγάντις. Gal. Representation. Ital. Representatione. Germ. Ein furbung, oder Darstellung under augen. Hisp. Representamiento. Pol. Postawenie. Vng. Meg seletes. Ang. Representation.] Plin. lib. 9. cap 6: Cujus imago nulla representatione exprimi possit alia, quam carnis immensae dentibus truculentæ.

Répréhēndo, dis vel per syncopon reprendo, act. t. Retraho, quali retro prehendo. [Γ. Τ] takach ψυπη ταφίας. αναλαμβάνω. Gall. Reprendre, prendre par derrière. Ital. Riprendere ripigliare uno di parole. Ger. Wider hinumb stchen. Belg. Achter waerts trecken. Hisp. Reprehender. Pol. Nawraczam, wjad cygane. Vn. Viżxa rancon. Ang. To pluck back againe, to reprove or rebuke.] Liv. Adeò turbati erant dextræ alæ equites, peditesq; ut quosdā Cōsul Catō manu ipse reprehēderit, veiteritq; in hostē. Proper. Quā possit nostros quicquam reprehendere cursus. q. Aliās significat arguo, increpo. [ΠΥΚΙΝΗ hochach. ἐπιπλησθεὶς, ἀπογέγκεις. Pol. Karze. Vngar. Zidalmazom.] Cic. 4. Acad. Licet enim hæc quævis arbitratu suo reprehendat. Idem ad Brut. Nihil ut in Cæsare reprehēderes, nōnulla in Hirtio. Horat. 1. Epist. 19 Nec tua laudabis studia, aut aliena reprehendes. Ovid. Epist. 18: Non sum qui soleam Paridis reprehendere factum.

Répréhēnsio, onis, verbale, f.t. [ΤΑΙΝΗ tochechah ītāmāz̄, ītāmāz̄. Gall. Reprehension, reprise. Ital. Riprensione. Germ. Das straffen mit worten beschäftigung. Hisp. Reprehension, obra der reprehender. Pol. Strafwanie. Vng. Meg feddes. Ang. Plucking back a-gaine or reproving.] Cic. 1. de Finib. Quamobrem d. differentium inter reprehensiones non sunt vituperanda.

Répréhēnsor, oris, m.t. Castigator, objurgator, qui reprehendit, redarguitve. [ΠΥΚΙΝΗ mochiach. ἐπιπλησθεὶς, ὑπτίας. Gall. Reprœtre, blasphemur. Ital. Riprenditore, corruttore. Ger. Ein Beschämter. Hisp. Reprehendedor, corregidor. Pol. Paprawca, tezkiot rad iżże karge. Vng. Meg fedde, dorgalo. Ang. Arbunker, a reprocher.] Cic. 2. de Nat. deor. Nam ut profluēs amnis aut vix, aut nullo modo, conclusa aut aquā facile cōtrumpitur: sic orationis flumen reprehensoris vitia diluuntur. q. Reprehensor, pro emendatore, & correctore. Cic. pro Plancio: Nam si ita esset, quod Patres apud majores nostros tenere non potuerunt, ut reprehensoris essent Comitiorum, id haberent luctices, &c.

Répréhēnsio, as, frequent. [ΠΥΚΙΝΗ μέμφαμαι. Gall. Reprendre souuent. Ital. Riprendere souente. Ger. Ost schätten vñ straffen. His Reprehender à menudo. Pol. Vstawnie karze. Vng. Zidalmazdagalom, meg feddem. Ang. To rebuke and reprove often.] Liv. 2. ab Vrb. Reprehensans singulos, oblistens, obtestansq; dcūm hominūq; fidem, testabatur, nequicquā desertio præsidio eos fugere.

Réprimō, mis. pen. cor. sibi, ssum, act. t. Contineo, cohibeo, restringo, comprimo. [ΥΝΗ manab ΤΥΡΙ chafach. ἵψηναι, πιέσω, στριξεῖν. Gall. Reprimere, retenir. Ital. Roprimerre, ritenerre. Germ. Hindernish truden, hindernissen vertruden. Belg. Verwringen/tegenstaan Hisp. Tener appretado. Pol. Powiagam, gadzieram. Vng. Meg tartozatom. Ang. To refraine, to hold in & keep backe.] Cic. 1. de Leg. Reprimam jam me, nec insequare lōgius, edq; minus, quo plus pœnarū habeo, quam petivi. Idem 1. de Finib. Difficilem quandā temperantiam postulant in eo quod semel jam missum coēceri, reprimiq; non potest. Plaut. Casina: Ita me dii bene ament, ut ego vix reproto Labra ob istam rem, quin te deosculer voluptas mea. Terent. in Adelph. Tandem reproto iracundiam, atq; ad te redi. D. Repressi, rediūmitto maledicta omnia. Virgil. 12. Aen. stetit acer in armis Aeneas volvens oculos, dextramq; pressit.

Réprésus, a, um, partic. Profligatus, repulsus. [ΥΝΗ nimnab ΤΥΡΙ nechchach. νιασταίς, νιαχηνθάς. Gall. Reprimē, retenu. Ital. Reprenuto, ritenuto. Ger. Hindernish getrūst. Hisp. Retendo, appretado. Pol. Zawojagnion. Vng. Hatra verret. Ang. Refrained, holden in, or keeps backe.] Cic. pro Lege Manil. Tamen impetus hostium represso esse intelligunt, ac retardatos.

Répressor, oris, m.t. qui reprimit, compressor. [ΥΝΗ monab ΤΥΡΙ chafach. νιασταύ, ὕπεντης. Gall. Qui reprime, reprimur. Ital. Chi reprime. Ger. Ein Berdrücker, der einem ding wehet das es nicht aussbrechen und sich übern möge. Hisp. Que tiene appretado. Pol. Powiagacq;. Vng. Meg tartozato, elleno alto. Ang. Arefrainer or holder in.] Cic. pro Sextio: Extinctorem domestici atrociniis, repressorem eadis quotidianæ, defensorem templorum atq; tectorum, &c.

Réprobo, act.p. Improbō, rejicio, abjicio, contemno. [ΟΝΗ mas ΤΥΡΙ ghahál. διαδρυξεῖν. Gall. Reprouer, reitter. Ital. Rifiutare, riprovare. Ger. Verwerfen, nicht für gut geben. Belg. Verworpen. Hisp. No approvar, reprovar. Pol. Gane, niemam zdrobire.

Vng. Meg retom nem iauallom. Ang. To disallow, to reprove, to reject.] Cic. 4. Acad. Qui quum Zenonis fuisset auditor, reprobaravit ea, &c. Idem lib. 1. de Finib. Confirmat autem illud vel

maximè, quod ipsa natura, ut ait ille, asciscat & reprobet: id est, voluptatem, & dolorem.

Réprobūs, Non probus, inutilis: quod tamē apud veteres nō facile invenias. [ΟΝΗ nimeás ΤΥΡΙ nighál. ἀδριψός. Gall. Reprouné, reietti. Ital. Riprobo. German. Ein verwarfener unnuget Mensch. Hisp. Reprobo. Pol. Zi osławi. Vng. Nem iambar, laitor. Ang. Worthie of refection.]

Répromitto, is, n.t. Est ei qui mihi stipulanti ante aliud promisit, nunc jam vicissim à me stipulanti promitto [disfusus]. Gall. Promettre &c obligé par stipulation. Ital. Obligarsi per stipulatione. Ger. Hergegen verheissen. Hisp. Obligarse por promessa. Pol. Zwown obiecjanie. Vng. Vizontag fel fogadom. Ang. To bind himself by promise in covenant.] Plaut. Asin. Verūm istuc argentum tamē mihi si vis denumerare, Repromittam istoc nomine solutam rem futuram. Cic. post red. ad Quirit. In referenda autem gratia hoc vobis repromitto, semperq; præstabo, &c. Idem pro Q. Rosc. Repromittis tu ab hinc trieanum Roscio: recita istam restipulationem clatiū. q. Repromitto, pro simplici promitto. Suet. in Claud. Cæs. cap. 20: Fucinum aggressus est, non minus compendii spe quam gloriæ: quum quidā privato sumptu emissuros se repromitterent, si sibi siccata acri concederentur.

Répromissio, onis, f.t. Ipse repromittēdi actus. [εἰσύνασ. Gall. Promesse ou obligation par stipulation. Ital. Obligatione o promessa per stipulatione. Ger. Ein gegen verheissung. Hisp. Promessa, obligation. Pol. Zwown obiecjanie. Vng. Fogadas. Ang. A promise or obligation.] Cic. pro Rosc. Com. Roicus qui ex juri peritorum consilio & autoritate restipularetur à Fannio diligēter, ut quod is exegisset à Flavio, dimidiam partem sibi dissolveret, siquidē sine cautione, & reprobatione, nihilominus id Fannius societatis hoc est, Roscio debebat.

Réptile. Reptitus, Repto, Vide REPO.

Répubesco, is, n.t. Rursum pubescō, ad pubertatem redeo.

[ανάγειν. Gall. Rainen. Ital. Ringtonenire. Ger. Wider jungen werden. Hisp. Tornar ser mancebo. Pol. Odml'adham si. Vng. Meg iſſiadom. Ang. To waxe yonge againe.] Col. lib. 2. cap. 2: Nec revirescere, nec repubescere potest.

Répudiūm, dii, n.s. Propriè dicitur recusatio ea qua vir uxori a te rejecit ob rem aliquā pudendam. [ΤΥΡΙ cherithūth. διανομή. Gall. Dinorce, separation de mariage. Ital. Repudio, rifiuto. Germ. Die verschaffung eines Ehebaus/ein Ehescheidung. Hisp. El desecho por cosa vergon cosa. Pol. Rosj'acenie stadt' amal' gen skiego. Vng. Felesgétöl valo el valas, el hagis. Ang. A divorce, a putting away of his wife.] Plin. lib. 7. cap. 36: M. Lepidus Apulejæ uxoris charitate post repudium obiit. Cajus I. Divortium. D. de Divor. In repudiis: id est, renuntiationibus, cōprobata sunt hæc verba: Res tuas tibi habeto. Itē hæc: Tuas res tibi agito. q. Repudium renuntiate. Plaut. Aul. Is me nunc renuntiare repudium jussit tibi. E. Repudium, rebus paratis, atque exornatis nuptiis. Terent. in Phorm. Iam accipiet, illis repudium renuntiari. Repudium remittere. Idē ibidem: Quū ego vestri honoris causa repudium alteri Remiserim, quæ tantundē dotis dabat.

Répudiō, as, act. p. Matrimonium dirimo, & uxori nuntium remitto. [ΤΥΡΙ ghahál. διαπέμψειν, διαπέμψειν. Gall. Repudier, refuser, reietter. Ital. Repudiare, cacciare via la moglie, rifiutare. Ger. Sein Ehemalib von ihm loszen vñ abscheiden. Belg. Verwoorden/verstoeten. Hisp. Dejuchar por tachas la mujer casada. Polon. L'ac gesezonam. Vng. Felesgēntöl el valom, felesgēmet el hagom. Ang. To put away his wife from him.] Suet. in Cæs. Neq; ut repudiaret illam, compelli à dictatore Sylla ullo modo potuit. Dicitur etia uxor repudiare mariu. Quint. lib. 7. cap. 9: Sapere secubanti amatorem dedit, repudiavit. Vlp. de Divortiis. Iulianus lib. 8. Digest. quærit an furiosa repudium mittere, vel repudiari possit: & scribit furiosum repudiari posse. q. laterū ponitur simpliciter pro nō accipio, recuso, relpono, alspenor. [ΟΝΗ mās ΤΥΡΙ ghahál. διαπέμψειν, διαπέμψειν. Pol. Gardje.] Terent. in And. Repudio confitum quod prius in intendere. q. Repudiare, & recipere sunt contraria. Vatinus ad Cic. lib. 5: Non repudiabis in honore quem in periculo recepisti. q. Dicitur autem Latinè, venusteq; Repudiare benificium, gratiam, conditionem, oblationem, periculum, voluntatem alicujus, autoritatem. Ille etiam repudiatus dicitur, qui in comitiis repulsus est. Cic. pro Plancio: Nunquam enim nobilitas præstum integra, atque innocens populi Romani simplex repudiata fuit.

Répudiatiō, onis, f.t. [ΤΥΡΙ ghahál. διαπομπή, διαπέμψεις. Gall. Repudiation, reiettement Ital. Rifiutamento, ripudio. German. Verschaffung/verstossung/abschaltung. Hisp. Deschambamento. Pol. Odepuniente, rugi, rifiutare. Vngar. El valas, el hagis. Ang. A putting away of his wife.] Cic. ad Att. lib. 12: Sed mihi simulatio pro repudiatione fuerit.

Répudiōsūs, adjct. ināgūwres, διαπέμψεις. Plaut. in Pers. Verū deto, me ubi voles nuptiū dare, ne hæc fama faciat repudiolas nuptias: Id est, ut hanc ob causam nuptiæ meæ repudientur.

Répuérasco, is, n. t. In puerilem ætatem revertor. [ἀσπαστός]
μεταβολή. Gal. Renenir en enfant. Ital. Ritornare tueto fanciulo. Germ.
Wider ja einem Kind werden! Kindlich werden. Belg. Webetem
eine woorden Hisp. Tornar machacho, remoçer. Pol. Węczeć się
do dzieciństwa. Vn. Germ. kke lezek An. To waxe childish.] Cic.
in Cat. Ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam. q Inter-
dum ad pueriles nugas & deliramenta redire. Cicer. lib. 2. de
Orat. Quum iis dicere, sacerum suum Lælum semper ferre
cum Scipione solitum rusticari, eosq; incredibiliter repuer-
scere esse solitos, quim rus ex urbe, tanquam ex vinculis evolu-
sissent. Plaut. in Mere. Senex qui ex templo est jam nec sentit
nec sapit, aucti solere cum rursum repuerascere.

Répuigno, as, n. p. Resist, contradic, oblikt, refragor. [רְפָגַן]
zechelak 7710 sorér. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ Gal. Repugner, contradire, resistere.
Ital. Resistere, contradire, contrastare. Germ. Wider etwas streiten/
widerfiechten/widerstreben. Belg. Tegen staen/tegen striden oft vechten.
Hisp. Contradixere resistere peleando. Pol. Otnawiam, spręgwiadam
sie. Vn. Ellene alok, ellene tusakodem. Ang. To gainestand or resist,
to gainesay.] Cic. de Amicit. Cūn autem omnium rerum simu-
lacio est vitiosa, tollit enim judicium veri, idq; adulterat, tum
amicitiae repugnat maximē.

Répuignanciæ, f. p. Dissensio. [רְפָגַן] כְּנָשָׁה m'shalocketh 757
hebbeh. evaném, avnhojia. Gall. Repugnance, contrarieté. Ital.
Contrarieta, repugnancia. Ger. Widerwettigkeit/gwenspalte/wider-
stet. Hisp. Aquella obra de resistir. Pol. Pręgi wiadom. Vn. Ellen
allus. Ang. A gainestanding, dissension] Cic. philip. Sed qui tan-
tarum rerum repugnantiam non videas, nihil profectò sapis.
Répuignax, acis, om. t. Cötumax, qui oblitus & reluctas. [רְפָגַן]
sorér. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ פְּדוּאֵל. Gall. Qui est contraire à
toutes choses, & à tous Ital. Chi contradice a ogni cosa, & à tutti. Ger.
Widerstreitig/widerwettig/der Widerpart hältet. Hisp. El que
resiste à toutes cosas. Pol. Pręgi wiadom. Vng. Ellene allo, kemény.
Ang. He that is wil full and gainestandeth all things.] Cic. 1. de
Orat. Te repugnacem in disputando esse visum.

Répuignanter, adverb. cui opponitur Patienter. [אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]
ęgarnos. Gall. En contredisant, avec contredit, enui. Ital. Contradicen-
do, malgrado d' altri. Ger. Widerstreitich und ungern. Hisp. Re-
sistendo, con resistencia. Pol. Zpręgwiacis. Vn. Ellenkedue. An.
With gainesaying or gainestanding.] Cic. in Cat. Majore: Alterum
patienter accipere, non repugnanter.

Répuillulo, as, iterum pullulo. [אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]. Gall. Repulluler,
repetere surges & iettors. Ital. Ripullulare. Ger. Widerumb herfür
sprossen oder schiessen. Belg. Butspruyt. Hisp. Renasier y crecer los
árboles. Pol. Nowo peks pugzam. Vng. Ismet ki ifrásom. Ang. To
burgen; to spring againe.] Plin. lib. 16. cap. 10: Larix ustis iadici-
bus non repullulat, picea repullulat.

Répuillula, is, Rurtius pullulaco, & novos pullos: hoc est,
nova germina emitto. [אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]. Gal. Repullo-
ler. Ital. Germinare di nuovo. Ger. Widerumb anfahen herfür spros-
sen herfürschissen. Hisp. Renasier y crecer los árboles. Pol. Nowe
paczki wipusigam. Vng. Ismet ki ifrásom, ki nubók. Ang. To bur-
gen or spring againe.] Col. li. 4. cap. 22: Ut juxta cicatricem no-
velli frondibus repullulascant.

Répuimico, as, Rursum pumico.
Répuimicatio, verbale, f. t. Quod de arboribus dicitur, quando
gemma hirsuta propter frugis expoliuntur ipso Vere. [אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]
επικράτειον λένεν. Gal. Polissure. Ital. Polimento. Ger. Giebung/
ausschüttung. Hisp. Polideza. Pol. Ochedogenie paczkow. Vngar.
Meg irasz. Ang. A polishing, smoothing or slaking.] Plin. lib. 17. cap.
26: Gemmas si frugis retorridas, hirsutasque fecerit, remedio
est repumicatio, & quædam politura.

Répuingo, is, act. t. [אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]. Gall. Repoindre, repiquer. Ital. Ré-
pungere, stimolare. Ger. Widerumb stochen oder stupfern. Belg. We-
derom steken Hisp. Poncar otra vez, agujonear. Pol. Zsi odpycham.
Vn. Ki thlensi meg gikán. Ang. To prick againe.] Q. ad do de ra-
tione, vel calendario loquimur, facit præteritū repuaxi. εξαλε-
og. Quādo verò vicem redditam ostendimus, repupugi. επ-
υπτία. Cicet. Lentulo: Darent mihi ipsi alium Publum, in quo
possem illorum animos mediocriter lacescitus repungere.

Répuigo, as, act. p. idem quod Purgo, vel diligenter mundo.
[אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ]. Gall. Repurgare. Ger. Wi seuberē, wi seuber. Hisp. Mucho
alimpiar. Pol. Ochedogam. Vng. Meg iztuzem. Ang. To purge dil-
gentiae and make cleane.] Plin. lib. 19. cap. 19: Eneat cyminum ab
imo dorso, nisi repurgetur. Ovid. de Nuce: Dumq; repurgat
humū, collectaq; saxa remittit. Idem 5. Metam. vietoq; Aqui-
lonibus Austro fulca repurgato fugiebant nubila cœlo.

Répuito, as, act. p. Mente revolvo, animo expôdo. [כְּנָשָׁה]
zechab. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ. Gal. Reputer, penser & repenser Ital.
Riputare. Ger. Bleßig betrachten/wot bei jm selbs erregt. Hisp. Mucho
pensar. Pol. Pilne wrażam. Vn. Elmembeforgatom. An. To advise or
consider with myself.] Salust. in Catil. Quā tentias quorundā
mece reputo. Liv. lib. 1. ab Vrb. Quis sis nō unde natus sis re-
puta. Cic. post. red. Quibus ego rebus objectis multa mecum

ipse reputavi. q Nonnunquam reseco, sive minorem sum-
mam à majori deduco. διατίπου. Vlp. de administ. & penit. tu-
torum: Idem sumptus litis tutor reputabit, si ex officio neces-
sario habuerit aliquò exire, vel proficisci.

Répu ácio, onis, f. t. Actus reputandi, & consideratio. [כְּנָשָׁה]
zechabah. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ. Gall. Pensamento & consideration Ital.
Pensamento, consideratione. Ger. Betrachtung/erwegung/nachden-
kung. Hisp. Pensamiento y consideracion. Pol. Pilne wrażanie. Vn.
Meg zondolas. Ang. A thinking or considering in my mynd.] Plin.
lib. 10 cap. 17: Hau volatus in reputationem ceterarū quoq;
volucrū nos impellit. Gel. lib. 12. cap. 13: Per incitemētū ætatis
exorta è seminibus suis ratio est, & utendi cōsiliū reputatio, &
honesti contéplatio. Reputationes sub rubr. C. de reput. di-
cunt cōpensationes que contra minores in integrū testi-
tos sunt: ut eis illis cōtra venditionē restitutus, fundi cum
fructibus restitutū: sic illi pretiū cū usuris reddunt. Hotom.
Réquies, ei, f. q. Cessatio à labore, quies, vacatio, otium.
[כְּנָשָׁה] מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה
schibeth כְּנָשָׁה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה מְרֻחָה
Requie, riposo, quiete. Ger. Ruhe/rast Belg. Rust. Hisp. Holganza.
Pol. Odpozincz Vng. Ningodalom. Ang. Quietness, rest, ease.]
Ovid. Epist. 4: Quod caret alterna requie, durabile non est.
Virg. 4. Aen. Tempus inane pero, requiem spatiū q; furor.
Cic. in Catone Majore: Ut meq; senectutis requiem, oblecta-
mentaq; noscat. q Legitur & genitivus requietis. Cic. 1. de
Finib. Et ad dolores ita paratus est, ut meminerit maximos
mortis finiri, parvos multa habere intervalla requieris.

Réquiēsco, ei, n. t. Cesso à labore, quietem ago: [כְּנָשָׁה]
schibeth מְרֻחָה מְרֻחָה birghiah. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ Gall. Seri poser, istred
recov. Ital. Riposarsi. Ger. Ruhen Belg. Rusten Hisp. Disfarsare
è holgar se. Pol. Odpozincz. Vng. Meg zondozam. Ang. To be at
rest or ease.] ut Requiescere à Reip. muneribus, apud Cicet 2.
Offic. Virg. 1. Eglog. Hic tamen hac mecū poteras te quiescere
nocte Fronde super viridi. Cic. in Ver. Quā diutius in eo ne-
gotio, curaqt; fueram, ut requiescerem, curam q; animi levare:
ad Carpinatum revertetbar. q Requiescere in spe cujuspiā, est
spem omnē in illo repositā habere. Cic. pro Cael. Qui hoco-
nico filio nititur, in hujus spe requiescit. q Legitur & acte
positū, pro eo quod est sistere, & quietū reddere. [כְּנָשָׁה]
hischibith מְרֻחָה henichah בְּרַחְבָּה birghiah. אֲנִי נֹזֵעַ מִעַמָּךְ Gall. Dokter
repos. Ital. Dar riposo. Ger. Stillen/rhwig vñ still machen Hisp. Hol-
gar a otro. Pol. Vspokoiam. Vn. Meg zondozam, le tsenerdem.] Virg.
Pharmacevtria: Et mutata suos requierunt flumina cursus.
Réquiero, is, pen. prod. act. t. Multū & diligēter querro. [שְׁרַקְבִּים]
shirkh darsich מְרֻחָה bahāh. מְרֻחָה bahāh. Gall. Requerir. Ital.
Ricerare. Ger. Bleßig suchen/ein ding nachfragen. Hisp. Requerir,
diligentemente buscar. Pol. Pilneszakam, badam sie. Vng. Meg kere-
sem, kerdezem. Ang. To enquire or demande againe.] Terent. in
Phorm. Abiphædria, cum require, atq; adduc huc. e Posit
aliquando pro interrogare. [כְּנָשָׁה] shibah. מְרֻחָה shibah.] Pin.
Epist. 137: A quibus libenter requisierim, cur concedant. q
id est, quos libenter interrogaverim. q Aliquādo sp̄o deli-
care. Cic. in Parad. In quo equidē continent. s̄simonū hominū
majorum nostrorum prudentiam requiro. q Nonnunquam
pro opus habere Cic. 1. de Finib. Virtutem autem nixam hoc
honesto, nullā requirere voluptatem. Idem pro Lege Mand.
In hoc bello Asiatico non solum militaris illa virtus, qua est
Cn. Pompejo singularis, sed aliq; quoque virtutes animi mul-
ta, & magnæ requiruntur. id est, necessarie sunt.

Réquisito, as, siquent. Plaut. in Most. Quid tu otiosus res
novas requiras?

Res, rei, f. q. Generalem habet significationem. f כְּנָשָׁה
puhghām נֶגֶרְמָגָה. Gall. Chose negoce. Ital. Cesa, negotio.
German. Ein ding/sach/ handelt/ein jettich damit man embgeht.
Belg. Een ding. Hispan. Cosa, la hazienda. Pol. Ryca/spraw-
ktor/sie bawimi. Vngar. Dolog, marisia. Ang. Any thing orby-
ness.] Nam (ut Paulus luteconsultus inquit) tam corporalia,
quām incorporalia cōprehendit. q Aliquādo ita accipitur, ut
verbo opponatur: hoc est, pro re per voces significata. Cic. 3.
de Orat. Sine re, nulla vis verbis est. Idem 4. Tusc. Rem opinor
spectari oportere, nō verba. Horat. in Arte: Verbaq; provisam
rem nō invita sequetur q Nonnunquam ita ut opponatur per-
sonæ. Vnde loci argumentou partim à rebus, partim à perso-
nis iuri dicuntur. q Sumitur & pro contentione, lite, negotio.
[כְּנָשָׁה] hinjan. Cic. pro Sexti Rose. Tecum mihi res est Rose.
Terent. Quid huic rei est? id est, negotii. Cic. pro Murcen Non-
dum potuisse statuere lurisconsultos, utrum rem an hie dici
oporteret. q Item pro imperio. [כְּנָשָׁה] malechush. מְרֻחָה Vng.
3. Aen. Postquā res Asiae, Priamid, evertere genit immentan-
visum superis. q Itē pro actu venere, evovotia. Terent. in Eva.
Ego cū illo, quo cū uno rem habebā tum hospite. Donatus:
Rem habere, honeste res impura dicitur. De tribus hiscep-
stremis significationibus, Ausonius versus est in Monosyllab. 3:
Imperium, litē, venerem; cur una notet res item pro expen-
cia, sive

sive esse & u. [Terent. in Adelph. Re ipsa reperi, faciliate nihil esse melius, neq; clementia. Cic. in Catone: Habui hęc de Senectute quę dicere vobis, ad quā utinā perveniat, urea quę ex me audistis, re experti probare possitis. qd Itē pro periculō: ut apud Terent. in Phorm. Verū pone esse vičum eum. Ad tandem tamen nō capit̄ ejus res agitur, sed pecunia. q Dicere, vel cogitare quod res est: hoc est, veritatē dicere, vel cogitare. Terent. in Adelph. Verū cogito quod res est. q Res item pro bonis, sive substātia accipit̄ur. [Terent. in Phor. At sitalentū rem reliquissē decē, primus es̄s, &c. Vnde dicimus rem habere, pro eo quod est divitē es̄s. Cicer. 2. Offic. Non es̄s duo hominū millia qui rem habeant. Rem augere: id est, locupletari. Idē pro Rab. Poſthumo: Rem bonis & honestis rationib⁹ auxit. Rem facere, idem. Horat. 1. Epist. Is' ne tibi melius suader qui ut rem facias, rem. Si possis rectē: si nō, quocunq; modo rem, &c. Avidus ad rem: id est, avarus. Terent. Evauch. Ejus frater aliquantulū est ad rem avidior. q Interdum res accipit̄ur pro utilitate. [Terent. in Evauch. Hecyr. Si in rem est Bacchidis. Et rursum: Neq; in rem nostram est ut quisquam amator nuptiis latetur. q Ex re ipsa natum dicitur quod extempore est. E' re nata: id est, occasione. Pro re nata: id est, pro eventu rei, & occasione. Ab re, aliquādo ponit̄ur pro ab eventu. q Ad rem verba conferre is dicitur qui aggreditur agere quod dixit. Terent. in Evauch. Tam diu ejus magnifica verba pati possumus, quām diu verba sunt. Ceterū li ad rem conferrātur, vapulabit. q Res Romana, à Livio sēpē ponit̄ur pro acie Romana: Sed res Romana, inquit, erat supērior. q Ponit̄ur res aliquādo pro modo, seu ratione. Plaut. in Rud. Iam reperi rem quo pasto nec fur, nec socius sies. q Re vera, duę dictiones sunt idē significantes quod re ipsa, vel uti veritas se habet x verbo, specie. Cicer. pro Cluent. Verbo ille reus erat, re quidē vera, & periculō, & tota accusatione Opianicus. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 7: -velut si Re vera pugnēt, feriant, &c. q Alias res agere dicitur qui nō attēdit ad id quod aut dicit, aut facit. Cic. ad Cassium, lib. 15: Itaq; facio me alias res agere, ne convicium Platonis audiam. Hujus diminutivū est regula. [Terent. in Evauch. ut à spes specula. q Res compendinata, dicitur quum judicium in diem tertium dilatum est. [Terent. in Evauch. q Res judicata dicitur, quę finē controversiarū pronunciatione accipit, quod vel condemnatione, vel absolutione contingit, ut autor est Vlp. ff. de Re judicata, & xix. Ep̄. q Res forēlis, dicitur causa quę agitur i a foro, & ad causidicos pertinet. [Terent. in Evauch. Res prolatæ, & Res prolatae, sēpē dixit Cicero: nec tamen, quid significet, intelligunt multi: significat autem, ut ex accusata multorum locorum examinatione collegimus, tempus illud, cum homines ferriarentur, declarat maximē Plautus in Captivis, in persona parasiti:

Vbi res prolatæ sunt, cum rus homines eunt,
Simil prolatæ res sunt nostris dentibus.
Quasi cum calentur, cochlear in occulto latent,
Suo sibi succo vivunt, rot si non cadit:
Item parasiti rebus prolati latent.

Et pro Muræna, ubi lurecōlūtū exagit: Sapiens existimat in nō potest in ea prudētia, quę neq; est extra Romanū usquam, neq; Romæ, rebus prolati, quicquā valet, & ad Attic. lib. 7: Non istum reū prolatio tardabit, & ad eundem lib. 14: Meam stultā verecundiam, qui legari voluerim ante res prolatas, ne deserere videret hunc rerū rumorem: & ad Qu. Frat. Res prolatæ, ad interregni comitia adducta. Rerū igitur prolatio, sive res prolatæ idē est, ac si dicas, vacatio à muneribus: quę maximē erat ludorū diebus. Ludorū autē nomina, Votivi, Romani, Victorii, Plebeii, quorū primi Votivi XVII. Cal. Sept. cōmissi, per quindecim dies celebrabantur: & continuò Romani per decē dies: cūm interea res prolatæ dicebantur, confessi Votivi, & Romanis, rursus ad negocia: judicia fiebant: senatus habebatur, tum publicē tum privatim quisq; satagebat in suāre: hoc usq; ad VIII. Cal. Novemb. nam cūm inter ludos Romanos & ludos Victoria dies int̄sint XLV. quod aperiē ipse declarat lib. 4. in Verrem: relē subducēti perspicuum fiet, ludorū victoriæ commissionem incidere in diem VIII. Cal. Novemb. quod significatur & ad Qu. Frat. lib. 3. iterū igitur res prolatæ. Victorii autē ludi, cumq; his Plebeii cōjuncti, dies aufercebāt ostō ut ad IIII. nonas Novemb̄is & magistratus, & cuiusvis ordinis homines intermissā rei sive publicē, sive private administrationē repeterent: itaq; Cicer. lib. 4. Epist. ad Att. Pontinius, inquit, vult ad IIII. nonas Novemb. triumphare, ex quo patet, nō fuisse diem festū IIII. nonas Novemb. Ex Pauli Manutii cōmetario in Epist. ad Att. Reculā, lā, pen. cor. diminutivum: [xmasidō]. Gall. Petite chose, chosest. Ital. Picciola cosa. Ger. Ein klein ding oder sach/ein händchen/gärtchen. Hisp. Pequenna cosa. Pol. Ręka, małej ręka. Vng. Marhatska. Ang. A little thing.] quemadmodū specula à spes: quod quanvis generale sit sua natura vocabulū, rebusq; omnibus

exquis commune: venustissimē tamen accipit̄ur pro tenui re familiari, quę ab Horatio curta supelix appellatur. Rēsaluto, tas, Salutarem saluto. [cōm̄tā & p̄m̄. Gall. Rēsaluer. Ital. Rēsalutare. Ger. Wider vmb grüssen. Hisp. Tornar o saludar al que saluda. Pol. Zasie poślarwanie. Vn. Vixontag kōzontens. Ang. To helle againe.] Martial. libr. 4: Securus nullum resalutat, despiciens omnes. Cic. 2. Philip. Sed tum nimis inter omnes constabat neminem esse resalutatum.

Rēsarcio, cis, fi, tum, act. t. Quod dissutū, aut scissum erat de nuō sarcio. [Terent. in Evauch. badlāk 707 taphār. aīnphānla. Gall. Rabbiller, racoūtter, radouber. Ital. Risardì nuovo. Ger. Wider bugen/ wider besser/ wider siāen. His. Rehazer remendar. Pol. Oprawiam. Vng. Megoldom. Ang. To amend, to botch.] Terent. in Adelph. Fores effregit, restituunt, discidit vestem? refarcietur. Succ. in Claud. cap. 6: Quod decretum abolitum est, excusante Tiborio imbecillitatem ejus, ac damnum liberalitate sua resalutatur pollicente.

Rēsārrio, is, Rursus farrio. [cōm̄tā & p̄m̄. Gall. Resarcler, farcler derechef. Ital. Zappare da nuovo. Ger. Wider jätzen. Hisp. Sacharò esfardar otra vez. Pol. Znowu w' oce. Vng. Vyolaz giomlalok. An. To rake or weed againe.] Plin. l. 18. cap. 20: Quām hyeme prege lida capte segetes essent, resescerunt, resarcentes campos.

Rēſcindo, is, aſt. t. Cædo, tollo, auſero, deſtruuo, reuello. [Terent. in Evauch. ghadhab үрж биккәх 307 kishab. aīnphānla, dōrōtura, cīnphānla. Gal. Cusper, rogn̄, abolir. Ital. Tagliare, troncare, distruggere. Ger. Abhauen/dannen haussen/ oder schwenden: item, abwerfen. Belg. Wederom afbreken. His. Cortar, deſtruyr. Pol. Oderznam, gruzjan. Vng. Elmetzem, leuagom. An. To cut or break in ſunder, to abolish, orforde.] Cæſ. lib. 1. bell. Gall. Pontem qui erat ad Genavām, juber refindi. Propriè tamen ad ea pertinet quę ſcinduntur, reſecantur ferro, aut alio quovis instrumento. Col. lib. 2: Et quę falx reliquerit, priusq; in arescant, vomis refindat, atque obruit. Id enim cedit pro ſtercore. Vng. lib. 1. Georg. Nō tamen ulla magis præſens fortuna laborum est. Quām si quis ferro potuit refindere ſummum Viceris os: alitū vitium, viuitque tegendo: id est, apeſire. Idem lib. 1. Georg. cōculum reſindere fratres, Ter sunt conati: id est, oppugnare. q Aliquando non ratum habere, ieritum facere, abrogare, abolere aīnphānla. Salutius in lugur. Iugurtha inter alias res, ait oportere quinquennii consulta. & decreta omnia refindi: id est, tolli, & deſtrui. Terent. in Phor. Mihi non videtur, quod sit factum legibus. Refindi poſſe.

Rēſcissūs, part. [Terent. in Evauch. בְּבָקָר בְּבָקָר nimbāh בְּבָקָר niktab. aīnphānla. Gal. Cusper, rogn̄. Ital. Tagliato, troncato. Ger. Abgeschnitten. His. Cortado. Pol. Oderznam, odcie. Vng. Lemezetet. Ang. Cutte in ſunder.] Luc. lib. 4: Reficidoque vovent ſuſpiria dura palato.

Rēſcisco, is, n. t. sive Rēſcio, is. Est factum aliquād occultius, aut inquinatum, inſperatum: q; cognoscō. [Terent. in Evauch. p̄gārō, ijs & árouey. Gall. Ètre aduersi apres le fait, sa vir p̄us apres. Ital. Rēſpere. Germ. Inzwerden/cin heimide ſach erſt in unnd vernennen. Belg. Inneſtiden. His. Saberto que ſchiltz. Pol. Do wiadnie ſie. Vng. Miertem. Ang. To know and be aduerſed/ foward.] Terent. in Adelph. Englibi, reficivit omnem rem: id est, quod occultū putabamus, preter nostrā opinionem cognovit. q Aliquando significat rem, postquam gesta est, ſcio, quā nesciebam quū gereretur. Terent. Hecyr. Omnia omnes ubi reſciscunt, hi quos patuerat reſciscere, ſciunt.

Rēſcribo, is, aſt. t. Scripto respondeo. [cōm̄tā & p̄m̄. aīnphānla. Gall. Rēſcribere. Ital. Rēſcriuere. Ger. Wider ſchriften. Belg. Woedet ſchriven. Hisp. Rēſpondar à lo que otro ſcriue. Pol. Odpisſtie. Vng. Iraſſil meg ſelelek. Ang. To writ againe.] Ovid. 1. Epist. Nihil mihi reſcribas attamen ipſe veni. q R. ſcribere argētū, est renumerare, ſive per mēſe ſcripturam redidere. Terent. in Phor. Atq; illud mihi argētū rursum jubere ſent. Vni Donatus (inquit) id est, reddi, ſeu per mēſe ſcripturā dat. Q. ſent. enim ad pecunia renumerationē anteceſt. ſcripturā, quę ho die chirographum vocamus, ideō reſcribit̄ ſe, cebat pro renumerare. Servius: ſcribi est dari. Horat. lib. 2. ſent. ſent. 2: ſcribe decē Neriōnō est ſatis, adde Cicer. Nodeū tabulas centum. Reſcribi verō reddi. Idē paulo pōst: Putidius mulū est cerebrum (mihi crede) Perilli. Dicātis quod tu nequā reſcribere poſſis. Quę omnia ex antiqua cōſuetudine intell. yēla ſunt, quę fuit, ut creditores in argētariū apud quos ſuas pecunias collocaret, tabulis expensum aliis ſerrent, & argētario id nomen diſtarēt. Debitores autē cūm eam pecuniam iedidifſent, eidem argētario, ut nomē expugneret, & pecunias in acceptum referret, diſtabat. q Ponit̄ur aliquādo reſcribo, pro eo quod est ſcribere contraria in quę aliſtū ſunt. Q. ſent. lib. 10. cap. 5: Melius hoc quā reſcribere veteribus orationibus. q Aliquando pro reſpondeo, ut cūm iuriſconsultos reſcribere dicimus, cūm consultoribus ſuā reſponsa ſcripta dabant. Reſcriptum, pti, n. f. Epistola qua imperatores vel ad libelloſ p̄ſtantium, vel ad aſtentium magiſtratum conſultationes

responderunt. [Γάρ datib. ἀντηγραφοι, αντηγραφι. Gall. Rescrit, lettres d'un prince, lettres royaux. Ital. Lettere di un principe. Ger. Ein Schriftliche antwort/etw Gegenstreben His. Letras de un principe. Pol. Odpowiedz przepisane. Vngar. Irassal valo mag felelet. Ang. A writing againe, letters of a prince.] Vlp in l. 1. ff. de Appellationibus: Quod situm est an adversus rescriptum principis provocari possit.

Rēscō, cas. pen. cor. resecui, etum, a & p. Amputo, abscondo.

[נָשַׁר צָמָר קָטָב עַל־גְּהַדְּלָה וְעַל־גְּחַזָּר. נָשַׁרְתָּו. Gall. Rognier, couper, resquer. Ital. Tagliare via, riagliare. Ger. Ab-schneiden/beschneiden/abhaugen. Belg. Afsnijden/weberom snijde. His. Cortar o tornar à cortar. Pol. Odpisnam. Vn. El metzen. An. To cut or pare away.] Ovid. 11. Metam. Sed solitus longos ferro resecare capillos Viderat hoc famulus. Cicer. 2. de Divin. Aut quoru lingue sic inholderent ut loqui non possent, ha scal-pello resecare libarentur. Idem in Pif. Quem Carthaginien-ses resectis palpebris illigatum in machina vigilando ne ca-verunt. q Refecare ad vivū, est aliquid nimium stricte, & quod dicitur, ad regulam revocare: translatione sumpta ab iis qui vel ungues usq; ad vivum, vel arbores usq; ad radicem rese-cant. Cic. de Amic. Nec id ad vivum reseca, ut ii qui haec subtilius differunt. q Refecare libidinem. Cicer. ad Attic. lib. 1: In qua ego nactus (ut mihi videbar) locum resecanda libidinis, & coercenda juvenitatis, vehemens fai. q Refecare audacias & libidines, apud eundem 5. Ver.

Rēscētūs, a. uan. part. Abrasus. [נָשַׁר מִקְאָב עַל־נִיגְהַדְּלָה וְעַל־מִצְרָאָבָרְתָּא. נָשַׁרְתָּו. Gall. Coupeure. Ital. Tagliamento. Ger. Beschni-dung/abhaunung. Hisp. Cortadura. Polon. Odpisie. Vngar El metzes. Ang. Cutte of or away.] Ovid. 4. Trist. Eleg. 10. Ba-bi resecta mihi bisve, semē, ve sunt.

Rēsecō, onis, f. r. Amputatio, actus resecandi. [נָשַׁר גְּבֵרָה. נָשַׁרְתָּו. Gall. Coupeure. Ital. Tagliatura. Ger. Beschni-dung/abhaunung. Hisp. Cortadura. Polon. Odpisie. Vngar El metzes. Ang. A cutting or paring away.] Col. de Arboribus: Que ex resectione enata fuerit, vim inutilera habebit.

Rēcē, n. inis, n. t. Quod à re quapiam resecatur: [נָשַׁר עֲנָפוֹת. Gall. Coupeure, rongneure. Ital. Tagliatura. Ger. Ein abschneidung/ das man von einem anderen abhauet. Hisp. Cortadura, mondadura. Pol. Vegnek. Vng. El metzes aprolek, metelek. Ang. That which is cutte or pared away from anything.] ut, Relegmen unguium, quod ex unguibus amputatur, נָשַׁר עֲנָפוֹת. Plin. lib. 28. cap. 15. Nec pauci apud Græcos singulorum viscerum, membro-rumque etiam sapores dixerunt, omnia persecuti usq; ad res-egmina unguium.

Rēcēx, cis, pen. cor. m. t. [τὸ τῆς ἀπομονῶσα λύπης δάκρυον. Gall. Sarmant à deux yeux ou trois. Ital. Rasolo. Ger. Ein gerten an einer Weinreben so man schneilt. Hisp. El sarmiento del cuerpo de la vid. Pol. Odpisiek, rocijs, ktori potim sadza dia rodjenia. Vng. Venike. Ang. A vine branch cutte.] Sarmientum annotinum, quod pa-tatur ut fructum ferat. Col. lib. 3 cap. 10: Nam confiteor pam-pinarios quoq; quam è duro protisperint, tempore anni se-quentis acquirere secunditatem, & idè in resecem summi-ti, ut progenere possit. Verum ejusmodi partum compe-timus non tam ipsius resecis, quam materni esse munericis.

Rēscē, as, Iterum obsecro, itero obsecrationē. [אָשָׁדְנָה. Gall. Reprier. Ital. Prigare più volte. Ger. Widerumb biken. Hisp. Rogar muchas vezes. Pol. Znowa prosię. Vng. Az körülérget meg nyitom. An. To pray againe.] q Item religione solvo, ut quum reus popuū comitis oraverat per deos, ut eo periculo libe-rate, jubebat magistratus eum resecare. ἀποσθεμα. Hæc Festus Vsls est in hac significatione Plaut. in Aul. Nunc te obsecro fac mentionem cum avunculo, mater mea, Resecō que mater quod dudu obsecraverā. Marcellinus lib. 24: Exclama-vit indignatus acriter Julianus, Iovemque testatus est nullo Marti iam sacra facturū, nec resecavit celeri morte p̄cep̄us.

Rēsēdā, dæ, f. p. Herba quæ apud Ariminum copiose pio-vnit, sedandis collectionibus inflammationib; ue utilis. Plin. lib. 27. cap. 12: Circa Ariminum nota est herba, quam resēdā vocant. Discutit collectiones, inflammationsq; omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba: Reseda morbos reseda, scisone, scisne, quis hic pullos egerit? iadicces, nec pedes, nec caput ha-beant. Hæc ter dicunt, totiesque despunt.

Rēsgmēn, Vide R E S E C O.

Rēsēro, ras, pen. cor. act. p. Aperio: à sera deductum [ΠΝΙΥρα-thach. ωρίων. Gall. Ourir. Ital. Aprire. Germ. Aufschlissen/das schlöf aufschlun. Belg. Opdeea. Hisp. Abrir. Pol. Odmikam, oth-weram. Vng. Megnytom. Ang. To open.] Cic. 2. Offic. Nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit: nec ita reseranda ut pateat omnibus. Virg. lib. 12. Aen. Vrbem alii reserata jubent, & pandere portas Dardanidis. Lucan. lib. 2: Ut reseret pelagus, spargatq; per aquora bellum. Valer Flac. 2 Argon. hospitibus reierans secreta Thyotes.

Rēsētūs, particip. [ΠΝΙΥδη mphidach.] Ovid. 2. Fast. - & sex re-scīata diebus Carroris Acolii janua latè patet.

Rēsēro, is, pen. corr. resevi, resatum. act. t. Rursus semino, se-rurus planto. [אָשָׁדְנָה. Gal. Replanter, resemer. Ital. Riplan-tare, ripemare. Ger. Widerumb säven His. Replantar, sembrar otra vez. Pol. Z. se siede. Vn. Vyoman retek. An. To plant or sown agai-n.] Plin lib. 18 cap 20: Nam quū hyeme prægelida capte se-getes essent, reseverunt, resarrientes campos mense Martio. Rēsēro, as, act. p. In aliud tempus, vel in futurum servo, reti-neo. [אָשָׁדְנָה יְהִי שָׁפָחָן תְּמִימָה. Gall. Reserver, Ital. re-serbare German. Hinderlich behalten. Hisp. Reservar o guar-dar. Pol. Napotim chowim. Vng. Maszibre tartom. Ang. To keep until an other tyme.] Cic. ad Qu Fratrem lib. 2: Presenti sermo-ni reseruentur cætera. Idem in Orat. Vsum loquendi populo concessi: scientiam mihi reservavi. Virg. 4. Aen. Nam quid dis-simulo? aut quæ me ad majora reservo?

Rēsēs, Vide R E S I D E O.

Rēsex. Vide R E S E G O.

Rēsēdo, es pen. cor. n. f. Quiesco, sedeo, firmiter sto. [עַל־יָסְחָב פְּנֵי כָּחָבֶד חַבָּאָה. נָשַׁרְתָּו. Gall. Se-rassur, estre assis. Ital. Resedere, sedere. Ger. Entsichen/erstigen. Belg. Sitten. Hisp. Tornar otra vez à se asentar, estar mucho asentador. Pol. Odpoczwan, relawam. Vng. Niugzom, vitez velök. Ang. To sit a long tyme.] Virg. 7. Aen. : omnisq; repeare resedit fla-tus q Residete esuriales ferias, est otiori; agereq; ferias esuri-ales plenaes. Plaut. in Capt. Ita venter, gutturq; resident esu-riales ferias.

Rēsēs, sidis, om. t Segnis, otiosus, dissolutus. [עַל־בְּשָׁלָד דְּפָרָה שְׁחָקָה. נָשַׁרְתָּו. Gall. Absi de laschoté, demouré, lais, h. p. resenx. Ital. Tardo, ocioso. Ger. Faul und träge/müssig siagen. Belg. Le-dich/tuy. Hisp. Flezo o perezoso. Pol. Leniwiec, gnoick. Vng. Keil, huolkado. Ang. Slouthfull, sluggish, idle.] Liv. lib. 2: Timuere Pa-tres residē in urbe plebem incitti, manere eam, an abire mal-lent. Virg. lib. 6. Aen. Otia qui rumpet patrię, residesq; move-tullus in armis viros, & jam desucta triumphis Agmina. Idem 1. Aen.: - & vivo tentat preventere amore lampide resi-des animos, desuetosq; corda; id est, pigros. Reses aqua à Var-rone 3. de Rust. cap. 17, dicitur quæ non fluit.

Rēsēdūs, a, um, adjct Reliquus. [עַל־בְּשָׁלָד נִשְׁכָּאָה כְּנִזְׁבָּה נָשַׁרְתָּו. Gall. Le reste, resids, demouré de resté. Ital. Resto, restante. Ger. Überig/vberenig/vberblüben. Hisp. Cosa que queda à restante. Pol. Zostawek. Vn. Maradek. An. Thereist, there-sidew.] Plancus Ciceroni lib. 10. Epist. Cupio nullā residuā so-litudinem esse. Liv. 9. bel. Pun. Et sive ex residua & veteri su-mitate, sive intēpestiva iactatione severitatis inflatus. q Resi-duus pro reliktus. Suet. August. cap. 73: Instrumenti ejus, & supellec̄tilis parsimonia appetit et a nunc residuis lectis, at-que mēsis: quorū pleraq; vix privatæ elegantiæ sunt. Residu pecuniæ dicebātur, que apud eum qui publicā pecuniā adni-stratar, supererant, cum vel in usum publicum, vel in æram referri deberent. L. 22. D. ad Leg. Iuliam. de pecul. & l. 4. cod.

Rēsēdo, is, pen. prod. Idē ferè quod resideo, nisi quod motum quendam importat: quasi ad residendum descendō. [עַל־יָסְחָב פְּנֵי כָּחָבֶד חַבָּאָה. נָשַׁרְתָּו. Gall. Serassur. Ital. Per si a sedere. Ger. Wider nider siagen. His. Hazer se asiento-euel hondon. Pol. Odpoczwan. Vn. Le eredzemed, le welök. Ang. To light or sett downe as birdes after flight.] Plin. Iun. lib. 9 Epist Novissimè Consul, Secunde, sententiæ loco dices, si quid volu-rit. Permisit, inquam, quod usque adhuc omniibus permisi-sti: resido. aguntur alia interea. Virg. 6. Aen. id. - tumida exire tum corda residunt.

Rēsigno, as, act. p. Quod signatum erat aperio, patescio. [ΠΝΙΥpathik. παραδίδω, παραθέτω. Gall. Desceler, crocheter, abolir. Ital. Sbollare, aprire, sf. gare com' son lettere. Ger. Ein Sigel aussbrechen / ein Sigel oder Zeichen dannen thun. Belg. Opbreken. Hisp. Abrir lo sellato. Pol. Piecęć odł' amule, odpiecięcie. Vn. Szakazom. An. To unseal or open that is sealed.] ut Resignare literas. Est enim cōtrarium simplici Signo, quod est anulo signū imprimō. Plaut. in Tuin. Iam si, ob signatas non feret, dici hoc potest, apud portuorem eas resignatas tibi, inspectasq; esse. Cicero Attic lib. 11: Quas si putabis illi ipsi utile esse reddi, reddes: nihil me laderet. Nam quod resignate sunt, habet, opinor, ejus signū Pomponia. q Hinc resignatio testamentorum appellata. Horat. 1. Epist. 7: & opella forentis Adduci febris, & testamenta resignat. q! item resignare, est perte&ē signare. [ΠΝΙΥchatam. κατατελεσθαι.] Col lib. 3. Prinsquā arbulcu-las transferas, rubrica resignato, ut insde in quibus ante stet-erunt, constitutas eas. q Item clau're. Virgil. lib. 4: & lumina morte resignat. q Antiqui etiam resignare pro rescribere di-cebant: sicut subsignare pro subscribere αντηγραφει. q Item re-signare, reddere: quod sit quū in libris datoium & acceptoriū pecuniā, quā acceptam signavimus, redditam demonstra-mus. Horat. lib. 3. Carm Ode 19 de Fortuna: Si celeres quat-pennas, resigno quæ dedit. Idem 1. Epist 7: Hac ego si cōpellat imagine, cūcta resigno. q Ponitur aliquando pro perimo, ab-rogo, dissolvo. Cis. pro Archia: Nam quū App̄ tabula negli-gentius

gentius affermat dicerentur, Gabinii, quandiu incolunis
fuit, levitas: post damnationem, calamitas omnem tabularum
fidem resignasset. &c. Budaeus.

Résignatum aës dicebatur militi, quum ob delictum jussu Tribunum militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas recesseretur. Autor Festus.

Resolis, secunda syllaba corr. n. q. Saltu retrocedo, subito pedem referto. [αια πηδάει, αια πηρόνει. Gall. Resallir, rejsallir, rebandir. Ital. Saltar in dietro. Ger. Wider hindernisch springen. Hisp. Saltar atras. Pol. Odszakusie. Vngar. Hatra verom, v^zera zökdm. Ang. To leap back, to rebound or sluppe away quickelie.] Quadrigarius lib. 6. Sertorius caute dextrum humerum sauciatus, atq; resilit. q. Resilire itē dicitur māma, quū steriles cit, lactis materia deorsum revocata. Plin.lib. 11. cap. 40. Detrac̄to māma alumen suo, steriles cit illicō, ac resilit. q. Resilire item dicitur quod corpori duro illisum, repellitur atque repertutur: unde per translationē, crimen ab aliquo resilire dicimus, pro eo quod est non h̄erere, aut non quadrare in illū cui objicitur. Cic. pro Rosc. Amer. Vbi scopulum offendis ejusmodi, ut non modō ab hoc crimen resilire videoas, verū omacū suspicionem in vosmetipso recidere intelligas.

Résumé, as, frequent. est verbi **refilio**, Repercutor, sive reflector ut quem pila pavimento illisa, sursum r. silit. [αἰσθάνεσθαι, αἰσθάνεσθαι. Gall. sonuent resaillir & rejoallir. Ital. Saltar all' insu. Ger. Widergängen/widerhallen. Belg. Wedersom oft terug springt. His. Refulsius de alguna cosa. Pol. Odskausie, odpadam. Vn. Virzë zököm. Ang. To leap backofien.] Transfertur tamē spēp ad vocis repercuīōneā, quā montes & nemora quodāmodo motari vidētur, & subsilire. Virg. 5. Aen. - pulsati colles clamore resultant. Idem lib. 8: Coasonat omne aemus strepitū, collesque resultant. Plin.lib. 11. cap. 19. Inimica apibus echo est, resultanti sono, qui pavidas æternō pulsatitu.

Résimus, a, um, pen. prod. ex re, & simus, Simus: hoc est, qui
nates habet depressas, extremitate suisum reflexa. [αἴστης οὐ.
Gall. Qui a le nez canus & recroché Ital. Chi ha le narì aperte insu
come mori. Ger. Der ein Affen nasen hat: das ist zu vorderst ob sich ge
bogen. Hisp. Cosa muy roma de nariz. Polon. Nofmajać: kugorę
nakrywioną iako kożedukum. Vng. Fel horgatt orn. Ang. He that
hath a camoise nose or crooked rypward.] Unde à Virgilio capellæ
dicuntur simæ 10, Aeglog. Dum tenera attonderat simæ vir
gulta capellæ. Servius. Simæ, Græcum est nomen: id est, pres
sus naribus unde & simias dicimus. Resimus, uititur Col.lib.
6. cap. 1, loquens de boum indole: Parandi (*inquit*) sunt boves
naribus résimis, patulis. Varr. 2. de Re rust. cap. 9.

Rēsinā, *pen. corr. f.p.* Humor tenax ex arboribus defluens,
in iisdemq; residens. [נֶגֶב] *nephēph pīnīn*. Gall. Resīna.
Ital. Ragiā che cola per' o piu del pino. Ger. Harz/die zähne matere so
aus den Wämmen herfür tringt. Hisp. La resina del pino, tremewina.
Pol. Zybīcza, kleina drzewie. Vn. Fanak ex enysu. An. Rosēn, or all
lik gumme running out of trees.] Ejus duæ præcipue sunt species,
arida una, humida altera. Et protrsus omnis stomacho cōducit,
& sanguinis refectioni: in primisq; probat quę à terebin-
tho arbore, terebinthina est appellata. Nascitur in Arabia, in
Iudaea, in Syria, in Cypro, in Lycia, & in Cycladibus. Quę al-
ba, præstator est, nitri colorem habens, & non nihil cœrulei.
Rēsinācūs, adject. Quod resinam refert. [נְתִירָה, παντόντα.
Gall. Cetin, *l'huile de la résine*, *la résine*.

Gall. Semblable à resine. Ital. simile à ragia. Ger. Dem Harz gleich.
His. Semejanee à résina. Pol. Zwyżow. Vn. Enyues, ragados. An.
Lyk rosen or gumme of trees.] Plin. lib 24. cap 11: Alterū sterile, al-

Resinatūs, a, um, Quod est resina illitū, sicut à pice, picatū, *ſpiritus*, *Gall.* Protrē de resinē. *Ital.* Cosa imbrattata da ragia *Ger.*

Gehrhet mit Harz bestreichen oder vermischt mit Hif. Cosa vntad beden
resina. Pol. Zymatica polistana. Vn. Mi. enyusiteter. Ang. Dawbed or
smeared with resin.] Iuven. Sat. 8: quid enim resina iuventus;

Juncea vito rojn.] Juven. Sat. 81: quid enim felinata juventus;
Resinatum, cui resina admista est. Vinum resinatum, resina conditum. *primitivis oīr.* Mart lib. 3. Resinata bibis vina, Falerna
fungis. Plin lib. 22 cap. 1: Novitum resinatum nulli conditum.

fugis. Plin. lib. 23. cap. 1: Novitum resinoatum nulli conductit.
Rēſinā ſūs, a djeſtivūm. Quod celsina abundat. [jennōdhe. Gal.]
Reſineux plen de reſine. Ital. Pieno di ragia. Germ. Voll Harz garnet. Eng. Full resin. Fr. Plein de résine. D. Volle Harze. V.

hærgætig. Hisp. *Cajalena de resina.* Pol. *Pel' ni gwieze.* Vngar. *Enyues.* Ang. *Fall of roses.]* Plin. lib. 15. cap. 7: *Est cæm pinguisima, resinoßissima.*

Rēcip̄o, is, recipui, & recipivi, n.t. recipere, ex re, & sapio com-
positum. Saporem rei aliquius aufero: ut quum dicimus, Vi-
num recipit picem: hoc est, saporem piscis refert. ¶

num recipit picem: hoc est, laporem plicis fecerit. [*Ante o. q.* Gal. *Sentir, anoir sauour.* Ital. *Patire sapore.* Ger. *Nach etwas schmecken erschmecken.* Hisp. *Tener sabor.* Pol. *Smack inspi daie.* VN. *Va laminek ixix hozgam rexem.* Ang. *To have a sauour or taste of anything.*] Plin. lib. 14. cap. 1: *Iam inventa vitis per se in vino picis recipiens.* q. *Resipere item dicitur is, qui ad mentis sanitatem reddit, qui ve ex prodigo & ex inutili factus est frugi.* [*33* schab. *ausa eorum.* Gall. *Retourner à son bon sens.* Ital. *Ritornare al suo buon senso.* Ger. *Widerumb wichtig oder verständig werden.* Hisp. *Tor-*

nar *en suso*. **Polon.** *Medrymsie stat*. **Vng.** *Meg terek, exemre terek.*
Ang. *To waxe wise againe.* [I'crent in Heav. Multo omnium nunc
me fortunatissimum factum puto esse gnate, quoniam te intelligo
resipuisse. Cic. ad Attic. l. 4: Vix aliquando te autore resipui.
R&sp;isco, scis. *Ad metis sanitatem redeo.* [**EW** schub abanq.
Gall. *Retourner a son bon sens, resage assurer.* **Ital.** *Tornar in cervello.*
German. *Widerumb wiwig/ oder rechtfirnig werden.* **Hisp.** *Tornar
en suso.* **Pol.** *Kaiesie popratwue sie.* **Vn.** *Meg terek, s'kmet meg kez-
dem.* **Ang.** *To amend and come to him self againe.* [**Liv.lib.** o del.
Mac. *Vt tunc saltem regiam vanitatem experti, resipiscerent.*
R&stlo, is, n. t. *Gradum sisto, restito.* [**7W** hamalih ipisauaq,
c&izouaq. **Gall.** *Resister, stak.* **Resistere.** **German.** *Stiustchen, nem,
widerstehen/ ein widerstand thun.* **Belg.** *Eigen staen Hisp.* **R** fistir
Pol. *Zastawiam sie.* **Vng.** *Meg allo.* **Ang.** *To gainstand or resist.* [**Liv.lib.** i. ab Urbe: *Restitere Romani, tanquam cœlesti voce
jussi. Ovid. 5. Fast. Restitut ad nostras tessellabore fates.* **Virg.**
4. **Aen.** *Incipit effari, mediaque in voce restitit.* q. *Accipitur ali-
quando Resistere pro adversari, seu repugnare.* [**EW** lephanim בְּנֵי־נָחָת הַחֲבִיאֶת־כָּבֵד, אֲנוֹנִיטֶר, אַנְגָּרָן. **Ger.** *Wider-
stehn/widersefthen/fish widersehez.* **Pol.** *P. jecsi wi sie.* **Vng.** *Ellene
allok.*] **Cic. Attic.** *Serò restitimus ei quem aliumus cōtia nos.*
*Idem de Leg. Agrar. contra Ruilum: Vis Tiburitiae non nun-
quam libidini restitit Consulari.*

Résolvo, is, act. Diffolvo quod ligatum erat [פְּלִיוּ pittach].
auzāw. Gal. Destrī, diffusare Ital. Siegare. Ger. Wider ausslössens
oder aussbinden. Belg. Ontbinden. Hispan. D. falar. Pol. Z. sie rog-
wiegzue. Vng. Fel odom. Ang. to lense or yntie.] Ovid. i. Metam.
Et velate caput, cinctasque resolvite vestes. ¶ Ponitui & pro-
mollire, sive subigere. [פְּרַזְבָּה herach.] Col. 1.b. 2.cap. 2. Ex his
nihil non melius resoluta humo. quam densa provenit. q. hie
pro destruere, amovere. [פְּרַזְבָּה besir, razeleduer] Vng. gil. he. i.
Georg. Invitat genitalis hyems, curasque resolvit id est, anno-
vet. ¶ Nonnunquam etiam pro numerate pecunias credito-
ribus, aut aliis quibus promisimus. [כְּשַׁבְתָּה bishchib] פְּרַזְבָּה
scillēm. Plaut. in Epid. Nam leno omne argentum abstinet pro-
fidicina, ego resolvi. ¶ Item pro tefellere. [פְּרַזְבָּה hochach.]
Quint. lib. 5. Resolvere ex parte diversa dicta difficile erit.
Résolūtus, a, um, participium, Dissolitus. [פְּלִוּמָה mephutach]
לְפִי mutrah. auzāw. dār. מְלֻאָה Gal. Destrī. Ital. Siegare. Ger.
Auffgelöst. Hisp. Desfazido. Pol. Rozwiązańi. Vngar. Megoldat. An.
An. Vnsied, loosed.] Tibul. lib. 1. Eleg. 3.: comas retoluta puel-
la. Col. li. 1. cap. 1: Nam sic juvenum corpora fluxa & retoluta
sunt, ut nihil mors mutatura videatur. Ovid. 15. Metamorph.
-resolutaq; tellus In liquidas rarescit aquas.

Résōno, as, pen. cor. Sonū refero, qualiterū aut cōtrā sono.
[*τύπη* hamāh, aīnxyz, aīnxājēn. Gall. Resonner, retentir. Ital. Ri-
sonare. Ger. Widerhören / widerhalten. His. Sonar otra vez, rejon.ir.
Pol. Zsie brymie. Vng. Zengők, szengők. Ang. To mak an echo.]
Virg. i. Eleg. Formolam resonare doces Ama ylida tylvas.
Idem lib. 5. Aen. - resonat clamoribus æther. Idem 2. Ecloga.
Sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. q Accipitrus & pro-
simplici sonare, sive sonum edere. Cic. i. Tusc. Qui quā con-
jectus in carcere triginta jussu tyrannorum venenu, ut sitiens
obbibisset, reliquum sic à poculo ejecit ut id resonaret. Quo
sonitu redditio arridens. Propino, inquit, hoc pulcro Critæ
Résōnāns, tis, particip. [*τύπη* homīh, aīa ð̄f̄, ſop̄ð̄. Gall. Re-
sonant, retentissant. Ital. Risonante. Germ. Widerhörennd Hilp.
Coſa queresuena. Pol. Zsie brymiaci. Vng. Iſingb. Ang Rynd-
ding.] Virg. i. Georg. aut resonantia longè Littora nulceri.
& nemorum increbescere murmur.

Rēsonāns, a. um. [**Ῥέσοντς** homeb. **αναφερειμόνθ**. Gall. **Resonant**, retentissim. Ital. **Risonante**. Germ. **Widerthöndig**; laus thēnend. Hisp. **Cosa que re-suena**. Pol. **Głosno brzmiacy**. Vn. **Zengőd**. Ang. **That soundeth againe.**] Ovid. 3. Metam. . hæc resonis iterabat vocibus eheu. Valer. Flac. 1. Argon. Excusilli manus resini conversaque frontem Puppis in obliquum resonos latus accipit istius.

Résorbēo, bes, resorbui, & resorpsi. ptum, act s. Propriè est item
rum sōbore quod quis evomuit [cūrīsōd, cūrīzōw. G. II.
Rehumer, rauatter. Ital. Resorbere. Ger Wider auffuspen Hisp.
Resorber Pol Z. sfe chl' istam. Vng. v. zra / x pom. Ang. To / syppe
v p againe.] Ovid. 12. Epist Quæq; vomit totidem flactus, toti-
demq; resorbet. Plin lib 9. cap. 43: Hamo devorato, omnia in-
teranca evomunt, donec hamum egerant deinde resorbent.
Virgil 11. Aen. Nunc rapidus retro atq; æstu revoluta resor-
bens Saxa fuit, litusq; vadò labente reliquit.
Resorbēo, bes, resorbui, & resorpsi. ptum, act s. Propriè est item
rum sōbore quod quis evomuit [cūrīsōd, cūrīzōw. G. II.
Rehumer, rauatter. Ital. Resorbere. Ger Wider auffuspen Hisp.
Resorber Pol Z. sfe chl' istam. Vng. v. zra / x pom. Ang. To / syppe
v p againe.] Ovid. 12. Epist Quæq; vomit totidem flactus, toti-
demq; resorbet. Plin lib 9. cap. 43: Hamo devorato, omnia in-
teranca evomunt, donec hamum egerant deinde resorbent.
Virgil 11. Aen. Nunc rapidus retro atq; æstu revoluta resor-
bens Saxa fuit, litusq; vadò labente reliquit.

Respecto. **R**espectus, vide **R E S P I C I O**.
Respingo, gis, respelli, sum, act. t. Perfundio aspergo. [נָסַב]

Particularis, partitio, Gall. Espandre et la arrouser. Ital. Respargere. Ger. Verstreuen; bespiengen. Hisp. Desfiamar rociando. Pol. Pokrapiam. Vngar. Meg huztem zentelem. Äng. To water or

P. S. I. *Vokapam.* V. *legat.* *legatum.* *Levitum.* *Aleg.* to water or
sprinkle *bacour* *upon.* J. *Liv.* lib. 1. ab *Vib.* *Hinc patres, hinc viros*
orantes, ne se sanguine nefando societ, generisq; respergenter.
C. lib. 1: *Deinde quum prædictum teatrorium inaruit tuus*

amurca respurgitur. Cic.7. Verr. Quum Prætoris nequissimi inertissimique oculos prædonum remi respurgerent.

Resp̄s̄tus, a, um, particip. Perfusus, consperitus. [τέλει μαζέθ τῆς κράκ. Διέπασθα. Gall. Respirare, arouse. Ital. Risparso, spruzzato. Germ. Besprützen, besprengt. Hisp. Derramado, rociando. Pol. Pokropien. Vng. Meg hincet br zenteltezt. Ang. Sprinkled upon.] Liv. 4. bell. Pun. Resperfæ matris cruce virgines. Manus resperfæ sanguine. Cic. pro Rose. Amer.

Resp̄s̄tus, us, ui, m. q. Ipse respurgendi actus. [τέλει μαζέθ πανούσ. Gal. Arroussement, respandement. Ital. Spargimento, spruzzamento. Ger. Besprühung. Hisp. Rociamiento. Pol. Zkropienie. Vng. Meg hincet zenteltes. An. Sprinkling upon.] Plin. lib. 10. cap. 3. Hæc causa est gregatim avibus narandi: quia plures simul non infestantur, respersi pennatum hostem obsecantes.

Resp̄s̄tio, onis, f. t. Idem. [τέλει μαζέθ Διέπασθα.] Cic. 2. de Divin. Habes & respirationem pigmentorum, & rostrum suis, & alia permulta.

Respic̄to, is, Retrò aspicio, oculos reflecto. [τέλει πανάθ Τέλειας οὐδὲν διέτη hibbit ἡττων nischkaph ყის schaxaph. δονάτα. Gal. Regarder. Ital. Riguardare, guardare in dietro. Ger. Hinter sich schen / hinumbingt. Belg. Omsten. Hisp. Mirar atrás o tra rex. Pol. Wyglądać, oglądanie. Vngar. Hatra nezék, tekintek. Ang. To look back or to behold.] Plaut. in Aul. Tu si ex hoc loco digitum transversum, aut unguem latum excresseris, aut si respexeris, donec ego te iusterio. q Interdum refertur ad animam, pro eo quod est, præterita mēte revolvo. [τέλει ηράβ. απότομος ουαγ.] Cic. pro Archia: Nam quoad longissimè potest mens mea respicere spatiū præteriti temporis, & pueritiam recordari, &c. q Respicere se, & habere rationē sui, prospicere sibi, & rebus suis consulere. Plancus Cic. Quod si aut Cesar respexerit se, aut Africā legiones celeriter venerint, securos vos ex hac parte reddemus. Terent. in Phor. Respic̄te etatem tuam: id est, prospice etati tuæ. Idem Heavt. Deniq; nullum remittis tempus, neq; te respicis. Id est, nō parcis etati tuæ, neq; ullam futis tuæ rationē habes. q Nonnunquam ponitur pro favo, misereor, adjuvo, opem fero. Terent. in And. Charine, me & te imprudens, nisi quid dil respiciūt, perdidī. Et in Phorm. Dii nos respiciunt, gnata m̄nici nuptam cū tuo filio: id est, diligunt. Terent. in Andr. Age, me in tuis secundis rebus respice.

Resp̄ctus, us, m. q. Modò ipsam respictionē significat. [τέλειη mareib. δονάτα. Gall. Regard. Ital. Rigoardo. Ger. Das hindern sich sehen. Hisp. Mirada. Pol. Obeirzenie. Vn. Hatratkekintes, nexes. Ang. A looking back or regard.] Plaut. Et me respectu terruit. q Modò rationem qua ad aliquid agendū movetur. λόγο. Plin. Nanq; eo respectu commotus, abscesserat. q Ali quando id quod respicitur. Cic. 1. de Divin. Fugientibus miserabilem respectum incendorum fore: id est, horrendum spectaculum.

Resp̄cto, as, frequentativum est à respicio, n. p. Identidē oculos deorum flecto, vel oculis reflexis quæpiam aspicio. [δονάτα. Gall. Regarder souuent. Ital. Guardare à dietro guardare con gli occhi volta alla terra. Germ. Mit niedrig gewendten augen offen ansehen. Hisp. Mirar à tras, ó mirar boliendo los ojos hacia la tierra. Pol. Pogladiam. Vn. Hatratkekintek. Ang. To look often back.] Virg. 11. Aeneid. Bis rejecti armis, respectant, terga tegentes. Cic. pro Seft. Verùm hæc ita præteremus, ut tamen intuentes & respectantes intueamur. q Per translationem nonnunquam significat misericordia, seu propitium esse. Virgil. 1. Aen. Si qua pios respectant numina.

Respiro, as, pen. pr. d. n. p. Anhelitum recipio, spiritum duco, animā attraho & emitto. [τέλει ρανάχ. αναπνειν. Gall. Respirare, reprendre son halane. Ital. Respirare. Ger. Erstechen/schnaußen/den Atem fassen. Belg. Den Adem verhaken. Hisp. Espirar otra rex, respirar. Pol. Oddicham. Vng. Lehet vezek. Ang. To breath, to tak his breath.] Plaut. in Epid. Mane, sine respirem quæso. P. Imò acquiesce. A. Animo male est, Recipiam anhelitū. Cic. pro Rose. Amer. Quū tot, tantisq; negotiis distentus sit, ut respirare libere nō possit. q Interdum effuso, exhalo, odorem emitto. εκπνώσ. Stat. 2. Sylv. -inde malignum Aëra respirat pelago circumflua Nefiss. q Per translationem accipitur pro recreari, refaci. [ψυχή μεταφέσχ. αναπνίσσεται, αναπνεται iuxta. Germ. Erquisten.] Cic. Aulo Torquato: Si armis, aut conditione positis, aut fatigacione abjectis, aut victoria detractis, civitas respiraverit: & dignitate tua tibi & fortuna uti licebit.

Respiratio, ois, verbale, f. t. Anhelitus receptio, attractio, & emissio anhelitus, à pulmone per asperam arteriam. [τέλει ρανάχ. αναπνειν. Gall. Respiration, respiratione. Ital. Respiratione. Ger. Das schnaußen / oder atmen. Hisp. Aquella obra de respirar. Pol. Oddech, odetchnien. Vng. Lebes, rugas, lelek reszes. Ang. A breathing.] Plin. lib. 9. cap. 7: Quis enim sine respiratione somno locus? q Nonnunquam evaporatio, αναφύση. Cicer. 2. de Nat. deor. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum: earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.

Respiratus, us, ui, m. q. Respiratio. Cic. 2. de Nat. deor. In pulmonibus autē inest raritas quædā & assimilis spongiis molli-

tudo, ad hauriendum spiritum aptissima: qui cum se contundunt aspirantes: tum in respiratu dilatant, ut frequenter dilatatur cibos animalis, quo maxime aluntur animantes.

Respirātio, inis, n. t. Pro balitu, seu meatu spiritus. [αεράndu με. Gal. Le conduit par ou on respire, souffrirait. Ital. Condotto naturale per lo quale si respira. Germ. Der gang des Atems/die lufttröhre. Hisp. El respiradero. Pol. Oddech. Vng. Lebes. Ang. The passage of the breath.] Ovid. 2. Metam. . vitalesque vias, & respiramina clausit. Ibidem: Eliud fauces, & respiramē, iterq; Eriput animę. Resplendēo, des, n. s. Splendeo, relucco. [τέλει ναγκάν θύειτης φωτια. δανσίλειν, σιλεῖν. Gall. Resplandir, reluire. Ital. Risplendere. Germ. Widerleuchten/ein glanz geben. Hisp. Resplandecir. Pol. L'sse, se. Vn. Twendöklich. Ang. To give light, to shyne.] Cic. 2. de Fin. Adsint etiā formosi pueri q ministeri: resplēdeat iis vestis, Resplendēo, des, di, sum, n. s. Poskeriore loco dico. [τέλει ήσηται ζωγράφησθαι διαχειρομενον, ταυτογενον. Gal. Respondere Ital. Rispondere. Ger. Antworten / antwoort geben. Belg. Antwoordet. Hisp. Responder à la pregunta. Pol. Odpowiedam. Vng. Meg felelek. Ang. To answer.] Plaut. in Psend. Responde quod rogo. Dicimus autem respondeo tibi, & ad te. Plin. Quum ad eos brevissimè respondissem. Marius ad Ciceronem, lib. 11. Epist. Respondebo criminibus quibus tu pro me, &c. q Ali quando significat eventu & exitu convenient, consentire, & congruere. επιστών. Virg. lib. 1. Aen. Dictis respondet cetera matris: id est, consentiant, & conformia sunt. Plin. lib. 36. cap. 22: Structurā, ad normā, & libellā, & ad perpendiculari respondere oportet q Aliquādo ponitur pro parē & similem esse. Cic. 1. Tusc. Nec tamē si qui magnis ingeniis in eo genere extiterunt, non satis Græcorū gloriæ responderunt: id est, pares fuerunt. Idem in Trebon. Cui quidem amori, utinam ceteris rebus possem, amore certe respondebo: id est, satisfaciā, vel par ero. Virg. 1. Georg. Illa seges demum votis responderet avari Agricolæ. q Ali quando pro objici, seu contrā positum esse. ανταξα. Virg. lib. 6: Contrā elata mari responderet Gaussia tellus.

Responso, as, frequenterativum à respondeo. [ανταξα. αντανεγκαμμι. Gall. Respondre souuent. Ital. Rispondere spesse volte. Ger. Offt antwort geben/antwoort. Belg. Antwoorden. Hisp. Rejjender muchas veces. Pol. Wskañnie odpowiedam. Vn. Meg felgetek. An. To answer often.] Plaut. Menach. Responsa aut loquere. Idem Moſt. Neu quisquam responset, quando haſce ædes pultabit senex. q Responsa palato cibus dicitur qui minus tener est, duritiae sua palato resistit. Horat. in præceptis Catianis: Si vespertinus subito te oppresserit hospes, Ne gallina malum responset dura palato, Doctus eris vivam misto mersare Falso, Hoc teneram faciet.

Responsio, is, are, n. p. De re dubia cōsultus, responsum edo: proprieq; ad juris prudētes, antikites, cæremoniārumq; conditores pertinet, & Romē olim ad Pontifices. igryēς Gellius lib. 13. cap. 19: Consulentibus de jure publicē responsitavit. Cic. 1. de Legib. Summos fuisse in civitate nostra viros, quid interpretari populo, & responsitate soliti sint.

Responsum, si, n. s. Ipsi responsio. [τέλει μανάνη ηπαντη τεχθει. δονάτας, αντανεγκαμμι. Gall. Response Ital. Rispōnsione, n. posta. Ger. Ein antwort. Belg. Antwoordt. Hisp. La respuesta. Pol. Odpowiedz. Vng. Felelet. Ang. An answer.] Terent. in prolog. Phorm. Is sibi responsum hoc habeat: in medio omnibus Palam esse positam. q Dicimus autem dare responsum, & redere responsum, pro responderere. Cic. 6. Ven. Senatus Sopario responsum nullum dat: sed commotus perturbatusq; discedit. Idem pro Plancio: Quum Senatus impediretur, quo mihius id quod hostibus semper erat tributū responsum, Equitibus Romanis redderetur. q Ponitur quoque Responsum pro oraculo. λόγοις, λόγοις. Plin. lib. 15. cap. 30: Lauriferam tellurem illā osculatus ex responso. Cic. 2. de Nat. deor. Multa ex aruspicum responsis commemorare possum. Virg. 9. Aen. Si qua Phryges pre se jactant responsa deorū. Idem 3. Georg. Nec responsa potest consultis reddere vates. q Item responsa prudētum apud Iureconsultos dicuntur opinones & sententiae quas consultoribus suis viri prudentes & juris periti dederunt: Hæ partem juris scripti faciunt. Vide Iustiniaum in §. Responsa prudentium. De jur. nat. gent. & civil.

Responsus, us, m. q. Convenientia, consensusque. [ιφαρμός. Gall. Correspondance, proportion. Ital. Corrispondentia. German. Zusammensetzung / oder stimmung / wann eines sein auf das andere geht. Hispan. Consentimiento. Polon. spolna zgoda, zgadzanie się. Vngar. Egyenlősg. Ang. Consention or an aggrying together of things.] Vitruvius: Symmetria est ex ipsius operis membris convenientia consensus: ex partibusque separatis ad universæ figuræ speciem ratæ partis responsus. Idem lib. 3. cap. 1: Similiter vero sacrarum ædium membra ad universam totius magnitudinis sumam ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum. Ibidem: Et ex membris separatis ad universam corporis speciem ratæ partis commensum fieri responsum.

Responſo,

Répons'ō, otis, f.t. Ipse respondendi actus. [ταῦτα μάκρης τελεύτης ἐσθιούσας. αὐτοκράτος. Gall. Responſo. Ital. Risponeſte. Ger. Antwort. Hisp. Respoñſta. Pol. Odpowiedź. Vng. Feleſe. Ang. Answering.] Cic. 3. de Orat. Et quod continuatum, & interuptum, & imago, & sibi ipsi, responsio, & immutatio, & disjunctio. Idem pro Corn. Balbo: Accusatoris interpretatio indigna responsione.

Accipit'ō, oris, m.t. Fideiſuſor, qui pro alii quo ſpondet. [ΤΟΥ ἡριδικόντων. Gall. Respondant, pleige. Ital. Rispontente. Ger. Ein Berg / der für ein Andenken verspricht. Hisp. El que promete por otro. Pol. Rekomisja. Vng. Kevés. Ang. A suretie or pledge.] Horat. 1. Epit. 17: Quo rēponsore, & quo cauſa teſte teacentur.

Républīcā, cæ. f.p. Libera civitas, status liberæ civitatis. [πολιτεία. Gall. République, vne communauté de bourgeois. Ital. Repubblica, città libera. Ger. Der gemein nuß / ein gemein Regiment in einer Stadt oder Bürgerschaft. Hisp. Republica, ciudad francesa que bine de su ley. Pol. Ręcę popolita, obycz. Vng. Szabad varos, köſſer. Ang. A commonwealthe.] Cic. 1. Offic. In quo si mihi obtemporatum eſſet, si non optimam, at aliquam Rempublicam, quæ nunc nulla eſt, haberemus. Idē Attico: Hoc bello victores quā Rempublicā ſimū habuit, neſcio: vicitis certè nulla unquam erit.

Rēſpōo, is, respui, tum, aſt.t. Repudio, & contemptum veluti cum ſputo reſicio. [ΤΟΥ ἀγάπητον οὐδὲν μᾶλις. Gall. Rejetter, meſpriser. Ital. Rifiutare, far poco conto, ſpoffare. Ger. Hinſprenzen/verachtlich hinwerfen. Hisp. Menospreciar. Pol. Odpuffwan, gardjo. Vng. Meg vetem, meg vatalom. Ang. To put away, to lightlie or contemne.] Cæſ. 1. bell. Gall. Nō respuit conditionem Cæſar, jamq; ad sanitatem redire cum arbitrabatur, Liv. 2. ab urb. Mūnera ejus in animis hominum respuebanter. Cic. 3. de Orat. Quinetiam gustatus, qui eft ſenſus ex omnibus maximè voluptarius: quiq; dulcedine präter cæteros ſenſus commoveatur, quām eft id quod valde dulce eft aspernatur, ac respuit.

¶ Rēſpueſe auribus, per translationem, pro eo quod eft loquacem nolle audire. Cic. in Pif. Qnis vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur? Rēſpueſe ite aures dicuntur, quod earū judicio deprehendimus nō recte ſonare. Idem de Part Quod aures respuant, immutandum eſt. ¶ Rēſpueſe iſus, eft iſibus non laſdi, & durititia ſua iſum quodammodo repellere. Plin.lib. 7. cap. 13: Ea eft caro informis, inanima, ferriū & aciem respueſus. Lucr.lib. 3: Præterea quæcunq; maient eterna, neceſſe eſt. Aut quia ſunt ſolido cum corpore, reſpueſe iſus. Rēſpueſe ſecures dicitur lignū, quod ſe curibus nō poteſt findi. Plin.lib. 17. cap. 10: Quid ſimile originis ſuę ha- bēnt malorum pirořūq; ſemina: hiſ enim principiis rēſpueſe ſecures materiē naſci, indomita ponderibus immensis präla, arbores velis, turribus, murisq; impellēdis arietes. ¶ Imperiu ſuę rēſpueſe: id eft, recuſare. Colum.lib. 6. cap. 8: Vbi piger juven- cus medius inter duos veteranos jungitur, aratoq; injuncto terram moliri cogitur, nulla eft imperiu ſuę rēſpueſe diſtaſtas.

Rēſpōo, eris, paſſiuvm. [ΤΟΥ ἀγάπητον οὐδὲν νιμοῖς.] Lucr.lib. 2: Præterea lumen per cornua tranſit, at imber Rēſpueſe.

Rēſpēns, eis, part. ſeu nomen ex particípio. [ΤΟΥ ἀγάπητον οὐδὲν νιμοῖς. Gall. Qui reieſte. Ital. Chi riſuſta. Ger. Verachtfich blauerſtend. Hisp. El que menoſprecia. Pol. Gardzajſi. Vng. Meg veſto, meg veſt. Ang. That putteth away or contemneth.] Gell.lib. 6. cap. 15: Communium vocum rēſpueſus minus.

Rēſtagno, gnas, are, n.p. Extrā redudo, aquam nō contineo, exundo, abundo, effluo. [ΤΟΥ σταῖph. αὐτοπληματικόν. Gall. Se delborder. Ital. Abondare di ſopra, andar fuori. Ger. Überlaufen. Bel. Overloopen. Hisp. Reboſſadura el agua. Pol. Zbręgo wiliewam. Vng. Ki arradok. Ang. To ſurrounde, to overflowe.] Colum.lib. 2. cap. 17: Itaq; ſiqua palus in aliqua parte ſubſidēs rēſtagnat, ſuſcis derivanda eft: quippe aquarium abundantia atq; penuria graminibus x̄quē eft exitio. Cæſ. 2. bel. Civiliſ: Sed hoc iti- nere eft fons, quo mare ſuccedit longius, lateq; is locus rēſtagnat. Ovid. 11. Metam. Quam rēſtagnantis fecit maris unda paludem.

Rēſtagnātio, onis, f.t. Inundatio. [ΤΟΥ σχέτηph. αὐτοπληματικόν. Gal. Desbordement d'eau. Ital. Inondatione, allagamento. Ger. Überlaufung/aufſchwelung. Hisp. Reboſſadura de agua. Pol. Zbręgo wiliewam. Vng. Meg arradas. Ang. A ſurrounding, overflowing.] Plin.lib. 11. cap. 37: Ne rēſtagnatio intempeſtiva alvi obſtre- pat. Idem lib. 6. cap. 28: Quod abeſſe à Petra decem dierum na- viatione noſtri negotiatores dicunt: Characenorumq; regi parere: & Apamiam ſitam ubi rēſtagnatio Euphratis cum Ti- grido confluat.

Rēſtauro, as, aſt.p. Instauro, rēſtituo, redintegro, renovo. [ΤΟΥ βαθdik. αὐτονοδάzo, intondāzo. Gall. Rēſtaurer, refaire, renouuer. Ital. Rēſtaurare, rinouare. Ger. Erneuern/ wider vergenzen. Bel. Bernieuwen. Hisp. Rēſtaurar, renouar. Pol. Odnawiam. Vng. Meg vysicom, meg epitem. Ang. To restore to the former estate, to repair.] Iuſtin.lib. 2: Iuſterea & Darius quum bellum rēſtauraret, in ipſo appaſtu decidit. Facit, libro 3: At Pompeii theatrum igne fortuito hanſum Cæſar extreſtum pollicitus eſt: co-

quod nemo eſt familia rēſtaurando ſufficeret. Rēſtibiliſ, le, om.t. Quod quotannis rēſtituitur, & quo dāmo- modo renovatur: πανιμελαντος, παλιρφυν. Gall. Qui rapporte tones les ans. Ital. Cosa che ogni anno fi torna o fare. Ger. Das jährlich wieder jugeräſtet/oder gebauwen wird. Hisp. Cosa que cada anno ſe rehaſe, como la ſembrada del reſtrojo. Pol. Odnawiom czorok. Vng. Minden ožtendbukene valo. Ang. That is repaired or cometh yearlie.] ut, Ager rēſtibilis, qui quo tāniſ ſcritur. Col.lib. 2. cap. 10: Phaſeolus terre mandabitur, vel inverterato, vel melius pingui, & rēſtibile agro. Festus: Rēſtibilis ager fit, qui continuao biennio ſcritur farree ſpico: id eft, ariftato: quod ne fiat, ſolēt qui prä- dia locant, excipere. Rēſtibilis ſegeſ, eft qua regerminat, qua- ſi cujuſ ſeconditas in ſequenter quoq; annum reſtet. Plin. lib. 18. cap. 17: Ubertatis tam en tantæ ſunt, ut ſequente anno ſpontē rēſtibilis fiat ſegeſ. Rēſtibile vinetum, dixit Colum. lib. 3. cap. 18, pro eo quo angulis annis repaſtinatur. Rēſti- bilis ſeconditas, eft continua, & non intermiſſa ſeconditas. Plin.lib. 28. cap. 19: Conceptum leporum utero exemptum, hiſ- que parere deſcribit, rēſtibile ſeconditatē afferre putant.

Rēſtinguo, guis, xi, etum, aſt.t. à ſtinguo compoſitum eft. Ex- tinguo, reprimo, ſedo. [ΤΟΥ chibbā ΠΟΥ schibbeach ΠΟΥ. hischbiach θνοσούραι. Gall. Eſtinguere. Ital. Eſtinguere, ſmorzare, Ger. Auslöſchen/löschen. Bel. Onderbruchen/widem. Hisp. Apa- gar. Pol. Gaſje. Vng. El oltom, lezallionom. Ang. To quenche, to puo out any thing that burneth.] ſtinguo verò (ut opinor) significat obliuio: quod quanvis raro in uſu ſit, legitur tamē apud Cic. ut in Arati Phænomenis: Quem neq; tempeſtas perimet, neq; longa ueruſtas intermet, ſtinguens præclaras in ſignia cœlum. Item in Prognost. Ut quā Luna meas, Hyperionis offici orbi, ſtinguntur radii cæca caligine teſti. Plaut. in Cas. Igne re- ſtingunt aqua. Virgil. Acglog. 5.: quale per aſtum Dulcis aquæ ſaliente ſitum rēſtinguere rivo. Ter. in Eunuch. Hæc ver- ba una mehercule falſa lacrymula, Quam oculos terendo mi- ferè vix vi expreſſerit, Rēſtinguet.

Rēſtinctus, ita, ſum, part. [ΤΟΥ μεχуббет, дноſиθа. Gall. Eſtint. Ital. Eſtinto. Ger. Aufgeblöſet/erloſchen. Hisp. Apagado. Pol. Zagafion. Vng. El oltas tot, le zallietatot. Ang. Quenched.] Cic. ad Brut.lib. 11: Ex tuis literis, & ex Graceii oratione, non modò non rēſtinctum bellum, ſed etiam inflamatū videatur. Rēſtinctio, onis, verbale, f.t. [δνои Gans. Gall. Eſtignement, eſtan- chement. Ital. Rēſtincione, ammorzamento. Ger. Auslöſchung/erlo- ſchung Hisp. Apagamiento. Pol. Zagafion. Vng. El oltas. Ang. Quenching.] Cic.lib. 2. de Fin. Illa autem voluptas ipſius rēſtincti- onis in motu eft.

Rēſtipulōr, laris, lari, d.p. Eft ab eo cui quid antē a nobis ſti- pulanti promiſimus, vicifim aliiquid ſtipulari. [αὐτονοδάzo. Gal. Rēſtipuler. Ital. Rēſtipuertere. Germ. Widerumb verſpre- chen/oder verheißen. Hisp. Prometer otra vez. Pol. Zworu przymekam. Vng. Vičontag ſi fogadom. Ang. To lay in pledge that we will an- wer to an action brought againſt vs.] Valer. lib. 2: Nec dubitavit rēſtipulari. Cic. pro Rof. Com. Cur igitur decidit & non rēſtipulatur neminem amplius petitur? loquitur de flavio, à quo Rofcius transactionis nomine Fannii ſtipulatus erat. Rēſtipulatio, onis, verbale, f.t. [δνои μελόγνος. Gall. Promise de- reches, rēſtipulation. Ital. Promessa da uouo. Ger. Ein gegen verhei- fung. Hisp. Promessa otra vez. Pol. Przymiſtu temu prymęcenie. Vng. Vičontag ſi fogadas. Ang. Anſwering to an action, or laying in a ga- ge.] Cicer. pro Rof. Com. Quis eft hujus rēſtipulationis ſcri- pror, testis, arbiter?

Rēſtiſ, hujiſ ſtis, f.t. Funis, à rēſto(ut quidam ajūt) quod quæ- cunq; ligata ſunt, ſtare facit. [ΤΟΥ јаче] ΠΟУ chibet. χσις ο. κα- λως. Gal. Vne corde. Ital. Fune, corda. Ger. Ein ſtſt/ein ſtſt. Bel. En ſtſt. Hisp. Cuerta. Pol. Powroj, ſtriczek. Vng. Kſtel, ſtrang. Ang. A rope/or corde.] Apul. Rēſtiſ ſta grabatulus erat intex- tus aggredior expedire. q Ad rēſtiſ ſta rediit, dixit Ter. in Phorm. pro eo quod eft, Res eū in ſtatū adducta eft ut de ſu- ſpēdio ſit cogitandū. q Rēſtiſ duſcere, dicūtur in ſaltatione choi i pueriū, puellariūq; manu cōſerti. Ter. in Adelph. Tu in- ter eas rēſtiſ duſtis ſaltabis. Liv.lib. 27: Per manus rēſte data, virgines ſono vocis pulſi pedū modulātes inceſſerūt. q A qua ſimilitudine alliorū cōnexas capita rēſtes dicūtur. Plin.lib. 20. ca. 6: Alium ad ſerpentinū iſtuſ potum, cum rēſtibus ſuīs. Rēſtiſ ſtſt. Qui rēſtes & funes torquet. [χοιροπόδ. Gall. Cor- dier. Ital. Coluſ chi ſa le funi, cordaro, funiere. Ger. Ein ſtſt. Hisp. El que haze cuerda. Pol. Powrojuk. Vng. Kſtel uerb. Ang. Thas makesh or platteth ropes.] Dicitur etiā Rēſtiſ, onis, pro rēſtiſario. Quanquā Corn. Fronto de diff. voc. diſtinguit, rēſtiſarium eſſe qui rēſtes torquent: rēſtiſionem veſt qui vendit. q Rēſtiſ apud Plant accipitur pro eo qui ſuendit: illi, inquit, erunt buccida ſotius, quām ego ſim rēſtiſ. Id eft, illi ſotius cædēntur bubu- lis loris, quām ego me ſuendam.

Rēſtiſcūlā, az, f.p. dimin. [το χαριο. Gall. Cordelette, petite corde: Ital. Cordicella. Ger. Ein ſtſt. Hisp. Pequeña cuerda. Pol. Powro- juk. Vng. Kſteliske, giepl. Ang. A little corde.] Var.lib. 1. de Ré

OO s rust. cap;

rust. cap. 41: Tuta enim resticulas per fucus quas edimus, matutus perfserunt: & eas quem inaueriat, complicant, ac quod volunt initunt.

Rēst̄to. Vide RESTO.

Rēst̄tuō, is, act. t. Reddo. [בְּשִׁיבָה beshib] schillēm. διδοῦμι. Gall. Restituer. Ital. Restituere, rendere. Ger. Widerumb fassen/oder zuhanden fassen/wider geben. Bel. Wederom geven. Hisp. Restituir. Pol. Wracjam. Vng. Vraca adom, meg adom. Ang. To restore or repair. Terent. in Evnach. Primum quod soror est dicta; præterea ut suis Restitutam, ac reddam. q. Aliquando ponitur pro instauro, renovo, & in statum pristinum reduco. διαστήνω, ξενερθηται, μηδ αργεῖσθαι. Iustinus: Hū regno à patre privatum filius restituerat: Et propriè restituuntur volentes, cupientesq; ut civis patriæ, & filius patri. Cic. in Heavt. Somnum hercle ego hac nocte oculis vidi meis, Dum id quero, tibi qui filium restituerem. Cic. in Top. Ei cui domus usus fructus legatus sit, non restitutus hæredem si corruerit. Cæs. lib. 1: Ipsos oppida vicosq; quos incenderant restituere jussit. q. Restituere aliquē natalibus, ut suprà docimur in dictione Natalis, idem est quod hodie dicimus nobilitare: & restitutio natalium, quam vocamus nobilitatem. q. In integrum restituere, est integrū facere ut prius erat, instaurare, reparare. Cæs. 3. bell. Civil. Quæ judicia, aliis audiētibus ludicribus, aliis sententiā ferentibus, singulis diebus erant perfecta, in integrū restituit. Liv. 1. bell. Mac. Quū præcipitata captiō consilia neq; revocari, neq; in integrum restitui possent. q. Restitui sibi dicuntur vina quæ mutata fuerint. Plin. lib. 14. cap. 17: Vina in apothecis Canis ortu mutantur quædam, posteaq; restituntur sibi. Restituitur, vel restitutur vero pro Restitutum iri in Iurisconsultorum libris reperitur: quemadmodum Præstutui, Reddituitur, de quibus suo loco.

Rēst̄tuō, onis, verbale, f.t. Restitutio. [בְּשִׁיבָה beshib] schillām. διαστήνω. Gall. Restitution, rétablissement. Ital. Restituzione, restabilimento. Ger. Widerstellung / widergebung. Hisp. Aquella obra de restituir. Pol. Wracjenie. Vng. Vraca ad. Ang. Restoring. Cajus 1. Plus est. Digest. de Ver. signif. Plus est, inquit, in restitutione quām in exhibitione: nam exhibere est presentiam corporis præbere: restituere verò est etiam possessorem facere, fructusq; reddere. Qujat. lib. 6. cap. 2: Præmii nomine impetravit restitutionem patris. Cic. in Pif. Nemini est triumphus honorificentius quām mihi salus, restitutioq; perscripta.

Rēst̄tūtō, ris, m.t. Qui restitut. [בְּשִׁיבָה beshib] schillām. διαστήνω. Gall. Restablisser, qui remet en son premier état. Ital. Chi rimette alcuno nel suo primo stato. Ger. Ein widerbringen/der etwas in sein erste stia wider stelle oder ehsen. Hisp. Restituidor. Pol. Tenkorjas wraca. Vng. Vraca ado. Ang. Restorer.] Cic. pro Milon. P. Lentulus ultor sceleris illius, propugnator Senatus, defensor vestra voluntatis, patronus illius publici consensu, restitutor salutis meæ.

Resto, as, n.p. Supersum, reliquias sum. [בְּשִׁיבָה beshib] כַּשְׁנֵחֶר נְתַחֲרָה. διατάσσω, επέβιω, επιχειρῶ. Gall. Restier. Ital. Restare. Ger. Überig oder überzeugig seyn/überbleiben. Hisp. Restar. Pol. Zostaje. Vng. Hatra vagisk. Ang. To rest, to remaine.] Cic. in Caton. Nec cu æqualibus solū, qui pauci admodum restant. Idem 3. Offic. Qui è divisione tripartita duas partes absolverit, huic necesse est restare tertiam. Ovid. lib. 3. Metam. Et mihi, dum resto, juvenili guttura pugno Rupit, & excussum misserit in æquora, si non Hæsisem, quanvis amans in fune retentus. Idem lib. 2. Fast. Iamq; due restant noctes de mensse secundo. Cic. pro Rosc. Amer. Causam dicit is, qui unus restitus ex illorum nefaria cæde restat. Terent. in Phorm. Restabat aliud nihil, nisi oculos pascere. q. Item ponitur pro remotum esse, vel distare. [בְּשִׁיבָה beshib] Enn. apud Fest. Magnis regionibus restat. q. Itē pro in loco aliquo subsistere, sive remanere. [בְּשִׁיבָה hamād. iφίκειδ, κιοχεῖδ.] Ter. in And. Hic nūc me credit aliquam sibi fallaciā Portare, & ea me hic restitisse gratia. Cic. pro Ligario: Tertium est tempus, quo post adventum Vari in Africa restitit: quod si est criminōsum, necessitatibus crimen est, non voluntatis. Idem 4. in Catil. Sed tenetur iti, qui ad urbis incendiū, ad vestrum omnium cædem, ad Catilinam accipendum Romæ restiterunt. Terent. in Evnach. Utinam illum dii, deæq; omnes senem perdant, qui me hodie remoratus est. Meq; adeò, qui restiterim. q. Item resistere, repugnare. [בְּשִׁיבָה כְּבִיבָה] Ter. in Heavt. In qua re nunc tam confidenter restas stulta.

Rēst̄to, tas. Identidem sublito, & moram trabo. [בְּשִׁיבָה hamād] εχάρ εφίσια, κάιχηα. Gal. s'arrêter plusieurs fois en chemin. Ital. Fermarsi più volte per strada. Germ. Bleiben stehen eins stehen. Hisp. Quedarse muchas veces por el camino. Pol. Pogołstawa. Vng. Mulaszok. Ang. To rest often in the way.] Ter. in Evnach. Exi foras sceleris, at etiam restitas fugitive prodi.

Rēstringo, is, act. t. Religo, revincio. [בְּשִׁיבָה chabâch] γραψάρ. Gall. Restreindre, reserrer. Ital. Legare, rēstringere. Ger.

gustriken/bluden. Hisp. Atar ò restrinir. Pol. Zwiespie. Vng. Hatra köröm. Ang. Te bind or straine harde.] Plinius libro 35: item bellum imaginari pinxit restitus à tergo manibus, Alexandro in curru triumphaante. q. Aliquādo coērēto, cohībeo, cōpīmo, reprimō. [בְּשִׁיבָה basár] ψυχασάχ. ἐπίχειρος, ἀερίσιμο.] Plin. Epik. 105: Nam sumptus candidatorū fœdos illos & infames ambitus lege restinxit. Plin. lib. 8. cap. 27: Draco vernam nauscā sylvestris laetucæ succo rēstringit. q. Aliquādo solvo. [בְּשִׁיבָה piṭṭach. διαλύω.] Apul. Iumentum rēstringit, abireq; stabulō. libetum sinit: quod stabularius inventum, mox domum redit. cit. q. Aliquando rufus stringo. Apul. Et dupli, nesolvifa- cile queat, nodo rēstringit.

Rēst̄tūtō, aliquando participium, & aliquando nomen: significatq; parcum, tenacem. [בְּשִׁיבָה chabâch, כִּי chislai. νεμα- λέα, στερπή, χάρεις.] Gall. Restreint. Ital. Ristretto. Ger. Ristri- turq; angebunden/torg. Hisp. Restriñido y appretado. Pol. skopi kroki rwięzam. Vng. Hatra körözött. Ang. Bound hard and strained.] Cic. ad Att. An existimas illum in hoc genete lumen, an restictum? nemo est minus. Idem Appio Pulcro lib. 3: Quū natura semper ad largiendū ex alieno fuerit restictor. Rēst̄tūtō, adverbium, Parce, tenaciter. [בְּשִׁיבָה ap̄p̄os.] Gall. Estrittement. Ital. Strettamente. Ger. Rigidität/tartigheit/beſtī- tentis. Hisp. Restriñida y appretadamente. Pol. Kroki, skopie. Vng. Szorosan. Ang. Strictly.] Cic. de Amic. Nec observare restictē, ne plus reddit, quām accepit.

Rēst̄tūtō, Idem. Afranius Thaide, ut citat Nonius: Ea quā sermē cedere melius cōsultoribus, quām restictū, cogitata, etc.

Rēst̄tūtō, tas. Vide RESTILIO.

Rēst̄tūtō, pen. prod. act. t. Rursus sumo, repeto. [בְּשִׁיבָה] Gall. Reprendre. Ital. Ripigliare. Ger. Widernehmen. Hisp. Tomar otra vez. Pol. Znowu biore. Vn. Vraca vezem. Ang. To tak againe.] Plin. Resumpti post longam ægritudinem viribus. Ovid. 9. Metam. Instar anhelanti, prohibetq; resumere vires. Ibidem: legi vicem sumptas ponit, positasq; resumit.

Rēst̄tūtō, is, sui, futum, act. t. Iterum suo: vel quod dissutum erat, restituō. [בְּשִׁיבָה] Gall. Recoudre. Ital. Tornar à cuscire. Ger. Wider buhen/wider steken/wider näyen. Hisp. Tornar otra vez à coser. Pol. Znowu kswam. Vng. Ismet meg varrom. Ang. To sew againe.] Aliquando tamen legitur pro dissuere. Suet. in August. cap. 94: Sumenti virilem togam tunica laticlavi resuta ex utraque parte, ad pedes decidit.

Rēst̄tūtō, nas, act. p. Supinum aliquem colloco. [בְּשִׁיבָה] Gall. Renverser le ventre en haut. Ital. Rioltarſe col corpo in su, ri- nolger sotto sopra. Ger. Wider an rucken legen / den bauch überſich ſehien. Bel. Mouen buyen keeren. Hisp. Traſturnar de arba abaxo. Pol. Nawznak kl' ade. Vn. Fel dbyens. Ang. To turne upright or the face upward.] Fit enim resupino à nomine resupinus, quod est ejusdem significationis cū suo simplici supinus: cui opponitur Proclus. Terent. in Phorm. Ponē ap̄p̄ēdēt pallio, resupinat. etc. q. Ponitur aliquādo pro pervertere. Juven. Sat. 12: aulam resupinat amici. q. Aliquando pro perturbare, vel rem ceptam revocare. Accius Antigone, ut citat Nonius: quis agit? Perturbas rem omnem, ac resupinas soror.

Rēst̄tūtō, a, um, pen. prod. Supinus: hoc est, ita procumbens ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet: habetq; antitheton Pronus. [בְּשִׁיבָה] Gall. Renversé le ventre en haut. Ital. Cosa che sta col corpo in su. Ger. Rückling ligend und den bauch überſich ſehend. Hisp. Coja traſtormada hacia arriba. Pol. Na wznak pol' oponi. Vng. Arcal fel dölt. Ang. That lyeth with the bellie upward.] Plin. lib. 7. cap. 2: Eosq; Scopodas vocari, quia majorē æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegunt. Ovid. Epistol. 15: Et modò cantabam veteres resupinus amores.

Rēst̄tūtō, gis, n.t. Iterum surgo, iterum me ergo. [בְּשִׁיבָה] εἰσερχόμενος. Gall. Resusciter, ſe leuer. Ital. Risorgere. Ger. Wider auf- stehn. Hisp. Leuantarse, resucitar. Pol. Zasie, wslate. Vng. Feltmadok, ismet fel kelek. Ang. To rise up againe.] Ovid. lib. 1. Fast. Vieta ramen vinces, evertaq; Troia reiuges: id est, restituēns. Sic etiam resurgere dicitur herba, vel arbor, quæ iterū crescit. εἰσερχόμενος. Plin. lib. 13. cap. 9: Sed præcipua utilitas, quod ce- fa anno tertio resurgit. Ovid. 2. Amor. Eleg. 16: Perq; resurges- tes rivis labentibus herbas Gramineus madidam cespes ob- umbrat humum. Virgil. 4. Aeneid. - rursusq; refurgens Savit amor, magnoq; irari fluctuat æku. Plin. lib. 16. cap. 32: A quo deinde tempore majestas populi Romani resurrexit, quæ va- stata cladibus fuerat.

Rēst̄tūtō, as, act. p. Ad vitam revoco: quodq; sopitum vel extinctum erat, vigori suo restituo. [בְּשִׁיבָה hekim. εἰσερχόμενος.] Gall. Resusciter, faire relever. Ital. Resuscitare. Ger. Wider erwecken. Hisp. Despertar otra vez a otra, resuscitar. Pol. Zasie budze. Vng. Fel tamazom. Ang. To cause to rise, to waken.] Ovid. 8. Metam. - positisq; resuscitat iram.

Rēt̄x̄. [Pol. Kl'odzina wrękach.] Sunt arbores, quæ ex ripis fluminum cūminant, aut in alveis ipsorum extant: à cibis dicta,

Ret, quod prætereunt naves retinerent instar retiū, & quæ-
fuerint. Vnde ex dicto Prætorum, retanda flumina locari
solebant: hoc est, purgāda, nequid morè sive periculi navibus
in ea virgulta incidentibus fieret. Hæc feit Gall. lib. 11. cap. 17.
Retardo, as, act. p. Remor vel detineo, vel moram effero.

[**γένεσις** schéch ἡγέτης, αἰρετοῦ. **Gall.** Retarde, reargé, retardare. **Ital.** Retardare. **Ger.** Verhindern, sausen. **Hisp.** Tardarò detener à stro. **Pol.** Zawiejsiąć, zahwiać d'uze. **Vng.** Meg mulas-
rogam, kesleketem. **Ang.** To hinder or stay.] Plinius Epistol. 123: Sed quid imprud. ns, quem revocare conor, retard ? Cic. 10. Philip. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, vo-
lasse cum, non iter fecisse diceeres. Idem 2. de Nat. deorum:
Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur, sæpè etiam
infundunt. Ovid. 3. Trist. Eleg. 7: Sed vereor ne nunc mea te for-
tuna retardet.

Retardat, is, a, um, participium, Retentus, detenus. [**γένεσις** me-
mischéch αὐτοῦ δεῖς, αἴρεσθαι δεῖς. **Gall.** Retargé, reiarde. **Ital.**
Retardare. **Ger.** Verhindern, gesauert. **Hisp.** Tardado à detenido.

Pol. Zawiejsiąć, patrymanu. **Vng.** Meg kesleketem. **Ang.** Hin-
dered or stayed, deceiveth.] Suet. in Othon. cap. 8: Et primo egressa
in adiunctionib. Tiberis retardatus. Claud. 1. in Eutro. Servatoq;
diu pueri flore coëgit Arte retardata Veneri servire juventa.

Retardatio, onis, f. Detentio. [**γένεσις** hikkeb. ib. αἴρεσθαι δε-
signū. **Gall.** Retardement, retargement. **Ital.** Ritardamento. **Ger.**
Verhinderung. **Hisp.** Tardanza. **Pol.** Zawiejsiąć, niemieckie. **Vng.** Meg
kelelek. **Ang.** A staying.] Cic. 5. Philip. Vnde est adhuc bellum,
nisi ex retardatione & mora?

Retardo, as, act. p. Vicissim taxo & reprehendo. [**γένεσις**.
Gall. Retaxer I reprendre celuy qui reprend. Ital. Ritassare, riprendere
et riprensare. **Ger.** Widern, schelten, vnd mangel anzeigen. **Hisp.** p.
Reprehender al que reprehende. **Pol.** Z. sie stresce. **Vng.** Z. almal-
zam, sfidem. **Ang.** To reprove and rebuke againe.] Aliquando ta-
midum tur pro suo simplici taxare. [**γένεσις** hochsch. idzyxer.]

Suet. in Vesp. cap. 13: Licinium Murianum note impudicitie,
sed meritorum fiducia minus sui reverentem, nunquam nisi
clam & baxtenuis retaxare sustinuit, ut apud communem aliquem
amicum querens adderet clausule: Ego tamen vi sum.
Retatis, a, t. A' rapiendo, vel à raritate dictum, ut Varro pli-
cat, est instrumentum quo ferre, vel pisces capiuntur. [**תְּרַטָּה**
visheth dixit. **Gall.** Vne rets à peſchon à vene. **Ital.** Rete. **Ger.**
Eigenthe. **Bel.** Ret Hisp. Red. **Pol.** Sieg. **Vng.** Halo, halso. **Ang.** An net.] Virg. 3. Aeglog Si diu tu seftaris apos, ego re-
ta seruo. q Apud antiquos etiā legitur nominativus Reus, tam masculini, quā in scem. gen. Plaut. in Rud. Non vides me
refere uividū retrem sine squamo pecu? Hodie tamen hoc in
loco legitur rete in neutro genere. Varr. 3. de Re rust. Intra re-
tem aves sunt omne genus. Plaut. in Rud. Neque pescum ul-
lam uiciā pondo hodie Cepi, nisi hoc quod nūc fero in rete.
Quibus in locis retem accusativus, & rete ablativus, procul
dubio sunt à nominativo retis: Nominativum quoq; pluralē
ab hoc singulari recepi: cesse autem est Sosipater. Nam & con-
suetudine, inquis, dicimus, In teres meas in didisti. q Rete etiā
dicitur pro reticulo, pro texta fasciola, qua capillum in capite
colligamus.

Reticulum, li, diminutivum n. f. [**τεκτόν**, G. II] Vne petiter rets à pe-
scher, vne coiffe. **Ital.** Reticella. **Ger.** Ein klein garn oder net. **Hisp.**
Pequena red. **Pol.** Skarpa. **Vng.** Halot ka. **Ang.** A little net, or coi-
se.] Plinius lib. 31. cap. 6: Item demissa reticulus in mati conea-
væ è cera pilæ, vel vasa inania obturata, dulcem intra se collig-
gunt humorem. q Capitur & pro tegmine mulieribus capi-
tis, quod capillos continet. [**τεκτόν**. **Pol.** Cępiec. **Vng.**
Fökös.] Iuven. Satyr. 2: Reticulumq; comis auratum ingenti-
bus implet. q Est & reticulum, sacculus in modum retis, quo
viatores pecuniam, & panem gestabant. Horat. lib. 1. Ser. Sa-
tyr. 1: ut si reticulum panis vñales inter onusto Forte vechas
humero. Alio nomine dicitur funda: qua voco utitur Macrobi.
in Satur. q Est & reticulum, fascia quædam lancea, vel linea, ad
formam retis facta, quam faciei admovemus ne agnoscamus.
[**τεκτόν** patbil.] Cic. 7. Ver. Reticulumq; ad nares ubi appone-
bat tenuissimo filo, minutissimis maculis, plenū rosæ. q Ac-
cipitur præterea reticulū pro instrumento lusorio quo pilam
remittimus. Ovid. lib. 3. de Arte Amandi: Reticuloq; pilæ la-
ves fundantur aperto.

Reticulū, li, aliud diminutivum ab antiquo nomine retis, æ-
govor. Plin. lib. 12 cap. 14: Persona adjicitur capiti, densu's re-
ticulus. Varr. li. 3 cap. 5: Inter columnas extiores pro partie-
te reticuli è nervis sunt, ut perspici in sylvam possit.

Reticulat, is, ta, tum, Quod est factum in modum retis: [**τεκτόν**.
Gall. Fais en facon de rets. **Ital.** Fato à modo di rete. **Ger.** Das
genade ist wie ein garn / als die gäut. **Hisp.** Hecho à guasa d'ered.
Pol. Węzawa iaku sięq. **Vng.** Siemee mint a halo. **Ang.** Madelyk
a net.] ut Structura reticulata, qua figuram plagium quæ in
retibus sunt, imitatur. Plin. lib. 36. cap. 12: Dicitur vocant
reticulatam structuram, quam frequenter Romæ trivunt,

rimis opportunam. Fenestre reticulatae, reticulis objectis mu-
nitæ. Varr. 3. de Re rust. cap. 7: Ille est regis sit ut testudo, magna
camera reticulus, uno ostio angusto, fenestris punicanis, aut lati-
tioribus reticulis utrinq; ut locus omnis sit illustris, neve
serpens, aliudque quod animal introire queat.

Reticulat, is, m. s. Alter ex gladiatoriis dicebatur in arena
depugnabitibus, quod reti sub scuto gestaret, quo adversarii
suum involveret, quem Minimilone & Gallum appellabat
à Gallicæ armaturæ genere. **τεκτόν** Θ. **H**ic in summo galæ
cono pisces effigiem gestabat, & in primo congregatu celsim
ibat, retario semper in sequente, carmenq; illud occidente:
Non te peto, pisces peto, quid me fugis galle? **H**ujus autem
certaminis primum initium à Pittaco profectum existimatur,
qui adversus Phrynonem dimicatus proprii finium contro-
versias reti occulte sub scuto allato, impedivit adversarium.
Quintil. lib. 6. cap. 4: Et Pedro de mirimilone qui retiariū con-
sequebatur, nec seriebat: Vivum, inquit, capere vult.

Retego, gis, pen. cor. act. t. Quod rectum erat denudo, aperto.
[**τεκτόν** γιλλαχ ἡγέτης. **Gall.** Desconuir, ourir.
Ital. Discoprire, aprire. **Ger.** Entdecken, aufdecken. **Bel.** Ontdekken.
Hisp. Descubrir, abrir. **Pol.** Otkriv. **Vng.** Felfedem, ki ielenem.
Ang. To discover, to open up.] Virgil. lib. 1. Aeneid. cæcumq;
domus scelus omnē retextis, Iuvenal. Satyr. 16: Si tibi zelotry-
pæ retegantur scribia mœcha. Horat. lib. 3. Carmen. Ode 21. tu
sapientum Curas & arcum jocoſo, Consilii retegis Lyxo.
Virg. lib. 4. Aeneid. ubi primos crastinus ortus Extulerit Titus,
radusq; retexerit orbem.

Retextus, a, um, participium, Detectus, apertus. [**τεκτόν** γιλλαχ
αἴρεσθαι δεῖς. **Gall.** Desconuir Ital. Discoperto. **Ger.** Ent-
deckt Hisp. Descuberto. **Pol.** Odkriti. **Vng.** Felfedet. **Ang.** Dis-
covered.] Virg. lib. 9 Aeneid. iam sole infuso, jam rebus luce re-
textis. Catul. Nudantes retexta veste papillas.

Retento, is, Quod tensum est laxo, remitto. [**τεκτόν**. **Gall.** De-
stinet, desbander. **Ital.** Allentare, rilasciare. **Ger.** Etwas gespannen
ablassen Hisp. Aflojar lo estirado. **Pol.** Cębel onapietw spuji jam.
Vng. Megrezem. **Ang.** To slack.] Ovid. 3. Metam.. nympa-
rum traxit uni Armiger jaculum, pharetramq; arcusq; re-
tentos. Idem 2. Metam. Exut hic humero pharetram, lentoq; re-
tentit Arcus.

Retento, Vide RETINEO.

Retero, is, Rurulus tero, purgo, excerno. [**τεκτόν** Gall. Broyer,
piller derech. **Ital.** Tirare da nuovo. **Ger.** Wider erlenzen vnd se-
beren Hisp. Trillar otra vez. **Pol.** Chedge præcieram. **Vng.** Ifmed
magizitom, roštalom. **Ang.** To wear and break/mall.] Colum.
lib. 1: Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, reteri
debet: nam quanto sunt expolitoria, minus à circulio libus
exeduntur.

Retexo, xis, act. t. Quod textum erat dissolvo : contrarium est
suo simplici Texo. [**τεκτόν**, αἴρεσθαι Gal. Desfilre, desfiler. **Ital.**
Di tesserre, disfare quello che è tessuto. **Ger.** Wider aussöden vnd ge-
wüp wider aussößen. **Bel.** Ontweven/ontdoen. **Hisp.** Destexer lo texido.
Pol. Cębel otkaneg rogrzam. **Vng.** Felfystem, vižxa system,
Ang. To unweave or ravel.] Ovidius 3. Amor. Eleg. 8: Tar-
daque nocturno tela retexta dolo. q Penelopes telam rete-
xere, proverbo dicuntur qui magno vel labore, vel sumptu
rem quampliam conficiunt, quam postea cogantur destruere.
Tractum à Penelope Vlyssis uxore, quæ quā tantum tempo-
ris impetrasset à procis, qui suæ pudicitiae insidiabatur, donec
telam, quā tum fortè præ manibus habebat, absolvisset, quic-
quid interdiu texisset, noctu retextebat. q Est etiam Retexo-
re, in contrarium mutare, expolire, emendare, vel potius rursus
texere, & redordiri, quasi aliam telam. Cic. 2. Philip. Itaq; iand
retexte orationem illam. Marius Ciceroni: An quod adolecēt
præstigi, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc
estate præcipitata commutem, ac me ipse retextam? q Item si-
gnificat dissolvere, revocare, irritum facere. Cic. 4. Ver. Omnia
erant tum Metelli ejusmodi, ut totam suam Piætutam rete-
xeret. Suprà dixerat, ut omnes istas injurias, quas pos-
set, retexteret. Budæus.

Reticularius, Reticulum, Reticulus, Vide RETE.

Reticeo, ces, cui, n. f. Subticeo, vel supptimo. [**τεκτόν** charach
διάτη διατονία. **Gall.** Se faire, ne dire mot. **Ital.** Affere si
di dire, sacere. **Ger.** Verschwægen/verbatten/vnd nicht sagen Hisp.
Collar. Pol. Przemiegam. **Vng.** El baigatom, et ti koum. **Ang.** So
keep silence, and no speck.] Cic. 2. de Leg. Quon à mihi sermo est
apud deos, nihil reticebo. Tertient in Heart. Ne lacruma: atque
istud quicquid est, fac me ut sciā. Ne retice. Cic. 3. Offic. Neq;
caim id est celare, quidquid reticet sed quum, quod tu sciās,
id ignorare emolumenti tui causa velis eos, quoq; intefit id
scire. Ovid. Epist. 18: Multaq; præterea lingua reticenda mo-
desta. Qæ tecum juvat, facta referre pudet.

Reticentia, z, s. p. Quum id non dicitur quod dici debuit, ut
vitium adiunxim, vel rei venalis. [**τεκτόν** chærech γιλλ διατονία.
mos. **Gall.** Reticence, quand on je taist, & ne dis on mot de ce
qu'on deust

quon deusse dire. Ital. Il tacere una cosa che se douserbo dire. Ger. Verschweigung/verhaftung. Hisp. Obra de callar lo que se deude dir. Pol. Przemilczenie. Vng. El halgatus, el tutkolas. Ang. A keeping of silence.] Cic. lib. 3. Offic. A' l'ire consultis etiam retentia pœna constituta est. Plaut. in Merc. Dic. enecas me miserum tua retentia. Cic. 4. Phil. Actum igitur præclare vobiscum fortissimi, dum vixistis: nunc vero etiam sanctissimi milites, quod vestra virtus nec obliuione eorum qui sunt, nec retentia posteriorum inseparata esse poterit.

Réteiné, nes, secunda syll. cor. act s. Remoror, detineo, retardo. [επναχάζειν] tamach p̄τενη hecherik ειναι απεισω, επιχειρειν. Gall. Retenere. Ital. Retinere. Ger. Aufhalten, hinderhalten, behalten. Bel. Ophouden Hisp. Retener. Pol. Zatrzymiwam, zatrzymam. Vng. Meg kezelni, tartoztatni. An. To reteine and hold back.] Terent in Evnuch. Id faciebat retineendi illius causa. Cic. ad Attic. lib. 13: Quare nisi jam profecti sunt, retinebis homines. Ovid. 1. de Arte emidi: Saucius arrepto pīscis retinetur ab hamo. ¶ Aliquando pro cohiceo, coe: eco. [τέλειον ηταίρησθαι] Tert. in Adelph. Pudore ac libertate locutus retinere tatus esse credo, quam meu. ¶ Aliquando p̄ suo simpliciter tenere. Cic. 6. Ver. Sagittæ pendebant ab humero, sinistra manu arcum retinebat. ¶ Retinere officium, est in officio manere. Cic. pro Clueat. Neq; in omnibus officiis retinendis diligentior esse quisquam potest. ¶ Aliquando retinere, est retrahere aliquem, ne cadat. Tert. in Heav. Ah retine me obsecro. Réteinens, tis, Participiū, seu nomen ex participio. [επναχέειν] τηνικόν μαχαζειν τηνικόν μαχαζειν τηνικόν μαχαζειν, επιχειρειν. Gall. Retenent, qui retinent. Ital. Chiriu. Ger. Behaltn, behutsam. Hisp. El que retene. Pol. Zatrzymajac. Vng. Meg tartoz. Ang. Retaining, or holding back.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 1: Fert enim graviter homo, & mei obseruantissimus, & tu: juris dignitatisq; retinens. Gell. lib. 10. cap. 20. Salust. quoq; proprietatum in verbis retinentissimus.

Réteinus, a, um, partic. De: éetus, temoratus, retardatus. [επναχέειν] τηνικόν μαχαζειν τηνικόν μαχαζειν τηνικόν μαχαζειν, επιχειρειν. Gall. Retenuto. Ital. Retenuto. Ger. Aufgehalten, behalten. Hisp. Retenido. Pol. Zatrzymani. Vng. Meg tartoztatot. Ang. Retained or holden back.] Cic. 1. Ver. Potamoneum Scribam. & familiarem tuum retentum esse à Veire in provincia, quem tu decederes. Ovid. 10. Metam. verbisq; dolore retentis.

Réteinio, onis, verbale, f.t. Ipse retinendi actus. [τέλειον μαχαζειν] τηνικόν μαχαζειν τηνικόν μαχαζειν. Gall. Retention, retene. Ital. Retenimento. Ger. Aufhaltung, behaltung. Hisp. Retenimiento. Pol. Zatrzymanie. Vng. Meg tartozatas. Ang. A retaining, or holding back.] Cic. ad Attic. lib. 13: Semperq; Cainades & ουδελω pugillis, & retentionem autig; similem facit. Idem 4. Acad. Illud certe opinione, & perceptions sublata sequitur, omnium assensionum retento: ut si ostendero, nihil posse percipi, tu concedas, nunquam assensum esse.

Réteinacula, n.s. Quibus aliquid retinetur sive retardatur: [τηνικόν μεταχειριζειν] τηνικόν μεταχειριζειν. Gall. Arrest, tout ce de quoy on retient & arrête. Ital. Venchi, brene, & ogni cosa che si retiene. Ger. Bandt, ein jettich Ding so etwas hebt / oder aufghaltet. Hisp. Cosa que retiene. Pol. Ręczekta mico p̄zyszejemi, iako l'ikawic, powroz, liejcar. Vn. Köröslék, körö Zerzam. Ang. Whatever is helden back or stayed, as a leash, or bridle.] ut, Retinacula vitium: id est, vimina quibus vites religantur. Virg. lib. 1. Georg. Atq; Ametina parant lētæ retinacula viti. Retinacula navium: id est, funes quibus naves alligantur continent. Virg. 4. Aeneid. vaginaq; eripit ensem fulmineum, strictoq; fert retinacula ferro. Retinacula equorum: id est, lora, seu habenæ, quibus equi reguntur. Idem lib. 1. Georg. Ut quum carceribus sese effudere quadrigæ, Addunt se in spatha, & frusta retinacula tendens Ferunt equis auriga: nec audit currus habenas. Salust. in Catil. Nā imperium faciē his artibus retinetur, quibus initio partu est.

Rétentio, as, Frequentativum, Sæpe retineo [επιχειρειν]. Gal. Retenir forte & souvñ. Ital. Retinere, retentare. Ger. Gedröste oder oft aufghalte. Hisp. Retener muchas vezes. Pol. Wslawnie gatymuse. Vng. Meg tartozattdogalom. Ang. To hold back often.] Plant. in Asin. Cur me retenta? q; Interdum iterum tento: id est, denuò experior, vel periculum facio. επιχειρειν. Ovid. lib. 1. Metam. Erigitur, metuitq; loqui, ne more juvenæ Mugiat, & timide verba intermissa retentat: id est, iterum tentat proferre.

Rétingo, is. [επιχειρειν, πειλω βάστω] Gall. Reuaindre. Ital. Ritinere. Ger. Wider cintunien/ oder cintstoffen. Hisp. Tennir otra vez.

Pol. Zwawiażam. Vng. Meg edzem, ismet el boitom. Ang. To die or dippe againe.] Stat. 1. Sylv. Permissum laxare animos, seruumq; retungi.

Reto, as, are, ut retare fluminasid est, purgare. Retæ enim arbore sunt, quæ aut ex tipis fluminum eminent, aut in alveis eorum extant à retibus, quod prætereunte naves irretiat. Hinc edictum vetus de fluminibus retandis, quod extat apud Gel. lib. 2. cap. 17.

Rétondeo, es, act s. Iterato tondeo: [επαχειρειν. Gall. Retondre.

Ital. Tondare, to fare. Ger. Wider beschären. Hisp. Tresquilar. Pol. Zwawiaż. Vng. Ismer meg beretualom, niren. Ang. To shear againe.] quanquam nonnunquam etiam accipiatur pro tondo, sive detonde: ut apud Plin. lib. 18 cap. 17: Retonatum vero etiam temel, omnino certum est granum longius fieri. De segetibus.

Rétono, as, pen. cor. n.p. Contra tono, resono. [επιχειρειν, επιχειρειν. Gall. Retonner, retentif. Ital. Tonare à vincenda. Ger. Widerhören. Hisp. Tronar contrario. Pol. Zwicke. Vng. Dörög. Ang. To thunder or sound againt.] Catull. Face cuncta mugienti siemitu loca retonet.

Rétorquéo, es, act s. Ictu. vel tactu reciproco: ut quum quis saxum, velum ad vertius se projectum recicit in adversarium, reflecto, repellio. [τηνικόν μεταχειριζειν] τηνικόν μεταχειριζειν. Gall. Tirer, retourner, renverser. Ital. Tirare. Ger. Wider hindersich tragen oder trerben/wider binum schlagen oder werffen. Bel. Wederom werpen/wederom slan. Hisp. Tirar al que tiro. Pol. Wyadbye, odbyam. Vng. Vixent, grateritem, tekeritem. Ang. To turne back againe violentlie, to wret and shoothe againe.] Cato Major: Quod quidem me proficisci ent haud sanè quis facilè retraxerit, uectanquam pilam tetosterit. Alii legunt: Néve tanquam Peliam rex coxerit. ¶ Nonnquam reflecto est, retorūm flesto. Cic. in Catil. Oculos s̄p̄is ad hanc urbem retorquens. Ovid. 3. Metam. Ille dolore ferox caput in sua terga retorit. Virgil. 12. Aeneid. Averlos toties curris futurna retortit.

Rétorquē, a, um, partic. De: étor, retardatus. [τηνικόν μεταχειριζειν] τηνικόν μεταχειριζειν. Gall. Tors & renueré. Ital. Torto. Ger. Wmb getränet. Hisp. Tordado, tirado. Pol. Wykol' o obrasoni. Vng. Vizza tekeritem. Ang. Wretted, shoothe or turned back againe.] Horat. 2. Epist. 1: Moxna hinc manibus regum sortuna retortis. Plin. in Paneg. Quum delatorum supina ora, retortasq; cervices agnoscebamus & fruebamur.

Rétorquē, rui, retostum, act s. Aduro, artefacio. [τέλειον jibbiēb, γεματεψύχειν, επιχειρειν] Gall. Rendre sec & aride. Ital. Arrostare, aridare. Ger. Dorren, rösten. Hisp. Tostar. Pol. Zwawiażam. Vng. Meg egemet, fárdam. Ang. To burne and mak drye.] Plin. lib. 1. cap. 8: Macesitq; non retostus furnis.

Rétorquē, é, n.t. Retorridum fieri. [τηνικόν μεταχειριζειν, γεματεψύχειν] Gall. Dexenir sec & aride. Ital. Diuenir seco & arido. Ger. Duri werden/verdorren. Hisp. Haerse tostado. Pol. Przygotuj. Vng. Elegni, el azni. Ang. To waxe drye or parched with furent heat.] Col. lib. 3. cap. 3: Deinde fata non ita evantrunt, ut ante convalescant, ac profliant, quām retorrescant.

Rétorquē, a, um, Solis calore exustus: [τηνικόν μεταχειριζειν, γεματεψύχειν] τηνικόν μεταχειριζειν. Gal. Hau, sec & aride. Ital. Cosa adusta, orsa dal calord del sole. Ger. Verdotet / oder aufgedorret. Hisp. Cosa testada al sol. Pol. Wifisoni. Vng. El eget, al azott. Ang. Burned, seared, or parched with furent heat.] jut, Retorrida zona: hoc est, nimio Solis calore x̄rē habitabilis. Ramus retorridus: id est, arcactus, deficiente alimento. Col. lib. 3: Si in ea olea unus ramus aliquantò ceteris liger est, nli eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem lib. 11. cap. 2: Et si sunt parum fructuoz, vel cum inibis retoridē frōdis, magis arboribus quaternos modios stercoris caprini circumspiegere.

Rétorquē, d, adverb. [δελτες, γεματεψύχειν] Gall. Sans humeur, aridement. Ital. Senza alcuno humore. Ger. Mit dure. Hisp. Sin humor, tostadamente. Pol. Sucho, wijsbie. Vng. El azzattul. Ang. Without moist or humour, as burned with the sunne.] Plin. lib. 17 cap. 5: Terram amaram sive macram siquis probare velit, demonstrant atre herbæ, frigidam autem retoridē nata.

Rétracto, as, act p. Denuò sive diligentius tracto, in manus resumo, recognoco. [υπναράβ, αναγαγειρειν, αναγαγειρειν] Gall. Retirer, remanier, renoir. Ital. Tornar à trattare più diligentemente. Ger. Widerumb handten. Hisp. Retratar. Pol. Zwawiażam, odnawiam. Vng. Vyialag elforgatot. An. To dratbach ofien, to reucke, to handle againe and speak of a thing.] Cic. pro Mure. Nunq; tertius ille locus de criminibus ambitus à me retractandus: id est, rursus tractandus post alios qui ante me dixerunt. Col. lib. 4. cap. 27: Hæc eorumq; similia post putationem retractanda sunt: id est, denuò, & diligentius administranda. ¶ Aliquando Retractare, accipitur pro retricare, sive renovare. Attic. lib. 8: Sed omittamus hæc, ne augemus dolore retractando. ¶ Nonnunquam pro detrectare, tergiversare, seu subterfugere αναδειχειν. Vnde iuvencū retractantem vocat Colum. lib. 2. cap. 2, qui jugum subterfugit, & incolitus parec bubulco.

Rétracto, a, um, part. Denuò tractatus. [επιτάσσειν, παλαιω διοχετεισ] Gall. Reueu & recorrigi. It. 11. Rewedito, corrige. Ger. Widerumb gehandet. Hisp. Retractado, correjido oiga recto. Pol. Zwawiażam. Vng. Vyoman el forgatot. Ang. Correded, handled againe. j Quint. lib. 2. cap. 4: Quoties eandem materiam rursus à me retractatam scribere deinceps iubrem. Retractatus opus: id est, diligentius emendatum, multis locis immutatis, secusq; atque antea tractatis. Cicero. Attic. libro 16: Sed tam

Sed tamen idem r^uo m^uya misi ad te retractarius, & quidem
ap^{er}tissimum ipsum, crebris locis inculcatum & refectum.
R^etractari, verbale f. Derrectatio, recusatio, tergiversatio,
subterfugii [παραγωγη]. Gall. Refus, reculement de faire quelque
chose. Ital. Refutamento, ritiramento. Ger. Enderung/widerstufung/
dass habens sich in einer handlung. Hisp. Rehusamiento o recusa-
miento de hacer algo. Pol. Odmiana wimowka, wiercenie sie. Vng.
Magy. remigataas. Ang. A revoking.] Cicero Attic.libro 2: Cor-
ficies igitur, & quidem sineulla dubitatione, aut retracta-
tione.

Retractio, is, xi, etum, aet. t. Retractio, sive in contraria partem trahere. [QD] asaph. ¶ bishigh, withdraw. Gall. Retraire, retrairer en arriere. Ital. Ristare, tirare in dietro. Ger. Hinstellen oder hiderstellen giehen. Hisp. Traher atras, tornar atras. Pol. Wiedergagnie. Vng. Hatra venyom. Ang. To drawe backe.] Cic. de Senect. Quo quidem me proficiscentem haud sanè quis facile retraxerit.

Retractus, a, um, part. [lau]daxgatis. Gall. Retiré en arriere. Ital. Ritirato, tirato in dietro. Ger. Hindernis gehogen/ wider hinumb gehogen. Hisp. Trahido atra. Pol. Odzignajeni. Vng. Hatra venyatos. Ang. Drawin back.] Cicet. & Philip. Ita moestus rediit, ut retractatus, non reversus videretur. Retracti propriè dicuntur, qui inter fugendum capti, reducuntur eò unde fugerant. Salust. Catilin. Ceparius (namque is paulò antè ex fuga retractus erat) Cneo Terentio traditur.

Rētribūo, is, aet t. **Recompensa**, remunerō. [בְּשַׁת heshib
דָּבָר hischlim-āpēsā, dāvidām. Gall Recompenser, remunerer.
Ital Ricompensare, rimunerare. Germ. Widergeleiten/ widergeben.
Hisp Recompensar/garardonar, tornar el pago. Pol Oddzieć. Vng.
Megfizetni. Ang. To recompense.] Cicero pro Qu. Rose Comed.
Nihil mihi detrahām, quā illis exacte etatis sacerissimē fru-
ctum quem m̄tuerunt, retribuam. Idem antequam iret in exi-
lium: Fidei cōducit, in loco debitum retribuere. Inde retribu-
tio. *adspicere*.

Retrimētūm, ti., n.s. Cujuslibet rei excrementum: [Έκχεια].
Gall. Ordure, raclure, escume, & telles superfluitate. Ital. Fezza. Ger.
Auffchreten der vntad / unsauberkeit oder wust von einem jeden ding.
Hisp. La bex. Pol. Smieci, niec i stosc. Vng. Gane. Ang. The scrapping of or superfluities of any thing.] ut Retrimentum olei: id est,
amurca, sive humor aqueus. Varr.lib. 1. de Rust. cap. 64: A-
murca quum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac
retrimentum conditum in vas fictile. q. In animalibus quoq;
excrements omnia tam humida quam siccata, retrimenta vocan-
tur, quæ à Celsio appellantur recrementa. Macrob.lib. 7: In ven-
tre sit prima digestio, cuius sex retrimenta sunt quæ per inte-
stina inferiora, orificio trudente, labuntur. Ide m: Aridiora re-
trimenta in alvū convenienter restant, humidiora in vesicā trahi.
Retro, adverb. Ponē, à tergo: [Ἔπειτα] aschör, öndece, ötröm. Gall.
Retro, adverb. Ponē, à tergo: [Ἔπειτα] aschör, öndece, ötröm. Gall.

*Derriero, de reculons, en derriero. Ital. Di dietro, in dieiro. Ger. Dahin-
den/hinterweg/hinterstic. His. Atras, à la parte trasera. Pol. Wtad.
Vn. Hatra, viž za. An. Behind, on the back sid.] cui opponitur An-
te. Terent. in Heave. Est mihi ultimis cōclave in ædibus quod-
dam retrò. Cic. 2. de Divinat. Tū ei Deus præcepit ut pergeret
protinus quid retrò, atq; à tergo fieret, ne laboret. q Inter-
dū motum importat retrosum Cic. lib. 5. Epist Retrò mihi ad
Alpes iter incidit. Virgil. 4. Georg. en iterum crudelia retrò*

Fata vocant.
Retro^āgo, gis, retroegi, retroactum, aet.t. Repello, retrorsum
ago. [waz̄t̄sūm, aiv̄z̄n, aiv̄z̄pōd̄z̄w. Gall. Raualer & raba: fer, reiet-
ter derriore. Ital. Stacciare, retirare, traar in dietro. Ger. Hintersich
trecken Hisp. Guaſar ñ leuar atras. Pol. Wydepde. Vng. Vižew-
khs. Ang. To drine back.] Plin.lib.1.cap.44: Aut quos non ho-
nores, currisq; illa sua violētia fortuna retro egit, per mediā
uibem Censore traxit. Quint.lib. 11. cap.3: Capillos à fronte
contra naturam retroagere, ut sit horror ille terribilis.

Retrocedo, is, ere. Regredior, retrosum eo, retroeo. [40 sagh
Call Becceler

Gall. Reculer.
Ital. Andare in dietro, arricciarsi. **Ger.** Hinderlich weichen. **Hisp.** Abdardar atraz. **Pol.** Vstopnie. **Vng.** Hatramazok.]
Retrocessus, us, ui, m q. [αισθητική, αἰσθητός. **Vn.** Hatramenes, vizcamares.] Apuleius in Dogmate Platonis: Hinc illi & supremotus locorum habeantur, progressus, & retrocessus, derisorius ac scissus.

Retinendū ērē, *[αἴσθητε] Vn. Viꝫxa, hater viꝫm.*] Marcianus Dig.
lib. 34. tit. 5. l. 15: Quidam sunt in quibus res dubia est, sed post
facto retrodisponit & apparet quid actum est.

Retroēo, is, ire, Retrosum eo. ^{s. dea nodi} Gal. Aller en arriere, aller à revers Ital. Andar in dietro. Ger. hinderns gehen. Hisp. Andar atra. Pol. Wied ide. Vng. Haire megick. Ang To go back, to recue. Plin lib 2 cap 16. Retroire incipiunt stellæ.

recule. Plin.lib.2.cap.16.Retrore incipit ite.
Retsōfero,retrofers,retrotuli,retrolatum,retrofere. [ēs rēmī-
ou Q̄iga. Gall. Porter derrière. Ital. Portare in dietro. Ger. Hundersich-
tragen His. Traher atr. u. Pol. Wiedniese. Vn. Hatra v̄zem. An-
To bring back.] Seneca in Praefac.declā. Nescio qua iniuritate,
& ad malum pronitute naturæ eloquentia se retroulerit.

Retrogrādiōr, eris, d. t. Retrosum gradior. [a*trōgrādiō*, a*trōgrādiē*.] Gall. Marcher en arrière, ou à reculons. Ital. Tornar in dietro. Ger. Hinterher gehen oder treten. Hisp. Tornar i atras. Pol. Wędzieć. Vng. Hinters megtek, visszatérök. Ang. To go back or recollect.] Plin.lib.2.cap.15:Ab his retrogradiuntur ad Solem, & occasum vespertino delitescunt. Idem lib.8.cap.15:Ob id retrograditur in pascendo.

Rerögiadūs, a,um, Quod retrosum gradit. [παλίστρων. Gall. Qui va en arriere ou à reculons. Ital. Retrogrado. Ger. Das hindern sich geht. Hisp. Lo que anda hacia atrás. Pol. Wyprak chodzący. Vng. Hatra mažo, vlez za men. Ang. That goeth backward.] Ut retrogradus exortus, apud Plin.li.2.cap.17: Retrogradus in Taurō & Geminis non fieri.

Retroſus, vel Retroſum, Retro versum. [Ἔπειρος achor. epinodus. Gall. En tirant en arrière, à reculons. Ital. In dietro. Ger. Hinterſicht oder hinderwärz. Bel. Achterwaarts. His. Hažia atras. Pol. Wyjazek. Vng. Hatra fel, sele. Ang. Backward.] Horat. lib. II. Carm. nunc retroſum, Vcia dare, atque iterare cursus. Plin. lib. 7. cap. 15: Ab ea gente retroſus ad Cyrum annem produntur ducenta viginti milia.

Retrofusus: sa, sum, Quod est à tergo. *Sōmōt. Q.* Gal. Eu arrice.
It. In dietro. Ger. Hinterwegig. His. Haga aras. Pol. Zadni. Vn.
Hat mego. Ang. That is behind.] Plin lib. 26. cap. 9: Negat Apol-
lo pestem posse crescere, quam nuda virgo restinguat: atq; ita
retrofusa manu ter dicat, roties q; ambo despuant. Apuleius li-
2. de Asino: Deniq; sāpē retrofusa respiciens substtit: id est, re-
flexa, obliquata, retro conversa.

Retrudo, is, pen prod. Repello, quasi retrorsum trudo. [avis-
sor avus. Gall. & pousser, pousser en arrière Ital. Scacciare in die-
tro. Germ. Hinderst du træden. Hisp. Encerrar por fuerza ò empuxar
atras. Pol. Wyadusiæ. Vn. Hatrataziom. An. To thrust back.]
Plaut. in Epid. Cœpi rufsum vorsum ad illa pauxillatum acce-
dere, quasi retruderet hominum me vis invitum.
Rétundo, is, act. r. Repercusio, cuspiderem vel aciē alicuius rei
usu nimio, vel alio casu perstringo, atq; hebetio. [auctorius.
Gal. Reboucher, resouler. Ital. Ripercosatore. Ger. Bider stumpf ma-
chen Hisp. Rebotar. Pol. Tepocinie, Zepiam. Vng. Meg tomponom,
hatra verre. Ang. To mak blunt or dull.] Plin.lib.16.cap.4: Mol-
lissima tilia, eadem videtur & callidissima: argumentum affe-
runt, quod citissimè asacias retundant. Gladios retundere, per
translationem, pro eo quod est usum corum vanum & irritu-
reddere. Cic. in Catil. lidenq; gladios in Rempublicam distri-
ctos retudimus, mucronesq; corù à jugulis vestris rejecimus.
Mucronem stylis retundere. Cicero pro Cluent. improbitatem
alicuius retundere. Quia. lib.6.cap.4.

Rētūs, a, um, particip. [τέττην mēkabēth. διδάσκω, διδάσκεται]. Gall. Rebouche, resolu. Ital. Retsuzato. Ger Stumpff gemacht. Hisp Robotado. Pol. Stepioni. Vng. Megompult. Ang. Made blunt or dull.] Colum.lib. 4: Quod evenit in retuso & crasso fer-
ramento. Plin.lib. 37. cap. 13: Tantaq; differentia est, ut aliae
ferro scalpi non possint: aliae, non nisi retuso: verum omnes
adamantur. Retusum ingenium: cui contrarium est Acutum.
Cic. 1 de Divin. Et sunt partes agrorum, aliae pestilentes, aliae
sauberes, aliae quae acuta ingenta gignant: aliae quae retusa.
Ovidius 12. Metamorph. Tela retusa cadunt, manet imperfor-
sus. Gr.

Rēthūro, as, arc, Est aperire, contra id quod dicitur obthura-
re. Varro in Agathone: Pueri obliccenis verbis novę nuptę au-
res rethurant. Ex Nonio: quanquam male apud cum redura-
re legitur.

Revalesco, is, n. t. Ad sanitatem reded. Cic. convalesco. [רִבְאַלְכּוֹסְקוֹ]
chayâh, pe'z̄u, ai'p̄p̄n̄u, ay, a'la'm̄b̄n̄o, ay. Gall. Recouurer sante.
Ital. Risanaſſi. Ger. Bider gesund werden. Bel. Wederom gesont
woorden. Hisp. Reconvalſcer. Pol. Odzwiam. Vng. Meg gyogyu-
lok. Ang. To waxe whole. J. Gellius lib. 16. cap. 13: Quod in eorum
finibus sub ipso oppido ex capitali moibio revaluerit. Ovid.
En. 19. cap. 1: Ne quae iugores que qua revalescere possit.

Revanescō, is, n. t. Iterum evanescō. [αφανίζομαι. Gall. s' esua-

nousir derechis, resuanour. Ital. *Farsi di nuono vano, suanire è spa: ir dò*
nuono Ger. *Wider verschwinden/oder zu nicht werden.* Hisp. *Desfa-*
neceser/otra vez. Pol. *Znikam* Vng. *El mulom, el enyem.* Ang. To-

ne/ter/ea re^c. P. O. Enikam. V. I. m. et c. m. A. n.
vanish away.] Ovi. 2. Amor. Eleg. 9: Quā bēne perte/sum est, ani-
mūq; revanuit ardor, Nescio q; moise/æ turbine mētus, agor.
P. v. r. h. bis. a. f. Navi. planto, vel iumento refero, reduco.

Révèho, his, aet. t. Navi, plautro, vel jumento refero, reduco.
[a]nanguis. Gall. Ramener, rapporter. Ital. Reportare. Ger. Wider-

hinumb führen Hisp. Trabzona reż atras. Pol. Odwoł. Vng
Viżka reżem. Ang. [lost or carie againe.] Plin.lib.12.cap.17
Ex Syria reżehunt Syracem. Stat.2. Theb. figamq; superbis

Ex Syria reverent hyracem. Stat. 2. Theod. ligamus superioribus.
Atra tholis, quæq; ipse meo quæstia revxi Sanguine. Livius
lib. 7. ab Urbe : lamq; omisla cunctando victoria erat, quiu
Coefit vulnus alligato reveritus ad prima signa. Quid flagi

nunc ad eam, de qua aliquantum loquuti sumus, revertamur. Révello, lis, act.t. Abstraho, avello, aufero, refigo. [גַּדְעָן נָתָק וַיַּרְאֵנִי Gall. Arracher, öster à force. Ital. Estripare. Ger. Abreissen/wider hinweg reissen. Hisp. Arrancar. Pol. Odriwam. Vng. Lezakazom. Ang. To pull away by force.] Cic. Epist. lib. 15. Tabulam, in qua civium nomina incisa erant, revelli jussit. Colum. lib. 2. cap. 3: Boies quin ab opere disjunxerit, substitutos cōfricet, manibusq; compimbat dorsum, & pellem revellat, nec patiatur corpori adhætere. Cicet. 6. Vert. Nec prius illam ciuem, quæ etiamnum civis Romani sanguine redundat, quæ fixa est ad portum, urbemq; vestram, revellisti, neq; in profundum abiecisti, locumq; illum omnē expiasti, quām Romanam, atq; in horum conventum adireus.

Révélūs, a. um, participium, Avulsio, abstractus. [גַּדְעָן מִתְּאַק וַיַּרְאֵנִי Gall. nisach, dörtertés. Gall. Arrache. Ital. Estripato. Ger. Abreissen/hinweg gerissen. His. Arrancado. Pol. Oderwanie. Vng. Lezakazot. An. Pulled away by force.] Virg. -caput à cervice revulsum. Ovid. 12. Metamorph. Vltor adest Pharcus, faxumq; è monte revulsum Mittere conatur.

Révulsio, onis, f.t. Avulsio, abstractio. [פְּוֹנִים מַשְׁבָּח. dörtertés. Gall. Arrachement. Ital. Estripamento. Ger. Abreissung/aufreißung / dannen rissig. Hisp. Arrancamiento. Pol. Oderwanie. Vng. Lezakazas Ang. A pulling away.] Plin. li. 13. cap. 12: Sed raro deprehendit vitium unius scheda revulsione plutes infestante pagina.

Révēlo, as, pen. prod. act.p. Detego, aperio. Cōtrarium est suo simplici velo. [גַּדְעָן גַּדְעָן. וְתַּזְעֲזֵעַ וְתַּזְעַזְעֵעַ. Gal. Descubrir. Ital. Rivellare, discoprire. Ger. Entdecken wider auffdecken His. Descubrir le cubierto. Pol. Odkrivaam. Vng. Megtelenet. Ang. To discover.] Os revelatum. Ovid. lib. 6. Falt. Oretur velsto quam primum luce patebit.

Révēlo, is, secunda syllaba corrept. act.q. Redeo, revertor. [גַּדְעָן, ixavrx. Gall. Reuenir. Ital. Ritornare. Ger. Wider kommen. Bel. Wederom tomen. His. Tornar à venir. Pol. Wracjams sie. Vng. Meg idubk. Ang. To returne or come againe.] Plaut. in Amph. Vicit hostibus legiones reverentur domum. Cic. i. de Orat. Quum miles domum revenisset, egissetq; lege in hereditatem paternam. Tacit. lib. 2: Ut quisq; ex longinquo revererat, miracula narrabant.

Réverā, divisus dictionibus, vel Revera, unica dictione cōposita Re ipsa certè, & quod vulgo dicimus, In rei veritate. [תְּזִין. Gall. Veritablement pour vrai. Ital. Is vero. Ger. Wahrlich/wider handeln ihur selbst ist. Hisp. Ciertamente, en verdad. Pol. Zaprawde. Vng. Bezonara nluan Ang. In very deade or truely.] Cic. pro Qu. Deinde habet adversarium P. Qu. verbo. Sext. Mævium, re vero h. ius atatus homines disertissimos.

Reverbero, as, Senec. [Ger. Widerumb schlagen und stoßen.]

Révéreō, eris, com.t. Aerate, sapientia, vel dignitate antecedenti honorem defero, ejusq; respectum in re quamplam agenda, aut non agenda habeo. [גַּדְעָן chibbedh aydeq. Gall. Reverer, honore. Ital. Riserrare, honorare. Ger. Demand ich und fürchten/guth und ehr beweisen Bel. Bressen ontsien. Hisp. Tener en reverencia y acatamiento, tener con reverencia. Pol. Wyciegi mam kego, wslidzie sie powazniesielego. Vng. Meg bőtwillmizte.em. Ang. To reverence, to honour.] Terent. in Hecyr. Sed nunc adventum tuū ambas Pamphile, scio reveritur. Idem in Phorm. age, mittu, imperium: non simultatem meam Revererit? saltem non pudere? Cic. Attic. Sed mihi nihil est molestius, quām Statiū magnissimum; nec meū imperium, omitto imperium, non simultatem saltem revereri meam: id est, simultatem meam nihil facere, ejusq; respectu non commoveri. Cic. 2. de Inven. Observantiam, per quam erat, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reverentur & colimus. Ovid. 4. Epist. 1. auazek meriti lectum reverere parentis.

Révrēns, Qui alteri deficit honorem. [גַּדְעָן mechabbēd. aydeq. Gall. Qui revere. Ital. Chi fariverenza. Ger. Ehr beweisen mit forsch/ehrend und fördend. Hisp. El que haze reverencia. Pol. Czegaci powazniesiego. Vng. Meg tiztis. Ang. That honoureth another.] Plinius Epistol. 507: Probrum industrium atque inter ista reverentissimum mei. Ovid. 1. Metamorph. Non illo melior quisquam nec amantior æqui Vir fuit, aut illa reverentior uilla deorum.

Révrēns, m.s. Dignus reverentia: [גַּדְעָן nichbād. aydeq. Pol. Godzi is si. Vng. Béjelentes. Ang. Worth of honour.] ut, carities reverenda. Claudi. 3. de Raptu Proserp. Nox reverenda specie tenebrarum Ovid. in Ibin.

Révrēntiā, f.p. Hoc est ingenitus quidam pudor, cū obseruātia quadam conjunctus: qualis est minorum natu erga maiores, & plebeiorum erga magistratus, & discipulorū erga præceptores. [גַּדְעָן chabudh. eadēs. Gal. Reverence, crainte honorable. Ital. Honore, ruerenza. Ger. Ehrerbietung. Hisp. Reverencia y acatamiento. Pol. Respektosu virhaljanje, wistliwosc. Vng. Bötszellet, tizeler. Ang. Honour, reverence.] Cic. 1. Offic. Adhibenda est

igitur quædam reverentia adversus homines. Colum. lib. 11. cap. 1: Nisi magnitudo rei peperit reverentiam vel descendit, vel profundi penè immensam scientiam.

Révrēntiā, Cum reverentia sive honorificé. [αιμον. Gall. Reverenz, avec reverence. Ital. Con ruerenza, ruerentemente. Ger. Mit ehrebietung/gürtiglich. Hisp. Con acatamiento. Pol. Zrozjewoscia, gewissteden, reszwe. Vng. Bötszelletzen, tiszessigenes. Ang. Reverentie.] Plin. Epist. 151: idem quām reverenter, quām fidliter amicos cult, multorum supicmis judicis, &c.

Révrēntiā, eris, d.t. & Revertor, redeo, quasi reuō verto. [גַּדְעָן schab. alaspītā, epay, itasapītā, itasarkapītā. Gall. Retourner, reuenir. Ital. Ritornar. Germ. Widerkommen / wider umbrückern. Bel. Wederom sterren. Hisp. Tornar, atras. Pol. Wracjams sie. Vng. Meg terék, meg idubk. Ang. To come againe or returne.] Cic. pro Muræna: Vnde cum honore discessus, eodem cum ignorancia reverti. Idem Appio: Epheso Laodiceam revertit. Et lib. 3. Offic. Factus est alter ejus fistēdi vas, ut si ille nō revertit, moriendū esset ipsi Plaut. in Aul. iam ad te revertor. Aliando reverti ponitur simpliciter pro venire, accedere. Cic. de Fato: Ad Chrysippi laqueos revertamur: quum nihil de Chrysippo anteas dixisset. Scendum apud Ciceronem: sepe inventari reverti activè, sed vix aliter quām in præterito, sicut temporibus ab eo formatis. Exemplum habes paulò anic.

Révrēntiā, Ovid. Epist. 1: Néve revertendi liber abesse vehis. Révrēntiā, participium. Ovid. 1. de Arte aman. Poena reversura est in capit. ista meum.

Révrēntiā, nis, f.t. Ipse revertendi actus, redditio, redditus. [גַּדְעָן schibah. nalirodia. Gal. Retour. Ital. Ritorno. Ger. Widerkehrung / widerkommen Hisp. Tornada atras. Pol. Nawrojenie. Vng. Vizezabuel. Ang. A returning.] Cic. 1. Philipp. Exponam vobis breviter consilium & protectionis & reversionis mez.

Révrēntiā, n.s. dicitur ut diverticulum, itavod. regressio, recessio. [Vn. Meg teres, vizezabuel. Apuleius Florid. lib. 4: So-

lis annua reverticula.

Révrēntiā, scis, scere, n.t. [גַּדְעָן nakal. azdorri'zouay, éduzajouay. Gall. Esire aulé, deuenir vil, & de petit estime. Ital. Divenir vil, & poca sima, essere onnito. Ger. Schlecht und unachtbar werden. Hisp. Tornar á ser vil. Pol. Podl'isimie state, do wizardi prijedodje. Vng. Als valona lezek. Ang. To become vile and nothing esümend.] Vile fieri. Seneca de Tranquil. vita: Sed nec virtuti periculum est, ne admota revilescaat.

Révrēntiā, is, xi, ctem, act.p. Religo, retiro vincio, vel vehementer & auctēligo. [גַּדְעָן azár ɻəfər kafibər. azdorri'zouay. Gall. Relier, retiuber, lier derrière. Ital. Legare molto à dietro. Ger. Wider binden oder bindersch binden. Hisp. Atar mucho à atras. Pol. Zwiazgię. Vng. Meg kó. óm, batra kó. óm: Ang. To tiehard, to tieba bind.] Virgil. 2. Aeneid. Ecce manus juvenem interea postterga revinctum: Cæsar 7. bell. Gallici: Revinciuntur retrofus, & multo aggere vestiuntur. Ibidem: Anchoræ pro funibus ferries catenuis revinctæ. Propert. libro 3. Eleg. 14: latus enservi- vicit.

Révrēntiā, cis, vici, victum, act.t. Convinco, confuto. [גַּדְעָן hohiach. azorozuay. Gall. Convaincre. Ital. Convincere. Ger. Überwinde überwiesen. Hisp. Vencer, reilarugyr. Pol. Przekonam, zwiejsam. Vng. Meg ezsolom. Ang. To consult and confute.] Cicero pro Archia: Nunquam enim hic neque suo, neque amicorum iudicio revinctetur. Gell. lib. 6. cap. 2: Quum in culpa & maleficio revicti sunt, per fugiunt ad sati necessitatem.

Révrēntiā, is, n.t. Ad pristinam viuiditatem revertor. [גַּדְעָן. Gall. Revertir. Ital. Rivedergiare. Ger. Wider grünen. Hisp. Revenirse. Pol. Zielenteie. Vng. Vyjounam meg zolámelék. Ang. To make green.] Columell. libro 2. capite 1: Non est ergo exiguarum frugum causa teræ vetustas, si modò quam semel invasit senectus, regressum non habet, nec revinctetur, nec repubescente potest. Ovidius 2. Metamorph. læsasque juvet revictere sylvas. ¶ Per translationem accipitur praetensio, & revivilco, & vires resumo. Cicero. ad Atticum, libro 15. Epist. 111: Ne nunquam revisueris, si nos timor confitare ejus acta non coëgitset. Id est de previn. consul. Impolitus verò ies & acetæ, si erunt reliæ, quanquam sunt absens, tamen efferent se aliquando, & ad renovandum bellum revictent.

Révrēntiā, is, Redeo ut videam. [גַּדְעָן pakádh. azorozuay. Gall. Retourner voir. Ital. Retornare à relire. Germ. Widerumb geh schen/oder iugen. Hisp. Tornar otra vez à ver. Pol. Wracjams sie do widzenia. Vng. Meg latogatom. Ang. To return to see.] Tercius in Andri. Reviso quid agant, aut quid captent consili. Plaut. in Trucul. Num quidnam me vis aliud? P. Ut quando otium tibi sit, me revisas. Id est, ad videndū me revenias. ¶ Dicimus etiam, revisere ad aliquem. Gell. lib. 1. cap. 29: Quum valebo ab oculis, revise ad me.

Révrēntiā, as, pen. corr. frequentativum est à reviso. [גַּדְעָן aitomézouay. Gall. Revisiter. Ital. Visitare spesso à de nuovo. Germ. Widerumb heimsuchen und iugen wie es darum stande. Hisp. Tornar

Torbera rex à visitare, à visitari à merendo. Pol. Niedgarn. Vng. Meg landogalem. Ang. To returne often to see. [Plin. lib. 18. cap. 5: Nundinis arbem revistabant. Revivisco, is, revixi; n.t. Ad vitam redeo, reviresco. [αναβιωσαί. Gall. Resure, reconurer vie. Ital. Tornar in vita, resuscitare. Ger. Wider lebendig werden. Bel. Webetom levende wortest. Hisp. Tornar à vivir. Pol. Znowy op wiad. Vng. Meg eleuenedem. Ang. To recover the life.] Cicero 4. de Finibus. Quid si reviviscat Platonici illi, & deinceps illi qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur? Cicero in Pisonem: Is ubi galli caatum audivit, avum suum revixisse putat. qd Poxit ali quando reviviscere pro recreari, respitare, & vires resumere. Cic. Att. Civitates suis legibus suæ, auctoritate ad ipsa, revixerunt Cic. ad Octavium: In quibus revivitcet jam libertate, deinde rursus oppressa, senatus nihil consulitur. Idem in Philip. Seutus ad autoritatem pristinæ spem revivisca.

Reundtor, oris, [Ger. Sauber Die sic vorjetzt mit di tiefen sauberen seien sie von gesundheit wegen den Leib mit ringen vnd andern werten vben.] Dicitur cuius iniunctio utuntur medici qui jatra leptiken: hoc est, unctioriam medicinam exercent. ~~ausdeinhs, ianqualestns~~. Plin. lib. 29. cap. 1: Prodigus Selymbriæ natus discipulus ejus instituens, quam vocant jatra leptiken, reundoribus quoq; medicorum, ac mediastinis vestigia invenit.

Revoco, as, pca. corr. Retractum voco, redire jubeo. [בְּרַכָּה נִזְמָנָה] Gall. Renquer, rappeler. Ital. Renovare, richiamare. belch. ~~auswurfbare~~. Gall. Renquer, rappeler. Ital. Renovare, richiamare in dico. Germ. Wider vmb rüffen. Bel. Webetom roepen. Hisp. Tornar otra vez à llamar, revocar. Pol. Wjad wol' am, wdrzam nazad. Vng. Hatra binom, vzxahsuom. Ang. To call againe or back.] Terentius in Phorm. Revocamus hominem. Salustius: Sæpius vindicatum est in eos qui contra imperium in hostem pugnaverant, quiq; tardius revocati prælio excescerant, quām qui signa reliquerant, aut pulsi loco cedere ausi erant. Plautus in Circ. Postquam hæc mihi narravit, abi ab illo, revocat me illi. qd Ponitur aliquando pro retraho. Cic. 2. de Legibus: Quām multos divini supplicii metus à scelere revocari? qd Aliquando pro rursus vocare. Cicero de Lege Agrar. contra Rullum: Quò provocati à me venire noluerunt, revocati saltem revertantur. qd Revocare pedem, idem quod referre pedem: hoc est, redire. ~~ausq; per: neq;~~; solum de his quæ pedes habent, verum etiam de inanimatis dicitur, ut de fluminibus. Virgil. 9. Aeneid.: cunctatur & amnis Rauca sonans, revocatq; pedem Tyberinus ab alto. qd Revocari item dicebantur anagnostæ, quum aliquid parum intellectum, perpetuam recitationem, jubeantur repetere. ~~auswiederholen~~. Plin. lun. Cæilio: Memini quandam ex amicis, quum lector quædam pronuntiasset, perperam revocasse, & repeti coegerisse. Huic avunculū meū dixisse, Intellexeras nempe. Cui quū ille annuisset, Cur ergo revocabas? decem amplius versus hac via interpellatione perdidimus. qd Ponitur aliquando revocare pro reducere. Cic. pro Cluentio: Tribunus pleb. populo concitato rem penè ad manus revocasset. qd Aliquando pro instaurare. Suet. in Claudio Neron. Revocavit, & pænitia coronatū quæ unquam sibi in certaminibus civitatis decutissent. qd Revocare se, est recantare, & superiorem sententiam mutare. ~~auswiderholen~~. Cic. 4. Acad. Dubitant, hæsitant, revocant se interdum, hiaq; etc. qd Revocare ad vitam, resuscitare ~~auswiderholen~~. Cicero ad Atticum, lib. 7: Cassium Tribusum plebis Philotimi literæ ad vitam revocarunt. qd Hujus compositū est Adrevoco. Cic. lib. 1. Officiorum: Danda igitur, opera est, ut si etiam aberrare ad alia cœperit, adrevocetur oratio.

Revocatio, nis, f.t. Revocandi actus. [auswiderholen. Gall. Renovation, rappel. Ita. Esso richiamare. Ger. Ein herüffang wider hinderlich abwähren. Hisp. Aquella obra de tornar à llamar. Pol. Wjad zwol'stanie. Vng. Hatra binom. Ang. A calling back.] Cic. 13. Philipp. Recepui lignum, aut revocationem à bello audire non possumus. Idem 3. Tuscul. Levatione autem ægritudinis in duabus rebus bonis: avocatione à cogitanda molestia, & revocatione ad contemplandas voluptates.

Revocamen, nis, n.t. Revocatio. Ovid. 1. Fast. Accipio revocamen, ait, vocemque sequatus Impia per silvas visor ad anna venit.

Revocabilis, le, om. t. Quod potest revocari. [παύσιλητος, ανάλητος. Gall. Revocable, qu'on peut faire renouer. Ital. Renocabile, cosa che se può rinascare. Ger. Widerlösbar. Hisp. Cosa que se puede revocar. Pol. L'ami do brocensi, zwol' ansa. Vng. Vzxah hihato. Ang. That may be called back.] Ovid. ad Liviam: Supprime jam lacrymas tua est revocabilis istis, quem semel umbrifera natura luctare tulit. Idem 9. Metam.: motus erat, quum jam revocabile telum Noa fuit arcerens.

Revolo, as, pca. cor. n p. Retiro volo. [auswiderholen. Gall. Revolar, x. auoler, in volant reconurer. Ital. Volare in dico. Ger. Wider hin der sich siehen. Bel. Webetom vtegen. Hisp. Volar atras. Pol. Wjad liege. Vng. Hatra repelok. Ang. To flee back or againe.] Cic. lib. 9. de Nat. dect. Ecq; græcis in tergo prævolantium colla, &

capita reponunt, quod quia ipse dux facere non potest, quia nō habet unde natus, revolat, ut ipse quoq; quiescat: in ejus locum succedit ex his quæ assequuntur: eaq; vicissim in omnibus cursu conservatur. Varro 3. de Rust. cap. 5: De illo genere sunt turdi adventitio, ac quotannis trans mare in Italiam ad volant circiter æquinoctium autumnales, & eodem revolant ad æquinoctium vernum. Virg. 1. Georg. Cum medio celeres revolant ex quore mergi.

Revolvo, is, ere, aet. t. Iterum sive retrosum volvo: [ʃ] ghaz 207 besib. ~~auswurden~~. Gall. Rouler derechef, revoluer, refusiller. Ital. Riungere, volger fatto sopra. Ger. Wider hñtumb weichen oder treten. Hisp. Rebolver. Pol. Wjad walie. Vng. Vzxah hengere: ñm, hayom. Ang. To tumble back or roll away, to turne againe.] ut Revolvere saxum: id est, eodem volutare unde ad nos est ad voluntum Revolvere libros, est iterum atq; iterum evolvere. I. iv. 4. belli Maced. Tuas adversus te Origines revolvam. Libros Originum Catonis intelligit. Martial. libro 11: Sunt illuc duo, trésve qui revolvent Nostrarū tinea inceptiarum. Virgil. 10: Aeneid., iterumq; revolvere casus Da pater Ilaces Teucris. Cic. ad Attic. lib. 13: Itaq; revolviidentidem in Tulculanum. Idem 4 Acad. Ita imprudens eò, quod minimè vult, revolvitur: id est, recidit.

Revolutus, a, um, participium, Redactus, [ʃ] gaghöf 208 mus ab. ~~auswurfen~~. Gall. Revolu, returne, roule. Ital. Voltato, riornato. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revolubilis, le, om. t. ~~auswurdbare~~. Ovid. in Ibin: Sisyphæ, cui tradas revolubile pondus habebis.

Revomo, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revolubilis, le, om. t. ~~auswurdbare~~. Ovid. in Ibin: Sisyphæ, cui tradas revolubile pondus habebis.

Revomo, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymiehons. Vng. Vzxah, hengeredb, hñmpiedet. Ang. Turned away or rolled back.] Liv. 4. ab Urbe: Et revolutus ad dispensationem inopie, proficisci cogendo frumentum, & vendere quod usui mensu superasset: fraudandoq; parte diuini cibi servita, etc. qd Revolutus, apertus. Virg. 10. Aeneid., & interea revoluta rubebat Matura jam luce dies.

Revomito, mis, pen. cost. Iterum tejicio, evôtho. [ἰερέγεια, ἀγέργεια ~~auswurfbare~~. Gall. Revomir, resetter en vomissare. Ital. Revomitare. Ger. Wider gemischt / oder gebracht. Hisp. Reboludo. Pol. Zwaliuni, prymie

calefaciens gustu, & astringens. Ruellius eandem putat cum ea quam supra Rha Ponticum vocari diximus: suspicatur tamen apud Plinium vocem esse corruptam.

Rhāḡidēs, p̄z̄c̄d̄s, & Rhagadia, neutri generis. [Ger. Schrunden oder spät an Büßen/Händen/Mauis/so von tette entspringe. Pol. Kwiekame sie węzak, albo nog.] Vocantur scissurae quae in sede & pedibus proveniunt. Dicitur rhagades à verbo Græco ράγειον, quod significat abrumptus. Plin. lib. 23. cap. 4: Attrita sanat & surfures, rhagadas, condylomata, articulos luxatos. Idem cap. 7. ejusdem libri: Arboris ipsius cinis ex melle.

Rhāḡion, p̄z̄c̄d̄s, Aranei genus aciso nigro simile, pedes brevissimos habens, osq; quam minimum, idq; sub alvo: ita dictum ab acini parvi similitudine, quod Græci p̄z̄c̄d̄s appellat. Vide Plin. lib. 29. cap. 4.

Rhāḡidēs, tunica, [p̄z̄c̄d̄s χτυνη. Ger. Ein heutte des Augs vmb den Augstern das aussießt ohn eins.] Tertia oculi tunica est, inter ράγειον & λεγχωνιδ̄s sita, nigrae uva acini similitudine referens: unde & nomen accepit. Dicit originem ex tenui meninge: unde & ράγειον appellatur. Parte sui anteriore, & media, foramen habet quod pupillam vocamus. Celsus libro 7. cap. 7. de natura oculorum loquens: Oculus, inquit, summas habet duas tunicas, ex quibus superior à Græcis ράγειον vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupilla loco extenuatur. Huic inferior adjuncta est, media parte qua pupilla est, medico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoq; plior, quae p̄z̄c̄d̄s, à Græcis nominatur. Hæ duas tunice quæ in interiora oculi cingant, rufus sub his coëunt, extenuataq; & in unum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri pervenient, eiq; inhæscunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est.

Rhamnūs, hamni, m. i. [TDN. a. v. p̄z̄c̄d̄s. Gall. Bourgogne ou sorbun. Ital. Pruna albero spinoso. Ger. Weißer stichdom Hisp. Can. brev. Vng. Feiertouie. Ang. A whin.] Rubi genus est candidus & striculus, ramos spargens rectis aculeis: non, ut cæteri aduncis, foliis majoribus. Sunt & alia Rhæmni genera, quæ vide apud Plinium libro 24. capite 14, & Ruellium lib. 1. cap. 123.

Raphanūs, ni, m. f. [p̄z̄c̄d̄s, Dioscoridi. Gall. Raiffort. Ital. Radice, raiano. Ger. Radies. Hisp. Rauano. Pol. Chrzan. Vng. Rerek. Ang. Radish.] Herba est notissima, quam Romani Ræden vocant, in assarum carnium condimentis præcipuum habens gratiam.

Raphanus agria, Plinio, p̄z̄c̄d̄s ἐξεία. Dioscoridi, Herba est ad raphani similitudinem accedens, quam Romani & raphanum sylvestrem, & armoraciam vocant. Vulgus reportiam appellat.

Rhæphiūs, Animal est effigie lupi, pardorum maculis, quod ante ludos Pompeii Magni Roma non viderat. Alio nomine dicitur chaus. Vide Plin. lib. 8. cap. 19.

Rhēdā, æ, f.p. Genus leviculi curtus, in quo gestabantur nobiliores in villas suas, cuiusmodi sunt hodie, quos Itali cochos vocant. [χρήσιμος, ζεύς, θεός. Gall. Vnes. rie de chariot leger, un coche. Ital. Coccio, carretta. Ger. Ein ringer Karren/ein Rosswagen. Hisp. Coche, carro. Pol. Kočja. Vng. Koſja. Ang. A coche or chariot.] Quintilianus Gallicumocabulum esse docet, cuiusdem ferè significationis cuius est apud Latinos carruca. Cicer. Attico lib. 5: Hanc epistolam dictavi sedens in theda, quum in castra proficeretur.

Rhēdāriūs, m. f. Dictus est auriga; rectorq; ipsius rhedæ. [χρήσιμος, Gal. Charetier. Ital. Carreriero. Ger. Ein Fuhrmann oder Karren/der ein Rosswagen führt. Hisp. Carretero. Pol. Wozniczka kocja. Vng. Koſja.] Cicero pro Milone: Adversi rhedariū occidunt. Rhēdāriū, adjetivum, χρήσιμος, ut, Rhedarius mulus, qui rhedam dicit. Varr. 3. de Rust. cap. 17: Celerius voluntate Hortensii ex equili educeres rhedarios, ut tibi haberes mulos, quam è piscina barbatum nullum. Inde Epiphedium: de quo suprà.

Rhēnōnēs, m. t. Veste pellicea ex ovium præcipue, & capraria pelibus confecta: [χρήσιμος, οινοειδης. Gall. Grosses rebbes fourrees. It. Veste grossa federata. Ger. Ein Heinkel vorab auf schaaf oder geis fäten gemachet. Hisp. Gamarros ñ vestiduras de pellejua. Pol. Barrans kožuch. Vng. Kódmán, kožák. Ang. Furred garments.] que vox à Græcis fluxilic putatur, qui oves pluas appellant. Quamquam non desunt qui à Rheno fluvio nomen sumpsisse existimant, propterea quod Rhenani populi hisce peculiarter utebatur. Cæsar in Comment. lib. 6. scribit: Germanos uti parvis rhenum tegumentis.

Rhēon, ῥέων, A' Græcis appellatur radix nobilis, quam Romani Rhaponticum, Arabes Rhabarbarum vocant. De hac vide suprà in dictione R.H.A.

Rhetor, m. t. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Rétoricien, orateur. Ital. Retore, colui chi insegnà l'arte oratoria. Ger. Ein Lehrer der Kunst des rhetorischen vnuß Meisterlichen redens. Hisp. Sabio en arte de bien orar, el que ensenaza la retorica. Pol. Nauczyciel wimowoscji. Vng. Ekefén szólafra tan- tomeister. Ang. Rhetorician.] Qui artem oratoriam docet: dif-

fertq; ab oratore, quod orator sit qui in judiciis, & concionibus causas agit: rhetor qui rhetorice profitetur: declamator, qui aut docendi alias, aut exercendi se gratia fictam causam agit, ut in veris postea causis sit exercitatio. Cic. Qu. Frat. Pæonius rhetor, homo, opinor, valde exercitatus. Idem 4. Philipp. Quasi rhetor ille te disertum facere potuisset. Apud Græcos tamen rhetores etiam dicuntur qui apud Latinos oratores: nec mirum, quum ab eloquendo rhetores dicti sint, telle Cic. 3. de Orat.

Rhetoričā, cæ, sive Rhetorice, f.p. Dicendi ars. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Rétorique. Ital. Arte di bien parlare, retorica. Ger. Die Kunst reden und wohl zu reden / Rhetorik. Hisp. La retorica, arte di bien hablar. Pol. Rzeka wimowoscji, rhetorika. Vng. Ekefén szólafra mellesege. Ang. Rhetorick.] Cic. 2. de Finib. Zeno omnē vim loquendi in duas partes tributam esse dicebat: rhetorica palma, dialecticam pugno similem esse, quod latius loquerentur rhetores: dialectici autem compressius. Quintil. lib. 2. cap. 15: Huic ejus substantia maxime convenit finitio, rhetorice esse bene dicendi scientiam.

Rhetorica, orum, n.s. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Livres de rhetorique. Ital. Libri di retorica. Ger. Rhetorische bücher, das ist in welchen die Kunst begriffen ist. Hisp. libros de rhetorica. Pol. Ksiegi wimowoscji rycare. Vng. Ekefén szólafral int környek. An. Books of rhetorick.] Libri de rhetorica conscripti, sive ipse preceptiones rhetoricae. Cic. de Fato: Mihî vestra rhetorica satis nota sunt.

Rhetorici, orum, substantivum, m.s. Libri de rhetorica scripti. Quintil. lib. 3. cap. 1: Post quem tacere modestissimum fore, nisi & rhetoricos suos ipse adolescenti sibi clapsos diceret. De Cicerone: Idem numero quoq; singulati usus est lib. 3. cap. 5: Sicut & Ciceronis quoq; rhetorico primo manifestum est. Eius rursus cap. 8: Nec me fallit, in primo Ciceronis rhetorico aliæ esse loci negotialis interpretationem.

Rhetoričūs, a, um, p̄z̄c̄d̄s, adjetivum, Quod ad rhetorem, sive rhetorice pertinet. Cic. 2. de Orat. Rhetorici quibusdam libris, quos tu agrestes putas. More rhetorico loqui, Cic. 1. de Orat. Ars rhetorica, idem 4. de Finib.

Rhetoričē, adverbium p̄z̄c̄d̄s. Cic. de Clar. Orat. Hanc enim mortem rhetorice & tragicè ornare potuerunt. Idem 2. de Finib. Rhetorice igitur, in qua, nos, mavis, quam dialecticè discutere.

Rhetoričē, aris, d.p. Rhetorum more loquor. p̄z̄c̄d̄s. Hieronymus contra Helvidium Rhetoricati sumus, & in mortem declamatorum paululum lusimus.

Rhetoričōs, as, Rhetorice loquitur. p̄z̄c̄d̄s. Nonius.

Rheumātās, atis, n.t. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Rheume, catarrhe, defluxion. Ital. Discese di humore. Ger. Ein flüss/vorab der von dem Haupt herab fällt. Hisp. Decursio à anensis de humor. Pol. Sapka, flua od gl' owi rypadli. Vng. Föld le folto neduegg natha. Ang. A rheume or catarr, distilling of humours from the head.] Fluxio humoris à cerebro in partem aliquam decumbens, à p̄z̄c̄d̄s, fluo.

Rheumātīcūs, adjetivum. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Rheumatif, catarrhenx Ital. Rematico. Ger. Dem oft die flüss herab fallēt/haupt füllt. Hisp. Que tiene romadizo. Pol. Flujo poliegli. Vng. Natha. Ang. Sick of the catarr or humours distilling from the head.] Qui rheumate, sive fluxione laborat. Plin. lib. 29. cap. 6: Aut titras clysteribus infundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

Rheumātīsmūs, mi, m. f. [p̄z̄c̄d̄s. Gall. Rheume, catarrhe. Ital. sfriddimento. Ger. Ein Hauptfluss so den pfnüsel machen. Hisp. Elromadizo. Pol. Sapka. Vng. Natha. Ang. The rheume or catarr.] Fluxio humoris à cerebro manans, odoratus instrumentum obrutans, & gravedinem affercens. A' verbo p̄z̄c̄d̄s, quod est fluxione nōxii humoris infector, & gravedine labore. Plin. lib. 22. cap. 18: Decoquantur in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatisnos vocant.

Rhibis, fraticis genus, quod & S. Samon, σαραπης, appellant, folio vitium, caule ferulaceo, semine ad similitudinem ricini.

Rhina, p̄z̄c̄d̄s, Piscis est quæ & squatina. Plin. lib. 32. cap. ult. Rhina quem squatum dicimus, &c.

Rhinobatus, Vide RHINA.

Rhinocéros, otis, m. t. [ΟΝΤΙREEM ΡΗΝΟΣ, p̄z̄c̄d̄s. Gall. Une sorte de bête en Egypte qui à une corne sur le nez, une licorne. Ital. Animale in Egito ch ha un cornu sul naso. Ger. Ein gross vierfüßig Tier in Egypten/ha an der Nasen ein Horn. Hisp. Animal que tiene un cuerno sobre la nariz. Pol. Idurojeg, zwierze wegipye. Vng. Egy file rad, ki nek az orran nbt egy Zaruia. Ang. An unicorn. Animal quadrupes, habens in natre unum cornu: unde hominem sagacem, & prudentem, nasum rhinocerotis habere dicimus. Martialis lib. 11. juvenes q; se aq; Et pueri nasum rhinocerotis habent. Rhinoceros (inquit Plin. lib. 8. cap. 20.) genitus hominis elephanto: cornu ad saxa limata preparat se pugnare, in dilectione alium maximè petens, quam scit suis iictibus perire esse. Solinus dicit repandum esse: id est, recurvum ejus cornu, & attritum cautibus in mucronem excitari: pugnare quæcum elephanibus, longitudine parem, brevioribus cruribus.

Pausanias

Pausanias affirmat rhinocerota duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus extans: alterum quod superet erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Festus: Rhinocerota quidam putant esse bovem Aegyptium. q. Compositum nomen à πέπλος, quod nasum significat, & κέρας cornu. q. Martial. lib. 14, rhinocerotem figuratè posuit pro gutto ex rhinocerotis cornu concocto, quo oleum in balneis lotorum corporibus guttatum solebat instillari. Verba ejus sunt hæc: Gestavit modò fronte me juvencus: Verum rhinocerota me putabis.

Rhinocleia, Alterum callæ herbæ genus, de quo Plin. lib. 27. cap. 8.

Rhizas, πίζας, Succus est è radice laserpitii profluens: nā qui è caulis exprimitur, caulis appellatur. Plin. lib. 19. cap. 3. Rhodinum oleum, σόδαν οἶλον. Ger. Rosöl. Ex rosis, quod resum nos trii auscupaverunt. Est enim πόδη, adjectivum à πόδι, quod Latine rosam significat. Olei hujus nomen in Plin. lib. 15. cap. 7.

Rhodinum unguentum, πόδης μύρος, Quod fit oleo rosaceo: de quo Plin. Lib. 15. cap. 7.

Rhodites, πόδης, Gemma à rose rubore nomen sortita. Plin. lib. ult. cap. 11.

Rhododaphne, πόδης φύτε, Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens similem rose, folium autem indeciduum simile lauri foliis: unde rhododaphne appellatur, nomine ex rosa, & lauro composito. πόδη enim Græci appellant, quā nō rosam: & quam nos laurum dicimus, illi vocant δάφνη.

Rhododendros, sive Rhododendron. [ρόδοδενδρος], Dioscor. Ger. Ein Baum hat bieiter wie ein Mandelbaum/ und habet purpurfarbe blumen. Pol. Καστελέκτε. Frutex est florem ferens rose similem, foliumq; indeciduum, non dissimile lauri foliis: unde & rhododaphne appellatur. Rhododendron autem indeciduo vocat, quod in arbuscula altitudinem crescat. Δόρος enim arboreo vocant: quasi dicas arborem rosas ferentem, vel rosam arborecentem. Nascitur in Helvetia in montanis & sylvestribus locis juxta rivos ferè, herba ad hominis proceritatem, floribus purpureis, foliis salicis, flores siliqueatum rudimentis præfixi hærent. Siliquæ trium ferè digitorum longitudo floccis sivelanis albis plenæ sunt, floret particulatim, caules & ramuli rubet, à nullo quod sciám, qui nostro seculo plantarum historiam exoluerunt, descripta, præter Gesnerum in Cœc cap. VII. Effertur autē tāma feminino genere, quām neutrō. Plin. lib. 16. cap. 20: Et quanvis herba Sabina dicatur rhododendron. Idem lib. 24. cap. 1: Rhododendros ne nōmē quidem apud nos invenit Latinum.

Rhodora, πόδης, rosarium: id est, locus rosis consitus: Roseum, idem. Est item nomen herbæ, quam λαοτοπίτης vocat, de qua superius.

Rhodora, πόδης, Herba quæ caulem habet virgine ficolne modo geniculatum, folia urticæ, in medio exalbida, eadem procedente tempore tota rubentia, florem argenteum ad similitudinem rose.

Rhecas, adis, πόδης, Erosio caruncula quæ est in majore angulo oculi.

Rhōfex, πόδης, Mulieres quarum vulvæ rheumatismo: id est, fluxionibus laborant.

Rhōtēs, πόδης, Vinum ex malis punicis expressum, quæ Græciæ appellant. Dioscor. lib. 5. cap. 25.

Rhombus, bi, m, f. [ρόμβος]. Gall. Figure quadrangulaire. Ital. Figura quadrangula colata æquali. Ger. Ein figure so gleiche Seiten hat/ aber ungleiche und nicht rechte Winkel/wie ein Fensterladen. Hisp. Figura de quatro angulos de que vauan las bechizeras. Pol. Cworografiæ figura. Vng. Negy Zégwe. Ang. A figure with four corners.] Græca vox est, significans figuram tetrapleuron: id est, quadrilateram, cuius latera omnia sunt æqualia, anguli vero obliqui. Vtibantur eo maleficæ mulieres ad deducendum Lunam, tortis filis concocto. Ovid. i. Amor. - quid torto concita rhombo Licia? Martialis lib. 9: Quæ nunc Thessalico Lunam deducere rhombo. Propert. lib. 2: Deficiunt magico forti sub carmine rhombi. q. Item rhombus est machinula illa quam vertendo mulieres tramam ad lanificium neat. q. Est item rhombus piscis plani genus, à figura dictum. Iuvenal. Satyr. 4: Incidit Adriaci spatiū admirabile rhombi. Ante domum Venoris.

Rhomphæa, f. p. [ῥομφαῖα] rōmach. πομφάνη. Gall. Vna sorte de longe spæe. Ital. Una sorte di longa spada. Ger. Ein lang Schwert/ oder gewe. Hisp. Espada luenga. Pol. Miecz d'ugi. Vng. Pallos. Ang. A sorte of long sword.] Framea seu teli longioris genus. Val. Flac. lib. 6. Argon. penultimam syllabam corripuit, abjecta vocali præpositiva, aut certè diphthongo Græca licentia correpta: Aquaq; (inquit) nec ferro brevior, nec rhomphæa ligno.

Rhombulus, m, f. [ῥομφαῖον] secharah. πομφάνη. Gal. Ronfier. Ital. Ronfare. Ger. Scherhaft oder schärf herz. Hisp. Roscar. Pol. Chrapie. Vng. Hertiogek. Ang. To snort in the sleep.] Plautus: Cyatissat dum cenat: dum dormit, ronchissat.

Rhonchisso, as, Sterto. [ῥονχάσσω] Gal. Ronfier. Ital. Ronfare. Ger. Scherhaft oder schärf herz. Hisp. Roscar. Pol. Chrapie. Vng. Hertiogek. Ang. To snort in the sleep.] Plautus: Cyatissat dum cenat: dum dormit, ronchissat.

Ronchisso, adjectivū, Quod rhonchorum sonum imitatur, & ad irrisione spectat. Sidonius: Nec nos ronchisso rhinocerote notat.

Rhopalon, ροπαλόν, Herba quæ notiore nomine nymphæa appellatur, Rhopalon autem appellatum existimat ab eo quod radice habeat ποπλα: hoc est, clavæ similitudinē referentem. Rhuis, [ῥούς] Ger. Ein staud von welcher die toten sauren beers in den Apotheken Sumach genannt werden.) Frutex in petris nascens, binum cubitorum altitudine, foliis oblongis, subrubentibus, in ambitu serratis, acino avarum gracilium denso, magnitudine terebinti. Quidam coriarum fruticem appellant, quod coriarii eo utatur ad inspissandas pelles. Galli Viurmar vocat. Rhuis item Plinio herba est sylvestris, brevibus coliculis, foliis myrti, tineas & venena pellens.

Rhyparographiūs, [ρυπαρογράφος] Ger. Ein schlechter Mater der nichts darunter maler.) Sordidarum rerum humiliū q; pictor. Sic enim cognominatus fuit Pyreicus, pictor excellens quidem, sed qui tonitras, ac sutrinas, ascellos, epsonia, aliaq; hujusmodi humilia secutus est: nam πυρης Græci sordidum dicunt.

Rhytidion, πυτης, Vasis genus, lunari specie. Martialis li. 2: Quum sint crura tibi, similent quæ cornua lunæ, In rhytio poteris Phœbe layare pedes.

Rhythmus, τιμ., m. Latinus numerus, harmonia. [τυμός] Gal. Rime. Ital. Numero, harmonia. Ger. Ein zahl oder zusammen stellung. Hisp. Numero, consonancia in la musica. Pol. Wiers, rim. Vng. Versenek. Ang. Rymer or harmonie.] Quintil. lib. 9. de Inst. cap. 4: Sunt numeri rhythmi, qui nec finē habent certum, nec ullam in contextu varietatem, sed qua cœperunt sublatione, ac positione, ad finem usq; decurrent. Diomedes: Rhythmus est versus, imago modulata, servans numerum syllabarum, positionem sapè sublationemq; continens. Dicitur à metro, quia temporum, syllabarum, pedumq; congruentia in infinitum multiplicatur, ac profluit. q. Hinc Rhythmicus, rhythmorum concinnator. πυρης. Cic. 3. de Orat. Nec sunt hæc in rhythmicorum ac musicorum acerrima norma dirigenda.

R ante I.

Rica, cæ, f. p. Veli genus erat, à ritu dictum, teste Varrone libro 4. de ling. Lat. quod eo mulieres Romano ritu sacrificantes, caput velabant. [κύτη] Gall. Vne sorte d' habillement à usage de femme Romaine. Ital. Veste da dona usata anticamente. Ger. Ein schleier, oder Haupthüttchen den Weiberen in Rom brechtlich bei ihren Opferen/ etlich nennen es für ein andere Kleidung. Hisp. Un certo genro de vestidura. Pol. Podwika, ranuch niewast przysłkich. Vng. Patol, f. fedel. Ang. A kerchief.] Rica (inquit Festus) palliola erant, ad usum capitis facta. Idem paulo post ex Granii sententia, cingulum capitis interpretatur, quo procincta Flaminica solet redimiri. Et alibi: Rica est quadratum vestimentum simbriatum, & purpureum, quo pro palliolo, seu vitta utebantur Flaminæ. Alii dicunt quod ex ana fiat succida, albâ, quod conficiunt virginem, ingenuæ, patrimæ, matrimæ, cives & inficiunt cæruleo colore. Hæc Festus. Plaut. in Epid. [Supparugi, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum. Nonius: Ricæ sudarium interpretatur. Hujus diminutivum est Ricula, quod legitur apud Festum.

Ricinus, m, l. & ricinus, n, l. vel (ut quidam malunt) recinum, dicitur à rejiciendo, vestis antiquissima quadrata, ut inquit Varro, cuius partem medium retrosum jacebant. περιστον, unde Riciniati mimi. [Pol. Kopienak.] Servius in lib. 1. Aen. Ricinus dicitur ab eo, quod post tergum rejicitur. Festus: Ricinum est omne vestimentum quadratum. Apud Cic. 2. de Legib. legitur ricinum per quatuor syllabas: Extenuat (inquit) lumen tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibicinibus, tollit etià lamentationem. q. Est & ricinus genus vermis canum boumq; aures acerrimè infestans. περιστον. Varro 2. de Rust. cap. 9: Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt catulorum aures, quod ricini soleant (si hoc unguine non sis usus) eas exulcerare. q. Ab hujus animalis similitudine ricinus dicitur frutex, aut herba instar arboris grana ferens ricinus animalibus similia: quam Dioscorides arborosum fructum esse dicit: similem ficui, sed minorē, folia habentem similia platano, sed majora, lævia, & nigriora, ex qua exprimitur oleum ricinum. περιστον. Vulgus Palmam Christi appellat. Rictus, Vide R IN G O.

Rideo, des, risi, risum, n, f. [ῥιδεῖν] sachak ῥιδεῖν, γελάναι, μαθάναι. Gall. Rire. Ital. Risere. Ger. & Bel. Lachen. His. Reir, propria obra de

P

obra de hombre. Pol. Smiech. **Vng. Neuetek.** **Ang. To laugh.**] Ponitur aliquando absoluté. Gell. lib. 1: Rex, quiā anus & tate desiperet, risit. Cic. 5. de Finib. M. Crassus, quem semel ait in vi- ea risisse Lucilius: & ea re ἐξέλαστον vocatum. Aliquando dativum admittit. **Rideo tibi.** Virg. 5. Aeneid. - risi pater optimus olli. Quoniam autem accusativum habet, significat derideo. **ἐπιχειρέων.** Plaut. in Stich. Accastor, risi te hodie multū. Terent. in Adelph. Rideo hunc: primum ait se scire: is solus nescit omnia. Cicero de Atisp. resp. Quoniam riseritis impudentiam hominis. **Ovid.** 2. Fastor. Ridet amatorem Lyda puella suum. **q̄ Trausfertur & ad platas, quae ridere dicuntur, quum coloris amoenitatem spectantium oculos oblectant.** Virgil. 4. Eclog. Mistaq; ridenti colocasia fundet a cantho.

Ridens, ris, participium. [ρίζων / sochek ριών / sochek. γελάων, μελάων. Gall. Qui rie. Ital. Chi ride. Ger. Lachend. Hisp. Que rie. Pol. Smiech. **Vng. Neueren.** **Ang. That laughs.**] Horat. in Arte: Ut tridentibus attident, ita sicutibus adsunt Humanis vultus.

Ridēdūs, Deridendus. [γελάσθε, γελοῖθε. Gall. Digne de quoy on rie, digne d'estre moqué. Ital. Chi merita di fuisse schermito. Ger. Verlachens würt. Hisp. Digno de ser burlado. Pol. Wismiania goden. **Vng. Neuertheid.** **Ang. Worthie of mocking.**] Horatius 1. Epist. 1: Solvo senescentem maturè sanus equum, ne Peccet ad extrellum ridendus.

Ridibundūs, adjективum. [γελῶντι ιεράδες, ο πολωρ γελωτηράδες. Gall. Tout riant, ne fassant que rire. Ital. Chi ride sempre. Ger. Einem lachenden gleich; oder lachen eins lachens. Hisp. Cosa que mucho ríe o burla. Pol. Smiech stroiacz. **Vng. Neuerb, mosolygo.** **Ang. That ever laughs.**] Plaut. in Epid. Illam ridibundam, atq; hilaram hic adduxit simil.

Ridiculum, ridiculi, substantivum, n.s. Dictum, factum vel risum excitans. [γελοῖος. Gall. Met pour rire moquerie. Ital. Ridicolo, moto galante da ridere, beffa. Ger. Ein lächerlich ding/ ein lächerlicher pos. Hisp. El donare lo q.e. e dizen gracia que haze reir o da carcajada derisa. Pol. Smiech strojeg. **Vng. Neuersegos delog.** **Ang. A thing to be laughed at.**] Cicero lib. 2. de Orat. Sæpè etiam sententiosè ridicula dicuntur. Plautus in Stich Me meum obtenturum ridiculis meis. **q̄ Hinc** Gell. lib. 17. cap. 1. formavit compositum Deridiculum. Ut vel ipsa re quod ita dicebat, opprobaret adversariis, & per facetas ostentaret, facere eos deridiculum, quod perinde Cælio formam criminis darent, quasi arbitrium ejus fuisset, quali forma nasceretur. Plaut. in Amph. Et quidē joco illa dixeram dudum tibi ridiculi causa. Terent. in Heavt. Ridiculum est istuc me admonere Clitopho. Idem in Evauch. Ridiculum, non enim cogitaras.

Ridiculārīa, in plurali ridicula. [Vn. Neuerseg, tsufidag.] Cato apud Macrob. Satur. lib. 3. cap. 14: Descendit de Cantherio inde staticulos dare, ridicularia fundere.

Ridiculūs, a, um. Qui aliis risu est. [γελωτός. Gall. Ridicule, de qui on se rit, de qui on se moque. Ital. Ridicolo. Ger. Lächerlich oder lächerlig/des man lachen muß. Hisp. Cosa de quien se haze burla. Pol. Smiech. **Vng. Neuersegos.** **Ang. That is a mocking or scorner to others.**] Juven. Nil habet infelix paupertas durius in se, quam quod ridiculos homines facit. **q̄ Interdum accipitur pro securitate: hoc est, risus concitatore, quem Græci γελωτούς nomi- nant. Cic. Attic. Facit magis, quam facetiis ridiculus.** Idem alibi: C. Sicinius homo impurus, sed admodum ridiculus. Sic dicimus jocos ridiculos. Plaut. in Sticho: Iocos ridiculos ven- do, agite licemini.

Ridiculūs, adverbium. [γελωτός. Gal. Par moquerie. Ital. Ridicolo- somense, beffier giando. Ger. Lächerlichen/spötterichen Hisp. Con burla, burlando. Pol. Smiech. **Vng. Neuersegos.** **Ang. By scorner or mockery.**] Cicet. 1. de Orator. Non modò acutè, sed euam ridiculè, ac facete.

Ridiculāriūs, adjективum, Ridiculum. [γελωτός. Gall. Ridicule. Ital. Cosa da ridere. Ger. Etwas lächerige Hisp. Cosa para burlas o donares. Pol. Niecho smiechago. **Vng. Neuersegos.** **Ang. That is worthie of scorning.**] Plaut. in Alin. Mitte singularia: id est, ineptias dignas quo risu excipiuntur. Gell. lib. 4. cap. 20: Qui jurabat, cavillator quidam, & canicula, & nimis ridicularius fuit: id est, risum excitandi studiosior quam conveniret.

Risō, onis, verbale, f.t. [ρίζων / sochek ριών / sochek ριών mischek. μελάσσει, γέλασσε. Gall. Ris, risée. Ital. Eso rideare. Ger. Ein gelächter. Hisp. Obra de reir, reimento. Pol. Smiech. **Vng. Neueres.** **Ang. Laughing.**] Plaut. Quot risiones, quot jocos.

Risōr, oris, m.t. Irisor. [ρίζων / sochek ριών / sochek. γελωτός. Gall. Rieur, moqueur. Ital. Chi ride & beffergia. Ger. Ein verlachter. Hisp. Burlador querie. Pol. Hafmiew ja. **Vng. Neuerb.** **Ang. A laugher or mocker.**] Horat. in Arte: Verùm ita risores, ita comendare dicaces Conveniet satyros.

Risūs, hujus risus, m. q Ridendi actus. [ρίζων / sochek ριών / sochek ριών mischek. γελων. Gall. Ris, risée. Ital. Ris, risagia. Ger. Das lachen Bel. Ein lachinge. Hisp. Obra de reir. Pol. Smiech. **Vng. Neueres.** **Ang. Laughing.**] Plaut. in Milit. Nequeo hercile quide-

risu meo moderari. Tenere risum. Cicero de Clar. Orat. Equidem in quibusdam vix risum tenebam, Concitat risum, locū 2. de Orat. Atque illud primum quid sit ipse risus, quo patitur exigitur, ubi sit, quomodo existat, atque ita repente erumpat, videtur Democritus. Captare risum, Idem 4. Tuscul. Moveare risum, idē Attic. In quo ille mihi risum magis quam stoma- chum movere solebat. Edere risus. Idem Quint. Frat. Memini mitos nos risus ed. re.

Ridicā, pen. corr. f.p Pedamentum vinearium quod è quercu, & juniperō soler fieri optimum. [τίττιον jachēdī] ριών mischek. μελάσσε. Gall. Vn eschalat de rigne. Ital. Palo da sostentare le pergole delle viti. Ger. Ein röbsteck. Hisp. Rodriguez que sostiene la vid. Pol. Podpora winnich macy, scipioni kol. **Vn. széb karo.** Ang. Aprope or post to sustaine and up hold any thing.] Varro lib. 1. de Rust. cap. 8: Vnum robustum, quod optimum soler afferti in vineam in quercu ac juniperō, & vocatur ridicula. Colum. li. 1. cap. 2: Palos una opera cædere, & exputatos acutre centrum numero potest: ridiculas autem querreas, sive oleaginas fidere, & dedolatas utraq; parte exauere numero sexaginta. Idem lib. 4. cap. 12: Hic annus nondum vehementem palum, aut ridicam desiderat. Pedamentum vinealū, inquit Budæus, aut est fissile, ut ridicula: aut est teres, ut palus.

Ridiculūs. Vide RID E O.

Rigēo, Rigidus, Vide R I G O R.

Rigo, as, act p. Madefacio, humorem aspergo, ad aquo, irrigo. [τίττιον rīvah ολίγην hirvah. δέσιον, βερζο. Gall. Arrosfer, mouiller. Ital. Adquare, inacquare. Ger. Wässren/befechtgen. Bel. Matern Hisp. Regar. Pol. Odwilzam, woda napuzi. jam, obiad: quan. **Vng. széb, meg vizestien.** **Ang. To water ground.**] Plin. lib. 20. cap. 11: Rigatur arbor gelidis fontibus. Ovid. 2. de Ponto, Eleg. 1: Iupiter utilibus quoties rigat imbribus agros. Virgil. 11. Aeneid. Cong. minat vulnus, calido rigat ora cerebro Idē 12. Aeneid. - & sparso latè rigat arva cruento. Ovid. 5. Fast. Est mihi sœcundus dotalibus hortus in agris: Aura fover, liquide fonte rigatur aqua.

Rigātio, onis, f.t. Irrigatio. [τίττιον. Gall. Arrosement Ital. Inaffiamento. Ger. Wässerung. Bel. Mat matung. Hisp. La obra de regar. Pol. Woda naiadrienne. **Vng. széb, vizes.** **Ang. A watering or moistening of ground.**] Colum. lib. 1. cap. 3: Si autem sicco loco seri debuerint, quod rigationem ministrii nō expediatur, mense Februario sesquipedali altitudine sulci faciendis sunt. **q̄ Hujus compositum est Irrigo, as, de quo alibi.**

Rigūs, a, um, Irriguus: hoc est, aquæ affluxu humectus, seu quod rigari facile potest. [τίττιον rāvah, x̄t̄rūp̄t̄. Gall. Moiste & arrouee d'eau qui sonderent sur le lieu. Ital. Chesi può adacquare. Ger. Das man wol wässeren kan/ wässertig. Hisp. Cosa que seriga. Pol. Woda naiadrimoni. **Vng. Vizes, nubes.** **Ang. That may be easily watered or that watereth.**] Colum. lib. 2. cap. 17. de prato loquens: Ejus (inquis) animadvertisimus duo genera, quorum alterum est siccaneum, alterum riguum: siccaneum, quod rigari nunquam, aut non facilè potest, intelligo: riguum, quod facile. Ovid. 8 Metam. Quotq; suis conjux riguo collegerat hor- to. **q̄ Aliquando & activè accipitur, pro eo quod irrigandi vien habet.** Virgil. 2. Georg. Rura mihi, & rigui placeant in valibus amnes.

Rigōr, oris, m.t. Rigigus. [τίττιον t̄fīnnāh ῥ̄p̄ kor η̄p̄ karah. p̄z̄. Gall. Quandon est tout roide de froid, rosieur. Ital. Friedlo, rigore, durezza. Ger. Grimm kälte/ die zu gestablen und erstarzen macht. Bel. Koste. Hisp. Frio, rigor, dureza. Pol. Zymo/ tremensue. **Vng. Hidzeg.** **Ang. An exceeding cold.**] Plin. Epist. 161: Rigor aquæ certaverit nivibus nec color cedit. Colum. lib. 9. cap. 14: Quam recentissimi rigoris aqua infusa. Plin. lib. 7. cap. 50: Certis pe- flifer color remeat horis, aut rigor. **q̄ Aliquando ponitur pro duricie, & inflexibilitate.** [τίττιον k̄f̄s̄h̄ η̄p̄ p̄t̄ech. Pol. Tordose. **Vn. Kemeni/seg.**] Virg. 1. Georg. Quoniam ferrari rigor, atq; ar- gute lamina serice. **q̄ Transferrat & ad alia: ut Rigor naturæ: hoc est, severitas, & implacabilitas.** Plin. lib. 7. cap. 19: Ex hinc animi tenor aliquando in rigorem quedam, tortitatisq; naturæ duram & inflexibilem, affectusq; humanos admittit. **q̄ Rigor orationis: id est, tenor quidam perpetuò sui similis.** Quintil. lib. 9. cap. 3: Oration habeat rectam quādam velutfa- ciem, quæ stupere immobilitate non debeat.

Rigor, Terminus est, sed hoc differt à limite, quod limes est quodcunq; in agro opera manuum factum est ad obser- vationem sibi: rigor vero sua rectitudinis naturalis nomen accepit. Sic Aggenus in libro de Limiis.

Rigidūs, a, um, Frigidus, durus p̄f̄rigore. [τίττιον k̄r̄ k̄r̄, x̄t̄r̄p̄t̄. Gall. Roide de froid, roide & dur. Ital. Rigidu, freddo, aspro. Ger. Hestig fait/won teste gestablen/oder geraget Bel. Kout Hisp. Elado, yerto, aspro. Pol. Vmargi/odysma. **Vng. Hidzeg/rl̄m̄z kemeniedeit.** **Ang. That is stiff for cold.**] Virgil. 2. Geor. Nec tam prudens quiquam periuadeat autor, Tellurem Boreati-gidam spirante moveri. Virgil. 6. Eclog. tum rigidas motare cacumina queritus. **q̄ Per translationem eiām pro aspero, sevicio, &**

severo, & crudeli. [נִלְוָרְקַשְׁבֵּה וְלֹא כַּעֲנָן אֶחָזָר.] Pol. *Sop.* Vn. *Kemény, kejetlen.*] Plinius Epist. 74: Sententiam Mā-nutrigidam, duramq; reprehenderunt. Martialis lib. 10: Nec dorcas rigido fugax leoni. q. Rígida religio. Ciccr. 1. Tusc. Per speluncas laxis struetas asperis, pendentibus maximis, ibi rigida constat caligo inferum. Rigida innocentia. Liv. 9. belli Maced. Invicti à cupiditatibus animi, & rigidæ innocentiae, contemptor gloriæ, divitiarum.

Rigō, ges, gui, n.s. Frigeo, vel durus; & inflexibilis sum præ frigore. [גִּירְגָּה, נִירְגָּה.] Gal. *Esterroid de froid, être gelé & glacé.* Ital. Eſſer frido, eſſer afro, eſſer duro. Ger. Erstarren/ober gestabien/ von eſſer halben geragen. Bel. Rout ſijn. Hisp. Elarje, eſtar yerto y duro. Pol. *Wmarj' em iſko koſci.* Vng. Hidz vagiok, hidz miat meg kemenedes. Ang. To beſtiff for cold.] Ciccr. 1. Tusc. Cæteras partes incultas, quod aut frigore rigant, aut urantur calore. Plinius Major lib. 6. cap. 13: Verum Afia quoq; magna portio apposita Septentrioni, injuria sideris rigentis, vastas solitudines habet. q. Rigere gelu. Livius lib. 1. bell. Pun. Homines intonati & inculti, animalia, inanimata; omnia rigentia gelu, cætera vixi quam diu foediora terrorem innovarunt. Martial. lib. 1: Quæ dum miratur pingui se rore teneri, Concreto riguit vincta repente gelu. q. Rigentes oculi apud Plinium, qui non circumagunt, ut ait Budæus. q. Rigens corpus, nullo modo flexum. Quintilianus: Adversa facies, demissa brachia, & juncti pedes, & à summo ad imum rigens corpus. Hujus compositionis sunt, Dirigeo, à quo Dirigesco: Obrigeo, à quo Obrigesco, quorum significata vide uis locis.

Rigēſco, a. t. Frigeſco; Per translationem Rigescere capitur pro induari, vel erectū, seu cōtractum esse: quoniam quæ frigent, hortent, & indureſcent. [נִלְוָרְקַשְׁבֵּה וְאַחֲנָהוּתָה.] Gall. Snduris. Ital. Induris. Ger. Von eſſe erſtarret/ober gestabien ſterben. Hisp. Endureſcent. Pol. Vmazjam. Vng. Meg hidegwołk, kemenedem. Ang. To waſe ſtiff for cold.] Virg. 1. b. 2. Georg Aeraq; diſſiliunt vulgo, veteſq; rigescunt. Vbi Servius: Durantur, ut frangi potius, quam ſcindi poſſe videantur.

Riguūs, Riguā, Riguūm, Vide RIGO.

Rimā, z. s.p. Proprieſiſſura dicitur in tabulis malè junctis, aut exiſſis. [רִימָהּ חַגְבָּהּ תִּפְאֵן נְקִיקָהּ בְּקִיהָהּ, בְּקִיהָהּ.] Gall. Fente, crenaffe. Ital. Fijura. Ger. Ein ſpalt oder röh. Bel. Ein cleve ſpette/reſt. Hisp. Hendedura o rſquebra jadura. Pol. ſkal', roſi upiense, roſpadlina. Vng. Hafadek. An. A cut, a chap or cleſt.] Quanquam etiam generalius accipitur, ut riſſuræ omnes, rimæ dicantur: & rimas agere quoq; ſinduntur. Plin. lib. 15. cap. 8: Amurca ſubigi areas retendis mifibis, ut formicæ, rimæq; abſint. Cic. Att. lib. 14: Tabernæ mihi duæ corrueſunt, reliqua rimas agunt. Virg. 1. Aeneid. laxis lateri compagibus omnes Accipiunt inimicum imbre, rimisq; fatiſcant. Terentius Evnuch. Plenus rimarum ſum, hac arq; illac perfluo. q. Invenire rimam, dicitur in tergiſtatores, inquit Erasmus, qui nulla in cauſa tot fidei vinculis poſſunt aſtingi, quia quæ clabantur, aliquid inveniant. Plautus Casin. Iis preſtigii dux fuit uxor: ea hanc invenit rimam. q. Rimas explete, dicuntur oratores, per translationem, quum verba inſarciant, ut pleiaore orationem faciant. Cic. in Orat. Neq; inſarcient verba quaſi rimas expleat: nec minuſtos numeros ſequens, concidat, delumberq; ſententias. Carminum item rimas explore dicuntur verſificatores, qui tibicinibus paſſim insertis, carminis hiatum ſupplementum. Hujus diminutivum eſt Rimula.

Rimolūs, a, um, Quod eſt rimis plenum. [רִימָהּ כְּלָדָהּ.] Gal. Pleiſ defiſtes & crenaffis. Ital. Pieno deſſiſure. Ger. Kleedottig/voll ſpädt. Hisp. Lieno de eſtadura. Pol. Pel' ni roſpadlin ſkal'b. Vng. Haſadek. Ang. Full of chapeſ or cleſt.es.] Colum. lib. 1. cap. 5: Quicquid ab inſeratore mox appofueriſ, riſſum erit, rimolumq; Virgil. 6. Aeneid. . gemit ſub pondere cyma Sutlis, & multa accepit rimosa paludem.

Rimor, aris, d. p. Diligenter quoq; ſcrutor, quaſi rimulas quaſque perquirito. [רִימָהּ בְּקִיהָהּ וְלֹעֲנָהּ צִבְּבָהּ.] Gall. Rouiller par tout, chercher diligemment. Ital. Cercar beſe. Ger. Heißig anch alle ſpält und ſiekt durchſuchen. Bel. Merſtich ſondertſeſen. Hisp. Buscar diligemente. Pol. Pilno ſukam. Vn. Zorgamafon fel keres. Ang. To ſeak and ſearche diligenteſ.] Tra- tum ab avibus, quaſe eſcam inquirunt in terra rimis. Virg. lib. 1. Georg. Dulcibus in stagnis rimatur prata Cayſtri: Id eſt, paſſuſtūr in pratīs, & eſcam per omnes rimas terra perquirūt. Cic. 1. de Divin. Sed tamen id quoq; rimatur, quantum potest. Sil. lib. 8: Quæ natara loci, quod ſit rimabere ſolers Armorum genus. Rimari jecur epulis. Virgil. lib. 6. Aeneid. de Tityo: roſtroq; immānis vultur obuncō immortale jecur ſundens, ſe- cundaq; pœniſi Viſcera, rimaturq; epulis habitatq; ſub alto Peſtore. q. Interdum rimari eſt ſcindere, & quaſi in rimas age- re. [רִימָהּ בְּקִיהּ, בְּקִיהּ.] Idem 3. Georg. Ergo ægræ raſtris, terram rimantur.

Ringo, is, xi, riſtum, Ringor deponens, Os torqueo, quod ca- nes faciunt quum latraturi ſunt, vel quum ex ira in rugas di-

ducunt os. [רִינְבָּהּ פָּהָרְבֵּהּ, רִיןְבָּהּ אוּſְתָּהּ.] Gall. Tordre la bouche comme un homme courroucé, rechigner. Ital. Torcere la bocca come ſtegnato. Ger. Das man rumpfen/tramen oder ſerpeten. Bel. Den mont ſamen treſſen. Hisp. Riſar los canes. Pol. Geba kri wie marsſieſie. Vn. Ax. ſzamot ſelen vonzom, vigoritom. Ang. To grinne and ſhow the teeth as a dog ge doeth.] Hinc Ringi, pro iraſci, in- dignari, allatrate, conviciari, murmurare ponit. [רִינְבָּהּ הִתְבָּהּ ſtſeb.] Terent. in Phorm. Quum ille & cura, & tumultu abſumitur, dum tibi ſit quod placeat, ille ringitur, tu rideſ. Di- citur autem ringi à narium tortura: nam pri naris dicitur: ut ſit ringi, quaſi narem agit id eſt, torqueri.

Rictus, us, m. q. Non ſolū hiatus ſignificat unde verba exēunt, ſed totam illam partem circa ipsum hiatum, quæ in homine rideſt, vel alio modo oſ torquēt, lineis quibusdā termina- tur. [ριγός.] Gal. L'ouverture de la bouche quand on rit, ou qu'en re- chine. Ital. Ceſſo, apertura di bocca grande ſeride. Ger. Die aufſper- rung des mauls/vnd bleckung der läden. Hisp. El abertura grande de la boca quando ſerie. Pol. Otwarciegebi. Vng. Szay vigoritas. Ang. Agrimung or opening of the mouth.] Budæus: Rictus, eſt oris diſtentio, qualis eſte ſoleſ in ridentibus. Mart. li. 3: Quum comparata rictibus tuis ora Nilicus habeat crocodilus an- guſta. Contrahere rictum, corum eſt qui moſti, aut medita- bundi ſunt. οὐσίας ἡραῖος. Putatur & Rictus eſſe figura in ore ad tempus aliquo modo contracta, vel producta, vel in- versa, vel extēſa, quæ paulo pōſt reditura ſit in naturalem for- mā. Eſt & communis tam bellū quām hominibus. Diducere rictum, eſt ad hilaritatem impellere. Horat. Ergo ab ſatis eſt riſu diducere rictum. q. Aliquando diducere rictum, eſt os aperire. Iuven. Satyr. 10: Ipſe ad conſpectum eoenæ diducere riſum Contentus. q. Ponitur aliquando riſus, pro minaci habitu oris. Cic. Ver. 6. de Herculis ſtatua: Vſq; eō, iudices, ut riſus ejus, ac meum paulo fit atrocius. q. Dicimus & riſū in neutrō genere. Lucret. lib. 5: Irritata tanum quum primū magna molōſum Mollia riſta ſicimunt duros nudantia den- tes. q. Aliquando accipitur pro roſtro: unde nonnulli à Gra- ciis deductum volunt, apud quos pūx@ roſtrum dicitur. Ve- riſimilius tamea eſt à Latino verbo riſo deſirari.

Ripa, æ, Crepidi ſive labrū amoſi: hoc eſt, terra extrema ora, quæ utriq; flumine alluit. [רִימָהּ יְמָהּ, תְּבָדְבָּהּ, וְתָמָרָהּ.] Gall. Riu, riua. Ital. Riviera, riua. Ger. Ein geſtad eines ſteſſenden wassers. Hisp. La ribera. Pol. Brug, kraſ. Vng. Part. mart. Ang. A river banke.] Propriè enim fluminū & torrentium ripæ dicuntur, ut littora mariſ. Ovid. t. Metamor. campoq; recepti Liberioris aquæ pro ripis littora pulsant. Cæſ. 6. bell. Gall. Erat inter Labienū atq; hostem diſſicili tranſitu flumen, ripisq; præruptis, &c. Invenitur tamē Ripa etiam de mari dici. Plin. li. 9. cap. 15, de mari Pontico: Thynni dextra ripa intrahit, leva exēunt.

Ripula, dīminutivum. [לְחַדְיוֹס.] Gall. Petiterine. Ital. Picciola ri- va. Ger. Ein geſtadlin/ſluſpörtlin His. Pequenna ribera. Pol. Brę- gek. Vng. Partotska. Ang. A little river bank.] Cicero ad Attic. lib. 3: Et tamea haec τοπογραφία ripula, videtur habitura cele- rem ſatiatatem.

Ripariūs, adjectivū, Quod in ripis habitat. [λεχητός, παραπο- μ@.] Gall. Qui ſtieuſ eſt riuaſ. Ital. Che habita a la riua. Ger. Das an dem geſtad eines ſteſſenden wassers wohnet. Hisp. Lo que eſta en la ribera. Pol. Na bręgu wodnym miſkaſaſi. Vng. Part. mart. Ang. That dwelleth by the bankeſ of riuers.] Plin. lib. 34. cap. 4: Ripariæ volucres. Idem lib. 36: Muſto tamen efficacissime, ri- pariarum pullitita vocant in riparum cavis nidiſtantes.

Ripariēs, dicebant milites qui in Imperij limitibus excu- babant pro republica aduersi Barbaros: utputa qui citerio- res Rheni, & Danubii ripas, ad compescendas Germanorū, vel Sarmatarum excursiones inſidebant. Horum meminit luſtinianus C. de Re militari.

Riſcus, riſci, m. f. [Ger. Ein tenſterlin in einer wand/ober ein Reiß- ſtaſten mit ſeder überzogen.] Ciftula eſt, interprete Donato, pelle coniecta cui astipulatur Poltux, qui inter arculas membrat. Vlpiān. in mūdo muliebri ponit. 1. 2. 5. 6. 4. de aur. & arg. ſtſeſt. Sevius verò ait eſſe ſenſtrata parvam in partete. Terent. in Evnuch. Abi, ciftallam domo eſſer cum monumentis. P. ubi ſita eſt? T. in riſco.

Riſiſ, hujus riſus. Vide RIDEO. Ritus, tus, m. q. mos & approbata consuetudo, quam omnes ratam habent. [רִיטָהּ כְּלָדָהּ צִבְּבָהּ.] Gall. Coutume, ſucon, maniere de faire accountumee. Ital. Rito, costume, rianza. Ger. Ein ordentliche gewohnheit / ein breuſſiche weſt Bel. Ein maniere. Hisp. La costumbre, modo ordenado de obrar. Pol. Obchot zwigai pji ofiſtech. Vn. ſtokas, mod, bruemy. An. A maner or cuſtome.] Festus: Ritus, mos eſt cōprobatus in adminiſtrādiſ ſacrificiis. Ovid. 2. Faſt. Hinc Populi ritus edidicere no- vos. Tacit. lib. 2: Nisi certa ante diem profanos ritus exiſtent. q. Accipitur tamē etiā generalius (quod & Festus ſatetur) pro quoq; more, & quaſi consuetudine. Ciccr. de Amic. De his pp. 2 qui pecu-

qui pecudum ritu omnia ad voluptatem reficiunt. q Legitur
& ablativus rite, tanquam à nominativo rites, sive ritus. Stat.
libro i i. Theb. Hei mibi primitis armorum, & ritè nefasto
Libatus.

Ric. Rec. & bene, teste Pompeio. *[xviii. Gall. Bien & droite-
ment, ainsi qu'il appartient. Ital. Druttamento, come è conueniente.
Ger. Ordentlich und wos nach rechter weis. Bel. Wel. Hisp. Biay
deresamente. Pol. Wedlie porzatku. Vng. Iol, igazan. Ang.
Right and well.]* Varro à miu dictū putat, propterea quod quæ
secundum ritum fiant, recta & rata sint. Cic. 2. de Finib. Quæ
potest appellari nità sapientia. Liv. lib. 4. Decad. 5. In monte fa-
cilio ritè perpetrato.

Ritulēs libri, Hetruscorum libri erant, teste Festo, in quibus scriptum erat quo titu Vibes condantur, aræ, ædesq; sacrentur, curiae, tribus, & centuriæ distribuantur, *ἱρμηνεῖα βέλους*. Cic. i. de D. vin. Quod Hetruscorum declarant, & atuspicini, & fulgurales, & rituales libri, nostri etiam augurales.

Rivales, m.t. Qui ejusdem mulieris amore tenuuntur. *[aut regi-
gat]* Gall. Corriaux, qui aiment rne mesme fille. Ital. Rivali, inamo-
rati d'una sola. Ger. Ritterler / wien oder mehr die alle vmb eine bu-
ten. Hisp. Comblecos, enamorados de una sola. Pol. Freierey miel of-
ficij hajracyj jofbie gravatoris. Vng. Ego Zemoly Zerebk. Ang.
They which loue one woman.] Plaut. in Sticho : Eadem est amica
ambobus, rivales sumus. Terentius in Eynuch. Militem ego
rivalem recipiendum censio. Translatio sumpta est vel à be-
stis quæ sittentes, quum ex eodem rivulo haustum petunt,
prælium contra se iavicem concitant, vel à rusticis : nam ri-
vales dicuntur ii quorum agros rivus aliquis disterminat qui
in certitudine, & mutatione crebra cursus, lites sapè inter eos
suscitat. Vlpian. de Aqua quotid. & æstiv. l.i. Rivaies qui per
eundem rivum aquam ducunt, inter quos sapè contentio est
de aquæ usu. q Sine rivali diligere dicuntur ii qui stultè mi-
rantur quod,nemo alias concupiscat : sumptu allegoria ab a-
mantibus, quibus est amica desformis, & quā alius nemo ve-
lit. Cic. ad Quint. Frat. li. 3: Q' di quām ineptus, quām se ipse
amans sine rivali.

Rivalitatis, atis, f. Aemulatio illa inter eos qui eandem amant. [גִּנְעֹל kineah . וּנְזָרֶת vnzarath Gall. L'envie entre deux compagnons aimés rme mesme fille. Ital Con correntia d'inamorati. Ger Der eifers und eis so die mitbuhler gegen einander tragen. Hisp. Competition de combilecos. Pol. Zajenie wmiel ojgi. Vng. Egy zemeli, zeroik körre valo retkeled. Ang. Enue betwene two that louewch one woman.] Cic, in Tuscul. Obtrictare verò alteri, aut illa vitiosâ emulatōne, que rivalitati similis est.

Rīvalis. & hoc rīvale. Vide R I V V s.

Rivinus, Rivalis, amens ob raptam mulierem.

Rivus, m. f. Aqua fluens à fonte vel flumine ducta. [J]Upelch.
jónē. Gall. Ruisseau. Ital. Riso, río, foggatello. Ger. Ein bach/wasser-
trunn. Bel. Cenen beto. Hisp. El chorro è río pequemno. Pol. Struga,
sjok. Vng. Foliam. Ang. A river.] Cic. in Topic. Tanquam ri-
vorum à fonte deductio. Virg. 8 Elog. Propter aquæ rivum
viridi procumbit in ulva. Horat. 3. Carm. Ode 16: Puræ rivus
aqua sylvaq; iugerum Paucorum. Idem 2. Cat. Ode 3: & ob-
liquo laborat Lympha fugax trepidare rivo. Lapidosus ri-
vus. Ovid. 3. Faistor. Sanguinis rivos vomens. Virgil. 11. Aen.
Lacrymarum rivus. Ovid. 9. Metam. q Hinc de rivo, as, & co-
rivo, as, de quibus suptà suis locis.

Rivulus, li, diminutivum, Partus rivus. [videlicet Gall. Ruisseau, petit ruisseau. Ital. Ruisseau. Ger. Ein Bachlein. Hisp. Chorro pegueño. Pol. Strzyżka. Vng. Foliaška. Ang. A little river.] Cic. pro Cælio: Ut rivulus acer situs, & ductus ab ipso capite. Idem Acad. Sed meos amicos in quibus est studium, in Græciām mittō: id est, ad Græcos ire jubeo. ut ea à fontibus potius hauriant, quam rivulos consequentur.

Rivalis, le, om. t. Quid ex vivo est, sive quod insivo nascitur.
[*notemus*. Gall. Dermiscan. Ital. Disuccello. Ger. Des babs/
oder aus dem baß. Hisp. Coso di cherro. Pol. Strzyski. Vng. Fo-
lkambol vole. Ang. Of a ricer.] Colum lib. 8. cap. 15; Datur cam-
marus, & rivalis alecula, vci si qua sunt incrementi parvi flu-
viorum animalia.

Rivatim, adverbium. Perrivos [Vn Polyamatonkent.] Macrob. Satur. lib. 7. cap. 12: Quæ igitur ratio facit, ut rivatim aquæ de Ponto fluant.

Ponto. iuani.
Rix. z. f. p. Lis, contentio, pugna à ringendo, ut quidam vo-
lunt: quod propriè est canum quādo irritantur. [בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִתְּשַׁחַת גָּרְבָּן מִתְּשַׁעַת הָאָזֶן] Gall. Riote, noise, estrif, debat. Ital. Rissa, discordia, contentione. Ger. Ein zank / hader. Bel. Een getuss.
Hilsp. La rancilla, ó obra de risar. Pol. Swar, zwada. Vng. Viżę-
tomas. Ang. Brawling, chiding.] Cicero in Ver. Ecce autem no-
va turba, atq; rixa. Ovid. 3. de Arte: Nec tua flangetur nocturna
janua rixa. Cicer. ad Pætium, libro 9: Etsi a academiæ nocturnæ
cum eo magna rixa est. Livi. 2. ab Vibe: Consulium intercursu
rika sedata est.

R ante O.
Röbigo, ginis, sive Rubigo, f. Segetū morbus, est quem asylam vocant Galli, quo spicæ torcentur, friariæ scq; reddituntur. [ΙΤΡ] ierakón, iεραύνη. Gall. Niellus de bleds, niente. Ital. Malattia che viene alle bianche per troppo humor. Ger. Die röde des Kornes, wenn die heiml. rot und sechzig werden. Hisp. El anuallo quando se anubla el pan. Pol. Rdzana iezica albopleju. Vng. & orga. Ang. Blasring orcorne. Virgil. Georg. -ut mala culmos Esterrobi go. Röbígaliā, sive Rubigalia, lium, sive rubigaliorū, dies festus erat, septimo Calédas Majas celebrari sohius, teste Festo, quo Robigo deo sacra siebant, ut robiginem, sive (ut hodie uiratiū loquimur) rubiginem à segetibus averteret. Est autem robigo sive rubigo, iεραύνη, Aristoteli, segerum morbus, quam usyllam vulgus Gallorum appellat, qua spicæ aduruntur, profusq; reddituntur friabiles. Varro lib. 1. de Rust. cap. 1: Quarto Robigum & Floram: quibus proprius neq; rubigo frumenta, atq; arbores corrumpit: neq; non tempestivæ florent. Itaq; publicæ Robigo fer. &, & Robigalia: Flora ludi, Floralia iustitiae. Plin. lib. 18. cap. 29: Tria tempora fructibus metuebant: propter quod instaurerunt ferias, diesq; festos, Rubigalia, Floralia, Vinitalia. Rubigalia Numa constituit anno regni sui undecimo: quæ nunc aguntur ad VII. Calend. Maii, quoniam tunc sece legeres rubigo occupat.

Röbür, sive Robor, oris, pen cor. et Propriæ species est arbo-
ris glandiferæ durissimæ. [רֹבֶר] ebâh. ἄργια ἄρδης, ἀλφαλοφ.
Gall. Roure, chefne. Ital. Roure, quercia. Ger. Eichbaum. Hisp. La
enquina è robre arb. Pol. Dab. Vng Tserfa, sblyg. Ang Ash
tree. Plin.lib. 16 cap 2: Roborum valitas intacta, & con-
genitæ mundo. Cic. 2. de Divin. Itaq; perfracto saxo sortes erupisse
in robore, insculptis priscarum literarum notis. Ibidem paulò
pôst: Quis robur ille cecidit, dolavit, inscripti. Virg. 1. Georg.
grave robur aratri. q Per translationem sumitur pro animi
fortitudine. Cic. pro Fon. Equites tantum habuere animi, tan-
tum roboris, &c. Idem de Orat. Virtutes que in animi magni-
tudine & robore positæ sunt. q Capitur & pro corporis fit-
mitate. [רַבְעָה] רַבְעָה gheburah רַבְעָה chôrek נַרְבָּה chôrikah
(vel) cherkah [רַבְעָה] נַרְבָּה omes נַרְבָּה am. al. ixv. na geyrige. Gall.
Force, fermetâlcal. Fortezza, fermezza. Ger. Sterke Hisp. Fuerza
rezura. Pol. Moc. Vng. Erb, hatalom. Ang. Force or strength. Cil-
cer. pro Rosc. Amer. Mcfalla, qui si jam latu. æstat, ac roboris
haberet, ipse pro Sexto Roscio diceret. q Demum omnium
rerum firmitatem, duritiamq; robur dicimus. Colum. lib. 2:
Quod protinus exile natum sit, nunquam robur accipere ma-
nifestum est. Vnde Servius dicit: Omne quod forte est, robur
vocabus. Virg. lib 7: æternaq; forti Robora. q Roburie, re-
ste Festo, in carcere dicitur is locus quod præcipitatur malefici-
orum genus: quod antea arcis robusteis includebatur. De
hoc robore meminit Plaut. in Curcul. At ego v. s ambo in ro-
busto carcere, ut percatis, &c. Erat enim genus supplicii, quod
idem Plautus in Poen. Codicim robustum vocat.
Röbür. & Röbürum. Quod sive cum. hanc e. M. C. Gall.

Roborecūs, a, um, Quod est ex materia roboris. [Opus. Gall.
Deroure Ital. Fatto di rovere. Ger. Eichen oder eichenholz. Hisp.
Cosa de robre. Pol. Debom. Vng. Tserfabol valo. Ang. Of an oak.]
Colum.lib. 11. cap. 2: Materies si roboreca est, ab uno fabro do-
lari ad unguem debet. Ovidius 5 Eastor. Tunc quoq; prisco-
rum virgo simulacra vitorum Mittere, roboreo lirpea ponte
solet.

Rōbūrēs, adjectivum, Quod ex robore nascitur. **Apud C.** Co-
lumell. lib 9. cap. 1: Nam ut graminibus, ita frugib[us] robuste-
nes opus habent: Id est, glandibus.
Rōbūsteūs, denominativum à robore. **Apud C.** ut Robusta ma-
teries, quæ ex labore facta erat, ut esset durior. Varronis de Re
rustic. cap 38: In eo si in medio robusta aliqua materies sit
depacta, negant seipsem nasci.
Robustū, a. um. Quod est multi robotis. **[אַבְרָהָם]** zibbōr pess
shazák **פְּנִים** ammis. þorugði. **אַבְרָהָם**. Gall. Robusté, fūr, fer-
me. Ital. Robusto, forte. Ger. Stärk. das viel kraft hat. Bel. Sterk.

Hisp. Fuerte è rexio. Pol. Mocini. Vng. Vaslag, erò. Ang. Thes
è very strong.] Colum. lib. 2: Neq; dubium est ex robusto semi-
depolle fieri non robustum. Virgil. 4. Eclog. Robustis quæq;
jam tauris juga solvet arator. Cic. 2. in Catil. Tertium genus
et, etate jam cōfectum, exercitatione robustum. Idem 5. Phil-
ipp. Omne malum nascens facile opprimitur: inverteratum fit
plerusq; robustius. Idem 2. Philipp. Sed hæc quæ robustioris
improbatis sunt, omittamus.

Rōbōr, as, penult. corr. act.p. Fortifico, firmo, robur addo.
[Pf. chīzék ṫ'p̄n hechzék ḥ'N immēts ḥ'N.7 beemies
w̄lthētēx. xegritājū, iñiqvejēz. Gall. Roborē, affirmir. Ital. For-
tificare, rinforzare. Ger. Sterkēn / stark vnd trefftig machen. Bel.
Brofifigen / stark maken. Hisp. Fortalecer, hazer fuerte. Pol. Vmo-
siem. Vng. Meg vəstigiom, erditem. Ang. To mak strong, to fortify.] Plinius lib. 10. cap. 3: Hirundines nidos luto construunt,
stramente roborant. Cic. 1. Offic. Catoni autem quam incre-
dibilem tribuisset natura gravitatem, tamq; ipse perpetua con-
stantia roboravisset, semperq; in proposito, susceptoq; consi-
lio permanisset, moricadum potius, quam tyranni vultus a-
spiciendus erat. Idem lib. 11. cap. 51: Vox roboratur XIII. an-
nis: eadem in senecta exilior. q Hinc componitur Correbo-
ro, de quo suprà suo loco.

dere, & nitore præstet.
Rōbūstēus. Robustus. Vide R O B V R.
Rōdo, is, rosi, rosum, aet. t. proprium mōrium est, & similiūm, qui
dentibus ferre semper aliquid abrodunt. [J]N achāl. x̄ḡ, x̄ḡ-
m̄ḡ. Gall. Roner. Ital. Rodere. Ger. Ragen. Bel. Rnagen/bv-
s. Hisp. Roer. Pol. Grise. Vng. Ragn. Ang. Tognaw.] Cic.
de Divina. Quasi verò quicquam intersit, mures noctem & diē
aliquid rodentes, scuta an cribra corrōserint. Horat. 1. Serm.
Satyr. 10. : & in versu faciendo Sæpè caput scaberet, vivos &
roderet ungues. ¶ Per translationem quandoq; pro detra-
ho sumitur, sive obrecto. Cic. præ Cornelio Balbo: More ho-
minum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. Flu-
mina rodunt ripas. Lucret. lib. 5. Ferrum rodent scabra rubi-
gine. Ovid. 1. de Pont. Eleg. 1. Amicum absentem rodere, Hg-
rat. 1. Serm. . Satyr. 4. Dentem dente rodere, proverbium in
illos qui carpunt eos qui pari sunt prædicti mordacitate: aut
quilibet non possunt, neque sentiunt. Martial. libro 13.: quid
dentem dente juvabit Rodere? carne opus est, si satur esse
velis.

Rōsio, onis, f.t. [βρῶσις, δημόγε. Gall]. Rongerment, morsure. Ital. Radimento roditura. Ger. Das nagen i verschüttung. Hisp. Obra de ror. Pol. Grisiem. Vng. Ragas. Ang. Agnawing.] Plin.lib.10. cap.21: Succus decoctæ nervis prodest, & vesicæ, & intestino- rum gripes.

Rōgo, as, aet.p. Posco, peto, contendō, oro, precor. [JN] schal בְּקָשׁ bikkéšch תַּבְדֵּל bahab שְׁרֵךְ darásch §§UTUT hithpallel תַּבְדֵּל hebhethir תַּבְדֵּל bathář. q̄ris. Gall. Prier, requerir, demandar. Ital. Domandare, cercare, pregare. Ger. Bitten. Bel. Bidden. Hisp. Rogar, preguntar, demandar. Pol. Prose. Vng. Keren, kdm̄sre ḡk. Ang. To ask, to demande, or pray.] Gell.lib. 13. cap. 20: Crepidarium culitel lum rogavit à crepidario sutorc. Plaut. Rud. Intelligo: haac quæ proxima est, illam pulsare jussisti. Atq; aquā rogate. Virgil. lib. 7. Aeneid. - litusq; rogamus Innotuum, & cunctis, undamq; auramq; patentem. Cic. 1. Verr. Rogare & orare, ne illos supplices aspernarer quos me incolumi nemini supplices esse oporteret. Cic. in Verr. Profectò hinc natum est: Malo emere quām rogare. Cato cap. 5: Duas aut tres familias habeat, unde utenda roget, & quibus det. ¶ Aliquando ponitur pro interrogare, quærrere. [JN] schal. ieḡtāy.] Cic. Att. Roga ipsum, quemadmodum Arimini ipsum acceperim. Terent. in Adelph. Nunc ubi me illic non videbit, jam buc recurret, sat scio, Rogabit me ubi fuerim. Idem And. - accedo ad pedissequas, Quæ sit, rogo: sororem esse ajunt Chirisidis. ¶ Roget quis elegas loquendi formula, pro eo quod minus ornata dicitur, Posset me aliquis interrogare: qua utimur quoties per antyphoram tacitæ objectioni volumus occurrere. Terent. in Evnuch. Roget quis, quid tibi cum illa? ¶ Rogate sacramento milites: hoc est, jurejurando eos astringere. Livius 5. belli Maced. Ex Sicilia Hispaniam petentem, tempestate in Africam delatum, scribit vagos milites, de exercitu P. Africani sacramento rogasce. ¶ Rogare aliquem sententiam Quintil. lib. 6. cap. 1: Post acceptam hereditatem primus sen

tentiam rogabatur. q Rogare legem: id est, statuere. *magis* ac-
q *legem*. Solebat enim populus rogarī, num eam legem iatara-
vellet. Gell. lib. 1: Lex deinde Licinia rogata est. Cic. 2. Philipp.
Ego ad eum bellī civilis causam attruli: ego leges pernicioles
rogavi. q Composita sunt, abrogo, arrogo, corrogo, dero-
go, crogo, irrogo, prerogo, & subrogo: quorum significata
vide suis locis.

Rögäns,tis,participium. [ՆԵՎ school שְׁמָרֶת mebakkesh כְּשַׁר
dorešch րՊԱ hoshéh יְמִינָה makathir ԽՄԱ mithpallēl. δέψυθε,
ajrius. Gall.Priant,requerant. Ital.Ghi dimanda, & prega. Ger.
Wissend. Hisp. El queroga. Pol. Proszaci. Vng. Kerb, kóniszegd.
Ang.Thas asketh,or prayeth.] Ovid.z.Amor. Eleg.; Mollis in
obsequium facilisq; rogantibus essem. Idem in Epist. Medeza:
En iterum scribo,mittoq; rogantia verba.Idem i.de Arte:Fle-
xitur iratus vocerogante Deus.

Rögāndūs, a, um, διηπθ., παρεκαληθούμενος θ., διηγούμενος θ. Ovid.
3. Trist. Tunc quoq; sollicita mente rogandus erit.

Rögatus, ta, tum. [אַרְגָּתָס mebukkāšׁ שַׁבְּקָה bukkāšׁ שְׁלִירָה da-
rūchׁ נִיבְּהָה nibbēhׁ. דָבְרָה, מְגֻלְבָּהָס. Gall. Prie It. Pregato.
Ger. Gebeten; gefraget. Hisp. Preguntado, rogado. Pol. Prośoni,
pytani. Vng. Kerdetet. Ang. Prayed. Plinius lib. 7. cap. 48. Re-
gatus secentiā in Consulatu. Ovid. 1. de Arte: Quæ dant, quæ-
que negant, gaudent tamen esse rogatae.

Rōgātio, onis, verbale, f.t. Rogandi actus. [רָגַתְּוֹ] scheelāb

בְּקָשָׁה bakkasháh. **תְּפִילָה** tephiláh. **תְּחִנָּה** techinnáh. **דְּבָרָה**, **ἰεραία**. Gal. **Prière**. Ital. **Preghiera**. Ger. **Ein bitt/ oder frag.** Hisp. **Ruego**. Pol. **Prośba, pitanie**. Vng. **Keres, kérés, kérés**. Ang. **Praying.**] Legis quoq; rogatio dicitur, quoniam rogare populum Magistratus solebat an id placeret quod statuerant. **ἱεράτεια**. Hinc etiam derogare legi, & abrogare legem dicimus: de quibus abunde supra dictum est. Rogationis autem nomine intelligitur lex nondum à populo iussa: sèpè tamen pro lege iussa & à populo approbata sumitur. Rogationis autem hæc erant verba solennia: **Veliriso: inbeatissime Quirites ut hoc vel**

erant verba solennia: Vellit isq; jubeat isne, Quirites, ut hoc vel illud fiat. Vnde rogatio qualis quædam interrogatio. Sicut in Cæfare: Reditum in civitatem rogatione Plotia consecutus est, legè à Plotio lata. q; Festus rogationem videtur accipere pro privilegio: eamq; ita distinguit à lege, quod hæc in omnibus & rebus & personis locum habeat: rogatio, de uno, aut certè paucis feratur: neq; ad res omnes pertineat. Veib; ejus sunt hæc: Rogatio ea dicitur, quæ populus consulitur de uno, plurib; vñ hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, plurib; vñ rebus, de quibus nō omnibus sanciatur. N; in quod in omnes homines, r̄sve populus scivit, lex appellatur. Itaq; Gallus Aelius ait: Inter legem & rogationem hoc inter-est. Rogatio est genus legis: quæ lex est non continuo, et roga-tio est non potest non esse lex, si modò justis comitiis roga-ta est. q; Ferre rogationem ad populum, Cæsar 3. belli Civil. Itē prætoribus, Tribunisq; plcbis rogationes ad populum fe-rebūs, &c. q; Peccare rogationē: id est, legem perire. Cic. ad Q. Frat. lib. 2: Sed tamen suspicor per vim rogationem Ca-ninum perlaturum. q; Accipere rogationem: id est, legem ac-cipere & approbare. Cic. ad Attic. lib. 1: Ut Contules populi ab eo accipuerit et approbatum est rogationem accipientem.

cohortarentur ad rogationem accipierad. Rögatūs, us, ui, m. q. Actus rogandi. [גַּנְוָשׁ שְׁכֵלָה תִּשְׁבַּחַת] bakkashah.] Cic. i. de Nat. deor. Nam quum fertis Lat. et ad eum ipsius rogatu, accessituq; venissim, offendit cum ledetem in exhedra.

Rögatuncula, diminutivum. [τὸ διηγένος, η σωματικός εἰπεῖν
δίνεις. Gall. Petite priere. Ital. Picciola preghiera. Ger. Ein bittchen/
oder frägchin. Hisp. Pequenno ruego. Pol. Mał' a prośba. Vng. Kicsi-
sések. Ang. A little praying.] Cic. pro Domo sua: Eaq; te exiit a
rogatiuncula fecisse.

Rögator, oris, verbale, m. t. Qui rogarat. [וְרָגַת mehabek ich
 ῬΓΤΗ michannén. ixix. Gall. Qui prie, priere, suppliant, ieiul.
 Chi prega. Ger. Ein Bittet oder Bäeter. Hisp. Rogador, quejador.
 Pol. Tenktores profispytacie. Vng. Kerdo. Ang. He thate prayeth or
 asketh.] Cic.ad Attic.lib. 16: Quanquam hæc epistola non tra-
 sitoris est, sed rogatoris. Rogatores, Postulatores & Mandatores,
 qui elemosynam postulat. וְרָגַת Plautus: Ut rogatio: offi-
 cium petam panem. Rogator comitiorum, qui populo in co-
 mitiis rogarat & cum populo agit. Cic. 1.de Divin. Qui recesserunt
 bus comitiis in Senatum introducti negaverunt justum col-
 mitiorum rogatorem fuisse.

mitiorum rogatorem ruisse.
Rōgito, as, frequentativum à rogo. [πολλῶς θέντι ποιεῖσθαι, ταῦλα (vel) πολὺς δίσκοις. Gall. Prier inflammation, requérir, demander, Ital. Preghere, cercare, demandare. Ger. bitten eins bitten/embig bitten oder fragen. Hisp. Rogar, preguntar. Pol. Pytać, pytać. Vng. Kerdezgelelem. Ang. To pray or ask often.] Plinius: Patrem adit, rogitat ut sui misereatur. q. Aliquādo ponitur pro iterum atque iterum interrogatio, ανίσχουσα. Virgilius 1. Aeneid. Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. q. Hinc componitur Erogito, quod est interrogando extorqueo: de quo suo loco.

Rögitat̄o, verbale, Lex, plebiscitum. Plaut. in Curc. Rogitatio-
nes plurimas propter vos populus scivit.

Rögüs, gi, m.f. Scrues lignorum ad cremandam cadavera: ita di-
ctus, quod in eo dii manes rogantur. [¶] ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ mediebar. a. v. v. g.
Gall. Unas de bois qu'on faisoit ancienement pour bruster les corps
des morts. Ital. Stipa di legne da bruciare, i corps mortis anticamente.
Ger Ein Holzbergen / oder holzhaussen / scheyterbergen auss welchen
man bey den Heyden die abgestorbnen verbraet. Hilp. La hoguera
para quemar muertos. Pol. Sas drew, na ktorm vmarle paliene.
Vng. Holt testuek meg egetesore valo rakaſa. Ang. A boneſyre.]
Plaut. in Menæch. Age lanè igitur, quādo æquum oras, quam
mox incendo rogum? Cic. 3. de Finib. Nec si beatus unquam
fuisset, beatam vitam usq; ad illum à Cyro exterritum rogum
protulisset. Idem 1. de Divin. Siquidem ad mortem profici-
ſens Calanus Iadus, quum ascenderet in rogum ardente:
O' præclarum discessum, inquit, è vita: quum, ut Herculi con-
tigit, mortali corpore cremato, in lucem animus excesserit.
Virgil. 4. Aeneid. Hoc rogus iste mihi, hoc ignes, atq; pa-
rabant.

Rogal's, &c. omittit & augur, & & auguratus. ut ignis regalis. Stat.
1. Theb. hæc igne rogalii Fulgorat. Ovid. 3. Amor. Eleg. 8: Te-
ne sacer vates flammæ & apuere rogales.

Rónchūs, Vide RHONCHVS.

Ros. ioris, m. t. Humor qui sereno tempore de celo fluit, serena nocte, neq; celo, neq; ardoribus, neq; ventis existentibus. [JD tal dpor. Gall. Rousie Iral. Rngiada. Ger Dor taaw. His. Elrecio. Pol. Rossa. Vng. Harmat. Ang. The dese.] Aristot. lib. 1. Meteor. scribit, rorem fieri ex vaporatione modica, quum pluvia ex largo vapore progeneretur. Apul. lib. de Mundo: Ros nocturnus humor quem serenitatis tenuitas spargit: à Græcis dicitur dpor. Virgil. lib. 2. Georg. Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. Cicer. t. de Divinat. Quum primum gelidos rores Aurora remittit. Ovid. 3. Metam. Virginicos artus liquido perfundere tote. Virgil. 8. Eelog. Quum ros in tenera pecudi gratissimus herba est.

Rorifer, ra, rum: [dpoorbo] Gall. Qui apporta le rousse. Ital. Che
apporta ruz grada. Ger Das tauw bringt. Hisp. Lo que trae rocío.
Pol Rorifera spuma facit. Vng. Harmat hoz. An. That bringeth dew.
Jut. Aurora rorifera. Seneca Hippol. Quia ronfera mulcens
aura Zephyrus vernas evocat herbas. Biga Lunę rorifera. Sta-
cius 1 Thebaid. Rorifera gelidū tenuaverat aëra biga. Lucr.
lib.6: Hinc ubi roriferis terram nox obruit umbris.

Rorulentus, a, um. Quod est plenum rose. [ερωτης, πλούδρος. Gall. Couerut au plein de rosee. Ital. Ogni cosa piena di ruggiada. Ger. Taubig / voll tauw / nass von tauw. Hisp. Cosa rociada, o Rena de rocio. Pol. Rosisty. Vng. Harmatos. Ang. Couered and full of dew.] Colum. li. 5: Cavendum ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentæ, sed siccæ serantur vites. Idem lib. 12. cap. 38: Rorulentæ baccæ ne legantur cavendum.

Rorarii, Levis armaturæ milites dicebantur, qui antequam a-
cies congrederentur, fundis & lapidibus pugnæ præludebâr.
ρομπάται, ἀχρονολισθι. Rorarii dicti, teste Nonio, quod illi præ-
lium, ut ros pluvians, antecederent, idem & Ferentiaii dicu-
tur, teste Festo. Livius: Nam & rorarii procurrebant interan-
tepidanos. Hinc Rorarium vinum dicebatur, teste codem Fe-
sto, quod rorariis militibus dabatur.

Rōrāt, Verbum est ex eo;um genere quæ Grammatici vocant
verba excepte actionis, quemadmodum Pluit, & Ningit, per se si-
ne nominativi adminiculò sensum explens: est enim rorat,
idem quod ros decidit [specie]. Gall. Faire ou ictor rousse. Ital.
Inrog iadare, bagnare. Ger. Es tanwei das tanus fassit. Hisp. Ro-
ciar. Pol. Roffes buszca, dase. Vng. Harmator. Ang. To dewe or
droppe dewe.] Colum.lib. 11. cap. 3: Idibus Octobris, & sequen-
ti biduo interdum tempestas, nonanunquā rorat q Per trans-
lationem accipitur pro guttatum distillare. [ΨΥΤ rahaph ΨΡΩ
hitiph ΨΝαταρφ.] Virgil. 8. Aeneid. Rupta batq; viri menda-
cis viscera Tullus per sylvam & sparsi torabunt sanguine ve-
pres. Ovid. 3. Metam. Vndiq; dant saltus, multaç; alpergine
rorant: Emerguntq; iterum, redcuntq; sub æquora rursus: In-
que chorū ludunt speciem. & q Aliquando admittit post se
accusativum: ut, Rorare imbre. Plin. lib. 17. cap. 10: Pericu-
lum tantum eo die est, si rotarent quantulum cuaq; imbre.

q Roror passivum, pro terroro, sive irrigore, aut madefacto. Ovid.
Epist.21: Scribimus, & lacrymis oculi rorantur obortis.

Epi. 21. Schismus, & facilius occurritur obortus.
Rötans, tis, participium. [dōzīkōn vīxēgōs] Gall. Qui fait roses,
Ital Chifārūg giada. Ger Zauber. Hisp. El que rocia. Pol. Ro-
sisti. Vng. Harmatoxo. Ang. Dropping lyk dowe or dewing] Virg.
3. Aeneid. Ter spumam elisam & rorantia vidimus alta. Cic.
de Senect. Pocula, utin Symposio Xenophontis, minuta atq;
rorantia.

Roratūs, a, um, [ə'pɪər jəʊt̬əs, ʃəʊnd̬əs. Gall. Arroné & mons de rousse. Ital. Inrog gradato. Ger. Mit tauw besprengt oder gesp. Hisp. Rociado. Pol. Wrożoni. Vng. Harmatotatos. Ang. Sprinkled with dewe.] Ovidius 3. Fast. Mollis erat tellus, rorata mandruina.

Roratio, onis, f.c. Morbus est vitium, quum ille deflorescentes
rora iaduntur: priusq; corruptuntur, quam in acinos trans-
formentur. [σπόρος, ὁ δέσμος φύσεως. Gall. Coûlement de ros-
ses, coulure de vignes. Ital. Colatura de vite. Ger. Der gepräßte ob-
ben/wann sie sich im blatt schützen und abreissen. Hisp. Obra de rosas,
coladura de la vid. Pol. Rosz obrazona kwiat na winnie. Vn. Regla-
zas. Ang. Dropping of dewe.] Cui virtio affectu est illud, quod

A. Ang. *Dropping of dewe.* **J** Cui virtus anime est in illo, quod
Galli *Colatulum* vocant, quem acini jam nati aut decidunt, aut
indurescunt in callum. *Vtriusq; meminit Plin. lib. 18. cap. 24.* **Siderationis** (*inquit*) genus est in vitibus deflorescentibus ra-
tio: aut quem acini priusquam crescant, decoquuntur in
callum. *Theophr. lib. 4. de Plantis: Roratio, inquit, fit quem vi-
tis deflorescens, irroratur. Propter hoc vitium Floralia ab a-
quitiis instituta sunt, autore Plin. li. 18. cap. 19: Floralia quoque
Calendas Maii instituerunt anno Vrbis quingentesimo ix.
to decimo ex oraculo Sibyllæ, ut omnia bene deflorescerent.
Et paulo post: Aliud hoc quattriduum est, quo neq; rore for-
dere velint: exhorrent enim frigidum sidus Arcturi postdie
occidens, & multo minus plenilunium incidere, &c.*

Rörēscō, cis, n. t. Roscius filius, rōre aspergor; ab inusitato verbo Roreo. [dōcīt̄ quāy. Gall. Estre arrosé & mouillé de rosse. Ital. Irruggiadarsi. Germ. Mit taus besprengt vnd nassli werden. Bel. Bedauw worden. Hisp. Enrociarse. Pol. Wmokrjanie rossa. Vng. Meg harmatson. Antq. To be sprinkled with dewe.] Plinius lib. 18. cap. 33: A quilonem prænuntiat terra siccecent; sed fronscens repente austrum immiscat.

Rosā, rosa, f. p. Flos ē spina nascens: [גַּבְּרִיאָה chahatsheth, &c.]
dī. Gall. Rose. Ital. & Hisp. Ro/sa Ger. Rosen. Pol. Ro/sa Vng.
Rosa. Ang. A rose.] qui propter pulchritudinē, & suavem oco-
rem Veneri sacer est: & fortasse non absurdē: quia sic ut rosa
brevi vigeat, ita & venerea voluptas. Quo pactō autem rosa,
quæ prius candida fuit, crux Veneris infecta, purpurum
colorē traxerit, ex Aphthoni fabella cognoscet. De rōsis
plura apud Plin.lib.21.invenies: & Theophrast.lib.6 cap.6. &
7. & Dioscor. lib.3. cap.132. Cic.5. Tuscul. Antume in viola
putas, aut in rosa dicere? Idem 3. Tuscul. Seitis redimiri & ro-
sa. Virg.4. Georg. Primus Vere rosam, atq; Autumno carpere
poma Horat.2. Carm. Ode 3: Huc vina, & unguentia, & nim-
um brevis. Flores amœna ferre jube rosæ. q Rosæ pio oleo
rosaceo, apud Cellum lib.8.cap.4: Quid si membrana per in-
flammationem intumescit, infundenda erit rosa tepida. Item
apud Iurisconsultum in l.21. §.1. D.aur & arg.

Ros̄cūs, a, um, Qui ros̄e colorem imitatur: [podūnd̄s, p̄d̄n̄s].
Gall. De couleur de roses. vermail commerces. Ital. Ogni cosa che mostra color di rosa. Ger. Rosenfarb/rosenrot. Hisp. Cosa de color rosa-do. Pol. Czerwona kolo roza, rymieni. Vng. Rosa ȝi. w. Ang. Of a rose or coloured lik a rose.] ut, Pannus rosaceus, Rosea vellis.
Plinius: Asini à coitu spuma collecta roseo panno, & inclusa argento, venerem stimulat Virgil. 12. Aeneid. Et roseas lanata genas. Idem 6. Aeneid. Hac vice sermonum roseis Aurora quadrigis iam medium ætherio curlu trajeccerat axem. Idem 2. Aeneid. roseo qz; hæ insuper addidit ore.
Rōsācūs a um. Quod ex roso fit sanguis. & sic. &c. &c.

Rosaceus, a,um, Quod ex rosa factum est: [pôdr. Gall. Dera-
ses. Ital. Ogni cosa fatta di rose. Ger. Auf rosen gemachte Histp. Cosa
de materia de rosas. Pol. Rosani. Vng. Rosabol, finalatot. Ang.
Ofroses]. Unde Rosaceum oleum, ex rosis, lib. i o. 20. cap. 3: Suc-
cus ex strigmentis illius cum rosaceo & acero, febrium ardo-
res refrigerat.

Rosarium, n. s. Rosetum. [roderia Gall. Rosier, un lieu où croissent force roses. Ital. Luogo che abonda di roso. Ger. Ein rosengehuellt en ort mit viel rosenstaenden. Hisp El rosal, donde ay muchas rosas. Pol Mieszej roza na sadzonne. Vng. Rosa kert. Ang. A place planted with roses.] Plin. li. 31. cap. 11; Rosaria à Favonius fossa oportet esse, iterumq; Solstitial.

Rosatum, n. s. significat Locum rosis constitutum. [roderia Gall. Un lieu pour planté de roses. Ital. Luogo piantato di rose. Ger. Ein rosgarten. Hisp. Rosal. Pol. Ogrod rozyppel mi. Vng. Rosashely. Ang. A place planted with roses.] Virgil. 5. Eclog. Puocies humilis quantum saliunca rosetis, iudicio nostro cantum ubi credit Amistas.

Röscidus, Vide Ros.

Röschüs.

Rosellus Vide ROSA.

Rosio. Vide RODO.

Rosmarinus, m. f. sive (ut apud Plinium legitur) Rosmarinā, in quadruplici est differentia. [λισσωνίς. Gall. Rosmarin. Ital. Rosmarino. Ger. Rosmarin. Hisp. Romero mata. Pol. Rosmarin. Vng. Rosmarin. Ang. Rosemary.] Sunt enim duo ejus genera secunda, quorum alterum foliis habet frondiculi crassiora, & latiora, in rosae speciem humi sparsa, jucundè olentia, caulem cubiti altitudine, multis concavum aliis: in cacumine umbellam. In qua semina nascitur copiosum, candidum, sphondylio simile, rotundum, angulosum, resinaceum, quod in mandendo linguam exurit, radicem autem prægrandem, candidam, thus redolentem: unde & rustici incensoria appellant. Alterum superiori omnino consimile est, semen ferens latum, nigrum uti sphondylium, sed minime exurit, radice fooris nigra, sed intus, si frangatur, alba. Tertium, quod ad superiorum differentiam sterile dicitur, superioribus non dissimile: sed neq; caulem, neque florem, neq; semen emitit: nascitur in faxosis & asperis. Quartum, quod Græci non absolutè λισσωνίδα, sed cum adiunctione quadam λισσωνίδα στρωνίδη appellant, fructus est nouissimus, nusquam non apud nos in hortis obvius, in agro autem Narbonensi sponte tanta provenientia copia, ut non temere alio ligno ad ignem utantur. λισσωνίδα autem vocant Græci eadem ratione qua superiora genera, quod scilicet thuris odorem referat: στρωνίδη autem: hoc est, coronariam, quod coronamentis soleat intexi. Plin. lib. 19 cap. 12: Libanotis locis putridis & macris, ac roscidis seruit semine. Radicem habet olusatris, nihil à thure differentem. Vtus eius post annum stomatico saluberrimus. Quidam eam nomine alio rosmarinum appellant. Idem lib. 17. cap. 13: Sabina herba propagine scribitur, & avulsione tradunt fæce vini, aut è parietibus latere tuo mirè ali: iisdem modis rosmarinū serunt, & ramo: quoniam neutri semen. Sic lib. 24. cap. 11. & Colum. lib. 9. cap. 4.

Rosmäris. Frutex odoriferus, qui & rosmarinus dicitur. [λισσωνίς. Gall. Rosmarin. Ital. Rosmarino. Ger. Rosmarin. Hisp. Romero mata. Pol. Rosmarin. Vng. Rosmarin. Ang. Rosemary.] Ovid. 3. de Arte: tegit arbutus herbam, Rosmaris & laurus, nigraq; myrtus olent.

Rostellum. Vide ROSTRUM.

Rostrum, rostri, n. f. Quo aves cibum capiunt. [ῥύζη. Gall. Beccus, Ital. Becco, mufo, mostazzzo. Germ. Ein schnabel. Bel. Enebed. Hisp. El pico, come de ave, à hoico, come de puerco. Pol. Nasprasi. Vng. Madaraknak az orra. Ang. The beake of a bird or snout of a beast.] Cic. 1. de Nat. deor. Procerio, corneoq; rostro aves. Ovid. 6. Fast. Grande caput, stantes oculi, rostra apta rapina, Canities penas, unguibus hamus incis. Virg. 6. Aeneid. -rostro q; immanis vultur obuncio Immortale jecutundens, &c. Nec solùm de avibus, sed de reliquis quoq; animalibus, & de ipso homine dicitur. Plaut. Menach. Apud mensam plenam homini rostrū deliges. Plin. Et mugilis rostrū. Caprarium rostra. Varro 2. de Rust. cap. 3: Duo enim genera eas, sub rostra duas ut mammulas pensiles habeant, quod hæsucodiōres sint. Canum. Plin. lib. 8. cap. 4: Quum significans demonstratio est, cauda primū, deinde rostro. Ibidem: Venat̄ & odorem capeantes, prodentes que rostro cubilia. Suum. Cic. 1. de Divin. Sus rostro si humili literam impresserit, num propterea suspicari poteris Andromacham Enni ab ea posse describi? q' A' similitudine autem rostri avium, pars navis exporrecta, & acuminata, ex ære, feriove, in prora eminens, rostrum appellatur. [εὐσολος. Gall. La bec au devant du navire, munis & garnis de cuire ou de fer. Ital. Sperone della nave. Germ. Der vorder spitz oder schnabel eines Schiffes. Hisp. La guardia dela prora de la nave.] A. Hircius dg bello Alexand. Navibus actuariis, quarum numerus erat satis magnus, rostra imposuit.

Rostrū, orum, Polybio templum erat Romæ in foro, ante curiam Hostiliam, navium Antiatium rostris adornatum: ex quo ad populum concio haberi solebat. [οἰ σύνδοις. Ger. Ein Tempel zu Rom auf dem Platz vor der Curia Hostilia / in welchem ein Equus war aus Schiffsschnäbeln gemacht/von welchē herab man Red hieß.] Livius libro 8. Decad. 1: Naves Antiatium partim in navalia Romæ subductæ, partim incensæ: è rostris q; earum suggeritum in foro extrectum ad ornari placuit, Rostræq; id templū appellatum.

Rostratus, a, um, Rostro armatus: [ῥύζηντος. Gall. Qui à un bec, becco. Ital. Chi ha becco. Ger. Beschnäbel. Hisp. Cosa que tiene pico. Pol. Nosati. Vng. Axminek orra ragion. Ang. Beaked, or that hath a beak.] ut, Naves rostratae, que in prora æco munitæ erant rostro, quo in hostium navies cum impetu impacto saepè eas dissolvabant. οἱ ράχημενοι. Liv. 4. Decad. lib. 6: Vna & octoginta rostratis navibus, multis præterea minoribus que aut aperte, rostratae: aut sine rostris speculatoriae erant, De- lulum trajecit. Idem lib. 8. bell. Pug. Provinciae ita decictæ: alteri

Consuli, Sicilia, & triginta rostratae naves, quas C. Scylius superiori anno habuisset: ædem & arata dicebantur. Cæsar 2. belli Civilis: Interim L. Nasidius ab Cn. Pompeio cum classe navium sedecim, in quibus paucæ erant ærate. q' Corona rostrata: id est, navalis, quod exiguis quibusdam veluti navium rostris exornaretur. Plin. lib. 16. cap. 4: Civicis cedunt murales, vallaresq; & aureæ, quanquam prælio antecedentes: cedunt & rostratae, quanvis in duobus ad hoc ævi maximè celebres, M. Varrone è piraticis bellis, dante Co Pompeio: item que M. Agrippa, tribuente Cæsare è Siculis. Tempora rostrata: id est, navali, sive rostrata corona exornata. Virgil. 8. Aeneid.: cui bellii insigne superbum Tempora navali fulgent rostrata corona. Rostratus impetus, qui fit rostro impacto, apud Plin. lib. 10. cap. 12.

Röstro, as, act. p. Rostrum impingo, rostro petetro. [ῥύζην πυρφόω. Gall. Bequer, piquer & donner du bec. Ital. Poner il becco dentro. Ger. Mit dem spiss/oder schnabel ausschärfen. Hisp. Poner el pico dentro alguna cosa. Pol. Nosien præbyam. Vng. Orrommal meg rayom. Ang. To pierce with the beak.] Plin. lib. 10 cap. 19 Omne arvum rectis fulcis, mox & obliquis subigi debet: in collibus transverso tantum monte aratur, sed modò in superiora, modò in inferiora rostrante vomere: id est, rostum impingente, ait Budæus.

Röstellum, li, n. f. Parvum rostrum. [ῥύζην. Gall. Petit bec. Ital. Picciolo becco. Ger. Ein schnabeln. Hisp. Pequeno pico. Pol. Nosék. Vng. Kézoroska. Ang. A little beake.] Plin. lib. 30. cap. 11: Muris rostellum. Colum. lib. 8. cap. 5: Animadvertis an pulli rostellis ova percuderint.

Röträ, z, f.p. Cujus conversione currus procedit: à rotunditate, seu à ruendo: ruit enim facile in suos orbes. [ῥύζη. ghalghal] [ῥύζην. ῥοχή. Gall. Vne roué. Ital. Rota, ruota. Ger. & Bel. Ein rad. Hisp. La rueda de carro ò de oller. Pol. Kołko. Vng. Kerék. Ang. A wheel.] Plaut. in Capt. Pro rota me utilicer: Vel ego hoc, vel illuc vortar, quod imperabitis. Plinius lib. 16. cap. 40: Sed signum non alio penè, quād ad radios rotarum utile. Horat. 1. Epistol. 18: Si te pulvis, strepitusq; rotarum, Si lædit caupona, Ferentium ire jubebo. Ovid. 2. Metamorph. Hac sit iter, manifesta rotæ vestigia cernes. q' Figurare tamen rota accipitur pro toto curru. Virg. 12. Aeneid.: eq; rotis magnam respexit ad urbem. Cicero. in Arati Phænom. Hunc tangit rota fervida Solis. q' Rota Fortunæ: id est, inconstans, & volubilitas. Cicero. in Pisonem: In quo netum quidem Fortunæ rotata extimescebat. q' Rota, tormenti genus. Cic. 5. Tusc. In eo etiam putatur dicere, In rotam beatam vitam non ascendere. q' Rotæ etiam à Latinis dicuntur capræ quædam feræ, quarum magna est copia in Samothrace insula. Varro lib. 2. cap. 1: Etiam nunc multis in locis pecudum ferarum genera sunt aliquot ut in Phrygia ex ovibus, ubi greges videntur complures: ut in Samothrace caprarum, quas Latinæ rotas appellant. q' Est & rota, piscis, sive bellua marina genus à rotæ, quæ in curru volvitur, similitudine dictum. Plin. lib. 9. cap. 4: Apparent & Rotæ appellatae à similitudine, quaternis, distinctæ: adiis, modiolos carum oculis duobus utrinq; claudentibus. q' Rota item in figlinis dicitur, qua fistilia tornantur: cuius primum inventorem fuisse tradunt, Anacharsis Scytham, aut (ut alii malunt) Hyperbion Corinthum. Horat. de Arte: amphora cepit institui: currente rota cur urceus exit.

Röträ, f. p. est diminutivum. [ῥύζην. Gall. Petit roué. Ital. Rota picciola. Germ. Ein Rädchen/scheiblin. Hisp. Pequenna rueda. Pol. Kołko. Vng. Kerékkeske. Ang. A little wheel.] Plin. lib. 18. cap. 18: Gallia vero duas addiderunt rotulas.

Röto, as, act. p. Verto, in modum rotæ veiso, circumago. [ῥύζη. heghel. γρόω, κυκλώω. Gall. Faire la roué, rouir, rouler. Ital. Rotare, ruotare, voltar, atorno, girare. Ger. Umbreyben wie ein rad, umbreiten, umbwälzen. Bel. Dreinen. Hisp. Rodar o traher en derredor, hacer buelta en derredor. Pol. Obra giri wkol'. Vng. Forgatom. Ang. To turne about lik a wheel.] Mart. lib. 1: Præcepit languidum se rotat ursus arena, Implicitam visco perdidit ille fugam. Ovidius 4. Metamorph. Deq; sinu matris ridentem, & parva Leachum Brachia tendentem rapit, & bis terq; per auræ More rotat fundæ, rigidoq; infantia saxo Discutit ora ferrox. Lucretius lib. 6: .rotamq; cavis flammam fornacibus intus. q' Rotare item se pavones dicuntur, quum veluti pulcri tundinet suam admirantes, gemmantis cauda pinnas in orbem explicant, rotæq; orbem imitantur. ῥεγιζεῖσθαι.

Rötäfö, nis, f.t. & rotatim, adverbium. [Vng. Kerek modra forgas kerbenges.] Diomedes Grammat. libro 3. Huic contrarius Trochæus quam ῥεγεῖσθαι appellant. Constat ex longa & brevi, temporum trium, ut Roma, dictus dicitur: hoc est, rotatione: Quippe ejus modulationem poëmatum sive metrum compositioni accommodatam rotatim & volubiliter dicebant.

Rötäfö, adjetivum. [Vng. Kerek kerék hox valo.] Iulius Capitolinus in Macrino: Tribunum qui excubias deteni pallus est,

carpento rotali superadnexum per totum iter viuum atque exanimem traxit.

Rötäns, tis, [ʃ]megħel-xurħa. Horat. 4. Carm. Ode 11: Sordidum flammæ trepidant rotantes vertice sumum.

Röätüs, a, um, [ʃ]Dnaghöl. xurħabas. Ovid. ad Pisonem: & nunc cervice rotata incipit effusos in gyru carpere cursus. Iuven. Sat. 6: aut currū seimone rotato Torqueat enthymema.

Rotündus, a, um, Globosum: hoc est, quod globi sive sphærae figurata habet, unica superficie contentum, & in medio sui punctum habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales [ʃ]ly haghöl. Lghalil. ḥebegħej, spiegħo, ḥebegħej, spiegħej. Gall. Ron. Ital. Rotundo. Ger. Rund, rundicht. Hisp. Redondo. Pol. Okragl's. Vng. Gombelij, kerek. Ang. Round, well compact or cushioned. Dictum Rotundum, (ut quidam volunt) à retundendo, quod omnis undique retusa sit angulorum asperitas. Plin. lib. 10. cap. 52: Aquatilium ova rotunda. Ibidem: Ova exunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. Cicero 1. de Natura deorum: Nunc autem haec tenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & cunctem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget ullam pulchritudinem esse Plato. Horat. 8. Epod. Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta baccis ambulet. Cic. de Niver. Idq, ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius, nihil ut asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. Columell. libro 8. capite 8: Quum deinde quis volet quamplures mares excludi, longissima quæq, & acutissima ova sub-sicer: & tursus quærunt sceminas, rotundissima. q. Orc rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere uti. Horatius in Arte: Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo. Musa loqui. Gellius: Crispum sanè agmen orationis, rotundumq, ac modulo ipso numerorum venustum. Cic. in Orat. Thucydides autem præfati, nec satis (ut ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiae clauduntur cù sequentibus non hærentes. Budæus.

Rötündtäss, a, f.t. [spiegħul-ħażja, ḥebegħej. Gall. Rondeur. Ital. Rotondita. Ger. Rundtäss. Hisp. Redondex per totas partes. Pol. Okraglos. Vng. Għiblgħo, kerek/eg. Ang. Roundness.] Plin. lib. 1. cap. 3: Cunctibus quæ sunt rotunditate præpilita, ad latera porrectis. Ibidem, cap. 36: Rotunditas oris.

Rötündē, adverbium, Aptè, eleganter. [spiegħul-ħażja, ḥebegħej. Gall. Rondement. Ital. Rotondamente. Ger. In die runde/stärklich. Hisp. Redondamente. Pol. Okraglie. Vng. Gombeligen. Ang. Roundlie, compactlie.] Cic. 4. de Finib. Ita ipsa, quæ tu breviter, Regem, Dictatorem, divitem solum esse sapientem, à te quidem aptè, ac rotundē, &c.

Rötündo, as, act. p. Rotundum facio. [spiegħo. Gall. Arrondir, faire rond. Ital. Rondare, far rondo. Ger. Rund oder zugleich machen. Bel. Rondare. Hisp. Redondear per totas partes, hazerredondo. Pol. Okragam. Vng. Meg għombelyem kerekitem. Ang. To mak round.] Cicero de Niver. Quumque similes universitatis natura efficiere vellet, ad volubilitatem rotundavit. Virg. libro 10. capite 11: Id ad circinum rotundatur. q. Per translationem accipitur pro expiere sive perficere, eo quod rotunda forma nulla sit perfectior. Horat. 1. Epistol. 6: Mille talenta rotundatur: totidem altera: porrò Tertia succedant.

Rötündatio, verbale, f.t. [spiegħawha. Gall. Arrondissement. Ital. Rotondamento. Ger. Ein rund machen. Hisp. Aquella obra de redondear. Pol. Okragenie. Vng. Gombelites. An. A making round.] Vitr. lib. 10. cap. 11: Sic & in rotundatione & in longitudine sequalia spatia fiunt.

R ante V.

Rübēdo, Rubefacio, vide R V B E V S.

Rübēllianæ vites, sive rubellæ, quæ dicantur, vide R V B E L V S.

Rübēllō, onis, m. t. Piscis est prægādi capite, ex genere mulitorum, (quem ieuð exiġi vocat Aristoteles, ut Gaza arbitetur) à coloris rubidine nomen habens. Vnde Galli rougeretur appellant. Ger. Ein Meerfisch zu Paris ein Rogen genannt, dieweil er roteicht ist. Ang. A rochet fish. Hic in vino necatus, in postrum vini tædium inducit. Plinius libro 32. capite 10: Mullus in vino necatus, vel piscis rubellio, iis qui inde biberint, vini tædium affert.

Rübētā, a, f.p. Ranæ genus venenosum, in secco semper vivens, & à rubis nomen trahens, in quibus plerunque visitat. [spiegħi. Gall. Certaine espèce de grenouille ou reine venimeuse quæ vit ès hayes & arbrisseaux. Ital. Rana sammarena, rosso, botta. Ger. Ein Gartentrot / Ein giftig thier von dem geschiechte der Kroaten oder Grabschen/welches sich in Stauden enthalteet. Hisp. La rana de los carcasas. Pol. Zaba kroślawia. Vng. Varac beka. Ang. A kind of venomous frog ge.] Iuven. Satyra 1: quæ molle Calenus Potretamq; viro miscer sitiente rubetam. Plinius libro 8. capite 31: Auxilfantur contra ranam rubetam. Idem libro 32. capite 51: Sunt quæ in vespribus tantum vivunt, ob id rubetarum nomi-

ne, ut diximus, quas Græci phrynos vocant, grandissima casuarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Minde his certatum tradunt autores.

Rübēlū, a, um, & Rufus, generalia nomina sunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. [DNT adhōm. ieuðps. Gall. Rouge Ital. Ross. Ger. Rot Bel. Root. Hisp. Bermejo. Pol. Czerwoni. Vng. Verej, piros. Ang. Redde.] Etenim sanguineus, croceus, aureus, ostrinus, fulvus, flavus, rubidus, phoeniceus, rutilus, luteus, spadicetus, rubei seu rufi coloris sunt, aut acutes cum, & quasi incendentes, aut cum colore viridi miscentes, aut nigro infuscantes. Gell. hb. 2. cap. 26: Sed quum aliter tubeat ignis, aliter sanguis, aliter cstrum, aliter cricum: ha singulas rufi varietate, Latina oratio singulis, propriisq; vocabulis non demonstrat, omniaq; ista significat una ruboris appellatione: quum tamen ex ipsis rebus vocabula mutuantur, & igneum aliquid dicit & flammæum, & sanguineum, & croceum, & ostrinum, & aureum. Sunt tamen qui negeant rubrum Latinam vocem esse: illud certè constat rubetam, seu rubrum colorem usitatis dici, quām rubrum.

Rübēo, bes, bui, n.s. Rubens sum. [DNT adhōm. ieuðps. Gall. Estre rouge, devenir rouge. Ital. Efferrissi, arancijsi. Ger. Rot syn. Bel. Root syn. Hisp. Embermejercere. Pol. Czerwienie. Vng. Verej, piros, vagiek. Ang. To be redded.] Virgil. 2. Georg. Sanguineisq; inculta rubent aviatia baccis. Idem 4. Georg. Ante novis rubecant quām prata coloribus, &c. Ali quando ponitur pro pudore suffundor & erubesco, quod quos pudet rubore soleant. Cicero ad Attic. libro 15: Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram, delete nolui: id est, præ puro re rubore suffundor. Idem quarto. Virg. Hæc homo, averari, rubere. Mart. lib. 1: Præstantis rubant æmula labia roti. Ovid. 2. Fast. Diffugunt hostes, inhonestaq; vulnera tergo accipiunt: Tusco sanguine terra iubet.

Rübēns, tis, participium, sive nomen ex participio, Rubrum. [DNT adhōm. ieuðps. Gall. Rouge Ital. Ross. Ger. Rot. Hisp. Bermejo. Pol. Czerwieniaciſe. Vng. Vörös, vörös, vörös. Ang. Redde.] Virgilius 1. Georg. Semper Sole rubens, & torrida tempera ab igni. Ovidius quarto Fastor. tremula dat vina rubetia dextra.

Rübēſco, is, n.t. Rubens sio, erubisco. [DNT adhōm. ieuðps. Gall. Devenir rouge. Ital. Arrossi, diuener rosso. Ger. Rot werden. Bel. Root worden. Hisp. Embermejercere. Pol. Czerwienie. Vng. Vörös, vörös. Ang. To wax redde.] Virg. 2. Aeneid. Iamq; rubescet ab stellis Aurora fugatis. Ovid. 2. Metamorph. Tum pater ut terras, mundumq; rubescere vidit. Plin. lib. 9 cap. 35: Miror ipse tantum eas coelo gaudere, sole rubescere, colorisq; perdere ut corpus humanum. q. Hinc componitur Erubisco, de quo suo loco.

Rübēſcio, rubefaci, penult. corr. act. t. Rubro colore tingo. [DNT idem. pavio, ieuðps. Gall. Raugir, fairer rouge. Ital. Farroso, tingere di rosso. Ger. Rot oder rotsarbig machen. Hisp. Embrermejär à otra cosa. Pol. Czerwienie. Vng. Meg verej, vörös. Ang. To mak redde.] Cuius passivum est rubescio. Silius lib. 16: Vsq; Atlantum adum rubescerat ora suorum.

Rübēſtūs, a, um, participium. [DNT meoddha. ieuðps. Gall. Fair rouge. Ital. Arrossito. Ger. Rot gemacht. Hisp. Hebermejo. Pol. Czerwono farbowani. Vng. Meg verej, vörös. Ang. Made redde.] Ovid. 13. Metam. Expulit ipse cruor, rubefactaq; sanguine telus.

Rübēt̄, bra, brum, Rubeus. [DNT adhōm. ieuðps, ieuðps. Gall. Rouge. Ital. Ross. Ger. Rot, rotsarbig. Hisp. Bermejo. Pol. Czerwoni. Vng. Vörös. Ang. Redde.] Horat. in Serm. Obsecro que ruber ponet ab inguine palus. Ovid. 1. Fast. At ruber horitorum deus, & tutela Priapus. &c. Martial. lib. 1: Flavaq; de rubro ponere mellæ cado. Ovid. 11. Metam. Fulmineus rubra suffusus lumina flamma. Horat. 3. Carm. Ode 13: nam gelidos inficit ubi rubro sanguine rivos. Rubrum mare. Cic. 1. de Nat. dcor. An quicquā tam puerile dici potest, quām si ea genera beluarum, quæ in Rubro mari, Indi, àve gigantur, nulla esse dicamus? Rubior, comparativus. Plin. lib. 10. cap. 63: Color illici mutant rubriore pilo.

Rübēt̄, oris, m. t. Ipse color rubeus, qui & rubedo dicitur. [DNT] hachlili. ieuðps, ieuðps. Gall. Ronger. Ital. Rosso. Ger. Dierotde/rotarb. Bel. Rootheit. Hisp. Bermejura. Pol. Czerwono. Ang. Redde.] Hoc in Serm. Obsecro que

In malis maximè ostenditur rubor. Ovid. 3. Metam. Pectora uixerunt tenuem percussa ruborem. Lucan. lib. 5: rubor igneus inficit ora. Tyrr rubores, pro purpura. Virg. 3. Georg. Togos incocta rubores. Virgineus rubor, pro pudore. Virg. 1. Georg. At si virgineum suffuderit ore ruborem.

Rübēt̄, a, um, Rubore plenus, sive abunde rubens. [DNT] hachlili. ieuðps, ieuðps. Gall. Rouge. Ital. Rubicondo, roſigante. Ger. Rot rotarb. Hisp. Bermejo. Pol. Czerwoni. Vng. Verej, vörös. Ang. Redde.] In quo alternitatis causa (ut inquit Piscianus) cleco bponitus, ne sit absenūta si rubibūdus dicatur.

pietur. Terent. in Hecyr. Magnus, rubicundus, crispus, eratus, casius. Plaut. Pseud. Magno capite, acutis oculis, ore rubicundo admodum. Plin. lib. 18. cap. 35. de luna loquens: Si rubicunda, venios portendere creditur. Martial. lib. 14: Hanc tibi Cumanu rubicundam pulvere testam Municipem misit casta Sibylla suam.

Rubicundus, diminut. Subrubens. [**□7N7N** adhambdám. **वृक्षेष्वृ**-Gal. **Vn pen rouge, rouges.** Ital. **Alquanto rosso.** Germ. **Blutich oder ein wenig rostfarb.** Hisp. **Bermejo vñ poco.** Pol. **Czerwonaw.** Vng. **Rösetske.** Ang. **somewhat reddish.**] Juvenal. Satyr. 6: tandem illa venit rubicundula totum Oenophorum sitiens. **Rubidus, a, um, Rufus cù aliqua nigredine.** [**चूर्णन्न अधमोनि.** **वृक्षेष्वृ**-Gall. **Rougeastré.** Ital. **Rosso.** German. **Schwarzrot.** Hisp. **Rosso, roso.** Pol. **Czarni rózowy.** Vng. **Vörhöz.** Ang. **Hawing a swat red.**] Aul. Gel. lib. 2. cap. 26: Nō enim hæc sunt sola vocabula rufum colorē demonstrantia, quæ tu modò dixisti, rufus & ruber, sed alia quoq; haetenus plura, quæm quæ dicta abs te Græca sunt. Fulvus enim & flavus, & rubidus & phœnicetus, & rutilus, & luteus, & spadix, appellations sunt rufi coloris. Hæc ille. q. Aliquando tamē rubidus, pro scabro, & aspero accipitur. Plaut. in Stich. Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam. Hinc & panis bis coctus, à scabritate rubidus dicitur, qui & à nautarum usu nauticus etiā appellatur. Plautus: Exiguam buccellam rubidi panis. Quo tamen in loco Festus (si modò emendati sunt codices) rubidū panem interpretatur panem parum coctum.

Rubellus, a, um, Subrubrum: [**□7N7N** adhambdám. **वृक्षेष्वृ**-Gall. **Rouget, rougeastré, tirant sur le rouge.** Ital. **Rossetto.** Ger. **Rot.** Hisp. **Bermejo vñ poco.** Pol. **Precipitwionem.** Vng. **Vörös.** Ang. **Reddish, or somewhat reddish.**] ut, Vinum rubellum, sive rubellum absolute, dicitur, quod modicè, & dilutè rubet. Mart. lib. 1: Et Vejentani biberunt fax crassa rubelli. Rubella vites ad est. Nomēranc, à materia rubidine cognominata. Plin. lib. 14. cap. 2: Proxima dignitatis Nomentanis, rubente materia: quapropter quidam rubellas appellavere. Eadem & rubellianas vocat. Col. libr. 3. cap. 2: Nomentanæ, inquiens, vini nobilitate subsequuntur Ammineas, secunditate verò etiam præveniunt: quippe quum frequenter impleant, & id quod ediderunt, optimè tueantur. Sed earum quoque serior est minor, cuius & folium parcii scinditur, & materia nō ita rubetur: Ammincis: à quo colore rubellianæ nuncupantur. **Rubiā, g. f. p.** Herba radicē habens rubram, tingendis lassis, ac cornis idoniam. [**इवृक्षाद्वयः**-Gall. **Herbe nommee Garance.** Ital. **Grana rabbia.** Ger. **Kôte oder Berberistie ein Kraut.** Hisp. **La rubia de los tintores.** Pol. **Margana wetsza.** Vng. **Felsőfű.** Ang. **Madder root to die or colour with.**] De qua Plin. lib. 24. cap. 21: Erythrodanus, quem aliqui erythrodanum vocant, nos rubiam, quæ tinguntur lanæ, pellesq; perficiuntur: in medicina urinæ ciet. Idem lib. 35. cap. 6. & lib. 19 cap. 3. Pharmacopœia rubiam similorum, Galli squalingua garanciam nominant.

Rubicundus, Rubidus, Vide R V B E V S.

Rubigo, pen. prod. rubiginis, f. t. [**प्रप्त्येराकॉन. ओर्ड.** Gall. **Ro-uil, ou rouille, rouilleure.** Ital. **Ruggine, rugginezza.** Germ. & Belg. **Rost.** Hisp. **Herrumbre de hierro.** Pol. **Rdzsa.** Vng. **Rosda.** Ang. **Rust or canker.**] Vtium metalli, & propriè id quod ferro contrahi videmus, aridum & rubrum, metallū paulatim erodens. Dista rubigo à rubro, sive rubido colore: unde & antiquis rubigo dicebatur: nam illi robur dicebant, teste Festo, quod nos rubrum. Aerugo verò proprie sit in ære: sicut ferrugo in ferro: & contrahitur ex humore: neq; rufa est & secca, qualiter diximus rubiginem esse, sed viridis, atq; humida. Plin. lib. 17. cap. 4: Ferroq; argilla omnia rubiginē obducit. Virg. 1. Georg. Excia iavenies scabra rubigine tela. Catul. Argo. Squallida desertis rubigo infertur aratri. Ovid. 2. Metam. -liven rubigine dentes q. Rubigo vel robigo. [**प्रप्त्येराकॉन.**] In segetibus, inquit Budæus, est quam Nuylam: hoc est, nebulam, nostrates agricole vocant: spicæ enim marcidæ fiunt hoc vitio, & in pulverem soletis confriatiles dicitur etiam ærugo. [**इवृक्षा**-Gall. **Nidle de ble.** Ital. **Rubigine che viene alle bianche.** Germ. **Dierde oder der Bremer / Brandt.** Hisp. **El anzuelo de los panes.** Pol. **Pleśna piegie.** Vng. **Rogyás.** Ang. **Blastring of corn.**] Horat. lib. 1. Carm. Nec pestilenter sentier Africum Poscunda vitis, nec sterile seges rubiginē. q. A rubigine Rubigalia dicta: id est, festi dies, amolide rubigini instituti ab antiquis quales sunt supplicationes amburbizæ, aut ambarvales, quæ hodie propter eiusmodi causas factitatur. Plin. lib. 18. cap. 29: Rubigalia Numa constituit, quæ nunc aguntur ad septimum Calen. Maii: quoniam tunc ferè segetes rubigo occupat. Haetenus Budæus. Rubiginosus, a, um: [**इवृक्षेष्वृ**-Gall. **Enrouillé.** Ital. **Rugginoso.** German. **Rostig.** Hisp. **Cosa con herrumbre.** Pol. **Zmęciły.** Vng. **Rosdas rogyás.** Ang. **Rustie or cankred.**] ut apud Martial. libro 5. Rubiginosi dentes. Cætera vide in dictione ROBIGO.

Rubiginosus, aris, pen. corr. Rabiginem contraho. [**लै.** Gall.

S'envouiller. Ital. **Arraginarsi.** Germ. **Rostig werden.** Hisp. **Haerse con her. umbre.** Pol. **Rozje.** Vng. **Meg roslafodom, meg roggazom.** Angl. **To make rustie.**] Apul. lib. 3. Floridorum: Protæcio ut gladius usu pœudescit, situ rubiginatur: ita vox in vagina silentii condita, diutino corpore hebetatur.

Rübör, Vide R V B E V S.

Rubrica, æ, penultima prod. s. p. Terra rubri coloris, qua fabri materialiæ lineas ducunt. [**प्रस्तुति**-Gall. **Terra rouge.** German. **Rot erderich das rot ferret / Kästelstein / Rübör.** Hisp. **Barro bermejo.** Polon. **Rubrica.** Vngar. **Vörös feld, vörös tinta vörös Creta, bonus armenus.** Ang. **Red chalk or earth.**] Columel. libro 2: Omnes arbustus, pruquam transversa rubrica notare convenient: ut quæ serentur, easdem cæli partes aspiciant, quas etiam in seminariis conspexerunt. Hac librorum indices: id est, titulos & capita notabant. Ovid. lib. 2. de Tristib. Nec titulus minio, nec cedar charta notetur. Persius Satyr. 5: Præsertim siquid Masuri rubrica notavit. Hiac

Rubriscatus, ra, tuin, Quod est rubrica intinctum. [**□7NN** meuddám, pulvritus. Gall. **Teint de terre rouge.** Ital. **Cosa imbrata da terra rossa.** Ger. **Rot geferbt.** Hisp. **Cosa ensuciada de barro bermejo.** Pol. **Barba kora sie maglia bisal egl'owti.** Vng. **Veres cretauai meg festerde.** Ang. **That is dipped with redde chalk.**] Hieron. in Exodum: Pelles arietū rubricatas. Rubricata linea, est qua fabri utuntur ad opus suū dirigendum & bene cooptandum, ne ulla inæqualitas appareat. Cornutus in Pers. Sat. 1.

Rubrica, Color est quo mulieres genis ruborem inducunt. [**इवृक्षेष्वृ**-Gall. **Barb / damit sich die Weyber anstreichen.** Polon. **Vjerwieniens, vrwmieniens.**] Plaut. in Truc. Buccas rubricata, & omne corpus intixit tubi. Alio nomine purpurissum dicitur: unde Plautus ibidem Buccas purpurissatas & rubricata tintatas, in eadem effert significacione.

Rubriscossus, a, um, adjet. Rubrica abundans, vel rubrica similiis: [**प्रस्तुति**-Gall. **Plein de terre rouge.** Ital. **Pieno de terra rossa.** Ger. **Das voll rot erdrich / oder rostfarbender matero ist der Rubric gieich.** Hisp. **Lleno de barro bermejo.** Pol. **Pel'ni rubryki.** Vng. **Vörhöz vörös fehér kerek hasonlo.** Ang. **Full of redde chalk or ruddle to mark sheep.**] ut, Terra rubricola, ex qua rubrica effoditur: aut quæ rubra est ad similitudinem rubricæ. Colum. libr. 4. cap. 33: Spissum solum, & rubricosum reformidat.

Rubrūs, bi, masc. vel s. f. Frutex notissimus, passim in dumis proveniens, flagellis lenti, & nisi quid occurrat, quod ad unicas spinis comprehendat, humili sparsis, capitibusq; nonnunquam in terram defixis, & radicem denuò ex se agentibus: quæ res agricolas primùm propagandarum vitium rationem videtur docuisse. [**प्रप्त्येराकॉन.**] Gall. **Vne ronce.** Ital. **Rubo, rogo.** Germ. **Wramber stand.** Hisp. **Cara.** Polon. **Yezyn.** Vng. **Tispka bokor.** Ang. **A bramble, the black berries tree.**] Florem habet candidum, & fructum moris non absimilem. Horat. 1. Carm. -se virides rubrum Dimovere lacerte. Virg. 3. Aeglog. Mella fluat illi: ferat & rubus asper amomū. Quint. lib. 9. cap. 4: Rubos avia excidimus. q. Rubus Idæus. [**प्रप्त्येराकॉन.**] frutex est superiori non dissimilis, tenerior tamen, & minoribus horrenis spinis: quanquam & sine spinis inveniatur. Copiosissime provenit in Idæ monte: unde & nomen habet. q. Rubus caninus, frutes est arbustus instar, rubo longè major, folia serens, multo latiora myrio, firmis circa ramos spinis, flore candido, fructu oblongo, nucleo Olivæ simili, qui per maturitatem fulvescit, & flocculos intus continet, lanæ quandam speciem præ se ferentes. **खूर्दीकृष्ण**-Gall. **eglanteriam nominant.**

Rubetum, ti, n. f. Locus in quo rubi copiosè proveniunt, vel ipsa ruborum copia. [**प्रप्त्येराकॉन.**] Gall. **Vn lieu où croissent force ronces & esglantiers, buissonniers.** Ital. **Macchione.** Ger. **Ein ort an dem viel Brambeer stauden stehen.** Hisp. **El carcar, lugar de carcas.** Pol. **Miejsce pełne jazyn.** Vngar. **Tispke bokros hely.** Ang. **A place where many brambles grow.**] Ovid. 1. Metam. Cornaque & in duris bærentia mora rubetis.

Ructus, us, ui, m. q. Est propriè cibi & potus in stomacho male concocti & vechta per os efflatio. [**इवृक्षा**-Gall. **Rot, vortement.** Ital. **Rotto.** German. **Ein gärps / topf / oder renps.** Hisp. **Regueldo.** Pol. **Ruganię.** Vng. **Bökös.** Ang. **A belche and breaking of wind upward.**] Mart. lib. 1: Ita linunt dentes jentacula sed n. hil. ebstant, Extremo ructus quum venit a barathro. Cic. Pato, lib. 9: Stoici crepitus ajunt æ quæ liberos ac ructus esse opere. Col. lib. 6: Cruditatis signa sunt crebri ructus, ac ventri sensitus, fastidia cibi, nervis intencio, hebetes oculi. Plin. lib. 21: cap. 18: Anethum quæ ructus movet, & tormina sedat.

Ructor, as, Est ructus emitto. [**इवृक्षा**-Gall. **Roter.** Ital. **Ruttare.** Germ. **Gärpsen.** Reupsen Belg. **Rippen.** Hisp. **Regoldar.** Pol. **Rugam.** Vng. **Bökös.** Ang. **To belche, or break wind upward.**] Iuvenal. Satyr. 4: laudare paratus, si bene ructavit, si restum mixt amicus. Cic. ad Cornificium lib. 12: Quem ego ructantem, nauseantem conjecti in Cæsaris Octavian, plagas. Plaut. Pseud. **Pergin' ructate tu mihi?**

Ructōr, aris, d. p. Ru&to. iedūx. Varr. 3. de Rust. cap. 2: Ego, inquit, te presertim, cuius aves hospitales etiam nunc ructor, quas mihi apposuisti paucis ante diebus. Horat. in Arte: Hic dum sublimis versus ructatur & errat.

Rückatūs, a, um, Pro eructatus, vel ructando ejctus: [amēd x.
dēs, amēyēs. Gal. lettē en rottant. Ital. Gittato ruettando. Germ.
Aufgeworfen mit gōrpsen. Hisp. Echado, regolgando. Pol. Virgi-
gnomi. Vngar. Bödöges. Ang. Cast forth ly bealking.] ut Ru-
ctati cruores. Silius libr. 15: Permisitque mero ructatos ore
cruores.

Ructator, oris, m. t. & Ructatrix, verba, f.t. Mart. lib. 10: Nec
decet ructatrix mentha, nec herba salax, *ηιεργηνον*, *ηιερητην*.
Ructuosis, a, um. ὁ εἰ εἰδύμαστις, εἴπυμαστις. Spiritus ru-
ctuosi, Quint. lib. 4. cap. 2.

Rudatum, pro Rudimento posuit Apuleius.

Rūdēns, Vide RVDO.

Růděro, Rudetum. Vide RVDVS.

Rūdiāriūs. Rudicula, Vide R V D I S substantivum.
Rūdimentūm. Vide R V D I S adiectivum.

Rudimentum, vide & VDIs adjectivum.
Rūdīcē substantivum f. s. Verga rūdis & im-

Rudis, lubitantivum, r. t. Virga rufa & imposta, lutea lignea sit, sive ferrea; quæ variis olim usibus accommodabatur. [corād.] Gall. Vne verge de bois sans estre acoustree. Ital. Verga di legno no ornata che si dava à soldati vecchi, quando cessavano della militia. Ger. Ein vngeschobte vnbereitete Rute si sei hdsigen oder eisen. His. Vara no polida y labrada. Polon. Niewi prawiona roga badz gelajna albo drzewiana. Vng. Wzgebe valo rzek a anagy rud. Ang. An unprepared or polished rodde.] Nam & rudibus agitantur ea quæ ad ignem coquebantur, aut alia ratione miscabantur. Plin. libro 34: Virtutur in patinis per laminas minutissimæ cum sulphure, versatum rudibus ferreis, aut ferulaceis. Cato de Re rust. cap. 104: Hæc rude misceto ter in die, quinq; dies continuos. q; Rudibus item depugnabant gladiatores, teste Lampridio, qui refert Commōdū in arena rudibus inter cubiculares gladiatores depugnasse. Hinc Ad rudem compellere, idem est quod cogere depugnare. Cic. Octavio: Qui veteres gladiatores reliquias ludi Cæsaris ad rudem compulisti. Idem quoties aut ætate emeriti, aut multis iam relatis palmis, vacatione digni videbantur, rude à Prætore donabantur. Cicero. s. Philip. Tam bonus gladiator tam citò rudem accepisti: Horat. 1. Epist. Spectatum satis, & donatum jam rude, quæris Meccenas iterum antiquo me includere ludo. Vbi Donatus rude, per translationem dixit pro eo quod est, ætate emeritus. Gladiatores enim accepta rude, ab omni depugnandi necessitate eximebantur. Quo fit ut Rudem pro libertate, & optato rei cuiusvis fine accipiamus. Iuvenalis: Ergo sibi dabit ipse rudem.

Rūdīcūlā, æ, diminutivum, f. p. *Parva virga impolita, ad multa
utilis, potissimum autem ad mōvenda & agitanda eā quē su-
per igacē decoquuntur.* [*coq. n.* Gall. *Vne petite verge ou espas-
tule dequoy on remue les choses qu'on cuist sur le feu.* Ital. *Verga o spa-
dola da mescedare nelle cose che si muovono sopra il fuoco.* Gerim. *Ein
ungehoblet oder unberichtet rüttel oder stenglin / alſt die sind mit denen
man etwas ob dem Feuer umbräret.* Hisp. *El rocallillo o polo para
mecer.* Pol. *Prygryebacy gelajui.* Vinçar. *Wzgeben valo vez̄diske
auagyruduska.* Ang. *A stick or ladell wher with men do firre the
shinges that ar sodden on the fire.*] Cato cap. 9: *Igni bene coquito,
rudicula agitato crebro, usque adeò dum fiat tām crassiuin,
quām mel.* Plin.lib.20: *Non est opus in hoc usu lanas rudicu-
lis esse curatas.*

Rūdiārīt̄, m. s. Dic̄ti sunt qui impetrarunt missionem artis gladiatori, donati rude. οἱ ἀστραγάδειοι. Suet. ia Tiber. cap. 7: Rudiariis quoque quibusdam revocatis autoramento centū millium dedit. Item Rudiarii dic̄tūr qui sagā rūdia, & nova poliunt, ut ait Hermolaus ex Festo.

Rūdis, & hoc rude, adjectivum, om. t. **Impolitus**: [*αἰρόχις* Θ., *αἰρόντος* Θ., *αἴρα φέρει* Θ.]. Gall. Rude, nouveau, rustlaus. Ital. Ogni cosa rossa. Germ. *Unbereitet*, *ungewerkt*, raw. Belg. Roux. gref Hisp. Cosa no labrada o no ensennada. Pol. Grubi, nietopoleroszani. Vng. Goromba tudatlan. Ang. Rude, rusticall.] ut, Rude marmor, eburrude cui artificiosi forma nulla adhuc est inducta. Rude argentum: id est, infestum, quod n̄ eq̄ signatum est, neq; alium in usum laboratum. Liber radis: id est, non sati diligenter excutus. Cicero de Orat. Quæ perueris nobis inchoata & rudia exciderunt. q̄ Transfertur inde ad animū, rudesq; illi dicuntur, qui a huc animū non expolièrē disciplinis, & doctrina rerumq; usū, à *μηδέταις*, *άπογοτοις*. Cic. 2. de Natur. deor. Rudem me discipulum integrum que accipe. Plinius libro 2. cap. 7: Sedere cœperit sententia hæc pariterque & eruditū vulgus, & rude in eam cursu vadit. q̄ Rudis, genitivo aliquando jungitur. Cic. pro Flacco: Homines imperiti, rerum omnium rudes ignariq;. Id lib. 1. Offic. Rudes Græcarū literatū. Aliquando accusativo cu[m] prepositione Ad. Liv. 4. bell. Pun. Rudem ad pœdætria bella Numidarū gentem esse, equis tantum habilem. Aliquādo ablative cū prepositione In. Cic.

lib. 1. de Orat. Rudem in jure civili. q Ponitur aliquando rudiſ pro rustico. Iuvenal. Satyr. 11: Tunc rudis, & Grajas mirari nescius artes, Magnorum artificum frangebat pocula maliſ. q Interdum pro duro & inclementi. Terent. in Phorm. Adeon te esse ingenio rudi, & inexorabilis?

Rüditas, ruditatis, f. t. Disciplinarum, rerumq; imperitia. [Lg. Sin. ἀτοπεία Gal. Rudesse, ignorance. Ital. Rusticità, ignoranza totale. Ger. Grobheit des verstands/vntönnigkeit / vñerfaltung. Hisp. Noudad o ignorancia. Pol. Grubosc. Vng. Gorombáság, rudaslan-ság. Ang. Rudeness, ignorance.]

Rudimentum, ti. n. Primum artis cuiusvis tyro cinium, seu prima disciplina qua tudes imbuuntur. [*sc̄n̄y d̄m̄, t̄oūy, à oīyōs Gall.* Les premiers commencement de quelque art, apprenissage Ital. Primo ammaestramento. Ger. Der anfang oder einfältig bericht / so man einem fürgibt / der noch rauh ist / unde ets ist ansfabet ja ternen. Hisp. To principio o comienço de alguna arte. Polon. Pierś pożatki nauki wsielyakut. Vn. Tudomanyoknak elis kender, apod exen db̄eg. Ang. The first rudiment or instruction or teaching of any thing.] Vnde Ponere rudimenta dicimus pro eo quod est artis alicuius principiis operam dare: quanquam figurat sim pliciter accipiatur pro rem quamlibet incipere. Cic. in Salust. Verūm èd magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare, minimis rebus posuit rudimentum: sed ita ingressus est ut neque ab alio vinci possit, &c. Liv. i. bel. Ma ced Respōsum, & patrem ejus Syphacem sine causa ex socio & amico hostem repente populi Romani factū: & cum ipsum rudimenta adolescentēz bello lacentē Romanos posuisse. Iustin. lib. 9: Alexandrum filium XVIII. annos natum ut sub militia patris tyrocinii rudimenta deponeret, ad se accessit. q Rudimenta & incunabula virtutis. Rudimentum lucis: pro vita initio, apud Plin. in Procem. lib. 7.

Rudo, rudos, rudi, n.r. Proprietate ad asinos pertinet, qui rudere dicuntur quum vocem emittunt. [נָהָרַה nahár. ὡνάροπας Gall. Recarer, rugir, braire comme un asne ou lion. Ital. Ragghiare. Germ. Gigagen / Schreien wie ein Esel. Hispan. Reburzhar, proprio dei asnos. Pol. Rycie iako osiel. Vngar. Zamar ordit. us. Ang. To brayeth lik an ass or lyone.] Ovid. 3. de Arte: Ut rudit à scabra turpis asella mola. q. Abusivè & de leonibus, & de hominibus dicitur. Virgil. 7. Aeneid. Hinc exauditi gemitus, iræque leonum Vincula recusatum, & sera sub nocte rudentum. Idem 8. Aeneid. de Caco: Inclusumque cavo faxo, atq; insueta rudentem. Persius primam verbi hujus syllabam produxit, quum in exemplis iam citatis corripiatur.

Rudeus, tis, participium. [נָהָרַה nohér. ὡνάροπας Gall. Qui recane, ou rugit, rugijant. Ital. Cheraghia. Germ. Schreyend wie ein Esel. Hisp. Coja que rebuzna. Pol. Ryciat. Vngar. Ordito. Ang. That brayeth lik an ass.] Ovid. 1 Fast. Ecce rudens rauco Sileni

*Q. El. I. II. p. Cosa que reconviene a O. Regato. V. Regato. V. G. Gar. Grano. P. S. P. That breathy lik an asse.] Ovid. I. Fast. Ecce rudens rauco Sileni
vector asellus, Intemppestivos edidit ore sonos. q. Rudens sub-
stantivum, vide sequentia.*

Rūdēnti sib illūs, Sibilus qui rudendo emittitur, vox antiqua
poëtarum licentia à Pacuvio conficta, quemadmodum in-
curvicericum pecus. Var. lib. 4. de ling. Latin. eodem modo
Lucilius domiporta, & repandirostrum.
Rūdens, tis, substantivum, tam masc. quam fem. gener. Funem
nauticum majorem significans, à malo ad puppim religati:
[ʃɔ̃t̪] chebel. ~~et~~ et ~~ur~~ Gall. Chable ou grosse corde de nauire. Ital.
Corda, fune, spago, sarta. German. Ein gross Schiffsett. Hispan.
La cuerda de la nave. Pol. Lyramiaſſaiakies na wœlkich l'odjach
poziwiaſſa. Vngar. Hajókbel, alatifag. Ang. A cable rope.] quam
quam etiam pro eo Plinius accepisse videtur quo naves con-
tinenti alligantur, quem Græci appellant περιπόντος. Virgil. 3.
Aen. - excusosque jubet laxare rudentes. Plautus Rud. Dum
hanc rudentem complico. Catullus: Candidaque intortu su-
stollant vela rudentes. Cicero 5. Tusc. Ut mihi illud Laconis
dictum in hos cadere videatur, qui glorianti cuidam merca-
tori, quod multas naves in omnē oram maritimā dimisisset;
non sanè optabilis est quidem, inquit, rudētibus apta fortuna.
Idem 1. de Divin. Sed est quasi rudentis explicatio. Rudentes
autem ea de causa sapientissimi dictos volunt, quod funes cū
vento verberantur, rudere existimuntur, atque humi sonum
proprium funium non asinorum putant. Ex Nonio.

proprium tanum non aliorum putant. Ex Nonio.
Rūdūs, eris, n.t. Lapidum frusta, & ruinataria materies. Est
autem duplex, novum scilicet & vetus. [iēcīm̄os. Gall. Tunc
rude materie, soit vieilles, soit neuves, moillons, plaſtræ & semblables,
Ital. Scaglia, ogn̄ vecchia materia de roto edificio, come pietre, calci &
simili. German. Alsterley matery von einem zerbrochenen Gebewl
als zerbrochne Stein / Ratschescherben, vnd dergleichen Hispan. La
vassura. Polon. Gl'aze, l'amozg. Vngar. Kő romladek. Ang.
Shardes or pieces of stones broken, rubbell or rubbish of old house.]
Novum rūdūs, est materia pavimenti: hoc est, saxa recens cō
tusa, seu testæ contractæ cum calce ad pavimentum facien
dum. Vitruv.lib.7: Deinde ruderii novo tertia pars tusæ adm
iscatur, calcisq; duæ partes ad quinq; mortarii misti omni
bus præstent responsum. Vetus rūdūs, est materia veterum

pavimentorum, & diritorum ædificiorum, quæ lapidibus & testis contractis, calceq; arena cōmista constat. Plin. Complatae tertiæ sudore erant via. q; Antiqui Raudus dicebant, teste Festo, eoq; nomine, non solum lapidum fragmæta, verum etiam rem omnem ruderem, & impolitam significabat. Quæ de revide plura paulò antè in dictione R A V D V S.

Rudesculum, vide suprà Raudus.

Rudētō, as, act. p. est rodus induco. [ῥωντησις. Gall. Pauere temp̄ de monillon neuf ou de vieilles matières d'édifices ruines. Ital. Empire di tale materia, mescolata co calcina. German. Mit Stein und alten geröstet beschaffen. Hispan. Xaharrar o ripiar la pared. Pol. Kamienista zwapiem miaszastym polowianem. Vng. Kb romludok bebordek. Ang. To pawe or fill with rubbish of old houses.] Vitruv. lib. 7. cap. 1. Ne minori saxo quam quod possit manus implere, crutum illuminationibus inductis ruderetur, q; Eruderetur vero est rodus ejicere. i.e. rugositas. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 2: Solum oportet esse eruderatum, & proclivum, ut everti facile queat.

Ruderatūs ager, dicitur qui veterum ædificiorum materia scatet. i.e. rugositas, i.e. rugositas, i.e. rugositas. Plin. lib. 21. cap. 4: Rosam siccis locis quādum humidis odoratiorem constat nasci: se rendam nec pinguis, nec argillosis locis, contentamque ratis: proprieque ruderatum agrum amare.

Rudēratiō, onis, verbale, f. t. i.e. rugositas. Vitruv. lib. 7. cap. 1: Primumque incipiāt de ruderatione, quæ principia tenet ex positionum.

Rudēratiūm cribrum, ab Apul:jo appellatur cribri genus majus, ex membrana minutis foraminibus pertusa, quo rudera: hoc est, lapilli, consumilesq; sordes è sumento expurgantur. [Pol. Prjek, ręgieto.] Pollinatum autem, sive excultorium cribrum dicitur, quod ex setis equinis aut hinceto ratiore con- fici solet, ad pollinem à furfuribus secernendum.

Rudētūm, ti, n. f. Locus plenus rudere: hoc est, lapidum fragmētis & materia ruinæ. [i.e. rugositas, rōs.] Gall. Un bule plein de vieilles matières de bastimens, chênes ou abattus. Ital. Luoco pieno di scheglie. German. Ein ort das da liegt voll scherben/steinen/vnd ans derem genüset eines zerbrochenen geweuers. Hispan. Coja llana de los escaños de los edificios viejos. Pol. Miejsce pień ne l'ameixa wsiakiego. Vng. Kb romlaſſal be tin:ot bol hal. Ang. A place full of rubbells or shards of old houses.] Cato: Lentem in iudecto & rubricoso lo- co qui herbosus non siet, scritto.

Rufūs, a, um, Color non planè ruber, sed ad flavum non nihil declinans. [ῥυφός adh̄moni οὐρανός adh̄mhdám. ξειδός, ρούξ.] Gall. Rous. Ital. Rosso. German. Bewrot oder rotprächt. Belg. Blau root/roux. Hisp. Roño, roxo o bermejo. Polon. Ryfka. Vng. Vörhányos rödös, sarga zintvörös Ang. Redduse, or somewat reddish with yellow.] Martial. lib. 14: Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis. Terent. in Heavt. Rufamne illam virginem, &c. Plin. libro 12. cap. 12: Sincerum quidem levitate deprehenditur & colore ruso. Rufior comparativus. Plin. libro 16. cap. 14: Namque & matieres maris dura, rufiorque ac no- dosa.

Rufiliūs, diminutivum. [ῥυφίους.] Gall. Roffetto. Ital. Rosetto. Ger. Rottecht. Hispan. Runio un poco. Pol. Trocheryssati. Vng. Vörhányoske sarga zintvöröske. An. A little reddish and yellow.] Plaut. in Amph. Ut primum coivit cicatrix rufula.

Rufiliūt, appellati sunt Tribuni militum, non à populo, sed à Consule facti, quod de eorum iure Rufilius Rufus legem tu- lerit. Hi postea mutatione unius literæ Rutuli sunt appella- ti. Festus.

Rufeo, ex, n.s. Rufus sum: [οὐρανός adh̄m. ξειδίς άμη.] Gall. De- nemir rous. Ital. Effrosso. German. Rot seyn. Hisp. Ennuvarse. ennuarse. Polon. Ryfka wieie. Vngar. Vörhányos, sarga zintvörös. Ang. To wax somewhat reddish and yellow.] unde Ru- fesco, ξειδίς ιπαγ. Plin. lib. 10. cap. 29: Grues senectute nigre- scunt: merula ex nigra rufescit.

Rūfo, as, act. p. Rufuui facio. [ξειδίζω, οὐράπω.] Gall. Ronfir, faire roux. Ital. Farroffo. German. Rot machen. Hisp. Entruniar o euro- nar ova cosa. Pol. Ryfka farbuie. Vngar. Vörhányos, sarga zintvörös. Ang. To make reddish.] Plin. lib. 15. cap. 22: Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis. Et lib. 23. cap. 2: Tunc addito lentisco oleo illita una nocte rufat capillum.

Rūga, æ, f. p. Contractio cutis in plicas & quoadam quasi sul- cos: cuiusmodi in senibus conspici solent. [οὐράθη. ju- νε.] Gall. Rida, plis. Ital. Rappa, folla, respargricia. German. Ein Querfalten. Hisp. La ruga. Polon. Zmarzlegóz. Ang. A wrinkle.] Cic. de Senect. Non cani, non rugæ repente autoritatem artipere possunt, sed honestè acta superior ætas. Ovid. 14. Metam. - & rugis peraravit anilibus ora. Idem 1. de Arte: iam venient rugæ, quæ tibi corpus arent. q; Plicæ quoq; in vestibus eminentes, rugæ dicuntur: quemadmodum con- træ cavitates inter plicas, linus appellamus. Plin. lib. 35. cap. 8: Præter quæ in veste rugas & stius invenit q; In arborum quo- que fructibus qui ante maturitatem sunt decerpti, asperitates

quædam, & corticis contractions oriuntur, quæ à similitu- dine rugarum anilium veniunt & ipsæ in nominis bujus cō- munionem. Plin. lib. 12. cap. 7. Semina pipetis distant à juniperi parvulis siliquis, quales in phascolis videmus. Hæ pīus quam dehiscent, decerptæ, tostæq; sole, faciunt quod voca- tur piper longum. Paulatim vero dehiscentes per maturitatem, ostendunt candidum piper quod deinde tostum solibus, iugis coloreq; mutatur. Et paulò post: Deest tosta illa maturi- tas, i.e. iugis; & rugarum coloribus que similitudo.

Rūgosūs, a, um, adjetivum, Rugis plenum. [οὐρανός.] Gall. Plein de ride, ride, plein de plus Ital. Piano di crisse German. Rungel- tig/voll rugen. Belg. Vol vrouwen Hispan. Cosa llena de rugas. Pol. Pel'ni mark. Vngar. Sömbrág. &c. Ang. Full of wrinkles or plasters.] Colum. lib. 12. cap. 43: Sed bæciatio facit rugosæ aci- na, & penè tam dulcia, &c. Idem lib. 16. cap. 31: Cortex omni- bus in senectute rugosior. Facies rugosior uiva passa, Clau- dian. 1. in Eutrop. Martial. lib. 5: Rugosiorēm itola quum ge- ras frontem. Et aranearum cassibus pares mammas.

Rugo, as, act. p. Rugas contraho. [οὐράθη.] Gall. Faire ride, serider & pliser en plus comme une robe, à plus Ital. Infaldare, infrespare. Ger. Faltenziehen oder gerumppfen mö- gen Hisp. Arrugarse. Pol. Marjeze. Vng. Meg sömbrág. &c. Ang. To mak wrinkles.] Plaut. in Cas. Vide palliolum ut rugat. Ru- gata testa, apud Plin. lib. 9. cap. 33 q; Unde Corrugio, in rugas contraho. ouwiguius à pīus, jugib. Horat. 1. Epistol. 3: ne turpe toral, ne sordida mappa Corruget nates. Huic contra- riuum est Erugare, de quo suo loco.

Rūglo, is, rugivi & rugii, n. q. [οὐρανός schadigh. βεγχαλα.] Gall. Ruggir, bruir, gronder. Ital. Ruggire. Ger. Brüten oder rütteln wie ein Löw. Hisp. Bramar el león. Pol. Rycejako leon. Vngar. Szok orozjan molodziszu renok. Ang. To roar like a lion.] unde Rugiu- tis qui propriè leonis est, quum vocem emitte. βεγχαλός. Hieron. Amos 3: Leo rugit, quis non timebit? Autor Philo- mela: Tigrides indomitæ rancant, ruguntq; leones. q; Hinc componitur il rugio, gis: de quo suprà suo loco.

Rūgitūs, us, verb. à Rugio. [οὐρανός schadigh. βεγχαλός.]

Rūffdūs, a, um, adjetivum a ruendo: hoc est, a cadendo, ut quidam volunt, deductum: ut pilum ruidū, cuius crebro casu frumenta pinfuntur. [οὐράθη.] Ger. Rausch/ uneben/ nicht aufge- buigt. Pol. Tsuk.] Plin. lib. 18. cap. 10: Pistora uō omnium faci- lis. Quippe & Hetruria spicam farris tosti pinsente pilo pre- ferrato, fistula ferrata, & stella intus denticulata: ut nisi intenti pinsant, concidantur grana, ferro que franguntur. Major pars Italie ruido utitur pilo, rotis etiam quas aqua verset obiter, & molat. Quem tamen Plinii locū explicans Hermolaus, rui- dum pilum dictū innit, nō à ruendo, sed ab asperitate quasi ruvidum: sive(ut alii scribunt) rubidum: quod nomē antiquis asperum & impolitū significabat. Verba Hermolaus sunt hæc: Præfertatum pilum in molendo propterea vocatur Plinio, ut à pilo ruido(sic enim ipse vocat) quod sine ferro est, id nomē habeat, quād quod asperum, impolitumque.

Rūinā, vide R V O.

Rullā, æ, f. p. Instrumentum ferreum stimulo rusticorum addi- tum ad vomerem detergendum. [οὐρανός παραγάγει βελονίδης οὐρίσ καραγέται Gal. Un instrument duquel les laboureurs curent la soc de leurs charrues. Ita. Instrumento di ferro da nettare il vomero dell' aratro. Ger. Ein städt mit einem eisen darin man das pfingsten ab- schüttet. Belg. Eenenv ploch scherke. Hisp. El aru jeda del que arata. Pol. Otkha, kogica. Vng. Szok. Ang. An instrument of iron to cleanse the culter of the plough.] Plin. lib. 18. cap. 19: Purget vo- merem subinde stimulus cuspidatus rulla. Est autem diminua- tivum à Runa, quod est teli genus latiore habens cuspidem. Vnde Runatum dixit Ennius pro runa armato, sive (ut Festus interpretatur) pro pilato: hoc est, pilo instructo.

Rumā, æ, f. p. à veteribus dicebatur mamma, ut annotavit No- nius, citans locū Catonis ex opere de liberis educandis. [οὐρά- schad 77. ladh. μετέ. διά Gal. Mammelle Ital. Poppa, poccia, mitta, German. Ein Duran. Hisp. Tetra Polon. Cyrek. Vng. Tiross. Ang. The dogge or pape or teat of a beast.] Rumanus (inquit Caro) prīlico vocabulo mammam appellatū: à qua subrumi etiam nunc appellantur agni q; Hinc et à rumare dicebant antiqui pro lactare: quasi rumam in os inserer: quod tamen verbum postea ad scēdē libidinis significationē est translatū, ut latius videtur licet suo loco. q; Rumam præterea Servius interpreta- tur, eminentiorem colla partem, ad quam demissus cibus à c: ritis revocatur animalibus. Quod & ipsum Festus innotet viderur, quum rumare antiquos dixisse ait pro ruminare.

Rumēn, inis, n. t. propriè in animalibus quibusdam dicitur quidam quasi ventriculus, quo illa pabulum ad tempus de- mittunt, indeq; rūfus ad os revocant: unde & ruminatio no- men accepit. [οὐρά οὐρά παραγάγει. οὐρανός.] Gall. Le hau de ventricule de bestes ruminantes. Ital. La gola. Ger. Der vorwand bei Thieren auf dem sie die Speis widerholen / vnd widerkehren Belg. Den gorgé. Hisp. La cruxera con que tragemos. Pol. Zol'adek bid- lecepti

Licet. **Vngar.** **Kerbraga,** **kero.** **Ang.** **The cudde.]** Rumen, inquit Nonius, locus est in vêtre, quo cibus demittitur, & unde redit. q Per translationem tamen pro ipso etiam sumitur ventriculo, cibi & potus receptaculo. Pomponius Prostibulo, ut citat idem Nonius: Eg^s rumorem parvi facio, dum sit rumen qui impleam. Festus rumen interpretatur partem colli qua esca devoratur. q Rumē item antiqui pro ruma accipiebant: hoc est, pro ubere sive mamma. Plia. lib. i. 5. cap. 18: Colitur fucus arbor in foro ac Comitio Romæ nata, sacra, fulguribus ibi conditis: magisque ob memoriam ejus, quæ nutrix fuit Romuli ac Remi conditoris appellata, quoniam sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumen: ita enim vocabant mammam.
Rumino as pen. cor. & Ruminor. aris. d. d. Remando. & cibū

Rūmino, as, pen. cor. & Ruminor, aris, d.p. Remando, & cibū à rumine ad os revoco: proprieq; de iis dicitur animantibus, quæ in superiori mandibula dentes primores non habent. [7] għar. aħmar u qiegħi, aħxaq oras lu. Gall. Ruminare, remascher ce q' on a mangi. Ital. Ruminare, quando i busi o pecore rimaſticano, quando hanno mangiato. Ger. Widerkauen, mōsuwen. Hisp. Ruminar los animales, o ruminar. Pol. Znowić. Vngar. Kerēzragok keréz. Ang. To chew the cudde.] Colum. lib. 7: Propter quæ dos neque ruminat, neq; lingua se detergit. Virg. 6. Aeglog. Illice sub nigra pallentes ruminat herbas. Plin. lib. 10. cap. 73: Ruminant præter jam dicta sylvestrium cervi quum à nobis aluntur. ¶ Per trâstilationem ponitur pro in memoriam revoco, & diligenter perpendo. αἰντιμάζειν. Varro Bimargo, ut citat Nonius: Odysseam enim Homeri ruminari incipies. Idem, Tanaquile, apud eundem Nonium. Varro: Non modò absens de te səpiùs cogitabit, sed etiam ruminatur humitatem tuam.⁹

Rūminātio, onis, verbale, f.t. [7] għerdl. unqiegħi. Gall. Ruminement, remaschement. Ital. Rimaſticamento. German. Widerkauung. Hisp. Obra de ruminar è rumiar. Polon. Rogżiwa-ne. Vng. Kerēz. Ang. A chewing of the cudde.] Plin. lib. 11. cap. 37: Quibus neque decates utrinque neque ruminatio. ¶ Ruminatio, rei cuiuspiam in memoriam revocatio. [Pol. Rogħiġiwanie.] Cicero ad Attic. lib. 2: Quanto magis vidi ex tuis literis quam ex illius sermone quid ageretur de ruminazione quotidiana, de cogitatione, &c.

Rūmīnālēs fīcus, Romē fuit in Comitio, fulguribus sub ea conditis sacra, à ruminando, ut quidam volunt, dicta, quod sub ea pecudes & statis tempore frigora captantes, herbas ruminare consueverint. Aut certe (ut Plinio lib. 15. cap. 18. placere video) ab eo quod sub ea inventa sit lupa Romulo & Remo rumen: id est, mammam præbens. [German. Der Geisgenbaum vnder welchem die wölfissin Romulum und Remum gesduget hat.] Livius libro 1. ab Virbe: Primum Romularem sicum à Romulo dictam putat, quæ deinde voce paulatim depravata, Ruminalis coepit appellari. Verba Livii sunt hæc: Ita velut defuncti regis imperio in proxima alluvie, ubi nunc ficus ruminalis est (Romularem vocatam ferunt) pueros exponunt. q Ruminales hostiæ, eorum animalium quæ ruminant. Plin. lib. 8. cap. 51: Coruncanus ruminales hostias, donec tridentes fierent puras negavit.

Rūmēntum, inquit Festus, idem quod abruptio.

RUMEX. *rubicis*, m. t. Herba est sylvestris ex lapathi generibus, à quibusdam *oxalis* appellata, sativæ proxima, foliis acutis, colore betæ candidæ, radice minima. [λάπαθος. Gall. *Oxille*, pareille, patience. Ital. *Rumice*. German *Mensewurz*, oder *Grindwurz*. Hispan. *La romaza yerba cocida*. Polon. *Kobyli* siccaw. Vngar. *Soska*. Ang. *Sower dock* or *forrell*.] Quidam etiam *lapathum cantherinum* appellant, ad strumas cū axungia efficacissimum. Virgilius in *Moreto*: Fœcundusque rumex, malvæ, violæque virebant. Sunt ex recentioribus qui *rubicis* appellationem latius accipiunt: ut ad omnia *lapathi* genera exteadatur. Plinius tamen speciem jam depictam, à ceteris generibus, *rubicis* nomine distinguit. Vide ipsum lib. 20. cap. 21. lib. 19 cap. 12.

Rūmīfēro, Rumigero, Vide RVMOR.

Rūmīgārē, Apulcius usus est pro ruminare, & quod Quintilianus ac Plinius ajunt, remādere, & cōmanducare. [↑] ghar. p̄ezv̄ḡouaq. Gal. Ruminer. remascher ce qui on a masté. Ital. Rumisare, masticar bene. Ger. Widerlewen. Hisp. Rumiar. Pol. Pogawam. Vng. Kerđzsi. Ang. The chaw the cudde.] Verba Apulcii sunt hæc lib. 4. de Asin. Iam ferè tertium palām rumigabam. Dūmō Ruminor. Vide R V M N.

Rumino. Ruminor, Vide RVMEN.
Rumi's, Ruma: id est, mamma Rumis (inquit Festus) mamma
diciunt: unde & rustici appellant hædos *subrumbos*, qui adhuc
sub mammis habentur. [7W schad 77 dadv. usq; 77. In v. Gall.
Mammæ. Ital. Mammæla. Germ. Ein Duttan Hisp. La testa. Pol.
Cycek, *rimono*. Vngar *Tsbs*. Ang *The teator dugge of a beast.*]
Varro de Rust. cap. 11: Mamma rumis, sive ruma: ut ante di-
cebant: inde dicuntur *subrumi agni laetentes*.

Rūmo, mas, Antiquis idem erat, quod lacto, quasi rūmam in

os infero. [Infero. Gall. Donner la mammelle, allaister. Ital. Lattare, mettere la mammella in bocca. German. Edagen. Hispan. Dar à mamma la leche. Polon. Datejac. Vngar. Zopok. Ang. To give suck.] Vnde deducitur compositum **Rumare**, quod olim nihil aliud erat quam rumam: hoc est, mammam in os pueri inserere. q Rumare item antiqui dixerunt pro ruminare, teste Festo. Nam & iumam, si Servio credimus, iidem pro rumine dixerunt: hoc est, pro eminente sub collo parte, ad quam cibis demissis, à certis revocatur animalibus.

Rümör, oris, m. t. Fama, & sermones populi. [**ΥΝΩ** schimah. **Οἴην**. Gal. Renommee, bruit de ville Ita. Rumor, fama, nouella Ger. Ein geschrey das von einē ding aufgeht/ein gemeine gassentre, Belg. Ein gerucht/fame/der gemeinen roep. Hisp. La fame de nuevas ideas. Pol. Wissigrogli/senie. Vng. Kbz hir. Ang. Fame, bruite.] Cic. in Philipp. Improbissimus rum quibus dissipatis. Terent. in And. Meum gnatum rumor est amare. Cic. ad Cassium, lib. 12. Epist. Nihil perfertur ad nos, præter rumores de oppresso Dolabella:satis illos quidem constantes, sed adhuc sine autore. Idem Attico, libro 16: Sed tamen rumoris nescio quid afflaverat. Horat. 2. Serm. Saty. 6. Frigidus à rostris manat per compita rumor. Virg. 12. Aen. Rumoresq; scriit varios, actalia fatur. q; Aliquando ponitur pro favore, seu studio. ~~arvudi~~, Virg. 8. Aen. Ergo iter incepturn paragunt rumore secundo. Romulus, diminutivum. Parvus rumor. *L'rumor dederit, n'haedet.*

Gall. Petit bruit. Ital. Picciola fama, rumore. Ger. Ein geschniq-
hain ein schlechte sag von einem ding. Hisp. Quequena cosa. Polon.
Mal' a wieś. Vng. Körz hirbtske. Ang. A smal or little bruse.] Cic.
ad Attic.lib.2: Quas quidem ego multo magis vereor, quam
eorum hominum, qui hodie vivunt, sumuscales.
Rüm'féro, as.pen.cor. Rumorem fero: hoc est, famam spargo:
quod & Rumigerio, as, dicitur. [ΥΝΙΨΤΗ bishimia. Δέφημι-
ζη. Gall. Faire courir un bruit, semer un bruit. Ital. Spargere rumore.
Ger. Aussagen gemeinhch/ ein geschen aufgehn lassen. His. Accarear
nuevas. Pol. Rozwieścam, rogi' awiam. Vngar. Körz kirt hirbtsk.
An. To sowor spread a brute and rumour.] Plaut. in Amph. Quam-
que adeò cives Thebani non rumiferant probam.

Rumigerulus, qui rumorem spargit. **Rumpo**, pis, rupi, ruptum, act. t. Frango, revello, scindo. **paráss** ψῆρ karah **pará** parám, pízvruui, ázvruui, karnegeón. Gall. Rompre, mettre en pieces. Ital. **Rompere**, spezzare, dissoluere. Germ. **Bréchen** oder **zerbrechen**/ zerfallen/ zerstossen. Belg. **Breken**. Hisp. **Romper**, quebrar. Polon. **Przerwam, rogrzwan**. **Vng**, El rontón d zakaztom. Ang. To break.] Virgil. libro 5. Aeneid. -nodos, & linea vincula rupit. Idem 9. Aeneid. Rumpere claustra manu, sociosque immittere portis. Rumpere vincula, est effracto carcere, vel ruptis compedibus, aliave è custodia exire. Cicero in Catil. Adjungit gravem poenam municipibus, quis eorum vincula ruperit. Idem 4. Tuscul. Nec tamen illa vincula carceris ruperit. q Interdum rumpere ponitur pro defatigare. Terentius in Hecyr. Ut me ambulando rumpet. q Rumpere silentium, & rumpere vocem, est in voz prosumper, & rem silentio aliquadiu suppressam eloqui. pízq vñl. Virg. 10. Aen. -quid me alta silentia cogis Rumpere? Idem 2. **Aeneidos**: Composito rumpit vocem, & me destinat arz. q Rumpere moras, est auferre moras, sive festinare. Virgilius libro 3 Georgic. - en age segneis rumpe moras. q Rumpere fidem, est fidem violare. Ovidius Epistol. 23: Rumpi quam ruptum sum mihi questa fidem. q Rumpi item dicuntur, quæ nimia tensione dissipuntur. 2. q pízq vñl. Cicerio in Vatin. Ut aliquid ista, quæ sunt inflata, rumpantur. q Inflatas rumpere vesiculos, apud eundem 2. de Divinat. Horat. Serm. 2. Satyr. 3: quum magis, atque Se magis inflaret, Non si te ruperis, inquit, Par erit. q Hinc sumpta translatione, rumpi invidia, & rumpi malis dicimus, pro eo quod est, graviter discruciar, & vix ferre posse. Virgil. us 7. Aeglog. - invidia rumpantur ut ilia Codro. Cicero Quint. libro 3: Ut his malis Reipub. licentiaque audacium, quibus antea rumpabar, nunc ne moveat quidem. q Rumpo, pro rumpi facio. Martial. libro 10: Grandis ut exiguum bos ranam ruperat olim. Sic, puto, Torqua-
tus rumpet Otacilium. q Hujus verbi composita sunt, Abrum-
po, corrumpo, dirumpo, erumpo, irrumpo, interrumpo, per-
rumpo, & prorumpo, de quibus suis locis.

Ruptio, [p̄ḡs ūt̄r̄p̄s. Polon. Pr̄t̄argnienie. Vngar. Zek-
das.] Vlpianus D.libro 9. Tit. 2.l.27: Rupisse enim utique ac-
cipiemus qui vulneravit: vel virgis vel loris vel pugnis cecidit,
vel telo, vel quo alio ut scinderet alicui corpus, vel tu-
morem fecerit. Aquila enim eas iuptiones quæ dama dant
perseguitur.

Ruptor, oris, m. t. [יְרֻפָּה porēt ַעֲדָה koreah ַעֲדָה porem, o ַעֲדָה
מִס, o ַעֲדָה, o ַעֲדָה Gall Rompeur, qui rompt. Ital. Cbi rompe.
German. Ein brecher/zerstesser. Hispan. El que rompe. Polon.
Ruptwacj Vngar Ronto zogato. Angl. He that breaketh.] Liv. 4.
ab Urbe: Hiccine est, inquit, ruptor foederis humani, violator
que gentium juris?

Rūptus, a, um, Fractus. [**¶** parūs vīrāp karāsh pāzār. Gall. Romp, crene. Ital. Rotto, crenato. Ger. Zerbrosch. Hisp. Quebrao sado. Pol. Rożewani. Vngar. El roncato et zekat. Ang. Breken.] Virg. Georg. 2: - qua vi maria alta tuncescat Obicitibus ruptis. q. Testamentum ruptum: id est, irru: cui opponitur Ratum. Cic. de Orat. Testamentum rupeum aut ratum. q. Aliquando ruptum dicimus fatigatum & membris fractum ex diutino labore. Apulejus: Quousq; ruptum istum asclium, nunc etiā claudum, frusta paleamus? q. Aliquando ruptus, pro eo sumitur qui vestibus est laceris, & pannosus. [**¶** vīrāp karāsh. jasai.] Martial. Qui sanet ruptos, dic mihi Gallic quis est? Rūmpī, portum, m. f. qui & traduces dicuntur Brachia sunt vi- nūm, quibus ille ex arborebus in arbores traducuntur, & sibi mutuo connectuntur. [Gall. Avantins de vigne. Ital. Rampoli, rafoli. German. Die langen knebel an den Raben so man in die hōhe von einem Baum bis zu dem andern gezeigt. Hisp. Sarmientos de la parr. Pol. Krętawie sie winna. Vng. Logz vezéb masfura altal folyo vezéb. An. Branches whereby the vine tree is brought from trees to trees and tied together.] Varr. lib. 1. de Rust. cap. 8: Quartu[m] pedamentum est nativum ejus generis, ubi ex arborebus in arbores traductis vitibus vinea fit: quos traduces, quidam rumpos appellant. Quibus ex verbis Varronis, quoniam manifestum est eisdem esse rumpos, qui alio nomine traduces dicuntur, reliquum est ut doceamus, hisce nominibus non arbores ipsas significari, (ut quidam putaverunt) neque rursus vites ipsas, sed quædam vitium veluti brachia à sua utrinque matre porrecta, & circa medium arborum intervallum sibi occurrentia, ibidemq; connexa. Id autem plausum fieri Columellæ testimonio lib. 5. cap. 7, ubi sic habet: Cetera simili ratione atque in arbusto Italico administrantur, ut vites longis scrobibus depontantur, ut eadem diligentia carentur, atque in ramos dividuntur, ut novi traduces omnibus annis inter se ex arborebus proximis connectantur, & veteres decidantur. Si tradux traducem non contigit, media virga inter eas deligetur; Quam deinde fructus pondere urgebit, subjectis adminiculis sustineatur.

Rūmpotinum arbustum; Genus arbusti Gallici est, à rumpis: id est, traducibus nomine habens, qui utrinque à matre exorrecti, & circa medium arborum duarum intervallum sibi occurrentia connectuntur. [Pol. Wiroline gwinnego ſtoki.] Col. lib. 5. cap. 6: Est & alterū genus arbusti Gallici, quod vocatur rumpotinū. Id desiderat arborum humilem, nec frondosam. Cui rei maximè videtur idonea populus: ea est arbor cornu simili. Quin etiam cornus, & carpinus, & ornus: nonnunquam & salix. Hoc genus arbusti frequens est in agro Mediolanensi, ubi etiam hodie nomen servat. q. Arbores rumpotinæ, quibus vites rumpotinæ ianituntur. Vites autem rumpotinas (ut ex predictis facile intelligi potest) eas vocamus, ex quibus rumpotinū est, traduces dicuntur. Columella loco jam citato: Arboribus rumpotinæ si frumentum nō subseritur inter utraque partem, viginti pedum spatia interveniunt. At si segetibus indulgetur, in alteram partem quadraginta pedes, in alteram viginti relinquentur.

Rūmpotinetum, Locus rumpotino arbusto cōsitus, vel ipsum arbustum rumpotinum. Col. lib. 5. cap. 6: Nam ita ferè constitutum rumpotinetum animadvertis, ut ad octo pedes locis siccis, & clivosis, ad duodecim pedes planis & uliginosis tabulata disponantur. Reliqua vide in dictione præcedenti.

Rūmūsculūs, Vide R V M O R.

Rūna. Teli genus latiore habens cuspudem: è quo deductus adjективum Runatus: id est, rusa armatus. Ennius: Runata rededitid est, pilata, ut interpretatur Festus. [Polon. Osiep ſjarki ne gwierte.] q. Hujus diminutivum est Rulla, de quo pa- lò anté.

Rūncinā, f. p. [Germ. Ein schroßsäg. Belg. Een grote sage. Pol. ryska wiadka. Ang. A bush saw to cut bushes.] Fabrile instrumentum esse cōstat: id tamen quale sit, video nō satis convenire inter eruditos: aliis assertentibus genus esse serræ majoris, qua fabri materialis secent arborū moles, subjectis cante- riis: aliis rustici ferramenti genus esse existimatis, ad dumeta excendenda accommodati. Nos contiā runcinem eandem putamus quā vulgus hodie plenulum vocat, qua fabri assainē- taradunt & lævigant. Idque ut ita censemus, fac. i.e adduci- mur Plinius testimonio lib. 16 cap. 42. ubi sic habet: Firmissima ad testum abies. Eadem valvarum repagulis, & ad intextina opera aptissima, sive Greco, sive Campano, sive Siculo fabricę artis genere spectabilis, ramentorū crinitibus p. impinato sem- per orbis volvens ad incitatos rucinaram raptus.

Rūnco, as, act. p. Herbas inutiles, fructicēs ve noxiōs evello, sive extirpo: [**¶** Rūnco. Gall. Sarcer, oster les m̄schantes herbes. Ital. Stirpar l'herbe cattiva. Ger. Aufzäten/ausreut. Belg. Wareken. Hisp. Rocar. Pol. Zkorenim wortw. m. Vng. Kigylatom. Ang. To weed or pluck out weeds.] ut Runcare spinas, apud Catonē de Rust. cap. 2: Runcare segetem, est herbis noxus expurgare.

Plin. lib. 18. cap. 2: Siliginem, far, triticum, semen hordeum occato, sartito, runcato, quibus dictum erit diebus. q. Hinc componitur Eructo, de quo suprà suo loco.

Rūncātō, verbale, s. t. [**¶** Rūnco. Gall. Sarlement. Ital. Es- roncare. German. Idem. Hisp. Recamiento. Pol. Plewido. Vngar. Kigymlala. Ang. A weeding.] Columel. lib. 2 cap. 9: Frequentem tamen exigunt saturationem & runcationem, ut herbis libererentur.

Rūncātō, oris, m. t. [**¶** Rūnco. Gall. Sarleur. Ital. Roncatore. German. Ein dörter/aufreuter. Hispan. Rocador. Polon. Ple- waq. Vngar. Gyomlala. Ang. A weeder.] Columel. lib. 11. cap. 3: Quæque præterior, intelligi oportebit nullam operam po- stulare runcatoris.

Rūſo, is, rui, fatum, & ruitum, n. t. Cado, concido. [**¶** naphāl, igēm, ipso pīconay. Gal. Choisir du haut en bas, tomber, ailler en ruine. Ital. Ruinare, cadere, precipitare. Ger. Zu haussen fallen/nider fallen. Belg. Omvalen. Hisp. an. Derribar, caer. Pol. Walisie rpadam. Vngar. Le roha nok, le esbn. Ang. To fall downe or go violently.] Virgil. 2. Aeneid. - ruit alto à culmine Troja. Tereutias in Heavt. Quid si nunc cœlum ruit? Ovidius quarto de Ponto, Eleg. 3: Et subito casu quæ valuerit, ruunt. q. Per translatio- nem quandoque ponitur pro effundi. [**¶** nīschpach] Virgil. libro 6: Unde ruunt totidem voces responta Sibyl- lae. q. Quandoque pro decipi. [**¶** pathah nīschpach] Cicero libro 3. Officiorum: Si hoc non est cunctorem pati ruere, & per errorem in maximam fraudem incurere q. Quā- doque pro cumulare, vel corraderem ponitur. Et sic habet ac- cusativum, quum alioqui sit absolutum. Virgil. lib. 1. Georg. Quid dicam iacto qui semine cominus arva Insequitur cu- mulosque ruit malè pinguis arenæ? [dem libro 1. Aeneid. spumas salis ære roubant. Plaut. æris acervos ruit, impuræ scilicet. Horat. idem intellexit, ut metiretur nummos: id est, etiam si modus metiretur & rueret acervos nummos: id est, Hinc est quod Cicero dixit ad Attic. libro 16: De Dolabellæ laudi- bus deruam cumulum q. Quandoque pro festinante ire, seu in præcessi ferri, & sine cautela in aliquem impletum facere. [**¶** pathah wīchaphād iqānā] Virgil. lib. 10: Quo mo- riture eius, majoraque virtibus audes? q. Quandoque pro im- pellere. [**¶** hīdāch idāwās.] Terentius in Adelph. Cæ- teros, ruerem, agerem, raperem, tunderem, prostrerem. q. Quandoq; pro ero, sive eximo. [**¶** hīsīl. iqāqāw.] Vir- gil. libro 11: confusa roubant Ossa foci. q. Quandoque pro crepare, & gravi sonitu quodammodo ruinam minari. Virgil. libro 1. Georgie. - ruit ardus æther: id est, tonitru percrepat. Ad euader modum cœli ruinam idem libro 1. Aen. pro tonitru posuit: Fluctibus (inquit) oppressos Troas, cœliq; ruina. q. Ver ruit id est, præcipitatur, & ad finem pro- perat [dem lib. 1. Georg. Vel quum ruit imbr. serum ver. Nox ruit. Idē sexto Aen. Nox ruit, Aeneas, nos flendo ducimus ha- ras. q. Ruere nubem, est egerere, emittere. Virgil. 2. Georgie. - ruit atram Ad cœlum picca crassus caligine nubem. q. Hu- jus composita sunt, adobruo, corruso, diruo, eruo, irruo, ob- ruo, & subruo: quorum significata vide suis locis.

Rūnā, æ, f. p. Casus, excidiumq; dicitur. [**¶** mappalāh (vel) mappalāh. idās, qānāwās. Gal. Ruina, cheste Ital. Rouina, c. / o. Germ. Ein fall, umbfallung. Belg. Eten val. Hisp. Caída. Pol. Obalienie, oburjenie. Vng. Romas. Ang. Decay of housing or fal- ling downe.] Nam (ut inquit Hieronymus) ruina est quum pa- rietes domorum diruuntur. Cic. 3 Tusc. Magis me moverunt Corinthi subito aspectæ parietum ruinæ, quam ipsos Corin- thios. q. Ponitur aliquando pro morte. [**¶** mārēbāh.] Plini. lib. 17. cap. 25: Prodigū in nostro ævo Neronis principis ru- ina, factum. q. Cœlitruina, pro tonitru [**¶** vīrahām] Virg. 1. Aen. Fluctibus oppressos Troas, coelique ruina. Vbi Serviust Coeli ruinarid est, tonitribus, quorum sonus similis est ruinis. q. Transfertur & longius, ut pro quavis pernicie, seu calamitate accipiatur. [**¶** edb. Pol. sīkada.] Cic. 1. Invest. in Catil. Prætermitto ruinas fortunariū meārum dem. At Magna proxi- mis Idibus ruinam impender. q. Subducere caputruina, est ex- ponere se periculo. Curt. lib. 5: Hinc spe, hinc metu militares animos versant: ruine terū illos subdere capita, in perniciem trahi, qui Bætra pateant exceptura eos doni, & opulentia. Rūnōxūs, fa. sum, Caducus, seu ruina minans: [**¶** lāwāt.] Gal. Ruinen Ital. Ruina, che minacia ruina. Ger. Raufällig/umbo- festig. Hisp. Coja que esta para caer. Pol. Obalyshi l'arts do obal- ma. Vng. Romlo. Ang. Ruinous, that decayeth.] ut Aedes malæ materialis, ruinol, apud Cicer. 3. Offic. Ignorentur in omnibus cubiculis apparere serpentes, ma è materialæ, ruinose.

Rūpēs, is, s. t. Peira, live mons p. æruptus: à rumpendo. [**¶** rū- sur q. chepb. D'sélah. dərphāt, nr̄as. Gall. Vne roche, vr. rocher. Ital. Rupe. Ger. Ein schroff/oder feiss. Belg. Een steen roise. Hisp. La penya. Pol. skal'a. Vng. Meredék kőkla. Ang. A rocke.] Cf. far 2. bell. Gall. Quod quum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupes, despectusq; haberet, una ex parte, &c.

Rūpēs

Rūpīcēs: Festus. [Pol. Ostreskali.] Pettones rustici ferè dicuntur propter vetustatem, & quod determina quæque, ac prærupti jam agri petræ vocantur, ut rupices iidem à rupinis, alter à petrarum asperitate & duritia dicit.

Rūpīcōnēs: Apulejus Floridor. lib. 1: Quis ex rupiconibus, baulis tabernariis, tam infans est, ut si pallium accipere velit disertis maledicat?

Rūpsīt, Videntur veteres Latini in immunitione præteriorum tenues in duplices mutare soliti esse plerunque: ut ceperis rapis, præceperis præcepis, ruperis rupis: ut in 12. Tabb. apud Festum, si membrum rupit, pro ruperit.

Rūpīcāprā, a, f. p. Capra sylvestris, quasi rupium capra. [πίλος γαλάχιος ἀρνίς. Gall. Un cheureul. Ital. Capra salvatica. Ger. Ein wilde Geiss die in Birgen vnd Felsen hin vnd her stageret / als die Gembsen. Hispan. Un genero de cabra montes. Pol. Koja dzika wzorach bowana. Vngar. Vad ketse. Ang. A milde goat. Plin. lib. 11. cap. 37: Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum, lib. 8. cap. 53: Capra tamen in plurimas similitudines transfigurantur. Sunt capreæ, sunt rupicæ, sunt ibices perniciatis mirandæ.

Rūrestrīs, Ruricola, Ruro, Vide R V S.

Rūrsūs, & Rursum, Iterum, denuo. [τίτονος οὐδεὶς. Gall. Derech, d'avantage. Ital. Di nuono, un'altra volta. German. Widerumb. Belg. Wederom. Hispan. De nuono, otra vez. Pol. Zasie. Vngar. Umege vñ Zontag. Ang. Againe, est soone.] Cic. pro Murena: Facis ut rursus plebs in Aventinum sevocabi videatur. Terent. in Eynuchi. Inimicitæ, inducitæ, bellum, pax rursus. q Inveniuntur interdum rursus & denuo conjuncta. Plautus in Poenulo: Revertor rursus denuo Carthaginem. q Rursus prorsum. Terent. in Hecyri. Tace, trepidari ientio, & cursari rursus prorsum. Donatus: Rursus, propriè retrò: Prorsum, antè significat: & est proverbiale, sicut dicimus, Sursum de mortuam, Intrò foras, Hac illac. q Quandoque ponitur rursus pro econtra. Virg. l. Haud rursus enodes truncis recescantur.

Rūs, ruris, n. t. Prædiū rusticum: ita dictum, teste Varrone lib. 4. de lingua Latina, quod in eo quotannis rursus eadem fiant, ut capiatur fructus, quod tamen ineptum videri potest, cum verisimilius sit esse ex Greco ἄργος, prima litera abjecta: ut ἄργειος, mulgeo, & similia. Scaliger in Varronem. [τίτονος σαδίχης χωρίσιος ἀργός, ἀργοῖς. Gal. Un lieu es champs, un village, les champs. Ital. Villa, possessione, contado, campo. German. Ein Feld/ oder Gut/ ein Bauwesen besitzung. Hispan. El campo que se labra è area, aldea. Polon. Folwark. Vngar. Mező hõzvalo. Ang. Of the cuntry.] Plautus in Captiv. Rus ill. Horat. 1. Epist. 10: Ruris amatores hac in re scilicet una Multam diffimiles. Cicero pro Roscio Amer. Habet animi relaxandi causas rus amœnum & suburbanum. Idem 3. Offic. Ab hominibus relegasset, & ruri habitare jussisset. Virgil. 3. Georg. Luciferi primo cum sidere fugida rura Carpamus. q Rus saturū dixit Persius, quod omnibus rebus abundet, Satyr. 1.

Rūsculum, diminutivè à rus. [Polon. Wieśka. Vngar. Mezőske.] Gell. lib. 19. cap. 9: Cenam dabat amicis ac magistris in rusculo.

Rūrā, s, rurale, om. t. Quod ad rus pertinet. [ἄργον. Gall. Ch. opere, de village. Ital. Cosa di villa. German Das zu dem Feld gehört. Hispan. Cosa de campo que se labra, ò de aldea. Polon. Folwarkowi. Vngar. Mező hõzvalo. Ang. Of the cuntry.] Vnde Rurales dii, Mercurius, Panque, quibus sacrificabat placentas, & vinum, qua de re extat non invenustum Leonidæ Græci poëtae Epigramma:

Αὐλίας ἡ νεμέθαινης πάνης τίτονος ἀργοῖς, οὐδὲ τις πάνης
Πιδάκες, οὐδὲ γεντούσους πάνης,
Καὶ οὐ τετέλευτα χρι μηδοσέος μαράθονος ἐξηρτοῦ,
Οὐ τε τὸν αἰγάλεον πάνη κατέχεις σκόπελον,
Γ' λαος τὴν Φειδίαν, τὸ τε σκύφον τοῦ μικλεον οἴνον,

Λίγας δ', Αιγαίδια δὲ τοις Νεοπλόμενοι. Id est, Stabula & Nympharuni sacer pagus, vos sub saxo fontes, tuque aquis vicina pinus, & quadratae ovium servator Majæ Mercuri, qui-que capris depastum Pan occupas scopulum: propitiæ hæc liba, populumq; plenum vino suscipite, Acacidæ dona Neoptolemi.

Rūrātō, onis, res rusticæ. [Pol. Zabawka na wsi. Vng. Parazság mezei mukalkodás.] Apulejus in Apologia: Iste vero nec Dns rurationis qui cum pascunt, ac vestiunt segetis ulla aut vitis, aut gregis primicias imparit.

Rūrestīs, rurestre, om. t. Quod est ruris, vel eorum proprium qui ruri degunt. [ἄργον. Gall. De village, rustique. Ital. Di villa. German. Bauwirtschaft des Feldeis. Hispan. Cosa de aldea. Pol. Chłopski. Vng. Mező. Ang. Vplandish or of the cuntry.] Apul. Rurestri vocabulo vulgus indocti et rurales laureas appellant.

Rūrī. O. a, com. p. Qui ruis colit. [τίτονος σιχαρίς ηττης τοῦ θεοῦ. Gall. Laboureur des champs, villageois. Ital. Contadino. German. Ein Bauwesen / einer der das Feld beweget,

Hisp. Aldeano. Pol. Chłop, gbur, siold'ak, oraci. Vn. Mező mészibb. Ang. That dwelleth in the cuntry. Col. lib. 10. cap. 31: Hæc ruricola paterentur monstra? Ovid. lib. 5. Metam. Ruricolasque boves letho dedir. Aratrum ruricula. Ovid. 4. Trist. Tempore ruricola patiens sit taurus aratri.

Rūrīgēnā, com. p. Qui ruri natus est. [ἄργον. Gall. Qui est né, ou habite es champs. Ital. Nato in villa. German. Der auss dem Feld oder Landt das ist nicht in der Stadt erborcht. Hispan. Engendrado o nascido in adlea. Pol. Wieśnik. Vng. Mezős kivetelet. Ang. Borne in te cuntry.]

Rūro, ras, Rusticor, ruri ago. [ἄργον. Gall. Se tenir ou demeurer aux champs. Ital. Star in villa. German. Auf dem Feld sonst mit Feldwerk vmb geha. Hispan. Estar enel aldea. Polon. Raligie bawie, na folmarku miejskim. Ang. To duell in the cuntrie, to exercise husbandrie.] Plaut. in Capt. Dum rurant homines. q Dicitur & Ruror, aris, deponens. Varr. Scranio, ut annotavit Nonius: Dum in agro studiosius ruror.

Rūsticūs, a, um, penultima correpta, Quod ruris vel rusticci est, vel ruri degit: [ἄργον. Gall. Rustique, rural. Ital. Di villa. Germ. Bauwirtschaft eines Bauwesen. Hispan. Cosa de aldea. Pol. Chłop. Vngar. Mező. Ang. Rustical, of the village or cuntry.] ut Domus rusticica. Cicero pro Quintio: Erat ei pecuaria res ampla, & rusticæ, sanè bene culta, & fructuosa. Liv. 11. bell. Punic: Quæ vox in rusticum inde proverbium posita. Cicer. pro Roscio Amer. Vita autem hæc rusticæ, quam tu agrestem vocas, parsimoniæ, diligentia magistra est. q Quandoq; rusticus dicitur moribus, & vita incultus, quasi semibarbarus. ἄργον. Virg. 2. Aeglog. Rusticus es Corydon. Quintil. lib. 2. cap. 12: Manus indocta ac rusticæ.

Rūsticōr, comparativus. [Polon. Barzej chłopski. Vngar. Parazlob.] Senec. Epist. 90: Simus hoc titulo rusticiore contenti: ò virum bonum.

Rūsticūs, ci, substantivum, Agricola sive ruri habitans. [ἄργον. Gall. Rustique, villageon, rusticant. Ital. Rustico, contadino, villano. German. Bauwirker/oder Bauwermann. Belg. Den Boer. Hispan. Aldeano, rudo villano. Pol. Chłop, oraci. Vng. Parasz meg a lako. Ang. A husband man or uplandish man.] Plautus in Mercat. Vrani fiunt rusticci. Virg. 1. Georg. Iam dum acer ceras venientem exteadit in annum Rusticus. Cicero in Orat. Sermo non modò urbanorum, sed etiam rusticorum. q Rustica vinalia, quarta decimo Calendas Septembritis celebrabantur, quo die primum in urbem vinum deferebant. ηλιών. Festus autor est, à Latinis primum diem hunc fuisse institutum, qui aduersus Mezentium pugnaturi vinum Iovi eo die libarunt.

Rūsticē, Veteres pro barbare usurpabant, sive imperit. [ἄργον, ἄργοντας. Gall. En villageois, rustiquement, lourdement. Ital. Villanamente, rozzamente. German. Bauwirtschafter weiss / Kärtshausfisch. Hispan. Rusticamente. Pol. Po chłopsku, grubie. Vng. Parazsul. Ang. Lykan uplandub or rusticall man.] Cic. 3. Offic. Vergentiane rusticæ negant enim posse, & in eo perstant.

Rūsticūs, atis, st. Morum incivilitas, urbanitatì contraria. [ἄργον. Gall. Rusticitate, lourdisse. Ital. Rusticità, vigliaccaria. German. Bauwirtschaft grobheit, rusticität der Sitten. Belg. Boverschent. His. Simplicidad mœura, ò sin de etrina. Pol. Chłopka obyczaj, grubosc. Vng. Parazsag. Ang. Incivilitie of maners.] Martial. lib. 7: Quære aliquem Curios semper, Fabiosque loquentem, Hisfutum, & dura rusticitate trucem. q Ponitur quandoque pro inepta & timida verecundia, quam ηλιών vocant Græci. Ovid. in Arte: Et si rusticitas non vetat ipsa rogat. Ibidem: Hei mihi rusticitas, non pudor ille fuit.

Rūsticūs, a, um, diminutivum, Subrusticas: id est, qui moribus nonnulli rusticis est præditus. [τίτονος. Gall. Un peu rustique, qui sent aucunement son rustique et lourdaut. Ital. Alquanto rustic, un poco villano, colui che ha costumi villaneschi. German. Simlich bauwirsch und grob mit Sitten. Hispan. Villano un poco. Polon. Przy grubischem, nicobycains. Vng. Parazsotska. Ang. That hath uplandish and not civil maners.] Cic. pro Sestio: Sensit rusticulus non incautus (neq; enim homines nequam tacere potuerunt) suū sanguinem queri ad restinguendam invidiam facinoris Cloidiani. Martial. lib. 10: Nec doctum satis, & parum severū, Sed non rusticulum nimis libellum Facundo mea Plinio Thalia i, perfer. q Rusticula, avis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet. Plin. lib. 10. cap. 38: Ambulant aves aliquæ, ut paseres, merulæ, curiæ, ut perdices, rusticæ: ante se pedes jacunt, ut ciconiae, & grues. Extat de hac ave distichon apud Martiale lib. 13:

Rustica sum perdix, quid refert, si sapor idem?
Carior est perdix, sic sapit illa magis.

Rūsticānū, na, num, Rusticus. [ἄργον. Gal. Rustique. Ital. Rustico. German. Bauwirker. His. De aldea, aldeano. Pol. Chłopski. Vng. Parazs parazti. Ang. Rusticall, of the village or cuntry.] Cic. 3. de Orat. Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si planè fuerit rusticani. Idem pro Rosc. Amer. Taménæ hæc attenta vita & rusticana, relegatio, atq; amandatio appellabitur.

Rusticariūs,

Rusticariis, ria, rium, Quod ad rius, aut rusticum pertinet.
[Interges. Gall. Appartenant à village. Ital. Pertinente à villa.
German. Den Däfern zugehörig. Hispan. Pertenesiente à aldea:
Polon. Chiopi. Vngar. Parazikor valo. Ang. Pertaining to the
country or village.] Vnde falces rusticarias dixit Varro i. de Re
cult. cap. 22.

Rusticō, aris, d p. Ruri dego. [*অৰ্জন কৰা*] Gall. Se tenir ou demeurer aux champs. Ital. Staru in villa per sp. ass. & piacere. German. Auf dem Feld seyn / oder wohnen mit Feldwerk / oder Wawrenwerk umgehn. Hisp. Estar o morar en el campo o al tea. Pol. Bawiæ sie kołonialna wojny miszkiem. Vng. Parazolkodom, možna elsk. Ang. To dwell in the countrey, to exercise bushbandie.] Plin. Quum simul iestate rusticaremur. Cic. Tironi: liceat modò rusticari. Idem 1. de Leg. Ut dum consisto in Tusculano, sciam quid gariat: si rusticatur, quid scribat ad te. *

Rusticatio, omis, sc. Actus ipse rusticandi. [ἀργονία. Gall. De-
murrance ei champs. Ital. Essò dormare in villa. Ger. Die wohnung
auf dem feld: das ist aufserhalb der stadt Hisp. Aquila etiencia
del campo. Pol. Miszkanie we wsi. Vng Parazolkolus, mezoñ eles.
Ang. An abiding in the countrey] Cicer. de Amic. Neque solùm
milia, sed etiā peregrinationes, rusticationesq; communes.
Colum. lib. 11. cap. 1. Et hoc undecimum praeceptum rusticati-
onis memoria tradita.

Rūsticātū adverbium, pro rūsticē. [ἀρχαιότερος. Gall. Rūstique-
ment, ruralē ment. Ital. Rūsticamente, vilnēscamente. German.
Wārtischn. Hisp. Rūsticamente. Pol. Po chl opku. Vng. Parazul.
Ang. Rūstically, rusticallie.] Pomponius: Ego rūsticatum tan-
gam, erbanatam pescio.

Rütticula, sive perdix rustica Martialis. [ερωλίχας. Angl. A
woodcock.] Avis est perdici similis, sed rostro oblongo, vermi-
bus vescitans. Plinius libro 10. cap. 38: Curruat ut perdices
rusticula.

Ruficariæ falces, apud Varronem sunt quibus ruri secantur tubi, qui per agros serpunt: ita sentit Turneb. propter Festum sic scribentem, rustum ex rubus.

Ruscum, rusci, n. s. vel ruscus, Humilis frutex est, foliis myrti, sed latioribus, cuspidis specie, mucronato cacumine bacis per maturitatem rubescensibus, que à medius foliis dependent, nucleo intus ossa duritia. [Gill. Mûre sauvage. Ital. Russo albero salutare. Germ. Meußdorff oder R. hibeseni / sharpset. Myrtus Hisp. El brusco. Pol. Miott., m'ert polni. Ang. A certaine rough and sprueckled shrubbe, peteregew.] Græci xanakupgoihs, ñu- pugoihs, È aegorlæs ægrou: hoc est, humilem, acutam, & agrestem myrrum appellant. Virgil 7. Aegloga: Horridior ruseo projecta vixi' alga. Idem lib. 2. Georg. : necnon etiam aspera ratiæ Vimina per sylvam: q. Ruseo eam sepes muniebantur antiquis. Colum. lib. 10.: hirsuto sepes nunc horrida ru- sco Prodr.

Rufcœus; a, um, Rusceam faciem pro colore dixit Cato, qui è viridinatus est, aut flavus: coronas aureas ruscea facie, galbeas, lineas, pelles, redimicula. q Legit & Adrian. Turneb. in antiquo quodam Lexico rufcum pro sordido, cui pro suo merito quicque fidem vel addat vel detrahatur.

Ruspör, sparis, Antiquis in usu fuit pro scrutari, seu diligenter inquirere, et iudicare, ut res deus, iudicatae, iudicatae. Polon. Pylo pre-

inquirere. **W**est. chippes, puerulus, ignorans. **F**lorid. jucundus, patrum. **V**ngar. Tadakozom, erkek-zdn, fizetek. **A**ng. To searche diligensie. **J**acius Nycteresia, ut citat Nomiu: Vagent iusspan-tes sylvas. Sic rupi partate brachia, apud Festura. **T**ranslato sum- pia est à gallinis, quæ ruspati proprie dicuntur, quum escam quæreat, terram scalpunt. **H**inc componitur Corruspor, pro conuiro Plant. Corruspare tua consilia in peste.

pro conquisito Plaut. Corruſpare tua commisſa in pectori.
Rūſſus, & Rusſeus, Nomina ſunt coloris, ad rufum inclinatis, dilutius ramē rubentis. Vnde in factionibus aurigantius rūſſati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. [Pol. R. 1. 1. 17.] Vide Threlſium in libello de Coloribus.

mensis.] Vide Thylegium in libello de Colordiis.
Rutā, orum, Apud Iureconsultos, quasi eruta dicuntur ut arena, creta, & his similia, nondum in opus conversa. Festus: **Ruta cæsa** dicuntur quæ venditor possessionis, sui usus gratia conciderat, eruendaque contraxerat [Polon. Gl' a' w/se-lyki do budowania, iako kamienpiasék, wapno.] Vlpian. in l. Fundi, de aet. empt. & vend. Si ruta cæsa excipiatur in venditione, ea placuit esse ruta quæ eruta sunt: ut arena, creta, & similia. Cæsa ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. Mutius l. In rutis, de Verb. signif. in rutis, & cæsis ea sunt quæ terra non tenentur, quæque opere structili, testorivæ non continentur. ¶ Ne in rutis quidem & cæsis, proverbialis locutio est, qua usus est Cic. 2. de Orat. pro eo quod est, nulla in parte Sed dicit res inquit Cicero) quum ades venderes, ne in rutis quidem & cæsis solum tibi paternum recepissé. Vide de hoc plura in Adagiis Erasmi.

Rūtā, **z.** f. p. **Herba** est nulli non nota, etiam hodie nomēd
vel apud vulgum retinens, luminibus claritate ē affīcens, sed
venem eoē cens. [*πράσινης* Gal. *Herbe appelle rūte*. Ital. *Herba*
della ruta. German. *Rauten ein traut*. Hispan. *La ruta yerna co-*
nocida. Polon. *Ruta*. Vngar. *Ruta*. **Ang** *Rue or herb gracie*.] Di-
Etiam aut volunt rūtā quod una ex omnibus herbis, propter
multiplicem ejus usum maximē eruantur. Ovid. 2. de Remed.
amor. *Vitilius sumas accentes lumina rutas, Et quicquid Ve-*
neri corpora nostra negat. Ruta mustelæ contra serpentes di-
mictaturæ se muniunt: habet enim præsentaneum adversus
venena omnia remedium. Vide Plinius libro decimo, capi-
te decimotertio.

Rutaceus, a, um. Quod ex ruta confectum est: ut aqua rutacea. Ruta, tum, Quod iuta conditum est: [ὁ μητρὸς, ὁ μητρός επειπολός. Gall. Méslé avec de la rue, ou enveloppé dedans. Ital. Cofa misiolata con ruta. German. Mit Rauten vermischet. Hispan. Cofa mesilada con ruta. Polon. Ruta jemiszana. Vng. Rutas. Ang. Mingled with rue.] ut Mustum rutatum. Plinius: Invenio multum iutatum populo datum. Rutati laceri, ruta conditi. Martialis libro 10: Sesta coronabunt tutatos ova lacertos.

Rūtabūlum, li, n. s. autore Festo, propriè dicitur instrumen-
tum quo rustici utuntur in proruendo igne, panis coquen-
di gratia. [*ταῦρος τι ἀπότομος τεῖχος η, τὰ τυγχάνως τηνταβάλλεις.*
Gall. *Vn fourgon*, or *furgon*. Ital. *Spatola de mescolare in cose che si
euoceno*. German. *Ein Pfengabel mit deren man das Feuer türet* / *ein
Pfennigstab*. Hispan. *Mecedero o burgonero*. Polon. *Grybl'.* Vng.
Ajag, xen rango. Ang. *Amakros or colerake*] Colum. lib. 12. cap.
18. Sublata lampas, rūtabulo ligneo. Hodieq; id normen ser-
vatur apud Itales.

Rütilo, las, Rutilum facio. [**V**ULP**H**ophiah **π**ρη naghāh ḥaw.
Sic Gal. Faire comme or, jaunir, reluire. Ital. Far risplendere, risplendere. Germ. Glitzerend oder scheinend machen. Hispan. Arruiniar à arroxar, resplendir. Polon. Ruszegam, rożgaliam. Vngar. Tündököl vörösféjtexdm. Ång. To mak lyk gold, to shyne, to glister as gold.] Plin.lib 28. cap. 1: Gallorum hoc inventum rutilandis capillis & cinere & sevo. Comæ promissæ & rutilatae. Plinius lib. 28. cap. 12. Crinis propexus ac rutilatus. Tacit.lib. 20. q. Interdum neutrum est absolutum, significans idem quod rutilo colore resplendere. Virg. 8 Aen. Arma inter nubes cœli in regione serena. Per sudum rutilant vident.

Rutilico, is, n. Rutulus fio. [*Éau de Cognac*, Gall. Reluire & iette
leueur comme or. Ital. Dinenir splendente, chiaro. German. Glitter
rend werden; getrotzt werden. Hispan. Enruia scorse, enroxarse. Pol.
Starz: sic. Vng. Twndókib vörössje lezgék. Ang. To waxe glistening
lyk gold.] Plin. lib. 8 cap. 55 In Alpibus candidilepores quibus
hybernis mensibus pro cibatu nivem credunt esse certe lique-
fcente ea, rutilescunt annis omnibus.

Rutilus, auber, Color est flavo rubescens cum quadam splendoris exuberantia [Ροτίζειαν] jerakrák. ωρός, ωρός. Gall. Couleur jaune comme or, claire et brillante. Ital. Risplendente, di color giallo come oro. German. Goldgötter und glänzend. Hispan. Cofarrusia. Polon. Zarysista, błękit, gacie, rospalson. Vngar. Tündök ló vörös. Ang. Glistening, coloured lyk gold.] Plinius libro 8. cap. 18: Albis maculis colorem rutilum distinguenter. Cicero in Som. Scipionis: Tum rutilus fulgor horribilisq; terris, quem Martem dicitur. Rutilus mulieres dicuntur, inquit Varro, valde rufæ.

Rutrum, rutri, n. f. Quo quid eruitur: à ruendo. [εραφάνως; German. Ein pflaster hauen/obet pflaster kellen Polon. Ridl., lopata. Vngar. A/s. Ang. A mattock or pikeaxe.] Nam sicut aratum aratum: sic rutum rutrum facit. Festus: Rutrum tenentis juvenis effigies in Capitolio, ephēbi fuit, more Græcorum arenam eruentis, exercitationis gratia: quod signum deportavit ex Bithynia Rōmam Pompejus Bythinicus. Plin. libro 36 cap. 23: Experimentum marmorati est in subigeando, donec rutto non coheret. Catu. cap. 11: Oportet habere tunc palas sex: iuta quatuor, rastros quadridentes duos. Significat & hostoriū: quod Græci πέριχος. Hinc diminutivum Rutellum. Lucilius: Fiumen tauri cīt, modium hic secum, atq; rutellum Vnū. sī it. Ruere est enim medio cumulū adaequare. Cicer. ad Atticum lib. 16: De laudibus Dolabellæ: Deruanum cumulum. Plautus: æris acervos ruit. in pīrga, scilicet: Scali-ger in Varronem, ex Nonio.

Rutellum, diminutivum. Lucil.lib. 9 Satyr. 1. ut citat Nonius:
Frumentarius est, modium hic secum, atque rutellum Vnum
affert.
Rutubam, veteres turbationem appellabant, teste Nonio.
[Sic etiam Polon. Respruch gomoni.] Varro Sexges. Id postea vi-
derimus, quae sumus in rutuba.

SILVER

LITERA est semivocalis, ut quę sonum suum à vocali auspicetur, & in seipsum terminet. Hęc si antecedat m, vel p, vel t, in simplicibus dictiōnibus, ad subsequētem pertinet syllabam: ut in cosmus, prosper, teflīs. In compo- sitis verò aliud est: nam in aruspex (teste Quintilian.) quia pars ejus posterior à spectando est, s' tertia da- binus: un ab itemius vero, quia ex abstinentia temeti cōposita vox est, primę relinquuntur. **Transit quandoq; s in m, ut Rursum pro rursum: in n, ut Sanguis, sanguinis: in r, ut Flos, floris.** Sabbathum, sabbathi, n. f. [שַׁבָּתְּ schabbath, σάββατον. Gall. Le sabbath, le samedi, qui est le jour du repos aux Juifs. Ital. sabbato, riposo. Ger. Der Ruhetag oder Sabbath tag ist bei den Hebrewern der siebent d' jettlichen Wochen. Hisp. El sabado fiesta de los Hebrewos. Pol. Sobota d'jenni siodni odpoczeniemi a u sydow. Vngar. Szombat. Ang. The day of rest, which was yesterday to the lewes.] Hebrei septimum quenque hebdomadę uniuscujusq; diem appellabant: quem Ethnici Saturni diem nominabant, quo die ludi ab opere omni feriabantur, Deum mundi architectum imitati, quem Sacra litera tradunt, cōfecta sex diebus mundi machina, eaque exornata, septimo die quievit: unde & sabbathum vocerūt, quæ vox Hebreis diem quietis significat. Prima itaque sabbathi dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus. Secunda sabbathi, secundus dies. Tertia sabbathi, tertius dies. Quarta sabbathi, quartus dies. Quinta sabbathi, quintus dies. Sexta sabbathi, sextus dies à die Dominico. Et ipsum sabbathum, septimus dies. Plin. lib. 31. cap. 2: In Iudea rivos sabbathis omnibus siccatur. Hęc Ethnici planetarū nominibus appellat, quod nunc quoq; retenimus: ut secunda sabbathi à Luna, dies lunæ sit, tertia à Marte, quarta à Mercurio, quinta à love, sexta à Venere. Apud Hebrewos quoq; sabbathum, teste Iosepho, pro septima- na accipitur. Vnde est illud in Evangelio: Iejunio bis in sab- batho. Ultimam hujus dictiōnis syllabam aspiramus: quia à verbo Hebreo fluxit, quod scribitur per Σαββαθον schab- beth quievit, quanvis Græci per τ scribant. Sabbathārī dicti sunt Iudei à Romanis, quod sabbatha super- stitione colerent. [οἱ μετανόησι. Pol. Zydowie, sobothoswie- towi.] Martial. lib. 4: Quod jejunia Sabbathiorum, &c. Sabbathimūs, σαββαθησίς. Celebratio sabbathi. Sabbathizārē, Est sabbathum observare. [שַׁבָּתְּ schabbath, σάββατον.] Hieron. in Levit. Quando fueris in terra hostili, sabbathizabit, & requiesceret in sabbathis solitudinis suæ. Sabināz, f.p. Herba est duorum generum, quarum altera cu- pressi, altera tamaricis folia refert. [Βεργ. Gall. Herbe appellee du Sainier. Ital. Sainina. Ger. Seivenbaum. Hisp. Sabina yera. Pol. Seneffo wedrowo. Ang. sain hearbe.] Plin. lib. 24. cap. 11: Herba sabinā brathy appellata à Græcis, duorum est generum: altera tamarici similis folio cī, altera cupresso. Col. lib. 6. cap. 4: Alii sabinam herbam rutamque cum mero diluunt. Sabinam pen. cor. Illyrii appellant telum vénabuli simile. Ennius: Illyrii restant fiscis sabinisq; fodentes. Hęc Festus. Sābūcūs, ut Ruellio scribendum videtur: sive Sambucus, ut alii malunt: frutex est duorum generum: quorum alter ad ju- sta propemodum arboris robur assurgens, à Græcis ἄνη appellatur. [Gall. Surean, ou suscan. Ital. Sambuco. Ger. Holz oder Hainch. Hisp. El saúco arbol. Pol. Boż. Vng. Bożka fa, földi bożka. Ang. An elder tree.] Alter humilis flore tamen & folio supe- riori non dissimilis, à Latinis ebolum, à Græcis ἄρη no- minatur. Vtrunque genus bacca fert in umbella, per maturitatēm nigrescentes, succumq; atri sanguinis colore reddentes. Verūm de his plura in dictione SAM B V C V S. Sābūlūm, uli, & Sabulo, onis, Arena crassior, ponderosior- que. [Σιτή chōl. ζεύς. ζεύς. Gall. Sable, sablon. Ital. Sabia- na, arena grossa. Ger. Grob Sand. Hisp. Tierra arenosa. Polon. Piasek mięsisty, gl. ag. Vng. Homok. Ang. Weightie and ponderous sand, or balafé of a shipe.] Plin. lib. 17. cap. 43: Invicem sabulum album in Ticiaensi, multisque in locis nigrum, itemque ru- brum, etiam pingui terra permixtum, infocundum est. Col. lib. 4. cap. 33: Pullam terrā, & resolutam desiderat, sabulonem humidum, vel refractū topum nō respuit. Varr. 1. de Rust. cap. 9: In queis lapis, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. q Sabulum instrumentum musicum apud Apulejum. Ma- crobius Sabulo sabulonis videtur pro eodem posuisse. Apud Festum & Varronem Sabulo tibicinem significat, de quo in-

frā, quod non longè videtur à fabulo aut fabulone recedere. Sābūlōs ūs, ūs, sum, Plenum sabulo. [αμπάδης. Gal. Sablonneux. Ital. Sabbioneoso. Ger. Sandeßtig, voll Sand. Hisp. Lleno de tierra arenosa. Pol. Piasek pięśni. Vng. Homokos. Ang. Full of ponderous sand.] Plin. lib. 13. cap. 4: Palma gigintur leví sabulofaq; terra. Sābūlētum, leti, n. f. Dicitur locus in quo sabulum abundat. [וְאֵגָזָה. Gall. Sablonniere. Ital. Luogo dove è molto sabbio. Germ. Ein ort an dem viel Sand ist ein Sandgrub. Hisp. Lugar de aquella tierra arenosa. Pol. Piaskowatosce. Vng. Homokos. Ang. A place full of ponderous sand.] Plin. lib. 27. cap. 8: Crocodilium nascitur in sabuletis.

Sābūrrā, z. f. p. Proprietate sabulum vilius, & crassius, quo naves onerari solent usque ad certam mensuram, quod stabiliores sint. [εργα. Gall. Grosse arene ou gravier de quo on charge les navires pour être plus fermes contre la tempête, la Saorne. Ital. Sabbione, bel- lota, saorna. Ger. Gar grob Sand mit dem man die Schiff beföndet das sic satz daher haben. Hispan. El lastro para eſſen der nave. Pol. Gl. ag. albo piasek mięsisty kotorim okreti l'adua abi gl. ebyſſa. Vng. Kőnezső homok. Ang. Balafé überwith shipes ar even poſid to go upright.] Plin. lib. 10. cap. 23: Certum est, Pontum tranſi- turas, primum omnium angustias petere, inter duo promontoria, Crumetōpon, & Carambin, mox sabura stabili- ri. Liv. 7. bell. Pun. Se in animo habuisse, tota clāſſe Ephesus petere, & onerarias ducere multa saburra gravatas, atq; eu in fauibus portus supp̄imere. Priscianus præcipit in hac voce, b literam esse geminandam: quod an verum sit, ipse vi- deris. Virgilii certè primam syllabam corripit lib. 4. Georg. & sap. lapillos, Ut cymbæ instabiles fluctu jactante labur- ram, Tollunt.

Sābūrrā, Est saburra onerare, & se stabilire aduersus vim ven- torum. [εργα. Gal. Charge d' arene. Ital. Mettere la saarna nels naue. Ger. Mit grobem Sand beschwären. Hisp. Alastrar la nave. Pol. Piaskiem nal' adowac. Vng. Kőnezső homokkal meg terhelni. Ang. To balafé a shipe.] Plin. lib. 18. cap. 35: Echini affigenter seſe, aut arenas saburrantes, tempestatis signa sunt. Solinus: Grues volutare arenas devorant, sublatiisque lapillis ad mo- deratam gravitatem saburrantur. Sābūrrātūs, a, um. [εργα. Gal. Charge d' arene on de gran- er. Ital. Carico di grossa arena, di sabbia grossa. German. Mit gro- bem Sand beschwären oder gefüllte. Hisp. Cargado de lastro, ale- strada. Pol. Mięsisty piaskiem nal' adowani. Vng. Kőnezső ho- mokkal meg terheletet. Ang. Balafed or laden with gravel.] Sabur- ra oneratus, & per translationem quovis modo expletus. Plaut. Cistel. - quae ubi saburratæ sumus, Largiloquæ exten- plō sumus.

Sacal, Aegyptiorum lingua elētrum significare existimat Nicias, & in Aegypto ex radiis Solis nascit: ut refert Plin. lib. 37. cap. 2. [Pol. Kontryfali.]

Sāchārūm, ri, pen. cor. n. f. [σάχαρος. Gall. Da sucre. Ital. Sac- charo. Ger. Zucker. Belg. Suiker. Hisp. El acucar de cañavera. Pol. Cukier. Vng. Nad mex. Ang. Sugar.] Dicitur mel arundinibus collectum, gummi modo candidum, ac fragile. Nascitur in Arabia, India, Creta, Italia, & Sicilia. Vnde oxy saccharum, po- tationis genus ex saccharo & aceto. Plin. lib. 12. cap. 8: Saccha- rum & Arabia fert, sed laudatius India. Est autē mel in arun- dinibus collectum, gummi modo candidum, dentibus fragi- le: amplissimum nucis tantum avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum usum. Hęc Plinius. Hodie præstantissimum advehitur saccharum ex Fortunatis insulis, quas Canaria vo- cant in metz formam redactum. Nascitur & in Aegypto, Cy- pro, & Rhodo. Galeni seculo saccharum vix notum erat, ho- die tam vulgatum, ut ne quotidianus quidem cibus placet sine saccharo.

Sāccipēriūm, rii, n. f. Major crumenæ, & minoris marsupiū- receptaculum. [σάκκιον. Pol. Maçek mięsili wski.] Plaut. in Ru- dena. Meum marsupium, quod plenum argenti fuit in saccipe- rio. Dictio composita ex sacco & pera.

Sāccūs, ci, m.f. [σάκος. sak. sak. & Hisp. sac. Ger. Ein Sack. Pol. Miech, wör. Vng. sak. An. A sack.] Nota si- gnificationis est iquippe qđ nō modò apud Hebrewos, Græcos & Latinos, verum etiā apud Italos, Hispanos, Flandros, Germanos, Gallos, multarūq; aliarū linguarū homines eodē no- mine dicuntur. Et à Sacco Poloni appellant Zak: hoc est, scho- lasticus, quod ex literis vičiū querentes, perpetua premarauit penuria, & in star mendicorū saccos bajulantiū, sibi difficulter vičiū querunt. Horat. 1. Serm. - congestis undiq; saccis In- dormis inhians. Cic. 5. Veri. Quum iste civitatis frumentū, coria, cilicia, saccos imperaret, neq; ea sumeret, pro iis rebus pecuniā exigeret. Saccus frumentarius, quo frumentum geritur. Saccus nivarius: id est colum ex lapide spongioso, ad colandas aquas ex nivibus resolutas.

Sāccūlūs,

Sacculus, & Saccellus, diminutiva, Exiguus saccus, marsupium [σακκοῦς]. Gall. Saccher. Ital. Sacheto. Germ. Ein Säcklein. Hisp. Piquemmo sacco Pol. Borejek. Vngar. Sakoske, seb, tasoly. Ang. A little sack, bagge or purse.] Cic. 2. de Finib. Ius, & sacculos abtulerit. Asconius. Sacci, unde sacculi, & saccelli.

Saccariā, rīz, Saccorum mercatura. *σακκαρία*. Apul. lib. 1. de Asino aureo: Saccariam faciens metebam.

Saccarius, m. f. Dicitur bajulus, vel gerulus, qui saccis gestādīs viatum querit. [σακκάριος]. Gall. Va portesac, portepoche, portefax. Ital. Porta sacco o pesi. Ger. Ein Säckenreiter. Hisp. El bastaje o ganares Polon. Miechonos. Vngar. Sak hordo. Ang. A bearer of jacks.] Paul. l. Qui fundum. de Contrahen. empt. Siquid ex sacco saccarii cecidisset.

Sacūri, orum, m. f. [σακερηγή]. Gall. Pilleurs de bourses, affranchis. Ital. Fraudatori, ingannatori. German. Lentbeschaffer/der die Leute betrügen mit bössem Lächeln / vund in seinen Sack machen. Hisp. Engannadores Polon. Osuś spiski a. Vngar. Sakba lopok. Ang. Robbers of purses] Apud Iureconsultos accipiuntur pro fraudulentis impostoribus, qui vetitas artes exercent, & in sacculos partem subducunt, partem subtrahunt, quos Vlpianus ait, plus quam fures puniēdos, de Extraordin. crim. l. Saccularii.

Sacellum, Vide SACER, adjectivum.

Sacer, cra, crum, Consecratus, religiosus. [σάκρον kadhōsch. iegō. Gall. Sacré, saint, de die à Dieu. Ital. Sacro. Germ. & Belg. Heilig. Hisp. Coja sacraada. Pol. Poświęcony. Vngar. Zent. Ang. Holy, consecrate.] Virg. lib. 8. Aen. Extulit os sacram cœlo tenebrasque resolut. Plaut. Menach. At ego te sacram coronam surripuisse lovi scio. Plin. Epist. 177. Reverere gloriam veterē, & hanc ipsam senectutem quæ in homine venerabilis, in urbis sacra est. Misere sacra profanis, Horat. lib. 1. Epist. 17. Aedes sacra, Cic. Brutus, lib. 13 Arces sagræ, lib. 3. Georg. q. Capitur nonnunquam pro execrante sacculo. [σάκρον οὐδὲ πλεῖς μελέθη ποτίζειν τοιούτοις. Pol. Przekl'etsi.] Virg. lib. 3. Aen. -quid non mortalia pectora cogis Auri sacra famæ? q. Antiquitus homo sacer dicebatur, qui post diras excrationes, pestis, alteriusve calamitatis expiandæ gratia, alicui deorum immolabatur: quævis per translationem etiā lanus accipiatur pro quovis homine scelerato, & detestabili, ῥημα. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 6. Intestabilis & sacer esto. Vide plura de hoc apud Macrobium libro 3. Satur. q. Sacer ignis, morbus cuius multa sunt genera, q. apud Plinium habentur, lib. 26. cap. 11. ἐγνωστας, Cels. lib. 5: Sacer quoque ignis malis ulceribus annumerabitur. Eius duæ sunt species. Alterum est subrubicundum, aut mistum rubore atque pallore, exasperatumque per pustulas continuas, quarum nulla altera major est. In his semper ferè pus, & sèpè rubor cù calore est. Sit maximè in pectore, aut lateribus, aut eminentibus partibus, præcipueq; in plantis; alterum autē est in summacutis exulceratione, sed sine altitudine larum & sublividum. Hec Celsus. In pecudibus (nam & eas infestat) (pusula appellatur. Col. lib. 7. cap. 5: Est etiam insanabilis sacer ignis, quam *ψυχαλα* vocant pastores. Ea si compescitur intraprimam pecudem, quæ tali morbo cōrecta est, ubiversum gregem contagione prosterat. Siquidem nec medicamentorum, nec ferri remedia patitur. Nam penè ad omnem tactum excandescit. Inter facti ignis species numeratur, quem vulgus ignem S. Antoni vocat. A' Plinio, ni fallor, zoster appellatur, medium hominem cingens, & ubi cinxerit, enecans. q. Sacer morbus, idem qui comitialis, quod comitia dissolveret: & Herculeus; propterea quod Hercules eo laborasse dicitur. iug. 10. hec. 1. Sacer autem idcirco dici putatur, quod sanctissimam hominis partem: hoc est, animæ rationalis domiciliū præcipue infestet. Sacer locus, qui publicè est dedicatus, sive in civitate sit, sive in agro: similiter sacræ res. q. publicè sunt consecratæ. q. Sacer serpens, serpentis genus admodū exiguum, adeò tamē pestilens, ut vel maximi angues venenum eius reformident, eoq; adveniente diffugiant, iug. 10. opis. Magnitudo huic ad cubitum, species hirsuta. Quicquid mordebit, continuo putreficit.

Sacer, sacri, substantivum, n. f. Sacrificium. [σάκρης] korbuš πάτερ zebach πάπας zibchah. θυσια, λατρευτα. Gall. Sacrifice, sacrement. Ital. Sacramento, sacro, consacro. Germ. Gottesdienst, opfer, heilig werde. Hisp. Sacrificio. Polon. swiatosc, offiara, msja. Vng. Zenig, aldozat. An. A sacrifice, any thing dedicated to god.] Virg. 3 Aeneid. Sacra Dioneæ matri, divisq; cerebam. Idem 5. Aen. Sacra Iovi Stygio, quæ ritè incepta patavi. Ovid. 2. Fast Ecce anus in medius residens annosa puellis. Sacra facit tacite, nec tamē ipsa facet. q. Nonnunquam idem quod templum. [σάκρης hec h. σάκρης] Hisp. Temple. Ital. Tempio. Germ. Ein Kirch/Tempel/heilig ort. His Templo. Polon. Miechę poświęcone, kościół. Ang. A church or temple.] Paulus Iureconsultus: Sunt autem Sacralegi, qui publica sacra compilant. At qui privata sacra, vel ædicularas incustoditas tentaverint, amplius quam fures, minus quam sacrilegi merentur.

q. Inter sacrum & saxum, proverbialis locutio est, qua utimur, quoties nos in summo discrimine cōstitutos volumus significare. Vide Erasmi Adagia. q. Stata sacra quæ dicātur, vide supra in dictione FERIAE, & infra in dictione STATA.

Sacellum, li, n. f. diminut. à sacrum: & significat locum parvum Deo sacram cum ara. [σάκρη ramah, iegō. Gall. Va petit temple, une chapelle. Ital. Capella. Ger. Ein Cappel/ Kirchlein. Hisp. Templo pequeno. Pol. Koplica, kościółek Vng. Kapolna. Ang. A chappell or little temple.] Cicer. de Lege Agrar. Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, &c. Trebatius Iureconsultus scribit, Sacellum compositum esse verbum, quasi sacra cella. Sed hoc neque verum est, neque verisimile.

Sacro, cras, aet. p. Deo dedico, & sacrum facio, cōsecro. [σάκρη kiddésh] καταchanach. κατατεγαλ igeō, roshēs. Gall. Sacer, consacer, dederit à Dieu. Ital. Sacrate. Ger. Weyben/heilig/ einem heiligen branch jactnen. Hisp. Consagrari. Pol. Poświęcam, oddać na boże slubie. Vng. Meg zeni blóm istennék zeni blóm. Ang. To consecrat to god, to mak holy or dedicate. J Plin. lib. 36. Ejusdem remaneat & alias centum cubitorum, quem post caenatem visu reddito, ex oraculo Soli sacravit. q. Sacrare votum diis, est voto se se astringere. Virg. 8. Aen. -diis Ital. votum immortale sacrabat q. Ponitur aliquando Sacrare pro devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impunè occid. & violati possit. [σάκρης hecherim.] Liv. 2. ab Vrb. Ante omnes de provocacione adversus magistratus ad populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui regni occupandi consilia insisteret, gratiæ in vulgus leges suæ. q. Hujus composita sunt Consecro, Desecro, Obsecro, Prosecro, & Resecro: quorum significata vide suis locis.

Sacratiō, nis, f. e. sacrandi ritus. [ιερείας. Pol. Poświęcanie. Vng. Zembla.] Macrobi. Saturn. lib. 3. cap. 7: Sacratiōnis vocabulo observantiam divini juris implevit.

Sacrō, aris, passivum. Ovid. 1. Fast. Utq; ego perpetuis olim sacrabor in aris, Sic Augusta novum Livia numen erit.

Sacratū, a, um, participium: [σάκρης mekudd. sch. iegōθēs, roshēs. Gall. Sacré, dedié à Dieu, consacré. Ital. Sacrato. Germ. Geweiht/Gehextiget. Hisp. Consagrado. Pol. Poświęcony, offiarowani. Vng. Meg zeni blóm. Ang. Consecrated, dedicated to god.] ut Caput sacratū. Virg. 3. Aen. Exorat pacem divum, vittasq; resolvit Sacrati capit. Idem 2. Aen. Fas mihi Grajotum sacrata resolvere jura. Sacrata leges, vide supra. Opis alicui sacratum. Ovid. 2. Trist. Idq; tuo nuper scriptum iub nomine Caesar. Et ibi sacrifici sors mea rupta opis. q. Sacrata leges quibus sanctum erat ut si quis adversus eas fecisset, sacer alicui deorum cū familia, pecuniū iq; esset. önos röppi. Liv. 2. ab Vrb. Praecipius pavor Tribunos invaserat, quam nihil auxiliū haberet sacrificata leges, morte collegæ monitos. Idem: Sub idem se mē tempus, Ligures lege sacrata coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. q. Sacratiō, & hoc Sacratiōs, Sacratiōs. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant Magos) visco & arbore in qua lignatur, sacratiōs. Idem lib. 33. cap. 4. Numine illis gentibus sacratiōs.

Sacratiō, ri, n. f. Locus in quo sacra reponuntur. [σάκρη mikd. sch. iegōφυλακάς, ἀρτον. Gall. Le lieu où on met & jette les choses sacrees, sacraties. Ital. Sacrestia. Ger. Ein Sacristey/Ein ort einer Kirchen in welches man heilige ding hinbehaltet. Hisp. El lugar donde se guarda lo sagrado. Pol. Zakrytya, kuchta. Vngar Zentel teréb heczen seg tarto hely. Ang. A place to keep things consecrated in.] Nam Sacer locus & Sacrarium differunt. Sacer enim locus, est locus consecratus. Sacrarium simpliciter in quo sacra reponuntur, quod etiam in ædificio privato esse potest. Unde à Cicerone Sacrarium Bonæ Deæ nominatur. Seneca lib. 5. Quæst. Arcana illa rerum naturæ sacra non promiscuè & omnibus patet: reducta, & in interiori sunt clausa sacratio. Argesippus lib. 5 scribit, sacrarium templi Hierosolymorum fuisse profanatum à Gentibus, quod solus semel in anno princeps sacerdotum solebat intrare, non sine sanguine. q. id inter se inter sacrum locum & sacrarium, ostendit Vlpian. in 1. Sacra. de Divis. re inquietis, Sacer locus, est consecratus: Sacrarium, in quo sacra reponuntur. Suetonius tamē de Augusto, non tamē pro sacerorum repositorio, quam pro sacerdoto, locoq; sacerato sumpsit. Natus est (inquit) Augustus ad capita bubula, ubi nunc sacrarium habet, aliquantū post quam excessit constitutum. q. Ponitur & sacrarium pro latatio in ædibu privatis. Cicero ad Memmum, lib. 15: Cajo Aviano Evandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multū utor, & patrono ejus M. Aemilio familiarissimē.

Sacré porci, appellabantur qui puri essent ad sacrificium, ut immolarentur quum priuū depulsi essent ab ubere: id autē contingebat die circiter decimo a partu: & ob id appellabatur ab antiquis sacres, quod tum ad sacrificia idonei primū essent. [χριστοὶ εὐραὶ. Pol. Officj.] Plautus in Menach. Quantū hi porci sunt sacres?

Sacramētum, n. f. Pecunia dicebatur à duobus contendenti bus in

QQ

bus in iure deposita, ea conditione ut qui vicisset, suam auferret, victi verò æratio cederet. [Pol. Zekl'ad.] Varr. libro 4. de Lingua Latina: Sacramentū à sacro: & qui petebat, & qui inficiabatur, uterq; quingenta æris ad Pontificem deponebat. De aliis item rebus alio certo numero. Qui judicio vicerat, suum sacramentum à sacro auferrebat: victi, ad æarium redibant: id est, vicitus ea pecunia, quam deposuerat, multabatur in poenā in iusta litigationis, que æratio cedebat. Cicero. lib. 9. Epist. Pugna, si me amas, nisi arguta apparebunt, ut sacramēto contendas mea non esse. Idem de Orat. Agerent enim tecu Pythagorei, quibuscum tibi justo sacramēto contendere non licet. q In iustis vindiciis & sacramentis fundos alienos petere, Cic. pro Milone. q Sacramentum item, interprete Festo, dicitur quicquid jurejurando interposito geritur. [æḡm̄aæt̄ia, ieḡm̄os, ð̄x̄s. Ger. War vorzeilen das gelt so wuo rechtigenbe Parthenen hinder den Obersten Priester legten mit dem geding/das dessen gelt zu dem Quocdienst solle verfallen seyn/so den Rechtshand verläste: Gemeinklich heifst es ein Eyd. Pol. Oħwarewane prjiegam.] Hinc Sacramentum militare dicebatur, quo milites in verba imperatoris sui jurabant: quod nisi præstissent, justi milites non videbantur, eoque absoluti, in hostem legitimè pugnare non poterant. Legitima (inquit Servius) militia erat eorum, qui singuli jurabant pro Répub. se esse facturos, nec discedebant nisi completis stipendiis: & Sacramentū vocabatur. Vegetius de Re militari libro secundo: Milites jurare solent, & ideo militare sacrati dicuntur. Jurant autem se omnia strenue facturos quæ præcepit Imperator, nunquā deserturos militiam pro Romana Republica. q Iuvenalis Satyra 15: Sacramenta figurare pro ipsis militibus posuit: Præmia nunc alia atq; emolumenta notemus Sacramentorum: Id est, militum juratorum, & sacramento rogatorum. q Suetonius in Cæsare: Sanxit nequis civis major viginti annis, misere decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset. Teneri sacramento, est obligari per sacramentū. q Sacramento rogari, est jurejurando adigi. Quint. lib. 12. cap. 2: Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constituti, nefas ducunt à suscepta semel persuasione discedere.

Sacrosanctum, n. s. Dicebatur, teste Budæo, quod jurejurando interposito erat institutum, ut qui violasset, morte poenas penderet. [WITJ kadhóch. æt̄t̄ Deut̄ pð̄s. Gall. sancte & sacre. Ital. Sacrosancto. Germ. Das allerheiligste/das so heilig und ehewr geachtet wird/ das es bey verierung Leibs vnd Lebens von niemand verletzt oder schmälich gehalten werden soll. Hisp. Lo sacrado con juramento, my sancto. Pol. Prgenawitse. Vng. Zentseges. Ang. Hallow of hely.] Cicero pro Cornelio Balbo: Quid fuit in rogatione, ea quæ de Pompejo à Gellio, & Lentulo COSS. lata est, in qua aliquid sacrosanctum videretur? Idem ibid: Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebemve sanctum videretur. q Sacrosanctus Tribun. plebis dicebatur, quem violari nefas erat, qui sine capitali piacula attingi violenter non poterat. Ideo principes Romanos legimus Tribunitiam potestatem assumere sibi solitos, ut augustiores, & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eos sum extat. Tranquillus in Augusto, cap. 27: Tribunitiam potestatem perpetuam recepit. Tacitus libro 12: Appurunt Patres, decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. Hinc Sacrosancta templa in quibus est jus asyli: è quibus quempiam per vim extrahi nefas putatur.

Sacrifico, as, act. p. Sacrum facio. [Πτ̄ τ̄ zibéb ḥ̄l̄v̄n̄ hehe-l̄h̄, בְּרַכְתִּי h̄krib̄ ūv̄, יְשַׁבֵּתִי, יְשַׁבֵּתִי. Gall. Sacrifer. Ital. sacrificare. Ger. Opfferen. Hisp. Hacer sacrificio, sacrificar. Polon. Offiarwanie. Vng. Aldoz, zentsegz isinyalok. Ang. To sacrifice.] Plaut. in Captiv. Quinetiam ut magis noscas, Genio ubi suo quando sacrificat, ad rem divinā, quibus est opus, Samiis valis utitur. Interdū per sacrificia veniam peto: lito verò, veniam impetro. Plaut. in Poen. Si hercle istuc unquā factum est, tum me luppiter faciat ut semper sacrificem, neq; unquam litem. Confunduntur tamen quandoque.

Sacrificatio, onis, verbale, f. [Πτ̄ τ̄ zibéb, בְּרַכְתִּי korbán, יְשַׁבֵּתִי. Gall. sacrificare. Ital. & Hispan. Sacrificio. German. Opferung. Polon. Offiarowanie. Vng. Aldoz, zentsegz isinyalos. Angl. A sacrificing or offering up.] Cicero. i. de Nat. deor. Itaq; in ea dea quod est rerum custos intimarum, omnis & precatio, & sacrificatio extrema est.

Sacrificali's, le, adj. & tivum: [ιερεζησ. Gall. Apartenant à sacrifice. Ital. Pertinente à sacrifice. Germ. Das zu dem opfern geböt. Hisp. Perteneiente à sacrificio. Pol. Do offia prjialejacu. Vngar. Zentsegher, alido zarhoz valo. Ang. Belonging to sacrifice.] ut Apparatus sacrificialis. Tacitus lib. 2: Sacrificalem apparatum, festam Antiochenium plebem per lictores proturbat.

Sacrificiū, substantivum, m. s. Qui sacra facit. [Πτ̄ τ̄ chohén ḥ̄l̄v̄n̄ chamár, ieḡm̄os. Gall. sacrificateur. Ital. Cbi fa sacrificio. Germ.

Ein Opferer. Hisp. El que hace sacrificio. Pol. Offiare ri'maci. Vn. Zentseg zbrz. Ang. He that offereth vp a sacrifice.] Ovid. 6. Fast. Martia sacrificio deductum nomen ab Anco. Sacrificiū, adj. Quod à sacra attinet: [ιερεζησ. Gall. Apartenant à choses sacrees. Ital. Pertinente à cose sacre. German Das zu dem opfern geböt. Hisp. Perteneiente à cosas sagradas. Pol. Do offiari malejacu. Vngar. Zentseg hez valo. Ang. Belonging to sacrifices or holy things.] ut Sacrificæ tibiz, quibus utebantur in sacrificiis. Plin. lib. 16, cap. 27: Nunc sacrificæ Tuscorum è buxo tibiz. Dies sacrifici, Ovid. 13. Metam. diesq; Des mihi sacrificios, caliturasq; ignibus aras. Ritus sacrifici, Ovid. 15. Metam. Vestis sacrificia, Silius lib. 3.

Sacrificiū, l. m. f. Sacerdos: à sacris faciendis. [Ταχαμά, ieḡm̄os, ieḡs. Gall. Sacrificateur. Ital. Chifa sacrificio. Germ. Ein Opferer der die Opfer und solche heilige ding verbringt. Hisp. El que hace sacrificio. Pol. Offiare, m/sart. Vng. Aldoz pap zentseg zbrz predikator. Ang. A priest that offreth a sacrifice.] Suet. in Domit. cap. 1: Ardente templo, apud Aedituum clam perno etavit: ac paenè Isiaci celatus habuit, interque sacrificulos vanæ superstitionis, &c. Rex sacrificulus (quem & Athenies βασιλέας appellabant) Roma post exactos Reges primum creatus est, quod quædam sacra ita instituta essent, ut necesse esset ea per Regem obiri. Vide Liv. libr. 2. ab Urbe, Gellium lib. 10. cap. 15: Super Flaminem Dialem in convivio, nisi Rex sacrificulus, hanc quisquam alias accumbit. Livius libro 6. bell. Pun. Vulgo ergo pontifices, augures, sacrificuli Reges crentur, cuiilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus.

Sacrificiū, cūlūs, cii, n. f. Sacrum, seu res divina. [Πτ̄ τ̄ zibéb בְּרַכְתִּי korbán, ḥ̄l̄v̄n̄. Gall. Sacrifice. Ital. & Hisp. Sacrificio. Ger. Ein Opfer. Pol. Offiare. Vngar. Aldoz, zentseg. Ang. A sacrifice.] Cic. ad Att. Cujus Laurentiæ vos Pontifices ad aram in Velabro sacrificium facere soletis. Idem de Arusp. respon. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute populi Romani. Liv. libr. 4. Decad. 5: In monte sacrificio rite perpetrato. Sacrificiū, pen. corr. com. p. Minister sacrorum, vel ipse sacrificus, quasi sacra colens. [ιερόδυλος, ieḡm̄os. Gall. Sacrificateur. Ital. Sacrificatore. Ger. Ein Diener zu heiligen ding/oder ein Opferpriester. Hisp. sacrificador. Pol. Pop offiari cimaci. Vn. Zentseg zbrz anagy zentseg ben zolgalo. Ang. A sacrificier.] Tacit. lib. 19: Domitianus prima irruptione apud Aeditum occulatus, solertia liberti lineq; amictu turba sacrificolarum immixtus, ignoratus apud Cornelium Primum, paternum clientem, iuxta velabrum delituit.

Sacrificiū, ra, rum, Sacra ferens. [ιερόφόρος. Gall. Qui porte chose sacre & saintes. Ital. Chi porta le cose sacre. Ger. Das heilige ding daher trægt. Hisp. El que lleva las cosas sagradas. Pol. Offiare noszati. Vng. Zentseg hozo. Ang. That bringeth holy thing es or sacrifices.] Ovid. 4. Fast. Quum Trojam Aeneas Italos portaret in agros, Est dea sacrificeras penè secuta rates.

Sacrificiū, legi, pen. cor. m. f. Qui rem sacram, aut rem profanam de loco sacro legitid est, turatur. [ιερούλα. Gall. Sacrilegium, larum des choses saintes. Ital. Involatore di cose sacre. Ger. Ein Kirchendieb/Gottesdieb/der auf heiligen orten etwas stift. Belg. En Kerchedief. Hisp. El que hurta lo sagrado sacrificio. Pol. swietokräiticza. Vng. Zentseg i br. Ang. That stealeth holy thing es.] Terent. in Adelph. Vbi est illæ sacrificlegus? Cicer. i. de Legib. Sacrilegio poena est: neg; ei soli qui è sacro abstulerit, sed etiam qui sacro commendatum: quod & nunc multis sit in fanis. Iuvenal. Satyr. 13: Hæc tibi si non sunt, minor extat sacrificlegus, qui Radat inauguriat femur Herculis.

Sacrificiū, a, um, adj. & tivum: ut Artes sacrificiæ, Manus sacrificiæ. Ovid. 1. de Arte aman. Non mihi sacrificlegas meretricum ut persecuar artes, Cum totidem linguis, sint satis ora dece. Cic. 7. Ver. Cæteros item deos, deasq; omnes imploro, atque obtestor: quorum templis & religionibus iste nefario quodā furore & audacia instigatus, bellum sacrificiū semper impiumque habuit indictum. Ignes sacrificiū admovere templis. Tibul. lib. 1. Eleg. 5.

Sacrificiū, n. f. ipsum sacrarum rerum furtum. [ιερούλια. Gall. Sacrilegium, larcin des choses sacrees. Ital. Sacrilegio, rabbamento di cose sacre. Germ. Ein Kirchendiebstal/ ein diebstal heiliger ding. Hisp. Hurto de lo sagrado, sacrificio. Pol. swieto kradistwo. Ang. Zentseg tōres. Ang. Theft of holy things.] Quint. lib. 5. cap. 10: Si quis sacrificiū faciet, faciet & furtum. Cic. in Salust. Non ita est, sed abit in sodalitium sacrificiū Nigidiani. q Recum esse sacrificiū, Quint. lib. 4. cap. 2, & admittere sacrificiū: um. Idem. Sacerdos, is, com. t. Qui Deo dicatus est ad sacrificia facienda, à sacris dictus. [Πτ̄ τ̄ cohén ieḡs. Gall. sacrificateur, prætre. Ital. Sacerdote, prete. Germ. Ein Priester oder Opferpriester. Hispan. El sacerdote, presbytero. Pol. Ksiazd. Vng. Aldoz un valo pap auagi zentseg zbrz predikator. Ang. A priest.] Cicero 4 Acad. Sed quum sacerdos deorum vacatio nein habeant, &c. Apud Romanos varia crant sacerdotum genera, Flamines, Diales, Martia-

Martiales, Quirinales, Salii, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacerorum, Sacrificuli, & Galli, qui Cybeles sacra faciebant. Ovid. 3. Amorum, Eleg. 7. ille ergo Musarum puerus, Phœbiq; sacerdos Ad rigidas canto carmen inane fores. Virg. 6. Aen. Quicq; sacerdotes casti dum vita manebat, Quicq; pii vates, &c. q; Sacerdos, otis, genere foeminino. i.e. Virgil. 6. Aeneid. Deiphobus contrā, ne saevi magna sacerdos: Discedam, explebo numerum, &c. Idem 3. Aeneid. - cursusque dabit venerata sacerdos.

Sacerdos, Non eadem semper Romæ fuit creandorum sacerdotum ratio: cùm enim, veteri legi, ac more, augures ab auguribus, pontifices à pontificibus, reliqui sacerdotes à suis

quique collegis crearentur, unus pontifex maximus à populo: quod omnium penè historicorum, Livii maximè testimonio constat: Cn. Domitius tribunus plebis, Neronis Imperatoris atavus, pontificibus offensior, quod alium, quām se, sui patris locum cooptassent, lege lata jus sacerdotum subrogandorum à collegiis ad populum transtulit, eo anno, quo C. Marius tertium consul fuit: nec multò post ipse pontifex maximus populi suffragio creatus est hujus legis in 11. in Rullū oratione Cicero theminit, item in ea pro C. Cornelio, quæ integræ non extat. Postea L. Sylla, rerum potitus, cùm alia multa contra populum, qui Marianas partes soverat, tum hoc sanxit, ut rursus sacerdotes à collegiis crearentur: de quo sic

Pædianus in divinationis commentario. Victore Sylla, spoliatus est populus Romanus, arbitrio creandorum sacerdotum. Sed quemadmodum legem Domitiam sua lege Sylla: sic legem Syllæ, aliquot post annis, T. Atius Labienus tribunus pleb. abrogavit, Domitiamq; restituit, fecit autem hoc auctore C. Cæsare: qui, si populus in mandando sacerdotio suffragium ferret, se, qui popularis admodum erat, pontificem maximum, in demortu Metelli Pii locum creatum iti, non sine causa putabat, quod re comprobatum est: nam P. Servilio Itaurico, & Qu. Lutatio Catulo, consularibus viris, & proventa jam ætate dejectis, ipse, nondum prætorius, in amplissimi sacerdotii gradum ascendit. Tullit & ipse legem, non quæ à Labieni lege discreparet, (fuit enim uterque popularis) sed quæ novum aliquod jus ascriberet. Domitiam quidem legē in eo capite confirmavit, ut absentibus petere sacerdotia licet: rursus à populo ad collegia, lege Labieni abrogata, jus cooptandorum sacerdotum retulit post obitum Cæsaris M. Antonius cōsul, eo consilio, ut facilis ac certius M. Aemilius Lepidus, cuius filio filiam suam collocaverat, pontifex maximus in Cæsaris locum subrogaretur, ita jus creandi sacerdotes quater immutatum est, à Domitio, Sylla, Labieno, Antonio: atque hoc quidem satis ex historia patet: mihi tamē & de quinta mutatione oritur opinio (ut puto) satis certa, pri mū ex epistola ad M. Brutum: in qua ita scriptum est: Panis vivo, celeriora omnia putabamus: statim enim collegam sibi subrogasset: deinde, ante prætorem sacerdotum comitia fuissent: cùm enim, quo tempore hæc epistola scripta est, sum non à collegiis, sed à populo subrogari solitos esse sacerdotes, manifestum sit, quia comitia de populo dici nemo nescit: hæc autem epistola eo anno scripta sit, quo Hirtius & Pansa consules fuerunt: id est, eo, qui Antonii consulatum primus consecutus est: liquet Antonii legem non esse servatam, sed eam, quam Domitius tulerat, iterum esse restitutam: nitid etiā Dionis testimonio: qui libro XLVI. leges Antonii à Pansa cōsule abrogatas esse narrat, quod etiam fecit Lentulus ille, qui scripsit his verbis ad Ciceronem: Primus ego leges Antonianas fragi. Est etiam ex ipso Cicerone minimè dubium de abrogatis Antonii legibus argumentum. Acta, inquit, oratione XIII. in ipsum, Antonii recidistis: leges refixitis: per vim, & cōtra auspicia latas decrevisti. Præterea patet hoc è clarius, quod in ea de qua proximè memini, ad Brutum epistola proximam legem de sacerdotiis Cicero Iuliam appellat: quod si post Antonii consulaturum, in quo legem tulit de lege cooptandi proxima dicitur C. Casar's lex: nimur sublata jam erat Antonia. Ex libro P. Manutii de legibus Romanis.

Sacerdotissa, sacerdotis, f. p. dixit Gellius, quantis sacerdos communis generis sit, lib. 10. cap. 13: Eadem fermè cæremoniae sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Dialetis scorsum ajunt obser vitas. [i.e. Gall. Femelle dedice à quelque religion, nonna. Ital. Sacerdotessa, monaca. Ger. Ein priesterin/Pfaffen/ ein Nonne. Hisp. Sacerdotissa, monja. Pol. Mnisiaka. Vngar. Azeny pap anagy aptozza. Ang. A noone.]

Sacerdotalis, tale, Quod ad sacerdotem pertinet. [i.e. θεοφυσις.

Gall. Appartenant à sacrificeur ou prêtre. Ital. Pertinente à Sacerdote è prêtre. German. Priesterlich/das den priesteren oder pfaffen gehörig. Hisp. Parteniente à sacerdote è presbytero. Polon. Ksiegę, popowski. Vngar. Papipaphoz való. Ang. Belonging to a priest.] Liv. lib. 5. ab Urbe: Virgines, sacraq; in plaustrum im posuit: & Cære, quod iter sacerdotaliibus erat, pervexit. Melius sacerdotibus.

Sacerdotium, tii, n. s. Officium & dignitas sacerdotis. [סacerdotium, hebreu. leges. Gall. Prestrise, cure, benefice. Ital. Sacerdotio, beneficio. German. Das priesterlich ampt und werte/ priesterthum. Hisp. Dignidad de sacerdote. Polon. Ksiesztwo. Vng Papag. Ang. Priesthood.] Cicero pro Domo sua: Quum Licinia virgo vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio praedita, &c. q; Sacerdotium etiam appellatur quod nos dicimus vulgo beneficium aut prebendam. Liv. lib. 9; Gem. Potitia, cu, us ad aram Herculis familiare sacerdotium erat. q; Sacerdotio autem, sicut & beneficiorum duo fuerunt genera. Vnū quod sacris esset addictum locis, quæ Reipublicæ aut Principum, aut Pontificum collegii collationis essentialiter, quod ad eis aut facili juris essent, à patre familiæ ea ratione erecti, dedicatiq; ut & sacerdotum cura, & fructuum ipsius sacerdotii perceptio, ad foliam gentem, familiamq; suam perpetuis successiōibus devolveretur. Quod sacerdotiorum genus à priscis Gentilitia sacerdotia, à nostris Beneficiis juris patronatus, appellata sunt. Cornel. Tacit. de Othonc: At recens ab exilio reversos adolescentes avitis & paternis sacerdotiis in solarium recluit. Liv. 10. bell. Pun. In ejusdem locum Pontifex (nam duō sacerdotia habuit) Servius Sulpitius Galba inaugurate.

Sacodios, σακόδιος. Gemma est hyacinthini coloris unde nomen habet. Nam Indi hyacinthinum colorem Sacom vocant, Vide Plin. lib. 37. cap. 9.

Sacromā, pen. prod. genitivo, sacomatis, n. t. [σακόμα. Gall. Contrepoids, equivalent autant poissant. Ital. Contrappeso, piombino della stadera. German. Das gewicht so man zu den leichteren teilt/ bis ih gleicher schwere die wag innsthet / gleich schwär gewicht. Hisp. Contrapeso. Pol. Kamien ktorin waga. Vngar. Has font fól tölté font nehezesség, ávag merék eggyel töltéb, ávagy iga zito nehezéketke.

Ang. Equal poix, or weight.] Est æquipondium: hoc est, quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum. Vitruv. lib. 9. cap. 3. de Archimede: Quum aurecum coronam rotivam diis immortalibus in quadam fano constitueret ponendam, immancietio locavit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter regi approbavit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstisse. Budæus.

Sacon, Indi vocant colorem hyacinthium: unde sacodios dicta gemma ex genere amethystarum, in hyacinthi colore declinans. Autor Plin. lib. ult. cap. 9.

Sacrémentum, Vide SACER.

Sacratus, Sacrifico, Sacrilegus, Sacro, Sacrum, Vide SACER.

Sacrimā, (inquit Festus) antiqui appellabant mustum quod Libero patri sacrificabant pro vincere, & vasis & ipso vino cōservandis: [επωχα το γενερος. Polon. Brzecze.] quemadmodum præmellum, de spicis quas primūa mellissent, Cereri sacrificabant.

Sacrium, Scytharum lingua succinum dici credit Xenocra tes, referente Plin. lib. 37. cap. 2.

Sæculum, Vide SECULVM.

Sæpē, adverbium, frequenter: recipitque diphthongum, ut differat à sepe ablative nominis sepes. [σεπένιον pehamim. παράσημον. Gall. Souuent, souuentefois, plusieurs fois. Ital. Spesso, souven te. Ger. Ofte/ ofttermaaten. Belg. Duwtels. Hisp. Muchas veces. Pol. Często, w czasie. Vn. Gyakorta. Ang. Often times.] Terent. in Heavt. Non licet hominē effeçpē ita ut vult, si tes nō sinit. q; Aliquando ornatus causa jungitur nomen Numero, & fit una dictio Sæpenumerō. Cic. Filius ad Tironem lib. 16. Epist: Sūm totos dies cum eo, no etisq; sæpenumerō partem. q; Hujus compositum est Persæpē, de quo suprà suo loco:

Sæpiculē, diminutivum à særēscit à særīus, særīuscule. Apul. Nam ut lacrymæ særīuscule de gaudio prodeunt. Plautus in Casin. Særīuscule peccas.

Sævūs, va, vum, Durus, horridus, crudelis. [σαχαρίς achzharīς σαχαρίς kaschér, zaharīs, azarīs. Gal. Erwel, fierieux, rigoureux. Ital. Crudele, aspro, duro. Germ. Grausam/ grim/rancor/ ungheretsam. Belg. Vreest. Hisp. Cruel, aspero, duro. Pol. Strogi, okrutni. Vng. Kegyötlens. Ang. Cruell, fierce, outragious.] Virgil. s. Aen. Quum lævo è scopulo multa vix arte revulsus. Idem 1. Aeneid. sævæ memorem Iunonis ob iram. q; Quandoque ponitur pro forti: apud Virgilium 1. Aeneidos: Sævus ubi Acacidæ telo jacet Hector. q; Quandoque pro irato. Idem ibidem: - & sævum ambobus Achillem. q; Quandoque pro magno. Idem de Aenea pio, 12. Aeneid. maternis sævus in armis. q; Quandoq; pro potenti. Idem libro 1. Aeneid. Non illi imperium pelagi, sævumq; tridentem, Sed mihi sorte datum. q; Sævior. Ovidius 13. Metamorph. tua fulmine sævior ira est. Virgilii 3. Aeneid. Tristius haud illis monstrum, nec sævior ulla Pestis, & ira deum Stygis sece extulit undis. q; Sævissimus. Ovidius 12. Metamorph. Nam tibi sævorum sævissime Centaurorum Euryte, &c. Livius libro 4. belli Maced. Sævissimo & violentissimo in suis tyranno. Virgil. 2. Aeneid.

QQ a hic

hic luto Scæas sœvissima portas Prima tenet.
Sævitæ, adverbium, Crudeliter. [χαλικός. Gall. Cruellement. Ital. Crudemente. Germ. Mit grimmie / schrecklichen / grausamlich. Hisp. Cruelmente. Polon. Okrutne. Vngar. Kegyelensz. Ang. Cruele.] Plautus in Pseudol. Magis cogito, sœviter blanditer he alloquar.

Sævità, & f.p. & Sævitudo, nis, f. t. Crudelitas. [אַכְרָבִית. תְּוֹפֵת. אַמְּנָא, χαλεπότης. Gall. Cruauté. Ital. Crudeltà. Germ. Grausamkeit / grimmie Belg. Wrechent. Hisp. Crueidad. Pol. Srogosc, okruczeniwo. Vng. Kegyelensz. Ang. Cruelte, fi. rencesse, outragiouseneſſe.] Cic. i. Offic. Sed heris sanè adhibuit sœvitæ in famulos, si aliter teneri non possunt. Plin. lib 6 cap 17: Proxima inulta, sœvitæ gentium, Ovid. 6. Metam. - quid enim mea tela reliqui, Sævitiam, & vites, iramque animosque minaces? Idem Epist. 7: Da breve sœvitæ spatiū, pelagiique tuæque. Tacit. lib. 5: Quantumque sœvitæ glisceret, miseratio arcebat. Idem lib. 13: Italianam luxuriam, sœvitiae afflavit.

Sævio, sœvis, sœvvi, & sœvii, sœvitum, a. q. Crudeliter in aliquæ ago. [אַכְרָבִית, אַגְּרָבִית, χαλεπήτης. Gall. Estre cruel, rfer de cravante. Ital. Crudelegari, incrudelarsi. Germ. Wüten und sich lägen gestellen / grummiglich etwas mit vmbgehn. Belg. Tornish sijn woorden. Hisp. Encruelarse. Pol. Srogosc. Vng. Kegyelensz. Ang. To be fierce, cruel and rigorous.] Pacuvius: Quid commerui? quid in me sœvis pater? Liv. 7. ab Urbe: In Tarquinianes acerbè sœvitum, multis mortalibus in acie cæsis. Idem alibi: Quu post victoriam quoque in hostem sœviret. q. Aliquando sœvire, est fortiter, & itenq. sese gerere. Martial. Belliger invictis quod Mars tibi sœvit in armis. q. Sœvire animis, pro vehementer irasci. Virg. h. 5. Aen. Tum pater Aeneas procedere longis iras, Et sœvire et animis. Entellu haud passus acerbis. q. Hujus cōposita sunt, Corsevio, Desevio, & Obsævio, de quibus suis locis.

Sigā, & f.p. Anus superstitiosa, vel mulier incantatrix, venefica, que malis venti sq; artibus cuiquam boni aliquid vel mali cœciliatuta dicta à sagiendo, propterea quod multa scire vellet, ut ait Cic. 2 de Divin. [סִיגָּה mechashchephah. סִיגָּה גָּלָלָה. Gall. Sorciere, deuinarescere, enchanteresse. Ital. Saga, incantatrice. Germ. Ein Här / Unhold / ein Weib demit gaubere vmbgehe. Belg. Een Troovertesse Hisp. Muger que adewina lo venidero, encantadora de palabras. Pol. Czarownica. Vng. Bébatskantane kosa. Ang. A witch.] Horat. 2. Car. Que saga, quis te solvere Thes- salis Magus venenis, quis poterit deus? Vbi Acror: Saga dicta est venefica, quod satis agat, & ea est que carminibus, & herbis mala hominibus dicebatur vel arcere vel impellere.

Sagānā, pen. corr. Vas in quo aliquid teritur. [סִיגָּה med- hochah ſuia. Gall. Mortier Ital. Mortao. Ger. Ein Mörser. Hisp. Mortero. Pol. Doncia. Vng. Mosar. Ang. A morter.] Est & nomē veneficæ, apud Horatium in Epod. At Expedita Sagana per totam domum Spargens Avernales aquas, Horret capillis, ut marinis asperis Echinus, aut currens aper.

Saga, & Caro. [Ger. Ein gattung eines Fleids / Lebros.]

Sigaria, Sagarius. Vide SAGVM.

Sigapēnum, pes, prod. οὐράνιος, Succus est herbæ ferulae, que in Media nascitur, gustu acri, odore medium quidam inter laser & galbanū referens. Officinae vocant Serapini.

Sigatūs, Vide SAGVM.

Sigax, cis, om. t à sagiæ, Perspicax, odoratus. [סִיגָּה. Gal. Sigax, qui fluit bien le tract. Ital. Sagace. Ger. Sharpfischend / gespürig. Hisp. Ventor à sabuco. Polon. Sztago rozm. Wietrni do flodzimia. Vng. Fityeb eles zago eb. Ang. Witte, that hath the senses sharpe, that perceweth quickly.] Propriè enim canes sagaces dicuntur, qui odoris ductu venatores ad ferarum cubilia perducunt. Cic. 2. de Divin. Sagire, acutè sentire est: ex quo sagaces dicti canes. & Per translationem tamen accipitur pro calido & soleti. [סִיגָּה harum ἡρών charuts חַדְשָׁה chachdm. אַזְּבָרָה. Gall. Sage & prudent, caut & fin. Ital. Diligente, acuto. Ger. Sharpfischend / gespürig / der ein ding bald merkt und versteht. Belg. Scherpinnich / cloctioso. Hisp. Sabio, prudente y astuto. Vng. Sereny okos.] Cic. 3. de Legib. Homo animal providum, sagax, multiplex. Martial. libro 12: Excoxitavit homo sagax, & acutus.

Sagacitas, tatis, f.t. Acuta illa sentiendi vis in canibus, & odoratu aliquid prehendendi. [סִיגָּה. Gall. Excellence de sentiment, bon plaisirment. Ital. Sagacità, excellenza di sentimento. Germ. Schärfspürung. Hisp. Obra de bien sacar el rastro por olor. Pol. Wieliszost. Vng. Fityez, elos Zaglez. Ang. A quicknesse in smeling.] Cic. 3. Tusc. Canum incredibilis ad investigandū sagacitas natum. q. Per translationem tamen sumitur pro astutia, seu calliditate. [סִיגָּה hormah חַדְשָׁה thochmāh. εἰχίσια. Gal. Bon esprit pour sentir ce qui il faut. Ital. Bontà d' ingegno quando uno prende di subito qualche cosa futura. Ger. Geschwind / gespürig / test. Hisp. La astucia o prudencia. Polon. Cognosc. Vngar. Sereny sörök. Ang. A sharpness of witt.] Cicero 4. Ver. Quæ est iste sagacitate in his rebus.

Sagaciter, adverbium, Astutè, prudenter, callidè. [סִיגָּה, אַסְתָּו, קְרָבָה. Gall. Sagement & finelement. Ital. Accortamente, sagacemente. German. Geschäftiglich / fursichtiglich. Hisp. Astuta y prudentemente Polon. Ostrognos, ryjumnie. Vng. Sereny és szerencsén. Ang. With quickness of witt and senses.] Liv. 7. bell. Pun. lib. duo duces sagaciter moti sunt: alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem.

Sagdā, Gemma porracei coloris, quam Chaldæi ad hætentem navibus habent. Inventur & in Samothracia ejusdem nominis gemma nigra, ac sine pondere, signo similis, Plinius libro ult. cap. 10.

Sagēnā, n.ç, pen. prod. [סִיגָּה cherém onylion. Gall. Un grand filet à prendre poisssons. Ital. Rete da pescatori. Germ. Ein Zuggarn der Fischer. Hisp. La red para pescar. Pol. Włok, sievod. Vngar. Varfa, auagy met. Ang. A net.] Genus reipis pectoris: Launi verriculata appellant. Manil. lib. 5: Excipitur vasta circumvalata sagena.

Sagina, n.ç, pen. prod. Cibus laetus, & ad saginandum aptus. [סִיגָּה. Gal. Graisse qu'on acquiert pour le bien traite. Ital. Cibo da ingrassare o grasso nel corpo che viene per darci buon tempo. Germ. Ein mastspeis / ein speis die fest und mastig machen. Hisp. Lagerdure o sano o sano. Pol. Peckarm ktorim karmim, il uka. Vng. Fructuositat etek. Ang. Superfluous fatness, cramming feeding.] Iuven. Satyr. 4: - genialis agatur iste dies, propera stomachum laxare saginis. q. Sagina dicendi apud Quint. lib. 10. cap. 5, est dicendi ubertas. [Pol. Wimowosc.] q. Quandoq; etiā dicitur pinguedo supervacua, cuiusmodi avibus quibusdam arte & farina inducit, & in hominibus quibusdam nimio otio contrahitur. Iustinus libro 20: Sublati deinde æmulis, in segnitiam lapsu, saginam corporis ex nimia luxuria, oculorumque valitudinem contraxit.

Saginatum, n.ç, n.ç. Locus ubi saginantur altilia. [סִיגָּה marbek. אַסְגָּה. Gall. Le lieu où on engrasse les bestes, muse Ital. Luogo dove ingrassano le bestie. German. Ein weissstall / ein ort da mandu Thier mestet. Hisp. Lugar dove engordan los animales. Pol. Kojsa. Virg. Aitalo hely. Ang. A feeding place, a coupe or stie, or franke.] Var. o lib. 3. cap. 10. de Rust. Pullos anserum includunt in Saginatio, ibique polenta, & pollinem aqua madefactū dant cibum, ita ut perinde se saturent.

Sagino, as, pen. prod. Pinguefacio. [סִיגָּה. libr. 10. q. Gall. Engrassen vne bestie. Ital. Ingrassare vna bestia. Germ. Mesten / vñ seift machen Hispan. Ceuar o engordar animal. Pol. Tuze. Vng. Megizalam. Ang. To mak fast, to franke.] Colum. lib. 6. cap. 38: Ea herba viridis nec tardè tamen arida foeni vice saginatumenta, verum modice danda, ne nimio sanguine strangulent pecora. Intendit ablative jungitur, quin res qua quid saginatur, Exprimuntur apud eundem libro 5: Formantur ossa quibus avis saginatur. Et rursus lib. 6. cap. 37: Hordco saginandum equus.

Saginatus, ta, tum, participium. [סִיגָּה abus. אַסְגָּה. Gall. Engrasse Ital. Engrassato. German. Gemestet. Hispan. Coado o engordido. Polon. Vtugoz. Vngar. Higlattatos. Ang. Made fast, crammed.] Propriet. lib. 4. Eleg. 1: Parva saginati lustrabant compita porci.

Saginatio, oris, verbale, f.t. [סִיגָּה. Gall. Engraffement. Ital. Ingessamento di bestie. German. Mestung. Hispan. La gordura. Polon. Tuze. Vngar. Higlalas. Ang. A making fast.] Plin. lib. 8. cap. 51: Pinguecunt sexaginta diebus, sed magis tridui inedia saginatione orsa.

Sigio, is, ivi, itum, Propriè de canibus dicitur, qui odoris due ferarum vestigia perveſtigant: quanvis etiam per translationem accipitur pro eo quod est aliiquid acutè & callidè presentificere. [סִיגָּה. Gall. Sentir & flairer excellently. Ital. Sentire & odorare perfettamente. German. Geschwind erschmecken / einswegen merden. Hisp. Sacar perfectamente lo rastro por oler. Pol. Czue, zwietrkam. Vngar. Fityazk. Ang. To be quicke of sens.] Cic. i. de Divin. Sagire enim, sentire acutè est: ex quo saganus, quia multa scire volunt: & sagaces dicti canes. Is igitur qui ante sagit, dicitur presagire: id est, futura ante sentire.

Sagitta: ræ, f.p. Genus teli qd arcu emitti. [סִיגָּה chets. אַסְגָּה. q. Gal. Vne fleche, ou trait à tirer. Ital. Saetta, freccia. Ger. Ein pfeil. Belg. En pti Hisp. saeta o vira o frecha. Pol. Strza. Vn. Nyil. Ang. An arrow.] Virgil. 11. Aen. Non secus ac nervo per nubem impulsu sa. gitta. Tacitus de Germanis: Sola in sagittis spes, quas inopia feriti ossibus asperant Virg. 11. Aen. Dicit, & aurata volucrem Threissa sagittam Deprompsit pharetra. Ovid. 3. Trist. Eleg. 10: longaque volante sagitta. Horat. 3. Carm. Ode 10. Interim dum tu celeres sagittas Promis, has dentes acutis timendos. q. Sagitta etiam à rei rusticæ scriptoribus sumitur pro novissima surculi parte: sive quia longius recessit à matre, & quasi emicuit, atq; pro filiis: seu quia cacumine attenuata, prædicti teli species gerit. Vide Col lib. 3. ca. 17. q. Est & sagitta, herba ex ulvæ generibus, de qua Plin. lib. 21. cap. 17. q. Est & signum coeleste, stellas habens quinq; o. & ferè in

serè in fine Capricorni cerauntur. Plin.lib.18.cap.26.

Sagittarius, rius, ria, rium, Quod ad sagittas pertinet, sive idoneum ut ex eo fiant sagittas. [*nēdāmīs*. Gall. Appartenant à l'arc. Ital. Pertinente à l'arc. German. Zu pfeilfūgisch oder dientlich. Hisp. Perteneiente à la caza. Pol. Do strzel' dobro. Vng. Nyiloz val. Ang. Belonging to an arrow.] Plin.lib.16.cap.36: Suum genus sagittario calamo est.

Sagittarius, rius, rii, m. f. Qui sagittas ex arcu emittit. [*τάραθ* καστιχάιθ. *πέτετος*. Gall. Archer. Ital. Sagittario, balestre, arco, archer. Germ. Ein Schütz. Belg. En Schutter. Hisp. Frechero, ballestero, archero. Pol. Strzeliec'ku. Vng. Iyaszilas. Ang. An archer.] Cic.ad Att.lib.5: Magna tormentorum copia, multis sagittarioribus, magno labore, apparatu, multis sauciis ex nostris, incolumi exercitu negotium cōfecimus. q Est & Sagittarius, signū cœlestis, quem alii Centaurū Chironem arbitratur, alii Crocum filium Euphemes nutricis Musarum, & habitaesse in Parnassio cum Musis, & venationi incubuisse, & usum esse sagittis, & equo insedisse. Post mortem precibus Musarū à love inter astra relatu, & varia forma conscriptū. Idibus Februarii vespere occidit, ac vehementer hyemat, inquit Columella.

Sagittifer, ra, rum, Qui fert sagittas: [*διηρός*. Gall. Qui porte flèches, archer. Ital. Che porta fæte. Germ. Das pfeil trugt. Hisp. Coja que tiene è trahe fætas. Polon. Strzel' y nosjaci. Vngar. Nyil bendo. Ang. That beareth arrows, a fletcher.] ut Geloni sagittiferi. Virg. 8. Aen. Hic Lelegas, Carasque, sagittiferosque Genos, finixerat. Sagittiferæ pharetræ, Stat. 1. Achil. Pecus sagittiferæ, Claudianus de histrice.

Sagittipotens, pen. cbrr. Pro signo cœlesti, quē & Sagittarium dicimus. [Pol. strzeliec'.] Cicer. in Arato: Mense Sagittipotens Solis quum sustinet orbem.

Sagittator, Sagittas ex arcu emitto. [*τάραθ*. Germ. Schießen. Bel. Schießen.] Iustin. Hist.li.41. de Parth. Hos pari cura ac liberos suos habet, & egitate, & sagittare magna industria docet. Sägmä, atis, n.t. *σάγμα*, Græcis scuti thecam significat. [Pol. Pokrowiec' naszarega.] Nam *σάγμα* illi dicunt quē nos clypeum, aut scutum appellamus. Sunt & qui pro jumenti sella, sive strato accipi tradant, in qua significacione & Veteris instrumenti interpres sumptissime videtur. [Pol. Wojs'ek, podkl'ad. Ang. a pack saddle.] Leviticus cap.15, ubi sic legitur: Sagma super quod federint, immundum erit.

Sagmina, Romani herbam appellavere, quam Græci *ιστραβόνιον*, & *σάγμα* nomināt, nostri etiam verbenam, sive verbenacem: [Germ. Escentraut. Pol. Kosycjał samiec, jeleziak.] qua Pater patratus & Feciales, tām foedera percussuri, quā bellū denuntiatur solebant coronari. Festus: Sagmina vocantur verbenæ id est, herbeæ puræ: quia ex loco sancto seabantur à Consule, Prætorévo, legatis ad indicendum bellum aut foedus faciendū proficiscensibus. Plin.lib.22.cap.2: Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris legationibus, quā verbena. Certè utroq; nomine idē significatur, hoc est grāmē ex ara cum sua terra eculsum. Hac semper & legati, quum ad hostes, clarigatumq; mitterentur, usi sunt. Vide Liv.lib.1.ab Vrb. & lib.10.bell. Punici.

Sagum, sagi, n.f. [*σάγμα* i.e. *σάγμα*, *σπανωνικόν*, Plutarcho. Gall. *vna saye ou sayon*. Ital. Saio, saglio, habito da guerra. Germ. Ein torg strigettet. Belg. En viltmantel. Hisp. El sayal o albornoz. Pol. Salan. Vng. Curtamente zeka, item tserge. Ang. A cassocke or cloke.] Gequas erat vestis brevioris, qua tempore beli omnes Romanii utabantur, exceptis viris Consularibus: quemadmodum contrā, quum urbs nullo bello premebatur, utebantur togis. Ut enim toga pacis, ita sagum erat indicium belli: ut non obscurè colligi potest ex Ciccone 8.Philip. q Est & Sagum vestis strigula genus, nō dissimilis cilicio. Suetonius in Othonem: Ferebatur & vagari noctibus solitus, atq; invalidū quenq; obviorum vel potulentum corrīpere, ac distento sago impostum in sublīmē jactare. In masculino genere usus est Afranius. Quod quadrati sunt sagi. Et Ennius in fœminino. Sagas cerasulas Therna purpureis gemmavit pampinus uvis. Sosipater lib.1. & Plinius.

Sagulum, diminutivum, Hoc est vestis genus, quod armis superindui solet. [*σάγμαγειδος*. Gall. Petit sayon. Ital. Piccolo sayo. Germ. Ein vberlicid / ein etield so man vber den harnisch anhat. Hisp. Pequeno sayal. Pol. Sjata kora naibroie obl' ocjimeza. Vng. Kis röha. Ang. A little cassocke or cloke.] Virg.lib.8: Virgatis luctant sagulis. Liv.lib.1. belk Pun. Multi saepē militari sagulo opertum, humi jacentem inter custodias, stationesque militum conspererunt.

Sagaria, c. f.p. Exercitiū vendēdi saga: [*ισηγορητηλα*. Gal. Marchandise de sayes. Ital. Mercantia de sagli. Ger. Seithabung oder verkauffung garnier trriegestenderen. Hisp. Mercaderia de sayales. Pol. Taktora przedawana sacamki. Vng. Curtamente, zeka arulas. Ang. Merchandise or selling of cassocks.] quemadmodum Lintearia, lincorum mercatura. Vlpian. de Trib.act. Duas negotiations exercebat puer, sagiariam, & linteriam.

Sagariūs, rii, m. f. Qui ex sagorum negotiatione questum facit. [*ισηγορητηλα*. Gal. Vendeur de sayes & hocquons. Ital. Chi vende sagli. Germ. Ein Krämer oder Verkäufer der harnisch stendeter. Hisp. El que hace o vende sayal. Pol. Przekupieni sacamkow. Vng. Zeke karta mente aros. Ang. A seller of cassocks.]

Sagatūs, m. f. Qui sagio induxit est. [*χλωιδωνις*. Gall. Qui est vestis d'vn saye. Ital. Vestito di sayo. Ger. Der ein triegs kleid oder triegs schoppen anhat mit einem prægedin bestiehet. Hisp. Vestido de sayal. Polon. Wysian obliecione. Vng. Zekes korta mentes. Ang. Cladde with a cassocke or cloke.] Suet. in Cæsare: Duobus tricliniis, uno quo sagati, palliative, altero quo togati cum illustriribus provinciarum discumberent. Martial.libr.6: Vis te purpureum Marce sagatus amem?

Sal, salis, per metathēlin à Græco deducitur, quod est àls: estq; illud quo utimur in condiendis cibis. Declinatur utroq; numero. In plurali tamē tantum masculini est generis, quum in singulari etiam neutrum admittat. [*τάλα* melach. Gall. Du sel. Ital. Sale. Ger. Sal. Belg. Sout. Hisp. Sal. Pol. Sol. Vn. So. Ang. Salt.] Cato: Ex sale qui apud Carthaginenses fit. Salustius in lugurtha: Neque sale, neque alia gula irritanta. Columella: Carnem salibus aspersam. Paulus luteconsultus: Cotem ferro subigendam, necessaria quoque hostibus venundari, ut ferrum, & frumentum, & sales, non sine capitiz periculo licet. Colum. lib. 12. cap.53: Deinde in seriam substernit sal coctum, sed modicē in fractum. Dicitur etiam Sale neutro genere, secundum Priscianum pro mari. Ennius lib. 14. Annalium: Cæruleum spumat sale conferta rate pulsuum. q Aliquando sal ponitur pro sapientia, in qua significacione masculino tantum genere proferri consuevit. Terent. in Evn. Qui habet salam qui in te est. Vbi Donatus: Sal neutraliter, coadimentum: masculinum, pro sapientia. q Aliquando pro urbanitate, joco, & ridiculo, & dictis ad risum, vel delectacionem compositis, idque tām singulari, quām pluri numero, *λαζανία*, *αστροψη*. Catullus Epigr. 81. de Quintia: Nulla est in toto corpore mica salis. Hoc est, nihil venustū, nihil argutum, nihil facetum. Cicer. de Clar. Orat. P. Scipio omnes sale & facetiis superabat. Lucanus: Non soliti lufere sales. Quintil.lib.6: Salsum (inquit) in consuetudine pro ridiculo tantum accipimus: natura non utique hoc est, quanquam & ridicula oporteat esse salsa. Nam sicut sal suavitatem quandam cum mordacitate habet, ita etiam urbanorum joca. Sales enim, Ciceronis sententia, sunt ipsa ridicula, quæ necessariò salsa oporeat esse. Nam salsum erit quod non erit insulsum, velut quoddam oris condimentum, quod sentitur latente judicio, & veluti palatum excitat. q Quandoque sal pro mari ponitur, quemadmodum & àls fœmininum apud Græcos: quia salsum est, & ex ipsius aqua sal elicetur. Virg. 1. Aen. - & spumas salis ære rubeant.

Salarius, rius, substancialium, m. f. Qui sal, vel saltamenta vendit. [*τάλα*. Gall. Qui vendit du sel ou de la saline, saunier. Ital. Chi vende sale o salumi. German. Ein verkauffer des salz oder gesalzenen ding. Brempter. Hispan. El que vende sal o cosas saladas. Pol. Prasol, przekupieni ryceri naßolonicz. Vng. So aros. Angl. That selleth salt.] Martial.lib.1: Quod viles pueri salariorum.

Salaris, a, um, adjективum, Quod ad sal pertinet. [*τάλα*. Gall. Appartenant à sel. Ital. Pertinente à sale. Germ. Das zu dem salz gehört. Hisp. Perteneiente à sal. Pol. Solnyci. Vngar. Saloz valo. Ang. Perteneasing to salt.] Liv.lib.9.bel. Pun. Vestigal etiam novum ex salario annona statuerunt.

Salarium, rii, substancialium, n.f. Dicitur stipendium, vel merces quam quis pro opera pēsolvit. [*τάλα* sachár. Gall. Salaire, loyer qu'on reçoit de son labeur. Ital. Salario, paga, mercede. Germ. Die besoldung/tidion. Hisp. El salario o acostamiento del señor. Pol. Zapłata za pracę. Vng. Ber, vitalom. Ang. Wage payed to hired folkes.] Plin.lib.31.cap.7: Sal honoribus etiam militiæque interponitur, salariis inde dictis, magna apud antiquos autoritate. Dicitur salarium, quod ita necessarium sit, ut homini sal. Cornutus in Persium scribit salarium victimum esse unius diei, atque hoc valde congruit cum verbis Plinii: victimus enim quotidianus tām est necessarius quām sal.

Salarialiūs, rii, Cui salarium solvit. Vlp. L.10. §. 8. D. mandat. Nisi si salariarius fuit, & hoc convenit, ut sumptus de suo faceret: hoc est, de salario. Hotomanus.

Salictarius, rii, apud Cat. cap.11: Est qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedanda, jugandæq; parat.

Salsus, a, um, Quod salis saporem habet, sive quod sale conditum est. [*ἀλυμέος*. Gall. Salé. Ital. Salato. Ger. Gesalzen. Hisp. Salado. Pol. Przeloni, sl'om. Vng. So szwof. Ang. Salad.] Plaut. in Rud. Itaq; alium prodisperavit nobis salsis poculis. Horat. Epod.16: Ametq; salsa levis hircus æquora. Lucr.lib.1: Et lacrymis salsis humectant ora, genasque. Virgil.lib.2. Aeneid. - saltusq; per artus Sudor iit. Idem 5. Aen. Et salsos reddent revomentem peccore fluctus. q Per translationem salsus dicitur pro faceto & urbano. Quintil.lib.6.cap.3: Ridiculum dicitur pro faceto & urbano. QQ 3 & tum ple-

Etum plerunque salsum est. Cic. ad Papyrium lib. 9: Accedunt non Attici, sed saltiores quam illi Atticorum Romani veteres aequi urbani sales.

Salse, adverbium. Facet, & urbanè, & cum quadam mordacitate. [*ἀλευρός, ἀστικός, οὐρανίας, χαρτίων*.] Gall. En piquant, en mordant, en rencontrant Ital. Piacevolmente, con gratia. German. Schwippsich / mit rässen possem oder schwippsich. Hisp. Donasamente, con denayres. Pol. Ostrze a niecabrajliwie. Vngar. Elbs tresa, helyes tresa. Ang. Merrie, tauntinglie] Cic. 2. de Orat. Valde hæreditentur, & hercle omnia, quæ à prudentibus quasi per dissimulationem non intelligendi subabsurdè, falseque dicuntur. Idem eodem lib. Quod est hominibus facitis & dicacibus difficillimum, habere hominum rationem, & temporum: & ea quæ occurràt, quæ falsissimè dici possent, tenere. Quintil. 6. cap. 4: Sed repeatam necesse est infinitas esse species, tam falsè dicendi, quam severè, quas præstat persona, locus, tempus, casus denique, qui est maximè varius.

Salxa némentum, t.i.n.s. Quod est ex sale composita, sive quod est sale cōditum ad diuturnū usum ciborū: [*mezg*]. Gall. Toute salure, ou chose salee, soit chair, soit poisson. Ital. Salame, saltamento.

Germ. Alterley eyngesalzene speis / es sepe fisch / fleisch / ic Hisp. Salas de cosa saladas. Polon. Rycza kajda nassolona baderiba, albo mietso. Vngar. Sos, soxot. Ang. Made of salt, or any thing that is salted.] ut pices sali, & lardum: quæ & per syncopen falsamenta dici possunt. Terent in Adelph. - falsamenta hæc Stephanio Fac macerentur pulcre.

Sal: Tincta: iūs. Qui falsamenta vel facit, vel vendit, qui & saltarius. [*mezgawas*.] Gall. Vendeur de salines, chalcutier. Ital. Lunganegaro, per ricaruelo. German. Eis Eynsalzter / der allertey eyngesalzene speis verkaufft. Hisp. El que vende saladura. Pol. Nascoloniu rye, je prekupien. Vngar. So aros. Ang. A salter or that selleth any salt thing.] Autor ad Heicaniū libro 4: Ut si falsamentari suo dicas, Quiesce tu, cujus pater cubito se emun gere solebat.

Salsāmētāriū, ria, rium. Quod ad falsamenta pertinet. [*mezgawing*.] Gal. Appartenant à salures & sausses. Ital. Pertinente à salame & saltamento. Ger. Das zu dem eynsalzen dientlich ist. Hisp. Pertensiente à salsa de cosa saladas. Pol. Do nassolenia prænalejaci. Vng. Soshoz valo, soxotti. Ang. Vesselles to salt in, or any thing belonging to salting.] Plin. lib. 31: Quin & teltis cadi saltamentarii tuis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Colum. lib. 2. cap. 10: Ira rursus in sole siccata, & mox refrigerata recundatur, si major est modus, in horreo: si minor, in vasis oleum, & saltamentarii.

Salsūrā, æ, f.p. Saltamentum. [*mezg*]. Gall. Salure. Ital. Salame. German. Eynsalzene speis / Eys Hisp. Saladura. Pol. Nassolenie. Vngar. Soxotag. Ang. Salting or pottring.] Colum. lib. 8. cap. 17: Nulla tamen æquæ, quam prædictæ salutæ pabula, commode dantur.

Salsēdo, dinis, Ipse salis sapor. [*älmn*. Polon. sl'ouose.] Saliñā, f.p. Locus in quo sal aut effoditur, aut ex aqua marina parat. [*τὸν τοῦ ἀλεύρου ἄλεις ἐξεργάτης, ἡ ἀλεύρου παραστατική*.] Gal. Saline. Ital. Salina. Ger. Ein salzgrab / ein ort der man aus wasser salz schubet / salzhütten. Hisp. Las salinas donde se hace la sal. Pol. Huta wktorei sol warja, gruba jkore, sol wiecja gaja. Vng. So akna. Ang. A place where salt is made.] Plinius libro 13: Fit sal vulgaris, plurimusque in salinis effuso mati, non sine aqua dulcis roris, sed imbre maximè juvante. Cicer. ad Attic. libr. 5: De stœre salinarum planè rego. Idem pro lege Manilia: Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portibus atque custodiis, magno periculo se habere arbitrentur.

Saliñum, ni, n.s. Vasculum in quo sal reponiturum ad mensa usum, tum ad sacrificia paratum. [*αλεύριον*.] Gal. Saliere. Ital. Salino, saliera. Ger. Ein Salzfaß. Hisp. El salero, vase donde se pone la sal. Pol. Solniczka. Vngar. So tarlo. Ang. A salt cellar, or salt fatt to sett salt on the table.] In eo enim cū sale dis primis of serebantur Persius Satyr. 3: - purum & sine labe salinum. Idem Satyr. 5: Vare regustatum d'gitio terebrare salinum Contentus peiages. q Ponit tamē pro quoq; vase fictili mensa pauperis. Horat. lib. 2. Carm. Vivitur parvo bene, cui paternum Splendet in mensa tenui salinum.

Saliñum h, diminutivum Parvum salinum. [*τὸν μικρὸν ἐπεγγένετον*.] Gall. Une petite salière. Ital. Salinetto. Ger. Ein Salzstößen / Salzbüchlein. Hisp. Pequeno salero. Pol. Salcerka. Vng. So tarlo-ka. Ang. A little salt fat or salt cellar.] Plaut. in Trinum. utrum no homunculi, Salillum animæ quæ quum extemplo amissimus, æquæ mendicus. Atq; ille opulentissimus censor ad Acheronem mortuus.

Saliñ, lis, act. q. & prima correpta, Sale condio. [*πλάκα malach.*] Gall. Saler. Ital. Salare. German. Salzen Belg. Gouten. Hisp. Salar. Polon. Nasalam Vngar. Meg sozom. Ang. To salt.] Tibul Farre pio placet, & saliente sale. Hujus præteritum salivis supinum salitum. Vnde salitus, & saliturus. Cels. lib. 2.

cap. 18: Item pisces omnes qui salem non patientur, solidissimè saluntur. Legitur etiam pro eodem sallio duplicit. Com. Severus: Ad quem saliti pomilioes offerebantur. Sallo, lis, per duplex l, tertie conjugationis, sali, salsum, Salio, sale condio. [*πλάκα malach. αλίζα*.] Gall. Saler. Ital. Salare. German. Salzen Hisp. Salar. Pol. Solie. Vng. Meg sozom. Ang. To salt.] Lucilius lib. 4: Sallere murænas, & frigidaria tezæ. q Particípio passivæ significationis in dus, usus est Colum. lib. 7. cap. 7. quum inquit. Quod si ea res ægritudinem non depellit, vendeda sunt pecora: vel sineque id contingere potest, terro necanda sallendaque.

Saliñor, toris, m.t. Qui salis tributū colligit. [*Ger. Salzholz* / den soll vom Gaiz aussiebt Pol. Czelnik nadpalia.] Cic. ad Att. lib. 4: Cōfēcta Britannia, obsidibus acceptis, multa præda, imperata tamē pecunia data salitoribus Britannic. Vbi interpres, Salitoribus præfectis, quos jurispræfeti Murilegulos appellat, relatis à Cæsare in Britannia, qui salu scrarentur, margaritasq; Britonicas. Quidam codices habent, nō salitoribus, sed data à littoribus.

Saliñor, turz, f.p. Actus saliendi: hoc est, sale cōdjendi. [*älmn*. Gall. Quand on sale. Ital. Eſſo salare. German. Eysalzungs des salzen. Hisp. Obra de salar. Pol. Naſalamie. Vng. sozoz. Ang. Salting, when one salteth.] Colum. lib. 12. cap. 21: Post salituras multi cochlear cumulatum.

Salsilago, laginis, f.t. Salsugo. [*älmn*. Gall. Saumure, salure, liquour salee. Ital. Liquore, salata, salamora. German. Salzwasser, salzlab. Hisp. Sudor de la cosa salada, salmuera. Pol. Rosol. Vng. Szenduisse. Ang. Salt liquor, brine.] Plin. lib. 20. cap. 12: Naturacceris est gigni cum salsilagine, ideo solum urit. Idem lib. 31. cap. 7: Præter hoc etiamnum appellatur in salinis salsugo, ab aliis salsilago.

Salsiludo, dinis, f. t. Humor saporem salis referens. [*älmn*. Gall. Liqueur salee, salure, saumure. Ital. Liquore salata, salamora. Germ. Ein rasse oder gesalzne feuchte. Hisp. Sudor de cosa salada, salmuera. Pol. Szilénie. Vngar. Sos nedueſſeg. Ang. Salt liquor, brine.] Plin. lib. 20. cap. 14: Salsitudines corporis, fū cum vino trādatur, minuit.

Salsugo, inis, f. t. Quivis humor salsus: cuiusmodi in salinis est aqua salfa, ex qua sal conficitur. [*älmn*. Gall. Liquore salata, salamora. German. Salzwasser, salzlab, salze brüye. Hisp. Sudor de cosa salada, salmuera. Pol. Szilóna woda. Vng. Sos nedueſſeg. Ang. Any salt liquor or brine.] Plin. lib. 31. cap. 7: Præter hoc etiamnum appellatur in salinis salsugo, ab aliis salsilago, tota liquida marina aqua salior ut distans.

Salaconia, pen. prod. [*σαλακώνεια*.] Pol. Chl'uba, chel'plwost.] Vox Græca est jaſtantiam significans cum vanitate, & superbia conjunctam. Quidam & mollitem interpretantur.

Salacones, σαλακώνεις. Dicuntur homines jaſtabundi, qui quā Iro pauperiores sint, Crœſos tamē quosdam se esse sit: quācumq; Sardanapalo sint effeminate, fortitudinis tamē opinionem captant. [*Pol. Chl'upcowie.*] Cic M. Fabio Gallo: Cognoscit meā causam, & istius salaconis iniquitatē. Suidas hanc significationem fluxisse existimat à Salacone quedam, ejusmodi, quales jam depinximus, moribus prædicto.

Saliñandrā, f.p. [*σαλαμανδρά*.] Gal. Salamandra. Ital. Salamandra. German. Salamandra, ist ein art der Moten. Hisp. Salamangre. Pol. Salamandra podobny robak iſſęſorce. Vng. Merges tarka mehet auaz gyek. Ang. A cricket.] Animal lacerti figura, stellatum, nunquā nisi magnis imbris proveniēs, & æstate deficiens: cuius tantus rigor est, ut ignem nulla sui lassione tactu extinguat, non aliter quam glacies. Autor Plin. lib. 10 cap. 67: Elicet venenatissimum sit (nam si arbore irrepserit, omnia pomæ putoem cadat) à subibus tamen sine documento mandir.

Saliñus, à, f. à, & pulsio compositum nomen. [*Polon. Niedoros'ek.karl'k.*] Pusius enim, sive pulsio, apud Latinos dicitur puer. Quo nomine dictus est Calvus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob statuam puerilem, plenus salis, & oratioꝝ mordacitatis.

Saliñum, Vide S.A.L.

Saliñ, q, om. t. Propensus in venerē, multa libidinæ pruriens: saliendo (ut quidam volunt) hoc est, ab arrigendo. Aut certè ab eo quod ex humore salso citatur libido. Vnde Venus fngit in mari orta. [*Ἄλιβη hogheb. ἀφεδονισμῆς*.] Gall. Fort encluſſaſſillor & paillardor, luxuriant. Ital. Salace, luxurioso. German. Lust, gamrat. Vngar. Kacer. Ang. Cockish, lecherous or lustie.] Colum. lib. 7. cap. 9: Maximeque quod ad rem pertinet, quam salacissimos oportet esse males, qui & annicula æstate commode progenerant. Galli salaces, Varro 3. de Re rust. Nymphæ salaces, Ovidius 4. Fast. Aries salax, ibidem. q Salaces cibi, venerem citantes: ut erucæ, & bulbi. Ovidius 2. de Rem amo. Nec minus erucas aptum est vitare salaces, Et quidquid Veneti corpora nostra parat.

Saliñstas,

Salacitatis, atis, f. t. Id est, lascivia & propensio in Venerem. [סָלָאַתְּ] hoghbali. ro à p. ordinatio. Gall. Hassueté à paillardise, inclinacion à paillarde, luxure. Ital. Lussuria. Ger. Geschlecht/neigung gen uertuschheit/der gammel. Hisp. La luxuria. Pol. skołonosc do miej osci gamrathliwosci. Vng. Kacerisag. An. Lecherie or unchasteness.] Plin.lib. 10. cap. 36: Passeri minimi vite cui salacitas pat. Salebra, Ep. Sub loca inaequalia, & aspera, & prærupta: ita dicta quod vix sine saltu præteriti possunt. [כָּרְבָּנָה, יְמִינָה, יְמִינָה] pizkun yos. Gall. Lieux mal vnis, hauts & bas, qui à grand peine on peut passer sans sauter. Ital. Luoghi male vnti per i quali à satica si puo andare sensa saltare. Ger. Kauhe/vnebne/vngebanete vnnb schrofesho tige ort. Hisp. Camino pedregoso y aspero. Pol. Miejsca chropowate, obre a præpadlika, præpadlika. Vng. Hataopus hely. Ang. Places that ar not plaine, going up and downe, which can not be passed but le aping.] Propertius libro 3. Eleg. 16: Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. ¶ Per translationem accipitur pro quavis asperitate, sive difficultate. Martial. lib. 11: Carmina nulla probat, molli quæ limite currunt, Sed quæ per salebras altaq; faxa cadut. Cic. de Orat. Alter enim, quasi sedatus annis, sine ullis salebris fluit. Cic. 2. de Finib. Hic si definire, si dividere potuisse, si loquendi vim, si deniq; consuetudinē verboru temeret, nunquam in tantas salebras incidisset. ¶ Tristitia salebra, singulari numero dixit Valerius Maximus li. 6 Legitur & apud Cic. 5. de Finib. Salebra, numero etiam singulari, ubi sic ait: Hæret in salebra: cupit enim dicere, nihil posse ad beatam vitam deesse sapienti, &c.

Salebrosus, sa, sum, Quod multas habet salebras: [גָּלְבָּרְסָס] etian. ἡγεμόνης. Gall. Mal vni, defrompu. Ital. Astro da caminare. Ger. Das reitraube/herte vnd abgerissene ort hat. Hisp. Cosa aspera, llena de piedras. Pol. Nierotoni pel'ni ostrego kamienia, præpadli. Vng. Hata heper i. u. Ang. Vneuen, vnease to go in.] ut iter salebrosum: hoc est, crebris salebris interruptu. Salebrosa oratio; id est, abrupta, intercisa, & quibusdā veluti salebris remorans impetus auditoris. Quint. li. 1. cap. 11. inde interruptus actionis impetus, & resistens, ac salebrosa oratio. ¶ Salebrosus scriptorid est, difficilis, in amenus, & in cuius lectione sepius sit restitendum. Martial. lib. 11: Scriptores tetrici salebrosum ediscite Sanctorum.

Säl Ammoniacus, Terræ salsugo est, in Libyæ arenis crescente luna effervescent, alumini scissili non dissimilis, glebis oblongis, venisque in longitudinem rectis, ἡγεμόνης Dioscoridi. Invenitur potissimum in tractu Cyrenaico, juxta locis Ammonis terraplum, unde & nomen accepit. Qui salem Ammoniacum metopis arborei lacrymam sunt interpretati, ita errorem sanè quam puerilem inciderunt, lacrymam Ammoniacam à sale Ammoniaco non distinguentes: quum tamen sicut res diversissima, ut latius annotavimus suprà in dictione AMMONIACVM.

Salgamæ, pen. cor. n. t. Appellabantur à prisca quæcunq; cōditanea ad vietū nostrum in vasis servabantur, utputa mala, pyra, fici, uvæ, rapæ. [τὰ τέλαια] Gal. Toutes choses sales ou confites & mises dans des pots pour garder. Ital. Cose condite & assaggionate, accionate nei ravi. Germ. Würsteren en gemachet d'sig opa/treutet vnd würgen. Hisp. La conserua que se guarda en cartido. Pol. Wysekkie konfekti, albo massolone ręceji. Vngar. Beszokt anagrakot edel. Ang. Things condite and conserued, as peares figges grappes.] Columel.lib. 10: Tempore non alio vili quoq; salgama mære, Capparis, & tristes inulae, ferulae; minaces Plantantur. Idem lib. 12. cap. 4: Post hoc præceptum locum & vasa idonea salgamis præparari jubent.

Salgamætus, m. f. Qui salgama vendit. [σάλματης] Gall. Vendeur de selles confites. Ital. Chi se condire & assaggionare è chi vende tal cose. Ger. Der obs/treuter/ würgen/ vnd vergleichend ding cynomati vnd vertauft. Hisp. El que vende aquela conserua. Polon. Ten co konfekti sprawnie. Vng. Berakot be szokt edel aros. Ang. He that selleth things conserued.] Colum.lib. 12. cap. 44: Libros tuis edidit, quos inscripsit nominibus Coci, & Getarii, & Salgamarii. Ibidem cap. 54: Raporum quam rotundissima summa, eaque si sint lutoſa, detergito, & summam cutem novacula decerpito: deinde, sicut consueverunt salgamarii, decussatione ferramento lunato incidit.

Sali, per simplex i, aviculae sunt, quas Aristoteles ἡγεμόνης, & ἡγεμόνης appellat, fecunditatis magnæ, ut perdices, gallinæque. Plin.lib. 10. cap. 52: Plurima ova pariunt struthio camelii, gallinæ, perdices, fali.

Salica lex, Vide SALII, Germaniæ populi in PROPRIIS. Salicæstrum, Genus labruscæ in salicis nascentis. ἡγεμόνης ægeia. Plin.lib. 23. cap. 10: Est labruscæ similis, sed in salicis nascentis, ideo distinguitur nomine, quum eisdem usus habeat, & salicastrum vocatur.

Salicetum, Salicium, Salignus, Vide SALIX.

Saliens, Vide SALIO.

Salinæ, salinum, Vide SALA.

Sali, iis, salivi, vel salii, vel salui, divisis syllabis, supinum saltu;

Salto. [תְּרַקְּדָה] ṣalîgħ ḥarr nitter. ḥaqeq, ḥadha. Gal. Sauter. Ital. Saltare. Ger. Springen/ gumpen. Hisp. Saltar. Pol. Skacze. Vngar. řökök vgrandozom. Ang. To leape.] Virgil. 2. Georgic. Multibus in pratis unclos saliere per utres. Horat. 1. Epist. 14: Nec meretrix tibicina, cuius ad strepitum salias terre gravi. Plaut. Bacch. Ibi cursu, luctando, hasta, disco, pugillatu, pila. Saliendo se exercebant magis quam scorto, aut suavii. ¶ Salire è terra, pro prodire, emitti. [ἀποβαίνει] Lucret. lib. 1: E' terraq; exorta repente arbusta salirent. Virg. 1. Georg. Tam multa in tecis crepitas salit horrida grado. ¶ Salit mihi cor, per translationem. Plaut. Mil. Dicito docte, & cordate, ut ei cor saliat. Subau. præ gaudio. ¶ Salire dicuntur animalia carentia ratione, quando matres inueni staminas: nam saliendo ascendunt. [Υπερβαθύ] Ovid. 2. de Arte: Læta salit ovis, tauri quoq; læta juvencia est. Varr. 2. de Re rust. cap. 7: Quum eque matrem ut saliret, adduci nō possit; & eum capite obvoluto peroriga adduxisset, & coegerisset matrem iniret quum descendenti velum dempsisset ab oculis, ille impetum fecit in eum, ac mordicus interfecit. Idem 3. de Re rustic. cap. 10: Salunt ferè in aqua, de anseribus. ¶ Composita sunt, assilio, absilio, cōsilio, desilio, dissilio, exilio, insilio, p̄osilio, pr̄esilio, resilio, & transilio: quæ omnia mutant a, simplicis in i, faciuntq; præteritum usitatiū per iiii, divisis syllabis. In supinio autem mutant a, sui simplicis in u: ut Assilio, assilui, assultu, Dissilio, dissilui, dissultum. Significata vnde suis locis.

Saliens, m. t. à Latinis dicuntur fistularum capita, atq; etiam ipsæ tuborum, fistularumq; scaturientes, quæ & siphunculi dicuntur, & siphunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone salientes. [פְּתַחַת] siphonim, siphon. Gall. Les bous des tuyaux des fontaines par où l'eau sort. Ital. Canoni per coudure le aquæ de dalle fonti altrove. Ger. Wasserösen / oder die vordersten hellen der teucheln auf welchen das wasser herfur springt/brunnröhren/springerösen. Hisp. Los chorros del agua vina. Pol. Ruri modus, item sykawka, item korek. Vng. Forras i sejtsatorna. Ang. Pypes to conneigh water.] Vitruv. lib. 8: Hæc maximè considerant Athenis: ibi enim ex ejusmodi locis, & fontibus, & in asty, & ad portum Pirum ducti sunt salientes, è quibus bibit nemo, sed lavabinibus & reliquis rebus utiuptur. Bibunt autem ex putidis. Cic. ad Qu. Frat. lib. 3: Evidē hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica svavitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & sylva viridicata.

Sälco, tas, n. p. Tripudio. [גָּלְכָּה] ḥarakâh chirchâr. ḥeqeq, ḥanq. Gall. Danser, danſer. Ital. Ballare. Germ. Springen vnnb tangen. Belg. Dansen. Hisp. Dançar ò baylar. Pol. Tanjuse, tanukus. Vng. Vgrandozom řököldez. Ang. To leape ofien, to danse.] Salust. in Catil. Sed in his Sempsonia, multa virilis audacia commiserat. Hæc mulier generi atque forma, præterea vita, liberisque satis fortunata fuit, literis Græcis atque Latinis docta, piallere & saltare, & cantare elegantiis quam neesse est probæ, multaque alia quæ luxuriaz instrumenta sunt. Cicero in Catilinam: Hi pueri tam lepidi, ac delicati non solū amare, & amari, neque cantare, saltare, sed etiam sicas vbitare, & spargere venena didicerunt. Idem pro Muræna: Nemō ferè saltat sobrius. ¶ Carmina saltantur theatro, Ovid. 5. Trist. Eleg. 8. Saltata poëmatia populo, Idem 2. Trist. ¶ Saltare laudes alicujus, est saltationibus immiscere, ait Budæus. Plinius in Paneg. Quum laudes Imperatorum ludis etiam, & comediationibus celebrarentur, saltarenturque, &c. ¶ Hujus composita mutat a, in u, ut Assulto, Exulto, Proſulto, Præſulto, Subſulto, & Transſulto, de quibus suis locis.

Saltatio, onis, f. t. illa hominum jactatio, quam vulgus tripudiū vocat. [גָּלְטָה] ḥeqeq, ḥanq. Gall. Danſement, sautement, danſal. Ital. Effo ballare. Ger. Ein Tanz, Belg. Ein dansing. Hisp. Dança ò baylado. Pol. Taniec, Vng. Vgrandozom řököldez. Ang. A leaping, dancing.] Cic. pro Muræna: Multarū deliciarum comes est extrema saltatio. Quint. lib. 1. cap. 11: Nam Lacedæmonios quidem etiam saltationem, quandam, tanquam ad bella quoq; utilem, habuisse inter exercitationes accepimus. Cic. de Clar. Orat. Quos Sextus Tityus consecutus, homo loquax sanè, & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tityus nomen esset.

Saltator, m. t. Tripudiator, qui saltat. [גָּלְטָה] ḥeqeq, ḥanq. Gall. Danſer. Ital. Danzatore. Ger. Ein Tänzer. Hisp. Dancador ò baylador. Pol. Skoczek, taniecniak. Vng. Vgrandozom řököldez. Ang. A dancer or iumper.] Cic. lib. 1. Offic. Adde hue, si placet, unguentarios, saltatores, totumq; ludum ralatium. Quint. lib. 1. cap. 12: Non Comœdum in pronuntiando, nec saltatorem in gestu facio. Cicer. pro Muræna: Saltatorem appellat L. Murænam Cato: maledictum est, si vere objicitur, vehementis accusatoriis: sin falsò, maledici convitatoris.

Saltatrix, verbale. f. t. [גָּלְטָה] ḥeqeq, ḥanq. Gall. Danſer. Ital. Ballarina. German. Ein Tänzerin. Hisp. Lancadora ò bayladore. Pol. Taniecniaka. Vng. Vgrandozom řököldez. Ang. Shetlás danseth.] Cicer. in Pison. Tu ex

tenebrisca popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reipub. occasum atq; interitum lugere vetus. Saltatcula, diminutivum. [οὐ παρεῖ εἰ διτελεῖ ὁρέων παρεῖ τεχνής. Gall. Sauterelle, sautinelle, danseuse. Ital. Picciola ballarina. German. Ein eteue Tanzherin Hispan. Pequenna bayladora, danzadora. Polon. skocza. Vng. Vrandox a Zonyotska. Ang. A little dancer.] Gell. lib. 1: Dionihamque cum notissimae saltatricula nomine appellarer.

Saltatorius, ria, riui, Quod ad saltationem pertinet. οἶχος στρίγης. ut Ludus saltatorius, in quo saltare doceatur. [Gall. Ecole pour apprendre à danser le bal. Ital. Luogo dove si impara a ballare. German. Ein ort da man lernt springen und tanzen Hispan. Escuela de danzar o baylor. Pol. Miejsce gdzie tanecowac ves. Vng. Vrandox uho valo. Ang. Belonging to leaping or dancing.] Macrobius lib. 3. Saturn. Filii Senatorum in ludum saltatorium comedabant, & illic crotal gestantes, saltare discebat. Cleer. in Pisonem: Quinque ipse nudus in convivio saltaret, in quo ne tunc quidem, quia illum suum saltatorium versaret orbem, Fortuna rotam pertimescebat.

Saltatio, tus, m. q. Saltatio. [Ιτιχάρη, οἴχος. Gall. Dansement, danser Ital. Eso danzare. Ger. Tanz oder tanzung. Hispan. Dança o bayle. Pol. Tancowanie. Vng. Zökölés, vgrandozás. Ang. Dancing.] Liv. lib. 1. ab Urbe. Per urbem ire canentes carmina cum triplauis, solemni que saltatu justit.

Saltus, a, turæ, Saltatio, οἴχος, οἴδημα. Plaut. in Curc. Nuc dum saltura sat bona eit, si id feceris, Venire poteris in festin's vilio. Saltus, m. q. Ipse salienti actus. [οἴδημα. Gall. Saut. Ital. & Hisp. salto. Ger. Ein sprung. Pol. skok. Ang. A leap or iumpe.] Virgil. 9. Aeneid. Tum demum saltu præcepit se omibus armis in fluvium dedit.

Saltum, apud antiquos, sive saltuatum, Saltus. [οἴδημα. Gall. De saute en saut, en futilant. Ital. Di salto in salto. Ger. Mit springen oder hoppn. Hispan. Salto à salto. Pol. skacza. Vng. Zökölés vgrandozás. Ang. Frome leap to leap.] Gell. lib. 9. cap. 4: Atque item esse alia apud ultimas Orientis terras miracula: homines, qui monasteri appellantur, singulis cruribus saltuatum currentes, vivacissimæ perniciatis. [q. Saltuatum scribitur, est carpitum scribere, non suo ordine, sed ut se se offert. Sennala lib. 3 Histor. Nos una estate in Asia, & Græcia gesta, literis idcirco convenientia mandavimus, ne yellicatim, aut saltuatum scribendo, lectorum animos impediremus.

Saliatörēs, inquit Rhabanus Maurus de Magorū præstigiis, vocati sunt, quia dum eis membrorū quecupq; salienti, aliiquid sibi exinde prosperum seu triste significari prædicunt. Saltuica, s. p. Herba est eadem, ut Ruellius puravit, cū nardo Celtica. [Ger. Martamagdatenæ traute/taugentraut/taugensteirte. Pol. spikanarda. Ang. A kind of leander.] Plin. lib. 21. cap. 7: Saliunca foliosa quidē est, sed brevis, & quæ nocti non possit. Radici numerosæ cohæret herba verius quam flos, densa veluti manu pressa, breviterq; cæspes sui generis. Pannonia bacignit, & Norici, Alpiumq; aprica: urbium Eporedia, tantæ suavitatis, ut metallum esse coepit. Vestibus interponi cam gratissimum. Virgil. Aeglog. 5: Punicis humilis quantum saliunca rosetis, Iudicio nostro tantum tibi cedit Amyntas.

Saliuum, saliyi, n. s. & Saliva, salivæ, s. p. Sputu, quod ferè salis saporem habeat: vel à saliendo, quod in ore saliat, & creseat. [Τηροκ ηλυστόν, οίλα. Gall. saline. Ital. Salina, sputo. Germ. Der speichel/grässen/geisser. Belg. Specsel. Hispan. La saliva de la boca. Pol. slyna. Vn Nyal. Ang. Spittle.] Plin. lib. 7. cap. 2: Feruntq; istas saliva, ut fervetis aque, & tactu fugere. Idē lib. 23: Sua cuique vino saliva innocentissima, sua cuiq; & tas gratissima: hoc est, media. q. Ponitur aliquando saliva pro gustu. Persius Satyr. 6: Nec tenuem solers turdorum nosse salivam.

Saliuſus, adjективum, Quod salivæ similitudinem habeat. [ιπλελάδης. Gall. Plein de saline, ressemblant à saline. Ital. Chrende gusto di salina, pieno di salina. German. Dem speichel gleich. Hisp. Cosi lleno di salina o semelante à salina. Pol. slyne podobni. Vng. Nyal. Ang. Full of spittle or lik spittle.] Plin. lib. 16. cap. 38: Humerulmis salivosus.

Saliuo, as, n. p. Salivam facio. [Τηροκ ηλυράκ. οίλα, οίλια. Gal. Letter saline, cracher. Ital. Gittare salina. German. Grässen/geisser. Hisp. Hacer o echarder si salina. Pol. Slije tosse, ślinieś. Vng. Nyalat gyújtók. Ang. To spittle, to cast out spittle.] Plin. lib. 6. cap. 36. Congregant verno tempore purpuræ, mutuoq; attritu lento rem cuiusdam ceræ salivant. q. Aliquando illino, sive perungo. Colum. lib. 6. cap. 5: Tunc panacis, & eryngii radices seleniculi seminibus miscendæ, & cum defrui ac m. sili tritici farina, candentiq; aqua coaspergenda, & eoq; medicamine salivandum ægrotum pecus.

Saliuſus, ria, riui, adjективum, Quod ad salivam pertinet. [οιλελάδης. Gal. Appartenant à saline. Ital. Pertinente à salina. Ger. Das zu dem speichel oder geisser gehört. Hispan. Pertinente à salina. Pol. slymian. Vngar. Nyalox valo. Ang. That belongs to spittle.] Plin. lib. 9. cap. 51: Quæ durioris teste sunt, ut murices,

purpuræ, salivatio lento paruntid est, viscositate salivæ. Saliæ, salicis, f. t. Arbor n. rata, à saliendo: hoc est, crescendæ, celeritate dicta. [Τηροκ harab. ita Gall. Saulx. Ital. Salice, salgo. German. Ein weiden oder weydbaum. Hispan. Salsæ. Polon. Wiersba. Vngar. Fw. fa. Ang. A willow tree or wishie.] Nam si ve sata, sive calu teret impacta, statim suigit. Vng. 10 Aeglog. Mecū inter salices lenta sub vite jaceret. Ovid. lib. 10 Metam. Amnicolæq; simul salices, & aquatica lotos. Vng. 1. Aeglog. Florentem cytisum, & salices carpetis amaras. Saliagnus, a, um, Quod ex salice confestum est. [ιτιχ. Gall. Quid est de saule. Ital. Di salze. German. Weydin/weydbaum/von weyden gemacht. Hispan. Cosa de materia de sauge. Polon. Wiersba. Vng. Fw. salol valo. Ang. Made of a willow tree.] Virg. Est rugi custos armatus falce saligna. Idem 4. Georg. Et custos furum, arque avium, cum falce saligna Hellestiaci servet tutela Priapi. Colum. lib. 7 cap. 1: Quippe vel soliis, spinisque, vel peticis salignis alitur. Horat. 1. Secl. Satyr. 5: donec cerebrosus proflit unus, Ac mulæ nautæque caput lumbosq; saligno fuste dolat.

Saliagnus, a, um, Idem. Colum. lib. 7. cap. 10: Deinde ab istu virgæ oporet tumentem veniam ferro rescindi, detrahe quoque sanguine colligari saligno libro, vel etiam ulmo. q. Saligna clava, apud eundem lib. 6. cap. 2.

Salfæcetum, saliceti, & per syncopam salictum, n. s. Locus salicibus consitus. [Τηροκ barabim. ita. Gall. Vne saulage. Ital. Luogo piantato di salice. German. Ein ort an dem viel weyden siehen. Hispan. El sauledal, lugar do saules. Pol. Wiersbina. Vng. Fw. Ang. A place set with willow trees.] Varro. Idoneus locus eligendus ubi facies salictum, & arundinetum. Cicero 1. de Divin ex Ennio: Nam me risus homo pulcer per amena salicta, Et ripas raptare. Idem pro lege Agr. Accedit cō moas Gaurus, accedent salicta ad Minturnas. Virg. 1. Aeglog. Hyblæis apibus florem depasta salicti. Juvenal. Sat. 11: Necrum ausus virgas humiliis mordere salicti.

Salfœ. Sallio, Vide S A L.

Salmo, Piscis marinus, qui & fluvios subit, semelque gustata aqua dulci vix unquam in mare regreditur. [Gall. Saulmen. Ital. Salmon pesce. Germ. Ein Salm. Hisp. Salmon pescado. Pol. Losos. Vngar. Sal. Ang. Salmon fish.] Plin. lib. 9. cap. 18: In Aquitania Salmo fluvialis marinis omnibus præfetur.

Salmistrum, n. s. Ut modò consuetudine vulgi dicitur, salictum est, & ad tormenta ignium missilia repertum, veteribus autem suis videtur incognitum. [άλόνης. Polon. salpera.] Corrupta tamen dictio est. Nam legitur apud Plinius, Sal, & nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. Vide in dictione N I T R U M.

Salpæ, [οίλα. Ger. Ein Meerisch behaft zu Venedig sein. Rægi hat mittan durch den Leib hinab etlich goldfarbe strymen / Irenichtia Goldfisch.] Genus pisces, circa Ebusum Hispaniq; insulam, obsecens alibi, & qui coqui non possit, nisi feruia percussus, ut ait Plin. lib. 9. cap. 18.

Salpygæ, pen. prod. Genus formicarum venenatarum. Luc. lib. 10: Quis calcare tuas metuat Salpyga latebras? Cicero appellat salifugas.

Salsamentum, Salse, Salsedo, Vide S A L.

Salsicortex, salsicorticis, A' nōnullis appellat̄ arbor ex genere glandulari, quā Græci οἰλος nominat̄. Est aut̄ haec arbor cortice, argi, caudice crassissimo, & plerūq; cavao, fungo soq;. Sola corde caret, etiā quū vivit, putrefascit. Fulmine frequenter dicitur etiā si altitudine nō excellat: ideo ad sacrificia uti nefas erat apud Aegles. Eadem ferè sterilis est: & si quādo glandē tulerit, ea adeo est amara, ut p̄ter fues, à nullo attingat animali: ac ne ab iis quidē, quū aliud pabulū possunt nācti.

Salsilago. Salsitudo. Salsura. Vide S A L.

Saltatör, Salsatrix, Saltatricula, Vide Salto in S A LIO.

Saltæm, conjunctio per defunctionem dicta, quasi, si alter nō potest. Vel (ut inquit Gellius) u litera abjecta. [ητηροκ, ητηροκ. Gall. Au moins à tout le moins. Ital. Almeno, p. Ger. Doch nur/jum wenigst oder mindesten. Belg. Alleen/ter minsta. Hisp. Alomenos si al que no. Pol. Tyko. Vn Akar/sak. Ang. At the least.] Nam à principio salutem dicebant, quod nos salutem dicimus. Nam quū alia quædam petita & nō imperata sunt, hic solemus, quas ad extremū aliquid petunt, quod negari minimē debeat, dicere Hoc saltē fieri, aut dari oportere: tanquam salutē postremō petentes, quā impetrari sit equissimū.

Seryus: Saltem tractū à captivis, qui qui teneat̄ ab hostiis, dicebant sublati manibus, Salutem concede. Hinc per synæsalinatus est sermo, ut in conceptu rerum multarum petituri aliquid, saltem dicamus. Virg. lib. 1. Aen. Si absurda Salus, & te pater optime Teuciū n. Pontus habet Lybie, nec spes jam restat Iuli: At freta Sicaniæ saltem, sedēq; paras; Vnde huc advesti, regemq; petramus Aesten. Idem lib. 6. Aeneid. Da dextram misero, & tecum me tolle per undas, Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. Cicero Attic. lib. 9.

lib.9: Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltum.

Saltus. Vide S A L T O.

Saltus, ius, in q. Locus incultus propter sylvas, inquit Varro, aut genus, ubi pecus pasci possit. [Ψ]abáρ ἄλος. Ger. Ein Forst; ein ungebauwer waldchtig ort / da man das Vieh weiden und summieren mag. Pol. Chroslyna gđe bydlo passata, pasieka. Vng. Berek liget. Ang. A forest, a latone in a park or forest. De saltu ita scribit Festus, Saltum Caius Achius lib.2. Significationū, quæ ad ius civile pertinent, ita definivit: Saltus est ubi sylvæ & pastiones sunt, quarum causa casæ quoq; si qua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur, ea res nō permit nomen saltus, nō magis quam fundi, qui est in agro culto & ejus causa habet ædificium, si qua particula in eo habet sylvam. Cæs. 6.bell. Gall. Atq; ille latebiis, aut syvis, aut latibus se eriperet, & noctu occultaret. Idem 1. belli Civii. Celeriter. Pyrenæos saltus occupari jubet. Virg. 1. Georg. & magna canibus circundare saltus. Ovid. Epist. 5: Quis tibi monstrabat saltus venatibus aptos? Vide plura de hac voce apud Vailam Elegant.lib. 5. cap. 106 & lib. 4. cap. 57.

Saltuāris, m, m. f. Sylvarum, seu saltus cultos. [στρυμόφύλαξ. Gall. Maistre, garde ou sergeant de forest. Ital. Guardia di foresta. Ger. Ein Forstmäster. Hisp. Montarax que guarda los bosques. Pol. Gauwnik, ließni. Vng. Berek liget ördö. Ang. A master or keeper of forests.] Pomponius 1. sita ff. de Vsl & habitat. Dominus proprietatis, etiā invito usufructuario, fundum, vel aedes per saltarium vel insulatum custodiare poterit.

Saltuāris, sa, sum, id in quo multi sunt saltus. [δρυμάδης. Gall. Plein de forêts, bois, saugeaux. Ital. Bosco, pieno di foreste. Ger. Wäldchig. Hisp. Cosa de muchos bosques y pastos. Pol. Pel'ns kafu. Vn. Ligeibz bankðs. Ang. Full of forests.] Liv. 7. bell. Pun. Aperta erat regio, sine ulla, ad insidias latebris: itaq; in loca saltuosa cedere inde coepit.

Saluber, Salve, vide S A L V S.

Silvā, æ, f. p. Frutex est nulli nō notus, virgas habēs quadrangularis, foliaq; aspera, crassa, & iucava, odoe suavi quidem, cętrum ingrat. [ἰελιόφαγος. Gall. sauge. Ital. & Hisp. Salvia. Ger. Salbei. Pol. szal'wya. Vng. Salya. Ang. Sange.] Dicta salvia (ut putatur) quod multis in cōmodis medeatur, ægrosque salvos præstet. Prodest enim paralyticis, & contra serpentum morsus remedium exhibet. Plin.lib.22. cap. 25. Dioscor. lib.3 cap. 38.

Silvatum, salviati, p. f. Genus medicamenti est, quo veterina, & mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione. [ἰελιόφαγος τονίζων. Gall. Brumage de sauge, en sauge. Ital. Beuanda di salvia. Ger. Ein artzney oder franz von salbeien. Hisp. Saluado. Pol. Lickarschw. salwy. Vng. Salya bol'sinalit orosz. Ang. A drink made of sauge.] Colum.lib.6. cap. 9: Recens tussis optimè salviato farina ordeacea discutitur. Idem lib. 6. cap. 24: Lupini semicrudi conteruntur, & offæ salviati more fauibus ingeruntur. Et paulò post: Potest etiam cum ando fico & eruo contul herba santonica, & formata in ofam, sicut salviatum demitti. Quibus tamē in locis salviatum potius legendum crediderim: quod & eruditioribus placere video: qui salviatum interpretantur medicamentū genus, quod pecori ægrotō datur deglutiendum.

Silvio, salviæ, act. p. Salviato medeor, vel salviatum deglutendum præbeo. [ἰελιόφαγος ποτίζω, ή απόν ποτός ιελιόφαγος. Gall. faire boire en sauge. Ital. Dar à beure beuanda di salvia. Ger. Salbenen eingegeben. Hisp. Senar consuados. Pol. Lickarschw. salwydase. Vng. Salya boi'sinalit orosz gal meg oroszom. Ang. To give a drink of sauge.] Colum.lib.6. cap. 24: Vel tenore aere commiso, torrido, molitoq; milioq; & per unam noctem laet macerato salviatur. Quo ramen in loco doctioribus quibusdam, salivatur, legendum videtur: quoium iudicio nos quoq; libenter subscribimus, alio Columellæ loco adducti, qui est ejusdem lib. cap. 5. ubi sic habet: Evincendi sunt quavis pestiferi morbi, & exquisitis remedis propulsandi. Tunc panacis & eryngii radices, foeniculi seminibus miscendæ, & cum de fruti, ac molti tritici farina, canderiq; aqua conspergenda: eoq; medicamine salivandum ægrotum pecus. Vbi salivandum pecus dixit, pro eo quod est, salivato per os immiso curandum.

Silum, sali, n. f. Mare: [Σ]ιλιjam æls. Gall. Mer. Ital. Mar. Ger. Das Meer. Hisp. El mar. Pol. Morje. Vng. Tengeres tener. An. These. Jà sapore salis: vel à verbo Græco σιλιον, quod significat mouere, fluctuare. Virg. 1. Aeneid. Perq; undas superante salo. Cic. pro Cæs. Vt à quo loco depulius esset, in eum se fortuna restitueret, non in salum, sed in ipsam urbem quam petebat. Idem 3. Tuscul. Nec tam ærumno navigasse salo. Virg. 2. Aeneid. Fit sonitus spumante salo. q. Veneribus etiam in masculino in usu fuit, ut apotavit Nonius. Ennius in Hebe: Undantem salum.

Silus, salutis, f. Incolumitas. [Σιλι]jeschah τύπων τεσχuhabz. mneia. Gal. Salut, salutem, sanse. Ital. Salme, sanua. Ger. Glück

und heit/gesundheit/wolstand/wolfsart. Bel. Salubert, salubert. Hisp. Salud, sanidad. Pol. Zdrowie, szczeście. Vng. Béduossig, elet meg maradas. Ang. Health. Cicero Attico: Salut, si me amas, consule. Terent. in Adelph. Quod cum salute ejus fiat. Cic. lib. 3. de Leg. Cus ne redditus quidem ad bonos, salutem à bonis potuit afferte. Pl. 4. in Merc. Specm teneo, salutē amissi: redet; an nō, nescio. Ovid. lib. 3. Metam. te scilicet omnisi in uno Nostra salus posita est. q. Salutem dicere alicui ren: id est, vale dicere, & jubere valere, reliquære. Cic. ad Volum. lib. 6: Quas si, ut volumus, exceperimus, ego verò multam salutem & foro dicam, & curia: vivamq; tecum & cum communib; nostris amatōibus. Hoc est, iubeo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune. q. Accipitur aliquando salus pro remedio. Virgil. 2. Aeneid. Vna salus vicit, nullam sperare salutem, q. S A L V S item dea salutis credita est: unde salutaris porta Romæ appellata, ab ejus dea æde, quæ ei proxima fuit. Terent. in Adelph. Ipsi si cupiat Salus, servare proffus non protest hanc familiam. q. Dicimus Latinè, Nuntiare salutem, Adscribere salutem. Dicere salutem, est salutare. Cic. Attic.lib. 4: Misit ad me statim, qui salutem, nuntiarer. Et lib. 6: Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandavit, ut mihi salutem adscrberes. Plaut. in Cap. Omnum primum salutem dicitu patri & matri. Mittere salutem, Remittere salutem: id est, salutare, & resalutare. Ovid. Epist. 15: Hanc tibi Priamides mitto Ledæa salutem.

Salubrē, pen. prod. m. t. Salubris fœminini, salubre neutri: & hic & hæc salubris, & hoc salubre. Quod præbet sanitatem. [ὑγείας, οὐρανος. Gall. Saluaire, qui donne salut. sain. Ital. Salubre, salubris, salutifero, salutare. Ger. Das gesund ist/oder gesundheit bringt/genäss reich. Hisp. Cosa saludable. Pol. Zdrowie. Vng. Egesszeg. Ang. Holesome, that growth health.] Wade aér, cibus, locus, salubres dicuntur. Colum. lib. 2. cap. 4: Fundum sicuti ne fœcundissimi quidem sôli, quum sit insalubris: ita ne effici, si vel saluberrimus sit, parandū. Cic. i. de Divin. Vt enim Ceos accepimus ortum Caniculae diligenter quotannis solere servare, conjectu: aq; capere, ut scribit Ponticus Heraclides, salubrisne, an pestilens annus futurus sit. Nam si obscurior, quasi caliginosa stella extiterit, pingue & concretum esse celum, ut ejus aspiratio gravis & pestilens futura sit. Si illistris & perlucida stella apparet, significari celum esse tenue, purumq;, & properea salubre. Aquæ salubres, Horat. in Carm. secul. Fluvius saluber, Virg. 1. Georg. Salubre alicui rei, Plin.lib. 8. cap 27: Chelidoniani visu saluberrimā hirundines monstravēre. Consiliū salubre, Cicero ad Atticum lib. 8. q. Aliquando salubris accipitur pro sano. Salustius in descriptione Africæ: Genus hominū salubri corpori. Liv. 3. ab Urbe: Graviore tempore anni cœcum acto, defuncta mōrib; corpora, salubriora esse cœpere. Salubrītas, ris, f. Sanitas. [ΤΗΛΙΟῩη̄ republ̄ή̄ ΤΗΛΙΟῩη̄ ripheus. ηγεία. Gall. Santé, saîne. Ital. Sanità. Ger. Gesundheit) gesunde. Hisp. Sanidad. Pol. Zdrowie. Vng. Egesszeg. Ang. Holosome. Plin. li. 37. cap. 13: Iam situ ac salubritate cœli atq; tēperie, &c. Cæs. 8. belli Gall. Ipse tanū itineū faciebat, quantum satis esse ad mutationem locorum propter salubritatem existimabat. Salubrité, adverbium. [ὑγείας, οὐρανος. Gall. sainement. Ital. Sanamente. Ger. Mit gesundheit/keusamet. Hisp. Saludablemenze. Pol. Zdrowiem. Virg. Egesszeg. Ang. Holosome.] Liv. 3. ab Urbe: Et trahi bellum salubriter, & mature perfici potest. Cic. de Senectute: Vbi enim potest illa ætas aut equè calescere, vel aplicatione melius, vel igni: aut vicissim umbris, aquisq; refrigerari salubrius?

Salutari's, tare, om. t. Salubre: hoc est, sanitatem præbens, vel ad sanitatem præbendam idoneū. οὐρανος. Gall. Saluaire, san; qui dōne sané Ital. Salutare, salubre, salutifero. Ger. Heilsam/gendheit/gesund/ das heit oder gesundheit bringt/ heisfurderlich. Hisp. Cosa saludable. Pol. Zdrowie, zchowiaci, zdrowi. Vng. Béduossig, egesszeg. Ang. Holosome or that giues health.] Cicero ad Octavium: Nulla enim remedia que vulneribus adhibentur, tām faciunt dolorem, quān quā sunt salutaria. q. Salutares literæ dicuntur quæ consolationem afferunt. Cicero ad Atticum libro 7: Sic ergo habeto, salutares te mihi literas misisse. &c. q. Salutaris litera à Cicerone dicitur A, quæ absolutionis nota erat: ut tristis C, quæ cōdemnationis. Cicero pro Milone: Nec nobis tām salutarem hanc judicando literam, quām illam tristem dedisset Budæus. q. Invenitur & Salutare substantivum. Plin. lib. 12 cap. 5: In præsencia externa prosequemur à salutari maxime os. q. Salutaris digitus, qui pollici est proximus, qui & index diciuntur. οὐρανος. Sueton. de Aug. cap. 80: Dextreq; manus digitum salutarem tam imbecillū interdum sentiebat, ut torpiente, contractumq; frigore, vix corneci circuli supplicamento lentiuptur admovet. Martianus de Nuft, Veliū quidem redimitus puer ad os cōpresso digito salutari, silentium commonebat. Dicitur autem salutaris, vel quia non salutamus, nisi visa & indicata. Virgil. 3. Aen. Italiā lato socii clariore salutat. Vel quia eo comprimimus os ad silentiū, quod

QQ 5 salutare

salutare est præceptum. Inter salubris tamen & salutaris multum interest: non enim salutarem locum, cibum, aquam dicimus ut salubrem. Itaq; intelligendum est, salubris dici de loco, cibo & aliis quæ natura afferit & largitur: Salutaris vero de reliquis omnibus, quæ arte, ingenio aut alio modo parantur.

Cornel. Fronto de diff. vocab.

Salutariet, adverbium, Salutis ergo, sine discrimine salutis, tuendæ salutis gratia. [σωματείας. Gall. Salutairement, sainement. Ital. Sanamente. Ger. Heilsamlich, zu heil oder gesundheit. Hisp. Saludablemente. Pol. Zdrowiście. Vng. Egessegé. Ang. Holofmelie, without hurt or danger.] Plancus Ciceroni: Quadraginta millium passuum spatio relicto, consedi eo consilio ut vel celeriter accedere, vel salutariter recipere me possem. Cicer. de Clar. Orat. Tum arma sunt ea sumpta, quibus illi ipsi qui didicent eis uti gloriosè, quemadmodum salutariter uterentur, non reperi baunt.

Saluto, salutas, act. p. Salutem dico, inviso. [שְׁבָרֶךְ berachah, εὐλογία. Gall. Saluer, donner le bon tour. Ital. Salutare. Ger. Grüßen. Bel. Groeten. Hisp. Saludar denunciando saludes. Pol. Podziwiam. Vng. Kézbenlek. Ang. To halse, to give good morrow.] Cicero Attico: Quum Philogenes libertus tuus ad me salutandi causa venisset. Terent. in Adelph. Oppertia habminem hic, ut salutem, & colloquar. q. Neque vero accedentes tantum salutare dicimur, verum etiam recedentes. Statius 4. Theb. Stant tamen, & nota puppim de rupe salutant. q. Salutare item venerari. [שְׁבָרֶךְ berachah.] Terent. in Phorm. At ego deos Penates hinc salutatum domum divortar. Mart. lib. 12: Multis dum precibus Iovem salutat. Ovid. 15. Metam. latoq; Deum clamore salutant. q. Composita, Consaluto, & Refsaluto, de quibus suis locis.

Salutator, oris, m.t. Qui salutat. [שְׁבָרֶךְ berachah, εὐλογία. Gall. Saluer, qui salutem & fait la reverence. Ital. Chi saluta & fa riuera. Ger. Ein grüßer. Hisp. El que saluda. Pol. Podziwiajac. Vng. Kézben. Ang. He that halseth.] Quint. Cicer. de Peit. Consul. Deductorū officium quod majus est quam salutatorum.

Salutatio, onis, f.t. Salutandi actus. [שְׁבָרֶךְ berachah, εὐλογία, εὐλογεῖσθαι, εὐλογησθαι. Gall. Salutation. Ital. Saluto. Ger. Ein gruß/begrüßung. Hisp. Salud. Pol. Podziwianie. Vng. Kézbenes. Ang. Hailing.] Cic. in Pisonem: Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis deniq; communī salutatione dignum putes? Sāūtōrūs, ria, riūm, adjективum. [εὐλογεῖσθαι, εὐλογησθαι. Gall. Appartenant à salut. Ital. Pertinente à salute. Ger. Das zu dem grüssen oder heutwünschen gehört. Hisp. Perteneiente à salud. Pol. Podziwiania privileg'y. Vng. Kézbenstre valo. Ang. Belonging to health.] Plin. lib. 15. cap. 11: Omnia jam & vitorum salutatorum cubilibus inclusa.

Salutifer, ra, rum, Salutaris. [σωματείο. Gall. Qui donne santé, san. Ital. Salutifere. Ger. Das heil oder gesundheit bringt/heilsam. Hisp. Cosa que trae à tiene salud. Pol. Zdrowie dające, zdrowy. Vng. Béduffegés egesség, zdubffeg hoz. Ang. That bringeth or restoreth health.] Ovid 2. Metam. Aspicit infantem, totoq; salutifer orbi, Cresce puer dixit, tibi se mortalia sapè Corpora debent. Marti. lib. 5: Seu placet Aeneæ nutrix, seu filia Solis, Sive salutiferis candidus Anxur aquis. Ovid. 15. Metam. Vtq; salutifera misericors succurrere rebus Sorte velit, tantæq; urbis mala finiat, orans.

Salutiger, a, rum, Salutaris. [σωματείο. Gall. Qui donne santé, san. Ital. Salutigere. Ger. Das heil oder gesundheit bringt/heilsam. Hisp. Pol. Podziwiajac.] Idem. Vnde Plautus Att. Salutigerulos pueros, vocat servos, qui iussu dominæ, hunc, illumve salutant, suatq; nuntii & renuntii.

Salve, verbum salutantis, idem valens quod salvus sis. Plurimi declinatur per secundas personas imperativi utriusq; numeri, & præsens infinitivi. [σώζω/θλω/χάρεις. Gall. Dieu te garde, bien te soit. Ital. Dio ti salvi. Ger. Gott grüß dich! bis gegrüßtest. Bel. Wilt gegroet. Hisp. Seysalvo. Pol. Budi podziwiono. Vng. Egesseg gel. Ang. Goodmorow, good evening, good saue.] Terent. in Phor. Here salve, salvum te advenisse gaudeo. D. Oh bone custos, salve. q. lubeo te salvare: id est, precor tibi salutem. Horat. lib. 1. Epist. 10: Vtibz amatorem Fuscum salvare jubemus Ruris amatores: hac in re scilicet una. Muliū dissimiles: at cetera penè gemelli. Cic. Attic. lib. 4: Dionysium velim salvete jubeas Virg. 5. Aen. Salve sancte parens, iterum salvare recepti Nequicquam cineres, animæq; umbræq; paternæ. q. Salvabo dixit Plautus Truc. pro salvus, & sanus sum. q. Salvabis in futuro dixit Cic. Att. lib. 6: Salvabis à Cicerone meo: id est, Cicerio meus te salutat. Vide in dictione V A L E O.

Salvis, salva, salvum, Sanus, incolmis. [σώζω Gall. Sain, saune, eschappé hors de danger. Ital. Sano è salvo, scampato da un pericolo. Ger. Frisch vñ gesund/aufrrecht. Bel. Gesondt. Hisp. Cosa salua de peligro. Pol. Zdrowi. Vng. Egessegés. Ang. Saue, whole.] Terent. in Phor. Salvum te advenisse gaudeo. Id est in Austria; Salvus sum,

si haec vera sunt: hoc est, in tuto, & sine periculo sum. q. Transfertur & ad inanimata. Plaut in Rud. Heu heu, scelestus galca in navis perdidis: Nunc mihi opportuna hic esset, salva si foret. Cic. 2. de Fin. Simulatq; ipse gravi vulnere examinari viditse, ut primum despexit, quælibet, salvusne esset clypeus, &c. Terent. Adelph. Salva res est: id est, recte se haberet.

Sálvo, salvus, act. p. Salvum facio, servo. [שְׁבָרֶךְ berachah. Gall. Sauuer, rendre sain & sauue. Ital. Salvare. Ger. Erhalten den heil und wosstand. Hisp. Hacer salvo, salvar. Pol. Przydrowięszać. Vng. Béduffeg meg tartom. Ang. To save.] Cicero in Pisonem: Me posse iterum Rempub. salvare, si cessarem, infinitam cædem fore, si restituissim: quanquam meliora exemplaria hic habent servare.

Sálvator, salvatoris, m.t. Vox in Sacris literis nusquam non occurrere: [שְׁבָרֶךְ berachah. Gall. Sauuer. Ital. Salvatore. Ger. Ein Heiland/Gottsmacher. Hisp. Salvador. Pol. Zwawicid. Vng. Béduffeg meg tartó. Ang. A saviour.] quam tam studiatores, tanquam parum probam, religiosè fugiunt, quemadmodum & verbū Salvo: quod nec ipsum satis Latinum iudicantur antq; locum Ciceronis, quem jam citavimus, mendacem acare: præsertim quum id verbum non facilè apud exempliam veterum, apud Ciceronem certè alibi nusquam licet invenire.

Sám̄būca, sambuca, f.p. sive Sambyca, sive Sambycis. [σάμβυκη, σάμβυκης. Ger. Ein seytenspil. item, eti Kriegerspil zum Sturm / wird während mit seytens gespannen wie das seytenspi Sambuca mit seytens.] Instrumenti musici genus, trianguli, teste Porphyrio in Ptolemæi Harmonica, quod ex nervis tum lōgitudine, tum crassitudine in æqualibus constabat: solebatq; leviori carminum generi adhiberi. Vnde sambucam cothurno aptare, proverbii schema habet, pro eo quod est, res levissimas, planeq; nugatorias, negotias gravibus seriisq; admiserere. Persius Sat. 5: Sambucam citius caloni aptaveris alto. Non habet, ut Diomedes existimat, à Sambyce inventore, quanquam Athenæus ad Ibycum Rhegynum poëtam ejus originem referte malit. - q. Est & genus machina militaris, qua uides expugnare consueverant, in qua sic funes interdebauit, sicut in organo musico chordæ.

Sám̄būcīnā pen. corr. Quæ sambuca canit, σάμβυκης, sicut sordida, quæ fidibus. Plaut. in Stich. Fidicina, tibicina, sambucinas advenit secum forma extima.

Sám̄būcīstā, sambucistræ, σάμβυκης, Mulier sambuca canens, quæ sambucina dicitur. Liv. 9. bell. Maced. Tunçsaltræ, sambucistræ, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis.

Sám̄būcūs, ci, f.s. Arbor nota, furculos spargens arundinaceos, teretes, cavos, candicantes, fungosa medulla plenos, folia juglandis terna, quaternâve, ex intervallis circa ramos excutia, gravi odore, minutum in ambitu secta, & in ramulorū cæcumibus, caulisq; cirtinatas habens umbellâs, quæ florē candidum patiunt, mox acinū terebintho similem in nigredine purpureum, taecemosum, atri sanguinis succo madente. [εἰρήνη Gal. sureau, ou susau, ou ſu. Ital. Sambuco. Ger. Ein hoher Baum. Hisp. Saco arbol. Pol. Bæ. Vng. Bożka fa. Ang. An elder tree.] q. Est & alterum sambuci genus, quod ob humilitatem zapayárdu vocant Græci, herbaceo magis generi assignandum, caule quadrangulo, geniculato, solius amygdala, ex intervallo longioribus, geniculatum expansis, pinnatisq; in ambitu, serratis, muscario flore, & acinū superioris sambuci. Latini ebolum vocant. Vide Plin. lib. 24. cap. 8.

Sám̄būcūs, adj. Et. [εἰρήνη. Gall. De sambuca. Ger. Der bärbaum/auf höder. Hisp. Cosa de sauco. Pol. Bæ. Vng. Bożka fa bożka fabol valo. Ang. Made of elder.] Quod est sambuco est. Plinius de nat. illustri, luvénibus regiis Delphos cunctibus, ridiculi gratia comes adscitus, baculo sambuceo aurum infusum deo donū tilit. q. Sambucca arbor. Plin. lib. 29. cap. 4.

Sám̄mērā, sameræ, f.p. Semen est ulmi. [εἰρήνη, εἰρήνη. Gal. Semence ou graine d'orme. Ital. Seme di olmo. Ger. Der saamen des eschscholtz oder ulmenbäum. Hisp. Simiente de olmo. Pol. Seme igłowne. Vng. Igny, sa mag. Ang. The seed of the elm tree.] Colum. lib. 5. cap. 6: Atineam ulnum Tremellius Scrofa nos ferre saceram (quod est semen ejus arboris) falsò est opinatus. Apud Plin. li. 17. cap. 11. legitur, samara, per primam vocalē in media syllaba. Ulmorum (inquit) priusquam folio vestiantur, samara colligenda est, circa Martiā Cal. quin flavere incipit. Et rursum lib. 16. cap. 17: Atineæ non ferunt samaram: ita vocatur ulmi semen.

Samniones, um, m.t. σωματείο, à Samniis dicuntur, qui sunt dicti fatui, & in moribus obsceni. Cicer. lib. de Orat. Quid porrò tam ridiculum quam Samnio est? qui ore, vultu imitidis moribus, voce, deniq; corpore ridetur ipso? q. Quidam tamen Samniones à sanna deductum nomen arbitrantur, & cœtiū n gemino scribi debet.

Sám̄plā,

Sampsi, sive Sansa, s. p. (ut ex Gregorii Tiferni sententia tradit) Georgius Alexadrinus in suis ad Columellam Annotationibus nucleus est olivæ, quem Græci *τρυπήν* vocant. [Gall. *Le noyau d'olive olive*. Ital. *Offa dell' olive*. Ger. *Die frucht des Olbaums wird in der geftigung schwach hat ein ehen in ihr verschlossen*. Hisp. *Hueso de aceytuna*. Pol. *Kostka oliwowa*. Vng. *Olay mag, auag mag rauu ki tigri tator olay mag*. An. *The kernel of an olive*.] Quorum sententiaz subscriptis & Caelius Rhodiginus, & Ruellius, alioq; nonnulli eruditio non contemnenda viri. Locus autem cui, qui primi sententiaz hujus auctores sunt, ianuntur, est apud Colum. lib. 12. cap. 50 ubi sic habet: *Quoniam baccæ variare coepérunt, & jam quædam nigra fuerint, plures tamen albae, sereno cœlo manibus destringi olivâ oportebit, & substratis tegetibus, aut canis cribrari & purgari. Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferi, & integrum in fiscinis novis includi, prælisq; subjici, ut quantum possit, paullatim extimatur. Postea resolutis corticalis, emolli debebut, adjectis binis sextariis integri salis in singulos modios: & aut tegulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis fiscinis, sampses exprimi. Quo in loco Columellæ, Sampses exprimeret, idem esse putant, quod Sampses: hoc est, ossa, ex olivis premerere, sive olivas ossibus liberare. Quoniam sententiaz quominus subscribam, facit alter ejusdem Columellæ locus qui est libro codem, cap. 49. ubi sic legitur: *Oliva nigra maturissima sereno cœlo legitur, eaq; sub umbra uno die in canis porrigitur, & quæcumq; est virtuosa bacca separatur. Item siqui adhæserant pediculi, adimuntur, foliaq; & surculi, quicunque sunt intermissi, extimuntur. Postero die diligenter cribratur, ut liquid inest stercoris, separetur. Deinde intrita oliva novo fisco includatur, & præto subjicitur, ut tota nocte exprimatur. Postero die injicitur quā mundissimis molis suspensis, ne nucleus frangatur. Et quum est in Sampsem redacta, tunc sal coctus tritusq; manu permiscetur cum ceteris aridis condimentis. Quo certè in loco Sampses nulla ratione pro olivarum ossibus accipere possumus. Neq; enim ullo pacto fieri potest ut oliva in nucleus suos redigatur. Quinetiam is ipse locus, quo illi præcipue nituntur, interpretationi, quā adducunt, prorsus reclamat: ut non magno negotio deprehenderet qui locū eum paulo penitulatiū examinari. Quid autem ea vōce significetur, non facile fuerit pronūtiare, præsertim quum præter unū Columellam (quod quidem sciam) nemo ea fuerit usus. Si tamen conjecturę locus sit, quantum partim ex iam citatis Columelle locis, partim ex variis Catonis, Varonis, & Palladij locis colligere licuit, crediderim Sampses dici ipsas olivarū carnes, mola suspensa leviter comminutas & ossibus liberatas: quæ deinde exprimuntur, oleūq; funduntur: aut aridis quibusdā herbis seminibꝫe conditæ, in usum cibarii condimentive repouuntur.**

Sampsichinum, sive Sampsyphum. [σάμψιχην. Gall. *Mariolaine*. Ital. *Maggiolana*. Ger. *Meyeran*. Hisp. *Amoradux*. Pol. *Majoreana*. Vng. *Majoran*. Ang. *Maioram*.] Herba quam nunc Majoranam appellant, alioq; nomine Amaracus dicitur. Plin. lib. 21. cap. 22: *Sampsichinum sive amaracum in Cypro laudatissimum, & odoratissimum*.

Sampsichinum, adj. et. [σάμψιχην. Gall. *De mariolaine*. Ital. *Dimaggiorana*. Ger. *Bon meyeran*. Hisp. *Cosa de amoradux*. Pol. *Majorenw*. Vng. *Majoran*, *majorana bel valo*. Ang. *Of maioram*.] Idem quod amaracinus. Plin. ibidem: *Fit ex eo oleum, quod Sampschinum vocatur, aut amaraciaū, vide AMARACEVS*.

Sanabiliis, Sanatio, vide SAN GO.

Sancio, cis, civi, citum, vel xi. etum, act. q. Statuo, stabilio, ratu facio, firmo: [σάντζο hekim σάντζιjam πρίγκιπες chokék xuğów, xuğóq. Gall. *Ordonnaer*, *decerner*, *establir*, *confirmer* sur peine grande au transgreſſeur. Ital. *Conſacrare*, *ordinare*, *determinare*, *confirmare*, *ratificare*. Ger. *Gezen oder ordnen*; steif vnd unjerbrüchlich in halten bestätigen. Bel. *Hevith maten*, *verfestigen*. Hisp. *Eſtabliſcer*, *ordenar*, *confagar*. Pol. *Poſtanawian* tak abi statieandi irſal'ō. Vng. *Vegezémmel meg erősítöm*. Ang. *To decree, to mak firme and stable*.] à sanguine, ut putatur, dictum, cd quod maciatæ hostiæ sanguine foedera solerent confirmari: ut est videre apud Liv. lib. 1. ab Urbe condita, ubi verutissimum foedus inter Romanos Albaosq; initum, porcæ immolatione docet sanctum fuisse. Hinc etiam Servius explicans illud Virgil. 12. Aeneid. Audit hæc genitor, qui foedera fulmine sancit: Sanctum, inquit, dicuntur quasi sanguine cōsecratum. Vnde & Sancio vocatur pars ista legis, qua eam violentibus pœna p̄fcribitur. Sed de hoc suo loco. Est itaq; sancire, sancte aliiquid & inviolabiliter constituere. Cicer. de Amic. Hæc igitur prima lex in amicitia sanctiatur, ut neq; rogerimus res turpæ, nec faciamus rogati. Idem 1. de legib. Populariter interdum loqui necesse erit & eam legem quæ scripto sanciat quod vult, aut jubeando, aut veterando, ut vulgus appellat. Cæſ. 1. bel. Civil. Hæc quod facilius certisq; conditionibus sanciantur, aut, &c. Horat. 1. Serm. Satyr. 31. thes. Quā temere in nosmet legē sancimus iniquā! Cic:

Attic. lib. 10: *Ego verò Solonis popularis tui, ut puto etiā mei legem negligam, qui capite sanxit, si quis in seditione non alterutrius partis fuisset: Id est, legibus suis capit is pœnam statuit. Idem de Arusp. resp. Hoc si minus iure civili prescripsum est, lege tamen naturæ, communī iure gentium sanctum est: id est, receptum & corroboratum.*

Sanctus, a, um, participium à supino sanctum, Idem quod sanctum. [σάνκτος μακάριος πρίγκιπες mechukak, ὁ νομοθέτης, xuğów. Gall. *Orionne*. Ital. *Ornatoo*. Ger. *Geordnet* dorſu halten bestätigen. Hisp. *Ordenado*. Pol. *Poſtanowiony* y pozwiedżoni. Vng. *Vegezéssel meg erősítet*. Ang. *Decreed, or deined*.] Liv. 10. ab Urbe: *De provocatione legem diligenter sanctam*. q. *Hinc deducitur & Sanctus, a, um, nomē quod significat propriè id quod neque religiosum est, neq; profanum, sed sanctio quadrā confirmatur, ita ut violari non licet*. [WTP kadbósch, ὁ νομοθέτης. Gall. *Saint*, & sans tache de vice. Ital. *Santo*, *sanza machia di vizio*. Ger. *Hilfig*. Hisp. *Sancto*, *dedicato à Dios*. Pol. *swieti*. Ang. *Holy*.] Cic. post decretum: *Numenq; vestrum æquè mihi grave & sanctum ac deorum immortalium, erit. Idem 2. de Nat. deor. Atypala insula Achilleum sanctissimum colit. Idem de Arusp. respon. Id omnibus semper sanctum, angustum, & religiosum esse visum est. q. *Sancta loca*, dicuntur quæ adversus injuria & vim religione quadam muniuntur, & (ut inquit Donatus) quæ omni observatione in violata sunt. Sanctum (inquit Marianus de rerum divisione) propriè dicitur quod ab injuria hominum defensum atq; munitum est. q. *Sanctum interdum idem quod purum & impollutum*. Virg. 12. Aeneid. *Sancta ad vos anima, atq; istius infacia culpa descendam*. Idem 11. Aeneid.. tuq; ð sanctissima conjux *Felix morte tua: id est, castissima conjux*.*

Sanctulus, sanctula, sanctulum, diminutivus à Sanctus, per contemptum deductum. Hieronymus in Rufinum: *Tibi quasi religiosus, & sanctulus personam humilitatis imponis*.

Sancte, adverb. *Religiosé*. [σάντες. Gall. *Saintement*. Ital. *Santamente*. Ger. *Hilfiglich*. Hisp. *Santamente*. Pol. *swietcie*. Vng. *Zentwl. Ang. *Holy**.] Cic. pro Font. Ab his quicquam sanctum, aut moderate dicitum putabis? Plaut. Cap. *An tu dubium habebis, etiam sancte quum ego jurem tibi?* q. Aliquando idem quod firmiter & constanter. [βεβαίως. Gall. *Fermento*, *constament*. Ital. *Fermento*. Ger. *Bestiglich*. Hisp. *Firme y fuertemente*.] Cicer. Licin. lib. 5. Epist. Meq; ea quæ tibi promitto, ac recipio, sanctissimè esse obſervatum, diligentissimeq; esse facturum. q. *Hinc compositum persancte*. Terent. in Hecyra. *Thais persancte dejetat*. Plaut. *Persancte juravit se facturum*. Sancor, ris, m. t. *Sancitor*: ut *Sanctor legis*, idem quod legislator. [σάνκτος mekim (vel) mekajim πρίγκιπες mechokék, ὁ νομοθέτης. Pol. *Vitavčja*. Vng. *Törvénycsőre vezet*. Ang. *A lawmaker*.] Tacit. lib. 3: *Sed præcipiū Servius Tullius sanctor legum fuit*.

Sanctio, onis, f. t. *Confirmation*: [σάνκτος πρίγκιπες chokék, βεβαίως. Gall. *Ordonnance*, *ratification*, *confirmation*. Ital. *Confirmatione*, *ratificatione*. Ger. *Eine bestätigung*, *ein sagung*, *ein bog oder verbog das man bei einer pein stellt halten soll*. Hisp. *Establishment*. Pol. *Vitavačja*, *vitvédjenje*. Vng. *Vegezéssel meg erősít*. Ang. *Ordinance*, *ratifying*, or *decreeing*.] ut Sanctio foederis, apud Cicer. pro Cor. Balbo, ponitur pro lege, constitutione & decreto. Ibidem: *Sanctiones sacratae sunt aut genere ipso, aut obtestatione, & consecratione legis, aut pœna, quum caput eius qui contra facit, consecratur*. q. Aliquando sanctio significat partem illam legis qua se contra violatores munit, qua pœna constituitur. Sanctio (inquit Servius) latio legis est, cum tetrore pœna. Cicero 6. Ver. *Nisi vehementer*, *homini minatus esset*, *nisi legum sanctionem, pœnam*, *citassem, tabularum mihi potestas facta non esset*. Idem 4. Attic. lib. 3: *Sed vides nonquam esse observatas sanctioles earum legum quæ abi ogauntur*.

Sanctitas, sanctitatis, f. t. *Pietas, reverentia, sanctimonia*. [WTP kódhesch, ἀγάπης, ὁνόματος. Gall. *Saintete*. Ital. *Santità*. Ger. *Hilfigkeit*, *frombkeit*. Hisp. *Santidad*. Pol. *Swiatosc, pobożność*. Vng. *Zentseg*. Ang. *Holiness, devouteness*.] Cic. 1. Offic. Deos placatos pietas efficit, & sanctitas. Idem pro Cælio: *S. matrem familiæ secus quam matronarū sanctitas postulat, nominamus*. Idem 2. de Fin. Iam si pudor, si modestia, si pudicitia, si uno verbo temperantia, pœna, aut infamia metu coercebuntur, non sanctitate sua se tuebuntur.

Sanctimoniā, sanctimoniz, Sanctitas. [WTP kódhesch, ἀγάπης.] Cic. pro Quintio: *Quid mihi, inquit, cù ista sanctimonia summa ac diligentia?* Idem pro Rabirio: *Mentes quæ ex hominum vita ad decorum immortalium religionem, sanctimoniam degenerarunt*.

Sanctimo.

Sānctimōniālēs dicuntur monachus. *Augustinus in psalmum libilat: Iuvenes sanctimoniales indisciplinatas, nunquid ideo sanctimonium reprehendendum est?*

Sānctimōniūm, n.s. *agēs vocatur sanctimonialiū professio.*

Sānctūarīum, sanctuarī, n.s. *Abditissimus templi locus, sacra-rium. [WTP] mikdāsh רִבְבָּת debit. ex auctor, ad utr. Gall. San-ctuaire, un lieu saint & retiré. Ital. Sancuario. Ger. Das Heilig-ehmb Bel. En Sacristie. Hisp. Lugar donde guardan las cosas sanc-tas. Pol. Miejsce swiete, gdzie sañi sko kapł an wchodzić. Vng. Zentseg tarto hely helsz amagy ritek zent hely. Ang. A sanctuarie, the most holy and secret place in the churche.]* Sanctuarie quoque Mithridatis appellavit Plin.lib.23.cap.8. quæ alio loco vocat ar-cana: Plutarchus dicitur: In Sanctuaris, inq[ue], Mithridatis ma-ximi Regis devicti Cn. Pompeius invenit in peculiari com-mentario ipsius manu compositionem antidotis. Sanctuariū Cæsaris appellat Siculus Flaccus, sanctius tabularium prin-cipis.

Sāndālīum, lli, n.s. *[sandālīos, η σανδάλιον. Ger. Ein sandg schuh: etiē sogen pantoffles. Pol. Pantoki. Ang. A shoe called a slipper or pantoufle.]* Luciano muliebris calceamenti genus. Terent. in Eynuch. Utinam tibi committigari videam sandalio caput. q Hinc Sandalarius Apollo dictus est: à vico, cuius meminit Gellius libro 17: In Sandalario forē apud librarios tuimus. q Item Sandaligerula, σανδαλιοφόρη, i, quæ sandaliis uititur. Plautus in Trinum. -ducitur familia tota. Vestis piciū unetor, auri custos, flabelliferæ, sandaligerulae, Castrices, cistellari-ces, nuntii, enuntii, raptore panis & peni.

Sāndālūm, li, n.s. Farris Gallici genus, plus alio quevis parte panis reddens. Plinius lib.18.cap.7: Galli quoq; suum genus farris dedere, quod illinc Brance vocant, apud nos sandalum, nitidissimi grani. Est & alia differentia, quod quaternis libris plus reddit panis, quam far aliud. Ruellius autor est, etiā bo-die Galli unius literæ immutatione Blance appellari.

Sāndālīdēs, σανδαλίδες, Palmae genus, à similitudine sandalii dictum. Plin.lib.13. cap.4: Quarta autoritas sandalidum, à si-militudine appellatum.

Sāndāpīlā, sandapilæ, pen.corr.f.p. [παντόποιο φρεάτη τρέψεων. Gall. Biere à mettre les tressasse. Ital. Cadaletto da morti. Ger. Ein todener. Hisp. Lecho en que llenan à enterrar los muertos. Pol. Mari. Vng. Zent mihaly lona selye. An. A biere or copbin whe-ron dead men ar caried.] Genus feretri, quo tenuiorum cadave-ra efferebatur. Mart.li.8: Grādis in angusta sarcina sandapila. Sāndāpīlārī, dicebantur vespillones, qui pauperum cadave-ra in sandapila efferebant.

Sāndārāchā, sandarachæ, f.p. [σανδαράχη. Ger. Röffel oder Bergrot. An. A bright redde colour us'd of painters, arsenik.] Colo-nis rubri genus est, quod in aurariis & argentariis fodinis in-venitur, eo melius, quod magis rufum, quoq; magis virus re-dolet, quoq; purius est magis q; friabile. q Est & sandaracha factitia, quæ ex cocta cerussa confici solet. Plin.lib.35. cap.6: Sandaracha quo modo fieret, diximus. Fit & adulterina ex ce-russa, non in fornace cocta. Colos esse deberet flammeus. Pre-tium in libras asces quini. Hæc si torreatur, æqua parte rubri-ca admista, sandycem facit. q Sandaracha, item herbæ nomē apibus gratissimæ, quam alio nomine cerinthum appellant. Vide Plin.lib.11.cap.7.

Sāndārāchīnūs, a,um, pen.corr.σανδαράχη. Quod colorem sandarachæ refert: hoc est, quod flammæ colorem imitatur. Nævius apud Nonium: Merula sandarachino colore.

Sāndārāchātūs, adjec. Cui sandaracha admista est. Plin.lib.35. cap.15: Item lentes tolit eam squamis cris, aceto sandaracha-to admisto.

Sāndāstrōs, Gemma est ex g. vere ardenti, quæ aliqui ga-ramantitea vocant. Habet velut in translucido stellantes in-tus aureas guttas, & ferè Hyadum numero. Hanc nōnulli can-dem putaverunt cum sandaserere, quam Nicæon sandaserion & sandaseron appellat: sed falsò, ut inquit Plinius, vicinitate nominum decepti: quum sint gemmæ prorsus diversæ. Vide Plin.lib.37.cap.7.

Sāndīyx, sandycis, m.t. [σανδύξ. Ger. Sammetrot oder Bergrott/ Menning Pol. Minium.] Coloris rubri genus, quod fieri solet ex cerussa vehementius adusta, teste Galeno ad finem lib.9. Simplic. Plin. & ex sandaracha fieri tradit, æqua parte rubricæ admista. Quo in loco & Virgilium tacitè imperitius videtur re-prehendere, quod sandycem herbam esse crediderit: quū ait: Spōte sua sandyx pascētes vesti agnos. Verū (quod viri-to-tius memorie doctissimi bona cū venia dictū velim) eo ex ver-su colligi nō potest, Virgilii sandycem pro herbæ genere po-suisse: quod & ante nos annotavit Virgilius Marcellus eo ca-pite quo de sandaracha agit Dioscorides. Illud enim solūm videtur spe &esse Maro, eam fore rerū omnium & felicitatē, ut spōte sua colores in oviū velleribus nascerentur, & inter pas-cendū lanæ colorarentur: neq; id pastu sandycis futurū signi-ficassit, sed id tantū voluisse: fore ut spōte sua lanæ sandycis

colorēm contraherent, nō detonsa, sed in sp̄is agnorū ter-goribus, quom interim illi pascerentur.

Sānē, adverb. Profectō, certe. [PN achēn οΝ ulām. pōjū, ο̄ms. Gall. Ceres, vraiment. Ital. Certamente, veramente. Ger. gewat/warlich. Hisp. Ciertamente. Pol. low/sem. Vng. Biżżejja, Ang. Truly, surely, verely.] Cic.ad Lentulum lib.1: Sanē mole-stè Pompeium id ferre constabat. q Aliquando in concelio-nibus locum habet: ut, Sit sanē ut vis pro esto ut vis. Cicero: Quid enim habet commodi? quid non potius laboris sed ha-beat sanē. Quint. Tulerit sanē filius noster meritō pœnas, de-derit spiritum supplicio, nihil de præteritis loquimur, quasi dicit: Esto ita, sit ut tu vis. q Quandoq; ponitur pro valde, quoniam qui sanus est, validus est. μέλα. Sueton. Bellum sanē difficile gesit. q Lungitut nonnunquā cum &, affirmativaq; est. Quint. Et sanē quis concipiatur vel declamatiū habitum, vel orantis vocem, incessum, prænuntiationē, illum deniq; animi & corporis motū? Item cum quām, Gellius: Sanē quām uide est. q Non sanē, pro son admodū. Cic.2. de Finib. Post enim Chrysippum nō sanē est disputatū. Budæus. q Sanē bene id est, bene quidem. Cic. pro Quānt. Erat ei pecuaria res ampla, & rustica: sanē bene culta & fructuosa. q Ponitur aliquando in principio sententia. Cic.2. de Natura deor. Sanē restat ut qualis corū natura sit, consideremus. q Ponitur aliquando pro Satis. Cicero: Sopater, quem hoc illi improvism accidis-set, commotus est sanē. q Aliquando pro multum. Terent. in And. Sanē pol illa temulenta est mulier.

Sānēsco, vide S A N V S.

Sāngenos, Gemma est ex opali generibus, quam ob eximia gratiam, & πυρίην quidam appellarunt. Plin.lib.ult. cap.6. Sāngui's, sanguinis, m.t. quod & sanguen, neutri generis ab antiquis dicebatur. [ΟΝ dam. αγρα. Gal. Sang. Ital. Sangue. Ger. Blut. Hisp. Sangre. Pol. Krew. Vng. Ver. Ang. Blood.] Lucret. Visceribus vifcus gigai, sanguenq; creari. Dicitur autē propriè sanguis, qui est intra venas: crux verd, qui jam exu-va est effusus. Cic.2. de Nat. deor. In quam sanguis à jecore per venā illam cavā influit, eoq; modo ex his partibus & san-guis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus pe-terias. Idem 2. de Orat. Reliquæ duæ, sicut sanguis in corpori-bus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debent. Virg.2. Aen.. nec soli pœnas dant sanguine Teuctri. Idē Egl.8: Szvus amor docuit natorū sanguine matrem Cōmaculare manus. q Detrac̄io sanguinis, & Sanguinis missio, φλεγματικα: & San-guinem mittere, & sanguinē detrahēre, φιεστομα, apud Cel-lum lib.2. cap.8. & 9, s̄p̄ius legantur. Quint.lib.2. cap.10: im-pleat se declamator aliquando, dū sciat, ut quadrupedes, qui viridi pabulo distentæ sunt, sanguinis detractione curantur. &c. q Sanguis ærarii, pro substantia in æratio cōtentæ: meta-phoricæ. Cic.5. Veri. Quæ quū de pop. Rom. victu, de vēdigāliu nervis, de sanguine detraxisset ærarii, Tertiæ mimæ cōdo-navit. Plenus sanguinis, pro sanguinario. Plaut. in Bacch. Mu-gistrón quenquā discipulū minitarier? Nil moror discipulios mihi esse tā plenos sanguinis. q Sāguis pro vigore ac vi. Cic. ad Att.li.4: Amisimus, mi Pōponi, omnē succū & sanguinē sed etiam colorē & speciem pristinā civitatis: nulla est Resp. qua delestet, in qua acquiescā. q Sanguis, pro Progenie. [ΥΠΙΣ-θρ. πούμφουλος αγρα. Gall. Lignæ & race de quelq' rn. Ital. Gene-ratione, progenie. Ger. Ein Geschlecht. Hisp. Generación, ge-naje. Pol. Narod. Ang. The stock or parentage where of one cometh.] Virg.4. Aen.. Trojano à sanguine duci Italiā regerer: genus al-to à sanguine Teuctri Proderet, ac totū sub leges mitteret or-bē. Idē 2. Aen.. hor tamur fati quo sanguine cretus, Quid ve-fe-rat, memoret: quæ sit fiducia capto. Cic. pro Rosc. Amerin. Ma-gnā vim, magnā necessitatē, magnā possidet religionē paternis maternusq; sanguis. Quint.lib.8.cap.3: Ut medici abal-e-nata morbis mēbra præcidūt: ita turpes ac perniciose, enā si nobis sanguine cohærat amputādos. q A Sāguis sit cōposi-tū Exāguis. Item denominativū Sāguineus, ejusq; compōsitū Cōsanguineus: de quibus suo loco. q Sanguine fīre αγρα κλαιέ, proverbialis hyperbole, significās nihil nō fieri quo sit & tatur aliquis. Sic enim antiquitus loquebātur. Haud flectes il-lū, ne si sanguine quidē flevēris. Translatū videtur à prodigis, quibus interdū statuæ sanguineis guttis lacrymare videntur. Sāguīculūs, Sanguis hoedi, sive suis, in cibū formatus. αγρα. Plin.lib.28.cap.14: Utuntur ad utrunk; vitium & coagulo hoedi in vino myrtle magnitudine fabæ poto, & sanguine-juſdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant. Sāguīnālīs, & hoc sanguinale, pœa prod. ut sanguinale bet-ba. πλάγια. eadem quæ Sanguinaria. Col.lib.7.cap.12. Sāguīnōlētūs, a,um, Plenus sanguine, & sanguine consper-sus. [αγρα τραχ. Gall. Sanglant, plein de sang. Ital. Sanguinolento, pieno de sangue, tutto sangue. Ger. Blutig/voll blut. Hisp. Cosa llena desangre. Pol. Krewi. Vng. Verds verel tellyes. Ang. Full or sprin-kled with blood.] Varro de Vita popul. Roman. Itaque pro-pter amorem imperit, magistratus gradatim, seditionibus sanguinolentus

Sanguinolentis urbem perturbavere Ovid Epist. 3: Vidi quātus erat, fusum tellure cruenta Pectora jactantem sanguinolenta viuum. Idem 1. Amor Eleg. 12: Ille color verè sanguinolentus erat. q̄ Litera sanguinolenta, pro inventiva, seu famoso libello. Idem in Ibin: Nullaq; quæ possit, tot scriptis millibus, extat Litera Nasonis sanguinolenta legi. Sanguinolenti præterea appellabantur infantes expositi, quod recens nati efferentur, de quibus in C. sub Rubr. de infant. exposit. & de iis qui sanguinolentos nutriendos accepertur.

Sanguinariū fūs, ria, rium, adjetivum, Sævus & crudelis. [Φιλαγκός οὐρανός. Gall. Sanguinaire, cruel. Ital. Crudele, sanguinosa. Ger. Blutdürsig, blutthund und grausam. Hisp. Ensaygrentador, cruel. Pol. Okrutnik, krwiperigliczna. Vng. Verzepo kegyetles. Ang. Cruell, blode thristle or bloodie.] Cic. Itaq; gravem illam, ac sanguinariam vocem audivimus. Sic sanguinarius homo dicitur à Seneca, qui gaudet humano sanguine, & crudelis est. Cic. ad Att. lib. 2: Megabrotus, & hæc sanguinaria juvenus inimicissima est. Plin. lib. 19. cap. 5: Tarquinius nuntiū illum sœvum atq; sanguinarium filio remisit ex horto. q̄ Sanguinaria, herba est quam Græci à multitudine geniculorum πλεύρων appellant. Sanguinaria dicta, propterea quod succus ejus infusus naribus, supprimit sanguinem. Colum. lib. 7. cap. 5: Est etiam gravis pernies herbæ sanguinaria, quam si pasta est ovis, toto ventre distenditur contrahiturq; & spuma quandam tenuem tetri odoris expuit. Vocatur & sanguinalis herba. Colum. lib. 7. cap. 12, cujus hæc sunt verba: Possunt etiam ut Cornelius præcipit, lili radix, aut scylla cum sale, vel sanguinalis herba, quā πλεύρων Græci appellat, vel marrubium, ferro reclusa sanare. Vulgus corrigiolam vocat, & centinodiam.

Sanguinæ, a, um, is cui plurimum inest boni sanguinis. [Αίγαγρος αγγενής. Gall. Sanguino, deseng. Ital. Sanguino. Ger. Blutreich, blutig. Hisp. Leno de sangre. Pol. Krwielny. Vng. Veres akkibefok a ver vagyon. Ang. That hath much bloode, of a sanguine or bloodie colour.] Medicis enim sanguineus dicitur, cui plurimum inest boni sanguinis: hoc est, qui temporeamento calido sit & humido. q̄ Aliquando id est quod ex sanguine constat. ut Imber sanguineus, apud Ciceroum 3. de Divinat. Plin. lib. 11. cap. 37: Costa nulli, nisi sanguineum pulmonem habent. Ovid. 2. Metam. - at inde Sanguinæ manant tanquam de vulnere guttae. q̄ Interdum idem quod sanguinolentus. Αίγαγρος. Ovid. 3. Trist. Eleg. 9: Pallentesq; manus, sanguineusq; caput. q̄ Modò ad animum referuntur: & significat crudeliam cruentumq; Ovid. 12. Metamorph. Hunc ego sanguinæ successu cædis ovantem Eminus ingenti resupinum pondere fudi. Horatius 1. Carminum, Ode 27: Tollite barbarum morem, verecundumq; Bacchum sanguineis prohibete rixis. q̄ Sanguineus frater. à cortice sanguineo colore nomen accepit, virina serena lenta, vitibus vincula suppeditantia, teste Plin. lib. 16. cap. 37: Virgæ sanguinæ, ex sanguineo suctice detrahe. Idem lib. 19. cap. 10: Sunt qui virgines sanguineis tangat ea quæ crucis nolint esse obnoxia. Idem lib. 24. cap. 10: Nec virginis sanguinea felicior habetur. Cortex ejus interior cicatrices, quæ persanavere aperit.

Sanguino, sanguinas, sanguinare, Est sanguine manare. [Αίγαγρος. Gall. Saigner, ietter sang Ital. Infangunare. Ger. Bluten. Hisp. Ensaygrentar, haziendo sangre. Pol. Krewi puszgam. Vng. Verel folyok. Ang. To let out blood.] Quint. in Declam. 10: Tum repetitis sanguinavere planctibus jam convalescentes laceri. Et iterum: Mulier quæ sanguinantes porrigit ad judicem lacertos. Tacitus in Dialogo de Oratoribus: Nâ lucrosq; hujus & sanguinæ: is elo quætitæ usus recès, & malis moribus natus. Sanguis sūga, sanguisugæ, pen. prod. Vermis in aqua degens, sanguinemq; se se lavantium exugens: qui & hirudo dicitur. [Τηριόν halukah. Βεδίκα. Gall. Vne sangue. Ital. Sanguga, sanguisuga, sanguetta. Ger. Ein ägel so das blut sanget. Hisp. Sangusnella. Pol. Pyawka. Vng. Nadaly pocka. Ang. An horseleach or blade sucker.] Plinius lib. 32. cap. 7: Idem præstare sanguisugatum cincis ex acetato illitus putatur.

Sanies, hujus sanies, f. q. Sanguis corruptus, necdu, & ad puris albedinæ crassitudinæq; coctus. [Σάντην chabburah. ιχθ. βεδίκη. Gall. Sang mortis ou venant à corruption. Ital. Marca, sanguine mortis. Ger. Wundschwefl / die matern auf welcher der cyter wachs ist. Bel. Eust. Hisp. Sangua de la sangre. Pol. Drjen, krowi opa. Vng. Eu gönöseteg eretleni. Ang. Miser comming of putrefaction, corrupted bloode.] Virg. 8. Aeneid. & sanie, taboq; fluentes. Celsus lib. 5: Sanguis omnibus notus est: sanies est tenuior hoc, varie crassa, & glutinosa, & colorata: pus crassissimum, albissimumq; glutinosus, & sanguine & sanie. Exit autem sanguis de vulnere recenti, aut ja senescente: sanies inter utrumq; tèpus est: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. q̄ Ponitur aliquando sanies pro lanae infectura. Plin. lib. 9. cap. 38: Rursumq; carminata mergitur, donec omnia eib[us] saniem. q̄ Sanies oleo est ipsa amurca: hoc est, fax oīci. Plin. lib. 15. cap. 3: Olive constat nucleo, oleo, carne, amurca: sanies est hæc ejus amara.

Sanīōs, adjetivum, Sanie, & impuro sanguine conspersus. [Βροτέας. Gall. Saigneur, plein de sang meurtre. Ital. Guadolo di marza o pieno di effi. Ger. Schweißig vnd cyterdächtig. Hisp. Lleno de sangre. Pol. Pokrwawiony, pofozony. Vng. Eretlen eues, gón yersez. Ang. Full of putrefaction and corrupted bloode.] Plin lib 7. cap. 15: Aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, ut auctor est Nigidius.

Sanitas, Vide SANVS.

Sannā, sannæ, per duplex n. s. p. Irrisiō, quæ (ut inquit Hieronymus) ab occipito distorta ore, & labris cōtraëtis fit, anteriorum dentium ostentationē. Cornutus verd in Persium Satyr. 1. Trix Sannarum genera esse scribit, cum aut manum contraëtis digitis, & ad inferiorē partem inclinatis Ciconia significatur: aut auriculæ asimi apponuntur: aut lingua in modum sientis canis protenditur. [Οἱ τὰ κεῖσθαι καλλασά. χλωρία. Gall. Mocquerie Ital. Irrifone, dileggiamento. Ger. Verspottung mit gerztem mensch vermüpfung. Hisp. Ronquido à escarnio. Pol. Objerganie. Vng. Zay rigo ritassal valo gunyolus. Ang. A scuff, a mocke.] Quo vocabulo usus est Iuvén. Satyr. 6: In nunc, & dubita qua sorbet ætra sanna Tullia Et Pers. Satyr. 1: Vos o pættius sanguis, quos vivere fas est. Occipiti cæco posticæ occurrit sannæ. Proverbialiter hoc dixit pro clancularia irritione. q̄ Hinc Sanniones, & sannii, ut inquit Probus: de quibus paulo pōst. Item Desanno, desannas, quod est, per fastidium deride. Sublanno, de quo alibi χλωρία. q̄ Similiter sannatores, qui eo modo irritant χλωρία.

Sannio, sannionis, m. t. Quis soluto risu, & contortis corporis totius partibus quempiam irridet, moresq; aliorum tam incepto gestu exprimit, ut quum alios irrideat, ipse omnibus sic ridiculus. [Οἱ τὰ κεῖσθαι καλλασά. Aristot. Gal. Mocquer, le fol en vñien ou en vñe farce. Ital. Chi fa il buffone, o contraf. altri nelle comedie. Ger. Ein gräffer / ein schäferndar / der mit seinen spöttischen possem jederman zu lachen macht / ein läppischer spötter. Hisp. El mosador o escarnidor, boso. Pol. Objergere. Vng. Zay rigoritas, valo gunyolo, habatalua valo tufol. Ang. A scoffer or mocker.] Cic. 2. de Orat. Quid enim potest esse tam ridiculum quam sannio est, qui ore, vultu, imitandis moribus, voce deniq; corpore ridicetur ipso? Idem ad Papyrium, lib. 9: Salis enim fatus est, sannionum parum. q̄ Sannio quoque per metaphoram dicitur, qui rectum vultum non habet, quod sanniones alios irridendo, os & vultum distorqueant, Cornutus in Pers. Sat. 1.

Sano, sanas, vide SANVS.

Sanqualis, Avis, quam quidam ossifragam appellant. φλεγμ. de qua vide Plin. lib. 10. cap. 7: Sanqualem autē arq; immulsum, Augures Romanū in magna quæstione habent. Immulsum aliqui vulturis pullum albircabantur esse, & Sanquale Ossifrage. Massurius Sanqualem ossifraga dicit esse: immulsum aut pullum aquilæ, priusquam albicer cauda. Quidam post Mutium Augurem non esse visos Romæ affirmavere. Sansucus. vide SAMPSVCHVM.

Sansū vide SAMPSA.

Santālum santiæ, [σάνταλος. Ger. Sandelholz, Sandel.] Aëtio, quod vulgus sandalum vocat, Lignum est quod India mittit: cuius tria sunt genera, candidum, rubrum, luteum: quibus simul committi si compositid vulgatis, quæ trisantæ apellatur. Vide Ruellum.

Santernā sanctæ, f. p. [Ger. Veggrün.] chrysocolla genus est, qui aurifices utitur ad auriferuminationē. Temperatur Cypria ærugine, & pueri impubis urina, addito nitro. Vide Plin lib. 33. cap. 5.

Santonica, Tertia absinthii species est minore folio quam Ponticum: aliis nominibus absinthium marinum, & absinthium seriphum appellatum. Αἴγαγρος θελάτοις. Dicta santonica, sive (ut apud Plin. lib. 17. cap. 7. legitur) Absinthium Santonicum, à Santonibus Galliæ Aquitanæ populis, apud quos copiosissime provenit.

Santū, a, um, Integer, incorruptus, bene habens, prospera uter valetudine, cujusq; partes omnes probè suas obeunt functiones. [Νίγρη barī Μαρτινόν tamim Ρεχάτις. ιχθ. Gall. sain. Ital. & Hisp. Sano. Ger. Gesund. Pol. Zdravi. Vng. Egesséb. Ang. Whole or in health.] Cicero in Philip. Quasi medicus ille te sanum fecisset. Cato cap. 137: Quum plurimum ederit, tum cito sicut sanus fieri ex eo morbo. Propert. li. 2. Eleg. 13: Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit. Cic. 3. Offic. Si quis medicamentu cuiusdam dederit ad aquam intercitem, & eo medicamento sanus factus fuerit. q̄ Transfertur & ad animū. Vnde dicimus hominē sanā mente, (anoq; cōsilio). Terent. in Heaut. Satin' sanus es, aut sobrius? Plaut. Trinum Satin' tu sanus mētis, aut animi tui, qui conditionem Hanc repudies? Cicero 2. de Nat. deor. Esse igitur deos, ita perspicuum est, ut id qui negat, cum sanæ mentis non existimem. q̄ Nihil sanum, sed cōsiderat. Proverbio, quo indicatur summa motu corruptio, & nullus honesti respectus. q̄ Hinc insanus dicitur, cui mentis sanitatis decit: hoc est, qui instrumentū principū animæ facultatū habet virtutam;

vitiatum. *αὔτης, αἴσιός.* Vnde insania, pro dementia: & Insanio, pro deliro, despicio, mentis compos non sum: de quibus copiosius egimus suis locis.

Sānitās, tatis, f.t. Bona valetudo: hoc est, status corporis actiones omnes suas probē obeuntis. [ΓΝΩΣΗ republ. ΓΝΩΣΗ ripheūt ΝΥΨΙΝ marpē πίλυπη tehalab. ινέα. Gall. Sanie. Ital. Sanità. Ger. Gesundheit. Hisp. Sanidad. Pol. Zdrowie. Vng. Egység epseg Ang. Health of bodie.] Quintil.lib.5. cap.10: Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas. Cic. 5. Tusc. Corporis temperatio, quum ea congruent inter se è quibus cōstatamus, sanitas est. ¶ Per translationem quoq; de animo dicitur, quā ille functiones suas probē obit. Vnde redire ad sanitatem dicimus, pro eo quod est resipiscere. Cicer. Catto lib.11. Epist. Quibus tamen ad sanitatem redeundi ante Calend. Septemb. potestas facta est.

Sāno, sanas, act.p. Sanum facio, redintegro, & incolumitati restituo. [ΝΥΨΙΝ rippā πίλη] ghahāh πίλη chujāh. láos, ιχαρά, ἀλαρά. Gall. Guarir. Ital. Sanare, guarire. Ger. Heilen und gesunde machen. Bel. Gesondē maten. Hisp. Sanar à otra cosa. Pol. Vydrowien. Vng. Meg gyogizom. Ang. To heale.] Cic.4. Tusc. Citiusq; oculorum tumor sanatur, quam diurna lippitudo depellitur. Idē 3. de Nat. deor. Nec enim Herculi nocere Dejanira voluit, quum ei tunica sanguine Centauri tintā dedit, nec prodesse Pherao Iasoni is, qui gladio vomicam ejus aperuit, quā sanare medici non potuerant. Ovid. 10. Metam.. habeo quod carnime sanet, & herbis. ¶ Vulnera Reip. sanare, per translationem. Cic.4. de Fin. Quæ hic Reipubl. vulnera imponebat, eadem ille sanabat. Idem 2. in Catil. Quos quidem ego, siullo modo fieri posset, nō tam ulcisci studio, quam sanare, & ipsos placare Reip. Tibul.lib. 2. Eleg. 3: Nec potuit curas sanare salubribus herbis. ¶ Hinc hunc Consano, & Resano, cōposita: quorum significations suprā explicantur suis locis.

Sānatiō, sanationis, f.t. Valerudinis restitutio. [ΓΝΩΣΗ republ. ΓΝΩΣΗ ripphāt ΝΥΨΙΝ marpē πίλυπη tehalab. ιαση, ιχαρά. Gall. Garrison. Ital. Il restituir la sanità. Ger. Hellung/widerbringung der gesundheit. Hisp. Obra de sanar. Pol. Vydrowienie. Vng. Meg gyogitas. Ang. A healing or curing.] Cic.3. Tusc. Quumq; ad corporum sanationem multum ipsa corpora, & natura valent, &c. Et paulo pōst: Forum igitur malorum in una virtute posita sanatio est.

Sānabilis, le, om.t. Qui sanari potest. [Γάμως. Gall. Pacile & aise à guarir, guarifiable. Ital. Cosa atta à risanarsi. Ger. Gadsfertig/ das sich leichtlich heilen läßt. Hisp. Cosa que se puede bien sanar. Pol. L'awi do vydrowienia. Vng. Meg gyogitato. Ang. That may be healed or cured.] Plin.lib.29. cap.4: Aspides percussos torpore, & somno necant, omnium serpentum minimè sanabiles. Ovid. 1. de Rem. amor. Vidi ego, quod primò fuerat sanabile vulnus. Dilatum longæ damna tulisse morz. Cic.4. Tusc. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut imamisericordes, aut invidi, aut tale quid, si sunt ejusmodi cōstituti, quasi mala valetine animi, sanabiles tamen.

Sānēsco, sanescis, n.f. Sanus fio. [Γάμη chajdh ΝΥΨΙΝ nirpā. ιχαρά. Gall. Seguarir. Ital. Sanarsi. Ger. Heil oder gesundt werden/ genäsen. Hisp. Sanarse. Pol. Recipiam ojdrawiaci. Vng. Meg gyogulgatok. Ang. To make heale.] Colum.lib.6. cap.7: Sed vulnera facta igne, dum sanescūt, defricare bubula urina convenit: at ferro resciſſa, melius pice & oleo curatur. ¶ Hujus compositum est Consanco. Colum.lib.4: Tum etiam vitem minus cicatricosam reddit, quoniam id ex quo viride, & tenerū deceptum est, celeriter consaneſct.

Sāpā, z, f.p. à sapiditate, Vinum ex musto ad tertias decocto confectū, οὐ γαρ, Græcē, & οὐ μη, ab iψū, quod decoquere dicitur. [Gall. Du vin cuist. Ital. Sapa, vin cotto. Ger. Engeſtner Wein / oder most biss auf das dritt theil. Hisp. La meloxa à arrope. Pol. Winno pręzewarzone. Vng. Rde bor torsia. Ang. Sodden wine.] Plin. lib. 23. cap.2: Vino cognata res sapia est, musto decocto, donec tercia pars supersit. Idem lib. 14. cap.9: Sirāsum, quod alii hepsema, nostri sapam appellant, ingenii, non naturae opus est, musto usq; ad tertiam partem mensurā decocto. Martialis: Et Lalætanæ nigra lagena sapaz. Ovid.4. Fast. Lac nivēum potes, purpureamq; sapam.

Sāpērdā, f.p. οὐ γαρ, Pisces pontici genus, teste Athenzo, lib. 3, qui in Mæotide optimus capiebatur. Pers. Satyr. 5: Ecquid agam, οὐ γατα? En saperdam adveho Ponto. Festus saperdam vilissimum pisces interpretatur. Quinetiā Phocion, referente Cœlio Rhodigino, saperdā pro apua accepit arundini inserta. ¶ Nonius per translationem pro sapiente, & venusto accipi annotavit, citas locum Varronis in Modio: Omnes videvot nobis esse bellī, festīvi, saperdā quum simus κατάτοι.

Sāpīdūs, Sapiens, Sapientia, Vide S A P I O.

Sāpīnūs, pen. prod. Pars est abietis inferior, quæ enodis est: [Γάμη Gal. Vn sapin. Ital. Abietē albero, parte piu bassa d'esso. Ger. Das vnderlīst theil einer tannen so ohne end spīßt. Hisp. La parte bassa del abeto arbol, è abeto ello, ópinfabo. Pol. Pieniodl otw. Vng:

Brotketlen iegnye satue. Ang. The weather part of a firre tree.] sicut superior, quæ nodosa est lusterna. Hodie tamen vulgus Gallorum totam arborem sua lingua sapīnūs vocat. Vide Plini lib.6 cap.39.

Sāpīnēs, a. um. Quod ex sapino est. [Γάμη Gal. Desapīs. Ital. Di abete. Ger. Das auf dem vndersten stammē ist. Hisp. Cosa de abeto. Pol. Ziodl incipītis. Ang. Offire.] Colum.lib.11. cap.5: Alii nucibus ardētibus sapīne idem efficiunt. Sāpīnōs, Genus gemmæ est, ex amethysti generibus, colore hyacinthi, sed paulo dilutiore, quæ & parantes dicitur. Autot Plin. Ab. ult. cap.9.

Sāpīo, pis, pivi, vel sapīi, sapītum, pen. prod. vel sapui, sapītum, pen. corr. n.t. Propriè pertinet ad sensuum gustus: proprieque res ipsa sapere dicitur, quæ habet in se aliquem saporem. [χρήσις. Gall. Sentir, avoir saveur & gout. Ital. Hauer sapore. Ger. Ein geschmack oder tuß haben am versuchen. Bel. Smaten. Hisp. Tener sabor. Pol. Smakue, kostnue. Vng. Kostolassal meg enkem. Ang. To savour, to have a tast in the mouth.] Iuven. Satyr. 11: Qui meminit, calidæ sapiat quid vulva popinæ. Cicero 2. de Finib. Nec enim sequitur ut cui cor sapiat, ei non sapiat, palatus. Colum. lib.7. cap.8: Nec dubium quin fici jamulis glaciatus caseus jucundissimè sapiat. ¶ Hinc sapor, & sapidus: quorum significations vide suis locis. ¶ Transfertur & ad animalia, pro sapientem esse, seu recte mēte præditum esse. [Φράγμα φρεστής. Gall. Estre sage & pose. Ital. Essere cervello, effe sano. Ger. Weiß oder witzig seyn/verständig seyn. Hisp. Saber o tener prudencia. Pol. Iestem madri. Vng. Eszmagyok bolts ragik. Ang. To be wize and wittie.] Terent. in Eynuch. Si sapis, neque præterquam quas ipse amor molestias habet, addas: & illas quas habet, recte feras. Martialis: Nubere vis Prisco? non mor, Paula: sapisti. Cicero 3. Offic. Quem qui audiunt, intelligere etiam & sapere plusquā ceteros, arbitrantur. ¶ Quandoq; dativo jungitur. Plaut. in Trinum. Habēn' tu amicum, aut familiarēm cui pectus sapiat? Hic sapit rem suam: id est, scit quid tibi agendum sit. Sapit ad geniu: id est, novit curare cuticulam, & indulgere genio. ¶ Accipitur etiam sapio pro referre: ut illud apud Persium: Quum sapimus patruos: hoc est, quum sapientiam patruorum referimus. Ad hanc modum dicimus, Liber hic sapit hæresia, Phrasis sapit Græcanismum: hoc est, referit hæresin, vel Græcanismum. ¶ Hujus composita sunt, despicio, & respicio: quorum significata explicantur in verbo DE S A P I O.

Sāpīens, tis, om.t. Qui sapit. [Φράγμα ϕράγματα ναύπον. οφίς. Gall. Sage, prudent, bien avisé. Ital. Sapiente, sagio, saputo. Ger. Weiss / verständig. Hisp. Sabio o prudente. Pol. Rogamni, madri. Vng. Eszbolds. Ang. Wise.] Cicero 4. in Catil. Misero mon sapienti non potest accidere. Horat.lib. 1. Epist. 7: Vir bonus & sapiens dignis ait esse paratu. Idem lib. 2. Epist. 1: Sed tuus hic populus sapiens. Tacit.lib. 3: Cæteri ad sapientiora convertere. ¶ Sapientis tribus modis dicitur: Primò qui scientiam aliquam optimè tenet: ut Aristotle in philosophia, & cilius in iure civilli. Secundò, qui per longā etatem rerū multarum cognitionem adeptus est: ut Cato. Tertiò, qui circa præcepta bene vivendi, & cognitionem versatur: qualis fuit Lælius. Cic. de Amic. Vnum accepimus Apollinis oraculo sapientissimū judicatum.

Sāpīentīs, sapientiæ, f.p. Est (ut ait Cic.4. Tusc.) rerum divinarum, atq; humanarū scientia, cognitioni, quæ cujsq; rei causat. [Φράγμα προσθήματα ταπεινά τεβανά. οφία. Gall. sage. Ital. Sapientia. Ger. Weisheit. Hisp. Sabiduria, prudencia. Pol. Madros, rojem. Vng. Szelségek, egeseg. Ang. Wisdom.] Idem 2. Offic. Sapientia est (ut à veteribus Philosophis definitum est) rerum divinarum & humanarum, causarumq; quibus hæres continent, scientia. Idem 1. Offic. Princepsq; omnium virtutum est illa sapientia, quam οφία Græci vocat: & qui eam profitetur, sapiens, οφίς, appellatur. Vnde qui nunc Philosophi dicuntur, primū οφία à Græcis, à nostris sapientes dicebatur. Neque quemlibet eo nomine olim dignabantur. Vix enim se ptem eodem tempore inveni Græcia, quibus id nominis deferret: quorum nomina & patria sic se habet: Thales Milesius: Solon Salaminius, seu Atheniensis: Chilon Lacedæmonius: Pittacus Mytilenæus: Bias Prienæus: Cleobulus Lindius: Periander Corinthius. Sed postea Pythagoras primus non sophum se, sed Philosophum appellavit: hoc est, nō sapientem, sed sapientiæ amatorem: & scientiam ipsam, nō Sophiam, sed Philosophiam nuncupandam existimavit, quod hominū neminem, sed solum D eum sapientem judicaret.

Sāpīentīpōtēs, tipotentis, penult. corr. Qui sapientia multum valet, quemadmodum Bellipotens, qui plurimum potest bello. Est autem vox Eonianæ satis dure composita. Cicero 2. de Divin. Postrem quanquam semper fuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Acacidarum, bellipotens magis quam sapientipotens, tamen hanc versus amphiboliam intelligere potuisse.

• Sāpīentē,

Sapienter, adverb. [σοφός]. Gall. Sagement. Ital. Sasiamento. Ger. Weislich. Hisp. Sabio, è prudentemente. Pol. Madre, rogiumie. Vng. Bélfen exessam. Ang. Wifely.] Terent. in Andri. Sapienter vita iustituit. Cicero pro Domine sua: Quia jus à majorib. nostris, qui non fide & fallaciter populares: sed verè & sapienter fuerunt, ita comparatum est, &c. Idem Curioni lib. 2: Nemo est qui tibi suadere sapientius possit teipso. Ovid. 13. Metam. Perq; deos oro, quos hosti nuper ademi, Per si quid supereft quod sit sapienter agendum, &c.

Sapor, saporis, m.t. Est qualitas illa quam gustu dignoscimus. [σάπων] salam. χυλός. Gall. Sauer, goust. Ital. Sapore. Ger. Der geschmack eines dings so man versucht. Hisp. Sapor de lo que se gusta. Pol. Smak, koszlowanie. Vng. Kostolau, awag iz. Ang. A taste, savor or smacks.] Saporum verò decem sunt genera (ut docet Plin.lib. 15. cap. 17.) scilicet dulcis, suavis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbis, acidus, & salsus. Cicer. 3. de Finib. Ut enim mel eti dulcissimum est, suo raten proprio genere saporis, non comparatione cum aliis dulce esse sentitur. Plin.lib. 15. cap. 18: Quæ odoratiora, non eadem in gusto tenera: quia non sunt pariter odor & sapor. Quamobrem ceteris odor acerrimus, sapor asperimus, quadrantus & contoneis: nullusq; odorificis. Virg. lib. 4. Georg. Asper in ora sapor. Quintil.lib. 1. cap. 10: Et muta animalia mellis illum initabiliem humanæ rationi saporem vario florum ac succorum genere perficiunt. Idem lib. 1. cap. 1: Ut sapor, quo novas imbuas, durat, &c. q Ponitur aliquando sapor per translatiōnē pro jucūditate sermonis. Cic. de Clat. Orat. Gravius obseruat nescio quo sapore vernacula.

Sapidus, sapida, sapidum. Quod gratum sapore habet. [σάπιδος] Gall. Sausoreus. Ital. Saporito. Ger. Weigewandt am verſuchen. Hisp. Sabro al gusto. Pol. Smacq;. Vng. le ixw. Ang. That hath a good taste, smak or relish.] Cuius contrarium est insipidus, sine sapore: ut Caseus sapidus, Vinum insipidum.

Sapo, m.g. [σάπινη] boršč. σπιλή, σπιλή μεριζόται. Gal. Dnsauon. Ital. Sausone. Ger. Seipſen. Hisp. El xabon. Pol. Mydl'o. Vng. Zeppan. Ang. Sape, or any thing to scour and cleanse with.] Plin.lib. 28. cap. 12. Prodest & sapo: Gallorum hoc invenitum rutilandis capillis & sevo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: uterq; apud Germanos majori in usu viris quam fœminis.

Sapor, Vide SAPPIO.

Sapphirūs, pen. prod. [σάπφιρος, σάπφιρος]. Gall. Sapphir. Ital. Zaffiro. Ger. Das edel gestein so man Saphir nennt: Hisp. El zafiro piedra preciosa. Pol. Safierkamien. Vng. Saphir kő. Ang. A sapphire stone.] Lapis pretiosus, coloris aërii, aureis pūctis collocens, de quo vide plura apud Plin.lib. 38. cap. 9.

Sapphiratūs, σαπφιρίνης. Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius: Ac si sub versicoloribus figuris verna herbida crux sapphiratos.

Sapphirinus, pen. corr. adject. [σαπφιρίνης]. Gall. De sapphir. Ital. Di zaffiro. Ger. Eines Saphires. Hisp. Cosa de caſir. Pol. Saſteru. Vng. Saphir kőbbi valo. Ang. Of sapphirre.] ut sapphirinus lapis. Plin.lib. 37. cap. 2.

Saprum, [σάπρον]. Ger. Ein angemachte trank von zerstossen frischen des Baumw. Corpi (das ist ein turberbaum oder Thierbaum) mit Salz und Wein vermisch / den heftigen Bauchtauff zu stillen.] Plin.lib. 28. cap. 9. appellat casti quoddam genus putridum, quod cum sale & sorbis siccis è vino tritum epotumq; medetur cœlacis. Græci σάπρον vocant putridum: unde & σαπρόπεπτον dicuntur, qui putridis vescuntur: & verbum σαπρόπεπτον, quod est putridis vesci. Quo quidem verbo etiam Martialis uitur lib. 3: Nescio quod stomachi vitium secretius esse Suspicere: quid enim Bætice σαπρόπεπτον;

Saprophanus, gi. pen. corr. Martial. [Ger. Eine der die obgenannte Regen braucht.]

Sapsa, à veteribus dictum est pro ipsa, vel scipsa. Ennius: Quæ res sapsam loco sese ostendat.

Sarcasmus, σαρκασμός, Latinè dicitur jocus cum amaritudine, vel hostilis insultatio. [Pol. Pedregniania.] ut apud Virg. 2. Aeneid.. referes ergo hæc, & auctius ibis Pelidæ genitori, illi mea tristia facta, Degeneremq; Neoptolemum narrare mentio.

Sarcina, sarcinæ. Vide S A R C I O.

Sarcio, sarcis, sarcis, sartum, Vestes consilio. [σαρκάρη] badhuk, pāſla. Gall. Racouſtre, uſſaire, reparer. Ital. Cusire vesti, racouſire vesti. Ger. Zusammen ſticken oder bauen. Bel. Gehet machen. Hisp. Coser o zarzar. Pol. Iſpiwam, oprawiam. Vng. Meg varrom, ñye varrom. Ang. To amend, to botche, to restore or renew.] Unde Sartores dicti, qui vestes faciunt, vel refaciunt. q Accipitur & pro restituere, iſtaſtare. ab origine a 2. q Per translationē ponitur pro damnum solvere, reparare. σιμηγαδεῖν. Pacuvius: Tu damni nostri causa fuisti, tu nobis sarcito ut debes. Colum. li. 10. cap. 15: Quæ quum fuci aliquam partem cibariorū abſumunt, faciendo damaa, fiunt agiliores. Dicimus quoq; Sarcire detri-

mentum, pro reparare. Cæſar 1. belli Civilis: Dum sarcire acceptum decumentum volunt, temere infestati fugientes, in locum iniustum progrediuntur. Sarcire infamiam. Idem 3. belli Civilis: Exercitu quidem omni tantus incessit ex incōmodo dolor, tantumq; studium infamie faciendæ, ut nemo aut Tribuni, aut Cœturiōnis imperium desideraret. Generis lapsi sarcire ruinas. Virgil. 4. Georg. de Apibus: Quo magis exhaustæ fuerint, hoc acris omnes Incumbet generis lapsi sarcire ruinas. q Hinc componitur Resarcio pro instauro, & quasi novam formam induco.

Sartūs, sarta, sartum, participium. [σαρτός] badhuk, īmonduādā, ἀργανδά. Gall. Racouſtre. Ital. Raccontato. Ger. Zusammen geſtellt, ganq; gemacht. Hisp. Cosido. Pol. Zſpity. Vng. Meg narratos öke narratos. An. Amended or botched.] Horat. 1. Epist. 3.: an maleſarta Gratia nequicquam coit, & rescinditur?

Sartē, adverbii, pro integrè, Sarcire enim est integrum facere, Sosipater Instit. Grammat. lib. 11.

Sartor, sartoris, m.t. Qui vestes facit, aut resarcit: [σαρτόφερ. ἀνερίς] Gall. Rauandeur, rappetaffeur. Ital. Racconciatore. Ger. Eis Schneider. Hisp. El ſastre. Pol. Krawiec. Vng. Szabo. Ang. A cobbler or botcher.] de quo vide plura in S A R C I O, sartis.

Sartrix, cfs, f.t. Mulier quæ sarcit. [σαρτρίξ] Differt autē Sartrix & Sarcinatrix, quod Sartrix est tantummodo quæ sarcit Sarcinatrix verò quæ sarcinas servat. Cornel. Fronto de differ. vocabul.

Sart̄t̄ē tēctā, Opera publica quæ locantur ut integra preſtentur: īmonduā ē īmonduā. Dicimus autē exigere sarta tēcta, locare sarta tēcta, cōducere sarta tēcta, tradere sarta tēcta, habere sarta tēcta, præstare sarta tēcta. Locabat sarta tēcta Censores, exſebat ipsi quoq; Censores, interdū Aediles, aliquando etiā Praetores, nec nisi quū Senatus decreverat, tradebat, habebat, præstabat, conducebat sarta tēcta, redemptores. Dicimus interdū cum conjunctione, sarta tēctaq; & sartum & tēctum. q Utūtū antiqui haec locutione per translationē. Cic. ad Atticium. lib. 13. Epist. Hoc mihi da, atq; largire, ut M. Curiū sartū & tēctum, ut ajunt, ab omni incommodo, detimento, moleſtia ſacerum integrumq; conserves. Plautus in Trinum. Sarta tēcta tua præcepta pater usq; habui mea modestia: hoc est, exæcta & conſtantē undiq; obedientia, præceptis tuis parui.

Sart̄t̄ē mēn, inis, Sutura, ꝑꝑꝑ. Apuleius: Tūc tenui sarcimine summas oras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam ſerē densitate ſepſimus.

Sarcinā, æ, pen. corr. f.p. Proprietà utensiliū est, & eorum quæ ad cultū, & ſimilem uſum pertinet: veluti ſarcis, quem quis in itinere faciendo comportare poſſit: atq; ita Corn. Fronto diſtinguit ab onere, quem ait: Onus ēſſe vehiculorū: ſarcinam hominum. [Νέῳ μαζά ΤΟΝΙΝ mahamash, mazā, īmonduā, ἀνονδώ.] Gall. Charge, fardeau, paquet qu'en porte. Ital. Carica, cargo peſo. Ger. Ein burde, þante. Bel. En pæt. Hisp. La carga d'ſarcia, ò fardaje. Pol. Brzeme, sl'omok. Vng. Terb. Ang. A burden, a fardell or pack carriage.] Plant. in Moſtell. hinc ſpeculabor procul, Vnde aduententi ſarcinam imponā ſe. Hinc milites quū caſtra movente volunt, ſarcinas colligere dicuntur: & qui in alia domum immigraut, ſarcinas suas cōponere ſolent. Cæſar 2. belli Gall. Quū prima legio in caſtra veniſſet, reliquæq; legiones magnū ſpatium abſent, hanc ſub ſarcinis adoriri. Ovid. Epist. 3: Non ego ſum clavi ſarcina magna tuæ. q Res etiam noſtras domi ciftis, capiſq; compoſitas, ſarcinas vocamus. Quint. lacent relīctæ ſine hæredē ſarcinz. q Per translationē quandoq; ſarcina ponitur pro inutili onere.

Sarcinūlā, æ, diminutivū, f.p. [τὸ μαργάριτον] ε βεργάρι φορέα. Gall. Petit fardeau, petit paquet, fardelle. Ital. Picciolo fardello. Ger. Ein bürgelten, þantein. Hisp. Pequeno fardaje. Pol. Tl'omocjek, brzemiacko. Vng. Terbiske. Ang. A little fardell or pack.] Iuven. Satyr. 33: Quis gener hic placuit censu minor, atque pueræ ſarcinulæ impar! Idem Satyr. 6: Collige ſarcinulas, dicet libertus, & exi: iam gravis es nobis, & ſep̄ emungeris, exi Ocyus.

Sarcino, ſarcinas, aet. p. ſarcinas conficio. [σαρκίνη] Pol. Tl'omok cijine. Ang. To mak fardelles or packes.] q Interdū ſarcinare capitū pro ſuere. [σαρκάρη] taphár, jánas. Pol. Oprawia. Vn. Meg rawom. q Hujus compoſitū est confarcino, de quo ſuo loco. ſarcinatūs, aum, adject. [σαρκίνηον, īmonduās. Gall. Charge de barden. Ital. Caricato di cargo. Ger. Mit einer burde beladen. Hisp. Cargado de fardaje. Pol. Tl'omok obçajoni. Vng. Meg terheltetõ. Ang. That hath or beareth a far dell.] ſarcinis onustus. Plaut. in Poen. Vidēn homines ſarcinatos conſequi.

Sarcinatūs, aum, adject. Quod ad ſarcinas pertinet: [σαρκίνηος, φορέας. Gall. Appartenant à charge & farddeaux. Ital. Pertinet à cariche & carghe. Ger. Das zu den burdinen dienet. Hisp. Perſenſciente a cargas y fardajes. Pol. Do tl'omokow prínamejaci. Vng. Terb. ñye valo. Ang. Belonging to fardelles or packes.] ut ſarcinatū ſumentum, quo ſarcina veſuntur. Cæſar 1. belli Civilis: illi & inopia pubuli adducti, & quo eſſent ad id expeditiores, omnia ſarcinaria ſumenta interfici jubent.

Sarcinatōr,

Sarcinatōr, oris, m.t. Qui suit, & vesteſ reficit. [ΤΟΥΝ tophēr. ακέ-
γνης, οὐδεὶς. Gal. Radoubeur, rauandeur, racouſtreur d' habits. Ital.
Racconciatore ſtrez zaruolo. Germ. Ein Kleiderbürger / Hosenſticker.
Hisp. El ſastré de vêteſturas. Pol. Tenktoſiſati oppriawia, oppra-
wiaſ, partaſ. Vng. Foldozó varvo. Ang. A botcher, that amendeth
garmentes.] Lucilius: Sarciaatorē eſſe ſummuſ, ſuere cento-
nem optimē. Plaut. in Aulul. Petunt fullones, ſarcinatores pe-
tunt. Paulus in l. Fullo. ff. de fur. Fullo, vel ſarcinator, qui po-
lienda, & ſarcienda vêteſtimenta accepit, ex contraſtatione eo-
rum ſuariam facit.

Sarcinatix, cis, f.t. Mulier quæ vêteſt suit, & reficit. [ΤΟΥΝ tophēr. πάτια. Gall. Rauandene, radoubeufe. Ital. Donna che rac-
cōcia le vêteſt. Ger. Ein Blücher / Kleiderbürger. Hisp. La ſaſa de
vêteſturas. Pol. Taktor oppriawia. Vng. Fol dozo varvo & Zony. Ang. She that amendeth garmentes.] Caius in l. Et ancillarum de
pecul. Maximè ſiqua ſarcinatrix, aut teſtrix erit, aut aliquod
artificium vulgare exerceat. Caius autem hic differentiam ſu-
prā in voce Sartrix traditam, non obſervavit.

Sarcion, oapioſ, Eſt veluti carnoſa quædam vena gemmatū,
vitiumq; caſchedonius ſmaragdis admodum peculiare. Vide
Plin. lib. uit. cap. 5.

Sarcophall, [σαρκοφάλλη. Ger. Ein Gumm / behaft noch dieſen
Rammen bei den Apotekern.] Lacryma arboris in Perside naſcē-
tis, ſimilis thuris pollui, inquit Dioscorides: ita dicta à glutin-
anis vulneribus. Vide Plin. lib. 24. cap. 14. & lib. 13. cap. 11.
Sarcophagus, pen. corr. m.s. [σαρκοφάγη. Ger. Ein todtengrabaſiem, ein gattung eines Steins, der die eingelegte Leib in dem Grab
verzehr.] Lapid. s tive marmoris genus, quod circa Aſſum
Troadiſ extincinditur: in quo corpora defunctorum condita,
ab iumi intra quadragēſimū diem conſtat, exceptis dentibus:
ut trudit Plin. II. 36. cap. 17. Vnde & nomen habet à carne ede-
da: οὐρά, οὐράς, enim caro est, φέρω, comedo. Vnde cōvenien-
ter pro ſepulcro ponii conſuevit. Iuven. Satyr. 10: Sarcophago
contentus erit. Auguſtin. lib. 18. de Civit. Quia enim arca, in
qua mortuus ponitur, quod omnes jam ſarcophagum vocāt,
οὐρά Græcc dicitur, à noſtris pro ſepulcro usurpatur.

Sarculum, h, n.s. Genus raſtri: hoc eſt, cratis illa dentata qua
ſegetes herbis purgantur: à ſariēdo, ut inquit Varro. [ΤΟΥΝ
μάθητης. Gall. Sarcoir, ou ſarcler. Ital. Zappa, arpege, ſicchello.
Ger. Ein ſträhne. Hisp. Eſcardillo para eſcardar. Pol. Grabię,
młoka. Vng. Grublye, awag óxide. Ang. A rake or weeding hook.]
Cato cap. 10: Sarcula octo, palas quatuor. q Alii putant eſſe
ligonem, aut ſimile aliquod instrumentum feriatum, quo ter-
ra ſoditur. Horat. lib. 1. Carmin. Gaudentem patrios findere
ſarculo Agros. Ovid 1. Faſtor. Sarcula ceſtabant, verſiq; in pi-
la ligones. Idem 11. Metamor. vacuosq; jacent diſpersa per
agros, Sarculaq; raſtriq; graves, longiq; ligones.

Sarculo, ſarculas, aſt.p. Sarculo abſcindo. [σαρκίζω. Gall. Sar-
cier. Ital. Arare et Zappare. Ger. Zäten/abſchneiden. Hisp. Eſcardar
los paues. Pol. Okrjskie. Vng. Ki óxidkelom, gerezelyelom. Ang.
To weed with a weeding hooke or rake.] Colum. lib. 5: Primò plan-
tæ ſarculari debent, ita ut ſimplē ſtylus altitudinem maximam
ſcrobis excedat.

Sarcuſatio, ſarculacionis, verbale, f.t. Sarritio. [σαρκίζω. Gall.
Sarclement, ſarclure. Ital. Arperamento, Zappamento. Ger. Das jät-
zen. Hisp. Aquella obra de eſcardar los paues. Pol. Okrjsowanie.
Vng. Óxidkelos, gerezelyelos. Ang. A weeding with a weeding hook.]
Plin. lib. 18. cap. 1: Sarculatio indurata hyberno rigore ſoli
triftiatiſ laxat temporibus vernis.

Sardā, dæ, f.p. [σαρδίς. Ger. Ein Earneſt ist ein gattung eines ro-
ten Edelſteins.] Gemma eſt vulgaris non pellucida, rubedine
diluta carnis colorem referens: unde & apud vulgum Carnali-
na nomen obtinuit. Facile ſcalptum admittit, unde in literis
obſignandis plurimus ejus eſt uſus. Sarda dicta eſt, quod Sar-
dibus primū fuerit inventa. Vnde Plin. lib. 37. cap. 7. q Eſt
& Sarda pifcis ex genere pelamidum, teste Plinio lib. 32. cap.
ultimo.

Sard. Ichātēs. pen. prod. σαρδίνης. Gemma eſt ex Achata ge-
neribus, ad ſardæ colorem non nihil declinans. Hujus gemmæ
meminit Plin. lib. 37. cap. 10.

Sardianus, adjectivum. Vide SARDIS.

Sardinia, æ, Col. um. [Ger. Meerſich/behafteſt noch bei den Bran-
den und Italienern ihres Namens / sind den hartenen nicht ungleich.]
Sardo, as. Verbum eſt obſoleturn, quo antiqui utebantur pro
intelligere. [Περὶ hebiū. Æn. Nævius apud Festum: Quod
bruti nec ſatis ſardare queunt.

Sardo, æ, pen. prod. Herba apiaſtro ſimilis, quæ naſcitur in Sar-
dinia, & in fontiū deſtruiſis largius prouenit. [σαρδώνις. Ger.
Ein erant Aſtrum riſus genant/ ist ein art von dem breitenen Ha-
benſüs oder Gienſbtumen/Gewärkenenpich] Ea ſiquis vefcatur,
nervos contrahit, & riſtu dido. it ora, ut qui moriuntur, velu-
ti ridentium facie intereant. Inde Sardonius riſus, proverbio
celebratur pro riſu ficto, aut amarulentu, aut iſano. Vide
Chiliad. Erasmi.

Sardonyx, nychiſ, pen. corr. [σαρδόνιχη ſchōham. eapdīng] tēm
mascul. quām foem. gener. quemadmodum & onyx. Gemma
eſt in ſumma ſui parte unguis humani candore, inferiorē au-
tem dilutum ſardæ ruborem referens: ita ut cuipiam vidiſ
poſſet non ſimplex eſſe gemma (ut tamē eſt revera,) fed ex
onyche & ſarda compoſita. Plin. lib. 37. cap. 6: Sardonyches
olim (ut ex nomine ipſo appetat) intelligebantur ex candore:
hoc eſt, veluti carnibus ungue hominis impoſito, & utroque
translucido. Sardonychem inſignem habuit Polycrates Sa-
miorum tyrannus: quem ut fortunæ nimium blandientis in-
ſidias alicujus rei charæ jactura redimeret, in mare abiecit,
qui tamen in ventre pifcis paulo pōst inventus, ad eum rela-
tus eſt. Iuven. Satyr. 6: In manibus densi radiancē ſtudine tota
Sardonyches. Persius ſoemino generuſ uſus eſt: Et natalitia
tandem cum ſardonyche albus.

Sardonychatus, σαρδόνιχης, Sardonyche ornatus. Mart. lib. 3:
Cuius & hincl lucet ſardonychata manus.

Sargil, s, g, m.s. [σαργίς. Ger. Ein viſch behaft noch zu Benedi-
cen Mamm̄en] Pifcis genus qui in Aegyptio mari copioſiſtē
capitur. Hic pifcem lutarium perpetuo comitatur, ipſoq; lu-
tum ſodiente, excitatum devorat pabulum, Plinius libro 9.
cap. 17. & 51.

Sario, οὔης, neut. genul. Genus fruticis proveniens in aqua, ra-
dice dura, intortaq; ferrariis officinis utile: de quo Plin. lib. 13.
cap. 23: Fruticosi eſt generis & ſari circa Nilum naſcens, du-
rum cubitorum altitudine, pollicari crassitudine, coma papy-
ri: ſimiliq; manditudo modo: radii & ferrariis officinis precipua,
carbonis uſu propter duritiam.

Sario, ônis, m.t. Pifcis nomen, Ausonius. [Ger. Ein ſohma
oder halb gewachſne Salmen.] Pifcis ſtate media inter ſalmo-
nem & ſalariuſ ſalonia.

Sarifl, f, p. [σαριſſα. Gal. Vne forte de longue lance, comme une pie-
que. Ital. Lanza, lanza, pica. Ger. Ein lang glän oder ſpiſ. Hisp.
Lanca. Pol. Kopja, drzewce, ſpif. Vng. Lanſa copia. Ang. A long
ſpear.] Hasta prælonga qua Macedones in bello utebantur.
Liv. 7. bel. Maced. Prælongas hastas Macedones ſariffū vocāt.
Aelianus docet ſariffam eſſe lanceam qua utebatur phalanx
Mac. donica longitudinalē quatuordecim cubitorum, quorum
duo manus continent, reliqua duodecim prominent. Inde
σαριſſα φέροι, qui ſariffas gelant. Ovid. 12. Metam. Qui clypeo,
gladioq; Macedonicaq; ſariffa.

Sarmenſtā, ſarmenſtorum, n. f. Virgula ſupervacuæ (inquit Fe-
ſtus) à vita abſcissa. [καλυγένης, οὐραγίδης, φεύγων. Gall. Sar-
mens de vine. Ital. ſarmenti, gli ſtagli de vite bruciati. Ger. Gröſſi
aſſterley vnuſhe oder vberfüſſige abgehaubene zweng Hisp. Sar-
mientes de la vid. Pol. Obcinki wſielakie okrjos. Vng. ſaramonta re-
nyke. Ang. Twiges or branches of a tree or vine cut of.] Virgil. 2.
Georg. Primus humum ſodito, primus deveſta crematuſ ſa-
menta, & valloſ primus ſub recta reſerto. Cic. 3. Ver. Ligna &
ſarmenſtū circundare, ignem ſubjicere cooperunt. q Freque-
tissimè tamen etiam ſarmenſtū accipitū pro flagello adhuc
in vite harente, ſive id frugiferum ſit, ſive ſterile. Colum. lib. 3.
cap. 10: Numerus uvarum, qui pleruq; conſpicuit in produ-
ctiſſimo ſarmenſtū. Idem li. 4. cap. 24: At ubi ſpilla intermedia,
fiequentesq; oculi ſunt, quanvis breve ſarmenſtū multus
palmi:bus vitescunt. Varr. rei Rustic. lib. 1. cap. 31: Emuſidum
enim ſarmenſtū, propter infirmitatem ſterileſcunt.

Sarmenſtū, ſarmenſtū, ſarmenſtū, Quod eſt ex materia ſar-
mentorum. [καλυγένης. Gall. Deſarmenſtū. Ital. Diſarmenſtū.
Ger. Das von ſöthem geräßt ist. Hisp. Coſa de materia de ſarmenſtū.
Pol. Chroſſiany. Vng. Venykeblévalo. Ang. Of twigs of
trees.] Columel lib. 6. cap. 26: Verūm vulnera ejus ſarmenſtū
cincere linienda ſunt.

Sarmenſtū, adject. Quod plurimum habet ſarmenſtū. [φεύ-
γων. Gall. Qui a force ſarmenſtū. Ital. Che a molti ſarmenſtū. Ger.
Das vte ſchöf oder geräßt hat. Hisp. Coſa lleno de ſarmenſtū. Pol.
Pel'ni chroſſtu, okrjos. Vng. Venykes, ſaramontas. Ang. Full of twi-
ges or branches cut of.] Plin. lib. 25. cap. 11: Radice tenui, ſup-
er vacua, ſarmenſtū ſum.

Sarapoda, Qui latos habet pedes, cujuſmodi ferunt ſuſſe
Pittacum.

Sarpā, Vinea putata: id eſt, pura facta, ut interpretatur Festus.
[καλυγένης, τρυπέα. Gall. Vigne pouee & taillee. Ital. Vigna bruci-
ata. Ger. Ein geſchnitten räbader. Hisp. Vinna cortada o podada.
Pol. Wynnigā wipraviona. Vng. Merçat zél. Ang. A vine that
is pruned.] Vnde & Virgula abſcissæ ſarmenſtū dicuntur. Nam
Sarpere antiqui pro purgare uſurabant. Vnde fortifiſ ſe-
ductum vulgare noſtrum, hoc eſt Gallicum vocabulum ut
Sarpam pro falce puratoria accipiamus.

Sarracum, pen. prod. n.s. Plauſtrum, ſive vehiculi genus, quo
ligna & lapides vehi confuerunt. [τιτλον haghalab. εργάζεται.
Gall. Un chariot ou une charrette à porter bois ou pierres. Ital. Carru-
da vettura. Ger. Ein karren oder wagon auf dem man ſtein oder holz
führt. Hisp. Carta o carreta de cargo. Pol. Woz do wojenia dryw.
kamienia.

kamenis. Vng. *En hodo zeker.* Ang. *A cart to carie timber and stones.* Juven. *Sat.* 3: *longa coruscat sarraco veniente abies.* Idē *Sat.* 5: *Frigida circū agunt pīgī sarraca Bootē.* Quint. lib. 8. cap. 5: *An quā dicit in Pithonem Cicerō: Quā tibi tota cognatio in sarraco advehatur: incidisse videtur in sordidum nomē?* **Sarrō, farris, sarrivi, sarritū, acq. q. Sarcis fōdio, purgo, quod sit quā segetes leviter scalpendo raltrīs, à noxiis herbis purgamus.** [ΤΟΥ hadhār. οξαδω. Gall. *Sarler les blez ou biner les vignes.* Ital. *Sappare, sarchiare.* Ger. *Istzen/aufschären oder aufschämen.* Hisp. *Escaradar.* Pol. *Ograbiue.* Vng. *Gereblyuel gyom lalom, tuzitom.* Ang. *To weede.*] Plaut. in Capt. Semper occant, prius quam sariunt rustici. Plinius lib. 18: *Qui sariet, cavat ne frumenti radices effodiāt.* ¶ *Hinc componitur Resario, quod est rursus sartio.* Plin. *Quum hyeme præ gelida capitæ segetes essent, reseruerunt, resarientes campos.*

Sāritōr, penult, prod. m.t. Qui larit. [ΤΟΥ hadhēr. οξαδων. Gall. *Sarcler, bineur.* Ital. *Zappatore.* Ger. *Der ein saamer jätet oder aushaaget.* Hisp. *Escaradar.* Pol. *Tenkori grabi.* Vng. *Gereblyuel gyom lalo irte.* Ang. *A weeder.*] Plaut. in Capt. Sator, sartorq; scelerum, & messor maximē. TYN. Non occatorem dicere debebas prius? Nam semper occant prius quā sariunt rustici. ¶ *Est & sartor à sarcio: de quo suprà egimus.* Sartor, inquit Nonius Marcellus, non solūn à sarcendo, sed etiam à sartiendi deducitur: & tām eum qui sarcit, quām qui sartit significat.

Sāritūr, sarturæ, penult. prod. Sartitura: hoc est, siugum, vinearūne à noxiis herbis purgatio. [οξαδων. Ger. *Das jāren oder hoden.*] Plinius lib. 18. cap. 27: *Sartura nocet & vincit, & segeti existimatur.* **Sārtāgo, sataginis, f.t. Patella in qua caro frigitur.** [ΤΟΥ hadhēr. οξαδων: hoc est, à carne nomen habens.] **ΤΑΡΓΑΝI machabāth, ηγεστόν.** Gall. *Patelle, siire.* Ital. *Padella.* Ger. *Ei rößpfann oder braatyfann.* Bel. *En braetpanne.* Hisp. *Sarta para freir.* Pol. *Brotfanna do/sinatenia, rinka.* Vng. *serpnyó* Ang. *A frying panne.*] Plin. lib. 16. cap. 11: *Item terebinthinam in satagine referuenti.* Sartago loquendi. Petrus Satyr. 1: *Hos pueni monitus patres infundere lippōs, Quām videas, quāni ne unde hæc sartago loquēdi, Venerit in buccas?* Forte Farrago. **Sās, Veteres pro sua dixerē: & Sam. pro eam.** Ennius lib. 1: *Virgines nam sibi quisq; domi Romanus habet sas.* Idem lib. 4: *Nec quisquam philosophiam in somnis vidi, priusquam sas dicere cœpit.*

Sāt, adverbium est per apocopen à satis deductum: cuius etiā retinet significationem. [ΤΟΥ dāi, ixārōs, ιάris. Gall. *Affix* Ital. *Affix, à bastanza.* Ger. *Genua* Bel. *Genoch.* Hisp. *Affix* Pol. *Dōre.* Vng. *Eleg.* Ang. *Ynough.*] Cic. 2. de Nat. deor. Qui non sat habuit conjugem illexisse in stupiū, &c. Idem de Senect. Tantum quantum sat est.

Sātāgo, satagis, pen. cor. ex sat, & ago, compositum videtur: unde satagi præteritum, satatum supinum facit. n.t. Est autem satagere, anxiū esse, & distortuere difficultate alicuius rei conficiendæ. [ΤΗΠ charādū] **ΙΝΤ** *daagh.* **ΠΛΛ** *πλλυπειας μορν,* **ΔΙΖ** *πονηματιας, επεριειας.* Gall. *estre fort a faire quelque chose, soigner, & diligenter à la faire.* Ital. *Affare, cruciarsi.* Ger. *Gorgsam oder angsthaft seyn einem ding genug zu thun.* Hisp. *Estar solícito o congozoso.* Pol. *Vsiel nie, zwielki statanum.* Vng. *Zorgalmatoskodom.* Ang. *To be very sharpe, earnest, careful or diligent.*] Tereht. in Heavton. Nam hic Clinia, etiā quoq; rerum suarum satagit, attamen Habet bene & pudicē edo etiam, ignaram artis meretriciæ. ¶ Aliquando significat diligenter esse, seu festinare. *endoq; pīcay.* Plaut. in Alin. Nunc satagit, adducit domum etiā ultra & scribit nūmos. Quintil. lib. 6. cap. 4: *Afer venustē Manūm Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus jaqtantem, rogam deſicientem, & imponentem: non age dixit, sed satagere.*

Sātāns, m. οξαδως, Interpretatur adversus, à verbo Hebræo [ΤΟΥ satán]. Pol. *Satan, ciart.* Vn. *Satan.* An. *An aduersarie.* quod aduersari declarat. Quo nomine appellatus est diabolus, quod Christi aduersarius sit. Quicquid enim anima ad Deū tendenti resistit, & aduersatur, & quicquid paci contrariū est, hoc satanas esse dicitur: sicut legitur in Regum lib. 15: *Quia suscitavit Deus Salomonī satanā, aduersus eum qui erat pacifus.* Et: *Filiū Sarvīz cur efficimini mihi hodie in satanā?*

Sātelleś, satellitis, m.t. Stipitor, miles mercede conductus qui semper est à latere. [ΤΟΥ schotér. οξεφόρος. Gall. *Satellite, garde de corps, sergent, ministre.* Ital. *Satellite, birro, Zaffo.* Ger. *Ein traubant.* Bel. *En trawant.* Hisp. *El que armado acompaña à otro.* Pol. *Drabans.* Vng. *Katona.* Ang. *An officer or sergeant of the gards of a prince.*] Liv. 2. ab Urbe: *Quum concursu ad clamorem facto, comprehensum regii satellites retraxissent ad tribunā regis.* Ovid. 5. Fast. Ille deæ custos ille satellites erat. Cic. contra Rullum: *Ianitores ducentos in annos singulos stipatores corporis constitut, eosdem ministros & satellites potestatis.* Satelles Iovis, aquila. Cic. 2. Tusc. *Ministri & satellites cupiditarum alicuius.* Cic. 5. Ver. *Qui primus certos instituerit, nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.* ¶ *Satelles item dicitur, qui sontibus capiendis praest, qui & apparitor & viator dicitur.*

Sātelliūm, satelliti, n.s. [οξεφέρμε, η δευφεράντρος. Pol. *Drabanej.* Vn. *drék, katona sereg.* An. *The gard or office of a sergeant.*] Luciano, collectivum nomen est, ipsos significans satellites, tuendi corporis causa adhibitos: quemadmodum servitium accipit pro ipsis servis: sodalitium, pro ipsis sodalibus.

Saterona, Animal amphibitum in humore pariter & sicco vivens, οξεφέρμε, apud Aristotele. Nam apud Latinos nondū legi.

Satin', Vide S A T I S.

Sātōr, satias, act.p. Saturo, expleo, à sat deducitur, pertinetq; ad omnes sensus, & frequenter ad animum. [ΥΠΕΡΗΦΑΝΗ hubiāb. ιχείαι, κορενειαι, χειρειαι. Gall. *Sauoir, assouuir.* Ital. *Satire, fastidiare.* Ger. *Satigen.* Bel. *Versaden.* Hisp. *Hartar hastla el hastlo.* Pol. *Nasięz.* Vng. *Meg elegitom.* Ang. *To fill or satise.*] Cic. in Catone: *Satiari dele etatione non possim, ut meæ senectutis requietem oblectamentūq; oscatiss.* Cic. in Paradoxis: *Nunquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.* Idem lib. 2. de Fianibus bonorum & malorum: *Veniebat enim ad cœnam, ut satiatet animo quieto desideria naturæ.* Ovid. 3. Trist. Eleg. 8: *Forsitan hoc olim, quum jam satiaverit iram.* Propriè ad famis sitisq; expletionem pertinet. Colum. lib. 9: *Satiatq; se modius cibi in diebus singulis, vicenos & ceteros tortures.* Ovidius 8. Metam. *Vtq; frētum recipit de tota flumina terra.* Nec satiat aquis peregrinosq; ebibit amnes: *Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani Accipiunt, poscutuntq; simul: cibus omnis in illo Causa cibi est, semperq; locus fū inanis edēdo.*

Sātiātūs, satiata, satiatū, participiū, Expletus, saturatus. [ΥΠΕΡΗΦΑΝΗ sabāb. ιχείαι, ιχεφέρμε, ιχεπέργεις. Gall. *saoulé, assouui.* Ital. *Satio.* Ger. *Gesättiget.* Hisp. *Hartado con Hastlo.* Pol. *Nasięzoni.* Vng. *Meg elegitot.* Ang. *Filled, satisfied.*] Liv. 2. ab Urbe: *Vbi illexit, Romanus integrē, satiatusq; somno productus in acie, fessum stando & vigilius primo impetu Volscum perculit.* Iuven. Sat. 6: *Et lassata viris, nondū satiata recellit.*

Sātiātās, satiaris, f.t. Saturitas. [ΥΠΕΡΗΦΑΝΗ sabāb (vet) sabāb τύπον σibbāb. ιχείαι, ιχεφέρμε, ιχεπέργεις. Gall. *sauoule, repletion, assouiffement.* Ital. *Satiata, fastidio, pieza, za, abundanza.* Ger. *Genüge, seitigung/mästicide.* Bel. *Versæthet.* Hisp. *Hartura, o hastlo.* Pol. *Nasięzome.* Vng. *Eleg seg, meg elegedes.* Ang. *Satiety, filling.*] Licet frequētūs accipiat pro fastidio quod ex rei alicuius assiduo usu nobis inginitur. Cicero in Catone: *Omnino quidem, ut mihi videatur studiorum omnium satietas facit vitæ satietatem.* Idem 1. de Inventione: *Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater.* Quint. lib. 5. cap. 14: *Et odiū ex quadam serviture, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.* Liv. 4. bell. Punic. *Puribus vos milites hortaret si cum aīdātūs dimicatio futura esset: inermes, incautos ad satietatem trucidabit.* ¶ Solispater lib. 1: *Satieta tem à saturitate ita distinguit, ut saturitas dicatur in cibo & potionē: satietas verò in ceteris omnibus: quam distinctionem Latinè loquentium usus comprobare videtur.*

Sātiās, satiatis, f.t. Satietas. Terent. in Evnuch. Ex meo propinquo ruze hoc capio cōmodi: Neq; agri, neq; urbis odium me unquam percigit: *Vbi satias coepit fieri, commuto locum Salusti.* Hi salibus occupatis extorū agros invasere, frumentiq; ex inopia gravi satias facta.

Sātiās, satiae, Idem. Silius lib. 4: Nec finis, satiēsve, novi sed sanguinis ardor Gliscere.

Sātiābilis, satiabile, om.t. Qui satiari potest facilē. [ιχείαι. Gall. *Aise à saouler, & assouuir.* Ital. *Satiabile, che satia.* Ger. *Erfestig.* Hisp. *Cosa que facilmente se puede hartar.* Pol. *Latwi do n. si. genia.* Vng. *Meg elegitheid.* Ang. *That is easilie filled or assied.*] Caius contuanit est, insatiabilis, inexplebilis, ιχείαις.

Salustius: Avaritia insatiabilis est. neq; copia, neq; iaoopia minatur.

Sātio, sationis, Vide S E R O seris.

Sātis, Quantitatis adverbium abundē, vel quantum opus est. [ΤΟΥ dāi, ιάris Gal. *Affix sufficiamente, stal ιάris, abundante, à bastanza.* Ger. *Genua.* Bel. *Genoch.* Hisp. *Affix* Pol. *D. sit.* Vng. *Eleg.* Ang. *Ynough.*] Cicero de Inventione: *Longū est, quod pluribus tententis ultia quā satis est, μεγαλος etiā ο.* producitur. ¶ Aliquādō ponitur loco nominis: ut, *Satis elo-*

RR quentia

quentia habeo. q. Hinc satius, comparativum id sit, melius. Nam quanvis satis significet quantitatem, satius tamen comparativum qualitatem denotat: quia derivativum non semper servat sensum primitivum. Virg. 2. Aeglog. Nonne fuit satius tristes Amariylios iras Atq; superba pati fastidia? q. Dicimus pulchre, Non satis est estimare, pro eo quod est, Non posset quis satis estimare. Plin. lib. 7. in Praef. Ut non sit satis estimare, parés melior homini, an tristior neverca fuerit. q. Non satis haec semel circuire, dixit Cato cap. 1. id est, Non satis sit tibi, non sufficiat tibi, sive non sis contentus semel circuire. q. Lungitur satis cum semper, & dicimus, Satis superq; id est, satis, & plus quam satis. Cic. 2. de Nat. deor. Nam contra Epicurum satis superq; dictum est. q. Satin' pro satisne. Terent. in And. Satin' sanus es?

Satis accipere. Est accepto fidejussore sibi cavere: cui opponitur Satisfare. [υποσιάδη] Gall. Prendre caution & respondant de quelqu'un. Ital. Prender caution à figura per alcuno. Ger. Ein genugsame Versicherung mit Bürgern empfahlen oder nemmen. Hisp. Recepit de otro caution o fiancas. Pol. Rekoimie die opatrzy, wojazca caution. Vng. Valakit kezeg alut meg hinni kezett keuanii. Ang. To tak surete or a pledge of one.] Cic. pro Roscio Com. Quia de causa flavius, quem de tua lite faceret pactionem, neq; satis acciperet à Roscio, neq; absolveretur à Fannio, &c. Nam satis accipere dicitur creditor, quem accepit fidejussorem à debitore: contrà debitor satisfare dicitur, quem interposito fidejussore securum reddit creditor. Cic. pro Quintio: Si vereatur ut res judicio facto parata sit, judicatu solvi satis accipiat: quibus à me verbis satis accipiet, iisdē, quod peto, satisdet.

Satis accipio, quæ est (ut Pöponius inquit) stipulatio, quæ ita obligat promissori, ut expromissores quoq; ab eo accipiuntur: id est, qui idem promittant. [καρείζωντες ἀνθεῖς] Gall. Caution prisne de quelqu'un. Ital. Cauzione o figura presa. Ger. Die genugsame Versicherung durch Mitschuldner so einer von einem anderen empfacht. Hisp. Aquella obra de recibir fiancas. Pol. Zareczemie, gasta-wiecie. Vng. Kexes gat alat valo meg hitel. Ang. Caution, taking of suretie.]

Satisdo, satisfactio, satisfare, ast. p. Est dato fidejussore creditor securum reddio. [ιστορία γενεσίον] Gall. Donner ou bailer caution. Ital. Sicurare, far la sicurezza. Ger. Ein mitbürg und mitschuldner / ein genugsame Versicherung thun. Hisp. Dar à otro caution y fiancas. Pol. Zareczemie, zareczam. Vng. Kexes retue bator sagossza rexek, kezett veiök. Ang. To give suretie.] Cic. Sulpitio: Primum ut si quid latissandum erit amplius eo nomine non peti cures ut satisdetur fide mea. Catus: Satisfactio eodem modo appellata est quo satisfactio. Nam ut satisfacere dicimus ei cuius desiderium implemus: ita satisfare dicimus adversario nostro, quem aliquem damus qui pro eo quod à nobis petitur ita caveat, ut cum hoc nomine securum faciamus.

Satildatio, satisfactio, f.t. [ιστορία] Gall. Donnement de caution. Ital. Effò dare sicurezza. Ger. Genugsame Versicherung so einer mit Bürgen dem anderen gibt oder thut. Hisp. Aquella obra de dar fiancas. Pol. Zareczemie, zareczam. Vng. Kexes retue. Ang. A giving of suretie or caution.] Cic. ad Attic. De satisfando vero te rogo, quoq; eris Romæ, tu ut satisfides: & sunt aliquot satisfactio-nes secundum mancipium in his & Menianorum prædi-rum vel Attilianorum.

Satisfactio, satisfactio, f.t. [ιστορία] Gall. Satisfactio aliquid debere. ingrediens. Cicer. Att. lib. 16: Sed & illi turpe arbitrari, eo nomine, quod satisfactio debeat procuratores ejus non dissolvete.

Satisfactio, satisfactio, f.t. Exollo. persolvo. [τίτανος] Gall. Satisfaire, contenter, faire son devoir. Ital. Satisfare, contentare alcuno, far suo debito. Ger. Vergnügen/aufrichten und bezahlen. Bel. Betaien. Hisp. Satisfacer de fiancas y deuda. Pol. Platze, desig eqm. Vng. Meg elegiztek, meg fizetem. Ang. To satifie, to paye.] Cic. pro Flacco: Hermippus Fulis satisfacit, & fidem suam liberat. q. Interdum idem quod placeo, & efficio nequid habeat quod de me queratur. Cic. ad Att. li. 7: Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. q. Aliquando idem ferè quod purgo me, sive excuso. Cic. Philip. 2: Acceptram jam enim ante Catilari literas, ut mihi satisfici patere: à te: id est, ut acciperem tuam purgationem, & excusationem. q. Satisfacio, præter dativum, aliquando ablative habet cl. præpositione de. Cæs. s. belli Gal. Selezq; paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de injuriis satisfacere. q. Satisfieri. Cic. Acilio, lib. 13: Quanquam à te quidem cumulate satisfit & mihi & omnibus.

Satiſtactio, f.t. Purgatio, & excusatio. [ωληφεία] Gall. Satisfaction, contentement, excuse. Ital. Excusatione, satisfactione. Ger. Vergnügen/entschuldigung. Hisp. Excusa, obra de satisfaçer. Pol. Wyprawa winowka. Vng. Leg tetel. Ang. Satisfaction, a contenting.] Cic. ad Teet. lib. 7: Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactio-nem meam accipis.

Satiſtacere, Satisfare: hoc est, pro re quæ petitur, fidejussorē dare. [ιστορία γενεσίον] Pol. Zareczyc.

Satiſtus, comparativum videtur esse ab adverbio satis, sicut à positiivi significatione non nihil recedat. [ΙΝΤΙD̄ to min. διαν-τεις] Gall. Mieux. Ital. Meglio. Ger. Besser/wäger. Hisp. Mejor. Pol. Lepis. Vng. lob. Ang. Better. Idem enim significat quod melius sive potius. Virg. 2. Aeglog. Nonne fuit satius, tristes Amariylios iras. Atq; superba pati fastidia?

Satiſtus, Sator. Vide SER O, seris.

Satrapa, vel Satrapes, satrapæ, pen. corr. m.p. [σατράπης] seruum σατράπης achashdarpen. ουράνιος. Gall. Satrap, gouerneur d'une province & pays. Ital. Prefetto, presidente. Ger. Ein Landwojt, Stachalter. Hisp. Prelado, prefetto. Pol. Starost, amekto-reg poweratus. Vng. Tíztarto. Ang. A piece of a realm, a lieutenancy.] Dictio Perlica, apud nos significans prefectum provincie. Terent. in Heavt. Satrapes si sicut Amator, unaquam sufficie ejus sumptus queat.

Satrapia, satrapæ, [σατράπεια] Gall. Province. Ital. Provincia. Ger. Vogten/Herrschaft Hisp. Provincia Pol. Państwo, stanislo. Vng. Tarto many, egy tize tarto birodalma. Ang. A dukedom or duchie.] Idem quod praefectura, quam Græci οὐρα, appellant: hoc est, regio quo ab uno administratur praefecto. Suidas, Σατράπεια ιπαγγια. Σατράπης η σατράπης, οὐρα οὐραγός. Plin. lib. 6. cap. 20: Etenim pleriq; ab Occidente, non lido determinat, sed adjiciunt quatuor Satrapias, Gedrosos, &c.

Satiſtūr, satura, saturum, Quod est cibo plenum. [υπάλιθος] sabah, ītəħħeb, xogħ-dar. Gall. Saoul, plein. Ital. Sarollo, pieno. Ger. Gau-wo gesetzigt. Hisp. Harto. Pol. Nasicjoni, nakarmi. Vng. Meg elegidet. Ang. Full of meat, or full fedde.] Terent. in Hecyra: Sed tu quum satura atq; ebria eris, puer ut sit satur facito. Cicero, de Divinat. Præclara verò auspicia, si esurientibus pullis regi poterit, saturis nihil geritur. Terent. in Adelph. Sed postquam intus sum omnium rerum satur, Prodeambulare huc lubitum est. Virgil. Aeglog. 10: Ite domū saturæ venit Hesperus, ite capella. Horat. 1. Serm. Satyr. 1: Inde fit ut raro quise vixisse beatum Dicat, & exacto contentus tempore vita. Cedat, ut conviva satut, repertire queamus. q. Sumitut interdum pro sœcundo, & abundante. & ϕοξ. Persius Satyr. 1: Nec rursus saturum laudare. Virgil. lib. 2. Georgic. Saltus & saturi petio longinquo Tarenti. Vbi Servius: Saturi, aut sœcundi, aut quod juxta oppidum Saturum. Tarentum enim, & Saturum vicin sunt Calabriæ civitates. q. Satur color: id est, plenus, vehemens, cui opponitur dilutus. Plin. lib. 37. cap. 10: Ion apud Indos violacea est, sed raro saturo colore lucet.

Satiſtūtās, saturitatis, f.t. Cib;: potusq; plenitudo, satietas. [υπάλιθος] sabah (vel) sabah σατράπης sibħab. μανσμαν, xogħ-dar. Gall. Sauleti, repletion Ital. Saturita. Ger. Gese oder erseitigung. Hisp. Hartura, hastio. Pol. Nasicjoni. Vng. Meg elegedes. Ang. Fulness feeding.] Plautus Captiuis: Proinde tu deum hunc saturitate tranquillum facias tibi. q. Aliquando accipitur pro sœcunditate, seu fertilitate. & ϕοξ. Cicero in Catone: Meq; solū officio, quod hominum generi universo cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione quam dixi, & saturitate copiaq; rerum omnium quæ ad yustum hominum, & ad cultum etiam deorum pertinent.

Satiſtūr, as, ast p. Saturum reddo, satio, cibo, potusq; expleo. [υπάλιθος] hulħab xogħċi, xogħi. Gall. Saouler. Ital. Satchari. Ger. Gattinchen/erseitigen/erfüllen. Hisp. Hartar. Pol. Okar-miam, hafisim. Vng. Meg elegitom. Ang. To mak full with meat and drink.] Cic. 2. de Nat. deor. Nuper natūrā mammas appetunt, earumq; ubertate saturantur. q. Transfertur & ad animi cupiditates, ut Saturare odium, apud Cic. in Vatinum. Saturare sanguine, apud eundem 4. Philip. Habet autem saturandū verbum vim majorem quam explendi. Cicero pro Domo sua: Explavi animos invidorum, placavi odio imperitorum; saturavi etiam perfidiam, & scelus civium. Expleri (inquit Nonius) & Saturari hanc habent differentiam, Expleri, est tantummodo plenum esse: saturari, supra modum. Cicero libro 6. de Repub. Graves enim dominæ cogitationum libidines, infinita quædam cogunt, atq; imperant, quæ expleri atque saturari nullo modo possunt. q. Composita sunt, Exaturo, & Obsaturo: de quibus alibi.

Satiſtūtūs, ta, tum, partic. idem quod Satiatus: quanquam volunt ita distinguere, ut Satiatus, ventris sit: Saturatus, animi. Corn. Frōnt. de voc. differ.

Satiſtūllo, satullas, Antiqui dicebant pro saturo. xogħiġi, xogħi.

q. Varro: Neq; in pulvere mihi coquam carnes, quibus satullum corpora & famem ventris. Nonius. Satiſtūrē, f.p. Herba fragrantis odoris, quæ & curvila ducitur, & originum Heracloticum. [θύμος] Gal. Sarriette. Ital. Herba Satureja. Ger. Gedene oder Saturej ein traut Hisp. Axedra. Pol. Cambr. Ang. Savory.] Plin. libro 19. cap. 8: Thyimbra, quæ & curvila. Hæc apud nos haberet & aliud vocabulum, saturea, dicta in condimentario genere. Venereum emortuam suscit in cibis sumpta. Vnde ex Græco (ut quidam volunt) nomē si bi vendicavit, quasi satyrea, à Satyris, qui suar in Venerē pro-

ni & salaces: vel à virili membro, quod *στρίψιν* Græci vocant.
Diodor.lib.1.cap.43.

Saturnalia. Vide in PROPRIIS.

Satyrus, saturas. Vide SATVR.

Satyrus, sata, satum. Vide SERO.

Satyrus, satyra, pen. cor. [στρίψεις]. Ger. Ein mischeten mancherley ding. Ein Gedicht der Poeten wider mancherley laster ohne ordnung beschreiben.] Quasi satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam serum quæ ibi tractantur. [Pol. Pyssante wjetere y scippliwe.] Est enim Satyra carmen maledicum, & ad carpenda vita compositum, quale scripserunt Lucilius, Horatius, Iuvenalis, Petrus. Accepit & id carminis hunc t. tulum, quod personis, factisq; satiatum abudare videatur. Qui-dam à Satyra lance, quæ referta multis, variisq; primitus in sacrificiis diis offerebatur. Alii à lege Satyra dictam existimabant, quæ uno rogatu multa simul complectebatur. De qua legi: Salust. In lugurth. Deinde quasi per Satyram sententias exquisitus in dedicationem accipitur. Varro à quodam sarcinensis genere, quod multis rebus referiebatur dictam Satyram esse scribit. Vnde in secundo libro Plautinarum questionum habetur: Satyra est uva passa, & polenta, & Nuclei pini ex musto consperli. Sunt qui à Satyris derivent, quod in hoc genere carminis res ridiculae, pudendæq; scribuntur: quemadmodū proficeri à Satyris solent. Donatus in Terent. Deinde aliud genus fabulæ: id est, Satyra, sumptis exordium: quæ à Satyris, quos illatos semper, ac petulantem esse legimus, vocata est. Potest etiam dici, Satyram id est vocatam, quod in antiqua Satyra introducebant Satyrorum persona, aut si quæ erant ridiculae similes Satyris. Duo quippe Satyrorum genera fuisse constat: alterum antiquius, quod sola carminu varietate constabat: alterum recentius, apertam hominum reprehensione continens, & acrem vitiorum objurgationem.

Satyrus, στρίψεις. Quod ad Satyram pertinet, aut Poëta ipse qui Satyram scripsit.

Satyrus, ceterum, adverbium. Actiter, cum convitio.

Satyrus, avis, vel ut alii legunt Satyria, à L. Floro pro corvo accipitur. [Ger. Ein rapp. Pol. Kruk wodn.] Verba ejus sunt hæc: Quum singulari certamine Manlius aureum torquem Barbaro detraxisset, inde Torquati. Iterum in Pont. no agro, quum in simili pugna L. Valerius insidente galea Satyra alite adjutus, Gallum viceisset, inde Cervini. Quo in loco illud quidem constat, Satyra avem pro corvo accipit: cui tamen ita dicatur, video à pleriq; omnibus ignorari. Quidam ad naturam ejus avis id referunt, quod sola sit Satyrorum more, & ad libidine proclivior. Quinetiam Anaxagoras ore coire creditit: quod tamen negat Aristoteles. Olim tamen vulgo ita persuasum fuisse satis constat ex Martialis disticho: Corve salutator, qua-re sellator haberis? In caput intravit mentula nulla tuum. Verisimiliter tamen est, Satyram avein, dictam à loco quo ies gesta est. Constat enim non modò Flori, verum etiam Livii & Gellii testimonio, singulariter hanc Valerii cum Gallo pugnâ in agro Pontino factam fuisse, quem agrum palus alludebat, quam Plinius Pontoniam, Virgilius Saturæ, sive Satyrae paludem appellat. Satyra itaq; avis dicta videtur, quasi avis Satyrae paludis. Corvos enim locis aquosis delectari, autor est Theon apud Aratum, propterea quod corpora eorum vehementius inaruerint. Vide Cælium Rhod lib. 19 cap. 25.

Satyrus, στρίψιν [selirim]. *στρίψεις.* Ger. Satyri sind vierfüßige thier in Walden und Bergen Indie / haben Menschliche gestalt. Pol. Satyrowie. Disti sunt quod in libidinem semper prouisint, à virili membro, quod veteres Græci *στρίψιν* appellabant. Hi sunt (ut Plin. lib. 7. cap. 2. ait) animalia quadrupedia, in subsolanis Indorum montibus perniciissima, humana effigie, rectè curventia. Veteres hujusmodi monstra pro sylvestribus diis coluerunt: cuiusmodi à D. Antonio visum fuisse in eremis Aegypti, autor ek Hieronymus in vita Antonii. Visidit homuncuiu (inquit) ad uncis naribus, & fronte cornibus aspera, cui extrema corporis in capratur pedes desinet. Et præmisso signo crucis, quæ quismæ esset, Interrogauit Antonius, respondisse fertur: Mortalis ego sum, unus ex accolis eremii: quos vano errore delusa gemititas, Faunos, Satyrosq; & Incubos appellant.

Satyrus, signum: id est, Priapi ethigies, quæ in hortis constituti solet, ad fascinationes hortorum arcendas. [στρίψεις ἀράχη. Pol. Seras/ill'one ogrodziech.] Plin lib. 19 cap. 4: Quam rem comitata est & religio quædā: hortosq; & fores tantum contraria invidentiæ fascinationes dicari videmus. In remedio Satyrica signa: quanquam hortos tutelæ Veneris assignante Plauto.

Satyrus, satyra, στρίψεις. Cibus ex variis compositus herbis. [Pol. Pokarm juel' rizionis.]

Satyrus, satyri, vel Satyrmus, στρίψιον, στρίψιμος. Pulsus testiculus, & velut singultus quidam inguinis, sequens inflammatum quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione, & tentagine. Quod si non ceſſaverit pulsus ille, solent seminis receptacula intendi, vel spasmus nasci. Satyrmus, in-

quit Gal. lib. 2. Methodi, est virilis membra præter naturam arte. *στρίψεις*, enim Græcis artigere est, & rei veneræ pruri-tu extimulari. Idein & Priapismus dicitur, ab obseceno hortorum culto de ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi sollet, & erecto.

Satyrus, στρίψεις. Herba foliis lili rubri aliquanto minoribus, tribus non amplius à terra excurrentibus, caule laevi, cubitali modo, radice gemina. Vulgus Testiculum sacerdotis appellat. [Ger. Ein unbedeutend traut in Deutschland die gemeine Arhet vñ Apo-teder nennen es Testiculos canis oder Marienkräher darfur / aber vñ billich: andere testiculum sacerdotis, vñser framē trähern / Stendelwurz mit dreyen blättern / Ragnwurz. Pol. Ksyje iayka, lyfye iayka. Vng. Kosbor.] q; est & alterum Satyrii genus, quod īgv̄p̄ōv̄ cognominant, live īgv̄p̄ōv̄. Venerem, etiam si manu tangatur, extimulans. Semē habet lini, eoq; majus, durius & laevius. [Pol. Kopf'ku.] Est & tertium, cognomento βαστυγή, foliis nigra plumbagine maculosis, reliqua superficie cynosforchi similibus, radix est lutea, crebrisq; ramis, ad manus effigiem accedens. Officina Palmarum Christi appellant. [Pol. Raciki all' on kry-stowa.] Deniq; herbas propemodum omnes, libidinis desiderium extimulantes, Græci Satyrii nomine sunt complexi.

Saucio, sauciæ, sauciare, act. p. Vulnero. [Βύδυ patsah. καρπεω-μένω. Gall. Blessé, nauré. Ital. Ferire, impagliare. Ger. Verwun-den, ubet wirsen. Bel. Woonden. Hisp. Herir, diligat. Pol. Raniam, rprofici. Vng. Meg seb, siðm Ang. To hurt or wound.] Cic. 3. Ver. Scivit nonnulla vulnerantur: ipse Rubrius in turba sauciatur. Coll. lib. 6 cap. 14: Ferro palatum opus est sauciare, ut sanguis profluat. Idem 14. cap. 25: Saucianda ferro est atq; exulceranda vitis in ea parte qua pampinum studemus elicere. Ovidius 3. de Arte: tenues à peccore vestes Rumpit & indignas sauciatur ungue geras.

Saucio, sauciæ, sauciare, act. p. Vulnératus. [Βύδυ patsúth] ΙΙΠ chalál i neubl, neuwagen. Gall. Blessé, nauré. Ital. Ferito, impagliato. Ger. Verwundet, verwirset. Hisp. Herido, diligado. Pol. Ranioni, okruwion. Vng. Meg sebseitdt. Ang. Hurt, wounded.] Colum. lib. 11. cap. 1: Sive quis (quod plerunq; accidit) sauciat in opere nō kam coperit, &c.

Saucio, sauciæ, sauciare, verbale, f.t. Vulneratio. [Βύδυ patsah. καρπεω-μενως, καρπεω. Gal. Blessure, naureure. Ital. Eff. ferire, impigliare. Ger. Verwundung. Hisp. Herimiento, de laga. Pol. Raniente. Vng. Meg sebsestes. An. Ahuring, wounding.] Cicero pro Cæcina: Et sauciatio quæretur, quum lugam factam esse constabit.

Saucio, sauciæ, sauciare, act. p. Vulnératus. [Βύδυ patsúth] ΙΙΠ chalál, neuwagen. Gal. Blessé, nauré. Ital. Ferito, impagliato. Ger. Verwundet. Bel. Gewondt Hisp. Herido con laga. Pol. Ranioni. Vng. seber. An. Hurt, wounded.] Virg. 2. Aeneid. Quales mugitus, fugit quum sauciatus aram Taurus. Cæs. 3. bel. Civil. Sauciorum modo, & ægrorum habita ratione. Cie. pro Cæcina: Nemo, inquit, occidit, est, neq; sauci. q; Transsumitur & ad animū: ut Amore sauci. Cic. pro Cæs. ex vetusto quopiam Poëta: Medea ex amore tayo saucia. q; Sauci, fatigationis: id est, fessus, seu fatigatus. Apul. lib. 2. de Alino: Mihi vero fatigationis hellecuæ euam nunc saucio da veniam.

Savio, Savium. Vide SVAVIVM.

Saurus, στρίζη. Lacerta quæ in maceris, & in sepibus delitescit. [Pol. laski, jarka, miedzi pl' otj mickataca.] Est & pisces nomen, quem & Latinis lacertam nominant.

Saurites, sauræ, στρίζης. Gemmæ species, quæ in ventre vi-ridis lacertæ traditut inveniri. Plin. lib. 37. cap. 10.

Saurix, Avis de qua infra in dictione SORIX.

Saxum, faxi, n.f. Majus, asperius, duriusq; quam lapis: licet quādoq; saxum pro lapide ponatur. [Βύδυ selah γρ̄β̄ tsur] ΙΙΝ eben, λιθος. Gal. Carillon, pierre, roche ou rocher. Ital. Sasso, piedra, quarettello. Ger. Ein grosser rauher vnd harter stein. Bel. Eenen berden steen. Hisp. Piedra, roca y su labrada. Pol. Opoka, skal'a. Virg. Kōrakla. Ang. Arocke.] Cic. pro Cæc. Qui saxa jacent. Ovid. de Nuce: A populo saxis prætereunte petor. Virg. 2. Aeneid. Iamq; faces & saxa volant, furor arma ministrat. Idem 2. Georg. Addet tot egregias urbes, operumq; labore, Tot congesta manu præruptis oppida saxis. q; Volvere saxum dicuntur, qui inexhausto quoipiam, atq; inutili labore fatigantur. Teren. in Evnuc. Satis diu jam hoc saxum volvo. Donatus a monet proverbiū fuisse dictum in eos qui inextricabilis sudore affligerentur: tractumq; putat à notissima Syphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum volventis. Ad quem respexit & Virgil 6. Aeneid. Saxum ingens volvunt alii, radiisq; rotarum Districti pendent, &c. q; Ponitur aliquando pro scopulo, seu monte saxoso, πτερα Plautus in Mostel. Iterum jam ad unum saxum me fluctus efferunt. Virgil. 1. Aeneid. Perq; undas superante salo, perq; invia saxe Disputit. Ovid. 3. Metamorph. Per rupe scopulosque, adituque carentia saxe. Virgil. 2. Aeneid. Stupet inscas alto Accipiens sonitum saxy de vertice pastor. Idem 2. Georgic. Mitis in apicis coquitur vindemia saxis.

Saxulum, saxuli, diminutivum. [λισσον. Gall. Peit caillou. Ital. Poccio fasso. Ger. Ein Stein. felsstein. Hisp. Pequenna piedra tosca. Pol. Opocka skal'ka. Vng. Kd'kla. Ang. A little rocke.] Cicero lib. i. de Orat. Ut Ithacam illam in asperumis saxulis tanquam nidulum affixam.

Saxetum, saxeti, n.s. Locus saxosus, & petricosus. [πετραῖς τόπος. Gall. Un lieu pierreux. Ital. Luogo fasso, pietroso. Ger. Ein steinärtig oder felsärtig ort. Hisp. Lugar pedroso. Pol. Opockie miese. Vng. Kd'kla. An. A place full of rocks or stones.] Cicero pro Lege Agraria: Quod solum tam exile & macrū est, quod arato persistit non possit? aut quod est tam asperum faxetum, in quo agricolatum cultus non elaboret?

Saxetanus, adjest. Quod inter saxa habitat. πετραι οὐδημά. Martialis lib. 7: Quum saxetani ponatur cauda lacerti.

Saxcus, saxea, sarcum, Quod è saxo est. [λισσον. Gall. De cailloux, ou de pierres, dur comme pierre. Ital. Fatto di fasso, duro come sasso. Ger. Stein. Hisp. Cosa de materia de piedra. Pol. Kamieni, opokow. Vng. Kd'kla bol valo. Ang. Of a rock, bard lik a rocke or stone.] Lucr. lib. 1: Strataq; jam vulgi pedibus detrita viarum Saxea conspicimus. Lucan. lib. 4: Saxeus ingenti quem pons amplestitut arcu. Ovid. 12. Metamor. -socium quoque saxeae moles Oppressit spatio stantem propiore Cometem. Pons saxeus, Lucan. lib. 4.

Saxolus, saxosa, saxosum, Saxorum copiam habens: ut, Saxosa via, quæ saxis abundat; [πετραῖς. Gall. Pierreux. Ital. Sasso, pien di pietre. Ger. Steinärtig/voll steinen. Hisp. Cosa llena de piedras tocas. Pol. Kamieni, skali. Vng. Kd'kla. Ang. Full of rocks or great stones.] Col. lib. 5. cap. 10: Loca aprica calculosa, glareosa, interdum & saxosa amat. Saxosus frutex, in saxis crescens, vel saxis locis. Plin. lib. 15. cap. 7: Simillimum huic inest & chameleæ frutici saxoso. Virgil 5. Aeglog. -nec quæ Saxonias inter decurrent flumina vales. Idem 2. Georg. Fluminibus salices, crassissimæ paludibus alni Nascentur, steriles saxis montibus ornati.

Saxatilis, saxatile, pen. corr. om. t. Quod saxe incolit: [πετραι οὐδε. Gall. Qui est parmi les pierres, pierreux. Ital. Ogni cosa che sta fra gli sassi. Ger. Das in steinen oder felsen wohnt. Hisp. Cosa que está entre las piedras tocas. Pol. Wopokach miszskajaci. Vng. Kd'kla. Ang. That inhabiteth rocks, or is stony.] ut Pilcis saxatilis. Colum. lib. 8. cap. 16: Rursus optimè saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt: ut merulæ, turdiq; nec minus melanuri. Saxatiles aves, quæ saxe incolunt. Varo 3. dere Rust. cap. 7: Vnum agreste, ut alii dicunt, saxatile, quod haberetur in turribus, accoluminibus villa, à quo appellatæ columbae. Piscatus saxatilis, qui sit inter saxe. Plautus in Rud. Piscatum hamatilem, saxatilem; aggredimur.

Saxificus, saxifica, saxificu, ut Os saxificum: id est, vultus aspicientes in saxe vertens. [πετροποιός, λεπτοποιός. Gall. Qui fait devenir pierre ou caillou. Ital. Che converte qualche cosa in sasso. Ger. Das zu steinen macht. Hisp. Cosa que hace è tra piedras. Pol. Wopoke obrogans. Vng. Kd'kla lava valzato. Ang. That makes rocks or stones.] Sen. in Herc. Furen. Tete laborum socia, & adjutrix, precor Belliger. Pallas, cuius in lava ciet Aegis feroces ore saxifico minas. Ovid. 5. Metam. Vincis, sit, Perseus: remove tua monstra: tuæq; Saxificos vultus, quæcūq; ea, tolle Medusæ.

Saxifragum, saxifragi, vel Saxifraga, saxifragæ, vel Saxifragia, saxifragæ. [σαξιφραγία. Pol. Panny maryey w'loski.] Dioscoridi, Herba, à frangendis in corpore calculis appellata: vel quod in locis saxis quum enascatur, saxe ipsa frangat. Vulgus Salvia vitam appellat.

Saxifragæ undæ, Cic. 3. de Orat.

S ante C.

Scabellum, Vide SAX M NV M.

Scaber, scabra, scabrum, Scabrosus. [שְׁבָרֶר sabir. פְּגַלֵּת. Gall. Rude & aspre à manier. Ital. Aspero, scabroso. Ger. Rauh unangreifffen/schreibig. Bel. Ron/rwodis. Hisp. Aspero, barrancoso. Pol. Chrupiastis, skrobawati. Vng. Darabos. Ang. Rough to handle.] Cato de re Rust. cap. 96: Si hæc sic feceris, non scabæ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Colum. li. 7. cap. 4: Hoc modo curatum pecus toto anno scabrum fieri non potest. Varr. 2. de re Rust. cap. 2: Non enim solùm ea uligo lanam corruptit ovum, sed etiam ungulas scabras fieri cogit. ¶ Quoniā verò quæ scabiosa sunt, cutem asperam habent: factum est, ut scabrum pro aspero ponamus, & impolito. περιχύς. Virg. lib. 1. Georg. Exesa invenies scabra rubigine pila. Cic. 4. Tusc. Pectus illuvic scabrum. Celsus lib. 7: At ubi scabri unguis suot, circu aperiit debeat, quæ corpus contingunt.

Scabrosus, scabrosa, scabrosum, Plenus scabritia. [שְׁבָרֶר. פְּגַלֵּת. Gall. Scabreux, rude & aspre à manier. Ital. Rozzo, aspero nel toccare. Ger. Vol reueh/schrundig. Hisp. Aspero, barrancoso. Pol. Chrupowati. Vng. Dura bos. Ang. Full of roughness in handling.] Plin. lib. 20. cap. 21: Hippolapathi radices privatione unguis scabrosos detrahunt.

Scabrum, scabri, substantivum, n.s. Scabritia. περιχύς. Plin. lib. 37. cap. 2: Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosâ nube, &c. De crystallis. Scabiatus, brata, bratum, adjectivum περιχυσθεν. Colum. li. 4. cap. 24: Quo plerunq; fit, ut quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis lanata scabratæq; puti effat humoribus. Scabredo, inis, f.t. Scabritia: hoc est, asperitas, & inæqualitas. περιχύς. Quo vocabulo usus est Hieronymus in divi Hilario-nis vita.

Scabritia, æ, f.p. & Scabrities, scabritie, f.q. Asperitas. [περιχύς. Gal. Aspre et durete au toucher. Ital. Aspreza che si sente nel me-ne giare. Ger. Reueh oder schreibett. Bel. Ruydhet/gradheit. Hisp. Aspera, ζα. Pol. Chrupiastis. Vng. Dara bofag. Ang. Rough-ness in handling.] Vnde Plin. Vnguia scabritiam dixit. ¶ Non nunquam accipitur pro scabie, Colum. lib. 7. cap. 5. Potest euā scabritiem tollere succus viridis cicuta.

Scabies, scabiei, f.q. Asperitas cutis cum pruritu, natura corporis interiora expurgante, noxiōs q; humores foras expellente. [כְּרָבָה שְׁבָרֶר chéres. פְּגַלֵּת. Gall. La rongue. Ital. Rona, scabbia. Ger. Kraud/crechigkeit. Bel. Krauwage/ schorfheit. Hisp. La rana o semejamente. Pol. Krosti, swiegb. Vng. Ruh-schedeg. Ang. A scab, a scalde or scabbedness.] Iuven. Satyr. 2: sicut grec totus in agris Vnus scabie cadit, & porrigne porci, Vvaq; conspecta livorem ducit ab uva. Virg. 3. Georg. Turpis oves tentat scabies, ubi frigidus imber Altius ad vinum peſedit, &c. de Arte: Ut mala quem scabies, aut morbus regius urget. ¶ Quoniam verò scabiem comitatur pruritus, pruritum autem scabiæ cupiditas, & ex fricatione quædam voluptas factū est, ut scabies pro voluptatis illicebitis accipiatur. Cic. 3. de Legibus: Nos voluptatis blanditiis corrupti, quæ natura bona sunt, ga dulcedine hac & scabie carēt nō cernimus sat. Scabiosus, scabiosi, scabiosum, Qui scabie laborat. [פְּגַלֵּת. Gall. Rongneux, teigneux, galley. Ital. Rognoso. Ger. Rüdig, schebig. Hisp. Leno de farma. Pol. Krosti. Vng. Riles. Ang. Scabie or full of scailles.] Persius Satyr. 2: namq; est scabiosus, & acti Bile tumet. Colum. lib. 11. cap. 2: Nam si paucioribus diebus detur, ut ait Hyginus, per ver scabiosi boves sunt.

Scabo, scabis, scabitum, act. t. Frico, Scalpo. [שְׁבָרֶר ghara'dh. xi. κρίζει Gall. Galler, gratter. Ital. Grattare, fregaro. Ger. Industriæn/schaben/gaffen. Hisp. Rascar la farma o comeron. Pol. Drapie, tra. Vng. Riba l'dom, rukarodom. Ang. To scratch or clawe.] Plin. lib. 8. cap. 27: Si verò squamæ obtorpuere, spinis juniperi se facit. Horat. 1. Serm. Satyr. 10: & in uersu faciendo Sapè caput scaberet, vivos & roderet unguis.

Scævæ, Qui sinistra manu uitit pro dextra, & dextra pro sinistra. [שְׁבָרֶר יָמִין itter jadb jeminô. יָמִינָה semali. οκειος. Gall. Gaucher, senestre, gauche, mal droit. Ital. Mancino, sinistro. Ger. Ein handtauß. Hisp. Cosa izquierda. Pol. Mancioli. Vng. Balog. Ang. That useth the least hand in stead of the right.] Hoc nomine dictus fuit fortissimus quidam Cæsaris miles, qui apud Dyrrachium, magna Pompeianorum vi oppugnatus, multisq; vulneribus acceptis, adduci tamen non potuit ut castelli sibi commissi custodiā deseretur. Sueton. in Cæs. Scæva excusso oculo, transfixus femore & humero, centum & viginti ictibus scuto percussa custodiā commissi castelli obtunuit.

Scævus, a, um, adjectivum, Bonum significat, eam ob causam, ut inquit Varro, quod quæ sinistra sunt, bona auspicia existimantur.

Scalæ, æ, f.p. Scalæ, scalari, utroq; modo dicitur, à scandendo, quod his altiora scandamus. [שְׁבָרֶר sufflām. κλιμακ, σκαλα. Gall. Escalier. Ital. Scala. Ger. Ein treter, stigen. Bel. Escalier. Hisp. La scæla. Pol. Drabina. Vng. Laytora garadis labio. Ang. A ladder.] Nam propriæ scalæ sunt, quæ ex pluribus gradibus constant. Distinguunt quidam sic, Scala est quæ exterritibus lignis, aut funib. aliave materia simili hue atq; illuc transferri potest: scalæ verò, quæ latiores habent gradus, & immobiles permanent. De hac Plin. lib. 14. cap. 1: Etiamnū scalis cœtum Ephesiæ Diana scandit. De illa Cajus lurisconsultus: Vel scalæ sciens accōmodaverit ad ascendendū. Sed sepe cōfunduntur, & scalæ magis in usu esse, quam scala dicimus. Scabust, in lugurth Vnæ, atq; alteræ scalæ cōminutæ sunt: qui superstiterant afflitti sunt. Nō dixit, Vna atq; altera, singularem numerum tanquam parum usitatum refugiens. Cic. pro Milone: Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset. ¶ Scalæ quibus per gyrum ascendimus, à cochlear formæ cochlides, & cochlear dicitur: quæ verò ex lignis terreribus constant, sive cannabinis funibus, à Capancio inventæ præsumuntur, ut est apud Vegetum de re militari.

Scalmus, m. f. [σκαλμός. Gall. La cheuille d'un navire, à laquelle on attache l'aviron. Ital. Palaschermo, legno tondo al quale si legano i remi. Ger. Der nagel oder rund holz daranff man das ruder legt / ein ruder staffen. Hisp. El escalmo en que se ata el remo. Pol. Kol'ek uakutu mruel albo poraqda chodzi. Vng. Evezgus ragaztoia. Ang. The bar-de end of the oare.] Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant.

alligant: sive lignum crenatum, ac fenestratum in apsidem, capiens remum, ut facilius, & solidius impellatur. Cic. de Clar. Orat. At verò contrà Crassus ab adolescente delicato, qui quū in littore ambulans scalnum reperisset, eamq; ob rem ædificare navim concupivisset, exorsus est. Idem i. de Orat. Navigula duorum scalorum. Idem 3. Offic. Venit ipse maturè: scalnum nullum videt: hoc est, nullam non modò videt scapham, sed ne scaphā quidem scalnum. Hinc Interscalmus, & Decenscalmus: de quibus suis locis.

Scalpellum, Scalper, Vide S CALPO.

Scalpo, scalpis, scalpsi, sculptum, a. t. Scabo, frico. [Τ] gharádh. aráw, xriq. Gall. Gratter, galler, graser, tailer. Ital. Grattare, intagliare, scolpire. Ger. Krahen/schaben/schäten. Bel. Schabben/etaben. Hisp. Escaruar, rascar, ò raspar. Pol. Drapie, skrobic. Vng. Vasogatoe vakarom vakartsalom. Ang. To scratch or clawe, to carue or graue.] Plin.lib.9: Attrituq; petrae scalpentes pisces pruritus invadit. Iuvena. Sat.9: uadiq; ad illos Conveniunt, & carpentis, & navibus omnes Qui digito scalpū uno caput. Colum. lib.7. cap.5: Vitiosum locum pecudes aut mortu scalpunt, aut cornu, aut unguia tundunt.

Scalpētē. Item gallinæ, cæteræq; id geaus aves dicuntur, quū escam humi quærentes, pedibus dissipant quisquitas. [Pol. Græsc.] q; Scalpere item gemmam, aut aliquid aliud, inquit Diomedes, dicimus, non sculptere: quod si verum est, innumeris ferè libri mendosi erunt, in quibus sculpto, sculptor, sapissime ocurrat. [Π] pittach pītch chák pītch chikkah, nglakelaw.]

Scalptōr, sculptoris, m.t. Qui scalpit, ut Sculptor gemmarum, sculptor, & incisor. [Π] mephattach. nglakelaw. Gall. Tailleur ou graueur. Ital. Intagliatore, scultore. Ger. Ein graber. Hisp. Esculturador, esculpidor, ò entallador. Pol. Ręzacy kamienia. Vng. Vasogatoe, vakartsalos. Ang. A grauer or carver.] Plin.lib.37: Expectunt à scalptoribus, ferroq; includuntur, nullam non duritiam ex facili cavantes.

Scalptūrā, sculptura, f. p. Scalpendi actio. [Π] pittach pītch miklahuth, yluphi. Gall. Tailleure ou graueure. Ital. Intagliatura, cultura. Ger. Das graben. Hisp. Esculpidura ò entalladura. Pol. Ręzanie. Vng. Vasogatae vakartsalos. Ang. A graining or carning.] Plin.lib.37. cap.7: Omnia autem hæc genera, sculptura contumaciter resistunt. Diomedes grammaticus, Scalptoram dici probat, non sculpturam: Scalpta (inquit) gemma diendum est, non sculpta, quoniam adjecta præpositione facit insculpta.

Scalptūrātūs, adjecit. [Π] mephattach pītch mechukkeh, roziadas, džayaylupphos. Gal. Encisé ou engraué. Ita. Intagliato. Ger. Berserkos oder eingelegt/ausgeschauwen. Hisp. Esculpido ò entallado. Pol. Wirsztan. Vng. Rakos. Ang. Graued or carued.] ut Pavimentum sculpturatum. Genus pavimenti, quod & vermiculatum dicitur, quod Rome primū fieri cœpi: post tertium Punicum bellum ex tessellis minutis, diversicoloribus, ut in templis antiquis. džaynixilov. Nos Musaicum opus dicere solemus. In his pavimenti picturæ radendo siebant, quo modo nunc sculpturata albaria in exteriore parte patietum ac murorum fiunt. Alii volunt sculpturatum pavimentum esse, quod sculpturis variorum lapidum, & quibusdam veluti imbricibus compositum est adornatum. Plin.lib.37. cap.25: Rōmæ sculpturatum pavimentum in Iovis Capitolini aedē primū factum est.

Scalptūrō, sculpturis, sculpturi, sculpturitū, n.q. Própriè desiderativum verbum est, idem ferè significans quod prurio, vel ob pruritum scalpendi desiderio teneat. [Τ] gharádh. xriq, xriq, xriq, xriq. Gall. Grater. Ital. Raspare. Ger. Zu gryffen oder tragen begeren/tragen/schäten. Hisp. Rascar, ò hauer gana de rascar. Pol. Drapacie chige, twierbieze. Vng. Vakarodhatnam. Ang. To scratch or clawe.] Plautus tamen in Aulularia, pro simplici scalpo posuit: Vbi erat hæc defossa, occipit ibi sculpturis unguibus.

Scalpēt, scalpti, m.f. Scalprum: hoc est, chirurgicum instrumentum, quo caro putrefacta, aut os vitiosum exciditur. [ιχθ. τελ. Gall. Vne lancette de barbier ou de chirurgien. Ital. Lanceta de barbiero, ò di chirurgico. Ger. Ein schrotmeissel. Hisp. El rascador, instrumento para raspar, la lanceta. Pol. Ręzak abo noj barwienski. Vng. Ispot. Ang. A surgeon's instrument to tak corrupted flesh frome the bones.] Vnde & Excitorius scalper dicitur. Celsus lib.8. cap.3: Tunc excitorius scalper ab altero foramine ad alterū maleolo adactus, id quod inter utrinq; medium est, excidit.

Scalprum, scalpri, n.s. Ferramentū quo quid inciditur, alii atq; aliis artificibus alias atq; alias præbens usus. [κραυγή Gal. Instrument ou fermeté à tailler, grauer, râcler, vne lancette, vne tranchet ou tranchet. Ital. Scarpello. Ger. Ein schrotzen/messel. Hisp. El buril ò trinchete ò raspa. Pol. D'otko rymiesiuce. Vng. Ispot meteld, ki vakaro penna apalo kesetske. Ang. A graining iron, a shauing or ryping knise.] Interdum enim Chirurgiū um est instrumentum, quo illi carnem putrefactam, vel ossa vitiosa excidunt. Celsus lib.8. cap.7: Tum demum ad manum scalprumq; veniendum:

q; Scalprum librarium, quo ii utitur qui libros describunt, ad eradendas lituras. Sueton. de Vitellio: Scalpro librario venas sibi incidit. q; Scalpra sutoria. Horatius secundo Sermon. Satyr.3: Si scalpra & formas nō sutor, nautica vela Aversus mercaturis, delirus, & amens Vndiq; dicitur. q; Fabrile scalprum Livius appellat, quo magistri elephantos interimebant, inter aures beluae adacto, in ipsa compage qua conjungitur capiti cervix. q; In falce quoq; putatoria scalprū dicitur ea pars quæ à flexu procurrit. Colum.lib.4.cap.25: Quæ pars vinitioræ falsis à flexu procurrit, scalprum, quod deinde aduncum est, rostrum appellatur. Cato de Rust. Ficos & oleas altero modo, quod genus aut sicum aut oleam esse voleas: deinde librū scalpro eximito.

Scalprātūs, prata, atum, adjecit. επιλογής ξυσίρε. Col. lib.9. cap.15, ferramentum scalpratum dixit ad similitudinem scalpri formatum, quo ait opus esse ad castrando apum alveos. Scalpēllum, scalpelli, diminutivum, n.s. Instrumentum Chirurgorum quo venam aperiunt. [φλαστόν, φρ. Gall. Vn petit burin ou lancette. Ital. Lanceta da barbiero ò chirurgico. Ger. Ein stetmen laschenstein. Hisp. Lanreta para sangrar. Pol. L'ustiadi. Vng. Er rago vas. Ang. A little riping instrument to ripe wondes with.] Cesus lib.2. cap.9: Postero die averso medio digito, non autem scalpello, veua feriēda, ut recēs coitus ejus resolvatur. q; Accipitur & pro alio ferramento, quo putridam carnem excidunt. Colum.lib.6: Ferro cæsa scabies perluator urina. Etiam sæpè scalpello usq; ad imū resectare, & amputare scabiem saepè profuit. Cicero in Oratione pro Sestio: Non est (inquit) ea medicina, quum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integræ: carnificina est ista, & crudelitas.

Scammoniā, vel scammonæ. [σκαμμωνία. Gall. Scammonie ou scamonee. Ital. Scammonæ herba. Ger. Ein purgierend saft eines Krauts an seiner gestalt der springwurz getöth. Hisp. La escamonea.] Herba est radice ramosa: pinguis. folius triagulis, albis, radice crassa, madida, nauosa: quæ excavata, succum emittit, quem scammonium appellant. Vide Plinium lib.24. cap.15. & Cic. de Divin.

Scamnum, scamni, n.s. Est quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectu facilius ascēdatur. [שכָּנָה chibech] badhom, bæphor. Gall. Vn banc, vn marchepied. Ital. Scanno, banchetto. Ger. Ein schaemet/be schaemet. Bel. Een banch. Hisp. Escanno ò banco para se assentar. Pol. L'awa. Vng. Padzik. Ang. A footstool or any stool to sit on.] Varro scribit: Scamnū esse quo duplice gradu in lectu altiore confundebant: scabellum, quo simplici scandione in lectum nō altum scandebant. q; Interdum tamē & scamna dicuntur quæ pedibus sedentium subjici solent, quæ Græci κρωνίας vocant. Ovid.in Arte: Et cava sub tenerū scamna dedisse pedē. q; Item scamnū dicitur terrā illa altior, quæ inter duos sulcos in colēdo relinquitur. Plin. Scamna inter duos sulcos cruda relinquuntur. Colum. lib.2. cap.2, vocat scamnum crudū, solum immotū, minimeq; aratto proscissum. Idē lib.3: Duabus gemmis supra terrā eminere passi reposita humo, cætera coquāt: quæ faciunt in eadē linea, intermissis totidem pedū scamnis, dum peragant ordinē. q; Quandoq; etiā scamna accipiuntur pro ipsis sedentibus, in quibus sedere consuevimus. Ovid.lib.1. Fast. Ante focos olim scamnis considerē longis Mos erat. q; Scamna etiā in arboribus dicuntur rami & brachia sediliū usum præbentia. Plin.li.12. cap.1: Aliud exēplū, Caii principis in Veliterio rute mirati platani unius tabula, laxisq; ramoiū trabibus scāna patula, & in ea epulati, etc. Scamilli, significat parvula scamna. Scribit aut̄ Vitruvius adscriptionem per scamillos impares. Ut enim à mamma, mamilla diminuitur: sic à scamnum scamillum, auctor Priscianus, qui & illud assert. Verū infirma scamillorum obice fultæ forces. Alii Scabillorum legere malunt.

Scabellum, n.s. Scamnū exigū, quod sedentii pedibus subiicitur. [שכָּנָה chibech] badhom, karnidor. Gall. Scabau; scabellæ ou petit banc. Ital. Banchetta scabello, deschette. Ger. Ein schaemet/fusschämet. Bel. Een voetbank/een baverten. Hisp. Escanno, chico, banquillo. Pol. Podnocek Vng. Lab alat valo zekeske, samoly. Ang. A footstool.] Cic. pro Cælio: Deinde scabella concrepant, auleum tollitur. q; Scabellum item, teste Varrone, dicitur illud quo simplici scandione in lectu concēdimus. Quod si duos habeat gradus, jam non scabellum, sed scamnum dicitur, à scandendo. Vide paulo antè in dictione S C A M N V M.

Scabile, bilis, n.t. Idem quod scabellum. καρπόδιον. Cato cap. ro: Scamnum in cubiculo unum, scabilia tria, scelles quatuor.

Scandālūdēs palmæ, Vide S ANDALIDES.

Scandālūm, scandali, n.s. [שׂנְאָל michschol πανηκα machsche-lah. exauditor, ἀργορυπος. Gall. scandale, scandre, offense. Ital. Scandolo, offensione. Ger. Ein anstoß/erzernus. Bel. Ergernisse Hisp. Trompecadero, estropieco, scandalo. Pol. Obragezie, ostracenie. Vng. Botran kožas. Ang. Aslander or offence.] Græca vox est, quam nos offendiculum, vel ruinam, vel impactionem possumus dicere.

Quando ergo legimus, Quicunq; de minimis scandalizave-

RR 3 rit quem-

rit quempiam: intelligimus qui dicto, factōve occasionē ruit
nā live cadendi cuiquam dederit.

Scāndālio. scandalizas. [ʃvɔ̃n bichschil. oraudzlič.]. Pol. Po-
goršum.] quod est, Alicui scandalum præbeo, aliquem offendō.
Scandix. f. t. [oxardz. Ger. Widderbietraut.]. Oleris sylvestris
genus, gingidio simile, amarū, & subacre, quo tenuiores in ci-
bo utebantur. Athenis olim notissima erat Aristophanis Poë-
tae in Euripi dem dictieriis: quibus illi objecit, matrem eius ne
legitimum quidem olus, sed scandicem veaditasse. Vide Plin.
lib. 21 cap. 15.

Scāndo. scandis, scandi, scansum, n. f. Ascendo.. [n̄v helâh.
ainčayra. Gall. Monter aront. Ital. Ascendere, andare in si, andare
all' alta. Ger. Hinauff steigen. Hisp. Subir arriba. Pol. Wilepuie.
Vng. Fd. hagok. Ang. To climme.] Cic. in Catone: Ut si qui gu-
bernatores in navigando nihil agere dicant, quum alii scan-
dant malos, alii per foros cursent. Virgil. 2. Aeneid. scandit
fatalis machina muros. Ibidem: pars ingente formidinet tur-
pi Scandunt tursus equum, & nova conduntur in alvo. Liv. 3.
ab Urbe: Exquiliis quidem ab hoste propè captos: & scandē-
tem in aggetem Volscum hostem nemo submovit. q. Scan-
dor, eris, passivum. Plin.lib. 14. cap. 1: Etiam nunc scalis testum
Ephesia Dianæ scanditur via una Cypria. Hinc Scalæ dictæ
sunt, per quas in altum ascendimus. q. Scandere in subrestū,
dixit Plin.lib. 10. cap. 18. pro eo quod est felium modo ascen-
dere. q. Hujus composita sunt, Ascendo, Cōscendo, Inscēdo,
Superfēcēdo, & Transcēdo: quoru significata vide suis locis.
Scansilis, scansile, pen. corr. om. t. Per quod faciliter ascenditur.
[ainčayra. Gall. Asé à monter. Ital. Chesi può ascendere facilmente.
Ger. Darauff gut zu steigen ist. Hisp. Cosa que se puede subir. Pol.
L'arri do wile pienta. Vng. Fd. haghato. Ang. That may be easily
climmed.] Plin.lib. 17. cap. 11: Ficumq; sic etiam scansilem fieri.
q. Scansilis annorum lex à Plin.lib. 7. cap. 49. dicitur, per quam
ad extarem veluti quibusdā annorum gradibus ascendimus.
Scansoræ machinæ apud Vitruv.lib. 10: Sunt quæ à Græcis aē-
robatis appellantur, ut multi censem, quod in altum homines
tollant, & in aērem sublimes levant. Verū Turneb. acroba-
ticas appellat, quod in earum summum speculandi causa a-
scendatur.

Scāndūlāci. [Ger. Glotenkatum. Pol. Barwinek.] (inquit Fe-
lius) Herba cestigibus inimica, quod eas velut hedera impli-
cans necat. Creditur esse secunda species clematidis, quā La-
tini convolvulum vocant.

**Scāndūlæ, scandularum, f. p. [ai ḡidax. Gall. Petit aix ou aix-
felle, & bardeau à couvrir maisons. Ital. Cantinelle. Ger. Schind-
ler. Hisp. Rípias de madera rajada. Pol. Guntysjindjol'. Vng.
Sendely. Ang. Swingles, or slates to cover houses with ball.] Afferculi
è ligno in tenues laminas scissi, quibus ante inventas regulas
ædes tegebantur. Constat enim Roman ad bellum usq; Pyr-
rh: hoc est, annos CCCCLXX, scandulis testam fuisse. Fiunt
autem ex robore, abierte, & picea fissili, vel assulatum desectis.
Dictæ scandulæ, à scindendo, quasi scindulæ: vel à scandendo,
quoniam in culminibus rectorum, ad regulas, imbricesq; su-
stinentos collocantur, quod scandentes pervenire solemus.
Inde testum scandulare, quod ex scandulis constat. Hinc
Scandularis, tri. Qui ædes scandulis tegit. [Ger. Zostecker.
Pol. Pobyac, dachow, guntownk.] Hujus mentionem facit Tar-
runtenus Paternus l. ult. D de jur. immunitat.**

Scāntianā poma, à Scantio inventore dicta, quæ Cato tradit
in dolio optimè condi, referente Plin.lib. 15. cap. 14. Scantia-
na uva, à Yarrone dicta est, quæ alio nomine Amminca major
appellatur: ut refert idem Plin.lib. 14. cap. 4.

**Scāphæ, scaphæ, f. p. Navigula parva, quæ majorem alligata
sequitur. [n̄vhabardh. orāčn, iφéλxov. Gal. Nassele, barchote.
Ital. Barchetta, batello. Ger. Ein weidling/ober klein schiff. Bel.
Ein boote. Hisp. Esquife, pequena barcha. Pol. Bacik. Vng.
Tsonok. Ang. A cock boat or boat.] Cic.li. 2. de invent. Postea ali-
quantò ipsos quoq; tempestas vehementius jaftare coepit,
usqueadmodum dominus natus, quā idem gubernator esset, in
scapham configureret Iustinus lib. 2: Scaphæ pro pectoria na-
vicularia posuit: Vbi (inquit) solutū pontem hybernis tempestati-
bus offendisset, pectoria scaphæ trajecit trepidus. Liv.lib. 5.
bell Pun Quām merisissent eas in alto, exceptis in præparatas
sciphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebatur. Dicta
est autem scaphæ à nō rē oxān̄l: hoc est, ab excavādo, propte-
rea quod primum ex prægrandi arbore coepit, sint excavari.
**Scāphium, scaphi, n. f. [ɔr̄ḡf̄or. Gall. Pot à piser, ou chaire
perce. Ital. Necessario, caccato. Germ. Ein geschiß zu allerley
vrnadt fügit/etn brünztafel. Bel. Eener pispot. Hisp. Seridor ò
orinal. Pol. Vnial' aibō nazinie ikie, doucyniemia potzbi. Vng.
D. sa. sel. Ang. A pispot or chamber pot.] Vasis genus, quo excre-
menta tam liquida quam secca excipiuntur: à quadam scaphæ
similitudine nomen habens. Propriæ aut mulierū erat, quem
admodum lasanum virorū: ut annotavit Iulius pollux Ono-
mastici sui li. 10. cap. 9. Vipian.l. Quin. Mutius. Digest. de Auro****

& argen. leg. Legato argento, puto habita ventris causa scâ-
phia nō contineri. q. Erat item scaphiū, ferramenti genus, quo
athletæ exercenda sū vitium gratia terram effodiebant, & nō
ergo rē. hoc est, à fodiendo dicitur. [Pol. Moryka.] Latini ligon-
em vocant. Vnde Plutarchus in Arato, athletæ ei speciem
fuisse tradit à pugilum victu & scaphio non abhorrentem. la-
qua item significatione à lumenale positi existimant, Saty. 6.
ubi viriles mulierum exercitationes inflectatur, ne à pugilum
quidem & palæstritarum armis abstinentium.

Aspice (inquit) quo siemtu monstratos perferat istus,
Et quanto galeæ curvetur pondere, quanta
Poplitibus fedeat, quād denso fascia libro.

Et ride, scaphium positis quum sumperit armis.

q. Erat & scaphium vas æneum, in quo stylī in medio sit pro-
ceritas horarum ductus discriminabat. Vitruvius scaphem, &
hemisphériū appellat. Plutarchus in Numa, Scaphiū appellat,
quo ignis sacer extinxetus, solis tantum radis accendebarat.
Suidas præterea Scaphion, ἀδεικνέσθαι: hoc est, tonsura quad-
dam genus interpretatur: citatq; Aristophanē in Vespi. 20
χρύσης τοιας, συγχρόνως πλάθος: hoc est, Tu verd Cophylo
similis es, cui revulsus est scaphiū. q. Athenæus quoq; lib. 4.
Scaphium inter vasea potiora enumerat. In qua significatione
videtur & Plautus accepisse in Sticho: Quibus dixitæ domi-
sunt, scaphio, cantharis, batticis utuntur.

Scāpilis, scapili. Veteres pro tergo usurparunt, & aliquā-
do pro ipsa scapula, rōm. Vnde & spatiū quod inter scapulas
quasi vallecula, est, inter scapulam dicitur.

**Scāpulæ, scapularum, f. p. Propriæ dicuntur ossa duo in poste-
riori corporis parte, figura triquetra, externa facie tumescen-
tes, interiorre reduta, extrema sui parte in acetabula quadam
descinetia, quæ humerorū capita excipiunt. [ŋ̄t̄ catēph ॥ ſchēchēm. ə̄ḡt̄lāt̄r̄. Gall. Espailes. Ital. Spalle, homeri. Ger. Di-
ſcherten oder ſchulterbein Hisp. Las espaldas, los hombros. Pol. Pier-
ze. Vng. Val lapočka. Ang. The shoulder blades.] Celsus enāſo.
pula operta nominat lib. 8. cap. 1. Passim tamen apud scripto-
res scapulas acceptas invenies pro tota illa regione que po-
nē pectori objecta est. Plaut. in Asinar. Mirabar quid duduſca-
pula gestabant inibi, Hariolariq; occuperunt, libi esse in mū-
do malum. Varr. 2. de Rust. cap. 7. Lumbis deorsum verum
pressilis, scapulam latis, spina maximè duplicit. Claud. 1. in Eu-
trop. qua miseri scapulas tutabimur arte?**

**Scāpularis, scapulare, adj. etivum: [ə̄p̄q̄θ̄. Pol. Okol'atāich
pliegi.] ut Scapularis servus, cuius scapulæ ad flagra denou-
tur, quiq; tergum habet assiduis verbicribus lividum. Scapula-
ris vestis, qua scapulæ teguntur.**

Scāpūs, scapi. Ab architecturæ peritis dicitur ipsum columnæ
corpus quod est inter basim & epistylum. [f̄v̄θ̄. Gall. Le
corps ou membre d'une colonne. Ital. Il corpo della colonna. Ger. Das
theit, jener sauf so sich vom Fuß zu dem Capital hinauf erstreckt.
Hisp. El cuerpo o astil de la columna. Pol. Kjat'sl'upa od ipoko
ajdowsercby. Vng. Ozlop derek. Ang. The body of a pillar betwe-
ne the chapitre and the b. se.] Scapus (inquit Budæus) corpus col-
lumæ: nam quod super Columnā impoñit, capitellum, vel
epistylum vocatur: infia scapū, spira, quæ basis sap̄e appellari
solet: infra q; spiram, stylobates. Vitt.lib. 3. cap. 3: Scapis colu-
narum statutis, capitulorū ratio, &c. Et paulo p̄d̄t: In summis
columnarū scapis. Et cap. 4: Qua crassitudine fecerunt basim
scapi. q. Scapus item in herbis dicitur caulis simplex in stylī
modum surrectus. [ɔ̄xawls w̄c̄p̄n̄x̄t̄. ō̄ḡv̄θ̄. Gall. La-
tige des herbes. Ital. Gambo tronco di herbe. Ger. Der gerad oder ge-
fachtengel eines traute. Hisp. El tallo o astil delas yervas. Pol.
G. ab. Ang. The upright stalk of an hearebe.] Ruellius lib. 1. cap.
2: Radix est id quo alimentum allicitur, & teræ cohæret: ca-
lis verò, in quod idem defertur nutrimentum, simplexq; super
terram assurgit, is si in stylī modum sursum præparet, aut in
altum feratur, scapus Latinis nominari consuevit, ducta à col-
umnaribus scapis similitudine. Varr. de Re Rust. libro 1. cap.
31. ad finem: Vicia dicta à vinciendo, quod item capreolos
habet ut vitis, quibus quum sursum vorsum serpit, ad scapum
lupini, aliunde quem hæreat, solet vinciri. Plin.lib. 18. cap. 10:
Inventus est iam & scapus unus centum fabis onuslus. His
constat classicis autoribus scapum pro caule frequenter uti-
patum. Idem quoq; quod in virgulæ modum, vel teli restitu-
tione confurgat, thyssi nomē sibi vendicat. Haec tenus Ruellius.

q. Scapus cardinalis, rectum illud, & paulo crassius lignum in
valvis quo foret ipsa sustinetur, & reguntur præcipue: & cu-
jus capitibus, seu ambabus extremitatibus in superiori & infe-
riori cardiac inscritis valvæ ipsæ volvuntur, aut aperienda, ut claudenda. Vitruv. lib. 4. cap. 6. Fores ita cōpingantur, ut scapi
cardinales sint ex altitudine liminis totius duodecima partis:
inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c. q. Scap-
pos itē nōnulli appellat tenues illos, lignososq; ramulos,
è quibus uarum acini dependent. Varro libro primo Recre-
tio. capite 54: Quæ calcatae uye crunt, corum scapi cum folli-
calis

**xulū subjiciendi sunt sub p̄clūm. Quo tamen in loco alii scō-
pi legendum existimant.**

Scarabēus, pen. pro. m. s. Insecti genus, teneras habens pen-
nas, & ob id crusta tectas, stercore potissimum sese alens. [xai-
top Dr. Gal. Escharbot Ital. Scarafaggio, scavare &c. Ger. Em-kaat-
läser, rossläser. Hisp. Escarabajo. Pol. Kruwka wobabilencach erje-
baca. Vng. Zarnas Zar haito begar. An. A betell.] Varia ejus sunt
genera. Sunt enim grandiores, cornua praelonga habentes,
bisulcis denticulata forcipibus, in cacumine quamlibet, ad
morsum coētaria, quæ infantibus remedii vice ex collo su-
spenduntur. Hos Nigidius Lucanos appellat. Alii ex simo-
gentes pilas aevulis pedibus volutantes, parvosq; in iis cō-
trahigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantes. Hos Ae-
gyptii sacerdotes summo venerabantur cultu, animatam So-
lis imaginem esse putantes, ut scribit Eusebius de Præpar. Evan.
volitant alii magno cum mormure, & quodam qualiter rugitu.
Alii focos & prata crebris foraminibus excavant, nocturno stri-
dore vocales. Scarabeorum generi adscribuntur & Lampyrides,
nunc pennarum hiaturæ fulgentes, nunc verò complicissu-
mum obumbrant, nō ante matura pabula: aut post desecta conspi-
cuæ. Sunt & alia scarabeorum genera, quæ vide apud Plin. li-
bro 11 cap. 28.

Scārifico, scarificas, act. p. Scalpello aperio, leviter vulnero quō aliquid facilius exeat: [παραστατικόν. Gall. Scarfier, faire petites incisions & ouvertures à fin que le sang ou autre humeur sorte. Ital. Far piccioli tagli nella carne, per che ne esca più facilmente il sangue. Ger. Schräpfen. Bel. Kuppen. Hisp. lastrar para sacar sangre. Pol. Zajęć niemalże żadnym, n. fikacie. Vng. Scövt meg rystom körvatom koppolyék. An. To lance or open a sore.] Plin lib. 12. cap. 7: Dentium dolores secantur cibis-dicatis matini scarificatis gingivis. Scarificare dolorem id est, scarificando dolorem expeliere. Idem lib. 28. cap. 1: Præterea in corde eorum inventum os dentibus caninis maximè simile: hoc scarificari dolorem putant.

Scāñtī, scāñta, verbale f. t. *[σκανός]*. Gal. *scarification*. Ital. *Fessa-*
retia, *scacciaria*. Ger. *Exzision*. Hisp. *Obra de jazar para sacar*
sangre. Pol. *Nastyczniemal*, *epajęzanie baniek*. Vng. *szekki nyitás*,
képpölyés. Ång. *Alaunung* [*or opening of a sore*.] dicitur levis
vulneratio, quem aut arborum cortex, aut animalis cutis leví
incisione aperitur. Plin li. 17 cap. 27: Intelim est & *scarificatio*
quædam in remedius, quū macie corticis ex cæritudine asti-
gente se justo q; plus vitalia arborum compimento exactam
falcis aciem utraq; viam imprimentes, perpetuis incisuris di-
ducunt, ac veluti cutem laxant. Colum. lib. 6. cap. 12: Si san-
guis adhuc supra unguas in etr. bus est, assidua scarificatio-
ne discutitur.

Scărițes, scatitæ, σκαριττæ, Gemma est quæ scati pisces colorem referunt, ut ait Plin.lib.37 cap.11.

Scartus, scari, ~~oxycanthus~~, Piscis nobilissimi genus, mari Carpathio maximè frequens, qui solus piscium ruminare dicitur, & herbis, non aliis piscibus, vesci. Lecto Troadi promontorium sponte non excedit. Hunc optatus Eliptius, classis sub Claudio praefectus, à mari usq; Carpathio petitiuni, navibusq; advectum, inter Ostiensem & Campania oram disseminavit; adhibita etiam cura, ut proximo quia quenio capti, mari redde-rentur; ut refert Plin. lib. 9 cap. 17. Oppianus: hic scarus saxa frequenter, Qui mites inter pisces clamore tremendo intonat, & solus pallentes ruminat herbas. Hor. 2. Serm. Satyr. 2: pingue vitis, albunq; nec oslica, Nec scarus, aut poterit peregrina juvare lagois.

Scātēo,tes,ere,p.s Emano,erumpo,ebullio,& propriè de fontibus dicitur. [עַבְדָּנָה בִּירָה,bekir blvzr,arzbiy,arz,arzav-sāer. Gall Bouillonner, iette: sources, abender. Ital V scire, sorgere fuori. Ger Hersut quellen/hersut wassen od er füssn. Bel Overloopen/overstoven. Hisp. Bullir lo que mana. Pol. Wyszam sie,cie-ke. Vng. Kisbzgok,kifislok. Ang. To string out abundance, to have great plenies, to runne or brast out with abundance.] Cic. I Tusc. fontes scatere, prata herbis convestirier. Ablativo aliquando jungitur. Plaut.Aulul. Qua mihi inter bibere sola, si vino scatent, Corinthensem fontem Pyrenen potest. ¶ Per translationem accipitur pro abundare.Horat 3. Carm. Ode 27: Scatentem beluis Pontum.Colum.lib.6.cap.16: Solent etiam neglecta ulcera scatere vermis. ¶ Aliquando etiam pro exagitari,sive astuare, idq; aliquando cum genitivo . Gell.lib.1. cap. 17: Irarumq; & molestiarum muliebrium per diem, perq; noctem scatebat. Nonnunquā etiam cum accusativo, dependente à praepositione ob, vel propter subauditis. Plaut. Persa: Potin' ne me rōneas?memini & scio, Et calleo, & commemipi:amas pol misera id tuus scatet animus.

Scatebria, tebra, pena, corr. f.p. Scaturigo, origo aquæ ex terra provenientis. [וְעַמְבּוּלָה מִקְרָבָה] mabbūlāh mikrābāh. Gall. Vne source. Ital. sortiva. Ger. Ein Brunquass/brunnader/cins wassers vrsprung. Bel. putaderem. Hisp. Aquella obra de bullir para manar, bullidura. Pol. Zrąbki. Vng. Forrás kufis. Ang. The boyling or

*rising out of water out of a spring.] Virg.lib.1. Georg.-scatebrisq; aræntia tēperat arva. Plin.lib.31.cap.10: Mirū est & illud sca-
tebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec efflu-
re. Idem lib.3.cap.1: Eundē spaciū, nemorosumq; & scatebris
fontiū riguū, quā spectat Africā, fructibus omniū generū spō-
tē ita subnascientibus, ut nunquā satietas voluptatibus desit.
Scatūrīgo, pen prod.genitivo scaturiginis, f.t. Scatebra. **שָׁבֵן**
mabbū'ah שְׁבִנָה makór. **աւառած**. Ger. Ein *ursprung/aufwallung/*
Brunnenquel. Pol. sitok. Vng. Forras. Ang. *The boiling of water
out of a spring.*] Colum.lib.3.cap.13: Nā prialstat non conserere,
quām in summa tetra suspendere, nisi tamē scaturigo palu-
stis obvia, sicut in agro Ravennate, plus quām sesquipedem
prohibeat infodere. Plin.lib.33.cap.3: Ia nigra scaturigines
non ferē sunt perennes.*

Scātūn̄ ḡnōiūs, adjectivum, Abundans scaturiginibus. [πλυ-
μίας εὐθεῖας ἡ πηγὴ. Gall. Plein de sources. Ital. Pieno de fonti.
Ger. Viele Quellsig. das viele Brunnenquelle: das ist springender brun-
nen hat. Hisp. Lleno de tales buitarras. Pol. Pełni grotell. Vng.
Terrassis. Ang. That brusleth and runneth over full of springes.] Co-
lum. lib. 5. cap. 8: Creta ex toto repudianda est, magis etiam
scaturiginofla, & in qua semper uligo consistit.

Scātūrīo, scaturis, n. q. Pro suo primitivo Scateo ponitur, quod propriè fontium est: quāvis etiam per translationem accipiat pro quo vis modo abundare. [עַבְדָּלָה בֶּקִיר, bekir, bekir-^z. Gall. letter sources, sourdre. Ital. Saltare fuori, sorgere. Ger. Aufwallen, entspringen; her fit querlen H[er]z. Bulir lo que mana, salir hacia arriba. Pol. Sacaſie, wypuſzczam istebie. Vng. Ki forrok buz gok bugiogok bwałek bddom. Äng. To boyle vp and spring out abundantly.] Colum. lib. 3, cap. 1: Modicè tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed ut vicinum radicibus humorem subministret.

Scatinus Alex, Qua præpostoræ veneris usus coercetur: ita
dicta à Scatinio latore. Iuvén. Satyr. 2:
Quod si yexantur leges, ac iura, citari

Ante omnes debet Scatinia.

Scaurus, m. f. **Scaevol**. Gall. Qui ont les talons gros, piebots. Ital. Chi-
anno le cauechie grossi. Germ. Einer der grosse knoden hat / oder ein
Eschiesser. Hisp. Los quetienen los pies tuertos. Pol. Kosiki wieklie
maraci kosjlawi. Vng. Kisfejremodot bonkos labu. Ang. Which
hath great hankis or heles.] Dicti sunt qui talos pedum tumen-
tes, ac porrectos habent, vel quibus pedes inflexo tali tardis-
gradii sunt. Horat.lib.i. Serm.. illum Balbutit **Scaurum** pravis
fultum male talis. Ab hujusmodi pedum vicio cognomè tra-
xit, qui primus in Aemylia gente **SCAVRVS** dictus est. Vide
in **ONOMASTICO**.

Scazon, scazonis, σκάζων, Carminis jambici trimetri genus, in quinta sede lambum, in sexta habet spondeum, in cæteris nihil differens à recto iambico. Nos delumbes, sive claudos iambos nominare possumus. Σκάζων enim claudicat est. Hujus generis sunt illi in Praefatione satyrorum Persii: Nec fonte labra proliui Caballino, Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c. Scelotyibē, scelotyibes, σκελοτύιβη, Moibi genus quo cōpāges in genibus resolvuntur. Plin. li. 25. cap. 3: In Germania trans Rhenū castris à Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu fons etat aquæ dalcis, qua pota intra biénium dentes deciderent, compagesq; in genibus solverentur: stomacem medici vocant, & scelotyibes. Hoc mali genere Aelii Galli exercitu laborasse ex Arabicorum siuctuum esu, autor est Strabo lib. 15: Fit etiam mali hujus mentio in Medicis definitionibus Gale- no attributus.

Scelus, ris, n. t. Grave aliquod peccatum, seu atrox facinus. [¶] *rimmāh ḥaȳ hār̄* *וְתַּרְיִבָּה* *תַּרְיִבָּה* *תַּרְיִבָּה*, *μαρτία*. Gal. Misericordia, misericordia, misericordia. Ital. Misericordia, sceleratissima. Ger. Ein grob lasterisch unrechtmäßiges Thun. Bel. *Cet* quade dæcen quæc sent Hil. *El grande y deforme pecado* Pol. Wy- stepek niezno il' iwi, wieka g'le'. Virg. *Lator sag.* lvn. Ang. Amis- schief or a mischievous deede. ¶ Plautus in Sticho: *Adovari sine dedecore, & scelere summo haud possimus*. Quint.lib. 6. cap. 1. *Vtq;is tamen illa sanguine madens, ita repigmentavit imaginem sceleris, ut non occisus esse Cæsar, sed tum maximè occidi videretur*. Virg. 6 Aeneid. *Quid moror? In iūpunt thalamos, comes additur unā Hortator scelerum Acolides*. Dicimus au- tem facere scelus, edere scelus in aliquē, astringi scelere, perficere scelus, suscipere scelus, quoq; exempla nūquā non oc- currunt. ¶ *Ponitur aliquādo scelus pro scelerato*. Plautus in Amphit. Ego tibi istam sceleram scelus lingam abscindam. Sceleritas, us, f.t. Pro scelere obsoleta dictio, qua usus est Mar- tian. in l. 3. D. de bon. cor. qui ant. sent.

Scélèstus, a, um, Sceleratus, impius, flagitosus. [S]y harrd
UW raschah, aic:Q, pugxjheis. Gall. Merchant, malheureux Ital.
Pien di scelerità. Ger. Lasterhaftig. Hisp. Scelerado, lleno de grandes
pecados. Pol. L'otr niegnotu. Vng. Lator. Ang. Mischievous, ven-
geable, full of naughtiness.] Cicero pro Sexto Roscio: Res scele-
sta, atrox, nefaria. Plautus Milite: Atqui improbi & scelesti, iis

animam adimerent citio. Liv.lib.5 ab Urbe condita: Ibi scelesto facinori scelestiorum sermonem addidit. Scelēstē adverbium, Sceleratē, flagitosē, impiē. [*μαρτυρία*, *αδόξιος*. Gall. *Meschamment*. Ital. *Sceleratamente*. Ger. *Lasterhaftiglich* oder *lesterlichen*. Hisp. *Cen grande y deformé pecado*. Pol. *L'orro-wskie, niecynotwre*. Vng. *Latrol.* Ang. *Mischieuoussie*.] Cic. Att. lib.5: Clodium nihil arbitror malitiōse, quamquā scelestē quidem egerit. Liv.lib.4.bell. *Pun. Quæcunq; post Hieronis mortem, sceleris, atque impiē facta essent, Andronodorum atque Themistium arguit fecisse.*

Secundum etiis, a, um. *Scleratus.* [In harval vñ raschah, piapde,
pxchnges, nre nrieget. Gall. Plein de meschancez. Ital. Pieno di sce-
leragins. Ger. Lasterhaftig / mit schalheit durch grybz. Hisp. Sce-
lerato, lleno de granies pecados. Pol. L'oiruk. Vng. Lator. Ang. Mi-
schewous, vengeable, vngarions.] Tercent. in Euvnach. Vbi ergo illu-
scelerosum, misera, atq; impium inveniam? Facta sclerosa at-
que impia. Luct. lib. 1.

Scelero, as, act.p. **Polluo**, coinquno. [ ] **¶** **chilé. paipu.** Gall.
Faire meschanceté, souiller & polluer. Ital. **Maculare**. Ger. **Weschen**
mit schand vnd laster. Hisp. **Ensuxar con tal pecado**. Pol. **Pomaguse**
niecnota. Vng. **Latral mey fôrdezebm**. An. **To do mischief or a mi-**
schinous deede, to desyle.] Vir. 3. Aen. **Parce pius scelerate manus**.
Scéléritus, ta, tum, **Scelerus**, nefarius, perditus, impius, profla-
gatus. [ ] **¶** **harrid vlysh rafscháh, xançezos, piapex**. Gall. Me-
schant, mesfusant. Scelerato, ribaldo. Ger. **Lasterhaftig/schande-**
tisch. Hisp. **Scelerado, corrupto, lleno de grandes pecados**. Pol. **Niecznot-**
liwi, gal enk. Vng. **Lator hires lator**. Ang. **Wicked, naughtie, mi-**
schievous.] Cic. ad Att. **Ego autem illum male sanum temper-**
putavi: nunc etiam impurum, & sceleratum puto. Ovid. 3. Me-
tamor. **facto pius & sceleratus codé**. Lucan.lib. 2: **Quenq, suę**
rapiunt scelerata in prælia causæ. Ovid. 11. Metamorph. **A me**
causa data est, ego sum sceleratior illo. ¶ **Veteres euam sce-**
leratum accipiebant pro cōtaminato, & scelerare aliquo pollu-
to. Vnde **Scelerata portam dixerunt, qua egressi Fabii, ad Cre-**
meram amnem ad unū omnes à Vejentibus sunt interempti:
& Sceleratum campū, proximè portam Collinam, in quo vir-
gines Vestales quæ incestum fecerant, defodiebantur. Et sce-
leratum vicū, in quo quum Tarquinius Superbus interficien-
dum curasse. Servium regem locum suum, corpus ejus ja-
cens, filia carpento superiecta est, properans in possessionem
domus paternæ. ¶ **Transfertur & ad inanimata, ut idem sit**
quod noxius. Virg. 2. Georg. -at sceleratum exquirere frigus
Difficile est: Hoc est, nocens, omnia exurens.

dicebantur histriones, mīmīe quām ab eo qui ludos edebat, mercede, autoritate, aut gratia adduccebantur, ut in scenam ad agendum prodirent. Reduci autem in scenam dicebantur, qui aliquanto intervallo postquam primum sui sp. & aculū p̄-buerant, ad agendum revertebantur. Plin.lib.7, cap 48: Vale-
ria Copiola Emboliaria reducta est in scenam à Pompeio Ma-
gno, quæ producta fuerat à M. Pōponio Aedili plebis. ¶ Scr-
vire scenæd est, serviare temporis, & rebus præsentibus sese ac-
commodeare. Cicero ad Brutum: Tibi nunc populo & scenæ,
ut dicitur, serviēdum est. ¶ Scena totius rei hæc est, dixit Cæ-
lius ad Cicer.lib.8 pro eo quod est, hæc est totius rei actio, in
hoc rei totius cardo vertitur. ¶ Scena minore aliquid agere:
id est, minore apparatu, & ostentatione.

Scenalis, scenale, adjectivum. *Scenicus*. *oxulans*. ut, Species *Scenalis*. *Lucretius lib. 4*: Namq; ibi confessum caveat subter, & omnem Scenalem speciem patrum, in atriumq; deorumq; In- ficiunt.

Scenatilis, le, & scenaticus, idem quod scenicus. Varro in *Mondo*: Sed o Petrus ne meum taxis librum, Site pepigat hic modo scenatilis. Idem o Thales, ut comicus, nitidus, scenatilis. Ex Noeio.

Scēnīcūs,a,um, [onlwings. Gal. De scene ou eschaffaut. Ital. Pertinē-

te à scena. Ger. Dij tu den taubheit so man in schwyz aufrichtet gehört. Hisp. Perteneceiente à morada sombría à cabanuela o tenia. Pol. Do gai' oni prinaliacy. Vng. Levol zembx valo. Ang. Of a scaffold.] Quod ad scenā pertinet: ut, Scenici ludi. Cic. de Orat. Quis unquam res præter hunc tragicas penè comicè, tristes rem: ssè, severas hilare, forenses scenica prope venustate tra- stavit? Cic. pro Archia Poëta: Quod scenicis artificibus la- gi- ni solebat, id huic summa ingenii prædicto gloria nobis sic! q; Scenicus verò absoluто vocabulo, histrio dicitur, qui in sce- na agit vox artis. Suet. de Nerone: A spectaculis theatri clām illatos cuidam scenico placenti nūntium misit.

Scēnīcē, adverbium: ut, *Facere aliquid scenicē ouluwās*. Quint.
lib. 6. cap. 1.

Scenofactorius, a, um, *οὐλωντής*: ut, Ars scenofactoria, qua fiunt umbracula, vel tabernacula quacunque re fiant vel funes.

Tentorium, sive **habitatulum** à verbo *oxluoén*, quod est **castra metari**, sive **tabernacula figere**.
Scēnōgrāphīā, *oxluozaq̄ia*. In pictura dicitur **frontis & laterum abscendentium adumbratio**.

tum abcedentium adumbratio.
Scēnōpēgiā. [טְבִיבָה] [נַחַח haffuchethōth.] Vide S C E N A.
Scēptica, scepticæ, *οἰκτίκη*, Philosophica quædam secta, nihil
altius, nihil definiter, aliorū tanquam decreta oppugnās, & in
veritatis inquisitione perpetuo versans: unde & Sceptica dicta
est, quasi cōsideratrix, δια τὸ οἰκτίκη, quod est cōsiderare. Pi-
tus sectæ hujus autor Pyrrho Eleus fuisse existimatur: unde
& Pyrrhoniam quidam appellatūt: ejusq; sectatores, Pyrrho-
nicos. Gellius lib. 11. cap. 5: Quos nos Pyrrhonios Philosophos, ita
Greco cognomento οἰκτίκη appellantur. Id fermè significat
quasi qualitores, & consideratores. Nihil enim decessunt,
nihil constituerunt: sed in quærendo semper, considerando que
sunt.

Sceptrum, sceptri, n.s. שְׁרֵבֶת [Scherbit] schébet. Gall. sceptre, bâton royal. Ital. Sceptro, bacchetta regale. Ger. Ein Königstab. Scepter. Hisp. El sceptro insignia real. Pol. Krolski scepter. Vng. Kiraly ibat, paxa. An. A scepter, a rodde, a mace or yad.] Baculus regni insigne, quo Reges majestatis gratia utcebantur. Proprie autem lovis sceptri erat, ab eo ad Reges & principes, & magistratus translatum. Ovid. lib. 3. Amor. Eleg. 1. Léva manus sceptrum latè regale tenebat. Hinc ad foedera scienda semper adhiberi sceptrum confluavit: quando veteres in hoc lovis simulacru adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquando, præsertim quando foedera cum remotissimis fiebant, inventum est, ut sceptrum, quasi imaginem lovis tenentes, foedus percuterent.

Scepter fer, a, um, [σκῆπτρός, σκηπτρόφορος]. Gall. Qui porte sceptre ou baston royal. Ital Chi porta al sceptro. Ger Ein Scepterträger/der des Königsstab tretgt. Hisp. El que lleva el sceptro real. Pol. Sceptr królewski noszaci. Vng Kirali parcau hordoz. Ang Tis ac beareth a mace or royal. Ovid. & Fastor. Scepterferas servi templae dedidisse manus.

Schonelde / Paul. Iov.lib. 3. in princip. vocat vimineas turriculas , quas etiam cayeones appellant ait . Verba ejus hæc sunt : Sequenti , inquit , die multa materia , & vimineis turriculis , quas cayeones vocant , arena repletis aditus quosq; cōtinenti totius populi labore præsepsit &c.

Schédá, f.p. [χεδά] • Gall. Vne feuille de papier ou de parchemin ou autre chose à écrire, tablette. Ital Carta, cartella, tavoletta. Germ. Ein blatt papyr / ein gedet : item, ein schreibtblatt / welches man auf schwefeln tan. Hisp. La carta o hoja. Pol. Czadu'a : item tabligha de napiszania y jas u mazania. Vng. Babeybol ifinalt, papyros, cedula. Ang.

Ang. A sheet or shed of paper.] Tabella sive pagella philyraea: hoc est, tiliacea, qua pro chartis prisca uti solitos Eu-
stathius & Aelianus assertunt, hodieque Græcum vulgus γί-
δες vocat tabulas eas, quibus suppatorum numeris scriben-
dis utuntur, ut mox litu spongix leviter aboleri possint. q. Ac-
cipitur aliquando scheda pro charta seu libello extemporaneo,
non satis explico, cujusmodi sunt, quas tanquam electurum re-
ponimus. Quintil. Nam qui omnes etiam indignas lectio-
nem schedas excutit, anilibus quoq; fabulis accommodare sece pos-
test. Martial. lib. 4: Ohe jam satis est, ohe libelle, Tu procedere
ad hinc, & ire queris, Nec summa potes in scheda teneri. q. Sos-
pater scidam scribi à nonnullis sine aspiratione, à scandendo:
& ab aliis schidam ex Græco γάντα γίδα, confirmat.

Schedula, à diminutivum à scheda. [γίδα, Gal. Petite charte ou tablette. Ital. Carticella, pollicetta breve. Ger. Ein zedettin, brettl pa-
pyr datauff man schreibt. Hisp. Cartezilla à scriptura que se toma por
vaca. Pol. Czedul'ka. Vn. Czedulat ska. Ang. A little sheet or scroll
of paper.] Cicero. ad Caesum, lib. 15: Haec te tertia jam epistola
ante opprescit, quam tu schedulam aut literam.

Schedicus, a. um. [γίδος. Gall. D'improuiste, hastif. Ital. D'
improuiso. Ger. Unverschentf/urblötlis. Hisp. Appresuroso. Pol.
Niespolzjal'i pretki, odreku rejsjoni. Vngar. Hertelen valo. Ang.
That u hastie or coweth inwards.] Extemporarius, subitarius, tu-
multuarius, inclaboratus, qua voce usus est Apuleius de De-
monio Socratis. In isto, inquit, schedicos, & incondito experi-
mini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Græci in eadē
significatione dicunt γίδαι, quū subitarium quiddā significa-
re volūt, neq; magna cura elaboratū. Vnde & γίδαι dicunt, q
pro eo quod est celeriter, & extempore aliquid conficeret: &
γίδαι pro subitario navis genere, quam ratem Latini appel-
lant: sive etiā pro ponte tumultuario, quales aut ex fusibus,
aut ex connexis naviculis extempore solent confici.

Schemā, schematis, n.t. Latinè figura, habitus, modus, orna-
mento. Gall. Figure, forme, ornement. Ital. Forma, figura, orna-
mento. Ger. Ein figur/gestalt/gejiert. Hisp. El habito, o modo, o for-
ma, o figura. Pol. Kształt, obraz. Vng. Bezednek zollasnak miulta,
ekkefge. Ang. A figure, or ornament.] Nævius Lycuro, ut citat
Nostrus. Pergit thyssiger Baccha medo Bacchico cū sche-
mate. Lucil. lib. 29 apud eundem: In gymnasio, ut schema an-
tiquo est, spectatores retinerem. q. Schemata item dicuntur
quādam tam verborū quam sententiārum lumina, quibus tan-
quā insigniori ornata, tota oratio distinguitur. Cic. de Clar.
Orat. Schemata enim quæ vocant Græci, ea maximè ornant
orationē, eaq; nō tāgī verbis pingētis habent pondus, quam
illuminandis sententiis. Quintil. lib. 9. cap. 1: Schema propriè
dicitur quod est à simplici, ac in prompto positio dicendi mo-
do poëticè vel oratoriè mutatū. q. Legitur & schema fœm. ge-
nere apud antiquos. Plaut. in Prolog. Amph. Quod ego hoc
processi sic cum servili schema: id est, servili habitu.

Schesis, γίζης. Vox Græca est habitudinem significans vel affe-
ctionem. Accipitur aut pro figura nō absimili antipophoræ,
qua ad adversariorum affectum quemlibet singimus, cui mox
respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schidī, [sīdū pēlach, γίδα. Gall. Fragmens, petites pieces. Ital.
schegge. German. Zimmerspän/ hausspän. Hisp. Pedacos de
madera. Polon. Trzaski, okrawki. Vng. Forgatás, hulladek fara-
gas. Ang. Chippes that carpenters mak.] Sunt assulæ sive fra-
gmentsa, quæ fabri materiarum ex ligno dejiciunt: à verbo Græ-
co γίδα, quod est fundo sive seco. Vnde γίδαι sive γίδαι, & per
diminutionem γίδαι sive γίδαιos, pro minutiis illis fra-
gmentsa quæ à lignis quum finduntur, dolantur, dissiliunt.
Vitruv. lib. 2. cap. 1: Intervallaque quæ relinquentur propter
erassitudinem materiarum schidiis & ludo obstruant. Hinc ipsi
etiam cunctis quibus ligna finduntur, à Græcis, i.e. γίδαι appelle-
lantur. Cælius lib. 4. cap. 13.

Schistos, γίζης. Arbor est eadem cū leontisco, mastichen exu-
dens: ex eius ligno cuspides sunt purgandis dentibus ac-
commoda. Vnde γίζης à Græcis dicti sunt homines deli-
catores, qui ut dentibus candorem concilient, perpetuò len-
tiscum arroduct.

Schismā, schismatis, n.t. [σχίσμα machalōkeith, γίζης. Gall.
Discorde, division, separation. Ital. Discordia, diuisione, separatiōne,
despartione. Ger. Ein spaltung/zer trennung/gewyng. Hisp. La scis-
tura, division, discordia. Pol. Odjigepienie, podlazenie. Vng. Partites,
Zakadás. Ang. Discord, dissention.] Latinè scissura, à Græco γίδη,
quod est scindo. Hinc divisionem Ecclesiæ, schisma dicimus,
quum ejus membra divisa, diversa sequuntur capita.

Schistos lac, γίδη, in quo pars caseosa quodam costu-
ræ genere à sero est separata. Ger. [Gefüchtete Milch da der Sti-
get und der Schoten noch bei einander sind. Pol. Mlekoj sind'e dia-
rginienia serow.] Plin. lib. 28. cap. 9: Medici speciem una addice-
runt lactis generibus quod schiston appellaveré. Id sit hoc mo-
do. Fictili novo serere maximè capitulum, ramisq; fuculneis
secentibus miscetur, additis totidem cyathis nulli quo sint

hemina lastis. Deinde igne demptum refrigeratione divid-
tur, & d' scedit serum à lacte.

Schistus, sive Schistos, γίδη, Lapis est crocci coloris, in te-
nuissimas bracteas fissilis: unde & nomen habet, δέρε γίδης;
idq; γίδης: multi enim preterea sunt lapides fissiles, quos
hoc nomine non dignamur. Et sicut in quibusdam Hispani-
æ locis, circa Iberum fluvium, morsus omnino expersus: unde
& ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodie
seplasiarii ejus loco utuntur creta alba.

Schisenimōs, γίζης, Mensura quædam terræ est, & tor-
tura genus, quod fit per funes.

Schœnos, [γίδης. Gall. Vne chorde, ou du jone. Ital. Corda, givin-
co. Ger. Ein seyl. Hisp. Cuerda, juncos. Pol. Powrogi, giewi, powrojost' o.
Vngar. Kordel, kaka. Angl. A rope or bulrush.] Latinè funis &
juncus. Plaut. in Ruden. Hi schœni enim atque hæ arundines
sunt nobis quæstu & cultu. Quo nomine etiā dicta fuit uibes
in ora Boætiae, infra Thebas: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 7.
q. Schœno quadranginta tātū tribuit stadia. Nec mi-
rum est de mensuræ ejus longitudine non satis convenire
inter scriptores: quum Strabonis testimonio constet apud
ipsos etiam Aegyptios variè & inconstanter observatam
fuisse schœni longitudinem, quum quibusdam in locis schœ-
ni singuli centum viginti constent stadiis, in aliis sexaginta,
in aliis tantum triginta.

Schœnobâtes, pen. cor. m.t. [γίδης. Gal. Qui marche sur une
chorde, basteur qui dansé sur une chorde. Ital. Colui che gioca i cami-
nando su la corda. Ger. Ein gauchler der auss dem seyl geht. Hisp. El
trepador. Pol. Kugliarz po powrojichodzacy. Vn. Kdteln iaro. An.
That danseth on a corde.] Qui per funes ludendo graditur: γίδης.
funis dicitur, & βάψω, ascendo. Iuvenal. Sat. 3: Augur. Schœno-
bates, medicus, magus, omnia novit. Hi à Firmico dicuntur
neurobatæ, funerepi ab Apuleio, funambuli ab omnibus.

Schœnobatică, [γίδης. Gall. Art de danser sur la corde. Ital.
Arti di balare sur la corde. Germ. Das gauchelspiel oder tunst auss
dem seyl zu gehen. Hisp. Arte para dancar sobre la cuerda. Pol.
Kugliarzwo chodzenia po powrojichodzacy. Vngar. Kdteln iaro mōsterszg.
Ang. The art of dancing on a corde.] Ars ipsa sive exercitium fu-
namulorum. Cælius ad Ciceronem libro 8: Ego qui sciarem
Qu. Pompeium Bauli schœnobaticam facere & usque eò, ut
ego misererer ejus esuriei.

Schœnoploccos, [γίδης. Polon. Powroznik.] Qui funes
torquet, quem Launi restionem appellant.

Schöllæ, s.f.p. Ludus literarius: [γιανάτος, παιδιάτης, θεά-
τρα, ποίησις, φερμέτης. Gall. Vn escole, ou college. Ital.
Scuola, collegio. Ger. Ein schul/lehrhaus. Belg. Een school. Hisp.
Escuela. Pol. Szkoła, dom dyrekcjonisty. Vn. Eskola. An. A schoole.
] à verbo Græco γιλάζη, quod est vaco, quia cæteris rebus
omnibus vacare liberalibus studiis pueri debent. Ausonius ta-
men à m. γιλάζη deduci mayult: id est, ab vacatione & laxa-
mēto, quod pueris interdū dandū esse præscribit. Sic enim ait:
Graio schola nomine dicta est, Iusta laboriferis tribuantur ut
otia Musis. Plurali numero scholæ apud festum. Cic. 2. Offic.
Sed toto hoc de genere, de quæreda, de collocanda pecunia,
etiam de utenda commodiū à quibusdam optimis viris ad
ianum medium sedentibus, quam ab ulis philosphis ulla
in schola disputatur. Quintil. lib. 3. cap. 8: Haec vel ad scholau
exercitationes pertinere creduntur. Idem in Proœm. lib. 2:
Qui si fuisset aliquando perfectus, non à philosophiū scho-
lis virtutis præcepta petierentur. Eligere scholas. Quintil. lib.
1. cap. 2: Sed ut fugiendæ sint magnæ scholæ, cui ne ipse quidē
rei assentior (si ad aliquæ meritò cōcurritur) nō tamen hoc eo
valet, ut fugiendæ sint omnino scholæ: aliud est enim vitare
eas, aliud eligere. Explicare scholam, est præcepta doctrinæ
exponere. Cicero. 2. de Finib. Primum, inquam, deprecor, ne me
tanquam Philosophum putetis scholam vobis aliquā explic-
atur: quod ne in ipsiis quidē philosophis magnopere unquam
probavi. q. Erat & in balneis schola apud Vitruv. hoc est, pars
labri sive alvei, à prestolando (ut quidam arbitrantur) dicta, ut
occupato ab his qui priores venissent labro, in schola cæteri
circumspætates, rectè stare possent. Erat & in porticibus, au-
tore Plinio. Alexandrum, inquit, & Philippum cū Minervam, qui
sunt in schola in Octavæ porticibus & Philippi. q. Cic. lib. 1.
Tulcul. posuit scholas pro disputationibus & controversiis
qua in scholis inter doctores & discipulos otiosè agitari so-
lent, quū inquit: Hanc perfectā philosophiam semper judicā-
vi, quæ de maximis questionibus copiosè posset ornareq; di-
cerre: in quā exercitationem ita nos studiosè operā dedimus,
ut iam etiam scholas Græcorum more habere auderemus.

Scholæris, scholare, om. t. Quod ad scholam pertinet. [γιλάζη.
Gall. Appartenant à escole. Ital. Pertinente à scuola. Germ.
Schulerisch. Hisp. Pertinente à escuela. Pol. szkolni. Vng.
Eskolahoz valo. Ang. Belonging to a schole.] Hieronym. ad Da-
RR. 5 mal. Nec

mas. Nec cautes Quintiliani flosculis & scholari declamatio-
ne mulecende.

Scholasticus, a, um, Quod ad scholam pertinet. [χωλαστικός.
Gall. Appartenant à l'école, scholastique. Ital. Pertinente à schuola.
Ger Das zu der schule gehörte/schulisch. Hisp. Cosa perteneciente à
escuela. Pol. Szkoła. Vngar. Eskolabu valo. Ang. Belonging to the
school.] Vnde Scholastica disciplina, & scholasticos vocamus
discipulos, qui discendi gratia scholas frequentant. Plin. epist.
24. Scholasticis portio dominis, ut hic est, sufficit abunde tan-
tum soli, ut relevare caput recte oculos, reptare per limitem,
unamq; semitam terere, &c. q; Ponitur quandoq; Scholasti-
cus pro declamatore solum in fictis caulis & otiolis vestato,
non in veris litibus. Plin. Epist. lib. 22. Scholasticus tantum est,
quo genere hominum nihil aut simplicius aut sincerius aut
melius: nos enim qui in foto, veritis litibus terimus, mul-
tum malitia, quamvis nolamus, addicimus.

Scholium, n. s. Interpretatio brevior, breve scriptū. [χωλος.
Gall. Vne gloso, vne briève interpretation. Ital. Breve dichiaratione.
Ger. Ein turge erstererung oder austegning. Hisp. La postilla
d' glossa. Pol. Kroki wskl ad gl. w. mie. Vng. Rövid magiarazat.
Ang. A short exp'sion.] Cicet. Att. libr. 16. Velim χωλος ali-
quod climes ad me, oportuisse te id facere.

Sciagraphia. [χωλαρχεία. Gall. Premier delineament, umbrage-
ment. Ital. Bozatura, imbozatura. Germ. Erste entwurfung eines
gemäts. Hisp. La traza o dibujo. Pol. Pierśc pół ognie cyntenu. Vng. Kilimálás kifigyez. Ang. The first draught or delineation
of anything.] Prima illa & iuox picturæ delineatio, quæ &
ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamenta
carbone, cerera aut rubrica ducuntur.

Sciamaclia sive Sciomachia, χωλαρχία, ουνιγέζα. Pugna
umbraulis, teste Gellio, & armorum meditatio qua si fieri lo-
let robotis agilitatisq; exercenda grata.

Sciathericum, Horbiogum quo horas ex umbra Solis col-
ligimus. [χωλερία, ωνιγέζα. Gall. Horologe du soleil, un quad-
ran. Ital. Horologo da sole. German. Ein Sonnen uhr oder Son-
nenzeit. Hisp. Reloj de sombra. Polon. Zegar słońca. Vngar.
Compsatum. Ang. A dial.] Cicero primo de Natura deorum
Solarium appellat.

Sciatheras q; sive Sciotheron. [χωληράς, θρυσσαράς. Gall. La
broche ou verge d'un quadran qui montre le heures par ombre. Ital.
Brocca, razzo o resto di horologio dasile che mostra le ore. German.
Der zeiger des schattens in einem Sonnen instrument. Hisp. La
verga del reloj del sombra. Polon. Instrumentum iugularis huius
temporis, godziny y wiec pocijute. Vngar. Aranykely með ózakla-
lam. Ang. The thred or any thing whereby we knowe the hours in
a dial.] Instrumentum gnomonicum quo umbras indagamus.
Hoc architecti in metandis urbibus atabantur, octo que celi
regiones exactè colligentes, ventorum vim molitiam ubi-
bus oppositis plateatum, regi potiorumque angulis trange-
bant, aut amoliebant: aut que corporibus talibus pia-
tearum dimensionibus adaptabant. Vide Vitruv. lib. 1. cap. 6.

Sceleris Scientia, Vide SCIO.

Scelicit, Vide clericus, nempe, nimium, certè, profectio. [εἰπον,
εἰδαλλον, εἰδίσα. Gall. Paro que voire, certes, Dieu sait que voire,
pour certain. Ital. Certo, certamente. German. Niemlich / freilich.
Hispan. Conviene a sabir o ciertamente. Polon. Tożys gospodz. Vngar.
Tudorik, enlizem bizoniara. Ang. Truly, without
doubt, that is to say.] Cicero 2. Verit Respondit id quod necesse
erat, scilicet dico audientem suisse pietatis. Idem pro Cae-
lio: Q; um seres quantum ad scelus autum hoc querierent,
ad hec scilicet legati. Cicer. lib. 9 Epist. Quid eos interpre-
tan putas, quū hoc faciunt: ad hostem scilicet portari. Ovid.
in Epistol Canaces: Sceler est aliquis cum laevi vivere ven-
tit: id est, multum proficiō ad rem facit. q; Venustissimē autē
ponitur ironice, præserum quum rem aliquam absurdam
esse, & minimē credibilem volumus significare. Terentius
Andr. Meum gnatum rumor est amare. D A V. Id populus cu-
rat, scilicet. Virg. 4 Aen. Sceler est superis labor est.

Scilla, f.p. [χωλα. Gall. Squille, eignon marin. Ital. Squilla. Cer.
Meerzwiebel oder meerschwanz. Hisp. La cebolla albarana o sylvestre.
Pol. Zimorókai cebula. Vng. Kígyóhomza. Ang. A shrimp fish.]
Sive ut apud Varronem legitur, Squilla. Herba est ex genere
bulborum, radices habens cæparū modo multipliciter turi-
catam. Officinae cum Varrone squillam nominant. Aristot.
lib. 1. de Plantis: Quædam habent unam tantum radicem, ut
scilla: quia illa nascitur ex solo raro, proceditque infernè dilata-
tando se. Colum. lib. 16: Sed etiam remedio cum dulci vino
tritum serpillum, & concisa, & in aqua macerata scilla.

Scilliticus, a, um, adjec'tivum. [χωληρικός. Gall. De squille. Ital.
Disquilla. German. Auf meerschwanz gemacht. Hisp. Cebolla
albarana. Polon. Zamerksei cebulae regni. Vngar. Kígyó
hagymabol valo. Ang. Of a shrimp fish.] Quid ex scilla ta-
ctum est. Plinius libro 24. cap. 8: At cum aceto acri, magisque
scillitico, &c.

Scillau, aliud adjectivum. Idem Plin. lib. 23. cap. 2: Acciūm
scillinum in veteratum magis probatur, &c.

Scillites, acetum. Dicitur in quo scillarum bulbū ad medica-
mentum macerati sunt. [χωληρικός. Plinius lib. 32. cap. 10:
Vrtica marina trixta ex aceto scillite, &c.

Scimpodion, scimpodium. [χωληρικός. Gal. Petit lit. Ital. Picciol
letto. Ger. Ein Gantschen / Lötterchen. Hisp. Lecho pequeno. Pol.
Mal'e l'çiko do pjs spainia se wednie. Vng. Alatson agy. Ang. A little
bed to rest on.] Grabatum, sive humilior lectulus, diurnæ quieti
accommodatus. Gell. lib. 18: Off. nondimus cum cubantem in
scimpodio Greciensi. Est aut diminutivum à Greco σκιποδιος,
quod est ejusdem ferè significatio.

Scincus, χινξ. Genus crocodili terrestris, ab aquatico di-
stans tum candore, & tenuitate cutis, tum squamarum situ,
quas habet ad caput versas. Afficitur salsus ex India, & Asia
Babia. Rosarium ejus, & pedes in vino albo poti, cupiditates Ve-
nus accendunt. Vide Plin. lib. 28 cap. 8

Scindo, dis, di, sum, per duplex si, act. t. Findo, frango, dividio.
[χωρή καρδία ψηφία βακθή Γ. Ι. Παλάχ. μηρος, χιλια Gall. Trencher,
co. per, deschirer. Ital. scheappare, sendere. Ger. Schniden / Spalten.
Belg. Sniden. Hisp. Cortar o rajado bender. Pol. Kępać upam.
Vng. Meretőn. Ang. To cut, to divide, to rent, to tear.] Virgil. 6.
Aen. Proculmunt piceæ: sonat ista securibus ilex, Fraxineæ
queretrabes, cuneis & fissile robur Scindit. Ovid. 3 Trist. El. g.
19. Nec poterit rigidas scindere iemus aquas. Cic. 3. Tuscul.
Scindens dolore identidem intonsam comam. Scindere do-
loren suum, est patefacere commemorando. Cic. ad Att. lib. 1.
3: Nolo commemorare, quibus iebus sim spoliatus: non so-
lum quia non ignoras, sed etiam ne scindam ipse dolorem
meum. q; Penulam scindere dicimus quū summo studio ho-
spitem discedentem retinemus. Cic. ad Att. lib. 13: Venit enim
ad me, & quidecum in tempore, ut ieiendus esset: sed ego ita
egi, ut nō scinderem penulam. Et paulò post: Horum ego vix
attingi penulam, tamen remanserunt. Scindere sententiam est
mutare. Cic. ad Att. lib. 13: Non licet scindere sententiam suā:
sed tamen quæ tum acta sunt, non possum nō probare: & ea
tamen non curare pulchre possum, sicuti facio. Virg. 2 Aen. Scin-
ditur incitum studia in contraria vulgus: Id est, Dividitur, &
in diversas sententias, velati partes qualidā, it. q; Scindo, scin-
didi, olim in praeterito habuit. Plaut. in Pseud. Nam ego circi-
lendum quando in patina scindidi. q; Hujus verbi composi-
ta sunt. Ab scindo, Conscindo, Discindo, Interscindo, Proscin-
do, & Rescindo de quibus suo loco.

Scissis, scissa, scissum, particip. [χωρή καρύα ψηφία βιλκά. ιχτηρίδης, άρχηρίδης. Gall. Fenda, coupé, rompu, disfisure. Ital. Ta-
glieri, fissi, rotto, stracciato. Ger. Berchnitten / zerissen / zerstrengt.
Hisp. Cortado, tajado, o bendido. Pol. Rozpadlina, roglupienie. Vng. Merezít. Ang. Cut, rent, torn.] Virgil. 12. Aen. -it scissa vette
Latius Conjugis attonus faris, ubiq; ruina. Ovid. Epist.
11: Qui in superincumbens, scissa tunicaque, comaq; Pressa
refovidi pectora nostra tuis.

Scissus, sus, sui. Pro ipsa scissura. [χωρή καρά ψηφία βεκία. χιτίς, χιτίσα. Gall. Coupure, rompure. Ital. Schiappatura, scissura.
Ger. Ein riss / spalt / zerrei / rissendung / schlug. Hisp.
Cortadura, benditura. Pol. Rozpadlina, roglupienie. Vng. Mezzes
hasalas. Ang. A cut, chap or else.] Plin. lib. 11. cap. 28: Pennæ in-
fectis omnibus sine scissura. Idem lib. 5. cap. 9: Vnde ad Am-
monis oraculum duodecim dierum iter est: ad scissuram au-
tem Nili quod appellavimus Delta, quindecim M. P.

Scintilla, scintillæ, f.p. Igniculus, propriè qui è silice quū cae-
ditur evilire solet. [χωρή κεραία ψηφία βιλκά. ιχτηρίδης, άρχηρίδης. Gal. Ei-
scelle. Ital. Scintilla. Ger. Ein funke oder gnist. Hisp. Centella desige-
go. Pol. Ikerka. Vng. Zikra. Ang. A spark or else.] Virg. 1. Aen.
At primū silicis scintillam excudit Achates. Ovid. 4. Fast. Pars
quæq; quum axis pastores saxa feribant, Scintillam subitè
prosiluisse ferūt. q; Per translationem accipitur pro minima
lucis alteriusve rei particula. Cic. 4. Acad. Isti autem, quos tu
probas, tantis effusis tenebris, ne scintillam quidē ullam no-
bis ad aspicendum reliquerunt. Scintilla bellū, pro reliquis.
Cicer. ad Plancum libr. 10: In illam igitur curam incumbere, mi-
plance, ut nequa scintilla teterimi bellū relinquantur.

Scintilla.

Scintillula, diminutivum. [σκιντίλλα. Gall. Petite éclatelle. Ital. Scintilla. German. Ein funktia oder gneistin. Hisp. Pequena centella. Polon. Iskierka. Vngar. Zikráska. Ang. A little spark of fire.] Cic.lib.5. de Finib. Virtutum quasi scintillas videmus. Et.

Scintillo, as, n.p. Splendeo, mico, & velusi scintillas quasdam emitto. [שְׁבָרָק. Gall. Estincelle. Ital. Splendere, reflondere, scintillare. Ger. Gneisten / zwiegen aß ob gneist dor von füßen. Hisp. Centellar, echat centellas, reflendescer. Pol. Skrzesie, Wukam sie. Vng. Szíkrázom. Ang. To sparkle or cast forth, spark etc.] Plaut.in Meazch. Ut oculi scintillant, vide. Virg. 1. Georg. Ne nocturna quidem carpentes pensa puellæ Nescivere hymen, tosta quam ardente viderent Scintillare oleum, & putres concrescere fungos. Plin.lib.20. cap. 1. Hoc enim veri experimentum est, si admotum prius quam extinguat, scintillare suscum ac deorsum cogat.

Scintillatio, scintillationis, f.t. Actus scintillandi. [σκιντίλλησθαι. Gall. Estinclement. Ital. scintillamento. German. Das gneisten und zwiegen. Hisp. Obra de centellar. Polon. Bliskanie, skrzynie. Vngar. Zikrász. Ang. A sparkling.] Plin.lib.29. cap. 8. Prodesse tradit capitalis doloribus, oculorum caligini, scintillationibusque.

Scio, scis, scivi, scitum: futuro, sciām & scibo. [υπογνωμός. Gall. Savoir, entendre. Ital. Sapere, essere dotti. Germ. Wissen. Belg. Wetten kennen. Hisp. Saber, ser d'oto. Pol. Wiedza. Vng. Tudom. Ang. To know, to understand.] Terent. in Adelph. Hinc scibo jam ubi siet. Et propriè scire, est rem per causam cognoscere. Plaut. Epid. -quia ego hāc quā siet. Neq; scio, neq; novi. Cic. 1. de Orat. Nihil certum sciri, nihil planè recognosci & percipi possit. Liv. 5. bell. Punic. Jam tumultus erat, clamor, qualis esse in capta urbe solet: sed qd rei esset, nemo satis pro certo scire. Scire linguis: hoc est, nosse, sive callere. Plaut. Pen. Et is omnes linguis scit: sed dissimilat sciens se scire. Scire fidibus. Terent. Evnuch. Is ubi hanc forma videt honesta virginem, Et fidibus scire, pretium sperans illico producit. Scire Latinè, vel Græcè. Cic. de Clar. Orat. Nō enim tam præclarum est scire Latinè, quam turpe nescire. Idem 2. de Finib. Quum Græcè, ut videor, luculentem sciām. q Sciri, passivum. Cic. 5. Veit. Id adeò sciri facilissime potest ex literis publicis. Idem 2. de Orat. Ars enim carum reū est que sciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non scientia continetur. q Hujus composta sunt, Ascio, Abscio, Conscio, Deficio, Nescio, Præscio, & Rescio: A' quibus Ascito, Conscio, Defisco, & Rescio: de quibus suis locis.

Sciēns, scientis, participium à scio: sive nomen ex participiō, non iugaorans, non nescius. [υπογνωμός. Gall. Sechant, scianare, qui scias. Ital. Sciente, entendente. Germ. Wissend. Hisp. El que sabe, saber. Polon. Wiedzacy. Vngar. Tudom. Ang. Knawing, understanding.] Terent. Andr. Id ego jam nunc tibi renuntio herc futurum, ut scis sciens. q Aliquando idem quod prudens, & data opera. Terent. Heant. Sciens non faciam. Cicero 7. Verr. Nam mihi videor de omnibus jam rebus ejus gestis dixisse, quā quidem ad bellī fugitorum pertinerent suspicōnem: certè nihil sciens prætermisi. Idem pro Sylla: Nullum à me scientē facinus occultatur. q Sciens cum genitivo pro gnarus, sive peritus. Gell.lib.18. cap. 5. Lucilius adeò vir ad primē linguā Latinā sciens equum equitare dicit. Horat. 3. Carm. Ode 9: Me nunc Thressa Chloē regit Dulcis docta modos, & citharae sciens. q Scientior, comparativus. Cic. pro Lege Manilia: Quis igitur hoc homine scientior unquam aut fuit, aut esse debuit? q Scientissimus, superlativus. Cicer. 1. de Invent. Nam navis optimē cursum conficit, ea quā scientissimo gubernatore uititur.

Sciēntēr, adverbium, Prudenter, & data opera. [ἰπτημόρος, ἐπι-εργάζεσθαι. Gall. Scauament, à son scient, & à son gré. Ital. Sauramente, saperdolo. Ger. Wissentlich mit wissen. Hisp. Sabia, scientifice. Pol. Wiedzacy. Vng. Tudom. Ang. Wittingly.] Plin. in Paneg. Explanavitq; verba, quibus caput suū, domum suam scienter testifesser, deorū irū cōsecraret. q Aliquādo Scitē, Peritē, doctē. Cic. in Bruto: Quam omnino multa de iure civili, quā quidē peritē & scienter, tum ita breviter & pressē, & satis ornatae, & pereleganter diceret. q Scientius, Scientissimē. Cic. in Orat. Nam neminem in eo genere scientius versatum Iso- crate confitendum. Idem lib. 1. de Divinat. Heururia autē cœlo tacta, scientissimē animadvertisit, eadēq; interpretatur, quid quibusq; ostendatur monstris atque portentis.

Sciēntia, scientiā, f.p. Cetera rei aliquius per causam cognitionis. [דָּהַתְּרָה. וְמַדְּדָה. תִּחְמָה. int̄r̄ur. Gall. Science, cognoscēce. Ital. Scienza, doctrina, sapienza. Ger. Wissen, hittitheit. Belg. Wettenheit. Hisp. Scientia propriamente dica. Pol. Wiedza nośc, nauka. Vng. Tudomány. Ang. Science, knowledge, understanding.] Philosophi definiunt esse habitū, una vel pluribus demonstrationibus acquisitum, quo certò scimus rem gliter se non posse habere. Cicer. 1. de Nat. deor. Ut magno ar-

gumento esse debeat, causam: id est, principium philosophiae est scientiam. Idem de Officiis: Modestia est scientia opportunitatis idoneorum ad agendum temporum. Ibidem: Prudentia est rerum expetendarum, fugiendarumque scientia. Idem 2. de Nat. deor. Futurorum malorum ignorantia utilior est quam scientia. Idem 3. de Orat. Omnes enim trahimur, & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem. q Dicimus autem consequi scientiam, dare scientiam, habere scientiam, profiteri scientiam, tenere scientiam alicujus rei: quā locutiones viris doctis familiares sunt. q Contrarium est inscientia: quā & inficitia dicitur: de quibus suis locis.

Scitūs, a, um, Venustus, elegans, argutus, ornatus. [וְנֵחֶחֶם. χαροφός, χαρούσις. Gal. Sage & scavant, fin, accort, bien avis. Ital. Dotto, saputo, arguto, accorto. Ger. Stein/Rünstlich/Ring Belg. Wijseloe. Hisp. Sabio, científico. Pol. Sługni, nadobni. Vng. Iudos elmes. Ang. Wise, trimme, wittie, fast.] Terent. in Evnuch. Scitum hercile hominē, hic proorsus ex stultis insanos facit. Cic. in Lælio: Scitum est illud Catonis: Multò melius de quibusdā acerbos inimicos mereri, quam eos amicos qui dulces videātur. q Interdū accipitur pro formoso. [בְּזִידְתָּה וְנֵנְדָה נָהִים טְבָלָה. ωραιός. Gall. Gentil, ioli, gracieux, magnon. Ital. Gentile, grante, grato. Ger. Hübsch. Hisp. Hermoso. Pol. Piękni.] Terent. in And. Scitus puer natus est Pamphilo. Plaut. in Amph. Hæc nox scita est in exercendo scorto, cōducto male. Huic opponitur Insitus, penultima producta: de quo suprà suo loco.

Scitum, pro jussu, vide pauiò pōlt. Scite, adverb. Doctē, pulcrē, benē. [ἰπτημόρος. Gall. Gentement, fort bien, magnonnement. Ital. Sapientemente, dottamente, leggiadramente. Ger. Stein/Rünstlich/wol vnd wäsentlich. Belg. Grav/schoons. Hisp. Hermosa y scientemente. Pol. Vmietietnie. Vng. Tudom elmess. Ang. Featlie.] Cic. ad Brutum, lib. 11: Satis scitē, & cōmodè tempus ad te cepit adeundi. Gell.lib.1. cap. 1: Scitē subtiliterq; ratiocinatū Pythagoram philosophum dicit. Hujus contrarium est Inscitē: id est, indoctē, imperitē, ineleganter. Col.lib. 4: Nam id plurimum refert inscite non facere.

Scitulūs, diminutivum. [υργόν οὐρη. וְנֵנְדָה עֲדָה. Gall. Gentiles, iollet. Ital. Galantino. German. Einig, hübsch vnd höfsig. Hisp. Hermoso vñ poco. Polon. Niegadni. Vngar. Tudakos. Ang. A little feat one.] Plaut. in Rud. Atque ambas forma scitura atque atxtula.

Sciſco, is, n. t. Intelligo, vel operam do ut sciam. [יְנַחְפֹּז בְּלָדָה. χαροφέρε. Gall. Entendre, scavois, s'enquêter. Ital. Sapere, cercare d' informarsi. Ger. Erfahren/innen werden. Hisp. Entender, buscar para saber. Vng. Tudom meg tudom. Ang. To inquire & understand.] Plaut in Amph. Ocyus accuro, ut sciscam quid velit. q Aliquando etiam ponitur pro statuere, decernere, sanare, edicere. [χαροφέρε, χαρερ. Gall. Ordonna. Ital. Ordinaire. German. Ordnen/segeln/ansehen. Hisp. Ordenar. Pol. Dowiaduić, doswiadzam sie. Ang. To ordene.] Idē in Curc. Rogationes plurimas propter vos populus scivit quas vos rogatos rumpitis. Cic. pro Flacco: Quid scisceret plebs, aut quā populus juberet summota concione, distributis partibus. Idem 3. Offic. Durius etiam Athenenses, qui sciverunt ut Aeginetis qui classe valebant pollices præcederentur. Idē pro Plancō: Planus primus legem scivit de publicanis.

Sciōtōr, scitari, d. p. Interrogo, seu investigo quā occulta magis, ac secretiora sunt. [יְנַחְפֹּז שְׁחָדָל וְנֵנְדָה דָּרָשָׁה בְּקָהָל. χαροφέρε, χαροφέρε. Gall. S'enquêter, s'enquerir, interroguer. Ital. Interrogare, cercare d'intendere. German. Erforschens, Beleßig erfragen. Belg. Bragen. Hisp. Preguntar para saber. Pol. Pisno sie w wiadwie. Vngar. Tudakozom. Ang. To inquire for to know.] Virg.lib.2. Aen. Suspensi Eurypylum scitatum oracula Phœbi Mittimus. Ovid.lib.10. Metam. at Cinyras, quem copia digna procorum Quid faciat, dubitare facit, scitatur ab ipsa Nominibus dictis, cujus velit esse mariti. Cicer. de Orat. Sentiebam non te id scitari, qualem, etc.

Sciōtōr, aris, d. p. Scitor, sive inquirō. [יְנַחְפֹּז שְׁחָדָל וְנֵנְדָה דָּרָשָׁה בְּקָהָל שְׁחָדָל דָּרָשָׁה בְּקָהָל. χαροφέրε, χαροφέրε. Gall. S'enquêter, s'enquerir, interroguer. Ital. Interrogare, cercare d'intendere. Ger. Erforschens, Nachfragen. Hisp. Preguntar para saber. Pol. Wipitie sie. Vngar. Tudakozom. Ang. To search or inquire.] Plautus Amph. Ibo adversum, ut siquid habent scisciter. Cicero. 1. de Nat. deor. Epicuri ex Velleio sciscitabat sententiam. Plaut. Capt. Secede hut: nam sunt quā ex te solo sciscitari volo. q Legitur & sciscito, in eadem significatione. Idem in Merc. Imō mane, paucula etiam prius sciscitare volo.

Sciāmenta, mentorum, n.s. Sunt edulia, ex eo dicta, quād scit saporis sint: hoc est, egregii & præcellentis. [וְנֵנְדָה מַתְּהָמִים. χαροφέρε. Ger. Artlich vnd sein erdacht oder erfunden. Pol. Pokarm pragnawon.] Macrob.lib. ult. Saturnium: Apud propinatores pleraque sacramentorum cernimus, proposita ampliora specie, quam corpore: id est, jucundiora pulimenta. q Gell.lib.18. cap. 8. per translationem posuit pro exornationibus orationis, quā in collocandis verbis (si immodice usurpentur)

usurpentar) non carent reprobatione. *υπεργέλαιη.* Ceteraque, inquit, hujusmodi scitamenta: id est, scite, & argutule, ut ipsi videntur, excoigitata orationis ornamenta.

Scitum, ti, substantivum, n. s. Decretum, sive iussum. [*τύποι μισθών.* *ψηφίσματα.* Gall. Decret, ordinance. Ital. Decreto. Germ. Ein erlaubnis. *Согласие.* Hispan. statuto, decreto. Polon. Decret, *указание.* Vngar. Decretum reges. Ang. A decree or ordinance.] Liv. lib. 1: Cetera quoque omnia publica, privataque sacra Pontificis scitis subjecta. Hinc Plebiscitum, plebis statutum. Autor ad Heren. lib. 1: In rem conferunt, ut si quis ex testamento, quod facere iussus est, ex plebiscito veteretur.

Sciodius, penult. corr. Semidius, literis leviter tintus: qui quum in Musarum ædem vix à limine inspexit, nihil tamen non audet, falsaque eruditio eius opinione intumescit. [Pol. Medrek. Ang. A smatterer in learning.]

Scious, a, um, *σκιώματος.* Qui scit: à quo conscius, inscius, nescius & præscius.

Sciamantia, *σκιώματα.* Divinatio quæ sit per umbram.

Scipio, onis, m. t. Proprietate dicitur baculus illus, cui senes innuentes, gradum stabilunt. [*τύποι μισθών τύποι ματτήσιας.* Gall. *Vn baston à appuyer.* Ital. *Vn bastone da sostenersi.* Ger. Ein stiel an dem alte oder schwache Leute gehet. Hispan. Cayado. Pol. Laska do podpierania. Vn. istap. Ang. A staffe that old men leave upon.] Liv. 6. ab Vrbē: Scipione eburneo in caput incusso, iram movisse. ¶ Scipio in vicinis, quo ipsa uva veluti baculo sustinetur: scapum Varro, nostri caudam appellant, alii pedem ure. Colum. lib. 12. cap. 39: Vbi satis erunt corrugata acina, demito, & sine scipionibus in dolium conjicito, pedibusque bene calcato.

Scirpi, m. lunci fragiles palustresq; sunt, non in fruticum verpium, non in caulinum, sive herbarum genere numerati. [*τύποι μισθών τύποι γήμας.* Gall. Ione. Ital. Gionco. Germ. Ein bing überat glatt ohne Endyss oder gleich. Hispan. Los ioncos. Pol. Rogo, sytowie. Vng. Kaka. Ang. A bullrush.] Ex his teguntur domus, & tegetes fiunt, quibus velificat in Pado nautici & in mari Africo pescatores. Donatus: Scirpus, sine nodo, est ievi junci species palustris res. Hinc factū est proverbium: Nodus in scirpo quæris, de his qui in rebus claris atq; apertis scrupulūm quarunt, hoc adagium refertur apud Plautus in Menach. & verbis iisdem apud Terentium in Andria. Hieronym. in Pamph. Qui inimicus est, etiam in scirpo nodum querit. ¶ Quidam etiam scirpos accipi putarunt pro nodosis & implicatis ænigmatibus: citantes locum Gellii lib. 11. ubi sic legunt: Quæ Græci ἀριγμάτων; Latini scirpos appellaverunt: tales etiam Græcis itidem γειφοι vocitantur. Quo tamen in loco scropus legendum est, non scirpos.

Scirpeus, a, um, Quod ex scirpis contextum est: [*τύποι μισθών γειφοί.* Gall. De iunc. Ital. Di giuno. German. Wintzen, auf brennen. Hispan. De iuncio. Polon. Sytow, regjani. Vngar. Kakabol ralo. Ang. Made of bulrushes.] ut scirpea ratis: Plautus in Asin. Quasi pueris qui nare discunt, scirpea inducitur ratis. Scirpea simulacra, Ovid. 5. Fastor.

Scirpea, æ, f. p. Crates ex scirpis contexta, quæ plaustro imponitur, ut commodiūs stercore in agros vehantur. [*φρεγάτα.* Gal. Panier de ione ou autre matière legere, à porter siens ou telles choses. Ital. Cesto o spora di ven chè di giochi. German. Ein Wannen oder geslochter Korb. Hispan. Canastillo hecho de juncos. Polon. Kosz plecionki do wiwojenia dyni. Vng. Tsereny Zekerkas. An. A basket or lik thing made of bulrushes.] Ovid. 6 Fastor. in plaustro scirpea lata fuit. Cato cap. 10: Crates stercoreas quatuor, scirpeas stercoreas tres.

Scirpiceæ, f. p. Falces quibus in scirpandis: hoc est, in præcindendis vineis utimur, ad amputanda superflua lignamentorum. [*τύποι μισθών, τύποι αργιδία.* Gall. Sorpette, serpillon. Ital. Cortiletti, falceite da ceumire le viti. Germ. Räbmesser. Hispan. La horz podadera. Polon. Siekacz albo nozwiniec. Vng. Metesz kes kaxkor. Ang. A kynde of hook es used in dressing of vines.] Varr. lib. 1. cap. 22: Falces dicuntur vineaticæ opus esse sex, scirpiculae quinque. Haec etiam dicuntur scirpariae falces.

Scirpiculum, li, n. s. Canistrum: vel quod de scirpis, seu lento vimine contextum est: vel, quod verius videtur, à scirpando: hoc est, à ligando, sive vincendo. [*τύποι μισθών, τύποι αργιδία.* Gall. Un petit panier de ione, d' osier ou telles choses. Ital. Canestro, castello ci stella. Ger. Ein bingen törlin oder krätslin. Hispan. Canastillo, caxwela toxida de juncos. Pol. Sytow koszik. Vngar. Körde nyeka. Ang. A basket or basket made of twigs or of bulrushes.] Col. Rei rust. lib. 10: cano jam vimine textum Scirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis.

Scirrophoriōn, *σκιρόφορον.* Mēsis, qui Latinis dicitur Majus. Scirrhūs, thi, *σκιρρός.* Tumor induratus, cum nullo aut modo dolore, originem trahens ab atra bile, aut à pituita. Vide Gal. lib. 14. Methodi.

Sciscitōr, Sciscio, Scitum, Vide SCIO.

Scissilē, Scissio, Scissura, Scissus, Vide SCINDO.

Sclūrūs, *σκληρός.* Gall. Un escriven. Ital. Schirato. German. Ein Eichhörnchen. Hispan. La harda è sciuilo animal noto. Polon. Wie-worka. Vng. Esz. Ang. A squirrel.] Animal quod caudam protecto, atq; umbra, quum est sub dio, habet: *λόγος οὐκεῖ,* & *τὸς εἶται:* id est, ab umbra caudæ. Vide Plin. lib. 8. cap. 8.

Scloppūs, pi, Sorous est qui ex inflatione buccarum erumpit. [Pol. Miask.] Persius Satyr. 5: Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas.

Scnipes, qui & ipes, *σκίνες, ἵκτες.* Vermiculi sunt culicibus similes, vitium oculos erudentes: quos rustici amplectide terra encabant. Vide Galen. lib. 9. Simpl.

Scobs, scobis, f. t. secundum Priscianum, vel hic scops, secundum Phocam, quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum vel per seram secatur, vel terebram perforatur, velli-ma politur. [*τύποι σχαβάτης.* *ψηφίσματα.* Gall. Sciene, ou limeure. Ital. Risecatura, segatura. German. Sägmühle seßpān was vom sägen / seßen oder hören abfällt. Belg. Wijse seßmēde. Hispan. Las aserraduras de la lima o de la madera. Polon. Prod ed pieles. Vngar. Hulladek gáz esbék szabotek. Angl. Any powder or dust that cometh off sawing, filing or boring.] Horat. 2. Serm. Satyr. 4: Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus Con-sistit sumptus, neglecti, flagitium ingens. Tén' lapides varios lutulentia radere palma, &c. Plin. lib. 34: Alii elimatam scobem in fistili cado coquunt, in caminis, donec percoquatur figlinum. Iuven. Satyr. 14: - & tamen uno Semidio scobis hec emendat servulus unus.

Scobiñā, æ, penult. corr. f. p. [*τύποι σκούπης* petfiraphim. jin. Gall. Vne rape, ou vne lime. Ital. Lima, raffia. Germ. Ein Seppi. Hispan. Hisp. La escoba para limar madera. Pol. Pieł'ka. Vng. Rezéb. Ang. A grauer wherwith bowyers rfe to shawe bowes.] A scops, inquit Varro, lima dicitur. Plin. lib. 11. cap. 37: Novissima asperitas, ut scobia fabri. ¶ Vnde Descobinatus, teste Nonio: id est, desectus, saucus, abrasus. Varro Meleagro, ut citat idem Nonius: Sin autem delectationis causa venamini, quanto satius est salvis cruribus in circo expectare, quam his descobinatis in sylva currere.

Scökēcīa, Aerugo, A vermiculorum specie nomen accepit. iōs σκωληκοῦδης. Fit ex Cyprio ære, trito alumine & sale, aut nitro pari pôdere, cū acetō abo quam acerrimo, trito (inqnam) donec viride fiat, contrahatque se in vermiculorum speciem. Vide Plin. lib. 34. cap. 12.

Scökēcīum, σκωληκοῦ, Genus est cocci, in Attica & Asia pa-sectis, quod celerrime in vermiculata commutatur: unde nomen habet. Vide Plin. lib. 24. cap. 4.

Scölöpāx, σκολοπάξ, Avis est rostro oblongo, quam nonnulli gallinaginem appellant, vne beccasse.

Scölöpendrā, [*τύποι σκολοπάδης.* Gall. Vne cheulle. Ital. Cento piedi verme. German. Ein haarsichtig Würmchen mit viel fassen Hispan. El ciento pies. Pol. Stenog rebak, gad' anka. Vng. Zérós hirsyo pap matskata. Ang. A rough worm, with many feet.] Animal è vermis terræ, pilosum, multis pedibus: unde & millepedam, centipedam, & multipedam vocant. Diversa tamen est ab ea multipedæ specie, quam Græci vocant omson, arcuatum serpentem, tactuque se se contraheant. Vide Plin. lib. 29. cap. ult. ¶ Est & piscis ejusdem nominis, à terrestris animalculi similitudine dictus, de quo Plin. lib. 9. cap. 43: Scolopendræ, inquit, terrestribus similes, quas centipedas vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent.

Scolöpendrion, [*σκολοπάδης.* Gall. Ceterach. Ital. Ceteraco. German. Mistraut. Hispan. Duradilla.] Herba est quam alio nomine asplenum vocant, sine flore, sine caule, sine semine, pediculo nigro. Folia filiculæ modo dividuntur, subter flavescentia, hisutæq; supernæ virentia. Vulgus pharmocopœiarum Ceteracum vocant.

Scolymos, [*σκολύμος.* Gall. Artichaut. Ital. Scarifollo, artichoco. German. Weißdistel, Strobildorn. Hispan. Cardo arméfice que es de comer. Polon. Artyfak. Vngar. Artyfak. Ang. An artichoke.] Herba est ex genere aculeatarum, quam & Strobilum vocant, propterea quod capita ferat pineæ nucis similitudinem referentia, menlis hodie gratissima: quæ vulgus Ar-ticocula vocat. Vide Plin. lib. 22. cap. 22.

Scombrūs, [*σκομπός.* Gall. Un poisson appelle Maquereau. Ital. Scombro. German. Ein gattung eines Meerfisches der im wasser schwimmend sind. Hispan. El alache peixe. Ang. A makrel.] Genus piscis marini, cui in aquis sulphureus color est: extra aquam, qui ceteris. Horum tanta est multitudo in mari Hispanico circa Carthaginē novam, ut viciqa Herculis insula ab eo distet. Scombraria, teste Strab. lib. 3. Laudabant autem potissimum scombris ad garri confectionem, quod sociorum cognominabant: cuius binis congii singulis millibus nummum permutabantur. Autor Plin. lib. 31. cap. 8.

Scommā, n. e. Latinæ cavillum dici potest. [*τύποι σκεινάδης.* *σκουμπός.* Gall. Un brocard & lardon. Ital. Morto, botton. German. Ein

Ein schmähswort/ein stich mit dunklen worten. Hispan. Donayremo
tejando. Polon. spiech nie ktw wi doeknenie. Vngar. Homalios
ganiolo basid. Ang. A scoffe, a nocke.] Nam (ut Macrobius in-
quit lib. 7. Saturn. cap. 3) est minus figuratus, qui sapè frau-
de vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligatur:
nectamē semper ad amari rudinem pergit. Eiusmodi est illud
in salmentarii filium: Tace tu cuius pater se cubito solet e-
mungere. Item illud Ciceronis in Caninum: Vnius diei Con-
sulem, olim Flamines, nunc Consules sunt Diales. Lædoria
verò, eodem Macrobo teste, apertum est convitum & mani-
festa contumelia, nullo festivitatib; ambiguitatisve velamen-
to adumbrata.

Scopæ, arum, plurali, f.p. Instrumētum quo pavimenta ever-
runtur. [□UV' jahim. οὐρανός, οὐρανούς] Gall. Vn b'laiy ou vne
verge à netoyer. Ital. Scopa, granata. Ger. Wäsem Belg. Een besem.
Hisp. Escoba. Pol. Miot'ka. Vn. Soprwa. Ang. A broome, a brush.]
Plaut. in Sticho: Munditas volo fieri hic: ferte huc scopas si-
mulq; arundinem ut operam omnem aranearum perdam &
texturā improbam. Dejiciamq; earū telas. Dictæ scopæ quasi
scobæ: quod his purgamenta veluti scobæ educimus. Hoc in-
strumento plectuntur fontes ob noxiam quam ceduntur sco-
parum fasciculo manuali, circumducti per foræ ut vibices ru-
bentes existant in tergo. q Scopæ dissolute, proverbiali meta-
phora dicuntur homines nihil nulliusque profrus consilii.
Cicer. ad Atticum lib. 7: Cæsarem vidi Minturnis ad VIII. Calend. Februar. manū quā absurdiissimis mandatis: nō hominem, sed scopas solutas: ut id psum mihi illic videatur irridē-
di causa fecisse. Idem in Orat. Scopas dissolvere dixit, pro eo
quod est, rem profrus inutilē facere. Iste (inquit) quum dis-
solvunt orationem, in qua nec res nec verbum ullum est nisi
abjectum: non clypeum, sed (ut in proverbio est) scopas mihi
videntur dissolvere. Vide de hoc plura apud Erafum in Ada-
giis. q Scopæ manuales herbarum, Agri, uerba, dicuntur quas
medici vocant manipulos: hoc est, fasciculi, quos una manu
possimus apprehendere. Plin. lib. 24. cap. 15: Incipientibus
hydropicis efficax, manualibus scopis ejus in tribus heminis
aque decoctis usque ad tertias.

Scopula, æ, diminut. [τὰ μερόπιον, τὰ νεργῆπιον] Gall. Vn petit ba-
lay, escouette, verges à netoyer. Ital. Picciola scoua, scouetta. Germ.
Ein Wäsemus oder ein Gewandbüsch. Hisp. Pequenna scoba. Pol.
Miot'ka. Vn. Soprwske. Ang. A little broome or brush.] Col.
lib. 12. cap. 38: Scopulis aridae myrtifera sufficiatur.

Scopari, orum, m. f. dicuntur servi quorū ministerium est ut
scopis deversant pavimenta sordentia. [ταρασσεῖν, ταρασσέσθε]
Gall. Baliseurs de maison. Ital. Scapatori, spazzatori. Germ.
Wäsenrechte die Riecht so das hauss wischen sollen. Hisp. Los que barren,
barrenderos. Pol. siugadom chedogaci. Vngar. Hazsöprő. Ang.
Sweepers of the house.] Vlp. titul. de fundo instructo: Si villa cul-
tior sit, accedere instrumento fundi atrientes scoparios.

Scoparegia, teste Dioscoride, à Latinis appellata est herba,

quam Græci βάσιον nominant, caule quadrangulo, apii folio:
flore anethi, semine odorato. Plin. verò sideritum eam quæ la-
tissimo est folio, eo nomine intelligi voluit, vulneribus præci-
puam, ut quæ vel præcisos nervos glutinare possit. q Idē alibi
scopam regiam violæ genus esse affirmat, violentum spirans
odorem, sed hos foliis, non floribus.

Scopei, homunculi parvi, qui ab aliquibus Stilpones vocan-

tur. Vide infrā.

Scopæ, m. Aves sunt nocturnæ ex genere noctuarum, eæ-

dem cum iis quas bubones Latini appellant. [Pol. Puhac.]

Dictæ scopes, quasi οὐρανοῦ οὐρανοί. Sunt enim rauæ &

minimè canoræ. Plin. lib. 10. cap. 49: Nominantur ab Homero

scopes, avium genus, neq; harum Satyricos motus quum in-

sident plerisque memoratos facile conceperim mente: neq;

ipsæ jam aves nascuntur.

Scopulæ opera, quæ medicis dicuntur, docet his verbis Cels.

lib. 8. cap. 1: A' ceruice duo lata ossa utrinq; ad scapulas ten-
dūt: nostri scapula opera, ἀμφωτάτας Græci nominat. Ea in sum-
mis verticibus sinuata, ab his triangula paulatim q; latescetia
ad spinæ tendūt: & quo latiora quaq; parte sunt, hoc hebetiora.
Hec Cels. Latos humeros quidam vocat, alii ossa humeraria.

Scopulus, vide SCOPVS.

Scopùs, scopi, m. Meta ad quam sagittæ diriguntur. [τὸν ματταρά, οὐρανός] Gal. scope, but à quoy on rise. Ital. Mira, segno, in-

tentio. Ger. Ein Zwei. Belg. Dwit' den doet. Hisp. Mirada, sen-
nal. Pol. Czel. Vn. Czel. Ang. A mark or butt to shoothe at.] Inde

manarūt proverbiales locutiones, Attingere scopū, aberrare

à scopo, & similes. q Per metaphorā scopus accipitur pro fi-

ne illo quo mentē & propositū nostrum dirigitur. Cic. Att.

li. 15: Scopus enim hic est huic nostro nihil præbere. q Scopus

etiam in uva dicitur ramosum illud ex quo dependent acini.

Varr. 1. de Re rustic. cap. 54: Quæ calcatae uvae erunt, carum

scopi qum folliculis subsciendi sub prelam, ut si quid reliqua

habeant musti, exprimatur in eundem lacum.

Scopulūs, li, est saxum eminens: [υ]σο σελᾶς, σκόπλας. Gal. Vn rocher. Ital. Scoglio. Germ. Ein schrofe ein spitziger furaus
gebender feis Belg. Een etappe. Hisp. Rocha ó penna. Pol. Skal'a. Vng. Kdzal, kbzklas. Ang. A rocke.] à verbo Græco σκοπάς, ut Servio placet: hoc est, à speculando, quod inde in mare pa-
reat prospectus: vel ab eo quod Græci pro eodem dicunt σκόπη-
τος, quavis etiam hoc à τῷ σκοπῷ dictum sit. Plin. lib. 12.
cap. 14: Saba regio à dextra mari, scopulus inaccessa. q Est
etiam scopulus interdū parvus scopus: hoc est, illud ad quod
sagittas dirigimus. Suet. in Domit. cap. 19: Non a unquam in
pueri procul stantis, præbentisque pro scopulo dispansam
dextræ manus palmam, sagittas tanta arte direxerit, ut omnes
per intervalla digitorum innocuæ evaderent.

Scopulosis, adjecit. Scopulis plenus. [σκόπλωδης] Gall. Plein
derocher. Ital. Pieno di scagli. Ger. Grofchitig/voll schrofen vnd
felsen. Hisp. Lleno de rocas o pennas. Pol. Skalisti. Vng. Kdzklas.
Ang. Full of rocks.] Plin. lib. 6 cap. 18: Dejectumq; per scopu-
losa & abrupta, &c. q Per translationem ponitur pro difficulti.
Cic. 1. Verit. Intelligo quām scopuloso difficultiq; loco verser.
Scordum, dii, n.s. [σκόρδος] Gall. Scordeon ou chamaraz. Ital. &
Hispan. Scordio. German. Lachen knoblauch / wasser bathenig.
Polon. Gsi poley.] Herba est, teste Dioscoride, tām in monti-
bus quām in palustribus locis nascent, foliis triflaginis, ma-
joribus tanen & in ambitu nō usqueadē divisis, caule qua-
drangulo, flore subtribro. Dictum scordion, à τῷ σκόρδῳ: hoc est, ab allio, cuius odorem referit & acrimoniam, teste
Galeno lib. 8 Simpl. facultat.

Scoriā, x, f.p. [τὸν σήρινον] Gal. Escume de metal. Ital. Schiu-
ma & seccia del met. illō. Germ. Der schwack vnd schaum von einem
metall. Belg. Stindet. Hisp. La hex del metal. Polon. Szum, juvel.
Vngar. Vasnak es egész olvadeknak az szara, seprete. Ang. The
scouring or drosse of metall.] Spurcitia sive lordea quæ ex metallo
inter coquendū veluti spuma quedam expurgatur. Celsus re-
crementum nominat. Sic enim habet medicinę suæ lib. 5 cap.
18: Plumbi recrementum σκορδίαν σκόρδου Græci vocat. Plin.
lib. 33. cap. 4: Spurcitia in omni metallo scoria vocatur. q Po-
nitur interdū pro miseria: propterea quod qui in luctu cōsti-
tuti sunt, omni prorsus cultu negligēto, sordidati conspician-
tur. Virg. ad Messal. & scoria patiar tabescere tali.

Scordón [τὸν σχυμα σκόρδον] Gall. Asl. Ital. Azio. Germ.
Knoblauch. Hisp. Ajo. Polon. Coknek. Vng. Fok hagyma. Ang.
Garlick.] Herba est nulli non nota, quam Latini allium ap-
pellant. q Est & sylvestris allii genus quod Græco nomine
σκόρδον, quasi allium anguinum appellatur.

Scordoprasón, σκόρδον πράσινος, Herba est magnitudine pol-
rum æquans, qualitatum porri & allii particeps.

Scorpæna, Genus pisces apud Plin. lib. 32. cap. ultim. Meminit
ejus & Ambrosius: Scorpæna, inquietus, quoq; castitate immu-
culati connubii generi suo servat, non percudit, sed reficit.

Scorpites, σκορπῖτης, Gemma est scorpioris colore. Plin. liba.
37. cap. 11.

Scorpius, pii, & Scorpio, onis. [τρίχυν hukrab. σκορπῖτης:
Gall. Scorpion. Ital. Scorpione, scorpio. German. Ein Scorpion.
Hispan. Escorpión à alacran. Pol. skorpion niedzwiedek. Vngar.
Scorpio. Ang. A scorpion.] Animal venenosum, cauda ferens:
de cuius natura vide Plin. lib. 11. cap. 25. q Scorpius etiam si-
ve Scorpion, coeleste signum. Colum. Sol ingreditur Scorpion
XIIII. Calend. Novemb. q Item militare instrumentum, ita
dictum, quod parvis ac subtilibus spiculis inferat mortem: si-
ve quod scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc
atque illinc chelarum similitudine, præ se ferant spiculum
caudæ. Vulgus Arcubalistam appellat. q Quidam etiam acci-
piunt scorpionum pro genere tormenti, ut sunt rubi aculeati,
vel flagellum virgatæ, ut scutica habens in summitate glandes plumbeas. Quo quidem tormenti genere sapè legimus
martyres afflitos fuiss. Plin. lib. 7. cap. 56: Et in tormentis
scorpionem Cretas invenisse ferunt. q Præterea scorpius her-
ba est semen habens ad similitudinem scorpionis, quæ valeat
adversus animal sui nominis: de qua Plin. lib. 22. cap. 15: q Est
& scorpius pisces apud eundem Plin. lib. 32. cap. 11..
Scorpionarii, orum, m. σκορπιοποιοί, qui scorpii: id est, arcu-
bus ututur, ut sagittis feriant.

Scorpiurus, σκορπιόδει, Herba quæ & scorpius dicitur, se-
men habens simile scorpionis caudæ: unde & nomen habet:
Plin. lib. 22. cap. 21.

Scortum, ti, n. f. Meretrice: inde dicta, teste Festo, quod tan-
quam pellicula subigatur. [τὰς γοναῖς πορν. Gall. Putain de
bordeaux. Ital. Meretrice. German. Ein Hur oder Hurensoße/Märs.
Hisp. Laputa. Pol. Kurua, meretrice. Vngar. Kurua. Ang.
An harlot of a common brothell house.] Omnia nanque pellibus fa-
cta, antiqui scortea appellabant. Cicero pro Milone: Clo-
dius semper scorta, semper exoletos, semper lupas ducebat.
Idem de Arusp. Respon. quis unquam nepos tam liberè cum
scortis, quam hic cū sororibus voluntatus? q Dicitur aliquādo
& de

Si fōstē reponis Achillem. Liv. lib. 1: Etsi in tāta scriptorum turba mea fama in obscuro est. Donat. in prologo Terentii: Indifferenter, inquit, omnis qui aliquid scripsisset, scriptor à veteribus dicebatur. q̄ Scriptor legum, legum lator. [ΤΡΙΤΗ μεχεκέλ. ναρθέμ.] Cic. ad Brutum: Neque solum ut Solonis dictum usurpem, qui & sapiens unus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.

Scriptoriū, a, um. Quod aptū est ut ex eo scribatur, seu quod ad scriptorū pertinet: [χειρογρ. Gall. Servant à eſcrire ou à eſcriuā. Ital. Cosa da scrivere ò da scriptore. German. Zu dem schreiben dienſtlich. Hisp. Cosa para eſcrevir ò para eſcriuano. Pol. Spoffōbi de piffania. Vng. Irni valo. Ang. Belonging to write or a writer.] ut Atramentum scriptorium, μιλαν χειροφόρο, apud Cels. lib. 6. cap. 4: Id autem quod subinde raditur, illini atramento scriptorio satis est. Idem lib. 5: Sed eadem medicamenta in calamū scriptorū conjicienda sunt, isq; ori fistulae aptandus, insiprandusq; ut ea medicamenta intus compellantur.

Scripturā, a, f. t. Scriptio, stylus, vel ipse actus aliquid literis mandandi. [ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ chetab ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ michtab χειροφόρο. Gall. Eſtriture. Ital. Scrittura. Germ. Ein geſchriſſt. Hisp. Eſcriptura. Pol. Pysmo. Vng. Irau. Ang. A writing.] Autor ad Herenn. lib. 3: Non sum nescius quantū suscepit negotii, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sim voces. Scriptura, inquit: id est, scribendo, vel (ut Cicero loquitur) scriptio- ne. Et lib. 5: Reliquū scripturę consumerunt in exemplis: id est, reliqui ejus quod scribendo est. Cic. Treb. lib. 15: Quum verò ea quae scriptura persecutus es sine summo amore cogitare nō potueris. Cēcina Ciceroni: Genus aut hōc scripture non modō liberum, sed incitatum, atque latum esse quis ignorat? q̄ Scriptura ponitur aliquādo pro vētigali quod percipitur ē portoriis, seu pascuis: vel ipsa ratio eōrum qui præsunt hujusmodi vētigalibus: & ii, qui portus, aut portoria curabant, vētigalia describentes, aut colligentes, Magistri scripturæ, & portus dicebant. Scriptura hujusmodi hōdie est eōrum mancipum qui glandarios, & pascuos saltus redimunt. Plaut. in Truc. Nam adversum legem à me ob mean scripturā pecudē accipi, Fieriq; A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes: ubi non Est scriptura, usque dent, inēfusant publicanos, q̄ Scriptura magister, Qui vētigalia describēbat in portu, eōrumque rationes conficiebat. Διαργαφός. Cic. ad Att. Magister scripturæ, & portus, quidam L. Carpinatus.

Scripturārī, Olim dicebatur, teste Nonio, qui postea tabularii dicti sunt quōd scripturis & cōmentariis omnes aut civitātū, aut provinciarū res complectentur. Διαργαφός. Lucil. lib. 26: Publicari rētū affluſiam, ut scripturarius. Scripturarius ager, teste Festo, is dicitur qui publicus est, in quo ut pecora palcat, necesse est ut certum aës pastor pendat publicano.

Scrinium, n. f. A' ſecernendo, arca dicitur qua servantur pretiosa ac ſectera. [ΣΙΓΝΟΝ ἀρόν. xi. σόνος. Gal. Coffret ou cabinet. Ital. Scrigno, cassetta. Germ. Ein ſchrank/ſtisen/taben. Hisp. La caxa en que ſe guardan las coſas preciadas. Pol. Skrzynia. Vng. Zekreni, lada. Ang. A coffer to keep pretious things in.] Plin. lib. 13. cap. 1: Alexander cepit ſcrinium unguentorum. Horat. 2. Epift. 1: Et prius oto Sole vigil calamum, & chartas, & ſcrinia poſco. Idem 1. Serm. Satyr. 1: Iam ſatis eſt, ne me Crispini ſcrinia Lippi Compilasse putes, verbum non amplius addam. Hujus diminutum eſt ſcriniolum.

Scriniorū, Scriniorū custos: id eſt, terum ſecretarū. χαρτουλάρης.

Scrobs, scrobis. [ΣΤΡΟΒΟΝ pachath שְׁבָחַת schabath בְּרֵבֶר. ψευδής. Gall. Vne foſſe. Ital. Foſſa, buſa, poro, caua da piante vigna ò arbori. Ger. Ein grub Belg. En putten. Hisp. El hoyo para planter. Pol. Gruba, dol'. Vng. Verem, arkolas. Ang. A pitte or diche.] Generis tam masc, quam fem. ſecundū Priscianū. Servius tam ait magis masculinū eſt, quam femininū, & citat Plautum, qui dixit: Sexagenos ſcrobis. Quod verò Lucanus ait: Exigua posuit ſcrobe: id vult eſſe contra artem. Sunt autem ſcrobis, foliſones, ut putei, vel foveæ intra terram manu factæ, ad vineas, vel arbores cōſerendas, vel ad metallū, & quæcūq; alia ſodiēda. Col. li. 4. cap. 1: Cōtentī bipedanea ſcrobe. Id: Ante annū quam poma diſponere voles, ſcrobis ſodito. Scrobiculū, diminutivum. [τὸ μαφεῖδον, τὸ βοσπίον. Gal. Foſſette, petite foſſe. Ital. Foſſetta. Ger. Ein grublin. Hisp. Pequeno hoyo. Pol. Dol'e cjeti. Vng. Vermetke. Ang. A little diche.] Plin. lib. 21. cap. 5: Atque ita in ſcrobiculis ſeruntur, heminis fæcis circumfusis. Colum. libr. 15: Et id quod à matre abſcīſum recessit, confeſſim à latere circumfodit & ſcrobiculo factō ad imum ſolum praecidit.

Scrofa, a, f. p. Sus foemina qua foetus cauſa aliuit. [ς. Gall. Vne truyé vieille. Ital. Porca vecchia, ſcrotta. Germ. Ein jüchtmor. Bel. En ſoeh. Hisp. Puerca ya vieja ò parida. Pol. Swinia. Vng. Emedixno, mag dixno. Ang. An old sow.] Varro: Propterea ma- trem ſcrofam ſua quæque hara ſuos alat oportet, quæ altos aspernatur. Plaut. Capt. Eorum ſi cujuſquām ſcrofam in pu-

blico cōſpexero, Ex iſpis dominis, meis pugnis exculcabo ſuſtures. Col. lib. 7. cap. 9. Scrofa probantur longissimi status, & ut ſint reliquis membris ſimiles deſcriptis veribus. Scroſi pāſcūs. Qui paſcit ſcrofas. [οχιγόσονος. Gall. Porcher, qui paſtou nourrit truyes. Ital. Notritore de porche. Germ. Der den ſchweinen zu eſſen gibt. Hisp. Criador de porcas. Polon. swiniop. ts. Vng. Emelinxon paſzora. Ang. A feeder of old swine.] Plaut. in Capt. Tum paſtoſ ſcrofi paſci qui alunt furture ſuſes.

Scroſiſſi, ſ. p. Propriè dicuntur indurati adenæ, in collo præcipue, in alis & in inguinib⁹ conſistentes, ita dictæ à ſuib⁹, qui peculiariter hoc morbo infestantur. [ξειράδες. Gall. Eſtronelles. Ital. Scrouole. Ger. Trüſen. Hisp. Lamparones. Pol. Sadzel. wafſy, gruelo'i. Vngar. Futoſo mirig. Angl. The kinges euill, or an impostume in the throat.] Latinī ſtrumas appellant. Vide Cel. lib. 5. cap. 38, & inſtrā in diſtione STRUMA.

Scrotum, n. f. Rugosus ille teſticulariſ ſacculus, quem non nulli etiam ſcortum appellant, quōd quandam coriacei ſacculi ſimilitudinem reſerat. [οχεον. Gall. La peau en laquelle ſont contenues les genitoires. Ital. La pelle che pende ſotto i teſticolli. Germ. Der Hodenſack Hispan. La bolsa de los cojones Pol. Moſenki. Vng. Monia tók. Ang. The ſkinne or lid wher the ſtones n keped called the batode.] Scortea enim veteres appellabant quæcunque ex aſuta aut pelle conſtabant.

Scrupēdiū. Qui ægrē incedit, ab eo quōd qui per ſcrupos &

lapillos incedit, difficile ingrediuntur. [Pol. Tenkori nachrammianac hodi.] Hinc ſcrupēda mulieres veteres eas vocabant,

quæ tardē ingredierentur, aut difficulter conſiderent, Actius apud Varroñem Scrantæ ſcrupēda, ſtritabilæ.

Scrupūlū, pi, m. f. Calculus, ſeu lapillus exiguis, pedes ambulantia offendens. [ΨΩΝ chafats, θιράξ, φύδις. Gall. Vne petite pierre ou grauois. Ital. Pietrella, pietricella. Ger. Ein ſtein. Belg. Repten. Hisp. China ò pedreza. Pol. Kamik wboeſiegiſai. Vng. Kőuets. Ang. A tileſtone.] Festus: Scrupi dicuntur aspera ſaxa, & difficultia attractuſ.

Scrupēdiū, a, um. Quod eſt lapilloſum. [Αἰθύδης. Gall. Pierreux, graveleux. Ital. Saffo. Ger. Voll ſteinlin vñ tissi. Hisp. Cosa de chi- na ò pedreza, pedregoso. Pol. Kamieniſti. Vngar. Kőuets. Ang. Full of little ſtones or granell.] Virg. lib. 6: Spelunca alta fuit, vaſto- que immaialis hiatu, Scrupea, tutalacu nigro. q̄ Scropus, Idem. Lucanus: Scropisq; angusta vacant ubi littora ſaxis, Imposuit terra. q̄ Scropus etiam accipitur pro ænigmate, ſeu pro nodoso quoipiam argumento. Gell. lib. 11: Quæ Græci εἰρίζεται. Latinī ſcrupos appellaverunt: tales etiam Græcis itidem εἰρίφαι appellabantur. Ea enim eſt genuina lectio: quanquam in vulgatis exemplaribus ſcrupos perperam legamus.

Scrupiſſi, li, diminutivum à ſcrupus, m. f. Propriè lapillus brevis, & asper, qui in calcio latens, plerūq; nos lēdit, preſiſusq; dolorem creat. [ΨΩΝ chafats, φύδις. Gall. Vne petite pierre ou granous. Ital. Scrupulo, picciola pietra, pietrella, pietricella. Germ. Ein Stein ſteinlin, aſſ die find ſo eine off in den ſchuhen trudet. Belg. Koenen. Hisp. China ò pedreza. Pol. Kamik wboeſiegiſaci. Vng. Lab ſord kőuets. Ang. A little ſtone in the ſhoe that an noyeth.] Unde pro ſollicitudine & difficultate ponitur. [ΝΙΚΗΣ deabali ΝΙΚΗΣ deabali ΝΙΚΗΣ charadlāh. ή οχιγόρια, ή διαχει. Gall. Difficulte, ſcrupule, doute, ſouci. Ital. Dubbio, difficultà, penſiero. Ger. Ein jwenſel oder angst ſo einem im busen liegt / etwas das einen in ſeine Gemüt truet Hispan. Duda, cuida, difficultad. Polon. Fraſſinek, bolicz. Vngar. Zgato gond. Ang. A difficultie, a doubt.] Cicero pro Sexto Roſe. Hunc mihi ex animo ſcrupulū evelle, qui me dies noſt̄eſque ſtimulat, ac pungit. Idem pro Cluentio: Hic tunc injectus eſt homini ſcrupulus, ac dubitatio. q̄ Scrupulus etiam, vel ſcrupulum, genus eſt exigui ponderis pendens testū partē drachmæ: hoc eſt, obolos duos. A' Græcis dicitur χειρογρ. hoc eſt, litera, quōd alphabetum apud Græcos quatuor & viginti literas habet, in quo ſcrupula diuidit uicia. [Gall. ſcrupule, le poix di deux oboles. Ital. Scropola German. Der druehē eines quintins: dann zwölff ſcrupel machen ein ſod. Hispan. ſcrupulo. Polon. Trzecią czesci kwinilię. Vngar. Lotnak harmad rezę. Ang. The thridē part of a dramme.] Fanaius apud Priscianū: In ſcrupulis trinū drachmam. Valer. Max. lib. 4. de Paup. Eadem gens nullum antē ſcrupulū auri habuit. Ovid. de Remed. Quinque parant marathrf, ſcrupula myrra novem. Cicero Att. Illud cognitum eſt, nullum eſſe argenti ſcrupulum in illa insula. q̄ Scrupulus etiam mensura eſt in metiendis terris, continens pedes quadratos centum. Colum. lib. 3. cap. 1: Igitur jugerum, ut diximus, ha- bet quadratorum pedum millia XXVIII & DCCC: qui pe- des, efficiunt ſcrupula CCLXXXVIII.

Scrupolū, unde ſcrupulosus. [Polon. Chrupowati. Vngar. Kőuets, darabos.] Apul. Florid. lib. 2: Pariter enim ut qui hæ- diolum ſterilem, & agrum ſcrupolum, meras rupinas, & ſen- ticeta miferi colunt.

Scrupulōſū, a, um. Quid ſcrupulis abundat. [πολύψηρος, πο- λυζωδης. Gal. Pierrenx, grueleux, ou grumeleux. Ital. Pieno di ſuſſi. Ger.:

Ger. Voll steininen/stein oder grieu. Hisp. Lleno de aquellas chinas ó pedreiras. Pol. Kamienni. Vng. Kőuerős, darabos. Ang. Full of little stones.] Plaut.in Capt. Nam neus scrupulosam vittus cōmeat viam. Cic. 4. Tusc. E' quibus, tanquam ex scrupulosis cotibus, enavigavit oratio. ¶ Per translationem accipitur pro anxio, tristi, & sollicito. [é En ieroglyphis, obvgatis, ó x. n. cōseque-
z. Gall. Scrupuleux, trop curieux, plein de doutes & difficultez. Ital. Pieno di dubbi & difficoltà. Germ. Angsthaftig/voll zweifels/ oder tief nachsuchens. Hispan. May dudoso, cuidado, lleno de dudas. Polon. Frasowliwi. Vng. Gondos, xorgalmatos.] Val. Max.lib. 1: Qui tam scrupulosa, cura, parvula queque momenta religio-
nis examineat videntur.

Scrupulose, adverb. Anxiæ, difficulter, religiosè. [é En ieroglyphis, obvgatis, ó x. n. cōseque-
z. Gall. Scrupuleusement, avec difficulté & chagrin. Ital. Con-
cussione & dubbio, scrupolosamente. Ger. Schwärlich/Wit zweifel
vnd sorg/grüblich. Hispan. Con mucha curia, muy dudamente.
Polon. Zdrobnoscia. Vng. ir. Neheren. Ang. With doubt or dif-
ficulty.] Colum.lib. 8. cap. 8: At quæ dono, vel aucupio con-
tinguit, minus scrupulosè probantur ei, difficulter.

Scrupulissime, Admodum exquisitè atque anxiæ. [Pol.
Barz' piume. Vng. Födite ierb' nyughatalanul, szorgal matossán.]
Columella operis initio: Nec minus corporis gesticulatorem
scrupulissime inquirant, saltationis ac musicæ rationis stu-
diorum, sic legendum correliè.

Scrupulissimæ, f. t. Anxietas, difficultas. [πλάνη deaghah
πλάνη deabah πλάνη charabib. é En ieroglyphis, obvgatis.
Gall. Scrupulose, dif. colum. Ita. Difficulte, pensiero. Ger. Angsthaftige-
keit/Rachegrubung. Hisp. Cuida, mucha duda. Pol. Trudne/sprawa-
nie. Vng. Gonios dolog, nebezseg. Ang. Difficultie.] Colum.lib.
11. cap. 1: In hac autem rure disciplina non desideratur ejus-
modi scrupulositas.

Scrupulatiss, scrupulare, om. t. Quod ad scrupulum pertinet. [é En ieroglyphis, obvgatis.
Gall. Appartenant à scrupule, du poix de deux oblo-
les. Ital. Pertinent à scrupolo. Germ. Das zu einem scrupel gehört.
Hisp. Pertenciente à scrupulo. Vng. Axm' az lothorovalo. Ang.
Of the weight of the thrid part of a dramme.] Plin.lib. 33. cap. 8:
Prolinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti, vel
æris, scrupulari differentia.

Scrupulatum, Per scrupula. [é En ieroglyphis. Gall. Par le menu, par
scrupules. Ital. Minutamenti, à scrupoli. Ger. Wey den minsten stückto-
nen Hispan. Desmenuzadamente, por escrupulos Polon. Po kasku.
Vngar. Apronkent. Ang. By little stones, by little pieces.] Plin.lib.
22. cap. 24: Scrupulatum quidem colligere, ac miscere vires,
non conjecturæ humanæ opus, sed impudentia est.

Scrutā, orum, n. f. [στρατός belojim ȝevnigia. Gall. Vieus fers, ou
vieux drappaux. Ital. Stree barone. Germ. Altertum alt gerum-
pet/vnd grumpel weret das nicht viel mehr wert ist. Hisp. Vistiduras
viejas Pol. Wytnie y witarterzcei. Vng. Omworox, el kopot mar-
ha Ang. Old and worn garments.] Attinæ usu vestes, dimidia-
tæ stugiles, & jumentorum soleæ, refixi clavi, idque genus
alia quæ vilissimi proxenetæ venalia habeunt, quos antiqui
seruatiæ ȝevnigia appellabant. Horat.lib. 1. Epist. 1. Vul-
terium mane Philippus Villa vendentem tunicato scruta po-
pello Occupat. Lucil. apud Gell. Noct. Attic.lib. 3: Quidni?
scruta quidem ut vendat scrutarius, laudat. Cæl.lib. Antiq. 10.
cap 6: Verbo Scruta, veteramenta significari puto omnifaria,
que quū usu jam detuta sint, pretio item diminuta cōsentur.
Sciūtā, riæ, Scrutorum venditio: [ȝevnigia. Pol. Taktora
stare ręci prædaie.] ut Sagaria, cœnaculatio, linctaria. Apul.lib.
4: Scrutariam facitis.

Scrutör, aris, d.p. Inquiero, investigo. [ῳδη chippés ψῆ-
δαράσθ. iedur, iedur. Gal. Fouiller & chercher soignement. Ital.
Cercare. German. Nachsuchen/ergründen/stiegsig erforschen. Hisp.
Buscar o esquadrinar. Pol. Pilnie warmitie si: kam. Vng. Kereskedem,
tudako zom. Ang. To searche diligente or to seek.] Cic. pro Rose.
Amer. Non excutio te, si quid forte ferri habuisti, non scrutor,
nihil ad me pertinere arbitror. Plin.lib. 5. cap. 1: Polybius an-
naliū conditor ab eo accepta classe, scrutandi illius orbis
gratia circumiectus prodidit, &c. Horat. 1. Epist. 18: Arcanum
neque tu scrutaberis ullius unquam, Commisumq; teges, &
vino tortus, & ira. Plin.lib. 8. cap. 40, de canibus: Sed in venatu
soleitia & sagacitas præcipua est, scrutatur vestigia, atq; per-
sequitur. &c. Legitum & scrutor apud antiquos activa voce:
quod & Nonius annotavit. Vnde compositū perscruto, quo
usus est Plaut.in Aul. Postremò hunc iam perscrutavi.

Scrutatör, oris, m.t. Investigator: [ῳδη mechappés ψῆ-
δαράσθ. iedur, iedur. Gall. Fouilleur, chercheur. Ital. Cercatore.
Germ. Ein erüber/ersorcher/nachgrunder. Hisp. Buscador, es-
quadrinador. Pol. Szperjat. Vngar. Kereskedő, tudakozó. Ang. A
diligent searcher.] ut Pallidus scrutator auri. Iuc.lib. 4. Stat. 3.
Syl. Quodque legit mersus pelagi scrutator Eoi.

Scrutinum nii, n. l. Investigatio, inquisitio, à scrutor. [ῳδη
chippés ψῆδαράσθ. iedur, iedur. Gall. Cerchement,
inquisitione. Ital. Inquisitione, cercamento. Germ. Ein erforschung/

nachgründung/ersuchang. Hisp. Obra de esquadrinar, buscamiento.
Pol. Wiedowanie, wmacianie. Vng. Keresés, tudakozás. Ang.
Diligent searching or seeking.] Apul.lib. 5: Postremum magis-
tribus placuit, obstinate denegantem scrutinio detegere.

Sculnam, Veteres pro sequestro usurparūt, quasi sequulnam,

quo verbo usus est Varro. Gell.lib. 20. cap. 10.

Sculpo, is, pts, ptum, act. t. Cædendo imaginem aliquam effi-
cio, imaginem in materiam aliquam incido. [ῳδη chikkah, γλυφο. Gal. Tailleur, grauer. Ital. Scolpore. Ger. Eu-
was bildwerks schñiken/grabt/aufschñen. Belg. Snyden/houwen/
graven/steenhouwen/beelden steden. Hisp. Esculpir è entallar. Pol.
Ryc, wizjene. Vngar. Kep faragok. Ang. To carue or graue.] Et
propriè in marmore & aliis lapidibus sculptura fieri dicitur
conflatura vero in metallis quæ solvi possunt, atq; confari,
ut auro, & argento, & cæteris. Plin.lib. 36. cap. 4: Marmore
sculpendo p. sumum omnium inclarerunt Dipenæ & Scyl-
lis. Ovid 10. Metam. Interca niveum mira sculciter arte Sculpt-
pistebur. Diomedes tamē contendit sculpo Latinum non
esse; ejusq; loco scalpo dicendum esse. Quod si verum est,
codices fei è omnes mendosos esse oportet, in quibus sculpe-
re frequenter occurrit.

Sculptor, tis, verbale, m. t. Qui sculptit. [ῳδη mephattieah
ῳδη mechakkéh, γλυπτης, γλυφ. Gall. Tailleur, grauer. Ital.
Intagliatore, sculptore. German. Ein bildschneider/bildhauer/etw
etwas geschnet oder ausschlägt. Hisp. Esculpidor è entallador. Pol.
Sculptor. Vngar. Kep farago. Ang. A caruer or grauer.] Plin.lib.
20. cap. 13: Sculptores, & pictores utuntur. Idem lib. 38. cap. 5:
Iam fuerat in Chio insula Malas sculptor, dein filius ejus Mic-
ciades, &c.

Sculptura, ræ, f. p. Quæ auro, argento, æte, ferro, ligno, ebore,
marmore, vitro, gemina, opera nostra efficit. [ῳδη pittab
ῳδη miklath, γλυπτη. Gall. Tailure, graunre. Ital. Intagli-
atura, scoltora. German. Bildschneider/ das schñiken oder graben
zu bildwerk Hisp. Esculpitura, antalladura. Pol. Sculpietra.
Vngar. Kep farag. Ang. A caruing or graving.] Plin.lib. 16 cap.
40. H. ibent in sculpturis facilitatem.

Sculptile, n.t. Quod sculptum est: ut Sculptile simulacrum.
[ῳδη mephattieah γλυπτο. Gall. Granae, taille. Ital. Intagliato,
sculpto. German. Ein geschnitten oder gegravener bildwerk. Hisp.
Cola esculpida o entallada. Pol. Wlobrazje. Vngar. Faragok. Ang.
That is gravedor carued.] Ovid 4. de Ponto: Signa quoq;
in terra nossem formata curuli. Et totum Numidæ sculptile
dantis opus. Numidam dentem vocat ebur è deante elephanti
Numidici.

Sculpōneæ arum, f.p. Calcei ex lana confecti. Plaut. Casin.
Qui quoq; potius quam sculponeas, Quibus batuaturibi
os? Nævius: Sculponeis batuenda sunt latera. [ῳδη ȝevnigia
Gal. Solier fait de laine. Ital. Scarpa di lana. German.
Wollin schuh oder fühsd'uh. Hisp. Capato de fieltro. Pol. Kepi
pilsmane. Vng. Botos. Ang. Shoes of wool.] Hinc Sculponeatus,
dicitur qui est sculponeis induitus. [ῳδη ȝevnigia
Gall. Chausse de souliers de laine. Ital. Calciato confecto
di lana. Ger. Der weinl ob fitjin schuh antregt. Hisp. Calcedo conci-
batos de lana. Pol. Wobisn obuts. Vn. Axkibotosba iar. Ang. Tha-
wareth wolin shoes.] Varro: Aspicio sculponeatæ, bigas sequi
cornutas. Sciabit Cato Sculponeas bonas alternis anni dani
opottore familiæ rusticæ.

Scurrā, iæ, m.p. Turpiter facetus, in jocando inverecundus &
qui risum audientibus turpibus dictis commovet. [ῳδη
mæsis, βωμελόχ. Gall. Un plaisirneur, un bouffon. Ital. Buffone.
German. Ein hevvoget/ totesbub/ der nichis that dann dictut
zu lachen machen Belg. Een rabaut/een schrympeler Hisp. Eltim-
ban ò vano. Polon. Wjetecusk/jider. Vngar. Tselisap, silbo-
lond, neutsog kerz. Ang. A sawie, scoff or flattening rester.] Dictus
scurra (ut quidam volunt) à sequendo, quod id genus homi-
nes sequi soleant opulentiores aliquid promerendi causa.
Cic. pro Quintio: Memini, vetus est, de scurra malefici facilius
divitem, quam patremfamilias fieri posse. Id 5. Verr. Albam
habeo judicē, eum hominē qui se ipse scurram improbissi-
mum existimari vult, qui à scurris potius semper gladiator,
quam scurra appellatus sit. Juven. Satyr. 13: -urbanii fugitivis
scurra Catulli.

Scurritas, f. Turpis, & procax dicacitas, neque temporis ne-
que loci, neque personarum respectum habens. [ῳδη ȝevnigia
lähagh mähagh. βωμελόχia, γελωτοπαιia. Gall. Plaisanterie. Ital.
Meister di compiacere con motti dishonesti. German. Speciale
leistungsfertigkeit mit lächerlichen vnd ungereimten reden. Hisp. Aquil.
habito de truhaneas. Pol. Wjetecenkiswo. Vn. Tselisap. Ang.
Malapert selfsing.]

Scutilli, pen. prod. Qui movet risum cum turpitudine. [ῳδη
mæsis, βωμελόχ. Gall. De plaisirneur. Ital. Buffone. German.
Etwa grobgeschäftig oder schamer. Hisp. De truhan. Polon.
Chłop metropargonei gebi plugawi wadowie. Vngar. Tselisap, zem-
teljen, statekos. Angl. Belonging to a malapert or swines/cuffie.] Cic.
2. de

s. de Orat. Ne aut scurrilis jocus sit mimicus.

Scūriličer, adverbium, Procaciter. [γελωτοπικῶς. Gall. En boſſon, en plaisanteur. Ital. Boffoneſcamente. Ger. Mit ſchamaren ſpiemppaffen. Hisp. Trubaneando aſſi. Pol. ſpiderſkie. Vng. Zemidomel, embertelenwel. Ang. Lik a ſatocie or flattering ſcoffer.] Plin. Epift. 90: Quid hunc putamus domi facere, qui in tanta re, tam ſerio tempore, tam ſcurriliter ludat?

Scūrīor, aris, d. p. Scurram 290. [θυμολοχόν, γελωτοπιδ. Gall. Plaisanter & dire mots pour rire. Ital. Fare il boſſone. Ger. ſchamare und leichtfertige poſſen treiben/wie die ſotterabuben. Hisp. Truhauer. Pol. Wſteſcne gartue. Vng. Tſalſapok. Ang. To scofflik a ſaucie mocker.] Horat. 1. Epift. 18: Scurrior ego ipſe mihi, populo tu. Idem 1. Epift. 19: Scurrantis ſpeciem præbere profellus amicuſ. Hoc eſt, turpiter adulantis.

Scūtālē, hujus ſcutalis, pen. prod. n. t. Liv. 8. Bel. Maced. Centum funditores ab Aegio & Patris & Dymis acciti. A pueries in more quodam gentis, ſaxis globoſis, quibus ferme arenæ immixtis ſtrata litora ſunt, funda mare apertum incessentes exercebantur. Itaque longius, certius & validiore iſtu quām Balearis funditor eo telo uſi ſunt, & eſt non ſimplicis habet, ut balearica, aliarumq; gentium funda: ſed triplex ſcutale crebris ſuturis duratum, ne fluxa habena voletur in jactu, glans, ſed librata quam ſederit velut nervo miffa excutiatur. Scuta, vel potius Scutra, vaſis genus, Vide SCVTYL A & SCVTELLA.

Scūtēlla, Vide SCVTVM.

Scūtiča, z, penult. corrept. f. p. Genus verberis & loris facti: à Græca οὐρό, quod corium significat, vel pellem. [οὐράνη. Gal. Escougee, en ſouët de lanieres de cuir. Ital. Scorreggiata ſtaſilo, bacheſſa, ſferza. German. Ein läderine geſet/ein geſet auf läder, ſtemen. Hisp. Acote liniano como para uinno. Pol. Bycz. Vng. Oſtor. Ang. A scourge or whippe.] Martial. lib. 10: Scuticaque locis horridis Scythæ pellis, Qua vapulavit Marſyas Celengus. q Rubere ſcutica. Iuven. Satyr. 6: hic frangit ferulas, rubet ille flagellis, Hic ſcutica. Horat. 1. Serm. Satyr. 3: adſit Regula peccatis, quæ poenas irtoget æquas, Ne ſcutica digaum horribili ſectere flagello.

Scūtrifcum, Vaſis genus apud Catonem de Re ruſſ. cap. 10. & videtur ex figura Græca derivari à ſcutra. Eſt enim ſcutra vaſis genus, quod & ſcutula dicitur.

Scūtum, ti, n. f. Armorum genus, quo pugnantes corpus te-
gunt, & tu οὐρανος: hoc eſt, à corio, ſive pelle, qua obtegebantur: [Ιχι maghen ηγιαὶ ſcherah. Juſt. οὐραν. Gall. Bouclier, rondelle, ſcu. Ital. Scudo, targa. Germ. Ein ſchilt den man im Streit braucht. Belg. Eenem ſchilt. Hisp. Escudo ò panes. Pol. Tarcz. Vn. Pais. An. A buckler or shield.] vel à ſectura, ut inquit Varr. quod à minutis cōfectum ſit tabulis. Plin. lib. 35. cap. 3: Scutis enim, qualibus apud Trojam pugnatum eſt, continebantur. Cæſ. 5. bel. Gall. Quo percuſſo, & examinato, hunc ſcutis protegunt hostes, & in illum universi tela conjiciunt. Cic. 2. Tusc. Ignau-
vus miles ac timidus ſimulac viderit hostem, abjecto ſcuto fugiar quantū poſſit. Virg. 8. Aen. - ſcutis protecti corpora lo-
gis. Ovid. 7. Faſt. Iacta ſuper galeas, ſcutaque longa ſonant.
Scūtūlum, li, Parvum ſcutum. [οὐλέας. Gall. Petit escu. Ital. Picciolo ſcudo. Ger. Ein ſchilt. Hisp. Pequeno ſcudo. Polon. Tarczka. Vngar. Paſoſka. Ang. A little buckler or shield.] Cie. 2. de Nat. deor. Cum pelle caprina, cum hafta, cum ſcutulo, cum calceolis repandis.

Scūtarīſus, m. f. Qui ſcuta facit. [ἀνδροίς. Gall. Faiſeur de bou-
cliers & escus. Ital. Colui che fa iſcudi ò le targhe! German. Ein ſchiltmacher. Hisp. El que hace escudo ò panes. Polon. Tenktoř ſary robi. Vngar. Paſoſ, paſo grarto. Ang. That maker buklers or ſhieldes.] Plaut. in Epid. Id modò videndum, ut materia ſup-
petat ſcutariis.

Scūtūlā in arboribus emplaſtratis. Plin. lib. 17. cap. 16: Ergo amputatis omnibus ramis, ne ſuccum avocent, nitidissima in parte, quaque præcipua cernatur hilaritas, exempta ſcutula (ita ne deſcendat ultra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cor-
tex par cum ſui germinis mamma.

Scūtarīſus, ria, um, Quod ad ſcuta pertinet. [ἀνδροίς. Gall. Appartenant à bouclier & escu. Ital. Pertinente à ſcudo ò targa. Germ. Das zu den ſchiltten gehört. Hisp. Perteneſciente à ſcudo ò panes. Pol. Tenktoř do tarcz prſinaliſi, paweſnic. Vng. Paſo-
val. Ang. Belonging to bucklers.] Vnde Virg. lib. 21 in Romana militia habeant fabricas ſcutarias, & loricarias, quibus ar-
morum genera formabantur.

Scūtarīſus, a, um, Scuto armatus. [ἀνδροίς. Gall. Garni ou armé de bouclier ou rondelle. Ital. Armato di ſcudo ò di targa. Ger. Der mit einem ſchilt geſtiet ſtſt ſchiltnecht. Hisp. Armado de ſcudo, ſcudado con ſcudo. Polon. Tenktoř ſie tarcz broni, paweſniſk. Vng. Paſoſ. Ang. Armed with a ſhield.] Cic. 2. Philip. Agmine quadrato, cū gladiis ſequuntur ſcutati milites, &c. Virg. 9. Aen. Tercentum ſcutati omnes Volſcente magistro.

Scūtūlā, iz, f. p. Forma rotunda, qualeſ aranea conexit. Inde

ſcutulata figura dicitur quæ telæ aranearum ſimilitudinem habet. Plin. lib. 11. cap. 23: Quanta arte celant pedicas, ſcutulato rete graffantes. q Eſt & ſcutula vasculi genus, unde diminutivum deducimus ſcutella. [ττυρ keharah. μεγοψιδο, προψιλο, πιάξιο. Gall. Vas plate ſcuſſe, un petit plat. Ital. Scudella. Germ. Ein kleine ſchüſſen. Belg. En ſcotel. Hisp. El ſcuſſilla. Polon. Miſka. Vng. Talatka. Ang. A plater or duſhe.] Martial. lib. 8: Beſtalem ad ſcutulam ſexto pervenimus anno. Idem lib. 11: Sic implet gabatas, paropſidesque, Et leves ſcu-
tuſas, caſasque lanceſ.

Scutellā, z, f. p. Vaſis genus rotundi, concavi, quo minutal ex carne, vel oleribus in mensam exhibetur. [ττυρ kehardh. πιάξιο. Gall. ſcuſſelle. Ital. ſcotilla. Germ. Ein kleine ſchüſſen. Belg. En ſcotel. Hisp. ſcuſſilla. Polon. Pruſlawka, miſſe, ika. Vng. Talaska. Ang. A dish.] Eſt autē diminutivum à ſcutula, ſicut a mitra mitella, aut certè à ſcutula. Cic. 3. Tusc. Eripia-
muſ huic ægritudinem. Quomodo? Colloccemus in culitra plumea, psaltriā adducamus, hedychrū incendamus, demus ſcutellam dulciculæ potionis, aliquid provideamus & cibis. Scutulatā vestis, Dicitur quæ quibusdam orbibus, ſeu circuitis, quaſi ſcutulis eſt diſtincta, ad aranearum ſimilitudinem acce-
dentiſbus. Iuven. Satyr. 2: Cærulea induetus, ſcutulata, & galba-
na rafa. Hoc autē texture genere olim præcipue commendaba-
tur Lufitania. Id autem ferè erat ejuſmodi, quale ceramimus in aranearum telis: quorū retia etiam ſcutulata dicuntur à Plin.
lib. 11. cap. 23. q Eſt & ſcutulatus color, in equis præcipue commendatus, quem vulgus ab exiguorum pomorum ſpecie Pomulatum appellat. Meminit ejus coloris & Palladius in mense Martio, cap. 13.

Scutulḡerulūs, à Plauto ſumitur pro armigero, qui ſcutum do-
mini gerit, qui & ſcutifer dicitur. [ἀσπαδόφε. Gall. Qui por-
tel eſtu ou bouclier. Ital. Chi porta ſcudo. Germ. Ein ſchiltbub/der einen ſchilt trugt. Hisp. El que trahe lo ſcudo. Polon. Chl'opieb
tarçja noſaci. Vngar. Paus hordozó. Ang. A page or cuſtrell that
beareth a shield to his maſter.]

Scylax, [ττιλχ. οὐλαξ.] Catus Latinè dicitur. q Eſt præ-
terea ſcylax, apud Suidam, nomen insignis Mathematici, qui
ad Polybii historiam ſcripſit Antigraphem.

Scylleta, Loca in quibus ſcylæ pitces capiuntur. Cic. de Leg.
Agrar. contra Rullum: Hac lege Tribunitia, Decemviri ven-
dent agrum Campanum, accedet ei mons Caurus, accendent
ſcylleta ad Minturnas.

Scymnūs, [ττιλχ. οὐλαξ. Gall. Lionceau, le petit ſion d'une
lione. Ital. Leoncino. German. Ein jung Löwin. Hisp. Leoncillo,
hijo de leon. Pol. M'odi twik, twie. Vngar. Orozlan kóyök. Ang.
A lyons whelp.] Significat leonis catulum, ut aliarum ferarum
ſyclacia, Iulio Pollice autore. Lucret. lib. 5: Ac catuli panthe-
rū, ſcymni que leonum.

Scynip̄es, οὐλαξ, Genus animalis, quod pennis ſuſpendi-
tur per aera volitans, ſed adeò ſubtile & minutum, ut oculi
viſum, niſi acutè cernentis, eludat. Corpus tamen cum inſe-
derit, acerbiflamo terit ſtimulo ita, ut quem volitantem quis
videre non valet, ſentia ſtimulantem. Vide CYNIPES

Scyphūs, ſcypi, m. f. [νική ghabiahd OI cos. οὐλαξ. Gall. Un hanap ou taffe à boire. Ital. Coppa, tazza, bicchiere, gosto. Germ. Ein trinkgefäß/ ein wetter bärher. Hisp. Ciero uſo para beuer. Pol. Kubek. Vng. Pohar. Ang. A cuppe or taffet to drink in.] Vaſis po-
torii genus, quod proprie Herculi attribuitur, teste Macrobio
Saturn. lib. 5. cap. 21: ſicut cantharus Libero patri. Hoc veter-
es in ſacris uſi ſunt, & in conviviis. Virgil. 8. Aen. Et implevit
dextram ſcyphus. Horat. Epod. 9: Capaciores adſert huc puer
ſcyphos.

Scyricum, Coloris genus apud Plin. lib. 33. cap. 7.
Scytala, z, vel Scytale, les, f. p. οὐλαξ. Mus araneus Latinè di-
citur. Columel. lib. 6. cap. 17: Muſque araneus quem Græci
οὐλαξ appellant: quanvis exiguis, dentibus non exiguam
peſtem molitur. Plinius libro 31. cap. 5: Eadem vis contra
venatorum omnium mortuſ, privatim ſcytalem & angues.

q Eſt etiam ſcytale, genus ſecretoriſ epiftolæ quo ad res ar-
caniores utebantur Lacedæmonii: unde & Scytale Laconica
appellata eſt. Id autem erat huiusmodi, Imperatori ad bellum
proficiſcenti Lacedæmonii ſurculum dabunt teretem, alterū-
que omnino ſimile penes ſe retinebant. Deinde ſiquid ſe-
cretoriſ rei incidit, in loro quodam tenui priuſ ad ſurcu-
lum adaptato, quod viſum eſſet præſcribētant, illudque mi-
nutum conciſum ad Imperatorem mittebant, qui loro illo
per ſurculum ſuum circumpliato, literisque coētibus,
commode quod ſcriptum eraſt perlegebant. Vide de hoc plu-
ra apud Gell. lib. 17 cap. 9.

Scythis, dis, genus lapilli. Martial. Ut quarū ſmaragdus una;
Scythia altera. Iaspis tertia notabat.

S ante E.

Se, Præpositio eſt ex earum numero, quæ quod extra compo-
ſitionem non inveniantur, inseparabiles à Grammaticis di-
ſtinxuntur.

SS

cuntur. **2.** Composita verò divisionem sive separationem scire significat: quemadmodum **2.** apud Græcos: ut Separo, Seduco. **¶** Nonnunquam & privationem seu negationem: à eis: ut Secedo: d, ut Seduco: g, ut Segego:, ut Sejungo:, ut Seligo: p, ut Separo: u, ut Sevoco. **¶** Est & se pronominē reciprocā accusativi casus à genitivo sui. **aut:** quod etiam cum seipso componitur. Virgil. 3. Aeglog. At mihi fese offert ultio meus ignis Amynatas.

Sebum, bi, n. f. **Seyura.** [**سَعْرَة**. Gall. **Swif.** Ital. & Hispan. **Seuo.** German. **Basshit** Polon. **Ley.** Vngar. **Faggia.** Ang. **swet or tallow.**] Vnde Sebaceus, a, um, quod ex sebo sive sevo confectum est **swen**, **و**: ut Candela sebacea.

Sebātē, verbum, Sevo obducere. [**سَبَّابِي**. Gall. Mettre ou adion-
-sir du suif, faire fus Ital. Ognere consuo. Ger. Mit unschitt bedeckt oder bestreichen/unschitt Kerzen machen Hisp. Ensembar, vntar conse-
-ro. Pol. Losen ochie, ag. Vng. Megfagyzom. Ang. To smere over with swet or tallow.] Col. lib. 2. cap. 22: Fieriis autem ritus ma-
-jorum etiam illa permittit, far pincere, faces incidere, cande-
-las sebare. Quid autem propriè sit Sebum sive sevum, & quo-
-modo difficiat ab adipice & pingui, abunde suprà explicavi-
-inus in dictione ADEPS.

Sēcālē, pen. prod. n. t. [Pol. **Siejska**. Ang. **Rie.**] Frugis genus, tantum ad arcendam famem tenuiorum utile, focunda, sed gracili stipula. Huic milium in Italia miscetur, panisq; fit me-
-lior. Galli, inquit Ruellius, una litera detrita **Seclam** vocant: de quo vide Plin. lib. 18. cap. 16.

Sēcāmēntū, Vide **SECO.**

Sēcedō, is, pen. prod. **secessi**, sum, n. t. **Seorsum** ab hominū fre-
-quentia recedo. [**سَرَابٌ** halád, avaxgénos, usdiszmu. Gall.
Se retirer part, & à l' esca. Ital. Partirsi, andar via, venir. Germ.
Näbend sich weichen/ dannen weichen/ etwan hin von den Leuten geljen.
Belg. Ter syden gam. Hisp. Retraherse à parturī. Pol. **Vsiepusie.**
Vn. Fel fele valo menet. Ang. Agoing a part.] Hinc se-
-cessionem subscriptorum dixit Cic. pro Murzna, pro secreta
-collocatione quæ sit sine arbitris, non sine suspitione cōspi-
-rationis. Etenim, inquit, seductiones testium, secessiones tri-
-utorum animadverti. **¶** Ponitur aliquando pro seditione, quū
-populus in diversas partes discedit. Cicet pro Ligario: Sece-
-sionem tu illam existimavisti, Cæsar, non bellum.

Sēcessiōnēs, us, ui, m. q. **Discessus** in locum solitarium, minùsve
-frequentē [**سَرَابٌ** sarab, avaxgénos. Gal. Retirement à part, sepa-
-ration. Ital. Partimento, compiato, partita. Ger. Abweichung oder ab-
-treitung in ein sonderbar ort. Hisp. Partida à lugar secreto. Polon.
-Vitep. Vng. Fel fele valo menet. Ang. Agoing a part.] Hinc se-
-cessionem subscriptorum dixit Cic. pro Murzna, pro secreta
-collocatione quæ sit sine arbitris, non sine suspitione cōspi-
-rationis. Etenim, inquit, seductiones testium, secessiones tri-
-utorum animadverti. **¶** Ponitur aliquando pro seditione, quū
-populus in diversas partes discedit. Cicet pro Ligario: Sece-
-sionem tu illam existimavisti, Cæsar, non bellum.

Sēcērno, is, secrevi, rum, act. t. Divido, separo, discerno, segre-
-go. [**سَرَنَنٌ** hibdil, ٦٧٧٧ hiphridh, ٦٣٢٦ ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦. Gall. Separer, mettre à part. Ital. Separare, diuisdere, separe-
-re. Ger. Von einander scheiden oder abtheilen/absunderen/underscheiden.
Belg. Deyten/afscheyden. Hisp. Diuairò aparatar. Pol. Odli-
-cam, prægradijam. Vng. El valazom. Ang. To separate or sever.] Cicet. Luceio: Si à continentibus tuis scriptis fecernas hanc
-quasi fabulum rerum eventorumque nostro. Cic. in Catil.
-Secernant se mali à bonis. Idem de Amicit. Secerni aut blan-
-dus amicus à vero, & internosci tam potest adhibita diligen-
-tia, quam omnia fucata & simulata à sinceris atq; veris. Ho-
-rat. in Arte: fuit hæc sapientia quondam, Publica privatis se-
-cernere, sacra prophani.

Sēcrētūs, ta, um, particip. **Sejunctus**, separatus. [**سَجْنَقٌ** mephō-
-rādi, ٦٣٢٦ mibdhāl, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦. Gall. Separé & mis à part. Ital.
-separato, messi diuisamente Ger. Abgesunderet/abgescheiden. Hisp.
-Aparato, puestlo apartadamē. Pol. Odli aponi. Vng. El valazat-
-or. Ang. seuered, and put a part.] Cicet. 1. de Nat. deor. Habent
-igitur suam sphæram stellæ inerrantes ab ætherea conjunc-
-tione secretam & liberā. Virg. 8. Aen. Secretosq; pios: id est,
-ab impiis separatos. **¶** Interdū idem est quod seclusus. Quint.

lib. 9. cap. 3: **Secreta** & extra vulgarem usum posite, ideoq;
magis nobiles, ut novitate autem excitant, ita copia satiant.
¶ Migrat interdum in nomen, & admittit comparationem.
Col. lib. 9. cap. 4: Probatis apibus destinari debent pabulario-
nes, eaq; sint secrētissimæ, ut noster Maro præcipit, viduæ pe-
-cudibus, aprico, & minimè procelloso cœli statu. **¶** Secretum
locum dicimus, solum, & quasi à cæteris separatum. Cicer. 2. de
Legib. Loco publico, privatione: celebri, an secreto: aliena ci-
-vitate, an tua: in castris, an foro dicas, interest plurimum.

Secretum, ti, n. f. Pro secessu. [**سَرَابٌ** chébler, dörbez, φόρος. Gall. se-
-cret, un lieu retiré & séparé où on se retire à part d' avec les autres Ital.
-Luogo dove si ritiriamo separatamente. Ger. Ein abgesunderet heim-
-lich ort an dem einer von den Leuten ist. Hisp. Lugar secreto do nos re-
-cogemos apartadamen. Pol. Odli aponie. Vng. Fel fele valo. An.
-A place separated a part.] Plin. Epist. 1. lib. 1: Quām pulchrum
-illud, quām dulce secretum, quantum ibi antiquitas? **¶** Ali-
-quando secretum accipitur pro re arcana quam nulli temere
-communicamus, sed apud nos tacitam servamus. [**تِلْكَهُ** φόρος.
-φόρος. Gal. Secret. Ital. & Hisp. Secreto. Ger. Verborgene vnb
-heimliche Sachen Pol. Talematica. Vngar. Titok. Ang. Any private
-and close thing.] Quintil. lib. 11. cap. 1: Profert enim mores ple-
-riunque oratio & animi secreta detegit. Ovid. 2. Metam. Et le-
-gem dederat sua ne secreta viderent.

Secretio, onis, verbale, f. Separatio, divisio. [**سَرَابٌ** pelaghaghah
-٦٣٢٦ pelaghaghah, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦. Gall. Separation. Ital.
-Separatione. Ger. Abständerung Hil. Apartamento. Pol. Odli aponie,
-oddalenie. Vngar. El valoxas. Ang. Separation or putting a
-part.] Cicet. 1. Tufcul. Est enim interitus quasi discessus, & se-
-cretio ac diremptus carum partium quæ ante interitum jun-
-ctione aliqua tenebantur.

Sēcēspītā, interpretē Festo, Culter est ferreus, oblongus, ma-
-nubrio eburneo, rotundo, solidio, juncto ad capulum argen-
-to, auroque fixo clavis æneis, ære Cyprio: quo Flamines, fla-
-miges, Pontificesq; ad Sacrifica utebantur. à secan-
-do d. Et. [**تِلْكَهُ** Germ. Ein gatang eines Messers, so die Hörner
-opffer brauchten. Pol. Nog kreiczeo.] Suet. in Tib. Nam & inter
-Pontifices sacrificanti simul pro secespita plumbeum cultru
-sub, ieiendum curavit. Idem alibi: Secespita, aliis securim, aliis
-dolabram ænam, aliis cultellum putant.

Sēcīvīsum, inquit Festus, à veteribus dicebatur libum quod
-in sacrificio secespita secebatur.

Sēcīlīs, advtib. Quidam à secus derivant, quidam à seido unde
-quandoq; sumitur pro positivo, quâdoq; pro minus, veltar-
-dius. [**سَرَابٌ** nōr, nōr. Gall. Moins, autrement. Ital. Meno, altamente.
-Ger. Desso minder / langsam. Hisp. Menos, en autre maniera. Pol.
-Timmuci. Vngar. Kwelömben. Ang. Or elles, otherwise.] Virg. 2.
-Georg. Nec secius omnis in unguē Arboribus per sitis seco
-via limite quadret. Apul. Nec eo secius approbabitur tibi nūc
-etiam firmitas animi mei. Accius Amphitryone, ut citat Fe-
-stus: Si forte paulo quād dixi veniam.

Sēclūdo, is, pen. prod. **Seorsum** claudio, sejungo, disjungo.
[**سَرَابٌ** hisghir, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦. Gall. Entfer-
-nen a part. Ital. Serrare, chudere. Germ. Näben sich beschleissen nem,
-aufschlusser Bel. Af slunten. His. Cerrar, apariar. Pol. Odli a ponim,
-oddaliam. Vn. Kwelöbn rexitem. An. To shute a part.] Cic. 1. Tufc.
-Nam qui se humanis vitiis contaminasset, & se totos libidi-
-nibus dedissent: iis devium quoddam iter esse seclusum à cō-
-silio deorum. **¶** Quandoque excludo. Virgil. 1. Aen. Solvite
-cordæ metum Teucri, secludite curas. **¶** Secludere vitam cot-
-pore, dixit Plautus, pro occidere.

Sēclusā sacra, A præcis dicebantur, que Græci μυστήρια appellat:
ab eo quod separata, ac seorsum clausa, à nobis proprie
-sanctitatē aliquam esse debeat. [Pol. Swiatosczyt, whakmenis
-ghowane.] Id genus sacra Plin. appellat operanca, quod in op-
-petto occulta sint, ne oculis profanorum obvia polluantur.
Sēclusōrūm, iii, n. f. In quo aliquid seorsum concluduntur.
[**سَرَابٌ** osar, dörbez, φόρος. Gall. Un lieu où on enferme quelque chose
-à part. Ital. Luogo dove si ripongono le cose diuisamente. Ger. Emers
-in das man etwas näben sich beschleusst. Hisp. Lugar do nos recogemos
-algo aparta damente. Pol. Zamknienie. Vngar. Kwelöbn valorik. Ang.
-A place where any thing is shutte a part.] Virg. 2. de Rust.
-cap. 5: Quum opus sunt ex hoc aviario, ut sumantur idoneæ,
-excluduntur in minusculum aviarium, quod est conjunctum
-cum majori ostio, & lumine illustriore: quod Selusionum
-appellant.

Sēco, as, secui, sectum, act. p. Precido, amputo, item dividio, dis-
-tribuo. [**سَرَابٌ** zamár, ghazár, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦, ٦٣٢٦. Gall. Couper, trancher, tailler, scier. Ital. Tagliare, segare, parti-
-re diuidere. Ger. Schneide, haunen. Belg. Klieven, afzindren, afbouwen.
Hisp. Cortar, partir. Pol. Rabie, rogi, ruzam. Vngar. El vagam,
-metzem. Ang. To cut, to cut of or a sunder.] Colum. lib. 2. Quia
-secutus autem herbam medicam, sapius cam rigato. Pict.
-Merc. Vel ut scias me amare, cape cultuū, seca Dignū vel avic.
Cic. de Orat. Atq; isti quidem causas in plura gentia secerē.

Virg. 1. Aen. Pars in frusta secant, veribusq; trementia figunt. q Secare viam, est celeriter proficisci, translatione sumpta ab avibus, quæ aërem inter volandū dividunt. **Virg. lib. 6.** Ille viā secat ad naves. **Servius exponit:** id est, tener. q Accipitur item Secare pro sequi. **Virg. libr. 10.** Quis cuiq; est fortuna hodie, quam quisque secat spem: id est, sequitur, tener, habet.

Sectus, a, um, participium. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] chatub. περιμητός, καρπός. **Gall.** Taille, coupe, scie. **Ital.** Tagliato. **German.** Geschnitten. **Hispan.** Cortado. **Polon.** Rozcięte. **Vngar.** El vágat, metéketez. **Ang.** Cutte of.] Cicero 2. Tuscul. At vero C. Marcius rusticus vir, sed planè vir, quem secaretur, principio vertutis se alligari: nec quisquam ante Marium, solitus dicitur sectus. q Legitum tamē participium futuri temporis, secaturus, pro secturus apud Colum. lib. 5. cap. 9.

Secūmentum, ti, n. f. Lignum sectile, aut quippiam ex ligno sectili confectum. [שְׁכִינָה] schebdb. τὸ πέλμα, τὸ ιπτάμενον. **Gall.** Toute aiserie ou rongeure de bœuf qui on scie ou fend. **Ital.** Ogni cosa di-uisa, segnando, come tavolette & simili. **German.** Ein abgehauwen stück von holz. **Hispan.** Cosas rajadas y cortadas, como tablas de madera. **Pol.** Veynek, wojnek. **Vngar.** Hasadófa, hasadófaboltsfinaltató. **Ang.** Any thing that is cut of.] Plin. lib. 15 cap. 10: E' diverso materia abieti pulcherrima, piceæ ad fissiles scandulas, cuspique, & pauca alia secamenta.

Sectio, onis, f. t. Actus ipse secandi. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] bether. περι. **Gall.** Tailleure, coupeure, rongeure. **Ital.** Tagliatura. **Ger.** Schnittdung/erhauung. **Hispan.** Cortadura. **Polon.** Zacięcie, zarygnienie. **Vngar.** Vágás, metékes. **Ang.** A cutting of or a sunder.] Plin. lib. 25. cap. 13: Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, plumbionesq; ne sentiantur. q Aliquando actipitut pro bonis damnatorum & præda hostium, quæ sub hasta venditut, pro ea denique quæ postea appellata est confiscatio. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] אֶפְאָגָרָת. **Gall.** Butin, confiscation de biens. **Ital.** Bottino, confiscatione de beni. **German.** Eine verfallene Guts jettrennung / wie da beschicht wann es verganget wird / da eines hie hinauß/das ander dör hinauß kommt. **Hispan.** Compra de bie-nes de desterro. **Polon.** Przypadl'ego dobra konfiskowanie. **Vngar.** Kotia retye. **Ang.** Forgetting of some mens goodes.] Cæsar comment. 3: Postridie ejus dici refractis portis, quum jam defendetur nemo, atq; intromissis militibus nostris, sectionem ejus oppidi universam Cæsar vendidit: id est, bona oppidi vendidit sub hasta. Tacitus: Reliquias sectionum Neromanarum nondum in fiscum convertatas revocatis ab exilio concessit. Hoc est, reliquias eorum bonorum, quæ Nero, dominis in exilium actis, hisco vendicaverat.

Sector, oris, m. t. verbale est à secando deductum, cum significans qui aliquid incidit, aut dividit: [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] mebarish. **Gall.** Coupeure, rongeur. **Ital.** Tagliatore. **German.** Ein abschneiden/hauwen. **Hispan.** Cortador. **Pol.** Obrünac, pręgińac, prękrwanac. **Vngar.** El vago, meték. **Ang.** A cutter that cutteth any thing of or a sunder.] ut. **Sector** zonarius, qui alterius zonam, aut marsupium incidit. βαλανόπορος. Plautus in Trinummō: Mira sunt, ni illuc homo est, aut dormitor, aut sector zonarius: q Sectores item dicuntur, ut autor est Asconius, qui spem sui lucri secuti, bona damnatorum emebant in auctiōnibus, ac postea pro compendio venditabant. Inde à Cicer 2. Philip. M. Antonius sector Pompeii appellatur, quoniam bona Ch. Pöppel emerat. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] vicias rebus. **Gall.** Acheteurs de butins ou biens confisques. **Ital.** Comparatori del bottino. **Ger.** Det ein verfallen Gute / so man vergantet / an sich laufft. **Hispan.** Compradores, de los bienes del desterro. **Pol.** Skupien przepadlich dobt. **Vngar.** Fukar, nárcs/egyez ki kotiauetien marhat vezet. **Ang.** That byeth the forfaite of some man.] Cic. pro Rose. Nescimus per ista tempora eosdem ferē sectores fuisse bonorum & collorū. Asconius inuit Sectorem in hac significatione dici à sequendo: arbitror ab antiquo verbo Seco, secas, dictum: quod idem significat, quod Sequor: Vnde Sector, sectaris, & Secta, sectæ: q Item Sectores, teste Valla lib. 1. Elegant. sunt accusatores, qui ex damnatione accusati dimidium bonorum expectant; aut certant reliquam partem, & id perseguuntur. Budæus eos propriè dicit sectores appellati posse, qui delationibus faciendis confimationes à principibus impetrant, ut homines interdum insontes fortunis omnibus everrant.

Sectrix, verbale, f. t. ejusdem significationis. Plin. libr. 36. cap. 17: Vnde enim vitricus Sylla, & Metella mater, proscriptorum sectrix?

Sectură, æ, f. p. Ipsa sectio, sive secandi actio. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] Gall. Coupeure, rongeure. **Ital.** Tagliatura. **German.** Ein schnitt oder das schneidet. **Hispan.** Cortadura. **Polon.** Zacięcie, wojnig. **Vngar.** Vágás, metékes. **Ang.** A cutting a sunder.] Plin. libr. 37. cap. 8: Et venatus quidem Callaidis talis sectura, formantur, alias fragiles. q Secturæ item dicuntur fodinæ, sive tuniculi subterranei, in quibus metalla exciduntur. Cæsar Comment. 4: Quibus fortiter resistenteribus, vineas, turrensque subegit: illi alias eruptione tentata, alias cuniculis ad aggerem

vineasq; actis, cujus rei sunt longè peritissimi Aquitani, propteræ quod multis secturæ sunt. **Sectile, pen. cor.** Quod sectum est, sive secari solet, aut sectu facile est. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] Gall. Aise à couper, tailler, scier ou fendre. **Ital.** Tagliata, o facile da tagliare. **Ger.** Schnedig/geschntten/das sich gern schneiden oder hauen läßt. **Hispan.** Cosa cortada o que se puede cortar. **Pol.** L'arvi do prægnencia, do præcęscia. **Vng.** Metzherb, el mestetet. **Ang.** Ease to be cut.] q Sectile porrumb, idem quod sectivum, cujus folia identidem solo tenus secantur. περιστή, περιστή, luven. **Satyr.** 3. - quis tecum sectile porrumb Sutor, & elixi vertucis labra comedit? Medulla sectilis. Plin. libr. 16. cap. 39. Ebri sectile, Ovid. de Medicam. faciei.

Sectivus, a, um, pen. prod. Quod sectum est, aut secari solet: [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] Gall. Taille, coupe, chiqueté. **Ital.** Tagliato, fesso. **Ger.** Geschnitten/das man abschnedet. **His.** Cortado, rajado. **Pol.** Prægnencia, præcęscia. **Vng.** El metzhetb, vag metelendb. **Ang.** That is cut or used to be cut.] ut. **Porrumb** sectivum, quod folia ejus sapientiæ secantur, ut profundius crescat. Duo enim sunt porri genera, unum capitatum, alterum sectilem. Col. lib. 11. cap. 3: Porrum si sectilem facere velis, densius satum præcepérunt priores reliqui: & ita quam inctreverit, secari.

Segmentum, nis, n. t. Segmentum, quod à re aliqua resecatur: à quo sunt præsegmentum, & resegmentum. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] bether. περι. **Gall.** Rongure, piece. **Ital.** Tagliamento. **Ger.** Ein abschnittsing/abgehauwen stück. **Hispan.** La rajada. **Pol.** Vojnek, wojnek, okrawka. **Vng.** Metzlek, le metels aprosag. **Ang.** That is cut of frome any thing.] Plin. lib. 13. cap. 12: Segminibus utrumque amputatis. Gell. lib. 10. cap. 15: Vnguium Dialis & capilli segmenta subter arborem felicem terra operiuntur. Composita vide suis locis.

Segmentum, n. f. Proprietate segmenta, & ramenta quæ à re quapiara resecatur: à secando, quasi secameta, cing mutata. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] schebabim. διαρρήγηστα. **Gall.** Mourcœux, pieces, lopins. **Ital.** Tagliamenti, pezzi tagliati da qualche cose, rassatura. **German.** Abschnittsing/alles das so von einem ding abgehauwen wird. **Hispan.** La scorradura, rajado. **Pol.** Vojnki, okrawki, struczini. **Vng.** Hallás dek, aprobek, metzlek. **Ang.** Things that is cut of frome other.] Plin. lib. 36. de ratione secandi magnoris loquens: Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erudit marmoris. Hinc etiam paret, & ut ita dicam) membra mundi, quæ in universa terra digerit (quæ nostri circulos, Græci parallelos appellant, & climata) segmenta dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 33: Plura autem sunt segmenta mundi. Principium habet Indie pars versa ad Austrum, patetque usq; ad Arabiam, & Rubri mariis accolas: Idem: Quod supereft terrarum, tribus assignatūt segmentis: q Segmenta itē, dicebantur minuua auri, & purpuræ, alteriusve materiæ segmenta, ex quibus vermiculatim cōpositis, pretiosissimæ conficiebatur vestes, quæ segmentata dicebantur: quanquæ non raro pro ipsis etiā vestibus segmentata polita legamus. Ovid. 3 de Arte: Quid de ueste loquar? nō jam segmenta requiro, Nec quæ de Tyrio mutice lana rubet. Val. Max. Datum est mulieribus ut segmenta aurea ostendarent. Iuven. Satyr. 2, segmenta enumerat inter nubentium ornamenta. Segmenta (inquit) & longos habitus & flammea sumit Arcano qui sacra ferens nutantia loro Sudavit clypeis ancilibus. Non desunt tamen qui Segmenta interpretentur monilia ex auro & gemmis confecta.

Segmentatum, a, um, Segmentis ornatus, sive ex segmentis & frustis factus: [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] Διαρρήγηστα. **Gall.** Faist de plusieurs pieces de diverses couleurs. **Ital.** Ricamato. **Ger.** End gelegt/versetz mit vielerlei holz. **Hispan.** Trepado, pintado. **Polon.** Szuk werkowani, sztawnie ciek g'oboni. **Vngar.** Hasogatot, sek darabbold tsfinaltató. **Ang.** Made of many and diverse pieces of diverse colours.] ut Vestes segmentatae, de quibus jam egimus. q Segmentatae cunæ, quæ consecuta sunt ex tenuissimis segmentis diversorum colorum, & quodam quasi vermiculato emblemate pictæ. Iuven. Satyr. 6: Et segmentatis dormisset parvula cunis. Quāquam non desunt qui cūnas segmentatas ibi intelligent, veste segmentata testas.

Sectors, & socors, om. t. Ignavus, segnis, tardus, vel negligens in consulendo, meditando, prospiciendo quid opus sit factio, quasi sine corde. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] חַבְלָה, חַבְלָה, חַבְלָה. **Gall.** Estouard, lourd, paresseux, negligent. **Ital.** Perro, iardo, negligente, poltrone, misero. **Ger.** Unbeherrsch, träge, hinstessig. **Belg.** Luy, traech, slap. **Hispan.** Descorazónado, perezoso, negligente. **Pol.** Gnafni. **An.** Boiajliwi, niesmial'i: **Vngar.** Tunia, rest, henield. **Ang.** Slinish, slouthfull, hartles or with out spirits.] Terent. in Adelph. Nolim cæterarum rerum te socordem eodem modo. Cic. 1. de Nat. deor. Contra quos Carnades ita multa differuit, ut excitaret homines non socordes ad veri investigandi cupiditatem. Col. lib. 1. cap. 1: Itaque istam vitam socordem persequitur valetudo.

Socordia, & socordia, ignavia, inertia, segnities. [נָגַחֲרֵת יְהוּנָה] חַבְלָה, חַבְלָה, חַבְלָה. **Gall.** Soisse avec paresse, bestise & lourdisse. **Ital.**

Mancamento di core, di giudicio. Ger. Trägheit/hintessigkeit/mangel an gutem verstand vnd vrtheit. Hisp. Descorazamiento. Pol. Gnus-nos, item gl' upstö. Vng. Herules, resteg, tunnias/seg. An. Slouth-fulnessse, flugzhmeje.] Secordiam, inquit Festus, quidam pro ignavia posuerunt. Cato pro stultitia. Plaut. in Poen. Numia nos socordia hodie tenuit. Terent. in Andr. Enimvero Dave nihil loci est segnitiei, neq; socordia. Liv. 2. Bel. Pun. Sed pœnus advena ab extremis qrbis terrarum terminis nostra cunctatione & socordia jam hoc progressus.

Socorditer, sive Socorditer, Ignaviter, negligenter. [*pauca*. Gall. Lourement, & negligement. Ital. Con d'apocagine. Germ. Hintessigketh/fauteit. Hisp. Descorazadamente. Polon. Gnus-nie, leuwie. Vngar. Restel, tunnial. Ang. Slouthfull, flugzhmeje.] Inde Socordius, comparativum, Liv. 1. ab Virbe: Ab Albanis socordius res acta.

Sécreto, Secretus. Vide SEGHERNO.

Secta, Sectarius, Sectator, Vide SEQVOR.

Sécubo, as, pen, cor. Scorsum, sive solus cubo. [*dormitor*. Gal. Coucher à part. Ital. Sedor si dormire da un canto solo. Ger. Besonder tigen. Hisp. Añsiatarse o dormir à parte. Pol. Offob noleze. Vngar. Egész a halok. Ang. To lyce a part.] Liv. 4. Decad. lib 9. Per jocū adolscens vetat eam mirari, si per aliquot noestes secubuisse religionis causa, ut votu pro valetudine sua facto liberaret. *Secubitus, us, m. q. ipse secubandi actus.* [*dormitio*. Gall. Cou chelement à part. Ital. Essò dormire separatamente. Ger. Das besonder tigen. Hisp. Aquel apartamiento de cama. Pol. Offob lejenie. Vn. Egész a halok. Ang. Alying a part.] Ovid. 3. Amor. Eleg. 9. Qui tuis secubitus iustes dea flava fuisse, Has cogor sacris nunc ego ferre tuis. Catinus Argonaut. Anxia nec mater discordis moëta pueræ secubitu, caros mittere sperare nepotes.

Sécuł, a, pen, cor, f. p. Falx à secando dicta, ut at Vattro libr. de ling. Lat. 5. [*λιγγον* γάλλον. Gall. Faucille. Ital. Falce. Ger. Ein Säge. Hisp. Hoce para segar. Pol. Kossa. Vng. Kaska. Ang. Sike or hooke.] Hac utuntur qui in pratis herbas secant. *Séculum, seculi, n.s.* sive à secando, ut quibusdam placet: sive, ut alii malunt, à sequendo deducatur, absq; diphthongo melius scribitur, productiq; antepenultimam contra primitivam rationem. [*λιγγον* γάλλον. οἰαρία, ηετά. Gall. Siecle, l' espace de cent ans. Ital. Secolo, età. Ger. Ein zeit von hundert jaren/ein alter. Hisp. Siglo, edad. Pol. Wieck, so iest que stoletus. Vngar. Horzuidb, /zeg exendb. Ang. An age, the space of an hundred years.] Est autem seculum idem fere quod hominis unius ætas. Festus interpretatur spatium centum annorum. Vnde carmen Horatii seculare dicitur, quo describuntur sacrificia quæ centesimo quoque anno fiebant. Id eriam colligi potest ex lib. 2. Ciceronis de Oratore, quum ait Numam Pompilium duobus seculis Pythagoram precessisse: quem ex Livii autoritate constat ducentis annis fuisse ante Pythagoram. Sunt qui spatium triginta annorum, seculum putent: alii verò mille annos seculum habere existimant. Cicero Bruto, lib. 11: In multa secula videhamus Rem publicam liberatam: hoc est, in multum tempus, sive in multis ætates. Idem 2. de Orat. Seculis multis anciè gymnasia inventa sunt, quām in his philosophi garrule coepunt: Id est, multis retro ætibus. Idem 6. Veit. Parientes quorum omnes tot secula manserat. Idem 4. Acad. Nihilne tot seculis summis ingenii, maximis studiis explicatum putamus? Seculum, sive seculum, per synopen, Lucretius pro genere usi/pat: ut Serpentina secla, lib. 6: Naribus alipedes ut cervi sapè putantur. Duxere de latebris serpenta secla ferarum. Idem libro 3: D'sciperent homines, saperent sera secla seclarum. Et libro 1: Efficiunt ut cupidè generatim secla propagent. Sæpè etiam seculum accipitur pro tempore. Cicer. in Parad. Etiam ipse fortassis in hujus seculi errore versor. Id est, in errore nostri téporis vel nostræ ætatis. Aurea secula. Virg. 6. Aeneid. Augustus Cæsar divum genus aurea cōdet Secula. Aspera secula. Ovid. 1. Metam. Aspera tum positis mitesecula pelvis. Impia secula. Virg. 1. Georg. Impiaque æternam timuerunt secula nostra.

Sécularis, seculare, om. t. Quod centesimo quoq; anno instaurati. [*λιγγον* γάλλον. Gall. Qui se fait de cent en cent ans, de secle. Ital. Di cent anni di secolo. Ger. Das über die hundert jar wider gehalten wird. Hisp. De ciento annos, de siglo. Pol. Ręektor ochniaryaga c̄o sliat. Vng. Zar extenzónken valo. Ang. That is done every hundred years.] Vt ludi seculares, qui ita instituti erāt, ut nonnulli centesimo quoq; anno fierent: quanquam postea Princeps um ambitione, minore spatio interjecto, sæpius fuerint instaurati. In his ludis præco pronuntiare solebat, Populum Romanum eos visurum esse ludos, quos nemo ejus cœtatis unquam vidisset, aut visurus esset posthac. Plin. lib. 7. cap. 48: Minus miror Stephanopem, qui primus togatus saltare instituit, ut: que secularibus ludis saltasse.

Sécum. Dictione composita ex ablativo se, & præpositione cu: notæ est significationis. [*Μετα* himmō. ouj iawnō. Gall. Aut, soy. Ital. Conso. Ger. Mit sich/mithm sebs. Hisp. Conigo. Pol. Sam

Vnq. Velle. Ang. With him self.] Cic. Att. lib 8: Quis autem est, tanta quidem de te, qui vallè secum ipse disputet? Virg. 4 Aen. Ille meos, primus qui me sibi junxit, amores Abfultus ille habeat secum, servetque sepulcro.

Sécundo, secundas, Vide SECUNDVS.

Sécundus, a, um. Qui immediatè sequitur primum: & tam numeri, quam dignitatis ordinem denotat. [*τέταρτης, δευτέρης*. Gall. Second, deuxieme. Ital. Secondo. Ger. Das ander. Belg. Die tweede. Hisp. Segundo en orden. Pol. Wtori, drugi. Vng Ma-sodik. Ang. The seconde.] Cic. in Orat. Quoniam id secundum erat de tribus. Virg. 11. Aen. Turnus ego, haud ulli veteri virtute secundus. Huius 4. bellii Alex. Bellonæ templum, quod tanta religione colitur, ut sacerdos ejus de cœ majestate, imperio, & potentia secundus atque consensu gentis illis habeatur. q Per translationē ponit pro prospero: [*τέταρτης* maſſiach. Ang. Gall. Heureux, favorable, qui viene à gré. Ital. Prospeta favorenoole. Ger. Glücklich. Hisp. Coja prospeta, favorable. Polon. Szczęśliwi. Vn Zerenses, bodeg. Ang. Proſperous, luckie.] ut secunda fortuna: id est, prospira, quod vel conatus nostros sequitur, vel quod nobis obsequatur. άρχὴ τέταρτης. Virgil. 9. Aeneid. tantum fortuna secunda Aut diversa cadat. Sic res secunda, quæ pro nostro desiderio sequuntur. Virgil. 10. Aen. Necia mens hominū fati, sortisq; futura, Et servare modum rebus sublata secundis. Ventus secundus, qui à puppe sequitur. οὐετέταρτης. Virgil. 4. Aen. -nec Zephyros audis spirare secundos? Secundo lumine nare, sive navigare: hoc est, in eam partem in quam flumen decurrit. Ovid. 4. de Ponto: sed flumine sepe secundo Augetur remis cursus euntis aquæ. Virgil. 3. Georg. missusq; secundo defluit amni. Secundis auribus aliquid acciperest est, benevolis, clementibus. Liv. Omniaque semper quæ magistratus ille dicit, secundis auribus: quæ ab nostrum aliquo dicebatur, adversis accipietis? Secundo populo philosophiam vituperare, dixit Cicer. 2. Tusc. id est, favente, & rō repugnante. q Secundo lumine, pro secundo die, posuit Cic. ad Att. lib. 7. Epist. 144. q Secunda classis, in censu Servii Tullii Romanorū regis, dicebatur ea pars populi, quæ ætis LXXV. M. aut eo amplius, intra tamem centum millia, in censum defebat: isdemque armis utebatur, quibus prima classis, præter loricam & clypeum, cuius loco scuto utebatur. οὐετέταρτης. Vide Livium lib. 1. ab Urbe condita. q Secundæ mensæ discuntur fructus, cæteraque bellaria, quæ sublati carnibus secundo loco apponuntur. οὐετέταρτης. Quæ nominis ratio iudeccta est, quod antiqui mensas appellabant ipsos discos, sive quadras, quibus epulæ in convivium intrebantur. Virgil. 2. Georg. Non ego te diis & mensis accepta secundis Transieram Rhodia. Horat 2. Serm. Satyr. 2: tum pensilis uva secundas Et nux ornabat mensa cum duplice fico. 1. egitur secunda mensa, in singulari numero. Cic. Att. lib. 14: Hæc ad te scipli apposita secunda mensa. Plin. lib. 9. cap. 35: Inferri mensam secundam jussit.

*Sécundum, Præpositio accusat. casui serviens, & ponit pro ex. [*τέταρτης* τέταρτης, γάλλον. Gall. Pres, aupres, apres, selos. Ital. Secundo, appresso. Ger. Nach. Belg. Byna. Hispan. Segundo enca. Pol. W'laug. Vng. Zerent. Ang. According.] Cic. 6 Verr. Secundum arbitrium tuu testes dabo: id est, ex tuo arbitrio. Idem de Senect. Quid autem tam secundum naturam est, quām senibus emori? q Interdum idem valet, quod post. μετά. Servius Sulpitius ad Cic. lib. 4. Duo vulnera accepisti, unū in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Quintil Nam quod unum mihi secundū patrem, fortuna videbatur parasse præsidium: id ego sperare in alia forte non poteram. Cic. 1. Ofic. Proxi-mè autē & secundū deos, homines hominibus maximè utilles esse possunt. q Interdum idem valet quod pro: ut Prætor secundum me decrevit: id est, pro me. Cic. pro Q. Roscio. Secundum eos judicari volumus. Idem Attico: Qui sq; eouī secundum causam nostram judicavit. q Aliquando in: ut Secundum quietem: id est, in quiete. Suetonius in Augusto: Affratabat ipsum esse, cuius imago secundum quietem libi obversata sit. q Aliquando super, live de. καὶ. Salust. in lugubribus: Secundum ea ut deliberetis, &c.*

Sécundō, adverbium, Secundo loco, secunda vice, iterum, tutus. [*τέταρτης* τέταρτης, γάλλον. Gall. Secondement, pour la seconde fois. Ital. Secondamente, secondariamente. Ger. zum andern mal. Belg. Ten tweeden mal. Hisp. Segundamente, secunda vez. Pol. W'torim rajem. Vng. Majödzor. Ang. secondly.] Cicero Attico: Semel hominem allocutus fucram: an secundò mihi redeundum esset, ignorabam.

Sécundæ, artus, f. p. Membrana illa qua partus obvolutus ex utero prodit: dictæ quod in nascientem infantem sequatur. [*τέταρτης* τέταρτης, γάλλον. Gal. La peau de quoy est enveloppée l' infant au ventre de sa mere, l' arrêter faire. Ital. s. ondine, la pelle nella quale è involto il fanciullo nel ventre materno. Ger. Das buschlein/bürde oder nachgeburt / ist das fellin in welchem das Kind in Mutter leibigt. Hisp. Las pares de la mujer despues del parto. Pol. Blanka w'laug si rodime,

*sierodimico, cyperek. Vngar. Giermek tarto lantorna, bartika. Ang.
The skinne wherein the infant lyeth in his mothers wombe.] Plinius
Brassicę succus contra ardorem febrium facit & stomachi vi-
tia, & ad secundas.*

Secundani, m. f. Dicebantur secundæ legionis milites, sicut
Primani, primæ legionis. [Ad eum dicitur etiam spqrndrui
Pol. Post sedis pol' nigræ.] Liv. 4. bell. Maced. Dum repentit eni-
xè signum priores, secundani se porta ejecere. Et paulò post
Secundani terga hostium cœduant: cœteri castra diripiunt.
Plin. lib. 3. cap. 4: In Mediterraneo colognia Arctate sextanorū
Blitteræ septimanorum, Arausio secundanorum.

Secundarius, a, um, Quasi secundi ordinis: [γενησην. Adser-
gat. Gall. Second apres le premier. Ital. Secondario, della seconda
volta. Ger. Des anderen. Hisp. Lo segando que se faca. Pol. Wtori.
item, chlieb postiedni. Vng. Masod rendbeli. Ang. The seconde.] ut
Panis secundarius: id est, vulgaris & sordidus, ut qui confe-
ctus sit ex farina, ex qua pollinis pars ante sit excussa. [pan-
gis æter. Gall. Du pain bin, gros pain. Ital. Pane grosso per la fami-
glia. Germ. Schwärz und rauh Befindbrot. Belg. Ruggenbroet.
Hisp. El panbaco.] Sicut in August. Cibi minimi erat, atq; vul-
garis ferè secundarium panē, & pisciculos minutos maximè
apperebat. Hic etiam secūdūs dicitur. Horat. -pasti siliquis, &
pane secundo. q Legimus & secundarium neut. gen. pro ea
parte farinę ex qua conficitur panis secundarius. Plin. lib. 18.
cap. 9: lustum est è grano Campanæ, quum vocant castratam, è
medio redire sextarios quatuor filiginis, vel è gregali sine ca-
stratura sextarios quinq; Præterea floris semodium, & ciba-
rii (quod secundarium vocant) sextarios quatuor, furfuris sex-
tariorum totidē. q Ponitur aliquando pro proximo, & secundo.
Cic. 2. de Invent. In hoc aut loco caput illud erit accusatori, si
demonstrare poterit alii nemini causam fuisse faciendo: secū-
darium, si tantum, aut tam idoneam nemini. q Cic. de Clar.
Orat. Q. Arrius M. Crassi secundarium appellat: hoc est, se-
cundum à M. Crasso eloquentiæ locū obtinenterem. Idem (in-
quit) faciebat Q. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius.
Secundo, as, act. p. Prospero, prosperum reddo. [προσ-
φιλαχ. L'eo e' g. Gall. Donner prosperitè, faire prosperer. Ital. Pro-
sperare. Ger. Glücken das ist; glücklich machen. Belg. Gelüchtlich ma-
chen. Hisp. Prospereò fortunar. Pol. Szczęśliwo czynie. Vngar. Ze-
reutsestien, bodozitom: Ang. To mak prosperous or to luck well.] Pro-
pert. Iam liquidum nautis aura secundat iter. Virgil. 7. Aen.
.di nostra inceptra secundent. Ovid. Epistol. 13: Blandaque
composita aura secundet aquas. q Hinc obsecundo, as, de
que alibi.

Sécūris, bujus securis, f. t. Instrumentum ad secunda ligna: quasi semiquiris, ut inquit Servius, vel, ut verisimilius videatur, à secando. [קַרְדָּם kardám חֲשֵׁשֶׁל chashshél גַּהְרָן cheláp, πλάκυς Gal. Vne hache ou cognée. Ital. Scure, manara. Ger. Ein Axt/Beile. Belg. Een bûl. Hisp. La segur ò seguron. Pol. siłkiera. Vng. Feyze, xkerje. Ang. An axe or hatchet.] Virg.lib. 11: æratam quatiens Tarpeia securim. Cicer. 3. Verr. Agunt cum precipitem pœnæ civium Romanorū, quos partim secuti percussit, partim in vinculis necavit Idem in Pison. Quum miser ille securibus hospitis sui cervices subjiceret. Hujus instrumenti inventrix fuit Penthesilea Amazon, teste Plin.lib.7.cap.56. Vnde & Amazones securigeræ à Poëtis dictæ sunt. q Secures magistratibus, qui animadvertisendi potestatem habebant, solebant præferri illigatae fascibus. Cic. 6. Verr. Quamobrem fasces Prætoribus præterantur, cur secures datæ? q Infligere Reip. securim, per translationem dixit Cicer. pro Plancio, pro eo quod est vehementer lædere, vel graviter ei officere. Idem pro Mur. Quam te securim putas injecisse petitioni tuæ? Id est, quantum detrimenti putas te attulisse tuæ petitionis? quasi dicat, Omnem petitionis tuæ spem quādam quasi securi præcidiſti.

Sécūrūculā, lā. Exigua securis. [πλευρός. Gall. Vne bachette, petite bache. Ital. Picciola scure, manara. Ger. Ein drettun. His. Pequena segur, ò seguron. Pol. Siekierka. Vng. Zekerczeske. Ang. A little axe or hatchet.] Plin.lib.18.cap.19: Securiculam insitivam pendere, qua intercidantur radices.

Secūris, fer, ra, rum, Qui fert securim. [πελεκυφός. Gal. Qui porte hache ou cognée. Ital. Chi porta la scure. Ger. Ein Axtr trager. Hisp. El que trahe la segur. Pol. Sie kiernik. Vng. Szekeres. Ång. That beareth an axe.] Ovid. 12. Metam. Quinq; neci Cæneus, dede-
rat, Stiphelumq;, Bromumq;, Antimachumq;, Helimumq;, securiferumq; Pyracmon.

Secūrigēt, ra, rum, Securifer. [πλευρόφορος]. Ger. Ein Beihälter. Pol. siekieros. Ovid. Epist. 4. Prima securigetas inter virtute puellas Te peperit, nati signa favore parens. Sil. lib. 16: hic fera gentis More securigeta miscebat pælia dextra.

Securicla, clæ, Lignum retinaculum, quod suscus, sive sub-
scus dicitur: quo duo ligna inter se tenacissime vinciuntur.
Vnde securielati cardines apud Vit. uv. lio. 10: Nostris, inquit
Budæus ut arbitror, hirundinum cædus appellant.

Sécūridācā, Herba est ciceris foliis, pusilla, foliculos habens corniculōum modo aduncos, & in iis semen rufum, securiculæ ancipitis figura, à quo argumento & nomen invenit, πτλίκων. Nascitur in hordeo, & tritico, quæ & amplexus suo non raro enecat. Alio nomine hedysarum dicitur. Apud Gallos varia sortitur nomina, aliis fabam lupinam, aliis erbum, aliis granum appellantibus.

Secūrus, a, um, *Tranquillus*, cura & anxietate vacans: quasi sine cura. [ΠΙΩΝ batinach ΠΙΩΝ neemán ΙΩΝ schalēr ΙΩΝ scheley, ἀφεντς, οὐχιθεοί, αργαλής. Gall. *Affuré*, *seur*. Ital. *sicuro*. Ger. *Küwig*/ohne Sorg/*sicher*. Belg. *Gerust*/*sorgeleos*. Hisp. *Seguro* = descuriado. Pol. *Bałpiecza*, *spokojni*, *bek frassantu*. Vng. *Bátor*, *batorfagban elb*. Ang. *Quiet*, *slack*, *slouthfull*, *assured*.] Et differt à tutus: quod securus dicatur is qui nō timeret, etiam si immineat periculum: tutus autem is qui est extra periculum, quāvis etiam timeat. Ciceroni *Placus*, lib. 10: Si Africane legiones celeriter venient, securos vos ab hac parte reddemus. Ovid. 1. *Metam.* Mollia securæ peragebant oria gentes. Ibidem: Néve foret terris securior arduus æther, Affectasse ferunt regnū cœlestè Gigantas, &c. q. Aliquando securus capitur pro cōtempore, in curioso, & negligente: tuncq; regit genitivum. διάχρονος. Virg. 1. Aen. *securus amorū Germanæ*. Quint. lib. 8: In quod sēpè etiam incidit Cicer. *securus tam parvæ observationis*. Lucan. lib. 1: *Per ferrum tanti securus vulneris exit*. De leone.

Securitatis, tatis, f. Tranquillitas curæ, anxietas & periculi ex-
pers. [**ΠΩΣ** bētach | **ΠΩΣ** bissatichón τίτλον schalváh, τίτλον scholé.
άσθια, ἀρφάδεια, οὐρα. Gal. Seureté, assurance. Ital. Sicurezza, sicu-
rezza. Ger. Sicherheit/ruhe/vnd stille des gemüts. Hisp. Seguridad
o descuyo de Pol. спокойствиe. Vng. Batorfigos elet gondalkwel va-
lo. Ang. Quietness, securite, sûrenesse.] Cic. de Amic. Caput esse
ad beatè vivendum securitatem, qua frui non possit animus,
si tanquam parturiat unus pro pluribus. Idem 5. de Finibus:
Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquil-
litas, quam appellant οὐραίων, et separata fuit ab hac dispu-
tatione, quia ista animi tranquilitas ea ipsa est beata vita.
Plin. Epist. 332: Sicut largitiones ex publico fieri mādata pro-
hibent, ita vivendum ac multorum securitas subruatur. Phi-
losophi definiunt Securitatem, rectam esse placidamq; animi
constitutionem, malorum impendentium cura vacantem:

Sécus, Præpositio cū accusativo, idē significans quod juxta.
[~~ma~~g. Gall. Pres. ^{apres.} Ital. Appresso. Ger. Räbend. Belg. By.
Hisp. Cerca. Polon. Podie. Vng. Mellete. Ang. Nere or nigh to.]
Sempronius Asellio Histor. lib. 14: Ne possent stationes face-
re secus hoc. q Aliquando adverbium est, & significat aliter.
[~~aa~~us. Gall. Autrement. Ital. Altrimenti. Ger. Anders. Hisp. Eu-
tra manera.] Sequuntur aut elegāter particulæ ac, atq; quām.
Cic. pro Muræna: Qui me non secus amavit ac si meus essem
frater. Idem de Orat. Sed paulò secus à me quām ab illo dis-
tributa. Idem de Nat. deor. Sed quoniam cœpi secus agere
atq; initio dixerā. q Hinc cōparativus Secius. Virg. 3. Georg.
Interea toto non secius ære jungit. Afranius pro Repub. Sin.
id quod nos spero, ratio talis secius ceciderit. q Secus etiam
neutri generis nomen, idem significans quod sexus, notatum
à Solipatro ex Salustio. Virile secus.

Sed, coniunctio est discretiva, sive adversativa. [כ נ chi
im à κα Gall. Ma. Ital. Ma. Ger. Aver. Belg. Maer. Hisp. Ma. &
empero. Pol. Ale. Vng. De. Ang. Bot.] Cicero de Orat. Non de
præstanti quadā & eximia, sed propè de vulgari, & communi
prudentia dispu-to. ¶ Aliquādo incipientis particula est, aut
certè ad diversa transcuntis. Terent. And. Sed Pamphilum vi-
deo. ¶ Iungitur aliquando cū autem Plaut. in Rud. Sed autē
quid si hanc hinc abstulerit quispiam sacram urnam Veneris?
Aliquando cum verò. Cicero 7. Verr. O' præclarum impera-
torem, nec jam cum M. Aquilio fortissimo viro, sed verò cum
Paulis, Scipionibus, &c. ¶ Ponitur aliquando pro sed etiam.
Cicero pro Milone: Obliti estis non modò inimicorum Mi-
lonis sermones, sed nonnullorum imperitorum.

Iomis itinoribus, seu hominorum impetratorum.
Sedēnī, Adversativa particula, quandam etiam probationis
vīm habens adjunctam. [חִימָאַת chi im.āt yāq̄. Gall. Mais
pource que, mais, Ital. Ma pur. Ger. Aber doch dann ist Hisp. Mu. em-
pero mas. Pol. A lie y tex. Vng. De mind az altal Ang. Bot bcaus,
bos.] Virg. 1. Aen. hoc regnū dea gentibus esse. Siqua fata si-
nant, jam tum, tenditq; sovetq;. Progeniē sedenim Trojano à
sanguine duci Audierat, Tyrias olim q̄ verteret arcēs. q̄ Acci-
pitur & pro autē, sive verō. Cic. pro Archia Poēta. Statim Lu-
culli, quū prætextatus etiam tum Archias esset, eum domum
suam repperunt. Sed enim hoc non solūm ingenii ac litera-
rum. verum etiam naturę atq; virtutis, ut domus, quæ hujus
adolescenti p̄ma fuerit, eadem esset familianssima sene-
ctuti. q̄ Aliquādo p̄o etenim, sive certē. Plaut. Curc. Sedenim
nequeo dīcere quin herum accusem meum.

Sédate, Sedatio, Sedatus. Vide **S E D O**, feda.
Sédéo, des, sedi, tessum, n.s. Ejus antithera sunt **sto, ambulo**.
[בְּשַׁבָּח] *jaschab*, *מִשְׁפָּעָה*, *מִשְׁפָּעָה*, *מִשְׁפָּעָה* Gall. **Seoir**, ^{s'} affoir.

estre abus. Ital. Sedere, sentare, stet & sedere, stet assentato. **German.** Sigen Belg. Eten. Hisp. Assentarse estar assentado. Pol. Siedze. Vng. Verseg wéld Ang. Tosif.] Cic. 2. de Divin. Quum virgo staret, & Cæcilia in scila sederet. Plaut. Stich Si nō ubi sedcas locus est: at est ubi ambules. Dicimus aut, Sedeo super equū, Sedeo equo, & Sedeo in equo. Quintil. An sit credibile, super caput Valerii pugnantis sedisse corvum. Cic. de Orat. In solio sedens domi. Idem 2 de Finib. Sedere in solio ornatu regali. Idem Att. lib. 2: Maloq; in illa tua sedecula sedere, quam in itorum sella curuli. Maitial. libr. 5. Epigr. Vno credis equo posse sedere duos: q; Sedere in ovis, pro incubare. Plin. libr. 9. cap. 51: Polypus foemina modò in ovis sedet: modò cavernâ cancellato brachiorū implexu claudit: q; Aves quoq; sedere dicuntur, quū arboi, tecto, aliue rei insistentes, nō movetur. Virgil. 12. Aen. Alitis in parvæ subito collecta figuram, Quæ quondam in bustis, aut culminibus desertis Nocte sedens, serua canit importuna per umbras. q; Aliquando ponitur pro otian, & iugurtha csc. Cic. Att. Quid enim sedere totos dies in villa ista? Virg. 11. Aen. sedeant spectentq; Latini. Terent. In Adelph. An sedere oportuit domi virginem tam grandem? q; Aliquando Sedere ponitur pro placere, & tunc cum dativo construitur. Virg. 5. Aen. Idq; pio sedet Aeneas, probat autor Aeneas. Hieion. in Devter. Si aut postea nō sedet animo tuo, dimittes eam liberam. q; Aliquando pro manere, immorari. Cic. libr. 9. Epistol. Si venti essent, nos hic Corcyra non sedemus. Liv. lib. 2 bell. Puna Id horreum fuit præsidium Poenisi sedibus ad Trebiam. q; Item secundu Augures, Sedere, est augurium capere. Nam post de lignatas cœli partes, à sedētibus capabantur auguria. q; Veitis nē sedere dicitur, quæ apta est. Quint. Nam & ita sedet melius toga, & continetur. A' qua loquendi consuetudine sumpta translatione, Imperiū humeris aliecius benedere dicimus, quod illi probè convenit, & ab illo pro dignitate recte sustinetur. Plin. in Paneg. Quū abunde expertus esset, quam bene humeris tuis sedierit imperium.

Sedens. participium, apud Maitial. libr. 10. Sedens lactuca, pro scilicet. [319] iudicib. regnū p. r. regnū p. q. Gall. Scent, qui est agri Ital. Cis senta assentato. Ger. Sigen. Hisp. Assentado Pol. Siedzen. Virg. Verseg wéld Ang. Setting.] Maitial. libr. 10. Epigr. 48. In quibus est lactuca sedens, & sectile porrumb.

Sedes. hujus sedis, f. t. Sella in qua sedemus. [320] mosch. lib. 10. Gall. Siege, sciour, logi & demeure Ital. sede sedio, budo, da lucere, cadrega, segno, seggio. Ger. Ein sitz sesset. Belg. Eten. Etet Hisp. Asiento, silla, lugar parar assentato. Polon. Siedzenie, stol. Virg. Szek. pad. Ang. A seat, or place of remaining.] Plin. in Paneg. Iam diuidum illi radiatum caput, & media inter dros sedes auro staret, aut ebore. q; Inter sumponitur pro habitatione, vel domicilio, idq; tam singulari, quam plurali numero. [Pol. Mieskanie.] Cicer. de Provinc. Consular. Nam si ille aditus Gallis patuisset, nunquam hęc urbs summo imperio dominicium ac sedem præbuisset. Idem pro Cluent. Sceleratorū sedes atq; regio. Virg. 1. Aen. Hic tamen ille urbem Patavi, sedesq; locavit Teuctorum. q; Interdum ponitur pro sepulcro. Virg. 6. Aen. Sedibus ut saltēm placidis in morte quiscam. q; Interdum pro podice, & ani circulo. Plin. libr. 2: Cinis sarcinorum, vitiumque, & vinaceorum condylomat's, & sedis virtus medetur. q; Sedes luxuriæ per translationem, pro loco in quo maximè viget luxuria. Cic. contra Rullum: Colon Capuæ in domicilio superbizæ, atque in sedibus luxuriæ collorati.

Sediliū à sp. Parva sedes: sediæ. Gal. Petit siege. Ital. sedietta. Ger. Ein sitz sesset. Hisp. Asiento peccatio. Pol. Stol'cejk. Vn. szekere ke Ang. A seat. Jucu' edicula, parva aedes: quamquam non desunt, qui Sedecula scribendū contendant: quo pacto etiam legitur apud Cic. in Epist. ad Att. libr. 4: Maloq; in illa tua sedecula quā habes sub imagine Aristotelis, sedere, &c. Vallat. 3. Sputat omnino sedicula esse scribendū per teit: à vocalē.

Sedēdū à sp. pen. orod n t S-des. subsellium, scannum ad sedēdū apud. [321] mosch. lib. 10. edpa, xedpa, xedpa. Gall. Siege, chaire Ital. Sedeta, edpa. Etet in Ein sitz sesset/scrāmel Belg. Ein Sitten een gesetze Hisp. Asiento, silla. Pol. Stol'ek, l'awka. Vngar. Pad, zek. Ang. A seat or stol- to sitz upon.] Plin. Epist. 10: Sunt locis pluribus qñ sita sedilia è marmore. Virgil. 1. Aeneid. In iūs aquae puræ, xivoque sedicula faxo.

Sedētū ita s. n. num. Quod sedendo fit: sedēdū. Gall. Ce qui au force est au apas Ital. Che si fa a sitere. Ger. Das man sitzen thut. Hisp. Cesa a se sitare à assentadu. Pol. Praça ktoru bywa sedzacy. Virg. Verseg wéld Ang. That is mad sitting.] ut ars sedentaria,

quæ sedendo exercetur: quam & sellariam vocant. Opera sedentaria, qua sit à sedentibus. Col.lib.12.cap.3: Neq; enim sedentaria epis opera, sed modò ad telam debebit accedere: modò os qui cibum familiæ conficiunt invisiere.

Sētēn. T. viii. n. m. s. Q[uod] sedēdō opus facit. sicut futor, fator,
et alii. Et h[oc] ēdūcere. Et rēgēre. Et cōrēgēre. Gall. Vn arti-
stā p[ro]ficiens, sedēnō essāre aſſis. Itat. Chisā aſſe ſtāndo aſſedē,

Belg. Etiam Hisp. Aclarar lo turbio ò offuscar. Pol. vspokaiam, vblagivam. Vngar. Le xallitom, tseudeztem. Ang. To appease or mitigate. Salut. in Catil. Nanque animus impurus, dus, hominibusque infestus, neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitatam vexabat. Lib. 4. ad Herenn. Et hic stiens quām maximē loquatur, neque habeat qui sitim suam sedet: id est, extinguat. q. Dicimus preterea, Sedare arrogantiam, bellum, controversiam, discordias, infamiam, iram, lites, mentes commotitas, motus animi, pavorem, tempestatem, tumultum: quorum omnium exempla in probatissimis quibusq; àutoribus nusquam non sunt obvia. Cic. 2. in Catil. Atque hac omnia sic agentur, Quirites, ut res maximaꝝ minimo motu, pericula summa nullo tumultu, bellum intestinum ac domesticum, post hominum memoriam crudelissimum & maximum, merito togato duce & imperatore sedetur. q. Sedare & incendere contraria. [תְּבַדֵּל chibbah.] Cic. 3. de Leg. At aliquando incenditur, & quidem sāpē sedatur. Sedatūs, a, um, nomen ex particípio, Franquillus, quietus, minimè præcepis. [DpW schokēt, ήρύχειρος, ηρύχης. Gall. Pōf & rafn, coy & tranquille. Ital. Acquettato. Germ. Geſtſet/gescht;bruniget. His. Soſſigado. Pol. Spokaini. Vng. Tendek. An. Affwaged, appeased or mitigated.] Virgil. 12. Aen. Olli sedato respondit corde Latinus. Cicer. Att. lib. 8: Hæc scripsi sedatiore animo quām proximē scripsoram. Horat. in Epist. Oderunt hilarem tristes, trist etaque jocosí Sedatum celeres.

Sedatē, Placidē, quietē, traquillē, & citra commotionem. [ρήγαργτος, ήρύχειρος, ηρύχως. Gall. Coyement, sans trouble. Ital. Placida-mente, quietamente. Ger. Ruwiglich. Hisp. Soſſigadamente. Pol. Spokaini. Vng. Tendezgen. Ang. Quietlie, without trouble.] Cic. in Orat. Cujus oratio, quam sedatē placide loquitur, &c. Placidē, & sedatē ferre dolorem. Idem 4. Tusc. Sedatio, onis, f.t. Moderatio, placatio. [DpW schéket, ηρύχης, ηρύχων. Gall. Tranquillite, appasement. Ital. Moderatione, paſſimento. Germ. Stellung. Hisp. Soſſiego, aquella aclaration. Pol. spokaini/sg. Vng. Leſindexes. Ang. An appeasing.] Cicero. 1. Offic. Temperantia & modestia, omnisque sedatio perturbationum animi.

Sedūco, is, pen. prod. a.t.p. Scorsum duco, ab aliis duco & se-jungo. [ΤΠV peri. dī ΤΠV η iphridh, άπεργεια. Gall. Tirer & mener à part. Ital. Trargiu de la via. Ger. Räben sich führen. Belg. Terfien teyden. Hisp. Apartar. Pol. Odwodze. Vng. Fel fele vi-zem. Ang. To lead or bring a part] Terent. in Hecyr. Post Pamphilus me solum seduxit foras. Cic. ad Att. lib. 2: Quum hæc disseruissim, seducit me Scaptius, ait se nihil contradicere. Plaut. in Aulul. Ed nunc secreto te huc foras seduxi. Cic. lib. 1. Tusc. Quæst. ad animum transtulit, inquiens: Quum à negotio omni sevocamus animū, quid, inquam, tum agimus, nisi animū ad scipium advocamus, secum esse cogimus, maxi-mē quæ à corpore seduximus? q. Accipitur & in malam partē pro decipio, & in fraudē induco. [ΤΠV pitt. ΤΠV rimmah. ικαναμ, θεραξι. Gall. seduire, tromper, decevoir. Ital. Intranna-re. Germ. Überführen / verschüben, hinder das steht führen. Hisp. Engannar. Pol. Pwodze. Vngar. Meg tsalom, el alatom. Ang. To beguile or deceive.] Terent. in And. Etiam nunc me seducere uitis dicas postulas?

Sedūfili, penult. corr. Qui facilē seduci: id est, decipi potest. Légitimant.

Seductō, onis, verbale, f.t. Abductio, sejunctio. [ἀπαρχεῖν. Gall. Destournement à part. Ital. Eſſo tirare alcuno à parte per par-lare. Germ. Räben sich führung. Hisp. Apartamento. Polon. Odwiedzenie. Vn. Fel fele valo vitez. An. A leading or conueighing a part.] Cic. pro Muræna: Mœstos amicos, observationes, testifi-cationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertebant.

Sedūtūs, us, idem. Senec. de Tranquil. vitæ: Sic hominū, quo-rum maximæ in seducti actiones sunt, &c.

Sedūculum, li, n. f. Quasi sudaculum dictum, genus est fla-gelli, quod vapulantes sudare faciat. Festus.

Sedūlūs, a, um, pen. cor. Diligens, officiosus, intentus. [ΥΠP charadhb. ΤΠV schokēd ΤΠV charadhb. ίμιελάς, άπει-βίς. Gal. Diligent, soigneur. Ital. Diligente, officioso. Ger. Geſtſig/entſchaffig/embſig. Belg. Merſtich/ernſtlich Hisp. Cuidado o diligente Pol. Pylni, dbal'i. Vngar. Zorgalmatos, tiszteleltero. Ang. Diligent, geuen to worke, carnest.] Cicero de Clar. Orat. Eloquen-tes videbare, non sedulos velle conquiri. Tib. 1. Eleg. 3: At tu casta precor maneas, sanctique pudoris, Aſſideat custos edula ſemper anus. Ovid. 1. de Remed. amoris: Nec defunt comites ſedula turba canes.

Sedūlitās, f.t. Pro instanti & fideli officio, ac diligētia. [תְּבַדֵּל charadhb. ΤΠV deaghah. ίμιειδεα. Gall. Soing & diligence; Ital. solicitudine, diligenza. Ger. Steiß und erne/ emſigkeits/ernſthaftigkeit. Hisp. Cuidado, y diligencia. Polon. Pilnſig, dbal'os. Vngar. Zorgalmatosság, tiszteleltero el iara. Ang. Diligence or earnestness in doing.] Cicero Attico lib. 11: Quæſi non efficit

ſedulitate effectæ, & benevolentia tua, licet mihi abire in ſolitudines aliquas. Ovid. 10. Metamorph. Sensimus (inquit) amas: & in hoc mea (pane timorem) Sedulitas erit apta ubi. Horat. 1. Epistol. 7: Officioſa que ſedulitas, & opella forensis adducit febres.

Sedūlō, adverbium. Instanter, diligenter, & ſimpliciter, quaſi ſine dolo, ut inquit Nonius. [ἰμιελάς, ἀπειβίς. Gall. ſoignement, diligemment Ital. ſolicitamente, diligente. Ger. Geſtſiglich/ernſtlichen/embſiglich. Belg. Merſtich. Hisp. Cuidado ſy diligente. Pol. Pilnſig, dbal'i. Vng. Zorgalmatofon. Ang. Diligentlie.] Plaut. in Aulular. Nam nunc quum celo ſedulō, ut omnes neſcient, Omnes videntur ſcire. Terent. in Phorm. Ego ſedulō hunc dixiſſe credo. Id est, ſimpliciter inquit Do-natus. Id em in Hecyr. Non clam me eſt, mi gnate, tibi me eſſe ſuſpectam, uxorem tuam Propter meos mores hinc abiffe, eti ea diſſimulas ſedulō.

Sedūlē, adverbium. ſedulō. ιμιελάς. Colum. lib. 9. cap. 9: Semper quidem custos ſedulē circumire debet alvearia.

Seduin, di, n. f. Herba perperu virens: unde etiam ſempervi-vum appellatur. [ἀειφόρη. Gall. De la ioubarbe. Ital. Sempreuina. Ger. Haubwurz/mawrpfeſſet. Hisp. Yerua puntera. Ang. Hoſſleke, ſenegrene or ſemegrene or ayeſgrene.] Plin. lib. 18. cap. 17: Democri-tus ſucco herbe, quæ appellatur aizoon, in tegulis naſcēs, ta-bulis ve, Latinè vero ſedum, aut digitellum, medicata ſeri ju-bet omnia ſemina. Col. lib. 2. cap. 9: Id ne fiat, remedio eſt mi-ſtus ſuccus herbae, quam rufiſci ſedum appellant. Duo autem ſediſſuſ genera, quorum alterū in teſtis ferē & ſugrundiis naſcens, quòd folia habeat latiora ſedum maſius appellant. [Pol. Rojownik.] Alterum in petris & parientis provenit, à Latinis ſedum, ſive ſempervivum minus diſtum. [Polon. Ro-ſchodnik.] Græci, quia quota annis ter floreat, ſigillares cognominarunt. Vulgaris à foliis vermiculorum ſimiilitudinem re-fengetibus Vermicularē nominat.

Sēgēs, hujus ſegetis, f.t. Propriè fruges eorum ſeminū ex qui-bus conficitur panis, nondum demeſſa, ut ait Valla lib. 4. cap. 24. [ΤΠV kamidh. άροτρο. Gall. Grain, ou blé en terre. Ital. Frua bia-daa in herba, ſegete. Ger. Die ſeit des getreidts/ Roſſaamen. Belg. Waffende ſoien. Hisp. La mifſe. Pol. Nafſenie, zyo. Vng. Gabona, reteneſeny. Ang. Corn growing or ſtanding.] Plin. lib. 18. cap. 17: Si in articulū ſegetes ire coepit, runcare remedium eſt, ne herbae vincant. Et paulo pōſt: Luxuria ſegetū caſtigat dente pecoris, in herba duntaxat. Virgil. 1. Georgic. Quid qui, ne grauidis pro cuſumbat culmus ariftis, Luxuriem ſegetum tene-ra depaſeit in herba. Ovid 1. de Arte: Fertilior ſegetes eſt alienis ſemper in agris. Horat. 2. Epist. 2: - & villicus Orbi Quum ſe-geſes occat, tibi mox frumenta daturus, Te dōminum ſentit. q. Segeſ per translationem: ut Segeſ ſtimulorū, apud Plau-tum in Aulul. Tibi ego rationem reddam, ſtimulorū ſegeſ? q. Ferrea ſegeſ telorum. Virg. 3. Aeneid. Nam Polydorus ego: hic conſixum ferrea iexit Telorum ſegeſ, & jaculis increvit acutis. Clypeata ſegeſ virorum, Ovid. 2. Metam. ſegeſ ac ma-teria gloriæ. Cicer. pro Milone: Quid enim odiſſet Clodiū Milo, legerem, atq; materiem ſuę gloriæ? q. Quandoq; acci-pitur pro ipsa humo jam ſubacta, & ſata, ἀερασθενη. Varro lib. 1. de Re ruit. cap. 29: ſegeſ dieſit, quod aratum & ſatum eſt: arvum, quod aratum, nec ſatum eſt: novalis, ubi ſatum fuit ante, quām ſecunda aratione renovetur. Virgil. 2. Georg. IIIla ſegeſ, demū votis respondet avari Agricolæ, bis quæ Sole, bis frigora ſentit. Plin. lib. 18: ſegetes qua interquevēre, fundūt rolam odoratioſe, ſativa ad cō terra non ceſſit patet. q. Se-geſ quoq; aliquid de leguminibus dicitur. Col. lib. 2. cap. 14: Quod p̄t: ſtorum leguminum ſegetibus fatiscit.

Seginēn, Segmentarius, Segmentum, Vide ſECO.

Segniſ, & huſſe ſegeſ, hujus ſegeſis, om. t. Tardus, ignavus, quaſi line igne, ſicut contrā. Ardens pro ſolerti, diligenti, & mora omniſ impatienti. [Σύν batſel. άργειρ, περιφυτο, ρωτής. Gal. Lische, parafex, nonchalant, tardiflſt. Ital. Pergo, tardo, poltrone. Germ. Erdaſſauſtlangſam. Belg. Trachēt. Hisp. Perezozo, floxo, negligente. Pol. Gnufu lenwi. Vng. Reth, tunia. Ang. Slothfull, ſlack, sluggish.] Virg. lib. 3. Aen. Haud ſegeſ ſtrato ſurgit Pali-nutus, & omnes Explorat ventos. Cic. ad Att. lib. 8: Ego ſicut adhuc videor ſegeſ ſuiſſe, dum ne tibi videar, non laboreo. Cicer. pro Fontio: Segniſ ad imperandum poſthac cæteri ſint, quum videant eos oppugnari, quibus oppreſſis populi Romani imperium incolame eſſe non poſſit q. Interdum po-nitut pro inſecundo & inutili, libr. 1. Georg. - ſanisq; horreſ in arvis Carduus.

Sēgnipēs, dis, pen. corr. Qui tardē incedit. [βραχύπονος. Gall. Qui va lentement. Et peſamint. Ital. Chi va lentamente, peſamint. Ger. Der träge oder gemach tuſſi ist. Hisp. El que camina floxa-mente. Pol. Lenwiecz, gnufuk. Vng. Lassu. Ang. That goes ſluggish or ſlowly.] Iuvenal. Satyr. 8: triſo que trahunt epithelia collo Segnipedes.

Sēgntiſ, tici, f.q. ſive Segnitia, tici, f.p. Tarditas, negligētia.

SS 4 [גִּבְעָן]

[נְבָלָה נְבָלָה batiblith. נְבָלָה batiblith. נְבָלָה batiblith. Gall. Nonchalance, negligēce, tardicitē, pārōsse. Ital. Negligēza, tardezza, da pocagione. Ger Langsamkeit/tragheit/sauheit. Hisp. Perezza, floccelad, negligēcia. Pol. Lenitudo. Vng. Relig. lass. sag. Ang. sluggishness or sloffulness.] Socordia autem est negligētia in cōsiliendo, meditādo, prospiciendo quid opus sit. &c. Terent. in Andr. Enimvero Davenhill loci est segnitia, neq; socordia. Quādoque segnities dicitur infocunditas. ἀφορά. Plin. Hinc negligētia cultorū, hinc agrotū segnities. q Legitur & segnitas: quod & Nonius annotavit. Cicero de Orat. Et quando de prudētia diximus, castigēmus etiam segnitatē.

Sēgnitēt, adverbium, Negligētēt, ignavē, tardē. [μαθόντως. Gall. Nonchalament, paressemēnt, negligēment Ital. Negligētētamente, conda pocagione. Germ. Faſtiglichen/ hindäſtiglichen, langsamlich. Hisp. Perezosa y floxamente. Pol. Lenitudo, gniſe. Vng. Résitivel, tumul. Ang. Sloth, careſtīe.] Liv. 2 ab Vib. Segniter, otiosē, negligētia, cōtumaciter omnia agere: nec pudor, nec metus coerebat. Ovid. 10 Metam. Quā quanquā Scythica non segnis ira sagitta Aonio visa est, invicti tamē, &c.

Sēgrēgo, gas. pen. cor. act p. Ab aliorū numero, vel societate, vel gregē separo. [נְבָלָה hip̄bridh יְבָלָה bibdil. נְבָלָה, אַפְּרִיא. Gall. Mettre hors du troupeau, mettre à part, separer. Ital. Separare, spartire. Ger. Von hauffen abſunderen/abſcheiden. Belg. Afſcheiden. Hisp. Apartar como de la manada. Pol. Odłaczać. Vng. Kweđen rick zem. Ang. To separate or tak from the flock.] Terent. in Hecyri. Nam sita est ut hæc nunc Pamphilum verè à segregari. Plaut. in Mil. Ille illas spernit: Segregar ab ſeſe omnes extra te unam. Cic. pro Arch. Quod si mihi à vobis tribui, concediq; ſentiam: perſiciam proſectò ut hunc A. Licinium non modo nō segregandum, qui sit civis, à numero civium, verum etiam, si noui effet, putatis adſciscendum fuiffe.

Sēgētēt, segregis, pen. corr. omnis gen. [נְבָלָה mephorādil. יְבָלָה mibdal. נְבָלָה, אַפְּרִיא. Gall. Separé hors du troupeau. Ital. Segregato di tal gregge. Ger. Abgefunden. Hisp. Apartado de la manada. Pol. Odłaczać. Vng. Kweđen valo. Ang. That is separated and taken from the flock.] ut Segregē vitād est, ſolitaria, Seneca de beſefic. lib. 4: Quoniam ceteris animalibus in tutelam ſui ſuis virium est, quæcumque vaga naſcuntur, & aſtura vitam ſegregem armata ſunt.

Sēgullum, li, n. f. [Ger. Ein witterung oder eich/oder andere angeſung/darbei man erkent / daß Gold in einer Erzgrub zu finden ist] Et terræ genus in ſummo ſole, ex quo metallari cognoscunt ſubſeſe venam auri. Plin. lib. 33. cap. 4: Aurum qui querunt, ante omnia ſegulum tollunt: ita vocatur indicium &c. Sejūgi & Sejuges, pen. cor. [אַפְּרִיא, נְבָלָה. Ger. Schafs pfād/neben einander zu ziehen eongspannet. Pol. Poſſeſie konie.] Dicuntur equi ſeni ad unum currum adhibiti. Apuleius in Flor. Vni cui omnes provinciae quadriges & ſejuges currus ubique gentium ponere gratulantur.

Sējūgo, as, Sejungo. [נְבָלָה hip̄bridh יְבָלָה bibdil. אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gal. Separer du roug, diſiindre. Ital. Diſiungere. Ger. Abſich/abſunderen Hisp. Diſunir. Pol. Odłaczać. Vng. Kweđen rekezem. Ang. To loose out of yoke or put to ſunder.] Cic. 1. de Divinat. Humani aut animi eam parē que ſenſum, que morū, que appetitum habeat, non eſſe ab actione corporis ſejugatam.

Sējūgo, gis, act. t. Iunctos separo, diſjungo. [נְבָלָה hip̄bridh יְבָלָה bibdil. אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gall. Diſiindre, ſeparer. Ital. Diſiungere, lontanare. Ger. Von einander ſügen/ abſcheiden/abſun-deren Belg. Afſcheiden. Hisp. Apartar, deſunir. Pol. Odłaczać. Vng. Kizakazom, kweđen rekezem. Ang. To put to ſunder, to ſepa-rate, to diſtynge.] Cic. Lentulo: Tibi autē multò notior, atq; illuſtrior meus in te animus eſſet, ſi hoc tēpore omni quo ſejungo. Et ſuimus, & usā, & Rdm. fuſſemus. Cic. 3. de Nat. deor. Fortunam nemo ab inconstantia & temeritate ſejunget. Idem in Catil. Dummodo tua calamitas à Reip. periculo ſejuagatur.

Sējanus equus, Dicitus eſt à Cn. quodam Sejo, qui equum habuit in uitata magnitudine, omnibusq; aliis equorum laudibus præſtanuſſimum, adeo ut ex eorū genere equorū crederetur quos Hercules occido Diomedē Argos perduxit. Sed eo ſato is equus fuit, ut quisquis poſſideret eum, is cū omni familia interieret. Primus enim hujus equi dominus à M. Antonio, qui poſtea Triumvir conſtituendæ Relpub. fuit damnatus, miſerando affeſtus eſt ſupplicio. Hunc deinde emitt Cornelius Dolabella II-S. centū millibus, qui & ipſe à Caſſio viſtus, in prælio occubuit. Ab hoc ad Caſſum viſtorē equus pervaenit, qui ab Antonio viſtus, ſibi manus intulit. Nec multo pōſt Antonius viſtor, qui equum hunc abſulerat, ab Au-gusto viſtas ſimiſ mortis genere periiit. Hinc ortum eſt pro-verbium ut homines calamitosi Equum Sejanum habere di-ſerentur. Vide Gell. lib. 3. cap. 9.

Sēlago, gnis, Herba eſt ſabinæ ſimilis, quam Druidæ certa ſu-periſtione lectain, ſolo fumo omnibus oculorum vitiis me-deri tradiderunt. Vide Plin. lib. 34. cap. 11.

Sēlenites, σεληνῖται, Gemma in Arabia naſcedit, ex candido

transflacens mello fulgore, imaginem Lunę continens, red-dens q; eam in dies ſingulos crescentis, minuentis q; numero. Autor Plin lib. 37 cap. 10.

Selibra, Dimidia libra. [נְבָלָה. Gall. Demie liure. Ital. Mezza libra. Ger. Ein halb pfund. Hisp. Media libra. Pol. Pol ſuſta. Vng. Felfont. Ang. An half pound weight.] Liv. 5. ab Viſte: Selibra ſariſ. Gell. lib. 7. cap. 13: Darent argenti pondo libram ſcilicet & ſelibrā.

Sēlīgo, gis, pen. corr. act. t. Scorsum colligo, ſecerno. [נְבָלָה, אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gall. Elite & mettre à part. Ital. Farla ſcelta, diſcernere. Ger. Nötten ſich ſeilen, auſterſen/auſtertohſen. Bel. Wetsien/affieſtēn. Hisp. Apartar lo mejor. Pol. Wybieram. Vn. Kweđen zedim. Ang. To cult, to choose or pick out.] Cic. de opūmo gen. Quæ exempla ſelegiſſem, niſi vel nota eſſe arbitaret, vel poſſe eligere qui quererent. Ovid 3 Amor. Eleg. 10: Qui quid eris, mea ſi imper eris, tu ſelige tantum, Me quoq; velle reis, aūne coactus amem. Cic. in Orat. Nec verò utetur impudenter hac copia, ſed omnia expendet, ac ſeliger.

Sēlectio, onis, verbale, f.t. Atius ſeligiendi. [נְבָלָה milbār. אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gall. Elite & choix. Ital. Scelta di coſe che ſi mettono à parte. Ger. Ein ausleſung/auſtertohung. Hisp. Apartamiento de lo mejor. Pol. Wybranie. Vng. Kweđen zedes. Ang. A culing or chooſing out.] Cic. 2. de Finib. Dum etiam in una virtute ſic eſſe omnia voluerunt, ut eam rerum ſelectione expoliarent: neceſſe quicquam aut unde oriretur darent, aut ubi inniteretur. Idem 3 de Legib. Seleclio vitiorum.

Sēlectus, a, um, particip. Secretus, ſejunctus. [נְבָלָה nibbār. אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gal. Eleu parmi d'autre, & mis à part. Ital. Eletto, poſto da parte. Germ. Nötten ſich gethien/auſterſien. Hisp. Coſa aſſi eſcogida y apartada, y pueſta a parte. Pol. Wybrani. Vng. Valogat. Ang. Choosed out.] Cic. 1. de Nat. deor. Itaque in illis ſelectis ejus brevibusq; ſententiis, quas appellatis ſcēles, δέκα, hæc, ut opinor, prior ſentientia eſt. Quod beatum & immortale eſt, id nec habet, nec exhibet cuiquā negotium. Ovid. 5 Fast. Romulus hoc vidit, ſelectedaq; corpora patres Dixit hoc urbis ſumma relata novę eſt. q Selecti, judices. Cic. pro Cluent. Deinde Prætores tantum urbani, qui jurati, debent optimum quenque in ſelectos judices referre, nunquam ſibi ad eam rem Ceſoriam ignominiam impedimento eſſe oportete duixerunt. Horat. 1. ſerm. Satyr. 4: & ſive jubebat Ut facerem quid: habes autorem quo facias hoc, Vnum ex iudicibus ſelectis objiciebat: id eſt, ex Equeſtri ordine.

Sēlinum, αἴλιον, à Græciis appellatur, herba noxiſſima, quam Latini apium nominant. [Polon. Piotruſka.] q lude ſunt compoſita petro ſelinum, hippoſelinum, & eleoſelinum: de quibus egimus ſuis locis.

Sēliquaſtrā (inquit Festus) ſedilia appellantur antiqui gene-riſ, d litera in l, convetſa, ſicut & in ſella, & ſolio factum eſt, quæ omnia à ſedendo dicta ſunt.

Sella, x, f.p. ſedes: [נְבָלָה meschāb. אַפְּרִיא, נְבָלָה. Gall. Unſelle, un banc Ital. ſella German. Ein ſiſ ſeffet Belg. Een ſtoel/eenen ſeſſel Hisp. Aſiento, ſilla. Polon. stołek, ławka. Vngar. Székelyk. Angl. A ſtoule, chayre or ſeat. J à ſedendo dicta, quaſi ſedda. ἡρά, αἴλιον. Plinius de Vir. illuſt. P. Decium Prætorem tranſeante ipſo ſedentem juſſi aſſurge-re, eique uestem ſcidiſ, ſellam concidit: ne quis ad eum in iuſſi iret, edixit.

Sēliukā, diminutivum à ſella. [אַפְּרִיא. Pol. ſtolęcejk. Vng. Szeketſke, karos ſeketſke.] Cotnel. Tacitus lib. 20: In domum uxorū ſellula defertur.

Sellārā, x, f. p. Dieta ſunt loca, in quibus ſedes diſponi ſolebant. [נְבָלָה. Gall. Un lieu en la maison où ſont ſieges arrangez de tous coſtēz. Ital. Luogo dove ſi pogono più ſedie. German. Ein ort dabih man die ſeffet oder ſitit ſieſſel. Hisp. Lugar donde eſtán ſillaz. Polon. Miſcieſe gdzie l'awki roſtaſtawiaia. Vngar. Pad ſekely. Ang. Places where in ſeates ar ſett in all partes.] Plin. lib. 34 cap. 8: Atque ex omnibus quæ retuli, clarissima quæque in uiba-jaſ ſunt dicata à Vespasiano principe in templo Pacis, aliisque ejus operibus, violentia Neronis in uibem convecta, & in ſellariis domus aureæ diſpoſita. Suetonius in Tiberio: ſe-cessu verò Capreccis, etiam ſellariam excogitavit, ſedem ar-canaturuſ libidinum.

Sellārlā, diminutivum. Martialis libro 5: In ſellariolis vagus popinis.

Sellārlā, m. f. Opifices, qui ſedendo opus faciunt: quos Liv. lib. 8, ſcribit militaz minimè aptos. [אַפְּרִיא. Gall. Qui gaſſent leur vie faſſans leurs besouignes aſſis. Ital. Chi gađagnano ſuon ſeſſo l'arte ſua ſedendo. Ger. Der auf dem ſtuhl das iſt ſieſſen ſeit arbeit vollbringt. Hisp. Los que ganan trabajando aſſentado. Polon. Rz. miſcieſe robiaci ſeſſat. Vng. Veretg ſtolęcejk. Ang. Workmen that worketh ſitting.] Quia (inquit) opificum, quoque vulgus, & ſellarii, minimè militaz idoneum genus exeti dicuntur. Idem & ſedentarii à quibusdam appellantur, ut ſuprā docui-mus ſuo loco.

Sembella,

Sembellā, Librē dimidium, quasi semilibella. *qui nō posse.* Varro
hb. 4 de lingua Latina.

Semel, adverbium, Vnica vice. [גַּםְלָהּ בְּדִין, *paham dchath.*
אֲמֵת. Gall. Vne sou, tout à vre sou. Ital. Una volta. Ger Ein mal.
Bel. Ein mal. Hisp. Una sola vez. Pol. Raz. Vng. Egzey. Ang.
One or one tyme.] Plaut. in Capt. Satis sum temel deceptus.
q; aliquando accipitur pro summatum, aut summa. *κεφαλαιοῦσις.*
Qint. Deniq; (ut scimel huius) sic ferè componendum
quum pronuntiabis, erit. Idem: Ut semel omnia complectar.
q Nonnunquam & pro omnino, penitus, immutabiliter, sive
irrevocabiliter ponit cōsuevit: quia quod semel tantum sit, nō
habet regressum, ut rursus fiat. Virgil. 11. Aeneid. - qui nequid
tale videret, Procul buit mortis; & humū semel ore inomor-
dit. Ovid. Epist. 5: nulla reparabilis arte Læsa pudicitia est, de-
penita illa semel: id est, omnino, proflus.

Semēn. inis, n.t. quasi sermen, à sero, ris. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ.
Gall. Semence. Ital. Seme, semenza, semente. Ger. Ein saamen. Bel.
Gut Hisp. La simiente generalmente. Pol. Siemie, nasimense. Vng.
Mag. Ang. Seed.] Columel.lib. 1. cap 7: Et maximè vexant ser-
vi qui bœves elocant, cosdemq; & cætera pecora malè pascunt,
ne industrie terram vertunt, longe q; plus imputant seminis
jacti, quām quod severint, &c. Virgil. 1. Georg. Debita quām
sulcis committas semina, &c. Horat. Epod. 16: Pinguia nec sicc-
ciscutantur semina g̃ebis. q Nonnunquam etiam de virgul-
tis, & surculis dicitur. Virg. 2. Georg. Seminibus positis super-
et deducere terram Sepius. Colum.lib. 3: Si compluribus vin-
demis eundem tenorem servaverint, ex ejusmodi vitibus le-
cta semina multum, bonumq; vinum præbent. q Est & le-
mentrum genus, quod zean ζαν appellat, simile farri.
Plin.lib. 18. cap. 11: Alica fit ex zea, quam sēmen appellamus.

q Translatè sumitur pro autore & causa alicujus rei. Cic. Phil.
2: Utigitur in seminibus causa est arborū, & stirpium: si hujus
luctuosissimi belli sēmen tu fuisti. q Ponitur aliquando pro
gener. Sueton. in Calig. cap. 25: Nec ullo firmiore iudicio sui
seminis esse credebat, quām feruntur: quæ illi quoq; tanta jam
tunc erat, ut infectis digitis ora & oculos simul ludentium in-
fantium incesseret. Virg. 7. Aeneid. geminosq; jugales Semi-
nes ab aetherio, &c. Ovid. 10. Metamorph. cōcontq; animalia
nullo Cætera delicto: nec habetur tuip̃e juvente ferre patrem
tergo: fit equo sua filia conjux, Quasq; creavit init pécudes
capri ipsaq; cuius Semine concepta est, ex illo concipit ales.
Seminārium, nii, n.s. Semen, vel planta, aliudve quidvis, quod de
se aliquid potest producere. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ. Gall. Semence.
Ital. Seme, piante. Ger. Ein sähling, darvon man etwas andres jen-
gt. Hisp. Semiente, planta. Pol. Wysadzenie na nasienie. Vng. Mag.
Ang. seed.] Colum.lib. 2: Nonnunquam superflua terra laten-
tibus seminis. Varr. 2. de Rust. cap 6: Ego, inquit, de asinis
potissimum dicam, quod sim Reatinus, ubi optimi, & maxi-
mi hūc: quo seminio ego hic procreavi pullos. Plaut. in Amph.
anguineo Repete hostes peperit seminio. Lucretius lib.
3: Deniq; cur acris violentia triste leonum Seminium sequi-
tur? vulpes dolus? & fuga cervis A' patribus datur? q Quan-
doq; accipitur pro seminis lucro. Plaut. in Rud. - vñundatur
merces non hoc suo seminio.

Seminārium, iii, n.s. Est locus ex quo transferuntur plantæ in
aliam terram. [פְּרַדְמֵגָס. Gall. Vne pepiniere. Ital. huog dal
quale si trasferiscono le plantæ in altro terreno. Ger. Ein ort in dem man
Junge zweig oder hestling pflanzt, so man hernach aufgräbt und anders-
wo hin segen kan. Hisp. El al maciga para arboles. Pol. Miescze dla
plodzenia, g̃okożego wilzki gaſte pręſadzaia. Vng. Plantalo hely.
Ang. A place or bed where seed is sown.] Colum.lib. bro de Arboribus,
capite 1: Qui vineam, vel arbustum constituere volet, se-
minaria prius facere debet: sic enim scier cuius generis item
positurus sit. Idem lib 5. cap. 6: Operam dabit ne emortuis ar-
bonibus rarescat, ac primam quanque senio, aut tempestate
afflictam sum morear, & in vicem novellam sobolem substi-
tuat. Id autem facile consequi poterit si ultorum semina-
rium paratum habuerit. q Ponitur & seminarium per trans-
lationem pro rei alicujus fonte & origine: idq; tam in bo-
nam partem quām in malam. Cicero in Catilinam: Qui nisi
exeunt, nisi pereant, etiam si Catilina perierit, scitote hoc in
Republīca seminarium Catilinarium futurum. Cicer. 1. Offic.
Id autem est principium urbis, & quasi seminarium Reipubli-
cae. Idem in Pisone: Ex illo fonte & seminario triumphorum
quum arida folia laurea retulisses, quum ea abjecta ad por-
tas reliquisti, tam tuip̃e de te sententiam tulisse videris, tum
judicium pronuntiavisti.

Seminārūs, a. utr. Quod ad seminandū pertinet. [פְּרַדְמֵגָס.
Gall. Appartenant à semence. Ital. Cosa pertinente à semenza.
Ger Ein saamen zugehörig. Hisp. Cosa para semiente. Pol. Do na-
scere prinal fac. Vng. Magos. Ang. Belonging to seed.] Ambro-
siorum est nascentibus singulis aut semen, aut virtus aliqua se-
minaria.

Semēntis, hujus semēntis, f.t. Satio, seminatio. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ

mixrdh. *coag.* Gall. Semaine, semaison, le temps de semaine. Ital. il
seminare, seminatura, tempo di seminare. Ger. Säyung/saamen Bel:
Een sayingen dē saesdt. Hisp. La sementera, tiempo de sembrar. Pol.
Nasiennie. Vng. Vtes. Ang. Sewing or ryme of sowing.] Plin.lib. 18:
Sunt qui properent, atq; ita pronuntient, Festinatū sementem
sæpè decipere, serotonam semper. Colum.lib. 13: Quibus ma-
gna sementis præparatur. Liv. Ut campani sementem sacere
possent. Ovid.lib. 1. Falt. Villice da requiem terræ semente per-
acta. q Nonnunquam pro seminādi tempore. Col.lib. 2: Prima
sementis rarius serere permittit, novissima spissius postularat;
Id est, primū tempus iationis. Idem seminari debet post æqui-
noctium media ferè sementi, lato solo. q Positum aliquando
pro segete. Gell. J. 2. cap. 29: In sementes fortè cōcesserat tem-
pestiviores. Facit sementis aliquando in ablativo sementi, & in
accusativo sementim, Cato cap. 27. Sementim facito ita. Col.
lib. 2. cap. 12: Peracta sementi.

Semīnālis, seminale, om. t. Quod ad sementem faciendam per-
tinet. [פְּרַדְמֵגָס, וְיִגְּמֹשׁ. Gall. De semence, servant à semer.
Ital. Di semenza da seme. Ger Das man sähet. Hisp. Cosa para se-
miente. Pol. Siemie pl. odjaci. Vng. Vteshez valo. Ang. Belonging
to sowing.] Colum.lib. 11. cap 2: Viciæ pabularis modios se-
ptem, vel octo, viciæ seminalis modios quinq; vel sex.
Sementiūs, ca, cum, pen. corr. Quod seminari potest. [פְּרַדְמֵגָס.
Gall. Bon à semer. Ital. Buono da seminare. Ger. Gut zu sähen.
Hisp. Cosa buena para sembrar. Pol. Nasienni. Vng. El plantalha-
to. Ang. That may be sown.] Plin.lib. 18: Sementica autem triti-
cum hordeum, fabum, napum, rapam.

Sementinūs, a, um, adjectivum: פְּרַדְמֵגָס. Gall. Qui dure iusques aux semaines. Ital. Che dura fin' al seminare.
Ger. Das bis zu dem sähen wäre. Hisp. Que dura hasta las sementeras. Pol. Trwai, act do nowego. Vng. Vtesfig tarto. Ang. That con-
tinew unto seed tyme.] ut Sementina pyra, vel à seminum multi-
tudine, vel quod usq; ad sementis tempus dureat, dicta. Cato
cap. 7: Pyra volema, aniciana, & sementina Feritæ sementinæ.
Festus: Sementinæ feritæ fuerant institutæ, quasi ex iis fruges
grandescere possent. Dies sementina, festum fuit antiquis ce-
lebraium, postquam terra mādassent semina agricolæ. Ovid
1. Fast. Nec sementina est ulla repeta dies.

Semēnto, tas, Semen produco. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ.
Gall. letter & produire semence. Ital. Far semenza, andar in semenza.
Germ. Saamen bringen. Hisp. Sementar para simiente. Pol. Na-
sienie pl. odje. Vng. Meg magzom. Ang. To bear or bring forth seed.]
Plin.lib. 18. cap. 28: Est in pumis inutile nasci hebas sementa-
turas.

Semēno, nas, act. p. Sero, semen spargo. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ.
Gal. Semer. Ital. Seminare. Ger. Säyen. Bel. Säyten. Hisp.
Sembrar. Pol. Sieie. Vng. Magot valók. Ang. Lojew.] Dicimus
autem, Seminatur hordeum, & Seminatur ager hordeoi: sicut
spargitur humor, & spargitur vestis humor. Colum.lib. 2. cap.
9: Seminari debet hordeum post æquinoctium. Idem li. 3. cap.
8: Ne seminarentur agri. q Semino, progigno. Virg. 6. Aeneid.
Quale solet sylvis brumali frigore viscū fronde virtre nova,
quod non sua sergant artos. Colum.lib. 6. cap. 24. de tauris:
Vnumq; inare quindecim vaccis sufficere abūdē est, qui ubi
juvencam supervenit, certis signis comprehendere licet, quæ
sexum generaverit: quoniam si parte dextra desiluit, matrem se-
minasse manifestum est: si levys, foemina. Plaut. in Amph. Alter
decimo post mēte nascetur puer, Quām seminatus. q Per
translationem significat spargo, divulgo. פְּרַדְמֵגָס. Lactani.
lib. 4: Et cultum Dei per totam terrā seminaret. Hujus compo-
sita sunt, Dilemino, & Irsemino: de quibus suprà suis locis.

Semīnālio, onis, verbale, f.t. Satio. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ. Gall.
Sement, le fait de semer. Ital. Esse seminare. Ger. Säyung. Hisp.
Sembradura. Pol. Sianie. Vng. Vtes. Ang. A sowing.] Varr. 2. de
Rustica, cap 6: Ad sementacionem onagrus idoneus, quod è
fero fit manuetus facile, & è mansueto ferus nunquam.

Semīnatōr, ris. m. t. Qui serit, seminatve. [וְיַרְבָּהּ וְיִגְּמֹשׁ.
Gall. Semeur. Ital. Seminatore. Germ. Ein Säer/oder Säymast.
Hisp. Sembrador. Pol. Rusieja Vng. Vtes. Ang. A sower.] Cic.
2. de Nat. deor. Omnim autem resum, quæ natura admini-
strantur. Seminator, & sator & parens, ut ita dicam, atque edu-
cator, & altor est mundus: omniaq; sicut membra sua, & par-
tes suas, nutritur, & continet,

Semestrīs, semestre, om. t. Quod est sex mensium: ut Semestrīs
Tribunatus. [פְּרַדְמֵגָס. Gall. De six mois, semestre. Ital. Di sei-
mesi. Ger. Sechs monat während. Hisp. Cosa que dura seis meses. Pol.
Sesjij miescji. Vng. Fel extenđs. Ang. Of six moneths.] Plin.
Epist. 69: Hunc rogo semestrī Tribunatu splendidiorem & si-
bi, & avunculo suo facias. Plin.lib. 10. cap. 25: Temporum ma-
gna differentia avibus: perennes, ut columbae: semestres, ut
hirundines: trimestres, ut turdi, & turtures: & quæ quum fec-
tum eduxere abeunt, ut galguli, upupæ. q Semestre regnum.
Cicero Attic. lib. 10: Sed tamen ea pone ante oculos, jam in-
telliges, id regnum vix semestre esse posse.

Semigro, as, Ad seorsum habitandum me consero. [Gall. Gall. Se retirer ou partir & aller demeurer en autre lieu. Ital. Partirsi. Ger. Räben sich an ein sonder ort ziehen. Hisp. Partirsi o mudar casa de con otro. Pol. Na insi misisse, se provadese. Vng. Kweibn kdelidom. Ang. To go dwella apart.] Cicero pro Celsio. Reprehendit, à patre quod semigratit: quod quidem in hac etate minimè reprehendendum est.

Semianimis, & cætera à semis composita. Vide SEMIS. Semis, Cujusq; rei dimidium. [Gall. Gall. Demi. Ital. Metà, mezzo. Ger. Das habt eines jeden dings. Bel. Half. Hisp. La meytad de qualquier cosa. Pol. Pol'owica od kajdej ryczy. Vng. Valamink az sele. Ang. The half or moiety.] Dicitur quasi semi as, itaq; pro dimidio allec: hoc est, sex uncii, & dimidia libra ponitur. [Gall. La moitié d'une livre, demie livre. Ital. La metà de la libra, mezza libra. Ger. Ein halb pfund. Hisp. La meytad de la libra o ses onces.] Quandoq; etiam significat dimidium, & indeclinabile est: ut, duos & tenuis cubitos habet. Quandoq; seminis genitivum facit.

Semiclavis, a, um, pen. prod. Semicostum. [Gall. A demi mangé. Ital. Mezzo mangiato. Germ. Halb gessen/begnaget. Hisp. Ceja medio comida. Pol. Wpol's jedzony. Vng. Felig meg dr. Ang. Half eaten.] Eadē enim forma dicitur qua ambustum, & comedum. Suetonius in Tiberio: Solennibus ipse cenis pridiana scepè, ac semela opsonia apposuit. Virgil. 8. Aeneid. Olla super recubans antro semesa cruento. Horat. 2. Serm. Satyr. 6. Isemesaq; lardi Fustia dedit. Silius lib. 6:

-nunc fractis offibus atram.

Ablorbet saniem, & tabo manante per ora.

Murat hians hostem, semesaq; membra relinquunt.

Semianimus, me, om. t. vel Semianimus, a, um, Semivivus, sive seminmortuus. [Gall. A demi mort. Ital. Mezzo morto, trémortuto. Ger. Halb tott. Hisp. Medio muerto. Pol. Wpol's umarli. Vng. Holt eleven, feig meg holt. Ang. Half quick or half dead.] Plinius de Viris illustribus: Ipse cum trecentis pugnans cecidit, & postea ab Attilio semianimus inventus, & sanatus, magno poëta terrori hostibus fuit: Ovid. 1. Tristium, Eleg. 3: Illa dolore amens tenebris narratur obortis Semianimis media proculuisse domo. Virg. 11. Aeneid. Semianimes volvuntur equi, pugna aspera surgit. Lucret. lib. 6: Languida semianimo cum corpore membra, videres Hostida pædore, & pannis coperta perire corporis nivie.

Semiapertus, a, um, Diridiata sui parte apertum. [Gall. Gall. A demi ouvert. Ital. Mezzo aperto. Ger. Halb offen. Hisp. Medio abierto o entreaberto. Pol. Wpol's othwari. Vng. Felig nyitra. Ang. Half open.] Liv. 6. bell. Punic. Paucos ex multis ticipida fuga incedentes, semiapertis portarum foribus in urbem compulit.

Semialbus, a, um, [Gall. Gall. A demi rosè. Ital. Mezzo arrosto. Ger. Halb gebraten. Hisp. Medio asado. Pol. Wpol's y piezoni. Vng. Felig meg swelt. Ang. Halfrosted.] Cic. 1. Tusculan. Heu reliquias semiali Regis denudatis offibus, Per terram lamine delubras fecide diu vexariet. Ex poëta quopiam vnuito.

Semibarbarus, [Pol. Wpol's grubi. Vng. Felparaz] Iulius Capitolinus in Maximino: Hic adolescentis & semibarbarus.

Semibors, pen. corr. hujus semiboris, m. t. Epitheton est Minotauri, quem Poëta fingunt, dimidia sui parte boven suis. [Gall. Gall. A demi bœuf. Ital. Mezzo bœuf. Ger. Halb ein oder obo. Hisp. Medio bœuf. Pol. Pol' wól u. Vng. Felig ókör. Ang. Half an ox or cow.] Ovid. 4. Tuist. Eleg. 6: Cent. manumq; Gy. gen. semibovemq; virum.

Semicapri, pen. cor. hujus semicapri, Faunorum & Satyrorum epitheton est, qui inferiore sui parte capris similes pinguntur. [Gall. Gall. A demi bœuf. Ital. Mezzo capra. Ger. Halb ein bœf. Hisp. Medio cabron. Pol. Pol' koz'a. Vng. Felig kiske. Ang. Half a goat.] Ovid. 5. Fast. Semicapri coleris succinatis Faune Lupercis. Deus semicapri, Ovid. 4. Fast. Pan semicaper, Ovid. 14. Metamorph.

Semicirculus, m. f. Medius circulus. [Gall. Gall. Demi cerde. Ital. Mezzo circolo. Ger. Ein halber ring oder cerde. Hisp. Medio circulo. Pol. Pol' cirku. Vng. Felig kerek. Ang. An half circle.] Colum. lib. 5. cap. 2: Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus, aut rotundus: aut etiam semicirculi, vel arcus, nonnunquam etiam plurimum angulorum formam exhibet. Cic. 5 de Finib. Quiumq; non habeant ingenuas ex doctrina oblectationes, circulos aliquos & semicirculos consecutari.

Semicirculans, re, om. t. Medium circuli formam habens. [Gall. Gall. Demi rond. Ital. Mezzo rotondo. Ger. Das ein gesiale hat wie ein halber cerde. Hisp. Medio redondo. Pol. Pol' cirklans. Vng. Fel kerek. Ang. Half round.] Colum. lib. 1. cap. 2: Semicirculans agri forma.

Semicinctum, a, um, Succinctorum, quod medium hominē cingat & vestiat. [Gall. Gall. chaghbor. Ang. chaghbor. Vng. Gall. Vn demis cent. Ital. Cintura. Ger. Ein schürz so nur

den haben Menschen nidsch bedeckt. Hisp. La cinta para ceñir. Pol. Storg, underak: item, Czajnska. Vng. Felig be sedb. Ang. as apon or any such thing.] Est enim genus vestis brevissima, quo venter, & velanda teguntur. Apud Martial. libro 14. de semicinctio tale est epigramma: Det tunicam dives, ego te præcingere possum: Essem si locuples, munus utrunque darem.

Semicolitus, eti, eti, Semicrudus, dimidia ex parte coctus. [Gall. Gall. A demi cuit. Ital. Mezzo cotto. Ger. Halb gekochet. Hisp. Medio cozido. Pol. Wpol's rwarzoni. Vng. Felig meg fetti. Ang. Half sodden.] Columell. libro 8. capite 5: Semicolitum hordeum. Et apud Plinium libro 22. capite 25: Semicolita aqua.

Semicrematus, a, um, [Gall. Gall. A demi brûlé. Ital. Mezzo abrisciato. Ger. Halb verbrannt. Hisp. Medio quemado. Pol. Wpol's spalioni. Vng. Felig meg eget. Ang. Half burns.] Ovidius in Ibin: Membra feras Stygiæ scincrimata neci. Martial. libro 11: Thuraque de medio semicremata rogo.

Semicruditus, a, um, penult. prod. [Gall. Gall. A demi cru. Ital. Mezzo crudo. Germ. Halb raw. Hisp. Medio crudo. Pol. Wpol's syros. Vng. Felig nyers. Ang. Half rawe.] Columell. libro 6. capite 26: Si jam tali vitio laborant, lupini semicrudus conteruntur, & offæ salvati more faulibus ingeruntur. Statius 4. Syl. Quid si quum bene manè semicrudus illatam ubi dixerit.

Semicrus, a, um, adjективum. [Gall. Gall. Demi Diu. Ital. Mezzo Dio. Ger. Halb ein Gott. Hisp. Medio Dios y medio hombre. Pol. Pol' bogu. Vng. Felisien. Ang. Half a god.] Lucan. lib. 8: Nossa tempa tuam Romana accepimus Ilin, Semideosq; canes. Ovid. in Ibin: -vos quoq; plebs superum Fauni, Satyræq; Fluminæq; & Nymphæ, semideumq; genus. Reges semidei, Statius 2. Achill.

Semidictus, Mediocris eruditio. [Gall. Gall. A demi-saint. Ital. Mezzo dotto, ciò è non molto. Ger. Halb gelehrt. Hisp. Medio ensenado. Pol. Wpol'i vizioni. Vng. Valamensire tudos. Ang. Of half learning.] Cicer. 2. de Orat. Hæc ut & properas & apud doctos, & semidictus ipse percurro, ut aliquando ad illam a jora veniamus.

Semicrus, a, um, [Gall. Gall. Demi armé. Ital. Mezzo armato. Ger. Halb gewaffnet oder gerüst. Hisp. Cosa medio armada. Pol. Wpol's y broini. Vng. Felig felgyuerkeret. Ang. Half armed or weaponed.] Livius 2. bell. Pun. Binis in castris quæ multitudine semicrus, sine ducibus esset, natiuum qui in majoribus erant, mittunt.

Semicrus, a, um, [Gall. Gall. A demi fait. Ital. Mezzo fatto. Ger. Halb gemacht. Hisp. Cosa medio hecha. Pol. Na pol' vgnam. Vng. Felig meg tfinalt. Ang. Half made.] Tacit. lib. 15: Semifacta opera fuga perrupit.

Semicrus, a, um, vel semiferus, Ex dimidia parte ferus. [Gall. Gall. A demi sauvage. Ital. Mezzo selvatico. Germ. Halb grimm oder wild. Hisp. Cosa medio fieri medio mansa. Pol. Wpol's i dk. Vng. Felig rad. Ang. Half wilds.] Ovid. 1. Metam. de Chitone Centauri: Semiferus inter ea divinæ stirpis alumno, Lætus erat. Plin. lib. 8. cap. 57: Semiferu & ipsum animal, cui vivaria in doliis idem qui apri instituit.

Semicrus, pen. corr. idem, ut Centaurus, quasi medius equus, ut inquit Servius in secundum Aeneidos: Nam Centaurus anterior parte homo est, posterior parte equus.

Semicrus, me, om. t. Medium habens formam, media ex parte formatus. [Gall. Gall. A demi forme. Ital. Mezzo formato. Ger. Halb gestaltet. Hisp. Medio formato. Pol. Do pol' owicze kstral'owni. Vng. Felig formalitatot. Ang. Half formed or shaped.] Columell. libro 8. capite 5: Pulliq; tem. formes intermixuntur, antequam totis paitibus suis consumentur.

Semicultus, a, um, [Gall. Gall. A demi appuyé. Ital. Mezzo soñitato. Germ. Halb vnderstrtet. Hisp. Medio soñitido. Pol. Do pol' owicze podparti. Vng. Felig meg tamaztatot. Ang. Half propped.] Martial. libro 5: Subsellioque semifultus extemo, Et malè receptus altero genu, jactat Equiti sedere, Lectioq; se stare.

Semigræcis, [Gall. Gall. A demi Grec. Ital. Mezzo Greco. Ger. Halb Griechisch. Hisp. Medio Greco. Pol. Pol' greka. Vng. Felig gg. Ang. Half a Greek.] Var. 2. de Rust. cap. 1: Ut semigræcis pastoribus dicam Graecæ..

Semigravis, vc, pen. cor. [Gall. Gall. A demi pesant & chargé. Ital. Mezzo graue & carico. Ger. Halb schwärfertig. Hisp. M. de grauey cargado. Pol. Wpol's ciesska. Vng. Felig neher. Ang. Halb

Half nightis or heauie.] Livius 5 bell. Punic. Quia magna pars intumibus epulati aut sopiti vino erant, aut semigraves potabant.

Semihomo, pen corr. [μετασημον. Gall. A demi homme. Ital. Mezzo uomo. Ger. Ein halber Mensch. Hisp. Medio hombre. Pol. Pol'szowietka. Vng. Felig ember. Ang. Half a man.] Colum.lib. 10. Quanvis semihominis vescano gramine foeta Mandragora parat flores, mœstamq; cicutam. Virg. 8. Aeneid. Hic speluncas fuit vasto submota recessu Semihominis Caci.

Semihora, *z.*, pen. prod. f.p. Horæ unius spatii dimidiū. [μετασημον. Gall. Demi heure. Ital. Mezza hora. Ger. Ein halbe stund. Hisp. La mestad de una hora, o media hora. Pol. Pol' godzini. Vng. Felora. Ang. An half hour.] Cicero. pro Rabir. perd. reo: Nunc quoniam Tite Labiene diligētia meæ temporis angustiis obstatuſ, meq; ex comparato & constituto spatio defensionis in semihore circulū coegeristi, parebitur, &, quod iniquissimum est, accusatoris conditioni: & quod miserrimum, inimici potestati. Plinius libro 22. capite 9: Omne autem curatur recens præligato ore, lino crasso, demissum in ferventem aquam semihora.

Semijugum, geri, pena. cor. n.s. [μετασημον. Gal. Arpente de terre. Ital. Mezzo un campo. Ger. Ein halbe sumpf. Hisp. La meytad de rahaue de tierra. Pol. Pol' lank. Vng. Fel hold. Ang. Half so much land as two oxen yoked can plough in a day.] Colum.lib. 5. cap. 1: At Galli candelum appellant in areis urbanis spatium centum pedum: in agrestibus autem pedum C.L. quod aratores candelum nominant: seraijugerum quoque arepennam vocant. Idem lib. 4. capite 18: Vel in semijuga omnibus modis dirimuntur.

Semilacēr, pen. corr. m.s. [μετασημον. Gall. A demi duchiré. Ital. Mezzo fracciato. Ger. Halb gerissen. Hisp. Cosa medio despedacada. Pol. Pol'szgarts. Vng. Felig el reg gattarot. Ang. Half rent or torn.] Ovid. 7. Metam. Ille crux flens, subito tamen allevat artus. Semilacer toto tentat consurgere.

Semilibēr, pen prod. m.s. [μετασημον. Gall. A demi libre ou en liberté. Ital. Mezzo libero. Ger. Halb fren. Hisp. Cosa medio libre. Pol. Pol'sz wolos. Vng. Felig zabados. Ang. Half free.] Cic. Attic.lib. 13: Obsecro abjiciamus ista, & semiliberi saltem sithus: quod assequemur & tacendo & latendo.

Semilixā, *z.*, m.p. [μετασημον. Gall. Pol'szergi.] Livius 8. bell. Pun. Sed illi primum non Anatum Vmbrum semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decum lubellum Trinum militum sequunt sunt. Vide LIX A.

Semimādīdūs, pen. corr. adjективum. [μετασημον. Gall. A demi moite, à demi mouillé et trempé. Ital. Mezzo bagnato. Ger. Halb naß. Hisp. Cosa medio mojada. Pol. Pol'sz mokri. Vng. Felig meg azott, nedvesedet. Ang. Half wet.] Colum.lib. 2. cap. 4: Sed quandoq; arbitur, observabimus ne lutosus ager tractetur, neve exiguis nimis semimadidus.

Semimārīnūs, pen. prod. adjективum, n.s. [μετασημον. Gall. A demi marin. Ital. Mezzo maritimo. Ger. Halb des Meers. Hisp. Medio marino, o de mar. Pol. Pol'sz moriki. Vng. Fel teneri. Ang. That belongeth halfto the sea.] Lucretius lib. 5: Aut rapidis canibus succintas semimarinis Corporibus Scyllas.

Semimās, pen. corr. hujus semimaris, m.t. Caiſtratus, eviratus. [μετασημον. Gall. A demi male, châstre. Ital. Caiſtrato, mezzo maschio. Ger. Ein halber Mann/verschriener. Hisp. Cosa medio mascula. Pol. Pol' cbl' opa, omni' zmi. virzoni. Vng. Felig fersi, meg herele. Ang. Half gelded.] Varr. 3. de Rust. cap. 8: E' quæcunq; tribus generibus proprio nomine vocantur foeminae, quæ sunt vallatae gallinae, mares galli, capi semimares, quod sunt castrati. Liv. 1. bell. Maced. Apte omnia abominaati semimares, iussi q; in mare extemplo deportari. Ovid. 1. Fast. Semimaris flammis viscera libat ovis. q; Semimares item dicuntur androgyni, utrumq; habentes sexum. Ovid. 4. Metam. de Heimaphrodito: Ergo ubi se liquidas, quo vir descendenter uadas Semimarem fecisse videt.

Semimetrum, media mensura, *μετασημον.*

Semimirā. [Pol. Pol' cępęca. Vng. Fel' zkoſia.] Vlp. D.lib. 34. tit. 2. l. 23: Ornamentorum hæc viuæ, mituæ, semimiræ, calantica.

Semimortuūs, a, um, [μετασημον. Gall. A demi mort. Ital. Mezzo morti. Ger. Halb gestorben/ halb tod. Hisp. Cosa medio muerta. Pol. Pol'sz marwi. Vng. Felig meg holt, holt eleven. Ang. Half dead.] Catullus ad Licinium, Epigr. 48: Ad defella labore membra, postquam Semimorta leitulo jacebant, hoc lucunde tibi poëma faci. Ex quo perspiceres meum dolorem.

Seminēces, Semimortui: proprieq; de iis dicitur qui gravi vulnerē accepto, morti sunt vicini. [μετασημον. Gall. A demi mortis. Ital. Mezzo morti. Ger. Halb tod. Hisp. Cosa medio muertas y medio vivas. Pol. Pol'sz marwi's, zabytti. Vng. Felig meg holtak. Ang. Half dead.] Liv. 9 bell. Pun. Tandem postquam in qui circare gem si miniceat restantem, deinde pilo terre affixū pugnabant, obsuti telis occubuerunt. Ibidem lib. 3: Seminaccem cum

ad Cannas in acervo cærorum corporum inventum, curatumq; benignè etiam cum donis Annibal domum remiserat. Ovid. 1. Metam. Atq; ita seminaces partim ferventibus artus

Mollit aquis, partim subiecto torruit igni.

Semimūndūs, pen. prod. adjективum. [μετασημον. Gall. A demi nu. Ital. Mezzo nudo. Ger. Halb bloß oder nackt. Hisp. Cosa medio desnudo. Pol. Pol'sz nagy. Vng. Felig mezitelen. Ang. Half naked.] Livius 9 ab Urbe: Primi consules propè seminudi sub jugum missi: tum ut quisq; gradu proximus erat, ita ignominiae objectus.

Semibōlūs, m.s. Oboli dimidium: & per translationē quævis res vilissima. [μετασημον. Gal. Demi denier, une maille. Ital. Mezzo dinare. Ger. Ein halber heller. Hisp. Medio dinero. Pol. Pol' pieniąska. Vng. Fel filler. Ang. Half a farthing.]

Semipagānūs, ni, pen. prod. adjективum. [μετασημον, μεταζευρ. Gall. A demi rustique. Ital. Mezzo rustico. Ger. Ein halber Wabe oder Dorfman. Hisp. Medio aldeado. Pol. Pol' soi'daka kniecia. Vng. Fel filler. Ang. Half an uplandish man.] Persius prologo: ipse semipaganus Ad sacra vatuum carmen afferro nostrum.

Semipātēr, quod hic corrupte legebatur) vide Semicaper.

Semipēs, pen. cor. semipedis, pen. cor. & m.t. Mēsura dimidiatis pedis: hoc est, digitorum octo. [μετασημον. Gall. Demi piede. Ital. Mezzo piede di misura. Ger. Ein halber Fuß. Hisp. Cosa de quantidad de medio pie. Pol. Napol' stopi. Vng. Fellap. Ang. The measure of an half foot.] Plin.lib. 1. cap. 18: Casiz colos triplex. Quum primū emicat, candidus, pedali mensura: deinde subscit addito semipedes: ultra nigricans.

Semipēdālis, le, penult. prod. om. t. Quod dñmidii pedis longitudinem habet. [μετασημον. Gall. De demi pie. Ital. Di mezzo piede. Ger. Halb schübig. Hisp. De medio pie. Pol. D'agi na pol' stoppi. Vng. Fel labis. Ang. Of the measure of half a foot.] Plin.lib. 14. cap. 4: Semipedales ramorum reliquenter truncos. Idem lib. 36. cap. 25: Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semipēfēctūs, [Pol. Pol'sz doskonali. Vng. Fel kér, fel ep, fel eger.] Suetonius in Caligula: Opera sub Tiberio semiperfecta absolvit.

Semiplācēntūs, Cic. in Pisonem: Quum esses interrogatus, quid sentires de Consulatu meo, gravis autor, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsarius semiplacentinus Calventius, respondes, altero ad frontem, &c. ubi Pisonem Cicero vocat Semiplacentinum, quod matrem ex Placentino municipio habuerit.

Semiplāgūm, gii, n.s. Paivum rete. [μετασημον. Pol. Siatka.]

Semiplānuūs, a, um, [μετασημον. Gall. A demi plein. Ital. Mezzo pieno. Ger. Halb voll. Hisp. Cosa medio llena, medio varia. Pol. Pol'sz pel'ni. Vng. Fel valo. Ang. Half full.] Liv.lib. 5. bell. Pun. Qui improviso adorti semiplenes stationes, & adapertas fortes portæ, qua paulò ante excurrerant armati, haud magna certamine Nasum cepere. Semiplenæ nates, Cicer. 7. Ver. Semiplenæ scrobes, Col.lib. 5 cap. 5.

Semipūtātūs, a, um, [μετασημον. cōmētūs. Ital. Mezzo tagliato o brusciato. Ger. Halb gebrüttet. Hisp. Cosa medio podada. Pol. Pol'sz obriquiosi. Vng. Fel meg mettez. Ang. Half cut or cleansed of the branches.] Virg. 2. Aeglog. Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.

Semiplorā, Scleq; quibus utebantur in venando, quo planius pedem ponente.

Semiquinariā divisio, Cæsuræ genus, quum post duos pedes relinquatur syllaba, partem orationis terminans. [μετασημον. ut arma vi-vv rumq; ca vvno.] Dicta Semiquinaria, quod constet ex duobus pedibus & semisse: quod est dimidium quinq; pedum. q; Semiseptenaria autem divisio, dicitur quæ post tres pedes similiter relinquatur syllaba, partem orationis terminans. [μετασημον. ut arma vi-vvrumque ca-vvno.] Tro. 12.

Semirālūs, a, um, [μετασημον. Gall. A demi rain & tondu, à demi râs. Ital. Mezzo raso. Ger. Halb beiſchoren. Hisp. Cosa medio rasata. Pol. Pol'sz ostruzioni. Vng. Felig meg nrbit. Ang. Half shaven or shorn.] Catullus epig. 55: Quam devolutum ex igne prosequens panem, A seminato conderetur uliore.

Semirādūs, adjективum. [μετασημον. cōrātūs. Ital. Mezzo ridoto. Germ. Halb wider hinumb geführt. Hisp. Medio traido. Pol. Pol'sz edredioni. Vng. Felig hatra voniat. Ang. Half brought againe.] Ovidius 2. de Arte: Ipsa Venus pubem, quoties velamina ponit, Protegitur lœva semireducta manus.

Semirāctūs, adjективum. [μετασημον. cōrātūs. Ital. Mezzo refast. Germ. Halb wider gemacht Hisp. Cosa medio restaurada y rehecha. Pol. Pol'sz rezioni. Vng. Felig meg kerítésdt. Ang. Half made againe.] Ovidius Epistol. 7: Es socii e quieti poscunt: ianiataq; classis Postulat exiguas semirefacta manus.

Semirūtūs,

Semirutus, a, um, pen. corp. Quasi semidirutus. [μικτός. Gal. A demi abat et ruine. Ital. Mezzo rotto. Ger. Haib wider gerissen oder geschrägt. Hisp. Cosa medio derocada. Pol. Wpol's rogerwan. Vng. Felig el rontatot. Ang. Half cast downe and destroyed.] Liv. lib. 2. bell. Macedon. Purgato loco qui strage semiruti muri cumulatus erat, turrim ingentis altitudinis, magnam vim armatorum multiplici tabulato portantem, promovit. Idem 6. bell. Punici: Quin ubi semirutam, ac spoliataam patriam respexerit, ingredens Romanam, &c. Lucretius lib. 1: At nunc semirutus pendent quod moenia testis.

Semisnēx, penultima correpta, vel Semiseneus antiquē. [μικτός. Gall. A demi vieil. Ital. Mezzo vecchio. Ger. Haib alt. Hisp. Medio viejo y medio moco. Pol. Na pol's starzai. Vng. Felig meg agg ot. Ang. Half old.] Plautus in Milite: O' Lepidum semiteneum, næ li quas memorat virtutes habet, Atque equidem planē eductum in nutricatu Venereo. Alii legunt semiseneum.

Semisēptēnārī, divisio, vide supra SEMIQUINARIA.

Semisēpūltus, a, um, adjectivum. [μικτός. Gall. A demi ensueti, ou à demi enterré. Ital. Mezzo sepolto. Germ. Haib begraben. Hisp. Medio enterrado. Pol. Wpol's saggrobani. Vng. Felig el temetetet. Ang. Half buried.] Ovid. Epistol. 1: Semisepulta viuum curvis sciuntur aratis ossa: ruiposas occult herba domes.

Semisōmūs, a, um, Vix dū experrectus, somno plenus. [μικτός. Gall. A demi endormi. Ital. Che si risveglia con il sonno o gli occhi. Ger. Haib entschlafen. Hisp. Cosa medio adormecida. Pol. Na pol's spiaci. Vng. Felig aluno. Ang. Half sleeping half waking, in a slumber.] Cicero ad Marium, lib. 7: Quum illi interea, qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Livius 9. ab Urbe: Fuga cuncta compleatur, portaq; à semisomni, ac maxima parte inermibus refringuntur. Tacitus libro 1: Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes ceciderant.

Semisōmūs, mne, idem. Cic. 7. Verr. Confirmans ipsi se, quum is etiam tum semisomnis stuparet: arma capiunt: totum forū. atq; insulam, quæ est urbis magna pars, complent. Liv. 7. bell. Maced. Pedites verò ordinati, & præparati, sparsos per negligentiā, & semisomnes propè adorti sunt: cædes passim, fugaq; per campos facta est.

Semisōpitūs, a, um, pen. prod. Semisomnis: [μικτός. Ger. Entruet/haib entschlafen. Pol. Napol's vissione.] Liv. 5. bell. Pun. Pars semisopitos hostes cædunt, par ignis elcas stramento arido testis injiciunt. Ovid. 1. Amor. Eleg. 14: Purpureo jacui semisopita toro.

Semispāthium, thii, n.s. [μικτός. Gall. Demi espee, yn verdun. Ital. Mezzo spada, verdugo. Ger. Ein dusak/turkey sebei. Hisp. Media espada, terciado. Pol. Kord thesak. Vng. Ravid kard. Ang. An half word.] Brevoř enlis, quasi dimidiata spatha.

Semisupīnūs, a, um, [μικτός. Gall. A demi renversé le visage en haut. Ital. Mezzo steso col ventre in su. Ger. Haib rückling. Hisp. Medio papo arriba. Pol. Wpol's nawznak liezaci. Vng. Felig hanienta. Ang. Lying with half the face up and half down.] Martialis lib. 6: Attu multa diu dicas, vitrisq; cepentem Ampullis potas semisupinus aqua. Ovid. 3. de Arte: Quum jaccet in dextu semisupina latus.

Semitořum, gii, n.s. Brevis, & quasi dimidiata toga: à quo Semitogatus. [μικτός.]

Semītritūs, ta, tum, pen. prod. [μικτός, μικτός. Gall. A demi batu & broyé. Ital. Mezzo battuto & tritato. Ger. Haib gerben oder germauen. Hisp. Medio trillado. Pol. Wpol's rotparti. Vng. Felig meg tör. Ang. Half worn or brayed.] Colum. lib. 1. cap. 6: Huic autem nubilarum applicari debet, maximeq; in Italia propter inconstantiam cœli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

Semīvīčtūs, a, um, pen. prod. Mollis, flaccidus. [γάλαχος, μέρη. Gall. A demi mol & fané. Ital. Molle, fiacco. Ger. Haib fisch / fudentest. Hisp. Cosa medio marchita y muella. Pol. Wpol's wiotschi. Vng. Felig meg lankatt. Ang. Half soft and flagging.] Colum. lib. 12. cap. 16: Alii solis vitigineis, nonnulli plantanini semivietas uvas contegunt, & ita in amphoras recordunt.

Semīvīri, m.s. Mollis, effeminatus, spado, evnuchus. [μικτός. Gall. Demi homme, chaste. Ital. Mezzo huomo. Ger. Ein haib haib Mann/verschmitter/der leins Mann wär ist. Hisp. Medio varon. Pol. Pol's owieka, omnifoni. Vng. Felig ferfi, hereti. Ang. Half a man or a gelded man.] Livius 3. bell. Maced. Errare ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiviros credere. Plinius lib. 11. cap. 49: Testes homini tantum injuryia, aut sponte naturæ franguntur: idq; tertium ab hermophroditis, & spadonibus semiviri genus habent. Virgiliius 4. Aeneid. Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. Ovid. 4. Metamorph. Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semivir, & tactis subito molliscat in undis. q Est etiam hoc Centaurorum epi-

theon, quos Poëtae fabulantur interiori sui parte homines, cætera equos fuisse. Idem de Centauro Nesso, Epist. 9: Semivit occubuit vi, Lerniferoq; veneno Nessus, & inficit sanguis e-quinus aquas.

Semīvīvūs, a, um, penult. prod. Semimortuus. [μικτός. Gall. A demi vif, à demi mort. Ital. Mezzo vivo. Ger. Noch haib lebenbig. Hisp. Cosa medio viva. Pol. Na pol's syvi. Vng. Felig élén. Ang. Half quicke.] Cicero 3. Verr. Ibi hominem ingenium, domi nobilem, populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semivivum reliquit. Idem pro Sextio: Et quā erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus. Pop. Rom. negare dicebat.

Semīvīcīā, æ, aut potius Semivicia, f.p. Dimidias uncia. [μικτός. Gal. Demis once Ital. Mezzo oncia. Ger. Ein tod. Hisp. Media oncia. Pol. Pol's vny. Vng. Felnehezék. Ang. An halfounce.] Persius: sed nullo thure litabis, Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti. Liv. 4. bell. Maced. Nequā mulier plus semuncia atri habet: ne vestimento versicolori uteretur. Cic. pro Cæcina: Facit hæredem ex deunce & semuncia Cæcinnam.

Semīvīcīā, le, om. t. Quod mensurā, pōdus, vel valorē semūcia exæquat. [μικτός. Gall. De demi once. Ital. Dimidio. Ang. Half a pound.] Cicero 10: Quod tibi vīcīā. Hisp. Cosa de media oncia. Pol. Pol's vny. Vng. Felnehezék. Ang. Of an half ounce.] Plin. lib. 33. cap. 3: Mox lege Papyriana semunciales asces facti.

Semīvīcīā, a, um, Semuncialis. Livius 7. ab Urbe: Idem otium domi, forisq; mansit, T. Manlio Torquato, C. Plaudo secundum Consulibus: semunciarium tantum ex unciano foenus factum.

Semīvōcālēs, Dictæ sunt sex numero consonantium, quasi di- midium vocalium sonum habentes. [μικτός.]

Semīvīstūs, a, um, Dimidia parte vīstus, semivīstulatus. [μικτός. Gall. A demi rosti & bruslé. Ital. Mezzo arso. Ger. Haib verbrant. Hisp. Cosa medio quemada. Pol. Na pol's spaloni. Vng. Felig meg egret. Ang. Half burned.] Et Semustus, pro Semivīstus. Ovidius 4. Fast. Semivīstus, faceta vigilara nocte viator Ponet, & ad solitum rusticus ibit opus. Virgiliius 3. Aeneid. Fama est Enceladi semivīstum fulmine corpus Vrgeri mole hac. Robora semusta. Lucan. libro 8. Membra semusta, idem libro 9.

Semīvīstūlātūs, a, um, Semivīstus. [μικτός. Cic. pro Milone: Tu P. Clodii cruentum cadaver ejecisti domo, tu in publicum ejecisti, tu spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione infelicissimis lignis semivīstulatum nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

Semīvīstūlāndūs, a, um, [μικτός. Sueton. in Tiberio cap. 75: Corpus ut moveri à Miseno cœpit, conclamantibus plenis; Atellam potius deferendum, & in amphitheatro semivīstulandum, Romam per milites deportatum est, crematumq; publico funere.

Semīvīzōnārī, m.s. Qui semizonia, sive semicincta conficit. Plaut. Aulul. Strophianri astant, semizonarii.

Semīvīssīs, m.t. Est dimidia pars assis: hoc est, uncia sex. [μικτός. Gall. La moitié de quelque chose. Ital. Mezzo libra. Ger. Das halb theil eines ding das in jwdiff theil mag ab getheilt werden. Hisp. La meytad de la libra o seu oncas. Pol. Pol's otowi, vny tsobie sene maici. Vng. Fel penz. Ang. The half of any thing.] Cic. ad Att. lib. 15: Sed sicubi incident de Tulliano semissis, Maxianam abdibebis, ut scribis. Ad monetam quoq; refertur, ut ait Budzeus, quemadmodum triens, & quadrans. Cic. pro P. Sexto: Sed ab uno gladiatore innumerabilis alia nova conscriberentur: ut remissis semissibus & trientibus, quinta propè pars vestigium tolleretur. q Semissis homo: id est, nullius pretii, & vix semissis aestimandus. [μικτός. Pol. Nikgemnik.] Vatinius Cic. lib. 5: Simul verò semissis homo contra me armatur. Semissis usura, dicitur quoties de centum numis senos numeros usuræ nomine quotannis percipimus. Capitol. in Alex. Trientarium foenus ait cum, æquissimum, & levissimum exercuisse, ad hunc Reipub. Plin. lib. 14. cap. 4: Ex his tamen usuræ multiplicant semissibus.

Semīvīslālīs, le, Quod est unius semissis, ut Semissales usura, cum seni aurei quotannis in centenos penduntur. L. 10. D. de pollicitat.

Semīvīslālīs, a, um, idem, ut Hæres semissarius, qui est hæres ex semissis. L. 116. D. de leg. & fideicom. Ex Hotomano.

Semītā, æ, penult. corr. f.p. Via arcta, & angustior, dicta quasi semi iter, ut autor est Varro, lib. 4. de ling. Lat. [סְמִתָּה] nethibah [נֶתַּחַ] schebil [שְׁבֵלַה] mesilah. [מְשִׁילָה] Gall. Vne sente, vñ sentier, vñ chemin estrait. Ital. Serrero, calle, risotto. Ger. En füweg. Bel. Ein voelpaett. Hisp. La senda è el sendero. Pol. Stegka, chodnik. Vng. Útveny. Ang. A path or footway.] Cæs. 7. bell. Gall. Acne singulari quidē homini unquā co tempore anni semītæ patuerant. Virgil. 9. Aeneid. Rara per occultos ducebat semīta calles. Semitam pro via dixit Cic. 4. Verr. Attendite, jam intelligetis, hanc pecuniam qua via modò visa est exire abi- sto, eadem

fiò, eadem semita revertisse. Horat. i. Epistol.: & fallentis semita vita.

Semitariū, m.f. Qui semitas percurrit. [oddīx. Gall. Qui est solum par les chemins, ou qui grette les chemins. Ital. Chi è sempre per i sentieri. Ger. Ein gassenreicher/gassenrechter. Hisp. Aquello que andapora la sendas. Pol. Wyjedzibie, biela. Vng. òu enyes. An. That runs through the paths.] Catullus ad coniubinales: Omnes pusilli, & semitarii mœchi.

Semito, as, are, act.p. Eo modo dictum, quo Limito, as, [oddīx. Gall. Faire un sentier. Ital. Fare, un sentiero. Ger. Ein Fußweg machen/ pfaden. Hisp. Hacer senda. Pol. Cunie, stocze. Vng. òu enyes. An. To make a path or footway.] Plinius lib. 17. cap. 22: Vineas limitari decumano XVIII. pedum latitudinis ad contrarios vehiculorum transitus, aliisq; transversis limitibus denūm pedum distingu per media jugera. Aut si major sit modus, totidem pedum cardine, quot decumano semitari. Semper vero quintanis semitari: hoc est, ut quinto quoque palo singulæ jugo paginae includantur.

Semivius, Semiuistus, & cætera à semis composita. Vide in SEMIS.

Semidius, dii, m.f. Quasi semis modulus. [ùpimidus. Gall. Undemi boisseau. Ital. Mezzo metro. Ger. Ein halber seiter. Hisp. Medio celerinò medio Pol. Pol'korowi. Vng. Bel'veka. Ang. Half a bushel.] Iuven Satyr. 14: & tamen uno Semidio scobis hæc emundat servulus unus. Martial. lib. 7: Semodiusq; fabæ cum viniac Picenarū. Colum. lib. 2. cap. 11: Quod eadem quatuor modis non nunquam & tribus, interdum etiam duabus ac semidio jugerum occupat.

Semovēo, ves, pen, cor, act. f. Scorsum moveo, scjugo, disjungeo. [Tōr. heisr. r̄p̄j lakach. ðoroxia. Gall. Oster, retirer à part. Ital. Lasciare via. Ger. Naben sich rücken/ oder thun. Bel. Erfinden/ want dom. Hisp. Moner a parte. Pol. Odmykam. Vng. Kwelón rekjem. Ang. To take away and put a part.] Plaut. in Asinar. Culpatua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoves. Cic. de Arusp. resp. Itaq; qui antea voce præconis à liberis semovebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberos à se segregabant. Terent. in Andr. jam ferme moriens me vocat: Accelsi, vos semotæ, nos soli.

Sēnōtē, adverb. [s̄n̄xwes. Pol. Nastronie. Vn Felbātik.] Diomedes Grammat. li. 1: Separatio, ut scorsum, separatim, semotæ, segregati.

Sempér, adverbium temporis. [ùp̄l̄v̄] Icholám tamidb. à. Gall. Toujours, à jamais. Ital. Sempre. Ger. Alwegen/jammernd. Bel. Utgt. Hisp. Siempre. Pol. Zawsdzi, vslatvie. Vng. Min-dekor. Ang. Euer. Terent in Andr. Recte ego semper fugi has nuptias.

Semperlēnās, atis, f.t. unica dictio est apud Terent. in Andr. aut certè duæ per subuniōnem conjunctæ. Verba Terentii sunt hæc: Et heri semperlenitas verebar quorsum evaderet.

Sempiternū, a, um. Quasi semper eternum, perpetuum, & semper durans. [TMI tamidb. à. ùp̄l̄v̄. Gal. Sempiternal, eternel, perpetuel. Ital. Sempiterno. Ger. Ewig/immerwährend. Bel. Ewig. Hisp. Cosa que siempre dura. Pol. Wiegn. Vng. òrkkerevalo. Ang. Perpetual, eternal.] Plaut. in Merc. Homo me miserior nullus est æquè, opinor, neq; adversa cui plura sint semperiterna. Terent. in Andr. Ego vitam deorum propterea semperitnam esse arbitror. Quod voluntates eorum propriez sunt. Cic. Luceio lib. 5: Neq; autem ego sum ita deinens, ut me semperiterna gloria per eum commendari velim.

Sempiternō, adverbium, idem est, quod in sempiternum. Cato de consulari suo: Ego mihi monumenta sempiternō posui, quæ ceipi. Solipater lib. 11. Instit. Grammat. Item sempiternē idem quod semper. Pacuvius in Medo: Populoq; ut faustū sempiternē suspirent. Ex Nonio.

Sempervium, vi, Herba quæ Græcè ἀζεύον dicitur, utroq; nomine à perpetua viriditate deducto. [Gall. loubarde. Ital. Sempreviva. Ger. Hausswurz. Hisp. Yerba puntera. Ang. Ayegrene, senegrene, or semegrene.] Herba hæc folio est carnosq; leni, atque oblongo. Duo ejus genera sunt: majus in fistulis vaseulis scriptur, quod aliqui Buphtalimon, à similitudine: hoc est, bovis oculū vocant. òs enim bos, òp̄jæλμ̄s oculus. Alii ζωφηλημ̄: hoc est, animalis oculum. Alii Hypogeson, quoniam serè in suggrediis nascitur. [Pol. Panny maryey yiele, & wóle oko.] Alterum genus est minusculum, quod Erythales vocatus, quæ amor florescens. òs enim floresco significat. Item Trithales, quod ter floreat. Item Chrysophales, quod autem florem producat. Nascitur in patietinis & petris. Latini utrumque genus Sedum appellant. [Pol. Roczchodnik.] Vide Plin. lib. 25. cap. 13.

Sénaculura, li, n.f. Vbi Senatores consultandi gratia consiliebant. [ùp̄l̄schahá. òp̄l̄m̄tigas, zegosia. Gall. Le parloir où se réunissent les sénateurs, sen. It. Palazzo da consiglio. Ger. Ein Rathauss/oder Rathäuser. Hisp. Lugar dove se juntan los sénadores. Pol. Sanatorska ipba, item, ratus. Vng. Tavac'haz.

Ang. A conseil le faire.] Valerius Maximus scribit, Senatū apud senaculum habitare consuevit, ut quem ad Curiam vocaretur, prætò adcesset. Fuerunt autem tria præcipua senacula Romæ. Vnum ubi nunc est ædes Concordiae, inter Capitoliū & forum, in quo sedebant magistratus, de Republica cum senioribus deliberantes: alterum ad portam Capenam: tertium intra ædem Bellonæ. Autor Nicostratus libro de Senatu habendo. Festus: Senaculum, locus Senatorum. q; Senaculum item de senatu mulierum. Lampridius in Heliogabalo: Fecit & in colle quirinali senaculum: id est, mulierum senatum, in quo ante fuerat conventus matronalis solennibus saltim diebus.

Senariūs, adjektivum. Vide in EX X.

Senatorēs, m.t. inquit Plutarchus in Problematis, Altos Patres vocat, alios Patres conscriptos, quia primis à Romulo electis ali additi, & cōscripti: vel quia qui sententiā dicunt, cōscripti sunt: qui non solum patres vocati sunt, sed cum additione Patres conscripti. [ùp̄l̄p̄z zakemim. òp̄l̄d̄rtai. Gall. Senatērs, conseillers. Ital. Senatori. Ger. Rathsherren. Hisp. Los senadores. Pol. Radni panowie, senatorowie. Vng. Tanaczbeliek. Ang. Senators or consillours.] Vlipian. de Senat. I. Nuptæ dicit Senatores esse, qui à Patriis & Consularibus usque ad omnes illustres viros descendunt, quia hi soli in Senatu dicere sententiam possunt: appellatiq; sunt ab ærate proiecta, quod tales in principio in Senatum electi fuere. Sed & à sinendo dici possunt Senatores quoniam ipsi agendi facultatem dabant.

Senatōriūs, a, um. Quod est Senatoris: [òp̄l̄d̄nuòs. Gall. Desenateur. Ital. Cosa de senatore. Ger. Rathsherrlich/ des Rathsherrn. Hisp. Cosa de senador. Pol. Radni, senatorski. Vng. Tanaczbelieyi. Ang. Belonging to a senator.] ut Senatoria dignitas, Senatorium consilium. Cic. 3. Verr. Respub. Senatorio consilio maximè posse defendi. Tacit. lib. 15: Et Vivianus Annius gener Corbulonis nondum Senatoria ætate, sed pro legato quintæ legionii impositus. Cic. pro Flacco: Lisanias adeptus est ordinem Senatoriorum.

Senatūs, tus, & ti, A' senectute, vel à sinēdo, quia magistratibus non plus licet quām Senatus permitteret. [ùp̄l̄schahá. òp̄l̄, zegosia. Gall. Senat, la compagnie des sénateurs & conseillers. Ital. Senato, palazzo di consiglio. Ger. Ein Rath. Bel. En Raath. Hisp. Senado o lugar de se ayuntuan los senadores. Pol. Senat, rada. Vng. Tanats. Ang. The company or assembly of the consillours.] Et significat tam locū in quæ Senatoris cōveniunt, quām: psos Senatores. Cic. pro Sextio: Senatus princeps salutis, mentisq; publicæ. Idem alibi: Nec ait in Senatum accederem, quām rem confecissem. Cogere Senatū, Convocare, vel vocare Senatum. Erficer frequentem Senatū, est ferē omnes Senatores cogere. Senatorum haberi, est cogi. Senator erit: id est, convocabitur, cogetur. Senator mitti, aut dimitti dicitur, quām datur facultas Senatoribus abeundi domum. Senator discedit, quām. Senatores à Consule missi facti, doīnum abeunt Senatorum cooptare, est Senatorum constituere. In senatum legere, est Senatorum facere. In Senatum venire, aliquādo est Senatorum fieri. Movere Senator, & ex Senatori rejecere, idem. Senatorum extingueri, est Senatorum autoritatem & dignitatem deprimere, vel tollere. q; Senatorum consilii in cor convocare, dixit Plautus in Amph. quod est consulere apud se quid agendum sit. Huc (inquit) concessero, dum mihi Senatorum consilii in cor convoco. Idem in Epid. Iam Senatorum convocabo in corde consilia-rium.

Senatūs, Primis sententias in senatu à consule rogabantur consules designati, si modò post consularia comitia Senatori haberetur: si autem, rogabat consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni Senatorum frequentia, sed quem vellet è numero consulatum: & antiquæ consuetudini dabatur, ut, quem ordinem interrogandi sententias consul calendis Ianuarii institueret, eum toto anno conservaret: quo ordine, Cæsar, negotio, primùm Pompei post affinitatem consul rogare sententiam coepit, cum antea Crassum solitus esset. Quoniam autem cum designati consules fuissent, si sententiam primi rogarantur, venit in mentem, queri uter posse, ex ipsis designatis prior rogaretur, nec difficile est querenti respondere: nam mē quoq; olim ex ipsa re in eandem dubitationem adductum, & aliquandiu hærentem, observatio vetusti moris expeditivit. Sciendū igitur, sive patritius, & plebeius, sive duo plebeii designati consules essent, qui priore loco declaratus esset cōsul, cum in magistratu priorem quoq; sententiam rogassenderetq; rogarit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus: nam genere pares erant, uterque plebeius. & lib. 1. epistol. ad Attic. Rogat sententiam M. Puppius Pilo consul, ex familia plebeia: M. Valerius Messala, etli patritius, tamen non rogat: plebeius igitur anticipavit patritio: cur? quia priore loco declaratus consul. Vter in magistratu prior rogarerit, ostendi, quo conjugitur, & uter rogarerit, cum designati essent. Ex nostro cōmentario in epistol. ad Aticium:

Atticum: Legitimi habendo senatus dies erant, calendæ, non idus, reliquis diebus, mōdō comitiales non essent, haberet quidem senatus poterat, sed certus neq; lege, neq; more statutus erat dies, positum id erat in voluntate magistratum. Ex nostro commentario ad Qu. Fratrem: Animadversione dignū est, quod legendo observavimus; qui ex equestri ordine senatoriorum dignitatibus gradum ascendissent, eos inter senatores quidem esse censos, ut si quid ordine senatorio minus dignū admississent, senatu moverentur, verū eosdem, cum deinde equitum centuriae recognoscerentur, inter equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, ut si flagitium ullum, quod in equite Romano dedecet, essent, equum publicum amitterent: patet hoc apud Livium duorum censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cum census equitū ageretur, equum ademit: quos tamen antē, cum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, hujus generis cives, minimè crediderim, sua manu, ut ceteros equestris ordinis, equum per forū traduxisse: proprius enim eorum census non in equestri, sed in senatorio erat ordine: nec equestris ordinis, sed senatorii dicebantur, nec ideo, quod equestris essent ordinis, quem, adepti senatorium, amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter equites citabantur: qui verò in senatum, nisi nondum à censoribus electi: jure tamen magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, adhuc haberent, eos video, si equites essent, equum publicū inter ceteros equestris ordinis cives ante censores per forum traduxisse, nec inter senatores, cum tamen irent in senatum, esse lectos, quod de Pompeio, qui postea cognomētū Magni est adeptus, à Plutarcho traditum observavimus: is enim eques adhuc, nondum in senatum lectus, consul ob virtutem ac singularia in rem publicam merita ante legitimam ætatem creatus, (slovebantur enim legibus boni viri) equum publicū ipse ad censores adduxit: præclarumq; fuit populo Romano spectaculum, consulem sua manu equum publicum ducentē intuenti. Atque hæc quæ diximus de cibivis Romanis, & ex equestri ordine, & ex plebe in senatum lectis, ita tradimus, ut ad reipubl. tempora spe & emus: nam regum ætate solis patriis curia patuit: cum tamen quod Dionysius Halicarnassicus docet, non omnes patritii senatores essent, sed alii senatores, alii equites, alii de plebe: ut verè diceremus: senator est, ergo patritius: non contraria, patritius est, ergo senator: & quanquam ex familiis tum patritius, tum plebeius senatus confitaret, veteres tamen ita loquitos animadvertis, ut de universo planè senatu nobilitatis nomen usurparent: quia scilicet summus ordo senatus esset, cumq; adepti præter ceteros nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patritios, sola reges verè facit, dignitas illa mandaretur. Ex P. Manutii observationibus.

Senātū cōsultū, n.f. Senatus sententia, senatus autoritas jam perscripta. [גְּנָאַתְּ דָעַתְּ רִבְּעַתְּ כְּחַקְּקָהְ בְּשָׁלָמְךְ. כְּבָדְךְ, וְבְּגָבְּרָאַתְּ יְמָנָהְ.] Gall. La délibération ou le conseil des sénateurs ou conseillers. Ital. Senato, consenso, délibération del senato. Ger. Ein Rätho ist althūn. Hisp. Establecimiento ò decreto de senado. Pol. Vnianie wjśkich raičow. Vng. Tanass rexes. Ang. A decree of the senat or consalse. Quod siebat aut per rogationem, quum rogabatur unusquisq; sententiam, aut per discussionem, quādo pleriq; idem sentientes, in urā partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18: Flavius Vopiscus de Aureliano: Deinde alius manū porrigitibus, aliis pedibus in sententiam cunctibus, plerisq; verbo consentientibus conditum est Senatusconsultum.

Sēnēcō, onis, Herba est caulinulo cubitali, subrubro, foliis continuis, divisura erucæ, sed multo minoribus, floribus luteis, qui celeriter in pappos vanescunt capillorum modo cunctentes, idq; pótissimum vere: unde & erigeron à Græcis appellatur. [סְנֵיְנָהְ.] Gall. Seneson. Ital. Cardonello. Ger. Creuzwurz oder gründraut. Hisp. Los berros ò bon reron. Pol. Przymiotne piele. Ang. Groundsell. Fuit item hoc Oratoris cuiusdam cognomen Neronis tempore, qui quād omnia grandia affectaret, per jocum pro Senecione Gradio dicebatur. Vnde Senecam Suaforiarum lib. 1.

Sēnēcta. Senectus, Senesco, Vide S E N E X.
Sēnēx, hujus senis, Dicitur videtur quasi seminex, quād acta majori suæ ætatis parte, jam morti propinquior sit. [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ וְיָזְבָּחָהְ.] Gall. Vieillard, ancien. Ital. Vecchio. Ger. Alt/wohlbetaget Bel. Out. Hisp. Viejo. Pol. Stariec. Vng. Ven. agh. Ang. An old man or woman. Et est generis communis secundum Priscianū. Tibull. lib. Eleg. 6: Cōmemorāt meritō tot mala ferre senē: loquitur de meretrice vetula. Aper te aut̄ Pomponius apud Varronē li. 6. de ling. Lat. in foemino posuit: Dic tu pufam illā, sic fieri mutuo muli, Nam verē pufus tu, tua amica senex. Hujus genitivus est senis, olim etiā senicis, secundum analogiam. Plaut. in Cistell. Vos negotiosi

senicis soletis esse. Comparativum est senior, quod valde senem significat. Ovid. li. 12. Met. Tum senior quāvis obsec mihi longa vetustas. Quint. de Isocrate: Eo nanq; seniore (ostavum enim & non agestimū complevit annū) præcipere Aristoteles pomeridianis scholis cœpit. q Capitur quādo q; etiam senior pro magis sene. Senec. Epist. 75: Quemadmodū ex duabus sapiētibus, qui senior discelit, nō est beatior eo, cuius inter pauciores annos terminata est virtus. q Est & senior, generis cōmuniti: in obliquis verò cōmuae triū generū, qdnes vocantur quantū ad privatam ipsorū vitam, quād usq; ad senilem ætatem vixerunt. Veteres, quantū ad publicū tempus, quād alia ætate vixerunt, etiā ad seniū non pervenerunt: utique Antiqui dicuntur, sed magis veteres, quām senes. q Senior res pro Senatu aliquando dicuntur, quoniam ex provectionis ætatis hominibus legi solet Senatus. Liv. 4. bell. Maced. Scriptum erat Aristonem privati ad neminem, publicē ad senioris ita Senatum vocabat] mandata habuisse.

Sēnēctūs, sene&tutis, f.t. & Senēcta, a, f.p. Actas senilis. [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ וְזָקְנָהְ.] Gall. Vieille, old. Ital. Vecchia. Ger. Das alter. Bel. Den ouderdom. Hisp. La veje. Pol. Starosc. Vng. Veneg, ahsag. Ang. Old age.] Tacent. in Phorm. Senetus ipsa est morbus. Est aut̄ senectus, texta hominū ætas: unde & senes à senario numero quidā dictos existimat. Actas enim prima incipit ab infantia, nomen à nō fundo accipiens. In ea enim ætas nō fatur homo: aut si fatur, imperfectus est ejus sermo. Secunda, pueritia: cujus pars est pubertas, usq; ad XIIII. annum. Tertia, adolescentia. Quarta, juventus. Quinta, virilis ætas. Sexta, senectus, cujus pars est ætas decrepita. Alii tamen senes à segnitie dictos malunt, quād tadi sunt, & ad res gereadas inutiles. Alii rursus à mortis vicinitate appellatos cōtendunt, quasi semineces. Cic. in Topicis: Senectus est occasus vita. Id est de Senectute: Hoc enim onere (quod mihi tecū cōmune est) aut̄ jam urgentis, aut̄ certè adventantis senectutis, & te, & me ipsum levare volo. Iuyen. Sat. 9: obrepit nō intellecta senectus. Cic. de Senect. Acdepol senectus si nihil quicquā alius vitii apportet secum, quād adveniat, usq; id satis est, quād diu vivendo, multa quā nō vult, videt. q Senectus præterea dicitur pellis quam verno tempore serpentes exunt, quæ & à Græcis γῆρας, à nobis etiam vernatio dicitur: unde & senectutem exuerit dicuntur. Plin. libro 8. capite 30: Angues modo codem & stelliones senectutem exuere, eamque protinus devorare, præripientes cornutali morbo remedia.

Sēnēctūs, a, um, Senilis: ut, Membra senecta. [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ.] Gall. Enveillir, chose de vieil. Ital. Cosa da vecchio. Ger. Alte cines attē. Hisp. Envejido, cosa de viejo. Pol. Starzenie sie. Vng. Meg renhodet, meg az gott. Ang. Old.] Luer. lib. 3: Quidve foras sibi vult membris exire senectus. Actas senecta. Paut. Aulul. Video hercle ego te me arbitrari Euclio hominem idoncum, Quem senecta ætate ludos facies haud merito meo. Senectū corpus. Salustius lib. 4. Histor. Omne, quibus senecto corpore animus militaris erat. Seneca idē veteribus fuit quod Senex. Pompon. Pistorib. Pappus hic medio habitat senica. Idē præcone posteriore: Sed me exercet Senica nequā, neq; illo quid faciam scio. Ex Nonio.

Sēnīum, seni, n.f. Senectus: [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ.] Gall. Enveillir, chose de vieil. Ital. Cosa da vecchio. Ger. Das alter. Hisp. Veje. Pol. Starosc. Vng. Veneg. Ang. Old age.] ut Conictus senio, apud Plin. lib. 7. cap. 55. Mens senio fluxa, Tacit. lib. 5. Terent. Evnuch. pro improbo & moroso sene posuit, quād aut̄ Vt illum dī deazq; senium perdant, qui me hodie remoratus est. q Seniū lunq; pro decursu. Plin. lib. 7. cap. 48: Quidam lūnā senio annum terminabant, ut Aegyptii. q Quandoq; etiā dicitur tædiū, tristitia, & molestia: quād senes omnia odio sint. Cic. pro Milone: Tota civitas confecta senio est: squalent municipia. Turpilius: Quia odio, ac seiso mihi nuptia sunt. Nævius senium santicum appellat, quasi nocēs, quia senectus naturalis morbus est, ut inquit Aristoteles.

Sēnēcō, senes, seni, n.f. & Senesco, cis, n.t. Senex fio. [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ.] Gall. s'envieillir, devenir vieil. Ital. s'farrechio, envecciarſi. Ger. Alten/alt werden. Bel. Out worden. Hisp. Envejecer. Pol. Starzenie sie. Vng. Meg renhodem, ag zek. Ang. To ware old.] Catul. Nunc placida senet quiete. Plin. lib. 6. cap. 4: Foeminas gigni celerius quām mares, sicut celerius senescere. Vnde & Consenescō, de quo suprà suo loco. Senescit civitas otio: id est, otio torpeſcit. Senescunt consilia, quā nimis diuturnitate & mora vanā ſunt. Senescere fama dicitur, quā tempore minuitur. Senescit hyems: id est, declinat. Senecit laus: id est, deflorescit. Senescit morbus: id est, remittitur, relaxatur. Senescunt vitia, abolentur.

Sēnīlīs, le, om. t. Quod ad senem pertinet. [גְּנָאַתְּ זָקְנָהְ.] Gall. De vieillard. Ital. Cosa da vecchio. Ger. Ei senen atten / das zu einem alten gehört. Hisp. Cosa pertenescente à viejos. Pol. Do starze prynależę, dąjadowski. Vng. Verha, aghor valo. Ang.

*Ante, belonging to an old man or woman.] Cic. i. de Divin. Is au-
tem Tages, ut est in libris Herrscogum, puerili specie dicitur
vulus, sed senili fuisse prudētia. Ovid. i. de Ponto: tamq; meos
vultus rugae senilis arat. Cic pro Sestio: Te sororis filius Post-
humius, adolescentis gravis, senili iudicio notavit. Ovid. 5. Me-
tam. hyems senilis tremulo venit horrida passa.*

*Seniliter, adverbium. [γέροντικῶς, μεταγεννήσας. Gall. En vieillard. Ital. Da vecchio. Ger. Nach der alten weiß/wie die alten. Hisp. Con-
rejer, en viejo. Pol. Wedl'ugsterich. Vng. Vén modra. Ang. Luk-
old men and women.] Ut tremere seniliter, Quint. lib. i. cap. 11.*

*Seni, sensu, sc. ua. Vide S E X.
Senio, senionis, m.t. Latus tali sex puncta continens, & à sen-
io numero dici videtur: ejusq; jactus perutiles erat. [εῖχεν:
Gall. Six points in de, ou vn de qui contient six points. Ital. Sei pun-
ti nel dado. Ger. Eine Sei auf einem Würfel. Hisp. Seys puntos en el
dado. Pol. Koſtka ó ſiſiſci okach. Vng. Az kockanak hat pontos ol-
dala. Ang. A ſiſe, the number of ſiſe in the dice.] Persius Sat. 3: lute
et enim id ſummum, quid dexter ſenio ferret, Scire erat in vo-
to. q Nonnunquam & dañosus, quemadmodum & canis.
Erat enim quædā ludi ratio, qua quicunq; aut canem jecifet,
aut ſenionem, numrum unum in medium conſerre cogebatur:
ut eſt videre in epiftola quadam Auguſti apud Suetonium.
Martianus lib. 1.3: Non mea magnanimo depugnat tefera ta-
lo, ſenio nec noſtrum cum cane quaffat ebur.*

Senium, Vide S E X.

Sensile, Sensim, Sensus, Vide SENTIO.

Sententia, Sententiosus, Vide SENTIO.

Sentimentum, [Pol. Cipernina.] Vide SENTIS.

*Sentina, a, pen. prod. Pars navis inferior, in quam omnes cb-
fluunt sordes, à ſentiendo dicta. [άνθροι. Gall. L'offic. Ital. ſen-
tina, una parte bassa nella nau. Ger. Das unterste Theil eines Schiffes
in welches alleſten vortrabe und wüſt waffer zusammen rinnet. Hisp.
La ſentina doce cogea aqua en la nao. Pol. Zya wokrecie gdje pliuga-
wa wode ſpagata. Vng. Az hajonak alſo reze. Ang. The pump of
a ſhippe.] Iuvenalis Sat. 6. Si jubeat coniux, durum eſt cōcen-
dere naevum, Tunc ſentina gravis, tunc ſummus vertitur aér.
q Per translationem ſentina dicitur omnis locus qui ſcelerato-
rum hominum receptaculum ſit. Cicero in Catilinam: O
ſoſtunatam Rempubli-cam, ſi quidem hanc ſentinam hujus
urbis ejecerit. Vno mehercule Catilina exhausto, relevata mihi, & recreata Reſpublica videtur.*

*Sentino, naſ, Sarago, ac ſubtiliter periculum evito: à ſentina na-
vis, quam quicq; ut aqua liberet, evacuare cōtendit. Cæcilius:
Capit confiſcium poſt quam ſentinat ſatis. Festus.*

*Sentio, nis, ſi, ſum, act. i. Senu percepio. [סְנִינוּתָה יַעֲשֵׂה
bebia. αἴδησαι. Gall. Sentir, percevoir. Ital. Sentire, pigliare in ſen-
timento. Ger Empfinden. Bel. Gewoehen. Hisp. Sentir. Pol. Cuique.
Vng. Erzémen. Ang. To perceive or feele.] Plaut. in Curnul. ſentio
ſonitum. Vade quinq; corporis ſenſus appellati ſunt, viſus, auditus, gulfus, odoratus, & tactus. Lucret. lib. 1: Quia porro
varios rerum ſentimus odores, Nec tamen ad nares venientes
cernumus unquam. q Interdum ſentire ponitur pro intellige-
re. [σύν. Gall. Entendre. Ital. Intendere. Ger. Verſtehen/vermer-
en. Hisp. Entender. Pol. Rozumiem. Vng. Erem. Ang. To under-
ſtand.] Cicero pro Archia: Nam & ipſe animus ſentit, neſcio
quid in ſe eſte diuinum. q Interdum pro iudicare, opinari,
φορᾶς, γνῶμας έχει. Plin. Iuſor: Cupio ab te intelligere quid
ſcasias. Cic. de Amicitia: Sed hoc priuum ſentio, niſi in bonis
amicitiis eſte non poſſe. q Interdum pro adverteſe. Plaut. in Amph.
Nec noſtrum quisquā ſenſimus, quum peperit. q Sen-
tire pro aliquo, ſive ab aliquo, eſt ſententia ſua alicui favere.
q ſentire graviter de aliquo, eſt malum (ut vulgus loquitur) de eo
opinione habere; ſive graviter de aliquo iudicare, ſtatuer. Bud-
æus. ſentire medicinā, apud Celum, eſt melius habere post
medicinam. Sic Plin. lib. 22. cap. 25, atropha dixit, quæ cibum
non ſentunt: hoc eſt, quæ ob debilitatem alimentum attrahe-
re non poſſunt, aut in ſubſtantiam ſui convertere. ſentire ca-
riem, ſentire veruſtatem. Plin. lib. 12. cap. 7: Celeriter ea cariem
ſentit. Hoc eſt, efficitur cariſa. Idem lib. 1. cap. 42: Tradunt
Zoroaltem in deſerti caſeo viſiſe annis XX. ita temperato,
ut veruſtatem non ſentire. Id eſt, non ſenſeret. Budæus.
q Hujus cōpoſita ſunt, aſſentio, conſentio, diſſentio, pree-
ſentio, ſubſentio, quæ vide ſuis locis,*

*Sentisco, ſcis, Sentio. [סְנִינוּתָה יַעֲשֵׂה
hebin. αἴδησαι.] Lucret. lib. 3: Vſq; adeo prius in nobis ſunt multa cienda ſemina, cor-
poribus noſtris immiſta per artus, Quām primordia ſentis ſunt
conuſſa animali.*

*Sentis, us, ui, m. q Facultas animæ, qua objeccta ſenſilia appre-
henduntur. [αἴδησις. Gall. ſenſe, ſentement or ſentiment, apprehen-
ſion. Ital. Senſo, ſentimento. Ger. Ein Sinn oder empfindelgekeit. Bel.
Einem ſinn oder gevoelen. Hisp. ſentido, potencia para ſentir. Pol. Zmysl
Vng. Erzékenſeg. Ang. The ſenſe, feeling or perceiving.] ſenſuum
autem ali ſunt exterioreſ, viſus, auditus, gulfus, tactus & ol-
factus. Alii interioreſ, ſenſus communis, imaginatrix, & me-*

*moria. Plin. lib. 10. cap. 69: Ex ſenſibus ante cetera homini ta-
ctus, deinde gulfus: reliquis ſuperatatur à multis Aquile clari-
rus cernunt: vultures ſagaciū odorantur: ſiquidū audiunt
talpæ obrutæ terræ, tam denſo, atq; ſurdo naturæ elemento.
Cicer. 2 de Nat. deor. Gultus præclarè ſeptus eſt: ore enim
continetur, & ad uſum aptè, & ad incolumitatis custodiam:
omniſq; ſenſus hominum multa antecedit ſenſibus beltia-
rum. Differunt autem ſenſus, & ſenſa: nam ſenſus ſunt facul-
tates ipſe quibus ſentimus: ſenſa verò, quæ ſentiuntur. ſenſus humanitatis. Cicero 3. Verr. Non dubito quin tametsi nul-
lus in te ſenſus humanitatis, nulla ratio unquam fuīt religio-
nis: nunc tamen in metu periculō, tu, tu, tu rum tibi ſclerum
veniat in mentem. Idem 7. Verr. An vos quoque hic acerbifli-
mus innocentium cruciatuſ & mœror paſi ſenſu doloris affi-
ciit? q ſenſus vitalis. Lucret. lib. 3: Deniq; ſep̄ hominem pau-
latim cernis obire, Et membratim vitalem deperdere ſenſum:
In pedibus primū digitos liveſcere, & ungues: Inde pedes
& crura mori: pōt inde per artus ire alios tractim gelidi ve-
ſtigia lethi. q Mēritis conceptus etiā ſenſa dicuntur. [סְנִינוּתָה
machashabah. εἰδημάρτιον, πονημα, Αγλοχωτυμι.] Quintil. lib. 8.
cap. 5: Sententiam veteres, quod animo ſenſiſſent vocaverunt:
id cūm eſt apud Oratores frequentiſſimum, tu, tu etiam in uſu
quotidianio quasdam reliquias habet. Nam & juratur ex ani-
mi noſtri ſententia, & gratulantes ex ſententia dicimus. Non
rarò tamen & ſic loquuti ſunt, ut ſenſa ſua dicerent: nam ſenſus
corporis videbantur. Sed conſuetudo jam tenuit, ut mente
concepta ſenſus vocaremuſ: lumina autem, p̄cipueq; in
clauſulis poſita, ſententias. Cicero 1. Acad. Quod autem erat
ſenſu comprehenſum, id ipsum ſenſum appellabat. Idem 1. de
Oratore: Hoc uno præſtamus feris, quod colloquimur inter
nos, & quod exprimere dicendo ſenſa poſſumus. q ſenſus
communis. Quintil. libro 1. capite 3: ſenſum ipſum, qui dicitur
communis, ubi diſcer, quum ſe à congreſſu qui non ho-
minibus ſolū, ſed mutis quoque animalibus naturalis eſt,
ſegregariſt. Vbi interpres, Communis ſenſus accipit pro re-
rum peritia, ex multorum hominum congreſſu comparata,
non pro ſenſu communi, qui in anteriori cerebri ventriculo à
Physicis collocatur. Horat. 1. Seri. Satyr. 3: Communis ſenſu
plane caret.*

*Senſiſtūlūs, li, diminuſum, [סְנִינוּתָה]
Gall. Petiſ ſenſ. Ital. Picciol ſenſo. Ger. Ein kleine empfindelgekeit ſinnſta. Hisp. Pequeno
ſentido. Pol. Zmil'ek. Vng. Erzéken ſeg. Ang. A small ſenſe.]
Quintil. lib. 8. cap. 5: Iude minuti, corrupciq; ſenſiculi, & extra
rem petiti.*

*Senſim, adverbium, Paulatim ſeu pedetentim. [DN et DN]
leat. οὐ ποτὲ ποτὶς, ηγέρα. Gall. Peu à peu, tout bellement, petit à pe-
tit. Ital. A poco a poco. Ger. Gemäßtlich/ſtlich/teſt. Bel. Alleystens/
holz. Hisp. Poco a poco. Pol. Liebko, pomal'u. Vn. Laffan Laffan.
Ang. At leaſure.] Plaut. in Casin. ſenſim ſuper attolle limen
pedes nova nupta. Cic. 5. Verr. Quibus rebus non ſenſim, atq;
moratè, ad illius amicitiam adpreſerat: ſed brevi tempore to-
tum hominem, totamq; ejus Prætūram poſſederat. ſenſim
& repente contraria. Cicer. libro 1. Offic. Magis decere cen-
ſent ſapiēntiam amicitiam ſenſim diſſuere quām repente pre-
cidere.*

*Senſiſtūlūs, le, om. r. ferè paſſivè accipit, pro eo quod ſentiri
poſteſt, quod ſub ſenſum aliquem cadit: hoc eſt, quod vel au-
diuſ, vel viſu, vel oſtafactu, vel gulfu, vel tactu poſteſt depre-
hendi. [αἴδησις. Gall. ſenſible. Ital. ſenſibile. Ger. Empfindlich. Hisp.
Cosa que ſe ſenteſt, q; que ſe puede ſentir. Pol. L'artido obacjenia docu-
cipa. Vng. Meg erekeſt. Ang. ſenſible, that may be perceived by the
ſenſes.] Nonnunquam & activè, pro eo quod ſenſus facultate
prædiuim eſt. αἴδησις. q Hujus contrarium eſt Inſenſibilis:
quo utitur A. Gellius noct. Attic. lib. 17. cap. 10.*

*Senſiſt̄, ra, rum, ſenſum ferens. [αἴδησις, η αἴδηση φίγω. Gall.
Qui porte ſentiment. Ital. Che porta ſentimento. Ger. Das empfindelge-
beit bringt. Hisp. Que tiene o hace ſentido. Pol. Zmil' daci. Vng. Er-
zéken ſeg. Ang. That bears or hath ſenſe.] Lucret. lib. 3: -ide
conclusa movebūt ſenſiferos motus. Ibidem: Longè abſen-
ſiferis primordia motibus errant.*

*Senſiſt̄, ca, cum, adjectivum, Quod ſenſus cauſam præſtat.
[αἴδησις. Gall. Qui fait ſentir, qui donne ſentiment. Ital. Che
fa ſentire. Ger. Das empfinden möcht. Hisp. Que hace à otro ſentir.
Pol. Zmil' cipriaci. Vng. Erzéken ſeg. Ang. That giueſt the
cauſe of ſeeling.] Macrobius: Spiramentum ſenſificum, ad ſua
quaſq; loca naturali legi ducentes.*

*Senſiſt̄, pen. corr. ſenſibile: Hoc eſt, quod ſenſu ſubjectum eſt.
αἴδησις. Inſenſibile, quod ſenſu non poſteſt. Lucret. lib. 2: Ex
inſenſilibus ne credas ſenſile gigni.
Senſiſt̄, αἴδηση, ſenſilia. [Pol. Smiſtanie. Vn. Erzék, erzéken-
ſeg. dk.] Apuleius in Hermetis Asclepio: De ſenſu aurē & de
omnibus ſenſualibus quando & de ſpiritu, tunc totam robiſ
præſtabo rationem.
Senſiſt̄, a, z, f.p. Iudicium, animi conceptio, mēns, animus.
[סְנִינוּתָה]*

[**סְבִּשָׁתָן** machaschabáh **דָּבָרֶה** daháh. **γνώμη**, **νόος**. Gall. **Sentence**, **opinion**, **avis**. Ital. **Sentenza**, **parere**, **opinione**. Ger. **Ein meynung**, **vrheit**: **item**, **ein spruch**. Bel. **Ein meyninghe**, **worde**, **proposito**, **voces**, **uemen**, **gedachten**. Hisp. **Sententia** o **parer**, **cer**. Pol. **Zmislens**, **wierszki**, **pro wierszach**. Vng. **Ertélem**. Ang. **An opinion**, **sentence**, **judgement**.] Salust. At M. Porcius Cato rogatus sententiā, hujusmodi orationem habuit. Plautus in Pseud. Hæc mea sententia est, ut hinc porrò quid agas consulis. Terent. in Phorm. Alere nolūt hominem edace m, & sapiunt, mea quidem sententia. Sic sententia est: id est, ita statui in animo. Res posita in sententiis dicitur de qua variae sunt hominum sententiae. In ea sum sententia: id est, ita sentio. Omnibus sententiis absolutus est, dixit Cicero ad Quintum Frat. lib. 2: Id est, omnium consensu, & calculo. Paulus: Dicere sententiam estimatur is qui ea mente id pronuntiat, ut secundū hoc discedere eos, qui litigant, à tota controversia velit. q Sententias etiam vocamus, inquit Quint. lib. 8. cap. 5, lumina orationis, præsertim quæ in clausulis sunt breviter collecta, quas γνώμας vocant Græci: cujusmodi est illa apud Terentium: Obsequium amicos, veritas odium parit. Sententiosus, sa, sum, Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breviter collectis. γνωμολογίας. Gal. **Sententie**. Ital. **Pieno di sentenze**. Ger. **Der voll hab'scher sprüchen ist**. Hisp. **Lleno de sentencias**. Pol. **Bel'en picknich sentence**. Vng. **Ekes mondaſſokkal sellies**. Ang. **Fall of sentences**.] Cic. de Clar. Orat. Genera autem Asiaticæ rationis duo sunt: Vnum sententiosum, & argutum: sententias, non rām gravibus & severis, quām corcinnis, & venustis.

Sententiosē, adverbium. [**γνωμολογικῶς**, **γνωμικῶς**. Gall. **Sententiosément**, **avec bon sentiment**. Ital. **Sententiosamente**, **con buon sentimento**. Ger. **Mit hab'schen sprüchen**. Hisp. **Sententiosamente**, **con buono sentito**. Pol. **Ziekni mi powieszciami**. Vng. **Ekes mondaſſul**. An. **With many and good sentences**.] Cic. 2. de Orat. Sæpè enim sententiosē ridicula dicuntur. Autor ad Herennium definit sententiam hoc modo: **Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita breviter ostendit**. Sententio ɔłz, æ, f. p. diminutivum. [**γνωμιδία**. Gal. **Petite sentence**. Ital. **Picciola sentenza**. Ger. **Ein sinnlich oder kürzer inhalt: item, ein hab'scher sprüchen**. Hisp. **Pequeña sentencia**. Pol. **Piekna powieszka**. Vng. **Ekes mondaſſka**. Ang. **A little sentence**.] Cic. 3. Philippic. **Sententiolas edisti cujusdam memoria mandavi**.

Sentīs, is, m. t. Spina, quid à tangentibus quām primū sentiatur. [**γνώμη** fir **σύστολον** **σύρτη** kots, axadra. Gall. **Espine**. Ital. **Spina**. Ger. **Ein dor**. Hisp. **Espina**. Pol. **Cierne**. Vng. **Tóvis**. Ang. **A briar, thorn, or bramble**.] Colum. lib. 6. cap. 4: Liberant arva sentibus, qui æstivo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerunq; intercunt radicibus. Virg. 2. Aeneid. Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem Pressit huminitens. q Sentis canis, frutex est arbuscule instar, rubo multo major folia ferens multo latiora myrto, firmis circa ramos spinis, flore caido, fructu oblongo, nucleo olivæ simili, qui per maturitatem fulvescit, & flocculos intus continet. zworbas. Alio nomine rubus caninus, & Gallorum vocabulo, Engleteria nominatur. Colum. lib. 11. cap. 3: Et ejus quam Græci vocant zworbas, nos sentem canis appellamus.

Sentīcōfūs, sa, sum, Spinofus & asper. [**ἀκανθώδης**. Gall. **Espinoux**. Ital. **Spinoso**. Ger. **Dörnachtig**. Hisp. **Espinoso**. Pol. **Cierniasty**. Vng. **Tóvissés**. An. **Full of briars and brambles**.] Lucil. **Quām senticosa verba prætorquet**.

Sentīctūm, ti, n. f. Locus in quo sentes abundant. [**ἀκανθώδης**. Gall. **Vn lieu où croissent forces épinées, buissonniers**. Ital. **Spineto, fratera**. Ger. **Ein dorngesträud**. Hisp. **Espinar**, **lugar de espinas**. Pol. **Ciermina**. Vng. **Tóvissés hely**. Ang. **A place where brambles grow**.] Plaut. in Capt. Non enim es in senticeto, eo non sentis.

Sentūs, a, um, Horridus, pilosus, fitu & squallore obsitus. [**λάσις**, **διάσης**, **αιχμης**, **σέαδης**. Gall. **Espinoux**, **asse comme épinées & buissons**. Ital. **Peloso spinoso**. Ger. **Rauh als wann es voll dörnen wär**, **straubichtig**, **schenichtig**. Hisp. **Lleno de espinas**. Pol. **Plagawiec**, **smarkac**. Vng. **Borzas, szkronies**. Ang. **Rough, covered with prickling heares like swine, briars or brambles**.] Terent. in Eynuc. Video sentum, squallidum, ægrum, annis, pannisq; obsitum. Virgil. 6. Aeneid. Sed me iussa divina, quæ nunc has ire per umbras Perloca senta situ cogunt, noctemq; profundam, Imperitis egere suis.

Sēorsum, adverbium, Separatim. [**תְּזַבֵּחַ** lebád̄. **χωεῖς**. Gall. **A part**, **separément**, **à part soy**. Ital. **separatamente**, **à parte de parte**. Ger. **Sonderbar an einem ort**. Bel. **Alleen/tersöden**. Hisp. **Apartademente**, **à parte**. Pol. **Oſſobnie**. Vng. **Kwelón**. Ang. **Apart, aſunder, ſeuerallie**.] Cicero lib. 7. Epistol. Seorsum à collega puto mihi omnia paranda. Autor ad Herennium lib. 1: Seorsum hoc ab illo tractandum est. Plaut. in Epidico: In ædiculam seorsum isthę eat jube. q Est & seorsus adverbium. Afranius in emancipato: Principium hoc org in animo ut si tuo statuas, officiis co-gi ut abs te seorsus sentiam de re uxoria. Autor est Sosipater lib. 11. Instit. Grammat.

Sēorsus, a, um, adjectivum, Separatus. [**תְּזַבֵּחַ** mibdál **תְּזַבֵּחַ** phorád̄. **אֲוֹרֶר**. Gall. **Separé**. Ital. **Separato**. Ger. **Abgesunderet**. Hisp. **Apartado**. Pol. **Rozjadżoni**. Vng. **El valazator**. Ang. **Separated, put a part**.] Virgil. in eo opūculo cuius est initium, Est & Non: pariter nonnunquam, səpē seorsus Obsistuit dubius.

Sēpārō, ras, penult. corr. act. p. **Divido**, **diſtraho**. A' se & paro. [**תְּזַבֵּחַ** hibdil **תְּזַבֵּחַ** hiphrid̄. **אֲפֹרְכֵּי**, **דְּבַקֵּעַ**, **צְבַקֵּז**. Gall. **Separar**, **deparir**. Ital. **Separare**, **ſpartire**, **distinguere**. Ger. **Abtrennen**, **ſcheiden**, **abtrennen**. Bel. **Għedha**. Hisp. **Aparar** una cosa de otra. Pol. **Rozl'acjam, rozzadżam**. Vng. **El valazator**. Ang. **To separate a part, to sever, to put one from another**.] Plinius lib. 13. cap. 17: Mox separant lavando, & siccata tundunt. Cic. 4. Acad. **Quoniam vēra à falsis nullo discrimine separantur**. Idem contra Rullum: Quum illa duo maria pertenue discriminne separantur. Idem 1. Offic. **Quod cogitatione magis à virtute potest, quām se separari**. Ovid. 1. Amor. Eleg. 4: **Separat domina non ēt jubente mea**.

Sēpāratūs, a, um, participium. **Sejunctus**, **disjunctus**. [**תְּזַבֵּחַ** mibdál **תְּזַבֵּחַ** mephorád̄. **אֲפֹרְכֵּי**, **אֲפֹרְכֵּי**. Gall. **separé**. Ital. **Separato**. Ger. **Abgesunderet**. Hisp. **Apartado**. Pol. **oſſobne**. Vng. **El valazator**. Ang. **Put a part, severed**.] Cic. 4. Tusculan. Quando igitur virtus est affectio animi: & virtus ipsa per se sua sponte separata etiam utilitate laudabilis. Idem Attico lib. 14: Ista vero quæ tu contexi vis, aliud quoddam separatum volumen expectant.

Sēpārabill's, le, pen, corr. om. t. **Quod separari potest**. [**χωεῖς**. Gall. **Asé a separer**. Ital. **Facile da separare**. Ger. **Abtrennen**, **das sich von einem anderen ſunderen läßt**. Hisp. **Que se puede apartar**. Pol. **L'arts de roſl'acjena**. Vng. **El valazator**. Ang. **That is easily severed**.] Cic. 1. Tuscul. Nec separabilem à corpore effe.

Sēpāratim, adverbium, Divisim, scorsum. [**תְּזַבֵּחַ** lebád̄. **χωεῖς**. Gall. **Separément**, **priuement**. Ital. **Separatamente**. Ger. **Abgetrennt**, **insonderheit**, **fonderbarlich**. Hisp. **Apartadamente**. Pol. **Oſſobne**. Vng. **Kwelón**. Ang. **à part**, **a ſunder**, **ſeuerallie**.] Salut. Omnia virtutis præmia ambitio possidet: neq; mirum ubi vos separatis quilibet confilium capituli. Separatum de probitate alicuius dicere, dixit Cicero ad Brutum, pro eo quod est sigillatum: cui opponitur Acervatim. q Legitur & separatè, à quo fit comparativum, Separatus. Cicero 2. de Invent. Quædam separatus ad finem quod referri ad omnem præationem oportet, adiungentur.

Sēpēlio, his, pen, corr. livi, sepultum, act. q. **quod verbū à ſepio quidam deducunt, quia cadaver terra, vel alio materie generice circunſepitur**. Humo, terra obruo, in sepulcrum infero, tumulo mando. [**תְּזַבֵּחַ** kabár. **קָבָר**. Gall. **Enſeuſir**, **enterrir en coſ mort**. Ital. **Sepelire**, **ſot terrare**. Ger. **Begebraben**, **zu der Erden beſtatt**. Bel. **Begerafen**. Hisp. **Enterrar**. Pol. **Pogrzebami**. Vng. **El temetet**. Ang. **To burie, to interre, to lay in te grane**.] Cicero 2. de Legibus: Mortuum in urbe ne sepelito, néve urito. Cic. lib. 4: Vt in quo vellemus gymnasio cum sepeliremus, nobis permiserunt. q Sepelire dolorem per translationem, est deponere, regere. Cicero 2. Tuscul. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepelientis dolor.

Sēpūltūs, a, um, Humatus, in sepulcrum illatus. [**תְּזַבֵּחַ** kabir. **קָבָר**. Gall. **Enſeuſy**. Ital. **Sepolto**, **sepelito**. Ger. **Begebraben**. Hisp. **Enterrado**. Pol. **Pogrzebioni**. Vng. **El temetteſet**. Ang. **Buried, interred**.] Plin. lib. 7. cap. 64: Sepultus intelligitur quoquomodo conditus: humatus vero, humo teſtus. q Sepultus, pro ſopitus. Virgil. 3. Aeneid. Nam ſimil expletus dapibus, vinoq; lepultus Cervicem inflexam poſuit. Idem 2. Aeneid. Inavant urbē ſomao, vinoq; ſepulcra Idē 6. Aen. Occupat Aeneas adiutum custode ſepulco. Cic. pro Lege Manil. Quod bellum expectatione Pompeii attenuatum, atq; immiautum eſt advenit ſublatum & ſepultum. q Sepultus ſum: id est, perii. Et plus eſt, quām nullus ſum, autore Donato in Phor. Ter. Phorm. Lemni habuit aliam. C. nullus ſum. P. ex quo filiam ſuſcepit, & eam clām educat. C. ſepultus ſum.

Sēpūltūrā, æ, f. p. **Quandoq; pro ipso ſepulcro dicitur**. [**תְּזַבֵּחַ** keburah. **קָבָר keber. קָבָר**. Gall. **Sepulture**, **enterrement**. Ital. **Sepatura**. Ger. **Begebrabnus**. Bel. **En begraffenſtſe**. Hisp. **Sepulura**. Pol. **Pogrzeb**. Vng. **Temetet hely, el temeteſet**. Ang. **Burying, or interring**.] Sulp. ad Cic. lib. 4: Ab Atheniensibus locum ſepulcrum intra urbem ut darent, impetrare non potui. q Quandoq; pro funeratione, atq; ipſo ſepeliendi actu. c. **קָבָר keburah**. Plinius: Post ſepulcrā alia manium ambages ſunt. Cic. 1. Tuscul. Cujus hoc dicto admoneor, ut aliquid etiam de humatione & ſepulcrū dicendum existimem.

Sēpūlrum, cri, n. f. Locus in quo corpus, ossa hominis ſepulta ſunt: ſepelendo dictum, vel à ſeorsum & pulcrum, quod propter recordationem doloris minimè pulcrum & jucundum ſit. Sosipater lib. 1. [**תְּזַבֵּחַ** kaburah. **קָבָר keber. קָבָר**. Gall. **Sepulcre**, **tombbear, monument**. Ital. **Sepolcro**, **sepoltura**, **aulo**. Ger. **Ein grab**. Bel. **Ein graſe**. Hisp. **Sepultura generalmente**. Pol. **Grob**

Grob. Vng. Kopfes, temetis hely. **Ang.** A sepulcre, grave or burying place.] Sicut Simulacrum à simulando, & Lavacrum à Lavando. Vnde etiā ars exigit ut sine aspiratione scribatur: cōsuetudo tamen (ut inquit Gellius) obtinuit ut vegetoris soni causa aspirationem recipiat. Virg. 1. Georg. Grandiaq; effossis m̄abitur ossa sepulcris. Idem tertio Georg.. animamq; sepulcro Conditus. Cicer. pro Archia: Ennius in sepulcro Scipionum p̄statur esse cōstitutus. Idem pro Sext. Rosc. Cui de tanto patrimonio, ne iter quidem ad sepulcrum patrium relictū est. Idem de Senectute: Nec sepulcra legens verco, quod aīunt ne perdam memoriam. Sepulcri autem appellatione omnis sepulcrorum locus continetur, ut ait Vlp. de Sepul. violat. I. Prætoria.

Sepulcrum. Sacra fuisse Romanis jura sepulcrorum, antiquæ legis illa verba declarant: ubi corpus demortui hominis condas, sacer esto. & illa: Ne quis vestibulum adiuvum ad sepulcrum usucapito, neu bustum violato & illa: Deorum manuum jura sancta sunt: quod & antea scrivatum esse, interrogata violentibus pena, posteriores Iurisconsulti Vlpianus, Paulus, Caius tradiderunt. Quod aut̄ Cicero scriptis lib. 2. de legibus: Credo fuisse aut eos, quibus hoc ante hanc legē virtutis causaributum est, ut Poplicolæ, ut Tuberto: quod cōrū posteriore tenuerunt: aut eos, si qui hoc ut C. Fabricius, virtutis causa soluti legibus, consecuti sunt: id planè significat, etiam ante XII. tab. tabulas intra urbē sepeliri non licuisse: siquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis causa tributū est, quod ipsum & Dionysius consumat, & Plutarchus. Servius quidē ubi exposuit illud Virg. lib. 11: Finitimos tollunt in agros, urbiq; remittunt, Dulio consule primum à senatu decreū esse ait, ne quis in urbe sepeliretur, quod imperatores quoq; Adrianus & Antoninus Pius renoverūt: & fuisse hanc veterem consuetudinem patet in lege mortuorum. C. de religiosis, & sumptibus funerum. legis quidem XII. tab. illa nota sunt: In urbe ne sepelito, n̄e uito: quæ scripta sunt ob eam causam, tum ut ab oculis viventium cadavera, qua mortisanimis infestunt, quam primum amoverentur: tum ne cœlum illud urbanum, unde proximè spiritus duceretur, tetro putrefactū corporū nido corruptum, pestem aliquam importaret. Datum aut̄ de greto senatus iis, qui triumphassent, ut cū eorū corpora extra urbem cremata essent, in urbem ossa & cineres refereretur, humiliq; mandarentur. hoc Pyrrhone Lyparæum scriptissime tradidit Plutarchus in libro Romanarum reum. Illa vero non inutile est cognoscere, in agris sepulcra fuisse, in agri vēdūtione, jura tamē sepulcrorum penes eum, qui venderet, remansisse: eumq; ubi tantum agri in venditione exceperit, quantum ad eum sepulcro satis esset: quod qui non faceret, ei summo probro ac turpitudini fuisse: unde illud in oratione Ciceronis pro Roscio Amerino: Cui de tanto patrimonio ne iter quidē ad sepulcrū patrium relictū est: hac autem ipsa de te Pomponius Iurisconsultus ita scriptit: Dominis fundorum, in quibus sepulcra fecerint, etiam post venditos fundos adeundo. rum sepulcrorū jus est, tum ligitur in agris, tum juxta militares, vel publicas vias cadavera, aut si cremata essent, cineres condebarunt: nā & sepeliendi cadaveris, & cremandi consuetudine fuisse, indicat illud in XI. tab. in urbe ne sepelito, n̄e uito: & illud, quod in II. de legibus scriptit Cicero: P. Cornelium Africanum sepultū esse, L. Cornelium Syllam primū è Cornelii cremari voluisse. Sepeliri autem antiquius fuisse, quam cremari, Plinius lib. VI. cap. I. IIII, declarat his verbis: Iptum cremari apud Romanos nō fuit veteris instituti: terra condebantur: at, postquam longinquis bellis obrutus erui cognovēre, tūc instituti: & tamē multæ familiæ prisces servare cōntūtus: sicut in Cornelio nemo ante Sylam dictatore tradidit crematus, idq; voluisse veritū talionem, eruto C. Min. ea cadavere: hec Plinius cui, quod ante XI. tab. in more fuerit, id vetus non videt, mirum est. Cremandi consuetudo usq; ad Antoninorum imperatorum ætatem perduravit, ruisus terra cord. certum est. Legimus & illud: Majores natu ad tubas, minores ad tibias ad sepulcrum esse delatos: qui veò claris majoribus erit essent, his eorum imagines in funere prælatas. addit Servius Honoratus, ante sepulcrum aram fieri solitam. quod & Cicerio in epistolis ad Atticum significat: tametsi non aram modō, sed fanum quoq; filia mortuę cogitabat. Illud ex Festo: sicut, dignum, antē, quām cadaver ad pyram deferretur, digitū abscessum esse: ut, reliquo corpore perusto, ad eum justa fierent. Cadavere pyræ imposito, qui propinquitate mortuo devicius ardissimè fuerat, is aversus rogo facē accēsam inferebat. Signum hominis sepulti non unum fuit: nam & lapis & tegula, & cæspes, & tumulus, & cippus sepulcræ locū indicabant ex libro P. Manutii de legibus Romanis.

Sepulcral's, le, om. t. Quod ad sepulcrum pertinet: [ιπποφυγές. Gall. Appartenant à sepulcre. Ital. Pertinente à sepulcro. Ger. Das zu dem Grab gehörte. Hisp. Pertinente à sepulcra. Pol. Pogrzebowi. Vng. Az emeteszhez valo. Ang. Belonging to a grave.] ut Cere-

moniz sepulcrales, quæ pertinent ad funerationē; impensam, structuramq; sepulcrorum. Ovid. 8. Metam. Ante sepulcrales infelix astiit aras. Idem Epist. 12: Fax sepulcralis. Sēpūlcrētum, tipen. prod. n.s. Locus ubi sepulcrorum est frēquentia. [τάφος τάφω μεταστάσις. Gall. Un lieu plein de sepulcres, un cimetière. Ital. Luogo pieno di sepolcri, un cimitero. Ger. Ein Gräberacker, Kirchhof, Graberhof. Hisp. Lugar de muchas sepulturas. Pol. Cmentarz, kierchow. Vng. Temetis hely. Ang. A churchyard.] Cattul. Epigr. 55: Vxor Meaci, sēpē quam in sepulcretis Vadistis ipso carpere è rogo cōnam.

Sepēl'bil's, le, Quod sepeliri debet, aut potest. [Γανθός, Γανθίος. Gall. Qui peut être enseveli. Ital. Che puo essere sepolto. Ger. Das man begraben soll oder mag. Hisp. Que puede ser enterrado. Pol. Latwodopgræbenia. Vng. El tenetendo. Ang. That may or ought be buried.] Plaut. Cistell. facito, ut facias stultitiam sepelibilem. s. Quid faciam? G. in latebras abscondas pectore penitissimo. Tuam stultitiam.

Sepēs, pis, pisi, pitum, vel sepsi, septum, ast. q. Circunvallo, circundo. [τάφος (vel) πάρενθη meschubh. Φεγγός Gall. Una baye. Ital. Siepo, cesa, spinata. Ger. Ein jaun/hag. Bel. Een tuyn. His Seto o seto. Pol. Pi ot. Vng. sbuony. Ang. A hedge, a monnd.] Colum. lib. 10: Talis humus, vel parietibus, vel sepi bus hirtis claudantur, neu sit pecori, neu pervia furi. Virg. 8. Eclog. Sepibus in nostris parvam te roscida mala (Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem. Idem 1. Georg. Quippe etiam festis quædā exercere diebus Fas & jura sinunt: tivos deducere nulla Relligio vetuit, segeti prætendere sepe, Insidias avibus moliri, incendere vespes.

Sep̄o, pis, pivi, pitum, vel sepsi, septum, ast. q. Circunvallo, circundo. [τάφος τάφω sabab 77.1 għadhar 30.7 hebēb ḫix-żekk. Φεγγός, φεγγός, φεγγός. Gal. Enuiroumer, clore de hayes. Ital. Circundare, intornare. Ger. Verzähnen, verhagen, mit einem jaun umbgeben. Bel. Tuynen. Hisp. Cercar de seto o seto. Pol. Ogrodzam. Vng. Be kerellelm, be fonyom. Ang. To hedge or inclose.] Dictū à sepi bus, quæ objectæ intercludūt iter. Cic. 2. de Nat. deor. Latent præterea utiliter, & excelsis undiq; partibus sepuntur. Idē Epist. lib. 15: Vallo & fossa circundati, sex castellis, castiisq; maximis iespi. Tacit. lib. 1: Acribus nanq; custodiis domum & vias sepsar. Livia. Virg. 1. Aeneid. At Venus obscurō gradientes æte ſpliit. q Sepi e veteres ambage quadam verborum obſcurare, & ſi pe quadam obducta dixerunt: ut & circumvestire verus poeta apud Cic. Quādoquidem iste circumvestit dicitur, ſepi ſi diuīo. Vnde & ſeptuose pro obſcuie dixi: Liviū.

Sep̄tūs, a, um, participiūn, Circundatus, munitus. [τάφος μυλ κάρπη μή εγγύηθε, φεγγός. Gall. Enuironné. Ital. Circundato. Ger. Umbegrenzt/umbgeben. Hisp. Cercado. Pol. Ogrodzony. Vng. Be kerelleltet, be fonyattatot. Ang. Inclosed with a hedge.] Liv. 1 ab Vrbe: Ad hec Albana pubes incimis ab armatis ſepta in variis voluntatibus, communi tamē metu cogente silentium tenuit. Virg. 1. Aeneid. Infert ſe, ſeptus nebula, mirabilis dictu. Per medios, misceq; viris, neq; cernit ulla.

Sep̄tā, orūm, n. f. Generali vocabulo dicuntur omnia loca munīta & quodam ſepimēto vallata: [τάφος 77.1 għedherot, ḥu ġoġja, τάφος, τάφος, τάφος. Gall. Parc, cloſture de haye. Ital. Mandria branco. Ger. Trettē dręg die vngesetzte oder eingeschrankte ſind / pferdig. Hisp. Seto o seto o vallado, circuito. Pol. Wysejaki ogrodzenie. Virg. 1. kerelleltet, be fonyattatot. Ang. Places hedged or inclosed, a close or entombed.] ut Septa villa, quibus villa circumſepitur. Varro lib. 1. de Re iust. cap. 14: Nunc de ſeptis, quæ tutandi fundi cauia, aut partis ſiant, videamus. q Hinc etiam pecorum stabula: ut stabula ovilia, bubilia, caprilia, & id genus reliqua, Septa nuncupantur Virg. 1. Acclog. Quavis multa meis exiret victimā ſeptis. E' converso Lucanus, Ovilia pro ſeptis posuit: & misceq; maculavit ovilia Romę. q Septa etiam dicuntur loca in campo Martio circumdata & circūclusa, in quibus populus Romanus ſtans suffragia ſerebat. Cic. pro Mil. Cūm ille vi in ſepta irruisset. Hæc ſepta Ciceronis tempore ex marmore facta ſunt. Cicero ad Atticū: In campo Martio ſepta maiore a ſtūn facturi, eaq; cingemus excelsa porticu. Marti. lib. 9: In ſeptis Mamurra dia multūq; vagatus. Iuris cōſulti accipiunt Septa, pro obicibus, & clauſtris quibus utimur ad impetus fluviorum coēcordatos. Vlp. de rivis 1.1. q Septum transversum à Medicis, reiq; anatomiae peritus appellatur, quod Greici vocat Αλεξανδρεῖον, quo partes vitales: hoc est, cor & pulmo, à naturalibus diſcipliuntur: de cuius ſubſtantia, figura & uſu vide plura ſuprà in diſtione DIA PHRAGMA.

Sep̄tuosē, adverb. à ſepio, Obſcurē. [αὐτοφάς. Gall. Obscurément. Ital. Obscuramente. Ger. Verborgenheit, dunkel. Hisp. Escuramente. Pol. Ciemno. Vng. Homalioson. Ang. Obscurēlie, darklie.] Liv. Antiopa: Ita ſeptuose dictio ab te datur quād consecutam agris sapiens ægrē contulit.

Sep̄imentū, ti, n. f. Id dicitur quo aliquid ſepit. [τάφος 77.1 għedherab. Φεγγός. Gall. Clôture de haye. Ital. Intercisa. Ger. Beriegung. Hisp. Seto o ſeto, eſpinal. Pol. Pi ot, opparkanie. TT n̄ie. Vng.

sie. Vng. Altal rekerð, kðr sal, awagys bœny. **Ang.** A hedge or enclosing with a hedge.] Vari. 1. de Re rust. cap. 14: Primum naturale septentrum, quod obseri solet virgultus aut spinis, quod habet radices vivæ sepiæ. Cic. 1. de Leg. Atq; hæc omnia quasi sperimento aliquo vallabit, differendi ratione, veri & falsi judicandi scientia.

Sepio, vide S E P E S.

Sepia, æ. f.p. [ονια. Gall. Seiche. Ital. Sepa. Ger. Ein Meerspin oder Bläckfisch, der ein schwärzen schwärz vor ihm lebt & man ihn haben will & wird sich davon verbirgt. Hisp. Laxibia pescado. Ang. A fish he called a cuttle.] Genus pitcis, atrum truoi e dum se peti animadvertis, per aquam effundens, atq; ita pisatoribus iter veluti præsepiens. Plin. lib. 9. cap. 29: Sepiarum generis mares variæ & nigriores, constantiæq; majoris. Percusæ tridente foeminae auxiliantur: at foemina isto mare fugit. Ambo autem, ubi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine iis est, infuscata aqua absconduntur. Pers. Satyr. 3: Sepiam pro atramento scriptorio posuit, respiciens nimirum ad piscis ejus sanguinem, atramenti nigritatem referentem. Verba ejus sunt hæc: Tum querimur, crassus calamo, quod pendeat humor. Nigra quod infusa vanescat sepiæ lymphæ.

Sepiolæ, diminutivum. Plaut. in Cas. Emissio sepiolas lepidas. &c.

Seplasiarius, pro unguentario, & effeminate. Lampridius in Heliogabalo. Pinxit se ut cupedinarium, ut seplasarium, ut popinarium.

Sepono, nis, pen. prod. act. t. Scorsum poro, separe, sejungo, disjungo. [Σεπόνιον ασάλι τετράτην ασάρι μεριδία, δέρνημεν. Gall. Separer, mettre à part, reserver. Ital. Mettere da banda, separare. Ger. Mähnen sich segen oder legen. Bel. Tersyden leggen. Hisp. Poner à parte. Pol. Odkl' adam. Vng. El texem, fel falo texem. Ang. Too put aside, or a part, to lay a part.] Cicer. in Orat. Ut ii qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent. Idem 3. de Orat. Ut alius aliam sibi partem, in qua elaboret, seponeret. Horat. in Arte: Scimus inurbatum lepido seponere dicto. Quint. lib. 12: In consilio verd, quæ ratio suadendi est, ab honesti quæstione seposita est: id est, divisa, separata. Livius libro 1. ab Urbe: Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi seposita.

Seposito, f.t. [σεπόνιον. Pol. Odi'ogenie. Vn. Fels, kwældn tœus.] Vlp. D.lib. ult. Tit. 2.1.2: Si forte qui decimam vovit, decesserit ante sepositionem.

Sepositus, Remotus, disjunctus. [Σεπόνιον neetsill. διατριθεμψιο. Gall. Au arriere des autres, retiré, reculé & lointain. Ital. T'ato à dietro, allontanato. Ger. Gers gelegen. Hisp. Apartado, puesto à parte. Pol. Odi'ogenie. Vng. Taual valo. Ang. Put a part, reculed.] Mart. lib. 1: Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Caesar. Ex qua spectator non sit in urbe tua?

Seps, sepsi, m. t. ονυ, Parvus serpens, ex cuius istu membra percussa putrefactio: à ονυ, verbo Græco, quod est putrefacio. Nam quicquid non morderit, resolvitur in putredinem [Ger. Ein besondere bösle Schlang/ den Ratern gießt. Pol. Padaliec.] Lucan. lib. 9: Ossaq; dissolvens cum corpore tabificus seps. Plin. libro 29 cap. 5: Lacerta quam hi Sepa, alii Chalcidem vocant. Auson. An Lybia ferale malum sit Romula vox, seps?

Septa, septorum, vide Sepio in S E P E S.

Septem, Numerale nomen notæ significationis, à Græco ιτα deductū, spiritu aspirato in s, mutato, & vocali ultima in em. [Σεπτηνη schibbāh. ita. Gall. sept. Ital. Sette. Ger. Giben. Bel. Seven. Hisp. Siete en numero. Pol. Siedm. Vng. Het. Ang. Seven.] Virg. 6. Aeneid. Nec non Threicius longa cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

Septangulus, Dicitur quod septem angulos habet in läjwø. **Septembr**, m. t. Mensis septimus à Martio, à quo Romani olim annum suum auspicabantur. [γεννητηνη μεγαλημενην. οντημης. Gall. Septembre Ital. Settembre. Ger. Der Herbstmonat. Hisp. El mes de setiembre. Pol. Wrzesien. Vng. Mihaly hana. Ang. The month of september.] Aliquando sumitur adjectivæ. Horat. 1. Epist. 16: Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ, incolunem tibi me præstant Septembribus horis.

Septemflus, a, um, Quod septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. [ιταλησ. Gall. Qui coule par sept lieux. Ital. Che colà per sete luogh. Hisp. Das siben flus oder surt hat. Hisp. Que corre por sete partes. Pol. Wsiedmioro ciekaci. Vng. Het solum. Ang. That floweth or ronnen in seven places.] Ovid. 1.5. Meram. Perq; papyrifera septemflua flumina Nili Victrices egisse rates.

Septemgeminus, a, um, Quod septem habet partes, sive membra. [ιταλησ. Gall. Qui double en sept. Ital. Che ha sette parti à membra. Ger. Das siben theil oder arm hat. Hisp. Cosa de sete dobles. Pol. Siedmioro cęsci małac. Vngar. Het rejswe. Angl. Sevenfold.] Virgil. 6. Aeneid. Et septem gemini turbant trepida ostia Nili.

Septempedals, le, om t. Quod septem pedes est longum. [ιταλ. οντημης. Gall. De sept. pie. Ital. Longo de sette piedi. Ger. Giben-

schüttig. His Luengo de sette pies. Pol. Nasiedmi stopach d'ipi. Vng. Het labni. Ang. Seuen foot long.] Plaut. Curcul. ibi nunctaua vult dare auream, Solidam faciundā ex auro Philippeo, qui sicut Septempedalis.

Septemplex, cis, om. t. Quod in septem partes divisum est. [ιταλ. οντης. Gall. Des sept doubles, séparé en sept parties. Ital. Spara se feso parti. Ger. Gibenfach oder das siben theil hat. Hisp. Cosa de sete dobles. Pol. Siedmioraki. Vng. Het rejswe. Ang. Sevenfold.] Virgil 12. Aen. & clypei extremos septemplicis orbes Permedit stridens transit femur. Ovid. 2. Trist. Solus ad ingressus misius semplicemis Istri Parrhasiae gelido virginis axe premor.

Septemvirs, ri, sicut Triumvir, à numero virorum: qui eo Magistratu fungebantur, dictum. Cic. 5. Philip. ludicandumq; aullos Septemvirois fuisse, nihil placere ratum esse quod egisset, aut quod ab iis actum diceretur.

Septemvirale, Ad semptemvirois pertinens. Liv. 4. bell. Panici: Ut prodicio pro Septemvirali judicio esset, semperq; aliud sentiret, infidus socius, vanus hostis, &c.

Septemviratus, us, pes. prod. Septemvirorum dignitas. Cic. 1. Philip. Eundem in Septemviratu nonne destituit: interne nit enim.

Septenarius, a, um: ut Septenarius numerus, qui cōstat septem rebus. [ιταλ. Gall. Contenant sept. Ital. Numero de sette. Ger. Du zahlt von siben. Hisp. Numero de siete. Pol. Liczb siedm wsobie mala ca. Vng. Het dologol allo. Ang. That contains seven.] Septenarius versus, in läjwø. Cic. 1. Tusc. Nō intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam.

Septendecima, pen. corr. Numeri nomen indeclinabile, nota significationis. [ιταλησ, ιταλaxiðing. Gall. Dix sept. Ital. Dieci sette. Ger. Gibenfach. Hisp. Diez siete. Pol. Siedmiaszys. Vng. Tizen hat. Ang. seventeen.] Cic. 7. Ver. En quod Tyndaritan libeter prædicent, nos in septendecim populis Sicilie nō eramus.

Septenus, a, um, Septem. [Σεπτηνη schibbāh. ita. Gall. Sept. Ital. sette. Ger. Giben/je siben. Hisp. siete. Pol. Siedm. Vng. Het. Ang. Seven.] Cic. 4. Ver. Et pueri a nonum sénium, septenumq; denum. Senatorium nomen aundinati sunt. Virgil. 5. Aeneid. Dixerat hæc, aditis quum lubricus anguis ab imis Septem ingens gyros, septena volumina traxit. Propert. lib. 2. Eleg. 17. Non quia septenas noætes sejuncta cubaris.

Septenni's, ne, Septem annorum: [ιταλ. Gall. Qui a septem, aage de sept ans. Ital. Di sette anni. Ger. Gibenbrig. Bel. Settembris. Hisp. Cosa de siete annos. Pol. Siedmroczys. Vng. Cher exindos. Ang. Offseven yeares.] pro quo legitur & Septuennis, & hoc septuennie. Plaut. in Menech. Postquam jam pueri septuennis sunt.

Septentrionis, m. t. Sunt septem stellæ, ex quibus quasi junceti Triones figurantur. [Σεπτεντριονη schibbāh. ita. Gall. Septentrión, la partie septentrionale opposite au midi. Ital. La parte settentrionale opposta à mezzo di. Ger. Das Mittendächtisch siben gestiften/der Heerwagen oder Wär. Hisp. El norte. Pol. Wojs namebrie. Vng. Gönczöl/sekere. Ang. The north, or seven stars in the north.] Scribit Varro triunes rusticorū vocabulo boves vocari, quasi teriones: hoc est, arandæ teræ, ac colandæ idoneos. Alli triones à situ dictos malunt, quoniam ita sitæ sunt, ut ternæ quæq; stellæ proximæ inter se trigonon: id est, triquetram figuram cōstituant, quam recentiores vocant triangulum. Hoc sydus à figura, quia simile plaustrum videtur, antiqui Græcorum ἀρχέσαι: id est, plaustrum dixerunt: nostri à bobus junctis, Septentriones appellantur. Ab his etiam ventus spirat, qui Austro obiectus est: & Latinæ Septentrionis, & Septentrionalis ventus, & Septentrionarius: Græc verò, quod ab arcto flet, Aparclias appellatur. Cic. ad Attic. 9: Ex ea die fuere Septentriones venti.

Septentrionalis, pen. prod. adject. [σεπτεντριονις. Gall. Septentrión, du septentrion. Ital. Settentriónale, di settentrione. Ger. Mündächtisch. Hisp. Cosa de la parte del norte. Pol. Pol'nočni. Vng. E Zaki. Ang. Of the north.] Ut Septentrionalis ventus, à Septentrione flans. Plin. lib. 9 cap. 17.

Septies, adverbium. Septem vicibus. [ιταλ. Gall. Septem. Ital. Sette volte. Ger. Giben maat. Hisp. Siete veces. Pol. Siedm razy. Vng. Hetzer. Ang. Seven times.] Cic. 2. Philip. Vbi est septies millies seftertiū, quod in tabulis, quæ sunt ad Opis, patbat. Plin. lib. 16 cap. 40: Septies restituto templo.

Septifam, Septem modis, ea forma qua multifariam. [ιταλ. Gall. Diusies en sept. Ital. Sette modi. Ger. Gibensteweis Hisp. En siete maneras. Pol. Siedmiorak. Vng. Het keppen. Ang. Seven diverse ways.] Sacra de Verborum antiquitate: In quod volumen unum eos seftitavimus, & postea invenimus septifaram divisum. Nonius.

Septimus, a, um, Ultimus, sive unus ex septem. [Σεπτηνη schibbāh. ita. Gall. Septieme. Ital. Settimo. Ger. Der siben, einer auf siben Hisp. Cosa/estra en orden. Pol. Siedni. Vng. Hetetlik. Ang. Sevenith in order.] Plinii li. 7. cap. 52: Ut tamen in septimum & quinquefimum, atq; centesimum vitæ duraret annum. Plaut. Pleud. Aedes esse septimas à porta.

Septimum,

Septimā adverb. Septimō: [שְׁבִתָּה] schibhim, n. Gal. Pour la septième fois, sept fois. Ital. La settima volta. Ger. Säbtheit. His. La siesta en vez. Pol. Siemina rązem. Vn. Hetedzer. Ang. Seuenthlie.] ut Septimum Coksl: sicut & Secundūm Consul. Cīc. 3. de Nat. deor. Cur enim Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus?

Septingentū ūs, a, um. Quod septingentorum numerū complectitur: [גַּמְנֵן שְׁבִתָּה] schebah meoth. ö. ix. x. x. Gall. Du nombre de sept cens, septcentieme. Ital. Di settecento, settecentesimo. Ger. Das siben hundert hat. Hisp. De setecientos. Pol. Siedm seth mībiemasci. Vng. Het Zaxos. Ang. Of the number of seven hundred. Jut Septingentū grex. Varz. 2. de Re rust. ca. 10: Septin genarii enim mīci, tu o stigentios habuisti.

Septingentū, tæ, ta, pluraliter tantum. [גַּמְנֵן שְׁבִתָּה] schebah meoth. ö. ix. x. x. Gall. sept cens. Ital. Settecento. Ger. Siben hundert. Hisp. Sietecientos en numero. Pol. Siedm seth. Vng. Het Zaxos. Ang. Seven hundred.] Plin. lib. 25. cap. 2: Et M. Varro benignissimo invento insertis voluminūs uorum fecunditati nō nominibus tantum septingentorum illustrum. Livius 3. bell. Pur. Calixtum oppidum redditum Campanis est, firmatis septingentorum militum de exercitu Annibalis præsidio.

Septingentū ūs, a, um, pen. cor. Ultimus, sive unus ex septingentis. [גַּמְנֵן שְׁבִתָּה] schebah meoth. ö. ix. x. x. Gall. Septcentū. Ger. Der siben hundert / oder einer aus siben hunderten. Hisp. Sietecientos en orden. Pol. Siedm seth. Vng. Het Zaxos. An. The seven hundred.] Liv. 3. ab Vibe, in Procer. Res est præterea & immensi operis, ut quæ supra septingentū ūsum anum repetatur.

Septicollis, Virbis Romæ epitheton, à septem collium numero impositum: [סְּבִתָּה] schibhim. Gall. Desep collines. Ital. Di sette colle, o montagne. Ger. Das siben Hügel hat. Hisp. De siete colinos. Pol. Miesie siedmi gorach. Vng. Het hegswe. Ang. Of seven hills.] quorum nomina erant, Capitonus, Palatius, Quirinalis, Aventinus, Cælius, Viminalis, & Exquianus.

Septuaginta, Decies septem. [שְׁבִתָּה] schibhim. ö. ix. x. x. Gall. Septante. Ital. Settante. Ger. Sibenig. Hisp. Setanta en numero. Pol. Siedmęsiat. Vng. Hetuen. Ang. Seuentie or three score and ten.] Cic. 5. Verr. Nous ager Agyrinensis centum septuaginta oratoribus inanior quam sit.

Septuagintū ūs, a, um, Quavis propriè ad distributivum numerum pertineat, særē tamen idem se è valet quod septuaginta. [שְׁבִתָּה] schibhim. ö. ix. x. x. vel ix. x. x. Pol. Siedmęsiat. Vng. Hetuen. Ang. Seuentie.] Plin. lib. 26. cap. 10: Septuagato coito durare libidinem contactu herbae cuiusdam.

Septuā mala, σεπταντα μηλα, Dicitur à Septio Libertino, eoru primo insitore, insigni rotunditate & prædicta. Apud Columellam tamen lib. 5. cap. 10. Vnde Calepinus hæc sc̄ sumplisse proficitur, Sextiana poma legimus, non Septiana.

Septiscūs, a, um, σεπτας. Putrefactiūs, δον τὸ οἶνον, quod est putrefacere. Vnde & σεπτα dicuntur medicamenta quæ putrefaciendū vim habent. Plin. lib. 28. cap. 9: Quin & sanguis corū septicam vim habet.

Septūnx, cis, m. t. Mensura, vel pondus septem unciam: hoc est, affis partes septem. [σεπταντα] Gall. Sept onces. Ital. Sette onze, ò sette parti di dodeci. Ger. Siben teil eines dings das in zwölfte abgetheilt wirdt. Hisp. Siete partes de doce. Pol. Siedm vncei. Vng. Het lat. Ang. Any weight of seven ounces.] Vnde & in agrimētria septunx dicitur qui continet semijugum, & jugeri partē duodecimam. Colum. lib. 5. cap. 1: Pars dimidia, & una duodecima, pedes sexdecim millia & octingentos: hoc est, septunx, in quo sunt scrupula CLXVIII. q. Accipitur etiam septunx pro septē cyathis vini. Solebant enim veteres, quando se paullò liberūs invitabant, tot vini cyathos ebiber, quot erant litteræ in amasiorum, amicarūmve nominib: singulosq; cyathos appellabant uncias. Mart. lib. 8: Si Telethusa venit, promissaq; gaudia portat, Servabor dominæ Rufe triente tuo, Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem, Vt jugule curas, nomen utrumq; bibam. Tale est illud ejusdem poëta lib. 11: Quincunces, & sex cyathos, bessimq; bibamus, Cajuſ ut fiat Iulius, & Proculus. Quincunces ait: id est, quinque cyathos: bestem: id est, cyathos octo. In Cajuſ enim quinq; sunt litteræ, i. lilius sex, in Proculus octo. Idem lib. 1: Nævia sex cyathis septem, Iustina bibatur, Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus: Omnis ab infuso numeretur amica Falerno, Et quia nulla venit, tu mihi Somane veni.

Septuncis, le, om. t. Quod est unciam seu partium septem. [σεπταντα] Gall. De sept onces. Ital. Di sette onze. Ger. Das siben teil eines zwölftenhettigen. Hisp. De siete onces. Pol. Siedm l'oto. Vng. Het lotos. Ang. Of seven onces.] ut Septuncialis satio, qua senior semijugum, & duodecima jugeri pars. Colum. lib. 2. cap. 10: Media sementi pars seri, & pars ultima debet, quæ septuncialis satio dicitur.

Septuōs. Vide SEPES.

Sepulcrum, Sepultura, Vide SEPULCRO.

Septim. Vide SE VV M, & SE B VM, sīag.

Sequax, Sequela, Vide SE QVOR.

Sequester, suis, stre: & hic & hæc Sequestris, & hoc Sequestre, & Sequester, ra, rum, Apud quæ plures rem aliquā, de qua cōtroversia est, depositur, ut: inquit Modelinus de verb. sign. [סְּבִתָּה] schibhim. Gall. Gardien de biens ou depositaire en justice, sequestre. Ital. Chi ha in deposito danari d'altri, intronfesso. Ger. Ein Metzemann/hinder welchen wo partheyen etwas gelegt haben darumb ein span ist / ein Scheidmann / Underhändler. Hisp. El tercero, aquel en qui en se reponen los rehenes o prende en tercera. Pol. Rosiemcz ręczci spornej, na ktorego rojszku obie stranie przeflawać, porownywac. Vng. Kdzbro, az kiremind ket fel haggia magat. An. A sollicitour, or attorney in the law, an indifferent man between two parties.] Dictus (ut docet Gell. lib. 20. cap. 10.) quod ejus qui electus sit, ultraq; pars fidē sequatur: est enim medius inter duos alterantes, apud quem aliquid seponitur. Quapropter Virg. lib. 11: Pacem sequestram, inducas appellavit, quod mediae sint inter bellū præteritum & futurum: Bis senos (inquit) pepigere dies, & pace sequestra Per sylvas Teucri, misliq; impunè Latini Erravere jugis. Sequester (inquit Asconius) apud quæ pecunia deponitur. ¶ Tribuum quoq; corruptandū conductor, Sequester dicebatur: quod etiam annotavit Budæus: Sequestris, inquietus, verbo Oratores pro iis interpretibus utuntur, qui iudicis corrupti, aut ejusmodi maleficis suscipiendis operam suam locant. Cic. 2. Verr. Monœo, prædicio; antē denuntio, qui aut d. ponere, aut accipere, aut recipere, aut polliceri, aut sequestres, aut interpretes corrupti iudicii solent esse: quiq; ad hanc rē aut potentia, aut impudentia suam professi sunt, absineat in hoc iudicio manus, animosq; ab hoce clere nefario. Idem pio Cluent. Quo sequestre in illo judice corruptendo dicebatur esse usus. ¶ Sequester apud Quintilianum est, qui à litigatore doctus, docet patronum: is enim ait lib. 12. cap. 8. Quomodo autem sequester ille, & media luitum manus, &c.

Sequestrō adverbium, Apud sequestrem: in usorū. ut Pecunia sequestrō deponere: hoc est, in manibus sequestris, donec sententia decisum fuerit cujus esse debeat. Sequestrō se posere, dixit Cato, pro eo quod est sese separare ab eo cu quo ante fueris conjunctus. Nolite (inquit) per Deum immortalē vos sequestrō ponere. Hinc Sequestropositus, a, um, quicquid apud sequestrō positum est. Differt autem res sequestroposita a Deposito, quod rei depositæ proprietas apud deponentem manet unā cum possessione, at sequestroposita possessione ad sequestrum transit. Id enim agitur ea dispositione, ut neutrius possessioni id tempus procedat. Hotom.

Sequēstro, sequestras, apud sequestrem depono. Vnde sequestrata res dicitur. Interdum sequestrare est separare. σεπτείχη. Sequestrā ūs, adjec. ut Actio sequestraria. Pomposa. in l. si in agro § Cūm lequestrō. ff depositi, vel contrā

Sequitor, sequers, sequutus, d. t. à Seco deductum est verbum commune, secundum Priscianū. [שְׁבִתָּה] schibhim. achār ḥalāch achar ḥalāch ḥalāch ḥalāch, ḥalāch, ḥalāch, ḥalāch. Gal. Suyure. Ital. Seguire, seguirare. Ger. Folgen/nachfolgen. Bel. Volg. His. Segnir. Pol. Naszaduie. Vn. Kdneim, vitanna mezek. An. To follow.] Plaut. in Amph. Sequere hæc igitur me. Teren. And. funus interim procedit, sequimur; ad sepulcrū venimus. Cic. 1. Offic. Neq; enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi quod assequi nō queas. Virg. 1. Aeneid — hos tota armenta sequuntur A' tergo & longum per valles pascit agmē. Sequi amicum, est facere quod amico placet, & obtempore illi. Cicero de Amicitia: Ut ne quis concilium putet, amicū bellum patrī inferentem sequi. Sequi consuetudinem, est facere secundum consuetudinem. Plin. epist. 30: Tu ergo, inquit, quam consuetudinem sequeris? ¶ Sequi fidem alicujus. Cic. 2. de Divinat. Quod fidē secutus, amicitiamq; pop. Rom. functus sit officio. ¶ Sequi suam fortunam, est successu, & occasione fortunę uti. Sequi naturam dum, facere quemadmodū natura nos inclinat. Sequi verbum aliquod, est summæ dictio cuti insistere, om̄issa interim sententia. ¶ Hujus composita sunt, assequor, consequor, excequor, insequor, obsequor, persequor, subsequor, pedisequus, & pedisequa: de quibus suis locis.

Sequitor, oris, m. t. Qui præstūtem sequitur. [שְׁבִתָּה] schibhim. achār ḥalāch ḥalāch ḥalāch ḥalāch. Gall. Qui suit. Ital. Seguitatore. Ger. Ein nachfolger. Hisp. El que sigue o va tras otro. Pol. Tenkori mne nasiadusse. Vng. Kdneb, vitanna menb. Ang. He that follows.] ¶ Sequatores item inter gladiatores dicuntur, qui adversus retiarios pugnabant, alio nomine mirmillones dicti. Vtitur hac voce Suetonius in Caligula.

Secktor, aris, d. p. Multū & cōtinue sequor. [שְׁבִתָּה] schibhim. achār ḥalāch ḥalāch ḥalāch ḥalāch. Gall. Snyure, jounent. Ital. Seguire, andar dentro. Ger. Stets oder embig nachfolgen. Hisp. Mucho seguir, andar tras otro. Pol. Pilnie nasiadusse. Vng. Kdneb, vitanna iardogalok. Ang. To follow often.] Plaut. in Cistel. Anum sectatus sum clamore per vias. Cic. 4. Verr. Is cūm Prætorem

circa omnia fora sectaretur. Idem pro Sext. Rosc. Ii servi ubi sunt Chrysogonū, iudices, sectantur. Propriè autem hoc verbum (quod & Donatus annotavit) ad Philosophorum discipulos pertinet, qui præceptorem assidue comitantur, ut colloquio ejus, & usu eruditiores, eiq; per omnia similes evadāt. Huc respexit Gnato ille Terentianus in Euvaco: Ibi homo cœpit me obsecrare, ut sibi liceret discere id de me: sectari jussi. Tanquam Philosophorū habent disciplinæ ex ipsis Vocabula parasiti, ita ut Gnatonicī vocentur. q; Sectari beluas, apes, cervos, est venando cœlestari, perseguiri, investigare, perquirere, si qui diabolus. Virgilius in Bucolicis tercia Aegloga: Si dum tu sectaris apes, ego retia servo. Horat. 2. Sermonū Satyr. 2.: leporem sectatus, equōve Lassus ab indomito.

Sectatōr, oris, verbale, m.t. Qui assidue aliquem ascētatur. [σέκτως] Gall. Quidam hanc aucun pour apprendre de luy, secteur. Ital. Chi segue alcuno per imparare da lui. Ger. Ein embstiger oder fleißiger nachseiger. Pol. Pilni naślidowisk. Vng. Kbneš, valaki ut nianardago. Ang. He that followeth often or hauntest one.] Cicero pro Murzene: Quid opus est sectatoribus? Idem pro Rabirio Posthumo: Num Gabinius comes est, vel sectator? q; Sectatores Philosophorum: id est, discipuli, qui ut aliquid ab iis addiscant, ab eorum latere nunquam discedunt. Gell. li. 2. cap. 2: Taurus sectatoribus commodum dimissis, sedebat pro cubiculi sui foribus.

Sectatōr, s.f.p. [αγείσιον] Gall. Vnsecta, opinion suisie par quelques gens contre l'opinion des autres. Ital. Setta, ligia, opinione. Ger. Ein sect/ein Rott einer besonderen Meinung. Hisp. La secta que cada uno sigue. Pol. secta, rognatossi opini. Vng. Part, fel, rex. Ang. A sect, or opinion of some against the common opinion.] Propriè est ratio illa dogmatum, quam quis sibi in philosophia imitandam propoluit, & tuendam suscepit: à sectando (ut volunt) dicta, quod plures prius opinionis cujuspiam autorem sequantur, vel à sectione (ut alii placet) quod quum omnes philosophi dicantur, scitorum tamē diversitate a se invicem sicut divisi. Aliud enim de summo bono sentiunt Stoici, aliud Academicī, aliud Peripateticī, aliud Epicurei. Cic. i. de Orat. Est autē secta, disciplina, seu certa quedam discipline formula, factio, studium, ratio vita. Col. lib. 6: Quare antiquissimum est formam hujus operis conscribere, quā velut sectam, legemq; in proscindendis agris sequantur agricultorū. Cicero pro Cælio: Qui hanc sectam, rationemq; vita re magis quam verbis secuti sumus. Idem 2. de Nat. deor. Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam, & sectam quam sequatur. Idem ad Brut Reliquias hostium Brutus persequitur. Et Cæsar: Hostes aut omnes judicari, qui M. Antonii sectam secuti sunt. q; Hinc Cœlestaneus qui ejusdem sectæ est, ὥρδης. Augustinus lib. 10. de Civit. Quantū humanius, & tolerabilius conjectancus tuus Platonicus Apuleius erravit.

Sectatōr, s.v. Qui gregem ovium præcedens, ducem se illis præbet. [σέκτως οὐρανοῖς, ἡ ἀρχαῖα, ἡ θύματος] Gall. Le mouton qui va devant le troupeau, que les autres suivent. Ital. Montone che precede il gregge. Ger. Ein hæsel oder herman dem die Schafford nachführt. Hisp. El cabestro de qualquiera ganada. Pol. Baran. Vng. El bilarabak. Ang. Aramme that goeth before and guideth the flock.] Plautus in Captivis: Qui Petroni nomine induit verveci sectario.

Sequax, cis, om. t. Facilis, sive aptus ad sequendum quoque trahatur: [ἀρχαῖντος] Gall. Qui suit facilement. Ital. Segace. Ger. Bügig/das gern folget wohin man es geht. Hisp. Coja que mucho sigue o persigue. Pol. Rad naśladiwiecy. Vng. Kónnen giàna mend. Ang. That followeth easlie.] ut Lanæ sequaces, quæ nentis manus sequuntur. Mart. lib. 13: Niliacum ridebis olus, lanasq; sequaces, improba quum mortu filia, manuq; trahes. Cornuum natura, sequax: id est, flexibilis, & ductilis. Plin. lib. 11. cap. 37: Adeò sequax natura est, ut in ipsis viventium corporibus ferventi cera flectantur. q; Ali quando significat id quod se spargendo dilatat. Persius in Proæmio: Quorum imagines lambunt Hederæ sequaces. q; Sequacem vero materiam, dicit Plin. lib. 11. cap. 2: pro tractabili, & facilis. Idem Bitumen sequax, dixit lib. 7. cap. 1: sed est, lento, & quod attactum digitos sequitur, picis vel visci more. q; Sequates capreæ: hoc est, alias aliam sequentes. Virg. 3. Georg. capræq; sequaces illudunt, pascuntur oves, avideq; juvenæ. q; Ali quando sequax, id est quod sectator. Seneca: Cæteriq; Aristippi sequaces.

Sequelā, æ, pen. prod. Ipse sequendi actus. [ἀρχαῖα] Pol. Prædict. Ang. The act of following.] q; Ali quando ponitur pro acciōne & appendice. Scævola. l. 93. D. de solut. Et quasi generale quid sequendum est, ut ubi ei obligationi, quæ sequela locum obtinet, principalis accedit, &c.

Serà, æ, s.f.p. per simplex. Instrumentum est, quo claudūtur offia. [ἵππου μανθάνι, ἵππος, κλείθρος] Gall. Vne serrure ou un cadenats & boue. Ital. Chiavatura, ferratura, chiavera, stoppa. Ger. Ein thierschloss. Bel. En slot. Hisp. Cerradura, instrumento para cerrar. Pol. Zamek, kłotka. Vng. Lukas. Ang. A locke.] Iuvenal. Satyr. 6: Ad-

de seram, cohibe: sed quis custodiet ipsos Custodes? Ovid. t. Amor. Eleg. 6: Quid facies hosti, qui sic excludis amantes? Tempora noctis eunt, excute poste seram. Dictæ seræ, teste Festo, quod foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea quæ terræ inseruntur. Varro lib. 3. de Ling. Lat. à serare derivat, quod est aperire.

Seraphim, סְרָפִים Vox est Hebraica, pluralis numeri, idem significans quod igniti, candentes: à verbo [שָׁרַף, sarph] succendo, uro, exuro, cōburo. Num. 21: Misit Dominus in populum haenachism seraphim: id est, ignitos serpentes. q; Significat & certi ordinem angelorum cœlesti hierarchiæ: estq; generis tam masculini, quam neutri. Isai 6: Seraphim stabat subter illud. Ibidem: Et volavit ad me unus de seraphim. D. Hieronymus ad Furiam: Hæc sunt duo seraphim ter glorificantia Trinitatem.

Serapīas, σεραφίας. Ger. Ein gesicht von der Regenwurz.] Herba, quæ & orchis dicitur, cù quod habeat radicem geminis testiculis similem: de qua Plin. lib. 26. cap. 10.

Sérénus, a, um, pen. prod. Tranquillum, sine nubibus, sine imbre: a serendo, ut quidam volunt, quod id maximè tempus stationi aptum sit. [τάξις τάπας τάπας] Gall. Clair & serain, sans nuées & pluies. Ital. Sereno, tranquillo, senza nebbie. Ger. Schönheit, blüh. Hisp. Coja serena y clara. Pol. Isopi.

Vng. Tixa. Ang. Fair, cleare, without clouds or rayne.] Virgil. 6. Aen. Ac velut in pratis, ubi apes astant serena Floribus insidunt variis. Idem 1. Georg. Humida solstitia, atq; hyemes orate serenas Agricolæ. Ad Herennium lib. 4: Ita ut hirundines æstivo tempore præsto sunt, frigore pulsæ recedunt: ita falsi amici sereno virtute tempore præsto sunt, simulatq; hyemem fortunæ viderint, devolat omnes. Mart. lib. 1: Cœlo perfruitur serenore. q; Serenæ fons per translationem ponitur pro læta. Idem lib. 2: Sic me siote legat dominus Faustine serena. q; Serenus, color, lucidus. Plin. lib. 9. cap. 35: Serenum colorē margarita pro claritate matutina contrahunt. q; Serenum, substantiæ, idem quod serenitas, άστα, ασπια. Vng. 1. Georg. Nec minus ex imbris soles, & aperta serena Prospicere. q; Sereno, casus ablativi, pro sereno tempore: cui opponitur nubilo. Plin. lib. 11. cap. 24: Aranci serenos non texunt: nubilo texunt. q; Quandoq; ponitur serenus, pro siccō: quod & Nonius annotavit. Virg. 1. Georg. -unde serenus Ventus agat nubes. Id est, siccæ nubes, quas alibi Arida nubila appellavit: atq; arida nubila differt.

Serénitās, tatis, s.t. Puritas & tranquillitas aeris. [τάξις τάπας τάπας τάπας] Gall. Serain, beau temps. Ital. Serenità, serenezza. Ger. Wäterschön. Hisp. Aquæ serenæ claridad. Pol. Isnosti. Vng. Tixerendő. An. Fairness of weather.] Plin. lib. 10. cap. 67: Salamandra animal lacerti figura, stellarū, nunquam nisi magnis proveniens imbris, & serenitate deficiens. Cic. 2. de Divinat. Hæc igitur quum sint, tūm serenitas, tūm perturbatio cœli: èstne sanorum hominib; hoc ad nascientium ortus pertinere non dicere? Liv. lib. 6. belli Punici secundi: Vbi recipiissent se in castra, mira serenitas cum tranquillitate oriebatur.

Seréno, nas, act. p. Clarifico, trâquillo. [τάξις τάπας τάπας τάπας] hisbachisch D. Τάπας τάπας τάπας. Gal. Faire clair, & serain. Ital. Serenare, far l'aria clara & serena. Ger. Schön und heiter machen. Hisp. Hacer clara y serena. Pol. Obiasniam. Vng. Meg tixitom, la tisiteztem. An. To mak faire weather, to quiet.] Virg. 1. Aeneid. Olli subridēs homiū sator, atq; deorum, Vultu quo cœlum, tempestatesq; serenat. q; Translate dicitur & de aliis, quācūs constitutione. Idem 4. Aeneid. Coalitum vultu tegit, ac spem fröte serenat. Plin. lib. 2. cap. 6: Atq; etiam nubila humani animi serenat.

Serénitūs Phœbus. [τάξις τάπας τάπας τάπας] Silius lib. 5: Dona serenato referat solennia Phœbo.

Seréscō, scis, n.t. Siccus, siccus, quasi serenescō, & serenus siccus, quod niam serenitas siccus est. [τάξις τάπας τάπας τάπας] Gall. Drunter se Ital. Seccarsi Ger. Trocken/trocken werden. Hisp. Secarse. Pol. Wyjsam Vng. Meg a/zek. Ang. To make dry.] Lucret. lib. 1: Deniq; fluctuago suspensa littore vestes vescunt, eadem candenti Sole tenebunt. Hæc Nonius. q; Ali quando serescere, est in serum abiit. Hisp. Plin. lib. 11. cap. 41: Omne aucteracione spissatur, frigore serescere.

Sérjā, Olivæ genus, apud Coll. lib. 5. cap. 8.

Serfā, n.r, s.f. Vas vinarium, fistile, oblongum. [τάξις τάπας τάπας τάπας] Gal. Vase ou longue à mettre du vin ou de l'huile, baril. Ital. Bote longhera. Ger. Ein lang irðen Weingeschir. Hisp. Vaso a luenga de barro.

Pol. Barel'a. Vng. Bor tarto edeny. Ang. A pipe, a wine vessel fashion long.] Liv. lib. 4. bel. Pun. Et in vico lstrico fontes sub terra tanta vi aquarū fluxisse, ut fetias, doliaq;, quæ in eo loco erant pervoluta: velut impetus torrentis tulerit. Terent. in Heavt. sodes vide Relevi dolia omnia, omnes fetias. Peis Satyr. 4: & o si sub rastro crepet argenti mihi seria dextro Hercule. Columel.lib. 12. cap. 18: Dolia quoq; & seriaz, cæteraz, vasa ante quadragesimum undem et diem picanda sunt.

Seriz olearia. Varro tertio de Rustica cap. 2: Nec tamen ibi se vidisse tabulam pictam, neq; signū æneum, aut marmoreum ullum: nihil magis torcular vasa vindemioria aut serias olearias, aut trapetas.

Seriōlā. Dolsolum fistile, in quo vinum solet asservari. [m. Gall. Gall. Petit baril. Ital. Picciola bote. Ger. Ein langlechtrigd geschriftrum das man Wein thut. Hisp. Tinajuela rasija pequenna. Pol. Dibas.] Pers. Sat. 4: Seriolæ veterē metuēs deradere limū. Sericum, pen. cor. n. s. [onegros]. Gall. soy. Ital. seta. Ger. Seide. Bel. Seda. Hisp. Seda. Pol. ledwab. Vng. Seliem. Ang. silk. fine flexe.] Id dici potest quod à Seribus fiebat, & depecebat ex arboribus ad vestimentorū nobilitatem, ut refert Plin. lib. 6. cap. 17. Wade Virg. 2. Georg. Velleraq; ut foliis depecebat tenuia Seres. Vulgus aut nostrum Sericum accipit pro eo textura opere, quod ex bombycum lanificio depecti solet.

Serīcūs, a, um. Quod ex serico confectionum est. [onegros. Gall. De soye. Ital. Di seta. Ger. Seiden auf seyden gemacht. Hisp. Cosa de materia de algodon, o seda. Pol. Ledwabni. Vn. Selimböl valo. An. Of silk.] Est autem sericum, lanæ pretiosissimæ genus, quod apud Seras Scythæ Asiaticæ, aut (ut alii malunt) Indiæ populos, ex arborum frondibus dicitur depecti. Quanquæ non de sunt, qui vermiculi lanificium esse putent, qui gentis illius lingua ser., mæ, appellatur: Quam sententiam ne lulus quidem pollux dissimulavit, sic scribens Onomastici sui lib. 7: Ενοια της τεριας δωδεκατης επιστρεψε περι την υφασματα. Priorum opinionem sequitur Virgil. 2. Georg. Velleraq; ut foliis depecent mollia Seres. Hinc serica vestimenta dicta sunt, quæ ex serico conficiebantur. Vlpianus 1. Vestis de auro & argento leg. Vestimentorum sunt omnia lancea, lineaq; vel serica, vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, injiciendi, incubandive causa parata sunt. Plin. lib. 21. cap. 3: Lautissimum quippe habetur à nardi foliis eas dari, aut veste serica, versicolois, unguentis madidas. Pulvilli serici, Horat. Epod. 8: Quid, quod libelli Stoici inter sericos lacere pulvillo amat. Pallia serica, apud Stat. 3. Syl. 4. Legimus & senca absoluè pro vestibus sericis. Mart. lib. 6: Non aliter dentes quam serica, nocte reponis. Serica olim tanta erat caritas, ut auro rependeretur: ut est videre apud Flavium Vopiscum in Aureliano, ubi sic habet: Vestem sericam neque ipse in vestuario suo habuit, neque alteri utendam dedit. Et quum ab eo uxor sua petret, ut unicu[m] pallio blatteo serico uteretur, ille respondit: Absit ut auro sua pensentur. Libra enim auri tunc libra serici fuit. Hæc ille. Sericariū teat. Qui vestes sericas texit. [onegros. Gall. Robman, faiseur de soye, usseran de soye, marchand de soye. Ital. Tiss. tur di pauci de seta. Ger. Ein seidenweber. Hisp. Texedor de seda. Pol. Tkacze dwabni. Vng. selymzub. Ang. That weaveth silk clothes.] Iulius Firmicus lib. 8. Matheseos refert, sericarium textorem nasci, qui habuerit horoscopum in vigesima octava parte Arietis.

Serīcūs, m. f. Qui est indutus serico. [onegros. Gall. Vestido de soye. Ital. Vestito di seta. Ger. Mit seyden betriedet. Hisp. Vestido de materia de seda. Pol. Ledwabni satis oblongos. Vng. selym rubrum. Ang. Aparalled in silk.] Suet. in Caligula, cap. 52: Armillatus in publicum processit, aliquando sericatus, & cylindatus.

Serīfēs, seriei, f. q. Ordo & quasi quædā rerum continuata progressio. [770/771. id tur rūgis, èçpūs. Gall. Ordre bien continué, suisse, continuation. Ital. Ordino. Ger. Ein ordnung die aneinanderhangt/ ein gelteca. Hisp. Orden continua da vñformemente. Pol. Rzad. Vng. Rend. Ang. An order or proces in any mater hanging well together, a robe.] A serendo: id est, ordinando dicta: ut Series orationis: id est, contextus. Quintil. Quod non nisi in contextu orationis, serieq; contingit. Cic. 1. de Divin. Fatum autem id appello, quod Græci aquaridylus: id est, ordinem, seriemq; causatum. Idem 1. de Nat. deor. Est enim admirabilis quædam continuatio, seriesq; rerum, ut alia ex aliis annexa, & omnes inter se aptæ colligataq; videantur. Virgil. 1. Aeneid. -cælataq; in auro Fortia facta patrum, series longissima rerū. Ovid. 15. Metamorph. -trepidosq; obitumq; timentes. Sic exhortari, seriemq; evolute fati. Valerius Max. Quis compoſ mentis, domesticæ, peregrineq; historię seriem scelici superiorum stylò conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditum se speraverit?

Serīlā, n. f. inquit Festus, Verrius appellari putat Istrica navigia, Liburnica, quæ lino ac sparto condensantur: à conserendo: hoc est, contexendo dicta. Qua tamen in te à Verrio videatur dissentire Festus. Vide ipsum de vtr. veter. signif. lib. 17.

Seriph'um absynthium. Absynthii genus, quod alio nomine marinum appellant: [αψινθίον σειρίφιον. Gall. Alsynthe marin. Ital. Assenso marino. Ger. Wermutter ist ein geschlächt des Wermuts. Hisp. Assenso, alosha marina. Pol. Msa. gruzia. Vng. Ioh werm, barani werm. Ang. A kind of wormwood growing by the sea.] à Seriphio insula nomē habens; in qua copiosissimè provent. Vide Plin. lib. 27. cap. 7.

Serīls, hujus seris. [onegros. Gall. Eschariotte ou chicorée blanche. Ital. Scariola. Ger. Weißkraut oder wegweis. Hisp. Endiuia o cerraja vera. Pol. Podroznik. Ang. Endive and succour.] Herba est, quam alio nomine Intubum vocamus. Varias sub se cõtinet species, quas vide supra in dictione IN TVBVS. Varro 3. de Rust. cap. 10: Seruntq; his herbam quæ vocatur seris, quod ea aqua tacta, etiam quum est arida, sit viridis.

Serīls, a, um. Grave & minimè jocorum. [onegros. Gall. Fait à bon espoir, graue & de consequence. Ital. Da douere, grave, importante. Ger. Ernsthaftig/ da sein schimpf gitter. Hisp. Cosa de veras y no de burlas. Pol. Zwagenim, niegarem. Vng. Valo, bizonyaba valo dolog, nem tress. Ang. Earnest, of a mater of weight.] Terent. in Evn. Ait rem divinam fecisse, & rem seriam velle agere mecum. Cic. 1. Offic. Ludo autē & joco ut illo quidem licet, sed sicut sonno & quietib[us] ceteris, tum quum gravibus, serisq; rebus satisfecerimus. Quint. li. 6. cap. 4: Dictorum urbanorum alia seria, alia jocosa, alia media. Seritum (inquit Nonius) id est, triste, & quasi sine risu, vel sine ridiculo.

Serīls, orum, n. f. Res graves, severæ, & minimè jocose. [onegros. Gal. Choses graves & d'importance. Ital. Così de douero, gravi, importanti. Ger. Ernstliche ding. Hisp. Cosa de veras y no de burlas. Pol. Rzadziane, statecne. Vng. Nem iatek, nem tress dbygok. An. Maters of weight or earnest.] Mart. Parce precor socero, teria forsan amat. Ovidius 4. Fastor. Nulla coronata peraguntur seria fronte. Horat. 1. Ser. 1. Sat. Sed tamen amoto queramus seria ludo. Quoties nostra cum aliquo communicamus, cù eo joca seriaq; conferre dicimur. Cic. 1. de Fin. At quicum joca & seria, ut dicitur, qui cum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optimè, deinde etiam cum mediocri amico. Vide Adagia Etalini.

Serīo, adverbium. Sine joco: quod vulgus barbarorū dicit Pro bono. [onegros. Gall. A bon espoir, sans moquer. Ital. Da douere. Ger. Ernstlichen ohn schimpff in ernst. Hisp. De veras y no de burlas. Pol. Bez zartu, stuczycie. Vng. Tress kremel, valoba, bizonyabla. Ang. Earnestlyc.] Plaut. Amphit. An id joco dixisti? e quidem serio ac verò ratus. Idem Catip. Ego eo quò me ipsa m. s. serione? A. serio. Terent. Misit porò orare ut venirem serio. Cic. Attic lib. 5: Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragine signis collatis, si possem serio decernerem.

Serīno, onis, m. t. Locutio, verba, colloquium, mentio. [גְּדָבָר dabár. ἀγάπη agapē. Ital. Sermone, parlamento, ragionamento, loguola. Ger. Red sprach. Bel. En redan/sprake. Hisp. Sermon, razón o palabra. Pol. Mowa. Vng. Beszéd. Ang. A word, speech, purpose or communication, a brute.] Cic. 1. Offic. Sermonem uti debemus qui norus est nobis, ne, ut quidam, Græca verba inculcantes, jure optimo rideamur. Dicatum autem putant sermonem, à verbis serendis: hoc est, contendis sive connectendis. Servius: Sermo est consertio orationis, & confabulatio duorum, vel pluriū. Virg. 1. Aeneid. Amisso longo socios sermonem requirunt. Idem 6. Aeneid. Nec magis incepto vulnū sermoni movetur, Quam si dura filex, aut sct Marpelia caues. Tractare aliquid Græco, vel Latino sermone. Cic. lib. 1. de Finib. Nō eram nescius Brute, quum quæ summis ingenis, exquisitaq; doctrina philosophi Græco sermone tractavissent, ea Latinis literis mandamus, fore ut hic noster labor in varijs reprehensiones incurreret. Instituere sermonem cum aliquo, est cum illo verba facere, vel incipere colloqui. Cic. de Orat. Quum mihi sermo cum hoc ipso Crassio multis audiētibus esset de te institutus, q; dissipare sermonem, est vulgare, & dispergere. Αλγηθασσον τι λέπει. Cic. pro Flacco: Sermo est tota Alii dissipatus. Ordini sermonem: id est, excogitare, comminisci. Idem de Orat. Crassus princeps ejus sermonis ordendi fuit. Habere sermonem, est verba facere. Cic. de Senect. Cuius in eo sermone quem mortiens habuit. Tribuere alicui sermonem, est inducere cum loquentem. Cic. de Senect. Omnem autē sermonem tribuimus Catoni seni. Incidere in sermonē alicuius. Idem de Amicitia: Conferre sermonē cum aliquo: hoc est, colloqui. Cic. 2. de Invent. Sermo capite carens, & pede: hoc est, cuius neq; iniuum facile fuerit inventire, neq; exitum.

Sermunculus, diminutivū. [λοζιδος. Gall. Petite parole, petit bruit de ville. Ital. Picciola fama, piccio ragionamento. Ger. Ein kleinere rede. Hisp. Pequeno sermon o razón y fama. Pol. Rzecza. Vng. Bezedetek. Ang. A little talk or brate.] Plin. epist. 103: Ut sermunculus etiam fabellis ducantur. Cicero ad Atticum lib. 13: Sermunculum enim omnē aut restrinxerit, aut sedarit. Idem pro D. jotaro: Nōnne intellegis Cæsar, ex urbanis malevolorum sermunculis, hæc ab istis esse collecta?

Sermo, in ſr. art. pen. corr. d. p. Sermonem facio, loquor. [גְּדָבָר dibber. Ital. s. sermon, parlar, deu-ser. Ital. Parlare, re-gonare. Ger. Reden, d. ocei sprach halten. Bel. Sprechen. Hisp. Parlar, hablar, ragionar. Pol. Rzadz. w. im, nu odiwanem wie Vng. Beszédek. Ang. To speak, to talk or common.] Plin. lib. 10: Super omnia humanas voces redditu plitaci, & quidem termocinantes.

Cic. 2. de Invent. Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi, aut sermocinandi eo verbo uti soleant, confiderebatur. Idem 3. Verr. Respondit illa, ut meretrix, non inhuma-
nè, libenter se ait esse facturam, & se cum isto diligenter ser-
mocinatur.

Sermocinatio, f. t. [spūlā. colloquium. Pol. Wodmiani mōwa. Vng. Berelles, berzelges.] Macrobius Saturn.lib. 1. cap. 6: Prae-
contantes, quidnam offendent sermocinationis.

Sermocinatrix, cis. f. t. [ḡl̄. Quint. lib. 3. cap. 4: Quam sa-
nè permittamus dicere sermocinatricem.

Sero, seras, aet. p Claudio. [ȳw̄ mahál x̄lāw. Gall. Elorre, serra. Ital. Serrare, chidere. Ger. Wechselen. Hisp. Cerrar con cerradura. Pol. Zamikam. Vng. Belakatalom, bexgezem. Ang. To lock, to shute a dore.] Colum.lib. 6. de mulier feminibus loquens: Femi-
na (ingest) serari, & interdum inuri solent. q Hujus composita
sunt Obsero, pro occido, x̄m̄lāw. Ter. in Evn. Tu abi atque
obsera ostium intus. Et resero, aperio, nōlāw. Virg. 7. Aeneid.
reserat stridentia limina Consul.

Sero, seris, sevi, satum, aet. t. Semino. [ȳw̄ Zarab. arāqā. Gall.
semer Ital. Seminare. Ger. Sämen. Hisp. Sembrar. Pol. Sieie. Vn-
yek. Ang. To sow.] Cet. 5. bell. Gallici: Frumenta non serunt,
sed lacte, & carnibus vivunt. Idem lib. 1. Georg. Nudus ara, se-
re nudus, hyems ignava colono. Ibidem: Exercete viri tauros,

* serere hordeum campis. q Aliquando significat Planto. [ȳw̄ nətah] j̄l̄w̄ schathāl. Ørð. Gall. Planter. Ital. Piantare. Ger.
pflanzen. Bel. planten. Hisp. Plantar. Pol. Sc̄p̄ie. Vng. Planca-
lok. Ang. To plant.] Cic. 1. Tuscul. Serit arb ores, quæ alteri se-
culo prosiat Col.lib. 3. cap. 20: Si unū genus severimus, quum
id accident quod ei noxiū est, tota vindemia privabitur.
q Per translationem serere quando que capitul pro generare.
[t̄l̄w̄ holidh.] Vnde satus: id est, generatus. Virg. 7. Aeneid.
. satus Hercule pulchro Pulcher Aventinus. q Per translatio-
ne quoq; dicimus Serere bella, & serere certamina: id est, mo-
vere lites, & pugnas, sive bellis causam dare. Liv. 7. bell. Pun.
Annibal turmatum per equites peditūq; jaculatores levia cer-
tamina serens, casum universæ pugnæ non necessarium duce-
bat. Liv. 2. ab Urbe: Et in aliena urbe cum patribus serere cer-
tamina, priusq; am pignora conjugū, ac liberorū, charitasq;
ipsius soli, cui lōgo tempore assueficitur, animos corū conso-
ciasset. Serere bella ex bellis, est bello uno extinto, alterū ag-
gredi. Liv. 1. bell. Macedon. Tum Qu Bebius Tribunus plebis
viā antiquā criminandi Patres aggressus, incusaverat bella ex
bellis seri, ne pace unq; plebs frui posset. q Hujus cōposita
sunt, assero, circunsero, cōsero, deserco, differo, exsero, interse-
ro, insero, obsero, resero, & subsero, quæ habent penultimam
correptam: de quibus suis locis. q Fuit etiam antiquis in usu
sero, servi, serum: à quo manerunt Assero, rai, assertū. Conse-
ro, rui, consertū, aliaq; cōplura: de quibus egimus suis locis.

Satūs, ta, tum, participium, Seminatus. [ȳw̄ Zarab. arāqā.
Gall. Semē. Ital. Seminato. Ger. Gesähet. Hisp. Sembrado. Pol.
sani. Vng. El vettet, plantatot. Ang. Sowen.] Virg. 3. Georg.
Sed frumenta manu carpes sata. Idem 8. Aegl. Atq; satas alio
vidi traducere messas. q Per translationem etiam accipitur
pro participio natus, sive genitus. [ȳw̄ nəlād̄h (vel) nullād̄.]
Virg lib. 2. Aen. At non ille, satū quo te mentiris, Achilles Ta-
lis in hoste fuit Priamo. Liv. 8. bell. Macedon. Ut fidem fecerit,
non sanguine humano, sed stirpe divina satum se esse.

Satūs, us, m. q. Ipsum serēdi actum sive plantationem denotat.
[ȳw̄ mixrah. arōḡ. Gall. Semaille, semaison, plantain. Ital. Se-
menca, seminata, piantagione. Ger. Sämlung/pflanzung. Hisp. Se-
meuera, semiente. Pol. Sianie, sc̄p̄ie. Vng. Vetus, plantal. Ang. A sowing, planting.] Plin. li. 17. cap. 17: Quapropter de ta-
learum satu nunc dicendum: id est, plantatione. Cie. de Senec-
tate: Quid ego vitium ortus satus, incrementa commemo-
rem? Idem 1. de Divinat. Ob eandem causam multa inusitata
partim è coelo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam homi-
num, pecudūmve conceptu, & satu. q Quandoq; etiā satus,
pro ipso accipitur semine, sive femento. [ȳw̄ Zarab. arāqā.]
Cic. 2. Tusc. Cultura autem animi philosophia est, quæ extra
huius via radicis, & præparat animos ad satus accipiendo.

Satōr, oris, verbale, m. t. Qui serit, aut plantat. [ȳw̄ Zarab. VD̄
wōtēah arōḡ. Ørð. Ørð.] Gall. semeur, planteur. Ital. Seminatore,
piantatore. Ger. Ein sätter, pflanzer. Hisp. Sembrador, plantador.
Pol. Tenktori, sc̄p̄ie albo sc̄p̄ie. Vng. Verđ, plantalo. Ang. A se-
wer or planter.] Colum. lib. 3. cap. 16: Satoris officium est, pri-
mū quām rebeatissimam, & si fieri posset, eodem momento
quo serere velit, de seminario transferri plantam diligenter
exemptam & integrum deinde, &c. Plin. li. 25. cap. 1: Heudodus
negavit satoris olea fructum ex ea percepsisse quenquā, Sa-
tor celestium, Cic. 2. Tusc. Id est, creator, & genitor. [t̄l̄w̄
molidh] j̄l̄ ab. Vng. Atia.]

Satōrlūs, a, um, adjec. Quod ad fatorem pertinet. [arōḡ. Ørð.
Gall. Appartenant à semeur. Ital. Pertinente à seminatore. Ger. Das
zu de sätter gehörte. Hisp. Parteniente à sembrador. Pol. Relsemacyw.

Vng. Verbhök, plantalabor velo. Ang. Belonging to a sower.] Ca-
lum. lib. 2. cap. 9: Nonnulli pelle hyænæ satoriam trimodiam
vestiunt, &c.

Satō, onis, f. t. Satus, seminatio. [ȳw̄ migrah. arōḡ. Gall. se-
maille, semaison, fement. Ital. Semenza, seminata. Ger. Sämlung.
Hisp. Semiente, sementera. Pol. Sianie. Vng. Vetus, plantal. An.
Sowing.] Cic. de Univers. Post eam autem sationem diis (ut ita
dicam) junioribus permisit ut corpora mortalia effingeret.
Idem 5. Ver. Nec si tempus sationis præterisset, granū in pro-
vincia Sicilia nullum haberemus. Virg. 2. Georg. Optima vi-
netis satio est, quum vere rubenti Candida venit avis, longis
invisa columbus.

Satīvūs, a, um, Quod seminatur, vel quod idoneum est, ut semi-
natur. [ȳw̄, arōḡ. Gall. Bon à semer. Ital. Bon da seminare.
Ger. Gut zu säen/das man säet. Hisp. Cosa que se puede sembrar.
Pol. Do siania dobrí. Vng. El selereth, plantalhato. Ang. Sowen
or sowing to sowe.] Cui contrarium est agrestis. Plin. lib. 13. cap.
7: Eadem ratio & in sativa myrra. Gellius: Sed hi plerasq; na-
ves loris suebant: Græci magis cannabe, & stuppa, ceterisq;
sativis rebus.

Sero, adverbium, Serotinus. Vide S E R V S.

Serpēns, serpentis, Vide S E R P O.

Serpētrastrā, Varro vocat instrumenta, quæ geniculis pueris
ambulare discentium alligantur ne vari fiant, aut compeneri.
Dicta à serpendo: serpent enim magis pueri quam gradūtor:
Serpō, pis, psi, ptum, n. t. Repo, ventre ingredior, more serpen-
tis incedo. [j̄l̄w̄ Zachāl W̄l̄ ramás. īp̄z. Gall. se trainer, se con-
fess glisser. Ital. Rampagare, andar carponi. Ger. Rieben, schütteln.
Bel. Strypen. Hisp. Gatacar por el suelo. Pol. Liege, cog' gam sie. Vng.
Majok, t̄fek. Ang. To crepe.] Cic. 5. de Fin. Deinde suo quoq;
appetitu móvētur: serpere anguiculos, bare anaticulas, evola-
re merulas, cornib. uti videm boves, vespas aculeis: suā de-
niq; cuiq; naturā esse ad vivendum ducē. Plin. li. 9. cap. 13: Pi-
nis, quibus in mari utuntur, humi quoq; vice pedum serpentis.
q Serpere quoq; dicuntur plantæ, quum ob caudis infirma-
tem stare nos possiat, humili procumbunt. Plin. lib. 22. cap. 161
Aculeatarum caules aliquarum per terram serpentis, ut ejus
quam coronopum vocant. Virg. 8. Aeglog. atq; hanc sine
tempora circum Inter vi trices hederam tibi serpere lauros.
q Serpere itē humili dicuntur scriptores, qui nimiū humili utū-
tur genere dicendi. Horat. de Arte: Serpit humili tutus nimis,
timidusq; procellæ. q Transfertur & ad inanis sita, utidem
sit quod spargi, crescere, seu dilatari. Cicero in Zilio: Serpit
enim nescio quomodo per omnium vitas amicitia. Idem pro
Rab. Poſth. Serpet hoc malum, mihi credit, longius quam pa-
tatis. q Composita sunt Inserpo, & Proserpo: de quibus egi-
sus suis locis.

Serps, tis, participium, Quod lōgiūs, ac latius serpit, & diva-
gatur. [j̄l̄w̄ Rochel W̄l̄ romis. īp̄z. Gall. Qui coule & se traîne,
qui s'estend & s'avance. Ital. Chi se stende avanti. Germ. Kriechen/
das sich weit ausstreckt. Hisp. Cosa que gatea por el suelo. Pol. Løḡ
spiegaci sie. Vng. El folio, mažo. Ang. That creepeth.] Cicero
de Senectute: Vitis, quæ natura caduca est, & nisi fulta sit, ad
terram fertur, tandem ut se erigat, claviculis suis, quasi ma-
nibus, quicquid est nacta, complectitur, quam serpentem
multiplici lapsu, & erratico, ferro amputans coēret atq; agri-
colau. ne sylvescat sarmentis. q Aliquando Serpens nomen
substantivum est, & significat anguem, & omne quicquid ser-
pit, tam masc. quam fem. generis. [W̄l̄ nachāsh. īp̄z. ophi.]
Gall. Serpent. Ital. Serpente. Ger. Ein schlang. Hisp. Serpe. Pol.
W̄l̄ gad Vng Kigio, t̄fuk mazx fireg Ang. A serpent.] Plin. lib.
8. cap. 23: Nec pedibus pavendas tantum serpentes, sed & mis-
sili volare tormento. Idē lib. 8. cap. 14: Nota est in Punicis bel-
lis ad flumen Bagradā à Regulo Imperatore, ballistis, tormē-
tisq; ut oppidū aliquod, expugnata serpens C XX. pedum lo-
gitudinis. Virg. 1. Georg. Ille malum virus serpentibus addidit
atris. Ovid. 3. Metam. longo caput extulit antro Cœruleus ser-
pens, horrendaq; sibila misit. q Serpentia fecla ferarum, pro
serpentum genere. Luct. lib. 6: Naribus alipedes ut cervi spé-
putantur Duce de latebris, serpentia fecla ferarum.
Serpentis, na, num, ut Vox Serpentina. īp̄z. Iustinus Hi-
stor lib. 32: Omne serpentum genus in fictiles lagenas con-
jici jussit.

Serpentigēr, a, um, [īp̄z. Ørð.] Gall. Qui porte serpente. Ital. Che-
porta serpente. Ger. Schlangenträger. Hisp. Que tiene ó trae serpente.
Pol. W̄l̄end. īp̄z. Vng Kigio hordox. Ang. That beareth a ser-
pent.] Ovid 4. Trist. Eleg. 6: Sphyngaq;, & Harpyias, serpenti-
gerosq; Gigantes.

Serpentigena, Ex serpentibus natus. [īp̄z. Ørð.] Gall. Engendrat
d'un serpent, ou de race de serpent. Ital. Generata da serpente, ò d'ara-
za di serpente. Ger. Von schlangen erboren. Hisp. Engendrado de
serpiente ó de linaje de serpiente. Pol. Zwegov vrođeni. Vng. Kigio-
bol. Ang. Engendred of a serpent.] Ovid. Metam. Vox serpen-
tigenis in le sera bella deditis.

Serpull

Serpullā, i.e. A' veteribus dicebatur, quam nos serpenteem dicimus. Festus. *epitomae opis.*

Serpillūs, m. f. vel Serpyllum, n. f. [σερπίλλον. Gall. serpoler. Ital. Serpillo, serpolino. Ger. Costenç. Hünserber. Wildpoler. Quendel/ist en tract. Hisp. Serpo herba conida. Pol. Macperja dusika. Vng. Keksfas. Ang. Wild or creeping tyme.] Herba nomen nulli non nota, neque in scriptis: hoc est, à serpendo dictum, mutatione aspirationis in litteram. Habet enim ramosculos tenues humi serpentes: & quacunq; terram attingent, radicem agentes, & se propagantes. Officinæ etiam hodie Latinum nomen retinent. Vulgus Gallorum Serpolatum appellat. Virgil. 2. Aeglog. 4. Georg. 2. & olentia latè Serpylla.

Serrā, æ, f.p. per duplex r. Instrumentum dentatum, quo ligna & lapides secantur: à Dædalo primum inventum, teste Plin. lib. 7. cap. 56. [τύπον μαστόν πάντα μεγέθεις. Gal. Vnscie. Ital. Seca, rasiga, rasga. Ger. Ein säge. Bel. Een sage. Hisp. La sierra de bierno. Pol. Fiel a. Vng. Fuerex. Ang. A sawe.] Colum. lib. 5: Vno istu arborē præcidi si minus, serra defecari. Mart. Et pinguis tunicas serra secare potest. qd Est & genus pisces marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.

Serrulā, æ, diminutivum, Parva serra. [σεργίων. Gall. Petite scie. Ital. Seghera. Ger. Ein kleine säge / sägein. Hisp. Pequenna sierra. Pol. Pačka. Vng. Fuerexziske. Ang. A little sawe.] Colum. lib. de Arboribus, cap. 6. Et si fieri potest, juxta aliquem nodū servula decato.

Serto, ras, Serra per medium seco. [τύπον μαστόν τρίπον γορέτης. Gall. Scier, fendre ou couper avec une scie. Ital. Secare, rasegare. Ger. Sägen oder sagen. Hisp. Afserir con sierra. Pol. Fiel uie. Vng. El fuerexdem. Ang. To cut with a sawe, to sawe.] Silius li. 6: -qualisq; comantes Auro ferravit ramos Iunonius anguis. Sic enim legit Calepinus, sed inemendatis deceptus exemplaribus, culpamq; librariorum suam, ut solet, facies. Nam qui vel levissime in poëtarum fabulis fuerit versatus, facile deprehendet, servavit, ibi legendum esse, non ferravit: quod vix putavet esse Latinum, sensui certe nullo modo congruit.

Serratūs, a, um, Quid serræ in modum est denticulatum: [πειδομήδις. Gall. Fast en facon de scie, qui a des dents comme une scie. Ital. Agoggi di serra. Ger. Zerräffet oder gejährt wie ein säge. Hisp. Cosa que tiene dientes como sierra. Pol. Zebati iako pieł'a. Vng. Fogu, fuerex, zobafu. Ang. Toothed lik a sawe.] unde serrati dentes dicuntur, qui ad similitudinem dentium serræ pectinatum sunt dispici. Plinius lib. 11. cap. 37: Dentium tria genera, serrati, aut continuæ, aut exerti. Serrati pectinatum coéuntur, ne contrario occurrit, atterantur, ut serpentibus, pisibus, canibus continui, ut homini, equo, exerti, ut apro, elephanto. qd Serrati itē numi quidam dicebantur apud Romanos; ab impressa serræ nota. Tacitus de moribus Germanorū: Pecuniam probant veterem & diu notam, serratos, bigatosq;.

Serrata, Frutex est dordinalis, in petrosis & asperis nascentis, folia habens exigua, amara, effigie & divisura quercus, flore parvo, petra purpureo. [χακαρόψις. Ger. Steine oder edle Steinen/der edle Sammeler.] Alio nomine trissago dicitur. Vide Plin. lib. 24. cap. 15.

Serratula, æ, peñ. cor. f. p. [Ger. Betonien. Pol. Bukiwica cyrtosæ.] Herba est, caulem habens quadrangulum, tenuem, cubiti altitudine, folia mollia, quernis similia, per ambitum incisitis divisa, odorata, prope radicem majora, semen in summo caule thymbræ modo spicatum, radicem tenuem, ut ellebori. xipos. Nascitur in pratis, montosis, frigidis & opacis locis: unde & Φυγέτηφορος Græci appellantur. Latini etiam Vetoniam appellant, nomine à Vetonibus Hispaniæ populis, qui eam primi invenerunt, inditæ: quæ appellatione etiam hodie utuntur officinæ. Plin. lib. 25. cap. 8: Vtones in Hispania eam inventerunt, quæ Betonica dicitur in Gallia, in Italia autem Serratula; à Græcis cestron, aut psychotrophon, ante cunctas laudatissima.

Serrulā campana, Herbæ incana, croci odorem referens, folia habens brevissima atq; pinguissima, in coronamentorum usu commendata: unde & serrulæ nomen invenit. [μελιλατος. Gall. Melilot. Ital. Melilot. Ger. Der gemein oder grof Steinse. Zeströte. Hisp. Corona de Re. Pol. Otylia, nozdriek jol ti: item, ko-akomu kwiat. Ang. Melilot.] Cato serram Campanicam vocat, propterea quod circa Nolam Campaniæ urbem landatissima proveniat: quanquam & in agro Attico, & circa Cyzicum, & Chalcidonem nascatur. Vide Plin. lib. 21. cap. 9.

Sertūs, a, um, Consertus, vel compositus. [τύπον μεχυβάρην ήσιον συμπλεγμάτῳ. Gall. Composi. Ital. Composto. Ger. Geschoftet. Hisp. Compuesto. Pol. Zwawita. Vng. Kötött. Ang. Made.] Lucan. lib. 10: Accipiūt sertas nardo florente coronas, Et nunquam fugient rosa.

Sertum, t. n. f. Serta, corollæ ex herbarum frondibus, floribusq; consertæ: hoc est, cōnexæ: unde & nomen accepérūt. [σερπίλλον μαστόν ήσαράθ. siφων, siφων. Gall. Vnchapean de flori. Ital. Ghirlanda. Ger. Ein frank. Hisp. Guirnalda. Pol. Wian-

nieq. Vng. Kokoro, bökreta. An. A garland or batt of flowers.] Virgil. lib. 1. Aeneid. sertisq; recentibus halant. Idem Aeglog. 6: Serta procul tantum capiti delapsa jacebat. qd Fœminino genere dixit Cora. Severus: Huc ades Aonia crinem circundata sarta. Item Propertius: Quam tua propendent demissæ in polcula sarta. Sosipater lib. 1. Quanquam in vulgaribus Properti exemplaribus, aliter nunc legitur.

Servā. Vide S E R V S.

Serviā, æ, f.p. Sertum quod ex floribus siebat. [σερπίλλον μαστόν ήσαράθ. siφων, siφων. Gal. Chapeau de fleurs. Ital. Ghirlanda. Ger. Ein blumenkrans. Hisp. Guirnalda. Pol. Wieniec, skwiecia. Vng. Kokoro, bökreta. Ang. An hate off flowers.] Plin. lib. 21. cap. 1: Quam verò ex floribus sicut sarta, à serendo serviq; appellabantur.

Servilis, Serviliter, Servio, Servitium, Servitudo, Servitus, Vide Servus in S E R V O, servas.

Serum, seri, Vide S E R V S, adverbium.

Servo, as, aet. p. Libero, incolusen præsto, custodio, tuor: [τύπον σχεμάτινον μαστόν φύλαξιν, φύλαξιν, φύλαξιν. Gall. Garder, sauver la vie à quelqu'un, délivrer, contregarde. Ital. Sernare, salvare, custodire. Ger. Erhalten/erhösen. Bel. Behouden/verlossen. Hisp. Guardar, salvare. Pol. Chowam. Vng. Meg tartom, otalmazom. Ang. To keepe, to save, to preserve or deliuer.] Virg. 3. Aeneid. Servatum ex undis Strophadum me littora primum Accipilunt. Virgil. 2. Aeneid. Dii patrii servate domum, servate nepotem. qd Itē ponitur pro sollicito, ac diligenter obseruo. Plaut. in Asin. Tuus servus servet, Venerine eas det, an viro. qd Item pro inhabito, possideo. [τύπον αχάζειν, αχάζειν, αχάζειν.] Virg. lib. 4. Georg. Centū quæ sylvas, centū quæ flumina servant. qd Item teneo. Virg. lib. 7: - curvam servans sub imagine talcem. qd Ponitur aliquando pro recuperare. Iulianus: Si mandato meo decem Titio credideris, si cum Titio egeris, ego non liberabor: sed in id dūtaxat tibi obligatus ero, quod à Titio servare nō potueris. Cic. ad Qu. Frat. lib. 3: Calvus ajebat, aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto & servitute fundo imposta, tamen nos pretiū servare posse, si vendere vellemus. Qui modus loquēdī frequens est apud lurisconsultos. Bud. qd Servare de celo, est nuntiare, aut pluisse, aut intonuisse, & idē diruptum esse auspiciū qua obnuntiatione facta, si quis tamē in re cœpta persistaret, id contra auspicia fieri dicebatur. Cic. pro Domo sua: Negant fas esse agi cum populo, quum de cœlo servatum sit. qd Servare fidem, est præstare promissum. Terent. Hecyr. Pollicitus sum, & servare in eo certum est, quod dixi fidem. qd Servare in vetustatē, est aliquo in loco reponere, ut diu; sive in aliquo annos integrum, incorruptumq; duret. Col. lib. 12. cap. 28: Si in vetustatem servare voles, in cado duarum urnarum, quām optimi vini sextarium, aut fecis generosæ recentis sextarios tres addito. qd Dicimus quoq; Servare modum, ordinem, officium, institutū, promissum, temperamentum, & gloriam. Exempla studie sis passim occurrent.

Servans, tis, participium, seu nomen ex participio. [τύπον σχεμάτινον φύλαξιν, φύλαξιν, φύλαξιν. Gall. Qui garde & observe. Ital. Servatore, osservatore. Germ. Ein erhalter/achthaber das etwas unversert bleib. Hisp. Guardador. Pol. Zachowani. Vng. Meg tartó, drží. Ang. That keepeth or preferreth.] Virgil. 2. Aeneid. - cadit & Riphous justissimus unus Qui fuit in Teucris, & servantissimus æqui.

Servatūs, a, um, [τύπον μαστόν τρίπον νοσχάθ. στενωρόφῳ, στενωρόφῳ. Gall. Garde, sanue & delire, sanneur. Ital. Chi libera & conserva. Ger. Ein erhalter oder behalter/Erhält Hisp. Guardador. Pol. Zwawiciel, zadowatcl. Vng. Meg tartó, zabadito. Ang. A keeper, preferner or saunier.] Liv. 4. bell. Maced. Quorundam agmca Imperator sequutus persequentibus cunctis, servatorem, liberatoremq; acclamantibus, salutatis dimisq; eis, eadem qua venerant, via Elatiā redit. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 15: Teq; meæ causam servatoremq; salutis, Mcq; tuum libra norit & aere magis.

Servatū ix. tricis, f. t. [τύπον μαστόν μοσχάθ. στενωρόφῳ. Gall. Celle qui sanue & delire. Ital. Donna che libera & conserva. Ger. Erhalterin. Hisp. Guardadora. Pol. Zachowatka. Vng. Meg zabadstu azzeny. Ang. She that keepeth and preserveth.] C. s. de Finib. Non dubitemq; dicere, omnem naturam esse servatricem sui: idq; habere propositum quasi finem & extremum, se ut custodiat quam in optimo sui generis statu. Terentius Hecyr. O' Bacchis; ô mea Bacchis, servatix mea.

Servabilis, le, om. t. Quid servari potest. [στενωρόφῳ, στενωρόφῳ. Gall. Qui on peut ou qu'on doit garder. Ital. Che si può conservare. Ger. Das zu erhalten ist. Hisp. Cosa que se guarda o puede guardar.

TT 4 Pol.

Pol. L'artido gachowania. Vng. Meg tarthato. Ang. That may be kept.] Ovid. 4. Trist. Eleg. 5: Et tutare caput nulli servabile. Servaculum, li. n.s. Hotomanus ab Vlpiano dictum putat pro anchora, quasi *marinæ*, inl. 29. §. i. D ad leg. Aquilam: Parvi reseruare immittendo, aut servaculum ad navem ducendo, aut tua manu damnum dederis. Nam anchora tollenda, scapha proxima noceri poterit. q. Videatur tamen servaculum potius dici *equus*, parvus portus aservandis in statione navibus. Vlpian. D.lib. 9. Tit. 2. l. 29: Si navis tua impacta in meam scapham dagnim mihi dedit, quæ sit est, quæ actio mihi competet. Et ait Proculus: Si in potestate nautarum fuit ne id accidere, & culpa eorum factum sit, lege Aquila cum nautis agendum: Quia parvi reseruare navem immittendo aut servaculum ad navem ducendo (legendum aut servaculum navem ducendo) an tua manu damnum dederis.

Servus, servi, m. s. Propriæ is dicitur, qui sui juris non est, sed alieni domino subjicitur. [*τύπος* h̄ibēdō, δέλτα.] Gal. Servi, servitaur. Ital. Seruo, servidor. Ger. Ein *dienst*/tebtiguer. Hisp. Seruo. Pol. Sl. uga, mierwolsk. Vng. Zolga. Ang. A man servand.] Cui opponitur Liber. Cicero pro Cornelio Balbo: Servi quorū jus & fortuna cōditio infima est. Ibidem: Servos de Republica bene meritos perspē libertate: id est, civitate publicè donari vidimus. Idem 6. Veit. Neq; tam servi illi dominorū, quām tu libidinū. Idem primo Officiū: Ulysses contumelias servorū ancillarūq; pertulit. August. lib. 19. Civit. Origo vocabuli servorū inde creditur ducta, quod ii, qui jure belli possent occidi, à victo ribus conservabantur, & servi siebant, à servando appellati: quam etymologiam confirmat l. 3. & l. 4. D. de statu hom.

Servulus, dimin. [*διλέσσω*. Gall. Pict. serf, ou serviteur. Ital. Picciol seruo. Ger. Knchtiss. Hisp. Pequeno seruo. Pol. Sl. uka. Vng. Zolgaloska, inas. Ang. A little servand.] Ter. in And. observabam manū illorum servulos Venientes, &c. Servus, a, um, adjectivum, à servo deductū, Servitute obstrictus, mancipatus, deditus. [*διλέσσω*. Gall. Servant, ou de condition servile. Ital. Seruo, di conditione servile. Ger. Knchtiss. Hisp. Seruo. Pol. Sl. ugbie podlieg'l. Vng. Zolgalat ala vettetet. Ang. Bound to service.] ut, Serva prædia, quæ servituti alicui obstricta sunt. Cicero cōtra legem Agricam: Libera prædia meliore jure sunt, quām serva. Lucanus lib 6: O' famuli turpes, servum pecus. Ovid. 1. Amor. Eleg. 6: Nec tibi perpetuò serva bibatur aqua. Idem 1. de Remedio amoris: Utile propositū est sèvas extinguere flammas, Nec servum vitius peccus habere tuum.

Servà, æ, f.p. Aucilla, quæ servitutē servit: [*τύπος* amah τηνων schipchah. δέλτα, δέλτις. Gall. Sernante, chambrière. Ital. Serua, maf-sara, ancilla. Ger. Ein dienstmagd/tebtigne. Hisp. Serua ò esclava. Pol. Sl. ugebnijsa. Vng. Zolgal. Ang. A maid servand.] cuius antitheton est Libera. Vng. 5. Aencid. Olli serva datur operum haud ignari Minervæ.

Servulâ, diminutivum, Ancillula. [*διλέσσω*. Gall. Chambrillon, petite chambrière, petite machine. Ital. Picciola serua. Ger. Ein dienst mägdtin. Hisp. Pequena serua ò esclava. Pol. Sl. ugebnijska. Vng. Zolgaloska. Ang. A little maid servand.] Cic. Att. lib. 10: Eumq; per manum servulæ servatum, atq; eductum.

Servills, le. om. t Quod servorum est, vel quod ad servos pertinet, despctus, contemptus, abjectus: [*διλέσσω*. Gall. seruile, apartenant à servitutē. Ital. Servulo, das seruo. Ger. Knchtisch/das zu de enekten gehört. Hisp. Cosa perteneciente à seruo. Pol. Sl. ugebnijs. Vng. Szolgake. Ang. Belonging to seruantes, vile or abject. Jur. Servilis conditio, & servile officiū. Indoles servilis. Liv. 1. ab Vrb. Comparando eorum statum, & ipsam minimè servilem indolem, tetigerat animum memoria nepotum. Iugum servile. Cic. 1. Philip. Patria liberatores urbe carebant ea cujus à cervicibus jugum servile dejeicerant.

Servilitē, adverbium, servorum more. [*διλέσσω*. Gall. Servilement, en serviteur. Ital. A foggia di seruo. Ger. Knchtischer weiss. Hisp. Amanera di seruo. Pol. Sl. ugebnijs. Vn Zolgi modra Ang. Lik a fernand] Cic. 2. Tusc. Negd serviliter, muliebriter faciatum. Servitū, secunda syllaba cor. tutis, f.t. Ipsa serviendi necessitas, aut servorū conditio: cui opponitur Libertas. [*τύπος* habdūt. τητερον habodhah. δέλτα.] Gall. Servitude, seruage. Ital. Servitu. Ger. Knchtenschaft/tebtigenschaft/dienstbarkeit Bel. Dienstbarkeit Hisp. Servidumbi. e. Pol. Sl. ugbie, podlieg' osz in semu. Vn. Zolgalat. Ang. Service, bondage.] Cic. Philip. Pax est tranquilla libertas: servitus postremū malorum omnium, non modò bello, sed morte etiam repellendū. Tacit. lib. 17: Sed imperaturus es hominibus, qui nec totā servitutem pati possint, nec totā libertatem. Terent. in And. Vt semper tibi apud me iusta & clemēti dominatione in te fuerim usus. q. Servitus item de rebus dicitur, quæ alteri serviū: id est, in quibus alteri quoddam jus est, ut servitus urbanorum & rusticorum prædiorum, de qua apud Iurisconsultos magna disputatio.

Servitū, tii, n.s. Servitus. [*τύπος* habodhah τητερον habodhah. δέλτα. Ger. Dienst/tebtigenschaft. Pol. Sl. ugbie. Vng. Zolgalat.

Ang. Service.] Terent. in And. Ego, Pamphile, hoc tibi pro se: servito debeo, Conari manibus, pedibusq; noctesq; & dies Capitis pérículū adire, dum prolium tibi. Virg. 1. Aeglog. Quid sacrum? neq; servitio me exire licebat: Nec tam præfectes alibi cognoscere dīos. Idem 1. Aen. Quū domus Assaraci Phthia, clarasq; Mycenæ Servitio premet, ac vieti dominabitur Argis. q. In plurali ve: δ Servitia, nō raro pro ipsis servis accipimus. Salust. Catil. Interca servitia repudiabat, quo in initio magna copia ad eū concurrebat. Cic. 4. in Catil Hic ad eventu fundamēta reipublicæ Gallos accessivit, servitia concitavit, Catilinam evocavit. In qua significatio aliquādo etiā legimus Servitiū singulare numero. Cic. de Atulpi. resp. Omne servitium in alteram scenā immixsum, atq; hoc cum Solipat. antiqui Grammatici sententia congruit Scribit enim lib. 1. sue grammatis. Servitū propriè multitudinem servorum significare: quanquam apud veteres pro servitute: id est, servitudi cōditione in usu fuerit.

Servio, vis, vivi, vitum, n.q. In servitute sum, in alicuius manu & dominio sum, domino ministerium exhibeo. [*τύπος* habadō. δέλτα.] Gall. Servir. Ital. Servire. Ger. Dienst. Hisp. Servir. Pol. Sl. uge. Vng. Zolgalok. Ang. To serue, to do service to any.] Plaut. in Menæch. Propterea heri imperium exequor beatæ, & sedulò servio. Propertius lib. 3. Eleg. 24: Quin, tibi potui servitū deliter annos. Horat. 1. Epist. 10: Sic qui paupertē veritus, potiore metallis Libertate caret: dominū vehet improbus, atq; Serviet æternum: quia parvo nesciat uti. q. Dicitur etiā de his, qui alii alicui rei ita mancipati & dediti sunt, ut dominis servi. Ovid. 2. Amor. Eleg. 17: Siquis erit, qui turpe putet servire puellæ, &c. Interdu idem quod obtemperare, seu morē gerere. Cic. in Catil. Qui allorum amori flagitio fissimè serviebat, q. Servire rei, est rei augendæ incumbere. Terentius Hecy. Rus habitatum abii, concedens vobis, & rei serviens. Cic. pro Sexto Roscio: Rei familiarī maximè servire, & in p̄gdiis colendis operæ plurimum studiūq; consumere. q. Servire item prædia dicuntur, quæ servitutem debent. Cicero de lege Agraria contra Rullum: Capite hoc prædia omnia, quæ serviebant, nō servient. Idem de Orat. Quum Marcus ædes Auratae vendidisset, neq; servire quandam partem ædium in mancipiū lege dixisset. q. Servire posteritati, valetudini, honori, dignitati vel commodis, est eorum rationē habere. Cic. 3. Tusculan. Optimus quisq; posteritati servit. Idem Tironi lib 16. Epist. Sed indulge valetudini tue, cui quidem tu, dum mihi deservis, servi si non satis. Idem Quint. fratris: Consulere populi cōmodis, & utilitatē ejus salutiq; servire. q. Servire tēpori, est se tēpōri accommodare. Cicero pro Sext. Sed agam moderatē, & huic tempori servī potius, quām dolori meo. Servire scēna, idem quod se servire tēpōri, & se præsentibus hominum morib⁹ accommodare: quæ metaphorā tracta est ab iis, quin orchestra cantu, vel gestu, histriobus in scena fabulam agētibus subserriebant. Cicero Brut. Ac mihi tum, Brute, officia solū erat, & naturæ, tibi nōc populo, & (ut dicitur) scena seruendum est. q. Se virut, impersonale. Cic. 1. Offic. Primum, ut neci no: eatur: deinde ut communī utilitati serviantur. Martialis lib 2: Non bene (crede mihi) seruo servitū amico. q. Servibo, in futuro. Plautus Menæch. Tanquam l'emeris me argento, liber servibo tibi. q. Hujus composita sunt Allervio, Delervio, laervio, Reservio, Subservio: quorum significatio explicatur suis locis.

Serūm, n. pen. cor. n.s. Pars lactis aquæ à caseosa parte separata. [*τύπος*. Gall. Lait clair, meigne. Ital. scolo di latte. Ger. Käsmilch. Hisp. El serero, agua de la leche. Pol. Serwatk. Vng. Saso. Ang. Wheate of milk.] Virg. 3. Georg. -atréq; molossum pasto sero pingui. Ovi. 4. Faſtor. Dētq; viā liquido vimina rara sero. Serūs, a, um, Tardus [*τύπος* meachē χειρ. Gal. Tardis Ital. Tardo. Ger. Spat/longsam. Bel. Spade. Hisp. Tardis. Pol. Popi, nierihi. Vng. Kefedelmes, kifis. An. Late, that is long a cum mēth.] Mart. lib. 1: Scra nimis vita est crastina, vive hodie. Hinc Col. 1.b. 1. comparativum formavit: Sationes (inquit) ejus duas servamus, alteram maturam per medium semoatam, servore alteram tñnse Februario. Plin. lib. 15. cap. 15: Patriq cogndmina habent serissima omnium Amerina. q. Aliquādo poniturst pro gravi, tristi, & magno. Salust. Serum bellum in angustiis furum. Virg. 5. Aencid. Seraq; terrifici ceciherunt omnia rates. q. Serus conviva Tonantis, qui serò moritur. Mart. lib. 8: Esse velis, oro, serus conviva Tonantis. Setum lumen, est, ne citi vicinum. Virgil. 1. Georg. Illic sera rubens accedit lumina Vesper. Seræ fiondes, dicuntur serò cadentes. Idem 2. Georg. Et jam olim seras posuit quum vinea frondes.

Serō, adverbium, Tardē. f. s. Gall. Au soin, tard, trop tard. Ital. Tardamente, tard, di sera. Ger. Spat. Bel. Spade Hisp. Tardis. Pol. Popi. Vng. Kesen. Ang. Late, in the even or evening.] Cicero de Clar. Orat. Eloquentia tard prodit in lucem. Idem lib. 1. Epist. Longè absū, audio serō. q. Aliquando significat vesper: hoc est, post occasum, atq; hēc est ejus vera significatio, inquit Valla

Villa lib. 4. Cic. Attico: Eo die alter Consul venit serd. qd. Ali quando post tempus quæ significatio tracta est ex superiori. quod enim post Solis lucē est, id verè post tempus dici potest. On. i. de Remed. amor. Principiis obsta, serd medicina paratur. Quam mala per lōgas invalucere moras. Autor ad Heren. lib. i: Serd, atq; acto negotio venisti. Sic etiam Cicero: Quā accipitator Milonis identē interrogatus perstaret, quo tempore Clodius esset occisus, urbanē respondit: Serd respondebit: Iudens nimis in vōcis ambiguitate Nam quā illud videretur dicere, Vespere Clodium fuisse occisum: illud potius voluit significare, serius quam oportuerat, fuisse interemptū. qd Hinc serius comparativū: id est, tardius. Cic. in Catil. Hoc scrūs à me factum est. Et Serissimē, tardissimē. Plin.lib. 15. cap. 17: Tarentina serissimē legi.

Serotinus, s. um. pen. cor. à serd, Vespertinus. [σέρους. Gall. D. soir, tardif. Ital. Di sera, tardi. Ger. Das spät ist. Bel. Espadētig/Spede Hisp. Cosa tardia qd perteneiente a la tarde. Pol. Wieszum. Vng. Kés, estivali. An. Of the even or evening, late.] Horae serotina, tempus serotinus. qd Ali quando ponitur pro Tardus: ut poma serotina, que post legitimū tempus, vel tardius cętēris mature scunt. Colum. lib. 3: Locis frigidis, & autumni temporibus aquosis, pīces serito, & locis hybernis serotinas sento. Idem lib. 8. cap. 5: Item serotini pulli, quia ab solstitio nati capere justum incrementum non potuerunt.

Serū, si. pen. prod. substantivum, n. f. significat extremam partem dīci. [τέλος, δάλος, δύλια, τελεία, τελεία.] Gall. Lefoir. Ital. sera. Ger. Der abend. Bel. Den avont. Hisp. La tarde Pol. Cosa wiegora. Vng. Estua. Ang. The even or last part of the day.] Livius: Erat jam dīci serū, ὅπε λι τῆς ἡμέρας. Suetonius in August. Nec multò pōst, navalī pīlio apud Actium vicit, in serum dimicatio ne protraēta, ut in navi vīctor pernoctaverit: id est, in horam vespertinam. Liv. li. 10. ab Virbe: Extrabebaturq; in quām maxime serum dici certamen.

Servūs. Vide SE RVO.

Sesamū, mæ, f. p. sive Sesamum, mi, n. f. [σεσαμός]. Ger. Ein samē mit sesamum in den Apotheken genannt. Frugis genus, à Plinio Frumenti, à Columella leguminum generibus annumeratū. Culmum habet sesulaceū, foliis saquincis, semine candido, infra magnitudinem lini, quod valculis, ut papaver, contineatur, radice simplici & alba. Officinae ssimum, Itali. hodie juglina appellant. Plin.lib. 18. cap. 10: Aestiva frumenta diximus sesamam, milium, panicum. Colum.lib. a. cap. 10: Sesama, quæ rigantur maturiū. &c.

Sesamīnū, adjec. ut Sesamīnū ol.ū, de quo Plin.lib. 23. cap. 4. Sesamīs, idis, onomātis. Placēt̄ genus, ex sesamo & crudo melle confection, quod & σησαμόν Graci appellāt. Vide Galen. lib. 1. de Aliment. facult.

Sesamīdēs, dis. p. prod. [σησαμόδεις]. Ger. Ein unbekant̄ traut purgieret wienēswurz.] Herba est ex celibori generibus, similis senecioni, aut ruta, longo folio, flore candido, radice gracili, ignava, semine gustu amaro, cetera sesamo similis, unde & nomē accepit. Nascitur in Anticyra insula, purgationibus utilissimum. Vide Plin.lib. 22. cap. 2.

Sesamīcīs, cis, m. g. & Sesamīcia, cīs, f. p. Vniam significat, & unice dimidium, ut ait Bud. [σησαμίκης]. Gall. Vna once & demie. Ital. Vn' onza e mezzo. Ger. Drey iob. Hisp. Vna onza y media de pīo. Pol. Pol'tora l'ota. Vng. Hat lot. Ang. An ounce and a half.] Colum.lib. 12. cap. 57. Lactis radicis, quod σιλφιον Graci vocant, sesunciam.

Sesamīcīs, le, Quod pondus aut mensuram habet sesamīcīse. [σησαμίκης εργασία, ο έν διδυκόραχος. Gall. Contenent vna once & demie. Ital. Di vna onza e mezzo. Ger. Anderthalb vng. Di ob schwär. Hisp. De vna onza y media. Pol. D. pi na pol'tora l'ota. Vng. Hat lot, fons. Ang. Of an ounce and an half.] Plin. lib. 13. cap. 15: Tota crastitudine sesunciali.

Sesculplum, sive Sesquiplum, Quod numerum, pondus, aut mensuram totam in se continet, & præterea ejus dimidium, i. pīo. Sic Senarium dicimus esse sesculum quaternarii, & semissem quadrantis.

Seselis, stem gen. sive Seseli, neutro. [σεσελη. Ger. Ein tratt von weichem der Samen in den Apotheken Silbermontanum genent wird: mag Steinäthlich gehissen werden/wächst in den steinreichen hohen Bergs. Pol. Smi ad caryn.] Herba est folio sōniculi, sed crassiore, semine quoq; non ab simili, sed callosiore & hebetiori, capite anethi: in quo granum habet oblongū & angulosum: & quā effut, acre: radice autem longa, & odore non ingrat. Vulgus herbariorum Saxfragam majorem appellat. Cic. 2. de Nat. decor. Pauld ante partum cervæ se purgant quadam herbula, quæ Seselis dicitur. Dioscorides quatuor facit seselis genera. Mafilioticum, Aethiopicum, Peloponnesiacum, & Creticum.

Sesqui, Tantūdem, & ejus dimidium: qua voce non modū in compositione uitur, ut sesquialtera, sesquimodius: verum etiam extra compositionē. [σεσιμ. Gall. Autam & moitié d'asse. Ital. Alvertans e la metà. Ger. Anderthalb. Hisp. Oretan-

to y la meytad. Pōl. Pōl drugiego, pol'tora. Vng. Masel anny. Ang. Asmuch and the half more.] Cicero de Perf. Orat. Pes enim qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, ut necesse sit partem pedis aut & qualem esse alteri parti, aut altero tanto, aut sed qui esse maiorem, ita sit & qualis dactylus, duplex jambus, sesquplex pīon.

Sesquialterā propotione. Quæ quantitatē aliquam in se continet, & ejus dimidium. [σεσιμός. Gal. Contenant une fois & demie antant. Ital. Vna parte più grande la metà che l'altra. Ger. Die vergleichung da ein ding das anderthalb mal in sich hatet. Hisp. Vna vez y media. Pol. Pol'treciego. Vng. Masel anny. Ang. Conteyning ones and half as much.] Cicero de Vniver. Sesquialteris autem intervallis, & sesquiteris, & sesquioctavis sumptis ex his, &c.

Sesquicellēa: ē dolium, Quod culi mensuram continet, & dimidiū i. pīo. Culm lib. 12. cap. 18: Sunt autē satis sesquiculibus dolii picis duræ pondo vicenaqua. Sesquihorā. f. Vna hora cum dimidia. [σεσιμήρα. Gall. Vne heure & demie Ital. Vn' hora e mezzo. Ger. Anderthalbe stund Hisp. Vna hora y media. Pol. Pol'tore godzini. Vng. Masel ora. Ang. An hour and a half.] Plin. Epist. 34: Egerā horis tribus & dimidia, supererat sesquihora.

Sesquijugērum, pena. corr. n. f. [σεσιμήρα. Gall. Vn demi arpent, & la moitié d'un demi arpent. Ital. Vn campo, e mezzo. Ger. Anderthalb jugart. Hisp. Vna huebra de tierra y media. Pol. Pol'tore jugo. Vng. Masel hold. Ang. An acre and a half.] Plin.lib. 28. cap. 19: Iterari sesquijugerum.

Sesquilibrā, Vna libra cum dimidia alterius. [σεσιμήρα. Gal. Vne libra & demie. Ital. Vna libra e mezzo. Ger. Anderthalb pfund. Hisp. Vna libra y media. Pol. Pol'tora funta. Vng. Masel fone. Ang. A pound weight and a half.] Columella libro 12. capite 36: Sat erit autem roris marini sesquilibrium in duas musti adiūcere.

Sesquimēnsis, Vna mensis cum dimidia parte alterius. [σεσιμήρα. Gall. Vn mes & demie. Ital. Vn mese e mezzo. Ger. Anderthalb halber Monat. Hisp. Vn mes y medio. Pol. Pol'tora mesiaca. Vng. Masel holnap. Ang. A moneth and a half.] Varro li. 1. de Re rust. cap. 27: Ananus est divisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimēnsibus in octo.

Sesquimōdiūs, m. f. Qui continet unum modium cum dimidia parte alterius. [σεσιμήρα. Gall. Vn muy & demie. Ital. Vn mes e mezzo. Ger. Anderthalb sester. Hisp. Vn celema y medio. Pol. Pol'tora körza. Vng. Masel reka, köröl. Ang. A bushell and a half.] Varro lib. 1. de Re rust. cap. 42: Ut nuces integras, quas uno modo comprehendere possis, quod putamina suo quoq; habent loco natura composita, quum easdem si scigeris, ut sesquimōdio concipere possis.

Sesquibolūs, Obolus cum dimidio. [σεσιμήρα. Gall. Vne obole & demie. Ital. Obolo e mezzo. Ger. Anderthalber Heller Hisp. Vn obolo y media. Pol. Pol'tora piemadja. Vng. Masel filler. Ang. A farthing and a half.] Plinius lib. 25. cap. 8: Dejecto q; quod supernat, reliquus succus purgat, ultraq; parte sesquiboli in aqua mulsa.

Sesquioctavūs, Octavata rei aliquid partem in se continens, & ejus dimidium. [σεσιμήρα. Cic. de Vniver. In primis intervallis sesquioctavi intervallo sesquiteria omnia explebat.

Sesquioctēa, f. p. Opera dīci unius, & dimidiaci. [σεσιμήρα. Gall. Vne sourcée & demie d'heure. Ital. Vna giornata e mezzo di opera. Ger. Anderthalb tagwerk Hisp. Huebra d'un dia y medio. Pol. Praca pol'drugs godmisci. Vng. Masel napimunka. Ang. An journey and a half.] Col.lib. 2. cap. 13: Fabz occantur sesquioptera, iterum farriuntur una opera.

Sesquipēs, pen. corr. m. t. Mensura unius pedis & semissis. [σεσιμήρα. Gall. Vn pie & demie. Ital. Vn piede e mezzo. Ger. Anderthalb schuh. Hisp. Vn pie y medio de medida. Pol. Pol'torei stopi. Vng. Masel labni. Ang. The measure of a foot and a half.] Cd. lum.lib. 3. cap. 13: Nisi tamen si scaturigo palustris obvia (sicut in agro Ravennate) plus quam sesquipedem prohibeat infondere. Martialis lib. 8: Summa Palatini poteras & quare Colossi. Si fieres brevior Claudia sesquipedē.

Sesquipēs, le, om. t. [σεσιμήρα. Gall. D'un pie & demie. Ital. Di vnpiede e mezzo. Ger. Anderthalb schuh. Hisp. De vnpie y medio Pol. Sjeroki napol'torei stopi. Vng. Masel labni. Ang. Of a foot and a half.] Cato cap. 10: Sesquipedales quoīdam gigantes longiores, in trimatu implentes vitæ cursum, haud ignorūt est. qd Sesquipedalia verba: id est, gravia & turgida, qualia Tragici poētis solent esse familiaria. Horat. de Arte: Projicit ampullas, & sesquipedalia verba.

Sesquiplum, sive sesquplex, Sesquialterū, i. pīo. Ut quā dimidius senarium esse sesquiplum quaternarii: cōtinet enim eum totum, & insuper dimidiā ejus partem. Budæus. Cic. in Orat. Ita sit & qualis dactylus, duplex jambus, sesquplex pīon. Et pauld pōst: Mōdus aut duplex aut sesquplex, aut par.

TT 5 Sesquiterius,

Sesquiterius, vide paulò ante in Sesquioctavus.

Sessiliis, Sessio, Vide S E D E O.

Sessilimonium, nii, n.f. Est templum & sedes: deduciturq; à sedi vel sede, ut à merce mercimonium. Vitruv. Suspectus habent in deorum sessilimonia: id est, in deorum ædificandis templis & sedibus statuendis: ac sessilimonium dici videtur, ut id Græc.

Sestans, tis, sive Sextaus, m. t. Sexta pars assis : hoc est, uncia
duo. [Extr. pag. 40. Gall. Deux onces. Ital. La sesta parte d' una libra,
cio è due oncie. Ger. Der sechstetheil eines dinges, zwey theile eines gan-
zen das zwölff theil hat. Hisp. Dos uncias de peso. Pol. Dwie uncie,
sjoista czeſt' l' otu. Vng. Egy penzinek hatod reze. Ang. Two ounces.]
Plin.lib.26.cap.11: Prodest & vino myrtle fovore:menthae se-
stans, vivi sulphuris uncia. q Est item sestans, numulus arcus,
tertia parte minor quadrante. Liv. lib. 2. ab Vrb. Extulit eum
plebs, sextantibus collatis in capita. q Nonnunquam etiam
mensura continens sextam partem jugeri. Varro 1.de Re rust.
cap.10: Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in
succisiuum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud,
quum ad jugerum pervenerunt, id habet scrupula ducenta
octoginta octo.

Sestantariūs, a, um, **Quod** habet pondus aut in mesurā sestatīs, iēsus. Plinius lib. 33. cap. 3: Constitutumq; ut asse sestantano pondere ferirentur.

Sestertiūs, sestertii, m.s. ~~sc̄iētūs~~. Apud Romanos moneta erat argentea, valens quartam partem denarii argētis: hoc est, (ut ad Gallicę pecunia estimationem redigamus) decem denarioles tunericus & semissem. Hic alio nomine numus dicebatur. Interdum utrumq; conjugentes, nūmum sestertiūm vocabant. Dicitus est autem sestertiūs, quasi semis tertius, cō quod in se cōtinebat alios duos, & tertium dimidiatum. Notabaturq; apud veteres per geminum LL, qua nota duæ librae. Sive dupondius: & per 3, qua semissis sive dimidia libra significabatur. Hæc tres literæ transversa interveniente linea postea ad huic modum sunt conjunctæ H-S. Veteris consuetudinis fuit, ut Semis in compositione antè poneretur: ut Semis, quartus, Semisquintus, Semistertiūs: unde sublati duabus libteris, dicitus est Sestertiūs: Est autem compositio Attico more facta. Illi enim in *τέλειον τέλεστη*: hoc est, si ptem semitalenta dicebant. q̄ Sestertiū autem in neutro genere, & in plurali numero sestertia, singula valebāt mille numos sestertiūs. Habetq; sestertiū in neutro genere eandem proportionem ad libram Romanam, quæ & mina, & pondo dicitur, quam numerus sestertiūs ad assem: hoc est, ad libram æris gravis. Continent enim singula sestertia in se duas libras Romanas & semissem. Singulæ autem libræ drachmas, vel denarios centū: hoc est, sestertiis quadringtonos. Duæ itaq; libræ & dimidia, ut clarum est, valebāt sestertiis numos mille: idq; uno nomine sestertiūm dicebant in neutro genere. Decem ergo sestertia valebant decem millia numorum sestertiiorum. Quòd si hunc numerum per adverbium extuleris ad hunc modum, Decies sestertiūm, jam reddideris hanc summam centuplo majorem. Idem enim est dicere Decies sestertiūm, quod Decies centena millia numorum sestertiiorum. Vide Budæum de Asse, diffusius hac de re tractantem. q̄ Est etiam sestertiū, genus veli triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar sit. Suet. in Aug. Ita ut in extremis spatiis subsultim discuteret, sestertio vellodicula involutus.

Sesterti^o lūs, diminutivum, vel **Sestertiolum**, Cum accentu in antepenultima. **Martialis** li. 1: **Sed sestertiolum donavit mentula Phœbo Bis decies, &c.**

Setæ, arum, f.p. Dicuntur pili crassiores, rigidiq; atq; eretti, quales sues habent. [□נְוָלָשׁ seharim, τρίχες. Gall. Soye ou poil comme de porceau. Ital. Sede, setole. Ger. Bürsthar, bürst. Bel. Borstflech. Hisp. Las sedas, como de puerco. Pol. Szęcierziny. Vng. Serte. Ang. Bristles orbige heares.] Unde dictæ sunt setæ, quali fuerit. A quo & suo, suis deducitur. q Dicitur ramen & de durioribus aliorum animalium pilis. Cic. 5. Tusc. In hoc medio apparatu fulgentem gladium è lacunari seta equina appèsum demitti jussit, ut impenderet illius beati cervicibus. Ovid. 8. Metam. Protinus exuvias rigidis horrentia fetis Terga dat. Setæ Leonis. Cicero 3. de Orat. Oculos autem natura nobis, ut equo, & leoni setas, candam, aures ad motus animorum declarandos dedit.

Setiger, setigera, setigeruæ. **Q**uod setas gerit. [χαῖριν ἔχει, φέρει κεκλωτό. **G**all. Qui a de la soye sur le dos. **I**tal. Porta sede porta setole. **G**er. Der bürst hat. **H**isp. Lo que trae o tiene sedas. **P**ol. Szczecynthia. **V**ng. Serie hordozo. **A**ng. That hath bristles.] **M**art. lib. i. 3: Qui Diomedes metuendus setiger agris, Aetola cecidit cupide, talis erat. **Ovid. lib. 8 Metam.** Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas, Nec jaculis issent, nec equo loca pervia sylvas. **Virgil. 12. Aeneid.** Setigeræ foetum suis, intonsamque tridentem Attulit.

Serōsus, sa, sum, Quod est seris plenum. [שָׁנִים שְׁנָיִם, λεχίας.

Gall. Qua force soye. Ital. Sedoso, pieno di sedo, pieno di setole. Ger. Bürstentig/voss bürsthar. Hisp. Lleno de sedos. Pol. Pel' en sierpe. Vng. Seres. Ang. Full of bristles.] ut, Setosum animal. Plinius lib. 8. cap. 45; Torva fronte, auribus serosis. Virgil. 7. Aeglog. Setosi caput hoc apri tibi Delia parvus, Et tamosa Mycoa vi-
vacis cornua cervi. Propertius lib. 4. Eleg. 1: Verbera Pellicula
serosa movebat arator.

Setanum, Setanium, Vide SISANION.

Seu, Disjunctiva particula, qua jungimus ea, quorum alterū
nō utrūq; affirmamus. [N. o.]. Gall. Ov. ^{en}bien fuit quo. Ital.
Osero. Ger. Óder. Hisp. o. Pol. Alb. Vng. Vagy. Ang. Or.]
Plaut. in Trium. Hæc sunt, seu restē, seu perversē facta sunt,
egomet fecisse Confiteor.

Severiana pyra, à Severo insitore dicta: quorum meminit
Plin.lib.15.cap.15.

S̄evērūs, ra, rūm, p̄c. prod. Gravis, tetricus, tristis, asper. [τετράκασθέντις τομός, στριψίς. Gall. Scuere, rigorex, rude. Ital. Senes, grane. Ger. Rauch vnd streng/ersthaftig. Bel. Strenge/ron/strenge/rust. Hisp. Grane y riguroso. Pol. Srogz, obri, strafjni. Vng. Keme ny teknitettve, metsősgos Zemelitve. Ang. Severe, cruel, rigoros, rough.] ut, Severi agricolæ, apud Lucretium lib. 5. Severus au- tor. Plin. lib. 11. cap. 5. pro gravi, & cui maximè sit fidendum. Virgil. 8. Aeneid. Romulidis, Tatioq; seni, Curibusq; severis. Terentius Heavt. Sed ipse egreditur, quām severus, rem quam videas, censeas. Cic. 2. Ver. L. Cassius ex familia tūm ad exte- ras res, tūm ad judicandum severissima. Cic. 3. Offic. Magus vir in primis, & qui per indulgens in patrem, idem acerbè se- verus in filium. q Aliquando activè accipitur pro eo quod horrorem aspectui incutit. Virg. 3. Georg. Invidia infoelix fu- rias, amacemq; severum Cocytij metuet.

S̄evērē, adverbium, Graviter, asper. [σεβαστός, αὐγούστους, αὐγούστος. Gal. Seueremēt, rigourensemēt, rudement. Ital. Rigorosamente. Ger. Mit rechte vnd strenge. Hisp. Graue y rigorosamente. Pol. Ostęp, srodze. Vng. Kemenes. Ang. Crueillie, rigoroulis.] Cic. 2.de Finibus: Ita graviter & severē voluptatem secesserit à bono. Idem pro Rosc. Com. Nihil mihi detrahamb, quum illis exacte zatis severissimē fructum, quem meruerunt, retribuam.

S̄evērītēr, pen. corr. Severē. Titinnius: Severiter hodie sermonē amica mecum contulit.

Séveritas, tis, f. Gravitas & constantia in judicando, & impen-
rando: est pars iustitiae, qua iudex nihil omnino de suppicio
remittit, neq; à vero discedit: cui vocabulo cōtraria sunt facilis
tas, & misericordia. [וְעַמְּדָה kəsbeh טְרֵפֶת, טְרֵפָה.]
Gall. Rigueur, rudeſſe, ſeverice. Ital. ſeverità, grauità, durezza. Ger.
Eitenge und rauhſe/rauhaftigkeit. Bel. Strengtheit. Hisp. Gra-
uza y rigor. Pol. groſſe, oſtroſc. Vng. Kemem, ſchelletes, alhato-
ſos. Ang. Crueltie, fiercenſe, rigorouſneſſe.] Cic. 7. Ver. Quam illa
veſta ſeveritate permotus multa ſigna dederat quamobrem
is responsurus nō videretur. Ibidem: Summa diligentia sum-
mam imperii ſeveritatem addidit. q[ui] Quintetiam extra judi-
cium dicitur de morum gravitate, & quadam naturae torvi-
tate, quæ & ſeveritudo dicitur. Plaut. in Epid. Quid illud eſt,
quod illi ceperat frons ſeveritudine?

Sévoco, cas. pen. corr. act. p. Scorsum, seu in alteram partem
voco, seduco, sejungo. [συργάλω. Gall. Appeler à part, retirer.
Ital. chiamare da banda separatamente. Ger. Räbenisch verlassen.
Bel. ter syden roepen. His. llamar à otro apartandolo. Pol. Na stro-
ne odwol'iwam, odwodje. Vng. Felen hiwom, felfele hiwom. Ang. To
call a part or away, to withdraw frome.] Cicer. 2. Philip. Et ob ejus
confilii societatem quum interficeretur Cæsar, tum te à Tre-
bonio vidimus sevocari. Ovid. 2. Metamorph Sevocat hunc
genitor, &c. q. Sevocare ad se de communis: est de eo quod
multis commuse est furari. Cicero pro Quint. Itaq; hercule,
haud mediocriter de cōmuni, quicquid poterat, ad se in pri-
varam domum sevocabat. q. Sevocare animum ab omni ne-
gotio, est animum laxare, & nulli rei intendere. Cicero 1. Tu-
scularum: Quum à re familiaris, quæ est ministra & famula
corporis, quum à Republica, quum à negotio omni sevoca-
mus animum.

Sévum, vi, quod & sebū, & sepum dicitur, n.s. Vnctuosum illud, quod in animalibus quibusdam musculorum extremitatibus membranis ve ad crescit, ex frigida portione sanguinis, quæ è venis excidens exangibus, ideoq; frigidis membranis adhaeret, ibidemq; non secus atq; oleum frigore concrescit. [sciaq; Gall. swif. Irl. & Hisp. seu. Ger. Wschit. Bel. Scot. Pol. L'oy. Vng. Faggia. Ang. Tallow of beastes.] Differt aut ab adipe, quod levū propriè est cornigerorum duntaxat, quæ in una parte dentata sunt, & quæ in pedibus talos habet. Bisulca verò, & quæ pedes scissos in digitos habet, & carēt cornibus, non sevū, sed adipem habent. Vterq; aut concretus est, & quā refixit, facile frangitur, semperq; est in fine carnis, sine seisu, quia nec arterias habet, nec venas. Contra pingue inter carnem, cutemque est, succo liquidum, quod etiam in aliquibus sine seisu esse manifestum est. Vnde sues viventes à tauris bus legi-

bus legimus aliquando fuisse creas, nido etiam in iis con-
struimus.

Sextus, sa, sum. Quod iostar se: unctuosum est. [stātūdys. Gall. Plein de lauf au rafemant à suif Ital. simile à seu. Ger. Brust oba scharbig wachsschit. Hisp. seu o enfeudo. Pol. L'oiowati. Vng. Reggias. Ang. full or lsk tallow, greasy and fat.] Plin. libro 11. cap. 37: Scovola cornigetus medulla.

Seve, asci Sepo, pas, Quod est sevum impono, seu candelas ex seve facio. [stātūdys. Gall. Endure de suif, faire des chandelles de suif Ital. Far candelas di sevo, vngere con sevo. Ger. Brüschterne mada. Hisp. Enjumar, vntar con sevo. Pol. L'oiowate swieze epise. Vng. Reggiasok, gierasok martok. Ang. To mak tallow candles or smere with tallow.] Col. lib. 2. cap. 22: Fenni autem titus majorum illa permittit, far pinsere, faces incidere, candelas seva, seu, ut quidam legunt, sebare, aut separare.

Sextus, Numerus, notæ significatio[n]is, à Græco deductum, mutatione aspirationis in literam. [πέντε schischschah. i.e. Gall. six. Ital. sei. Ger. Sechs. Bel. Six. Hisp. Seys en numero. Pol. szeſci. Vng. Hat. Ang. Sixte or three score.] Hinc multa deductur tunc compotita, tunc derivata, quæ suo ordine explicabimus.

Sextagenus, a, um, Quanvis propriè sit numeri distributivi nomen, scipè tamen id est quod sexaginta. [πέντε schischschim. i.e. gall. soixante. Ital. sessanta. Ger. Sechzig. Hisp. Seisen. Pol. szeſci duseſci. Vng. Hatvan. Ang. Sixties or three score.] Liv. lab. Vib. Ordo sexagenos milites, duo centuriones. Cic. 7. Ver. Sexagena millia modiorum.

Sextages, adverbium. [ἰεκαρτάριος. Gall. Soixante fois. Ital. Sessante volte. Ger. Sechzig mal. Hisp. Sestantes veces. Pol. Szeſci duseſci rapo. Vng. Hatvankor. Ang. Sixties times.] Cic. 2. Philip. Orabat ut te contra suum patrem, si sextertium sexages peteret, defendere.

Sextigintā, Decies sex. [πέντε schischschim. i.e. gall. Gall. Soixante. Ital. Sessante. Ger. Sechzig. Hisp. Seisen. Pol. szeſci duseſci at. Vng. Hatvan. Ang. Sixties three score.] Cic. 3. Ver. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus ut ego pecunia non dicam incertissime, ipsa decrutorum novitas, inquit q; declarat.

Sexangulus, a, um. Quod habet sex angulos. [εξαγωγή. Gall. Qua sex angulos. Ital. Che a sei cantoni. Ger. Sechzigdig. Hisp. Figura de seis angulos. Pol. Szeſcigrongi. Vng. Hat tegye. Ang. Tbae basize corners.] Plin. lib. 37. cap. 3: Quare sexangulis nascatur lateribus, non facilè ratio inveniri potest. Idem lib. 11. cap. 11: Apum sexangulis omnes cellæ. Ovid. 5. Metam. Nonne vides quos cera tegit sexangula foetus, Melliferarū apium sine membris corpora nasci?

Sextenū, na, num. Numeri distributivi nomen, Sexcentenus. [πεντακόσιοι schisch mecht. i.e. gall. Gall. Six-cens. Ital. Ses cento. Ger. Sechshundert. Hisp. Seyscientos. Pol. Szeſci seth. Vng. Hatcas. Ang. Six hundred.] Cic. 7. Ver. Civitatibus pro numero militum pecuniarum summas describere certū pretiū sexenos numeros nautarum missione constituere. Col. lib. 2. ca. 3: Quibus & ante jam M. Caro, & mox Terentius Varro prodidit singula jugera vinearum sexcenas urnas vini præbuisse.

Sextentū, a, um. Numeri distributivi nomen. i.e. gall. Idem Col. lib. 3. cap. 5: Qui duceatis quadragenos pedes obtinent, sexcenteni mallocoi pangendi sunt. Id est, sexcenti unicuique, Sexcenti, tz, ta, plurale tantum. [πεντακόσιοι schisch mecht. i.e. gall. Gall. Sixcents. Ital. Sixcento. Ger. Sechshundert. Hisp. Seyscientos en numero. Pol. Szeſci seth. Vng. Hatzaz. Ang. Six hundred.] Cic. 2. de Divinat. Sexcenta licet ejusmodi proferre, ut distantius seruit cognatio naturalis appareat. Terent. in Phor. Sexcentas proinde potius scribito dicas. Vbi Donatus: Apud nos sexcenta dicere pro infinito numero ferè usitatum est. Cic. pro Rosc. Amer. Sexcenti sunt, qui inter sicarios, & de veneficiis accusabant.

Sextentes, iunīs, a, um, pen. cor. Ultimus, sive unus ex sexcentis. [εκαρτάριος. Gall. Sixcentesimo. Ital. Seicentesimo. Ger. Das sechshundert. Hisp. Cada uno, de seyscientos. Pol. Szeſci seth mazaci. Vng. Hatzazok. Ang. The six hundred.] Plin. lib. 8. cap. 7: Anno Virbi sexcentesimo quinquagesimo quinto.

Sextentis, adverbii numeri, Sexcentis vicibus. [εκαρτάριος. Gall. Sixcenti sōi. Ital. Seicentesi volte. Ger. Sechshundert mal. Hisp. Seyscientas veces. Pol. Szeſci seth razyw. Vng. Hat zaszor. Ang. Six hundred times.] Cic. Attic. li. 4: Ut forum taxaremus, & utq; ad atrium Libertatis explicaremus, cōtempsumus sexcenties H-s. Plin. Epist. ultima, lib. 1: Quām citò sextertiū sexcenties impleturus esset.

Sextentoplāgiūs, Fictū à Plauto nomen est in Capt. pro. eo, qui sexcentas plágas accepit.

Sextenplūs, Vide S E S C V P L Y S.

Sextēcīs, adverbium, Sedecim vicibus. [εκαρτάριος. Gall. Seis sōi. Ital. Seiceti volte. Ger. Sechzehn mal. Hisp. Dies y seis veces. Pol. Szeſci szeſekros. Vng. Tizen hatzor. Ang. Sixteen times.] Plin. lib. 16. cap. 29: Sebulus ab Aegypti extremitate sexdecies centega LXX V.M. passuum.

Sextēs, adverbium, Sex vicibus. [εκαρτάριος. Gal. Six sōi. Ital. sei volte. Ger. Sechs mal. Hisp. Seis veces. Pol. Szeſci kroki. Vng. Hat. Ang. Sixtimes.] Liv. 4. ab Vrbe: Veientem hostem sexies viatum pertinebant. Col. lib. 5. cap. 2: Hoc sexies ducendum est, quoniam sex latera sunt.

Sextāns, tis, vide S E S T A N S.

Sextūs, a, um, Ultimus, sive unus ex sex: [πέντε schischschim. i.e. Gall. Sixisme Ital. Sesto Ger. Das sechste. Hisp. Co/a sexta en orden. Pol. szeſci. Vng. Hatodik. Ang. The sixte. Itut. sexta etas. Sextariūs, m. f. Dicitur sexta pars congii, quæ mensura apud antiquos tam liquidis, quam aridis serviebat. Capit autem sextarius cotulas binas, quæ & hemiæ dicuntur. Sextarius vini. [πέντε logh.] Divius 7. ab Vrbe: Isdem militibus legiones libras farris, & sextarios vini contulerunt. q; Ducere sextarium, est eibere. Iuven. Satyr. 7.: de quo Sextarius alter Ducitur ante cibum, rabidam faetus ore xim. q; Sextarius aquæ. Cic. 2. Offic. Si emere sextarium aquæ mina cogeretur. Sextarius olearius, Cato. cap. 19 Sextarium, iii, vas sextarii: id est, heminarmum durum capax.

Sextilis, Mensis qui nunc Augustus. [Pol. Siepiem.] Sic autem dicebatur, quod sextus esset in ordine mensium à Martio: à quo Romani annum auspicabatur. Horat. 1. Epist. 11: Per brumam Tyberis, Sextili mense caminus.

Sextūlā, a, um, Vnicæ pars sexta, quatuor cōtinēs scrupula: hoc est, assis partē LXXII Cic. pro Cæcina. Facit hæredem ex deunce, & semuncia Cæcinnā: ex duabus sexulis M. Fulcinium libertum superiori viti. Eburio sextulam aspergit hoc est, hæreditatis totius partem LXXII. Col. lib. 5. cap. 1: Pars LXXII pēdes CCC. hoc est, sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

Senātūs, sene, à sex. [πέντε schischschim. i.e. gall. Gall. six. Ital. sei. Ger. Sechs. Hisp. Seys. Pol. szeſci. Vng. Hat. Ang. Sixte.] Cic. 4. Verr. Ab isto & præco qui voluit illum ordinare prelio mercatus est, & pueri aenorum senūs, septenūs, decūmū Senatorum nomen nundinati sunt. Annū decies seni: id est, sexaginta, Ovid. 5. Fast.

Senariūs, a, um, Quod constat sex rebus. [εκαρτάριος. Gall. De six. Ital. Di sei. Ger. Das sechste. Hisp. Desey. Pol. Szeſci seth posjou. Vng. Hat, hasbol als. Ang. Of sixe.] Ut senarii numerus. i.e. gall. Hinc senarii versus, qui & senarioli dicti sunt, à sex pedibus. Cic. lib. 5. Tus. Tenebam enim quodā senarioles, quos in ejus monumeato esse inscriptos accepérā, qui declarabant in summo sepulcro sphera esse positam cum cylindro. Sexūs, us, m. q. Maris & foecinae discriminem. [Φόαι. Gall. Sex. Ital. Seſſo, natura Ger. Geschlecht/natur/bildtnus/ alſi durch die der Man vom Weib unterscheiden wird. Hisp. Sexo, miembro por do se distingo qui en es hombre a macho. Pol. Rodzai rogn midjisan ejema famiglia. Vng. Kwelembé. b. meg vallazzo termeret. Ang. A kind or sexe] à Græco i.e., ut h. itus existimat, quod habitum significat Plin. de Viris illustri. Ad quos quum utriusq; sexus multitudo venisset, dato suis signo, virgines raptæ sunt. Colum. lib. 6. cap. 24: Certis signis comprehendere licet quem sexum generaverit. Cic. 1. de Invent. Hominum genus in sexu consideratur, an virile, an muliebre sit. q; Mentiri sexum Colum. in Praef. lib. 1: Attonitid; miramus æstus effeminatorum, quod à natura sexum virus denegatum muliebri motu mentiantur, decipiuntq; oculos spectantium. q; Antiqui Sexus, neutro genere efferebant: quod post Nonnum etiam Priscianus annotavit. Plaut. Rud. Virile sexus nunquam habui ullum. Varro lib. 1. de Analog. Sexus utrum virile, an muliebre, an neutrum sit. Salust. lib. 2. Hist. ut citat Nonius: At Metellus in ultiore Hispaniam post annum regressus, magna gloria concurrentium undiq; virile ac muliebre sexus per vias & testa omnium visebantur.

S ante I.

Sī, Conjunction est conditionalis. [πέντε schischschim. i.e. gall. Sī, plus que, sicut que. Ital. & Hisp. se, si. Ger. Wenn/so. Bel. Ist fäste. Pol. Istli. Vng. Ha. Ang. If or if.] Cicero Attic. lib. 6: Moriari si magis gauderem, si id mihi accidisset. q; Ponitur interdū pro utinam. Virg. lib. 6: Si nunc se nobis ille aureus arboris ramus ostendat. q; Interdū pro postquam. Terent. in Phorm. Herus si redierit, molendum usq; in pistino. q; Nonnunquā pro quia, seu siquidem: ut sit confirmantis. Plaut. in Amph. Si similiter rem ipse in legem jussit esse Iupiter. Virg. li. 1. Georg. -vestro si munere tellus Chaonian pingui glandem mutavit arista. Idem alibi: Si concessa peto. Et rursum: Si qua est coelis pietas. Vbi Sevius si, exponit pro siquidem: in qua significacione ferè indicativum exigit, quem alioqui subjunctivo sepius jungatur: quem tammodum etiam tunc invenitur habere, quum noster conditionem importat. Terent. in And. Si illum felinquo, ejus virtus timeo. Ibidem: Si id facis, hodie postremū me vides. q; Ponitur si aliquando pro quavis, eti, sive etiam: idque indifferenter cum indicativo, aut subjunctivo. Terent. in Eunuch. Nam si ego digna hac contumelia sum maximè, hac tu indignus, qui faceres tamē.

Plaut.

Plaut. in Mercatore: Dece vocasset si ad cœnā summos viros, nimium oponavit. q Aliquando pro an. Terent. in Heavt. Vi-sam si domi eit. Cic. de Divin. Dicitur si pascuntur aves. q Ali-quando subauditur si. Plin. Iunior: Dedisces huic animo par corpus, fecisset quod optabas. Cic. i. de Nat. deor. Roges me, quid sentiam, nihil respondebam: id est, si roges. q Si est ut ad-miserit: id est, si admisit, apud Terent.

Sialōchī. [σιλοχη] Pol. Diplwage v. statui.] Dicuntur qui in-ter loquendum unā cum verbis salivam expūti: σιλοχη enim Græcis dicitur spuma vel saliva ex ore emissa.

Sibaris, vide S V B A R I S.

Sibilius, li, pen, cor, m, f. Sonus exilis qui fit ore, cōpressis dentibus & parū diductis labiis. [σιβηλη fibrekā, overypūs, ποτε-δη. Gall. Siblement, ou sifflement, siflet. Ital. Sibilo, subbio, Zuffolo. Ger. Ein pfif des Munde. Hisp. El siluo. Pol. Kyskanie. Vng. Swewedles. Ang. A whistling or hissing.] Collib. 2: Sibiloq; al-lektari, quò libertius bibant. Liv. 5 bell. Pun. Vbi jam eò con-fuetudinis adducta res est, ut quo cunq; noētis tempore sibi-lo deasset signum, porta aperiretur. Solebat autem populus Rom. in concione & theatro, siquid nō placaret, sibilo ostendere. Hinc illa Ciceronis, sibilo & convitio explodere, sibilis conseptari: itemq; sibilum metueat. pro Rosc. Com. Qui po-steaquam è scena nō nō dō sibilis, sed etiā convitus explode-batur. Idem in P. s. Da te populo, committit laudis, sibilu me-tuis. &c. q Dicitur: tam in neutrō genere S. bilum. Ovid. Si-bila dant, tamq; vomunt. Corn. Sever. Et sua concordes dant sibila clara dracones. Sospite lib. i. Tiam fertur etiam ad so-nitum venti leviter flantis. Virg. 5. Aeg. og Nam legg me tan-tū ven̄ens sibilas Autri, Nec percelli juvāt ha-etu tā littora. Sibilius, a, v, m, adjett. vnu: [σιβηλη sharak, overypūs, overypūs, over-eir. Gall. Sifflant, quisiffler, lat. Chiffolla. Ger. Pfifsend Hisp. Quido qui siffla. Pol. Kyskenie, g. w. gianie. Vng. Swew. d. b. Ang. Thai whistles or hissets.] ut, Oia sibila pro sibiliātia, inquit Ser-vius. Virg. lib. 2. Aeneid. Sibila lamēeban linguis vibrantibus ora. Sibila colla. Idem 3. Georg. - cape robore pastor, Tollen-temq; minas, & sibila colla tumentem Dejice.

Sibilo, as, n, p. Sibilu edo. [σιβηλη sharak, overypūs, σιφλάζω. Gall. Siffler, sibier. Ital. Zuffolare, sibilare, sifflare, subbire Ger. Pfifsen. Hisp. Sililar. Pol. Gw. jdam kyskam. Vng. Sw. webluk, sifolok. Ang. To hisse or whistle.] Cic. ad Att. l. 2: Populares isti jam etiā modestos homines sibilare docuerunt. Ovid. 4. Metam. quo-tiesq; aliquot parat edere questus, Sibilat. Virg. 11. Aen. Arre-stisq; horret squamis, & sibilat ore. Horat. i. Serm. Satyr. 1: - populus me sibilat; at mihi plundo Ipse domi, simulac num-mos contemplor in arca. q Hujus composita sunt, Assibilo, & Exsibilo: quorum significata suis locis explicuimus.

Sibus. Veteribus erat callidus, & acutus. ταρεξ. Festus. Sibyllā f p. [σιβηλη nebeah, σινδη Gal. Sibylle, prophetisse. Ital. Sibyla. Ger. Ein weissagerin. Sibyll. Hisp. Sibyla, prophetisse. Pol. Sibylla prorokins. Vng. Iouendō mondo a. z. zoni. sibyla. Ang. sibyl-la, a prophetise.] Virgo fatidica ab enuntiandis deorum consiliis dicta. οις enim deos vocant Aeoles: βελλω autem Græci omnes dicunt, quod nos sententiam, sive consilium. Hieronymus contra Iovinianum: Quod si Aeolici sermonis genere S. hylla ḡēsēs appellatur, recte consilium Dei sola scribitur nostre vir-ginitas. Sibyllas decem fuisse scribit Varro: Prima fuit Persica: secunda Libyca: tercua Delphica: quarta Cumana in Italia: quin-ta Erythræa: sexta Samia: septima Cumana Amalthea nomi-ne: octava Helleponiaca: nona Phrygia: decima Tyburtina nomine Albunea. Vide plura de his Suidam.

Sibyllinū, adjettivum, pen. prod. Quod est Sibyllæ, vel quod à Sibylla factū est. [σιβηληνη. Gall. De Sibylle, Sibyllin. Ital. Di-Sibilla, Sibillino. Ger. Sibyllintisch/von einer Sibylle oder weissages-ten. Hisp. De Sibylla. Pol. Sibyllinin prorokini. Vng. Sibyllakos valo. Ang. Of Sibylla.] Cicer. de Atusp r. sp. Ne hoc quidem ti-bi in mentē veniebat Sibyllino sacerdoti: hoc est, ei cuius erat sibyllinos libros aperiare, & proferre, si quando vaticinium ali-quot petendum erat. De libitorum Sibyllinorū origine pro-didit Gellius lib. i. cap. 19: Anum quandam ignotam, quem Si-bylla Cumana credita fuit, ad Tarquinii Priscum regem no-vē libros attulisse, ac pro eis trecentos poposcisse Philippeos, regesq; aspernante pretii magnitudinē, in conspectu ejus tres libros exauisse, & pro reliquis idem pretiū postulasse, cumq; à rege velut delira irrideretur, tres præterea alios combussisse, nihilq; minus pretiū pro tribus petuisse: regemq; mulieris cō-stāta commotū, tres illos libros trecentis Philippeos cōparaf-se, jussisseq; hos libros in Capitolio religiosimē aſervari, & de reb. dubius à Quindecim viris velut oraculū cōsuli. Hos libros Stilico, quā ad. eis Honorium & Arcadū præcipites defectionē moliretur, exussit. D. quo Rutilius: Ne tā ūm pa-trus ūviret p. ūtor armis, Sæcta Sibyllina fata cremavit opis. SIC, adverbium est similudinīs, Ita hec, vel eo modo. [ ] chen. ουτος, ουτω. Gall. Ainsi, pareillement. Ital. Si, così, in tal modo, in tal guisa. Ger. Also, ja. Hisp. Así, en tal manera. Pol. Tak. Vng. Vgy,]

ekkeppen. Afl. ss, emso.] Virg. 2. Aeneid. Non sic aggeribus ru-pis quā spumeus amnis Exxit. Cic. li. 16. Epist. Apud eū sic fui, tanquā domi mez. q Aliquādo respōsiya est particula, affi-mandi vim habens, quemadmodū & Etiam. q. Cic. 4. Philip. Visne igitur te inspiciamus à puer? Sic opinor. q Quandoq; optandi. Virg. 10. Aen. Sic pater ille deum faciat, sic magnus Apollo. q Est & conjunctio illativa, idem valens quodigi-tur. Cic. 4. Tuscul. Sic tot simul virtutes cōtinentia, gravitatis, justitiae, fiduci defecerunt. q Nonnunquam capitur pro valde. Apuleius: Nec ego rebar sic multorum id opus dicrum esse. q Duplicatur etiam majoris expressionis causa. Virg. 4. Aen. Sic juvat ire sub umbras. q Aliquando demonstrativum est Terent. in Eynucho: Ego limis aipeto sic per flabellum clau-lulum, &c. q Ponitur aliquando pro tam. Plautus in Trinū. Nihil sic celere est neq; volat.

Siccōnē, adverbium interrogantis est pro, an sic. [έτω. Gall. Est il ainf? Ital. E così? Ger. Also? der gestalt? Hisp. Es así? es en tal manera? Pol. Ainsi? Vng. Vgy? Ang. Is it so?] Plautus: Siccōne tu illam? Siccine nos habes ludibrio omnes?

Sicā, cæ, f, p. Genus gladii brevioris, quasi seca, à secādo. [σικη schelach Γ̄ γ̄ rétach ξφθ. Gall. Vne dague ou un poignard. Ital. Daga, daghetta. Ger. Ein dolch, oder vergleichēn kurz geweh. Bel. Een dagge. Hisp. Dagna, ó cuchillo secreto para matar. Pol. Pumal, tulich, sc/ak. Vng. Reusid kard. Ang. A little hanger or sworde.] Cic. 3. in Catilinam: E' quibus ille maximum sicatum numerū, & gladiorū extulit. Ibidem: Nō enim jam inter latera nostra sica illa versabitur: nō in campo, nō in foro, nō in curia, nō deniq; inter domes̄ eos parientes pertimescemos. Idē 3. de Nat. deor. Tum hæ quotidiana, sicæ, venena, peculatus, &c.

Sicūdā, diminutivum. [νό κακχειδίο. Gall. Vne petite dague, un petit poignard. Ital. Daghetta. Ger. Ein döchlein, dögelein. Hisp. Pequena daga. Pol. Pumalik. Vng. Hanczar, plakos. Ang. A little hanger or sworde.] Plautus in Rudente: Post est litula argen-tola, & duæ connexæ maniculæ.

Sicālūs, iii, m, f. Qui sica: id est, gladio hominem interfecit: vel sicā maleficii alicuius gratia gerit. [φο. έσ, ξιφόπε, παλα-μάρη. Gal. Un brigād or meurtrier. Ital. Homicida, assassino. Ger. Ein Todstheger / oder der ein Dolch oder Kurz wehī trete einem hem-lich in ferrigen ein Diphyaner. Hisp. El que tiene tal cuchillo pequeño escondido para matar. Pol. Mordet, jabyak. Vng. Gilkos, embard-đok. Ang. A murtherer, that killeth with a little hanger or sworde.] & κακχειδίος, quicunq; cædem telo quo cunq; commiserit. Cic. pro Roscio Amer. Vetus videlicet sicarius, homo audax, & særpe in cæde versatus. Horat. i. Serm. Satyr. 4: Quod mo-chus foret, aut sicarius, aut alio qui famosus.

Sicārūs, vide S I C A.

Siccōne, vide S I C.

Siccūs, siccā, cum, Aridus, sine humore. [Уж jabisch. ξηρός. Gall. Sec. Ital. Secco, sutto, arido, asciuto. Ger. Gang trocken/dür. Bel. Droch. Hisp. Seco. Pol. Succhi, wiſchli. Vng. Szaraz, arca. Ang. Drye.] Virg. lib. 5. Aen. Sūma petit scopuli, siccāq; in ru-pe reedit. Idem i. Georg. Et sola in siccā secum spatulat are-na. Ovid. lib. 3. Amor. Eleg. 5: At tibi pro meritis opto, nō can-dide torrens, Sint rapidi foles, siccāq; semper hyems. q Per translationē ponitur pro exercitio, quod etiā Norius anno-tavit. Nā exercitii vchementia sudantes, corpus siccamus. Lu-cil. lib. 26: Quum studio in gymnasio duplice corporis siccalem pilā. q Item p. c. continentie, sobrio: cuius contrariū est Mad-dus, ebrius, Plaut. Asin. Siccū, frugi, continentem, amantem uxoris maximē. Idē in Pscud. vni modō cupidæ Eſis, eo ros-panticesq; adē madefacitis, quum sim ego hic siccus. q In siccō: id est, extra aquā. Plin. lib. 8. cap. 8: Non reversum in maria, atq; in siccō expirasse. Virg. lib. 1. Georg. - cumq; marinet in siccō ludunt fulice.

Siccē, adverbium [ξηρός. Gall. Seichement. Ital. Siccamente. Ger. Trockenlich/mit redene. Hisp. Secamente. Pol. Sacho, wiſchlie. Vng. Zarrazon, azzon. Ang. Drycly, without humour.] Colum. li. 6 cap. 12: Ut siccē stabuletur. Dicimus per translationem Siccē dicere, ut jejunā dicere. Cicero in Orat. Id verō desinat dicere, qui subtiliter dicūt eos solos Atticē dicere: id est, quasi siccē, & in-tegrē, & amplē, & oī, & copiolē.

Siccūſi cūs, [ξηρωνής. Pol. Wiſiſaiati. Vng. Skardato alelo.] Ma-crob. Satur. li. 7. cap. ult. Acri vis quædā remedialis & siccifica.

Siccūſi, ariſ, & Siccitudo, inis, f. Ariditas: cui opponitur Hu-miditas. [τηλωνια, iebos, iebeth בְּרַכָּה chōreb. ξηρός. Gall. Seichere. Ital. Siccità, seccagno. Ger. Trockenheit, dürre. Hisp. Secura, sequedad. Pol. Zichosz, wiſu, ienie. Vng. Zarrazag, ažerzag. Ang. Drycſſe.] Col. lib. 2: Si verō tepor coeli, siccitasq; regionis suadebit, Fe-bruario statim proſcindēt sunt. Cæl. 4. belli Gallici: Qui quā propter siccitates paludū, quō se reciperent nō haberent, &c. Cic. 2. de Nat. deor. Neq; enim flamine conturbor in anū ver-borū, nec subtilitate sentiārū, si orationis est siccitas. q Po-nitur aliquando pro firmitate, interprete Nonio. Cic. in Cato-nē Majore: Summam esse in eo corporis siccitatē.

Sicco,

Sicco, cas, act. p. Quod humidum erat siccum reddo. [שְׁבַדְּבָרִים] hebreiō ἐκεῖνο. Gal. Secher. Ital. Secare. Ger. Trocken machen. Bel. Droogen. Hisp. Secar. Pol. Wyjszam. Vng. Meg azalom, Zartazom. Ang. To dry or mak dry. Col. lib. 2: Si humidus est, abundantia uliginis ante siccetur fossis. Plin. lib. 8. cap. 24: Mergit se limo sepi, siccatur; sole. Virg. 4. Aenid. atq; atros siccabat veste crux. Idem lib. 10. Aen. Interes genitor Tyberini ad fluminis undam Vulnera siccabantlymphis, corpusq; lavabat Arboris acclivis trunko. Ovid. 1. Metam. -lacrymas siccaverat ardor. Sicco item aliquando ponitur pro exhaustio & ebibo. Horat. Serm. Satyr. 6: Siccatur in aqua calices conviva solutus Legibus infans. q; Hujus cōposita sunt, Assico, quod est valde sicco. Plin. lib. 8. cap. 24: Ea quā spicas ediderint, prius quā semina hient astibus, manu carpuntur, & suspensa in sole quā assiccerantur, reconduuntur, atq; ita reposita perennant ēvo diutius, quā cetera. Absicco, idem quod exicco. ἀνέγερσθαι. Plin. Plurimum refert, nos adsiccati succo sūmū vires continere, & assiduo mactari liquore. Desicco, Exicco, vide supra suis locis.

Sicēco, scis, à Sicco, ces, Siccus fio. [שְׁבַדְּבָרִים] chardb. hebreiō, Gall. Seischer, deuenir fec. Ital. Secarsi. Ger. Trocken werden. Bel. Droog worden. Hisp. Secarse, haxerse feco. Pol. Wyjszam. Vng. Meg Zartadok, arak. Ang. To make dry. Plin. lib. 12. cap. 34: Aquilonem prænuntiat terra siccuscens repeatit, Austrum, humescens rōre occulto. Col. lib. ult. Fœnum Grecum vetere vino macerato, deinde in sole exponito, aut in furno, ut siccescat. q; Hinc Assiccesco, siccus & aridus fio. Idem ibidem: In muria luere oportet, & expressos in crateribus pendere assiccessant.

Siccōculūs, adjektivum. ἔγραφε λαμπτ. Plaut. in Pseud. Genus nostrū semper siccoculū fuit. Nomen videtur à Plauto factum, pro eo quod est siccus oculis: id est, nec lippis, nec lacrymosis. **Siccānūs, nea, neum, Quod est** naturaliter siccum, vel quod nō humore irriguum, vel aspersum est. [שְׁבַדְּבָרִים] Gall. Sec de nature, qui n̄ a pas grand humeur. Ital. Secco de natura. Ger. Trocken oder barig von Natur. Hisp. Cosa seca è de sequedad. Pol. su. chi, uschi i sprigrodzenia. Vng. Szerrax, aszku termezetve. Ang. Drye of thee a wine nature, that hath no springes to water it. Col. lib. 2. cap. 17: Eius prati animadvertisimus duo genera, quorum alterum est siccancū, alterum riguum. Idem cap. 2: De siccancis & riguis non compertos utrū numero vincant.

Sicelīōn, [ψύκτης] Dioscoridi. Ger. Ein traut wird in den Apothecaryn gemacht.] Herba est, quā alio nomine puliclaris dicitur, à femine e pulicis similitudinē referente. Vide Plin. lib. 25. cap. 11.

Sicērā, re, pen. cor. f. p. [שְׁבַדְּבָרִים] schochár, σικέρη. Ger. En jedes trend das da trunden macht. Pol. Szelsaki napoi rognioni, iakim szepic moje. Vng. Meg regeszid ital. Ang. Sider, drink made of apples.] Omnis portio apud Hebraeos, quā inebriata potest (ut scribit Hieronymus ad Nepotianum) sive illa frumento conficiatur, sive pomorum succo: sive favi decoquātur in dulcem & barbarum potionem, aut palmarum fructus exprimantur iniquorem, coquissive frugibus aqua pinguior coloretur.

Sicilēo, les, sicilii, vel Sicilio, lis, livi, litum, Verbū est propriè ad prata pertinens, quā tunc siciliri dicuntur, quū ea quā primā sectione relicta sunt à sceniscis, iterata sectione demetur. [שְׁבַדְּבָרִים] Gall. Refaucher, couper & recueillir que les faucheurs ont laissé à sauter. Ital. Segare le cose mal fera. Ger. Rächen abmähen was die Mäher haben stehen lassen. Hisp. Segarla secunda rex el prado. Pol. Zrown po kojiskach siekcego pogon. Vng. Masod Zor kajalock, arakok. Ang. To cutt againe that was not well cut before, as graffe in medowes.] Plin. lib. 18. cap. 28: Prata quoties secta sunt, sicilire oportet: hoc est, quod scenices præterierunt secare. Varr. lib. 1. de Rust. cap. 29: Quo facto sicilienda prata: id est, falcibus consecanda, quā scælisse præterierunt, ac quasi barba tuberosum reliquerūt campum: a qua sectione arbitror dictum sicilire et pratum.

Siciliūmentum, ti, n. f. Herba siciliensis resēcta: id est, ea quā à sceniscis prima sectione relicta, iterata sectione demetur. [שְׁבַדְּבָרִים] οἶκτες οὐνεὶς ποιεῖσθαι. Gal. ou qu'on recueille en un pré apres les fauchours. Ital. Eso segare un prato mal segato. Ger. Das gras so in nachdem es ab gehauen wird. Hisp. Aquello que entonces se sega. Pol. Potraw. Vng. Masod kajalabol, arakabol valofse. Ang. That is cut or mowed after it was cut before.] Cato cap. 5: Item scenū cordum, siciliamenta de prato demito, eaq; arida condito. Sicilicēs, Haftarum spicula lata, inquit Festus. Ennius: Incedit veles vulgo sicilicibus latis.

Sicilicūm, ci, pen. cor. n. f. Pars assis quadragesima stava: hoc est, scripula sex, sive (quod in idē recedit) drachmas duas continens. [שְׁבַדְּבָרִים] disturna Sicilicum, à siciendo: id est, secando, quā semuncia: n per medium fecit. Neq; solum de ponderibus dicitur, verum etiam de mensuris. Plin. lib. 13. cap. 15: Qua in te non omnitudinem videtur, Tiberio principi mensam quatuor pedes sextante, & siclico exce-

dentem, tota verò crassitudine sessunciali, operimento laminatione vestitam fuisse.

Sicimīna, inquit Hieronymus, quidam interpretantur genus arborū, quā Palestīna nascuntur in campestribus, quā si non vellicentur, amarissimas caryculas faciunt, & à calicibus corruptuntur. [שְׁבַדְּבָרִים] Nobis autem (inquit) quia solitudo in qua morabatur Ames, nullam hujusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere qui afferunt mōra, & patrum famem ac penuriam consolantur.

Sicinnīs, σίκινος, Salutationis Satyrica genus, teste Athenzo, à Sicinno inventore (sive is Barbarus fuit, sive Cretensis) ita dictum à quo & Satyri ipsi Sicinnistæ appellantur. Gellius lib. 20. capite 2. de Sicinnib⁹ loquens: Eos, ait, habuisse proprium genus tubæ qua canerent, à ceterotū tubicinum proprietate differens, quos Sicinnistas vulgus dicit. Qui rectius loquiuntur sunt Sicinnistas litera n, geminata dixerunt. Sicinnum enim genus veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quā nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum Lucius Accius poëta in Pragmaticis.

Sielūs, m. f. [שְׁבַדְּבָרִים] schekel. σιλήνη. Ger. Ein hebräischer pfennig Siegel genannt / that ohngefähr 4 drachmas oder 30 centiger.] Apud Hebraeos dicitur uncia: apud Græcos Latinosq; quarta pars uncia est, & stateris medietas, drachmas duas appendens. Iosephus ait Hebræorum numisma esse, quā quor drachmas Atticas valens.

Sicubī, pen. cor. Si alicubi. [שְׁבַדְּבָרִים] Gall. Si en quelque lieu. Ital. Si in qualche luogo. Ger. So etwas/wo etwas. Hisp. si in algun lugar. Pol. lesligje. Vng. Ha valahol. Ang. If in any place.] Liv. 3. ab Vrb: Consul providere omnia, laudare fortis, increpare scibi signior pugna fuisset. Cic. 7. Vetr. Atque hæc sicubi facta sunt, &c.

Sicundē, adverbium de loco. Si ex aliquo loco, si alicunde. [שְׁבַדְּבָרִים] Gall. Si de quelque part, ou de quelque lieu. Ital. Si di qualche luogo. Ger. So etwas her. Hisp. si de algun lugar. Pol. leslit skad. Vng. Ha valahonat. Ang. If from any place.] Cic. ad Atticum, lib. 13: Sicunde potes crucie qui, &c.

Sicifst. & Sicuti, adverbia similitudinis sunt. [שְׁבַדְּבָרִים] chaeschér, σικημός chemosche, οἰστες. Gall. Comme, ainsi que, ainsi comme. Ital. Come, sicome. Ger. Eben wie/gleich wie Bel. Σικημός Hisp. Así come. Pol. Rotwic, tako. Vng. Mint zinte, mi keppen. Ang. As, lik as.] Plaut. in Rud. Quibuscum parva perit Athenis, sicut dixi. q; Interdum tamen non res similes, sed diversas, & planè contrarias denotant, & ita in priore membro ponuntur. Quint. lib. 10. cap. 1: Sed hæc eloquendi præcepta, sicuti cognitionē sunt necessaria, ita non satis ad vim dicendi valent, nisi illis firma quædam facilitas, quā apud Græcos ιχθys nominatur, accesserit. q; Habent etiam venustatem, atq; utilitatem magnā, quoties antecedentē sententiā annexunt cum sequenti. Plin. lib. 7. cap. 19: Ferunt Crassum, avū Crassi in Parthis interempti, nunquā risisti, ob id Agelastū vocatū, sicuti nec flesse multos. **Side,** [שְׁבַדְּבָרִים] οἴδη. Græcis, Arbor punica, & malum punicum. Est etiam alia arbor non omnino ei dissimilis apud Aegyptios vasculo ampliore & candidis mēbranis obducto, quæ in lacu Orchomenio quoq; est frequēs, ut autor est Theophrastus. Ab hujus similitudine Martialis ridet calvum: Inter Spondophorum Telephrumq; Side stare putabis Almyroden. Vide in dictione Almyrode.

Sideratō, Siderari, Siderēus, Vide S ID V.S.

Siderīōn Heracleum, οἰδηρόν οἴδηρον, Herba est ab Hercule inventata, caule tenui, dīgorum quatuor altitudine, flore pulnico, foliis coriandri, juxta amnes & lacus nascens, & omnia vulnera ferro illata sanans. Autor Plin. lib. 25.

Sideritīs, f. t. σιδηρόν, Herba est foliis marrubii, sed longioribus, caulinis quadratis, palma longitudinē nō multū excedentibus, gustu nō injucundi, & subastrigentis, in quibus per interstitia orbiculari vertebræ, ut in marrubio, spectatur, & semen in iis nigrū. Vulgus Tetrahil sive Iudaicam herbam appellat. q; Est & sideritis altera, binūm cubitorū, ramulis exiliis, folio filicis numero so, utrinq; per oras diviso, pediculo longo prodeuntibus è summo alarum sinu surculis lōgis, tenuibus, capitulo in cacumine orbiculato, aspero, in quo semē continetur, quā betæ rotundius aliquanto & durius. Hodie chymici & herbarii nōnulli Lunariam majorem appellant. q; Sūt & alia sideritis genera, quā ex Dioscoride & Plinio tibi petēda relinquimus.

Sideritīs, σιδηρόν. Lapis occulta naturæ vi ferrum ad se trahens: unde & nomen accepit. Nam σιδηρός Græci ferram appellant. Idem & Magnes dicitur, & Heracleus lapis, eō quod primum inventus fuerit in Magnesia Asia, circa Heracleam urbem. Plin. tamen in Ida monte primum repertū arbitratur à Magnetē quodam pastore, & ab eo nomen accepisse.

Sideritēs, m. t. [σιδηρότης] Ger. Ein gattung Demants.] Gemma est ex genere adamantium, a ferri splendore nomen habent, pondere ceteris præstant, sed istib⁹ fragilis, & ab alio adamente

mante perforabilis. Autor Plinius libro 37. cap. 4.

Sido, dis, sedi, sessum, n. t. Deorsum feror, subsido, ad sedendū me de mīto, consido, resido. [Ἔπιον ἀράδη, κατεψίζομαι, δύομαι, ιστα. Gall. Aller à fond, demeuler, descendre en bas, s'asseoir. Ital. Descendere, abassarsi, andare à fondo, sedere. Ger. Sich setzen oder sich niedern lassen. Belg. Sinten. Hisp. Asentarse, hacer asiento la cosa pesada. Pol. Vsadzam. Vngar. Le erékedem, el silihedek. Ang. To sit down, lo light as birdes on a tree, to sink.] Virg. lt. 6. Sedibus optatis gemina super arbore sidūt. Plin. lib. 6. cap. 22. Mare interest vadisum, sensis nō amplius altitudinis passibus, sed certis canali bus adeò profundū, ut nullæ anchoræ sidant. q Hujus cōposita sunt, Assido, Consido, Circunido, Desido, Insido, Obido, Resido, & Subsido: quorum significata vide suis locis. Se h̄smentum, ti, n. f. Quod in re aliqua subsidit. [ιωτόως. Gall. Assiffement, quand quelque chose s'abaisse & s'affaisse. Ital. Ogni materia grava che va à basso. Ger. Das sich etwan zu boden setzt widerfendung. Hisp. El asiento o orruas de cosa liquidas. Pol. Vsadzenie, rstanie. Vng. Le zálos, le rogyiant. Ang. Grounds, or that sinketh to the bottom.] Vnde crassiorem urinæ partem, in fundo matulæ subsidentem, Medici sedimentum appellant. In ædificiis quoq; sedimentum dicitur ipsa subsestio, quum scilicet obfundamenti infirmitatem ædificium subsidit. Plin. lib. 36. cap. 10. Sive inundationibus Tyberis sedimento molis facta: quamquam ad altitudinem impositæ rei quoque dicantur iacta fundamenta.

Sidūs, n. t. [Σῦνον chocháb. ἔπος. Gall. Astre, signe au ciel, planète, étoile. Ital. Stella, segno celeste. Ger. Ein gestirn. Belg. Een gesterte. Hisp. Estrella, à constellacion de las estrellas. Pol. Gwiazdy. Vngar. Tszillagbol allo ilyegy. Ang. A starre.] Licet quidam Græcum esse velint, λέγεται αὐτῷ σταυρός, simul & ædificare, videre, quod plures stellæ simul conspiciantur: aut παρά τὸν οὐρανόν, quod est commeo & convenio, ut sit plurimum stellarum conuentus: rectū tamē Latinum esse putatur, & à sido deduci: propterea quod sidera occidentia in mare subsidere videantur. q Est autem sidus signū ex pluribus stellis compositū, ut Aries, Taurus, Andromeda, Perseus, Corona, & quæcunq; variarum genera formarum feruntur in cœlum recepta, stella verò singularis est. Sic etiam apud Græcos, ἄστρος, & ἔπος diversa sunt, teste Suida. Nā ἄστρος est stella una: ἔπος verò signū stellis coactum: quod nos sidus vocamus. q Quandoq; tamē sidus pro stella ponitur. Cic. Itaque nesciunt hos siderum errores. Quintil. Quid hæc fulgentium siderum veneranda facies quæ quadam veluti infixæ ac cohærentia perpetua semel capta luce collucent, alia toto sparsa cœlo vagos cursus certis emetiuntur erroribus.

Siderali, s, a, um, Stellarus. [ἀστέρες. Gall. d' astres, d' étoilles, étoillé. Ital. Stellato, pieno di stelle. Germ. Gestirnet/das sterne hat. Hisp. Estrellado. Pol. Gwiazdowi. Vngar. Tszillagos. Ang. Of the stars.] Siderea sedes, apud Virg. 10 Aen. id est, sphærastellata. Cœli sideriū, Ovid. 10. Meta. q Aliquando ponitur pro alto. Martial. libr. 1: Hic ubi sideriū propius videt astra colossus. q Aliquando pro fulgenti, & lucido: ut ignes sideriū, apud Ovid. 1. Metam. Virg. 3. Aen. -nec lucidus eñtra Siderea polus. Siderari, p. s. p. Est siderē pestifero afflari: [ἀσφαλιζότες. Gall. Estre gaſte de chaut, froid, ou autre iniure du ciel, pluye, orage, vent, gelce, ou tempête. Ital. Sedrarsi, afidrarsi. Ger Durch einen gestirn eynfluss/für nemlich von hñz übertragen werden. Hisp. Pasmarse subitamente. Pol. Schnac dla niejakiego gęsto powietrza obwiania. Vn. Eghi haborn miat, zaraszag miat ki rexus. Ang. To be stricken with a blast of wind or planet.] & propriè de arboribus dicitur, quum per sideriū cujuspīam, & præcipiè Canicula exortum, æstu vechementer invalescent, aut alia quavis ratione humor cōsumitur, totæq; vel aliqua sui parte subitò inarescut. q Transfertur & ad animalia, quæ & ipsa siderata appellantur, ἀσφαλτæ, quum simili sideris afflatu aliqua sui in parte sphæliston: hoc est, ossium cariem patiuntur, ita ut subitò ea pars, cum ipsis etiam ossibus inarescat, omnemque prorsus sensum amittat. Plinius libro 28 cap. 16: Sideratis urina pulli assini nardo admisto perunctione prodesse dicitur. Idem lib. 9. cap. 16: Fluvialium silurus Canicula exortu sideratur, & alias fulgere sopitur. Plaut. Sideratus est, moveri non potest.

Sideratio, onis, f. t. propriè plantarum morbus est, quum nimio æstu humore absumpcio, vel totæ, vel aliqua sui parte inarescent. [ἀσφαλία, ἀσφαλισμός. Gall. Corruption de plantes ou membres des animaux. Ital. Guastazione, à corrotzione totale d'un mebro. Ger. Schwung oder verendung der saftgewächsen von hñz. Hisp. Aquella obra de aña pasmar. Pol. Vrodzajow zarazenie. Vng. Ki az x, el rexus. Ang. Blasting in trees with great heat.] Quod quoniam sideris alicuius afflatu fieri putatur, & præscriptum

caniculae (quam Theophrastus peculiariter ἔπος, vocat) facta est, ut hoc plantarū vitium Græci ἀσφαλισμόν, nos desideratum dicamus. Plin. lib. 17. cap. 24: Sideratio tota è celo constat. Et paulò post: Proprium tamen siderationis est, sub ortu Canis siccitatū vapor, quem insitæ ac novella arbore mortuus utitur præcipue ficas, ac vites. q Quin & in animalibus sideratio dicitur: quum pars aliqua corporis pestifero sidere percussa subitò inarescit, ipsa que etiam ossa carie condumuntur. Quod morbi genus Galenus σφακελισμόν appellat.

Sibilatores, A veteribus dicebantur sibilatores: & sibilare, quod nos sibilare dicimus σφλάζειν. Nonius.

Sigala, Genus frumenti, quod alio nomine Siligo dicitur. Hieron. in Ezech. Quam nos Vitiam interpretati sumus, aliū Avena, aliū Sigalam putat. Secale Latinum pro eodē dici puto.

Sigillum, Sigillare. Vide SIGNVM.

Sigillatim, Vide SIGNATIVUM.

Sigma, [σίγμα. Germ. Ein Tasel oder Tisch doran sechs Personen mögen sitzen gemacht wie der Griechisch buchstaben Σ.] Dietz, sive stibadii, aut cœnationis genus erat, à Græcis (ut quidam volunt) elementi similitudine dictum. Lampridius in Heliogabalo, primus invenit sigma in terras sternere. Idem: Ut de croco sigma straverit, quā summos viros vocaret ad prandium.

Signum opus: [Ger. Ein werk von steingemüsel und scherben mit pfaster gemacht.] Quod fractis testis, addita calce conficeratur. Col. lib. 15: Cujus solum terrenum prius quām cōster natura, peffossum, & amurca recenti non falsa madefactum, velut ligninum opus, paviculis condensatur.

Signum, ni, n. f. propriè est parva quædam nota, indicans totius rei qualitatē, inquit Donatus, indicium, nota. [Σῆμα. οὐσία. Gall. Signe, marque, signet, enseigne. Ital. Segno. Germ. Ein zeichen/gemerk. Belg. Een teeken. Hisp. Señal para señalar algo. Pol. Znak. Vng. Ilegy. Ang. A mark or token, a seal, a signet.] Terent. in Andr. Vide num ejus color pudoris signum usq; indicat? Ovid. 2. Metam. Sed silet, & laeti dat signa rubore pudoris. q Signa ad salutem, pro signis quæ salutem demonstrant. Terent. in Andr. Adhuc Archillis quæ adsolent, quæ oportet Signa ad salutem esse, omnia huic esse video. Virgil. 3. Georg. Morborum quoq; te causas & signa docebo. q Dare signum militibus, est pugnam incundam significare. Terent. in Eynuch. Tu hosce instrue: hic ego ero post principia, inde omnibus signum dabo. Liv. 2. ab Vrb. Sensere vigiles exercitus, signo dato concussum est ad arma. q Item nota quæ pecudibus inuruntur, signa dicuntur. Virg. 1. Georg. Aut pecori signū, aut numeros impressit acervis. q Hinc duo decim illa sidera, quæ in Zodiaco animaliū figuris imaginamur, signa dicuntur. Sunt enim nota quædam, ad quæ naturā Solis referuntur. Eorum nomina sunt, Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces. q Item signū vexillum dicitur, ab effigie animalium quæ in vexillis fieri consueverunt. [Ἄργειον σθέματος, σταύρος.] Lucan. lib. 1: infestisq; obvia signis, Signa, pares aquilas, ac pilia minantia pilis. Plin. li. 7. cap. 25: Signis collatis quinqueages dimicavit. Liv. 3. bell. Maced. In eo prælio supra quadragesima millia hominū cœsa. Valerius Antias scribit, & quingenta septem signa militaria capta. q Hinc Antesignani dicuntur, qui in acie ante signa constituantur, de quibus egimus supra suo loco. q Signa quoq; dicitur sculptilia sive fusilia ad effigiem animalium fabricata. [Ἄργον πεφιλμένον σταύρον.] Quæ admodum tabulæ, opera pectorum. Vnde signa & tabulas dicimus pro cœlatiis operibus atq; pictis. Siquidem in tabulis antiqui pingebant, nō in parietibus. Tabulæ igitur picturæ sunt signa vero statuæ. Vnde apud Salustium: Signa & tabulas pictas, vasa cælara mirari, ea privatim & publicè rapere: delubra spoliare. Cic. 3. in Verr. Delum venit, ibi ex fano Apollinis religiofissimo noctu clām susulit signa pulcherrima atq; antiquissima, eaq; in onerariam suā navem conjicienda curavit. q Pocula aspera signis, quæ etiam dicebantur signillata: id est signis decorata & ornata, qui mos fuit apud antiquos. Virg. 9. Aen. Bina dabo argento perfecta atq; aspera signis Pocula, devicta genitor quæ opit Arisba. q Signū etiam dicitur quo quid cōsignamus, vel obsignamus & notamus: quod signū dicitur. [Ἄργην χοθάμην Σταύρην χοθέμεθ. ἔργα γέτε.] Cicer. pro Quintio: Tabule maximè nobilium hominū signis cōsignantur. q Dicitur & signū id quod pro tabernis suspensi sollet. Quint. lib. 6. cap. 4: Tabernæ autē erant circa forū ad scutum signi gratia positum. q Signum etiam dicitur mīraculū, prodigium, ostentum vel augurium, & tanquam omen boni aliquid malive prænuntians. Cic. lib. 1. de Divin. Equus ejus repente concidit, nec eam rem habuit religioni, objecto signo ut peritis videbatur, ne committeret præmium.

Sigillum, li, n. f. diminutivum est à signū, Parvum signū, parva statua. [Ἄργην χοθάμην Σταύρην χοθέμεθ. ἔργα γέτε. Gall. Signet, marque, cachet, sean dequoy on seelle. Ital. Sigillo, bollo. Ger. Ein erhebt bildlin oder siget. Hisp. Sello o sorsija para sellar. Pol.

Pol. *Piecerz, pincere*. Vng. *legyeske, peccet*. Ang. *A seale or signe, a signe manuell.* Cic. 6 Ver. Apposuit patellam in qua erat sigilla egregia. Aliquando ponitur pro parva imaguncula qualiteras obsignamus. Idem 1. Acad. Si in ejusmodi cera certum sigilla hoc annulo impressero.

Sigillatus, a, um, participium, Obsignatus. [**ΟΙΠΠΟΝ** chathám, *σφραγίδης*. Gall. Marqué, cacheté. Ital. Sigillato, bollato. Ger. Besiget. Hisp. Sellado. Pol. Zapicerowani. Vng. Bepesteletetet. Ang sealed, marked.] ut Literæ sigillatae. Aliquando est nomen, & significat sigillis ornatus. Cic. 8. Verr. Iubet me scyphos sigillatos ad prætorem afferre.

Sigillo, as, act. p. Signum: imprimi, sigillum alicui rei appeno. [**ΟΙΠΠΟΝ** chathám, *σφραγίδης*. Gall. Marquer, cacheter, noter & ferre. Ital. Sigillare, bollare. Ger. Besigten. Hisp. Sellare consello. Pol. Piecerz. Vn. Besigelen. An. To seale, to sette a mark on a thing.] Huc Sigillatae dicuntur literæ: id est, clausæ & annulo impressæ. Propter quod veteres sigillare simpliciter pro claudere usurabant. Varro. Contrà, lex nimis impia est, Ne filii patribus luce sigillent oculos.

Signaculum, n.f. Signum impressum. [*σφραγίς*. Polon. Znak, cache. Vngar. Belyeg, iegy pôsét. Ang. A seale.] Vlpian. D.lib. 16. ut. 3. l. 1: Si pecunia facculo signato deposita sit, si resigneretur sigillis prius impressis, vel à prætore, vel ab his quibus coram signacula remota sunt.

Signaculum, adverbium, Significanter. [*ἀργότερος*. Vng. Tulydon ierked.] Macrob. lib. 6. cap. 7: Quæ à veteribus, qui propriè & signatè loquuntur sunt.

Sigillaria, adjectivum à sigillis deductum. [*σφραγήρια*. Gal. De cachet, ou marqué & feau. Ital. Di sigillo. Ger. Der bildstempel. Hisp. De sella è fortia. Polon. Piecerz. Vng. Peſet metces-beralo. Ang. Of a mark or seale.] ut Ars sigillaris, à *σφραγίσμα*. Sigillaria opera: id est, parva signa sive imagunculae ex metallo confecta. *ἀργότερα*.

Sigillifer, i, m. f. Qui signa fert: hoc est, vexillifer. [**ΟΙΠΠΟΝ** neſē, *σφραγέω*. Gall. Port, enseigne, qui porte marques & signes. Ital. Porta signe, bandiera, signifero, alfore. Germ. Ein Schilderich/der das Siegelzeichen treget. Hisp. Cosa que tiene è traire senna, alferex. Pol. Banderich, choragi. Vng. Zászlarto. Ang. A standerd bearer.] Cic. 4. Ver. Sit in ejus exercitu signifer, &c. Idem 1. de Divin. Quo tempore quum signifer primi hastati signum non posset mouere loco, &c. Ovid. 5. Fastor. Romanæque aquilæ signifer hostis erat. q Signifer item dicitur circulus ille obliquus in quo duodecim signa sunt, qui Græcè *σφραγίδες* appellantur, ab effigie animalium quæ in eo Astrologi imaginantur. Cicero 2. de Natura deorum: Infra autem hanc stella Mercurii est, quæ anno ferè vertente signiferum lustrat. Plin. lib. 2. cap. 4: Adjuvat rerum ordo, descriptio circulo, qui signifer vocatur, in duo decim animalium effigies, & per illas Solis cursus congruens tot seculis ratio.

Signifer, m. t. Qui facit signa: hoc est, statuas. [*ἀργότερος*. Gall. Faisseur d'images & enseignes. Ital. Chefa insegne, è statue. Germ. Ein Bildmacher/Bildschneider/Doctormacher. Hisp. El que hace imágenes è estatuas. Pol. Sinięcjar. Vng. Kep tsinalo. Ang. A maker of images.] Apul. lib. 2: Egregius ille signifex.

Signo, as, act. p. Signo imprimi. [**ΟΙΠΠΟΝ** chathám, *σφραγίσμα*, *σφραγίζω*. Gall. Signer, marquer, montrer par signe. Ital. Segnare, sigillare, bollare. Ger. Zeichnen. Belg. Teekenen. Hisp. Sennalar, firmar, è sellar scripture. Pol. Znacze. Vngar. Meg iedzeni, belyegzni.

Ang. To seale or mark.] Virgil. 3. Georg. & summo veltigia pulvere signent. Vnde Signare epistolam dicimus, anulo signatum imprimere: cui opponitur Resigno, quod est deleto signo aperto. Sic Signatam pecuniam dicimus, & signata pecora, quæ signis notata sunt & quæ notam inustam habent. q Interdu signare significat ostendere, indicare signo. [**ΟΙΠΠΟΝ** beráy *χρήσιμη* *hodhibd* *ΤΙΓΡΗΣ* *highghidh* *ΤΙΓΡΗΣ* *chiuváh*, *σημανεῖν*. Pol. Pełkawie. Vngar. Meg mutatom.] Plaut. in Cistel. cui haec excidit cistella? recte, Eccam locum signat ubi ea excidit. Idem: Nic meretrigem deperit, signat tamè se eam non amare. q Interdu scribere. [**ΟΙΠΠΟΝ** chathám.] Colum. lib. 1. cap. 3. Huc pertinet præclara nostri poëta sententia: laudato ingentia rura, Exiguum colito: quod vir eruditissimus (ut mea fere opinio) traditum vetus præceptum numeris signavit. Vnde & subsignare, subscriber dicimus. *συντικάπειν*. q Accipitur etiam signare pro designare. Virgil. lib. 2. Georg. Quinetiam coeli regionem in cortice signant. q Hujus composita sunt Assigno, Consigno, Circumsigno, Designo, Obsigno, Resigno, & Subsigno: quorum significata videlicet suis locis.

Signatus, a, um, aliquando participium est, idem significans quod insignitus: hoc est, quod signum haber imprimsum: ut Pecunia signata. [**ΟΙΠΠΟΝ** nismán **ΟΙΠΠΟΝ** raschám. *σφραγίσμα*. Gall. Signe, marqué, cacheté. Ital. Segnato, bollato. Ger. Gezeichnet. Hisp. Sellado, sellado. Polon. Nagnaceni. Vngar. legyes, meg iedzenet. Ang. Sealed or marked.] Cicero 6. Verba. Argentum factum atque signatum. Virgil. 2. Georg.

& admorsso signata in stirpe cicatrix. Ovid. 2. de Arte amand. Aspice signatum sanguine pectus habet. q Aliquando nomine est & tunc pro insigni aliquando captum à veteribus legitur, *ινοντός*. Lucil. lib. 29, ut citat Nonius: Primum Chrysidem negat signatum reddere.

Signatōrēs, m. t. Dicebantur qui aut testamētis aut causis sesē subsignabant. [*σφραγίσμα*. Gal. Testmoins qui signent ou seillent. Ital. Testimoni chi segnano. Germ. Ein Besigter der Erbgemeindet oder anderer händten. Hisp. Testigos que signan o sellan. Pol. Piecerzate. Vng. Peſetlök. Ang. Witnesses that put to there seales.] Salust. Multis modis mala facinora docebat. Ex illis testes signatoresq; falsos commodare fidem, fortunas, pericula vilia habere. Sueton. in Tiberio, cap. 23: Illatum deinde Augusti testamentum, non admisis signatoribus nisi Senatorii ordinis. Iuven. Satyr. 10: veniet cum signatoribus auspex. Idem Sat. 1: Et multum referens de Mecenate supino Signator.

Signatōrūs, a, um, Quod signat seu quo ad signandum utimur: [*σφραγίσμα*. Gall. Qui fert à seiller & cacheter. Ital. Co/a che segna, cosa da segnare. German. Mit dem man besiget. Hisp. Cosa para signar o sellar, cosa que senna. Polon. Piecerz. Vngar. Peſetlök. Ang. That serveth to seale with.] ut Signatorius anulus. Valerius Maximus, ut anulo quo signatorio utebatur. Paulus Iureconsul. Anulus signatorius ornamenti appellatione non continentur.

Sigñifico, cas, pen. corr act. p. Indico, notū facio, demonstro, ostendo. [**ΟΙΠΠΟΝ** beráy *χρήσιμη* *hodhibd* *ΤΙΓΡΗΣ* *highghidh* *ΤΙΓΡΗΣ* *chiuváh*, *σημανεῖν*. Gall. Signifier, faire signe, montrer, donner à connoître & entendre. Ital. Significare, demonstrare, far sapere, far intendere. Ger. Ein zeichen geben / anzeigen. Belg. Teekenen geven/bes teeken. Hisp. Significar algo por señales, demonstrar. Pol. Ogniam. Vng. Meg ielentem. Ang. To signify, to shew, to advertise.] Plaut. in Trucul. Etenim sic istuc volo, ne inter vos significatis, &c. Cic. pro Rose. Amer. Quid hec tanta festinatioq; significat? Idem ad Att. lib. 1: Ac ne illad quidem mirere, cur quam ego ante a tibi significarem per literas me sperare illum in nostra potestate fore, nuac idem videar diffidere.

Sigñificāns, tis, nomen ex participio, Apertus & evidens. [*ΟΙΠΠΟΝ* modibial, **ΟΙΠΠΟΝ** march *ΤΙΓΡΗΣ* *maghghidh* *ΤΙΓΡΗΣ* *mecharavéh*, *ιμφανής*. Gall. Signifiant, montrant bien ce qu'il veut dire. Ital. Significante. Ger. Deutlich. Hisp. Cosa que significa. Polon. Znaczy. Vngar. Niluan ralo. Ang. That sheweth or significeth.] Quintil. lib. 4. cap. 2: Verbi propriis & significantibus. Idem lib. 8. cap. 2: Quo nihil iaveneri potest significantias.

Sigñificānter. [*ιμφανής*. Gall. Clairement, ouvertement, manifestement. Ital. Chiaramente, apertamente. German. Deutlich verständlich. Hisp. Significatinamente, claramente. Polon. Znaczyne. Vngar. Niluan vilagoson. Ang. Manifestly, clearly.] & Significantius, *ιμφανής*: id est, expressè & expressius, & quod vulgus dicit intelligibiliter, notabiliter. Quintil. lib. 6. cap. 3: Non parum significanter etiam illa in schola ἡν dixerimus. Quintil. lib. 3. cap. 6: Colligere tantum eadem, ac disponere paulò significantius conor.

Sigñificātiō, onis, verbale, f.t. Indicatio, indicium. [**ΟΙΠΠΟΝ** achváh, *σημανεῖν*. Gall. Signification, demonstration, apparence. Ital. Significatione, avvertimento. Germ. Ein angelingung/bedeutung. Hisp. Aquella obra de significar o demonstrar. Pol. Znacenie. Vng. Meg ielentes. Ang. A shewing or declaring.] Cicero Heu quæ significatio doloris. Idem de Amicitia: Quum autem contra hat virtus amicitiam, ut supra dixi, si qua significatio virtutis eluceat ad quam se similis animus applicet, & adjungat. Id quorum contigerit, amor exoriatur necesse est. Ibidem: Ipsu autem intelligentiam à natura digni sensum diligendi & benevolentia charitatem facta significatio probitatis. Cæsar lib. 6. bel. Gal. Monet ut ignes fieri in castris prohibeat, nequa ejus adventus procul significatio fiat.

Sigñificātiō, us, ui, m. q. Significatio. [**ΟΙΠΠΟΝ** achváh.] Plin. libr. 18. cap. 25: Ipsi dies raiò non aliquos tempestatum significatus habent. Idem lib. 2. cap. 25: Acontiz jaculi modo vibrantur oxyssimo significatu.

Sigñificānter, t, s, f.p. Significatio. [*σημανεῖν*. Polon. Znacenie. Vngar. Ietesz.] Fabius Victorinus in t. Rheticor. Cicet. Alia nominis significantia talis est.

Sigñificātiō, us, ui, m. q. Significatio. [*σημανεῖν*.] Caius D. de verboru significacione. Haec enuntiatio, Quæ sunt pluris aureorū zo simul & quantitatis & estimationis significativa est.

Sigñificātus. [*σημανεῖν*. Pol. Teskori chinjaki. Vngar. Kep, abrazat, farago.] Qui signa facit, ut statuarius. Apuleius de Deo Socratis: Nescio ut Hismenias tibiis canere, aut Apelles pingere, ut Lysippus singere, sed non pudet me me non esse significum.

Sil, silis, n. t. [Ger. Ein gattung gäts leimechtigs Erbtrichs/so man sis Goldgraben und Gubergruben sind / Ohragest.] Genus pigmentum colorum quemadmodum ochra reddens inventurq; seu limus quidam in argenti & auris fodinis, quemadmodum etiam

etiam id aliud pigmentum quod cæruleum à colore dicitur. Vide Plin.lib.34.cap.12.Ausonius in Monosyl. Sincere peregrini vox nominis, aut Latii si?

Silaceus color, Luteus ex sile cōpositus. Vide Plin.lib.37.c.7. Silatum antiqui (inquit Festus) dicebant, quod nunc sentaculum dicimus, eò quod tum jejuni vinum sili herba conditum absorbebat.

Silāus, ut nonnulli legunt apud Plin.lib.26.cap.8; Herba est in perennibus & glareolis roris nascens apii similitudine. Hermolaus tamē in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit, contenditq; laver esse legendum: sumitq; laver pro ea herba quam vulgus Crescione vocat.

Silē, is, Herba quam alio nomine seselium, σέσελι vocant. [Pol. Sm'od czarny.] cuius vel radice, vel semine vinum condiebant, quod ante meridiem sumere mos erat. Propterea Silatum antiqui dixerūt, quod nunc sentaculum dicimus. Fest. Dioscorid. lib.3.cap.58.

Silēo, es, ui, n. f. Taceo, conticeo: [□ 7 dam 7M7 damāb □ 7 chaschāb 7R7 charash DTPW schakat. σχάση Gall. Se tare, ne dire mot, se tenir coy. Ital. Tacere. Germ. Stil schweigen. Belg. Stilswyghen Hisp. Callar. Pol. Milcze. Vng. Halgatok. Ang. To keep silence, to be still.] quanvis hæc ita inter se differre velit servius, ut Silere dicatur qui nondum cœpit loqui: tacere, qui jam cœpit. Qua differentia si vera est, falsi sunt qui dicunt silere factitum verbum esse, s litera qua silentii nota est: quoniam in ludis literariis publicis que conventibus dum volunt silentium indicere, s literam quasi sibilando pronuntiant. Cornel. Fronto, Servio etiam scribit contrarium. Tacet, inquit, qui nec loqui quidem cœpit. Silet verò cujus oratio comprimitur ab ipsa significacione, s. lungit aliquando accumulativo. Cicero Attico lib.2: Hæc tu silebis. Frequentius ablative cum præpositione de. Cicero sexta Venetia: Me non solū de vestris monumentis silere oportebit, sed etiam lætari, P. Africani ejusmodi esse fortunas mortui, ut ejus honore, &c. Passivum habet. Plin.lib.12.cap.1: Nullum silentium rerum naturæ opus. Idem lib.16.cap.21: Idque mirum est Græcis autoribus proditum, apud nos postea silieni. Silent Muic. Varro, dixit. Cic.4. Acad. id est, Varro nihil scribit, nihil edit.

Silēns, participio. [□ 7 chaschēb 7R7 macharisib. DTPW schoket. σχάσαρ. ο σωπάρ. Gall. Qui se taist, qui est à recou. Ital. Che tace. Ger. Stillschweigend. Hisp. Que cala. Polon. Milcze. Vng. Halgato, tsendez. Angl. That is still and keepeth silence.] Quod aliquando sit nomen ex participio. Vnde Silens etiū pro tempore sereno & tranquillo. Plin.lib.18.cap.28: Alia sunt illa quæ silentio cælo serenisq; noctibus sunt, nullo sentiente nisi quum facta sunt. q Silens flos, qui nō amplius crescit & quādmodo declinat q Silens luna dicitur quando sit conjunctio ejus cum sole, quod contingit ipso die novilunii. Plin.lib.16.cap.39: Inter omnes verò convenit utilissime in coitu ejus sterni, quem diem alii interlunium: alii silentis lunæ appellant. Col.lib.2.cap.10: Silente luna fabam yellito ante lucem. q Silentes surculi, silentes vineæ: id est, nō dum germinantes. Col.lib.11.cap.2: Surculi quoq; silentes ad infestationem nunc præcipue utiliterque leguntur. Col.lib.4.cap.27: Fosfor protinus adhuc silentibus vineis inducendus est: id est, nō dum gemmatibus. q Silentes pro mortuis. Ovid.5.Fast. Mox etiam Lemures animas dixerūt silentium: id est, mortuorum. Virg.lib.6.Aen. Quæsitor Minos urnam movere ville silentum Conclitumq; vocat, vitasq; & crimina dicit.

Silēntium, iu, n. f. Taciturnitas. [7M7 demandāb 7R7 chéresch DTPW sibék. σύγη, στυπή. Gall. Silence, taciturnité. Ital. Silencio, il tacere, taciturnità. Germ. Stillschweigung. Belg. Stilswyghing. Hisp. Silencio, obra de callar. Pol. Milcze, czuchaj. Vng. Halgatas, tsendez, seg. Ang. Silence.] Plin.lib.10.cap.69. Silentium in mari pescantibus ostrea. q Silencium agere de re aliqua, est illam tacere. Quintil.lib.10.cap.1: Qu ppe quum Tullius tot millibus versuum de Romanis tantum. O. atoribus loquatur, & ramen de omnibus statim suæ, qui buticum convivebat, exceptis Cæsare atque Marcello, silentium egreditur. quis erit modus si & illos qui postea fuerunt, & Græcos omnes, & Philosophos, & Poetas pei sequi velim? q Silentium est de aliqua re: id est, de re illa nihil dicitur. Cic.ad Att.lib.5: De Partho silentium est: sed tamen concisos equites nostros à barbaris nuntiabant i, qui veniebant. Silentio aliquid ferre, est dissimulare, & de re illa nihil cōqueri. q Descendere in silentium, incipere taciturnum esse. Quintil.libr.10.cap.3: Accedit etiam ingeniosis adolescentibus si equenter, ut labore consumantur, & in silentium usque descendant nimia bene dicendi cupiditate. q Silentium dicimus in auspiciis, quod omni virtuo caret, ut ait Cic.lib.2.de Divin. q Silentium noctis, pro intempera nocte ponitur, quam alii concubium, alii conticinium vocant. Liv.5.ab Vrb. Supra ædem Vestæ vocem noctis silentio audisse clariorem humana.

Silēntiarī, m. f. [Pol. Secretari.] Dicti sunt, quorum ministe-

rio Imperator uebatur ad ea, quæ ad quietem palati peni- nebant. Accursius Silentarios dici putat, quos vulgo Secretarios appellamus. Sic enim ait Iustinianus C. de Silentariis: Viros clarissimos sacri nostri palati silentarios circa latu[m] nostrum militantes, de tutelis & curationibus excusari san-cimus. Procopius lib.2.belli Pers. Romani, inquit, ad ea quæ quietis sunt in palatio, ministru[m] silentiariorum vocant.

Silēco, is, n. t. Tacitus, seu quiuers fio. [□ 7 dam 7M7 damāb □ 7 chaschāb 7R7 charash DTPW schakat. σχάση Gall. Se tare, ne dire mot, se tenir coy. Ital. Tacere, acquietare. Ger. Stil und ruwig werden. Hisp. Callar. Pol. Zamilçam. Vngar. Le tsendezedem, halgatou lezek. Ang. To be still or to keep silence.] Terent.in Adelph. Quid ego nunc agam, nisi dum hæsilēcū turbæ, interea in angulum aliquò abeam, atque edormiscam hoc villi? Virgil. 10. Aen. Tum pater omnipotens rerum cui summa potestas, Infit: eo dicente, dūm domus alta filefci; Et tremefacta solo tellus: silet arduus æther. Furor coli silevit, Catul.Epigr.43.

Silēr, n. t. German Wasserweynd. Pol. Sm'od. Ang. An ſher tree. Frutex nonnunquam arboreſcens, adeò ut baculos ruſtici ex eo faciant: aquosis locis crescit, quaſi pumila falix, cuius etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius: contenditq; non esse id, quod ſehli Massiliense officinæ, & ſiller montanum appellant. Virgil.libr.2 Georg. Nanque aliz nullis horum cogentibus ipſe Sponte ſua veniuit, cam-posque & flumina latè Curva tenent, ut molle ſilēr, lentisque genitaz.

Silēx, cis, m. t. Lapis durus, ex quo ignis excuti solet: unde & nomen habet, quod ignis ex eo ſaliat: vel quod silentem intra ſe ignem habeat, qui artritu aut percussu exciteret. [□ 7 chaliamisch. τύραννος. Gall. Vn caillou, pierre à feu. Ital. Pietra, battifuoco. Ger. Ein ſteiſting. Hisp. El pedernal, ó piedra dura. Polon. Krzemien. Vng. Koua. Ang. A flint stone.] Virg.1.Aen. Ac primū ſilicis ſcintillam excudit Achates. Suscepitque ignem ſoliis. Idem 1. Georg. Et ſilicis venis abſtrum excuderet ignem. Ovid. 7. Metam. Aut ubi terrena ſilices fornace ſoluti, & q Accipitur nonnunquam latius ſilicis appellatur, ut etiam de petris & marmoribus dicitur. Plin.lib.36.cap.18: Idem Varro Lunensem ſilicem ferræ ſecari tradit. Virg.lib.8. Aen. Stabat acuta ſilex, præcisis undique ſaxis. q Est autem hoc nomen tamē mæſe quām ſtem. gen. Lucret. libr.1: Vnde queant validi ſilices ferumque creari. Virg.1. Eclog. Spem gregis, ah, ſilice in nuda connixa reliquit. q Lapidem ſilicem manu tenebant ſœdera ferientes, itaq; precabantur: Si ſciens fallo, qui me delſpiciat, ſalya urbe, arceque, is me ejiciat, ut hunc ego lapidem.

Silēcūs, a, um, Quod ex ſilice. [όλιθος, περγαλη. Gall. De tailbu, de pierre à feu. Ital. Di pietra fuocata. Germ. Rüststein, vor ſteiſting ſtein. Hisp. De pedernal. Pol. Krzemieniſt. Vng. Kouai kőböl valo. Ang. Of flint.] Cato cap.18: Inibi lapides ſilicēos in totum forum ſtatuito, &c.

Silēcūm, iu, n. f. Variè exponi ſolet. Scribit Nonius eſſe funebre convivium, quod ſentibus exhibetur. Festus docet eſſe farciminiſ genus, quo familiæ in luctu à flœti purgatur: quia cuius nomine instituebatur ea res, is iam silentium cer-neret. Cælius: Credidi mi ſilicernium ejus eſſe eſlurum. Dona-tus inquit eſſe cœnam, qua infertur diis manibus, vel quod eam silentes cernant umbrae: id est, umbrae poſſideant: vel quod qui hæc infertur, cernant, neque deguſtent. Nam de iis quæ libantur infertis, quiſquis ederit, aut biberit, funefatur. Hinc Terent.in Adelph. appellaſſet ſenam ſilicernium, qui iam jam silentibus cernendus iſt. Alii ſilicernium nomen ſicutum à Terentio existimat pro ſene, quod in incurvitate ſilices ſpe-ſt. Ab hoc convivio abeunt, veluti ſe amplius non uifuri, mutuò ſe ſalutabant. Varro: Funus executi, lauti ad ſepulcrū antiquo more ſilicernium confeſcimur. Id eſſe, convivium, in quo pranzi diſcedentes dicimus alii alii, Vale ſilicernium: ergo Terentius ſenem vocat, atq; decrepitum: id eſſe dignum vel cui ſilicerniū ſiat, vel qui ad ſilicerniū voceatur, τυραννος.

Silicīa, ſive Silicula. [7M7. German. Genogrecum. Pol. ſeo trawka.] Dioſcoridi, Herba quæ alio nomine ſeuum Græcū, à Theophrasto buceras vocatur, ab aliis ægoceras nuncupatur. Vide Plin.lib.24.cap.19.

Siliō, inis, f.t. Frumenti species eſſe, quæ Gallis olim arinea di-cebatur, ex qua laudatissimus conficitur panis. [οίδησις, οὐρ-εξ. Gall. Certaine eſpece de froment blanc & menu & ſor delicat. Ital. Fromento bianco, minuto, in che non è ſegala. Ger. Kodenrode Weizenkorn. Hisp. El trigo candial. Polon. Zboże, zyto. Vng. Ros. Ang. A kind of ſmall and fine wheat.] Plin.lib.18.cap.10. Siliō nunquam maturescit pariter: nec ulla ſegetum minus dilata-tionem patitur, propter teneritatem iis quæ matuere, pro-tinus granum dimittentibus: ſed minus quām cetera ſegeta in ſupula periclitatur, quoniam ſemper habet rectum ipi-cam, nec rorem continet qui rubiginem faciat. Idem lib.18. cap.8:

Scap. 2: E' silagine laudatissimus panis, pistrinariūq; opera laudatissima, præcellit in Italia. Colum. lib. 2: Omne triticum solo uliginoso post tertiam arationē convertitur in silagine. Plin. eodem lib. cap. 8: Silagine propriè dixerim tritici delicias: candor est, & sine virtute, & sine pondere, cōveniens humidis trāibus, quales Italiz sunt, & Galliz comat. Sed & trans Alpes in Allobrogū tantum Arvernorūq; agro pertinaxi ceteris verò partibus biennio in triticū transit. Ex his omnibus satis constat silagine tritici genus esse, quod jam aliquot sationibus in aliam speciem degeneravit, minus quidem potentem ad arietundem, ceterum gustu non injunctiorum.

Silagineū, a. um. Quod est ex silagine: ut panis silagineus: [σιλιγίνη. Gal. Fais de froument blanc. Ital. Farro di tale fermento. Ger. Das aus Roggen oder Weizen gemacht ist. Hisp. Hecho de aquel trigo, candal o flor de harina. Pol. Ryani. Vng. Rosbol valo. Ang. Made off fine wheate.] quem Seneca commendat his verbis: Malum paucum, inquis: Expecta, bonus fiet, & jam illum tenerum tibi & silagineum fames red det.

Siliginārūs, ii, m. S. Siliginis vēditor vel distributor. [σιλιγίνης, οὐλυγίνης. Gall. Vendeur de ce fragment blanc. Ital. Venditore di simili fermeo. Ger. Ein Konverterkutter oder Kornher. Hisp. Vendedor de aquel trigo candal. Pol. Przekupien tyta. Vng. Rosatos. Ang. That selleth fine wheate.]

Siliquā, pen. cor. f. p. Folliculus, seu integumentum, cui grana leguminis includuntur, & siquid leguminibus est simile. [σιλική. ισιγίνη. Gall. L'escou ou gousse des fabues, pois & jambables. Ital. Tega, seca, siga, tauella, scorza. Ger. Die hülse oder tästna das genüs washt. Bel. Huise. Hisp. Hollejo de qualquiera legumbre. Pol. Ostruk, l'uka gysa. Vng. Vetemem magoknak a gysa. Ang. The huice or qdde of beanes peasons or such like.] Virg. lib. 1. Georgicon: Grandior ut foetus siliquis fallacibus esset. Plin. lib. 18. de fabis loquens ait: Nam siliqua caulesq; gratissimi sunt pabulo pecori. q Item siliqua, ισιγίνη, sive siliqua Graeca, fructus est arboris, quæ à Galeno ισιγίνη appellatur, siliquis testus falcati, humani digitū longitudine, nisq; prædulcibus, & ob id in cibis expeditis, quum semē propter amaritudinem negligatur. Vide Plin. lib. 15. cap. 24. Horat. 2. Epist. 1: vivit siliquis, & pane secundo. Colum. lib. 5. cap. 19: Siliqua Graeca, quā quidē ceratione vocant, & persicū, ante brumam per autumnū scrito. q Est & alia arbōr, siliqua dicta, in Syria aascens, quā Iones ceratuniam appellant, omnino diversa à siliqua Graeca, de qua vide Plin. lib. 13. cap. 8. q Est etiam siliqua minimi ponderis apud Romanos nomen, quod & à Græcis Ceratione appellatur, scrupuli sextam partem, drachmē verò decimam octayam conficiens. Sex itaq; siliquas conficiunt scrupula. Scrupula aut̄ tria, sive octodécima siliqua, explet drachmam. Sextula autem sexta pars unciae est, unde & nomen habet: continetq; scrupula IIII, sive siliquas XXIIII. Continet itaq; sextula drachmam unam, & tertiam ejus partem. Drachma Græcum nomē est, Latinoq; vocabulo Denarius dicitur, ut Budæus non uno loco prodidit: quanvis Agricola hoc putet interesse inter denarium & drachmam, ut septem denarii octo drachmas, sive unciam explicant. Supra sextulam, semūciam legimus, dimidium unciae continentem. Uncia ab uno denominatur, quod ex duodecim ea una est pars assis, & ex octo drachmis conficiebatur, aut ex totidē denariis, ut putavit Budæus: quamvis ut suprà diximus, Agricola ex septē denariis, qui octo drachmis respondebant, unciam cōstat afferat. Uncia duç. Sextans, quasi sexta pars assis, nuncupatur. ex quoq; Quadrans, quarta pars: Trias, tercia pars: Semis, uncia sex, quasi semias: Septunx, uncia septem: Bes, uncia octo: Dodrans, uncia novem: Dextans, uncia decem: Deunx, uncia undecim. Inde as, ex duodecim uncis constans, quæ & libra dicitur: minorq; est quam mina Attica quatuor drachmis. Habet enim Romana libra nonaginta sex non amplius drachmas, quum Attica mina ex centū drachmis constet. Ex duobus assibus cōficitur Dupondius: ita dictus quod sit duorum pondo. Ultra dupondium est sextertius, qui ex duabus libris & semisse cōstat, quasi semitertius, de quo vide suo loco: Quod enim fiebat ex duobus assibus, & tertio semisse, Sestertium veteres vocaverunt. Supra Sestertiū, tressis, à tribus assibus. Octussis quoq; ac nonussis, decussisq; reperitur, octo, novē, ac decē asses. Decussem verò denariū à decem assibus nominaverunt. A' duobus deinde decussibus, vicesisis: id est, viginti asses. A' tribus, tricesisis, triginta asses. A' centū, centussis, centum asses: qui erant breves ex ære numi. Supra centussim majus zris vocabulum non habemus.

Siliquā, aris, Siliquas facio: hoc est, siliquas tegor, quod de leguminibus siliquis testis dicitur. [σιλική. Gall. Venir en escouf, en cassie. Ital. Far tegia o tasella. Ger. Hülsen oder tästna gewinnen. Hisp. Echarrolo la legumbre. Pol. L'uskami obrastam. Vng. Tokoszom. Ang. To growe to a huice or coddo.] Plin. lib. 17. cap. 9: later omnes autē constat, nihil esse utilius lupini segete, prius quam siliquetur aratre vel bidentibus versu. Idem lib. 18. cap.

7: Siliquātūr verò omnia diversis diebus, & ima primū parte paulatim flore subeunte.

Siliquāstrūm, n. s. Herba hortensis, quæ alio nomine ισιγίνη nominatur, cuius neminit Plin. lib. 19. cap. 12. [Gall. Herbe de coq, ou de la poirette. Ital. Herba di gallo. Ger. Herdnisch wüde Kraut/Harenfuss/ein Kraut. Hisp. Pimiento o pebre de Hispania.]

Silligraphus, σιλιγράφος, Sillorū scriptor: qualis fuit Timon ille Philistinus, qui libru quendam convitiorū, & irrisione plenum, quem in Philosophos edidit, Sillos inscripsit: quo nomine Græci maledicta, & irrisiones intelligent.

Silo, m. t. Qui prominentia habet supercilium, à Sileno, quæ hirsutis supercilii suis se tradunt. [σιλενός charum ισιγίνης. Gall. Camus, qui a le nez crochu contremous. Ital. Chi a le sigle alte. Ger. Der grosse angbrauen hat/oder ein übersch gebogne nas. Hisp. Hombre de nariz romn. Pol. Ten ktori kosmaty brwima, albo nos ku gorze nakrywioni. Vng. Borzas, kin welsz Zembeldeke. Ang. He that hath a camoised or flatt nose, turned upward lyk a shooing horne.] Author Nonius, citans locum Varronis, ex Satyra, cui titulum fecit, γράφει τὸν αὐτὸν, Nónne unum scribis esse grandibus superciliis silonem quadratum? Plin. tamen lib. 11. cap. 37, non obscure inuit silones dictos fuisse homines repando naso. Altior (inquit) homini taatūm, quem novit mores subdolæ irrisioni dicavere, nasus. Non alii animalium nates eminent. Avibus, serpentibus, piscibus foramina tantum ad olfactus, sine naribus. Et hinc cognomina Simorum, Silonum: Hæc Plin: us. Silphion, σιλφίον, Ide quod laserpitium, cuius succum laser appellari suprà suo loco ostendimus. Vide Plin. lib. 19. cap. 3. & lib. 22. cap. 23.

Silurus, pen. prod. [γράπτος. Ger. Ein grosser fish/der istich für ein Steinisch oder ein Wollfisch kosten.] (si credimus Theodoro) pīcīs prægrandis, fluviatilis pariter ac marinus, præcipua autē magnitudine in Nilo & Gange; carne prædulci, nullis osibus aut spinis intersitis: rostro autem caudaq; delphino similis. Paulus Iovius in eo libello, quem de piscibus Romanis conscripsit, eum conjicit esse, quem ho die sturionem vocamus.

Silus, [σιλι] charom. Ger. Ein tumpfnaß. Pol. Krjwonus.] Nasum habens sursum versus aduncum. Vnde galeæ quoq; à similitudine, silæ appellatae sunt. Cic. i. de Nat. deor. Ecquos Silos, Flaccos, Frontones, Capitones, &c.

Simbella, le. Quasi semilibella: hoc est, dimidia libella. Est pīcē terea Simbella, instrumentū parvum quo singuli numeri ponderantur. Sipont.

Simiae, & Simii, Hominū figuris proxima animalia, quæ cauda carent, & in Lybia nascuntur: dictæ quod simæ sint: id est, naribus depressis: vel quasi mimæ: hoc est, imitatrix, [σιμιάς τσιγίου τσιμιάς semamith, τιχηνη. Gal. Singes, guebons. Ital. Simie, bertuchie. Ger. Affen. Hisp. Monas, simios, o monos. Pol. Koçkodam; mal pa. Vng. Maimos. Ang. Apes.] Martialis lib. 14: Callidus emissas eludere simius hastas. Vide Plin. lib. 8. cap. 54. q Simia per translationem dicitur, qui ridiculè & stulte aliud imitatur. Plin. Epist. 5: In quo rusticum infectatur, atq; etiam Stoicorum simiam appellat.

Simiolus, diminutivum, Qui utcunq; alterum imitatur. [σιμιάς. Gall. Petit singe, singereau. Ital. Picciola simiola. Ger. Ein Affe. Hisp. Pequeno simio o mono. Pol. Koçkodanik. Vng. Maimotska. Ang. A little ape, he that somewhat imitateth a man.] Cic. ad Mart. lib. 7: Hic simiolus animi causa me, in quem invenieretur, delegat.

Similā, le, pen. cor. f. p. Medulla farinæ triticeæ: hoc est, ea pars quæ media est inter pollinē, & secundariū potissimā nutriendi vim habens. [σιμιλά σόλεθ, σριδαλια. Gall. La pâte farine de froument, la fleur de farine, sermoule. Ital. Amido, amido, pura farina da fermento. Ger. Gemmetmäl, gletschmäl, das jaartist vnd reinfst mäl. Bel. Gemmetmäl, de bloeme van den meete. Hisp. Semola o acemite, la flor de harina. Pol. Swiatl'a maká. Vng. Az lizénék azbeli, az jobbik refe. Ang. Fine flour of wheate.] Sunt enim molitæ farinæ partes quatuor, pollen, simila, secundaria sive cibarium, & furfures. Eadem & similago dicitur. Plin. lib. 18. cap. 10: Similago ex tritico fit laudatissima. Ex Africo justū est è modiis redire semidios, & pollinis sextarios quinq;: ita caina appellat in tritico; quod florē in silagine. Præterea secundarii sextarios quatuor; furfurumq; tantūdem. Mart. lib. 13: Nec dotes poteris similæ numerare nec usus.

Similago, pen. prod. Simila. [Pol. Zemla tararcuch.] Plin. lib. 18. cap. 10: Simila ex tritico fit laudatissima.

Similaginēs, adjec. ut similagineus panis. [σιμιλαγίνης ισιγίνης. Gall. Pain de fleur de farine. Ital. Pan di fior di farina. Ger. Auf semmelmäl. Hisp. Pan de flor de harina. Pol. Zswiatl ei maki repnioni. Vng. Lizéböl, swelt. Ang. Bread of fine flower.] Scac. Epist. fol. 119.

Similis, le, om. t. Aequalis, par. [σιμιλίς δομή ισιγίνης ισιγίνης. Gall. Semblable, pareil, ressemblant. Ital. Simile, affiniante. Ger. Gleich oder gleichförmig. Bel. Ghessija. Hisp. Coja semejante. Pol. Pedobm. Vng. Hasontatos, egz arani. Ang. Lik.]

Construiturq; indifferenter cum genitivo aut dativo. Solet tamen ita distingui, ut quoties ad morum vel doctrinæ, vel hujusmodi imitationem refertur, genitivo jungeretur. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 2: similesq; meorum Mille die versus describi posse. Trebatius Ciceroni: Ut aliquorum similes in dicendo valeamus esse. Quando verò vel in forma vel in ætate, vel in fortunis, aut aliis hujusmodi rebus similitudo est, cum dativo. Virgil. libro 1. Aeneid. Os humerosque Deo similis. Plinius: Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Sed confunditur apud autores hæc differentia: nam utrumq; indifferenter reperitur. Cic. Ver. 4: Si aliqua in re Verri similes fuerit. Idem lib. 5. de Fin. Non video cur non potuerit patri similis esse filius. Liv. lib. 1. ab Vrb. Fratri similior quām patri. Quibus in locis de moribus, non de figura sermo est. Hinc Similior & similius. Cic. pro M. Marcello: Hæc qui faciat, non ego eum cum summis virtis comparo, sed simillimum Deo judico. Plaut. Asinar. Hic noster quæstus aucupii simillimus. Virgil. 6. Aeneid. pressitq; jacentem Dulcis & alta quies, placidæq; simillima morti. Ovid. lib. 4. Metamor. .violæq; simillimus ora Flos tegit. Plin. lib. 12. cap. 17: Mastiche tertia in Ponto bituminis similior.

Similiter, adverb. Aequaliter, pariter: [SIMILITER] gham chen. ὁμοίως. Gall. Semblablement. Ital. Similmente. Ger. Gleicherweise. Hisp. Semajamente. Pol. Podobnie, równie. Vng. Hason lato son, agn keppen. Ang. Likewise, after the same fashion.] ad Herennium lib. 4: Similiter cadens exornatio dicitur, &c. Simillimè, superlativum. Cic. 2. Tusc. Simillimè animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic urgetur, ut se nequeat extollere. Idem pro Lege Agrar. Hic tamen excipit Pompeium: simillimè, ut mihi videtur, atq; in illa lege, qua peregrini Roma ejiciuntur, Glaucippus excipitur. Similis, & similiter nonnunquam in prima orationis parte ponuntur, pro ita sequente in secunda Vt, vel Ac, aut Atque pro Vt. Co. dum. lib. 5: Cætera simili ratione atq; in arbusto Italico administrantur. Livius: Similem pavorem, inde, fugamq; fore, ac bello Gallico fuerat. Cic. de Senect. Similes sunt ut si qui gubernatorem in navigando agere nihil dicant. Idem de Naturæ. Similiter facis ac si me roges, &c. Idem Philip. 1: Neque verò illum similiter atq; ipse eram, commotum esse vidi. Idem de Offic. Similiter eos facere, qui inter se contendenter, uter Rem p. potius administraret, ut si auctæ inter se certarent, quis eorum potissimum gubernaret. Similes inter se: id est, sibi invicem similes. Cic. pro Cuent. Homines inter se cùm forma, tūm moribus similes.

Similitudo, inis, f.t. Aequalitas. [SIMILITUDINIS] demuth. SIMILITUDINIS. semel opacions. Gall. Semblance, similitude. Ital. Similitudine, omagine, forma. Ger. Gleichheit, gleichförmigkeit. Bel. Ghelycheyt/ ghelychewte. Hisp. La una y otra semejança, imagen. Pol. Podobniwo. Vng. Hason lato srag. Ang. Likeness.] Cic. lib. 1. Offic. Nihil autem amabilius, nec copulatius, quām morum similitudo bonorum: in quibus enim eadem studia sunt, eadem voluntates: in iis sit, ut æquæ quisq; altero delegetur, ac scipso. Liv. lib. 5. bel. Pun. Gracchus fraudem & sermoni, & rei abesse ratu, ac similitudine veri captus, cum licitoribus ac turma equitum è castris profectus, duc' hospite in insidias præcipitatus. Ejus contrarium est Dissimilitudo. Cicer. in Lælio: Dispares mores, disparia studia sequuntur: quorum dissimilitudo dis-sociat amicitias.

Similius, atis, f.t. Antiquitus in usu, erat pro similitudine. [SIMILITUDINIS] demuth. SIMILITUDINIS. semel opacions.] Cælius apud Nonium, vide quid ferat morum similitas.

Similo, las, Refero, repræsento: exigitq; accusativum. [SIMILITUDINIS] dimmab. opacions. Gall. Refembler. Ital. Semigliare. Ger. Gleich seyn. Bel. Ghelychym Hisp. Semejar. Pol. Podobni iestem. Vng. Abraxatias ríselem. Ang. To represent or resemble.] Mart. Quā lunt cruræ tibi, similient quæ cornua Lunæ. Hinc componitur assimilio, de quo suprà suo loco.

Simitu. Antiqui utebantur pro simul: quod & Nonius annotavit. [SIMILITUDINIS] jachadh. ἀριγ. Gall. Ensemble. Ital. Insieme. Ger. Mit einander, eins mahis. Hisp. Juntamente. Pol. spol' em. Vng. Egysimond. Ang. Together.] Plaut. in Mercat. Ita tres simitu res agendæ sunt. Idem in Amph. Non ego cum vino simitu ebibi imperium tuum.

Simones, [SIMONIS] charumim. οἱ ποντικοί. Pol. Pl. aikonosi. Ang. Flatt nozed.] Idem qui simi: hoc est, qui nares habent pressas. **Simoniām**, vulgò dicunt à Simone Mago, quam Latini ambitum vocant, quum quis Ecclesiasticas functiones, quæ merita Dei dona sunt, pecunia nundinatur.

Simplēx, cis, om. t. cui opponitur Cōcretus. Philosophis propriæ appellatur quod nullo modo compositum est: quemadmodum elementa quatuor, quæ sola, si rationem cōsulamus, sunt simplicia. [SIMPLIX] Gal. Simple, pur, sangle, qui n'est point double. Ital. Semplice, sempio, puro. Ger. Einfellig/ Nicht aus vielerdingen zusammengesetzt/einfach. Bel. Einverständich/ leicht. Hisp. Cosa senkilla

ō fin dobles. Pol. Nie podzieli, nie zgłosz. Vng. Zweier, 2 zjeste, madek nem eppitetet. Ang. Single or simple.] Aliquando tamen id simplicibus discernendis à compositis, sensum, non rationem judicem adhibemus. Et ita partes corporis, partes similares: item plantas omnes simplices dicimus, propterea quod sensus in iis compositionem nullam possit deprehendere. Argumentum simplex, quod in plures partes non est divisum. Terent. Prolog. Heavt. Duplex quæ ex argumēto facta est simplici. Aliquando ponitur pro vero, & sincero, sicut econtrariò, duplex pro fallaci & vafro. [SIMPLICITATIS] Marius Cic. lib. 11: Trebatio nostræ magnas ago gratias, quod tuum erga me animum simplicem, atque amicum aperuit. Horat. Et cursus duplicitis per mare Vlyssæ. Simplex homo, purus, apertus, nihil teatum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad. Cum simplici homine simpliciter agerem, nec magnopere contende rem. Anni simplices: id est, rudes, & doli nondum capaces, cūjusmodi sunt in pueritia, aut prima adolescentia, in quibus etiam simplex toga, & pura, quæ prætexta dicebatur, sumis lebat. Mart. lib. 10: Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis. Et prætextata cultus amicitia. Simplex cibus, Purus, nō affectatus, aut aliquo condimento corruptus, vel compoitus. [SIMPLICITATIS] Plin. lib. 11. cap. 53: Homini cibus utilissimus simplex. Condimentatum orationis simplex, Quint. libro 6. capite 3.

Simplicissimus, [SIMPLICITATIS] Pol. szjeri, prostak. Vng. Igéz egys igéz eggyegy.] Senec. 2. de ita: Simplicissimi omnium habentur iracundi.

Simpli citas, atis, f.t. [SIMPLICITATIS] petrahajuth. ἀπλότης, ἀπλούσα. Gall. Simplicité, simple. Ital. Simplicità. Ger. Einfalt/einfältigkeit. Hisp. Simplicidad. Pol. Szjerofst. Vng. Egyegyseg, elegyegyense. An. Simplicitate, plainesse, singleness.] Martial. lib. 10: Vitâ quæ faciunt beatorem, lucundissime Martialis hæc sunt: Res non parta labore, sed reliqua: Non ingratus ager, focus perennis, Prudens simplicitas, pares amici. Ovid. 3. de Arte: Simplicitas rudit ante fuit: nunc aurea Roma est, Et magnas domiti possidet orbis opes. Quint. lib. 5. cap. 7: In paucis atque humilibus accusator simplicitate gloriari potest.

Simpli citer, adverbium. Purè, aperte. [SIMPLICITATIS] Gall. Simplement, rendement, sans feinte, à la bonne foie. Ital. Simplicemente, semplicemente. Ger. Einfältiglich/ schlichtlich/rund herauß. Hisp. Simplex senzallamente. Pol. Po prostu, oth wortscie. Vng. Tigran, nisan. Ang. Plainlie, simply singly.] Plin. Epist. 98: Amicè, & simpliciter reprehenderunt. Simpliciter oberrare, est imprudenter ab itinere deflectere. Plin. lib. 8. cap. 4: Elephas homine obvio fortè in solitudine, & simpliciter oberrante, clemens, placidusq; etiam demonstrare viam traditur. Quint. lib. 2. cap. 12: Præterea secundum aliam etatis illas facilitatem, velut simplicius docentes sequuntur.

Simpli cissimè. [SIMPLICITATIS] Pol. Szjeri. Vn. Igéz eggyegyén, eggyegyén keppen, alazoffan, eggyéson, eggyatulyaba.] Cornel. Tacitus lib. 17: Ego ac tu simpliciis inēd inter nos hodie l'ðquimur.

Simpli cissus, veteres pro simpliciter utr bantur. Plaut. in Mercat. Ut simplicitus dicā. Sic enim legit Nonius: nequis forte scilicet librariorum incuria simplicitus pro Simplicius irreplisse suspicetur.

Simpli s, nomen numerale, Vnicum, & minimè multiplex. [SIMPLICITATIS] Gall. Simple, sangle, qui n'est point double. Ital. Sempio. Ger. Einzig / eines als viel. Hisp. El tanto en cosa sensilla simple. Pol. jednaki. Vng. Egys. Ang. Single, one only.] Plaut. in Mol. Simpla est habitatio. Idem Poen. Licet simplicum solvere. Si duplus, bis tantum, Triplus, ter tantum, & hujusmodi.

Simplariūs, adjektivum à simplio, sive simplici deductū, cuius etiam propemodum habet significationem. [SIMPLICITATIS] Simplariæ venditiones (inquit Budus) sunt pro quibus videntur necesse non habet de dupla emptori repromittere: quarū meminit Vlpianus in l. Emptoria, de Evictionibus. Ita enim simplariæ venditiones à Pomponio dicuntur: ut simplariæ actiones, & duplariæ, & quadriplariæ dicebantur, quæ in simplus, duplum, quadriplum dabatur. Eadem ratione armature simplicares, duplaresq; à Vegetio dicuntur, 2. de re milit. quas qui gestabant, singulas, & duplas consequebantur annonas. Et à Modestino de vocabulis rei militaris, Torquati simplus, duplaresq;, quod qui illa præmia virtutis, & decora militæ meruissent, singulas, & binas præter alios consequebantur annonas. Sic hodie in sacerdotialibus collegiis sacerdotia quædam simplaria dici possunt, & quædam duplatia: à simplice, duplique; stipe in concessu Ecclesiastico accipienda. Vide plura de hinc in dictione D V P L A R I V S.

Simplūlum, li, n.s. Calix fictilis, quo vinū in sacrificiis libabatur: a sumendo, quod eo vinum sumebant minutatum. [SIMPLICITATIS] n. zu den Opfergaben. Gall. Un vaseau de terre à boire, de quoy ils se servoyent radi es sacrifices. Ital. Vaso da bere di terra usato a sacrifici. Ger. Ein trinken seich oder becher / vor geleyten bey den Opfern bronzig. Hilp.

Hisp. *Cicero rase di barro en los sacrificios.* Pol. *Dybanek gliniani.* Vng. *Poherax kuel aldozatkor sletek.* Ang. *A cuppe or chalice of earth used in sacrifices.* Plin. lib. 35. cap. 12: Sed fictilibus prolibatur simplicis innocentius. Apuleius catinum, & simpulum sacrificis adhiberi solita ostendit his verbis: Paupertas populi Romano imperium à primordio fundavit, proque eo in hodiernum diis immortalibus simpulo & catino fictili sacrificat. Feltus: Simpulum, vas patrum, non dissimile cyathos: unde mulieres divinis rebus dedit, simpulatrices vocatur. Varro scribit vas esse minutum fundens, in cuius locum successerit epichysis: unde veteres res minutus, nulliusq; pretii, simpularies appellabantur. Sunt qui pro simpulo, simpuvium legunt: cuius meminit Iuvenalis satyr. 6: Aut quis Simpuvium ridere Numæ, &c. Sunt etiam qui velint simpulum gemino l, scribendum, forma qua ampullam dicimus. q; In simpulo aliiquid facere, proverbii speciem habet: de quo vide Chiliad. Erafm.

Simul, adverbium cōgregandi, vna pariter. [גַּתְּהַיְּחָדֵה אֶתְּנָאָסְתָּה] Gall. Ensemble. auec. Ital. Insieme, di compagnia. Ger. Mit einander, jumal/oder eins mais. Bel. Ensemble. Hisp. Juntamente y uno. Pol. Wspol. Vng. Egy. ετεῖναι. Ang. Together.] Ter. in Eynuc. Simul consilium cum re amisisti. q; Aliquando ponitur pro deinde, vel etiam, vel præterea. Vatinius Ciceroni: Cives Romanos occidit, abriput, disperdidit, regiones vastavit: simul vero semissis homo contra me arma tulit. Salustius: His amicis sociisq; confusis Catilina, simul quod das alienum per omnes terras ingens erat. Invenitur quandoq; geminatus, & habet quasi eandem vim quæ cum & cum sive partum. Quintilianus: Simul ut pleniori obsequio demereretur amantissimos mei, simul ne vulgarem viam ingressus, alienis vestigiis insisterem. q; Ponitur aliquando simul pro eadē opera. Plautus in Merc. Duas res simul vnde agere decretum est mihi. Dicimus venustè, simul, tecum, nobiscum, & simul cum aliquo. Cicero pro Domo sua: Optimi cives fructūt nobiscum simul hac civitate. Cicero de Amicitia: Differere cōperierunt cum corporibus simul animas interire, &c. q; Accipitur aliquando simul pro postquam, simulac, sive simulatq; Cic. 4. Acad. Et simul inflavtibicen, à perito carmen agnoscitur.

Simulac, & Simulatq; Quamprimum vel statim, quū, sive postquam. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Incontinenza que, apres que. Ital. Subito che, poi che. Ger. So bald als. Bel. Soo haest na dat. Hisp. Luogo que, subito que. Pol. Wnieskoro, zaręska. Vng. Mieli. Ang. As soon as.] Salust. Iam primum iugentus simulac belli patiens erat. Columel. lib. 3: Semper conveniens simulatq; folia agere cooperint, ficus rubricam amurta diluere. Cicero Appio. Gratissimum mihi feceris si ad me simulatq; adeptus eris, miseric. In eadē etiā significatio dicimus simulac primum, simul primum & simul ut Cicr. 3. Ver. Simulac primum ei occasio visa est, averts pecunia publica Quæstor Consulem, exercitū provinciaeq; deseruit. Idem: Simulac potestas primum dat est, adeūt hi quos dixi. Liv. 6 ab ubbe: Interim Quint. Fabio, simul primum magistratu abiit; ab C. Martio tribuno dicta dies est. Plin. lib. 11. cap. 49: Vir quoque simul ut expiraverit, cornesceat & aijunt genitalia. q; Ponuntur aliquando simul & simulatq; pro atq; etiam, vel præterea: ut quum dicimus. Vir fōtis simul & prudens. Plin. Epist. 7. lib. 2: Sordidum simul & sumptuum. Plin. lib. 9. cap. 35: Superbo simul ac procaci fastu. Quintil. lib. 10. cap. 1: Qualis ferri fulgor, quo meus simul vultusq; perstringatur:

Simulacrum, per. prod. n.s. Imago ad similitudinem rei alicuius efficta. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Image esfēwe, semblance, statue, idole. Ital. Simolacra, statua, forma, imagine, idole, effigie. Ger. Ein bild oder bildnis. Bel. Een beeld. Hisp. Imagen, è semelanca. Pol. Wnieskien. Vng. Abrázat, kep. Ang. An image, proportion, lykenes, or resemblance of a thing.] Cicero pro Domo sua: Mulieri simulacrum è marmore. Ovid. 10. Metamor. quod multa sacerdos lignea contulerunt veterum simulacra deorum. q; Simulacrum civitatis pēt translationem pro signo & nota. Cicero ad Plancū lib. 10: In qua nec Senatus, nec populus vim habet ullam, nec leges ultimā, nec iudicia, nec omnino simulacrum aliquod ac vestigium civitatis. Sic Simulacrum virtutis pro indicio & vestigio virtutis dicitur. Ne simulacrum quidem virtutis in eo appetit, Cicero.

Simulo, as. Præ the fero quod non est, & fictam rei alicuius similitudinem refero & pro vero falso sum ostendo. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Feindre, contrefaire, faire semblant. Ital. simulare, fingere. Ger. Gleichsetzen/der gleiches thau. Bel. Gleichden. Hisp. Fingir lo que no es. Pol. Zmisiem, postquam sive pokrwaam. Vng. Tete des. Ang. To sayne, to counterfaite, to make a semblance.] Cicero Atlico. Simulabat se Romam reditum, quoniam in Africam navigaturus esset. Virgilius primo Aeneidos: Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Ovid. 1. de Arte: Ut simulet vultu gaudia, tristis erit. Ejus anti-

theseton est Dissimulo. Cicero. lib. 7. Epist. Multa & simulati invitus, & dissimulati cum dolore. q; Simulo non tentire: id est, dissimulo. Plin. epist. 14. lib. 3: Ille live quia non sentiebat, sive quia non sentire simulabat, immobilis & extensus fidem peracte mortis implevit. q; Est & Simio, as, per tertiam vocalē in secunda syllaba, quod significat similitudinem rei alicuius representare. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] de quo lupā. Simulatio, onis, verbale. f.t. Fictio & simulata fictio, alicuius rei representatione. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה chanphah, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Feintise, simulation. Ital. Fintone, simulatione. Ger. Gleichsetzung/oder gleichheit/ ein erdichte gestaltung. Hisp. Aquella obra de fingir lo que no es. Pol. Zmisiem, pokrwaam. Vng. Testeres. Ang. A saying, counterfaying, or making of a semblance.] Unde pro acceptione & circumventione popitur: quod animo vel vultu aut volūtate simulata fiat. Cicero ad Lentul. lib. 1: A' quibus tenuis fuerat, derelictus: Idq; non solum fronte, atq; vultu, quibus simulatio facilissime sustinetur. Idem 3. Veit. Nullæ sunt occultiores insidiae quam hæc quæ latent in simulatione officii, aut in aliquo necessitudinis nomine.

Simulatōr, oris, m.t. Qui simulat. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה] Gall. Simulateur, contrefaiseur, qui feint, hypocrite. Ital. Chi finge, simulatore. Ger. Ein gleichner. Hisp. El que finge lo que no es. Pol. Zmisiem, pokrwaam. Vng. Testere, kepmitato. Ang. That fyneth or preuenteth that which is not.] Cic. 1. Offic. De Græcis autem dulcem, & facetum, festivum, sermonis, atq; in omnī ratione simulatorem, quem agere Græci nominaverunt, Socratem accepimus. Ovidius 2. de Arte: Tantum ne pateas verbis simulator in illis. Simulatōr, adverbium, Ficti. [לְגַוְוִינָה, παραπόρησις] Gall. Parfainisse, par simulation. Ital. Fintamente. Ger. Gleichsetzung/oder gleichheit/ Hisp. Fingiendo lo que no es. Pol. Nie o. hwoys/je, pokrwaam. Vng. Testeres keppen. Ang. Counterfulty, with a presence only.] Cicero. 2. de Natura deorum: Mala enim & impia consuetudo est contra deos disputandi, sive ex animo id fit, sive simulatē.

Simulāmen, nis, vel Similamen, n.t. Representatio, simulatio. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה dimjón, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Representation, imitation, sonblance. Ital. Representazione, simiglianza. Ger. Abbildung/ gleichheit/ anstellung. Hisp. La ymagen ò se mejana. Pol. Pokrwaam postawa. Vng. Ki abrazolas, hasznatos testere. Ang. A saying or pretending of that which is not.] Ovidius de Adonide, libro 10. Metamorph. Annua plangoris peragat simulamina nostri: id est, representationem nostri doloris. Loquitur chlm de sacris annuis quæ Adonia dicebantur, in quibus Adonis plangebat; ac luctus Venetis testebatur.

Simultās, atis, f.t. Inimicitia, à simulando, ut quidam volunt, quod proprie latens & dissimulatum odium nomine hoc significari existimat: quanquam re vera etiam de apertis inimicitias dicatur. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Haine tounerte Ital. Odio coperto. Germ. Ein heimlicher erb und wnd jelschen etlichen/ freindschaft/ grou. Bel. Haede/heimlichēn nijsde Hisp. Unpacacion oñosa entre dos, odio cubierto. Pol. Tatema nieprzyja. Vng. Allombra valo et wlosz, ellinködz. Ang. A covered hatred, grudge.] Cicero pro lege Manilia: Ut multas etiam simultates, partim obscuras, partim apertas intelligam mihi non necessarias, vobis honi inutiles suscipisse. Iuvenal. Satyr. 1: Inicii finitimos vetus atq; antiqua similitas. Plaut. Pseud. Nain hic id metuit, ne illa vendas ob similitatem suam.

Simultēr, adverbium dixerunt antiqui pro similitate. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Plaut. Exoffabo ego cum simulci: ut inveniam coquus.

Simūs, a, um. [גַּתְּהַיְּחָדֵה מִצְרָעָה, אוֹתְּנָאָסְתָּה] Gall. Canis Ital. Con leona re volante in su. Ger. Ein schafshund/ stachnas. Bel. Ingbed/ vitæ. Hisp. Cosa que tiene las narices romas. Pol. Pl. aknos. Vng. Vna bruu. Ang. That hath a flatte nose.] Qui pressis est naribus, unde proprium est caprarium epitheton. Virgil. 10. Aeglog. Dum tenera atto dent simulæ virgulta capellæ. Hieronymus de Sociatis uxoriis: Quæ cum crebro inter se jurgarentur, & ille eas irritare esset solitus, quod propter se fœdissimū hominē simis naribus, recalva fronte, pilosis humetis, & repandis cruribus discepstant. Martial. lib. 6: Atq; ille sima nare, turgida labris. Simulūs, diminut. Martial. lib. 6: Simulus iste quis est, uxori semper adhæret Qui Menedore tua?

Sin, lu ð, x̄, cum subjunctivo. ex si & ne componitur, abjecta, significatq; Si vei: & nunquam in prima parte collocatur; & nisi praecesset si, sed in secunda. ubi duorum est oppositio: & feri semper si, in priore parte praecedit. [Gall. Mansi, si non. Ital. Mase. Ger. Oder so/oder wann/wann aber. Hisp. Mas si Pol. Iestli. Vng. Ha penig. Ang. But if, if not.] Terent. in Andt. Similum relinquo, ejus vitæ timeo: si opitulor, hujus miras: habent enim quandam vim negationis, peccide a si dicebatur; Si autem non relinquo, sed opitulor. q; Aliquando sin solum reperitur, ita tamē ut conditio aliqua intelligatur praecessere. Salustius in Iugur. Imperat ut p̄recio, sicut multa confecrat;

cōfēcerat, insidiatōes Massinæ paret, ac maximè occulēt, sū
nō parū procedat, quovis modo Numidam interficiat: id est, q.
potest, occultē: si non potest, nōcunq; queat.

Sināpi, pen prod. neut. gen. & indeclinabile. [σινάπι. Gall. sp.
nei, moustarde. Ital. sanaura, sanauro, senape. Ger. Senf. Bel.
Moustant. Hisp. Mostaza. Pol. Gorczyca. Vng. Mustar. Ang.
Mustard.] vel Sinapis frēm. gen. Herba est semen ferens (anta
acrimonia ut cīas lacrymas comedenti, in hybernis condī-
mentis usitatissimum. Plin. lib. 18. cap. 8: Acerīnum sapore,
ignei effēctus ac saluberrīm corpori, sinapi. Plaut. in Pseud.
frēm. gen. usus est. Teritur (inquit) scelerata sinapis cum illis.
Item Colum. lib. 10: Seq; laceſſenti fletum factura sinapis.

Sinciput, itis, n.t. Pars anterior capitis, aures temporaq; com-
plectens. [Σινηγο. Gall. Le devant de la tête. Ital. Parte dinanzi
de la testa. Ger. Das vordertheil des Hauptes so die ohren und schläf-
aderen begrefft, das Vorhaupt. Hisp. Pedaco de cabeca o pectorojo.
Pol. Tyl gl' owo. Vng. Borczek, asf bnek elso reze. Ang. The forepart
of the head.] Sinciput, inquit Corvatus in Persium, ante-
rior pars capitis: Occiput posterior. Plautus Menæchmis: Nō
est tibi sanum sinciput, adolescentis. Iuvenal. Satyr. 13: Si verò
& pater est, comedam, inquit, flebile nati Sinciput elixi, Pha-
riq; madent's aceto. q Neq; solum in homine Sinciput di-
citur, verum etiam in brutis animantibus: & præcipue in ge-
nere suillo. Erant enim olim in deliciis sincipitia verrina sive
aprugna, acero condita, & ad eum præparata. Plin. lib. 8. cap.
31: Interdicta quoq; abdomina, glandia, testiculi, vulvae, sinci-
pitia verrina.

Sindōn, f.t. [ΣΙΝΔΗΝ sadhīn. ovdār. Gall. Un linge fort déstib, creſſe.
Ital. Lincolo molto ſettile. Ger. Reiner und feſtſicher ſteinwas. Hisp.
Lienzo ſutil. Pol. Ciemniukie pręſzteradlo. Vng. Golt. Ang.
Lawn or fine linen cloth.] genitivo Sindonis, pena, cor. Amictus
ex lino Aegyptiaco: inde, ut creditur, nomē habens quod pri-
mū in Sidone urbe fuerit inventus: ob id Tyria Sindō à Mar-
tiale dicta, lib. 4: Ridebis ventos hoc munere tectus & imbræ,
Nec sic in Tyria sindone turtus eris.

Sincerāſtūm, vide SYNCERASTVM.

Sinē, præpositio separativa, idem significans quod absque:
[σινετη] bili. vdd. Gall. Sans. Ital. Senza, senza. Ger. Oh.
Hisp. Sin. Pol. Bez. Vng. Nekwel. Ang. Without. Jut sine Ce-
rere & Baccho friget Venus, Terent. Eynuco. Virgil. 1. Aen.
Imperium sine fine dedi. Ovid. 2. Metam. Immotosq; oculos
in se sine fine tenentem Nescius extimuit.

Singūlī, z, a, non nisi plurali numero, Vnusquisq; per ſe: hoc
eft, ſeparatim ab aliis. [ΣΙΝΓΛΙΣ ΤΠΝ] chol échad, ingo, ei
xḡ cīa. Gall. Chacun, l'en apres l'autre. Ital. Ciascuno da per ſe.
Ger. Zettliſſ besonder. Hisp. Cada uno, ſendos. Pol. Kędi ſobnia.
Vng. Feinmont, ki ki mind. Ang. Euerichone, ſewerally.] Cicero 7.
Ver. Ut non modò plures, ſed ne singuli quidem poſſint ac-
cedere. Virgil. 1. Aeneid. Namq; ſub ingenti luſtrat dum ſin-
gula templo, &c. Idem 6. Aeneid. Suſcipit Anchises atq; ordi-
ne ſingula pandit. Dicimus autem Latinè Aliquid fieri ſinguli
ſiebus, vel in ſingulis diebus, cum præpositione in: vel cū
accusativo in ſingulos dies, pro eo quod eſt quotidie. Cicero
pro Muræna: Qui ſingulis diebus edifcendos fastos populo
propoſuit. Idem 2. de Nat. deor. Sol binas in ſingulis annis re-
veſſiones facit. Idem ad Atticum: Quotidie vel potius in ſin-
gulis dies, breviore literas ad te mitto. In dies tamen, ſive
in dies ſingulos, licet ideiſ ſignificat quod quotidie, vix un-
quam tamen in oratione ponuntur ſine comparatiuo aut ve-
ro incrementi. Cic. in Catil. Crescit in dies ſingulos horum
numeris. q Antiqui etiam ſingulū dicebant pro unico & ſin-
gulari Plaut. in Cistel. At at, ſingulum video vestigium.

Singūlāris, re, om. t. Vnicus, peculiariſ. [σινγκλη, ἡγοερ. Gall.
Singulier, ſeul, vnuque. Ital. Singolare, vno. Ger. Einig/ eingig/ al-
lein Bel. Ein ſonderlich. Hisp. Cofia singular. Pol. Osobliwi, ſamini-
ſtek. Vng. Eggyes, ki vali keppen valo. Ang. Singulare, one.] Plin.
lib. 28. cap. 10: Democritus etiamnum effectus auget ejus qui
ſingularis natus sit. Verbiſ ſingularibus gratias agere: hoc eſt,
qua unum tantum non etiam plures compleſerentur. Cicero
in Catil. Primum quod mihi gratias egisti ſingularibus
verbis, &c. q Dicitur aliquādo ſingulare quod eſt excellens, &
tām in malum quam in bonum ſumitur: ięgo. Cicero pro
Sylla: Me ſingulare immanitate & crudelitate præditum. Plin.
epist. 45: Mox vehiculum ascendit, aſſumit uxorem ſingularis
exempli, &c. Pro eodem antiqui dicebant ſingularius: quod
& Nonius annotavit citans locum Turpili in Demetrio: Ho-
mini natura unica eſt & ſingularia. Plaut. in Capt. His indito
catenæ ſingularia: hoc eſt, ſingulis catenam unam.

Singūlātēr, adv. Vnicē, excellēter, magnopere, mirū in modā.
[ἰęḡ ięw̄, ięx̄. Gall. Singulierement Ital. Singolarmente. Ger.
Sonderlich/ einig fur andere. Hisp. Singularmente. Pol. Osobliwie.
Vng. Kualik, pen. Ang. Singularly, paſſingly.] Cic. 4. Ver. Quē
egi ſingulariter in prætura mea dilexi ſtem.

Singūlātūm, aliud adverb. Minutatum, ſcorſim, ſeparatum, per-

angulos. [ιęḡ ięḡ. Gall. Chacun à part ſoy, ſ' en apres l'autre;
ſingulierement. Ital. Singolarmente, à uno per uno. Ger. Inſonderheit;
besonder. Hisp. Singularmente, uno a uno, apartadamente. Pol. Os-
obno. Vng. Eggyenkent, kwlbn. Ang. Particularly, generally, every
one a part.] Cicero 1. Ver. Si tantulum offensum, titubatumq;
ſit, ut ea que ſingulatum ac diu collecta ſint, uno tempore uni-
versa perdamus. Idem 1. de Invent. Singulatum de uno quoq;
genere in ſecundo libro dicimus. Pro eodem etiam dicimus
ſigillatum. Cæſar lib. 5. bel. Gal. Centuriones ſigillatum, Tri-
bunosq; militum appellat: quorum egregiam faſte virtutem
teſtimonio Ciceronis cognoscitur.

Singūlātūm Singulatum: hoc eſt, unum quodq; per ſe. ιęḡ ięḡ.
Cic. 4. Phil. Civitas non ſingillatum, ſed provinciis totis da-
batur. Lucilius: Singillatum unusquisq; noſtrām moventur. Sue-
ton. in Auguſto: Atque etiam ſingillatum e certo genere ho-
minum libeates, ac pro facultate quisque pecunias con-
lerunt.

Singūltūs, us, ui, m. q. [ΤΡΥΝ anak. λύγ. Gall. Moget, os
hochet. Ital. Singolto, ſinchio ře. Ger. Das einzl/ auſſeröffnung Bel.
Den h̄t. Hisp. ſolocco, o obra de hipar. Pol. ſiekanie. Vng. Tſiklo.
Ang. Yawning, hochet or sobbing.] Species eſt convulsionis, qua
fit vel nimia ſpirituum ſuppreſſione, vel propter inanitionem,
vel repreſſionē immoderatā, vel ob erosionē ab actionibus in
ventriculo humoribus: quas cum facultas expultrix per ſe ex-
pellere non poſſit, motricem in auxilium accertit, ſpiritumq;
aut humores noxios vi quadā & nō ſine ſonitu expellit: atq;
ita cetera convulsionis quoddā genus in ventriculo quod ſu-
gultum appellaſſus. Cicer. pro Plan. Non modò lacrymulam,
ſed multas lacrymas & ſingultum cum ſletu videte potuſu.
q Neq; ſoliu hominis eſt ſingultus, verum etiam biutorum
animantium, ut equorum. Virgil. 3. Georg. imaq; longollia
ſingultu tendunt. Idem 9. Aeneid.. & longis ſingultibus illa
pulſat. Ovid. 3. Amor. Eleg. 7: Oraq; ſingultu concutiente ſo-
nant. Item gallinarum. Colum. lib. 8. cap. 5: Aſſiduus autem
debet eſſe custos, & ſpeculari parientes: quod ſe facere galli-
nae teſtantur crebris ſingultibus interjecta voce acuta.

Singūltū, n. q. hoc eſt, ſingultus emitto. [ΤΡΥΝ anak. λύγ.
Gall. Hoqueter, auoir le hoquet. Ital. Singolire. Ger. Klauen. Hisp.
Sollcar o hipar. Pol. ſiekam. Vng. Tſiklo. Ang. To yawn, or have
the h̄t.] Plin. lib. 23. cap. 21: Nec ſingultientibus, acciſi cum
febre dyſpnoſis ſit, &c.

Singūltū, as, frequentativum. Quod eſt frequenter ſingultio.
[πλάνδ λύζε. Gall. Sangloter, hoqueter ſouvent. Ital. Singultus ſe-
ſo. Ger. Klauen eins klauen. Hisp. ſollcar o hipar muchas veces.
Pol. Wſtawnie ſiekam. Vng. ſakran tſiklok. An. To yexe often.] Virg. 9. Aeneid. Tum caput ipſi aufert domino, truncumq; re-
linquit ſanguine ſingulantem: Id eſt, cum Singultu animam
effantem.

Singūlūm, adverbium. [Gall. En hoquetant. Ital. Facendo ſingolti.
Ger. Mit klauen oder abgebrochen worten. Hisp. ſollcando o hi-
pando. Pol. Pręſzterowę, ſiekataq;. Vng. Akaduju. Ang. With
yawning.] Horat. lib. 1. S. 1. Sit 6: Ut veni corām, ſingultum pau-
ca locutus id eſt, verbis interruptedis. Budæus.

Sinistrā, z, f.p. Manus laeva, à ſino, is, ut placet Festo, ed quod
aves, que ad laevam apparent, tem institutam nos agere ſinat.
[ΤΡΥΝ ſemol. ουκα, αειστρ. Gall. La main ſeinſtre ou gauche.
Ital. Mano ſinistra, man manca, man ſanca, man manca.
Ger. Die linde Hand. Hisp. Mano ſinistra o yquierda. Pol.
Lewareka. Vng. Balkex. Ang. The left hand.] Virg. 10. Aeneid.
-elycum tum deinde ſinistra Extulit ardenter. Idem 5. Ae-
neid. Nunc dextra ingeminans iſtus, nunc ille ſinistra. Ovi-
dii 3. de Pontis: Dicitur infirma cornu tenuiſſe ſinistra. q Si-
nistra ponitur aliquando pro ea parte qua ſinistra manu
verſus eſt. Cic. 1. de Divin. Cur à dextra corvus, à ſinistra cor-
nix faciat ratum. q Ponitur aliquando adverbialiter pro à
parte ſinistra. Cic. 4. Acad. Et quum in uno mundo oīnatū
hic ſit tam mirabilis, innumerabilis, ſuprà, infrà, dextrà, ſin-
stra, antè, póst. q Sinistra manus furtifica appellata à Plaut. in
Perso: Vbi illa altera eſt furtifica laeva? eam ob causam, quod
hac manu turba potuſimū ſiebant, dum dextra aliud ſimi-
labatur. Catullus in Afisnum: Inter eōnam Afisi manu ſinistra
Non belle ueteris in joco aq; vino, Tollis linea negligenter.
Inde apud eūdem ſinistra liberalitas in Epigram. ad Ca-
ſarem, qua ex furtis & concuſſionibus facta eſt.

Sinistrā, tra, trum, Quod ad ſinistram eſt: [ΤΡΥΝ ſemol. ουκα,
αειστρ. Gall. ſeinſtre, à gauche. Ital. Chi è alla ſinistra.
Ger. Linde/ auf der linken ſeite. Hisp. El queſo
ponelo à la mano ſinistra. Pol. Potuſ ſtroni. Vng. Balkes ſele.
Ang. That is on the left hand.] ut. Sinistra manus, ſinſtri cot-
au. Liviſ 3. ab Urbe: Nam quum æquasset aciem, duo extra
ordinem millia, qua in ſinistrum cornu Romanorum in ipſo
certamine imprefſionem facerent, renuere. Virgil. 10. Aeneid.
Pallasq; ſinistro Affixus lateri. Idem 7. Aeneid.. vestigia ſtua
ſinistri Instituere pedis. q Sinistri, & ſinistri. Var. 2. de
Re tuſh

Reſt. cap. 5: Siquidem si mas est, in dexterorē partem abit: ſic emina, in ſinistrorem. Cicero: Cornu ſiniferius, quod erat infirmius. q Sinistrum autem, quantum ad auguria pertinet, ſignificat propterum, teste Feſto, propteret quod nos agere aliquid finat. Cic. de Leg. Is ave ſinistra dictus populi magiſter eſt. Alij tamē ejus rei rationē afferunt. Varr. lib. 5. Epift. quæſtionum hiſ verbiſ: A deorum ſede quum in Meridiens ſpectet, ad ſinistram ſunt partem mundi exortentes, ad dextrā occidentes: quo factum arbitror ut ſinistra meliora auſpicio, quam dextera, eſſe exiſtentur. q Aliquando accipitur pro adverſo, noxio, ominoſo: quod que ſinistra manu fiunt, mihius teſte fieri videantur. [Gall. Malheureux, malſortuné. Ital. Inſuſce, noſcenſe, contraria. Ger. Unglücklich, ſchlecht. Hisp. Coſa de mal aq[ue]. Ang. Unproſperous, unappie.] Virg. lib. 1. Georg. Arboribus q[ui] ſatisq[ue] ſinister. Plin. Epift. 9: Nemo me apud quenq[ue] ſinistris fermonibus carpit: neminem ipſe reprehendo, niſi unum me. Virgil. 9. Aeglog. Ante ſinistra ca-va monuifet ab ilice cornix.

Sinistrē, adverbium, Mal. [oxaqas, diavūmas. Gall. Du coſte ſen-ſtre, à la mal heure, gauchement. Ital. Da banda ſinistra, infilicemente. Ger. Unglückſchritt/ide. Hisp. Hacia la mano yz quierda, diſlecha-damente. Pol. Nie dobrze, nie ſwidziekiem. Vng. Gonozul, nem isol. Ang. Valedictory.] Tacit. lib. 17: Cæterum utraq[ue], cædes ſinistræ accepta. Exceptus ſinistræ, Horat. in Arte.

Sinistrorūſum, adverbium, Ad, ſive verbiſ ſinistrā partē. [ſin' aiſte regi, iñd n̄ laq[ue]. Gall. A gauche, à la main gauche, du coſte ſenſtre. Ital. Da banda ſinistra. Ger. Naſſ die linde hand oder linde ſteſte. Hisp. Hacia la mano yz quierda. Pol. Nalica w strone. Vng. Balkex ſele. Ang. Towardes the leaſt hand.] Horat. 2. Seſ. Satyr. 3: Ille ſinistrorūſum, hic dextrorūſum abit. Legitur & ſinistrorūſus: quod & Festus aannotavit, citans locum Cæſar. 6. bell. Gall. Hinc ſe flebit ſinistrorūſus, diversis à flumine regionib[us].

Sinistrorūſas, atis, f.t. Perversitas, improbitas. [ſijy hâvel, oxaq-ias. Gall. Gaucheté, ſottife, louvdise. Ital. Senefre, x, malignità. Ger. Der ſing oder ſänfin/gaucherey/verfehung. Hisp. Aquella di-ſpoſicion del ſinistro, maldad. Pol. Zl oſci pręwrot noſi. Vng. Go-noſaz. Ang. Lack of grace in doing a thing unhandſomenesse.] Plin. Epift. 10: Pleriq[ue], autem dum verentur ne gratia potentiū numiū impariare videantur, ſinisteritatis, atq[ue] etiam maligni-tatis famam conſequuntur.

Sinistrum, inquit Festus, antiqui dixerunt pro ſinistro: ut, Si-niſtimum, aufſpicium, quum aves à ſinistra conſpiciuntur. Id autem dextro felicius habeatur. Cuſus rationem hanc red-diſt Festus, ex ſententia Varonis, quod veteres deorum ſedem ad Septentrionem eſſe voluerint, atq[ue] inde eos in Meridiem ſpectare. Quod ſit ut Ortum ad dexterā, Occaſum habeant ad ſinistrā.

Sino, is, ſivi, ſitum, Permiſſo. [גִּנְעָלָה binniach, iau, à pîſtu. Gall. Permettre, laiſſer faire. Ital. Permettere, laſſiare. Ger. Laſſen oder laiſſen/geſtatten. Bel. Toetaten/gebodgen. Hisp. Dexar o defemparar. Pol. Doſtawiam. Vng. El hagyon meg engedőm. Ang. To ſuffer, to permitt.] Varto: Sine is ad pubertatis annos perveniat. Te-rent. Andr. Sine nunc meo me vivere interea modo. Ibidem: Sine te hoc exorema. S. Sino. Cæſ. 4. bell. Gall. Vinaum ad ſe im-portari omnino non ſintut.

Situs, [πόνι munnach.] & ſituras, particip. Permiſſus, & permis-ſarus. Cic. pro Sestio: Accuſare eum moderate, à quo ipſe ne-fariè accuſatur, per Senatus autoritatem non eſt ſitus. Idem ad Q. Frat. lib. 2: Cato concionatus eſt, comitia haberi non ſi-turum. q Hujus compositum eſt Delfino: de quo ſuo loco.

Sinopis, pen. prod. genit. ſinopidis, f.t. [ſinopis, ſchafchár, ſiru-zis. Ger. Rübrik oder Rübeſtein.] Rubrica genus prætantilliu-mum, quod circa Sinopen Ponti urbem effodiebatur: unde & nom en habet. Plinius lib. 35. cap. 6: Naſcuntur ſinopis, rubri-ca, paratonium, melinum, eretria, auripigmentum, cæteri ſin-guntur. Et paulo pōſt: Sinopis inventa eſt primum in Ponto: iude nomen à Sinope urbe. Species ejus ſunt tres, rubens, mi-nus rubens, & media. Hæc ille: Vitruv. lib. 7, cam rubricam ſi-nopicam appellavit, Strabonem arbitror ſequutus, qui lib. 12, ſinopis, ſinopis, eam nominat, & in Cappadocia eam naſci af-ferit: idcirco autem ſinopicam vocari, quod à mercatoribus Sinopen ſolaret ad mērcatum deferti, priuſquam Ephesiorū emp̄ orium tam celebre eſſet.

Sinopis, pen. corr. Adjectivum: ut, ſinopica rubrica, Viſti-vius. Idem.

Sinuo, as, Sinuosus, Vide SINVS.

Sinuſ, us, priore correpta, m. q. Curvitas illa que eſt intra pe-ctoris, brachiorumq[ue] complexum. [πίπ chek, ſiððoψ. Gall. ſein, repis. Ital. & Hisp. ſeno. Ger. buſen. Bel. Den boſtem. Pol. Zantadua, lono. Vng. Kebel. Ang. The bosome.] Terentius in Adelphis: Hic non amandus: hiccine non geſtandus in ſinu eſt? Ovidius Epiftola tertia: Te tenet in tepido mollis amica ſinu. Seneca Troade: Blando ſinu fovens nepotem. Fovere dextram ſinu, Ovidius 1. Amorum, Eleg. 4. Hinc ſinus vefitum

appellati ſunt, laxitates inter pliças intermedie. Virgilii 1. Aeneidos: Nuda genu, nodoq[ue] ſinus collecta fluenteſ. q Per traſlationem quoque ſinus vocantur littora curva, duobus quasi brachiis longius in mare procurrentibus inclusa, Gra- ci xóλπus appellant. [Gall. Gouffre ou golfe de mer. Ital. Golfo. Ger. Ein Meerschloß. Hisp. Golfo de la mar entre dos cabos. Pol. Wyrm wbrzeſu morkim, buchta. Vng. Hayla. Ang. The baſe of the ſea.] Hinc Plinius totam Europam, qua Mediterraneo mari alluitur, in quatuor præcipuos diuidit ſinus, quorum primus Calpæ Hispaniæ, & Laciño extremo Italiæ promon-torio includit: ſecundus à Lacinio initium ſumens, Acro-cerauniis montibus terminatur: tertius ab Acrocerauini ad Helleſponti anguſtias extendit: quicquid reliquum eſt Eu-rope usque ad Tanaim fluvium quarto ſinu includit. q In oculis item ſinus dicuntur concavitates illæ quibus lacrymæ erumpentes, primū excipiuntur. Sic enim interpretatur Scru- vius illud Virgilii 4. Aeneidos: Sic effata ſinu lacrymis im-plevit obortis. q Accipitur item ſinus pro gremio, ſive ea parte vefis qua verenda teguntur. Juvenal. Satyr. 9: Fata re-gunt homines: fatum eſt in partibus illis, Quas ſinus abſcondit: nam ſi tibi ſidera ceſſant, Nil faciet longi mensura in-co-gnita nervi. q Nonnunquam etiam pro caſſibus veſtitoris. Martialis libro 13: Pulcher adeſt onager, mitti venatio debet Dentis Erythræi, jam removere ſinus. q Aliquando pro ve-lo, quod ventis flantibus curvatur, & ſinuolum redditur. Virgil. 5. Aeneidos: Colligere arma jubet, validisq[ue] incumbere remis, Obliquatque ſinus in ventum, &c. Juven. Satyr. 1: To-tos pande ſinus. q Sinu ex toga facere, eſt extremas togæ oras ita contrahere, ut in medio ſinus: hoc eſt, capacitas que-dam relinquitur. Livius 1. bel. Punic. Tum Romanus ſinu ex toga facto. Hic (inquit) vobis bellum atque pacem porta-mus: utrum placet, lumite. q E ſinu alicuius eſſe dicimus, quod ex intima familiaritate ejus eſſe volumus intelligi. Ci-cer. 3. Verin. Veres ſimulac rectig provinciam, statim Meſſanam literas dedit. Dionem evo cavit: calumniatores ex ſinu ſuo appofuit: qui, &c. In ſinu ſuo habere, pro eo quod eſt ha-bere in potestate ſua. Caius Iureconsultus: Titio cētum do-lego, que mihi pertulit, que ideo ei non cavi, quod omniem fortunam & ſubſtantiam, ſi quam à matre ſuſcepferat, in ſinu meo habui ſine ulla cautione. q Siaſ ſolitus pro liberali-tate ponitur: quo modo accipitur à Seneca: Non recipit for-didum virtus amatorem: ſoluto ad eam ſinu veſtendum eſt: id eſt, plena liberalitate, & copia effusa, ut interpretatur Bud.

q Sinu, nus, prior. prod. Genus vafis ſinuoli, interprete No-nio, quemadmodum & galeola. Plaut. in Curcul. Hic cum vi-no ſinus fertur. Varro de vita populi Romani, ut idem No-nius citat: Vbi erat vinum poſitum in vienſa, aut galeola, aut ſiau. Virgil. Aeglog. 7: Sinu lactis, & hæc te liba Priape quo-tannis Expectare lat eſt, &c. Varro in hac ſignificatione in-neutro genere ponit lib. 4. de ling. Lat. Sinum, inquit, à Sinu: quod ſinus majorem cavationem habeat quam poculum.

Sinuo, as, Curvo, in ſinus fleſto. [xvergo. Gall. Entortiller, ou tor-tiller en plusieurs plis, cowber. Ital. Ingobbire, intorcere. Ger. Krüm-men oder biegen in rend oder fält. Hisp. Euroſcar, entorcer. Pol. Krec-je y tamysam, fal'duis. Vng. Meg haytom, horgafitom kebe leſſe to-izm. Ang. To turne and wind in forme of a ſerpent.] Virgilii li-bro 2. Aeneidos: ſinuatque immensa volumine terga: id eſt, in ſinu fleſtit. Ovidius libro 2. Metamorph. tremulae ſinu-ant flaminæ veftes. Id eſt, rugantur, vel in ſinu colliguntur.

q Hinc componitur Inſinuate: de quo ſatis multa dicta ſunt ſuo loco.

Sinuofus, a, um, Quod habet multos ſinus, flexuosus: [χρημα-δε. Gall. Qui a plusieurs plis, qui a plusieurs deſlours. Ital. Tortuoso, ambitoſo, golſoſe. Ger. Das riet trümb oder fält hat / voll windeln.

Hisp. Tuerto, torcido, lleno de golſos. Pol. Fal djiſti, pokrečion. Virgil. Kobleſ horgafos. Ang. That hath many turninges or windi-nes.] ut mare ſinuolum, Vela ſinuosa, que vento inflata in ſinu turgescant. Claudian. libro 1. de Rap. Proſerp. ſinuosa draconum Membra tegens, volucri per avia nubila, &c. Plinius lib. 1. cap. 37: Cor prima domicilia intra ſe animo & fa-ni-gui præbet, ſinuoso ſpecu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino, Virgilius 11. Aeneidos: Saucius at ſer-pens ſinuosa volumina versat. Ovid. 5. Metam. tamen ſinuo-ſa vefte pependit.

Sinuofe, adver. [σολοίς. Pol. Krejſto, wegiowato. Virgil. Teker, koffen, horgafan, homalyfan.] Vnde ſinuofus, obliquius ac ma-gis involutus, teſtius. Gell. lib. 12. cap. 6: Sed ut tibi à me mo-geratur, dicam ego indoſtius (ut ajuſt) & apertius que fuſſe diſturuſ puto ſinuofus, atque ſolertiaſ, ſi quis nunc aderet Stoicorum.

Sinon, n. f. oīs, [Ger. Bachbun/wie etlich wöllen / iſſe aber nicht/ ſonder etman8 wogeschmackt traut in den Wächen den Girschen gleich.] Herba eſt in locis aquosis naſcens, frutice pingui, recto, foliis

latiſ, oluſatru ſimiſibus, ſed minoribus, & odoratiſ. Alio no-

mine Layer dicitur, & vulgo Berula. Plin.lib.22.cap.22: His adnumerant Sion, latius apio, in aqua nascens, pinguius, nigrusque, copiosum semine, sapore nasturtii.

Siparsum, n. f. Veli genus, quo utebantur mimi, sceniciq; artifices ad scenam velandā. [ΤΟΝ μασάχ. οετίμως γε. Gall. Vis rideas de quo se screroyent les ioueurs. Ital. Velo da ornare il teatro, tapezzario. Ger. Ein vmbhang oder verhengende der hebstinen in schan spysten. Hisp. Velo para sombra y ornar el teatro. Pol. Zasłona, kol'trina. Vng. lacq. hely beburiba f'doxa Zorgam. Ang. A courtaise used in stages.] Cic. de provinciis Cōsil Itaq; ille alter (ut ipse est homo doctus, & à suis Græcis subtilius eruditus) qui buscum jam in orchestra helluatur, antea post sipparium solebat.

Siphōnēs, pen. prod. m. t. [כְּבָדָרִים. tsinorim. oīphores. Gall. Stringues ou tuyaux. Ital. Canoni condotti da acqua. Ger. Ein röd durch welche man mit dem blatt wasser herfür treibe. Hisp. Los aguatochos à atenores de agua. Pol. Ruri wedne. Vng. Tisztatorma. An. Pipes to convey water, a conduit pipe.] Canales, tubi, sive fistulae in fontibus, quibus aqua vel alius liquor emititur: à sono dicitur, quem edit aqua per eos erumpens. Iuvenal. Satyr. 6: Effigiemq; dea longis siphonibus implent. Plin.lib.2, de aqua in summa juga erumpente: Quo spiritu acta, & pondere terræ expressa siphorum modo emicat.

Siphunculus, li, diminutivum est à siphone, Exigua fistula ex ære, vel marmore, aliave materia, ex qua aqua exilit è fonte. [ό μικρὸς ἡ βροχὴ σίφων, τὸ ενφένειον. Gall. Petite stringue ou petit tuyau. Ital. Picciol canone è conduit da aqua. Ger. Ein wasserdröhlin brunndröhlin. Hisp. Pequenno aquatocho, o atenor de agua. Pol. Kurka, kurek. Vng. Tisztatorma. Ang. A cocke in a cunduite, or a little cundite pipe.] Plin. ad Apollinarem: hoc fonte crater, circè siphunculi plures miscent jucundissimum murmur.

Sipo, as, are, Antiquis in usu erat pro spargere. [Τὰ πιζέραχαὶ πιζέραχαὶ, πιπάδη. Ger. Vergeßde/aus sprechen. Bel. Verdoen/verstroyt. Pol. sytam. Vn. El hincdm. Ang. To sprinkle or scatter abroad.] A quo manserunt composita Dissipatio, insipo, & obsipo: quorum significationem explicuimus suis locis.

Siquando, adverbium temporis, Si aliquando, vel si aliquo tempore: primam producunt, & acutam habet. [ἄντοι. Gall. Si quelque fo. Ital. Se qualche volta, se pur una volta. Ger. Wenn etwan. Bel. Wanner. Hisp. Si alguna vez. Pol. Iszikiedi. Vng. Ha ralaha. Ang. If at any tyme.] Cicero. de Amicitia. Non erunt ergo homines divitiis afflentes audiendi, si quando de amicitia, quam nec usu nec ratione habent cognitā, disputabunt.

Siquidem, antepenultima acuta, componitur ex si, & quidem: quavis Si, per se producatur, ibiq; cor�a sit, nec significacionem partium habeat ex quibus componitur. Significat enim nam, seu quoniā. [Ὥχι. εἰ. Gall. S'il est ainsi, car. Ital. Se pur, poi che, perche, certamente. Ger Dann je diewelt. Bel. Want. Hisp. Ciertamente. Pol. Ponieważ, gdż. Vng. Mert. Ang. For, if it be so.] Cicero. Dolab. Gratulor Baüs nostris, siquidem, ut scribis salubres repente factæ sunt. q Ponitur & pro Si certe, dubitative conjunctione. Asinus Cic. Nam & robur, & sibiles militum interierit, siquidem quæ neutantur vera sunt. Columel. in Praef. lib. 1: Accedit huc, quod ille, quem nos perfectum esse volumus agricolam, siquidem artis consummatæ non sit, nec in universa rerum natura sagacitatem Democriti, vel Pythagoræ non fuit consecutus: multum tamen profecrit, si usu Tremellios, Sasernasq; & Stolones nostros æquaverit. Terent. Evnuch. Biduum saltem ut concedas solūm. P.H. Si quidem biduum: & non fiant isti viginti dies. Verum in hac significatione duæ divisæ dictiones esse evidenter: unde Si producendum est, quum in composita dictione corripiatur. Profertur tamen testimonium ex Ovidio, in quo Si, corripi valunt, etiam extra compositionem: id autem est hujusmodi: Qua mihi ventura est, siquidem est ventura senectus. Quum delit numeris ipsa juvēta suis? Sic enim legit Laurentius Valja: quum tamen emendatores codices genuinam legctionem hanc esse ostendant: si qua est ventura senectus.

Siquis, siqua, siquod, vel siquid, compositum à quis: Quod si aliquis. [έντις. Gall. Si aucun, si quelqu'un. Ital. Se alcuno. Ger. So einer oder jemand/viele jenen etwas. Hisp. Si alguno, si alguna. Pol. Iszikiedi. Vng. Ha ralaki. Ang. If any one, or if any.] Plin. Epist. 6.lib. 3: Nec vitia, si qua sunt, celant. Siquis alias, ἄντες, clausula est in primis elegans, qua utimur quum significare volumus quempiam in re aliqua vehementer excellere: ut, Varro totius antiquitatis, si quis alias, peritissimus: id est, Aut Varro peritissimus est antiquitatis, aut nemo. Suetonius in Claudio: Siquidem aliud & se liberum esse.

Siremps, Vox antiqua, & prorsus obsoleta: qua tamen Catonem ultim tradit Festus, pro eo quod omnino dam rei alicuius similitudinem refert: quasi similia res ipsa.

Sirriasis, hujus Sirias, f. t. [σιριατικ. Ger. Ein entzündung am hinteren hinkhäutte der jungen kindern.] Inflammatio est partium

earum, quæ circa cerebrum aut ejus membranas sunt, ~~οὐαὶ τὰς οἰδιὰς~~, quo est capitis inflammatione labore. Plin. lib. 20 cap. 10: Ofibus in canino fino inventis, adustio infantium, quæ vocatur sirias, ad alligatis emendatur. Idem lib. 22. cap. 21: Folia infantium ustulationibus: quod sirias vocant, illata medentur.

Sirpēa vches, quæ virgis, ut inquit Varro, sirpatur: id est, colligando implicatur, in qua stericus aliudve quid evicitur. [Pol. Βούλγκεστιν δεινωνισμόν γνωστόν παραγόντι.] Hinc sirpula diminutione factum vocabulum, quo usus est Lucilius: Tintinabulum abest hinc, sirpiculæq; oletorum.

Sistro, as, are, Est colligando implicare. [Pol. Oppiatanie.] Varro ~~αἴσιοι μήνις~~: Cupas vinarias sirpare noli. Ex Noxio.

Sirrhūs, oīpp. Suide, Cuniculus sive fossa subterranea, in qua frumentum quād diutissimè incorruptum asseratur. [Pol. Łoch.] Vide infra in dictione SIRSIS.

Sirrls, oīpp., sive Sirrhūs, duplicato r, oīpp. Suidz, Spelunca subterranea, condendo servandoq; frumento accommodata. [Pol. Podziemne w doliech jeta chowanie.] Varr. lib. 1. de Rustic. cap. 57: Item hujus generis granaria alia quidam habent sub terra, ut speluncas, quas vocat sros: ut in Cappadocia, ae Thracia, Russia & Moscovia: alii, ut in Hispania citeriore, puto, ut in agro Carthaginensi & Oscensi. Horum solum palēis subterraneis, & curant ne humor aut aer tangere possit, nisi quād promittit ad usum. Vide in SIRSIS.

Sis, pro si vis dixeré veteres. Ad verba enim imperativa, quia videbantur contumeliosa, addebat sis, pro, si vis: ut Facis, Vide sis. Plaut. in Amph. Modò sis veni' huc, invenies infornum. Cicer. pro Sext. Roscio: Age nunc, refer animum sis ad veritatem.

Sisamus, (quod hic pro Paphlagonia urbe corruptè legebatur) Vide in SESA MVM.

Sisara, æ, pen. corr. Plin. [Ger. Heyd/ein ständte also genannt.]

Sisårön, sive Sisaram, sisari, pen. corr. oīceq; Herba est pastinacea nō dissimilis, quæ Latinè siser appellatur. Vide paulò post in dictione SISER.

Sisēr, crīs, n. t. oīceq; Dioscoridi. Herba est pastinace non dissimilis, quæ hodie vulgo Servilla sive Chervilla appellatur. [Ger. Girgete, Gitlin. Pol. Kucmorka.] Ejus duo sunt genera, sativum & erraticum. Sativum, caule habet angulosum, folia oblonga, & in extremitatibus incisa, semen latum, & foliaceum, radices candidas, jucundi gustus, esuq; gratissimas. Sativi rursus duo sunt genera, floris colore distincta. Nam quod ex iis majus est, flores habet luteos, minus candidos. Erraticum vero caule est bicubitali, foliis biximellæ, sed majoribus, flore luteo, & umbella anethi, semine lato & rotundo, ut sativum, radice tenui & longa. Plin. lib. 19. cap. 5: Inter medicina dicendum siser: quod ipsum Tiberius princeps nobilitavit: flagitans omnibus annis à Germania. Gelduba appellatur castellum Rheno impositum, ubi generositas præcipua. Inest longitudine nervus, qui in decostis extrahitur, amaritudinis tamen magna parte relata, quæ mulso in cibis temperata, etiam in gratiam vertitur.

Sison, oīceq; Semen est exiguum, in Syria nascens apio simile, nigrum, servens, & oblongum. Vide Dioscor. lib. 3.

Stito, is, stiti, sine supino, n. t. State facio, coērceo, reprimo, seu retineo: [ΤΗΛΙΟΝ, θεμελίδι. ιψι, ιψι, αετονοῦ. Gall. Retenir & arrêter, préférer, faire compavoir. Ital. Fermare, reprimere. Ger. Statten/stillstellen. Hisp. Entancar. Pol. Zastanowiam. Vng. Meg akatot. Ang. To make to tarry or stand still, to appear as one doth sued in the law, to stoppe or hold back.] ut Siste gradum, Siste lacrymas.

Plinius: Sanguinis profluviū silit herbæ paeoniae semen rubrum. Alvum sistere: id est, reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6: Capita bis aqua mutata cocta, alvum sicutur, &c. Fugam sistere, Liv. 10. bell. Pun. Ibi Syphax dum obequitat hortium turmis, si pudore, si periculo suo fugam sistere posset, equo, &c.

Profluviū genitale, vel sanguinem sistere. q Quandoque ponitur pro sui copiam facere, & se præsentem exhibere: ιψι, ιψι, ιψι, ιψι. Cicero ad Atticum: Des operam id quod mihi affirmasti, ut te ante Caledas Ianuarias, ubique erimus, fitas. Idem 3. Offic. Vas factus est alter ejus sistendi, ut si ille non revertisset, morientum esset ipsi. q Sistere etiam pro confidere & stare. ιψι, ιψι. Cicero 5. Verr. Qui Rem publicam sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem judicia referantur. q Quandoque est confirmare, corroborare, & quasi nutritam fulcire. ιψι, ιψι, ιψι. Virgil. 6. Aeneid. Hic rem Romanam magno turbante tumultu Sistet eques. q Hujus verbi præteritum est Stiti, non, ut quidam existimat, steti: supinum autem nullum habet. Nam statum, à sto, non à sisto deducitur. Vnde & stator lupiter à stando, non à sistingendo, cognominatus est. Priscianus præteritum hujus verbi statui esse existimat: quod certè à verbo statuo esse constat, quemadmodum & supinum statutum. Stiti autem verum verbi hujus præteritum esse, in Noctibus suis Atticis docet Gellius: cuius hæc sunt

*h*esunt verba: In libro veteri M. Catonis, qui inscribitur Contra Tyberium exulem, scriptum sequidem sic erat: Quid si vadimonium capite obvoluto stitifles? Reste ille stitifles scripti, sed falsi, & audaces emendatores, exscriptos per libros fecerunt, tanquam stitifles vanum & nihil verbum esset. Quia potius ipsi nequam & nihil sunt, qui ignorant stitifles dictum à Catone, quoniam susteretur vadimonium, non facietur. Quibus ex Gellii verbis quum satis constet, stiti si fo præteritum esse, non steti, illud quoq; obscurum esse non potest, supinum stitum esse, non statum: statorisq; appellatio sem non à sistendo, sed à stando esse deducatur. Verum quoniam hoc ad presens negotium non multum pertinet, omne hanc disputationem suum in locum reservabimus, quo ex professo de vocis ejus significatione sumus acturi. q Verbi huius composita sunt, absisto, assisto, consisto, circunstilo, desisto, existo, insisto, obsisto, persisto, & resisto: quorum significata vide suis locis.

*S*tator, oris, verbale; m.t. Apparitor, viator, qui magistratus præstò est, ut illius iussu quemlibet accersat, & corā illo sista: a iugi astandi munere dictus. [ΓΔΙΩ schoter. xλητη. Gall. Mesfer, sergeant, ou huissier. Ital. Uffiziale, birro, razzo, mezzo, famiglio de la corte. Ger. Ein Stadtschreiber der stadt muss und warten wo man ihn hin schickt ein Weisheit. Hisp. El que est à en pied devant el principe par lequel il sera. Pol. Mieczki si uga, icem, wojni. Vng. Poroslo. Ang. A beadle or sergeant, a sommer which warrieth men to appare.] Cic. lib. 2. Epist. Ut ad te statores meos, & lectores cum literis mittrem. Idem lib. 9: Præstò mihi fuit stator ejus cum literis, quibus ne venirem denuntiabat. q Stator item Iovis cognomen fuit apud Romanos, Græci στάτος, vertunt, nonnunquam etiam ιστός: inde dictum quod Romanos à Sabiniis in fugam versus stare fecerit: qua de re sic scribit Liv. lib. 1. ab Urbe: Ut Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies, fuscaq; est ad veterem portam Palatii. Romulus & ipse turba fugientium actus, arma ad celum tollens: Iupiter tuis (inquit) ayibus jussus hic in Palatio prima urbi fundamenta jecit: armis jam scelere emptam Sabini habent: inde huc armati superata valle media tendunt. At tu pater deum, hominumq; nunc saltam arce hostes, deme terrorem Romanis, fugamq; secundam fuisse: hic ego tibi templum Statori lovi, quod monumentum sit posteris, tua praesenti ope servatam urbem esse, voveo. Hæc precatus, veluti si sensisset auditus preces: Hinc exquisit, Romani Iupiter optimus maximus resistere, atq; iterare pugnam jubet. Hæc ille. Cicero aeneam iret in exilium: Iupiter Stator, quem verè hujus urbis statorem majores nostri nominavere: cuius templum à Romulo vicitis Sabiniis in Palatii radice cum victoria est collocatum.

*S*istrum, sistri, n.s. [στήρησις. Ger. Ein Egyptisch Pfaffenglocklein. Pol. Βαρεγκός, κλεκός ννας.] Crepitaculum cneum, quo Aegypti sacerdotes in Iidis sacris uti solebant: ita dictum dñi 18 ean: hoc est, à qua timore, propterea quod concussum, argutum, sonorumq; ederet tinnitum. Ovid. 2. Amor. Per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi. Apuleius: Aereis & argenteis, & aureis sistris argutum tinnitum constrepentes. Mart. lib. 14: Si quis plorator collo tibi vernula pendet, Hæc quatiat, tenebra gatcula sistra manu. Hoc instrumentum apud Aegyptios vicem tubæ exhibebat. Virg. 8. Aeneid. patrio vocat agmina fistro. Ovid. 3. Amor. eleg. 8: Quid nos sacra juvant? quid aunc Aegyptia profunt Sistra? quid in vacuo secubuisse toro?

*S*istratus, ca, cum, Sistrum tenens: quod est proprium epitheton sacerdotum Iidis. Mart. lib. 12: Linigeri fugiunt calvi, sistra taq; turba.

*S*isymbrium, a.s. [σισύμβριον. Gall. Balsamite, menthe romaine, cresson. Ital. Balsamita, menta aquatica. Ger. Wasserkeksig/Brünnchenkeksig/wildes quendel. Hisp. Yerba buena de agua, axedrea. Pol. Lebroska. Vng. Kakukfű. Ang. Wild tyme or creeping tyme.] Herba genus est, teste Dioscoride, quod alio nomine serpyllum sylvestre vocatur. Nascitur in solo inculto, mentha horrensis simile, odoratus tamen, & latiore folio. Officinæ balsamicae vocant. Solet autem hæc herba unâ cum myrto coronis adhiberi. Ovid. 4. Fasti: Cumq; sua dominæ data grata sisymbria myrto. q Est præterea aliud Sisymbrii genus, locis riguis gaudeat, quod alii Cardaminam, alii sion, vulgus autem Nascentiam aquaticam vocat. Vtriusque meminit Dioscor. lib. 2. cap. 120.

*S*isyrinchion, σισυρίχιον, Bulbi genus, cuius imē radices hymene crescunt: verno autem tempore, quum apparuerit viola, minuantur ac contrahentur, bulbo interim pinguecent. Autor Plin. lib. 19. cap. 6.

*S*itanion, σιτάνιον, Frumenti genus, quod quoniam tertio à satum mense metitur, à Græcis σιτάλων, à Latinis etiam trimestre dicitur, toti Alpino tractui, atque adeò frigidioribus omnibus regionibus notissimum certissimumq; agricolis famis levigata, quoties aut nives altiores, aut aquæ affluentiores matutam sationem prohibuerunt. [Pol. λερύτο.] q Hinc Sitas-

nus panis ex Sitano frumento confectus. Plin. lib. 22. cap. 23. de panis generibus loquens: Sitanius: hoc est, trimestris inclusa in facie, aut desquamata cum melle aptissimè curat. Sitachia, σιτάρχια, Annonæ vel commenatus præfectura: Sitachus annona vel commenatus præfectus. [Pol. Τετράσιτονος ομηλία των ανθεών.] A Græco ἀντρον, sive ἄντρον, quorum illud cibum, hoc frumentum significat: & δέκα, quod magistrum denotat, sive præfecturam.

*S*icella, Vide SITULA.

*S*iticines, pen. corr. Disti sunt, teste Gellio, qui apud sitos canere soliti essent: hoc est, vita functos, & sepulcro ad tempus conditos. Plura de hoc Gell. lib. 10. cap. 2, ex sententia Attici Capitonis, & Nonius de Proserpina. Sitis, hujus sitis, f.t. Est appetitus bibedi. [ΝΗΣΙΣ ισάμη πηνία ισιδεῖς] ΗΝΗΣΙΣ ισιδεῖς. Ιψ. Gall. Sof, conuoitise, & enus de boire. Ital. Sete. Ger. Dürst. Bel. Dorst. Hisp. La sed, appetito de bever. Pol. Pragnicie. Vng. Zomuisag. Ang. Thirst, or appetit of drink.] Cic. 1. de Finib. Quum cibo, & potionē famis, sitisq; depulsa esset. Idem 2. de Fin. Est ne quæso, inquam, sitienti in bibendum voluptas? Quis istud, inquit, posset negare? Eadēm ac, inquam, quæ restincta sitis? Ita alio genere: nam restincta sitis stabilitatem voluptutis habet, inquit: illa autē voluptas ipsius restinctionis in motu est. Virgil. 5. Aeglog. Tale tuum carmen nobis divine poëta, Quale sopor seculis in gramine: quale per ætā Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. q Per translationem etiam sitis dicitur nimia rei alicujus aviditas. Cic. in Parad. Neq; enim unquā expletur, nec satiatur cupiditatis sitis. Horat. 1. Epist. 18: Quem tenet argenti sitis importuna, famesque.

*S*itio, is, ire, n. q. Appeto bibere, sitilaboro. [ΝΗΣΙΣ ισάμη διψάσι. Gall. Ausir soif. Ital. Hauer sete. Ger. Dürstendurst haben. Bel. Dorst hebben. Hisp. Hauer sete. Pol. Pragne. Vng. Zomuhorzo. Ang. To thirst.] Cic. in Pison. Ipse cum paucis ad portam sitiens perveni, Transfertur etiam ad plantas, quæ tunc sitire dicuntur, quum sicciores sunt, humoremq; desiderant. Cic. in Orat. Translatione fortasse crebrior, qua frequentissime sermoni omnis utitur non modò urbanorum, sed etiam rusticorum: siquidem est eorum, gemmari vites, sitire agros, lœtas esse segetes, luxuriosa frumenta. Virgil. 4. Georg. Quum sitiunt herbæ, & pecori jam gratior umbra est. q Ali quando etiam Sitire accipitur pro vehementer cupere, sicut sitis pro vehementi rei alicujus aviditate. Iustinus: Satiare sanguine, quem semper sitiisti. Cic. ad Qu. Frat. lib. 3: Nec sitio honores, nec desidero gloriam, Idem 5. Philip. Etenim aderat L. frater gladiator Asiaticus, qui Myrmillo Mylasis depugnarat, sanguinem nostrum sitiens. q Passivo sitior, usus est Ovid. lib. 1. Fast. Quod plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ.

*S*itens, sis, participium, & aliquando nomen, & ponitur pro cupido, avido: [ΝΗΣΙΣ ισάμη διψάσι, διψάσι. Gall. Qui a soif, sete. Ital. Chi a sete. Ger. Dürstendurst habend. Hisp. Que tiene sed. Pol. Pragnaci. Vng. Zomuhorzo. Ang. With great desire and thirst.] Cic. 4. Tus. Nec sitiens quid appetens.

*S*iticulosis, a, um, Sitim afferens. [ΝΗΣΙΣ ισάμη διψάσι. Gall. Sans humeur, effardé & alteré. Ital. Chefa sete. Ger. Das durst bringt. Hisp. Cosa que hace sed. Pol. Pragnie ciniaci. Vng. Zomuhorzo. Ang. Very thirsty, without humour, drie.] Plinius lib. 23. cap. 6: Melimela, & reliqua dulcia stomachum & ventrem solvunt, siticulosæ, æstuosa, sed nervos non lœdunt: q Interdum significat siccus, aridus, & vehementer sitiens. [διψάσι. Gall. Qui a grande soif: effardé & alteré. Ital. Chi a grande sete. Ger. Das duri und durstig. Hisp. Cosa que tiene mucha sed.] Loca siticulosæ. Colum. lib. 23. cap. 6: Sed si aspera, & siticulosæ loca arboribus obserenda sint, neq; populus neq; ulmus tam idoneæ sunt, quam ornii. Horat. 3. Epod. Nec tantus unquam siderum insedit vapor siticulosæ Apuleiæ.

*S*iticundiæ, Vehementer sitiens: & per translationem idem quod siccus, & humoris omnis expers. [ΝΗΣΙΣ ισάμη διψάσι.]

*S*itocomiæ, f.p. [σιτρογύια. Ger. Römerherrl. Ämpf, proutlandmetzerey. Pol. Vrjad tego ktori σιτρογύια.] Dignitas eorū qui frumentum & annona curabant. Qui verè magistratu hoc fungebantur, σιτρογύια dicebantur: quasi τὰ σιταρά γύμναι, quasi præfeci seu curatores annonæ. Arcad. 1. Munerum, de Muneribus & honoribus: Personale munus est, cura emendi frumentis.

ti & olei: nam hanc specierum curatores, quos *στρέψεις*
Græci vocant, creari moris est.

Situla, *s. p.* Vas est ad hauriendam aquam accommodum: à stiendo dictum, quod aquam sitiat. [2] 7 deli *T* chadh. *χαλκη*, *χαλκη*. Gall. *Seau ou seille à porter eau*. Ital. *Secchialla*. Ger. Ein geschrift mit dem man wasser schöpfst / ein tubel / schaffen. Bel. *Enem emer/ater*. Hisp. *Herrada para sacar agua*. Pol. *Wadro, waborek*. Vng. *Kaponya*. Ang. *A paile or bucket to drawe or carie water in*] q Nonnunquam etiam urna, è qua sortes ducuntur. Plautus Casin. Et situlam buc tecum afferio cū aqua, & sortes. Plaut. in Casin. Sortiar illa in situla.

Sitella, *læ*, diminutivum est à Situla. [χαλκηδον. Gall. *Petit seau, petite seille à porter eau*. Ital. *Secchicella*, picciola secchia da portare acqua. Ger. Ein klein geschrift mit dem man wasser schöpfen/etwa schöpft/etwa gäze. Bel. *En talle*. Hisp. *Pequena herrada para sacar agua*. Pol. *Waborecik*. Vng. *Kaponyatka*. Ang. *A little paile or bucket to carie water in*] Quemadmodum Matella à matula. Accipitur frequenter pro situla sive urna, è qua sortes duci consueverunt. Livius 5. bel. Pun. Tribuni populum summoverunt: sitellaq; allata est ut sortirentur, ubi Latini suffragium ferrent. Plaut. Cas. *Conjiciam sortes in sitellam, & sortiar Tibi & Chalino*.

Situs, *a, um, Positus*. [στόθι μανάθη κείειν. Gall. *Situe, mi, & posse*. Ital. *Posto, messo*. Ger. *Gelegt oder gesetzt*. Hisp. *Puesto, situado*. Pol. *Pol'ogenie*. Vng. *Helyhexetes*. Ang. *Placed, situated*.] Liv. 10. Bel. Pun. Ea sinum ab alto claudit, in quo sita est Cartago Terent. in Adelphis: In te spes omnis Hegio nobis est Cicer. 1. de Finibus: Est autem situm in nobis, ut & adversa quasi perpetua obliuione obruamus, & secunda jucundè ac suaviter meminerimus. q Accipitur aliquando situs, pro conditus. Tacitus lib. 3: *Vrbemq; Philippopolim à Macedone Philippo fitam*. q Situs præterea dicitur pro sepulto. Plaut. in Miles: Scio crucem futuram mihi sepulcrum: ibi enim mei majoris sunt siti.

Situs, *tus, m. q.* Lasugo ex humore creato, præsertim in locis Sole carentibus. [ωρχησ, δέρος. Gall. *Chansiture, mossifure, & relend, crasse & ordure*. Ital. *Sito, ruto, ruffa, mussa*. Ger. *Schimmel oder schmiedigheit/die grame wollechtige materie so von seite entspringt*. Bel. *Mos*. Hisp. *Suerdad, moho*. Pol. *Pleśn*. Vng. *Peniz*. Ang. *Ordure and mossiness in a wet place where the sunne shyneth not*.] Valla lib. 6: Situs, fôrdes, & illuvies illa, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non repurgatur. Virgil. 6. Aeneid. Sed me justa dñum, quæ aunc has ire per umbras. Per loca senta situ cogunt, noctemq; profundam. Imperii egre suis. Solet autem in locis situlentis odor quidam teter & foedus olfactantium naras offendere, qui & ipse situs dicitur. Plin. lib. 21: *Pessimum esse crocum quod situm redolet*. q Accipitur & situs pro squallore quodam corporis, quū scilicet cultu omni neglecto corpus horriditatem quandam, & ingratum contrahit odorem, quem etiam pñdorem dicimus, cuiusmodi libro 5. describit Lucretius: Foeda situ macies. q Quinetiam vitibus ipsis Colum. lib. 5, situm assignat: *Item verò (inquit) muscus qui more compedit crura vitium, & vineta comprimit, situq; & vetero macerat, ferro distringendus, & eradendus est* q Accipitur aliquando situs pro torpore & inertia ex diuino otio. Virgil. 7. Aeneid. Sed te vieta situ, veriq; effeta senectus. O' mater, curis nequicquam exercet. Quem locum explicans Donatus: Situs, inquit, est corruptio ex humore & diuinitate contrafacta, qua detinores hant species, uno in loco prolixo tempore constituta. Vnde Senectus vita situ, quasi otio, & nihil agendo corrupta. Huic non dissimile est illud apud Virg. 1. Georg. Et segnem patiere situ durescere campū: id est, quiete & intermissione arandi. q Situs præterea dicitur qualitas, & positio loci. [στόθι μανάθη πολύπολις τεύμηθ. τοποθεσία Gall. *Situation, sitiette*. Ital. *Situazione*. Ger. *Gelegenhett*. Hisp. *El sitio è disposition de lugar*. Pol. *Pol'ogenie*. Vng. *Helyhexetes alias*.] Cæsar 5. bel. Gall. Sub castris ejus yagabantur, aliás ut situm castrorum cognosceret, aliás collocandi, aut terrandi causa.

Sive, conjunctio, quum ex si & ve composita sit, duorum generum vim simul obtinere videtur. [τονισ, στρέψεις. Gall. *Oubien, onfi, soit que*. Ital. *O, ouero, che*. Ger. *Gib, oder*. Hisp. *O. Pol. *Iestí, albo, badz, chocqz**. Vng. *Akar, anagy*. Ang. *Or elles*.] Itaq; quum orationem inchoat, minime mirum est, si prætermorem aliarum conjunctionum tres minimum sensus postulat, quum & si continuativa suam apodoſin, & vel alteram disjunctivam exigit: ut, Sive me amas, sive odisti, non magis æstimao. Ali quando quatuor. Ovidius in Epist Penelopes: Sive quis Antilochum narrabat ab Hectore viñtū, Antilochus nostri causa timoris erat: Sive Menetiadem falsis cecidisse sub armis, Flebam successu posse carere dolos. q Aliquādo simpliciter pro Vel ponitur. Cic. ad Qu. Frat. Quapropter hoc te primum rogo, ne cōtrahas, aut demittas animum, néve te obrui, tanquā fluctu, sic magnitudine negotiū finas, contraq; te erigas, & reflatas, sive etiam ultio occursas negotiis.

SMA SME SMI SMY

S. ante **M.**
Smärägdites, σμαργράδιτες. Gemma viridis colonia, quam illo nomine carchedoniam vocat, quod circa Carchedonem: hoc est, juxta Carthaginem legebatur. Vide Plinium libro 37. cap. 5.

Smärägdus, m. f. [σμαργράδη]. Gall. *Vne esmerande*. Ital. *Smeraldo*. Ger. Ein Smaragd/ ist ein grün edelstein. Hisp. *La esmeralda piedra preciosa*. Pol. *Smaragd*. Vng. *Smaragd*. Ang. *A smaragd stone*.] Gemma viridis & translucida, tertiam in ordine gemmarum nobilitatem obtinens. Plin. lib. 37. cap. 5: Tertia autoritas smaragdis perhibetur pluribus de causis. Nullus coloris aspectus jucundior est. Nam herbas quoque videntes & frondes avidè spectamus: smaragdos verò tanto libertius, quoniam nihil omnino viridi comparatum illis viret. Præterea soli gemmarum contuit oculos implent, nec latiant. Martialis lib. 5: *Sardonicas, smaragdos, adamantas, jaspides uno Portat in articulo*. Ovid. 2. Amor. Eleg. 6: *Tu poteras vides pennis heberat smaragdos*. q Est autem smaragdus fætē generis masculini, ut sapias apud Plin. lib. ult. cap. 5. Apud Suidam tamen invenitur articulo foemino junctum.

Smäris, idis, σμαρισ, Piscis exiguus genus mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele cerrum vertit. Plinius libro 32. capite 2: *Muleribus lactis copiam facit glauciscus è jure sumptus, & smarides cum pisanâ sumptæ, vel cum scenculo deçoctæ*.

Smegmā, smegmatis, n. t. [σμέγματος, σμέγματος. Gall. *Sewa, netto yement, ce qui sert à nettoyer*. Ital. *Sapone*. Ger. *Stoffen/obetw jedes so reinigt und abschürtet*. Hisp. *Xabos*. Pol. *Myd'ō*. Vng. *Zappan*. Ang. *Sope, or any thing to cleanse with*.] Sapo, aliudve quid abstergendi habens facultatem. *Διὰ τὸ σμέγμα, quod est abstergere, live purgare*. Plin. libro 22. cap. 25: Si verò coeli aqua decoquamus, succus ille smegma fit, quo solent sovere gangrenas.

Smegmatis, adjективum. [σμέγματος, σμέγματος. Gall. *Qui a vertu & puissance de nettoyer, purger ou absterger*. Ital. *Cosacch ha virtù di purgare & nettare*. Ger. *Das die træfft hat zu reinigen oder ab zu schaben*. Hisp. *Cosa para limpiar*. Pol. *Rycz wselaka dia wschedzenia*. Vng. *Tizetto mine az Zappan*. Ang. *That hath force to cleanse, as soap*.] Idem quod absterlius. Plin. lib. 31. cap. 7: Sudorem cit, alium solvit in vino & aqua, ac copiose & smegmaticis utilis: hoc est, medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & deteriori.

Smecticis, a, um, σμεκτης, Quod habet vim abstergendi, unde smectica vis dicitur, quæ & smegmatica: id est, abstergia. Plin. lib. 30. cap. 4: *Omnia autem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi*.

Smilax, smilacis, penult. genitivi corr. s. t. [σμιλαξ Gall. *Vnabrennommé* if Ital. *Nassa, tasso*. Ger. *Everbawm*. Hisp. *Taxo*. Pol. *Ledzina*. Vng. *Merges regnies fa*. Ang. *An ewe tree*.] Arbor est abitem magnitudine & foliis referens, in Italia & Narbonensi Gallia, Hispania conterrâna, abundans: quam Latini, Dicordide teste, taxum appellant. Baccas habet lethales, in Hispania precipue. Ligno quoq; exitialis est, adeò, ut compatum sit lagenas viatorias ex eo cōfictas, ex iis biberentibus extio fuisse. In Arcadia verò etiam umbram lethiferam effundunt sub ea aut dormientibus, aut cibum sumentibus. Galli *Isium* vocant, puniceam arcibus materiâ suppeditans. q Smilax hortensis. [σμιλαξ επαγγελια. Gall. *F. Jeoles*. Ital. *Esgioli, felsi*. Ger. *Kleine fasseln/sind ein drei welscher bonen*. Hisp. *Fayones*. Pol. *Wie logroch, w' oski bob*. Vng. *Török bab*.] Frutex est hederae foliis, sed molioribus, caulinibus tenuibus, & capitulois vicinis fruticibus circunvolutis, qui in tantam altitudinem excentur, ut topiarias scenas representare videantur. Siliqua habet sœnogræci, sed longiores, & torosiores, in quibus semina includuntur remibus similia, inæqualiter fulvescentia. Aëtius unà cum recentioribus eandem hanc plantam esse existimat, quam alio nomine phasiolum appellant, non a illum quidem candidum, sed rubentem, qui & lobos & dolichos dicitur. q Est & similax aspera. [σμιλαξ ορχαῖα. Gall. *Smilax aspera*. Ital. *Hedera spinosa, rono cervino*. Ger. *Stehende winden/ oder schwefwinden/sieht sich wmb die jen ein und weinst die*. Hisp. *Rigworda*.] Frutex hederæ similis, densis geniculatis caulinibus, spinulos, fruticosis ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infusa omnibus sacris & coronis, eò quod lugubris sit, puella ejusdem nominis ob amorem Croci juvenis in hunc fruticem, aut in flores ejus commutata. Ovid. lib. 4. Metamorph. Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores. q Est & similax laevis. [σμιλαξ λεῖα Gall. *Lise*. Ital. *Voluchio maggiore*. Ger. *Blatt winden/gaungloch*. Hisp. *La campanella, cornicello mayor*.] Foliis hederæ non dissimilibus, sed molioribus, levioribus, & tenuioribus, nullis horrens spinis. Circunvolvitur arboribus: fructumq; parit lupini modo nigrum, exiguis floribus in cacumine perpetuis, multis, & rotundis.

Smýrnium, n. s. [σμύρνη. Ger. *Lybstöcke/wie man meynet*. Pol. *Lubjek*.]

Lubfek.] Herba est ex dāuci generibus, myrrhæ odore in referens: unde & nomen accepit. Vulgus *Levisticum* appellat. Descriptionem ejus vide apud Plin. lib. 12. cap. 15. Theophrastum lib. 6. cap. 3. & Diostor. lib. 2. cap. 77.

S. ante O.

Sobolēs, f.t. Proles, ab olefendo, i. crescendo dicta. [תְּבָדֵל מִינְיָם מִינְיָם תְּבָדֵל מִינְיָם] *sobolēs*. Gall. Rare, lignē, engeance. Ital. Successione, figliuolanza. Ger. Ein jucht / ge stolde / jungen / ausswachsende. Bel. Racomettingen. Hisp. La generacion o linea que desciende. Pol. Rosplodjenie. Vng. Magzat. Ang. Succession of children, offspring.] Plin. lib. 20. cap. 34: Amor utriusque sobolis æqualis. Cic. 1. Offic. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus etiam plures proprioqui: quæ propagatio & siboles, origo est rerum publicarum. Virgil. 4. Eclog. Chara ctum siboles, magnum Iovis incrementum. Idem 4. Aeneid. Saltē siquā mihi de te susceptra fuisset Ante fugam siboles. Cic. 3. de Legib. Censores populi ævitates, siboles, familias, pecuniasq; censeant.

Sobolēscō, scis, ere, n.t. Subnascor, succresco. [תְּבָדֵל מִינְיָם תְּבָדֵל מִינְיָם] *sobolēscō*. Gall. Croître & multiplier la lignée, se multiplier. Ital. Figliuolare. Ger. Sich vermehren / ausswachsen. Hisp. Crecer en generacion. Pol. Rozrodzam sie. Vng. Teroszom. Ang. To increase and multiply.] Livius 9. bel. Pun. illis Romanam plement, illis Latum juventutem præbuisse majorem semper, frequentioremque pro tot cœs exercitibus sibolecentem. Quò tamen in loco subolescentem potius legendum videtur.

Sobrīnī, m. f. Duarum plurimve sororum filii, quasi sororiæ. [*soñs*.] Gall. Cousins germani. Ital. Cugini germani, figliuoli di sorelle. Ger. Geschwister kind / jwæter Geschwister kind. Hisp. Primos hijos de hermanas. Pol. Czycyki bracia. Vng. Kes attyasi azonyi ay. Ang. Cousins germanes, sister sonnes.] Terent. in And. Quem video elte hic Crito sobrinus Chrysidis? Idem in Phorm. Eho tu sobrinum tuum non noras?

Sobrīus, a, um, Noa ebris, sanæ mentis. [*soñs*, *soñs*.] Gall. Sobre, sage. Ital. Sobrio. Ger. Rüchter / mäßig mit essen und trinken. Bel. Ruechter. Hisp. Cosa templada en beber. Pol. Trzeźwy. Vng. Isken. Ang. Sober, wise, temperate.] Terent. in Andr. Tu pol homo non es sobrius. Cic. 4. Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt quæ sobrii. Pocula sobria. Tibul. lib. 1. Eleg. 1: at ipsi bibebam Sobria supposta pocula vixtor aquæ. q Rura sobria: id est, in quibus antea viham non nascebatur. Statius 4. Syl. - sic vitifer sub palmitæ nudos Umbravit colles, & sobria rura Lyæsus.

Sobrītē, adverbium, Temperanter. [*soñs*.] Gall. Sobremēnt, segement. Ital. Sobriamente, saziamente. Ger. Im müßig mit essen und trinken. Hisp. Templanamente. Pol. Trzeźwie. Vng. Iskenon. Ang. Soberly, temperately.] Cicero. 1. Offic. Intelligemus quām sit turpe diffluere luxuria, & delicatè, ac molliter vivere, quāmq; honestum parcè, contineatè, severè, sobriè.

Soccūs, ci, per duplex e, Genus calceamenti, humilius cothurno, quod non tantum comedorum erat (ut apud Horatium: Hunc socii cepere pedem) sed etiam mulierum. [*soñs*.] Gall. Brodequin commun aux hommes & aux femmes. Ital. Foggia antica & scarpa. Ger. Soesthuh oder soestsei. Hisp. El abraca de madera & cuero. Pol. Skarpetka, kapcia. Vng. Kapca. Ang. A kind of boots, brodekins.] Sueton. de Calig. Sæpè gemmatas, depicting penulas iadutus, manuleatus & armillatus in publicum processit: aliquando sericatus & cycladatus ac modò in crepidis vel cothurnis, modò in spiculatoria caliga, nonnunquam socco muliebri.

Soccūlūs, li, diminutivum, Parvus soccus. [*soñs*.] Suetonius in Vitell. Pro maximo munere à Messalina petuit, ut sibi pedes præberet excaliciandos: detractumq; socculum dextrum, inter togam, tunicasq; gestavit assidue. Plin. lib. 9. cap. 35: Quin & pedibus margaritas, nec crepidarum tantum obstragulis sed totis socculis adducere.

Soccūtūs, Socculos gerens. [Pol. Skapcje obut. Vn. Kapca, kapca ryselsk.] Senecca libro 2. de Beneficentia: Parum enim sœde, funioseq; insolens fuerat, qui de capite consularis viri socratus audiebat nisi in os senatoris ingessisset imperator pectoris soccos.

Socer, certi, per. corr. m. f. Vxor meæ pater, à quo sœminatum. Socrus, uxoris meæ mater. [*shabéth* חַבֵּת chabéth, *shabéth* שַׁבֵּת shabéth]. Gall. La pere de la femme de marie, le beau pere. Ital. Socero, moglie padre della moglie, padre del marito. Ger. Schwäher. Bel. Ein Schwager. Hisp. El negro padre del marido è de la mujer. Pol. Ojciec mojego. Vng. Ipa. Ang. My father in law.] &c. Cic. 1. Offic. Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum soteris generi non lavantur. q Socer magnus, uxoris meæ avus, qui & prosocer dicitur: cuius relativum est progener. Sic etiam avus meus, socer magnus est uxoris meæ, illa illi pronurus. q Socer autem & socrus dicuntur, quia sibi genitum associat. Confoceros vocant, quorum filii inter se

matrimonio cōputati sunt. Verbi gratia. Egō illi cōsōcer sum, & ille mihi confocer est, cuius filio filia mea nupsit. Sōcērūs, ri, Idem qui & socrer. Plaut in Menach. Abiit socrerūs, abiit medicus, nunc solus sum.

Sōcīall's, Sociabilis, Sōcio, Vide SOCIVS.

Sōclūs, socii, m. f. Qui pari consilio, spe, & periculo rem aliquam cum altero aggreditur. [תְּבָדֵל חַבֵּר תְּבָדֵל rebih יְהִי reah étrang. regnare. Gall. Compagnon. Ital. Compagno. Ger. Ein Gesell. Bel. Ein medegesell / delachtich. Hisp. Companero. Pol. Towarzys. Vng. Tars. Ang. A companion, or fellow.] Cicero 5. Ver. Nam socii putandi sunt, quos inter res communicata est. Idem ad Att. libro 11: Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium. Lucan. libro 1: Nulla fides regni sociis. Virgil. 2. Aeneid. Addunt se socios Riphæus, & maximus armis Iphitus. q Hinc Romani socios suos appellabant, quos ita sœdere conjunctos habebant, ut bellis & pacis essent participes. συμπότες. q Inter negotiatorum quoque socii dicuntur, qui lucri danniq; communionem inierunt. Cicer. pro Q. Rose. Qui socium fallit, in virorum bonorum numero non est habendus. Societatis itaque conjunctio fortunatum, & periculi communionem importat: fitq; propemodum inter pares. q Comitum verò appellatio propriè ad eos pertinet, qui non tam sui causa, quām ut alium prosequantur, iter, aut expeditionem artipiunt. Cæsar de Labieno: Quum se victoria Pompeii comitem esse mallet, quām socium Cæsaris. q Sodales verò (ut Cajo Iurisconsulto placet) propriè dicuntur qui ejusdem sunt collegii: aut cerè qui rerum leviorum jucundiorumq; inter se sunt participes. q Hinc deducitur sœmininum Socia. [תְּבָדֵל chabéth, træggs. Gall. Compagne. Ital. Compagna. Ger. Ein Gesells / Gesell. Hisp. Companera.] Ut Tori sociæ: id est, uxor, quæ quum marito non prosperæ solùm fortunæ, sed & adversæ societatem init. Ovid. 10. Metamorph. Appellarq; tori sociam.

Sōci' Lātīnī, dicebant veteres conjunctè, quum tamen & de sociis: id est, Italis extra Latium, & de Latinis intelligenter: sicuti, æquum bonum, copula omessa pro æquum & bonum. Sic, Socii Latini nominis, pro, socii, & qui erant Latini nominis: nam Latini, quum ipsi quoque socii essent, proprio etiam nomine à reliquis Italis distinguebantur, & proprio tamen jure fruebantur. Vnde, jus Latin, & jus italicum, diversè posita. Erat igitur socii nomen generale, sicuti & sœderati: tamen enim socii sœderatique Latini, quām reliqui Itali. Livius lib. 21: Moverunt senatum, inquit, legationes socium nominis Latini, summa querelarum erat, cives suos, Romæ censos, plerosq; Romam commigrasse: quod si permitteretur, per paucis iustis futurum, ut deserta oppida, deserti agri nullum militem dare possent dixit, Socium nominis Latini, pro sœtiorum, & nominis Latini, quod idem Livius ibidem ostendit: subiungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex se domi relinquenter, dabat ut cives Romani fierent. ea lege male utendo, alii sociis, alii populo Rom. injuriam faciebant: nam & ne stirpem domi relinquenter, liberos spous quibusquis Romanis in eam conditionem, ut manumitterentur, mancipio dabant, libertinique cives essent: & quibus stirps decesser, quam relinquenter, cives Romani fiebant. hic duo sunt animadvertenda, primùm de quibus dixerat, socium nominis Latini, de hisdem intulisse sociis, ac nominis Latini: deinde, cùm in eo Sociis, ac nominis Latini, distinxisset, ac separasset socios à Latinis, uno tamen postea nomine simul omnes comprehendisse, cùm dixerit: Aliis sociis, aliis populo Rom. injuriam faciebant, ut appareat, quanquam Latini ac reliqui Itali non eodem jure essent, æquæ tamen omnes societas junctas fuisse populo Rom. est etiam eadem de te, versibus aliquot interjectis, ejusdem generis exemplum: Legem, inquit, de sociis C. Claudius tulit S. C. & edixit: qui socii ac nominis Latini ipsi majorésve eorum, M. Claudio, T. Quintio censoribus, postque ea apud socios nominis Latini tensi essent, ut omnes in suam quicunque civitatem ante Cal. Novembr. redirent. & lib. XLII. cum de hisdem loquerebatur. Posthumius, inquit, consul pro concione edixerat: qui sœtium Latinis nominis ex edito C. Claudii consulis redire in civitates suas debuissent, ne quis eorum Romæ, & omnes in suis civitatibus censeretur: sexcēta sunt hujusmodi tūm apud hunc, tūm apud alios: quæ legendo, si quis voluerit, observet: Ex Pauli Manutii observationibus.

Sōci'ūs, a, um, adj. Et. Commune, quod est sœciorum. [תְּבָדֵל chabéth, regnare, træggs. Gal. Compagnon complice, allié. Ital. Compagno; complice. Germ. Gesellig. Hisp. Companero. Pol. Towarzys. Vng. Kör. Ang. Belonging to companions or followers.] Ovid 3. Metam. D: i manis exceptum locio dignatur honores: id est, hothonis sœciatate dignatur. Ovid. 5. Trist. Eleg. 1:1: Excent illi sœciæ commercia lingue. Virg 2. Aen. Primus se Danaum magna cōmitante caterva Androgeos off. it nobis sœcia agmina credens Inscius. Sœcia nox, quæ alicuius facinoris perpetrationem

perpetrationem juvat. Cicero. 2. Philip. Quum tamen tu nocte
socia hortantel libidine.

Sociālis, sociale, om. t. Quod est sociorum: ut amor socialis,
qualis esse solet inter socios. [συμμαχία, σύμμαχος. Gal. De co-
pagnie, d'alliance qu' d'alliez. Ital. Compagnie, da compagno. Ger.
Gesellig / das der Gesellen ist. Hisp. Coja perteneciente a tales com-
paneros. Pol. Towarzyski. Vng. Tarzalkodke. Ang. That is socia-
ble or beareth compaine or fellowship.] Ovid. 7. Metamorph. Mutua
cura duos, & amor socialis habebat. Anni sociales. Idem 2.
Tristium: Livia sic tecum sociales implet annos. Sociale bel-
lum, quod cum sociis gestum est. Fœdus sociale, Liv. 4. bellum
Macedon. Quum qui hostes nunquam fuerint, ad amicitiam
sociali feedere inter se jungendam coēant.

Sociālitēt, adverbium, quo usus est Horatius de Arte: non ut
de sede secunda Cederet, aut quarta socialiter. [σύμμαχος, συ-
μμαχος. Gall. Selon le droit de société & compagnie. Ital. Come se
conuene alle compagnia. Ger. Geselligkeit. Hisp. A compaannando
ð en compaña. Pol. Towarzyskie. Vng. Tarzalkodna. Ang. Lyk
companions, or like fellowes.]

Sociābilis, sociabile, om. t. Quod facile conjugitur alteri.
[σύμμαχος. Gall. Compagnable, qui s'accompagne. Ital. Compagnie-
uale, sociabile. Ger. Gesellig / das sie zusammen gesellen oder fügen
ist. Hisp. Coja compaña. Pol. skl. onni de towarzyswa. Vng.
Tarzalzaga valo tarzalkodo. Ang. Sociable, that beareth or hath com-
panie with another.] Plinius lib. 16. cap. 42: Eadem & curribus
maxime sociabilis glutino, in tantum ut fundatur ante quam
solida est. Livius bell. Maced. Meliora quoque exempla parte
altera posui, sociabilem consortium inter binos Lacedæmoni-
orum reges, salutarem per multa secula ipsis, patriæq;.
Sociālis, tatis, f.t. pro societate seu sodalitate. Vox est satis in-
frequens classicis scriptoribus, qua tam usus est Plinius Iu-
nior in Paneg. [הַבְּנָה הַבְּנָה chebräh. הַבְּנָה chebräh. קִרְבָּנָה.
Gall. Societé, compagnie. Ital. Compagnia. Ger. Gesellschaft.
Hisp. Compañia. Pol. Towarzyswo. Vng. Tarzalzag. Ang. Fel-
lowship, compagnie, societie.] Cicero 1. Ver. Video enim permulta
esse crimina, quorum tibi societas cum Vere ejuſmodi est,
ut ea in accusando attingere non audeas. Idem pro Quintio:
Cum eo tu voluntariam societatem coibas, qui te in heredita-
ria societate fraudarat. Liv. 8. bell. Maced. Decreverunt re-
nuntiandam societatem Achaeis. Livius 1. ab Urbe: Infida re-
gni societas.

Socio, as, a&t, p. Ilūgo: quasi sociū socio appono, cōsocio, con-
jugo. [הַבְּנָה mechabber. συναγέλλω. συναγάλλω. Gall. Accompagnier,
convoindre, associer, assembler. Ital. Accompagnare. Ger. Zusammen
gesellen oder fügen. Hisp. Accompaniar. Pol. Towarzysami. Vng.
Tarzalkodatoro selektozat tarzul adarom. Ang. To syne together,
so confederate, to accompane.] Cel. lib. 4: At si qui cum scientia
sociaverint diligentiam. Virgilius 1. Aeneidos: terræq; ma-
ritisque omnibus exhaustos jam casibus, omnium egenos,
Urbe domo socias. Ovid. 10. Metamorph. quod si felicior
esset, Nec mihi conjugum fata importuna negarent, Vnus
eras cum quo sociare cubilia vellem. q; Ejus composita sunt,
Afficio, Consocio, & Dissocio: quorum significata vide suis
locis.

Sociāns, tis, part. [הַבְּנָה mechabbár. συναγέλλω. συναγάλλω. Gall.
Accompagné. Ital. Accompagnato. Ger. Beigesell. Hisp. Accompa-
nado. Pol. Towarzyseni. Vng. Tarzalkodot tarzul adarot. Ang.
Accompanied.] Ovid. 2. Amor. Eleg. 7: Quis fuit inter nos soci-
ti corporis index? Idem in Ibia: Perpetuoq; mihi sociatam
sædere lecti.

Sociātēt, cis, verbale, f.t. [הַבְּנָה mechabbeth. συναγέλλω. συναγάλλω.]
Valer. Flac. 5. Argon. Sed me nuda fides, sanctuq; potentia ju-
sti Huc tulit, ac medii sociatrix gratia Phryxi.
Sociātēs, Antiquis in usu fuit pro socio: quod & Nonius au-
toravit. Plaut. in Aulul. Ibo intrat, atque illic socieno tuo jam
interstringat gulam.

Socōrs. Socordia. Vide SECORS.

Socrūs, hujus socrus, f.q. Vxoris mater, aut mariti: nam & ad
generum, & ad nurum referuntur. [הַבְּנָה chambóth. συναγέλλω.
Gall. Belle mere, la mere de la femme ou du mari. Ital. Socera, madon-
na, madre de la moglie o del marito. Ger. Ein Schwieger/des Ehemanns

oder Chefranten Mutter. Hisp. Suegra, madre de marido o mujer.
Pol. Swiecka, mojeżona mama. Vng. Napá. Ang. My wife's mother
or mother in law. } Cicero. pro Cluent. Nubit genro socrus, nullis
auspicibus, nullis autoribus, funestis omnibus omnium.
Claud. 1. in Eutrop. qualis venit arida socrus, Longinquam
visura nurum.

Sōdālis, hujus sodalis, m.t. Rerum lēitorum, lēitorumq; cum
altero part:ccps. [הַבְּנָה chaber תְּלֵי rechēb. συνατός, συνατός.
Gall. Compagnon proprement à boire & à manger. Ital. Compagno
de conviti. Ger. Ein Gesell in schlechten und geringen Sachen/Durchge-
sell/Büdgeschell. Hisp. Companero en los placeres. Pol. Towarzys.
pedisch, ręczach. Vng. Vigaság belyars nyicas tars. Ang. A com-
panion in eating and drinking.] Qui at. in Gladiatore: Et tempe-
stiva convivia. & pervigiles jocos, advocata sodalium turba,
solutus atq; affluens agerem. Cic. pro Planc. Quos tu sodales
vocas, officiosamq; amicitiam nomiae inquinas criminoso.
Virgil. 10. Aeneid. -nam Pallas ante ruentem Dunt fuit in-
cautum crudeli morte sodalis. Excipit, atq; ensim tumido in
pulmo ac recondit. Horat. 1. Car. Ode 63: Caris multa sodali-
bus, &c. Ovid. 1. de Arte: Heu facinus, non est hostis metuendus
amanti. Quos credis fidos, effuge, tutus eris. Cogitatum
fratremq; cave, fidumq; sodalem: Præbabit veros hæc ubi tar-
ba metus. q; Caius Iurisconsultus Sodales interpretatur, qui
sunt ejusdem collegii.

Sōdālitās, atis, f.t. Collegium, seu familiaritas, & convictus
multorum. [הַבְּנָה cheber הַבְּנָה chebräh. συνατία. Gall. Com-
munité, compagnie de gens bons & mangeans ensemble. Ital. Compa-
nia à tavola. Ger. Ein Gesellschaft als der Zusammbrüder/ Brüder-
schaft/ic Brü. Hisp. Compania en los plazeres. Pol. Towarzys.
wirna brüs. Vng. Tarzafag. Ang. Fellowship at table.] Cic. de
Senec. Sodalitates autem me Quæstore constitue sunt. Idem
pro Cælio: Fera quædam sodalitas, & planè pastoritia atque
agrestis germanorum Lupercorum.

Sōdālitūm, tis, n.f. Sodalitas. [הַבְּנָה הַבְּנָה chebräh. Ger.
Gesellschaft / Brüderschaft / Zusfft.] ad Herennium 4: Venit in
sedes quædam, in quibus sodalitum erat eodem die futurū.
Cic. pro Planc. Sed aliquando veniamus ad causam, in qua tu
nomine legis Licinius, quæ est de sodalitis, omnes ambitus
legis complexus es. Idem in Salust. Non ita est, sed abiit in so-
dalitum sacrilegi Nigidiani. Dulce sodalitū, Catul. Epig. 95.
Sōdes, Quidam adverbium precatiōnem vel exhortationem
denotans, arbitrantur. q; Priscianus putat esse verbum de-
festivum, quum ait: Quædam verba esse, quæ in usu deficiunt
personis, ut Cedo, Sodes, Salve, Ave, Furis, Infit, Inquam, Fo-
ret, Fio. Distum Sodes, pro si audes, ut Sis, pro si vis: Illlico, pro
in loco. Cic. in Orat. Libenter etiam copulando verba jungen-
bant: ut Sodes, pro si audes, Sis pro si vis. Soluto hoc verbo
usus est Plautus: Dic mihi, iugis, si audes quæ ducere vis uxo-
rem. Cernutus in Persium, Sat. 3.

Sōl, hujus Solis, m.t. Planetarum omnium medius & tempo-
rum dispensator, ut qui adventu suo diem, recessu noctem, ef-
ficiat. [הַבְּנָה schémech, חֶמֶשׁ. Gall. Soleil. Ital. sole. Ger. Du
Conn. Hisp. El sol. Pol. Sl. once. Vng. Nap. Ang. The sunne.] Di-
ctus Sol, quasi solus, quod unus sit, & non plures, ut sentit Ci-
cer. 2. de Nat. deor. quodq; tantam claritatem solus obtineat,
ut solus quū est exortus, obscuratio omnibus aliis appareat,
quanquam Varrus ostendit vocabulum esse Sabinum. Cic. 2.
de Nat. deor. Sol, qui astrorum obtinet principatum. Idem 1.
Tusc. Sol moderator &dux temporum. Idem de Somn. Scip.
Deinde subter medium ferè regionē Sol obtinet, dux & præ-
cepis, & moderator luminum reliquorū, mens mundi & tem-
peratio, tanta magnitudine, ut cuncta sua luce lustret, & com-
pleat. Virg. 3. Georg. Diffugunt, nō Eure tuos, neq; solis ad
ortus. Ibidem: & pascente rursus Solis ad occasum, quū frigidi-
us aëra Vesper Temperat, & saltus reficit jam roscida Luna.
q; A primo Sole: hoc est, statim post Solis ortum. Iuven. Sat.
2: officiu[m] ras Primo à sole mihi peragendum in valle Qui-
tini. q; Niger Sol: hoc est, infaustus. Hor. 1. Serm. Sat. 9: huccī
ne solem Tam nigrū surrexitse mihi? Sole novo. Virg. 1. Geor.
At quum sole novo terras irrorat Eous. Id est, oriente die &
sole adhuc recenti, necdum ferventi, ut interpretatur Servius.
q; Soles plurali numero, pro diebus legitimus. Virg. lib. 3. Aen.
Tres adeò incertos cæca caligine soles Erramus pelago. q; Et
soles, Solis splendores vel radii dicuntur. Martialis: Hyperbæis
objecta Notis specularia puros Admittunt soles, & sine face
dies. q; Item Soles, æstus, vel ardore Solis. Horat. 1. Epist. 21:
Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. q; Hinc in solo,
as, de quo supra 3. l. 2.

Solifēr, ra, rum, adiectivum. [הַבְּנָה aperte le-
sol. Ital. Chi porta il sole. Ger. Das die Sonnen dahat bringt. Hisp.
Quertrah el sol. Pol. Sl. once prinsipaci. Vng. Nap. borders. Ang.
That beareth or bringeth the sunne.] Seneca. Hercul. Octo: Aut
qui solifer suppositus plaga Vicino Nabathæ vulnus di-
rigit.

86

Soligena, *z. pen. corr.* [σόλιγενας]. Gall. *Né du soleil, de la race du soleil*. Ital. *Nato dal sole, di razza del sole*. Ger. *Von der Sonnen geboren*. Hisp. *Hijo del sol, o de linaje del sol*. Pol. *Narodzony sloneczny*. Vng. *Napival zöleidő*. Ang. *Engendred of the sunne*.] Vales. Hac. 3. Argon. *nec fama sece lit Soligenam Acten media regnare sub Arcto.*

Solaris, *solare*. Quod est *Solis*: [σόλιος]. Gall. *Du soleil*. Ital. *Di sole, solare*. Ger. *Der Sonnen*. Hisp. *Cosa del sol, solar*. Pol. *Sloneczny*. Vng. *Napszabó valo*. Ang. *Of the sunne*.] ut Radii solares, Annus solaris, quum sol expletio per omnia signa circuit, ad id unde digressus fuerat, redit, quod fit ferè CCC LXV. diebus & quadrante. q Solaris herba, teste Celsi, quæ Græcæ ἀλογέται dicuntur, quod se cum sole circumagat, etiam nubilo dicitantur est ejus sideris amor. Lumen solare, Ovid. 5. Trist. Eleg. 10.

Solani, *a, um, pen, prod.* Idem quod *solaris*, σόλανος. q Hinc subsolanus vetus, qui sub sole oriente nasci videtur, απηλώτης. **Solarium**, *ii, n.s.* Instrumentum in quo horæ ad solem contipiuntur, veruto umbram faciente, vel pinnula. [σολαρίου] ή τηλεσκόπιον. Gall. *Vn quadran ou horloge au soleil*. Ital. *Horologio del sole*. Ger. *Ein Sonnen zelt/Sonnen uhr*. Hisp. *Réloj de sol*. Pol. *Zegar sloneczny*. Vng. *Hora mutata zamos lewa aran, nap arnksara mutato hora*. Ang. *A dial*.] Cicero pro Quintio: Non ad solarium, non in campo, non in convivis versatus est. Id est, in eo loco fori Romani, in quo erat solarium, ubi otiosi dcambulare solebant. Primus Romanis hoc statuisse dicitur L. Papyrius Cursor ad ædem Quintini. duodecim annis, antequam cum Pyrrho bellatum est. Nam prius ortus tantum & occasus Solis nominabantur, post aliquot annos adjecto meridie. q Est item *solarium*, locus apicus in summa ædium parte, Solis calori fruendo accessimodatus. Græci σόλανος appellavit. Vlp. l. si arborum. ff. de Servitut. urban. præd. Si arbor in heliocampo, vel solario solem adimit, dicendum erit, quia umbram fecit in loco, cui Sol sicut necessarius, contra servitutem impositam fieri Plautus in Mil. Nam certò neq; solarium apud nos est, neque hortus ullus, neq; Fenestra, nisi clarata. q *Solarium pro rectigali*. Vide SOLVM, soli.

Solati, *m.s.* Dicuntur qui sole correpti sunt, quemadmodum Siderati, qui Sidere. [σόλατος]. Gall. *Gaster du soleil*. Ital. *Guastato corrotti d' sole*. Ger. *Kranke von der Sonnen hitz übertrieben wörd sind*. Hisp. *Guastados del sol*. Pol. *Od sl' onca gentilioni*. Vn. *Nap meg egerőt rostator*. Ang. *Burnt with the sunne*.] Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & *solaris* prosunt.

Solstitium, *ii, n.s.* *Solis statio*, quum sol ultrà non progreditur, sed retrocedere incipit. [σόλιος, τοπος]. Gall. *Solstice, le plus court ou le plus long de l'année*. Ital. *Solstizio, il giorno più lungo e il più corto dell'anno*. Ger. *Die wiberlehrung der Sonnen/ Sonnenwendung*. Hisp. *El mayor o menor dia del solsticio*. Pol. *Præstiponies sl' onca na insp krag*. Vng. *Nap meg terese*. Ang. *The standing of the sunne, when he goeth neither higher nor lower*.] Singulis autem annis duo solstitia sunt: unum æstivum, alterum hyemale. Sunt enim duo tropici, bybernum & æstivus. Hybernum est per quem sol transmittas octavam Capricorni partem solstitionis hybernum facit, quo tempore Sol altiores incipit circulos petere. Aestivus vero, per quem Sol octavam partem Canceris transmittens, solstitionis æstivum facit, quo tempore remeare Sol ad inferiores incipit circulos. Hoc autem Cæsaris ætate siebat octavo Calen. Ianuarias, quemadmodum Aestivum solstitionis octavo Cal. Iulii. Veium ea ratio hodie non nihil est mutata propter misuta supra CCC LXV. dies & quadrantem exuperantia. Hodie enim solstitionis æstivum incidit in ipsas Idus Iunii, quemadmodum hybernum in Idus Decembris. q Solstitionis tamē nomine veteres, si nihil adiceretur, æstivum sibi intelligebant. Virgil. lib. 1. Georg. *Humida solstitia, atq; hyemes optare serenas Agricolæ*. Nam quum hybernum solstitionis intelligi solebant, id non absoluè solstitionis, sed quum adiunctione brumale solstitionis nominabant. Colum. XVI. Cal. Ianu. quum Sol in Capricornū transitum facit, brumale solstitionis.

Solstitialis, *le, om. t, ad solstitionem pertinens*: [σόλιστιλις]. Gall. *solstitial, du solstice*. Ital. *Solstiziale*. Ger. *Das zu der Sonnen wiberlehr gehört*. Hisp. *Solsticial*. Pol. *Prinalegas do obrojewa sie sl' onca*. Vng. *Nap meg teresere valo*. Ang. *Belonging to the time when the sunne is at the fardest*.] ut Circulus solstitialis: id est, tropicus Canceris. Plin. lib. 2. cap. 11: Item quia circa solstitionalis circumlum habitantium meridie ad Septentrionem umbras cadant: ortu vero ad Occasum. Tempus solsticialis, Ovid. 6. Fast. *Solstitialis dies*, Cicer. 1. Tusc. Id est, dies anni totius longissimus, quo sol altissimum in nostro hemisphærio locum obtinet: dies brumalis, anni totius brevissimus. q *Solstitionalis herba* quæ Græcæ dicitur ἀλογέπται & ἀλογόπται, quod τραύται: id est, solstitionalis specter. Plin. lib. 26. cap. 5: Condurdon herba solstitionalis, flore rubro, suspensa collo, comprimere dicitur strumas.

Solipunga, Vide SOLIFUGA.

Solis gemina, Quæ ad speciem Solis fulgentes in orbem radios habet εχις λιθος. Plin. lib. 37. cap. 10.

Solamén, *solamiris*. Vide SOL OR.

Solanum, [σόλινος]. Ger. *Machesshan*. Herba est quatuor generum, quorum unum, quod solanum sativum, sive hortense dicitur, σόλινος κανοποιος, cuius aptum est, haud magno fructe, sed aliis frequentibus nigro folio, majore quam ocymi, acinis rotundis, quum maturuerint, nigrantibus aut rufescientibus. Officinae solatrum vocant, vulgus morellam. [Pol. *Pfinksi, psewifne*.] De hac herba lege Gesa. lib. 1. de Animal. Alterum halicacabon cognomirant, foliis supradicto similibus, sed latioribus, caulinis quum increvete, in terram inclinatis. Semen fert in folliculis rotundis ad speciem vesicarum, orbiculatum, rubens, & laxe, acinorum uvæ figura. Mauritani *alcaqueng* nominat: rusticæ in Gallia coctæ. [Pol. *Mofenki, Simon de Louic* voçat herbario, *mischenki*.] Terræ figure genus *carthamus*: hoc est, somiferum dicitur, ab effectu. Est enim naturæ frigidissimæ: ita ut & velocius quam opium necem afferre credatur. Vulgus solatrum marinum vocitat. Quartum solani genus peculiariter dicitur à vi insaniâ gignendi, μαρκός. Nā drachmæ pôdere datur, ut sibi quis placeat, pulcherrimumq; existimet: duplicato pondere, vana spectra animo offert: triplicato legitimus, perpetuusq; subit furor, si quid adjicitur præsentanea mors rapit. Vulgus solatrum mortale nominat. Vide plura de his generibus apud Plin. lib. 27. cap. 13.

Solaris, *Solarium*, Vide SOL, & SOLVM, soli.

Solatium, Vide SOL OR.

Soldum, pro solidum. Mart. lib. 1: Ex insulis fundisq; tricies soldum.

Soldurii, Gallicum est vocabulum, arctissimum amicorū genus significans, quos Latinè devotos dicere possimus eorumq; ejusmodi erat conditio, ut omnibus in vita commodis unam cum suis fruerentur, quorum se amicitiæ addixissent: & si quid eis per vim accidisset, aut evundem casum subirent, aut si bi mortem consenserent. Autor Cæsar belli Gal. lib. 2.

Solēdæ, *f.p.* Calceamenti genus, quo sole obteguntur plantæ, cæteris pedis partibus nudis relatis, an sulis tantum quibusdam in superiori parte coëuntibus revinctum, quod solo pedis subjiciatur. [σοληνάλι, ipēcas, κεντάς. Gall. *Semelle, effe de souliers ou pantoufles, qui ne courent que la planche du pied, pantus*. Ital. *Suola*. Ger. *Weit aufgeschnittene schuh / ein gatung schuh so nur ein foten hat / und mit einem riemen auss dem tritt an sich gebunden wird/pantofflen*. Hisp. *Alcorque, chapin, o chinelas suela*. Pol. *Flanderski, soleulari*. Vng. *Solya exi pelles*. Ang. *A kind of shoes that cover only the sole of the foot, also the sole of a shooe*.] Plaut. in Truc. Date jam soleas, atque intrò me actutum ducite. q In equis quoque & mulis soleæ dicuntur ferramenta illa que pedibus illorum subjiciuntur. [Pol. *Pedkowa*.] Catul. Et supinam animali gravi derelinqueret coeno, Ferream ut soleam tenaci in voragine mula. q Est etiam solea instrumentum quo oleum ex olivis exprimebat. Colum. lib. 12. cap. 50: Oleum autem confiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, quam canalis & solea. q Item solea genus pisces plani, à similitudine soleæ. [Gall. sole. Ital. *Suola*. Ger. *Ein gatung eines Meersüßs* hat ein gestalt wie ein fuß soleten. Hisp. *El lengado*.] Plinius l. b. 11: Rhombi, soleæ, passeræ, habent formam planam. q Solea item dicitur materia roborea, super quam paries cratitus extruitur: ut ex Vertii sententia annotavit Festus.

Soleæ, *i, m.s.* Solearum futores. [σοληνάλι]. Gall. *Cordoniers qui font de semelles*. Ital. *Scarpolini*. Ger. *Sohlensticker, Pantoffelmacher*. Hisp. *Capatores que hazen suelas*. Pol. *Ten ktori pantofli robni*. Vng. *Solya cipelles tsingalo varga*. Ang. *Sole makers, or sellers of shooes*.] Plaut. in Aulul. Solearii astant, astant molo-chinari.

Soleatus, *m.s.* Qui soleis indutus est. [σοληνάλι]. Gall. *Qui porte des patins*. Ital. *Solato*. Ger. *Der weit aufgeschnittene schuh oder pantofflen antrekt*. Hisp. *Calcado de alcorques*. Pol. *Ten ktori wirz-wirkach wirzegansch choops*. Vng. *Solya cipelles*. Ang. *That weare shooes to cover the soles*.] Gel. lib. 13. cap. 20: Cur soleatos dixisset, qui Gallicas non soleas haberent? Cic. 7 Veri Stetit Soleatus Prætor pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicaq; talari, muliercula nixus, in littore. Martial. lib. 12: Etsi jam lotus, jam soleatus erit.

Solenes, *σωληνες*, Genus concharum, quod & onychæ & digitæ vocamus, itemque donacæ & avos. Solenes, ut arbitror, dicti à canaliculata longitudine. *σωληνæ* enim Græci canales appellant.

Solennitæ, *σωληνæ*, Dicuntur qui id genus concharum pescantur. Quo cog *omine Philoxenum quædam dictum legimus*; quod primum *σωληνæ* fuisset, deinde Demagogus, & postrem Tyrannus effectus. Vide Cælum lib. 13. cap. 5.

Solennis, *solenne*, *om. t*. Quod quotannis fieri solet. [σωληνæ Gal. *solennel, ordinaire, accustomed*. Ital. *Solenne*. Ger. *Jaargetrieb*/ das alle

das allejar gesicht. Bel Gacryx. Hisp. Cosa solenne è cada nera. Pol. Vrogn. Vng. Mindò extendò kens Zokot. Ang. solenne. ordinaria, accusomed.] Val. Max. Majores statas solennesq; ceremonias Pontificum scientia bene gerendarum reium autoritate, &c. Virg. 2. Aeneid. Solennes taurum ingentem in actabat ad aras. Horat. 4. Carm. Odys. 1: Qui dies mensis Venetis marinæ Findit Aprilim, luce solenam mihi, sanctiorq; Pene natali proprio. Ovid. 5. Fast. Solennes ludos circi celebrare Quirites. Salust. in Catil. Sicut in solenibus sacris fieri consuevit. q; Accipitur aliquando solenne pro solito, recepto, & consueto. Sueton. de August. Fœminis ne gladiatores quidē, quos promiscè spectari soleane olim erat, nisi ex superiori loco spectare concessit. Cic. ad Attic. lib. 7: Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut nequem istuc euntem sine licetis dimittamus.

Solēnā, nis, & solennia, solennium, substantivū, Festa quæ singulis annis certo tempore fiunt. [ΤΩΝ μονάδων Ημέρας η οποία συγχέεται με την ημέρα της γιορτής] Gall. Festes en certa in temps, feste solennelle, solennité. Ital. Solennità, solenne. Ger. Jaarfeest, festtag so man alle jar begaht. Hisp. Solennidad. Pol. Vrogn, sweta. Vng. Mindò extendò kens Zokot innep. Ang. Solennities, feastes that cometh euerie year. Iuvén. Sat. 10: Incolumi Troia Priamus venisset ad umbras Assarici magnis solennibus. Tacit. lib. 12: Et funeris solenne perinde ac divo Augusto celebratur. Idem lib. 11: Cuncta nuptiarum solennia celebrat. Virgil. 6. Aeneid. Et statuent tumulum, & tumulo solennia mittent.

Solēnātās, atis, f.t. Cæremonia cum quadā majestate. [ΤΩΝ μονάδων Ημέρας η οποία συγχέεται με την ημέρα της γιορτής] Gall. Solennité. Ital. Solennità. Ger. Ein gezeit oder die festhaltung eines jaarzeitlichen tags. Hisp. Solennidad de cada un anno. Pol. Djen (wielki) obchodi. Vng. Pompsagfri ceremonias dolog. Ang. Solennitete.] Gell. lib. 1, cap. 24: Per dierū variis Solennitates.

Solēnātē, adverbium. [Gall. solennellement. Ital. Solennemente. Ger. Nach jährlichem oder gewöhnlichem brauch. Hisp. Solennemente, con solennidad. Pol. Zwielikim obrzędem przygotowanym. Vng. Pompsag in frissen ceremoniajan. Ang. Solennelse.] Liv. 5. ab Vib: ibiq; o anibus solenniter peractis eadē revertēs. Plin. li. 9. ca. 1: ibiq; se purificantes solenniter aqua circumsperti, atq; ita salutato sidere in sylvas reverti, &c.

Solēnātūs, Veteres pro solenniter usurparunt: quod & annotavit: Nonius citans Lucilium in Aegyphio: Solennitusq; cum laudet lubens.

Solēo, es, solitus, n. pass. Consuevi, pro more habeo. [ΤΗΝ λυμαδίδη, ἀνθετικόν. Gal. Souloir, avoir de costume. Ital. Hauer per costume. Ger. Gewohnt seyn/ pflegen. Bel. Gewoon syn/ plege Hisp. Accostumbrar à soler. Pol. Zwiskl' em. Vng. Zoktam. Ang. To vse, to haue an accusome or vse, to be wont.] Virg. unde omnis Troia videri Et Danaū solitæ naves & Achaica castra. Terent. in And. Quod vulgus servorum solet, dolis ut me deluderes. Virg. 10. Ecl. solet esse gravis cantatibus umbra. Cic. de Amic. Si prius, quod maximè reprehendere solitus sit, edixero. q; Solere cū viro, aut muliere, est rem sive consuetudinem habere. οὐ μελίχα. Plaut. in Cistell. frigidam Subdolè suffundunt: viris cum iuis nos solere prædicant. q; Apud antiquos legitur præteritum solvi: quod & Festus annotavit, citas locum Cælii ex Annalium lib. 7: Duos & septuaginta lixtores domum deportavisse, qui ductoribus hostium antea solverint ferri. Salust. lib. 2. Hisp. Neq; subsidiis uti solverat cōpositis. q; Solet, aliquando imperialiter ponitur: & cum particula ut, vel simili, non inveniunt longiori orationis contextu interjicitur. οὐδε φιλεῖ. Cic. pro Cluent. Quum quædam in collibus, ut solet, controversia pastorum cīlet orta. Hoc est, ut ferè sit. Eundem usum habet ejus compositum Adsolet. Cic. in Laelio: Quum in-hortos D. Brutii auguris commentandi causa, ut adsolet, venissimus, tu non affuisti.

Solēnātis, participium, Assuetus. [ΤΗΝ λυμαδίδη, ἀνθετικόν. Gal. Ayant de costume. Ital. Chi a per costume. Ger. pfiegend. Hisp. Que tiene costumbre. Pol. Zwiskl'i. Vng. Zoketan. Ang. Wonte, accusomed.] Cic. de Orat. Quod optimo cuiq; Athenis accidere solitum est. q; Legitur & solitus pro Solus, apud antiquos. Plaut. Amphit. Qui soliti inviti cubant.

Solētūs, a, um, nomē ex particip. Ovid. 6. Metam. ut solito finē imposuere labori.

Solitō, ablative. [Ger. Meh: dann einer gew. art ist / oder eines brauch ist / über gewöhnliche maaf. Pol. Nadzwiesja. Vn. Zokasanal. Ang. More then it w. is wont.] Qui solis comparativis nominibus aut adverbis jungitur. Liv. 5. bell. Pun. Reate saxū ingens visum volitare: sol rubere solito magis, sanguineoq; similis.

Ovid. 14. Metam. Ille fugit, sed se solito velocius ipse currere miratus. Idem 2. de Arte: Tu neq; subjectus solito, neq; blandior esto.

Solētās, Frequenter soleo. [ενθε. Gall. Auoir souvent de constume, avoir souvent accusumé. Ital. Accostumare molto. Ger. oft pflegend oder gewöhnt seyn. Hisp. Mucho accostumbrar. Pol. Wławniem iwk'. Vng. Zokdogalok. Ang. To be often wanted or accustomed.] Gell. lib. 7. cap. 1: Scipionem Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam dilucularet, in Capitolium ventitate.

Solērs, hujus solertia, om. t. Industrius, ingeniosus, acutus, dexter. [ΤΗΝ charádiā ΤΗΝ haróm ΤΗΝ chachám ΤΡΙΟ schokéd. εγχώριος, δέξιος, περιέγενος. Gall. Ingénieux, caut & pers. Ital. Sollicito, diligēte, industrioso, ingenioso, sottile. Ger. Künig/geschickt/scharffsinzig. Bel. Rüeg/verstandhaft. Hisp. Cauto, prudente, y astuto/stríoso en lo que haze. Pol. Dowcipni, sprawni, madri, bieg'l'i. Vn. Sereny, gyors. Ang. Wise, witte, quick in doing, diligent.] Terent. in Evnuch. fac periculum in literis, Fac in palestra, in musi- cis, quæ liberum Scire ξριγον est adolescentem, solertem da- bo. Cicer. pro Rosc. Com. Iam quò quisque est solertior, & in- geniosior, hoc docet iracundius & laboriosius. Colum. libro 8. capite 13. de ansere: Solertiorem custodiām præbet quam canis. Virg. 4. Geor. Quem mihi vix frugum & pecudum cu- stodia solers Omnia tentant extulerat. Cicer. de Senect. Nec conditiones modò delectant, sed etiam insitones, quibus ni- hil invenit agricultura solertius.

Solērtissimūs, superlat. [Vn. Igdn Zorgalmatos.] Seneca Epist. 1:18: Transcurramus solertiissimas nugas.

Solērtā, z, f.p. Ingenii acumē, & dexteritas ad rē aliquā agen- dam, industria, malicia. [ΤΗΝ charhdah ΤΗΝ hormäh ΤΗΝ εγχώρια, δέξιος. Gall. Ingeniosité deprit. Ital. Ingegno, diligētia. Ger. Klugheit / scharfssinnigkeit / geschwindigkeit des Verstands. Hisp. Tal solertia, diligētia, industria, vigilancia d' astucia. Pol. Bistro, roguum, dowcipni. Vng. Gyorsaság serenyseg. Ang. Wittiness, quick- ness of witt, craftiness in practising.] Cicero. in Catone: Tum cum dixisse mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam ejus à quo essent illa dimensa, atque descripta. Idem libro 1. Offic. Itaq; eorum fines, sicut ipsi dixerant, terminavit, & in medio relictum quod erat, populo Rom. adjudicavit. Deci- pere hoc quidē est, nō judicare. Quocircain omni re fugien- da est talis solertia. Claudianus lib. 3. de Raptu Proserpinæ: . retumq; remotas

. Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
Vtq; artes pariat solertia, nutritas usus.

Solērtē, adverbium, Ingeniosè, perspicaciter, subtiliter. [δέξιος. Gall. Subtilement, & ingenieusement. Ital. Sottilmente, ingenio- samente. Ger. Geschicklich / scharfssinniglich / spitzfindiglich. Hisp. Prudente, y diligētamente. Pol. Dowcipni, roguum. Vng. Serenyón el meszen, Zombissen. Ang. Craftelie, quickelie, wittelie.] Ci- cero 1. de legib. Artes verò innumerales repertæ sunt do- cente natura: quam imitata ratio, res ad vitam necessarias so- letter consequuta est. Idem 6. Verrina: Tu illius æris tempe- rationem, tu operum lineamenta solertiissimè perspicis? Ovid. lib. 11. Metam. Non illo jussos solertiūs alter Exprimit inces- sus, vultumq; sonumq; loquendi.

Solērtudo, inis, f. t. Cura, anxietas, & mentis inquietudo. [ΤΗΝ deaghā ΤΗΝ charadiah. παρεμπορία, άνωσία. Gall. solicitude, soing & chagrin. Ital. Solicitudine, affanno. Ger. Sorgfältigkeit/ unruhigkeit des Gemüts vñ der Gedanke. Bel. Sorgfaldigkeit. Hisp. Cuidado, cōgoza. Pol. Staranie, frasunka. Vn. Zorgalmatoffaz. An. Care, cark, pensiune.] Ter. in And. Quantas hic consecit solici- tudines. Cic. 4 Tusc. Sollicitudo, est ξgritudo cum cogitatione. Idem 1. de Finib. Easq; ipsas sollicitudines, quibus eorum animi noctes, diesq; exeduntur, à diis immortalibus supplici causa importari putant. Idem ad Attic. lib. 6: Sollicitudine pro- vincia tamen vel maximè urgebamur.

Solērtūs, a, um, Inquietus, anxious, & curis affectus. [ΤΗΝ doigh ΤΗΝ charadiah ΤΡΙΟ schokéd. παρεμπορία. Gall. Qui est en souci & chagrin. Ital. sollicito. Ger. Sorgfältigkeit/unruhigkeit von sor- gen. Bel. Sorgfaldigkeit. Hisp. Cuydado con cōgoza. Pol. Frasun- wi. Vng. Zorgalmatoffan. Ang. Carefull, pensie.] Cicero Cælio: Mirificè sum sollicitus quidnam de proyincia decernatur. So- licitus ex aliqua re, in eadem significatione dicimus qua So- licitus propter rem aliquam. Terent. in Andr. Laborat è dolor- atque ex hoc misera sollicita est, ne se deserat. Cic. 2. de Fin. Num igitur eum postea censes anxiō animo aut sollicito fuis- se? q; Interdum activè accipitur pro eo quod sollicitudinem & curam affect. Φορμής. Virgil. 10. Aeglog. Incipe, sollicitos Galli dicamus amores.

Solērtē, pen. cor. adver. Anxiè, cum cura & sollicitudine. [τι- μηλία, πρέργονομόν. Gall. Songnement. Ital. Sollicitamente. Ger. Sorgfältigkeit. Hisp. Cuydadoamento. Pol. Frasunwi. Vng. Zorgalmatoffan. Ang. Carefull, pensie.] Ovidius 4. de Ponto, eleg. 16: vestrinon immemor unquam, Qui mala soli- citate nostra levatis, ero.

Solērtūs,

Sollicitus, adverb. Compar. magis sollicitus. [Vn. *Sivrgalmatosban.*] In Epitome Sex. Autclii Vist. in Theodosion. Annonæ curam sollicitius attendere.

Sollicitissime, superl. [Vn. *Follette ijdñ zorgalmatosban.*] Seneca Epist. 94. Minimum est de quo sollicitissime agitur. Sollicitör, Comparat Magis sollicitus. [Georgianus &c.] Gall. Plus songneus. Ital. *piu sollecito.* Ger. *Wohlgemüthiger.* Hisp. *Mas cuidadoso con cotoxos.* Pol. *Frajowliwsi.* Vng. *Zorgalmatosb.* Ang. *More pensive.*] Senec. de Benefic. li. 3: Multo tardiores futuros ad accipienda beneficia si periculū causæ dicenda addituri erunt, & innocentiam sollicitiore habituti loco. Plancus Cic. lib. 10: Sollicitorem certe hominem non suis contractis, neminem puto fuisse.

Sollicito, as, pen. cor. act p. Inquieto, curam injicio, seu contrito. [תְּלַבֵּל הִלְבָדֶל becheridh. *aviv.*] Gall. *Solliciter,* & presser de faire, pourchasser, fächer en poursuivre. Ital. *Attristare, affannare, sollicitare.* Ger. *Geiseltig machen mit Sorgen beladen.* Hisp. *Poder cuido con cotoxos, acruciars.* Pol. *Frajunek gadaie, gafmejam.* Vng. *Zorgmaxatam.* Ang. *To disquiet, to trouble, to make careful, to provoke or lie instantly upon one.*] Ter. in Andr. Cur meam senectutem sollicito hujus amentia? Plin. Epist. lib. 9. Nulla spe, nullo timore sollicitor, nullis rumoribus inquietor. Aliquando insto, aut spē, metūm ostendendo allicio: [תְּלַבֵּל הִלְבָדֶל שְׁבָקָדֶל *תְּלַבֵּל heish. meg.*] Vn. *Kesgetebm.* An. *To provoke or inste to do a thing.*] ut sollicitare pudicitiam mulieris: hoc est, attentare, & conari labefactare. Sollicitare animos militū est ad seditionē, defectionē, proditionē, & conari impellere. *Aggravare.* Curt. li. 2: Verū enim verò quī modò milites meos literis ad proditionē, modò amicos ad peracīcē pecunia solliciter, ad internacionē mihi persequendus est, non ut injustus hostis, sed ut percussor veneficus. Dicitum sollicitare, quasi solo citare: id est, suo loco mouere: propriè enī significat terrā vertere: ideoq; unico l. scribendum videtur. In carmine tamen assumit alterum, quia alio qui tot cōcurrentibus brevibus syllabis, carmen ingredi non posset. T. bullus: Et teneram ferro sollicitavit humum. Virg. 2. Georg. Sollicitanda tamen tellus pulvisq; movendus. Sed quia solum etiam de mari dicitur, ponitur quādoq; pronavigare, & mare vertere. Clad. in Prefat. lib. 1. de Rap. Proser. Et rudibus remis sollicitavit aquas. Sollicitare forem, pro eo quod est aperire Januam. Ovid. 3. Amor. Eleg. 1: Per me decepto didicit custode Corinna Liminis adstricti sollicitare forem.

Sollicitatio, verbale, s. t. contristatio. [תְּלַבֵּל heish. *avivens.*] Gall. *Solicitation et pourchasse, songneuse poursuite.* Ital. *Solecitidina, procaccia.* Ger. *Bewirbung, Bemühung.* Hisp. *Cuidado, cotoxoso, obra de poder, en cuido cotoxoso.* Pol. *Staranie, frasinek.* Vn. *Zorgalarmata.* Ang. *A solliciting or instigating to do a thing.*] Terent. in Andr. Tot me impediūt curę, que meū animū diversè trahūt, Amor, misericordia hujus, nuptiarum sollicitatio. Sumitur & pro tentatione & incitatione ad aliquam rem. [תְּלַבֵּל mphatich *תְּלַבֵּל maſith. megas.*] Cicer. in Catil. Iam verò illa Allobrogum sollicitatio, à Lentulo, ceterisq; domesticis hostibus, tanta res, tam demēter credita & ignotis & barbaris, &c. Sollicitör, oris, verbale, m. t. Tentator, incitator, impulsor. [תְּלַבֵּל mphatich *תְּלַבֵּל maſith. megas.*] Gall. *Solliciteur, sollicitare.* Ital. *Sollicitatore.* Ger. Ein aufrütteln / der ein versuchst & that ob es geahnt wolle. Hisp. Que pone en cuido cotoxoso. Pol. Ten kori porusza, pobiedza, priemawia. Vng. *Zorgalarmato.* Ang. *An instig to do any thing.*] ut Sollicitator alieni lecti: hoc est, qui pudicitia matronæ conatur labefactare. Paulus de Extraordini. *Sollicitatores alienarum nuptiarum, itemq; matrimoniorum interpellatores.*

Solidus, a, um, Proprieté de eo dicitur, quod habet tres dimensiones, longitudinis, latitudinis, & profunditatis. [תְּלַבֵּל kaſeh per̄chazak, *teqes.*] Gall. *Solide, ferme, maſif.* Ital. *Saldo, ferme.* Ger. Ein jedes das sein lange/breite/ vnd dicke hat. Hisp. *Firme, fortalecido.* Pol. *Ręczka kasa waśbie maiaca, d'uz, szera y misloſci.* Zupelni, doskonali, spalni. Vng. *Merő, stvar, eros.* Ang. *Sound, wholl, maſife.*] Linea enim sola longitudine concreta est superficies, præter longitudinem habet & latitudinem: quibus si profunditas accesserit, tum demum solidum quiddam intelligimus. Cicer. 1. de Nat. deor. Dux formæ præstantes sunt, ex solidis globus, ex planis circulus, aut orbis. Accipitur aliquando solidum, pro integro, quod neq; concavum est, neq; ex partibus compositum, sed quod ex uno, eoq; iugis constat corpore. Si columnas dicimus esse ex solido marmore, non quæ marmoreis te&x sunt crustis, sed quæ ex uno confectæ sunt lapide. Virgil. 6. Aeneid. Tum Phœbo & Triviz solidi de marmore tempora instituam. Ibidem: solidi, ad amante columnæ. Idem 3. Georg. In foribus pugnam ex auro, solidi, elephanto Gangaridum faciam. Id est, ex integro ebore, non festilli, inquit Servius. Cicer. 1. de Divin. Annibalem Cœlius scribit, quum columnam auram, quæ esset in fano Iunonis Laciniæ, auferre yeller, dubitaretq; utrum ea solida esset, an extinse-

eis deaurata, perterebravisse. Transfertur & ad alia, accipiturq; pro toto, sive perfecto, quod scilicet omnibus suis partibus constat, cuq; nihil est detractū. [תְּלַבֵּל tam tamim, ὅλοκληρός, ολομέρες.] Sic solidam hereditatem accepisse dicimus eum, qui ex alse institutus est heres. Solidus annus: id est, integer, & non interruptus. Plaut. Decem annos solidos erravit puer. Solidum beneficium: id est, plenum, & ad cuius perfectionem nihil desideratur. Terent. Eunuch. Ut solidū parerem hoc mihi beneficium. Solida letitia, Solida felicitas: hoc est, nulla ægritudine aut iasfortunio contaminata. Plin. li. 7. cap. 44: Nulla est protectio solidæ felicitas quam contumelia ulla vita rumpit, ne dum tanta. Terent. in And. nonne tibi satis esse hoc visum solidū est gaudiū. Nisi me lactasses amarem, & falsa spe produceres? Vbi Donatus: Solidum, plenum, idoneū, integrū. In solidum aliquid promittere dicuntur plures debitores, fiducijsorēs, quorum unusquisq; se rei totius debitorem, fiducijsorēm constituit: quod locutionis genus frequens est apud lurisconsultos.

Solidus, m. f. substaçtivū, quo Romani utebantur pro genere quodā numi aurei: ita dieti, quod justo pōdere erat percussus, non dimidiato, aut trientali, quemadmodum semisses, & tremisses. Lampridius in Alexandro: Vestigalia publica in id cōtraxit, ut qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, tuncq; primum semisses aureorum formati sunt, tum ejam quam ad tertiam partem aurei vestigial decidisset, tremisses, dicente Alexandro, etiam quartanos futuros. Sed cum non potuisset per publicas necessitates, conflati eos jussit, & tremisses tantum, solidosq; formari. Ex his verbis Lāpridii facilè intelligimus solidos primum diuos esse aureos nummos cujusdam, suiq; ponderis, quasi integrō. Bud.

Solidē, adverbium, Integrē, omnibus modis. [אֲלֹאס. Gall. *Solidement, entièrement.* Ital. *Soldamente, intieramente.* Ger. *Gänglich, eigentlich.* Hisp. *Firme y enteramente.* Pol. *Zupelnie, doskonale.* Vng. *Merő erősen alhatatosan.* Ang. *Soundly, maſily.*] Terent. And. Nam huc scio mea solidē solum gavisurū gaudia. Plaut. Trium Hic homo solidē sycophanta est.

Soliditas, atis, Firmitas, stabilitas. [תְּלַבֵּל kometajjich part chózek *תְּלַבֵּל chezkah* (vel) *chozkah, supponens.* Gal. *Solidité, maſiue-té.* Ital. *Saldezze, saldamento.* Ger. *Beste, steife oder gänge.* Hisp. *Firmera.* Pol. *Ciągleſc, moc, rgrantowanje.* Vng. *Merő ig erőszer alhatatoság.* Ang. *Soundness, maſiness.*] Cicer. de Nat. deor. Ut manu doceat, eam esse vim & naturam deorum, ut primum non sensu, sed mente cernatur, nec soliditate quadam, nec ad numerum. Idem de Univers. Sed quum soliditas mundo quereretur, solida autem omnia uno medio, nunquam duobus, semper copulentur, &c.

Solidipes, pen. cor. hujus solidipedis, pen. cot. om. t. Quod solidos habet pedes, non bifurcatos. [תְּלַבֵּל. Gall. Qui a les pieds plains sans fourches. Ital. Di piedi solidi non bifurcati. Ger. Das gange Fuß hat wie ein roß. Hisp. Animal de unhas macias. Pol. *Wnozlegi.* Vng. *Merőlabu hasadattan körmw.* Ang. *surefooted.*] Plin. lib. 10: Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum supra cuncta est murium fœtus.

Solido, as, act p. Solidus & firmum reddo, stabilio, fulcio. [תְּלַבֵּל hekim *תְּלַבֵּל kijáim sego.*] Gall. *Affermir, faire solide.* Ital. *Soldare, affermare, far duro.* Ger. *Besteñnen / hart oder steif machen.* Bel. *Gantsche malen.* His. *Fortalecer, fundar.* Pol. *Vtwardzam, ruzaciam.* Vng. *Merőbe erőszer alhatatossa texom, meg erősibm.* Ang. *To mak sound, wholl or maſie.*] Virg. 1. Georg. Area tum primum ingenu est æquanda cylindro, Et verteſda manu, & creta solida danda tenaci. Non aunaquam quod ruptū, fractūm erat, cōglutino, συγκόλλω. Plin. li. 24. cap. 16: Boū nervos abſcissos vomer, *solidaria ea, rufusq; jungi, addita axungia, affirmans.* Solidifico, cis, n. t. Consolidor, conglutinor, coēto, solidus fieri. [תְּלַבֵּל dabak, avyagħaqqi qiegħejja. Gall. Se refoudre & reprendre. Ital. *Saldarsi.* Ger. *Ganz werden.* Hisp. *Hacerse firme, fu, aleſcerse.* Pol. *Mocznim sie stać, ruzwiedzam sie.* Vng. *Meg erősibdóm, merő lezék.* Ang. *To waxe sound and wholl, to close as a wound doeth.*] Plinius lib. 11. cap. 37: Velsica membrana constat, vulnerata cicatrice non solidificat.

Soliderrēum, n. s. Genus telli: appellatum, quasi totum ferre. Tractum ex Oscorum lingua, teste Festo, qui Solon dicebant, quod nos totum. [Gal. *Armure toute de fer.* Ital. *Arma tutta di ferro.* Ger. Ein gattung eines ganzen eisernen pfeiles. Hisp. *Arma di ferro macica.* Pol. *Bronz/ferro gelaza.* Ang. *A weapon all of iron.*] Liv. 4. bel. Maced. Ut emisis soliferreis falacrisq; gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna.

Solfugā, x, pen. cor. [Ger. *Ein giftige art der Erdspinnen.*] Genius formicæ venenatæ, à fugiendo sole dicta. Plin. li. 22. c. 25: Et leguminib. innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pugnūt, & periculū vita afferunt solifugarū generis. Idem lib. 29. cap. 43: Est formicarum genus venenatū, non eas novēre in Italia. Solifugas Cic. appellat, saltugas Bætica. Festus Solipungā vocat. Iudeq;

indeq; nomen sortitum existimat, quod fiat aerius concitatusq; fervore Solis. A' Lucano dicitur *Solpuga*, li. 9: *Quis calcare tuas metuat solpuga latebras?*

Soliloquium, n.s. *Quod per nos contemplando loqui solemus μονολογία.*

Soliloquus, pen. cor. qui solus loquitur. μονολόγος.

Solistimum, tripodium. Dicebatur quum in auspicio, esca ex ore pulli decidens, solum paviebat: hoc est, terram feriebat: unde & *Tripodium dictum*, quasi terra pavidum. q; *Solistimum* autem à solo dictum est, sicut à medio *mediastimum*. Vide latius infra in dictione *T R I P D I V M*.

Solitanæ cochlearæ, Ab Africæ loco dictæ, quibus Plin. lib. 30. cap. 6. principatū tribuit. Laudatissimæ (inquis) sunt cochlearæ Africanæ, ex his solitanæ. Varr. lib. 3. cap. 14: *Nam & valde amplæ sunt quædā ex Africa cochlearæ, quæ vocatūr Solitanæ, ita ut earum calyces quadrantes octoginta capere possint.*

Solitarius. Vide *SOLVS*.

Solitaurilia, orum, neut. gen. plural. numeri, *Solennia* apud Romanos sacrificia erāt diversi generis, tauri, arietis, & verris, quibus Censores quinto quoq; anno urbem lustrabant, teste Asconio. Dicta *Solitaurilia*, ut placet Festo, ab integris genitilibus hostiariū, quæ immolabātur, Solum enim Osci integrum dicebant: taurum autem etiam Graci eam pudendorum partem, quæ à castratore eximitur: unde & *lastauri dicti sunt*, qui egregiè sunt mentulati. Liv. 8. ab Vrb: *Si potiatur, Marti Solitaurilibus piaculum fieri.*

Solito, *solitas*, Vide *SOLEO*.

Solitudo, *Solivagus*. Vide *SOLVS*.

Solium, li. n.s. *Sella regia*, in qua Reges jus dicentes sedebāt. [ΝΟΣ θέση. ἡρός. Gall. Siegeroyal. Ital. Cadrega, sedia, solio. Ger. Ein Königlicher stuhl. Hilp. La silla propria delos reyes. Pol. Stolicej kraljevski. Vng. Kiralyzék. Ang. A royal seat, a throne.] *Dictum solium* (ut quidam volunt) quasi solidum, propterea quod olim Reges in thronis ligneis, & quibusdam quasi armatis ob corporis sui tutelam sedebāt. Alii inde dictum malunt, quod soli in eo Reges sederēt. *Asper κατ' αὐτὸν* appellatum putat, quasi sedium: quemadmodum & sella dicta est, quasi sedda. Virgil. Praefatus divos, solio Rex infit ab alto. q; Quandoq; pro vase saligno, vel abieugno ponitur, quo utinam ad viuum, plurimosq; liquores transferendos, & ad panes lineos cum lixivo calido, & cinere emaculandos. q; Est & solium vas, quo in balneis utebantur, & in quo sedentes lavabantur. Celsus: *Interpositis duabus horis, in solium is aquæ calidæ resupinus demittendus est, sic ut ad genibus ad umbilicum aqua pettingat.* Martialis: *Non vis in solio prius lavari. Suet. in August. At quoties nervorū causa, marinis, albulisq; calidis utendum est, contentus hoc erat, ut insidens ligneo solio, quod ipse Hispanico verbo duretam vocabat, manus ac pedes alternis jactaret.* q; Nonnunquam etiam solium dicitur loculamentū sepulcrale in quod conduntur defuncti. Plin. li. 35: *Quin & defunctos sese multi fistilibus soliis condi maluerent.* Curtius lib. 10: *Septimus dies etat ex quo corpus Regis jacebat in solio.*

Solitaris, dicitur quo solium tegitur, ut tosal, quo torus. Varro: *Phrygio*, qui pulvinar poterat pingere, soliar dñegebat.

Solo, *solas*, Vide *SOLVS*.

Solœcismus, [σολεισμός] Ger. *Ungehödigkeit und missbraucht zu reden und zu schreiben.* Est impudicac, & inconveniens compollatura partiū orationis: à nostris *imparitatis*, à vetustioribus Latinis *stribilo* dicebatur, quasi *strobilo*: hoc est, inversura & pravitas tortuosa orationis. Si quidem *σολεῖσθαι*, torqueo, ac de-pravo significat. luven. Sat. 6: *Solœcismum licet fecisse marito.* Martial. in *Calliodorum*: *Vnus quum sitis, duo, Calliodore, sedetis. Surge, solœcismum, Calliodore, facis.* *dictus solœcismus*, ut in vita Solonis annotavit Laetius, à colonis quibusdam Atheniensibus, quos Solon Salaminius in Solos Ciliciæ urbem translitul: qui quum non multo interjecto tempore, patrii sermonis nitorem corrupserint, & parum convenienti partium structura uti cœpissent, factum est, ut qui in ea parte peccarent, *σολοκίζεται* dicerentur. q; Per translationem tamen latius solœcismi nomen accipitur, ut quicquid perpetram fiat, nec recte, nec ordine peragatur, solœcismum vocemus.

Solœcophanes, σολοκύφαντος. Quicquid speciem habet solœcismi, qui ratione aliqua potest excusari: ut quum genus superioris iugitur inferiori diversi generis: ut *Evnuchus Terentiana*, respiciendo ad genus superioris, *Comœdia*.

Solōris, verbū est cōmune, prim. conj. *Consolationē* do, vel *consolationē* accipio, cōsolor. [ΠΟΛΗ νοχάμ. μαργαρίτη, μαργαρίτη. Gall. Consoler, conforter, se consoler. Ital. Consolare, consolarsi. Ger. Trosten oder getrostet werden. Bel. Troosten/vermaken. Hisp. Consolar o consolarse. Pol. Ciesza. Vng. Vigaztalanak. Ang. To comfort.] Cic. in *Vatinium*: *C. Antonius hac una re miseriā suam solatur.* Virg. 5. Aen. *Quos bonus Aeneas dictis solatur ami-*

cis. Ovid. 2. Fast. Hinc pater, hinc conjux lacrymas solatū, & orant, Indicet, &c. q; *Solari laborē*, vel famē, id ē quod sublevare. Virgil. 1. Georg. latorea longū cantu solata laborē. Arguto conjux percurrit pectine telas. Ibidem: *Conciliq; famē in sylvis solabere que cu. Id ē 10 Aen.. & mœstū Musa solatur amorē.* q; *Hinc fit compositum Consolor*; item verbalia Solator, Solamen, & Solatum: quorum significata vide in sequentibus.

Solatium, n.s. *Cōsolatio*, misericōditia mitigatio. [ΠΟΛΗ νοχάμ (vel) nichám ΠΟΛΗ νοχάμ db. μαργαρίτη. Gall. Soulars, consolation, confort. Ital. Consolatione, piacere, solazzo. Ger. Ein trost. Bel. Verma-tinge. Hisp. Solaz, consolacion de obras. Pol. Pozytcha. Vng. Vigaz-talas. Ang. Comfort, solace.] *Quintil. in Parieti palmariorum Cœcitatatis miserae solatiū est, habere rē evidentū.* Cic. Mario, lib. 7: *Vacare culpa magnū est solatiū.* Virg. 9. Aeglog. - heu tua nobis Penē simul tecū solatia rapta Menala. *Quintil. in Procem.* lib. 6: *Credendumq; do etiā solatium literas puraverunt.* Ovid. 8. Metam. sed vinci-te fratres, Dummodo quæ dederō vobis solatia, vosq; Ipse se-quar. q; *Solatiū aliquando accipitut pro mercede.* l. 13. § J. D. commun. prædior. Niū talis cōsuetudo in illis lapicidinis cōsistat, ut si quis voluerit ex his cædere, non alter hoc faciat, nisi prius solitum solatium pro hoc domino præstet. Alciatus tamē hic legit *Solarium*. Sed non convenit, præsertim cū solatium pro mercede in locis multis aliis reperiātur. Vide Lexicon Hotomani.

Solatiū, *solum*, li. pen. corr. *diminutivum*. [ποληγηματος, μαργαριδος. Gall. Petit soulas, petit confort. Ital. Picciol solazzo. Ger. Ein geringer oder schwächer trost. Hisp. Pequenno solaz. Pol. Mała poczecha. Vng. Vigaztala oska. Ang. Little or small confort.] *Catal. ad passarem Lesbiae, epigram. 2, ut solatiolum sui doloris.* *Solamēn*, inis, n.t. *Solatium*. [ΠΟΛΗ νοχάμ (vel) nichám ΠΟΛΗ νοχάμ db. μαργαρίτη. Gall. Soulars. Ital. solazzo. Ger. Ein trost. Hisp. Solaz. Pol. Pozytcha. Vng. Vigaztala. Ang. Solace, confort.] Cic. in Læl. *Etsi illi planè orbatus esset, magnum tamen affret mihi ætas ipsa solamen.* Virg. 3. Aeneid. *Solamenq; malide collo fistula penderit.*

Solox, m.t. (inquit Festus) *Est lana crassa, & pecus, quod pascim pascitur nō teatū.* Titinnius Barathro: *Lana soloci ad param data.* Lucil. Montano hirco, atq; soloce. Hæc Festus, sed succinctius, quām ut à quovis possint intelligi. Fient aut notiora, si sciamus, duo veteribus in usu fuisse ovilis pecoris genera: quod vulgatissimū erat & robustissimum, à velleris hirsutum dicebatur: alterū à lanæ molitie molle nominabant, hirto pecore multò infirmiū, sed velleris nobilitatē & præstatiū. Vnde & pellibus quibusdā teatū pasci solebat, ne aut spinis adhærescens lanæ minueretur, aut luto sordidatur. Hoc genus è magna Græcia, & præcipue è Tarento peti soletunde & Græci pecus, & Tarentinū solet appellari: non nunquam etiā ex agro Gallico quod *Altinum* vocitabant. Ex hisce igitur satis constat quid Solocis nomine intellexerit Festus, nam nū vulgatū illud pecudis genus, quod ab hirsutis vellere hirtum appellat Columella: *Ia enim nullis pellibus testum pascibatur, cuius etiam lanam eodem nomine appellabant.*

Solpugæ, *x. f.p.* [Ger. Ein art giftiger ambeissen obet erd spinnen.] Genus est venenatæ formicæ, quod etiam à fugiendo sole, solifuga nominatur. Cōcitatur enim acrius fervore Solis: ideoque eum fugit quantū potest. Lucian. lib. 9: *Quis calcare tuas metuat solpuga latebras?* Plin. lib. 8. cap. 29: *Latè deserta regio est, à scorpionibus & solpugis gente sublata.* A' Festo dicitur *Solipunga*, nisi codex medosus sit. Vide suprà in dictiōibus SOLIPVNA, & SOLIFVA.

Solsticium, Vide *SOL*.

Solum, li. priore cor. n.s. Dicitur omne quod quid sustinet, & rei cuiuslibet velut fundamentū subjicitur. [ΠΟΛΗ σαδηβ γῆ γῆ καρκά. πέδη, έδυφος. Gall. Le parterre, fond de terre. Ital. Suelo, suolo, suola. Ger. Der Boden. Hisp. Suelo de la tierra. Pol. Grunt, dno. Vng. Föld, auagy, minden fundamentum az mi ralamut tart. Ang. The ground.] Vnde aquæ superficies dicitur solum, quia navium fundamentum est. Virg. lib. 5: *Subtrahiturq; solum.* q; Cœlum stellarum solum est. Ovid. lib. 1. Metamorph. Astra tenent cœlestē solum. q; Nævius verò sola tetrarum, plurali numero dixit: Sed sola terrarum postquam per mensa parumper. Sic etiam Cic. in Orat. pro Corn. Balbo: *Vos mutæ regiones imploro, & sola terrarum ultima.* q; Aët etiam solum dicitur, quia avium sustentaculum. q; Item terra ipsa quod hominum & animalium fundamentum sit. Colum. lib. 2: *Nam quod sicco solo ingestum est, & jam inoccatum est, pertinere acsi repositum in horreo non corruptitur.* Ovid. 2. Metam. - inde solo quod texerat herba jacebat. Quint. lib. 2. cap. 19: *At in solo foecudo plus cultor, quām ipsa per se bonitas soli efficit.* q; Virgil. lib. 7. etiam mensam appellavit solum: *Et cereale solum pomis agricultibus augēt.* q; Aliquādo solū est inferior pe-dis pars,

Sol pars, quam vulgo solum vocat, quae callosa sit, & dura dis-
calciatur. Cic. 5. Tull. Mihil amictui est Scythicum tegmen, cal-
ciamentum solum gallum, cubicula terra. q. Et solum dictum
est, pro sole calcamenti, & corio. *τερπόνης*. Martialis: Denti-
bus antiquas solitus producere pelles. Et mordere luto putre,
vetusq; solum. q. Propriè tamē solum terra dicitur, unde Na-
tale solū dicimus, pro patria in qua nati sumus: quemadmo-
dum exulem qui extra solum: hoc est, extra patriā cīgetus est.
Vertere solum, est sedem & habitationē mutare. Cic. pro Ce-
cina: Nam qui volunt p̄tēnam aliquam subterfugere, aut ca-
lamitatem, eō solum vēunt: hoc est, sedem ac locum mutat:
q. Solū fossa, pro ima fossa parte. Cæsar 7. bell. Gail. Fossam
pedum viginis latam directis lateribus duxit, ut ejus solū tan-
tudem pateret, quantum summa labia distabant.

Solā, i. n. s. a nomine solum, soli, Vt̄igal quod pro solo
p̄dicitur. [τερπόνης midhāb. τερπόνης τερπόνης τερπόνης, τερ-
p̄n̄s. Gall. Ce q. on paye pour le fond de la terre par chascun, cen-
sue. Ital. Datto, fatto che se paga per lo terreno, censo. Ger. Ein Boden
zins. Etsi. Renta que se paga por el suelo de la tierra. Pol. Cq. o. Vng.
Fid̄ber, kepe. Ang. tribute that is payed for ground or land.] Qua
yoc utiui Vlp. 1. ff. Nequid in loco, vel itin. publ. fiat. Siquis
nomine prohibente in publico adificaverit, is tamen obliteret
adificium id publico usui: utiq; is qui operibus publicis præ-
est debet id deponere: aut si non obliteret, solarium ei imponere.
Sic enim vestigial hoc appellatur, ex eo quod pro solo
pendatur.

Solv̄is, vi, solutum, act. t. Dissolvo quod erat ligatū. [ΠΤ. ο
πιασθεῖν θίγειν θίγειν. Gall. Deslier, soudre, rompre, lascher. Ital.
Scogliere, solvere, disegare, disfare. Ger. Auflösen oder aussbinden.
Bel. Outbinden. Hisp. Desatar, deshacer. Pol. Rozwiązać. Vng.
Meg oldani. Ang. To loose, to release.] Virg. lib. 7. Solvite crinalis
vittas, capite Orgia mecum. Terentius in Andr. lube solvi ob-
secro. Solvere item dicuntur, qui navi vehuntur, quum solato
sune quo navis retinetur, recedunt. Et dicimus solvere simili-
citer, nullo adjecto, & solvere navem. Cic. ad Tironem lib. 16:
Nos eo die cœnati solvimus. Cæs. 1. bell. Civil. Pompeius sub
noctem naves solvit. Cic. 3 Offic. Si dem sciat cōpiures mer-
catores Alexandria solvisse, &c. q. Et quoniam qui debent,
quodammodo obligati sunt creditori, solvere etiam pro de-
bitum reddere ponitur. [Gal. Payer. Ital. Pagare. Ger. Zahltens/
entrichten Hisp. Apagar. Pol. Płacić. Vng. Meg fizetni. Ang. To
paye.] Cic. 4. Verr. Pro quo frumento pecunia soluta non est.
Solvere ab aliquo: id est, per aliquem, quum non ipsi solvimus,
sed alium substituimus, qui solvit nostro nomine. [τερπόνης he-
schib διώχειν hischlim, innīou mazḡ n̄s.] Cic. ad Atticu: Frater
laborat ut tibi quod debet, ab Egnatio solvat. Et alibi: Sed eti-
am dixit se à me quodammodo solvere. q. Hinc per translatio-
nem Solutionis vocabulū ad omac liberationē quoquo mo-
do factā transfertur, magisq; ad subiectū obligationis, quam
ad numerū solutionem. Vnde solvo pro satisfactio, ext̄ns. Ter-
tent. in Adel. Neq; tu verbis unquā solves quod mihi te male-
ficeris. q. Solvere ebrietate, pro discutere. Celi. Nisi febris ac-
cessit eo tempore quo ebrietas solvi debet. q. Solvere aliquem
legibus, est cum legū vinculo ex mere, & efficere ac legibus
tenetur. q. Solvere justa funeri. Cic. pro Rose. Amer. Huc mi-
serū luctu perditū, qui nondū etiā paterno funeri justa solvi-
fecit. q. Quādoq; ponitur pro liberare. Virg. 1. Aen. Solvite cor-
de metū Teucri. Vnde Solutus risus, dicitur magus, & à cu-
ris liber. Idē: risuq; soluto. Sic etiā dicimus, solvire rel. gione:
id est, religione liberare, & efficere neq; religionis scrupulus
relinquitur. Cic. pro Cecin. Vt religione civitas salvatur. q. Sol-
vi cera igni, vel sole dicitur: hoc est, mollescere, sive liquefieri.
Sic etiam hyemē solvi dicimus: hoc est, mitescere, & molliorē
fieri. Hor. lib. 1. Carm. Solvitur acris hyemis. q. Solvere fidem,
est rumpere, vel nō servare fidē. *τερπόνης πίστιν*. Terent. in And.
Solvisti fidem. q. Solvere venā, est veram aperire. *φλέγμα πέραν*.
Col. lib. 7. Ea porrō venā, quæ in aure videretur esse amplissimā;
farmēto prius verberatur: deinde quā ad ictum intumuit, cul-
tello solvitur. q. Cōposita hujus verbū sunt, Absolvo, Dissol-
vo, Exsolvo, Persolvo, & Resolvo: de quibus suis locis. q. Sol-
vendo nō sum: hoc est, satisfacere nō possum id pro quo obli-
gatus sum, sive pecunia, sive remuneratione, *εξοχής ήτε από*.
Cic. 2 Philip. Tu nēc solvēdo eras: id est, solvere debita nō po-
teras. Idē 2 Offic. Nam cui res ercta est, est inimicus: cui data
est etiā dissimulat se accipere voluisse, & maximē in pecunias
creditis occultat suū gaudiū, ne videatur nō fuisse solvendo.
Solūtūs, a, um, homē ex participio, Securus, liber, cura, & solici-
tudine vacuus. [τερπόνης chophthi ΠΤ. ον mephurach. ιπιερος:
Gall. Desiré, désiré, laſché. Ital. Stolto, difatto. Ger. Aufgelöst.
Hisp. Desafado, deshecho. Pol. Rozwiązań, wolni. Vng. Libato, *meg oldat*. Ang. Sure and free, free a liberty.] Cic. Attic. Quia solu-
to animo scribi solent, ea his temporibus excluduntur. Terra
soluta: id est, rara & laxa, cui opponitur dura, *καρκαστικός*. Col. lib.
1: Soli pinguis vel macris, soluti vel spissi, humidi vel seccii.

Solūtū, agri sunt, quorum fines deprehendi non possunt: ut ait
Siculus Flac.

Solūtē, adverbium, Sine eura aut solicitudine: [άπειρον, άπει-
ρον. Gall. A delire. Ital. Libamente, Ger. Lieberlich oder ledig-
lich. Hisp. Libremente. Pol. Swobolnie. Vng. Conclatul. Ang.
Lewelly, *absolutely*.] Cicet. de Clar. Orat. Tam solutē egit, tam
leniter, tam oscitantur. Cic. 2. de Divin. Si aut furore divino
incitatus animus, aut somnio relaxatus solutē moveatur ac
liberē.

Solūtō, onis, verbale, f. t. Dissolutio ejus quod compactū fuit:
ut quā mortē animæ & corporis solutionē dicimus. [ΟΝΤ
τεμε. ΟΙΛ σchillūm (vel) schilēm ΟΙΛ σchillumāb. λύσις. Gall.
Deslement, payment. Ital. Solutione, pagamento. Ger. Auflösung.
Hisp. Obra de pagar o desatar. Pol. Rozw. iżanie. Vng. Meg oldás,
item meg fizetés. Ang. A lessing or paying.] Cic. 4. Tusc. λύση, qua-
si λύσις: id est, solutio totius hominis. q. Solutio stomachi, quā
& dissolutionem dicimus, quā naturales ejus facultates aut
amissae sunt, aut vitiatæ, aut certè imbecilliores redditæ. Plin.
lib. 20: Cum melle, aut adipe, aut cera, stomachi solutiones in-
spersum polentia modo. q. Solutio ad omnem liberationem
quo modo facta transferitur, magisq; ad subjectum ob-
ligationis, quā ad nummorum solutionem. Vlp. de Verb.
sign. Solutionis nomine satisfactionem quoq; omnem acci-
piendam placet. Cic. 2. Offic. Nec enim ulla res vehementius
Rēmp. continet, quā fides: quia esse nulla potest, nisi erit ne-
cessaria solutio rerum creditarum.

Solūtīl's, le, pen. cor. Quod ita compactū est, ut quoties opus
sit, solvi possit. [λύσις. Gall. Asie à dessouder, & deslier Ital. Fa-
cile da sfogliere. Ger. Auflöslisch / das man wel wider auflösen tan.
Hisp. Coja que se puede desatar. Pol. L'art de rozwiązań. Vng.
Meg oldható. Ang. Ease to be lessed.] Sueton. in Neron. cap. 34:
Solutilem naveam cujus vel naufragio, vel camere ruina peri-
ret, commentus est.

Solūs, a, um, Incomitatus unicus, quā vocē Festus ex Oscoru
lingua dicitur, qui solū dicitur, quod nos totū: nā qui unus
est, totus est. [τερπόνης jachidh ΤΕΙ bodhēdh (vel) badhādh. μόνος.
Gall. Seul, seulier. Ital. & Hisp. Solo. Ger. Alleinig/etmig Pol. Sam.
Vng. Egyedel. Ang. One alone.] Cic. 3. Offic. Cui quum visum
effet utilius, solum se, quā cum altero regnare, fratrem in-
tererit. q. Solus, & Vnus pro solus, more superlativorum
genitivum regunt, vel ablativum mediante præpositione ex,
vel accusativum mediante præpositione inter. Plin. lib. 9: So-
lus omnium accipenser squamis ad os versis contra aquas
natando meat. Cic. de Orat. Gorgias solus ex omnibus. Idem
de Provinciis Consularibus: Gracchus solus ex totō illo col-
legio. Et quum singularitatem significet, inventur tamē plu-
raliter. Terent. in Adel. Solæ sumus. q. Ponitur aliquando so-
lus pro solitario, & deserto. *εγνός*. Virg. li. 3. Georg. Heu mal-
tum Libyæ solis eratur in arvis. Terent. in Andr. Venit medi-
tatus aliquid ex solo loco. Idem: Nōnne hinc abjici oportet
in solas terras? Salust. in lugurtha: Marius interea exercitu in
hybernis composito, cū expeditis cohortibus, & parte equi-
tatum proficiscitur in loca sola, obsecrum turrim régia. q. Ge-
nitivum facit, solius. Olim etiam soli, *ἰται*, li. Tercat. Eynuc. Mihi
solē ridiculo fuit.

Solūm, adverbium, Tantū, tantummodo. [Τερπόνης lebādh.
μόνος. Gall. seulement. Ital. & Hisp. solamente. Ger. Nur/allein.
Pol. Tilko, jedno. Vng. Tésk. Ang. Only.] Cic. 4. Philip. Nos
nuntiationem solūm habemus, Consules etiam inspectionē.
Idem 2. de leg. De una re solūm dissident, de ceteris insitū
congruunt.

Solitariūs, a, um, Solus agens, solivagus, frequentiam vitans.
[ΤΕΙ bodhēdh (vel) badhādh ΤΕΙ ghalmsāb. μόνος, μόνης.
Gall. Solitaire, seulier. Ital. Solitario. Ger. Einsam/abgesondertet von
den Leuten/ Einsidler. Hisp. solo y sennero. Pol. Pustelnik, sammi/fi-
karas. Vng. Maganak valo, eygedel valo. Ang. Solitaire, alone.]
Cic. 1. Offic. Solitarius homo atq; in agro vitam agens. Vita
solitaria, quæ agitur in secessu, & procul ab hominum fre-
quentia, *μόνος μόνης*. Locus solitarius: id est, locus desertus,
nullisq; incolis frequentatus: *εγνός*. Res solitaria: id est, sola,
& sine alterius consortio. Cic. de Amic. Sic natura solitarium
nihil amat, semperq; ad aliquid, tanquam adminiculum ad-
nititur.

Solitudo, dinis, f. t. Plaga inhabitata, locus desertus: [τερπό-
νης harabāb ΤΕΙ chorabāb ΤΕΙ jechimōr ΤΕΙ midhbār ιγρας,
ιγρά. Gall. Deserto, desolate, vie solitaire. Ital. Luogo abban-
dato. Ger. Einde. Hisp. Soledad è lugar deserto. Pol. Pustelnia.
Vng. Puszta. Ang. A desert, or place not inhabited.] Cæs. 6. bell.
Gall. Civitatibus maxima laus est, quā latissimum circum se
vastatis finibus solitudines habere. q. Veteres & solitas pro
solitudine dixerunt. Accius in Eurydice: Tuam solitatem me-
morans, formidans tibi.

Solivagūs, a, um, pen. cor. Qui solus vagatur. [μόνος, μόνης,
μόνος μόνης. Gall. Qui va et la tout seul, qui n'aime copagnie. Ital.
Solenage,

Solnago. Ger. Das alleinig oder einsam hin und her schwelt. Hisp. Cosa saluage, braua, fiero. Pol. Samiedini sic pzechodzaci. Vn. Egyed-wl budoso. Ang. That wandrest hin alone. [Plin.lib.8: Nec nisi lacessiti noceant, ideoq; gregatim semper ambulent, minimè ex omnibus solivagi. Cic.5. Tusc. Alias volucres cœlo frui libero: serpentes quasdam, quasdam esse gradientes: earum ipsorum partim solivagas, partim congregatas.

Solo, as, aet. p. Locum aliquem defertum & solium reddo, de-populor, vasto, desolo. [schadhâdh □□□ heschám, igniū. Gall. Rendre un lieu desert, & abandonné. Ital. Far un luco deferto è abbandonato. Ger. &d machen. Hisp. Afsolar, hazer algun lugar desierto. Pol. Puñijo. Vng. El puztizion, puztane teròm. Ang. To make solitare and desert, to spoile and destroy.] Stat.5. Theb. furor omnibus idem. Idem animus solare domos, juvenumq; se-numq; Præcipitare colos: plenisq; adstringere parvos Vberibus ferroq; omnes exire per annos.

Somnatóphylaces. [σωματοφύλακες. Pol. Guarda.] Custodes corporis, quos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt, qui si laterones: quod principum latera cingerent adversus vim insidiatorum. [Ger. Gwarditnecht.]

Somnatópœcia. [σωματοποιία. Figura affinis proso popœiae, qua rei incorporeæ corpus tribuimus.

Somnūs, n. m. f. Sopor, quies, quæ ab humoribus à corde ad cerebrum sublati concitatur, qui quum ibi fuerint refrigerati, residentes ad cor, calorem ejus refrigerant. [שְׁנָה שְׁנָה נִתְּנָה] tardemah. vñ. Gal. Sonne, le dormir. Ital. Sonno. Ger. Der schlaf. Bel. Den slap. Hisp. El sueno quando dormimos. Pol. Sen. Vng. Alom. Ang. Sleep.] Dictum autem volunt Somnum à Græco ών: unde mutata aspiratione in litteram, primum synpnum, sive supnum, mox sopnum, & postremè somniu volunt appellatum. Virgil.1. Georg. Nec somnos abrumpit cura quietos. Cicer. de Divin. Animus per somnum curia vacuus. q; Somnum Deum finxit antiquitas, cuius sedem apud Cimmerios collocat. Ovid. 11. Metamorph. Est propè cimmerios longo spelunca recessu Mons cavus, ignavi domos, & penetralia somni. Quò nunquā radiis Oriens, mediūsve, cadēnsve Phœbus adire potest. q; Hinc sit compositū Insomnis, ών: de quo egimus suo loco.

Somnūm, n. f. Insomniū: hoc est, quod videre nobis videatur dormientes. [□□□ chalóm. cuñavos. Gall. Songe, resuere et dormant. Ital. Sogno. Ger. Ein traum/ ein gesicht so einem im traum färkempt. Bel. Een droom. Hisp. El sueno que sonnamos. Pol. Sen ktori sic wnocj sni. Vng. Alma dozás. Ang. A dreame.] Virg.8. Agglög.. an qui amāt, ipsi sibi somnia fingunt? Cic. de lege Agraria contra Rullū: Hæc per deos immortales, utrum esse vobis consilia liccorum, an vino lentorum somnia, & utrum cogita sapientia, an optata furiosorum videntur. Macrob. lib.1. in Somn. Sciponis, eorum quæ dormientes videre nobis videbemur, quinq; tradit esse genera: Somniū scilicet, quod Græcæ est ὄνειρο: Visio: id est, ὄγκος: Insomniū: id est, cuñavos: Oraculum: id est, γένη σονμάτως: & Visus, qui Græcis φάντασμα dicitur. Ex his infomnium & phantasma quum falsa sint, interpretatione nō indigent: tria reliqua vates interpretantur. Et oraculum quidem est, quum in somniis aliquid nobis denuntiat: Visio, quum id quis videt quod eodem modo, quo apparuerat, evenit. Somnium autem propriè vocatur, quod tegitur figuris, velut ambagibus nonnisi interpretatione intelligendis.

Somnīo, as, n. p. Per quietē aliiquid quasi vigilas video. [□□□ chalám. ὄγκος. Gall. Songer, resuer. Ital. Sognare, insognare. Ger. Traumen/ ein gesicht im schlaff sehen. Bel. Droomen. Hisp. Sonnar al-gus sueno. Pol. Snimie. Vng. Almado zok. Ang. To dreame.] Cic. de Divin. Nec mihi magis usquam video quæ quum in Cutia Senatū video somniar. Et paulò ante: Defert ad conjectorem somniasse se ovum pendere ex fascia lecti sui cubiculatis. q; Somniare item ponitur pro inepitre, & fallere, quod somnia inepita ferè sunt & falsa. Plaut. in Curcul. Quos tu nihil luscios libertos, quos summanos somniast: id est, somniādo loqueris. Terent. in And. num ille somniat Ea quæ vigilans voluit? Column. li. 1. cap. 8: Nunquā non easdem inepias somniat. Cic.2. de Divin. Quod si ita natura paratum esset, ut ea dormientes agerent, quæ somniarent, alligandi essent omnes, qui cubitum irent: majores enim quæ uilli insani, efficerent motus somniantes.

Somnīatū, impersonale. Plin. lib.28: Aristoteles & Fabianus plurimum somniari circa ver & autumnum tradunt: magisq; supino cubitu, at prono nihil.

Somnīosūs, a, um. Qui crebris somniis vexatur. [ενερόδης. Gal. Qui songe souuent ou plusieurs songes, songecreux. Ital. Sonnachioso. Ger. Treumig/dem oft traumet. Hisp. Cargado o fatigado de sueno. Pol. Wławne sue maracy. Vng. Almadox. Ang. That dreameth often.] Plin.lib.28: Somniosos fieri, leporē sumpto in cibis, Ca-to arbitratur.

Somnīfer, a, um. Quod affect somnum. [ενεργεῖς. Gal. Qui fait

dormir. Ital. Sonnacchiose, porta sonno. Ger. Das den schlaf bringt. Hisp. Cosa que hace è trabe sueno. Pol. Sen prinsipaci. Vn. Alom-hoz. Ang. That bringeth one asleep.] Plin.lib.18: Visq; somnifera etiam lativo papaveri. Ovid.9. Metam. Plenaq; somniferis scipens peregrina venenis.

Somnīfīcūs, a, um. Quod somnum inducit. [ενεργεῖς. Gall. Qui fait dormir. Ital. Che fa dormire. Ger. Das den schlaf macht. Hisp. Que hace è trabe sueno. Pol. Sencipiati. Vng. Alom-sinyalo, Zborz. Ang. That causeth sleep.] Plin.lib.37: Et viso dracone spargere somnifica medicamenta, atq; ita precidere. Idem lib. 29. cap. 4: Quoniam vincatur aspidum somnifica vis.

Somnīculōsūs, a, um. à somniculo magis fit quam à somno: & is dicitur qui somno pleaus est, & ignaviz. [□□□ nirdám. ενεργεῖς. Gall. Tout endormi, nonchalant. Ital. Adormentato, che sempre voria dormire. Ger. Schläfertig/schläfig/voll schläfe. Bel. Slapetrich/trach. Hisp. Cargado de sueno. Pol. Ofsal's, gnusfi. Vng. Zunyaduzos, Zunnyata. Ang. That is given to much sleep, slouchyfull, slug gard.] Cic. de Sen. Quæ via sunt non senectutis, sed inertis, ignaviz, somniculosæ senectutis. Colum.lib.1. cap.1: Nā & ebrioso cura officii pariter cum memoria subirabitur: & somniculos plurima effugient. q; Interdum somniculorum dicimus; nō quod somno indulget, sed quod somnum inducit, habetq; vim somnificā. ενεργεῖς. Vnde Sisenha aspidem vocat somniculosam, non quod ipsa dormiat, sed quod vi somnifica homines percussos enecet.

Somnīculōsē, adverb. Negligenter. [ενεργεῖς, ὥρα. Gall. Ne-gligement. Ital. & Hisp. Negligentemente. Ger. Schläfertig oder läderlich. Pol. Gnusnie, osfalie. Vng. Zunnyad azoffan. Ang. Slug-gardly, slumberly.] Plaut.in Capt. Haud somniculosè hoc agendum est.

Somnīlēntūs, a, um. Somniculosus: & per translationē tardus, ignavus. [□□□ nirdám. ενεργεῖς. Gall. Tout endormi, plein de somme. Ital. Adormentato, pien di sonno. Ger. Voll schlaf/schlaf/träg. Hisp. Senolento. Pol. Spainia gadosciwi, lién. Vng. Zunnyad azos, Zunnyata rest tunya. Ang. All given to sleep.]

Somnītriūs, na, num. Apud antiquos dicebatur id quod in somnis videtur. Vattro in Prometheo, ut citatur à Nonio: Hic somnorinas imagines affatur.

Somphōs, οὐμός. Cucurbita sylvestris genus, digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascentes, intus inane: unde & nomen invenit. Nam Græci οὐμόν vocant ianæ. Quidam Cucurbitam matinam appellant. Vide Plin.lib.20.cap.3.

Sönabiliś, Vide S O N V S .
Sönchōs, [οὐχίο. Gall. Laiteron, ou lachers. Ital. Cicerite, m- spina. Ger. Hasenköl oder hasenstrach. Hisp. Serraja, serralla. Pol. Mleci. Vng. Zamar iwi. Ang. An herbe called sowthistle.] Herba est ex genere aculeatarum, cuius duæ sunt species: una sylvestrissimæ, & spinosissimæ: altera tenerior, olim etiam esculenta, caule cubitali, anguloso, intus cavo, interim tubescente, sed qui fractus copio lacte manet, foliis per oras ex intervallo scissis: quum perfectè adoleverit, aculeis quibusdam aspera. Gallià lactis copia Laiteronem appellant. Plin.lib.22. cap.22: Estur & sonchos. ut quem Theseo apud Callimachum apponat Hecate, uterq; albus & niger, lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent, caule cubitali, anguloso, intus cavo, sed qui fractus copioso lacte manat.

Soniēps, Sonitus, Sono, Sónor, sonoris, Sonorus, Vide S O N V S .

Sóns, santis, om. t. Nocens, noxius, criminis alicuius cōdictus. [□□□ afchém. εν αἴνω, εν λθω. Gall. Coupable, malfai- cleur. Ital. Colpebole, maligno. Ger. Schuldig eines lasters. Hisp. Culpado. Pol. Winni. Vng. Artalmas, bwnb̄s veikas. Ang. Gilie, faultie.] Cic.3.de Legib. Vincula santonum servanto, capitalia vindicanto. Idem 1. Offic. Idq; est viri magnanimi rebus agitatis punire fontes, multitudinem conservare in omai fortuna, recta atq; honesta retinere. Virgil.10. Aeneid. Omnes per mortes animam santon ipse dedidem. Ovid. 13. Metamorph. Immergitq; manus, foedataq; sanguine fonti, Non lumen(nec que enim superest) loca luminis haurit. q; Hujus contrarium est Insons, de quo supra suo loco.

Sonticūs, a, um. Idem quod Gravis, noxius, vehemens. [κατε- kašéh □□□ chabédh. κατεπνίδης, βλαστίνεις. Gall. Malin, meschant. Ital. Maligno, iniquo. Ger. Schuldig eines lasters. Hisp. Culpado, malicio- so, inuusto. Pol. Barfo ſikodiw. Vng. Analmas, veikas neherzib. Ang. Wicked, evil, or an euildeer.] Nævius apud Festum: Sontica causa oportet, quam obrem per das mulierē. Vnde Sonticum morbum veteres appellatūt, qui ita gravis esset, ut solitas functiones impeditur, quæ qui pateretur, justa excusationē habere putabatur, quod minus in judiciū vocatus, se ſtere cogeretur: à nocendo ita dictus putatur, autore Festo, & Cassio, quod Sontes significet nocentes. Quæſitū est (inquit Iurisconsultus) quū alter ex litigatoribus febricitas decessit, & judex absente eo pronuntiasset, an jure videretur prouiniasse: Respondi, quod Sonticus morbus etiam invitit liti- gatoribus

gatoribus ac judice, differret diem. Sonticus autem morbus existimandus est, qui cuiq; rei agenda impedimento est. Porro quid magis impedimento est, quam morbus corporis contra naturam, quam febris appellant? Potest tamen dici esse aliquam etiam febrium differentiam. Nam si quis sanus alias ac robustus, tempore judicandi levissima febre correptus fuit, aut quis tam veterem quartanam habet ut in ea omnibus negotiis suis superesse soleat, poterit dici morbum sonticum non habere. Plin. lib. 36. cap. 19. de gagate lapide: Deprehendit sonticum morbum, & virginitatem suffit.

Sonus, soni, m.s. Quicquid auribus percipitur, sive id ab ore animalis proficiatur (quam vocem appellamus) sive ex aliorum corporum collisione. []^Ιηρο^ν κολλη^ν σχαόν. ηχο^ς. Gall. Sonbris. Ital. Suono di ogni voce. Ger. Ein thon. Bel. Ein geluyt. Hisp. Sonido. Pol. Dzwiek. Vng. Zonges. Ang. A sound or a noise.] Cicer. de Divin. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur. Idem in Som. Scip. Quis est qui complectores meas tantus & tam dulcis sonus? Idem 2. de Nat. deor. Aures quorum sonum recipere debeant, qui natura in sublime fertur, recte in altis corporum partibus collocares sunt. Virg. 4. Georg. Tum sonus auditur gravior, tractumq; susurrant. q Sonum fundere. Cic. in Acad. Ac mihi videtur dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. q A sonus sunt Absonus, Altisonus, Armisonus, Contonus, Dissonus, Dulconus, aliaq; nonnulla, quorum significata explicantur suis locis.

Sonor, oris, m.t. Vehementior sonus. [^Ιηρο^ν σχαόν τηνη^ν hemiāh τηνη^ν hamith. ηχο^ς. Gall. Un son fort. Ital. Strepito. Ger. Ein starker thon. Hisp. Estruendo, sonido. Pol. Gl'osni dzw. ek. Vng. Hangos Zonges. Ang. A great sound or noise.] Virgil 7. Aeneid. -magno veluti cum flamma sonore Virgea suggestur costis undantis aheni. Item 9. Aeneid. Et crines albos, & saeva sonoribus arma.

Sonorus, ra, rum, pen. prod. Clarus, valde sonans. [^Ιηρο^ν homēh ηχο^ς, ηχη^ς. Gall. Qui rend ou fait grand son, de grand bruit. Ital. Strepito. Ger. Laut thōnend/das ein grossen thon gibt. Hisp. Coisa que mucho suena. Pol. Gl'osno brjmiaci. Vng. Hangos Zonge. Ang. That maketh a vehement sound, shrill.] Virg. 1. Aeneid. Luctantes ventos, tempestatesq; sonoras. Flumina sonora, Idē 12. Aeneid.

Sonore, [^Ιηρο^ν]. Pol. Gl'osnie. Vng. Hangoffan.] Gel. lib. 4. capi ult. Clare nimis ac sonore oscitavit.

Sono, as, sonui, sonitum, & aliquando sonavi, sonatum. [^Ιηρο^ν hamah. ηχω. Gall. Sonner, bruire. Ital. Suonare, far strepiti. Ger. Thōnen / ein thōnen. Hisp. Sonar, hazer sonido. Pol. Brjmiaci. Vng. Zonge. Ang. To sound or to mak a noise.] Horat. i. 3. r. Sat. 4. Magna sonaturum des nominis hujus honorem. Est autem Sono, sonū edo. Virgil. 4. Aeneid. -pharetramq; fuga sensere sonantem. q Aliquando activè accipitur; pro eo quod est sono referre, sive representare. Virg. lib. 1. Aeneid. Nec vox hominem sonat. q Sono item ponitur pro significo. Cic. 3. Offic. Honestate igitur dirigenda utilitas est: & quidem sic, ut haec duo verba inter se discippare, re unum sonare videantur. q Hujus composita sunt: Asono, Consono, Circunsono, Dissono, Insono, Intersono, Persono, Resono: de quib. suis locis: sonans, tis, particip. [^Ιηρο^ν homēh. ηχη^ς, ηχω. Gall. sonnant, rennent, qui sonne bien. Ital. Coisa che risuona. Ger. Thōnend/tinglēd. Hisp. Coisa que mucho suena y haze grande sonido. Pol. Brjmiaci. Vng. Zonge. Ang. That soundeth shrilly.] Ovid. 12. Metam. Nocte dieq; paret: tota est ex ære sonanti. Virg. 3. Aeneid. Turba sonans prædæ pedibus circunvolat uncis.

Sonantior, comparat. [Pol. Gl'osnie. Vng. Hangos.] Plin. Epist. lib. 6. Tacito: Nam meatus animæ qui illi propter amplitudinem corporis gravior, & sonantior erat.

Sonans, a, um. Ovid. 2. de Arte: Et magno nobis ore sonans eris: id est, gravi carminis genere celebrandus.

Sonabilis, le, om.t. Sonorum. [^Ιηρο^ν]. Gall. Qui sonne & resonne, qui meino grand bruit. Ital. Che rendo grande suono o strepito. Ger. Laut thōnend. Hisp. Coisa que mucho suena. Pol. Gl'osni. Vng. Zonge hangos. Ang. That soundeth shrilly.] ut Sistrum sonabile. Ovidius 9. Metam. crepuitq; sonabile sistrum.

Sonans, sonere, tertæ conjugationis [^Ιηρο^ν hamah.] Lucret. lib. 3. Caligare oculos, sonere aures, succidere artus. Sono, us, pen. cori. Crepitus vel sonus. [^Ιηρο^ν σχαόν τηνη^ν hemiāh τηνη^ν hamith. ηχο^ς. Gall. Son, bruis. Ital. Suono, strepito. Ger. Ein thon/gelöß. Hisp. Sonido. Pol. Dzwiek. Vng. Zonges zonges. Ang. A sound, a noise.] Virg. 6. Aeneid. Dum flamas lovis & sonus imitatur Olympi. Idem 8. Aeneid. Quadrupedante putrem soitu quacit ungula campum. Idem lib. 2. Georgie. Ingeatrem cœlo sonum dedit. Cic. de Som. Scip. Hoc sonitu complete aures absurduerunt. Idem 1. Tusc. Quo tonitu rediug. idens: Propino, inquit, hoc pulchro Crisix.

Sonipes, pedis, peni. corr. m.t. Significat celarem equum, quod pedibus sonet. [^Ιηρο^ν]. Gall. Un cheval qui a bon pie & pris-

sant, cheual vitte, qui en marchant fait sonner la terre. Ital. Canalo veloce. Ger. Ein pferd das mit einem gethöhn eynher trahet / ein liepper. Hisp. Cavallo ligero, o paseador. Pol. Kon warcki. Vng. Euto, gyors lo Ang. A swift and weelfooted horfe, that causeth the ground to sonwe.] Virgilus 4. Aeneid. Stat sonipes ac fræna ferox spumantia mandit.

Sophia, x, f.p. [^Ιηρο^ν chochmeh, sophia. Gall. Sagesse, sapience. Ital. Sapientia. Ger. Weisheit. Hisp. Prudencia, sabiduria. Pol. Madroscia. Vng. Böls/sag. Ang. wisdom, knowledge.] Latinè sapientia dicitur: & qui eam profirentur, Sophi, ουφοι, appellantur. Martial. lib. 1: Quum tibi sit sophia par fama, & cura deorum, Cicer. 1. Offic. Princepsq; omnium virtutum est illa sapientia, quam ουφοι Græci vocant.

Sophus, phi, m.s. [^Ιηρο^ν chacham, ουφοι. Gall. Sage. Ital. Sapiente, saiso. Ger. Ein Weiser. Hisp. Sabio, prudente. Pol. Medregez. Vng. Böls. Ang. Wise] Latinè sapiens. Cicer. 5. Tusc. Itaque & illos septem, qui à Græcis ουφοι, sapientes à nostris & habebantur, & nominabantur. Martial. lib. 7: Te pia Cecropiae comitatut turba Minervæ: Te secreta quies, te sophos omnis amat. Grande sophos. Martial. lib. 1: Audieris quum grande sophos, dum basia captas, ibis ab excusso missus in astra lago. Vbi Sipontinus: Mos est Græcorum, dum scripta alicuius vel legerint, vel audierint, assertando dicere, Σοφος: hoc est, sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poëta, Grande sophos: id est, grandem illam & adulator am vocem tot hominum clamantium, Sophos. Sic alibi: Quod tam grande sophos clamet tibi turba togata, &c. Hoc autem nomine primùm appellati sunt qui postea dicti sunt Philosophi. Pythagoras enim primus modestæ gratia, non Sophum, sed Philosophum voluit se appellari, ut Cicero testatur libro 2. de Finib.

Sophista, sive sophistes, sophistæ. ουφιστες. Gall. Sophiste, philosophus pour vaine gloire. Ital. Sophista, filosofo per vanagloria. Ger. Ein Sophist oder fälschwitzer/ der von eignen rhums willen oder vergleichenden dingen andere betreut: vorzeigen war es ein Ehrentitel/der eben so sich der Weisheit und freyer Kunsten befassen. Hisp. Sophista, philosopho por vanagloria. Pol. Wirkretat, sophista. Vng. Patuaro philosophus, viz zalkodo magahanyo batis. Ang. A sophist or vaine philosopher.] Olim honesta appellatio erat communis iis omnibus, qui in arte aliqua excellerent: unde & rhetores: & sapientæ professores olim sophistæ dicebantur: quanquam ad eos postea hoc nomen transferit, qui fallacibus conclusiunculis inanem quandam sapientæ speciem ostentarent. Suidas: ουφιστες πατει τηνη^ν, Επιτηνη^ν ηχη^ς, Ε οιπη^ς ηχη^ς ιανη^ς ει τοις λογιζις Ε απαρτιδι ουφista omnis artifex, & qui eloquentiam profitetur, & qui in verbis calunniatur, atque fallacis. Plato ait sophistas esse rhetores, qui veluti venatores parati sunt ad capiendos juvenum animos. Aristotel. lib. 10. Ethic. Scientia in gubernandorum rerum publicarum sophistæ profidentur, quorum nullus tempore publicam gerit. Olim autem sophistæ dicebantur Philosophi, & sapientæ professores: deinde vero rhetores: postremo abiit nomen in invidiam, ut sophistæ dicterentur, qui fistam quandam sapientæ speciem jastrit. Cicr. lib. 1. de Nat. deor. Abderites quidam Protagoras, cuius à te modò facta est mentio, sophistes temporibus illis, vel maximus. Idem 4. Acad. At quis est nunc hic sophistes? sic enim appellantur hi, qui ostentationis, aut quæstus causa philosophantur. Idem libro 2. de Finib. Eorum erat iste mos, qui tunc sophistæ nominabantur. q Hinc antisophistæ à Suetonio in Tiberio dicuntur, inter se pugnantes sophisti.

Sophistæ, f.p. ουφιστæ. Pars dialecticæ plus ostentationis habens, quam utilitatem, qua docemur fallacibus conclusiunculis adversarium irrecire, atq; argumenta ita acutè invenire, ut quæ falsissima sunt, vera esse videantur.

Sophistæ, atis, n.t. ουφιστæ, Græcis fraudem significat, decéptionem, sive cautelam: unde pro fallaci argumenti genere accipitus, ita ingeniosè excogitato, ut quum mendacissimis incauto tamen rectè conclusum videatur. [Pol. Wirkret.] Cicr. 4. Acad. Atqui habebam molestos vobis, sed minutos, Stilbonem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quædam sophismata: sic enim appellantur fallaces conclusiunculae.

Sophistæ, ουφiσtæ, ουφiσtæ. Magistratus quidam erant apud Athenæos, non dissimiles us, quos Romani Cenires vocabant, licet longè plures essent, & potestate aliquanto inferiores. Legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui juventum mox conseruerent.

Sophistæ, ουφiσtæ, ουφiσtæ. Dentes duo, qui omnium extremi nas un ut, circa annum etatis vigesimum, και των τε φορων ηχων: hoc est, circa id tempus, quo jam sapientie incepimus.

Sophistæ, ουφiσtæ, ουφiσtæ. Gall. Temperance, modestie. Ital. Temperanza, modestia. Germ. Bescheidenheit, zucht, keuscheit. Hisp. XX. Templanza.

Templanca, modestia. Pol. Ch. *Sobr.* w. trjemieglwosc. Vng. Merte-kletessig. Ang. Temperance, sobrietate.] Temperantia, modestia, castitas. Hieron. contra Iovin. Non enim (ut male habetur in Latinis codicibus) sobrietas est legenda: sed castitas: id est, omnes. Fit autem à Græco οὐθεῖνος, quod Latinè temperantem, seu castum significat, seu moderatum. Cic. 3. Tusc. Ver. simile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σωφρονίον appellant: eamq; virtutem σωφρονίον vocant, quam sotio equidem tūm temperantiam, tūm moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam, &c.

Sōpōr, oris, m. t. Somnus. [סְנָתָן schenah סְנָתָן tardemāh. וְשָׁבֵת. Gall. Sommeil, fum de dormir, le dormir. Ital. Sonno, dormire. Ger. Der schlaf Bel. Etap. Hisp. Sueno quando do: mimos, o obra de adormecer. Pol. Zasnyenie. Vng. Alom. Ang. A deade or sound sleep.] Cicer. 1. de Divin. Quum jam quieti corpus nocturno impetu dedi, sopore placans artus languidos Idem in Salust. Noli nobis languorem ac soporem nimium exprobare. Virgil. 6. Aeneid. Tum consanguineos lethisopor, & mala mentis Gaudia. Horat. 5. Epop. Formidolosis dum latent sylvis seræ Dulci sopore languidae. Ovid. 15. Metam. Aut fuit, aut patitur mirum gravitate soporem.

Sōpōrifer, fera, ferum, Quod sopore inducit, somnifer. [סְנָתָן mejaschén. וְשָׁבֵת. Gall. Qui engendre & cause sommeil, endormant. Ital. Porta sonno. Ger. Das der schlaf bringt. Hisp. Cosa que hace adormecer, o que trae sueno. Pol. Sfj. yacue Vng. Alom. horo. Ang. That causes sleep.] Plin. lib. 9. cap. 13: Præterea dextræ pinnae vita soporiferam inesse, somnosq; allicere subditam capiti, tradunt. Virg. lib. 4. Aeneid. Spargens humida mella, soporiferumq; papaver. Ovid. 11. Metam. Vise soporiferam somni velociter aulam.

Sōpōrō, as. pen. prod. act. p. Soporem induco, stupefacio. [סְנָתָן yischichin. וְשָׁבֵת. Gall. Endormir, ussopir. Ital. Adormire. Ger. Entschlafen / in schlaf bringen. Hisp. Adormecer à otro. Pol. Uspiewam. Vng. El alatom. Ang. To cause or to bring on asleep.] Plin. lib. 28: Cauda flumina & aquarum impetus listi, serpentes soporari. Idem lib. 21. cap. 31: Nec illud præteribo, aspidum naturæ halicacabum in tantum adversam, ut radice ejus propius admota soporentur.

Sōpōrātūs, ta, tum, particip. Sopore obrutus. [סְנָתָן nirdám. וְשָׁבֵת. Gall. Endomi, assopi dormir, ensonné. Ital. Adormitato. Ger. Entschlafen / in schlaf gebracht Hisp. Adormecido. Pol. Uspiewam. Vng. El alatos. Ang. That is brought asleep.] Ut, Artus soporatus premis quies. Plinii lib. 10. cap. 75: Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida, soporata. Dolor soporatus: id est, lenitus. Curt. lib. 7: Recruitus soporatus dolor. Offa soporata melle, apud Virg. 6. Aeneid. id est, soporifer melle imbuta. Ramus soporatus vi Stygia, ibidem.

nia, & avaritia, ex minimis, etiam rebus lucrum captante. *γυναικεία, σμικρολογία.* Quint.lib.6: Incusans ejus fordes, calceos cum veteres dicebat vendere solere. Horat.1. Sermonum, Sat. 6: Si neq; avaritiā, neq; fordes, ac mala lustra Objiciet verē quisquam mihi. Luxuriaz fordes. Iuven. Sat.1: sed quis feret istas luxuriaz fordes? Id est, summā prodigalitatem cum insinui avaritia conjunctā: loquitur enim de illis, qui quā ventribus suis indulgerent, omnia in aliorū egestate sublevanda parcissimi essent. Gaudet autē Iuvenalis antitheta hoc patē conjugere, ut alibi: Socratis cinādos, tristitia obscurana, lacernata amicam.

Sordidū, inīs, Sordes. [σόρδης οὐσία (vel) τις αἱ πάντα τυμέα. πόστοι.] Plaut. in Poen. Ut mihi abstulerunt omnia sordidū.

Sordidū, da, dum, Quod est sordibus infestū. [σόρδης πάντα πόστοι. Gal. Ord & sale. Ital. Sporto, imbrattato. Ger. Wässer unfeiglich, unsaubor. Hisp. Sucio. Pol. Plugawie, niecęsli. Vng. Zensyes, zōmete, gaxos rusynia. Ang. Filthie, uncleane.] Cic.3. Tuscul. Sepē est etiam sub palliolo sordido sapientia. Virg.6. Aeneid. Sordidus ex humeris nodo dependet amictus. Ovid.3. de Arte: Quas geritis vestes, sordida lana fuit. q Sordidus homo, tenax, avarus, & ex rebus vilissimis quæstum captans. *γυναικεία, σμικρολογία.* Cic.1. Offic. Sordidi etiam putantur, qui mercantur à mercatoribus, quod statim vendant. q Sordido loco natus: id est, ignobilis. Lly.2. bell. Pun. Vnus inventus est suus oris C. Tercius Varro, qui priore anno prætor fuerat, loco non humili solū, sed etiam sordido ortus: patrem lanium fuisse fertur, ipsum institorem mercis, filioq; hoc ipso in servili ejus artis ministerio usum. q Sordida lingua, impura, mendax. Tibullus lib.3. Eleg.7: Aut fallat blanda sordida lingua fide.

Sordidē, adverb. Avarè, tenaciter, nimis patē. [σμικρολόγως. Gall. Villaguerne. Ital. Vigliaccamente, auaramente. Ger. Unfeiglich, gehärgtlich. Hisp. Escajoso, y auarcioamente. Pol. Plugawie, lekomu. Vng. Pósványon rusynau. An. Filtholie, nig gardlie.] Plin. Epist.9: Pro consulatum, sed sordidē, gesserat. Cic.2. de Orat. Si asperè, si arroganter, si turpiter, si sordidē, si quoquo animi virtutē diutinū esse aliquid videatur.

Sordidū, adjetivum, diminut. [σορδινός. Gall. Unpetit souillard, souillardeau. Ital. Alquanto sordido. Ger. Bißlich oder ein wenig wässer. Hisp. Enfusiaro. Pol. Smierdziec. Vng. Rusynana zennyesse galadda lezbk. Ang. To be fluish or filthie.] Martial.lib.1: Dura nulla teneri sordent lanugine vultus. q Sordere alicui res aliquā dicitur à quo contemnitur, & vilis estimatur. [τάχα νιβρά.] Plin.lib.35. cap.10: Sordebat ille suis, ut plerunq; domestica. Cic.ad Octavium: Cui sordebat Macedonia provincia, quam vixor sibi sumperat Cæsar. Liv.4. ab Urbe: Adeò se suis etiam sordere, nec à plebe minùs, quam à patribus contemni. Plin.lib.15: Vitam non juvare fortasse creder aliquis, quem hæc quoq; curia frivola existimetur, adeò delicia sordent, & quæ ad salutem pertinent.

Sordesco, is, n.t. Sordidus fio. [σόρδης ηταῖα. ταπλεύει, γυναικείη. Gall. Dentur ord & sale. Ital. Diuenir sporco. Ger. Wässer oder unfeiglich werden Bel. Wylooibden. Hisp. Enfusiaro. Pol. Pocinā smierdziec, czuchnieie. Vng. Rusynana galadda zennyesse lezbk. Ang. To maké fluish, or filthie.] Hor.1. Epist.20: Contrectatus ubi manibus fordescere vulgi Cæperis. Plin.li.1. cap.12: Nuc verò è tanta cadens altitudine, multumq; dum venit, sordescens. q Hinc exordescere, de quo sud loco.

Sordidatūs, a, um, Pannosus, sordidis vestib.indutus. [σόρδης λαβύσθισμα, πανώδης, παναδίους. Gall. Vestu ordement & salement. Ital. Vestito sporcamente. Ger. Wässer oder unfeiglich beliebet. Hisp. Vestido de vestimenta sucia. Pol. Plugawie obliacjoni. Vng. Zensyes zakadexot rnb atu lontses. Ang. Sliwihlie arayed.] Plaut. in Asin. Quanquam ego sum sordidatus, Frugi tamen sum, nec potest peculium exumerari. Id est, sordidē indutus. Cic.6. Ver. Diodorus Romæ sordidatus circum patronos atq; hospites curlate, rem omnibus habuisse.

Sorēx, soricis, pen. cor. m.t. Animal est notissimum, majus mure, clarissq; strepens, domos nostras frequentans, omniaq; attordens. [σόρεξ] hachbär, γριζεϊς πούς. Gall. Vnesouris. Ital. Sorco, rato, topo. Ger. Ein Mäuse, Spitzmaus, sind etwas giftig/das auch die tagen därvon siech und schädig werden. Hisp. Raton pequeno. Pol. Wodra myś. Vng. Barnapatak, eger, gôx. Art. A rat.] Colum.lib.12. cap.31: Si serpens, aut mus, sorēxe in mustum ceciderit. Idem libro de Arboribus: Vites quæ secundum ædificia sunt, à soricibus, aut muribus infestantur. q Sorēx suo iudicio perit, proverbialis metaphora est, qua utimur quoties

significare volumus quempiam à scipso pro ditum esse, cui vel in primis expediebat cautissimè latere. Terent. in Eunuch. Egomet meo iudicio miser, quasi sorex, hodie Perii. Vide Adagia Erasmi.

Sorēcūs, cca, ceum, Ad soricem pertinens.

Sorēcūs, na, num, [μύας]. Gall. De souris. Ital. Disorco, di topo. Ger. Von einer spitzmaus. Hisp. Cosa perteneciente à raton. Vng. Gözwhóxpárkanhoz valo. Ang. Ofare. Vnde soricinos dentes dixit Plautus.

Sorēculatā vestis, Quæ variis conserta coloribus erat. [Αλγον. καλοφόροι. Gall. Robe & habillement de diverses couleurs. Ital. Vestes di più colori. Ger. Ein geheist Kleid von farben. Hisp. Cierta manera de vestidura de diversas colores. Pol. Piastre juknia. Vng. Sok zomu ruha. Ang. Garments of diverse colours.] Varro: Vermiculatam ac soriculatam vestem. Plin.lib.8.cap.48: Vndulata vestis primò laetusissimis fuit: inde soriculata defluxit.

Sorillā, Navigia lstrica vocantur, quod lino & sparto conserantur, & condenserunt.

Sorites [σωρείτες. Ger. Ein betrügliche und vielfältige art zu argumen-ten/und zu disputationen / in welchem / so man eins nachlässt / mag man barnach viel andere ding / so daraus volgen / beschlossen.] à Græcis vocatur captiosum & multiplex argumentandi genus, in quo ex uno concessio, ad multas conclusiones connexas affurgitur. Dictus Sorites, δῶς τε ὡς, quod Græcis acervum significat, quoniam semper ascendunt in tumulum hæc argumenta. Cic. de Divin. Quemadmodum sorites resistamus, quem, si necesse sit, Latino verbo licet acervalem appellare. Sed nihil opus: ut enim ipsa philosophia, & multa verba Græcorum, sic sorites satis Latino sermone tritus est. Idem 1. Acad. Posthæc potius differemus de obscuritate naturæ, quam de oculorum sensuumq; reliquorum mendacis, & de sorite, aut Pseudomeno, quas plagas ipsi cōtra se Stoici texerunt. Idem 4. Academ. Captiosissimum genus interrogationis, quod genus maxi-mè in Philosophia probari solet, quum aliquid minutatum, & gradatim additur aut demitur. q Sorites hos vocant, qui acervum efficiunt uno addito grano, vitiosum sanè, & captio-sum genus.

Sorix, aut Sautix, Avi tributa Saturno ab auguribus: quia tarditati & vetustati & seactuti convenit. Nā & in veteranis maximè versatur locis & noctis maximè primæ est, & tempestatis nuntius atq; index.

Sorōr, oris, f.t. Dicta est quod quasi scorsum à sua stirpe nascatur, separeturq; ab ea domo, in qua oritur, & in aliâ familiam transgreditur, ut docet Gell.lib.13.cap.10, ex sententia Antistil Labeonis. [σορέλης ασθούς. αδιλφοί. Gall. Sour. Ital. Sorella, sore, soreccia. Ger. Ein Schwester. Bel. Suster. Hisp. Hermana. Pol. Sisstra. Vng. Nene, hugom. Ang. Sister.] Ciccr. pro Milone: Clodius cum sorore germana nefarium stuprum fecit. Virg.2. Georg. Panaq; Sylvanumq; senem, nymphasq; fo-tores. Ovid.5. Metamorph. Constitut, & doctas sic est effata sorores. q Sorores palmulæ: d est, simillimæ, & quasi gemelæ. Plin.lib.13.cap.4: Minus speciosæ, sed sapore caryotatum sorores, ob hoc adelphides dictæ.

Sorōri, ci dā, x, pen. prod. Qui sororem occidit. [ἀδελφοφορτοφόρος, οὐτέ τέρπει τὸν ἀδελφόν. Gal. Qui a tué sa sœur. Ital. Chi a ucciso sa sorella. Ger. Ein Schwester tödet, der sein Schwester tödet. Hisp. Que mata la su hermana. Pol. G'lownik/weisostirs. Vng. Nenyé huga b'la. Ang. That killéth his sister.] Ciccr. pro Domo iua: Quid, de me quod tulisse te dicis; patricida, fratricida, sororica, nonne extra ordinem tulisti?

Sorōrī, puellarum mammæ dicuntur, quum jam intumescunt, quod non singulæ, sed veluti geminæ sorores simul nascuntur. Vide Crinitū, & quæ suprà annotavimus statim post dictiōnem FRATER.

Sorōrī, ria, tiūm: [τῆς ἀδελφῆς ὦ, οὐτέλφινες. Gall. De sour. Ital. Di sorella. Ger. Der Schwester. Hisp. Cosa de hermana. Pol. Siestrani. Vng. Hugahoz zenychez valo. Ang. Of a sister.] ut, Cœna sororia. Plaut. in Cœcul. Nobis omnibus tu, ut hodie adveniens, coenam des sororiam: Hic nuptialem cras dabit. Cic. pro Sæcilio: Qui enim in ejusmodi vita nervi esse potuerunt, horminis fraternalis, flagitiis, sororii stupris, omni inaudita libidine infamis? q Sororium tigillum appellabatur locus facet in honorem Iunonis, quem Horatius ille unus ex fratribus trigeminis statuerat causa sororis à se interfectæ, ob suam expiationem. Festus.

Sorracūs, ci, Quo portantur instrumenta scenicorum. Plaut. Peri. Librorum enim ecce plenum illum sorracum habeo. Festus. οὐραγοί, Greci dicunt vas aut instrumentum pro sicubus. Sors, sortis, f.t. à serie secundum Varronem, ponitur pro sorte alicuius rei eventu, fortuna, casus. [σόρτης ρήσης πορ. κληροφορία. Gall. Sorte, condition, fortune. Ital. Sorte, fortuna, caso. Ger. Ein glückselig/los. Bel. Dat lot. Hisp. La suerte, ò la fortuna. Pol. Szczęście, przypadek, los. Vng. Sors, szerencse. Ang. A lot, kænel, fortune.] Cic.lib.2.de Divin. Dicendum igitur putas de sortibus?

Quid enim sors est? Idem proponendum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras; quib. in rebus temeritas & casus, non ratio, nec consilium valet. Tota res est inventa fallaciis, aut ad quæstum, aut ad superstitionem, aut ad errorum. Idem

1. Ver. Accusavi cum quicunque Quæstor fuerat, quicum me sors, consuetudoq; majorum, quicum me deorum, hominumque judicium conjuxerat. q; Accipitur etiam sors pro munere, vel officio. Livius: Si ita videretur Patribus, mitterent ad Collega, ut is, qui profligatum bellum haberet, ad Comitia Romam redire: si id facere gravaretur, quod non suæ sortis id negotiū esset, se quidem id facturum quæstus censuerat. q; Est præterea sors, summa, sive caput, & prima pecunia, quæ confertur in societatem, ut inde lucrum fiat. **MVN** rosch. arçœur, d'arçœur, d'arçœur, xifalayor. Gall. Le sort & principal, premier argument sur lequel est constitué l'usure & insérer. Ital. Principale somma, capitale. Ger. Die hauptsame so man etwas anlegt damit zugewinnen. His. Caudal de lo que se da à logro. Pol. Piemadre nayisk dase. An. The special summe of money whereof usury is takē. Teren. in Adelp. He mihi etiam de sorte nunc venio in dubium. Hoc est, de pretio quo empta erat fidicina. q; Inde consortes, qui sortes contulerunt, & qui unam aliquam rem inter se habent Communem. q; Item sors est fatalis necessitas. Virg. 3. Aeneid. hic exitus illum Sorte tulit. q; Item dicitur judicium. Virg. 6. Aeneid. Nec verò hæc sine sorte datæ, sine judice sedes. Tractum ex Romano more, non enim audiebantur cause, nisi per sortem ordinatæ. Nam quo tempore cause agebantur, conveniebant omnes, & ex sorte dierum ordinem accipiebant, puta quod post triginta dies causas suas exequenter. q; Sortes etiam oracula, seu responsa dicebantur, quæ à diis corùmve sacerdotibus consultoribus edebantur. **Xanth.** Valer. lib. 1: Cujus rei explorandæ gratia, legati ad Delphicum oraculum missi, retulerunt præcipi sortibus, ut aquā ejus lacus emissam per agros diffunderent. q; Accipitur etiam sors pro progenie. Ovid lib. 6. Fast. Si genus aspicitur, Saturnum prima parentē Feci. Sa:urni sors ego prima fui.

Sors, cùlă, lă, diminutivum à sors. [σορτίδης καὶ οὐ. Gall. Petit sort. Ital. Picciol sorte. Ger. Ein sorte oder kleiner glocken. Hisp. Pequena suerte. Pol. Małejscie scie. Vng. Sorska sferenfetske. Ang. A little lot or kawell.] Suet. in Nerone, cap. 21: Ac sine mora nomen suum in albo proficitum eitharcedorum iustiss adscribi, sorticulaq; in urnam cum cæteris demissa, intravit ordine suo.

Sors, oīs, d. q. Sortes duco. [χλεύω, d. Gall. letter par sort, faire sort. Ital. sortire, far le sorti, buttar le sorti. Ger. Losffen/das Los fellen oder werfen. Bel. loten. Hisp. Sortear. Pol. Pujszam, miejsce losi. Vng. Sorsor veiðk Ang. To cast lots.] Plaut. Casina: Nam si sic nichil imperare potero, saltam sortiar. Ibidem: ego sic agam, Conjiciā sortes in cikellam, & sortiar Tibi & Chalino. q; Sortiri remos. Virg. 3. Aen. Sternimur optatae gremio telluris ad undam, Sortiti remos. Vbi Servius Sortiti remos, per sorte divisii ab officio remigadi, quis esset proreta, quis pede teneret. Idem 8. Aen. Ocyus incubuere omnes, pariterq; laborem Sortiti. Id est, divisorunt inter se laboris officium Sortiti iudices, per sortem eligere. Cicet. ad Quint. Fratr. lib. 2: Sententiam dixit, ut ipse iudices per Prætorem urbanum sortirentur. q; Sortitor, pro sortito capio, & sorte consequor. Cic. 7. Philip. Est enim patronus trigintaquinq; Tribuum, quarum sua lege quem cum C. Cesare magistratum sortitus est, suffragium sustulit. Suet. in Aug. Ex Prætura Macedoniam sortitus. q; Sortiri provinciam, est sorti committere, cuius provincia futura sit. Cic. ad Attic. lib. 1: Senatus decrevit ut Consules Galliam sortirentur. Idem Lentulo lib. 1. Epist. Si licitum esset legem curiatam ferre, sortiturum esse cum collega provinciam. q; Sortiri provincias, est sorte provincias dividere. Idem Att. lib. 1: Prætores nondum sortiti sunt provincias. Sortiti filium, pro suscipere. Vlp. l. 3. D. d. bon. poss. cont. tab. Si emancipatus filius, uxore non ex voluntate patris dūcta, filium fuerit sortitus. q; Aliquam sortiri significat disponere. **Xanth.** Virgil. 3. Aeneid. sic fata deūna rex Sortitur, volvitq; vices, is vertitur ordin. q; Sortiri pro substituere & subministrare. Virg. 3. Georg. Semper enim refice, ac ne pōst amissa requiras, Anteveni, & sobolem armento sortire quæstus. Vbi Servius: Sortire, substitue, subministra.

Sors, oīs, verbale, f. t. Ipse sortiendi actus. [χλεύω. Gall. Le est du sort. Ital. Sortizione. Ger. Losstellung/loswerfung. Hisp. Obra de sorteear. Pol. Losbowanie. Vng. Sors veiés. An. A casting of lots.] Cic. pro Cluentio: Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis Bulbo & Staleno & Guttæ esset judicandum. Ibidem: Statuerunt enim ita maiores nostri, ut si à multis esset flagitium rel militaris admissum, sortitione in quoisdam animadvertereatur: ut metus videlicet ad omnes, poena ad paucos perveniret. His verbis Cicero morem illum antiquum significat, quo in decimum ant centesimū quemq; militem sortitò animadvertebatur capitaliter: unde & legiones decimatas & centesimas

S O R S O S

matas legimus apud Livium.

Sortitū, tus, m. q. Pro sortitione. **χλεύωντς.** Cic. pro Domō suā: Quid, si etiam pluribus de rebus uno sortitū retulisti? Virg. 3. Aeneid.

O felix una ante alias Priameia virgo,
Hostilem ad tumulum Troiæ sub moenibus altis
Iussa mori, quæ sortitus non pertulit ullos,
Nec victoris heri tetigit captiva cubile.

Sortilégūs, gi. pen. cor. m. f. Qui per sortes futura prænuntiat, & qui per sortem aliquid eligit. [χερομάδις. Gall. Sorcier, qui devine par sort. Ital. Chi con sorte predice le cose à venire. Ger. Das auf dem losen etwas ausspielen lässt oder abnimmt. Hisp. Advinador por sortes. Pol. Wiejszek losbowania. Vng. Sors vetessel iuandók sortis retessel valamis valazok. Ang. A soothsayer by casting of lots.] Cic. 1. de Divin. Hæc habuit, inquit, de divinatione, quæ dicere: nunc illa testabor, non me sortilegos, nec eos, qui quæstus causa artolantur, ne psychomantia quidem, quibus Ap. pius amicus tuus uti solebat, agnosceret. Horat. de Arte: - & divina futuri Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.

Sortilégūm, gii, n. f. Sortitio. [χερομάδια. Gall. Sorcerie, divination per sort. Ital. Divinatione con sorte. Ger. Die abneigung hinsichtiger dingey vom losen. Hisp. Divination por sortes. Pol. Przysięgi prorokowania glosówani. Vng. Sors vetesi. Ang. Sorcery, or witcherie by casting of lots.] Plin. accepit pro magicis quibusdam superstitionibus, lib. 28. cap. 4, ubi titulus capititis sicha: De sortilegiis quibusdam, & saliva hominis. Quid autem ibi sortilegiorum nomine intelligat, satis declarat capititis totius tenor, quo non nisi vanissimas Magorum persuasions exequitur.

Sorti, adverb. [χλεύωντι. Gall. Par sort. Ital. Per sorte. Ger. Durch das los. Hisp. Por suerte. Pol. Przysięgi losiem. Vng. Sorsal, Zerenzien. Ang. By lotte.] Virgil. 4. Georg. Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti. Vbi Servius, sorti: id est, ex sorte, vel in sortem. Nam adverbium est, quod traxit à militia.

Sortitō, pen. prod. adverb. Ex sorte vel per sortem. [χλεύωντि. Gall. Par sort. Ital. Per sorte. Ger. Mit der losfellation/durch das los. Hisp. Sorteando ó por suertes. Pol. Przysięgi, losiem. Vng. Zerenzien sortal. Ang. By lotte.] Cic. 4. Verr. Lex Iovis sacerdotem sortitō capi jubet. Idem lib. 6. Epist. Eos sortitō in provincias militi placere. q; Alter accipitur apud Horat. 4. Epod. Lupis & agnis quanta sortitō obtigit, Tercum mihi discordia est: hoc est, naturaliter vel occulta quadam fati ratione.

Sory, σῶν, Corpus metallicum, simillimum melanteriæ, nisi quod hæc dēsior est & solidior, illud rarius & fistulosius. Facultates habet easdem cum chalciti, & misy, astrictoriām videlicet & causticam: crassior tamen est essentia: unde & in metallis infimo loco nascitur, sub chalciti nimitem, quemadmodum & chalcitis sub misy. q; Est autem Sory tantum foliile, quod & temporis progressu in chalcitria commutatur, quemadmodum chalcitis in misy. Vulgus hodie, ut cætera ferè omnia ejus generis, Vitriolum, appellat.

Sōs, Pro eos antiqui dicebant, teste Festo.

Sosp̄ç̄is, cis, com. t. Salvus, incolamus. [σώψειν ή ψαλεῖν] Σώψειν ή ψαλεῖν. Gall. Sauvē d'vn danger. Ital. Sano & salvo. Ger. Gesund und frisch/unverletzt. Hisp. Cosa salva de peligro. Pol. Zdrowi, nie obrajeni, czerwli. Vng. Egéséges egéségen leub. Ang. Safe or heale.] Liviū 2. ab Vrb. Solipesq; omnes Roman ad propinquos restituit. Virgil. 11. Aeneid. at non Evandre pendis Vulneribus pulsionis aspicies, nec sospite dirum Optabis nato fupus pater. Idem 8. Aeneid. Maxime Teucrorum duces, quo sospite nunquam Res equidem Troiæ vicias, aut regna fatebor. Horatius primo Carm. Ode 36: Vix uno sospes navis ab ignibus. q; Antiqui item sospitem accipiebant pro sospitatore, sive servatore: unde lovem sospitem dixit Ennius, quem alli lovem servatorem appellant.

Sosp̄itā, x, pen. corr. f. p. Servatrix. [Σώψειν μοσχαθῆ. mid. ep. Gall. Sauvē d'vn danger. Ital. Donna che libera & conserva. Ger. Ein Heilbringerin / Heilschein in der noht. Hisp. La que libra de peligro, salvadora. Pol. Zdrowie przynosiaca do porzebie. Vng. Egéségen leub az xony. Ang. She that is heale and save or that prefereth.] Hoc cognomine luna colebatur apud Lanuvinos. Cic. pro Muræna: Nolite à sacris patris Iunonis sospite, cui omnes Consules facere necesse est, domesticū & suum Consulem potissimum avellere. Idem 1. de Divin. Quinetiam memoria nostra templum Iunonis sospite L. Julius, qui cum P. Rutilio Consul fuit, de senatus sententia refecit ex Cæciliæ Balearici filiæ somnio.

Sosp̄itā, & hoc le, om. t. Salutifer, salutaris. [Σώψειν μοσχια. mid. ep. Gall. Qui delivre de peril, salutaire. Ital. Salutifero. Ger. Heilbringend/erhältend. Hisp. Saludable, cosa que trae o tiene salud. Pol. Zdrowie dañaci. Vng. Egéségs. Ang. That delivereth from danger.] Plaut. in Pseud. Quis est qui morari occupato molestat obtulit? p. qui tibi sospitalis fuit.

Sosp̄itō, as, pen. corr. act. p. Incolumem seruo, sospitem facio. [νυπίται]

[*γρύπη* hōschiah. *οὐτός*. Gall. *Garder sain & sauve*, delivrer de pe-
ni. Ital. *Conseruare sano & salvo*. Ger. *Gesund* vñ in woltstand erhalten.
Hisp. *Liberar à otro de peligro*. Pol. *Wzdrawiam*. Vng. *Egyszerben
meg tartan*. Ang. *To save out of danger*.] Livius lib. 1: Pacem pre-
cibus exposcut, ut volens propitium suam semper sospitet
progeniem.

Sotādeū cārmen, *οὐτόδειον μέτρον*, Pedes habet septem, Pri-
mus spondēus, secundus periambus, tertius spondēus, quartus periambus, quintus & sextus tribrachys, & ultimus spon-
dēus. Et (quod magis miri est) totus sotadeus numerus è tro-
chais potest constare pedibus. Hæc Fortunatianus Attilius.
Alii de hoc vocabulo sic: Sotadeū cārmen cōstat è quinq; pe-
dibus: primis duobus Ionicis à majore, & tribus reliquis tro-
chais. Et quia Ionicus à majore cōstat è duabus primis lōgis,
& reliquis duabus brevibus, primus pes interdū, soluta prima
Ionicī in duas breves, fit mesomacros, cōstant è medialonga,
& duabus utriq; brevibus: soluta secunda, fit paropaxon, con-
stant è prima longa, & quatuor brevibas.

Sotēr, soteris, m.t. Latinē Servator, qui salutem dat. [*γρύπη
μοσχίας οὐτός*. Gall. *Sauveur*. Ital. *Servatore*, *saluatorē*. Ger. *Ein
Held*; Erisser! *Entschafter*. Hisp. *Saluador*. Pol. *Zawiecieś*.
Vng. *Meg tárta valóként*. Ang. *A saviour*.] Cicero in Ver. Aet. 4.
Itaq; non solum patronum iustus insulæ, sed etiam sotera in-
scriptum vidi Syracusis. Hoc quātum est: Ita magna, ut La-
tino uno verbo exprimi non possit: Is est nimurum soter qui
salutem dedit.

Sotērīo rum, n.s. *οὐτήσια*. Dicuntur munera, quæ pro conva-
lescentia diis voventur. [Ger. *Gaben über Geschenk / die man
Gedanken geschenkt vor freudigen/ so sie von schweren Krankheiten wider-
rum entfunden*. Pol. *Offara zapłacić*.] Solebant autem hujus-
modi munera ab amicis corrogari. Vnde non inventus est Mar-
tialis jocatur in Sosibianum, qui quoties visum esset, se ægrotum
simulabat, ut manuscula ab amicis prætextu soteriorum
extorqueret. Verba Martialis sunt hæc: Agrotas quoties so-
teria poscis amicos: iam precor ægrotia Sosibiane semel.

S. ante P.

Spādix, icis, pén, gēn, prod, m.t. [*αράδης*. Ger. *Bräunrost*. Pol.
Czawy.] teste Gell. lib. 2, est avulsum à palma termes cum fru-
stu: qui quoniā puniceum refert colorem: hoc est, rubrum
cum exhuberantia quadam splendoris; factum est ut spadi-
cem pro puniceo colore accipiamus, qui potissimum in e-
quis commendatur. Virg. lib. 3. Gedg. Luxuriatq; toris ani-
mosum pectus: honesti Spadices, glaucijs. q Est etiam spadi-
x, caevis instrumenti musici; cuius meminit Iulius Pollux
libro 4. & Cælius libro 9. capite 4. Quin il. libro 1. capite 17.
de Musica: Psalteria, & spadices etiam virginibus probis re-
culandæ.

Spādīcūs, a, um, Puniceus, sive baius, quod coloris genui in
equis potissimum commendatur. *Φοινικής*. Significatur au-
tem hac voce exhuberantia quædam ruboris, splendorisq;,
qualis cernitur in terminibus palmarum, qui spadices appellantur. Vide Thylegium in libello de Coloribus.

Spādo, onis, m.t. [*Ουρόσαρίς αράδης*. Gall. *Chastre*. Ital. *Ca-
strado, eunacho*. Ger. *Ein verschlechtert/bodenlos*. Hisp. *Varen ca-
strado*. Pol. *Wierżebi, wil'ach*. Vng. *Horel*. Ang. *A gelding be-
tween or beast*.] Proprietis dicitur, cui aut testes evulsi sunt, aut
ipsi etemasteres: hoc est, nervi, è quibus testes dependent. A
verbo Græco *αράδης*, quod est evello. Eunuchus autem etiam
natura quis esse potest, ut quum frigidior temperatura vene-
ris usum cuiquam pernegat. Plin. lib. i. i. cap. 37: Desfluvium
capillorum in spadonibus non visum. q Spadones item di-
cuntur surculi infusiferi. Colum. lib. 1. de Arbor. Ejusmodi
surculos, qui nihil afferunt, spadones appellantur.

Sparganiori, [*ωραγνων*. Pol. *Wilcze bobki*.] Herba est folia
habens similia gladioli, sed angustiora, magisq; in terrâ pro-
cumbentia, circa summum autem caulem semen capitulis qui-
busdam inclusum. Autòr Diose. lib. 4.

Spārgo, gis, si, sum, aet.t. Huc illuc prōjicio, dissemino, late
diffundo. [*πέτειν* Zarl. *τύπχειν* τύπχειν, *τύπχειν* τύπχειν. *πέτειν*
τύπχειν. Gall. *Espresso, sette ca & là, semer*. Ital. *Spargere*. Ger.
Ausprellen. Bel. *Strofen/wispern*. Hisp. *Derramar*. Pol. *Roz-
sianie, rozpruczać*. Vng. *El hincóm*. Ang. *To scatter, to sprinkle, to
cast or spread abroad*.] Virgil. 3. Ecloga: tam cornu pétat, & pe-
dibus qui spargat arenam. q Spargere aquam, est aquam ef-
fundere. Plaut. *Trucul. Sparsisti aquam: jam rediit animus. In-
sula sparsæ per æquor: id est, late diffusa*. Virgil. 3. Aeneid. ni-
veamq; Paron, sparsasq; per æquor Cycladas. Colum. libro 2.
capite 16: Si tamen aliqua causa tempestivam stercorationem
facere prohibuerit: secunda ratio est, ante quam sartias, moe-
seminantis ex aviariis pulverem stercoris per segetem sparge-
re. q Spargere humum solii: id est, sternere vel operire. Vir-
gil. 5. Aeneid. Spargite humum solii, inducite fonsibus um-
bras. q Spargere se in aristas, vel brachia, dicitur herba, quan-
do in aristas vel in brachia dilatatur. Plin. lib. 12. cap. 12: Cacu-

mina in aristas se spargunt. q Composita sunt Aspergo, Cō-
spergo, Dispergo, Inspero, & Rispergo: quorum significata
explicantur suis locis.

Spārls, partic. Longèlateq; diffusus. [*πέτειν μεζορές τύπη
μεθυζαρίας απρόφητος*. Gall. *Espars, iette ca & là, semer*. Ital. *spar-
so*. Ger. Ausgespreitet. Hisp. *Derramado*. Pol. *Rozpruczać*. Vng.
El hincóm. Ang. Sprinkled, scattered.] Cic. in Arat. Stellæ sparis-
sæq; videantur. q Os sparsum: id est, latum, & plus satis dif-
fusum. Terent. in Heant. Rufamne illam virginem, cæsiam,
sparsa ore, adunco naso. q Aliquando idem quod Consper-
sus. Ovidius 8. Metamorph. -tatis jam sparsus tempora canis.
Corpus senatus sparsum: id est, disiectum. Lucan. lib. 7: Calca-
toresq; simul reges, sparsumq; senatus Corpus, & immensa po-
pulus in cæde natantes.

Spārtim, adverbium, Multis, variisq; in locis, hic & illuc. [*αράδης
λόγος*. Gall. *Parci, par là, pose mestre*. Ital. *Sparsamente, qui & li*. Ger.
Hin vñ her/ sprenzlechstig/trüffelchstig. Hisp. *Derramadamente*. Pol.
Ist uowd: Vng. *Zellel, el hintue*. Ang. *Here and there, mingledly*.] Gel.lib. 11: Præterea ex codem lib. Catonis hæc etiam sparsim
& intercise commemoramus.

Spārtum, sparti, sive spartium, n.f. *Σπάρτη*. Diose. lib. 4. Id est,
quod nostri Genitilis appellant, fortassis quia genu modo fle-
xilis ad nexus sit: vel quia genit. medeatur dolentib. [*πέτειν
τύπη*. Gall. *Genet*. Ital. *Genetra*. Ger. *pfrimmen/ ist von der geni-
gen art*. Hisp. *Geneta, giesta, giestra*. Pol. *Zarnowiec, aliis piastę
rowa*.] q Est & aliud sparti genus, quod in Hispania nascitur:
de quo Plin. lib. 19: Sparti quidem usus multa post secula coe-
ptus est: nec ante Pœnorum arma, quæ primùm Hispaniæ in-
tulerunt. Herba & hæc sponte nascens, & qua non queat ferri,
juncusq; propriè aridi soli, uia terra dato vito: nanq; id ma-
lum telluris est, nec aliud ibi ferri aut nasci potest. Idem lib. 24:
Genista quoq; vinculi usum pfrast: flores apibus gratissimi.
Dubito an hæc sit, quam Græci autores *sparten* appellavere,
quum ex ea linea pectoraria apud eos faciliari docuerim. Et
nunquid hanc designaverit Homerus, quum dixit: Navium
sparta dissoluta. Nondum enim fuisse Africanum, vel Hispaniæ
spartum in usu, certum est: & quum sutiles fierent naves, line
tamen non sparto unquam sutas. Semen ejus quod Græci co-
dem nomine appellant, in folliculis phæcolorum modo na-
scens, purgat hellebore vice, drachma & dimidia pota in aquæ
multæ cyathis quatuor, jejunis.

Spārtal'um, rii, n.s. Locus sparto abundantans. [*αράδης*. Gall.
Vn lieu où il y a force genet. Ital. *Lucco one sono molto genestre*. Ger.
Ein ort an dem viel pfrimmen steht. Hisp. *Lugar de muchas genestras
y portos*. Pol. *Miejsce pełnych jarownic*.] Plin. lib. 11: Falsò excipi-
piunt spartum: quippe in Hispania multa in spartariis mella
cam herbam sapientur.

Spārtēs, a, um, *adjectivum*, E sparto compactum & compōsi-
tum. [*ο εκ αράδης γνώρησθε*. Gall. *De genet*. Ital. *Di genestra*.
Ger. Aus pfrimmen oder genistē genetet. Hisp. *Cosa de genestra*.
Pol. *Zarnowiec*.] Cato de re Rust. cap. 3: Trocheas Græcani-
cas binas, quæ spartes funibus ducantur.

Spārtēs, *ωράτης*, sunt utensilia ad majoris summæ pecunias
capiendas. Numorū enim receptacula, variis nominibus
appellata fuere. Nam ut sacci, saccelli, crumenæ mantis-
ca & marsupia: Ita fiscina & fiscellæ.

Spārūs, seu spartum, Telum rusticum, in modum pedis recur-
vum. [*πέτειν τύπης, ἀράδης βεργίτης, ἀράδης τύπης, τύπης πέτειν*. Gal.
Petit dard, rustique & militaire. Ital. *Picciol dardo rustico da guerra*.
Ger. Ein gattung eines Waffen geschoß oder pfeile. Hisp. *Pequeno
tiro rustico para pelear*. Pol. *Vojneke jaçpojani alij Skal'*. Vng.
Fens, *Zigonyos dardatska*. Ang. *An uplandish or rusticall weapon or
darts*.] Virg. lib. 5: Agerestisq; manus armat sparus. Salust. Sed
ex omni copia circiter quarta pars militaribus armis instru-
ta: cæteri ut quosq; casus armaverat, sparis aut lanceis, alii
pæracutas ludes portabant. Festus: Spara, minimi generis sunt:
jacula: à spargendo dicta, quod passim pugnando spargerentur.
Lucilius: Tum spara, tum murices, portantur tragula por-
to. q Est & sparus, *ωράτης*, pisces marini nomen circa vernum
æquinoctium patentes: ut tradit. Plin. lib. 9. cap. 51.

Spāsmus, mi, m.s. sive spasma, atis, n.t. [*αράδης, ωράτης*. Gal.
Spasmo, retiremente de neris. Ital. *spasmo, spasimo*. Ger. *Der krampf*.
Hisp. *Pasmo*. Pol. *Krampf*. Vng. *Grcs*. Ang. *The cramp*.] Con-
tractio nervorum, rigor, sive distensio, convulsio. A verbo
Græco *αράδης*, quod est convello. Plin. libro 22. capite 8: Item ex
multa auxiliatur tenibus, strangulis opisthotonicis, spasmis,
lumbis.

Spāsticūs, [*ωράτης*. Gal. *Qui a les nerfs retirez*. Ital. *Chi ha gli ner-
vi retratti*. Ger. *Krämpfig / dem die Nieren gefräßt sind*. Hisp.
Pasmado. Pol. *Krampf pol'amans*. Vng. *Grcs, meg romi in*.
Ang. *Sick of the cramp*.] Dicitur cui aliiquid intus convulsum
est. Plin. lib. 31. cap. 19: Radicem decoctam pipere spasticis, e-
versis, convulsis, suspiriosis salutare.

Spāthā, x, f.p. [*βραχίαν*. Gall. *Espée*. Ital. *spada*. Ger.
XX 3 Ein großer

Ein gross schwer oder handdagen. Ein langer seba. Hisp. Espada. Pol. Miech, sieroki. Vng. Pallos Zablya. Ang. A sword. [Gladii genus, à scindendo: hoc est, à scindendo, sive divellendo: aut certe à scindendo, quod inter cætera significat stringere. Apuleius, & militaris sacramenti genium ob amissam spatham reveratur. Vegetius gladios majores spathas vocari docet: minores vero semispatas. Hec etiam, auctore Augustino, dicitur framea, & alio nomine romphæa. q. Est item spatha, ridicula qua utimur in versandis rebus quæ coquuntur. Colum. lib. 12. cap. 22: Deinde permiscebo spatha lignea. q. Spatham præterea vocamus instrumentum illud culinarium, quo spuma detrahimus. q. In palmis item spathæ dicuntur, ramuli ex quibus palmulæ dependunt: à frondis, ut videtur, figura nomina habentes, quæ ad gladioli folium satis accedit, licet duplex sit, minor & tenuior. Plin. lib. 16. cap. 26: Palma sola in spathis habet fructum, racemis propendente.

Spâthâlön, [wæðən]. Gall. Rameau ou branche de palme avec le fruit pendante. Ital. Ramo di palma. Ger. Ein zweig von einem Dat. eibawm/an dem die Dat. eibawm noch hängen. Hisp. Razimo de datiles. Pol. Galaska na ktorci owozce wæða. Vng. Gömörlífeuel wæð palmaág. Ang. A branch of a date tree with the fruse.] diminutivum à spatha, significans ramulum palmæ cum dactylis independentibus. Vnde apud Martial. lib. 13: Spathalion caryotarum numeratur inter munera tenuiorum, quæ Calendis lauarii solent missari. Aurea (inquit) porrigitur lani caryota Calendis: Sed tamen hoc manus pauperis esse solet. q. Est etiam ornamentum muliebre, inter delicias foeminarum annumeratum. A' verbo Græco wæðən, quod significat delicias ago, & lascivio. Plin. lib. 13. cap. 15: Iuba tradit circa Troglodytarū insulas fruticum in alto vocati ifidos plocamōn, corallio similem, sine foliis: præcismum, mutato colore in nigrum durescere, quem cadat, frangi. Item alium qui vocatur caritoblepharum, efficacem in amatoriis: spathalia eo facere, & monilia foeminas. Plautus Menæchmis: Amabo Menæchme in aureis da mibi faciendas, pondo duum numum spathalia, ut te libenter videam, quem ad nos veneris.

Spâthës, wæðn. Involucrum est, sive experimentum fructus palmarum adhuc florentium, quo in spissandis unguentis utuntur unguentarii, ut docet Dioscorides libro primo, cui ea in re optimè convenient cum Theophrasto, qui libro tertio de Plantarum historia de palmis agens, in eo masculum à femina differre scribit, quod mascula prior florem ferat in spathe. Plinius lib. 23. cap. 6, spathes, sive elates nomine propriu quoddam palmæ genus videtur in excellisse, quod medicinæ conferret germina, folia, & corticem. Vide Marcellum in Diodoridem.

Spâthula, læ, f.p. [wæðən, i σπαθηδ = βεργχαια ατᾱn. Gall. Espatule. Ital. Spatola. Ger. Ein handdagen schwertlin. Hisp. spatula. Pol. Szabelka, item spatula. Vng. őreg ifpot. Ang. A little skiffle.] diminutivum à spathæ, sive spatha, quo Celsus lib. 8. cap. 15. usus est pro instrumento chirurgico, ad humeri luxati curatioinem accommodato. At (inquit) si vastius corpus tervive robustiores sunt, necessaria est spathula lignea, & quæ crassitudinem duorum digitorum habeat.

Spâtfum, spatti, n.s. Capedo, intervallū, tam temporis quam loci. [ΠΙΓ̄ revach ΕΠΙΓ̄ merchab, d̄r̄ḡt̄s, 2̄ḡt̄s. Gall. Espace. Ital. Spazio, agio, tempo. Ger. Ein weite/ ein zwischenfallender begriff. Hisp. Espacio, à anchura. Pol. Miechę proprie, czas. Vng. Kör. Ang. Space.] Cic. lib. 1. de Nat. deor. Sidus spatus immutabilibus ab Ortu ad Occasum commens. Virg. 3. Georg. Hic vel ad Elei metas, & maxima cäpi Sudabit spatha, & spumas agere cruentas. Ovid. 2. Metamor.. tritumq; relinquunt Quadriges spatum, nec quo prius ordine currunt. Cic. pro Archia: Quoad longissimum potest mea mens respicere spatum præteriti temporis. Autor ad Herenn. lib. 2: Spatum ita consideratur, satis ne longum fuerit ad eam transigendam: sceritne, satis ad perficiendum spati futurum. q. Spatum, pro mensura & temporibus pedum in carmine. Cic. in Orat. Trochæus, qui in eodem spatio est, quo choreus. q. Spatum pro dilatione. Liv. lib. 8: Orabant ut rem in posterū diem differret, & itæ sua spatum, & consilio tempus daretur. Bud.

Spâtför, aris, d.p. Deambulo. [γ̄ιγ̄ην hitthallech. wæðən. Gall. Se pourmener, s'ebanoyer. Ital. Andar à spasso. Ger. Spazieren hin und her gehen. Hisp. Espaciarse. Pol. Przechadzam sie. Vng. Spatialok setalok. Ang. To walk abroad.] Virg. lib. 1. Georg. Tum cornix plena pluviam vocat improba vōce, Et sola in secca secum spatialur arena. Idem 4. Aeneid. Aut ante ora deum pingues spatialiatur ad aras. Ovid. 2. Metam.. nam quū per littora lenti Passibus, ut soleo, summa spatialer arena.

Spâtiāns, tis, [γ̄ιγ̄ην mithhallech. wæðən. Gall. Qui se pourmene. Ital. Che anda à spasso. Ger. Spazierend/wenn aufgehen. Hisp. Que anda à espacio. Pol. Przechodzajacisie. Vng. Spatialo setalo. Ang. That walketh abroad.] Ovid. 14. Metam.. & spatiata passim Brachia compescit.

Spâtiātūs, a, um, wæðən. spatiator, spatiatorius. Ovid. 3. Fast. Flebat amans conjux, spatiataq; littore curvo Edidit incultus talis verba comis.

Spâtiātōrem pro erratore posuit Cato. Festus.

Spâl'osūs, ta, lum, Amplus, capax, vastus, magus spatiū. [ΕΠΙΓ̄ nrichab ΕΠΙΓ̄ rachab. Λεύχης. Gall. Spatiex, large & degrand estendue. Ital. Spazio, grande. Ger. Heftig weit, das ein grosse viele begriffst. Hisp. Espacio, largo, grande, ancho. Pol. Barz, sieroki. Vng. Bw nagy es Zelb: kör. Ang. Ample, broade, wide, spacious.] Colum. lib. 6. cap. 2: Primum omnium spatiostum stabulum preparetur, ubi dormitor facile versari, & uade digredi sine periculo possit. Idem 2. de Arte: Omnibus Andromache vila est spatiösor æquo. q. Interdum non loci, sed temporis spatiū importat. Ovid. lib. 1. Amorum, Eleg. 8: Sed nunquam dederis spatiostum tempus in iram: Sapè simulates ira mortata facit.

Spâtiösē, adverb. Latè, diffus. [λέγε. Gall. Largement, au large. Ital. Largamente. Ger. In die weite / weit hinaus / weitersfiglich. Hisp. Largamente. Pol. sieroce. Vng. Bonen zelosen. Ang. Ample, largely, abroade.] Plin. lib. 19. cap. 5: Quoniam spatiösē fruicat. Spatiösūs, & spatiösissime. Plin. Epist. 62: Bono civi convenientissimum credidi, eadem illa spatiösūs & uberioris volumine amplecti.

Spécies, ei, f. q. Forma, effigies, facies, vel imago. [ΤΙΜΗ τι μούλα ΤΙΜΗ τοι πη min. öls, eid. Gall. Espèce, forme, figure, beaute, mine, face. Ital. Specie, imagine. Ger. Ein gestalt. Hisp. Homosura à forma, especie. Pol. Kſtal', sposob, wyobrazenie. Vng. Kép, abrazas, forma. Ang. The forme, figure, or shape of a thing, beaute, apperance, face.] Cicero lib. 1. Offic. Quæ autem specie quadam utilitatis, hanc Græci adiūt vocant. Et in Topicis: In divisione formarum, quas Græci adiūt vocant, nostri (si qui hæc forte tractant) species appellant. Cæsar Comment. 4: Auxiliareq; quibus ad pugnam non multum Crassus confidebat, lapidis, bus, telisq; subministrandis, & ad aggerem cæspitibus comportandum, speciem, atq; oppugnationem pugnantis præberent. Cicer. de Amicitia: Quæ est enim ista securitas? specie quidē blanda, sed re ipsa multis locis repudianda est. q. Quandoq; sumitur pro aspectu, & re visa. Virg. 2. Aeneid. Non tuh hanc speciem furiata mente Chorœbus. q. Quandoque pro pulchritudine, seu deformitate: à speciendo. Plautin Bachid. Bellán' videtur specie mulier. q. Inde speciosius pro pulchro & formoso accipitur, de quo infrā. q. Species item (ut definitur à dialectis) est quæ dicitur de pluribus differentibus numero: ut homo est species, quoniam de Socrate, Platone, & aliis, nō species, sed numero differentibus prædicatur. Ob eam rationem ita appellata, quod multorum collectio una quasi visione comprehendatur. Genus autem est, quod prædicatur de pluribus differentibus specie: ut animal, quod de homine, equo, asino, & hujsmodi dicitur, quæ specie differunt. q. Species item aliquando ponitur pro cōtroversia. L. 18. D. de mia. Species in auditorio finita. Quid ex eo ductum est, quod si sitiam questionem Græci appellant τιμη. q. Quandoque species in plurali numero sumitur pro aromatibus. Macrob. lib. ult. Saturn. Species, & acres, & calide, super faciem, quæ apponuntur, exulcerant. Martianus Iureconsultus: Species pertinentes ad vestigia, cinnamomū, pipet longū, piper albu. Sic dicitur Vetus speciarius, à Speciebus Arabicis, peregrinis que. q. Aliquando in plur. num. significat fruges. Arcad. 1. ult. D. de muneribus, & honoribus: Cura quoq; emendi frumenti, olei. Nam harū specierū curatores, &c. Eodem modo in L. 26. C. de usur. in trajectiis contractibus vel specierū scenori dationibus. Hotoman. q. In speciem, simulatè. Liv. 4. ab Urbe de Sempronio reo: Aegrè Hortensius pati, tentationem eam credere esse perseverantie suæ: nec precibus tribunorum, quæ speciem modò jaſtentur se auxilio confidere reum.

Spécialis, speciale, om. t. Particulare, proprium, & veluti peculiare. [άδικος, id. Gall. special, propre & particulier. Ital. Speciale, singulare, proprio. Ger. Sonderbarlich/etgen. Hisp. Cosa especial en su genero, proprio. Pol. Ofisblis, wl' asti. Vng. Kiálo keppen valo talaydon. Ang. Particular, proper.] In qua significacione uitatur hoc nomine Iulius Capitonius quum ait: Macrinorū familiam id speciale semper habuisse, ut Alexandrum magnum in auro & argento excultum semper haberet.

Spécialm, adverb. Particulariter. [άδικός, id. Gall. specialiter, en especial. Ital. Specialmente, singularmente. Ger. Insondereheit. Hisp. Especialmente, de specie, en especie. Pol. Ofisblis, jeſo-bna. Vng. Kiálo keppen neweger. Ang. Specialbie, chieſtie.] Cic. post Reditum in Senat. Multa de me C. Messinius & amicitia & Reipublicæ causa dixit, legem speciatim initio de salute mea promulgavit.

Spécialité, adverb. Speciatim. ádikos, id. Colum. lib. 3: Atq; de cura eligēdi malleoli generatis præcipimus: nunc illud propriæ specialiter, ut non solū ex feracissima vite, sed etiam à vītis parte feracissima semina elegantur.

Spécificus,

Spēcīfīcūs, a. uim, à dām pōis, quod est peculiare.

Spéc̄ ōſūſ, ſa, ſum, Pulc̄erformoſus, elegaſs: ſemper enim in
bonum accipitur, quāviſ ſpecies medium vocabulū ſit. [πτυ
japhēb. diuſ. Gall. Beau. Ital. Viſtoſo, apparenſe, bello, beſtorma-
ta. Ger. Wolgeſtalt, hübſch. Bel. Schoon. Hisp. Coſa de mucha her-
mosura, hermoſo, bello. Pol. Piekn., oſtobny. Vng. Zep ekes. Ang.
Rær, beaufiſh goodlie to ſee.] Virg. 4. Aeneid. -neq; enim ſpecie
ſamavē in ovetur: hōc eſt, nec preſenti deformitate, nec ramo-
re: iox futuro. Sic & formoſus, licet forma indiſſerēter ponatur,
ſemper tamen in meliorē partem accipitur. Plin. li. 3. cap.
4: Minus ſp̄c̄ioſa, ſed ſaporiſ caryotarum forores. Cefl. lib. 2.
cap. 2: Si plenior aliquis, & ſpecioſior, & coloratior faſtus eſt,
ſuſpecta habere bona ſua debet. Horat. de Arte: Interdum ſpe-
cioſa jocis, naorataq; reſte Fabula, &c. Ovid. 7. Metamor.: ſpe-
cioſa q; tiomina culpæ imponis Medea tuæ: quin aspice quā-
tum Agi: rediare nephias.

Spéciosus, speciosissimus, speciosissimè, Pulcrè, ornatè. [*lægåwe, dæ
agenus, & adus.* Gall. Brauement, magnifiquement. Ital. Honesta-
mente, meg nificamente. Ger. Sterlitzen / Schön. Hisp. Con mucha her-
mosura hei mesamento, ornamadamente. Pol. Pieknis. Vng. Zepón ekfes-
sen. Ang. Trimmelis, gaelise, goodlie to see.] Liv. 4. bel. Maced. Et
quum tibi in viro liceat purpura in ueste stragula uti, matrem fa-
miliis tu am purpureum amiculum habere non sis? & equus
tus speciosius instratus erit, quā in uxori uestitia? q Speciosè
ingrediuntur est, cum ornatu. Colum. lib 2. cap. 2: Igitur in opere
boves arctè junctos habere convenit, quo speciosius ingre-
diantur sublimis & elatis capitibus.

Spécimen, n. is, pen. cor. n. t. Propriè in quavis merce dicitur exiguum quidam, quod à venditore spectandum profertur, ut ex eo emptorem rem totā extimet. [גָּמְנִיתַתְבָּשָׂרִים] tabnīh. i. m. e. y. p. Gall. Monstre, eschantillon, exemplaire, espreuve, patron. Ital. Sperienza, esatta, prona, mostruosa. Ger. Ein schwafel/schawfuss/ auf welchem man abnehmen kan welcher gestalt das ganz sey/leigstuck/probierst. Hisp. La muestra de lo mejor. Pol. Pokazanie probi. Vng. legy proba. Ang. The shewe of something, the cantell, an exemplary or paterne.] Frequentissimè tamen per translationem accipitur pro quo vis documento, experimento, sive exemplo, ex quo rei totius capitum conjecturam. Cic. in Tusç. Quid illud?num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaq; natura? Apul. in Flor. Sed Marsyas, (quod stultitie maximum specimen) non intelligens se deridiculo haberi, quædam deliramenta effutunt. q; Dare, præbere specimen sui, est re aliqua insignoi declarare, quid de se sit sperandū. Cic. in Divis. in Verrem: Tu verò, Cecili, quid potes? quo tēpore, aut qua in te nō modò specimen cæteris aliquod dedisti, sed tua tui periculū fecisti? q; Specimen in auctoriz, prudentiz, virtutis: id est, exemplar. Cic. 3, de Nat. deor. Cur temperantiz prudentiæq; specimen ante simulacrum Vestæ pontifex maximus est Q. Scævola trucidatus.

Spécio, cis, xi, &cūm, Apud antiquos in usu fuit pro video. [τὴν γάρ οὖν. Gall. Regarder, außer. Ital. Vedere. Ger. Ge-
hen. Hisp. Mirar, reer. Pol. Widzie. Vng. Létek nizk. Ång. Ta-
fsee, to aduse or beheld.] Vnde augures specire: hoc est, inspicere
aves dicebantur. Ennius apud Varro: Os epulo postquam
spexit. Hodie abiit in defuetudinem, utimurq; tantum ejus
compositus, Aspicio, conspicio, circunspectio, despicio, dispi-
cio, inspicio, perspicio, prospicio, præspicio, respicio, introspi-
cio, suspicio, & transpicio: de quibus suis locis.

Spécio, as, arc, frequentatium antiquum. [πλὺς φέρειν. Gall.
Regarder souvent. Ital. Guardare spesso. Ger. oft oder empfig sehen.
Hisp. Mirar muchas veces. Pol. Silno patrę. Vng. Lutogatok vizge-
gerek. Ang. To behold often.] Plaut. in Cistel. Per Dionysia Ma-
ter nominata me speciatum duxit.

Specto, as, a. c. p. aliud frequentativum à specio antiquo verbo,
Multum & fixe intueor. [תְּאַרֵּה] **raah** וְיָשַׁבְנָה nisch kaph תְּאַרֵּה
tsaphah, ὄργανος οὐρανού. Gall. Regardor ferme & attentus mente. Ital.
Guardare, guardare spesso. Ger. Schen eins sehens / sießig schauen.
Bel. *Guardar* aensiu. Hisp. Mucho mirar. Pol. Vstawnie sie prę-
patrui. Vng. Vixom vdm̄m̄ reatigedm̄. Ang. To behold and
look upon a thing attentuelise.] Cic. de Arusp. rclp. Quod n̄ tu
Megalesia eo die spectare voluisses, haud scio, &c. Terent. in
Evnū. Here, ne me spectes: me impulsore hac non facit. q. Ac-
cipitur non raro pro judicare, probare, sive estimare. [לִרְאַת]
bachān, ἐγένετο. npāt]. Cic. pro Roscio Com. Nemo enim il-
lumi ex trūco corporis spectabat, sed ex artificio comicō esti-
mabat. Ibidem: Quern si tu ex censu spectas, eques Romanus
est: si ex vita, homo clarissimus est: si ex te, judicem sumpisti: si
ex ventitate, id quod scire potuit & debuit, dixit. Id lib. 5. Tusc.
Non igitur ex singulis vocibus philosophi spectādi sunt. Au-
ram spectatur in ignibus. Ovid. I. Trist. eleg. 4: Scilicet ut ful-
vum spectatur in ignibus aurum: id est, probatur. Vnde & spe-
ctatores pecunias, dicuntur qui valorem ejus explorant. Huc
etiam pertinet illud Virgil. 2. Eclog. Si ad vitulam spectes, ni-
bil est quod pecula laudes: hoc est, si vitulæ pecuū tecum re-

putes: vel (ut Servius interpretatur) si pocula cum vitula cōparer. q̄ Interdū spectare, idem est quod attendere, caverre, diligere, &c. ut Cic. loquitur etiā atq; etiam videre. Plaut. Spectandum ne tibi anulū dēt, neq; roget. q̄ Eleganter item accipitur spectare pro eo quod est ad rem aliquam pertinere, tendere seu ferri, quod & Graci dicunt, διπλεῖν, αἴκαται, Ε τέλεις, &c. s. n. Cic. 3. de Fin. Hæc studia ad imitandos summos viros spectant. Idem lib. 2. Epist. Omnia utriusq; consilia ad concordiam spectaverunt. Idem 2. Offic. Ad extremum, si ad peccati patriæ res spectabit, patrī salutem anten oncept salutis patris.

*Spectatūs, impersonale. Plin.lib.10.cap.70: Plausu congregari
feros ad cibum consuetudine spectatur.*

Spectatū, supinum. Cic. 2. Offic. Maximeq; admirātur eum qui pecunia non movet: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatū arbitrantur.

Spectandūs, adjēct. *Plin.lib.10.cap.42*: Nec vulgatis p̄stacī forma, quanvis non spectanda.

Spēctātūs, m. f. **P**robatus, cognitus, cuius scilicet perspecta jam
vixit. **S**PECIATIUS. **N**om. **S**PECIATIUS. **A**d. **S**PECIATIUS.

virtus est. [...] nischan, don, &c. s. Gall. Loué, approuné. Ital. Lodato, probato. Ger. Bewaret auf langem zuschen/erkenet was im- der einem seite Hisp Alabado, prouado. Pol. Doprano. Vng. Nag probaltat et kefaretib. Ang. Approved, well tried and cōsidered. A. M. gil. 8. Aencid. sunt nobis fortia bello Pectora, sunt animi, & rebus spectata juventus. Plaut. Persa: Vitam equidem jam fa- tis tibi spectatam esse censuerā, Et meos mores. Spectata in- tegrityatis vir. Liv. 6 bel. Pun. Spectatissima foemina. Cic. pro S. Sext. Rosc. Quasi verò nescias hunc & ali, & vestim à Cæcilia Balearici filia, Neporis sorore, spectatissima foemina, quia quā patrem clarissimum, amplissimos patruos, ornatissimum i- a- trem haberet: tamen, &c.

Spēctatē, adverb. Feliciter, egregiē. [cōrūgātēs, cōrūgātēs, C. 11.
A la veue de tout le monde, clairement, heureusement. It. invidamente,
egregiamente. Ger. Unschäfiger weis/tierlich/sein. Fr. à l'aveue
turadamente, fennadalamente. Pol. Ogdobnie. Vng. Ze vrighe-
sen. Ang. In the sight of all, garelike goodlie to see.] Fuld. 21: Flores
verò odoresq; ia diem gignit, magna (ut pàlām est) ad invoca-
tionē hominum, quæ spēctatissimè florent, celestine met-
cessere.

Spectatio, onis, verbale, f.t. Ipse spectandi actus. [Spectare, spectare.
Gall. Regard, regard. Ital. Essere guardare. Ger. Aufschau, Aufsichts-
tung. Hisp. Mirada, obra de mirar. Pol. Przypatrzanie, patrzenie. N.-
zer. Ang. A looking or beholding.] Cic. ad Attic. Et quia auctor
animum levari tum spectatione, tum religione opere et
fama. q Spectatio, pro probatione pecuniae. Cic. in Verr. et in
actione 4: Ex omni pecunia, quam aratoribus tollere co-
busti, certis nominibus deductiones fieri solebant. plurimam
pro spectatione & collybo: deinde pro nectio que ceram
Budaeus.

Spectatores, m.t. Qui ad ludos spectandi causa convenient. [En] roch. Jeux Gall. Contempliers, regarders. Et al. spectare. Ger. Zuseher / die zuschen wie ein ding verhandlet werden. Hisp. los que miran los juegos. Pol. Dozorci, prigleda:re. Vng. Regarder, es lok. Ang. Beholders, lookers rpon. Plaut. Amph. Nesciunt et cito tales lovis summi causa clare plaudite. q Spectatores, non celestii: id est, contemplatores. Cic. 1. de Nat. deo. Homo enim superarum, atq; celestium spectator. q Spectator, pugna:re, qui se pugna:re non admisceret, sed securus ejus exitu expectorans, a ludorum spectatoribus, qui histriobus in scena fabris agitibus, otiosi interim desident. Cicer. 2. Offic. Spectatores, i.e. otiosos praebuerant Leuisticæ calamitatis. q Spectator, iudicari:re, iudicari:re: id est, judex, estimator, probator, iudicatrix. Ter. in Eunuc. Quu meipsum noris quam elegas formarum spectatori:um. Vbi Donatus: Spectator elegans est, qui sit cunctantis & futilis dios iudicii, cui non quidvis facilè placet. q Spectator, probator: ut spectatores pecunia dicuntur.

Spectatrix. icis, verbale, s.t. à spectando deductum. [σπεκτρία.]
Regard. Gall. Regarderesse, celle qui regarde & contemple. Ital. Dona che guarda. Ger. Ein zuschauerin/anschauerin. Hisp. La que mira.
Pol. Dogliedacka. Vng. Nixə az xonyi tufaldo. Ang. She that beholdeth. Plaut. Merc. Dyūm atq; hominum quæ spectatrix atque hera eadem est hominibus. Lucan.lib.3; Detege jam ferrum: neq; enim tibi turba verenda est spectatrix scelerum. &c.
Spectativus. adjet. Speculativus sive contemplativus. [σπεκτατιβός.]
Gall. Contemplatif, speculatif. Ital. Contemplativo. Ger. Das des ist so ein ding nur im gemüt betrachtet vnd anschauet. Hisp. Cosa para mirar, y contemplar. Pol. Rostwaziaci.] Quint.lib.3.cap.5: Ut illa sit spectativæ partis, hæc activæ.

Spectabilis, *le*, om. *t.* **Spectatus** *dignus, clarus, illustris.* [בְּכָבֵד
נִיחַדְתָּה. *Georg. à. 10. Hærc.* Gall. *Digne d'estre regardé, illustre.* Ital.
Spettabile, illustrare. Ger. *Aktbar, wolgeachtet, ansichtig.* Hisp. *Lo que
se puede mirar, claro, illustrare.* Pol. *Zaogni, sl. awni.* Vng. *Tikun tuor.*
Ang. *Worthie to be helden, goudly to seee.*] Plin. lib. 11. cap. 14:
Aliubi enim favi cera spectabiles signuntur. Ovid. 7. de Pont.
Eleg. 2. Ipsi super currum placido spectabilis ore. Idem 7. Me-

tamorpho spectabilis heros. Et veteris retinens etiam illi plagiæ formæ Ingreditur Iuvenal. Satyri. 8. Ipsi deinde lates, si quod spectabile lignum, &c. Tacitus in vita Agricolæ: Et extremo metu corpora defixere in his vestigiis, in quibus pulchram & spectabilem victoriam ederetis.

Spectaculum, *li. n.s.* Ludi gladiatorii, id quod spectandum exhibetur. [**N**rois. **Gra**. **Ita**. **Spa**. **Gal**. Spectacle, ce qu'on regarde. **Ital**. Spettacolo. **Ger**. Ein spectacel/ ein schauspil. **Bel**. Em **Ghonspel**. **Hisp**. luego que se mira.. **Pol**. Comedia, gra. **Vng**. Chudalas iacetas. **Ang**. A publick or commone sight.] Virgil in quodam Epigram. Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane. Livius lib. 1: Indici deinde finitimus spectaculum jubet. q. Aliquando dicitur ipsa spectatio. **Gra**. **Cic**. 7. **Verr**. O' spectaculum miserum, atq; acerbum, ludibrio esse urbis gloriam. q. Aliquando locus unde spectatur. **Gra**. **Sueton**. De spectaculo excitatus descendit. **Liv**. Tum primum circu, qui nunc maximus dicitur, designatus est locus, divisa loca Patribus, Equitibusq; ubi spectacula sibi quisq; ficeret, Fori appellati.

Spectamen, inis, n.t. Specimen. [i. e. in our eyes, i. e. in our faces.] Gall. Monstre, regard. Ital. Monstra di qualche cosa, riguardo. Ger. Ein angelegung, schauung. Hisp. Mirada, la muestra. Pol. Pokazanie. Vng. Zdm leles ho^zza latasa, nizes. Ang. A shew a sight.] Plaut. in Mæch. Spectamen bono servo : id est, qui rem herilem procurat, videt, collocat.

Spec^tio, -onis, f.t. verbum est propriè ad Augurum disciplinam pertinens, iā qua officia ita distributa erant, ut qui spectio- nem habebant, nuntiationem non haberent. *sive somnia.* Vide Varronem libro 5. de lingua Latina, & Pompeium Festum libro 17.

Spécium, cii, a. s. Instrumentū teres & parvum, quo medici ad tentandum vulcerum ac fistularum viam & profunditatem utuntur. [μηλωτίς. Gall. Vne esprounette de chirurgien. Ital. Tasto, tenta. Ger. Ein messel oder vergleichens instrument der Wundarhten mit welchem sie die tieffte der wunden ersuchen. Hisp. La tenta o calo del chirurgiano. Pol. Instrumentum balwiersly ktorim gl'ebokosy rani dozwiażania. Vng. Gombolyw sima iſſot. Ang. A lancelette or lyk instrument.] Pacuvius: Ut medici faciunt, qui prius specia vulnus tentant. Fit autem à verbo specio.

Spectabilis. **Spectaculum,** **Spectator,** **Spectatus,** **Specto,** **Vides** **SPECIO.**

Spectrum, tri, n. f. **Simulacrum**, seu **imago oculis sese offerēs**, **visio, visum**. [**Πρᾶγμα chiράριον. φάντασμα, αἴδησθαι.**] **Gall. Phantome, vision. Ital. Simulacro, imagine, fantasia, imaginatione. Ger. Ein gesicht des einen vor den augen schwiebt, Gespenst. His. Imagen ò idole, phantasia. Pol. Strach, dyr. Vng. Lat. aszoda latas. Ang. A bugge, a goost, an impage in mannes imagination.] **Cicer. lib. 15. Epist. Qui putant, diavolusq[ue]s **phantomata spectris Catianis excitari. Ibidem:** **Quæ ille Gargettius, etiam ante Democritus ñdulæ, hic spectra nominat. Et rursus: His autem spectris etiam si oculi ferri possint, animus qui possit non video.******

Specula, *s.* f. p. *Locus editus, & eminentis, unde aliquid eminens videri & prospici potest.* [πύλη mit sp. orac. &c. corn. Gall Buffroy, *on eschauette, sentinelle.* Ital. *Vedetta.* Ger. *Ein ort da man von der hōhe hāten/vnd ausschēben kan/ein schawthurn/hochwacht/ ein Warte.* Bel. *Een wacht/eenen wachtoren* Hisp. *La atalaya, lugar para atalayar.* Pol. *Wiega dla strzeg.* Vng. *Spalto hely.* Ang. *An espying tower.*] *Valla in Raudensem: Specula, locus unde hunt excubiae, an hostes veniant, transcantve, an maneant, quot sint, & quæ sunt id genus.* Virg. 8. *Ecloga:* *Præceps aëris specula de mortuis in undas Defterat.* Ov. d. in Epist. Leandri: *in speculis oronis Abydos erat.* Liv. 8. *belli Punic: Ipse in Cisseo (mons est in altitudinem ingentem cacuminis editi) speculam posuit, ut ignibus procul sublatis, signum, ubi quid molirentur hostes, momento temporis acciperet.* Virg. 3. *Aeneid. -dat signum specula Misenus ab alta.*

Spēcū ^a speculæ, diminutivum à spe, vide S P E S.

Spēculūr̄ laris. lari. d.p Exploro, contemplor, quasi à specula prospēcto. [Εντεῦθεν αποθέωνται, σκοπεῖσθαι.] Gall. Gueſter, ſper. Ital. Contemplare, ſpecularare. Ger. Aufſpähen/ein waehbers aufſſchen tragen; ſchwā und ſpāch haben Bel. Eien/verſüten. Hisp. Contemplar, mirar, atalayar. Pol. ſpiegule, wipatruie. Vng. ört allok ſtrast alkòk zdmeldk. Ang. T. ſpiele and watch in a high tower, to ſee a farre of, to conſider diligentie.] Plaut. in Mil. Sed ſpeculabor nequis aut hinc ab lāva, aut ab dextra Noſtro conſilio venator adſit cum auritis plagis. Cæſar 8 bellī Gall. Qui ſpeculandi gratia eſſent reiñiſſi. q Per translationem ſpeculari ponitur pro ſcrutari, & exacte conſiderare. [Εντεῦθεν ſhippés, θυραῖς.] Tacitus lib 18: Satis patuit is, qui principum offensas acriter ſpeculantur. Cic. in Catil. Multe etiam oculi & aures non ſciantem̄, ſicut adhuc fecerunt, ſpeculabuntur atq; custo.

dient. q' A' quo sit compositum Præspeculator, quod est aut
speculator, vel præmissis speculatoribus exploro. Suetonius in
Cæs. Exercitum neq; per insidiosam itinera duxit unquam, nisi
præspeculatorus locorum sicus.

Spéculatores, m.t. Exploratores, qui è specula speculantur, vel qui in bello ante exercitum explorandi gratia mitti solent. [נְבָנִים יְשָׁפֵחַ] Isophim karim [אֲרָמִים מְרַגְּהֶלִים] Arameani. Gall. Espies, guesses, espions, gueteurs. Ital. Spie, guardie. Ger. Aufspähern, lawren. Hisp. Atalaydiores, miradores. Pol. Spiegierki, stras. Vng. drallek. Ang. Espies. J. Cæs. a. bellis Gall. Hacte Cæsar Latinum per speculatorum cognita, insidias veritus. Speculatrix, cis, ver. f.t. [נְבָנִים יְשָׁפֵחַ] Isophab karim maraghbehel, i. spionem, i. spie. Gall. Cale qui espie & fait le gues. Ital. speculatrice. Ger. Ein aufspäherin, beschwärerin. Hisp. Atalaydora. Pol. spiegierka. Vng. dr alló, azeny. Ang. she has spieb.] Cic. 3. de Nat. deor. Futila dees sunt, speculatorices, credo, & vindices & facinorum, & sceleris.

Speculatōriū; speculatorū;
Speculatōrū; a, um, adjective, Quod speculationi est accommodatum: [speculatoris] Gall. Appartenant à espion. Ital. Che ferme à spire. Ger. Das zu dem ausspähen gehörte. Hisp. Perniciousness àatalayar. Pol. Spiegierski. Vng. dr allasra alkalmatos. Ang. Belonging to espying.] ut speculatoria navigia, quibus in mari speculamur quid fiat. Cæs. 4. bell. Gall. Item speculatoria navigia militibus compleri iussit.

Spēculātūs, hujus speculator, m. q. ipse speculandi actus.
[*πλευρήν μισθέειν, παρατηνεῖν.*] Gall. *Espierment, gnei, guertement.* Ital.
Eso spiare & guardare. Ger. *Ein spähen.* Hisp. *Atalayón, mirada.*
Pol. *Spiegomanie.* Vng. *örallas.* Ang. *Espying.*] Plinii. 10. cap.
73: *Ecles quām occulto speculatorum in musculo exibunt.*
Spēculārīs, speculare, adjectivum, à specula deductum: ut spe-
cularis significatio, qua sit igne è specula ostendo. *προκλει-
στές.* Plin. lib. 7. cap. 16: *Specularem significationem Trojano-*

Speculum, *li.* *n.s.* *instrumentum ex vitro, chalybe, stano, argento, tunc inuentum imaginem representans: cuius inventio- nem Aesculapio assignat.* *Cicer. 2. de Natura deor.* [ΝΕΡΙδ
ΣΙΝΗΙ μαρεάβ ΠΡΙ] *ghillón, xerón, qot.* *Gal. Mirrör. It. Specchio.*
*Ger. Ein Spiegel. Hlsp. Espejo en que nos miramos. Pol. Zwierglo-
d's. Vng. Twirkör. Ang. A looking glasse, a mirror. } Tercet in
Adelph. Inspicere tanquam in speculum vitas hominum lu-
beo. Ovid. 3. de Arte: quid quanque decebit. Eliat. & specu-
lum consultat ipsa suum. Cic. 2. de Fin. Nec tamen argumentum
hoc Epicurus à pueris petivit, aut etiam à bestiis quæ putat
esse specula naturæ.*

Specillum, li, n.f. Instrumentum quo utuntur chirurgi ad scru-
tationem vulnerum & fistularum. [*κανθάρις.* Gall. *Effroumette*
de chirurgien. Ital. *Taslo.* Ger. *Ein meisseln oder vergleichend instrument*
mit welchem die Wundart die tiefen ersuchen der wunden/eben-
re Hisp. La trena à cala de chirurgiano. Pol. *Instrumento do do/niat*
czenia gl'ebi kofigiran. Vng. *Tököröske.* Ang. *A lancet or cre-
piket.*] Est autem diminutivum à specium, quo antiqui usi-
sunt in eadem significatione. Cornel. Cels. lib. 5. de fistulis &
earum curationibus: *Ante omnia autem specillum dimitti in*
fistulam convenient, ut quo tendat, & quām alē perveniat, scire
*possimus. Hinc auricularium specillum dicitur, quod cora-
dis auribus adhibetur.* q Est & specillum, instrumentum quo
oculos inungimus. Plin. lib. 7. cap. 53: *Super omnes Caius Iu-
lius medicus, dum inungit per oculum specillum trabens, ex-
piravit.* Celsus lib. 6: *Specillo super oculum inducatur.* q Qui-
dam etiam specilla appellant vitreos illos orbiculos, quos
quò claris cernamus, oculis admoveremus, quò facilius spe-
ciemus aliquid. [*πρυξὶς ἐβραχὸν ἵστησις*] Gall. *Pestillerantes,*
Ital. *Gli occhiali.* Ger. *Augenspiegel/brüseln.* Hisp. *Los anteojos para*
ver. Pol. *Brille, oculari.* Vng. *Oculari, papa zöm.* Ang. *A pair of*
spectacles.] Varro de ling. Lat. lib. 5: *Hinc quo oculos inungi-
mus, quibus specimus, specillum.*

Sp̄cūlārē, ris, sive specularis, sive specularium, rii. Fenestræ genus admittendæ in ædificium lucis, & excludendæ pluvię, ventiq; gratia excogitatum: quod primum ex speculari lapide fieri cœpit, hodie magis ex vitreis orbibus, vel tessellis plumbo junctis. [rō iōn̄z̄os, nō rōn̄z̄os. Gall. Des guettes, des lourrettes ou fenestres de verre par à travers quoy on voit. Ital. Vitrata, fenestra di vetro. Ger. Fenster so man vorzeigen aus durchsichtigen spiegelstetmen so genannt werden unsrer frauen eis gemacht hat mit seg aus glas. Hisp. Finestra de vidrio. Pol. Okno. Vng. Szeg ablak, ablag warz tanyer. Ang. A kind of windowes to lere in light and to looke out at.] Mart. lib. 8. Hyberni objecta Notis specularia pu-ros Admittunt Soles, & sine luce diem. Vlpianus: Specularia & vela qua frigoris causa, vel imbrium in domo sunt, instru-mento domus non contineri Calsius existimavit. In horis quoque ambulationes specularibus claudi solere docet Bu-dæus, citans illud Iuvenalis, Satyr. 4: Quæ vehitusr clauso lati specularibus antro.

Spēcūlārīus, iū, m. *L Specularium artifex: [κρητίγονος]. Gall.*

Emissarius vestris, viceris. Ital. Chisca vestro ouero oeciali. Germ. Giegerl angspiegel master. Hisp. El que hace anteojos ó vidrio. Pol. Biurzelsmek. Vng. bueg ablak ifnyalo tanyer ablak meister. Ang. Aglafer, that makes glassen windowes.] qua voce utitur Vlpian. [Quæsumus. ff. de Fund. instruct.

Specularis lapis, x̄s̄s̄, Lapidis pellucidi genus, in tenuissimas crutas sectile, ex quo olim specularia conficeret solebant; hoc est, fenestras admittendæ luci, & excludendo vento imbrisque idoneas: quod genus hodie ex orbibus, tessellisve vitreis magis conficiens. Dicitus specularis, sive quod specularia ex coherent, sive quod speculi modo luceret. Plin. lib. 21. cap. 13: Multi alveatia ex speculari lapide fecerunt, ut operantes intus spectaret. Vide plura de hoc lapide apud eundem. li. 36. cap. 22. Specus, cus, tām mascul. quām fēm. gen. & Specus, oris, neutrī generis. Spelunca, antrū. [Σπηλια meharah. αντρος αντρος. Gall. Vne fosse tenebrosa, profonde & grande. Ital. Spelonca, cava. Germ. Ein Höle, ein loch oder grub in dem erdreich. Belg. Een hol. Hisp. La cueva, hoyo à caverne. Pol. Cava, iaskinia. Vng. Barlang. Ang. A denne, a cane or priuie hole.] Gell. lib. 5. cap. 14. Sole medio & arido ac flagranti specum quandam nactus remotam, latebrosumq; penetra. Horat. lib. 3. Carm. Quæ demora, aut quos agor in specus. Ovid. 3. Metam. Est specus in medio sylvis & vimine densus. Virg. 7. Aen. His spicus horrendum, & sepi miracula ditis Monstratur.

Speluncā. [Σπηλια meharah. αντρος. Gall. Caverne, tassiere. Ital. Cava, grotta. Ger. Ein Höle. Hisp. Cueva, hoyo. Polon. Luknia. Vng. Barlang. Ang. A denne or priuie corner.] Nomea Gracum, quod à nostris dicitur spelunca. Virg. 10. Eclog. Certum est in sylvis inter spelæa ferarum Malle pati.

Speluncā. cę, f. p. Antrum, spicus subterraneus, vel montis cavitas. [Σπηλια meharah. αντρος. Gall. Caverne, tassiere. Ital. Spelunca. Ger. Ein Höle. Hisp. Cueva à hoyo. Pol. Cava. Vn. Barlang. Ang. A cause or denne] Virg. 6. Aen. Spelunca alta fuit vastoq; immensis hiatus. Scrupula, tutu laeu nigro, nemorūq; tenebris. Cic. 2. de Finib. At jam decimorum annum in spelunca jacet.

Spermōlögōs, σπερμολόγος, Aviculæ nomen apud Aristotelem, quam frigilegam interpretatur Gaza, utroq; nomine à semine legendō originem sumente. Alioqui σπερμολόγος appellant Græci, quem nos loquuntur lesum dicimus: hoc est, hominem magnam verborum vim inaniter profundenter.

Sperno, nis, spervi, spretum, act. t. Fastidio, despicio, cōtemno, vilpendo. [πένθει βάρχα δύναται γραμμή οντος μάσ. σφακλή, ζεύδωνται. Gall. Meffrifer, despiser. Ital. Rifiutare, sprezare. Ger. Verachtu, vernichtigen, verſchmechen. Belg. Versmaden. Hisp. Menospreciar. Pol. Wignardzim. Vng. Meg vialom. Ang. To dispeſe, to disſtaine, to sett naught by.] Cic. de Sen. Tum quod spernentur ab iis à quibus essent coli soliti. Terent. Evnuch. Ob hac facta abs te spernor. Virgil. 3. Eclog. Quid prodest, quod me ipse animo nō spernis Amynta? Cic. 2. de Nat. deor. Veritas auspiciorū spreta est, species tantu retenta. Catul. Epig. 20: Hectu cōmoda tām beata Furi Noli spernere, nec putare parvi. Horat. 1. Epist. 2: Sperne voluptates, noce etempta dolore voluptas. Ovid. 8. Metam. pater hujus erat q; numina divūm sperneret, & nullos ariis adoleret odores. q Antiqui spernere dicebat pro segregate, quod & Nonius annotavit, citans Enniū in Hectoris Lytris: Ius atq; æquū se à malis spernit, pcul. Spēnāx, cis. Contemptor. [πένθει βάρχα δύναται οντος μάσ. σφακλή, ζεύδωνται. Gall. Meffrifer, despifant. Ital. Refusatore, sprezatore. Germ. Verachtu. Hisp. Menospreciador. Pol. Wignardziaci. Vng. Meg vialom. Ang. A despifer, that setteth naught by.] Julius lib. 8: Ductor Piso viros spēnaces mortis agebat.

Spertr, oris, m. t. Ejusdem significatio nis. Ovid. 8. Metam.: ut que deorum Spretor erat, mentisq; ferox Ixione natus.

Spero, speras, Vide S P E S.

Spes, ei, f. q. Opinio futuri boni. [πίστη τικνή πίστη bittachón πίστη mītach. itnis. Gall. Esperance, espoir. Ital. speranza. Ger. Ein hoffnung Belg. Hopa. Hisp. La esperance de algun bien. Pol. Nadprisa. Vng. Remenje. Ang. Hope.] Cic. 4. Tusc. Spes est Specie boni. Cęsbel. Civil.lib. 2. Plenus spie bonę, atq; animi adversus eos proficiscitur. q Spes aliquād. ponitur pro lætitia. [σπουδαία σινχάρη πίστη τοχελεθ γένεσις seber.] Virg. 1. Aen. Spem tūmulat, premit altū corde dolorem. Vbi Servius, Spem, lætitiam interpretatur. Est & cerebra apud Virgilium figura, qua sit quoties significatur ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Nam spem lætitia sequitur; spes vero in vultu non videtur, sed lætitia. In numero plurali haberet nominativū, accusativū & vocativū. Horat. 14. Epist. 5: Quid nō ebrietas. designat: operta recludit, Spes jubet esse ratas, ad prelia trudit inermem. Liv. 1. ab Vibe: Has spes, cogitationesq; secū portatæ, urbem ingressi sunt. q Spes pretio emere, proverbialiter dicitur pro eo quod est certū & præsens detrimentum facere spe incerti lucri. Terent. in Adelph. Spem pretio non emo. Antiqui, autore Festo, declinabant, Hæc spes, hujus spes. Varr. Quibus suam delectet ipse amicam, & sese spesibus ja-

cent suis. q Hinc dictum putat Asperè, quasi sine spere: & prospere quasi pro spere.

Spécula, diminutivum, sicut à Res, recula. [ἰδίαστος. Gall. Petite esperance. Ital. Piccola speranza. Germ. Ein kleine oder schlichte Hoffnung. Hisp. Pequena esperanza. Pol. Nadzienska. Vngar. Remenje. Ang. Small hope.] Cic. Cælio: Hac tamē oblectabar speculo, scilicet Tullia. Idem pro A. Cluent. Qui aliquid ex ejus sermonē specula degustarat. Plaut. Peis. Ecquid quod mandavi tibi, est mihi in te speculæ.

Spero, as, act. p. Spem habeo, expecto. [Πίστη batach γένεσις seber. itnis. Gall. Espere, avoir esperance. Ital. Sperare, hauer speranza.

German. Hoffen. Belg. Hoopen. Hisp. Esperar algún bien, tener esperanzas. Polon. Nadziewam sie. Vngar. Remenje. Ang. To hope or trust.] Plin. lib. 11. Speratur largior proventus. Horat. 1. Epist. 4: Grata superveneri, quæ non sperabitur, hora. Cicero Attico libro 1: A quo nihil spes boni Reipub. quia, &c. Idem de Amicitia: Amicitia nostra memoriam spero sempiternam fore. Idem pro Dejot. Iubeo te sperare, & bono animo esse.

q Aliquando sperare est existimare, seu confidere: & tam de praesenti, quam de præterito dicitur De Præsenti, Quidam. Facilius (ut animadverte vos spero) defensionis meæ cursus est. De Præterito. Idem: Et innocentiam quidem pueræ sat, (ut spero) defendimus. q Accipitur item sperare, pro timere, propterea quod in omni spem timor aliquis insit. [Νηστε.]

Virg. 1. Aeneid. Si genus humanum, & mortalia temnitis arma, At sperare deos memores faudi, atque nefandi. Vbi Servius, Sperare, abusivè, timere; ut libro 4: Hunc ego si potui ratum sperare dolorem, Et peccare soror potero. Quum aliqui propriè speremus bona, timeamus adversa. q Accipitur & sperare, pro gaudere. [Νηστε samieach.] Terent. in Adelph. Sperabam jam defervisse adolescentiam. Vbi Donatus: Rectè Sperabam, pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum errasse nos cernimus. q Speratum, teste Nonio, veteres dicebant eum, qui uxorem petuit: & speratam virginem, quæ peritur. Afranius: Curre, & nuntia venire: & mecum speratai adducere, ut videat puellam. Postquam veò sponsio facta era, non Sperata, sed vel Dicta, vel Pacta, vel Sponsa vocabatur.

Speratūs, participium. [Ιππη μεγαλ. itnis. Gall. Esperat. Ital. Sperato. Ger. Gehofft. Hisp. Esperado. Polon. Spodziewam. Vng. Remenje. An. Hoped or looked for.] Plaut. in Merc. Spem speratam quum hanc obtulisti mihi grates ago.

Sperabili's, biles, om. t. Quid sperari potest. [ἰππης. Gall. Quo' on peut espérer. Ital. Cosa che si può sperare. German. Zu hoffen des man mag hoffnung haben. Hisp. Cosa que se puede esperar. Polon. Spodziali. Vngar. Remenje. Ang. That may be hoped for.] Plaut. in Capt. Hic ille dies est, quum nulla vita salus sperabilis est mecum.

Spetile [Pol. Poliedwicza.] Pars carnosa infra umbilicū suis. De qua Festus: Spetile, inquit, vocatur infia umbilicum suis exos. Plaut. enumerādis vilibus obsoniis sic meminit in Carbonaria: Ego p̄cīnam, sumen superes, spetile, callum, glandia.

Graecē ἡπορ, η παραγγελτη τῆς ἡμεραλδού μήτρα.

Spēstici panes, m. f. [σπεστικη.] Gall. Faits à la hâste, faits & cuits fondament. Ital. Fatti in fretta. German. Brod das in einer eti gebauet ist. Hisp. Hechos à cozidos de presto. Pol. Michopien, pol. pl. omik. Vng. Hamarométi konyer. Ang. Breade baken in haste.] Dieti sunt à festinatione: πένθει enim Graecē, significat festino. Plin. lib. 18 cap. 11: Panis ipsius varia genera prosci qui supervacuum videtur, aliás ab opsoniis appellati, ut est trealli: aliás à deliciis, ut Attolagani: aliás à festinatione, ut Spesstici.

Sphacelūs, pen. cor. σφακελός. Propriè ossium est affectus, recte Galeno, quum tota illorū substantia corruptitur. Latini ossium cariem appellant.

Sphacelismus, σφακελισμός, Morbi genus ipsis etiam plantis cū animalibus commune: de quo abunde multa supra diximus in vocibus Astroblismus, & Sideratio.

Sphærā, f. p. Latinè globus. [γήρα chidhōr. σφαῖξ. Gall. Vne sphère ou globe, vne chose ronde, massive & espoisse. Ital. Sfera, palla, globo. Ger. Ein Kugel. Hisp. Pella, redonda, pelota. Polon. Kula okragla. Vn. Kerek seg. Ang. A boule any thing round and massive.]

Geometræ definitiunt esse corpus solidum, unica superficie contentum, in medio sui punctum habens, à quo omnes linea ad superficiem ductæ sunt æquales. Cic. 2. de Nat. deor. Quumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari libet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος. Graecē dicitur: his duabus formis contingit solis ut omnes earum partes sint inter se simillimæ, à medio que tantum absit extremum, quantum idem à summo: quo nihil fieri potest apriūs.

Sphærula, diminutiv. Id est, parva sphera, globulus. σφαῖξις. Sphærassis. [σφαῖξις Pol. Okragl. Vng. Gömbölyw kerék.]

Macrobius, Comment. lib. 1. cap. 22: Sphæralis extremitas quæ si paululū à medio declinaverit, si cuicunq; vertice propior.

Sphærica, c. f. p. [Ger. Ein besondere runde gattung eines stabens oder tüchers.] Placit genus, quod ex multis globulis in sphæram, & rotundam formam coactis, ac deinde simul compatis siebat. Cato cap. 82: Sphæricam sic facito, ita uti spiram, nisi sic effingito, detractis caseo, melle: sphæras pugnum altas facito, eas in solo componito, densas eodem modo compito atque spiram, itemque coquito.

Sphæristicum, n. f. [σφαιριστής]. Gall. Vn ion de paume ou de boule. Ital. Gioco di bagno rotondo da giocare alla bolla da mano. Germ. Ein runder spatz an dem man hält oder die Hölle schlägt. Hisp. El juego de pelota. Pol. Miejsce gdzie pielę graja. Vng. Kerek banya. Ang. A place to play at the tennis. Locus balnei, specie rotunda, cum aliis plerisque exercitationum generibus, tum pilo ludo præcipue destinatus, quem Graeci σφαῖρα vocant. Unde σφαῖρα, pilo ludo, & σφαῖρα, pilo studiosi. Plin. in Epist. Apodyterio suppositum est sphæristerium, quod plura genera exercitationis, pluresq; circulos capit. Lampidius in Alexander: Post lectionem operam, palæstræ, aut sphæristrio, aut cursui, aut luctaminibus mollieribus dabant.

Sphæromachia. [σφαιρομάχη]. Gall. Le jeu ou exercice de la passe-mou ou de la boule. Ital. Gioco della bolla da mano. Ger. Das Ballenspiel. Regelspiel. Hisp. Juego de la pelota. Polon. Wkule albo wile grame. Vng. Laptakas viadallya. An. Tennis play or bowling. Pilo lusorii certamen, quæ à sphærica, circularique figura σφαῖρα dicta est.

Sphagittides, σφαγίτιδες. Venæ duæ insignes, utrinque ad jugulum apparetentes, omnes tum colli, tum capititis partes nutritentes. Latini jugulares venas interpretantur. σφαγίω enim illi jugulum appellant. Agit de his Galen. lib. 6. de Vsu partium.

Sphénida, inquit Perottus, Pilæ genus, majus paganica, & tenuius quam follis, ex panno ferè constans, non solum quæ etiæ ex pelle. [Pol. Piel a wielka.] Alio nomine dicunt harpastū. Hæc ille, sed nō recte: constat enim hoc pilæ genus phennida, φενίδα, non sphénida appellari: vide Cœlium Rhodig. lib. 20. ca. 14.

Sphinx, gis, vel sphingos, f. t. σφίγξ Monstrū apud Thebas, cuius caput & manus puellæ, corpus canis, alæ avis, vox hominis, unguis leonis, cæuda draconis similitudinem referebant. [Ger. Ein schrecklich wunderhier bey den Thebanern/ so den fergen henden rächerischen furwarff auss; uñsen.] dicta est autem sphinx δέσποινας: hoc est, à constringendo, vel vincendo, quod prætereuntis suis questionibus ita stringeret, ut se expedire non possent. Scribit Lactantius Papinianæ Thebaidos interpres, Sphinga monstru fuisse, alias & unguis habens in similitudinem Harpyiarum, quod insidens scopulo via imminenti, insolubilia ænigmata transeuntibus proponebat: & quotquot dissolvere non poterant, unguibus & alis interficiebat. Aenigma autem erat ejusmodi: Quodnam animal mande quadrupes, meridie bipes, vespri tripes esset. Cujus enigmatis nodū Oedipus ita disolvit, ut hominem esse dicere, qui in infantia manibus & pedibus reperas verius, quam incedens, quadrupes est: factus vir, ut qui nullo alio quam pedū adstinuicolo nititur, bipes: ingravescens autē annis, assumpto scipione, tripes. Quam solutionē illa tam èrre tulit, ut se statim de saxo præcipitārit. Hinc sumpsit originem adagium in Terentiana Andria: Davus sum, nō Oedipus. Sed hæc fabulosa sunt. Constat enim cum aliorū multorum, tum Alberti Magni testimoniō, sphingem animal esse ex genere simiarū, insigne duabus in maxilla maculis nigricantibus, cæuda coloris subnigri oblonga. Solin. Inter sunias habentur & sphinges villosæ comis, mammis prominentibus, dociles ad feritatem oblivionem. De sphingibus sic Diodorus Sicul. lib. 4: Sphinges & apud Trogloditas, Aethiopesq; nascuntur, forma haud ei dissimili qua pinguntur, sed paulò pinguiores. Naturā habent mansuetam, pluribus exercitiis, disciplinisq; aptam. De his & Plin. l. 8. c. 21.

Sphragis, idis, σφράγις. Species est optimè rubricæ, teste Plinio libro 36. cap. 6, quæ in Lemno insula effodiebatur: ita dicta quod signata venderetur. σφράγις, enim Graeci dicunt, quod nos signare. Quo autē in loco, quibusq; ceremoniis hæc terra colligatur, docebimus infra statum post dictiōNEM LEMNOS.

Est item sphragis, gemma viridis, & non translucens: ita dicta quod optime signet: ut apud eundem Plin. lib. ult. cap. 8. **Sphygmōs**, σφυγμός. Est motus arteriæ, celerius, tardiusve, salientus, pro ratione dilationis, & cōtractionis ipsius cordis. Dictus σφυγμός, δέσποινας σφύγειν, qd' inter cetera significat salire.

Sphyrenā, σφυρενά, Græcis animal marinū, quod Latinis suis dicitur, ut ait Plin. lib. 32. cap. 11: Sunt præterea à nullo auctore nominati, suds Latinis appellata, à Græcis sphyræna, rostro simili nomine, magnitudine inter amplissimos, rarū, sed tamē nō degener, & pernæ conchariū generis, circa Pontias insulas frequentissimæ. Stant velut suillo crurore loingo in arena defixæ, hiantesque quæ limpidudo est, pedali non minus spatio, cibum venantur. Dentes in circuitu marginum habent pectinatum spissatos, intus pro spondylo grandis est caro.

Spīcā, æ. f. p. In frumento dicitur totum illud quo granum

continetur: cujus partes sunt glumæ & aristæ. [σπίκη] leish τιλιά. melilah. stixus, σπικος. Gall. Espic de blé. Ital. Spica di biana. Ger. Ein äher. Belg. Een are. Hisp. Espiga. Pol. Kl'os. Vn. Kalazos buza bay. Ang. The ear of corn. Cic. 3. de Fin. Ne seger quidem igitur spicis uberibus & crebris, si avenam uspiam videris. Dicta spica, quasi specia, à spe, ut inquit Varr. de Re rust. lib. 1: Nam quū fruges in spicam exit, spem præbet hominib. Servius: Spicam dicta putat à figura spiculi, quam resert, ubi primū è folliculo erumpit. Tunc enim solūm propriè spicam dici arbitratur: sed hoc nō esse usquequaq; verum, satis docet Varr. lib. 1. cap. 48, quū granum spicæ partem facit: quod certè de spica jam primū erumpente intelligi nō potest, quæ quum nondum floruerit, granū habere non potest. Verba Varonis sunt hæc: Spica in hordeo & tritico tria habet continētia, granum, glumam, aristam, & etiam primitus spica quū oritur, va- giam. Ovid. 9. Metam. inerant lunaria fronti Cornua, cum spicis nitido flarentibus auro. Cererem in spicis intercepit. Ovid. 8. Metam. de Apro Calydonio: Is modū crescentes legetes proculat in herba: Nūc matura merit fleturi vota coloni, Et Cererem in spicis intercepit. Quid sit Cererem in spicis intercepere, jam ipse exposuit, quū inquit: - matura vota coloni. Primi enim herbæcunt leges, unde illud est: - segetes proculat in herba: & in Epistolis: - adhuc tua messis in herba est. Deinde vero ubi maturuit, in spica esse dicitur. q Spicæ allii. Ruell. lib. 1. cap. 2: Cohærentes bulbi, in quos allii caput extumuit, qui seorsum cōstū novam creant sobolem, & nuclei, & spicas Latinis autoribus appellantur. Col. lib. 11. cap. 3: Habet enim allium plures cohærentes spicas, exq; quæ sint divisæ, liratim seri debent. q Antiquis etiā in usu erat spicus masc. gen. & spicum neutro, quod & Nonius annotavit. De neutrō genere exemplum est apud Cic. in Arato: Spicum illustre ferens insigai corpore virgo. Item apud Varr. de lege Mœnia: Neq; in bona segete nullū est spicum nequā, Neq; in mala nō aliquod bonum. De masculino genere citatur versus vetustus a Festo, sed siac autoris nomine: Quasi mellor permessum unūquenq; spicum colligit, q Est & spica signū cœlestis, oriens in Virginis parte decima. Iul. Firmicus: Quicunque in ortu spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & multas fruges horreis condet. q Spica mutica, quæ non habet aristam, quasi mutila. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarū, Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 48. [Gal. Espic sans barbe. Ital. Spica con lereste, spica senza barba. Ger. Ein glockähher ohne spiceln oder ägten. Hisp. Espiga mocha sin raspo.]

Spīcūs, cea, ceum. Quod ex spicis est. [σπικοῦ] Gall. D' spīc, fait d' espic. Ital. Di spica. Ger. Aus äher gemacht äherin. Hisp. Esca de materia de espiga. Pol. Kl'osiani. Vng. Kalazos buza baybol ralo. Ang. Of the ears of corn. Tibul. Flava Ceres tibi sit nostro de rure corona Spicea. Messis Spicea. Virgil. 1. Georg. Spicea jam campis quum messis inhortuit, & quum Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Ovid. 2. Metam. Stabat nuda zetas, & spicea setta gerebat.

Spīcifer, cifera, ferum, pen. cor. Quod fert spicas: [σπικοφόρος]

Gall. Qui porte espias. Ital. Che porta spiche. Ger. Das äher tragt.

Hisp. Que trahe espigas. Pol. Kl'os no faci. Vng. Kalazos buza bay bozo termé. Ang. That beareth or hath ears of corn. Ut Ceres spicifera à poëtis dicitur. Senec. Hercul. Oœcœ: Et spicifera concessa deæ Attica Mydas claudit Eleusis. Mart. lib. 10: Non Hybla, non me spicifera capit Nilus.

Spīcilegium, n. f. Collectio spicarum, quæ à messoribus relinquantur: & ipsam tempus quo spicæ leguntur. [σπικοδεῖα] Gall. La glane quoniam amassè apres les moissonneurs, cueillere d' espics. Ital. spicolo, raccoglimento di spiche. Germ. Die nach sammlung oder aufstellung der äher so man verzettet hat. Hisp. Obra de cogere o cogimiento de espigas. Pol. Zberanie kl'osow. Vng. Buza suo (asag) kalazos buza hezedes. Ang. Gleaning of corne, gathering of ears, leasing of corne. Varro 1. de Re rust. cap. 53: Messe facta spicilegium venire oportet, aut domi legere stipulam. q Hinc spicilegium facere dicuntur, qui messoribus terga insequentes spicas ab iis præteritas colligunt. σπικολογία.

Spīcas, act. p. Spicas emitto. [σπικοῦ] Gall. letter hors les espics. Ital. spicolare, mandar fuori le spiche. Ger. Achere gewinnt in äher schaffen. Belg. Aen eriegen. Hisp. Echar fuera las espigas. Pol. Kl'osisti. Vngar. Kalazos buza hezak ki botatok, meg kaledom, fejet vezd. Ang. To lett out ears as corne. Plin. lib. 18. cap. 7: Grana in stipula crinito texu spicantur.

Spīcatus, ta, tum, nomen adjectivum. Quod habet spicas. [σπικοῦ] σπικοῦ, σπικοῦ. Gall. Qui a des espics. Ital. Che ha spiche. Ger.

Das äher hat / das schon in äher geschlossen ist. Hisp. Esca spicada. Pol. Kl'osisti. Vngar. Kalazos buza hezak, buza fenes. Ang. Thas has ears. J. Plin. lib. 21: Aliud rursum spicatarum genus herbarum. Et lib. 24. cap. 15: Chamçissos spicata est tritici modo, ramis quinis ferè foliosa. q Spicatum nobile unguentum Romanæ dici solitum Galenus prodidit, & foeminit, præsertim ditibus familiare. Idem & Nardinū dictū, ut refert Hermolaus in Corolla.

Corolla. Dicitum spicatum, quod ex spica nardi conficiatur, ut docet Matellus inter piec Diocletidis.

Spicio. Spicere, verbum est obsoletum, quo antiqui utebantur pro Aspicere, seu intueri: [ἡράκλειον ταῦτα σφήνας. δέσποινας. Gal. Voix, regarder. Ital. Vedere, regardare. Ger. Anschauen. Hisp. Ver, mirar. Pol. Patr. Vng. Nizok. Ang. To see, to behold.] quod & Fefus annotavit, citans locum Plauti in Milit. Flagitium est, si nihil mittetur, quo supercilium spicit.

Spiculum. li. n. f. Lancea brevis, seu (ut Vegetius ait) telum missile, cuius ferrum est triangulum, unciarum novem, hastile pedum quinq; & serumiss. [οὐρανοῖς πόλεμοις. οὐρανοῖς. Gall. Vne iaveline, lefer d' vne lance ou dard, le piquant. Ital. Dardo, punta. Ger. Ein glänzender Schäfte sechsfachb schab lang mit einem dreiecketen Eisen. Hisp. Lance, cañuello, o hierro de lanza. Polon. Osjeze we tryp grane konjat. Vng. Zuges darda lókó zuges darda zuges nyil. Ang. A short spear or iaveline.] Antiqui pilum neutrō generē vocavērunt. Ad hujus jaclum exercebantur milites, ita ut arte & virtute directa, scutatos pedites, & loricatos equites sappè transverberarent. Plautus in Casin. Si nō impetravit, spicula etiam iuorsita sunt mihi. Cic. in Pison. L. Crassus homo sapientissimus nostræ civitatis, spiculis propè scrutatus est Alpes, ut ubi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quereret. Virg. 5. Aeneid. Gnoſſia bina dabo levato lucida ferro Spicula, cælatamq; argento ferre bipennem. Idem 7. Aeneid. Aut acres tendunt arcus, aut lenta laetitia Spicula contorquent: cur suque & tuque laceſſunt. q Accipit & pro sagitta. [s'f ches.] Virgil. 11. Aen. Spicula converto fugientia dirigit arcu. q Aliquando sagittæ ferrum, seu cuspis ipsa, & aculeus, ut sunt spicula sagittarum, & aculei apum. Curtius: Alexander sagitta istus est, quæ in medio crure reliquerat spiculum. Virgil. 4. Georgic. de apibus: - & spicula cæca relinquunt affixæ venis. Dicitum spiculum, à spicarum specie.

Spiculae, as. Cuspiderum. [οὐρανοῖς Gall. Faire aigu, faire la pointe à quelque chose. Ital. Aguzzar la punta. German. Spitzen oder zeigen. Hisp. Aguzar la punta. Polon. Zaostrić. Vng. Darda kifenyomd afejt ki fenyom. Ang. To sharpe the point of any thing.] Plin. lib. 11: Tulum vero perodiendo tergori quo spiculavit ingenio.

Spiculatōres, m. t. Dicti sunt satellites principum, à spiculis que gestant. [θεοφόροι. Gall. Sergeants ou officiers portans iaveline, archers de la garde. Ital. Sbirri, zaffe, satelli. Ger. Trabanten die schäfeln oder glänz tragen wie die Justier haben. Hisp. Hombres armados que acompañan los príncipes. Pol. Drabanci poſtepams. Vng. Dardos fiedelbim brdg katonak. Ang. Sergeants or officers bearing short spears or iavelines.] Corn. Tacit. Dlapsis spiculatoribus, cætera cohors non aspernata concionantem.

Spilumenen, αὐλούδη, Græci dicunt inquinatam & sordidā mulierem. Psilumenen verò, φλούρη, glabram & depilem, unde nomen etiam Psilothro.

Spicus, & Spicum. Vide SPICA.

Spinæ, g. f. p. Propriæ est aculeus sentis, vel rubi, quo pungitur. [οὐρανοῖς Τύποι κοινοὶ οὐρανοῖς. Gall. Espine. Ital. Spino. Germ. Ein Dorn. Hisp. Espina. Pol. Cierni, os, chryzobiet. Vng. Tónus. Ang. A thorne, the backbone, the sting of a bee.] Virg. 5. Eclog Carduus & spinis surgit palius acutis. Col. lib. 11. cap. 3: Ea sint vastissimarum spinarum, maximeq; rubi, & palliuri, & ejus quam Græci vocant ρυγίας, nos sentem canis appellamus. q Spinam facere dicitur asparagus, quem percurrevit, & spinosus fit. Col. lib. 11. cap. 3: Deinde quū spinā fecerit, collectis seminib; ipsis, scorpiones, ita uti sunt, in suo loco perireadì sunt. Spina etiam dicitur vertebrarum in quounque animali contextus inter se (quam & Græci ρυγίας, nominant) qui est à collo ad extreum usq; os, quod sacrum dicitur: sic aut appellata est, quod ipsæ vertebræ in suo contextu processus utriq; ostendant spinis haud absimiles. Plin. lib. 11. cap. 37: Spina lumbis ossca, sed tereti structura, per media foramina à cerebro medulla descendente. Eandem esse ei naturam quā cerebro colligunt: quoiam prætenui ejus membrana modò incisa statim expiretur. q Spina etiam pro aculeo, qualis serpentibus, & hystricibus, & pleriq; pisibus inest. Plin. lib. 8. cap. 35: Hystrices generat & Africa, spina contingas. q Spinæ per translationem pro difficultatibus. Cicer. 4. Tusc. Peripateticæ autem ad placandas animos multa adfert, spicas partiendi, & definiendi prætermittunt.

Spinælī, ex spinis fructus sunt, qui & prunæ dicuntur, veteribus proutus ignoti.

Spinætūs, a, um. Quod ex spinis factum est: [άργιθρο. Gall. D' espine, fait d' espines. Ital. D'espina. Ger. Dorn. Hisp. Cosa de materia de espinas. Pol. Ciernisty. Vng. Rónubl ralo. Ang. Made of thornes.] ut Corona spinea. Vincula spinea. Ovid. 2. Metam. baculumq; capit quem spinea tortum Vincula cingebant.

Spinætūs, a, um. Spinis abundans. [άργιθρο. Gall. Espinæ, plain d' espines. Ital. Spinose, pieno de spine. Ger. Dornreicht voll d' dornen. Hisp. Lleno de espinas. Pol. Pelni ciernies. Vng. Tónies. Ang.

Thornie èr full of thornes.] Varr. lib. 2. de re Rust. cap 3: Quod ut sappè venit his quæ inter se cornibus pugnant, atq; in spine nū locis paſcuntur. q Spinaola oratio, per translationem, pro dura, & aspera. Cic. 1. de Orat. Sed hæc erat spinaosa quædam & exilis oratio, longeque à nostris sensibus abhorrebat.

Spinætūm, ti, pen. prod. n. Locus spinis abundans. [άργιθρο. Gall. Vne espinay, lieu planté d' espines. Ital. Luogo piantato di spine. Ger. Ein doongestueb ein ort an dem viele dornen stehen. Hisp. Espinal, lugar de espinas. Pol. Cierniste miasce. Vngar. Tónus termé hely. Ang. A thornie place.] Plin. lib. 10. cap. 74: Alinus spinetis se scabendi causa atterens, nidos ægithi dissipat. Virg. 2. Eclog. Nunc virides etiam occultant spineta lacertos.

Spinæfér, pen. corr. adjct. [οὐρανοῖς. Gall. Portant espi-nes. Ital. Che porta o produce spine. Germ. Das dorn treibt. Hisp. Cosa que tiene o trae espinas. Polon. Ciernie noszaci. Vngar. Tónus u termé. Ang. That beareth thornes.] Cicer. in Arato: Quod su-perest gelido delaplum flumine fontis Spiniferum subter caudam pistricis adhæsit.

Spinætūr, n. t. Armillæ genus erat, teste Festo, quo mulieres uterhatur in summo brachio sinistro. [οὐρανοῖς etihadhah τόνος etamidh. Βεγχούρι. Gall. Un bracelet, ou boucle ou agrafe. Ital. Fibia, armilla, maniglia. Ger. Ein webstich armegeleiterd/vorhang des armes/voihäfite. Hisp. Henilla o candado, manillo o manya. Pol. Manelle na camisa voceagnione. Vng. Kapotsgombos tvarany késbúv. Ang. A bracelet, a clasp, a bracelet.] Plaut. Menæchmis: Iubreas spinter novum te concinnarier.

Spinætūs, f. Dichi sunt repertores monstroæ libidinis, nō viisque concubitus. Sucton. in Tiber. cap. 43: Monstroisque concubitus repertores, quos spinætias appellabat.

Spinæturnix, cis, f.t. Inauspicata avis, quæ & incendiaria dicitur οὐρανοῖς. Plin. libr. 10. cap. 13: Inauspicata est, incendiaria avis, & propter quam sappenumero lustratam urbem in Annalibus inventimus, L. Ciaſſo, C. Mario COSS. quo anno & buone viso lustrata est. Quæ sit avis ea nec repertur, nec traditur. Quidam ita interpretastur, Incendiariam esse quæcumq; apparuerit carbonem ferens ex artis & altaribus. Alii spinæturnicem eam vocant.

Spinætūs, f. s. Agrestium prunorum arbor, quod spinis refertur. [οὐρανοῖς. Plin. libr. 10. cap. 13: Inauspicata est, incendiaria avis, & propter quam sappenumero lustratam urbem in Annalibus inventimus, L. Ciaſſo, C. Mario COSS. quo anno & buone viso lustrata est. Quæ sit avis ea nec repertur, nec traditur. Quidam ita interpretastur, Incendiariam esse quæcumq; apparuerit carbonem ferens ex artis & altaribus. Alii spinæturnicem eam vocant.

Spinætūs. Vitis Ravennati agro peculiaris, æstum, imbris, & nebulas facile ferens, quæ & spinaea quibusdam dicitur. Col. lib. 3. cap. 2: At spinætia dapsilis musto, & amplitudine magis uivarum, quam numero fertilis. Vide Plin. lib. 14. cap. 2.

Spinætūs, a, um, adjct. ut Spionicus gustusid est, gustus uvæ spinætæ. Colum. libr. 3. cap. 21: Iam & illud magazæ dotis est, posse gustum cujusque generis non mistum, sed verè merum condere, ac separatim reponere, sive est ille bituricus, seu basilius, seu spionicus.

Spinætūs, Spiraculum, Vide SPIRO.

Spiræ, spiratum. [οὐρανοῖς. Gall. Collier. Ital. Collana del colo. Ger. Wovollome circtet so sich selbs nichet beschiffen/ alſi die schäfeln sind/ so die Knaben umb die Kopf winden. Hisp. Collar que se hecha al cuello. Polon. Spurerna czapce, warkoz kol'ogl'wi obwisi. Vngar. Tekergéz kerék forma az ki bzure nem zákad. Ang. The round turning of a cable, a band or lace wherwith a hat is made fast under a man's chinne, the base of a pillow.] Sunt revolutiones, siue circuli, qui in seipso non recurrent: unde in matronarum ornamentis spiræ dicuntur, quidam quasi circuli caput aliquoties ambientes. Plin. lib. 9. cap. 35: Lolliam Paulinam, quæ fuit Cæsari principis matrona, nec serio quidem, aut solentem ceremoniarum aliquo apparatu, sed medio crium etiam, sponsalium coena, v. di smaragdis, margaritisq; operata, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinitibus, spiris, auribus, collo, manibus, digitisq; q. la serpentibus quoq; spiræ dicuntur, quidam in orbem contracti quosdam quasi circulos imitatur. [Gall. Piement en rond, comme celuy qui fait un châble ou un serpent entortillé. Ital. Piiegamento intorno che fa un serpent. Germ. Die Schlangen geringet. Hisp. Rosca como de culebra. Polon. Zwęgi, zwęgo-wie.] Virgil. lib. 2. Georgic. Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto Squammeus in spiram tractu se colligie anguis. Et libro 20 Aeneid. spirisque ligant ingentibus, & jam Bis medium amplexi. q Funes item nautici in orbem convoluti, propriæ spiræ dicuntur. q Item Spiræ dicuntur funiculus, qui à pileo ad fauces extendit, & sub mento alligatur. Juven. Satyr. 8: - de faucibus autæa quum se Portrigat, & longo jaſtetur spiræ galero. q Basis itē columnæ unius tori aut duorum spiræ dicuntur. Plin. lib. 36. cap. 33: In Ephesiq Dianæ ad primū columnis

columnis spiræ subditæ, & capitella addita. Item Spira genus operis pistorii, ut ait Festus. Cato: Spiram sic facito: quatum voles pro ratione, ita uti placenta sit, eadem omnia facio. Et Eunius etiam spiram hominum multitudinem vocavit. Festus.

Spiro, ras, n. p. Spiculum duco, animā emitto & attraho. [Πνεύμα napháh ΚΝΥ schaaph ΧΡΥνschab. πνία. Gall. Halener, iester hors son vent souffler. Ital. Spirare, mäder fuora il fato, esalare. Ger. Achmen. Belg. Asemen. Hisp. Espirar è respirar, echar à fuera el soplo. Pol. Tchue. Vngar. Lehök rugók legzését vezérfuok. Ang. To breath, to blowe.] Plin. Hæc duo genera fistulas spirant, quæ ad pulmonem pertinent. Idem lib. 9. cap. 7: Spirant autem confessione omnium & paucissima alia in mari. q Spirare interdù ponitur proflare: ut, Valentius spirat Eurus: id est, flat. Ovid. 11. Metam. Quum mare sub noctem tumidis albescere cœpit, Fluctibus, & præceps spirare valentius Eurus, &c. Clémentius spirant Austri, Stat. 2. Syl. q Aliquando Spirare, est odorem aliquem emittere, sive exhalare: & sic construitur cura accusativo. Virg. 1. Aen. Ambrosiæ; comæ divinum à vertice odo rem Spiravere. Colum. lib. 1: Reliquisque immunditiis teturum odorem spirantibus. Extra spirantia: hoc est, Palpitare. Virg. 4. Aen. spirantia confusit extra. Spirantia signata: hoc est, tam artificiosa facta, ut vivere, atque adeò spirare videantur. Virg. 3. Georg. Stabunt & Parti lapides spirantia signa. q Illius verbi composita sunt, Aspiro, Conspiro, Exspiro, interspiro, Prospiro, Respiro & Suspiro.

Spiritus, m. q. Halitus, & anima. [פָּרוֹעַחַת נֶשְׁחָנָה, πνεῦμα, πνεῦμα. Gal. Haleine, vent, esprit, ame, souffle. Ital. Spirito, animo, fiate. Ger. Der Atem. Belg. Den Atem. Hisp. Espíritu, sepol. Pol. Oddech, duch. Vngar. Lelik, Zel, Zug as lehes, fuas. Ang. The breath, the soule or blowing.] Cicero. 2. de Nat. deor. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. Idem de Senectute: Quorum usq; ad extremū spiritum proiecta est prudētia. Auferte spiritum sine sensu doloris, Cic. in Verr. ¶ Accepit p̄t aliquando Spiritus pro vento. Virg. 12. Aen. Ac veluti Edoni Borez quum spiritus alto Insonat Aegaeo. ¶ Nonnumquam etiam pro animi elatione. Cic. pro Sylla: Res enim gesta, credo meq; me nimis extulerunt, ac mihi nescio quos spiritus attulerunt. Cæsar libr. 3. bell. Civil. His rebus tantum fiduciae ac spiritus Pompejanis accessit, ut non de ratione belli cogitarent, sed vicesse jam sibi viderentur.

Spirituális, le, om. t. & per syncopem spiritualis, & le, Quod habilito emittit. [πνεύματος. Gall. Spirituel. Ital. Spirituale. Ger. Das den athem oß blasst fasset. Hisp. Cosa spiritual. Pol. Oddechowi. Vng. Leb̄ lelek zet ven̄, ruggo. Ang. Spirituell.] Vnde Spirituales auras dicimus: id est, vitales: & Spiritalem fistulam, pro aspera arteria.

Spirabilis, *le.*, *om. t.* *Vitalis*, quo spiramus & vivimus. [*spirabilis*, *Gall.* *De quo nous batelons, qui cause qu'on s'entre vent.* *Ital.* *spiraglio*, con quale respiriamo. *Germ.* *Atemg / dadurch wir leben und atmen.* *Hisp.* *Cosa que sopira, y con ella espiramos.* *Pol.* *Tchnaci.* *Vn.* *Lelek zet vnd.* *Ang.* *Wtherby we breath and live.*] *Virg.* 2. *Acneid.* . persidera testor, Per supercos, atq; hoc cœli spirabile lumen. Spirabilis animus. *Cic.* 2. *de Nat. deor.* *Quin & humore, & calorem, qui est fusus in corpore, & terrenâ ipsam visceru soliditatem, animu deniq; ipsum spirabilem, si quis querat, unde habemus, apparet: quod aliud à terra sumplimus, aliud ab humore, aliud ab igne, aliud ab aere eo, quem spiritum dicimus.* *Spiramēn.* *minis, n. t.* Per quod exit spiritus: [*SPUM* *mappach.* *Querzts.* *Gall.* *Respiration, souffrable, trou par où sort l'air ou la fumee.* *Ital.* *spiramento, spiraglio.* *Ger.* *Ein luftloch/gang des atmens.* *Hisp.* *Espiradero.* *Polon.* *Odzech.* *Vngar.* *Akkin az leleg zet ki megdn.* *Ang.* *An issue or hole of breathing.] ut Naris spiramina. *Lucan.* *lib.* 2. *Hic auret, alias spiramina naris adunca.* *Stat.* 12. *Theb.* . reficit spiramina, fessi ignis.*

Theb. - tenet spiram, ita, ut agus. Spiramentum, ti, f. n. Est per quod exit spiritus. [ΠΛΥΝ mappdēb. Quoniam, Gall. Sousspiral. Ital. Spiramento. Germ. Ein luftloch, atemloch. Hispan. Espiradero. Polon. Odectchnenie. Vngar. Ax minax lelegzet ki meggyes. Ang. The passage of the breath.] Virg. lib. 4. Georg. Ne quicquam in tectis certatum tenuia cera Spiramenta linunt. q Spiramenta, pro poris. Plin. libr. 32. cap. 6: Spiramentum cavernæ. Iustinus: Vbi acrior per spiramenta cavernarum ventus incubuit. Virg. 1. Georg. Seu plures calor ille vias, & cæca relaxat Spiramenta.

Spiraculum, lin. f. Per quod odor, aëre expiratur, aut exhalatur. [**PUN** mappach. **Quærræos.** Gall. **Souffiral**, respiration. Ital. **spiracolo**. Ger. **Ein luffloch** / dampfloch / windloch. Hispan. **Respiradero**. Pol. **Oddech**. Vng. **Az mint lebést** (**Tauag**) **leket ki borfaunk**. **Ang** A breathing hole or issue of the breath.] Virg 7. Aen. Hic spæcūs horrendūs, & sævi spiracula Ditis Monstrantur: Id est, aditus, ait Servius. Plin.lib.2.cap.93: Ut in Sinuesso agro & Puteolano sunt, quæ spiracula vocant, mortiferum spiritum exhalantes.

Spirarchus, ~~πρίγκηπας~~, Quasi primipilaris, aut cohortis præ-

Festus. Nam ~~ar~~ūgū inter cætra cohortem significat.
Spirillum. Antiqui dicebant barbam capræ. Festus ex senten-
tia Opilii Aurelii.

Spissus, a, um, **Densus**: cai opponitur **Rarus**. [IV hab. *spissus*.] **Gall.** *Espou*, *massif*. **Ital.** *Spesso*, *massiccio*. **Ger.** & **Belg.** *Die*. **His.** *Espesso*, *macizo*. **Pol.** *Masy*. **Vng.** *sw. w.* **Ang.** *Thick*, *hard* *cloſed* *together*.] **Virgil.** 2. **Georg.** *-scrobibus* superabit terra repleta **Spissus ager**. **Ovid.** 1. **Metam.** Et liquidum spissò secrevit ab aere coelum. **Idem lib.** 1. **Amor.** **Eleg.** 23: Aſt caderet spissa nube retetus equus. **Plin.lib.** 12. **cap.** 24: Aspalathus probatio eſt in colore rufo, vel igne, taſtuq; spissa. **Corona** spissa viris. **Virg.** 9. **Aen.** Quā rara est acies interlucetq; corona Non tā spissa viris. q; **Quandoq;** significat tardum. [Πλάνη *meachér*.] **Plaut.** in **Cistel.** **Spissum** hoc eſt, amanti dicere. **Venier.** **Cic.** ad Att. lib. 10: Sed hoc quoque timidè scribo, ita omnia adhuc tarda, & spissa. **Idem ad Q. Frat.** lib. 2: Scribebam illa que dixerat **manus**, spissum ſanè opus & operosum. q; Hinc etiam Spissū legimus pro tardius. **Var.** **Mysteriis**, ut citat **Nonius**: Nascimur enim spissiū, quam emorimur. Vix duo homines decem mēsibus edolatum unum reddunt puerum: cōtrā una pelleatata totas acies puncto tēporis immanes acervos facit. q; **Spissus** fiunt **Spissior** & **Spississimus**: hoc eſt, densior, & densissimus. **Plin.lib.** 12. **cap.** 21: Ediversō **Arabica** glans viridis ac tenuior: & quoniam montosa sit, spissior. Idē lib. 16. **cap.** 40. **Spississima** ex omni materia, idco & gravissima judicatur ebena. **Spissē**, adverbium, Deinceps, ſive ad multam spissitudinē. [συρκός, πυκνός.] **Gall.** *Eſpoſement*, *ferrlement*. **Ital.** *Spessamente*, *stretamente*. **Ger.** *Die/dic* *aufſteinden*. **Hisp.** *Eſpoſamente*. **Pol.** *Miejsce*. **Vng.** *sw. w.* **Ang.** *Thickly and cloſely together*.] **Plin.lib.** 36. **cap.** 25: Deinde spissē calcatis carbonib⁹ inducitur, ſabut⁹, calce ac favilla mixtis. **Cic.** de Clar. Orat. Quandiu in eorum enumeratione versamur, quoniam tamen spissē atque vix, ut dudum ad Demosthenem & Hyperidem, ſi nunc ad Antonium Cratsumque pervenimus.

Spiss^o, as, act. p. Spissum facio, denso, condens^o. [**שׁבַע** hibbâb, **טוֹרֵוֹת**, **מִזְרָעָם**. Gall. Faire ou rendre espou, reserrer & restraindre. Ital. Ispezzare. Ger. Dic machen. His. Espessar lo salo à liquido. Pol. Miszeja cunie. Vng. Megfeszni. Ahg. To thicken or mak thick.] Plin.lib. 1. cap. 41. Omne lacigne spissatur. Spissari in panem farinæ modo. Plin.lib. 13. cap. 4. Dentes pectinatum spissat. Ideria lib. 31. cap. 1. Dentes in circuitu marginâ habent pectinatum spissatos. Ovid.lib. 15. Metam. Ignis enim densus spissatus in æra transit. Nubes spissatae, Lucan.lib. 4. Spissataeque fluunt, nec servant fulmina flammæ. q. Hujas cōposita sunt. In spiss^o, & Conspiss^o, quorum significata vide suis locis. Spisselco, scis, scere, n. t. Spissum fieri. [**שׁבַע** habâb, **טוֹרֵוֹת**, **מִזְרָעָם**. Gal. S'espoussir, deuenir espou. Ital. Inspezzir. Get. Dic wînden. His. Espessir. Pol. Miszeja. Vng. Megfeszni. Ahg. To mak thick.] Cell.lib. 5. de Curatione adversus ictum aspidis: Eadem ergo vi verisimile est spissescerentem quoq; intus humorē hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Luct. lib. 6. Fecit ante cavam docui spissescere nubem.

Spissagēntā, vocantur, quae à Gracis sūmula dicuntur, quē in
unguentorum cōfectionibus, & olivā, aliorumq; id genus,
fructuum cōdituris extrema adduntur, ne fluitet quod cōda-
tum fuerit. Col.lib. 12.cap.46, de conditura inulæ: Post hac in
umbra triduo siccentur: & ita in fiduciam pīcatam recondan-
tur adjecto passo, vel defruto, quod supernat: spissamento q;
cuniculæ imposito, coniectum vas pelliculetur.
Spissigradus. Qui tardo passum motu in ambulando utitur
pēgadūx. Antiqui enim spissum dicebant pro tardo, ut pauli
pōst latius docēbimus suo loco. ¶ Hinc spissigradior & spissi-
gradissimus. Plaut.in Poen. -homines spissigradiissimos Tat-
diōres mulcē quām corbitæ sunt in tranquillo māri.

Spissitatis, atis, f.t. Spissitudo, densitas. ['TW habi. TUD maha-
bēh. wuksōms. Gall. Espissiture. Ital. Spezzere. Ger. Dicte. Hisp.
Espessura. Pol. Miastoſci. Vng. swrufeg. An. Thickneſſe.] Plin. lib.
28. cap. 30: Quoniam spissitate sua concalcescit.
Spissitudo, f.t. [wuksōms. Pol. Miastoſci. Vng. swrufeg. Ang.
Tickneſſe.] Sceneca Quest Natur. lib. 8. cap. 3: Est autem nubes

Spīstudo aēris crassi.
Spīthāmā, f.p. [σπίθαμος]. Germ. Ein spann oder māſ spīthāmā. long. An. A spanne.] Palmaris, cōstans ex duodecim digitis, quā Latini dodrantem appellant. Plin. lib. 7. cap. 2: Supra hos extrema in parte montium spithamæ Pygmæi, narrātur, temnos spithamas lōgitudine: hoc est, ternos dodrantes nō excedētes. Splēn, hujus splenis, m.t. [σπλήν]. Gall. La rate. Ital. Melza. Germ. Das milz. Belg. Die milte. His. El baco. Pol. Sliedjona. Vng. Lep. An. The milte.] Viscus est in sinistra animalis parte sitū, succo crassos & melancholicos in hepate genitos ad se attrahens, quorū parte subtilissima quā se aluerit, quod superest proprium quodā meatu ad ventriculū remittit. Latini lienē appellant. Cels. lib. 4: Splen in sinistra parte est intestino innexus; natura molliis & rarus lōgitudinis & crassitudinis modice. Plin. lib. 8.

cap. 23: *Sanguis in corde, & circa oculos tantum; viscera sine splene.* Perf. Satyr. 1: *Quid faciam? sed sum perulanti splenae cachino.*

Spleneticus, adjectus. [*σπλαγχνικός*. Gal. *Qui a malen la rate.* Ital. *Chi è male di malza.* Ger. *Mügensäsig.* Hisp. *Dolente del baco.* Pol. *Nadzio d'ione.* Vng. *Dagadot lepo.* Ang. *That hath a disease in the milte.*] Id est, lienosus, cui post inflammationem lica in pristinum non restituitur habitum, sed tumor permanet, ac durities. Plin. lib. 20. cap. 9: *Item spleneticis in vino albo per dies 40.*

Splenium, n. s. [*σπλαγχνίος*. Gall. *Emplâstre qu' on applique sur la plaie.* Ital. *Emplâstro da una piaga.* Ger. *Ein lang pfaster oder paglin wie ein milz.* Hisp. *Emplâstro para la laga.* Pol. *Plastr.* Vng. *Hozgyíres rúha* (*anag.*) *kerb.* An. *A plaster layed to a wound.*] *Emaplaster genus oblongū, quod ferè fronti ad sedandas capitū dolores solet adhiberi, quanquam & aliis partibus interdum accommodetur: nomen habens ab oblonga splenis figura.* Martial. *Splenia tollit leges.* Plinius libro 29, de oculis eruore suffusis loquens: *Superimponi oportet splenium è melle decutum.*

Splenetus, a. um. *Splenio obvolutus.* [*σπλαγχνίτης*. Gall. *Qui a emplâstre.* Ital. *Chi è un empiastro.* Ger. *Mit jählin bettebet.* Hisp. *Que tiene empiastro.* Pol. *Obwinionis plastr.* Vngar. *Hozgyíres rúha* (*alb.*) *béföldöz.* Ang. *That bath a plaster.*] Martial. lib. 10: *Cur spleniate sèpè prodeam mento.* Albæv pictus sana labia cerussa, Philæni queris: *basiare te nolo.*

Splendēo, es, ai, n. f. Luceo. [*תְּבָחַדְתִּי הַבְּהִיאָה* תְּבָחַדְתִּי. Gal. *Releire, resplandir.* Ital. *Resplendere, rilucere.* Ger. & Belg. *Gleinen/glänen.* Hisp. *Resplandecer.* Pol. *L'scieć.* Vn. *Twinklom.* Ang. *To glister, glister or shine.*] Martial. lib. 4: *Et facies multo splendere alba pilo.* Virg. 7. Aen. *Splendet tremulo sub lumine pontus.* Cic. pro Sext. *Quid deniq; virtus valeret, quia intestate seva quieta est, & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen, atq; hæret in patria, splendetq; per se semper, neq; alienis unquam sordibus obsolectit.*

Splendēco, scis, n. t. Splendidus si, nitorem acquiro. [*תְּבָחַדְתִּי הַבְּהִיאָה* תְּבָחַדְתִּי. Gal. *Commencare à resplendir & reluire.* Ital. *Cominciare à risplendere.* Ger. & Belg. *Bei glänzend werden / ein glanz gewinnen.* Hisp. *Commencar à resplandecer.* Pol. *Pocinam siel'szacy.* Vng. *Twinklom/fenidom/tillam.* Ang. *To wax/glisten or shyning.*] Apuleius: *Quā jam aurora splendesceret.* Martial. lib. 8: *Defluat, & lento splendore cat turbida limo Amphora cetero. Cōsula facta minor.* Cic. in Parad. Nihil tam horridum, tam in cultū, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur. Idem de Senect. Omnia carorum illud in voce, splendescit etiam nescio quo pacto in senectute.

Splendōr,oris, m. t. Lux, nitor, claritas. [*תְּבָחַדְתִּי הַבְּהִיאָה* תְּבָחַדְתִּי. Gal. *Resplendescere, lueur, clarté.* Ital. *Splendore, luce.* Ger. *Ein schein/glaen.* Hisp. *Resplendor.* Pol. *Swiatłość, jasność.* Vng. *Fény, fenyűség.* An. *Light, brightness, glistening.*] Plant. in Merc. Cœlum ut splendore est plenū, nōnne ex adverso vides! Horat. 1. Serm. Sat. 4: *Hunc capit argenti splendor, stuporibus ærc.* Per translationem ponitur pro decorè, dignitate, gloria. Κλείδα. Unde splendor nominis, splendor familiæ, splendor virtutum: hoc est, Claritas. Cic. pro Pompeio: *Nunc imperii nostri splendor illis gentibus lucet.* Idem pro Cluentio: *Honesti homines & summo splendore prædicti.*

Splendidūs, a. um. Clarus, lucidus, nitidus, magnificus, laetus. [*תְּבָחַדְתִּי הַבְּהִיאָה* תְּבָחַדְתִּי. Gal. *Clair & rafissant, resplendissant.* Ira. *Splendido, resplendente.* Ger. *Gleitend/gleissend oder glitzerend.* Hisp. *Resplandeciente.* Pol. *Iesni, swiatło.* Vng. *Fenők twindkib.* Ang. *That shyneth or glittereth.*] Cicero in Parad. Reviviscat M. Curius, aut eorum aliquis, quorum in villa a domo nibil splendidum, nihil ornatum fuit, præter ipsos. Virg. 1. Aen. At domus interior regali splendida luxu. Horat. 1. 3. Carm. Ode 13: *O' fons Blandulæ splendidior vitro.* Dulci digne mero. Cic. 1. Offic. In maximis animis, splendidissimisq; geniis plerūq; existunt honoris, imperii, potentiae, gloriæ, cupiditates. Splendidus homo: id est, magnificus, dives, laetus, liberalis: cui opponitur sordidus. Cic. 1. de Finib. C. Plautius Eques Romanus splendidus.

Splendide, adverbium, Lautē, magnificē. [*λαμπεῖτες*. Gall. *Illustrément, magnificement.* Ital. *Splendidamente, magnificamente.* Ger. *Scheinbarlich/ herlichen.* Hisp. *Resplandecientemente, magnificamente.* Polon. *Świeczo, odobnse.* Vng. *Fény/blue twindk blue trissa.* Ang. *Clearlie, brightlie.*] Cic. 3. Tusc. Et acta etas honeste, ac splendide, tantæ adfert consolationē, ut eos qui ita xixerint, aut non tangat ægritudo, aut perleviter tangat animi dolor. Splendidissimē. [*λαμπεῖτες*. Pol. *Bardzo odobnse.* Vn. *Félekezni, kagydagon.*] Suetonius in Vespasiano: Vitellii hostis sui filium splendidi simile maritavit.

Spleneticus, Splenium, Vide SPLEN.
Spondōs, sive Spodium, aræb, aræbos, Cineris genus est quod

ex fornacibus ærariis sursum evolat, atque inde recedit in pavimentum. Nam quod testudini fornacis adhæret, pompholyx dicitur. Vide Galenum lib. 9. Simplicius.

Spolium, spoli, n. f. Qui quid hostibus detrahitur, ut ait Servius. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. Schalal *בְּרַחֲבָא* malkoach *בְּרַחֲבָא* bi'rakh. oxðaw. Gall. Despoliile, pillage, butin. Ital. Bottini, spoglie d' inimici. Ger. Ein Raub/Beut. Hisp. Despojo de los enemigos, presa, o robo. Polon. L'up. Vngar. Razadomany, preda. Ang. spoile, bootie.] Virgil. 8. Acneid. nam maximus ultius Tergemini nece Geryonis, spoliisque superbis Alcides aderat. Spolia opima, quæ dux duci detrahit: qualia fuerunt ea, quæ primus omnium Iovi Fere-trio obtulit Romulus, rege Cecinensis manibus suis in acie occiso: ut est videre apud Livium lib. 1. ab Urbe. Spolio, as, act. p. Exuo, nudo, orbo, privo, spolia detraho. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. schalal *בְּרַחֲבָא* ob'sel *בְּרַחֲבָא* oxðaw. Gall. Despoliile, piller, desbrousser. Ital. spoliare. Ger. Veräuber/aufziehen. Belg. Verover. Hisp. Despojar. Pol. Obriar, ob'l upiam. Vng. Meg foxtam. An. To spoile or robbe.] Liv. lib. 1. ab Urbe: Exercitum fundit fugatq; fusum persecutur, regem in prælio obtruncat, & spoliat. Cic. 8. Verr. Apollonium omni argento spoliasti, & depeculator es. Terent in Hecyr. Quin spolies, mutiles, laceres. Virgil. 5. Aeneid. Pars spoliant aras. Lucan. lib. 2: tristi spoliantur templa rapina. Cic. 3. Verr. Nesciebas ab eo Ca. Carbonem Consulem, cuius re vera Questor fuit, non modò relictum, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia nefariè oppugnatū, & proditum? Idem pro Quint. Necesse est, iste qui amicum, socium, affinem, fama & fortunis spoliare conatus est, vanum se, & perfidiosum, & impium esse fateatur. q Hujus composita sunt Despolio, Dispolio, de quibus suis locis.

Spolior, inquit Nonius, Antiqui dicebant pro spolio: unde Despolior, & expolior, in activa significazione leguntur. Afranius: Quos impunis populatur & despoliatur dedecus.

Quadrigarius, Agrum Campanum expoliabatur.
Spolifatio, tionis, verbale, f. t. Spoliorum detractio, depopulatio. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. schalal *בְּרַחֲבָא* oxðaw. Gall. Pillerie, despoliement. Ital. Spoliamento. Ger. Verabung/aufziehung. Hisp. Despojamiento, obra de despojar. Pol. Obl'upienie, obranie. Vn. Meg foxtam. Ang. A spoiling or robbery.] Cic. 4. Verr. Quum in legatione opidorum, fanorumque spoliations cogitaret.

Spoliator, toris, verbale, m. t. Qui alterū spoliat. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. bozék, λαφυρούσσες. Gal. Pilleur, volleur. Ital. Spoliatore. Ger. Ein Rauber, der einen auszehnt und ihm das sein nimpt. Hisp. Despojador. Pol. L'upiecia. Vng. Foxta. Ang. He that spoileth or robbeth.] Cic. 6. Verr. Neq; solū spoliata illa patiēre, sed etiam spoliatorem vexatoremq; corrum defendes?

Spoliarium, rii, n. f. Propriet locus ante balneum, in quo loturē se se spoliabant: hoc est, exuebant. [*λαφυρούσσες*. Gall. Le lieu où on se despoille ès bains. Ital. Luogo dove si spoglia né bagni. Ger. Ein ort in einem badhaus in welchem man sich aufzehnt und geplunderes wird. Hisp. Lugar donde se ponen los despojos. Pol. Misęże do gwózdzienia przed agazin, item, misęże gdzie ubieraia. Vngar. Verkázás hely az banyaba. Ang. A place where men be rubbed and spoiled.] Accipitur tamen & pro quovis alio loco, in quo quis vestibus, pecunia, aliáre re à latronibus exiutur. Plin. in Pan. Quā juvat cernere æram silens & quietum, & quale ante delatores erat: nunc templum illud nunc verè Deus, non spoliarium civium, cruentariumque prædārum sæcum receptaculū. Spoliatix, f. t. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. bozék, λαφυρούσσες. Gall. Celle qui pille & despoille. Ital. Donnare che spoglia. German. Berauber/in oder Reuber/in. Hisp. Despojadora. Pol. L'upieciaka. Vngar. Meg foxta a zony. Ang. She that robbeth or sporieth.] Martial. lib. 1: Sic spoliaticem commendat Faustus amicam.

Spondā, dæ, f. p. Latus lecti: nam spondæ sunt tabulæ, quæ utrinque lectum sustinent. [*τέλεια* demēschek. ἡ κλίνη, vel τὸ μέσον καθίσμα. Gall. Un châlit, ou les coûtes d'un châlet. Ital. Sponda del letto. German. Ein Spanbett/ oder ein seiten breit eines spanbets. Hisp. Pan. La cama à lecho de madera è mejor, los lados de la cama, à los orillas. Polon. L'ognica, logko. Vngar. Agy odal. Ang. A bedstead or the sides of a bedstead.] Martial. lib. 1: Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati. Virg. 1. Aen. Quāta venit aulæis iam se regina superbis Aurea cōposuit sponda, mediāque locavit Horat. Epod. 3: - precor Manum puelia suavio opponat tuo, Extrema & in sponda cubet.

Spondēo, des, spondi, sponsum, Promitto, polliceor. [*שְׁלָאֵל בְּרַחֲבָא בְּרַחֲבָא* שְׁלָאֵל. hekim *בְּרַחֲבָא* nadhár *בְּרַחֲבָא* harab. aiaðz xopas, ijsfudz. Gall. Promettre de franche volonté. Ital. Promettere. Ger. Gati willig verheissen. Belg. Verover. Hisp. Prometer. Pol. Słubnicie, obiecie. Vng. Igerdm. füg adom. Ang. To promise, to assure.] Spondeare, inquit Varro, est dicere, Spōdeo a sponte. Nam id valet voluntate, ab eadē sponte dechnatū spondet. Spondet enim qui dicit sua sponte, Spōdeo. Cic. 14. Philipp. Pansa aut morte, aut victoria se satisfactū Reipublicę spondit. Idē ad Att. lib. 16: Egit autē pater & filius, ut tibi sponderem: sed ita, ut tunc crederes;

crederes, quum ipse cognosces. Idem Lentulo lib. 1: Dependendum tibi est quod mihi pro illo spopondisti. Virg. 12. Aen. Nam quid ago, aut quæ jam spondet fortuna salutē? Ovid. in. Ibin: Te fera nec quicquā placidū spondentia Martis, Sydera presserunt. q Spōndere puellam dicitur pater alicui, cui eam uxorem promittit. Plaut. Trin.. spondē ergo Tuam gnatam uxorem mihi? C H. spōnde, & mille auri Philippūm dotis. q Ejus composita sunt, Conspondeo: unde veteres Consponsores dicebant, teste Ffsto, fide mutua obligatos. Et consponsores duo, plurēsve candē rem promitteantes. Cic. Leptæ: De negotio tuo, quòd sponsor es pro Pompeio, si Galba consponsor tuus sedicerit. Despondeo & Respondeo, de quibus alibi. Spōnūs, a. p. part. Promissus. ^l ⁷ ^{VIII} mūhādb. mūnādās, iż sun-
nōc. Gall. Promis. Ital. Promesso. Ger. Verhaffen / verprochen. Hisp. Prometido. Pol. Obiecani. Vng. Igirrēt fogattat. An. Promised, berbroshed.] Tenter. in Evnuch. Scis sponsam mihi? Subaudi Esse. Idem Phorm. - etiam nunc si vult Demipho Dare, quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi, Nullam mihi malim, quām istanc uxorem dari.

Sponsus, sponsi, m.s. Cui spondetur puella, vel cui desponsa est. [γάμισθατάς, την φίγο. μνήσκε. Gall. Accordé or fiancé. Ital. sposo. Ger. Ein Bräutigam. Hisp. Esposo. Pol. Oblubieniec; genit. Vno. Vdělovený. Ang. A bridegrome, or betroth affiancest.]

Spōnta, f. *Puella quę spondet.* [τι] *challah.* *μεντή.* **G**al. Accordée ou fiancée, épouse, promise. Ital. *Sposa.* Germ. *Eis Braut.* Hisp. *Esposa.* Pol. *Oblubienica.* **V**n. *Meny a Zony.* An. A bride, or she that is affianced or promised to a man.] Plaut. *Casina.* Huc venisti sponsam pręceptum meā? *Iluvea.* Satyr. 1: *Quę patitur dormire natus corruptor avaræ?* *Quę spōse turpes,* & *prętextatus adulter.*

Sponsus, f. m. q. **sponsio**. [נְבָבָה בָּבָה חַדְרָה תָּהָרְמָה
bāb, bāb. Gall. *Promesse*. Ital. *Promissione, promessa*. Ger. *Ein vere-
heitlung/zusagung*. Hisp. *Obrda de prometer, promesa*. Pol. *Obiecz-
anie, przymierzenie*. Vng. *Fogadás igres*. Ar. g. *A promessa*.] *Servius
Sulpit. Si post eas stipulationes uxor non dabatur, qui stipu-
labatur, ex sponsu agebat, judices cognoscabant.*

Sponsus, i. **Sponsio**, **sponsus**. [**הַרְבָּה harubah** **תָּהֲרֵב tahar-
bāh**, **חִסְרָה hisrah**.] Cic. pro Quint. Sponsio nem facere maluit: fecit. Te
judicem sumpsit, ex sponso egit.

Spōnōr, oris, m. t. Fidejussor, qui pro altero spondet. [שְׁנִי] ho-
réb. iſuνnis. **G**all. Qui promet, promettant. Ital. **S**ecurità, chi promete.
Ger. Ein Bürg/der für ein anderen verspricht. Hisp. Prometedor, fia-
der. Pol. Rekomie. Vng. Fogado igíró kezés. **A**ng. A Suretie, that
answreth or premiseth for another.] Cic. Att. lib. 1: Tulliola, nostra
deliciæ, tuum munuſculum flagitat, & me, ut sponsorem, ap-
pellat. q Spōnōr item dicitur is, qui pueillam viro promittit.
Ovid. Epist. 2: Qui mihi conjugii spōnōr & obſces erat.

Spōnsio, sponzionis, verbale, & promissio, & cetera. **S**pōnsio, sponzionis, verbale, & promissio, [לְמִתְבָּרְכָהּ תָּהֲרַבָּהּ] barabbah, תָּהֲרַבָּהּ taharbah, i.e. sva. Gal. Promesse. Ital. Promissione, promessa. Ger. Ein freewillige vertheissung / usagung Bel. Ein belovinge. His. Promessa, fianca o apuesta. Pol. Obiettiva debrowolina. Vn. Igeres fogadas kezegy. An. A promising er promissa.] Paul. de verb. sign. Spōsio appellatur nō solum quę per sponsi interrogatioň fit, sed omnis stipulatio, promissioq., q Sponsio item, est promissio certe pecunie, quam qui litem intendit daturum se, ni veram cauſam habeat, promittit. Actor enim primū spondebat: id est, sponte atq; ultr̄ sponsonē deferebat adversario, quem ideo sponſione laceſſere & provocare dicebatur: ab eo nanq; postea summa eandē stipulabatur. Hic aut̄ aut̄ fateri cogebatur, aut si inficiaretur, restipulari. Tum actor iterum stipulanti adversario spondebat. Hotomanus in Orat. Cicer. pro Quint. Erat autē decima pars controversę rei in causis privatis: in publicis autē quinta apud Gręcos, autore Polluce, p̄cna scilicet temerē litigantium. Cic. lib. 3. Offic. Fimbriam Consularē audiabant de patre nostro puer, judicem M. Luctatio fuisse equiti Romano, sanè honesto, quū is sponsonē fiscet, ni vir bonus esset. Fiebat sponsio plerunq; in interdictis: id quod ostēdit Quintil. in 7: Quoties autem, inquit, poterimus, efficiendū est, ut de re quacunq; bene sentiat iudex: sic enim iuri nostro libertiū indulget, ut in sponzionibus, quā ex interdictis fiunt, etiam si nō proprietatis est quæſtio, sed tantum possiſionis: tamen nō tantum possedisse nos, sed etiam rem nostrā possedisse dicere oportebit. Cic. pro Cæcina: Erat enim Cæciana de fundo vi armata dejectus: propterera Pr̄tor interdicterat, ut unde dejeſſet, restitueret: restituisse se dicit: sponsio facta est, hac de sponſione vobis iudicandum est. q Sponsio voti. Cic. 2. de Legib. Diligentia votorū satis in lege dicta est, ac voti sponsio, qua obligamur deo: p̄cna verò violata reliquias iustum recusationem non habet.

gloriosi iuranti recompensationem non habet.
Spōnsālē, sc. om. t. Quod ad spōsionē p̄tinet. [*μερανής*. Gal. Appartenant à promesse. Ital. Pertinente à promessa. Ger. Das & verheissung oder versprechung zur Ehe zugehörig ist. His. Perteneiciente à promessa. Pol. Dymytekowania małżeńskiego. Vn. Igreshes fogadazbor, kezességekhez valo. Ang. Belonging to promise.] Vnde sponsalis dies dicitur, quo puella sperato promittitur. [Ger. Ein Ehetag.]

Sponsalia, orum, Mutua reponmissio futurarum nuptiarum.
[μαρτυρία. Gall. Fiancailles, l'accord & appointment du mariage à venir. Ital. Sponsalitio, maritaggio. Ger. Versprechung zw. Ehevechtern, Heiratserklärung. Ch. Heberedungen. Hisp. Promessa por casamiento. Pol. Zrekowanie. Vng. Hazsulajnak. Zbetszere. Ang. The spousage or betrothing of a man or woman before full marriage.] Sponsalia hodie modo siebant, quemadmodum Servius Sulpitius auctor est: Qui uxore ducturus erat, ab eo unde ducēda erat, stipulabatur sibi in matrimonium datū iri. Qui datus erat, itidē stipulabatur eam traditū iri. Is contractus stipulationū, sponsionūq; dicebatur sponsalia. Vide Gell.lib.4.cap. 4. Vlp.l.2.de Spons. Sponsalia dicta sunt à spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari, & spondere sibi futuras uxores. Juven. Satyr.6: Convenit tamen & pactum, & sponsalia nostra Tempestate parari: Sponsa, fas, freq. à Spondeo, Vxorē stipulorū & peto, & sponsalia contraho. [תְּוָיֵה אֶת־עֲמֹדָה. Gall. Accorder & fiancer une fille la promettre en mariage. Ital. Promettere, sponsare. Ger. Vermählhen. Hisp. Prometer como por casamiento. Pol. Zrekowanie do ożenienia. Vng. Leant kerék ha zassagra következtetések. Ang. To betroth, to affiance.] Paul. de ritu nupt. l. i: Si quis officium in aliqua provincia administrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non potest, quāvis sponsare non prohibeat: ita scilicet, ut si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, licet ei hoc facere, arthitis tantummodo redditis, quas accepert. Budæus. **Spondens**, pen. prod. πόνδος. Pes duabus syllabis longius constans: qui in Heroico versu omnem sibi vendicat locum, licet raro quinto loco reperiatur. Dictus, quod in sacrificiis & libamentis eo maximè uteretur. Nam πόνδος libamentum, scilicet sumptus sumptuosa sumptus.

Scedusque ac sp̄ensionem significat.
Sp̄ondylion, iii, sive Sph̄ondylion, σφραγίδιον Dioscoridi,
Herba est in locis palustribus nascens, foliis proptermodū pla-
tani, caulis cubitalibus, vel etiā amplioribus, scenicali cau-
libus nō dissimilibus, qui semen afferunt in cacumine silis simi-
litudine, sed duplex & latius, candidū, paleosum, grave olene,
flore candido, vel pallēte, radice alba, raphano simili. Roma-
ni, teste Diſcoride, herbam rutinalem appellantur. Plin.lib. 12.
cap. 26, inter ferulæ genera annumerat, panaciq; similem fa-
cit, nisi quod minora habeat folia, & placati divisura.
Sp̄ondylis, dilis, f.t. σφραγίδιον Aristotele serp̄etis genus, quod
Gaza ex Aristotele verticellam vertit. Plin.lib. 27. cap. 13: Et
animalium quidem cæterorum nullum aliud radices à nobis
dictas attingit, excepta sp̄ondyli, quæ omnes perseguuntur, ge-
nus id serp̄entis est.

Spōndylus li, sive Sphondylus, m. f. [σπόνδυλος, σπόνδυλος. Gall. Spondile, neu de l' eschine. Ital. Spondiolo, nodo della schiena. Ger. Ein knopf oder glocke des ruckgrats. Hisp. El espordil, nudo del espinazo. Pol. Paciera wchrupie. Vng. Tekergő mergesz kizsa. Ang. Places in the backbone where the ioyntes turne.] Nodus, seu vertebra spinę dicitur. Sunt aut in ipsa spina spōdylī quatuor & viginti, quorū septem collū constituunt, duodecim thoracem, quinque alii lumbos. q Spondylus in mari animal apud Plin. lib. 32. cap. 11. q Spondylus, calculus genus, quo suffragia sua ludices Athenis dabat, ut est apud Iuliu Pollucē. q Spondylus, verticulū quo apponitur fusis, ut nendo melius venatur. [Ang. A wherme or wherle.] q Spondylus, callus, sive caro interior ostreotū. Plin. lib. 32. cap. 6. Neq; in luto capta, neq; in arenosis, sed solido vado, spondylo brevi, atq; non carosio, nec fibris lacinioso, actata in alvo. Spondylo uitit Martialis pro animalium ossiculis, libro 7: Rosos tepenti spondylos sinu condit.

Spōngia. *g. f. p. [αρίστη]. Gal. sponge. Ital. sponga, spugna. Ger. Ein Schwam. Belg. Een Spongje. Hisp. sponja. Pol. Gębka. Vng. Spongia. An. A sponge or that wherwith any thing is wiped.] Quidā est in natura tertium ordinē habens; ut neq; animal, neq; frumentum, sed tertium quidā ac mediū inter utrūq; genus dici possit, quod Græci ζεύφυτον appellat. Plutinis locis in saxis mari- nis nascuntur spongiæ, diversisq; nominibus ab antiquis distinētae, quoniam nō una est carū bonitas & usus. Sensum iis inesse apparet: quia ubi avulso rem sensere, contractē multò difficilius abstrahuntur, avulse reliquunt in petris veluti cruo- ris vestigium, atq; ex his quasi moliores penicelli rectescunt. Spongiæ antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice, linceorumque illis utentes ad distringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas facie- bant, tinctas per estatē salis spuma ad lunā & pruinā sternen- tes inversas, ut candorem biberent. Apud antiquos in usu erat tergendarū mensarum, adhibebanturq; ad obsecnā emundan- dā. Mart. lib. 14. Hæc tibi fortè datur tergendi spongia mensis utilis expressio quum levis imbre tumet. Senec. lib. 10. Epist. Vnus ē Germanis lignum id quod ad emundandā ob- secnā adhærente spongia, totum in gulam farsit, & in pra- clusis faucibus spiritum emisit. q Accipitur & Spongia pro asparagi sativi radice, apud Plin. & Colum. lib. 11. cap. 3.*

Spongiolæ, f. p. diminutivum à spongia, quo nomine etiam significatur quiddam squamatim compactum è cynorrhodi ramis parvè spongiæ modo dependens. *arrosifex*. Plin. lib. 25. cap. 2: Alias apud autores cynorrhodi una medicina erat, spongiæ quæ in mediis spinis ejus nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri. q Spongiolæ radiculæ asparagi inter se implicitæ. Col. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter se pedali mensura distantes sunt non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ deprimuntur, ut facile superimposita terra germinent.

Spongiosus, adjet. Quod similitudinem spongiæ habet. [arrosifex. Gal. Epongeux. Ital. Spongo. Ger. Schwammig. Iudeo. Und löschen ist wie ein schwam. Hisp. Spongo, cosa à manera de sponja. Pol. Dżurko watamiaki takie gebka. Vng. Puha zimbóz zdob. Ang. That is lyk a sponge.] Plin. lib. 11. cap. 37: Idcirco pulmo spongiosus.

Spongolæ, significat spongia extergere, quo frequenter utitur Apicius. *arrosifex*.

Spongioræ, Qui spongas captant. *arrosifex*, ea forma dñi, qua purpuratores appellantur, qui purpas pescantur. Vide Caelium Rhodig. lib. 8. cap. 11.

Spongites, *arrosifex*. Gemma est à spōgiæ similitudine dicta. Plin. lib. 37. cap. 10.

Sponsa, **Sponsalis**, **Sponsio**, **Sponsio**, **Sponsus**, vide SPONDEO.

Spontæ, Nomen ablativi casus, idem valens quod adverbium ulù: hoc est, propria voluntate. [arrosifex. Gall. De bon gré, sans contrainte, volontairement. Ital. Da sua posta, di volontà. Ger. Freywillig/von ihm selbst. Belg. Van seifs. Hisp. Voluntario samen. Pol. Dobrowolnie. Vng. Zabat akaratom. Ang. Willingly, with a good will.] Cic. Attico: Gaudeo id te mihi suadere, quod ego mea sponte pridie feceram. Virgil. 4. Eclog. Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. q Sunt qui putent sponte adverbium esse, quod certè verum esse non potest, tūn quòd admittat secundum adjectivum, quemadmodum alia nomina substantiva: ut mea, tua, vel sua sponte: tūn quòd non raro legatur ejus genitivus spontis. Celsus lib. 1. cap. 1: Sanus qui & bene valet, & suæ spontis est, nullis obligari se legibus debet. Varro lib. 2. de Re rust. Spontis sua statuerat finem.

Spontaneus, a, um, adjet. Quod est voluntarium aut naturale. *arrosifex*.

Spontæls, spontale, om. t. **Spontaneus**, ultroneus. [arrosifex. aut spato. Gall. Volontaire. Ital. Volontario, spontaneo. Germ. Freywillig/das auf eignem trib ist. Hisp. Cosa de su propia voluntad, voluntario. Pol. Dobrowolni. Vng. Zabat akattyá kerent valo. Ang. Willing.] Apul. lib. 4: Quisunque nulli nostrum spontale partidum suadere posset, gladium per medium pectus iecu fôrtissimo transadigit.

Sportæ, x, autè sporto herba quæ frequens apud Hispanos nascitur: aut ab aportando: erat vasis genus ex vimine, junctis, aut sparto, aut simili leviore materia. [Jo sal n̄jōjō sal-filii. arrosifex. Gall. Un pannier ou une corbeille. Ital. Sporta. Germ. Ein geslochtes Korb. Belg. Een tof. Hisp. La sputa. Polon. Kosz. Vngar. Kosár. Ang. A basket or maunde.] Salust. libr. 2. Histor. E' muris canes sportis dimittebant. Colum. lib. 8. cap. 7: Locus ad hanc rem desideratur calidus maximè, & minimi luminis, in quo singulæ caveis includatur angustioribus, vel sportis inclusæ pendeant aves.

Sportula, x, diminut. [arrosifex. Gall. Petit panier, corbillon. Ital. Sportella. Ger. Ein geslochtes Korblin. Hisp. Pequenna sputaria. Pol. Kosz. Vngar. Kosárska. Ang. A little basket or maunde.] Plaut. in Circulo. Qui incedunt suffarinati cum libris, cū sportulis. Idem in Menæch. Sportulam cape, atq; argentum: ecce numos tres habes. C. Habeo. E. abi, atq; opsonium affer. q Et quoniā in sportulis pecunia, quandoq; etiam cibus in quotidiam usum deferri solebat, factum est ut sportula pro iis cibis, & pro ea pecunia acciperetur, quæ à magnatibus iis quotidie dabatur, qui p̄s officii gratia essent comitati, aut domi salutavissent cogati. r̄ e arrosifex. q Sputa. Ang. spout. Iuvenal. Satyr. 1: -nunc sportula primo Limine patra fedet turbæ rapienda togatae. Idem Satyr. 3: Nónne vides quanto celebretur sportula fumo?

Sportellæ, diminutivum. Genus quoddam bellatorum significans. *arrosifex*. Cicero ad Papyrium Petrum: Dediicendæ ubi sunt portellæ & artolaganæ tui.

Spudastes, *arrosifex*. Fautor, studiosus. Hieron. lib. de script. Ecclesiast. ubi de divo Luca agit: Sed & Tertullianus vicinus eorum temporum, refert presbyterum quendam in Asia *arrosifex*: id est, amatorem Pauli, convictum apud Iohannem, quod auctor est libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, loco excidisse.

Spuma, x, f. p. Rara quædā saxe q per ebullitionē aut vehemētem agitationē rebus liquidis supernat. [q̄ P̄kesfē, n̄kſt̄ ſt̄leah. arrosifex. Gall. Escume. Ital. Spuma, Schiumah. Ger. Schaum.

Belg. Schuym. Hisp. Espuma. Pol. Piana. Vng. Nyatayek. An. fome or frothe.] Virg. 1. Aen. spumas salis ære rubeant. Ovid. 3. Metam. Spumaq; pestifero circumfluit albida rictus. Virg. 3: Aen. Ter scopuli clamorem inter cava sasa dedere, Ter spuma elisam, & torantia vidimus astra. Spumæs, a, um, Spuma abundans. [arrosifex. Gall. D' escume, plein d' escume. Ital. Che rende grand spuma. Ger. Schaumig. Hisp. Lleno de espuma. Pol. Pienisti. Vng. Tayekos. Ang. Fomie or full of fome.] Virgil 10. Aen. Spumea lemnisco sub pectori murmurat unda.

Spumæs, a, um, idem. arrosifex. Plin. libro 12. cap. 7: Lycium apissimum medicinæ, quod est spumosum. Virg. 6. Aen. Inter sasa viruta spumosa immerserat unda.

Spumatus, adjet. Spuma asperis. [arrosifex. Gal. Couvert ou plein d' escume. Ital. Schiumato, spumato. Ger. Mit schaum bespiengt. Hisp. Espumado. Pol. Pieniioni. Vn. Betayekoz. Ang. Fomie or smered with fome.] Cic. 1. de Divin. Sasaq; cana salis niveo spumata liquore, Tristificas certant Neptune reddere voces.

Spumifer, a, um, Spumosus: [arrosifex. Gal. Qui porte escume, escumanti. Ital. Che fa la spuma. Ger. Das viel schaum tregt. Hisp. Cosa que tiene o trae espuma. Pol. Piani pel si. Vng. Tayekos. Ang. Fome or frothie,] ut fluctus spumiferi. Stat. lib. 1. Achil. Illi spumiferos glomerant à pectori fluctus.

Spumiger, a, um, ejusdem significationis cū superiori: ut Foma spumiger. Ovid. lib. 11. Metam. Spumigerq; tuum fonti qua plurimus exit, Subde caput. Lucet. lib. 5: Ejectiq; domo fugiebant saxa tecla Spumigeri suis adventu, validiq; leonis. Spumæs, Spumam emitto. [arrosifex. Gall. Escumer, rendre escume. Ital. Mandar fuora la spuma, far la spuma. Germ. Schaumen. Belg. Schuymen. Hisp. Hacer espuma, echar de si espuma. Pol. Pienies. Vn. Tayekoz. Ang. To fome, to frothe.] Plin. lib. 31. cap. 7: Subinde spuma pennis deteria: & postquam desierit spumare, tepidum infundere. Virg. 2. Georg. spumat plenis vindemia labris. Idem lib. 5. Aen. scrit æthera clamor. Nauticus, ad ductis spumant fricta versa lacertis.

Spumans, antis, participium. [arrosifex. Gall. Rendant ou iettant escume. Ital. Eſſo rendre spuma. Ger. Schaumung, das schaumen. Hisp. Echamiento de espuma. Pol. Piana. Vng. Tayekoz. Ang. A casting of fome.] Stat. 1. Sylv. Dictamni florentis opem, quoque anguis abundant Spumatu.

Spumesco, is, ere, n. t. Spumosus fio. [arrosifex. Gall. Escumer, rendre ou devenir escume. Ital. Spumare, mandar fuora la spuma, diuentar spuma. Ger. Schaumend werden. Hisp. Echar de si espuma, o hacerse espuma. Polon. Pienies. Vngar. Meg tayekozi. Ang. To waxe fome. Ovidius Epist. 2: At si nostra tuo spumescant ex quora remo.

Sputo, is, ui, utum, Salivam ejicio. [P̄t̄ jarak ḥ̄ rak. w̄w̄. Gal. Cracher. Ital. Sputare. Germ. Speuw oder speuchen. Belg. Spouwen. Hisp. Escurir. Pol. Pluie. Vng. Pököök. Ang. To spittle.] Virg. lib. 4. Georg. Namq; aliae turpes horrent, ceu pulvere ab alto Quum venit, & terram sicco spuit ore viator Aridus. q Hujus composita sunt Adsputo, conspuo, despupo, expuo, inspuo, & respuo: de quibus suis locis.

Sputo, as, spuo frequentativum. [arrosifex. Gall. Crachieren. Ital. Sputare souente. Ger. Öffn spußen. Hisp. Escurir a menudo. Pol. Własnowie pluie. Vng. Pököök. Ang. To spittle ofen.] Plaut. Nam illic isti qui sputatur, interdū moibus venit: id est, morbus comitalis, quem nominantes solemus despucere.

Spütäö, oris, m. t. Qui frequenter sputit. [arrosifex. Gall. Crachew. Ital. Sputatore. Ger. Ein speucher oder speuer. Hisp. El que mucho espuce. Pol. Własnowie pluaci. Vn. Pököök. Ang. That spittet ofen.] Plaut. in Milite: Minime sputator, screator sum.

Spütum, t, n. f. Saliva à spuendo dicta. [P̄t̄ rok. w̄w̄. Gal. Crachat. Ital. Sputo. Ger. Speichel/spueten. Hisp. Escopetina. Pol. Sputa. Vn. Pököyal. Ang. spittle.] q Dicitur & sputus, tus. Laetantius lib. 4: Dabant autem Deo alapas manibus incestis, & impurato ore expuebant venenatos sputus.

Spütäöliç, adjet. est inusitatum à verbo spuo: quo quum uertetur Sisenna in defensione cujusdam Chritillii, meritò à C. Ruscio est irritus, ut referit Cic. de clar. Orat. Fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Chritillium, Sisenna defendēs, dixit quædam eius sputatilica esse criminis. Tum C. Ruscius: Circumvenior, inquit, iudices, nisi subvenitis. Sisenna, quid dicas nescio, metuo insidias, Sputatilica quid est hoc? Sputa quid sit, scio: tilica nescio. Maximi risus: sed ille tamen familiaris meus recte loqui, putabat esse, inusitatè loqui.

Spürçüs, impurus, obsecenus, lutulentus: [NMD tam, maççës, p̄nugös. Gall. Ord & sale, dishoneste, villain. Ital. Sporco, lordo, mal netto.

netto. Ger. Barein/vnflätig wüst. Belg. Wyl. Hisp. Cosa súxia. Pol. Sipeini, plugawi. Vn o smany utrata. An. Uncleane/filthie, duboness. Jà spuendo dicitu, quod tale sit quod despueates aversemur. Plaut. Tot no stes reddet spurcas, quot puras habuit. Cic. 2. Tusc. ex poëta quodam: S. maiis spucus homo, vita illa dignus loco que. Idem pro Domo sua. Spurcissimus homo, prægustator libidinum. q. Aliquando ponitur pro scendi, spucus Apuleius: Tam multæ res spuræ & graves nates infestant. q. Aliquando pro vehementi, aspero, dextræ. Cic. Laetati tempestate spurcissima. Columella in præstatione libri primi: Atq; in his ipsis haberet cognitum quid recusaret collis, quid campestris positio, quid humidus & graminosus, quid siccus & spucus ager. q. Aliquando pro saxe & sanguinario. Varro: Spucus gladiator & carnifex Spurce, adverbium. [εγχειρ. Gall. Ordement & salment, deshonnestement, vilainement. Ita. Sporcamente, dishonestamente, villanamente. Ger. Unflätiglich/häßlichen. Hisp Fea & sujamente. Pol. Sipeini, plugawi. Virg. Osmayon tuxatalanul. An. Uncleanly, filthily.] Cic. Att.lib. 7: An bene coveniat, inquit Carneades: spurce, sed tamen prudenterius quam Lucius noster & Patton. Eider lib. 11: Deinde perscribit spurcissimæ quas ob causas fecerit. Spurcius, f. s. p. & spurcites, Immuditia. [ΝΥΝ τυμέας τοῦ σούθ(vel)τεάθ. ἀρχεργοτος. Gal. Ordure, fæte. Ir. il. Sporcha chezxa Ger. Unflat/vnsauberkeit/wüst. Belg. Vuuchent/onreinheit. Hisp. Suiedad. Pol. Plugawis. Vng. Osmayon/agazza ta/tansay. An. Uncleaness/filthiness.] Lucet. lib. 6: At contra nobis: ecceum tertiina quim sit Spurcites, eadem porci hæc munda videtur. Colum. lib. 12. cap. 22: Cinis autem odorem austert, & eluit spurcitem. Idem lib. 1. cap. 5: Nulla alia vis protest nocturnas pruinias, & quodcumque rubiginis aut spurcitas resedit, siccare atque detergere.

Spurco, as, Fœdo, vitio, contamino, maculo. [ΝΥΝ τιμέη, πουργία. Gall. Souiller, vilainer. Ital. Sporcare, lardare, imbrattare. Ger. Unsauber machen / verworsten / geschänden. Belg. Vuyl oft ontreynt maren. Hisp. Ensuar. Pol. Plugawis, spece. Vngar. Meg olymanyiom rutitom tixat alauante, Ang Tomak filthie, to defile.] Celsus Iureconis. Cum eo agi posse Aquilia, qui vinum spucavit vel effudit, vel acutum fecit, vel alio in iido vitavit. Plautus in Menach Spucavit nasiūm odore illutibili. Antiqui spurcum vinum dicebant cum aqua mixtum, tanquam non amplius purum foret, aut igne calcinatum, aut mustum antequam defervescat Catullus i. pigrum. 103. 1. Siconium: Siconi arbitrio populi tua cana senectus Sydeate impatis moribus intereat q. Hinc Conspurco, de quo suo loco.

Spurcificus, m. f. Qui spurca & sceda facit. [ΝΥΝ ταμέας εγχειρος. Gall. Qui fait une chose ordre & vilaine. Ital. Che fa spurco. Germ. Ein wüster unflätig/der mit unflätigten sachen umb geht. Hisp. Que haze alguna cosa súxia. Pol. Plugawic. Vng. Osmayon turto. An. That doeth any filthie or duboness thing.] Plaut. in Trinū. Spurcicum, immancem, intolerandum, vexanum.

Spurcidicus. Qui spurca loquitur. εγχειρος. Plaut. in Capt. Neque spurcidici insunt versus.

Spurius, adjectivum, incerto patre natus. [ΤΑΝ μανζίρ] δὲ τὸ αὐτόν: hoc est, à semine: propterea quod nihil habeat à patre nisi semen, vel quasi αὐτός fu/conceptus. [ΝΥΝ ταμέας ερωδ. Gall. Bastard, né d'une paill irde publicus. Ital. Bastardo, nato di mereirico. Ger. Ein Bastart/oder Bastard/ohnehlich geboren/Quarentend. Belg. Ein Bastart. Hispian. Qalquier cosa basilar. Pol. Bikart. Vng. Fattyu. Ang. A bastarde borne of a common woman uncertaine who is his father.] Sevius: Spurius dicitur, qui ex muliere non nota ortus est. Modest Iurecons. spurius eos dici affirmat, quos & vulgo conceptos appellamus, eos scilicet qui incerto patre nati sint, vel qui eum habeant patrem, quem habere non videat. Plutarch. in Problem de hoc verbo loquens, ita inquit: Spurius proprium est nomen apud Romanos, ut Sextus, & Decimus & Caius. Prima autem nomina non tota scribunt, sed aut una litera, ut T. Titum: aut duabus, ut Cn. Cneum: aut tribus, ut Sex. Sextū. Sic Spurius Sp. scribebatur. eos autem qui sine patre erant, quæ ἔπαινες Græcæ dicuntur S. & P. designabant, quasi sine patre. Hoc errore factum: ut spuri, qui sine patre sunt, dicerentur. Transfertur etiam ad a. a, & ponitur pro quo vis adulterino & falso, ut Spurius versus, a. son. Quique notas spuriis versibus apposuit.

S   aate   Q

qualéo, les, ui, n. f. à squamarum crebritate & asperitate dicum est, teste Macrob. lib. 6 Saturn. [ΝΥΝ ταμέας auxilia] Gal. être plein de crasse & ordure Ital. Essor sporco. Ger. Bustu vñ dd seign/ unsauber seyn/von taat gteien Belg. Wyl sijn. Hisp. Estar suxio. Pol. Brzukim od plugawia. Vng. Darabos zennyes vagyó. Ang. be smutish, to be out of fashion for lack of dressing.] Olim enim hoc verbum de omnibus iis dicebatur, quæ dura essent, densa & gida, & squamarum similitudinem imitatiā. Hinc Virg. 10.

dehinc auro squalentem, alboque orichalco Circundat longam humeris. Postea tamen aliud usu effectum est, ut hoc verbum de iis tantum dicatur quae inculta sunt, horrida, de forma, & multarum sordium congerie contaminata. Virgil. 12. Aen. Squalentem barbam & concretos sanguine crines. Quint.lib. 10. cap. 1: Neque ego squalere arma sit & rubigine velim. Cic. pro Sest. Eratigitur in luctu senatus: squalificatio. veritas publico consilio vestre mutata. Virg. 1. Georg. nonnullus aratro Dignus honos: squalent abductis arva colonis. Squales & scabres, pro squalidus es & scabes, dictu est à priscis. Pacuv. apud Festu: Squales, scabresq; inculta vastitudine. Squalidus, a. um. Sordidus, incultus. [**NND** tamē *aixp̄s*. Gall. *Craſſe* ord & sale. Ital. *Sporco*. Germ. *Unſtätig*; *unſtaber*; *faſtig*; *müd* vnd *öd*. Belg. *Wylſoncēt* Hisp. *Suxio* Pol. *Pluſgi*, *ſmrdlywys* Vng. *Darabosz* zenyes. Ang. *Filthie*, *foule*, *ſlutish*.] Terent. Evnch. Vide tentum, squalidum, & grum, pannus, annis que obſitum. Liv. lib. 1. bell. Pun. *Otiū etenim ex labore*, copia ex iapio, cultus ex illuvie, tabeque squalida, & proprie effecrata corpora varie cferabant. Ovid. 1. Fast. *Ora superpotentes*, affixaq; brachia pendens: Squalidaque humanis offibus albet humus. Cicer. in Orat. Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicādis quidā orationis nitor. quālīdam vestem. Pro squalida veste dixerē veteres, ut annotavit Nonius, citans locum Ennii ex Telamone: Elavēre lachrymis vestem squaldam & sordidam.

quālīdē, adverbium, Horridē, inculē: [*aixxangēs*, *jutnēt*. Gall. *Salement*, mal proprement. Ital. *Sporcamēt*, *lordamēt*. Ger. *Unrahltichen*; *unſtätigkeitlich* Hisp. *zuzamiento*. Pol. *Pluſgātne*; *ſpernie*. Vng. *Daraboffsz* *zenyeffen*. Ang. *Filthelie* and *unproperie*.] Cicer. 4. de Finib. Primum enim ip'a illa, quæ subtiliter dissimilanda erant, politè, aperteq; dixerunt, cum definientes, tūm partientes, ut vestri etiam: sed v. s squalidius, illorum vides quām nitrat oratio.

quālōr, oris, m. t. Inquinatio, sordes, immunditia. [**NND** *Unſtätigkeit* *ſodh* (*vei*) *teſah*. *aixp̄s*. Gall. *Craſſe* & *amasi* clare. Ital. *Sporche* & *z*. Ger. *Unrahltichen* *wäſſt* der sich an ein ding, alwe nach hende; wann man es nicht sauber vnd ih chien hattet. Hisp. *Unſtätigkeit*. Pol. *Pluſgātne*, *niegrztoſz*. Vng. *Zeny*, *otſmansag* *zeny* ſſeg. Ang. *Slutishneſſe*, *filthineſſe*, *deficit of any thing for lack of* *trimming*.] Gell. In corporibus incultis, & squamolis alta congerie sordium squalor appellabatur. Liv. 2 ab Urbe: Obſita erat squalore vester, feedior corporis habitus pallore ac marie perempti. Cicer. ad Terent. Nam mihi ante oculos dies noſtesq; versaturs qualor vester, & mortor, &c. Virg. 6. Aen. Portitor has horrendus aquas, & flumina servat. Terribili squalore Charon, cui plurima mento Canities inculta jacet.

quālūs, li, Piscis marinus ex genere cartilaginosorum, qui natat circa æquinoctium vernum, teste Plin.lib 9 cap. 51. Var. de Re rust. cap. 3: Et in ea duntaxat squalos ac mugiles pisces. *piv*. vide **QVATINA**.

quāmæ, arum, f. p. Quibus corium pisces aut serpentis tegiuntur. [*γλωπρ* *kauſiſch*. *λεπίδες*. Gall. *Eſtailles* Ital. *Scaglio*. Ger. *Eis schüp*. Belg. *Schubben*. Hisp. *Eſcamas*. Pol. *L'ukana* albo na weju. Vng. *Halhay*. Ang. *Scates*.] Plin. lib. 9. cap. 10: Aquatilium tegmenta plura sunt: alia corio & pilis turguntur, ut vituli: alia squamis, ut pisces. Virg. 11. Aeneid. Saucius et serpens sinuosa volumina versat. Arrectisque horret squamis, & sibilat ore. q. Hinc desquamō, mas, de quo suo loco. Ab harum similitudine loricarum quoque catenulæ squamæ dicuntur. Virg. 11. Aen. quem pellis ahenis In plumam quamis auro conserua tegebat, q. Est & squama æris; de qua lin. lib. 34. cap. 11: Et scoris æris simili modo lavatur, minor effectu quām as ipsum. Sed & æris flos medicinae utilis est: fit re fusco, & in alias fornaces translato: ibi statu crebriore extiuntur velut milii squamæ, quas vocant florem.

quāmēus, a, um, adject. Plenum squamis. [*λεπίδων*. Gall. *ein d' eſtailles*. Ital. *Scaglio*. Germ. *Schuppen*; *voll Schuppen*. Hisp. *Lleno de eſquamas*. Pol. *L'ukpel n'* Vng. *Halhay*. Ang. *full of scales*.] Virg. 2 Georg. Nec rapit immensos oves per humum: neque tanto Squameus inspiram traxit colligit anguis.

quāmōſūs, idem. Plin.lib 9. cap. 16: Vagantur gregatim secundūsque generis squamōſi. Virgil. 4. Georg. Squamoſusque raco, & fulva cervice lezana.

quāmōḡ, a, um, Quod habet squamas. [*φοιλαδόφόρο*. *λεπίδης*. Gal. *Qui a eſtailles*. Ital. *Che a scaglie*. Germ. *Das schäpoen hat*. Hisp. *Que tiene eſcamas*. Pol. *L'ukp̄ ſi ſti*. Vng. *Halhay*. Ang. *That hath scales*.] Lucr. lib. 1: è terra posset oriiri Squamerigerus genus: id est, pisces. Plin.lib. 11. cap. 37: Simili modo quāmigeris atque serpentibus.

quāmātām, adverbium, Ad similitudinem squamarum [*λεπίδων*. Gall. *En facon d' eſtailles*. Ital. *A foglia di scaglie*. Germ. *die die ſchuppen*. Hisp. *A manera de eſcamas*. Pol. *Tak tako l'ukp̄*. Ang. *Halhay rendi zrent*. Ann. *Lykſcales*.] Plin.lib. 16 cap. 10: *Nucamen*

Nucamenta squamatim compacta dependent: Id est, velut
squamatæ compactæ, & colligata.

Squároſus, A' squamarum similitudine dicitur, cuius cutis exurget ob assiduam illuviem. Lučil.apud Festum: Varonum ac cupicum squarosa incondita rostra.

Squatina. f. p. Ex planorū piscium genere, quo propter squatore. hoc est, asperitatē cutis, ligna & ebora poliuntur. [fin. Gal. Ange ou esquaque, ou escaye ou esquadre. Ital. Creadibuch. Ger. Ein unbedeckter fisch bey uns, der so ein rande hant hat, das man mit den holz, haissen beim ic. aufreibet / oder auspaliert. Hisp. La lexica pescado. Polt. Riba chrapowatej skori. Vang. Fóweny kezeg. Ang. Aspate.] Plin. lib. 9. cap. 12: Aspera cute, ut squatina, qua lignū & ebora poliuntur.

Squillæ, f. p. Varro, reliquis scilla. Σκιλλα, Dioscoridi.

Gall. Oignon marinou squalo. Ital. Squilla. Germ. Meerzwibel / o
de menschzwibel. Hisp. Cebola al barrana. Pol. Zamorska cebulina.
Vng. Fokos bagyma. Ang. A shrimpe. } Bulbus nobilissimus, cę
pe modo multipliciter tunicatus: qui etiam hodie in officinis
nomen reminet. ¶ Est præterea squilla parvus pisces, qui cum
pinna pisce comparandi cibi init societatem. Cicer. de Natur.
deor. Pinna vero (sic enim Græcè dicitur) duabus grandibus
patulis conchis, cum parva squilla quasi societatem coit com-
paratim tibi. Alio nomine pinnotherem, sive pinnophylacem
appellant. Plin. lib. 9. ca. 42: Concharum generis & pinna est.
Nascitur in simolis subrecta semper: nec unquam sine comi-
te, quā pinnotherem vocant: alii pinnophylacem: id est, squil-
lam parvam: alibi cancer dapis affectator. Juven. Satyr. 5: Aspi-
ce quam longo distendat pectore lancem, Quæ fertur don-
no equilla.

Sante T

St. Vox est silentium indicetis. Terent. in Phorm. Quid? non is-
·odsecro es, Quē semper te esse dictastis? C. St. S. quid has me-
tuis fortes? E. Conclusam hīc habeo uxorem sāvam.

Stabilimēn, Stabilio, Stabilis, Stabilitas, vide *STO*

Stabulum.l.h,n.s.à Stando, locus dicitur in quē longo itinere
seip̄ succedere solent, quod & diversoriū, & hospitiū dicitur.
[גָּתָהּ מִרְאֵבָהּ מִרְאֵבָהּ מִרְאֵבָהּ מִרְאֵבָהּ]
Gall. Estab. Iral. Stalla. Germ. Ein herberg/vndershöfleiff. Ita-
lia. Hisp. Establo. Pol. Stainia. Vng. Italio (away) zallas fo-
gadóhaꝝ. Ang. A stall, stable or other place for cattle.] Vnde &
prostibula meretrices dicta, quōd quædam copiosioris gra-
ua, concurrentibus illuc advenis, mansiones ante stabula ha-
buere. Plaut. in Aulul. Neutrobi habeā stabulum stabile. ¶ Sta-
bul quoque dicuntur loca generaliter omnia, in quibus ar-
mata, gregesq; consistunt, veluti quædam stationes anima-
lium Nam ubi equi tenentur, specialiter equile: ubi oves, ovi-
le: ubi sues, haram dixerit: bovine quoq; à bobus: caprile, à ca-
piis nomen traxerit. Virg. 8. Aeneid. Quatuor à stabulis pre-
stanti corpore, tauros Avertit. ¶ Stabulum etiam sumitur pro-
quacunq; statione, seu habitatione & loco, ubi quis stare con-
suevit. Virg. 7. Aeneid. Ardua testa petit stabuli, & de culmine
summo Pastorale canit signum. ¶ Stabulum confidentiæ, fla-
gitii, nequitiae. Plaut. in Mostel. Nusquam stabulum est confi-
dens. Idem Trucul. Tunc ais impudentem me esse, ipsa qua-
lit stabulum flagitii.

Stabulo, as, act. p. **I**o stabulū recipio, in stabulo gubernō. [on-
w^z]. Gall. Establer, mettre à l'estable. Italic. Allegiare, metter nella
stalla. Germ. In stall thun/in stall hattēn. Belg. Herberghen/te her-
berghen syn/stallen. Hispan. Tener mesón/establo, recibir algo enel-
establo. Pol. Dostajniec/stawian. Vng. Stalloba tartome zallas/son in-
ken. Ang. To put in a stable]. Varro libr. i de Rustic. Si prata
sint, & in fundo neq; pecus dominus habet, danda opera, ut
pabulo vendito, alienum pecus in suo fundo pascat & stabu-
let. Stat.lib. i, Theb. Gætico q̄ pecus stabulare sub Henno.

Stabulor, aris, d.p. In stabulum recipior, in stabulo sum: palli-
vum à stabulo [*auñis quæs, iñqæs ab illa.*] German. Sein Stelle
haben / Räumen.] Inepte enim hic stabulari apud Columellam
& Ovidium, activè acciperemus, quemadmodum Calpenus
fecerat. Colum. libr. 7: Si idoneis temporibus ad præsepiam, ad
aquam, ad exercitationem pecus duxerimus, curæq; fuerit, ut
stabulentur sicco in loco, ne humore madescant ungulae. O-
vid. 13. Metamorph. Hoc pecus omne meum, multæ stabulan-
tur in aptris.

Stabulari⁹, onis, f.t. Mansio in stabulo. [emſtabulor. Gall. Eſtablement, eſtablage, demeure en l'eſtable. Ital. Stallaggio. Germ. Stauhaltung/wohnung im stall/Stellung Hisp. Apoſentamiento en eſtable. Polon. Staine wſtajni. Vng. Iſtalloba, zallafon valo letel. Äng. A taryng in a ſtable or stall.] Col.lib.7: Calore boves ſubdio, frigoribus intra rectum manere oportet: itaq; stabulatione corum præparanda eſt..

Stabularius, rii, m.s. **Caupo viatores pretio recipiens.** [warder] Gal. **Hosterier**, quis loget, vallet d'estable. Ital. **Stallaro allegiato-re, ostiero, taunierio.** Ger. Ein Wirt: Item, ein Stallnacht. Hisp. **Establerizo, mesonero o ventero.** Pol. **Gospodarz goscjje przymiaci: ite,**

magnificient. Vng. Zallus fogado. Ang. An hostler.] Vlp Caupones & stabularios eos quem accipiemus, qui cauponam & stabulum exercent. ¶ Stabularius ite dicitur, qui stabuli: hoc est, loci ubi agimalia stant, curam gerit. Col.lib.7.Hic enim recognosci poterit, numerusq; constare, si velut ex militari disciplina intra stabularii castra manserunt. Varr 2. de Rust. cap. 10. In quibus stabularii solent equas abigere. ¶ Stabulariae mulieres, inquit Augustinus libr. 8. de Civit. Dei, dicuntur quae exercent stabulum, & viatores mercede pascunt, regnantes.

Stachys, hujus stachyos. [stachys. Ger. Wilder Galbey Fuchsia, vertreut ist es wider Adonis. Pol. szal'wya lefna.] Frutex est marrubio similis sed lögior, folia ferens numerosa, hirsuta, tara, prædura, cana, odoris jucundi, & complureis virgas ab radice excentes, marrubio candidiores. Nascitur in montanis & asperis. Dicta stachys, quasi spicata ob caulem quem ex se mittit floribus & semine spicatum. Nam stachys Græci spicam vocant. In officinis quibusdam dicitur pituitaria, quod ejus semen manusum, pituitam ex capite in os deducat: porro illitum ex oleo capiti puerorum pediculos enecat, unde à quibusdam appelleatur herba pedicularis. Plin. lib. 28. ca. 15: Ea quoq; que stachys vocatur, porri similitudinem habet, longioribus foliis, pluribusq; & odoris jucundi, colorisq; in luteum inclinati, pelliit menstrua.

Stacte, stactes, foem. gen. [¹Πατάρη. σταχτή. Germ. Ein edder-
her satt von Myrrha aufgeträut] teste Dioscoride, vocatur pin-
guitudo recentis myrrhæ, cum exigua aqua tusæ, & organo
expressæ: à distillando dicta, quod Græci σταχτή dicunt: quia è
stillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2: Sicut amaracini
blandum stacteq; liquorum.

Stacteūs, a, um, adiectivum: ut, Myrrha stactea; id est, stillatitia, è qua stacte exprimitur, quam Theophrastus factitiae opposuit. Plin. libr. 12. cap. 16: Genera myrræ complura, Troglo-dytica, sylvestrium prima, Erythraea sequens, & Minæa, in qua Stactea Atramitica est, &c.

Stadiūm, dī, n.s. Curriculum, locus in quo cursu, & luctatione exerceuntur. [sādōr, Gal. Vnē stade, mesure de cent vingt & cinq pas, lieu pour s'exercer, à la course. Ital. Stadio, luoco ordinato dal pubblico per corseri, spatio di cento venticinque passi. Ger. Ein Rennplatz: das ist / ein ort an dem man sich mit rennen / und lauffen übt: Item, Ein weite **OX** X V. schrittlang. His. Carrera da caballos, ó lugar donde corrian espacio de C XX V. passos, ó de D C XX V. pies. Pol. Miejsce do ćwiczenia ryciegania. Itē, dl̄ uſ na cxxv. ſritow. Vng. Pallya futóhely. Ang. A place where running is exercised as well of men as of horses.] Dictum Stadium, dī, m̄s s̄tare: hoc est, à statione, quod Hercules eo spatio uno spiritu concocto, constitisset. Nam clarissimum fuit curriculum stadii Olympici, quod Hercules suis pedibus metatus fertur, continetq; octavā mille passuum partem, quod centum viginti quinque (inquit Plinius lib. 2. cap. 23.) nostros efficit passus: hoc est, pedes sexcentos viginti quinque. Quæ mensura octies sumpta, efficit mille passus. Dicimus autem, Curro stadium, in stadio, & per stadium. Cicer. 2. Offic. Qui stadium currit, enī & contendere debet, quām maximè possit, ut vincat. Idem de Sene&tute: Olympiæ per stadium ingressus esse Milo dicitur, quum humeris bovem sustineret vivum.

heret vivum.
Stadiū ager habebat passus CXXV: id est, pedes DCXV: cui
jus mensura octies cōparata milliariū facit, qui cōstat quinq;
millibus pedum, ex libello variorum autorum Delimitibus.
Stadio dromī, orum, stadiodrōmū. Dicti sunt qui in stadio cursu
certant. Iul. Firmicus: Si Mars respxit Leporem cœlestem in
horoscopo, faciet stadiodromos. ¶ Stadiodromos etiam lo-
cus in quo ludi & cursus exercentur. Plin. libr. 34. cap. 8: Eun-
dem vincit & Leontius, qui fecit stadiodromum astyloν, qui
Olympiæ ostenditur.

Stagnum, ni, n.f. A' stando, dicitur aqua stans, vel à Græco, ut
autor est Festus, σταγός. [στάζει] berech. □ iam. λίμνη. Gall.
Estang. Ital. Aqua morta, s. signo. Germ. Ein stillsichend wasser / ein
See/oder Weiher. Belg. Een staende water. His. Estanque, aqua re-
presada Pol. lejoro. Vng To. Ang. A pond er poole, a standing
water.] Plin. lib. 10. cap. 55: Postremò lamēta circa piscine sta-
gna mergentibus se pullis natura duce. Virgil. 4. Georgic. At
liquidi fontes & stagna virentia musco Adsint. Idē 1. Aeneid.
Stagnum pro parte maris profundissima posuit, quod ea mi-
nime moveatur, semperque ster: id est, qui scat: Emissamque
hyemem. *On sit Nentunus & imis Stagno resuſt vadis*

hyemem senit Neptunus, & imis Stagna refuta vadis.
Stagno, gnas, act. p. Stagnum facio, propriq; de mari aut flumine dicitur, quum litora aut ripas prætergressum, aliquo in loco stagnum efficit. [Lipræz Gall. Faire est lang, deuenir eau de lac ou d'estang, & ne retourner en la mer comme les eaux qui se desbordent. Ital. Tenere, stagnare l'acqua serrata intorno. Germ. Aufschwemmen zu einem See machen. His. Hazers el stanque el rio o la mar. Pol. lejero cunie. Vng. Tantat isinalok. Ang. To stand, is water and not to flow.] Virg. lib. 4. Georg. Nā quā Pellæi gens fortunata Cā

• *hopi Accolit, effuso stagnante flumine Nilum.* q. Aliquando activè accipitur pro inundare. Tacitus lib. 9: Tiberis plana urbis stagnaverat: id est, plana loca inundaverat. Stagnare item agri dicuntur, qui non absorbent, sed continent aquam. Idem: Agri humidis atq; stagnantibus. Hujus compositum est Restago, quod est exundo: ut apud Tacit. lib. 9. idem tradit in Paphlagonia effodi pisces gratissimos cibis terrenos, altis scrobibus, in his locis, ubi nullæ stagnante aquæ.

• *Stagnantior, comparativus. Claudio de Nilo: Effluit Aegæo stagnantior.*

Stagnatus, adjectivum, λιμναθείς. Aqua stagnante humidus. Colum. lib. 10: Nam neq; sicca placet, nec quæ stagnata palude Perpetitur querula semper convitia ranæ.

Stalagmūs, σταλαγμός, Purissimum genus calcanthe, ita dictu quod è guttis, sive stirris fieret, hyberno tempore in scrobes effossos decidentibus. Nam σταλάγμα Græci dicunt stillare. Vide Plin. lib. 34. cap. 13. q. Stalagmum item antiqui appellariat genus inauris, guttae figuram imitantis, quam σταλαγμόν vocant Græci. Cœcius apud Nonium: Ex auro ejus stalagmum domi habeo. Quo in loco Perottus, & Perottū sequuntur Cœcius Corripere legunt Stalagnum.

Stâmaen, inis, n.t. στάμαι. Dicitur ipsam filum quod è colu ducitur, non cannabis, aut lana sive linum unde fila ducuntur: quemadmodum inceptè hic ante scriptum erat. [Germ. Ein euneketen / es sev Wollen/stachs / hanff ic. Polon. Nicz wsielyako rypiezdanie. Vng. Nyulasfonal. Ang. Cloth in the loome or frame, a thredene.] Plin. lib. 8. ca. 48: Inde factum ut nubentes virgines comitaretur colus compcta, & fusus cum stamine. Ovid. 1. de Arte: Rejice succinctos operoso stamine fusos. q. Stamina (inquit Sipontinus) etiæ dicuntur fila recta in opere textorio, & stabilia per peccinæ transmissa, quibus alia, quæ subtegmina vocant, intertexuntur. [Στάλψ hérēb. Ger. Ein Bettel/ Webzettel. Belg. Een webbe.] Idē 6. Metam. Tela jugo juncta est: stamē secerit arundo. Inscribit medium radius subtegmen acutis. q. Dicuntur præterea stamina in ligno vel herbis quedam quasi filamenta. Plin. lib. 21. cap. 5: Ita odor, colorque duplex: alias calycis, alias staminis, differentia angulta.

Stâmincus, a, um, adjectivum: [σταμίχης]. Gall. D'estain. Ital. Di stame. Germ. Auf dem viel streimen/ oder sâden gehn wie auf einer funsteten. Hisp. Cosa de ordembre. Pol. Strumienisti. Vng. Nyulasfonas. Ang. That hath in it as it were thredene:] ut, Vena staminea. Plin. lib. 16. cap. 43: Staminea hæc usu probant veniam, & vocant fertilem, argumento similitudinis, quoniā la. crymoscrista. Propert. lib. 3. eleg. 3: Staminea rhombi duci tute ille rota.

Stânum, ni, n.s. Metalli genus, quod in fodinis invenitur cū argento, & in fornace primum liquevit. [Στάνη anach. ρεσιτης. Gall. Estain. Ital. Stagno. Ger. Zinn. Belg. Zenn. Hisp. Estanno. Pol. Cyna. Vng. Erex. Ang. Pewter or tinne.] Plin. multis in locis plumbum album vocat, ad differentiam plumbi nigri, quod vel argenti stannique quoddam purgamentum in fornace remaneat. Verba ejus sunt hæc, ex lib. 34. ca. 16: Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit, aut cum argento nascitur, miscitq; venis conflatur. Ejus qui primus fluit in fornacibus li quor, stannum appellatur: qui secundus, argentum: quod remains in fornacibus, galena: quæ portio est tertia addita venæ. Hæc rufus confliata dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17: Stannū illitum æcis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis vius: mitumq; pondus non auget.

Stannēs, a, um, Factū ex stanno. [στανίνης. Gal. D'estain. Ital. Di stagno. Ger. Zinn/ aus zinn gemacht. Hisp. Cosa de estanno. Pol. Cynani. Vng. Erixböl/ tisztal. Ang. Pewter or tinne.] Plin. lib. 29. cap. 2: Tum in stanuca pyxide conditur.

Stapēdēs, pen. corr. Machinule ferrea, in quibus pedes habere solemus, quum equitamus. [Germ. Stegtrœss.]

Staphylē, σταφύλη, Vitis alba, quam alii Ampeloleucen vocat, alii Melothron.

Staphylē, hujus staphylis, f.t. [σταφύλη. Gall. L'herbe aux poules. Ital. Staphylaria, semenza dei fratti. Ger. Leustraut. Hisp. Fabaz, hanneraz. Vng. Haalyag fa. Ang. Stain agre.] quæ etiam staphys agria, & Latinis pituitaria, & pedicularis dicitur. Vitis est caulinis nigris, rectis, foliis labruse, folliculos verius, quæ a cinos serens, virides, similes ciceri. Vide Plin. lib. 23. cap. 1.

Staphylinūs, [σταφυλῖνος. Gal. Pastenade, panets. Ital. Pastinaca. Ger. Pastener, Rotenwurz. Hisp. Canaboria. Ang. A parsnip or carret.] Quam pastinacam vocant Latini, duorum generū est: hortensis, quem σταφυλῖνος καπτάνε nominat Diolconides: & agrestis, quem idem σταφυλῖνος ἀγρεῖς appellat. Romani etiā pastinacam erraticam. Hæc folia habet gingidium, sed latiora, & subamara, caulem rectum, scabrum, umbellam similem anethi, in qua flores insunt cædidi, & in medio purpureum quidam ferrinæ croceum, radicē digitæ crassitudine, & dodrantæ

lemn, odoratam, quæ cocta manditur. Galli peculiari nomine pastinacam appellant. Staphylinorum autem nomine, si nihil addatur, sativos potius intelligimus, quas iidē carotæ sua lingua nominant. Sic Col. lib. 10: Lætetur, mollemq; sinum staphylinus inumbret. Loquitur enim de iis quæ in horis seruat. Idem lib. 11. cap. 4: Tunc agrestis pastinaca, & ejusdem nominis edomita, quam Græci staphylinum vocant.

Staphylodendrōs, σταφυλόδρομος. Arbor trans Alpes similis aceri, alba materia, liliquas ferens, & in eis nucleos nucis avellanae. Quidam eandem existimant cum Theophrasti cœlia. Vide Plin. lib. 16. cap. 16.

Statāriūs, vide STO.

Statēr, stateris, pen. prod. m.t. [Στάτης schickel, στάτης. Germ. Ein gattung Münze/ gaff iben guter bogen.] Genus numismatis duo didrachma: hoc est, quatuor valens drachmas, sive solidos Turonenses quatuordecim. Dictus stater à verbo Græco ισταριον, quod inter cetera significat ponderare. Erat autē hæc appellatio Persis cum Macedonibus cœminis. Vnde & Philippeos, & Darioeos, & Alexandreos stateras passim legimus, Statēra, re, f.p. Instrumētu quo res sine lancebus ponderatur. [Στάτης morphājim, sub μέρη, τοιχός. Gal. Balance, trebuchet. Ital. Statera da pesare, bilanza. Ger. Ein botswag/ schnellwag / ein wag die sein schüssel hat. Belg. Ein wage oft schale. His. Balance à pesar pa ra pesar. Pol. Waga ktoria niema missek. Vng. Lanczos font. Ang. The goldsmithes balance.] Nā quod lances habet, propriæ libram dicimus. Dicta statera à verbo Græco ισταρια. Cic. 2. de Orat: Hæc enim nostra oratio multitudinis est aurib. accōmodāda, ad oblectādos animos, ad impellendos, ad ea probāda, quæ aurificis statera, sed quadā populari trutina examinatur. q. Erat itē statera valis genus in argentea supellestili, quod & tympanum & magida appellavit. Plin. lib. 33. cap. 11: Tympana vetò se juvēne appellata stateras & lances, quas antiqui magidæ appellaverant.

Stathmus, stathni, m.s. [Στάθμη malón, σταθμός. Gall. Hostellerie, Ital. Hosteria. Ger. Ein stalle, herberg, stall. His. Hostederia, vesta, Pol. Stanowisko, stania. Vng. Zallus fogado, istallo. Ang. A place of standing or remaining, hostelerie.] Græca vox est, nobis istabulum, diversorum, vel stationem significans. q. Item mensura geometricæ genus apud Persas maximè usitatum, quorum tegnum universum in stathmos regios divisum erat, dispositis certo intervallo diversoriis, quod quæ vel in extremis regni angulis gereretur, ecclerius ad Regem possent perferti. Fuit autē stathmorū mensura non ubiq; eadem, ut est videre apud Herodotum lib. 5: Ferè tamen res cō redibat, us singuli stathmi seque stadium supra centena continerent, eodē Herodoto teste, qui CXI. stathmos, XIII. M. D. stadii exæquat. Sunt & aliae votis hujus significations, quæ quoniā ad Latinæ lingue instructione nihil pertinet, ex Græcorū Lexicis petēdas relīquio.

Statice, statices, Herbæ genus septem caulisbus veluti roseæ capita sustinens. Vide Plin. lib. 26. cap. 8.

Staticūlum, staticuli, n.s. genus vehiculi, seu gestatorii, sicut cisedum & petorū. [πυρὶ παρηγόν. Gal. Peist chariot translat. Ital. Picciol carro. Germ. Ein gattung eines hangendt wagens. Hisp. Pequenno carro. Pol. Lektska koliebka. Vng. Kifisszeket kocs. Ang. A kind of chariot, or a stirrup.] Plin. lib. ult. cap. 10. de achatata generibus loquens: Redund species fluminum, nemorū, & jumentorū, & cessedā, & staticula, & equorū ornamenta. q. Apud Plautum in Peisa, staticuli sunt motus ex arte saltatoria, & gesticuli, in quibus ad numeros, modulosq; musicos nūc subsistendum erat, nunc subsiliendū. Στατική, ζωηρότης. Cato quoq; (referente Gelio) Cæcilius Senatorem, saltatorem, & fescennium vocare solet, quod elegantiū saltaret, & staticulos daret, quām deceret virum probum.

Statim, adverbium, Constantiter, perseveranter, cōtinuè, quasi insitudo, & uno statu: à stādo [ΥΠΟУ pithah ΣΤΑΘΜΟУ pithēm. βεβίων. Gal. Incontinent, scandit. Ital. Disfubito. Germ. Standigen: Item, Einschwags/ven stand an. Belg. Ze standt. Hisp. Lugo, al a hora. Pol. Hued, zaraj. Vng. Mungya rast. Ang. Incontinent, forthwith.] Plaut. in Amph. Nec recedit loco, quo statim gerat. Terent. in Phorm. Bina talenta capiebant statim. q. Saepius ponitur pro mox, illico, continenter, aūting, cōfus. Cic. in Verrem: Statim Messanam literas dedit. Idem ad Attic. Has literas scripsit statim ut tuas legerem.

Statōr, Stativā, vide STO.

Statūd, Statuarius, Statumen, Statumino, vide STA-T. V. O.

Statūo, statuis, statui, statutum, a&t. t. Pono, colloco, erigo. [Σταθμόν hofhib בְּנֵת hitshib בְּנִית histsig. ιθμη. Gal. Poser & mettre, asscoir, arrester. Ital. Statuire, deliberare, ordinare. Germ. Etellen/sezzen, aufrichten. Belg. Setten/ordinere/ vornehmen. His. Establecer, ordenar, deliberar. Pol. Stawiam. Vng. Helyhez tetőn vezetőm-rendőlm. Ang. To ordene, to stand upon some purpose, to put or sett, to affigere or appoynt.] Cic. 2. de Favet. Thebani in finibus

hos eneum trophæum statuerunt. Idem 3. Verrina: Syracusani statuam postea statuerunt. Nonnunquam accipitur pro constituo, delibero. [ΤΡΙΑΝταχάρισμα] Liv. i. ab Urbe: Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt. Cicer. 3. Verrina: Iste certè statuerat, ac deliberaverat nō adesse. Aliquando pro decerno, judico, censeo. [ΤΡΙΑΝταχάρι] Idem 5. Verrina: Statuit Senatus, hoc ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, à populo factarum, quaestiarumq; rerum summas imminuere. Idem 2. de Orat. Sine ulla dubitatione sic statu & judico, neminem omnium tot & tanta, quanta sunt in Crasso, habuisse ornamenta dicendi. Statuo pro dedico. [ΤΡΙΑΝταχάρι] Virgil. 5. Eclog. Craterasq; duos statuasti tibi pinguis olivi: id est, dedicabo. Terentius pro concutere posuit, quum ait: Sublimem illum arriperem, & caput primum in terram statuerē. Ut cerebro dispergat viam. Statuere, providere, existimare, vel expectare, & prorsus ita opinari. Cic. ultim. Ver. Statuerat causam libi esse dicendam, etiā antē, quod hoc usū venit. Exemplum statuere in homine, idem quod edere exemplum. Cic. 4. Verrina: Sed ut illi quoq; qui in ea provincia nō fuerunt, intelligere possint in quo homines tu statueris exemplum ejusmodi, &c. Budæus.

Statūtūs, participium, Constitutus: [ΤΡΙΑΝταχάρι μονάδη] ΤΡΙΑΝταχάρι μονάδη, στατυτή, μονάδη. Gal. Ordonné, assuré, établi. Ita. Statuto. Ger. Angesezt, bestimpt. His. Establecido. Pol. Stanowom. Vng. Rendbtebt, regezettet, helyezettet. Ang. Ordeined, appointed. Ut statuta die: hoc est, constituta, ac decreta ex conventione. Liv. i. bel. Maced. Conciliū Aetolorum statuta die, quod Panætolium vocant, futurum erat.

Statuæ, f.p. Simulacrum ex ære, aliòve metallo, quod as luci vel mortuo, vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro, aut aliquo loco conspicuo collocabatur, ad aliquos rei bene gesta memoriam. [ΤΡΙΑΝταχάρι ματσεbah] ΤΟΥ πελ. άγαλμα, αύτοπιας. Gall. Statue, image de pierre, de bois, & de metal. Ital. statua, imagine, simulacro, effigie. Germ. Ein aussgericht bild jemands, zu ehren etwas hin gesetzt / ein bildsaut. Belg. Een beeld. Hilp. Estatua, imagen. Pol. sl. up: item grob jkamienia albo jdrawna wojagasi. Vng. öntet aga. Ang. An image of wood stone, or met al. Generalis est autem imaginum nomen, quam statuarū quā pīctas etiam tabellas imagines vocemus: ad quas certè statuarum appellatio non extenditur. Suet. in Tyber. Etia statuas atq; imagines, nisi permittē se, poni nō prohibuit. Cic. 9. Philip. Majores quidem nostri statuas multis decreverunt, sepulcris paucis: sed statuæ intereunt tempestate, vi, vetustate: sepulcrorū autem sanctitas in ipso solo est, quod nulla vi mori, neq; deleri potest. Catullus: Inaurata statua pallidior.

Statuariæ, statuarizæ, f.p. Ars statuas ex ære, aliòve metallo conficiendi. [ΤΡΙΑΝταχάρισμα, αύδιπαντοπία] Gall. L'art de tailler images. Ital. Intagliatore d'imagini, maestro d'intagli. Ger. Ein Bildhauer/bildschnitzer/bildgießer. Belg. Een beeldsaut. His. Arte de hazer estatuas. Pol. Nauka wyrzynania obrazów. Vng. Aga, öntet bonts faragás. Ang. The art of carving of images. Plin. lib. 36. cap. 5. de marmoris sculptura loquens: Non omittendum, hanc artem tantò vetustiorem fuisse, quam pīcturā, aut statuariam, quarum utraq; cum Phidia coepit LXXXIII. Olympiade. Quo in loco Plinius manifeste statuariā distinguit à sculptura, statuariæ nomine intelligens fusoriā, qua ex ære potissimum, nonnunquam etiam ex alio metallo statuæ conficiebantur: sculpturam autem, qua ex marmore, lignōve, aut alia materia simulacra scalpro exculpebantur. Idē quoque non temere statuam appellat, nisi ex metallo conficiam: nam quæ ex marmore exculpit, simulacrum potius, vel imaginem, vel signum appellat.

Statuariūs, iiii, m.s. Proprietis dicitur, qui ex ære aliòve metallo fusoria arte signa cōficit: [ΤΡΙΑΝταχάρισμα, αύδιπαντοπία] Gal. Imageur, tailleur d'images. Ital. Intagliatore d'imagini, maestro d'intagli. Ger. Ein Bildhauer/bildschnitzer/bildgießer. Belg. Een beeldsaut. His. Entallador de statuas. Pol. Spicjarz obrazów. Vng. Aga, öntet bonts farago. Ang. A carver or maker of images. Quo in genere maximè claruerunt Lysippus, Praxitelès, Polycletus, & Alcamenes, quorum meminit Plin. lib. 34. cap. 7, quod de statuariis, antiquis inscribitur.

Statuariūs, a, um, Quod ad statuatum conficiendarum rationē pertinet. αὐθαδηματοποιός, αύδιπαντοποιός. ut Ars statuaria. [ΤΡΙΑΝταχάρισμα] Gall. L'art de tailler images. Ital. Arte d'intagliare imagini. Germ. Das zu dem bildher machen / oder bildschneiden gehört. Hisp. Arte de hazer estatuas. Pol. Dzrzejania obrazów przynależacy. Vng. Aga, öntet bonteshez valo. Ang. Peneaning to the making of images. Plin. lib. 34. cap. 7: Fuisse autem statuariam artem familiarem Italiae, indicat Hercules ab Evandro sacratus.

Statuariæ, f.p. Corporis magnitudo. [ΤΡΙΑΝταχάρι] ghodhēl, pejor. Gal. Stature, grandeur de corps. Ital. Statuра grandeza o picciolanza. Ger. Die leib's maß/die grösse und länge des leib's. Belg. Die groote. His. L'atura corporulencia y altura de hombre. Pol. Cyl' a wiekość, sta-

nowienie. Vng. Allap, test allaſa. Ang. The stature, and greatness of the boodie.] Sueton. Statura fuit eminati, corpore pallido. Cic. 2. Phil. Velim mihi dicas, nisi moleſtum est, L. Turſecius qua facie fuerit, qua statura. Statuā de viribus. Col. lib. 5. cap. 5: Producat in tantam staturam, quantam permittit agricultura.

Stātūmēn, pen. prod. n.t. Pedamētum, ridica, vel palus, quo vi tis fulcitur. [ΤΡΙΑΝταχάρι] ΔΙΗ mot. zāggēz. Gal. Pieu ou eschalas. Ital. Giaccio. Germ. Ein räbstād/pfälz. flas. Hisp. El altura o estadio de arbol. Pol. Tyka, podpora. Vng. Vežxa karo. Ang. A proppe, poste or shore to hold vp any thing.] Columel.lib.4. cap. 30: Quum mensē trigessimum excederit posta vinea: id est, tertio autumno, vechemtoribus statuminibus statim impendēda est: ibidem cap. 33: Spatia hujuse sationis capita castanearū recipiunt, M M D C C C L X X X . cujus summā ex facilis jugera singula præbebunt statuminum duodenā millia. Non tamen de solis vitium pedamentis statumina dicuntur, verum etiam de quibusvis fulcimentis: unde etiam Colum. lib. 6. cap. 18, in descriptione machinæ cujusdam, qua jumenta clauduntur, statumina accipit pro stipitibus erectis, quibus lignum quoddā transversum, quod jugum vocat, superincumbit. Primus (inq) duobus statuminibus imponitur firmū jugum, ad quod jumenta capistrantur.

Stātūmēno, statuminas, aet. p. Fulcio, firmo, & quasi statumini bus quibusdam sustineo. [ΤΡΙΑΝταχάρι] hehemidh. igādu, rnečā. Gall. Eschalaffer, enuironner ou clore de pieux. Ital. Agghiacciarsi le viti. Germ. Sticken/vaderstüzen. Hisp. Poner stato al arbol. Pol. Podieram. Vng. Meg karazom. Ang. To proppe, to sett a poste, or shoo re to any thing.] Plin. lib. 18. cap. 6: In solutione terra sepi bus firmari, ora utrinq; lapidis statuminari, & alio superintegri.

Stātūs, a, um, & Status, hujus, us, vide S T O.

Stēatītes, statīns, Germani similitudinem sevi ostētans, quod Graci sīap vocant. Autor Plin. lib. ult. cap. 11.

Stēatōmāl, [ΤΡΙΑΝταχάρι] schēeth, stātuug. Tumor est foris in corpore apprens, pinguem intus materiam cōtinens sevo similimam, unde & nomen accepit: nā stāp, aet, sevum significat. Stēgā, [ΤΡΙΑΝταχάρι] loge. Ital. Luoco in naue coperto, vna loggia. Germ. Ein bedeckt ort in einem schiffi schirmhüstlin. Hisp. Tejado. Pol. Buda abo komora na odpi. Vng. Az haibahn be fődbéki hely. Ang. A lodge, a little cottage or house.] Locus in navi contetus: dōr rē sīap, quod est tegere. Plaut. in Bacchid. Forte ut adsedi in stēga. Hinc tristega, sīap dicitur pro triplici tabulato.

Stēlæ, unico l, [ΤΡΙΑΝταχάρι] matsebōh. sīla. Ger. Ein steinene saus oder creng / wie mans auff die wegscheit macht. Vox est Gracis quā Latinis usitator, qua significatur pilæ cum inscriptione ad rei alicuius memoriam propagandam erectæ. Plin. lib. 6. cap. 29: Stelæ lapideat literis incognitis. Latini cippis vocant. His foedera & proscriptorum nomina insculpabantur, quod facilius omnibus innotescerent, ut est videre in Paneg. Isocratis, & plerisq; in locis apud Demosthenem. Hodie stellas vocare possumus crucis lapideas, quæ passim ad viā militarem erectæ cōspiciuntur cum inscriptione, ad rei alicuius memoriam propagandam.

Stēlæ, a, f.p. A stādo, quod stare stellæ videātur. [ΤΡΙΑΝταχάρι] chochab. sīne. Gal. E stølle. Ital. stella. Germ. Ein stern. Belg. Een Sterre. Hisp. Estrella. Pol. Gwiażda. Vng. Tſillag. Ang. A starre.] Cic. 2. de Divin. Ita te nec terræ fremitus, nec cœli discensus, nec lapidus, aut sanguineus imber, nec trajectio stellæ, nec faces visæ terrebunt. Virg. 5. Aeneid. Postera quum primo stellas oriente fugarat Clara dies. Idem 4. Aen. ubi maximus Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. Differūt autem stellæ à syderibus, quod illæ singulæ sint: sydera versō ex pluribus stellis composita, quæ & signa cœlestia vocamus: cuiusmodi sunt Aries, Taurus, &c. Est & stella piscis marinus, à stellæ effigie nomen habens. Plin. lib. 9. cap. 60: Præter hæc claros sapientia autores video mirari stellam in mari. Ea figura est parva admodum, caro intus, extrā duriore callo. Huic tam igneum fervorem esse tradunt, ut omnia in mari cō tacta, adurat, omnem cibum statim peragat.

Stellāris, adjективum. [Vng. Tſillagi tſillaghez valo.] Macro. Commentar. lib. 1. cap. 14: Heraclytus Phylicus dixit animam scintillam stellaris essentiae esse.

Stellātūs, adjективum, Stellis plenus, propriū cœli epitheton, quum est clarum & serenum: quanquam ad alia etiam transfertur. [ΤΡΙΑΝταχάρι] sītēs. Gall. E stølle, plein d'estoilles. Ital. Stellato, pien di stelle. Germ. Gestirnet/vou sterren. Hisp. Estrellado, lleno de estrellas. Pol. Gwiażdżysti. Vng. Tſillagos. An. Starrie, or full of stars.] Plin. lib. 20. cap. 67: Salamandra animal lacerti figura stellatū. Cic. 5. Tusc. Nec verò Atlas sustinere cœlum, nec Prometheus affixus Caucaso, nec stellatus Cepheus cū uxore, genero, familia traderetur: nisi cœlestium divina cognitio nomen eorum ad errorem fabulæ traduxisset. Ovid. i. Metam. Talia dienti stellatus summoyet Argus. Virgilius quanto Aeneidos:

-atque illi stellatus jaspide fulva Ensis erat.
Stellifer, a, um. Quod stellas fert: proprium coeli epitheton.
[λεπτός. Gal. Qui porte étoiles, étoilé. Ital. Stellifero. Germ.
Sternenragend. Hisp. Cosa que trahe estrellas. Pol. Gwiażdorodzą-
c. Vng. Tíllage ríseið. Ang. Starrie, or that bear eth starres.] Cic.
in Som. Scip. Quā ob causam summus ille coeli stelliferi cur-
sus, cuius converio est concitatus acuto & excitatus move-
tur sono: gravissimo autem hic lunaris atq; insimus.

Stelliger,a,um, ejusdem significationis cum superiori, & spof-
e. Stat. 12. Theb.-radios declinat & horret Stelligeri ju-
bar omne poli. Idem 3. Sylv. Nondum stelligerum senior de-
missus in axem.

Stellæ, as. n. p. Lucca, & quasi stellas imitor. [נֶגֶהַב
בְּשִׁירָה bophiah. ἀστερίζω Gal. Luire comme les estoiles. Ital. Luce-
re, far à guisa di stelle. Ger. Scheinen wie ein stern. His. Luxir, bazer
à manera de estrellas. Pol. Swieciako gwiazda. Vng. Tislagok mog-
gyara felülni tisllamlo. Ang. To twinkle and glister as a starre.]
Mart.lib.2: Et numerosa linuntstellatèm splenia fronte. Plin.
lib.37: Quoniam stellarum Hyadum & numero & dispositio-
nestellantur. Claud.libr. 2: Dicitur in thalatum virgo, stat
pronuba juxta Stellantes nox picta sinus.

Stellio, stellionis, m. t. Animal non dissimile lacertæ, multò tamen minus, tergum habens lucentibus quibusdā guttis depictum ad modum stellatum [σταλίων]. Gal. Vne petite besté comme une liserarde. Ital. & Hisp. Tarantola. Germ. Ein gefährliches heischschnüffelndes Schläfer wie ein moll doch steiner. Vng. Tarkgayek. Ang. An euet, astele beastelyk a lisarde] Vescitur rore & araneis. Exuit quorannis cutem, exutamq; devorat, invidens nimis homini, comitialis morbi p̄medium. Vnde & stellionum nōmē in maledictum abiit. Morsus ejus periclit interimit hominem, tamen semistupidum facit & varie afficit. Est & alias stellio ex phalangiorum genere, lentiginosus, acerbi stridoris, in cavernulis dehiscens per æstū terræ habitans. Olim Italiae incognitus, nunc in Apulia frequens visitur, & similiter tarantula dicitur: scorpionibus ita contrarius, ut visus ab eis pavore ipsis afferat & torporem. Plin. lib. 30. cap. 18. stellionem transmarinum appellat: eundemq; à Græcis ἀστρακάτην vocari tradit: ab eo, opinor, quod circulatum progediatur. ἀστρακατη enim Græcis circulus est, & βό, αὐτὸν τε βάσιν, incedo.

Stellum Graecis circulis est, & sic, ut in. 1. p. 2. s. 1. n. 1. secundus.
Stellum sonatūs crimen à luris consultis dicitur, quando quis alterū callida quapiam impostura defraudat: ut si quis rem alii obligatam, dissimulata obligatione, per calliditatem alii vendiderit: aut si quis merces corruperit, aut imposturam fecerit, cuius nulla ordinaria poena est, sed extraordinariè plectitur, & ad præsidem spectat cognitio. Dictus stellionatus à stellionis natura, quo nullum animal homini fraudulentem invidet, ut inquit Plin. li. 30. ca. 10: Cutē enim quā quotānis ponit, protinus devorat, ut præcipiat homini præsentissimum comitialis morbi remedium. Inde est (inquit Plinius) quod stellionum nomen in maledictum est translatum.

Stellaturæ, Stellionatus: hoc est, *fraus, deceptio, impostura.*
Lapid. in *Alexand. Annonas* (*inquit*) militū diligenter inspe-
xit: *Tribunos* qui per stellaturas militibus aliiquid abstulisse
sent, capitali poena affecit.

Stemmatum, atis, n. t. Lat. **corona**: [στέμμα] **battarāh** ³ isifs.
gīm.ug. Gal. **Couronne**, guirlande. Ita. Ghirlāda, mażzo di fiori. Ger.
Ein tron/tranç. His. **Corona**, guirnalda. Pol. wieniec korona. Vn.
Korona, címer. Ang. A crown.] à verbo **στέψον**, quod significat
coronare. Julius Firmicus libr. 2: **Magnos viros faciet Mercu-**
rius qui facris & gloriolis stemmatibus coronentur. qStem-
mata item dicebantur majorum imagines, quæ in atris ma-
gnatum ad nobilitatis ostentationem solent colloccari: quan-
quam nonnunquam etiam pro ipsa stirpe sive generis nobil-
itate accipiuntur Martial. Atria Pisonum stabant cum stem-
mate toto. Iuven. Satyr. 8: **Stemmata quid faciunt? quid pro-**
dest Pontice longo Sanguine censeri. Suet. in Neron. Quid
in veterे gentilium stemmate, C. Cassii percussoris Cæsaris
imagines retinuisse. **Quoniā veò mos erat apud antiquos,**
ut viri ob res bene gestas coronis donarentur, & cædem sta-
tuarū capitibus imponerentur, inyaluit confusudo, ut stem-
ma aliquando pro facinore accipiatur. Martial. lib. 1: **Cæsar is**
atque lovis confer nunc stemma juventus, Par onus ut tule-
rint altius iste tulit. Plin. lib. 35. cap. 2: **Stemmata accepisse vi-**
detur pro ipsa generis serie, gradibusq; descendantium, qui
ramis quibusdam, & velut incurvantibus lineis distinguantur. Stemmatum veò lineis discurrebat ad imagines pictas. Le-
gimus præterea stemmata aliquando accipi pro inscriptioni-
bus favorum. Mut. Trinit. a saxonum stemmata delectherus.

Stéph. lñus., m.s. [στέφανος] *barathr. si pax* & Gal. Couronne. Ital. & H:sp. Corona. Germ. Eintron/trang. Pol. Korona. Vng. Korona. Ang. A crown.] Latinè *corona*: à quo stéphanum & stéphanuscum. *lñus* nutritiva : à quorum posteriore fit rufus aliud diminut. *lñus* homicidium.

Στέφανον μάρτυρα, Coronamentū: hoc est, ma-

*teria coronarū: id est, flores, frondes, &c., quæ odoris coloris
gratia coronis solent intexi.*

Stéphānōpločūs, Coronarius, coronarum confector. [στέφανοπλόκους, Κορωνάριος, κορωνών καπετάνιος. Gal. Faiseur de couronnes. Ital. Chiesacorone. Germ. Ein Kränztemacher/kränzlin flechter. Hisp. El quehaze coronas. Pol. Tękotri wience chinsie. Vnl. Korona tñialo. Ang. A maker of crowns.]
sīp̄aθ enim coronam significat, & mīx̄, texo. Apud Græcos est communis generis. Vnde Plin. libr. 35. cap. 41: Glyceram quamdam à Pausia Sicyonio adamatam, corollarum confectricem Stephanoplocon appellatam scribit.

Stéphānītæ vites: hoc est, coronariæ: nempe quæ per statumina calamorum materiis ligatis in orbiculis gyrosq; flectuntur, & materiis submissis catundem statuminibus, per orbem & in coronam connectuntur. Colum. lib. 3. cap. 1: Nec solam quæ jucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendarī possint, conseri debent, ut Stephanitæ, ut trepidantæ.

dari posuit, conseruabat, ut Stephanus, ut triplacata.
Stephanopolis, pen. prod. Corollatum venditrix. *[Stephanopolis, Gall. Qui vendit coronas. Ital. Chi rende corone. Germ. Ein Kränzchenverkäuferin. His. Muger que rende coronas. Pol. Ta bora wiece prędziec. Vng. Korona kožorobukreta. Ang. A woman that selleth crownes.]* Plin. lib. 35. cap. 11: Amavit in inventa Glycera municipem suam, inventricem coronarum; certandoq; imitatione ejus, ad numerosissimā florū varietatem perduxerat illam. Postremò pinxit illam sedentem cum corona, quæ nobilissima tabula appellata est Stephanopolios, ab aliis Stephanopolis, quoniam Glycera coronas venditā sustinebat paupertatem.

Sterculs, stercoris, pen. cor. n.t. ab extergendo deduci videtur, quod undique abstergi soleat. [גְּרַזְעָלָן ashpéh יְמִינָה rēsh תְּסֵדֶת tsedéh [vel] t'séah מִתְּדֹמֶן. אֲפֹד אַפּוֹד, קְרֵבָס. Gal. Fiente, merde, excrementum, fons Ital. sterco, merda. Ger. Dreck, faeces. Belg. Dreck. Hisp. Estiercol. Pol. Górnogno. Vng. Gane. Ang. Dung.] Plaut. in Asin. Iussin' sceleste ab janua hoc stercus hinc auferri? Colum. lib. 2. cap. 6. Vineis emaciatis & arvis, optimā stercus lupinum præbet. Cicer. 1. de Divin. Tum & dormienti eundem illum visum esse rogare, ut quoniam sibi vivo nos subvenisset, mortem suam ne inultam esse patetur se imperfectum in plaustrum à caupone esse conjectum, & supra sterlus intectum, &c. Juvenal. Satyr. 14: Ergo miser trepidas, ne stercore foeda canino Atria displiceant oculis venientes amici. Horat. Epod. Colorq; stercore lucatus crocodili.

Stercorēus, a, um, Ex stercore factus: & ponitur pro vili & nuliū pretiū. [*κρότων*, &c.] **Gall.** De fiente, de merde. **Ital.** Di fiera. **Germ.** Drest. **His.** Cosa de estiercol. **Pol.** Gnoiwassi. **Vng.** Ge-
webol (finals). **Ang.** Of dung.] Plaut in Mil. - miles meus est Her-
rus, Qui hinc ad forū abiit: gloriōsus, impudens, Aercoreus,
plenus perjurii atq; adulterii.

Stercōro, stercoras, aet. p. Fimum agris fecunditatis gratia adhibeo. [1972] Gal. Fumer ou femer. Ital. Letamare, ingrassata. Germ. Misten. Mist oder taat antegen. Hisp. Estiercolar la uera. Pol. Gnoiem pokl adam. Vng. Ganézok. Ang. To dung or compfse.] Plin. libr. 18: Ager si non stercoratur, alget: si nimium stercoratus est, aduritur. Colum. Lupinum ubi in florem verterit, nihil agrum stercoraveris. Idem lib. 2. ca. 16: Nec ignorare colono exportet, sicuti refrigerescere agrum qui non stercoreatur: ita perutri si nimium stercoretur: magisq; conductere agricolas frequenter id potius quam immodece facere. Stercorari item ager dicitur quum quovis modo pinguefit, etiam nullo adhuc bito fimo, sed alia quavis re que fimi vicem supplet. Colum. lib. 12: Vicia & faba stercorare agrum dicuntur.

lib. 12. *Vicia & faba* hectorata ag. cum dicuntur.
Stercorarius, a, um, participium, vel nomen ex participio, Ster-
core infectum, vel fecundatum. *Exstergoratus.* Gal. Fumé. Ital.
Letamato. *Smerdato, imbrattato.* Ger. Gemistet. Hisp. *Estercorada,*
ensufiada. Pol. *Nagnioni.* Vng. *Meg ganzeré.* Ang. *Dunged.*] Co-
lum. lib. 1: Pomaria quo q; & horros oportet septo circunda-
ri & esse in propinquio, atq; in ea parte qua possit omnia stec-
corata colluvies cohortis, balincorumque & oleis expressa
amuræ sanies intluere, & apud Catonem libr. 2: Locus stec-
coratis simus.

Stercorario, onis, f.t. Ipse sterco*randus*. [*exstercoratio*ne. Gal.
Fumement de terre. Ital. *Eso letamare la terra*. Germ. *Das Misten*
Mist antiegung. Hispan. Obra de estercolar la tierra. Pol. *Grociase*.
Vng. *Ganexas* Ang. *A dunging*.] Colum. lib. 2. cap. 16. Si tamē
aliqua causa tempestivam stercorationē facere prohibuerit,
secunda ratio est ante quam sarrrias more seminantis, ex avia-
ris pulvrem flercoris per segetem spargere.

Sicēcōīāīūs, a, um, Quod ad stercore pertinet. *sfragmētūs*. Gal.
Qui sīrt à portē fīeu. Ital. Che serue à portare letame. Germ. Das je-
dem Miss oder saat gehet. Hisp. Cosa para estiercol. Pol. Gąsow.
Vng. Ganchoz valo. Ang. Belonging to dung.] Varrō lib. i. de
Re rust. Sic è ligno & ferro ut plaustra majora tria, arata cum
vomeribus sex, crates stercorarias quatuor.

Stercorosus, a, um, **adjectivum**, Plenus stercore. [xvæsæðs.
Gal. Plein de fèces, fort fumé. Ital. Ben lessato, pieno di fècere. Ger.

Solato**der miss. Hisp. Lleno de estercol. Pol. Pel en gnois. Vng. Gnes. Ang. Full of dung.] Columell.lib.9, cap.4: Villaticum quod nascitur in oleribus & stercorosis herbis. Idem lib.8, cap.3: Nam plurimum refert aquam non esse in ea nisi uno loco quam bibant, eamq; mundissimam: nam stercorosa pumata concitat. Cato cap.52: Locus stercorosissimus.**

Sterquilinum, n. s. Locus stercoribus plenus: seu stercoris receptaculum. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Fumier. Ital. Fossa da sterco. Ger. Ein missgrub oder misshauff. Hisp. Muladar, lugar de estercol. Pol. Gastronica. Vng. Gaines hely. Ang. A dung-hill or mire.] Columell.lib.1: Sterquilinia duo sunt: unum quod a nova purgamenta recipiat, & in annum conservet: alterum ex quo vetera vehantur: sed utrumque more piscinarum devexum leni clivo, & exticatum, pavitumq; solum habeat, ne humorem transmitat.

Sterilis, Infecundus & fructu nō ferens, dñs tū s̄c̄t̄. quod inter cetera significat carere. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Sterile. Ital. Sterile. Ger. Unfruchtbarkeit. Hisp. Estéril, cosa sin fructo. Pol. Niepl' odni, ial' ovi. Vng. Meddve. Ang. Barayne, unfrutefull.] Plinius libro 11, capite 35: Pubescit homo solus, quod nisi contingat, sterilis in giganteo est, masculus seu foemina. Virgilius 6. Aeneidos: Sterilemq; tibi Proserpina vaccam. Idem tertio Aeneidos: tam steriles exurere Sirius agros. Ovid. 5. Fastorum: -sterilem quoq; tangere juvencam. q; Sterilis veri qui verum aescit. Persius Satyr. 5. q; Sterilis pecunia eadē dicitur quaz otiosa, quaz nullum suo domino fructum afferit.

Sterilitas, atis, f.t. Infertility, infecunditas. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. sterilité. Ital. sterile. Ger. Unfruchtbarkeit. Bel. Ontfruchtbaarheit. Hisp. Estérilidad. Pol. Ial' ovi. Vng. Meddve seg. Ang. Baraynenes, unfrutefulnes.] Cicero, pro leg. Agrar. Alterum genus agrorum propter sterilitatem est incultum. Cicero. 1. de Divin. Quorū ex habitu atq; ex colore cū salubritate, tūm pestilentiae signa percipi, nonnumquam etiam quā sit vel fertilitas agrorum, vel fertilitas futura. Plin.lib.31, cap.2: In eadē Campanie regione, Sinuella aquaz sterilitatem foeminarū, & virorum insaniam abolere produntur.

Sterile, is, ere, n.t. Sterilis fio. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Deuenir sterile. Ital. Divenir sterile. Ger. Unfruchtbar werden. Bel. Onfruchtbaart werden. Hisp. Ser alguna cosa estéril, sin fructo. Pol. Ial' ovi in sie staic. Vng. Meddve lejök. Ang. To wax barrayne.] Palladius de gallinis loquens: Vinaciz (inquit) cibo sterilescent, hordeo semicocto & parere sep̄ coguntur, & redditum ova majora. Plin.lib.8, cap.50: Capre pinguedine sterilescent. Idem eodem lib. cap.16: Is ergo tradit lezamnam primo foetu parere quinq; catulos, at per annos singulos uno minus, ab uno sterilescere.

Sterno, sternis, stravi, stratum, aet.t. Humi dejicio, & quasi in terram extendo, prosterno, affligo. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Mestr̄ bas, abatre, conurir. Ital. Giare per terra, distendergiu, attenerare. Ger. Riedewerpen. Hisp. Derribar por el suelo. Pol. Opemie vdergen. Vng. El binim le terisom. Ang. To throwe to the ground, to spread.] Liv.7, bel. Pun. Ita deseruum a duabus agmē, primò per agros palatur, fessiq; aliquot somno ac vigiliis sternunt corpora passim. Idem 1. ab Vrbe: Stratis ariete muris. Horat. 5. Carm. Ode 14: Primosq; & extremos metendo stravit humi sine clade victor. Ovid. 2. Metam. Dicit, & arreptā prenus à fronte capillis stravit humi pronā. q; Aliquando pro occidere ponitur. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.] Virg.li.10. Aeneid. Sternitur infelix alieno vulnere: cœlunq; Aspicit, & dulceis moriens reminiscitur Argos. Liv.1. bel. Maced. Et cornua ab equitibus, & mediis à pedite pulsū: ac repētē quum omni parte cœde in genti sternerentur, Galli terga vertunt. Hinc cœsum exercitum stratum dicimus. Item stragē pro ingenti clade. q; Per translationem sterno, pro extendō quandoq; ponitur. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.]

Vnde sternere humi tapetas, frondes, & bujusmodi dicimus. Valla: Sternimus quidē vestes humi, ramos arborum, flores, & multa ejusmodi. Tamen frequentius dicimus, Sternō humū floribus, ramis, vestibus. q; Et quoniā sternere fit, ut id supra quod sternimus: hoc est, extendimus aliquid tegamus: steraere etiā pro tegere sumit. Vnde sternere equos, cooperire. Liv.8. bel. Pun. Tesserā vesperi per casta dedit, ut ante lucē viri equiç; pransi essent, armatus eques frenatos stratosq; teneret equos. q; Sternere mensam, velleānd est, adornare, instruere, apparare. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.] Terent. in Heavt. Video alios festinare, lectos sternere. Cœnam apparet, &c. Cic. 2. de Leg. Credoq; quod erat factitū ut uni pluafierent, lectiq; plures sternerentur. Triclinia sternere. Cic. 2. Vert. Publicē sibi convivia parari, sterni triclinia etiam in foro jubebat. q; Item quoniā sternendo: id est, extendimus, & id quod extendimus, complanamus atq; cōponimus, fit ut sternere quoq; pro componere ac cōplanare usurpemus: & stratum dicamus, complanatū atq; compositū. Vnde stratum mare dicamus, quando nullo urgente in fluctus vento, & quatuā ma-

net. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.] Virg. 9. Eclog. - & nūc omnē tibi stratum silet æquor. Et stratas vias dicimus, sive quod complanata sint, sive quod lapidibus rectis. Liv.8. ab Vrbe: Facto judicio, viva sub terrā ad portam Collinam dextra via strata defossa scelerato campo. q; Item, quia jacendo quodā modo exteadimur, fit ut eos etiā se sternere dicamus, qui se ad jacendū collocant, ut quiescant. Idem lib.4. Georg. Sternū se somno diverso in littore Phocæ. q; Hujus verbī composta sunt, Asterno, Consterno, Externō, à quo Superexterno, De sternō, Insterno, Prosterno, & Substerno, quorum significata vide suis locis.

Stratus, strata, stratum, partic. Prostratus, humili extensus. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Couché dessus, étendu. Ital. Disteso, buttato giu per terra. Ger. Rübergeworfen, gespreitet. Hisp. Derribado por el suelo. Pol. Opemie vdergen. Vng. El teritezdt meg hinstet, meg veittetdt. Ang. Throwen to the ground, spread.] Virg. 7. Eclog. Strata jacent passim sua quæque sub arbore poma. Idem 1. Aeneid. stratoq; super dicumbitur ostro. Cic.ad Att. lib.10. Alter is, qui nos sibi quandam ad pedes stratos ne sublevavit quidem. q; Stratū verò nomē ponitur pro lecto. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.] Liv.1. bell. Punic. Id quod gerendis rebus supercesset, quieti datū, ea neq; molli strato: neq; silentio accersita. Ovidius: Strataq; membris intepuēre tuis. Virgil. 3. Aeneid. Haud leguis strato surgit Palinurus, & omnes Explorat ventos. q; Strata item dicuntur quaz & stragula: hoc est, quilibet vestes, quæ homini alijsve animalibus insternūtur. Vnde strata seu instrata generaliter dicuntur omnia quaz equis, mulisve insternuntur: & dicimus equos stratos, instratosq; hoc est, stratus ornatos. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως.] Liv.lib.7: Strata detrahi jubet. Idē de secundo bello Punico: Armatos deinde, iastratisq; equis signum expectare. Seneca ad Lucilium: Stultus est qui equum empturus, non ipsum inspicit, sed stratum ejus & frānos.

Strator, m.t. Qui equum domini sella insternit, ipsumq; in equū sustollit. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Estraffier, palefrier. valeat d'estable, escuyer. Ital. Staffiere, palafrièrie. Ger. Ein Rossfresser, der einen das Ross, rässt vñ bedekt vñ auch darauf hifft. Hisp. El que ha de estrado, canallerizo. Pol. Tenkori konia siodl'a, mafraier. Vng. Nierg ell, heederel. Ang. He that saddleth an horse.] Spartanus in Caracalla: Quum illum in equum strator suus levaret, pugione latus contredit. Vlpian. de officio Proconsulis: Proconiūstratores suos habere non potest, sed eorum vice in provincia milites funguntur.

Sternax equus, Dicitur qui lessorem excutit, ac in terram dejet. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Qui sette per terre. Ital. Chi gitta per terra. Ger. Ein abwürfig Ross. Hisp. Que derriba por suelo. Pol. Konkriji pugia. Vng. Haszlanlo. Ang. That casteth and throweth to the ground.] Virg. 12. Aeneid. Et sternacis equi lapsum cervice Thymœten. Servius.

Sternuo, nūs, nui, nutum, n.t. Flatum è pectorē exurgentem cum capitū concusione emitto. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Estrēmer, souuent. Ital. Sternutare spesso. Ger. Häufig oder oftneissen. Hisp. Esternudar à menudo. Pol. Vistawnie kicham. Vng. Hortyogok. Ang. To sneeze often.] Plin.lib.7, cap.6. Oscitatio quidē in enixu lethalis est: sicut sternuisse à coitu abortivum. Idem li.28, cap.6: Theophrastus senes laboriosius sternuere dicit. Proper.lib.2. Eleg. 3: Num tibi nascidi primis mea vita diebus Aridus argutum sternuit omen amor? Colum.lib.8: At si molesta pituita est, cunilæ bubulæ, vel surculi neperæ sylvestris lana involuta, naribus inseruntur, versanturq; donec sternuat ovis.

Sternuto, as, are, frequentativum. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Ital. Sternutare spesso. Ger. Häufig oder oftneissen. Hisp. Esternudar à menudo. Pol. Vistawnie kicham. Vng. Hortyogok. Ang. To sneeze often.] Plin.lib.28, cap.8: Proboscidis tactu capitū dolor levatur: efficacius si & sternuet.

Sternutatio, sternutationis, verbale, f.t. Ipse sternutandi actus. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Esternument. Ital. Sternuto. Ger. Niesung. Hisp. Esternudo. Pol. Kichanie. Vng. Hortyogas. Ang. Sneezing.]

Sternutamentum, sternutamenti, n.f. Sternutatio. κτερμός. Plin. lib.20, cap.12: Semen tritum, & haustum naribus, sternutame- ta moveat.

Sterquilinum, vide S T E R C V S.

Sterrhōgōnīā, Στερρογόνια, Genus thuris, quod Latini masculū dicunt, à soliditate. οἴππος enim Græci solidum dicunt.

Sterto, stertis, stertui, n.t. Dormio, sive dormiendo rhonchos emitto. [Τύπον δέ μεταβολήν της περιστάσεως. Gall. Roncher, grare, ronfare. Ger. Schlafern das rauschet. Bel. Stapen/tanden. Hisp. Roncar dormiendo. Pol. Spiac chrapie. Vng. Aluna horty ogok hortyognia alzapm. Ang. To snorte, to rounte.] Terent. in Evn. Fatuus, insulfus, tardus, stertit no&es diesq;. Plaut. in Mil.-soibet dormiens. P.A. Quid sorbet? L.V. Illud, stertit volui dicere. Sed quia consimile est quod stertas, quasi sorbeas. Cic. 2. de Divin. Et quū sternente aliquē videlicet, &c. Iuvenc. Satyr. 1: Doctos & ad calicē vigilati

YY 3 sternere

stertere nase. Horat. 1. Serm. Sat. 3.: noctes vigilabat ad ipsum Mane, diem totum steretebat: nil fuit unquam sic impar sibi. q Hinc sit compositum Desterito, pro evigilo, seu exergisator.

Persius: Cor jubet hoc Enni, postquam desteruit esse Mænides, quintus pavone ex Pythagoræo.

Stres chôritæ, enygesems. In talis numerus est octonarius, ita

dixit, teste Pollucc, à Stesichori Poëte sepulcro, quod omni-

bus suis partibus octonis constaret, angulis videlicet, colum-

nis, & gradibus.

Stibadium, diu, n.s. [σιβάδιον. Gal. Siege ou lit d'herbes, ou de jones. Ital. Sedio d'herbe à gionchi. Ger. Ein saubere Hisp. Silla hecha de hierba o de juncos. Pol. Siedgenie albo loje glatoris roga mistic reginone. Vng. Agas fwnes pestos agy (asagy) Zek. Ang. An harbour or bankeeting place spread with bowes and herbes.] Propriè est sedile, sive lectulus, ex herba sive frondibus fultus, quo convivæ mensæ accumbere solebant. Dicta stibadia à stibadibus herbis ad discumbendum idoneis. Latini à tortis herbis torum appellant. Plin.lib. 5. Epist. Ex stibadio aqua velut expressa cubantum pondere siphunculis effluit. Scryius in primum librum Aenid. Stibadia (inqs) antiqui non habebant, sed stratis tribus lectis epulabantur. Vnde & triclinium dicitur. Mart. lib. 14. de stibadio: Accipe lunata scriptum testudine signum, Octo capit, veniat quisquis amicus erit. Fiebant etiam stibadia è tabulis quæ ebore atq; auro ornabantur, transferebanturq; de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc loquutus est Martialis, quem inquit: Et testudinem mensis quater hexaclinon Ingemuit atrio non satis esse suo. Hexaclini non vocat stibadium sex capiens lectos.

Stibium, stibii, n.s. quod & Stibi, & Stimmi. [σιβίη. Gall. Antimoine. Ital. Antimonio, cosa da ornare gli occhi. Ger. Spiegelglas. Hisp. El alcohol. Pol. Alabaster item, geite. Vng. Alabastrum arany ghet. Ang. A kind of metall.] Metalli genus est simile galeæ, sed magis radians, quod vulgè antimonium dicitur. Plin.li. 33. cap. 6: In argenti enim metallis invenitur lapis spuma candide atq; nitentis, quem ali stibium, ali alabastrum, ali labason appellant. Duo ejus genera, mas & femina. Magis probant fœminam: horridios est mas, scabriorq; & minus ponderosus, minusq; radians, & arenosior. Fœmina contrà nitet, friabilis, fissurisq; nō globis dehiscens. Cujus vis principalis est circa oculos quos dilatat, quorumq; fluitiones, exulcerationesq; inhibet. Ideò id Græci θάρναφαλόν, dixerunt, ab oculorum dilatatione. Vnde in Ieremia propheta: Quum pinxit stibio oculos tuos, frustra componeris. Hieronymus ad Furiam: Non habuisti crispantes mitras, nec stridentes calceos, nec orbis stibio fuliginatos.

Stibinūs, a, um, pen, prod. Quod stibii colorē habet. σιβίνη. Stichos, sīz, Latinè versus live ordo dicitur, unde Distichon. Stigmā, stigmatis, [ΥΨΩΡ kahakab. σιγμα. Gall. Signe & marque de playe, pointure. Ital. Segno segnale, bollatura, sigillatura, punctura. Ger. Ein matzeichen/brandzeichen/brandmat. Bel Branteeken/brandteeken. Hisp. Sennal que dexa la llaga despues que sana, puncadura, pupelura. Pol. Znak wiwaloni piatto. Vng. Bilyg Ang Ascarre made with an hot yron.] Nota sive signū quod inauritaria σιγμα, pungo. Mart.lib. 12: Frons hæc stigmata nō meo notanda est. Plin.li. 25. cap. 13: Ideo ad lepras & psoras utūr, & ad tollenda stigmata. luve. Sat. 10: Mitius id sanè, quod non & stigmate dignum Credidit. q Per translationem quandoq; ponitur pro infantria. Suero. in Cesare Dictat. Valer. Catullū a quo sibi versiculis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulaverat, satisfacientem eadem die adhibuit cœnæ: hospitioq; patris ejus, sicut consueverat, ut perseveravit.

Stigmati, m.s. [σιγματι] Gall. Marquez de playes, ou frere par maſſais. Ital. Bollati, signati per mal fare. Ger. Denen ein schandzeichen angebrænnet ist mit schandzeichen bezeichnet. Hisp. Herrados en la cara por mal hazer. Pol. Gylbowani piatto w' piatone noſſaci. Vng. Bilyeged blygibék meg iegyzetek. Ang. Marked with an hot yron, notable defamed for a naughtie persone.] Dicuntur famosi & nōcetes, quibus stigma: hoc est, nota aliqua ita inusta est, ut semper appareat. Cicero scribit Alexandrum Pheræum, quum ad uxorem in cubiculum veniret, solitum præmittere servum stigmaticum, compunctum notis Threicis, disticto gladio, ob metum. Ejus verba sunt hæc lib. 2. Offic. O'miserum, qui fideliorem & barbarum & stigmaticum putaret, quām conjugem. Nonius tamē in hoc Ciceronis loco stigmatam legit, quā lectionē omnia vulgaria exemplaria retinet. Stigmatias, inquit, veteres compunctos notis dici voluerunt, indeq; Cicero: O'miserum qui fideliorem & barbarum & stigmatia putaret quām conjugem.

Stigmofus, a, um, idem. Plin. Epist. 5: In quo rusticum insectatur, atq; etiam Stoicorum stimulam appellat, adjicit Vitelliana cicatrice stigmofus.

Stilla, æ, s.p. diminutivū à Stiria (ut inquit Festus) & accipitur pro gutta. [σιλλα hisp. چل اویزیس. σιλλا, σιλل, سیل.] Gall. Vngowite qui ebost. Ital. Goccia, ghozza. Ger. Ein tropf.

Hisp. Gota que cae desfillando. Pol. Kropia. Vng. تسب. Ang. A droppe of water or any liquor.] ut Stillæ olei, stillæ aquæ. Plin.lib. 29. cap. 4: Ex eo, quum opus sit, ternis stillis additis in oleum, perunguntur, ut omnes bestiæ fugiant eos. Apuleius: Et languinis eruptioem ventriculo admoto excipit diligenter, ut nulla stilla compareat usquam. Vitruv. lib. 2: Fastigia facientes, luto inducto, proclinati testis, stillicidia deducebant: perit stillæ decidit in impluvium. Martialis: Atq; olei stillam donaret Opellicus unctor. Inter guttam tamen & stillam ita distinguunt Corn. Fronto, ut gutta sit qua manet: stilla quæ cadit.

Stillatæ, f. resina, Quæ rufa colore lenteſcit, dicta quod gutta. tim stillaret, τρύπησε. Plin.lib. 17. cap. 11: Eadem resina si cu aqua levius decoquatur, coleturq; rufa colore lenteſcit, ac stillatæ vocatur.

Stillatæ d'um, n.s. Locus in quem è tecto guttae decidunt: quasi stillarum cadium. [σιλل doliph σιلل. Gall. Degout, ou ejrous, qui chez d'enhaut. Ital. Gronda, grondona. Ger. Ein taubtransfertur das hinen tropft. Bel. Huskem Hisp. Gocera. Pol. Muſe, ſed puerice. Vng. لکه اورها, گوچه بله. Ang. The dropping or eaves of a house, a flinke or gutter.] Cic. de Leg. Quam obit è quod me vocas? aut quid hortaris? ut libellos conficiam de stillicidorum, ac parietum jure? Idem in Orat. Quam enim indecorum est, de stillicidiis, quum apud unum judicem dicas, amplissimis verbis & locis uti communibus: de majestate populi Romani submisæ & subtuliter.

Stillæ, as, Guttatum fluo, per stillas cado. [σιلل doliph σιلل. Gall. Degoutter, choir goutte à goutte. Ital. Stillare, gocciare. Ger. Tropfen. Bel. Druppen. Hisp. Gocear, deſtillar aqua na coſa gota à gota. Pol. Kapis. Vng. تسب. آب. Ang. To droppe.] Plin.lib. 28. cap. 7: Et contra mortuum ejusdem bibitur, stillaturq; Horat. de Arte: Pallescer super his, etiam stillabit amicos. Ex oculis torem. Lucan.lib. 7: Omne nemus mihi misit volucres omnisq; cruenta Alite sanguineis stillavit rotibus arbore. Juven. Sat. 3: nam quum facilem stillavit in autem Exiguum de naturæ, patriæ, veneno, Limine submoveor. q Hujus composita sunt, Destillo, extillo, & instillo: quorum significata suprà explicimus suis locis.

Stillans, tie, participium. [σιلل doliph σιلل. Gall. Qui degoutte. Ital. Che è stillato, gocciato. Ger. Tropfend. Hisp. قی می گوچه. Pol. Kapiaci. Vng. تسب. آب. Ang. Dropping.] Cicel. 2. Philip. Ille qui stillantem præ se pugionem tulit, is à te honoris causa nominatur? Ovid. 1. Amor. Eleg. 8: Sanguine (si qua fides) stillantia sidera vidi.

Stillatæ, a, um, participium. [σιلل doliph σιلل. Gall. Degoutte & forsy goutte à goutte. Ital. Che è stillato, gocciato. Ger. Tropfend. Hisp. Coseado, destillado. Pol. Pokapan. Vng. لکه اورها. Ang. Dropped.] Ovid. 2. Meram. Inde fluunt lacrimæ, stillataq; sole rigescunt De ramis electra novis.

Stillatio, stillationis, verbale, f.t. Actus stillandi.

Stipiones, ravi, dicuntur ab aliquibus hominibus parvi, qui nati vocitantur.

Stimmi, ios, siu, Metalli genus, quod & stibium à Latinis, & vulgo antimonium appellatur. Vide paulò ante in dictione STIBIUM.

Stimulūs, stimuli, m.s. δόντη σιλل, Propriè dicitur fustis acutæ cuspidis, quo rusti ci boves suppungunt. [σιلل δολن, σιلل. Gall. Esquillon ou aguilon. Ital. Stimolo, pungitivo. Ger. Ein gert so man braucht die Döfzen mit zu stupfen und mayen/Stupffger. Bel. Een pītæ. Hisp. Aguilon, o incisamento. Pol. Paligat w'konci maiaci oſtre gelago, ktorim w'low popychata. Vng. بیلی. Ang. A prick or sting.] Plaut. in Asinat. Veinam nūc stimulūs in manu mihi sit. q Per translationē dicitur omne illud à quo vexamus. Cic. 2. Tuscul. Nā si omnia fugiendæ turpius finis, adipiscendæq; honestatis causa faciamus, non modò stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit. q Hinc Stimulūm carnis & vitiorum dicimus. Plaut. in Trucul. Nā ista stimulūm longè habet, que usq; illic Co pungit meum. Virg. 3. Georg. Sed non ulla magis vires industra sumat, quam venerem, & ceci stimulos avertere amoris. Idem i 1. Aen. - & stimulis haud mollibus incitat iras.

Stimulo, as, act. p. Pungo, commoveo, ago, concito, incito, extimulo, incendo, impello. [σιلل hisp. چل. himir چل. hishif. ماچهگاه, ماچهخوا, دیزگاه, خروش. Gall. Esquillon, pungere, piquer, poing sonner, inciter. Ital. Stimolare, pungere. Ger. Stupffen, treppen. Bel. Stimmen, opere. Hisp. Aguilonar, d'incitar. Pol. Pobiedzam, popycham. Vng. بیلی. آمده بیلی. آمده آمده. Ang. To move, to stirre, and prick forward.] Terent. in Heav. Magis nunc amicæ dicta stimulant. Cic. pro Sexi Rose. Huic mihi ex animo scrupulū evelle, qui me dies noctesq; stimulat ac pungit. Idem ad Attic.lib. 9: Me congressus Caesaris stimulat. & primas ejus actiones horreo. Idem in Parad. Te conscientiz stimulat maleficiorū tuorū. Liv. 2 ab Vib. Hęc ira, indignatioq; ferocem animū ad vexandum seco imperio exercitū stimulat. Plaut. in Cistellactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amo- ria tota.

ristota. Virg. 4. Aeneid. Ecce iterum stimulat, &c. q Hinc Extimulo, & instimulo, de quibus suprā.
Stimulatio, onis, verbale, f.t. Ipse stimulandi actus, concitatio, incitatio. [εκπονησις, παραχωμός. Gall. Aguillonnement ou l'aguillonnement. Ital. Stimolazione, punzione. Ger. Das erreibl. mit stuyffen. Hisp. Obra de agujonear. Pol. Popychanie. Vng. bréhnydés bréhkeles. Ang. A pricking and stirring forward.] Plin lib. 35. cap. 2: Eratq; hæc stimulatio summa & ingens, exprobrantibus teatis, quotidie imbellem dominū intrare in alienū triumphū. Stimulatōr, stimulatoris, verbale, m.t. Concitor, excitator. [שְׁמַרְתִּי maphrisch יָמֵנִי mameir : טְרַמְתִּי mafith. x. c. 2. Gal. Eguillonneur, et moueuer Ital. Chi punge, stimola, smuove. Ger. Ein stupfer / austifter / treyber. Hisp. Aguayador. Pol. Popichacz. Vng. bréhnyd bréhkeles. Ang. A mouer or stirre forward.] Cic. pro Domo sua: Sin in causa sunt annona, seditionis quidē stimulator & concitator tuī fuisti.

Stimulatrix, stimulatricis, f.t. [שְׁמַרְתִּי maphrisch גָּרְנָנִי mameiresh xemtja. Gall. Celle qui point & l'guillonne. Ital. Donna che punge o stimola. Ger. Ein anflitterin / anweiserin. Hisp. Aguadora. Pol. Popychatza. Vng. bréhkeles bréhnyd a zony. Ang. Sthas pricketh.] Plautus in Mostel. ut venefici illi Fauces preheadam, atq; enecem scelerat stimulatricem.

Stimulatus, lea, leum, pea, corr. [שְׁמַרְתִּי maphrisch יָמֵנִי mameir xemtja. Gall. Qui point & esguillonne. Ital. Chi punge. Ger. Das mit stupfen gesicht. Hisp. Cosa que aguiona. Pol. Esguillora kolenim odprawiamos. Vng. bréh keue valo. Ang. That pricketh or hath prickes and stinges.] ut. Supplicium stimuleum, quod stimulis infligitur. Plaut. in Miles. Nisi tib. supplicium stimuleum deditur, Dede coris pleniorum heum faciam tuū. Stimulatus, a. um, participant, ut Rabie su. eti stimulatus animus. [שְׁמַרְתִּי maphrisch יָמֵנִי mameir xemtja. Gall. Eguillonne, tenuis, & incit. Ital. Stimolato. Ger. Gestupfli getrieben / belegt. Hisp. Aguayado. Pol. Porusjoni, prissu, joni. Vng. bréhkeles, bréhnyd bréhkeles. Ang. Pricked or stirred up / provoked.] Catull. Epigr. 58. Ovid. 1. de Arte: Iurgia præcipue vino stimulata caveto.

Stingo, sive Stinguo, stinguis, stinx, stinctum, Est extinguo, restinguo, deleo. [שְׁמַרְתִּי chibbâh, obinupi. Gall. Estendre. Ital. Estringere, pugnare, amorcare. Ger. Lüften. Hisp. Apagar. Pol. Gasse. Vng. El olom. Ang. To extinguish or put out fier.] Cicero in Progn. Ut quā luna means Hyperionis offici oībi, Stinguntur radii cæca caligine testi. Lucret. lib. 2: ut cernere possis, Evanscere paulatum, stinguīq; colorem. q Hujus composita sunt, Distinguo, extinguo, interstinguo, instinguo; & restinguo.

Stipātō, stipationis, Stipator, vide STIPO.
Stipendium, stipendii, n. f. Res militare, seu præmium quod milibus datur. [שְׁמַרְתִּי sachâr, dāphnâ. Gall. Les gages de gens de guerre leur soldo, loyer. Ital. Paga, stipendio. Ger. Kriegsöld. Hisp. Sueldo o salario. Pol. Zold. Vng. Sold. Ang. Wages payed to soldiers or seruantes.] Compositum nomen ex stipe & pendo, quod ante numum signatum Quæstores stipem milibus appendere solebant, non annumerate. Stips autem dicebatur ab antiquis à stipido, quod eo tempore, quo populus Rom. ære gravi utebatur, in cellulis æs solebat stipari. Nam etiam ænis gravis summæ majorem faciebant cumulum, quam ut crumenis, vel loculis possent includi. Paulò alter Vlpianus de Verbor. signif. l. Ager. Stipendium (inquit) a stipe appellatur, quod per stipes: id est, modica æra colligatur. q Emeritus stipendius, & Confectis stipendius in eadem, dicuntur significacione. Dicebantur enim stipendia confecta vel emerita, quum elapsō tempore iusta militæ, milites jure jurando solvabantur. Cic. pro Pompeio: Partem militum qui jam stipendii cōfectis erant, dimisit. q Emerita stipendia ambitionis. Cic. de Senect. At illa quanti sunt, animum tanquam emeritis stipendius libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omniū secum esse, secumq; (ut dicitur) vivere? q Explere stipendia. Tacit. lib. 3: Quanquam ipse plures per provincias quadraginta stipendia. explevisset. q Facere stipendia pedibus. Livius: Sed qui tum stipendia pedibus propter paupertatem fecisset. q Stipendium etiam dicitur tributi genus, quod quis tenetur solvere principi aut Reipublicæ ad sufficiationem militum. ηλθ. Liv. lib. 2: Ut divites conferrent qui oneri ferendo essent, pauperes satis stipendii pendere si liberos educent.

Stipendiālis, stipendiale, stipendiarius: [שְׁמַרְתִּי. Gall. Tributaire, taillable. Ital. Tributario. Ger. Di Gold oder Stewr gebt soll. Hisp. El pechero. Pol. Zol'downi. Vng. Soldos. Ang. Heibat paject wages.] unde Fœdus stipendiale, apud Sidonii Apollinarē. Stipendiālis, m. f. Certum vestigal. [δανποστή. Gall. Tribut, gabelde, dace. Ital. Tributo, ò gabela, ò dazio determinato. Ger. Ein Stewr / schaung. Hisp. Pecho o pecha. Pol. Cyl'o nazol d. Vtri. sold. Ang. A certane tribut or tolle.] Cicero. in Verr. act. 5: Inter Siciliā, cæterasq; provincias, ludices, in agrorum vestigalium ratio-

hibus hoc interest, quod cæteris aut impositum vestigal est certum, quod stipendiarium dicitur: aut censoria locatio constituta est.

Stipendiālis, a. um, Tributarius, qui solvendo stipendio obnoxius est. [שְׁמַרְתִּי. Gall. Tributaire, taillable. Ital. Tributario. Ger. Der Stewr oder Schauung vndertwoffer / das Stewr geben muss. Hisp. Pechero que paga aquel dinero. Pol. Zol'downik. Vng. Adó fizetb sold fizetb. Ang. That payeth wages or tribute.] ut Civitates stipendiariæ, quibus certum singulos in annos imperatum erat tributum. Cæs. Comment. 1: Reliquasq; civitates stipendiariæ haberent: id est, tributarias.

Stipendiāris, substantivæ, Stipendiariæ civitatis incolæ. Cic. 1. Ver Socii, stipendiariiq; populi Romani, afflicti, miseri, & Idē pro Cornel Balbo: Que patet stipendiariis, patet hostibus. Stipendiāris, aris, d.p. Stipendia facio, vel merco. [μετροφορία. Gall. Estre soldoye, gagner loyer. Ital. Meritare soldo. Ger. Verfolges vmb Gold dienen. Hisp. Mererer sueldo. Pol. Za gold sl'luze. Vng. Soldos keresek erdömlök. Ang. To be heired for wages.] Plin. lib. 6: Regi eorum peditum sexcenta millia, equitum triginta millia, elephontorum novem millia, per omnes dies stipendiantur: id est, stipendia faciat, & merent.

Stipēs, hujus stipis, m.t. Truncus, aut validus fustis bumi defixus. [שְׁמַרְתִּי xemtja. Gall. Un tronc d'arbre, ou un gros pieu & gros baston. Ital. Tronco, palo, Zocco. Ger. Ein stock / psal / sparre Bel. Eenen pal / eenen stac. Hisp. Tronco del arbol, el madero, o palo derecho. Pol. Pien, sl'up. Vn. Tøke, tønkø. An. A logge set in the ground, & stock a stalk.] Cæs. 1. bel. Civ. Fossas transversas viii perducit, atq; ibi fudes, stipitesq; præacutus designt. Ovid. 4. Fast - querino religant in stipite fune. Idem 3. Fast. Constitut ipse super ramos stipite nixus. q Per translationem accipitur pro stilo, insulso, & fatuo. Terent. in Heavt. In me quidvis harū rerū convenit, Qic sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus. Cic. in Pis. Sed quicquid tanquam truncus, atq; stipes, si stetisset modo posset sustinere tamen titulum Contulatus.

Stipo, stipas, act p. Rimas obtuso, condenso, in unum cogo, claudendo coacto. [שְׁמַרְתִּי atam σάχαρ σάχαρ. īnāz, woxos. Gall. Estouper, entasser. Ital. Empire le fissure. Germ. Verstopfen / justopfern. Bel. Stoppen. Hisp. Recalcardar o tupir è costribar. Pol. Zatikam. Vng. Be dugom. Ang. To stoppe chinkes or clefies.] dñs ε. supēs, quod significat condensare: unde & stpare, sive stupare quidā scribendū existimant. Aut certè à stupa: hoc est, lini purgamenta, quod in stipulis navium rimis salet adhiberi. Col. lib. 7. cap. 8: Deinde quo tenerior permaneat, clauso, neq; ventis abnoxio loco stipatur per plura tabulata. Virg. 1. Aen. de apibus: aut quū liquentia mella Stipant, & dulci d. stendunt hectare cellas. Idem 3. Aen. Stipatq; carnis Ingens argentum. q Stipari itē dicuntur principes, qui custodia causa satellitiō cinguntur. [שְׁמַרְתִּי thesel. δερφορίας. Gall. Ensirouner ou se tenir auour de quelq; vn pour le defendre. Ital. Stare d'intorno ad alcuno per defenderlo. Ger. Umgehen oder vmbstellt werden von denen so vns beteten / oder verwaren. Hisp. Acompañnar al mayor para defenderlo. Pol. Obsiepuie. Vng. Környel vezdm. Ang. To eniourse and accompanie.] Item qui amicoru, clientum, comitumve turbā sepiuntur. Livius lib. 1: Stipatus agmine armatorum, in forum irrumpt. Cic. Att. lib. 1: Quum ad forum stipati gregibus amicorum descendimus, reperiit ex magna turbā neminem possumus, quicum aut jocari liberē, aut iuspirare familiariter possumus. Virg. 1. Aen. Regina ad templum forma pulcherrima Dido Incisit, magna juvenum stipante caterva. Idem 4. Georg. ad apes transluit, que & ipse regis sui latera, tanquam de ejus salute sollicita, cingunt sepiuntque.

Stipatus, stipata, stipatum. [שְׁמַרְתִּי musab. δερφορίας. ο. τερφορίας. Gall. Accompagné de force gens tout autour. Ital. Accompanato de gente in gyro. Ger. Umgaben / bewaret. Hisp. Acompañando de humores en derredor. Pol. Obsiapiou. Vng. Környel veteið. Ang. Accompanied, eniourned with men as a prince.] Virg. lib. 1. Aeneid. Tum socios (nanq; omnis eum stipata tegebant Turba dumcum) sic incipiens hortat ovante.

Stipātō, stipationis, verbale, f.t. Ipse stipendi actus. [שְׁמַרְתִּי mesab. επένθεσις, επένθη, επένθημός. Gal. Environnement pour defendre Ital. Circundamento d'alcuno. Ger. Umgabeung / vmbstellung eines. Hisp. Aquilla obra de acompañar, cercar y rodear algo para defenderlo. Pol. Obsiapienie. Vng. Környel veteið. Ang. Accompanying.] Cic. pro Sylla: Ejus aspectus, concurratio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis, seditionesq; aff. rebant. Plin. lib. 10. cap. 22: Ita cæteri stipatione naturali propellunt eos.

Stipātō, m.t. Qui in navibus onera componunt, īnāz, inquit Servius. q Itæ satellites, quos principes corporis custodię causa sibi adhibet à stipe, quā accipiebant: vel quod reges stipent, & undiq; circundent, ac claudant, penè constringentes, instar apū circa ipsarū regem: aut quod ipsi ferro stipati sint. [δερφοροι. Gall. Gardes du corps, archers de la garde. Ital. Stipatori. Ger. Trabanten / Guardschnecht / die eines Fürsten Leib bewaret. Hisp.

Los que accompannan al mayor. Pol. Drabanci, stroje królewskiego
cięcia. Vng. Feu delbm feie orzð vitezbsi. Ang. That environneth
a prince to keep his bodie.] Cicer. lib.2. Offic. Præmittebatq; de
stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, & ne
quod in vestimentis telum occultaretur, exquirerent. Hos an-
tiqui à latere larones vocabant. Horat. 1. Ser. Sat. 3: - dū tu qua-
drante lavatum Rex ibis , neq; te quisquam stipator ineptum
Præter Crispinum sectabitur.

Serpticūs, adjectivum, vide **S T Y P T I C V S**.

Stips, pis, & stipis, hujus stipis, sc̄m. gen. [נִסְפֵּתָה chē-seph ghulgholeh.] Pecunia genus quod per capita colligi solet, quod a p̄p̄t̄is dicitur à Gr̄c̄is. [Gall. Pays, loyer, yne piece de monoye, denier ou autre chose. Ital. Paga, mercede. Ger. Zusam̄en gelesen gut. Hisp. Moneda que se coge para pagar sueldo, paga. Pol. Dan pie-miega, krora od kapcie offobs danaia. Vng. Zeddt penz, mindow fizibl radis penz. Ang. Money given to beggars, wages to soldiours.] Cic. 2. de Leg. ex XII. tabul. Pr̄ter Ideæ Matris famulos, eosq; justis diebus, ne quis stipem cogito. Et rursum: Stipem sustulimus nisi eam quam ad paucos dies propriam Ideæ Matris excipimus. Implet enim superstitione animos & exhaustit domos. q̄ Pecunia quoq; quam vel in ætarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationem vita. Stips dicebatur à stipando: propterea quod in cella stipabatur: id est, corponabatur. Plin. Epist. 161: Eluctatusq; facit gurgitem, qui late gremio patescit, purus & vitiosus, ut numerate jaetas stipes & relucentes calculos possit. q̄ Stipem magnam conferat hæc res: id est fructum. Col.lib.8.cap.1: Quippe villaticæ partiones, sicut pecuarie non minimam colono stipem conferat q̄ Conferre stipē. Vlpian.de Col. allic. Sed te-nutoribus permittitur stipem in mensurā conferre, dum tamen semel in m̄sē coēant. Spargere stipē. Plin.li.33.cap.10: Populus Romanus stipem spargere cœpit Sp. Posthumio. Quint. Martio COSS. tanta pecuaria erat, ut eam conferret L. Scipio-ni, ex qua is ludos fecit. *

Stipula, x. à stipula five stupa deducitur, sive quòd stupa in-
star utrū, sive quòd ea quoq; stipari tectorū rimæ coniue-
runt. [WP kasch]D teben. Gall. Eneul, étonble, tuyan de
blé, chaum.. Ital. Stopia, strepola. Ger. Ein halm/ stuppel. Bel. Stop-
pel/stros. His. La paja, como canna de trigo. Pol. Zdzbł' o. Vn. Zulma
kñis. Ang. Stubble, or the stalks of corne.] Est autem stipula cala-
muss frumenti, puta tritici, hordei, & similiū, quod sciitce
continet spicā, cuius intermodia genicula dicuntur, & aliquā
do genua. In similitudine genuum animalis. Ovid 4. Faſtoriū:
Moxq; per ardentes stipulæ crepitantis acervos Trajicias ce-
leri strenua membra pede. Ibidem: Captivam stipula fecaoq;
involvit & ignes Admoveat: urentes effugit illa manus. Virgil.
1. Georg. Culnumq; levē stipulasq; volantes. q Stipula etiā
dicitur, quæ remanet in campo demesso frumento. Virgil. t.
Georg. Sæpè etiam steriles incendere profuit agros. Atq; levē
stipulam crepitantibus prære flammis. q Spicæ præterea quæ
post messorum terga à tenuioribus legi solent, stipulae appella-
lantur. Terent. in Adelph.-præter hæc meridie ipso faciam ut
stipulā colligat. Hinc stipula illecta, dicitur spica in messe de-
jecta, nequid collecta.

Stipulor, aris, secunda syllaba cor. com. p. Est solenai conceptione verborum postulare sibi aliquid promitti solenni formula promittendi. [συγχρόνως, διαμολυγημέναι, συγχρόνως, μην διεμεναι. Gall. stipuler. Ital. Supolare. Ger. Bringen. wār etwas eyngehn oder verhāffen wālkēitem, verhāffen. Bel. Welenen. Hilp. Acceptar lo que otro promete. Pol. Przygotywanie obietnicy gadam Vng. Pol. fogadatko zbutegor teteid. An. To require a thing to be given him or done with ordinary words of the law, to require by covenant, to make a bargain, to promise effectually that he is required to do.] Et quanvis proprietate iis interrogationibus dicatur, in quibus de pecunia agitur, eo quod à stipule dictum putetur: transfertur tamen ad omnes rogationes quae de quavis re interponuntur. Cic. 2. de Leg. Si is cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. Col. in prefat. lib. 10: Foenoris tui Sylvine, quod stipulanti sponderet tibi, reliqua pensiuncula percipe. ¶ Est autem stipulor secundum Priscianū, verbum cōmune, quod tamen in activa quam passiva significatione, ablative jungitur. Dicimus enim stipulor ab te, pro rogo te, peto abs te: & stipulor abs te, pro rogor abs te. Juvenal. Quantum vis stipulare & protinus accipe quod do, Vt toties illum pater audiat. Quo in loco est active significatio[n]is. Suetonius vero passiū protulit. Praetorū lectoria, quae vetat minorē annis vigintiquinq[ue] stipulari: id est, interrogari. Plautus quoq[ue] passiū dixit: Nisi dolo malo instipulatus sis. Idem in Cursul. Ibidem erunt scorta exoleta, quiq[ue] stipulari solent. ¶ Hujus verbi composita sunt, Astipulor, instipulor, & restipulor: quorum significata vide suis locis.

Stipulatores, quoniam ligantur a via testis. **S**tipulatores, m. t. dicuntur qui per interrogacionem obligant promissorem. [οἱ διορθωταὶ, οἱ ἐπιστελλόμενοι, ἀπεκτινόμενοι. **Gall.** stipulareurs. **Ital.** Interrogatori, stipulacori. **Ger.** Absverderer.

frager ob einer etwas verbessern wölle. HisP. Acceptadores de lo que
otros prometen. Pol. Ch. ktorzí prez pytaníe obietnicje vpeniaia.
Vng. Föl fogatatak Zbuctseg törekdk. Ang. Requesters of a thing
to be done with ordinary wordes of the law.] Cicer. pro Quintio:
literæ P. Quintii testes tot, quibus omnibus causa justissima est
cur scire potuerint: nulla cur mentiantur, quam à stipulatore
two comparabuntur. Hæc enim duo stipulator & promissor
opponuntur. Quod docet Iureconsult. titulo de verborum
obligationibus.

Stipulatio, onis, f. t. (ut inquit Pomponius) Est verborum conceptio, quibus si qui interrogatur daturum facturumve se id quod interrogatus est, respondeat. [ovis segni Gall. Stipulation, Ital. Interrogatione, stipulatione. Ger. Belehrung des darum gebundens ist angefordert worden. Hisp. Obra de aceptar lo que oyo promete, stipulacion. Pol. Objetnoscia na pociwne pytanya. Vng. Fel fogadás Rzutseg tetel. Ang. An effractual promise to do which he is required to do.] Cic ad Attic. lib. 16: Eius nondum stipulationes legeram (nec enim Eros venerat) tamen pridie Idūm velim conficias. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 15: Utinam nulla stipulatio empatore venditori obligaret, nec pacta, conventaque impressis signis custodirentur, fides potius illa se varet, & eque colens animus.

Stipulatūcula, ^x, diminutivum. [^{η συμβολή} & ^{στιπουλατ} οὐρανού
Gall. *Petite stipulation*. Ital. *Piccola stipulazione*. Ger. *Einfache*
oder *schlechte Versprechung*. Hisp. *Pequena stipulacion*. Pol. *Mala*
obietnica. Vng. *tölgazdasatka*. Švænsk. *skubtseg*. tseltske. Ang. A little
promise to do which is required.] Cicero 1. de Orator. Tu mihi
quum in circulo decipiare adversarii stipulatūcula, & quum
obliges tabellas clientis tui, quibus id sit scriptum quo ille
capiatur, ego tibi ullam causam majorem committendam
putem? Stipulacū, tus, Stipulatio. ὑπόλογα. Plinius: Iovis deorum
summi stipulatu. Vsi quoque hoc vocabulo sunt iuriscon-
sulti. Stiria, ^x s. propriè est aqua frigore cōcreta pendens, cura-

Stiria. ex p. propriæ est aqua frigore cōcreta pendens, gutta-
timq; itilias. [J]Néghel **Dnatāph** 7 déleph. **sudaypgs** Gal.
Goutte d'eau gelée & pendante. Ital. Acqua agghiacciata che s'appa-
dense. Ger. Ein eisigerapf. Hisp. El cerrión o gota de agua elada. Pol.
Sopel [mar]g's. Vng Fagoyt sap. Ang. Afr./sea dropp. [?] Virgili. 3.
Georg. Stiriaq; impexis induxit horrida barbis. Marcialis lib.
7: Tuipis ab inviso pendebat stiria naso. Plinius distillantes
hyberno gelu stirias.

Stirps, hujus stirpis, sc̄m. tert. **Origo**, progenies, soboles, [τρύη] hēker : **Ωρίον** jach. **γένεια**, Gall. race, lignée. Ital. **Progenie**, lignag gio. Ger. Ein Stamm/Geschlecht. Bel. Een Afsc̄omp̄ie. Hisp. Generación, lin-je. Pol. Pokolenie. Vng. Nemsések fajzat. Ang. Offspring or stock in kinred.] Virgilius 7. **Aeneid**. Hic stirpem invitam. Idem 3. **Aeneid**. quæ vos à stirpe parentum Prima cultit tellus. Ovid. 2. Metamorph. Semifer interea divisa stirpis alumno Lactus erat, mistoq; oneri gaudebat honore. q̄ Item stirps masculini generis est, & significat imam arboris partem, quam & truncum appellamus. [τρύψις, schorsch. πτυχή τοῦ, πτυχεύως] Gall. Racine d'arbre ou d'herbe, ou ce qui en sort. Ital. Stirpe, tronco, radice d'albero ò d'erba. Ger. Ein Stamm/als an einem Baum Hisp. Planta, raiz ò tronco del arbol. Pol. Pier kądego drzewa. Vng. Faib. s̄k. fa ïskec̄tbae. Ang. The stock or stemme of a tree or herbe.] Idem Metamorph. lib. 12: **Quum semel** in sylvis imo de stirpe recisum. In qua significazione inventur etiam sc̄m. initiaum Horatius: Stirpes q; raptas, & pecus & domos. q̄ Stirps questionis origo, fundamentum, per translationem. Cic. **De Finib.** Differo eam partē, quæ quasi stirps est questionis. Dixerunt tamen significatione sobolis masculino genere: ut Pacuvius: Qui stirpem occidit meum? Rursus in significazione materiaz. Horat. Surpes q; raptas & pecus & domos. Sosipater. lib. 1.

Stirpēscō, is, ere, In stirpēm cōvertor. [as παρεγγύαδας πεπειλά-
ων, παρεφύσαμαι. GauL. letter getom, produire tiges, se convertir en tiges
& sions. Ital. Farſo cōvertisſi in trunco. Ger. Verhorstet werden/ver-
dorien. Hisp. Aragar o haz reral la planta. Pol. Z. ſicham. Vng.
Törsökke tövelezébk. Ang. To waxe to have a stock or stemme.] Pli-
nius libro 9. capite 8: Nam si defringatur, stirpēscere & inter-
moti.

tirpitūs, pen cor. adverbium, Fuditus, radicetus. [ca p̄p̄p̄s.
Gall De la racine, to talente. Ital Dal fondo, dalle radici, totalmen-
te. Ger Mit der wurzel heraus/vom grund heraus Hisp. Arrancan-
do deraiz, Pol Zgruntu, skorjenia. Vng Tousset fogua. Ang.
Vterly, by the roots.] Cicer. 4. Tuscul Hunc errorem quasi radi-
cem omnium malorum stirpitus philosophia se extracturum
pollicetur.

trivæ, &c. f. p. Aratri manica, quæ tenetur manibus quū aratur.
[ixérln. Gall. Le manche ou le tenon de la charrue. Ital. Manico dell'
aratro. Ger. Ein Greß oder Pfleggrüppel. Hisp. El cátenu o manze-
na del arado. Pol. Rekosię i plu'ga. Vng. Eke Zaro. Ang. The
plough sayle or handle.] Virg. i. Gcor. Stivaq; quæ currus à ictgo
torqueat

torqueat imos. Ovid. 8. Meram. Hoc aliquis tremula dum caput arundine pisces. Aut pector baculo stivæq; innixus arator Vidi. Sc. Idem 4. Fait. In die premens stivam designat moenia sulco. Dicta stiva à stando, quia super eam regula stat, & est quasi temo inter boves.

Stata. Genus navigii (inquit Festus) latu magis quam alcum, à latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua statum prorum, statim pro item dicebant antiqui, qui distinctionibus ab incipientibus, & literas præponere solebant.

Statariū, dicitur qui stata vehit, sicut à scapha scapharius. Statariū, a, um, dicitur quod mari portatum est, quasi stata advenit. Iuvenal. Satyr. 7: Spondet enim Tyro stataria purpurea filo.

Stembus, Gravis & tardus. Lucilius: Atq; equum pedibus stembus. Festus.

Stictibus judicandis dicebant veteres, pro litibus. Hinc Decemviri dicebant Stictibus judicandis. Festus.

Stlopus. Germ. Das Kleppen/so gesicht/so einer die bagen ausschlägt/ und fest den athem mit einem klapp herauß brechen.] Sonus qui ex inflatione buccarum erumpit. Pers. Satyr. 5: Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alii scribunt sclopus.

Sto, as, arc, steti, statum, n.p. Erectus sum, consisto: cui opposit sedeo. [ΤΙΜΗ μαθαράδη. επιστρέφεσθαι, σταθείν. Gall. Estre debout, demeurer en place, s'arrester. Ital. Stare. Ger. Stehn. Belg. Staen. Hisp. Estar se p' en hiebre. Pol. stoie. Vng. Alob. Ang. To stande.] Plaut. Casin. Hi stant hic ambo, non sedent. Terent. Eunuch. interim dura ante ostium sto, notus mihi quidā obviava. Venit. q. Et nō tantum de animatis, sed de inanimatis dicitur: ut Navis stat, Flumen stat, Currus stat. q. Sol itē stare dicitur, quā ad alterum Tropicorum pervenient, ulterius progrederi non potest, sed cursum incipit reflectere. Vnde duo dicimus esse solstitia, alterū æstivum, alterū hybernum. q. Item ponitur pro satisfacere, permanere & durare. Cic. 1. Offic. Facere promissa, stat cōventis, reddere depositum. Virg. 4. Aen. Et bene apud memores veteris stat gratia facti. q. Item pro horre. [ΤΙΜΟ σαμάρ. Jur annotavit Nonius citans locum ex Titinio: Atque illud ante partū comedet: fundi stabunt sentibus. Item alterū ex Cæcilio. Hic amet, familiæ fame pereant: ager autem stet sentibus. q. Item pro plenum esse. [ΝΟΜΟΙ μάλι.] Virg. 12. Aen. jam pulvere coelū Stare vident. q. Item pro prominere, ut annōtavit idem Nonius, citans illud Lucilii ex lib. 29: Hic corpus solidum invenies, hic stare papillas Pectore marmoreo. q. Item significat aliquando præstare, esse & immobilem. Virg. 10. Aen. Stat sua cuiq; dies, breve & irrevocabile tēpus Omnipotens est vita. Ovid. 1. Metam. Sic stat sententia: id est, immobilis & fixa est. q. Item in animo esse, & constitutū habere. Virgil. 12. Aeneid. Stat conferre manum. Aeneas stat quicquid acerbi est Morte pati. q. Item positum esse, x̄αος. Virgil. 1. Aeneid. Omnis in Ascanio clari stat cura parentis. q. Itē quiescere. Apuleius: Dum fortè starent in taberna ludentes, q. Item in p̄stino statu manere. Virgil. 2. Aen. Trojaque nunc states, Priamique arx alta maneres. q. Item ponitur pro emptu esse & constare. Liv. lib. 23: Multoq; sanguine ac vulnibus ea Poenis victoria stetit. Gellius: Magno ei stet, ea nocte abscentem fuisse. Quintilian. Neg, ipse hoc periculū ignoro, expertus non levi documento, quanti steterit mihi, quod semel imperata non feci. q. Statre firmum, est non moveri, sed constantem esse. εν χρήσει πόνου. Livius: Resistere autem adversus famam rumor resque hominum, si satis firmus stetris. q. Statre perme, per te, per illum aliquid dicitur, quum ego, tu, aut ille impedimento est ne quid fiat. Plinius libro 18: Non stat per me, quoniam cœlum intelligas & cœlestia scias. Quintilian. Non per me stetit, sed per illam. q. Statre à Senatu, vel ab optimatibus, est Senatus vel optimatus causa tueri. Cicero de Clar. Orat. Nemo à Senatu, & à bonorum causa stetit cōstantius. q. Statre à mendacio contra verum. Cicero 2. de Inven. pro eo quod est tueri falsum & verum oppugnare. q. Statre extrema fortuna, est summo in periculo situm esse. Cicero in Salust. Bis ad subsellia attractus, extrema fortuna stetit. q. Cōposita hujus verbū sunt, Absto, adsto, vel asto, consto, circumsto, antesto, contrasto, exto, à quo superexto, insto, intersto, disto, obsto, pelesto, præsto, prosto, retko, substo, supersto: de quibus suis locis.

Statū, a, um, Firmus, fixus, immobilis, certus. [ΤΙΜΗ μαθαράδη. πιστός, πιστός. Gall. Arresté, assigñé, certain. Ital. Fermo, stabile. Ger. Gestig, bestendig, gewus. Belg. Bast. Hisp. Firme, que no se moue. Pol. stat's, stenos. Vng. Alhatatos, meg allatos. Ang. Firm, stable, that standeth and is not moued.] Plin. lib. 18: iam primū hanc injuriam omnibus annis accidere non posse propter statos siderum cursus. Cicero. de Aruspis. respon. Statas solennesque ceremonias pontificatu contineri. Sic Statas vicibus aliiquid fieri dicitur, quod certis fixisque temporibus iteratur. εν ταῖς νυκταῖς. q. Status dies cū hoste, est dies cōstitutus controversiæ cum peregrino iudicio finiendç. Plaut. Curcul. Status condi-

ctus cum hoste intercedit dies. Cicer. 1. Offic. Si status dies sic cum hoste venito. q. Stata sacra, quæ certis ac statutis diebus fiebant & non mutabantur, sed firma & stabilia erant, diversa ab illis quæ indicta vocantur, quæ nomirum vel in alia tempora recipi possunt, vel etiam omitti penitus. maxima pars. Ca-tul. Sacra stata, solennia, sancta servasti. Ovid. 1. Fastor. Ter, quater evolvi signantes tempora Faftos: Nec fementina est ulla reperta dies: Tuum mihi (sensit enim) lux hæc inducit, inquit, Musa: quid à fastis non stata sacra petis? q. Enn. Modicā & modestam formam mulieris statam vocavit, quam Phavrinus apud Gellium non inveniuit uxoriā formam nominat. Vide Gellium lib. 5. cap. 11.

Statū, us, m. q. Conditio, habitus. [ΤΙΜΗ μαθαράδη. κατάστασις. Gal. Estat, condition, geste, mainenance. Ita. Stato, stato, qualita di una cosa. Germ. Ein stand oder statu/udsen. Belg. Ennes staet. Hisp. Estado de cada una cosa. Pol. Stan. Vng. Allupat. An. The stat, behaviour or contenance.] Col. lib. 8: Quare status ejus longior productiorq; ad hos casus magis habilis est. Cicero Lentulo lib. 1. Epist. Ex eodem de toto statu reū omnium cognoscet. Idē de Arusp. respon. Hunc statum qui nunc est, qualisunque est, nulla alia re nisi concordia retinere possumus. q. Deducere aliquē de statu vite, est cū à solito vite tenore abducere. Cic. 3. Verr. Me de vite meæ statu lacrymis suis deduxerunt. q. Status item ponitur pro statu & firmata ætate, nimirum annorū xxv. L. 77. D. de leg. & fid. 2: Quanquam igitur testa mento cautū esset, ut quis ad statum suū pervenisset, tibi solveret. Apud Rhetores autem status, στάσις, dicitur summa causæ cōstitutio, ad quā totius orationis argumēta referuntur: hoc est, id quo nascitur ex conflictione petitionis actoris & defensionis rei. Id aut dilucidius fieri hujusmodi exēplo: Dejotarus insidias struxit Cæsari: intentio est actoris. Non struxit depulsio rei. Hinc oritur constitutio sive status, Struxeritæ insidias Cæsari Dejotarus. Et quoniam in omni disceptatione quæritur an sit, quid sit, vel quale sit, tres inde oriuntur statuum differentiae, Conjecturalis, Legitima & Iuridicalis. Cicero in Topic. Refutatio accusationis, in qua est depulsio criminis, Graecè στάσις, Latinè Status vocetur.

Statū, ex quibus omne genus controversiarum de agris exoritur, octo omnino sunt, injectivus, expōsitivus, subjectivus, recuperativus, assumptivus, initialis, materialis, affectivus. Injectivus ergo status est generalis. Nam sive de p. lessione, sive de fine controversia nascatur, per hoc repetitio justa iusta quoque initetur. Expōositivus est status controversiæ, quoties finititorum argumentorum caret demonstratione, & parsium magis exigit narrationem, per quam exponēdum sit, quo sint generē terminandæ, aut persuadēdum judicii, etiam si loci natura, finitimatam exhibeat similitudinem. Subjectivus status est, cūm relinquitur status generalis, & alio qualibet statu controversia defenditur. Recuperativus est status, quoties non à trifinio, aut quadrifinio, sed ex quolibet finit loco incipientis termini rectoram dirigit, & per incisum definitionis loca quædā a tertiū fundo acquirit; aut solū auferit, & ejus loco redditur. Assumptivus primæ controversiæ status, qui est de positione terminorū, in rigorem aut in finem transcedit. Initialis controversiæ status de rigore pertinens ad materiam transcedit in controversiam, quæ est loco tertio: de fine status materialis non conditionē mutat, neq; materiam efficit. Materialis status est, ex quo omnes controversiæ incipiunt de loco duntaxat: nam transcendentiam non haber de hoc effectivus, sed, dum consummatus fuerit, nascitur. Effectivus est, cūm de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium advocationes instituant. Ex Aggeno de limitibus agrorum. Statio, onis, f. t. Locus in littore sinuosus, in quo naues ad tēpus possunt consistere, minus tamen tutè quam in portu. [ΤΙΜΗ μαθαράδη. ΚΩΝΙΑ μαρτισταβή τηνια βαμδάδη. στάσις. Gall. L'assiette de quel ou d'autre chose, station. Ita. Statione. Ger. Etelle schiffstelle. Hisp. La estancia è estancia. Polon. Stanowisko dia l'odp. Virgat. Haio ren, haio alla part. Ang. A place where men of warre or shippes abide for a tyme.] Virgil. 2. Aeneid. Nunc tandem sinus & statio male fida carinis. Item 10 Aeneid Frangere nec tali puppim statione recuso. q. Stationes item dicuntur loca, in quibus milites considerant, quæ & stativa dicuntur, & præsidia. Curtius: Cognitum id per exploratores, qui stationes hostium fuerant ingressi. Locum item vigilibus ad excubias agendas assignatum, stationem vocamus, quod in eo subsistere cogantur, neq; cum sine gravi noxa possint relinquere. Virg. 9. Aen. - vigiles simul excitati illi succedunt, servantes vices: statione recta. Ipse comes Niso graditur. q. Itē ponitur pro loco in quo jus Romæ docebatur. Gell. libr. 13. cap. 13. Quæ situm esse memini, in plerisq; Romæ stationibus, ius publice docentium. Iuven. Satyr. 1: stationes omne theatrum. q. Similiter errantium stellarum matutinæ (quas primas vocant) & vespertinæ (quas secundas) quum stare spectantibus videantur in Oriente, & Occidente, stationes vocantur.

q Per metaphoram etiam statio pro temporaria habitatione accipitur. Cicer. ad Att. lib. 6: Athenis statio mea nunc placet. Sumpta translatio à loco litorali, ubi naves ad tempus subsistunt, quanvis nō æquæ tutæ, atque in portu. q Propriè autem statio dicitur ipse stangi actus: unde cæteræ omnes significations fluxerunt.

Statiuncula, diminutivum, f. p. Parva statio: sicut à ratione ratiuncula.

Statiosal's, adjectivum: [φυλακτησ. Gall. D' affiette, d' estation. Ital. Della statiose. Ger. Gehörig zu der stellung auf die wacht. Hisp. Cosa de estanca o de estacion. Pol. Dostrzegi enigialejaci. Vngar. Bizonos allasa. Ang. Belonging to an abiding place for ship os.] ut stationales milites, qui & stationarii, quib. certa ad excubias agendas assignata est statio. Stationales stellæ, quæ matutino tempore omnium novissimæ, & vespertino omnium prime in celo apparentes, quasdam quasi excubias facere vindentur. Plin. de sideribus loquens lib. 2. cap. 15: Eadem stationalis senis mensibus commoratur insignis, alioqui bimestris: quum cæteræ utraq; statione quaternos menses nō impleant. Statiosal's milites, Dicuntur quibus custodiz, aut præsidii gratia statio assignata est, ut qui in castris, urbibusve ad excubias agendas certo loco disponuntur: quive in provinciis distribuitur partim ad externa vim, si qua fortè ingruat, propulsandam: partim ad provinciales in fide cõtinendos. [φυλακαι. Gall. Garnison de lirux forte. Ital. Garnigione de luoghi forti. Ger. Kriegsstatie die sur hut auf die wacht gesetzet sind / oder die im busaq liget. Hisp. Garnicion de lugar fuerte. Pol. Straja na wojnie. Vng. Straja allo viszeg. Ang. Men of warre to watch or to whome a certaine place is appoynted to keep.]

Stativæ, orum, a. f. Castra, sive munitiones militares: à stando dicta, quod in iis milites subsistunt. [בָּאַמְּנִיסְתָּבְּן מְשָׁמֶן. Gall. Un camp, ou va fort, ou une place, où sont assis les gens de guerre, ou le guet ou la garnison. Ital. Stazione, luoghi forti. German. Lager/lägerstatt/ d'artun sic! ein Kriegsvolck enthaltet / Kriegsstelle. Hisp. El real de huéste para poco tiempo. Polon. Pol'ojenie sie pol' mierskie, oboz. Vngar. Taborsancz. Ang. A fort or camp pitched.] Liv. lib. 1. ab Urbe: In his stativis (ut fit) longo magis quam acri bello satis liberi commeatus erant. Et lib. 9 Stativa nostra munimento satis tuta sunt. Cicero pro Lege Agrar. Num quid causæ est, quin omnes agros, urbes, stativa, portus, totam denique Bithyniam Decemviri vendituri sint?

Stativus, a, um, penult. prod. Stationalis: [ἰδαῖος, στατικός, σταθμός. Gall. D' affiette, de station. Ital. Della statiose. Ger. Das man aufstellet zu hütten vnd wachen. Hisp. Cosa de estanca o de estacion. Polon. Postawioni nastazy. Vngar. Bizo nyos allasa. Ang. Belonging to a camp pitched or fort.] ut Præsidium stativum, quod certis locis custodiz & securitatis gratia disponitur. q Castra stativa, quæ & stativa absolute, munitiones sunt militares, quibus copiae sepiuntur, ut aduersus repentinum hostium incursum tutæ sint, neque invitæ in prælium descendere cogantur. q Stativæ aquæ dicuntur quæ contraria sunt manantibus, & perennibus, cuiusmodi sunt fontes, rivi, fluvii. Varro de admirandis ad Fundanium sacerum: Secundo de stativis aquis ut sunt lacus, stagna, putea & maria. Plin. lib. 2. cap. 88: In eadem & oppidum haustum profundo, alioqui motu terre stativas emersisse.

Statius, ria, riūm, fixus, firmus, immobilis. [μόριμος, σταθερός. Gall. Qui ne bouge d' une place, ferme. Ital. Fermo, immobile. Ger. Stattig/beständig/stät. Hisp. Cosa firme y no variable. Pol. Stal's. Vngar. Allo alhatatos. Ang. Firme, sure, that is not easilie moued.] Vnde stataria fabula dictæ sunt, quæ motoris opponuntur, histriónibus minime laboriosæ, quippe quæ à statibus non discursantibus, tumultuantibusve peragerentur. Terent. in Heavt. Adeste & quo animo, date potestatæ mihi Statariam agere ut liceat per silentium. Statarius orator. Cicer. de Clar. Orat. C. Piso statarius & plenus sermonis orator. Et paulò antè: li quos statarios appellant, quorum est illa simplex in agendo veritas. q Pugna stataria, in qua non furtis, non excusribus, non levibus præliis, sed collatis utring; signis decertatur. q Statarii ordines, ad statariam pugnam instructi. Liv. lib. 9: Statarios uterq; miles ordines servans.

Stabilis, le, om. t. Firmus, & fixus: [Μόριμος. βέσσαρος, σταθερός, σταθερός. Gall. Ferme, stable, assuré, immuable. Ital. Stabile, immutabile. Ger. Stät/steff/beständig. Belg. Vast. Hisp. Cosa firme, que no se muda. Pol. Stal's. Vngar. Allo alhatatos. Ang. Stable, sure, firme.] ut apud Terent. in Adelph. Errat longè, mea quidē sententia. Qui imperium credit gravius esse, aut stabilius. Vi quod sit, quam illud quod amicitia, adjungitur. Cicero 1. de Orat. Nihil est enim tam insigne, nec tam ad diuturnitatē memoria stabile, quam id, in quo aliquid offenderis. Ovid. 5. Trist. Eleg. 14: Rara quidē virtus, quā non fortuna gubernet. Quæ maneat stabili, quum fugit illa pede. q Stabile est: id est, certum, & statutū. Plaut. in Bacch. Profectò stabile est me fra-

S T A S T O E S T O

tri aurum reddere. q Mala stabilia: hoc est, poma non decida, & quæ diutius in arbo re stant, vel diu maturitatem reninent, neque citò corrumpuntur. Cato cap. 7: Eo lotum suum, aut sterlus ad radicem eorum addere oportet, ut stabilia mala fiant.

Stabilis, a, f. q. Stabilem facio, firmo. [בְּשָׁבֵל הַקְּרָבָה רְפָאָה בְּשָׁבֵל כְּבָשָׁבָה, מְשָׁבָבָה, מְשָׁבָבָה, מְשָׁבָבָה. Gall. Affermir, affeurer, établir Ital. Stabile, fermare. Ger. Beständigen/beständig machen. Belg. Vast/maten Hisp. Firmar, establecer. Pol. Potwierdza, po stanawiam. Vng. Meg állatom erősítm. An. To mak sted fast or stable.] Plautus in Amph. Regique Thebano Creonti regnū stabilitivit suū. Cic. 4. de Finib. Nisi fortè censes T. Gracchum patrē beatiorem fuisse quam filiū, quā alter stabilitate Rem publicā studuerit, alter revertere. q Hinc cōstabilio, quod est omniis modis stabile & securū reddo. Plaut. in Capt. æde polemum meam Constabili, quum illum emi.

Stabilimenta, inis, n. t. & Stabilimentum, ti, n. f. Firmamentum, sive corroboratio. [Τύπον μισάδην πέρην χερκάθ (νερχκάθ). ιστορικός, βιούμων. Gall. Affermissement, assurance. Ital. Stabilimento. Ger. Ein befestigung/sterzung. Hisp. Firmenza para star. Polon. Vmocznienie, posiedzenie. Vng. Erdseg tamaz. Ang. That stablizeth or maketh stedfast.] Plaut. in Curc. Hæc sunt ventri stabilimenta, panis, & affa bubula, Poculum grande. Cicero de Nat. deor. Addo, inquit, huc, quod mihi portento coelestium pater prodigiū misit regni stabilimen ejus.

Stabilis, atis, f. t. firmata. [Τύπον μισάδην πέρην χερκάθ. Gall. Fermeté Ital. Stabilita, fermezza. Ger. Beständigkeit. Belg. Bestheit. Hisp. Firmezza para estar. Pol. Stal'sta. Vngar. Erdseg al-hatatoság. Ang. Stedfastnesse, firmitie.] Cæs. 4. bell Gall. Ita nobilitatem equitum, stabilitatem peditum in præliis præstant. Cic. 1. de Finib. Quo loco videtur quibusdam stabilitas amicitiae vacillare. Plin. lib. 23. cap. 3: Gingivis, & oris ulceribus, dentium stabilitati efficacissimè subvenit.

Stœbe, stœbes, f. g. στοῖν. Frutex aculeatus tūm caule, tūm folio, semine molli, rubido, & radice pecoris pabulo gratissima, nō alibi quam in aquaticis nascentis. Plin. lib. 21. cap. 15: Quodam spinā habent in folio, & in caule, ut phleos, quod aliqui stœben appellavere. Idem lib. 22. cap. 11: Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipiū autibus purulentis medetur: item oculis letu cruentatis: hæmorrhagis quoque & disenteriæ infusa.

Stœchæs, adis. [στοχάς. Gall. Stechæs. Ital. Steca. Ger. Stöckæs traut/man bringt es duri in Deutschland. Hisp. Cantuessa. Polon. Stachæs. Vng. Scheza zjedben terméfw.] Herba à Stœchadi bus insulis ex adverso Massiliæ, in quibus solis nascitur, non ē accepta. Tenues habet circulos, comam hyssopi, amaram gustu. Hanc hodie vocant impetrifisticados citrinum. Nanq; frutex ostenditur surculosus, odoratus, capitibus luteolis ex concoloribus flosculis compactis: unde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 21: Stœchæs in insulis tantum ejusdē nominis dignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses cit potu, pectoris dolores levat, antidotis quoque miscetur.

Stolæ, x, f. p. Græcorum vocabulum est, quo illi quodlibet vestis genus significant. [Τάξις, βέργεδος, στολæ. Gall. Vn babilement, & principalement celuy d' une femme iusques aux talons. Ital. Stola, ogni sorte d' habitu, o vesta feminine fin' a piedi German. Ein jettichs etiæ besonder ein tangs. Hisp. Qualquier vestidura, o vestidura propria de mugeres cast. Polon. Wieljaka dl' uga à poçjwa jata. Vngar. Módon filenenie az öltéznekk (awag) hożx bw palait. Angl. A woman's gowne, a long robe.] Ðæt r̄ s̄tædæ: hoc est, ab induendo. Vnde Plutarchus scribit ab Alexandro cuidam esse permisum, ut stola Persica uteretur: hoc est, cultu Pittico. Idem in Dione: Dionysium majorem ait eō diffidentie processisse, ut ne fratrem quidem aut filium in cubiculum admitteret, nisi prius illi suam stolam posuissent, & aliam sumpsissent. Apud Latinos tamen ad honestæ tantum matronæ vestem hoc nomen translatum est, quæ usque ad imos pedes demissa erat, & cujus extremam partem ambibat instita austa, quæ erat fasciola quadam sive limbus. Vlpian. l. Vestis ff. de Auro & argen. leg. Muliebria sunt (inquit.) quæ matrisfamilias causa parata iunt, quibus vir non facilè uti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallia, tunicae, &c. Cicero 2. Philip. Sumpsiisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam redidisti. Ovid. 2. Trist. Ecquid ab hac omnes rigida summovimus arte. Quas stola contingi, sumptaque vitta vetat? Valer. Max. lib. 2: Sed quo matronale decus verecundia munito tutius esset, in jus vocanti matronam, corpus ejus attigerere non permiserunt, ut inviolata manus alienæ tactu stolæ relinquetur. q Hinc Stola non nunquam pro ipsa matrona, sive honesta muliere figurata accipitur. Papinius in Sylvis: Omnis plebeio teritur matrona tumultu: Hinc eques, hinc juvenum cœtu stola multa laborat. q Stola etiam accipitur pro veste sacerdotali apud Apul. lib. ult. Metam. Processus duodecim sacerdos stolis.

Sjolatus,

Stolatūs, a, um, Stola ornatus. [στολωτός Gal. Vestu de vestiment longisque aux talons Ital. Vestito di tale habito. Ger Mit einer oder baren langen Kleidung angezogen. Hisp. Vestido di tal vestitura. Pol. Wiliugaslate obliezeni. Vng. Hozen bw palasban blibet. Ang. Cladde with a long robe unto the hentes.] Verum quo niam (ut iam docimus) stola honestatū tantummodo matronarum vestis erat, factū est ut stolatum accipiamus pro matronali & honesto. Vnde stolatam mulierem pro locuplete & primaria dicimus: sicut cōtrā, cogatam, pro plebeia, & minoris dignitatis: ut nō obscurè innuit Horat. lib. 1. Ser. Sat. 2. q Stolatus pudor: hoc est, matronalis vertundia. Mart. lib. 1: Quis floralia velet, & stolatum Permitit metreticibus pudorem?

Stolidūs, a, um, Excors, stupidus, stultus. [στολίδης ή στολίδης οὐδέποτε οὐδέποτε νηστός. Gall. Stol, niau. Ital. Pazzo, gatto. Germ. Zorhafft, torchig, toll, dappel Belg. Got, onverstandtich. Hisp. Boso, loco. Pol. Bal' amunt, bl' azen. Vng. Bolond balygatag scébi. Ang. Foolish, fonde, lewe of conditions.] Terent. in Heavt. Nonne ad senē aliquam fabricam fingit. Stolidus est. Plaut. Epid. Ego illic me autem assimulabam quasi stolidum. Liv. 4. bell. Maced. Cōsul extemplo asma capere milites jussit: armatos inde paulisper cōtinuit, ut & stolidam fiduciam hosti augeret, & disponeret copias, quibus quæque portis erumpent. Ovid. 1. Metam. Pingue sed ingenium mansit, nocturaque, ut antē, Rursus erant domino stolidē præcordia fientis. Plaut. in Mil. Nullum est hoc stolidus saxum.

Stolide, adverb. Stulte. [στολίδης. Gall. Settement, niaisement. Ital. Pazzamente. Ger. Zorechtiglich. Hisp. Boso y locamente. Pol. Glupie, po bl' azen, ka. Vng. Bolondul, balygatagul. Ang. Foolishlie, fondie.] Liv. 5. bel. Pun. Id nō promissum magis stolidē, quām stolidē creditum, tanquam cædem militares & imperatoriae artes essent.

Stolonis, m. t. Iautilis, & quasi stolida fruticatio ex arborū radicibus. [στολίδης στολίδης. Gall. Un rejetton qui naît au pied de l'arbre. Ital. Germoglio à pied de l'arbre. Ger. Ein unregen schein aberschöß. Hisp. Pimpollo que nace al pie del arbol. Polon. Nie sprecna a skodliwa latorof, wirosina. Vn. Fa twone bl' ki agaz reżek. Ang. The spring or yongymps that growe out of the stems or roots of trees.] Plin. lib. 17. cap. 1: Fuerunt ab arboribus cognomina antiquis: ut, Fronditio militi illi qui praeclera facinora, Vulturū translatans, fronde capiti imposita, adversus Annibalem edidit: Stolonū Liciniæ genti: ita enim appellatur in ipsis arboribus fruticatio inutilis. Varro lib. 1. de Rust. cap. 2: Nam Stolonis illa lex, quæ vetat plus quingenta jugera habere civem Romanū, & qui propter diligentia culturæ Stoloaum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores è radicibus, quæ nascerentur è solo, quos stolones appellabant.

Stomacācē, στομαχία, Gingivarum morbus, quum illis vitians dentes excidit. Plin. lib. 25 cap. 3: In Germania trans Rhenū castris à Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu scons erat aquæ dulcis solus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagesq; in genibus solverentur. Stomacacem medici vocabant, & sceleribus ea mala.

Stomachūs, stomachi, m. f. [στομάχη. Gall. Estomach. Ital. stomaco. Ger. Die speiserör/ sunst der magen. Hisp. La boca del estomago o vienare. Pol. Zol' adek, bruch. Vn. Gyomor. Ang. The stomach, the meat pipe.] Fistula per quam cibus descendit. Plin. lib. 11. cap. 37: Summū gulę fauces vocatur, postremū stomachus. Cic. 2. de Nat. deor. Linguam aut ad radices ejus hærens stomachus excipit, quod pīnum illabuntur ea quæ accepta sunt, & oris utraq; ex parte tonsillas attingens, palato extremo atq; intimo terminatur. Cels. lib. 4. cap. 1: Deinde duo itinera incipiunt: alterū asperam arteriam nominant, alterū stomachum. Arteria exterior ad pulmonē, stomachus interior ad ventriculum ferturā spiritū, hic cibū recipit. Et paulo pōst: Stomachus verò, qui intestinorū principium est, aerovsus, septus, à septimæ spinæ vertebræ incipit, ac circa præcordia cum ventriculo committitur. Ventriculus aut dicitur, qui receperit cibū cibi est. Hæc Celsus. q Impropriè tamē stomachus accipitur pro ventriculo qui cibū concoquit. Juven. Satyr. 5: Si stomachus domini servet vinoq; ciboq; Cels. lib. 1. cap. 2: Secunda mensa bona stomacho nihil nocet, in imbecilio coacescit. Horat. 2. Ser. Sat. 2: lejunus stomachus rād vulgaria temnit. Et paulo pōst: Latrātem stomachum bene lenit cū sale panis. Diatus stomachus, διά τὸ στοματ. έχει, quod cibū inferiore orificio ad intestinā transfudat. Stomachi resolutio. Cels. lib. 4. cap. 5: Vulgatissimum verò, pessimumq; stomachi vitium est resolutio: id est, quæ cibi nō tenax est, soleq; desinere ali corpus, ac sic rabe consumi. Plin. lib. 9 cap. 48: Vomitum, dissolutionēq; stomachi protinus creat. q Interdum stomachus ponitur pro indignatione, sive iracundia. [ἀγριακτος, ὀξειατης. Ger. Zorn/ unwill. Pol. Rojniewanse. Vng. Fölhaberodas haragusz bozxonkodas. Ang. Anger, wrath.] Cic. 4. Tusc. Tracta definitione fortis.

tudinis, intelliges eam stomacho nō egere. Sie dicimus: Possum sine stomacho dicere: hoc est, sine fastidio & indignatione. Cic. Quint. Frat. lib. 6: Superiori epistole quid respondem nihil est, quæ plena stomachi & querelarum est. Idem ad Att. lib. 6: In quo tamen ille mihi risum magis quam stomachum movere solet. q Stomachus pro animo: quia quemadmodū stomachus facile eo cibo movetur, à quo natura abhorret, sic animus eas res maximè aversatur & abhorret, quas suæ naturæ cōtrarias esse sentit. Cic. ad Cœlium lib. 2: Nostri enim non modò stomachi mei, cuius tu similē quondam habebas, sed etiam oculorum in hominū insolentium indignitate fastidium. Hoc est. Nostri animum meum præ fastidio id ferre non posse. q Interdū in bonam partē capitur pro facilitate. Plin. in Prolog. Argumentum hujus stomachi mei habebis. Id est, hujus mæ facilitatis & mansuetudinis, & benignitatis.

Stomachor, charis, ari, d. p. Indignari ac turbari. [Ψυχή κακή. Ψυχή κακή. Αγριόνυμος, δύνασθαι, δυνατόν, πικρός, αγριατρός. Gall. Se courroucer & despiter. Ital. Sdegnarsi. Ger. Unwirscher und jormg sehn/ jurnen. Bel. Gramijn His. Enzannarse. Pol. Gniewam sie. Vng. Bozxonkodom, haragom, fölhaborodom. Ang. To be angry or crabbed.] Cic. Callio: Sic enim stomachabere, & molestè teres, plura dicemus. Terent. in Evn. -id quidē adveniens mecum stomachabar modò. Cicer. 4. Tusc. An verò vir fortis, nisi stomachari cooperit non potest fortis esse? Idem Capitoni in Epist. ad Att. lib. 16: Non dubito quin mirere, atq; etiam stomachare, quod tecum de eadem re agam sapius.

Stomachans, tis, particip. [Ψυχή κακή (vel) κακή. Ψυχή κακή. άγριατρος. Gall. Qui se courrouce & despire. Ital. Che sdegnasi. Germ. Unwirscher. Hisp. El que se enzanna. Pol. Gniewaici sie. Vngar. Bozxonkodo harague, fölhaboroda. Ang. That is angry or crabbed.] Cicer. de Clar. Orat. Videre quempiam irascitatem, & stomachantem. q Hinc Substomachor, de quo suo loco.

Stomachicus, [στομαχικός. Gal. Qui a mal à l'estomach. Ital. Che ha il stomacho cattivo, o disconcio. Ger. Der ein böden oder katten magen hat. Hisp. Doliente de estomago. Pol. Zol' udek il'mataci. Vng. Az ki nem emezhet etels emezetek les okado. Ang. That hath a disease in the stomach.] Propriè si dicitur, teste Aegista, cuius stomachus, sive ventriculus cibum alsumptum non retinet. Plin. lib. 25. cap. 5, scribit helleborum mederi stomachicis.

Stomachos, sa, sum, iracundus, qui facile indiguitur, ac cuncta fastidit. [Ψυχή κακή. ζελεῖ. Gall. Colere. & despit, qui se courrouce & despire aiseement. Ital. Accorcioso, colérico, fastidioso. Germ. Unwirscher, der voll unwirsche und jorm steht. Hisp. Ayrado, o sannudo, o el que come fastidio o enojo. Pol. Gniewlywi. Vng. Haragus, fölhaberodo, bozxonkodo. Ang. Angrie, or ease to be angered.] Cic. 2. de Orat. Me quidē hercule valde illa moveat stomachosa, & quasi submorefa ridicula, non quā à moroto dicuntur: tum enim non sal, sed natura ridetur. q Litera stomachos, quæ indignationem, iracundiamq; scriptoris præ se ferunt. Sionachiosores meas literas, quas dicas, non intelligo.

Stomatičus, [στομαχικός. Gall. Qui a la bouche ulcere. Ital. Che ha qualche male o può male in bocca. Ger. Prâsthaft um mund. Hisp. Doliente de la boca. Pol. Vitakroftaw maiaci. Vng. As kinek zsiaz meg folt zsiaz folt. An. That hath a disease in the mouth or swelling.] Oris virtus laborans, cui os est exulceratum. Plin. lib. 24. cap. 14: Hujus flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus lacris, stomachicisq; ex aqua bibendum datur. q Stomatica item dicuntur quæ oris ulceribus medentur. Plin. lib. 22. cap. 9: Ideo & commanducata, Stomaticè est, ulceribus oris inspersa. Stomatica tamen Celsus lib. 3. cap. 18, interpretatur quæ aperiendi vim habent. Sunt (inquit) quædam malagmata, quæ στομαχία. Græci vocant, quoniam aperiendi vim habent.

Stomomā, atis, στομαχία, Squama subtilissima ex æris summa lanagine decussa. Plin. lib. 34 cap. 11, de squama æris: Squamæ est alterū genus subtilius, ex summa scilicet lanagine decussum, quod vocant stomoma.

Storesa, x, f. p. [στορέα. Gall. Note ou autre couverture qu'on étend sur terre. Ital. Stora, stosa. Germ. Ein sarge aus schlechtem zeng geomacht/ so man auf den boden spreitet. Belg. Mata. Hisp. La estera de esparto o juncos. Pol. Mata, rogoza. Vng. Gyekeny. Ang. A mat, or any covering spread on the ground.] Teges vilior, ex juncis, aut stramentis, quæ humi sternitur. Plinius lib. 15. cap. 16: Colligi mala post æquinoctium autumnale, neque ante sextam decimam Lunam, neq; ante primam horam: cadiva separati strætūs, streas, palesteve substerne. Dicitur storea, δον τῷ στορέῳ, quod significat sternere.

Strabo, strabonis, m. t. [στράβος. Gall. Louche ou bigle. Ital. Chi guarda in trauerso, guercio. German. Ein schler/schlech. Hispan. El que tiene los ojos turuios. Polon. Rogoki. Vngar. Kantsal. Angl. Goggle eyed or a squint.] Qui oculos habet distortos. Cic. 1. de Nat. deor. Redeo ad deos: ecquos si non tam strabones, at petulos esse arbitramur? Plinius lib. 11. cap. 37: Vni-animalium homini oculi depravantur, unde cognomina Strabon & Petorum.

Stragēs,

Stragēs, gis, f.t. Clades, occisio, vel (ut Valla interpretatus) ca-
daverum interfectorum multitudo. [גְּרָגָה héreh נְגָה hare-
gháh תְּלִינָה magħgħephahá תְּכַחַם macchħali, ḥaġnej, φόρος. Gall.
Abattement ou abat de gens, tuerie, affaite. Ital. strage. Ger. Ein mito-
der tag Belg. Een nederinge. Hisp. Estrago de cuerpos muertos. Pol.
Porażka. VII. oldokleiner out as le vagatot testek. Ang. Great slau-
gher or killing of people.] Cicer. ad Att.lib. 1: Quas ego pugnas, &
quantas strages edidi? Idē 3. de Leg. Sed ille quas strages edi-
dit: Liv.lib. 8: Per arma, per viros latē stragem dedēre. Virg. 9.
Aen. Quas ibi tum ferro strages, quę funera Turnus Ediderit,
quem quisque virum demiserit orco, &c. Idem 6. Aen. Procu-
buisse super confusæ stragis acervum.

Stragulum, guli, n. sive stragula, i.e. Genus vestis, inquit Asconius. [Τραγούλη μαρβάδη, ινιστραγούλη, επιλογή. Gall. Couverture, londier, houffe. Ital. Coperta di letto è da canaudo. Ger. Hütterin decke/alt auss den betten die gauteren. Hisp. El reposero, tapete, o alhombra. Pol. Kołdra. Vng. Térge pokrov. Ang. A counterpoynete, a covering of a bed or other thing.] Varr.lib.4.de Ling. Lat. Quicquid in sternebant, à sternendo stragulum appellabant. q. Vlpianus accipit pro veste exteriore, quæ reliquis injicitur: quale est Greco-rum pallium. In stragulis item dormiebant: unde proverbio monemur, ut stragula semper cōvoluta habeamus: hoc est, ut pudoris verecundiaq; limites nō transgrediamur. q. Item quæ equis injiciuntur, Stragula dicuntur. q. Stragulas item vestes, sive Stragula pro aulæs, sive peripetalismatibus accipiebant veteres, quod iis aulæ & triclinia, nonnunquam etiam lecti in sternebantur. Tibul.lib.1.Eleg 2: Nam neque tunc plumæ, nec stragula piæta soporem, &c. Cic.4.Verr Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multâ Deliacâ supellestilē, &c. Strämēn, straminis, n. s. sive stramentum, n. f. Culmi frumentacei, inde dicti, quod pecori substeruantur. [χρέφη. Gall. Foarre, strain, littiere. Ital. Strame, letto di paglia, faccone. Ger. Stroh. Belg. Stros. Hisp. La paja de la cama, lecho, los pannos para endearcar la cama. Pol. s'l'oma. Vng. szalma. Ang. Straw, litter.] Varr. de Re rust.lib.1. cap. 50: Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsecetur, quod manu sinistra summum prehendunt: à quo medio messeni dictam puto. Infra manum stramentum quod terræ hæret, postea subsequatur. Col. lib. 6. cap. 3: Hyberna stabulationi boum præparanda sunt strämē. Cæs.lib.6. bel. Gal. Et fecerunt aucta jacula in casas, quæ more Gallici stramentis erant testæ, jactere coepérunt. Horat. 2. Ser. Satyr. 2: Si & stramentis incubet, &c.

Satv. 3. si & stramentis incubet, &c.
Stāmentītis, a, um. Quod ex stramento fit: [*rēq̄. q̄. Gall.*
De soarre, d'estrain, de pasille. Ital. Ciò che si fa di strame ò di paglia.
Ger. Strohvin. Hispan. Cosa que se haze de aquella tal paja. Pol.
Sl̄ omiani. Vng. Szalmas. Ang. Of straw or litter.] ut, Te & tum

Stramineus, a, um, **Stramineum**, Reges straminei.
Straminēus, a, um, **Quod est ex stramine.** [**χρήσιμο.** **Gall.** De foarre, d' estrain, de chaume. **Ital.** Di strame, di paglia. **Ger.** Ströwin. **Hisp.** Cosa de paja. **Pol.** Słomiany. **Vng.** Zsl mabol valo. **Ang.** Of straw.] **P**roper. lib. 2. Eleg. 17: **Straminea posset dux habitate casa.** Ovid. 3. Amor. Eleg. 9: **Roma nisi immensum vires promosset in orbem, Stramineis esset nunc quoq; densa casis.**
Strāngulāre, as, act. p. **Stringendo** gulam neco, suffoco. [**ῥύπη** chanak ἄγχη, στραγγάλια. **Gall.** Estrangler, suffocer. **Ital.** Strangolare, strozzare. **Ger.** Erwürgen, ersticken. **Belg.** Woigen. **Hisp.** Ahogar. **Pol.** Dawie, dusie. **Vng.** Meg fülyom. **Ang.** To choke, to strangle, to stoppe the breath.] **P**lin. lib. 7: **Fabius Senator Piætor in lactis haustu uno pilo strangulatus est.** Cicero. ad Pætum lib. 9: **Nos autem ridiculè, si dicimus, ille patrē strangulavit, honorē non præfamur.** q Transfertur & ad alia: ut quū hominē cura strangulari diciuntur. **I**uvenal. Satyr. 10: **Sed plures nimia congesita pecunia cura Strangulat.** q **Strangulare** divitias in arca, est conclusas servare, & perpetuis quasi tenebris damnare, nec quicquam inde aut ad suū aut ad amicorū usum deponere. **S**tat. 2. **Sylv.** Non tibi sepositas in foelix strangulat arca Divitias. q **Strangulare** segetes dicitur nimia terra lœtitia. **Q**uint. lib. 8. in Procœm. Et velut lœto gramine sata strangulant.

Strangulatūs, hujus us., verbale, m. q. **Strangulatio**. [Τραγία
machanik. πραγμάτων. Gall. *Estranglement, suffocation* Ital. *Stran-
golamento, strozzamento*. Ger. *Erwürgung/erstötzung*. Hisp. *Abo-
gamiento*. Pol. *Vdawnia*. Vng. *Megfeszítés*. Ang. *Strangled, che-
cked.*] *Vnde strangulatus vulvæ, pro compressione & angustia
uteri. Plin.lib. 20. cap. 18: Datur & olfactandum ex aceto in
strangulatu vulvæ.*

Stränguria, z, f. p. [*spa:sou:zja*. Gall. Difficulte d' uriner, quand on ne pisse point à son aise. Ital. Difficultà d' urina, di pesciare. Germ. Harnawinde, da einer tröpfelstig harret. Hispan. Abogamiento dela urina. Eng. Viscellesteek s' op d' que selyasa. Ang. Difficultie and' paine in pissing.] Itali morbo crudus glans comestus medetur. Urinæ stillicidium, quū urina per intervalla, & guttatum defluit. Vnde definitiones Galeno assignatæ *spa:sou:zja* esse ajunt xij spâ:sas rū ō̄gov ixx̄x̄x̄: hoc est, urinæ per guttas excretionem.

¶ Dysuria autem dicitur, quum egrè sit lotium (ut Cato loquitur) nec sine dolore excernitur. Cicer. 2. Tusc. Quanvis idem forticulum se in torminibus & in stranguria sua prebeat. Plin. lib. 20. cap. 5: Philistion in lacte coquit, & ad stranguriam dat radicis uncias quatuor.

Strategus, gi, pen, prod, m, f. Dux exercitus. [T] Daghid, sp-
mrys, Gall. Chef & capitaine d' une armee. Ital. Capitano dell' eser-
cito. Ger. Ein Hauptmann über ein Bataillon. Hisp. Capitan de armada.
Pol. Herman nadwojewiem. Vngar. Hadnagy. Ang. Chieffainer or
lieutenant of an armye.] Plaut. in Curs. Nec strategus, nec tyran-
nus quisquam, nec agoraeomius.

Strātagēmā, n. t. [*spātynū regnū*. Gall. Russes & fineses de guerre. Ital. Stratagemmi, astucie militari. Germ. Geschwinden und listige Kriegereindr. Hisp. El ardido d' astucia de guerra. Pol. Preki domul ubi wie, do gwalejnia nieprzyjacelia. Vngar. Hadi okosfog, exosz. Ang. Policies or wittie shifles in warrefare.] Astutia rei militaris, facinus egregium, consilio potius quam viribus gestum. Cic. 3. de Nat. deor. Consilium illud imperatoriū fuit, quod Græcē *spātynū* appellant, sed corū imperatorum, qui patria cōsulerent, vitæ non parcerent. Idem ad Atticum lib. 5: Quam interim Rusio noster, quod se à Vestorio observari videbat, strategemate hominem percussit. Dictum est autem stratagema à Græco verbo *spātynū*, quod est exercitum duco.

Stratēgus, giz. [*strategia*.] Gall. Capitainerie, charge de commander à vne armee. Ital. Carico di governare vn' armada. Ger. Ein Hauptmannschaft über ein Kriegswolt. Hisp. Gobernamiento de vna armada. Pol. Hetmanство nad wojskiem. Vng. Kapitanus, hadnagy, szeg. Ang. The office of a chieffaine or generall capitaine of an armee.] Praefectura, militatio, prætura, imperium rei militaris, & gubernatio. Plin. li. 6. cap. 9: A' Tigranocerta ad Iberiam dividitur (quod certum est) in præf. Etruras, quas illi strategias appellant. Idem lib. 4. cap. 11: Thracia sequitur inter validissimas Europæ gentes in quinquaginta strategias divisa.

Stratiotēs, Millefolium. [Polon. *Kwiatnik*.] Frutex exiguis palmi altitudine, foliis aviculatum pennis imitantibus, brevi admodum dissectoq; foliorū exortu, *spaniens*, *χλιψιδων*. Latini & militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicatur ex oleo imposita. q; Est & stratiotes aquaticus, sine radice vivēs, aquis tantum supernatans, folia habēs sempervivo similia, sed majora. Hujus meminit & Plin.lib.24.cap.18. Celebratur (inque) & à Græcis stratiotes: sed ea in Aegypto tantum, ex inundatione Nili nascitur, aizoo similis, ni majora haberet folia. Refrigerat misē, & vulnera sanat ex aceto illita, &c..

Stratiōīcūs, [spaniens]. Gall. Militaire, de guerre. Ital. Militare, diguerra. Ger. Kriegsf. Hisp. Cosa de guerra. Polon. Waleczni. Vng. Vitez. An. Belonging to warre.] Militaris. Plaut in Pseud. Stratioticum nuntium advenientem percutiam probē.

Stratificula adiuncta in adventu enim percutientia probat.
Stratos, qui Dominum in equum sustollit, *αναστός*.
Strebula, Lingua Vmbrorum appellabantur partes carnium
sacrificatarum. Fest. Meminit & Arnobius. Nonne, *Inquis*, pla-
cet carnē strebulam nominare, quā taurorū ē coxendicibus
demitur? Dicta autē strebula à curvatura. *φρέσχες* etiam, curvus
& pravus, inde stribiligo, depravata oratio, de quo infra.
Strēnā, *z.* f. p. Munus quod datur die festo, omnis boni gra-
tia: qualia sunt quā passim dantur quotidianas circiter Calen-
das Ianuarias. [ξενον. Gal. Estrenos. Ital. Bona mano, manza. Ger.
Ein Gab ja dem neuwen jar/feiertags schenkt. Belg. Een nieuwjaars-
Hisp. Las estrenas, aguinaldo ó alboricias. Pol. Podarek na nowy rok,
kolieda. Vng. Vy exordiobeli aiandek. Ang. A new yeaeres gift.] Di-
cta à numero quo significatur alterū, tertium, venturi simi-
lis commodi: veluti trena, quā præposita s' lieta, dicitur stre-
na, ut in lite solebant antī qui dicentes stiterint. Hæc ex Festo.
Contrā Nonius: Strena, *inquit*, dicta est à strenuitate. Pompe-
nius Pictoribus: Aside, si qua ventura est alia strena strenz.
Suet. in Calig. cap. 42: Edixit & trenas incunē anno se re-
cepturum: stetitque in vestibulo ædium Calend. Ianuarii ad
captandas stipes, quās plenis ante eum manibus ac siu om-
nis generis turba ferrebat.

Strēnūltās, atis, f. & Fortitudo, alactitas. [שְׁרִירָה] gheburah. ^{אֶל-}
^{דְּבָרָה}

acta anconibus irritarum, a ceteris ac linitra tangat acumen.
Spiratus, a, um, Vnde striatas columnas dicimus, que striis dividuntur sunt, & folia striata, & conchas striatas. [Gal. Canelli, etrusc, ride, raye. Ital. Accanellato. Germ. Das holtzt hat gethanet. Hisp. Cosa acanalada asti. Pol. Kajda ręce maiaka posobis kanaliki. Vng. Barakdas, vay effos. Ang. Chamfered.] Plin. lib. 21: Can- dor eius eximius, foliis foliis striatis, & ab angustiis in latitu- dinem paulatim sese laxantibus effigie calathi. Idem lib. 37. cap. 10: Eureos nucleo olivæ similis est, striata concharū no- do, non adeò candida. Apuleius frontem striatam vocat con- tractam, caperatamq; & quasi sulcos facientem praे tristitia. Stilo, as, are, ast. p. Strias facere. [Gal. Faire rayes & canaux sé lög d' me colonne. Ital. Fare incavature à lungo riva colonna. Ger. Rän- schig machen. His. Acanalar asti, ó la obra de aquella manera. Pol. Kanal i' todz' q' cimena si' upie. Vng. Barakdat t'sinalok, vaykalok. Ang. To chamfer, to mak rabates or small sorrowes in stone or tim- ber.] Vitruv. lib. 4: Columnas autem striati viginti striis opor- tet. q' Striare etiam dicuntur boves, quum peracto, aut non peracto priori versu anheliant, non convenient. Plin. lib. 18. ca.

19: In arando versum peragi, nec striare in actu sibiū.
Strībilo, pen. prod. inis, f.t. A' vētūstōribus Latinis dicebātur folcēismus. οὐλοκτόργος, à tortuosa orationis à pravitate acversura. Ab Asinio Capitone definitur impar & inconveniens compositura partium orationis. Vide Gell. lib. 5. ca. 20.
Strīcte, Strīctim, Strīctura, Strīctivus, Vide STRINGO.
Strīdēo, des dui, n.f. Stridorem aut iterpūtum edo. [ΤΡΙΝ χαρικ, τεύχος, τιμων. Gal. Crisser et bruire, Ital. Far stridore o strepito.

Germ. *Ritren*/o^tet geiten. **Belg.** *Kerten*. **Hisp.** *Rechinar* *baxer*
ruyo *fuertemente apretando las dientes*. **Polon.** *Zgrytam*, *kwiarcie*.
Vng. *Zdrgök*, *tsikorgok*. **Ang.** *To gnash or grinde the teeth.*] Plin.
Epist 203: At quem stridunt funes, curvatur arbor, gubernacula
gemunt. ¶ *Quamvis etiā ad alia transferatur.* Horat 2.
Serm. Satyr. 8: *Stridere secreta diversos aure strurros.* Virg. 1.
Aeneid. - *foribus cardo stridebat ahenis.* Idē 4. *Georg.* Vt ma-
re sollicitum stridet refluxibus undis. *Lucanus libro 6:* strid-
ent oculis ardentibus ignes. ¶ *Legitur & Strido, dis.* Virg. 8.
Aeneid. - *stridunt;* cavernis *Strukturæ chalybum.*

Ritēndis, tis. [Τρίτης chorek. ηγέλων. Ger. Ritend/raufschend.] Virg.
6 Aeneid, ac bellua Lernæ Hortendum stridens, flammisque
armata Chimæra. Idem 3. Georg.- montesq; per altos Con-
tentia cervice trahunt stridentia plaustra. □

Stridōr, oris, m. t. Streptitus, ingratus sonus : qualis in forium cardinibus, & in curruum rotis male inunctis intelligitur. [גְּרִינְתָּה] amitb סְנַתְּה hemi. áh. בְּעֻמְגָּס, תְּבוּמָס. Gall. Crissement, ou bruit Ital. stridore, strepit, romore. Germ Das tittern, oder geigen. Hisp. Ruydo fuerte. Pol. skwierk, skryp. Vng. Tiskorgas, Zorges. An. Gnashing or grinding of the teeth.] Virg. 1. Aen.- stri- dorp, rudentū. Cic. 5. Tusc. At vocem citharēdī non audiunt, ne stridorem quidem ferræ tum, quā acuitur. Virg. 7. Aeneid. Stridore ingenti liquidum trans aethera veſta Obsedere apicem. Ovid. 8. Metam. Fervida quam rauco latos stridore per armos Spuma fuit.

Stridulus, pen. cor. adjectivum. Στριδοῦσας, λυγέος. ut Plaustra stridula, Ovid. 3. Trist. Eleg. 12. Fax stridula lacrymoso fumo, Idem Met. 2 Convitia stridula, Idem ad Pif.

Strigā, æ, f.p. Ordo rerum inter se cōtinuatè collocatarum, ut
ait Festus : quod unā sint constituta. [q̄D tur. ἔγραψεν μητρ.]
Gal. Ordre des choses mises continuement. Ital. Ordine di cose accom-
ciate continuamente. Germ. Ein gelehrter ordnung der dingē so an ein
ander hangen. Hisp. Orden de cos,as pueſtas continuadameſt. Pol.
Ręcz kądawrędzie v'l'ogona, tak jebi ia y zwiejac mogł. Yng. Ze-
prend, rendel valo raka. Ang. A rewe of thinges layde in order one by
another] Colum.lib.2.cap.19: Vtrung; siccatū coarctabimus
in strigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio
habet striam. Solispater lib.1: Strigam dicit caſtreneſc elle voca-
bulum inter vallum turmarum significans, in quo equi ſtrin-
guntur. q̄ Item longitudo major latitudine dicitur striga : à
quo strigatus ager vocatur, qui per strigas crescit à Septen-
trione in Meridiem.

Striga apud scriptores agrestium mensurarum sic exponitur.
Ager, inquit Frontinus, per strigas & per scannā divisus & as-
signatus est more antiquo in hac similitudine, qua in provin-
cias arva publica coluntur. Hygenus autem sic mensuræ qua-
draturam dimidio longiore facere debebimus, & quod in la-
titudinē longius fuerit, scannū appellare, quod in longitu-
dinem, strigā. Et Aggenus: Stigatum, inquit, ager est, qui à Se-
ptentrio in lōgitudinem in Meridianum decurrit: scanna-
tus autem qui eo modo ab Occidente in Orientem crescit.

sek le iōrō. Ang. A little horse combe.] Apuleius: Qui magno incepit prædicavit, fabricatum semet sibi ampullam quoque olearium, quā gestabat lenticulari forma, tereti ambitu, presula rotunditate, juxta; honestam strigileculam, recta falcatione clausulæ, flexa tribulo ligulæ, ut & ipsa in manu capula moraretur, & sudor ex ea rivo laberetur.

Strigillo, as, act. p. verbum est à stringendo deductum, ejusdē cum illo significationis. [ΟΟΛ rachás ΚΩΣ chibbēs. Gall. Estraindre. Ital. s. rignere, stregnere. Germ. Strigen. Hisp. Apretar. Pol. Cudje. Vng. Vakargatom. Ang. To strayne, to wring or strese.] ¶ A quo sit compositum Obstrigillo, quod est obito, impedio. Varro: Quid Curio? quum id fecisset, dicebat amicis ut illi nuntiaretur te obstrigillaturum, ne aut triumphus decerneretur, aut iterum Consul fieret.

Strigmentum, ti, n. f. Sordes quæ ex corporibus raduntur. [Εὐστριγός, πύτος, & γλώσσα Hermolao. Gall. L'ordure qu'on racle d'un corps, raclette. Ital. L'ordura che si rade del corpo. Ger. Die obstrigten/der vrak so man abstrigter/badstuber wust. Hisp. Moladura o susiedad que se rae del cuerpo. Pol. Brud scial'a. Vng. Szenny, mutsok. Ang. Paringes or any thing scraped away.] Cels. lib. 2. cap. 6: Alvus quoq; varia pestifera est, quæ strigmentum, sanguinē, bīcīm viridem, aliquid modò diversis temporibus, modò simul & in mistura quadam, discreta tamen, representat. Vnde strigmenta olei dicimus ceromata: id est, sordes olei, quæ ex unctionum athleratum corporibus raduntur. οὐράμετρον, οὐρός. Plin. lib. 15. cap. 4: Notum est magistratus honoris ejus octogenis sestertiis strigmenta olei vendidisse.

Strigium, Vestis Hispanica. Plaut. Nudus est, jurat se strigiū oppignerasse.

Strigones, Densarum vitium homines, quod in se constricti, atq; arctati sunt. Apud Festum legitur strigores.

Strigosus, a, um. Quod est exhaustum & macilentum, quasi strigolum: unde juventa strigosa dicta sunt, quorum corpora restricta sunt fame, aut alia vitii causa. [ΠΕΓ rachē. λαχαρός. Gall. Magre & qui n'a que les os, flânce, restreci, langoureux. Ital. Attenuato, macilento, consumato, disfatto. Ger. Mager/aufgezehrt/ fraublebig Hisp. May magro consumido. Pol. Wyjch'l, wichwud'l. Vng. El hiraukozot, meg b'z b'seredet. Ang. Leane, lank or thinne in the bodie.] Colum. lib. 6. cap. 37: Quanquam possit huic aliquatenus comparari quod progener onager, nisi & indomitum, & servitio continuax, sylvestri more strigosum patris preferret habitum. Et lib. 7. cap. 6: Placidè ac lente pabuletur, ut & largi sit uberis, & non strigissimi corporis. Hic etiam malè habitus dicitur. Gellius: Equum strigosum, & malè habitum, sed equidem ejus uberrimum, & habitissimum videbunt. ¶ Strigosus Orator, per translationem. jejunus, ineptus. Cicer. de Clar. Orat. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quām gracilitates consequentur: quos valeudo modo bona sit, tenutas ipsa delectat: quanquam in Lysia sunt sspē etiam lacerti, sic ut & fieri nihil possit valentius: verū est certe genere toto strigosior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa ejus subtilitate admodū gaudeant. Id est, gracilior & renuior, ut ipse ibidem: cui opponit habitum corporis opimum.

Stringo, gis, xi, etum, act. t. Arcto, constringo. [ΟΟΛ rachás ΚΩΣ chibbēs ῥῆτης τιστήρης heisir ΤΩΝ aphádh εφιγω, τιθέται, συφω. Gal. Estraindre & fort ferre. Ital. Stringere. Ger. Pfrennen/trennen/susammen stemmen. Belg. Tamen dourven. Hisp. Estremir o apretar. Pol. Zęgić. Vng. Szorítom. Ang. To strayne, to wring or strese.] Plinius: Apprehensamq; manu stringit. ¶ Per translationem stringere quandoque pro percutere ponitur. [ΗΕΓ hichchah] Vng. lib. 10: Atq; animū patriæ strinxit pietatis imago. ¶ Quandoque pro decerpere, colligere. [ΠΤΩΝ arāb ΗΩΝ asjāb ΟΙΖ balās.] Idem in Bucol. hic ubi dentas Agricolæ stringunt si odes. Idem lib. 2. Georg. Sed tamen & querinas glades tunc strigere tēpus, Et lauri baccas. ¶ Quandoque pro rado. [ΥΩΡ kisfih, αποφάνω, παρεφαπλωμα.] Virg. lib. 8. Aeneid Ego sum, pleno quē flumine cernis Stringentem ripas. ¶ Quandoque pro vulnerare, īm̄z̄, īpiç̄a, p̄t̄. Virg. lib. 9. Aeneid. hunc primum levis hasta Themillæ strinxerat. ¶ Quandoque, pro attenuare, quod stringendo fieri solet: ut Stringere remos. ¶ Stringere ensem, est audare: [ΠΙΩ schalaph ΤΗΡ. η herik. ψυχοδεῖα] Virg. lib. 11. Strictum rotat acer Lucagus ensem. ¶ Hujus composita sunt, astringo, constringo, distingo, destringo, obstringo, perstringo, præstringo, restringo, & substringo: quorū significata explicatur suis locis. Strictus, a, um, particip, à verbo stringor: ut strictus gladius, evaginatus. [ΟΙΟΛ rachás ΤΗΡ. η herik. ψυχοδεῖα] Virg. lib. 11. Strictum rotat acer Lucagus ensem. ¶ Hujus composita sunt, astringo, constringo, distingo, destringo, obstringo, perstringo, præstringo, restringo, & substringo: quorū significata explicatur suis locis.

Strictus, a, um, particip, à verbo stringor: ut strictus gladius, evaginatus. [ΟΙΟΛ rachás ΤΗΡ. η herik. ψυχοδεῖα] Virg. lib. 11. Strictum rotat acer Lucagus ensem. ¶ Hujus composita sunt, astringo, constringo, distingo, destringo, obstringo, perstringo, præstringo, restringo, & substringo: quorū significata explicatur suis locis. Strictus, a, um, particip, à verbo stringor: ut strictus gladius, evaginatus. [ΟΙΟΛ rachás ΤΗΡ. η herik. ψυχοδεῖα] Virg. lib. 11. Strictum rotat acer Lucagus ensem. ¶ Hujus composita sunt, astringo, constringo, distingo, destringo, obstringo, perstringo, præstringo, restringo, & substringo: quorū significata explicatur suis locis.

Strictē, adverbium, Arcte, constrictē: [στρίκτης. Gal. Estrictement Ital. Strettamente. Germ. Enthüngend. Hisp. Apretadamente. Pol. Ciasno, scissile. Vng. Szorosan. Ang. Strellie.] à quo formantur strictiū & strictissim. Cicero de Amicitia: Nec obscurare stricte, ne plus reddat quam acceperit.

Strictū, adverbium, Cōp̄lēs, breviter. [ἰστρίκτης, καθαλαμός, λιγνόν, ἀργοθεός. Gal. Estrictement, briſuement. Ital. In poche parole, in breuitā. Ger. In turzem begriff mit überlauffung. Belg. In cort. His. Estrichamente, breuemente. Pol. Kroce. Vng. Remeden. Ang. Shortlie.] Vnde strictum referri dicimus ea quæ quā sparsa ac diffusa essent, breviter, & quasi summatis colliguntur. Cicero pro Cluēt. Auditistis quū ea quæ copiosissime dici possunt, breviter à me, strictimq; dicuntur. Idē ad Attic. lib. 2: Quem tu Corcyra, ut mihi aliis literis significas, strictim attigit. Idem de Nat. deor. Quibus de quæstionibus tu quidem strictum, nostri autē multa solent dicere. Plaut. in Capt. Sed utrū strictumne attonsurū dicam esse, an per peccinem, Nescio. Strictū, a, um, Quod stringitur: ut strictivæ oleæ, quæ manus colliguntur ad differentiam caducari. [αἱ ἀρτεμηραὶ ιδεῖαι, δηπται. Gall. Olives cueillies à la main. Ital. Olive raccolte con la mano. Ger. Olivē die von der hand abgetesen/oder abgesetzst worden sind. His. Αγρυπα cogidas à mano. Pol. Osmeknioni, rekə obrwani. Vng. Kexel zedett. Ang. Olives gathered with the hand.] Catō cap. 146: Oleæ caducæ modii quinquaginta, strictivæ modii decem.

Strictū, a, um, Quod stringitur: ut strictivæ oleæ, quæ manus colliguntur ad differentiam caducari. [αἱ ἀρτεμηραὶ ιδεῖαι, δηπται. Gall. Olives cueillies à la main. Ital. Olive raccolte con la mano. Ger. Olivē die von der hand abgetesen/oder abgesetzst worden sind. His. Αγρυπα cogidas à mano. Pol. Osmeknioni, rekə obrwani. Vng. Kexel zedett. Ang. Olives gathered with the hand.] Catō cap. 146: Oleæ caducæ modii quinquaginta, strictivæ modii decem.

Strictū, f. p. teste Nonio, Propriæ dicuntur scintillæ quæ de ferro cädenti micant, quū massa malleis tunditur: sive quod stricte emittuntur: id est, celeriter: sive quod oculos suo fulgere persistant. [ΣΤΙΡΡΙΣ οὐκοῦντος αὐτιῶντος. Gal. Estrincelles, & palla qui sortent du fer chaud, quand on le bat sur l'enclume. Ital. Scinille & l'ordure che saltano via dal ferro caldo quando se batte. Germ. funden/oder aneis so von einem glühend en eisen sprüzen / waren schmidet. Hisp. Las centellas de hierro caliente. Pol. skrak, iakus ed kusiacich skacza. Vng. Az swexes raszrol vrgo zkras. An. Sparkes of fer comming frome hot yron.] Virgil. libr. 8: .striduitq; cavernis strictura chalybum, & fornacibus ignis anhelat.

Stricto, as, Vide S T R I A.

Strictare, Stribilare, est ægræ consistere, hinc Strictiblæ ex dicitur mulieres, quæ & scrupetæ, quæ nimirum præ pedū vito ingredi vix possent. Varr. lib. 6. In nonnullis autem ibile gitur, Strictipellæ. Ex erunt quæ stringunt cutem & rugas in facie extendunt.

Strix, gis, f. t. Avis quædam nocturna & importuna, à stridendo dicitur. [στρίξ, Gal. Cheueche ou fresaye. Ital. striga. Germ. Ein schrecklicher nachtwogel/nachtwiggen/ heule. His. La bruxa ave de la noche. Pol. Rodzaj iaku sowie podobni. Vng. Puppene rete. Ang. Ashrich owl.] Lucanus lib. 6: Quod trepidus bubo, quod strix nocturna queruntur. Plin. lib. 11. cā. 39: Fabulosum enim arbitrio de strigibus, ubera eas infantū labris immulgere. Esse in maledictis jam antiquis strigem cōvenit: sed quæ sit avium, constare non arbitror. Hæc Plinius. Ovidius autem infantes sine nutricum custodia relatos, à strigibus è cunis rapit tradit: sanguinemq; omnia ab illis exsorberi. Sic enim habet sexto Faſtorum:

Sunt avidæ volucres, non quæ Phinēia mensis

Guttura fraudabant: sed genus inde trahunt.

Grande caput, stantes oculi, rostra apta rapinæ;

Canities pennis, unguibus hamus inest.

Nocte volant, puerosq; petunt nutricis egentes.

Et viviant cunis corpora raptæ suis.

Carpere dicuntur laetitia viseera rostris:

Et plenum poto sanguine guttur habent.

Est illis strigibus nomen: sed nominis hujus

Causa, quod horrenda stridere nocte solent.

Ab hujus avis nōcumerto striges appellamus mulieres puelulos fascinantes suo contactu, & lactis mammaramq; oblatione. Serenus: Prætereā si forte premit strix atra puellos. Virosa immulgens exertis ubera labris. ¶ Striges etiam dicuntur olera viha, ut apud Plaut. in Pseud. Hæc homines coenassili coquunt: quum condunt, Non condimentis condunt, sed strigibus. ¶ Strix, frumenti genus apud Hippocratem.

Strobilus, pen. cor. [ΣΤΡΟΒΙΛΟΣ botnīm, spicula. Gall. Vne pompe pigné. Ital. Pigna. Germ. Ein gerbenstiel ist die frucht des fischenbaums. Hisp. Pinnón o pina. Pol. Szpikka. Vng. Fenő fanak a gewöhlise.] Nux pinea, quæ & cocculus, & à forma conus appellatur, ut non uno in loco testatur Galenus. ¶ Ab hujus similitudine & carduum sativum strobilum à Romanis fuisse appellatum, autor est Dioscorides, voce quidem Græca, sed tunc forte quotidiana, & in usum populi recepta. Habet enim carduus in summo caule, capitula quædam pineæ nuci non absimilia. Quin & pinum ipsam strobilon aliquando legimus appellari. Plinius quoq; arborem quandam ex pinastrium genere hoc nomine appellat: cuius verba sunt hæc lib. 16. ca. 10: Easdem arboreis alio nomine esse per oram Italiz, quas strobiles

strobilos vocari plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresq; & caedes liburnicarum ad usus, penè sine resina. qd Est & strobilus, saltationis genus, apud Pollucem. qd Eodē eum nomine ab Aristotele vocantur flatus ex inferiore loco sursum revoluti.

Strobilus, bi. f. s. sp. Arbor odorifera, de qua sic Plin. lib. 12. ca. 12. Perit & in Carmanos arborē strobū ad suffitum, persim vino palmeo accedentes. Hujus odor creditur à camenis & solim jucundus, sed aggravans capita, cuncta dolorē tamē. Stromātis, n. t. [sp. pag. Gal. Tapiferie. Ital. Stramazzo. Germ. Ein jedes dede so man über spreitet Hispan. Tapete, alhombra. Pol. Kal'dra, dika, eby, zie. Vng. Pok-roz, karpit. Ang. Tapestry.] Vox Graeca est, quia illi quodvis straguli genus significant. Unde & pro auleis accipitur, quae & peristromata dicuntur, multa colorum varietate picturata. Clemens Alexandrinus quoq; libris quosdam miscellaneos ornamento cōstantes, Stromatia inscripsit.

Strombus, sp. sc. Concha est tortilis in mari, nomen habens a figura. Meminit ejus Plin. lib. 32. cap. 11.

Strombites, pen. prod. sp. sc. Lapis est strombi marini figuram omni ex parte referens.

Strophæ, z. f. p. [סְרִוףָה hormdh. sp. ph. Gall. Fineſſe, tromperie. Ital. Venſtia, acutexxa ſorſigliezza. Ger. Ein geschwinder und ſtiftiger pos. Hisp. Asturia, enganno. Pol. Spideri ſuo ſupetline, apercieſie. Vng. Okos, ſig. ang. Ang. Subtilite in arguing, a wylie deceite.] Subtilitas, imp. oſtura, iudicatio: à verbo Graco ſpiφω, quod est vero: unde & à nostris venſtia dicitur. Hieron. cōtra Rufum: Vis ſcire totas argutiarum tuarum ſtrophas, vel ſpecularum iſidiās? Mart. lib. 2. Regis ſuperbi ſportulae recesserūt: Nihil ſtropharum est, jam falarium dandum est.

Strophium, phii, n. t. [sp. ph. ov. Gall. Un gorgi, ou colets de ſemme, de quoy elles courroient leurs poitrines, un chapeau ou couronne de fleurs. Ital. Fafia che portavano le virgine, al petto, ghirlanda di fiori. Germ. Ein brustſtuck / halſmentlin / Brustſtrem / Halſgöller/ tie die Webber tragen Hisp. Corona o cintia à faxa. Pol. Metrik albo napierſtia na pierſtach bſale gl' ore noſta. Vng. Mely hekbt ruha noſta. Ang. Aneckerchiefe or palet, a crown of flowers.] Fascia pectoralis, quae tumorem cohibet papillarum virginarium. Turpilius: Me miseram, quod inter vias epiftola excidit mihi: infelix iper tuniculam ac ſtrophium collocatam. qd ſtrophia etiam corona dicebantur, ab insigni quod imponebatur capitibus ſacerdotū. Plin. lib. 21. cap. 2: Tenuioribus utebantur antiqui coronis ſtrophia appellates. Suidas, Στρόφιος, sp. ſtrophiōs: id est, ſtrophium zonula eſt rotunda: & ſubdit: Στρόφιος, δοιαὶ τεχνές φέγονον: id est, ſtrophium eſt quod ſacerdotes geſtant. Cicer. de Aruf. resp. Publius Clodius à crocata, à mitra, à muſiebus ſoleis, purpureisq; fasciolis, à ſtrophio, à psalterio, à flagitio, à ſtupro eſt factus repente popularis.

Strophium, diminutivum, & ſtrophio. Plin. lib. 21. cap. 2: Tenuioribus utebantur antiqui coronis, ſtrophia appellantantes, uide nata ſtrophiola.

Strophia. tri. m. f. Qui ſtrophia facit. [ſtrophionoīs. Gal. Faiſſeur de gorgi ou gurlandes. Ital. Chi compone faſſie à ghirlande.

Germ. Ein brüſtſtuckmacher / trenzſtunmacher. Hisp. El que ha de coronar con corda faxas. Pol. Ten mori napierſemier robi. Vng. Keskeny giolter ſinalo. Ang. A maker of neckerchiefs.] Plaut in Aulul. ſtrophiarum adſtant, ſemizonarii.

Stropho. [ſtropho. Gal. Douleur de ventre. Ital. Dolore di ventre, cordella della biffaccia. Germ. Das trimmen des bauchs. Hisp. Dolencia de viente. Pol. Zarcie wbrjchu. Vng. Husfai. us. Ang. Dolore ſibé bellie.] Dolor intestinorū, quod tormentum Latinū vocat. Celsus lib. 6. cap. 2: Ejusdem morbi nota eſt, quum circa umbilicum intestina torquentur, ſp. ph. Graci nominant, coxæq; dolores manent. qd Significat & funiculum peræ apud Gracos, & cincianos tortos, aliaq; nonnulla: quæ significant quoniam Latinis uisitatae non sunt, ex Græcorum Lexicis ea petendas relinquimus.

Stroppis, pi, quod Greči vo cant ſp. ph. Ornementum quod ſacerdotes pro insigni habent in capite: quidam corona eſt dicunt, quod pro corona insignis in caput imponatur, quasi ſtropholum. Hæc ex Festo. qd Scaliger autem virgulam eſt putat, quæ in flaminei apice ex felici arbore imponitur, & eā in flaminibus, ſtropum, in flaminicis inarculum appellari existimat. Quidam ſita eſt, pro capite, hīc, apice, legēdū videtur.

Strūctōr, Structor, Structura, Strues. Vide S T R V O. Strūferāt̄s, dicebantur qui feretum, aut ut ſipontinus legiſt̄rū, libi genus, cum ſtruere altero libi genere ad ſacra ſeruant. Festus.

Strūferāt̄s dicebant, inquit Festus, qui quædam ſacrificia ad aſtron ſulguritas faciebant: à ſeſto ſcilicet quodā ſacrificiū genere;

Strūct̄s, inquit Festus, ab antiquis dicebantur omnium rerū exuſtiones. ſtrūct̄s. Plaut. in Menach. Cereales coenas dat, ita metas extruit, Tantas ſtruices concinnat patinarias.

Strūma, z. f. p. Tumor, cervicem præcipue infestans, qui à ſcrophis quæ id morbi patiuntur ſcrophula dicitur, quum ſclicet circa guttur glandulae quædam ex pure & ſanguine plena oriantur: [χρεῖα, χρεῖας. Gall. Escouelles, goitre. Ital. Scrophola. Ger. Ein tropff. Hisp. Puerca à lamparon. Pol. Gardiel, puchlina na-garlie, item ſadzel. Vng. Dagadas, talgia. Ang. The kinges euill.] quanvis & in aliis interdum corporis partibus lignantur, ut puta in alis, inguinibus, & lateribus. Vide Cels. lib. 5. cap. 28. Plin. lib. 1. cap. 17: Guttur homini tantum & ſuibus intumescit, aquarū, quæ potantur plerūq; vitio: propter quod quodā tubera ſpongiosa per corpus aliquando inſperita, ſcrophula dicuntur, quæ etiā ſtrumæ appellatione continetur, ut rectius ſtrumulæ, quali parvæ ſtrumæ, quām ſcrophula nomi- netur, qd Struma civitatis. Cic. pro Sext. Hi medentur Reipubli ce qui exſecat pestem aliquam, tanquam ſtrumam civitatis. Strūmos, a. u. m. Qui hoc vitio laborat. [χρεῖας. Gal. Quo a laſtſtrouelles, goitreux. Ital. Chi ha tale infirmita. Ger. Kröpfſig- das ein tropff hat. Hisp. El que tiene tal paſſion. Pol. Gardiel maiaci. Vng. Az kinet talgyrua ragion. Ang. That hath an impostume in the throat or kinges euill.] Iuven. Sat. 10:

Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, vel

Strumosum, atq; utero pariter gibboq; tumentem.

Strūmēa herba, Quarta ranunculi species, à reliquis lacteo flore distincta dicta, teste Plin. li. 25. ca. 13, quod medeatur ſtrumis, & panis, parte in ſumā ſupenſa: vel (ut addit Ruelius) quod ſtrumosum radicem habeat. Hæc herba eſt qua validi mendicantes ſibi crura & lacertos dilaniant, quod poſſint impudentius ſtipem extorquere. Hinc nonnullis herbariis ulceraria vulgo dicitur, aliis ſcelerata.

Strūo, is, xi, ctum, act. t Extruo, ædifico, ordino, ordine colloco, & benē conjungo. [סְרַעֲבֵד banah. בְּנַחַן hechin. בְּנַחַן tikkén. נְגַדְּלָא, נְגַדְּלָא, נְגַדְּלָא. Gal. Baſſir, agencier, mettre par ordre, machiner. Ital. Ordinare, apparecchiare, accommodare, edificare. Germ. Bauwen, zuſtzen, ordentlich zusamen ſehen. Belg. Ordineren, ſefamen ſetzen. Hisp. Componer, edificar, ordenar. Pol. Budute, wiſtawiam. Vng. Eppitek, rakok. Ang. To build, to ſet in order.] Cæſ. 8. bel. Gall. E' regione ejus vineas agere aduersus montem, & āggeres ſtruere coepit magno cum labore, & continua dimicatione. Liv. 1. ab Urbe: Poſtquam ſtructi utrinque ſtabant cum paucis procerum in medium duces prodeunt. Ovid. 1. Met. Affectasse ferunt regnum cœleſte gigantes, Altæ, congeſtos ſtruiffe ad sydera montes. qd Struere aliquid, eſt machinari, moliri. [ʃʃʃ ſhôl ʃʃʃ charâſch, þnχavâðan.] Terent. Heav. Num me ſeffelit hoſce id ſtruere? qd Struere a- ciem. [ʃʃʃ harâch, ñrras.] Cic. ad Octavium: A quibus ex- ercitū abducis, & adverſus quos aciem ſtruis? qd Struere dolos, vel inſidiis, eſt parare. Liv. 3. bell. Pun. Ibi quum dies aliquot ſuſpecti Campani, timentesq; cayēdis ac ſtruendis in- vicem inſidiis traduxiſſent, &c. qd Composita hujus verbi ſunt aſtru, deſtru, iſtru, obſtru, præſtru, ſuſtru & ſuperſtru, quorum ſignificata vide ſuis locis.

Strūctōr, oris, m. t. Architectus, faber qui aliquid ſtruunt. [בְּנַחַן boneh, נְגַדְּלָא, נְגַדְּלָא, נְגַדְּלָא. Gal. Baſſieur, comme maſſion ou char- pentier. Ital. Conſtitutore, ordinatore, edificatore. Germ. Aufbauwerker, bauwmann/werdmann. Hisp. El que compone o edifica. Pol. Budownik. Vng. Ats, eppit. Ang. A maſon or any builder.] Cicer- eo ad Quintum Fratrem libro 2: A puero ut diſceſſi, in arcā tuam venires agebatur multis ſtructoribus. qd Structores an- non. Cicero Attico libro 14: Ecce autem ſtructores nostri ad frumentū profecti quum inaneſ rediſſent, rumorem affe- runt magnum Roinæ, domum ad Antonium frumentum o- mane portari. qd ſtructores item dicuntur, qui inſtruendæ men- ſæ, ciborumq; apponendorum curam habent. [Gal. Deſſen- fier, maître d'hoſtel. Ital. Dispensatore, cellero, ſcalco. German. Ein tiſchdiener/tiſchräſter. Hisp. Dispensero, maſtreſala. Pol. Nakri- wace ſtol'. Vng. Talukok.] qd item ii qui decoro manuum ge- stu cibos diſcipunt, quos Greči χρεῖας appellant. [Gal. Eſcuyer trenchant. Ital. ſcalco. German. Ein höſlicher ſpeißerleger/ oder auftheiter. Hisp. Trinchante. Pol. Kreiſti ſtol'ow. Vng. Etek o ſto.] Martialis libro 20: Et quæ non egeant ferro ſtru- ctoris Ofelleæ.

Strūctūrā, z. f. p. A edificium, ſive cōpoſitio & ordinatio. [בְּנַחַן binjan: בְּנַחַן maharachah. נְגַדְּלָא, נְגַדְּלָא. Gal. Baſſiment, comme maſſonnerie ou charpenterie. Ital. Edificio, ordeneanza, compoſitione. Germ. Ein gebouw/ordnung eines zu dem anderem/ juſamen ſeugung Belg. Een gebouw/een timmering Hisp. Fabrica, edificio. Pol. Bud. Vng. Eppweſer, rendelas. Ang. Building, ſetting of things in good order.] Col. lib. 1: Igitur ad ſtructuram quum primum ſtatim fundamenta jaciuntur, enitendum eſt. &c. qd Surgens operum ſtructura. Lucanus lib. 6: Prima quidem Surgens ope- rum ſtructura ſefellit Pompeium. Cic. de opt. gen. Orat Sed & verborum eſt ſtructura quodā duas res efficiens, numerum, & lenitatem, &c. Ovid. 4. Fast. Vnde ſaluteris, color hic tibi pro- tinus index. Et ſtructura mei carminis eſt pōteſt.

Strūctilis,

Σιρόμηλα. Ex genere sunt cotoneorum, cæteris odoratiora, sed

Struthio cämélus. [spouðisq; ménos. Gal. Vne austriache. Ital. Struzzo, struzzolo. Germ. Ein straußvogel/hat schöne Fäderen/fleuchtet doch nicht im tußt wie das ander gefüget. Hisp. Abestruzas. Pol. Strus. Vng. Ztrucz madar. Ang. An ostriche.] Maxima avium est, si tamen avis est dicenda, quum pennas duntaxat habeat, ut adjuvent ad currendum, cætero volucris non sit, nec à terra tollatur. Vngulas habet cervinis similes, bisulcas, comprehendens lapidibus utilies, quos in fuga contra insequentes pedibus ingerit. Concoquit quæcunque devorat, sine aliquo delectu. Mira in eo stoliditas: etenim in tanta corporis altitudine, si colla frutice occultaverit, latè se putat. Ova ejus in pretio sunt propter amplitudinem: & pennæ, quia galreas variis coloribus infectæ adornant. Vide Plin. lib. 10. cap. 1.

Sruthös. [ſruthōs] tſippór. spozjōz. Polon. Wrobl. Vng. Vereb. **Ang. Sparrow.**] A Græcis dicitur, quem nos *passerem* vocamus. Ab antiquis etiam Mimorum scriptoribus struthos usur palatur pro virili membro, à passeris salacitate sumpta non minus ratione.

Strychnus, στρυχνός, Herba est, quam Latinè solanū, vulgo solanum vocamus, multas sub se continens species, quas vide sumptræ in dictione SOLANVM.

Studium, dī, n. f. Diligentia, amor, & alacritas ad aliquā rem.
[Ἀλιτρόν mahalál. Ἀλιτρόν haliláb. ἀρούρη Gall. Etude, fauor, so-
ing & diligence. Ital. Studio, fauore. Ger. Ein stets der ernst und istebe
so man an ein ding wendet. Belg. Meestrykent. Hisp. Estudio, fauor.
Pol. Pilnoscy y miel' oscy do reynisnia meiakies ręcey. Vng. Zorgal-
matosság, valanihez valo szerebet. Ang. Diligence, studie, labour, tra-
uelle.] Cic. de Invent. libr. 1: Studium autē est animi assidua &
vehemens ad aliquā rem applicata, magna cū voluptate o-
cupatio, ut philosophiæ, poeticæ. Plaut. in Asin. Vbi quid de-
derā, quasi columbae pulli ore ambae meo Vsque eratis: meo
de studio studia erāt vestra omnia: Vsque adhærebatis: quod
egō jussoram, quod voluerā Faciebatis. Terent. in Hecyr. Vi-
rus esse adversas, æquè studium est, similis pertinacia est. Cæs.
4. bell. Gall. Quidam rebus nostri perterriti, atq; hujus omnī
no generis pugnæ imperiti, non omne cadē alacritate ac stu-
dio, quo in pedestribus uti præliis consueverunt. q; Accipitur
quandoque pro exercitatione. intrādōμε, ἀρούρης. Co-
lum. Et ne singula persequar, ei studio, quod quisq; agere ve-
lit, consultissimum rectorem adhibeat: id est, exercitio, vel o-
peri, vel arti. Terent. in Andr. Quod plerique omnes faciunt
adolescentuli, Ut animum ad aliquod studium adjungat, aut
equos alere, &c. q; Quandoque pro favore seu amore. Salust.
in Catil. C. Syllanum certe scio, quæ dixerit, studio Reipubli-
cæ dixisse. q; Quandoque pro voluntate. Virgil. 2. Aeneid.
Scinditur in certum studia in contraria vulgus. q; Studio ha-
bere aliquid. Terent. in Adolph. Dii vestram fidem! Verum
studione id sibi habeat, an laudi putat, Forte, si perdiditerit
gnatum?

Stūdi'ōsūs. **a.** um. Diligens, assiduus, perseverans. [**T**unc sché-
kédh. **a**vvodáos. Gal. **S**tudie^x. **s**ongneux, diligent. Ital. **s**tudio, dili-
gente. Ger. **G**efüsst oder gefüffen/ersthaftig. Hisp. **E**studio, dili-
gente. Pol. **P**ilni, **d**bal'i. Vng. **Z**orgalmatos, alhatatos. Ang. **D**ili-
gent, **g**iven to studie, **l**aborious.] Cicer. 4. Acad. **H**omo & acutus,
ut Poenus: & valde studiosus & diligens. Idē 4. **V**erit. Vide te
quid potuerit, qui quatuor in provincia **Q**uestores, studiosissi-
mos defensores, propugnatoresque habuerit. Autoxad He-
renn. Ideoque bonis viris & studiosis amicus erat. q Alkjādō
ponitur pro cupido, amico & fautor, quem Gr̄ecos **c**ontra-
s̄lu appellant. [**T**UN chaphets **T**UN obēre. Gal. **C**upide, desirous,
ami, favorable. Ital. **D**esideroso, fauoreuale, amico benevolo. Ger. Ein
gefischn̄er gönner einem ju dienen vad befürdeten ergeben. **M**enfys, füñi-
ner. Hisp. **F**avorable, codicio/s, amigo.] Cicer. de clar. Orat. **E**stet
enim certos sui studiosos. Idem ad Attic. **E**go mei studiosos
habeo Dyrrahachinos. Mem. **C**ęinnæ: Vixi sunt optimi & ui-
similium studiosi, & mei necessarii. Idem de Amic. **N**ec si qui
in eunte aetate venādi aut pilæ studiosi fuerint, eos habere ac-
cessarios oportet, quos tum eddem studio prædictis dñe-
runt. q **A**ccipitur etiam studiosus pro literarum cupido. Ci-
cer. de Opt. gene. Orat. Suscepit laborem utillem studiosus. Plu-
nius Epist. 5. lib. 3: Itaque soleo ridere, quam: me quidam
studiosum vocant. q Hinc fit p̄rstudiosus. Cicet. in Cajon.
Literis Gr̄ecis quarum constat cum perstudiosum fuisse in
senectute.

Stūdiōse, adverb. Diligenter. [arouðð]. Gall. Songneusement, diligemment. Ital. Studiofamente, con diligenza. German. Stügglisch, ernsthaftiglich. Hisp. Estudiofamente, diligētamente. Pol. Dilige, dila-
lie. Vng. Zorgalmatoson. Ang. Diligentie, laboriosie. Et freat
in Heavt. Texētem telam studios ē ipsam offensiliwys. Cidec
Sen. Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt, quos se
gite quoſo studiosc. Libenter studioſeque audire, apud cun-
dem 2. Ver. Studios ē diligenter; aliquid curare, idem. Antic.
Stūdō, des, dui, ditum, Studiū a dhibeo, operam do, labore
impendo. [v]agħad, arrovdaw, arroviex. Gal. Estudier, faire
soin, estude a faire, tascher, mettre peine. Ital. Studiare, adopgar ē far
qualche cosa. Germ. Sich beſteffen; fleiß anwendend; fleißig, eihgen.
Belg. Steersyn. Hisp. Estudiar, dar obra, applicarse con diligencia.
Pol. Dilęscji, prjidadaw, vſie l'nie, vſiesie. Vng. Igékezen rasa, ta-
nulok. Ang. To studie, to giue diligence, to ſpend traſuek. Et freat. Evn.
Quas matres student de nimis humeris effe. Cic. 5. de fin. Seu-
der enim meus audire Cicero, quenām sit istius veteris, quā
commemoras, Academīa de finibus bonorum Peripatetico-
rumq; sententia. q. lungit ut hoc verbū aliquando dativū. Cę-
ſar Comment. 1: Cupiditate regni adductus, novis febus stu-
debat. Non nunquam etiam cum ablativo mediante In. Gel-
lius: Siquis in ea re studebat. q. Interdum & cum accusativo:
& tunc significat cupere & velle. Cic.lib. 5. Epist. Qui si nihil a-
liud studeat, niſi id quod agit. q. Accipitur aliquando stude-
re pro amare, sive favere, cum dativo. arroviex, arroviæ. Ovid.lib. 9. Met. Cui studeat, deus omnis habet. q. Et pro eni-
ti. Cic.lib. 1. Offic. Quorū verò patres aut maiores aliquaque gra-
tia p̄stiterunt, ii student plerunq; in eodem genere laudis
excellere. Laſtan.lib. 3. duo eodē exemplo significantur ejus co-
prehendit. Qui sapientiae studet, utiq; nondum sapit; sed utla-
pere posſit studet. q. Studere cū genitivo. Cic. 3. de Nat. deor.
Parentem habere avarum, illepidum in liberos, difficultem, qui
te nec amet, nec studeat tui. q. Construitur etiam cum accusativo,
cū pr̄positione In. Fabius libr. 10. cap. 2: Poētae & pi-
toreſ in id solūm student, ut describere tabulas mēſurit aci-
neis ſciant. q. Ponitur etiam absolute, pro amare, ſiv favere.
Salust. Neq; studere, neq; odiſſe, ſed minimē irasci decet.
Stūdēbatū, impersonale. Plin.lib. 35. cap. 12: Hic & similitudini-
nem reddere instituit, ante cum quām pulcherrimas facie-
ſtudebat.

Stultus, a, um, *Imprudens*, *improvidus*, *incautus*, *impetus*.
[יְהוָה חֶסֶל הַנְּבָלָה] *evil* [בְּכָבֵד] *nabál*. *muəd̪s*, *diʃn̪s*, *apχwās*. *Gal.*
sot. *Ital.* *scotto*, *hoffe*, *grossolano*, *di poco ingegno*. *Ger.* *Mart.* *unverstüdtig*. *His.* *Bous*, *loco*. *Pol.* *Bl' azen*, *gl' epi*. *Vng.* *Bolond*. *Ang.* *foolish*
or a fool.] *Cic.* 4. *Philip.* *Vt hominem stultum magis etia jasatuet.* *Levius* est enim stultum esse quam fatuum. *Eatus* enim dicitur qui omnino despit. *Afranius*: *Ego stultus me existimo*, *fatuum esse non opinor*. *Insanus* vcrd qui abjecta ratione, cu
furore & impetu omnia facit. *Terent.* in *Eunuch.* *Stultum her*
cle hominem hinc homines prosuls ex stultis insanos facit. *Ci*
cer. ad *Curionem* lib. 7: *Quanquam me non ratio soluū con*
solutarit, quæ plurimum debet valere, sed etiam dies quæ stul
tis quoq; mederi solet. *Horat.* 1. *Ser. Sat.* 5: *Hic ego nō edacem*
stultissimus usq; puellam Ad medium noctem expedito. *Cic.*
Pæto hb. 9: *Stultorum plena sunt omnia*. *Dies stulti, proado*
lescentia. *Tibul.* lib. 1. *Eleg.* 4: *Vidi jam juventem præmeret quū*
seior ætas Mætentem stultos præterisse dies. *Confusione stul*
tum capere, *Cic.* 7. *Verr.*
Stulti *תְּשִׁלְחָה*, *אֲשֶׁר*, *פָּנִים*. *Imprudentia*. [גְּזִיזָה תְּרִזְעָה] *חֶסֶל גְּמֹלָה*

Welsch. Caudum, paucia. Gal. Folie, sotie ou folie. Ital. Pazzia. Ger. Narhett oder Narren. Hisp. Baueria, locura, y poco saber. Pol. Gl'upis, nescio. Vng. Bolonfag. Ang. Foo lishness or follie.] Cic. 2. de Divin. O' delirationem incredibilem! non enim omnis error stultitia est. Idem 3. Tusc. Est enim proprium stultitiae, aliorum vitia cernere, obliuisci suorum. Idem 3. de Orat. Malo indiscrēta prudentiam quam stultitiam loquacem. Plin. lib. 11. cap. 92: Auricularum magnitudo, loquacitatis & stultitiae nota est. Horat. 2. Serm. Satyr. 3: Stultitiae erret, nihilum dicitur, an ira.

Stultus, adverbium. Imprudenter. [δύοπικες, οὐδεδει. Gall. Follement, folement. Ital. Stoltamente, rocamante. Germ. Narisschen, törichtigkeit. Hisp. Con locura, locamente. Pol. Gl'upis. Vng. Bolond. Ang. Foolishlie, without wondome.] Plaut. in Menach. Quæso ignoscas siquid stulti dixi, atque imprudens tibi. Terent. in Heaut. Factum à vobis stulte. Cic. 2. de Nat. deor. Hæc & di- cuptus & creduntur stultissimè, & plena sunt futilitatis, summaque levitatis.

Stultio quium, qui, n. s. Imprudens sermo. [μωρότητα. Gall. Soi maniere de parler, un soi parler, resverie, baverie. Ita. Parole parze. Ger. Ein narrethabung/ narische red. Hisp. Habla de tales bue- ras. Pol. Gl'upis mowa. Vng. Bolond bezed. Ang. Foolish talk.]

Plaut. in Mil. Paratum est dupliciter, ne reprimas totum stulti- loquium.

Stultilo quentia, x. f.p. Stultilo quium. Plaut. Trinum. Paucissimi faxim qui sciant quod nesciunt: occulioremque habeant stultiloquentiam.

Stupa, p.z, vel Stypa, f.p. ut quibusdā placet. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת. Gall. Etapes de lin ou de chanvre. Ital. Stoppa. Ger. Mäschelhanff die groben Linse / oder sauer von hanff/oder staph. Hisp. Etapa de lino o de cannavo. Polon. Knot, cwał'ki odkađajele. Vng. Tépwe, az lemeke alazalo rex. Ang. Härde of hemp.] Linum vile, quod lini cortici proximum est, ut inquit Plinius: à Græco cūtāo, quod stupam significat: vel à stipando, quod ea stipentur: hoc est, obturant rauium rīmæ. Livius 1. bell. Puh. Id sicut in pilo, quadratum stupa circunligabant, lineabantque pice. Idem lib. 8 bell. Maced. Alii cum ardentibus facibus, alii stupam, pi- cemque & mallocolos ferentes tota collucente flammis acie, advenere. Virgil. 5. Aen. -udo sub robore vivit Stupa romens tardum fumum.

Stupēs, a, um, adjec. Quod est factum ex stupa. [στρεψθε. o' στρεψθε. Hisp. Gall. D'estoupe. Ital. Di stopa. German. Auf hanff mäschien/ auf groben wird gemacht. Hisp. Cosa de estopa. Pol. Zmiaszai przede regzjoni. Vng. Tsepwebb'l ralo. Ang. Made of hares.] Virgil. lib. 2. Aen. Subjiciunt lapsus, & stupa vincula collo Intendant. Idem 3. Aeneid. Stupa Raimma manus, te- lisque volatile ferrum Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubescunt. Ovid. 14. Metam. Stupa prærūpit Phrygiz retinacula classis.

Stupariūs, a, um, aliud adjecitivum: [ο' στρεψθε. Gall. Appartenant à estoupe. Ital. Pertinente à stopa. Ger. Das zu dem mäscheli verba gehört. Hisp. Pertenciente à estopa. Pol. Kyanka kora kanopie mässia. Vng. Tsepwebb'l ralo. Ang. Belonging to hares.] ut Stuparius malleus, quo linea tunduntur. [ο' στρεψθε. Gall. Maillet doquoy on bat les estoupes. Ital. Maglio da battere la stoppa. German. Ein hanffschlegel/bieuwestein. Hisp. Maca para malar estopa.] Plin. lib. 19. cap. 1: Mox artefacte tunduntur in saxe stupario malleo.

Stupēs, pes, pui, n. s. Stupidus sum, sensu quodammodo ca- reo. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת hishtachē תִּמְלֵל tamāh תְּרַבָּעַנְהֹרֶת nidham תְּרַבָּעַנְהֹרֶת schamām, aschōd h̄tās i'x, h̄tās i'x, cāwātōpā. Gall. Etre ou de- venir tout estonné. Ital. Stupirsi, esser stupido. Ger. Erstaunet. Belg. Verzaghe' wordt. Hisp. Estar sin sentido y pasmado. Pol. Zdumiewać sieć Vn. Exmet el hagio. An. To be very much astonished or sore abashed.] Tet. in And. Ita postquam adempta spes est, lassus, cura cōf- fecta, stupēt. Cic. 7. Verr. Confirmant ipsi se, quū is etiā tum se- misomnis stuparet. Ovid. 5. Metam. Mater ad auditās stupuit, seu fixa voces. Pers. Satyr. 3: Sed stupet hic vitio: id est, insa- nus est factus vitiis, q̄ iungitur & cum accusativo, significat q̄i cum stupore quo'dam admiror. Virgil. lib. 2. Aenacid. Pars stu- pet innupta d' onum exitiale Minervæ. Cicero 2. de Finib. Hæc quā loqueris, nos Varroes stupemus: tu videlicet tecum ipse ride.

Stupēns, partic. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת hishtachē תִּמְלֵל tamāh תְּרַבָּעַנְהֹרֶת mechomem, haucab'.] Plin. lib. 14. cap. 21: Vini natura non gela, scit, alias ad frigus stupens tantum.

Stupēatio, is, act. t. Stupentem reddo. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת cō- mārē, o' στρεψθε. Gall. Estouner. Ital. Infistupide. Ger. Erstaunet machen. Hisp. Pasmar o' esfantar. Polon. Zdumial im cijnie. Vng. Elsument. Ang. To astonish or abash.] Liv. 5. ab. Vrbe: Privatos deinde luctus stupefecit publicus pavor, postquam hostes adesse nuntiatus erat.

Stupēcio, is, p. afflīvum. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת hishtachē תִּמְלֵל tamāh תְּרַבָּעַנְהֹרֶת schamām, cāwātōpā. Gall. Etre ou des-

neur estonné. Ital. Stupirsi, essere stupido. Germ. Erstaunet werden. Hisp. Estar sin sentido y pasmado. Pol. Zdumiewamſie. Vngar. El almekodom. Ang. To be abashed or astonished.] Seneca Thycete: Fratris aspectu stupefactus hebit. Virg. 4. Aen. & ingenti motu stupefactus aquarum. Idem 5. Aen. arrestæ mentes, stupefa- & taque corda Iliadum.

Stupēſcois, Stupēſio: hoc est, stupidus sio. Cic. 3. de Orat. Inci- dat, aspiciat, admiretur, stupescat.

Stupēdūs, da, stupidum, Quandoque pro stupefacto, quando- que pro stulto accipitur. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת hishtachē תִּמְלֵל nidham תְּרַבָּעַנְהֹרֶת mechomem, aschōd h̄tās i'x, i'x, cāwātōpā. Gall. Estoudi, estonné, stupide, gros sot. Ital. Stupido, stupefacto, paſſo. Ger. Erstaunet/oder toll. Belg. Verzaghen. Hisp. Pasmado o' esfan- tado, loco. Pol. Gl'upi, sepi, zdumial'i. Vng. bolond tom̄pa. Ang. A dullard, asheaded.] Plaut. in Epid. Quid stas stupida? quid ta- cces? Terent. in Prolog. Hecy. Ita populus studio stupidus in funambulo animum occuparat. Cic. de Fact: Zopyrus phy- siognomia studipum esse Socratem dixit, & bardum. Idem in Paradox. Aeronis tabula te stupidum detinet. Ad Heren. lib. 4: Omnes stupidi timore obmutuerunt. Plautus Pœnulor: Misera timo quid hoc negotii sit mea soror: Ita stupida sine animo aſto.

Stupēdūtās, atis, f.t. Stupor. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת schammah, ai' uod noia. Gall. Große besterie ou bestife, stupidité. Ital. Stupida. Ger. Idile/vnver- stand. Hisp. Esfismo, esphant. Pol. Zdumienie gl'upiwo. Vng. Go- rombasag, tempasag. Ang. Dullardus, astounishment.] Cic. 2. Philip. In quo primū incredibilē stupiditatē hominis cognoscite. Stupōr, oris, m. t. Stupidas. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת schammah, ix'stōis, ix'wāngis, w'eras. Gall. Estounement, grosse bestise fante d' entendement. Ital. Stupida, stupore. Ger. Erstaunung aller siünen. Belg. Verzaggen- heit. Hisp. Esfimo, esphant. Polon. Zdumial'sci, odłapienie od roguu. Vngar. Bolonfag. Ang. Dullardesse, astounishment.] Cic. in Pison. Pauci ista tua lutulenta vitia neveramus, tarditate in ingenii, stuporem, debilitatemque lingua. Idem pro Domō sua: Eamque animi duritatem, sic ut corporis (quod quum urit, non sentit) stuporem potius quam virtutem putare. Virg. 3. Georg. - oculos stupor urget inertes. q̄ Est & admirationis species, ex magitudine miraculi proveniens, ita ut etiam impediatur sensus ab investigatione cause miraculi apparentis. Stuprum, pri, n. s. Omnis scortatio & illicitus concubitus: [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת nebālāh: תְּרַבָּעַנְהֹרֶת naaphioph. μαριχαία. Gall. Violation & corruption d'une femme, paillardise. Ital. Stupro. Ger. Hurey/vnjlithche beſchlaſung eines Weibobitbō. Jungfrauwen/oder Weyber schendung. Belg. Hoerere. His. Fuerca hecha à modo a mo- ca donzella. Pol. Wselyaki kureštvo. Vng. Paraznasag. Ang. Whoredome, aduoutry, defouuring of a virgin.] Cic. in Tute. Stupra- dicō, & cotruptelas, & adulteria, incesta deniq; Idem pro Mi- lone: Cleidius cum sorore getmana nefarium stuprum fecit: Ovid. 1. de Arte: - quid blanda voce moraris Autorem stupri Deidamia tui? Cic. pro Domō sua: Qui non solum asperci: sed etiam incesto, flagitio & stupro polluit cæremohias. Hæc tamen differentia inter stuprum & adulterium sapere obser- tur, ut adulterium dicatur in nuptiam, stuprum in virginē aut viduam: autor est Modestin. 1. iōi. D. de verb. sign. q̄ Aliquando stuprum ponitur pro turpitudine, ignominia seu dedecore, quam v̄ḡr, Græci vocant. Naevius apud Fest. Seq; perire ii mavolunt ibide, quam cum stupro recte ad suos populares. Stupro, as, act. p. Vitio, stuprum inferd. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת hinnah. μαριχαία. Gall. Corrompre fille ou femme, avoir la compagnie de fille ou femme, la violer. Ital. Stuprare, ritare, violare suerginare, tor la virginità, sfor- zare. Ger. Ein Weibobitbō beſchlaſten/vn ſtādē ſci/ob verſell. Belg: Wan der eeren ſetten. Hisp. Forcar moco o moça donzella, defuigar, cor- romper virgin. Pol. Gwalcje bial' a g'lowe. Vn. Zeplisitem. Ang. To deflower a mayde, to committ aduentre.] Plaut. in Aul. Is adolſcē- tis illius est avunculus, Qui illā stupravit noctu Cereris vigiliis. Cic. 2. de Fin. Stuprata per vim Lucretia à regis filio, testa- ta cives ſeipsa intererit. Vatinius ad Cic. lib. 5: Hominem unū oronium crudelissimum, qui tot ingenuas matres familiās stu- pravit. Cic. 5. de Finib. Qui interficeret filiam ne stupraretur: q̄ Hujus compositum Conſtrupro, de quo ſuprā ſuo loco,

Stuprātor, oris, verbale, m. t. [תְּרַבָּעַנְהֹרֶת mehannah תִּמְלֵל zonē. Διαρ- εγόντις, μαριχαία. Gall. Corrompeur de filles ou femmes. Ital. Violatore di donne. Ger. Ein Weyber oder Jungfrauwen schwetet. Hisp. Forcador de doncellas. Pol. Gwalcje bial' ichg'ow. Vn. Parazna. An. A defouurer of women.] Quint. lib. 7: Stuprator an decē mil- lia dare debeat, que p̄ea huic criminis constituta est Seneca Hippol. Hic dicet enīs, que tumultu territus Liquit stuprator: Stuprōſus, pen. prod. adjec. [ο' Διαρεγόντις, μαριχαίας, αφρο- θασικός. Gall. Grand corrompeur de femmes. Ital. Gran violatore di donne. German. Weyber oder Jungfrauwen schwetet. Hisp. Forcador de doncellas. Polon. Pel' ni kureštwa. Vngar. Paraznakodó. Ang. Geuen to adouuirse and whoredome.] Val. Max. lib. 6. cap. dē Pudicitia: Metellus quoque Celér stuproſe mentis acer puni- tor extiuit:

Stūprē, adverbium. Antiquissimi dixerunt pro turpiter: ut in Nucle carmine apud Festum: Fœdè, stupreque castigot. *νικηθείσης.* **Stūrnūs**, n. m. f. Avis genus latris notus. [οὐρανὸς ἄρνης. Gall. Vo estourneau. Ital. Storino, stornello. Germ. Eis star. Hisp. Estornino. Pol. Drog. Vng. Sergeley. Ang. A star or starling.] de quo sic scribit Plin. lib. 10. cap. 14: Sturnorum generi proprium ceteratum volare, & quodam pilâ orbe circumagi, omnibus in medium agmen tendentibus. Mart. lib. 9: Nunc sturnos inopes, fringillarumque querelas Audit, & arguto passere vernat ager.

Styglīus. Vide STYX in PROPRIS.

Stylobatēs, taz. [στυλοβάτης. Gall. Le pâtit où la pate d'une colonne, sur quoy est assise la base. Ital. La base d'una colonna. Ger. Ein Fußblatt einer Säule. Hisp. El cimiento o caja de columna. Pol. Pien nakiem sił ustawiaia. Vngar. Az oxlop alat valo kb. Ang. The ground or foundation of a pillar.] Lapis, & quædam velut basis supposita columnæ, cui innititur scapus. Parietes autem sive fundamēta, quibus stylobatæ sustinentur, stereobatæ appellantur. Varro lib. 1. de Rust. cap. 13: Cohortes in fundo magno duæ aptiores: una ut interdui compluvium habeat lacū, ubi aqua saliat, qui intra stylobadas quum venit, sit semipiscina. Boves enim ex aratro æstate reducti, hic bibūt, hic perfunduntur. Id ē li. 3. cap. 3: Subter columnarum stylobatæ est lapis à falere pedem & dōcante altus.

Styliūs, m. f. [στύλος hammūd'. g̃. & Gal. Vne colonne. Ital. Colonna. Ger. Ein saul Bel. Ein pilaar/een stiel. Hisp. Columna. Pol. Stup. Vn. Oxlop. An. A stile, a maner or forme in wordes or writing, or any sharpe thing at the end lik a pillow.] Græca vox est, columnā significans: unde epistylum, insulæ, capitellum quod super columnæ scapus locatur. q Accipitur item stylus pro graphio quo in albo: id est, in ceratis tabulis antiquitus scribatur, ut nunc in libellis lignis, vel codicillis mercatores scribunt. [Gall. La tombe de quoy on escriuoit iadu sur tablettes. Ital. Stilo da scrivere. Ger. Ein schreibgriffel. Hisp. El punçón para escriuir en tabillas. Pol. Grafka do pýssania. Vng. Iro pensa.] Plin. lib. 34. cap. 14: Et stylo scribere institutum est, ut vetustissimi autores prodiderunt. q Stylus etiam dicitur structura orationis, ac modus dicendi. [χειρός. Gall. La maniere d'escrîre ou compoſer. Ital. Foglio de scrivere. Ger. Die form / vnd weiß zu reden/oder zu schreiben. Hisp. El estilo y manera de escriuir. Pol. Spisobmawienia albo pýssania. Vng. Az irásnak forma, modja.] Terent. in Prolog. And. Sed tamen dissimili oratione sunt factæ, ac stylo. Vbi Donatus: Oratio in sensu, stylus in verbis, oratio ad res, stylus ad verba. q Accipitur item stylus pro ipia scribendi exercitatione, & meditatione. Cic. 1. de Orat. Stylus optimus & præstantissimus dicendi effector ac magister. q Stylus præterea dicitur quicquid vel ligneum, vel ferreum, aut alterius materiæ acuminatum est ad columnæ similitudinem. Col. lib. 11. cap. ult. Deinde eas confecto æquinoctio infra terram separe & ligneo stylo laxatis, vel ferula medullis, stercus immittere, atq; ita semina cucumeris inserere. q Stylus præterea pro vellicatione ac reprehensione aliquando accipitur, quæ scriptis & inventiis libellis fieri solet. Plin. in præfat. operis: Quod si hoc Lucilius, qui primus condidit stylus nasum, dicendum libi putavit. Censorius stylus, apud Cicero. pro Cluent. q Accipitur etiam stylus pro radice recta, & oblonga ad stylis: hoc est, columnæ similitudinem. Col. lib. 5. cap. 9: Omnis autem nux unā rancùm radice mittit, & simplici stylo prorepit.

Stymmā, n. t. [στύμμα]. Ger. Das ist so verbleibt/nach dem etwas abgesyrte ist worden: sonderlich das von wortreichem studen in töftlich di vermischt ist. Est spissamentum, & dormitura unguenti ex odoramentis constans. Plin. lib. 13. cap. 1: Ratio unguenti faciendi duplex, succus, & corpus, ille olei generibus ferè cōstat, hoc odorum: hæc stymmata vocant, illa hedysmata. Dicitur stymmata δέ τοῦ στύμματος, quod est stringere, seu condensare. **Strypterīa**, x. Alumen. Græcè στρυπτή. L. 3. D. de reb. eor. qui sunt sub tut. Si lapicidinas vel quæ alia metallia pupillus habuit, strypterizæ, vel cujus alterius materiæ. Hotom. **Stypticus**. [στυπτικός. Gall. Refrarrant, restreintif Ital. Stictico. Ger. Stoffend. Hisp. Co/a que restrine & aprieta. Polon. Zatykaiac. Vng. Szorito. Ang. That hath vertue or force to bind or to constipate.] Astringens: hoc est, densandi seu astringendi vim habens: δέ τοῦ στύμματος, quod est astringere, seu densare. Plin. lib. 14. cap. 13: Inter medicamenta quæ styptica vocant, nihil efficacius rubi mora fermentis radice decocta in vino ad tertias partes. Idem lib. 21. cap. 23: Quæ ex his phœnicium colorem habet, radice contrita, quicunque animalium imposta, ulcerum habet stypticam vim.

Styrax, acis. m. t. [στύραξ. German. Das wolgeschmackt Gammlis so die Apotheker storacem calamitam nenan] Arbor est cotoneæ malo similis, fructu majore quam avellana, specie candidi pruni: ex qua manat liquor eiusdem nominis, coloris flavi, solidi, resinosi, albicanibus fragmentis, odoris perseverantis. Hoc officinæ storacem appellant. Plin. lib. 12. cap. 17: Ex

Syria revehunt storacem, acri odore ejus in focis abigenus suorum fastidium.

S ante V.

Suādēo, des, si, sum, act. f. Autorum, persuader, hortor. [συναπτάνω παραγγέλλειν. Gall. Suader, exhorter, faire remonstrance, & acher & induire à faire quelque chose. Ital. Suadere, effortare, indurre, persuader. Ger. Räthen, vermanen. Belg. Raden met redenen wijs maken. Hisp. Induzir con razones, exhortar. Polon. Radzi, napominam. Vng. Tanacsul adom. Ang. To persuade or consaile. j Plaut. Milit. Nam si honeste censeam, te facere posse suadeam. Cic. Valerio lib. 13: Hæc eos spectant, ut te horter & suadere: reliqua sunt quæ pertinet ad rogandum. q Suadere legem, est populum ad accipiendam legem adhortari. Nam quum lex esset recitata in comitiis antequam populus suff. agia cerebar, potestas dabatur suadendæ legis, & dissuadendæ. Cic. de Senect. Quum legem Yoconianam magna voce, & bonis lateribus susistim. q Transfertur ad res inanimatas, quæ tum suadere dicuntur, quum rei alicuius facienda nobis præbent occasionem. Ovid. lib. 1. Amor. Eleg. 6 Nov & amor, vinumq; nihil moderabile suadent. Virg. lib. 2. Aen. suadentq; cadentia sydera somnos. Ovid. 2. Fa. Jamq; ubi suadebit placidos nox humida somnos. Suadēla, lzx, peu. prod. f.p. Dicitur suasio. [παραγγελία Gal. Persuasion. Ital. Persuasion. Germ. Veredung, rhatgebung. Hisp. Induimiento con razones. Pol. Radjenie. Vng. Tanacs adas Ang. Persuasion or consaying.] Plaut. in Cist. Jam perducet am illam ad mea suadela. Horat. 1. Epist. videtur Suadclam accepisse pro dea, persuasionis, quæ & Suada dicitur: At bene numatum decorat suadela, Venusque.

Suādiblē, quod suaderi facile potest. παραγγέλλει. Inde suadibili- ter. Adverb. παραγγέλλει.

Suāsor, oris, verb. m. t. Qui suader, autor. [συναπτών, αἴρειν, παραγγέλλει. Gall. Qui tasche à induire & persuader, exhortare. Ital. Effortatore. Ger. Ein rhatgeber. Hisp. Induendor con razones. Pol. Radzja. Vng. Tanacs ado. Ang. A persuader or consayler.] Cicero. 3. Offic. Atq; hujus deditioñis Posthumius ipse, qui debebatur, suasor & autor fuit.

Suāsio, onis, verbale, f. t. Actus ipse suadendi, adhortatio. [παραγγελία, αἴρειν, παραγγέλλει. Gall. Suasion, induction, exhortation. Ital. Effortatione, persuasione. Ger. Ein rhatgebung/rete manung. Hisp. Induimiento con razones, obra de induzir a si. Pol. Radjenie. Vngar. Tanacs ada. Ang. Persuasion, alluring to do any thing.] Cicero. in Orat. Tales suasions qualem Isocrates fecit Panegyricum.

Suāsoriūs, a, um, Quod ad suadendum pertinet: ut Suasorium munus: id est, officium suadendi. [συναπτών, αἴρειν. Gall. Suasoir, qui fert à suader ou induire à faire quelque chose. Ital. Effortario, cosa che serve à persuadere. Germ. Das zu dem rhatgeben gehört. Hisp. Cosa para induzir a si. Pol. De radjeusa prynaljac. Vng. Tanacs adasra valo. Ang. That serueth to persuade.] Suasorium genus causæ, rhetoribus idem est quod deliberativum, quo sciaret aliquid suademus vel dissuademus. Quintil. in proposito libri 6. t. 2. Suasoriis accedere, tertiam partem ex coniectura, possitne fieri, an esset futurum quod deliberaretur.

Suālternīcum, Philæmon elecītum fulvum appellavit, crediditq; adud Scythas è tellure effodi, referente Plinio lib. 37. cap. 2. Quod tamen falsum esse satis constat ex iis quæ supra annotavimus in dictione ELECTRVM.

Suāmēt, Vox composita ex ablativo sua, cum syllabica adjunctione metidem valens quod sua ipsius. τὴν ιατρὸν, τὴν ιατρῆσαι. Plin. lib. 10. cap. 59: Anseres suamet vi colla sua abrumunt.

Suāpē, & Suopte, voces sunt compositæ ex ablative sua, & suo, cum syllabica adjunctione, pte: idem q; signifi. aut quod suamet, & suomet: ut suapte sponte: id est, sua ipsius sponte: suopte nutridit est, suo ipsius nutu [ωπέρων. Gall. Desantare proprie. Ger. Bonjhm sebs Belg. Van seys.] Cicero. 1. Tusc. Terrena & humida suopte nutu, & suo pondere ad partes angularis in terram & in mare feruntur.

Suārīs, Vide S VS.

Suāsūs color. Pullus & impluviatus. Legitur & suasum, substantivum, neut. gen. [στύραξ. Gall. Noir, ensumé. Ital. Fuso nero. Germ. Schwarze farb/ rauchfarb/dunkelfarb. Hisp. Negro de bollin. Pol. Ciemna farba. Vng. Fekete farba. Ang. Black colour, or dunne.] Plaut. in Truc. Quia tibi suaso infecisti propudiola pallium. q Suasum (inquit Festus) color appellatur qui fit stilicidio sumoso in vestimento albo.

Suātīm. Vide S VS.

Syavīr suavitas. Vide S AVIVM.

Suavis, suave, om. t. Dulcis, jucundus, gustu sive odoratu gratius: nam ad hos duos sensus propriè pertinet. [Πλίνιος ηδύς. Gall. Doux, souef. Ital. Soave, dolce. Ger. Süß, lieblich. Hisp. Co/a suave è que da delectacion. Pol. Sl'oak, miel. Vngar. Edes, kedues. Ang. Sweet, pleasant.] Sapores enim & odores suaves dici-

ves dicimus, qui blanda quadam voluptate gustandi, odo-
randive seculum afficiunt. Virgil. 4. Georg. Verum ipsa foliis
natos, & suavibus herbis Ore legunt. Idem 2. Acrog. Sic po-
site quoniam suaves miscentis odores. q Per translationē tamē
& alii rebus accommodatur, ut idem ferē sit quod suundū
& amēnum. Cic. ad Cælium lib. 2: Nam & honorificus in me
Confidit, & suavis amicus. Idem ad Sulpitium lib. 13: Tum
pro familiarī consuetudine sēpē ex me audierat quām suavis
est inter nos, & quāta conjunctio. Horat. 1. Serm. Satyr. 10:
at sermo lingua cōcinnus uirāq; Suavior. Cic. pro Cor. Balb.
Cemes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur.

Suavitātēs, atq; f.t. Dulcedo, iucūditas. [ΤΡΙΝ μόθεκ(vcl)μίθεκ.
άδην. Gal. Douceur, suaveté. Ital. Suavità, dolcezza. Ger. Süßigk-
heit, süßigkeit. Hisp. Suavidad, dulcura. Pol. Śl. odkosz, wdzięcz-
nośc. Vng. Edeség, kedveség. Ang. sweetesse, pleasantness.] Plin.
lib. 10. cap. 19: Ut non sit dubium hanc suavitatem præmon-
stratam efficaci auspicio. Cic. ad Attic. lib. 6: Miram in eo pie-
tatem, suavitatem, humanitatemque perspexi. Idem Appio
Pulchro libro 3: Sic enim tibi persuade, carissimū te mihi esse,
cum propter multas suavitates ingenii, officii, humanitatis
tum. Idem 2. Philip. Quidam morbo aliquo, & sensus stupore,
suavitatem cibi non sentiunt.

Suavitudē, inis, f.t. Suavitas. Autor ad Herenn. lib. 3: Quoniam
igitur res ēdem vocis similitudini, & pronuntiationis sua-
vitutini prosunt. Plaut. Stich. Age multa mea, suavitudo falsa.
q Horum contraria sunt, insuavis: id est, austerus, asper, inju-
cundus, inamoenus: & insuavitas, & insuavitudō, iucūditas,
inamoenitas, voluptati contraria.

Suaviter, adverbium, iucundē. [άδης, γλυκύς. Gall. Doucement,
souvenement. Ital. soavemente, dolcemente. Ger. Süßigk-
heit, süßigk-heit. Hisp. Suavemente. Pol. Śl. odcie, wdzięcznie. Vng. Edesen, kedvesen.
Ang. sweetlie, pleasantlie.] Cicero. 4. Acad. Veruntamen video
quām suaviter voluptas sensibus nostris blandiatur. Horat. 1.
Serm. Satyr. 9: Accurrit quidam notus mihi nomine tantum,
Arrepreaque manu, Quid agis dulcissime rerum? Suaviter, ut
nunc est, inquam. Idem 2. Serm. Sat. 8: Et leporum avulso, vi
multo suavius armos, Quam si cum lumbis quis edat. q Su-
avē, pro suaviter. Virg. 3. Acrog. Et suave rubens hyacinthus.

Suāviloquēns, om. t. Qui suaviter loquitur. [ιδύλλος Θ. Gall.
Qui parle doucement. Ital. Chi parla dolcemente, chi ha dolci parole.
Ger. Süßredet süßlich redet. Hisp. El que habla suavidades. Pol.
Wdzieczniomowiaci. Vngar. Edes beszedwo. Angl. That speaks
sweetly.] Cic. de Clar. Orat. ex Ennio: Additur orator Cornelius
suaviloquenti Ore Cethegus.

Suāviloquēntia, z, f.p. Orationis suavitas. [ιδύλλος. Gall.
Doux parler. Ital. Dolce parlare. Ger. Süßredenheit, süßigk-heit der
red. Hisp. Dulce y suave hablar. Polon. Wdziecznosc, wmejcie.
Vngar. Edes beszedwo. Ang. Faire and sweet speech.]

Cic. de Clar. Orat. Et oratorem appellat, & suaviloquentiam
tribuit.

Suāviloquēns, a, um, idem quod suaviloquens. [ιδύλλος Θ. Lu-
cret. lib. 3:

Quod quoniam docui, nunc suaviloquis age paucis
Versibus ostendam corpuscula materia!

Ex infinito summam rerum usque tenere.

Suāvium, vii, n. f. Quod & favium dicitur per detractionem
literaz, Osculum, sive basium voluptatis, vel gaudii causa da-
tum. [ΤΡΙΨΑ ne schikah. φίληση. Gall. Un baiser. Ital. Bacio.
Ger. Ein sanftster kuss oder schmück. Hisp. Beso como de enamorados.
Pol. Pasjałownie. Vng. Tisz. Ang. A kiss.] Horat. Epod. 3:
Manum puella suavio opponat tuo. Cicero. Att. libr. 16: Atticæ,
quoniam hilarula est, meis verbis suavium des. q Meum su-
avium, amantium blandimentum est, quemadmodū Mea vita,
Mea voluptas. Terent. Eynuch. Thais, meum suavium.

Suāvolum, oli, diminut. n.f. [τὸ φιληγένος. Gall. Un petit bai-
ser. Ital. Piccolo bacio. Germ. Ein schmäcklin. Hisp. Pequeno beso.
Pol. Małecząstka. Vng. Tiszokoska. Ang. A little kiss.] Catul.
Suavolum dulci ambiens ambresia.

Suāvatio, verbale, f.t. [ΤΡΙΨΑ ne schikah. φίληση, ικανοφίλη-
ση. Gall. Baisement amoureux. Ital. Esso esto di baciare. German.
Rüffung. Hisp. Obra de besar, besamiento de enamorados. Polon.
Pożałowanie. Vng. Tiszokol. Ang. Kissing of lovers.] Gell. libr.
18. cap. 2: Suavitationes puerorum & puellarum.

Suāviōris, aris, & Savior, Suavium do, cum voluptate, aut pra-
gaudio oscular. [ΤΡΙΨΑ ne schikah. φίληση. Gall. Baiser. Ital. Ba-
sciare. German. Russen ein guten freudigen tuß geben. Hisp.
Beser. Polon. Ciel use. Vngar. Meg tiszokolom. Ang. To kiss.] Catul. ad Vorarium: Lucidū os, oculosque suavior. Cic. ad
Attic. lib. 16: Atticam nostram cupio suaviari: ita mi dulcis sa-
lus visa est per te missa ab illa.

Suāb, cum ablativo, sive accusativo, Præpositio idem signifi-
cans quod subter, qua tam in compositione utimur, quam in
appositione. [ΤΡΙΠΑ τάχαθ. ων. Gall. Sow. Ital. Sotto. Ger.
Wob. Hisp. Debaxo. Pol. Pod. Vng. Alatt. Ang. Under.] Extra

compositionem modè accusativo jungitur, modè ablativo,
pro ratione mōtus, aut quietis significat̄ per verbum cui ad-
h̄ret. Virg. 8. Aen. Arma sub adversa posuit radiantia queru.
Idem 2. Georg. Sarmata & vallos primus sub testa refero.
q Aliquando ponitur pro In. Virgil. 1. Aen. Nanq; sub ingenti
lustrat dum singula templo: hoc est, in templo. Idem lib. 1.
Georg. -sēpē exiguis mus Sub terris posuitque domos, atq;
horrea fecit. Idem 3. Georg. de cervis: Ipsi in defossis specu-
bus secura sub alta Otia agunt terra. q Aliquando tempus
importat, & accipitur pro circiter, sive per, vel paulo antē.
Virg. lib. 3. Georg. Sub lucem exportant calathis. Liv. lib. 1. ab
Vrbe condita: Vtriaq; legati ferē sub idem tempus ad res re-
petendas missi. Suet. in August. Sub horam pugnā tam arcto
repente somno devictus, ut ad dandum signū ab amicis exci-
taretur. q Aliquādo sumitur pro antē. Virg. 2. Aen. -postesq;
sub ipsis Nituntur gradibus. q Aliquando pro juxta. Idem 3.
Aen. - classemq; sub ipsa Antandro, & Phrygiæ molimur mō-
tibus Idz. q Nonnunquā ordinem importat, idemque valeat
quod pōst. Virg. 5. Aen. quo deinde sub ipso Ecce volat cal-
cemq; terit jam calce Diores. q Composita plerunq; localem
significationem retinent, quæ illi propria est: ut subeo, subji-
cio, suppono, quæ idem valent quod subterjacio, eo, sive po-
no. Virg. 11. Aen. -caudamq; remulcens, Subjecit pavitatem
utero, sylvasq; petivit. q Interdum dimiautioñ: ut subdubi-
to, subrasco: id est, aliquantulum, sive nonnihil irascor, seu
dubito. Est enim (ut Donatus inquit) temperamentum plenæ
pronuntiationis. q Interdum significat super: ut Corpora sal-
tu subiiciunt in equos: id est, superjaciunt. q Interdum prosp-
rē: ut Succedit. q Interdum pōst: ut Subsequor. q Interdum la-
tentē: ut Suppilo. q Interdum sensim: ut Subrepo. q Interdum
adhuc. Liv. lib. 1. ab Vrbe: Tanquam spes subesset. q Habet &
alia significata, quæ suis locis explicabuntur. Componit⁹
autem ferē cum omnibus literis: a, ut Subaro:b, ut Subbībō:c,
ut Succido:d, ut subdo:e, ut Subeo:f, ut Suffero:g, ut Sugge-
ro:h, ut Subhasto:i, ut Subjungo:l, ut Sublevo:m, ut Submo-
veo:n, ut Subnesto:o, ut Subtorio:p, ut Suppono:r, ut Surri-
pi:o, ut Subsanno:t, ut Subtraho:u, ut Subvenio. Sed quoties
subiungit⁹ vocalibus: vel b, d, h, l, n, s, t, remanet b integrat⁹
aliis mutatur b in literam sequentē, nisi in subrideo, subrogo,
subruo: sustineo verō, suspiro, suspicio, sustuli, sustol-
lo, & hujusmodi sine b scribenda sunt, quia nō à sub, sed à sus,
sive sursum cōposita sunt. q Sub corona vēnundari captivi di-
cebantur, quia coronati vendebantur. ων στρατον, Livius 8. ab
Vrbe: Pollia sententia fuit pubere verberatos necari conjugis
ges, liberosq; sub corona lege bellī venire. q Sub dio: id est,
sub ipso celo, & sine testo. [ων αἴρει. Gall. Au descouvre, au
serain. Ital. Al scoperto, all' aere. Ger. Unter bissem himmel. Hisp.
Al sereno. Pol. Podniebem. Vn. ΑΖ egh alat. Ang. In the open ayre.] Locutio est à Græcis tracta, qui lovem Δαι nominant. Varro
de Re rust. cap. 14: Nam & idoneus sub dio symendus est lo-
cus cochlearis, quem totum circum aqua claudas. q Legitur
& sub divo, in eadem significacione. Colum. lib. 1. cap. 8: Nullus dies tam intolerabilis est quo nō moliri sub divo aliquid
possit. q Nonnunquam etiam sub love. Horat. 1. Carm. Ode
1: Manet sub love frigid Venator teneræ conjugis imme-
mor. q Sub jugum mitti dicebantur milites, qui ab hostibus
victi, eam ignominiam subire cogebantur, ut positis armis
per jugum transirent, ων ζύρη, ζύρη. Iugū autem forma erat
hujusmodi, ut duobus tignis erectis, tertium superne incumbere. Qua de re vide plura suprà in dictione IV G V M. q Sub
manu, extempore, statim, sine mora. [πρέπει χειρα, επιχειρει. Gall. De main en main, soudain, sans delay. Ital. Di mano in mano,
subito, presto. Germ. Wey handen oder vorhanden/vnverzogenlich.
Hisp. Qual il tiempo, tal el con sejo luego. Pol. Nie odkl' adnje. Vng.
Hertelen, min giarat. Ang. Frome hand to hand, without delay.] Se-
neca libro 10. Epistol. ad Lucilium: Consilium nasci sub dio
debet, & hoc quoque tardum est nimis: sub manu quoque,
quod ajunt, consilium nascatur. Suetonius in August. Et quid
celerius, ac sub manu annuntiari, cognosciique possit, qui in
provincia quaque gereretur, juvenes primō modicis interval-
lis per militares vias, de hinc vehicula dispositi. q Sub vinea
jacere dicuntur milites, qui sub militari machina, quam vi-
neam vocant, latitantes, in propugnatores hastas, pilâve ejac-
culabantur. Qua de re vide plura infra in dictione VI N E A.
q Sub umbra: id est, sub prætextu, vel quæsiō colore, ων χειρ
χειρα, ων ωφελη. Livius 8. ab Vrbe: Nam si etiam nunc sub
umbra foderis & qui servitutem pati possumus, quid abesse,
quoniam proditis Sidicinis, non Romanorum solum, sed Samni-
tium quoque dicto pareamus?

Suibabsurdus, a, am, adjektivum, Aliquantulum absurdus.
[ων αἴρει. Gall. Assurement absurd & estrange. Ital. Al quanto
bruto, inconveniente, odioso. Ger. Simili ungernicht/miñs/ vñ meh
ungeschick. Hisp. Vñ poco inconveniente, insolitable, indigo de for-
sydo. Pol. Nie prawie gręzni. Vng. Maid hellesen. Ang. Somewhas
ZZ 2 strange

strange or against reason.] Cic. 1. de Orat. Sunt enim illa subabsurda, sed ex ipso nomine sèpè ridicula, nò solum māris per apposita, sed etiam quodammodo nobis.

Subabsurdē, adverbium. [*à temps révolus nre, à la raison.*] Gall. Accusément étrangement & fortement. Ital. Alquanto sciaccamense. Germ. Etwas ungereimtheit. Hisp. Con sonido discordé, locamente en poco. Pol. Nie gręcę. Vng. Hellelewel. Ang. Somewhat strange.] Cic. 2. de Orat. Valde hæc ridetur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurdē, falseque dicuntur.

Subācidūs, a, um, adj. et. Aliquantulum acidus. [ūm̄gos. Gal. Agrer, tirant un peu sur l'agre. Ital. Un poco forte è garbo. Ger. Stimlich oder etwas sauer/sauvete. Hisp. Cosa un poco acida. Pol. Przysmakow. Vng. Marcsavans. Ang. Somewhat sour or tart.] Plin. lib. 12. cap. 25: Ese enim debet lecis, non subacidus.

Subācidūlūs, adj. etivum, diminutivum. [*à temps r. n. t. à temps r. v.*] Gall. Un peu nigret. Ital. Un pochette garbo è agro. German. Ein wenig saueredig. Hisp. Un poquillo azedo. Pol. Kwas/muszonks. Vng. Maid/azanytska. Ang. A little/sour or tart.] Cato de Re ruit. cap. 108. Vinum ponito sub dio, postridie mand gustato: si id lapet quod in dolio est, scito id duraturum: subacidulum non durabit.

Subāccuso, as, are, act. p. Pro nonnihil & leviter accuso. [*à temps r. p. d'après r.*] Gall. Accusément accuser, blasmer en quelque force. Ital. Quasi accusare. Ger. Zumtheit entlasten/ minder vñb mehrl beschuldigen. Hisp. Accusar un poco. Pol. Oskarjam. Vng. Kevesedőlom. Ang. To accuse and blame for a small cause.] Cic. pro Plancio: Sed sunt hæc leviora: illa verò graviora & magna, quod meum discessum, quem sèpè deflebas, nunc quasi reprehendere & subaccusare voluisti.

Subāctūs, sta, etum, Vide **S V B I G O**.

Subāceratum aurum, n. f. Quod foris quidem aurum ostendit, intùs autem es occultat. [*à temps r. g. g. v. o. r.*] Gall. Or sur du cuivre. Ital. Oro che ha rame sotto. Germ. Gold vnder weichem Erz bedeckt ist/gverguet Erz. Hisp. Oro sobre cobre. Pol. Pojoc goni na mosia: iu. Vng. Aranias rex. Ang. Gold by outward appearance, and other metall within.] Peri. Satyr. 5: tibi recto vivere talo Ars dedi, & veni speciem dignoscere calles, Nequa sub ærato mendosum tinniat auro. q Hinc proverbiali in metaphora hominem virtutum prætextu vitia occultantem, aurum subæratum vocamus.

Subāgito, tas, act. t. Subens fodiendo aro. [*à temps. Gall. saouer, elemener, emouvoir.*] Ital. Canevare. Ger. Unden für trenben. Hisp. Sovajar. Pol. Odespodzorje. Vngar. Alat zantok. Ang. To grope or be busy with one.] q Vnde per translationem subagitate dictis aliquem, est multis verborum lenociniis allestare & commovere. Plaut. in Cistel. Subagito blandis & benedicis dictis.

Subagrestis, subagreste, om. t. Aliquantulum agrestis. [*à temps r. gall. Quelque peu rustique.*] Ital. Un poco seluatica, un poco brusco. Ger. Ein wenig bearbeit. Hisp. Cosa un poco campesina. Pol. Les grubi, nre obiqzains, barda. Vng. Maid parax. Ang. Somewhat uplandish or rusticall.] Cicet. de Clar. Cotta, quia se valde dilatandis literis à similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum, alia quidem quasi inculta & sylvestri via ad eandem laudem pervenerat.

Subābico, as, are, Subalbidus sum. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Tisser sur le blanc blanchir quelque peu. Ital. Imbianchire alquanto. Ger. Minder vñ mehr weiß seyn/sich aus die weisse ziehen. Hisp. Blanquear un poco. Polon. Bielecje. Vng. Feierstem. Ang. To be somewhat whyte.] Varr. 3. de Re rust. cap. 9 Rostro brevi, acuto, oculis ravi, aut nigris, palea rubra, subalbicanter.

Subālbidūs, a, um, Aliquantulum albidus. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Blanchastre, quelque peu blanc. Ital. Alquanto bianco. Germ. Weissicht Hisp. Cosa un poco blanquesina. Pol. Bial'awi. Vng. Feieres. Ang. Somewhat whyte.] Plin. lib. 21. cap. 25: Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotano similia.

Subālariis, subalare, Quod sub aliis est. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Qui est sous les astiles ou ejelles. Ital. Che è sotto le ale. Germ. Das vor der den fechten ist als die pflaumfäderen. Hisp. Cosa que es debajo las alas. Pol. Pod krydiani. Vng. Hon a ly galia valo. Ang. That is under the wings.] Vnde s. subit Lampridius: Heliozabalum solitum tuuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culicetas.

Subālpinus, a, um, Quod est sub Alpibus. [*à temps r. g. à pu.*] Plinius lib 29 cap 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus subalpinis plurima q Italia subalpina, quam hodie Pedemontanam regionem appellant. Idem lib. 16. cap. 11: Nec nisi in paucis locis Subalpina Italizæ.

Subāmārūs, adj. et. In amaritudinē nonnihil declinans, paullum amarus. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Un peu ou aucunement amer. Ital. Amareto. Germ. Bitterichtig/ das si è unff bittere geucht. Hisp. Un poco amargo. Pol. Przygorzajym. Vng. Maid keferwe. Ang. So-

methat bitter.] Cicero de Fato: At quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, ut alios dulcia, alios subamara delectent.

Subāquēūs, subaquea, subaqueum, Quod sub aqua latet: [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Sons eau. Ital. sotto aqua. Ger. Unter dem wasser getegen Hisp. So la agua. Polon. Podwodni. Vng. Viakalas vela. Ang. That is under the water.] ut Scopulus subaqueus.

Subāquillūs, a, um, adj. et. Subfuscus. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Un peu ou aucunement roux, ou obscur. Ital. Obscurato. Germ. Schwergemb. Hisp. Un poco negro y escuro. Pol. Czarnawy. Vngar. Fekete zöve. Ang. Somewhat brown of colour.] Plaut. in Ruden. Eja corpus cuiusmodi Subvolturium? Illud quidem subaquilum volui dicere.

Subārgūtūs, a, um, Aliquantulum argutus, à quo diminutivum Subargutulus, apud Gell. lib. 15. cap 30: [à temps r. g. à pu.] Gall. Subtil, sophistereau. Ital. Sittile, ingenioso. Ger. Etwa wenig spitzfundig/vnd subtil Hisp. Agudo y ingenioso. Pol. Subtil. Vng. Tudakos, ukojska. Ang. Somewhat subtil.]

Subarmaliā sunt vestimenta ut saga, quibus arma superinduuntur. [*Vng. Panczelruha.*] Spartianus in Severo: Prætorianum cum subarmalium inermes sibi jussit occurrere.

Subāro, as, penult. corr. act. p. Subetus arando terram moveo. [*à temps r. gall. Sarfouir, faire par dessous.*] Ital. Arare di sotto la terra. Ger. Bodeterræ Belg. Omplegeren. Hisp. Arar debaxo la tierra. Pol. Odespodzorje. Vng. Alat meg zantom. Ang. To plough or till up the ground under.] Plin. lib. 16. cap. 27: Idem quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celestiora neglectis.

Subārātō, & Subarator, verbalia. Plin. lib. 17. cap. 24: Vel etiam subarator imprudens luxavit radices [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Sarfouir, qui fait par dessous. Ital. Arator di sotto la terra. Ger. Ein aracter der wol vnden fur erret. Hisp. El que ara debaxo la tierra. Pol. Odespodzorje orante. Vng. Alat zanto. Ang. Aulling up of the ground.]

Subārrōgāns, antis, om. t. Aliquantulum arrogans. [à temps r. g. à pu.]

Subārrōgāntēr, adverbium. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Un peu arrogant. Ital. Con alquanta arrogancia. German. Etwas vorsätzlich/ein wenig stolzlich/ stolz. Hisp. Un poco presumptuosa y soberbiamente. Pol. Kes hardzie, nadecke. Vngar. Kevesen. Ang. Somewhat arrogantie.] Cic. 4. Acad. Vereor ne subarroganter facias si tuam dixeris.

Subālscūlto, as, are, act. p. Leviter & quasi prætereundo asculo. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Entreouyr, ouyr un peu, entendre une partie de ce qu'on dit. Ital. Auscoltare di nascondo. Ger. Heimlich ein wenig aussössen/in einem färgehn losen. Hisp. Escuchar de secreto. Polon. Zad'ichiawm. Vng. Fül heggel halgatom. Ang. To hear a little as in passing by.] Plaut. in Miltæ: Tace, subauscultamus ecqua de me fiat mentio. Cic. lib. 2. de Orat. Subauscultando tamen exciperem voces eorum, & procul, quid narrarent attendere. Ideo Attico libro 10: Omnes enim *xerγαστοι* videntur subauscultare quæ loqueris.

Subbīslīlīcānūs, adj. etivum, Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur: ita enim interpretatur Priscianus. In basilica nanque negotiations & publica consilia trahabantur, & iudicia queque in basilicis fiebant. Plaut. in Capt. Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Subbībo, bis, pen. cor. n. t. Aliquanto liberalius bibo, & subinebrior. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Boire aucunement. Ital. Bevere poco. Germ. In günstiger viele trinken/ männchen. Hisp. Un poco beber. Polon. Podpyam sobie. Vng. Meg ixom magam. Ang. To drink somewhat liberalie.] Plaut. in Trucul. Qui improbus est, sive subbibit, sive adeo caret temere, Tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Nerone, cap. 30: Si paulùm subbib. sicut.

Subbīlāndīör, iris, iri, act. q. Paululüm & leviter blandior. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Blandir aucunement, amignoter. Ital. Accare, Zare alquanto, un poco. Germ. Lieblosen/ärteln. Hisp. Halagaz un poco. Pol. Przyophiliebam. Vngar. Keuffi bizelkedem. Ang. To speak somewhat faire, or to flater a little.] Plaut. in Casina: Non matronarum est officium, sed metetrixum virus alienis, Mihi, subbländirer.

Subcærūlūs, adj. et. In ceruleum colorem declinans. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Blaffart, tirant sur le bleu, asuré. Ital. Alquanto giale d'azzurro. Ger. Stich auf himmelblau ziehend. Hisp. Un poco azul, escuro. Polon. Modrawi. Vng. Kék zöve. Ang. Somewhat blue.] Cels. lib. 6. cap. 5: In ea pares portiones sunt myrobalani, magnatis, crere cimoliz subcærulæ, sucum amararum, &c.

Subcāndīdūs, adj. etivum, Ad colorem candidum nonnihil accedens. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Blanchastre, un peu blanc. Ital. Alquanto candido. Germ. Minder vñ mehr weiß/weisicht. Hisp. Un poco blanco. Polon. Bial'awi. Vngar. Feieres. Ang. Somewhat white.] Plinius libro 27. cap. 8: Folia bovis linguae similia, minorata, subcandida.

Subcēntīrō, onis, m. t. Qui Centurionis vices gerit. [*à temps r. g. à pu.*] Gall. Lieutenant de Centurier. Ital. Lucentino/ super continuo.

combustus. Germ. Ein Underhauptmaß über hundert. Hisp. Que tiene el lugar del capitán de cien armados. Polon. Porwgnik nad siem plaujow. Vng. Vice Zarakos. Ang. A lieutenant under the centurion or captain of an hundred.] Liv. 8. ab Urbe: Romano haud satis fiducia viribus; permissum erat ab Consulibus, ut subceuturorum sibi quem vellet legeret, qui tutaretur cum ab uno destinato bolte.

Subcerniculum, li. n. f. Farinarium cribrum, quod sit è setis equorum: [χρυσός. Gall. Bluseau, tamis. Ital. Sedauro, tamiso. Ger. Ein labmdisb. Hisp. El cedaco. Pol. Syo, rye sow. Vngar. Szó. Ang. A sieve, an instrument to cleanse flour of wheat.] quemadmodum excusorium, & pollinarium sit è lino.

Subcineritius panis, qui sub cinere coquit. [τύγη hughah. ιαργίου ἄργος. Gall. Pain cuist sous les cendres. Ital. Pane cotto sotto la cenere. Germ. Brod vnder der eschen gebachen. Hispan. Pan cozido sola ceniza. Pol. Chleb wpopielie pieczeni. Vngar. Parásba sült. Ang. That is baked vnder the coles or ashes.]

Subcimis. Vide SVCCIDO, open prod.

Subcingulum, li. n. f. Baltheus. [τύλη ex gr. ζευς. Gall. Cintrine d'épe, bandrier. Ital. Cintura da spada. Ger. Ein gärtel/vndero gutt. Hisp. Cinta para cerrar debaxo, o cinta de espada. Polon. Paszkojido pod passowanią. Vngar. Parta b. Ang. A belt or girdle.] Plautus in Menaech.

Nimio ego hanc periculo

Surripui hodie meo animo, ab Hippolyta subcingulum: Haud Hercules quem magno unquam abstulit periculo.

Subcontumeliosus, adjct. Aliquantulum contumeliosus: [ιψηγαντος. Gall. Un peu insouieux. Ital. Alquanto oltraggioioso in parole. Ger. Buntet ob ein wenig schändlich. Hisp. Un poco injurioso de palabras. Pol. Rad fromocaci. Vng. Egy kevese bozagos zerréb. Ang. Somewhat injuriose.] à quo subcontumeliosè adverbii. Cic. ad Attic. Hercule, verum ut loquamus, subcontumeliosè tractatur noster Publius, qui quum in domo Cæsaris quondam unus vir fuerit, nunc ne in virginitate quidem esse potuerit. [ιψηγαντος, ογκωνιας τροποι πτωμα, ιψηγαντος. Gall. Un peu injurieusement, un peu outrageusement. Ita. Alquanto oltraggiosamente. Ger. Etlicher ma/oder ein wenig schändlichen. Hispan. Un poco injuriosamente. Vngar. Bozagos keppen.]

Subcrispus, a, um, adjct. Qui crines habet aliquantulum crisplos. [σύλλογος, σμυκός. Gal. Aucunement ou quelque peu crepsi. Ital. Decappelli alquanto crepsi. Germ. Krauscht. Hisp. Cosa un poco cresta. Pol. Przedwzawojim. Vng. Fodor hau. Ang. That hath bare curling or wrinkling.] Cicero in Verrem: Videtis illum subcrispo capillo nigrum?

Suberidus, a, um, adjct. Quod non omnino coctum est. [Νήνε. ωραίος, ομιφόρος. Gall. Encore cru, & non matur, ou bien cru. Ital. Mezzo crudo, non cotto in tutto. Germ. Haib rauw/minder/ob mehr rauw. Hisp. Cosa un poco cruda è crue. Pol. Przygotowan. Vng. Nierces. Ang. Somewhat rawe.] Cato 156: Sumito brassicam, conjicito in aquam ferventem, coquito paulisper, uti suberida sit. Celsus lib. 6. cap. 13: Suberidum incidentum, ne si diutius ibi pus permanferit, os laderat.

Suberuentus, a, um, adjct. Aliquantulum cruentus. [υφεπο, αιματιδις. Gal. Un peu sanguin. Ital. Alquanto insanguinato. Germ. Ein wenig blutig. Hisp. Un poco sangrante. Pol. Kesi krwawion. Vng. Egy kevese veres. Ang. Somewhat bloodie.] Cels. lib. 4. cap. 28: Descendunt autem pituitæ nucisque similia: interdum etiam leniter suberuenta: id est, cruentum aliquid minus habentia.

Subcurator, oris, m. t. Qui curatoris locum tenet, adjutor curatori, minori tamen potestate datus. [ιντρέπτος μητραίος εξο. Gall. Subrogé àuteur ou curateur, souscurateur. Ital. Sostituto del curatore. Ger. Ein Underschaffner. Hisp. El que tiene lugar de curador. Pol. Podstafary. Vng. Vice porkolab, gond viselb. Ang. Undercurator, or that occupies the curators place in absence.] Julianus in 1. Ex facto. De negot. gest. Quendam ad siliginem emendum decreto ordinis constitutum, eidemque alium subcuratorum constitutum.

Subcūrāneus, sive subtercutaneus morbus, dicitur qui intrat cutem, sive sub cute est, sive subter cutem: [τανδηγαντος. Subcūrās, odia. Qui pro alio custode substitutus est. [τανδηγαντος. Gall. Substitutus, ou commis en la place d'un des gens de la garde. Ital. Sostituto in una gardia. Germ. Ein underhüter, der in eines Hinter Mann steht. Hisp. La guarda en lugar de otro. Pol. Podstrajy. Vng. Brék heliet valo. Ang. That keepeth for another.] Plaut. in Mil. Quia Scelerus dormit, hunc subcustodem suum foris ablegavit, dum capte transire hic placet.

Subdebilitatus, adjctivum, Aliquantulum debilitatus. [τανδηγαντος. Gall. Un peu débilité. Ital. Un poco indebolito. Ger. Schwachheit/etwa wenig biss/ und schwach. Hisp. Un poco debilo y febo. Pol. Ke pryl'absim. Vngar. Maid meg erőtelenswelt zobbassu. Ang. Made somewhat weak and feeble.] Cic. ad Att. lib. 11: Equide extra literis intellexi, & iis quas communiter cum aliis scripsi, & alius quas tuo nomine, (quod etiam mea sponte vide-

bam) ut subdebilitatum novas rationes tuendi mei, quæ, &c. Subdiális, le, om. t. Quod sub dia est hoc est, sub ipso aere, & sine techo. [τανδηγαντος. Gall. Qui est sous le ciel, en l'air. Ital. Chi è sotto el cielo, all aria. Ger. Das unter dem blissen Himmel ist. Hisp. Cofano tejada y so el cielo. Polon. Pod golim niebem kedoci. Vng. Az egh alat fedel kwo wel valo. Ang. That is in the open ayre.] Plin. lib. 34. cap. 12: Distat à cadmia, quod illa super terram ex subdialibus petris cæditur: hac ex obrutis. Subdalia à Gæcis primò habita, quibus quum tegerentur domus, pedali crassitudine ex contusa testa fistucata. q Hinc subdalia pavimenta, & subdiales deambulationes, quas Vitruvius Græco vocabulo vocat τανδηγαντος, Terracium nunc appellatur.

Subdifficilis, le, penult. corr. om. t. Aliquantulum difficilis. [τανδηγαντος. Gall. Un peu au enuenement difficile. Ital. Alquanto difficile. Ger. Buntet schwär. Hisp. Un poco difficult. Pol. Przytrudnijsim. Vng. Nehegeske. Ang. Somewhat difficult or uneasie.] Cie. de Amic. Existit autem hoc loco quæstio quædā subdifficilis.

Subdistinctio, onis, f. t. τανδηγαντος, est silentii nota legitimi, qua pronuntiationis terminus sensu manente ita suspenditur, ut statim id quod sequitur, succedere debeat. Diomedes Grammat. lib. 2: Subdistinctio una ex posituris, sive distinctiōnibus (quas Græci θέσεις) quæ lectionis interruptum tenorem, aliud adhuc illatura suspendit.

Subdictiūs, a, um, Suppositius. [τανδηγαντος. τανδηγαντος. Gall. Souffrir, surrogé, supposé, mis en la place d'un autre. Ital. Sotto posto. Ger. Underschoben/an eines andern statt gelegt. Hisp. Encado. Pol. Poderskuoni, podl'sous. Vng. Nem igaz, alia vetteet. Ang. Put in the roomes of another.] Vnde à Plaut. in Amph. Iupiter dictus est subdictius. Amphitruo subdictius, - ecum exit foras Cum Alcumena uxore usuraria. Cic. & Verr. Quod codē cæteros piratas contrudi imperarat, intellexit; si hunc subdictitium archipiratam in eandem custodiam dedisset, fore ut, &c. Sueton. de Clar. Gramm. Non modò versus censoria quadam virgula notare, & qui libros falsò videtur inscripti, tanquam subdictios summovere familia, permiserint sibi.

Subdictiūs, adjctivum, Qui subditus est, & in alterius locum positus. [τανδηγαντος. Gall. Mis dessous, submis, suppose. Ital. Sotto posto, sotto messo. Ger. An statt eines anderen gelegt. Hisp. Encado puoso por otro. Pol. Nawiesje in/ego dani. Vngar. Mis ale vetteet. Ang. That is put in an others place.] Plaut. in Amph. Nam que de illo subdictio Sosia mirum nimis est.

Subdiū, Die, five interdiu. [τανδηγαντος. ημέρας ημέρας. Gall. De iour, sur le iour. Ital. Di giorno. Germ. Der tag Hisp. De dia. Pol. Zadnia. Vng. Nappal. Ang. In tyme of day.] Plautus in Mostell. Nam subdiu sol agit hic perpetuum diem.

Subdo, dis, act. t. Suppono, subjicio. [τανδηγαντος. חֲבַשׁ יְהִינֵה בְּנֵי הַיּוֹנָה. τανδηγαנָה. Gall. Soumettre, mettre sous, mettre par dessous. Ital. Sotto porre, sottomettere. Ger. Unter etwas thun oder legen/underschreiben. Belg. Onderdoen/onderwoopen. Hisp. Sojuzgar, someter. Pol. Podkl' adam. Vng. Aliai retem. Ang. To put under.] Cato de Re rust. Ignem subdit: ubi bullabit vinum, ignem subducito. q Aliquando accipitur pro subiungere, sive adicere, ιπλίγειν. Quintilianus: His dictis & alia subdidit. q Interdum pro sufficere, sive substituere. Cic. 3. Verr. Videat quid de illis respondeat, quos in eorum locum subdictos domi sui reservavit. Idem pro Domo sua: Quis in meum locum judicem subdidit? q Subdere equo calcaria, est ventrem equi calcaribus pungendo, ad cuiusmodum incitare. Quanquam & per translationem accipitur pro quovis modo urgere. Ovid 2. de Arte: Quum mora non tuta est, totis incumbere remis Vtile, & admisso subdere calcar equo. q Subdere ignem ac materiam seditioni, per translationem pro augere, & fovere seditionem, animosq; iam satis incitatos vehementius inflammare, & oleum (quod dici solet) camino adjicere. Liv. lib. 8. ab Urbe condita: Ita irritatis militum animis subdere ignem ac materiam seditioni, non esse æstatis, non prudentiæ ejus.

Subditus, ta, tum, participium, Suppositus, subjectus. [כְּלָבֵשׁ נִיחְבָּשֵׁה עַכְכָּבֵשׁ nichnah. τανδηγαντοס. Gall. Mi dessous, supposé, submis. Ital. Sotto posto, sotto messo. Ger. Undergelget/undergeschossen. Hisp. Sotogalo, somerido. Pol. Pod l'sous. Vng. Aliai reteteet. Ang. Put under, subiect.] Cic. 2. de Nat. deor. Quæ effervescent subditis ignibus. q Subditum etiam partum, dicimus suppositum: hoc est, sublatum ab ea muliere quæ peperit, & alteri appositum, τανδηγαντοס. Item apud Iureconsultos subditum testamentum dicitur, quum vero testamento occultato, aliud claram fuit appositum. q Subditus judex: hoc est, in locum alterius suffectus. q Accipitur interdum subditus, pro subiecto, coque qui alterius paret imperio δέχεται, τανδηγαντοס.

Subdōcēo, ces, act. f. Vicem præceptoris occupo, vel horis succisiis doceo. [τανδηγαντοס. Gall. Enseigner tellement quellament. Ital. Alquanto insegnare d' ammazzare. Germ. An eines stat schien oder/ Etlicher maß schien. Hisp. Un poco enseñar. Polon. Nanyszgo miejsca ręce. Vngar. Tansegatok. Ang. To teach in the maistres

maistres steade.] Cicer. Att. lib. 8: Ciceronesq; nostros meo potius labore subdoci, quām me aliumvis magistrū querere.

Subdolus, a, um, pen. corr. Fraudulentus, astutus, dolosus.

[**ΓΙΡΨ** haksb. à mātlos. Gall. Cautelex, sin & malicieux. Ital. Ingannatore, astuto. Germ. Trugstig/ tüchtig / heimlich / betrügtg. Belg. loof. Hisp. Engannador, à enganno, à scindidas. Polon. Zdradliw, chyri. Vng. Tsalard, rauasz. Ang. Somewhat deceiptful and subtil.] Plaut. Strobile subdole Huccine detrusisti me ad senem parcissimum? Idem Epid. atque ei præmonstrabitur Quo pacto fiat subdola adversus senem. Ovid. i. de Arte: Facit titubet blaſo subdola lingua sono. Mart. lib. 5: Sed tendis avidis rete subdolum turdis.

Subdolē, Cautē, & fraudulenter. [**χαρδλιος, ἀπατλος.** Gall. Cautelemente, fiueint & malicieusement. Ital. Cautelemente, astutamente. German. Trugstiglich/ tüchtiger vnd betrügtlicher weis. Hisp. Engannoſa y cautelemente. Polon. Zdradliwie abirze. Vngar. Tsalard, rauasz. Ang. Subtily, with guile.] Plautus in Trium. Eos confestatur, subdolē blanditar, ab re consultit. Cic. de Clar. Orat. Nihil acutē inveniri potuit in eis causis quas scripsit: nihil (ut ita dicam) subdolē, nihil versutē, quod ille non viderit.

Subdubito, as, are, o. p. Non nihil addubito. [**χανηρος** Gall. Se douter aucunement. Ital. Dubitare un poco. Germ. Etlicher mas zweifffen. Hisp. Dudar un poco. Pol. Nieco watpie. Vng. Maid kezledem. Ang. To doubt, somewhat.] Cicero. Catil. lib. 2: Haec ed pluribus scripti, quod non nihil significabant tuꝝ literæ, te subditare qua esse erga illum voluntate. Idem Attico lib. 14: Iam enim dico meum: antea, crede mihi, subdubitabam.

Subduco, is, pen. prod. act. t. Subtraho. [**χ' οτι** hofr. **χατζάω,** χατζαρομας. Gall. soustraire & retirer, mettre dessous. Ital. Tirar sotto, menar sotto, condur sotto. Germ. Wuden dannen ziehen. Belg. Wechnemen/ontreden. Hisp. Subtraer è son sacar. Polon. Wymyka. Vng. El vonzom. Ang. To tak or draw away, to bring under.] Cato. Ignem subditio: ubi bullabit vinum, ignem subducito. Sunt enim contraria, Subdo, & Subduco. Iuv. Sat. 1: Et nos ergo manum ferula subduximus. q Interdum sursum duco, elevo, extollo. [**Νυβασά, ράχεια.**] Virgil. Aeglog. 9: quae se subducere colles Incipiunt. Subducere naves, dicimus pro eo quod est in terram trahere, quod terra altior mari sit: sicut e contrario Deducere, in mare è terra ducere. Virg. i. Aeneid. Quassaram ventis liceat subducere classem. Plaut. in Casin. Ibo intrò, ut subducam navim rursum in pulvinarium. q Subducere rationem vel calculum, est computare, sive calculare. [**τραχισχιάβ, λογική.**] Pol. Rachui. Vn. Zamot retini. Cic. Lentulo: Rationibus subductis, summam feci cogitationum mearum. Plautus in Capt. Subducere ratiunculam, Quantulum argentum mihi apud trapezitam siet. q Subducere item est furtum subtrahere. [**χτυπάθ, γανάθ πτη** lokach, uφωρία, κλέπτω. Pol. Kradne. Vng. Ellopni.] Plaut. in Curcul. Propino magaū poculum, ille bibit, Caput ponit: quum dormiscit, ego ei subducō anulum. Virg. 3. Aeglog. Et succus pecori, & lac subducitur agnis. q Subducere se ex aliqua societate, vel de aliquo loco, est sensim & clanculū discere, ita ut nullus videat. **χατζαρομας** Cic. ad Qu. Frat. lib. 3: De circulo se subduxit. Terent. Eun. Vbi primū poterit, se illinc subducet, scio. Ibidem: Et cum eo clam subduxi te mihi. Salust. Præterea ex gregariis militibus quenque armatum in prima acie subducit: id est, extrahit, & alibi locat. Subducere aliquem dictis, circuaventre. Tercat. in And. Etiam nunc me subducere istis dictis postulas?

Subdūctiūs, adjetivum. **χατζαρομας, αναβασμός.** ut Funis subductarius, quo aliquid levatur. [Gall. Vne corde à poulie, à tirer quelque chose en haut. Ital. Fune da levare qualche peso. Germ. Ein jugsell mit dem man etwas aussenicht. Hisp. Cuerda para levantar hacia arriba. Polón. Lyra do węgiagania. Vngar. Fel emelő, vono. Ang. A corde to draw up any thing.] Cato de Re rustic. cap. 12: Funes lóreos quinque, subductarios quinque, mediopontos quinque.

Subdūctio, onis, verbale, f. Ratio, & quod vulgus Computus vocat. [**τραχισχιάβ, λογική.**] Gall. Subduction, compte & calcul en reduisant & rabatant. Ital. Sottrazione, regione, computo. Ger. Ein abrechnung. Belg. Retentinge. Hisp. Obra de sacar uno de otro. Polon. Odractione. Vng. Zam vetes. Ang. A comp, reckoning.] Cicero. de Orat. Quo prospecto statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent, quid faciat causam. q Subduçio, ipse extollendi sive levandi actus. Cæsar 5. bell. Gall. Ad celeritatem onerandi subduções, paulo facit humiliores, quām quibus in nostro mari ut consuevimus.

Subdūlēs, ce, om. t. non nihil habens dulcedinis. [**χατζαρομας.** Gall. Douceatre. Ital. Alquanto dolce. Germ. Süßlichkeit wenig sitt. Hisp. Un poco dulce. Polon. Przysł odśim. Vng. Edes zabafja. Ang. Somewhat sweet.] Plin. lib. 26. cap. 8: Radix subdulcis, in petris nascent, aut sub arboribus verustis.

Subedo, is, ere. [**χατζαρομας.** Gall. Manger par dessous. Ital. Nas-

giare sotto. Germ. Unterfressen. Hisp. Comer debaxo. Pol. Poddam, podlignie. Vn. El ragom meg exem. Ang. To eat under.] Ovid. lib. 11. Metam. Dixit, & è scopulo quem rauca subederat unda Decidit in pontum.

Sübēo, bis, ivi, vel subii, bitum, n. q. Ingredior, subetus eo. [**Νιβα.** **χατζαρομας.** Gall. Entrer, aller dessus ou dedans, se mettre dessus. Ital. Andar sotto, sotto entrare. Ger. Hinunter gehen/ryngeln. Belg. Ingæm Hispau. Subir debaxo arriba. Pol. Podchodge. Vng. Alas megiek. Ang. To go in or under.] Cæsar Com. 1: Qui intra annos quatuordecim tecum nō subiissent. q Passivum protulit Iuven. Satyr. 16: nam si subeantur prospera castra. Et Cic. 7. Veri iniuricitas sunt: subeantur: labores! suscipiantur. q Subire item aliquando est susciperre, aut pati: ut Subeo periculum, Subeo crucem, mortem. Cic. lib. 3. Offic. Qui retinendi officii causa cruciatus subierit ultrò. Item succrescere. **χατζαρομας.** Virgil. i. Georg. Ne subeant herbae, neu pulvere victa fatiscat. q Interdum invadere, corripere, in mentem venire, idq; tam cum dativo, quā cū accusativo. **χατζαρομας, χατζαρομας, χατζαρομας.** Dicimus enim subiit mihi cura, & subiit me pœnitentia. De dativo nusquam non occurunt exempla. Accusativo autem junxit Virgil. 12. Aeneid. Et mente pati: subiit pietatis imago. Item Curtius lib. 3: Seba pœnitentia subiit regem. q Item subdere, supponere. Virg. Aen. 10: Aeneas subiit mucronē, ipsumq; morte Sustinuit. q Subire onus dorso, est suscipere, sive ferre. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 9: Demitto auriculas, ut iniqua mētis asellus. Quum gravius dorso subiit onus. q Accipitur item subire pro sublevari, & in alcum extolliri. Plin. Sed hi rationem afferrunt, quod levissima sit imbrum cisterharum aqua, ut quoniam subire potuerit, & pendere in aere. Idem: Nec levitatis in pluvia aqua argumentum est subiisse eam in cœlum, quoniam etiam lapides subiisse appareat. q Item pro succedere. Varr. In quarum locum subiunt in quillinæ, impetas, perfidia, impudicia. q Item respondere, seu resistere. Cicero. de Divin. Potuisse orationem ejus subire? q Item scandere. Plin. lib. 4. cap. 11: Hem. excelsitas sex millia passuum subiit. q Subire judicem, est judici quodammodo obrepere, & latenter cum inducere ut pro nobis sentiat. Quint. lib. 4. cap. 5: Fallendus est judex, & variis artibus subeundus, ut aliud agi, quām quod nos petimus, putet. q Subire ad hostes: id est, verius hostes ascendere. Liv. 2. ab Urbe: Cum Aequis pōst aliquantō pugnatum est, invito quidem Consule, quia loco iniquo subeundū erat ad hostes. q Subire aleam, est periclitari, & objectare se se fortunæ dubiæ. **χατζαρομας.** Tractum ab aleatoribus qui in foro aleatorio variè agitantur, & repente victores, repente vici dubio eventu examinantur. Liv. Dubiam servitii, imperisque aleam subimus.

Sübētūs, a, um, Repentinus. [**χατζαρομας, αφνιδιος.**] Gall. Subit, soudain. Ital. Subito, repentina. Ger. Schnell/urplötzlich. Belg. Desversientje. Hisp. Cosa subita y de improviso. Pol. Preki. Vngar. Hertelen valo. Ang. Hastie, sudden.] Cic. Plancio lib. 10: Néve in rebus tam subitis, tamq; angustis, à senatu confundim petendum putet. Plaut. Pers. Si tibi subiti nihil est, tantuadē est mihi. Cic. Memmio lib. 13: Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est ei remigrare. Virg. 11. Aen. Sternet et subita turbatam morte Camillam. Ovid. 6 Metam. subitusq; invita notavit Ora rubor. Virg. 1. Aen. Quum subito afflgers fluetu nimbosus Orion.

Sübētō, adverbium. Repente, confestim, extempore. [**χατζαρομας** pitheom. **χατζαρομας, χατζαρομας.** Gall. Soudainement, soudain. Ital. Subitamente. Germ. Brüderlich/gähingen. Hisp. Subitamente è desgra. Pol. Preki. Vng. Hertelen valo. Ang. Hastie, suddenlie.] Cicero pro Fonteio: Quum tot bella aut à nobis necessariò suscipiantur, aut subito, atque improviso nascantur. Virg. Dixit, & ex oculis subito, ceu sumus in auras Commissus tenues fugit diversa.

Sübētānēus, a, um, Subitus. [**αφνιδιος.**] Gall. Subit, soudain. Ital. Subito, repentina. Germ. Schnell/und unversehen. Hisp. Subito y de improviso. Pol. Preki. Vng. Hertelen valo. Angl. Hastie, sudden.] Coloso. lib. 1. cap. 6: Hinc autem nubilarium applicari debet, maximeq; in Italia, propter inconstantiā cœli, quo collata semitrita frumenta protegantur, si subitanus imber incessit. Sübētārīūs, a, um, Repentinus: licet quandoq; pro extempore sumatur. [**χατζαρομας, χατζαρομας.**] Gall. Soudain, è l'improste. Ital. Subito, repentina. Ger. Schnell/unversehen. Hisp. Subito & de improviso. Pol. Nie spodzials, preki. Vng. Hertelen valo. Ang. Sudden.] Celsus: Quid sibi vellet subitaria dictio. Plaut. Milite: Hanc age tem, res subitaria est. q Subitarii milites, pro repente auxilio. Liv. 3. ab Urbe: Ad eum explendum Latinis, Hericiq; & colonia Antium dare Quintio subitarios milites (ita) tum repentina auxilia appellabant) iussi.

Sübēr, eris, n. t. Arbuscula est glandifera, corticem habens præcrassum, cui inniti solent qui natare discunt. [**φιλλος.** Gall. Du liege. Ital. subro, sonoro, sugarlo. Ger. pantschenholz. Belg. Kora. Hisp. El alcorno que arbol. Polon. Korek. Vng. Telgyfa. Ang. Corks.]

Cork.] Plin.lib.16.cap.8: Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu præcassus ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus. Colum.lib.4.cap.26: Nam est præcipua cunctis fissa olea, quercus & suber, & si qua sunt similia robora. Persius Satyr. 1: Ut ramale vetus verdi subere costum. ¶ Sunt qui hoc nomen etiam masculino, & feminino effiri putant. De feminino nullum proferunt testimonium: præsertim quum in Columellæ loco paulò autem citato genus perspici non possit. De masculino proferunt exemplum ex Plinio libro 16.cap.25, ubi sic legunt: Tardissimus suber. Sed perperam: quum vera Plinii lectio sic habeat: Serotino autem germine malus, tardissimo suber, subaudi ex superioribus, Germinat.

Suberbūs, adjективum à subere, apud Columellam. [ερίξιος. Gall. De liege. Ital. Di souero. Ger. Pantostenhöfchen. Hisp. De alcarroto. Pol. Korkowi. Vng. Tölgy fabol valo. Ang. Of corke.] *Suberō*, as, are, n. p. Sub re aliqua erro: [ερώνασσομη]. Gal. Errer dessous. Ital. Errare sotto. German. Boden an etwas irgehen/ oder lassen. Hispan. Errar debaxo. Pol. Odespodz bl'adze. Vng. Alatta budo som. Ang. To erre under or a little.] ut Suberrare montibus: hoc est, errare sub montibus. Claud 5. Paneg. Iadigetes fluvios Italis quicunque suberrant Montibus, Alpinasque bunt de more pruinias.

Subfervēſſo, penult. prod. subserveſſis, subserveſſieri. [Gall. Devenir vn peu bouillant. Ital. Alquanto diuenter bogliente. Germ. Ein wenig siedig werden. Hispan. Ser vn poco heruisente. Polon. Podwieros. Vng. Alatta meg hew. w. sk. Ang. To waxe, somewhat scalding heat.] Plin.lib. 27.cap.9: Altimat, lapillos qui subserveſſunt, unā rumpi.

Subfervēſſtūs, particip. à subserveſſio, Paulum servefactus. [ερώνεος. Gall. Vn peu bouill & eschauffé. Ital. Alquanto bogliente. Ger. Ein wenig siedig gemacht. Hispan. Vn poco heruisente. Polon. Podwieros. Vng. Alatta meg hewemel. Ang. Madeſſombar scalding heat.] Plin.lib. 29.cap.9: Contra scabiem verò quovis admisso jumentorum sevo pro parte tertia, & pice patens subservefactis.

Sūbfidūlūm, sive *Sūffibulum*, n. s. Vestimentū albū, prætex- tum quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur. Autor Festus.

Subfrigidūs, adjективum, Non nihil frigidus. [ερώνυξ. Gall. Vn peu froid. Ital. Alquanto freddo. Germ. Kaltet. Hisp. Vn poco frío. Polon. Przyjimniſſim. Vngar. Hues. Ang. Somewhat cold.]

Subfrigidē, adverb. [ερώνυξ. Gall. Vn peu froidement. Ital. Alquanto freddamente. Germ. Kaltetig. Hisp. Vn poco friamente. Pol. Przyjimnie. Vng. Huesen. Ang. Somewhat coldie.] Gell. lib.2.cap.9: Nimiris minutè ac propè etiam subfrigidē.

Subgrandīs, de, adjективum, Grandiusculus: hoc est, aliquantulum grandis. [ερώνας. Gall. Grandelet, vn peu grand. Ital. Alquanto grande. Ger. Zimlich groß/großicht. Hisp. Vn poco grande. Pol. Przyjimniſſim. Vngar. Nagyska. Ang. Somewhat great.] Cicero ad Attic.lib.3: Subgrande cubiculum autem, & hypernum alcum valde obavi.

Subgrāv̄is, subgrave, Aliquantulum gravis. [ερώνας. Gal. Vn peu grise & safraneus. Ital. Alquanto grave. Ger. Zimlich schwer/oder stark. Hisp. Vn poco grave. Polon. Przyjimniſſim. Vng. Nehezike. Ang. Somewhat weightie.] Plin.lib.27.cap.9: Radice teui, nigra, sub gravi odore.

Subgründā, dæ, sive *Subgrunda*, f. p. Pars tecti prominens, qua trilicidia à parietibus arcantur (inquit Budæus) qualia serè sunt Lugdunensium testa, que à Græcis γάστρι, & γάστρα dicuntur. [Gall. Le bas de la couverture d'une maison, qui passe entre pouritter la pluyelong du mur, la feueronde. Ital. Gorna, grondana, casalotto. German. Ein vorrichtlin das den edgen von den mawen abtreit. Hispan. El ala de tejado que buela. Pol. Nakrycie pręzko-redeſci gadowania jegieka. Vng. Az fedelnek az parkania, erezze. Ang. The eaves of an house that defendeth the walles from rayne.] Vario 3. de Rust. cap. 3: Apes enim subter subgrundas ab initio villatico usi techo.

Subgründatiō, onis, verbale, Hujusmodi prominentium partium constructio. γένεσις πολιτεία. Vitruv.lib.7.cap.2: Sub tectis (inquit) si majora spatia sunt, columnæ in summo fastigio culminis (unde & columnæ dicuntur) & transtra, & capreoli: si commoda columnæ & canterii prominentes ad extremam suggrundationem.

Subgründāzorūm, n. s. Subgrundæ γάστρι, & γάστρα. Plin.lib. 25. cap.13: Alii stergetron vocant, quod amatoriis conveniat: ali hypogelon, quoniam in subgrundis serè nascitur.

Subhaſtarē, aſt. p. Est sub hastam mittere: hoc est, per auctionem vendere. [λαχρόνων ἀερ. Gal. Vendre à l'encant. Ital. Vendere all'incanto. Germ. Verganten an der Stant verkauffen. Hisp. Vender como en almoreda à qui en dama. Pol. Przedag natendeca. Vng. Kotia vettire bann. Ang. To sell publickly.] Solebat enim

hasta figi in publicis auctionibus, in quibus aliquid veluti belli jure vendebatur.

Subhorrīdūs, Adject. Aliquantulum horridus. [ερώνεος. ερώνας. Gal. Aucunement hideux, quelque peu horrible & effrayant. Ital. Alquanto se zo. Ger. Etlicher maß rauh vnd schenich. Hisp. Un poco espouantable o espeluzado. Pol. Przyprosnieſſim, pryspetnieſſim. Vn. Maid borg. Ang. Somewhat hideous and fearfull.] Cic. pro Seſt. Quia cum tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

Subjācēo, ces, subjaciū, n. f. Sub re aliqua jaceo. [ερώνεο. Gall. Estre couché & gisir dessous, estre étendu dessous. Ital. Sotogiacere, sottopersi. Ger. Unden an etwas liege. Belg. Onderligghen. Hisp. Yacer è estar debaxo. Polon. Podnieſim liege. Vng. Alatta fekem. Ang. To lye vndor.] Plin. Epist. 101. lib. 5: Sed hi procul à mari recesserunt: quintiam Apennino saluberrimo montium, subiacent. Col.lib. 10: Et mater facilis mollissima subjacet arvo.

Subjāctō, as, aſt. p. In altum jacto, ut quum in areis frumenta vanno à paleis secernuntur. [ερώνεο. Gall. letter soulier & mettre dessous. Ital. Trare in su palare. Germ. Viel vnd oft ob sich werfen. Hisp. Echar en alto. Pol. Kugorze podziugam. Vng. Felhaim. Ang. To cast up and put beneath.] Varr.lib. 1. de Rust. cap. 31: His tritis oportet è terra subiectari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis. Ita fit, ut quod levissimum est in ea, atq; appellatur acus, evanescet foras extra aream: ac frumentum, quod est ponderosum, purum veniat ad corbem.

Subiculum, Vide s V B I C I O.

Subigo, gis, pen. cor. aſt. t. Cogo, impello. [יְנַאֲגָּבֵעַ פָּשָׁתָה. Gall. Contraindre. Ital. Constringere. Germ. Zwingen. Belg. Dwingen oft öſten/ orderwojen. Hisp. Sanar. Polon. Przymusam. Vngar. Kenzetitem. Ang. To compell or constraine.]

Salust. Ambitio multos mortales fallios fieri subegit. ¶ Quandoq; subigere, est subjicere, domare. [שְׁבִּיכָּשׁ יְכָבֵד הַחֲנִיאָה. קְרַטְזָלָעָמָעָ, קְרַטְזָלָעָמָעָ, חַרְבָּא. Gall. Subiuguer. Ital. Sottomettere. Ger. Unterwerffen/ unterdrücken bringen. Hisp. Sozugar. Pol. Podſie podbyam. Vn. Meg haitom, meg vezem. Ang. To subiect, to dantone.] Salust Postea verò quām in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonii & Athenienses cœpere urbes atque nationes subigere. ¶ Quandoq; acuere. Virg.lib. 7: Pars læves clypeos & spicula lucida tergunt Aivina pingui, subiguntque in cote secures. ¶ Quandoq; agito, commisceo. [וְלֹאֶשְׁבַּחַתְּ אַתָּה עַל־עֲמָלֶךְ.] Cato: Farinam in mortarium indito: aqua paulatim addito, subigitoq; pulchré. ¶ Quandoq; bene aro, bene color. [וְלֹאֶשְׁבַּחַתְּ אַתָּה עַל־עֲמָלֶךְ.] Virgil. 1. Georg. Lovem nulli subigebant arva coloni. Col.lib. 2: Sequitur ut tempora quoque subigendi arvi præcipiamus. ¶ Cicerò per translationem lib. 2. de Orat. pro exercere posuit: Subacto mihi ingenio opus est, ut agro nō semel arato, sed novato, & iterato: id est, exercito: sumpta translatione ab agris. ¶ Quandoq; pro suffodere. Virgil. 2. Georg. . tamen hæc quoque si quis ins. rat, aut scrobibus mandet mutata subactis: ¶ Quandoq; pro subagitate. [אַתָּה עַל־עֲמָלֶךְ.] Cic. Peto: Gallam subigito. ¶ Quandoq; suisum agere. [אַתָּה עַל־עֲמָלֶךְ.] Sed tunc à suis, quod significat iustum, componit. Virg.lib. 1. Georg. Non aliter quām qui adverso vix flamine lembum Remigus subigit. ¶ A' lubigo fit aliud compoſitum. Pro subigo: de quo supiā.

Subactūs, sta, clum, part. Cultus, bene aratus. [תְּבַעַת נְבָדָה. ερώνεο. Gall. Labouré. Ital. Lauroato. Ger. Gebauwen/vm geeret. Hisp. Labrado. Pol. Pootani, wigo towani. Vng. Iol meg zasztatot, kevert. Ang. Well laboured and manured.] Cicero in Catone: Terra gremio mollito & subacto semen sparsum exigit. Et paulo pôst: Humus subacta, atq; dura. ¶ Ingenium subactum, per translationem, pro exercitato, atq; exculto. Cic. de Orat. Subacto mihi ingenio opus est, ut agio non semel arato, sed novato, & iterato. ¶ Aliquando idem quod virtus & dominus. [שְׁבִּיכָּשׁ יְכָבֵד הַחֲנִיאָה.] Gall. Assietti, constraint, domine. Ital. sottomesso, damato. Ger. Undersch gebracht, unertheilig gemacht. Hisp. Sozugar. Polon. Podbyti. Vng. Meg giőzets, baytatot. Ang. Overcome, subdued.] Cicero pro Fonteio: Galli ab Imperatoribus nostri subacti, & bello domiti. Lucretius libro 1: gentes que subactas Vix impune ferent. ¶ Interdum idem quod coactus bracte. Tacit.lib. 5. Annal. Multitudine periclitantium subactus. Idem lib. 15: Donec vi amoris subactus.

Subactō, verbale, f. t. Cultura, exercitatio. [סְבָעָתָן אֶתְנֵס: עַנְשָׁי mischmäh. ερώνεο. Gall. Contrarie, assuetissim, exercite. Ital. Effo ſotto mettere o constringere exercitio. Ger. Undersch bringung mit übung. Hisp. Soinzgamento, exercicio. Pol. Podbyte. Vng. Misuelas, giakorlas. Ang. Subduyng, constrayning.] Cicero de Orat. Subactio autem est ulus, auditio, lectio, literæ.

Subāctōr, ris, Pædico, cujus femininum apud Plautum est subagatrix: id est, τηγανη, frictrix. Lampridius in Cōmodo: Romā ut rediit, subactore suo Antero post se in currulo locato, ita triumphavit, ut cum sapè cervice inflexa publicè oscularetur.

Subāctūs, hujus subactus, m. q. Subactio. [סְבָעָתָן אֶתְנֵס: עַנְשָׁי mischmäh.

subiectio, *subiectus*. Plin. lib. 18. cap. 7: *Quod in subiecto congiunt aquæ capiat.*
Subiectio, *subiectis*, secunda syllaba correpta, *subjeci*, *subjectū*, act. p. Suppono. [*τοντάνεια*. Gall. *Maitre dessous, sommetre, assujeter*. Ital. *sotto porre, sottomettere, sottogingere*. Ger. *Unterwerfen*. Hisp. *Someter*. Pol. *Pobdyam*. Vng. *Alaia vetus*. Ang. *To under, to subiect, or subdue*.] Virgil. 4. Geogr. - & ramea costis Subjiciunt fragmenta. q. Aliquando ponitur pro subigo, subjugo. [*וְכָל־חַבָּשֶׁךְ וְכָל־חִנְחֵךְ*] Cicero: Tot sibi populis repente subiectis. q. Subjicere, pro subdere sive addere. Cicero 7. Ver. At qua causa tum subiectebatur ab ipso, Iudices, hujus tam nefaria crudelitatis? q. Aliquando sursum jacio. Virgilius 12. Aeneid. - & corpora saltu Subjiciunt in equos. q. Subjicere calumnias, per translationem. Liv. libro 8. bellum Maced. Sed si ego in ea civitate, quæ ideo omnibus rebus incipiens, gerendisque deos adhibet: quia nullius calumnia subjicit ea quæ dicit comprobaverunt. q. Subjicere est interdum falsum ac adulterinum quipiam veri ac germani loco supponere. Græcis *τοντάνεια*. Cicero in Orat. Mutata in quibus pro verbo proprio subjicitur aliquid, quod idem significat. Idem in Ant. Subjicere testamenta: id est, falsa pro veris supponere, & ita hereditates invadere. Hinc testamentorum subiectores, qui & testamentarii dicuntur, qui quasi artem quandam faciunt falsa testamenta pro veris supponendi. q. Item subjicere est in altum erigere. Virg. in Bucolicis: *Quantum vere novo viridis se subiect alnus.*
Subiectus, a, um, *Subditus*, & alterius imperio parens. [*כָּל־חַבָּשֶׁךְ כָּל־חִנְחֵךְ*. Gall. *Sujet, submis, assuete, mis dessous*. Ital. *Soggetto, sotto posto*. German. *Unterworfene/underthan*. Hisp. *Someterado, subiecto*. Pol. *Pobdyti, poddany*. Vng. *Valaki birodalma alat valo*. Ang. *subdued, put under*.] Virgilius libro 6. Aeneid. Parcere subiectis, & debellare superbos. q. Aliquando idem est quod expositus, sive obnoxius. Cicero 5. Tusculan. Sin autem virtus subiecta sub variis incertosque casus, famula fortunæ est: nec tantarum virium est, ut scipsa tueatur. Idem 2. de Nat. deor. Nulli naturæ est obediens aut subiectus deus. Idem: Omnes res subiectæ sunt naturæ sentienti. Horat. 2. Serm. Satyr. 6: *Per totum hoc tempus subiectior in diem & horam invidit.*
Subiectio, *onis, verbale, f.t.* Est representatio, viva alicuius rei descriptio. [*τοντάνεια*. Gall. *Suettion, obesance, supposition*. Ital. *Soggettione*. Germ. *darstellung*. Hisp. *subjección*. Polon. *Prięd oczu postawienie*. Vng. *Abaraztanak ki irasa*. Ang. *A putting under, a setting out to sight*.] Cicer. 3. de Orat. Recutamq; quasi gerantur sub aspectum penè subiectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id quod exponitur. q. Interdù accipitur pro suppositione rei adulterinæ pro vera. *τοντάνεια*. Liv. 9. bell. Maced. Qui falsis testimoniiis, signis adulterinis, subiectione testamentorum, fraudibus aliis contaminatis, eos capitali poena afficiebant.
Subiectim, adverb. [*Vngar. Földetéte igán meg alazpa, alazpa-sossal*.] Cæsar bell. Civilis libro 1: *Hęc quam potest demississimè atque subiectissimè exponit.*
Subiectus, us, verbale, m. q. [*τοντάνεια, τοντάνεια*. Gall. *Supposition, assiette par dessous*. Ital. *Soggettione, esso sotto ponere*. Ger. *Unterpone*. Hisp. *Obra de someter*. Pol. *Podłóżenie*. Vng. *Ala retes*. Ang. *A putting under*.] Plin. lib. 26. cap. 15: *Vulvas quoq; procidentes inhibet fotu, vel suffitu, vel subiectu.*
Subiector, oris, m. t. Qui falsa pro veris subiectit, falsarius. [*τοντάνεια*. Gall. *supposeur, qui au lieu d' un suppose l'autre*. Ital. *Sotto pone*. German. *Unterschreiber/der etwas heimlich an eines anderes statt legt*. Hisp. *El que pone uno por otro*. Pol. *Taiemus podluzycie, uszysk, uszysk*. Vngar. *Hanmító*. Ang. *That supposest or putteth one thing in stead of an other*.] Cic. 2 in Catil. *Quis tota Italia veneficus? quis gladiator? quis latro? quis sicarius? quis parricida? quis testamentorum subiector? quis circumscriptor? &c.*
Subiectus, penult. correp. Dicuntur subiecti. *τοντάνεια*. Eanius in Achille, referente Festo: Ergo Deum sublime subiecties, humidi. Vnde oritur imber sonitu. *ſezo* & *ſtrepitū*. Vide Gellium lib. 5. cap. 7.
Subiecto, tas, act. p. In altum ejaculor. [*τοντάνεια*. Gall. *lancer en haut, lancer en haut*. Ital. *Lanciare in alto*. Germ. *Dic überhöhen*. Hisp. *Lancar en alto*. Pol. *Ku gorze rzucać*. Vng. *Fel hasznam*. Ang. *To cast up aloft*.] Virg. 3. Aen. - nigranq; altè subiectat arenam. q. Aliquando idem valet quod identidem subiectio: unde subiectare manum dieuntur, qui sub ventrem manum mittunt ad partes pudendas, ut solent pastores, qui sub equorum ventrem manum solent subiectere, ne postea adulati ad tactus hujusmodi expavescant.
Subiecto, as, are, aliud frequentativum. *τοντάνεια*. Plautus in Casina: *Nunc tu si venis subiectare me, proba est occasio, Peristi hercle, age, accede huc.*
Subiectum, li, u. s. Qui semper flagris subiectitur. *τοντάνεια*. Plaut. in Pers.

Vir summe populi stabulum servitritium, Scotorum liberator, subiculum flagri: Compedium contritor, pistrinorum civitas.
Subimperandi, Participium à verbo subimperio. Tactib. lib. 4: Nam priores duces subimperando triumphalium insigni sufficere res suas crediderant.
Subimpudens, penultima correpta, adjectivum, om. t. Non nihil impudens. [*τοντάνεια*. Gall. *Un peu impudent, au contraire éhonté*. Ital. *Alquanto impudente*. German. *Eitlicher maß unverstand*. Hisp. *Un poco desvergonzado*. Polon. *Niewierniwi*. Vngar. *Valamenny remetelen*. Ang. *Somewhat rash/fall*.] Cicero ad Trebell. libro 7: *Interdum timidus in labore militari, siccè autem etiam (quod à te alienissimum est) subimpudens videbare.*
Subinanic, subinane, om. t. Non nihil vacui habens, aut ininitatis. [*τοντάνεια*. Gall. *Aucunement vain*. Ital. *Quasi vero*. German. *Zumtheit lädt/oder nichts fördert*. Hisp. *Un poco razo*. Pol. *Przyprzejmij*. Vng. *Hexagos*. Ang. *Somewhat empty or roady*.] Cicero ad Atticum libro 2: *Quinctiam quod cù subinane in nobis, & non è pò d'òðgo*, (bellum est enim sua vitia nosse) is afflictus quadam delectatione.
Subinde, cum accentu in antepenultima, Deinde, statim póst. [*υπέρ πετάθει* *περί πετάθει* *περί πετάθει*] mehrā. ēm. Gal. Incontinent apres, ou souvenez, son. Ital. *Subito, immunitente*. German. *Eins wegs darauff*. Belg. *Tertio, dievito*. Hisp. *Subitamente, luego*. Polon. *Podjas*. Vngar. *Mingart az vian*. Ang. *Incomitent after, ostentymes*.] Horatius 1. Epistol. 8: *Si dicet recte: primum gaudere, subinde Praeceptum auriculis hoc instillare memento*. Livius 7. ab Urbe: *Vno, alteroque subinde istu ventrem, atque inguina hausit*. q. *Interdum significat frequenter, (sive ut propriè dicam) identidem: hoc est, crebro: cù ex quo quodam intervallo.* *άδων ε ἄδων*. Sueton. in Tiberio, cap. 57: *Læva naturæ ne in puero quidem latuit, quam Theodorus Gadareus & prospexisse primus sagaciter, & assimulasse aptissimè visus est: subinde in objurgando appellans eum lutum sanguine maceratum*. q. *Dicitur & subin*, sicut proia & dein.
Subingerere, arietem (inquit Festus) Antistius esse ait, date arietem qui pro se agatur, cædaturve.
Subinsuls, adjectivum, Aliquantulum insulsus. [*τοντάνεια*. Gall. *Un peu malade, qui n'a pas grande grace*. Ital. *Alquanto goffo*. German. *Ein wenig eipisch und unheilich*. Hisp. *Un poco joso y desgraciado*. Polon. *Przygrabskim*. Vngar. *Valamenny iresles*. Ang. *Half unsavory, or without discretion*.] Cicero in Orat. *Est enim vitiosum in sententia, siquid absurdum, aut alienum, aut non acutum aut subinsulsum est.*
Subinvideo, es, penult. corrept. subinvidi, subinvisum, penultima product. Aliquantulum invideo. [*τοντάνεια*. Gall. *Avoir quelque envie*. Ital. *Hauere alquanto inuidia*. German. *Minder und mehr vergötzen*. Hisp. *Auer un poco embidio*. Pol. *Zajrige ponickad*. Vng. *Maid irigem zebazu*. Ang. *To envy somewhat*.] Cicero. Treb. lib. 7. Epist. *Subinvideo tibi ultra te etiam accessitum ab eo, &c.*
Subinvitus, adjективum, Aliquantulum insitus. [*τοντάνεια σημύνει*. Gall. *Un peu odieux, qu'on ne fait pas fort volontiers, quelque pechay*. Ital. *Un poco odiato*. German. *Günlich verhasst*. Hisp. *Un poco aborreido y embidiado*. Pol. *Kes wiemawiscy*. Vng. *Valamneni giweldeles*. Ang. *Somewhat envied and hated*.] Cicero pro Rabirio Posthumo: *Ille Puteolanus sermo illius temporis, vectorum cursus atque ostentatio, tum subinvisum apud malevolos Posthumum nomen.*
Subinvito, es, penultima producta, act. p. Aliquantulum invitœ, & provocœ. [*τοντάνεια, τοντάνεια*. Gall. *Inviter aucrenement, prouoquer un peu*. Ital. *Pronovocare alquanto, un poco inuitare*. German. *Eitlicher maß reichen/oder laden*. Hisp. *Un poco provocar o combidar*. Pol. *Poniekad pobudzam*. Vng. *Valamneni iżżellem*. Ang. *To call and pronok a little*.] Cicero ad Marium lib. 7. Epistol. *Hæc ad te pluribus verbis scripti quād soleo, non otii abundantia, sed amoris erga te, quād me quadam epistola subinvitaras.*
Subirascor, d.t. Non nihil irascor. [*τοντάνεια*. Gall. *Estren peu courroux, se corrourer aucrenement*. Ital. *Alquanto accorruccarsi*. German. *Eitlicher maß jürnen*. Hisp. *Enfannarse un poco*. Pol. *Nadnie wal'msie*. Vng. *Valamneni haragzom*. Ang. *To be somewhat angry*.] Cic. ad Atticum lib. 9: *In Epeirum quād me non invitatis comitem, non molestum: subirascor, sed vale.*
Subis, Avis quæ aquilarum ova frangit. Plin. lib. 10. cap. 4: *Hoc nomen ex Nigidio corrigendum est. Est enim subris (à voce Græca οὐσία) non Subis, ut apud Plinium meadowe sè legitur. Subiugis, & hoc subjuge, pen. corr. Subjugalis.* [*τοντάνεια*. Gall. *Qui est sous le ioug, accusé à porter le ioug*. Ital. *Avezzò à tirare il giogo*. German. *Unterdrückig*. Hisp. *Domado y obediente al iugo, acostumbrado a traher iugo*. Polon. *Podzięgnieć*. Vngar. *Iaromba, hamba fogatos*. Ang. *Accustomed with the yoke*.] Plin.

Plin. lib. 11. cap. 49: Nero ostentabat hermaphroditas subjuges carpato suo equas.
Subjugo^z, lora, ei^z ḡdēt̄r̄, ei^z ḡdēt̄r̄, m̄ḡdēt̄r̄. Dicebantur quibus jugum collis boum, vel jumentorum aptabatur. Cato de Re rustic. cap. 15: Subjugia in lustrum lora pedum XIX. Idem cap. 73: Subjugia in plostrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratum subjugia lorum P. XV. I. funiculum P. VIII.

Subjugo, as, pen. corr. act. p. Debello, & imperio meo subiugio, quasi sub jugo pono. [שָׁבֵד chabād, שְׁבִיעָה shibā'ah.] Gall. subiuguer, affixar, mettre sous le joug. Ital. soggiogare. Ger. Bader das Joch dragen. Bel. Onderwerpen. Hisp. Sojuzgarde meter se el yugo. Pol. Poddanismieć ciemie. Vng. Meg hajtan, meg gázom. Ang. To subdue or put under impyre or joke.] Claud. nulla est victoria major, quam quæ confessos animo quoque subjugat hostes.

Subjugator, ris, m.t. [שְׁבִיעָה. Vn. Hodolante, bideraltem ala his-
to. Apuleius libro de philosophia: Suffragator bonorum, &
malorum subjugator.

Subjungo, gis, act. t. Subdo, subiugio. [שְׁבִיעָה samach קַיְלָה
b'dh b'dh. שְׁבִיעָה, קַיְלָה ynu. Gall. boindre apres, aioindre, adiou-
ster. Ital. Sotto iugare. Ger. Under oder hindern den heim. Bel.
Zordor. Hisp. Ayuntar debaxo. Pol. Przydać, przyjaznić. Vng.
Alia retin. Ang. To syne or cast to.] Cicero de Orat. resp. Vi-
deo in Aruspicum responsis hæc esse subiuncta. Oratori om-
nes artes subiungere. Idem de Orat. Plin. Epist. 153: Venimus
ad consules, dicit Severio, quæ res ferebat aliqua subjungo.
q Aliquando significat idem quod subiugio: id est, debello.
[שְׁבִיעָה chabād, shibā'ah.] Virgil. 8. Aeneid. Nulli fas Italo tantam sub-
iungere gentem. Cicer. pro lege Agrar. Ut sub vestrum jus, ju-
risdictionem, potestatem, terratum orbem subjungere ceteris?
q Unde Subiunctivus modus dictus est: quia subjungitur alteri verbo, sine quo sententiam explere non potest, וְתִמְנָמָר.

Sublabör, eris, pen. prod. d.t. Prætero, sive latenter decurro,
aut fugio. [וְתִמְנָמָר ayra. Gall. Cheoir ou decheoir peu à peu ou sans
les faix. Ital. Cadere poco à poco. Ger. Allgemein dannen fallen/dabin-
fallen. Hisp. Caer deslizarse poco à poco o debaxo. Pol. Upadać.
Vng. Lassan el mulom, el folisk. Ang. To slip or slide little and little.] Virgil. 1. Georgic. sic omnia fatis In pejus ruere, ac retro sub-
lapsa referri.

Sublabro, bras, pen. corr. [דְּבָרְבָּרְבָּרְ] hilbit. וְתִמְנָמָר. Gall. Met-
tre la viande dans la bouche. Ital. Mettere la vivanda dentro la bocca.
Ger. In das mantueuen. Hisp. Meter lo manjar en la boca. Pol.
Wężeć biore. Vng. Beſalom. Ang. To put meat into the mouth.] Cibum intra labra mitto, ut interpretatur Nonius, citans illud
Nevii ex Decuma: iam ego illis subiens sublabrabo esui illud
sinciput.

Sublato, Sublacio, Sublate, vide TOLLO.

Sublato, sublates, penult. corr. n. f. Sub re aliqua lateo. [וְתִמְנָמָר λαβάων. Gall. Estre caché & misse dessous. Ital. Nascondersi al-
granto. Ger. Under etwas verborgen liegen. Hisp. Esconderse un po-
co. Pol. Skryć się. Vng. Valami alat lappangok. Ang. To lurk
under something.] Varro 1. de Re rustic. cap. 48: Ariste enim
quasi cornua sunt spicatum, quæ primitus quum oriuntur,
neq; planè apparent in qua sublatent herba: ea vocatur vagi-
na ut qua latet conditus gladius.

Sublego, as, pen. prod. Substrio. [וְתִמְנָמָר. Gall. subli-
tuere. Ital. Sostituire. Ger. An eines stan austreßen und setzen. Hisp.
Sustituir. Pol. Stanowiam. Vng. Helyeb valazok. Ang. To ap-
pointe in place of an other.] Iustin. lib. 3: Senatus custodiā legū,
populo sublegandi senatum, vel creandi quos vellet magi-
stratus, potestatem permisit.

Sublego, is, penult. corr. act. t. Furto aliquid surripio. [פְּנַחַד, וְפָאֶגֶּעָה. Gall. Coeillir & amasser en cache comme un
larron, desrober. Ital. Rubbare. Ger. Heimlich anföhren/ oder ver-
stauen/ vertippen. Hisp. Arrrebatar porharto, hurtar. Pol. Cią-
zyskać, kraina. Vng. Elllop. Ang. To steal or scape things to-
gether like a thief.] Virgil. 9. Aeglog. Vel quæ sublegi tacitus
tibi carmina nuper. q Nonnumquam idem quod cursim, si-
ve obiter aliquid legere. Gellius lib. 13. cap. 12: Quem hoc in
eo Capitonis epistola sublegissemus. q Sublegere, collige-
re. [עֲדָנָה asaph.] Columell. lib. 12. cap. 17: Propter imbras in
terram decidit, quæ quum sublecta est, &c. Horatius 2. Serm.
Satyr. 8: puer altè cinctus, acervam Gausape purpureo men-
sam pertulit: & alter Sublegit quodcumque jaceret inutile.
q Sublegere in locum alicujus, est legendo substituere. וְתִמְנָמָר.
Liv. 3. bell. Pun. Et ita in demorum locum sub-
lecturum, ut ordo ordini, nou homo homini prælatus videtur.
q Sublegere sermonem, est clām excipere. Plaut. in Mil.
Clām nostrum hunc illæ sublegerunt sermonem.

Sublestus, ita, stum, infirmus, levis, frivulus, debilis. [שְׁבִילָה (vel) וְמַלְאָה בְּלִי chabbâh, & cor. Gall. Debole, infirme, fri-
vole. Ital. Infermo, frivolo, debole. Ger. Schwach, unmögend, lieber-
lit. Hisp. Flaco, enfermo. Pol. slaby. Vng. Erdelen, gieng. Ang.

Weak, frivole.] Plautus in Persa: Nam ubi ad paupertatem ac-
cessit infam. Gravior paupertas sit, fides subiectior. Idē Bac-
chid. Lingua factiosi, inertes opera, subiecta fide. q Vinum
sublestissimum, quod maximam debilitandi vitæ habet: ut ex-
ponit Festus, citans Plautum in Nerularia.

Sublēvo, as, act. p. Sursum levo [שְׁבִילָה מַזְבָּחָה בְּלִי hekim, וְמַזְבָּחָה, מַזְבָּחָה. Gall. soulever, souflager. Ital. Sollevare. Ger. Aufzupfen/aufheben. Bel. Helpen. Hisp. Alivianar è soli-
var arrabiar. Pol. Podwójsze. Vng. Fel emelni. Ang. To lift up.] Sucrosa in Vespasiano: Alvo repente usq; ad deflectionem so-
luta: Imperatorem ait statim mori oportere, dumq; surgit
ac nittitur, inter manus sublevantis extinctus est. q Per trans-
lationem sumitur pro prodesse, juvare, erigere. [שְׁבִילָה בְּלִי]
Vñ hazar. Cicero. 4. Tusculan. Quum multa in conventu col-
legisset in Socratem Zopyrus, qui se naturam cuiusq; ex for-
ma perspicere profitebatur, derisus à cæteris est, qui in illa in
Socrate virtutia non agnoscebant, que ipse ex illius aspectu multa
collegerat. Ab ipso autem Socrate est sublevatus, quum illa
sibi ingenita, sed ratione à se devicta diceret. Plancus Cice-
roni lib. 10: Hoc omne assignatum iri, aut pertinaciæ meæ, aut
timori videbam, si aut hominem offensum mihi, aut conju-
gum cum Republica non sublevasset. Idem 5 Verr. Sed eadē
ista aestimatione alter sublevavat aratores, alter everterat.
Idem pro Cæcione: Etenim non minus nos stultitia illius sub-
levat, quam lædi improbitas. q Sublevare testimoniū aliquem: id est, causam alicujus juvare & meliorem facere. Cice-
ro pro Cluentio: Pater adolescentis, quem propter animi do-
borem perennis suspicio potuisse ex illo loco testem in Aulâ
Cluentium constitueri, is hunc suo testimonio sublevat.

Sublīcā, x, penult. corr. f.p. Palus, pertica quæ in aqua defige-
batur ad pontis alicujus constructionem. [דְּבָרְבָּרְ, דְּבָרְבָּרְ.] Gall.
Une piece de bois qui soutient un pont, une solive. Ital. Pallo setto in ac-
qua per edificare un ponte sopra. Ger. Ein pfester so man in d; wasser
stecken zu brücken. Hisp. Palo o partiga para sostener un puente. Pol.
Palubis do budowania mosta, podmostni pal. Vng. Gerenda, rizba
fel vert ozlop. Ang. A pile driven into the ground for building.] Ce-
sar in descriptione Rhenani pontis: Non sublīcā modo (in-
quit) directas ad perpendicularium, sed promæ ac fastigiatæ, ut
secundum naturam fluminis procumbere.

Sublīcūm, licij, Sublica. Liv. 3. bell. Pun. Quia muto satis pes
se alto, subiectis validis sublīciis pro solo usus erat.
Sublīcūs, Pons Romæ in Tyberi fuit, ad eam partem, qua Iani-
culum ab Urbe dirimitur, ea arte constructus, ut trabes sine-
fulturis eximi possent. Idem eam religiosum esse cœperit, ex
quo defendantem Cochle ægræ revulsus est. Dictus est autem
sublīcius, quodd ligatus esset, & sublīciis fulciretur. Ita enim
vocant palos ad pontis sustentationem in aqua de fixos. [שְׁבִילָה
עֲגָגָה, Gal. Un pont de bois. Ital. Ponte di legno sopra pal. Ger.
Ein brück mit höhinen pfeylern/ oder jochen. Hisp. Puente de made-
ra sobre postes. Pol. Most drewians. Vng. Fa hid. Ang. A bridge of
timber.]

Subligo, as, penult. corr. act. p. Subtus ligo. [וְתִמְנָמָר. Gall.
Lier par dessous. Ital. sottoligare. Ger. Bader binden. Hisp. Atar
para la parte bassa. Pol. Podwiesze. Vng. Fel kötöm. Ang. To knut-
or bind to beneath.] Plin. lib. 17. cap. 22: Vbi uva varia cœperit
fieri, vites subligato. Virgil. 8. Aeneid. Tum lateri atq; hume-
ris Tegeum subligat ensim. Idem 11. Aeneid. - elipeunq; ex
ære similes Subligat.

Sublīzär, aris, n.t. Subligaculum, hoc est illud quo partes pu-
ndendæ teguntur. [שְׁבִילָה michnešājim. וְתִמְנָמָר, וְתִמְנָמָר. Gall.
Gall. Le breyer. Ital. Braca, braga. Ger. Ein Brück mit breitlaid daō
man und ein fur die scham bindet. Hisp. Las braga. Pol. Spodnica.
Vng. Berba, gattia. Ang. A breech.] Martial. lib. 3: Testa tamē
non hac, qua debes parte levaris, Si pudor est, transfer subli-
gar in faciem. Iuv. Satyr. 6: Personam, thyfumq; tenent, &
subligar Acci.

Sublīgaculum, li, n. f. Amiculi genus, quo femora & partes pu-
ndendæ teguntur. [שְׁבִילָה michnešājim. וְתִמְנָמָר. Gall. Ba-
nyet ou brayes. Ital. Mutande, braga. Ger. Ein geläß / bräk / niber-
teid. Hisp. Las braga. Pol. Gacie. Vng. Nadrag, gattia. Ang.
A breech.] Cic 1. Officiorum: Scenicorum mos tantam habet
vetere disciplina verecundiam; ut in scenam sine subligaculo
prodeat nemo.

Sublimis, mc, penult. prod. om. t. In altum elevatus; compo-
sicut est à limus, quemadmodum & illimus, quasi supra li-
mus. [שְׁבִילָה גְּלָבָה בְּלִי ghabbâh, וְתִמְנָמָר. Gall.
Elevé en haut. Ital. Alto, elevato in alto, sublime. Ger. hoch. Bel.
Hochverhnen. Hisp. Cosa alta o ensalcada. Pol. Wyżki. Vng.
Magas. Ang. High.] Virg. 1. Aen. Ipsa Paphum sublimis abit:
Col. lib. 2: sicut in opere boves aræ junctos habere conven-
it, quæ speciosius ingrediantur sublimes, & elatis capitibus.
Terentius in Adelph. Sublimem medium arriperem, & capite
primùm in terræ staturem, ut cerebro disperga viaem. Ovid.
lib. 14. Metam.: pulcro fedet illa recessu Sublimi solio, pallâq;
ZZ 5 induita

induta nitentem. Virgilius libro 7. Aeneidos : Tectum augustum, ingens, centum sublime columnas. Horas de Arte: Hic dum sublimes versus ructatur, & errat. q Sublimem abiire, pro in cœlum ire. Liv. 1. ab Urbe: Hæc loquutus sublimis abiit. q Sublimem rapere, est raptum sublimem in aërem ferre Virgil. 5. Aeneid. Sublimem pedibus rapuit Iovis armiger uncis.

Sublimitas, atis, f.t. Altitudine, elevatio à terra. [Γῆ γε ἡ ψηλὴ μάριον. ὑψός.] Gall. Hauteur. Ital. Altezza. Ger. Höhe. Hisp. Altura. Pol. Wysokość. Vng. Magasság. Ang. High or high-nesse.] Plin. lib. 19. cap. 5: Natura sublimitatis avida. Colum. lib. 8. cap. 3: Eæq; longitudinis & altitudinis, duodenos pedes habeant: nec plus latitudinis quam media sublimitas. q Plin. lib. 2. cap. 16. in plurali utitur: Quæ ratio lunæ maximè sublimitatibus approbatur.

Sublimer, adverbium, Alté. [μετέποντας, οὐλαβός. Gall. Hauteur. Ital. & Hisp. Altamente. Ger. In die Höhe hoch oben. Pol. Wyżej. Vng. Magassan. Ang. Heightlie.] Colum. lib. 8. cap. 12: Quoniam nec sublimer potest, nec per longa spatha volat. De pavone. Cato cap. 70: Hæc omnia sublimer legi, teri, dariq; oportet.

Sublimis, pro Sublimer: cui opponitur Humi. Cic. 2. de Divin. Eaq; scuta quæ fuerant subliæ fixa, sunt humi inventa. Virg. 9. Aeglog. Cantantes sublimè ferent ad sydera cygni. Cicero 1. Tuscul. Perspicuum debet esse, animos quum e corpore excellerint, sive illi sint animales: id est, spirables, sive ignei, sublimè ferri.

Sublimatus, Elatus. [Vng. Fel magazalatos, emelteszt.] In Epitom Sex. Aurelii Victoris in vita Claudi Tiberii: Pallasq; pretoriis ornamenti sublimatus.

Sublimo, mas, pen. prod. Exalto, in altum sublevo. [Νῦν νασά γῆ herim. περνείσθω. Gall. Ester en haut. Ital. Inalteare. Ger. Erhöhen. Hisp. Ensalcar, poner en alto. Pol. Wyżysiąć. Vn. Fel magazalem. Ang. To lift up aloft.] Ennius: Si qui candeam in coelo sublimat faciem. Nonius.

SUBLINGO, onis, à sublingendo deducitur. Plaut. in Pseud. Iam hic quoq; scelestus est coqui sublingio: Pro quo subjiciunt Coquit sub linteо: inepta & stolidæ sententia.

SUBLINO, is, pen. corr. act. t. Leviter perungo. [ἰστάλαφω, ἰστάζω. Gall. Oindre un peu ou par dessous. Ital. Vgner aliquanto. Ger. Ein wenig unden bestreichen. Hisp. Untar un poco. Pol. Odęska namaznie. Vng. Meg kenem. Ang. To anoint or smear soñily something.] Corn. Celsus: Idem quoque umbilico sublitum facit. q Sublinire os, est illudere, & blandis verbis decipere. Traetum à genere ludi, quo dormientibus ora linuntur. Plaut. in Aulul. ah sublevit mihi os pessimè. Idem Epid. Senex, sibi os sublitum est planè, & probè: id est, sibi verba data sunt. Sic in Capt.

SUBLITO, verbale, f.t. Quæ est quasi primum tectorium & fundamentum coloris ejus, quem reddi volutas inductione manus ultima. [ἰστάλεμψη.]

SUBLIVIDUS, a, um. Aliquantulum lividus. [ἰστάλεμψη. Gall. Un peu terné. Ital. Pallidetto, mortaiuolo. Ger. Etscher mas blisch und exter farb. Hisp. Un poco cardeno. Pol. Synawi. Vng. Kék Zinwe. Ang. Half black and blew.] Celsus lib. 5. cap. 28: Pustulae evinent sublividæ, aut pallidæ.

SUBLUCANUS, adjectivus, Antelucanus: hoc est, quod lucem antecedit. [ἰστάλεμψη. Gall. Qui est un peu devant le jour. Ital. Tempo quando spunta il giorno. Ger. Morges vor der tagzeit. Hisp. Tiempo cero del dia. Pol. Poranu. Vng. Holnali, reg gels. Ang. That is a little before day light.] Plin. lib. 11. cap. 12: Venit mel ex aere, nec omnia prius Vergiliarum exortu, sublucanis temporibus.

SUBLUCEO, es, ere, Aliquantulum luceo. [ἰστάλεμψη. Gall. Luire quelque peu, entreluire. Ital. Sotto lucere. Ger. Ein wenig schämen. Hisp. Luxir un poco. Pol. Zabliesciam sie. Vng. Valamenire senlem. Ang. To give some light.] Ovid. 1. Amor. Eleg. 5: Qualia sublucent fugiente crepuscula Phœbo: Aut ubi nox abiit, nec tamen orta dies. Virgil. 4. Georg. Aurus ipse, sed in foliis, quæ plurima circum funduntur, violæ sublucet purpura nigra. Ovidius Epistol. 20: Candida nec misto sublucent ora rubore.

SUBLUCO, as, pen. prod. act. p. Ramos arborum suppupo, & veluti luci transitum aperio. [Πυροσθήθη, ταργαδάσθω. Gall. Ebrancher les arbres, & couper les branches qui sont trop espacées pour leur basiller iour. Ital. Sbrancare gli alberi. Ger. Die bâume erhaugen daß die Son darenn möge. Hisp. Entresacar los ramos. Pol. Przerzegan gal' epia. Vng. Az fanak agaz le vagaloro. Ang. To undershed boughs that the light may come under the trees.] Conlucare autem est succisis palliis arboribus lucum luce implere. Ex Festo.

SUBLUO, is, act. t. Lavo, purgo, [Ιππη rachats οζού chibbés, κατάλεω. Gall. Laver par dessous. Ital. Lavare, purgare. Ger. Bubn hält wäschen. Hisp. Lavar, purgar. Pol. Podmywan. Vng. Meg mosom

Ang. To wash a little.] Columell. libro 6. capite 32: Intertrigo bis in die subluitur aqua calida: mox decocto ac trito sale, cum adipe defricatur, dum sanici vis emanet. Mart. lib. 6: Irritus tanquam populo Charideme lavaris, Inguina sic toto subluis in solio.

SUBLURIDUS, a, um, penult. corr. Subpallidus. [ἰστάλεμψη. Gall. Quelque peu palle & blaffard. Ital. Alquanto palido, moresto, smorto, livido. Ger. Ein wenig bleichfarb oder bläschfarb. Hisp. Un poco cardeño è amarillo. Pol. Przybledniejsi. Vng. Halauans Zinwe. Ang. Somewhat wansee.] Plautus in Amphit. eodem in loco, Signo codem appetet probè, ut primum coivit cicatrix iufila, Sublurida.

Sublustris, sublustre, om. t. Subillistris: hoc est, obscurus quidem, sed tamen lumine nonnullo illustratus. [ἰστάλεμψη. Gall. Encor un peu luisans. Ital. Alquanto chiaro. Ger. Helleichti tämmert. Hisp. Cosa que reluce un poco. Pol. Przyświecenijsym. Vn. Valamenire vilagoskodo, febl. Ang. That hath same light.] Vnde Sublustris verba dicuntur, non ex toto luminosa, sed aliquid luminis habentia. Aulus Gellius lib. 13. cap. 23, de Catonis oratione: Quæ quoniam sunt eloquentiae Latinæ tuac primū exortentis lumina, verba quædam sublustra libitum est αντανηγραψεν. Sublustris nox, & sublustris umbra, quæ habet aliquid luminis. ἀμφιλύκη νὺξ, ἀμφιλύκη σκιά. Livius libro 5. ab Urbe: Noste sublustra quum primò inermem qui tentaret viam præmissent, &c. Virgil. 9. Aeneidos: Et galæa Euryalum sublustra noctis in umbra Pro didit immemorem.

Subluīes, vici, f. q. Sordes & immunditia, quas & illuviae & proluviem vocamus. [ἰστάλεμψη (vel) scáh τὸν τύπον tuncib. pūr. Gall. Ordure par saute de ses nettoy. Ital. Lordura, fango. Ger. Mist/abwäschen. Hisp. El sahorno la suiedad. Pol. Feime. Vn. Szenny, szemet, gax, Ang. Filth, ordure.] q Apud Colum. genus morbi in discrimine ungulæ ovium nascens. Ait enim lib. 7. cap. 5: Clavi quoq; dupliciter infestant ovem: sive quum subluyies atq; intertrigo in ipso discrimine ungulæ nascitur, seu quum idem locus tuberculum habet, cuius media frèt parte canino similes extat pilus, eq; subest vermiculus. Subluyies & intertrigo pice per se liquida vel alumine & sulphure atq; aceto multis ritè eruentur.

Submērgo, is, si, sum, ere, act. t. Sub aquas mērgo, immergeo, demergo. [Ιπτώνη hischkiāh. ιρρένω, ιρραννίζω. Gall. Noyer, enfonce en l'eau. Ital. Semmergere, annegare. Ger. Unter das wasser tunken/versenkem/entreden. Bel. Verdringen. Hisp. Añegarse. Pol. Ponrjam, ntopiam. Vng. El borisom. Ang. To dip down or plunge in the water.] Cæsar 3. bell. Civil. Faucibusq; portus navem onerariam submersam objicit. Virgil. 1. Aeneid. Pallenses exurere classem Argyrum, atq; ipsos potuit submergere ponto, Vnius ob noxiam, & furias Ajacis Oilei? Cic. 2. de Natur. deor. Quot genera, quamq; disparia partim submersarum, partim fluitantium, & innantium beluarum, partim ad faxa nativis testis inhærentium? Livius 1. ab Urbe: Quin in trajectu Albulae amnis submersus, celebre ad posteros nomen fluminis dedit. q Virtus submersa tenebris. Claud. 7. Paægry. q Innatae & submersum esse, contraria. Colum. lib. 13. cap. 4: Quum ea res innoxia penora conservet, ubi non innatent, sed semper sine jure submersa.

Submērsō, n, f.t. [ἰστάλεμψη. Julius Firmicus Mathes. lib. 1. illum quem vides natantem ex crebra trepidatione submersio nis desicere.

Submērūm, ri, n. f. Ferēmerum. [ἰστάλεμψη. Gall. Presque tout pur & sans mélange. Ital. & Hisp. Quasi puro. Ger. Schter etiel/gar noch frisch. Pol. Przyjemny, czysty. Vng. Felig bor, felig alegies. Ang. Almost pure without mingling.] Plautus in Sticho:

Næ iste ædopol vinum poculo pauxillulo

Sæpè exultavit submerum scitissimum.

Submīnīa, f. p. Vestis genus à subeuro colore (ut videtur) nomen habens. [πολύτιμοι ιδιοτήται μιττανία. Gall. Vne sorte d'habit tirant sur le rouge. Ital. Veste quasi rossa. Ger. Ein gatung eines schter minyen roten kleids. Hisp. Vestidura un poco vermaja. Pol. Suknia przyjemny, czysty. Vng. Veres Zinwe köröb. Ang. A kind of redde garment.] Plautus in Epidico: crocotulam, Supparum, aut subminiam, ricam, basilicam, aut exorcicum.

Submīnītro, as, arc, Potriga, suppedito. [Ιππη nathāi, ιστάζω. Gall. Servir & aider, fourir. Ital. Pergere, dare. Ger. Darstellen & ynderschub geben/darstellen. Hisp. Dar lo que oro ha mestido, prosser. Pol. Podrie. Vng. Zolgaltatom, niuytom. Ang. To suece minister os furnish expenses.] Cæsar lib. 1. bell. Gall. Hæc sibi esse curæ frumentum Sequanos, Leucos, Lingones subministrare, jamque esse in agris frumenta matura. Cicer. pro Cæl. Pallam in cum tela jaciuntur, clam subministrantur. Idem 1. de Invent. Aristoteles autem qui huic arti plurima adjumenta atque ornementa subministravit, tribus in generibus tetram versari rhetoris officium putavit. Colum. libro 1. capite 10: Quum semina depones, dextra, sinistraque usque ad imum scrobem fasciculos sarmatorum demittit, ita ut per fasciculos far-

los satmatorum & state parvo labore aquam radibus subministrare possit.

Submīstrātōr, oris, verbale, m.t. Suppeditor, largitor. [ΙΤΩ
nothē. ιαργίνης, ιαργίζει, ιαργίζει. Gall. seruiteur. Ital. seruire. Ger. Ein verheffter, venderschieber, dorreicher. Hisp. Seruidor. Pol. Podawca. Vng. Szolgataltado. Ang. A gine or founshler of thin-
ges that lacketh.] Seneca Epist 115: Lætus pro suis voluptati-
bus habet alienarum spectaculum, subministrator, testisq; li-
bidinum, quarum sibi usum cupiendo abstulit.

Submīstrātūs, us, ui, m.q. [ιαργίζεις. Vn. Szolgatatal, adns.] Macrobi. Satur. li. 7, cap. 12: Cibus autem exiguo subministra-
tu paulatim peniarum consolatur.

Submītto, tis, tere, sive Summittio, misi, missum, act. t. Subdo, subjicio, vel subjugo. [ΙΤΩ chabach ΥΠΟΛΛΗ bichmāh. ιαργίζει-
τω. Gall. soumettre, maître dessous, abbaissen. Ital. Agiugnere, sotto-
mettere, sottoporre. Ger. Et war unter thun, untergeben/niderlassen. Bel. Onderdoen/ onderwoopen/ nebertaten. Hisp. someir, abaxar. Pol. Poddare. Vng. Alala bosfatom, vetem. Ang. To put under, to
bring in subiection.] Virg. i. Aeglog. Pascite, ut ante, boves pueri: submittite tauros. Horatius lib. 1. Epist. 1: Et mihi res, non
meribus submittere conor. q Submittere facies janus, dice-
bantur magistratus, quum ædes ingredientes, inclinari eos &
deprimi jubeant, & nō surrectos teneri id quod summae be-
nevolenti signi erat, cum magistratus fasces ante ædes pri-
vati alicuius submittebat. Plin. lib. 7. cap. 30: Fasces lictorios
januæ submisit is cui se Oriens, Occidensq; submisserat. q Sub-
mittere genua, pro flectere, & incurvare. Plin. lib. 11. cap. 49:
Solidipedes inter initia pasci, nisi submissis genibus non pos-
sunt. Idem lib. 8. cap. 1: Nam quod ad docilitatem attinet, re-
gem adorant, genua submittunt, coronas porrigit. De ele-
phantis. q Submittere animos, per translationem: id est, di-
mittere, & propemodum despondere animum. Livius 3. bellii
Pun. Tum T. Sempronius Senatum habuit, consolatusq; Pa-
tres est, & adhortatus, ne, qui Cannensi ruinæ non succu-
buissent, ad minores calamitates animos submittet. q Sub-
mittro, clanculum suborno. ιαργίζει. Cic. 5. Ver. Submittet-
bat iste Timarchidem, qui moneret eos qui saperent, ut tras-
figerent. Submittere pretia, est imminuere. Plin. lib. 29. cap. 1:
Neque enim pudor, sed ænimi pretia submittunt: vide plura
in SV MITTO.

Submīssus, participium, sive nomen ex participio. [ΙΤΩ
nichbach ΥΠΟΛΛΗ nichbach. ιφερθη. ιαργίζει. Gall. Mi des-
sous, a baissé, mi bas. Ital. Messo di sotto. Ger. Undergetassen/under-
gesetzt/ nidergetassen. Hisp. Puesto debaxo. Pol. Pedate, spusitam.
Vng. Alala bosfattat. Ang. Pos under, lowe, brought in subie-
ction.] Liv. 1. ab Urbe: Lupam stientem ex montibus, qui cir-
casunt, ad puerile vagitum cursum flexisse: eam submissis
infantibus ad eum præbusse mammas. q Submissus &
abjectus, cui contrarium Efficeret se. Cic. lib. 1. Offic. Privatum
autem oportet quo & pari cum civibus jure vivere: neque
submissum, & abjectum, neq; se efferten: tum in Repub. velle
que tranquilla & honesta sint. q Submissa oratione, vel vo-
ce loqui: id est, humili, non elata aut clara. Cæsar 3. bellii Civil.
Submissa oratione loqui de pace, atque altercari cum Vati-
nio incipit. Cicero pro Plancio: Submissa voce agam, tantum
ut judices audiant. Martial. libro 8: Hos comes invalidus
submissa voce precatur, Ut quocunque velint, corpus inane-
ferant.

Submīsse, adverb. Submissè. Suetonius in Augusto: Nam &
ad communione sermonis tacentes, etiam submissim fabu-
lantes provocabant.

Submīssio, onis, verbale, f.t. Remissio: ut Submissio vocis, cui
opponitur Contentio, [ιαράνσης, οφειλη.] Gall. Abbassement.
Ital. Abbassamento. Ger. Nachlassung/leissi heraus laßung. Hisp.
Abancamiento. Pol. Vmmejanie, vieseje. Vng. Meg alazas, laffuság.
Ang. Lowenes of voice.] Cicero 1. Offic. Ex locutione, ex reti-
centia, ex contentione vocis & submissione, & ceteris simili-
bus faciliter judicabimus quid coram apie fiat. q Submissio,
aliquando accipitur pro elevatione sive depressione: cui op-
ponitur Elatio, sive Amplificatio. Cicero in Topicis: Parium
autem comparatio nec elevationem habet, nec submissionem:
est enim æqualis.

Submīlestus, a, um, Nonnihil molestus. [ιαρδυχεις. Gall:
Aucunement moleste. Ital. Un poco molesto. Ger. Zumtheil überlägen
oder beschwerlich. Hisp. Un poco enojoso. Pol. Pręgiety, prasko.
Vng. Maid ueher. Ang. Somewhat trouble, some.] Cicero ad Att.

cum lib. 16: Illud est mihi submolestum, quod parum prope-
ratre Brutus videtur.

Submīlesté, adverbium. [ιαρδυχεις. Gall. Quelque peu mole-
stement, avec quelque moleste. Ital. Alquanto molestamente. Ger. Et-
was beschwätzchen. Hisp. Un poco enojasamente. Pol. Pręgiety.
Vng. Maid ueher. Ang. Somewhat troublesome.] Cic. ad At-
ticum lib. 5: Te in Epirum salvum venisse, & ut scribis, ex sen-
tentia navigasse, vehementer gaudeo: non cito Romæ meo
tempore per necessario, submolestè fero.

Submōnēo, submones, pen. brevi, act. s. Leviter vel paucis
monco, [ιαρμπινον. Gall. Admonester auçunement, faire quel-
que legere remonstance. Ital. Ammonire alquanto à brevemente. Ger.
Etlicher maß warnen/vubbersagen. Hisp. Admonestar un poco, à bre-
vemente. Pol. Napominam. Vng. Meg insiem. Ang. To admonish
and warne shortlie or privlie.] Terentius in Eunuch. submonuit
me Parmeno Ibi servus, quod ego artipui. Plin. Epist. 2. lib. 1:
Quoties paulum itinere decadere non in tempestivis amici-
tibus submonebamur. Quid autem à monco, & admonco
differat, vide suprà MONO.

Submōrosus, adjektivum, Nonnihil morosus. [ιαρδυχεις.
Gall. Quelque peu chagrin & faible. Ital. Alquanto difficile & du-
ro. Ger. Ein wenig selbstsieg oder ungeschickt. Hisp. Un poco intra-
stable. Pol. Kwasno patracy, obragli'swi. Vng. Maid pokol kedwe, we-
nebez kedwe. Ang. Somewhat froward and hard to please.] Cicero
lib. 2. de Orat. Me quidem hercule valde illa moveat stomachosa, &
quasi submorosa ridicula, non quum à moreso di-
cuntur: tunc enim, non sal, sed natura ridetur.

Submōvēo, submoves, submovi, submotum, act. s. Arceo, de-
pello, removeo, abire facio. [ΙΤΩ birchik ΤΟΝ besir. ιαρε-
ze. Gall. Öster, destourner, faire reculer, flongner. Ital. Discacciare, ri-
muovere. Ger. Dannen treiben/abtreiben. Hisp. Aredar. Pol. Odmia-
kam, odpedam. Vng. El wdzdm. Ang. To put away or aside.] Li-
vius 2. ab Urbe: I, inquit, lictor, submove turbam, & da viam
domino ad prehendendum mancipium. Cicero pro Roscio:
Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisse, ii ma-
gnitudine poenæ maleficio submoveretur. Ovid. lib. 3. Amor.
Eleg. 13: Ignoto meretrice corpus juncta Quiriti, Opposita
populum submovet ante sera. q Submoveo, separare. Plin.
lib. 3. cap. 19. de Alpibus: Germaniam ab Italia submovent.

Subnālcōr, ceris, d.t. Succresco. [ιαρφύρημ. Gall. Naître ou
nasquir par dessous ou aupres, sortir d' embas. Ital. Sottonastere, crescer
sotto. Ger. Hernach wachsen. Hisp. Crecer secreto, nascer por debaxo.
Pol. Podnastā. Vn. Fel neukedem. Ang. To grow or spring up under.]

Plin. lib. 11. cap. 23: Atq; ita subnasci sui generis palmas. Idem
lib. 12. cap. 3: Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis
cadentibus, aliis maturiscentibus, aliis vero subnascientibus.
Subnēcto, is, act. t. Subligo, appendo. [ιαρνήκα. Gall. Lier &
nouer par dessous, adiouster. Ital. Ligare di sotto, sotgiungere. Ger.
Underbinden/unden fürbinden/unden enzügen. Hisp. Trauar por de-
baxo. Pol. Podnese. Vng. Felkaptolom, fel kódom. Ang. To tie
to another thing.] Virgil. 1. Aeneid. Aurora subnecctens exsertæ
cingula mammæ. Idem 5. Aeneidos: -lato quām circum am-
plētitur auro Balteus, & tereti subnecctit fibula gemma. Plinius
libro 28. capite 1: M. Servilius Novianus, princeps civitas,
non pridem in metu lippitudinis, priusquam ipse eam no-
minaaret, alius ei prædiceret duabus literis Græcis P, & A,
chartam inscriptam, circualligatam lino, subnecctbat collo:
Id est, appendebat.

Subnēgo, as, penult. corr. Ferē, vel quodam modo nego.
[ιαρπίμα. Gall. Aucunement nier, presque nier. Ital. Alquanto
negare. Germ. Rinder vnd meh: steugnen. Hisp. Un poco negar.
Pol. Odniawiam. Vng. Meg tagodon zabetu. Ang. To deny a lie.
Cic. Trebatio: Veruntamen quod præsenti tubi propè suba-
negaram, &c.

Sübñervärē, Enervate. [ιαρδιγίζει. Vn. Meg erßeleniteni.] Apuleius in Apologia: A' præcipio intellexit calumnias, ne
corroboraretur, tempore præcipitasti, & nulla impertita mo-
ra subnervasti.

Sübñiger, ia, rum, penult. corr. Nonnihil habens nigredinis:
[ΓΠΡΙΨ schecharchór. ιαρμιάς. Gall. Noirâtre, aucunement
noir. Ital. Alquanto nero. Germ. Schwarheit. Hisp. Un poco ne-
gro. Pol. Pręgiernicizm. Vng. Fekete Zeg, feketes. Ang. Some-
what black.] Plaut. Mercat. bucculentum, breviculum, Subnig-
ris oculis, oblongis malis. Varro 2. de Rustica, cap. 5: Sub-
nigris labris pecudes.

Sübñstör, penult. prod. subniteris, subnixus, d.t. Suffulcior,
sustineor. [ΙΤΩ nischhan ΤΟΝ samáth. ιαρσнелом. Gall.
Être appuyé, accoudé, ou accosté sur quelque chose, s'appuyer sur.
Ital. Essere accostato, appoggiato à qualche cosa. Germ. Von undes
auff halten / undereign fehn. Hisp. Tenerse a otra cosa, ser sustenta-
do. Pol. Podpiernam. Vng. Tamakodom, meg tamaztat. Ang.
To lean upon some thing.] Virgilius 1. Aeneid. solio subni-
xa resedit. Cicero de Soma. Scipion. Duo quasi cinguli terre
verticibus ex utraque parte subnixi. q Accipitur interdum
subnixus

subnixus pro elato, sive arroganti. Cicer. i. de Oratore: **Næ** quæ sit facilis, illi viderint, qui ejus artis arrogantia, quæ difficillima sit, ita subnixi ambulant. Liv. 5. bell. Pun. Enim vero indignum ratus Marcellus, sc. qui Annibalem subnixum Victoria Cannensi ab Nola repulisset, his terra, mariq; victis ab se hostibus cedere.

Sübñoto, as, pen. corr. a&t p. Subscribo. [χωρεψα. Gall. Noter ou marquer dessous. Ital. Sotto scrivere. Germ. Underjetünen. Hisp. Escribir por debaxo. Pol. Podpiszus. Vng. Ecrire. Ang. To note or mark under.] Martial. libro 1: Et non lobria verba subnotasti.

Subnubilus, adject. Subobscurus. [χωρεψα. Gal. Quelque peu nubilex, un peu obscur de nuées. Ital. Alquanto nuvoloso. Ger. Etlicher maß gewölkt von wolken ein wenig dunkel. Hisp. Un poco nublado y annublado. Pol. Przyjemny/ps. Vng. Homalias. Ang. Somewhat darke and cloudie.] Cesar 3 belli Civil. Et quinque intermissis diebus, alteram auctem subnubilam noctus, extactis omnibus castrorum portis, & ad impedieadum objectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit. Ovid. de Remed. Amor. Limes erat tenuis longa subnubilus umbra, quæ tulit ipse suos ad mare sfpè pedes.

Subo, bas, subare, n.p. Dicuntur sues, quum libidine excent, aut appetunt, quanvis & ad alia animalia, atq; adeò ad ipsos etiam homines transferuntur. [χωρεψα. Gall. Bruire comme les truyes chandes. Ital. Fare il verso de porci quando lassissimo. Ger. Im brust schreien; ist der schwine wann sie überstossig sind. Hisp. Estar la puerca berrionda o contrabaxera. Pol. Krzakanie kierowę & mięsę. Vng. Babozg. Ang. To yell and grunt lyk a swine for lust.] Plinius libro 10. capite 63: Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit. Horatius lib. 1. Carm. ad homines transtulit: jamq; (inquit) subando Tanta cubilia, teata que rumpit.

Sübatio, f.t. Appetitus suum in venerem. [χωρεψα. Plin. lib. 8. cap. 51: Remedium ne prima subatione, neq; ante flaccidas aures coitus incipiatur de suis.

Sübōbscoenūs, adject. Non omnino vacans obsecuitate. [χωρεψα. Gall. Un peu impudique & deshonesté. Ital. Alquanto imputido. Ger. Etlicher maß grob und ungärtig. Hisp. Un poco surpecho y suso. Pol. Przyplugawym. Vng. Maidotsmany. Ang. Somewhat filthy and unhonest.] Cicero in Orat. Illud admonemus tamen, ridiculo sic usurum oratorem, ut nec nimis frequenti ne scurrile sit, nec subobsceno, ne mimicum.

Sübōbscurus, adject. Non nihil obscurus, & per translationem intellectu subdifficilis. [χωρεψα. Gall. Un peu obscur. Ital. Alquanto oscuro, oscureto. Ger. Dunkelheit. Hisp. Un poco oscuro. Pol. Przyjsciennicysim. Vng. Maidhomalias. Ang. Somewhat obscure, dark, or dark.] Cicero de Clar. Orat. Grandes erant verbis, crebris sententiis, comprehensione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Sübōdiosus, penult. prod. Aliquantum odiosus. [χωρεψα. Gall. Un peu odieux, aucunement ennuieux & fascheux. Ital. Alquanto odiato. Ger. Etlicher maß hasst. Hisp. Un poco aborribil. & enojado. Pol. Przyjkięszy. Vng. Maid gweblates. Ang. Somewhat odious or hateful.] Cic. ad Att. li. 1: Non mihi grave duxi scribere ad te de illius querimonis, quā eas audire (quod erat subodiosum) leve putasse.

Sübōffendo, dis, act.t. Aliquātulum offendō. [χωρεψα. Gall. Offenser un peu. Ital. Offender un pochette. alquanto. Ger. Ein wenig verlegen oder ergeren. Hisp. Un poco offender. Pol. Trobo obrazam. Vng. Valamenire meg serzem. Ang. To offend a little.] Cic. ad Quint. Fratrem: Nam apud illam perditissimam, atque infimam faciem populi Pompeius propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

Sübōleō, suboles, penult. corr. Leviter oleo, odoratu leviter percipio. [χωρεψα. Gall. Sentir un peu, commencer un peu à sentir, s'apperçoirent quelque peu. Ital. Presentire, odorare un poco. Ger. Ein wenig stinken oder schmecken. Hisp. Oler de si un poco, sentir un poco. Pol. Ks. prycuchiwam. Vng. Valamenire Zagos vagiok, vaglok. Ang. To smell a little, to savour.] Plautus in Pseud. Corrumperit iam coena, hem suboles, sis vide. q Subolere per translationem, præsentiscere. qd abd qd. Plaut. in Casin. Tu z castor tibi homo malam rem quæris: subole, sentio. Ibidem: Subole jam uxori quod ego machinor. Terent. in Phorm. Nunquid patri subole?

Sübōrōr, iris, d. q. Subnascor, & exurgo: ut subortus est rumor. [χωρεψα. Gall. Sourdre & venir, ou se produire petit à petit, ou d'issus. Ital. Sotto nascere. Germ. Entstehen / entspringen. Hisp. Nascere por debaxo. Pol. Pocinam sie. Vng. Fel tamadok, lezek. Ang. To rise from beneath, to come forth piece and piece.] Plin. li. 2. cap 93: Metallorum opulentia tam varia, tam dives, tam foecunda, tot seculis subortens. Lucretius lib. 1: Ex infinite suboriri copia posset.

Sübōrno, as, a&t p. Orno, honoro, sive laudo. [χωρεψα.

Gall. Honorer, & priser quelque peu. Ital. Ornare aliquando. **Or-** Etlicher maß jeter. Hisp. Ornar un poco. Pol. Poniekać dobrze. Vng. Ekfizem, das förem. Ang. To honour and set forth one.] Plancus Ciceroni: Tu Cicero quod adhuc fecisti, idem praesta, ut vigilanter, nervoseque nos qui statim in acie, subornem, q Subornare item accipitur pro clara submittere. [χωρεψα. Gall. subornare. Ital. Subornare. Ger. Heimlich anweisen und erordnen. Bel. Tormaten. Hisp. Subornar para fauor. Pol. Po qd chas nerjadzam, naprawiam.] Plinius in Paneg. ad Trajan. Grata tamen sint recordantibus, principem illum in capita dominorum servos subornantem. Cicero pro Roscio: Falsum subornavit testem Roscius Clunium: cur tam sero? idem pro Cetina: Quum quæritur aliquid factum necne sit, verum an falsum proferatur, & fictus testis subornari solet, & imponit falsæ tabulæ.

Sübōrnatōr, ris, m.t. [Vng. Alatomban ȝðrkð, lés verb.] Lampridius in Commodo: Servorum subornatores de Senatu.

Sübōllidūs, a, um, Ad pallorem accedens, vel aliquantulum pallidus. [χωρεψα. Gall. Un peu pale. Ital. Smortasolo, smortarello. Ger. Ein wenig bleichfarb. Hisp. Un poco amarillo. Pol. Przyblednicysim. Vng. Halowan, sargezint. Ang. somewhat pale.]

Celsus lib. 5: Alterum est minus super corpus eminens, duru, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum.

Sübpinguis, que, om.t. Non nihil pinguis. [χωρεψα. Gall. Un peu gras. Ital. Graffetto. Ger. Fleischicht/ein wenig fett. Hisp. Cosa un poco grasa. Pol. Przyfufczejysim. Vng. Kezere, ke. Ang. Somewhat fat.] Celsus lib. 6. cap. 4: Pejus est quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

Sübřanciđūs, adjetivum, Aliquantulum rancidus. [χωρεψα. Gall. Un peu chanfrans, ranci ou moisi. Ital. Ranketto, rankidotto. Ger. Schimlechig, feindend. Hisp. Un poco rancio, ranciso. Pol. Przyjel lejśim, przygnieszim. Vng. Valamenire meg posbat, senyett. Ang. somewhat mouldie or rotten.] Cicero in Pisonem: Exstructa mensa non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

Sübřaučūs, a, um, Aliquantulum rauens. [χωρεψα. Gall. Un peu enroué. Ital. Alquanto rancio. Germ. Ein kleiner heiser. Hisp. Cosa un poco rousa. Pol. Przychraptwysim. Vng. Valamenire reke, dör. Ang. somewhat hoarse.] Cicero de clar. Orat. Ornis q; motus cum verbis sententiis q; consentiens vox, permanens, versus subrauca natura.

Sübřemigo, gas, penult. corr. n.p. Sub velo remigo, cursum navis quæ vento fertur, remis adjuvo. [χωρεψα. Gall. Remer ad dessous, tirer l'aviron par dessous. Ital. Tirare il remo, ruogare. Ger. Unter etwas rudern. Hisp. Remar o remar por debaxo. Pol. Rudissem poiedzam. Vng. Evezek. Ang. To rowe under sayle.] Plinius libro 9. capite 29: Cæteris subremigans brachiis, media cauda, ut gubernaculo se regit. Virgilii 10. Aeneid. dextra puppim tenet, ipsaque dorso Eminet, ac leva tacitis subremigat undis.

Subrepo, pis, penult. prod. n.t. Latenter subtus repo. [χωρεψα. Gall. Rachal ψΗγγαμάς, ιφέρω. Gall. Entrer & venir en cage, entrer & venir en trainaus, & coulant sur le ventre. Ital. Rampagasi da nascoso. Ger. Unde hineyn kriechen heimlich dahar schleicht. His. Entrar a escondido. Pol. Cicho podchodge wnikam sie. Vng. Alatomba betszok, mazok. Ang. To creep under privately.] Plinius libro 35. capite 8: Facit & puberem Apollinem subrepentula certæ cominus sagitta infidiantem. Columella libro 9 capite 1: Hæc porrò animalia, vel similia his facile intelligitur, quæ non expedit conferre in id vivarium quod vacerris circumdatum est: siquidem propter exiguitatem corporis facilè clavis subrepunt, & liberis natâ egressus fugam moluntur, q Subrepere animo per metaphoram, pro eo quod est clavis in animum alicuius insinuare. Quint. libro 4. cap. 1: Exordium quidam in duas dividunt partes, in principium, & insinuationem: ut sit principiis recta benevolentia & attentionis postulatio: quæ quia esse in turpi genere causæ non possit, insinuatio subrepatur animis, maximè ubi frons causæ non sat is honesta est. Idem: Ita subrepit animo judicis. Oblivio subrepit. Plin. libro 8. capite 22: Huic quanvis in fame mandenti, si respexit, oblivionem cibi subrepere ajunt, digressum, que quæretre alium. Actas iners subrepit. Tibullus lib. 1. Eleg. 1: Inter a dum fata sinunt, jungamus amores: iam veniet tembris mors adoperta caput. iam subrepet iners ætas, necare decebit, Decere nec cano blandicias capit.

Sübřepitiz literæ, vide post S V B R I P O.
Sübřepito, frequentativum à subrepo. [χωρεψα. Vng. Alazkalok, alatomba be mazkalok.] Cato in Orat. de re Flor. Ibi pro scorto fuit, in cubiculum subrepitavit è cōvicio. Ex Gelio lib. 10. cap. 13.

Sübřidéo, Leviter arrideo. [χωρεψα. Gall. Se sonrire, rire un peu. Ital. Sorridere, ghignare, soghignare. Ger. Schmideln bei ihm selbs heimlich lachen. Bel. En veinate ost heimlich lachen. His. Rire un poco. Pol. Usmiechan sie. Vng. Mošolyok. Ang. To smile, laugh]

Subhædile.] Virgil. 1. Aeneid. Olli subridens hominum satot atq; deorum. Cic. pro Rosc. Com. Qua de causa? subridet Satyrius veterator. ut sibi videtur. Ovid. 3 Amor. Eleg. 1: limis subrisit ocellis. Claud. 2. in Eutrop. Subrisit crudele pater. Virgil. 10 Aeneid. Ad quem subridens mista Mezentius ira.

Subridiculē, adverbium. [υποριδεῖν. Gall. En se souffrira. Ital. Sorridente. Ger. Etwas lächelndes mit heimlicher Verachtung. Hisp. Riendo o burlando un poco. Pol. Cogos/mieschnie. Vng. Maid neuer gegegen Ang. With muckerie and scorn.] Cic. 2. de Orat. Quid hoc N̄ḡ ignavus? Severē Scipio. At in malō olentem, Video me à te circumveniri. Subridiculē Philippus.

Subrigo, is, penult. corr. act. t. sive Surrigo, b in r, mutata, Eri- go, in altum elevo. [בְּרִיגָה bekim רַעֲנָה herim נֶזֶקְנָה. הַקְוֹשֵׁת, אַמְּגָדָה. Gall. Dresser contremont, eslever en haut, haussie. Ital. Driżkato, elevato in alto. Ger. Aufgerichtet/ausgerichtet. Hisp. Enhestar. Pol. Wyszamy, dźwiganam. Vng. Felmerezem. Ang. To lift up.] Plinius lib. 9. cap. 29: Supinus in summa equorum pervenit, ita se paulatim subrigens, ut emissa osmī per fistulam aqua, velut exoneratus sentina facilē naviget. Idem libro 10. capite 20: Vpupa crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capit. Virgil. 4 Aeneid. Tot linguae totidem oratione, tot subrigit aures.

Subrictus, sive Surrectus. [בְּרִיכָה ram בְּרִיכָה meromām רַעֲנָה meyshchbar, iṣraqat, ḥeqabāt. Gal. Dresser contremont, eslever en haut, haussie. Ital. Driżkato, elevato in alto. Ger. Aufgerichtet/ausgerichtet. Hisp. Enhestar, alçado. Pol. Podnieś się, podźwignij się. Vng. Felmeresz. Ang. Lifted up.] Silius lib. 10: connixus in hastam illia cornipedis subrecta cuspide transit.

Subrigerūs, adjectivum. Aliqua ex parte irriguis, subaqueos. [בְּרִיגָה גַּעֲרָה. Gall. Moiste & arrosé par dessous. Ital. Humido, ad aquato di sotto. Ger. Etlicher maas gewässert/oder besetzt. Hisp. Hújar. Majado y regado debaxo. Pol. Troche namokrągi. Vng. Valamennyre nedves. Ang. A little moistened.] Plinius lib. 17. cap. 18: In crasso, aut humido, aut subriguo, à mesme ad brumam.

Subripō, is, act. t. Furor, clām aufero. [בְּרִיךְ ghanāb. וְרַפְּרַחַן. Gall. Desrober & emporter en cage. Ital. Rapere, robbare, ter da nafoso. Ger. Berüppen/vergewalten/heimlich entweichen. Hisp. Hurtar, arrebatar o escondidas. Pol. Taiemne biore, vkradam. Vng. Ellopom. Ang. To steal.] Plautus in Menæch. Hac modo uxori intus pallam subripui. Cicero in Paradox. Quantus est estimanda virtus, quæ nec eripi, nec subripi potest unquam, neque naufragio, neque incendio amittitur, nec tempestatum, nec temporum permutatione mutatur? Vide plura in S V R. R I P I O.

Subreptiō, f. t. Ipse furtiendi actus. [לְאַלְמָנָה. Gall. Larcin, desrobement. Ital. Rubbamento. Ger. Verstippung/vergewaltung. Hisp. Hurtamiento. Pol. Taiemne odicpo. Vng. El lopas. Ang. Stealing.] q. Surreptio item dicitur, impetratio quæ fit à principe sive magistratu per falsam rei narrationem.

Subreptiūs, adjectivum: [בְּרִיךְנָה. Gall. Desrobé, subreptio, pris on fait à la dérobée. Ital. Rubbato. Ger. Das vertippt ist/heimlich herau geschölichen ist. Hisp. Hurtado hecho, o tomado a escondidas. Pol. Cz chowlażi. Vng. El lopott. Ang. Taken away by theft.] ut Subreptitia postulatio, subreptitiæ literæ, quæ ad falsam alicujus suggestionem concessæ sunt. q Subreptitius puer, furtim sublatius. Plautus in Menæch. Atque istic habitat geminus subreptitius.

Subrōgo, as, penult. corr. Substituo. [בְּרִיגָה. Gall. Subroger, substituer. Ital. Sostituire. Ger. An eines anderen statt setzen/tauschend. Hisp. Sustituir en lugar de otro. Pol. Naszym miedzja gesadzam. Vng. Helyebe, helyezetem. Ang. To put in place of a nother.] Livius libro 3. ab Urbe: Consul ante quam collegam subrogasset, negabat passurum agi de lege. q Subrogare collegam, Consul dicebatur, qui in demortui loca Cōsulis alterum sufficiebat. Cicero ad Brutum Epist. 5: Omnia Pantha vivo celestiora omnia putabamus, statim enim collegâ sibi subrogasset: deinde ante Prætoria sacerdotum comitia fuissent. Livius 2. ab Urbe: Regnum cum affectare fama fercebat: quia nec collegam subrogaverat in locum Brutii, & adificabat in summa Velia.

Subrōstrārī, Homines otiosi dicebantur, quibus quanta nihil esset quod domi agerent, sub rostris frequenter desidebant, rumores novos aut captantes, aut ipsi cōfingentes. Cælius ad Ciceronem lib. 8: Te ad nonum calendaras lunii, subrōstrarii (quod illorum capiti sit) dissipant periisse.

Subrubēo, es, n. f. Nonnihil rubeo. [בְּרִיגָה ḥām. Gall. Devenir un peu rouge, devenir rougeâtre, se rougir un peu. Ital. Arroscarsi un poco. Ger. Rindet und mehrt rotfarb sein. Hisp. Un poco embromecerte. Pol. Czerwieniecie sie. Vng. Vereßellem. Ang. To be somewhat redde.] Ovid. lib. 2. Amor.

Quale coloratum Tithoni conjugē cœlum
Subrubet, aut sponso visa puella novo.

Subrubicundūs, adjct. Rubicundulus, sive aliquantulus ru-

bicundus. [בְּרִיגָה adhamdām. וְרַיְבָה. Gall. Rougeâtre. Ital. Alquanto rosso, rossetto. Ger. Rottecht/ein wenig rotfarb. Hisp. Un poco bermejo. Pol. Czerwaw. Vng. Valamente vereſ. Ang. Somewhat reddish.] Plin. lib. 25. cap. 13: Herba est trixaginis specie & molititia, caulinis subrubicundis.

Subrubifūs, adjct. Aliquantulum rufus. [בְּרִיגָה adhamdām. וְרַיְבָה. Gall. Quelque peu rouge, rouffâtre. Ital. Un poco rosso. Ger. Rottecht/oder rotprächt. Hisp. Un poco roso. Pol. Przypiszczy. Vng. Vereſes. Ang. Reddish.] Plin. lib. 37. cap. 10: Indica gentium suarum haber nomen, subrufo colore, in atritu suorem purpureum emanat. Plautus in Capt. Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus.

Subrubūs, m. f. Diſti sunt agni, qui adhuc sunt sub mamma, quæ ruma à veteribus dicebatur. [בְּרִיגָה. Gall. Agneaux qui restent encore. Ital. Agnelli ch' ancor tettano, agnelli da latte. Ger. Gengämmer. Hisp. Corderos de leche. Pol. Saiai iagneta. Vng. Tsets Zopo. Ang. Sucking lambs.] Varro 2. de Rust. cap. 1: Et si parum habet lactis mater, ut subſiciat sub alterius mamma, qui appellantur subrumi: id est, sub mamma. Antiquo enim vocabulo, mamma ruma, ut opinor dicebatur. Hæc Varro.

Subrūmārī, & **Subrūmare**: id est, Mammæ submittere. [בְּרִיגָה מְרַגֵּת וְרַיְבָה. Gall. Faire tettier, bailler à une mere laitier pour alaister. Ital. Far tettare à laitare, mettre sotto la tetta. Ger. Hinc vnder lassen zu sängen. Hisp. Abijar como cordera, meter so la vaca. Pol. Przypiszczy do sania. Vng. Szoptatom. Ang. To be suckled or put to suck.] Colum. libro 7. cap. 4: Diligenti cura servandum est ut & suis quotidie matribus & alienis, nō amantibus, agni subrumentur.

Subrūmpō, **Subruptus**, [Vngar. Le/zakaztom rontom.] Hiericus de bello Africo: Erat convallis satis magna, latitudine, altitudine prærupta, crebris locis speluncæ in modum subrupsit.

Subrūncīvī, limites ita nominantur ab Hygeno. Limites linearū mensuræ tantum distinguidæ causa sunt constituit: & si finitimi interveniunt, latitudinem secundum legem Maniliam accepertunt, in Italia itineri publico serviuat sub appellatione subruncivorum, habet latitudinem pedum octonum, hos coadiutores coloniarum, fructus aportandi causa publicaverunt.

Subrūnō, is, Sūffidio, vel suffoso fundamento diruō. [בְּרִיגָה כְּנָתָה וְרַיְבָה כְּנָתָה. Gall. Ruere ce affus de fous, ruer ce. Ital. Ceuare. Ger. Undes widerfallen / vñden vñblossen. Bel. Omteeren/omteopen. Hisp. Derrocár per deyujo. Pol. Podkopusztywac. Vng. Megasom. Ang. To rase or overthrow by delving up the foundation.] Cæsar 2. bell. Gallici: Murusque defensoribus nudatus est: testudine facta portis succedunt, murumque subruunt. Livius 5. bell. Pua. Sequit ultimum illum diem agere, nihil minus timentes quām subruti cuncto moeibus, arcem iam plenam hostium. etc. q Aliquando effudio. γενεμάτῳ. Seneca: Subruunt terram, thesauros quatitatem.

Subrūsticūs, a, um, [בְּרִיגָה. Gall. Aucunement rustique, rurant & lourdant. Ital. Rustichetto, villanollo. Ger. Etwas buaris. Hisp. Cosa rustica. Pol. Przypiszczy. Vng. Parasz Rabassa. Ang. Somewhat uplandish and rusticall.] Cic. de Clar. Orat. Quā etiam ipso sono, quasi subrustico prosequebatur atq; imitatur antiquitatem.

Subrūtilūs, adjectivum, In rutilum vergens colorem. [בְּרִיגָה. Gall. Un peu rouge ou rougeâtre. Ital. Rosetto. Germ. Würde / vñd mehrl. schwrot. Hisp. Un poco roso, o ruivo. Pol. Przypiszczy. Vng. Proszin. Ang. Somewhat redde.] Plinius libro 10. capite 3: Media magnitudine colore subrutilo, raruū conspectu.

Subsalsūs, sa, sum, adjectivum, Quod salis saporem nonnihil refert. [בְּרִיגָה. Gall. Quelque peu salé. Ital. Salso, che ha savor di sale. Germ. Ein klein gesalzen. Hisp. Un poco salado; que tiene sabor de sal. Pol. Przysoli, przysoli si' orzsim. Vng. Sos. Ang. Somewhat salt.] Plinius libro 12. capite 29: Subsalsa gunti herba.

Subsānno, as, verbum est adjectivum, Irrideo. [בְּרִיגָה טְבָחָק טְבָחָק לְבָחָק טְבָחָק הַבְּחָקָה. Gall. Se moquer. Ital. Delegiare. Germ. Verspoken. Bel. Begeken. Hisp. Mosar o escarre. Polon. Posmiewam sie. Vngar. Meg tisztolom. Engl. To mock or scorne.] Nam sanna (ut suo loco docimus) irritiosem significat, quæ & subsannatio dicitur. χλωρός.

Subscribo, is, act. t. Subnoto, subsigno, quod vulgo efficerunt, nomen in literis suppono. [בְּרִיגָה. Gall. Subscrire, signer de fama. Ital. Sottoscrivere. Ger. Underschriften Bel. Onderschriven. Hisp. Firmare le escripto, escribir por debaxo. Pol. Podpisze, Vng. Alász rok. Ang. To write vnder, to subscribe.] Cicero ad Attic. libro 8: Literas tibi à L. Domitio ad xiiij. Calend. Martii allatas esse, carumq; exemplum subscripteras. q Alias subscribere

Subſida. Ger. Ein heimlicher außpäher & ein hintergehe oder auß einer laſteret ihn zu überfallen als die strafrauber. Hisp. Aſſechador. Pol. Tenkors geſadysſe do wüargnienie neſpojidego. Vng. Leſben veſt, ſeſkeſd. An. He that lyeth in wait to deceſe or kill one.] Qui delitescens inſidiatur, & inſidiis circumventum interimit. Subſeffores vocantur qui occiſi aliquem delitescunt. Servius in illud 5. Aeneid. - ſubſedit Aceſtes. q Subſeffor alieni matrimonii, & Valenio dictus eſt qui pudicitia alienæ conju- gis inſidiatur.

Subſdiu, n.f. Auxilium eum in uſum comparatum, ut labo- ranibus opem ferat. [χρήσιμον ἡγέρνησθαι ἀπόκειται, βούτη. Gall. Aide, ſecours. Ital. Subſidio, ſoccorſo, aiuto. Ger. Ein hilf/nach- hpt/naſchung. Hisp. Ayuda, ſoccorro. Pol. Pomoc. Vng. Segre- ſeg. Ang. Aide, help.] Cicero ad Q. Frat. Sextius multis vulne- riibus acceptis, ſubſidio Beſtiae ſervatus eſt. Vnde ſubſidio ve- nire dicimus, pro eo quod eſt laboranti auxilium ferre. Cice- ro 6. Philip. C. Cæſar Gallie proviacione cam exercitu ſubſidio profeſtus eſt. Subſidium ſenectutis: id eſt, per fugium. Colum- el. Cicero ad Atticum lib. 5: Res Hispanienses valde bonæ, modò Balbyrium incoluſem videam, ſubſidium noſtræ ſe- necutus.

Subſidiā, orum. Ahcubi uſurpat Tacitus pro locis, in quibus navigia ſubſidere poſſunt, & ſtare, & ſuffugia habere. Ita ſub- ſidio ſimile quiddā eſt portu & stationi, etiā minus: eius verba ſant: Quoniam importuſum mare, & vix modicis navigiiſ paucā ſubſidia. Hæc Graci videntur iράγεις appellare.

Subſidiāris, a, um, adjectivum. Quod in ſubſidium paratur. [ſondures. Gall. Subſidaire, qui viene in ſecours. Ital. Chi viene in ſecours. Ger. Gute hilf oder nachhilf vorordnet. Hisp. El que ſoccorre. Pol. Ko poſtel kowidane. Vng. Segit/egre vale. An. That helpeth.] Liv. 5. ab Vrbe: Paulam erat ab dextra editi loci, quem ſubſidiariis repleri placuit. Idem 9. ab Vrbe: Qui ſubſidiariis co- horter, que integræ ad longioris pugne caſus reſervabantur, in primam acie exemplò emiſit. q Subſidiarius palmes, qui & præſidiarius & reſex à Columella, à Catone culos, & vina- rius appellatur palmes.

Subſidiōris, aris, d.p. Subſidio ſum. [χρήσιμον ἡγέρνησθαι. Gall. Venir au ſecours. Ital. Venire in ſecours. Ger. Zu hilf com- me/naſchuen. Hisp. Venir para ſoccorrer. Pol. leſtem na pomoci. Vng. Meg ſegiſt. Ang. To aide or help.] Hirt. 8. bellī Gallici: Peccatum non ſolum ii qui cominus opprimebantur, aut e- minus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari con- fuererant.

Subſido, is, pen. prod. Ad ſedendum deſcendo, peſum eo. [χρήσιμον ἡγέρνηſi. Gall. S'aualler, s'abaiſſer. Ital. Inchiariſſi. Ger. Gie ſegen/niderſegen/niderlaſſen. Bel. Günden. Hisp. Hacer afrento lo peſado. Pol. Vſtawam ſie. Vng. Le eſekedem, le lappa- dok, al ſilſedek. Ang. To ſett down or ſink to the bottonne, to light as birdes on trees.] Virgil. 5. Aeneid. Subſidunt undæ, tumidumq; ſub axe tonanti ſternitur æquor aquis. Ovidius lib. 1. Meta- morph. Iam mare littus habet, plenos capit alveus amnes, Flumina ſubſidunt, colles exire videntur. Et paulò ante: Iuſſit & extendi campos, ſubſidere valles. Livius lib. 8. bellī Punicis: Subſidunt Hispani adverſus emissa tela ab hoſte: inde ad e- mittenda ipſi conſurgunt. q Subſidere, eſt in ſubſidio eſſe. Plautus: Agite nunc ſubſidite omnes, quaſi ſolent triarii. So- lebant enim triarii, ut inquit Varro, tertio ordine in acie ſub- ſidio deponi. Huc alludic Cicero, cùm inquit: Quid ſim tibi auſor, in Siciliā ſubſidas, an ut ad rēliquias Aſiaticas ne- gociationis proficiſcar? q Subſidere, ſignificat aliquando in- vadere. Lucan. libro 5: Iure ſed incerto mundi ſubſidere re- gnum.

Subſigno, signas, ſignare, aet. p. Subſcribo, ſubnoto. [δαν- μέω. Gall. Souigner, ſcriere au deſlons. Ital. Sotto ſcrinare. Ger. Un- derſchreiben/underſchreiben. Bel. Onderſcrenen. Hisp. Firmare/efcri- ptio, poner el ſello debaxo. Pol. Podpiſſiſſo. Vng. Alata ſedzen. Ang. To ſubſcribe or put to a ſcale under.] Cicero pro Flacco: illud que- ro, ſintne iſta prædia censuſ obſeſco, & mitteſte iſtanç foras. Lucre- tius lib. 2: Nec quum ſubſiliunt ignes ad teſta domorum, Et celeti flamma deguſtant tigna, trabeſq; Sponte ſua facere id fine vi ſubjeſta putandum eſt.

Subſulto, frequentatiuum. [πολὺς ὑφάσματα. Gall. Santeler, ſau- ſtē de baſ en haſte. Ital. Saltar in ſu. Ger. Oft auſſpringen. Hisp. Saltar de abaxo arriba. Pol. Vſtawnie kugorge ſkacze. Vng. Fel ſök. Ang. To hop often.] Plautus in Cas. Ut inſaltabat poſt-

quaſi vicit villicus. Idem: Tu ſubſultas, ego miſer vix aſto pra- formidine.

Subſultum, adverbium. [ἰανδίνως. Gall. En treſaliant, en ſau- telant. Ital. Salteſſando. Ger. Mit auſſpringen / oder auß hupfen. Hisp. Saltando de abaxo arriba. Pol. ſkaczać ku gorſe. Vng. Vgrandozua, ſökdeselue. Ang. By hopping.] Suetonius in Au- gust. cap. 83: Mox nihil aliud quām veſtabatur, & deambula- bat, ita ut in extremis ſpatiis ſubſultum decurreret.

Subſilles, (inquit Festus) Dicebantur quædam lamelle ſacrifi- cias neceſſariæ.

Subſtruſ, a, um, pen. prod. Aliquantulum ſimus. [χρήσιμον. Gall. Un peu camus. Ital. Simo, da uſo alquanto tirato. Ger. Eſt- her maſſa ſchadhaft. Hisp. El que tiene un poco las narizes romas. Pol. Ponel ad noſſa plukiego. Vng. Valamenreſima. Ang. Some- what flat at noſſo.] Varro lib. 2. de Re rur. cap. 5: Ut ſiat bene compoſite, & integris membris, &c. piloſis auribus, compre- ſis malis, ſubſlimis, gibberibus demiſſis, &c.

Subſiſto, is, n.t. Contrà ſiſto, conſiſto, pedem figo. [Τὴν ha- mādh. iριγαμε. Gall. S'arreſter & demeurer quelque temps. Ital. Contraſſare, fermare, dimorare in un luogo. Ger. Beſchlaſt/entgegen ſtehn/bleiben ſteh. Bel. Tegenſtaen. Hisp. Que darſe, pararſe. Pol. Zaſtaſtiam ſie. Vng. Meg alapom. Ang. To ſtand ſtill and tary.] Cæſar 1. bellī Gallici. Quo prælio ſublati Helveti, quid quin- gentis equitibus tantam multitudinem equitum propule- rant, audacius ſubſiſte, non nunquam ex no viſſimo agmine prælio noſtrō laſſiſte coperuant. Virgil. 9. Aeneidos: Ergo nec clypeo juvenis ſubſiſte tantū, Nec dextera valeſt. q Sub- ſiſte feras, eſt excipere, nec cedere iſtruente bus, ut ait Budæus. Livius 1. ab Vrbe: Hinc robore corporibus, animis q; ſum- pro, jam non feras tantum ſubſiſte, ſed in latrones præda onuſtos impetum facere, paſtoribus q; rapta dividere. q Sub- ſiſte in aliquo loco, eſt aliquandi commorari. Virgil 2. Aeneid. 4. quater ipſo in limine portæ Subſtitit, atq; utero ſo- niuſum quater arma dedere. Plinius Epift. 23: Gravifimis æſti- bus, utque etiā febriculis vexatus, Pergami ſubſtitit. Id eſt, reſtitui, remaſi, commoratus ſum. Lingua ſubſtitit timore. Ovidius Epift. 13. Subſtitit unda: hoc eſt, ſteſtit, ſive conſtitit. Virg. 8. Aen. Tybris ea ſluvium, quām longa eſt, nocte cumen- tem Lenii, & tacita refluſis ita ſubſtitit unda, Mitis ut in mo- rem stagni, &c.

Subſolant, ni, m.f. Ventus spirans ab ortu æquinoctiali, ad- versus Favonium: ita diſtus quid sub Sole naſci videatur: unde & Græci Apelotem appellarunt. [Ἄνεμον καθίμε. ἄνεμον. Gall. Le vent de Levant. Ital. Levante vento. Germ. Der Ostwind wächst vom mittlem aufſgding der Sonnen. Hisp. Viento del Oriente. Pol. Wiatr od wschodu sl'onca wieſaci. Vng. Nap keleti ſel Ang. An east wind.] Plini. li. 2. cap. 47: Ab Oriente æquinoctiali Sub- ſolianus, ab Oriente brumali Vulturnus. Illum Apelotem, hunc Græci Eurus appellant.

Subſortiſſor, iris, d.q. Eſt sorte in alterius locum ſubſtituo, quemadmodum in iudicium rejetorum locum fieri ſolebat. [ἀντιθέμα. Gall. lotter au ſort. Ital. Gittare à ſorte, ſortire. Ger. Durch die lotſtellung andere Richter erwechten. Hisp. Sortear. Pol. Pręglos inſja radewi bieram. Vng. Sors zerent valaki belieben valazgot. Ang. To choſe by lotte after an other hane choſen before.] Cicero 3. Verr. Nam de ſubſortitione illa luniana ludicum, nihil dico. Suetonius in Iulio Cæſare, cap. 41: Ac nequi novi cœtus recenſionis cauſa moveri quandoque poſſent, iſtituit quo- tannis in demortuorum locum ex hiſ qui recenſiti nō eſſent, ſubſortitio à Prætore ſiceret. Cicero pro Cluentio: Et quod C. Verres Prætor urbanus, homo sanctus & diligens ſubſorti- tionem ejus in eo codice nō haberet, qui tum inter litus pro- ferebatur.

Subſtantia, Vide S V B S T O. Subſtero, is, avi, atum, act. t Subſtuſ ſterno, ſubſticio. [υπο- ſtructiō, υπο- ſtructiō, υπο- ſtructiō. Gall. Eſtendre deſſous, faire liſſe- re. Ital. Sotto diſtendere. Ger. Underſtreuen/obet ſpreyen Bel. On- derspreyen/onderſtrenen. Hisp. Derrocpar debaxo. Pol. Podpiſſiſſo. Vng. Alata teretem Ang. To ſpread or ſtre. we vnder, to liſſer.] Terſtius in And. Ex ari hinc ſume verbenas tibi, atq; eis ſubſtere. Ovid. 15. Metamorph. Quaſſaq, cum fulva ſubſtravit cinnama myrrha. Cicero 2. de Nat. deor. Iaſh gallinæ avesq; reliquæ quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia ſibi, nidoſq; conſtruunt, eosq; quām poſſunt molliſſimè ſub- ſtruant, ut quām facillimè ova ſeruentur. q Subſtencere animo

animo omnia; id est, subjecere, supponere. Cicero de Vaiver. Animum igitur quum ille procreator mudi Deus ex sua mente & voluntate genuisset: tunc deniq; omne quod erat concretum atque corporeum substernebat animo, interiusq; faciebat.

Substratus, hujus substratus, m. q. Ipse substratus actus. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Etendement par dessous. Ital. Essere stendere desotto. Ger. Unterstezung. Hisp. Derrocamiento por debaxo. Pol. Podest' anie. Vng. Alaia terites. Ang. Spreading or strawing under.] Plin. lib. 24. cap. 9: Suffitu quoq; aut substratu fugant venenata.

Substānč, inis, n.t. Quod animalibus substerneatur. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. La tierre qui on fait aux bestes. Ital. Letto che si fa alle bestie. Ger. Ein vnder strewue. Hisp. Paja de la cama o lecho por los bestias. Pol. Podest' anie. Vng. Barom allia; agia. Ang. That which is spread under, litter. Varro lib. 3. de Re rustic. cap. 10: Easq; celas provideat, ne habeat in solo humorem, sed habeant molle substramen è palea, aliave qua re.

Substillūm, n.s. [Ger. Geht weiter/wann es nichts thut das senfern. Item, der kaltsetzt. Pol. Dzida kropien.] Tempus illud dicitur quod ante pluviam, vel post pluviam est, non siccum, sed humidum, quod aut jam stiller, aut nondum stillare desierit. Hec Festus. q. Apud Catonē libro de Re rusticā, ponitur pro regitudine, quando stillatum urina emititur, quam Græci vocant spaysejus. Nunc (inquit) de iis quibus egrælotum it, quibusq; subtilium est.

Substitūo, is, act. t. In locum alterius surrogo, sufficio. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gal. Substituer, mettre en la place d'un autre. Ital. Sostituto. Ger. An eines anderen stat sezen. Bel. Een anderen in jemandes platz setzen. Hisp. Sustituir o poner en lugar de otro. Pol. Na drugiego miejscy stanowiam. Vng. Mas helyben allatos. Ang. To put in an others room.] Cic. 7. Verr. Tum iste homo nefarius in eorum locum alios substituere, & supponere coepit. Idem 2. de Divin. In libris enim sententiam dicebamus, concionabamur, Philosophiam nobis pro Reipublicæ procuratione substitutam putabamus.

Substitūo, onis, f.t. Surrogatio, suffictio. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gal. Substitutione. Ital. Sostituzione. Ger. Ersetzung eines stat/nachordnung. Hisp. Sustitución. Pol. Zajadenie na miejscie. Vng. Mas helyben valo allatos. Ang. A putting in an others room.] Paulus Iure. Ósult. in vulgari substitutione qua ei qui supremus morietur, hæres substituitur, rectè hæres substitutus etiam unico intelligitur.

Substo, stas, act. p. sustineo, & constans sum, non vacillo, aut labalco. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Tenir, bon, tenir ferme, soustenir. Ital. Sostenere. Ger. Steif bleiben stehn. Hisp. Sostener. Pol. Tego stoic. Vng. Alhatatos meg marradok. Ang. To sustene or abyde constans.] Terentius in Andria: Perii, metuo ne subiect hostes.

Substantiā, a, f.p. Est quæ per se substat, & fundāmentum præbet accidentibus, quæ sine illa subsistere non possunt. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Substance, matière, biens. Ital. Sostanza. Ger. Das wðsen eines dings dadurch es besteht. Hisp. El subiecto de los accidentes, lo que es. Pol. Podskac. Vng. Allat, termezet, valosag. Ang. Substance, goodes. Jq. Quandoq; etiam substantia ponitur pro materia & argumento, circa quæ versatur cardo totius rei. Plinius Novocomensis in Epist. Substantia omnis orationis sicut cohortatus ejus ad pacem. Quint. in Procem. libri 1: Prima apud rhetorem elemēta, & quæ de ipsa Rhetorica substantia quaruntur, tractabimus. q. Quandoq; pro facultatisbus. Quint. Ut plus substantiæ filio relinquerem.

Substantiā, a, um. Substantialis: hoc est, quod per se stare potest. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Substantiel. Ital. Sostantiale. Ger. Beständig/das von ihm seits besteht. Hisp. Substancial. Pol. Præstabilit. Vng. Allat. Ang. That may stand by the self substantial. Ejus contrarium est Intubstantivus. Rufinus in expositione Symboli: Sed fortè dicas, ista, quaen memoras, insubstantiva est generatio. Neq; enim lux substantivum facit splendorem, aut cor substantivum generat verbum.

Substringo, is, act. t. Contraho, coarcto, complico. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Raffer, restreindre, referrer, restreincr. Ital. Stringere. Ger. Unden zusammen ziehen / oder stricken. Hisp. Estrennar, apretar. Pol. Scragam, zwiegen, Vng. dzue Zoritom. Ang. To bind streich vnderneath, to straine hard.] Quint. lib. 10: Omilia supplere, & effusa substringere. Martial. lib. 12: Festinant trepidi, substringere carbasa nautæ. Lucan. li. 3: Hinc & Sidoniæ gentes, auroq; ligatas Substringens Arimaspe comas, &c.

Substrictus, a, um, participiū. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Resseré, restreint. Ital. Rinchiso stretto. Ger. Enge gestrengt. Hisp. Estrenido, apretado. Pol. Zwiazani. Vng. dzue Zoritato. Ang. Strayed or gyrded hard vnderneath.] Colum. lib. 2. cap. 3: Boves quum ab opere disjunxerit, substrictos cohfreret, manibusq; comprimat dorsum. q. Est & substrictus, no-

men ex participio, id est significans quod arctus, & contractus cui oppoantur Prominens, & effusus. Colum. lib. 6. cap. 10: de tauri forma loquens: Ut sit magna portio corporis, ventre paulò substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas foeminas habilis sit. q. Substricti testes. Plin. li. 32. cap. 3: Quinimò parvos esse, substrictosq; & adhaerentes spinæ, nec ad mil sine vel animális posse.

Substrūo, is, act. t. Fundāmentum jacio, ab isto extraio, à fundāmentis erigo. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Edifier par dessous, bastir sur fondement. Ital. Sotto fabricare. Ger. Unterbauen/vnden aussbauwen. Hisp. Edificare de baxo. Pol. Grant wiwodze, jak'l adam. Vng. Fundamentom retæk, Ang. To lay a foundation, to build.] Plautus Most. Primum dum parentes fabri liberūm sunt, & fundāmentum liberorum substruunt, extollunt, &c. Liv. 6. ab Urbe: Capitolium quoq; faxo quadrato substructum est, opus vel in hac magnificientia urbis conspicendum.

Substrūctio, onis, verbale, f.t. Actus ipse substructi. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Bastiment sur fondement ou sur quelque chose. Ital. Fabrica, baxo. Ger. Unterbauung. Hisp. Obra de edificar de baxo. Pol. Podajenie, podbudowanie. Vng. Fundamentom, ex illa mea vetes. Ang. A building of a foundation.] Colum. lib. 2. cap. 2: Quibusdam substrictionibus partes agri sunt occupadæ. Cesari lib. 2. belli Civil. Altera theatro, quod est ante oppidum substrictionibus ejus operis maximis, aditu ad castra difficili, & angusto. Colum. lib. 1: Quam ex depressione loco fuerint orta fundamenta, non solum superficiem suam sustinebunt faciliter, sed & pro cultura & substructione fungentur adversus ea quæ mox, si forte ullam prolatare libuerit, ad superiorum partem applicabuntur.

Subsum, Sub re aliqua situs sum, sub re aliqua lateo. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Estre dessous. Ital. Essere sotto. Ger. Unter etwas sein. Hisp. Esser debaxo. Pol. Podieg'l em. Vng. Alatta ragiok. Ang. To be under.] Plinius: Suberant teeto abiegenæ trabes. Subest causa. Cic. 5. de Finib. Intelligatur aliqua subesse ejusmodi causam. Idem 1. Offic. Quum verò de imperio decertatur, belloq; gloria queritur causas omnino subesse tamen oportet easdem, quas dixi paulò ante, &c. q. Aliquando subesse significat latenter inesse. Virg. 2. Georg. Quippe solo natura subest. q. Subesse, pro adjuvare aliquando ponitur. Plaut. in Trin. - quod ago, assequitur, subest, subsequitur.

Subſuō, is, pen. corr. act. t. Ad imam rei cuiuspiam partem aliquid assuo. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Condre par le bas. Ital. Cuocire di sotto. Ger. Unden enſtien oder bñgen. Hisp. Coser de baxo. Pol. Odesspodnadjywan. Vng. Hořeť a foldom. An. To sette to something to the end of an other, or under.] Horat. 1. Serm. Satyr. 2: sunt qui nolint tetigisse nisi illas. Quarum subfusa talos regat instita veste. Subfutam vestem, lumbum intelligit, qui instite subfuebatur.

Subtral, Ex sub & talo componitur, significatq; cavum pedis, quanvis, & pro vola quandoq; accipiatur. Sipotinus. **S**ubtegmēn, minis, n.t. Filum quod sub stamine texitur, vel quod stamini intexitur. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. La trame au trai me d'un tiss'rant. Ital. Trama da tassere. Ger. Der cyntag eines gewips. Hisp. Trama de la tela. Pol. Watek. Vn. Befonak. An. The woule of a webbe.] Terentius in Heave. Anus subtegmen nebat: præterea una ancilla erat. Ovid. 6. Metam. Inservit medium radiis subtegmen acutis. Catul. Argon. Currite ducentes subtegmina, currite fusi. Virgil. 3. Aeneid. Fet picturatas auri subtegmine vestes.

Subtēgūlānč, a, um, adjективum, Quod est aliqua ex parte ex tegulis cōfictum. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Qui est sous les tuiles ou dessous le toit & à couvert. Ital. Cosa sotto tegole o sotto il tetto. Ger. Ein bñne mit steilen besetz. Hisp. Casafalo tejado y cubierta de teja. Pol. Dno cegl' a pol'ozone. Vng. Reglabil finalitator. Ang. That is under the eaves or roof of houses.] Quæ & Barbarica dictebant, ex testis tuis, rudere & calce constanta. Plin. lib. 36. cap. 25: Pavimenta credo primum facta, quæ nunc vocamus Barbarica atq; subtegulanea.

Subtēndo, dis, act. t. Subtus extendo, tendendo subiectis. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Estendre par dessous. Ital. Disstender sotto. Ger. Undenfar spinnen. Hisp. Estender debaxo. Pol. Od-spinko podciagam. Vng. Alata teritem. Ang. To extend or stretch abroad under.] Cato de re rusticā, cap. 10: Lectum in cubiculo unum, lectos loris subtentos quatuor, & lectos communes tres. **S**ubtentārē, Tentare [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Tenter. Ital. Tentare. Ger. Heimlich versuchen. Hisp. Tentar. Pol. Pokusam. Vng. Késergetni. Ang. To assay.] Plautus in Truculen. Advenisti hic subtentatum exornatis ossibus.

Subtēnuīs, tenue, om. t. Aliquantulum tenue. [וְנִסְתַּרְתָּה בְּזֶבֶשׂ] Gall. Un peu tendre, menu & delié. Ital. Ali quanto sottile. Ger. Ein bißchen dünn/obet klein. Hisp. Un poco sotil y delgado. Pol. Præcipientem. Vng. Vekoniotka. Ang. Somewhat thinne and slender or small.] Varro 2. de Re rusticā, cap. 7: Non angusta juba, cerebra, fusca, subcrispa,

subcrispa, subcenuibus setis implicata in dexteriores partem cervicis.

Subter. Præpositio locum denotans inferiorem, sicut Super, superiorē. [גָּתֵת tāchath. τανεῖται. Gall. Dēfens. Ital. Sotto. Ger. Unter/underhalb. Hisp. Debaxe. Pol. Pod. Vng. Alatta. Ang. Under.] lungitur autem ferē accusativo. Cicero in Arat. Spinseram subter caudam pīstricis adhæsīt. Idem 3. Tuscul. Plato iram in pectorē, cupiditatem subter præcordia locavit. q Non a nūquām etiam ablativo. Virg. 9. Aeneid. Ferre juvat densa subter testudine casus. q Ponitūr & sine casu, adverbialiter. Cicero de Som. Scipionis: Deinde subter medium ferē regionem sol occupat.

Subterdūco, *cis*, verbum Plautinum, Subterfugio, clām̄e
educo, elabōr. [υπερφύγω. Gall. Se retirer à part secrètement; se
soustraire & reiser de la compagnie. Ital. Fuggire di nascosto, fuggire
gare. Ger. Gich verschleiern oder entziehen. Hisp. Huir à escam-
bos. Pol. Ciechę ruchodę. Vng. El lopom magam. Ang. To go away
privately, to drawe him self frome the companye of others. I. Plaut. in Mil.
-serva istas fores, Ne tibi clām se subterducat istinc. Id est, ne
hinc abeat te infcio.

Sübterfluo, is, ere, n.t. Notæ est significationis. [ιαντόπτειον. Gal. Couler par dessous. Ital. Correre, scorrere. Ger. Bubenhär slesien. His. Correr por debaxo lo liquido. Pol. Odespódz pl'ine, cieke. Vng. Alat-za foliok. Ang. To flow under.] Plin. lib. 8. cap. 50: Torrente rapi-
do mina eiter subterfluente.

Subterfügio, subterfugis, pen. corr. Clàm aufugio, subterdu-

co. [τὰς λόρδους, ταναδόρους, τανεφέρους. Gall. Eschapper, s'en faire en cachette, custer. Ital. Fugare secretamente, di nosoco. Ger. Heimlich entfliehen. Hisp. Huir secretamente y a escondidas. Pol. Cicho vchodge, vciekam. Vng. Alettomba el lopom magamat, el zaledok. Ang. To flee away priuelise, to escape, to auoyde.] Plaut. in Bacch. Subterfugisse fuihi sic hodie Chrysalum? q Aliquando vito, vel detrecto. Plautus in Merc. Ne quicquam ego mare subterfugi saevis t'pestatibus. Sic dicimus: Subterfugere militiam, Subterfugere laborem, periculum: hoc est, detrectare. Subterlabor, pen. prod. subterlaberis, pen. corr. d.t. Elabor, & effugio. [τὰς λόρδους, τανεφέρους. Gall. s'escouler & s'en aller en cachette, secretamente. Ital. Fugare tacitamente. Ger. Entrünnern. Hisp. Huir à escondidas. Pol. Vciekam. Vng. El zaledok. Ang. Toronne or stow vnderneath, to escape or slipe away priuelise.] Livius 10. bell. Pun. Sed neq; rostro ferite celeritate subterlabentem poterant: neq; transilire armati ex hamilioribus in altiorem navem.

Subterrlno, is, pen. corr. act. t. Imam rei alicuius partem per-
lino. [πανχειον, πανδειφυ. Gall. Oindre par dessous. Ital. Vgnere
per disotto. Ger. Unden bestreichen oder ansäben. Hisp. Vntar por
debaxo. Pol. Odeppod namazuije. Vng. Alatt meg kenem. Ang. To
aswyn underneath.] Plinius libro 28. capite 7: Sotira obsterix,
tertianis, quartanisq; efficacissimum dixit plantas agri sub-
terlini.

Subtermeo, as, n.p. Subtus transeo. [ταντός δόμειν, ταντός πάσσειν, ταντός καίνειν. Gall. Passer par dessous. Ital. Passare per di sotto. Ger. Unterthast gehn. Hisp. Passar por debaxo. Pol. Od spodz ide. Vng. Alatta el meyek. Ang. To passe or go vnderneath.] Claud. de Apo- ni balneis: Et iunctos rapido pontes subtermeat a stu.

Sübtero, is, a&st. Commiuuo, attero. [שָׁבֵת chathâth שְׁבִתָּה chasba'ch. ouw tio. Gall. Caffer & briser, ou broyer menu. Ital. Pe-stare, tritare, sminuire, consumare. Ger. Zerrieben/vnden abschleissen. Hisp. Gastrar, dosmenuzar, hollar, trillar. Pol. Zgieram, odęppodz pręperam. Vng. Meg rontom. Ang. To bruise in small pieces.] Col-
lum. li. 12. cap. 5: Salis sextariū subterito & subtritum cū quarto
mellis aceto diluito. Cato cap. 72: Boves ne pedes subte-
rant, prius quam in viam quoquam agas, pice liquida cor-
nua infima ungito.

Subtritus, a, um, *Attritus*. [חַתְּרָה chathárá, חַתְּרָה chatháráh.]
Gall. *Vsi*, *broyé*, *brisé*. Ital. *Alcantofrusto*, *rasto*.
Ger. *Buben* abgeschlissen. Hisp. *Gastado*, *disenyazado*, *trillado*.
Pol. *Despodzortati*. Vng. *El romrott, kopott*. Ang. *Worne, brui-*
shed.] Plaut. *Asin.* - Sed tamen tu inepitè eos asinos prædictas Ve-
tulos, claudos, quibus subtritæ ad femina jam erant ungulæ.

Subterraneus, a, um. *Quod est sub terra.* [Videtur.] Gall. *Qui est sous la terre.* Ital. *Sotto terra.* Ger. *Das unter der erden ist.* Hisp. *So tierra.* Pol. *Podziemny.* Vng. *Föld alatt valo.* Ang. *That is under the earth.*] Colum. lib. i. cap. 7: *Vincit quam saluberrimum subterraneum ergastulum plurimis: sitq; id angustis illustratum fenestris.* Idem: *Nam ferè cùm his partibus ædificia rictas egerunt, cava præbent, & latebras subterraneis animalibus.*

Sūbtīlis, & hoc subtile, om. t. Quod est tenuium partium: [τῆς δακτυλού, λεπίδων, Gall. subtilis, menu, delice. Ital. Sottile, tessile. Ger. Klein/subtēl. Hisp. Sotily delgado. Pol. Subtilni, che dogi. Vng. Vekony, gienge. Ang. That is made of thinne and small partes, subtile.] ut Subtilis succus. Plin. li. 11. cap. 5: Apes succum subtilissimum contrahunt. q. Ponitur etiam pro ingenioso & docto. q. Subtile consiliū: id est, implicatius, nec cuivis obvium. λεπίδων γάρ. q. Conclusio subtilis. Quint. lib. 7. cap. 4: Conclusio subtilis, & ad morem Dialetticorum formata. Cicero lib. 3. de Finib. Stoicorum autem non ignoras quām sit subtile, & spinosum potius dissimilandi genus. q. Subtile judicium: id est, acutum, & perspicax. īgō. Cic. ad Catonem, lib. 15: Nam ad meum sensum, & ad illud syncerum ac subtile judicium nihil potest esse laudabilius quam est tua oratio. q. Subtile palatum, & subtilis gula, quæ sapores acutè dijudicat. Horat. 2. Serm. Satyr. 8: Fervida quod subtile exudant vina palatum. Colum. lib. 8. cap. 16: Hoc igitur perjurium multorum subtilliorum fecit gulam, doctaq; & eruditæ palata fastidire docuit fluvialem lupum.

Sūbtilitās, atis, f. **Tenuitas**, grācilitas, acumen. [P7 dok(vel) dák. *λεπτόν*, *ἰχθύς*. Gall. **Subtilitē**. Ital. *Sottigliezza*, *sottilità*, *sotiglianza*. Ger. *Spitzenfeinheit*; *subtilität*. Hisp. *Sotileza* à *dela-ge-
dex*. Pol. *subtilnosć*, *winałek*; *subtilni*. Vng. *Vékonyág*, *elos ökof-
ság*. Ang. *subtilise*, *sharpness* of *wise*.] Cicer. lib. 1. Acad. Apud
nostros enim non ignoras quæ sit, & quanta subtilitas.
Subtilitē, adverb. [*λεπτάς*, *ἰχθύς*. Gall. *subtilement*, par le menu]

Ital. *Sottilmente, por el minuto.* Ger. *Sharpffsinngtlich.* Hisp. *Sottil y delgadamente.* Pol. *Subtilnie.* Vng. *Ekkelen, ekosul, melyen.* Ang. *Subtile.*] *Acutè, acriter, tenuiter.* Cic. 1. *Tuscul.* Sed *Zeno quum Arcesilam anteiret zetate, valdeq; subtiliter dissere- ret, & peracute moveretur, corrigerre conatus est disciplinam.* Subtrimeo, subtimes, penult. corr. Aliquantum timeo, subver- reor, subformido. [συνθέτεις] Gal. *Craindre auzement, avoir quelque peur.* Ital. *Temere alquanto, dubbitare, hauer paura.* Ger. *Ein klein föchten.* Hisp. *Vn poco temer, dudar.* Pol. *Obarwiam sie.* Vng. *Felek zabbaffa.* Ang. *To feare a little.*] Cicero 2. Philip. Num: quid subtimes ne ad te hoc crimen pertinere videatur?

Subtrāho, is, a&t. D. *medio aufero.* [ΠΤ] *lakách.* *उत्क्राह.*
Gall. *soustraire & retirer d'avec.* Ital. *Tuor de sotto, rubbare.* Ger.
Eazichen. Hisp. *sacar de otra cosa, hurtar.* Pol. *Odciągamy, usunie.*
Vng. *El vonzom.* **A**ng. *To drawe away frome others.* Plin.lib.11.
cap.18: *Subtrahitur itaq; deducta multitudine.* Ovid.in Ibin:
Subtrahitur presso molis arena pede. Cicero ad Q. *Fratrem,*
lib.2: *Quod ego me libentius à curia, & ab omni parte Recipub.*
subtraheo. Ovid.5. Trist. *Subtrahis & fracto tu quoq; colla jugo.* Virgil.6. Aenid. *Siste gradum, teq; aspergū ne subtrahē*
nostro. q *Sutrahere etiam accipitur pro surripere, sive furari.*
Plaut. in *Casin.* -nam peculi probam nihil habere addebet
Clām viro: & quæ habet partum, ei haud commodi est quin
viro aut subtrahat, Aut stupro invenerit.

Subtristis ste, om. et Aliquantulum tristis. [ιωλούπης. Gall.
Vn pen ou anconement triste. Ital. Ali quanto di mala voglia, aliquanto
dolente. Ger. Etlicher maas traurig. Hisp. Cosa un poco triste. Pol.
Przisnuniejsim. Vng. Maidzomor. Ang. Somewhat sadde and
beauis herted.] Terent. io Andr. Subtristis visus est esse aliquā-
tulum mihi.

Subtundo, is, Tundo. [כַּתְּנֹうַת chatháh וְתַּנְאֶה chathásch. נָפַל. Gall. Frapper ou cogner par dessous. Ital. Battere, pestare per di sotto. Ger. Zerbönen/ dützen. Hisp. Tundir o herir por debaxo. Pol. Zel'ukam byam. Vng. Töröm, rontom. Ang. To beat or strike.] Tibullib. t. Eleg. 10. Flet teneras subfusa genas: sed victor & ipse Flet sibi dementes tam valuisse manus.

Subtūrpē, Quod turpitudinis non nihil habet conjunctū. [πτυχήσ. Gal. Auncunement laid. Ital. Alquanto brutto. Ger Eit-
her maas wüst und unsittig. Hisp. Cosa un poco torpe ofea. Pol. Przyspetniczum. Vng Rut Rabassu. Ang Somewhat un honest and
filthie.] Cicer. de Clar. Orator. Exprimenda enim sunt, & po-
nenda ante oculos ea quæ videantur & verisimilia, quod est
proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi propriū est,
subtūrpia.

Subtūpīculūs, diminutivum, Minus quam subtrupis. [*Subtrupis* ~~Subtrupis~~.] Gall. Aucunement un peu laid, un peu vilainet. Ital. Alquanto è un pochetto brutto. Ger. Ein weniglin ungeschaffen oder wüstlechitg. Hisp. Un pequito torpe y feo. Pol. Troche/spetno. Vng. Rutoska. Ang. Somewhat or a little filthie.] CIC. ad Atticum lib. 4.
Subtrupicula mihi videbatur esse πατερά.

Subtūplicata minī videbat ut cōtraārēdīa.
Subtūs, adverb. Sub. [תְּמַתָּחֵת] rāchath. *in me*. Gall Doffoue.
Ital. sotto. Ger. *Vndensur* / *vndertheit*. Hisp. Debaxo. Pol. Pod.
Vng. Alatt. Ang. Vnder.] Vario 2. de Rerust cap 9: Labris
subnigris aut rubicūdis, neq; resimis superioribus, neq; pen-
dulis subtūs. mento suppresso.

Sübuculā. Intima vestis quæ ferè ex lino fit, ita dicta, quod ea
suebris induamur. [נְגַדֵּל chethōneth. νερχόντιον, κατεύθυντος. Gall. Vne chemise. Ital. Camiscia. Ger. Ein underhemd.

Hisp. Vestitura debaxo de otra, camisa. **Pol.** Welsiana koszula, sacerdot. **Vng.** Dolomany. **Ang.** A shirt.] Varro de vita populi Roman. Postquam binas tunicas habere coepertin, instituerunt vocare subuculam & indusium. q Est & subucula libu quod diis dabatur ex alica, oleo & incelle compositum. Festus. Subuculatus, a, um, Subucula indutus. [όξερνίον οξυς. **Gall.** Vestis d' une chemise. **Ital.** Camisato. **Ger.** Mit einer unterhemd angehabt. **Hisp.** Vestido de camisa. **Pol.** Oblerconi wloszule weliana. **Vng.** Dolmanos. **Ang.** That is cladded with a shirt.] Quintil. libro 8. cap. 3: Nec à verbis modò, sed à nominibus quoq; derivata suat quædam: ut à Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum. Subvicho, is, aet. t. Adverso flumine advebo, vehiculis, navi busse affero. [Νέπτη habet. ωντοπιζει. **Gall.** Lever en bate, faire monter, emmener, emporter. **Ital.** Inhalbare è portare. **Ger.** Hinzuftihren, etwas hinführen. **Bel.** Opruuenen. **Hisp.** Traer debaxo arriba. **Pol.** Przeciw wodzie wiez. **Vng.** Ax vigen fel píxem. **Ang.** To extoll or lift up, to conweigh or carie.] Plin. lib. 31. cap. 1: Sæpè etiam lapides subvehunt, portantes aliena pondera. Livius 9. ab Urbe: Nam fessis omnibus viis per quas committunt ex Samnio subvehebatur, fame domiti Samnites qui Lucifer in praesidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. Ovid. lib. 8. Metamorph. -illa dato subiecta per aera cutru Devenit in Scythiam. Subvectare, frequentativum. [πλάνω ανάγει. **Gall.** Enlever ou emporter & charrier souvent. **Ital.** Menare, portare suente. **Ger.** Dah ab führen eins führens. **Hisp.** Traer muchas veces. **Pol.** Wlaownie kwestje wiez. **Vng.** Fel vidzegelem. **Ang.** To lift up, conweigh or carie often.] Plautus in Asin. Ipsos qui tibi subvectabant rure huc virginas ulmeas. Virgilinus lib. 5. Aeneidos: Et ferruginea subvectat corpora cymba. Subvectio, onis, f. & Subvehendi actus. [κραύδη. **Gall.** Enlèvement, apport, charroy. **Ital.** Il so menare è ridurre. **Ger.** Führt oder subtrahiert. **Hisp.** Traimiento, levamiento. **Pol.** Wlejenie. **Vng.** Fel rives. **Ang.** Lifting up, conweighing or carrying.] Caesar 7. bel. Gall. Si maturius ex hybernis educeret, ne abs re frumentaria duris subvectionibus laboraret. Subvectus, us, ui, m. q. idem. Tacitus lib. 15: Et provisi ante commens, quorum subvectu, &c. Subvenio, nis, n. q. Subsidio venio, suppetias fero, auxilior, succurso, opem fero. [χρήσαι δια την βοηθειαν. **Gall.** Secourir, aider, subvenir. **Ital.** Sovvenire, soccorre, adintare. **Ger.** Zu hilf kommen. **Bel.** Hjæpe. **Hisp.** Socorrer, ayudar. **Pol.** Na pomoci przechody, pomagam. **Vng.** Meg segítem. **Ang.** To succour, to aide or help.] Plaut. Qui toties tibi misero subveni. Caesar 5. bell. Gall. Succurrerit inimicus illi Varenus, & laboranti subvenit. Terentius Eynuch. Sed necesse est huic ut subveniat. Cic. ad Catonem lib. 15: Quumq; eo animo venissim, ut utriq; provinciaz, si ita tempus ferret, subvenirent. Subveniunt, impersonale. Cic. de Arusp. resp. Idemq; earum templum inflammat dearum, quarum ope etiam aliis intendunt subvenitur. Subventare, frequentativum. [πλάνω ἀπαγει. **Gall.** subuenir, seconrir & aider souvent. **Ital.** Sovvenire, soccorrere, auutare spesso. **Ger.** Embessa ge hilf kommen/guspringen. **Hisp.** Socorrery ayudar muchas vezes. **Pol.** Wlaownie iestem na pomoci. **Vng.** Meg segídezelni. **Ang.** To succour, help or aide often.] Plautus Rud. Spec bona obsecro subventa mihi. Subverbista, st: Id est, veribus uita, inquit Festus. Plaut. Viscerosam, compeditam, subverbistam, sordidam. Subverto, eris, Aliquantulum vereor, non nihil timeo. [τανδάδη, τανδάδixa. **Gall.** Craindre aulement, avoir quelque peur. **Ital.** Dubitare, temere aliquanto. **Ger.** Etlicher was fürchten / minder und mehr besorgen. **Hisp.** Temer un poco. **Pol.** Obawam sie. **Vng.** Maid felek. **Ang.** To fear a little.] Cicero ad Marcellum: Venit enim mihi in mentem subverteri interdum, ne te delectet tarda decessio. Subverto, is, aet. t. Destruo, sive demolior, tollo, deleo. [ΟΠΩΔ mathás ΠΩΔ mathás ΛΩΔ mathás γεραγά. **Gall.** Renuerse ce qui est dessus dessous. **Ital.** Sovvenire. **Ger.** Umbrehen / das unter ob sich ziehen. **Bel.** Ombleeren. **Hisp.** Transformar debaxo arriba. **Pol.** Wlrawam. **Vng.** El roncom, fel fordstrom. **Ang.** To destroy or turne up side downe.] Salust. in lugurth. Probaréntne tantum flagitium, an decretum Consulis subverteretur, parum constabat. q Subvertete, perdere columnis. Tacit. lib. 3: Quum omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur. q Subverti etiam dicuntur Fruges & legumina, quum impinguandi agri causa inanantur. Columell. libro 12. capite 2: Item qui lupinum sterorandi agri causa scriit, nunc demum aratro subvertit. Subversio, as, are frequentativum. [πλάνω κραυγίφω. **Gall.** Reuerset souuent. **Ital.** Riuersare spesso. **Ger.** Offen und die umbtreten oder umbwerfen. **Hisp.** Transformar a menudo. **Pol.** Czesto wiwratam. **Vng.** Fel fordridagalam. **Ang.** To turne up side downe, or de-

froye ofien.] Plautus Cur. Vel qui ipsi vortat, vel qui alio subversando præbant. Subvexus, adjct. ut Convexus. [ώνυψης. **Gall.** Combies hauet, comme vous êtes. **Ital.** Incornato in alto, come voltato. **Ger.** Obig gebogen. **Hisp.** Encorvado en alto. **Pol.** Sklenisti. **Vng.** Domboř. **Ang.** Bowed upward lik an archer roose.] Livius 5. belli Pun. Omnia fastigio leni subvexa. Subviridis, de, pen. corr. om. t. Aliquantum viride. [τανχα. **Gall.** Aucunement verd. **Ital.** Verde grande. **Ger.** Ein grüner grün. **Hisp.** Coja un poco verde. **Pol.** Przypielciupm. **Vng.** Valamire zold. **Ang.** A blue green.] Plin. lib. 37. cap. 10: Balanites genera duo habent, subvirides, & Corinthii zens similitudine, flore roseo. Subvulsa, ix, f. p. Instrumentum futorum, quo illi calceos suentes corium perforant. [υπέρημα μαριστα, διάνοια. **Gall.** Aleu de cordonnier. **Ital.** Lina o lefina, ouer sublia di calzaro. **Ger.** Ein Schuhmacher ahl. **Bel.** Em Esen. **Hisp.** Alagna, instrumento de capates. **Pol.** Spódziewickie. **Vng.** Ar. **Ang.** An awl that cordines y.] Martialis lib. 1: Quodq; tibi tribuit subula, sica rapit. Colum. lib. 6. cap. 5: Aenca subula pars auricula latissima circumscibit. Subulcus, ci, m. f. Cui porcorum nutrendorum cura commissa est. [φρέσος. **Gall.** Porcher. **Ital.** Porcaro. **Ger.** Ein Schwein. **Hisp.** Porquero, que guarda porcos. **Pol.** Swinski pastucha. **Vn.** Dixmo paxcor. **Ang.** A swineherd.] Varro de Rustica, lib. 2. cap. 4: Altitudinis haræ modus sit, ut subulcus facile circumspicere posset, ne quis porcellus à matre opprimatur. Columella in Praefat. li. 1: Porculatoris verd & subulci diversa professio, diversæ pastiones. Subullo, onis, pen. corr. Lingua Hetrusca dicitur tibicen. **Ang.** Ennius apud Festum: Subulo quondam vicinas propter astabat aquas. q In alio significatu subulones dicuntur cervi quibus sunt cornua simplicia, minimeq; ramosa, ad subulatum similitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37: Aliis simplicia tribuit, ut in eodem genere subulonibus ex argumento dictis. Idem lib. 28. cap. 17: Sunt & qui suum fimi cinerem profuisse scripsierint in paedio: & cervi pulmonem, maximè subuloni. Subvolo, as, are, n. p. Sursum volo. [ταντημα. **Gall.** Voler un peu en haut. **Ital.** Volar in alto. **Ger.** Auf fliegen / ob sich fliegen. **Hisp.** Volar de abaxo arriba. **Pol.** Podlatuse. **Vng.** Fel repmek. **Ang.** To fly, upward.] Plin. lib. 10. cap. 8: Itaq; & columba novæ ex iis pericula, visoq; confidunt, aut subvolant. Cicer. Tusculan. Si haec sursum rectis lineis in celestem locum subvolent. Ovid. 14. Metam. - numerusq; ex ordine major Subvolat, & remos plausis circumvolat alis. Subvõlo, is, ere, aet. t. Sursum volvo. [ταντυλιν. **Gall.** Rouler, faire rouler. **Ital.** Ruolgero. **Ger.** Übertisch weigen / hinauff trocken. **Hisp.** Reboluer Pol. Zwischen walde. **Vng.** Fel hõmpolgetem. **Ang.** To roll up.] Virgil. 1. Aeneid. Instant ardentes Tyrii pars ducentre muros. Molitrix; arcem, & manibus subvolvere salsa. Suburbia, n. f. plurali numero tantum sunt frequentes extra urbem domus, instar vici urbani, quasi sub urbe. [τανδιμα γραβιτζιτσιχ. **Gall.** Fauxbourgs. **Ital.** Borgi. **Ger.** Vorstadt. **Bel.** Vorsteden. **Hisp.** Arrauales cerca de la ciudad. **Pol.** Przedmiejskie. **Vng.** Hoszlak. **Ang.** Suburbs.] Suburbium, ni, n. f. substantivum, Prædium urbi vicinum. [τανδιμα γραβιτζιτσιχ. **Gall.** Maisons ou edifice es faubourgs & hors la ville. **Ital.** Casafuori della città. **Ger.** Ein Gut nach bey der Stadt gelegen. **Hisp.** La heredad cerca de la ciudad. **Pol.** Folwerk prædiumiachow. **Vng.** Hoszlatel. **Ang.** A manor piec land nere a towne.] Sueton. 1. in Augusto: Num trimentorum ejus ostenditur adhuc locus in avito suburbano juxta Velitras permodicus. Suburbanus, Quod urbi est vicinum: [τανδιμα γραβιτζιτσιχ. **Gall.** Qui est des faubourgs ou aupres. **Ital.** Del borgo, ò appresso la città. **Ger.** Nach an die Stadt stossend. **Hisp.** Casas cerca de la ciudad. **Pol.** Przedmiejski, giani. **Vng.** A mai körzel az varashoz. **Ang.** Nigh the towne.] ut Regio suburbana. Colum. lib. 7. cap. 9: Hoc autem sit longinquis regionibus, ubi nihil nisi submittere expedit. Nam suburbanis lactens porcus ære mutandus est. Cic. 2. de Divin. Ita aqua Albana deducta ad utilitatæ agri suburbanii, non ad arcem, urbemq; retinendam. Rus amœnū & suburbanum. Cicero pro Rose. Amer. Hostulus suburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10. Suburbanas, atis, f. t. Vobis vicinitas. [τανδιμα γραβιτζιτσιχ. **Gall.** Vn rossnage de faubourg. **Ital.** Luogo sotto la città. **Ger.** Die Nachbarschaft deren so in Vorsteden wohnt. **Hisp.** Cercanidad, de la ciudad. **Pol.** Przedmiejsne mszkanie. **Vng.** Varashnak körzel volta. **Ang.** The nightbour hood of suburbs.] Cicero 4. Vcr. de Sicilia lo queus. Sic populo Romano jucunda suburbanitas est hujus provinciez. Suburo, uris, ussi, Leviter aduro. [τανδιμα γραβιτζι. **Gall.** Brusler un peu. **Ital.** Ardere è abbuciare aliquanto. **Ger.** Besengen / vanda aussen

stet abbreuuen. Hisp. Quemar un poco. Pol. Prispaliam. Vng. Ke-
nessmēz egetem. Ang. To burne a little.] Suetonius in Augusto:
Solitusq; sit crura suburere nuce ardenti, quōd mollior pilus
surget.

Sūbūltūrlūs, a, um, [σύντομός, γραπτός]. Gall.
Rapinex & noīastre comme le vaultour. Ital. Alquanto rapace come
l'autore. Ger. Etlicher maß der Raubgeiten art. Hisp. Arrebado
como el buitre. Pol. Ponieka twargi k'sobie kradnac. Vng.
Keslyk moggyar valo. Ang. Ravenous.] Vox est à Plauto risus
movendi gratia confusa, qui Ampelisca pueræ cōpus sub-
vulturium tribuit, quōd vulturis ritu raperat aspicientes. Ver-
ba ejus sunt hæc in Rudente: Proh di immortales! Veneris ef-
figia hæc quidem est, Ut in ocellis hilaritudo? cia, corpus cu-
jusmodi Subvulturnū? illud quidem subaquilum volui dicere.

Sūccēdo, is, n.t. Subeo, ingredior. [ἰεῖν, εἰσεῖν. Gall. Successor, suc-
cedans, or estant mis au lieu d'un autre. Ital. Successore, vicario. Ger.
An statt eines anderen dargestellt. Hisp. Cosa que sucede a otro. Pol.
Nasiešuk. Vng. Viannam k'kvet k'k'end. Ang. That succeedeth
and is put in an others room.] Plaut. In Epid. Men' piacularem
op̄petit fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae
tuæ subdas succedaneum? q̄ Legitur & Succidaneum à suc-
cēdendo: ut paulò p̄st docebimus suo loco.

Sūccēndo, is, act.t. Ignem subjicio, accendo, incendo. [דָּלַבְתִּי]
labat עֲלֵיכֶם bibr' יְעַמְּדֵנִי bibbir. וְאַרְאֵנִי, וְאַרְנֵנִי, וְפָאַרְנֵנִי. Gall.
Enflamer, mettre le feu dessous & allumer. Ital. Infiammare. Ger.
Buden anzünden. Hisp. Encender. Pol. Odespodk podpaliam. Vng.
Fel guystrom. Ang. To burne, to kindle.] Liv. 8 bellii Punici: Quum
turbam fœminarum, puerorumq; imbellem, inermemq; cives
sui cæderent, & in successum rogam semianima pleraq; inji-
cerent corpora.

Sūccēnsūs, participium. [נְבָאָה mebhār aq̄updī. אַגְּרִיבָה]
שְׁנוֹרָה. Gall. Allumé, enflambe. Ital. Allumato, infiamato. Ger.
Angezündet. Hisp. Encendido. Pol. Zapaloni, jaguioni. Vng. Fel
guyulazatos görgetés. Ang. Kindled.] Cicero in Pisone: Sa-
piens etiam si in Phalaridis tauro inclusus succensis ignibus
correat. &c.

Sūccēnſō, ses, n.f. In re gravi & justa ex causa irascor, ut aie
Donat. [בְּרַבְתִּים katsaph בְּרַבְתִּים zahaph, ayawatru. Gal. semarir &
corrucser. Ital. Accorciarsi, adirarsi. Ger. Über eine erzürnet/oder
höhn seyn. Bel. Gram syn. Hisp. Enfannar a otro. Pol. si u'grie sie
gniewam. Vng. Valakire haragom. Ang. To be angry.] Cic. 4.
Acad. Cur mihi magis succenseris? qui ista nō aspernor: quām
eis, qui quum audiunt, despere nos arbitrantur? Ovid. Epist.
16: Nec tamē irascor: quis enim succenserit amanti? Cicero pro
Deiotaro: Nō enim iam metuo, ne tu illi succentes: illud ve-
reor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere.

Sūccēntūrō, act.p. Explendæ centuriæ gratia substituo, vel
centuriæ substituo. [ιπλησχών. Gall. Fourrir & remplir une
bande au lieu des absents. Ital. Rinetter genti in luogo de gli assenti.
Ger. Die abgangne / oder geschwienterte zahl wider mit andern erse-
hen. Hisp. Soccorrer dessous à otro. Pol. Huffumieissoni insjim gol-
nierzem w. pel'niem. Vng. Az Zax Zamban az ki allot nep halyebé
mást allarak. Ang. To furnish a bande in place of the absent.] Vn-
de succenturiati milites dicuntur, non primæ, sed secundæ
centuriæ, qui ad insidiandum maximè collocabantur. Ex quo
in succenturitis: hoc est, in insidiis, quempiam collocatum di-
cimus. Terentius in Phorm. Nunc prior adito tu: ego in insi-
diis hīc ero Succenturiatus.

Sūccērdā, x, f.p. Stercus suillum, interprete Festo. [וּמְרַגְּמָה]
Gal. Fiente de porcón. Ital. Merda porcina. Ger. Ein seußdresq. Hisp.
Freca o estiercol de pueros. Pol. swiny gnoi. Vng. Kan, dixne Zár.
Ang. Swine dung.] Titiannus: Quid habes nisi unam arcana
sine clavis? è condis succerdas. Reclūs videtur unico c scribi
posse. Nam apud Lucilium corripit primam syllabam: ex quo
hunc versiculum citat Nonius: Hic in stercore humi fabulisq;
fimo, atq; sacerdis.

Sūccērō, is, ere. Separo. secerro. [יְרַכְּלִי bibbil. exeḡer. Gal.
Separer, cribler, sasser, tamiser. Ital. Separare, spartire. Ger. Abfünde-
ren. Hisp. Cernir, appariar. Pol. Od' acjam. Vng. El valazom, ki
valazom. Ang. To range meat with a sieve, to sever.] Plin. lib. 18.
cap. 11: Farinatio cribro succernunt. Cato cap. 18: Eo calcem
cribro succretam indito altè digitos duos.

Sūccēſſō, Successor. Successus, Vide S V C E D O.

Succido, is, pen. prod. act.t. Subfco, abscondo: à sub, & cædo;

[עַלְגַּהְתָּה עַלְגַּהְתָּה. גְּרַבְּרַבְּרַבְּ]
Gall. Couper par
bas, ou par dessous. Ital. Tagliar sotto. Ger. Unden abhauwen oder ab-
schneiden. Bel. Affyden. Hisp. Cortar debaxo. Pol. Odespodz od-
cynam. Vng. Ki vagom, s̄ vebbl ki vagom. Ang. To cut down.]

Virgil. i. Georgic. At rubicunda Ceres medio succiditur astu.
Plin. lib. 16. cap. 12: Postea tota arbor succiditur, & medulla
ejus uritur. Cæsar. 4. belli Gallici: Omnibus eorum agris ya-
statis, frumentis succidit.

Sūccēſſōr, oris, m.t. Qui alteri succedit. [אַגְּדָחָה]
Gall. Successor. Ger. Nachhaber/Nachtöner/ Der einē etwas
in nachtreitet. Hisp. El que sucede a otro. Pol. Moi namisuk.
Vng. Viannam k'kvet k'k' en d. Ang. He that succeedeth.] Cicero
ad Caninium, lib. 2: Marium quidem successorēm tardè video
esse venturum. Martial. lib. 9: Sic quasi Pythagore loqueris
successor & hæres.

Sūccēſſōrīlūs, Quod ad successionem pertinet. Hinc apud Iu-
risconsultos successorium edictum, quo prætor successionem
permisit, inter eos quibus bonorum possessio defertur.

Sūccēſſō, onis, f.t. Ipse succendi actus. [אַגְּדָחָה]
Gall. suc-
cession. Ital. Successione. Ger. Nachkommung/nachtrettung. Hisp.
Obra de succeder. Pol. Nasīemp. Vng. Valami vnan valo k'k' k'k'
ges. Ang. Succession.] Cælius ad Ciceronem lib. 8. Epist. Præ-
terea Marcellus quōd adhuc nihil resulit de successione provia-
ciatum Galliarum. Cic. i. de Finib. Ut enim quum cibo, potio-
neq; famis, sitisq; depulsa est, ipsa distractio molestia conse-
cutione affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio suc-
cessio em efficit voluptatis.

Sūccēſſivē, adverbium. [Vng. Rendr vtanna menu.] Spartia-
nus in Caracalla: Eumq; cum Severo professum sub Scævola,
& Severo in adyocatione fisci successivē.

Sūccēdānēs, a, um, Quod alteri succedit, seu quod pro alio
subjicitur, secundarius. [אַנְטְּבָלָה]
Gall. Successor, suc-
cedans, or estant mis au lieu d'un autre. Ital. Successore, vicario. Ger.
An statt eines anderen dargestellt. Hisp. Cosa que sucede a otro. Pol.
Namiešuk. Vng. Viannam k'kvet k'k'end. Ang. That succeedeth
and is put in an others room.] Plaut. In Epid. Men' piacularem
op̄petit fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae
tuæ subdas succedaneum? q̄ Legitur & Succidaneum à suc-
cēdendo: ut paulò p̄st docebimus suo loco.

Sūccēndo, is, act.t. Ignem subjicio, accendo, incendo. [דָּלְבִּתִּי]
labat עֲלֵיכֶם bibr' יְעַמְּדֵנִי bibbir. וְאַרְאֵנִי, וְאַרְנֵנִי, וְפָאַרְנֵנִי. Gall.
Enflamber, mettre le feu dessous & allumer. Ital. Infiammare. Ger.
Buden anzünden. Hisp. Encender. Pol. Odespodk podpaliam. Vng.
Fel guystrom. Ang. To burne, to kindle.] Liv. 8 bellii Punici: Quum
turbam fœminarum, puerorumq; imbellem, inermemq; cives
sui cæderent, & in successum rogam semianima pleraq; inji-
cerent corpora.

Sūccēnsūs, participium. [נְבָאָה mebhār aq̄updī. אַגְּרִיבָה]
שְׁנוֹרָה. Gall. Allumé, enflambe. Ital. Allumato, infiamato. Ger.
Angezündet. Hisp. Encendido. Pol. Zapaloni, jaguioni. Vng. Fel
guyulazatos görgetés. Ang. Kindled.] Cicero in Pisone: Sa-
piens etiam si in Phalaridis tauro inclusus succensis ignibus
correat. &c.

Sūccēnſō, ses, n.f. In re gravi & justa ex causa irascor, ut aie
Donat. [בְּרַבְתִּים katsaph בְּרַבְתִּים zahaph, ayawatru. Gal. semarir &
corrucser. Ital. Accorciarsi, adirarsi. Ger. Über eine erzürnet/oder
höhn seyn. Bel. Gram syn. Hisp. Enfannar a otro. Pol. si u'grie sie
gniewam. Vng. Valakire haragom. Ang. To be angry.] Cic. 4.
Acad. Cur mihi magis succenseris? qui ista nō aspernor: quām
eis, qui quum audiunt, despere nos arbitrantur? Ovid. Epist.
16: Nec tamē irascor: quis enim succenserit amanti? Cicero pro
Deiotaro: Nō enim iam metuo, ne tu illi succentes: illud ve-
reor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere.

Sūccēntūrō, act.p. Explendæ centuriæ gratia substituo, vel
centuriæ substituo. [ιπλησχών. Gall. Fourrir & remplir une
bande au lieu des absents. Ital. Rinetter genti in luogo de gli assenti.
Ger. Die abgangne / oder geschwienterte zahl wider mit andern erse-
hen. Hisp. Soccorrer dessous à otro. Pol. Huffumieissoni insjim gol-
nierzem w. pel'niem. Vng. Az Zax Zamban az ki allot nep halyebé
mást allarak. Ang. To furnish a bande in place of the absent.]

Cicero in Phorm. Nunc prior adito tu: ego in insi-
diis hīc ero Succenturiatus.

Sūccērdā, x, f.p. Stercus suillum, interprete Festo. [וּמְרַגְּמָה]
Gal. Fiente de porcón. Ital. Merda porcina. Ger. Ein seußdresq. Hisp.
Freca o estiercol de pueros. Pol. swiny gnoi. Vng. Kan, dixne Zár.
Ang. Swine dung.] Titiannus: Quid habes nisi unam arcana
sine clavis? è condis succerdas. Reclūs videtur unico c scribi
posse. Nam apud Lucilium corripit primam syllabam: ex quo
hunc versiculum citat Nonius: Hic in stercore humi fabulisq;
fimo, atq; sacerdis.

Sūccērō, is, ere. Separo. secerro. [יְרַכְּלִי bibbil. exeḡer. Gal.
Separer, cribler, sasser, tamiser. Ital. Separare, spartire. Ger. Abfünde-
ren. Hisp. Cernir, appariar. Pol. Od' acjam. Vng. El valazom, ki
valazom. Ang. To range meat with a sieve, to sever.] Plin. lib. 18.
cap. 11: Farinatio cribro succernunt. Cato cap. 18: Eo calcem
cribro succretam indito altè digitos duos.

Sūccēſſō, Successor. Successus, Vide S V C E D O.

Succido, is, pen. prod. act.t. Subfco, abscondo: à sub, & cædo;

[עַלְגַּהְתָּה עַלְגַּהְתָּה. גְּרַבְּרַבְּ]
Gall. Couper par
bas, ou par dessous. Ital. Tagliar sotto. Ger. Unden abhauwen oder ab-
schneiden. Bel. Affyden. Hisp. Cortar debaxo. Pol. Odespodz od-
cynam. Vng. Ki vagom, s̄ vebbl ki vagom. Ang. To cut down.]

Virgil. i. Georgic. At rubicunda Ceres medio succiditur astu.
Plin. lib. 16. cap. 12: Postea tota arbor succiditur, & medulla
ejus uritur. Cæsar. 4. belli Gallici: Omnibus eorum agris ya-
statis, frumentis succidit.

Sūccēſſōr, oris, m.t. Qui alteri succedit. [אַגְּדָחָה]
Gall. Successor. Ger. Nachhaber/Nachtöner/ Der einē etwas
in nachtreitet. Hisp. El que sucede a otro. Pol. Moi namisuk.
Vng. Viannam k'kvet k'k' en d. Ang. He that succeedeth.] Cicero
ad Caninium, lib. 2: Marium quidem successorēm tardè video
esse venturum. Martial. lib. 9: Sic quasi Pythagore loqueris
successor & hæres.

Sūccēſſōrīlūs, Quod ad successionem pertinet. Hinc apud Iu-
risconsultos successorium edictum, quo prætor successionem
permisit, inter eos quibus bonorum possessio defertur.

Sūccēſſō, onis, f.t. Ipse succendi actus. [אַגְּדָחָה]
Gall. suc-
cession. Ital. Successione. Ger. Nachkommung/nachtrettung. Hisp.
Obra de succeder. Pol. Nasīemp. Vng. Valami vnan valo k'k' k'k'
ges. Ang. Succession.] Cælius ad Ciceronem lib. 8. Epist. Præ-
terea Marcellus quōd adhuc nihil resulit de successione provia-
ciatum Galliarum. Cic. i. de Finib. Ut enim quum cibo, potio-
neq; famis, sitisq; depulsa est, ipsa distractio molestia conse-
cutione affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio suc-
cessio em efficit voluptatis.

Sūccēſſivē, adverbium. [Vng. Rendr vtanna menu.] Spartia-
nus in Caracalla: Eumq; cum Severo professum sub Scævola,
& Severo in adyocatione fisci successivē.

Sūccēdānēs, a, um, Quod alteri succedit, seu quod pro alio
subjicitur, secundarius. [אַנְטְּבָלָה]
Gall. Successor, suc-
cedans, or estant mis au lieu d'un autre. Ital. Successore, vicario. Ger.
An statt eines anderen dargestellt. Hisp. Cosa que sucede a otro. Pol.
Namiešuk. Vng. Viannam k'kvet k'k'end. Ang. That succeedeth
and is put in an others room.] Plaut. In Epid. Men' piacularem
op̄petit fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae
tuæ subdas succedaneum? q̄ Legitur & Succidaneum à suc-
cēdendo: ut paulò p̄st docebimus suo loco.

Sūccēndo, is, act.t. Ignem subjicio, accendo, incendo. [דָּלְבִּתִּי]
labat עֲלֵיכֶם bibr' יְעַמְּדֵנִי bibbir. וְאַרְאֵנִי, וְאַרְנֵנִי, וְפָאַרְנֵנִי. Gall.
Enflamber, mettre le feu dessous & allumer. Ital. Infiammare. Ger.
Buden anzünden. Hisp. Encender. Pol. Odespodk podpaliam. Vng.
Fel guystrom. Ang. To burne, to kindle.] Liv. 8 bellii Punici: Quum
turbam fœminarum, puerorumq; imbellem, inermemq; cives
sui cæderent, & in successum rogam semianima pleraq; inji-
cerent corpora.

Sūccēnsūs, participium. [נְבָאָה mebhār aq̄updī. אַגְּרִיבָה]
שְׁנוֹרָה. Gall. Allumé, enflambe. Ital. Allumato, infiamato. Ger.
Angezündet. Hisp. Encendido. Pol. Zapaloni, jaguioni. Vng. Fel
guyulazatos görgetés. Ang. Kindled.] Cicero in Pisone: Sa-
piens etiam si in Phalaridis tauro inclusus succensis ignibus
correat. &c.

Sūccēnſō, is, ere. Separo. secerro. [יְרַכְּלִי bibbil. exeḡer. Gal.
Separer, cribler, sasser, tamiser. Ital. Separare, spartire. Ger. Abfünde-
ren. Hisp. Cernir, appariar. Pol. Od' acjam. Vng. El valazom, ki
valazom. Ang. To range meat with a sieve, to sever.] Plin. lib. 18.
cap. 11: Farinatio cribro succernunt. Cato cap. 18: Eo calcem
cribro succretam indito altè digitos duos.

Sūccēſſō, Successor. Successus, Vide S V C E D O.

Succido, is, pen. prod. act.t. Subfco, abscondo: à sub, & cædo;

[עַלְגַּהְתָּה עַלְגַּהְתָּה. גְּרַבְּרַבְּ]
Gall. Couper par
bas, ou par dessous. Ital. Tagliar sotto. Ger. Unden abhauwen oder ab-
schneiden. Bel. Affyden. Hisp. Cortar debaxo. Pol. Odespodz od-
cynam. Vng. Ki vagom, s̄ vebbl ki vagom. Ang. To cut down.]

Virgil. i. Georgic. At rubicunda Ceres medio succiditur astu.
Plin. lib. 16. cap. 12: Postea tota arbor succiditur, & medulla
ejus uritur. Cæsar. 4. belli Gallici: Omnibus eorum agris ya-
statis, frumentis succidit.

Sūccēſſōr, oris, m.t. Qui alteri succedit. [אַגְּדָחָה]
Gall. Successor. Ger. Nachhaber/Nachtöner/ Der einē etwas
in nachtreitet. Hisp. El que sucede a otro. Pol. Moi namisuk.
Vng. Viannam k'kvet k'k' en d. Ang. He that succeedeth.] Cicero
ad Caninium, lib. 2: Marium quidem successorēm tardè video
esse venturum. Martial. lib. 9: Sic quasi Pythagore loqueris
successor & hæres.

Sūccēſſōrīlūs, Quod ad successionem pertinet. Hinc apud Iu-
risconsultos successorium edictum, quo prætor successionem
permisit, inter eos quibus bonorum possessio defertur.

Sūccēſſō, onis, f.t. Ipse succendi actus. [אַגְּדָחָה]
Gall. suc-
cession. Ital. Successione. Ger. Nachkommung/nachtrettung. Hisp.
Obra de succeder. Pol. Nasīemp. Vng. Valami vnan valo k'k' k'k'
ges. Ang. Succession.] Cælius ad Ciceronem lib. 8. Epist. Præ-
terea Marcellus quōd adhuc nihil resulit de successione provia-
ciatum Galliarum. Cic. i. de Finib. Ut enim quum cibo, potio-
neq; famis, sitisq; depulsa est, ipsa distractio molestia conse-
cutione affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio suc-
cessio em efficit voluptatis.

Sūccēſſivē, adverbium. [Vng. Rendr vtanna menu.] Spartia-
nus in Caracalla: Eumq; cum Severo professum sub Scævola,
& Severo in adyocatione fisci successivē.

Sūccēdānēs, a, um, Quod alteri succedit, seu quod pro alio
subjicitur, secundarius. [אַנְטְּבָלָה]
Gall. Successor, suc-
cedans, or estant mis au lieu d'un autre. Ital. Successore, vicario. Ger.
An statt eines anderen dargestellt. Hisp. Cosa que sucede a otro. Pol.
Namiešuk. Vng. Viannam k'kvet k'k'end. Ang. That succeedeth
and is put in an others room.] Plaut. In Epid. Men' piacularem
op̄petit fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae
tuæ subdas succedaneum? q̄ Legitur & Succidaneum à suc-
cēdendo: ut paulò p̄st docebimus suo loco.

Sūccēndo, is, act.t. Ignem subjicio, accendo, incendo. [דָּלְבִּתִּי]
labat עֲלֵיכֶם bibr' יְעַמְּדֵנִי bibbir. וְאַרְאֵנִי, וְאַרְנֵנִי, וְפָאַרְנֵנִי. Gall.
Enflamber, mettre le feu dessous & allumer. Ital. Infiammare. Ger.
Buden anzünden. Hisp. Encender. Pol. Odespodk podpaliam. Vng.
Fel guystrom. Ang. To burne, to kindle.] Liv. 8 bellii Punici: Quum
turbam fœminarum, puerorumq; imbellem, inermemq; cives
sui cæderent, & in successum rogam semianima pleraq; inji-
cerent corpora.

Sūccēnsūs, participium. [נְבָאָה mebhār aq̄updī. אַגְּרִיבָה]
שְׁנוֹרָה. Gall. Allumé, enflambe. Ital. Allumato, infiamato. Ger.
Angezündet. Hisp. Encendido. Pol. Zapaloni, jaguioni. Vng. Fel
guyulazatos görgetés. Ang. Kindled.] Cicero in Pisone: Sa-
piens etiam si in Phalaridis tauro inclusus succensis ignibus
correat. &c.

Sūccēnſō, is, ere. Separo. secerro. [יְרַכְּלִי bibbil. exeḡer. Gal.
Separer, cribler, sasser, tamiser. Ital. Separare, spartire. Ger. Abfünde-
ren. Hisp. Cernir, appariar. Pol. Od' acjam. Vng. El valazom, ki
valazom. Ang. To range meat with a sieve, to sever.] Plin. lib. 18.
cap. 11: Farinatio cribro succernunt. Cato cap. 18: Eo calcem
cribro succretam indito altè digitos duos.

Sūccēſſō, Successor. Successus, Vide S V C E D O.

Succido, is, pen. prod. act.t. Subfco, abscondo: à sub, & cædo;

[עַלְגַּהְתָּה עַלְגַּהְתָּה. גְּרַבְּרַבְּ]
Gall. Couper par
bas, ou par dessous. Ital. Tagliar sotto. Ger. Unden abhauwen oder ab-
schneiden. Bel. Affyden. Hisp. Cortar debaxo. Pol. Odespodz od-
cynam. Vng. Ki vagom, s̄ vebbl ki vagom. Ang. To cut down.]

Virgil. i. Georgic. At rubicunda Ceres medio succiditur astu.
Plin. lib. 16. cap. 12: Postea tota arbor succiditur, & medulla
ejus uritur. Cæsar. 4. belli Gallici: Omnibus eorum agris ya-
statis, frumentis succidit.

Sūccēſſōr, oris, m.t. Qui alteri succedit. [אַגְּדָחָה]
Gall. Successor. Ger. Nachhaber/Nachtöner/ Der einē etwas
in nachtreitet. Hisp. El que sucede a otro. Pol. Moi namisuk.
Vng. Viannam k'kvet k'k' en d. Ang. He that succeedeth.] Cicero
ad Caninium, lib. 2: Marium quidem successorēm tardè video
esse venturum. Martial. lib. 9: Sic quasi Pythagore loqueris
successor & hæres.

Sūccēſſōrīlūs, Quod ad successionem pertinet. Hinc apud Iu-
risconsultos successorium edictum, quo prætor successionem
permisit, inter eos quibus bonorum possessio defertur.

Sūccēſſō, onis, f.t. Ipse succendi actus. [אַגְּדָחָה]
Gall. suc-
cession. Ital. Successione. Ger. Nachkommung/nachtrettung. Hisp.
Obra de succeder. Pol. Nasīemp. Vng. Valami vnan valo k'k' k'k'
ges. Ang. Succession.] Cælius ad Ciceronem lib. 8. Epist. Præ-
terea Marcellus quōd adhuc nihil resulit de successione provia-
ciatum Galliarum. Cic. i. de Finib. Ut enim quum cibo, potio-
neq; famis, sitisq; depulsa est, ipsa distractio molestia conse-
cutione affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio suc-
cessio em efficit voluptatis.

Sūccēſſivē, adverbium. [Vng. Rendr vtanna menu.] Spartia-
nus in Caracalla: Eumq; cum Severo professum sub Scævola,
& Severo in adyocatione fisci successivē.

Sūccēdānēs, a, um, Quod alteri succedit, seu quod pro alio
subjicitur, secundarius. [אַנְטְּבָלָה]
Gall. Successor, suc-
cedans, or estant mis au lieu d'un autre. Ital. Successore, vicario. Ger.
An statt eines anderen dargestellt. Hisp. Cosa que sucede a otro. Pol.
Namiešuk. Vng. Viannam k'kvet k'k'end. Ang. That succeedeth
and is put in an others room.] Plaut. In Epid. Men' piacularem
op̄petit fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae
tuæ subdas succedaneum? q̄ Legitur & Succidaneum à suc-
cēdendo: ut paulò p

autem pernati, petasorum, & lardum. Cicero in Catone: Iam hortum ipsi agricole succidiam alteram appellant. Varro lib. 4. de lingua Latina. non à succidendo, sed à suis cædendis dictam existimat. Nam id pecus primum occidere cœperunt, & ut id servarent, salire. Idem de Rustica, lib. a. cap. 4: Quis enim nostrum fundum colit, qui sues habeat: & qui non audiit patres nostros dicere, ignavum & sumptuolum esse qui succidiam suspenderit in carano potius ab laiario, quam ex domestico fudo.

Succisivus, a, um, vel quod magis placet eruditis, subcesivum, dicitur omne quod tanquam supervacuum succiditur, & rebus detrahitur. ut Succisivum tempus, quod subtrahitur, rebus magis seruis, ut ad aliquem usum accommodemus. [nō magis, & cō nō spicere & spicere. Gall. Ce q' on rogue & quasi defroide des principales affaires. Ital. Sottratto dalle imprese necessarie per fare altre cose. Ger. Das nochtwendigen Sachen entgegen wird/ oder nicht erfüllt/ die Dinge geschoben. Hisp. Cortado y quasi hurtado de principales negocios. Pol. Ces pincers/ un p'straw on odiet a do m'stis/ sich obrocons. Vng. Valamitw el ronyattar el mecessé el patet dolog. Ang. That is cut, drawn or severed from.] Gellius lib. 20. cap. 11: Quantum autem virtus mihi deinceps diū voluntate erit, quatenq; à cura & à re familiaris, procurandoq; cultu liberorum recordum dabitus otii, ea omnia succisiva, & subsecundaria tempora, ad colligendas hujusmodi memoriarum delectationes conferant. Cic. i. de Legib. Succisiva quædam tempora incurunt, quæ ego petre non patior: ut si quis dies ad rusticandum dati sint, ad numerum accommodentur, quæ scribimus. q Succisiva operæ, quæ gravioribus rebus sunt intermixta, cum aliquid otii ab illis datum est. Cicero 2. Philipp. Nec verò tibi de versibus respondebo: tantum dicam breviter, neq; illos, neq; ullam te omnino literas nosse: me nec Reipub. nec amicis unquam defuisse: & tamen omni generè monumentorum meorum perfecisse operis succisivis, ut meæ vigilæ, meæq; literæ, & juventuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferrent. q Mensores etiam terre nonnunquam dicunt, In succisivum esse unciam agri, aut sextantem, quum ad jugerum interdum pervenerant, & aliquid præter id, quod demetendum erat, superesse videbatur. q Succisiva in agrorum divisionibus dicuntur assignatorum agrorum reliquias, quæ à normali linea superabant. q Succisivum (inquit Frontinus) à subsecante linea nomen accepit. q Succisorum duo genera, unum quod in extremitate assignatorum suum centuria expleri non potuit. Alterum genus quod in mediis assignationibus & integris centuriis intervenit: quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum est, fuerit assignatio, in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea claudatur, & subsecetur. Nam & reliquarum measurarum actus, quicquid inter normalem lineam, & extremitatem interest, succisivum appellatur. Hæc autem (ut scribit Hyginus) divisionum atq; assignationum autores sibi reservabant. Ab hac similitudine operæ, horæ, dies & tempora, quæ amicorum; fori, Reipub. negotiis supersunt, atq; ex iis quasi subsecantur, quæ nobis reservamus, & petre non sicutius, sed aut legendu, aut scribendo, aut commentando consumimus, subcesiva nominantur. Eam enim scripturā à doctioribus magis probari video, quam ut scribi solet, succisiva. Cic. i. de Leg. Subcesiva quædam tempora incurunt, quæ ego petre non patior.

Succido, is, pen. corr. Subonere, vel præ laßitudine succumbo: à sub & cado. [succidere. Gall. Choisir de chuter. Ital. C'ar s'otto. Germ. Empfallen/hinfallen. Hisp. Caer abaxo. Pol. Podzięgnąć spadem. Vng. El esbm alatta. Ang. To fall down or vnder, as one on his knees.] Gell. Iam continuo labore gravia genua succiderant. Plaut. in Curc. Genua media succidunt laßitudine. Succidu's, a, um, Pronus ad cadendum, sive fermè cadens. [succidere. Gall. Qui cheoit presque qui cheoit aisément. Ital. Di-sposso à cadere. Ger. Zum fall geneigt. Hisp. Cosa que cae hacia baixo. Pol. Do vpadienia skloni. Vng. El esbm haylan do. Ang. That falleth easilie or is nigh to fall.] Claudian. lib. 3: Succidui tiubant gressus. Ovidius Epistol 16: Succiduo dico proculbus genu. Idem 10 Metamorph. at illi Poplite succiduo genua intremuerunt fugitq; Et color & sanguis, animusq; reliquit eum.

Succidu's, Vide S V C C V S.

Succingo, is, Vestis laciniæ cingulo coēced, ut solemus, quod expeditiores sumus ad aliquod opus faciendum. [Succidere schinnæ TUN aphidh 788 azar. iatozvnu. Gall. Trouser & tenire par dessous. Ital. Cinger, concordare. Ger. Sich ausschlüren. Hisp. Cennir por debaxo. Pol. Podpassu' sie. Vng. Föld köröm. Ang. To gird.] Horatius 2. Serm. Satyr. 2: veluti succinctus cursit hospes. q Nonnunquam ponitur pro circumcingo, sive ambio. Ovidius 13. Metamorph. Illa feris atram canibus succingitur alvum, Virginis ora gerens. De Scylla. q Vrbs succincta portibus: hoc est, circumsepta, ac munita. Cic. de le-

ge Agrar. Deleta Carthago est, quod cùm hominum copiæ tū ipsa natura ac loco succincta portibus, armata muris, &c. Pectora succincta curis, Stat. 5. Sylv.

Succinctus, nomen ex partic. [Succidere schinnæ TUN aphidh 788 azar. Gall. Cess par dessous. Ital. Cinto diritto. Ger. Obfisch zusammen gelegen/ gethet. Hisp. Cento por debaxo. Pol. Podpassu'. Vng. Föld köröm. Ang. Girded.] Plinius libro 16. cap. 10: Easdem arbores alio nomine esse per oram italicæ, quos tribulos vocant, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque, & enodes. Hoc est, ima sui parte minus ramosas.

Succingulum, li, n. L'live Subcingulum, idem cum baltheo, teste Feito. Zekl.

Succinno, nis, n.t. Canendo subsequor, posteriore loco cano: huic opponitur Præcino. [Canendo Gall. souffrancher, chanter apres un autre, respondre à celui qui chante. Ital. Cantare con un altro & di bassa voce. Ger. Cuen nachsingen. Bel. Etch singen. Hisp. Cantar con otro y por debaxo. Pol. Zainsim spietu'm. Vng. Utina zekl. Ang. To sing after or answer to another in singing.] Horatius lib. 1. Epist. clamat, Victim date, succinit alter, Et mibi dividuo vindatur munere quadra. q Accipitur etiam succinere pro eo quod est, submissa voce canere.

Succentores dicuntur, quos vulgus Bassos appellant. Contrà cantores, qui vocem maximè acuant. Occentores autem, qui medium inter utrumq; servant tenorem.

Succinum, succini, pen corr. n.s. Elecrum. [Inlitteris. Gall. Ambre. Ital. Ambro. Ger. Agstein. Hisp. Ambar. Pol. Barnia. Vng. Gyanta. Ang. Amber wherof beads are made.] Veteres putaverunt esse lacrymam ex arboribus pinei generis. Verum hodie deprehenum est à viris doctis, qui Pruteniam totam peragrarunt, nihil aliud esse quam bituminis genüs ex aliis profluens: primò liquidum, sed postea maris frigiditatem condensatum. Succinum (inquit Ruellius) vulgus medicorum ambram citrinam vocat. Mauritani Karabe. Gessatur à nostris mulierculis decoris gratia: quædam moniliu' vice, alia in orbiculis, quibus preculas suas numerant. Dictum succinum, quod succus esse credetur profluens ex arboribus pinei generis. Plin. lib. 37. cap. 3: Arboris succum esse prisci nostri credidere, ob id succinum appellant. Amati Lusitani de succino sive elecrō verisima veiba ita habent: Plinii, inquit, verba vera esse hodie cognoscimus, quum in mari Balteo elecrum sive succinum ex quo preculæ sive corona' sunt, colligatur & nusquam alibi: quod vero gummi arboris pinei sumile est, ipsius in attritu pineus odor attestatur, eum adhuc glutinosum à fluctibus marinis in littus ejicitur. Nascitur enim elecrum, liquidum, tanquam pini resina, quod cum mutum fluit, formicas, muscas, paleas, & alia rapit, quæ omnia postea in eo densato, videntur, ut Martialis hoc disticho complexus est:

Quum Phæthonæ formica vagatur in umbra,
Implicuit tenuem succinæ gutta feram.

Hæc verissimè ita se habere, eoque colligens succinum in littore Dantisca sum expeditum.

Succinu's, a, um, adjективum, Q' significatur quod ex succino constat. [Inlitteris. o iegnæzæg Gal. D'ambre. Ital. D'ambro. Ger. Agstein/aus agstein. Hisp. De ambar. Pol. Bursztyn. Vng. Gyantabol valo. Ang. Of amber.] Martial. lib. 6: Quum phæthonæ formica vagatur in umbra, implicuit tenuem succinæ gutta feram.

Succisivum tempus, Vide S V C C I D O, succidis.

Succlamo, as, n. p. Acclamo, alterius orationem clamore excipio. [imprævisus. Gall. S'escrifer apres que quelqu'un a dit quelque chose Ital. Gridare. Ger. Brüchen. Hisp. Dar voces o llamar debezo gritar. Pol. Na mówiącę wólam. Vng. Utana zekl. Zana wóbltak. Ang. To cry after that one hath eade any thing.] Cicero lib. 8 Epist. Succlamatum est frequenter à militibus. Livius lib. 5. ab Urbe: Hæc Virginio vociferanti succlamat multitudine, nec illius dolori, nec lugere libertati sed futuros.

Succlamatō, onis, f.t. Acclamatio. [imprævisus. Gall. Escrifer dit & parolle d'autrui. Ital. Grido. Ger. Brüchen. Hisp. Grito. Pol. Przydrugim wólam. Vng. Zana wóbltak wóblies. Ang. Acclamation, or a consent signified by crying.] Livius 10 bell. Miced. Si ex eo quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem Imperatorem significant, quid sentiant, &c.

Succollo, as, Collum suppono, cervicibus subjectis ponte: quod propriè eorum est, qui aliquem in lectica gestant. [succidere cypoceras. Gall. Charger sur son cou ou sur ses épaules. Ital. Portar sul le spalle. Germ. Auf dem Hals / oder den Adstern tragen. Hisp. Lleware enel cuello o acollida. Pol. Naszymo. Vng. Ny-kem ala retbm. Ang. To bear upon my neck or shoulders, to put my neck under any thing.] Suetonius in Claudio Cæsare, cap. 10. Ab his lectica impositus: & quia servi diffugerant vicissim succollantibus in casta delatus est.

Succor-

Succorrilla. Dictio est prorsus obsoleta, quæ apud antiquissimos significabat vocem tenuem & claram: quod annotavit Festus, citans illud Titinni: *Femina fabula succorrilla vocata.*

Succresco, is, n.t. Subnascor, in subsidium vel locum alterius cresco, vel sub re aliqua altiore cresco. [§7.] *chadhal.* *χαδηγός.* Gall. *Croître au dessous, aller en croissant, croître peu à peu.* Ital. *Ander crescendo, o crescere di nasco.* Ger. *Hesfarwachsen / vñden fär wachsen* Hisp. *Crecer secreto.* Pol. *Wächstam.* Vng. *Alatta növök, belyeben növök.* Ang. *To grow under and low, to waxe more and more.* Colum. lib. 4. cap. 14: Frequenter solum exercendum est, quum id incremento suo vites inumbrent, nec patientur herbam succrescere. Ovid. 9. Metamorph. succrescit ab imo. Tertia; paulatim leatus premit inguina cortex. Idem 8: haustum cratera repleri Sponte sua, per seq; vident succrescere vina. Plaut. Trinum. Interim mores mali, quasi herba irrigua, Suc creverunt ubertim. q Per translationem, Succrescere gloria seniorum, & succrescere ætati alicujus. Cic. 3. de Oratore: Nō enim ille mediocris orator vestræ quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri, & studio flagranti.

Succubā, & Succubi, qui dicantur, vide in verbo S V C V B O. 1

Succubo, as, are, a.p. Viro me subjicio, succumbo. [χωρεῖσθαι, έχειν.] Gall. *cheur dessous.* Ital. *Cadere di sotto.* Ger. *Vñden liegen.* Hisp. *Caez debaxo.* Pol. *Odszpodzieje.* Vng. *Fersi alószkódni.* Ang. *To lie under.* Vnde & succuba dicitur adultera quæ aliquo succubat viro. q Item dæmones quidam dicti sunt succubi, qui assumpta muliebri specie, viris se creduntur subjicere: quemadmodum incubi appellantur, qui vitorum specie assumpta, mulieres inire existimantur.

Succubā, æ, f. p. Adultera, quæ se alieno marito subjicit. [τύπλη μεμαρτάνει, μαρτάνει, τύπλη τρέπει. Gall. *Adultere.* Ital. *Adulterio.* Ger. *Ein öder Hurensat so sich vñder einen anderen Mann legt.* Hisp. *Lo que se ayunta con marido ageno, adulterio.* Pol. *Cudzoponica, kurwa.* Vng. *Fersi ala seküd kurua, parazna.* Ang. *A wbole or harlot lying with another man's husband.*] Ovid. epist. 6: lecti quoq; succuba nostri Mæreat, & leges sentiat ipsa suas. Succuboneum pro succuba Titinius posuit in Psaltria: Contemplari ancillas quam arbitror illarum succuboneum esse. Ex Nonio.

Succumbo, bis, bui, bitum, n.t. Vincor, defatigor, oneri imparsum. [τύπλη ναρβάλ. ἀπογεγένειν, διατρέψειν, ριπειν. Gall. *Tomber et cheoir en bas, soccomber, se laisser cheoir comme vaincu et las.* Ital. *Sottogiacere è cader di sotto.* Ger. *Vñder etwas entfallen.* Hisp. *Caez debaxo, ser vencido.* Pol. *Pod cziejszarem wpadam.* Vng. *Le esdm alatta alatasa esdm.* Ang. *To fall down or vñder.*] Livius 6. ab Vrbe: Cui succumbere oneri coacta plebes. Ovid. 4. Fastor. Eleg. 2: Iam fera Cæsaribus Germania, totus ut orbis, Viæta potest flexo succubuisse genu. q Succumbere ad animum relatum, pro frangi, & ita debili animo esse ut ferre adversa nequeamus. Cic. 2. de Finib. Potius ergo illa dicantur, turpe esse viro debilitari, dolore frangi, succumber. Idem 2. Tusculan. Pugiles verò etiam cum feriant adversarium, in jactandis cæstibus ingemiscunt: non quod doleant, animo succubant: sed quia profunda voce omne corpus intendit, venitq; plaga vehementior. Virgil. 4. Aeneid: Huic uai forsitan succumbere culpx.

Succurro, is, n.t. Subvenio, subsidio sum, auxiliū præsto, suppetas sero. [τύπλη βαζάρ. βοήθεια, επικείμενο. Gall. *Secourir.* Ital. *Soccorrere, sauvenire, porgere aiuta, socorro.* Ger. *Hinzu lauffen zu helfen, hinspringen in der noht.* Bel. *Helpen.* Hisp. *Socorrer, dar ayuda.* Pol. *Wportębie rządomagam.* Vng. *Segítségedre futok.* Ang. *To succour or help.*] Virgilius Aeneid Non ignara malii miseri succurrere disco. Cicero pro Sexto Rose. Licet omnia pericula impendant, succurrant atq; subibo. Idem pro Rabirio: Ferre opem patræ, succurrere saluti, fortunisq; communibus. Ovid. 1. Trist. Ele. 4. rebus succurrere læsis. q Item positur pro in mentem venire. *χωρεῖσθαι.* Cicero: Necq; enim mihi succurrebant verba quæ ante discessum à Dolabella audieramus. Cicero. filius ad Tironem lib. 16: Deinde illud etiam mihi succurrebat, grave esse me de judicio patris judicare. Virg. 2. Aeneid. pulciumq; mori succurrerit in armis.

Succursum, impersonale. Plin. lib. 23 cap. 1: Intellectū ibi remedium est, potuq; succursum. Liv. 3. ab Vrbe: Se quoq; id generi ac nomini dare: nec cum eo in gratiam redisse, cuius adversa fortuna velit succursum.

Succus, ci. m. s. Humor tam in animalium quam in plantarum corporibus, quo illa aluntur: ita dictus à sugendo, ut quidam volunt, quod singula membra, quantum cuique opus est, ex eo exugant, attrahantq; [χυλός, χυμός.] Gall. *Suc, suue.* Ital. *sueo, humor.* Ger. *Ein saft.* Bel. *Gsap.* Hisp. *Cumo.* Pol. *Sok.* Vng. *Lév, nedveszeg.* Ang. *Luce, all kind of liquor.*] Cicero 2. de Natur. Deorum: Principio eorum quæ gignuntur è terra stirpes & habilitatem dant uis quæ sustentantur, & ex terra succum trā-

hunt, quo aluntur ea quæ radicibus continentur. Virgilius 3. Aeglog. Et succus pecori, & lac subducitur agnis. q Succus pomorum, pro sapore, χυμός. Virgil. 2. Georg. *Pomaq;* degenerant, succos oblitera priores. Qui rem herbariam ex professo tractandam suscepunt, succum distingunt à lacryma & liquore: ut lacryma sit quæ sponte profluit: liquor qui scarificato cortice emanat: succus, qui ex planta contusa exprimitur. Quæ differentia, ut cognitu digna est, ita à scriptoribus nullo pacto observatur. Nam & Plinius succum accipit pro resina sive picce ex arboribus sponte profluente. Ita enim habet lib. 16: Arborum ex quibus manat succus, aliæ picem, aliæ resinan mittunt. q Succus civitatis per translationem. Cicer. ad Atticum lib. 4: Amisimus, mi Pomponi, nō omnem modò succum & sanguinem, sed etiam colorem & pristinam speciem civitatis.

Succus, Plenus succo, quod & succulentum dicimus. [χυλός.] Gall. *Plein de suc, & d' humeur, fewex.* Ital. *Pien di succo.* Ger. *Saftig / voll saft.* Hisp. *Cumoso, lleno de cumo.* Pol. *Pel'en fuku.* Vng. *Leves nedves.* Ang. *Full of juice.*] Plin. lib. 12. cap. 25: Exit & in Pamphilia, sed acrior minusq; succus. q Locus succosus: id est, natura humectus & irriguus. Colum. lib. 2. cap. 17: Meliusq; habetur foenum quod natura succoso gignitur cœlo, quam quod irrigatum aquis elicetur. q Succosior comparativum. Colum. lib. 4. cap. 29: Id perrò in aliis stirpium generibus, quæ firmioris & succosioris libri sunt, posse fieri sanè concesserim.

Succidūs, a, um, pen. cor. à succidendo, aut à succo: aut, ut Varro putavit, à sudore dictum est: ut Lana succida: hoc est, pinguis, sordida & nondum lora: hoc est, talis qualis succiditur. [Græci οὐοννον vocant. Gall. *Plein de suc, fewex & humide.* Ital. *Graff, sporco.* Ger. *Neuwgeschörne Wolle.* Wollen. Hisp. *Cosa suiza, o cosa xugosa.* Pol. *l'el en wilgotnoscji.* Vng. *Wzdegebe valo, osmanysirós.* Ang. *Full of juice, moistie, as unwashed wool.*] Varr. de Ré rust. lib. 2. cap. 11: Tonsura tempus inter æquinoctium vernū & solstitium, quum sudare inaperunt oves: à quo sudore recens lana tonsa succida est appellata. Iuvén. Satyr. 5. Qualis cœna tamen? vinum quod succida nolit Lana pati.

Succūs, o, tis, secunda syllaba correpta, aet. t. compositum ex pæpositione sub & verbo quatio. Paululū quatio. [וְעַלְבָּהָרִיבִּים. Gall. *Secouer, aller au trot, trotter.* Ital. *Trottare, andar di trotto, scuotere.* Ger. *Aufschütteln.* Hisp. *Sacudir.* Pol. *Strząsać.* Vng. *Ala verbm, vergetbm, wibgelm.* Ang. *To shake or jogge, to trot.*]

Succūs, o, as, frequentativum, propriæ dicitur de equis qui duriore gradu incedentes, lessorem concutiant: quod genus equorum & succussores, & succussarios, & succussatores appellamus. [πόλεις ριοντά. Gall. *Secouir souuent, donner plusieurs secoufes.* Ital. *Scuotere spesso.* Ger. *Aufschütteln / erschüttern eins schüttens wie die hart trabenden Rässen den Reuteran thun.* Bel. *Hart diauen.* Hisp. *Sacudir á menudo.* Pol. *Strząsaci.* Vng. *El veđm als haytom.* Ang. *To jogge often, to trot.*] Accius: Agite ac vulnus ne succusset giesius, caute ingredimini. Lucilius: Succussatoris tardi, ratiq; caballi.

Succūs, o, ris, m.t. ut Equus successor vel succussator. [Vng. *Hanyolo.*] Lucilius apud Gellium lib. 1. cap. 16: Campanus sonipes successor, nullus & queritur.

Succussus, us, m.q. [וְעַלְבָּהָרִיבִּים, o ριοντάς. Gall. *Secoufie.* Ital. *Eſſo trottar o scuotere.* Ger. *Erschütterung / aufschüttung.* Hisp. *Sacudimiento.* Pol. *Strząsienie.* Vng. *El veđm, el hajtás.* Ang. *A jog ging or trotting.*] Verbale à Succutio. Cic. 2. Tuscul. Pedetentum, inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiatur major dolor.

Suctus. vide S V G O.

Suculæ, p. pro parvo sue, vide S V S. **Suculæ, f.p. dicuntur stellæ, quæ alio nomine Hyades vocantur, à pluvia.** [וְעַלְבָּהָרִיבִּים, ριοντָהָרִיבִּים.] Nam & orientes, & occidentes, tempestates & pluvias cœnt. Vnde etiam à Latinis Suculæ appellantur, quod suum ritu luto delectari videantur. Exoriuntur XII. calend. Iunii. Plin. lib. 18. cap. 26: Aegypto suculæ occidunt vesperi. q Est & suculta genus intimæ vestis: Plautus in Ruden Due connexæ maniculæ cum sucula. q Sucula, inquit Budæus, Machina est tractorii generis: constat autē tereti ligno, aut pluribus vestibus trajecto, utrinq; & quæ extantibus longitudine: hæc dum versatur, tunis qui ductarius dicitur, circa eam obvolvit. Hujusmodi machina hodie viciores: id est, cuparii, vina ex hypogea subvehunt, turnum cū appellantes. Budæus.

Sudēs, hujus sudis, f.t. Pertica seu genus teli rusticæ: hoc est, paxillus igni torridus. [וְעַלְבָּהָרִיבִּים, ριοנְתָהָרִיבִּים.] Gall. *Vn pier, vne perche.* Ital. *Pertica, bastone.* Ger. *Ein pfahl / sparre / hebel.* Hisp. *La riera o pertiga o madera gruesa.* Pol. *Kyepalon.* Vn. *swieb hajto pacza.* Ang. *A certaine staff burned in the end.*] Virgil. 7 Aeneid. sudibusq; præustis. Idem lib. 1. Georg. *Quadrifidæve sudes, & acuto robore vallos.* Vbi Scruis, Vallus, & sudes idem est.

Aaa 3 Sudibus

Sudibus inter se concurrere. Liv. 6. bell. Pun. Tertio die sudibus inter se, in modum justæ pugnæ concurserunt, prælatisq; missilibus jaculati sunt.

Sudis, hujus sudis, Piscis insigni magnitudiae, & sapore non ingrato, quem Græci οὐρανὸν appellant. Plinius lib. 32. cap. 11. Sunt præterea à nullo autore nominati, sudis Latinæ appellata, à Græcis οὐρανοῖς, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarū, sed tamen non degener.

Sudo, das, n. p. *sudor* & *sudare*, quod aquam undamq; significat, derivatum existimat, aspiratione in s literā conceita. [iōpō. Gall. suer. Ital. Sudare. Ger. Schwitzen. Hisp. Sudar manando sudor. Pol. Poceſſe. Vng. Veritkēd. Ang. To sweat.] Et modò absolutè ponitur. Horat. de Arte: sudavit & alit. 1. 2. Serra. Satyr. 2.: tu pulmentaria quæ Sudando. Cicer. 1. de Divin. Nuntiatum est alicubi deorum sudasse simulacra. Idem 2. de Orat. Quum ille diceret se sine causa sudare: Minimè mirum, inquit: modò enim existi de balgeis. q Modò cum ablative jungitur. Liv. Et scuta duo sanguine sudasse. Virgil. 2. Georg. Vnde cavae tepido sudant humore lacunæ. q Modò cum accusativo, pro exudare, sive sudando producere. Virg. 4. Eclog. Et dura querus sudabunt rostida mella. Idem Eclog. 8. Pinguia corticibus sudent electra myricæ. q Sudare metaphorico: pro vehe nenter laborare: nam magnos labores solet & sudor comitari. Terentius in Phorm. - ea sudabis satis, Si cum illo incepas homine: ea eloquentia est. Hoc est, satis erit tibi negotii, satis laborabis. Cicer. pro Sestio: Sudandum est his pro communibus commodis.

Sudatūs, participium. [iōpō. Gall. sué. Ital. Sudato. Ger. Geschwitzet. Hisp. Sudado. Pol. sporsens. Vng. Veritkēz. Ang. Moſt e with sweat.] Stat. 5. Theb. labor gelido sudatus in Hæmo. Claud. 2. de Raptu Proserp. fibula sudata marito.

Sudatō, verbale, f.t. [Vñjəzəh əvəzəhād. iōpō. Gall. Sudamento. Ger. Schwitzung. Hisp. Sudamiento. Pol. sporsenie. Vng. Veritkēz. Ang. A great sweating.] Senec. Epist. 87: Niſi Tasius lapiꝝ quondam raru[m] spectaculum in aliquo templo piscinas nostras circundederit, ii qua corpora multa sudatione exinanita demittamus.

Sudatōr, oris, verbale, m.t. Qui sudat. [iōpō. Gall. Qui sue, suer. Ital. Chi sudà Ger. Ein schwitzer. Hisp. El que sudá. Pol. Tenkorisie poç̄. Vng. Veritkēz. Ang. A great sweater.] Plin. lib. 32. cap. 12: Difentericis, sudatoribus, in longa tuffi, in epiphonis, meracum.

Sudatōrīx, cis, verbale, f.t. [iōpō. Gall. Celle qui sue. Ital. Donna che sudà. Ger. Schwitzerin/eine so schwitzer. Hisp. La que sudá. Pol. Takta se poç̄. Vng. Veritkēz. Ang. A woman that sweateth.] Martial. libro 12: Dum per limina potentiorum Sudatrix toga ventilat, vagamque Major Cælus & minor fatigant.

Sudabündūs, a, um, [iōpō. Gall. Tout suant. Ital. Che tutto sudà. Ger. Schwitzend/schweifsig. Hisp. El que sudá de todas partes. Pol. Poç̄asias. Vng. Veritkēd auag mindón testevel reistikēd. Ang. All sweateth.] Ovidius ad Pisonem: totaꝝ ludos Turba repente suos jam sudabunda relinquunt.

Sudatōr, oris, m.t. Excrementum aqueum per cutem exudans. [Vñjəzəh əvəzəhād. iōpō. Gall. Suer. Ital. Sudore. Ger. Der schwitze. Hisp. Sudor, aquel humor que se sudá. Pol. Po. Vng. Veritkē Ang. sweat.] Plin. lib. 10. cap. 72: Serpentes neq; sanguinis, neque sudoris vim habent, quæ aviditatem naturalem salte augent. Cicero 1. de Divinatione: Nec enim sanguis nec sudor nisi e corpore fluit. Virgil. 3. Georg. Ardentes papulæ, atque immundus olenia sudor Membra sequebatur. Idem 2. Aeneid. - salsusq; per artus Sudor iit. Idem 3. Aeneid. Tum gelidus toto manabat corpore sudor. q Sudor, pro labore. Cicer. pro Fonteio de Gallis: Qui cum ipso Mar. Fonteio ferram ac manus contulerunt, multoq; ejus sudore ac labore sub pop. Rom. imperium ditionemq; ceciderunt. Idem 1. de Orat. Ac stylus ille tuus quem tu verè dixisti perfectorem dicendi esse ac magistrum, multi sudoris est.

Sudatōrīs, a, um, adjetivum. [iōpō. Gall. Qui fait suer. Ital. Che fa sudare. Ger. Das schwitzen machen/ oder zu dem schwitzen gehör. Hisp. Coja que hace sudar. Pol. Do poç̄asias proualegas. Vng. Veritkēd. Ang. That maketh one to sweat.] Plaut. in Stich. Nullos meliores esse parasitos sinam, vel unctiones Græcas, sudatorias vel alias malis.

Sudatōrīum, ii, n.f. Locus ad sudandum extructus, vaporariū. [n̄t uocantur, n̄t iōpō. Gall. Estunes faches, le lieu où estunes ou l'on sue. Ital. Luogo da sudare, stufa secca. Ger. Ein schwitzbad schwitzstube/ ort da man schwitzer. Hisp. Lugar enel banno para sudar. Pol. L'apnia, misfaze do potenci a. Vng. Géydréb. Ang. steamer, or a place made to sweat in.] Seneca de vita beata: Circa balnea & sudatoria, ac loca Aedilem metuentia, &c. Idem epistola 52: Quid mihi cum sudatoriis, in quæ siccus vapor corporum exhausturus includitur.

Sudatōrīum, iii, n. Linteam quo sudor faci detegritur, & nares

purgantur. [x. ψόδανον, iōpō. Gall. Suaire, ilage de mouebo deq; soy on effuya la sueur. Ital. Sudario, onerfa řeklo, řuklo. Ger. Ein schwitztuch. Bel. Tenes suetbock/ cenes suetbock. Hisp. Sudario, řeka de licencio. Pol. Chustka do očerana potu. Vng. Veritkē řeklo kez kenyb. Ang. A napkin or cloth for sweat.] Suetomarus in Nerone, cap. 48: Ad operto capite, & ante faciem obiecto sudario, equum ascendit quatuor solis comitantibus. Et mox ligato circa collum sudario prodierat in publicum. q Hujus diminutivum est Sudariolum. Martialis lib. 11: iam mibini, gressunt tonsa sudaria barba, Et queritur labris puncta pucilla meis. Quintilianus lib. 6. cap. 3: Quum reus agente in cum Calvo candido frumentum sudario tergeret, &c.

Sudatōlūm, diminutivum à sudarium. [Vn. Veritkē řeklo kez kenyotke.] Apul. in Apolog. Ais en m me habuisse quedam sudatola involuta apud Lares Pontiani.

Sudum, sudi, n.s. quasi sine uero id est, humidu[m], est, ppri pars serena inter nubes. [H̄t̄pō. fachsfachah ɻ̄D tolhar. iōpō. Gall. Beau temps, serain. Ital. Tempo a secco. Ger. Der sudum humectu[m] so man zwischen den Wolken hinweg sieht. Hisp. Tempo sereno y claro. Pol. Niebo w. ſſole. Vng. Tižta ſblyhonek w. ſalo. Ang. Fair weather.] Virgil. 8. Aeneid. Arma inter nubes coeli in regione caserena Per sudum rutilare vident. q Accipitur tamē sudum pro sicco sive sereno tempore, quum scilicet nulla est pluvia. Cicer. ad Tiron. Horologium militare, & libros, si ent sudum. Mautus in Mil. Curate ut splendor meo clypeo lucidior. Quam solis radii esse olim, quum sudum est, soleant. Virg. 4. Georg. Ergo ubi ver næctæ sudum, camposq; patentes, E. upunt portis.

Suēo, es, antiquum verbum, Soleo: unde suesco. [Tn] lem-midh. iōpō. Gall. Auoir de costume, être accustomed. Ital. Varsi. Ger. Gewohnt seyn/pflegen. Hisp. Acostumbrarse. Pol. Zwik'emu. Vng. Zokiam. Ang. To be wanted or accustomed.] Lucretius libro 1: & semina retum Appellare suemus: id est, solemus. Livius 5. ab Urbe: Nec secus quam divino spiritu vacus, quum se in medium concionem intulisset, abstineret suetus ante tabubus consiliis. Cicero secundo de Natura deorum: Has Graeci stellas Hyades vocitare fuerunt. Lucretius libro primo: - nec frigora quimus usurpare oculis, nec voces certare suemus.

Suēco, is, suevi, sueturum, n.t. Consuetudinem capio. [Tn] lem-midh. iōpō. Gall. Auoir de costume, être accustomed. Ital. Varsi, auver Zav. Ger. Gewohnen. Hisp. Acostumbrarse. Pol. Przyzwyczajam sie. Vng. Zokons. Ang. To be accustomed, or to have an accustom. Cicero. Metello: A' te id, quod suevisti, peto me absentem diligas, atq; defendas. Claud. lib. 5.: post hæc cunabula dulci Ferre finu, summoq; lovi deducere parvam Sueverat, & genibus ludentem aptare paternis.

Suētūs, a, um, participium. [Tn] lummadih. iōpō. lummadih. iōpō. Gal. Accountum. Ital. Vato, solito. Ger. Gewohnt. Hisp. Acostumbrado. Pol. Przyzwyczajoni. Vng. Zokot. Ang. Accustomed.] Virg. 5. Aeneid. - geminos immani pondere caſtis Projectit, quibus aq. Eryx in praetia suetus Ferre manum. Cic. ad Attic. lib. 6: Ita multæ civitates omni[re] alieno liberat, multæ valde levata sunt, omnes suis legibus & judicis sue, auctoritas adeptæ revixerunt. Lucan. lib. 1: Bella nefanda parat, suetus civilibus armis.

Suffarcinatūs, Sarcina quapiam oneratus. [OIMY hamus. oren-dao-pō. Gall. Garni de haillons & riviels drappeaux. Ital. Caricato, ag granato. Ger. Beladen Hisp. Cargado. Pol. Obijepni. Vng. Meg terheljez. Ang. Laden or burdened. stuffid.] Terent. in And. - ve iūn vidi Cantharam Suffarcinaram. Plaut. Circ. Tum isti Graeci palliati, capite operto qui ambulant, Qui incedunt suffarcinati cum libriss.

Suffarrānēus, m.s. [OITAS ornp' e. Gall. Viuandier, qui porte quelque blé ou grain au camp. Ital. Viuandiero, che porta grano al campo. Ger. Einet der Rät/ oder Korn in das Lager führt/ aber nicht viel jede mal/ ein Hodler oder Mareante. Hisp. El que traen trigo y otro grano al real. Pol. Ze obojem granoſci woaci, alie partolua. Vng. Lizi hodo. Ang. That beareth wheat to the camp.] à farre, quemadmodum confarreatio, deduci videtur: & significat cum qui far in castra convehit, non justo committat aliquo, sed crebris & vilibus institorum vecturis. Plin. lib. 7 cap. 43: Cicero mulionem castrensem suffarrancum fuisse, &c.

Suffero, pen. corr. a&t. incons. Sustineo, patior. tolero. [Tn] ſabai. NUJ nasia. iōpō. Gall. souffrir, supporter, endurer, sustenir. Ital. Suffrire, tolerare, patir. Ger. Erdulden/etragz. Bel. Ujden/verdragen. Hisp. Sufir, padecer. Pol. W. czerpiwan. Vng. El řeſilba el řenvedom. Ang. To suffer, to bear with.] Virg. 2. Aeneid. - nec clauſa, nec ipſi custodes suffere valent. Tarent. Heavt. - farrapes si siet Amator nunquam suffere eius sumptus queat. Cicero pro Cæcina: Quam multam si suffere voluissent, tamen manere in civitate potuissent. Idem pro Flacco: Nimis pietatis, & summi amoris in patriam viceſim nos pœnas, si ita diis placet, sufframus.

Suffertus,

Sūffertus, a, um Deductum videtur à suffercio, sicut Resertus, à reserco. [Ν]η μάλε, οντος φορέας. iux pugnās. Gall. Replet, fari & garni, ephous. Ital. Pieno, p. f. Ger. Voll, oder vollgeschöpft. Hisp. Lleno, p. f. Pol. Nati kani, pel' nonabyt. Vng. Meg toltaid. Ang. Filled and stuffed.] Suet. in Nero. cap. 20. Mediaq; in orchestra frequente populo epulatus, si paulum subdidisset, aliquid se sufferti tianiturum Græco sermoae promisit. Hoc est, cantaturum se clarus aliquid aut quod Græci dicunt επιστρεψαντα, id est, densus quippiam, aut succi plenum.

Sūffertim, adverbium, plenus, ac densus. [Vn. swollen, full, sume.] Suetonius in Nerone: Si paululum subbibisset aliquid se suffertim tianiturum. Ita enim legendum putat Egnatius.

Sūffervēo, sufferves, ere. Aliquantulum ferveo. [υπερθερμάνω]. Gal. Être quelque peu bouillant. Ital. Bogliere un pochette. Ger. Ein wenig fiedig und strabten. Hisp. Hacer hervir un poco. Pol. Troche bram. Vng. Meg heuwélik forrok. Ang. To be somewhat heate.] Plin. lib. 12. cap. 26: Odor verd in vino sufferves facti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25: In vesicæ verò dolore, semuncia amyli cū ovo, & passis tribus sufferves facta à ba'neo.

Sūffervēto, vesis, eri. Aliquantulum fervidus fio. [υπερθερμάνω]. Gall. Faire un peu bouillir. Ital. Intopidire, scaldare aliquanto. Ger. Ein wenig fiedig machen. Hisp. Hacer hervir un poco. Pol. Bravas. Vng. Meg foralot. Ang. To mak somewhat heate.] Plin. lib. 12. cap. 26: Odor verd in vino sufferves facti antecedit alios. Idem lib. 22. cap. 25: In vesicæ verò dolore, semuncia amyli cū ovo, & passis tribus sufferves facta à ba'neo.

Sūffervēto, vesis, eri. Aliquantulum fervidus fio. [υπερθερμάνω]. Gall. Être fait un peu bouillant. Ital. Essere tepido. Ger. Zumtheil anschein fiedig werden. Hisp. Ser tibio, y es tibio. Pol. Pociniam vesp. Vng. Meg pôsik forradok. Ang. To be made somewhat heate.] Plin. lib. 27. cap. 8: Qui fidem promissæ huic querunt, affirmant lapillos, qui suffervescant, unà rumpi.

Sūffes, etis, pen. cor. m. t. Summi magistratus nomine erat apud Carthaginenses, non dissimilis Romano Consulatu. Liv. 10. bell. Pua. Scutatum itaq; suffetes (quod velut Consulare imperium apud Carthaginenses erat) vocaverunt. Idem 8. bel. Pua. Infestas ob direpta quedam ab consendentibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Praeis est magistratus, cum Quæstore elicitur.

Sūffibulurn, li, pen. corr. sive Subfibulum, Vestimentum album erat, teste Festo, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant, idq; fibula comprehendebatur.

Sūfficio, iis, ex sub, & facio, Satis sum, par sum. [בְּנֵי תְּדִין אֶת־קָרְבָּנוֹתָם, כַּנְסֵי־תְּדִין. Gall. Suffire, satifaire. Ital. Bastare, effere, sufficiere & ass. Ger. Genug/oder genugsum seyn. Bel. Genoeg syn. Hisp. Bastar. Pol. Doftacjam. Vng. Eleg vagyok. Ang. To suffice, to be sufficient or ynough, to satifice.] Stat. lib. 5. Sylv. Vad puer, tantisq; enixus suffice donis. Id est, satis esto. Cic. in Salust. Posteaquam immensæ gulæ impudicissimi corporis questus sufficere non potuit. Ovid. 3. Trist. Eleg. 2: Suffecitq; malis animis. Virg. 11. Aeneid. nec sufficit umbo lictibus: hoc est, satis esse non potest sustinendis idibus. q Nonnunquam sine dative collocatur, ejus loco habens infinitivum. Virg. 5. Aeneid. Nec nos obnit contrâ, nec tendere tantum Sufficiamus. q Aliquando ponitur pro subministrare. ēnq; Virg. 2. Aeneid. Ipse pater Danais animos, viresq; secundas Sufficit humorem. q Aliquando pro substituere, ēnq; Virg. 2. Aeneid. Atq; alias ex alia generando suffice prolem. q Unde suffecti magistratus dicuntur, qui in locum mortuorum, corumve qui munere suo perfuncti sunt, surrogantur. Cic. lib. 4. Epist. Si Appii os haberem, in cuius locum suffectus sum, tamen, &c. q Aliquando inficere, maculare. Cic. in Hortensi. Ut illi, qui in convivis purpuram sufficiunt, post sanant medicamentis quibusdam.

Sūfficiēter, adverb. Satis abundantiter. [ἀρχύτως, ἀρχύτως, ἀρχύτως, ἀρχύτως. Gall. Suffiāmēne, à suffiānce, affix. Ital. A sufficiēce. Ger. Genugsamlich Hisp. Assaz, con sufficiencia. Pol. Doftacjam. Vng. Eleg keppen. Ang. Sufficientle, ynough.] Vlp. in Lsed & si quid h. f. de usufi. & quemad. Sufficienter autem alere & vestire debet secundum ordinem & dignitatem magniorum.

Sūffigo, is, xi, xum, aet. t. Affigo, in sublimi figo. [ἀρχέσθω, ἀρχών. Gall. Fischer d'osso. Ital. Inficcare, afficare. Ger. Aufschärfen. Hisp. Hunter à estra cosa. Pol. Przybyam. Vng. Fölfigez öm fölyakom. Ang. To fasten, nail or sett up surely.] Cicero in Pisonem: An ego, hunc & Gabinium cruci suffixos viderem, maiore afficeret lætitia ex corporis vesti laceratione, quam afficer ex infamia. Horat. 1. Serm. Satyr. 3: Si quis cum servum, patinam qui collere jussus, Scmebos pisees, tepidumq; liguerit ius, la cruce suffigat, Labedæ ne insinior inter Sanos dicatur? Hircius de bello Africo lib. 3: Postero die Iuba Numidas eos, qui loco amissi fugae se repererant in castra, in cruce omnes suffixit.

Sūffiso, sis, sivi, vel sui, situm, aet. q. Suffumigo. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, Gal. Perfumer. Ital. Perfumare. Ger. Berechen/unden auff reichen. Bel. Onberoochen/onderstren. Hisp. Sahumar. Pol. Kadje. Vng. Földölöm. Ang. To perfume or mak sweet smoke.] Plinius: Hippocrates ruta vulvarum causa naturam suffire jubet. Virgil. li. 4. Georg. At suffire thymo, cerasq; recidere inanes Quis dubitet? Colum. lib. 12. cap. 18: Cella quoq; vinaria omni stercore liberada, & bonis odoribus suffienda. Lucret. lib. 2: Ignibus æthereis terras suffire feraces.

9μάρω. Gal. Perfumer. Ital. Perfumare. Ger. Berechen/unden auff reichen. Bel. Onberoochen/onderstren. Hisp. Sahumar. Pol. Kadje. Vng. Földölöm. Ang. To perfume or mak sweet smoke.] Plinius: Hippocrates ruta vulvarum causa naturam suffire jubet. Virgil. li. 4. Georg. At suffire thymo, cerasq; recidere inanes Quis dubitet? Colum. lib. 12. cap. 18: Cella quoq; vinaria omni stercore liberada, & bonis odoribus suffienda. Lucret. lib. 2: Ignibus æthereis terras suffire feraces.

Sūffitū, ta, tum, pen. prod. Suffumigatus. [בְּנֵי מַקְתָּרְתָּה, Gal. Perfumé Ital. Perfumato. Ger. Berechent/unden auff reichen hér getasten. Hisp. Sahumado Pol. Okadżeni. Vng. Földölöm. Ang. Perfumed.] Plin. lib. 20. cap. 17: Ansum dolores capit levat, suffitum naribus.

Sūffitū, tus, m. q. Suffumigatio. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth. Juuians. Gall. Perfumemens. Ital. Perfumo. Ger. Ein berechnung vnden auff Hisp. Sahumerio. Pol. Okadżenie. Vn. Földölös. Ang. A perfuming or fumigation.] Plin. lib. 24. cap. 11: A multis in suffitus pro thure assumitur. Idem alibi: Et vulvarum conversionem suffitu excitant.

Sūffitō, onis, f.t. suffitus. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth Juuians.] Plin. lib. 25. cap. 22: Oiphæus, & Heliodus suffitiones commendavere. Colum. lib. 1. cap. 6: Ne rursus nimia suffitione medicata sint.

Sūffitō, ris, verbale, m.t. à suffiendo deductum. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth Juuians. Gall. Perfumeur. Ital. Perfumatore. Ger. Ein berechent. Hisp. Sahumador, el que si huma. Pol. Ten ktori kadz. Vng. Földölös. Ang. A perfumer.] Plin. lib. 34. cap. 8: Lycus & ipse puerum suffitorem.

Sūffimēn, iais, n.t. Suffito. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth Juuians.] Ovidius: Sanguis equi suffitmen erit.

Sūffimentum, ti, n.s. Suffitus, & Suffitio. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, ketoreth Juuians, Juuians. Gall. Perfum. Ital. Perfumo. Ger. Ein rauch/oder beruchung. Hisp. Sahumerio. Pol. Wschelka ręce do kadżenia dobra. Vng. Földölös. Ang. A perfuming.] Plin. Quod & suffimenti quibusdam facere conlueverunt. Cic. i. de Leg. Nam & in iis sine illius suffimenti expiatum. Suffimenta, inquit Festus, à veteribus dicta sunt, quæ fieri solebant ex faba, milio q; molito, mulso asperso. Ea diis eo tempore dabantur, quo uva calcatae prælo premebantur. Suffiscus, sci, Folliculus testium arctinorum, quo utebantur antiqui pro marsupio: à fasci similitudine dictus. Festus.

Sūfflavūs, adjec. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, Juuians. Gall. launastre.

Ital. Alquanto giallo. Ger. Ein wenig gelb. Hisp. Un pecorino, o rezo. Pol. Troche jolaw. Vng. Halouany zint sarga, sarga žin. Ang. Somewhat yellow.] Aliquantulum flavus, non plane flavus. Suet. in Nero. cap. 51: Statura fuit penè justa, corpore maculoso & foedo, sufflavo capillo.

Sūfflo, flas, aet. p. Influo, flatu excito. [בְּנֵי נַשְׁחָבָה פְּלִינְהָרְפָּחָה, Juuians. Gall. Souffler, emplir de vent. Ital. Suffiare, soppiare. Ger. Hinuader blasen/unden hár blasen Bel. Opblaen Hisp. Soplar. Pol. Poddimam. Vng. Föli fion. Ang. To blow, to fill with wind.] Plin. lib. 43 cap. 8: Butyrycus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit dignum præceptore puerum sufflantem languidos ignes. q Sufflate buccas: id est, inflare, sive flatu extende. re. Plaut. in Stich. Age tibicem, quando bibisti, refer ad labia tibias, suffla Celeriter tibi buccas, quasi proserpens bestia.

Sūfflārō, onis, verbale, f.t. Inflatio. [בְּנֵי מַפְּפָאָתָה, Juuians. Gall. Sufflement. Ital. Suffiamente. Ger. Sufflation/blaßt. Hisp. Sople, obra de soplar. Pol. Poddecie. Vng. Föliuas. Ang. A blowing at any thing.] Plin. lib. 9. cap. 7: Præterea bullantum aquarum sufflatio, iunq; effectu cocharum quoque cdrora auge- scientia.

Sūfflāmēn, minis, n.t. Machinæ genus est, teste Budæo, quo in defensu, vel pro cursu nimio rota solet retineri. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, Budæo. Gall. Un enrayoir, une piece de bois dequoy on arreste les roues en une descente trop roide, afin qu'elles n'aillent trop vite. Ital. Legno da retinere una ruota che corre. Ger. Ein spannseil/oder spannstrick mit dem die Fuhrlein die reden spannen an gehen orten. Hisp. La estorniga del eje del carro. Pol. Hamulec. Vng. Kerek körök. Ang. A devise to stay the over speedie going of a cart downe an hill.] Juven. Sat. 8: Ipse rotam strinxit multo sufflamine Consul.

Sūfflāmēno, nas, aet. p. Sufflamine comprimo, & retineo. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, Budæo. Gall. Arrestier les roues, qu'elles n'aslen trop vite, accouster d'un rayoir. Ital. Fermare una ruota mettendo un legno. Ger. Retenere spannen das sie nicht zu schnell lauffen. Hisp. Carcar la rueda para que no vaya atras. Pol. Kola wbięg uhamuie. Vng. Meg kb:dmak ke-reket. Ang. To hold or hinder with a devise least a cart ouer spedelie go downe an hill.] Senec. 4. Declam. Tanta illi erat velocitas orationis, ut vitium fieret Itaque D August. optimè dixit: Aterius noster sufflaminandus est: ad eò nedum currere, sed decurrere videbar, nec verborum tantum illi copia, sed etiam renum erat.

Sūffoco, cas, penult. prod. aet. p. ex sub, & faux, au in o produc- & conuersa, spiritum præcludo, fauces constringo. [בְּנֵי קָטֵרְתָּה, Budæo.

Gall. Suffoquer, effouffer. **Ital.** Suffocare. **Ger.** Ersticken, Erwürgen. **Bel.** Würgen. **Hisp.** Ahogar. **Pol.** Dusze, dasie. **Vng.** Meg foyom. **Ang.** To choke, to strangle.] Quanquam etiam latius accipitur pro quovis modo enecare: ut Suffocare fame, Suffocare veneno. Cicero ad Atticum libro 9: Consilium primum est, suffocare urbem, & Italiam fame: deinde agros vastare, urere, pecunias locupletum non abstinere. Idem pro Muræna: Qui gallum gallinaceum suffocaverit. Ovidius in Ibin: Suffocent animam dira venena tuam.

Suffocatio, onis, verbale, f.t. Suffocandi actus. [Τραχυ μαχανάκι της γραπτής.] **Gall.** Estouffement, suffocation. **Ital.** Suffocamento. **Ger.** Erstickung. **Hisp.** Ahogamiento. **Pol.** Zaduszenie. **Vng.** Meg foyas. **Ang.** Choking.] Plin. lib. 20. cap. 5: Eius semen contritum, & in vino potum, cumentem aluum, & suffocationes mulierum, doloresq; lenit.

Suffodiō, is, Subitus effodio. [Τραχύ χαράδη ΤΥΠΗ, chaphár, υπερέω. Gall. Fourir & cauer par dessous, miner & creuser. Ital. Incavare. Ger. Hinunter nüelen/oder graben. Hisp. Casar por debaxo. Pol. Podkopue. Vng. Meg a som ar allyat meg kapalom. Ang. To digg under.] Colum. libro 2. capite 18: Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiatur, & cœspites excitent. q. Suffocare equum, est cum confondere, & propriè sub ipso seſſore occidere. Cœſar 4. belli Gal. Rursus his resiſtentibus, consuetudine sua ad pedes deſſiverunt: suffoſisq; equis, compluribusq; nostris dejectis, reliquos in fugam congecerunt. Virg. 11. Aeneid S. ſuffoſo revolutus equo.

Suffoſiō, verb. f.t. [τραχευγή. Gall. Caueſt, crueſtment. Ital. Caueamento. Ger. Undergrabung. Hisp. Caumento, caudura. Pol. Po ſkapane. Vng. Az allya meg aʃaʃa. Ang. A digging under.] Seneca Epist. 50: Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum ſolum ſuſfocationibus tremeret & cuniculis.

Suffrænatio, onis, f.t. Colligatio, & arcta structura, quæ lapides veluti fræno retinet. [τραχίαν στοιχεῖα τοῦ λεπτοῦ καὶ πυκνοῦ λεγεῖται ἐπὶ στόλων οὐδὲν. Gall. Liaſon forte & ferrée qu'on fait ès muraillés. Ital. Concalenamente che fi fa tra le muraglie. Ger. Enzwingung / oder zusammen flammert der Stein. Hisp. Enſramiento, acudura fuerte de muros. Pol. Klamrami gboſenſe. Vng. Szere foglalás ſtarlas. Ang. Aionyng or binding together of ſtones in a wall.] Plin. lib. 36 cap. 22, de quodam lapidis genere: Globosus, contra injuriam fortis, sed ad ſtructuram infidelis, niſi multa ſuſfrænatione devinctus.

Suffrāgo, pcp. prod. ſuſfraginis, f.t. Flexura eſt in posterioribus quadrupedū cruribus, retroſum incurvata, quæ in prioribus contrario modo inflexa genu dicitur. [τραχεῖα. Gall. Le ſarret des iambes de derrière des chenaux & autres bestes. Ital. Garretti d'alle gambe dietro del cauolo. Ger. Der hinderlich gewendete Enthueug an den hinderen Fußen der Thieren. Hisp. La quartilla doblegarura della bestia. Pol. Pręgiba u nogiadnicz u koni albotez u zwierząt in jich. Vng. Azokénlam allatoknak vrolo ki horgatina. Ang. The paſterne of a beast.] Dictæ ſuſfragines, quod ibi cruris continuitas diuifa, & quodammodo fracta appareat. Plinius libro 8. capite 45: Victimarum probatio in vitulo, ut cauda articulū ſuſfraginis contingat. Idem: Aves, & quadrupedes alas in priora curvant, ſuſfragines in posteriora. q. ſuſfragines etiam dicuntur vritis ſoboles, radicibus adhaerentes. Colum. lib. 5: Et ſi ſoboles (quam rusticis ſuſfraginem vocant) radicibus adhaeret, diligenter explantanda, ferroq; ecclēlenda eſt, ut hybridas aquas respuat.

Suffrāgīnōſi equi, m.f. Quorum ſuſfragines morbo vitiatæ ſunt. [Gall. Chenaux qui ont mal à iarrer, qui ont les ſparuis. Ital. Canali che hanno le poſte. Ger. Röſſe die an den hinderen fuſſtrüm̄men preßhaft ſind. Hisp. Canaſlos con axnagazò bexigas. Pol. Konchromiaſcia na naginkach nog jadnich. Vng. In pokos lo kaptatetemes lo. Ang. Horſes diseſed in the paſterne.] Colum. lib. 6. cap. 38: Suffrāgīnōſa hordeacea farina imponit.

Suffrāgor, ſuſfragaris, pcp. prod. d.p. Suffragium fero. [ψυφορεῖσθαι. Gall. Donner ſa voix en vne election, fauorifer & donner fauour, aider de ſa parolle. Ital. Farfauro ſauoreggiare. Ger. Einem sein Stimme geben/justimmen. Bel. Gunſtich ſyn/helpen. Hisp. Aydar con ſu ſvto, darfauor. Pol. Moje rojumienie date votuſe. Vng. Ortelme met ki mondum. Ang. To ſpeak in ones part fauourable, to go ne bu good word, to help.] Cicero pro Muræna: Quorum ſuſfragium tenue eſt, ſi ut ſuſſ. agantur, nihil valent gratia. Per translationem accipitur pro favore, auxilio eſſe, ſentientia aut voluntati cuiuſpiam ſubſcribere. επιλογεῖσθαι. Cujus contrarium eſt Refragor, pro repugno, adverſor. Autor Priapeiz: Copia me perdit, ut ſuſfragare rogatus. Cicero. 7. Vert. Cui legi veftra dignitas vehementer adverſatur, ei in ſignis iſtius impudentia maximè ſuſfragatur. Idem ad Atticum: Nec deſtitu accuſare ejus neſſarios, qui ejus cupiditatē ſuſfragari videbantur. Idem Plancus lib. 10: Fortuna ſuſfragante videtis res maximas conſecurus.

Suffrāgātō, onis, f.t. Ipſe ſuſfragandi actus, favor, auxiliū. [ψυφορεῖσθαι. Gall. Faveur & aide en vne election, baſe de ſa voix.

Ital. Fauore, aiute. **Ger.** Das gänslich justimmen. **Hisp.** Fauor, ayda. **Pol.** Pręg wilenie. **Vng.** Erteilōmne ki monde aſa, raja. **Ang.** Fauor in ones part, a voice in giving consent.] Cicero. pro Muræna: Multum autoritatis habet luffi: agatio militaris.

Suffrāgiūm, populū Rom. primum voce, deinde per tabelam ſuſfragium tulit: quomodo autem à voce ad tabellam deuentum ſit, & quibus temporibus, & quibus autoribus, operæpremitum eſt cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes, ut puto, tribunicie, Gabinia, Caſſia, Papria, Coelia. Gabinia ſanxit, ut populus in magistratibus mandandis ſuſfragium, non, ut antea, voce, ſed per tabellam feret. Caſſia biennio pōt idem juſſit, in omnibus judicis populi, perduellione excepto. Papria & ipſa populo tabellam dedit, in jubendis ac verandis legibus. Coelia, quo uno in genere vocis ſuſfragium reliquū erat: hoc eſt, in perduellione, quod lex Caſſia excepérat, in eo genere tabellam dedit, ita quatuor tribunorum pl. rogationibus factum eſt, ut populus liberet, quod ſentiret, in omnibus comitiis, nullo iniuriantur metu poſſet ostendere: idec tabellam vindicem tacita libertatis appellat Cicero in Agraria 11, & lib. 111. de Legibus: in oratione aq;em pro C. Cornelio principium justissimæ libertatis Caſſiam legem, quæ tabellam in judicis populo dedit: magis enim intererat populi, tabella voluntatem in judicis teger, cum ageretur de capite fortunisq; civium, quam aut in magistratibus, quod lex Gabinia ſanxerat: aut in legibus, quod poſtea Papria. His igitur quatuor legibus ferendis, fragii mutata ratio eſt: aūc de latoribus carum legum, & quo quæq; anno lata ſit, agamus. Gabiniam rogauit homo ignotus, & ſordidus: quod libro 111. de legibus Cicero tradit. & cum biennio ante Caſſiam rogaſa ſit, quod idem eodem loco demonſtrat: Caſſiam veſo Lepido & Mancino COSS, eſſe latam, ex libro de claris Oratoribus conſtat: neceſſe eſt, Pisone & Lenate COSS, autore Scipione Africano posteriore tulit L. Caſſius, Qu. F. Lōginius Ranilia, pater illius L. Caſſii, qui in omnibus cauſis quærere solebat, cui bono: & C. Caſſii, eius quem C. Mario, C. Flavio COSS, leges muſtas ad minucendā nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, ut quem populus damnasset, cuīve imperium abrogasset, in ſenatu nō eſſet, Pædiauſ tradidit. Papriam tulit C. Carbo, ille eloquentius: tulit autem (ut opinor) P. Popillio & P. Rutilio COSS, nam eo anno tribunum pl. fuſſe, quo Scipio Aemilianus de Numantinis triumphavit, omnes historiæ declarant: quem à porta ad concionem productum, quid de Tib. Gracchi morte ſentiret, ſeditioſe interrogavit Coelia, nō facile eſt coniicare, à quo ſit rogaſa: ſed rogaſam Qu. Metello T. Flaminio COSS, crediderim, & ex iis verbis, quæ lunt apud Ciceronem lib. 111. de legibus: Ut oppriteret Coelius Popilliū: nam, id de P. Popillio dictum eſt, quem C. Gracchus Metello & Flaminio COSS, tribunus pl. in exilium ejecit, videtur intelligendū, ut ejus judicii cauſa, quo Popillius tribuno pl. Graccho, eſt oppreſſus, Coelius ſua legē tabellā dederit. Suffragia vel in campum Martium, si centuriata comitia haberentur: vel in forum, ſi tributa, aliōve, ciftis in pontes deferebātur, & his pontibus populuſ ministribantur; id ſignificat Cicero in epiftola ad Atticum lib. 1. his verbis: Operæ Clodianæ pontes occupant, tabellæ ministribantur, ita ut nulla dareetur, Vti rogas: nam quæ tabellæ legem accipiebant, & probabant, in iis duz literæ ſcriptæ erant, V.R. quæ ſignificant, Vti rogas: id eſt, ut ut, qui legem feris, non rogas, ita jubemus: quæ verò leges legem antiquabunt: hoc eſt, reſiciebant, & improbabant, in iis unica litera, A, ſcripta erat: quæ ſignificat antiquo id eſt, antiqua maueant: nova nō placet: legem respuumis. In iis verò comitiis quod populus ut ſuſfragium de eo feret, coire ſolitus eſt, terzæ tabellæ dabantur: quarū in una ſcriptū erat, A. in altera, C. in tertia, N. L. & prima ſignificabat, abſolvo: ſecunda, condemno: tertia, nō liquet: id eſt, neq; abſolvo, neq; condemnō, cauſam planè non intelligo. Verum, ut ad pontes redeamus, apergiſtores ut eſſent, legem tulit C. Martius tribunus pleb. qui poſtea ſeptem cōſul fuit: tulit autem eam legem, nequid fraudis in diſtribuēdīs tabellis committeretur: multis enim locis eſſe non poſteſt, ubi pontes anguliſtores ſunt: at in turba viuo ſe aliquid agere difficultis negotiū nō eſt: propter ea, quod haec lege ſancitum, id ambitiōſis oponentiū fuſſe, & plante Cicero narrat libro primo de legibus, & Plutarchus significat in Mari vita, quum ait: In tribunatu legem de ſuſfragio tulit: qua potentium opes tūm in ferendis ſuſfragiis, tūm in creandis magistratibus imminuit: ſuſfragium ferēbant omnes cives Romani in ea quisque tribu, ubi census erat, aut in ſua quiske claſſe: libertini tantū in quaquier urbanis tribubus, quæ minus mobiles erant, ſuſfragium tulerunt: nam eti P. Sulpitius tribunus plebis, L. Sylla, Quintil. Pompeio COSS, tulit, ut in omnibus planè tribubus, quæ XXXV. erant, ſuſfragium ferre poſſent: hanc tamē legem puto à victore

Syctore Sylla, Sulpitii inimico esse abrogatam: puto tamen ob eam causam, quia C. Manilius tribunus pleb. aliquot post annis eandem legem terre coauas est: idemque postea & P. Clodius cogitavit, testis Cicero in duabus orationibus pro C. Cornelio, pro Milone. Hæc ex libro Pauli Manutui de legibus Romanis.

Sūffagium, oris, m. t. Qui in creandis magistratibus suffragiū fert. [ψήφιστε. Gall. Qui favorise à aucun de sa voix ou parolle. Ital. Chi favorisce con parole & de la voce. Ger. Ein mitstimmen/oder stimmen/der einen in einer wahl sein Stimm gibt. Hisp. El que ayuda a otro con su voto. Pol. Ten ktori prizwolalna mowa wiwo na naportwierdzeniu ręcej pożadanej. Vn. Ercidom kis iro. Ang. A favourer organer of his voice in election.] Plin. Epist. 64: Addebat quosdam ex suffragatoribus: illi graviter & paucis loquuntur. Cic. pro Mur. Tua vero nobilitas. Servi Sulpiti, tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior: populo vero & suffragatoribus obscurior.

Sūffragium, gli, n. f. Iudicium, voluntas, consensus, qui à populo & judicibus olim tabella significabatur. [ψήφος. ψηφίνειν. Gall. Suffrage, voix des électans, consentement. Ital. Suffragio, ballota, voce. Ger. Ein wahlstimme. Hisp. Voto o suor para ayudar. Polon. Przywolenie. Vngar. Aka ratomai etelmem nekks irasa. Angl. A mans voice in giving consent.] Cicero 3. de Leg. Suffragia in magistratu mandando, aut etiam de reo judicando palam ferri melius esset. Iuvenal. Satyr. 8. Libera si dentur populo suffragia, quis tam Perditus, ut Senecam dubitet preferre Neroni? Cic. 1. de Legib. Si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.

Sūffrīco, as, pen. cor. act. p. Leviter frico. [ψέχω, ψήψω. Gall. Frötter zu peu. Ital. Fregare legiermente. Germ. Undenans reiben. Hisp. Fregar zu poco. Pol. Drapie. Vng. Vak argatom. Ang. To rubbe sofrely.] Colum. lib. 12. cap. 23: Nam oportebit post hunc numerum dicrum confessum vinum emundare, & si quid facies aut labris vasorum, aut lateribus inhaesit, eradi, ac suffricti, & protinus operculis impositis oblini.

Sūffringo, is, ere, act. t. Frango. [פְּרַבָּשׁ schibber. ρυπαράτω. Gall. Rompre & briser. Ital. Rompare, spezzare. Ger. Undenfur zerbrechen. Hisp. Quebrar, romper. Pol. Podi amuia. Vngar Kusbrom. Ang. To break.] Plaut. in Rud. Homini isti talos suffringi volo. Cic. pro Rosc. Amer. Quod si luce quoq; canes latrent, quū deos salutatum aliqui venerint, opinor, si crura suffringantur: quod acres sint etiam tum quoniam suspicio nulla sit.

Sūffrīo, as, penult. corr. act. t. Iuficio: hoc est, friatum sive comminatum inspergo. [תְּחִתָּה chathâth רַבָּה hedhâk. īnqīm. Gall. Esfrier & briser fort menu Ital. Minucciare. Ger. Erschlagen/erschlagen/epurieren. Hisp. Poluorear desmenezando. Pol. Posypusie. Vng. El mosolom. Ang. To crumme or break in small pieces.] Col. lib. 2. cap. 38: Scopulis aridæ myrti suffriuntur, operculumque superimponitur, ne quid ed decidat.

Sūffūerāt, Pro sub eodem techo fuerat, scripsere veteres, inquit Festus.

Sūffūgio, Confugio, sub rem aliquam fugio. [Οἴνος γενόμενος. Gall. s' ensuir. Ital. Fuggire. Germ. Entfliehen/ hinunder fliehen. Hisp. Hwy. Pol. Vcikam pod, prykruje. Vngar. Előtte el alkotások. Ang. To flee under or to something.] Liv. 4. belli. Pun. Imber à nocte media coortus, custodes, vigilesq; dilapsos è stationibus suffagere in testa coegit. Suetonius vero pro retrofugere in Tiberio posuit, dicens: Adulationes adeo adversatus est, ut neminem Senatorium ad lecticam suam admiserit. Consularem vero satisfacientem sibi per genua orare co[n]stantem ita suffugerit, ut caderet supinus.

Sūffūgiū, suffugii, n. f. Quo quis suffigit: hoc est, securitatis causa sepe recipit. [ΠΟΛΙΣ μαχασθ ΟΙΝΟΙ manū. ρυπαρύα. Gal. Refuge, le lieu d'espouse. Ital. Luogo da fuggire. Germ. Ein flucht / ein ort da einer hinunter flieht. Hisp. Lugar para huir o de hoyos. Pol. Miejsce do której ucieczki. Vng. Batoragos otal. marx hely. Ang. A place of refuge.] Ovid. de Nuce: Quid nisi suffigium nimbus vitantibus estsem?

Sūffulcīo, is, act. q. Sustēto. [ΤΟῦ sahâdh ΤΗΟ samach. īnqīdā. Gall. Appuyer, sustenir, estayer. Ital. Sostinare. Ger. Undenstan. Belg. Onderstaan. Hisp. Sustentar de bajo. Pol. Podpiernam. Ang. To proprie under and hold vp.] Varr. 1. de Rust. Vt majoribus perticis suffultæ vites, auras non pertimescant. Plaut. in Mil. Ecce autem & dicitat, columnam mentis suffulcit suo. Luct. libr. 4: Propterea capitur cibus, ut suffulciat artus, Et recreet vires.

Sūffumīgo, gas, gare, Sufflo, vel subtus fumum excito. [ΤΟῦ κυτερούμενος. Gall. Faire fumee par dessous, perfumer, enfumer. Ital. Perfumare, affumare. Germ. Undenauß reichen/undenhâr entzünd machen. Hisp. sahumar. Pol. Od spodz kachje. Vngar. Füstbe röök ale, meg füstiböm. Ang. To perfume, or to mak a smoke under something.] Cels. lib. 6. cap. 5, de suffumione oculorum: Suffumigare oculos acribus medicamentis.

Sūffundo, is, dere, act. t. Affundo, insperigo, infundo. [Έπειν no-

χάθειν īmχīw. Gall. Espandre dessus, espandre en bas. Ital. Spargere quale che liquore. Ger. Mal. Anglesien/oder schütten/ Eingießen. Hisp. Derramar lo liquido. Polon. Polswam. Vngar Ala īa świdm. Ang. To sprinkle or pour out upon or under. J. Plaut. Curc. Manē suffudam aquilam. Columel. lib. 7: Lassæ, & astuanti mulæ ad os in fauces desmittitur, utrumque in os suffunditur. q. Suffundi rubore faciem dicitur, quem sanguis subiect cu-tum se se dispergens, faciem inficit rubore. Quod Virgilii ad auroram tūtūlūt, lib. 1. Georg. At si virginæcum suffuderit ore ruborem, Ventus erit. Servius, suffuderit, forinsecus habuerit. q. Cic. pro inspergo posuit ad Lentulū scribens: Novi animum cū mihi amicissimum, tūm nulla in cæteros malevolentia suffusum. q. Suffundere frigidam, vide in dictione FRIGIDA. Suffusio, onis, f. Morbus oculorum, qui fit ex concreto humore inter ογκοδοθ, & ογκοδοθ tunicas ante ipsam pupillam collecto, quo visus usquead impeditur, ut discretas rerum species, & colores apprehendere non possit. [ωρχοντι. Gall. Espartement, la cataracte en l' ast. Ital. Spargimento, cataratte negli occhi. Ger. Die überschießung der Augen mit einem sei. Hisp. Obra de derramar cataratta de ojos. Pol. Bla. mem očow jaſicie. Vngar. Ala īates. Ang. A sprinkling or pouring out upon, a disease of the eyes.] Cels. lib. 6. cap. 6: Suffusio quoque, quam Græci ωρχοντι nominant, interdum oculi potentia, qua cernit, se opponit. Quod si inveteraverit, manu curandū est. Plin. lib. 22. cap. 23: In tussi una, fellis veteri suffusione.

Sūffundo, as, are, act. p. Pro fundamēto subjicio. [καταστῶμα. Gal. Fonder par bas ou par dessous. Ital. Fondare per disotto. Ger. Unden zum fundament legen. Hisp. Fundar por debaxo. Pol. Pod grunt ki'ode. Vng. Fundamentomet verðk. Ang. To lay a foundation or ground.] Varro ēr meñp̄ ñðp̄ nov, ut citatur à Nonio: Antiqui nostri domibus lateritus, paululum modò lapidibus suffundatis, ut humorēm sufferrant, habitabant.

Suffurōr, aris, penult. prod. p. Clām furor, clām aufero.

[כְּלֹנְחָנָן ῥֶפֶל] lakâth, nîzâth. Gall. Desrober en cacheette. Ital. Rubare de usciose. Germ. Heimlich verstecken. Hisp. Hurtar secreta mente. Pol. Cicho kradne. Vngar. El lopom. Ang. To steal, pilfer. Iue.] Plaut. Truc. Hæc quum video fieri, suffuror, suppilo, de præda prædam capio.

Sūffrīo, ris, ffi, gestum. Subministro, suppedito [תְּנַחֲדֵה. īnqīdā. Gall. Bailler & fournir. Ital. Fornire alcuno di quello che gli manca. Ger. Unterhaltung gebe! Steuer yñ hilf durchschreiben/vnderschreib thun. Belg. Onderstant ghewe. Hisp. Suggerir, dar lo que otro ha menester. Pol. Potich die potrebam oppatrius. Vng. Adogatom zolgalatorm. Angl. To give or furnish.] Terent. Adelph. Cur perdis adolescentem nobis? cur amat? cur potat? cur tu his rebus sumptum suggestus? Cicero 2. de Orator. Singularis generibus argumentorum copiam suggestus. q. Interdum idem est quod in memoriam redigere, & quod Latinè aliter etiam dicimus, subiectere. cīaupūnōxer. Cic. 2. de Finib. Si memoria defecerit, tuum erit ut suggestas.

Suggēlūs, in q. vel suggestum. n. f. Locus editor, unde oratio ad populum soler habet. [לְגָדֵל migdal. βῆμα. Gall. Un loco effeu, comme une charre ou un pulpite pour faire harangues au peuple. Ital. Pulpito o pergamo da predicare. Ger. Ein hoch ort von dem man redt / Evangel / Predigtstuhl. Hisp. El cadahifo alto para mirar o predicar. Polon. Kapatelnica, katedra. Vngar. Predikallo řek. Ang. Apulpet.] Dictum suggestum, sive quod constet ex suggesta: hoc est, congesta materia, sive quod inde populo suggestatur, quod in rem eius esse possit. Plin. lib. 34. cap. 5: Eodemque in Consulatu in suggestu rostra devictis Antiatibus defixerat. Cic. 5. Tusc. Idemque quum in communibus suggestis consideret non auderet, concionari ex turri alta solebat. Liv. 8. ab Urbe: Naves Antiatium partim in navalia Romæ subductæ, partim incense, rostrisque earum suggestum in foro exterratum ad ornari placuit. Cicero 1. de Divin. Neque illud in suggestum, in quo causam dixerat, ascendent, signū sibi ullum, quod consuelset a deo, quasi malo alicujus impendentis datum. q. Var. lib. 3. cap. 5: Suggestum posuit pro loco ornithorne paulò eminentiore, quam sit ipsum falere. Ex suggesto (inquis) faloris, ubi solent esse ταχτατούρε, prodeunt avatici in stagnum, & cantic. q. Suggestus comæ. Stat. lib. 1. Syl. - celæ procul aspice frontis honorem. Suggestumq; comæ.

Suggredīōr, eris, Latenter gradior, subeo, & clām proprius accedo. [ταχτατούρε. Gall. Aller en cacheette, marcher secrètement. Ital. Andare nascondente. German. Heimlich gehn. Hisp. Andar à escondida. Polon. Cicho podchodge. Vngar Bemazok, bemegyök. Ang. To go in private, or to approach.] Tacit. libro 2: Suggestissimum proprius speculatores. q. Habet nonnunquam adjunctum accusativum: ut suggesti hoites: id est, latenter aggredi. Idem Tacit. Annal. libr. 4: Quos dux Romanus acie suggestus.

Suggründā, orum, vel, Suggrunde, & Suggrundatio. [Ger. Eu vorstah/das für das Geben herfür geht/ den Regen abzuhalten.] Vide supra in SVB GRVNDA.

Aaa s Suggrude-

Suggründari, veteres dicebant sepulchra infantium, qui nondum quadraginta dies impleserunt (ut inquit Fulgentius) quū nec busta dici potuerunt, quia ossa quæ comburerentur non erant, nec tanta magnitudo cadaveris qua locus tumesceret. Vnde neq; temuli appellari mercabantur.

Sūgillo, las, act. p. Livido colore inquino, at cùm istu fustis, percussa cutis sanie sese suffundente nigrescit. [שְׁוֹגִילָה]. Gall. Frapper avec tellement qu'il y vienne de taches noires & meurtrissantes, marquer de coups. Ital. Battere alcuno di forte che la carnagione vengano liside. Ger. Stößt machen blau/und gäb' masen schüchtern. Hisp. Magullar la carne. Polon. Syno. εγνίσια. Vng. Vtessel meg kekés rám. Ang. To mak wanne coloured.] Sugillata dicuntur, quæ maculis hujusmodi sunt deformata. Plin. lib. 31. cap. 9. loquens de sale: Ex istu suffusis crux oculis, sugillatisque cum myrra pari pondere. Idem libr. 27: Cascus recens cum melle sugillata emendat. Et libro 20: Cinis allii ex oleo & garo illitus, sugillata aut liventia ad colorem reducit. q Per translationem accipitur pro detrahere, reprehendere, vilipendere, contumelia afficere sive existimationem alicujus lacerare. [καρπούζειον, λαϊδρόιον, καρπογένειον, Διγόλατρη φυμία]. Gal. Diffamer & blesser l'honneur de quelqu'un. Ital. Infamare. German. Beschimpfen/ hinderreden/ verleumdren/ versteineren. Hisp. Magullar la carne de alguna, diffamar à otro. Pol. Vtessel açam komu, lędrogię. Vng. Valakít allattomba ragalmazék, híreben neveben meg/ertok. Ang. To checke or taunt.] Livius lib. 1. bel. Maced. Legati graviter ferentes se sugillatos esse. Vlpianus: Si famola actio non sit, vel pudorem non sugillet. q Item pro occludere veteres posciunt, ut autor est Nonius, testimonium afferens Varronis: Contrà lex Mænia est in pietate, ne filii patribus luci claro sugillatis ejus foeda sugillatione.

Sūgō, gis, fuxi, fuctū, Succum labris elicio, exugo. [טַבֵּן chaburah. עֲמַתָּא וְעַמְּדָה]. Gall. Meurtrisseure, noirceur ou terre couleur d'un coup. Ital. Quel battimento di carne, macchia di carne. Germ. Die blödsichen Streichmässen. Hisp. Magladura de carne. Polon. Sino εγνίσια. Vng. Vtessel ralo meg kekites. Ang. Paleness or waneness of stripes.] Et per translationem cōtumelia, sive ignominia. [ὀδυστερος]. Gall. Diffamation. Ital. Infamazione. Germ. Verleumdung/ versteinerung / beschimpfung. Hisp. Defamacion. Ang. A checking or taunting.] Plinius lib. 7. cap. 45: Luxta hac Variana clades, & majestatis ejus foeda sugillatione.

Sūctūs, huius us. m. q. ipse sugendi actus. [τὸ μίζημα, οὐ μίζης]. Gall. succement. Ital. sciugamento, sorbitione. Germ. Das saugen. Hisp. Obra de chupar à demamar, chupadura. Pol. Sanie. Vngar. Szopas. Ang. A sucking.] Plinius lib. 8. cap. 36: Aliis diebus residunt, ac priorum pedum suetu vivunt.

Sūlī, iaurū, &: & ejus derivatum Sūus, sua, suum. [εφερε@]. Germ. Sem. Belg. Sijn.] Sunt pronomina reciproca: propria sic dicta, quod sicut reciprocatur spiritus, qui vicissim efflatur & attrahitur: ita hæc pronomina ad id, unde prodierant, revertuntur. Vnde non rectè dicimus, Ego dixi sibi, Non est sibi curæ Respublica, Tu fuisti secū: quia nulla in his est reciprocatio: sed dicendum: Ego dixi ei, Non est ei curæ Respublica, Tu fuisti cù eo. Similiter nō dicimus, Vidi Ciceronē & fratrem suū, sed fratrem ejus. Econtrario nō rectè dicitur, Omnia à te expectant, ut des illis cibū in tempore, quā sibi dicendum fit. Sicut enim rectè dicimus, Omnes expectamus ut des nobis escam, omnes expectatis ut det vobis escam: ita dicendum est, Omnes expectant ut sibi det escam. Est tamen quando indifference ut licet reciproco, aut nō reciproco, prout ad illius, de quo loquimur, vel ad nostram personam sermonē referimus: ut, Omnes optant quod sibi ut le est: &, Omnes optant quod ipsis utile est. Illud ad personā ejus, de quo loquimur, refertur, & manifestam habet reciprocationem: hoc ad personam nostram: ideoque nulla est in eo reciprocatio. Cicero: Multi dubitabant quid optimum esset, multi quid sibi expediret. Idem: Legatus in prope prefectus in provincia pacatissima se gessit, ut ei pacem esse expediret. q Nonnus: quam etiam amphibologia vitanda causa pro sui, sive suus, ponitur, is, aut ipse, aut ille. Cicero in Bruto: Is socii instituto, quem quia cooptatus in Augurum collegium nō erat, nō admodum diligebat: præsertim quum ille Quintum Scævolum sibi minorem natu generum prætulisset. q Accipitur aliquando suus pro proprius. id@. ut Yelle suum cuique est.

q Accipitur autem sui passivè, quemadmodum meli & tu. Cic. ad Att. lib. 10: Nicias vehementer tua sui memoria deletatur. Idem de Universitate: Imitantes genitorē & effectore sul. q Invenitur interdū sibi, dativus solius venustatis gratia, nullaq; necessitate in oratione positus. Cic. Suo sibi vicitur succo. Col. Suo sibi jure abluuntur. q Dicimus etiam, Suus est illius mos, Sua est istius natura, Suus est Aristotelis modus, Suum Platonis genus. Habetq; hoc pronomē suus vocativū, ut si dicam, Defendite Cæsarem ô amici sui. q Inter, præpositio id habet peculiare, ut si antecesserit genitivus, dativus aut ablative, indifferenter ut licet reciproco pronomine, aut ob reciproco. Si præcesserit accusativus aut nominativus, reciprocum postulat. Cic. Nec mihi cæterorū iudicio videtur solū, sed etiam ipsorum inter ipsos consensu: id de genitivo exemplum est. Nunc de dativo. Quintil. Circa quæ inexplicabilis & grammaticis inter ipsos & philosophis pugna est. De ablative idem: Nam à magnis quoq; autoribus incidit vitiosa aliqua, & à doctis inter ipsos etiam mutuò reprehēs. Vide hac de re plura apud Vallam eo in opusculo, quo duoruorum pronominalium naturam ex professo excusat.

Sūillé, Suillus, Suinus, vide SVS.

Sūlīcīs, ci. m. f. Fossa illa oblonga, quæ inter arandum sit vomere. [שְׁוֹלִיכִים mahānīb 717. ghedbādī. סְלִיכִי telém. αὐλάξιον, αὐλάξια]. Gall. Reye ou rayon que fait la charrue en labourant la terre. Ital. Solco. Ger. Ein furche. Belg. Een voer. Hisp. El sulco que imprime el arado. Pol. Brojda. Vng. Szarzda. Ang. A furrow.] Cicer. de Divinat. Quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus. q Non raro tamen accipitur pro ipsa aratione, sive terra præfessione. Virgil. 1. Georg. At si non fuerit tellus secunda, sub ipsum Arctū sat erit tenui suspēdere sulco. q Hinc fit ut tertio, quarto, quinto sulco serere dicamus, pro eo quod est tertia, quarta aut quinta aratione. Plin. lib. 18. cap. 20: Quarto sero sulco Virgilius existimat voluisse quū ait: Illa leges demū votis responderet avari Agricolę, bis quæ solem, bis frigora senit: hoc est, quæ bis per æratē, bis per hyemem aratur. Ibidem: Spissitus solū (sicut plerunq; in Italia) quinto sulco seri melius est. In vitium quoq; cæterarumq; arborum plantationibus sulcum appellamus fossam in longū ductam in qua plantantur semina. Virg. lib. 2. Georg. Ausim vel tenui vitem committere sulco. q Hinc Bisulcus, a, um, διχολός: unde Bisulcus animal, nō solidas, sed fissas ungulas habet. Idem Trisulcus, a, um: id est, trifidus, ut telum trifidum, quod tres habet cuspides.

Sūlūlūs, dimin. [αὐλάξιον]. Gall. Petit rayon. Ital. Picciol solco. German. Ein furchito. Hisp. Pequeno sulco. Polon. Brodecka. Vngar. Barazdatka. Ang. A little furrow.] Col. de Arbor. cap. 30: Rosam fruticibus ac surculis disponi per surculos pedales convenient.

Sūlōcō, as, Sulcos facio, terram proscindo, proscindendo. [αὐλακώσω]. Gall. Couper ou arer par rayons. Ital. Far solchi, solcare. Ger. Furth machen. Hisp. Asulcarò haxer solcos. Pol. Brodzić qmnie. Vn. Barazdatok barazdat sinalok. Ang. To mak furrows.] Col. lib. 11. cap. 2: In subacta jam terra latiores porcæ sulcantur. Plin lib. 9. cap. 6: Satiansq; se per complures dies, alveum in vado sulcaverat, accumulata fluctibus tantum, ut circumagi nullo modo posset. q Translatè etiam mare sulcare dicimus. Ovid. 1. de Pont. Nos fragili ligno vastum sulcavimus æquor. Virgil. 10. Aeneid. -sulcat maria alta carina.

Sūlētūs, a, um, particip. Lucanus libro 1.: & quondam duro sulcata Camilli Vomere.

Sūlātōr, oris, verbale, m. t. [αὐλακώστης, αὐλακώτης]. Gall. Laboureur, qui fait rayons. Ital. Lavoratore della terra à solchi. Ger. Ein furcheter mit fahren geschnitten. Hisp. Asulcador, que hace sulcos. Pol. Tenktori brodzić qmni. Vngar. Barazdalo barazda sinalo. Ang. He that maketh furrows.] Silius libro 7: -sulcator navita ponit. Stat. 11. Thebaid. -nigri sulcator Averni.

Sūlātām, adverbium, Per sulcos [κατὰ αὐλακάς]. Gall. Parrayos. Ital. A solchi. German. In furchen weiss. Hisp. Por solcos, è can sulcos. Polon. Wbrojds. Vngar Barazdarka. nt. Ang. By furrows.] Pomponius: Gerens præterea sulcatum concavam faciem.

Sūlphūr, sive Sulfur, n. t. à Plinio lib. 35. cap. 15, terra generibus assignatur, ab aliis quibusdam inter metallica corpora enumeratur. [שְׁוֹלְפָה ghophrīsh. Σουλφίον]. Gall. Soufre Ital. Solfè. Ger. Schwefel Belg. Soiffer His. Piedra cafre. Pol. Siarka. Vn. Kem kő. Ang. Brimstone.] Effudit enim cuniculis in Acolus præcipue insulis, inter Italianam & Siciliam sitis, nobilis tamē in Melo. Invenitur & in Italia Neapolitano Capanoq; agro, in collibus qui vocantur Leucogæ. Diabolides duo quæ enumerat genera, Nativum sive fossile, quod quoniā ignis est expertum, æxegor appellat. Virgilius vivum cognominat. Alterū factitium, quod quoniā olei incoctu ad igne perficitur, πυρηνόδηρον nominant. Plinius loco jam citato quatuor ejus enumerat genera, factitii nimis in tres secas differentias: quas hic brevitas causa omittimus, ab eo, si videatur, petendas. Ovid.

dīs. Ovid. 1. de Arte. Quid referam Bajas prætextaque littorā velis, Et quæ de calido sulphure fumat aqua? Virg. 3. Georg. Et spumas milcent argēti ac sulphura viva. Idē 2. Aca. & altè circum loca sulphure fumant, q Ponitur aliquādo pro fulmine, eam ob cautam, quōd fulmen quum ceciderit, vicina loca odore sulphuris implentur. Persius Satyr. 1: - quia quū tonat ocyus ilex Sulphure discutitur sacro, quam tuq; domusque. Sulphurētūs, a, um. Quōd ex sulphure est, sive sulphuris naturā refert. [9. nō. Gall. De souffre, plein de souffre, sulfureux. Ital. Dō solfo. Ger. Des Schwefels oder von Schwefel Hisp. Cosa de matraria di piedra cufre. Pol. Sierczeni. Vng. Ken kőves. Ang. Of brimstone.] Plin. lib. 36. cap. 19. Quum uritur, odorem sulphuram reddit. Virgil. 7. Aeneid. audire amnis Sulphurea Naribus aqua. Ovid. 13. Metam. Nec quæ sulphureis ardet fornicibus Actea.

Sulphurātūs, a, um. Locus ubi sulphur coquitur aut effuditur. [9. nō. Gall. Enfoufrere Ital. Infúrato. Ger. Geschwefelt Hisp. Es se meclada con piedra cufre. Pol. sierczeni. Vng. Ken kőves. Ang. Mingled with brimstone.] Plin. lib. 31. cap. 3: Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant. Unde sulphurata dicuntur ligna exilia sulphure ex utraque parte intincta ad accendendas lucernas. [10. nō. Gall. i pūr vāp. Gall. Petits esclats de bois en souffre, alumettes. Ital. Solferini. Ger. Schwefelbriket. Hisp. Pequena lenna cubierta de cufre. Pol. Sierczeni. Vng. Ken kőves. Ang. Matches to kindle fire.] Mart. lib. 1: Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis.

Sulphuratio. verbale, f.t. [9. nō. Gall. Enfoufrement. Ital. solferimento. Ger. Schwefelung. Hisp. Obra de salumar con cufre. Polon. Sierczeni. Vng. Ken kőves. Ang. A mingling with brimstone.] Senec. lib. 3. Natur. quæst. Aut etius corrumpe naturam, aut sulphuratio contraxit humorem.

Sultis, veteres dixerunt pro si vultis à βάλεσθαι. Plaut. in Asin. Hoc agire sultis, spectatores nunc jam.

Sum es, est, verbum substantivum à Grammaticis appellatum, sive quod per se subster, solūq; nullius alterius verbū egeat adminiculorū. [11. hajah. eul. 1. 2. 3.] Gall. Estre Ital. Eſſere. Germ. Eſſen. Belg. Eſſen. Hisp. Eſſar, fer. Pol. iſtem. Vngar. Vegyok. Ang. To be. quum contrā cetera omnia in hoc resolvantur, pleraq; etiam sine ejus ope declinari non possint: sive quod quum cetera omnia verba aut actionē importent, aut passionem, solum hoc sit verbum quod substantiam rei denotet. Variam autem in oratione obtinet constructionem. Aiquando enim similes conjungit casus. Cic. de Divin. Quū solitus est animus, nihil planè ei est cum corpore. Idem Trebatio: Audio Treviro capitales esse. q Aliquanto non inventus est subauditur. Virgil. 1. Aen. Tunc ille Aeneas quem Dardano Anchise Edidit alma Venus, &c. Idem 3. Aen. Nam Polydorus ego. q Nonnunquam pretium importat, idem ferè significans quod valeo, sive ætimor, in qua significatione genitivum exigit. Salust. in Iugurth. Nunc v's æstimare facta, an dicta pluris sit Terent. in Adelph. Argenti quanti est, sumito: id est, quanto pretio valet. Cic. lib. 2 Offic. Ut commodius putarent numerari sibi quod tanti esset, quām suum recuperare. Eſſet (inquis) id est, ætimaretur. Id: m 2. Offic. Entrere denario quod sit mille deciatorum. Idem in Frumentariis: Quum in Sicilia sexteriorum duorum triticī modius eſſet, Eundem etiam casum exigit quum dominium seu possessionem importat: ut Pecus est Melibœi. q Item quando proprietatem sive possessionem significat: idque in tercia duntaxat persona singularis numeri. Cic. lib. de Orat. Clamare contrā quam deceat, hominis eſt impudentis. Et paulo pōst: Quorum alterum divinitatis mihi cuiusdam videtur, alterum humanitatis. q Quandoque jungitur dativo, & tunc significat habeo. Virgil 1. Aeneid. Sunt mihi bis s̄p̄tem præstanti corpore nymphæ, longimus interdum & alterum dativum, Cic. Attic. Postrema tua pagina magnæ mihi mo: est: eſſit. Idem 1. Offic. Ampla domus dedecori domino ſe: eſſit. Cujus generis orationes ferè exponi solent per verbum Afficio, hoc modo: Postrema tua pagina afficit me magni moleſtia. Ampla domus ſe: p̄ficit dominum dedecore q Cum dativo & ablativo. Plautus in Mil. Nihil me p̄cenitet jam quanto sumptu fuerim tibi. q Est mihi minus cum illo id est, minus sum ei familiaris. Cic. pro Marcello, lib. 15: Si m̄ hi tecū minus eſſet quām est cum tuis omnibus, allegarem a te illos, à qui bus intelligis me præcipue dilig. q Ponitur & pro convenit live contingit: sed in terra rancum persona singularis numeri. Valerius Maximus lib. 1: Non eſt inter patrem & filium ullius rei comparationem fieri, præsertim divinitatis fastigio

junctos. Virgil 6. Aeneid. Necnon & Tityon tērre omnipārentis alumīnū Cerere erat: id est, licebat. q Apponitur quandoque huic verbo ablativus sine præpositione: ut Tuō beneficio liber sum: & Tu es magna vi animi & corporis. q Aliquando etiam cum præpositione: ut, Hæc res est in potestate mea. Vis est in bonis, pro in possessione bonorum, bona possidet. Cicero Aclilio libro 13: Nullam omnino arbitror de ea hæreditate controversiam eum habiturum, & est hodie in bonis. q Esse in aliquo numero atq; honore. Cæsar 6. bel. Gal. In omni Gallia eorum hominum qui in aliquo sunt numero atque honore, duo sint genera, q Interdum adjunctum habet accusativum mediante præpositione ad: & tunc Est, significat exppositum est, vel vergit. Cæs. 1. bell. Gall. Aquitania a Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & eam pārtem quæ est ad Hesperiam. q Ponitur no manu quam sine casu à parte posteriori. Lucretius: Quæ sunt, quæ fuerunt, & quæ post facta sequentur. q Item jungitur infinitivo alterius verbi: ut Magnæ laudis est vacare sapientia: & Animi fortitudo est, adversa contemnere. q Est, pro possibile est. Cels. Non tam facile nisi opitulari est qui in cibo venenum, vel in potionē sumperit. q B. idæus, Es, pro soles. Cic. Cornificio, lib. 12: Quod si, ut es, c. slabis, laceſſam. q Hæjus verbi cōposita suarū, Absum, adsum, desum, exsum, insum, intersum, obsum, possum, præsum, prosum, subsum, & supersum: quorum significata explicantur suis locis. q Esto, aīr īs, futuri temporis imperativi. q Interdum concedentis adverbium est. Virgil 4. Aen. Esto, ægram nulli quondam flexere mariti. Idem 7. Aen. Non dabitur regnis esto, prohibere Latinis.

Sūmānali, f. Dicuntur liba farinacea in modum rotæ facta. Festus. Hæc Cælius lib. 9. cap. 16. sumenalia vocat, putatque à lumine esse dicta, eademque esse cum lis, quæ Græci τριγρά appellant.

Sūmēn, n.s, n.t. Venter suillus, infia umbilicum, cū ipsis ube-ribus summis olim Rōmæ in deliciis habitus, præcipue si ex primipara excisus eſſet suo uno die post foerum editū. [12. nō. Gall. Un douillet & friand morceau, viande des tétines d'une cochon apres qu'elle a cochonné. Ital. Viuanda di mammelle di crappa pos ch'apartorio. Ger Ein speiß bei den alten von aufgeschundenen Moos renduon. Hisp. La vbre de la puorca salpresa. Polon. Bi such, von y scicjkamu. Vngar. Ax dix unak az iszt. ñs nasa. Ang. The fatness in the belly.] Ant. qui abdōmen appellarent. Suminis autem vocabulum à Publio Mīmorū Poëta initium sumpsit. Plin. lib. 8. cap. 51: Hinc Censoriarum legum paginæ, interdicta: coenis abdōmina, glandia testiculi, vulvæ, lyncipitia verrina: ut sain Publi Mīmorū poëta cœna, postquam servitutem exuerat, nulla memoretur sine abdōmine, etiam vocabulo suminis ab eo imposito. Idem lib. 11. cap. 37: Proxima ejēctiæ vulvæ eſt, occisæ uno die post partum. Hujus & sumen optimum, si modò fetus non hauserit: ejēctiæ deterrimum. Antiqui Abdōmen vocabant, prūsquam calleret id, scientes occidere non assūti. Hæc Plin. Mart. lib. 13: Esse putes nondū lumen, sic ubere largo effluit & vivo lacte pupilla tumet. Piauit in Capt. Quanta labes latido, quanta sumini absumedo? q Dictū iuuen (ut quibusdā placet) quasi suis abdōmen: aut, ut alii putant, à sugēdo: quanquā non defunt, qui sumen dictū putent, quasi Rumen, à mammis, quas antiqui Rūmæ appellabant.

Sūmīnatūs, a, um. [Vngar. Tölgés hasz u díxno] Lampidius in Alexand. Severo: lussit ne quis suminatam occideret, ne quis lactantem: subandi suem.

Sūmīmā, f. p. Caput sententiæ alicuius, aut rerum de quibus verba sunt, aut etiam quæ numerantur. [13. Troch. 70. sach. ισφάλλω, τὸ σύμμα. Gall. somme, sommaire, abregé, ſu de compte. Ital. somma, conclusione. German. Ein turger aber vollkommen Hauptbegrieff ethi. Summ. Hisp. Las mona que cogé de los numeros. Pol. Summa krotkie ozarnienię pęsi. Vng. Somma. Ang. A somme, a brief collection or draught.] Virgil. lib. 4: Naviger, hæc summa eſt in summam proficere. Quintil. lib. 1: Majora tamen aliqua dicer puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogarum, in summam proficit: Id est, in cumulum excrescere, & ad eam dicendi facultatem, quam adolescenti aut juveni comparare volumus & ad eum finem, quem destinavimus summam vīctoriæ. Cæs. 7. bel. Gal. Nec solis Birurigibus communem salutem committendam censeat: quod penē in eo, si oppidū retinuſſent, summā vīctoriæ constare intelligebant. Summa serum, in qua rei maxima pars consistit. Terent. in Phorm. Ad te summa solum Phormio rerum redit. Ciceron de Legib. Leges autem à me edentur non perfecte nam hoc eſſet in finitum: sed ipsa summa rei ac sententiæ. Idem pro Qu. nro: In hoc summa judicū, cauta: q; tota cōſtituit, idem ad Titium 1. b. 13. Summa eſt, in quo mihi gratissimum facere positis, si curaveris, ut Avianus, quando le à me amari putat, me à te amari fecit: erit id mihi pergratum. Summa pecunie. Idem 1. Offic. Addendo, deducendo, vi. c. c. q; reliqui summa fiat. Quintil. lib. 5. cap. 10: Creditor totius sum. mæ. Cic-

mæ. Cic. de lege Agrar. Quum summaam tantæ pecuniaæ nullo
testi sibi pse ex sua voluntate confecisset. q^{uod} Hujus diminuti-
vum est Summulari id est, parva summa.
Sūmātīm. Per singulas summas, in summa, & breviter, & om-
nibus quasi simul comprehensis. [χιφαλαγδύς, οὐχ δός. Gall.
Sommairement, en brief. Ital. Breuemente, summariamente, in brevitate.
Ger. In tūrgem begriff / in einer summa. Summaris verweis. Hisp.
Reduciendo en summa, en summa, breuemente. Polon. W^ommie.
Vng. Sommarkens. Ang. Shortlie, in few wordes.] Apuleius: Om-
nia summationem tetigerat. Plinius: Sed ut hac de re summatione
dicam. Idem significant, In summa, & Ad summam. Quintilianus: In summa non recedo : fas est mihi invitit etiam pa-
rentibus piè facere. Cic. 3. Offic. Ad summam, ne agam de sin-
gulis, communem totius generis humani societatem, con-
gregationem, & conciliationem colere, tueri, conservare de-
bemus. Ad summum verò, sive Summum, sive Ad, τὸ μέγεστὸν id
est, acsi diceremus, Ut summum vel maximū dicam. Cic. pro
Milone: Vnus aut ad summum duo inventi sunt, qui Milonis
causam non probarent: id est, non plures quam unus, aut duo
ex omnibus. q^{uod} Pro eo, quod nos dicimus summationem, vel in
summa, frequenter uti solet Quintilianus adverbio Semel, Et
ut semel omnia complestar: id est, in summa. In eundem sen-
sum etiam quandoque sumitur Breviter. Quintilianus: Brevi-
ter tamen longè crudelitatis explicanda levitia est: ex omni-
bus quæ protul: levissimum fuit, quod oculis est. Plin.lib. 3.
cap. 4: A reliqua verò Gallia cultu virorum, morum digna-
tione, ampliudine opum praestetenda, breviterq; Italia vetius
quam provincia.

quam provincia.
Summariūm, summarii, n. s. Breviarium. [summarīum. Gall. Sommaire, abbrege, epstome. Ital Summario, abbreviatura. German. Ein abbrue oder verturzter begriff. Hispan. La summa de lo derramado. Polon. Summariusz krotkie egranenie. Virg. Breviar, summabirar, et konyu. Ang. A brieff collection or abbridgment.] Sene-
ca: Vide ne plus prefectura sit ordinaria oratio quam quæ
vulgò breviarium dicitur: olim quam Latinè loquebamur,
Summariūm dicebatur.

Summatum, **Summatus**, **Summè**, vide **S V M M V S**.
Summitto, **is**, **a. t.** Suborno, clanculus & furtum innitto.
[*vix nix, nix nix, imbas, vix dix.* Gall. *soubm. istre, met-*
tre dessous, abbaïsser, humiliier. Ital. *sommettere, sottomettere* Germ.
Heimlich hinnach schüden. Belg. *Nedertaten/ onder segaden* Hkp.
Someter. Pol. *Tasemae wpuſzjam.* Vng *Alaia boſatom alatomba*
be boſatom. Ang. *To put under priueie, to mak low.*] Sucton. in
Cæſ. Summissis nonnunquam lictoribus, atque militibus. Ci-
cero 5. *Verrina.* **Summitbat** iste Timarchidem, qui moneret
eos si sapient, ut transigerent. ¶ Item ponitur pro demittere
sive promittere. *nō dūras.* Sucton. in August. Audita clade Ti-
turiana, barbam capillumque summiserit. Namque summi-
tare barbam, & capillum dicimus, quando neque condemnus,
neque radimus, permittentes ad enormitatem adolescere,
quod specimen est maximi doloris. Id etiam promittere, &
demittere dicitur. ¶ Aliquando pro subdere vel successorem
in alterius locum mittere. Cic. de Provinc. Consul. Huic viro
non summittetis? hunc diutius in provincia manere patiemi-
ni? Loquitur de Pisone, Macedoniam consulari imperio ob-
tinente, cui sententia sua successorem decernit. Lucilius: Sum-
mittas alios, si quos posse censeas. ¶ Aliquando sub jugum
mittere. Virg. 1. *Aeglog. Pascite ut antè boves pueri, summi-
tate tauros.* ¶ Idem aliquando quod supprimo. Cic. *Tibi æras
nostra cedit facesq; summitit.* Idem alibi: *Fascibus summissis
me adventantem complexus est.* ¶ Aliquando idem est quod
remitto, cui contrarium est contendo, augeo. Cic. in Ver. Ali-
quantum remittere ex eo quod facere possis, & multum sum-
mittere. Idem de Orat.

Sūmmissiō, onis, f.t. Idem quod remissio, relaxatio. [יְמִלָּה
riphjón.] Cicero in Topic. Parium comparatio nec elationem
habet, nec summissionem. Idem in Orat. Summissio vocis,
summissio orationis.

Summissus, a, um, sive submissus, Incurvatus, sive inclinatus. [ὑφεμφθος. Gall. Mis dessou, abaisse, mis b. et Ital. Sommesso. Ger. Rüder getassen/gebogen. Belg. Leech. Hisp. Someido. Pol. Nuchilisni, na dol. ſbuscione. Vng. Meg baylot alatson. Ang. Put under, lowe.] Virgilius 3. Aeneidos: Summissi petimus terram. Plinius lib. 11. cap. 49: Solidipedes iater initia paci, nisi summissis genibus non possunt. q Interdum idem quod humili, abjetus. [ὑψησχαβαλ(vel) schaphēl. πυκνός.] Cic. 1. Offic. Ne q; summissum nimis, neq; se nimium efficeretem. Summissa vox: id est, pressa, cui opponitur Clara & elata. ὑφεμφθ φωνη. Cicer. de Orat. Oratio placida, summissa, lenis.

Summissè, sive Submissè, Demissè, abjectè, humiliter. *[υποχει-
τητων]. Gall. Bassément, bumblement. Ital. Bassamente, humilimen-
te. Ger. Vnderthäniglich/vnderthüflich/demüttiglich. Hispan.
Baxa y sometidamente. Polon Pokornie. Eng. Alazatoff. Angl.
Lowlie. } Cicero pro Plancio: Si meum beneficium potius ad-*

eum detuli, qui à me contenderat, quam ad eum, qui mihi non nimis summissè supplicarat.

Summissim, summisse, sive vox summissa. *νερπημας.* **Sueton.** in
Augusto: Nam ad communionem sermonis tacettes etiam,
& summissim fabulantes provocabat.

Sūmmo, as, n. p. summam facio, κεῖσθαι. Hinc Coſummo,
de quo alibi.

Summae*n*um, n. s. [German Das genetiv Hurenhaus]

Gummachorum, s. s. [German. Das gesamte, was auf
auf den Graben bey den Kindsmahren.] Locus sub mœnibus, in
quo meretrices prostabant. γαματικός.

Summaenianus, a, um, Mart.lib. 12: Summaenianus ubi pilantur uxores. Idem alibi: Convivia quisquis Zoili potest esse, Summaenianas coenat inter uxores. Quibus in locis summaenianas uxores appellat vilissimum meretricum genus, quae feret in fornicibus sub mœnibus cellas habebant.

Suminōnēo, vide S V B M O N E O.

Sūmmōvčo, vide SVB MOVEO.
**Summūs, a. um, Altissimus, extremus, maximus. [IPJWNB-
hien T̄B̄ h̄r̄f̄ h̄l̄c̄ h̄v̄n̄f̄ v̄n̄f̄ h̄r̄f̄. Gall. Læt̄k̄h̄w̄]**

helson ヘルソン *haráb.* ハラブ, *χρυσός, ρρυγμός, αργός.* Gall. *Le plus haut,* *le plus grand, le plus profond, très haut, très grand.* Ital. *Altissimo, sommo, grandissimo.* German. *Das höchst/oder aller oberst.* Belg. *Dat-*

hoochste/laaste/weterste/groeste. Hispan. Muy alto, muy grande o muy mayor. Pol. Nawijszy, naprzeciwny. Vngar. Leg nagyob, föl-

¶ b. Ang. *The highest of all, principall.*] Virgil. 4. Aeneid. summoque ulularunt vertice Nymphæ. Cicer. in Hortens. Vixit ad summam senectutem valetudinæ optima. Virgil. 2. Aen. Venit summa dies, & inclutabile tempus Dardanæ. Virgilius: Summe deum, pro maxime deorum. Virgil. 9. Aeneid. Mene igitur socium summis adjungere rebus Nise fugit. ¶ *¶* Summum, & ad summum: hoc est, pro eo quod dicimus. Ut summum, vel maximum dicam. Cicer. 5. Verin. Du milia nummum, aut sumnum tria deditis. ¶ *¶* Non nunquam etiam pro optimo. Cicer. ad Tironem, libro 16. Fac plane ut vacas, nos ad sumnum, scilicet valeamus: id est, ita ut vix melius possimus.

Sūmmē, adverbium, Maximē, excellenter. [as tu μέλισσα, οὐ γράπτεις μάλιστα, τίς τινες σολωμός, τίς τινες γάμοι. Gall. Souverainement, tant qu'il est possible, extremement. Ital. Grandissimamente. Germ. Zum höchsten. Belg. Opt hoochste. Hisp. Muy grandamente. Pol. Naiwscie, nabargei. Vngar. Földetegyen. Ang. So much as is possible, excellently.] Plin. in Epist. 243: Habui enim illum Quatuor rem in Consulatu, mei summē observantissimum. Cicero ad Sulpitium libro 3: Tale enim tuum iudicium de homine eorum ego unicē diligo, non potest mibi non summē esse iucundum.

Summ̄ p̄c̄t̄, adverbium, Maximē, vehementissimē. [TN] 7NN meódh meódb. καὶ λίτη, ἰέχως. Gall. Tant qu'il est possible, sur toutes choses. Ital. Sommamente. German. Zum bestigsten. Hispan. Muy grandemente. Polon. Nabarzei. Vngar. Ittse igen. Ang. So much as is possible to be.] Cicero. lib. 2. de Invent. Virtut. verò hæc sunt certissima exordiorum, quæ summo per vitare oportebit.

Summítás, atis, f.t. Vertex, sive fastigium. [**וְנִיר** rosh] ghab
 äreg. Gall. Summitti, cime, sommet, coupeau. Ital. Summità, altez-
 za. German. Die hōchste/oberste. Hispan. Altura, cima de cosa alta.
 Polon. Wierzch. Vngar. Tete, hegy. Ang. Highness, or the toppe
 of any thing.]
 Summátes, m.t. Principes in civitate, qui & Optimates, & Pri-
 mates appellantur. [**וְנִיר** ra'shim **וְנִיר** ghedolim. pu-
 ziswes, äzäzu. Gall. Les principaux, les grands seigneurs, les premiers
 en dignité, les plus grands personnages, les souverains. Ital. Primari della
 città, gouernatori. German. Die hōchsten/obern sien vnder einer
 volk/die obersten am brâz. Hispan. Los principes de la ciudad, prin-
 cipales del pueblo. Pol. Przedniejsi/sewiat. Vngar. Főember. Ang.
 The pierres and noble men of a citie or realme.] Plautus in Pseud.
 Nunc tibi hæc ego loquor delicia summatum virum. Ideo
 in Cistel. -ubi istas videoas summo genere natas Summatio
 matronas.

3. **Sūmmālūs, us, ai, m. q.** Imperium & rerum summa. [סְמִינָה]
memschalāb גַּם־לֹא memschéleth. πέντεσ, δέκα. Gal. Sonnentime.

te, la première & plus haute dignité. Ital. Podestà, imperio, segnoria, souchchia. Ger. Der höchste / oder oberste stand. His. Señorío soberano, imperio muy mayor. Pol. Stan przedsiedzisi. Vng. Fere de démésie.

vrasag. Ang. **Impire** and chief dignitie.] **Luct.** lib. 5: **Imperiu-**
sibi quum, ac summatum quisque petebat.

Sūmmatim, adverbium, Per summam. [*ærgus*. Gall. *A la cime*,
par les sommitéz Ital. *Sommamente, alla sommità*. Germ. *zu oberst*,
obst ausserst. Hisp. *Per la cima*. Pol. *z góry*. Vngar. *szemben*.

ober außerst. Hilp. Por las cimas. Pol. Zwiergchu. Vngar. Summzerent. Ang. Shortlie, in fewe wordes.] Columel. libro 3: Sin autem eosusque exaruit (scilicet vineæ truncus) ut curvatio no-

item equique exaruit (item et vires & luncus) ut curvatur
possit, primo anno summatim, ita ne radices eruas, aut lada
ablaqueato.

Sent. Ital. Motore. Gér. Abweichen. Hifl. Mudar cosa conditrix. Pol. Odniemianum. Vng. El valtozat om el tserelbm. Ang. To change orfor another.] Cicer. in Orat. Hanc hypalagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymiam Grammatici vocant, quod nomina transferantur.

Sumo, is, psl. piūm, Capio, assumo, accipio. [**πίπτειν** lakáč, xap-šau, avagd, uay, dgeia. Gall. Prendre. Ital. Pigliare, attribuisci. Ger. & Belg. Remmen. Hisp. Tomar à su cargo. Pol. Ang. To tak.] Cic. de Clat. Orat. Tu qui à Nævio sumptisti multa, si fateris: vel si negas, suripiisti. Salust. In lugurth: Epistolâ super caputtemere positanum sumit. q Nonnunquā ponitur pro arrogo, attribuo, aut plus justo mihi vendico. **δικέψαι iurav̄i**. Cic. pro Plancio: Quanquam non tantum mihi sumo, judices, neque arrogo. Idem Attico: Tantum mihi non sumo, ut meum consilium valere debuerit. q Item pro eligo. [**παίζειν** bachdr.] Cic. in Divin. Sumat aliquē ex populo monitorem officii sui. q Item pro conduco. Cic. Quoad enim per ventum quod sumpta navis est, nos domini est havis, sed navingantium. q Item pro corisumo. Terent. in Adelph. Ergo istud, & cui rei opus est, hilarem hunc sumamus diē q Item pro impendo. Terent. in Phorm. Opportunè adeò nunc argentum attuli, Fructum, quem Lemni uxoris reddunt prædia, id sumam: id est, impendam, ut Donatus exponit. Vnde sumptus, de quo infra. q Sumere obsequium animo, est animo obsequi. Plaut. in Bacch. ego dare me ludū meo gnato Institui, ut obsequium animo sumere possit. q Sumere operam, frustra laborare. Plaut. in Mostel. Quid ego hoc recusem? aut operam sumam, aut conteram? q Sumere supplicium, pro punire. Plautus Merc. Supplicii sumat quid volt ipse per hanc injuriā. Cic. 7. Verr. Quā obrem supplicium nō sumptisti? Et paulò post: Dicit se, quod scires sibi criminis datū iri, pecuniam accepisse, neque de vero archipirata sumptuisse supplicium, ideo securi non percussisse. q Hujus complicita sunt, Absumo, assumo, cōsumo, desumo, insumo, prāsumo, resumo, transsumo, quæ habent penultimā productam. Significata eorum explicantur suis locis.

Sumptus, a, um, participium passivum, Acceptus, vel electus: [**πάρτιπτον** nískáč. **ἀπολημμένος**. Gall. Prins. Ital. Pigliato, tolto. Ger. Genomines. Hisp. Tomado. Pol. Wytni, wybrany. Vng. El vitezés, valzatot. Ang. Taken.] ut Sumpta virili toga, Cic. de Amic. Idem pro Rabit. Vide hos quasi sumptos dies ad laudandum illius dignitatem.]

Sumptus, ptus, m. q. Impensa. [**δαπάνη**, **ἀπόλαμψη**. Gall. Misce, despese, costi, constange, fra. Ital. Spesa, costo. Germ. Kosten Hisp. La costa o gasto ordinario. Pol. Nakl' ad. Vng. Költség. Ang. Cost, expenses.] Plin. Qui eam domum magno sumptu edificaverat. Terent. in Phorm. Opus est sumptu ad nuptias. Cic. in Parad. Non modò ad fructum ille est sumptus, sed etiam ad scenas exiguas. Idem 6. Verr. Mamertini magnum sumptum in Timarchidis prandium fecerunt.

Sumptuarius, a, um, Quod ad sumptum pertinet: [**δαμανηγός**. Gall. Appartenant à la dépense. Ital. Pertinent alla spesa. Germ. Das zu dem kosten gehört. Hisp. Cosa para aquella costa. Pol. Nakl'adu. Vng. Költségek valo. Ang. Belonging to cost.] ut, Lex sumptuaria, quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato Cibarium appellat. Cic. Peto: Ad fungos me tuos cōferam domū, si habebo in denos dies singulos, sumptuarie legis dies conferam. Tertullianus in Apolog. Leges (inquit) sumptum comprimentes, centum æra non amplius in cœnam subscribi jubeant, non amplius quam unam inferre gallinam, & eam non saginatam. Hinc centenarias appellavere antiqui cœnas, ab impensa centum festiiorum, sumptuaria lege præscripta.

Sumptuosus, a, um, Qui immoderatum sumptuosa facit. [**φιλανθρώπος, διανυγός**. Gall. Somptueux, superflu & excessif en dépense. Ital. Sonioso. German. Rößlich der überflüssigen kosten anwendet. Hisp. Costoso, wst. Polon. Nakl'adi wielkie ciyniati, zbytni. Vng. Awköltség. Ang. Of great expenses, costlie.] Cic. in Parad. Venio enim jam ad sumptuosos, relinquo istū quæstuosum. Terent. in Adelph. Domus sumptuosa adolescens luxu perditus. Idem Heavt. Mea est potens, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis. q Sumptuosa cœna, in quam magnus factus est sumptus. **πολυτελής**. Cic. Peto: Expecta igitur hospitem tūm minime edacem, tūm inimicum cœnas sumptuosis.

Sumptuose. [**διανυγός**. Gall. Somptueusement, avec grand despen- se, excessivement. Ital. Excessivamente, sonuosamente. Ger. Rößlich. Hisp. Con grande costo, costosamente. Polon. Nakl'adnic. Vng. Bi költségek. Ang. Costlie.] Plin. Epist. 180: Quod paulò sumptuosius equos & canes emeret. Cat. Epig. 44: Vos convivia lauta sumptuosè De die facitis.

Sumptuositate, cis, Facio sumptum. [**κατεπελίσσω**, **διπλάσω**. Gal. faire grande despense, consumer. Ital. Far spesa, consumare. Ger. Schenken ein kosten bringen. Hisp. Hacer gasto, y coste. Pol. Wielki nakl' ad ciynie. Vng. Költsék. Ang. To mak great expensis or cost.] Plautus:

Si nunc me suspendam, meam operam luserim,

Vt præter operam restim sumptifecerim.

Sumptuoso, as, are, secundum frequentativum à sumo. [**πολὺς λαμπτέων**. Gall. Prendre souvent. Ital. Prender sovente. Germ. Offen nemmen. Hisp. Tomar à menudo. Pol. Viszonylag biore. Vngar. Fel veddegedlén. Ang. To take often.] Plin. lib. 25. cap. 5: Candidum autem vomitione, caulis morborum extrahit, quondam terrible, plerique studiorum gratia, ad providenda acrius quæ commetabantur, sapienti sumptaverint.

Sumptuoso, onis, verbale, f. t. Assumptio. [**λημμα**. Gall. Prins. Ital. Presa. Ger. Nemming. Hisp. Tomamiento. Pol. Branie. Vn. Föl vere. Ang. A taking.] Cic. lib. 2. de Divin Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea quæ Lemmata appellant Dialectici: sed nos Latinè loqui malumus.

Suo, is, sui, tum, act. t. Sarcio, concinno, compingo. [**τύπτειν** saphár, pán. Gall. Coultre, coniosindre. Ital. Cuccire. Ger. Büren stören, usw. Belg. Lappren sezen. Hisp. Cofer. Pol. Zjazwam. Vng. Varrok. Ang. To stow or sewe, to syne or mak fast together.] Cic. 2. de Nat. deor. Cultus dico agrorum, extunctiones que rectorū, tegumenta corporum, vel texta, vel sutta, omnēq; fabricam æris & ferri Vnde futores, qui calceos suunt. Quod à sue verbum hoc deduci existimat, eo quod hujus animalis setis in suendo futores utantur. Sumitur tamē generalius pro eo, quod est rem quavis conjungere, connectere, sive colligere. Gel. Sed hi plerasq; naves loris suebant.

Sutōrēs, m. t. Qui calceos suunt. [**πάτερ**. Gall. Cordonnier. Ital. Calzolaio. Germ. Schuster / Schuhbäger / Schuhmacher. Belg. Schoenmaker. Hisp. Capateros, officiales de capatos. Pol. Szewci. Vngar. Vargag. Ang. Shoemakers, sowers.] Proprietà enim artifex calceorum futor appellatur, quum ille, qui suit pannos potius sarcinator dicatur. Plin. lib. 35. cap. 10. de Appelle: Feruntque à fatore reprehensem, quod in crepidis una intus pauciores fecisset ansas: codem postero die superbo emendatione primitæ admonitionis cavillante circa crus, indignatum prospicxie deuantiantem: Ne supra crepidam futor iudicaret: quod & ipsum in proverbium ventit.

Sutōrūs, a, um, adjективum. Quod ad futorēm pertinet. [**πάτερ**. Gall. De cordonnier. Ital. Di calzolaio. German. Das jude den Schuster oder Schuhmacher gehet. Hisp. Cosa de capatero. Polon. Szewcze. Vngar. Vargahoz valo. Ang. Belonging to a shoemaker or sower.] q Sutorium atramentum, nigredo quæ cornutum denigratur. [**χάλκων**. Gall. Vitriol, ou coppero. Ital. Legramento. German. Schuhmacher schwarz. Hisp. Tinta de capateros.] Est autem metalli species, qua dissoluta in aqua nigredo fit. Duo ejus sunt genera. Fossitium, quod aliquando est cæruleum, aliquando pallidum, alijs candidum & pellucidum in morem vitri: unde & Vitrolum vulgo appellatur. Fossitium verò ex aqua pluviali sit per metalla defluente in lacunam, quæ inde ab illis, qui in metalla sunt damnati, in vase ampla fictilia perfertur, in quibus æstivis diebus crescit. Vide plura de hoc apud Plin. libro 34. cap. 12. & Dicor. lib. 5.

Sutōrūs, a, um, adj. penult. prod. f. t. Commissura partium consutarum. [**παραπάτημα**. Gall. Couture. Ital. Cuccitara. German. Ein naht. Hisp. Cosedura, costura. Pol. Szewc. Vng. Úque varras. Ang. A sewing or ioyning together.] Cornelius Cels. lib. 8: Sutura oras jungit, quæ ne ipsa quidem contingere ea toto debent. q In crano quoque suturæ dicuntur commissuræ illæ, quibus ossa conjunguntur. Celsus libro 7: Raro calvaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum atque à dolore tutissimum est: ex ceteris quod pauciores sunt suturæ, eo capitinis valetudo commodior est.

Sutōlis, & hoc sutile, penult. corr. om. t. Quod corsutum est: [**παραπάτημα**. Gall. Cousu. Ital. Cuccito, cusito. Germ. Das juzamen gesetzt/oder gesetzet ist. Hisp. Cosido. Pol. Zjut. Vngar. Varrok. Ang. Sowed or ioyned together.] ut, Corona sutilis: cui opponitur pacifilis. Plin. lib. 21. cap. 3: Summaq; autoritas pacifilis coronæ: sutiles Saliorum factis invenimus, & solennibus cœnis. Balteus sutilis. Virg. lib. 12. Aeneid. teritur quæ sutilis alvo Balteus. Cyma sutilis, qua Charon inferorum portitor animas per Stygiam paludem trajicit. Idem lib. 5. Aen. - gemuit sub pondere cymba Sutilis.

Sutērā, lutrinæ, pen. prod. f. p. Officina futoris. [**σαφῖον**. Gall. La boutique d'un cordonnier. Ital. Calzolaria. Germ. Eines Schuhs wechselseitig. Hisp. Tienda de capatero. Pol. Warsztat szewcze. Vng. Varga műhely. Ang. A shoemakers shop.] Plin. lib. 10. cap. 43: Tiberio principe ex scetu supra Castrorum ædem genitus pullus, in oppositam suturam devolavit, etiam religione commendatus officinæ domino.

Supellex, etilis, f. t. vel hæc Supellestilis, & apud antiquos hoc supellestile: unde putatur mansisse plurale neutri generis Supellestilia: Ablativum singularem facit supellestile, vel supellestili. Est autem Supellex, domesticum instrumentum, quod neq; argento, auró facta, vel vesti annumeretur: id est, res mobi-

res mobiles, ut vocant Iurisconsulti, apud quos titulus est, de supellecstile legata. [χεῖρις καὶ τοῖς ρεχέσι, τὰ πτυχαὶ καὶ τὰ
οὐδίνα, οὐδὲ τὸν αὐτόν, οὐδὲ τὸν αὐτόν.] Gall. Les meubles d'un homme,
le message. Ital. Roba di casa, mobile di casa, massaritie di casa. Ger.
Ein Haushalt, fahrendé Haab. Belg. Huysraet. Hisp. El alhaja de
casa. Pol. Nadobie wsię yskie. Vng. Hazíek. Ang. Household
stuff the moveables of a man.] Cujus nomine, ut inquit Paulus,
continetur mensis, trapezophora, delphice, subsellia, scamna,
lecti in argenti, culcitre, toralia, mappæ villoſæ, vasa aquaria,
pelvis, aquaminaria, cædelabria, lucernæ, trullæ, vasa ænea vul-
gariæ id est, que nō proprio sunt loco attributa: pterea capsæ,
armaria vitrea, escaria & potaria. Hęc Sipotinus ex 33. Digest.
de Supellecstile legata l. i. & l. supellecstile. Plin. lib. 15. cap. 9:
Totam supellecstile lignæ. Horat. Serm. Sat. 6: Coena misi-
stratur pueris tribus: & lapis albus Pocula cū cyatho duo su-
stinet: astat echinus Vilis, cū patera guttus, Cápana supellex.
Cic. 4. Verr. Supellex ex eis elegantiior Deliaca, & Corinthia.
Ibid: Tu P. Cacuri promptissimi hominis & expertis, & in
primis gratiosi, supellecstile omniaem auferre non dubitasti.
Virg. 1. Georg. -viliisque supellex, Arbutæ crates, & mystica
vannus lacchi.

Süpér. [*W*hal. *U*tric. *Gall.* *s*ur *ou* *sue*, *d*essus. *Ital.* *Sopra*, *d*is*sopra*.
Ger. *Auff*/über. *Belg.* *O*p. *Hisp.* *Sobre*, *encima*. *Pol.* *Nagore*. *Vn.*
*R*zyta *fölywl.* *Ang.* *Vpon.*] Præpositio est, modò accusativo,
modò ablativo cuius serviens: deducta à Græca præpositione
eiusdem significatiōis, aspiratione in s, & v in v, commutata:
ejus antitheton est Subter. *Quid* hoc discriminis esse volue-
rūt inter super & supra; quod illud contiguitatē, hoc spatium
quoddam interiectum importaret. *Qu*e tamē differentia per-
petua nō est, ut satis constat uno *Livii* testimoniō lib. 44 ab
Vrb. ubi sic habet: *Vbi* citra muros, supra, subterq; terram per
dies vigintiquinq; pugnatū est. q Accipitur aliquando Super
pro De, cū genitivo *acc.* *Virg.* 1. Aen. Multa super Priamo ro-
gitans, super Hectore multa. q Aliquādo idē valet quod Pro:
ut apud eundem. 4. Aen. Nēc super ipse sua molitur laude la-
borem. q Lunēta verd accusativo, significat Ultra. *Virg.* 6. Aen.
-super Garamantas & Indos Proferet imperium. Apuleius:
Iam enim super oppidum profectus, nos citra reliquerat. In
qua significatiōne aliquando etiā ablativo juncta invenitur.
Virg. 9. Aen. Nocte super media. Id est, ultra medium noctem.
q Ponitur aliquando adverbialiter sine casu. Plaut. Hinc, atq;
hinc super subterq; premoi angustiis. q Accipitur aliquando
pro vehementer. *Virgil.* 1. Aen. His accensa super, jaestatos az-
quore toto, &c. q Nonnunquam pro desuper. *Virg* 9. Aen. Et
super è vallo prospectant Troēs. q Super somnū: id est, servus
à cubili, interprete Budęo. Curtius: Sed per dispositos, quos
super somnum habebat, omnes procul relegatos, ne fremitu
murmurantium inter se excitaretur. q Quandoq; pro insuper,
& amplius. *Virg.* 2. Aen. Cui neq; apud Danaos usquā locus,
& super ipsi Dardanidæ infensi poenas cū sanguine poscunt.
q Componitur cum dictione incipiente ab a, ut superaddō:
c, ut supercido:d, ut superduco:e, ut supererimeo:f, ut super-
fluο:i, ut superincido:m, ut superemeo:p, ut superpono:s, ut su-
percedeо:u, ut supervacuus. q Componitur & cum præposi-
tionibus, de & in, ex quibus fiunt desuper, & insuper: de qui-
bus egimus suprā suis locis.

Sūpērābūndo, as, Redundo, superfluo. [47] *hadhaph.* ~~adcor-~~
~~odū.~~ Gall. Eſtre trop, abonder. Ital. Eſſer tanto pieno che ſi ſparga,
eſſer troppo. Ger. Gar überflüssig ſeyn. Hisp. Reboſſar lo lleno. Pol.
Naſz bitmam. Vngar. Földte īgen bwaſl koldbm Áng. To aboundo
greatlie.] Vlpian. Digest de Regulis juris: Non ſolent que ſu-
perabundant, vitiare ſcripturas.

Süpéraddo, superaddis, superaddidi, superaddere, aet. t. **Vlrà addo.** [**ΨΟΠ** hosiph. ἐπαὐξήνει, ἐπαὐξήνη, ἐπαὐξήνη, ἐπαὐξήνη. Gall. Mettra d' avantage, adoucîter d' avantage. Ital. Soc pragiongere. Germ. Darüber oder darüber thun. Hisp. Annadir en cima. Polon. Prijdaie. Vng. Ellyw rea adam. Ang. To adde moreuer.] Virg. Aeglog. 3: Lenta quibus torno facilis superadditi vitis. Propriet. lib. 2. Eleg. 14: Et sit in exiguo laurus superad- dita busto.

Sūpērāgnātā tunica, *Omnium oculis tunicarum extimā, corneā extinsecus adhærens: unde & nomen accepit. īmī-
tūxos ξτάρ.*

Süp̄alligare, Superne alligare. [imdebet. Gal. Lier par dessus. Ital. Ligare sopra. Ger. Überbinden. Hisp. Atar encima. Pol. Przywiezanie. Vng Fölytol rea könn. Ang. To bind above.] Plin.lib. 30. cap. 6: Caninus lien si viventi exprimatur, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. **Quidam recentem superalligant.**

Sūperbībo, Post cibum, potūmve jam assumptum bībo.
[initio. Gall. Sarboie, boire apres ou de surcroist. Ital. Bener suor
di modo. German. Über das vordeirg trinken / darauff trinken.
Hispan. Beuer demasiadamente. Polon. Pop Yam. Vng. Etelutan
izom. Ang. To drinck moreouer.] Plin. lib. 23. cap. 1: Aquā potum
interponēte utilissimum, itemque jugi superbibere ebrietati:

quam quidem frigidæ potus extemplo discutit.
Sūpērbio, bis, n. q. Fastu quodā extollor, arrogans & insolens
sum, à prepositione Super, & verbo eo, ut volunt, cōpositum,
b litera euphonie causa interserta. [πνήγαθη τε καὶ πνή^γ
ghabāh. ἡτεροφωνίας, ἀλλαζόνης φωνῆς. Gall. s' enorgueilir, deu-
nir fier. Ital. Insperbisi. Ger. Stolz vnd hochfertig sein. Belg.
Hoovaertich zijn. His. Emberuecerse, gloriar se. Pol. Pijswie sie. Vng.
Kewely kôdôm. Ang. To be proud or high minded.] Plin.lib. 10. cap.
62: Equæ comantes sese superbiunt. Ovid. de Medic. fac. mu-
ta superbis avis. Idem 11. Metam. - nam conjugè Peleus Cha-
rus erat diva: nec avi magis ille superbis Normine, quam soe-
ri: siquidem Iovis esse nepotem Contigit haud uni: conjux
dea contigit uni. q Accipitur aliquando superbire, pro excel-
lere, & de rebus inanimatis dicitur. [γνήσιος θούριος. ἡτεροφωνή.]
Plin. lib. 17: Hinc gemina certè apud Menandrum & Philo-
menem fabula superbunt. Claud.lib. 4. de Raptu. Phlegiqs
sylva superbis Exuvis, totumque nemus victoria vestit: hoc
est nobilitatur, celebratur, illustratur.

Sūp̄ēbus, a,um, Elatus, arrogans. [TN] ḡ hech 78 xdb. i. e.
οὐργός, οἰνοφάνης, ιτερόφανος. Gal. Orgueux. fier et audaceus.
Ital. Superbo, altiero. Ger. Stolz, höchstetig, übermütig. Belg. Hos
vaerdich. Hisp. Soberano y altivo. Pol. Pyzni. Vng. Kevelj. Ang.
High mynded, proud.] Virg. 3. Aen. Stirpis Achillicē fastus, juve-
nemq; superbū Servitio cniixa tulimus. Idem 10. Aen. te
Tunne superbū Cæde novā quærens. Catul. Epig. 27. Eille
nunc superbū, & superfluen Perambulabit omnium cubi-
lia. Horat. Epod. 4. Licei superbū ambules pecunia, Fortuna
q; mutat genus. q; Aliquādo nobilis, magnificus, excellens,
άγαρχος. Idem 1. Aen. Hinc populo latē Regē, belloq; super-
bum Venturum excidio Libyz. q; Aliquando altus, sublimis,
ύψιλος. Virg. 7. Aen. Tela novant Atina potens, Tyburiq; su-
perbum. q; Aliquando ornatus. Idem 3. Aen. Barbarico postes
auro, spolisq; superbi. q; Aliquādo opulentus: ut apud Virg.
9. Aen. simul ense superbū Rhamnetem aggreditur. q; Ali-
quando iniquus: ut apud Virg. 8. Aen. Quos illi bello profu-
gos egere superbo. q; Antiqui ciuiam superbos (propter pom-
pam funeralis) mortuos dixeré. Plautus in Amph. Fāciam ego
hodie te superbū, nisi tu hinc abis: id est, occidam.

hodie te superbum, nisi tu hinc abis: id est, occidam.
Sūperbū, **z**, f. p. Elatio mentis, arrogantia, insolentia. [**IN**] **g**
ha**n****g****a****o****u****s** **g**heutb. **z**enqavie, à la **z**oréa, à zylwacie. Gall.
Orgueil, fiereté. Ital. **superbia**, altezza. Germ. **Stolz**, **Haub**, **über-
heit**. Belg. **Hoovaerde**. His. **Soberbia** à alizier. Pol. **Psyche**. Vng.
Keuleyseg. **Ang.** **Pride, highnesse of mynd.**] Cic. 6. Verr. Illa tua sin-
gularis insolentia, superbia, cōtumacia. Horat. 3. Car. Ode 10:
Ingratā Veneri pone superbiam: Ne currente retrò funis eas
rota. Quint. lib. 3. cap. 6: An divitiae pariant superbiam. Cicer.
contra Ruillum: Coloni Capuz in domicilio superbis, & in le-
dibus luxurie collocati. Idem 1. de Orat. Quod ego nō super-
bia, neq; inhumanitate faciebā: sed mehercule illius disputa-
tionis insolētia & eorum rerū inscitia. ¶ Dicitur autē superbia
à superhabendo: itaq; differt ab arrogantia, quod hęc in pau-
pertate esse possit: Illa verò nō nisi in divitiis. Corn. Front. de
Differen. vocab. Eam q; ob causam Capuz superbis domi-
cium fuisse dicitur, quod illud municipium propter agri sa-
tilitatem omnibus rebus abundaret.

Sūpērbē, adverbium, Elatē, fastuoſē. [*ἐπειρόπετος*. Gall. Fiſſement, orgueilleſement. Ital. Superbamēnte, orgogliofamente. Germ. Hochfertiglichſtoltzlichen. Hisp. Soberuamente. Pol. Piſcie. Vn. Keuelydn. Ang. Proudly.] Terent. in Phorm. Satin' superbē illuditis meſ Liv. 4. ab Vrb. Superbē à Samnitib⁹ us, qui Capuam habebant, Cumasq; legati prohibiti cōmercio ſunt. Cic. pro leg. Manilia: Legati quōd erant appellati superbius, Corinthi patres veftri, totius Grēciā lumen, extintum eſſe voluerunt. Superbīſtūs, penult. cor. adject. [*πανθήνη* mitghlach. *ἐπειρόπετος, πονηρός*. Gall. Qui fait l'homme fier & orgueilleux. Ital. Cosa che fa'l huomo orgoglioso. Ger Das stolz vnd hochfertig macht. Hisp. Que hace soberano o altiso. Polon. Pyſciejewsczy. Vng. Keuelyseg (ſinalo. Zorzo. Ang. That maketh a man proud.] Senec Her. furent. Et superbifica manu Atrum per ubes ducit Agolicas canem.

Supērbī & ōquēntī, &c. f. p. Elatus atq; arrogans sermo. [vulg
cīa, μαρτυρεῖσιν κομψόλογα. Gal. Eſere parole & orgueilles, par
ler hautain & audacieux. Ital. Il parlare orgoglioso o soperbo. Ger.
Hochfertige/vnd stolze red. Hisp. Habla sobernia. Pol. Pyśna mowa
Vng. Kenelyd̄ vado zollas. Ang. A pronde speaking.] Cicero &
Tuscul. Quam vim mali significantes Poētæ impendere apud
inferos saxum Tantalo, faciunt ob scelerā animiq; impoten
tiā & superbiloquentiam.

Superbitēr, antiquis in usu fuit pro eo quod hodie usitatus dicimus Superbē. *vārięgūtus. yāwexkōs.* Afranius apud Nonium: Ille superbiter imperat. *Nazivus lib. 6. bcl. Pun.* ut citatus ab eodem Nonio, superbiter, contemptim conterit legiones. **S**úpércalco, as, arc. Conculco, pedibus tero. *[OMN] remá.*

SUPERNATUM. Gall. Fouler aux p̄es, peteler par dessus. Ital. Calcaro. Germ. Darüber tragen. Hisp. Hollar encima de otra cosa. Polon. Depre. Vng. Fölywl sapodom nyomdosom. Ang. To trespass. [Colum. lib. 12. cap. 39: Vbi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcato, & item vinum conspergito: eodem modo tertium calcato & infuso vino superponito, ut supernate: & sinito dies quinq; postea pedibus proculato.]

SUPERCERNERE. Est terram cribro purgatam injicere. [Intraç. Gall. Cribler par dessus. Ital. Criuare per disopra. Germ. Auf etwas räben/oder reppen. Hisp. Criuar encima. Polon. Zya piezna pospise. Vngar. Meg rostalt port bele hinteni. Ang. To sift or range upon.] Plin. lib. 17. cap. 10: Terraque cribris supercernitur pollicis crassitudine.

SUPERCIDO, dis. penult. corr. Super rem aliquam cado. [int. sis. Gal. Choisir dessus. Ital. Cadere di sopra. Germ. Über darauß fallen. Hisp. Caer sobre algo. Pol. Na wirch padam. Vng. Fölywl rea etm. Ang. To fall upon something.] Col. lib. 5: Ne si transversa fuerit catracta, celestem supercedentem aquam continet.

SUPERCILIUM, lli. n. f. Pars extrema frontis, quæ super oculos prominens, brevibus vestitur pilis, ad oculi protectionē adversus ea quæ supernè incidere possent, velut vallū quoddā à natura cōcessa. [Egħab. iż-żewġ u-ż-żebbu t-tibbix. Ang. Augbrave. Belg. Diepper oogbreue. Hisp. La ceja. Pol. Brwi. Vng. Zombidk. Ang. The browe or eye lid.] Plin. lib. 11. cap. 37: Superclia hornit, & pariter, & alternè mobilia, in his pars animi. Cic. pro Roscio Comœd: Nōnae superclia illa penitus abrata olere malitiā & calamitatē calliditatem videatur? Idem 1. Offic. Ex oculorum obtutu superciliorum aut remissione aut contratione, ex mœstitia, ex hilaritate, ex risu, ex loquitione, ex reticentia, ex cōtentione vocis, ex summissione, & ex ceteris similibus facile judicabimus, quid aptè eorū fiat, quid ab officio naturaq; discrepet. Quintil. lib. 1. cap. 11: Vidi multos, quorū superclia ad singulos vocis conatus allevarentur, aliorū cōstricta, aliorūt etiam dissidentia. q; Sed quoniam his annuum, his negamus, ideo superclium quandoque pro fastu & superbia ponitur. [KU ghāon TUN għeūt.] Luvenal. Sat. 6: si cum magnis virtutibus afferas Graade supercilium, & numeras in dote triumphos. Grande, inquit supercilium: hoc est, fastum, gravitatem & severitatem. Autor obſceni carminis: Cōveniens, Latio pone supercilium: id est, gravitatē q; Superclium cōfōrum, apud Valer. Maxim. id est, gravitas levitasq; Cēsore digna. Cic. pro leg. Agrar. Hun Capuz Campano superclilio ac regio strepitum quum videremus Magios Blosios mihi videbar illos videre ac Iubellios. q; Superclium salit, quoties bona quedam spes titillat animum nostrum, dicere licebit nobis salire supercilium. Vide adagia Erasmi. Is verò cui superclilia multum extrotum porrigitur & prominent, silo dicitur. q; Accipitur etiam supercilium pro rei aliquius summitate & loco eminentiori. Virg. 1. Georg. Ecce suo perclio clivosi tramitis undam elicit. q; Sic dicimus Supercilium montis, pro vertice. Liv. 7. bell. Punic. Ipse expeditos qui pridie stationes hostium peperulant, ad levem armaturam insimul stantem superclilio ducit.

SUPERCLAUDIO. [int. lā. Gall. Clorre dessus. Ital. Chiudere di sopra. Ger. Oben her beschließen. Hisp. Cerrar encima. Pol. Zwierchu pnyeren. Vng. Fölywl bezeged. Ang. To shute upon.] Livius lib. 7. bell. Macc. A' continentē arcta lemīta aditum habet, à mari rupes exesa fluctibus supercludunt.

SUPERCHÉGO, act. t. [int. lā. Gall. Courrir par dessus. Ital. Coprire di sopra. Ger. Überdecken. Hisp. Cubrir por desobre. Pol. Zwierchu sakritam. Vng. Fölywl bef. etm. Angl. To cover over.] Celsus lib. 4. cap. 1: Renes verò diversi, qui lumbis summis coxis inhaerent, parte carum testimi, ab altera rotundi, qui & unicos sunt, & ventriculos habent, & tunics superconieguntur: ac viscerum quidem hæ sedes sunt.

SUPERCORRUO. [int. lā. int. lā. Gall. Tomber dessus. Ital. Cader di sopra. Ger. Darauß niederfallen. Hisp. Caer sobre. Polon. Upadom nako iñsego. Vngar. Fölywl rea rohanok. Ang. To fall upon.] Val. Maxim. lib. 5. cap. 6: Factaque ingenti strage telis obrutus supercorruerat.

SUPERCRESCO, n. t. Itinascor. [int. lā. Gall. surcroître, monter dessus ou autre mesure. Ital. Crescer di sopra. Germ. Darüber hoch. Hisp. Sobrecrescer. Pol. Porastam. Vngar. Földite felük. Ang. To grow out of measure or overgrow.] Vlccra supercrescentia apud Celsum lib. 6. cap. 6.

SUPERCUBO, as, pen. cor. Superjaceo, superdormio. [int. lā. Gall. Coucher sus ou dessus. Ital. Star sopra. Ger. Auf etwas liegen. Belg. Optiggen. Hisp. Estar o yacer encima. Pol. Na siertu bege. Vngar. Földite felük. Ang. To ly upon.] Colum. lib. 8: Perforatis tabulis, quibus ovilia consternuntur, ut gressus supercuberet.

SUPERCURRO, is, supercurrete, n. t. [int. lā. int. lā. Gal.

Courir & aller devant. Ital. Correre & andare avanti. Ger. Über lauffen. Hisp. Correry andar ante. Pol. Mimobieje. Vng. Fölywl rasta futok. Ang. To runne and go before.] Supercurrere ager dicitur veſigali, quum habet ampliorem proventum. Plinius epistol. 138: Et ager ipse propter hoc quod veſigali supercurrit, semper dominum à quo inveniatur, inueniet.

SUPERDICO, is, pen. prod. act. t. Subjungo dictis, dico aliquid præter id quod dictum est. [int. lā. Gall. Dire outre ou d'avantage, adouster à ce qui est dit. Ital. Aggiungere al parlare. German. Darüber sagen/noch mehr darüber sagen. Hispan. Ayuntar al hablar. Pol. Nad to wicens powiadam. Vngar. Földite rea mondóm. Ang. To say moreover.] Cic. 2. de Leg. Admonet Iurisconsultus hic quidem ipse Mutius pontifex, idem ut minus capiat quam omnibus hæredibus relinquatur: superdicebant quicquid cœpisset astringi, rursus sacris liberantur.

SUPERDO, as, Superimpono. [int. lā. heim. int. lā. his. Gall. Mettre par dessus. Ital. Mettere di sopra. Ger. Überlegen, darüber gesetzen. Hisp. Meter encima. Pol. Földi adam. Vngar. Fölywl rea adom rea texom. Ang. To put upon.] Celsus lib. 7. cap. 7: Superdandū emplastrum quo id glutinetur.

SUPERDUKO, cis, act. t. Præter jam adducta alia adduco. [int. lā. int. lā. Gall. Amener d'avantage. Ital. Sopraporre. Germari. Darüber eynführen/weiter förführen. Hispan. Sobreponer. Polon. Wicens przymieje. Vngar. Fölywl rea bogom. Ang. To bring moreover.] Plaut in Truc. Iam quinetiam superducas, quæ mihi cōemandant cibum.

SUPEREDO, dis, pen. cor. Post cibū jam assumptum edo. [int. lā. int. lā. Gall. Manger apres, manger davantage. Ital. Mangiare, sopra mangiare. Ger. Darauß essen. Hispan. Comer, sobrecoger. Polon. Lem nato. Vngar. Etele vtan exom, etele ismeg exom. Ang. To eat after or moreover.] Plin. lib. 13. cap. 6: Menander è Græcis autor est allium edentibus, betæ radicem in pruna costam si superederint, odorema extingui.

SUPEREMINEO, mines, pen. cor. Supra alios cōmineo. [int. lā. Gall. Apparostre par dessus. Ital. Soprasfare, monstrarci di sopra. German. Darauß gehn. Hispan. Estar encima, sobrepujar. Pol. Nad in se warastam. Vngar. Egébelet fölywl haladot. Ang. To be higher than others, shew the self above other.] Colum. lib. 12. cap. 47: Tum fasciculum viridis scenici superpositum mergæ, ut olivæ premantur, & jus superemineat. Virg. 6. Aen. -victorij viros supereminet omnes. Ovid. 3. Metam. -colloque tenus supereminet omnes.

SUPERRÓGO, Iam anteā erogatis addo. int. lā.

SUPEREXCURRO. [int. lā. int. lā. Gall. S' estendre outre ou par dessus. Ital. Stender si di sopra. German. Sürauß lauffen sich fürauß stretten. Hispan. Estender encima. Polon. Nad to wicens. Vngar. Ki futas vtan ismeg ki futok. Ang. To runne over.] Digest.

SUPEREXTO, tas, Superemineo, præ cæteris exto. int. lā.

SUPERFERO, pen. cor. act. t. Supra aliquid fero. [int. lā. int. lā. Gall. Porter par dessus. Ital. Portare per di sopra. Germ. Über etwas tragen/oder schlagen. Hisp. Traer por desobre. Pol. Podnosze. Vng. Rea bogom. Ang. To bear above something.] Plin. lib. 28. cap. 8: Sinistrum pedem superlatum partienti, lethalem esse: dextro elato facile eniti.

SUPERFLĀTIS, a, um, participiu, ut Superlata nomina, superlatā verba quæ augendi causa in oratione proferebantur. [int. lā. Gall. Exces, ourepasse. Ital. Exceso, excedentia. Germ. Überhabung der red/verständigung. Hisp. Sobre puamiento. Polon. Mowa wiśnia. Vngar. Fölywl rea bozár. Ang. A passing beyond measure, excess.] Ad Heren. lib. 4: Superlatio est oratio superans veritatem, alicuius augendi, minuendive causa.

SUPERFICIES, cīcī, f. q. Superior pars cuiusque rei, & facies quæ exterius oculis cernit. [int. lā. Gall. Üpanim. int. lā. int. lā. Gal. Surface, le dessus & comme la face de toutes choses. Ital. Superficie. German. Die bloße aussicht breite an einem jeden ding. Hispan. La sōbrehaç. Polon. Wierschna kajez ręcej. Vngar. Valamirek zine. Ang. The uppermost part of anything.] Constant autem ex longitudine & latitudine sine profunditate. Plinius libro 11. cap. 49: Quia longitudo superficiem corporum solam ampliat, q; Superficies pro area ædificio nuda. Cic. ad Attic. lib. 4: Nobis superficiem ædificium Coss. de consiliī sententia æstimarunt H-S. vices.

SUPERFICILĀRUS, iii, m. f. Qui in alieno solo superficiem habet, ita ut certam pensionē præstet, simbola. Ital. Superficiale, qui edifice sur le fond d'autrui en payant certaine pension. Ital. Che edifica su quel d' altri con licentia del patrono pagando gli certo utile. Germ.

Gem. Det auff ein frembden Boden / oder plaz gehawen hat/von demer den Bodengroß gibt/ein Hoffstaat besitzen. Hisp. El senno de casa in soberado encima. Pol. Ten krori cysns tgruntu swego dale. Vng. Selbyer. Ang. That buildeth on another's ground for a pension. [Author Ulpian. q. Superficieia sedes, inquit Caius luris consultus de superficieb. l. Superficarius, sunt quæ in conducto solo positi sunt, quarum proprietas & civili & naturali jure ejus est, cuius est solum. *intendit* oīgoi.

Superficie. pro superest. [**גַּנְשָׁדָה** nischéar. *מִשְׁאָר*. Gall. Il est de reste. Ital. Resta doppo. Germ. Überbleibseln. Hisp. Sobras, jüperfiso. Pol. Zba. Vng. Hatra vagyon. Ang. There resteth or remaineth.] Colum.lib. 12: Tum separare quæ cōsumenda sunt: & quæ superfici possunt, custodire, ne sumptus annuus mensruis fiat.

Superflorēscō, is, n. t Post aliū floresco. [*in partu*. Gall. Florir apres. Ital. Fiorire doppo. Ger. Auff etwas blühen. Hisp. Florescer despuſe. Polon. Zwierz kme. Vngar. Mas vtan virágzom. Ang. To florish after another.] Plin.lib. 19. cap. 5: Particulatum cucumis floret sibi ipse superflorescens.

Superfluō, is, n. t. Abundo. [**נָתַן** nothār **נָדַחַת** nadáph. *מִשְׁאָר*. Gall. Abonder, estre superflus. Ital. Abondare. German. Überflüssig / überlaufen Belg. Overlopen. Hispan. Abundar. Pol. Momažbit. Vngar. Bwudkódm. Ang. To be superfluous and abound.] Plin.lib. 31. cap. 37: Apollonię in Ponto fons juxta mare, æstate tantum superfluit, & maximè Canis ortu: parcū si frigidior sit ætas. Cie. de Clar. Orat. Is dedit operam si modò id consequi potuit, ut nimis redundantes nos, & superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate, & licentia reprimere: & quasi extra ripas diffuentes coerceret.

Superflūs, a, um, Redundās, abundas. [**נָדַחַת** hadáph. *מִשְׁאָר*. Gall. Superflus, quæ est dereste Ital. Sonnerchio, abundantie. Germ. Überflüssig Hispan. Cosa demasiada y superflua. Polon. Zbitni. Vngar. Gwsegd. Ang. Superfluous.]

Superflūtās, atis, f.t. Abundātia. [**נָתַן** mother. *מִשְׁאָר*. Gal. Superfluität, trop grande abundance. Ital. Superfluita. Ger. Überfluss. Hisp. Superfluidad y demasia. Polon. Zbitek. Vngar. Bwsegessz. Ang. To much abundance.] Plinius libro 14. cap. 1: Aliæ improbo raptu, pampinorumque superfluitate atria media complentes.

Superfōctō, as, n.p. Superiori fœtationi alteram addo. [*im-* *xuso, intrixivo*. Gall. Concevoir apres estre grosse: preings ou grosse. Ital. Quando la femina grauida ancora concepisse. German. Über ein empfangne frucht noch eine empfahen. Hispan. Emprennar sebre prenax. Pol. M'ode mnoge iedno podrugim. Vng. Fayzás vtan osmet fayrok tenizk. Ang. To conceive another childe after that a woman hath conceiveth ones.] Quod accidere solet quibusdam animalibus, quæ post unum fœtum ex coitu conceptum, rursus alium concipiunt à priore, unoque aut altero die, vel etiam pluribus post primum emissum, suo tempore enuntiantur: quæ emissio secunda & veluti novus quidam partus, superfœtatio dicta est. Plin.lib. 10. cap. 62: Dasypodes superfœtant, sicut lepores. Idem lib. 8. cap. 55: Lepus omnium præda: nascentes, solus præter dasypodem superfœtata, aliud educans, aliud in utero pilis vestitum, aliud implume, aliud inchoatum gerens pariter.

Superfōrānēum, n.s. pro supervacaneo Sidonius & Apollinaris usurpat. [**נָדַחַת** hadáph. *מִשְׁאָר*. Gall. Superflus. Ital. & Hisp. Superfluo. Ger. Überflüssig. Pol. Zbytni. An. Superfluous.]

Superfulgō, es, Desuper affulgo. [*in partu*. Gall. Reluire par dessus. Ital. Risplendere di sopra. German. Oben beruber schenken. Hisp. Resplendescer encima Pol. Swierchusiel'sne. Vng. Fölywl rea bwdkódm. Ang. To shue frome above.] Stat. 1 Sylv. 1. ipie an puro celsum caput aere septus, Templa super fulgens, & prospectare videris.

Superfundō, is, act. t. Superfundō, infuso aliquid addo. [*in xuso*. Gall. Verser & espandre quelque liqueur par dessus. Ital. Spargere qualche liquore di sopra. German. Überlassen/oben dar-auf schütten Hispan. Derramar lo liquido encima. Polon. Zwierchu polu. Vng. Fölywl rea bwdkódm. Ang. To pour upon.] Colum.lib. 12. cap. 57: Hanc misturam quum in Catillo compo-sueris, oleum superfundito. q. Liv. 5. ab Vrbe: Tum veò jam superfudenti se lætitiae vix temperatum est: per translationē pro ubertim se ostendenti. q. Superfusus Tyberis inundans. Liv. 7. ab Vrbe: Quinetiam quum medios forrè ludos Circus Tyberi superfulo irrigatus impedisset. Superfusi hostes. Liv. 9. bell. Maced. Gens superfusa montibus Caucasis: hoc est, conspersim fusa. Plinius libro 6. cap. 13.

Supergēro, is, ere, Superjacio, & quasi aggregatim superimpono: nam propriè de terra dicitur. [*in partu*. Gall. Porter ou settar dessus Ital. Portare & gittare di sopra. German. Oben darauff werffen/überdecken Hisp. Traer & poner encima. Vngar. Fölywl rea hanyom föl bwdkódm. Ang. To heare upon.] Colum.lib. 11. cap. 3: Prædicti deinde funes de tabulato prompti explicantur, & in longitudinem per utrumque sulcum porrecti obcuruntur: sed

ita ut non nimium supergesta terra semina spinarum, que in-harent toris funicularum, enasci possint.

Sūpergrādīō, sive supergredior, supergredieris, Transeo, supero. [*in partu*. *וְצָבָדְתָּ* *וְצָבָאָה*, *וְצָבָאָה*. Gal. Marcher par dessus. Ital. Caminare di sopra. Ger. Etwas auf gehau/veraus gesu Hisp. Ir por de sobre. Vng. Rayca altar megék földbe farok. Ang. To go beyond or upon.] Plin. li. 28 cap. 7: Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Stat 5 Sylv. Ora super-gressus Pylii sensis. Supergredi omnem laude, Excellere, Quin-til.lib. 6. in Procem.

Sūpērjācō, pen. cor. Superpono, vel Superextēdo. [*in partu*. Gall. letter par dessus. Ital. Sopraporre. German. Überwerfen/dauffwerfen. Belg. Opwerpen Hisp. Sobreponer. Vng. Fölywl rea veidm. Ang. To lay or cast upon.] Colum.lib. 2. cap. 1: Qze-que temporibus autumni fructis, & arboribus delapsa folia superjaciebatur, mox conversa vomeribus, &c. Idem lib. 2: Seminibusq; de tabulato superjetis.

Sūpērjāctō, as, frequentativum. [*in partu*. Gall. Se etter par dessus Ital. Gittarsi di sopra. German. Überspringen. Hisp. Sobre-ponerse, & echarse de sobre. Vngar. Fölywl rea baygalom. Ang. To cast ofien upon.] Plin.lib. 9. cap. 15: Quod & alias faciunt, alio-rum vim timentes, mugiles maxime, tam præcipue velocitas, ut transversa navigia interim superjetant: id est, transiliant. Sūpērjēctūs, atus, m. q. [*וְצָבָאָה*. Gall. Jettement ou sautement par dessus Ital. Esso gittarsi o saltare per di sopra. Germ. Überspringung. Hisp. Obra de echarse o saltare por de sobre. Vngar. Fölywl rea baygas. Ang. Casting upon or over.] Col.lib. 6. cap. 36: Ita enim efficitur, ut ejus objectu, quem mas etiam superjectu eblan-ditus est, velut incensus obsecratus cupidine subracta quam petierat, fastiditæ imponatur equæ.

Sūpērilligo, as, are, act. p. Idem quod superligo. [*in partu*. Gall. Lier par dessus. Ital. Ligare di sopra. Germ. Dauffbinden. Hisp. Atar par de sobre. Vng. Fölywl rea kbd. bwdkódm. Ang. To binde upon or mak fast.] Plinius lib. 29. cap. 3: Eadem cum oleo trita, ignes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis.

Sūpērillino, is, pen. cor. [*in partu*. Gall. Oindre par dessus Ital. Inungere. Ger. Dauff streichen/oben schmieren. Hisp. Vntar. Vn. Fölywl rea kendm. Ang. To annoynt ouer or upon.] Plin.lib. 30 cap. 12: Reduvias, & quæ in diguis nascentur pterygia, tollunt ca-nini capitis cinis, & vulva decocta in oleo, superillito butyro ovillo cum melle.

Sūpērimpēndēns, participium. [*in partu*. *מִשְׁאָר*. Gall. Pen-dant par dessus. Ital. Pendere di sopra. German. Übergen haengen. Hisp. Calgado o suspenso de sobre. Vng. Fölywl ale foggt. Ang. Hanging upon or above.] Catul. Argon. Confestim Peccos adit viridiania Tempe, Tempæ quæ sylvæ cingunt superim-pendentes.

Sūpērīmpōno, is, act. t. Impōno. [**מִשְׁאָר** hesim. *וְצָבָאָה*. Gall. Mettre dessus Ital. Metter di sopra. Ger. Oben darauff thun oder legen Hispan. Poner en cima de otra cosa. Vngar. Fölywl rea oterdm. Ang. To put upon.] Liv. 1. bel. Punic. Et Sardiniam inter motum Africæ fraude Romanorum stipendio etiam super-imposito interceptam.

Sūpērīncido, is, pen. corr. Desuper in rem aliquam incido. [*in partu*. Gall. Cheoir dessus on par dessus. Ital. Cadere di sopra. Germ. Oben darauff fallen. Belg. Opvalen. Hisp. Caer sobre algo. Vng. Fölywl el vagom. Ang. To fall downe upon.] Liv. lib. 2: Multisque superincidentibus telis, in columis ad suos tran-vit. Colum.lib. 4. cap. 9: Ne si transversa fuerit cicatrix, coelestè superincidentem aquam contineat.

Sūpērīndico, superindicis, superindicere. [*מִשְׁאָר* *מִזְגָּשָׁה*, *מִזְגָּשָׁה*. Gall. Denoncer, & signifier outre, d'avantage & d'ab-on-tant. Ital. Annontiare, manifestare d'avantaggio. Germ. Wett an sagen/daruber anzeigen. Hisp. Denunciar y manifestar m.u. Vn. Megh le ləndm hirdetdm. Ang. To denounce and warne moreover.] Vip. in 1. Si duo & ultim off. de jure jurando: Imperator noster cum patre rescriptis, fustibus cum castigatum dimitti, & ita ei superindici, *מִזְגָּשָׁה* *מִזְגָּשָׁה*: id est, petulantem ne jurato.

Sūpērīndido, Superinjicio, act. t. [*in partu*. Gall. Mettre dessus Ital. Soprannettere. Germ. Oben darauff führen/oder werfen.

Hispan. Sobreponer. Vngar. Fölywl rea horozm Ang. To lay upon or cover.] Plin.lib. 15. cap. 17: Duum pedum terra superinducta.

Sūpērīndētō, f.t. quæ superscribendo lituris atque induc-tionibus adjicitur scriptura. [*in partu*. Vngar. Fölywl valo glossas ira, tswg'dirás.] Vipian.D. lib. 28. Tit. 4. 1: Et ideo est novissim, ut soler, testamento fuerit a scriptum, lituras inductiones, lu-perinductiones ipse feci.

Sūpērīndūo, is, Super cætera vestimenta induo. [*מִשְׁאָר* *מִזְגָּשָׁה*. Gall. Vestir par dessus. Ital. Vestire di sopra. Germ. Über andres antegen/daruber antegen. Hisp. Vestir di sibre. Vng. Fölywl rea bwdkódm. Ang. To put upon.] Suet. in Neron. cap. 48: Ut erat nudo pede atque tunicatus, penulam obsoleti coloris superinduit.

Sūpēringēro, is, act. t. Aggregatim superimpono. [*in partu*. Gall. Digitized by Google

Gall. Mettre & accumuler par dessus. **Ital.** Accumulare di sopra. **Ger.** Darüber haussen. **Hisp.** Amonontar encima. **Vngar.** Fölywl rea raka. **Ang.** To heap upon.] Plin.lib.18.cap.30: Sunt qui leguminos acerios superingerant.

Süpérinjicio, cis, penult.cor. act. t. Desuper injicio. [*ιπεριγένεια*. Gall. Lesser par dessus. **Ital.** Lessar sopra. **German.** Darüber desse. **Hispan.** Ebar encima. **Angl.** To cast in upon.] Virgil.4. Georg. -rara superinjice frondes. Ovid.5. Fastor. Tum superinjicta texere madentia terra. Plin.lib.18.cap.9: Fatinæ vice erubis superinjici.

Süpérintego, is, pen.cor.act.t. Supernè intego. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Courir par dessus. **Ital.** Coprire di sopra. **German.** Oben darauß deßen. **Hispan.** Cubrir encima. **Vngar.** Fölywl be födöm. **Ang.** To cover over.] Plin.lib.18.cap.9: Ora utrinque lapidibus statuuntur, & alio superintegri.

Süpérintonō, as, pen.cor. Desuper tono. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Tonar à mbass. **Ital.** Tuonare in alto. **German.** Von oben herab thun oder döndern. **Hispan.** Tonar encima. **Vngar.** Fölywl dörögök. **Ang.** To thunder frome above.] Virgil.lib.9.Aeneid. Dat celus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

Süpérinungo, is, act.t. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Oindre par dessus. **Ital.** Inzogni. **Ger.** Übersetzen/ darüber schmieren. **Hispan.** Untar encima. **Vngar.** Fölywl rea huddozom, vezetöm. **Ang.** To smere upon or over.] Celt.lib.7. cap.7: Dein superinungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superinunguantur.

Süpérior, Superius, vide S V P R A. **Süpérumentariū**, s, tarii, m.s. [*ιπεριγένεσις*, vel *ιπεριγένεσις*. Gall. Muletier, valet d' estable. **Ital.** Muletare. **German.** Ein Kostreiter/ Mantesel treyber. **Hispan.** Axermitero d' mulatero. **Vngar.** Lomaz fellayter. **Ang.** A stalle boye.] Suet.in Claudio, cap.22: Quem barbarum & olim superijumentarium ex industria subi appositum, ut se quibuscumque de causis quam se- vissimè coerceret, ipse quodam libello conqueritur.

Süpéracrymo, Lacrymando irrigo. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Pleuer dessus. **Ital.** Lacrimare, piagnare di sopra. **Ger.** Darüber weinen. **Hispan.** Llorar de sobre, ó encima. **Vngar.** Fölywl rea kóny vezédk. **Ang.** To weep moreover or upon.] Col.lib.5: Optimum est igitur, me- dia ferè internodo lumbis diarium tondere palmitem, devexa- dio, refectionem facere post gemmam, ne superlacrymer, & germinantem cæcer oculum.

Süpégliminare, aris, n.t. Limen ostii superius: hoc est, lignu sivelapis, qui postibus superincumbens, iugum formam efficit. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Le linéau de dessus l' huis. **Ital.** soglia di sopra. **Ger.** Die oberhewell einer thür. **Hispan.** El lumbral encima la puerta. **Polon.** Poklad nadade drzwiami. **Vngar.** Földkörök. **Ang.** The lineal of a door or transept.] Plin.lib.29. cap.4: Privatumque ovi- libus circumlatum toties, & pedibus suspēsum sursum in su- perlinari.

Süpérifno, à quo participium, Superlitus. [*ιπεριγένεσις*, *ιπεριγένεσις*, *ιπεριγένεσις*. Gall. Ont ou appliquée dessus. **Ital.** Onto di sopra. **German.** Überstreichen / oder überschla- ben. **Hispan.** Untado encima. **Polon.** Namajuse. **Vngar.** Fölywl ereg ke- uban. **Ang.** To smere upon.] Plin.libro 22.cap.23: Vel per se visco superlitum ut hæreat Idem lib.27.cap.5: Bibitur radix trita & in vino decocta, & aliquando superlinitur, quod Diocorid. *γενετάστης* appellat.

Süpérmando, is, ere, Post rem aliquā mansam aliam mando, Superedo. [*ιπεριγένεσις*. Gal. Manger, ou mascher apres. **Ital.** Re- mesticare. **Ger.** Darauff bewaren / oder essen. **Hispan.** Mazarar otra vez. **Pol.** Nad to nowiam. **Vngar.** Meg ragas utan meg ragom. **Ang.** To eat moreover or to chew after.] Plin.libro 31.cap.6: Qui pu- ram dedere, raphanos supermandi, mulso aceto jubent, ut ad vomitiones revocent.

Süpérmeō, as, Superfluo, sive superlabor. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Passer ou conler par dessus. **Ital.** Andar di sopra, supercliare. **German.** Überhina lauffen / oder fließen. **Hispan.** Passar andar encima. **Pol.** Po- mercha cieke. **Vngar.** Fölölte megyék. **Ang.** To go, slip, or runne over.] Plin.lib.2.cap.103: Quædam verò etiam dulces inter se supermeant alias, ut in Fucino lacu, &c.

Süpérmičo, as, penult.cor. supermicare, Antecello. [*ιπερ- λαύχω*, *ιπεριγένεσις*, *ιπεριγένεσις*. Gall. Reluire par dessus, surmonter en excellence, estre plus illustre. **Ital.** Lucere di sopra o più che un' altro, esser più excellente & illustre. **German.** Überaus glück- sam / oder scheynt. **Hispan.** Lucybir y respondecer sobre algo ser mas ex- cellente, illustre y esclarecido. **Polon.** Bliskam sie nad insjimi. **Vng.** Mindö töök földet tondoklóm. **Ang.** To excell, to surmount.] Se- nec. De Benefic. libro 3. cap.31: Si quæ reddit filii parentibus beneficia, eorum non supermicant. Paulò pòst, dicit Exuperare.

Süpérnás, vide S V P R N V S. **Süpérnato**, as, are, n. p. In aquæ alteriusve liquoris superfi- cie fluio. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Nager par dessus. **Ital.** Nuotare per di sopra. **German.** Oben auf schwimmen. **Belg.** Boven opförmchen. **Hispan.** Nadar encima. **Polon.** Po wierchu p' zwam.

Vngar. Fölywl raita rök. **Ang.** To swimme or float above.] Colum. lib.12.cap.9: Deinde ariido ipsissimo fonsiculi sic compri- mi, ut jus supernatet. Plinius lib.26: Postea supernatans aqua tollitur spongiis.

Süpérnatūs, a, um, adjectivum, Post aliis natus. *ιπεριγένεσις*. Plin.lib.19. cap.3: Hoc inciso, profluere solitus succum ceu lactic, supernato caule, quem magydarim vocarunt.

Süpérnūs, a, um, Superus. [*ιπεριγένεσις*. Gall. So- pern, qui est in haut. **Ital.** Superno, chi è in alto. **German.** Das oben ist. **Hispan.** Sobrenano y alto. **Pol.** Wierchni. **Vngar.** Föld. **Ang.** That is above.] Plin.lib.11.cap.37: Dentes similes aspidi & ser- pentibus: sed duo in superna parte dextra levaque longissi- mi. Stat. 8. Theb. -crines à fronte superni. Ovid.15. Metam. Supernum numen.

Süpernās, natis, f. t. Quod ex loco superiore ortum traxit: [*ιπεριγένεσις*. Gall. Qui est d' en haut, qui croît en haut. **Ital.** Chi è riscito di alto. **German.** Das von dem obeten ort hat ist. **Hispan.** Cosa soberana y que es de lugar alto. **Polon.** Zwierchni. **Vngar.** Fölywl- ven valo. **Ang.** The highest or uppermost.] Sicut Infernas, quod natum est in loco inferiori. Sunt autem haec duo communis generis, sicut Nostras & vestras: ut, Abies supernas, que ad mare superum: hoc est, Adriaticum, nata est: & contra internas, quæ nata est, ad mare interum, sive Thyrrenum. Plinius libro 16. cap.39: Ideo Romæ infernas abies supernati præ- fertur.

Süpérnē, adverbium, Desuper. [*ιπεριγένεσις*. Gall. D' en haut. **Ital.** D' alto. **German.** Das von oben herab/ Oben hinab. **Hispan.** Sobren y altamente. **Polon.** Zwierchnie. **Vngar.** Onnan fölywl. **Ang.** On high, frome above.] Virgil.6. Aeneid. unde superne plurimis Eridani per sylvam labitur ananis. Liv.lib.1. ab Vrb. Malè sustinenti arma, gladium supernè jugulo desigit, jacentem spoliat. Idem valet quod suprà, av. Plin: Argentum superna innatatur, ut oleum aquis.

Süpérō, ras, penult.cor. act.p. Transcendo, subeo. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Surmonter, surpasser. **Ital.** Superare. **German.** Übersteigen, empor gehn. **Belg.** Te boven gaan. **Hispan.** Sobrepasar à otro. **Pol.** Zwiergiam. **Vngar.** Fölywl haladom. **Ang.** To overcome.] Virgil. lib.3. Georg. -superant montes, & flumina tranant. Plin.lib.7: Arbores quidem tanta proceritatis traduntur, ut sagittis su- perari nequeant. q Aliquando ponitur pro vinco. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Vaincre Ital. Vincere. **German.** Überwinden. **Hispan.** Vencer.] Virgil.5. Aeglog. Quid si idem certet Phœ- bum superare canendo? q Item pro abundo. [*ιπεριγένεσις*.] Virgil.1. Georg. Si superent foetus, pariter fru- menta sequentur. q Item pro supervivo, superstes sum. *ιπεριγένεσις*. Virg.3. Aen. Quid puer Ascanius? superatne & vescitur aura Aetherea? q Item restare, sive superfluere. [*ιπεριγένεσις*.] Cicero: De que eo quod ipsi superat, alius gratificari volunt. q Item occidere. [*ιπεριγένεσις*.] Virgil.1. Aeneid. Clam ferro intactum superat. **Süpérabilis**, superabile, om.t. Quod facile superari potest. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Aise à surmonter. **Ital.** Che si può vincere è passar sui. **German.** Der leicht zu übersteigen/oder überwinden ist. **Hispan.** Cosa que se puede sobrepasar. **Polon.** L'awi do zwiergienia. **Vngar.** Meg gyökhet. **Ang.** That is overcome easilie.] Liv.5. bel. Pun. Simul altitudinem muri, quantum proximè conjectura poterat, permensus, humilioremque aliquanto pristina opinione sua, & cæterorum omnium ratus esse, & vel mediocribus scalis superabilem, ad Marcellum rem defert. Ovid.5. Trist. Eleg.8: Scilicet ut per vim non est superabilis ul- li. Molle cor ad tuuidas sic habet ille preces.

Süpératus, participium, Victor: [*ιπεριγένεσις*. *ιπεριγένεσις*. Gall. Vancu, surmonté. **Ital.** Vinto, sconfitto. **German.** Überwunden. **Hispan.** Vencido. **Polon.** Zwiergion. **Vngar.** Meg gyökhet. **Ang.** Overcome, vanquished.] ut Bello su- peratus Amyntor, Ovid.12. Metamorph. Iussa superata, Idem 9. Metamorph.

Süpérāmēntum, superamenti, n.s. Quod superat & superfluum est. [*ιπεριγένεσις*. *ιπεριγένεσις*, *ιπεριγένεσις*. Gall. Le par dessus, le reste. **Ital.** Auano, restante de qualche cosa. **German.** Überbleiben. **Hispan.** Lo que sobra, lo restante. **Polon.** Pozosta- wiek. **Vngar.** Kellelnival. **Ang.** That resteth, the superplus.] Vlp. in l.ligni. q. Offilius ff. de legit. & fideicommiss. Sed si volun- tas non refragatur, etiam virgulæ & cremia, & farmenta & superamenta materiarum & vicium stirpes atq; radices con- tinetur.

Süpérbrūo, is, Re aliqua injecta operio. [*ιπεριγένεσις*, *ιπερι- βρο*. Gall. Courir de terre ou d' autre chose par dessus. **Ital.** Copri- re di terra o d' altra cosa. **German.** Oben darüber werfen und zubekken. **Hispan.** Cubir de tierra o otra cosa. **Pol.** Nakrywam, narzucjam. **Vn.** Lenysmom le tentetbm. **Ang.** To overwhelm.] Propriet. lib.4.eleg. 4: Dixit, & ingens comitum superobruit at mis.

Süpérpendeo, es, Suprà pendeo. [*ιπεριγένεσις*. Gall. Pen- dre, ou être pendu par dessus. **Ital.** Sopra pendere. **German.** Oben herfür Bbb hangen.

Hængt. Hisp. Estar suspendo encima. Pol. Zwierch wissam. Vng. Fölywl (anag) raita szegyök. Ang. To hang above.] Liv. 4. belli Maced. Ita ut quibusdam locis superpendentia saxa, plus in altum, quam quæ in statione sunt naves, promineant.

Süpérpingo, is, Operi jam picto addo. [*ιπεργάφω*. Gall. Peindre par dessus. Ital. Sopra pingere. Germ. Rah dar zu malten. Hispan. Pintar por de sobre. Pol. Przypisze wiwam. Vng. Fölywl (szieg rea iron. An. To paint more over or upon.) Plin.lib.35.cap.11: Nealces Vener solers hic arte ingenioso operi superpinxit.

Süpérpino, is, act. t. Super aliquid colloco. [*ιπεργίνω*. Gal.

Mettre dessus Ital. Sopraporre. Germ. Darauff oder darüber legen.

Hisp. Poner encima de otra cosa. Polon. Na wierzch kl'ade. Vng. Fölywl rea texm helyhezestm. Ang. To lay or put upon or over.] Plin.lib.29.cap.2: Tantumque pollent, ut medicamentis quoque superponantur. Col.lib.1.cap.5: Si summotus longius à collibus erit amans, & loci salubritas, editiorque situs ripæ permittet superponere villam praefluentem. Ovid. Epist. 20:

Aegra superposita membra fovere manu.

Süperrādo, is, penult. prod. rasi, rasum, act. t. Superficiem rei alicuius rado, vel leviter incido: [*ιπερχωρώ*. Gall. Radier par dessus. Ital. Radere per di sopra. German. Überschaben. Hispan. Raer por encima. Pol. Zwierch skrobie. Vngar. Valaminek zines fblis migragom. Ang. To shave or scrape upon.] ut Superradere clavos pedum. Plin.lib.22.cap.23: Perniones ex vino sovet, & ex oleo coctum imponit: sic & callo. Clavis pedum super rasis præcipue utilitas.

Süpescāndo, is, Surfum aseendo. [*ιπερχαλθω*. Gall. Monter dessus par dessus. Ital. Andare sopra. German. Übersteigen. Hispan. Andar encima. Polon. Przepchnie, przelaze. Vngar. Fölyl megjök. Ang. To climb upon.] Colum.lib.11.cap.3: Oportebit autem virgeam sepem interponere, quam super scandant sentes utriusque sulci.

Süpérpondūsum, diu. n. s. Auctarium ponderis, quod legitima sarcina adjicatur [*ιπερπόντος*. Gall. Surpos. Ital. Sopraso. German. Ein zusätzl/übergewicht. Hispan. Sobrepeso. Polon. Nad wage przidriek. Vng. Teribb fwyblek teribb fblt valo. Ang. That u cast to the weight more then the measure.] Est autem nom. à pondere deductum ea forma, qua Centaupondium, & Assipondium. Apul.lib.7: Exiguum scilicet & illud tanta molis superpondium.

Süpérscribo, ibis, penult. prod. act. t. Suprà scribo. [*ιπεργράφω*, *ιπεργράψω*, *ιπεργράψω*, *ιπεργράψω*. Gall. Ecrire dessus. Ital. Scrivere sopra. German. Überschreiben. Hispan. Escribir sobre. Pol. Napiscynie. Vng. Fölywl rea iron. Ang. To write upon.] Modestius in l.5 ff. de operib. pub. Ne prægredi quidem nomine libet superscribere.

Süpérscriptūs, [Vngar. Fölibe iratos.] Sueton. in Nerone: Ita multa & delecta & inducta, & superscripta inerant.

Süpérscđeo, des. n. t. Rem institutam omitto: exigitque ferè ablativum. [*ιπερσχαβάθ*. itzox, *ιπερχομαι*, *ιπερχωτω*. Gall. Sursoir, cesser & se deporter de faire quelque chose. Ital. sopradere, lasciare. German. Überlassen/ lassen bleyben. Belg. Absteraten/ lassen verloren. Hisp. Sobrefer. Pol. Opiszciam, janischewam. Vngar. Fölywl raita wlok. Ang. To le ave of and cease from doing of a thing.] Cæsar lib.1. Comment. Et propter multitudinem hostium, & propter eximia opinionē virtutis prælio supersedere statuit. Autor ad Herennium lib.3: Cōmodè poterimus principio supersedere. Cicer. Sulpitio lib.4. Epist. Tu si videbitur, ita censco facias, ut si habes jam statutum quid tibi agendum putas, in quo nō sit consilium tuum coniunctum cum meo, supersedeas hoc labore itineris: Id est, omittas ad me venire. q Gell. autem lib.2. cum accusatiōe construxit, quum ait: Alia luce avis in pastum profecta est: cognati & affines operam quam dare rogati sunt, supersedent. q Hieronymus contra loyin. cum infinitivo junxit: Cicer. (inquit) rogatus ab Hircio, ut post repudiam Terentiaz, sororem ejus duceret, omnino facere supersedit, dicens non posse se uxori & philosophiae pariter operam dare.

Süpérſilo, filis, penult. corr. Super re aliqua salio, insilio. [*ιπεράσημη*, *ιπεράσημη*. Gall. saillir dessus. Ital. Saltare sopra. German. Auf etwas springen. Belg. Uspingien. Hisp. Saltar encima. Polon. Naszkaw. Vng. Fölywl rea vrom. Ang. To leap upon.] Colum.lib.8.cap.3: Ea pernicias ut evitetur, peticæ dolantur in quadrum, ne teres laxitas earum supersilientem volucrem non recipiat.

Süpérspargo, gis, act. t. Inspergo, aspergo. [*ιπερσπάζω*, *ιπερσπάζω*. Gall. Espandre ou ietter par dessus, saupoudrer. Ital. Spargere di sopra. German. Auf etwas springen. Hispan. Derramar encima. Pol. Pokrapiam. Vng. Fölywl rea hintom. Ang. To sprinkle upon or over.] Cato cap. 54: Quum stramenta condes, quæ herbofissim a crunt, in techo condito, & sale superspargito.

Süpérstagnō, as, are, Restagno, redundo. [*ιπερσταγνω*, *ιπερσταγνω*. Gall. Faire estang & se desborder par dessus. Ital. Allagare di sopra. German. Überaus schwollen. Hisp. Hacer estanque y rebosar

extima. Pol. Zbrygow wilcowam. Vng. Földetek bivalikbdam flübeljok. Ang. To overflow.] Tacit. libr.1: Si omnis Nar in nos didicetus superflagnavisset.

Süpérsterno, nis, act. t. Super extendo. [*ιπερστένω*, *ιπερστένω*. Gall. Estendre par dessus. Ital. Estender di sopra. German. Überspreten/oder streuen. Hispan. Estender encima. Polon. Zwierchu nakrivaam. Vngar. Fölywl rea teribm. Ang. To strain cover over.] Liv. 10. ab Vib. Consulis corpus eo die, quia obtutum superstratis Galloru cumulis, inveniri non potuit, ex. Süpérsto, as, n. p. Supra aliquid sto. [*ιπερστῶ*, *ιπερστῶ*. Gall. Estre dessus, estre assis dessus ou par dessus. Ital. Star sopra. German. Auf etwas stehn. Belg. Dystaa Hispan. Estar encima de otra cosa. Pol. Na wierzchu stoje. Vngar. Fölywl rayta allokk. Ang. To stand upon.] Gell. Quum sedenti aquila superstaret. Liv. 10. belli Maced. Signa alia in circu maximo cum columnis quibus superstant, eventi fastigia aliquot templorum à culminibus abrupta foedè dissipavit. Virgil. 10. Aeneid. Quem congressus agit campo, lapsumq; superstans immolat. Suet. de Galba, cap. ult. Senatus ut primū licitum fuit, statuam ei decreverat rostrata columnaz superstantem. q Quandoque superstare, est superesse. *σερπάτω*.

Süpérstito, tas, frequenterunt, Superstes & incolamus sum. [*ιπερστίτω*, *ιπερστίτω*. Gall. Estre sain & saus, formare. Ital. Essersalvo. German. Noch gefund vnd bey leben seyn. Hispan. Serstalo. Polon. Isztem jest prz jdrowia. Vngar. Egyszerben van gyak. Ang. To be whole and save, to overlive.] Plaut. Persa. Vmitihi superbi, supercret, superstites. q Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumē præstare. [*ιπερστίτω*, *ιπερστίτω*. Ennius apud Nonium: Regnumque restrum ut sospiteat, superstinentque.

Süpérstes, stitis, penult. corr. om. t. Quisquis jam facto fundis supervivit: quasi mortuis suis superstans. [*ιπερστίτω*, *ιπερστίτω*. Gall. Sain & saus, suruivans. Ital. Postero, sopraviveniente. German. Noch überrig/oder/bey leben: Belg. Overgebleven/leende. Hisp. La persona que sobrevive a otro, el que vive sobre otro. Polon. Prz jdrowia, zywi. Vngar. Egyszerben lebb, elb, elvca. Angl. Hebat overliueh or remaineth after an others dead, an overliver.] Quintilianus: Defuncta uxore, liberis tamem superstibus. Ovid. 3. Metam. Marte cadent subiti permutua vulnora fratres. Quinque superstibus. Virgil. 11. Aeneid. -tuque ò sanctissima conjunx Felix morte tua, neque in hunc segnata dolorem. Contrà ego viveado vici mea fata:superstes Restarent genitor. Superstes Reipub. Cicer. Torquato libro 6: Quum superstitem te esse Reipub. ne, si licet quidem, vels. Fama superstes. Ovid. 3. Trist. eleg. 7: Me tamen extinto fama superstes erit. Idem 3. Amor. eleg. 14: Post me mansurum fata superstes opus. q Superstes quoque dicitur, qui salvus est, & vivit inter vivos, etiam sine morte suoru omnium. Terentius in And. Deos, quæso, ut sit superstes. Superstes gloriae aliquius. Livius 2. ab Urbe: Se superstitem gloriae suæ ad crimen atque invidiam superstesse. q Accipitur interdum superstes pro praesenti. Plaut. Superstitem utrumq; monui, ne injussi abeant. Serv. lib. 3. Aeneid. Superstes, inquit, praesentem significat. Cicero videtur in eadem significatione usus pro Muræna: Suis utique superstibus & praesentibus. q Antiqui etiam pro teste posuerunt, autore Fetto. Superstites, inquit, testes praesentes significat. Plaut. in Attēmone: Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adest superstes.

Süpérſtifo, onis, f. t. Falsus Dei cultus, error insanus. [*ιπερστατηρία*. Gall. Superstition. Ital. Superstitione. German. Ein Überglaub/ ein unntiger/ oder falscher Glaub. Hispan. Ociosa, de mafiosa religion. Pol. Fal'siwa bojeza boja, nie swieto nabożenstwo. Vng. Hamu išleni tiztelet. Ang. Superstition.] Lucretius superstitionem inde dictam putat, quod sit superstitionis rerum hoc est, cœlestium & divinarum, quæ supra nos stant, nimis & superflus timor. Aulus Gellius lib. 10. No& Atticarum: Superstitionem interpretatur importuam, & ineptam religionem, *ιπερστατηρία*. Cicer. 3. Tusc. Accedit supersticio muliebris quædam. Idem 1. de Nat. deor. Horum enim sententia omnium non modò superstitionem tollunt, in qua inest inanis timor deorum: sed etiam religionem, quæ deorum cultu continetur. Virgil. 12. Aeneid. Vana supersticio super quæ redditia divis. Servius: A superstite superstio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per etatem superstites sunt, & quæ rebus inanibus additæ, dum volunt videri, nimis religiosæ, superstitiones fidem, & ita delirant.

Süpérſtisō, m. f. Anili superstitione imbuti, quicque Deum timent in rebus etiam non timendis. [*ιπερστατηρία*. Gall. Superstitione, trop conscientieux. Ital. Superstisosi. German. Übergläubig. Hispan. Religiosos denasidamente. Polon. Boiaci sie bogoi wego niepotrzejeba. Vngar. Babonosok. Ang. Superstitiones.] De vocis hujus origine sic scribit Cicer. lib. 2. de Nat. deor. Non soium (inquit) philosophi, verum etiam majores nostri superstitiones à religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immola-

immolabant, ut sibi sui liberi superstites essent, superstitioni sunt appellati. Lactantius eos potissimum superstitionis deos existimat, qui superstitem memoriam mortuorum colebant, aut qui parentibus suis superstites imagines eorum dominum quam deos venerarentur.

Superstitiōsē, adverbium, *Nimia cum religione, aniliter.* [Gra-
m. *παθερίας.* Gall. *supersticis mente.* Ital. *superstitione mente.*
Germ. *Übergläubischer weise.* Hispan. *superstitione mente.* Pol.
*Zbuntne na baganie. Vng. babonafjan. Ang. *Superstitione mente.*] Cic.,
de Nat. deor. *Neque id dicitur superstitionē atque aniliter: sed*
*physica constantiā ratione.**

superstruimus ratione.
Superstruō, struīs, a. t. Superestrifico. [*in* + *struō*. Gall. Su-
perstrif. Ital. *Soprasabri*. Ger. *Huff etwas bauen* Belg. *Optimes-
tra*. Hisp. *Edificar encima de otra cosa*. Polon. *Na nieym badusie*.
Vngar. *Fölben episöm*. Ang. *To build upon*.] Lactant. lib. 6: Ma-
nentibus enim praeceptis eorum, quæ solent ad probitatem
recte dari, ignota illis superstruemus ad perficiendam consu-
mendumq; justitiam, quam non tenent.

Sūperfūm, superes, supref, superfū, Afflōo, abundo. [**¶** **תְּבָדֵחַ** **נִשְׁכַּחַ** nis̄chār. **אֲבֹדֶה**, **אֲבֹדְוָעַ**. Gal. Estre de restar, abunder. Ital. Abondare. Germ. Überig voll seyn / überentig seyn. Belg. Over vgn. Hispan. sobrar. Polon. Zbytni iestem. Vngar. Bubblásdom. Ang. To remaine, to abond.] Virgil. 11. Aen. Auxilioque urbes Ital., populique superfunt. q Interdum superesse, significat reliquum esse. **אֲבֹדְוָעַ**. Eonius libro 3. Ann. Iudei sibi memorat unum superesse laborem. q Interdum superfitem esse. **אֲבֹדֶה**. Plaut. in Asio. Sicut tuum vis unicunq;

gaatum tu^z Superesse vita sospitem & superstitionem. q Inter-
dum vincere, superiorem esse. [נִזְבָּח מִשְׁמָרָה.]
Virg. 3. Georg. -ne bland^s nequeant superesse labori. Id est,
vincere laborem. q Interdum superfluum esse, ~~אֲבָסֵן~~. Gel.
lib. 1. cap. 22: Memini ergo Praetoris docti hominis tribunalis
me forte assistere, atque ibi advocatione reuma non habere. Et
quum is qui verba faciebat, reclamasset: Ego illi supersum: re-
spondisse Praetorem festiviter: Tu plane superes: non ades.
Hoc est, superfluu, supervacaneus es. Ex quibus Gellii verbis
coili^gi potest, fuisse nonnullos ea etate, qui superesse uitur-
parent, pro eo quod est in judicio adesse: quos tamen, ut in-
epi loquentes, irridet. Vsus tamen est etiam hoc verbo in
hac significacione Suetonius in August. cap. 56: Quum Aspre-
nas Nonius arctius ei junctus causam veneficii accusante
Cassio Severo diceret, consuluit Senatum quid officii sui pu-
taret. Cunctari enim se, ne si superesse, eriperet legibus reumam
decesserit, destituere ac prædamnare amicum existimatetur.
Sic apud Iurisconsultos s^pe superesse suis rebus, pro consu-
lere & prospicere. ἡστέρας τοις πάχυμασι. q Interdum durare.
Virgil. 3. Georg. Primus ego in patriam mecum, medo vita
superst.

Süperváciūs, a, um. Superfluous, non necessarius. [172
holdeiph. ~~ad~~ Sartos. agjs. Gall. Superflu & ne seruant de rien, innutile
Ital. Superfluo. German. Vnnütz, vnnütz/vberflüssig. Belg.
Ümootscheel. Hispan. Demasido y superfluo. Pol. Nie potrzebny
zbytni. Vngar. Hiaba valo, hæzontalan. Ang. Superfluous, unpro-
fuable, that serveth for nothing.] Columella libro 3: Itaque super-
vacuum est hoc repetrere, iam tradita ratione terebratioinis
Ovid. 2. de Ponto, eleg. 7: -sed me timor ipse malorum Sep-
supervacuos cogit habere metus.

Supervacuus cogit habere metus.
Supervacan̄cūs, a, um, Supervacuus. [‘**ὑπερβασίς**.’]
Cicero Appio: Confirmata amicitia & perspecta fide, cōmē
moratio officiorum supervacanea est. Idem 1. de Nat. deor.
Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in
qua nihil inane, nihil sine causa, nihil supervacaneum est? Pro
supervacaneo habere. Liv. 10. ab Urbe: Cui autem dubium
esset ubi unum bellum sit asperum ac difficile, quum id alterum
extra sortem mandetur, quia alter consul pro supervacaneo

Supervacuo, adverb. [Agere, c. παρεγειν, απεγειν, εκ παρεγειν.] Gall. Superflue, inutilement. Ital. Sonnerchia mente, inutilmente. German. Unnidiglich, überflüssiglich. Hispan. Superflua y desaprovechadamente. Polon. Zbytnie, niepotrzebne. Vngar. Ha zontalanul. **Ang.** Superfluouslie.] Vlpian. in l. Et quis s. plerique. ff. De relig & sumpt. fun. Quod si supervar-
cuso fuerit factum, &c.

Sūpērāvō, is, ere, d. p. **Transcendo**. [*transcedere*. Gall. *Aller par dessus, passer oltre*. Ital. *Andarsu*. German. *Überhinen gehn*. Hispán. *Subir encima de otra cosa*. Polon. *Przechodzie, przechodzić*. Vngar. *Alat hagom, raita alat megyök*. Ang. *To go upon or over, or beyond*.] Liv. i. bel. Maced. *Quum omnes viicti, metuq; perculsi ex prælio intra vallum protinus inde supervadentes manimenta vistorem hostem fuerant*.

Sūpervāgōr, pen. corr. **supervagaris**, d.p. **Prater justum & quim vagor, superfluo, vel superfluos ramos habeo.** Gall. **Passer outre mesure,** s' estruire trop, ou reppasser. Ita **Uso troppo vagante.** German. **Büraus schwefific.** Hisp. **Ser mu-**

vagabundo. Pol. *Nagib; si et u' am.* **Vngar.** *Miaba id est noua budosom f'd 'tibb buncukdom.* **Ang.** To wander over, beyond, or out of measure.] Colum. lib. 4. cap. 21: *Quinquennis vineæ non alia est putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra institutimus, n'c'ne supervagetur.*

Süp̄tvāgānēūs, adiectivum antiquum à verbo **Vagor**: unde
Avis supervagancea dicebatur ab auguribus, quum ex sum-
mo cacumine vocem emisset. Festus.

Sūpērvěho, is, Super aliquid vaho. [*πάντοχος*. Gall. Porter & charroyer dessus, porter insques dessus. Ital. Portare sopra. Ger. Über führen oder hinübertragen. Hisp. Traer encima. Pol. Przewoże. Vn. Rea vonzom. Ang. To carie or conueigh vpon.] Catul. epig. 61:

Ille quoq; eversus mos est, quem maxima in oris
Progenies Phthise clara supervenit.

Progenies pñtia clara supervenit.
Supervenio, is, ire, n. q. Ex inopinato venio, deimproviso in
aliquid incido. [τέρεξα] Gall. Suruenir, venir cependant ou
apres. Ital. Venir à la improvvisa, sopravvenire. German. Unverses
heintch darzu kommen Belg. Over den hals kommen Hisp. Sobrene-
nir. Pol. Nie spodziale nadchodzić. Vng. Hierlen der erkðrom. Ang.
To come *unwares* [*upon one!*] Horat. i. Epist. 4: Grata superveniet,
quæ non sperabitur hora. Virg. 6. Ecl. Addit se sociam, timi-
disque supervenit Aegle. Liv. 4. bell. Pun. Munientibus super-
venit Marcellus. q. Supervenire cum accusativo succedere,
ascendere. Ovid. 10. Metamorph. -nam crura loquentis Ter-
ra supervenit. Statius 1. Achil. Nescio quid magnum (nec me
patria omnia fallunt) Vis festina parat, tenerosque superve-
nit annos.

Süp̄eruentūs, tus, m. q. Ipse superveniendi actus. [ἰπτίλοσις.
Gall. Sorenne, suruenement. Ital. Soprauenimento. German. Zus
commung / oder zukunft. Hispan. Sobrenenida, obra de sobrenuir.
Pol. Przyjēcie, nadchód. Vng. Hirtelen valo elerkeres. Ang. A com
ming upon one suddenlie.] Plin.lib. 7. cap. 15: Sed nihil facile re
periatur multicum profluvio magis monstrificum. Aceſcunt
superventu multa, ſterileſcunt tactæ fruges, &c.
Süp̄ervest̄io, is, Veste ſuperiora. [εὐρέα. Gall. Vestir
par diffus. Ital. Veftr di ſopra. Germ. Wettſteden. Hispan. Vestir
por de ſobre. Pol. Przydjęciawm. Vngar. Földízetiélm. Ang. To
put upon.] Plin.lib. 16. cap. 33: Imagines rerum tenui filo, brevi
due, & virent supervestiens.

Sūpervivērē. Is dicitur, qui quum jam mortuus videretur, retocillatus resipuit, ac veluti revixit *imbiusū*.

Supērūgo, is, a. t. *επανάθημα, ἐπάγγειον.* Gall. Oindre par dessus. Ital. Ongere di supra. German. Ubersatzen/ubersämiren. Hisp. Vistar por desobre. Polon. Pomazanie. Vngar. Fölgyő meg kenom. **A**ng. To annoy or smite ouer or upon.] Celsius lib. 7. cap. 1: Deinde superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superungantur.

Sūpervōlo, as. n.p. Supra aliquid volatu feror. [L. *supervolans*,
i. m. s. t. Gall. *Voler par dessus* Ital. *Volar di sopra*. Ger. *Überfliegen*,
gen. *Hifsp.* *Volar encima de otra cosa*. Pol. *Nalatutie*. Vng. *Felvöl-
dő, völök*. Ang. *Tosse over*.] Plin. lib. 7. cap. 24: Supervolantes
quamvis ali, peniciliterque, alites haustu rapias absorbant.
Ovid. 4 Metam. Desperat terras, totumq; supervolat orbem.
Plin. lib. 10. cap. 33: Perdices concipiunt supervolantium af-
flata, sp̄e vēctanūm audita matculi.

Supērvolūto, as frequentativum. [πολὺς ἐφίπλαμας. Gall. Voler souuent par desins Ital. Volar spesso per di sopra. German. Oft und dict über etwas fliegen. Hisp. Volar comienza muchas veces. Polon. Vst. wie nadlatrone. Vng. Folytolrás. dk. An. To flye over ofien.] Virg. 6. Aeglog. - & quibus ante Inscolix sua testa supervolitaverit ales.

Sūlpervōlvo, is, vere, act. Suprā volvo. [improbis. Gall.
Rouler par dessus. Ital. Voltar di sopra. German. Überwälzen.
Hispan. Buluer encima de otra cosa. Pol. Przywidzać. Vng. Fölyvöl-
rea hengerüd, renzom. Ang. To tumble or roll upon or over.] Col.
lib. 11. cap. 3: Potest etiam citra hanc operam fieri crispum
qualitercumque satum; si quum est natum, incrementum ejus
super voluto cylindro coēcitat.

superiorum ut cylindro coiceat.
Supérus, a, um, pen. cot. A' super fit: cui opponitur Inferus:
[**I'**] helón. aū. Gall. Qui esten hant, hantain, eslenz, celeste.
Ital. Disopra/aurano. Gerin. Das ober oder hohe Belg. Woven.
Hispan Cosa de arriba. Pol. Wyjski. Vng. fels. Ang. Thas
is highest or above.] ut Mare supeium, Sedes superæ, & aura su-
pera. Virg. 6. Aeneid. - facilis descentus Averni: Noctes, atque
dies patet atti janua Ditis: Sed revocare gradum, superasque
evadere ad auras, Hoc opus, hic labor est. Idem 11. Aeneid.
Velocem interea superis in sedibus Opim Compellabat, &c.
Idem 6. Aeneid - talis seze halitus atris Faucibus effundens
superæ ad convexa feret. Cic. 2. de Nat. deor. Homo specta-
tor supererum retum atque cœlestium. Idem 4. Acad. Nicetas
Syracusius, ut ait Theophrastus, cœlum, solēm, lunam, stellas,
superæ denique omnia itare censem: ne que priæter terram, rem
ullam in mundo moveri. q. Superæ, orum, pto cœlo, substan-
tivæ. Virgil. 6. Aeneid. Omnes cœlicolas, omnes supra alta te.

nentes. Cic. i. Tusc. Nihil enim habent hæc duo genera prout, & supera semper petunt. ¶ Superum mare, idem est cum Adriatico: ita dictum, quod Italianam suprà: hoc est, ab Ortu, alii aut: adriatico πλάγιο, quemadmodum mare Tyrrhenum ab Occasu, quod ideo interum appellatur. Plaut. Menæch. Istris, Hispanos, Massilienses, Illyricos, Mare superum omne, Græciamque exoticam, Orasque Italicas omnes, quas adgreditur mare, Sumus circumvecti.

Sūpēri, orum, m. s. Pluraliter, & substantivè: Cœlestes, sive vivi & qui interis superiores sunt. [οὐρανοὶ heljonim. οἱ αὐτοὶ οἱ αὐτοὶ. Gal. Qui soni in haut, cœlestes. Ital. Chi sonno in alto, cœlesti. Ger. Die in der Höhe sind / des Himmels eynwohnet. Hisp. Celestials, de arriba. Pol. Niebhesset. Vng. Mennyelek. Ang. The saintes or holie compagnie of heaven.] Virg. 5. Aen. Attonitis hæc ère animis, superosq; precati Trinacri Teucr: que viri. Ovid. i. Metam. Talia, quærentes (sibi enim fore cætera cura) Rex superum trepidare verat. Idem i. de Ponte, eleg. 1: Ipsi à movent animos superorum numina nostros. ¶ Contrà inferi, orum, pro Manibus sive mortuis accipi solent. Plin. lib. 12. cap. 18: Felix appellatur Arabia falsi & ingrati cognominis, quæ hoc acceptum superis ferat, quum plus ex eo inferis debeat.

Sūpinus, a, um, penult. prod. Qui dorso incumbit, ita ut faciem, ventremque habeat cœlum versus spectantem: cui contrarium est Pronus. [ὑπνός, κούφαξ. Gall. Couché le ventre en haut. Ital. Col' ventre insu, sopino, à roversio. Ger. Rückling/mite dem bauch überföh. Belg. Met dem bux opwärts. Hisp. Così papo arriba o trastornada, cosa ponda, buelta hacia arriba. Pol. Nawznak liez ic. Vng. Hanyatta fukub. Ang. That lyeth on his back, and his face upward.] Iuvén. Satyr. 3: Cubat in faciem, mox deinde supinus. Cicero de Divin. Nam si omne animal (ut vult) ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo, supino: membraque quod vult flectit, contorquet, porrigit, contrahit: eaque ante efficit penè, quām cogita: quāto id Deo est facilius, cuius numeri parent omnia? Manus supinæ. Liv. 6. bell. Pun. Vndique matione, in publicum effusa, circa décum delubra discurrent, crinibus passis aras verrentes, nixæ genibus, supinas manus ad cœlum ac deos tendentes. Virg. 3. Aenid. tendo que supinas Ad cœlum cum voce manus. ¶ Et quoniam supinus ille recubitus indicium est hominis soluti & otiosi, factum est, ut supinum pro molli, d. licato, otioso, & negligenti ponamus. [ἡδύ ha/si jāpū. Gal. Otieux, paresseux, negligent. Ital. Ottoso, negligente. German. Hmlässig/müssig/ der alle viere vñ faultest von ihm strect. Hisp. Perezo/o, negligent, descuidado. Polon. Lien, niedbalig. Vng. Heriels, tunia, rest. Ang. Idle, slothfull.] Senec. ad Luc. Est quidem, mi Lucili, supinus & negligens, qui in amici memoriam ab aliqua regione admonitus, reductur. Juven. Sat. 1: Et multum referens de Meccenate supino. ¶ Inde supinior, oris, comparativus. Mart. lib. 2: Nusquam deliciae supinores. ¶ Supinus item accipitur pro acclivi, sive montoso. Horat. lib. 1. Carm. Seu mihi frigidum Pæneste. seu Tybur supinum Fuit enim Tybur civitas in ascensi collis posita, cuius etiam hodie ruine conspiciuntur. ¶ Supinus Persius dixit pro superbis. Stat. i: Italo quod honore supinus Fregerit heminas Areti ædilis iniquas.

Sūpīnum, A' quibusdam dicitur verbum participiale, sicut gerundia, participia nomina appellantur. Habet autem duas terminaciones, um, & u: ut Lectum, lectu. Quod in um finitur, habet significationem activam. Salustius: Legatos ad lugurham de injuriis questum misit. Id est, qui quererentur, vel questuros. μεμψόρθους. Idem: Non mea culpa sœpè ad vos oratum mitto. P. C. Hoc est, qui ore, sive oraturos παραχρήστας. Do filiam nuptum dicimus: hoc est, quæ nubat. Do veniam, vendo. Spectatum admissi sumus: id est, ut spectemus. ¶ Quod verò in uinitur, significationis passiva est, jungiturque nominibus adjectivis. Virgil. 3. Aen. Nec visu facilis, nec dictu effabilis ull: hoc est, qui nec videri, nec dici facile possit. Plinius: Accipenser pisces ratus inventu: hoc est, qui raro inventur. Dicimus præterea, Dignum, sive indignum relatu: hoc est, quod referatur. Impium factu, si fiat. Horrendum aspectu, si aspiciatur. lucundum cogitatu, si cogitetur. Obscenum visu, si videatur, & sic de reliquis.

Sūpīno, nas, pen. prod. Supinum colloco. [ὑπνάζω. Gall. Reuuerse, courber à l' enuers ou en arriere. Ital. Riuerisciare, piegare al riuerscio. Germ. Auf den rücken rüder werfen. Hisp. Trastornar, plegar al reuesso. Pol. Nawznak kl' ade. Vng. Arcal fel fordítom. Ang. To lay the bellie upward.] Stat. lib. 6. Thebaid. Præcipitatq; retro juveau, atq; in terga supinat.

Sūpīnor, aris, ari, passivum est verbi Supino, Supinus fio. [ὑπνάζω. Gall. Estre renuerse & couché le ventre en haut. Ital. Efferisciare, Germ. Hinderlich gesetz werden. Hisp. Ser trastornado. Pol. Nawznak liege. Vng. Arcal fel fordulok. Ang. To be layde with the face upward.] Horat. Serm. Satyr. 7: -nasum nidore supinor. Vbi Act. in terpres: Nasum (inquit) nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentario-

rum. Supinari igitur est erigi, & Supinum fieri. Accusativum verbo addidit passivo, qui madmodum & Virg. 7. Aen. Longam induit, fido q; accingitur ense. Stat. lib. 12. Thebaid. Iamque supinantur fessis, lateque fatiscent Penthei devexa jugi.

Sūpinatūs, a, um, particip. [ὑπναζόμενος. Gall. Renuerse, courber à l' enuers ou en arriere. Ital. Riuerisciato, piegato al riuerscio. Germ. Hindernich als auss den ruden gewendt. Hisp. Trastornado, plegado al reuesso. Polon. Nawznak liege. Vng. Fel forgatato. Ang. Layed with the face upward.] Virg. 2. Georg. Ante supinatus Aquiloni ostendere glebas, Quā lacū infodias virtis genus. Stat. 5. Thebaid. Incertusq; sui liquidum nunc æra lambit Orespinato, nunc arva gementia radens, Ptonus adhæret humo.

Sūppar, ris, penult. corr. m. t. ex sub, & par, Propriodum a. qualis. [πραξία. Gall. Presque pareil. Ital. Quasi quale. Ger. Minder und mehr gleich. Hisp. Coja quasi igual a otro. Pol. Rowni. Vng. Mai' egzideine. Ang. Almost equal.] Cic. de Clar. Orat. Huic ètati supares Alcibiades, Crisias, Theramenes. Sūpparásitor, aris, pen prod. Subservio, obsequor tanquam parasitus. [πραξίας σερβός. Gall. Complaire & accorder tout pour avoir la repeue franche, servir de flateur. Ital. Andare à vers, compiacere ad alcuno. German. Schmeichten/oder lieblosen als ein leichtscheiter. Belg. Pluym stryken. Hisp. Truhancar à otro truhanc por causa del comor. Polon. Pochliwie. Vng. Hizelkedem. Ang. To agree in all shinges to one, and flatter him to have/his repast free.] Plaut. in Amph. Accedam, atque hanc appellabo, & lapparastabor patri.

Sūpparūs, vel Supparum, pen. corr. Genus togæ levæ & angustæ, inde dictum, teste Varrone, lib. 4. de ling. Lat. quod laprà induatur: [πραξία. Gall. Un roquet, habillement de femme qui estoit de toile estroit & leger. Ital. Habito antico da donna di uno. German. Ein überjuntlin/ ein leicht/eng/ aber lang übertrieben/Ried. Hisp. Camisa de uno propria de muger. Pol. Czuba. Vng. Fel. zwck kdnids. Ang. A smock.] quemadmodum subucula, quod subitis induat. Lucan. 2: -Pharsaliq; Suppara, nudatos cingue angusta lacertos. ¶ Festus supparum vestem puellarum lincā interpretatur, eandemque esse exultat cum ea, quæ & subucula & camisia dicitur. [Polon. Gj'lo] Quam sententiam hoc Afranius testimonio falsit: Puella non sum, suppara sentuta sum. ¶ Est & supparum navium insignis, teste Seneca lib. 11. Epist. [Gall. Le plus haut voile de la nef. Ital. Trauersa è la più alta vela della nave. Germ. Das oberist segetuch. Hisp. Velata è tienda de la nao. Pol. Wiercini jaglik. Vng. Vitorlates Ang. The toppe sayle of a shipe.] Sunt enim Suppara summa vela, quæ cæteris annexuntur, & quæ superantectuntur, & quæ super antennas explicantur. De quibus Lucanus libro 5: -imque pandens Suppara velorum perituras colligit auras. Statu. 3. Syl. . vos summi annexate suppata veli.

Sūppedaneum, Dicitur id quod pedibus subjicitur, dum sedevi. [πραξίας σερβός.

Sūppedisto, as, penult. corr. Suggero, ministro. [πραξίας διατάσσω, πραγματίω. Gall. Bailler & fournir. Ital. Dare subministrare. German. Darleihen/ darleihen / vnbefehl geben. Belg. Geven. Hisp. Administrar, dar lo que otro ha mandado. Pol. Date potry bi. Vng. Zolgaltatom. Ang. To furnish.] Varro 2. de Re rust. Largiore cibatu sustentare debet, quod scilicet lac suppeditare possit. Cic. ad Treb lib. 7. Epist. An hoc significas, nihil fieri, frigere te, ne chartam quidem tibi suppeditare. Id est, chartam tibi deesse. Idem ad Attic lib. 11: Et velim, quo ad poteris, consideres, ut sit, unde nobis suppedentur sumptus necessarii. Quint lib. 2. cap. 2: I. icet enim satis exemplum ad imitandum ex lectione suppedire: tamen viva illa, ut dicitur, vox alit plenus. ¶ Suppeditare, neutrum absolutum, pro sufficie, satis esse. [πραξία. Cicero 1. Offic. Ob easque causas studeat parare ea, quæ suppeditant & ad cultum, & ad victimam. Plaut. in Asin. Clamore ac stomacho non quo labori suppeditare. ¶ Interdum ponitur pro opprimere, sive supplantare. [πραξία. Cicer. Nunc videor in judicio mecum contendere non vis, ubi suppeditari turpissimum, superare pulcherrimum est.

Sūppedistō, aris, deponens. Idem. Cic. ad Att. lib. 14: De Patuliano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

Sūppedatō, o, verbale, ft. Subministratio. [πραξία, πραγματίω. Gall. Fournissement. Ital. Effornire ò dare. Ger. Dargebung/darreichung. Hisp. Obra de administrar y dar lo que otro ha de minister. Polon. Dodanie potreb. Vng. Zolgaltatas. Ang. A furnishing.] Cic. i. de Nat. deor. Quæ ergo vita? Suppedatio, inquit, bonorum, nullo malorum interventu.

Sūppello, is, puli, furn, verbum modò honestum, modò turpe. Cicero ad Pætum, lib. 9: Quod ipsares modò honesta, modò turpis? suppellere, flagitium est: iam erit nudus in balneo, non reprehendes.

Sūppeto, tis, pea, corr. Latenter, seu per fraudem peto. [πραξία, πραγματίω.

Gall. Demander à fausses enseignes. **Ical.** Dimandare
mezzano. **German.** Heimlich oder mit einem betrug begegnen. **Hisp.**
Demandar engannosa nente. **Polon.** Zdrodliwie pozadam. **Vngar.**
Alatombakozm. **Ang.** To zek by fals tokens.] **Vlp.** de Furtis: A-
byp Labeonem reatu est, si siliqinario quis dixerit, ut si quis
nomine eus siliqinem petisset, ei dare. Et quidem ex trascun-
tibus quum aud. scilicet petiit ejas nomine & accepit, furti actio-
nem aduersus eum, qui suppetit siliqinario competere, non
mihi. Non enim mihi negotiorum, sed sibi siliqinarius gessit.
Suppetit verò, in tercia persona, & suppetunt, significat in
promptu est, adeo sufficit, satis est. [7 dai. etiā quā, & cetera.
Polon. Dofichest, dāstāte. **Vngar.** Ielen vagon.] cui opponitur
Deficit, & Dcest. Horat. i. Epist. 12: Pauper enim non est, cui
retum suppetit usus. Cōlum. lib. 9. cap. 1: Suppetunt in hanc
rem sciliciter cetera. Plin. Iunior in Epist. Cui abunde sup-
petunt facultates. Liv. 2. ab Vrb. Rudis in militari homine lin-
guia, non suppetebat libertati, animoque. q Suppetat super-
ficies vita tuz. Plaut. in Trin. Bene hercle denuntias, deosque
oro, de vita tua superstes suppetat: hoc est, post te vivat.
Suppetat, & in accusativo Suppetias, sine aliis casibus, s plur.
mantum: Idem quod Subsidium, auxilium. [7 w̄ hēx̄ r̄r̄w̄
berab. in quo. Gall. Aide, secours. Ital. Soccorso. Ger. Helfe,
vorderschub. Belg. Hulp. Hispan. El socorro. Pol. Pomoc. Vng.
Segíth. Angl. Aide, help.] Plaut. tamen in Epid. diversa esse
ostendit, quum ait: Auxilia mihi & suppetiae sunt domi. Si
enim eadem essent suppetiae & auxilium, alterum vacaret.
Rectius itaque Auxiliu nomine intelligimus quod augenda
rum virium causa alicui summittitur. Suppetias verò eas dici-
mus, quæ jam laboranti & periclitanti feruntur: quod & sub-
sidium dicimus. Suppetias venire: id est, in subsidium. Cæsar
2. Commedit. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus op-
pidanis suppetias venire.

Suppētōr, atis, d. p. Auxiliar, succurso. [7 w̄ hax̄. & cetera.
Gall. Secourir, aider. Ital. Soccorrere, ajutare. German. Helfen, oder
vorderschub. Chin. Hisp. Embiar socorro, ayudar. Polon. Pomagam.
Vngar. Meg segíth. Ang. To aide or help.] Apul. lib. 8: A vo-
bis facile est suppetuari multorum seni.

Suppilo, las, pen. prod. aet. p. Suffiort, clam & paulatim sur-
cipio. [7 w̄ zhanab. & cetera. Gall. Piller & destrober secrē-
tement & en cachette. Ital. Rappire, robar. Germ. Heimlich entzünden
durch entzünden/stolen. Hispan. Saltar, hurtar & escondidas. Pol.
Cichokradne. Vngar. Las. in alatomba el lopom. Ang. To robbe
or steale under hand craftly.] Plaut. in Truc. Hec quum video
fieri, suffiort, suppilo, & de præda prædam facio. Pomp. Sar-
cularia. Alteram apportat, prodigit partem, suppilat semper.
Cæcil. Nauc. Suppilatum esse: cum atque ornamenta omnia.
Ex Nonio.

Supplānto. as. Pedes supposito in terram dejicio. [7 w̄ ha-
kab. & cetera. Gall. Donner le crochet ou le jambet à quelqu'un, &
rouer par terre, tromper Ital. Meter sotto il piede, ingannare. Ger. Den-
sif fürhalten das einer falle Belg. Den voet steken. Hispan. Armar
cancadilla, engañar. Pol. Noge do vpadienza podstatiam. Vng.
Meg szalom, Kaloda retessel el eteyem. Ang. To cast to the ground by
striking foot or legge.] Cic. 3. Offic. Contendere debet, quād ma-
xime possit, ut vincat: supplantare eum, qui cū certat, aut
manu depellere nullo modo debet. Et quoniā qui in lucta
hac ratione superiores evadunt, fraude magis quād viribus
videtur vicisse, faūum est ut supplantare accipiatur pro de-
cipere. q Supplantare verba & vocem, est deprimere, & muta-
tis accentibus certare. Petr. Sat. 1.: & teneo supplantat verba
palato. Quasi sonus vocis canora in ultimo palati eavo leni-
ter infringatur, quod jucundior fiat. q Est & Supplantare, com-
positum à verbo Planto, idem significans quod sub re aliqua
quippiam plantare. & cetera. Col. lib. 3: Et vitem ita sup-
plantato, ne radicem abrupta.

Supplēo, ples, aet. s. In deficientis locum aliquid substituo.
[7 w̄ malé māgōn. Gall. Remplir, combler, suppleer, & amender ce-
qui defaut, fournir Ital. Supplire, empire, giugnere. Germ. Erfullen/
ersetzen. Belg. Welen/vot maten. Hispan. Supplir lo que falta. Pol.
Napel niam. Vngar. Heliebe mast szerek. Ang. To fill vp or mak-
en, to fill the place of him that lacketh.] Virgil. lib. 3. Aeneid. Re-
migium supplet, socios simul instruit armis. q Accipitur inter-
dum Supplere pro æquare. Virg. 7. Eclog. Si foetura gregem
suppleverit, aureus esto: id est, Si tot agnos habero, quot o-
ves, interprete Servio. q Aliquando pro implere. Cato. cap.
33: Ibi fiscellam cum sale populari suspendito & quassato,
suppleret, q, identidem. Idem cap. 69: Facito ut amurcam quo-
tidie suppleas.

Supplēmentum, ti, n.s. Quod ad supplendum realicujus nu-
merum submittitur: unde militum & remigium propriè sup-
plementa dicimus, quæ ad justum numerum explendum suc-
centurantur. [7 w̄ milia. & cetera. Gall. Remplage, rem-
plissement, supplement. Ital. Supplemento, aggiunta. German. Ein-
füllung/oder erzeugung eines das vorbestimmen ist. Hispan. Sup-

plimento de lo que falta. Polon. Napel'niemie. Vng. Folt, fel toltes.
Ang. Afilling vp, a supplying.] Cic. Appio Pulchro, lib. 3: Cen-
sebant omnes fei ut in Italia supplementum meis, & Bibuli
legionibus scriberetur.

Supplēx. Supplicium, Vide S V PPLICO.
Supplico, as, pen. corr. n.p. Humiliter & demissè precor, sup-
plex sum. [7 w̄ hān̄ hithchannen ʃʃ̄n̄ lithparallel. & cetera.
Gall. Supplier, requérre humblement, faire requeste. Ital. Supplicare,
pregare, reverenterem. Ger. Demüttiglich bitten. Bel. Domoedetijde
bidde. Hisp. Supplicar o rogar con reverentia. Pol. Pokornieprosje. Vn.
Alazatosson kónigrök. Ang. To intreat or request humbly.] Cic.
in Lælio: Quād multa enim, quæ nostra causa nunquam fa-
ceremus, facimus causa amicorum: precari ab indigno, sup-
plicate, tūm acerbis in aliquem invichi. Plaut. Curcul. Volo
hic in phano supplicate.

Supplēcārī, impersonale, Pro supplicationes fieri. Plin. lib. 3. i.
cap 1: illaciis temporibus non supplicabatur thure.

Supplēcālīs, pro supplicaveris, legitur apud Plautum in Asin.
Hercleiskum diu omnes perduint, verbo cave supplicassis.

Supplēcālō, ois, f.t. Ipse supplicandi actus. [7 w̄ hān̄ techinndh
t̄ʃ̄n̄ ip̄ hān̄ h̄t̄n̄. Gall. Supplication, procession, requeste pu-
blique. Ital. Supplicatione, prego. German. Ein demütige füsselinge
bitte. Hisp. Obra de supplicar, ruego. Pol. Prosha, vkgörne sie. Vn.
Alazatosson kónigrōges, supplicatio. Ang. Humble request or intreatie.]
Supplicationes item æcōndi dicebantur, quando te feliciter
gesta, ex Senatusconsulto templa aperiebantur, diuorumq
simulacra in lectulis colloocabantur, populo certatim ad pul-
vinaria constante, diisque suis pro eorum in Reipublicam
meritis supplicante, gratiasque agente. Cicer. in Catil. Atque
etiam supplicatio diis immortaliis pro singulati eorum
merito, meo nomine decreta est, Quirites. Cæs. lib. 4 bell. Gal.
His rebus gestis, ex literis Cæsariis dictum viginti supplicatio
à Senatu decreta est.

Supplēx, cis, o.m.t. Qui alteri abjecte, demissè, & humiliiter sup-
plicat, ad pedes, lete ejus prosternens: aut genua flectens.
[7 w̄ hān̄ mithchannen ʃʃ̄n̄ mithparallel. & cetera. Gal. Sup-
plicat, requirant à genoux. Ital. Supplicheuole. Ger. Demüttiget
vnd bittet/demütiglich bitten. Hisp. Humilde y subiecto y deuoto.
Pol. Vkoraiacis. Vng. Alazatosson kónigrök. Ang. He the
humble prayeth or requeste, h an other.] Vnde & supplicem dictū
putant à supplicandis genibus Cic. 3. Tusc. Quum se Alcibia-
des ast. Et. ret. lactymansque Socrati supplices esset, ut sibi, &c.
Liv. 7. ab Urbe: Veniamque supplex poposci. Stat. 1. Achil.
Supplex miseranda rogabo, &c. Lacrymæ supplices, Proper-
tius lib. 1. eleg. 15. q Libelli supplices, quos vulgus requestas
vocat. Mart. lib. 8: Sed jam supplicibus dominum lassare li-
bellis Define, & in patriam serus ab urbe redi. Vota supplicia.
Virg. lib. 8 Aen. Juno ferit te preces: iramque minasq; Sup-
plicibus supera votis.

Supplēcītēr, adverbium, Humiliter, demissè, abjecte. [& cetera.
Gall. Ensupplicare: humblement Ital. Supplichevolmente, humili-
mente. Germ. Mit demütigem vnd suffelligem bitten. Hisp. Deu-
tamente, humilemente. Polon. Zkorzenim, sprobam. Vngar. Al-
azatosson. Ang. Humble, with prayer.] Cæs. 1. bell. Gall. Qui quā
cum in itinere convenient, sequit ad pedes projectant, sup-
pliciterque locuti, flentes pacem perissent, &c. Ovid. lib. 1. de
Ponto, eleg. 11: Suppliciter vestros quisq; rogate deos. Virg.
12. Aeneid. - & aram Suppliciter venerans, demissio lumine
Tuius, &c.

Supplēcītūm, n.s. Supplicatio. [7 w̄ hān̄ techinndh. & cetera.
Gall. Supplication, requeste. Ital. Supplicatione, prego. Ger. Ein de-
mütige füsselinge bittt. Hisp. Supplication, ruego. Polon. Pokornie
prosha. Vng. Alazatosson kónigrōges. An. Praying, requesting.] Salust.
in Catil. Non votis, neq; suppliciis mulieribus deoium au-
xilia parantur: sed vigilando, agendo, bene consulendo pro-
spere omnia cadunt. Tacit. lib. 3: Sed tum supplicia diis, ludic-
que magni ab Senatu decernuntur. q Supplicia quoq; testē
Festo, certa quædam erant sacrificia, à supplicando dicta. Var-
ro: Boves ad victimas faciunt: atq; ad deorū supplicia. q Vis-
tatiū: tūplicem accipitur pro pœna. [7 w̄ hōnech-
t̄n̄. Gall. Supplice, peine pour mefaffit, punition, amen-
de honorable. Ital. supplicio pena, tormento, cruciatio. Ger. Ein leib-
straff/ein pein/oder marter. Belg. peine. Hisp. an Pena o tormento.
Pol. Kapu. Vng. Buventetes. Ang. Punishment.] Virg. lib. 4. Aen.
Spero equidem me diis (siquid pia numina possunt) Supplicia
heu surum scopulis. Horat. 1. Seim Satyr. 3: cur non Pon-
deribus, modis que suis ratio uitum? ac res Ut quæque est,
ita supplicis delicta coēcti? Cic. 7. Vert. Includuntur in car-
cerem condemnati: supplicium constituitur in illos. Idem lib.
3. de Nat. deor. Summo cruciatu supplicio que Qu. Varius
homo impotuit: summus penit.

Supplēdō, dis. pen. prod. Pedibus terra illisis sonitum facio.
[7 w̄ saphak. NT. machā. & cetera. Gall. Frap-
per du pied contre serie. Ital. sbattere i piedi. Ger. Mit den fässen auf
Bbb 3 dem boden

dem boden kloppen Belg. Tegen die aerde stoten mette voeten. Hisp.
Patear en dus auer. Pol. Nogami kol age. Vng Toppantok. Ang.
To stamp on the ground.] Cic. i. de Orat. Pedem nemo in illo ju-
dicio suppositus; credo ne Stoicis renunciaretur.

Supplōsio, onis, verbale, f. sp. Imp. actus supplodendi. **F**rappement
d'un pied contre la terre. **I**tal. Battimmo dei pie à
terra. **G**er. Das Klopfen oder Tappen mit den Füssen auf dem Boden.
Hisp. Obra de patear asf. **P**ol. Nogami kol'atane. **V**ng. Toppans-
tas. **A**ng. *Stamping on the ground.*] Cicet. 3. de Orat. Supplosio
pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis. **I**dem:
Ex quo vereor ne nihil sim tui, nisi suppositionem pedis imita-
tus, & pauca quædam verba, & aliquem fortè sonum.

Suppœnitere. Est aliquantulum, vel propemodum penitente. [videtur vero. Gall. Se repentir aucrement. Ital. Penitirsi aliquanto. Ger Zum theil gerewen. Hisp Arrepentirse un poco. Pol. Czeschia pal'owac. Vngar Maid meg banni. Ang. To repent somewhat.] Cic. Att. Iam & illum furoris suppœnitet.

Suppōnō, &c t Subtus pono, subjicio. [dām̄n̄us. Gal sappo-
ser, subm̄ittere, mettere de jōs. Ital. Sottoporre, metter sotto. Ger. Bus-
derlegen Belg. Undersetten Hisp. Poner debaxo. Pol. Podkl' adam.
Vng. Alala terem. Ang. To put under, to put in place of an other.]
Cic de Nat deor. Quicquiam anatū ova gallinis s̄pē suppo-
nimus, è quibus pulli orti primum aluntur ab iis, ut à matri-
bus à quibus exclusi, sotiq; sunt. ¶ Supponere falcem artifis.
Virg. 1. Géorg. -aeq; antè Falcem maturis quisquā supponat
artilis, Quām Cereri torta redimitus tēpora queru Det mo-
tus in compostis, & carmina dicat. ¶ Supponere colla jugo:
id est, subm̄ittere. Ovid 3. Amor. eleg. 9: Prima Ceres docuit
turgescere semē in agris Falce coloratas, subsecuitq; comas,
Prima jugis tauros supponere colla coēgit, Et veterem curvo
dente reuelit humum ¶ Supponere aliiquid judicio alicujus,
pro permitto, sive commiso. Ovid. Epist. 15: Quum Venus &
Iuno, & Pallas in vallisbus Idæ Corpora judicio supposuere
meo. ¶ Supponere itera est falsum loco veri subjicere. ius-
casse, ut supponere testamenta, est falsa testamēta suppo-
sita persona obsignare, autore Cic. pro Cluent. Qui supposi-
ta persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in
Parad. Si socios spolias, ætarium expilas, si testamentum a-
amicorum expectas, aut ne expectas quidem, at ipse supponis.
Idem libro 5. de Legib. Ius esset latrocinari, ius adulterare, ius
testamenta falsa supponere si h̄ec sufficiat, aut scitis multi-
itudinis probarentur.

Suppositus, & Suppostus, participium: Id est, sub alio, vel pro alio fraudulenter positus, subornatus: [χωρῶντας]. Gallus deffons, supposé, mis faussement en la place d'un autre. Ital. Punto disotto, posto falsamente in luoco di un altro. German. Betruglichen vnderlegt/an eines andern ort geschoben. Hisp. Puesto debaxo, a uno por otro falsoamento. Polon. Podrywoni. Vngar. Salardul valaki belieben allotatot, alaia tetetet. Ang. Put under or put and suborned in place of an other.] ut, Saxa supposta cœlo. id est, tantæ altitudinis, ut supposita cœlo, cœlumque sustentare videantur. Sil. lib. 3 De alpibus intelligit. Cic. 7. Verr. Et ut qui quis facile perspicceret, id ab isto actum esse, ut ille suppositus, facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet. Virgil. lib. 6. Aen. Hic crudelis amor tauri, suppostaque furto Pasiphaë, mistumque genus prolesque biformis, Minotaurus inest, veneris monimenta nefandæ.

Suppositio, onis, verbale, f.t. Supponendi actus. [τύπτειν.
Gall. *supposition*, *mise de l'un, ou l'autre pour l'autre*. Ital. *Eſſo mette
re una coſa ſotto l'altra*. German. *Unterlegung*. Hisp. *Obra de pa-
ner debaxo, poſtura de uno por otro*. Polon. *Podki ad*. Vngar. *Alaia
zel*. Ang. *Supposition, putting of one thing fained in place of that
which is true.*] Colum. lib. 8. cap. 5. *Seper autem quum sup-
ponunt ova, considerari debet, ut luna crescent, à decima
usq; ad quintam decimam id fiat: nam & ipsa suppositio per
hos ferē dies commodissima.*

Suppoſtōr, & Suppoſtrix. Qui falſum aliquid, ſeu adulterinum pro vero ſupponit. *ὑποθέτειν, ὑποθέτων.* Plaut. in *Tiuc. Venefica.* Suppoſtrix puerum.

nechia, suppositū putum.
Suppositū us, a, um, adjectivum, Quod suppositū est, & alterius loco pro vero & nativo positum. [*υπόστατος*, διαβολεῖαι.] Gall. Supposé, mis faussement au lieu d'un vray & legitimate. Ital. Chi è posto in luoco di vero & naturale figliuolo è altra cosa. German Etwas dargezobens oder vndergelegtes an eines anderen statt. Hispan Por uno por otro. Polon. Podl'ogni, podrzuczeni. Vngar. Hamis, család, műs helibele teteletek. Ang. That is counterfaite and fainedlie put in place of another.] Mart.lib.5; Hermes suppositū sibi ipsi. Varr.2.de Re rust. cap.9; Matri suppositiis quoque inserviunt, quō ēqua ad ministerium lacticis cibum pullo præbere possit.

Supporto, tas, Subvecho, suggero. [*unterstützen*. Gall. Porter aforso. Ital. Portar sotto. Germ. Hinführen. Hispan. Traer debaxo. Pol. Odwoze. Vng. El hordom. Ang. To bring or carie priuelie, so conueigh under.] Cæsar i. bell. Gall. Aut rem fumentarium, ut

satis commodè supportari posset, tñmere dicebant.
Suprîmo is, pñi corr. aft. 8. B. n. primo cohbae compre-

[**¶** P. chasch. in iis, nō rēs dōw. Gall. Supprimēr. Ital. Copia,
nājōndere. Germ. Uppdrucken/vertrassen Belg. Ondertreden.
Hisp. Supprimir, ejender. Pol. Pogrom krye. Vn. Et retem An.
To keep downe, secret, or in silence, to supprese.] Ovid. 1. Metam. Sup-
primit exemplū vocem. Cic. 5. Tusc. Hac sunt igitur officia
consolantium, tollere ægritatem fanditūs, aut luppitare
& non pati manere longius. q Supprimere, pro occultare.
[**¶** V. halām ἀπορέωτας.] Plin.lib 25.cap.1: At nos elaborata
ab iis abscondere atq; supprimere cupimus, & fraudare vñā
etiam alieni bonis q Supprimere iter, retrahere se ab itinere,
& iter dfferre. Cæs.lib.1.bell. Civil. Veriti ne no stū impeditu
sub onere cōfl. gere cogerentur, aut ne ab equitatu Cæsar is in
angustiis teneretur, iter supprimunt, copias q; in castris cōu-
nent. Nummos, vel pecuniā supprimere: id est, celare, occulta-
re, dissimulare se habere, vel dulo malo retinere. Cicero pro
Cluen. Sexcentis millibus nummūn s̄ judicium corruptuū
esse dixerat: quæ quām accep̄s̄t à pupilio, suppetit, judi-
cio quo facto, &c. Et paulò pōst: Capit hoc conhilium, ut pe-
cuniā quibuldam judicibus levissimis pollicetur, deinde
eam postea supprimat.

Supprimētus, a, um, particip. **D**epressus: [**נִשְׁרָאֵל** nech'sach, **נִשְׁרָאֵל** nisrah, **נִשְׁרָאֵל** nisrah. **G**all. **S**upprime, **caché** **i**nspiri: à n' être plus venu. Ital. **S**uppresso, **a**ffundato. **G**er. **V**erdrückt/**v**ertrüdt. **H**ispan. **S**upprimido, **e**scondido. **P**ol. **P**ogrązoni, skrus. **V**ng. **E**l filli, **Z**etere, **e**l fugatos. **A**ngl. **K**eep downe or in silence.] ut, **N**avis **s**uppressa: hoc est, depissa, sive submersa. **I**ustinus: **V**icti **P**ersæ in naves contugeuerunt ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ. **F**uga suppressa: id est, retæta, cohibita. Ovid li. 11. **M**etam. Cum **v**ira suppressa fuga est. **M**entum suppressum: hoc est, contractum, nō oblongum, sed breve potius. Varr. lib. 2 de Re iust. cap 9, de canibus loquens, qua forma esse debeant Mento, inquit, suppresso, & ex eo enatis duobus dentibus, dextera, & sinistra. **¶** **V**oce suppressa dicere, idem quod submissa. **וְנִשְׁרָאֵל** **p**arv. Cicero pro Sylla: Qui quum suppressa voce de scelere Publili Lentui, de audacia cojuratorum omnium dixisset, **E**cce.

Suppresso, suppressionis, s.t. Ipse actus suppressimendi. [*Exg-
o-
tis dñxev̄s, Ital. Suppressione, Larreca, retiremente Ital. suppres-
sione, farto, nascondimento. Ger. Verschaltung/verstüttung/vitterung.
Hisp. Obra de suprimir, hurtu, escondimiento. Pol. Pograzen. Vn.
El restes. Ang. A keeping downe or in silence.] Cicero pro Cluent.
Statuit ad eisdem libi praedas ac suppressiones judiciales re-
vertendum. q. Suppressions nocturne dicuntur, quoties per
sonnum spiritus supprimitur, aut etiam ipsa vox, utinacta,
indiscretaq; edatur: quemadmodum in eo morbo accidere
solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plini. libr.
27. cap. 10. Grana nigra auxiliatur & suppressionibus noctur-
nis, in vino pota, quod dictum est numero.*

Supromo, is, pen. prod. **Promo** [*προμός* Gall. Mett
ou tirer hors d'un cellier, ou autre lieu. Ital. *Tirare o mettere fuori* Ger.
Herfut herfut thun Hisp. *sacar à fuera*. Pol. *Widaie*. Vng.
Ele ve Zem. Ang. *To tak eur of a cellar or such place.*] Plaut. in Mil.
Eho tu scelste, qui illi suppromeis, echo tu.

Sūppūdēt, pen. corr. Aliquantulum pudet [υπαρξιων].
Gall. Avoir quelque peu de honte. Ital. Vergognarsi alquanto. Ger.
Schämen sich ein klein Schämen. Hisp. Humillarse. Fr. Être mal à l'aise.

*Eis ein klein schaden. Hilp. Hauer un poco verguensa. Pol. Wind
iest. Vngar Maid zegienlem. Ang. Te hauje some shame. J. Cicero
Cassio Puto te jam suppudere, quum haec terria jam epistola
ante te oppressit, quam tu schedam, aut literam: sed non urgeo.
Sūppullio, las. Novos pullos: hoc est, nova germina etia-
dis erimus.*

Suppūro, as, penult. prod. act.p. In pus convertō [ιμπυρα].
Gall. Apostumer, purer, bouer, renitre ordure. Ital. Apostermarsi, on-

Hisp. Hazer materia de apostolma. **Pol.** Wropt se obraqam. **Vng.** Meg eusitem. **Ang.** To matter or breadth fitth as a fore doeth. **J. Col.** libro 6. cap. 12: **Hic idem sanguis nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppura raverit, tare de procuratur.**

Sūppurātiō, onis, f.c. Generatio puris [ειρύσις]. Gall. Apostol-
me Ital. Apostolē. Germ. Ein Entzugschwār. Hispan. Apostola.
Polon. Ropasnozenie. Vngar. Meg evezes. Ang. A breeding of
filth or master.] Colum. lib. 7: Et quam maturuerit suppuratio,
rescinditur ferro.

Süppuratib, ta, tum. Quod suppurravit. [Epistola Gal. Apolloni.] Ital. Apostlemato, conuerito in marze. Ger Das zu epter worden ist erschoren. Hisp. Apostlemado. Pol. Zpuch's. Vng Meg exect. Plin lib. 20 cap. 4. Strumisca, vel Supuratio alligata.

卷之三

Suppuratōrūs, a, um. Quod ad suppurationem pertinet, vel quod suppuratione facit. [ιερυστης. Gall. Qui fait apostumer ou meurir une apostume. Ital. Così che fa apostemare & maturare. Ger. Das zu entgeschwärten dientlich ist. Hispan. Così para hacer aposta y materia. Polon. Dospuchusenia dobroi. Vngar. Meg eurbsz. Ang. Belonging to an imposture.] Plin. lib. 28. cap. 4. Efficaciora ad eadem strigmenta à balineis: & cideò miscentur suppuratoris medicamentis.

Suppūto, as, pen. cor. act p. Sarmenta, vel ramos inutiles subsecu. [ΤΜΣ ραμάρ. ρανδαλίζειν. Gall. Pouer, couper & emonder. Ital. Portare ouer bruscare. German. Boden beschneissen. Hispan. Podar, cortar. Polon. Obcynam. Vngar. El metzen. Ang. To prune, or cut trees, to accompt.] Plin. lib. 17. cap. 10. Præterea semina ipsa fructicantia suppurrare. qd Aliquando ponitur pro compunctione, vel calculum subducere. [λεγχός. Gall. Couper & suppurrare. Ital. Compusare, far conto, calculare. German. Rechnen. Hisp. Contar por numeros.] ut, Suppurrare rationem, apud Plautum in Aulul.

Suprà. Præpositio est accusativo casui serviens. [Juhal. ωτίς. Gall. Par dessus, outre. Ital. Sopra. German. Ober. Belg. Nover. Hisp. Sobre o encima. Pol. Nagore. Vng. Felsel. Ang. Above.] Virg. lib. 3. Aen. Olli cæruleus supra caput astitit imber. qd Interdum est adverbium. a. Salust. In Iurgur. Paucia suprà repetam. qd Quando præpositio est, aliquando pro valde, seu plus satis, ponitur. n. ut, Supra morem, Supra modū, Supra iustum. Virg. lib. 2. Georg. Rara sit, an supra morem sit densa, requiras. qd Antiqui etiam Supera protulerunt: sicut Infera & Infra. Cic. in Arat. Huc supera duplices humeros affixa videatur Stella micans qd Suprà quam credibile est. Id est, plus quam quis facile credidit. n. ut, Salust. Catil. Corpus patiens inedia, algoris, & vigilie, tupa quād cuiquam credibile est. Supérōr, superioris, comparativum à Suprà, aut ab antiquo nomine superus. Altior, excellētior, major, potior, sublimior. f. n. ut. Gall. Plus hanc eu plus fort. qui est ob dessus, superieur. Ital. Più alto. Germ. Das ober oder höher. Hisp. Mas alto. Pol. Wyszy. Vngar. Fels. Ang. He that is higher.] Cicero. Att. lib. 12. Tota domus superior vacat, uti scis. Cic. 1. Offic. Quād superiores sumus, tamē nos summissiū geramus. Idem 1. Verr. Tu quād omnibus rebus inferior sis, hac una in te mihi anteferrī puta oportere, quād Qæstor illius fueris ego, si superior cæteris rebus esses, te hanc unā ob causam accusatore repudiari putarem oportere. Vita superior: id est, vita ante aita. qd Superior Dionysius: id est, prior, vel senior: n. ut, superius, sicut inferior, pro juniore aut posteriori. Sic enim feci loqui solemus, quoties de malis sermo est. Nam si de bonis laudabilibusq; loquamur, majore & minore dicimus. Sic duos Africanos, & duos Cyros: Majoris & minoris cognominibus distinguimus. qd In consanguinitatis quoq; & affinitatis gradibus superiores eos intelligimus, qui sextum ascendentium gradum excedunt: quemadmodum Inferiores, qui sunt infra sextum descendētium gradum. Varr. lib. 2. de Rust. Itaque proavus ac superiores, de Tremellis nemo appellatus Scrofa. Superiores, pro iis qui ante nos vixerūt, & qui majores dicuntur. Cic. 4. Acad. Non modò opinionē vicit omnium, quæ de virtute ejus erat, sed etiam gloriam superiorū. Cic. 4. Verr. Ut ab institutis superiorū, ab autoritate Senatus, ab iure omniū Siculariū ac recedatur. qd Superiores dicuntur etiam, qui alios vincunt. Cæs. 5. bell. Gall. Atque una ex parte Hispanis equitibus emissis, quum equestri prælio superiores essent. Ibidem: Ita tamen ut nostri omnia ex partibus superiores fuerint, atque eos in sylvas, collesq; compulerint.

Supremus, Extremus, ultimus. [ΙΧΠΝ αχαρον ΙΨΥΝ ταχειόν. ιχαρο. Gall. Le plus hanc, le dernier. Ital. Più alto, ultimo. Germ. Das aller obertst/lett. Belg. Xider hoochst/dier taesten. Hisp. Alto o soberano. Pol. Narwissi, Ostatni. Vng. Legfelsib, volsó. Ang. The highest or last of all.] Virgil. 11. Aen. -qui supremū comitentur honorem. Plin. lib. 23. cap. 1. M. Agrippa supremis suis annis confictatus gravi morbo pedū. Ovid. lib. 2. Fastor. Dies regni illa suprema fuit. qd Honores supremi, funeralia. Ovid. ad Liv. Nec juvenis positi supremos destrue honores. Officia suprema, quæ mortali exhibitur. Tacit. lib. 5. Quād supremis in matrem officiis defüssit. qd Sole supremo: id est, occidente. Horat. 1. Epist. 5. Supremo te sole domi Torquate maneb. qd Aliquando ponitur pro summus, maximus, altissimus, a. ut. Suet. Verūm supremū cœlum intuentem stupidi cubuisse. Terent. Proh supreme Iupiter. Virg. lib. 4. Georg. At chorus æqualis Dryadum clamore sup̄ mos Implerunt montes. qd Supremum supplicium: id est, extremū, nempe mortis. Cic. lib. 2. de Leg. Inicitum Pôtifices supremo supplicio sanciunt. qd Suprema multa, pro maxima, v. de in dictione MVL. CTA. qd Suprema alicujus: subintellig. facta: hoc est, supremū virū tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa sup̄ema Neronis principis. qd Suprema, pro morte. Tacit. lib. 3. Post celebre carmen quo Germanici sup̄ema defeceyerat. qd Sup̄ema sua ordinare;

significat testamentum facere, & ultimam suam voluntatem exponere. qd Solvere alicui sup̄ema, pro parentare. Tacit. lib. 11. ligutus cupido Cæstrem invadit solvgadi sup̄ema militibus duciique.

Suprēmo, adverb Novissimē. [נִכְרָתָן beacharonah, iq̄dtw. Gall. Pour le dernier. Ital. & Hispan. Ultimamente. German. Zum letzten. Polon. Ostatnie. Vng. Utolzor. Ang. Last, f. all.] Plin. lib. 11. cap. 53: Eadem commecabat ab eo recens assidue, exitura supremo.

Suppum, Antiqui dicebant quod nunc supinum dicimus, ut. Lucilius apud Festū: Si verò das, quod rogas, & si fugerit suppus. Deducitur autem hoc nomen à Græco υπίνη, teste codem Festo, aspiratione in s. literam commutata.

Surā, suræ, s. p. Posterior pars cruris carnosa, quæ tantum homini est: reliqua enim omnia animalia habent crura sine suris. [גַּזְבָּרָנִים. Gall. Le gras & mollet de la jambe Ital. La polpa de la gamba. German. Die waden an des Menschē schendet. Hisp. La pantorrilla enfiante de la espesilla. Pol. L'yst. Vngar Lab. k. a. Ang. The calf of the legge.] Plaut. Pseud. suram ubi aspicias, scias cum posse gerere crassas compedes. Horat. lib. 2. Carm. Ode 4: Brachia, & vultum, teretesque suras Integer laudo. qd Quandoque pro toto crure sumitur. [ΤΙΨειοκ.] Virg. 1. Aen. Purpleo que altè suras vincire cothurno. qd Suræ, pro ocreis, quibus muniuntur suiæ. Iuvén. Satyr. 15: Calceus & grandes magna ad subsellia suræ.

Surculūs, li, m. f. Quod in ramis simplex oritur, & frondes gerit, detrahiturq; interdū & ressecatur ex arbore, ad alias rurius producendas. [עֲרֻבָּה נֶגְנָה purah Jes̄ Zalzal. καλλ. ον. φεύγων. Gall. Le rion d'un arbre, vne greff à enter. Ital. Rampollo, getto, sorcello. Ger Ein schoss oder zweig schugling Belg. Een spruyte. Hisp. Renueo que hecha el arbol Polon. Lato-filo scissipenia. Vng Oltó ag, tsemete. Ang. A graft or slippe of a tree, a young sett or shot.] Varr. de Rust. cap. 49. Et altera species ex arbore in arborēm interendi, nuper animadversa in arboribus propinquis. Ex arbore enim è qua quis vult habere surculum, in eam quam inserere vult, tumulum traducit, & in eius ramo præcisō, ac diffuso implicat, &c. Cicet. 2. de Orat. Amabo te (inquit) da mihi. x ista ab ore quos seram surculos. Virg 2 Georg. -nec surculus idem Crustumis, Syrisq; pyrus, gravibusq; volemis. Quint. lib 4. cap. 3: Rogo deo mihi surculum ex illa arbore, ut inseram.

Surculūs, li, m. f. Quod surculis abundat. [Φεύγαρόδης Gal. Qui a force gettons ou bourgeons. Ital. Pieno di sorcelli. Ger Das viele schoss oder zweig hat. Hisp. Lleno de renueuos que echo el arbol Pol. Pelni latorosli. Vngar Až minek sokolko aga ragion. Ang. Full of grafts or suppes.] Ein Ramis hysopi surculorum.

Surculūs, e, pen. prod. adverb. [Φεύγαριδες, Φεύγαριδης. Gall. Par surgeons & gettons, l'vn surgeon apres l'autre. Ital. Per sorcelli. Germ. Den schossen oder schütingen nach. Hispan. Per renueuos. Pol. Lako latorosli. Vng. Tjernet sen. Ang. By yonge shotes.] Plin. lib. 18. cap. 16. Aretsc surculose.

Surculūs, las, are, act. p. Surculos ramis adimere, ut aliis creſcant, & uberiū à terra nutritum accipient. [Φεύγαριζεν. Gall. Öster & couper les gettons des arbres. Ital. Discimare, tagliare dagli alberi sorcelli inutile. German. Die aberschoß von den esten biechen/oder haren Hisp. Cortar los ramos del arbol Polon. Lato, resto obcynam. Vngar. Meg irtogatom. Ang. To cutt yonge fites of trees.] Colum. lib. 5. cap. 9: Atque etiam rigandæ sunt plantæ, quum siccatæ in celis sunt, nec nisi post biennium ferro condendæ ac primo surculari debent, ita ut, &c. Alii hic legunt Sarculari.

Surculācūs, cea, ceum. Quod est simile surculo. [Φεύγαροδης. Gall. Pien de gettons ou bourgeons. Ital. Pieno di sorcelli. German. Ein schoss gleich Hisp in. Lleno de tales renueuos Pol. Podobien latorosli. Vng. Oltó ag zabbau. Angl. Full of yonge shotes.] Colum. Surculacea in folliculo sunt.

Surculārīs, surculare, om. t. ut Terra surcularis, quæ surculos generat. [Φεύγαροδης. Gall. Qui produit iettons. Ital. Che produce & si sorcelli. German. Schoss tragend/das jweig oder schuſſing herfür bringt. Hisp Que hace renueuos. Pol. Rudzsi latorosli. Vng. Tschimbtes Angl. That bringeth forth yonge shotes.] Colum. lib. 3. cap. 1: Considerandum est, antequam paltinemus, surcularis nécne sit terra.

Surculārīs, a, um, ut. Surcularia cicada, quæ in surculis vivit, vel quæ eo tempore apparet quo arbores surculos emitunt. Plin. lib. 11. ca. 26. de cicadis loquens: Quia duo alia genera faciunt earum: surculatiæ, quæ sit gradior. frumentariæ, quæ alii avenariam vocant. Apparet enim sicutul cum frumentis arctescitibus: qd Surcularius ager, qui surculis colitus est. Varr. 1. de Rust. cap. 2: Colonus: in agro surculario ne capra natum pascat.

Surdūs, a, um, S. ni audiri omnino spolatus: quod ferè solet accidere ex laetiorē nervi auditorii, vel ejus partis cerebri, ex qua oritur: non unquam etiam ex intemperie, aut tumore contra naturam, vel ex obstructione vel contigna solu-

tione. [χρηστός. καρπός. Gall. Sourd. Ital. & Hisp. Sordo. Ger. Dumm. Belg. Doof. Pol. Gsch. Vng. Siket. Ang. Deaf.] Terent. Andr. Vnam aut his surdus, aut hæc muta tacta sit. Cic. 5. Tusc. Surdus varietates vocum, aut modos noscere nō potest. Ibidem: In illis linguis quas non intelligimus, quæ sunt innumerabiles, surdi profecto sumus. q. Surda buccina, passivæ, que nō auditur. Iven. Satyr. 7: Surda nihil gemeret grave buccina. Sic etiam Vota surda dicimus, que non exaudiuntur. Pers. lib. 6: -trabe rupta Brutia saxa Prendit amicus inops, remq; omnem, surdaq; vota Condidit Ionio. q. Surdū item dicitur, cuius odor non sentitur. Pers. Sat. 6: nec spirent cinnama surdum, q. Item ea quæ gustum amiserunt, Exurdata dicuntur. Horat. in Serm. Fervida quod subtile exurdant vina palatum q. Refertur etiam ad visum. Plin. lib. 36: Surdusq; color fit q. Locus etiam surdus dicitur, in quo non facile auditur. Vitruv. lib. 5: Diligenter est animadvertisendum, ne sit locus surdus. q. Surdus cum genitivo. Col. lib. 10 cap. 2: Idq; nobis poëta, velut surdis veritatis, indulget dicendo: id est, qui veritatem non facilè admittimus.

Surdē, adverb. Afranius in Vopisco: Amentes quibus animi nō sunt integri, surdē audiuntur.

Surdastēr, a, um, Diminutionem surditatis significat: hoc est, non planè surdus, sed (ut sic dicam) surdulus. [ιωροφθάλμος, αποσκόπησθαι. Gall. Sourda, un peu sourd. Ital. Mezzo sordo. German. Ein halb dummer / der ein wenig obel hält. Hisp. Un poco sordo. Polon. Świdły ucho. Vngar. Siketeské. Ang. Somewhat deaf.]

Surditas atis, f. t. [χρηστός. Gall. Surdeté, surdeffe. Ital. Sordità. Ger. Dumbheit. Hisp. sordedad. Pol. Gsch. Vng. Siket. Ang. Deafness.] Cic. 5. Tusc. In surditate verò quidnam est manu: Erat surdatus M. Ciatius, sed aliud molestius, quod male audiebat, etiam si, ut mihi videbatur, injuria.

Surgo, is, texi, etum, Erigo me: à suis om & rego. [Ἐργάζομαι, εἰσενει, εἰρέομαι] Gall. Se lever, se soudre. Ital. Levar si. Ger. Aufstehen: sich aufrichten. Belg. Opstaen. Hisp. Levantar se. Pol. Wiate. Vng. Bekelek. Ang. To arise or lift up him self.] Cic. 3. Offic. Surrexit è lectulo, remotisq; arbitris ad adolescentem jussi: venire. Idem 2. de Invent. Ille multò ante lucem surrexit. Virg. 3. Aen. Haud segnis strato surgit Palinurus. Idem 8. Aeneid. Haud secus ignipotens, nec tempore segnior illo. Molibus è stratis opera ad fabrilia surgit. Terent. Aediphi. Ut triduo hoc perpetuò è lecto nequeat surgere. q. Hinc Surgere venti dicuntur, quum veluti se erigentes flare incipiunt. Virg. 3. Aeneid. - & fando surgentes demotor Auctros. q. Aliqua do surgere ponitur pro crescere, seu nasci: unde arbores, cætræq; plantæ surgere dicuntur, quū sese ab humo in altū paulatim attollunt. q. Surgere item dicuntur, ea quæ quovis modo augentur. Virg. 4. Aen. Ascanium surgente, & spes hæredis lili. q. Surgere etiam dicuntur ædificia, cùm paulatim à fundamento ad tefti fastigium attolluntur. q. Quæ nunc animo sententia surgit: id est, ouitur. Vng. 1. Aen. Translatio est à corpore ad animum. Servius.

Surripicūs, li, vide SIRPIGVLS.

Surrego, pro surgo, & Surregit pro Surgit scriptere veteres: unde inanserunt Surrexi, & Surrectum. Ex Festo.

Surrepo, pis, pen. prod. Sensum ingredior, latenter me insino: in teatrum coram viis. Vide SVBREPO.

Surripio, is, pen. corr. surr. exst. sum, Sursum erigo, extollio. [Ἐργάζομαι, εἰσενει, εἰρέομαι] Gall. Etre leuer en dessous contremont, leuer droit en haut. Ital. Luarsi dritto in alto. German. Ob sich regen/aufrichten. Hisp. Embistar. Pol. Potuisse. Vngar. Fel emeleme, meregem. Ang. To set be even up.] Vng 4 Aen. T. in lingua, totidem ora sonat, tot surrigit aures. Liv 7 ab Vib. Romanus mucrone surrepto, quum scuto imum perculisset, &c. Col. lib. 7. cap. 3: Intorta potius, quam surrecta & patula cornua.

Surripio, pis, pen. corr. act. t. Latenter rapio, seu turor. [ঝানাব. উপরে পুরো করা. Gall. Raur secretement, prendre & emporter en cachette. Ital. Toglier nascicamente, rubbare. Ger. Verwacken/heimlich entwöhnen/verstehen. Hisp. Hurtar secreto. Pol. Cicho ukradam. Vng. Ellapom. Ang. To tak away priuely, or to steale.] Plaut. in Alin. Surripiam in delicias pallam quā habet. Cic. 3. Offic. In vita sibi quenquā petere quod pertineat ad usum, nō iniquum est: alteri surripere, jus non est. Ovid. Epist. 1: Crimina sunt oculis surripienda patris. Id est, cavendū est ne pater rescascat. q. Surripere se alio: est subducere se ab ejus cōspicatu. Plaut. Menach. Ut surripisti te mihi dudum de foro.

Surreptitius, adjct. surtivus, sive clancularius. [χλαντικός. Gall. Subreplice, defrobé, prins, ou fait à la defrobé. Ital. Rubbato, pigliato o fatto secretamente. Germ. Das heimlich und verstohlen ist. Hisp. Hurtado, hecho à toma lo à scondita. Pol. Ukradionis. Vngar. Lopott. Ang. Taken away by theft.] Plaut. in Cas. Inter eos amore utim: semper surreptio.

Surrōgo, is, vide SVBROGO.

Sursum, in superiorē partem, in altum. [τίνει] levabalah.

aw.] cuius contrarium est Deorsum. q. Capiuntur tamen interdum ambo pro ultò citroque. [αὐτὸν ἐκάτον Gall En haut, contremont. Ital. Disopra. Germ. Ob sich rübergehn. Belg. Opwaarts. Hisp. Arriba o de arriba. Pol. Wore. Vng. Fel. Ang. Upward.] Terent. Evnuch. Ne suisum deorsum ave cuius sit. Tractum ab Athenis, cuius portus in imo, urbs verò in editione loco sita erat. q. Suisum versum: id est, versus superiorē locū aut partem. Cic. de Orat. Quum gradatim suisum versus reditur. Suis, suis, gen. communis, è secundu Priscianum Portu signif. cat, vel porcam, & dicitur tām de fenis, quām de domesticis. [χρήσις υπό τούτος. Gall. Un verran ou veetrue, porc. Ital. Porco porca, verrra, troia. Germ. Ein Sau/Schwein. Belg. Ein Sch. Hisp. Puerco, o puerca. Pol. Swinna. Vng. Dispos. Ang. An hog or swine.] Plin. lib. 8. cap. 51: Sues feræ temel in anno gignant. Cic. de Nat. deor. Sus verò quid habet præter escam: cuiquid ne putreficeret, animam ipsam pro sale datam d. circelle Chryslippus. Idem lib. 5. de Finib. Sant autē bestiæ quædam, in quibus inest aliquid simile virtutis, ut in leonibus, ut in canibus, ut in equis, in quibus non corporum solū, ut in suis: sed etiam animorum aliqua ex parte motus aliquos videmus. Virg. 3. Georg. Ipse ruit, dentesq; Sabellicus excutit sus. Idem Aen. 3: Littores ingens inventa sub ilicibus suis, Triginta capitum foetus enixa jacebit. Idem 7 Aen. Setigeriq; suis. Idem lib. 3. Georg. - & quatuor grecos Tullis anhela suis. Iven. Sat. 11: Sicci teiga suis rara pendentia cruce. Ovid. lib. 8. Metam. In juvenes certò si impete vulnificus suis feritur. Sūculā, x, pen. cor. [χρήσις. Gall. Vne petite truye Ital. Porchetta. German. Ein Schwein. Hisp. Pequenna puerca Polon. Swinka. Vng. Malack, druzocka. Ang. A sow pigge.] Diminut. Plaut. in Rud. Quintus directa cum iucula, & cum porculis. Sueres, Partes suillæ. Meminit Plautus in Carbonaria. Meminit item Varr lib. 4. de ling. Lat. Perna à pede: Sueres à nomine eiusdem. Sic enim ingeniosè legendum ostendit Scal. ger. Sūnūs, a, um, Quod ex sue est. [χρήσις. Gall. De truye, de porcœau Ital. Di porco. German. Der Schwein/Schweine. Hisp. Cosa di porco. Pol. Swini. Vngar. Diszobol valo. Ang. Of an hog or swine.] Varro lib. 2. cap. 4: Hic enim conciliator Suius carnis datur populo. Sūlliūs, a, um, diminutivum est à suisus deductum, ejusdem tamen cum illo significationis. [χρήσις. Gall. De porcœan ou de truye Ital. Di porco. German. Der Schwein/Schweine. Hisp. Cosa de puerco. Pol. Swini. Vngar. Diszoboli. Ang. Of an hog or swine.] Plin. lib. 8. cap. 52: At in Arabia suisum genus non vivit in ulla genere. Ibidem cap 41: Sūilli pecoris admissura à Favonio ad æquinoctium vernum, etatis octavo mense. Liv. 2. bell. Pun. Ex sui lo, ovillo, capino greci.

Sūlīē, lis, pen. prod. n. t. Septum in quo nutritur porci. [χρήσις. Gall. L' estable où couchent les truyes ou porceaux. Ital. Stal da porci. Ger. Ein Schweinstall Hisp. Cabrda de los puercos. Polon. Swini chlew. Vng. Diszobol oll. Ang. A swine stye.] Differtq; ab hara, quod eo nomine sign. fieretur scropharium cubile, cui sanguine scrophæ separatum cum suis suctulis includuntur. Colum. lib. 7. cap. 9: Diligens autem porculator frequenter suile converrat, & sanguis haras.

Sūatim, Ad similitudinem suis, inquit Nonius. [χρήσις. Gall. Enficon de porceaux Ital. A foglia de porci. Germ. Wie ein Es. Hisp. En manera de puercos. Polon. Pošwinia. Vngar. Diszobol modra. Ang. Lyka hor swine.] Nigidius: Comment. Gramm. Sunt etiam adsimilanter dicta hæc, canatum, suatum, bovatum, quæ ab animalibus sumuntur.

Sūsinūm, pen. corr. σούσιον' Oleum, sive unguentum ex lis confectū, quæ Phrygium lingua Sufa, σούσιον, appellantur. Plin. lib. 13. cap. 1: Et malis quoque coroneis & itra:heis sit oleum, ut dicemus, melinum. Sūsinūm tenuissimum omnium est. Constat ex libis, balano, calamo, &c. Idem & Lirinam appellatur. Διάγρα. Græci enim Διάγρα appellant, quæ nos unus litteræ immutatione Λιλια dicimus. Plin. lib. 21. cap. 5: Lilium rosea nobilitate proximum est, & quadam cognatione ungenti oleiq; quod Lirinon appellatur.

Sūscīo, sis, scivi, suscire, verbum antiquū est, Scio, sive cognoscō. [Ὥριδα διάθησις] Plaut. in Menach. Eho Messenio accedit. MESS. Quid negotii est? Sūsciri. Quid eo opus est?

Sūscīp̄o, suscip̄is, pen. cor. act. t. Recipio, subeo. [Πιπλαδάκης, πιπλαδίους, πιπλίους. Gall. Entreprendre prendre, recevoir. Ital. Prendere, pigliare, ricevere. Ger. Auf sich nehmen. Belg. Op hem nemem. Hisp. Tomar, recibir. Pol. Nasje przyjmie. Vng. Be fogadom, ream vezem. Ang. To intercept, tak, or receive.] Cic. lib. 1. de Fin. Sed ut omittam pericula, labores, dolorē etiam quem optimus quisq; pro partia & pro suis suscipit, ut non modò nullam capter, sed etiā pretereat omnes voluptates: dolores deniq; quosvis suscipere malit, quā desiderare uitā offici partē. Idem pro Cluent. Neq; mihi quicquā onus suiscepit, quā illa dixi, quo minus honestè hanc causam & liberè possem attendere. Terent. Hecyt. Cum puella anum suscepisse inimicinas non pudet.

hōn pudet. q Suscipere liberos, est gigare. [Τίτλοι ήλιδης.] Plaut. Qui geminos ex ancilla suscepit liberos. Cic. 5. Ver. Suscepas enim liberos non solum tibi, sed etiam patris. Tacitus lib. 2: Ducere uxorem, suscipere liberos, ne clarissima familia extingueretur. q Suscipi in lucem, pronauci. Cic. de Arusp. resp. Eodem enim tempore & suscipimus in lucem, & hoc coelesti spiritu agimur. q Accipitur item suscipere pro eo quod est sermonē excipere, & in vicem respondendi succedere. [Τίτλοι ήλιδης.] Virg. lib. 6. Aen. Suscipit Anchises, atq; ordine singula pandit.

Suscep̄tūs, a, um, participium, Ceptus, inchoatus. [Πρόσωπον, παραχθεῖν, παραχθεῖν, παραχθεῖν] Gal. Recu, entreprins, pris Ital. Pioltato, accettato. Ger Aufsich genommen. Hisp. Tomado, recebido. Pol. Zacieta. Vng. El Kezdet. Ang. Interprised, taken or received.] Cic pro Quintio: Transligerat suscep̄tum negotiorum Virg. lib. 4. Aeneid. Saltem si qua mihi de te suscepta fuissest. Ante su- gam soboles.

Suscep̄tum, suscepti, n.s. substantivum. [Πρόσωπον, παραχθεῖν, παραχθεῖν, παραχθεῖν] Gall. Ourrage entrepris, entreprise. Ital. Cogliata, accettata. Ger Ein fornemmen. Hisp. Confiada a su cargo. Pol. Prédier wiede. Vng. El fogadatot, el kezdet. Ang. An interpring.] Ovid. 11. Metamorph. -susceptaq; magna labore Crescere difficult.

Suscep̄tio, -tionis, verbale, f.t. Ipse suscipiendo actus, receptio. [ταύτη, ταύτη] Gall. Reception, ent. epris. Ital. Essi piegliare, accettamento. Ger zu haben nemmung/wiederwindung. Hisp. Tomamiento a su cargo. Pol. Prédier. Vng. El fogadatot. Ang. An interpring.] Cic. pro Muræna: Et quoniam in hoc officio studiū mez defensionis ab accusatoribus, atq; ipsa suscep̄tio causæ reprehensa est, antè quam pro L. Muræna d. cere instituo, pro meipso pauca dicam.

Suscep̄toris, [ταύτη] Vn. Mukás, Zekos, muka fogado.] Iusti- nus hist. lib. 8: Magna pecunia locare, & muros percivita- tes, & phana, & templo facienda, & ut per præcones suscep̄tores, sollicitarentur. Vbi susceptor, manceps. q Interdum suscep̄tor est qui alios cōducit, ταύτης, ut aleatorum susceptor, D.li. 11. Tit. 5. l. 1. Suscep̄torem enī cūtaxat prohibuit vindicari, non & collusores.

Suscito, suscitas, pen. corr. act. p. Excito. [Εἰρήνη, hikim, iṣāq] Gal. Susciter, esmouoir, inciter, esueiller. Ital. Eccitare. Ger. Auf- weden. Bel. Opweten. Hisp. Despertar. Pol. Wybudzić. Vng. Felkölöm, serkenem. Ang. To raise, to move or stirre up, to wakfro- meleep.] Plaut. in Mostel. Quis istic dormit? PHIL. Callida- tes. T. suscita istum. Cic. 4. Tuseul. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non posset: quæren- tibusq; respondebat: Miltiadis trophæis se è somno suscitari. q Ignis item suscitar dicitur, quum jam semisopitus vigori suo restituitur. ταύτης, αὐτοῦ ταύτης. Virgil. 8. Aeneid. Hæc memorans, cinerem & sopitos suscitare ignes. q Transfertur & ad alia: ut quū iram, quæ jam clanguerat, suscitar dicimus: hoc est, renovari, seu reviviscere. Ovid. 3. de Arte: Quoslibet exintos injuria suscitat ignes. q Suscitar mortuum: id est, ad vitam revocare. Seneca: Nec tam sanare languentem visus est, quam mortuum suscitare.

Suscitabulum. Incitamentum dicitur. [ταύτη] Gall. Initiation, esmouoir Ital. Incitamento. Ger. Erwe- ang. Hisp. Incitamento. Pol. Wybudzenie. Vng. Felindito, in- gerib. Ang. A stirring up or moving.] Vattro in Satyr. quam oras etiæ inscripsit, Symphonia vocis suscitabulum: Nonius. Suscitus, Vide SV B S C V S.

Suspecto suspectas, vide SV SPICIO.

Suspēndeo, des, ere, (inquit Calepinus) Idē quod Suprā pen- deo. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gall. Estre pendu d'enhant, estre pendante. Ital. Pendere da alto. Ger. Oben hängen Hisp. Estar colga- do a suspensio. Pol. Wyham. Vng. Felindit, jwz gök. Ang. To be hanged over or on high.] Colum. lib. 4. cap. 28: sèpè enim notavi per imprudentiam rusticos subiecte jugo palmam, & ita col- ligare, ut solo vimine suspendeat. Sic enim legit ille: sed non recte: quum emendatoria Columellæ exemplaria Suppen- deat legendum ostendant.

Suspēndo, suspēdis, act. t. Appendo, alligo. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gall. Pendre, souffrendre. Ital. Appiccare. Ger. Aufhängen, anhängen. Bel. Ophangen. Hisp. Colgar, ahucar. Pol. Zawieszać. Vng. Feliggyezem, akazom. Ang. To hang.] Plin. lib. 20. cap. 20: Quem scio propter imparibiles uvæ mor- bos radicem ejus filo suspensam in collo gerere, præterquam in balneis. Horat. lib. 1. Carm. Ode 5: me tabula sacer Votiva paries indicat humida Suspēdis: potenti vestimenta maris deo. Virg. lib. 4. Georg. Aritè novis rubent quam prata colo- tibus, antè Garrula quam viginis nudum suspenderat hirundo. q Quandoq; ponitur pro tublevarate, sustollere. Apuleius: Quū debet manū ponitgere, capitro suspēdere, cauda suble- varare, nullum mithiferebat auxilium. q Quandoq; pendendo intermire. ιντερμπέγα. Cic. 5. Ver. Centuripinum Dioclem homi-

nem locupletem suspēdiss se cōstat. Idem 1. de Orat. Quum familiaris quidam quereretur quod diceret, uxore suam su- pendisse se de tice: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore, quos seram surculos. q Suspēdere tem al quam: id est, d.f. ferre, protogare. [Τίτλοι μισχούσικαι αιαζάναι] Livius lib. 9. bell. Maced. Movit aliquantum oratio regis legatos itaq; me- dio responsorem suspēderunt. Ovid. lib. 4. Faſt. Dattamen exequias, nec jam suspendere fletum sustinet. q Suspēdere aliquem, pio incertum reddere. Plin. Epist. ult. lib. 2: Diu misera expectatione suspēdit Plautus: Vix compō mēris sum, ita mihi suspēdit animū Curt lib. 9: Easpires omnium ani- mos expectatione suspēderat: quippe armato congre- ed, nu- dum, dementia, nō temeritas videbas. q Suspēdere spiri- tum, pro eo quod est paulum quesere inter legēdū, & sub- sistere. Quidam. Sciat puer uoi suspendere spiritum debeat: quo loco verbum distinguere, ubi claudatur felis, ubi incipiat. q Aedificium suspēdere. Cic. in Top. cīs: Non enim ejus virtus qui demolitus est, damnū factum est, sed potius operis vice, quod ita aedificatum est, ut suspēdi non possit.

Suspēnsus, a, um, Pendens, sublatus. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gall. Suspēndi. Ital. Impicato, iſp̄. Ger Aufge- hängt. Hisp. Ahorcado, ahorcadizo. Pol. Zawieszony. Vng. Feliggyez. felakazatot. Ang. Hanged.] Cic. de Leg. Agrar Roma cœ- nacu, is sublata atq; suspēnta. Liv. lib. 8. ab Vibe condita: Su- spēnsus restē manibus se demis. Horat. lib. 1. Ser. Sat. 8: Inte- rica suspēta graves aulæ ruinas In patinas fecere. q Su- spēnsus, pro incerto, ac dubio. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gal. suspēnsus en doute Ital. Dubio, incerto. Ger. Zweifelhaft, anfige- niet. Hisp. Dudoſo. Pol. Niepewni, wątpliwy. Vn. Bizontalen ket- geſes. Ang. Uncertain, doubtf.l.] Seneca: Suspēnsus animo, quid ageret cogitabat. Virg. lib. 6 Aeneid. Dicam equidem, nec te suspēnsus natē tenebo. Idem 2 Aen. Suspēnsi Euryylum sci- tum oracula Phœbi Mittimus. q Suspēnsus somnus, pro inquieto, intrāquilo, in quo mens curis est fatigata: cui contrarius est profundus somnus. Cic. 1. Tusc. ex poēta quopiam vetusto: Mater te appello, tu quæ curā somno suspēnsi levas. q Suspēnsus gradus, pro placido ac silent. ιντερμπέγν. Terent. in Phorm. Hæc ubi ego audivi, ad fore suspensione gradu plae- cide ire perrexī.

Suspēnsio, onis, verbale, f.t. Incertitudo. [ταύτη] Gall. Su- spēnsion, incertitudo & doute. Ital. Incerto, dubbia. Ger. Aufhängung. Hisp. Duda. Pol. Niepewnosz. Vng. Bizontalanſag. Ang. Hen- ging, uncertainty.] Hiricus lib. 5. beli. Africi. Erat in calidis Sci- pionis superiorē tempore magnus terror, & expectatione re- giarum copiarū exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum lubæ commovebatur.

Suspēdiūm, diu, n.s. pro suspensione. [ταύτη] Gall. Pen- dente. Ital. Appiccamen. Ger. Aufhängung. Hisp. Obra de si- ahorcado. Pol. Obiejenie. Vng. Felakazatot. Ang. Hang- ing, uncertainty.] Hiricus lib. 5. beli. Africi. Erat in calidis Sci- pionis superiorē tempore magnus terror, & expectatione re- giarum copiarū exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum lubæ commovebatur.

Suspēndiūs, us, sa. tum. Qui suspēnsus est cui vita laqueo est ad- empta. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gall. Pendens, mangle. Ital. Appicato. Ger. Ein aufgehängter. Hisp. Ahorcado. Pol. Obiejs- ni, obis. Vng. Felakazatot. Ang. That is hanged on the gibbet.] Plin. scribit laqueum suspēdiūs circumdatum temporibus; dolorem capitis sedare. Idem pœnam laquei p̄p̄esteram appellat, ex eo quod includatur spiritus, cui exitus quæren- dus erat.

Suspēcio suspicis, se, ûda syllaba correpta, act. t. Sursum aspi- cito. [τίτλοι ηλιάς, ιντερμπέγα] Gall. Regarder en haut & contremont. Ital. Guardar in su. Ger. Übersich seben/auffschien. Bel. Opsiā Hisp. Mirar arriba. Pol. Wygospat. Vng. Felnežek, fel- tekintek Ang. To looke upward.] Vng. 1. Aen. O' fortunati, quorū jam mœnia surgunt, Aeneas aut: & fastigia suscipit urbis. Cic. 1. Tusc. Et astra suspēximus, tūm ea quæ sunt infixa certis locis: tūm illa nō re, sed vocabulo enītā. Idē de Somaio Sci- pionis, Aliquoq; pōli suspēxit in cœ. s. Virg. 1. Georg. aut bucula cōtū. Suspicens patulis captavit naribus aurā. q Su- spicere aliquem, admirari, & venerari: quasi supra nos aspicio- nis illum esse collocatum, quem admirari ut. [ταύτη] Gall. Hon- oris. Hisp. Honor. Ang. To honor, admiration.] Cicero lib. 2. Of- fice. Itaque eos vias suspicunt, maxinisque efficiunt lau- dibus. loem in Oiatore: Eloquacia ouam suspicent om- nes, quam admirantur, quam se assequi possile diffid. tenet. q Suspicere etiam significat S. loem habere: [ταύτη] Gall. So- spicēre, asseptēre pour si spēl. Ital. Hauer, spēllo. Germ. Im argwon haben. Hisp. Suspechar, hauer por si spēl. Pol. Niec Woedertenu. Vng. Granakodni. Ang. To hisp. Et]. ut apud Sa- lustiu in lugurtha: Per idē tēpus Bonūlcar (cujus in impulsu lu- Bbb 3 guitha

gurtha deditio nem, quā metu deseruit, incēperat) suspectus regi, & ipse cum suspicens, novas res cupere, ad perniciē ejus dolum querere.

Sūspēctus, suspecta, suspectum, nomen ex participiō, In suspicionem adductus. [χωντιστός. Gall. Suspect, soupeconné. Ital. Cosa che si ha in suspecto. Ger. Argwöndisch oder argwöndiger verdacht/ der im argwon ist. Hisp. Cosa/sospescha. Pol. Podejrzanie. Vng. Az kilék gyanaság vagyon. Ang. Suspect.] Cicero in Catilinam: Si me meis civibus tam̄ graviter suspectum atq; infensum vide rem, carere me aspetū civium, quām infestis oculis omnium circunspici mallem. Idem, 3. Offic. Quum filius patri suspectus esset de noverca. Virgil. 4. Aeneid. Suspectas habuisse domos Carthaginis altz. Cic. de Amicit. Hæc est enim Tyrannorum vita, nimirum in qua nulla fides, nulla charitas, nulla stabilis benevolentia potest esse fiducia: omnia semper suspecta atq; sollicita sunt. Suspectior, oris, comparativum. Cicero. 2. Offic. Quo cain quis versutior & callidior est, hoc in visor & suspectior detracta opinione probitatis. Liv. 7 bel. Punic. Is omnia suspectiora, quām ante fuerant, in Senatu fecit.

Sūspēctus, us, ui, m. q. Actus suspiciendi: id est, sursum aspiciendi. [DĒN mabbát(vel)mebbat. ράθελεσ, αύδελαύλε. Gal. Regard de bas en haut. Ital. Essi riguardar in alto, riguardo in su. Ger. Das über sich schen oder ob sich lugen. Hisp. Mirada arriba. Pol. Wigląd. Vng. Fel néges. Ang. A looking upward, suspicion.] Plin. lib. 9. cap. 38: Laus ei summa, color sanguinis concreti, nigris aspectu, ideiq; suspectu refulgens. Hoc est, si sursum conspicatur, & in aërem, quod dicitur. q Suspectus, pro altitudine. Virgil. 6. Aeneid. tum Tartarus ipse Bis patet in præcep̄ tantum, tenditq; sub umbras. Quantus ad æthereū celi suspectus Olympum. q Suspectus, pro admiratione. Senec. de Benefic. lib. 2. cap. 25: Videndum est quid maximè faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium, se, suaq; mirandi: aut aviditas, aut invidia.

Sūspēcto, onis, verbale, f. t. Suspicio. [χωνφία. Gall. Soupecon; Ital. Sospitione, sospetto. Ger. Ein argwon Hisp. Sospacha. Pol. Podejrzanie. Vng. Gyanaság. Ang. Suspicion.] Terent. And. Nam qui istæ tibi incidunt suspectio?

Sūspēcto, etas, frequenter, sursum specto. [χωνδένω, αύδελαύλε. Gall. Regarder souvent en haut. Ital. Guardar spesso in su. Ger. Ob sich sehen eins sehens. Hisp. Mirar à menudo arriba. Pol. Kugorge patrę. Vng. Fel tekintelek. Ang. To look often upward.] Mair. Oculisq; suspectans sidera. q Interdum suspectum habeo. [Gall. Soupeconner. Ital. Sospettare. Ger. Ein argwon haben. Hisp. Sospuchar. Pol. Mam wodejrzensi. Vng. Gyanakodom. Ang. To suspect or mistrust.] Tacit. lib. 1: Et quidam scelus uxoris suspectabant. Idem lib. 4: Pellit domo Sejanus uxorem Apicatam, ex qua tres liberos generat, ne pellici suspectaretur.

Sūp̄ i cōr, sūpicaris, d. p. Sūpcionē habeo, in suspicione sum. [χωντοκαρ, ράθεληκα, ράθελοιν, ράθελπιο. Gall. Soupeconner, se dossier, me croire. Ital. Pensare, sospettare. Ger. Argwonen. Bel. Vers mochen Hil. Sospuchar è baruntar. Pol. Spodziewać się, mam wombie mania. Vng. Gyanakodom. Ang. To suspect or mistrust.] Terent. in Heavt. Nam mihi nunc nihil rerum omnium est Quod malum, quām me hoc falsò suspicari. Cæsar 8. bel. Gall. Cæsar eti discessum hostium animadvertere non poterat, incendiis Oppositis: tamē id consilium quum fugæ causa initium suspectetur, veritus nequid in ipso offendit, hominem summa vi rētinere cœpit. Ovid. Epist 1: Quæcunq; æ quor habet, quæcunq; peticula tellus, Tam longæ causas suspicor esse moræ. Cic. Attic. lib. 7: Scribe nō modō siquid scies, aut audieris: sed etiam siquid suspicabere. Differt autē suspicor & putō: quod qui putant, omni genere errant: qui suspicantur, aliquid prævident. Corm. Fronte de diff' vocab.

Sūspēctans, tis, particip. ράθελοιν. Terent. Andr. Egomet quoq; ejus causa in tunus prodeo, Nihil suspicans etiam mali.

Sūspēcto, onis, verbale, f. t. Ipse suspicandi actus. [χωνφία, ράθελοιν. Gall. Soupecon. Ital. Sospettione. Ger. Ein argwon. Bel. Ein vermoegnghé. Hisp. Sospacha. Pol. Miemanie, podejrzanie. Vng. Gyanakodus, gyanaság. An. Suspicion.] Cic. 1. de Finib. Plenumq; improborum facta primō suspicio insequitur, p̄einde sermo, atq; fama, tum acculacor, tum iudex, multi etiam, ut te Consule, ipsi se judicaverūt. Idem ad Lentulum lib. 1: Gratiam aut nostram extinguit hominum suspicio. Terent. Evnuch. Imò magis augē suspicitionem. Plaut. Pseud. Suspicio mihi nunc est, vos suspicari, Me hæc idcirco tanta facinora promittere, Qui vos oblectem. Terent. Evnuch. -jam tunc erat suspicio Dolo malo hæ fieri omnia.

Sūspēcto, a, um, Qui pronus est ad suspicionem, quiq; suspicatur. [χωνλαύλε. Gall. Soupeconneux. Ital. Sospetto, ombroso. Ger. Argwöndig / das leichtlich ein argwon fasset. Hisp. Sospescha. Pol. Lieda skad podejrzanie maiaci. Vng. Gyanos. Ang. That suspiceth much and easily.] Terent. in Adelph. Omnes quibus res sunt minùs secundæ, magis sunt nescio quomodo suspiciose: ad contumeliam omnia accipiunt magis: Propter suam im-

potentiā se semper credunt negligi. Cic. 7. Verr. Te conscientia timidum, suspicio sumq; faciebat. Idem ad Quinat. Frat. lib. 11: Esse nimis suspiciosum & durū in suos. q Accipitur etiam quādoq; passivē, pro eo qui in suspicionē facilē incidit, quiq; suspectus est. Cicero. pro Roscio Amerino: Verū id quod adhuc est suspiciosum, nisi perspicuū res ipsa fecerit, hunc affīcē culpaz judicatore. Idem pro Flacco: Et is est reus avaritiae, qui in uberrima re turpe compendium, in maledicentissima civitate, suspicioſissimo negotio, maledictum omne, non mode crimen effugit.

Sūspēctōe, suspicioſus, adverb. [χωνλαύλε. Gall. Soupeconnement, par soupecon. Ital. Sospetto amante. Ger. Argwöndigstich. Hisp. Sospeschaamente. Pol. Podejrzanie. Vng. Gyanakodus, gyanos. Ang. Suspicioſtie.] Cic. pro Sexto Rosc. Amerin. Quum enim aliquid habeat quod possit criminose ac suspicioſe dicere, aperiē ludificari & calumniari sciens non videatur. Idem de clar. Orat. Qui suspicioſus, aut criminiosus diceret, audiui neminem.

Sūspēctāx, caciſ, adjectivum, om. t. Suspicioſus. [χωνλαύλε. Gall. Soupeconneux. Ital. Sospettoſo. Ger. Argwöndig. Hisp. Sospescha, que mucho sospacha. Pol. Podejrzanie wobie gatdi masaci. Vn. Gyanakodo, gianos. Ang. Suspicioſ, that suspecteth.] Tacit lib. 3: Iis haud aliās intentior populus, plus libi in principem occultæ vocis, aut suspicacis silentii permisit. Idem lib. 1: Etiam Qu. Hatterius & Mamercus Scaurus suspicacem animū perstrinxere.

Sūspētro, as, pen. prod n. p. Spiritū ab imo pectori traho, quod solicitudinis aut doloris argumentum est. [ΠΝΔΝ anachā τράν αθάκ τράν neenák. εσαι, εσαιζ. Gall. soupirer. Ital. Sospirare. Ger. Erseufzen. Bel. Soghten. His. Sospirar o acerar. Pol. Wysicham. Vng. Fohazkodom, subaitok. Ang. To sigh.] Plaut. in Menæch. Quin suspirabo sexcentum dies. Cic. Attic. li. 1: Reperire ex magna turba neminē possumus, quicum aut jocari liberè, aut suspirare liberaliter possimus. Ovid. Epist. 20: Ingemit, & tacito suspirat pectori. q Per translationē accipitur pro desiderate: & sic ferè accusativo jungitur, Iuvén. Sat. 11: Suspirant longo nō visam tempore matrē. Tibullus lib. 4. Eleg. 5. Quod si forēt alios jam nunc suspirat amores. Suspirare in aliquem. Ovid. 1. Faſtor. Hanc cupit, hanc optat, solā suspirat in illam. Sūspētrātū, us, m. q. Actus ipse suspirandi. [ΠΝΔΝ anachā τράν αθάκ τράν εσαιζ. Gall. Soupirement, soupir. Ital. & Hisp. Sospiro. Ger. Erseufzung. Pol. Wysichanie. Vng. Fohazkodas, subaitas. Ang. Sighing.] Ovid. 14 Metam. Respicit hunc vates, & suspiratibus haſtus. Nec dea, sum, dixit.

Sūspētrūm, iii, n. l. Ipsa suspiratio: hoc est, ab imo pectori spiratio. [ΠΝΔΝ anachā τράν anakáh. σπραγμός, σπραγή. Gall. Soupir. Ital. & His. Sospiro. Ger. Einseufzen. Bel. En sūtung. Pol. Wysichanie. Vng. Fohazkodas, subaitas. Ang. Aſhige.] Cic. Att. lib. 13: Consul est impositus is nobis, quē nemo, praeter nos philosophos, aspicere sine suspirio posset. Ovid. 2. Metam.. præſagaq; luctus Pectori ſollicito repetes ſpiritia, &c. Idē 10. Metam. Myrrha patre audito, ſpiritia duxit ab imo Pectori. Col. lib. 6. cap. 14: Interdū tumore palati cibos respuit, crebrū ſpiriū facit. q Accipitur aliquando ſpiriū, pro ipſa ſpirandi difficultate: Græci ἀδημονοῦ vocant. Plin. librot 10. cap. 9: Ad termina regiōs morbos, tuſſim veterem cum ſpiriū. Sūspētrōi, [ΠΝΔΝ neenákim.] Qui ſpirandi difficultatem patiuntur: vel quibus vitiis ſpiratio, quoq; Græci ἀδημονοῦ vocant. [Gall. Aſtmatique, qui oni courte haleine. Ital. Smalti. Ger. Schwärlich athmen / die ein kurzen athem haben. Hisp. Acesos. Pol. Trudno wždi chajaci. Vng. Szago, az kik nehezen renek lelket. Ang. That fetcheth the breath panfullie.] Colum. lib. 6. cap. 37: Febrienti mulæ cruda brassica datur, ſpiriōſe ſanguis detrahitur.

Sūſque deq; fero, quod & Susq; deq; habeo dicimus, Āequo animo sum, & quod accidit non magnifico ἀδημονοῦ. q Interdū negligo atq; contemno: hoc est, ſursum an deorum feratur res, parvifacio. Plaut. in Amph. Atq; in me ſusq; deq; eſſe habituram putat? Vide Gell. lib. 16. cap. 9.

Sūſiliō, ſuſſiliſ, Vide S V B S I L I O.

Sultēndo, is, di, enſum, ere, Decipiendi gratia ſubdere aliquid aut machinari. [ΛΥΡΙα ſakásh. ράθελαίν.] Salust. Dum ſultēdit inſidias militi.

Sūſtīnēo, nes, ſecunda syllaba corrept. Fulcio, labentem excipio, alioqui ruiturū retinco. [ΠΝΔΝ ſumāth, ράθελα, ſaſtāz. Gall. Souſtenir, endurer & ſuffrir. Ital. ſuſtene. Ger. Obſtēch haffen/aufenthalten. Hisp. ſoſtener. Pol. Zuſte, mam noſobie, ſati ſumim. Vng. Tarto, tamaztom. Ang. To ſuſtene, to hold up or ſuffer.] Plautus in Menæch. ſuſtine has Penicule exuvias. Idem Paenul. Quantum hominum terra ſuſtinet. Cicero 2. de Natura deorum, ex quo concluditur quum omnes Mundi partes ſuſtinentur calore. Plinius libro 12. capite 25: Vineæ ſine admiculis ſe ipsæ ſuſtinent. q Sustinere interdum ponit ut pro pati, tolerate. [ΠΝΔ ſabál ΝΥΔ naſa, ράθελα, ράθελα, ſigur. ſigur. Digitized by Google

Sustent. Pol. *Wichterpyw.on.* Vng. *Zeniedni.*] Cicer. 7. Philip. O' *dum immortales*, quis hujus potentiam poterit sustinere? Terent. in *Phorm.* prima contio est acerima: Si eam sustinueris, post illa jam, ut lubet, ludas licet. Plin. Epist. 12: Et cum inquit, ne putas hos tantos dolores tandem sustinere? q. Aliquando pro alio, reficio, egestatem sublevo, nutrico. *τις φασεν την περιπολην*. Liv. *Milites fluvialis pise & herbis sustinebantur.* Virgil. lib. 2. Georg. *hinc patnam parvoscq; nepotes sustinet.* q. *Sustinerre accipitur aliquando pro coepescere, retinere & cohibere.* [גַּבְעַתָּה שָׁמֶן חֲשָׁכָה.] Cicet. 4. Acad. *Quam si a respondendo, ut aut approbet, aut reprobet quid, sustineat, ut neque neget aliquid, neque ajat.* q. *Non sustineo, pro non possum, nequeo, non audeo.* Quint. lib. 2. cap. 4: *Nec enim hujus rei judicium differre sustineo.* Ovid. 4. Fast. *nec jam suspēdere fletura sustinat.* Idem 6. Metamorph. *sed non attoileare contra sustinet hæc oculos.* q. *Sustineo, defendo, tuor.* Cic. 4. Academ. Philo autem dum nova quedam cōmōvet, quo ea sustinere vix poterat, quæ cōtra Academicorum pertinaciam dicebantur, & aperte mentitur. Brutus Ciceroni: *Apud eum autoritate tua sustinere debes.* *Sustineo personam, expectationem, causam, dignitatem imperii: id est, tueri, itaq; sc̄e gerere, ut iis rebus non impar videatur.* Cic. pro Domo iua: *Huius viri, qui non solum consiliis suis, sed specie ipsa dignitatem Reipublicæ sustineat.* Idem post reditum: *Quorum mentes angustæ, & humiles magnitudinem tanti imperii sustinere non possunt.* q. *Sustineo, differre.* [גַּוֹן מִשְׁבֵּחַ, תְּחִזְקָה.] Liv. lib. 5. ab Urbe: *Compresiō, quem libimet ipsi præficerant, rem in noctem sustinere sic sustinere actiones, pro difterre & suspendere sapè apud lūris consultos.* q. *Sustineo gradum, reproto.* Ovid. 6. Fastorum. *Obstupsi tacitus, sustinuiq; gradum.* q. *Sustinere dicitur deus manum suam, quando retribuit.* Ovid. lib. 5. Fastorum: *Sapè loyem vidi, quum iam sua mittere veller fulmina thare dato sustinuisse manum.*

Sustento, -tas, a. & p. frequentatiū est à Sustineo, Fulcio, & alioqui ruiturum retinco. [גַּוֹן מִשְׁבֵּחַ, תְּחִזְקָה.] Gall. *sostener.* Ital. *sostentare.* Ger. *Ausschalten, vor dem fest enthalten.* Hisp. *sostentar.* Pol. *podporam, podzięgiwan.* Vng. *Meg tamazom.* Ang. *To sustaine, to aide or help, to nourish.*] Virg. 10. Aeneid. *Huic frater subit Alcanor fratremq; ruētem sustentat extra.* q. *Non nunquam idem quod tolco, seu patiēter sero.* [גַּוֹן subel נְסָדָה, וְרִקְבָּעָה, וְרִקְבָּעָה, פִּגְעָה. Gall. *Endurer & porter patientement.* Ital. *Supportare patientemente.* Ger. *Geduldiglich tragen, dulden.* Hisp. *Padecer o sufrir molestias.* Pol. *Cierpliwie proste.* Vng. *El swerbm, bikenel zenuedem.* Ang. *To suffer, to abide patiente-* *ly.*] Salut. ad Cæs. de Republica ordin. *Postremò sapientes pacis causa bellum gerunt, laborem spes otii sustentant.* Cic. pro Flacco: *Hominum mentes, cogitationesq; spes sustentat.* Idem Mario lib. 7: *Tu modò istam imbecillitatem valitudinis tuæ sustenta & tuere.* Cæs. 7. bell. Gall. *Vsq; et, ut complures dies milites frumento caruerint, & pecore è longinquieribus vicis abacto, extremam famam sustentarent.* Idem tertio belli Civilis: *Iamq; frumenta maturascere incipiebant, atque ipsa spes in opia sustentabat, quod celenter se habituros copiam confidebant.* q. *Sustentare se: id est, fortem animum in rebus adversis gerere, & fortunæ non succumbere.* Cic. Terent. lib. 14: *Quod reliquum est, sustenta te mea Terentia, ut potes.* Idem Torquato lib. 6: *Tu velim te, ut debes, & soles, tua virtute sustentes.* Idem Attic. lib. 3: *Me vix, misericordia, sustento.* q. *Sustentare, pro alere, ferre reficere, & egestatem aliquius sublevare.* [גַּוֹן chilchel רְגִזָּה, וְרִקְבָּעָה.] Gall. *Nourrir.* Ital. *No-dire.* Ger. *Ermehmen/erhalten.* Hisp. *Criar.* Pol. *Odrycie biszbowat.* Vng. *Taplalom.* Ang. *To nourish.*] Cie Attic. P. Valerium negoti habere quicquam Dejotarus Rex, cumq; sit à se sustentari. Terent. in Adelph. *alit illas: selus omnem familiam sustentat.* q. *Sustentatum est, impersonale.* Cæsar 2. bell. Gall. *Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare coperunt: a grè co die sustentatum est.*

Sustentatio, onis, f.t. Expectatio sive dilatio. [גַּוֹן תְּחִזְקָה, תְּחִזְקָה.] Gall. *Soustitu, patience, attente.* Ital. *sostentatione, supportazione.* Ger. *Auffaltung/auffzug.* Hisp. *sostentacion, sopportacion.* Pol. *Odki ad.* Vng. *Varakodas, balazs.* Ang. *An holding or bearing up, patience, and suffring.*] Cic. 2. de Invent. *Deinde utrum statim geri necesse sit, utrum habeat aliquam moram & sustentationem.*

Sustentaculum, n.s. Id est, fulcimentum quo aliquid sustinetur. *ἴκουρη.* **Sustollo, lis, verbum est obsoletum, Attollo, sive sursum sublevo.** [גַּוֹן נְסָדָה, וְרִקְבָּעָה, וְרִקְבָּעָה.] Gall. *Elever en haut, soulever.* Ital. *Sollenare.* Ger. *Auffheben.* Bel. *Wehen men/vp hefen.* Hisp. *Astar arriba.* Pol. *Wysosi, dzwigam.* Vng. *Felmelem.* Ang. *To lift vp.*] A quo mansit prætentum sustulit, & tempora ab eo formata. Virgil. lib. 2. Aeneid. *Sustulit exutas vincis ad sidera palmas.* q. *Significat autem Sustuli, id est, quod sursum tuli, in altum crexi, subleyavi.* *וְרִקְבָּעָה.* Cicer. pro Dejtar.

Quum eum ia equum plures sustulissent, vix in eo hærente sexpotuit. Idem lib. 2. de Natura deorum: *Phiæthontem Sol in currum sustulit.* Idem Attico: *Salaminii nos decretis suis in cœlum sustulerunt.* q. *Aliquando idem quod suscepit.* Cicer. in Antonium: *Qui ex libertina sustulerit liberis.* Cicer. pro Rose. Amer. *Plus oneris sustuli, quam terre possum.* q. *Non nunquam pro educavi.* [גַּוֹן chilchel רְגִזָּה.] Virgil. libro 9. Aeneid. *Mæonio regi quem serva Lycimnia sustulera.* q. *Non nunquam item occidi, necavi, abstuli de medio, abrogavi, perdididi, destruxi, subverti.* [גַּוֹן bersig רְגִזָּה.] Vnde est distichon illud apud Sueton. in Nerone:

Quis neget Aeneæ magna de stirpe Neronem?

Sustulit hic matrem: sustulit ille patrem.

Cicer. de Divin. Xenophanes divinationem funditus sustulit; Idem lib. 1. Offic. Majores nostri Carthaginem funditus sustulerunt.

Sublæcio, onis, verbale, f.t. Ablatio, sive destructio. [אֲפִיגָּזָה. Gall. *Ostement, détournement.* Ital. *Eso portar via, esofegliere.* Ger. *Aufhebung/ hinnehmung.* Hisp. *Qu'amiento.* Pol. *Podnieśenie, odzieżie.* Vng. *El rontas, vestes.* Ang. *A taking away.*] Quintil. lib. 7. cap. 2: *An restitutio pro sublatione judicii sit.*

Sustuli, praeteritum, Vide s V F F E R O, s V S T O L L O, & TOLLO.

Sussum, pro sursum, apud antiquos. Cato cap. 157: *Ita subducto susum animam quam plumbum poteris: in triduo polybus exciderit.*

Susurrus, susurri, m.t Parvum & summifum murmur. [גַּוֹן lachash. פְּרוּגָה.] Gall. *Vn bruit feurd, murmure Ital. Marmorazione, mormorio.* Ger. *Ein gewummel / gereisch / als der fleissende waschen.* Hisp. *Zumbido o zumbido de abiga.* Pol. *Szumok, szum.* Vng. *Suttogas, suggas.* Ang. *A low murmuring, muttering, or whispering.*] Cic. 4. Tute. *Levulus tanè nosler Demosthenes, qui illo susurro delectari se dicebat, aquam ferentis muliereculæ (ut mos in Gracia est) insusurrantis que alteri, &c.* Horat. libro 1. Carm. *Levesque sub noctem susurri.* Virgil. 1. Aeglog. *Sapè levii somnum suadet inire susurro.* q. *Declinatur etiam hoc Susurru.* Ovid. lib. 7. Metamorph. *Procris adit, linguaq; iefecta audit a susurra.*

Susurrus, adjectivum. [גַּוֹן mihi lachash.] [גַּוֹן nirghán.] פְּרוּגָה. Gall. *Qui murmure & babille, qui ne fait que murmur, murmuraster.* Ital. *Che mormora, mormoratore, susurro.* Ger. *Maude-rend.* Hisp. *Murmurador que zumba.* Pol. *Szumegjenie, szumuevie.* Vng. *Suttoga, suttogas.* Ang. *That makes a low and small voice, as leaves of trees.*] Ovid. 7. Metamorph. *Procris adit, linguaq; referat audita susurra.*

Susurrus, adjectivum. [גַּוֹן mihi lachash.] [גַּוֹן nirghán.] פְּרוּגָה. Gall. *Qui murmure & babille, qui ne fait que murmur, murmuraster.* Ital. *Che mormora, mormoratore, susurro.* Ger. *Maude-rend.* Hisp. *Murmurador que zumba.* Pol. *Szumegjenie, szumuevie.* Vng. *Suttoga, suttogas.* Ang. *That makes a low and small voice, as leaves of trees.*] Ovid. 7. Metamorph. *Procris adit, linguaq; referat audita susurra.*

Susurro, susurronis, m.t Detractor, maledicus: qui non appetit loquitur, qui voce demissa auribus hominū obstrebit. [גַּוֹן mirghán.] [גַּוֹן troghéi.] [גַּוֹן רְכִי holchachit.] פְּרוּגָה. Gall. *Murmureur.* Hisp. *Zumbido, obra de murmurar.* Pol. *Mruzenie.* Vng. *Suttoga.* Ang. *A muttering or whispering in the care.*] Cæsarius ad Ciceronem, lib. 8: *Ad Cæsarem crebi & non bellū de eo iu-mores, sed susurrationes duæ taxat veniunt.*

Susurro, susurronis, m.t Detractor, maledicus: qui non appetit loquitur, qui voce demissa auribus hominū obstrebit. [גַּוֹן mirghán.] [גַּוֹן troghéi.] [גַּוֹן רְכִי holchachit.] פְּרוּגָה. Gall. *Murmureur.* Hisp. *Zumbido, obra de murmurar.* Pol. *Mruzenie.* Vng. *Suttoga.* Ang. *A muttering or whispering in the care.*] Cæsarius ad Ciceronem, lib. 8: *Ad Cæsarem crebi & non bellū de eo iu-mores, sed susurrationes duæ taxat veniunt.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

Sutates, A Plauto (modò emendata sit lectio) dici. Videntur iidem, qui sutores, aut saltē certum quoddam sutorum ge-nus. Sic enim legitur apud ipsum in Aulularia: Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, Cintilones, patagianus, indusiarus. &c. Propolæ, linteones, calcolarii, Sedentarii, sutates, diabathra-rii. [סְפָאָלָה] Gall. *Cordonniers.* Ital. *Calzolai.* Ger. *Schuhsticker.* Hisp. *Caparros.* Vng. *Varga, varro.*

ganno. Pol. *Chyrosis* w. c. *stucia*, *obla*, *ln*, *sg.* Vng. *Cugan-*
sig. *aineksig.* Ang. *Gale or d'cen*] Plaut in Cap. Quando ego
te exēplis pūlūnū excrucia vero. Atq; ob fūtulas tuas te mor-
ti mīfōrōvel te iatē. Se vel permissi prædīcent.

Suternā. Ip̄a futura, sive opus satōnum. *sp̄pi* Gall. *Costare*,
ou chose constat Ital. *Cuciturs* o cosa cucita Ger. *Costenwerde*.
Hisp. *Costura* o costura o cosa usata. Pol. *sp̄w. egiwo*. Vn. *Foldo-*
que, variegatas. Ang. *Sowing or sowing*] Vairo: Quo subternas
facere intēus, n. hui homo agis.

Sūtilis. & **Sutor.** Vide *s. v. o.*

Sūtūs. Relativum reciprocū, à Sui genitivo deductum, de quo
suprà egimus in suo primitivo. [σφίππεο, σφίππεο. Gall. *Sien*,
à soy Ital. *suo*. Ger. *Sein*. Bel. *Syn* Hisp. *syo*. Pol. *swoy*. Vn.
suo. Ang. *His own*] Hic paucula tantūm annotanda sunt, que
illuc sunt omitta. Suus aliquando idem valet quod sui juris.
Cic. 4. de Finib. Semperq; erit in disputando suus: id est, non
utetur alienis inventis argumentorum. q. Suum esse, aliquā-
do idē est quod esse sanæ mentis, vel in potestate mentis. Vlp.
1.7 §. ad eo. D. quib. ex caus. in possess. eat. Furiosus suus non
est: id est, nō est sanæ mentis. q. Aliquādo idē quod proprius.
id. Cic. pro Rose. Amer. Sua quēq; fraus, & suus terror ma-
ximè vexat, suum quenq; scelus agitat. Idem 1. Offic. Expend-
ere oportet quid quisq; habeat sui: id enim maximè decet
quod est cuiusq; suum maximē. Sic ad Attic. lib. 14: Plura no-
biscum hic perhonificē & amicē Octavius, quem sui Cæla-
rem salutant. Plaut. in Trinum. Neu suum adimerent alteri. Idē
Curc. Quibus sui nihil est nisi una lingua. q. A Suus deducū-
tus composita *Suapte* & *Suopte* quæ idē valēt quod Suamet
& Suometur. S. apte culpa i. est, suamet, vel sua ipsius culpa.
Plaut Merc. Suapte culpa ex genere capiunt genus. q. Suopte
ingenio. Liv. 1. ab Vib: Suopte igitur in genio temperatum
animum virtutibus fusse opinor magis, instrutus. q. q. Suo-
pte autu. Cic. 1. Tusc. Vt tenet & humida tuop̄ enuit, & suo-
pondere ad pares angulos in terra & in mare ferintur. Suus-
met. Tacit. lib. 14: Pulsi cum saucis inter suos et ipsi metu,
& angustiis viarum confitabantur. Saluit in lugurth. Neces-
se est luomet ipsi more præcipites eant.

S   ante   Y

Sycites. *συκίνης*, Gemma à fici colore dicta: de qua Plin. lib. 37.
cap. 11. Est item Sycites, vini facti genus ex fico, quem alii
Palmiprimum, alii Catorchiten appellant, singulis modis in
aqua congiis tribus maceratis: ut docet idem Plin. libro 14.
capite 16.

Sycōmōrūs. pen. corr. f. s. [ΣΥΚΩΤΟΣ] *schikmab.* *συκόμωρος* Diose.
Gall. *Figuer d'Egypte* *sycomore*. Ital. *Sicomoro arbor* Ger. *Adams-*
feigen/Mauibeerfelgbawm. Hisp. *Huera de Egypto*. Pol. *Fykowe*
drys w. *Aegypciacitem*, *Fikomorowd*, *sp̄po*. Vng. *Syderfa*. An.
A *fig tree of Egypte*] Arbor est medium inter morum & sicu-
similitudinem habens: unde & nomen ei impositum est. *συκή*
enim Græcis sicus est, & *μορός* arbor, quam & Latini morum
appellant. Hanc nonnulli Ficum Aegyptiam: Theophrastus
Aegyptiam morū: Celsus invenit compositione morosycon:
Diocorides & Galenus Sycomorum appellantur. Diocorides
scribit sycomorum esse arborem magnam, sumi' em sicui,
foliis moro quām proximis, magna lactis copia abundantē.
Fructum fert ter quatēre quotannis, non ramis, ut sicus, sed
caudice ipso, caprificias similem ficorum grossulis dulciorem,
& qui interior farto, nulla, qualia in fico sunt, frumenta ha-
beat: nec nisi ferro unguibusq; scalparunt, māturescētent. Na-
scitur præcipue in Rhodo, & Cariis, al iſve locis frumentis nō
admodū feracibus. Provenit in Aegypto, maximē in Nili ag-
geribus, quos radicibus suis colligat, & adversus Nili inundatiō-
nes munit: unde, teste Vlpiano, graviter in eos solet ani-
madverti, qui in Nili ripis sycomorum exciderent.

Sycon. n. gen. Latinē *Ficus* dicitur Martialis.

Sycophantā phantæ, m. p. Calumniator, delator. [ΣΥΚΟΦΑΝΤΗ]
holēch rachil *συκοφάντης*. Gall. *Calumniator* faux accusat. or, trom-
peur, empoteur, m. ingeur de figures. Ital. *Calumniatore*, mangiator di fi-
chi. Ger. Ein feigenfresser/ein falscher vertrager / der einheit falsch
ein laster anstreicht. Hisp. *El que come los higos calumniador*. Pol.
Oblygacy, kl. amītīwem sie karmiac, pr̄z wrotnek, irl'ok sygor. Vng.
Patuaro, *Agalmazo*. Ang. A quarreler or wrangling filē w.] Hujus
significationis ratio ab aliis alia traditur. Tū *συκοφάντης* inquit
Plutarchus πονομέ επι φίλοπαγηρούις γέρχονται φάτιν κεκαλυ-
πόται τὸν αὐτούς επι φίλοπαγηρούις. Hic est, Sycophantæ ex cupiditate
aliis faciliendi nō goui nomē factum ajunt. Nam quum Athē-
nis vetitū esset effire fīcū, qui eos deferebant, accusabantq;
sycophantæ sunt appellati. Alii tradunt quum Attici juvenes
in hortos alienos intrumperent, ficosq; sublē gerent, pœnam
capitis in eos, qui id facerent, fuisse constituta: quam pœna
qui persuerent ob parvula derimeta, sycophantas ap-
pellatos: dicti itaq; videntur sycophantæ *παρεῖται τὸν σύκην φά-*

την: hoc est, à fīcu delatione. Alii nominis hujus etymon est
hujusmodi referunt fabulam, quam & Maximus Planudes in
vita Aesopis refert: Quum Xanthi philosophi servus fīcus domi-
no ex agro allatos consumplisset, ejus rei culpam in Aesopum
conservum suum rejecit. Qui ut domino innocentiam
suam probaret, aquam tepidam ebibit, eandemq; puram, ut
hauserat, evomuit. Quod quum jubente hero, alter quoq; fe-
cerit, unā cum aqua fīcum quoq; frusta ejecit: eaq; ratione
prodito calumniatore, factum est, ut sycophantam dicamus,
qui insolente falso crimine calumniatur. Plaut. in Amphit. Ni-
mis hic scetus est sycophanta, qui quidem sit meus pater.

Sycophantæ. f. p. Mendacium, calumnia, fallacia. [ΣΥΚΟΦΑΝΤΗ]
συκοφάντη. Gall. *Calomnie*, *fausse accusation*, *tromperie*, *dece-*
ption. Ital. *Bugia*, *calomnia*, *inganno*. Ger. *Lügenwerk*, *Leistung*, *fa-*
sche Aufstellung eines Lasters. Hisp. *Calumnia*, *enganno*. Pol.
Kłamstwo, *łaska*. Vng. *Huzugig*, *patvar*, *salardjag*. Ang. *Afa-*
les or crafty accusation, a forged crime] Plaut. in Asinar. *Perfalla-*
ciam, quam amabam, abdixit a lenone mulierem. Neq; pu-
dit id ærat sycophantias struere. Idem in Asin. *Perfidie lau-*
des, *gratiasq; habemus meritò dñis magnas*, *Cura nostris sy-*
cophantias dñis astutissq; *Scapularum confidentia*, etc.

Sycophantiōr. artis, arti, d. p. *Sycophantias struere*. [ΨΥΚΟΦΑΝ-]
την λάχαριτον οἰνοφαντῆν. Suidæ. Gall. *Calomnier*, *accu-*
ser fīnement, *tromper*. Ital. *Accusare fālsamente*, *ingannare*. Ger. *ΨΥ*
lügenwerk / oder fa schem g. schweig umb gehn. Hisp. *Calumniar*, *accu-*
sa fālsamente, *engauar*. Pol. *L'art de faire une fausse accusation*, *fa*
blarikotom, *p. u. z. rok. dom*. Ang. *To invent and forge fāls crimes*,
or accusations] Plaut. in Trinummo: *Qjanquam hoc me ærat*
Sycophantari pudet.

S. *σφάντισθαι* as. *σφάντισθαι* idem.

Sycophantiōs. ad. c. *bium antiquum*: *hoc est, dolos*, *sive per*
calumniā. [συκοφάντης] Gal. *Calomnieusement*. Ital. & Hisp.
Calumniamento. Ger. *Mit fālschem auffrichten* / oder jurend. Pol.
Zdradzicē, *kl. amītīse*. Vng. *Patuaro son*, *salardul*. Ang. *By inuen-*
tion of a false crime] Plaut. in Pseud. *Ego nec sycophantiōs*
quicquam ago, nec maleficē.

Syōtis. pen prod. *σφάντης*. *Vitium est palpebræ asperæ*, & gra-
norum exiguoit, quæ in fīcis frumenta à Plinio appellantur,
similitudinem hīc referunt: unde & nomen accepit.

Sydiūs. & **Syderatio.** Vide *s. v. d. v.*

Sylīabā. b. x. f. p. [συλλαβή]. Gall. *syllabe*. Ital. & Hisp. *syllaba*,
Ger. *Ein syllaben eines worts*. Pol. *syllaba*, *sl'openie ister*. Vng. *az*
igenek cykkeli. Ang. *A Syllabe*] Est comprehensio literarum,
vel unius vocalis enuntiatio, unius, aut duorū temporum ca-
pax. Omnis enim syllaba aut brevis est, & unum tempus recip-
it, quod atomum metrici vocant: ut, Vir. Aut longa, & duo
recipit tempora: ut, Res. q. Dicta est aut syllaba *az* *συλλαβή*,
quæ est comprehendere. Propriæ enim illa est syllaba,
quæ ex pluribus literis constat. Quæ autem una vocali perfici-
tur, abusivè syllaba vocatur, & monogramma appellatur.
Aliæ dicuntur digrammæ, ut Ne: usq; ad hexagrammam, ut
Stirps. Accidit syllabæ quatuor, tenor, spiritus, tempus, & nu-
merus literarū. Tenores tres sunt, acutus, gravis, & circunflexus.
Spiritus duo, Asper & lenis. Tēpora tria, breve, longū, &
cōmune. Numerus, quia unica litera contenta esse potest, aut
plures admittit, senarium tamen numerum non egreditur.
Syllabātim, adverbium, Persyllabas. [συλλαβή apres syllabas. Gall. *Par*
syllabes, *syllabe apres syllabas*. Ital. *Syllaba per syllaba*, *à syllaba*. Ger.
Den syllaben nach. Hisp. *De syllaba en syllaba*. Pol. *Syllabe gesyllabem*.
Vng. *Czikkelenken*. Ang. *By syllabes*, *or syllabe by syllabe*] Cic.
Att. lib. 13: Ergo ego ne Tyroni quidem dictavi, qui totas *st-*
erexes persequi solet, sed Spintheri syllabatim. Dicere syllabatim.
Cic. 4. Acad. *Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit*.

Syllatūrio. Vide *S V L L A T V R I O*.

Syllēpsis. *συλληψη*, Figura est orationis, teste Rufinianus, quib
duabus diversisq; sententiis verbū accommodatur alteri non
conveniens. Beda diffinit esse dissimilium clausularum per
unum verbum conglutinatam conceptionem: ut quum sub-
stantivis, nominativis, ve diversorū generum jungit adjecti-
vum, verbūmve alteri tantūm respondens. Virg. 1. Aen. sociis
& rege recepto Idem 1. Aegl.-sunt nobis mitia poma, Caſta-
neæ molles, & pressi copia lactis. q. Aut quū pro multis unus
ponitur: ut, uterumq; armato milite complent. q. Aut pro
uno hulti, ut, Vos ó Calliope precor, aspirate canent. Vtia-
tūs enim dixisset, O vos Musæ. Dicta Sy lepsis, *az* *συλληψη*,
quod est concipere, unde Latinæ conceptionem, sive
Comprehensionem vertere possumus.

Syllōgismus. *συλλογή*, *συλλογής*. Argumenti firmissimi genus, ex
duobus pronuntiatis conclusionem necessariō inferens. La-
tinæ Ratiocinationē vertere possumus. *az* *συλλογή*, quod
est ratiocinari. Quint. lib. 3. cap 7: In syllogismo tota ratiocinatio
ab eo est, qui intendit.

Sylvā, vīz, f. p. Nomen generale est non solidum arborum, sed
etiam

etiam herbarum. [γάρ jaher. ὅπηρος, ὄλη. Gall. Forest, bois. Ital. Selva, bosco. Ger. Ein Wald. Bel. Een Bosch. Hisp. El bosque de arboles. Pol. Liss. Vng. Erdö. Ang. A wood.] Virg. lib. 1. Georg. -subit aspera sylva, Lappæq; tribul. q. Eropio ta:nen arborū, & quæ cædūa est: hoc est, quæ habetur in eum usum, ut ex ea materia cædatur. Quod si succisa sit, nihilominus dicitur sylva, quoniam rursus est stupibus, aut radicibus renascitur. Cic. Att. lib. 12: Manè me in sylvam abstruso densam atq; aspera: non exeo inde ante vesperam. Quint lib. 1. cap. 10 de Orpheo: Non feras modò, sed taxa etiam, tylvasq; duxisse pestilentis memoriz proditum est Virg. 6 Aeneid. Itur in antiquam sylvam, stabula alta ferarum. Dicit sylva, ab eo quod Græcis ὄλη: id est, materia dicitur. Et ut illi ὄλη pro materia, sic nostri Sylvam posuerunt. Sylva autem vel glandifera est, cujus arbore no[n] cæduntur, sed ad escam quadrupedibus præbendam servantur, aut cædūa, quod in ea arbore, quum ad justam proceritatem creverunt, cæduorū: ut vel ædificationibus, vel aliis usi bus materiam præbeant. Lucas nō est cædūa, sed magno cō- situs, religiosusq; Deo, vel hominis alicuius cineri dedicatus, circa delubrum Dei vel sepulcri. Saltus est sylva invia, ubi pauci & distilvare, vel hyemare pecudes solent. Nemora voluptatis causa comparata, & plena amoenitatis. ¶ Quandoq; sylva accipimus: pro tumultuaria, & extemporaneo scripto: quod Græci ζεδιαρημα appellant: cuiusmodi sunt Sylvæ Papi- ni, quas sibi subito calore & quadam festinâdi voluptate ex- cidiſſe testatur. Quint lib. 10. cap. 3: Diversum est huic eorum uitium, qui primo decurrere per materiam stylo quam velociſſim volunt, & sequentes calorem atq; impetum ex tem- pore scribunt: hanc Sylvam vocant.

Sylvæ, diminutivum, f. p. [σύλαιος. G. 1. Vn petit bois, petite forest, bosage. Ital. Piccola foresta. Ger. Ein wäldchen. Hisp. Pequeno roque. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. A little wood.] Colum. lib. 8. cap. 15: Sunt enim quibus cordi est vel in sylvulis tam- acutum, aut scirporum frutetis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus sylvulis occupetur.

Sylvestr, stus, vel hic & hæc Sylvestris, & hoc sylvestre, Sylvo- sus. [σύλαιος, σύλαιος. Gall. Sauvage, rustique, champêtre. Ital. Selvatico, rustico. Ger. Waldechtig item. Bewirtschaftet. Bel. Wildt/Boe- zichtig. Hisp. Cosa de bosque. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. Wild.] Livius 7. bell. Pun. Tumulus erat sylvestris inter Punica & Romana castra. Cic. in Læl. Quæ locis ipsis delestant mon- tosis, & sylvestribus, in quibus diutius cōmorati sumus: hoc est, locis qui in montibus sunt, & sylvis. ¶ Interdum ponitur pro incultus, agrestis, sive rusticus. [ἀγριός. Ovid. 2. Fast. Trans- tulit Evander sylvestria numina secum. Virg. 1. Aeglog Sylve- strem tenui musam meditatis avena. ¶ Hinc Sylvestris compa- rativus. Plin. lib. 26. cap. 27: Sylvestria omnia tardiora.

Sylva: icus, a, um. Quod est sylva, seu quod ad sylvam pertinet. [σύλαιος. Gall. De forest, sauvage. Ital. Selvatico, di selva. Ger. Ein Wald. Hisp. Cosa perteneciente à bosque. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. Of a wood.] Varr. lib. 1. de Re Rust. Vt tales diecuntur ab eodem scriptore vineatice opus esse sex, serpulæ quinq; sylvaticæ quinq; arboraræ tres, rusticaræ decem. Sylvatica laurus, crescens in sylvis. Cato cap. 8. Sylvaticus mus: id est, agrestis, sive in sylvis habitans. Plin. lib. 30. cap. 9.

Sylvicola: icus, a, um. pen. corr. Qui sylvam incolit. [σύλαιος. Gall. Chi habita nelle selve. Ger. Ein Waldwohner. Hisp. El que mora en los bosques. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. That dwelleth in a forest or wood.] Properi. lib. 3. eleg. 13: His tum blanditiis furtiva per antra puellæ oscula sylvicolis empta dedere viris.

Sylvicultrix, icis, f. t. Sylvæ habitatrix. [σύλαιος. Gall. Cello qui habite in bois & forêts. Ital. Donna che habita nella selva. Ger. Ein Waldwohnerin. Hisp. La que mora en los bosques. Pol. Wäldermeis- kaiaci. Vng. Erdöben elb. Ang. She that dwelleth in a wood.] Catul. Epigr. 58: Vbi cerva sylvicultrix, ubi aper nemorivagus?

Sylvestræ, a, um, pen. corr. [σύλαιος, ὅπηρος. Eiusmodi. Ital. Speziale. Ger. Das die Wald jettet. Hisp. Quebrantador o cortador de bosques. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. A cutter of a wood or forest.] Venti epitheton est quo arbores in sylvis & franguntur, & eruuntur. Lucret. lib. 1: montesq; supremos Sylvifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum loquitur.

Sylviger, a, um, Sylvosus: [σύλαιος. Gall. Plein d'arbres, boscazeux. Ital. Selvoso, pieno d'alberi. Ger. Waldechtig / das viel Wald hat. Hisp. Lleno de bosques. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. Full of trees or forrestes.] Ut Montes sylvigeri. Plin. lib. 31. cap. 3. Ideo sylvigeri a Aquilonis tantum parte sunt.

Sylvotus, a, um, Sylva obsitus, arborum densitate sylva imagi- nare referens. [σύλαιος, ὄλη. Gall. Plein d'arbres boscazeux. Ital. Selvoso, pieno d'alberi. Ger. Waldechtig. Hisp. Lleno de bosques. Pol. Lissak. Vng. Erdö. Ang. Full of woods or trees.] Livius 9. ab Urbe: Saltus duo alti, sylvoliq; suat, montibus circa se perpetuis inter se conjuncti. Plinius libro 12. capite 3: Su-

periores ejusdem rami in excelsum emicant sylva multitudine.

Sylvestro, is, ere, u. t. In nimiam ramorum, farmentorū m̄e über- tatem luxuriare [σύλαιος. Gall. Denenir sauage. Ital. Diumenta- resiliatica. Ger. Zu einem Wald werden mit viele der schossen Hisp. Hæzerse bosque. Pol. Wälder sie obracan, leſſicie. Vng. Meg erdö. wele. Ang. To wax wild or thick of boughes lik a wood.] Cicero in Catone: Quam multipli serpentes iaspis, & erratico, ferro amputans, coēret ars agricolarum, ne sylvescat larmenit, & in omnes partes nimis fundatur. Col. lib. 4. cap. 11: Nec pali vitem supervacuis frondibus luxuriante sylvelcere.

Symballotæ, pen. prod. σύμβαλλον. [σύμβαλλον. Vestes quædam co. At per se velleris implexu potius, quam textu conctecta.

Symbolum, li. pen. corr. n. f. Nota. signum, collatio [σύμβολον. Pol. Zanien nach den spolis, spolii grossi obiecti. ut. Vng. legy Ang. A signe, token or badge to know one from.] a σύμβαλλον, con- ferro. Hinc sic ut Symbolum accipiatur pro eo quod in cœnam comparandam plures conferunt [Gall. En signe de re. o nois- sance, scot. Ital. Segno, intrasegno, scoto. Ger. Ein untersetzen ein wah- gelichen. Hisp. Colecta de dichos ó sentencias, señual, appellado en la guerra. Pol. Hul o, wojanie. Vng. Szer.] Terent. in Andri. Sym- bolum dedit, cœnavit. ¶ Dicitur etiam Symbolum, signum bellicum quod à Latinis tessera appellatur, quo locis ab hos- bus & exploratoribus dignoscuntur: utin Marti exercitu Lar Deus in castris Sylla Apollo Delphicus: inter Cætanianos, Venus genitrix. ¶ Ab hujus similitudine Symbola Apo- stolorum dictum est, quoddam qualitetius nolt, & fieri bre- viarium: quo veluti quadam tessera pseudo apostoli a veris discernerentur. Erant enim eo tempore ludæ qui dant, qui si- mulabunt se esse Apostolos Christi, & lucis alicuius, ve ver- tris gratia ad prædicandum pre fixabantur: nominantes qui- dem Christum, sed non verè & pie eum annuntiantes. ¶ Hoc etiam nomine dicebantur tesserae quædam, quæ de bâtiu publicè à civitatibus quibusdam hominibus libi amicis, ut ho- spitaliter, & amicè acciperentur in oppidis foederatis. Sic etiā hodie vocari possunt tesserae collybistæ, ad permundandum pecuniam sine vecturæ periculo instituta. ¶ Iulius Pollux in- terpretatur symbolum, parvum numismata. ¶ Aristotle origi- nem: id est, etymologiam vocabulorum Symbolum appella- lat, per quam vis verbis, vel nominis per interpretationem co- gnoscitur. ¶ Symbola item dicuntur notæ arcuionis cuius- spiam mysterii significatiæ: ut quem eiconiam dicimus esse symbolū pietatis, & papaver fertilitatis. ¶ Item bi-ves quæ- dano & involuta sententiae, & quædam qualiæ inigmata, item aliquam occultam & reconditam significantia: quæ & σύμβολα & ἀναγνωριζεται Græcis appellantur, cujus generis sunt symbola Pythagorica.

Symbolum pen. corr. σύμβαλλον. Symbolum, anulus tessera, chi- rographum. Plaut. in Bacch. Eo prætentio homini exempli ostendit symbolū. Quem tute dederas ad eum, ut ferret his. N. Quid, ubi ei ostendit symbolū? C. in fit dicere, adulterium, & non eum esse symbolum. Idem Pseud. Date cum symbolū illi. Iustinus lib. 2: Sollicitat inquietos in partem: as itatut & quum colloquendi copiam non haberent, quo aperte loce- erant, symbolos proponi, & laxis proscribi curat. Quo in loco Symbolos videbatur appellare literas sive notas, quibus militibus indicabatur locus quod esset, ut convenire.

Symbola fœm. gen. Apud antiquos in eadem legitur significa- tionem in qua Symbolum. Plaut. in Sucho. L. in nroce: ego per horum ad amicam transibo meam, Mihi hæc occupare: no- item: eadem symbolam Dabo, & jubebo apud Sangamum cœnam coqui.

Symmetria: συμμετρία Ger. Gleichmessigkeit/ gleichförmigkeit, ist wesentliche abmessung oder proportion. Pol. Dürk gral. j. Apa- membitorum partiu nee omnium proportionem quæ quibus a t. est symmetria, συμμετρία dicuntur. Plin. lib. 14. cap. 8. Primum hic multiplicable valetatem videtur, numerositer in arte quam Polycletus, & symmetria diligentior. Idem: Nondum habet Latinum nomen Symmetria.

Symonianum. [Ein gattung des Elektroants/wachs in der Prov. in Frankreich / und bei Rompelier / schmeckt oder sind wie Berg- wachs oder Asphaltum in den Apotheken genannt j. ist. Nam, vel ut Ruellio placet) Symonianum Herba quam in hac verba describit Colum lib. 6. cap. 17: Symonianum n. folium, quod in- venitur confagosis locis, efficiacissimum traditur. Odoris ga- vis, neq; assimilis bituminis, & deinceps Græci eam ἀσφέλη appellant: nostri autem propter figuram vocant acanthum folium: nam longis & harulis foliis viret, caulemque et butt. or- rem facit quam pratense.

Sympathia. Verbum ex verbo. cōfidentia compassio. [con- nubia. Gall. Sympathie, accord & connubia naturæ. Ital. Compassione. Ger. Mittelding/ vberzeugungmaß. Hisp. pa- passione, consentimento. Pol. Spainagü.] Cicero 3. ac Nat. uor.

deor. Illa verò coheret & permanet natura viribus, non geom. estq; in ea iste quasi consensus, quam συμπάνται Græci vocant.

Sympathesis., συμφόρησις, passio quæ metris accedit, cùm duæ sive licet syllabæ scandendo, in unam coēant. Hoc autem fit, quum in diversis actionibus una parte orationis vocali, vel in litera terminata, sequens item à vocali incipit: ut, Atq; iterum ad Trojam magnus mitteretur Achilles. q̄ Fit etiam Symphonies in eadem dictione quatuor modis. Vel quum duæ syllabæ longæ pro una longa ponuntur: ut, Vnius obnoxiam & furias Ajacis Olei. Vel cùm duæ breves pro brevi: ut, Cornua velatarum obvertimus antennarum. Vel cùm longa & brevis pro una longa: ut, Fixerat acripedem cervum. Vel quum brevis & longa pro una longa: ut, Dependent Lychai laquearibus aureis. Hæc etiam synalcephæ dicitur.

Symploicus., s. p. [συμφωνία. Gal. Accord de son. It. Harmonia, consonantia, concerto. Ger. Zusammen stimmung/mitsingung Hisp. Consonancia en la musica. Pol. Zgadni dźwięk. Vng. Azene klesbe valo egyenlő zenges. Ang. Concordant ag greance of tune.] Consonantia & musicus concentus, dñr t̄ συμφωνία, quod est consonare, sive concinere. Cic pro Cælio: Accusatores quidem libidinis, amores, adulteria, Baiis acta convivia, commissiones, cantus, symphonias, navigia jactant. Cicer. ad Tironem lib. 15. Symphoniam Lysonis velim vitasses. q̄ Symphonia herba, quæ & gumpfæna dicitur. Plin. lib. 26. cap. 7. Symphonia vel gumpfæna alternis viridibus roscisq; per caulem foliis in posca sanguinem rejiciuntibus medetur.

Symploicus. i pueri, Servi musicam tenentes, qui & in conviviis, itemq; in classe adhibebantur. [מִנְגָּה menagghenim. συμφωνίας παιδεῖς. Gall. Chantres, musiciens. Ital. Cantori, musici. Ger. Sanger Hisp. Cantores. Pol. Spiewaci. Vng. Enekes giermek muzikusok. Ang. That singeth in tune melodiouslike.] Cicer. pro Milone: Multum casu pueros symphoniacos uxoris ducebant. Pædianus autor est, cani remigibus celestus per symphoniacos servos solitum olim fuisse, interdum per assam vocem: id est, ore prolatam, interdum per citharam.

Symploicus. herba, eadem cum Apollinati sive hyosciano, teste Apuleio. Palladius: Si cerasus æstu canicularium fatigetur, herbam symphoniacam circa arboris truncum torquent in coronam jubet, vel ex ea juxta unum caudicem culibile fieri.

Symploctides. Qui iisdem utuntur puteis. [Pol. Ziednes studnie cypriaci.] Cic. li. 2. de Legibus: Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censeo statuas: unam naturæ, alteram civitatis: ut ille Cato quum esset Tusculi natus, in populi Romani civitatem suscepimus est. Itaq; quum ortu Tusculanus esset, civitate Romanus, habuit alteram loci patriæ, alteram juris: ut vestri Attici, priusquam Thesæus eosdem migrare ex agris, & in Aſty, quod appellatur, omnes conferre se jussit, & symploctidas ex Atticis fieri: sic nos & patriam dicimus, ubi nati, & illam qua excepti sumus: quo in loco tamen nonnulli συμφέροντες, legere malunt, quasi ὅμοφορα: hoc est, ejusdem animi & sententie.

Symplyton petraon. [συμφυτον σπεργαῖον. Gall. Bugle Ital. simphi-a. consolida. Ger. Steigunzel. Hisp. Suelda. Pol. Koſtylew.] Herba in saxis nascent, ramis tenuibus, parvis, organi similibus, capitulis thymi, surculosa tota, odorata, gustu dulcis, salivam ciens, longa radice, subrufa, digitæ crassitudine. Latini alii, rustici in Gallia Buglum appellant. q̄ Symplyton alterum, caule nascitur cubicorum binum aut majore, anguloso, inani, ut sonchus, & crasso, qui per brevia intervalla circundatur foliis lanuginosis, oblongis, &c. Officinae nomen symphyti retinetur. Herbariis & vulgo consolida major vocatur. [Pol. Ziwołek]

Symplyton. oris, m. t. Amicus sponsi, qui cum eo per convivia ambulat.

Symplyton. Videtur esse opus in quo luctantes, qui omnino concertatores spectantur.

Symplyton. adis, f.t. Complexio.

Symplyton. atis, n. t. σύμπλεγμα, Latinè complexus, concutus dicitur. Martial. lib. 12.

Symplyton., συμπίνων, Vas vinarium, non dissimile cyatho, quo in sacrificiis utebantur, dñr t̄ συμπίνων, quod est compotare. Iuvén. Satyr. 6: Et quis tunc hominum cōtempor numerus, aut quis Symplyton ridere Num̄, nigrumq; catinum? Quo tamen in loco non desunt, qui Symplyton legere malint: quæ vox & apud Pliniū & apud Varro legitur. Verba Pliniū sunt hæc, lib. 36. cap. 12: In sacris quidē, etiam inter has opes, non murinīnis, crystallīnisve, sed fistulībus prolībatur Symplyton. Varro autem sic habet. lib. 4. de ling. Latina: Quod vinum dabat ut minutatim fundereat, à guttis guttum appellarent. Quod sumebat ut minutatim, à sumendo Symplyton nominaverit. In hujus locū in convivis è Græcia successit epichysis, & cyathus: in sacrificiis remansit guttas & Symplyton.

Sympōstium., sii, n.s. Compotatio, cōvivium. [Συμπόσιον μήτ̄η συμπόσιος. Gall. Banquet, festin. Ital. Convito. Ger. Eintritt, mahtfest. Hisp. Combate. Pol. Biestada gloria. Vng. Lakodalom. Ang. A basket or drinking together.] Cic. lib. 9. Epist. ad Petrum: Sapientius nos quām Giaci: illi symposia, aut syndopna: id est, componationes, aut cōcōnationes: nos convivia, quia tum maximè simul vivitur.

Sympōstia. [συμποσία. Gall. Raisieur de banques & festin. Ital. Chi fa convito. Ger. Ein Bäck gesell oder Bäcker. Hisp. El queha-Ze combite. Pol. Spolnie cęchisci. Vng. Lakozó, vendeg. Ang. A maker of a basket.] Convivator, seu convivii dominus: ipsi autem compotores, sym: potæ, συμπόται. Cuius feminina est symportia, συμπότρια, compotrix.

Sympōstia., σύμψαλμος, Vocum in cantando copulatio. Displasma, disjunctione carum, ubi quædam requies distinet & continuationis ostendit. Psalma, quod psallitur.

Symmysta. [συμψύστη. Pol. & σημ. taeniachis plumbi diademi.] Secretarius: seu secretorum cōscius, ut apud interpretem Originis. Sicut Iohannes Symmista pronuntiat, dicas: Quasi quis peccaverit, advocatione habemus apud Deum Iustum Christum.

Syn., oū, Præpositio Græca, quæ in compositione significat simul: quemadmodum apud nos con.

Synæresis., f.t. συναγέρσι. Contractio: figura qua duæ syllabæ in unam contrahuntur, nullo sublatu elemento: ut Acta dissylabum pro erei. Virg. lib. 6. Aeneid. Centum æt., claudunt vertes, &c. Item ferre per duas syllabas pro ferrei. Ibidem: Ferre Eumenidum thalami. Dicta synæresis dñr t̄ συναγέρσι, quod est contrahere. Huic figuræ contraria est diæresis, quum una syllaba in duas resolvitur.

Synærgia, pen. prod. [συναρχή. Ger. Versamitung/Gemeindung Schrift.] idem quod congregatio, vel cōctus. dñr t̄ συναρχή, quod est congregare.

Synæcephæ ουαλειφή, Absumptione vocalis dictiorum finientis, sequenti dictione incipiente à vocali. Dicta synæcephæ, dñr t̄ συναλειφή: hoc est, à conglutinando, propterea quod per eam duæ syllabæ in unam coalescant.

Synænchia. [συνάγησις. Gall. Esquinande. Ital. Schinacia. Ger. Kälten geschwär in Halswehe. Hisp. Esquinancia. Pol. Spucknenie wžarlie, item, duſente wžarlie. Vng. Tork giek. Ang. The quinsy, a disease so called.] Angina, morbus in faucibus, & propriè ex musculorum interiorum inflammatione, teste Aegineta. Nam quum malū guttur ipsum invaserit, potius Cynanche, κυάγχη, appellatur. Quæ tamen differentia non raro confunduntur. Celsus lib. 4. cap. 4: Ut hoc autem morbi genus circa totam cervicem, sic altetum æquè pestiferum, acutumq; in faucibus esse consuevit: nostri Anginam vocant: Apud Græcos nomen, prout species est. Incedunt enim neq; rubor, neq; tumor ullus appetat, sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur, id κυάγχη vocant. Interdum lingua faucesq; cum rubore intumescunt, vox nihil significat, oculi vertuntur, facies palet, singultusq; est: id κυάγχη vocatur. Illa communis sunt, Aeger non eum devorare, non potionem potest spiritus ejus ut crudeliter. Levus est, ubi tumor tantummodo & rubor est, exercita non sequuntur, id κυάγσικη appellant. Hæc Celsus.

Synæthrosinus., συναθροσίδης, Figura est, quam nos congerere vertere possumus, dñr t̄ συναθροσίδης, quod est congerere, seu congregare. Potest autem & singulis verbis, & pluriū verborum conjunctione fieri. Singulis, hoc modū. Sed quum ad supplicium: sumendum se confirmaret, multa simul cum revocabant, officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio. Plurimum verborum conjunctione sic apud Licurgū: Nemo enim nocens sine summo mœstre est, Iudices, sed multa simul cum perturbant: quod adeat, solicitudinis plenū: quod futurum est, formidolosum: lex paratū supplicium ostentans, virtus ex vitiis coacta, occasionem arguendi maleficii captans inimicus, quæ quotidie ejus animum vehementer excruciant. Vide Rutilium.

Synætērēmātis., tis, n. t. συναγρηγόρημα, Latinè dici potest vox consignativa. Sunt enim synætērēmata particulae per seiphas nihil significantes: quæ tamen orationē ingressa, aliarum compositioni nonnulli adduntur. Hujusmodi sunt quæ à Dælectricis vocātur signa universalia, & particularia, ut Omnis, Nullus, Quidam.

Synætērēmātis., matica, ticum, συναγρηγόρημα: id est, contigutativus.

Synætērēmātum., inquit Varro lib. 6 de ling. Latin. dicitur omne edulū aut quoq; vocabulo Græco. Pacuvius in Phagone: Hos nos synætērēst perit pernis, glandio.

Synætērēmātis., a, um, pe, pro. Integer, illæsus, nō mutilatus. [Τριάκις ουαλα ταῦτα τινὰς αὐτοὺς: Gal. Sincero, pure, sans mixtion et maliage. It. Sincero, puro, intero, reale. Ger. Säugling vermischlt/vnversezt. Bel. Οργεβαστि/rein. His. Κοσαλυμπια γενετικη. Pol.

Pol. *Sacerdos, oīthwɔrjisi.* [Vng. *Epp, tixia.* Ang. *Pure, syncere, simple, uncorrupted, without dissimulation.*] Tractum ab eo, quod qui dividere fructum communem alycorum cum socio volunt, simul cum cera mel partiuuntur: quod si mel tantum sine cera consignent, fraudant solum, nec agunt integrē. Syncerum itaq; quasi simul cum cera. Ovid. 12. *Metamorph.* - rursus sine vulnera corpus Syncerumq; fuit. *Lucret. lib. 3.*: Sin ita synceris membris ablata profugit, Ut nullas parteis in corpore liquevit ex se, &c. Cic. lib. 13. Epist. Hoc mihi da, ut M. Curiū integrū syncerumq; conserves. ¶ Accipitur item syncerus pro puro, & incorrupto. Horat. lib. 1. Epist. Syncerum est nisi vas, quodcumq; infundis, acscit. q; Aliquando pro vero, & minimè fecutu. *oīnītīkētō, aīlīxētō.* Cic. lib. 2. de Divin. Quid licet existimare, in aliis quoq; oraculis Delphicis aliquid non synceri fuisse. Idem lib. 2. Offic. Perspicere quid in quaenam reverum syncerumq; sit. Liv. lib. 9. bel. Pun. Si spatum ad sua, ut velit componeada derur, nihil syncera fide cum Romanis acturum. Syncerus, inquit Donatus: id est, purus, sine fuso & simplex, ut mel sine cera: quod etyma si admittamus, Syncerus in Latiao scribendum erit. Cui opponitur insyncerus, pro viato & corrupto. Virg. In syncerus apes tulit crux.

Synceris, superlat. *aīlīxētō, eīzētō.* Purissimus. [Vng. *Tixagīdō tixta, eīzētō.*] Gell. lib. 16. cap. 1: Quintus Claudius optimus & syncerissimus scriptor.

Syncerē, adverbium, Purē & istegiē. [əkīgāmūs, nōfīgētōs. Gall. *Sincerēment, purement, entierement.* Ital. *Sinceramente, puramente, interamente.* Ger. *Xusschtiglich/ getreulich.* Hisp. *Limpia y enteramente.* Pol. *Sjærøs.* Vng. *Eppen tixian.* Ang. *Purelike, uprightlike.*] Casar, bellum Gallicum: Hæc ut intelligatis, inquit, syncerē à me prouuliani, audite Romanos milites. Cic. ad Attic. lib. 3: Cras libertum nihil puto syncerē loquuntur.

Syacerētē, aliud adverbium, ejusdem significationis. Gel. lib. 13. cap. 1: Quas qui synceriter ciapiunt.

Synceritas, tis, f. t. Puritas, integritas. [Ιπρά nikkajón 朚ト tom 3311 summāb. 朚ト tahorah. οīwōjīns, οīwōjīns. Gall. *Pureté, sincerité, netteté.* Ital. *Sincerità, purità, integrità.* Ger. *Aufrichtigkeit.* Hisp. *Limpieza e integridad.* Pol. *Sjærøs.* Vng. *Epség, tixafaj.* Ang. *Puritie, uprightness.*] Plin. lib. 31. cap. 7: Salinariū synceritas summa fecit suam differentiam. Colum. lib. 4. cap. 26: Atq; alia cōvertenda, quæ synceritatem habent: alia summae vanda, quæ vel cariosa, vel justo breviora sunt.

Synchronōs, οīyōjōtō, Contemporaneus. [Pol. *Iednego wieku.*] Unde scribit Hieronymus Oscarum Prophetam fuisse synchronon Iesaiæ. Et Varro ait, nō esse dubium quin aliquo tempore eodem vixerint Homerus & Heliodus, eosq; synchronos fuisse testatur.

Synchysis, οīyōjōs, Confusio, turbatio ordinis: [Pol. *Miesha-nia.*] Unde accipitur pro figura, seu vitio orationis, quum ordo perturbatus est: quod & hyperbaton appellat: cuiusmodi est illud Virgilianum: Tres Notus abreptas in saxa latentias torquet: saxa vocant Itali mediis quæ in fluctibus aras. Dicta Synchysis, οītō tū οīyōjōs, quod est cōfundere, seu perturbare.

Syncipūt, Vide S INCIPVT.

Syncopā, οīyōjōtō, Conciso, figura quum litera vel syllaba ē medio dictioñis absconditetur: ut Compostus pro Compositus: Virūm pro Virorum. Dicta Syncope, οītō θ οīyōjōtō, quod est concidere.

Syncrisis, pen. corr. οīyōjōs, Figura eadem cum antithesi: hoc est, comparatio rerum atq; personarum inter se contrariarum: ut, Tu delinquis, ego arguer pro malefactis. Cic. pro Murē: Vigilas tu de nocte, ut cōsultoribus tuis respondeas: ille ut matutē, quod intendit, cum exercitu perveniat: te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat.

Syndicūs, ci, pen. corr. m. f. οīwōdōtō, Patronus, qui cum alio causam aliquam tuendam accepit, quive secundis actionibus causam defendit: ut in causa Cornelii Balbi Cicero. ¶ Syndici item sunt civium advocati & defensores juris publici: quasi in causam publicam communiter incumbentes. [Pol. *Spolni rayca wīmīsje.*] Unde apud Plutarchum legitimus, Aristides ab Athenieisibus creatum fuisse Syndicum, ut communem causam Græcorum, civium suorum nomine defenderet. Demosthenes quoq; οītō λεπ̄līs, refert lege sanctit fuisse Athenis, ne cui iterum Syndicū fieri liceret, creariq; à populo: idq; ideo, ne οīwōdōs: id est, Syndicū munus ob publicam utilitatē inventum, verteretur in quæstum, compendiumq; privatum. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie Deputatos nostri videntur. Bud.

Synēcdōchē, οīwōdōtō, Figura locutionis, qua à parte totum: vel à toto pars intelligitur: ut Puppis, pro navis; & Annus, pro hyeme. Virgilius: Quām multæ glomerantur aves, ubi frigidus annus Trans pontum fugat: id est, frigida hyems.

Synēchōn, οīwōtō, A Latinis Rhetoribus cōtinens, vel firmamentum dicitur, θ οīwōtō, quod est contiaere.

Synēdrūs, m. f. Latinæ confessor & cōsiliarius. [ʃv'jehēt̄s, οīw-

oītō. Gall. *Senatōr, conseiller.* Ital. *Senatore, consigliere.* Ger. Ein berater/Schatzher. Hisp. *Senador, consejero.* Pol. *Kadnī pāv.* Vn. *Tanach, ɻek wēb, tanax, vēlē.* An. *A senator or one of the counsels.* Liv. 5. Decad. lib. 5: His rerum externarum cogitationibus interpositis, Macedonum tursus advocatum cōsilium: pronuntiatum quod ad statum Macedoniarum pertinebat, Senatores, quos *Synedros* vocant, legendo esse, quorum consilio Respublica administraretur.

Synēphebī, pen. prod. οīwōtō. Dicūtur adolescentes simul pubescentes. [Pol. *Miłodzieżka seduchi liath.*] Quod nomen inditum est comœdię Statu Cæcilii. Cic. 1. de Finibus: Syncephēbos ego (inquit) potius Cæcilii, aut Andram Terentii, quam utraq; Menandri legam? Idem de Senectute: Ait Statius in Syncephēbis.

Synephites, οīwōtō, Gemma est laetci coloris, alio nomine galactites. Plin. lib. ult. cap. 10: Galactites ex uno colore laetus est. Eandem dicunt leucogæam, & leucographiam. Appellant & synephites laetus succo & sapore notabilem.

Syngraphā, æ, f. p. *Syngraphus, & Sygraphum, phi, pen. cor. οīwōtō.* Gall. *Scudule, obligation, police.* Ital. *polizza.* Ger. Ein handgeschriffti. Hisp. *La scrittura entre dos.* Pol. *Cerograph.* Vng. *Tulaidon kezir.* Ang. *A bille of ones hand, an obligation, acquisition.* Scriptura sive Schedula quæ fit propria manu contrahentium, ad pactorum fidem. Plautus in Asin. Agè, istum ostendit de quem conscripti sygraphum. Inter me, & amicum, & lenam. Cicer. Treb. lib. 7: Tanquam enim sygrapham ad imperatorem, non epistolam attulisses: sic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem de Arusp. resp. Alterum putabo Regem, si habuerit unde tibi solvat quod ei per sygraphā credidisti. Suetonius: Cujus patri non dubitavit a quibusdam iurandum, atque etiam sygraphum exigere. Dicta syngraphæ dārē tū οīwōtō, quod iater cetera significat, scripto cavere.

Synōchītīs, οīwōtō, Gemma qua Magi asserunt umbras inferorum evocatas teneri. Plin. lib. 37 cap. 11.

Synōdīā, orum, οīwōtō, Congressus, colloquium: ex οīwōtō & οītō. [Pol. *Zchōska.*] Cic. ad Att. lib. 10: Injecta autē mīhi spes quædam est, velle mecum Serviū Sulpitiū colloqui: ad eum misi Philotimum libertum cum literis, si vir esse volet, det clara synodia, si autem, crimus nos quales solemus.

Synōdītē, οīwōtō, in L. 6. C. de episcop. aud. dici videntur monachorum comites. Nam id est viatorē significat. Solent enim monachi ex collegiū sui inferiori ordine quempiam diligere, qui eos comitetur: quos Galli Culopullos appellant: quod (ut quidam ajunt) à tergo monachorum concionantium sedentes illos horæ præteritæ culi pulsione admonent.

Synōdōntītē, οīwōtō, Gemma ex cerebro synodontis pilis. Autor Plin. lib. ult. cap. 10.

Synōdūs, duntis, οīwōtō, Piscis genus, in cuius cerebro synodontes gemma invenitur. Plin. lib. 37: cap. 10.

Synōdūs, di, pen. corr. & f. s. [οīwōtō]. Ger. Ein Versammlung. Pol. *Ziād.*] idem quod cōventus sive cōetus. A οīwōtō præpositione, & nomine οītō.

Synōdīcūs, ca, cum, οīwōtōs, Quod ad synodum pertinet. Hieronymus: Ante annos plurimos, quum juvarem Damasum Romanæ urbis episcopum, & Orientis atq; Occidentis syndicis consultationibus responderemus.

Synceceōsis, pen. prod. οīwōtō, Figura quæ docet diversas res conjungere, & communi opinioni cum ratione adversari, & habet magnam vim, vel ex laude virtutē, vel ex vicio laudem exprimendi. Cujusmodi est illud Hyperidis: nam homines avari atq; asoti, unum atq; idem virtutē est. Vterq; enim nescit uti, atq; utriq; pecunia dedecori est: quanto merito utrique pari pœna afficiuntur, quos pariter non decet habere. Ex Rutilio Lupo.

Synōymā, οīwōtō, Dicuntur, quæ sub diversis vocibus idē significant, ut Easis, mucro gladius.

Synōymīā, οīwōtō, Figura, quæ communio nominis interpretatur. Vt mirum autem eo genere eloquitionis, quoties uno verbo non sat videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoq; in eandem significationē plura converuntur: ut si dicamus. Prostravit, afflixit, perculit.

Synōpsīs, οīwōtō, Perscriptio & inventariū, deducto nomine ex eo, quod quæ latè patebant, in unum contracta simul omnia cōspici cerniq; possint L. 9. §. D. de reb. or. qui sub tutel.

Syntrāgmā, atis, οīwōtō, Fractatus, ordinatio, rei cōstitutio, documentū. θ οīwōtō, quod est cōponere, ordinare.

Syntrāxis, οīwōtō, Dicuntur cōstructio & series, à οīwōtō, ordino.

Syntrēxīs, οīwōtō, Colliquatio, & tabes corporis ex diuturno morbo: θ οīwōtō οīwōtō, quod est liquefieri. Plin. lib. 22 cap. 23: Tali sorbitiois genere emendantur syntexes: id est, defecções ex longis morbis sumptuæ. Idem: Aqua m. uita præclarum utilitatem habet viribus recreandis. q; Inde Syntectici, οīwōtō,

μενηγί, dicti sunt, quorum corpus longo morbo exhaustum est, & colligefactum. Idem lib. 22. cap. 23: Præcordiorum' vi- tis synteticis, comitialibus in vino, in aqua multa lingue paralysi.

Synteresis, pen. prod. *συντέρεσις*. Dici potest attentio, seu conservatio: nam à *συντέρεσι*, quod est conservo, derivatur. Vnde ea pars animæ, quæ virtutis adversatur, & se se semper immaculatam cupit à virtute conservare, & perpetrata male continuo arguit. Synteresis dicitur.

Synthemā, pen. prod. genitivo synthematis, pen. corr. *συνθήμα*, signum bellicum quod datur instructæ acie. qd Item tessera vigiliarū, quæ erat tabella scripta à tribuno data. qd Item nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix ejus qui eam reddebat. qd In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ iis dabantur, qui cursu publico utebantur. qd Synthemata item dicuntur breves quædam & obscuræ sententiaz, & quædam quasi enigmata, altiore quendam & reconditum sensum occultantia: cujusmodi sunt Pythagoræ symbola. Habet & alia significata apud Græcos: quæ quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus.

Synthēsis pen. corr. f. *συνθέσις*, Compositio, dñs *συνθέσις*, quod est componere. Quintus Serenus pro commissione accipit: - vilem (*inquietum*) deprehedit in illis Synthesin, & vulgata satis medicamina tisit. qd Est item Synthesis, figura contraria *αναλογία*, à quibusdam confessis exordiens, & defensis in id quod in questione est. Analysis autem quasi retexio est complexionis. qd Significatur item hoc nomine apta & concinna orationis & verboū structura & collocațio: in qua ita componuntur & struuntur verba, ut non asper corum concursus, non hiulcus sit, sed leniter coagmentatus, & molliter fluens. De qua ratione satis multa discuerunt Cic. 3. de Orat. & Quintil. lib. 9. qd Est etiam Synthesis genus vestis brevis, qua Romani peculiariter in Saturnalibus utebantur. Illis enim diebus omnes exuebant togam, & synthesham inducebant. Dicta synthesis ab eo, quod consuta contextaq; esset cōpositione quædam versicolori. Martial. lib. 14: Syntesibus dum gaudet eques, dominusq; Senatus, Dumq; decent noctrū pilea sumpta lovem. Sueton. in Neron. cap. 51: Acplerunq; synthesis indutus, ligato circa collum sudario prædicter in publicū sine cinctu, & discalceatus. qd Synthesis præterea aliquando accipitur pro tota ueste in vestuario composita. Scyola in l. Titia. de Auro & argent. legat. Quero an ex universa ueste: id est, synthesis tunicas singulas & palliolas Sempronias eligere possit.

Syntomia, *συντομία*, Quam Latinè concisionem vertere possumus, figura est quæ res quantumvis magnæ, brevi & compendios verborum ambitu redduntur. Quam candem nonnulli Græcorum *σύγχρωτοι* appellant, à luce quam rebus addit. Nonnulli etiam *σύγχρωτοι*, à moyedi efficacia. Dicta Syntomia, dñs *τὸ συντόμην*, quod est concidere, abbreviare.

Sypharium, arii, n. f. Velum fuit (inquit Probus) sub quo latabant paradoxi, quum in scenam prodibat, aut hostium mimi. Alii dicunt esse omne quod constantem minimum præviū suspenditur. Vide GIPARIVM & SVPPARIVM.

Syræum, pro sapo, hoc non pertinet: quum prima ejus syllaba apud Græcos per scribatur: quod & ipsius etyma ratio exigit. Nam *πρώτη συρά* dictum putatur, cò quod ad tertiam partem ad ignem exicetur.

Syricum, *συρίκη*, Color factius ex synopide, & sandycem mistis, quo minium adulteratur. Plin. lib. 35. cap. 6: Sublimi autem syrico minium, compendii ratio demonstrat. Et paulo autem: Præterea è vilioribus ochra, cerussa uita, sandaracha, sandyx, syricum, atramentum.

Syringites, *συρίγιται*, Gemma quæ stipulae internodio similis est, ac perpetua fistula cavatur. Plin. lib. 37. cap. 10.

Syrinx, gis, []*Ιττιχαλι* *συρίγη*. Pol. Surma. Vng. sp. Ang. A pipe, a syrinx. fistula, sive ea simplex sit, quam Græci vocant *μετρογλασμη*: sive ex pluribus calamis contexta, quam illi zo-

λυρίγλασμη appellant. qd Fabulantur poëtæ Syringa nympham fuisse Arcadiz, quæ quum Panes vim effugere non posset, miseratione deorum mutata est in palustres calamos. Ovid. I. Metamorph.

Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinis Naja una fuit, Nymphæ Syringa vocabant.

Syriscus, [717 dudu *συρίξ*.] Vas vimineum in quo fucus solent astvari. Cæl. Rhodig. lib. 9 cap. 3.

Syrites, *συρίτης*, Lapis qui in lupi vesica nascitur. Plin. lib. 11. cap. 37: In vesica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

Syrmā, atis, n. t. *σύρμα*. Genus vestis tragicorum, vel cauda, sive tractus vestis foeminarum. Martial. lib. 12: Aptasi longum tu quoq; syrma tibi. Idem lib. 1: Musa nec insano syrmate nostra tumet. Seneca de Bacch. Qui habitu muliebri non a unquam se ornabat, auro decorum syrma barbaricum. qd Sumitur interdum pro longa tragicæ orationis serie, tenorem suum usque in ultimum protrahente: à *σύρμα*, traho.

Syrmæa, *σύρμαια*, Cibi genus ex adipe & melle confectū, purgationibus in primis aptum. qd Idem certaminis genus apud Spartanos, in quo victor hujusmodi syrmæa donabatur. Item raphani genus, apud Herodotum. Vide Cæl. Rhod. lib. 27. cap. 23.

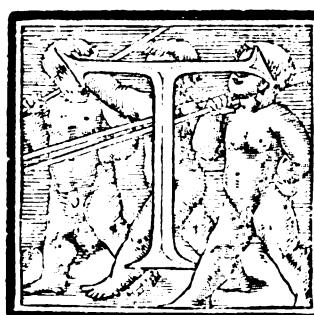
Syrupus, *συρός*, succus qui trahit, à *σύρμα*, quod est traho.

Syrus, sive potius Sirus per nostrum, m. f. fossa seu cuniculus subterraneus, in quo frumentū conditur, & divitissimè cōser-vatur. [λάκον. Gal. Vne fosse à tenir froment. Ital. Fossa. Ger. Eis Rorgrub. Hisp. Cava à boyo. Pol. Gruba dla chowania, gya. Vng. Buza verem. Ang. A place under the earth to lay up and keep wheat in.] Siros, inquit Curtius lib. 6, vocat Barbari circa Caucasum, quos ita solerter abscondunt, ut nisi qui defodint, invenire non possint: in iis conditæ fruges erant. Plin. lib. 81. cap. 30: Utilissimè servantur in scrobibus, quos syros vocant: ut in Cappadocia & Thracia, Hispania & Africa. Columel. li. 1. cap. 6: Vbi puto rūm in medium, quos appellant siros, exaulta humus à se fructus recipit. Vide plura de hoc suprà in dictione SIRIS. qd Syrus item autore Nonio, scopas significat à Græco *σύρμα*. Varron in Marcipore: Ventiq; frigido se ab axe eruperunt phrenetici septentrionum filii, secum ferentes regulas ramos syros.

Sylsitiā, *συλσίτης*, Græca vox est, soliditatem significans sive convictum. Vnde *συλσίτης* dicuntur sodales, quiq; eadem utū tur mensa. Caius Iurisconsultus de Verborum signific. Sodales sunt, qui ejusdem collegii sunt, quos Græci *συλσίτες* vocat. Systole, *συστόλη*, Figura qua longa syllaba contra naturam corripitur: ut apud Virgilium: Coanubio jungam stabili, propriamq; dicabo: ubi nu, syllaba corripitur, quæ naturaliter longa est: quum à nubo deducatur, cuius prima syllaba producitur. Quare & in nomine connubium erat producenda: quo pacto etiam idem usus est tertio Aeneidos: Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia servas?

Syzygia, *συζυγία*, Conjugium, sive conjugatio. Vnde Galen lib. 8. 9. & 10. De usu partium, septem illas parium nervorum productiones, quibus sensus à cerebro in universum corpus distribuuntur, syzygias appellat. Harum prima est nervorum *στενός*: hoc est, viliorum, qui circa medium sui coētantes, x Græcæ literæ imaginem referunt, rufusq; separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygias nervi in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam, reliquasq; oris partes defert. Quarta toti palati tunicæ infertur. Quinta ad aures fertur, iisq; sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraq; omnia sensum transmitit, nervosq; recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis laryngis musculis. qd Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratia defertur: quæ idcirco non annumeratur inter nervorum syzygias, quod extra cranium non prodeat. Vide plura de his apud Galenum de dissect. nervorum, & lib. 8. 9. & 10. De usu partium.

T

LITERA, ut cæteræ mutari, non nihil inter pronuntiandum exhibit negotii. Quod & Lucianus significat, qui in judicio vocali ludens, Σ ipso T literæ objictem, quod vinculis quibusdam vocem humanam intorqueat, ac dilacerare conetur. Apud Atticos & Doros frequenter & sede sua ejicit. Rursus apud Latinos non pauca

per t scribi solebat, quæ nuper per s scribimus. Nam mortare & pulsare antiqui dicebant, nos mersare & pulsare dicimus. Habet præterea & litera cognitionem quandam cum d, ut ait Quiatil. li. 1. cap. 4. Veteres nanq; Alexander & Cassandra iterabant, ubi nos Alexander & Cassandra.

Tăbănuš, tabani, pen. corr. m. f. Musæ genus, quod & asilum Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armata maximè infestat. [cisp. Gall. Tahan. Ital. Tafano, tavanico. Ger. Eis brâme. Hisp. El tavanico. Pol. Guk, bok, sickci bydlo. Vng. Barva kergetb fene bogar. Ang. A file-jacking the blode of beasts, a horse file or dogge file.] Vnac Poëtæ fingunt lo puellam, tabano à lunone immiso, versam fusse in infaniam. Plin. lib. 11. cap. 21: Reliquorum

Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo sive tabanū dici placet: item culicibus & quibusdam muscis. Varro 2. de Rust. cap. 5: Itaque quod eas aestate tabani concitare solent. &c.

Tabēficio, vide TABES.

Tābellā: Tabellarius, vide TABULA.

Tābō, tab., s. vide TABES.

Tābērniā, & f.p. Quodvis edificium habitationi aptum à tabulis quibus claudebatur, aut operiebatur. ut putat Vlpianus de verborum significacionibus, aut à trabibus interibus quibus superiora suspendebatur, quasi trabena, ut placet Donato. [στοιχεῖα] Gall. Logi, ou loge, boutique. Ital. Bottega, alleghamento, albergo. Ger. Wohausung/gaden/sader. Bel. Genua windet. Hisp. Tienda donde algo se vende, meson o venta. Pol. Przybytko tekdo mīskanica, kramnica. Vng. Hask, szalás. Ang. A ware house, a shop or work house. Cicero Attic.lib. 14: Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem ad Quint. Frat. lib. 3: Craftipedia ambulatio ablatæ, horti, taberna plurimæ, magna vis aquæ usq; ad piscinæ publicam. q Taberna diversioria. [μῆλον, κρηπταῖος] Pol. Goſpoda poſpolita, karczma. Plaut. In Menach. - quantum potes Abducere istos in tabernam aucturum diversoriam. q Taberna item dicitur in qua merces venditantur: item officina in qua fiunt opera. Et tabernatū quædam lanaria, quædam vinaria, quædam olearia, & hujusmodi. Nonius scribit tabernas non tantum vinarias esse, sed & omnes quæ sunt popularis usus. Plin. lib. 10. cap. 43: Postea ad tabernam remeans plurimum aurorum affiduo officio mirus. Horat. lib. 1. Serm. Satyr. 4: Nulla taberna meos habeat, neq; pilibellois.

Tābērniātūs, a, um, adjectivum. [καταίκης] Gall. Appartenant à boutique. Ital. Pertinenti à bottega. Ger. Krammerish oder schlecht. Hisp. Perteneiente à tienda. Pol. Kramarski. Vng. Alávalo. Ang. Belonging to a shop or work house. ut Comœdia tabernaria, in quibus humiles personæ introducebantur: cujusmodi sunt institoris, qui in tabernis merces venditant.

Tābērniātūs, iiii, m.s. Initor, qui in tabernæ merces suas venales habet. [χρήσιμη καταίκη] Gall. Brûquier, mercier, taurier. Ital. Botegaro. Ger. Ein Krammei dev in einem Kaufhaus feil hat. Hisp. Vendero, mesonero o ventero. Pol. Kramarz. Vng. Kufar, kufatos. Ang. Hethat keepeth a shoppe and sellleth wares. Cicero pro L. Flacc. Opifices & tabernarios atq; illam omnem facere civitatū quid est negotii concitare? idem pro Domo sua: Cledius concitator tabernariorum. Cælius ad Cic. lib. 8: Sed dici non potest quomodo hic omnia jaceant: nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veterius civitate occupasset.

Tābērniācūlūm, li, n.s. Subitarū quoddā testum frondibus, aut stragulis opertum adversus Solis, tempestatisq; injuriam: cuiusmodi sunt, quæ in castris excitantur, & modò huc modò illuc transferuntur. [τάναχθειν] Gall. Tabernacle, pavillon ou tente de guerre. Ital. Tabernaculo. Ger. Ein Hütte, gest. Hisp. La tienda sienco o tablas. Pol. Przybitek, namios. Vng. Lehel, žin, hailek. Ang. A tent or pavilion.] Cæs. 6. bel. Gall. Hic diffusus suæ ac omnium saluti, inermis extabernaculis prodit.

Tābes, is, f.t. Colliquatio ex morbi diuturnitate, seu nimia corporis extenuatio ex cura, animive ægritudine procedens. [ταραχή, οὐργής] Gal. Maladie par laquelle une personne desiens en chartre tout faire & étre faire, telle. Ital. Tisichezza, mal di fisico, malitia, sangue marcio. Ger. Schwindsucht / aufsuchung oder aufsuchung. Hisp. Corrupcion o podredad fisica. Pol. Suchoty. Vng. El asz, scarradas. Ang. Apyning and drying away for lacke of naturall moisture. Hujus tres sunt species. Una, quum corpus non alitur, & ita summa oritur macies, & nisi occurritur, occidit: quæ ægopis dicitur à Græcis: & qui hoc malo laborant, ægopis. Altera, ubi malus corporis habitus est, ideoq; omnia alimenta corruptur. Hanc Græci κακοτηγία nominant. Tertia, quam Græci φθίην vocant, δέ τις φθίει, quod est consumi, & tabescere, quum in pulmone descendit à capite punita, & frequens tussis oritur, cum exulceratione. Ex hac febricula levissit, quæ etiam quum quievit, tamen & repetit: frequens tussis est, pus excreatur. Hæc Sipontinus ex Celso lib. 3. cap. 2. Tabem (inquit Festus) antiqui usurparunt pro eo quod quid faceret tabescere. Salustius Catil. Vt tabes plerosq; civium animos invaserat. Cic. 3. Tusc. Habet ardorem libido, levitatem latitiae gessiens, humilitatem meius: sed ægritudo majora quædam, tabem, cruciatum, afflictionem, &c. Virg. 6. Aeneid. Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Vbi Servius: Tabes, corpore defluente paulatim. At Arborum tabes, qua arbores alimentum non sentientes elongescunt, & tandem atrefiunt. οὐργής, ægopis. Interdum aliquid cruentum, & purulentum significat, quod Græci φθίην, seu λύση, nominant. [Ριμάκ.] Ovid. 3. de Pon. Tinctaq; mortisera tabe sagitta madet. Servius in illud Virg. 3. Aeneid. Et terram tabo maculant. Tabo, inquit, nomen est sexti casus tantum: quod si velis declinare, hæc tabes, hujus tabis dices. In hac tamen significatione tibitius utimur nomine tabo. Idem lib. 8. Aeneid. & sanie ta-

bōq; fluentes. Vbi idem Servius: Sanies mortui est: tabo vivet, scilicet sanguinis. Ovid. 2. Metam. Protinus invidiz nigro squalentia tabo. Tecta petit. Vbi interpres, Dipteron nomen est, & duorum casuum: nam tabi, & tabo solūm inveniuntur. Virg. 3. Georg. turpi dilapsa cadaverata tabo.

Tābitūdo, Tabes. οὐργής. Plin. lib. 22. cap. 25: Peculiariter tamē ad tabitudinem longo morbo redactis subvenit: de halica.

Tābōdūs, a, um, pen. cor. Tabi obnoxius, propriè de eo dicitur qui morbo, vel animi ægritudine extabescit, & colliquatur. [στοιχεῖα, μέρη ποιῶν] Gall. Etique, qui est en chartre, corrompus & gaste. Ital. Marzo, gnasio. Ger. Aufzehrend/ schwach vñ an streifen abstoßen. Schweißtig. Hisp. Podrido o corruptido. Pol. Schnaci. Vng. El azkott, zarrador. Ang. That is pined away for lack of natural moisture.] q Accipitur tamē etiam generalius pro omnino, quod quovis modo corrumpitur. [Ριμάκ.] Ovid. 1. de Pont. eleg. 1: Non igitur mirum est, si mens mea tabida facta, De nive manantis more liqueficit aquæ. q Tabida lues: id est, tabifica. Virg. 3. Aeneid. subito quum tabida membris, Corrupto eceli tractu, miserandaq; venit Arboribusq; sat: sq; lues. Sic etiam tabidam vetustatem appellat. Ovid. 4. de Pont. eleg. 3: Tabida consumit ferrum lapidemq; verustas, Nullaq; res majus tempore robur habet. q Nix tabida, quæ jam remittente se frigore solvit. Liv. bell. Pun. Itaq; in levi tantum glacie, tabidaq; nive volutabantur jumenta. q Aliquando etiam tabidum dicimus, quod tabo diffuit, & saniōsum est. Mart. lib. 1: Indignas premeret pestis quum tabida fauces, Inq; ipsos vultus serperat atralues. q oquitur de lichenibus.

Tābifīcūs, a, um, Quod tabem inducit. [Φθονός φθονεῖς] Gall. Qui fait emmagrir & dechoir jusques à devenir en chartre, præfæctif. Ital. Costa la virtù di purificarsi. Ger. Die macht auf jungen/erstig zu feulen oder schwemmen zu machen. Hisp. Costa que laze podríe algo. Pol. Suchoty prinosiaca. Vng. El azalo, zarraxto. An. That bringeth pyning or rotting away of the bodie.] Virgil. in Epigr. Livor tabificum malis venenum. Vnde & à Cic. lib. 4. Tuic. Aegeitudo, & metus tabificæ perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum, & afflictionem inferunt. Plin. lib. 29. cap 4: Non enim est tabifica vis: itaq; occisa mortuæ earum animalia cibis innoxio sunt. Lucan. lib. 5: resolvit Aëra tabificum. q Antiqui tabificati in eadem significatione usurparunt: ut annotavit Nomius, citans illud Accii ex Med. Par neci orbifor, liberorum letho & tabificati.

Tābēfīcūs, a, um, Quod tabem inducit. [Φθονός φθονεῖς] Gall. Qui fait emmagrir & dechoir jusques à devenir en chartre, præfæctif. Ital. Costa la virtù di purificarsi. Ger. Die macht auf jungen/erstig zu feulen oder schwemmen zu machen. Hisp. Costa que laze podríe algo. Pol. Suchoty prinosiaca. Vng. El azalo, zarraxto. An. That bringeth pyning or rotting away of the bodie.] Virgil. in Epigr. Livor tabificum malis venenum. Vnde & à Cic. lib. 4. Tuic. Aegeitudo, & metus tabificæ perturbationes dicuntur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum, & afflictionem inferunt. Plin. lib. 29. cap 4: Non enim est tabifica vis: itaq; occisa mortuæ earum animalia cibis innoxio sunt. Lucan. lib. 5: resolvit Aëra tabificum. q Antiqui tabificati in eadem significatione usurparunt: ut annotavit Nomius, citans illud Accii ex Med. Par neci orbifor, liberorum letho & tabificati.

Tābēfīcūs, a, um, Quod tabem inducit. [Φθονός φθονεῖς] Gall. Devenir en chartre, devenir tout sec & étique. Ital. Marcia: si ammalarsi, corrumpersi, inficidarsi, Ger. Aufzehren/verschmitten vor Erkrankheit oder Fummer/ schwemmen. Hisp. Corrumperse, podrisce. Pol. Schnac, niszcjeie. Vng. El olaszok, elemek bádm. Ang. To pyne and weare away] Ovid 7. Metam. Lanigeris gregibus balatus dantibus & gros Sponte sua lanæque cadunt, & corpora tabent. Nonnunquam idem quod tabo, sive sanie diffuso. Virgil. 1. Aeneid. Et sale tabentes artus in littore ponunt.

Tābēfīcūs, a, um, Quod tabem inducit. [Φθονός φθονεῖς] Gall. Devenir en chartre, devenir tout sec & étique. Ital. Devenir sec. Ger. Verschwemmen/ vor tunnem und schwemmen zu wasser werden. Bel. Devenir dwijnen/verdroghen. Hisp. Corrumperse, podrisce, hazer fisico. Pol. Wyfischam. Vng. Meg emerkeddm, el rezek, azok, Zarradok. Ang. To pyne or weare away, to become lean.] Plaut. Cap. Tuco maceror, macresco, cōsenesco, & tabesco miser. Teret. Adelph. Nam & illi animum jam relevabis, quæ dolore ac miseria tabescit. Cic. Attic. lib. 2: Ego autem usq; eò sem enervatus, ut hoc otio, quo nūc tabescimus, n̄ alim cōsequimur, quam optima spe dimicare. q Tabescere sal dicitur, quum in humorē diffunditur. Cato de re Rustic. Id aliquoties faciūdum in die, donec sal desinat tabescere. q Composita sunt Contabesco, distabesco, extabesco, & intabesco: quæ omnia sunt ferre ejusdem significationis: ut est videre suis locis.

Tābēfīcūs, Corrumpto, collico quasi tabe conficio. [Ριμάκ.] Hinc contrabefacio, & extabefacio, complicita: de quibus suprà suis locis.

Tablinum, ni, n.s. Locus in quo tabule & instrumenta publica, monumenta, & cōsumi gesta afferuntur, tabulariū. [ταβλίνη, ταβλίνη] Gall. Lieu où on garde les lettres & registres, thysor des chartres. Ital. Luogo da conservare lettere & registri. Ger. Ein Secretkasten/ein ort da man briefe, rödel und andere gemeine geschäfte hinbehält. Hisp. Lugar donde se guardan las letras publicas. Pol. Miejsce gospodarskie y lysisz gospodarskie chowania, cancellaria. Vng. Lekel tart, hely. Ang. A chest or place wherin evidentes or registres are kept.] Plin. lib. 5. cap. 2: Tablinum co libicibus impletantur, & monumenta rerum in magistratu gesta. Apuleius libro ultimo Flor. Medici quum intraverint ad regnum, ut vivant, necno corum quod per pulchra tablinia in aliis vñscit & lacunaria auto oblitera, &c. q Dicitur autem tablinum, non tabulinum, quemadmodum & figlinum, non figulinum. Difficitq; à pinacotheca, quod in ea tabulæ

Occ

bulz picta, aliaq; id genus ornamenta, in tablino rerū in mā-
gistratu gestarū monumenta continebantur.
Tābūlā, z, f.p. Affer in usum aliquem concinnatus: cujusmo-
di sunt in quibus aut pingimus aliquid, aut scribimus. [Tā-
blach WTP kerech. nrač. Gall. Table ou tablette, tableau, aix sūe,
planche. Ital. Tavola. Ger. Ettas. Hisp. Tabla. Pol. Tablica.
Vng. Tabla. Ang. A table, a planke or borde.] Plaut. in Menēch.
Die mihi, nunquid vidisti tabulā pictam in pariete, Vbi aquila
catacum rapere? Horat. 1. Epist. 2: Qui cupit, aut metuit,
javat illum sic domus, aut res Ut lippum pīctā tabulā, semē-
ta podagram. Cicero pro Rose Amer. Quid præterea cælati ar-
genti? quid stragula vestis? quid pīctarū tabularum? quid si-
gnorum? quid marmoris apud illum putatis esse? q Tabulā
item dicebātur codicilli ex ligno, cera obducti, in quibus hodiē
testamenta, aliaq; publica scribabantur: unde etiam quamvis
mutata re, tabulas accipimus pro testamento, alii se
publicis scripturis, ex quavis materia cōficit. Algorias, zepu-
gare. Cic. pro Cælio: Cælius tabulas nullas contexit. Quint.
lib. 5. cap. 7: Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut a præ-
sentibus. q Et tabula dicebatur in qua mittebāt tesseras, quæ
lusoria, & quandoq; latruncularia, & pyrgus, sive alveus, al-
veolusve dicebatur. q Tabula item liber est, quem sibi quis-
que nostrū privatim facere consuevit, quasi quoddam me-
moriæ promptuarium eorum, quæ agimus: id est, diarium &
ephemebris actionum nostrarū. Liv. lib. 4. de Censura loquens:
Constitutum est eadem domū unicuiq; nostrū debet exi-
stīmari, ubi quis sedes & tabulas haberet, suarumq; rerū con-
stitutionem fecisset. Bud. q Tabula accepti & expensi, in quas
rationes acceptas & expensas pecunias referbātur. Cic. 3. Ver.
Habeo & istius, & patris eius accepti tabulas omnes, quas di-
ligentissimè legi, & dīgessi. Idem pro Rose Comœd. Si ta-
bulas C. Fanias accepti & expensi profert suas. Tuis tabulis
causam dicas: hoc est, privatis tuis & domesticis rationibus.
Cic. in Verrem: Ant tuis solis tabulis causam te dictatum exi-
stīmasti. Bud. q Tabula novæ dicuntur cum tabula accepti
& expensi planè tolluntur, id quod editio aliquando fieri so-
lebat. Quod quum factum esset, debita secundū tabulas istas
exigi non poterant. Ita siebat ut debitores neq; sortem, neq;
usuras creditoribus suis solverent. De his Cic. 2. Offic. Tabu-
la novæ quid aliud habent argumenti, nisi ut emas pecunia
mea fundum, & cum tu habeas, ego pecuniam non habeam?
q Tabula pro auctione. Cic. pro Cæcina: Adest ad tabulam,
licet Ebūtius, &c. Cicero Terentiae: Quemadmodum à Ve-
sta ad tabulam Valerii deducta es. q Tabula item dicun-
tur afferes ex quibus aavis compingitur. Cic. 2. Offic. Si tabu-
lam de naufragio scutus artipucit.

Tābūlā, diminutivum. [māxios, māxidios, wv̄gios. Gall. Tabla-
se, petit aix ou planche. Ital. Tavoletta, tavoletta. Ger. Ein tafel.
Hisp. Tabilla. Pol. Tablica. Vng. Tablaška. Ang. A little ta-
ble, planke or borde.] Cic. ad Brut. 14. deor. Nōnne animadvertis
extor tabellis pīctis, quæ vobis votis vim temp̄statis effu-
gerint? Quo in loco int̄cligit exigua tabulam votivā, in qua
periculū liberati casum suū solebat depingere, & alicui deo-
rum suspendere. q Tabellæ item dīcebantur in quibus popu-
lus suffragium, aut iudices sententiam prescribabant. Cic. 3.
de Legib. Non fuit latebra danda populo, in qua bonis igno-
rantibus quid quisq; sentiret, tabella vitiosum occultaret suff-
ragium. Idem in Pisone: Me universa civitas non prius ta-
bella, quām voce, priorem consule declaravit. Idem pro Flacco:
Quū tabella yobis dabitus, iudices, non de Flacco dabitus
solum, dabitus de bonis omnibus. q Accipitur itē tabella pro
literis, seu codicillis: quæ appellatio inde manit, quōd oīm
scribi solebat in tabulis buxeis ceratis. [WV̄O s̄ph̄er.] Cicero in
Catil. Introductus Statilius, cognovit manū & signū suū:
recitatæ sunt tabellæ. q Tabellis obsignatis cum aliquo age-
re, et suo illum scripto convincere. Cic. 5. Tuscul. Tu quidem
tabellis obsignatis agis mecum, & testificaris quid aliquādo
dixerim aut scripserim.

Tābūlātūs, ri, m. f. qui tabellas: id est, literas persert. [Tābūlātūs, maleach, z̄gumz̄tph̄e. Gall. Porteur de lettres, messager, corrier.
Ita. Cavallaro, portacartiere, corriente. C. Corre, messenger/Bot. Bel.
Em. Bode. Hisp. Corre que lleva las lettres à tabillas. Pol. Poszel.
Vng. Lenel hordozó, poszta. Ang. Letter carrier of letters, a messenger.]
Cic. ad Brut. 14: Statim extrusii tabellarios, literasq; ad Ciceronem, ut etiā in Italia venisset, ad te rediget. Idem ad Terentia
lib. 14: Nos quotidie tabellarios nostros expectamus. q Ac-
cipitur item tabellarius pro eo, qui rationes conficit, & dāra
acceptaq; in tabulas refert. Sidonius ad Petrem: Sed
& illi suscipiebat bunc granditer, habens eum consiliarium in
judicis, vicariis in Ecclesiis, procuratorem in negotiis, villi-
cum in prædictis, tabellarij in tributis, in lectioñibus comitē,
in expositionibus interpetrem, in tuneris contubernalē.
Tābūlātūs, a, um, adjectivum, Quod pertinet ad tabellam.
[z̄gumz̄tph̄e. Gall. Appartenant a tabletes. Ital. Pertinenti a tavolette,

Ger. Das zu den briefen oder Dokken gehört. Hisp. Perteneçtia ad
tabillas. Pol. Poszel. Vng. Tablahez valo. Ang. Belonging to ta-
bles.] ut Lex tabellaria, quæ latā fuit à L. Catilio, ut suffragia
tabellis, non voce perferruntur. Cic. 3. de legib. Quis autem
sensit omnem autoritatem optimatum tabellarium legem
abstulisse?

Tābūlātūs, Species tormenti. Seneca 3. de Ira: Torserat per om-
nia quæ in rerū natura tristissima sunt, fidiculis, tabularibus,
equuleo, igne, vultu suo.

Tābūlātūs, tabulare: [z̄gumz̄tph̄e. Gall. De quo on fait tablettes ou
aix ou lames, large & long. Ital. Del quale si puo far tavollette, & lame
largo & longo. Ger. Aus dem man taschen macht. Hisp. Cosa de que
se hacen tabillas y retablos, larga y luenga. Pol. Tablicas. Vng. Ta-
blahez valo. Ang. Any thing to mak tables, planks, or bordes of.]
ut Temperatura æris tabularis, quæ accomodatissima erat
conficiendis æreis tabulis, quibus incidebantur quotum me-
moriam posteritati traditam volvunt. Plin. lib. 34. cap. 9: Ac
omne frigore magno melius fundi, sequensque temperau-
ra statuaria est, eademq; tabularis, hoc modo, massa profluit
in primis, mox in proflatum additur tertia portio æris colle-
ctanei, &c.

Tābūlātūs, n. f. Servio autore. Locus est in quo tabulæ: hoc
est, instrumenta & literæ, & acta publica reponuntur. [z̄gumz̄tph̄e, do-
cumenta, notaria. Gall. Lieu propre à garder lettres & registres, chrejer
des chartes. Ital. Luogo da conservare lettere & libri. Ger. Ein Sitz
an dem ein ort dahin man breif, völbel und andere gemene geschriften
hinstellt. Hisp. Lugar donde se guardan los libros. Pol. Grodziecja pa-
pijki chowaja. Vng. Lenuiarto haz. Ang. A chest or place where regi-
sters and evidences are kept.] Cic pro Arch. poëta: Hic tu tabulas
desideras Heraclienium publicas, quas Italico bello, incenso
tabulario, interisse scimus omnes?

Tābūlātūs, ri, m. f. Qui fide publica ea quæ gesta sunt in tabu-
lis refert, & instrumenta publica conficit. [z̄gumz̄tph̄e, no-
tary. Gall. Notaire ou tabellion. Ital. Notario. Ger. Ein offiz. Schreiber
oder Notary. Hisp. El escriuano o notario publico. Pol. Pyskis
grawky. Vng. Notario. Ang. Scriuener, a book writer.] Tacitus
lib. 14: Igitur Fabianus tabularius, quos modò memoravi, &
aliis minus illastribus obsignant. Hi etiam tabelliones dī-
sunt: L. 9. D. de pœnis, & L. 49. C. de episcopis, & clericis. q Ta-
bularius præteca pro Calculatore, Ratioñator Ciceroni,
qui computat. [WV̄ficus. Vn. Szam veis.] Ulpianus D. lib. 11.
Tit. 6. I. ult. Ego enim adversus tabularium puto actions dā-
dis qui in computatione fecellit.

Tābūlātūs, as, a. p. Tabulis aliquid construo. [z̄gumz̄tph̄e, tā-
bular. Gall. Plancher d' aix. Ital. Intarolare. Ger. Täfelar mit dīc oder
brüten überschissen. Bel. Mit berde besetzen. Hisp. Entablar paral-
o suelo. Pol. Delami pokl' adam. Ang. To plank any thing with plan-
kes.] Hinc contabulo, de quo suo loco.

Tābūlātūs, onis, f. Tabulæ composition, structio. [z̄gumz̄tph̄e, mā-
kareh ouvīdōis. Gall. Ensemble. Ital. Intarolamento. Ger. Be-
rösung. Hisp. Entablatura, entablamento. Pol. Oraſtowane. Vil-
Mez derkazom. Ang. Aplauking or flooring with bordures.] Cæl. 2.
bel. Civil. Centonesq; insuper inscierunt, ne aut tela tortuosa
missa tabulationem perstringerent, aut laxa ex catapulus
lateritium excuterent.

Tābūlātā, orum, n. f. Dicuntur planæ in ædibus superficies, ta-
bulis vel etiā lapidibus, cōstractæ: vulgus Solaria vocat. [z̄gumz̄tph̄e
mekarē. ouvīdōga. Gall. Planchers, etages. Ital. Solari palchi.
Ger. Ein füsbüne füsstafel füsboden mit dīc überhöffen. Hisp. Tablados, sobrados o corredores. Pol. Petr. Vng. Padimenton. Ang.
Flores bordured in sellers or chambers, a loft.] Cæl. 6. bell. Gall. In ex-
tremo ponte turriti tabulatorum quatuor constituit. Russus
tabulata dicuntur rami extenti in arboribus in plana tenden-
tes, non in altiora crescentes. Col. lib. 6: Quum deinde adole-
scere incipient ulmi, falce formandas sunt, & tabulata infla-
tuenda. Hoc enim nomine usurpant agricolæ ramos, trun-
cosq; prominentes: eos vel proprius ferro compescunt, vel lo-
giū promittunt, ut vites laxiū diffundantur.

Tācēo, ces, cui, citum. n. f. Nihil loquor, conticeo, tacito sum.
[z̄gumz̄tph̄e schabak, z̄gumz̄tph̄e charabak, z̄gumz̄tph̄e charash] 7 dam, 7
damah, orzāo, orzam. Gall. Se tare, se dire mot. Ital. Tacere, far-
cheto. Ger. Schweigen. Hisp. Callar y no hablar. Pol. Milc. Vn.
Halzatok. Ang. To hold ones peace, to keep silence.] Tacent. in Ev-
nuch. Nunquid habes quod contemnas? quid tu autem Thia-
so? Tacent, satis laudant. Tacere aliquid, est reticere. Tacent
Evnuch Quæ vera audivi, taceo, & conticeo optimè q Quan-
doq; etiam dicitur de his quæ sine voce sunt. Sic agiū & mai-
tacere dicimus, in quo nullus auditur strepitus. Vir. 3. Eclog.
Quum tacer omnis ager. q Quoniā verò quum aliquid la-
de dignum est laudamus: & è contrario male facta non lau-
damus, sañū est, ut tacenda, & no laudanda: & no tacenda, lau-
danda dicantur. Ovid. 2. de Arte: Eximia est virtus, præstare si-
tentia rebus: Et contra, gravis est culpa tacenda loqui. q Qua-
doq; significat securum esse: quoniā qui sc̄iū sunt nullam
querendi

T A C T Æ D

querendis causam habent. *τρέπεται οὐχι*. Tereat in Adelph. Tacet, egomet convenientiam Pamphilium. Sed inter Taceo & Sileno quid intersit queri potest: non enim verisimile est utrumq; candem notationem & originem aut deniq; significationem habere, quam literis & forma adeò différant. Cornel. igitur Fronto de differeat. voc. ita distinguit: Silet cuius loquentis sermo comprimitur ab ipsa significatione literæ s: Tacet vero qui nec loqui quidem coepit.

Tacitum est, impersonale. Terent. in Adelph. Ignotum est, tacitum est, creditum est.

Tacitus, ls qui taceat. [ΟΝΙΣ damāν ΟΝΙΣ dumām. σταθήσ-
μενος Gall. Quis est tali. Ital. Chi tace. Ger. Stillschweigen/der da-
schnigt. Hisp. El que calla. Pol. Milczacy. Vng. Halgato. Ang.
That keepeth silence, and speaketh not.] Cic in Cat. Quid expectas
autoritatem loquentium, quorum voluntatem tacitorum per-
spiciis. q Aliquando passivè pro eo quod tacetur. [σταθήσ-
μενος Gall. secret, caché. Ital. Segreto, nascosto. Ger. Verschwiegen/des-
mas geschwieg. Hisp. secreto, sfondo.] Virg. 6. Aeneid. quis te-
magnæ Cato tacitum, aut te Cossæ relinquit? q Tacitum mel,
quod per se fluit, & est optimum. *οὐ τίγοντο*. Tacitum os alicui
præbere, est nihil prorsus respondere. Cic. i. Verrina: Qui te-
stes priore actione interrogari nolueris, & iis tacitum os præ-
bere malueris.

Tacitc, adverbium, Secretè, clâm, obscuré [στήσα, στηργέσ]. **Gall.** sans dire mot, secrètement, tout bas. **Ital.** Senza parlare, copertamente. **Ger.** Stillschweigend. **Hisp.** Sin hablar, secreta y escondidamente. **Pol.** Milczo, cisicho. **Vng.** Halgatwa, alattomba. **Ang.** Quietlie, scrittie.] **Cic.** pro Quintio : Huic ne perire quidem tacitè obscureq; permittitur. **Idem** pro Pompeio : **H**ū **v**ōs, quoniam libere loqui non licet, tacitè rogant. **Plaut.** Poen. Matrona tacitè spectent, tacitè rideant. ¶ Habere aliquid tacitè. **Liv.** lib. 2. Dec. 5. : Et quanquam dissimilare, & tacitè habere id, patiq; statuerat.
Taciturnus, a, um, Qui paucorum est verborū, & minimè garrulus. [στήλλος, στηργός]. **Gall.** Taciturne, qui ne dit mot ou bien peu. **Ital.** Tacito taciturno. **Ger.** Still/der wenig wort treibt/der nicht viel flattert/verschwiegen. **Hisp.** El que mucho calla. **Pol.** Mylczo. **Vn.** Halgato, keunes bezedwe. **Ang.** That sayeth nather god nor bad.] **Ovid.** 2. de Arte : Qui sermone placet, taciturna silentia vitet: Qui canit arte, caaat: qui bibit arte, bibat. ¶ Ripa tacitura: id est, quieta, in qua nullus auditur strepitus. **Horat.** 2, Carm. Ode 20. Caretq; Ripa vagis tacitura ventis.

Taciturnulus, dimidiatus, Apuleius: Blanda mulier & taciturnula. q Taciturnissimum ostium apud Plaut.in Curc.-valéatne ostium? P H.Bellissimum hercle vidi & taciturnissimū. Taciturnitas, f. Silentium. [IN domi INNIT demamah. ixxviii. Gall. Taciturnit, ne parler point, ne dire mot. Ital. Eſſo parlar po- co. Ger. Stille mit redē/verschwigenheit. Hisp. Aquel habito de mu- chos callar. Pol. Młodzeniec. Vng Halzat. Ang. A keeping of silence.] Cic. de Invent. Taciturnitas imitatur confessionem. Ter- rent in And. Sed his, quas semper intellexi in testatas, fide, & taciturnitate. Cic. Attic.lib.7: Suspicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat. Horat. 4. Carm Ode 8: -quid foret Iliae, Mayortisq; puer, si taciturnitas Obstaret meritis favidā Ro-

Tactici, ~~magis~~, A' Vegetio appellantur, quibus cura incuad-
bit instruendę aciei Nam ~~militum~~ instruere est, & ordinare.

TACTUS, VIDE TANG OCEANUS

Tædi. ^x Vide TEDA.
Tædet, tædūt, vel tæsum est, verbum impersonale, Tædium: hoc est, fastidius & fastidium capit. ^{[S]P} kati ^W ghahal ^{ONN} mæsi. ^æz dæuz, ^ægæwiauz. ^G ^A Estre ennuoyé de fastidie. It. il Run-
cifare, fastidire. Ger. Verdrus haben. Bel. Verdeieren. Hisp. Ha-
serhaftio è enojo. Pol. Przykro jest, misery Vng. Meg vntam. Ang.
it. wearthit, it. irketh.] Terent. in Eunuch. Et tædet, & amore ar-
deo. Tædeo verbum personale in usu non est: quavis com-
positum ejus pertædeo legatur apud Gellium lib. 1: Has ille
inanis quo flaret glorias, jamq; omnes finem cuperent, ver-
bisq; ejus fatigati pertæduissent. Tædet autem impersonale
verbum habet ferè post se accusativum cum genitivo. Cic. 2.
Verr. Sunt homines quos infamia lux neq; pudeat, neq; tæ-
det. Nonnunquam accusativum sine genitivo. Cic. Attic. lib. 2:
Tædet ipsum, vehementerq; penitet. q Nonnunquam cum
solo genitivo, accusativo tamen tacite subauditio. Terent. in
Eunuch. Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. ad At-
tic. lib. 2: Proflus vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseria-
rum plenissima. q Nonnunquam cum infinitivo. Terent. in
Phorm. At enigm tædet audire eadem millies.

Tædium, tædi, n.s. Fætūdū, fætūcās. [W. Igħoħal, ғħan-nuqqas,
v. o. Gall. Essay & fætūcās. Ital. Tedio, fætūdū. Ger. Gän-
vertrug. Bel. Beerdriet. Hisp. Hastio, enojo. Pol. Przykrość, omiergnie-
nie. Vng. Meg. vnas. Ang. Weariness, heaviness of mynd.] Quint.
lib. 2: Et ipsius lectio[n]is tædium vicibus levatur. lumen. Satyr.
7: Tædia tuae subeunt animos. Ovid. Metamorph.-nece re-

TÆN TAG TAL 1507

dia excepti Vlla mei capiam, dum spiritus iste manebit.
Tēdūlūs, pen. corr. Fastidiosus, qui omnibus rædio est. [acer-
xogis. Gal. Fäschens, ennuyeux. It. Fastidioso Ger. Ein verdrüsiger/
mästiger/übelräger. His. El que toma fastidio ó moco, hastijojo. Pol.
Kazdemu prjikri. Vng. Meg vut. Ang. Somewhat wearie.] Festus.
Tænix, f.p. [ταινία chathulah] Tæniæ. chitul. turriq. Gall. Rubens
ou bandlettes longues & étroittes. Ital. Bende lunghe & strette Ger.
Ein baubenbedet/hutbunden so binah hanget His. Lütz de la toca.

Eis habendendoeis habuimus jo hinat hanget. **F. I. I. P.** Listas de la toca,
vandas luengas y estrechas. **P. O. L.** Strigepet, item, binda se strigepksem.
V. n. g. T. f. s. f. g. k. A. n. g. Ribandes, laces, or headbandes. **J.** Vittarum extremitates, ut quae ab infusilis peadcat Virgil. **7. A. e. n. d.**
-fit tortile collo Aurum ingens coluber, fit longa tænia vita.
q. Quandoq; accipitur pro tota vitta. **Virg. lib. 5:** Punicis
ibat evincti tempora tænis. **Vbi Scrivius:** Væris, à tæna, nō tæ-
nia: nam & tæna, & tænia dicitur. q. Tænia (inquit Fictus) pro-
priè dicitur fascia. Græca enim dictio est **tænia** quam sic in-
terpretatur Verrius, ut dicat esse lanceum ornamentum capitis
honorati Ennius in Alexandro: Volans de coto cum corona
& tæniis. Haec tenus ille. **Plin. lib. 31. cap. 12:** Deprehenditur &
lentigo oculis, sed incerta mediis glutinamentis tænia, fungo
papyri bibula vix nisi litera fundente se: tantum inde frustis.
q. Tænias præterea dicimus lapides sub aquis candi: antea in
longum porrectos, à fasciarum similitudine. **Plin. in Praefatio-**
n. lib. 3: Nec profunda altitudo miraculum minuit. Frequentes
quippe tæniæ candicantis vadis cartas terrant. q. Est &
tænia pisiculi genus apud Aristotelem, à gracilitate & lon-
gitudine dictum. Vide **Plin. lib. 32. cap. 7.**

Tενιολά, diminut. παρηδός, παρειός. Colum. lib. i i. cap. 3: Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet: ita ut radix ejus liquido fimo illita & involuta tribus algα teniolis pandatur: Hoc est, quibusdam quasi fasciolis.

Tάγες, (inquit Festus) Idem quod furunculus: à tagendo dicitur. Antiqui enim Tagere dicebant pro tangere. Vnde Tagacem manum dixit Lucilius: Mutonisq; manum prescribere posse tagacem.

Tάγο, gis, apud veteres in usu fuit pro tango. [Улаганагах.] Tagit (inquit Festus) pro tangit, procuidubio antiqua cõtudo usurpavit. Pacuvius in Teucro: Ut ego, si quis me tagat, & tagam. Idem in Hermiona: Non certam, nisi tagam. ¶ Hinc etiam Attigo, legitur pro attingo. Plaut. in Bacch. Ne accugas puerum illa causa, quando fecit strenue.

Tαλαρία. Talaris. Talarius. Vide T A L V S .

Talara, Talaris, Talarius, videlicet **TALVS**.
Tâlæ, æ, s.p. [ΨΥΩ] shiph ḥr̄n p̄rah ḥb̄ saltis. il n̄d̄ ex ev-
lægos. Gall. Vn fion, un plantal, ou seton d'urbe taille p̄ r̄n b̄n
qu'on met en terre. Ital. Pianta, ramo da piantare. Ger Ein grüne
sengling / schyzweig. Hisp. Estaca propria para plantar. Pol. Mi. u.
sczyp do sadzenia. Vng Oto agb. Ang. A plant, the slope of a tree
that was planted in the earth.] Surculus praecisus ex ultra q; parte,
ut in terra inseratur. Plin. lib. 17. cap. 17: Myrtus & tales terri-
tur: morus talea tantum: quoniam ramo eam seri religio ful-
gurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dieendus
est. Servandum in eo ante omnia, ut taleæ ex feracibus sicut
arboribus, nec curvæ, néve scabrae aut bifurcae: néve tenaciori
bus, quam ut manum impleant, ne minores pedalibus, ut illi
bato cortice, atq; ut sectura inferior ponatur semper. Cato de
de Re rust. cap. 45: Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus
eris, tripedaneas facito. Quemadmodum verò surculus, qui
in terra seritur, Talea dicitur: ita quod inseritur ramo, calamu
vocabatur. Plin. lib. 17. cap. 14: Quid si longius afferantur potius

Vocabularium, sive, &c. p. 14. **Rostrum** linguis acutis tantum possum
rum calami, rapo infixos, optimè custodire succum arbitrantur.
Est autem hæc vox Græca, sed quam Latinus in usum suum
converterunt, ut Taleare pro incidere rustica usurpet simplicitas.
Taleas (inquit Nonius) scissiones lignorum, vel pugilamentum
Varro appellat de Re rust. lib. I. Vnde etiam nunc rusticæ voces
Intercalare dicuntur dividere vel incidere ramum, emporium, ali-

Intertaleare dicitur dividere, vel incidere ramum ex utraq; parte
et qualiter præcismus: quas alli clavulas, alii talez appellant.
Tâlcôlă, lat. diminutivū, parva talea. [Gudræsor. Gall. Petit pian-
tal, petit sciou pour planter. Ital. Picciola planta, piccolo ramo d'una plan-
tare Ger Ein kleiner segeling/segelweiglin Hisp. Pequenna. Stück pia-
ra plantar. Pol Mal'siczepek. Vng. Oltogotika. Ang. A little
plant.] Colum. lib. 3 cap. 17: Idque per geminas quinas, v-
eriam senas partiri, complures taleolas ter et mandaverunt.
Tâlentum, n. f. [תְּלֵנֶת chichchér w/ avrov. Gall. Vntalini. Ita-
Talento, una sorte di moneta. Ger Ein talent / ein gericht / hittet
minas, das ist bei 600. Kronea. Hisp. Cincuenta manera de moneda wa-
yor. Pol. Talent, wobie maiaci kol' a 1040 gr'ouch. Vng. Talerton
bižonos, penz summa. Ang. A piece of money called a talent.] Mu-
tiplex fuisse Budæus in eo opere quod de Asse concensit 1
tissimè docet. Quoties tamen apud Scriptores talenti me-
tio occurrit, si nihil aliud addatur de minore talento Atticis
ferè intelligimus, quod fuit minarum sexaginta: singula a
tem mina drachmas Atticas centum continebant. Valeb-
itaq; talentum, sex millia drachmarum: hoc est, si ad Galli,
pecunia estimationem rediolas: coronatos sexcentos. sic q-

lis coronatis solidis Turonensibus trigintaquinq; etiamatis. Decem aut talenta coronatorum sex milia conficiunt. Quindecim talenta novem milia aurorum. Viginti talenta, duodecim milia. Sed hoc, ut jam diximus, de talento Attico minore intelligendum est, quod apud scriptores plurimum celebratur. Et enim & alterum talenti Attici genus, quod Talentum magnum vocant, quod ad minus talentum epirrit: hoc est, sesquicentii habet proportionem. Nam quum talentum minus sexaginta tantum haberet minas, magnum talentum minas habebat octoginta. Vt runq; autem talenti genus Atticum erat. Neque milium vi:deri debet Athenienses dupliciti talento fuisse usos, quum etiam duplex apud eos fuerit mina, major & minor, quæ cand: inter se proportionem habebant, quam talentum majus & minus. Erat enim mina Attica major, centum drachmarum, quum minor sepe uaginta quinque tantum haberet drachmas. Erant præterea pleraque alia talentorum nomina, Euboicum, Ptolemaicum, Syrium, Tyrium, Antiochenum, Babylonum, pondere & pretio omnia ferè distantia, sed in hoc uno convenientia, quod omnia ex sexaginta sui generis minis constarent, sed quæ in quibusdam civitatibus maiores essent quæ in aliis: unde etiam nata est talentorum diversitas. Nam, ut scribit Africanus, talentum omn: minarum fuit sexaginta: verum quoniam minas apud alios maiores erant, apud alios minores, factum est ut talenta quoq; essent inæqualia. Minarum etiam diversitas, ex varietate drachmarū nata est, quæ in quibusdam civitatibus majoris erat pretii & ponderis, quæ in aliis. Quod & ipsum apertissimè testatur Julius Pollux lib. 9: Hoc (inquit) utiq; dicere non intempestivum erit, quod Atticum talentum sex millia drachmarum valebat Atticatum: Babylonum vero septem millia, Aeginatum decem millia, Syrium mille & quingentas juxta Atticæ drachmæ rationem. Quemadmodum sanc: & Atticas minas Atticum talentum habuit sexaginta, Babylonum septuaginta, Aeginatum centum juxta proportionem. Sed mina ipsi ut apud Athenienses habuit centum drachmas Atticas, sic apud alios quoq; ipsi consuetas, quæ pro ratione cuiusque talenti secundum augmentum vel decrementum valerent. Hæc illæ.

Tal; f p Folliculum cæparum. Vide THALIA.

Tal; onis, f. t. Aequalis retributio, idq; in malam partem: ut si cui quis oculum civerit, idem ille patiatur. [Τάλωσις schillem Τάλωσις schillum τηνώσιμης ἀπογένεται. Gall. La paraille, auant pour autant Ital. Supplicio antiquo, dous andaua membro per membro. Ger. Ein gletsche widergettung / gletsche bezahlung bdes mit bdes. Hisp. Pena tanto portanto. Pol. Rowne od wtowanie. Vn. Ha-sontatos bwntetes, tromfal wtes. An. An equal recompence in paying an herte.] Hinc retaliare Gell. foimavit, quod significat talio-ne hominem recuperare: ἀμαρτία. Plin. lib. 7. cap. 54: Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam Dictatorem fuit cre-matus, idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Mani ca-davere.

Talipèdo, as, pen. corr. Pedibus vacillo, & quasi supra talos insisto. [Τάλημah. παρεφίσσωμα.] Festus.

Talis. & hoc tale, Ejusmodi, ejus generis. [Τάλημαχος. Τάλημαχος. Gall. Tel. Ital. Tale. Ger. Sois. Bel. Münden. Hisp. Tel. Pol. Taki. Vng. Ollian. Ang. Such.] Plaut. in Aul. Cui in re tali subvenisti ante hac. Terent. Heavt. Tum præterea talem, nisi tu, nulla pateret filium. Virg. 1. Aeneid. Haud equidem tali me dignor honore. Ibidem: qui tanti talem genueris parentes. Cic. 2 Offic. Quales sumus tales esse videamus.

Talit'er, adverbium, Tali modo. [Τάλημαχος. Τάλημαχος. Gall. Tellement, en telle sorte & maniere. Ital. Talmente. Ger. Soischt ge-faßt/der gestattet Hisp. En tal manera. Pol. Takim si:sojem, Vng. Illenkennen. Ang. such, by such sorte.] Idem ad Attic. lib. 10: Et enim audieram nemini taliter licere. Plin. lib. 35. cap. 11: Nec cameras ante cum taliter adornari mos fuit.

Talitrum, tri, n. s. Percussio frontis, quæ ungue digiti fieri solet. [Τάλημαχος. Τάλημαχος. Gall. Vn chiquenauade. Ital. Frignocola. Ger. Ein schnelling Hisp. Rapirote, floretada. Pol. Szczudłek. Vng. Vyal valo pattantas. Ang. A filippe with ones finger or nail.] Suetonius in Tiberio Cæsar, cap. 68: Articulis tam firmis, ut recens & integrum malum digito cerebraret: caput pue-ri, vel etiam adolescentis talitro vulneraret.

Talpă, x, gen. masc. & fœm. Animal capti oculis, muri simile, quod & arva & hortos sufficit. [Τάλπα, tinschémeth. άράδε. Gal. Vne taupe. Ital. Talpa, topinara. Ger. Ein schermäuse. Bel. Čen mot. Hisp. Topo animal. Pol. Kret. Vng. Vakondak, parkas. Ang. A mole or want.] Virgil. 1. Georg. Aut oculis capti fodere cubilia talpæ.

Talüs, tali, m. f. Os in articulo pedis animalium bisulcorum, ventre extuberans, cōcava vertebraligatum, quadratum forma, altera parte concavum altera ferè planum. [Τάλπα karsul. άράδε. Dr. Gal. Le talon. Ital. Tallone. Ger. Ein biekebein/im gleich der huderen füßen der thieren so den elauen spaten. Hisp. El calcaneo del hombre, carnical. Pol. Kosz. Vng. Bokasfent. Ang. Talon, ankle bone, or ankle.] Tali autem homini non sunt, neque animabus digitos aut solidas habentibus ungulas, sed tantum (ut diximus) bisulces. Plin. lib. 11. cap. 46: Talos asinus Indicus unus solidipedum habet. Et paulò post: Hominem qui existit male talos habere, facile sunt convicti. Kænæzæs tamen talos quoq; in homine dicimus, pro ima parte pedis, live pro eis quod juxta calcaneum extuberat. Horat. 1. Serm. 2. ad talos itola demissa, & circundata palla. Corn. in Pers. Sat. 3. talum eminentem rotunditatem esse dicit: tamq; ob causam fastigium templi rotundi talum quoque dici affirmat. q; Tali item dicebantur officula quedam quadrilatera, quibus olim lusitabant: quorum latus quo unitas significabatur, canis sive canicula dicebatur: in quam converto talo deponebatur ab eo, qui iactaverat, nomus unus sine lucro moros. Unde damno fa canicula à Persio dicitur. Ejus oppositum latus, Venus, sive Cœus dicebatur, septenarium numerū significans, quem numerum qui representasset, sex nummos lucrificabat, & quicquid canicula jactu corrasum esset. Alia duo latera Chius & Senio dicebatur, ternarium ille, hic quaternarium significans. Chius lucri numeros tres, Senio quatuor, afferebat: ideo dexter dictus. Persius, quid dexter senio feret Scire erat in voto. Erat tamen ludi quædam ratio, in qua Senio & quædam domus erat, atq; canis. Suet. de Augusto. Talis ja:statis, ut que canem aut lenonem miserat, in singulos talos singulos denarios conserbatur in medium, quos tollebat universos, qui Venetrem jecerat. Aliæ quoq; in hoc ludi genere diffentientur: furent. Nam & vulturios habebant, & Herculem basilicū. Plaut. Talos poscit sibi in manum: provocat me in aleam, jacit vulturios quatuor: Talos atripio, Herculem jacto basilicum. Taliæ, talare, om. t. Quod ad talos pertinet: ut vestimentalis, que ad talos usq; descendit. [Τάλωνες. Gall. Longiusque das taleni. Ital. Lungo suo à piedi. Ger. Das bis auf die Füße und geht. Hisp. Luenzo hasta los pies. Pol. Až do koštek d'ug. Vng. Bokaij valo. Ang. That cometh downe to the ankle.] Cic. 7. Vn. Stetit soleatus Prætor populi Romani cum pallio purpureo, tunicaq; talari. muliercula nixus in littore. Ibidem: Ac per eos dies quum iste cum pallio purpureo, talariq; tunica versatur in convivis.

Taliæ, ūs, ria, riuum. Quod pertinet ad talos. [Τάλωνες. Gall. Appartenant aux das. Ital. Pertinente à das. Ger. Das zu den wa:sten gehört. Hisp. Perteneiente à los dados. Pol. Do koštek proprie-gaci. Vng. Bokaij valo. Ang. Belonging to dice.] Ut Lex talana adversus eos qui talos lusitant. q; Talarius ludus: id est, ludus talorum. [Τάλαια. Gall. leu de ded. Ital. Gioco de dedi. Ger. Ein würfelspiel Hisp. Juego de dados. Ang. The playe at dice.] Cic. lib. 1. Offic. Adde his, si placet, unguentarios, totumq; ludum, saltatores, talarium.

Taliæ, plur. num. gen. neut. Calciamenta alata Mercurii. [Τάλαια. Ger. Die flügel oder Schuh mit Flügeln/so der Mercurius/um die Flüeten fagen, an die Knoden band/im Fuß zu fliegen.] Vng. lib. 4. Aeneid -pedibus talaria nocte Aurea. q; Talaria induere, proverbialis allegoria, pro eo quod est fugam adoinare, qualij velle quopiam avolare Cic. ad Attic. lib. 14: Nemo est istorum qui otium non timeat: quare talaria induamus.

Tam, & Quam, Prisciani sententia adverbia sunt, quæ positivo, comparativo, & superlativo adjiciuntur, quæ duo vel plures cōparativi & superlativi diversæ significations posunt inter se cōquantur, vel idem geminantur. [Τάλαια. Εστι. Gall. Tant que. Ital. Tanto & quanto. Ger. So vast als. Hisp. Tanto quanto. Pol. Takiako. Vng. Annira. An. so much as.] Cic. pro Deiot. Istam, inquam, dexteram nō tam in bellis, neq; in præliis, quam in promissis, & fide infirmiore. Bis in infirmiore intell. gen-dum est. Superlativi exemplum Salustius Quām quisq; peccati-mē fecit, tam maximè tutus est. Frequentissimè autem positi-vo. Cic. Tam sum amicus Republicæ, quam qui maximè, scilicet est amicus. Hoc est, Tam amo Rempubl:cam, quam ille qui plurimum amat. Tam adverbium junctum. Teret. in Heavt. Nunquam tam manè egredior, neq; tam vespere domum re-vertor, quin, &c. q; Tam diminutivis additum. Terent. in Adelph. tam ob parvulam Rem penè ex partia: turpe d'etu. q; Tam modò, inquit Festus, veteres pro modò accipiebant: quod Græci dicunt, οὐτε ἡγενε. q; Hinc compositum tamēt, de quo insit.

Tamæ. Dicitur (inquit Festus) quum labore viæ sanguis in ci-ta descendit, & tumorem facit. Lucilius: Inguen ne existat, pa-pulæ, tama, ne bona noxit.

Tamæx, cis, f. t. Humilis frutex est amerinæ ramis, folio an-gusto, carnosæ, & ferè pinnato. [Μαράχη. Gal. De la bayere. Ital. Tamarice arbucello. Ger. Tamaristenstaub. Hisp. Tamariz, etc., ò tarche. Pol. Tamarisk. Ang. Heath to mak broomes on.] Duo ejus sunt genera: sylvestre, omnino sterile, unde & infelix li-gnum appellatur. Gallis Bryaria. Alterum fructiferum, quod in Aegypto altissimas et quæ atbores, ramis ex herbaceo, sub-

v&g, variegatis, lignoso fructa, galla maiore, in quo semen
gusto asperu, ejusdem est & catus cum galla. Vide Plin. li. 24. cap. 9.
Tamēn, adversativa conjunctio est, Attamen, veruntamen, ni-
hilominus. [TN ab. ious. p̄p̄to. Gall. Tontesou, neantmoins, si
est ceque. Ital. N'entdimeno, nulladimeno, nondimeno, tutte via pur.
Ger. Gedächtnis dest minder. Bel. Nochtans. Hisp. Mas è empa-
n. Pol. skakje. Vng. Mind. axatal. An. Neuertheleſe.] Hęc par-
ticula sequitur voces, quanvis, quamquam, et si, etiam si, licet,
& secundum in periodis locum habet: de qua re ubiq; ex-
empla sunt in promptu. q Aliquando particula inceptiva est.
Cicer. Pætor. Tamēa à militia nō discedis. q Aliquando po-
nitur pro statim. Virg. 9. Eclog. Hic hoedos depone, tamē ve-
niens in urbem. q Aliquando pro tandem. Salustius lib. 3.
Histor. Nam qui enare conati sunt, iicti s̄pē ferramentis na-
vium, tamen aut vulnerati à suis, aut afflitti undarum vi, mul-
tato foedè corpore, &c. Plaut. Ita faciam, ita placer, quid tum
tamen? q Aliquando pro duntaxat. Terent. in Hecyr. Quod
potero faciam, tamen ut pietatem colam. Vbi Donatus: Ta-
men id est, duntaxat, vel ita tamē, ut pietatem colam. q Hinc
componuntur Attamen, & veruntamen, ejusdem ferē signifi-
cationis.

Tāmētsī, adversativa particula, Quanquam vel et si. [x̄, x̄d̄-m. Gall. Lacoit que, combien que. Ital. Benche, se bene, quantumque. Ger. Wiewol/ob schon. Hisp. No embargante, no obstante, aunque. Pol. Aękolwieti. Vng. Noha. Ang. Albeit, althoȝt.] Cicer. pro Sext. Tametsi viciſſe debeo, tamen de meo jure decedam. Hęc in principio orationis posita, indicativo gaudet: secundo loco, subjunctivo. q Tametsi, pro tamen. Terent. in And.-rape. D. Si quicquām mentitūm invenies, occidito. S. I. nihil audio. Ego jam te commōtum reddam. D. tametsi hoc verūm est.

Taminiā, f. p. [Ger. Ein gattung wilder Weinreben; etiliche hantens s̄r schwärz Grünwurz oder schwärz Grōmerwurz.] Vv̄x genus, acinos habens rubentes, quæ à quibusdā falsò astaphis agria credita est. Plin. lib. 23. cap. 1: Astaphis agria, sive staphis, quā uan taminiām aliqui vocant falsò (sui enim genus habet) coliculis nigris, rectis, foliis labruscæ, fert folliculos verius quam acinos, virides, similes ciceri: in his nucleus triangulum. Maturescit cum vindemia, nigre fitq; quam taminiā rubentes norimus acinos: sciamusq; illam in apricis nasci, hanc nonnisi in opacis.

Tamino, as, act. p. pro Corrumo, licet non sit in usu. Cujus
composita sunt, Attamino, Contamino & Intamino. Vnde &
Intaminatus.

Tango, is, tetigi, ta^tum, a^tet. Tactus, sensu deprehēdere. [גַּעֲנָה וְלֹא מִשְׁבֵּחֶשׁ אֲזָלָעָעָרָא פְּתַחְלָעָעָרָא.] Gall. Toucher. Ital. Toccare. Ger. Anterūn/betasten. Bel. Tasten. Hisp. Tocar. Pol. Dotknąć sie. Vng. Tapaz/on, meg/weib. Ang. To touch.] Lucret. li. i: Tangere enim & tangi, nisi corpus nulla potest res. q Sed quoniam tangendo quo dam modo moveri videntur ea quae tanguiuntur, tangere quandoq; pro commovere caput. Lucret. lib. i: Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira. q Nonnua quā pro fulmine percutere. Virg. i. Elog. De coelo ta^tas memini prēdicere quercus. q Quandoq; pro circumvenire. Turpil. At etiam ineptius meus est mihi pater iratus, quia eū talento argenti tetigi veteri exemplo amantis. q Aliquando idē quod compositū attingo. Cic. Verres fūndat et tegit provinciā. q Tangere aliquid pro describere, mea facere, obliter attingere. [תְּגַעַגְעַת הַצְּבָרָה.] Cic. 4. Acad. Sed ubi Socrates: Vbi Aristoteles ita tetigit? q Hæc modicē me tangunt id est, mediocriter me cōmōvent. Cic. ad Att. li. 2: Cetera in magnis rebus, minz Clodi, contentionesq; quæ mihi proponuntur, modicē me tangunt. q Tangere consilia

alicuius: id est, mentionē eorū facere. Cic. Postquā autē cōsilia ejus omnia tetigī. q̄ Cōposita à tango sunt Atringo, contingo, obtingo, pertingo, quorū significata explicatur suis locis. Tactus, a um, participiū passivum à tango. [VI.] **neghúah, iug-
ph.** Gall. Touché. Ita. Toccato. Ger. Berütt. Hisp. Tocado. Pol. Deikshons. Vng. Meg tapasztat, viselhet. **Ang. Touched.**] Cujus contrarium est latactus. q̄ Accipitur aliquando pro afflato sive fulmine percusso. Cicero de Arusp. resp. Tactus etiam ille qui hanc urbē condidit. q̄ Pro eodem etiā dicimus De, vel à celo tactus. Cic. 2. de Divinat. Nattā verò statua, aut zrealégū de celo tacta, quid habent observatum ac vctustum?

Tactus, us. ui. nomen, m. q. Ipsa tangendi actus. [*αφ.* Gall. Touchement, attachment. Ital. Toccamento. Ger. Berührung/ das anführen/ bestäzung. Hisp. El sentido para poder tocar. Pol. Dotkniemie. Vng. Tapazus, weter. Ang. A touching.] Plin. lib. 8. cap. 55: Non & vestes leporino pilo facere tentatū est, tactu nō perinde molli, ut in cute. Virg. 2. Aen. - tactuq; innoxia molli Lambere flamma comas. Tactus item est unus ex quinq; corporis sensibus, à cerebro per nervos in totū corpus diffusus. Plin. lib. 10. cap. 69: Ex sensibus ante cætera homini tactus, deniq; gustus: reliquis superatur è multis. Hic & tactio dicuntur. Cic. 4. Tascul. Qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactiorum, & odoratorium, & saporum, quæ sunt omnes unius generis ad perfundendum animum, tanquam illigues factæ voluptates. Tanos, Gemma inter smaragdos ingratè viridis & intus sor- dida. Plin. lib. 37. cap. 5.

Tanquam, adverbium est similitudinis, verbis subjunctivis
gaudens. [Ob IND chemō. aorā, oīrā, oīa dī. Gall. Comme,
comme si, ainsi que, ainsi comme. Ital. Come. Ger. Alſ ob/ gerad alſ.
Bel. Gesg. Hisp. Com. Pol. Iakobs. Vng. Mint ha. Ang. As. bū-
ke as, even as.] Plin. Nat. hist. lib. 2: Tanquā nesciamus hanc esse
solam, quæ nunquā irascatur. Id est, quasi nesciamus. q Tan-
quam cum sic pro quemadmodum. Cicet. ad Cassium lib. 12:
Tanquam enim si clausa sit Asia. sic nihil perfertur ad nos pre-
ter rumores de oppreſo Dolabellā.

Tāntus, a, um, A' tam deduci videtur, quātitatemq; significat,
quasi tam multus, vel tam magnus, habetq; nomen Quantus
sibi respondens. [πολὺς, πλεύτης]. Gall. si grand Ital. Tanto,
così grande. Ger. So groß. Bel. So dier/so viel/so groot. Hisp. Co-
sa tamanna en quantidad. Pol. Tak wieki. Vng. Asny. Ang so
much, so great.] Cic. 6 Phil. Multas habui conciones: nunquam
tantam vidi quanta nunc est vestra. Idem 2. de Divin. Sol ma-
jörne terra sit, an tantus quantus videtur. q Aliquādo Quan-
tus subintelligitur. Virg. 1. Aenid. Tantæ molis erat Romanæ
condere gentē. Subaudi, quanta ex jam dictis potest intelligi.
Cicero pro Pompeio: Quis unquā tam brevi tempore tot lo-
ca adire, tantos cursus confidere potuit? Subaudi, quantos hic
confecit. q Tanti genitivus, verbis jungitur ad pretiū perti-
nentibus. Ovid. in Epist. Penelopes: Vix Priamus tanti, totaq;
Troia fuit. q Ejus tamē loco aliquādo legitur ablativus tan-
to. Plim. li. 12. cap. 18: Tanto nobis deliciae & fœminæ cōstant.
q Tanti, ταῦτα, & quanti, ταῦτα, cum eorū compositis,
tantidem, quantilibet, quanticunq;, junguntur verbis pretiū
significantibus, qualia sunt, Emo, vendo, venceo, mercor, com-
paro, aestimo, constat, cōduco, loco, fœneror, pacifcor, pango,
pepigi, condemno, postulo, & si qua sint alia: quæ tamen in
aliis à prædictis ablativū postulant. Terent. in Eynucho: Quid
agas? nisi utte redimas capiū quām queas Minimo: si neque-
as paululo at quāti queas: id est, tāti te redimas quāti queas.
Liv. lib. 48 Mancipa minora annis viginti, quæ post proximū
lustrum decem millib⁹ æris, aut pluris vñissenſt, ea quoque
tanto pluris, quām quanti essent, aestimarentur. q Dicimus
quoq; aliquid non esse tanti: id est, non satis dignū, ob quod
quicquā fiat ταῦτα. Ovid. in Epist. Penelopes: Vix Pria-
mus tanti, totaq; Troia fuit. Cæl. ad Cic. lib. 8: Tanti non fuite
Aisacem capere, Seleuciam expugnare, ut earum rerum quæ
hic gestæ sunt, spectaculo careres. Tantus conjungitur quoq;
eleganter cum Alter: ut quum dicimus, alterum tantum acce-
pit: id est, tantudem amplius, & adhuc tantum quantum ha-
buit. Cicero in Orat. Pes qui adhibetur ad numeros partitus
in tria, ut necesse sit partem pedis, aut æqualem esse patri, aut
altero tanto, aut sesquimajorem.

Tantidem, Genitivus qui verbis pretiis solet adjici. Id est, **æquum**
magno pretio. Terentius in Adelph. 1.
Domo me eripuit, verberavit, me invito abduxit meam:
Ob malefacta hęc tantidem postulat emptam sibi tradicer.
Tantisper, adverbium, Tandiu: postulatq; post se dum, donec,
iuvé quandiu, vel quoad. [ægis, eas, Gall. Ce temps pendant, de-
uant que, tandis que. Ital. Tanto tempo, tanto. Ger. So lang. Hisp.
Entre tanto que. Pol. Tak d'uzo. Vng. Tsak adleg. Ang. So long.]
Cic. 2. de Invent. Deinde et in carcere deductus, ut ibi ceteri
tantisper dum culeus, in quem dejectus in profluenter de-
feretur, compararetur. Terentius in Heavton. Ego te meum
esse dicit tantisper volo, Dum quod e dignum est, facies. q. Sic

et cetera ejusdem terminationis, temporis brevitatem significant: ut Quantisper, patumper, paulisper, ali quantisper. q Ponit
etiam tamper, sine dum, & significat interea, c' m'ra. Livius
lib. 1: Tamen id imperium ei ad puberem etatomi incolame
mansit. Tantisper tutela muliebrites Latina, & regnum avitū,
paternumq; puer etetit. Cie. 5. Tusc. Sed videro quid efficiat,
tantisper hoc ipsum magnu' testimo, quod pollicetur.

Tantō, adverbium cōpatativis gaudens: ut Tantō magis. [nō
erit uero Gal. Tant plus. Ital. Tanto più. Ger. So viel Hilp. Tam-
to mas. Pol. Tak wieś. Vng. Annual. Ang. So much the more.]
Tantō minoris. Cic. s. Verrina: Tantōne minoris decūmæ ve-
niérunt quām fuerunt. q. Tantō ante. Cic. in Catil. Neq; tantō
ante extiūt & fati diem Reip. denuntiasset. Sic Tantō pōst,
apud eundem. pro Fiacco.

Tantopere, Vsquadeo, tam vehementer. [πλικέτο, ποστό.
Gall. Tant grandement si fort. Ital Si grandemente. Ger. So heftig. Bel So sehr. Hisp. En tanto grado. Pol. Tak barzo. Vng. Vgi-
annira. Ang. So greatlie.] Ter. in Adelph Ego hacie re bihil re-
perio quaniobrem laudertantopere.

Tantum, adverbium, **Solum**, quod & tantummodo dicitur, &

jungitur positivo. [72] lebadh. μέρος. μέρος. Gall. Seulment, au-
tant, tant. Ital. & Hisp. Solamente. Ger. Allein/nur. Pol. Tylko.
Vng. Tök. Ang Only.] Plin.lib.12.cap.1: Sed quis non jure
miretur arborem umbra gratia tantum ex alieno orbe peti-
tam? q[ui] Aliquando significat usq[ue] ad eō, περὶ τοῦ. Cic. Att. De sa-
no illo tantum quantum me amas, velim cogites. q[ui] Tantum-
non: dicit, ferme: rei non planè peractæ adverbium. [DUMC
ebimhát. ὅταν εἴη, πότε, εἰ. Pol. Tylkonie. Vng. Tök nem.] Sue-
ton. in Tiber. Cæsare: Tantum non adversis iepet statibus Rho-
dum enavigavit. q[ui] Tantum abest, pro non solūm non est π-
ερὶ τοῦ δεῖται. Cic. lib.1. Offic. Tantum abest ab officio, ut nihil
officio magis possit esse contrarium. Hoc est, non modū offici-
um non est, verum etiam nihil magis officio potest esse con-
trarium: vel tantum abest ut officium sit, ut nihil officio, &c.
q[ui] Tantum quantum. περὶ τοῦ. Plaut. in Mostel. Tu ut occœ-
pisti, tantum quantū quis, fage. q[ui] Tantummodo, adverbium,
idem quod tantum. μέρος. Terent. in Phorm. Posthac si quic-
quam, nihil precor: tantummodo non addat, &c. q[ui] Tantum-
dem, genitiū, tantidem, sine aliis casibus, &quē multū, quasi
tantum idem. [περὶ τοῦ. Gall. Autant. Ital. Altrettanto. Ger. Eben
so viel. Hisp. Otra tanto.] Colum.li.7: Tum paribus casis, myr-
rhæq[ue] & thuris ponderibus, ac tantundem sanguinis mariae
testudinis miscentur. Terent. in Phorm. Num tu intelligis quid
hec narret? P. num tu? A. nihil. P. HAB D. tantundem ego: hoc
est nihil plus quam tu.

Tantulus, diminutivum, Pro tam parvus. [παλινός. Gall. Si petit. Ital. Cospicciolo. Ger. Klein. Hisp. Tanto pequeño, tanico; Pol. Takmały. Vng. Táskuci. Ang. Solittle.] Plaut. in *Truc.*
Tum tantuli doni causa.

Tantillum domi cauia.
Tantillus, alterum diminutivum. [συκεδόσις. Gall. Tant petit soit-il. Ital. Tantino. Ger. So gar klein. Hisp. Tantico, ó tamannico. Pol. Tak bargomal'i. Vng. Euniske. Ang. So little, very little.] Tarent. in Adelph. Quem ego modo puerum tantillum in manibus ostavi meis.

Tantulum, & **Tantillum**. adverbia. [ταντύνει, ταντίκος. Gall. Tu tantinet, tant seit pen. Ital. Tantino. Ger. So wenigstein. Hisp. Tantico, ó tamannico. Pol. Trofiega. Vng. T'sak ennitske. **Ang. so little, very little.**] Cic. 7. Verr. Si tantulum oculos dejecerimus, &c. Plaut. Rud. Si hercule tantillum peccaffis, &c.

Taos. Gemma pavoni similis, qui Græcè πάσις, dicitur. **Autor**
Plin.lib.37 cap.11.

Tāpetūm, ti, pen. prod. vel Tapetium, tii, n. f. vel Tapes, etis,
m.t. Aulæum, peripetasma: hoc est, vestis stragula variis colo-
ribus intexta, qua aularum parietes, mensæ, lecti, non nunquam
etiam equi insternuntur. [ΤΟΝ μασάχ. τύμνος οἰστρωμα, οἰσ-
τρίνη ογ. Gall. Vn tapis. Ital. Tapeto. Ger. Ein tapet oder teppich.
Bel. Tapet. Hisp. Alhombra ò tapete. Pol. Kobieriec, oycie. Vn.
Ζδονιερ karpit. Ang. A carpet] Virg. lib. 10.: qui forte tapetibus
altis Extructus, toto perflabat pectora somnum. Idem lib. 7:
Inistratos ostro ali pedes, platisq; taperis. Stat. li. 1. Theb. alios-
que inferre tapetas. Accusativus Græcus est à Tapes, etis.
Plaut. Pseud. Ut ne peristromata quidem æquè sint Campani-
ca, Neq; Alexandrina belluata, consutaq; tapetia.

Tāpīnōsis, pen. prod. ~~mētērēs~~, Figura est orationis, seu potius vitium, quum rei digitas verborum humilitate deprimitur. ~~mētērēs~~ enim humile significat, & ~~mētērēs~~, humilio, extenuo. Exemplum potest esse illud Virg. 1. Aenid. Apparent rati nantes in gurgite vasto. Vbi Servius: la gurgite vasto, Tāpinōsis est: id est, rei magnæ humilis expositiō. Prudenter tamē Virgilias humilitatem sermonis epitheto plerunq; sublevat, ut hoc loco: Vasto addidit.

Tärandūs, nigard @ Aristotell, Animal apud Scythes bovis magnitudine, capite cervino non absimili, sed majore, cornibus ramosis, ungula bifida, villo magnitudine ursorū. Solum

ex iiii quæ pilis vestitatur, animalibus colorem mutat: sed quæ
sui coloris esse libuit, alini simile est. Autor Plin. lib. 8. cap. 34.
Tārātāntārā, pen. corr. f. p. vox tubæ ab Ennio facta. [πνεύμ
teruhah. Gal. La voix d'vue trompeste. Ital. Voce della tromba. Ger.
Der trommetsche lang über schau. Hisp. El son de trompetas. Pol.
Dzwiek od trąbi. Vng. Trombita xp. Ang. The voice or sound of a
trumpet.] Servius in 9. Aeneid. in eum versum: At tuba terribi-
lem sonitum procul are cano: Hemisticum, inquit, Enni:
nam sequentia ista mutavit. Ille enim ad exprimendum tuba
sonum ait Taratantara: & multa hujusmodi Virgilius, quem
aspera invenerit, mutat.

Tardus, a,um. Ignarus piger. [עַזְבָּה mabschichəת עֲזֵבָה mitmahmeāb בָּשָׁר hastēl. בָּגָד bāgād, óxos. יָמָר yāmār. Gall. Tar-
dis, lasche, lourd, lente. Ital. Tardo. Ger. Gemah̄t langsam. Bel. lang-
sam/luy/trech Hisp. Tardio. Pol. Leniw, gawsn̄i. Vng. Késedelne,
rest, laffu. Ang. Slow in comming, dull.] Virg. 1. Georg. Sæp̄ oleis
tardi costas agitator aselli Vilibus aut onerat pomis. Plautus
Poenulo. Sciebam xate tardiores: metui meo amori moram.
Nequicquā hos patroas mihi elegi, loripedes tardissimos.
Cic. 1. de Invent. Formosus an deformis, velox an tardus sūt.
¶ noctes tardæ, tardæ venientes, ut sunt æxtivæ. ὥψην. Virgil.
2. Georg.. vel quæ tardis mora noctibus obstet. ¶ Per trans-
lationem quoq; de animi, vel ingenii tarditate dicitur: & acci-
pititur pro hebeti, cui ingeñium non est promptum. Virgil. 10.
Eclog.-tardi venere subulci. Terent. in' Evnuch. Fatus est, in-
sultus, tardus. Cic. 3. de lege Agrar. Sed quæ vestrum tam tardo
ingenio fore putavit, cui post eos cōsules Syllam dictatorem
fuisse intentem venire non posset. Cic. de Senect. At memoria
minuitur: credo, nisi exercetas etiā, aut etiā si sis natura tardior.
¶ Quandoq; pro peccaverāti, & diurno. Virg. 2. Georg. Me-
dia fētū tristis succos, tardumq; sapore. Sic Nonius. Seisius
verò interpretatur saporem tardum, vix intelligibile. ¶ Quan-
doq; pro denso ac crasso. Virg. 5. Aeneid.-udo sub robore vi-
vit Stupia vomens tardum fumum.

Tardiusculus, diminutivum, Subtardus. [*Pedunculus* *ans.*, *expugnare* *in* *pedunculo*. Gall. *Vn peu tardif.* Ital. *Alquanto tardo.* Ger. *Gummichtig/ein wenig langsam.* Hisp. *Turdo un poco.* Pol. *Ksi grousni.* Vng. *Valamennyre ked.* Ang. *somewhat slow or dull.*] Terent. in Heavt. Est ille Clinæ servus tardiusculus.

Tardē, adverbium, Lentē, pigrē, cunctanter. [Bogdus. Gall.
Tardinemēt, lenitemēt, Ital. Tardamente, pigmento. Ger. Gewich-
schen/ Langsamkeit Hisp. Tardamente Pol. Leniwie, gnusnie Vng.
Keser, laſſan. Ang. slowlie.] Cicero. Terent. Pridie Idus Octobris
Athenas venimus, quum sanè adversis ventis usi essemus; tar-
deq; & incommodē. Cic. 4. Acad. Quinetiam quum vīctor à
Mithridatico bello revertisset, inimicorum calumnia trienniū
tardius quām debuerat, triumphavit. Plin. lib. 10. cap. 9. Qua-
tuor aut quinq; tardissimū diebus florere incipiunt: totidēq;
aut paulò pluribus deflorescunt: hordea verò, quum tardissi-
mè, septem. q Accipitur aliquando pro serō: hoc est, vesperi-
no, vel nocturno tempore. ḥ. Cic pro Mil. Ereditur & vila
subiō: cur vesperi: quid necesse est tardē?

Tarditatis, tis, f.t. Cunctatio, mora, pigritia: celeritati contraria.
[הַבָּקָר bikkəbdəh **תְּדוֹבָה** tədəvəh **הַשְׁלָמָה** hašlāmā **תְּרִיבָה** təribəh
dōms Gall. Tarditatis. Ital. Tardezza. Ger. Geduldtheit, langsam-
heit, trageheit Bel. Traechtheit. Hlsp. Tardanza. Pol. Gnuszczo, k-
wizjivo. Vng. Késedelem, lassusag, mulatozás. Ang. Sloth, slo-
ness.] Cic. ad Quintum Fratrem, lib. 2: Sic ego quoniam in isto
homine colendo tam indormivi diu, te mehercule stete excitante,
cursu corrigam tarditatem cum equis, rūm velis. Idem
6. Philip. Pleiss; in rebus gerendis tarditas & procrastinatio
odiosa est. Idē in Pisone: Tarditas ingenii, stupor, debilitas;
linguae Plin. lib. 20. cap. 9: Idq; etiam tarditatis audienciu*m* pro-
deſſe asſeverat. q Antiqui in eadem significacione & Tardi-
tudinem dicebant, & Tarditatem. Plaut. in Poenul. Podagrosi
estis, ac vicistis cochleas tarditudine. Accius: Multa mutantur
tarditiae & foecordia.

Tardigradus, pen. corr. Qui tardè graditur. [Begedúrus. Gall. Tardis à marcher. Ital. Chi va tardo. Ger. Das langsam geht. Hisp. Cosa que anda poco. Pol. Włoka, l'az. ka. Vng. Laffanaro. Ang. That goeth slowie or lingeringe.] Cic. 2. de Divin. Quadrupedes tardigrada, agrestis, humilis, alpera. Ex poëta.

Tardo, as, act.p. Retardo, tremor, moram iniicio, tarditatem afferro, represso. [בְּרִיאַת־תְּרִיבָה] echár תְּרִיבָה hastár. **אֲמֵלָה**, **אִמְצָע**. Gall. Tarder, ou targer, retarder. Ital. Tardare, indugiare, dilmorare, tener in tempo. Ger. Aufhatten/ fauern/ hinderstille machen. Bel. Opdouwen/ beleuen/ vertreden; Hilp Retardar o detener à otra. Pol. Przedwzięć, zwyciążać. Vng. Meg kezelniem, tartoztatniem. **Ang.** to hinder, to keep back, to make tary in coming.] Cf. far s. belli Gall. Sed ne emaino merū redditus sui barbaris tolleret.

atq; ut eorum auxilia tardaret. &c. Idem lib. i. belli Civil. Sed exercitum Cæsaris viarum difficultates tardabant. Cicero ad Cæarem lib. 7: Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certe tardare. q Tardare absolutum, moram trahere. [גַּדְעָן echâr תִּתְּנִינְנִים bath-mâh-mâh וְשֶׁבֶת bechâchîךְ הַבָּשָׂר beghâwâ, בְּגַדְעָן. Pol. Præstocie. Vn. Kefel.] Cic. ad Brut. Epist. 18: Accerteremus te, atq; tibi id conducere putaremus: an tardare & commorari, melius esset tibi. q Tardare etiam tardum reddere. Plin. lib. 8. cap. 8: Ac præcata bipenni hoc crure tardato: id est, debilitate. Compositum Retardo, de quo suo loco.

Tardans, tis, particip. [תִּתְּנִינְנִים mehakkâbְּנִים meâcher. בְּגַדְעָן. Gall. Qui retarde & arreste. Ital. Che tarda & indulgia. Ger. Verzögern & verhindern. Hisp. El que retarda. Pol. Desfâsaiaci, præstocie. Vng. Kefel. Ang. That maketh tary in coming.] Virgil. 5. Aeneid. sed enim gelidus tardante senecta Saugis bebet, frigentq; effeta in corpore vires.

Tardans, a, um. aliud participium, Retardatus. [תִּתְּנִינְנִים mehakkâbְּנִים meâcher. בְּגַדְעָן. Gal. Retardé, arresté. Ital. Tardo, indulgiato. Ger. Sumpig gemacht/aufgejogen/verhindert. Hisp. Retardo, retenido. Pol. Zawijagni. Vng. Meg Kefel. Ang. Hindred, keeps back.] Virg. 5. Aeneid. At non tardatus casu, neq; tenitus heros, Acrior ad pugnam redit.

Tardisco, is, n.t. Tardus fio. [תִּתְּנִינְנִים echâr תִּתְּנִינְנִים bath-mâh-mâh וְשֶׁבֶת bechâchîךְ הַבָּשָׂר beghâwâ, בְּגַדְעָן. Gal. Deuenir tardif & paresseux. Ital. Diuenire tardo. Ger. Langsam wird. Hisp. Hacerse tardo, perezoso. Pol. Leniweie, præd' ujem. Vn. Meg lassidom, kofdu lezek. Ang. To wax slowe.] Lucret. lib. 3. Cōsequitur gravitas membrorum, præpediuntur Crura vacillanti, tardescit lingua, mader mens.

Tarmes, Genus vermiculi carnem exedens. Festus. Tartarinum, pen. corr. Veteres dixerunt horrendum atq; terribile. [rapmagellis. Pol. Pseklem.] Festus. Varro lib. 9. de ling. Lat. à Tartaro deducit, citans versiculum ex vetero quopiam Poëta: Corporc Tartarino prognata palude virago.

Tascónium, Est terra alba, similis argillæ, ex qua catini fiunt, in quibus coquunt aurum. [Pol. Bial' argila.] Plin. lib. 33. cap. 4: Catini fiunt ex tasconio. Hæc est terra alba similis argillæ. Neque causa alia afflatum, & ignem, & ardorem materiam tolerat.

Tatam, [Ger. Dämm.] Pueri patrem vocant, quemadmodum Mammam, matrem. Martial. lib. 1:

Mammæ atq; tatas habet Afra: sed ipsa tatarum.

Dici, & mammæ maxima mamma potest.

Tatæ, Canticum est sibi invicem respondentium. Plautus in Sticho: Factu hoc modo. S.V. At tu hoc modo. S.A. babæ. S.T. tatæ. S.A. papæ. S.T. evax. q Nonnunquam & admirantis particula. Idem in Truculentio: Tatæ, ecquis illa est?

Tauræ, vide T A V R V S.

Tauræ, pro scutica extaurino corio facta. Vide T A V R V S. Taurus, m. f. [תִּתְּנִינְנִים schor. תִּתְּנִינְנִים. Gall. Un taureau. Ital. Tauræ, toro, buo, bo. Ger. Ein Stier. Hisp. Toro o bœuf rexio para arar. Pol. Bak. Vng. Bika. Ang. A bull.] Mas in genere bubulo, & vacuarum admissarius. Virg. 6. Aeneid. Hic crudelis amor tauri, suppositaq; furto Pasiphaë. Idem 3. Georg. Atq; ideo tauros procul atq; in sola relegate Pascua. q Accipitur & pro quo cung; forti bove. Virg. lib. 1. Georg. ergo age terræ Pingue solum primis exempli à mensibus anni Fortes invertant tauri. Idem Aeglog. 7: Quum primùm pasti repeatent præsepiæ tauri. Ovid. 1. Fast. Bella diu tenuere viros: erat aptior ensis Vomere cedebat taurus arator equo. q Est & Taurus secundum Zodiaci signum. Plin. lib. 12. cap. 24: Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. Virg. 1. Georg. Candidus auras aperit quum cornibus annu Taurus. q ideo autem translatu suissæ in cœlum Taurus existimatur, quod Europam in Cretam insulam transverberit incolument. Legæ fabulam apud Hyginum. q Taurus etiæ accipitur pro radice arboris. Quintil. lib. 8. cap. 2: Sicur in his, quæ homonyma dicuntur: ut Taurus animalne sit, an mons, an signum in cœlo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctu, non intelligitur. q Taurus item avicula est, ex genere carduelium, ita dicta, quod taurorum mugitus imiteretur, præsertim in agro Arelateni, referente Plin. lib. 10. cap. 42. Tauri item dicuntur scarabei terrestres, rincini similes. נְגָמָס Aristotele, quibus cornicula nomen derivatur docet Plin. lib. 36. cap. 30.

Tauræ, f.p. [בָּאֵס שְׁנָאֵס. Gall. Une vache taureliere, qui ne porte point de frise. Ital. Vacca sterile. Ger. Ein unfruchtbare oder unbärhafte tui. Hisp. Vacca estéril o machorra. Pol. Ital. ova. Vn. Meddætæ. Ang. A barren cow.] Vacca sterilis: ita dicta, teste Festo, quod nihil magis pariat quam tauri. Colum. lib. 6. cap. 22: Et utique tauræ, quæ locum occupant fecundarum, ablegandæ. Varr. 2. de Rust. cap. 5: Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

Tauriæ, a, um. [תִּתְּנִינְנִים. Gall. De taureau. Ital. Di toro. Ger.

Bon etiam Stier oder Øksen. Hisp. Cosa de materia de toro. Pol. Biskowy. Vng. Bikabol valo. Ang. Of a bulle.] Quod est ex tauro: ut Terguin taurinum id est, corium tauro detractu. Virg. 1. Aeneid. Taurino possent quantum circundare tergo. Habet autem penultimam productam, quemadmodum omnia hujus terminationis adjectiva à nominibus animalium formata: ut Leporinus, caprinus, formicinus, hirudinus, vervecinus, porcinus, ovinus, lvinus, & hujusmodi.

Tauræ, s.p. [בָּאֵס. Gall. Narf de bœuf Ital. Neruo di bò. Ger. Ein gestalt aus einem gemacht: Hisp. El acero de vergajo de toro. Pol. Bycz biskowi jel's. Vng. Bikabörbl/finalte ostor. Ang. A scourge or whippe of a bull's hide, or a bull's sinew.] Scutica est ex taurino corio facta, quod & à Græcis trægæn appellatur. Iuvæ. Satyr. 6: tauress punit Continuò flexi crumen facinusq; capilli.

Taurifer, ra, rum. Quod magnum taurorum habet proventum: [תִּתְּנִינְנִים. Gall. Qui porte & nourrit force taureaux, où il s'engendre plusieurs taureaux. Ital. Che produise & nodrise molti tori. Ger. Das viel Stier herfür bringt. Hisp. Cosa que trahè è cria muchos toros. Pol. Biskowod. Vng. Bika termib. Ang. That bringeth many bullies.] ut, Campi tauriferi, in quibus magna taurorum pascitur copia. Lucan. lib. 1: tauriferis ubi se Mcvania campis Explicat.

Tauriformis, me, om. t. Formam tauri habens [תִּתְּנִינְנִים. Gal. Qui a la forme & figure d'un taureau. Ital. Che ha forma & figura de toro. Ger. Das ein gestalt hat wie ein Stier/Stierförmig. Hisp. Cosa de forma & de materia de toro. Pol. Biskowi podobni. Vng. Bika formata. Ang. That hath the forme and shape of a bull.] Horat. 4. Carm. Ode 14: Sic tauriformis volvitur Aufidus, Qui regna Dauni præfluit Appuli.

Tautologij, ταυτολογία. Eiusdem sententiae per alia atq; alia verba repetitio: cuiusmodi est illa apud Ovidium: cinis ipse sepulti in genus hoc pugnat: tumulo quoq; sensimus hostem: Acacida secunda fui. It. in illa apud Virgil. i. Aeneid. Quem si fata virum servant, si vescitur aura Aetherea, neq; adhuc cru delibus occubat umbris.

Tax, Vox est fictitia, quam Plautus in Persa pro istu sive verebere usurpat. Tax tax (inquit) erit temenico. [תִּתְּנִינְנִים. Gall. Le son d'un coup de fouet. Ital. Il sonno d'una frustola. Ger. Ein buffo streich. Hisp. Sonido de uno golpe de azote. Pol. Puk puk. Vng. Ax vere/ezek/fatogafa. Ang. The sound of the scourge.] Usus est quoque Nævius in Agitoria: Age, nte mihi adversari dicas, huc unum die in De meo sequor, finam ego illos esse tax pax, postea currentes ego illos vendam, nisi tu viceris. Est autem hic nō tax tax, sed tax pax, & usus videtur poëta pro pace: de qua re unicuique suum inclinavit judicium. Sosipater lib. 2.

Taxim, adverbii obsoletum, quo antiqui utebantur pro sensim, sive paulatim: ut annotavit Nonius, citans Pomponii locum ex Buccone: Adopratu clandestino taxim taxim perspetavi percutatum.

Taxo, as, act. p. Reprehendo, mordéo, noto, incesso: [תִּתְּנִינְנִים bochisch. נְגָמָס. Gall. Taxer, reprendre, blasmer. Ital. Tassare, riprendere, biasmare. Ger. Schelten/mit schelten antasten. Hisp. Reprehender, tachar, infamar. Pol. Zi' imi si' owi l'ate. Vng. Karboztatom, زندالمزوم. Ang. To find fault, to blame, to rebuke.] tan-gendo (ut Festo placet) inclinatum, quod sit taxare, veluti cōvitiis tangere. Suetonius in August. Sed etiam ut nummulati nepotem, sic taxat Augustu. Plin. lib. 15. cap. 15: Eadem causa in pyris taxatur superbæ cognominæ. Taxis pro tetigeris, antiquo declinatu, vel taxaveris. Varro apud Nonium: Sed, ô Petrus, ne meum taxis librum. q Taxare etiam pro pretio testimare ponitur. [תִּתְּנִינְנִים חֲרָאֵחַ נְגָמָס. Gall. Taxer ou tassier, mettre à pris, estimer. Ital. Tassare, mettre si' pretio à quelque chose, estimer. Ger. Schehen was etwas wert sein wirdigen / am schätzen. Hisp. Tassar, appreciar, estimar. Pol. Szacjar. Ang. To tax.] Plin. lib. 1. b. 17. cap. 1. Illus qui frugiteras tanti taxavertant.

Taxato, Es, D. chi, teste codem Festo, quorum alter alterum concurrit: tangit. [תִּתְּנִינְנִים חֲרָאֵחַ נְגָמָס.]

Taxatio, onis, f.t. Accusatio. [תִּתְּנִינְנִים חֲרָאֵחַ נְגָמָס. Gall. Estimation, taxe ou tauxe, taxation. Ital. Stima, prezzi. Ger. Schätzung/wertigung/anschläfung. Hisp. Obra de tassar, apreciar y estimar. Pol. Szacjowanie. Vng. Meg bőrövelles. Ang. A taxe or taxation.] Taxatio, inquit Festus, dicitur quæ sit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15: Quam Cethagus decadens libris XIIII. permutterat latifundi taxatione. Idem libro 9 capite 35: Atilla corollarium id esse, consumpturamque se in ea cœna taxationem confitans.

Taxius, xi, f.s. Arbor abieti similis, baccasq; ferens, quibus lethale venenū inest, præcipue in Hispania & Arcadia. [תִּתְּנִינְנִים. Gall. Un arbre appelle Yf. Ital. Nasso, nasso. Ger. Ebenbaum. Hisp. Taxo, arbol cognoscido. Pol. Cip. Ang. An evergreen tree.] Plin. lib. 16. cap. 10: Similis his(abieti scilicet & piceæ) est taxus minus vires, graciliq; & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis, in Hispania præcipue venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in

Gallia facta, mortifera fuisse competitum est. Hanc Sestius similacrum à Græcis vocari dixit, & esse in Arcadia tam præsentis veneni ut siqui dormiant sub ea, cibumve capiant, moriatur. ¶ Sunt qui & toxica hinc appellata putent venena, quæ nunc toxica dicimus. Hæc Plin. Virgil. 9. Eclog. Sic tua Cyreneas fugiant examina taxos.

T ante E.

Té, syllabica adjetio, quæ pronominibus tu & te adjungitur: ut Tute, tere, pro eo quod est tu ipse, & te ipsum. Cicer. libro 1. Epist. Vi tute mihi præcepisti.

Techna, s. p. [τεχνή] chochmâh תְּכִינָה hermâh 헤르마h. Gall. Arte, finesse, cautele, trumperie. Ital. Arte di ingannare. Ger. Betrug/geschwinder list. Hisp. Arte para engañar. Pol. Zdrada, obłudna chłostka. Vng. Mesterseg, szaldáság, alvokág. Ang. An art or craft, guile, deceit.] Græca vox est. quam Latine artem seu artificium interpretari possumus. Utuntur hac voce & Latini, sed ferè in deteriore partem, pro dolo, astutia, impostura, fraude, sive officia. Terent. Evauch. Tam scio hanc technam à Parmenone profectam, quam me vivere. Idem in Heaut. Falli te sinas technis per servulum. Plaut. in Capt. - deatruatus sum miser. Scelasti hujus technis.

Technopbyōn, τεχνιπόν, Græca dictio, quam nos artium officiam vertere possumus: πολεῖ τὸ φύσης τέχνας: hoc est à producendis artibus. Sueton. in August. Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusis & technopbyon vocabant.

Tector, Tectoriolum, Tectorium, vide TEGO.

Tecum, adverbium compositum ex ablativo te, & prepositione cum. [τούτῳ himmechâh מֵעַתָּךְ] Ger. Mit dir. Bel. Me to. Plautus in Milite: Quid nunc taces? tecum loquitur.

Tēdā, æ, s. p., Arbor est ex carum genere, quæ resina ferunt, abundantio succo, quam reliqua similis generis, parcior tamē liquidior; quam picea, flammis, & lumeni sacroru etiam grata. [τέλειον] lappidh τέλος, dh. dæs, dædos. Gall. Vne sorte de bois dont on faisoit torches, torches ou fûlots. Ital. Face, facella, facellina. Ger. Lhām/fiechten/ oder Steinbawm. Item, Ein fædel aus harzbäumen oder Steinbawmin leichsfân. Hisp. Tea de pine para alumbrar. Pol. Sojna swieca liana, l'arbre. Ang. A kind of tree of which torches are made, a torch. Imp. à prire tamen tēdas appellamus tūm piceæ sativæ partes imas, tūm alia quoq; ligna, quæ vel naturali piaguedine, vel oleo piceâ illata, faciunt modo lucent. ¶ Hinc Cererem deam tædiferam poëtae vocant, quod tēdas dicitur inflammasse, quum investigare vellet filiam Proserpinam à Plutone abrepitam. [δαδοπός] Gall. Qui porte vne torche ou falot. Ital. Chi porta una facella o torchio. Ger. Fackelträger aus Steinbawm. Hisp. El que traeta. Pol. Faklia/swieca. Vng. Faklia bordoz. Ang. A torchbearer. Ovid. Epist. 2: Et per tædifer mystica sacra dæz. ¶ Tēda etiam accipitur pro nuptiis, sive pro ipso conjugio. Mos enim antiquorum erat, ut in nuptiis (inquit Varro) faces & tēdæ semper præsident, quod olim nonnihi per non tem nubentes ducebantur à sponsis. Virg. 4. Aeneid. Si non pertæsum thalami, tēdæq; fuisse.

Tege, Tegeticula, vide TEGO.

Tegillum, Tegmen, vide TEGO.

Tēgo, gis. xi. et. aet. t. Opertio, obduco, obnubo, obtendo, contego, velo. [τέγη] chaphâh תְּגַהָּה sachâh טְגַהָּה, okupâh עֲקֻפָּה, ḥesphâh חֵשֶׁבָּה. Gall. Courir. Ital. Coprire. Ger. Bedecken. Hisp. Cubrir. Pol. Nakryć. Vng. Befedén. Ang. To cover.] Plin. lib. 13. cap. 18: Radicem lotos hæc habet operata nigro cortice: qualis & castanea tegit. Propert. lib. 4. Eleg. 3: Et texit galea barbâra molle caput. Ovid. 1. Amor. Eleg. 5: Pugnabat tunica se tamen illa tegi. Idem 1. de Arte: Aquore quot pisces, fronde teguntur aves. ¶ Per translationem te gere, accipitur pro κρύπται. [κρύπται] hebelim קְרַבֵּלְה. Ger. Verbergen/verhüten. Vng. El retem.] Martial. Quod tegitur, majus creditur esse malum. Cic. pro Quint. Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis. ¶ Item pro defendere, conservare. [κρύπται, κρύπται, κρύπται] Germ. Ein schirmen / einem hessen und juspriegen. Pol. Bronie. Vng. Oszalmazó.] Salust. in Catil. At Romani domi militiæq; intenti festinare, parare, alias alium hostiari, hostibus obviare, libertatem, patriam, parentesq; armis tegere. ¶ A' tēgo sunt composta Contego, detego, Intego, obtego, pertegeo, prætego, protego, retego, supertego: quorum significata supra explicuimus suis locis.

Tētūs, a, um, participium passivum à Tego, Opertus. [τέγη] chaphâh תְּגַהָּה chasâh צְחַשָּׁה. Gall. Couvert. Ital. Coperto. Ger. Bedeckt. Hisp. Cubrierto. Pol. Nakryty. Vng. Befedéz. Ang. Couered.] Ovidius 12. Metamorph. Arboribus testo discumbere jusserat antro. ¶ Interdum migrat in nomen, & accipitur pro obscuro, secero, occulo, non manifesto. [κρύπται] hebelim קְרַבֵּלְה nistâr אֲנֹסָר, ḥesphâh חֵשֶׁבָּה.] Idem 1. de Arte: Hic tibi multa licet sermone latencia testo Dicere. Cicero ad Pætum lib. 9: Itaq; tētis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici. Idem pro Roscio Amer. Huc accedit, quod paulo ta-

men occultior, atq; testior vestra ipsa cupiditas esset. Idem 2. de Orator. Ego m' hercule, inquit, Antoni semper sui, qui deo oratore sic prædicarem, unum te in dicendo videti recessum. Testus idem dicitur, qui est tacitus, de suis rebus semi-ni communicans, fallax: cui opponitur Apertus. Cicer. Qui occultus & testus dicitur, tanum s' est ut se indicet, ut peccat, &c. ¶ Testa oves, eadem quæ à patria Tarentina, sive Græca dicebantur, quæ quod mollissimam ferrent lanam, pellibus insutæ pascabantur, ne vellera aut conspurcarentur, aut dumis adhæscerent: qua de re vide Columellam libro 7. capite 6. Plinium libro 8. capite 47: Ovium summa genera duo. testum & colonicum: illud mollius, hoc in pascu deliciatus.

Tēcte, adverbium, Latenter, occulte: cuius cōtrarium est Aperte. [τεκτόν] bescher. κεφῆ. Gall. Couertement. Ital. Copartamento. Ger. Verbeschicht/verborgentlich. Hisp. Cubiertamente. Pol. Nakrycie. Vng. Alatomba. Ang. Secretto.] Cic. Attic. lib. 1: Hic dies me valde. Crasso adjunxit: & tamen ab illo aperit, teste quicquid est datum, libenter acc. pi. Idem Pæt. lib. 9: Quod tu in epistola appellas suo nomine, illi testu penem. Tēctum, s. n. s. substantivum, Summa pars domus, qua cætera teguntur. [τεκτόν] zhagh, ἔργον, στρατός, στράτευμα. Gall. Testa, couverture de maison. Ital. Testa, coperto. Ger. Ein dach, Bel. Edad. Hisp. El tejado de casa. Pol. Dach, nakrycie. Vng. Hach. Ang. The roof of an house.] Ovid. 12. Metamorph. Non secus haec resiliit, quam testi à culmine grando. Cicer. de Clar. orat. Sed Atheniensium quoq; plus intefuit, firma testa in domiciliis habere, quam Minervæ signum ex ebore pulcherrimum: tamen ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum fabrum tignarium. Quare nō quantum quisq; prolixi, sed quanti quisq; sit, ponderandum est. ¶ Tēctum item figurati pro tota accipitur domo. στράτευμα. Cic. ad Leptam, lib. 6: Ejus Falernum mihi semper idoneum visum est divisorio, si modice tertiatis est ad comitatum nostrum recipiendum. Virgil. 1. Aeneid. Quare agite ò testis juvenes succedite nostris. Tēctoriūm, m. s. Calx, sive crux inducta parieti aut muro, qua transversa pavimento lapides teguntur. [τεκτόν] tsach. τσάχη. Gall. Enduci, soit de plâtre, de chaux ou sable. Ital. Copertura secca à muri di pietraccia, o di calcina. Ger. Verweisung oder vergipsung einer Wand. Hisp. Encaladura o yeso fadora. Pol. Tinkowanie pokoleśnie. Vng. Zinló mez fulmek. Ang. The plastering, paring or rough casting of walls.] Plin. lib. 36: Ideo q; nulla tēctoria corrum nimis sed davere. Cic. ad Attic. lib. 1: Præterea typos ubi mando, quos in tēctorio atriali possim includere: & putes ha sigillata duos. q; Iuven. Sat. 6, tēctorium accipit pro fuso, quo mulieres faciem illinunt. Tandem (inquit) aperit vultum, & tēctoria prima reponit. ¶ Tēctorium linguae, pro sermone simulato. Pers. Satyr. 5: pulsu dignoscere cautus Quid solidum crepet, & pīcte tēctoria linguis.

Tētoriūs, ria, riuum, adjetivum: [τεκτόνιος, τεκτόνιον, τεκτόνιον] Gall. Qui s' est à enduire ou à couvrir. Ital. Pertinente à unbiancare le mura. Ger. Zu der verweisung oder vergipsung dient. Hisp. Pertenecente à encaladar o yeso fadora. Pol. Ostinkowani, obeloni. Vng. Eszerítő mer, salzki karlo mek. Ang. That serves for paring or covering.] Jut. Opus tēctorium, quo parietes integruntur. τσάχη, τσάχη. Columella: Sed ea tota macies opere tēctorio levigatur ex utraq; parte, ne fles, aut viperæ prorepat. Cic. 2. de Legib. Neq; id opere tēctorio exornari, nec hermas has, quas vocant, licebit imponi.

Tētoriūs, ria, riuum, adjetivum: [τεκτόνιος, τεκτόνιον, τεκτόνιον] Gall. Qui enduit & blanchit les parois & murailles. Ital. Chi imbiaca le mura. Ger. Ein Mauerweissiger, vergipsier. Hisp. Escalador o yeso fadora. Pol. Pobielacy, tinker. Vng. Sikarlo salzsal. Ang. A parer or plâsterer.] Varr. 3. de Ruitic. capite 2: Non tenus villa tua erit ad angulum Velini, quam nec pictor, nec tēctor vidit unquam, quam in Rosca, quæ est polita opere tēctorio eleganter, &c.

Tēctoriolum, li, Parvum tēctorium. τσάχη. Nos. Cic. ad Pætum, lib. 9: Bella tēctoriola: dic ergo etiam pavimenta isto modo, non potes.

Tēgmēn, inis, n. t. quod & Tegimen, inis, n. t. & tegmentum, n. s. Quod aliiquid tegit. [τεγμένος] chesuth צְחַשָּׁת chesuth צְחַשָּׁת michish. ḥesphâh, ḥesphâh, ḥesphâh. Gall. Couverture, couverte. Ital. Coprimento, coperto, coperto. Ger. Ein bedeckt. Bel. Ein bedekt. Hisp. Cobertura. Pol. Nakrycie. Vng. Földel. Ang. A covering of any thing.] Cic. 5. Tuscul. Mihî amictui Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra. Livius 5. ab Vibe: Magna strages facta est, multosq; imperitos nandi, aut invalidos graves loriscis, aliisq; tegminibus hausere gurgites. Virgil. 1. Aeneid. Tityre tu patulæ recubans sub tegmine fagi. Lucret. lib. 1: Nec res ulla geri sub cœli tegmine posset.

Tēgmēn, inis, n. t. idem Ovid. 3. Metamorph. tegimen direpta leoni Pellis erat. Idem 1. Metamorph. Desulte in terras, illictegimenq; removit.

Tēgmēn,

Tegumentum, inis. n. t. idem. Livius 1. ab Urbe: Ex super tunicae tunicae pectori tegumen, cœlestiaque arma, quæ ancilia appetantur, ferre.

Tegumentum, ti, n. Idem. Cic. 2 de Nat. deor. Palpebreæ, quæ sunt tegumenta oculorum, mollissima tactu ne lacerent aciem apertissimè factæ. Cæs. 2. bell. Gall. Ut non modò ad insignia accommodanda; sed etiam ad galeas induendas, scutisq; tegumenta detrahenda tempus defuerit.

Tegulum, li, pen, cor, n. Idem quod tegmen. *oxymorus*, *riyō*. Plin. lib. 10. cap. 36: Tegulo enim aquaticum arundinum domos suas Septentriónales populi, operient.

Tegillum, li, n. *Patrum tegmen*. [*χαρυκόν*] Gall. Petise couverture, & couercle. Ital. Picciol coprim à to, & copertivo. Ger. Ein kleiner Deckel. Hisp. Pequena cobertura. Pol. Daski. Vngar. Födel mize. Ang. A little covering.] Varr. in Sesqui Ulysse: Ob aquam è tubibus tortam, indicat fore ut tegillu pastor sibi sumat. q. Est & Tegillum cuculli vinculum è scirpo. Plaut. Tegillum mibiaret, id si vis, dabo. q. At Tigillum diminutivum à tigno est.

Tegula, i, f. p. Quæ recta sternuntur ad pluvias & alia arcida, dicta est & domos regat. [*χερύπη*] Gal. Tulle. Ital. Cappa, tegola. Ger. Eine steife Bel. Ein tigil. Hisp. La teja de tejado. Pol. Dachdecke, atq; *fundyal*. Vn. Trep. Ang. A style or sklaiste.] Terent. in Eunuch. Deū se se in hominē convertisse, atq; per alias tegulas Venisse clanculū per impluvium, fucum factū mulieri. Plaut. in Milit. Quòd meas confregisti imbrices & regulas. Cic. ad Att. lib. 9: De isto licet bene speres: promitto tibi, si valebit, tegulam illu in Italia nullam reliquerū. Cato cap. 14: In rectum si numerabitur regula integra quæ erit. q. Tegula autem quæ ad balneas adhibentur à laxitate dicuntur mammatae. Collicia autem vocantur, teste Festo, quibus aqua, veluti quibusdam canalibus in vas aliquod, vel puteum derivatur.

Teges, eris, st. Straguli genus, quam & stocream appellant, ex ulva sive scirpo, aut sparto in lo dicis similitudinem, quo viliores utuntur. [*φοργός*, *φοργίς*] Gal. Nata ou couverture f. site de jones, degres, ou autres choses, sur quoy se conchoyent les pauvres gens. Ital. Coperto di casa fatta di gionchi, ginestre, canne & similis. Germ. Ein schlechte geweiter aus binjen/obet anderem grober geug gemacht / ein grober Gege Hisp. Estera de espato à jones. Polon. Rogoz. Vng. Gykany. Ang. A coarse blanket or coverlet, a matte.] Varr. de Rust. Sieque sunt de cannabinis lino, junco, paluro, scirpo: ut funes, restes, tegetes. Iuven. Sat. 6: Aufa Palatino tegetem præfere cubili. Col. lib. 5. cap. 3: Sub ortu caniculae palmis tegetibus vineas adumbrabat. Idem lib. 12. cap. 50: Cannæ tegetes, quibus oliva excipitur. Hujusmodi simile quiddam apud nos è straminibus concinnatur: vulgus *natis* vocat.

Tegulicula, æ, f. p. diminut. Parva teges. [*φοργίδος*] Gall. Une petite matte ou couverture. Ital. Picciol tale coperto. Germ. Ein kleine Blätter seige Hisp. Pequenna estera. Pol. Rogojanka. Vng. Gykeniske. Ang. A little coverlet or matto.] Varr. de Rust. cap. 8: Sed pro columbris in pariete mutulos, aut palos in ordine, supra quos tegeticulae cannabinæ sint imposita. Idem lib. 2. cap. 11: Diligentiores tegeticulis subjectis, oves condere solent, ne floccis intereant.

Tela, telæ, f. p. Quod texendo conficitur. [*τιπ κυριστε*] Gall. Tela. Ital. & Hisp. Tela. Ger. Ein wapp. Belg. Ein webbe Pol. Plano. Vng. Vaxen. Ang. A webbe of cloth.] Terent. in Heave. Mulier telam descit continuo. Virg. 1. Aen. percurrere pectinæ telas. Ovid. Epist. 1: Lassaret viduas pendula tela manus. q. Telam exordiri proverbialiter dictu, pro eo quod est tecnam aliquam incipere & aggredi Plaut. in Bacch. Exorsa hæc tela non male est omnino mihi.

Telamones, m. t. [Pol. *Wojdyaki kštali ty w spiech pod sadzaj nich dlia ejdobi wirte*.] In ædificiis dicebatur hominum simulacra, quæ gibbosæ ferè figuræ effigiebat, ut columnas, vel mutulos dorsa sustinere, & sub ipso pondere propemodù succumbere videbantur. *τέλωνες*, Græci Atlantes vocant, similitudine sumpta ab Atlante Mercurii avo: quod quemadmodum ille cœlum suis humeris, ita hi edificium fulcite videbantur. Vide de hoc plura in dictione *ATLAS*.

Telicardios, Gemma colore cordis existens, Persis maximè grata, quam & Muculam appellant. Plin. lib. 37. cap. 10.

Teliformis, herba est palustris, caule arundineo, triangulari, folio teli in star formato, flore albo; deciduo, in medio echinato. [Pol. *Boga trawka*]

Telimum unguentum. [*τιλιον μέρος*] Ger. Ein angemachte Guß mit Teli das (*βίαιον γραῦν*) Menadri poëtæ etate summo erat in pretio. Constat autem ex oleo recenti, cypero, calamo, meliolo, melle, melino, maro, amaraco & scenogreco: à quodum postremo nomen accepit. Græci enim scenogracum *τίλιον* appellant. Alii tamen à Telo insula in qua optimum confidetur, dictum putant. Vide Plin. lib. 13. cap. 1.

Tellus, Vide in PROPRIIS.

Telo, nis, m. t. [Gall. Vnegras ou circagine, instrumentum pour tirer l'eau d'un puits. Ital. L'acqua. Ger. Ein Rohrung oder Bewaffnung/

daran der Esther hängt His. Cigunal. Pol. Zorathkorim pladzic vode wyciągaia. Vngar. Kankeng. Ang. A pipe or bucket to carry water.] A rusticis dicitur instrumentum longum ex ligno, quo utuntur ad aqua e putois hauriendam. Hispani Ciconiam vocant, à similitudine rostri cicinarium. Hæc Sipon.

Telonium, penult. cor. n. s. [*τελώνιον*] Gall. Barque. Ital. Banco. Ger. Ein jollband/jolltrog/jolltisch Hisp. El aduana. Pol. Mies/je gdie cel o oddhawara. Vng. Van. Ang. The custome house.] Mensa publicanorum, ubi vestigal exiguntur: à Græco nomine τελονεῖον, quod inter cætera vestigal significat. Vnde *telonei*, sive *telones* dicuntur qui vestigal exigunt.

Telos. [*τελός*, *τελε*] Gal. Fin. Ital. Fine. Ger. Dærend. Hisp. Fin termino o cabio. Pol. Koniec. Vn. Veg. Ang. The end.] Laund finis, honor, legio, tributum, vestigal, pensio. Cic. 3. de Fin. Senatus enim credo me jam diu quod *τελος* Græcus dicat, id dicere tam extremum, tum ultimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut ultimo dicere.

Telum, li, n. s. dicitur ornare quod manu jaci potest: quo nomine lapsi, ligni, plumbi, & ferru continetur, jaculum, hastile. [*τιθεσις* Bel. *τέλεσις*, *τέλεσθαι*] Gall. Un tract, dard, fleche. Ital. Arma, dardo, falso pietra, lance, bastone. Ger. Geschoss / ein seitlich geschnittenes oder schiefes/ als spieß/ ic. Belg. En baie. Hisp. El tiro, aquello que se tira, toda arma que se puede arrojar, como dardo o lancea, piedra, baxona, o aleosa, à saete. Polon. Wjelyakatala recipia. Vng. Haito segyuan nyil. Ang. A dart, an arrow, or all weapon thrown with the hand.] Dictu ab eo quod in longinquo mitratur. Nam apud Græcos *τελος* sive *τελος longe* significat. Festus. Tela propriæ dici videtur ea quæ missilia sunt, ex Græco videtur et translato eo nomine: quia illi *τελος missus* dicitur, quæ nos emimus: sicut arma ea, quæ ab humeris dependentia retinetur manibus. Ovid. 8. Metam. Ex humero pendens resonabat eburnea lycu: Teloru custos arcu quoq; lycu tenebat. Virg. 10. Aen. At puer Alcanius muro, fossi: q; tenetur Tela inter media, atq; horretes Maris Latinos. q. Non raro tamela pro quibuslibet armis accipimus, etiam in, quib. cominus aut salutem tuemur, aut aliū oppugnamus. Cic. in Catone: Qui ex cibis Cethagi, si quid teloru esset, efficeret. Id sexta Verr. Editio ne quis cu telo servus esset. q. Intendere telu in jugulæ nocentis, est caput alicuius per accusationem petere. Plin. epist. 9 lib. 3: Si quæ haberem in dieundo facultatem, in jugulum nocentis quasi telu aliquod intenderem. Tela ad manu submissare, apud Quintili. Telum revellere. Cic. in Pison. In me de corpore Reipub. tuorum scelerum tela revellentem.

Telifer, pen, cor, adjec. [*βιλοφίς*, *τελεφίς*] Gall. Qui portat dards or fleches. Ital. Chi porta dardi o saette. Ger. Das geschoss oder pfeil trekt. Hisp. El que traç tiro o dardos. Pol. Ten ktor strza i nos. Vng. Hayo foguer hordoz. Ang. That bearseth darts or arrows.] Ut Puer telifer apud Senec. Hercule Octo.

Temerarius, dicuntur qui facilè & nullo consilio adhibito, & nulla causa facit aliquid. [*τεμεράριος*, *τεμεράτης*, *τεμερός*, *τεμερός*] Hisp. *Irreverente*. Gall. Temerarie, inconsideratione, indiscreti, mal. ausi. Ital. Temerario, inconsiderato. Ger. Der schnell auf ein ding seit vñ eo glaubt/vnbesinnt oder fedet. Belg. Etchvarlich/ sonst. Hisp. Osado o sin razon, desatinado. Pol. Ten ktori pstrykiem nie rozwazaja rzeq; wie l'ake pocina, wycher. Vng. Vakmerd. Ang. Rawbe, vnadvised, barebrayne.] Ovid. epist. 6: utinā temeraria dicar, Criminibus falsis insimulasse virū. Hinc temerariū aliquid esse, aut nō temerarium dicimus, quod nulla causa aut causa aliqua factū est. Plaut. in Asin. Sed quid hoc, q; picus ulmū tundit? haud temerarium est. Certè hercle, ego quantum ex augorio auspicii intelligo. Aut mibi in mundo sunt virge, aut triensi sauræ. Plin. lib. 17. cap. 22: Temerarium est ante crassitudinem pollicarem viti imperare. Liv. 5. bell. Pun. Ad consilium prima specie temerariū magis quā audax, animū adjectit. Ovid. 8. Metam. Jicit eminus esse fortibus: Antæ nocti temeraria virtus. Temeritas, & Temeritudo, f. t. Impudentia, casus, fortuna. [*τεμεράτης*, *τεμεράτης*, *τεμεράτης*] Gall. Temerite & folie, indiscretione, legerete. Ital. Inconsideratione, leggieroza. Germ. Unbesinnte gschäftzigkeit/scrivenheit. Hispan. Osadia, loca, presuncion. Polon. Nie rwanje przedsię wycie. Vng. Vak merdeg Ang. Rashness, vnadvisedness.] Pacuv. Egón' tyranni non ho vi temeritudinem? Cic. pro M. Marc. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 2. Offic. Temeritate enim remota gratissima est liberalitas.

Temerè, adverb. Inconsideratè, stolidè, inconsultè. [*τεμεράτως*, *τεμεράτως*] Gall. Legierente, à la volée, sans jugement né consideration. Ital. Inconsideratamente, stoltamente, senza ragione. Ger. Unvoidebachtich/verwâgentich/vnbesinntich. Belg. Etchvarlich dictu. Hisp. Osadamente, sin consejo y sin razon. Pol. Nierzy wjcie, wyrowacie. Vn. Vakmerd. Ang. Rushly, without advisement.] Terent. in Hecyr. Vide ne quid temerè agas. Idem. in Phorm. quām si e forte temerè eveniunt, quæ non audeas optare. Virg. 9. Aen. -temerè inter tela jacentes. Cicer. de Invent. Domus ea quæratione regitur, omniibus instructione est rebus de Ccc 5 appara.

apparatori, quām ea quæ temerē & nullo consilio administratur. Quidam etiam usurpat pro ferē. *peditus*. Liv. Non temerē incerta casuum reputat, quē fortuna nunquam decepit. Quintil.lib. i. Inst. illud ingeniōrū velut præcox genus, non temerē unquam pervenit ad frugem. Non nunquā sine causa: ut Temerē non est, pro noa abs re. *ἀλόγος*. Terent. in Phorm. Non pol temerē est, quod tu tam times. Cic. ad Figulum lib. 4: Non scribo hoc temerē. Ad Herenn.lib. 2: Non temerē fama nasci solet. Idem de Natur. dcor. Idque evenit non temerē, nec casu. Temerē aliquando idem quod facilē aut sine periculo. Plaut. in Baechid. Rapidus fluvius est, non hāc temerē transiri potest.

Tēmērēt̄, aliud adverb. Temerē. Accius in Amph. Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam benevolentiam interiūsse es ratus.

Tēmēro, as, pen. cor. Scelerō, corrumpo, contamino. [ΝΥΔΙ simmē] ΠΟΙ ιννέρη. η ταχίων, βιστάλων. Gall. Violer & gaſter, foulier & maculer. Ital. Machiare, contaminare. Germ. Geschänden, verwüsten. Hisp. Violar, macular, corrupter. Pol. Plugawie, ſipęce. Vngar. Meg rontom meg főrtézett̄. Ang. To defile or violate.] Ovid. 15. Metamorph. Parcite mortales dapibus temerare nefandis Corpora. Idem 9. Metam. Atq; suis fluvios temerasse venenis. Idem 1. de Arte: At nō Aectorides lectum temeravit Achillis. q Temerare pro violare, stuprare. [ΣΥΝ hinnah.] Tacit.lib. 20: Eadem Iuliam iu matrimonio M. Agrippæ temeraverat.

Tēmērāt̄, a, um, particip. [ΝΥΔΙ ιννέμ. βιστάλως. Gall. Viole & gaſte, ſenile, maculé. Ital. Macchiarato, contaminato. Ger. Geſchändet. Hisp. Violado, maculado, corruptido. Pol. Patajani. Vn. Megrontator, főrtézett̄. Ang. Violated, broken.] Ovid. epist. 16: Aviles es hōpitiū temeratis advena sacris Legitimam nuptiæ ſohle tate fidem? Liv. 6. bel. Pun. Sepulcta majorum vulsa, temerata ac violata. q Hinc Intemeratus, integer, incorruptus, in violatus. [ΣΥΝ ιαμιμ. ἀπιαυτ̄ο.] de quo ſuo loco.

Tēmērāt̄or, verb m.t. [βιστάλωτ̄. Gall. Fauſſaire. Ital. Falsatore. Germ. Ein falscher. Hisp. Falsario. Pol. Falſari. Vn. Megronto főrtézett̄ ſepidett̄. Ang. He that violateth or breaketh, a forger of wringes.] Pro falſario, u.l. Si q; ſe obrepferit. ad l. Corn. de falſ.

Tēmērūt̄, ti, n.s. Vinum: ita dictū, q tentet: hoc eſt, labefactet mentē. [ΠΟΙ ιάπιν. uſu. Gal. Du vī, ce que enuyre. Ital. & Hisp. Vino. Ger. Wein. Pol. Vino. Vn. Bor. Ang. Wine.] Plaut. in Aul. Cereine Strobile has faciūt nuptias? S.T.R. Qui? S.T.A. quia temerūt nihil allatū intelligo. Liv. 10. ab Vrb. Voverat lovi viatoris, ſi legiones hostium fudiffet, pocillum mulsi. priūs quām temerūt biberet ſeſe fakturū. Horat. 2. epift. 2. penultimā dictio- niſ hujus syllabam producit, quū apud Iuven. corripiatur: Te (inquit) dominum ſentit: das nummos, accipis uvas, Pullos, ova, cadū temeti: nempe modo iſto Paulatim mercaris agrū. Tēmēlēt̄, a, um, Vino-lēt̄, ebrius. [ΓΙΧΩΣ schichōr. ειναθλυξ. Gall. Yore. Ital. Embriaco. Germ. Trunken/voll wetn. Hisp. Embriago. Polon. Opel'i. Vng. Rēxeg. Ang. Drunken.] Terent. in Eyunh. Temulentia eſt. P. utinam ſic ſint qui mihi male volūt. q Hujus contrarium eſt Abſtemius, sobrios, quālī ſine temero. Tēmēlēt̄, q, f.p. Ebrietas. [ΓΙΧΩΣ schichcharon. ειναθλυξ. G. Yeronguerie. Ital. Embriacheza. Ger. Trunkenhheit/weinvölle. Hisp. Embriaguez. Pol. Opralitwo. Vng. Rēxeggeg. Ang. Drunkenneſſe.] Plin.lib. 14. cap. 2: Siquidem temulentiana ſola nō facit. Idem lib. 14: Cato ideo propinquos ſeminiſ oſculum dare jufiit, ut ſcirent an temetum olerent, hoc tum vino nomen erat. Vnde & Temulentia appellata.

Tēmēlēt̄, adverb. [μεμενθομόνως, μεμενθονόντων. Gall. En yrongze, comme vñ yrongne. Ital. A forgia d' embriaco. Ger. In einer vollē weis. Hisp. Embriagadamente. Pol. Opralie, opielie. Vng. Rēxegen. Ang. Lik a drunkard or dronkenſomelie.] Col.li. 8. cap. 8: iam nunc Gangeticas & Aegyptias aves temulētēr eructant. Temno, nis, templū, temptū, Sperno: à πινω, quod incido, reſecoq; ſignificat: quoniam queſpernimus, amputare & reſecare cōſuevimus. [ΠΟΙ ιαζαθ. καταφερια. Gall. Meſprifer. It. Sprezzare. Ger. Veracht. Hisp. Menopreciar. Pol. Wigardjā. Vn. Meg vtalom. Ang. To diſpise, or diſpreſe.] Virg. 6. Aen. Discite juſtitiam moniti, & bon temere divos. Idē 1. Aen. Si geaus humanaur, & mortalia temnitis arma. Horat. 2. Serm. Satyr. 2: lejunus ſtomachus raro vulgaria temnit. q Hinc contemno, compositum: de quo ſuo loco.

Tēmo, onis, m.t. Lignum in curru, inter equos intermediate, conueniens jugū in curru vel plauſtro. [πινγ. Gall. Le timon ou limon d' un chariot ou charrette. Ital. Temone di carro o carretta. Ger. Die dechſel an einem Wagen / das lang hoiz zwischen den Räſſen an welchem die joch ſind gebundē. Hisp. Timon del arado o pertigo. Pol. Dysislē woya. Vng. Rud. Ang. The plough beam or of a wayne.] Tēmo diſtus à tenendo, ut inquit Varro lib. 6. de Ling. Latin. quod jugū & plauſtrum cōtineat. Ovid.lib. 2. Metam. Aureus axis erat, temo aureus, aurea ſummae Curvatura rotæ. Liv. 7. bel. Maced. Cuspides circa temonem ab jugo decē cubita ex-

tantes, velut cornua habebant, quibus quicquid obvium da- retur, transfigerent. q Temonem pro ſtipite Columella po- ſuit, ſive pro lignis transversariis & longuriis, lib. 16. cap. 18. Huic ſolo ſeptenū pedum ſtipites recti ab utroque latere quaterni applicantur. li autem in iplis quatuor angulis affixi ſunt, omnesque transversis ſex temonibus, quaſi yacerrā in- terſeligantur. Bud.

Tēmpērō, r̄is, a.c. p. Rem ſuo ordine ac mensura admittit, moderor, temperationem facio, miſco. [ΤΟΥΝ μυάχ Τη- nibh. ουγκιάχ, αρχόχ, κεργνιμ. Gal. Tēperer. Ital. Temporeare. Ger. Miſſig, ordinēt agriſten Belg. Matighen. Hisp. Templar. Pol. Vſnsergam, rogrjadam. Vn. Meg mericklēm. Ang. To temper or moderate, to forbear, abſtean or refraine.] Cic. 1. Tusc. Rempub. ve- rō nostri maiores certe melioribus temperaverūt & institutis & legib; ſic dicimus temperare viñ aqua, temperare irā ſedato animo, temperare ferrū flampis & iſtib; Temperamus item ſtylum, calamū & hujusmodi: id eſt, concionamus. q Temperare dativo junctum ſignificat abſtinere: [ΤΡΥΝΤΗ η hitheappek.] ut temperare aliqui, pro abſtinere ab injuria infi- renda. Cic. 3. Verr. Te putet quisquā quū ab Italia freto diſju- etus eſſe, ſocii temperare, qui ædē Castoris teſkē furorum tuorū eſſe volueris? ſibi tēperare. Cic. pro Flacco: Ut qui antedictū teſtimoniū ſibi temperarit, quum tamē aliquid, &c. q Temperare viñ, temperare ab injuria, tēperare in amore, & multa alia: id eſt, abſtinere. q Temperatū eſt, impersonale pro abſtinuerūt. Liv.lib. 1. ab Vrb. condita: Vnaq; hora quadrigentoū annorū opus, quibus Alba ſeterat, excidio ac ruinis dedit, templis tamen deum temperatum eſt. q Hujus compo- ſita ſunt. Attempo, & obtempo: de quibus ſuis locis.

Tēmpērāas, antis, Moderate, cōtinens, in omni libidine tem- peratus. [ΤΡΥΝΤΗ mitheappek. οφεως. Gall. Bien tempérée, poſi & ratiſ, maître des affections. Ital. Rimoffo, moderate, chi modera ſuoi affetti. Ger. Miſſig. Hisp. El que tiene templanca. Pol. Pequaglios, ſkramui. Vn. Merckleibis. An. Moderate, tēperat, maître des hu- aff. eſſos.] Cic. pro Font. Vi frugi, & in omnibus vītē parti- bus moderatus, ac temperans, plenus pudoris, plenus officii, plenus religionis. Idem in Paradoxiſ: An temperantem dices qui in aliquā libidine ſe continuuerit, in alia ſe effuderit?

Tēmpērānt̄, adveib. Temperatē, moderate. [οφεως, mu- tigas. Gal. Moderement, attempcement, poſement. Ital. Temporamente. Germ. Miſſigklich. Hisp. Temporadamente. Pol. Skramue, mienie. Vng. Merckle teſſeg. Ang. Temperatice, or with measure.] Cic. ad Att.lib. 9: Nam quod ait, ſi hic temperantius egerit, conſideratiū te conſilium daturum. q Temperantier habet. Tacit.lib. 4: Vel quum patres pollerent poſcenda vulgi na- ūra, & quibus modis temperanter haberetur.

Tēmpērānt̄, a. z. f.p. Modestia, moderation, frugalitas, & ut Cic. lib. 2. de Invent. ait: Eſt rationis in libidine, atq; in alio non rectos impetus animi, firma & moderate dominatio. [οφε- ouis. Gall. Temperance, attempance. Ital. Temperantia, modestia, cō- tinens. Ger. Miſſigkheit. Belg. Matichen. Hisp. Templanca. Pol. Skramni, ſi. Vng. Merckle teſſeg. Ang. Temperance.] Hujus par- tes ſunt cōtinentia, clementia, modestia. Temperantia (inquit Seneca) voluptatibus imperat: alias odit atque abigit, alias dispensat, & ad ſanum modum redigit. Cic. ad Lentulum lib. 1. Epift. Novi enim temperantiam & moderationem na- ture tūx. Idem 5. Tusc. Temperantia eſt moderatrix omnium commotionum. Idem 5. de Finib. Temperantia in prætermi- tendis voluptatibus cerauit. Plin.lib. 28. cap. 5: Multo utiliſſima eſt temperantia in cibis.

Tēmpērānt̄, particiup, ſive nomen ex participio, Modera- tus, medio cris, modestus. [μετρη. Gall. Temperē. Ital. Tem- perato. German. Miſſig/gemäßget. Hisp. Templado. Polon. Skramni, poſciagliwi. Vng. Merckle. Ang. Temperat, modēſt.] Plin.lib. 11. cap. 37: Lux temperato repercuſſu non obſtebat. Cic. 1. de Divin. Si modō temperatricē eſcis, modicisque po- tationibus eſt affectus. Horat. 2. Carm. Ode 3: Aequam me- mentio ſebus in arduis Servare mentem: non ſecus in bonis Ab insolenti temperatam Lætitia, moriture Deli. Cic. ad Att. lib. 4: Hominem in ſumma magnitudine animi, multa humanitate temperatura, perdidimus. Idem ad Cornific.lib. 12: Et autem ita temperatis moderatisq; moribus, ut ſumma ſe- ritas ſumma cū humanitate jungatur. Idem pro Fontejo: Ille igitur ipſe homo sanctissimus & temperatissimus multa au- dit in ſua cauſa, quæ ad ſuſpicionem ſuprorum, ac libidi- nem pertinerent. q Temperatior oratio. Cic. 2. de Orat. Neq; eſt illa temperatior oratio, quām illa in quaasperitas con- tentioſis, orationis iplius humanitate conditur.

Tēmpērāt̄, adverbium, Moderate, mediocriter, & quodam cum temperamentu. [μετρη. Gall. Temperēment, moderation, mediocrement. Ital. Temperatamente, moderatione. Ger. Miſſig- klich. Hisp. Temporadamente. Pol. Poſciagliwie, ſkramnic. Vng. Merckle teſſen. Ang. Temperatice, and with a certaine moderation.] Cato cap. 69: Vbi temperatē tepebit, tum cuginum indito, poſtea

pōstcalinito. De dolio loquitur. Cicet. ad Att. lib. 12: Ages, ut
scribis, temperatē.

Tempētū, onis, f. t. Temperamentum, modestia, moderatio.
[גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה]. Gall. Attremperare. Ital. Temperatione. Ger.
Besitzung Hisp. Templanca. Pol. Skrāmnoſy. Vng. Mertekles.
Ang. Temperance, modestie.] Cic. 4 Tusc. Corporis temperatio,
quā ea congruunt inter se, quibus constamus. Idē 1. Tusc.
Nec sit quicquā, nisi corpus unū & simplex, ita figuratum, ut
temperatione naturę vigeat, & sentiat. q Temperatio aris: id
est, mixtura. σύγχρονης. Cic. 6 Ver. Tu videlicet solus vasis Co-
sinthii delectaris? tu illius aris temperationem, tu operum
lineamenta solerissimè perspicis? Aliquando idem valet
quod moderatio, sive gubernatio. Cic. 2. de Divin. Hoc tem-
peratio lunæ coelique moderatio officit. Idem de Somn. Scip.
Sol mens mundi & temperatio.

Tempētāt̄, oris, verbale, m. t. Moderator, gubernator. [פְּנִינָה
מְנַדְּבֵה]. Gall. Qui tempore & mixtione. It.
Temperatore. Germ. Maſſer. Hisp. Templador. Pol. Vskrāmāc̄.
Vng. Mērtekkls. Ang. Hethat tempereth or moderateth.] Mart.
lib. 1: sed inquieto Armorum fato temperator ambit. Cic. in
Orat. Et quasi temperator hujus tripartitæ varietatis.
Tempētāmētū, ci, n. f. Moderatio, modus, mediocritas, ra-
tio. [גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה]. Gall. Temperément Ital. Tempéramen-
tū. Ger. Ein maß oder massung. Belg. Matinge Hisp. Templanca.
Pol. Mianosz, riskrommienie. Vng. Mertekles. Ang. A temperance,
moderation.] Cic. 3. de Legib. Inventum est temperamētū,
quo teuiores cum principib⁹ se æquari putarist. Plin. Tali
adhibito temperamēto, ut nec laxet nimis, nec arctū esse pa-
titur. q Temperamentū lingua: id est, lingue continēta. Liv.
8. bell. Pun. Et si nulla alia re modestia certe & temperamento
lingua adulescens senem vicero. q A medicis temperamentū
appellatur proportio quatuor primarū qualitatum in corpo-
re mixto: ejusq; novem constituant differentias. καρδία. Nam
aut equalis est omnium qualitatū proportio: eaq; constituit
iustum legitimūq; temperamentū, quod est veluti canon &
norma reliquorū. Aut inæqualis: idq; rursus duobus modis.
Nam aut unica est qualitas reliquis excellēs, trib. se moderate
habētibus: indeq; emergūt quatuor simplicita temperamēta.
Aut ad summū due reliquis prevalentibus: unde rursus o-
riuntur quatuor alia tēperamenti genera, q cōposita dicūtur.
Tempētāt̄, q. f. p. Temperamentum: id est proportio partiū
simplicium, quæ constituunt corpus mixtum: [גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה]
καρδία. Gall. Attrempe. Ital. Temperatura. Ger. Vermischung.
Hisp. Templanca. Pol. Temperament, pomērōf. Vng. Mertekles
is alap. Ang. A mingling or tempering of things together.] ut,
quam quempiam calidæ, frigidæ, humidæ, aut sicce tem-
peratū esse dicimus. q Nonnunquā accipitur pro ipsa mixtura:
ut quā aris temperaturam statuariam, formalem vel tabu-
larem dicimus. Plin. lib. 34. cap. 9: sequensq; aris temperatu-
ra statuaria est, eademq; tabularis, hoc modo: Massa profla-
tur in primis: mox in proflatiū additur tertia portio aris col-
lectanei. Et paulo pōst: Appellatur etiam aunc formalis tem-
peratura aris tenerimi, quoniam nigri plumbi decima por-
tio additur, & argentarii vigesima. Temperatura festi. Plin.
Ferrum à rubigine vindicata cerussa & gypso, & liquida pi-
ce. Hæc est temperatura à Græcis antīpathia dicta. q Tempera-
tura celi, idem quod temperies. Varro: Quæ, utrum addu-
xit coeli temperatura, an terræ bonitas.

Tempētēs, rīci, f. q. Temperamentū, seu status cœli. [אֲנָגָרִיא.
Gall. Attrempe. Ital. Temperanza. Ger. Reichtmäſigkeit. Hisp.
Templanca. Pol. Zdrobe powietrza. Vng. Mertekletes alap. Ang.
Temperateness in cold and heat.] Plin. Iun. In quo saluberrima
est aris temperies. Ovid. 2. de Pont. Eleg. 7: Temperie cœli
corpusq; animusq; juvatur. Plin. Epist. 10: Atq; adeo ut omni-
pro me metum ponas, accipe temperiem cœli, regionis
situm, villæ amēnitatē. q Quandoq; temperies accipitur pro
temperantia. Stat. lib. 2. Sylv. -tranquillaque morum Tem-
peries teneroq; animus maturior ævo. q Quādoq; pro tēporis
commoditate ad aliquid agendum. אֲנָגָרִיא. Plin. Sic judica-
tur ansi temperies alibi tardius, alibi maturius.

Tempētās, & Tempētivus, vide TEMPVS.

Tempētura, templi, n. f. Proprietate locus vel in cœlo notatus ab
auge, vel in terras: à tuendo: id est, cōspiciendo dictū, quod
ex omni parte, vel quod ex eo omnis pars aspici possit, ut ait
Donatus. Primo autē cœlum ipsum dictū est templum, quia
ipsum primū tuemur. Ennius: Contremuit templum magnū
Iovis altitonantis. Ejus partes quatuor esse dicuntur, sinistra
ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad
Septentriōnem. q In terris autē dictum est templum, quilibet
locus inaugurus, proprietate unde quis tueri quancunq;
cœli partē cōmodè posset. [גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה]. rāb. reās, iegor ædūr-
go. Gal. Temple. Ital. Tempio, chiesa. Ger. Ein Tempel, Kirch. Hisp.
Templo. Pol. Koſciol. Vng. Templom. An. A temple or church.]
Hinc contemplo live cōtempior, pro diligēter intueor. Itaq;

cū locus in quo Senatus haberi solebat, inaugurateſt effet,
templum ab autoribus appellatur. Cic. pro Domo sua: Curia
est sedes ac templum publici consili. Idem pro Milone: Curia
est templum sanctitatis. q Templum, ædes sacræ. Cic. 6. Ver.
Herculis templum est apud Agricentinos non longè à foro,
sanè sanctū apud illos, & religiōtum. Virgil 6. Aen. - Teuctos
vocat alta in templis sacerdos. Ovid. 1. de Arte: Nec fuge Nil-
gena Meimphitica templo juvenc. Ibidem: factō de marmo-
re templo. q Templo lingua: id est, partes, loca, apud Lucret.
lib. 4. q Mētis templo, item apud Lucret. lib. 5, pro interioris
animi secretis. q Item Templum vocatur tignū, quod in sacro
ædificio transversum supra canterios ponitur, ut inquit Fest.
Vitruv. lib. 5: Et canterii prominentes ad extēmā sugrundationem,
supra canterios templo. q Item sepulcrum dicitur
templo. Virg. 2. Aen. Prēterea fuit in templo de marmore tem-
plum Conjugis antiqui. Hæc Sipontinus ex Varrone de ling.
Lat. Feito & Nonio. q A templum fit adverbium Ex-templo:
de quo suprà suo loco. Quid autē templum, facillum, delu-
brum, fanum, & lucus differant, vide suprà in FANVM.
Templo in Occidentem spectare antiqui architecti recte scri-
pserunt, postea placuit omnē regionē cōcōverteſt, ex qua
parte cœli terra illuminatur. Ideo in Orientē ædes sacræ spe-
stant. Ex Hygeno de limitibus constituendis.
Temporālis, vide TEMPVS.
Tempus, temporis, n. t. ut Varro scribit, Est intervallum mun-
di, & motus, divisum in partes aliquot. à Solis & Lunæ curvū
à quorū tenore tempora: o tempus dictum est. [גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה].
zemān ρεός. Gall. Temp., saison, opportunité. Ital. Tempo. Ger.
Die zeit. Belg. Da tyt. Hisp. Tiempo. Pol. Cz. Vn. Wd. An.
Tyme, seg. sp. Tria veiō sunt tempora, p̄tēns, p̄tēritum, &
futurum. Cic. 1. de Invent. Tempus autē est, id quo nunc uti-
mur (nam ipsum quidē generaliter definire difficile est) pars
quædam æternitatis, cū alicuius anni, menstrui, diurni no-
cturniē spatiis certa significatione. &c. q Tempore omnia cō-
sumi. Ovid his versibus cecinīt: Tempus edax rerum, tuq; in-
vidiosa vetustas. Omnia destruitis, vitriataque dentibus æd
Paulatim lenta consumitis omnia morte. Et Aristot. lib. 4.
Phys. auct. cap. 15, ostendit causam magis esse corruptionis
tempus quā ortus rerum. Tempus per D August definitur
mensura, qua metimur motū corporum, ut Solis, Lunæ, Syde-
rum, & aliorū Rodolph Agricula verò Aristotelis obtinore
definitionem reddens planiorē. Tempus, inquit, est spatium
deductum ex cœli Solisq; vertigine, quo rerū omnium agitationem
viciſſitudinemq; metimur. q Ultimorum temporum
status quis futurus, & quæ prodigia novissimū diem præces-
sura, scribit Lactant. lib. 7. Institut. à cap. 14. usq; ad finē. q Ali-
quando tempus ponitur pro tēporis conditione. Cic. O' mo-
res! temporal. q Tempus, pro autoritate & potentia. Cic. in
Bruto: Is omnibus exemplo debet esse, quantum in hac urbe
polleat multorū obedit tempori, multorumq; vel honori,
vel periculo servire. q Tempus pro cōmodo tēporario. Cic.
pro Cluent. Omnes illæ orationes temporū sunt & causarū,
non homini ipſorum, aut patronorū. Budēus. q Tempus pro
necessitate. Cic. pro Plancō: Sed ego id pōndēribus meis ex-
aminabo, non tōlū in quid cuiq; debeam, sed etiam quid à me
cuiusq; tempus poscat. Budēus. q Tempus, pro constituto tē-
pore. Terent. in Andr. Pōst ubi tempus promissa jam perfici,
Tum necessariō se aperiunt, & timent. q Tempus ætatis, pro
vigore. Terent in Heavt. Dum ætatis tempus tulit, perfuncta
satis sum. Cæcum tempus. Cic. lib. 12. Epist. Fuit enim cæcum
tempus servitus. Ut temporibus illis: id est, pro ut tunc erat
tempora. Cic. in Bruto: Fuit (ut temporibus illis) juris valde
peritus. q Pro tempore: id est, pro ratione temporis. q Cum
tempore, cum mōta & spatio temporis. q In tempore, oppor-
tunē, cōtra. q Ex tempore, subito, quali extra temporis cō-
moditatem. Ad tempus quare ut huc reportatur. αὐτορέστω.
q Tempus item pars capitū est. [אֲנָגָרִיא]. Pol. Skron. Vng.
Vak. Zdm. Ang. The temples of a man's head.] Habet enim caput
duo tempora, unum à dextra, alterum à sinistra: sic dicta, quia
auni in eis cognoscantur. Vng. lib. 5. Aen. Temporibus gemi-
nis canebat sparsa senectus. Nam primū tempora canescunt,
cavanturque magna diuturnitate temporis. Colum. lib. 7. De-
cimo tamen anno tempora cavari incipiunt: supercilia non-
nunquam canescere, & dentes prominere.
Tempori, adverb. Tempētivē, vel suo tempore. [גְּמַזְּבָחַתְּבָנָה].
cōtra. אֲנָגָרִיא. Gall. Tout à temps, à temp, à heure, bien à point.
Ital. A tempo, a punto, come si deve. Ger. Zeitlich. Belg. In tyt. His.
En su tiempo, à buen tiempo. Pol. Wcjejme. Vng. laien. Ang. In
tyme and season, at the hour appointed.] Plaut. in Amph. -tu va-
pala. s. Quā de re? num sat is tempori? non ocyus quivi, &c.
Cato de Re rust. cap. 2: Postridie ejus dici villicum vocet: ro-
get quid operis sic factum: satne tempori opera sicut co-
fecta. q Tempore pro tempori. Cic. 4. Ver. Satis putabat se
ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.
Temporius,

Tēmōrīūs. Comparativum, deductum à tempore adverbio, idem significans quod citius, aut tempestivus. *[εἰσήτης]*. Col.lib.9 Esca bis dividenda, ut manē non protinus à cubili latius evagentur, & ante crepusculum propter cibi spem, temporis ad officinam redeant. Ovid.lib.4 Metam. -modò surgis Eoo Temporū cœlo: modò serius incidis undis.

Tēmōrātūs, a, um. Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. [ΤΥ hitti. *[εἰσῆτης]*. Gall. Durant pour un temps. Ital. Che dura, al quanto tempo. Germ. Ein zeitlang / lang während. Belg. Tytys. Hisp. Cosa à cierto tiempo. Pol. Docejut. Vng. Wddzereget valo, wdeig valo. Ang. That lasteth onlie for a certaintyme.] Unde legimus, Scaurum olim fecisse in ædilitate theatrum temporarium: id est, tandi duraturum, donec spectacula peragerentur. Plin.lib.16. cap.33: Nec terra tantum natura circa has refert, aut perpetua cœli, verum & quædam temporaria vis imbrum.

Tēmōrātē. Ad tempus. [Ζειραῖς. Gall. Pour quelque temps. Ital. A tempo. Germ. Ein zeit lang Hisp. Temporalmente. Polon. Do czasu. Vng. Wileig. Ang. For a certaine tyme.]

Tēmōrālīs, om. t. Quod ad tempus durat. [ΤΥ hitti. *[εἰσῆτης]*. Gall. Durant pour un temps. Ital. Durante un tempo. Ger. Ein zeit lang während / seitlich. Hisp. Cosa a cierto tiempo. Pol. Docejut triwaiaci. Ang. That lasteth for a certane tyme onlie.] Quint. lib.6. cap.3: Adjicunt quidam peritorum, *[πάθος]* temporale esse: opponitur enim æterno. *¶* Interdum quod ad tempus sit, *[χρόνος]* ut, Temporale theatrum, apud Plin.lib.36.cap.15.

Tēmōrānēūs, a, um. Quod ad tempus pertinet, sive quod subito & in tempore fit. [Ζειραῖς. Gall. Appartenant à temps. Ital. Pertinente à tempo. Ger. Zu der zeit gehörig. Hisp. Cosa pertinente à tiempo. Pol. Docejut. Vng. Wileig. valo wdeig valo. An. Belonging to tyme, or yet is done fullentie.] Unde extempora-nicum pro subitario, ac impræmeditato. *¶* Cōtemporaneum, quod est ejusdem temporis, & Græcè οὐραῖον dicitur.

Tēmētās, atis, f.t. Memoria, ætas, tempus. [ΤΥ heth. *[χρόνος]*. Gall. Temps, saison, disposition de temps. Ital. Tempo. Ger. Die zeit. Hisp. Tiempo. Pol. Czas. Vng. Wileig. Ang. Tyme, season, the wea-ther.] Plaut.in Casin. Ea tempestate flos poëtarū fuit. Salust. in lugurth. Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures novi & ignobiles. Idonea sive clara tempesta dicitur pro tē-pore sereno & tranquillo. *[εἰδη]*. Cæsar 4. bell. Gall. Nactus idoneam ad navigandum tempestatem, tertia ferè vigilia solvit. Cic.ad Quintum Fratrē lib.2: Primā navigationem (dummodo idonea tempesta sit) ne omiseris. Virgil.9 Aen. -unde hæc tam clara repente Tempestas. *¶* Interdum est procella, turbo, grando, & generaliter quisvis cœli inquietior status. [ΤΥ σάβαρ πάνω σχαράδη χειμώνα, ζέλη. Gall. Tempeste, mau-nus temp. Ital. Tempesta, fortunale di tempo. Ger. Bugewitter / vro-geftüme de tuftis. Belg. Dzweder. Hisp. Tempestad, de tiempo. Pol. Powietrze. Vng. Zel rex, haboru. Ang. A tempest, evil weather, a storme.] Plaut.in Moft. -tempesta venit, Confringit tegulas, im-bricesq;. Virg.3.Aen. -hic pelagi tot tempestatis aetus Heu genitorem, omnis curæ, casusq; levamen Amitto Anchisen. Ibid: Dii maris, & terræ, tempestatumq; potentes, Ferre viam vento facilem. Plin.Hunc diem festum tempestatibus leniensis ferunt institutum. Idem: Tempestates vocamus, in quibus grandines, procællæ, cæteraq; similia intelliguntur: que quæ acciderint, vis major appellatur. *¶* Tēpestates alicujus, subi-re: id est, pericula. Cicer.ad Catonem lib.15: Mitto quod invidiā, quod pericula, quod omnes meas tēpestates & subie-ris, & multò etiam magis, si per me licuisset, subire paratissi-mus fueris. *¶* Invidia tempesta. Cic.in Catil.Tametsi video, si mea voce ire in exilium animum induxeris, quanta tempe-stas invidia nobis, si minus in præfens tempus recenti memo-ria scelerum tuorum, at in posterum impendeat.

Tēmētīvūs, a, um. Opportunum, & quod suo tempore fit. [Σταχεῖς, Σταχεῖς. Gall. Fait en temps & saison. Ital. Fatto a suo tempo, & stagione. Ger. Das zu rechtigester zeit ist. Belg. Gety-dicht Hisp. Cosa à buen tiempo. Pol. Wchaffow. Vn. Ideen koran valo. Ang. That is done in tyme & season, seasonable.] Virgil. 1, Georg. Aut tempestivam sylvis evertere pinum.

Tēmētīvās, f.t. Opportunitas. [Σταχεῖα. Gall. Saison, oppor-tunité. Ital. Stagione, tempo conueniente. Ger. Gelegenheit der jetzt/rechte zeit Hisp. Buen tiempo, oportunidad. Pol. Prawicja. Vng. Wdeien korau valosq; alkohuaro slag. Ang. Opportunitie.] Plin. lib.10.cap.34: Columbae præparantes tempestivitatem cibo. Cic.de Senect. Sua cuiq; parti ætatis tempestivitas est data.

Tēmētīvē, Opportunité, & suo tempore. [Σταχεῖς. Gall. De saison, en temps deu, d'heure. Ital. Di stagione, à tempo conueniente. Ger. Zeitlichkeit zu rechter zeit Hisp. A buen tiempo. Pol. Wchaffow. Vng. Ideen koran. Ang. In tyme and season, at the hour appoynted.] Plin.lib.16. cap.36: Cædi solcabant tempestivè ulque ad Antigenem tibicinem. Cic.2.de Nat.deor. Neq; enim serendi, neq; colendi, neq; tempestivè demetendi, percipiendiq; fru-etus, neq; condendi ac reponendi illa pecudum scientia est.

¶ Horum contraria sunt Intempestivus, & intempestivè: quo-rum significata explicantur suis locis.

Tēmētūsūs, m.f. Procellosus, tempestate turbarus. [ΤΥ σόβη. Ζειράδης. Gall. Tempesueux, plein de tempête. Ital. Pieno di tempesta o rouina. Germ. Voll vngestümme oder vngewittero. Hisp. Lleno de tempestad. Pol. Miepgodni. Vngar. Zel rex. Ang. Star-mie.] Gell. Mare sœvum ac tempestuosum erat.

Tēmētūs, a, um. Antiqui dicebant tempestivus: unde intempestus, pro intempestivus: ut Nox intemperata, quod minimè tempestiva sit rebus agendis.

Tēmēlēntēr. Temulentia, Temulentus, vide T E M T E N.

Tēmēsmūs. [Τεραπηγίς. Gall. Les expressions, desir & appetit grand d'aller à selle. Ita. Desio insatiable di scaricare il venire con poco effe-to. German. Der argegewang / da einen der stutgang stâts anfießt / und mag doch nicht recht zu steigen. Hispan. El puxo gana de hacer camara. Vngar. Zarafra biaban valo eröltete. Ang. A great & ardent desire to go to the stoolo.] Frequens, sed irrita deejendæ alvi cupiditas, cum inflammatione ac tumore sedis, mucosæ & sanguinolenta quædam egentis: quod morbi genus nasci solet ex biliosis, acribusq; humoribus, rectum intectum mor-dicantibus. Plin.lib.28.cap.14: Tenasmus: id est, crebra & ina-nis voluntas egendi, tollit lacticæ astringio.

Tēnax, Tenacia, Tenaciter, Tenacitas, vide T E N E O.

Tēndo, dis, tetendi, tensum, & tentum, act.t. Extendo, expli-co, expono. [ΤΥ natūrā πτυν mathach ΤΥ maschach πτω schat.ich. τάνω στρένω. Gall. Tendre, estendre. Ital. Distendere. Germ. Aufstrecken / spannen. Hispan. Estender. Pol. Naciagam. Vngar. Kisterek / òm. Ang. To bend or stretch out.] Virgil.3.Aen. Tendunt vela Noti. Salustius: Manus supplices ad cœlū tendere. Virgil.7. Aeneid. Ante urbem pueri, & primævo flore ju-ventus Excentur equis, dominatque in pulvere currus: Aut acris tendunt arcus, aut lenta lacertis Spicula coatorquent, cursuque, ita quo laceant. Quid.9. Metam. Tendebat gravi-tas uterum mihi, &c. *¶* Tendere rete, est explicare, & avibus, ferisve eo insidiari. Ovid.1.de Arte: Scit bene venator, cervis ubi retia tendat. Terent in Phorm. Quia nec tete accipitri ten-ditur, nec milvio. *¶* Tendere insidias: id est, parare, vel struere insidias: hoc est, insidiari. [ΤΥ arab πτυν isadhah. επιδειν.] Salust. in Catil. Inter ea Romæ multa simul moliri, Confili insidias tendere. Cic.pro Rosc.Comœdo: Ex perfidia & malitia, per quam in insidias tenduntur alicui, dii immortales homi-nibus irasci & succensere consueverunt. *¶* Interdum ponitur pro aspirare, ascendere conari. [Υἱοι jagħħi ΤΥ νηħħipħal.] Virgil.2. Aeneid. Ille simul manibus tendit divellere nodos. Liv.4. ab Vrb. Ipse (ut est animus humanus insatiabilis co-quod fortuna spondet) paulatim ad altiora, & non concessa, tendere. Id est, aspirabat ad altiora. Quintil.lib.2.cap.4: Paulatim ad majora tendere incipiet. *¶* Tendere ad eloquium, el studere eloquentia, vel scopum eloquentia nobis præfigere. Ovid.4. Trist. Eleg.9: Frater ad eloquium viridi tendebat aeo. *¶* Accipitur aliquando pro ire & incedere. Cic. Att. Itaq; dubito an Venusiam tendam, & ibi expectem. Idem de Divis. Ad reliqua alacri tendebamus animo: id est, pergebamus & proficiscebamus. Valer. Max.lib.2: Ne quis eorum intra calta tenderet. *¶* Interdum pro offerte, porrigitere, quod protenden-do manus fieri solet. *[εἰσέρχεσθαι]*. Virgil.lib.2. Aeneid. Parvumque patri tendebat lūlum. Cic.de Orat. Propè cunctis civibus lu-cem ingenii & consilii tendere & porrigitere. *¶* Aliquando vi-detur ponit, pro tentoria seu tabernacula figere. *[εἰλύεσθαι]*. Virg.2.Aen. Hic Dolopum manus, hic sœvus tendebat Achilles. *¶* Tendere alicui metum aut spem. Cic.pro Font. Nolunt isti aut quiescere, id quod vixi ac subacti solent: aut quum mina-tur, intelligere se populi Romani, non metum belli, sed spem triumphi tendere. *¶* Tendit res: id: hoc est, res id spectat. Cic. ad Brutum: Atqui eò tendit, id agit, ad eum exitum properat vir opimus, ut sit illi Octavius propitius. *¶* Hujus complicita sunt, Attendo, contendendo, circumtendo, distendo, intendo, ex-tendo, obtendo, ostendo, pertendo, prætendo, portendo, de quibus suprà suis locis: & sustendo, quod est decipiendi gita-ria subdo aliqid, aut machinor, *[εἰστρέψημαι]*. Salust. Dum fo-stendit insidias militi.

Tēnsūs, vel tentus, partic. Distentus. [ΤΥ natūrā πτυν mathach. ηττεύεις. Gal. Tendu, estendu. Ital. Disteso. Ger. Gespannen von einander gestreckt. Hisp. Estendido Pol. Naciagnioni. Vng. Ki-terieszt. Ang. Bended, stretched out.] Horat. 2. Serm. Sat.3.: Icu pingui tentus ormaso Furius. &c. Stat.3 Sylv.1.: tensiq; mo-dos imitabitur arcu. Horat.10.Epod. Illic in iussi veniunt ad mulætra capellæ. Resertq; tenta grex amicus ubera.

Tēntōsum, tii, n.s. Tabernaculum extensis velis contra æctum coelive injuriam excitatum. [ΤΥ obel πτυν suħħah. εἰλύεσθαι]. Gall. Tente, pavillon. Ital. Tenda pavillione. Germ. Ein Zelt / Spannhütten. Belg. Een tente. Hisp. Real o lugar de muchas tiendas, tienda. Pol. Namor. Vng. Sator. Ang. A tent or pavillion.] Lu-can.lib.

can. lib. 1: Deseruere cavo tentoria fixa Lemano. Ovid. 3. Fast. Sub love pars durat: pauci tentoria ponunt: Sunt quibus è ramis frondea facta casa est.

Tentoriolum, diminut. [εγκυρόν] Gall. Petite tente. Ital. Piccola tenda. Ger. Ein kleine Zelt. Hisp. Pequena tienda. Pol. Namotek. Vng. Satorika. Ang. A little tente.] Hirc. lib. 5. bell. Afri. Reliqui ex vestimentis tentorioli: factis ex arundinibus cotis intextis permanebant.

Tentorius, a, um, adj. & à tentorium. [Vng. Satori, satorhoz valo.] Trebel Pollio in Claudio: Pelliū tentoriarum.

Tenditūlā, lā, f. p. Laqueus est, quem avibus, sive seris tendimus. [Τύπαχτον τέλεσθε. τάσις] Gall. Un laq's qui on tend aux oiseaux, lasson. Ital. Laccio da pigliare uccelli. Ger. Ein strick oder stich dient man den Vogeln oder Thieren richten / häften. Hisp. La red tendida para prender. Pol. Sidi'. Vng. Tör czeke. Ang. A snare to catch birds in.] q. Tendiculae literariū: id est, captiones ex litteris & syllabis, quā nō rei æquitati, sed summo iuri insistimus, ipsiisque vocalis adversarium irretire conamur. Cic pro Cecin. Tum aucupia verborum & literarum tendiculas in inuidiam vocant.

Tendōnēs, nōr̄t̄s. A recentioribus medicis appellatūr quædam motus instrumenta, in capite musculorum ex nervis & ligamentis conflata, cosque ossibus annexentia. Græcorum nonnulli, quod ex nervis orientur, ἀναρρέων appellant. Vide Galen. in tractatu de Motibus muscularum.

Tenebræ, pen. cor. f. p. plur. tanūm. Obscuritas, caligo, nox, privatio lucis, quod teneat: id est, impediens oculos, & visum prohibeant. [Τύπαχτον χόστεχεν ήφελόν αφέλας, οὐρός. Gal. Tenebres, obscuritè. It. Tenebre, obscurità Ger. Finsternis. Bel. Obscuritate. His. Las tinieblas. Pol. Ciemność. Vn. Siles. Ang. Darknesse.] Cic. de Nat. deor. Nos aut tenebras cogitemus tātas, quāt̄ quondam eruptione Aetnærū ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur. Virgil. lib. 9. Aen. Hic subitā nigro gloomerari pulvere nubē Prospicuit Teucti, ac tenebras insurgeat campis. Idē lib. 11. Aen. - & tenebris nigrescunt omnia circum. Ovid. lib. 2 Metam. Talia dicentes circumstant omnia solem Numinis, néve velit tenebras inducere rebus Supplice voce rogant. q. Tenebre, metaphorice, pro eujusq' rei obscuritate. Cic. pro Archia poëta: Quæ jaceret in tenebris omnia, nō si literā lux accederet. Virg. lib. 2. Aen. Affletus vi-tam in tenebris, luſtuq; trahebam. Cicer. Post reditum in Se-natu: Ex superioris anni caligine & tenebris lucē in Republi-ca Calend. Ianuarii despicerē cœpistis. Item ponitus pro no-stre. Cic. in Ant. Primum luce, nō tenebris intelligitur rediisse. q. Lampridius in Commodo in singulari usus est Tenebra: Caligo ac tenebra in circō oborta est.

Tenebrōfūs, a, um, Quod tenebris plenū est. [Τύπαχτον αφέλη στοργή. Gall. Tenebræ, obscur. Ital. Tenebros, obscurio. Ger. Voll Finsternis. Hisp. Lleno de tinieblas, oscuro. Pol. Ciemność. Vng. Siles. Ang. Very dark.] Var. 3. de Re rust. cap. 9 de Gall. Eas includunt in locum tepidum & angustum, & tenebrosum. Virgil. 6. Aen. quando hic inferni janua regis Dicitur, & tenebrosa palus Acheronte refuso. Ovid. 5. Metam. Hanc metuens cladem, tenebrosa sede tyrannus Exierat.

Tenebrōfūs, a, um, penult. corr. Oppusus tenebrosis, tenebrosus. [Τύπαχτον αφέλη στοργή, οὐρός, οὐροτερ. Germ. Voll finstere, gar fäster. Hisp. Lleno de tinieblas, oscuro. Pol. Barso spom. Vng. Siles. Ang. Full of darkness.] Tenebrosa se libidine. Cic. de Provin. Consul. Lateant libidines ejus illæ tenebrosa: quas fronte & supercilie, non pudore & temperantia contegebant. Idem in Vatinium: Illud tenebrosissimum tempus ætatis tuæ patiat latere. Idem in Pisonem: Tu ex tenebrosa popina Consul extractus.

Tenebrōfūs, m. t. Mēdax, & dolosus, qui mēdaciis & astutiis suis quādam quasi tenebras objicit. [Τύπαχτον χαχάσχ. ωνταί. Gal. Qui hait la lumiere, larron de nuit. Ital. Che fugge la luce, ladro notturno. Ger. Ein Leibesfeind, der eins hinter das Lechē führet. Hisp. El que hueye la lux, ladron de noche. Pol. Oscurit, metlar. Vn. Hazug salard. Ang. A knave that hateth light.] Alii tenebriones interpretantur lucifugos, quasi in tenebris delitescentes. Athanias: Si accusator & reus erunt tenebriones, uterq; utrumque vituperato. Ex Nonis.

Tenebresco, scis, n. t. Obscurus fio. [Τύπαχτον χαχάσχ. οὐρούμας. Gall. s' obscurcir. Ital. Oscurarsi. Ger. Verfinsteren / finster werden. Hisp. Escurecerse. Pol. Escuinar cymec. Vng. Megsiter ödm. Ang. To make dark.] Vade Contenebresco. Augustinus: Aet-

contenebrescat, inquit: id est, tenebrosus fiat. ενομεῖσθαι.

Tēnēlūs, vide TENER.

Tēnēo, es, ui, tentum, act. s. Detineo, servo, habeo. [επιτηνέων αχάρ τηνέτη hechekik. κατεύθυνει, τερτιον. Gall. Tenir. Ital. Tener. Ger. Haben/hatten Belg. Houden. Hisp. Tener. Pol. Trzymam, dyverge. Vng. Tartom. Ang. To hold.] Virg. 4. Aen. - neque te tenero, neq; dicta refello. Cic. 1. Tusc. Et quā penē in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est. Ovid. Epist. 15: - quum te teneret arctius ille. Idem 1. Fastor. Ille tenens baculum dextra, clavemq; sinistra. q. Per translationem tenerē capitū pīo habitare, possidere. [επιτηνέων αχάρ τηνέτη nachal ψήφης, ripes] Gall. Possider, habiter. Ital. Possidere, habitare. Ger. Inhaben, besitzen. Hisp. Posse, morar. Pol. Osiad' em. Vngar. Lakom, birom. Ang. To possess.] Virg. lib. 4. Georg. - quæ gurgitis hujus Ima tenes. Plin. Epistol. 67: Teneret se trans Tiberim in hortis. q. Teneri, possidere. Cic. 2. Offic. Propterea quod jam longo spatio multa hæreditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur. q. Tenerē pro reminisci, meminisse, scire, intelligere. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Virg. Aeglog 9: - numeros memini, si verba tenerem. Martial. libr. 1: Et teneo melius ista quām meum nomen. q. Aliquādo pro constringere, includere, continere. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Virgilius 1. Georg. Texendæ sep. s. etiam & pecus omne tenendū. q. Ali quando pro tegere. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Idem 1. Georgic. - & ob ducto latē tener omnia immo. q. Teneri pro convinci & coargui διάλεχεται. Cic. 4. Acad. Si recte cōcluserit, tenero: sin virtuosē, minam Diogenes reddet. Idem 7. Vert. Neq; solum argumentis, sed etiam certis testibus illius audacia tenebatur. q. Tenerē iter, est iter dirigere, quod & iter habere dicimus. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Virg. 1. Aen. Sed vos qui tandem? quibus aut venistiis ab oris? Quo te tenetis ite? q. Ali quando pro remorari. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Virg. 1. Aen. Hanc Phœnissi tenet Dido. q. Item tenere, servare, tueri. [Τύπαχτον ράχαριν αναμνήσθε] Virg. 8. Aen. Stabat pro templo & capitolia alta tenebat: id est, defendebat. q. Tenerē se castris, est salutem suam castrorum vallo tueri. Cæsar 4. Comment. Sabinus inferior omnibus rebus, loco se & castris tenebat. q. Tenerē cursum propriè naves dicuntur, quartū cursus clavo regit. Virg. 3. Aen. Inter utramque viam leti discrimine parvo Ni teneat cursus. q. Teneri furti, est furto obnoxium esse ενέργειαν ενέργειαν. q. Item tenere est possidere, occupare, corripere, invadere. Salust. in lugurth. Forte apud illū, quem in honesta, & perniciosa libido tenet, potentia paucorum decus atq; libertatem suā gratificari. q. Tenerē pro dura-re ισχεται, περιεργάται. Cæsar 4. belli Gall. Romæ foedum incendium per duas noctes ac diem unum tenuit. q. Teneri pro constare. Cicero ad Plancum: Non his modò causis quæ speciem habent magnæ conjunctionis, sed iis etiam quæ familiaritate & cōsuetudine tenentur q. Tenerē pro stare & inniti. [Τύπαχτον σαμάχη] Cic. ad Att. lib. 12: Occidimus, occidimus, Attice, jam pridem nos quidem: sed nunc fatemur postea quam unum, quo tenebamur, amisimus. q. Hujus composita sunt Abstineo, attineo, contineo, detineo, distineo, obtineo, pertineo, retineo, & sustineo: quæ habent tri syllabam correptam. Tēnāx, cis, om. t. Viscosus, & quicquid attingit faciliter retinens. [Ισχεται, γλυχεται. Gall. Tenante, qui tient fort. Ital. Tenace. Germ. Zäh. Belg. Zay/tem. Hisp. Coa mucho retenedora. Pol. Lepisti, kleiwatzi. Vn. Enyues, ragazzi. Ang. That holds tight, clammy, glewish, also sparing or niggish.] ut. Glutiaum tenax dictum est, quod dum attrahatur, digitos tenere videatur. Virg. 4. Georg. Excludunt ceras & mella tenacia figunt. Ovid. 11. Metam. Vitæ tenax gravida manat tellure bitumen. q. Memoria tenax: id est, stabilis, constans, firma, quidvis optimè tenens. Plin. Epist. 97: Mira utriq; probitas, constantia salva, decorus habitus, os Latinum; vox virilis, tenax memoria, magnum ingenium. Quintil. lib. 1. cap. 1: Et natura tenacissimi sumus eorum quæ rudibus annis perceperimus q. Morbus tenax, cōtumax, molestus, quiq; difficulter propulsatur. Suet. in Claud. Cæsar. cap. 2: Infans autē relictus à patre, ac per omne ferè pueritiae atq; adolescentiae tempus variis ac tenacibus morbis cōflictatus est. q. Homo tenax: id est, avarus, parcus, Fordidus. [Τύπαχτον φειδωλός, πυρηνός, εμιχρόλόγος.] Apuleius: Homo divcs, sed nimium tenax. I cent. in Adelph. Ego ille agrestis, sevus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cic. pro Cælio: Illum filium familiās patre parco ac tenaci habere tuis copiis devinctum non potes. q. Ali quando durus, cōstans, perseverans. ισχεται, περιεργάται. Horat. 3. Carm. Ode 3: Iustū & tenacem propositi virū. Virg. 4. Aen. Tam fieri pravīq; tenax, quām nuntia veri. Hoc est, in omnibus perseverans, inquit Servius. Juvenal. Satyr. 8: Prima mihi debet animi bona: sanctus habeti, iustitia, tenax factis distisq; mereris.

Tēnāciō, s. n. t. Tenacissimus. Colum. lib. 1: Potest etiam illiteratus, dummodo tenacissimæ memoriaz, rem satis commodè administrare. μητρητικός.

Tēnācītā, idem quod tenacitas, aut parsimonia, auctore No-nō. q̄ Aliquando pro perseverantia & duritia sumitur, quemadmodum compositum pertinacia. Ennius: Ducer quadrupedem cuius tenacia infrenari nimis nequit. Nonius.

Tēnācītēr, adverb. Firmiter, constanter, pertinaciter. [ἔχοντας, γλωσσάς. Gall. En tenē: fort, en gluans, perseverant. Ital. Tēnācītē, con perseveranza. Ger. Wohlthit. Hisp. Mucho teniendo, con perseverancia. Pol. stale, mocznje. Vng. Ragadoul erößen. An. By fast holding, surely, constantly.] Ovid. Epist. 3: An mileres tristis fortuna tenaciter urget?

Tēnācītās, atis, f.t. Sordes, parsimonia; avaritia. [υδερός, σωματιδία. Gall. Force de retenir quelque chose, tenacité, avarice, chicheté. Ital. Tenacità, avaricia. Ger. Häbigkeit, fundigkeit, Largheit. Hisp. Tenacidad à avaricia. Polon. skapost, l'akomstwo. Vng. Edzunyseg. Ang. Force in fast holding, n̄g gardneſſe.] Liv. 4. bel. Maced. Sed in purpura quæ teritur, ablumiturq; non justam quidem, sed aliquam tamen causam tenacitatis video, &c. q̄ Aliquando firmitas & perseverantia aliquid retinendi. Cic. 2. de Nat. deor. Cibumque partim oris hiatu & dentibus ipsis capessunt, partim unguium tenacitate attripiunt, partim aduncitatorum, &c.

Tēnōr, m.t. Accentus: [τένω τάχαμ. Gall. Tēneur, accent, suite. Ital. Tēnere. German. θένω Hisp. Tēnor. Pol. Ton. Vng. Tēnor. Ang. The tune or accent.] à Græco nomine τένει, teste Quintil. lib. 1. cap. 5: Adhuc (inquit) difficilior observatio est per tenores, (quos quidē ab antiquis dictos tenores competi, videlicet declinato à Græcis verbo, qui τίνεις dicunt) vel accentus, quos Græci τένεις vocant. q̄ Interdū idem est quod ordo, vel forma, seu continuatio. [τένω σέδηρ τένω τάχαμ. Gall. Ordre, suite, continuation. Ital. Ordine, continuatione. Germ. Der schrot oder ordnung eines ding/ färschung der angefangen weis. Hisp. Continuacion ordenada. Polon. Zaczęcie, konsewencja. Vngar. Rend allapat. Ang. An order or continuation of things] Valerius Maximus libro primo: Quò miaus religionibus suis tenor suaque observatio redderetur. Virgil. 2. Georg. Non alijs prima crescentis origine mundi illuxisse dies, aliūmve habuisse tenorem Crediderim. Liv. 3. bel. Pun. Hi mores eaq; charitas patrie per omnes ordines velut tenore uno pertinebat. Ovid. 3. Metam. Cætera paulatim, placidoq; educta tenore. q̄ Erasmus tenorem, rei progressum vocat. Vnde quæ sui similia sibi, veluti perpetua quadam succedit serie, horum euadent esse tenorem dicimus. Cicer. de Orat. perf. Isque uno tenore, ut aijunt, in dicendo fluit, nihil affectans præter æqualitatē & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficiens auditorum aures. q̄ Tenor pugnæ. Liv. 8. ab Virbe: Fremitus æqualis, tenorque idem pugnæ in desiguationem ultimam, aut noctem spectabat.

Tēnēr, a. um. Mollis, tractabilis, delicatus, minimè robustus: [τένω ράχη βανόγχος, μελός, μέλος, γέλων. Gall. Tēdre, mollet, douillet, foible. Ital. Tēnero, molle, trattabile, di buona pasta. Germ. Bart. Belg. Tēr. Hisp. Tierno, muelle, tractable. Pol. Mieki, ml'odi, sl'abi, kruchi. Vng. Gyenge. Ang. Tender, gentle.] à Græco. τέλω, teste Festo, tribus postremis literis conversis. Cic. 3. de Finib. Tener puer. Liv. 9 bel. Maced. Quam vinum animos & nox, & miseri forminis mares, ætatis teneræ majoribus, discrimen omne pudoris extinxisset, corruptelæ primam omnis generis fieri cœperæ. Ovid. 4. Trist. Eleg. 10: Cœpimus & teneræ pri-mos ætatis honores. Anton. CiceroniuMe deinde sine ad hæc opinionem jam nuac dirigere puerum, & tenero animo ejus persuadere non esse tradendas posteris inimicitias. Cicer. de Amicit. Neq; enim sunt isti audiendi qui virtutem duram & quasi ferream esse volunt: quæ quidem est tūm multis in rebus, tūm in amicitia tenera & tractabilis, ut ex bonis amicis quasi diffundatur, & incommodis contrahatur. Ovid. epist. 4: Ars fit ubi à teneris crimen condiscitur annis. Virg. 1. Aeglog. -quo s̄p̄ solemus Pastores ovium teneros depellere focus. Oratio mollis, tenera, & flexibilis. Cic. in Orat. q̄ Tenerior, tene-rimus. Plin. lib. 10. cap. 72: Si tenerior est Catulli adhuc ætas. Idem lib. 13. cap. 4: Et ab radice avulsa vitalis est satus & ramorum tenerimus. Ovid. 1. de Arte: Ipsa novas frondes, & prata tenerima tauro fertur inassuta subsecuisse manu.

Tēnēllus, a. um, diminutivum. [ἀταλός, τέλων. Gall. Tendron, tendret Ital. Tenerello. Germ. Bartelt. Hisp. Tierna cosa un poco. Polon. Młodysienski, mięksienski. Vng. Gyengetske. Ang. Somewhat tender.] Plaut. in Casin. Bellam & tenellâ Casinam. Varro 1. de Rust. cap. 41: Aqua recenti insito ianmica: tenellum enim citè facit putre. Stat. lib. 5. Syl. 5: Cui nomen vox prima meum, ludusque tenello Risus, & è nostro veniebant gaudia vultu.

Tēnēllulus, aliud diminutivum. [ὁ πάνυ τενέφερος. Gall. Fort mollet & douillet, tendrillon. Ital. Tenerello. Ger. Gar jung und gart. Hisp. Tierna cosa un poquillo. Polon. Młodysienski. Vng. Gyengetske. Ang. Very tender.] Catul. Epigr. 17: Vt puerilla tenellulo delicatio hædo.

Tēnēritās, atis, & Teneritudo, inis, f.t. Mollities, duritas: Robri contraria. [Τένερη, απαλότης. Gall. Tendreté, tendrew. Ital. Tenerenza. Germ. Bartelt, welche. Hisp. Ternura. Pol. Mięksią, miłodzis. Vng. Gyengeség. Ang. Tenderesse.] Cic. 3. de Finib. In primo enim ortu inest & teneritas, & mollities quædam, ut nec res videre optimas nec agere possint. Varro 1. de Rust. cap. 36, de segetibus: Siqua est aqua, deduci: si sec-tates sunt, & terra teneritudinem habet, sarrate vineas, busca-que putare.

Tēnērē, pen. cor. & Teneriter adverbia. [αἴρεσθαι, αἴρεσθαι. Gall. Tendrement. Ital. Teneramente. Ger. Bartigtheit. Hisp. Ternamen-te. Pol. Cienko. Vng. Gyengen. Ang. Tenderly, lovingly.] Plin. lib. 23. cap. 3: E' radice oleæ quædam tenerissime cortex derafus, in melle crebro gustatum medetur sanguinem recipientibus.

Tēnērēscō, scis, sive Teneresco, n. t. Tenerio, mitesco, misericordia ducor. [τένερη, απαλημα. Gall. S' attendrir, devenir tendre. Ital. Intenerish, devenir tenero. Germ. Bart werden. Belg. Tēr woorden. Hisp. Enternecir. Pol. Mieksęsze. Vng. Meggyengülik. Ang. To make tender.] Lucret. lib. 3: Scilicet in tenero tenerescere corpore mentē. Plin. lib. 17. cap. 22: In tantu tenerescere acinos ut rumpantur. Idē lib. 28. cap. 12: Cutem in facie erugi, & tenerescere, & candorem custodire lacte asinoio putant. Tēnōntēs, τένοντες, à Græco dicuntur quos recentiores medi-cinæ novitio quidem vocabulo, attamen inter ipsos melioris peruria recepto, Tendores appellant: quidam etiam Græci nervis nascentes, δανδρογόνες. Sunt autem quædam motus instrumenta, in capite muscularum ex nervis & ligamentis conflata, eosque ossibus (quorum motui præcipue serviunt) annexata. Habent autem medium quandam naturam inter nervos & vincula: illis quidem duros: horum tamē durius non exæquantes. Vide Galenum in tractatu de Mopibus muscularum.

Tēnōr, vide T E N O.

Tēnōr, as, aet. p. Exerior, sive periculū facio, inquirō. [τένω μήσηλον, τενέζειν, τενέμεναι, τενέπονται. Gall. Tenter, effayer, experimenter. Ital. Tentare. Ger. Versuchen. Belg. Versoeken/proeven. Hisp. Tenter. Pol. Kusza. Vng. Meg kezérődm. Ang. To assay, to prove.] Col. lib. 9: Sæpius dignus loca foeminarū tentanda sunt: nam in promptu gerunt ova quibus jam partus appropinquat. Cic. in Paradox. Tentare volui possentia ita dici ut probaretur. Virg. 2. Aen. -vix primi prælia tentant Portarū vigiles. Tērent. in Phorm. Visum est mihi ut ejus tentarem sententiam. Ovid. -sed quid tentare nocebit? Idem 1. Metam. Cuncta prius tentanda: sed immedicabile vulnus. Ense recidendum est, ne pars syncera trabatur. Cic. 1. Tusc. Tentari quid in eo genere possem. q̄ Tentari morbo, affligi morbo. [τένω βανάβ.] Cic. 4. Tusc. Illud animorum corporumq; dissimile est, quod animi valentes morbo tentari nō possunt, corpora possunt. q̄ Tentare pudicitiam alicujus, & tentare judicium pecunia, est pudicitiam vel judicium conari labefactare, & corrumpere. Cic. pro Cluent. iudicium pecunia esse tentatum, non à Cluentio, sed contra Cluentium. q̄ Tentare senectutē, vel sollicitudinē aliquis, est aggredi & conari subverttere aliquē senectute & recessariorum inopia infirmū, & injuriae facile obnoxium. Cic. pro Rabir. Idecirco in omnibus iis evertendis, unius hominis senectus, infirmitas, solitudoq; tentata est.

Tēntātūs, ta, tum, particip. [τενεγότις. Gall. Tente. Ital. Tentare. Ger. Versucht. Hisp. Tentado. Pol. Koſtowan, Koſtowani. Vng. Meg kezertet. Ang. Assayed, prooved.] Ovid. 1. de Arte: Opprime tentatam, nec nisi vīctor abi. Cicero. lib. 1. Offic. Tentata res est ab omni genere hominum.

Tēntātūs, a, um, aliud particip. Virg. lib. 2. Aen. Tentaturum aditus, & quæ mollissima fandi Tempora.

Tēntātō, onis, m.t. [τένω μενάσθη, τενεγίς. Gall. Tentatum, conatus. [τένω μασθί] Τένω μασθί τενεγίς. Gall. Tentation, essay, experience. Ital. Prona, saggio, esperienza. German. Versuchung. Hisp. Tentacion, obra de tentar, experientia. Polon. Koſtowan, dozwietenie. Vngar. Keſertet keſertes. Angl. An assaying, or prooving.] Liv. 4. ab Virbe: Aegrè Hortensius pati, tentationem eam credens esse perseverantia suæ. Cicero ad Attic. lib. 10: Valetudinem tuam jam confirmatam esse, & à veteri morbo, & à novis tentationibus gaudeo.

Tēntātōr, oris, m.t. [τένω μενάσθη, τενεγίς. Gall. Tentatum, Ital. Tentatore. Germ. Ein versucher Hisp. Tentador, el que tenta. Pol. Koſtowian, kusiacz, tego y otorgo. Vngar. Keſertet. Angl. That assayed much and often.] Liv. 1. bel. Pun. Vencum deinde ad multo angustiorem rupem, atq; ita rectis saxis, ut ægrè expeditus miles tentabundus, manibus quæ retinebas virgulta, ac stirpes circa eminentes demittere scese posset.

Tēntāmē-

Tentatio, n. f. Tentatio. [*τέντη* *maſſah* *τιττεῖ* *naphthil*.
προγεγός Gall. Preuſt., *effay*, *experience*. Ital. *Prona*, *saggio*, *experience*. Germ. *Berſuchung*/*problemung*. Hisp. *Tentación*, *experiencia*. Pol. *Kuſtejne*. Vng. *Koſteret*. Ang. *An assay or preſeſe*.] Virgil. 7.
Aen. -nec prima per artein Te:itamenta tui pepigi. Ovid. 7.
Metam. -meditataq; penè reliqui T:ntamēta fuit. Fide proſi-
de. Idem 15. Metam. -postquā mortalia cernunt Tentamenta
nihil, nihil antea posse medentum, Auxilium cœleſte petunt.
Tentipellūm, lī, Genus calciamenti terratum, quo pelleſ
extenduntur, ut ex Aſtorii ſententia tradit Festus. Alii putant
medicamentum eſſe, quo rugæ abiguntur, curisq; extendi-
tur. Titinius apud Festum: Tentipellūm induci: rugæ in ore
extenduntur. Vide plura apud Festum.

Tentorium, vide TENDO.

Tenuis, tenue, om t Exilis, levis, subtilis, gracilis, exiguis: cuius antimonium est Crassis. [¶7 dak §7 dal. Διπλος, Διπλος, Φασις, αρχης. Gall. Tenure, menu, delse, mince, pers. Ital. Sottile, picciolo. Ger. Dünn/Star. Hisp. Delgado ó soñol. Pol. Cienki, subtilni, micki. Vng. Vékony. Ang. Thinne, slender, small.] Cic de Fato; Athenis tenuis cœlum: ex quo etiā acutiores putantur Attici: crassum Thebita: itaq; pingues Thebani ac valentes. Idē in Hortensio: Fundum nō modò mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere possimus. Col.lib.2: Quo tenuelius proveniat. Cic. pro Flacco: Hęc enim ratio, ac magnitudo animorū in majoribus fuit, ut quum in privatis rebus, suisq; sumptibus minimō cōtentī, tenuissimo cultu viveret, &c. Virg. 4. Aen. & tenui telas discreverat auro. Cic. 5. Tusc. Negat ullam in sapiente vim esse fortunę: tenuem victum antefert copioso. Ovid. 1. de Arte: Blanditasque l. ves tenui perscribere vino. q Tenuior, & tenuissimus Stat. 1. Sylv. 4. Hęc tu sperne coli tenuio et lyta. Cic. ad Att. lib. 3: Spes mea semper fuit tenuior quam literæ tuæ. Idem 2. de Finib. Negat enim tenuissimo victus: hoc est, contemptissimis escis, & potionibus, minorē voluptatē percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandū. Tenuissima membra. Cic. r. de Nat. deor. In minimis tenuissimisq; rebus labi. Cic. 1. de Orat. In tenui labor, at tenuis nō gloria, si quem Numina lava simus, auditeq; vocatus Apollo. q Tenuis item aliquando ponitur pro paupertate & parum locupletate. [¶7 dak §7 dal. Διπλος. Gall. Poure. Ital. Pouero. Ger. Arm. Hisp. Poubre.] Cic. pro Mur. Poena gravior in plebem tua voce effigita est: commoti animi tenuium in ordinē nostrum. Ibidem: Tenuiorum, & non occupatorum amicorū est ista assiduitas. Idem 3. de Legib. Concessa plebi à patribus ista potestate, arma ceciderunt, restincta sedatio estrincentum est temperamētum, quo tenuiores cum principibus & quari se putarent. Tenuiculus, diminut. [Διπλος, Διπλος, Κανδις. Gal. Menue, tenures. Ital. Sottilero, picciolo. Ger. Schlecht, nachmittig/gering. Hisp. Coja/soñol o delgada en poco. Pol. Cienuchni. Vng. Vékonyos. Ang. A little thinne and slender.] Cic. Pachto: Tenuiculo apparatus significans Balbum fuisse contentum.

enūtās, atis, f. t. Gracilitas, subtilitas. [πίλη dallas. Δέρμα, οπίγεια. Gall. Tenure, meunise, petisse. Ital. Picciolezza, sottilia. German. Dünn, rasheit. Hisp. Delgadez o sottilexa. Pol. Cienkosi. Vngar. Vékonyág. Ång. Thinness, smallness.] Plin. lib. 8. cap. 33; Cauda prælonga in tenuitatem deflens. & implicans se viperinis orbibus. Idem lib. 10. cap. 29: Linguis luscini. imm tenuitas illa prima non est, quæ ceteris animalibus. q. Tenuitas, pro paupertate. [πτυσσα. Gall. Poureté. Ital. Pouretà. German. Xmut. Hispan. Pobreza.] Cic 2. Offic. Dan- da etiam opera est, ne, quod apud majores nostros sápè fiebat, propter arari tenuitatem, assiduitatemq; bellorum, tributum sit conferendum. Idem Titon: Vi possum, ex meis angustiis, illius sustento tenuitatem.

enūtēr, tenuius, tenuissimē, adverbium. [λεπτός. Gall. Te-
strement, delument Ital. Picciolmento. so:litamente. German. Düns-
siglich/schlichtlich/nachgattiglich: Hispan. Degaldamente. Pol.
Cienko. Vngar. Vékonyen. Ang. Thinneſſe, ſmallie, ſlenderlie.]
Cæſar libro 3. belli Gallici. Felles pro velis, alutaque tenuiter
conſecta. Cic. lib. 3. de Invent. Sed illæ tenuiūs & acutūs, &
ſubtiliūs tractantur: hi autem gravius & ornatiūs. Id 6. Verr.
Iussit Timarchum dēfīnitare argentum, quo modo? quo qui
erat quam tenuiſſimē in donatione hiftriogum dēfīnitavit.

Tēnuātūs, a, um, particip. [ʃ] dal [ʃ] dvalhal *lenīmādēs*. Gall. Amenuisē, appetiſſe. Ital. Estennato, affoſſigliato. German *ausgießen* mägeret/subtiler gemacht. Hispan. Adelgazado, amenguado. Pol. Zupieniam, wisiſam. Vngar. Meg rekonvaleszatos. Angl. Made ſten-
drīe, thinnor or small.] Horat. 2. Seim. Satyr. 2: Scu recreare volet
tenuatum corpus, ubique Accedent anni, &c. Ovid. lib. 2 Me-
tamorph. Quem vox eſt tenuata viro, canæque capillos Dis-
ſimilant plumæ.

Tenuis, hujus tenus, Idem quod laqueus, teste Nonio, à tendendo dictus. [**P**l. **p**sch. **m**agis. Gall. **Vnlags** Ital. **Laccio**. Ger. **Ein Strick** oder **Schi**. Hisp. **Ellaço**. Pol. **Powrot**. Vng. **Tör**. An. **A snare or nock of a bow.**] Plautus Bacchid. Pendebit hoc dicta pulchritè intendi tenus.

Ténus [*W* *badh.*, *usq.*, *Gall.*, *lusques.*, *Ital.*, *Fina.*, *Germ.* *Wif* *en.*
Belg., *tot.*, *Hisp.*, *Haſta.*, *Polon.*, *A.*, *do.*, *Vng.*, *Addig*(*awazg*)*ig.*
Ang. *Night*, *vp to*, *or downeso.*] *Piæpositio*, *Identis significans*
quod uique ad: *exigitque aut ablativum singularem*, *cui tam*
men postponitur: ut, Pube *tenus*, *Mento* *tenus*, *Capulo* *tenus*.
Virgil. *lib.* *3.*, *Aeneid.* *Prima hominis facies, & pulchro pecto-*
re virgo Pabe *tenus.* *q* *Aut genitivum pluralem.* *Virgil.* *lib.* *3.*
Georgic. *Et crurum tenus a mento palearia pendent.* *Sic Cu-*
marum tenus: *id est, usque ad Cumias.* *C. ceter. in Epistol.* *III.*
rumores de comitiis Transpadanorum Cumarum tenus ca-
luctunt. *q Nonnunquam admittit & accusativum.* *Flaccus in*
Argonautis: *Et Tanait tenus immenso descendit ab Euro.*
Quodam tenus prodire, est qualiter in re quapiam progres-
sum facere. *Horat.* *1.* *Epistol.* *i:* *Est quodam prodire tenus, si*
non datur ~~ulti~~ titula. *Titulo tenus Consul:* *hoc est, solo titulo, &*
non re.

Tēpēo, *tepes*, vide **TEPIDVS.**

Tephritis, *nō* *sins*, Gemma quæ novæ Lunæ speciem habet, in cornua cuiusvæ, cinericet tamen coloris: unde & homen habet. Autor Plin. lib. ultim. cap. 10.

Tépidus, a, um, Quod est medium inter calidum & frigidum.
[χαλαρός, αδύτερος. Gall. Tede, chaud, entre chaud et froid. Ital. Tepido, ne freddo né caldo. German. Law, das nicht gar tatt noch gar warm ist. Belg. Law. Hisp. Tibio, entre frio y caliente. Pol. Lestni. Vng. Sem he/sim hudeg melegeske. Ang. Warme, meane betweene hote and colde.] Plin.lib.12. cap.25: Pixeteca synceri densantur in tepida aqua. q Interduum pro calido ponuntur. Lucretius: -tepidisque caminis Virg.1. Georg. Non tepidum ad Solem pennas in littore pandunt Ovid.2. Amor. Eleg. 19: -tepidos- que reverat ignes. q Interduum pro frigido, præsertim quādō transfertur ad hominem. Plaut. Hic homo factus est tepidior: id est, frigidior, segnior.

Tēpīdūlūs, diuinutivum, Subtepidus. ιωσχλίας.

Tépidarium, Locus in balneis, in quo tepida aqua lavabatur. ξύλα πορειώσεως: quemadmodum Caldarium, in quo calida lavabantur. & Frigidarium, in quo frigida.

Tepido, as, are, act p Tepida aqua irrigo. [χλιπά. Gall. Tieders
faire tiede Ital. Intepidire, far tepido. Germ. law machen. Hispan.
Entibiar. Polon. Ogrzewam. lietnioczyse. Vngar. Meleg viz meg
bibrzdm. Ang. To warme, or mak warme.] Plin. lib. 17. cap. 26. In
codem agro Bruma, tanto magis si nives scatent, gelative, ne
frigus vites adurat, circunfunduntur riguis, quod ibi tepida-
re vocant, memorabili natura in amne lolo. Sed idem estate
intolerandi rigor.

Tēpēsto, idem quod tepeſco, ſicq; à Tēpeſatio.

Tēp̄ eo, pes, pui. n. t Tepidus sum. [χαίρως εἰμι Gall p̄strotiede,
deuenir tiede, ouſt tie dir. Ital Esser i. t. do. Ger. law seyn Bel law
gyn. Hisp. Entubiarſe Pol. Zugewamſie. Vn. Meleg vagyok. An.
To be warme.] Plin lib 29. cap. 4: Carnibus gallinaceorū, ita ut
tepeant avulſe a: positis, venena serpentia domātur. Ovid 3.
de Pont. eleg 4: illa recens pota est, ne stra tepebit aqua. Virg.
3. Georg. Paſtūr almus ager, Zephyriq; tepeſtibus autis La-
xant arva ſinus. Ovid 3. Faſt. Ei pereunt viſtæ ſole tepeſtē ni-
ves. Cato de Re rust. cap. 69: Levibus lignis facito calcſeat:
ubi temperatē tepebit, tam cumiñum induit.

Tēpēscō, cis, n. Tēpidus fīo. [χειρός. Gall Denemir tiedo. Ital. Dīsenir. Ger Law werden. Hisp. Ensiñar se. Pol. Poćie-
nan się poćieć. Virg. Meg malz. cōdōm. Ang. To waxe warme.]
Cic. 2. de Nat. dēdr. Atq; etiam maria agitata ventis ita tepe-
scunt, ut intelligi facile possit in tantis illis humoribus esse in-
clusum calorem. Virg 9 Aen. & fixo ferrum in pulmone te-
pescit. Lucan. lib. 4: Paul. cum cadit ira ferox, mente q; tepe-
scunt q; Hujus compōsiū est, Intepesco, quod est valde tepe-
sco. Colum. Nunc mitigato jam & intepescente fīgore, lar-
gissimis olivatibus. Liberisque vindemias exuberant.

Tēpor, oris, m. t. & Tepiditas, atis, f. t. Media qualitas inter cā-
lorem & frigus, nō deratus calor & frigus. [χαρακτήριση της
Gall. Tiedens Ital. Tepidezza. Ger. Die teue Welt. Die lawohlheit.
Hisp. Tibieza, dispositio[n]e del tibio. Pol. Lietni čas. Vng. Melegseg
sem h[er]seg sem h[er]legseg. Ang. Warmth or warmmentes.] Col. lib. 2. Si
verò tēpor cæli, siccata q[ui] regionis suadebit, Februario statuo
procedit.

proscindendi sunt. Cic. 2. de Nat. deor. Nec enim ille externus & adventitus habendus est tempor, sed ex intinis maris partibus agitatis excitat, quod noster quoque corporibus contingit, quum in motu atque exercitatione recalcantur. Ovid. 2. Metamorph. Quae neque dant flamas, lenique tempore crementur.

Tēpōrē, pen. product Tepefacio. [χρόνιον. Gall. Tieder, yn pen schaufer. Ital. Intepidire, far tepido. Ger. Lang oder warm leicht machen. Hisp. Entibar, haxer tubo. Pol. Lietnicz. finie. Vng. Meg melegedem. Ang. To mak warme.] Plin. lib. 36 cap. 26: fragmenta temporata agglutinantur tantum, rufius tota fundi non queunt, praeter quam abrupta sibi.

Tēr. [τρίτης schelisch pehamim. regis Gall. Tros fū. Ital. Tre volte. Ger. Dreimal. Belg. Dreymer. Hisp. Tres veces. Pol. Trípōri. Vng. Haromzor. Ang. Threetimes.] Adverbium numerale, idem valens quod tribus vicibus. Cic. de Divin. Caudunt de celo ter quatuor corpora sancta. Virg. lib. 1. Georg. Ter sunt coenati imponere Pelio Ossam: Ter Pater extremitos disjecit fulmine montes. Horat. 3. Carm. Ode 3: Ter si resurgat murus abencus, Autore Phœbo, ter pereat meis Excisus Argivis: ter uxor Capta virum, puerosque ploret. qd Aliquando non tam numerum significat, quam augmentum. Ter maximus, regis mītiss. Ter beati, regis mītiss. Ovid. 8 Metamorph. O ego ter fœnix. Virg. 1 Aen. -ō terq; quaterq; beati.

Tēcentū, Tēcenti. [τριάκην ψήφισθαι μεθί. regis mītiss. Gall. Tros cents, trou fous cent. Ital. Trecento. Germ. Dreyhundert. Hisp. Trescientos Polon. Troyita. Vng. Harom zor. Ang. Three hundred.] Virgil. 8. Aeneid Maximā tercentum totam delubra per urbem Lætinia, ludisque viae plausuque frenebant. Idem 1 Georg. Ter centum niveri tendent domitas juventi. Idem 4. Aeneid. Stant aræ circūm, & crines effusa sacerdos Tēcentū tonat ore deos.

Tēcenti, τα, Tēcenti, seu tercentum [τριάκην ψήφισθαι μεθί. regis mītiss. Gal. Trou cents Ital. Tre cento. Ger. Dreyhundert. Hisp. Trescientos Pol. Troyita. Vng. Harom zor. Ang. Three hundred.] Cicero. 2. de Finib. Tēcentosque eos, quo eduxerat Sparta, quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Persa: Tēcentis versibus tuas impuritas loquuntur nemo potest. Cic. 3. Philip. Et Brundusii tēcentos fortissimos viros, civesque optimos trucidavit.

Tēcenti, τα, Triginta. [τριών ψήφισθαι μεθί. regis mītiss. Gall. Trou cents fū. Ital. Trecento volte. Germ. Dreyhundert mal. Hisp. Tēcentas reves. Pol. Troyita rayon. Vng. Harom zor. Ang. Three hundred times.] Catull. in l. Cælarem: Ducenties comesset, aut tēcenties? Non desunt tamen qui hisce omnibus in locis Tēcenti, & Tēcenties legendum contendant.

Tēcentē, Tēcenti. [τριάκην ψήφισθαι μεθί. regis mītiss. Gall. Trou cents. Ital. Tēcento. Ger. Se dreyhundert. Hisp. Tres cientes. Pol. Troyita. Vng. Harom zor. Ang. Three hundred.] Macti lib. 2: Tēcentena quidem poteras epigrammatata ferre.

Tērdēnī, τα, Triginta. [τριών ψήφισθαι μεθί. regis mītiss. Gall. Trou cents. Ital. Tēcenti. German. Dreyssig/oder se dreyssig. Hisp. Trenta. Ital. Tēcenti. German. Dreyssig/oder se dreyssig. Hisp. Trenta en numero. Pol. Tēciedys. Vng. Harmicjan. Ang. Thrette.] Macti lib. 12: Tēdenos vigilaveram per annos. Virg. lib. 8. Aen. Ex quo tēdenis urbem redēcūtibus annis, Ascanius elati condet cognominis Albam.

Tērgēmīnūs, a, um, adjectivum: id est, triplex. [τριψην meschulāsch. regis mītiss. Gill. Triple. Ita. Di tre doppo, triplex. Germ. Dreyfach/oder se dreyfacht. Hisp. Trasloblado, cosa que tiene tres dobleces. Polon. Troyita, truzaki. Vng. Harmas. Ang. Threfold.] Liv. 6 ab Vibe: Mādo tergeminae vñtonæ triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Aequis, & ex Hebruria egistis. Ovid. 4. Trist. eleg 6: Tērgeminumque virum, tergemimumque canem. Stat. 1. Sylv. 1: Non hoc imbi seras hyemes opus, aut lovis ignem Tērgeminum, Aeolii nō agmina carceris horret. Id est, fulmen trifilium. qd Ius tergeminae prolis: id est, ius trium liberorum. Stat. 4 Sylv. 8: Ergo quod Ausionis pacis augustissimus urbis Ius tibit tergeminae dederat lætabile prolis, Omen erat.

Tērgēmīni, m, f. Dicuntur qui tres eodem anno editi sunt. [τριψην. Gall. Trou nau tous d' une entrée. Ital. Tre nati tutti d' un medesimo paro. Ger. Drey so in einer geburt geboren sind. Dreyting Hisp. Tres nascidos de uno mismo paro. Pol. Trzci jednego sywota wiedniu qd. sie vrodzen. Vng. Harmas. Ang. Three borne at one tyme of one mother.] Plin. lib. 7. cap. 3: Tērgeminos nasci certum est, Horatiorum, Curatoriūque exemplo. Tērgemini fratres, apud Liv. 1. ab Vibe.

Tērnūs, a, um, Distributivi numeri nomen est: quod tamen saepe accipitur pro suo primitivo. [τριψην schelischah τριψην schelischai regis mītiss. ouw regis, regis mītiss. Gall. Trou en nombre, ou trois ensemble. Ital. Tre in numero o tres insieme. Germ. Drey/oder se drey. Hisp. Tres en numero o tres juntamente. Pol. Troyaki, potroisti. Vng. Harom, harman. Ang. Thre, or three and three.] Horat. 3. Carm. Ode 3: Tērnos ter cyathos attonitus petet Yates. Virgil. 5.

Aeneid. -terno consurgunt ordine remi. Cicero. ad Petrum lib. 4: Quum loquimur terni, nihil flagiti dicimus: at quum binis, obsecnum est.

Tērnīiūs, ria, riūm: [τριψην schelischah τριψην schelischai regis mītiss. Gal. Detroit. Ital. Di tre. Germ. Das den hat. Hisp. Cosa de tres. Pol. Troimik, ergi wlicbie maiaci. Vng. Harmas. Ang. Of the number of three.] ut, Tērnīiūs scobes: id est, scobes quadrati quaquaversum pedes habentes ternos. Colum. lib. 11. cap. 2: Scobes omnis generis, quos eris autumno constiturus, hoc, tempore præparare oportebit: corum quaternarii: hoc est, quaquaversum pedum quatuor, si est commodum et ceterum, xii. 1. ab uno sunt: ternarii autem xvii. 1.

Tērīūs, a, um, Ultimus, sive unus ex tribus. [τριψην schelischai regis mītiss. Gall. Troisième, tiers. Ital. Terzo. Germ. Der dritte. Hisp. Tercero en orden. Pol. Trzci. Vng. Harmadik. Ang. The third.] Plin. Epist 92: Tērīūs dies est, quod audiri recitante Sentiū Augurinum. Cic. pro Rabirio Posthumo: Modò vobis infestantibus in Gabini judicio, tertio quoque verbo excitabatur. Plin. lib. 8. cap. 48: Tērīū locum Milesiae oves obtinent. qd Tērīū notæ herbæ: id est, tertio loco adscribenda, vel tertiam dignitatem post alias fortior. Col. lib. 9. cap. 4: Tērīū poter, sed adhuc generosæ, marinus ros, & nostras tunica, quam dixi saturiam.

Tērīānūs, adjectivum, ut, Tērīāna febris: quæ tertio quoquo die recurrunt: regis mītiss. Gal. Tiers. Ital. Terzano. Ger. Dreydag. Hisp. Tercero. Ang. Of the third day.] quemadmodū Quattuora, quæ quarto. Cic. 3. de Nat. deor. Vide quæsi si omnis mortus, omniaque, quæ certis temporibus ordinem suum conservant, divina dicimus, ne tertianas quidem febres, & quartanas divinas esse dicendum sit. qd Tērīāna etiam absoluè idem significat. Plin. lib. 10. cap. 14: Xenocrates pulegii rancana involutum in tertianis ante accessionem olfactandum dari. &c.

Tērīānī, anorum, Tērīā legonis milites. qd mītiss spānētay Tacit. lib. 21: Tradidit & Syria duo & vice simanos, tertianosque.

Tērīā, adverbium. Tērīā vice. [τριψην schelischai regis mītiss. Gall. Pour la troisième fois. Ital. La terza volta. Germ. Zum dritten mal. Hisp. La tercera vez. Pol. Trzci rayon. Vng. Harmadzor. Ang. Thridlie.] Terent. in Eunuch. Nō hunc iterum veniam tertio. Col. lib. 3. cap. 13: Sartuntur selquopera, iterum sartuntur una opera, & tertio unā.

Tērīā, adverbium. Tērīā vice. [τριψην schelischai regis mītiss. Gall. Pour la troisième fois. Ital. La terza volta. Ger. Zum dritten mal. Hisp. La tercera vez. Pol. Trzci rayon. Vng. Harmadzor. Ang. Thrid tyme, or thridlie.] Cic. 2. de Divin. Quid est tam incurrum, quæ talorum jactus? tamen nemo est qui sspē jactans, Venerem jaciat aliquando, non unquam etiam iterum ac tertium. Tērīā Consul esse dicitur, qui duabus iam perfunctis Consulatibus, tertium gerit. Tērīā autem Consul quis factus esse dicitur, qui tenuo post exactos reges anno gessit consulatum.

Tērīō, as, act. p. Verbum est rei rusticæ scriptoribus familiare, pro eo quod est, opus aliquod tertio repeto: [τριψην schelischai regis mītiss. Gall. Tercer, la bouner pour la troisième fois. Ital. Interdare, lavorare la terra la terza volta. Germ. Zum dritten mal. Hisp. Tertiario binado. Pol. Trzci rayon. Vng. Meg barnallom. Ang. To thride, to labour the thrid tyme.] ut, Tērīā agrum, est tertio proscindere. regis mītiss. Col. lib. 2: Sed jugerum talis agri quatuor operis expeditur: nam commoda proscindit duabus, una iteratur, tertiatur dodrante, in litram statim redigitur quadrante opera. Idem lib. 2. cap. 13: Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septemb. Calendas tertios. Tērīā, onis, verbale, f. t. [τριψην, i regis mītiss. Gall. Tercer, acti de tērīā. Ital. Ffo interzare. German. Die dritte erung. Hisp. Obra de tērīā lo binado. Pol. Trzci eranie. Vng. Harmalas. Ang. The labouring of a sowing three tynes.] Pro tertia opens repetitione: quo nomine Colum. lib. 12. cap. 50: usus est pro tertia olei pressura Sint autem (inquit) in cella olcaria tres laborum ordines, ut unus primæ nota: id est, primæ pressuræ oleum recipiat, alter secundæ, tertius tertius. Nam plurimum refert non miscere iterationem, multe que minus tertiatione.

Tērīā, tā, verba. [Polon. Si uane domowine.] Appellatur imperfecta, lapsaria, & cum pavore nutabunda: quād quis exanimatus non profert verba integra, sed vix teria que que enuntiat, mediis ex perturbatione suppressis. regis mītiss. Apul. lib. 5: Tērīā & exanguis colore, lusida, tertia verba substrepens, sic ad illas ait.

Tērīā, iūs, a, um, adjectivum. Quod tertiam rei aliquujus panē recipit: [τριψην regis mītiss. Gall. Tērīā, qui de trois parts en a une. Ital. Terzano, che ha una di tre parti. Germ. Das den dritten theil eines ding hat. Hisp. Tercero, que tiene una de tres partes. Pol. Trzci qd. sie priuati, et maiaci. Vng. Harmados. Ang. That receiveth or, containeth the third part of any thing.]

thing.] unde Tertiarium stannum appellatur à Plin. libro 34. cap. 17: Adulterini & facticii stanni genus, quum singulis stani libris singulē plumbi albi, & singulē nigri libri admisscent. Tertiārum, eti, n. s. substantivum, Triens: hoc est, unciæ quantuor: & tām de pondere quam de mensura dicitur. [*τερτιόν* επο. Gall. Quatre onces. Ital. Quattro onze. Germ. Der dritte Theil eines genichts oder mds. Hisp. Quatre onces. Pol. Tregesia cœficio ad manū. Vng. Negy los. Ang. Four ounces.] In ponderibus enim, teste Budæo, librae tertiam partem significat: in mensuris autem tertiam partem congi. Cato de Re rust. cap. 95: Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium.

Terebellum, vide T E R E B R A.

Terebinthus, thi, f.s. [*τερεβίνθης* Θ. Ger. Ein baum/vō weichl des hars tempte den Apoteke. Terebinth genant.] Arbor est circa Idā, Macedoniamque, brevis, fruticosa, & contorta: in Syria verò magna & copiosa, materie lenta, & nigra, lauri penè folio, olea flore, sed puniceo, baccis primum herbaceis, mox rubris, & quum maturuerint, nigrantibus, magnitudine fabæ, resinosis, & sulphurosis, radice valida, in profundū acta. Duo terebinthi sunt genera, sexu distincta, ex quibus mas & feminis est, teste Theophrasto. Ex hac arbore distillat laudatissimum resincens, quam Terebinthinam Latini vocant. Plin. lib. 25. cap. 6, de resincens generibus loquens: In arborum differentiatione placet terebinthina odoratissima atque levissima: nationum Cypria atq; Syriaca, utraque mellis Attici colore, sed Cypria canosior, sicciorq;. q Terebintha arbor, nunc videtur in horis D. Cardinalis Bellai ad ædem D. Virginis Parisiensis.

Terebra, bræ, pen. cor. f.p. Instrumentum quo ligna perforantur: terendo dictum. [*τερέβρων*, *τερένων*. Gall. Vn teriere. Ital. Triuella. Ger. Ein Bohr/Pepper. Bel. En boor Hisp. Barrena. An. An auger or wimble.] Col. lib. 4. cap. 29: Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ noverant, scobem faciebat, perirebatque eam partem, quam perforaverat.

Terebellum, diminutivum, n. s. Instrumentum chirurgorū, quo fracta craniī ossa eximuntur. [*τερέβλιον*. Gall. Peste teriere Ital. Trebellino, succubellino. Germ. Ein Wörrerin/boor Pepperin. Hisp. Pequena barrena. Pol. Swiderek. Vng. Barbely furtska isfot. An. A little porcer or wimble.]

Terebro, bras. act. p. Terebra perforo. [*τεράνω* Καράνω *τεράνω*. Gall. Percer, faire un trou avec une terebre. Ital. Triuella, forare. Ger. Woren. Hisp. Barreren. Pol. Przewieranie. Vng. Meg furom. Ang. To pierce or bore with a wimble or auger.] Virg. 2. Aen. Auter cerebræ cavas uteri & tentare latebræ. Col. lib. 5. cap. 9: Eas terebrari Gallica terebra convenit. Ovid. 6. Fastor. Prima terebrato per tara foramina buxo, Ut daret effeci tibia longa sonos. q Hujus compositum est, Extrebro, de quo suo loco. Terebratio, onis, verbale, f.t. Ipse terebrandi actus. [*τερύμων*. Gall. Percement d'un teriere. Ital. Foramento con triuella. Germ. Woren. Hisp. Barrerenamiento. Pol. Wierczenie. Vng. Meg furas. Ang. A pearcing or boring with a wimble.] Colum. lib. 4. cap. 29: In illa autem, quæ sit per terebrationem, &c.

Teredo, inis, penult. product f.p. [*τερόν* hafsch. Gall. Tige, ver qui s' engendre dans le bois. Ital. Vermo generato nel legno che lo rode. Germ. Ein Holzwurm. Hisp. El gusano que roe la madera. Pol. Robak drzewo wiercacy. Vn. Zn. Ang. A worme that eateth wood.] Vermis in ligno nascent, illudq; erodens. Est autem hæc vox Graeca, sed quam Latini & utru & inflexione suam fecerunt. Græci enim *τερέδον* appellant, quam nos teredinem. Quanquam nihil prohibet Latinam vocem esse à terendo dictam. Eadem & Tinea dicitur. Licer sint qui distinguant, ut teredines tantum dicantur in mari: hoc est, in navibus: tineæ, terrestres sint. Plin. lib. 16. cap. 41: Infestantium quatuor genera. Teredines capite ad portionem gravissimo rodunt dentibus: hæc tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem propriè dici: terrestres, tineæ vocant. q Teredo pro verme vestes tenente, & erodente. Plin. lib. 8. cap. 48, de prætextis Servii Tullii: Mirumq; fuit, nec defluxisse eas, nec teredinū injurias sensisse annis quingentis sexaginta.

Teres, tis, pen. corr. om. t. Longum & rotundum, cuiusmodi est figura cylindri: ita dictum quod anguli circumqua; quasi tornio videantur esse detriti. [*τερόν* haghōl. κυριος, δραστης. Gall. Rond en long, comme une taveline. Ital. Lungo & tondo come un basto. Ger. Rond in die lange/finstel. Hisp. Redondo y luengo. Pol. Wielki okragły. Vng. Hozgy/sgomboly. Ang. Round and long as a taveline.] Virgil. 8. Aeglog. lacumbens tereti Damon sic coepit olivæ. Ovid. lib. 10. Metam. Pendebant tereti gemata monilia collo. Id est de Arte: Nec faciem, nec te pigate laudare capillos. Et teretes digitos, exiguumq; pedem. Virg. 5. Aenid. -& tereti subnectit fibula gemma. q Oratio teres. Cic. 3. de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorum aliquem requiritur, est plena quædam, & tamen teres, & tenuis, & non sine nervis ac viribus. q Totus teres atque rotundus. Horat. 2. Serm. Satyr. 2. Hoc est, et qualis & constans in se, interprete Actone. Nam teretes (ut inquit ille) dicuntur, qui

ab alio non querunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inventiunt. Tale est & illud Virgili de viro bono: -mundi instar habens, teres atque rotundus.

Tergemini vide T E R.

Terginus, Tergiversor, vide T E R G V S.

Tergo, tergis, & Tergo, ges, si, sum, & secundum antiquos tertum, Mundo, nitidum facio, abstergo, purgo. [*τεργίνη* mardak Dñs meris ἡγετης machah ἡρη kirkal, ὁμογνυμι, σπριγονι, σπριχο. Gall. Torcher, nettoyer. essayer. Ital. Nettere, sorbire. Ger. Bischen tröcken/ausschüren. Belg. Wissen/voegen/reynigen. Hisp. Alimpiar. Pol. Oczieram. Vng. Meg kerdm, meg törldm. Ang. To wipe, to mak cleane, to scour.] Iuven. Satyr. 14: -vasa aspera tergeat alter. Plautus: Ornantur, lavantur, tergentur, poliuntur. Liv. 6. bel. Pun. Secundo die arma curare, & tergere ante tentoria jussit. Cic. in Parad. Ut in familia qui tractant ista, qui tergit, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, non hoestissimum locum servitutis tenent. Ovid. 2 Metam. ut tercis aiteant talaria plantis. Idem 13. Metam. -manuq; simul veluti lacrymantia tergit Lumina. Varro: Atrei tereta nutet galea. Id est: Alii sunt circuonfi, & terti atq; unctuli, ut mangonis esse videantur servi. Nonius. q Hujus composita sunt Abstergo, attergo, detergo, extergo: quorum significata explicata sunt suis locis.

Tergum, gi, n.s. Dorsum, tota posterior corporis pars. [*τεργίνη* ghâb udor. Gall. Le dos. Ital. Schiena, spalle di dietro. Germ. Des bel. Belg. Den rugge. Hisp. La espaldas de las cuelcas. Pol. Chripbiet, grzbiet. Vng. Hat. Ang. The back.] Virgil. Aeneid. 2: Ecce manus juvenem interea post terga revinctum. Idem ibidem: Tinxerat & post terga manus. Inambulare manibus ad tergit rejectis, Alinius Cic. lib. 10. Ovid. lib. 2. Metam. Ossaque post tergum magnæ jactata parétis. q Dicitur & de avibus. Cic. 2. de Nat. deor. Grues in tergo prævolantium colla & capita reponunt. q Neque solum de animalibus, verum etiam de rebus inanimatis dicitur. q Vnde librum à tergo scriptum dicimus: id est, à posteriori parte chartæ vel membranæ. Inuen. Satyr. 1: Scriptus & à tergo, necdum finitus Orestes. Glacialia terga fluviorum, Claud. de bell. Get. Aerca terga lorica, Stat. 9 Theb. q Aliquando rassen Tergum pro tergore ponitur. [*τεργίνη* hör. oxid. & Gall. Cuir. peau. Ital. Cuoro. Germ. Ein hauer oder läder. Belg. Een huydt Hisp. Cuero o pellejo. Polon. skora, Vng. Bbr. Ang. The hid or leather.] Virgil. 1. Aen. Mercatique solum facti de nomine byrsam, Taurino quatum possent circundare tergo. q Item pro scuto, quoniam scuta corio regi solent. [*τεργίνη* piros, ácaris. Pol. skora. Vng. Bbr. Ang. The hid or leather.] Idem lib. 10. Aen. -& tergo decutit hastas. q Et tām Tergus, quām Tergum, à teredo dici videatur, quoniam vehendis oneribus teruntur. Terga vertere, fugere, vnde dūm. Cæsar 3. bell. Gall. Ut ne unum quidem nostrium impetrum ferrent, ac statim terga vertent. Dare terga, id est. Quint. lib. 2. cap. 13: Nonnunquam terga etiam dedisse simulata fuga proderit. Virg. 4 Georg. Authos versa fuga victor dare terga coegerit. Præberet terga fugæ, Ovid. 10. Metam.

Tergiversor, satis, d.p. Fallo, & dicta muto, inquit Nonius, refugio, ad rem propositam venire nolo, malitia adversarium illudo. [*τεργίνη* αναστρέψει, μεταστρέψει τὰ ράπτα. Gall. Reculer & ne vouloir venir au poing, fuir, ne vouloir venir à raison. Ital. Tergiversare postergare, voltar le spalle. Ger. Den rücken teihen/ aussuchen nemmen/ hindern sich lauffen/ vnd nicht an ein sach wöllent/ sich sperien. Hisp. Bolwar las espaldas. Pol. Wierscise, crafam sie. Vng. Magané von yogatom. Ang. To turne back and flee, to retire, recule or returne.] Cic ad Quintum Fratrem: Fannium invitum, & huc atq; illuc tergiverstantem, testimonium contra se dicere cogo. Plautus: Quid expectas? quid tergiversaris? Cic. lib. 3 Tus. Quid tergiversam Epicure? nec fatemur eam nos dicere voluntatem quam tu idem, quum os perficisti, soles dicere? Id est, dissimulamus & subterfugimus. q lureconsulti accipiunt tergiversari, pro in universum ab accusatione desistere, teste Martiano ad Senatuscon Turp. l.i.

Tergiversatio, tergiversationis, verbale, f.t. Subterfugium, decretatio. [*τεργίνη* σφράγι. Gal. Tel recoulement & fuite. Ital. Taleretiramento. Germ. Ein austausch oder sperzung/hindern sich lauffung. Hisp. Aquella obra de boluer las espaldas. Pol. Krecjenie sie, crafam sie. Vng. Maga von yogatas. Ang. A turning back, a retiring.] Cic. pro Milone: Quid erat moræ & tergiversationis.

Tergiversanter, adverb. [*τεργίνη* γιαζακοδια.] Velleius Paterculus Hist. lib. 1: Qui ad Cannas quam tergiversanter perniciosa Reip pugnam, tam fortiter in eo Marte obierat.

Terguis, tergoris, penultima corr. n.t. Corium, & propriè crassior illa pars, qua tergum: id est, dorsum regitur. [*τεργίνη* hor. oxid. & Gal. Cuir, peau. Ital. Cuoro. Ger. Läder/baut Bel. Een huydt. Hisp. Cuero o pellejo. Pol. skora. Vn. Bbr. Ang. The hid or leather.] Virgil. lib. 1. Aen. Terga diripiunt costis, & viscera nudant. Plin. lib. 8. cap. 10: Duallimum dorso tergus, ventres molles, serarum nullum tegumentum. Silius libro 3: -squalenti tergo scipens.

Tētēgīnūs, a, um, possessivum: ut Terginum lorum: id est, scutica ētergore animalis. [wānād. Gall. Decur. Ital. Di cuoro. Ger. Überrin. Hisp. De cuero. Pol. Bicyramenii. Vng. Bör öster. An. Of an hide.] Plaut. in Pseud. Aedepol nostrum durius tergum erit, quām terginum hoc meum.

Tērmā, matis, a. t. τέρμη, Extremum, terminus, finis, meta, planta pedis.

Tērmēntarīum, inquit Varro lib. 4. de lingua Latina, Lin- teum quod teritur corpore.

Tērmēntum, apud Plautum, pro detrimento, teste Festo.

Tērmēs, termis, pen. corr. m. t. Ramus ex arbore decerpitus cum fructu. [xārād. τέρμης. Gall. Une branche d' arbre avec son fruit. Ital. Ramo d' albero con frutto. German. Ein abgebrochener schoss mit der frucht. Hisp. El ramo o rama del arbol. Pol. Galaska zwocząca z owocem, zatknięcie nagtanicy. Vngar. Gyümölcsfásg. An. The branch or branche of a tree with the fruite.] Qui quoniam in divisione agrorum antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Propriè termes (ait Porphyrio) est olivæ, sicut palmae vitis. Horat. Epod. 16: Germinat & aequaliter fallentis termes olivæ. Gellius tamē etiam terminem appellat palmae ramum cum fructu avulsum, quem Græci ἐπάλια nominant.

Tēminūs, ai, m. f. Propriè dicitur limes, qui agrum ab agro dividit: à terendo, ut Varroni placet lib. 4. de ling. Lat. quod hæ partes maximè terantur propter iter limitare. Aut certè à Græco nomine τέρμη, quod est ejusdem significationis: dicebant etiam antiqui Termen pro termino, quo usus est Attius poëta, autore Varrone, ibidem. [τέρμη, τέρμη, τέρμη. Gall. Terme, la fin de toutes choses, borne, limite. Ital. Termine, fine. Germ. Ein markstein, griststein. Belg. Ein ende, paet. Hisp. El termino y fin generalmente. Pol. Kopiec albo sl'up granicze dzialaci. Vng. Hatar. Ang. The end, border or terme.] Cic. 4. Acad. Et enim inter ipsos, non de terminis, sed de tota possessione, contentio. ¶ Per translationem terminus pro quovis fine accipitur. [τέρμη, τέρμη.] Cic. 1. de Orat. Nullis terminis circumscribere, aut definire jus suum. Idem de Senect. Omnium etatum certus est terminus: senectutis aut nullus certus est terminus. Virg lib. 4. Georg. - quanvis angustus terminus ævi. ¶ Apud antiquos Terminus Deus putabatur, in cuius tutela fines agrorum esse existimabant: [Ger. Der feindmarchen Gott.] unde etiam sub aperto colebatur: propterea quod nefas putabant Terminum sub testo consistere, ut autor est Festus. Livius 1. ab Urbe: Nam quum omnium sacellorum exaugurationem aves admitterent, in Terminali fano non addixere. ¶ Hujus cōposita sunt Antterminus, & conterminus: quorum significata vide suis locis.

Tēimēnī, apud antiquos, adhibito sacrificio, disponebantur: qua de re apud Siculum Flaccum hæc legimus: Carbo, aut cincis quare inveniatur, una certa ratio, quæ apud antiquos quidem observata est, postea vero neglecta: sicut aut diversa, aut nulla signa invenerimus: cum enim terminos disponeret, ipsos quidē lapides in solidam terram collocaabant, proximè ea loca quibus fossis factis defixuri eos erant, unguento ve- laminiibusq; & coronis eos coronabant: in fossis autē quibus positi eos erant, sacrificio facto, hostiaq; immaculata cæsa, facibus ardentibus in fossa cooperatis, sanguinem instillabant, eoq; thura & fruges jactabant: favos quoq; & vinum, aliaq; quibus consuetudo est terminis sacram fieri, in fossa adjiciebant, consumptisq; omnibus dapiibus igne, super calentes reliquias lapides collocaabant, atq; ita diligenter cura confirabant: adiectis etiam quibusdam saxonum fragminibus circumcalabant, quod firmius stareret: tale ergo sacrificium dominii, inter quos fines dirimebantur, faciebant: nam & si in trifinio: id est, in cum locum in quem tres possessores attingebant, termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quiq; alii in confinio domini erant, omnes ex convenientia terminos ponebant, & sacrum faciebant: terminos autem convenientia possessionis confirmabant: nam in quibusdam regionibus jubemur vertices amphorarum desixos inversos observare pro terminis. ergo convenientia, ut suprà diximus, possessionis terminos consecrari, qui, ut antè dixeramus, omnibus angulis coxisq; positi esse debent. Terminii apud antiquos sancte in primis, ac severè servabātur: nam in lib. v. sententia Pauli scripta sunt hæc, que leguntur apud Frontinū in lib. De limitibus: Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnabuntur, si quidem servi sua sponte faciunt: humiliiores in opus publicū: honestiores in insulam, amissâ terrâ parte bonorum, relegabuntur. Terminii cōportionales à veteribus dicti, teste Aggeno Vrbico, qui intra possessionum fines inveniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem nō convenient, diversas atriguis possessionibus controversias generabunt. Terminii autē, ut in libello De limitibus, variō aut̄m autorum titulo, scriptum est, diversi fuerunt per diversas provincias, sunt enim hæc verba: terminum singulū

in quadrifinio invenies, quatuor lapides in quadrifinio positi sunt, & termini factura tornatiles: hoc est, rotundi, subtilissimi quadrifinio invenies. Putum si in fine invenies, pro termino habebis. Cisternam factā in fine positam, & circa hanc memoratū terminum invenies, & pro termino habebis. Terminū de lapide decisum vivo invenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino invenies. Sepulcra finalia aut monumenta sine dubio invenies. Malū cotoncum in fine pro termino invenies. Cypressum in fine pro termino invenies. Olivastellum in fine pro termino invenies. Fossatū decisum parvum in fine pro termino posuimus: fossat̄ alio finales maiores sine dubitatione invenies. Limitem torcem: hoc est, torridum, sine dubio invenies. Paries de calce fabricatos finales dixerimus. Ripas decisas finales direximus. Botontones finales invenieris. Arborēs ante missas finales ioveris, peregrinas, exteris. Pontem marmoreum in fine invenies. Pontem de lapide vivo in fine invenies. Pontem ex calce factum in fine invenies. Orcas in fine invenies. Sarcogaiā fine invenies. Imbrices in fine invenies. Collectaculū de carbonibus in calce miscitatos, & glareas fluminale ne despiciās, signales constituimus. Palos picatos pro terminis invenies. Laterculos quadrangulos pro terminis invenies. Lepides nativos cum aliquo signo finem pro termino conseruimus, & multa consecratione signavimus. Flumen aliquot in fine invenies. Rivum finalē invenies. Hæc signa per diversas provincias observantur. Terminorum nomina apud Hy- genum leguntur hæc: Egregius, qui & robustus, quinquepe- dalis: Augusteus, Rhombus, Rhomboides, Scalens, Isosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepulcra militaris in fine, Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellatus, Spatula, Specctalis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepulcra finalis, Noverca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorofiones, Botontini, Monumētum, Aspratilis terminus, Hermula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, incurso positus: Terminus, qui subsecivem demonstrat: Lapis intra lapidem in trifinio, Terminii gemelli, Terminus, qui slavum demonstrat: Lapis gammatus, Gamma de petra siccâ constructa, Lapis decussatus, qui agrum intralclusum & extraclusum significat: Terminus ante terminū in versura positus, Lapis cuitellatus, qui pentagoni recipit rationem: Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationē: Lapis intra lapidem in cursorio: Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit: Terminalis, qui rivum demonstrat. Ad hæc porto terminorum nomina sua cuique figura est adjuncta.

Tēmīnālā, aliorum, n. f. τέρματα, Varro idē appellata esse existimat, quod is dies anni extremus erat cōstitutus. Ego potius à Terminali Deo nomen sumptissime existimo. Fuerunt enim terminalia festa, que in honorem Terminali Dei celebrabantur mense Februario, ad octavum Calendas Martias. Nam inter terminalia & Regifugium, teste Censorino, interferebatur dies intercalaris. Liv. 5. Dec. lib. 3: Tertio die post Terminalia Calendæ intercalares fuere.

Tērmīno, nas, act. p. Terminos constituo, certis finibus circunscrivo, finio, determino, claudio, definio, regionibus & limitibus circunscrivo. [τέρμη, τέρμη, τέρμη, τέρμη. Gall. Finer, bornē, limiter. Ital. Terminare, determinare, finire, chiudere. Germ. Undermarchen, marchstein segen, aufzonen / enden. Hisp. Acabar o desfendar. Pol. Ogranicjam, koncze. Vng. Meghatarozom batart vetök. Ang. To end, border or bound.] Cic. 1. Offic. Illorum fines, sicut ipsi dixerunt, terminavit: in medio relitū quod erat, populo Romano adjudicavit. Idem in Catil. Quorum alter fines vestri imperii, non teriaz, sed coeli regionibus terminaret. Idem de Finib. Omni autem privatione doloris putat Epicurus terminari sum: mā voluntatem: hoc est, Epicurus putat summam esse voluntatem privati doloribus. Idē lib. de Senect. An censes (utde meipso aliquid more seneum gloriem) in tantos labores diurnos, nocturnosq; domi, militia que suscepitrum fuisse, si isdem finibus gloriam meam, quibus vitâ estsem terminatus? q; Terminare sententiam, absolvere. Cicer. ad Att. lib. 9: Sed ut sententiam aliquando terminemus.

Tēmīnatūs, a, um, particip. Circumscripus, finitus: [τέρμη, τέρμη, τέρμη, τέρμη. Gall. Terminé, borné, limité. Ital. Terminato, fatto. Ger. Undermarchet / aufgezette. Hisp. Terminado, acabado. Pol. Ogranicjoni, koncze. Vng. Meghatarozott. Ang. Ended, bordered, or bounded.] ut, Terminatus agerid est, limitatus. Terminata divitiae. Cicer. 1. de Finib. Ne naturales quidem multa desiderant: propterea quod ipsa natura divitiae, quibus contenta sit, & parabiles & terminatas habet.

Tēmīnātio, onis, verbale, f. t. Finitio, finis, mensura, modus. [τέρμη, τέρμη, τέρμη, τέρμη. Gall. Terminatio, limitation, fin. Ital. Terminatione, fine. Germ. Ausfüllung, eabung. Hisp. Acabamiento, obra de desfendar. Pol. Dokonczenie, Vng. Meghatarozás.]

Terrēstris, & hoc terrestre, om. t. Terrenus: [χρόνος, χθόνος. Gal. Terrestre, de terre. Ital. Di terra. Ger. Erdreich. Hisp. Cosa de tierra. Pol. Ziemia. Vng. Földi. Ang. Of the earth.] ut, Terrestre animal, quod in terra vitam agit. Plin.lib. 10 cap. 61: Rursus in terrēstribus parvunt serpentes. Ovid.lib. 14. Metam. - tantoq; per alta labores Acquaora sustinuit, tantos terrēstribus armis. Cic. 6. Verr. Illud Flaminius ita ex æde sua sustulit, ut in Capitio. hoc est, in terrēstri domicilio Iovis poneat. Liv. 3. bell. Pun. Cōsul literis Philippi atq; Annibalis perlectis, cōsigilata omnia ad Senātū itinere terrēstri misit: navibus devchi legatos jussit. Liv. 1. ab Vrb. Audi Iupiter, & tu luno, Quirine, dīi que omnes cœlestes, vosq; terrestres, vosq; inferni, audite. Terrigena, penult. cor. com. p. Ex terra genitus. [γῆγεν Gall. Engendré de la terre. Ital. Generato di terra. Ger. Von der Erden ges bören. Hispan. Engendrado de la tierra. Polon. Ziemie wrodzoni. Vngar. Föld bbl zwölft. Ang. Engendred of the earth.] Cic. 2. de Divin. Terrigenam, tardigradam, domiportam, sanguine casam, potius quam hominum more cochleam dicere. Lucan. lib. 3: Aut si terrigenæ tentarent astra gigantes. Ovid. Epist. 12: Donec terrigenæ (facinus miserabile) fratres In se constricetas conseruere manus.

Terricola, com. p. Qui terram habitat. [ιερόβιος. Gall. Qui habite en la terre. Ital. Chi habita nella terra. Germ. Einwohner des erdreichs. Belg. Erdwohner. Hisp. El que mora en la tierra. Pol. Na ziemi mieszkać. Vng. Föld lakos. Ang. That dwelleth on the earth.] Est autem hominum epitheton apud Poëtas, à terra inhabitatione deductum, quo mortales distinguuntur à superis, qui à cœlesti habitatione coelicolæ dicuntur.

Terricōpus, a, um, penult. corr. Iovis vel fulminis epitheton, quasi terribiliter, seu cum terrore increpans. Vox est poëtica. Basileus.

Terrēmotus, hujus us, m. q. Terræ concusso, quæ à spiritibus terra, inclusis & exitum sibi molientibus sit. [וְעַד רָחָשׁ, כּוֹפֵס. Gall. Tremblement de terre, mouvement, ou émotion de terre. Ital. Terremoto, mouvement de la terra. Ger. Erdbeben. Belg. Erdbeving. Hisp. Terremoto. Pol. Ziemia trzęsienie. Vng. Erdbeben. Ang. An earth quake.] Plin.lib. 2. cap. 84. Finit cum terrēmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi, aut residentis sinu recepti. Maximus terræ memoria mortalium extitit motus, Tiberii Cæsari principatu, xii. uribus Alia una nocte prostratis. Cic. 2. Offic. Sit testa aut vi tempestatis, aut terrēmotu, aut verutate cecidissent. Idem 1. de Divin. Conquassari maximis terrēmotibus.

Terrānēcola, læ, cum accentrū in antepenultima, Avis alaudæ simili, præterquam quod in capite apicem non habet, sicut alauda. ξερός οὐ γενέλαός. q. Dicta terraneola, quod nō in arborebus, sed in terra versetur, atq; nidificet. Spontinus.

Terripavium, n. στρεψός: deinde terripodium, & tandem tripodium dictum est.

Terror, oris, m. t. Timoris incusio. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה chittah תִּרְעָנָה mechittah תִּרְעָנָה pachadh תִּרְעָנָה behalâh. φόβος, δέος, φόντος. Gall. Effroy, frayeur, espouantement, étonnement. Ital. Terrore, pauro. Germ. Ein schrecken oder schreckung. Hisp. Espanto del que espanta. Pol. Strach. Vng. Retenes, remotes. Ang. Dread, feare, terror.] Cic. 4 Tusc. Quæ autē subjecta sunt sub metu, ea sic definiunt, Pigritudinem metum consequentis laboris, terrorem metum concutientem. Ex quo sic ut pudorem rubor, terrorem pallor & tremor, & dentium crepitus confequantur. Servius inter terrorem & metum sic distinguit: quod terror propriè sit, qui aliis inferitur: unde & terribilis dicitur: metus, quem habent timentes. q. Licet aliquando terror pro metu ponitur. Virgil. 1. Aeneid. Quod si tantus habet metus & pectora terror.

Terrō, res, rui, act. f. Timorem alicui incusio, terrorem affro, terrorem infero, terrorem injicio, timorem facio. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה mechittah תִּרְעָנָה pachadh תִּרְעָנָה behalâh. φόβος, δέος, φόντος. Gall. Espouanter. Ital. Spaurire, spauantare. Ger. Erschrecken. Belg. Berschiken, verwâren. Hisp. Espantar. Pol. Strache. Vn. El retentem, sexdm. Ang. To scare, to mak affrayed.] Virg. lib. 1. Georg. Et sonitu terribit aves. Cæl. lib. 3. bell. Civil. Et legionarii interiori munitionis defensores, scalis ad motis, tormentisq; cuiusque generis, telisq; terrebant. Virgil.lib. 8. Aen. 1. sum religio pavidos terrebant agrestes Dira loci. Idem lib. 1. 1. h. licet ingens janitor antro Aeternum latrans exangues terreat umbras. Idem 8. Aen. Ne bellum terrere minis. Ovid. 14. Metam. tonitruq; & fulgere terruit orbem. q. Hujus composita sunt, Ab illo. contereo, dererreo, exterreo, & perterro: quorum significata explicantur suis locis.

Territū, a, um, participium, seu nomen ex participio: [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה nibhal. φόβος, κύρωσις. Gall. Espouanté. Ital. Spauantato. Germ. Erschreckt. Hisp. Espantado. Polon. Zasprawoni. Vn. El retentem, sexdm. Ang. Feared, or made affraide.] ut, Territus animi: hoc est, conturbatus animo. Liv. 7. ab Vrb. Iaq; Consule territo animi, vidēsne tu, inquit, A. Cornelii, ca-

cumen illud supra hostem? Ovid. 2. Metam. Venatrixq; meta venantum territa fugit.

Territo, as, pen. corr. act. p. Frequentiūm à Terreto. [כְּדֹבֶרְתָּה. Gal. Espouanter. Ital. Spaurire. Germ. Offi oder hetig erschrecken. Hisp. Espantar. Pol. Vt. tonie strafe. Vng. lezgüm, retidjet. Ang. Tomak affraide.] Tereat in Andi. Diu cera dicent, ita me miseram territas. Virgil. 4. Aeneid. & n. agnas territat urbes. Idem 12. Aeneid. - quos improbus advena bello Territat. Livius 8. ab Vibe: Dein postquam aspernabantur flagitium aures, minis territate, aique identidem admonere fortunæ. Plaut. Amph. Larva ubi bratilis, tu me minis temeris. Terrifico, o, cis, pen. cor. act. t. Tertore afficio. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה hipchidh תִּרְעָנָה bibbil ḥetwārōt, ḥaḡtōt. Gal. Espouanter. Ital. Espouantare. Ger. Ein schrecken machen. Hisp. Espantar. Pol. Straße. Vng. El retentem. Ang. Tomak affraide.] Hinc Perterrefacias Davum apud Terent. in Andri. Terrifico, as, Terrorem incutio. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה hipchidh תִּרְעָנָה bibbil ḥetwārōt, ḥofot. Vng. Meg rettentem. Ang. Tomake affraide.] Lucret. lib. 1: - & quæ res obvia mentes Terrificet morbo affectis. Virgil. lib. 4 Aeneid. - cæcique in nubibus ignes Terrificant animos.

Terrificus, a, um, penult. corr. Terribilis, formidabilis, terroris incutiens. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָהnor. φόβος Gall. Chose qui effraie. Ital. Che da sp. aueno. Germ. Schrecklich, das einen ja erschrecken macht. Hisp. Cosa que hace espanta. Pol. Straße. Vng. Rettenedizonyu. Ang. Terrible, that induces fear.] Virg. 5. Aeneid. Seraque terrifici cecinerunt omnia vates. Idem 8. Aen. Fulgora aunc terrificos, sonitumq; metumq; Miscebāt operi. Nox terrifica, apud Flaccum lib. 5. Argonaut. Scitidores temifici apud Flaccum lib. 5.

Terrificus, ribile, om. t. Formidabilis, horribilis. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה nord. φόβος, ὀπεραντίς. Gall. Terrible, effrayant, qui donne frayeur et effroy. Ital. Che mette pauro, terrible. Ger. Schrecklich, erschreckend. Belg. Verschriklich. Hisp. Cosa que espanta. Pol. Straße. Vng. Rettenedizonyu. Ang. Terrible, that induces fear.] Virg. 9. Aeneid. Terribilis iqualore Charon. Cicer. pro Sest. Alter, o dñi boni, quām teter incedebat, quām truculētus, quām terribilis aspectu. Idem in Parad. Mois terribilis est illi, quorum cum vita oīnia extinguntur. Virgil. 6. Aeneid. Terribiles visu formæ, lethumque, laboreque.

Terriculum, li, n. f. Quod ijsicet terrorem. [φόβος. Gall. Chose qui effraie, effraient. Ital. Cosa che spaventa, spaventaccio. Ger. Ein schrecken. Hisp. El effantajo. Pol. Strach. Vng. lezgüm, retidjet. Ang. That induces fear.] Virg. 5. ab Urbe: Quom omnium assensu comprobata oratio esset, gauderentque Patria sine Tribunitia potestatis terticulis inventam esse aliam vim maiorem ad coercendos magistratus, vici cōsensu omnium, comitia tribunorum militum habuere. Accius: Proinde ista hæc tua aufer terricula, atq; animum iratum comprime.

Terriculum, n. f. Terricula. φόβος, κορμαλυτικός Phantasma sive spectrum terrorem incutiens. [Vng. lezgüm, ḥoḡ, retidjet. Apuleius in Apologia: Omnia noctum occultacula, omnia bustorum formidamina, omnia sepulchorum terriculamenta.

Terriculam, n. f. Terricula. φόβος, κορμαλυτικός Phantasma sive spectrum terrorem incutens. [Vng. lezgüm, ḥoḡ, retidjet. Ang. That induces fear.] Virg. 74 Tit. 10. l. 15: Levis territio nō pertinet ad hoc edictum. Terriculamenta, Phantasmata, sive spectra terrorem incutentia. [φόβος. Pol. Strachi.]

Tertius, tera, tertum, adj. tivum: id est, detersus. [Τρίτης, μεμοτά.] Virg. Tertia nitet galea. Cato de Liberis educandis, ut citatur a Nonio: Aliti sunt, circuntorsi, terti atque unctuli, ut videantur esse mangonis servuli.

Tertianus, Tertiarius, Tertio, tertias. Tertius. Vide TER. Tertunculus, m. f. Numus per exiguis à tribus uncis: hoc est, quarta libellæ parte dictus, teste Varrone lib. 4. de Ling. Lat. [Τρίτης αγορᾶ. τριητημένος, τριούσιος. Gall. Vne pinedo monoye de vil pris, comme un hard, trou onces. Ital. Un bagatto. Germ. Ein dreyerlin. Hisp. Moneda de tres onzas. Pol. Trusk, kwartnik. Vng. Fillyer, mangor. Ang. A dodkin, of small value.] Plaut. in Capt. Neque ridiculos jam teruncui facunt. Cicer. in Can. De p:æda mea teruncui non attigit quisquam. Idem Attic. lib. 5: Cave putes quicquam homines magis unquam esse miratos, quām nullum teruncium me obtinente provinciam, sumptus factam esse in Rempublicam, nec in quāquam meorum.

Tesquā, n. plur. tantum, Loca edita, aspera, & inculta, ipso situ atque silentio religionem quandam & horrorem incutentia. [תִּרְעָנָה חִתְּתָה תִּרְעָנָה ascheroth: תִּרְעָנָה ethán, mā'ān. Gall. Bosques iō-sacréz, & dediez à quelque Dieu. Ital. Boschi concretati à i dñ. Germ. Raueh/eynde vnd vngheure diter oder wildinen. Hisp. Bosques concretados a los dios. Pol. Puszcza strajna. Vngar. Lányvárcekket magas hely. Ang. Rough places not haunted, dedicated to some god.] Horat. 1. Epist. 14: - nam quæ deserta & inhospita tesqua Cerdas, amena vocat, mecum qui scutit: & odit Quæ tu pulchra vocas.

vocab. Nemorosa tesa apud Luc.lib. 16: Tesa (inquit Festus) loca augurio designata, Cicer. aspera esse ait, & difficultia. Hæc ille. Varro lib. 6. de lingua Lat. Tesa scribit per clementiam: putatq; tesa dicta quasi tuesca, à tuendis sacris: locaque quædam agrestia interpretatur: deo cuiusdam consecrata. Acci testimonio id ipsum confirmans ex Tragedia, cui Philoletus nomen est, in hunc modum citato: *Quis tu es mortalis, qui in deserta & tesa te apportes loca?* Quid autem tesorum nomine ibideum intelligere debeamus, explicat idem Accius, pauld p̄st subjungens: *Celsa Cabryrum delubra tenet, mysteriaq; pristina cattis concepta sacris.* Hæc ferè Varro.

Tessaricostōn, *τεσαρικόστον*, Tempus dierum quadragesima ante partum & totidē post partum, quibus mulieres à sacris arcebarunt: propterea quod id ferè temporis tam ipsa, quam earum foetus plurimis infestentur incommodis. Quo dierum numero exacto, festum celebrabant, quod & ipsum tessaracoston appellabant. [Pol. Wodzini.] Vide Censorinum de Die natali, & Cælium Rhodig.lib. 26.cap. 21.

Tessellā, Vide TESSERA.

Tessera, f.p. *τεσσέρα*. Gall. Figure夸りee en tous sens, un de à iouer. Ital. Dado da giuocare. Ger. Ein würfel oder der gleichen figur so in alweg gesetzet ist. Hisp. Figura del dado. Polon. Kostka cwojogra-wka. Vng. Negy zegzo forma iegy. Ang. A dice, or a score or tale of wood wherein the number of things delivered is marked.] Figura omni ex parte quadrata, teste Macrob. lib. 2. in Somm. Scip. hoc est, constans sex lateribus æqualibus: quædam est videre in iis officulis, quibus in alveolo ludimus, punctis quibusdā distinctis, & in quaenam incubuerint parte, immotam stabilitatem habentibus, quæ & ipsa à Latinis tesserae, à Græcis κύβος appellantur. Cicero de Divin. Quid est enim sors? idem propemodum quod micare, quod talos jacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas & casus, non ratio & cōsilium valet. Idem in Catone: Nobis senibus ex lusionibus multis talos relinquunt & tesseras. Tali autem sive taxilli omnino diversi erant a tesseras: ut qui quatuor tantum haberent latera ad similitudinem eorum officiorum quæ in articulo pedis animalium bisalcorum ventre protuberant, concava vertebræ ligata altera parte concava, altera in convexitatem non-nihil assurgente. Sed de his abunde multa dicta sunt suo loco. q In militia item tessera dicebatur symbolū quo socii ab hostiis & exploratoribus dignoscabantur. [ΣΥΝθ. oth. σύνθετος, συντηγμα. Gall. Mot de guet, marque, enseigne. Ital. Nome delle guardie. German. Die Losfahrt wo zu gehen im Krieg. Hisp. El apellido de la guerra. Pol. Hul'lo.] Ea autem erat tabella, teste Polybio, quam Tribuni militares sub nocte ab Imperatore acceptam ad Centuriones perferebant: Centuriones autem ad Decuriones: & ii rursus ad unumque suæ decuriae militem: à quibus rursus, antequam se intenderent tenebræ, redibat ad Imperatorem. Virgil.lib. 7. Aeneid. -it bello tessera signum. Liv.lib. 7: Cæteris omnibus tesseras dari jubet. q Item tessera est bellæ & pacis futura signum. Pomponius: Q. Muitus ad Carthaginenses legatus, quum essent duæ tesserae possit, una pacis, altera belli, arbitrio sibi dato utram vellet deferre utræque suffulit, & ait: Carthaginenses petere debere, utram mallerent accipere. q Ponitur nonnunquam pro signo frumentario, quo exhibito, unusquisque siumentum proportione accipiebat à Praefecto annona: sicut ex more vetusto in patria nostra fieri solet est ab his, qui pauperum curam habent. Nam ergantur signa quædam in piumbea, quibus exhibitis sigillatum accipiunt certam mensuram farinæ, vel panis, vinis. Suetonius in Augusto: Ac ne plebs frumentationum causa frequentius à negotiis avocaretur, ter in annum quaternorum mensium tesseras dare destinavit. Iuvén. Satyr. 7: Summula ne pateat, qua vili tessera vñet Frumenti. q Sic etiā dicuntur tesserae numeræ, quibus exhibitis summa nummum præscripta repensari solet. q Item tesserae collybisticæ, quas vulgus literas cambiis vocat, cum in usum excogitatæ, ut pecunia argentaris tradita, vel in locis remotissimis citra ullum vectorem periculum recipi possit. q Item Tessera est lignum utrinque complanatum, in quo numeri incidentur. Vulgus Taleam appellat. Plaut. Suam uterque tessera habet, ratio confat. q Tessera hospitalis. Fuit antiqui moris tesserae dari hospitibus disiidiatam, quam quicunque attulisset ad hospitem, continuò agnoscere posset, & hospitio accipi, tanquam amicus & vetus hospes. Hoc autem jus necessitudinis ad posteros transiit: propterea tessera hospitale diligerenter asserabant. Plautus in Pœn. Ego sum ipius, quem tu queris. P: heci quid audio? A: Antidamæ me gnatum esse. P: si ita est, jam tesserae Confer, si vis, hospitalem. A: eciam attuli. Tessera hospitalem confregisse dicebatur, qui jus hospitii violarat: hoc est, ut ait Erasmus, qui sibi redditum in domum aliquam præcluserat. Plaut. in Cistel. Hic apud nos jam Alcesimarche confregisti tesserae. q In vestibus item figuræ quædam quadræ, Tesserae dicebantur: unde & vestes ipsæ dictæ sunt Tess-

sellatae. Plin.lib. 35. cap. 9: de Zeuxide pictore: Opes quoque tantas acquisivit, ut in ostentatione carum Olympiæ aureis literis in palliorum tessellis intextum nomen suum ostentaret. Tessellā, i.e. diminutivum à tessera, Rem quamvis significat formam habentem quadratam: cuiusmodi sunt laterculi, sive lapides quadrati, quibus pavimenta sternuntur. [πετράζων] Gall. Petit morceau, ou petite piece quarrée, comme de ce que on fait ouvrage de marquerie. Ital. Piccola tessera. Germ. Etwas das gewichtet ist wie ein Würfel. Hisp. Tabilla. Pol. Wielikaka rzezecz wogramista, badz rzezla albo kostka. Vng. Nagy zegzo formatka. An. A small piece that men mak checker work within tables or bordes.] Plin. lib. 37. cap. 10: Androdamas argenti nitorem habet, ut adamas, figura quadrata, & semper tessellis similis. Tessellatū, a,um. Quod tessellis: id est, parvis quadratis lapillis est compositum: [σάξινος μεταλλεύμα] Gall. fait de petites pieces carrees. Ital. Fatto a quadri piccoli. Germ. Das mit gevierten stücken verseht ist als ein bâne die man mit vieredeten Steinen besetzt. Hispan. Cosa hecha de tabillas. Pol. skwadiatowego kamienia rzbudowanego. Vngar. Negy zegzo kowetskak kelpazis monto mozo. Ang. A pavement wrought with small stones or any tiling with checker work of small pieces of wood, bone, or stone.] ut, Pavimentum tessellatum. Sueton. de Cæs. Munditiarum lauitiarumque studiosissimum multi prodiderunt: quanvis tenuem adhuc, & obèratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pavimenta circumstulisse. Vitruv.lib. 7, præcipit pavimenta tessellata angulos omnes æquales: eademque sectilia dici, quoniam in particulas secta sunt, ut quocunque velis, possint circumferri. q Erant & tessellæ quædam tunicae tesseras quibusdā distin-ctæ. Vnde palliorum tesseras dixit Plinius libro 35. Zeuxis aureis literis in palliorum tessellis intextum nomen suum ostentabat.

Tessellula, rulæ, f. p. Symbolum sive signum frumentarium, quod qui ad præfectum annona referebant, certam frumenti accipiebant mensuram: quemadmodum etiam hodie in quibusdam sacerdotum collegiis æneos plumbeosve quadrantes videamus distribui, quos penoris præfectus ab iisdem certa vini mensura, certoq; ac panis pondere solet redimere. [σωματικόν] Gall. Marque & enseigne, petite piece carree. Ital. Insegno, bollo, piccio quadro. German. Ein geviert wörzchen. Hisp. Sennal, tabilla. Pol. Czecha. Vng. Balta, sel. Ang. A tale of wood to number things delivered.] Persius Satyr. 5: scabiosum tessellula far Possidet. Plin. Frumenti rationem tessellis ostendebat. q Tessellæ item dicebantur exigui quidam & quadrati lapilli, ex quibus elegantiore pavimenta sterrebantur, quæ ab antiquis Tessellata dicebantur. Cicer.lib. 3.de Orat. ex Lucilio: Quam lepidè lexeis compostæ, ut tessellæ omnes, Arte pavimento, atque emblemate vermiculato.

Tessellatū, rulæ, a,um. Qui tessera: hoc est, signum bellicum per contubernia militum nuntiat. [στρατιώτης ονυμάτος] Gall. Celuy qui porte le mot de guet. Ital. Chi porta il nome alle guardie all' esercito. Germ. Ein Doameister der den Kriegsteuten die heimliche losung gibt. Hisp. El que traé lo appellido de la guerra. Polon. Rotmistrz, hul'lo poczyn wiadieci. Vngar. Iel birdei. Ang. A bringer of the watchword.]

Tessellatū, a,um. Quod ad tesseras pertinet, xviii. ut Ludus tessellarius. xviii.

Tessellæ dæcātītæ, τεσσερακατάται, Hinc appellati sunt quod nonnisi quartadecima Luna, mēle Martio Pascha celebabant Melius secunda syllaba scriberetur pera.

Testā, stæ, f.p. Vas fictile, quod ex argilla tornatum, mox ad ignem coquitur: unde & testa dicta, quasi tosta. [ψῆπτα chres. xzegno. Gall. Testa, ou coquille, vaisselle de terre cuite. Ital. Chiappa, pezzo, guscio, testo. Germ. Ein tridin geschirr. Hisp. Qualquier vaso hecho de barro teja o ladrillo. Polon. Garniec gliniani, skorup. Vng. Tserp. Ang. A vessel made of baked earth, a sharde or shell.] Horat. 1. Epist. 2: Quo semel est imbuta recens servabit odorem Testa diu. Ovid. 2. Trist. Alter humum, de qua fingantur pocula monstrat: Quæque docet liquido testa sit apta mero. Horat. 1. Carm. Ode 20: Vile potabis modicis Sabinum Cantharis, Græca quod ego testa Conditum levii. Ad Herenni.lib. 4: Prometheus, quum mortalibus ignem dividere vellet, ipse si à viciniis cum testa ambulans, carbunculos corrogaret, non ridiculum videretur? q Quin & ipsa fragmenta fictilium vasorum, testæ dicuntur. Plin.lib. 36.cap. 25: Necessarium vinas per diversum coassationes sublterni, capita earum præfigi ne torqueantur, & ruderis novo tertiam partem testa tuæ addi. q Testa item dicitur regmen cuiuslibet rei durum & fragile, quod Græci ὄπαρχοι vocant: ut in piscibus omnibus qui diu noire vestiuntur cortice, qui a Græcis ὄπαρχοι appellantur. Cic. 2.de Nat. deor. Quot genera, quamque disparia partim subtertarum, partim fluitantium, & innatantium belluarum, partim ad saxa nativis testis inhærentium? q Testas quoque figuratè positas legitimus pro ostreis, ali: ve id genus piscibus, diu noire cortice contectis. Horat 2: Serm. Sat. 4:

Ddd 3 Sed

Sed non omne mare generosæ fertile testæ. q. Testas item pro ovorum putaminibus dicimus: item pro conchis coqulearum. Plautus Poen Scin' quid est? coquæ & testa ut sustollis solent, &c. q. Veteres etiam testu dixerunt tanquam genu, ut Flavius Caper annotavit. Mummius in Attellana: lunius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius: Indignum verò dici solet testu. Sosipater lib. i.

Testulæ, i.e. diminut. [ὄπαξιος. Gall. Petit test. Ital. Picciol testo. Germ. Ein jedes geschränkten oder scherblin. Hisp. Pequenna testa. Pol. Garni sek. Vn. T. crepetiske. Ang. A little earthen vessel, shard or shell.] Col. lib. i. i. cap. 3. de portis capitatis loquens: Tunc testulæ, vel conchæ quasi sedes in singulis subjectis seminibus adebruuntur, ut fiant capita latioris incrementi. Testulæ ferebantur suffragia. Liv. lib. 5. bell. Pun. Testulæ datis, tribuni populum sumoverunt, sitellaque allata est ut sortirentur, ubi Larini suffragium ferrent.

Testacæ, a. uni. Quod ex testa est, sive quod testæ duritatem imitantur. [ὄπαξιος, ὄπαξιον. Gall. De terre cuite, de coquille. Ital. Di terra cotta. German. Hart wie ein erbener scherb, das aus scherben oder harten schalen ist. Hisp. Cosa de barro. Polon. Twarda iako skorupa, skorupka. Vngar. Terepes, terepbla valo. Ang. Of baked earth, of a shard or shell.] Plin Insectorum omnium, & quibus testacea oportenta, oculi moventur. Plin. Epistol. 136: Quia sine cæmento mediæ partæ, nec testaceo ore præcincti. Iocm. Epist. 254. ad Trajanum de aquæ ductu Nicomedensi: Aliqua pars, ut mihi videtur, testacea opere agenda erit. Testacea pyra, quæ etiam Signina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15: Signina, quæ alii à colore testacea appellant.

Testiculus, a. um. Adjectivum à testa, pro testaceus. [ὄπαξιος. Vngar. Terepes, tekend.] Macrobi. Satur. lib. 7. cap. 15: Medicina autem Physice partis extrema pars est, cui ratio est, cum testæ terrenisque corporibus.

Testatum, adverbium antiquum, significans idem quod minutatim. Pomp. Iam istam colaphis committisse testatim tibi Ex Nonio.

Testamentum Vide Testator in TESTIS.

Testiculus, i. m. f. diminutivum à testis, quum pro coleo accipitur. [Τύνη isibech. ὄπαξιος. Gall. Genitoire, couillon. Ital. Testicolo. German. Hodin Hisp. El cojon Pol. Iarko. Vng. Moysatka. Ang. The stone of a man or beast.] Autor ad Herenn. lib. 1: Medicus testiculos arietinos tenens. Arietini testiculi qui sunt vide apud Politianum Miscel. cap. 62.

Testiculus, quod & testillator significat, jumentis maribus feminis, vel feminis mares admoveo.

Testis, com. Qui, quæve testimonium dicit. [Τύνη hedb. μάρτυς μάρτυρες. Gal. Testimoni. Ital. Testimonio. Ger. Ein Zeug Belg. Een getuige. Hisp. Testigo. Pol. Swadek. Vng. Bizon sag. Ang. A witness.] Testous p. a. tenibus facere aliquid: cui cōtrarium est. Claram, furum, & tunc arbitris aliquid facere. Plautus Curcul. Quod amas, ama testibus presentibus. Mart. lib. 14. Ille dolet vele, qui sine teste dolet. Ovid. Epistol. 6: Vix mihi, teste deo, credita vita tua est Cicer. 3. Offic. Quam verò jurato sententia dicenda sit, meminerit deum se habere testem. Virgil. 8. Ecloga: - quanquam nil testibus illis Profici. idem 5. Aeneid. Ipse mihi nuper Libycis ut testis in undis Quam molem subito excelerit. Iuven. Satyr. 14. Falsus erit testis, vendet perjuria summa. Exigua Cereris tangens, aramque, pedemque. q. Testis verò pro testiculo, masculini generis est, dictus quod virtutatis testis sit. [Τύνη isibech. ἔργας. Gall. Couillon, genitoire. Ital. T. shiko. German. Hoden Hisp. Cojon Pol. Iaie. Vng. Zbme rdi test. Ang. The stone of a man or beast.] Plin. lib. 12. cap. 49: Testes pecori armamento ad crura decidui.

Testimonium, iii. n. f. Testium depositio, jure jurando devineta autoritas: [Τύνη Τύνη hedb. Τύνη hedb. Τύνη hedb. Τύνη hedb. μάρτυρες. Gall. Testimoniage. Ital. Testimonio, testimonia. German. Zeugnus. Kundschafft. Belg. Een getuigenisse. Hisp. El dicho del que es testigo. Pol. Swadek. Vng. Bizon sag test. Ang. Testimoni, witn. f.] quæ & testatio dicitur: quamquam testimonium propriæ abhensionis sit, quæ dicta testum, quæ alibi depositur, apud iudicem in scriptis proferuntur: quod genus Græci οὐγέτειοι vocant. Vnde Divus Adrianus (referente Callistrato, ff. de probat. & presumpt.) Rufino proconsuli Macedoniam rescripsit, testibus se, non testimonis creditum. Gabimo quoque in hac verba rescripsit. Alia est autoritas presentium testium, alia testimoniorum quæ recipi solent. q. Accipitur aliquando latius Testimonii vocabulum, pro omnino quod ab aliqua re externa sumitur ad sciendam fidem. Cicer. in Topic. Testimoniorum duo sunt genera, divinum, & humanum. Divinum, ut oracula, auspicia, vaticinationes, & responsi sacerdotum, aruspicum, conjectura. Humanum, quod spectatur ex auctoritate, & ex voluntate, & ex oratione, aut libera, aut expressa, in quo insunt scripta, pætas, promissa, jurata, quæ sita. q. Sumitur aliquando testimonium pro elogio, quo sententiam nostram de re quapiam

declaramus. Cicero pro Domo sua: Senatus mihi testimoniū hujus urbis conservatæ dedit. Idem 3. de Legib. Quandoquid tam præclau mihi dedisti judicii tui testimoniū. Testor, artis, d. p. Testimonium peribeo, testimonio sum, testificor, testimonium do, affirmo, profiteor. [Τύνη behidh. μάρτυρι. Gal. Témoigner, dire d'une chose & l'affirmer. Ital. Testificare, testimoniare, adlur in testimoniū. Ger. Bezeugen, Kundschafft geben. Belg. Getuigen. Hisp. Atestiguar à hacer testigos. Pol. Swadek. Vn. Bizon sag tezék, meg bizonyítom. An. To testify or bear witness.] Cicer 2. de Natur. decor. Venet & arterie cerebra, multaque testa corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis divinique testantur. Idem pro Mur. Ego quod facio, omnium vestrum causa me facere clamo atque testor. Tranquillus in Claudio: Testatus quondam per edictum, tantò impensis petere se ut natalem patris sui Drusii celebrarent. Ovid. 8 Metamorph. Et plausit pennis, testataque gaudia cantu est. q. Aliquando idem est, quod testem voco, adhibeo, testimonium denuntio. [Τύνη behidh. μάρτυρεμ.] Virgil. 2. Aeneid. Vos aeterni ignes, & non violabile vestrum Testorum numen, ait. Cicer. 5. Philip. Is me potissimum testatus esse exemplum exitisse meatum laudum. Idem pro Cornelio Balbo: Testantur & mortuos Imperatores nostros se hoc jus esse velle: Cicero pro Flacco: Vociferarer quantum maximè possem, contendarem, testarer publicanos, exercitarem negotiatores, vestram etiam conscientiam implorarem. Hoc est, testes advocarem publicanos, totamque rem eorum iudicio permettere, ut interpretatur Budrus. q. Testari ponitur interdum pro implorare & obtestari: hoc est, suppliciter aliquid petere, numinum etiam invocatione adhibita. [Νηπ kará τύνη zabak Τύνη schirvēah. ipso ugla, inzilur.] Plaut. Iplus te te per superos omnes testatur. q. Accipitur item testari protchamentū condere. [Αγγελος Cic. de Invent. Positine quispiam de filii pupilli re testari. q. Hujus verbi composita sunt, Antestor, attestor, contestor, detector, obtestor, & protestor: quorum significata explicata sunt suis locis.

Testis, Qui testamentum fecit: [Αγγελος. Gall. Qui a fait testament. Ital. Chi ha fatto testamento. Germ. Der ein Testament oder Erbgemäßt aufgerichtet hat. Hisp. El que ha hecho testamento. Polon. Ten ktori testamentu dżedzice regimel. Vngar. Bizon sag testamentum teub. Ang. That maketh a testament.] cuius contrarium est intestatus, qui testamentum non condidit. [Αγγελος. Vnde & ab intestato dicimus aliquem hæredem factum: hoc est, non ex testamento, quod nullum erat, sed iure propinquatus. q. In significacione autem passiva testatus dicitur pertus, vulgatus, ab omnibus cognitus, quod id quasi omnes testentur. [Τύνη muhādh. μάρτυρεμ πρόδρομος. Gall. Appronne per testimoins, testifi, cognit & aueré. Ital. Cosa cognoscuta, manifestata. German. Bezeugen, Kundschafft. Hisp. Conosciido, manifesto portug. Pol. Wiedomi. Vngar. Nyilatam valo. Ang. Testified, knawen.] Cicero 4. Verrina: Vi res quam maximè clara; atque testata esse posset, in ius ad Metellum Carpinatum voco, tabulasque societas in forum defero. Ovidius lib. 3. de Portu, Eleg. 1: Nota tua est probitas, testarque tempus in omne. Cicero Curioni: Aut certè testatum apud animum tuum relinquin, quid senserim. q. Hinc Testator, & Testatissimus. Caesar 8. belli Gallici: Itaque omnibus qui arma tulerant, manus praecidit, vitamq; concessit, quod testator esset pœna improborum. Cic pro Cælio: Nam necesse est fuisse nō paucos, ut & comprehendendi Licius facile posset, & res multorum oculis esset testator.

Testator, f. t. Testimonium. [Τύνη Τύνη hedb. Τύνη hedb. Τύνη hedb. Τύνη hedb. μάρτυρες. Gall. Témoignage, le fau de témoigner, déposition déterminé. Ital. Testatore, testimonio. German. Bezeugung Hisp. Obra de testificar, dicho del que es testigo. Polon. Swiatczensie. Vng. Bizon sag test. Ang. Testifying or witnessing.] Liv. 8 ab Vib. Sicut foederum ruptorum testationem, ingenti fragore cœli procellam effusam. Quint. lib. 5. cap. 13: Siquid ab adversario testationibus comprehendatur.

Testator, oris, m. t. Testamenti conditor, vox in primis freques apud iuris consultos. [Αγγελος. Gall. Testateur. Ital. Testatore. German. Ein Testamentmacher / der ein Erbgemechau sei. Hisp. El que hace testamento. Pol. Ten ktori testamentum vam. Vng. Bizon sag teub. Ang. That maketh a testament.]

Testatrix, cis, f. t. [Vng. Bizon sag teub a ἀχοντη.] Scævola Digestorum lib. 29 Tit. 2. l. 99: Vtiris iisdem, quæ ad exhibitiōem à testatrice præstabantur.

Testib' illis, dicitur cui testimonii dicendi jus est, idque verbum lex Horatia usurpar, quæ de Caia-Tauratia facta est. Contrarium est in xi. tabulis scriptum: Improbis incitabilitique est. Hæc Gellius lib. 6 cap. 7.

Testamentum, ti, n. f. Instrumentum extremæ nostræ voluntatis continens testimonium. [Αγγελος, aut Αγγελος, plurali num.] Gall. Testament. Ital. & Hisp. Testamento. Ger. Ein Testament oder Erbgemechau. Pol. Testament, dżedzice pœnu mangwane. Vng. Bizon sag

**Testamentum. Ang. A testament.] Vlp. l. 1: Qui testam. fac. poss.
Testamentum est (inquit) voluntatis nostræ justa sententia, de
eo quod post mortem fieri voluerimus. Et propriè quod per
fectum est, testamentum dicitur. q Sed abusivè quoque testa-
menta vocamus ea quæ falsa vel inulta, vel irrita, vel rupta,
itemque imperfecta sunt. Cicer. 2. de Finib. Sic ejusdem testa-
mentum nō solùm philosophi gravitare, sed etiam ab ipsis
sententia iudico discrepare. Idem pro Milone: Vnâ fui, testa-
mentum simus obsignavi cum Clodio. Horat. 1. Epist. 7: - &
opella forensis Abducit febres, & testamenta resignat.**

Testamentum, Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt: quarum nominantur **Voconia**, **Furia**, **Falcidia**, **Iunia**, **Velleia**, **Cornelia**, **Aelia**, **Sentia**. **Voconia**, de mulierum hæreditatibus, interdum secundum & postremum Carthaginense bellum à **Quo**, **Voconio Saxon**, Aricino tribuno plebis suadente **M. Catone Censorio** lata: sicut hoc, ne quis hæredem relinqueret filiam: supra H-S. XXXV. M. nam **Dio. lib. LVI.** ita scriptum reliquit. **Augustus** quibusdam foemini tribuit, ut super XXV. M. hæredes esse possent, licet hoc lex **Voconia** veraret. **Furia** cavebatur, ut à **Theophilo** scriptum legimus, ne cui plus, quam **M. nummum**, legaretur: quod amplius legatum esset, quadruplum restitueretur. **Falcidia** cavebatur, ne cui plus licet legare, quam dodrantem ex tota hæreditate: id est, ut sive unus hæres institutus esset, sive plures, apud ipsum, eosque quarta pars tantum remaneret. Meminit hujus legis **Celsus**, lib. XXII. Digestorum, his verbis: Cum de lege **Falcidia** queritur, hæredis probatio est, locum habere legem **Falcidiæ**, quod dum probare non potest, merito condemnabitur. In Iunia Velleia hoc erat, ut qui testamentum faceret, omnes eos virilis sexus necessarij institueret hæredes, qui, quum nascerentur, hæredes ei futuri essent: eorumque in locum liberi succederent: qui nisi instituti essent, aut si exhædati ad exemplum postumorum essent, testamentum nevaleret, haec sunt quatuor leges tribunitiae: reliquæ sunt, de quibus dicendum sit, **Cornelia consularis**, **L. Sylla**, & **Aelia Sentia**, à duobus consulibus, **Augusto** principe, **Sexto Aelio**, **L. Sentio** lata. **Cornelia** falsum testamentum facientibus penam irrogabat: caque lege senatores soli tenebantur, ut in **Suetonio** legimus: quod si quis in hostium potestate deceperet, ejus testamentum perinde lex **Cornelia** confirmabat, ac si, qui testamentum illud fecisset, in hostium potestate pervenisset: testis **Iulianus** lib. XXVIII. Digestorum. Testamenta potò lex infirmabat, irritaque prorsus jubebat esse, quæ improba, officiosa, inhumana dicerentur: hoc est, quæ contra leges, merita, pietate facta essent: item illa, quæ à quinq; testibus, iisq; fide dignis, non essent obligata. quod ad septem deinde testes, imperatorum ætate, translatum est, atque horum generum causas rescidendis, confirmandisve testamentis, à centum viris esse judicatas, quod hæsta judicium dicebatur, Cic. Valeriusque declarat. In **Aelia Sentia** scripta sunt haec: Vnus modo hæres necessarius fieret: plures si fuerint, irritum esset, qui primo loco esset nominatus, hæres esset: ex libro **P. Manutii** de legibus Romanis.

Testamentarū, a, um, **Quod ad testamentum pertinet:** [**o mē**
Aḡdūns, o **A**ḡfrīnḡs. **Gall.** *De testament, testamentaire.* **Ital.** *Cosa*
pertinente à testamento. **Ger.** *Das zu einem Testament gehört.* **Hisp.**
Cosa perteneciente à testamento. **Pol.** *Testamentowi.* **Vng.** *Teſta-*
mentom hoz valo. **Ang.** *Belonging to a testament.*] **Vnde testa-**
mentaria et tabellæ, & Testamentaria lex, quæ Cornelia dicitur:
quæ interrogat pœnam ei, qui falsum testamentum, vel aliud in-
strumentum signaverit, scripterit, recitaverit. Adoptio testa-
mentaria, qua quis per testamentum sibi filium adoptat. Plin.
lib. 15. cap. 2: Quam Scipionis Africani transiſſet atrium, vidis-
ſeque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fue-
rat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem
Scipionum nomini.

Testamentariū, rī, m. f. Qui testamento falsa conficit, testamētorum subjector. [*fadi et regis, adiutorumque &c.*]. Gall. *Falsaire de testament.* Ital. *Falsatore de testamento.* Germ. *Ein Testamentsfälscher.* Hisp. *El albaeca testamentario.* Pol. *Fałszerz testamentow.* Vng. *Hamu testamētom teud.* Ang. *A maker of false testaments.*] Cic. lib. 3. Offic. Non de sicariis, veneficiis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendū est. Testamentarius, notarius, confector, & scriptor testamentoꝝ. *Διάνοιας φύσης.* Paulus ad leg. Corneliam de Falſis, l. Impuberem: Si testamentarius servo fideicommissariam libertatem dederit, videāmus ne id extra normam sit. Budaeus.

Testis extra p[ro]nam illi. **Budæus.**
T[estimoni]s cor, aris, ari, d. p. Testimonium dico, notum facio, testibus firmo. [ΤΥΠΗ] hebidi. μαρτυρία. Gall. T[estimoni]s, dire uno chose & l' assurer, t[estimoni]s. Ital. T[estimoni]are, testimoniare. Germ. Bezeugen / mit Zeugniss d'arzthun. Belg. Betugen. Hisp. A testiguar.
Pol. Owiaticzam. Vngar. Bizon/azot teszök. Ang. To witnessse, to testifyse, to bear witnessse.] Cic. 3. de Orat. Quod cōsiliūs testificor, ut auctoribus laudandis inceptiarum nomen effugiam.

Ovid. 2. de Arte: Te memorem dominæ testificere trax. Cicero.
ad Attic. lib. 8: Testificor me expertem belli fuisse. Testificari
Deum, pro testari, & in testimonium invocare. Cic. ad Att. lib.
10: Nam deos, hominesque; amici: amique; nostram testificor, me
tibi praedixisse, neque temere monuisse.

Testificatus, a, um, particip. [**WIN** muhādhdh. **uswagtevnen** &c. **Gall.** **Tesmoigné**. **Ital.** **Testificato**. **Ger.** **Bezeugt**. **Hilp.** **Testigende**. **Pol.** **Oswiatyconi**. **Vng.** **Az méről bizonyság teveiből**. **Ang.** **Testified**.] **Cic.** **Att. lib. 1:** illud inest tamen commodi, quod & mihi, & cæteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquando testifica-
ta tua voluntas omitendæ provinciæ. **Ovid.** **Epistol. 20: Lin-**
guarid. presertim testificata deam.

guaq; prædicatæ testificatio deam.
Testificatio, onis, f. t. Probatio per testes, testatio, testimonialis.
[הַדְבִּיר הַמִּלְאָמָר hedhib. מִלְאָמָר hedhithb. מִלְאָמָר
tauia. Gall Deposition de témoins, témoignage. Ital Eff. testimoniare. Ger. Bezeugung, Kundmachung. Hisp. El dicho del que es testigo, obra de testificar. Pol. Oswiadczenie. Vng. Bisonsag teues. An.
Testifying, a prosuing by witness.] Cic. 6. Verr. Si ejus iei testificatio tolleretur, cautumq; esset eos testimonium non esse dictatos. Idem de Clat. Orat. Chirographa, testificationes, judicia, questiones, rem manifestam facere. q Interdum idem quod declaratio, assitio, professio. Cicet. Lent. lib. 1. Epist. Sic egit causam tuam, ut neq; eloquentia majore quisquam, nec gravitate, nec studio, nec contentione agere potuerit, cum summa testificatione tuorum in se meritorum. Idem 9. Philipp. His honoribus habitis Ser. Sulpius: repudiatæ legationis ab Antonio manebit testificatio tempiterna.

Testivilicium., n. f. Res minimi pretii: sumptum à filorum fragmentis, quæ de tela decidunt, quæ proprie testivilia vocati volunt. Plaut. Casin. Non ego hoc verbum emptitum testivilio. Quo tamen in loco Feltus legit titivilicio.

Testūcēum, Vide TESTVS.
Tēstūdo, inis, &c. Animal cardigradum, à testa, qua tegitur nōmē habens. [χελώνη. Gall. Vne tortue. Ital. Testudine galana. Ger. Ein Schneid Belg. Een Schilder. Hisp. Galapago, tortuga Pol. Zol. v. Vng. Tekens boka. Ang. A snail.] Earum genera sunt marinæ, palustres, terrestres, & litoria, quæ in dulci aqua di- veriantur. Ex his marinæ in Indico mari in tantam evadunt magnitudinem, ut singulari superficies habitabiles casas in- tegant, atq; inter insulas, Rubri præcipuè maris, non aliis terè navigent cymbis. Universo aut generi testudinē dentes nulli sunt, sed rostrī margines acuti, superiorē parte inferiorē clau- dente, pyxidum modo. Ova pariunt in terra, avium ovis simili- ha, scutusq; educant annuo spatio. Reliquam carum naturam vide apud Pliniūm libro 9. cap. 5. ¶ Est item testudo machi- na bellica, tabulatis cōtexta, & crudo corio, aut cilicinis cen- tonibus cōtexta, al. à materia quæ difficulter possit exuri. Hæc intus habebat trabem funibus suspensam, quæ si unco p̄t̄munitetur ferreo, falx dicebatur, eo quod incurvata esset cum in usum, ut lapides ē muro evelleret. Si verò ferro bisut- co caput haberet in unitū, aries dicebatur, sive quod arietis in morem retrosum cederet: ut majori cum impetu ferire, sive quod geminis cornibus capitū arietini similitudinē reserret. Testudo autem dicebatur, quod modò caput exeret, modò subducere, vivæ testudinis ritu. Silius lib. 1. Tandem cū den- sis arcta testudinis armis, Subducto Pœni vallo, cæcq; late- bra Pandunt prolapsam suffossis mœnibus uibem. Capit. 4. bell. Gall. Reliquisq; diebus turres ad altitudinem valle, tal- ces, testudinesq; paliare, ac facere cōperunt. ¶ Testudo item dicebatur congregata militum multitudine consertis scutis te- sta adversus impictum lapidum, aliorumq; telorum desuper incidentium. οὐωαπτόγ. Liv. 10. ab Vrb. Galli testudine fa- fa cōferti stabant. Capit. 5. bell. Gall. Ac milites legionis se pti- ma testudine facta, & aggere ad munitiones adjecto, locum cōperunt. ¶ Rursus testudines in ædificiis dicuntur fornices, sive camere, testudinei tegminis instar convexæ. [□'v'la- elim □'Nelām □'SIN vlam. ne μορφας. Pol. sklep. Vng. u. t. Ang. An arch or vault.] Virg. 1. Aen. Tum foribus d. v. media testudine templi, Septa armis, folioq; alec subnixa reteedit. ¶ Est item testudo, musicum instrumentum, vivæ testudinis figura non admodum dissimile, quod & Græci ab animalis nomine χελώ appellant. [Pol. Lutnia. Vng. Lant. Ang. A- late.] Hujus inventionem Mercurio assignat Hyginus, qui quum aliquando in testudinem incidisset, cuius caro longa vetustate erat exesa, solis relictis nervis, qui digitis percussi non in amœnum edebant sonum, ex illius similitudine lyram excogitavit: unde & testudinis illi nōmē nāissit: quidā existi- mart. Horat. lib. 1. Carm. O' deus Phœdi, & dapibus supre- mi Grata testudo Iovis, à laborum Dulce lenimen. Virgil. 4. Georg. Ipse cava solans ægrum testudine amorem. Cic. 2. de Nat. deor. Quocirca & in fidibus testudine resonatur.

detortuga, hecho en boueda. Pol. *Zol'wiovi.* Vngar. *Tekens bekæf.* Ang. *Of a snail, or vault.* ut. Testudineus gradus. Plaut. in Amph. sive grallatorius, sive Testudineus fuerit (subaudi, gradus) certum est mihi hunc scelestum perdere.

Testudinatus, ta, tum, Fornicatus, concameratus, sive quod convexum, & incurvum est testudinis more. [*προγραφής* Gal. *Fait en roule.* Ital. *Fatto in volto.* Ger. *Zugewiebelt als ein Schnecken gemacht.* Hisp. *Hecho en boueda.* Polon. *sklepisli* Vngar. *Botra hayatot, meg hayatot.* Ang. *Made lyk an arche or vault.* Plin. lib. 3. cap. 11: Sed & testudineatum in usum venisse. Col. lib. 12. cap. 15: Et inter se acclives testudineato recto more turgiorum inarecentem sicum à rore, & interdum à pluvia defendant. Vitruv. lib. 2: Testa residentes ad extrema transtra trajiciunt, gradatim contrahentes, & ita ex quatuor partibus in altitudinem educunt in medio metas, quas luto & fronde tegentes, efficiunt testudineata testa.

Testū, us, ui, m. q. Instrumentum, ut Calepinus arbitratur, plerunque fistile, nonnunquam etiam ex arcate, aliâve materia, in quo placent, aliaque id genus coquebantur. [*κλειδός* Gall. *Couvre de parle, un four de terre.* Ital. *Testo, coperschio della padella.* Germ. *Ein Backstein oder Backbypse.* Hisp. *Vaso di barro.* Pol. *Chlebowi pseczitem patella.* Vng. *Pogysa, belds swið iscrep, rex edeny.* Ang. *Apan under which things are baked.* Cato de Re rust. cap. 75: In foco calido sub testu coquito leniter. Ego ex Solispatro didici, nominativum esse non testus, sed Testu, indeclinabile tanquam Genus, & significare idem quod Testa. vide supra in TESTA. q Legitur & testum in eadem significatione: ut Aereum testum, apud Plin. lib. 30.

Testūcūm libum, & Panem testuaceum dicimus, quem Græci vocant *κλειδίτιον.* [Gal. *Cuit au four de terre.* Ital. *Cotto in forno in testo.* German. *Ein Kuchen in einem Backstein / oder Dypse gebakken.* Hisp. *Coxido en horno de barro.* Pol. *Pyszeta gmasi.* Vngar. *Cserepbevest etel.* Angl. *Bread baked in a pan of earth.*] Varro libro 4. de ling. Lat. Libum dictum quod libatur, prius quam esset coctum: testuaceum, quod in testo calido coquebatur, ut etiam nunc Matribus id faciunt matronæ.

Tetanōthrā, pen. prod. orum, n. s. [*τετανόθρα*. Germ. *Sabre oder artige welche die glatte gleyende haut behalten: und die rungen vertreppen.*] Medicamenta sunt eiusdem formæ: cuius & psilothra, *ψιλόθρα.* Sed psilothra ad pilos vellendos, tetanothra ad erugandam, extendamq; in facie cutem utinamur.

Tetanūs, penult. prod. Plin. [Germ. *Halsstarr / ist ein træheit/darvon einer den hals fur vnd fur mus aufgerest halten/mag jhn weder hindernsch noch fursich buchen.*]

Tetanīci. [*τετανίγι* Germ. *Krumhäss.*] A' tetano morbo dicti sunt, quam musculi, qui secundum spinam sunt, ita rigent, ut se insisteret non possint. Idque quam anterior pars afficitur, ut si mentum pectori ansæ statuerit, *έμπεσε στομα*: quam posterior, ut si caput scapulis adhæreat, *όμωση στομα*: quam vero ambæ rigent ex æquo, tetanos vocatur, ut si cervix recta & immobilis intendatur, etiam si (ut ait Celsus) quidam minus subtiliter, & minus discreta his nominibus utuntur.

Tetartæus, adj. et. *τεταρταῖς*, Quartanus. Colum. lib. 3. cap. 20: Tetartæum pro tetrade, sive quaternario numero posuisse videtur, quam aut. Nec tamen ea causa compellere nos debet ad multas vitium varietates: sed quod judicaverimus eximium genus, id quantæ multitudinis possimus, efficiamus. Quod deinde proximum à prouotum quod est tertæ nota, vel quartæ: quodque eateus velut lestarum quodam contenti simus tetartæo. Satis est enim per quatuor, vel summum quinq; genera vindemia fortunam operiri.

Tetartemōriōn, *τεταρτημόριον*, Græca dictio quadrantem significans. Plin. lib. 7. cap. 49: Durat & ea ratio quam Petosiris, ac Necepsos tradiderunt, & tetartemōriōn appellant, à trium signorum portione, qua posse in Italia tractu CXXVI. annos vitæ contingere appetit. Quo in loco tetartemōriōn accipitur pro spatio trium signorum, quæ est pars quarta Zodiaci.

Teter, tra, trum, Pœtis, crudelis, dirus: & tam ad animum, quam ad sensus exteriores pertinet: ut Tetra bellua, tetra vox, teter odor, teter aspectus, teterima mens. [*τύχη schohár ΝΙΒΙΣΟΝ* tame: *ΤΥΧΗ αχζάρ ΤΥΧΗΝ* acari βρονγος. Gal. *Puant,* & infect, ord. & infame, cruel mechani Ital. *Vile, crudel, bruto, sporco.* German. *Grawisch / grawsamlich / häßlich.* Belg. *Quaet / teelt / grouwe* Hisp. *Torre, ñero, ño hedendo, ño cruel.* Polon. *szpetni, miercie.* Vng. *Izonyu ondok kegyetlen.* Ang. *Foul, cruel, horrible, mischievous.*] Plautus Most. Ego verò te neque tertiorem belluam vidisse me unquam, neque pejorem censeo. Ibidem: Nullum & depol hodie genus est hominum tertiis. Cicero 4. Tusc. Ipsam ægritudinem, quam nos ut tetrica & immam belluam fugiendam esse diximus, non sine, &c. Claud. 1. Eutrop. nec bellua terror illa est. Quam servi rabies in libera colla furentis. Sulpitius ad Cic. lib. 4: Ita vir clarissimus ab homine tetricimo acerbissima morte est affectus. Col. lib. 7.

cap. 5: Toto ventre distenditur, contrahiturque & spumam quandam tenuem terti odoris expuit. Virgil. 3. Aeneid. tum vox tetrica dura inter odorem. Horat. 1. Seim. Saty. 4: postquam discordia terra Belli ferratos postes, portasq; iefregit. Tetricus, tetricus, tetricus, adverb. [βλαυγας, δυναδις. Gall. Vilainement, cuellement. Ital. Sporcamente, crudemente. German. Grawisch / grawsamlich. Hisp. Fea y cruelmente. Polon. Szpetni, miercie. Vngar. Izonyu ondok kegyetlen. Angl. foul, crueillie.] Cicero 1. de Divinit. Multaque facere impurum, ac tetricum, cum temeritate & impudentia. Idem pro Domo sua: Quod severè de religione decerneret, impurissime, tetricissimeque violasti.

Tetricus, Vide suo loco.

Tetro, as, Fœdo, conspurco [*ΝΙΒΙΔΙΜΜΑ* εμπαργέων. Gall. Vilainier, maculer. Ital. Sporcire, macchiare. Ger. Verwüsten, häßlich, ungen/verschanden. Hisp. Enfuziar, manxillar. Polon. Szpetni. Vng. Meg ondoktom izonyuvalok. Ang. Tomaksoull.] Pacuvius: Beluarum ac ferarum adventus loca tetrica.

Tetinerit, pro tenerit. Pacuv. Cedo, quorsum iter tetinae aijunt? Idem sub judicio quoque omnes gradus tetinorum. Ex Nonio.

Terrachordum, περγάρχοδος, Musicum instrumentum, quatuor instrutum chordis.

Terracolōn, penultima producta: [περγάκαλον. Gall. De quatuor membris. Ital. Di quattro membra. German. Das vier stiue oder vier hat. Hisp. De quattro miembros. Polon. Szteri szp. maiaci. Vngar. Negy exyikklyo. Angl. Of four members or partes.] Quod quatuor constat membris. Vnde odatur quatuor genera, quatuor constantia carminum generibus, Tetrica appellamus.

Tetradorōn, penultima producta. [περγάδαλον. Gall. De quatuor palmes. Ital. Di quattro palmi. German. Vier spannen lang. Hisp. De quattro palmas. Polon. Szteri piedzi d'ugi. Vng. Szeg tegla, sing tegla. Angl. Of four palms or spannes.] Latus genus, à quatuor palmorum majorum: hoc est, pedum trium longitudine dictum. Prisci enim Græci ἀργος palmum vocabant unde & munera dicta, quod manu darentur. Autor Plin. lib. 35. cap. 14.

Tetradrachmā, mæ, f. p. vel tetradrachmum mi. [περγάδαλον. Gall. De quatuor drachmes Ital. Di quattro drachme. Ger. Ein Münz der den aitzen / hält vier drachmas / vngeschift' bei uns ein haben Guldens. Hisp. De quattro drachmas. Polon. Szteri drachmi wsobie maiaci, to jest pol. szorego. Vngar. Negy penz eiszeru. Angl. Of four drachmes.] Nummus quaternas valens drachmas. Livius 4. bell. Maced. Adhæc clypei argentei decem, signati argenti octoginta quatuor millia fucre. Attici tetradrachma vocant: trium ferè denariorum in singulis argenti est pondus.

Tetragnathii, περγαγνάδιοι, Aranei quidam, à maxillarum multitudine ita dicti, quas Græci γνάθους dicunt. Plin. lib. 29 cap. 4: Tetragnathii duo genera habent: prior, medium caput distinguente linea alba, & transversa altera: hic otis tumorem facit. At cinereus posteriore parte candicans, lenticior.

Tetragonismus, περγαγνόμετρος, Quadratio, alterius figura ad quadratam reducito.

Tetragonius, penultima product. περγάνος, Quadrangulus, sive quadriatus.

Tetragrammaton, [περγαγάματον. Gall. De quatuor lettræ. Ital. Di quattro lettere. German. Das vier buchstäben hat. Hisp. De quattro letras. Polon. Szteri litteri wsobie maiaci. Vngar. Negy bőlvíz. Angl. Of four letters.] Quod quatuor constat litteris. Vnde Dei nomen dictu est tetragrammaton, quod non modo apud Hebreos, verum etiam apud Græcos, Latinos, Aegyptios, Chaldaeos, Arabes, Gallos, multisque alios populos quatuor elementis scribatur.

Tetrametron, pen. corr. περγάμετρος, Carminis genus Comicus familiare, quatuor constans mensuris majoribus: hoc est, pedibus octo, unde & Octonarium vocant Latinis.

Tetrapharmacum, περγαφάματον, Emplastri genus apud Celsum libro 5. cap. 19: puri movendo in primis util: ita dictum, quod ex quatuor constaret simplicibus, cera, pice, resina, & sevo taurino, pari portione commisisti. q' A' gul' quoque proceribus tetrapharmacæ dicebantur epulae que jam delicatores, quæ ex quatuor pretiosis opsonis constabant, scilicet phasiano, summe, perna, & crustulo: quod genus primum ab Aelio Vero fuisse excogitatum, autor est in vita ejus Spartianus.

Tetrapotum, penultima prod. περγάλατον, Per quatuor casus variarum.

Tetraarcha, æ, m. p. [περγάρχης. Gall. Le seigneur, ou gouverneur d'un quartier d'une province. Ital. Signore della quarta parte d'una provincia. German. Ein Bierfürst. Hisp. Señor de la quarta parte de una provincia. Polon. Ks. ięgier wojewoda czesci panstwa nienazwanego. Vng. Orkug negyed rezéviro főszédelm. Angl. The government of the first part of

[part of a province or contrie.] Qui quartā regni partem obtinat. Cic. ad Attic. lib. 2: Qui regna, qui predia tetrarchis, qui immunes pecunias paucis dederunt. Lucan. lib. 7: -succi sed plurima campi Tetrarchæ, regesq; tenent, magniç; tyranni. Horat. 1. Serm. Satyr. 3: -habebat iuxpe ducentos, Sæpè decem servos: modò reges atq; tetrarchas.

Tetrarchia, æ, f. p. [τετραρχία]. Gall. Quatrieme partie d'une province. Ital. Quarta parte di una provincia. Ger. Das vierde theil eines Herrschums oder Herrschaft. Hisp. La quarta parte di una provincia. Pol. Τετράρχης πανίστις. Ang. The fourt part of a province.] Quartæ partis regionis cuiuspiam imperium. Cicer. 1. de Divin. Cujus quidem hoc præclarissimum est, quod postea quam à Cæsare tetrarchia, regno, pecuniaq; multatus est, neget se tamen eorum auspiciorum, quæ sibi ad Pompeiū prouidenti secunda evenient, p. cœnitere.

Tetrarchion, pen. corr. [τετραρχίον]. Gall. Quatre vers. Ital. Quattro versi. Ger. Vier vers. Hisp. Quattro versos. Pol. Österreich versbach. Vng. Negige czkke lebbt allo. Ang. Of fourre syllabes.] Quod est quatuor syllabarum: ut, imperator.

Tetrici, pen. corr. m. s. Tristes ac severi, à Sabinorum monte Tetrico dicti, qui aspernum est. [Τετρικόν κασθίμ. οὐδηποτε. Gall. Seuere & tristes, aspres & rids. Ital. Aspri, tristi, seueri. Ger. Saures & hende/ranhe/vnfreundliche/surstig/sei. Hisp. Grues y rigoros, asperos. Pol. Srođi, kwasno patrzajaco. Vng. Komor, kedvű, zömörök. Ang. Cruel/feuer, rough and sadde.] Tecte Servio in illud Virgilii lib. 10: Qui tetricæ horrentis rupe montemq; Severum, Casperiamq; colut, Forulosq; & flumen Humellæ. Mart. lib. 6: At quam non tetricus, quam nulla nubilis ira! Quam placido nostras legerat ore preces! Colum. libro 8. capite 11: Pavonum educatio magis urbani patris familiæ, quam tetrici rusticæ curam poscit. Ovid. 1. de Arte: Hoc aditu vidi tetricæ data verba puellæ.

Tetricitas, natis, f. t. Gravitas, vel severitas. [Τετρικόν κεφήι. οὐδηποτε. Gall. Seuerit, rudesse, tristesse. Ital. Seuerita, durezza. Ger. Ernsthafigkeit mit reuhe und trautigkeit. Hisp. Graueza y rigor. Pol. Srođscj. Vng. Komor, kedvű, zömörög. Ang. Seueritie, sadnessse.] Ovidius aut quisquis is fuit, qui Carmen ad Pisonem scripti:

Talis inest habitus, qualem nec dicere inest.

Nec fluidum, læta sed tetricitate decorum Possimus.

Tetricudo, antiqua vox apud Accium in Philo Etete: Quod te obsecro ne hæc aspernabilem territudo mea in occulto faxit. Ex Nonio.

Tetro, tetras. Vide TETER.

Tettigomætræ, pen. prod. [τεττιγωνία], Cicadæ matrix: hoc est, involucrum ex quo cicadæ oriuntur. Plin. lib. 11. cap. 26, de cicadarum ortu loquens: Fit primè vermiculus: deinde ex eo, quæ vocatur tettigometra, cujus cortice rupto circa solstitia evolant cicadæ.

Tettigoniæ [τεττιγωνία], Minores cicadæ, minusq; vocales, quam machæ. Autor Plin. lib. 11. cap. 26.

Tetulit, antiquum præteritum à fero. Accius in Andromeda: Donec tu auxiliū, Perseu, tetulisti mihi. Cæcilius: Aceruam pariter tetulisti meam. Ex Nonio.

Teuchites, pen. prod. & mascul. gen. [τευχῖτης. Ger. Ein gatting Ding.] lunci odorati species laudatissima, à loco in quo nascitur, nomen habens. Plin. lib. 21. cap. 18: Laudatissimus ex Nabathæa juncus, cogaomine Teuchites, Dioscorides τευχῖτης appellat foemino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius χοῖρος, quod etiam in foemino genere ab eo. deinceps usurpatur.

Teuctriōn, [τευκτρίον]. Ger. Pimpinell/ wie etliche bedunet / oder Chrenpris.] Herba est quæ quidam splenion, alii hermion appellant, tenues spargens juncos, & folia curva, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam florens aut semè gignens. Hanc Teucer invenisse existimatur, quem animadvertisset ex his super cam projectis, spleni illam adhæsisse, eumq; exinanuisse. Vide Plin. lib. 25. cap. 5: Quidam putat eandem esse cum Dioscoridis hemionitide, quæ hodie à plerisq; Lingua cervina appellatur.

Teuthalîs, lidos, τευθαλίς, Herba quam alii à frequētia geniculorum polygonaton appellant, alii polygonos. Plin. lib. 27. cap. 12.

Teuthis, idis, τευθίς, Pisces est osse oblongo, atq; exerto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele loliginem vertit. Hinc Themistocles Erétricisibus ignaviam objiciens, dicebat eos teuthidi persimiles. μοχαγεαν διεύχει, καρδίαν διεύχει: hoc est, gladios quidem eos habere, cor autem non habere.

Teuthrion, [τευθρίον, Dioscoridi. Ger. Wider Notes.] Herba nomen quæ alias polion dicitur. Plin. lib. 21. cap. 7: Polion quidam teuthrion vocant, &c.

Texo, xis, xui, xtum, act. t. Telam conficio. [Τεξίνη ἀράχη, οὐφαγεια, ιπεργέω. Gall. Tessere, entrelacer. Ital. Tessere. Ger. Weben. Bel. Weven. Hisp. Texer. Pol. Tkam. Vng. Zönbö. Ang. To weave.]

Teretus Heavt. Texentem telam studiosè ipsam offendimus. Tibul. lib. 2. Eleg. 3: Illa gerat vestes tenues, Quas foemina Coæ Texuit. Virg. 10. Eclog. Dum sedet & gracili fiscellam texit hibico. q Per translationem Texere ponitur pro componere, fabricare, scribere, colligere, compingere, concinnare: [Τεξίνη ειδιότερη, οὐφαγεια, καρνακάζειν] ut Texere histriam, texere corollam. Cicero ad Atticum, lib. 4: Paulus in medio foro basilicâ jam pendexxit iisdem antiquis columnis.

Plin. lib. 13. cap. 11: Ex ipso quidem papyro navigia texunt. Virg. 11. Aen. Bis denas Italo texamus robore naveis. Ovid.

Epist. 15: Texitur & costis pâda carina suis. Texere nidos apud Quintil. lib. 2. cap. 16. Texere epistles, Cicero ad Paetum lib. 9. Epistles verò quotidianis verbis texere solemus. Idem ad Quint. Frat. lib. 3: Sancte texebatur opus luculentè: hominumq; dignitas aliquantum orationi ponderis afferbat.

Textus, a, um, participiū [Τεξίνη ἀράχη, οὐφαγεια, πεπλευρά]. Gall. Tessuto. Ital. Tessuto. Ger. Geweben. Hisp. Texido. Pol. Tkani. Vng. Zönt. Ang. Weaving or weaving.] Virgil 2. Aeneid. Hanc tamen immensam Calchas attollere molem Roboribus texit, cœloq; educere jussit.

Textus, hujs textus, m. q. Textura, complicatio. [Οὐφαγεια, οὐφαγεια. Gall. Tessere. Ital. Tessere. Ger. Ein webung/in einander flächung. Hisp. Textimento, obra de texer. Pol. Tkam. Vng. Zönt. Ang. A weaving or writing.] Plin. lib. 9. cap. 35: Alterno texitu fulgentibus toto corpore crinibus. Idem lib. 18. cap. 7: Grana in filipula crinito texu spicantur.

Textum, ti, n. s. Quicquid contextur aut componitur. [Οὐφαγεια. Gall. Ourage tissu. Ital. Cosa tessuta. Ger. Ein gewapp. Hisp. Cosa texida. Pol. Tkam. Vng. Zönt. Ang. That n women.]

Martialis lib. 5: Et dona matrua vimineo ferunt texto. Ovid. Epist. 16: Purpura nempe mihi, pretiosaq; texta dabuntur. Virgil 8. Aeneid. Tum leveis ocreas electro, auroq; recocito, Hassitamq; & clypeis non enarrabile texum. Pinea texa carina, Catullus Argon. q Textum orationis, pro stylo. Quintil. lib. 9: Neq; illud in Lysia dicendi texum tenue, atq; rasum latioribus numeris erat corrumpendum.

Textilis, textile, pen. corr. om. t. Quod texendo factum est, texetus. [Οὐφαγεια, οὐφαγεια. Gall. Ourage tissu. Ital. Cosa tessuta. Ger. Das gewaben ist. Hisp. Cosa texida. Pol. Tkani. Vng. Zönt. Ang. Any thing women.] ut, Textilis, corona, & textilis veitis, ante cuius usum fuit Nexilis vestitus: ut docet Lucretius lib. 5. quæ ait: Nexilis antè fuit vestis, quam textile tegmen. Primi autem Aegyptii invenerunt textilia, teste. Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 5. Tuscul. Collocari justi hominem in aureo lecto, strato pulchritudine textile stragulo, magnificis operibus picto. Virgil. 3. Aeneid. Textilibusq; onerat donis, ac talia satur. q Textilis pictura, quæ in tapetibus fieri, aut tela solet. Cicer. 6. Verr. Nego ullæ picturæ, neq; in tabulis, neq; textile fuisse, quin quæsierit, inspicerit, &c.

q Textilis umbra palmitis, quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib. 12: Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra supini Palmitis.

Textor, oris, m. t. Qui vestes aut telam textit. [Τεξίνη ἀράχη, οὐφαγεια, οὐφαγεια. Gall. Tisserand, tisseur ou tissier, taliere. Ital. Testore, tessore. Ger. Ein Webet. Bel. Ein Wever. Hisp. El que teste, testero. Pol. Tkaci. Vng. Zönt, takats. Ang. A weaver.] Cicero pro Plancio: Si pro fabro aut textore emimus. Iuvenc. Satyr. 9: pingues aliquando facernas Munimenta togæ, duri crassiq; coloris, Et male percussa textoris pectine Galli.

Textrix, f. t. Mulier textori artis perita [Τεξίνη ἀράχη, οὐφαγεια, οὐφαγεια. Gall. Tisserande Ital. Una tessera. Ger. Ein Webet. Hisp. La que teste, texedora. Pol. Tkacka. Vng. Zönt, azony. Ang. she that weaveth.] Tibul. lib. 2. Eleg. 1: Atq; aliqua assidue textrix operata Minervam Cantat.

Textrinæ, n. z. pen. prod. f. p. Officina textoris, textriuum, fiscellarum. Gall. L'ouvroir d'en tissrand. Ital. Tessitura. Ger. Webertu. Hisp. Lugar donde texen. Pol. Tkalmia. Vng. Takats mwhely. Ang. A weavers shope or work house.] Cic. 5. Verr. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, ubi iste textrinam non instituerit. q Ia eadem significatione legitur & textrinum. Cic. 5. Verr. Quod tamē oppidum isti per triennium textrinum ad muliebrem vestem faciendam fuit. q Textrinæ item vocabulum existimat nonnulli pro ipsa arte textoria aliquando accipi, citantes locum Plinii ex lib. 11. cap. 24, ubi sic legitur: Quam nos ad hoc videtur pertinere cribrata pexitas, & quadam pollituæ arte ipsa per se tenax ratio textrinæ. Emendatoriæ tamen Plinii exemplaria; tramæ hoc in loco, non textrinæ, legendum ostendunt.

Textura, ræ, f. p. Ratio ipsa texendi. [Οὐφαγεια, οὐφαγεια, οὐφαγεια. Ddd 5 Gall.

Gall. *Tissure*, ou *tissement*. **Ital.** *Tessitura*. **Ger.** *Wäbung*; *flechtung* in
einander. **Hisp.** *Obra de tejer*. **Pol.** *Tkanie*. **Vng.** *Zwues takatffag*.
Ang. *Weaving*.] **Lucret.** lib. 3 : *Quam tenui constet texture,*
quamq; loco se continet parvo.

T ante H.

Thalamēgos. pen. prod. θαλαμηγός, **Navis genus.** *Athenaeus*, Aedificavit Ptolemæus Philopater navem etiam fluvialem, quæ thalamēgos vocabatur. **Longitudo** ejus semistadium: **latitudo** quæ esset amplissima triginta cubitis: **altitudo** cum suggettu tabernaculi paulò minor quadraginta cubitis: **figura** ejus neq; longis navibus, neq; rotundis assimilis.
Thalāmus, penult. corr. m. f. [τύπη chūppāh थालम्]. **Gall.** Chambre à coucher. **Ital.** Camera da sposo è de sposa. **Ger.** Die Schlafkammer des Eheleuten. **Hisp.** La cámara y cama donde se ayuntan los desposados. **Pol.** Komora gdje poklada se ženicha. **Vng.** Agyas bax. **Ang.** A chamber to lye in.] **Commune** conjugis utriusque cubiculum. Virgil. 9. **Aeneid.** Ferreīq; Eumenidum thalami, & discordia demens. **q** Per translationem pro ipsis nuptiis atque adeò pro ipso coanubii jure accipitur. Idem 6. **Aeneid.** Hic thalamum invasit batæ, vetitosq; hymenæos. Idem **Aeneid.** 4: Non licuit thalami expertem sine crimen vita De- gere more feræ? Ovid. 10. **Metamorph.** -sine conjugé cælebs Vivebat, thalamiq; diu consorte carebat. Idem 1. **Amor.** Eleg. 8: Hæc sibi propositu thalamos violare pudicos. **q** **Thalamus**, pro alveolis apium. Virgil. 4. **Georg.** Post ubi jam thalamis se composuere, siletur In noctem. **q** **Hinc** Epithalamium, carmen nuptiale.

Thalassicus color: id est, Marinus. [Θαλασσίς, θαλάσσης. Gall.
De couleur de mer, comme bleu ou pers. Ital. Di colore di mare. Ger.
Meerfarb / oder wassersfarb. Hisp. De color del mar. Pol. Wodneb
farbi. Vng. Tenger zin. Ang. Sea coloured.] Qui similis est flucti-
bus marinis. Græci enim θαλασσαν mare dicunt. Plaut. Nescio
quis tecum incedit ornato quidem thalassico. Idem Mil. Pal-
liolum habeas ferrugincum: nam is color thalassicus.
Thalassinus, a, u, m, pen, cor, ejusdem significationis. Lucretius
libro 4: teriturq; thalassina vestis. Hoc est, carulei coloris, &
marini.

Thälafsiö, Vide TALASTÖ.

Thalassomeli, *θαλασσόμελη*, Medicamentum quod fit aquis portionibus, maris, mellis, imbris, fistiliq; vase depicato conditur. Plinius libro 13, capite 6: Inveteratur quod vocatur thalassomeli aequis portionibus maris, mellis, imbris, &c. Accuratiorem hujus medicamenti confectionem vide apud Diodorid lib. 5, cap. 17.

Thaumosométrā, galaxorūpiens, Maris mensur. Thālāthrum, sanguineum, Dioscoridi, Herba folii.

Thalictrum, *θαλικτόν*, Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulè, caulem papaveris. Plin.lib.27.cap.13.
Thallū, *θαλλοί*. Ger. Rängel; oder die mittelstern stengel im knoblauch
zwischen vnd andern.] In porrīs & cāpis, & allio, medii stipites
dicuntur: à θαλλοί id est, virescere. Colum.lib.11.cap.3: Thalli
cēparum ventis proferrentur, totumq; semen exsūtietur.
¶ Thalli item dicuntur rami lauri, vel olivæ, semper virentes.
Tallōphorū, *θαλλοφόρος*, dicti qui Athemis in Panathenæis oleæ
ramos gestabant. Erant ii ut plurimum senes. Vnde per iocum
thallophon dicuntur, qui ad munera obeunda sunt inutiles.
Thanatos, Latinè, mors dicitur, à quo Athanatos, immer-
talis.

Thapsia, *Frutex est tota specie ferulæ similis, gracilio-*
re tamen canic, folio foeniculo simili, umbellas habens in sin-
gulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: se-
men autem modicè latum, minus quam ferulæ: radix est præ-
grandis, intùs candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, &
acris. Colligitur ex aliquor ejusdem nominis, effossa circa
eam terra, vulneratoq; cortice. Dicta Thapsia à Thapo insu-
la, in qua primùm creditur inventa. Vide Plin.lib.13. cap.22.
& Diosc.lib.4.

Theamedes, *τεμένος*. Lapis contraria magneti habens naturam. Nam ut ille ferrum occulta quadam naturę vi ad se attrahit, ita theamedes respuit, repellitq; Plin. lib. 36. cap. 16.

Theâtrum, tri, n.s. [Teâtror. Gall. Theatre. Ital. Teatro. Ger. Ein halb rund Schwâhaus / spithaus / schwântag. Hisp. Teatro, lugar hecho en forma de media luna para juegos. Pol. Dom dla gier pakago-wania. Vng. latek nizô epulet, hely. Ang. A scaffold or stage where to behold playes.] Aedificium in hemicycli speciem factum, ad videnda spectacula idoneum: à dñi & hæc, hoc est spectando dictum. Virgil. 1. Aeneid.-hic alta theatris Fundamental locat alii Ovid. 2. Amor, Eleg. 7: Sive ego marmorei respexi summa theatri. Plinius lib. 11. cap. 51: In theatrorum orchestris scobe, aut arena sepe relecta devoratur vox. q Aliquando tamen ponitur pro spectaculo. Martial. libro. 1: Quicquid in Orpheo Rho ope spectasse theatro Dicitur, exhibuit Cæsar Arena ti bi. q Aliquando p.o multitudine spectante: ut Magno theatro haec acta sunt: id est, multis spectantibus. Cicero 3. de Orator. Si in his paulum modò officulum est, theatra tota recla-

mant. q; Versari in theatro, per translationem, pro effice in aliquo loco cōspicuo, in luce, in omnium oculis. Cicero in Ver. act. ult. Sic obtinui. Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum coniectos arbitrer: ut me, Quæsturamq; meam, quasi in aliquo orbis terræ theatro veran exstarem.

Théâtrum, Spectandi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod institüre curules sediles censorum iussi, Attilius Serranus, & L. Scribonius Libo fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionē: tulit enim, ut equester ordo seorsum à plebe in X L I I I . gradibus federet, iis tamen equitibus exceptis, qui sive suo, sive fortunæ vitio decoxiſſerat, cui generi certum locū assignavit, poena irrogata, si in X L I I I . sedissent: hinc illud in Antoniū, oratione 11: Tenēscimemoria, te prætextum decoxiſſe: Patris, inquies, ista culpa est, concedo: illud tamen audaciz tuz, quod sedisti in quatuordecim, quum esset lege Roscia decoctoribus certus locus constitutus: quanvis quis fortunæ vitio, non suo, decoxiſſet, primum igitur senatores in sedilibus circa proximis considebāt, secundo loco proximè sediſſe equites putabam, quū exceptis magistratibus & senatoribus & magistratibus dignitate anteirebāt: sed à Cornelio Tacito monitus, opinionem mutavi: is enim, sediſſe quidē in X L I I I . ordinibus equites narrat, non tamen ante plebem, sed confusè, tantum ut X L I I I . ordines haberent. Hero, inquit lib. XV. equitum Romanorū locos sedilibus plebis anteposuit apud circum: nam ad diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de X L I I I . ordinibus sapxit. Ex libro P. Manutii de legibus Romanis.

Theātriū dīum, n.s. [*θεατρόν*. Gall. *Petit theatre*. Ital. *Piccol theatro*. Ger. *Ein schauspielstätte*. Hisp. *Pequeno teatro*. Pol. *Miejski dlia gier*. Vng. *laték nőzé halyete ské, építetés ské*. Ang. *A little scaffold or stage.*] diminutivum forma Græca à theātro deductū. Varro lib.3. de Rustica : Inter has & exteriores gradatim substructū, ut theātridūm avium: mutuli crebri in omnibus columnis impositi, sedilia avium.

Theatralis, le, om. t. Theatricus, seu quod ad theatru pertinet.
[Theatrum. Gall. Des theatre. Ital. Diteatro. Ger. Des Schauspielen
oder schawstages. Hisp. Casa de teatro. Vng. Latok nizk helyher
valo. Ang. Belonging to a scaffold.] Unde dicimus theatralia spe-
ctacula. Cicero pro Sextio: Theatrales gladiatoriq; confessus
dicuntur omnino solere levitate nonnullorum eruptos plau-
sus exiles & raro excitare. Tacitus li. 1: Erat in castris Percen-
nius quidam, dux eum theatralium operari. Humanitas in-
decora, & theatralis. Quint. lib. 2. cap. 2.

Theatrum, theatrus. Lat. It. cap. 2.
Theatricus, a, um, [S]cena, scens. Gal. Di teatre. Ital. Di teatro. Ger.
Des schawhauses. Hisp. Cosa de teatro. Vng. Latek nizk helles za-
lo. Ang. Of a scaffold] Quod ad theatrum pertinet: ut, Plausus
theatrici. Spectacula theatrica.

T^ebāl̄d̄ēs, sive Thebaicæ, Ἱθαΐς, Palmulæ sunt aridiores,
quemadmodum & Arabicæ, macro corpore, exiles, & vapore
affiduo, crusta verius quam cute obductæ, Iudaicis (ut inquit
Strabe) suaviores, etiam si duriores. Gignuntur in Thebaide
Aegypti regione, Aethiopia centermina: unde & nomen ac-
cepit. Vide Plin.lib.13.cap.4.

Théca, f.p. [תְּכָהּ] otsár רַב nadhár בְּכָהּ midnéch: גֻּפָּה tabér.
 Græc. Gall. Es iuy de quelque chose que ce soit. Ital. Vagina. Ger. Ein
 gehäutnus/futer/truggen/saden. Hisp. Lugar donde algo se guarda.
 Pol. Olsz.,ogni,pochw. Vng Tok. Ang A case, sheath or scabbard.]
 Vagina, loculus in quo aliquid recōdimus: ut Theca calamaria,
 theca numaria, theca vasorum. Vatrolib. 1. de Re rustic.
 cap. 48: Proinde ut grani theca fit gluma, & apex aristæ. Mar-
 tial.lib. 17: Sortitus thecam calamis armare memento: Cate-
 ra uos dedimus, tu leviora para. Cic.ad Attic. lib. 4: Quare in
 hoc thecam nummaria ne retexeris: in aliis eris cautor. Idem
 6. Verrina: Qui videret equum Trojanum introductum, urbē
 captum esse diceret: effetti sine thecis yasa: extorqueri alia de
 manibus mulierum.

Thelygōnum. [Thelygōnum. Ger. Einblatt/wie etlich meynen.] Herba habens uvas floribus oleæ similes, sed aliquanto pallidiores. Plin.lib.27.cap.8. q Est & alia cratægonos, quæ thelygōnos vocatur, diffcrentia intelligitur lenitate gulis. Vide A.R. SENOGONON.

Thelyphönön. [Θηλύφορος. Ger. Ein giftig traue/wird in etlichen
Gepurgen in Gaffey Tora genannt/damit die Jäger die pfeil vergif-
ten.] Herba ab aliis scorpiōn vocatur, proper similitudinem
radicis, cuius tactu moriuntur scorpiones. Plin.lib.25.cap 10.
Thelypteris, hujus Thelypteris, pen.cor.f.t. [Θηλύπτερης. Ger.
Farntraut/das weible/ohne stengel/waldfern.] Filicis species. Plin:
lib.27. cap 9: Alterum genus filicis *thelypteris*. Græci vocant:

Thēmā matis, ἡρός, Latinē posītū, seu posītio dicitur. q̄ Sūt etiam themata mathematicorū apud Firmicū, affectio- nes natalitiae, & quasi posītūe cœli, θεωρία μηνium. q̄ Thēma
controversia

cōtroversia de clāmandā argumentū. Quia tūl. lib. 7. cap. 2. Erat nō ihi curā in cōtroversiis forensibus nō se omnia, quae in causa rēfarentur. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationē exponuntur, quae themata Græci vocant: Cicerō propoſita.

Thēsa. [Ger. Ein Haar darauß man Heslthumb vnd Bildnissen erget.] (ut docet Asconius) Sunt sacra vehicula, cum pompa ordinum & officiorum: sic dicitur quod ante eas linea tenditur, quae gaudent manū tenere & tangere qui eas deducant. [G. & L. Vng. Vel ad Thēsas: id est, à re divina, & sic per th scribitur. Cicero de Aruspīcum respōlis. Te appello, Lentule, cuius sacerdotii sunt thesas, currícula, p̄tēntio, ludi, libationes. Livius libro 5: Quae augustinissima vestis est, thesas ducentibus, triumphantibus yse, ea vestiti medio adūm eburneis sellis federe.

Thēogōniā, θεογονία, Deorum origo: quo nomine extat opus. Hesiōdi, deorum genealogias explicans. Cic. 1. de Nat. deorum: Quā verō Hesiōdi Theogoniam: id est, originem deorum interpretatur, tollit omnino.

Thēolōgūs, g. m. f. [θεολόγος]. Gall. Theologien. Ital. & Hisp. Theologo. Ger. Ein Gelehrter der geistlīff Gottes/ der auf Heslger Geschäft von Gott vnd Götteren dingentichen vnd handeln kan. Pol. Θεοφάνεια στρεμηναυγον. Vng. Zeutras, istenföld vnde kerel. Ang. Theologe, diuinis.] Prima philosophia pars, quae versatur circa Dei, & rerum divinarum contemplationem.

Theombrōtiōs, θεομπρότιος, Herba magica, qua Persarum reges adversus omnia cū animi, tum coi corporis incommoda utebantur. Plin. lib. 24 cap. 17: Theombrotium triginta schoenias à Choaspes nasci, pavonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem regibus Persarum comedie aut bibi cōtra omnia corporum incommoda, instabilitatemq; mentis, candem de- niq; sermonis à potentia maiestate appellavit.

Theoninus, Adjectiv. à nomine proprio Theon: ut Dente Theonino rodere, Horat.

Thēōremā, matis, n. t. Latinē, Speculatio, cōmentatio. [θέωρημα] θεωρήση. Gall. Contemplation Ital. Speculatio. Ger. Ein blosse Beobachtung oder Nachprüfung des gemüts. Hisp. Contemplacion. Pol. Να γνωστερηται. Vng. El melkōdes gandolat. Ang. Contemplation, a beholding. Cic. de Fato: Etenim si est divinatio, qualibūsnam à p̄ceptis artis proficiuntur? P̄cepta appello, quae dicuntur Græccæ θεωρήσει.

Thēōrētice, θεωρητική, Ars quae nullum exigens actum, ipso rei, cuius studium habet, intellectu contenta est. Quintil. libro 2. capite 18.

Thēōrētī pen. acuta, θεωρητική, Speculatio, meditatio, contemplatio, θεωρητική, quod est animo contemplari.

Theos, θεος, Deus, à quo multa per compositionem fiunt.

Thēotōcōs, cum accentu in penultima. [θεοτόκος]. Pol. θεοτόκη. Virginis matris epithetos est, quod Latinē Diaparam vertere possumus. Cōtrà Theotocos accentu in antepenulti- mā nō slato, θεοτόκος, passim habet significatiōē, idem valens quod ex Deo natus. Verū huiusmodi dictiones mere Græcas, quae nostris literis scribi non consueverunt, satius fuerit è Græcolatinō Lexico petere: quum hoc nihilo magis pertinet quām Latinū vocum significatiōes ad Græcorum Lexica.

Thēriācē, es, sive Theriacā, cæ, f. p. [θεριάκη, θεριάκη] Gall. Theriacē. Ital. Theriacā. G. θεριάκη. Hisp. Atriaca. Pol. Dryakīs. Vng. Tének. Ang. Threacle, a sort of medicament against all venime. Medicamentum p̄stantissimum, multis ex simplicibus conflatum, singulare adversus venena omnia remedium. Dicta Theriacā δὲ θεριάκη: hoc est, à venenatis bestiis, sive quod illarum carnes recipiat hæc compositio (fit enim ex viperina carne) sive quod earum venenis adversetur. Plinius certè Theriacam ab effectu non à materia videtur appellasse, non unam ejus conficiendā rationem p̄scribens, cuitamen nulla admisceret venena. Quin & vitis quoddam genus in Thasso nascens, Theriacen appellat, nō aliam ob causam, quām quod venenatis omnibus videatur resistere. Vide ipsum lib. 21. cap. 21. & lib. 14. cap. 18.

Thēriotrōphiōn, pen. prod. ut. [θεριοτρόφησ] Gall. Un parc à nobr bestes sauvages. Ital. Vivario, barco. Ger. Ein Thiergarten. Hisp. Biar, donde se crían animales. Pol. Zwieriniec. Vng. Vad kert. Ang. A park to feed wild beasts in. Vivarium, in quo seræ aluntur. Varro lib. 3. de Rustic. Sylva erat (ut dicebat) supra quinquaginta jugerum, maceria scpta, quod nō leporarium, sed theriotrophium appellabat.

Thēriomā, pen. prod. ut. [θεριομη] Gall. Un vicere appellat.

Ital. Fiscola. Ger. Feigwörzen. Hisp. Llaga que hace materia. Pol. Drjod. Vng. Torony. Ang. A disease in the fundament called the pyles.] Vlcus virilium, interum & sedis, & partium aliarū, multo ac nigro sanguine, malo odoris atra fit caro, & corroditur. Ex quo nasci quandoq; solet herpes esthiomenos. Ita vocatur ulceris genus, quod serpendo corpus ossa usq; devorat, inæquale, ac ecno simile.

Thēriōnārcā, θεριόναρκη, Frutex est subherbaceus, roseo flore: inde nomen habens, quod torporem afficit serpentibus, quasi θεριόναρκη. Vide Plinii lib. 25. cap. 9.

Thēristrum, θεριστρον, redhib. θεριστρον. Ger. Ein dünn jart steib/ se die Webber in grossi bin trugen/ aīs tuat/ ic.] Veliamen, vel vīstis tenuis, qua utebantur mulieres Palæstinæ. Dictum Theristru: sive quod eo si θεριστρον. hoc est, mestores, uterentur sive quod θεριστρον. hoc est, astacæ maximè usui esset.

Thērmæ, f. p. [θερμα] Gall. Estuines, baing. Ital. Suffe, bagno. Ger. Bon natur warme Väder. Hisp. Banno o estuffa. Pol. Cipliche. Vng. Gd. forró, he viz forró. Ang. Baynes, stoves, washing places.] Loca aquas habentia aut sponte naturæ calentes, aut fornae calefactas, sudandi lavandive usibus deputata. δὲ θερμα: hoc est, à calore, propriè tamen Thermas vocamus, quas sudandi gratia ingredimur: quae Seneca Sudatoria vocat. Quid (inquit) cuim sudatoris? Oranis sudor per labo ē exeat. In qua verō descendim̄s, ut lavemur. Balneū vocamus, & Balnearia, Græci βαλναῖον. Quae tamen differentia perpetua ē est. Nam & thermas pro balneis legimus, in quibus aqua calida lavamur. Vide Vallam in Raudensem, & ea quæ suprà annatavimus in dictione BALNEAE. Martial. lib. 1: Hic ubi mirramur, velocia munera thermas.

Thērmā, arum, f. p. diminutivum. [θερμα] θερμα. Gall. Petites etunes, petu baing. Ital. Piccole stuffe, piccol bagno. Ger. Warmedödlin. Hisp. Pequenn, banno o estuffa. Pol. Cipliche. Vng. Heriz fődödske, banyaitska. Ang. Little stoves.] Martial. libro secundo: Hetruscis nisi thermulis laveris illotus morieris Oppiane.

Thērmopolā, æ, pen. prod. m. p. [Ger. Ein Brätter.]

Thērmopolūm, θερμοπόλιον. Ger. Brätere / Bärkuſen.] Tabernacūlū, qua potionē calidæ vendebantur. Plaut. in Curc. Tum isti Græci palitiati, capite operto qui ambulant, semper videoes bibētes in Thermopolio. Idem in Trinum. - in thermopolio Conadalius es oblitus.

Thērmopōlē, θερμοπόλιον, Qui calidam bibunt, unde Thermopotare verbū effinxit Plaut. in Trin. Postquam (inquit) thermopotasti gutturem, recipie te & recurre pede recenti: id est, postquam guttur calida potionē oblectasti.

Thērdamas θερδαμος, quasi ferarum domitor.

Thēsaurūs, ri, m. f. [θεσαύρος] θορυβος. Gall. Thresor. Ital. Tesoro. Ger. Ein Schatz. Bel. Ein Schat. Hisp. Tesoro escondido si dueno. Pol. skarb. Vng. Kents. Ang. A treasure, abundance of riches.] Est (ut Paulus luteconsul) de Acquirendo terū domi. I. Nunquam (inquit) tam vetus depositio pecunia, ut ejus non extet memoria, & jam dominum nō habeat. Sic enim sit ejus qui invenerit, quod nō alterius sit. Alioqui si quis aliquid lucri causa, vel metus, vel custodie cōsiderit sub terra nō est thesaurus, utpote cuius etiā furiū sit. Cic. 6. Phil. Servus domini patrimonii circūplexus, quasi thesaurū draco. Idem et de Divin. Respondit conjector thesaurum defossum esse sub lecto. Virg. t. Aeneid. veteres tellure recludit Thesauros, ignotū arātē pondus & auri. Accipitur tamē thesaurus pro quibusvis divitiis repositis. Cic. in Epist. Non si Varrois thesauros habetē, tantos sumptus sustinere possem. Suppeditare alicui aliiquid de suis thesauris. Cic. 2. de Finib. Per translationem accipitur pro quodā quasi penū quātūvis reū repositarum. Quint lib. 2. cap. 7: Abundabunt autē copia verborū optimoū & compositione ac figuris jam non quæsitis, sed sponte, & ex reposito velut thesauro se offerebūtus. Cic. 1. de Orator. Thesaurus rerum omnium memoria. Nonnunquam & in malam partem accipitur: ut, Thesaurus stupri, thesaurus mali. Plaut. in Amphit. Teneo thesaurum stupri Idem Merc. Tu quidem thesaurum huc appetasti mali. Thesaurus carbonis facti sunt, θορυβος αἴσπεις ηνω, proverbio in eos dici consuevit qui magnificis rebus expectatis, nihil nisi fumum reperiunt.

Thēsaurāriūs, adjективum: [θεσαύρισκος] Gall. De thresor. Ital. Di tesoro. Ger. Des schatzes. Hisp. De tesor. Pol. Skarbowi. Vng. Kents tarto. An. Of a treasure.] ut Thesaurani tures, apud Plaut. in Aulul.

Thēsaurāizo, zas: [θεσαύριζειν] Gall. Thesaurizer. Ital. Thesaurizare Ger. Schäzen/ein Schat zusammen legen. Hisp. Atesorar aquel tesor. Pol. skarb iveram. Vng. Kentse gywyidk. Ang. To mak a treasure.] Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui clasificis lingua Latinæ autoribus non receptum.

Thēsisi, sis, θεσις. Gal. Question, argument. Ita Questione, argumen- to. Ger.

so. Ger. Ein fursor/^{oder} **Hisp.** Question, argumento. Pol. Nowa do pytania. Vng. Disputa lafra, veteke desre ki iratos kerdes. Ang. A generall question or argument.] **Quæstio**, sive argumentum, quod nobis tractandum disputandumve proponimus. Cicero in Top. propositum interpretatur. Propriè autem thesis (ut Rhetores utuntur) est quæstio generalis & infinita, nullis personæ, loci aut temporis circumstantiis limitata. In quo differt ab hypothesis, quod ea sit quæstio definita, certisq; personis, temporibus, & locis propria. Ut si hoc modo proponamus: Sicut omnino ducēda uxori, thesis erit. Sin id de uno quopiam peculiariter queramus, aut loci, temporisve circumstantiis restringamus, hoc modo: Sicut Catoni ducēda uxori Martia, eo tempore, quo omnia flagrant civili bello: jam dicenda est hypothesis. Cic. de Orat. Orator à propriis personis & temporibus semper, si potest, avocat controveſiam. Latiū enim de genere, quām de parte disputare licet: ut quod in universo sit probatum, id in parte sit probari necesse. Hæc igitur quæstio à propriis personis ad universi generis rationem traducta appellatur thesis.

Theismóthēcæ, [ΘΕΙΜΟΘΗΚΑΙ mechokekim ἡροκρέται.] Magistratus apud Atheniensis, à legulatione ita appellati: qui iusta & usu dotti, domi iura dabat, querelas accusationesq; cognoscabant, deq; controversiis æquo examine decernebant, quotannis quoq; leges recognoscabant, emendabantq;, & ad congruentiam sensumq; consentaneum reducebant.

Thetis. *Nomen est litera Graeca*, que apud nos valet th aspiratum. *Hæc in Graecorum judicis nota erat condemnatio nis, quemadmodum apud Latinos C, quod ea sit prima litera in dictione *θετις*, quæ illis morte significat. Huc allusit Peis. Savr. 4. Et potis es virtus nigrum prafigere theræ.*

Thlaspi, sive **Thlaspidion**, sive **Thlaspe**, es, [θλάσπη, θλασπίδης] **Dioscoridi**, θλάσπην **Galen**. **Ger.** **Gartentrost**, wie etlich wöde
nennt aber ein wild træssig gespieldt. **Pol.** **Kokosika**, **tobol'ki**, minima
minus vocatur **jak.** **Herba** est, quam vulgus herbariorum na-
sturtium **teplorum** vocat. **Dicitu** **thlaspi** δέ τοι θλάσπη, quod est con-
tundere, sive confingere: **cō** quod semen lenticula sit **lūmīle**,
sed **infractum**, **Est** & **thlaspi** **alterum**, **quod nō nulli** **sinapi** **Persicu** **appellant**. **Vide** **Plin.lib.27.cap.13.**

Thilasias, æ, dicitur à lurecōsultis qui testiculos habet fractos & contusos, ἀλλὰ τὸ θιλαστός: id est, contusione. Dicitur & Thladias. [ΤΗΛΑΣΙΑΣ πίρην merach íscheh ΤΗΛΑΣΙΑ mahuch. Pol. Maiaci iadra (contusione.)]

Thilbias, &c. Item species spadonum est: & dicitur is, cui testiculi attriti sunt. **λαθαίψεως**: id est, contritione. Theophil. §. Sed & in Institut. [γνῶντες chatháth. Pol. Tl. usq;.]

Thōs, ois, ἥσις. Lupi genus cæteris procerius, crurumq; levitate dissimile, velox falso, venatu vivens, innocuum homini, per

hyemes hircum, & tare nudum. Autor. Plin. lib. 8. cap. 34.
Tholos, [Goth. Ger. Der schloßstein/dareyn die creuzpfostē gehen
in einem Gewebe/als in den Kirchen; item, ein Schit oder sonst etwas/
daran die alten jhre Gaben und schenkens/ so sie Gott auss opfser-
ten/hängen.] Proprietate erat umbilicus testudinis in templis, ex
quo donaria suspendi solebant. Virgil. lib. 9.: si qua ipse meis
venatibus auxi, Suspende tholo, aut alta ad fastigia vexti.
Ovid lib. 6 Fast. Mox didici curvo nulla subesse tholo.

**Thôrax, cis. m. [περιχαζίς πόντος. Gall Poitrine. Ital. Petto
Ger. Die Brust/der ober Leib vom Hals an bis auf den Bauch Hisp.
Hocco del cuerpo del hombre, peto. Pol. Piersy. Vng. Mely. Ang. The
bulk or breast of a man.] A medicis, & rei anatomicae peritus di-
citur pars corporis ab ipsis clavibus usq; ad diaphragma, co-
stis undique circumscrippta, partesq; vitales continens. Vnde
quum apud Plinium Celsum velegimus medicamentum aliquo
sævitia pectoris purgare, intelligere debemus concava-
tem illam, quæ intra septum pectoris continetur. q; Accipi-
tur item pro quo vis munimento pectus tegeat, sive illud la-
neum sit, sive ferreum, sive ex alia materia confectum. [יירש
schirjón. Gall. Halecret & autre armure de corps, anime. Ital. Pettora-
leggiu pone giaco, cora zza, cora zzina. Ger. Ein Brustharnisch/trebs/
brustschild Hisp. Los coracas, o el jubon. Pol. Kabat, karacina. Vng.
Mely v. u. Ang. A breast plate, corslet, all manner of armour of the bo-
die.] Virgil. 10. Aeneid.- thoraca simul cum pectore rupit. Idē
11. Aeneid. thoraca indutus ahenis Horrebat squamis. Plin.
lib 7. cap. 20: Nos quoq; vidimus Athanatum nomine, prodigiose ostentationis quingenario thorace piumbeo indutum,
cothurnisq; quingentorum pondo calciatu per scenam in-
gredi. Lanceus thorax Sueton. de Augusto : Hyeme quaternis
cum pugni toga tunicis, & subucula, thorace lanceo, & femo-
ribus & gladiis, bus muniebatur.**

Thos. a Cris. (Fayeng pug. Gall. Vestu d'rn halecret. Ital. Armato
di cor. Ger. Der ein Brustharnisch oder kehrs anhat. Hisp. Ar-
mado de coras. Pol. Wkaracine obliczoni. Vng. Mely vashan bl-
to-ki. Ang. That which a breast plate.) Qui thorace induitus
est. Plin. lib. 35: Parbasius paxit Navarchium thoracatum.

Thracias, θραξις Dioscoridi, vel Thracius lapis, Silex est tam

admirabilis natura, ut aqua madefactus accendatur, leo subtem affuso restinguatur. Ita dictus (ut Nicandro placet) coquid in Ponto Thracie flumine inveniatur. Vide Gal. lib. 9. Simplic. & Dioscor. lib. 5.

*Threcidica, pen. corr. threcidicorum, n.s. Arma gladiateria,
Cicero.*

Threnodis, ἡ πλούσια, Catus lugubris: quo genere primus omni Simonides uetus fertur apud Graecos. [Pol. Smuina pisi.] Thridacias, θριδαῖς; Mandragora foemina, à lactucarum similitudine, quas θριδάς vocant Graeci, nomine imposito. Autor Dioscor. lib. 4. cap. 17.

Thrips. [W hach. sp. Gal. Teigno, petit ver quis s'engendre dans le bois, & le mange. Ital. Tarlo, farma. Ger. Ein holzwurm. Hisp. El gusano que roe la madera. Pol. Robak drzewo wiercacy. Vng. Zs. Ang. A worme engendred in wood.] Teredinis genus, ligni erodens, culici non dissimile. Autor Plin. lib. 16. cap. 41.

Thronus, m. f. [ΝΟΣ chis. sp. Gall. Throsne, chais. Ital. Seggio, sedia, carriega, catedra. Ger. Ein Thron/ ein herzlicher Stuhl oder sitz. Hisp. La silla, ò silla real. Pol. Królewska stolięc. Vng. Kiraly szék. Ang. Throne.] A' nostris sedes, sive solium dicitur. Quavis in scripturis sanctis throni quandoq; non pro cathedris, sed pro virtutibus aliquibus coelestibus, in quibus Deus semper sedeat, quasi in quadriga sua ponatur.

Thryallis, hujus Thryallidis, f.t. [θρυαλλίς. Ger. Ein gattung
Wallkreutz.] Genus herbzæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia
habens terna, aut quem plurima, quaterna, crassæ, pinguisæ,
ad lucernarum lumina apta. Vide Plin.lib.25.cap.10.

Thunnus, [Ger. Ein grosser Meeresfisch / wird von den Westfalen Thunum genannt.] (sic enim antiqui scribebant, qui nullam recipiebant literam peregrinam) Vide THYNNVS.

Thurianus, Genus est pisces marini, quæ alii xiphiam vocant.
Plin lib. 32. cap. 11.

Thyia **hx**, Arbor odorifera, quæ nomine cedrus, & ab Homero trogete dicitur, teste Plin.lib.15.cap.16.
Thyylsis, m. l. **hx**o^g, Saltatio, sive chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: à verbo **hx**é^z, quod est **Orgia** celebare.
Vox et Folia in hunc Dicuntur, ut si in deo. **P**

Virg. 5. Eclog. Institut Daphnis thyasos inducere Baccho.
Thyites, pen. prod. *Hiatus*, Genus est lapidis durissimi, ex quo
mortaria fieri consueverunt: unde & à Plinio lapis mortario-
rum vocatur: & à Græcis *Hiatus*: quibus *Hiatus* mortarium est.
Thymellus: Cognitissimum genit. deinde Ant. Scull.

*Thymallus. Genus piscis pretiosi, de quo Ambrosius lib. He-
xam. Neq; te in honoratum nostra persecutione thymalle di-
mittam, cui à flore nomen inolevit, seu Ticiini unda te flumi-
nis, seu amœni Athesis umbra nutrericit, flos es. Quid specie-
tua gratius? quid suavitate jucundius? quid odore fragratus?
Quod mellia fragrant hoc tu corpore tuo spiras.*

*Thymbrà, bræ, f.p. [Sic] Diесcoridi. Gall. *Sarriette*. Ital. *Satureia herba*. Ger. *Sedney* oder *saturey/garten* sop. Hisp. *Azadrea yerna*. Pol. *Cambr.* Vng. *Mehsw.* Ang. *Sauerie*.] Herba est satis nota, quā Latini cuniculam appellat, apibus grauissima: unde etiam scriptores rei rusticæ circa alycaria ferendam pre-
dicta sunt. Cognoscitur etiam *Thymus*.*

ciunt. Virg. 4. Georg. & graviter spirantis copia Thymbra. Duæ aut sunt thymbra species, sativa, & agrestis; illa condimentis gratior, quæ & Satureia dicitur: hæc medicinæ utilior. Thymælæ, pen. corr. [7.] In mishdæl yuæla. Gall. Chais, pulpi- te. Ital. Pergamo, pulpi- Pergolo. Ger. Eu hader stut auf einer bra- ce / aufgeschlagen in den Hain. Cetum ad undecim f. et

ge / auf welchem in den schauspielen das untergesetz gehalten ward.] His. Pulpito ò predicatorio. Pol. Gmecklia kuglsarior. Vng. Pre-dikalo rek. Äng Apulpet.] Pulpitum erat in orchestra altum pedes quinque, in quo chorus Tragœdiarum, & Comœdiarum quodam Comœdiz chorum habuerunt, ceterisq; personæ non habentes, fabulæ subserviebant: histrionibusq; in scenam abditis, populum gesticulatione retinebant. q; Et præterea Thy-mele nomen nouissime saltatriculæ, cuius gesticulatione Domitianus impensè ferut delectatus. Martialis lib. i: Qua Thy-mele spætas, derisorib; Latinum, illa fronte, precor, carmina nostra legas. Vide dñs hoc plura in Annotationibus Vi-vis in Augustinum de Civitate Del.

Thymelicus. θυμελης, Dicuntur gesticulatores, qui in pulpito orchestra, quod i thymelē vocabant, fabulæ tubserviebant, & histriónibus in scena abditis populum gesticulatione retinabant. [Pol Cz, ktorj l' atski pokazia] Meminit horum Vitruvius, diversosq; eos faci à scenicis. q Thymelicī sunt εις τον τρίχηλον ιπτάμενοι, inquit Suidas: id est, qui personā artem ostentant. Est enim θυμελη locus editior, ubi actores saltabant. Scenici enim dicebantur histriones, qui in

scena fabulam agebant: thymelici verò, qui personam ex fabula non habentes, ante scenam in orchestra saltabant, & secunda subserriebant.

Thymisā atis, n.t. [תְּמִימָה] ketōreth. *Juuius*. Gall. Encensément, parfum. Ital. Perfumo, perfume. Ger. Ein herzlicher und lieblicher rausch. Hisp. Sabumerio. Pol. Kadzonicz bargo wodrecze. Vng. Fűtölés. Ang. A sweet perfume.] Suffitus, vaporatio, suffusio, tūm. àr tē ūfūmā, quod est vaporare, suffire.

Thymatēnum, Thuribulum, vel etiam locus in quo suffitus soler adoleri.

Thymūs, vel Thymum, [θύμος]. Gall. Du thym. Ital. Timo herba. Ger. Welscher quendel/ thymchen vnd jmmenraut. Hisp. To millo yerroa. Pol. Dzycielina. Vng. Meg fű. Ang. Time herbe.] Frutex humilis, odoratus, apiousq; gratissimus. Virgil. 3. Eclog. Dum q; tymo pascuntur apes, dum rore cicadæ. Horat. 2. Carm. ut apis Matinæ Grata carpentis thyma per laborem. Sunt autem thymū duo genera, album scilicet, & nigrum. q; Vade Bithymum mel, quod ex utroq; thymo collectum est. Plin. lib. 11. cap. 16. q; Thymus item, ut inquit Iulius Pollux, verticula est. Aegyptiæ fabæ magnitudine, scabra, & subrubens sanguine, cuius summa pars (ut Celsus inquit) florē: hymi represestat, in genitalibus, sede, feminibus, palmis, & interioribus pedum partibus nascens. Vide Plin. lib. 12. cap. 10.

Thymitēs, pen. prod. [θυμίτης]. Gall. Vino de thym. Ital. Vino de tymo. Ger. Welsch quendelwein. Hisp. Vino de tomillo. Pol. Wino dzycieliny. Vng. Meg fűves hor mruos bor. Ang. Wine of time.] Viaum thymo conditum: ea forma dictum, qua Absinthites, & Abrettonites: de quo Cöll. lib. 12. cap. 36.

Thymīnūs, adjct. Quod ex thymo factum est. [θυμίνης]. Gall. Faï de thym. Ital. Faïto di timo. Ger. Auf Welsch quendel gemacht.

Hisp. Hecho de tomillo. Pol. Dzycielini rejones. Vng. Meg fűből készít. Ang. Made of time.] Colum. lib. 6. cap. 33: Cum nuelle Attico, vel si id non est, utiq; thymino celeriter levatur.

Thymōsūs, aliud adjективum. [θυμός] θυμός. Gall. Plein de thym. Ital. Pieno di timo. Germ. Voll thymen / oder Welschen quendel. Hisp. Lleno de tomillo. Pol. Pelni dzycielini. Vng. Meg fűves. Ang. Full of time.] Plin. libro 11. capite 15: Thyinolum mel non coit.

Thynnūs, m.f. [תְּנַנִּינָה] θυννή. Gall. Thon, ou thonnine. Ital. Tonno. Ger. Thunhub, ist ein Meerisch/ wird cyngesalzen/ tons ausges. Hisp. El atún pescado conosido. Pol. Wyjna. Vng. Hernine. Ang. A tunnic fish.] Piscis marinus est notissimus, qui mense Maio copiosissime capitur in freto Gaditanō. Nam id temporis ex Oceano Atlantico in Mare mediterraneum irumpit, nona parvo Gaditanorum quæstū, qui infinitat eorum multitudinem teribus extrahunt, certatisq; inferunt, saluatq; membratimq; dissecatos, & in cadiis asservatos, celebri mercionio per omnem Europam diffundunt. Hæc ferè ex libello Pauli Iovii de Romanorum piscibus. *

Thynæum, pen. prod. θυναῖον. Sacrum erat, quo pescatores Neptuno thynaum immolabant, spe impetrande ab illo felicioris capturae. Vide Coelium Rhodiginum lib. 5. cap. 6.

Thyrſūs, m.f. [θυρσός]. Gall. La tige ou verge de quelque herbe que cesent. Ital. Torso, corzone. Ger. Ein aufrechter straßengel. Hisp. El ramo è tronco de berca. Pol. Gl'ab iako pret wirosł's wiwl'. Vng. Igynessz fülbőb exima. Ang. The stalk or stemme of an herbe.] Proprietate dicitur illud in herbis, quod virgula in modum, vel teli re cito daem consurgit. Plin. libro 19. capite 8: Inventum omnes thrysos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditor, ac recentes in patinis coquere. Idem: Folia lactucæ rosta, thrysusq; ex aceto bibuntur. q; Lucretius accipit thrysus profurore, ardore, stimulo, vel instincu, quum ait: Percussit thysso laudis spes magna meum cor. q; Est præterea thrysus hasta aculeata, hedera obiecta, quam in Orgiis Bacchæ quatabant. Tacit. Messalina cuneo fluxo thrysus quatiens. Scribit Diodorus: Dionysium in exercitu habuisse mulieres thrysos armatas. Et Macrobius ait: Liberum patrem tenere thrysos, quod est latens telum, cuius mucro hedera lambente protegitur.

Thyrsigēr, Dictus est Bacchus. θυρσοφός. Seneca in Medea: Candida Thyrsigen proles.

T. ante I.

Tiārā, pen. prod. f.p. [תְּרִיאָה] miśbāpheth תְּרִיאָה mighbāhab. naag, zaxtia. Gall. Ornemente de tête de femmes de Perse, duquel ont vu puis apres les Rois & Pontifes. Ital. Ornamento di donne Persiane, visto poi di re & principi, mitra, capello, mazzochio. Ger. Ein Hauptgeister der Weiberen in Perse, wird genommen für ein Röhrigkeitsode Bischofss Eystelen Hisp. Mitra, corona, capello, o sombreiro. Pol. Kapelus mewiaż perchich, nostri, korona byskupia grifal' am. Vng. Hegyes harcsa swieg. Ang. A kind of ornament worn on the women's heads in Persia.] Ornamentum capitum Persicarum prius mulierum, quo postea usi sunt reges, & sacerdotes. Iuven. Sat. 6.: & Phrygia vestitur bucca tiara. Virgilii per usum ratione dixit: sceptuumq; sacerq; tiaras. Alioqui enim Tia-

ra dicimus, teste Servio. Hieron. ad Fabiolam: Quartum est genus vestimentum rotundum pileolum, quasi sphæra media sit divisa, & pars altera ponatur in capite, hoc Graeci, & nostri nāgāw, Bonnuli galerus vocant. Non habet acumen in lumbo, nec totum uig; ad cornas tegit, sed tertia partem à fronte in operitam reclinet, atq; ita in occipitio vitta cōstrictum est, ut non facile labatur ex capite.

Tibīrā, t.p. Propriè est os cruris, oppositum suræ. [Τιβίρα] schok. ον μαν Gall. Iambe, l'os de la jambe Ital. Camba. Ger. Das Schienbein. Bel. Dat Scheenbeen. Hisp. Espinilla o canilla de la pierna. Pol. Golien. Vng. Els Zarzont. Ang. A shin, the shinbone.] Celsius lib. 8. cap. 1: Ipsiū autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verū alterum os ab exteriore parte, &c. alterum à priore parte posicium, cui tibia nomen est, longius & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus. q; Tibia item vocatur instrumentum musicum oblongum, teres, & foraminosum, quod inflatum, & digitis modò adductis, modò reductis temperatur, non injucandam reddit symphoniam. [Τιβίλι] αὐτός. Gall. Vue fleuste. Ital. Piffaro, pisa. Ger. Ein schwägeln pfeyßen. Hisp. Flauta. Pol. Flema, fjal' amata. Vng. Bilegetzsp tarogato sp. Ang. A flute.] Has primum ex gruum tibiis confectas existimant, & inde nomen accepisse. Horat. de Arte: Tibia non, ut nunc, orichalo vinclæ, tubæque, Aerula: sed tenuis, simplexq; foramine paucō. Ovid 5. Trist. Eleg. 1: Tibia funeribus convenit ista meis. Cicer. 1. Tusc. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Virgil. 8. Eclog. Incipe Mænalius mecum mea tibia versus. Cic. de clar. Orat. Sit tibia inflata non referant sonum, abiciendas eas sibi tibicem putet.

Tibīlā, hum. n.t. Velamenta tibiarū. [תְּבִילָה] michnesajim. ον κενωδις. Gall. Lambieres bas de iambes, armures de iambes. Ital. Calce schinene. Ger. Strumyß an hosen, stoffen oder dergleichen das man an die schinbeine legt. Hisp. Armadura de aquella parte, median calce. Pol. Paszochi. Vng. Harisnya, salanari. Ang. Hothes or neather stockings.] Sueton. de Augusto: Hyeme quaternis cum pin-gui tota tunicis, & subuculæ thorace lanceo, & feminalibus, & tibialibus muniebatur. q; Tibialia pro oreis, quibus tibiae militum muniuntur. Paulus Iureconsultus: Si tibiale vel humerale miles alienavit, castigari verberibus debet.

Tibīlā, le, o.m.t. Quod est idoneum ad tibias facientes. [αὐτός]. Gall. Appartenant à flûte. Ital. Pertinenza à flauto. Ger. Auf dem gut schwängen oder pfeyffen zu machen ist Hisp. Pertenecciente à flauta. Pol. Do cpienienta p' jazal' ek dobrí. Vn. Harisnya tisnyalashox valo. Ang. Belonging to a flute.] Plin. lib. 16 cap. 36: Tertia arundo est tibialis calam, quam auleticum vocant.

Tibīcēn, inis, secunda syllaba prod. m.t. Qui tibia canit. [Τιβίκη] cholel αὐτόν. Gall. loueur de flûte flûsteur. Ital. Precone, trombeta. Ger. Ein Schweger/Schwegerpfusser. Hisp. Tannedor de flauta. Pol. Pszczek. Vng. Sipos tarogato spos. Ang. A fluter or playeron the flute, a piper.] Plaut. in Pseud. Tibicen vos interea hic dele-ctaverit. Cicero ad Gallum lib 7. ille autem qui seiret se ne posset bellum tibicinem habere, & se bonum unctorem, difces-ſame Horat. 3. Epistol. 1: Nunc tibicinibus, nunc est gavisa Tragœdis. q; Tibicinae item, αὐτίγεδι, pilæ dicuntur sive tigna, quibus adficia inclinata & alioqui ruitura sustinentur. Iuven. Satyr. 3: Nos urbem colimus tenui tibicine fultam Magnam parte sui. q; Tibicē. pro sustentaculo tela. Ovid 4 Fast. Hæc modò versabat stantem tibicine telam. Virgilii quoq; hemistichia sua, quæ in Aeneide aliquot reliquit imperfecta, tibicinae appellabat, eò quod ad sustentandam suppeditamq; sententiā ad tempus essent inserta. Ipse quoq; particulæ, quibus versuum hiatus replentur, alioqui nihil facientes ad sententiæ, tibicinae à Grammaticis appellantur. Quale est hoc apud Virgilium: Sic fortè precatur Nam fortè vacat.

Tibīcīna, næ, pea. corr. f.p. Mulier tibia, canens, quemadmodū Fidicina, quæ canit fidibus. [Τιβίκη] choleleib. αὐτόν. Gall. Femina qui ioue de la flûte. Ital. Donna che suona de flauto. Ger. Schweger/Schwegerpfusserin. Hisp. Tannedora de flauta. Pol. Pszczkowa. Vng. Tarogato spos a Zony. Ang. A woman that playeth on the flute.] Mart. libro 14: Ebria non madidis rumpit tibi-cina buccis.

Tibin, inquit Origenes super Exodum, esse genus tegminis ex virgis aut papyro contextum, vel etiam ex arborum cortice formatum, intra quod Moses expositus fuit.

Tignūs, ni, m.f. & Tignum, n.f. Trabs, qua varie disposita domus extruitur: & propriè, cui superponitur tectum: à tegendo nomen deductum. [תְּגִנָּה] korah. doris, dorje inerior. Gall. Soline, cheuron, marrain. Ital. Trave. Germ. Ein rafen eines Zuschutes. Hisp. Viga o madera de la techumbre. Pol. Krokiew, kozel. Vng. Ragaz'o, azag lecs gerenda. Ang. A beam, a rafter, all timber to build with.] Lucet. libro 1: Nec quum subtiliunt ignes ad testa domorum, Et celeri flamma degustant tigna, tabesque. Horat. de Arte Poet.-& modicis intravat pulpitū tignis.

tignis. Ovid. 8. Metam. Sordida terga suis nigro pendentia tigno. Iuven. Satyr. 3.: ferit assere duro Alter: at hic tigaum capit, iuncutit, ille metretam. Cæsar 4. bell. Gall. Tigna bina sequepedalia ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. q. Tigni nomine omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur, inquit Vlp. de tigno juncto l. j. & ad exhib. l. Tigni & Caius de Verb. sign. l. Tigni. q. Sed & in vincis Tigni appellatione omnia vincis necessaria continentur, utputa perticæ, pedamenta, ut ait ibidem Vlpian. q. Hinc Contigno, vide suo loco.

Tigillius, & Tigillum, diminutiva. [δικιλίος. Gall. soliseas, petit chevron. Ital. Transicello. Ger. Ein steine rafen/täutin. Hisp. Pequena rige. Pol. Krokiwka, l'atka. Vng. Ragato, lecs gerendasska. Ang. A little beame or rafier.] Liv. 1. ab Vrb. Transmiso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub jugum misit juveam. Tibul. libro 2. Eleg. 1: illi compositionis primum docuere tigillis. Exiguam viridi fronde operire domum. Catul. -janua suffixa tigillo.

Tignarius, a, um, adjективum, Tignarius faber. Qui tigna do-lat, aut ædificio adaptat. [δικιλίος. Gall. Van char, ou tier. Ital. Marangone. Ger. Ein Zimmerman. Hisp. Capiviero. Pol. Cieglia. Vng. Laz gerenda farago. Ang. A carpenter.] in qua significatio legitur & Tignarius ab solutio. Cicet. de Clar. Orat. Ego me Phidiam esse mallem quam vel optimum tignarium.

Tigris, hujus tigris, & tigridis, f. c. [τιγρες. Gall. Vn tigre. Ital. Tigre. Ger. Ein Tigerhier. Hisp. La tigre hembra de pardo. Pol. Tigris. Vng. Tigris. Ang. A tiger.] Fera sevissima & velocissima in Hyrcania maxime abundans: ita dicta, quod sagittæ velocitatem, quam Tigrum Medi appellant, cuius videatur ad quadr. Virg. 4. Aeneid. Hyrcanæq; admorunt ubera tigres. Arianus, qui res gestas Alexandri condidit, tigrim seram Indicam, non eam esse voluit, quam vulgus Tigrim nominat, sed hanc esse tho: tigrim vero equi magnitudine esse, à superiori longè diversam.

Tigrinus, na num, τιγρίς: ut, Tigrinæ mensæ: hoc est, venarum discursu tigridum maculas referentes. Plin. lib. 13. cap. 15: Mensæ præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud ob-longo evenit discursu. id eoq; tigrinæ appellantur.

Tilla, æ, f. p. [τιλλα. Gall. Tel, ou tille, ou tilleau. Ital. Tigli albero. Ger. Lindenbaum. Hisp. Teja arbol. Pol. Lipa. Vng. Hásfa.] Arbor est apud Gallos nomen retiaens, folio hederaceo molliore, & in angulum acutiorum rotundiore, & prolixiore, in orbem lentè crispo, atq; serrato, flore tantisper dum calyculo continetur, herbaceo dum emersit, flavo, fructus magnitudine fabæ, similis acinis hederae: in quo semen prætenuerit, quantum atriplicis, omnibus animalibus ingratum, quem foliis rûm pabulo maximè ducantur. Virgil. lib. 2. Georg. Nec tiliæ laves, nec torno rasile buxum. Ovid. 10. Metamorph. Nec tiliæ molles, nec fagus, & innuba laurus. q. Tiliæ item dicuntur vincula ex arboris hujus membranis tenuissimis, inter cortices & lignum sitis. Plin. lib. 16. cap. 14: Inter cortices & lignu tenues tunicas multiplici membrana, è quibus vincula tiliæ vocantur. Tenuissimæ earum philyræ, coronatum lumenfiscis celebres, antiquorumq; honore.

Tiliacæus, a, um, Quod ex tilia confectum est. [τιλιάες. Gal. Fait de tille. Ital. Fatto di tiglio. Ger. Linden oder Lindenbaum. Hisp. Hecho de teja. Pol. Lipowy. Vng. Hasfabol, finalis.] Julius Capitolinus de Antonio Pio: Quum seax & longus esset, incurvareturq; tiliacæ tabulis in pectore fasciabatur. Colum. lib. 12. cap. 45: Aculæ fagineæ, vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulò ampliores præparari debent.

Tilicia, locularis distio. Cic. de clar. Orat. Timo, es, ui, act. s. Metuo, horro, reformido, vereor. [Νηριαρέ ΤΙΛΥ παχάδη ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Gall. Craindre. Ital. Temere, hauer para. Ger. Brüten Bel. Breesen. Hisp. Temer, auer miedo. Pol. Boie sic. Vng. Felik retegek. Ang. To fear.]

Cicer pro Flacco: Nihil magis quam perfidiam timemus. q. Variis modis construitur, dicimus enim, Timo te, tanquam inimicum: Timo tibi, tanquam amico, nequid mali tibi accidat. Terent. And. Pamphili vitæ timo. Timo mihi abs te. Cicer. pro Sylla: A' quo quidem genere, iudices, ego nunquam timui: id est, non timui ne malum mihi inferrent. q. Invenitur etiam cum ablativo, mediante de. Ovid. lib. 4. Fast. Nec timui de morte: tamen metus oblitus. q. Item dicimus, Timo furem tauro: id est, ne fur taurum furetur. Iuvenal. Satyr. 6: quū furem nemo timeret Caulibus, aut pomis. q. Dicimus etiam timo pro amico. Gell. lib. 19. cap. 1: Illum autem pro Aristippi anima timere. Timo quemadmodum hæc explicari possint. Cicer. lib. 15. Epist. Nunc istic quid agatur, magnopere timo. Idem ad Atticum lib. 2. q. Speciale est autem in hoc verbo, & in cæteris ejusdem significationis, ut sive sequatur negatio, sive non, nihil addat, detrahâve sententia. Nihil enim refert num ita dicas, Timo ut possis: an sic: Timo ne possis.

Grammaticorum enim quæ traditur differentia, usu Latinæ loquentium repudiatur. Composita hujus verbis sunt Extimo, pertimeo, & prætimeo: quorum significata videtur locis.

Timidus, a, um, pavidus, meticulosus. [Νηριαρέ ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Gall. Craindre, timide, paureux. Ital. Timido, pauroso, di pauro animo. Ger. Scaredsam. Hisp. Temeroso por naturaleza, medros. Pol. Bojaglis. Vng. Felenk, rettegek. Ang. Fearful, timorous, false harded.] Cic. 1. Offic. Ne imbellies, atq; timidi videamur. Cicero pro Marcello: Si in alterutro peccandum sit, malum videtur nimis timidus, quam parum prudens.

Timidè, adverb. Pavidè, minus audacter. [Φαράδη, imbold. Gall. Avec crainte, craintivement. Ital. Con timore. Ger. Scaredsamlich. Hisp. Con temor, temerosamente. Pol. Bojaglis. Vng. Felenk, felue. Ang. Fearfullie, with a faint hart.] Cic. 2. Tusc. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, nequid abjecte, nequid timide, nequid ignave, nequid serviliter, muliebriter, ve faciamus.

Timiditas, at, f. t. Proclivitas ad timorem. [ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Gall. Craindre, charadhâb, de laix. Ital. Parca, timidita. Ger. Scaredsamkeit. Hisp. Temor natural. Pol. Bojag. Vng. Felenkseg, retteges. Ang. Bashfulness, timorousness.] Cic. 4. de Finib. Ex rebus enim timidas, non ex vocabulis nascitur. Idem 3. Tusc. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timidatem & ignaviam. Idem in Partit. Verecundiam timidas imitatur.

Timor, oris, m. t. Est (ut Cic. 4. Tusc. quest. inquit) Metus mali appropinquantis. [ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Gall. Craindre, peur ou paour. Ital. Parca, timore paura. Ger. Scared. Bel. Brees. Hisp. Temor natural. Pol. Bojag. Vng. Felenk, Ang. Fear of some evil coming.] Facere alicui timor. Cic. lib. 10. Epist. Quæ res mihi facit timorem. Affici timore de aliquo. Idem lib. 11. Epist. Amici de nobis magno timore afficiuntur. Injicere timorem. Idem Attico: Nostris animis accessu, hostibus timor injectus est. Percutus timore. Idem ibid: Civitas perculta magno timore.

Timor, op. dæ. [πρεμπτηλα. Ger. Befangen, Pol. skupnoscia.] A' Græcis dicuntur qui prætempent, ut rerum pretia accendant, annonamq; flagellent: id est, duriores, carioresq; faciant. pretio non parentes.

Timor, Vide TIMEO.

Tin, Antiqui pro cum dixerunt.

Tinæ, æ, f. p. Vasis vinarii genus, quod à Festo tinion appellatur. Varro lib. 1. de Vita pop. Rom. ut citat Nonius: Antiqui a conviviis utres vini primæ, postea tinas ponebant.

Tincæ, æ, f. p. pisces fluviatilis, vulgo notus. [οὐλαντος, ερος. Gal. Un poisson appellé anche. Ital. Tenca pesce. Ger. Ein Schlepe. Hisp. La tenca pesce. Pol. Lys. Vng. Czompo. Ang. A tench fish.] Ausonius in Mosella: Quis nō & virides vulgi solatia tincas Norit, & Alburnos prædam puerilibus hauiet?

Tinctilis, Tinctura, Vide TINGO.

Tincæ, æ, f. p. Vermiculus est, qui aut situ, aut pulvere, ac patredine interdum nascens, vestes, aut libros abrodit, teredo. [ων hasch. oris. Gall. Teigne, ver qui gaste & mange la laine & la habillemons. Ital. Tignolo, tarma, verme. Ger. Ein Schabe. Hisp. La tina de las colmenas polilla. Pol. Mol. Vng. Moly. Ang. A moth, a worm yet eateth clothes or books.] Horat. 1. Epist. 2. ad librum suum: aut tineæ pasces taciturnis inertes, Aut fugies Vitæ, aut vinctus mittēris Ilerdā. q. Item tineæ ventris vermes sunt, in intestini recti extremo nascentes. επινηδες. Celsus Lumbinos appellat. Plin. lib. 11. cap. 33: Sic in tra hominæ tineæ in cennum pedum, aliquando & plurimum longitudine. q. Item tineæ sunt vermes in alvearibus, apibus moxi. Colum. lib. 9. cap. 14: Præterea, ut tineæ si apparuerint, everruntur, papilioresq; enecentur, qui pleruntq; inter alcoves morantes apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alveorum tineæ appellamus.

Tinæs, sa, sum: [επινηδες. Gall. Plein de tignes. Ital. Piene di tarme. Ger. Voll schaben. Hisp. Lleno de tinas. Pol. Pelni molos. Vng. Molyos. Ang. Full of moths.] ut Alvei tineosi, apud Col. lib. 9. cap. 14.

Tingo, gis, xi, etum, act. t. vel tinguo, Inficio, madefacio, immargo, colore vel humore imbuo. [Σεβαλι ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Gall. Feindre. Ital. Tingere. Ger. Zünden/obet contundere/infießen. Bel. Drepren/natmaten. Hisp. Tener o mojar. Pol. Farbien, maçan. Vng. Meg azatatom meg martom meg festöm. Ang. To dippen die colours.] Mart. lib. 5: Mentiris juvenis tintis Lentine capillæ: hoc est, unctis & coloratis. Virg. 1. Aeneid. Quid tantum Oceano properent se tingere Soles: id est, immergere. Mart. lib. 11: tingit cutem Catinus, & tamen pallet. Virg. 3. Georg. Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri.

Tingens, tingentis, participium. [Σεβαλι ΤΙΛΗ ϕαράδη μερέμενη. Ger. Obzünden/obet fert.] Plin. lib. 9. cap. 38: Sed id tingentium officia ignorant, quum summa vertatur in eo.

Tingue

Tinctus, a, um, participium passivum, Immersus, vel infectus: **[τίντος]** **τίντη** **χαμός**. **βέρεια**, **θύρα**, **σκόπεια**. Gall. Tinta Ital. Tinto, tinto, illino. Ger. Getundet, in etwas gekosten. Hisp. Tintido, mojado. Pol. Omocionis. Vng. Neg. martatos f. s. d. Ang. Dipped, or died. ut, Spicula tinteta venenis. Ovid. 4. de Pont. Idem 1. de Arte: Consule of gemmis, de tinteta muricella Confuse de facie corporibusq; diem. q Per translationem accipitur pro leviter imbutus. Cic. 1. de Orat. Sit enim mihi tintetus literis. Idem de clar. Orat. Ergo illam patris elegancia tintam. Tinctus, etus, Ipse tingendi actus. [βαφή]. Gall. Teinture, teint. Ital. Tintura. Ger. Farbung/tintung. Hisp. Tintura, tenuitura. Pol. Omocjenie. Vng. Martafestes. Ang. A dipping, or dying.] Plin. lib. 10. cap. 48: Et alia eodem nomine croceo tintetu. Tinctura, & f. p. Infectio, imbutio coloris. [βαφή]. Gall. Tinture, tint. Ital. Tintura. Ger. Farbung/erbung. Hisp. Tintura, tenuitura. Pol. Farbowanie. Vng. Füzes. Ang. A dipping or dying.] Plin. lib. 37. cap. 9: Adulteratur maxime tintura, idq; in gloria regis Aegypti adscribitur, qui primus eam tintxit.

Tinctilis, le, pen. cor. om. t. Quod intinctum est. [βάστα] Gall. Tinta. Ital. Tinto. Ger. Tintig/derbyn man etwas tincte mag. Hisp. Tintido. Pol. Mocibili. Vn. Martos f. s. d. Ang. Died. Ovid. de Trist. lib. 3: Nam volucri ferro tintile virus inest.

Tintia, Vasa vinaria apud antiquos fuere, ut inquit Festus. **[τίνται]** Gall. Tines, cues. Ital. Tine. Ger. Ein gatque weingeschöpft. Weinsüßer. Hisp. Las tintas, vasijas de vino. Pol. Kufit. Vn. Atalag, piace palarz. Ang. Vessels for wine.] Nonius Tinas appellavit. Erant autem haec vasa minora, & omnino diversa ab his, quae apud nos sub hoc vocabulo habentur, nec ad eos usus parata. His nanc, è ligno fabricatis, musta cum vinacis nostri ebulliunt. Apud veteres autem inter tintari & numerantur.

Tinnis, nis, nivi, itum, n. q. Propriè de metallis dicitur, quum ex eorum pulsatione sonus efficitur. [τίντα] **τίντα**, **χαρωνία**, **χάριν**. Gall. Tinter & sonner clair. Ital. Resonare, render chiaro sono. Ger. Ringe, stut thön. Bel. Rituden. Hisp. Retenir el metal. Pol. Dzwieko, brak. Vng. Tsengék. Ang. Ring and mak a clear sound at metal.] Tintait enim aurum, argentum, & ferrum, stannum, otichalcum, & hujusmodi. q Hinc Circumtinio compositum. Varr. 3. de Re rust. cap. 16: Quum à mellario id fecisse sunt animadversæ, jaciundo in eas pulverem, & circumtinniendo aere, pertinatis, quò voluerit perducet. q Tinnire quoq; diciter auris, quum inclusi subtiles & leve vapores, interdū per membranam illam, quæ in auribus est, emergunt, & sonum illum scitum edunt. Catul. ad Lesbiam, Epigr. 48: Aures tinniunt suopte sonitu. Elegatæ item Tinnire dicitur, qui numeros habet, vel qui numeros adfert. Maximè autem expecto, ecquid Dolabella tinniat, Cic.

Tinnitum, ti, n. f. Ipse tinniendi actus. [χαρωνία] Gall. Tinement, son & cornement. Ital. Risuonamento. Ger. Ein clang/helstethon. Hisp. Retiente y son de metal. Pol. Dzwiek. Vng. Tenges. Ang. Ringing.] Plaut. in Rud. illud quidem ædepol tinnitum est auribus.

Tianitū, tus, m. q. Metalli sonitus. [χαρωνία] Gall. Tintement, cornement. Ital. Risuonamento. Ger. Das Klingenthal. Hisp. Aquell retiente y son de metal. Pol. Dzwiek. Vng. Tenges. Ang. The ringing of metal.] Plin. lib. 11. cap. 20: Apes gaudent plauſu, atque tinnitu æris. Virgil. 4. Georg. Tinnitumq; eis, & Matri quate cymbala circum. Aurium tinnitu præsentire, Plin. lib. 28. cap. 2.

Tianulūs, la, lum, Quod acutum edit sonum: cuiusimodi est sonus metallorum. [τινύπος, θύρα] Gall. Tintant, resonant. Ital. Risuonante, & acute. Ger. Rintend/iant oder hell thönend. Hisp. Coſa que retiene como metal. Pol. Brzmiaci. Vng. Tsengék. Ang. That ringeth.] Ovid. Tinnulaq; æra sonant, & olear myrræq; crociq. Quint. lib. 2. cap. 3: Nam & tumides, & corruptos, & tianulos, & quoconq; alio cacozeliz genere peccantes, certum habeo non virium, sed infirmitatis virtus laborare.

Tintino, as, pe. prod. n. p. Resono. [τίντη hamah. ἀλαλάζω] Gal. Tinter, resonare. Ital. Risonare, ribombare. Ger. Widerthönen. Hisp. Retenir el metal. Pol. Dzwieko. Vng. Tsengék. Ang. To ring like metal.] Catullus ad Lesbiam: sonitu canoro Tintunant aures. q Dicitur & Tintinno, nis, nivi. Afranius: Tintinare janitoris impedimenta audio.

Tintinabulum, li, n. f. Instrumentum æneum, quo populus lavandi hora ad balneas convocari solebat. [τινύπος] **τινάμων**. **χρόνεια**, **χάρις**. Gall. Clochette, sonnette. Ital. Campanello, suonaglio. Ger. Ein glöckchen / schellen / baderbeden mit dem man tinglet so man tu das Bad ladt. Hisp. Campana o esquila. Pol. Dzwonek. Vng. Tsengetyl. Ang. Abel.] Nomen factitium à sono quem edit. Iuvan. Sat. 6: Tot pariter pelves, & tintinabula dicas Pulſari. Plin. lib. 36. cap. 13: Ut in summo orbis æneus, & petasus unus omnibus sit impositus, ex quo pendent excepta catenæ tintinabula, quæ vento agitata longè sonitus referant, ut Dodona ælim factum. q Tintinabulum, yehes qua stercus

evehitur, inde fortassis, quod tintinabula appendentur, ut audiretur vehiculum appropinquare, quod quisq; omnis generis fordes posset insponere. Lucilius: Tintinabulum abest hinc, spiculaq; oletorum.

Tintinaculæ, Qui flagris cædunt fontes obnoxiam, & loris bulbis castigant. **τιντινάκης**. Facto vocabulo à sonitu, quem verbena efficiunt. Nam dum verberant, & cædunt flagris, tintinatum reddere videntur ex crepitu plagarum: quæ percussio à Plauto dicitur tax, per onomatopœiam, à sonitu quem redit. Id genus homines flagratores dicebantur, & lorarii: nam cædendo loris, & flagris hunc sonum faciunt. Plaut. in Truc. Nisi ad tintinaculos vultis vos educi viros.

Tinnunculus, Avis est, teste Plin. li. 10. cap. 37, columbas defendens, & accipitres territos occulta natura vi, in tantum ut vixit: rocemq; ejus fugiant.

Tipulæ, z. pt. cor. f. p. [Ger. Ein kleines Wärmstein/oder wasserstein mit sechs füßen.] Vermis sex pedes habens, sed tantæ levitatis, ut super aquam currentis non desidat. Plaut. in Persa: Neq; tipulae levius pondus est, quam fides lenonta.

Tis, genitivus est antiquus à Tu pronominis. e. Plaut. in Mil. Tis egeat, quia te caret, ob eam rem huc ad me missa est.

Tithymalus, m. f. [τιθυμαλία] Gall. Herbe à lait, lateron. Ital. Lattaria herba. Ger. Wolfsmilch. Hisp. Lechtreza yerua. Pol. Dzwonki. Vng. Ebrey.] Herba est lacteum emittens succum: cuius septem enumerantur genera. Characias, myrsinites, paralias sive titthymalis, helioscopios, cyparissias, dendrowdes, & platiphylos. Col. lib. 9: Tithymalus majorum quoq; animalium ventrem solvit. Idem paulo suprà: Maximusq; vel minimus annus carum labor est initio veris, quo titthymali fructu frutex. Plin. lib. 26. cap. 10. Dioscor. lib. 4. cap. 168.

Titi, Columbae agrestes sunt, ut scribit Cornutus, quas auctures in auguriis observare solebant.

Titillo, las, act p. Levi attritatioæ alarum, aliatumve mollium corporis partium rism cuipiam moveo. [γαργαλεῖα, κάρδα] Gall. Chatouiller. Ital. Provocare, far gatticole. Ger. Rägle. Hisp. Provocar, hazer coquillias à otro. Pol. L'ekje. Vng. Tisklondom. Ang. To tickle.] q Translatè accipitur pro voluptatem asserre, & cum suavitate movere. Cic. 1. de Fin. Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam. &c. Lucret. lib. 2: & quæ Titillare magis sensus quam lardere possunt. Horat. 2. Serm. Satyr 3: Præterea ne vos utillet gloria.

Titillatio, onis, veibale, f. t. Ipse titillandi actus, suavitas, molitus. [τιτιλάτη] Gall. Chatouillement. Ital. Effo provocare congettaciole. Ger. Külung. Hisp. Obra de provocar y hazer coquillas a otro. Pol. L'ekje. Vng. Tisklondas. Ang. A tickling.] Cic. in Catil. At non est voluptatum tanta quasi titillatio in tenibus.

Titillatus, us, m. q. idem. Plin. lib. 11. cap. 37: In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maximè intelligitur alarum, quas subit.

Titio, m. t. Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. [τινόντιο, διάλ. διάλιος] Gall. Vntiso de feu estior. Ital. Tizzone di fuoco sinto. Ger. Ein brand den man ab dem fern nimpt. Hisp. Tizón. Pol. Głownia. Vng. Brzeg. Ang. After brand being put out.] Celsus libro 3. capite 12: Fomentisq; protinus totum corpus circum dare convenit, maximeque involutis testis, & extintis titonibus.

Titivilitium, tii, n. f. Dici voluerunt (inquit Nonius) fila putrida, quæ è telis cadunt. Plaut. in Cas. Non ego istud verbum emptitem titivilitio: id est, re admodum vili. [τιτιλάτη μίτρα διάτημα, τιτιλάτης, ή στιχάριο πάλαι οὐδεὶς ἔχει] Gall. Un petit bout de fil qui tombe de la toile, chose de nulle valeur. Ital. Cosa de niente valore. Ger. Die fäden oder stoffen so von einem gewapp abfallen etwas die nichts wert ist. Hisp. Cosa de nada. Pol. Kosmod pl'otna albo kadijelie. Vng. Meté. Ang. A rotten thread, a vile thing of no value.]

Titubo, bas, penult. corr. n. p. propriè pedibus consistere nequeo, vacillo. [τινίη mahádh Dñ māt Dññānamōt. παραφέρομαι, συγκλονίωμαι, παραφέρομαι] Gall. Chanceller. Ital. Vacillare, bascigaro. Germ. Schwanken. Bel. Sweenen/waggelen. Hisp. Bambearse. Pol. Chwiecie sie. Vng. Tautorgok. Ang. To stag, ger or stave in feet or speech, to stagger or stumble. J. Ovid. 3. Metam. Ille mero, somnoq; gravis titubare videtur. Quint. Sed jugulasti vulneratum, titubantem stravisti. q Transfertur ad animum, quoties ab animo verba dissentunt, quod inconstantia signum esse dicitur: ut apud eundem: Neq; ulla unquam tanta fuerit dicendi facultas, quæ non titubet, aut hæreat, quoties ab animo verba dissentunt. Plaut. in Mil. - cogitate Nequid ubi miles venerit, titubetur. Terent. in Heavt. Verum illa nequid titubet. Cic. ad Atticum lib. 2: Videbis brevi tempore magnos, non modò eos, qui nihil titubarunt, sed etiam illum ipsum qui peccavit. Catonem. Horat. 1. Epist. 13: Cave ne titubes, mandataq; frangas. q Titubare quoq; lingua & dentes dicuntur. τινάζειν. Ovid. 3. Trist. eleg. 1: Hæc ubi sum furtim lingua titubante locutus, &c. Idem 6. Fast. Nec mora, convivæ validis titubantia vino Membra moyent.

Titubatus,

Titubantus, participium sine verbo, ut inquit Servius: nam titubatur non legitur. [ΤΙΤΤΟΥΜ] Gall. Chancelle. Ital. Vacillate, baixigato. Ger. Schwanken. Hisp. Bambaneado. Pol. Chwianacise. Vng. Tantorgatatos. Ang. Staggered or stutted.] Virgil. s. Aeneid. - vestigia presso Haud tenuit titubata solo.

Titubantia, æ. f.p. & Titubatio, onis, verbalia, f.t. Ipse titubandi actus. [ΤΙΤΤΟΥΜ] mot. τίττεσθαι. Gall. Chanclemente. Ital. scordamento, dubitazione. Ger. Schwankung. Hisp. Bambaneamiento, obra de bambanearse, duda. Pol. Chwianie. Vng. Tantorgas. Ang. A stammering or stutting.] Suet. in Vitel. Ac de hac quoq; liberos utriusq; sexus tulit, sed marem titubantia oris propè mutum, & elinguem. Ad Herennium lib. 2: Ut ne parvula quidem titubatione aut offensione impidiremur.

Titubanter, adverbium, inconstanter, dubitanter. [ΤΙΤΤΟΥΜ] Gall. Enchancellant, en variante, inconstamment. Ital. Dubbiosemente, inconsolamente. Ger. Schwachheit, zwiefelhaftig, unbeständig. Hisp. Bambaneando, dudosamente. Pol. Watpliwie, nieblaue. Vng. Tantorgas. Ang. Wish stammering or stutting.] Cicero. pro Cæl. Poluisit enim, atq; id tamen titubanter & strictum, coniurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titulus, li, m. f. Inscriptio cuiuscunq; operis: quod scilicet libro, operi, vel statua superscribitur, ut statim primo asperitu argumentum noscamus, aut artificem. [ΤΙΤΛΟΣ] chethab חתול chethab, תִּתְלָבָן. Gal. Tiltre, scrittau. Ital. Titolo. Ger. Ein Titel oder Schrift. Hisp. Titulo de alguna obra escrita. Pol. Napis, etiui. Vng. Titul, raleiras. Ang. A title or inscription.] Sueton. in Domit. cap. 5: Plurima & amplissima opera incendio consumpta restituit, sed omnia sub titulo tantum suo, ac sine ulla pristini autoris memoria. Mait. lib. 2: Vnum de titulo tollere iota potes. Ovid. lib. 1, de Remed. amor. Legat hujus amortulum, nomenq; libelli. Dictus titulus à tuendo, quasi tutulus, quod tueatur factum auctoris, & si quis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. q Per translationem quandoq; ponitur pro laude & dignitate. Ovid. lib. 2. Fast. At tua prosequimur studiose peccore Cæsar Nomina, pertitulos ingredimurq; tuos. q Aliquādo pio monumento. [ΤΙΤΛΟΣ] Τίτλος μαστιθεβάν.] Apuleius: Avorum, & pro avorum titulis clarus. q Tituli etiam d'eti sunt milites, quasi tutuli, quod patria tuerentur. Vnde & Titi praenomen ortum est, inquit Felius. Persius: Hic nec more probo video, nec voce serena logetes trepidare titos. Titulo tenus: id est, solo titulo, & non recipia.

Tityrus, τίτυρος. Vox Graeca majorem gregis arietē denotans.

T ante M.

Tmesis, sis, fœm. tert. τημόσιος: Est unius verbi compositi, vel simplicis sectio, una dictione, vel pluribus interjectis. Virg. 3. Georg. - septem subjecta trioni. Idem 1. Aeneid. Et multo nebulæ circum dea fudit amictu: pro circuifudit. Hoc autem tolerabile est, inquit Servius, in sermone composito: cæterum in simplici nimis est aspernum, quod tamen aliquid fecit antiquitas: ut Saxo cere minutum brum. Vtuntur & hac figura nonnunquam oratores. Cicero pro Sestio: Quisquis erat, qui aliquam partem in meo luctu sceleris Clodiani attigisset, quod judicium cunq; subierat, damnabatur. Id est, quod cuncte judicium.

T ante O.

Toccillo, onis, minutus, vel parvus foenerator. Cic. in Epist. ad Atticum: Neque te in toccillionibus habebam. Turnibus sentit nomen esse formatum à diminutivo Graeco τούρων: ut apud Plautum à τούρων, sciparnio. Nonnulli legunt in praedito Ciceronis loco, Locullionibus, quām bene, ipsi viderint.

Toga, æ. f.p. Vestis communis omnium Romanorum, tam scismaticarum, quam matium: sicut pallium Graecorū [ΤΑΓΙΓΑ] chethoneth. τιγρός, Plutarch: τιγρία, Athenæo. Gall. Vnerobe longue. Ital. Toga vesti, palangra. Ger. Ein Raithet langer rote/ elterbarer Burgerrothe. Hisp. Vestidura propria de Romanos. Pol. Szata poçz wa d'uga. Vng. Földruha. Ang. Agowne.] Dicta togæ à legendō, quod corpus tegat. Superimponebatur autem tunice, vel potius tunicis. Hæc laxa erat, & in sinum multis crissipulis subtracta succingebatur. Tibullus lib. 1. eleg. 7: Et fluit effuso cui toga laxa sinu. q Hinc Romani togati dicuntur, quemadmodum & Graeci palliati. Virg. 1. Aeneid. Romanos rerum dominos gentemq; togatam. Quoniam verò in pace tantum togæ usus erat (nam in bello deposita toga, saga sumebat), factum est, ut toga pro pace, seu artibus pacis accipiatur: sicut arma pro bello, seu re militari. Cassius Ciceroni: Etenim tua toga omnium armis felicior. Cicero in Pisonem: Non dixi hanc togam, qua sum amitus: nec arma, scutum & gladium unius Imperatoris: sed quod pacis est insigne & otu, toga: contrà autem arma, tumultus atq; bellum. Toga olim etiam utebantur teniores, qui potestiores, officii gratia per-

urbem deducebant, ut sportulam consequerentur: Martialis. Si matutinos facile est tibi rupere somnos, Atrita veniet spora, sapè toga. Idem: Heu quām perfatutæ sunt tibi Romæ togæ. q Hinc turbam togatam vocat Iuvenalis Satyra 1, clientelam illam comitum, qui toga induit, potentiores amicos per urbem deducebant, & reducebant: - Sportula (inquit) primo Limine parva sedet turbæ rapienda togatæ. Item opera togata dicitur idipsum togatorum officium. Martialis: Exigit à nobis operam sine fine togatam. q Toga cädida, erat quam petitoris magistratum in duebat: unde Candidati dicebantur. Plin. lib. 7. de Nasic. In toga candida bis repulsa notatus à populo. q Pura toga, quam tyrunculi forenses assumebant tyrcinii die. Lucan. lib. 7: pura venerabilis æquæ Quām curru ornante toga: id est, nec picta, nec triumphalis, nec prætexta, inquit Budæus. Pura enim ideò dicebatur, quod nullo purpureo prætextu distincta esset. q Toga prætexta dicebatur, quæ oræ & circuitus purpura erat prætextus. Σεπτέμβριος, Plutarch. quod ipsum satis indicat Liv. 4. Decad. lib. 4: Purpura viri utimur prætextati in magistratibus, in fæderiorum: liberi nostri prætextis purpura togis utuntur. q Toga palata, vestis erat triumphalis, à palma: id est, vicitoria ita appellata. Martialis lib. 7: I comes, & magnos illæa merere triumphos, Palmatæq; ducem, sed citò redde togæ. q Togapæta, vestis qua Imperatores posterioribus temporibus uli, & magistratus. Capitol. de Gord. Palmatam tunicam, & togam pictam primus Romanorum privatus suam & propriam habuit: quum antè Imperatores vel de Capitolio acciperent, vel de palatio. Laompridius de Alexandro: Prætextam & togam pictam nunquam, nisi Consul, accepit: & eam quidem quam de Iovis templo sumptam alii quoq; accipiebant, aut priores, aut Consules. Budæus. Toga pulla, qua in funeribus utebantur, ut nunc atræ ueste utimur. Alba autem qua in epulo publico. q Toga rasa, ut inquit Plin. lib. 8. cap. 48: Divi Augusti novissimis temporibus coepit. q Toga puerilis, quæ & Piz. texta appellabatur, quam ingenii pueri usq; ad sept. mundum annum gerabant: quo anno sumebant aliam, quæ & virilis & pura dicebatur. Gell. lib. 18. cap. 4: Quum jam adolescentulij Romæ prætextam & puerilem togam mutassimus, Cicer. in Lælio: Ego autè à patre ita eram deductus ad Scrovolum, sumpta viuili toga, &c. q Per translationem ponitur quandoq; Toga pro officio deducendi & reducendi potentiores. Martialis: Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Plinius ad Apollinarem: Altius tibi otium, & pinguis, eoq; securius, nulla necessitas togæ, nemo accersitor ex proximo. Quod ideò invalidit, quia ad officia præstanta togati conveniebant: id est, ad deducendos, comitandosq; amicos honestas gratia.

Togula, dimin. [το μεῖον]. Gall. Petite robe longue. Ital. Piccola toga. Ger. Ein Bürgerrobe. Hisp. Pequenna vestidura longa. Pol. Mal'asjata d'uga. Vng. Földi ruhatka. Ang. A little gowne.] Mart. lib. 1. Ignoscere, togulam Posthumum plurius emo.

Togatæ, m. f. Togæ induit: unde Romani togati dicti sunt, quoniam toga Romanorum propria erat. Τιγροφέρος. Gall. Virsus d'rne robe longue. Ital. Vestiti di longo. Ger. Mit lange füchten röden bestrebet. Hisp. Vestidos de vestidura longa. Pol. Wai-gie pocchi we/hati obliegeni. Vng. Földi ruhas. Ang. Gowned, that wearib a gowne.] Sic si qui principes civitatis officii gratia forum deducebant, ac deinde domum reducebant, quoniam togis amici erant, Togati vocabantur. Iuvenalis: turbæ rapienda togatæ. q Hic etiam per diminutionem Togatoli dicebantur, quod diminutivum est joco formatum. Martialis lib. 10: Quām diu salutator, anteambulones, & togatolos inter Centum mercebor plumbeos die toto. q Togatæ Comœdæ, quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum, sicut Graecas fabulas ab illorum habitu Palliatas appellamus: nam Graeci supra tunicam pallium serebant. Togatæ tabernant, dicuntur Comœdæ, in quibus non magistratus, sed humiles personæ inducuntur, tæste Donato, quales ferè sunt qui in tabernis vendunt merces suas.

Tolero, as, unicu l.a.c.t. p. Ferro, patior, perfero, sustineo. [ΤΟΦΑΙ] οὐδὲν αἴσθησι. Gall. Endurer, sufffrir, portare, patientem. Ital. Tolerare, sufffrere, patire, sopportare. Ger. Erdtragen/ertragen den Bel. Verdragen. Hisp. Padecer o suffrir molestias. Pol. Znajam, wie pierciwan. Vng. El zenuedöm, el iwdöm. Ang. To suffice, to abide, to endure, to bear. Terent. in Phorm. Vnate, bona, malaq; tolerabimus. Idem in Hecyr. Sed quando se le indignam depurat matrimeæ, Cui concedat, cuiusq; mores toleret sua modestia. q Tolerare ponitur interdum pro alere & sustentare. Cornel. Nepos in vita Pomp. Attic. Ex quibus agris paterfamilias fructus caperet, quibus se toleraret. Cæsar: Erat summa inopia, adeò ut foliis ex arboribus stratis, & tænis arborum radicibus contulit, equos alerent, & cogarentur his rationibus equitatum tolerare. q In qua significacione etiam dicimus, Tolerare vitam: id est, vivere, nutriti. Tacitus:

Tacitus: Multos militia, quosdam exercendo agros tolerare vitam. Cæsar 7. bell. Gall. Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui exitate ad bellum inutiles videbantur, vitam toleraverunt. ¶ Accipitur aliquando tolerate pro portare, seu gestare. ορμίζειν. Plaut. in Merc. Tolerat hæc navis metretas trecentas id est, ferre potest.

Tolerans, nomen ex participio: id est, patiens. [תָּוְלֵרָןָס] Gall. Endurans. Ital. Tolerante. Ger. Erduldend. Hisp. El que padece. Pol. Cierpliwi. Vng. Twrdb zenueddb. Ang. Patient, that suffereret.] ut, Tolerantissimus penuriae: id est, patientissimus, apud Col.lib. 7. cap. i.

Tolerantiō, comparativus. [Vng. Zenuedhebb twrhebb, twrdb, zenueddb.] Cornel. Tacit. lib. 12: Clementiamq; ac justitiam, quantò ignoranteria barbaris, tantò toleranteria capesseret. Tolerantē, adverbium, Patienter, tolerabiliter. [χαρτελάκης, επερτός. Gall. En endurant, patientem. Ital. Tolerabilmente. Ger. Dultigeltib. Hisp. Sufida y pacientemente. Pol. Cierpliwi. Vng. Morue, Zenuedue. Ang. Pa. -ly.] Plinius lib. 8. cap. 45: At nunc anaicula ad fecunditatatem poscuntur, tolerantius tamen imma. De bobus. Quint. lib. 8. cap. 6: Qui toleranter videre Septentriones videmur.

Toleratiō, onis, verbale, f.t. Ipse tolerandi actus. [επερτός, επερτούση. Gall. Patience, tolerance, souffrance. Ital. Patienza, tolleranza. Ger. Geduld/oder erduldung. Hisp. Sufrimiento o pacientia. Pol. Cierpliwi. Vng. Twrhet zenuedheit. Ang. An enduring, suffering, abiding.] Cic. 2. de Fin. Quædam alia toleratio est ve-
nior, qua utivos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.

Tolerabiliś, Quod tolerari potest. [επερτώση, φογνήσ. Gall. Tolerable. Ital. Cosa che si può tollerare. Ger. Leidlich/das man wet dul-
den kan. Hisp. Cosa que se puede sufrir y padecer. Pol. L'auvi do wi-
erpensia. Vng. Twrhet zenuedheit. Ang. That may be suffered or
abiden, tolerable.] Cic. de Amic. Quæ tamen, si tolerabiles erūt,
terend se sunt.

Tolerabiliē, adverbium, Facile, sine discrimine. [επερτώση ὀχ-
θέως. Gall. Tolerablement, passablement. Ital. Tolerabilmente. Ger.
Kung/leidlich. Hisp. Podiendo se sufrir. Pol. L'auvi do wi-
erpensia. Vng. Twrhet zenuedheit. Ang. Patience, sufferance.] Cicero in
Paradoxis: Tolerantia rerum humanarum, contemptione
fortunæ. Quint. lib. 1. cap. 2: Tolerantia tamen doloris, laude
sua non caret.

Tollerōn, onis, m.t. Genus machinæ, ut ait Festus, quo hauri-
tur aqua, in alteram partem prægravante pondere. [πλευλά-
σια. Gal. Vne grue, vne trompe, vne bâscule à tirer l'eau d'un puis. Ital.
Instrumento de canar acqua con un contrapeso di pietra. Ger. Ein gnepp-
bahn/wie man sic in den Differenzen bey den fßen oder gebrauen hat-
ein wahgbawm. Hisp. Cigonal para sacar agua. Pol. Zoraw r'stud-
nia. Vng. Kankarifka, kankarik orra. Ang. An engine to draw up
water.] Plin. lib. 19. cap. 4: Vel tollenonum haustu rigandos.
Livius octavo bellii Macedon. Deinde, ut præter spem stare
muros viderunt, collectis rursus animis in ariete tollenonibus
libramenta plumbi, aut saxorum, slipitesve robustos in-
icutiebant.

Tollēs, Tumor faucium, teste Festo, quas & tonillas vocamus,
μεγάρια.

Tollo, ionis, à Plato in Rudente videtur positum pro eo, qui
expulso aquam haurit: Heus (inquit) sic tolloni gratia!
Tollo, is, sustuli, & secundum antiquos tetuli, sublatum, act.t.
Elevo, atollo, sursum erigo. [תָּוְלַלָּס] αἴρειν, ιψεῖν, ιγέαω.
Gall. Elever en haut, hauffer, tollir, oster. Ital. Leuare, inalzare, torre
togliere. Ger. Aufheben/erheben. Bel. Øphæffen/opnemem. Hisp. Al-
car o quitar. Pol. Podnoje. Vng. Föl emelni, föl vezéni. Ang. To-
lift or sette up, to tak away.] Vlpianus præterito usus est tolli. L.
13. 6. 4. D. de accepti. Plautus: Tolle caput. Cic. 4. Acad. Hor-
tensus autem vehementer admirans, quod quidem perpetuò
Lucullo loquente fecerat, ut etiam manus sèpè tolleret. Ovi-
dius Epist. 14:-ter acutum sustulit ensem, Termalè sublatu de-
cidit ense manus. Liv. 4. bell. Maced. Sublati deinde supra ca-
pita scutis, continuatisq; , ετο. Vlp. Ius vicino non esse altius
ædes tollere. ¶ Aliquando tollere, est capere. [תָּוְלַלְךָ]
λακάχειν.] Virgilius lib. 4. Georgic. -& sèpè lapillos. Ut cym-
bæ instabiles fluetu jaftate saburram, Tollunt, his fæse per in-
ania aubila librant. ¶ Aliquando suscipere, επερτάξειν. Sueton.
de Neronis parente: Decessitq; Pyrgis morbo aquæ intercu-
tis, sublatu filio Nerone ex Agrippina Germanico genita.
¶ Aliquando nutritre. [תָּוְלַלְךָ ribbah] כְּלַלְךָ chilchil] תָּוְלַלְךָ gibdell. ορ-
μην, μαρτιφεν.] Terent. in And. Quicquid peperisit, decreve-
runt tollere. ¶ Aliquando aufero. [תָּוְלַלְךָ lakach. εφαρίζειν, ιγέ-
αω.

με.] Cic. in Læl. Solem enim de mundo tollere videntur, qui
amicitiam è vita tollunt. ¶ Tollere de medio: id est, interime-
re. [תָּוְלַלְךָ hemith, תָּוְלַלְךָ hardigh, επερτάξειν, αναρπάξειν ποιάν, τα-
ξάξειν. Vng. Meg öldem. Ang. Tekill.] Cicero pro Rosc. Ameri-
no: Perfacile hunc hominem incautum & rusticum, & Romæ
ignotum de medio tolli posse. ¶ Aliquando differre. [תָּוְלַלְךָ mischschéh, αναρπάξειν.] Plautus: Omnes tollo ex hoc die in a-
lium diem. ¶ Aliquando inferre. [תָּוְלַלְךָ hebé.] Virgil. 3.
Georg. Tollentemq; minas & sibila colla tumetem. Nam tol-
le animos, est minari, timorem incutere, inferre. ¶ Tollere
gradum, ambulare. [תָּוְלַלְךָ halach.] Plaut. Bacch. Is est, adibo
contrà, & tollam gradum. ¶ Tollere se altius à terra, est cre-
scere: ac de herbis, & arboribus dicuntur. ¶ Tollere animos, est
superbit, audaciorem esse. Propert. lib. 3. eleg. 18: I nunc, tol-
le animos, & tecum finge triumphos. Terent. in Hecyr. Quia
paululum vobis accessit pecunia, Sublati animi sunt. ¶ Tol-
ler animos dictis: id est erigere & cōfirmare. Virg. 9. Aeneid.
Ultrad animos tollit dictis, atq; increpat ultrō. ¶ Tollere ca-
chinnum, est in clarum, & immoderatum risum solvi. ¶ Tollere
clamore, est clara & magna voce clamare. Cic. 7. Ver. Clamor
à fani custodibus tollitur. ¶ Tollere aliquem in cœlum hu-
meris, est illum laudibus celebrare, & quaatum fieri potest,
dis immortalibus æqualem facere. In qua significatione etiā
dicimus, Tollere in cœlum fama aliquæ, & Tollere laudes ali-
cujus ingesta. Cicero ad Attic. lib. 2: At hercule alter tuus fa-
miliaris Hortensius, quām plena manu, quām ingenuè, quām
ornatè nostras laudes in altra tulit? Vir. 5. Aeglog. Daphni-
que tuū tollenus ad astra. ¶ Tollere manus, lætitia signū est,
& gratias agētis. Cic. ad Cæs. lib. 7: Sustulimus manus & ego,
& Balbus. ¶ Tollere aliquem ab officio, est privare. ¶ Tol-
le aliquem de oratione sua, est cum non amplius nominare. ¶ Tollere aliquem è numero, est cum excipere. ¶ Tollere aliquem
de medio, è medio, vel ex rerū natura, idem. ¶ Tollere legem,
abrogare, antiquare. ¶ Tollere moram, festinare. ¶ Tollere
metum, timorem adimere. ¶ Tollere spem, auferre. ¶ Tol-
le aliquem testimonio, testimonis ita convincere, ut con-
demnetur, & puniatur. ¶ Tollere aliquem ferro, aut veneno,
est interficere.

Sūblā: ३, ta, tum, participium, Elevatus, ablatus, &c. secundum
significationē sui verbi. [תָּוְלַלְךָ nisiā, επερτάξεις, εφαρίξεις. Gall.
Elevé en haut, haussé. Ital. Alzato. Ger. Erhebt. Hisp. Alzado. Pol.
Wym: sion. Vng. Föl emelteb. Ang. Lifted vp, taken away.] Vir-
gil. 2. Aeneid. - & sublatu ad æthera clamor. ¶ Ponit ali-
quādo pro superbo, elato, & arrogante. [תָּוְלַלְךָ ghaboah תָּוְלַלְךָ
geheb.] Caesar 1. bell. Gall. Quo prælio sublati Helvetii, quod
quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propu-
lerant, audaciū subsistere. ¶ Composita hujus verbi sunt, At-
tollo, extollo, protollo, & sustollo: quorum significata expli-
cantur suis locis.

Sūblatiō, verbale, f.t. [תָּוְלַלְךָ majá בְּרִית ghabbuth. εφαρί-
εσ. Gall. Eleve en haut, haussé. Ital. Eſſo inalzare. Ger. Erhebung.
Hisp. Alzamiento. Pol. Wdniesienie. Vng. Föl emelos. Ang. A lift-
ing vp.] ut, Sublati animi: id est, elatio, superbia. Cic. 2. de Fi-
ni. Voluptatem Stoici sic definunt: Sublationem animi fine
ratione opinantis se magno bono frui. ετ.

Sūblatē, adverbii. [επερτώση, וְבָרְוָא. Gall. Hautement. Ital.
Altamente. Ger. Hohtragentlich, hochstanglich. Hisp. Altamente.
Pol. Wisskamiska. Vng. Föl emelos. Ang. Highly.] Cic. de
clar. Orat. Sublate, ampleq; dicere. Idem pro Domo sua: Nihil
unquam de me dixi sublatius adscendæ laudis causa.

Tolūtārii, sive Tolutares equi, m.s. Dicuntur qui alio nomine
ab Asturia Hispaniæ regione Asturones dicuntur, à nonnul-
lis etiā Gradarii, propterea quod gradu non vulgari incedat,
sed alternis crura molliter explicantes, cōmodam sessori præ-
beant vocationē citra ullam succussionis molestiam. [ταν-
πορεῖς, εδρόποι. Gall. Chevaux vittes & legers, qui vont les ambles.
Ital. Canali che vanno di portante. Ger. Bettner. Hisp. Caballos am-
bladores. Pol. Nachodnik. Vng. Paraske. Ang. Ambling horses.] Tolutates
dicti, sive à tollendis alterno glomeratu pedibus:
sive (ut alii malunt) à pedum volubilitate, quasi voluntarii. Sen.
in Epist. Mannos tolutares appellat.

Tolūtum. [τανπορεῖς, εδρόποι. Gall. Vtement & legerement, aux
ambles. Ital. Di portante. Ger. Bettner. Hisp. Ligeralemente,
amblando. Pol. Inochodem. Vng. Porozkalna. Ang. Ambling w's.] Id est, volubiliter, & molliter, proprięq; ad asturconum, sive
gladiatorum incessum attinet, qui alternis crura molliter ex-
plicantes, cōmodissimā sessori præbent vocationē: quod
genus equorum à Polluce εδρόποι appellantur. Tolutum (in-
quit Nonius) quasi volutum, vel volubiliter. επερτάξειν. Plau-
tus Asinā. Demā hercle jam de hordeo, tolutum si badizas.

Varro: Ut equus qui ad vehendum est natus, tamē traditur ma-
gistro, ut equis doceat tolutum incedere. Plin. lib. 8. cap. 42: In
cadē Hispania, Callaica gēs, & Asturica, equini generis, quos
shieldones vocamus, minori forma appellatos asturones

gignunt: quibus nō vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio: unde equus tolutum carpe re incusus traditur arte.

Tōlūrōquēntiā, f.p. Volubilis sermo: ut interpretatur Nonius, citatis locum Nævii vetusti pōēta ex Gallinaria: O' pestifera, Pontica, feta, trux tolutilo quentia. [τολυροκεντησ] λόγος.

Tōmāculā, vel per syucopen tomacula, Edulia sunt, quæ ferè ex jecore porcino minutatim conciso, & jam semicocco, infusis ovis crudis, & caseo optimo, & liquamine, pipere, aniso, zingibere fieri consueverunt, tegunturq; omento suillo. [ταλαύρις] Gall. Sausages. Ital. Tomafelle, alibi mortadella. Ger. Ein döberwurst, fasswurst. Hisp. Assadura del animal guisado. Pol. Laramba. Vng. Maisos. Ang. Puddings called sausages.] Dicta tomacula, dñs τα τομά, quod est incidere. Iuvén. Sat. 10: Candiduli di- vina tomacula porci.

Tōmācinæ, Edulia ex jecore porcino minutum conciso, quæ & tomacula dicuntur. [ταλαύρις] Varro lib. 2. cap. 4: Quotannis è Gallia appontantur Romam pernæ, tomacinae, & petasones. Plin. Tomacinae appellantur, quæ tomacula insubres vocant, Galli nostris temporibus tomacellas.

Tōmentum, ti, n.s. Lana brevis ac concisa, quæ ex vestibus à fullone poliendo detrahitur: & quidquid sarciminis ex qua- cunq; re, sive ex sceno, aut palea, sive ex pluma fuerit quo cul- citræ farciuntur. [τυνδαλον] Gall. Bourre, ce qu'ov met dans un ma- selus. Ital. stopa grossa, stopaccio. Ger. Kurze Wollen, Märtwollen/ schopfwollen. Hisp. Aquello pelo que algo se enfonda, como juncos, la- na, pluma para enfundar colchen o colcedra. Pol. Ostryki w/jeżdżakie do nasipania poduszek, albo nasciel'ania kol'dri albo psiel'. Vng. Lagy stłotens valo piti. Ang. Flockes, lockes clipped of wool.] Varro de lingua Latina, lib. 4: Postquam transierunt ad culcitras, quod in eas sagos, aut tormentum, aliudve quid calcabant: ab incul- cando culcitra dicta. Videtur autem tormentum deduci à τέμνειν, quod significat incidere. Sueton. in Tib. Adeò alimēta Dru- so subducta, ut tormentū ex culcitra tentaverit mandere. q. To- mentorum autem aliud leuconium dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa. Aliud Circense, ex arundinibus concisis factum: idq; stramentum habebatur plebeiorum. Dicitum Cir- cense, quod in Circu Romano sternebatur, illiq; egredi que- sciebant. Seneca lib. de beata vita: Nihil miserius ero, si lassa cervix mea in manipulo ferri acquiescat, si super circense to- mentum pet sarcinas veteris linteū affluens incubabo. Mar- tial. lib. 14: Tōmentum concisa palus circense vocatur: Hæc pro leuconio stramina pauper emit.

Tōmīcē, ces, sive (ut quibusdam placet) Tomix, cis, f.t. [ταμι- ξ] Gall. Une sorte de corde faite de chanvre qui n'est point accoutré, ou de genêts. Ital. Fune di canape o di sparto. Ger. Ein grob ungehe- gte hanfseit. Hisp. Tomixa de cannamo o sparto. Pol. Serwia a grubi powrozkowponi. Vng. Körbelnek valo nyuytot marzag Ang A cable rope, a collar put on horses neckes for hurting them.] Græco nomine appellatur ex cannabis impolita, & sparto leviter torta restis, ex qua funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10: Tomice moris spinarū circunlita. Pallad. lib. 1. cap. 13: Tunc eos catenis ligneis ex ju- niperō, aut oliva, aut buxo, aut cupresso factis, ad contigna- tionem suspendemus, & binas inter eas perticas erigemus, to- mictibus alligatis. Vitruv. li. 7, docet asperes tomice religan- dos. Pulvilli quoq; quos in collo habent animalia, ne reste- lədantur, tomices vocantur.

Tōmūs, mi, m.s. [τόμη] megillah τύπος spher. rīpē. Gall. To- me, volume, piece. Ital. Pezzo, parte, volume, tomo. Ger. Ein stück odertheil. Hisp. Cortadura. Pol. Szuka, czesc. Vng. Kexmetzes. An. A cutting, a volume, a piece.] Fragmentum vel pars operis, quam Latinè sectionem vocamus. Martialis lib. 1: Scriptura quanti constet, & tomos vilis Vnde Origenes tertium librorum suo- rum genus tomos inscripsit, quos (ut ait Hieronymus) nos possumus appellare volumina. Idem alibi de eodem: Edidit innumerabiles commentarios, quos ipse appellat tomos.

Tōndeo, des, totondi, tonsura, act. s. Lanam, sive capillos, & hujusmodi incido. [τόνθαρά κέρας] Gall. Tondre. Ital. Tosare. Ger. Schären. Hisp. Tresquilar. Pol. Golie. Vng. Nyírdom, beret valom. Ang. To clippe, to shere, to ripe or matte.] Plinius lib. 8. cap. 48: Oves non ubiq; tondentur. Cic. 5. Tusc. quæst. Regiae vir- gines, ut tonstriculae, tondebant barbam, & capillum patris. Martialis lib. 2: Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virgil. lib. 3. Georg. Nec minus interea barbas, incanaq; mēta Cinyphii tondent hirci, setasq; comantes. q. Interdum pasce- re, vel pascendo absumere. [τόνθαρά κέρας] Virgil. lib. 1. Georg. Ter centum nivei tondent dumeta juvenci. q. Ali- quando resicare, vel demeterere. [τόνθαρά κέρας καταρά] Idē libro 1. Georg. Nocte arida prata tondentur: id est, secantur. Tondere aliquem auro: id est, emungere, techna aliqua spo- liare. Plaut. in Bacchid. Tondebo auro, usq; ad vivam cutem. q. Hujus verbi composita sunt, Attondeo, & detondeo: quorū significata explicantur suis locis.

Tōnsō, as, frequentativum: unde & detonsō. δινόσω. Gellius:

Capillos dialis, nisi qui liber homo est, non detonset. Tōnsō, as, aliud frequentativum. Plaut. in Bacch. Ter in andu- tu has tonsitas?

Tōnsō, sa, sum, participium, Lana, crinē spoliatus. [τόνθαρά κέρας] Gall. Tondre. Ital. Tosato. Ger. Beschören. Hisp. Tre- quilado. Pol. Ogolion. Vng. Nyírb, beretvalt. Ang. Clipped or shorn.] Cicero in Pisonem. Cum illa saltatrix tonsa. Matt. lib. 11: & tonsa pura ministrio. Ibidem: iam mihi nigrescunt tonsa fudaria barba. Tonsæ valles, quæ arboribus & sylvis veluti comis suis spoliatae sunt. Virgil. 4. Georg. tonsis in vallis illis Pastores, &c. q. Contrà, Intonsi montes: id est, sylvosi Vano: Intonsi montes, & feris pleni. Villi tonsi. Virg. 1. Aeneid. tonsisq; ferunt mantilia villis. Tonsa oliva. Virg. 5. Aeneid. Ipse caput tonsæ foliis evinctus olivæ.

Tōniz, f.p. dicuntur remi, à diverserādis fluctibus. [τόνιζη] misch/shotum, ierpm. Gall. Anivers. Ital. Pale de remi. Ger. Rada. Hisp. Palas de los remos. Pol. Rudel. Vng. Enzé dal enez. Ang. Owers.] Virgilius libro 7: & Rēento luctantus marmore tonsis.

Tōnsō, oris, m.t. Qui barbam, aut aliud quippiāt tondet. [τόνθαρά κέρας] gallab. xegdōs. Gall. Barbier. Ital. Barbiere. Ger. Ein Schärf. Bel. Ein Schärf. Hisp. Barbero o tresquilador. Pol. Bar- wiers. Vng. Barbely nyirb. Ang. A clipper or poller of heads and be- ardes, a barbour.] Varro lib. 2. de Re rust. cap. 11: Omnia tonsores in Italia primum venisse ex Sicilia dicuntur, post Remā conditam anno quadringentesimo quinquagesimo quanto, ut scriptum in publico Ardeæ, in literis extat: cosq; adduxisse P. Ticinum Menam. Ibidem: Olim tonsores non suffit ad- significant antiquorum statuæ, quod pleræque habent capi- lum, & barbam magnam. Horat. hb. 1. Scen. Satyr. 7: Omni- bus & lippis notum, & tonsoribus esse. Cic. 1. Tusc. Dionysius ne tonsori collum committeret, tondere filias suas docuit. Plautus in Asin. Ad tonsorem ire dixit.

Tōnsō, oris, a, um. Quod ad tondendū pertinet: [τόνθαρά κέρας] Gall. Appartenant à tondre. Ital. Pertinente à tosare. Ger. Das ja bei schärten gehört. Hisp. Pertenciente à tresquilar. Pol. Bartunki. Vng. Nyireshez beretvalashoz valo. Ang. Belonging to clipping or polling.] ut, Culter tonsorius: hoc est, novacula. Cic. 2. Offic. Qui cultros metuens tonsorios, candente carbone sibi ad- rebat capillum. Apud Martial. lib. 14, titulus est de tonsoris ferramentis.

Tōnsō, æ, f.p. Est ipse tondendi actus. [τόνθαρά κέρας] Gall. Tonsure, on tonsure. Ital. Tofatura. Ger. Beschärung. Hisp. Tresqui- ladura, obra de tresquilar. Pol. Strijenie. Vng. Nyires beretvala. Ang. Clipping, polling, hearing.] Col. lib. 7. cap. 4: Tonsuræ cer- tum anni tempus per omnes regiones servari nō potest. Idem lib. 11. cap. 2: Oves Tarentinæ radice lanaria lavari debent, ut tonsoræ præparentur. q. Legitur quoq; apud veteres tonsus pro tonsura. Plaut. in Amph. Sura, pes, stratura, tonsus, oculi, nasus, labra. Accius: Sed quænam hæc est mulier funestave- stro tonsu lugubri. Ex Nonio.

Tōnstrī, cis, f.t. mulier tonsoris officio fungens. [τόνθαρά κέρας] gall. Barbera. Ital. Tonditrice. Ger. Ein Schärf. Hisp. Barbera, o tresquiladora. Pol. Barwierska. Vng. Nyirb, ba- retralo a Zony. Ang. She that doeth the office of a barbour.] Plaut. Trucul. Tonstricem Syram novisti nostram.

Tōnstrīculā, diminutivū. n. xegdōs. Cic. 5. Tusc. Regiae vir- gines, ut tonstriculae, tondebant barbam.

Tōnsō, le, penult. corr. om. t. Quod tonsum est, ac in orbem & comam putatum: [τόνθαρά κέρας] Gall. Tondre. Ital. Tosato, pedo- to. Ger. Beschören. Hisp. Tresquilado. Pol. Ogolion. Vng. Nyírb, beretvalt. Ang. That may be shorn or clipped.] ut, Tonſiles oles, Tonſiles buxus. Plin. lib. 12. cap. 2: Primus Cn. Marius nemora tonſilia invenit. Idem libro 18. capite 50: Villo tonsili ve- stiuntur.

Tōnsillæ, f.p. Extremæ faucium partes circa radicem lingue, gulam utrinque attingentes. [τόνθαρά κέρας] Gall. Les glandes as baut du gros de la glande. Ital. Pallo. Ger. Die efferentia thal des schlund vmb das zopflein. Hisp. Agalla en la garganta del hombre. Vng. Nyel tsap. Ang. Kernels about the mouth.] Cic. 1. de Na- tura deor. Linguan autem ad radices ejus hærens excipit stomachus, quod primum illabuntur ea, quæ accepta suntoris ultraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. q. Tonsillas item medici vocant fa- cium inflammations cum tumore, quas & Græci xegdōs appellant.

Tōnstrīnā, æ, pen. prod. f.p. Officina tonsoris. [τόνθαρά κέρας] Gall. L'ouvroir d'un barbier, barberie. Ital. Barberia. Ger. Ein schärf- schärgaden. Hisp. Barberia, la tienda del barbero. Pol. Barwiersia. Vng. Barbely mühely. Ang. A barbours shop.] Plaut. in Asia. Libanum in tonstrinam ut jussram venire, is nullus ve- nit. Terentius in Phor. Ex advorsum ei loco tonstrina erat quædam.

Tōnsmūs, Veteres pro sonamus usurparūt. Varro Eudæmō- nibus,

nibus, ut citatur à Nonio: Tibi Tympana non inancis sonitus matris deum tonimus.

Tōnitrus, Tonitrum. Vide TONO.

Tōno, tonas, tonavi, tonatum, & aliquando tonui, tonitum, pen. corr. n.p. tonare. [תָּנוֹן rahám תְּבִרֵם bibrim. בְּגַתְּרָה gall. Tonner. Ital. Tonare. Ger. Tonnen. Hisp. Tonar el cielo. Pol. Grusie. Vng. Dörgök. Ang. To thunder.] Cic. 2. de Divin. Quam tonuit levum bene tempestate serena. Idem ibidem: Iove tonante, fulgurante, comitia haberi nefas. q Apud vetustissimos legitur Tono, tonis, per tertium conjugationem. Varto in Eudæmonibus; ut citatur à Nonio: Tympana tibi, nō inancis sonitus matris deum tonimus tibi semiviri. q Tonare laudes alicuius, est magnopere efferre. Plin. in Præf. li. 3: Quanto tu ore patris laudes tonas? q Tonare murmur, & verberibus, est resonare. Martialis lib. 9: Murmure jam sevo, verberibusq; tonas. q Hujus composita, Attono, contono, circuntono, detonao, intonq; pertono: quorum significata explicantur suis locis.

Tōnēscit, Tonat. [תָּנוֹן rahám תְּבִרֵם bibrim. בְּגַתְּרָה gall. Tonnerre. Ital. Tuono. Ger. Der tönde. Hisp. Tonndo. Pol. Grusie. Vng. Dörges. Ang. Thunder.] Ovid. 2. Metamorph. Vnde solet tonitrus, & fulmina mittere terris. Iuv. Sat. 5: & facient optata tonitrua cœnas. Cic. 2. de Div. Nōnne perspicuum est, ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, jaetusq; fulminum extinxissent, credidisse ea efficere rerum omnia autorem lœvem?

Tōnitrum, Tonitru, Idem. Celsius Ciceroni lib. 8: Hic tibi strepitus, fremitus, clamor, tonitruum. Tonsilla, Tonfor, Tonstrix, Tonsus, Vide TON DEO: Tōsus, m.s. [τόνος]. Gall. Son, ton, accent. Ital. Suono, suono, accento. Ger. Ein thon/lautung. Hisp. El ton en el arte de la musica, acento de cada palabra. Pol. Dzwisk, ton. Vng. Igéknek notálta tiszta. Ang. A sound, tone, or accent.] Vocabulatio, sive accentus: à verbo rārū, quod est intendere, quasi ē pōrū tūrū. q Toni item dicuntur nervi in stomachi lateribus. q Præterea tonum appellant spatiū interjectum inter terram & cītimum celi circumlū: hoc est, lunarem, quod est centum viginti sex millium stadiorum, ut inquit Martianus, quoniam ut in sonis intervalum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diversis, ita in celo minimum à terra spatiū ad Lunam Tonum appellare placuit. q Hujus mensuræ dimidium hemitonum dicitur, quartus. Tonus verò cum hemitonio proportionem facit semiplam: hoc est, semiquarteram. q In picturis item splendor intermedius inter lumen & umbram, Tonus dicitur. Plin. lib. 35. cap 5: Deinde adjectus est splendor aliis hic quām lumen: quem quia inter hoc & umbram esset, appellaverunt tonon: commissuras verò colorum & transitus, Armogen. q Antiqui tonitruum dixerunt tonum: Seneca quæst. natur. lib. 2. cap. 56: Antiqui autem tonitruum dixerūt, aut tonum. Hoc apud Cæciliū invenio.

Tōpazius, topazi, f.s. [τόπαζος]. Gall. Topasse. Ital. Topazio. Ger. Ein Topaz ist ein edelstein. Hisp. Topazio. Vng. Topázium. Ang. A precious stone green coloured.] Gemma est viridis coloris, ad τόπαζον: hoc est, à quærendo dicta, sive quod Troglodytæ prædones quum diutius fame & tempestate pressi, herbas, radicesq; effoderent, hanc gemmam primi eruerunt: sive à Topazio insula Maris rubri, in qua hic lapis mirè pellucidus invenitur. Insula autem huic idcirco Topazio nomen factum putant, eò quod nebulosa sit, sæpeque à navigantibus fuerit quæstus antequam inveniretur. Utique nominis causam refert Plin. libro 37. capite 8, & lib 6 cap. 29, & Strabo libro 6.

Thōphus, m.s. Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resolvitur. [θωφος. Ger. Wimstein.] Plin. lib. 17. cap. 4: Nam tophus scaber natura. Virg. 2. Georg. Et tophus scaber, & nigris exesa chelydris. Tophinus, & Tophaceus, adjectiva. Quod ex topho est. τοφεύς. Suetonius: Quæ tophina, ac lignea anteā erant. Plin. lib. 17. cap. 7: Est alba, rufa, columbina, argillacea, tophacea, arenacea.

Tōpharium, iii, n.s. [τόπιον]. Gall. Ourrage de verdure qu'on fait éjardins en forme de bestes ou autre chose. Ital. Figura di verdure o d'alberi come di bofo. Ger. Ein garten geheld / oder etwas das man aus bawen / treteren / blumen in den garten zur sterd oder vmb des schaues willen machen. Hisp. Jardin, lugar delectable obrado en diversas figuræ. Pol. Zadłona wóblaki pożniowią gdieważ sposobnego kremia. Vng. Leuel zemerek z bild agból tisztal furnekoz. Ang. The making of images of besties or other things in gardens.] Opus ex arbore, aut frutice, aut herba, ornatus, aut vitandi etsus causa fa-

ctum: ut sunt testudines, camere, naves, aviculae, & hujusmodi, quæ ex buxo vel hedera & hujusmodi, quatum natura sequax est, & flexibilis, fieri consueverunt. Dictum topiarium ἡ τὸ πόπιον: hoc est, à locis quæ in his varia constituantur: quæ & topia ab idoneis scriptoribus nuncupantur. τοπιά. Virtuv. lib. 7: Habentem deorum simulacra, seu fabularum d' spesis explicantes, non minus Trojanas pugnas, seu Vyssis errationes per topia, cæteraq; quæ sunt eorum similibus rationibus ab rectum natura procreata. Quidam inde Topiarii appellationem deductam existant, quod plantæ funium modo flexibiles & sequaces, in qualibet formas ducantur. Græci enim funes in navibus τοπιά, επι τοπιά appellant. Opus topiarium. Plin. li. 15. cap. 30: Accedit in topario opere lauri genus, quæ taxa dicitur: ramos spargit à radice topiarii ac corona opéris. Hinc topiarii dicuntur, qui toparia faciunt: sicut Coronarii, qui faciunt coronas. [οἱ τὸ πόπιον ποικιλταί. Gall. Lardissiers qui font ourages de verdure ès jardins. Ital. Chi fanno tali figure. Ger. Ein geheldmacher / der lustgeisterden in den gärtzen macht. Hisp. Jardineros que afestan assi los jardinos.] Idem lib. 15 cap. 29: Sativæ mytri genera topiarii faciunt. Plin. Iun. Epist. 63: Inest huic computationi sumptus supellecillis, sumptus atrienium topiariorum. q Ars item ipsa Topiaria dicitur, ut argenteria. [νέον καταστροφήν seu μεταμόρφωσιν. Gall. L'art & mestier de faire verdure ès jardins. Ital. Arte de fare tali figure. Ger. Die kunst lustgeheld / oder andere gärtengesieden zu machen. Hisp. Arte para afestar assi los jardinos.] Cic. ad Quint. Frat. lib. 3: Ut de niq; illi palliati topiariam facere videantur: id est, artem exercere topiani operis.

Tōpōs, [τόπος], Latin è locus. Gall. Lieu. Ital. Luogo. Ger. Ein ort. Hisp. Lugar. Vng. Hely. Ang. A place.]

Tōpōcūs, [τόπος] Gall. De lieu. Ital. Cosa di luogo. Ger. Des orts. Hisp. Cosa de lugar. Pol. Miejszow. Vng. Helye. Ang. Of a place.] Localis. Vnde Aristoteles, & Cicero libros suos, quos de inventione argumentorum conscripserunt, Topica appellarent, quod in iis doceatur, quemadmodum ex certis locis argumenta eruantur. Cicer. Trebatio lib. 7: Institui Topicæ Aristotelica conscribere.

Tōpōcē, ces, τοπική, Ars ipsa inventorum argumentorum. Cic. in Top. Inveniendi verò artem, quæ Topicæ dicitur, quæ ad usum potior erat, & ordine naturæ certè potior, totam reliquerunt.

Tōpārchā, τοπάρχης, Qui alicuius regionis, vel loci curam administrat.

Tōpārchī, τοπάρχιον. Territorium.

Tōpogrāphiā, τοπογραφία, Loci descriptio, Topographia ripulæ. Cic. ad Attic. lib. 15: Itaq; me referunt pedes in Tusculanū, & tamē hæc topographia ripulæ videtur habitura celere satietatem.

Tōpōthēsia, τοποθεσία. Situs loci vel descriptio.

Toppēr, Obsoleta dictio, qua antiquissimi utebantur pro celeriter, seu confestim, statim. Nævius apud Festum: Capelliflammam Vulcani topper.

Tōrālis, n.t. Quodvis lectuli stragulum. [τόρα chesui. τοράλης, τορά. Gall. Converture de lit ou londier. Ital. Coperto da letto. Ger. Ein bettdecke. Hisp. Los manteles, cobertor de cama. Pol. Koldra wsielyaka dona krzycza lejska. Vng. Lépdib. Ang. Any coverlets or covering of a bed.] Horat. lib. 1. Epist. -ne turpe toral, ne sordida mappa Corruget nares. Idem in Scrim. Et Tyrias dare circum illata toralia vestes. Duo toralium fuisse genera Paulus significat L. 3. de supel. leg. unum, quod straguli nomine continetur, alterum quod non continetur. Hoc autem plagæ appellatum Nonius testatur, grande scilicet linteum tegmen. Ob eam fortè causam ita dictum, quod plagiæ: id est, foraminibus pervium ac pellucidum esset. Hotomanus.

Tōrculāre, aris, vel Torcular per apocopen, n.t. Machina est premendis uvis, olivisq; accommodata, à torquendo dicta. [τόρκον purab. Τόρκεβ. λύτρος. Gall. Un pressoir. Ital. Torcolo. Ger. Ein trockn. ein täteren. Bel. Ein wypresse. Hisp. Torno de husillo. Pol. Prassa. Vng. Sayto. Ang. A press for wine sider or verince.] Colum. lib. 12. cap. 50: de olei loquens factura: Tum diligenter mundatam, protinus in torcular deferri, & integrum in fisca novis includi, preloq; subiici, ut quantum possit, paulatim exprimatur. Quo in loco Columella aperit dilectumq; torcular à pralo. Est enim torcular (ut diximus) tota illa machina, vino oleoque exprimendo inventa. Prælum autem ipsa trabs, qua uva oleoque premuntur. Lacus autem, in quem defluit mustum, ex vinaceis expressum. Priscianus secundam distinctionem hujus syllabam p̄cipit esse producendam: alii tamē contraria corripiendam contendunt, analogiam sequentes, quod in dictione Specular, quæ huic per omnia similis videtur, medium syllabam constet coripi.

Tōrculārium, iii, Torcular. Cato cap. 18: Tortularium si ædificare velis.

Tōrculūm, torculi, pen. cor. Tortular. Cat. cap. 1: Ad villam quū Eee 2 venias,

Venias, videto vasa, torcula, dolia, multæne sint. Plin. lib. 18. cap. 33. Viginti jugeribus sufficit unum torculum.

Tor. diarij, a, um, adjectivum, Quod ad torcular pertinet. [τορκλινός]. Gall. Appartenant à profoir. Ital. Pertinent à torcolo. Ger. Zu der tronen gehörig. Hisp. Pertenscente à torno de hysillo. Pol. Pragow. Vng. Saytohoz valo. Ang. Belonging to a prese.] Vario de Retus. lib. 1. cap. 22. Si sit centum jugerum, habere oportet vasa torcularia instructa tria. Colum. lib. 12. cap. 18: Tum lacus vinatii torculari, & foro, omniaq; vasa, &c. Torcularia cella, Columel lib. 1. cap. 6.

Torcula, f. rīs, subst m f. Qui torculari premit uvas. [τορκυάτης, στεφανεις ευπατρού και θεού. Gall. Professeur. Ital. Chi preme con torcolo. Ger. Ein Trotter. Trottnecht. Hisp. El que apreta con torno. Pol. Prassowik. Vng. Saytolo. Ang. A presser or he that preseth.] Colum. lib. 1. 2. cap. 30: Quia interdum multitudo bacca torculariorum vincit laborem.

Torculus, a, um, adjectivum. Quod ad torculum pertinet: [τορκλινός, τορκλινός, vel τορκλινός]. Gal. De pressoir, seruant à pressoir. Ital. Che serue al torcolo. Ger. Zu der tronen dentsch. Hisp. Cosa que serue à torno de hysillo. Pol. Prassowi. Vng. Saytohoz valo. Ang. Of or seruing to a prese.] ut, Torculus funis, Cato cap. 135: Funem torculum liquis faciet, &c.

Tores. pro torques antiqui dixerunt: quemadmodū hoc Servitus & etiam Flavies Pomponianus notat. Sosipater lib. 1. Toreumā, ar. s. n. & Toreumatum, ati, [ΤΟΡ] ΤΟΡ μικλάτ. τέρσημα. Gall. Onusage de taillo en boisse, puce d'ourage et asticé. Ital. Operi: fatta al tornio, scuolita, o di rilievo. Ger. Ein geträte oder aus geprägte geschnittene arbeit. Bel. Drechslerwerk. Hisp. Vaju tornando o desu! piede. Pol. Kreczons kubik. Vng. Izergaba tifinal edeny. Ang. Plate chafed or ingraued, work imboijf. Vas ai udye opus torno factum, aut al o qui artificioso cælatum. Est enim regola tornare, sive sculpere. q. Vnde & a ipsa To. cutice dicitur, [τορκηνη. Gall. L'art de tailleur ou graver en boisse, ou en leuere, ou de relif. Ital. Arte di lavorare al tornio, o derilievo. Ger. Die Kunst des trahens oder aufstechens vnd juscōtingen. Hisp. Arte de tornear o esculpir.] quam Plin. lib. 34. cap. 8. primū n. a Phidias inventam scribit, sed à Po. cyclo. S. yonio. os. immata. Mart. lib. 3: Artis Phidiacæ toreuma claram. Salutis in lugurtha: Tabulas, signa, toreuma emunt.

Tormamen. ludus erat, qui à Troia dicebatur, quasi pro Troiano agmine dictum. Troiamen.

Tormentum, u. n. f. Cruciatus, qui aut eruendæ veritatis aut criminis puniendi causa fieri solet: [ΤΟΝΤΟΝ deabili. ΗΝΤΟΝ dasbóri. βαστόν. Gal. Ghenne, torture, tormento, / pplice. Ital. Tortamento pena, servizio. Ger. Ein peinigung, folterung Bel. Peignung. Hisp. La in stion de tormento, tormento. Pol. Drechsler. Vng. Kerzukken. Ang. A torment or rack made with cordes to try the strength of one.] à tortuoso, quod inter cætera significat crucio. βαστόν. Cic. 3 de Finib. Vtq; in omnibus tormentis conservetur vita beata. Horat. 1. Epist. 2: Invidia Si. uli non inveniretyranni Majus tormentum. Cic. 3. de Natura d'or. Anaxarchus. Democritum à Cyprio tyano excarnificarum acceptimus Zenon. Eleatem in tormentis necatum. q. Præterea tormentum generale vocabulum est omnium machinarum fixa, telta, & id genus varia torquentum. [ΤΟΝΤΟΝ mechj μεχνών. Gall. Instrument de guerre à ietter loing, comme pierres, boulets, & autres choses. Ital. Macchina da guerra per lanciare p. etre o a' tre cose. Ger. Ein gerust mit dem man etwas in die weite vnd hohhe wirft, ein gewerff. Hisp. El engenno para combatir.] Cæsar 2. Comment. Ad extremas tosas castella constituit, ibiq; tormenta collocavit. Virg. 11. Aeneid. Fulminis in morem, aut tormento ponderis acti.

Torminā, n. f. Morbus intestinorum, quem ducorregiā Græci vocant. [τρόπος. Gall. Trenches de ventre, flix de ventre avec sang & trenches. Ital. Dolore di ventre, di pansa, li corpo. Ger. Darmgesicht/trimmen/bauchwee. Hisp. Torcon de hombre o bestias, y confusio de sangre. Pol. Zarcie wewcze. Vng. Verhas. Ang. Gripings, pains or gremings of the stomach or bellie.] Celsus li. 4. cap. 15: Proxima his inter intestinorum mala tormenta esse consueverunt: δυονεια Græci vocantur. Intus intestina exulcerantur: ex his crux monat: isq; modò cum stercore aliquo semper liquido: modò cum quibusdam quasi mucosis excernitur. Interdum simul quædā carnosa descendunt. Frequens dejiciendi cupiditas, dolor, in anno est. Hæc Celsus. Plin. lib. 20. cap. 14: Mentastrum tormentibus cholericis efficacissimum. Cic. 2. Tusculan. Quamvis idē forticulū se in tormentibus & in stranguria sua p̄treat. Colum. lib. 12. cap. 7: Sequitur tormentum vitium, quorum signum est cruenta & runcosa ventris proluvies. q. Hinc tormenti, qui eum morbum patiuntur, quos & dylyentericos Græco vocabulo appellant. [τρόπος. Gall. Suces à trenches de ventre, ou qui les ont. Ital. Soggetti à tal dolore di ventre o chi l'anno. Ger. Bauchwee vnd so dargut folget / den rotten schaden oder durchlauff vnderwoffen. Hisp. Atorconados assi. Cicero Tusculan. Itaq; dicimus gravedinosos quoſdam, quoſdam tormentosos: non quia semper sint, sed quia ſapere sint.

Torminā, le, om. t. Quod tormenta infert. [τρόπος. Gall. Qui engendre trenches de ventre. Ital. Cosa che genera tal male. Ger. Das trimmen/oder bauchwee macht. Hisp. Cosa que engendra tal torcon. Pol. Boliesce brucha epnaci. Vng. Ver has sindo. Ang. That ingendreich paines or gripinges of the bellie.] Plin. lib. 15. cap. 21: de sorbis agēs: Quartum genus terminata appellant. Tornatilis, Torno, as, vide TOR. N. V. S.

Tornus, m. f. [τρόπος. Gall. Tour ou tournoir. Ital. Torno. Ger. Ein trädstut, oder trädelsen. Bel. Ein dreysler. Hisp. Instrumento para tornear, torno. Pol. Drechsliarski swider albo warstas. Vng. Isztergau. Ang. A turning instrument. Instrumentum fabrici, quo ligna, ebur, & reliqua hujusmodi polita redditur. Virgilius in Bucol. Aeglog 3: Lenta quibus tornio facil superad-dita vitis. Idem 2. Georgic. aut torno rasile buxum. Plin. lib. 7. cap. 56: Normam autem & libellam, & tornū & clavem Theodorus Samius invenit. Idem lib. 16. cap. 40: Calices ex Terebin-tho solitus facere torno.

Tornatilis, le, pen. cor. om. t. Quod torno factum est. [τρόπος. τρόπος. Gal. Fait au tour, tourne. Ital. Fatto al tornio, tornio. Ger. Geträget. Hisp. Cosa hecha al torno. Pol. Krejoni. Vng. Tornio vassalifinal. Ang. Made with a turning instrument.]

Torno, as, act p. Torno cōficio vel polio. [τρόπος, τρόπος. Gall. Tourner, faire au tournoir ou au tour. Ital. Tornare, far al tornio. Ger. Trägen. Bel. Drägen. Hisp. Tornear con torno. Pol. Krejce. Vn. Meg iz ergazom izergaba meg faragom. Ang. To make or trimme any thing with a turning instrument.] Plin. lib. 36. Lap. est qui cavaratur, tornaturq; in vasa coquendis cibis utilia. Cicero de Univ. Idq; ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius. q. Versus malè tornati, pro malè elaboratis, μιτηφορεῖς. Horatius de Arte: Bis terq; expertū frustra, delere jubebat, Et male tornatos incidi reddere verius. q. Hinc detorno, quod est ex matena quipiam torno aliquid efficio. Διπρόδιος. Plinius lib. 13: Iagnum grande intus, firmæq; duritæ, ex quo velares detor-nant annulos.

Toros, a. um, vide TOR. V. S.

Torpēdo, pro pisce, vide TORPEO.

Torpēo, o, torpui, n. f. Stupeo, piger sum & segnis, languidus sum & remissus. [ΤΟΡ πηγήθερ nehet sal נַעֲמָה mirah. αιραבְּתִים izq; rapto. Gal. Estre en gourds, avoir les membres gourds & endormis. Ital. Eſſe debile, peggro, languido. Ger. Faul und läſt styn vor trazheit ragen/unſtreyt segn. Bel. Traet son/mat son. Hisp. Entormecese. Pol. Gnusnie. Vng. Lankac vagiok, tunya vagiok. Ang. To be a sleep as the partes of the body are to beſtrō, dull or hea-rie. J. Virg. li. 2: Georg. conſertoq; agmine cervi. Torpent mole nova, & tumma vix cornibus extant. Cic. 1. de Natura deorū: Deum si tenatu voluum cessatione torpere, ut si se commo-vertit, vereamur ne beatus esse non posset. Liv. 7. bell. Pun. Deligati ad palum, virgiq; caeli & securi percussi adeo torpenti-bus metu qui aderat, ut nō modò ferocior vox adversus arro-citatem pœnæ, sed ne gemitus quidem exaudiretur. Virgil. 1. Georg. Nec torpore gravi paſſus sua regna veterno.

Torpēo, o, n. f. Piger sive torpidus fio. [ΤΟΡ πηγήθερ נַעֲמָה mirah. תְּרֵבֶל raphah. rapto. Gal. Deuenir ou être engourdi & comme endormi. Ital. Deuenir stupido como adormentato. Ger. Faul oder unfrutsch werden von faulheit statund werden Hisp. Entormecese. Pol. Pocuam gnusnie. Vng. Tunyana restit: lankata leſek. Ang. To wax slow, heame or dull, or sleeping as the partes of the bodie.] Salustius in lugurtha: Cæterum ingenium quo neque melius, neque amplius in natura mortalium est, inulta atque socordia torpescere haunt. Plinius libro 9 capite 33: Flavescent tamen & illæ senecta, rigisq; torpescunt. De mar-garitis.

Tōpōr, oris, m. c. Animis & corporis stupor, à torquidine pisce, cuius cōtactu corpus stupeſcit [ΤΟΡ batſlāh נַעֲמָה batſlāh. rāq̄n, rāq̄nos. Gall. Engourdisſement, ou endormissement de mœurs. Ital. Torpore, debolezza. Ger. Faulheit/unfruchtkeit/vngelictsum & git deren/unfrutschamet. Bel. Mathey. Hisp. Entormecimento Pol. Gnusnie. Vn. Tunyana lankatas restit: An. De linesse, heameſſe, or sleeping of the partes of the bodie.] Cic. lib. 2. de Natura deorū: Alia fugace, alias occultatione tutantur, attamenti effusione ſepia, torpore torpedines. Virg. lib. 12. Aeneid. Illi membra novis solvit formidine torpor.

Tōpōr, oris, m. c. penult. prod. Torporem induco. [ΤΟΡrippē. rapto. Gall. Rendre engourdi & endormi, faire ou rendre stupide & sans ſentiment. Ital. Far stupido. Ger. Faul als ob einer hab tam wär. Hisp. Entormecido y ſin ſentido Pol. Gnusnie ſieni. Vn. Tunyana restit lankat. Ang. Slow,dull.] Liv. 5. bell. Pun. Tum inter torpidos ſummo paventesq; ad nec opinatum tumultum & incimes

inermes in cubilibus suis oppressos illa cædes edatur, à qua vos hælein die revocatos ægræ cerebatis.
Törpedo, inis, f.t. Piscis genus quilius mersus occultat se, & piseris suprà natantes torpentes facit: postquam obtorpere devorat. **réq.** Plin.lib.9. cap.42: Novit torpedo vim suam, ipsa non torpens, meraq; in limo se occultat. Quo in loco torpedo, apertissimè est foemini generis: quod est cōtra eos qui masculini generis esse putant. Idem Plin. lib.32. cap.1: Ex eodem mari torpedo etiam procul & à longinquō, vel si hastavirgāe attingatur, quamvis prævalidos lacertos torpescere, quamlibet ad curium veloces alligari pedes tradunt. Cicer.2.de Natura Deorum: Atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines se tūruntur. q. Accipitur & pro segnitie, torpore, sive stupore. [תְּבִלָּה batslāh תְּבִלָּה haslāh. **רַאֲגֵן**. Gall. Endormissement de membres, engourdissement. Ital. Stupore de membra. Ger. Zähne/vnfrustanteet/vngleitsame von grosser faulheit. Hisp. Entormecimiento. Pol. Zwieli'st. Vng. Ressig tunya/sig. Ang. A sleeping of the members of the bodie.] Salust.lib.1.His. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepit, &c.

Törquatus, adjективum, vide TORQUES.
Törquæo, es, si, sum, & tortum, aet. s. Curvo, inflecto. [תְּבִלָּה heftach יְבֻלָּה chaphaph'h hirvith. **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**. Gal. Tordre, tortuer, torturer. Ital. Tortore, lanciare. Ger. Unverträumen/vmbräuen. Bel. Bogen/wyrdendrænn. Hisp. Torcer. Pol. Kreuz. Vng. Gyötröm zorongatom. Ang. To whirle about, to vex, to cast with the arm or a sting.] Plin.lib.36. cap.25: Ne rebari binas per diversas coassationes substerni, capita ex iunctis oæfigi clavis, a torqueantur. Virgil. lib.2. Georg. I. y ex taxi torquentur in arcus. q. Torquere aliquando ponit ut aero celeri rotare. [תְּבִלָּה heftah, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**.] Virgil. 1. Aeneid., ad illum fluetus ibidem Torquet agens circuitus, & rapidus vorat æquore vortex. q. Aliquando pro torquendo jaceret. [תְּבִלָּה jarah, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**.] Idem 5. Aeneid. In medios telum tortisti primus Achivos. Horatius 2. Epistol 2: Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. Virgil. lib.4. Aeneidos: -ante genitor quum fulmina torqueas. Nequicquā horremus? q. Aliquando pro gubernare. [תְּבִלָּה mīgh.] Virgil.lib.4. Aeneid.-cœlum & terras qui ruminis torqueat. q. Aliquando pro sustinere. Virgil.lib.6. Aeneid.. ubi maximus Atlas Axem humero torqueat. q. Accipitur quandoq; torque, pro quæstionem de aliquo habere, quod sit eruendæ veritatis causa. [תְּבִלָּה. Gal. Gehennener, tormenter. Ital. Dare la tortura, tormentare. Ger. Peinigen, fester. Hisp. Atormentar.] Torquemus, inquit Donatus, hominem, extorquemus veritatem. Cicer. Attic. Apud Rhodios liberi, civesq; torqueantur. q. Transfertur & ad animum pro eo quod est argere, sive molestia afficere. [תְּבִלָּה hischib.] Idem Attico: Equidem dies noctesq; torqueor. Plin.epist.198. Remitti aliquid adolescenti & ipsius, remitte lacrymis, remitte indulgentiæ: ne torteris illum, ne torteris etiam te. q. Aliquando pro nere. **קָרְבָּה**. ut est illud luvinalis: Penelope melius, melius torquens Arachne. q. Aliquando pro trahere. Virgil. 6. Aeneid.. torqueatq; sonantia saxa. Cicer. in Orator. Oratio ita flexibilis, ut sequatur quo cunque torqueas. q. Torquere funē, est torquendo ex funiculis pluribus funeri unum efficere. **χειρον ὥστις**. Propertius: Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno: Aeternumq; tuam, pascat aselle famem. q. Torquere jus per translationem, est pervertere aut eveterere. [תְּבִלָּה hirvith.] Cicero pro Cæcina: An verbo ac litera jus omne torqueri, &c. q. Hujus composita sunt Abstorqueo, contorqueo, detorqueo, distorqueo, extorqueo, intentorqueo, obtorqueo; præterqueo, & retorqueo: quorum significata explicantur suis locis.

Törts, a, um, participiū, Cruciatus. [תְּבִלָּה nehtsdh þæcanidæs. Gall. Tormenté. Ital. Torturato con battiture. Ger. Gepeinigt/gefolleret. Hisp. Atormentado. Pol. Mecjoni, drecjoni. Vng. Gyötreissz, kemator. Ang. Tormented.] Cic.in Topic. Nam & verberibus torri, & igne fatigati, quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere. q. Tortus vino vel ita dicitur, qui aut per ebrietatem, aut iræ impotentiam, quæ tacenda erant, nequit continere. Horat. 1. Epist 19: Arcanū neq; tu scutaberis ullius unquam: Commissumq; teges & vino tortus & ira. q. Tortus, flexuosus, obliquus. [תְּבִלָּה hakallathón יְבֻלָּה haphachpach. **אֶגְפּוֹ**. Gall. Tortu. Ital. Torto. Ger. Gebogen/trumb. Hisp. Tuerio è torcido. Pol. Kriw, kreconi. Vng. Tekergö. Ang. Bowed, crooked.] Ovid.2. Metamorph. Neu te dexterior tortum declinet ad anguem. Torta supercilia, apud Plaut.in Rudent. Habet & alia significata, quæ quoniā supra explicimus in verbo Torqueo, supervacancum fore ea hic denuo inculcare. Törts, us, m. q. Ipse torquendi actus. [תְּבִלָּה havvathah תְּבִלָּה hakallathah. **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**. Gall. Tortusista. Ital. Tortuista. Ger. Ein trümme/geringen. Hisp. Torcedura è sorcoba. Pol. Zawiel osci, kriwoscj. Vng. Gyötres, kenzzs. Ang. Crookedness.] Cicero 3. de Divin. Vidimus immani specie, tortuqué draconem Terribilem. Virg.lib.5. Aeneid. Nequic-

quam longos fugiens dat corpore tortus. Törts, Vox obsoleta, qua antiqui utebantur pro tormento. Pacuvius Duloreste, ut citat Nonius: Nam te in tenebras sapere lacerate fame clausum, & fatigans artus, torto distraham. Törts, sa, sum, Obliquus & multis flexibus sinuosus. [תְּבִלָּה hakallathón יְבֻלָּה haphachpach. **אֶעֱגָה**, **אֶעֱגָה**. Gall. Tortu. Ital. Tortuso, torto. Ger. Das vtei trumb hat/his vnd wider gebogen. Bel. Gedrapt. His. Tuerto è torcido. Pol. Kriwi, spiti. Vng. Tekergö. Ang. That is bowed or crooked.] Cic.in Lazlio: Neq; enim fidum potest esse multiplex ingenii, & tortuosum. Idem de Natura deor. Est aut alvus multiplex & tortuosa. Tortuosum disputandi genus, apud eundem 4. Academ. Tortuosa urina, apud Plinium, libro 21. capite 27. que tortuosa desfluit.

Törts, onis, verbale, f.t. [תְּבִלָּה herreb. **שְׁפִידָה**. Gall. Tourment, trenchée. Ital. Tortamento. Ger. Krümmung/item das krümen. Hisp. El torco è tormento. Pol. Zarcie, drecjenie. Vng. Kenzegyötreidm. Ang. A tormenting or gripping.] ut Torts stomachi: id est, termina sive erosiones ab humoribus acribus. Plin.lib.20. cap.17: Privatum ejus usus contra tortones stomachi intepida aqua & cruditates.

Törts, le, peault, corr. om. t. Quod retortum & replicatum est. [תְּבִלָּה moscházár. **שְׁפִידָה**. Gall. Tortu, entortillé. Ital. Torto, intortigliato. Ger. Gewunden/getrümpft. Hisp. Torcido. Pol. Zawid'i, pokreconi. Vng. Teker vanyás. Ang. That is writhed or wrested.] Ovidius in Epistol. Paridis ad Helenam: Tortilis à digitis excidit ansa meis. Lucanus lib.6: Hunc aut tortilibus vibrata phalrica nervis Obruat. Ovid. 1. Metam. -cava buccina sumitur illi Tortilis in latere que turbine crescit ab imo.

Törts, as, le, tenui ac iterum torqueo. [תְּבִלָּה. Gall. Tordre souuent. Ital. Torcer bene. Ger. Hin vnd här biegen. Hisp. Torcer mucho. Pol. Itam isam kreze. Vng. Gyötröm kenodogalom. Ang. To whirle about often.] Vetus est frequentativū a verbō Torquo. Pomponius in decuma sullenis, ut citatur à Nonio: Vbi inservi in cochleatum equuleum, ubi tolutum tortor, &c.

Törts, oris, m.t. Qui veritatis eruendæ causa tormenta admovet, quod quoniā hodie carnificum officium est, factum est ut tortore accipiamus pro carnifice. [תְּבִלָּה. Gall. Bourreau qui balle la gehenne & torture. Ital. Chi da il tormento. Ger. Ein Peiniger/Folterer. Hisp. A tormentador, è torcedor. Pol. Keth. Vng. Kenzegyötröd, haber. Ang. A racker or tormenter.] Cicero pro Cluentio: Quum jam tortor, atq; essent tormenta ipsa defessi, neq; tamen illa finem facere veller, &c. Liv. 10. bell. Macedon. Conspectum tortoris, verberumq; non sustinuit. Horat. 3. Cam. Od. 5: Atqui sciebat, quæ sibi barbatus Tortor paraset. q. Tortores itē ab Ammiano dicuntur, qui saxa aliave tela ex bullita, aliave machina ejaculantur.

Törte, adverb. [תְּבִלָּה, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**, **שְׁפִידָה**. Gall. Tortement, torquement, en tordant. Ital. Tortusamente. Ger. Krümmung, gebogenheit. Hisp. Torcidamente, tortiendo. Pol. Kriw. Vng. Tekergö. Ang. Crookedlie, awrie.] Lucc.lib.4: -quavis torte penitusq; remota Omnia, &c.

Törtsivum mustum quod dicatur, docet his verbis Colum.lib. 12. cap.36: Tortivum mustum dicitur, quod post primā pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur. [דְּבִנְיָה ol-וּ, seu **נְטוּן**. Gall. Vin de pressoirage. Ital. Vino di torcolo. Ger. Nachschuß ab der Trocken/der wein vom nachdruck. Hisp. El vino que sale del hafillo. Pol. Winnospieriego prassowanja. Vng. Vinos lõbre masodik szaytolas. Ang. Pressed or wrong wine.] Cat. de Rust. cap.23: Circuncidancum appellat, quod exprimitur pede vi-naceorum antè circunciso. Tortivum (inguine) mustum circun-cidaneum suo cuiq; dolio dividito.

Törques, & Torquis, modò masculini, modò fœm. gen. Collis & summi pectoris ornamentum, ex auro, argento, gemmis, aliaev materia. [תְּבִלָּה hanek. **שְׁפִידָה**. Gal. Collier ou carquan Ital. Collana collare. Ger. Ein halsketten/halsbänder etwas dz man zur zet vmb den hals windet. Bel. Halssband. His. Collar. Pol. Lancuch, ręczad. Vng. Arany laces. An. A collar or chaine.] Cic. 3. Offic. Atq; hic T. Manlius is est, qui ad Anienem Galli, quæ ab eo provocatus occiderat, torque detracto, cognomen invenit. Propert. lib.4. Eleg. Torquis ab incisa decidit unca gula. Gell.lib.4.ca-pit.13: Caput Galli præcidit, torqueum detraxit, camq; sanguinolentam in collum posuit.

Törquatus, a, um, Torque insignitus: ut Palumbus torquatus, cuius collum circulo quadam, veluti torque cingitur. [תְּבִלָּה פּוֹ. Gall. Qui a yn collier ou carquan au col. Ital. Chial i collana al collo. German. Das ein ring oder gekettet vmb den hals hat. Hisp. El que ha tal collar. Polon. Lancuch na sy nosaci. Vng. Arany laces. Ang. That hath a collar or chaine.] Aristoteles pater-tav appellat. Mart. libro 13: Inguina torquati tardant, hebetantq; palumbi. Non edat hanc volucrem qui cupit esse salax.

q. Torques aurei militibus ob rem strenue gestam donari ab Imperatoribus solebant: unde Torquati milites dicti, qui hoc honoris genus virtute erant consequuti. Horum duos erant

Eee 3 genera,

genera, simplares, duplaresq;. Veget.lib.2: Torquati (inquit) duplates, & torquati simplares erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præmiū fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duas consequebatur annonas, duplates duas, simplares unam. Autor tamē est Plin.lib.33.cap.2, priscis Romanorum temporibus auxiliares tantum & externos aureis torquibus donari solitos: ac cives nō nisi argenteis. Torquatos hodie equites (inquit Budæus) vocare possumus, qui Cochlearia dicuntur, quos rex Gallorum gestamine suo, regioq; insignivit.

Torrēns, tis, masc. gen. Rivus, fluviusq; temporarius non ē fonte, sed ē pluvia nācēs, æstate siccus, hyeme magno fluens impetu. [תְּרֵנָהַ נָחָל x̄x̄ap̄. Gall. Vn torrent. Ital. Torrente. Ger. Ein Waldwasser/eth Bach so vom idgen għidnej ġangej. That oder Bergwasser. Hisp. El arroyo, chorro o corriente. Pol. Potok grida. Vng. Patak folyam. Ang. A stream coming down an hill caused by water or snow.] Virg. 2. Aencl. aut rapidus montano flumen torrens, Sternit agros, sternit sata lata, boum q; labores.

Torrēns, participium sive nomen ex participio, Rapidus, vehemens, concitatus. [תְּרֵנָהַ נָחָל x̄x̄ap̄. Gall. Vehement & impetuous, resolute. Ital. Vehemente, impetuoso. Ger. Streng/mit vngestüm dahabend fahrend. Hisp. Vehemente, fuerte y arrebatado. Pol. Preiko ejekaci. Vng. Ševes. Ang. Vehement, swift, roaring or roiling.] Virg. 1.7. Eclog. Hic tantum Boreum curamus frigora, quantum Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas. Virgil. 2. Georg. Nec non & torrentem undam levis innatat alnus. q; Hinc Torrentior, & Torrentissimus. Plin.lib. 3. cap. 6, de Padu flumine: Agnis quām navigiis torrentior, &c. Iuvenal. Satyr. 3: Ingenium velox, audacia perdita, sermo Promptus, & Ixō torrentior: hoc est, vehementior & concitator. Statius 3. Sylv. Tempus erat cœli quam torrentissimus axis Incumbit. Campi torrentes sanguine, apud eundem 1. Syl hoc est, undantes, & torrentium fluxum imitantes. Ripæ torrentes pice. Virgil. 9. Aencl. Dixerat, idq; ratam Stygi per flumina fratri, Per pice torrentes, atraq; voragine ripas Annuit.

Torrēs, hujus torris, m.t. Fax, interprete Nonio: hoc est, stipes semiustus, & adhuc ardens, aut saltem ignitus: quia titio sit torris extintus. [תְּרֵנָהַ נָחָל x̄x̄ap̄. Gall. Vn tison alumē. Ital. Tizzone. Ger. Ein brand. Hisp. Tizon o torrezzo. Pol. Gl'ownia ięsęje gorąca. Vng. Twz̄ węz̄ fakija. Ang. A fier brande.] Lactant. Titonem vulgus appellat extractum foco, torrem semiustum extinctum. Virg. 12. Aencl. Obvius ambustum torrem Chernes ab ora Corripit, & veneti Ebuso, plagamq; ferenti Occupat os flammis. Ovid. 8. Metamorph. Funereū torrem medios congeit in ignes.

Torrēo, res, rui, tostum, act. f. Ad ignē solēmve siccō, arefacio. [תְּרֵנָהַ חִימָמֶם: תְּרֵנָהַ קָלָה שָׁרָף: תְּרֵנָהַ יְבָשָׁה: תְּרֵנָהַ בָּרְבִּיכָה תְּרֵנָהַ קָלָה ḥֲגָרָיָה. Gall. Roßfär, secher au feu, brusler. Ital. Seccare, arrostire. Ger. Dürren Bel. Dörnen/droogen. Hisp. Tostar o quemar, secar. Pol. Suſe. Vng. Meg swidm. Ang. To dry or burne.] Plin.lib. 11. cap. 20: Deinde sole verno torreatur. q; Non nunquam ponitur pro aduro sive comburo. Cic. de Soma. Scip. Medium aut illum circulum Solis calore torrei. Virg. 4. Georg. Iam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat cœlo. Neq; solūa torrei calore dicimur, verum etiam frigore ut annovit Marcellus, citans locum Varonis ex Lumenaidibus: Capite operto esti jubet: ante lucem suscitat: frigore torret: venatum ejicit. q; Torrei item dicuntur carnes quæ si ne aqua ad ignē coquuntur. [תְּרֵנָהַ קָלָה. Gall. Roßfär. Ital. Arrostire. Ger. Brüten/rösten. Hisp. Tostar. Pol. Pieke, smase. Ang. To broil or roast.] Virg. 5. Aencl. Subjiciunt verubus prunas, & viscera torrent. Cic. in Pison. Sapientem in Phalaridis tauri inclusum successus ignibus torrei. q; Accipitur aliquando pro vertere. Lucan.lib. 7: ingentes fatu torrente ruinas.

Tostūs, a, um, aliud particip. [תְּרֵנָהַ מְרַבָּחַ יְסָפֵקָלָה אַתְּלָמָעַ. Gall. Roßfär, haui, seiche au feu. Ital. Seccato, arrostito. Ger. Dürren/gebrahen. Hisp. Tostado o quemado, secado. Pol. Vpietoni, wussons. Vn. Meg swidswetē. Ang. Toasted, roasted, dried with the fire.] Ovid. 12. Metamorph. - corpora tosta. Carne replēt. Virg. 1. Georg. & medio tostas æstu terit area fruges.

Torrīdūs, a, um, activè penitit, & significat id quod aridum facit, quodq; torret: [תְּרֵנָהַ יְקָאֵלָה וְתְּרֵנָהַ מְיַבָּשָׁה. Gall. Arrosto, torrosto, torrosto & seché. Ital. Seco, arrostito. Ger. Dürri, errestig ju derten / oder ju bräten. Bel. Dor. Hisp. Seco, tostado. Pol. Suchy, vpietl'i. Vng. swid, meg egerő. Ang. Dry, that hath lost natural moisture.] ut, quum æstatum torridam dicimus, aut Solem torridum. Virgil. 7. Aeglog. - jam venit æstas, Torrida, jam lato turgent in palmita gemmae. q; Non nunquam pas sive pro exusto, sive siccō, & scic, ignive torrefacto: unde Zonam torridam vocamus, quæ interduos tropicos sita, assiduo æstu torretur. [תְּרֵנָהַ מְיַרְבָּה.] Virg. 1. Georg. Quinq; tenent ecclum Zonæ: quarum una corufo Semper sole rubens, & torrida semper ab æstu. q; Torridus macie: id est, siccus. [תְּרֵנָהַ

jabesh. oxitatis.] Cic. pro lege Agrar. Quem hominē ut grandi macie torridum Romæ, contemptum, abjectum videbamus, &c. q; Torridus frigore. Liv. 1. bell. Pun. Adhæc percuti artus, nive rigentes nervi, membra torrida gelu, quassata, fractaq; armæ. q; Hinc Retorridus ejusdem significationis. Colum.lib. 3: Nisi eura recideris, arbor tota fiet retortida.

Torrēscō, n.t. Torridus sio, exuror. [תְּרֵנָהַ הַקָּדָה ְגַּשְׁמָה. raph. cuxaqay. Gall. Se rostir & seicher au feu & au soleil. Ital. seccare, arrostire. Ger. Gebrannet / oder gebrähten werden. Hisp. sequare, quemarse. Pol. Wifusjam. Vng. Meg egék swidk. Ang. to be rosted or dried at the fier.] Lucret.lib. 3: non inventio cui non sit acerbum, Ignibus impositum calidis torreficer flammis. q; A quo Retorridus, de quo suprà suo loco.

Torrēscō, acis, act. t. Torridum reddo, arefacio, ad ignem solēmy siccō. [תְּרֵנָהַ יְבָשָׁה. καταφέύω, ἔκπαινω. Gall. Seicher, se stir. Ital. Secare, arrostire, rostire. Ger. Dürren/brahen. Hisp. secar, to sear, quemar. Pol. Pieke. Vng. Meg swidm. An. Tomak drie, to rost.] Colum.lib. 2. cap. 21: Et subinde opportunis solibus torrefacta proteritur. Idem lib. 6. cap. 7: Quidam vinacorum duas libras torrefaciunt, & ita conterunt.

Torrēr, Tortum. Tortofus. Tortus. Vide TOR & QVEO. Tōrvē, Torvitæ. Vide TOR & VVS.

Torrūs, ri, m.s. Quivis funis ex loris retortis, unde nomen habet. [תְּרֵנָהַ חָבֵית.] Cato: Funem exordiri oportet longum pedes LXXII, toros III. Habeat lora in toros singulos, lata digitos duos. Hinc quoddlecti toris tenderetur, Torus lectus dictus est. [תְּרֵנָהַ מִתְּחָה. מִתְּחָה. Gall. Vn lit, table. Ital. Letto, tavola. Ger. Ein bett. Bel. Ein bette. Hisp. La mesa do comemos élle. che. Pol. Loje. Vng. Agy Ang. A bed.] Virg. 2. Aencl. Inde torre patet Aeneas sic oisus ab alto. Plin.lib. 8. cap. 47: Antiqua eam torus è strumento erat, qualiter nunc etiā in castis guapse. q; Consors tori, corjux. Ovid. 1. Metam. Cum coatore tori parva rate vestus adhæsit. Socia tori, uxori. Ovid. 10. Metam. Appellatq; tori sociam. q; Tori item dicuntur eminentiæ musculorum, quales in robustioribus compactioribusq; corporibus cernuntur quodammodo nodosæ, & colliculari nitiu inter quasdam quasi valleculas nonnihil affligentes. [תְּרֵנָהַ מִלְּבָדָה. Gall. Muscles de chair, charnure. Ital. Muscoli carnosi. Ger. Fleischmäven. Hisp. Morexilos de carne. Pol. Cuellos de carne. Vng. Hufos in. Ang. The braunes of the arms and legges.] Virg. 3. Georg. Luxuriatq; toris animosum pectus. q; Inde torotius, a,um, dicitur quod tororum amplitudine corporis robur praesertit, [εὐρός, μυώδης, ορπάδης, Λούρη. Gal. Qui a gros moignons muscles de chair, charnure. Ital. Di grossi muscoli, carnuto. Ger. Pratshettig / der voll fleischmäven ist / oder der vol bay Leib vnd juntis suff ist. Hisp. Cosa que tiene tales morexilos de carne, carnoso. Pol. Cuellos. Vn. Suſos inas vastag inas. An. Corpulent, groſſe, strong in braunes of legges and armes.] Hinc apud Columellā legitimus, parados esse boves novellos, cervice longa & toro. Quod & de venis dicitur, quum varicum in morem quibusdā in locis irgescant Corn. Celsus lib. 7: Ac per ipsos venatū toros inæquale est, atq; in eandem sententiam dixit Persius Satyr. 3: His populus ridet multumq; torosa juventus Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. q; In herbis item, ceterisq; plantis, prominentes partium calli, & in se pulparum modo collecti, tori nomisantur. Plin.lib. 10. cap. 5: Brevior is est, sed toros amariorq; inula.

Torrūlus, ruli, diminutivum, Parvus lectus. [תְּרֵנָהַ מִינְחָה. Gall. Pez lis. Ital. Letticello. Ger. Ein bettn. Hisp. Pequeno lecho. Pol. Loje. Vng. Agyatka. Ang. A little bed.] Plaut. in Amph. Tum meo patri torulus inerit aureus sub petaso. Vbi interpres Trochulus legendum esse contendit, & recte. q; Torulus item ornatus capitis muliebris, à toro diminutione factum. Varr.lib. 4. deling. Latin. Arbitror aut esse reticulum ex filis factum quo crines includuntur.

Torrūs, a, um, Specie ipsa ferociam præse ferens. [תְּרֵנָהַ מְגַנְּבָה. Gall. Horrible à voir, qui a le regard felon, affre. Ital. Terribile, spauenteuole, fiero. Ger. Schrecklich, grausame angestöts. Bel. Giver. Hisp. Ayrado cruel. Pol. Kruwoko. Vng. Komor, kemony tokin tette. Ang. Stern, cruel and sturdie in looks, grimace, terrible, fell.] Quam vocem à tauris declinatam putat Scirius, quorum propriam vult esse torritatem. Alii à tauri deducunt: nonnulli etiam à torto aspectu. Virgil. 3. Georg. optima torva: Forma bovis cui turpe caput, cui plurima cervice. Plin.lib. 7. cap. 19: Ex his animi tenor aliquando in rigorem quandam, torritatemq; naturæ. q; Torva vina dicuntur aspera, & indomita, sive immitia. Plin.lib. 17. cap. 23: Cultura quoq; torva fiunt vina.

Torrē, torvū & torvā, adverbia. [תְּרֵנָהַ מְגַנְּבָה, תְּרֵנָהַ מְגַנְּבָה. Gall. Affreusement, avec un regard felon. Ital. Terribilmente, fieramente, con animo fiero. Ger. Schrecklich. Hisp. Ayrada y cruelmente. Pol. Kruwoko. Vng. Komorom kemeny tekintessel. Ang. Grimelie in looking, swarlesse.] Plautus: Quid me torvæ aspetas? Apuleius: Quin torvum in eos incuetur. Virgil. 4. Aencl.

4. Aeneid. Talibus Aeneas ardenter, & torvā tuerem Lenibat dictis.

Torvitas, penult. corr. torvitatis, f. t. [ἰστορεῖται, περιέπονται, περιλόγηται. Gal. Affrenere. Ital. Stortezza, fierenza di guardare. Ger. Grimfugteit, schrecklich des angeholt seßtlingesicht. Hisp. Aquella disposicion ayada. Pol. Krywo patrzenie. Vng. Komorsag, kemény, sekositas. Ang. Somersē lōring, crooked fr. wusig or crabbed looking.] Proprietate raurorum est, quasi raurorum acerbitas. Plin. lib. 7. cap. 19: Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, torvitatemq; naturae duram & inflexibilem.

Tot, pluralis tantum numeri, & indeclinabile, Tā multi. [ΤΟΝ chammēth, τοῦτα. Gall. Autant. Ital. Tanti. Ger. So viel. Bel. Sovia. Hisp. Tantos in numero. Pol. Tak wiele. Vng. Annys. Ang. So many.] Habetq; ferē adjunctionem particulam Quot. Cicer. de Arusp. Resp. De nullo opere publico tot Senatus extant consulta, quot de mea domo. Idem de Orat. Quot homines, tot causa.

Totidem, Aequē multi, nec plures, nec pauciores. [μετροῦ. Gall. Tout autant. Ital. Altrettante volte. Ger. Eben so viel. Bel. Sovia se veel. Hisp. Otros tantos. Pol. Tak wiele. Vng. Meg annys. Ang. So many.] Cicer. 2. de Divin. Proclus, & Euylithaeus gemini fratres fuerunt: at hi nec totidem annos vixerunt, &c. Totiēs, adverbium, Tam sēp. [ΤΟΤΙΟΝ ΤΟΝ chammēth pehāmī. nowrākis. Gal. Autant de soi. Ital. Tante volte. Ger. So viel mehr. Hisp. Tantas veces. Pol. Tilo razy. Vng. Annyskor. Ang. So often.] Cic. Attic. li. 7: Interim velim mihi ignoscas, quod ad testabo tanta multa toties. Haec respondet relativum Quo-ties. Cic. lib. 1. Epist. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, toties ad te scribam.

Totus, a, um, adjectivum, integrum, universus, solidus. [ΤΟΥΣ chalil. öλο. Gall. Tout. Ital. Tutto. Ger. Gan. Bel. Gehed. Hisp. Toda cosa y entera. Pol. Chali. Vng. Egész teljes mérő. Ang. All the whole, every whtite in quantitate.] Totum & omne sic diffirent, quod totum ad quantitatem referunt, omne ad numerū: totum partium, omne numeri denotat plenitudinem. q Po- ta tamen ista confundunt. Fit autem Totus à tot, quanvis tot breve sit: Totus verò priorem producat: quum tamē Quotus tandem habeat brevem. Tota zedes: id est, integræ. Plautus in Mestel. Aedificaatur aedes totæ denuo. Totus in amore, vel in studiis esse dicitur, qui ita amat, vel studet, ut nullam tempori portionem alteri rei decidat.

Toxicum, ci, pen. cor. Venenum, quasi taxicum: quoniam toxos arbor est veneni præsentissimi, ad eum ut si jumenta ejus fo- lia co. mederint, emoriuntur. [ΤΟΞΟΝ (vel) ΤΟΙΧΟΣ ΤΟΙΧΟΝ che- mah. τοξευειν, διατητειν φέρειν. Gall. Poison. Ital. Toxico, una sorte de veneno. Ger. Ein gift Hisp. Poncon. Del cumo del toxo arbol. Pol. Lad, trucijs. Vng. Etio merdz Ang. Venim, poison.] Plin. li. 16. cap. 10. de taxo agens, Hanc bestias similacem vocari di- xit. & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut si quis sub ea dormiat, cibumve capiat, moriatur. Sunt qui & taxica hinc ap- bellata dicunt venena, quæ nunc toxicæ dicimus, quibus sagittæ tingantur. Hæc ille. Ovid. 4. de Pont. eleg. 7: Aspicis & miteti sub adunco toxica ferro. Et telum causas mortis habere duas. Idem 2. Amor. eleg. 2: Non scelus aggredimur, non ad- miscenta coimus Toxicæ. Plaut. in Merc. Ibo ad medicum, atque ibi me toxicæ morti dabo.

T ante R.

Trabalis, Vide TRABS.

Trabea, Vestis nomea, Vide in PROPRIIS.

Trabæti, Qui trabæ sunt induuti, οἱ ἀλυρίδες ἀμπτιχέωροι, οἱ λυρί- δεις περιόροι, ηγαῖοι, οὐδενόροι. Ovid. lib. 1. Faistorum: Hoc igitur vidit trabæti cura Quirinali, Quum rudibus populis an- nua iura daret.

Trabs, trabis, & Trabæ, bis, Et. Lignum duplex (inquit Festus) ex duobus compactum tignis ad fissi gratia. [ΤΟΥΣ hab. ΤΟΙΧΟΝ korah. δοκάς. Gall. Une poulite, ou un tremp de maison. Ital. Trave. Ger. Ein trom/Baile. Bel. Een tromme. Hisp. La riga. Pol. Bálka, podcylag. Vng. Gerenda Ang. A beam of an house] Virg. 2. Aeneid. -quum iam hic trabibus cōtextus accervis Staret equus. Et paulo pōst: Auratasq; trabes, veterum decora alta paren- tum Devolvunt. q Interdum trabes legimus pro ipsi arboribus. Virgil. 9. Aeneid. Lucus in arce fuit summa, quod sacra ferebant. Nigranti picea, trabibusq; obscurus acernis. Autor ad Herennium lib. 1: Nisi enim cecidissent ad terram abiegnæ trabes, Argi illa facta non esset. q Nonnunquam etiam pro navi ex trabibus contexta. Horat. li. 1. Carm. ut trabe Cypria Myrtoum pavidus nauta fecerit mare. Virg. lib. 3. Aeneid. -va- sumq; cava trabe currimus æquor.

Trabæca (inquit Festus) Dicta est navis, quod sit trabibus con- fecta. Pacuvius: Labitur trabæca in alveos.

Trabæls, trabale, om. t. Magnus, sive ingens, instar trabis: [ΤΟΥΣ għadhol. δοκάδης, δοκά τεκός. Gall. De la grosseur d'une poultre, ou qui fert à tenir au lieu d'un poultre. Ital. Della grossezza di un trame, o che serve a trame. Ger. Trämig/trammäsig. Hisp. De la grossura de

vna rige, o que tiene à rige. Pol. Balkovi. Vng. Nagy, getendans. Ang. Persuading to beams or bat in like a beam. ut Tolum traba- le, Virgil. 12. Aeneid. at servidus ad volat hasta Meſſapus, te- loq; orantem multa trabali Desuper altus equo graviter fe- rit. Hasta trabalis. Statius 4. Theb. dextræq; trabalem Hastam intorsit agens: liquido quæ stridula cœlo Fugit, & adverso cellæ stetit agmine Dirces. Clavus trabalis. Δράχης ὁλός. Cicero 7. Ver. Ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, tra- bali clavo figeret, cum consilio caufam Mamertinorum cognoscit. Vbi trabali clavo figere beneficium proverbialiter di- cūm est, in eodem ferè sensu quo dicimus Herculano nodo aliquid ligare, vel immortali, & inextinguibili memorie com- mendare. Tractū à consuetudine veterum, qui ad clavum fidendum Dictatorem solerent creare, & ex clavis fixis, quod rara apud eos essent literæ, numerum annorum observare. Vide Livium lib. 7. ab Urbe. Apud Horat. lib. 1. Carm. Traba- lis clavus accipi videtur pro tormenti quodam genere, quum ait: Te semper anteit sœva necessitas, Clavos trabales, & cu- neos manu Gestans ahena: nec seyefus Vnkus abest, liqui- dumve plumbum.

Trachali, Appellantur muricatum, ac purpuræ superiores par- tes. Vnde Ariminenses maritimæ cognomen traxerint. Festus. Trachæ, sive Trachia, pen. prod. f. p. [τραχαῖς. Gal. Legesier, l'ar- tere des polmons. Ital. Arteria del polmone. Ger. Die luſſtrö/ lungenr. Hisp. El gorguero, canna del pulmón. Pol. Krytas. Vng. Lebkeg röv geze. Ang. The throat, or wind pipe.] Fistula qua spiritus ab ore fertur ad pulmonem. Latin. Græcorum imi- tatione aperiam arteriam vocant. Vide Gellium lib. 17. cap. 2. Trachelus, penult. prod. τράχελος, A' Græcis appellatur col- lum, atq; adeo tota spina à vertice usq; ad os factum: μετρός τραχύντος: hoc est, ab asperitate.

Trachoma, penult. prod. τράχεια. Dicitur scabrities palpe- brarum interior, sicut in eadem parte glabritas: hoc est, deflu- vium pilorum, madarosis, & milphosis.

Tractatus, Tractim, Tracto, tractas, Tractus, vide TRAHO.

Trado, dis, tradidi, itum, act. t. In potestate do, dedo, mancipio, à Trans, & Do, duabus postremis præpositionis literis ab- jectis. [ΤΟΝ nathan ΤΟΝ masar ΤΟΝ σιζηθειν, traxi, didi, per- traxi. Gall. Bailler, donner & manifester. Ital. Dare, dar tra le mani. Ger. Geben, überantworten, übergeben. Bel. Overgeven, overteve- ten. Hisp. Dar, traspasar. Pol. Oddai, Vng. Oda adam, hatalmad als adam. An. To give, to deliver into one's custody or hand.] Plaut. Merc. præsto ipsi facito coram ut tradas in manum Terent. in Phorm. Verum scientem, tacitum, causam tradere adverteris, etiamne id lex coegerit? Tradete etiam est docere. [ΤΟΝ ΤΟΝ ho- rah. διδασκειν.] Cæsar 6. bellii Gall. De deorum immortalium vi, ac potestate disputant, & juventuti tradunt. q Hinc tri- ditio pro doctrina, vide infra. q Interdum referre, scribere, scri- ptus seu posteritati mandare. Gell. lib. 1. cap. 5: Demosthenem tradunt & vestitu cæteroq; cultu corporis nitido, venusto, nimisq; accurato fuisse. q Nonnunquam additur dative Memoriæ. Livius 2. ab Urbe: Qui captus omnibus membris dé- latus in curiam esset, eum functum officio pedibus suis do- minata rediisse memoriam traditum est. q Aliquando tamen tra- dere memoriam, est rem ita in animo ligere, ut ejus nunquam nobis obrepat oblivio. Cicer. in Somn. Scip. Et quæ dicam, trade memoriam. Item, Fidei alicuius contumito. [ΤΟΝ ΤΟΝ hip- kidh. ιμπίζειν.] Virgil. Aeglog. 3: nuper mihi tradidit Argon. q Positum aliquando pro dare, porrigitur. Cæsar 2. bellii Civ. Pecuniam ex publico habet cum præpositione Ad, sive In: ut Tradere aliquem ad supplicium, Tradere se ad Scientiam ref- miliari. Cicer. pro Pompeio: Cujus adolescentia ad scien- tiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperiis est tradita. q Tradere se in studium aliquod quietum, apud cun- dem de Inventione. q Tradere se in servitutem alicui, apud cun- dem de provinciis Conf. Non raro tamen posterior accusati- vis commutatur in dativum: ut, Tradere se lacrymis, & tristi- tate, apud Ciceronem lib. 4. Epist. q Tradere se quieti, Cic. 2. de Divis. q Tradere per manus, est de manu in manu tradere; Cæsar 1. bellii Civil. Saxa multis locis prærupta iter impedi- bant, ut arma per manus necessariò traherentur. Sic & mor- bos per successiones tradi dicimus. Plinius Epistol 12: Nam plerunque morbi quoque per successiones quasdam, ut alia traduntur. Tales enim sunt, quo sacerdotis morbos voca- mus. q Traditur, vel Traditum est: hoc est, dicitur, vel memo- riæ mandatum est. Plin. lib. 8. cap. 36: Quum pro catulis dimi- cat foeta, oculorum aciem traditur defigere in terram, ne ve- nabula expavescat. Cicer. 5. Tus. Traditum est etiam Home- rum cæcum fuisse. Traditum est ut pro traditum iri, frequens apud luteconsultos, quemadmodum præstitutum, redditum, & similia.

Traditio, Verbale, f. t. [ΤΟΝ ματτανδες ΤΟΝ ματτανδες ΤΟΝ

Eee 4 mattab

mittāt. na ḡdōne, 2. fōdōne, c̄n. 3. ḡdōnī Gall. Tradition, bailement de l'un à l'autre. Ital. Effō dare. Ger. Übergebung. Hisp. Obra de dar. Pol. Zdanis. Vng. El ad. Ang. A giving or delivering into ones hand.] Cic. in Topic. Abalienatio est ejus rei, que mancipi est, aut traditio alteri nexus, aut in jure cessio, inter quos ea jure civili fieri possunt. ¶ Traditio, pro doctrina. [¶] lekach. ðayeg. Gall. Enseignement. Ital. Lo insegnare. Ger. Angebung/ leh. Hisp. Enseñanza. Pol. Venenie. Vng. Tudomani, embers talalmani, scereti.] Gell. lib. 13. cap. 21: Per quod apparet non esse id poëticè à Plauto dictum, sed eam quoq; traditionem fuisse, ut Nerio, &c.

Trādītor, nis, m.t. proditor. [¶] vng. Arto. Cornel. Tacitus lib. 20: Quin potius intefēcto traditore, fortunam virtutemq; tuam malo omni exolerent.

Trāduco, cis. xi, &um, penult. prod. act. t. Per locum aliquem duco, vel de loco in locum duco, transfero, à Trans, & Duco, abjectis duobus postremis præpositionis elementis. [¶] hillech. J. T. nilēgh̄ p̄stōz̄, d̄ḡz̄ p̄t̄p̄ḡ, ān̄b̄c̄z̄, d̄ḡc̄z̄. Gall. Traduire, n̄c̄r d̄ ra b̄en en autre, faire passer, transporter. Ital. Tradurre, transportare. Ger. hinüberführen/ hindurch führen. Bel. Doer leden/ doer voeten. Hisp. Traj̄f̄ssar guirando. Pol. Pr̄woje. Vng. Altal vizem. Ang. To convey from one place to another, to pass over the tyme or life.] Cæsar. i. Comment. Helyetii per angustias, & fines Sequanorum suas copias traduxerunt, & in Heduorum s̄ies perseverant. q; laterum idem quod trai- cito: hoc est, in litus vel ripam ultiorum transvcho. [¶] h̄b̄r m̄z̄p̄s.] Cic. 2. de Brevi Fluvius erat ita magnus, ut eo victimi et traduci non posset. q; Ali quando extendo, produco. [¶] נָאַרְתִּי heerich zapixteria zapantiss.] Plaut. Traduce adhuc lineam plusculam. q; Ali quando ponitur pro transferre, in caput, & ex una lingua in aliam cōvertere. [¶] T. W. hebet il. p̄t̄p̄z̄.] q; Traducere vitā, vel Traducere cēpus, est consuētū, & c̄ere, transigere. Cic. de Senec. Ut vitam otiosam & quietam, sine ullo labore, & contentione traducamus. Idem Scirio Suip. Quaratione nobis traducendum sit hoc tempus. q; Ali quando sinistram firmam de aliquo spargere. [¶] Ang. To defame.] Martial. lib. 8: Multoq; magis traduceris Aphor. Liv. lib. 2 ab Vibe, de Velleis loquens publico consilio, ac voce præconis à spectaculis exactis: Vos, inquit, ornatibus civibus, peregrinis populis spe&aculo abeūtes fuisse, vestras conjuges, veltros liberos traductos per ora hominum. q; Ali quando traduces facete. Paulus in 1. si duo. ff. Vti possid. Si vicinus vites ex fundo tuo in suas arbores traduxit. q; Ali quando accipitur pro trāmittere, & de loco, in quo quid natum est, aliò mittere, lucea. Satyr. 7. Quanquam & Cappadociæ faciant equitesq; Bithyni, Altera quos nudo traducit Gallia talo. Hoc est, quos mitit Gallia nudo pede.

Trāducēs, pen. prod. m.t. qui & Rumpi dicuntur, Sunt brachia vitium, quibus illæ ex arboreis in arbores traducuntur, & sibi mutuō connectuntur. [¶] vñz̄. i. q; ay òx̄q. Gall. Auantins de vine. Ital. R. impoli. Ger. Lange Nüßgerben die man übersich von einem Baum zu dem andern zeugt. Hisp. Los mugrones o prouenos de la vid. Pol. Odros elator, s̄im'l'ode op'l' winnakte pr̄sigeete wgrabi. korgzen puzyw/ji rodja. Vng. Zd. fa vez. Ang. The boughes or tw̄ ges of vines, whereby they be conueighed from tree to tree.] Varro i. de Rust. cap. 8: Quartum pedamentū est nativum ejus generis, ubi ex arboreis in arbores traductis vinea fit: quos traduces, quidam rumpos appellant. Colum. lib. 5. cap. 6: Cætera simili ratione atq; in arbusto Italico administrantur, ut vites longis scrobibus deponantur, ut eadem diligentia carentur, atq; in ramos diducantur, ut novi traduces omnibus annis inter se ex arboreis proxinalis connectantur, & veteres decendantur. Si tradux, traducem non contingit, media virga inter eas deligetur. Quum deinde fructus pondere urget, subjectis administriculis sustineatur. q; Per translationē accipitur pro omni eo, quod de realia in alteratō transfunditur, atq; ita veluti in infinitum propagatur. Sic hominis genitū, humani generis traducem nōnulli appellarunt. q; Famam quoque Tertullianus in aurium & linguarum traduces ait prospere, quod aurium linguarumq; instrumentis propagetur, & brevi temporis spatio infinitum propemodum capiat incrementum.

Tragacantha, r̄ḡz̄x̄w̄. Ger. Ein fremde dorstand/die Apostol nennt desselben gun̄ti Dragacanthum.] Frutex est spinæ candidæ non d̄ similis, surculis humiliis, robustis, latè se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed brevis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, que sua fronde conteguntur: radice lata, surculosa, supra terram emergente: qua discilla distillat è vulnera succus, qui coalescit in lacrymam: qua & ipsa Tragacantha appellatur. Officinæ vulgo Dragacanthum gunni nominant.

Tragelaphus, phi. pen. corr. r̄ḡz̄l̄ph̄. Animal est ad Phasianum nascens, barbam & amorum villos hinc habens, reliqua cervo simile: unde & comitum ex cervo & hircu

nōmen invenit. Nos Hircoevnum vertere possumus. Vide Plin. lib. 8. cap. 32.

Tragemata, n.t. [r̄ḡz̄m̄ta. Gall. Desser de table Ital. Secunde riuande. Ger. Die spesen des nachtischs/als tafel op's. Hisp. Frutas de sarten. Pol. Owoce y wsie lyakie enkry ktore pr̄sige dañsia. Vng. Giembls tal. Ang. Banketting dishes, innkettes.] Quæ Latinæ Bellaria vocant, sive secundas mensas. A Græco verbo r̄ḡz̄, quod est comedo: cujus aoristus secundus est inç̄pi. Tragion, r̄ḡz̄. Ger. Ein bawn wash in Candia/ist den bawn darvon der Mastix kompt nicht vngleich.] sive Tragonis. Fructu nō nisi in Crete nascens, juniperi similis: ita dicta, quod autumni tempore ejus folia hircinum virus oleant. Plin. lib. 27. cap. 13. q; Est & alterum tragii genus, quod & tragocerota non nulli appellantur, multis in locis nascens: folia habens scopolendri, & radicem sylvestris raphani, tenuem, & candidam: deniq; cum superiori nihil præter nomen & hircinum virus habens commune.

Tragœdiā, pen. corr. f. p. quāvis apud Græcos accentū habeat in penultiima. [r̄ḡz̄d̄ia Gall. Tragedie Ital. & Hisp. Tragedia. Ger. Ein Tragedy/ ein schauspiel in dem herliche Personen eingeschüttel werden: fñst aber ein städglichen aufgang hat. Pol. Tragedia, dikto jacine offobi motiva, alese koniec miej wasmetri, d̄la ja p̄bicia p̄nickmo offobi. Vng. Fd embereknek vezetelmes esetekröl valo iatek, tragedia. Ang. A tragedie.] Poëmatis gravissimi genus, quo regum, principum my, aut eorum qui in aulis regum versabunt, calamitas depinguntur, tristissimum ferè habens exitum. Dicta Tragedia (ut quidam volunt) ab eo quod primum ejus poematis p̄ḡm̄um hircus fuerit, aut certè uter hircinus vino plebus. Quod & ipsum non obscurè indicat Horat de Arte: Carmine qui Tragico viles certavit ob hircum. Aliu a face putant, quam Græci r̄ḡz̄w̄ vocant, Tragœdiā appellatam, quod ora sua facibus perlinebant scenici, ante usum personarum ab Aeschilo repertum. Quam sententiam etiam tangens Hofstet dicit. Tragediam à Thespide repertā Ibidem: Ignotum Tragœdic genus invenisse camenē Dicitur, & plautius vexisse poemata Thespis, Quæ canerent, agerentq; per unctūscibis ora. Differt autem Tragœdia à Comœdia, quod in hac humiles & pueræ personæ introducuntur: in Tragœdiæ reges & principes, nonnunquam etiam heroës & di. Ad hac Comœdia à turbulentioribus sc̄iæ rebus initium sumēs, tranquillum lætumq; sortitur exitū. Tragœdia autem totum quidem argumentum habent luctuosum, exitum autem tristissimum. Tristitia nanq; Tragœdiæ propria est. Propter quod Euripides Archelas rege petente, ut de se Tragœdiæ scriberet, abnuit, ac precatus est ne illi accideret aliquid Tragœdiæ proprium. Ovid. 3. Amor. Eleg. 1: Venit & ingenti violenta Tragœdia passu. Hor. 2. Car. Ode 1: Paulum severæ musa Tragœdiæ Desit theatris. Tragœdiis perturbari. Cic. 1. de Orat. Neq; verò istis Tragœdiis tuis, quibus uti Philosophi māmē solent, Crasse, perturbor. q; Tragœdias agere, & Tragœdias excitare, proverbiū speciem habet, pro eo quod est, tumultum cōmovere. Cic. 2. de Orat. Ne aut irrisione, aut odio digni putemur, si aut Tragœdias agamus in nugis, &c. Quin. lib. 6. cap. de Peroratione: Nam in parvis litibus has Tragœdias movere, tale est, quasi si personā Herculis, & cothurnos aptare infantibus velis. Vide Chiliad. Erasmi.

Träḡicūs, substantivum, m.s. [r̄ḡz̄k̄s. Gall. ionēr ou sajent de tragedies. Ital. Rappresentatore di tragedie. Ger. Ein Tragediobücher oder moher. Hisp. Rappresentador de tragedias. Pol. Tragedia spra- niaca. Vng. Tragedia iro. Ang. A player or maker of tragedie.] Qui tragediam scribit. Horat. de Arte: Et tragicus pieruq; dolet sermone pedestri.

Träḡicūs, a. um. [r̄ḡz̄k̄s. Gall. Tragique. Ital. Pertinente à tragedie. Ger. Das ja einem solchen ernstlichen schauspiel gehört. Hisp. Es sa perteniente à tragedias. Pol. Do tragediæ prymalegio. Vng. Tragediak̄s valo. Ang. Tragicall, belonging to a tragedie.] Quod ad tragediam spectat: ut Cothurni tragicci, Poëta tragicus. Horat. 1. Serm. Satyr. 5: Nil illi larva, aut tragicis opus esse cothurnis. Cic. 1. de Natura deorum: Quod quia quemadmodū natura efficere sine aliqua mente possit, non videtur ut tragicis poëtæ, quum explicare argumenti exitum non potestis, confugitis ad deum. q; Ali quando accipitur pro tristis, crudelis & sceleris, qualia ferè solent esse tragediarum argumēta. Liv. 1. ab urbe: Tulit enim & Romana regia sceleris tragicci exemplum, ut tædio regum maturior veniret libertas.

Träḡicē, adverbium. [r̄ḡz̄k̄s. Gall. Tragiquement, grauenend. Ital. Aspramente, tragicamente, crudelmente. Ger. Ernstlich/ prahlischen. Hisp. Asperamente, cruelmente. Pol. Ojdobnie. Vng. Körgeilenwel, szomoran. Ang. Tragically, grauely.] Mœstè graviter, sublimiter, crudeliter & more tragicco. Cicero de clar. Orat. Hanc enim mortem Rhetoricè & tragicè ornare potuerunt.

Träḡedüs, m.s. [r̄ḡz̄k̄s Gal. Un poët ou ionēr de tragedies Ital. Tragedo, colui chi recita le tragedie. Ger. Ein tragedijsier. Hisp. Representador de tragedias. Pol. Tragedi sprawca. Vng. Tragedia szekere.

τάτης, νεγρός. Ang. A poete or player of tragedie. Actor tragedie. Cic. i. de Orat. Vox tragœdorum gestus penè summorū actorum est requirendus. Horat. 2. Epistol. 2: Quis se credebat miros audire Tragœdos.

Tragōmāschālī, τραχύμαχαλος. A Græcis dicuntur quorum alē hircorum virus olent: quos & Hircosos Latini vocant.

Tragonia, τραχία, Herba nomen, quam Democritus tradidit corpori adalligata liones triduo absumere, referente Plinio lib. 27. cap. 7.

Tragonis, vide TRAGION.

Tragopanades, τραχυπανάδες. Aves quædam in Aethiopia, teste Pomponio lib. 3, aquilis majores, cornua in temporibus curvata habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœnico. Has Plinius fabulosas esse putat, quemadmodū & Gryphas. Vide ipsum libro 10. cap. 49.

Tragopōgōn. pen. prod. [τραχεῖον πόρον] Pol. Μύσικ, κορνίς βρεδα. Herba in acetaria laudata, quæ à quibuidā barbula biricina, ab aliis come dicitur, quia foliæ habet instar croci in rotundum sparsa. Vulgò Barba petra dicitur in Gallia Transpadana. Componitur autem ex τραχ. ον., quod significat hircum, ζωνα, barba, ut jure hirci barba nominari à Latinis possit.

Tragōrigānōn τραχεῖαρον. Herba similis scirpylo syvestri. Trágōs, m. f. [ΤΡΑΧΙΝΙΟΝ ΤΡΑΓΩΝ] Gall. Τραχηλός, ηλίθιος. Ger. Ein Vogt His. Cabron. Pol. Kožel. Vn. Bak. An. A brucke. præter vulgatam significatiōnē quæ apud Græcos hirci signif: ficit, etiā hircus genus est, atque nō dissimile, minus nutritius quam zea, & concoctu difficultis. Vide Dioscorid. lib. 2. Item spongæ genus spissum, prædaturum & alperum: de quo Plin. lib. 9. q. Est etiam tragos herba genus in maritimis maximè nascens, similitudine junce marinis: nonnulli Scorpion vocant. Vide Plin lib. 27. cap. 13.

Tragūlā, λε, f. p. Genus teli similitudine hæste, ita dictum, quod scuto infixum trahatur. [ἀργινός] Gall. Vne sorte de dardancier comme vaujelot. Ital. Dardo anticamente ysto. Ger. Ein schärfster oder dergleichen geschöß bey den alten. Hispan. El pasador de ballesta de torno. Polon. Rohatina. Vngar. Darda. Ang. A drayle with a barbed head.] Salust. lib. 1. Historiar. ut citat Nonius: Avidissimis atque præparatis ducibus, ut Metellus ista tragula sauciaretur. Plaut. in Epid. Tragulam in te struit. q. Tragula item genus est, quod vulgo nunc Tractam vocant. [ἀρφιόλαρης] Ang. Adrag net. Plinii libro 16. cap. 8: Vsis suberis anchoralibus maximè navium, piscantiumque tragulas, & eadorum obthuramentis. Dicta tragula, quod ex undis ut plurimum trahatur. q. Tragula item videtur vehiculi genus, de quo Varro libro 4. de lingua Latina: Tragula ab eo quod trahitur per terram, quanquam tragula scribendum ἀπορεῖται à trahita.

Trähä, λε, f. p. Genus vehiculi sine rotis, quo coloni utuntur: à trahendo dictum. [ελαχίστη] Gall. Vn trainoir, vne sorte de charette. Ital. Sorte di carretta. German Ein Schitten. Hispan. Rastra miera ò narrisa. Polon. Sante. Vngar. Szar. Ang. A dray or sled which goeth without wheeles.] Virgil. lib. 1. Georg. per epenthelin tractam vocat, sicut navitam dicimus pro nauta: Tribuque trahæque, et inique pondere rastri.

Trähax, cis, om. t. Avidus, rapax, omnia ad se trahens. [τραχήλη] gloszl. äxnen. Gall. Tirant à soi, attrayant. Ital. Tirante, rapace. German. Zugtg/der ger zu ihm geucht / der trumm hend hat/verstoppet. Hispan. El que mucho arrebata, codicioso, que mucho trae. Polon. Ksobie garnaci, l'akomiec. Vngar. Ragado/s, ragado kezve. Ang. Rauenous, that draweth much to him.] Plautus in Persa: Echo, lulum lenonium, echo sterquilinium publicum. Impure, inhoneste, injurie, illex, labes populi, Pecunia, accipiter, avide atque invide, Procas, rapax, trahax, trecentis versibus Tuas impuritas loqui nemo potest.

Traho, his, traxi, tractum, aet. p. Per vim duco. [ΤΡΑΧΙΝΙΟΝ] Gall. Tirer, attirer, attraire. Ital. Strascinare, tirare, trahere. German ziehen Belg. Zeten. Hispan. Llevar ò traer arrastrando. Polon. Ciągnie. Vngar. Vonjam. Ang. To draw by force, to trayle by the ground.] Trahimur enim inviti, dum cum vel volentes. Virgil. 2. Aeneid. - altaria ad ipsa trementem Traxit. q. Aliquando simpliciter ducere. ἀπό. Plinii libro 6. cap. 28: A rege Cretæ Minoë, ut existimant, originem trahentes. q. Aliquando significat a licere. Cicer. pro Att. Trahimur omnes laudis studio. Et paulo post: Optimus quisque gloria maxime ducitur. q. Aliquando haurire. [τραχαλα, απόχειρ] Cicer. 2. de Nat. deor. Ex puteis jugibus a qua calidam trahi. q. Aliquando protrahere, & diffondere. [ΤΡΑΧΙΝΙΟΝ] Gall. Traicti mani. Ital. Trattato. German. Ge handset. Hispan. Tratado. Polon. Tractat, sprawa. Vngar. Er gassatot. Ang. Touched or handled ofien, entreated.] Cic. 2. de Leg. Aliquoties jam iste locus à te tractatus est: id est, enarratus. Idem pro Client. Ab nullo ille liberalius quam à Clienti. tractatus est: id est, acceptus. q. Aliquando verbale est quartæ declinationis, id aliquando significans quod descriptio. Quint. in Proœm. lib. 8: Alperiorū tractatu rerum alterutur ingenia: Eee s Aliquam-

noctem sermone trahebant. q. Trahi item dicitur, quod ita geratur, ut tamen humo non attollatur, quod Galli dicunt Traher. Plautus in Cistel. Amiculum hoc sūstolle saltē s. sine trahi, quum egomet trahor. Huic non dissimile est illud Virgil. 4. Georgic. - latamque trahens inglorius alvum: hoc est, ægræ & vix terens alvum præ magnitudine. Trahi puer dicitur, qui vix ambulare potest. Virgil. 1. Aeneid. - & avo puerū Alyanaætrahebat. q. Trahere se cum aliquo, est cum to morari. Plautus Trinuin. Atque egomet me adcō cum ihsit Vna ibidem traho. Trahere ad defectionem, est impellere, incitare, cogere ad defectionem. Trahere aliquem secum in calamitatem, est eum calamitatis suæ participem facere. Cicero pro Pompeio: Non possunt una in civitate multum atque fortunas amittere, ut non plures in eandem trahant calamitatem. Trahere candorem, acquirere. Plin. lib. 7. cap. 16: Candorem trahunt quodam medicamine. Hic sumillimum est illud apud Cicer. 6 Philipp. Aliquid enim Iulis ab uxore immatraher: poteras. Trahere dictum aliquod in voluntatem, est dictum aliquod secundum voluntatem suam interpretari. Plinius de Viris illustribus: Hoc dicto in voluntatem tracto, &c. Trahere tutam fortunam, est sollicititer agere. Trahere tutam pacem, est in tua pace agere. Cic. ante exilium: Nos hic tutam, tranquillamque pacem trahimus. Divertium, sive in diversum trahere, est anticipet & ambiguum reddere. Terent. in Andri. Tot me curæ in diversum trahunt. q. Hujus verbi cōposita sunt, Abstraho, attraho, protraho, retraho, & subtraho: quorum significata explicant suis locis.

Tractus, us, m. q. Regio, plaga. [ΤΡΑΧΗΛΟΝ πέρα] έρετς χεργα, κλίμα. Gall. Tirrement, traîne, contrée, region. Ital. trattato, spacio, regione. Ger Landstrifer, strich/ gegne/ gelegenheit. Hisp. Trecho è effacio da lagar, region. Pol. Kraina. Vng. Hatar, tartomani. An. A draught, region, or countrey.] Cic. pro Plancio: Totus ille tractus celeberrimus Venafrans, se hujus honore ornari arbitratur. Plin. lib. 11. cap. 53: In tractu pisce viventum Theophraitus prodidit, boves quoq; pisce velci, sed non nisi vivente. Virgil. 2. Georg. Indicio est tractu surgens oleaster codem. q. Tractus item dicuntur circulati serpentum progressus, quos ouevos vocant Græci. Virg. 2. Georg. Nec rapit immensos orbes per humum, neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis.

Tracta lana, pro lanceis lycis vel lancis pannis, vel ponus pro lanceæ glomis reperiimus. Varro: Etiam suis manibus lancea fracta ministrasset infectori.

Tracto, as, frequenrativum, aet. p. Attrecto, in manu habeo. [ΤΡΑΧΙΝΙΟΝ] maschisch ΤΡΑΧΙΝΙΟΝ gischischéch. τραχινούς χεργα, κλίμα. Gall. Traitter, mamer. Ital. Trattare. Germ. Handeln. Hisp. Tratar. Polon. Vitawne rnam wrkach. Vng. Forzatum. Ang. To handle ofien or touche, to entreat.] Iuvenal. Saty. 6. Per pupim & duros gaudet tractare rudentes. Virgil. 3. Georgic. ariet pellis, & al tactum tractari dura resistit. Columella libro 6: Talis notæ vitulos oportet, dum adhuc teneri sunt consuēscere manu tractare. Arte aliqua tractare hominem. Terent. in Heanton. - hac arte tractabat virum, Ut illius animum cupidū in opia incenderet. q. Tractare item, est convivio accipere. τραχεῖς Cicero. 4. Verrin. Hi porrò qui successerunt, vehementer iusti cupidi, liberaliter ex iustis cibaris tractati, non minus. &c. Horat. 2. Serm. Saty. 2: tractari mollius ætas imbecilla volet. q. Item disserere & describere, vel scribendo aut narrando commemorare: quod talia frequenter tangere videatur. παραγγελία, παραγγελία. Διαλαμβάνει. Cicer. 1. Academ. Dabitis enim protecto, ut in redus insulatis, quod Græci ipsi faciunt, à quibus hæc jam diu tractantur, utamur verbis interdum non auditis. Plin. lib. 12. cap. 22: Quoniam tamen hic unguentorum materia tractatur. Item ponitur pro exercito. παραγγελία, παραγγελία. Horat. quod medicorum est Promittunt medici, tractat fabrilia fabri. Teret. in Prolog. Phorm. in medio omnibus Palmā esse positam qui arte tractat musicam. q. Item pro gerere & gubernare. [ΤΡΑΧΗΛΟΝ πέρα] Cicero. Bruto lib. 3: Fuit in Cilicia mecum Tribunus militum, quo in munere ita se tractavit, ut accepisse ab eo beneficium videret, non dedisse. q. Aliquando tractare est administrare. Cicer. 1. Verr. Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas: id est, administrabas, & pecunia curam habebas.

q. Tractare bibliothecam alterius, est curare, sive illius curam habere. Cic. ad Sulpi. lib. 13: Dionysius servus meus qui meā bibliothecam multæ rem numorum tractavit, &c. Tractatūs, partiprium. [ΤΡΑΧΗΛΟΝ μεμονισθάσιον πέρα] έρετς χεργα, κλίμα. Gall. Tracte mani. Ital. Trattato. German. Ge handset. Hispan. Tratado. Polon. Tractat, sprawa. Vngar. Er gassatot. Ang. Touched or handled ofien, entreated.] Cic. 2. de Leg. Aliquoties jam iste locus à te tractatus est: id est, enarratus. Idem pro Client. Ab nullo ille liberalius quam à Clienti. tractatus est: id est, acceptus. q. Aliquando verbale est quartæ declinationis, id aliquando significans quod descriptio. Quint. in Proœm. lib. 8: Alperiorū tractatu rerum alterutur ingenia:

seruidad. Pol. *spokoinoſci.* Vngar. *Tſen deſſe.* Ang. *calmenefſe,* *faiſneſſe of weather.* Plaut. *Cafin.* Tranquillum est, alcedonia ſunt circa torum.

Tranquillit , adverbium. Quiet , circa motum & perturbationem. [*załkuw s*. Gall. *tranquillement, tout doux, paisiblement.* Ital. *che-tamente, pacificamente.* Germ. *Stille, ruwiglich.* Hisp. *Conſofiego.* Pol. *spokoinoſe.* Vng. *Tſendexen.* Ang. *quietly, calmely.*] Cicero Att. *Velim tranquill  à Parthis.* Plaut. *Cifel.* Sed tranquill , amab , nequid quod illi doleat, dixeris. Tranquill  & placide traducere vitam, apud Cic. 4. *Tuscul.*

Tranquillo, ſoluit , pro Tranquillo tempore, quo neg. ccelu, neq. mare t peſtate exagitatur. [*załkuw s o ns, ylwejta s o v ns*. Gall. *en temps tranquille.* Ital. *In tempo tranquillo.* Germ. *W n es ſill w d et ift.* Hisp. *En tiempo f ſegado.* Pol. *Cas spokoinoſci.* Vn. *Tſendexed kor.* Ang. *In a calm season.*] Plin lib. 9. cap. 7: ſ p  annotata p ſcium  ſtivo calore qu dam anhelatio, & alia qu dam tranquillo velut oscitatio.

Tranquillo, ias, aſt. p. Tranquillum, & quietu facio. [*דִּירְשָׁה bishch k  schibbach פִּלְבָּח* hiscbibach. *załkuw s, załkuw m*. Gal. *Appaſier, adducere, rendre paſſible & tranquille.* Ital. *Acchitare.* Ger. *Stille, beruhigen.* Hisp. *Sofegar.* Pol. *Vſpokajam.* Vng. *Lefendexem.* Ang. *To mak quiet, faire, and calme.*] Cic. 1. de finib. Semper alit aliquid, quod tum vi ſua atq; natura tr quillet animos. Horat. 1. Epift. 19: Quid pur  tranquillet, homos, an dulce lucellum? Huic opponitur perturbare. Cicero Top. Ut aut perturbentur animi, aut tranquillentur.

Tranquillitas, atis, f.t. Quijes maris, & cceli, tempeſtatis expers. [*DPWschek * *תְּבַשֵּׁלֶת* ſibalv h. *załkuw s, załkuw m, załkuw m*. Gall. *tranquillit , paſſible, ſerenit , beau temps.* Ital. *tranquillit , ſerenit , ſerenit , beau temps.* Hisp. *Soſiego, ſerenidad.* Pol. *spokoinoſe, powietrza.* Vngar. *Tſendexeg.* Ang. *calmenefſe, faiſneſſe of weather.*] Cic. Att. lib. 4: Nos longius navibus, quiete auctoratu eramus. q Per tr ſlationem accipitur pro quavis quiete, ut Tranquillitas vita, Tranquillitas animi: hoc eſt, ſecuritas motu omnium & perturbationum expers. Cic. pro Mur. Qui remoti à ſtudiis ambitionis, otium ac tranquillitate vita ſequunt ſunt. Plin. Epift. 25: Ann  tertium & octogesim  excessit in altissima tranquillitate. Cic. 1. Offic. Tranquillitas animi adſit, qu ae adſit c m c ſtantiam, tum etiam dignit . Tr ns, pr p ſitio, Idem quod ultra: [*תְּבַשֵּׁלֶת* h ber. *n ig, n ig.* Gall. *Outre.* Ital. *oltre, oltre, di là.* Ger. *Hinuber, jenseit.* Belg. *Daer, doer.* Hisp. *Allende.* Pol. *Zone ſtrone.* Vng. *Altal.* Ang. *Ouer, beyond.* Ju Trans fluvium, *n ig r  m n g s*: hoc eſt, ad ulteriorem, vel in ulteriore fluminis parte. Iungitur enim t m motus verbiſ qu m quietis. q Huic opponitur Cis vel citra. *intend .* Cic. Att. Cogito trans Tiberim hortos aliquot parare. Id  de Divin Si ſciſſet ſibi trans Euphrat m eſſe pereundum. Horat. lib. 1. Epift. 1: C lum non animum mutant qui trans mare currunt. Plaut. in Mil. - nimis beat, Quod commeatuſ eſt trans patitem. q In compositione quoq; candem retinet ſignificationem, componiturque ſc d cum dictionibus ab hiſc incipientibus literis: a:b, ut Transalpinus:c, ut transcurro:d, ut traduco:e, ut tranſeo:f, ut tranſero:g, ut tranſgredior:i, ut traſicio:l, ut tranſlego:m, ut tranſmigo:n, ut trano:p, ut tranſpo-no:r, ut Tranſhenanus:s, ut tranſcribo:t, ut Tranſtigranus, qui habitat trans Tigrim:u, ut tranſvecho. Ex quibus qu z à d, vel n, vel i, conſonante initium ſumunt, poſtremas duas pr p ſitiones literas abſiciunt: ut traduco, traſicio, trano. In reliquo pr p ſitio manet integra, pr terquam qu d ſecunda compositionis parte ab ſincipiente, ex pr p ſitione ſ abſicitur, ut tranſcribo.

Tr ns b o, is, ire, Tranſeo. [*תְּבַשֵּׁלֶת* hab r. *Ag. međi n, Ag. g c ir s.* Gall. *Aller & paſſer outre.* Ital. *Traspaffare.* Germ. *far ber gehen/ weiter gehen.* Hisp. *Paffar, yr allende.* Pol. *Dalei przechodze.* Vng. *Altal megtek.* Angl. *To go beyond or paſſe over.*] Stat. 2. Theb. capulo nam largius illi Transabit costas cognatis ictibus enis. Valerius Flaccus 4. Argonaut. Turbine ſic rabido populos arq; æqua long  Transabiit.

Trans ctor, Transactus, Vide TRANSIGO.

Trans d go, gis, pen, cor. transadegi, actum, Traſicio, tranſverbro. [*תְּבַשֵּׁלֶת* dik k r. *Ag. g c ir s, d c ir s.* Gall. *Paſſer & percer outre, tranſpercer, traueſer.* Ital. *Trapassare, paſſare di banda in banda.* Ger. *hindurch ſoſſen.* Hisp. *Trapaffar, paſſar allende.* Polon. *Przebyam.* Vngar. *Altal wer m.* Ang. *To bore or pearce through.*] Virgil 9. Aeneid. ſed vitibus enis adactus Transadigit coſtas, & candida pectora rupit. Stat. 5. Theb. Quatuor hos una, decus & ſolatia patriſ Transadigam ferro.

Trans lpin s, a, um. Quod eſt trans Alpes ſitum. [*תְּבַשֵּׁלֶת* *Gall. Qus eſt dela les Alpes, dela les monts.* Ital. *Dela dalle Alpe.* German. *Jenseit dem Alpgebirg gelegen.* Hisp. *Allende las Alpes.* Polon. *Zone ſtrone Alp tak na gwaničgor.* Vngar. *Hauſtal valo.* Arig. *That is beyond the Alpes.*] Vnde Galliam Comata Romani Transalpinam vocant: qu e diducitur in Belicam, Celticam, Lugducenſem & Bracchiatam, ſive Narbo-

nem. Contra Cifalpinam Galliam eam vocabant, qu e ab Alpium radicibus exteadit usque ad Rubiconem, antiquum Italiae limitem. [German. *Das Gallia jenseit dem Hochgebirg gelegen.*] Cicero. Papyrio Pato: Nunc ver  etiam Brachatis, & Transalpinis nationibus, &c. Idem 2. Offic. Portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea urbe triumphari, ſine qua nunquam noſtri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

Tr ſcendo, is, Supero, ascendo tranſgredior: à trans & ſcando, ultima pr p ſitionis litera abiecta: [*תְּבַשֵּׁלֶת* hal h פֹּו paſach. *וְתַגְאַסְיָנָה*. Gall. *Paſſer outre.* Ital. *Paſſare oltre.* German. *Hinüber ſtegen.* Hisp. *Subir allende.* Polon. *Przej puje przechodze.* Vngar. *Altal hagok.* Ang. *To excell, to paſſe over.*] Cic. in Catilinam: Hoc malum manavit non ſolum per Italiam, ſed etiam tranſcendit Alpes. Idem de Sornio Scipion. Ex his ipſis cultis, notisque terris, num cujuſquam noſtrum nomen vel Caucasum hunc quem certis tranſcendere potuit? vel illum Gangem tranſnare. Luc. lib. 4: - audet tranſcendere valium Miles.

Tr ſcendo, is, Conſindo, lacero. [*תְּבַשֵּׁלֶת* kar h עֲבַד batſah. *וְתַעֲבַדְתָּ*. Gal. *Trencher & couper outre.* Ital. *Tagliare oltre.* German. Durchſchn den. Hisp. *Cortar allende.* Polon. *Przej nam.* Vng. *El mettem, Zaggatom.* Ang. *To cut or rent through.*] Plaut. *Pcifa:* Tranſcidiloris omnis adveniens domi.

Tr ſcribo, is, aſt. t. Exſcribo, deſcribo. [*תְּבַשֵּׁלֶת* hehehik. *וְתַכְאַפְּנָה*. Gall. *Transcrire, contreſcrire, reſcrire, copier.* Ital. *Tranſcriuere, copiare, recopiare.* Ger. *Hinüber ſchreiben/abschreiben.* Bel. *Witschiven.* Hisp. *Trasladar eſcriptura.* Pol. *Prępiſſie.* Vng. *Maffat vezem, ki iron.* Ang. *To write ouer or out of an other, to copie.*] Cicero. 2. de Nat. deor. Q. Sosius qui tranſcriptis tabulas publicas. Autor ad Herennium lib. 1: Si veftra manu fabulas, aut orationes totas tranſcriberis. q Interdu tranſcribere, eſt rem noſtram in alterius dominium tranſferre. *μετεγγραψεν.* Agre- tius in l. ſi uxor. Digest. de pr p ſcript. verb. Ut eos fundos, ſi ipſe vellet, eodem pretio mulier tranſcriberet viro: id eſt, jure cello traderet, ut interpretatur Bud us. Huic perſimile eſt il- lud Virgil. 7. Aeneid. Et tua Dardaniis tranſcribi ſceptra colo- nis. Hoc eſt, juſ regni tibi debiti in Trojanos tranſferri. Et in l. ſi vir uxor. ff. de pr p ſcript. verb. Ut eos fundos, ſi ipſe vellet, eodem pretio mulier tranſcriberet viro: id eſt, jure cello tra- deret. Sic tranſcribi nomina dicuntur in rationibus, quum id quod mihi expensum latum eſt, in aliud nomen tranſferetur, & nomen meum ex rationibus eximuntur. Hoc modo accipi- tur in l. ult. C. de Pr d. navic. ut annotavit idem Bud us. Lo- cutiones autem h e inde derivatae ſunt, qu d veteres in foro & de mens  ſcriptura magis qu m ex arca, domoque pecu- niam numerabant, ut autor eſt Donatus. Hinc factum eſt, ut ſcribi, eſſet dari. Horat. *Scribis decem Nevio, & Rescribi.* Idem, quod tu nunquam reſcribere poſſis. q Tranſcribere ali- quem autorem, eſt delumere ex eo quod ad noſtrum opus facere videtur, & ſcriptis ejus tanquam noſtris uti. Plinius lib. 4. cap. 2: Gr cinus, qui alioqui Cornelium Celfum tran- ſcripit, &c.

Tr nscripiō, verbale, f.t. pro excuſatione & pr textu. [*תְּבַשֵּׁלֶת* *תְּבַשֵּׁלֶת*, *תְּבַשֵּׁלֶת*, *תְּבַשֵּׁלֶת*. Gall. *Excuse.* Ital. *Eſcuſa.* Ger. *Ent- ſchuldigung/entwendung.* Hisp. *Excufacion.* Pol. *Wymowka.* Vng. *K r s.* Ang. *An excuse or pretexte.*] Quint. lib. 13: Iam privati ve- neni tranſcriptio eſt. Nam dives cauſabatur ſe nihil deliquisse, quia in privato ſuo apes pauperis necaſſet.

Tr nscurro, is, n.t. Cursu me aliquo conſero. [*תְּבַשֵּׁלֶת* *תְּבַשֵּׁלֶת*, *תְּבַשֵּׁלֶת*. Gall. *Courir & paſſer outre, courir vifement.* Ital. *Trascorrere, trapassare.* Ger. *Hinüber ſtanzen.* Belg. *Berby loopen/ doer loopen.* Hisp. *Correr allende.* Pol. *Przebiegam.* Vng. *El futok.* Ang. *To runne ouer or beyond.*] Terent. in Evnuch. Tu abi, atque oblera oſtium intus, ego dum hinc tranſcurro ad foru. q Ali- quando curſum conficio. *Ag. režix.* Cic. de Clar. Orat. Alexander & Cyrus, qui cu: ſum ſuam tranſcurrerant. q Ali quando excurtere, evagari. *Ag. režix.* Autor ad Herenn. lib. 1: Ne ſinē delectu temere in rem diſſimilem videatur tranſcurrifſe. Plinius lib. 9. cap. 36: Qu d si haſtenus tranſcurrat expositio, fraudatam ſe protinus luxuria credat. q Nonnunquam perſtingere, curſim & breviter exequi. Quintil. In narratione tranſcurrā ſubtileſ nimium divisiones quoſundam.

Tr nscurſus, huius ſus, m. q. Ipsiſ tranſcurrendi actus. Vnde in tranſcurſu aliquid factum dicimus, pro obiter, & inter percur- rendum. [*תְּבַשֵּׁלֶת* merot h, paſſadopojyofw. Gall. *Conſeſſuaine & legere.* Ital. *Corſo veloce & leggiro.* Ger. *In einem ſchlauſſ.* Hisp. *Corrida ligera, obra de correr allende.* Polon. *Przebiegme.* Vngar. *El futok.* Ang. *A haſtien running ouer.*] Plinius lib. 18. cap. 13: Quan- quam prius dixisse conveniat de rapis: in tranſcurſu eas atti- g re nostri, paulo diligentius Gr ci.

Transdo, dis, veſtes dixerunt ſonantius, inquit Donatus, quod nos lenius tradere nunc dicimus. [*תְּבַשֵּׁלֶת* *permedi- ðpm.* Gall. *Donner, traduire.* Ital. *Dare.* Germ. *W rgaben.* Hisp. *Dar.* Pol.

Dsr. Pol. *Pedais.* Vng. *Altar adom.* Ang. *To give over to another.*] ut Tralatum illi, nos contrà Translatum. Terent. in Prolog. Phorm. *Retrahere à studio & transdere hominem in otium.* **Trānsduco**, cis, act. t. *Traduco, transfero.* [תְּנַבֵּחַ hebebir, μεταφέρω, μεταπίεσθαι. Gal. *Mener outre, transporter.* Ital. *Tradurre.* Ger. *Bügeln* hinüber führen. Hisp. *Traspasar guiando.* Pol. *Przeprowadzać, przesiąkać.* Vng. *Altal vizes.* Ang. *To lead, bring or convey over.*] Cic. 6. *Verr.* Ut conarete clientelam tam illustrem, tam splendide provinciae, transducere ad te, &c. q. *Transduce re arbores, pro transplantare, apud Col.lib.3. cap.9.*

Trānsenna, æ, f.p. cancelli ligaci, ferrei, sive viminei, qui fene stitis, aut etiam mercibus oppositi, visui pervii sunt. [תְּבָשֶׂשׁ sebachah. κινδύνος. Gall. *Treillis ou cage d'osier que on met au travers des fenêtres, ou ce qu'on met devant quelque marchandise de peur qu'on ne la prenne ou touche, soit voillette ou autre chose.* Ital. *Ferrata, rastello, trapola, laccio.* Ger. *Ein geste oder geste fester.* Belg. *Embrasure.* Hisp. *Las verjas o rejas para apartar, finis tra herra da.* Pol. *Krata, jaula ona przerocista.* Vng. *Rostely.* Ang. *Lattices, windo wos made with bars of timber or iron, a casement, or louver window.*] Cicet.lib.1. de Orator. Nunc petas à Crasso, ut illam copiam ornamentorum suorum, quam constructam uno in loco quali per transennam prætereuntis strictim aspeximus, in lucem proferat. Quo in loco per transennam aspicere, proverbiai metaphoræ dixit: Cicero, pro eo quod est, non proprius neque signifikat, sed procul, obiter & summatim inspicere. Translatum à negotiatoribus, qui mercibus quas contrectari non iunt, cancellis obiciunt: quidam etiam vitrum pellucidum opponunt, ut prætereuntibus procul modò contemplari licet: nec explicant eas, nisi licitatori idoneo. Macrob. lib.3. *Saturn. cap.7. ex lib.2. Histor. Salusti.* *Prietarya quum sedenti in transenna demissum victoria simulacrum cum machinato strepitu tonitruum coronant ei imponerat.* Q[uo]d in loco Nonius fenestram interpretatur: Si postea extra domum protensam pergulam per quam transiit. q. Q[uo]d adiungit ponitur pro cavea in qua aves habent, itemq[ue] de pila, qua aves capiuntur, quod ea instar transennæ fieri soleat. Plaut. in Bacch. Nunc trānsenna hic turdus lumbrikū perit. Et in Rud. In ætate agenda hominum, plurime fiunt transitoria, ubi decipiuntur dolis. Atque ædepol in eas plerunque est, a impunitur: *Quum si quis avidus pascit escam avariter, decipitur, ut transenna sua avaritia.*

Trānsfō, is, ivi, & transi situm, Trajicio, transmitto, transgre ditor, transendo. [תְּנַבֵּה, μεταβάνειν, διαβάνειν, διασάνειν. Gal. *Passer outre ou à travers.* Ital. *Traspassare, passare, valicare.* Ger. *Hinüber gehn/fürgehn.* Belg. *Doergaen.* Hisp. *Pasar, yr allende.* Pol. *Przechodzic myam.* Vn. *Altal ingtek.* Ang. *To pass over or beyond.*] Cicet. 1. de Nat. deor. *Quum Gracchus pomorum transire, auspicari est oblitus.* Cic. 3. de Fin. *Rectius dives quam Crassus, qui nisi egisset, nunquā Euphratē nulla belli causa transire voluisse.* q. Aliquando transire nihil aliud est, quā simplex ire. Plaut. in Sticho: *Deos salutabo modo, poste ad te continuo transeo.* Idem in Milit. Philo comatio dic, si hic est, domū ut transeat. Sic Brutus ad Cic. lib. 11: *Transire in Apenninum, dixit Cicero pro Dejotaro: Transire in cubiculum.* q. *Accipitur aliquādo Transire, pro leviter attingere. δραπάνιος διέξεργησι.* Cic. pro Rosc. Amer. *Sed in animo est leviter transire, ac tantummodo pertingere unamquamq[ue] rem.* q. *Transire silentio aliquid, est silere illud.* Cic. pro L. Sylla: *Ac ne hoc quidem mihi videtur silentio transiendum. Et sine ullo ablativo.* Plin. lib. 2. cap. 68: *Vt publicos gentiū fuores transcam: Id est, tacitam, silcam. Transire quædam in legendo, est præterire, omittere.* Plin. Epistol. 98: *Transeo enim Neronem: id est, silico de Neronne: sive de Nerone nihil dico.* Transit dies: *Id est, præterire, elapsa est.* Cicer. ad Attic. lib. 7: *Legis dies transit.* Sic Transit mensis, apud Plaut. in Curc. *Transcamus ad partitionem, apud Cie. 2. de Invent. hoc est, hisce reliatis, conferamus nos ad partitionem.* Transire ad hostes, est ad illos deficere. Liv. 4. bell. Maced. *Si ad Romanos transire velint.* Transire ad vitam, est reviviscere. *αναζωσθαι.* Transire in multos colores: est per inter valla modo in hunc, modo in illum colorem mutari: quod & polypo, & chameleonti fertur accidere. Transire legē, est legem solvere, eiq[ue] non parere. Transire lineas, est sese intra p[re]scriptum terminum non continere. Cic. in Parad.

Trānsitō, verbale, f.t. *Transgressio, trajectio.* [תְּנַבֵּה mahabār. Αγέσσως, μεταπόστολος. Gal. *Pajement, passage.* Ital. *Essì passare.* Ger. *Übergang/furgang.* Hisp. *Obra de passar allende.* Polon. *Przegięcie.* Vng. *Altal menes.* Ang. *Acrossing over.*] Cic. lib. 9. Epistol. Qui spem sibi transitionis prebuit. q. Ponitur aliquādo pro defensione. *διαστῆσις.* Liv. 4. bell. Pun. Numidas, qui intra portas seu præsidia Carthaginensium essent, ad transitionē pellicerent. **Trānsitūs**, n. *alterum verbale, transito, sive trajectio.* [תְּנַבֵּה mahabār. Αγέσσως, Αγροτερόντος.] Plin. lib. 12. cap. 15: Petunt myrrham a Troglodytis Sabæi transitu mari. In trānsitu: id est, cursim percurrente. *δρομάνειν, μεταδρομεῖσθαι.* Quint. lib. 6. cap.

3: *Eorum non simplex natura, acc in transitu tractanda.* **Trānsfō**, eris, act. t. *Transplanto:* hoc est, plantam de loco uno in alium transfero. [μεταφυτεύειν. Gall. *Transplanter.* Ital. *Trapiantare.* German. *Hinüber pflanzen, ein ander ort pflanzen.* Hisp. *Trasplantar arboles y otras plantas.* Pol. *Przeprowadzać, przesadzać.* Vng. *Masua plantalom, wletem.* Ang. *To tak plantes out of one place and sett in another.*] Stat. 2. Syl. *Quid ego transertos alieno in corpore ramos Altius ire suis.*

Trānsfō, transluli, translatum, act. incons. *De loco in loco transporto, traduco.* [תְּנַבֵּה hebehik. μεταφέρειν, μεταποιεῖσθαι. Gall. *Transferer, transporter, transposer, translator.* Ital. *Transportare.* Ger. *Hinüber oder an ein ander ort tragen/versetzen.* Belg. *Op en ander plaatse tragen.* Hisp. *Llevar allende.* Pol. *Przenosić.* Vn. *Masua vi zem.* Ang. *To carrie out of one place into an other, to translate or transfer.*] Cic. 5. Philipp. *Ad se ottonia ex hortis ornamenta translu lit.* Cesar 3. bell. Civil. *Cæsar paulò eum locu castra tras tulit.* Cic. de Orat. Alii à regendis civitatibus totos se ad cognitionem terci transstulerunt. q. *Transferri item dicuntur nomina aut verba, quā à significatione propria propter aliquā similitudinem ad minus propriam trāfumuntur.* [μεταφέρειν. Gall. *Traduire, translator, tourner.* Ital. *Tradurre.* Germ. *Wande eigentlich denitung zu einer anderen versetzen.* Hisp. *Traslader.*] Cic de Orat. *Translata ea dico, quæ per similitudinem ad alia transferuntur.* Et paulò antè: *Quum verbum aliquod altius transfertur, & quasi alieno loco collocatur.* Idem de Opt. gen. dicendi: *Sed Phalereus Demetrius, meo iudicio, præferre ceteris, cuius oratio, cum sedatè, placideq[ue], loquitur, tum illustrant eam, quasi stelle quedam, translata verba atq[ue] immutata.* *Translata dico, ut sèp[er] jam, quæ per similitudinem ad aliam rem aut suavitatis, aut inopie causa transferuntur.* Hec Cicero. *Quæ autem dicantur verba propria, quæque translata, quomo do transferantur, quæ sit vitiosa translatio, & cur reperta sit translatio, aperte tradit* Quint. lib. 1: *Propriasunt, inquit, verba κύριες, quā id significant in quod denominata sunt: translata, quum alium natura intellectum, alium loco præbent.* Visitas tutius utimur: *nova non sine periculo quodam si agimus.* Idem lib. 8: *Transferunt igitur nomen aut verbum ex loco in quo proprium erat, in eum in quo aut proprium deest, aut translatum proprio melius est.* Id facimus aut quia necesse est, aut quia significantius est, aut (ut dixi) decensius. Vbi nihil horum præstabat, quo d[icitur] transferuntur, ita propt[er] q. *Transferre iudicia, inquit Budæus, est ab uno ordine ad alterum transferre: hoc est, à Senatu ad Equites.* q. *Transferre item, est interpretari: hoc est, ex lingua una in alteram convertere, traducere.* μεταφέρειν, ερμηνεύειν. Quintil. lib. 10. cap. 5: *Græcos autem transferentibus verbis uti optimis licet.* Idem lib. 7. cap. 5: *At verbum translatum non iaventio.* Plin. lib. 18. cap. 3. de Magone Pœno rei rusticæ scriptore: *Cui quidem tantum honorem Senatus noster habuit capta Carthagine, ut quum regulis Africæ bibliothecas donaret, unius eius duodecimtriginta volumina censeret in linguam Latinam transferenda.*

Trālatiō, onis, f. t. *quæ & Translatio.* Est nominis, verbivis minus propria significacione augendæ, minuendæve rei gratia, usurpatio. [μεταφέρειν. Gall. *Transporter, transporterem.* Ital. *Tralazione.* Ger. *Verlegung.* Hisp. *Obra de trasladar.* Pol. *Stosnia mietorego winzim granceniu pol'ogenie.* Vng. *Kwelemb eretem.* An. *A carrying out of one place to an other.*] Cic. lib. 6. Epist. *Vt sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio.*

Trālatiūs, a, um, sive translatius, aut translativus. *Quod aliud est translatum:* [μεταφέρειν. Gall. *Transporter, transporterem.* ailleurs, améné de nouveau. Ital. *Preso di altrove, non nuovo.* Germ. *Anderwoher genommen.* Hisp. *Cosa traedida de otra parte.* Polon. *Z nad wsią.* Vng. *Mas eretembe veteče.* Ang. *That is brought from another place or mater.*] ut Vox tralatitia, quæ à propriā significacione ad minus propriam, augendi, minuendi gratia est translatia. Cicet. lib. 8. *Nostri enim hæc tralatitia.* Idem 1. de Invent. *Translatitia dicitur constitutio.* Vetus codex habet translativa. q. Item translatuum edictū dicitur à Cicerone in Verri, quod nō est novum, sed ex editiis aliorū prætorum assumptum & retentū: quemadmodum ferè editum erat, ex quo Proprietores in provinciis jus dicebant. Solebant enim maximam partem editū urbanū retinere. Vide Asconius in Verri. q. Aliquādo tamē translatū veteres, teste Budæo, usurparunt pro vulgari, quotidiano, & minime exquisito. Plin. in Epist. Nec tuq[ue] naturæ est, tralatativa hæc, & quasi publica officia à familiaribus amicis cōtra ipsorum commodū exigere. Vbi translativa officia interpretatur Budæus vulgaria, & ab omnibus passim usurpata, nedū ab iis qui exquisitè amicium colunt. Plin. Major, li 7. cap. 5: *Translatium esse, sic in Aegypto, octavo mense parere.* Hoc est, usitatum, & minime novum. **Trālativē**, vel translatitiæ, adverbium, *Perfunctoriè, remissi, languidè, negligenter.* [εργαζόμενος. Gall. *Eu pafsan sensim.* Itali. *Pafjando solamente, negligenter.* Germ. *Nur oben hin.* Itali. *Stedlich.*

Hispán. Passando solamente, negligéntemente y con desfundo. Pol. Zwierch, lieda iako, niebalse. Vngar. Tunnian, reslvel. Ang. Negligentie, slackie, and as it were by the waye.] Vlp. libr. 1. de jure patron. Patronorum querelas adversus libertos Præsides audire, & non translative exequi debent Marianus: Prævaricatorem esse eum ostendimus, qui colludit cum reo, & translative munere accusandi fungitur.

Trānslatiō, e, defunctione ac dicas causa. [ἀφοσιώσεως οὐρα. Vn. Maſra nixue, maſhoz kepōt.] Papinianus D.lib. 36.tit.1.l.55: Sed nec illud translaticē omittendum est.

Trānsfiḡo, is, pen. prod. transfixi, xum, Transfodio, seu transverberio, tracicio. [ΤΡΑΝΣΦΙΓΓΟΣ ἀσκάτης. ΔΙΑΛΑΖΩΝ, ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ. Gall. Percer tout oultre Ital. Trapassare, trasfondere. Ger. Durchstechen/durchstechen. Belg. Doersteken. Hisp. Hincar passando, trasfassar. Pol. Przebijam. Vn. Altal giakom. An. To pearce through.] Liv. lib. 1. ab Vrb. Stricto itaq; gladio, simul verbis increpans, transfigit puellam. q Dicimus autem transfigo pectus gladio, vel transfigo aliquem gladio per pectus. Liv. 2. ab Vrb. Exhibit Qu. Fabium principem in confertos Vejentes euntem, feror viribus, & armorum arte Tuscus, inter multas versantem hostium manus gladio per pectus transfigit.

Trānsfiḡūs, a, um, participium, Trajectus. [ΤΡΑΝΣΦΙΓΓΟΣ μεθυκάρης μινχάτης. ΔΙΑΤΡΑΠΕΔΙΟΝ. Gall. Percé tout oultre. Ital. Tutto per tutto ultra. Ger. Durchstechen. Hisp. Traspaffado de un cabo a otro. Pol. Przebijiti, prępchniō. Vng. Altal gyakott. Ang. Pearced through.] Virg. 1. Aen. Illum exiprante transfigo pectore flammis Turbine corripuit.

Trānsfiḡūrō, as, act. p. In aliam figuram verto. [μεταμόρφωσις. Gall. Tranſiguer, muer en autre forme, changer de forme en autre. Ital. Tranſigurare. German. Verſtaften/in ein andere geſtalt verenderen. Hisp. Tranſigurar. Pol. Na insi k'jal' t odniu- niu. Vng. El valtozatom. Ang. To turne into an other forme and shape.] Suet. in Claud. Neron. Puctum Sotorum exectis testibus etiam in muliebrem naturam tranſigurare conatus est. Plin. lib. 17. cap. 24: Tranſigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras.

Trānsfiḡūrō, onis, verbale, f. t. Transformatio. [μεταμόρφω- ſis. Gall. Tranſiguration, changement de forme en autre. Ital. Tr. uſi- gurazione, il cambiare da una forma all'altra. Germ. Verſetzung. Hisp. Tranſiguramento. Pol. Prjemienie. Vng. El val. oxatas. An. A changing into another shape.] Plin. lib. 1. cap. 55: Eadē enim vanitas in futurum etiam se propagit, & in mortis quoque tempora ipſi ſibi vitam mentitur: alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alijs ſenſum in feris dando.

Trānsflūo, is, xi, xum, ere, n.t. [μεταβολή, μεταβολή. Gall. Coulre oultre. Ital. Collare olitra qualche coſa peruata. Germ. Durchflüſen. Hisp. Correr lo liquido alende. Pol. Przyejekam. Vn. Altal ſiok. Ang. To runne out or ouer.] Plin. lib. 1. cap. 38: San- guinem multis non transfluere, transſoſis evenit. Dies tranſluere. Claudianus ad Probimum.

Trānsfod̄o, dis, act. t. Perfodio, tracicio, transfigo. [διαγύριον, διαλών, ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ. Gal. Fourir & percer tout oultre. Ital. Trasfodere. Ger. Durchſtechen/durchbohren. Hisp. Traſfassar con lanza o punnal. Pol. Prępycham. Vng. Altal raiom, likozam. Ang. To digge or pearce through.] Ovid. 12. Metam. -geminus tranſodit vulnere pectus. Valer. Flaccus Argon. lib. 6: -cadit impiger unā Inguine tranſoſo clari Taulantis alumnus. Liv. 9. bell. Macedon. Deinde fugienti, fidemque populi Romani, atque corum qui aderant imploranti, latus transſodisse.

Trānsformo, as, act. p. in aliam formam muto. [μεταμορφώ- ſis. Gall. Transformer. Ital. Trasformare. Germ. Vergeſtalten. Hisp. Trasformar otra coſa. Pol. Prjemieniam. Vngar. El valtozatom. Ang. To change into another forme or fashion.] Virgil. 4. Georg. Omnia transformat ſeſe in miracula rerum. Ovid. 3. Amor. Eleg. 11: Iuppiter aut in aves, aut ſe transformat in aurum.

Trānsform̄is, transforme, om. t. Quod quamcunq; formā re- cipit. [επιτυμόρφωσις, μεταμόρφωσις. Gall. Qui ſe transforme en plusieurs fortes. Ital. Coſa che ſe traſforma. Ger. Das ſich in mancherlei geſtalt verenderet. Hisp. Coſa traſformada en otra. Pol. Prjemieni. Vng. El valtozhat. Ang. That transformeth the ſelſe many ways.] Ovid. 8. Meram. Aſt ubi habere ſuam tranſormia corpora ſenſit, ſæp̄ pater dominis Triopeda tradit: at illa Nunc equa, nunc ales, modò bos, modò cervus abitat.

Trānsfor̄o, as, pen. prod. are, aft p. [ΤΡΑΝΣΦΟΡΑ. ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ. Gall. Trouer & percer oultre. Ital. Forare olitra. Ger. Durchbo- ren/durchſtechen. Hisp. Horadar hasta la otra parte. Pol. Prębyam. Vng. Altal furor. Angl. To bore a hole through.] Senec. 2. de Be- nef. Gladius idem & stringit & tranſorat.

Trānsfrēto, as, penult. corr. Fretum trajicio. [ΤΡΑΝΣΦΡΕΤΟΝ mahabār. ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ, μεταμόρφωσις. Gall. Ontrēpasse, paſſement oultre. Ital. Eſſo paſſare olitra. German. Der gang hinüber / über- trittung. Hisp. Obra de paſſare o caminar alende. Pol. Prępęzie, wimienie. Vng. Altal menes, hagaz. Ang. A going beyond.] Cic. in Pisonem: Cujus ego imperio non Alpium valium contia- ſcensum transgressionemque Gallorum, &c. id est, transi- q Apud

Trānsfrētiō, nis, f. t. transgressus, ſive transgressio. [ΤΡΑ- ΝΣΦΡΕΤΟΝ. Vngar. Altal enezes, vizkón altal menes, altal havas. Ang. A paſſing over the ſea.] Gellius lib. 10. cap. 26: Propterea negant apud ſcriptorem idoneum (quasi non fit idoneus Salustius) aut navium transgressum reperiri poſſe, aut pro trans- fecture transgressum.

Trānsfügiō, gis. Ad hostes deficio, perfugio, profugio. [ΤΡΑ- ΝΣΦΡΙΓΓΟΝ. Vngar. Altal enezes, vizkón altal menes, altal havas. Gall. S' enſuir oultre. Ital. Transfugere. Ger. Hinüber ſieben/feldſchüttig werden Belg. Tot em an der planteſte vlien. Hisp. Huyr à la partie de los enemigos. Polon. Do myſtego vege- kam. Vng. El partolok. Angl. To ſtuſome place to place, or ouer.] Liv. lib. 2: Magna clientium comitatus manu transfugit. Cic. pro Quint. Factur se non bellè dicere, non ad voluntatem lo- qui poſſe, non ab affl. ita amicitia transfugere, atque ad flo- rentem aliam devolare.

Trānsfüga, x, pen. cor. Qui transfigit, & ad hostes defecit, per- fuga. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ, αὐτομάλα. Gall. Qui s' enſuit aux ennemis & tient leur parti. Ital. Fugitivo. Germ. Ein feindſchütiger der hinüber zum Feind fällt. Hisp. Tornadlo a otro ley o gente. Pol. Zbieg, zdražza. Vngar. El partol, azellenſcher zakat. Ang. That maketh defecion and fleeth to the enemy.] Liv. lib. 2. ab V. b. Dein te metuas ne li Consulum injuſſu, & ignaris omnibus iret, deprehensuſ ſortē à custodibus Romanis retraheretur ut transfiga, fortuna tum urbis crimen affirmante, Senatū adit. Nec ſolum (ur Paulus de Capt. I. Poſſliminium inquit) Trans- fuga is accipiendo eſt, qui ad hostes aut à bello trānsfigit, ſed & qui per in diuinarum tempus ad eos cum quibus nulla ami- citia eſt, ſide ſolpecta transfigit. Quid inter transfigam & perfigam interſit, vide ſuprà in dictione P. R. F. V. G. A. E.

Trānsfügiūm, gii, n. f. Defecitio ad hostes. [αὐτομάλα. Gall. Eſſe vers les ennemis. Ital. Quan lo uno ricorre à inimici. German. Abſtinentſchung zum Feind. Hisp. Aquella huyda à los contrarios. Polon. Otpadnienie donie pryaſcielia. Vngar. El partolok. Ang. A reſolving to the enemy.] Hieron. de Viris illiſt, Gabios per Sextura ſi ſu. ſimilato transfigio, in potestate rediget. Tacit. li. 18: Nihil eorum Vitellianos faliebat crebris, ut in civili bello, transfigis.

Trānsfund̄o, as, pen prod. Fumi modo trāſeo. [διάγετος. Gall. Eſſer vers les ennemis. Ital. Eſſare olitra. Germ. Durchſtechen/durchdo- dempiſen. Hisp. Huyar alende. Pol. Prękorgam dinem. Vngar. Altal ſiok. Ang. To paſſe ouer lyk/mok.] Stat. 6. Thebaid. Claſtraque compreſſe transfundat anhelitus ira.

Trānsfund̄o, is, act. t. De vase in vas fundo. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ. Gall. Verſer d'vn vaſſeau en autre. Ital. Vuotare di vaſo in vaſo. German. Von einem geſchir in das ander gießen. Hisp. Derra- mar alende. Pol. Prękiewam. Vng. Muba bliđm. Ang. To pourre out of one vaſſe into another.] Columel. lib. 12. cap. 12. Deinde quum ſepiū ſeam in alia vaſa tranſuferunt. q Suas laudes tranſuferere ad alterum per translationem. Cicero Dolabel- la libro 9: Libeatius omnes meas, ſi modò ſint aliquæ incæ- laudes, ad te tranſuferem. Idem 1. Philip. Omneſ ſe amore abeſcifile illinc, atque in hanc tranſuſide.

Trānsfuſio, n, transuſionis, verbale, f. t. Actus tranſuſiendi. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ μετακέθη μεταχων. Gall. Verſement de vaſſeau en au- tre. Ital. Vuotamento de vaſo in vaſo. German. Das überhina ſchü- ten von einem in das ander. Hisp. Obra de derramar de vaſo in vaſo. Pol. Prękiewam. Vng. Mafua bñtes. Ang. A pouuring frome one veſſel into another.] Plin. lib. 34 cap. 18: Lavatur in luncis ratis, in aqua coeleſti, ſeparatumque terrenum tranſuſione, cribraa tumque teritur.

Trānſgrēdiōr, eris, d. t. Tranſeo, tranſmigro, & propriè de peditibus dicitur. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ habár ταργάται, μεταχών. Gall. Paffer oultre. Ital. Tranſgredire. Ger. Übergeh'n, übertråden. Belg. Verder oft doergaen/ overtræden. Hisp. Paffar o caminar alende. Pol. Pręchodye, prętepuie. Vng. Altal mezik, altal hagom. Ang. To paſſe ouer or beyond.] Liv. 2. ab V. b. Inde in Latinam viam tranſuſis tranſitibus tranſuſus. Cic. de Divinat. Qui cum tabernaculum vitio cepiſſet imprudens, quod inaulticato pomcerium tranſuſus eſſet, comitia consulibus rogatis habuit. q Aliquando tamen generalius accipitur, ut etiam tranſgredi dicantur, qui equo aut navi prætervehuntur: quod & Nonius annotavit citans locum Salustii ex libro 1. Histor. Nactus noctem obſcuram, æſtu ſecundo, tranſuſus omnes recipit montem præceptum à Lusitanis. q Ponitur aliquando pro ſuperare. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ halaz, ταργάται, ταργίχειν.] Plin. lib. 7. cap. 25: Idem ſignis collatis quinquagies dimicavit, ſolus Marcellum tranſuſus qui undequadrages dimicaverat.

Trānſgrēſio, onis, f. t. Ipſe tranſgrediendi actus, tranſitus. [ΤΡΑΝΣΦΡΙΓΓΟΝ mahabār. ΔΙΑΓΡΑΦΩΝ, μεταμόρφωſis. Gall. Ontrēpasse, paſſement oultre. German. Der gang hinüber / über- trittung. Hisp. Obra de paſſare o caminar alende. Pol. Prępęzie, wimienie. Vng. Altal menes, hagaz. Ang. A going beyond.] Cic. in Pisonem: Cujus ego imperio non Alpium valium contia- ſcensum transgressionemque Gallorum, &c. id est, transi-

q Apud Rhetores transgressio dicitur, quum ab ea sententia, quam proposuimus, convertimus sermonem ad aliquā personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appella-mus: vel quum ad id quod demonstrare instituimus, ab alia re actionem nostram & orationem revocamus: Exempla pe-te ex Rufiniano & Rutilio Lupo.

Transgrēsūs, us, m. q. Transgressio. [*ἀλιστος, περιποιησις*. Vng. Altal bagas, altal menes.] Gall. lib. 10 cap. 26 Asinio Pollio: C. Salustius iniquè dignus nota visus est, quòd si in primo hi-storyarum matis transitum transmissumque navibus factum, transgressum appellavit. Reste verò sed translare.

Transīgo, gis, egī, actum, act. t. Perago, perficio. [*πάγω* hischlim *ἀγέρασμα, ἀστέλλειν*. Gall. Passer outre, acherer & par-faire, cheuer Ital. Ispedire, faire, trassassare. Ger. Aufrichten/verrichten. Belg. Volenden/ overbrengen. Hisp. Passar allende, complir è acabar. Pol. Odprawia. Vng. Veghez vizem. Ang. To passe out, to finish or end.] Cic. 4. Philipp. Quidnam homines putarent, si tum occisus esset, quanta tu illum gladio stricto es insecurus? negotiumq; transfigisse, nisi ille subter scalas sese abdidisset. Idem 5. Ver. Prima actio à nobis octo diebus transacta est. Transigere vitā dicimus pro peragere. *ἀλιστος*. Salust. in Proce-mio Catil. Sed multi mortales dediti ventri atq; somno, in-docti inultiq; vitam sicuti peregrinantes transigerunt. q. Ac-cipitur aliquando transigere pro eo quod est controversiam decidere & negotiū dirimere, pactionē facere. [*τύχαζεν*. *ἀλιστος*. Gall. Transiger, accorder. Ital. Accordare qualche differenza. Ger. Ein gespan zu end bringen/vbertommen Hisp. Concertasse los planteantes. Pol. Vgode cunia. Vng. Vegezni. Ang. To agree or decide a controversy.] Cic. pro Roscio: Qui pro so. ns transigit, satisfat nemiam postea eorum petiturum. Idem in Verrem Oratione 3: Quod erat vix H-s. quadringentorum millium, transigunt H-s. ducentis millibus. q. Aliquādo accipitur pro convenire & negotium contrahere, veluti l. i. de pact. Con-ventionis verbum generale est, ad omnia pertinens de qui-bus negotiū contrahendi transigendique causa consentiunt. Hinc illud Ciceronis pro Cluentio: Manlius rem cum Oppia-nico transigit, pecuniam ab eo accepit.

Transactūs, participium. Præteritus. [*πάγων nabasch*. *πάγαντας*. Gall. Passer, acherer & parfise, transigere. Ital. Passato, fornito, perfetto. Ger. Das hinüber ist/verichtet. Hisp. Lo que es passado y acabado. Pol. Præs. /, odprawion. Vng. El mult. Ang. Bygone, done or ended.] Autor ad Herenn. libro primo: In sequenti tem-pore spectabitur nunquid et transacta reliquum sit, quod in-dicet aut factū esse maleficium, aut à quo sit factū. q. Aliquando idem quod peractus sive perfectus: *ἀλιστηγαμψος*. Te-ten. Andt. Ego jam transacta re convertam me domum cum opsonio. q. Facta, transacta omnia, proverbiale est, inquit Do-natus in And. Terent. quo utimur, quū volumus significare, nihil diligenter prætermissem, nihilque reliquum esse ad agendum. Verba Terentii sunt hęc: Contemptus, spretus: facta, transacta omnia.

Transactōr, oris, m. t. Cujus ministerio ad rei alicuius transa-ctionem utimur. [*περιβαρις*. Gall. Faiseurs d'accords & apoin-temens Ital. Chifa accordi. Ger. Ein understander/ der ein gespan hilft zu end bringen. Hisp. El que ha de acuerdos. Pol. Vgode cunias. Vng. Kézbeiaro, zerx. Ang. He that dispatcheth a matter & brin-geth it to a poyn.] Cic. 4 Ver. Qui cū (id quod ex priore actio-ne didicisti) rerum omnium transactor & administer.

Transjectio, onis, f. t. quæ & trajectio, transpositio: ut Trans-jectio verborum. [*περιβαρις*. Gall. Lettement outre & par dessus, traversement. Ital. Traghetto, passamento. German. Versetzung. Hisp. Obra de passar allende. Pol. Præsedzenie slow. Vngar. Altal vetes. Ang. A passing or carrying over.] Autor ad Herennium lib. 4: Hujusmodi transjectio quæ rem nō reddit obscuram, mul-tum proderit ad continuationes. q. Ad eundem etiam modū legitur Transjectus apud Ciceronē de Universitate: Iam ve-ro (inquit) terram, altricem nostram, quæ transjecto axe susti-netur, dici non estisque esse etricem. [*ἀλιστηγαμψος*, *ἀλιστηγας*. Gall. Trauersé outre, percé tout outre. Ital. Passato, pertusato sotto oltre. Ger. Hindurch gestossen. Hisp. Passado y horado allende. Ang. Pass'd ouer, bored thorough.]

Transiliō, transili, secunda syllabā correpta, Ultra salio: à trans & salio, abiecta postrema præpositionis litera. [*πον* pasach *ύπ* kippes. *περιβαρις*, *περιποιησις*. Gall. Sauter outre, saillir par dessus. Ital. Saltar oltre. Ger. Hinüber springen. Belg. Ø-verspringen. Hisp. Saltar allende otra cosa. Pol. Præsakue. Vng. Altal zökön vrom. Ang. To leap ouer or beyond.] Colum. lib. 6. cap. 26. S: fossam sine cunctatione transilit. q. Per translationē accipitur pro silentio præterire, & omittere. *περιποιησις*. Cic. 3. de Finib. Quum autem ad summum bonum volunt pervenire, transiliunt omnia. Idem 4. Philip. Sed ne rem unam pul-cherrimam transiliat oratio, &c. Idem 3. Offic. Ingenii speci-men quoddam est, transilire ante pedes posita & alia longè repetita sumere.

Transills, Palmes qui inter traduces alios transilit. [*περιπο-* ιησις, κλήρος. Gal. Sarment plus haut que les autres. Ital. Sarmento più alto che gli altri. German. Ein gert so für die anderen hinüber teilt. Hisp. Sarmento mas alto que los otros. Pol. Latoros przerzajaca insiach. Vngar. Altal haylos zöld vezet. Ang. A ryme branch higher than the others.] Plin.lib. 17. cap. 23: Traducem biumum præcide solebant. Oneratis enim vetustate melius donare tempus, ut transilem faciant, si largiatur crassitudine.

Transjungo, gis, lugaliū loca muto. [*μεταζευκτείνειν*. Gall. Transmuer. Ital. Tramutare. Ger. Verenderter weiß entziehen. Hisp. Tramudar. Pol. Præprægēm. Vng. Masua fogom. Ang. To change places of things coupled or yoked together.] Vipian. in l. Aediles, de Aedil. editio: Si mula talis sit, ut transjungi non possit, &c. Transjungere (inquit Budzus) est in quadriga locum veteris mutare: ut mulam temoniarum facere, quæ præcederet solida bīvel dextram facere, quæ sinistra esse solebat.

Translābōr, eris, d.t. Labendo transeo. [*περιλαβίνειν, μεταλαβίνειν*. Gall. Coulter & glisser outre. Ital. Passare /strucciolando. Ger. Hinüber füllen oder fabren. Hisp. Passar deslixandose. Polon. Præpadam præedzam. Vng Altal szolyok, megick. Ang. To slide or slippener.] Claudian. in Europ. . rapit ecclī per inaniam curium Diva po-tens, unoq; Padum translapsa volatu Castra sui reftōis adit.

Translātivē, Translātītūs, vide TRANSFERO.

Translēgo, gis, pen. cor. act. t. Perlego, sive legēdo trāscuro. [*ἀλιστος*. Gall. Livre tout, lire iusques à la fin, lire couramment. Ital. Transcorre legendo. Ger. Durch lesen. Hisp. Transcorrer leyendo. Pol. Præcitatim. Vng. Altal olvason. Ang. To read over through.] Plaut in Asin. Age quæso mi hercle translege.

Translūcēo, transfluces, pen. prod. n.s. Pelliceo. [*ἀλιστος*.

Gal. Luire à traduress. Ital. Tralucere. Ger. Durchschneien. Hisp. Trasluzir. Pol. Præbyam sic swiatl' oscia. Vngar. Vilagos vagy. Ang. To shyne through.] Ovid.lib. 4. Metam. In liquidis translu-cket aquis. Plin.lib. 37. cap. 12: Quibus modis ex crystallo ua-gantur smaragdi, aliæq; transfluentes.

Translūcēdūs, pen. cor. Pellucidus. Quod visui per medium sui

transitum præbet. [*ἀλιστος*. Gall. Qui luit d' outre en outre,

diaphane. Ital. Lucido, chiaro. Ger. Durchscheinend. Hisp. Luminoso que transluce. Pol. Nasker sie zweigaci. Vng. Az min altal lathas-neck. Ang. That shynet through.] Plin.lib. 36. cap. 8: Probantur

quām maximē mellei coloris, in vertice maculosis, atque nos

translucidi.

Transmārīnūs, Quod trans mare est, vel inde petitur. [*περιβαρις*. Gal. D' outremer ou qu' on apporte de pays de dedà la mer. Ital. Dila del mar. German. Jenseit dem Meer hār. Hisp. Costa de allende la mar. Polon. Zamorski. Vngar. Tengeren tul valo. Ang. That is beyond the sea, or brought frome thence.] Plautus in Molellar. Ego transmarinus hospes sum Diapontius. Ci-nero 7. Verrina: Nec accersere res transmarinas ex iis locis.

&c. Idem 11. Philippica: Non ut ex ea acie auxilium habere-mus, sed ut ipsa acies subsidium habet etiam transmarinum.

Transmēo, transmeas, transmeare, Transeo. [*τύχω* habér. *περιβαρις*. Gall. Passer outre. Ital. Trapassare. Ger. Durchgehn. Hisp.

Passar allende de lugar. Polon. Præchodge. Vngar. Altal megik.

Ang. To go beyond or over.] Plinius lib. 30. cap. 1: Præcipue febrilium medicina placitis corū renuntiat. Namque & in duo-decim signa digesēre eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap.

29: Ad quem Ciconia non transmeant.

Transmigro, as, Domicilium, habitacionēque commūto. [*τύχω* ghalah, permixis. Gall. Changer de logis & demeure, aller de-mourer hors du pays. Ital. Andar ad habitare, accambiare allegia-mento. German. In ein ander Haus ziehen/die Herberg vernehmen.

Hispan. Bethuyzen. Hisp. Mudar casa allende. Polon. Præpa-wadzam sie stadi o admieniam. Vngar. Altal költsz. Ang. To

change a dwelling place.] Livius libro 5. ab Urbe: Hanc eandem

rem actam esse, ut Vcjos transmigraremus. Suetonius in Ti-berio, capite 15: Romani reverius deducto in fortum filio

Druso, statim è Carinis, ac Pompeiana domo Esquilias in

hortos Mecdenianos transmigravit; totumque se in que-

tem contulit.

Transmittō, tis, act. t. Transitum præbeo. [*τύχω* habár. *περι-*

Gal. Transmettre, transporter, mettre outre, passer outre. Ital. Trans-

ferre per mezo. German. Hindurch lassen. Hisp. Embiar o met-

allende. Poloni. Præpuszcam. Vngar. Alcal botzatom. Ang. To

passer or conveye ouer.] Plin.lib. 18. cap. 11: Item cribritia quæ

simili modo in tertio remansit cribro angustissimo & tantum

arenas transmittente. Plinius lib. 9. cap. 22: Lacus est Italę Be-nacūs in Vetonensi agro, Minium amnem transmittens: hoc

est, per mediū sui emittens, vel trālitum ei præbens. q. Aliquā-

do id est quod trajicere & traducere. *περιποιησις*. Plin.

Epist. 173: Ad quæ noscenda iter ingressi, transmittere mare

solemus. Cic.lib. 2. de Nat.deor. Gres quā loca calidiora

petentes, maria transmittunt, trianguli efficere formam. Suet-

tonius in Iulio Cesare: A Brundusio Dyri hachiū inter oppo-

sitas classes byeme trālimisit. q. Trāmittere cāpos, est celestes

percussere.

perecorrere. Virg. lib. 4. Aen. alia de parte patentes. q Transmittuntur campos. q Transmittere aliquem, est cum destinatio nemittere. Plaut. in Epid. Continuo te orabit ultrò, ut illam transmittas sibi. q Transmittere tectum lapide, est lapidem ultra tectum conjicere. q Transmittere bellum vel aliquod onus alicui, est dare provinciam belli administrandi. q Transmittere in formas coactam materiam dixit Colum. lib. 7. cap. 8: pro formare & in formas redigere. Transmittere menses, transfigere. Ang. A looking through. Transmittere tempus, ducere, consumere. Transmittere discrimen, evadere. Transmittere hereditatem fratris: id est, transferre.

Transmissus, hujus transmissus, m. q. p. trajectu, sive p. tragiçie dispatio. [τραβύνειν mahabár. Αγονόμωσις, Αγοράσματος. Gall. Gall. Transportemone, paffenre entre. Ital. Passamento oltra. Ger. Ein durchfahrt/durchfahrt. Hispan. Passamiento allende. Pol. Przejazd. Vng. Által menes. Ang. A passing over.] Cf. lib. 5. bell. Gall. Pari spatio transmissus, atq; est à Gallia in Britanniam. Transmissio, onis, f. Trajectio. [τραβύνειν mahabár. Αγονέμωσις. Gall. Paffement oultre. Ital. Passamento oltra. Ger. Hindurch fassung. Hispan. Passamiento allende. Pol. Przejazcjenie. Vng. Által menes. Ang. A passing over.] Cicero. ad Attic. lib. 4: O' navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissionis. Idem prima Philippica: Calendis Sextilibus veni Syracusas, quod ab urbe ea transmissio in Græciam laudabatur.

Transmontanus, m. f. Qui ultra montes est, vel inde venit. [τραβέρσειν. Gal. De dela los monts. It. Chi sta di la damoni. Ger. Jenseit dem Gebirg. Hisp. Cosa de allende los montes. Pol. Zagorni. Vngar. Az hegian tul valo. Ang. That is beyond the montanes.] Liv. 9 bell. Mated. Tum transmontanus adortus, quos non adierat C. Flaminius, omnes Aemilius subegit.

Transmovere, es, pen. cor. act. f. De loco in alium locum moueo. [περιενειν. Gall. Remuer d'vn lieu en autre. Ital. Rimouere da vn luoco all' altro. Ger. Bernuden. Hisp. Remover de lugar à otro. Pol. Prjemian. Vng. M. si helire vñem. Ang. To put or move out of one place to another.] Terent. Eunuch. Labore alieno magnâ partam gloriam Verbis sapè in se transmoveret, qui habet saltem Qui in te est.

Transmovere, a, um, particip. [περιενειν. Gall. Remue d'vn lieu en autre. Ital. Rimossa da vn luoco all' altro. Ger. Bernuet. Hisp. Removido de lugar à otro. Pol. Prjemknöni. Vngar. Mesua vñem. Ang. Moved from one place to another.] Tacit. lib. 13: Quippe Syria transmotæ legiones.

Transmuto, as, pen. prod. act. p. Muto, commuto. [τραβίθειν η πλεύση hecheliph. μεταμετάπλωσις. Gall. Transmuer, changer. Ital. Transmutare. Ger. Veränderen. Hisp. Mudar allende. Pol. Prjemian. Vng. El valazatam. Ang. To change frome one to another.] Lucret. lib. 2: Summa arque imala locans, transmutans dextera levis. Horat. 3. Carm. Ode 29: Fortuna saevò lata negotio, & Ludum insolentem ludere pertinax, Transmutat incertos homines. Nunc inhi, nunc alii benigna.

Transnato, as, n. p. Ultrà nato, natando transeo. [Αγρίζειν. Gall. Nager outre. Ital. Nuotar oltra. Germ. Hinduber schwimmen. Hisp. Passar nadando à otro cabo. Polon. Prępliwam. Vng. Által vñem. Ang. To swimme ouer.] Liv. 1. bel. Pua. Ipsi ceteris superpositis incubantes, flumen transnatavere. Plin. lib. 6. cap. 27: Vnum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alveo, sicut nec è Tigri pisces in lacum transnatant.

Transno, as, Idem cum superiori. Cic. in Som. Scipion. Vel illum Gangem transnare. Horat. 3. Serm. Sat. 2: -ter uncti Transnato Tiberim, somno quibus est opus alto.

Transnomino, nas, Nomē comutato, vel invertto, vel immuto. [μετανομάζειν. Gall. Changer le nom. Ital. Mutar nome. Germ. Das Namnen verändert. Hisp. Mudar nombre. Pol. Miono odmieniam. Vng. Nevez el valozatam. Ang. To change a name, or name other wayes.] Sueton. de Clar. Gram. Lucius Crassitus gêne Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasides, mox Pan- sam se transnominavit.

Transnúmero, as, Ultrà numero. [τραβερσάθμια. Gall. Nomber outre & par dessus. Ital. Anouerare domanaggio. Ger. Darüber gehien. Hisp. Contar allende ó de sobre. Pol. Nadolicje. Vng. Által olaszom. Ang. To compt over.] Autor ad Herenn. lib. 4: Puer qui jam bene hominis natura novit, Tu illò plures mittas operet, inquit, si hodie vis transnúmerari.

Transpadanus, Trans Padum-habitans. [ο πέραν κατοικος. Gall. Qui est outre, ou par de la le Pau. Ital. De la dal Po. Ger. Das jenseit des Fluß Po ist. Hisp. Allende el Po. Pol. Zarzeka padwia miejskaici. Vng. Az Paduson tul lako.] Cicero. ad Cai. libr. 12: Tuos clientes Transpadanos etiam mirificè conjunctos cum causa habeamus.

Transpicio, is, act. t. Per cancellos aut per corpus pellucidū aspicio. [διαριχτι. Αγανάλω. Gall. Voir à trauers quelque chose. Ital. Guardar oltre. Ger. Hindurch sehn. Hisp. Mirar allende. Polon. Naszkowidz. Vng. Által latok. Ang. To look through.] Laſtant.

de opific. Per eas igitur membranas sensus ille, qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, transpicit. Lucret. lib. 4: Quod genus illa foris quæ verè transpiuantur.

Transpetus, us, m. q. [σιδηρος, Αγανάλως, μεταφέρεις. Gall. Veue à trauers. Ital. Veduta oltre di trauerso. Germ. Ein durchgese stigt. Hisp. Mirada allende. Polon. Przejazczenie. Vng. Által latas. Ang. A looking through.] Lucret. lib. 4: Iañua quam per se trans pectum præbet apertum.

Transpono, is, De uno loco in alium transfero. [μεταφέρειαι. Gall. Transporter, mettre d'vn lieu en autre. Ital. Trasporre. Germ. Versetzen. Hispan. Traponer. Pol. Przejazdám. Vngar. Masuha lyberzettet.] Gell. lib. 12. cap. 1: Arborum in locum alium trans positam.

Transporto, as, act. p. De loco in locū porto, traduco, trans mittio. [Νέπτης hebeι Αγρίζειν. Gall. Transporter. Ital. Transportare. German. Hinüber tragen/von einem ort an das ander tragen. Belg. Overdragen/overvoeren. Hisp. Llevar allende. Polon. Przejazcjam. Vngar. Mesua vñem. Ang. To carie frome one place to an other.] Cic. ad Att. lib. 14: Quid cas, quas Annus transportavit? q Transportare copias, vel exercitum, est navibus trahi cete. Liv. 6. bell. Pun. Eum exercitum Puteolis in naves impositum Nero in Hispaniam transportavit. q Transportare pro trans mittere. Virg. 6. Aen. Nec ripas datur horredas, nec rauca flu enta Transportare prius, quam sedibus ossa querunt.

Transportatio, nis, f. t. [Vngar. Által hordas, hordodaskodas, által riñes.] Seneca de Consolat. ad matrem cap. 6: Omnes autem istæ populorum transportationes, quid aliud quam publica exilia sunt?

Transquietus, pen. prod. adjecit. [τραβύνειν schaannán. ούγια γαλλως, τραβερσάθμια. ιστριπούχος. Gall. Plusque coy & tranquille, fort possible & à recou Ital. Molto quieto & tranquillo. Germ. Gang tuwig Hisp. Muy/segado y quedo. Pol. Do koncja spokojni. Vng. Igens tñdex. Ang. Very quiet.] Id est, Valde quietus. Plaut. in Merc. Ego istam in transquieto tuo listam, ne time.

Transrienenus, m. f. Qui trans Rhenum est, vel inde venit. [τραβέρσειν. Gall. Qui est par dela le Rhain. Ital. De la dal Reno. Germ. Der jenseit dem Rhein wohnt. Hisp. Allende del Reno. Pol. Zone strona Rhenu mieszkajaci. Vng. Az Rhenuson tal valo. Ang. That is beyond Rhene.] Caesar 5. bell. Gall. Germanosque transrienenos sollicitare dicebantur. Transrienenani hostes, apud Plin. lib. 19 cap. 1.

Transstiberrinus, a, um, pen. prod. Trans Tiberim incolens. [τραβέρσειν. Gall. De dela le Tibre. Ital. De la dal Tevere. Ger. Jenseit der Tiber wohnen. Hisp. Allende el Tevero. Pol. Za Tibrem rjeka mieszkajaci. Vng. Az Tiberisen tullako. Ang. That dwelleth beyond Tyber.] Martial. lib. 1: Vibianus tibi Cæcili videns. Non es, credi mihi: quid ergo? yerna es, Hoc quod Transstibernus ambulator.

Transtrâ, orum, gen. neut. num. plur. Remigū sedilia in navi bus. [ξυά. Gall. Les bancs ou sont assis ceux qui tirent à l'auron. Ital. Trastis. Germ. Die rüderben auf welchen die ziehnicht sijen. Hisp. Bancos y asientos en la galea à barca. Pol. Łatki na których przeznaczyli siedzieć. Vng. Által derkza az haiban, az kis az renesz weñek. An. Seates whereon rowers do sit.] Virg. 5. Aen. furit im missis Vulcanus habenis Transtra pet & ramos, & pistas abiete puppes. Id est 4. Aen. Præcipites vigilate viri, & cōsidiōtē transstris. Ovid. 14. Metam. Et incurvæ sumabant transstra eari n. Cæsar. 3. bell. Gall. Transtra ex pedalibus in altitudinem confixa clavis ferreis, digitis pollicis crassiudine. Hæc etiam Iuga dici solent. Virg. 6. Aen. Inde alias animas, quæ per juga longa sedebant, Deturbat, laxatq; foros. q Transtra nem ignæ dicuntur, quæ transversa à parieti in parietem porrigitur.

Vitrur. lib. 4. cap. 2: Trabes euia supra columnas, & par. attatas, & antes ponuntur, in cōtignationibus, tigna, & axes sub tectis: si majora spatia sunt, & transtra, & capreoli: si commoda, columen, & canterii. Transvaho, is, act. t. Ex uno loco in aliū vicho, sive id navi fiat, sive plaustro, aut etiam jumentis. [τραβύνειν hebehir. Αγρίζειν. Gal. Transporter outre, charier outre. Ital. Menar oltra. Ger. Hinduber führen. Bel. Övervör. Hisp. Llevar allende. Pol. Przejazd. Vn. Által hordom. Ang. To carie frome one place to another, or ouer.] Salust. in Jugurth. Ex eo numero Medi, & Persæ: & Armenii cū navibus in Africam transvecti, proximos nostros mari locas occupavēt. q Tempus transvectum. Tacit. lib. 18: Abiit jam, & trans vectum est tempus, quo posses videri concepisse.

Transvectio, onis, verbale, f. t. Transportatio, trajectio. [τραβύνειν mahabár. Αγρίζειν. Gall. Transportement, charriement outre. Ital. Effo conduro oltra. German. Überföhung. Hispan. Llevamiento allende. Polon. Przejazczenie. Vng. Által bordos. Ang. A carrying ouer.] Cicero. 1. Tufc. Dic quælo, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocytus fremitus, transvectio Acherrontis, mento summam aquam attingens, siti enectus Tantalus? q Transvectio, item dicebatur equitum recensio, qua ante conspectum Cæsori vel Principis equites prætervobebatur. Liv. lib.

Liv. lib. 9. ab Vrbe: Idem Fabius instituit, ut equites Idibus Quintilibus transvehementur. Tranquili, in August. cap. 38: Exequitum turmas frequenter recognovit, post longam intercedinem reducto more transvectionis. Sed neq; quempiam detrahi in prætervehendo ab accusatore passus est, quod ante fieri solebat.

Transverbēro, as, aet p. Trāsfigo, trajicio. [ΤΡΑΣΦΙΓΟΝ μαστάς, διασών, Αγρίεσσα. Gall. Transferre de coups. Ital. Trapassare. Ger. Hindurch treiben/durchschlagen. Belg. Doersfeden. Hisp. Traspassar como con lanza o espada. Pol. Pręsiać. Vn. Alat verem, giakom. Ang. To strike through.] Cicer. Mario: Sed quæ potest esse homini politico delectatio, quum aut homo imbecillus à valeatissima belua laniatur, aut præclara bestia venabulo transverbatur? Virg. 11. Aen. -cujus apertum Adversi longa transverbatur abiete pectus.

Trānsversūs, a, um, Obliquus: cui opponitur Rectus: [ΤΡΑΝΣΒΕΡΣΟΝ, ηλέχος. Gall. Qui est à trauers, transversum. Ital. In trauerso. Ger. Überzwerch. Belg. Overtrech. Hisp. Atravesado. Pol. Pręzeci. Vng. Horgas, kerekivel valo. Ang. Overthwart, awrie.] Ut Linea transversa, quæ rectam lineam decussat: ut si linea recta, verbi gratia, ab ortu ducatur in Occasum, transversa dicetur, quæ à Septentrione ducta eandem medium dissecat. Colum. lib. 2: Sed in arando maximè observandum est, ut transversus mons sulcetur. Autor ad Herenn. lib. 4: Ecce ibi iste de transverso: Heus, inquit, adolescentes, pueri tui modò me pulsarunt, satisfacias oportet. q Transversum digitum, vel unguem discedere: proverbialis hyperbole est, pro eo quod est quām minimo spatio. Cic. 2. Tusc. Ab hac regula mihi nō licet transversum, quod ajunt, unguem discedere. Idem Attic. lib. 13: Curandum est hoc omni in vita, à sua quenque conscientia transversum unguem non oportere discedere. Plaut. Aulul. Si tu hercle ex isto loco digitum transversum, aut unguem latum excesseris. q Transversus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto depellitur. Metaphora duxa à navigantibus qui secundo vento recto cursu feruntur, flatu ad-veiso transversi aguntur.

Trānsversā, accusativus pluralis, neutri generis. q Aliquando adverbialiter ponitur pro trāsversē, & oblique. Virg. 3. Eclog. Novimus & qui te, transversa tacentibus hirquis.

Trānsversātūs, adjективum. Quod in transversum ponitur. [ΤΡΑΝΣΒΕΡΣΑΤΟΣ, ηλάζος. Gall. Au & pose de trauers. Ital. Atraversato, posito in trauerso. Ger. Das überzwerch getragt wird. Hisp. Atravesado, puesto al traues. Pol. Pręzek pol'szony. Vn. Kerekivel etecet. Ang. Put overthwartie.] Casar 2. b.c. Civil. Transversalia tigna iniciuntur, quæ firmamento esse possint.

Trānsul-to, tas, Trānsilio. [ΤΡΑΝΣΠΑΣΙΛΙΟΝ, ιύπερ κιππάτις, μετανάδα. Gall. Sauter outre, tressaillir oultre. Ital. Saltar oltre. Ger. Hinaüber springen. Hisp. Saltar allende otra cosa. Pol. Pręskakuje. Vn. Alat ygom. Ang. To leap over.] Liv. 3. bell. Pun. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus desultorum in modum binos trahētibus equos, inter acerrimam sapè pugnā in recentem equū ex fesso armatis transsaltare mos erat. Trānsūmo, is, aet. t. Ex alio sumo. [ΤΡΑΝΣΛΑΜΒΑΝΩΝ, ιύπερ Γαλ. Prendre d'un autre. Ital. Pigliare di un altro. Ger. Bon einem in das andrer nemmen. Hisp. Tomar de otro. Pol. Ziednego nadrugi prękł' adam. Vng. Masuniat rexek. Ang. To tak of an other.] Statius 3. Theb. lacrymas non pertulit ultra, Bellipotens hastam læva transsumit, & alto (Haud mora) dissiluit, &c. q Vnde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate juris adhibita, dicuntur transumpta, & actus ipse, transumptio.

Trānsūptio, f.t. Figura est quam Græci μεταλλύσαι vocant, quū ab eo quod præcedit, id quod sequitur paulatim insinuantur. Virgil. 1. Aen. -speluncis abditus atris. Nam ex atris intelligimus nigras, ex nigris tenebrosas, ac per hoc in præcepis profundas.

Trānsuo, is, aet. t. Ex trans & suo, abjecta ultima præpositio-nis litera. [ΤΡΑΝΣΟΥΝΤΑ. Gal. En consant percer tout outre. Ital. Passare del tutto. Germ. Durchflecken/durchnehen. Hisp. Paffar cosiendo. Pol. Pręsianam. Vng. Alat varrom. Ang. To seve through.] Col. libro 6. cap. 5: Media pars descripti orbiculi eadem subula transsumit, & facto foramine prædicta radicula ipsifurit. Cornel. Celsus lib. 7. cap. 24: Cutis aquilum ducente transfuitur. Trānsvōlo, as, pen. corr. n.p. Volando prætero, volando transcendo. [ΤΡΑΝΣΒΟΛΩΝ, Gal. Voler outre. Ital. Transvolare. Ger. Weiter hinaus fliegen. Belg. Overvliegen. Hisp. Vollar allende lazer. Pol. Pręsiać. Vng. Alat repwelök. Ang. To fly beyonds.] Plin. lib. 10. cap. 29: Perdices non transvolant Boeotia fines in Attica. q Per triplationem ponitur pro transcurvo: vel præ-repentē accedo, celeriter eo. Αγρίξω. Liv. 3 ab Vrb. Eques inter ordines peditum testus se ad equos recipit: transvolat inde in alteram partem suis vitoriae nuntius. q Plaut. in Epid. pro transfugio posuit: Transvolaverunt ad hostes.

Trāpēs, etis, m. t. & pen. gen. prod. Mola olcaria, à ηγίων, vol-vō, seu vertō. [ιλαυοηγίων, Gal. Vne meule en facon de table dente-

lée pour faire l' huile d' olive, tordoir. Ital. Macina da olio. Ger. Ein Strohstet. Belg. Een olymvenen. Hisp. Alfage è muela del molino de aceite. Pol. Pręsiać oliwna, vel. parna oliwne. Vng. Oley malom, plá sayolo hely. Ang. A sorte of mill to mak the oyle of olives in.] Varrā terendo deducit. Cato cap. 28: Trapetibus locum dextrā, & sinistra.

Trāpetūm, ti, pen. prod. Idem cum superiori: hoc est, ipsa mola olearia. Virg. lib. 2. Georg. -teritur Sicyonia bacca trapetū.

Trāpetūs, ti, m. f. Idem, sed antiqué. Cato cap. 22: Trapetus emptus est in Sueffano numis quadringentis.

Trāpēzitæ, pen. prod. m. p. [τραπεζίται. Gall. Changeurs, banquiers. Ital. Banchieri. Germ. Wechsler. Belg. Wisselaers. Hisp. Cambiadore. Pol. Odmienniacy pieniedzi. Vng. Penz valuk. Ang. Changers, bankers of whom men borow money.] Numularii, mafatii: ηγάπτιοι enim vocant Græci, quam nos mensam. Plaut. in Capt. -subducam ratiunculam, Quantillum argenti mithia-pud trapitezitam sicut.

Trāpēzōphōrōs, phori. [τραπεζόφορος, Germ. Ein Tischfuß.] Mensa fereus, statua pro tripode ad mensam sustinendam. Cicero. ad Gallum lib. 7: Quod tibi destinaras trapezophoros, sit delectat, habebis. Vbi interpres, Trapezophoros signum erat sacerdotis cuiusdam hujus nominis, quæ cum alia Cosmo nomine omnia sacra Minervæ administrabat. Hæc ille quod verbum ex Suida. Iulius Pollux Onomastici sui libro: Trapezophoros, mensam interpretatur pocula sustinentem. Vnde Cælius conjectura capit apud Ciceronem, hoc nomine statutum significari in eum usum factum, ut ab acum sustinatur, in quo pocula reponerantur. Vide ipsum lib. 7. cap. 12.

Trāvio, as, Antiquum verbum est, quo usus est Luct. lib. 4. pro transito. [ΤΡΑΒΙΟΝ, ηλέχος. Gall. Traufer, passar à traues. Ital. Traiare, trapassare. Germ. Surgebo oder durchgehe. Hisp. Yr allen-de. Pol. Pręchodge. Vng. Alat megik. Ang. To go about, or overthwartly.] Qualia sunt (inquit) virti species quæ travat omnis.

Trāulī. [ΤΡΑΥΛΙ, ηλεγήμι, ηγωλοι. Gal. Regnes. Ital. Balbi. Ger. Stauffer, stader. Hisp. Tartamudos. Polon. Bel'kołtvi, za-kaiacise. Vng. Pelyp, selypeget. Ang. Stutters or stammerers.] A Græcis dicuntur quos nos balbos & blos dicimus. Unde verbum ηγωλιζει, quod est balbutire: & ηγωλασμος, ipsa balbuties. Luce lib. 4: Magna atque immanis cataplexis plenaq; hororis: Balbaloqui non quitt, ηγωλιζει, muta, pudens est.

Trēbelliūcum vinum, à Plin. lib. 14. cap. 6, inter generosa Italiae vina commemoratur. Nascebatur autem in Campania, quarto lapide à Neapoli.

Trēcenti, tæ, ta, Nomen numerale, idem valens quod tercentum. [ΤΡΕΚΕΝΤΙΩΝ, ηλεγήμι meoth, ηγωλιζοι. Gall. Tricent. Ital. Trecento. Germ. Dreihundert. Hisp. Trecentos. Pol. Trzydziela. Vng. Harom. Ang. Three hundred.] Virg. 7. Aen. Sexcentos illi dederat Populonia mater Expertos bellii juvenes at, illa trecentos, Insula inexhaustis chalybii generosa metallis. Trēcenti, pen. prod. Idem quod tercentum. [ΤΡΕΚΕΝΤΙΩΝ, schelōsch meoth, ηγωλιζοι.] Liv. 1. bell. Maced. Attalus trecentos tantum milites in præsidium, Rhodii quadririemem unam, quum ad Tenedum staret, miserunt. Idem 8. ab Vrb. Scribentur autem quatuor ferè legiones, quinis millibus peditum, equitibus in singulas legiones trecentis.

Trēchedipnī, ηγωλιζοι, A Græcis dicebantur, qui tardius ad coenam coaveniebant, ut ex Apollodoro annotavit Cælius lib. 27. cap. 24. Quæ vox ηγωλιζοι (ut videtur) estimposita: quum ad coenam curretes videatur significare. q Hinc vestes quasdam coenatorias nonnulli trechedipna à iuvenilia putant appellari, Satyr. 3: Rusticus ille tuus sumit trechedipna Quirine.

Tredēcīes, adverbium, pro ter decies. [ηγωλιζοι, ηγωλιζοι. Gall. Trexous. Ital. Tredecì volte. Germ. Dreizehen mal. Hisp. Tredevezes. Pol. Trzynascierajow. Vng. Tizen haromkor. Ang. Threeteen tyses.] Cic. 5. Verr. Tu ex pecuia publica H-S. tredēcies cœbam tuum permisso tuo quum abstulisse fateare, reliquam tibi ullam defensionem putas esse?

Trēmo, is, Tremore concutior, contremisco. [ΤΡΕΜΟΝ, ηγωλιζοι, ηγωλιζοι. Gall. Trembler, craindre. Ital. Tremore. Germ. Zittern. Belg. Sezen. Hisp. Temerò tremblar. Polon. Drze. Vng. Rezkerek. Ang. To tremble or fear.] Plaut. in Asia. Non placet, pro monstro est: quoniam qui sudat, tremit. Tent. Evnuch. -totus Parmeno Tremo, horreoque, postquam aspexi hanc. Virg. 1. Georg. Terra tremit, fugere feraz: & mortalia corda Per gentes humili stravit pavor. Cic. 2. Acad. Vt si quis tremoret, & exalbesceret, vel ipsi per se motu mentis aliquo, vel, &c. q Interdū ponitur pro timere. [ΤΡΕΜΟΝ, ηγωλιζοι.] Virg. lib. 2. Aeneid. Hic aljud majus miseris, multo-que tremendum Objicitur magis, atque improvida pectora turbat.

Trēmēns, tis, participium. [ΤΡΕΜΕΝΟΝ, ηγωλιζοι. Gall. Tremblant. Ital. Tremante. Germ. Zitternd. Hisp. El que teme. Pol.

Pol. Draci. Vng. Racketum. Ang. Trembling.] Cicero 4. Tusc. Ut ipsum Hecorem quemadmodum est apud Homerū, toto pectore trementem provocasse ad pugnam pœniteret. **Tremendus, a, um, Terribilis, timendus.** [Νῆσος οὐδὲ φόβος. Gal. Quoniam doceat timendum. Ital. Cosa da temere. Ger. Darab zu erschitteren ist. Hispan. Cosa de espanto. Polon. strogi, prædictoris sine ira. Vng. Racketes, felend. Ang. That is to be feared.] Virg. 4. Aeneidos: manesq; adiit, regemq; tremendum. Idem 8. Aeneid. matrisq; egere tremenda Carmentis nymphæ monita. q; Huic composita sunt, Contremo, intremo, & pertremo: quorum significata vide supra suis locis.

Tremebundus, a, um, Abundè tremens. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gal. Tremblant. Ital. Tremente, timido, pauroso. German. Heftig zitternd. Belg. Bevende. Hispan. Cosa che mucho teme. Polon. Barzo drzaci. Vngar. Resketeges. Ang. That feareth or trembleth much.] Autor ad Herennium libr. 3: Sia erit sermo, in iocatione leviter & tremebunda voce, cum parva significatio resus. Ovid. 4. Metam. Dum dubitat, tremebunda videt pulsare cruentum Membra solum. q; Hinc Tremebundior, cōparativum. Colum. lib. 10: Candidus efficeret tremebundior ubere porcæ.

Tremefactio, is, act. t. Tremorem incutio. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gall. Faire trembler. Ital. Far paura. Germ. Zitterend machen. Hisp. Hacer miedo à tremblor. Pol. Zdrignienie czynie. Vng. Meg rettentem. Ang. To make one feare or tremble.] Virg. lib. 2. Aeneid. Tum verò tremefacta novus per pectora cunctis lassinaut pavore. Tremefacta libertas: id est, concussa, dixit Cicero 2. Offic. Idem 1. de Divination. ex Poëta quopiam vetusto: Aut quū se gravido tremefecit corpore tellus. Virgil. 6. Aeneid. Fixerit stridē cervam licet, aut Erymanthi Pacarit nemora, & Lenam tremefecerit arcu.

Tremisco, is, n. t. Tremore concurtor. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gal. Trembler, craintre, auoit peur. Ita. Hauer paura. Germ. Erzitteren / oder zitterig werden. Belg. Bevende worden. Hisp. Temerò tremblar. Pol. Zdrigam. Vng. Meg rem welök rettegék. Ang. To quake or shake for feare.] Virgil. lib. 3. Aeneid. vastosque ab rupe Cyclopas Prospicio: ionitumque pedum, vocemque tremisco. Idem 5. Aeneid. tonitruque tremiscunt Ardua terrarum, & campi. Ovid. 14. Metam. Perque dies multos latitans, omnemque tremiscens Ad strepitum, mortemq; timens, cupidusque moriri. q; Hinc contremisco & pertremisco, composita: quorum significata explicata sunt supra suis locis.

Tremor, oris, m. t. Concussio corporis, qualis in febribitatibus, furentibus, aut timentibus cernitur. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gal. Trembler, craintre, auoit peur. Ita. Hauer paura. Germ. Erzitteren / oder zitterig werden. Belg. Bevende worden. Hisp. Miedo à tremblor. Pol. Drjenie. Vng. Resketeges, rettegék. Ang. A trembling, quaking.] Quin & terra tremere dicitur, quum terræmotu concutitur. Virg. lib. 2. Georg. Vnde tremor terris, qua vi maria alta tumescant Obijibus ruptis. Cic. 4. Tuscul. Ex quo sit, ut pudorem rubor, sic terrem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Idem pro Flacco: Tamen id quod dixit quanto cum pudore, quo tremore, & pallore dixit? Ovid. 3. Metam. -attontos subitus tremor occupat artus.

Tremulus, a, um, Qui valde tremit. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gall. Tremblant. Ital. Tremante. Germ. Zitterig. Hisp. Cosa que trebla y se estremece. Pol. Drzaci. Vng. Resketeges. Ang. That trembleth or quaketh.] Terent. Evnuch. Incurvus, tremulus, labitis demissis. Mart. lib. 9: Nunc anus, & tremulo vix accipienda tribuli. Cic. 1. de Divin. Haud modicos tremulo fundens è gutture cantus. Horatius 4. Carm. Ode 13: Vis anus, & tamen Vis formosa videri: Ludisque, & bibis impudens: Et cantu tremulo pota Cupidinem Lentum sollicitus dextra. Virg. 8. Aeglog. Aspice, corripuit tremulis alaria flammis Sponte sua.

Trepidus, a, um, Pavidus, timens. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gall. Qui tremble de peur, effrayé, & esbâby. Ital. Pauroso, timido. Germ. Heftig erschrocken, zitterend. Belg. Breesende. Hisp. Temeroso, apresurado. Pol. Barzo drzaci. Vngar. Felenk, felelmes rettegék. Ang. That trembleth for feare, effrayed.] Liv. 2. ab Vrbe: At verò curia moesta, ac trepida ancipiit metu. Trepida res, dubia, & ob hoc timorem inducens. Liv. 1. ab Vrbe: Tullius in re trepidata duodecim vovit Salios. Virg. 12. Aeneid. Illæ intus trepidatum, per cerea castra Discurrunt. Vbi Servius: Trepida rerum, nescientes quid agant, ignaræ auxiliis, incertæ, dubiae. q; Trepidus, festinus, quod qui timet, festinat gressus. [τρέμηνθεν.] Virg. lib. 3: Hic me, dum tremuli crudelia limina linquunt, immemores socii vasto Cyclopis in antro Deseruere. Servius: Trepidi, festini, ut per timorem, non per contemptum relitus fuisse videatur: qui enim timent, festinant gressus. Lukan. lib. 8: rapitur trepida fugient carina. Vbi carinam trepidam vocat, aut propter timorem illorum, qui in ea vehabant-

tur: aut trepidam: id est, celerem. Hæc Servius. **Trepidulus, diminutivum.** [τρέμηνθεν. Gall. Vn peu tremblant. Ital. Al quanto spaventato. Germ. Etlicher maß erschrocken oder erschitteret. Hisp. Que tiembla un poco, un poco temeroso. Pol. Drzaci. Vng. Felenketske. Ang. That trembleth for feare somwhat.] Gell. lib. 2. cap. 39: Atq; ubi rediit Cassita, pulli trepiduli circumstrehpere, orareq; matrem, &c.

Trepidus, adverbium, Celeriter, & quasi per timorem. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gall. En tremblant, paureusement. Ital. Tremendo di paura. Germ. Mit forcht/in eit. Hisp. Temerosa y apresuradamente. Pol. Boiajliwie. Vngar. Rettegues, felue. Ang. By trembling for feare.] Sueton. in Claudio Cæsare, cap. 49: Quod ut sensit, trepidanter effatus, &c.

Trepidus, as, pen. corr. n.p. Timeo, metuo, timore concutior. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gal. Trembler de peur, être effrayé Ital. Tremere. German. Von grosser forcht erzitteren. Belg. Breesen. Hisp. Temer, apresurarse. Pol. Od boiajli drze. Vng. Felek, rettegék. Ang. To tremble for feare, to be effrayed.] Terentius in Hecyra: Trepidati sentio, cursari sursum prosum. Terentius in Evnuch. Quid est quod trepidas? fatisne salvæ dic mihi. Cicero 3. de Oratore ex Poëta quopiam antiquo: At Romanus homo, tamen etsi res bene gesta est, Corde suo trepidat. Cæsar 5. bell. Gall. Tum demum Titurius, uti qui nihil ante providisset, trepidare & concursare. Virgil. 6. Aeneid. Ut videre virum, fulgentiaq; armæ per umbras ingenti trepidare metu: pars vertere terga, &c. Pro trepidabant. q; Et quoniam at timentibus omnia præproperè aguntur, factum est, ut trepidare accipiat pro festinare. [τρέμηνθεν.] Virgil. 4. Aeneid. Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt.

Trepidatio, onis, verbale, f.t. Trepidandi actus, metus, commotio. [τρέμηνθεν, τρέμηνθεν. Gal. Tremblement, frayeur. Ital. Essò tremare & hauere spuento. Germ. Erzitterung von forcht. Hisp. Miedo, obra de tiemblar. Pol. Drjenie od boiajli. Vng. Felelem, rettegés. Ang. A trembling for feare, feare.] Cicero pro Deiotaro: Num quæ trepidatio? num qui tumultus? Liv. 2. ab Vrbe: Pilis inter primam trepidationem abjectis.

Trepidus, Trium librarum pondus. [τρέμηνθεν. Gall. Trois livres. Ita. Tre libre. Germ. Dreypfund. Hisp. Tres libras. Pol. Trifunowi. Vngar. Harom fonti. Ang. The weight of three pounds.] Quintil. lib. 1. cap. 9: Nam dua & tre, & pondo diversorum generum sunt barbarismi: at duapondo, & trepondo usque ad nostram extatem ab omnibus dictum est, & recte dici Messalina confirmat.

Trés, & hæc tria, pluralis numeri tantum. [τρέμηνθεν. Gall. Tres Ita. Tre. Germ. Drei. Hisp. Tres en numero. Pol. Trzy. Vng. Harom. Ang. Three.] Nomen numerale est, nomine significationis. Virg. 5. Aeneid. Tres equitum numero turmæ ternique vagantur Ductores. Idem 8. Aeneid. Treis imbris torti radios treis nubis aquosq; Addiderant: rutili treis ignis, & alitis Aultri. q; Trium literarum homo: id est, fur: quod tres in ea dictione tantum sint literæ. Plaut. Aulul. -tu trium literarum homo Vituperas me? q; Tribus verbis: id est, breviter Plaut. Trinum. Pax, te tribus verbis volo. S. vel trecentis. Idem in Milite: Brevin', at longinquo sermone? M. tribus verbis.

Tresviri, orum, Idem qui triumviri: de quibus suo loco, & ceterum compegerint?

Treſſis, & hoc trefſſe, Vilis & minimi pretii, quasi trium assūm, & ceteris. Persius Satyr. 5: Non treſſis agaso.

Triambi, inquit Festus, Dicebantur qui terni ex proscenio loquebantur.

Triangulum, li, pen. cor. m. f. Figura est tres angulos habens, quam Græci τριγωνον vocant. [Gall. Triangle, figure de trois angles. Ital. Triangolo, tricantone, cosa da tricantone. Germ. Ein dreieckige figur/triangel. Hisp. Cosa de tres angulos. Pol. Troiogramist. Vng. Harom zuges. Ang. A triangle, a figure with three corners.] Cic. 2. de Nat. deor. Grues quum loca calidiora petentes, maria transmittunt, trianguli efficere formam.

Triangulus, a, um, Quod triangulare figuram habet. [τριγωνον. Gall. Qui a trois angles, triangulaire. Ital. Di tre angoli. Germ. Das dreieckig ist Hisp. Cosa de tres angulos. Pol. wettri graniæ. Vng. Harom zuges. Ang. That hath three corners.] Colum. lib. 5. cap. 2: Esto ager triangulus, pedum quoquo versus trecentorum.

Triangulare, de trois angles. Ital. Di triangoli. Germ. Dreieckig. Fff Hisp.

Hisp. *Cosa de tres angulos.* Pol. *O trzech graniach.* Vngar. *Harom zegye.* Ang. *Of three corners.* Quod trianguli formam refert, ut Triangularis agri forma apud Colum. lib. 5. cap. 2.

Triāris orum. [se int̄ m̄y p̄p̄os, si ēp̄p̄d̄t̄t̄s, īm̄x̄t̄o, t̄ḡz̄s̄] Polybio. Gal. *Vieux soldats.* Ital. *Soldati vecchi.* Germ. *Die dap̄fserst̄n kriegotet̄ so nicht den angriff thun / sonder h̄ren sich erst / wo es von abh̄ten ist den strett erhalten.* Hisp. *Soldados viejos.* Pol. *Zol'nerze bywali y dozwiażeni, którzy wręczeli rocie bedae, przedusiejsich meynie na stepi wsi bronieli.* Vng. *Fö vitezek.* Ang. *Old souls dowses set in the rearward.* Dicebantur milites veterani, spectat̄e virtutis, qui tertio loco pr̄alium inibant, post profligatos hastatos, qui primo loco, & principes, qui secundo loco pugnam capescēbat. Ita enim apud Romanos, teste Livio lib. 1. ab Urbe, acies instruebatur, ut primo loco hostes aggrederebantur manipuli hastatorum ex flore juvenum pubescētiū collecti, qui li hostem propulsare nō possebant, sensim retrocedentes à principibus scutatis, quos antepilanos vocabant in intervalla ordinum recipiebantur, principesq; in eorum locum succedebant: hastati autem post eos sequebantur. Si à principibus quoq; nō satis sciliciter esse pugnatū, à prima acie ad triarios paulatim referebantur, unoq; agmine facto, jam nulla spe post se reliqua, unā omnes in hostem procedebāt. Hinc factus est locus proverbio, ut quū in re aliqua laboratur, eoq; res adducta est, ut extremitate conata summisq; virib; sit entitidū, rē ad triarios redisse dicamus. **Triarii** (inquit Varro) dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis sublido ponentur. Plautus: *Agite nūc, subsidete omnes, quasi solēt triarii.* De his vide plura apud Liv. 1. Decad. lib. 8. & apud Erasmū in *Adagiiis.* **Tribrachys**, pen. cor. sive *Tribachys*, τριγένες, Pes metricus ex trib. labiis brevibus cōstans: unde & nomen habet: quasi τρία βαρύτατα ιχθύοις οὐδὲσσας: ut Dominus, Loqueris, Agimus. **Trībūlū**, l. & f. p. & *Tribulū*, l. [τρίβη, charūs Τρίβη mor. iug. τριβαλος. Gal. *Vne traîne pour tirer le vle d' avec la paille.* Ital. *Triuolo.* Germ. *Eine alte gestung eines Karchs mit dem man vorzüglich das sonst im Hause aufzurichten hat.* Hisp. *El trilo para trillar miedas.* Pol. *Iaki sanks dotarcia r̄slarich yta miasto czepow.* Vng. *Tep. Ang. A flail or lik instrument to thresh corn.*] Genus vehiculi quo frumenta in area teruntur, à tribus lateribus sic appellatum. Virgil. 1. Georg. *Tribulaque, trahēq;, & iniquo pondere r̄stri.* Varro lib. 1. cap. 52: *E spicis in arca excuti grāsa, quod fit apud alios jumentis junc̄tis, & tribula.* Colum. lib. 2. cap. 21: *Et si pauca juga sunt, adjicere tribulam & traham possit, quæ res ultraq; culmos facilimè communīt.* **Tribūlo**, verbum est Ecclesiasticis scriptoribus familiare, pro affligere, seu opprimere: [τρίβω] *lachās τρίβεις τσαρά. θλίψεις.* & tribulatio, pro oppressione, angustia, anxietate, θλίψεις. Quæ significations tractæ videntur à tribulo instrumento rustico, quo frumenta olim terebantur: aut certè à tribulo herba acutissimis spinis infesta: aut (ut alij malunt) à stimulo ferreo, formæ tragonæ, qui quancunque in partem incubuit, aculeum semper infeluum protendit. Aliter hoc verbo uitit Cato de re Rust. cap. 23, de musti medicatione loquens: *Si (inquit) indideris destrutum, aut marmor, aut resinā, dies virginis permisito crebro, tribulatoque quotidie. Quo tamen in loco non desunt qui turbato, rectius legi posse existiment.*

Tribūlis, Vide *T R I B U S.*

Tribūlū, l. pen. cor. [תְּרִבְלָד dardár] barkán, τριβάλος. Gal. *Un chardon appelle chassie tape.* Ital. *Triolo.* Germ. *Wasserstrūs oder wegetrūs ist ein traut.* Hisp. *El abrojo yerba espinoza.* Pol. *Kniaj zabiini wl'ojas, fructus, wodni orzech.* Vng. *Bojtosas. An. Athistile.* Herba ex foliis ad portulacæ effigiem accedentibus, tenuioribus viticulis in terra stratis, spinis secundum folia rigidis & præduris. Nascitur secundum flumina, & in locis ruderiosis. Ovid. lib. 5. Metam.. *lolium, tribulique fatigant Tribuccas messem.* Virg. 1. Georg. *Lappæque, tribulique, interq; nitentia culta Infelix lolium, & iteriles dominantur avenæ.* Est & alterum tribuli genus aquaticum, non nisi in amanibus nascens, coma duntaxat aquis extante, folio ulmi effigie, pediculo longo, caule cacuminibus crassiore, quām partibus in humore contentis. Tribulos item vocat Vegetius lib. 3: *Stimulos illos ferreos, formæ quadrangulæ, qui in bello aduersus equitatum spargi solent, in quodcunq; latus incubuerint, infectum semper aculeum præcedentes.* Latini Murices appellant. Vide supra in dictione M V R E X.

Tribūnū pl. In *Sacred monte*, quod plebs irata patribus secesserat, lata lex est, quæ *Sacratæ* nomen accepit, ut plebi sui magistratus essent, iijque *sacerdos sancti*: quibus auxilio latio adversus consules esset: neve cui patrum capere eum magistratum licet: qua lege tribuni pl. quinq; primi creati sunt, anno post reges ejectos xv i. quos ego non dubito curiatis comitiis esse factos: nam aliquot p̄òt annis Publilius & Lætorius tribuni pl. tulerunt, ut plebeci magistratus tributis comitiis fierent. Post, alia lege decem tribuni pl. creati, bini ē singu-

lis classibus, anno à primis tribunis pl. xxxvi. Et quoniam Atinius Plebiscti, quod ad tribunos pl. pertinuit, mentionem à Gellio fieri video: quænam ejus fuerit sententia, antiquitatis illustrandæ causa querendum videtur. Ego sic existimo: tribunos pl. ante Atiniū Plebisctum partim senatores fuisse, alios non fuisse: quod scilicet liberum esset populo R. tribunatum pl. dare cui vellet. Atinius, quo modo quidem mihi videtur, nec admetit hanc libertatem plebi Romanæ, & auctoritate potestatis tribunitæ dignitatē: rulit enim, non, sequitur, nisi jam Senator, tribunis fieri posset (plebis enim libertate hujusmodi rogatione minuisset, neque id plebes ullo modo scivisset) verum, ut quæ tribunū pl. creasset, is hoc ipso in posterum senator esset, atq; hanc esse Gellii verborum sententia crediderim, cum ait libr. x. v. tribunis pl. senatus habendi jus fuisse, quanquam senatores nō essent ante Atiniū plebisctum: hoc etiam è quodam Suetonii loco suspicimur nam in Augusto: Comitis, inquit, tribunitis, si candidati senatores decident, ex equitibus Romanis creavit. ex quo sequitur, nos licet se ante equitibus Romanis tribunatū petere: multoq; igitur minùs tertio ordini, iis, qui de plebe dicebantur, qui nec equites, nec senatores erant, quin primis temporibus, tātum abest, ut ex senatu tribuni pl. crearentur, ut ob eam ipsam causam instituti sint, ne senatus adversus plebem crudelius, aut arrogantiū ageret: ideoque ex ipsa plebe per annos multos creati sunt: postea cōp̄tare equites quoq; Romani, ac senatores tribunatū plebis petere. Quoniam autē M. Duilius tribunus pl. plebem rogavit, plebesq; scivit: qui plebem sine tribunis pl. reliquist̄, ergo ac capite punirentur, anno proximo L. Trebonius tribunus pl. rogatione Qulit, ut qui plebem Romanam tribunus pl. rogaret, is usq; ed rogaret, dum x. tribunos pl. faceret: nam Duilia lex de tribunis, nusquam umerum prefigerat: tantum, ut relinquenterunt, sanciebat, & ab iis, qui creati essent, cōp̄tari collegas jubebat. Sustulit igitur Trebonia lex cooptationem: nā cum jussit, ab eo qui comitati tribunis creādis haberet, omnes planè tribunos, quix. omnino erant creati: nimis partē tribunorum creari, reliquos aut ab iis, qui creati essent cooptari vetuit, quod cum M. Duilius tribunus pl. fecisset: recte q; factus, neq; cōtra legem ab ipso latā cōmissum, defendet, anno insequēti Trebonius tribunus pl. ne in posterum fieret, lege cavit: nec aliā legem intelligit Liv. lib. 4. cum ait: Antē omnia resellit falsum imaginis titulum, paucis autē annis lege cautum, ne tribunis collegam cooptare liceret: hinc enim verba nihil aliud significant, nisi id, quod idē lib. 3. scriptis, ut qui plebem Romanam tribunus pl. rogaret, is usq; ed rogaret, dum x. tribunos plebis faceret. Verum L. Sylla dictator, plebis inimicus ad immixuendā tribunitiā potestatem legem tulit, primū, ne tribunis pl. alios magistratus capere liceret: deinde, ne ad eos provocatio esset: tūm ne leges ferre possent: postrem, ne iis cōcionari liceret: hanc Sylla iratus plebi tulit, quia pro Mariensis partib; contra ipsum steterat. sed, eo mortuo, C. Aurelius Cotta consul primū legis caput abrogavit. tulit enim ut alios magistratus tribunis pl. capere liceret, alterum caput abrogavit. Pompeius Magnus in primo consulatu, legē lata, ut ad tribunos pl. esset provocatio, omniaq; omnino, quæ tribunis pl. ademerat Sylla, illis esse restituta exemplis intelligitur: ius autem intercedēdi lege nunquā amiserunt: quod illis initio bellum civile iniquè creptū, quæritur Cæsar his verbis l. b. 1. de bello civili: Aguntur omnia raptim, atq; turbatē: neq; docendi Cæsaris propinquis ejus spatiū datur: nec tribunis pl. sui periculi deprecandi, neq; etiā extremi juris intercessionē retinendi, quod L. Sylla reliquerat, facultas tribuitur: sed de sua salute septimo die cogitare cogūtur: quod illi turbulentissimi superioris temporis tribuni pl. octavo deniq; mense suarū actionum respicere, ac timere cōsueverant, & in eodē libro, paulo p̄òt: Novum in rep. introductū exemplum quæritur, ut tribunitia intercessio armis notaretur, atq; opprimeretur, quæ superiorib; annis armis esset restituta: Syllam, nudata omnibus rebus tribunitia potestate, tamen intercessionē liberam reliquise: Pompeium, qui amissam restituere videatur, bona etiā quæ antē habuerat, ademisse. Video autem fuisse legem, quæ tribunos pl. veraret integrum diem ab Urbe abesse: nā in Gel. lib. 3. ca. 2. ita scriptum est: Tribuni quoq; nullum diem abesse Roma licet, cum post medium noctem profiscuntur, & post primā faciem ante medium sequentē revertuntur, non dicuntur absuisse unum diem: quando ante horā noctis sextam regressi, partem aliquā illius in urbe sunt. Nam, quod in Livo lib. ix. legitur, duos tribunos pl. Livium, & Qu. Melium, cum de iis, qui pacem Caudinam fecerant, dedēdis in senatu agebatur, ita locutus: Neq; excoli religione populum deditiose sua, nisi omnia Samnitibus, qualia apud Caudium fuissent, restituerentur, neq; se pro eo, quod spondendo pacem servassent exercitum populi Rom. p̄enam ullam meritos esse: neq; ad extēnum, cum sacrosancti essent, dedi hostibus, violante posse:

posse: tribunos quidem pl. esse, cum haec dicerent, Livium, & Melium, constat: non tamen simul illud, eisdem fuisse tribunos pl. cum pacem ad Caudium spoponderunt: nō enim hoc anno, quo de spōsoribus pacis populo Samnitum dedendis actum est, sed proximo superiorē paxilla per sponsonē facta fuerat: in qua non affuisse tribunos pl. indicant haec, que subscribam, Livii verba: Spoponderūt consules, praefecti, legati, quæstores, tribuni militum: nominaq; omnium, qui spopon derunt, extant, itemq; illa, haud ita multo pōst in eodem libro: Samnitibus non fuit satis, consules spondere: sed legatos, quæstores, tribunos militum spondere coegerunt, tribunos pl. non nominat: ergo nulli affuerunt. Liv. autem, & Melius eo tempore tribuni militum, ut opinor, in castris fuerāt: uas, quod meminerim, aut fortasse etiam, quod omnino legerim, Qu. Metellus Neps, cūm tribunatum pl. gereret, contraleges in Syriam ad Cn. Pompeium sua sponte, nulla vi cogente, profectus est: quo facto subiit ignominiam, nulla tamē affectus est insigni pœna, consul etiam aliquot pōst annis cū Lentulo Spintherē creatus est: sive quod hominis virtus familiæ dignitas tegeret, sive quod eum non tam ipsius facta deprimenteret, quam Pompeii, & aliorū, qui plurimum in repub. proterant, amicitia sublevaret. Non videtur prætermittendū, quod Plutarchus in libro τῶν ἀρχαγόνων scriptum reliquit, tubunatum pl. magistratum non esse, cum neq; purpurā habeat: neq; licetib; utatur: neq; sella curuli sedens ius dicat: neque potestatem, creato dictatore, deponat, more omnium magistratum. Cicero tamen magistratum appellat, in oratione pro P. Quintio. Et quod ait Plutarchus de purpura, id refellit idem Cicero pro Cluentio: qui, quo loco de L. Quinti tribungi pl. intolerabili superbia verba facit: Vultū, inquit, atque amictū, atque illam usq; ad talos demissam purpurā recordemini. Est illud quoque à nobis animadversum, tribunos pl. comitiis designari solitos antequām consules, ut ex prima epistola ad Atticum satis dilucide patet, qui etiam ante cōsules magistratum inibat, nempe 1111. id. Dec. quod ex Dionysio, Livioq; planum fit: nam quod in Pædiani libris impressum est, tribunos pl. nonis Dec. magistratū inire solitos: id mendosum puto: nam, ut omittam Livii testimonium, in quo momenti multū statuo esse, Dionysius cūm de 1111. id. Dec. primo tribunatus pl. die mentionem facit, adjungit illud, μέτρον τε τοῦ καθημένου, cūm dicat, suis quoq; temporibus idem servari, eo q; magis adducor, ut suspicere de mendo, quod, quem locum Ciceronis, qui est in libro 11. in Verrem, Pædianus ibi exponit: in eo Ciceronem de alio magistratu potius, quam de tribunatu pl. locutum esse, facilè perspicet, si quis animū paulū accuratius adverterit: nam si de tribunatu pl. intellexisset, nūquam Sulpiciū à Manlio, & Cornificio, quos proximus superiorib; verbis tribunos pl. nominaverat, separasset, nec verò de Sulpicio ullo, nisi patricio, memini me legisse: etiam illud addo, nonis Dec. quo die actū est in senatu de coniuratis, nō fuisse M. Catonem tribunum pl. sed designatum, ut effet anno sequenti, patet ex oratione pro Sextio. Ex libro P. Manutii de legibus, & ex commentario ad Qu. Fratrem.

Tribunal, alis, pen. prod. n.t. Locus excelsus arcuata figura, in quo relidebat qui ius tribubus redderet. [ΝΟΔ chisé. di- rōjēs, βίηγα. Gal. Le parquet des juges supérieurs. Ital. Tribunale, sedis de giudici. Germ. Ein Richterstuhl. Hisp. El tribunal assiento de juez. Pol. Sadowi stolica. Vng. Törnentező szék. Ang. The iudgment seat.] Cic. ad Qu. Frat. lib. 1: Nullius inopiam ac solitudinem non modiculio populari accessu, ac tribunali, sed ne domo quidem tua, & cubiculo esse exclusam. Formam autē tribunalis vide apud Vitruvium lib. 5. cap. 1.

Tribunī, m. f. Magistratus Romæ plebejū primū creati anno CCLX, quum plebs propter nobilium foeneratorum insolentiam ex urbe discessit, & Anienem montem occupavit. Nā revocari inde non potuit, antequā Senatus permisso magistratum è suo corpore creasset, qui se contra Patriciorum potentiam defenderebat. Vnde & Tribuni plebis sunt appellati. [Δημοσιονομοι, Δημοσιονομοι. Gall. Tribuni, magistrats Romains défenseurs du peuple. Ital. Tribuni, magistrats Romains che défendaient le peuple. Germ. Oberste Zunftmeister/waren vorgetreten bey den Römern die bey den Rathsherrn für das votat handelten. Hisp. jurados señeros del pueblo. Pol. Heimani u rymian, ktorj toibrani/przed senatem postpolis bronieli. Vng. Az körzep elõt irok, Capitanok. Ang. Shirreffes or such like magistrats.] q; Tribunorū autē nomine accepisse existimantur ab eo, quod id temporis populi tres tantum erant partes, & ex singulis singuli creabantur tribuni. Alii à centuriarum equestrium numero dictos malunt, quas ab initio tres tātum fuisse conit, Ramnenium, Tatienium, & Lucerum. Nec desunt, qui à tribu suffragiis quibus crea batur, dictos existiment. q; fuerunt & tribuni Celerum à Romulo primū instituti, de quibus Pompeius in l. 1. De. De orig. iur. Tribuni Celerum, inquit, Equitibus præterant, & ve luti secundum locum à Regibus obtinebant: quemadmodū

Magistri equitū apud Dictatores, quo in numero fuit Junius Brutus. q; Postea facti sunt tribuni militares, sive Tribuni militum in castris, qui patrem cum Consulibus haberent potestatem. πολιμαχοι. Tribunorū militarium (sicut docet Asconius) duo fuerunt genera: Alii Rusuli dicebantur, qui in exercitu creari solent. Alii comitati, qui Romæ comitis designabantur. Tribuni militaris officium erat ut miles veste indutus, armis bene munitus, exercitationis usu, & disciplina eruditus incederet. Olim Tribuni militum Cōsulari potestate promiscue ex Patribus, ac plebe creati sunt, vario quidem numero: interdum enim viginti, interdum plures, nonnumquam pauciores fuerunt: ut inquit Pomponius loco jam citato. Tribuni militū, inquit Budæus, fortasse dici hodie possunt, quos Marecallos vocamus, qui præfecti sunt militū. q; Alii Tribuni ærarii, dicti ab eo, quod his attributa erat pecunia, quam militi reddebat. Tribuni ærarii, inquit Budæus, hodie dicuntur, quos generales receptores vocant.

Tribunī tūs, tia, tiūm, Quod ad tribunos pertinet. [Δημοσιονομοι Gal. Qui a estē tribus. Ital. Chi è stato tribuno. German. Der Zunftmeister gewesen ist. Hisp. El que es estado tribuno. Pol. Tectori bel Hermanim pospolitw. Vngar. Capitan/sag viselt. Ang. That hath bene shirrefor tribune.] quemadmodum Aedilitius, qui Aedilitate perfunctus est.

Tribunī tūs, tia, tiūm, Quod ad tribunos pertinet. [Δημοσιονομοι Gal. Appartenant à tribun. Ital. Pertinente à tribuno. Germ. Das zu den Zunftmeistern gehört. Hisp. Perteneiente à jurado señero del pueblo. Pol. Do takiegotte maistwo przynależaci. Vng. Capitan/sag horz valo. An. Belonging to the tribunes or shireffes.] Salust. Nam postquam Cn. Pompeio, & M. Crasso Coniulibus Tribunitia potestas restituta est. Lucan. lib. 2: - truncos laceravit fimbria Crassos: Sæva Tribunitio maduerunt robora tabo. Cic. 2. de Orat. Quum Tribunitia potestas esset constituta.

Tribunātūs, us, m. q. Ipsa Tribunorū dignitas. [Δημοσιονομοι Gal. L'estat d'un tribun. Ital. Magistrato di tribuno. Ger. Eines Zunftmeisters ampt und wtrde. Hisp. La dignidad de aquel tribuno. Pol. Godnosz hetmanszta węgierska pospoli tego. Vngar. Capitan/sag. Ang. The shirref. sp.] Cic. in Lælio: De Caii autem Gracchi Tribunatu quid expectem, non liber augurati.

Tribuō, buis, bui, butū, act. t. Do, largior, impertio. [Παναθάν: παν chanán παν chalak. διδωμι. Gal. Donner, bailler. Ital. Dare. Germ. Geben. Belg. Geven. Hisp. Dar. Pol. Daie. Vngar. Adok. Ang. To give.] Plin. in Paneg. Tribuas ei successorem. Ovid. 2. de Arte: Hæc bona nō primæ tribuit natura juventas.

q; Ponitur aliquando pro attribuo, imputo, ascribo. [Ταχα- chashab. ανατηναι, ανατηναι.] Cicero: Sed hoc benevolentæ ejus tribuendum est. Cic 4. Acad. Quibus ille secundum fratre pluriū tribuebat. q; Aliquando pro faveo, & in aliquem propensus sum. ανατηναι. Cicer. Crassipedi: Quum universo ordini publicanorum semper libentissime tribuerim.

q; Ponitur interdum pro distribuere. [Ταχαλ. διαχειρ, μετα- τελ.] Cic. 2. de Fin. Omnem vim loquendi, ut jam antē Aristoteles, in duas tributam esse partes. q; Tribuere misericordia, est misereri. Cic. pro Milone: Quid restat nisi ut orem, obtemperiq; vos judices, ut eam misericordiam tribuatris fortissimo viro, quam ipse non implorat? q; Sic etiam dicimus, Tribuere alicui honorem, gratiam, operam, palmā, præmia, primas, priores partes, tēpus alicui rei, venia. Legenti bonos autores exempla passim occurrent. q; Tribuere aliquid valetudini, est valetudinis causa nonnihil ab instituti nostri curriculo deflere, aliquidve ejus causa facere, quod alioqui facturi nō era mus. q; Tributū est, impersonaliter. Cic. 1. Offic. Generi ani mātiū omni à natura tributū est, ut se, vitā, corpusq; tucatur.

Tributō, onis, verbale, f. t. A' t' tribuendi: [Ταχαλή παναθάν machalóketh. ιρού. Gal. Distribution. Ital. Effò donare. Germ. Ausgabe. Hisp. Obra de dar. Pol. Datek. Vngar. Adok. Ang. A giving, distribution.] Cic. 1. de Nat. deor. Hanc iorōmias appellat Epicurus: id est, æquabilem tributionem.

Tributō, is, [ιρού. Vng. Ado. skolgalitato.] Apuleius in Hermetis Asclepio: Sic & mundus præstitor est, & tributor omnium quæ mortalibus videntur bona.

Tribus, bus, f. q. [Ταχαλē παναθάν mattēh. φυλή. Gal. Tribu. Ital. Tribu. Germ. Ein Zunft. Hisp. Vando ò collacion. Pol. Čech. Vng. Nemzet/sag. Ang. A warde or tribe.] A' tributo dando, vel quod d' ager Romanus primò divisus in tres partes fuerit, & tres partes populi facta: una Tatienium, à Tatio Sabiniorum duce, iam amico post foedera, & in partē regni à Romulo su. Icepto: alia Ramnium, sive Ramnenium, à Romulo: tertia Lu cerum. à Lucumone. Varro enim seribit Romulum dimicantem cōtra Tatium, à Lucumonibus: hoc est, Tusci auxilia po stulasse: unq; ex iis, qui sibi cum exercitu suspectas tulisset re cepto: jam in regni portionem Tatio, partem urbis assignasse, indeq; regioni, in qua ille cum Tusci consedisset, Tusco vico nomea esse factū. Et quia in tres partes populis divisus erat, factū est, ut hæ populi partes tribus dicerentur: & qui singu-

lis tribubus praeerant, Tribuni: & pecuniae que tributum: hoc est, per tribus imperabantur, vocaretur tributa. Sed postea aliae quoque partes urbis factae, que similiter tribus appellatae sunt. Na in sex partes fuit distributa civitas, in primos, secundosq; Tatienses, Ramnes, Luceres. Quilibet ex tribibus decem curias continebat, que de non minibus Sabinorum appellatae sunt. Haec Varro, Festus, Plutarchus, & Asconius. Differunt paulum ab his lib. i. Livius, scribens, à Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas, Ramnenses, & Tatienses & Luceres: nec videtur existimare totum populum in hos distributum, sed solos Equites. Tribus autem statim ab initio quatuor esse factas afferit, urbe quadrifariam secundum colles & regiones divisa: tribusq; no à numero ternario, sed à conferendo tributo appellatas existimat. Qua in re optimè cum Livio convenit Plinius, qui quatuor ab initio urbanas fuisse tribus affirmit, Suburram, Palatinam, Collinam, & Exquilinam, ita appellatas à partibus urbis in quibus habitabant. Ciceronis vero ætate urbs in xxxv. tribus erat divisa: quod ipse cum plerisq; aliis in locis, tūm apertissime ostendit in orationibus contra Rullum de Lege Agraria. Harum nomina erant Aemylia, Arniensis, Cornelia, Claudia, Collina, Crustumina, Exquilina, Falerina, Fabia, Galeria, Lemonia, Mæcia, Narniensis, Otriculana, Oufentina, Palatina, Papyria, Pollia, Popilia, Pötina, Publilia, Papinia, Quirina, Romulia, Sergia, Suburra, Scaptia, Stellatina, Sabatina, Terentina, Tromentina, Veliua, Vejentina, Veteria, & Volitina.

Tribuum xxxv. nomina.

AEM.Y. Aemylia. **CICERO** ad Atticum libr. ii. 30. Liv. libr. xxxvii. antiquæ urbis inscriptiones 75.

ANI. Aniensis. **CICERO** Plancio, 260. epistolarum fam. libr. viii. 117. Liv. libr. x. antiquæ urbis inscr. 160. 175. & in libr. Petri Appiani de inscriptionibus antiquis totius orbis, 93.

ARNIENSIS. **CICERO** in Agraria 11. in Rulli 81. Liv. libr. vi. & li. xxix: ubi corruptè legi patamus Narniensi: nā lapis antiquus, quem Vulfinii in templi parietib. vidimus, expressam Arniensis mentionem continent.

CLA. Claudia. **LIV.** lib. ii. Virg. lib. vii. Dionysius Halic. libr. v. antiquæ urbis insc. 75. 84. 114. liber Appiani 479.

C.R.V. Crustumina. **CICERO** pro Plancio 267. pro Balbo 67. antiquæ urb.

COL. Collina. **VARRO** lib. 1111. de ling. Lat. Plin. lib. xviii. ca. 111. **FESTUS** in litera v. antiquæ urb. insc. 27. 99. 120. liber Appiani 110.

COR. Cornelia. **LIV.** lib. xxxvii. antiquæ urbis inscr. 29.

EXQ. Exquilina. **VARRO** lib. 1111. de ling. Lat. Plin. lib. vi. xviii. ca. 111. **FESTUS** in litera v. antiquæ urb. insc. 75. est præterea in ædibus viri optimi, valdeq; erudit Gentilis Delphinii Romani fragmētum antiqui lapidis cū hac tribu: quod ipse quidē nō vidi, sed is, cui facile credo, se vidisse dixit, Honofrius Veronensis, monachus ordinis Augustiniani, qui ordinē annorum urbis Romæ à Romulo ad Iustinianum peritissime descriptis.

FAB. Fabia. **HORATIUS** epistola vi. libri 1. Suetonius in Augusto 38. antiquæ urb. insc. 61. 73. 76. 94. & Petri Appiani liber 62. 66. 335. 343. 500.

FAL. Falerina. **LIVIUS** libro ix. in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis est ita inscriptus: C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR. CVRATORI OPER. PVBLICOR. item Iosephus cō τῆς ιεδαικῆς αρχαιολογίας λόγη 12. φαλη 12.

GAL. Galeria. **LIVIUS** lib. xxvi. Plin. lib. vii. ca. 11. et si pro Galeria legitur Galerius. sed corrigendum locus est ex antiquo libro avunculi mei Francisci Asulanii, & antiquæ urb. insc. 89. 142. 159. liber Appiani 14. 15. 18. 19. 21. 22.

LEM. Lemonia.

MAEC. Mæcia.

MEN. Mentina.

OVF. Oufentina.

PAL. Palatina.

PAP. Papiria.

PAPIA.

POB. Poblilia.

POL. Pollia.

POP. Popilia.

POM. Pomptina.

PVB. Pupinia.

ROM. Romilia.

SAB. Sabatina.

CICERO pro Placio 267. Philippica, ix. 223. **FESTUS** in litera i. antiquæ urb. insc. 91. 151.

Hanc in antiquis lapidibus duobus inventimus: C. Octavio C. F. MAEG. VE. RO: C. HERACIO MAEC. ROMANO: in libris quater nominata obseruavimus, à Tullio lib. 1111. ad Atticum 63. à Livo lib. xxix. à Valerio Max. lib. 11. cap. 1111. à Festo in litera m.

CICERO li. 1111. epist. fam. Iosephus cō τῆς ιεδαικῆς αρχαιολογίας λόγη 12. φαλη 12. cū quibus lapides tres consentiunt: C. VALERIO C. F. MEN. DOLVICO MARCIANO: A. MVNIO A. F. MEN. E. VARISTO: C. CATIO C. F. MEN. BALBO. C. CASTIVS. C. F. MEN. GALLVS.

LIVIUS li. ix. **FESTUS** in litera o, antiquæ urb. insc. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in lib. Veronentium antiquitatum 51: Q. EVPHEMVS Q. F. OVF. LVCULLIVS.

CICERO in Verrem 1111. 124: Pedianus 18. **VARRO** li. 1111. de ling. Lat. Plin. li. xviii. ca. 111. **LIVIUS** lib. xx. **FESTUS** in litera p. antiquæ urb. insc. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. liber Appiani 17. 22. 34. 64.

FESTUS in litera p. antiquæ urb. insc. 72. 135.

Scriptum in libris de hac tribu nihil est, quod ego quidem legerim: in libro tamē de antiquæ urbis inscriptionibus explicata mētio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris: sic enim ejus libros appello.

Quæ deinde Publilia scripta est: sicuter Publius Publius factus est: reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PBL. & PV. B L I L. & P O B. Liv. li. vii. antiquæ urb. insc. 10. liber Appiani 252. & in libro Veronensem antiquitatum sēpē exempla Publilia, per u scriptæ, quinq; habemus, duo in antiquæ urbis insc. 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.

LIVIUS lib. xxix. **VALERIUS MAXIMUS** lib. 11. ca. 1111. & lib. ix. ca. x. antiquæ urb. insc. 110. 113. 147. liber Appiani 18.

CICERO epis. fam. li. viii. 117. Val. Max. li. viii. **FESTUS** in litera p. liber Appiani 297.

CICERO ad Atticum lib. 1111. 63. **LIVIUS** lib. viii. **FESTUS** in litera p. antiquæ urbis insc. 114. 117. liber Appiani 141. 484.

CICERO ad Quintum Fratrem lib. 1111. epis. fam. lib. viii. 117. **LIVIUS** lib. xxvi. **FESTUS** in litera p. duo antiquorū lapidum exempla extant, alterum Capuz, D. VISIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patavii, C. CLAVSIO C. F. PVP.

CICERO pro Quintio 4. epis. fam. li. viii. 117. **ASCONIUS** 61. **FESTUS** in litera q. antiquæ urb. insc. 15. 34. 44. 115. liber Appiani 14. 17. 18. 19. 103.

CICERO in Verrem 11. 70. & in Agraria 11. 81. **ASCONIUS** 18: **VARRO** lib. 1111. de ling. L. **FESTUS** in litera r. **SERVNIUS** in 3. **AENCIDIOS** antiquæ urb. insc. 165. in libro Veronensem antiquitatum, 51: L. GALLIO. L. F. ROM. est etiam Ferraria semifractus lapis, in imis summi tēpli parietibus instratum, in quo ita scriptum vidimus: ITIO T. F. ROM.

LIVIUS libr. vi. **FESTUS** in litera s. lapis antiquus

quus Romæ in ædibus Cardinalis Carpen. CN. CORNELIO CN. F. SAB. MVS AEO MANCIPÍ VIAE APPÍAE.

- SCA. Scaptia.** Liv.lib.viiii.Sueton.in Aug.38.Festus in litera s. lapidis antiqui exemplum Romæ extat in regione Pantheonis; C. AVFELIVS G. F. SCA. SEVERVS: & item aliud: C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.
- SER. Sergia.** Asconius 6t. antiquæ urb. infc. 6t. 63. 8t. 165. est & in eodem lib. 63: quatuorlites ris SERG.
- STEL. Stellatina.** Livius lib. vi. antiquæ urb. infc. 110. liber Appiani 150 & duabus literis ST. 239.
- SVS. Suburana.** Varro lib. xxi. de ling. Lat. Cicero etiā in Agraria: quo in loco videtur corrupte legi, ab Octriculata: quū libris quinq; manuscriptoris, quos se vidisse affirmavit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaērnus, legatur, ab usura nam. unde mihi orta conjectura est, quam Phaērnus ipse & Octavius meus probarunt, legi posse, A' Suburana, mutatione ferè nulla. Plin.lib. xviii. cap. 111. Fest. in litera s. & litera v. antiquæ urb. infc. 147.
- TER. Terentia.** Cicero pro Placio 263. epist.fam. lib. viii. 117. lib. vi. & lib. x. antiquæ urbis infc. 140. 199. liber Appiani 105. 336.
- TRO. Tromētina.** Festus in litera t, Livius etiā lib. vi. scriptit Tromētina, ut opinor, nō ut impressum est, Promētina; antiquæ urb. infc. 107. liber Appiani 16. 177, & in lapide, qui Gajetæ est. L. ATILLIO L. F. TROMEN.
- VEL. Velina.** Cicero ad Atticum libr. xxi. 63 in Bruto. Horat. Epist. vi. li. i. Persius antiquæ urb. infc. 162. lib. Appiani 19.
- VOL. Voltinia.** Cicero pro Plancio 267. antiquæ urb. infc. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis, CN. NVMERIVS CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor literis VOLT. in Appiani lib. 484.
- VEI. Vejentina.** Cicero pro Plancio.
- Tribùtariū, a, um, adjektivū, Quod ad tribus pertinet. [δὲ φραγμῆς, φυλοπόντος. Gal.] De tribu. Ita. Di tribu. Germ. Der Bund. His. Detal rando. Pol. Do czechupří nalezaci. Vn. Nem zefeghēz. valo. Ang. Of warden or tribes.] Ut tribuarium crumen, tribuaria res. Cicero pro Plancio: Itaq; hæsitantem te in hoc soliditudo tribu crimen tribuio ad cōmūnē ambitus causam te cōtulisti. Tribulū, pen. prod. m.t. Qui ex eadem est tribu. [εὐάντη. Gal. D'vn mesme tribu & lignee. Ital. Della medesima tribu. Germ. Ein Bannbündner. Hisp. Cosa de misme rando, l'vaje y collacion. Pol. Čechow brat. Vn. Azou nem zefeghēz valo. An. Of the same warde and tribe.] Horat. 1. Epist. 13: Ut cum pileolo folgas conviva tribulis. Cic. Servio li. 13: Lucio Collinio amico, & tribuli tuo valde familiariter utor. Liv. 2. ab Urbe: Vetus Claudia tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venienti agro, appellata. Mart. li. 9: Nūc anus; & tremulo vix accipēda tribuli. Tribulū, adverbium, Per singulas tribus. [εἰ τριφύλεως. Gall. Par tribut, de tribu en tribu. Ita. Per tribu. Ger. Durch die Bunde] vō sine Bunde jux änderen. Hisp. De collacion en collacion. Pol. wkag-dam čekku. Vng. Nem zefegenkent. Ang. By euerie tribe or ward.] Cic. Attico lib. 4: Populo tributum domi fuit satisfecerat.
- Tributum, ti, n, s. A' tribubus Varro dictum ostēdit, quod ea pecunia quæ populo imperata erat, tributum à singulis proportione centus solvebatur. [ΟΝ μισ. εἰ πορεῖ, τίτις, Φρ. δ. Gal. Tribut, jaile. Ita. Tributo. Germ. Steuer/Swæfung/ Tribut. Hisp. El tributo ó pecho. Pol. Szarżunk. dñ. Vng. Ado. Ang. Tribut, tole.] Festus à tribuendo derivare videtur: Tributum (inquit) dictum est, quia ex privato in publicum tributum. Cic. 2. Offic. Danda cuia est opera, ne, quod apud maiores nostros sep̄ fiebat, propter æ. artii tenuitate, assiduitatemq; belliorū tributum suū conferendū. Ovid. de Nuce. Festus, secreto que naia est arbor in agio. Et soli domino ferre tributa potest. Stat. 4. Syl. 1: Restat Baetra novis, restat Babylon tributus Fænari. Dicitur & Tributus. Plaut. in Epid. Tributus major peaditur.
- Tributarius, Qui solvendo tributo obnoxius est, stipendiarius, vestigialis. [τριφύλεως, ὑποτέλειος. Gall. Tributaire, qui paye tribut. Ita. Iributano, che paga tributo. Ger. Der Steuer oder Schatzung vnderworfen. Hisp. Pechero. Pol. Tenktori winien wijsenma ſacunek dac. Vng. Ado fizet. Ang. That payeth tribut or tolle.] Iustinus lib. 1: Sed civitates, quæ Medorum tributariæ fuerāt. Plin.lib. 12. cap. 1: Et jam ad Merinos usque pervesta, ad tributarium, etiam pertinens solum, ut gentes vestigial & pro umbra pendant.
- Tributarius, adjekt. [τριφύλεως, vel πλωμής. Gal. Appartenant à contribution. Ital. Pertinente à tributo. Ger. Zur Steuer gehörig. Hisp. Pertenciente à tributo. Pol. Do ſacunku prymalezget. Vn. Adohozvalo. Ang. Belonging to be distributed or to tribut.] Vnde titulus Digestorum lib. 14. de Tributoria actione. Vlp. Ibidem. l. Illud quoq; §. Si cuius dolo factū est quominus ita tribueretur: in eum tributoria datur, ut quantominus tributum sit quād debuit, præstet.
- Tricæ, s.p. Capilli pedibus pullorum gallinaceorum involuti: ita dicti, quasi τριχῶς, teste Nonio: qui quoniam gressum illorum impeditum, factum est, ut omnia impedimenta Tricæ vocentur. [τριχώγενε. Gall. Empeschemens. Ital. Intricamenti. Ger. Haarwirten/das ist den häuner umb die füß wöllet. Hisp. Empachos. Pol. Kosni wiakieſkurejta motata. Vngar. Acadaly. Ang. Heares about pullaines feet, all trifles that hindreth any busynesse.] Turpilius Demiурgo, ut citatur à Nonio: Iudicia, lites, turbas, tricas, cōtentiones maximas. Varro γέρων διδασκάλος. apud eundem Nonium: Putas eos nos citius ticas Attellanas, quād id extricatuos? ¶ Hinc intricare dictū est, pro eo quod est involvere, & implicare, ut annotavit idem Nonius, citans Afraniū in Epist. Ita intricavit hujus hanc rem temeritas. ¶ Itē. Extricare pro explicare. Plautus Epidico: Aliqua ope exolvam, extricabor, aliqua inde ex impedimentis liberabor. ¶ Tricas item accipimus pro nugis, & rebus nihil. Plaut. Rudente: Eloquere propere, celeriter. L. numos trecentos. C. Tricas. In qua significatione etiam Tricas & Apinas dicimus, proverbiali nimis metaphora res vilissimas significantes. Martial. libro 14: Sunt Apinæ, Tricasq; & siquid vilius istis. Ortum creditur proverbium à duobus Apulicæ oppidis hisce nominibus dictis, quæ Diomedes nullo negotio evertit. Plin.lib. 3. cap. 11: Diomedes ibi delevit genes Monadorum, Dardorumq; & urbes duas, quæ in proverbii ludicum vertere, Apinam & Tricam. Vide Erasmi Adagia.
- Tricēnū, ξ, a, pl. num. Triginta: [τριγύρῳ schelofschim. τριάκατα. Gal. Trente, Ita. Trenta. Ger. Je dienstig. Hisp. Treinta Pol. Zawdi potysidysfisi. Vng. Harminez. An. Thrette.] quasi Trieni, g in cunctata, ca forma, qua vicenos dicimus pro vigenis. Plin. lib. 9. cap. 36: Latent sicut murices circa Canis exortum tricēnū diesbus. ¶ Tlicenæ amphoræ. Colum. lib. 3. ca. 3: At siqui cū scientia sociaverint diligentiā nō ut ego ex almo tricenas vel quadragenas cevit: sed ut Græcios minimū computans, licet inquit, amphoras vicinas percipiēt ex singulis jugerbis.
- Tribēnū, a, um, τριγύρῳ, ut, Vites tricenariæ. Vatt. lib. 2. cap. 2: Nōnne item in agio Faventino, à quo tibi tricenarie appellantur vites, quod iuggerum tricenas amphoras reddat? Tricēnū, pen. prod. Trecenti. [τριγύρῳ schelofschim meoth. τριγύροις, α, α. Gal. Tres cents. Ita. Trecento. Ger. Je dienstundert. Hisp. Tres centos Pol. Trista. Vng. Haroni zaron. Ang. Thrie hundred.] Colum. lib. 3. cap. 2: Quoniam sex latera sunt, quæ consummata fiunt duo milia tricenteni & quadraginta.
- Tricephalus, pen. corr. τριγύρῳ, idem quod triceps: hoc est, tria habens capita: unde Cerberus à Poëtis Græcis hoc epitheto insignitur.
- Triceps, Trium capitum. [τριγύρῳ. Gal. Qui a trois visages, ou trois têtes. Ital. Che ha tre teste. Germ. Dreifüfig. Hisp. Cosa de tres cabecas. Pol. Otrech giewach. Vng. Harom fejwe. Ang. That hath three heads.] Seneca in Hercule furente: Tricipitem secū bellum manibus trahens. Cicero in Orat. Quid in verbis iunctis quād scitè insipientem, non interpretem: iniquum, non inaequum: tricipitem, non tricapitem? Idem 1. Tusc. Dic queso, nū te illa terreni, triceps apud inferos Cerberus? Ovid. 8. Metamorph. Tuq; triceps Hecate.
- Tricēnū, a, um, pen. cor. Ultimus ex triginta. [τριακοց. Gal. Trecentine Ita. Trentino. Ger. Das dienstigest. Hisp. Treinta en orden. Pol. Tresigüys. Vn. Vng. Harminez. dñk. Ang. The three in order.] Cic. ad Attic. lib. 6: Tricēnū quoq; die. Plin. lib. 17. cap. 23: Ante tricēnū sextum mensim attingi falce ventur. Horat. 1. Serm. Satyr. 9: Hodie tricēnū sabbatha.
- Trichiās, τριχαῖς, Piscis est ex genere taxatilii, bis quotannis partens. Quidam Sardum interpretantur Plin. libr. 9. cap. 51: Piscium autē lupus & uichias bis anno parit, & faxatiles omnes. Idem lib. 9. ca. 15: Intraū Pontū soli nō remeāt trichiæ. Trichiāsis, τριχαῖσις Moibus mamenarū, qui in lactantibus mulieribus provenit ex pilis haustu. ¶ Hoc item nomine dicitur rima circa spinam in longum producta, sed adeò exilis,

ut visum fugiat: quæ non tardò mortem afferit.

Trichilā, orum, τριχίλη, Nonnulli interpretantur vasā, tria habentia labra, è quibus liquor effluere possit. Quod si verū est, penultima debebit produci, utpote quæ diphthongo scribatur. Columella tamē corripit libro 10, sic scribens: Tum modò depēdens trichili, modò more chelytri Sole sub æstivo gelidas per graminis umbras Intortus cucumis, pregnansq; curbita serpit. Autigitur Columella vocalem p̄apositivam è diphthongo abiecī, aut aliud quærendum est vocis hujus etymon. Apud Cæsarē de bello Pompeiano, Trichilon accipi videatur pro vestis stragula genere tenuissimo: quod & annotavit Cælius Rhodiginus, libro 18. cap. 11, qui vocis hujus originem dicit, τριχίλη, repetit. Verūm hoc Columellæ loco jam citato nullo modo convenit.

Trichinus, a, um, adjectivum obsoletum, tardum & quasi impeditum significat, vel liscum, ut sunt capilli, qui Græcè τριχός dicuntur. Varro in Eumenidib. Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est uber, ut quæstus sit magius. Ex Nonio.

Trichitis, tis, τριχῖτις, Aluminis genus, quod alio nomine schistos à quibusdā appellatur, in capillamēta quædā tenuia dehisces: unde trichitis nomē accepit. Vide Plin. lib. 35. ca. 15.

Trichomānēs. [τριχομάνεις. Pol. Τριχωνώνεσκοι.] Herba est, filici similis, sed minor, quā Capillare herbā Romani luxuria capilliti, officinę Polytrichon appellat. Vide Plin. lib. 22. ca. 22.

Trichrus, τριχόροος, Gemmæ nomen, à tribus coloribus impositum, quos reddit coti' attrita. Plin. lib. 37. cap. 10: Trichrus ex Africa est: sed tres succos reddit: à radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum.

Triciēs, adverbium, Triginta vicibus. [τριγαντήριος. Gal. Trente fois. Ital. Trente volte. Germ. Dreißig mal. Hisp. Treinta veces. Pol. Tridziesci razow. Vng. Harminezor. Ang. Threesties tymes.] Liv. 8. bell. Punic. Pecunia in atrium tulerunt sestertium trices octoginta millia æris. Cic. 3. Verrin. His nominibus solis Ca. Dolabella H. 5 ad trices item esse estimatam.

Tricliniūm, nii, n. f. Conclave, cœnaculum. [τρίκλινον] lischchah ḥājū halijah. τρικλίνιον. Gal. Chambre où l'on prend le repas de dîner & souper. Ital. Camera, ridotto da conuiso. Germ. Ein Saal oder Kammer darin man ifset hat den nammen von diesen gauſchen betten wie die bei den ältern vmb die tisch im brauch gewesen sind. Hisp. La sala à camera do están tres mesas en fiesta de bodas o combites. Pol. Komora wiakie starji iadals liejac na trzech lojskach. Vng. Ebellel hely komora. An A parler or other place to dine or suppein.] Erat enim locus in quo discubebant, & cœnabant, & à tribus lectis, quos in eo sternebat, nomen habens. Nā tres mensas in con vivio apponere veteres solebāt, & cubates cœnare. Hinc Horat. 1. Serm. Satyr. 4: Sæpè tribus lectis videas cœnare quater nos. E' quibus unus avert quavis aspergere cunctos. Præter eū qui præbet aquā. Iuven. Satyr. 51: ergo duos post Silibuit mēsis neglectum adhibere clientem Tertia ne vacuo cessaret cul citra lecto, Vnā simus, ait. Ex quibus Iuvenalis verbis apertissimū est, triclinium discubitorum tribus, fuisse instructum lectis, atque inde nō men accepisse. Et quamvis τρικλίνιον sit dictionem Græca, ita tamē recepta est in Latinam coloniam, ut ea utamur tanquam Latina. Quintilianus: Vix eo limen egreddo, triclinium illud supra cœnivas corruvit. In eadē significatione Cicero Conclavis vocabulo usus est, eandem cū Fabio referens historiam lib. 3. de Orat. Hoc interim (inquit) spatio conclavis illud ubi epulabatur Scopas, concidit. Quintiliā Vitruvius lib. 4, manifestè triclinia inter conclave generā annumerat. In tricliniis, inquiens, ceterisq; coenavibus, maximus est usus luminum. q' Aliquando triclinium accipitur pro ipsis lectis, & reliquo discubitus apparata. Cic. 4. Verr. Ia foro sibi triclinium straverat. Quod explicans pauld pōst subdit: Imperavit ut in foro sibi medio lecti sternerentur. q' tri clinio dictus est architriclinius, triclinii p̄fectus, cui instruendi, ornandiq; triclinii cura incumbit. q' Legitur & biclinium apud Plautum in Bacchid. pro cœnaculo duobus tantum lectis instrato. Græci δικλίνιον appellant. Advertite (inquit) Menefileche, & tu Pistorcere, iam facite in biclinio cū sua uterque amica cubitum eatis.

Tricliniārī, orum, n. f. Aulæa, sive vestes stragulæ, quibus triclinia ornantur. [τρίκλινιον στραγγόμενη. Gal. Tapisserie ou vestemens pour orner celle chambre. Ital. Tappetarie, o vestimenti per ornare quella camera. Germ. Tapete oder decken mit weichen man ein Saal stetet in dem man ifset. Hisp. Tapetes o vestiduras para aseystar tal sala à camera. Pol. Obicião do oxbobiencia komori wkeores iadawa. Vng. Karpit, szövök.. Ang. Arras or tapestry for a parlor.] Plin. lib. 19. cap. 39: Qua purpura quis non iam triclinaria facit? Varro 1. de re Rust. cap. 13: Qui elaborant ut spectent sua festiva triclinaria ad frigus Orientis.

Tricliniārīs, a, um, & Tricliniarīs, tricliniare, om. t. [τρικλίνιος. Gall. Appartenant à celle chambre. Ital. Pertinente à tale camera. Ger. Das zu einem dōfsofat mit dienen gauſchen vmb ein bett gehabit. Hisp. Perteneſiente à tal camera. Pol. Præfamiliaçõi do racione

komori. Vng. Ebellel helihez valo. Ang. Belonging to such a parlor or chamber.] Quod ad tricliniū pertinet: ut Mappæ tricliniarē, & lecti tricliniarē. Plin. lib. 37. cap. 2: Lectos tricliniarē tres.

Tricolōn, pen. prod. [τρικλων. Gall. De trois membres. Ital. Di tre membra. Ger. Das drey stück oder gitter hat. Hisp. Cosa de tres miembros. Pol. Trzy okna w obie maiac. Vn. Harom tagu, repre.

Ang. Of thrie members.] A' Græcis dicitur, quod nos trimesmbre vertere possumus. Vnde certa quædam Odarum genera, quæ triplici carminis genere veluti tribus constant membris, tricola dicuntur: cujus generis nō paucā sunt apud Horatii.

Tricōnēs, m. Contentiosi, & rixarum peramantes. [Τριγωνανθέ madhōn, ὀργεῖσδε. Gall. Trigaux, querelleux, noſſi, hargneux. Ital. Fastidiosi, contentiosi. Ger. Häderige Leute, denen mit Wut wār' wolt. Hisp. Porfiosos, o porfiados. Pol. Swarci. Vng. Garazdas. An. Men of debat or strife, contentious folkes.] Vnde lūl. Capitol. in Actio Vero: Fertur & noſte persepe alea lūſſe, quāna in Syria concepisset id vitium: atq; intantum vitorum Gratianorum, & Neronianorum, ac Vitellianorum fuisse emulū, ut vagaretur nocte per tabernas a clupanaria, obiecto capite cucullione vulgari viatorio, & cōmiseretur rixas, dissimulans quis esset, ſepq; affictum livida facie rediſſe, ac in tabernis agnitus, quām esse absconderet.

Tricōccūs, ci, τρικόκκος. Genus heliotropii, quod alio nomine scorpiorū appellant, eō quod seren ferat scorpioris caudæ aon dissimile. Autor Plinius lib. 22. cap. 21. Apud Dioscor. lib. 1. cap. 138, genus est mespili, buxeæ spinæ similitudine, pomum ferens exigui mali magnitudine, in quo tria sunt officia laia quibus tricoccus dicit, quasi trigrania, sive triosia.

Tricōt, aris, d. p. Nugas ago, incepio [ληρεδ, φλυαρεδ, βαρολογ. Gall. Bauer, boulder, dire choses frioles. Ital. Giangare. Ger. Blüte. Hisp. Debarcar en vanas palabras. Pol. Lasjknie, pierdolie. Vn. Ha-zydorok Ang. To dalbe, to trifflle or toye wib triffling wordes.] Cic. Attic. Brutus Velctenum accusat: tricatur scilicet. q' Nonnumquam accipitur pro rixari, εἰσεγεῖν. Idem eidem: Publius recum pteret quām longa tricorporis arya.

Tricōrnēs, ne, Quod tria cornua habet. [τρικόρνης. Gall. Qui a trois cornes. Ital. Di tre corni. Ger. Das drey hörner hat. Hisp. Cosa de tres cuernos. Pol. Otrzech rogach. Vng. Harom rúr. Ang. Three horned.] Plin. li. 8. ca. 21: Indicos boves unicorns, tricornesq;.

Tricōrpōr, oris, pen. corr. adjectivum, Habens tria corpora. [τρικόρπως. Gal. Qui a trois corps. Ital. Chi a tre corps. Germ. Das drey leib hat. Hisp. Cosa compuesta de tres cuerpos. Pol. Tricörpo qual a. Vng. Harom teste. Ang. That hath thrie bodies.] Virgil. 6. Aeneid. & forma tricorporis umbre. Silius lib. 3: Geryonis pteret quām longa tricorporis arya.

Tricūspis, dis, pen. corr. adjectivum, Quod tres habet cuspides. [τρικύψης. Gal. Qui a trois pointes. Ital. Chi a tre punte. Ger. Drei spitig. Hisp. Cosa de tres puntas. Pol. Troisles spicje. Vng. Harom elwe, hegwe. Ang. Thrie poyned.] Ovid. 1. Metam. pol-toq; tricuspidē telo Mūlcer aquas rectō pelagi.

Tridācna, τριδάκνα, Ostrea tantæ magnitudinis, ut termodenda essent: à nomenclatore nepotis cuiusdam ita primū appellata: ut refert Plin. lib. 32. cap. 6.

Tridēns, Ferramentū tres habens dentes, sive cuspides. [τριδέντης. Gal. L'espance de trois dents. Germ. Dreißigzähig das drey zäh oder spitz hat. Hisp. Cosa que tiene tres dientes o puntas. Pol. Tridzis otzech gebach. Vng. Harom agu villa. Ang. Any sole or instrument with three teeth.] Vnde Neptuni sceptrum Poētæ ab hac forma peculiariter Tridentem appellatunt. Virg. 1. Georg. magnō tellus percussa tridenti. Plin. lib. 9. ca. 15: Thynnii à gubernaculis non separantur, ne tridente quidem in eos sæpius jaſto territi.

Tridēntifēr, a, um, pro Neptuno, τριδευφόρως. Ovid. 8. Metam. o proxima terræ Regna vagæ dixi sortite tridentifer unde.

Tridēntifēr, pen. cor. Idem Ovid. 11. Metam. Quumq; tridentiger tumidi genitore profundi.

Tridūtūm, tridui, n. f. Spatium trium dierum. τριεπορία, à quo Triduanus, a, um: [τριεπορία. Gall. L'espace de trois jours. Ital. Tre di. Germ. Drei tag. Hisp. El espacio de tres dias. Pol. Cwó trzech dniach. Vng. Harom nap. Ang. The space of three days.]

Trienniūm, nii, Spatium trium annorum. [τριετία. Gal. L'espance de trois ans. Ital. Spazio di tre anni. Germ. Drei jah. Hispan. Espacio de tres años. Pol. Tripletata.] Cic. 4. Verr. Triennium prouinciam obtinuit. Idem ad Quint. Frat. lib. 1: Praetclarum est-

at summo cū imperio fuisse in Asia triennum. Ovid.9.Mc-tam. Ismaria celebrant repetita triennia Bacchæ.

Triēns, tis, m.t. Tertia pars assiss: hoc est, uncię quatuor. [τριηνός. Gal. Vn denier, la troisième partie d'un tour, quatre onces. Ita. Vn denaro, quattro onze. Germ. Der dritttheil eines abus oder schlos-sungs ein viert. Hispan. La tercera parte de un entero, quattro oncas. Pol. Stere runcy. Vng. Ax, penznek harmad reje. Ang. Four ounces, the fourth part of any thing.] Cic. Attic. Dolabellam video Li-viz testamento cum duobus coheredibus esse in triente: hoc est, in tertia parte totius hereditatis. q. Erat item Triens num-muli genus, valens tertiam assis partem. Iuvén. Satyr. 3: Non habet infelix, quem porrigit ore trientem. q. Item sumitur pro calice quatuor continente cyathos. Propert. lib.3: Quum fuerit multis exacta trientibus hora. Persius Satyr. 3: calidumque trientem Excutit è manibus. q. Triens item apud Vitruvium accipitur pro tertia pedis parte. Vnde Trientalis materia dicitur, quæ est crassitudine quatuor unciarum, sive quatuor pollicum. Nam in mensuris, teste Budæo, uncia ac-cipiuntur pro pollicibus: Duodecim siquidem pollices con-stiunt pedem.

Triēntal, lis, n.t. Vasis genus, tertiam partem sextarii capiens. Persius Satyr. 3: - calidumq; triental Excutit è manibus. Quo tamen in loco alii legunt Trientem, ut jam dictum est.

Triēntal's herba, Quæ altitudine equat tertiam pedis partem: hoc est, pollices quatuor. [τριηνογενής βασινόν.]

Triēntariū, quod est unius trientis, ut trientariū scenus apud Capitonum in Anton.

Triērarchūs, cbi, m.s. [τριηράρχης. Præfector triremis. Nam à Gracis τριηρέων dicitur, quæ nos triremem vocamus. Cic.3. Vert. Qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sese quum esset trierarchus, &c.

Triērēs, huius treris, gener. scem. peult. prod. τριηρές, Navis oblongæ genus est quam Latini à tribus remorum ordinib.

Triremem vocant.

Triētericūs, a, um. [τριητερίκης. Gal. Detros ans. Ital. Di tre anni. Germ. Das je zum dritten jar gesichti/drei/jährig. Hispan. Cosa de tre annos. Pol. Trei etiogni. Vng. Harom éteindéhnenkent valo. Ang. of three years.] Triennialis, sive quod tertio quoq; anno ht. q. Hinc Trieterica appellata sunt sacra Bacchi; quæ ter-tio quoq; anno sumptuosiora annuis ejus Orgiis agitabantur. Instituta enim sunt, quum ex India victor Liber pater redisset, à triennio quo peregrinatus est. Virg. 4. Aeneid. ubi auditio stimulant Trieterica Baccho Orgia, nocturnusq; vocat clamore Citharon. Ovid.6 Metamorph. Tēpus erat, quo sacra solent Trieterica Bacchi Sithoniae celebrare nurus. Nox Trieterica. Stat.2. Theb.- non hæc trieterica vobis Nox patrio de morte venit.

Triēteris, pen prod. genitivo trieteridis, f.t. [τριητερίδης. Gal. L'espace de trois ans. Ital. Tre anni. German. Ein zeit von drei jas tra. Hispan. Tres annos. Pol. Trileimi. Vngar. Harom éteindéhnenkent valo. Ang. The space of three years.] Spatiuum trium annorum. Statius lib.4. Theb. Ludus & atra sacrum recolet trieteris Ophelten. Martial. libr.6: Aspicis ut parvus, nec adhuc trieteride plena Regulus, auditum laudet & ipse patrē. Cic.3. de Natura deorum: Quintum Niso natum, & Thione, à quo trieterides con-stitutæ putantur.

Trifāriām, adverbium, Tripertitio, tribus modis. [τριηράσ. Gal. En trois sortes & manières. Ital. In tre partiò modi. Germ. Dreytertig weis. His. En tres maneras. Pol. Troiako. Vng. Harom keppen. An. Threefoldye.] Liv. 5. ab Vrb: Trifariā Romā muniebant. Trifariē, adverbium, trifariam. [τριχός. Vng. Harom keppen.] Diomedes Grammat. lib.1: Trifariē ordinantur.

Trifāriūs, ria, riuum, Triplex, [τριφάρας, τριθάρας. Gall. Triple, de trois doubles. Ital. Di tre doppi. German. Dreifacher weiss. Hispan. Cosa que tiene tres doblezes. Pol. Troiaki. Vng. Harom reszwe. Ang. Threefold.] Liv. libr. 3: Ita trifariā adortus castrā circumvenit.

Trifaux, cis, om.t. Tres fauces habens: [τριγνάς. Gall. Qui a trois gueules. Ital. Che à tre bocche. Germ. Das drey schünd hat. Hispan. Cosa que tiene tres gargantas. Pol. Orijech pass cekach. Vng. Harom torku. Ang. That hath three guillettes.] Jude pecu-liati epitheto vocant Poëtæ Ceberum trifaucem. Virg. lib.6. Aen. Cerberus hec ingens latrata regna trifaci Personat.

Trifērūs, ra, rum, Trifex, [τριφέρος. Gal. Qui porte fruit trou, sou l'an. Ital. Che frutifica tri volte all' anno. Germ. Das drey maht ein jedes jar fruchtet dreig. Hispan. Cosa que frutifica tres veces cada anno. Pol. Trif ray doroku rodyaci. Vng. Haromzor teremtő egy extendőben. Ang. That beareth fruite threes tymes in one yearre.] Colum. libr.5 cap.10: Omnes etiam bisfer & triferæ sunt, quas ob id insanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescant, alia florent.

Trifidus, da, dum, pen. corr. Quod in tres partes dividi pos-test. [τριγλα. Gall. Fendu en trois, qui a trois pointes ou fourchons.

Ital. Fesso in tre, o vero ch' ha tre punte. Germ. Dreiflügelig/das man tu diec siuck abtheilen mag. His. Hendido en tres partes. Pol. Wetroje irojdzelsni. Vng. Harom reze oxlatot. Ang. That may be divided or cloven in to three partes.] Vnde proprium orbis terræ epithe-ton est, qui in tres divisus est partes. q. Flamma trifida: id est, fulmen trisulcum. Ovid.2. Metamorph. Najades Hesperiæ tri-fida sumantia flamma Corpora daat tumulo. Hasta trifida, Valer. Flac. 1. Argon. Cuspis trifida, Neptuni tridens, Claud. li.2. de capt. Proserp.

Trifinum, Dicitur ubi trium agrorum terminus est. τριφύλια. Trifolium, n.s. Herba est à tribus foliis, quæ in singulis ha-bet germinationibus, appellata. [τριφύλια. Gall. Trefle. Ital. Trifoglio. Germ. Rie. Hisp. Trabol. Pol. Nawrot, konik. Vng. Harom levelwe fwe. An. An hearbe with three leaves.] Ejus tria sunt genera: ex quibus menyantes vocat Græci, quod majore est folio: cui adulto bituminis inest odor unde asphaltion nonnulli appellatur, in coronarum usu commendatum. Alterum à foliū acumine oxytriphyllo cognominant. Tertium omnium minimum in pratis passim provenit. Vide Plin.lib.21.cap.21. Triformis, a, om.t. Tres habens formas: [τριμορφος. Gal. Qui à trois formes ou figures. Ital. Chi ha tre forme. Germ. Das drey gestalt hat. Hisp. Cosa que tiene tres formas o figuras. Pol. Troiakiego k'stala tu. Vng. Harom formau. Ang. That hath three shapes.] ut, Canis triforis Cerberus. Seneca Herc. Oetæo: Diva tri-formis Hecate. Horatius 3. Carm. Ode 22: Montiū cultos, nemoromq; virgo, Quæ laborates utero puellas Ter vocata au-dis, adimisq; letho Diva triforis.

Trifür, Furacissimus, five eximus fur. [τριπλάσιος, τριφων. Gall. Treflaron, plus que larron. Ital. Più che ladro. Ger. Ein dreifacher dieb/er dieb. Hisp. Grande y famoso ladron. Pol. Trifni gl'odzei, arcjig l'odzei. Vng. Zerzelen lopo. Ang. Agreat or common theaf, or sheep stealer.] Nam particula τρις in compositione augendi vim habet. Plautus: Non fur, sed trifur. q. Sic Trifurcifer dici-o-tur: id est, insignis furcifer. Plautus in Rud. Tūn' trifurcifer mihi audeas inclementer dicere?

Trifurcūs, adjectivum. Quod tres furcas habet. [τριπλάσιος, τριφων. Gall. Qui a trois fourchons, furculæ en trois. Ital. Di tre forcelle. Ger. Dreifüßig wie ein gabel. Hisp. Cosa que tiene tres horcas. Pol. Otrzech spiczach. Vng. Harom agu villa. Ang. Three-forked.] Colum. libr.5. cap.10: Trifurcam maximè ponito, ea extet minimè tribus pedibus. Trifurca semina, quæ in tres par tes furcata sunt. Colum. de Arb. cap.20: Semina, trifurca maxi-mè ponito: ea extent supra terram tribus pedibus.

Trifurcifer, penult. corr. τριπλάσιος, τριπλάσιος. Plusquam furcifer, vel maximus fur. Plaut. Aulul. Vituperas me? A. Etiā fur trifurcifer. Idem Rud. Tūn' trifurcifer mihi audes inclem-mente dicere?

Trigā, gæ, Vehiculi genus quod tribus trahitur equis: quasi triaga: à tribus equis junctis: [τριχώντα, τριώντα. Gal. Chariot à trois chevaux. Ital. Carro da tre canelli. Germ. Ein wagen für den man drei Koso spannet. His. El carro de tres canallos. Pol. Woz otr-zech koniach. Vng. Kolis, harom lovu kojsi. An. A car drawn with three horses.] in pandectis lib.31: Et, si triga vñnicit, retinenda erit rotæ: sed & si quadrigæ, redi: beatur.

Trigāriūs, rii, m.s. Trigaram agitator. [τριγαράμης. Gal. Char-tier, qui conduit trois chevaux. Ita. Carratier a d'un carrairato da tre canalli. Ger. Ein furman eines wagens mit drei Rossen. Hisp. Carratero de carro de tres caballos. Pol. Trzech koni poganiac. Vng. Kojsi, Zekere. Ang. That guideth three horses in one cart.] Plin.lib. 28. cap.17: Feruntq; & Neronem principem hac potionem re-creari solitum, quum sic quoq; se trigario approbare vellat. Trigāmus, pen. cor. τριγάμος. Qui tres duxit uxores: nam pā-nuptias significat.

Trigēmīnī, tantum pluraliter, Tres uno partu editi, tergemini. [τριδύμοι. Gal. Tres nez d'une ventrée, trois gêmeaux. Ital. Tre figliuoli nati à un parto. Germ. Dreyling/drei einer geburt geboren. Hisp. Tres mellizos. Pol. Spol' em trj-i vrodzeni. Vng. Harmasok. Ang. Three borne at one tyme of one mother.] Plin. de Viris illust. Bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finivit. Col.lib.7. cap.6. de capellis: Parit autē si est generosa pro-les, frequenter duos, non nunquam trigeminos.

Trigēmīnis, gemme, om.t. Quod tres habet gemmas. [τρι-γέμινος. Gall. Qui a trois bourgeois. Ital. Chi a tre gemme. Ger. Das drey augen hat. Hisp. Cosa que tiene tres yem. Pol. otrzech paczkach. Vng. Harom draga kówe. An. That hath three buddes.] Colum. libr.3. cap.19: Vallis, & ul. ginosi campi situ serimus: etiam trigemmem (scilicet malleolum) qui est paulò minor dodrante, longior utiq; semipede: isq; non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, quum ferè circu-plagam, qua matri abscessus est, plenus sit gemmarum: sed quod his exceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deo-incep articulos, totidemq; gemmas habet.

Trigēsīmūs, a, um, pen. corr. Ultimus ex triginta. [τριγενής. Gal. Trentième. Ita. Trigesimo. Ger. Dreißigste. His. Tiento en or-

den. Pol. Trigintiis. Vng. Harminezadik. An. The thretieth.] Cicero de Senect. Cujus à morte jam tertius & trigeminus est annus.

Triginta, indeclinabile nomē numerale, Ter decē. [□'ψ] ψ schelischim. τριακτη. Gall. Trente. Ital. Trenta. Germ. Dreissig. Hisp. Treinta en numero. Pol. Trigintis. Vng. Harmincz. An. Threiss.] Virg. 3. Aen. inventa sub ilicibus ius Triginta capitum factus enixa jacebit.

Trigla, τρίγλα, Genus piscis qui à veteribus nullus vocabatur, in præcipuis olim coenarum deliciis habitus, adeoq; ganonum mensis expertus, ut sapientis argenti pui pondere à privatis etiam emeretur. Apud Romanos etiam hodie Græco nomine *trigla* appellatur, amissa nulli appellatione. Vide locum in libello de Romanis piscibus.

Triglites, pen. prod. τρίγλιτες, Gemma nulli piscis colorē habens. Autor Plin. lib. 37. cap. 11.

Trigonon, ονις, τρίγωνον, Locus erat in thermis, pilæ ludo destinatus: a trigona: hoc est, triquetra figura nomen habens. ¶ Vnde & minimum pilæ genus trigonem, & trigonalem pilam appetarunt, quod eo in trigone lusitare solebant. Martial. lib. 2: Qui lentum ceroma teris, tepidumq; trigona. De pilâ trigonali extat epigramma apud eundem lib. 14: Si me mobilibus scis expulsari & sinistris, Sum tua: si nescis, rustice reddi pilam. Idem lib. 12: Captabit tepidum dextra, lavaq; trigonem.

Trigonus, ονις, penult. prod. τρίγωνος, Triangulus: unde Trigonus, a, um, triangularis.

Trilibris, & hoc trilibre, pen. prod. Quod est trium librarum. [τριάριον. Gall. De trois livres. Ital. Di tre libbre. Ger. Dreyfus. Hisp. Cosa de tres libras. Pol. Oreliefungsch. Vng. Harom lotos, fonsos. Ang. Of three pounds weight.] Horatius 2 Sermo. Satyr. 2: laudas insane trilibrem Nullum.

Trilinguis, gue, om. t. Qui tres linguis habet: vel tribus loquitur linguis. [τριγλωσσος. Gal. Qui a trois langues. Ital. Trilingue. Germ. Das drei jungen hat / oder mit drei sprachen redet. Hisp. Cosa que sabe o tiene tres lenguas. Pol. Trilinguis kani mowiaci. Vng. Harom nyelwe. Ang. That hath three tongues.] Horat. 3. Carm. Ode 11: quamvis furiale centū Munitant angues caput ejus: atq; Spiritus celer, saniesq; manet Ore trilingui.

Trilix, cis. pen. genitivi prod. adjectivū, om. t. Quod ex tribus constat licet. [τριπλος. Gal. Tissu de trois fils. Ital. Tessuto con tre fili. Ger. Aus dreierley garn gewaben. Hisp. Cosa de terlix, texida de tres lisos. Pol. Ze trzech nicii vprzedjoni. Vn Harom niwelsz haromfele sonalos. Ang. That is woven of three threads.] Vnde trilices vestes dicuntur, quæ ex tribus licet versicoloribus constant. ¶ Interdum tamen Trilix accipitur pro triplici. τριπλος. Virg. 3. Aen. Loricam cōsertam hamis, auroq; trilicem. Valer. Flac. 2. Argon. Per clypei cædantis opus, partemq; trilicem.

Trinacrius, τριγλαξ. Pes metricus, cōtrarius tribracho, cōstantans ex tribus longis: ut Virtuti.

Trimestrīs, stre, om. t. Trium mensū. [τριμήνος, τριμηνιος. Gal. Qui à trois mois. Ital. Di tre mesi. Germ. Dreier Monat. Hisp. Cosa de tres meses. Pol. Trí mesiace starí. Vng. Harom holnap. Ang. of three monethes.] Plin. libr. 7. cap. 15: Et hoc tale, tantumq; omnibus tricens dieb. malum in muliere existit, & trimetri spatio largius.

Trimetron, τριμετρον, Carminis genus ex tribus cōstant mensuris majoribus: hoc est, pedib. Iex, unde senarios jambicos, trimetros appellamus.

Trimmā, [□'ψ] ψ harum. τριμητον. Gal. Fin, accord, viell en malice. Ital. Astuto, scelerato, pratico. Ger. Gescheid und woigeübet Hisp. Enuegedico en su arte, astuto. Pol. Wkazdej ręcej c̄wajponi bywal'i, arcibivaliq; Vng. Agranaz. Ang. An old craftsman knave.] A' Græcis dicitur is, qui à Latinis appellatur veterator, qui scilicet in re aliqua tritus est, & exercitatus, quasi επάγγελος περιμητος: idque ea forma qua Latinis scelus dicit pro scelesto. Sic Quintilianus attrita usu forensi ingenia dixit.

Trimodisum, n.s. Quod tres modios continent. [τριμητον, τριμητον. Gall. Qui content trois boisseaux. Ital. Che capisce tre moxxi. Germ. Dreifesterig. Hisp. Medida de tres culemnes. Pol. O trzech miarach. Vng. Harom ve kau. An. That conteaneth three bushelles.] Plin. libr. 33. cap. 1: Neq; enim aliter potuissent trimodia illa anulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Plautus Menæch. Nunc argumentum vobis demensum dabo: Nō modio, neq; trimodio, verū ipso horreo.

Trimodii, x. Nomen vasis tres continentis modios. Columela Satoriam trimodium appellat, quod ex satoribus jaciant semina. lib. 2. cap. 9, ubi sic ait: Nonnulli pelle hyenæ satoriam trimodium vestiunt, atque ita ex ea quum paulum immorata sunt, semina jaciunt, non dubitantes proventura, quæ sic sata sint. Idem lib. 12. cap. 50: Tum scalæ, corbulæ, decemmodizæ, trimodizæ, satoriae, &c.

Trimordion, τριμετρον, Dodrans, q; tres cōtineat assis partes. **Trimus**, ma, mum. Quod est trium annorū. [τριμητον, τριμητον. Gal. Qui a trois ans. Ital. Di tre anni. Germ. Dreifürig. Hisp. Cosa

de tres annos. Pol. Triletni. Vng. Harom extensos. Ang. Of three years.] Plaut. in Rud. Trima quæ perit mihi, jam tanta esset, si vivit, scio. Plin. Arborem nec minorem bim, nec maiorem trima, transferri quidam præcipiunt.

Trimulus, diminutivū, Quo in his duntaxat utimur, teste Valeria, quæ adhuc incrementum capere possunt. Vnde puerum trimulum rectè dixeris: equum autem aut canem trimum; non trimulum. Suet. in Vesp. Trimulus patrem amisit.

Trimyros, τριμυρις, Lucerna est tribus lucens ellychniis. Nā μύρα a Græcis & nares dicuntur, & canaliculi, quibus ellychnia inseruntur.

Trinépōs, pen. corr. genitivo Trinepotis, m.t. Ab nepotis filius, tertius à nepote: [τριτοφορε. Gal. L'arriere neveu, de neveu droit ligne. Ital. Il nipote de nostro neveu in dritta linea. Ger. Das Endels Sohne in der. His. Tataranieto, o che 2no. Pol. Mego wuska wnczek. Vngar. Harmad vnoaka. Ang. He that is three lineal descendants from my child's childe.] cuius correlativum est Tritavus: hoc est, atavi pater. Vide Institutiones Iustiniani.

Trinocrium, n.s. Trium noctium spatiū. [τρινόκτηνος. Gall. Espace de trois nuits. Ital. Spatio di tre notti. Germ. Dreynachige zeit. Hisp. Espacio de tres noches. Pol. Czas trzydni. Vng. Harom étel. Ang. The space of three nights.] Gell. lib. 3. cap. 2: Nō enim posse impleri trinocrium, quod abesse à viro usurpandi causa ex xii tabulis deberet.

Trinocchio, le, pen. pro. om. t. [τρινόκτηνος. Gal. Qui est de trois nuits. Ital. Cosa di tre notti. Germ. Das drei nächt lange währt. Hisp. Cosa de tres noches. Pol. Trinocni. Vng. Harom eyelwe. Ang. of three nights.] Mart. lib. 12. sed ipse divum Offensus genitor, trinocchio Afficit domicilio clientem.

Trinodis, de pen. pro. Tres nodos habens: [τριγράφος. Gal. Qui a trois neuds Ital. Di tre nodi. Germ. Dreynöpfchen. Hisp. Cosa de tres nudos. Pol. O trzech weg'lach. Vng. Harom bökme. Ang. That hath three knottes.] ut Clava trinodis. Ovid. Epist. 4: Olla mei fratri clava perficta trinodi.

Trinundinum, ni, n.s. Spatiū vigintiseptem dierū, quod ternas nūdinæ cōplete retur, dictū: unde Trinundino promulgari dicebatur, quod trib cōtinuis nūdinis, p̄malgabatur. Erat autē nūdinæ apud Romanos, feria statæ, nono quoq; diece lebrati solite, eo cōsilio instituta, ut octo dieb. rusticis in agri cōsent, nono autē die in urbē cōmearit, partim ut res sibi necessarias cōpararent, partim ut plebiscita, & sevatuſ consulta frequētiore populo referrentur: que ideo trinundino: hoc est, tribus nundinis proponebantur, ne in tanta hominū frequētia promulgata quempia latere possent. Quamobr̄lex, tēc Cicerone, iure lata nō putabatur, nisi quæ trinundino antedicti promulgata. Magistratū quoq; cādidiati trinundino plebē circuibāt, unū quemq; manu prehēsantes, suamq; illi dignitate cōmandantes Cic. in Epist. de Cæsare: Neq; ja velle abstente rationē haberi sui: se presentem trinundinū petiturum.

Trinus, a, um, Ternus, tres. [τριγλαχ. τριγλαχ. Gall. Tros. Ital. Tre. Germ. Drei. Hisp. Tres. Pol. Troiaku. Vng. Harom. Ang. Three.] Cæsar 7. bell. Gall. Milites signo dato celeriter ad munitionem perveniunt, eamq; transgressi, trinis castris potiuntur. ¶ Trini, pro terni, distributivē. Sueton. in Neron. cap. 56: Detcta confestim conjuratione, pro summo mine, trinisque in die sacrificiis colere perseverant. Cicer. ad Att. Tullia mca literas redidit trinas.

Triobolus, pen. cor. [τριοβολος. Germ. Ein dreierlin. Tres obolos valer, alio nomine Hemidrachmum dicitur: se non enim obolos drachma efficit, ut ajunt Plinius, Pollux, & alii. Trioboli nota ab altera parte effigiē Iovis, ab altera nocturna habebat. Plaut. in Bacch. Negare se debere tibi triobolum. ¶ Trioboli homo, nequam, & nullius pretii. Plaut. in Poenul. Non ego homo trioboli sum.

Triobolaris, τριοβολικος. Vilis, & pretii trium obolorum. **Triōnes**, m. t. Ab antiquis dicebantur boves atatores: quæ teriones, à terendo: [□'ψ] ψ bekarim. δέδος αρόνιον. Gall. Boufs de labeur. Ital. Boui atatori. Ger. Pfingstoden/ rindermarkt den man zu acher fahrt. Hisp. Bueyes para labrar la tierra. Pol. Relnewol's. Vng. Szanto ökör. Ang. workoxen, or plough oxen.] aut, ut alii malunt, à terra, quasi terrones. **Triones** (inquit Vano lib. 6. de ling. Latina.) etiā nunc boves appellantur à babalis, maximē quum terram arant: è quibus valentiores dicti glebarii, quod facile glebas proscindant. Sic omnes quirent arabant, à terra teriones: unde Triones ut dicentur, detinunt. Haec tenus Varro. **Triones** item dicuntur septem stellæ, versus Aquilonem circulumq; hyemale sit, sidus illud conſicient, quod Greco Arcton, nostri Vrsam & Plaustrum appellant. Mait. lib. 6: Cernere Parrhasios dum te juvat Aule Triones, Cōminus & Scythici sidera ferre poli. Cic. 2. de Nat. deor. Altera dicitur esse Helice, cuius quidē clarissimas stellas rotis noctibus cernimus. Quas nostri Septē soliti vocitare mones. Virg. 1. Aen. Arcturū, pluviasq; Hyadas, geminosq; Triones. Ovi. 2. Metam. Tū primū radiis gelidi caducere Triones. Trioph-

Trisophthalmus, *τρισόφθαλμος*, Lapillus qui in Sicyonia nascitur, trium oculorum effigiem præse ferens. Plin.lib.37.ca.1. **Trisorches**, chis, *τρισόγχης*. Gal.Vn busard. Ital. Sorte di vuccello di rapina. Ger. Ein busch ein grosser raub vogel. Hisp. Vn genero de ave arrebadora. Vn. Verse. Ang. A buffardie.] Avis ex accipitrum genere, quam Latini appellant buteonem: ita dicta à testiculorum numero. Ab hisus avis nomine putat Plinius, Theophrastum secutus, triorchis herbæ nomen factum, eò quod carentes hanc herbā, infestissimū habent hoc genus accipitris, raroq; sine vulnere descendant. Vide Plin. li.10.c.8.&li.25.c.6. **Tripalas** vites, dicebatur quæ trib. palis sustinebatur. Varro: Quid tu non vides in vineis, & tria pala habeat, tripales dici.

Quia tu non vides in vincis, p[ro] tria pars habet, tripartites dicit.
**Triparcūs, ca, cum, Valde parcus. [τριπαρκός. Gal. Treschi-
che, fort chiche. Ital. Molto scarso. Ger. Über die mrs fündig. Hisp.
Muyscaso. Pol. Barzo skepti. Vng. Igen f'suseny. Ang. Veri sparing
and neigard.] Plaut. in Persa: Nam id decimum lepidū est, tripar-
cos homines, vetulos, avidos, aridos Bene admordere.**

Tres homines, vetatos, avidos, ardos. Bocca adorat.
Tripectörus, a, um. Tria habēs pectora. [*treis* *peitor*, *reis* *ros*.
Gal. *Qui a trois poitrines.* Ita. *Di tre petti.* Ger. *Das drey brust hat.*
His. *Cosa que tiene tres pechos.* Pol. *Trois pieris maiaci.* Vn. *Harom
mellitae.* Ang. *That hath three breasts.*] Lucret. lib. 5: - quidve tri-
pectora tergemini vis Gerionai?

Tripedalis. Tripedaneus. Vide TRIPES.

Tripartitor,iris,In tres partes divido. τριχῶς μετέπειτα.

Tripartitus, adjectivum. Quod est in tres partes divisum. [οἰκιαὶ τριπάρεσσι. Gall. Parti et diuisi en trois. Ital. Spartito in tre parti. Ger. In drei getheilt. Hisp. Co/si partida en tres partes. Pol. Nattrojedzielsons. Vng. Haromrexe et latot. Ang. That is parted into three.] Cic. i. de Invent. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimāda est. Cic. ad Quir. post red. Cujus oratio fuit, quemadmodum accepi, tripartita.

Tripartito, ad utrumque tres partes. L. Ex. 24, 10. Gal. En tres partes. Ital. In tre parti. Germ. In drei teilen. Hisp. En tres partes. Pol. Trzecie miejscieach. Vng. Harom rezre. An. [In three parts.] Liv. tri. bell. Pun. Annibal infelito exercitu ingressus fines, per-
valetatis passim agris, urbē tripartitō aggreditur. Cic. 5. Tuse.
Ad fiduciam ne necesse est, qui bona dividit tripartitō.
Trifidum non in per coru. Quid sit declarat Plin. lib. 26 cap.

Tripatinum, ni, pen, corr. Quid sit declarat Plin. lib. 35, cap. 12, his verbis: Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa coenaria lautitia: una erat murænarium, altera lupo rum, tertia myxonis piscis: inclinatis jam scilicet moribus, ut tam e os præferre Græciæ etiam philosophis possimus.

Tripes, tripedis, pen, cor. Habens tres pedes. [τριπόντες. Gall. Qui a tre pies. Ital. Tre pie, tre piede. Ger. Dreifüßig. Hisp. Coja que tiene tres pies. Pol. Trzecie nogaty. Vng. Harom labu. Ång. Three footed.] Mart. lib. 12; batu triples grabatus, & bipes menta. Liv. 10, bel. Macdon. Simul procuratum est, quod tripedem malum Reate natum nuntiatum erat. Horat. 1. Serm. Satyr. 3: -modò sic mihi mensa tripes. & Concha salis puri, & toga, quæ defendere frigus, Quanvis crassâ queat.

Tripedalis, le, om. t. [regarding the foot.] Gall. De trois pieds. Ital. Di tre piedi. Germ. Dreyschüdig. His. Cosa de tres pies. Pol. Natrij stopi. Vng. Harom labu. Ang. Of three feetes.] Quod mensuram habet trium pedum. Plin. lib. 27. cap. 12; Mecon folia habet triditatis, caulem tripedalem.

Tripedaneus, a, um, idem quod *tripedalis*. ~~reīmādā~~ Cat. de
Rerustica cap. 45: *Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus*
es, tripedaneas decidito.

Triphyllōn, τριφύλλον, à Græcis dicitur herba, quam nostri vocant Trifolium. Ejus tres sunt species, utsuprà docuimus in dictione TRIFOLIUM.
Triplex, cis, pen, cor, om, t. Tergeminus. [ΤΡΙΠΛΗ meschullisch.
τριπλος. Gal. Triple, de trois doubles. Ital. Triplice, tre più. Germ.
Dreifach, dreysattig. Belg. Dryvoudich. His. Cosa que tiene tres do-
bles. Pol. Trojaki. Vng. Harom rette. Ang. Threefold.] Horat.
1. Catm. Illi robur, & aës triplex Circa pectus erat. Ovid. 9. Me-
tam.-nec me pastoris Iberi Forma triplex tua Cerbere movit.
Virg. 10. Aeneid. Gens illi triplex, populi sub gente quaterni.
Idem 8. Aeneid. At Cæsar triplici invectus Romana triumpho
Moenia.

Tripli^c, cas. [W³ schillisch. τριπλίς. Gal. Tripler. Ital. Triplice. Germ. Dreifach machen. His. Träflöblar. Pol. Trojakoćenie. Vng. Meg harmosztom. Ang. To make threefold.] Plin.lib.7 ca 48: Cornici novem nostras attribuit xates. Hesiodus quadrus plum ejus cervis id triplicatum corvis.

Tripliſcātō, onis, f. t. apud l urecō ſuſtos eſt ſecūda aetoris deſēſio, cōtra rei duplicationē oppoſita, de qua Iuſtit de replicat. Tripliſcēs, plurali tantūm numero, & masc. gen. Tabellæ erant cerata, à numero foliorum diſte, in quibus res leviores ſcribi ſolebāt, quemadmodum in quintuplicib⁹ gravioreſ. Mart. lib. 14: Tunc triplices noſtros non vilia dona purabis, Quum ſe venturam ſcribet amica tibi. Idem lib. 10: Et vani triplices, brevesque mappæ.

Triplūs, a, um, Triplex. ԵՎԵԿԱՆԱԿԱՆ մաշկանական տեղական բարձրությունները:

G. Gal. Triple, doublé en trois. It. Al. Triplice, tre più. Germ Dreyfältig. His. Tres mꝫ, que tiene tres. Pol. Trotski. Vn. Harom reiwe. Ang. Threefold.] Cic de Vniy. Deinde tertia, quæ esset secunda sc̄lquialteria, primæ tripla: deinde quattam, quæ secundæ dupla esset: quintam inde, quæ tertiaz tripla.

Tri pōlūm, li, n.s. [τριπόλιον, Germ Eintraut: von welchem die warw bei den Argen Turbitb. genannt wird.] Herba est in locis marinis nascentis, que unda alliduntur, folio glasti, sed crassiori, palmeo caule, in mucronem, c. viso: foliis colore meridie purpureis, vesperi puniceis: radice alba, odorata, & gusto aceti. Officinae hodie Mauritanorum vocabulo Turbit appellant.

Tríptotă, pen prod. *τείπωντα*, Nomina sunt, quæ tribus can-
tum calibus declinantur, ut *Scamnum*.

Tr̄pūd̄um, dī, n. f. Saltatio, chorea: quasi terripavium, à terra

paviēda id est, fetiēda. [¶] mecholāh ¶ chagh. xocēia. Gal.
Dance, trepigrement des pieds. Ital. Danza, sollazzare co piedi, tripudio. Ger. Ein dans. Belg. Een dansinge His. Danca, o el corro. Pol. Taniec plus. Vng. Tanz, vgras, skces. Ang. Dancing, jumping.]
Liv.li.1. ab Vrbe: Per urbem ire canentes carmina cum tripudiatis, solennièq; saltatu jussit. Catul. Epig. 58: Quò nos decet ci-
tatis celereare tripudiis. ¶ Tripudia solistina in auspiciis dice-
bantur, quum pulli tam avide vescebatur, ut aliqua offa particula illis ex ore excidens, solum pavire: hoc est, terram feri-
ret. Vnde primū terripavium dictum est, quod postea voce
paulatim immutata, tripudiū. ¶ Solistimum autem ita à solo
dicitur, ut a medio Media stimum. Cicer. i. de Divin. Sed quia,
quum pascuntur, necesse est aliquid ex ore cadere, & terram
pavire, terripavium primò, pòst tripudium dictum est: hoc
quidem jam tripudium dicitur. Quum igitur offa cecidit ex
ore pulli, rùm auspicanti tripudium solistimum nuntiatur.
Liv. io. ab Vrbe: Nam quum pulli non pascerentur, pullarius
auspiciū mētiri ausus, tripudiū solistim Consuli nuntiavit.
Tripudio, as, n.p. Salto, choreas duco. [¶] cholēl ¶ chagh.
xocēia, xocēay. Gall. Dancer, trepiguer. Ital. Danzare, festeggiare.
Ger. Dangen, gumpen Hisp. Dançar, oendar en corro. Pol. Pusze, tanczue. Vng. Tancoxock, vgrom, zököm Ang. To dance, to leap, to
jump.] Liv. 3. bell. Pun. 2: Erumpunt igitur agmine è castris,
tripudiantes more suo. Cicero pro Sestio: Sed illum tot jam
in funeribus Reip. exultatè, ac tripudiantem, legum, si pos-
set, laqueis constringeret.

Triundium, Pendus trium libratur, τελιτρον.
Triundis pedis perundit et per mea Voca que ab aliis?

Iripus, podis, penult, cor. m. t. Vas aut aliud instrumentū pedibus constans tribus. [τρίποντος. Gall. Vaisseau ou autre chose à trois pieds, trois têtes, tripiere. Ital. Olla di tre piedi, tripedo, cossa di tre piedi. Germ. Ein örtner hafen mit drey füssen, ein dreysuh, oder ein dreysufig Geschirr. Hisp. Olla, o meja, toda cosa de tres pies. Pol. Naczynie o trzech nogach, drzwi. Vng. Labos, harom labu vas. řízek. An. A vessel or other thing with three feet.] Erat autem tripodium duo genera, quorum aliū *αὐλαῖον* dicebantur, qui ornatus tantum gratia dicati erant in domibus vel templis, ignibus prorsus intacti: quos Homerus *ἄυλα* appellat. Qui vero ad ignis usum comparati erant, *ἴεντας*, aut *άιγειν*. q. Tripodium item nomine intelliguntur mensæ, sellæ, aliaq; omnia que tribus pedibus sustinentur. Tripodes, ut ait Scirius, erant mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbædes, vaticinabantur. Alio nomine dicitur Coitina. Plin. lib. 34. cap. 3: Ex ære factitaverunt & cortinas tripodium nomine Delphicas, quoniam donis maximè Apollinis Delphici dicabatur. Cic. 3 de Nat. deor. Ex eo igitu & Lisytyo estis Hercules, quem cœcitatuisse cum Apolline de Tripode accepimus. Triquetruſ, a, um, Quod trianguli formam habet. [τρικόνος. Gall. Triangulaire. Ital. Che à forma de triangolo. Germ. Dreieckig das drey et oder winkelt hat. Hisp. Cosa que tiene tres angulos. Pol. Trójanek. Ung. Háromszögű.]

gulos. Pol. Ortech roach. Vng Harom Regne. Ang. That bath
three corners.] Colum.lib.5.cap.2: Omnis ager aut quadratus,
aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus. Cesar s.belli Gal. In-
sula natura triqueta, cuius unum latus est contra Galiam.
¶ Interdum Triquetrus, id. m est quod Siculus, a.um, regna
reges. Nam (ut paulò ante docuimus) Sicilia inter cætera no-
mina olim dicta fuit Triquetria, à figura triangulare. Silius li.5.
Nunc ætnæ cohors triquetris quam miserat oris. Hoc est, Si-
culis. Horat. 2.Sermion. Satyr. 6.: quid militibus promissa Tri-
queta Prædia Cesar, an est itala tellure daturus. Hoc est, Quos
Cesar militibus agios promisit, estne in Sicilia, an potius in
Italia daturus.

Triquetrum, tri, substantivè. Triangulus. [τριγωνος Gall Triangle. Ital. Triangolo. Germ. Dreiecke figur/triangel. Hisp. Cofa de tres angulos, triángulo. Pol. Trójanek granulach. Vng. Harom zöges. Ang. A triangle.] Plin. lib. 2. cap. 15. Postea radiorum ejus constata sunt reguntur, & in triquetro a partibus centum viginti stationes matutinas faciunt.

Triremis, hujus triremis, pen. prod. f.t. Navis oblonga est, tres habens remorum ordines: *[remigens. Gal. Trireme, galere de*

trois rames pour banc. Ital. Navi de tre remi. Germ. Ein schiff oder Galeen mit drey ruderan in einer ordnung. Hisp. La galera de tres ordenes de remos. Pol. Okret otrzech rządziech połoziskow. Vng. Harron rend euerdige haio. Ang. Agaley hauing three oares in enerie seat.] quemadmodum biremis, que duos habet remoru ordines: quadriremes, quæ quatuor. Liv. 1. bel. Pun. Quinquaginta quinqueremes, quadriremes duæ, triremes quinque. Cic. 6. Verr. Navem verò Cybeam maximam, triremis instar pulcherrimam, atque ornatissimam. Lucä. lib. 3: Cornua Romanæ classis, validæq; triremes. Horat. 3. Carm. Ode 1: neque Decidit ærata triremi. Bellatrix triremis, Claud. 4. Paneg. Triremes ab Amino cle Corinthio primum fuisse inventas, post Thucydidem restit. Plin. lib. 7. cap. 56.

Tris. [τρις] scholoscháh. τρες. Gall. Tres. Ital. Tre. Ger. Drey. Hisp. Tres. Pol. Trzei. Vng. Harom. Ang. Three.] Veteres in plurali accusativo scribabant, quod nunc vulgò Tres scribimus. Virgil. 1. Aeneid. Tris notus abreptas in saxa latetia torquat. Cic. 2. Academ. Testatus sàpè Chrysippus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Priscianus ait: Non minus, quorum genitivus pluralis ante um syllabam, i literam habuerit, accusativum in is terminari. Nostra tamen extate passim ab eruditis receptum est, ut ejusmodi accusativus per diphthongum scribatur, quam tamen Velii Longi sententia sit, ut per i solam notetur. Nam & aliquando Quintilia no incommodum per ei scribere visum est. Vide Gell. lib. 13. capite 18.

Triscurria. Substantivum, n. plur. num. tantum. [Germ. **Gat** leichtfertige; **schampare** Schimpftwost oder Spewwoit.] Vocantur à Iuvenale ludi admodum scurriles, liberoq; homine indigni. Locus Iuven. est Satyr. 8: - populi frons durior hujus Qui sedet, & spectat triscurria patriciorum. Hanc vocem alibi non temere invenias. Viderunt enim ab ipso Iuvenale excogitata ea forma qua hominē insigniter furacē trifurem appellamus. **T**rissago, gialis, Herba est quæ ab aliis teucrion, ab aliis chamedrys, à quibusdam etiam chamēdrops appellatur. [x. **ges-**
opus Gall. **Germandre**. Ital. **Querciuola**, **chalamandra**. Germ. **Klein bathenge** oder **gamander**. Hisp. **Camedreos**. Pol. **Vjamka-mala**. **Ang.** **Germander**.] Nascitur in locis petrosis & asperis: folia habet exigua, amara, effigie & divisura quercus: unde & querculam vulgus Gallorum appellat: nonnulli etiam **serratula**. De hac vide Plin.lib.24.cap.15.

Tristis, & hoc triste, om. t. Mœstus, miseris. [גַּבְעָן hatshub בְּקַץ
doēb גַּדְעָן kohdher, oxuð geðrōs, λυπηρός. Gal. Triste, qui fait mauvaise
chere, chagrin. Ital. Triste, tristo, gramo. Ger. Traurig. Belg. Dwef.
His. Triste. Pol. Smetni. Vn. Zomeru, kegietlen. Ang. sad, heanice,
sorowfull.] Virg. Eclog. 10: Tristis at illie, tamen cantabitis Ar-
cades, inquit. Cic. 1. de Divin. Quærerē ex te quid tristis essem,
etc. ¶ Sed quia tristitia in fronte hominis, crudelitatis, gravi-
tatis, iræ, minarū, difficultatis indiciū est, fit ut tristis aliquan-
do ponatur pro lœvo, crudeli, gravi, irato, amaro, difficili, di-
ro, horrido. [גַּבְעָן achzār תְּכִלָּה chabédh וְעֵזֶב יְמִינָה
אֲשֶׁר kaſchēh. ἀργός, δεινός, δύσκολος, πικρός.] Virgil. 2. Aeneid.
illi m̄ca tristia facta, Degeneremque Neoptolemum narrare
memento. Idem 2. Aeneid. quò tristis Erinny, Quò fiemitus
vocat. Cicer. lib. 6. de Repub. Gravitas suæ liquit illum tri-
stem, & plenum dignitatis sonum. δεινός, Lucilius: Timeo cer-
tè ne mihi sit tristior. Virgil. 2. Aeneid. Isque adytis hæc tristia
dicta reportat. Virgil. 1. Georg.-tristisq; lupini-ſustuleris fra-
giles calamos. Sic tristis succus, pro amaro. Virg. 2. Georg.
Media fert tristes succos, tardumque saporem Fœlicis mali.
Cicer. in Catone: Facilius in morbos incident adolescentes,
gravius ægrotant, tristiùs curantur. Tristius (inquit) id est, dis-
ficiulus. Est enim comparativi gradus adverbium. Martialis:
Amator ille tristium lacernarum. ¶ Tristis aliquando dicitur
qui invitus aliquid facit, nec libenter. Terent. in Evnuc. Invitat
tristis, mansit ibi. ¶ Tempus triste. Cic. Figul. lib. 4: Tuorumq;
tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriā con-
servabo. ¶ Tristia verba. Cic. 2. de Finib. Sic enim majores
nostrī labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo ærum-
nas etiam in Deo nominaverunt.

Tristitius, dimin. Subtristis. [τριστίας. Gall. Auncunement triste. Ital. Alquanto dolente. Germ. Etlicher mass traurig. Hisp. Triste un poco. Pol. Przy smietnielskim. Vng. Zomorotska. Ang. Somewhat sad.] Cic. de Div. Filialam suam Terentiam, quæ tum erat admodum parva, animadvertisit tristitulam.

Tristissimus, in superlativo. [λυπότερος. Vn. Igbn. s̄zomorus.]
Seneca Controvers.lib. 1: Ambo tristissimam egimus vitam.
Tristitia, tristitia, f. p. Mœstitia:cui opponitur Lætitia. [טַבְדֵל
hotſeb [vel] bētſeb כִּנְיָהָן קָנִיָּהָן taantijah, λύπη. Gall. Tri-
fesse. Ital. Maninconia. Ger. Traurigkeit. His. Tristeza. Pol. smieki.

Vn. *Zomorus* **fag.** *An.* *sadness, heaviness.*] Cic. de Orat. iudex tum ad tristitiam, tum ad legitiam contorquendus. Mitigate tristitiam. Cic. i. Offic. Lenitate verbi tristitiam rei mitigante. Tradere se tristitia Luccius Tullio M.F. lib. 5: Lacrymis ac tristitia tradidisti. ¶ Veteres etiam tristitias in nominandi casu dicebant pro tristitia. Pacuvius in Atalanta: Quid istuc est, vul- tum alligat: quæ tristitia? Ex Nonie.

Tristificus, adjectivum, Quod tristitiam adfert. [גְּרַעַת מִ-
הָטֵבָה. L. *tristitia*. Gal. Qui engendre tristesse. Ital. Che genera man-
canzia. Germ Das traurigkeit macht. Hisp. Cosa que engendra tri-
stiza. Pol. Smetek cyniacy. Vn. Meg zemorito. Vng That causes
sadness and sorrow.] Cic. i. de Divin. Tristificas certant Nepru-
no reddere voces.

Tiſto, ſtas, a&p. Antiquis in uſu erat, pro triftim facio: unde
manſit compoſitum Contrift. [כְּבָעْ hatsâb. λυτία. Gall.
Contrift. Ital. Attriftare. Ger. Trauri. Belg. Wedroven. Hisp.
Dar triftę à otre. Pol. Zagmeſzam. Vng. Meg zomoritom. An. to
make ſad.] Virg. 3. Georg.- & pluvio contriftat frigore cælum.
q[ui] Eſt & triftor deponens, idem quod triftis ſum. λυπόμενος.

Trisulcus, a, um, Quod tres habet acies. [τριγλαύρη. Gal. Quid a trois pointes, ou trois aguillons. Ital. Di tres folchi. Ger. Dreispieß. Hisp. Cosa hendida en tres partes. Pol. Otręzuch graniastch. Vng. Haremet elve. An. Three edged or pointed.] Virg. 3. Georg. linguis micate ore trisulcis. Ovid. 2. Metam. Ille pater rectorque deum, cui dextra trisulcis lgbnibus armata est, qui nutu cōcutit orbē. Trit, fictitia vox, qua usus est Nonius in Corollaria, & Plautus in Curculione: Ejiciam crepitum polentarium trit: id est, Peditum.

Tritavus, Atavi pater, quasi Tetartavus, ut quidam volunt.
[q̄i n̄ u n̄ nos.] Gall. Le pere grand trois son en droite ligne. Ital. Trezo
auolo. Ger. Des vrdnes vatter, ist der vierdte Grossvatter hundertfünf
in der linien. Hisp. Tercero abuelo. Pol. Mego starka starek, czwarty
mpokolieniu. Vng. Negyedik soh atya. Ang. The great grandfather's
father.] Est enim quartus ab avo. Plaut. in Persa: Pater, avos,
proavos, abavos, atavos, tritavos. q Sic Tritavia, atavizma-
ter. *q̄i u n̄ nos.*

Tritiales, [$\tau\pi\alpha\delta\alpha\gamma\mu\sigma$. Ger. Kleine hausswurz.] *Sedum*, sive *sempervivum minus*: ita dictum quod ter floreat. ~~hæc~~, enim florere est. Plin.lib.25, cap.13.

Triticum, ci. n. s. Optimum frumenti genus est, ita dictum quod tritum est ex spicis. **[T]RITUM chistáh ॥ bar. xv. eös.** Gall. Blé frument. Ital. Formento, grano. Germ. Weizen. Belg. Zeewe. Hif. El trigo generalmente. Pol. Pszenica. Vng. Buza. Ang. wheat. Plinius libro 18. capite 7: Triticum genera plura quæ fecerit genet. Italico nullum equidem comparaverim candore ac pôdere, quo maximè discernitur: montanis modò comparetur latilæ agris externum, in quo principatum tenuit Beotia, deinde Sicilia, mox Africa: tertium pondus erat Thracio Syriog; deinde Aegyptio. Cie. de Divin. Mid̄ illi Phrygio, quum puer esset, dormienti, formicæ in os tritici grana cōgesserunt: dīfissimum fore prædictum est: quod evenit.

Triticeus, a, um, [πρίγειος] Gall. De fragment. Ital. Disformat. Germ. Weizen. Hisp. Cosa de trigo. Pol. Pszeni. Vng. Buszed valo. Ang. Of wheat.] Virg. 1. Georg. At si triteeam in mesca robustaque; farra Exercebis humum. Foetus triticei, Ovid. 1. Fa. Triticeos foetus, passuraque; farrabis ignem, Hordeaque; ingenii fœnore reddet ager.

Tritura, Trituratio, Vide T E R O.
Trivénētīcā, cæ, f.p. Insignis venefica: [**πυλωνή** *hamme-*
chafschchepfah, τεφαρκούστρια. Gal. *Tres grande sorciere.* Ital. *Gà*
de incantatrice. Germ. *Ei erþer.* Hisp. *Grande hechizana.* Pol.
Arcji *czarownica.* Vng. *örökös, bne baos, bozorkany.* An. *A great*
or common witch.] qua voce uitetur Plaut. in Aulul. Mirum quia
tua nunc me causa faciat Iuppiter Philippum regem aut Da-
rium, trivenefica.

Triviritum, Per tres viros (ut quidam volunt) hoc est, qui-
busque tribus partem unam : citantq; Colum.lib.1.cap.3.ubi
sic legunt: Ideoque post reges exactos, Liciniana illa leptena
jugera, quæ plebi triviritum divisorat. Quo tamen in loco et
emendatorum codicis sic legendum constat: Quæ plebi
Tribunus viritum divisorat.

Tri*vium*, trivii, n.s. & quadrivium, Locus in quem tres vel
quatuor convenient viæ, spatium quod fiaditur in tres vias.
[τριπόδη. Gall. Un carrefour où se rendent & rencontrent
trois chemins. Ital. Luogo di tre vie, croſſale. Germ. Ein ort an welch
drey wäg zusammen ſtoſſen. Belg. Een drywach. His. La encrucijada de
tres calles. Pol. Rozchod trzech drog. Vng. Harem agy ut. Ang. A
place where three ways do meeet.] Cic. i. de Lege Agr. Vi in annis
auſtionariis potius quam in triuia, aut in compitis auſtio-
nentur. Catullus : Omnibus in triuia vulgetur fabula paſſim.
Juvenal. Sat. i : Nónne libet medio ceras implere capaces
Quadrivio? Erant autem trivia, & quadrivia rusticorum fa-
cias attributa. Nam illic oves cædebantur, & ſerta appende-
bantur. Tibullus lib. i : Nam veneror, ſeu ſtipes habet defi-

tes in agatis, seu vetus in trivio florida ferta lapis.
Trivialis, triviale, om. t. quod in trivio sit, vel quo in trivis uter-
bantur. [ιπποκλασ. Gall. Vulgare, triuial. Ita. Volgare, rile. Ger.
Gemein, bredebig. His. Cosa aquella encrucijada, de poco precio y comun.
Po. Oberj. Vn. Haro riva valo. An. Cōmon, that is used in common
places.] Vnde accipitur pro vulgaris, & minimè exquisito, ut
Verba trivialia: id est, inculta, & parum elegancia. Sueton. de
clar. Rhetor. Tantummodo verbis trivialibus egit. Vnde trivialis
scientia magistri à Quintiliano dicuntur, qui in trivis
docent. Quintianum Grammatica dicta est scientia trivialis,
quia in trivis docebatur.

Trivialiter, adverbium, Vulgariter, & minimè exquisito.
Triumphus, phi. m. f. [Ιπρον ηγετης renanah ηγετης rinnah οψη]
keles ηοψη kallaſah. Gall. Triomph. Ital. Trionfo. Germ. Ein
triumph ist ein herlicher eynrie mit grosser pracht eines Feldoberst nach
der erlangten Sieg wider ein Feind. Hisp. Triumpho vencimiento. Pol.
Trioph, po zwycięstwie zwycięzciela. Vn. Giōzedelemb̄ valo dīsfrē
es pōpa. An. Trioph, a solenne pōpo or shew for victorie obteaned.]
Quidam Graecum putant: nam θέαμα, appellant Graeci.
Nos aspirati one ex prima in novissimam syllabam transla-
ta, & bia p̄mutata, dicimus Triumphum. Varro à Baccho hu-
jus rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus dici
existimat triumphum, quia qui triumpharet, triplici judi-
cio honoraretur. Primo enim exercitus de triumpho duci
decernendo judicabat: secundò Senatus: tertio populus.
Erat autem triumphus omnium honororum qui à populo Ro-
mano dari solebant, maximus. Nam illa pompa solennis e-
rat, quæ siebat redeuntibus in urbem cum victoria. Cicer. in
Pison. Differes de triumpho, quid tandem habet iste currus? quid vici ante
urbem?

Triumphus, Antiquissima lex fuit, quæ nunquam servata non
est: ut qui ob rem in bello gestam triumphum ducerentur essent,
ante triumphum urbem ne ingredierentur: triumphabant enim
cum imperio: & in imperium deponere, urbem intrantibus
necessa erat: triumphum autem senatus decernebat: sed imperium in urbe,
quo die triumphus duceretur, populus da-
bat, rogatione ab aliquo tribuno pl. lata. id aperte demon-
strant illa apud Livium, lib. X L V. Tribus his omnibus triumphus
ab senatu decretus: mandatumq; Qu. Cassio prætori, cū
tribunis pl. ex auctoritate patrū ageret, rogationem ad plebē-
ferrent, ut sis, quo die urbem triumphantes invehentur, im-
perium esset. Et erant impediendi triumphi rationes multæ:
primum, cū tribuni pl. imperatori, qui triumphū peteret, a-
liqua de causa infensi de rogatione ferenda omnes recusā-
erent, cūm rogationem quidem tribunus aliquis ferret, sed
eam populus suffragiis antiquaret: tertio, ubi tribuno roga-
tionem ferente, unus, plurēsve de collegio intercederent: po-
stre, cūm tribunus imperatori ob res in bello gestas diem
diceret, sicuti C. Memmius L. Lucullo, qui duobus potentissi-
mis regibus, Mithridate, & Tigrane, devictis, tamen non nisi
triennio post, accusationē Memmiū remittente, Cicero cō-
sule triumphavit. unde illa: Nos currum clarissimi viri nostra
manu in urbem duximus. hanc legem de imperio unius dei
intra urbem Cicero significat his verbis lib. 4 ad Attic. Ponti-
nius vult ad III. nonas Novēbris triumphare: huic obviā Ca-
to, & Servilius prætores aperte & Quintus Mucius tribunus
pleb. negant enim latum de imperio: & est latum Hercule in-
fusile. latum infusile dicit, quia legem de imperio Pontini Ser.
Galba. prætor clam ante lucem tulerat, quod à Dione traditū
est. & agi quidquam cūm populo ante horam primam, leges
vetabant. Vetus etiam lex illa fuit, ut qui hostes acie vicis-
sent, triumphantes urbem inirent: idq; factum etiam cūm in-
tra septimum lapidem urbis Romanæ fines includerentur, a-
pud Valerium notavimus. Post etiam, ut imperatorum ambi-
tioni, qui, levibus præliis prospere factis, triumphū petebant,
obviam iretur, lege cautum est, ne quis triumpharet, nisi qui
& quinque millia hostiū una pugna cecidisset, & de suo exer-
citu multo pauciores amisiſſet: quo in utroque ne falsus se-
natū numerus ederetur, altera lex à L. Marie, & M. Catone
tribunis pl. lata est, ut punientur ii, qui aut hostium occisorū,
aut civium amissiōnū in numero mētiti essent. Sancti & illud
est, ut pro aucto imperio, non pro recuperatis quæ populi R.
fuerint, triumphus decerneretur: quam ob causam neq; Qu.
Fulvio, qui Capuā receperat, neq; L. Opimio, qui Fregellas,
permisit senatus ut triumpharent. Eademq; fuit eorum cōdi-
cio, qui ad res gerendas sine magistratu missi erā: qui eti res
triumphō dignas esse sicut, triumphare tamen lege vetaban-
tur: itaq; nec P. Scipioni, qui postea Annibalem vicit ob recu-
peratas Hispanias, nec M. Marcello ob captas Syracusas tri-
umphum senatus decrevit. Pompeius tamen, qui magni cogni-
mento est usus, Sylla dīctatore cōcedente, cōtra legem, eques

Romanus adhuc, triumphavit. Illud etiam fortasse lege datū
ut, qui triumphans urbem ingressus esset, ei laurea corona in
spectaculis uti liceret: id ex eo conicio, quod Valerius maximus, cui Plin. li. X V. naturalis historiæ subscribere videatur, C. Papirium Masonem tradit, cūm triumpho in senatu non impe-
trato, in Albanō mōte triumphasset, myrtlea corona pro lau-
rea in spectaculis usum esse: habuit autē triumphali usus esse
eos, qui triumphassent, nō existim: id enim, quasi proprium
munus, extraordinariæ virtutis ergo, Pompeo Magno con-
cessum, scripsit Dion libro XXXVII, & Vellius libro II. ex
quo illud Ciceronis in epist. ad Attic. lib. 1: Pompeius noster
tabulam illam pīctam silētio tuerit suam: vestis enim trium-
phalis erat toga pīcta.

Datum etiā decreto senatus iis, qui triumphassent, ut cūm
eorum corpora extra urbem cremata essent, in urbem ossa &
cineres referrentur, humiq; mandarentur: hoc pyrrhonem Li-
parum scripsisse tradit Plutarchus in libro rerum Romana-
rum. Ex libro P. Manutii de legibus Romanis.

Triumphus, phas, n. p. Triumphū ago. [Ιπρον ηγετης rinnah οψη]
bithkallés. Ιεραπέδη. Gal. Triumpher. Ital. Triofare. Ger. Trium-
phieren / herlich und kostlich nach erlangtem Sieg eynreiten. Hisp.
Triumfar o vencer. Pol. Ztriumphem wiezdham po zwycięstwie. Vn.
Giōzedelemb̄ dīsfelemb̄, meg giōzdm. Ang. To triumph, to rejoice.]
Cic. in Cat. M. Curius quum de Sagittinibus triumphasset. Idē
2. de Fin. Bella magna gesserat is: bis consul fuerat, triumpha-
rat. Idem 7. Verr. At etiam qui triumphant, eo q; diutius. Ge.
Construitur tripliciter: aliquādo cum accusativo, ut Trium-
phavit Mummius Achēos: id est, vicit Achēos triumphavit. Plin.
de Viris illustr. Achēos bis prælio fudit, triumphādos Mum-
mio tradidit. Deinde cum ablativo cū præpositione de. Plin.
Ibidem: Consul de Liguribus triumphavit. Tertio cum præ-
positione ex. Plin. lib. 7. c. 43: Qui solus eodem anno, quo fue-
rat hostis, Romæ triumphavit ex his, quorū Consul fuerat. Qui
autem triumphabat apud Romanos, quatuor equis albis ve-
hebātur, curru inaurato, capite coronato lauro, & ante ipsum
triumphatēm vīctus hostis oneratus colla catenis, & pīcū-
te Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Iovis Opt.
Max. ubi mactato tauro albo domum redibant, ut non uno
in loco docent Plutarchus & Plinius. Aliquando tamen
triumphare ponitur pro exultare, & sibi placere. Cæl. Cicero-
ni: Meum factum pībari abs te triumpho, & gaudeo. Cic. 7.
Verr. Lætaris tu in omnium gemitu, & triumphas. Dicimus
quodque triumpho gaudio. Cic. pro Cluent. Exultate lætua,
ac triumphate gaudio cœpit. Invenitur etiam triumphatur
verbum impersonale. Cic. 2. Offic. Massiliam portari in tri-
umpho vidimus, & ex ea urbe triumphari, sine qua nūquam no-
stri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt. Liv. 3.
ab Urbe: Tum primum sine autoritate Senatus, populi jussu
triumphatum est.

Triumphāllus, a. um, de quo triumphatū est. [Ιπραπέδης. Gal.
De qui on à triumphé, vaincu triumphé. Ital. Di chi s' è triumphato
per la vitoria haunta de lui. Ger. Von dem sich often überwindung
man triumphieret hat. Hisp. Vencido con triumpho. Pol. Triumph
zwycięstwie, mani. Vn. Až kui dīsfelemb̄ vōit. Ang. Whereof
triumphe is made or rejoyced for.] Virg. li. 3. Georg. Bisque tri-
umphatas utroque ab littore gentes. Ovid. 1. Amor. Eleg. 15: Ro-
ma triumphati dum caput orbis erit.

Triumphus, us, m. q. ipsa triumphatio. [Ιπρον ηγετης renanah ηγετης rinnah οψη]
keles ηοψη. Ιεραπέδη. Gal. Propre ou conuāt au triumph. Ital. Triofale. Ger.
Gü einem triumph gehörend. Hisp. Cosa pertenesiente à triumpho.
Pol. Triumphow. Vn. Giōzedelemb̄ pomphoz valo. Ang. Be-
longing to a triumph.] Vnde triumphales coronæ, quibus
Imperatores in triumphis coronabantur. Hæ primum ex lau-
ro fieri solebant, postea ex purissimo auro cōfectæ sunt, quod
inde Coronariū appellabatur. Vide suprà in dictione C O O
N A. q. Triūphale territoriū, Romæ, quod nunc Vaticanum dicitur.
Vnde Damasus Papa scribit beatū Pet-
rū sepultum fuisse in Vaticano juxta triumphale territo-
rium. q. Triūphalis vir, qui triumphavit: sicut Cōsularis, qui
Consul fuit. Sueton. de Augusto: Solos triūphales, quanquā
& socios expeditionū, & participes vitoriārum suarū, nū-
quam donis imperiendos putavit, quod ipi quoque jus ha-
buerint tribuendi ea quibus vellent. q. Triūphalis currus, quo
vehabantur triumphantes. Plin. lib. 7. c. 25: Curru triumphali
reversus est. q. Triūphalis provincia ex qua triumphus reporta-
tatur. Cic. in Pison. Ex ea provincia quæ fuerit ex omnib. una

maxime

maxime triumphalis, &c. ¶ Triumphales vestes quæ triumphantium erant: quemadmodum & Aurum triumphale, & Habitus triumphalis. Plin.lib.8.c.48: Pictas vestes jam apud Homerum fuisse: unde triumphales natæ. ¶ Triumphales cœnæ. Plin.lib.9.cap.55: Cœnis triumphalibus Cæsaris Dictatoris sex milia numero murænarum mutuò appendit. ¶ Triumphalis statua. Plin.Epist.2.lib.2: Hæc à Senatu Vestricio Spurius, principe autore, triumphalis statua decreta est: id est, in habitu triumphantis.

Triumphalis, lumen, pluraliter, Ipsa triumphatio. *Τριγύμαστος.* Tacitus lib.4: Dolabellæ petenti abnuit triumphalia, Sejano tribuens, ne Blæsi avunculi ejus laus obsoleceret.

Triumvir, triumviri, pen. cor. masc. gen. Nomè magistratus, quem tres collegæ administrant. [*τρεῖς τελεῖς διοίτων.*] Gal. L'vn des trois gouerneurs souverains ou magistrats, non de magistrat iudicis à Rome. [¶] Vno di tre gouernatori, magistrato Romano. Ger. Dreher. Hisp. Uno de tres varones principales. Pol. Panzerbach sedem. Vng. Harom főgubernator. Ang. One of three sovereign magistrats, the name of the magistrates in Rome.] Triumviri triplices fuere, Capitales, Mensariorum, Nocturni. De Capitalibus sicut habet Pomponius de Origine juris l. necessarium: Triumviri Capitales constituti sunt, qui carceris custodiam haberent, ut Athenis Vadecimviri, et cetera. & quoniam animadvertis oportet, interventu eorum fieret. De mensanti Livius commemorat: Triumviri Mensariorum creati sunt: hique numerariis, & monetae omnis generis, & formæ eusoribus præferat. De Nocturnis meminit Cornelius Tacit. Triumviri Nocturni, quod ad incendium in sacra via ortum tardè venerant, à Tribuno Plebis die dicta damnati sunt. ¶ Triumvitorum item nomen assumptum Octavius, Antonius, & Lepidus, qui oppressa jam republica, ut tyrannidem honesto aliquo velarent nomine, Triumviro reipublicæ constituenda causa, se dici voluerunt.

Triumvirat, m. q. ipsa triumvirorum dignitas. [*τρεῖς τελεῖς αρχῆς.*] Gal. La dignité de trois gouerneurs principaux. Ital. Dignità di tal magistrato. Ger. Der Dreherherren ampt vnd wirde. Hisp. La dignidad de aquellos. Pol. Godnosz trzach panow radnich. Vngar. Harom fő embernek gubernatioia. Ang. The dignitie or office of the three chief judges.] Cicero. de clar. Orator. Qui quidem in triumviratu indicaverit contra P. Africani avunculi sui testimonium.

Triumvirat's, le, om. t. Horat. Epod.4: Sectus flagellis hic triu-
viribus Præconis ad fastidium.

Triuncis, Numulus æreus, quem postea quadrantem appellavunt. [*τριγύμαστος, τετραγύμαστος.*] Gall. De trois onces. Ital. Di tre onze. Germ. Ein vierer. Hisp. Tres onces, ò quarta de libra. Pol. Czwotak. Vng. Harom fontu penz. An. Of three ounces.] Plin.lib.33.cap.3: Quadrans antea Triuncis vocatus, à tribus uncis.

Trochæus, *τροχαιος.* Pes metricus syllabis duabus, prior elongata, altera brevi constans. Dicitus Trochæus (ut quidam existimant) quod celeritate sua imitetur volubilitatem rotæ, quam Græci *τροχη* appellant: vel (ut alii malunt) *διά τον τροχην*, *τροχην* βαρηγυρον πινετη μετρησαծ: hoc est, ab eo quod circum aras currentes carmen decantabant, hoc pedis genere compositum. Cic. 3.de Orat. Iambum & trochæum sequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochilos, pen. prod. *τροχηλη.* Avicula exigua, quam ideo aquilæ invifam esse quidam tradiderunt, quod rex avium appetetur. Vide Plin.lib.10.cap.7, & lib.8.cap.25.

Trochiscus, Vide TROCHVS.

Trochlea, *τροχηλη.* pen. corr. f.p. Instrumentum cum orbiculis ad sublevanda & demittenda onera. Vel rotula striata è ligno, vel ære, qua aquam haurimus fune ductario, & hydria. [*τροχη,* *τροχηλη.*] Gal. Vne poulie. Ital. Taglia, cirella. Ger. Ein schreiben oder wellen über die das seit oder teilen geht an einem zug. Hisp. Carrillo o polea, engorro. Pol. Kol otrot nad pudnia, item, kol'ka po ktorich cypari wcia gaianabu. Vn. Tsigia. An. A windlass or pulley to draw up heavy things.] Lucrèt. Multaq; per trochleas, & tympana pondere magno Comovet, atque levè sustollit machina nixu. Budæus ait Trochleæ significare totam illam machinam, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam trajectum, circa quem rotula versatur, & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit, quales in puteis videmus, quas Poliæ vocamus. Trochlearum meminit Cato de re Rust. In instrumento torcularis, in quo sculcas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. ¶ Trochleis pitturam adducere per translationem dixit Quintilian. lib.11.cap.3, de pronunciatione, pro difficulter expuere, his verbis: iam tussire, & expuere crebro & ab imo pulmone puitam trochleis adducere, et si non utique vocis sunt vitia: quia tamen propter vocem accident, potissimum huic loco subjiciantur.

Trochus, chi. m. f. [*τροχης.*] Gal. sabot, toupie. Ital. Trotolo, moscolo, pirla, pirlo, corlo. Germ. Ein topf. Belg. Een top. Hisp. Trompo è

peanca. Pol. Cigga, sapage, stefsys. Vng. Tsigia. Ang. A toppe.] Instrumentum quo lusitæ pueri, quod Latinè Turbo dicitur: à rotando dictum: *τροχη* enim significat curvo, & *τροχη* rotam, vel aliud instrumentum, quod in gyrum circumvolvit. Trochus (inquit Acron) turbo est, qui a ludentibus pueris scutica agitur & rotatur. Martial lib.14: Inducenda rora est, das nobis utile munus: iste trochus pueris, at mili canus erit. Horatius de arte: Indoctusque pilæ, discive, trochive quietit.

Trochulus, diminutivum. [*τροχηλη.*] Gall. Petit sabot, ou toupie. Ital. Picciol trotolo. Ger. Ein topf. Hisp. Pequeno trompo è peanca. Pol. Mal' a ciga. Vng. Tsigaska. Ang. A bide toppe.] Plautus in Amphit. Tum meo parti autem trochulus inerit aureus sub petaso. Exemplaria depravatè legit Torulus. Trochiscus, scil. m. s. diminutivum, Paivus trochus, vel parva rota. [*τροχηλη.*] Gall. Petite roue. Ital. Picciola rotula. Germ. Ein scheiben/redin. His Pequena rueda. Pol. Mal'ekol'ko. Vng. Ku tigia. An. A little wheel.] ¶ Unde compositiones quædam mediorum in formam rotula, *τροχη* dicuntur Latini vocant Pastillos, ut apud Celsum lib.5.cap.17.

Tropæ, *τροπαι.* Venti Altani, qui in terra geniti, quum mare perflavit, redeunt ad continentem: ita dicti dñi m̄s τροπαι: hoc est, à conversione. Idē quum in mare tendunt, Apogæi vocatur, quod à terra proficitur. Plin.lib.2.c.43: Nanque & è huminibus, & è nivibus, & è mari videmus etiam tranquillo, & alios, quos vocant Altanos, à terra configere. Qui quidem quum è mari redeunt, Tropæ vocantur: si pergaunt, Apogæi. ¶ Tropæ item dicuntur in certo lusus genere, qui alios vellicant, infestantq;, & ne deprehendantur, convertuntse. Sue. *τροπαι.* in Claud. Cæs. cap.8: Et quoties post eibum obdormis-
ret, olearum, ac palmularū offibus incessabatur: interdum le-
rula, flagiōve, velut per ludum, excitabatur à tropæis.

Trophæum, trophæi, n.l. [*τροφαι* matislabah. *τροπαι.*] Gall. Trophæum, ensigne ou marqué de victoire. Ital. Trofeo, spoglio de nemici posse in moiro per memoria. Germ. Ein Siegesdenkmal, etwas jämmerstelle oder aufgerichtet an einem ort ya einem zeichen das da selbst der Held begattiget vnd verhundert worden sey. Hisp. Despojo del enemigo abuyentado. Pol. Znak postławni na pamiątkę zwycięstwa nieprzyjaciela. Vn. Cyððø delbmnek niilekeretire valo id. An. Vi-
ctorie, the insignes of victory.] cū æ diphthongo & ph, aspirato, quamvis apud Græcos sine aspiratione scribatur, a verbo Græco τροπαι, quod est, retroverti. Propriè enim Trophæum est monumentum à victore erectum eo in loco, ubi hostes in fugam convertit. Prima autem trophæa ex arboreis confecta sunt, quas amputatis ramis hostium spoliis decorabant. Deinde etiam cepta sunt fieri ex lapide, & in montibus, & locis eminentioribus collocari. Hinc Salustius de Pompeio ait, quod devictis Hispanis trophæa in jugis Pyrenæi montis posuit. Romæ quoque in arcibus figebantur ex mortore adificatis. Quæ vero spolia in trophæo figerentur, docet Virgil.lib.11:

Mezeni ducis exuvias tibi magne trophæum

Belli potens aptat torantes sanguine cristas:

Telaq; trunca viri, & bis sex thoraca petitum,

Pectosumq; locis, clypeumque ex ære sinistre

Subligat, atque ensem collo suspendit eburnu. Nonius: Spolia capta, fixa in stipiis, appellatur trophæa. ¶ Accipit & trophæu pro victoria, sive pro spoliis quæ victoria paratu. Horat. 2. Carm. Od. 9: & potius nova. Cantemus Augustino phæa. Virg. 3. Georg. Et duo rapta manu diverso ex holte trophæa.

Tropis, is, seu tropios. [*τροπαι.*] Gal. Le fond d'un navire, le carme. Ital. La scutina della nave. Ger. Ein Schiffboden. His. El fondo de la nave. Pol. Dno w'oldz. Vng. Haos oldal. Ang. The bottom of a shippe.] Præter vulgatam illam significationem, qua apud Græcos carinam navis significat, accipitut etiam pro vino quo in balneis uebantur, sive ad abluenda corpora, sive ad ciendum vomitum. Mart.lib.12: Famosæ feret ipse tropis de facie lage na: Frontis & humorem colligit usque tuta.

Tropologij, *τροπολογια.* Sermo allegoricus, ad motu emendationem tendens. Græci enim τροπαι appellazione mores intelligunt.

Tropis, [*τροπαι* maschil. *τροπαι.*] Figurata verbi immutatio. Cic. de claris Orator. Ornatæ orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant *τροπαι.* & sententiarum, orationisq; formis, quæ vocant *χρισται.* Quint. Tropis sic definit, quod sit verbi vel sermonis a propria significacione ad aliam cum virtute mutatio.

Tropis, a. um. *τροπαι.* sed, figuratus. Augustinus: Quod ea locutione dicitur, quæ utique tropica est, non propria.

Tropici, m. f. *τροπαι.* A Cosmographis appellantur duo circuli coelestes, æquali spatio distantes ab æquatore, quos Latinæ Solitiales appellat: quoii alter, qui nobis propinquior est, Cancri Tropicus dicitur: alter in Austru vergæ Tropicus Capricorni. Hosce circulos Sol nunquam egreditur, ut iam ubi ad 1. te-

ad alterum eorum pervenerit, retrosum se cōvertit. Unde & nomen acceperunt, ἀπό τῆς τροπῆς: hoc est, à conversione Solis. Trōpīcūs, adjectivūm τροπής, ut Tropica figura. Gell. libr. 13. cap. 23: Tropica quædam figura mutationē vocabuli fecerit. Trōximōs, [τρόχιμος] ἐσχολὴ πεντέλευθερός.] Vra edulis, que cibaria à Plinio vocatur. Apud Iureconsultos, constat trōxymos uvas esse, quas non vini causa habemus. Paulus in Pandectis: Qui fundum vendidit, pomum recipit, nuces, & fricos, & uvas duntaxat duracinas, & purpureas, & quæ ejusdē generis essent, quas non vini causa haberemus, quas Græci τρόχιμοι appellant, recepta videri. Ita enim legit Politianus ex Archetypo Pandectarum, qui Florentiæ asseratur: quanvis ut idem Politianus facetur, nō male ibi à quibusdam legatur in trōxymos, cuius significatio ferè eadem est cum superiore. Virtutemq; enim nobis sonat comestibile: licet hujus significatio videatur generalior, τρόχιμοι autē, etiam si nihil aliud addas, propriæ de uva intelligitur. Huc accedit quod τρόχιμοι à verbo τρέχω fiat, cuius verbū significatio uvis, cæterisq; bellariis, quæ in secunda mensa apponuntur, optimè congruit. Inde enim sunt τρόχιμα, τρόχιμη, τρόχιμοι.

Hæc ex lib. 7. Epist. Politiani, Epist. ult.

Trūā, s.p. Vasis genus, à terendo dicitur, quasi terva, quam nos diminutivè Trullam dicimus. Sive (ut Varro docet) à trâvolando, trajiciendōve, quod per eam aqua trajiciatur. [τρύπα νάσσων. Gal. Vue forte de vaseau à recouvrir immondices. Ita. Vaso da ricevere la immondicie. Germ. Ein weit wassergeschr̄t darin man waschet und flâttet. Hi. Barréna. Pol. Myšnîk takorim myšimya.] Trullā, s.p. diminutivū est à Trua, Vasis vinarii genus. τρύπανον. Trulla (inquit Varro li. 4. de ling. Lat.) dicitur est à similitudine trusæ sed hæc magna, illa pusilla. Martial. li. 9: Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro: Deprensus dixit, Stulte quid ergo bibis? q; Est item Trulla codem Varrone teste, aliud vasis genus, quo in culina aquam in lavatrinam solent infundere. [Pol. Dr̄ber. An. Atree or such hollow vessel occupied about a house.] q; Item capitū pro vase late, profundoq; quod in mēsam inscripsi plerunque solet. Quod licet potui incepit videatur: tamens usurpatum fuisse legimus. Horat. 2. Serm. Satyr. 3: Qui Vejentanū festis potare diebus Campana solitus trulla, vap-pamq; profestis. Iuvenal. Satyr. 3: Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo. Vbi bibacem arguit, quod in trulla bibat: Incepit, quod crepitus inter bibendum edat. Plin. li. 34. cap. 2: Sunt ergo vasa tantum Corinthia, quæ isti eleganter nuncæ sculpido transferunt, modò in lucernas, modò in trullas, nullo munditarum despectu. q; Est & trulla cæmentarii instrumentum, quo fabri murarii tectoriis linendis, complanandisq; uti solent: ut non solum parietes pulchritudinē accipiunt, sed & firmitatem contra injuriam imbrium, & cæterissimæ tempestates. [τρύγος. Gal. Truelle de masson. Ital. Cazzuola da muraro. Ger. Ein mautellen. His. Instrumento para armar cimento, y Zaharrar la pared. Pol. Kielnia mularska. Ang. An instrument for paring off stones.]

Trullissatē, τρύγων, apud Vitruv. li. 7. ca. 3, pro trulla gypsum inducere legitur: cujus hæc sunt verba: Coronis explicatis, parietes quām asperrim è trullissentur: postea autem suprà, trussatione subarecente, deformetur directioæ arenati. Trūcīdo, Truculentus, vide T R V X.

Trudo, dis, si, sum, act. s. Proprietà significat violentia quadam impello. [τρίπτειν, dachdah. Υρτζ takah. ποντίς tsanach. ῥέω. Gall. Pousser en repousser à force. Ital. spingere, sborsare, sfessingere. Germ. Stoßen mit gewalt trüden. Belg. Stoeten. Hisp. Empuxar. Pol. wypchnaw, wtarczam. Vn. Tolyom. An To thrust out with violence.] Cic. i. Tusc. Et quum penè in manu jam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortē trudi, verùm in cœlum videtur ascendere. Plaut. in Asin. Ille æcastor hinc trudet. q; Aliquando est obijcere, seu producere. Idem in Epid. Quæ te intemperie tenent? Quas tu mihi tenebras trudis? Terent. in Andr. fallacia alia aliam trudit: id est, insequuntur. q; Hujus composita sunt, Abstrudo, protrudo, contrudo, detrudo, extrudo, intrudo, obstrudo, obrudo, & retrudo, quæ habent penultimam productam.

Trusatilis, adjectivum, verbale, ὁρτός, ut Mola trusatilis, quæ manu trudi & circummagi potest. [χειρομηλός. Gal. Vnemeule à main. Ita. Mola da mano. Ger. Ein mûte die man von hand geübt oder stößt. Hisp. Muela de mano para moler. Pol. Zarnow kamen. Vn. Tolyhato forgathato. An That may be thrusl or turned about with a mass hand.] Gell. lib. 3. cap. 3: Ob querendum vietur, ad circumagendas molas, quæ trusatiles appellantur, operam pistori locasse.

Trūdes, dis, instrumenti genus quo in re quapiam protrudē-

da uitur. [οργάνων. Gall. Instrument à pousser quel que mass ou grosse piece. Ital. Instrumento da spingere à forza. Germ. Hebel oder dergleichen instrument mit welchen man etwas fürscheitet. Hisp. In-

strumento para empuxar algo. Pol. węzłyakie naçinie do strugania dobre. Vnig. Tolyo xerjam. Ang. An instrument inþhrusting out

any thing.] Tacitus lib. 3: Quidam trudibus aut furcis in terra mole prosternere.

Trullēum, lei, n.s. Vasis genus quo manus perluuntur, simile trullæ, nisi quod latius erat. [χειρόπτερον. Gal. Bacin à lauer les mains. Ita Bacino, napo. Ger. Ein handbecken. Hisp. El aguamanil para lauar. Pol. Miedniczka. Vnig. Mosto. An. A basin or lauer to wash bands in.] Varro de vita populi. Roman. lib. 1, ut citatur à Nono: Itaque ea sibi non ponere ac suspendere quæ utilitas possaret trulleum, matelionem, pelvam, nasaternam. Apud Varr. lib. 4. de ling. Lat. Truellum legitur non truleum.

Trūnco, as, act. p. Amputo, in partes scindo, mutilo. [τριπτίσσαις τρύγον chardth निर्गुणी gharah त्रूपnakaph. μελίσσω, ἀργοτελέων, κολοσσών. Gall. Tronquer & couper. Ital. Troncare, xoncare, tagliare. Ger. Stümen. Belg. Afhouwen, affuyden. Hisp. Descabecar o cortar miembro. Pol. Odzynam. Vn. El vagom meg tsonkitom. An. To cut off in pieces and make unperfect.] Valerius Flaccus 6 Argon. iam non per curva volantem Stagna, nec in medio truncantem marmore cervos. Claud. de bel. Get. -manibus truncatus & armis. q; Hujus composita sunt, Detrunco, distrunco, obtrunco, pertrunco: quorum significata vide suis locis.

Trūncus, ci, m. s. Pars arboris crassior, è quâ rami enascuntur. [τρύγον, त्रूपन्. Gal. Le tronc ou tronçon d'un arbre. Ita. Tronco d'albero ò d'altra cosa. Germ. Ein stoc oder stamme eines baumes. Belg. Den bloot. Hisp. Trunko de arbol, ò de otra cosa. Pol. stien. Vnig. Fa tømø, tøke. Ang. A logge.] Columel. lib. 3: Ut ex his partibus trunci sumuntur, quæ & genitales sunt & maximè fertiles. Cic. 3. de Orat. Quid in arboribus, in quibus non truncus. non ramii, non folia denique, nisi ad suam retinendam, conservandamq; naturam. Virg. 3. Georg. Arboris obnixus truncus. Idem. 10. Aeneid. Vulnera siccatab lymphis, corpusq; levabat Arboris acclivis truncus. q; Truncus corporis. Cic. pro Rose. Comœd. Nemo enim illum ex truncu corporis spectabat, sed ex artificio Comico estimabat. Virg. 2. Aen. jacet ingens littore truncus, Avulsumque humeris caput, & sine nomine corpus. q; Truncus per translationem pro homine stupido, quemadmodum & Stipes. Cic. in Pison. Sed qui tanquam truncus, atque stipes, si stetisset modò, potuisset tamen suækinere titulum Consulatus.

Trunculus, diminut. [τρύγον, त्रूपका. Gal. Petit tronc. Ital. Picciol trunco. Ger. Ein stoclin/blochlin. Hisp. Pequeno trunco. Pol. Psiak. Vn. Fa tømøsket tøketske. An. A little logge.] Cels. lib. 2. cap. 19: Præcipue tamen in ungulis, trunculisq; suum, in petiolis, capitulisque hoedorum.

Truncus, ca, cum, Quod est truncatum vel mutilem. [τρύγον mekuſtſtās त्रूपन् charūah त्रूपन् gharūah त्रूपन्. Gall. Tronqué, coupé. Ital. Troncato, zoncato, tagliato. Germ. Gesümmtet oder gesäumpt. Belg. Beschneden. Hisp. Descabecado, cortado. Pol. Obcierie. Vnig. Meg tsonkitatot. Ang. Cut, or made unperfect.] Columel. lib. 2: Quum deinde truncam reddideris, acuto ferramento plagam levato. Virg. 3. Aeneid. Trunca manum pinus regit, & vestigia firmat. Idem 6. Aeneid. - & truncas in honesto vulnere nares. Propert. lib. 4. Eleg. 9: lactabat truncas ad cava buxæ manus. Ovid. 3. Metam. Non habet in foelix quæ matri brachia tendat Trunca, sed ostendens dejectis vulnera mæbris, Aspice mater, ait, &c.

Trūcio, onis. Avis cygno non dissimilis, quæ alio nomine Onocrotalus, ὄνκροταλος, dicitur: in faucibus ipsis capacissimum ventriculum habens, quod omnia congerit, donec perfecta rapina sensim inde in os reddit, in veram alvum ruminantis modo refert. Supra rostrum vero nares habet valde prominentes: unde Cæcilius, referente Festo, nasi coquidam magnitudinem irridens: Proh dii immortales (inquit) unde hic prorepsit truo? Trūtinā, x, pen. corr. f.p. Statera. [ट्रूटीना मोर्नायम् ओव पेले, त्रूटीना त्रूटीना. Gall. Balance, trebuscher. Ital. Stadera, bilancia. Ger. Ein wag His. El pesò o balâca para pesar. Pol. Waga. Vn. Merek serpenyô. Ang. A gol, smithes balance.] Vitruv. lib. 11: Id autē ex trutinis, quæ stateræ dicuntur, licet considerare. Cornutus tamen scribit trutinam foramen esse, intra quod est lingua bilancis, ad quod est examinatio, quod alii æquamentum, alii libramentum, alii æquilibrium vocant. Translatè ponitur pro judicio. Hor. li. 1. Serm. Satyr. 3: in trutina ponetur eadē. Cic. lib. 1. de Orat. Ad ea probanda, quæ non artificis, sed populari quadam trutina examinantur.

Trūtino, as, pen. corr. Exanimo, péciculo, libro. [ट्रूटीना शकाल, त्रूटीना. Gall. Balancer, trebuscher, peser. Ital. Essaminare, pesare. Germ. Erwâgen. His. Pesar en balanca. Pol. Waga. Vnig. Meg merbm. Ang. To weigh in balances.] Hieronym. ad Damascum: Sint alii diserti, laudentur ut volunt, & inflatis buccis verba spumantia trutinent.

Trūtinor, deponens, idem. Persius Satyr. 3: Atque exorresto trutinantur verba labello. Apuleius Trutinatam sententiam, vocat gravem, & recte examinatam.

Trux, truci, om. t. Ferox, crudelis. [ट्रूटीना अचर्जर अचर्जर, अल्वास. Gal. Cruel. Ital. Crudele. Germ. Grausam/grim. Belg.

Belg. Grouwetts. His. Crue. Pol. Sragi. Vng. Kegyetlen izonyu.
Ang. Fierce, cruell.] Plaut. in Bacch. Arictes truces nos erimus.
Cic. 2. de Divinat. Capite brevi, cervice anguina, aspectu truci.
Idem 2. de Nat. deor. E' trucibusq; oculis duo fervida lumina
flagrant. Plin. lib. 6. cap. 22: Ipsos verò excedere hominū ma-
gnitudinem, rutilis comis, cæruleis oculis, oris sono truci,
nullo commercio lingua. Ovid. 8. Metamorph. Non armata
truces possunt defendere tauri. Tacit. li. 4: Et Cæsar truci vultu
defensionem accipiens, &c.

Trucidido, as, pen. prod. act. p. Crudeliter neco, morti do. [στριψ
schachat γενή hemith. ἡγέρη haragh. κατακίνων, δακτυλίων. Gal.
Affommer, tuer cruellemēt. Ital. Tagliar à pezzi, ammazzare crudelmen-
te. Ger. Grausamlich vmbbringen. Belg. Grouwetts & dooden. His.
Matar despedacando y cruelmente. Pol. Zabyam, mordue. Vng. Meg
nyomnázom meg blóm. Ang. To murther, to slay cruelie.] Virgil. 2.
Acneid. Fit via vi, rapiunt aditus, primosque trucidant. Cic. 4.
in Catil. Qui nos, qui conjuges, qui liberos nostros trucidare
voluerunt. Idem in Catil. Et quos ferro trucidari oportebat,
eos nōdum voce vulnero. q Trucidari scenore per transla-
tionem dixit Cic. pro Cæl. Parcat (inquit) juventus pudici-
tia sua, nespolt alienam, ne effundat patrimonium, ne fœ-
nore trucidetur.

Tructā, Acliano τρύπης, Alias Amia, & recentioribus Trutta.
Varius Isidoro, quibusdam Sario, sive Fario Ausonii, aliis Sal-
mo fluvialis. [Vng. Pixtrang.] Piscis est etiā in torrentibus,
rapidissimisque fluminibus vivens, quin & adversum means
ac subiens, cui parvus salmonis figura (ob idque Salmo fluvia-
tilis Plinii esse creditur) dorsum flavescit, corpus parvis squa-
mis contectum & guttis rubris stellatum, ac insignitum est.
Divus Ambrosius lib. 5. Hexaëmer. c. 3: Piscium alii ova gene-
rant, ut ii quos Tructas vocant, & aquis foventa committunt.
Isidorus: Piscium nonnulli à colore appellantur, ut variis, à va-
rietate, quos vulgo truetas vocant. Hoc genus piscis, & maxi-
mum & præstantissimum provenit in Lacu Lemano, cui (pre-
sertim in copia) respondet Transylvaniæ quædam provincia
ab accolis Fogarasinum vocata.

Trucidatio, onis, verbale, f.t. Occisio, cædes. [ἡγέρη héregh
ἡγέρη hæregħah. Φόρος. Gall. Tuement cruel, cruelle tuerie. Ital. Esso
ammazzare. Germ. Ein grausammet oder gewilicher todtschlag.
His. Obra de matar cruelmente. Pol. Mord. Vng. Meg nyomnázas
völgy. Ang. Cruell slaying.] Cic. 4. Philipp. Nullus ci ludus vi-
detur esse jucundior, quam crux, quam cædes, quam ante o-
culos trucidatio civium.

Truculentus, a, um, Qui vultu crudelitate præfert, aliisq; ter-
ret. [τριχλήσθιντον achzari. ἀπλωτος. Gal. Cruel, fier. Ital.
Crudele, fiero. Germ. Schägglich, grausam, gräßlich. Belg. Gro-
wellijk, verschreckelijck. His. Terribile y cruel. Pol. Sragi. Vng. Ke-
gietlen izonyu, rettenetes tekintet. An. Cruell, ferca.] Terent in Adelph. Ego ille agrestis, saevus, parcus, tristis, truculentus, te-
nax. Cic. pro Sestio: Alter o. dii boni, quam teter incedebat,
quam truculentus, quam terribilis aspectu. Ovid. 2. de Pont.
Eleg. 7: Nulla Getis toto gens est truculentior orbe. Inveni-
tur dativo junctum. Plin. lib. 8. cap. 4: Sic & tigris etiam feris
cunctis truculenta.

Truculentus, tiæ, quæ & Truculentitas ab antiquis est dicta.
στριψ.

Trychnos, quæ & Strychnos [Germ. Räbsthau] Herba est
quam Latinus solanum appellant: cuius quatuor sunt genera
quæ suprà explicuimus in dictione SOLANVM, τρύχνος, τριχλήσθιντον. Plin. lib. 21. c. 31: Strychno, quam quidam Trychnon
scripte, utinam ne coronari in Aegypto uterentur, quos in-
vitat hederæ florum similitudo.

Trigōnōn, τριγωνον, Atramenti genus ex vini fæce excoctum.
Plin. lib. 35. cap. 6: Sunt & qui vini fæcem siccata excoquat:
affirmantq; si ex bone vino fæx fuerit, Indici speciem id atra-
mentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictura
Athenis, e vinaceis fecere, Trygonon appellant.

Trygōdæmones, τριγωδαιμονες, Poëtae dicebantur, qui fæce
faciem inuncti, ne cognoscerentur, plaustris investi, Poëmata
canebant.

Trygæodus, vel Trigōdus, trigodi, pen. prod. m. f. Qui faciem
vini per urbem emptitat, Bud. [Ger. Küsshreyer oder austräffer
der weinhafen oder weintrüser.]

Trygon, τριγων, Piscis est ex genere venenatorum, quem Latini
pastinacam vocavere, nonnulli etiam turturum, Græcos i-
mitati, qui una voce & avea significant & piscem.

Tryxalis, τριγων, Animal locusta simile, sine pennis, quod
nonnulli idem esse putant cum eo, quod alio nomine Gryllum
vocabus. Vide Plin. lib. 30. cap. 6.

T ante V.

Tū, tui, vel tis, tibi, Vnicū secundæ personæ pronomē. [ΤΟΥΝ
αττά. οὐ. Gall. Toy. Ital. & His. Tu. Germ. Du. Po. Ti. Vng.
Te. Ang. Thou.] Plautus in Amph. Lacrumantē ex abitu co-
cinnas tu tuam uxorem. Cicer. pro Rab. Tu mihi etiam legis
Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cujusquam de-
niq; hominis popularis mentionē facis? Plaut. in Merc. Tibi
aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis. q Tute, tu ipse. Te-
rent. in Evnuch. Et quod nūc tute tecum iratus cogitas. q Tu-
temet, idem Lucr. lib. 4: Tudemet in culpa quum lis.
Tuatim, inquit Nonius: id est, tuo more. Plaut. Amphit. Ecce
rem jam tuatim facis.

Tubā, x. f. p. Buccina, instrumentum incurvum ex ære argen-
tōve, cuius sonitu milites equiq; ad prælium inflammantur
tibi: hoc est, canalis concavitate nomen habens. [ΤΥΨ
στροφάρ. Τυψτροφάρ. οὐδὲ προτερε. Gal. Trompe ou trumpet.
Ital. Tromba. Germ. Ein trompet oder posaun. Hisp. El anaflo
trompeta derecha. Pol. Traba. Vn. Trombita, korr. An. A trumpet.]
Hujus inventionem Piseo Tyrrheno assignat. Plin. lib. 6. cap.
56. Cic. in Catil. Quum tubas & signa militaria scirent esse
præmissa. Virg. 2. Acneid. Exoritur clamorque virum, clau-
gorque tubarum. Autor ad Herenn. lib. 4: In concione de vir-
tute loqueris, in prælio per ignaviam tubæ sonitus perferte
non potes. Lucan. lib. 1: Vangiones, Batavosq; truces, quos
ære recurvo stridentes acutæ tubæ. Tacitus. lib. 2: Tū Scens
occane cornua tubasq; & peti aggerem, erigi scalas jubar
ac promptissimum quenque succedere.

Tubārī ū, οὐληγγόποιος, qui tubas efficit. [Vn. Tröbita gyato.]
Tuberiorū meminit Callistratus D. li. ult. Tit. 6. 1. 6. inter eos,
quib; aliquam vocationē manerū graviorum cōditio tribuit.
Tubicēn, tubicinis, pen. corr. Qui tuba canit. [Τυψος οὐλη-
γγόποιος. Gal. Vn. trompeteur, ou trompette. Ital. Sonatore di tromba.
Ger. Ein Trommeter. His. Varon que tenure trompeta. Pol. Trabæ
Vn. Trombitas. Ang. A trumpeter.]

Tübēr, eris, neut. & prima syllaba producta, Tumor sive cal-
lus, in quo cunque corpore eminens. [ΤΥΨΘΗ, οὐληγγόποιος.
Gall. Truffes, boſſe. Ital. Gonfiamento, tartofola. Ger. Ein höhle als
von geschwulst/etwa hofer oder böhle am teib. Hisp. Hincharon/son-
den, curvía de la tierra. Pol. Puchlina. Vn. Tsomo. An. A mudrone,
also a swelling.] Terent. Adelph. Præterea colaphis tuber etto-
tum caput. Plin. lib. 8. cap. 18: Tubera bina in dorso habent ca-
meli. q Tuber, pro callo præduro in arboribus eminente.
Plin. lib. 16. cap. 16: Repertus & in alno tuber, tanto detenus,
quanto ab acre alnus ipsa distat. q Tubera item dicuntur
tumecatis terræ calli, & quidam prægnantis arenæ formis, se-
cis in locis sine ullo caule provenientes, nullisq; radicis axi
capillamentis. Plin. lib. 19. cap. 2: Tubera enim undique ter-
ra circundata, nullisq; fibris nixa, aut saltē capillamentis,
nec utique extuberante in quo gignuntur loco, aut rimam a-
genti, neque ipsa terra cohæret: cortice etiam includuntur,
ut planè nec terram esse possimus dicere, nec aliud quam
terra callum, &c. Idem cap. seq. Quum suerit imber
autumnalis, ac tonitrua crebra, nascuntur, & maximè è tem-
tribus nec ultra annū durant. Iuverdal. Satyr. 5: post humera
datur tubera, si ver Tunc erit, & facit optata tonitrua cassas
Majores. Mart. li. 13: Rūpimus altricem tenero de vertice ter-
ram, Tubera boletis poma secūda sumus. q Est & Tuber pri-
ore brevi & foemin. gen. arboris genus, poma ferens bacis
quam malis similiora, à Sexto Papinio ex Africa in Italiam
translatum. Plin. lib. 16. cap. 25: Ab Amygdala proximè flo-
rent Armeniacæ: deinde tuberes & præcociæ, illæ peregrine
hæ coastæ. Fructus quoque arboris hujus Tuberes dicuntur,
sed masc. gen. Sueton. in Domit. Pridie quam periret, quæ
oblatis tuberosi servari jussit. Mart. lib. 12: Lecta suburbani
nis mitruntur apyrina ramis, Et vernæ tuberoses: quid tibi cum
Libycis? Nebris, & Sabellicus putantes Vernæ ibi adjectum
esse, dixerunt Tuberosæ foem. gen. esse: at substantivum et
plurale ab hic Verna, ut per appositionem dicamus Tubera
verna: id est, turi nostro naus, non ex Africa allatus. q Tuber ter-
ra, herba est folia habens hederæ purpurea, varia marulis ut-
rinque albicantibus, caule quadrangulari, nudo, floribus pur-
pureis, rosatum effigie, radice nigra & tuberosa, ita ut rapum
videri possit: à cuius figura apud Latinos etiam nomen ac-
cepit κυκλάριον. Vide Plin. lib. 25. cap. 9.

Tuberculum, tuberculi, diminutivum. [Τυψίδιος, οὐληγγόποιος. Gall.
Bossette. Ita. Picciola confitura. Germ. Ein hubele. Hisp. Pequena
hincapón o torondon. Pol. Mal a puchlina, napuch. Vn. Tsomiska.
Ang. A little swelling or buncho.] Plin. libr. 11. cap. 11: Apes re-
gias extruunt tuberculo eminentes. Colom. lib. 7. ca. 5: Clavi
quoque dupliciter infestant ovem, sive quum subluyies ar-
que intertrigo in ipso discriminè ungulæ nascitur: seu quum
idem locus tuberculum habet, cuius media ferè parte canino
similis extat pilus, eique subest vermiculus.
Tubero, as, n. p. Tuberous sum, tuberis modo emineo, in
tuber

tuber ex crescere. *εγκένεια*, unde Extubero, & protubero composita: de quibus vide suis locis.

Tūbilūstriūm, (inquit Festus) Dies erat quo aqua tubæ lustrabantur.

Tūburcīnōr, tuburcinaris, d.p. Raptim somedo. [Λαρύστης. Gal. *bouffner* & manger aoidement. Ital. *decurare*, mangiare ingordamente. Ger. *Schwappsen* / in est fressen. Hisp. *Tragar mucho*. Pol. *Lepaidecpam*. Vn. *Mohen eßm*. An. *To eat greedily*.] Tritinius apud Nonium: Tuburcinari sine me vultis reliquias. Plaut. in Pers. Tuburcinari de suo siquid est domi.

Tūbūs, tubi, masc. s. Canalis teres, & concavus, seu fistula major, qua aqua dicitur: nomen habens à tumore. [Τύβος tēnōr. τυλή. Gall. *Tuyau ou canal comme ceux des fontaines*. Ital. *Canna, cannone, doccione*. Ger. *Ein runder tüchel*. Hisp. *El atanor para traer agua*. Pol. *Rura do prjwiedjenia wody*. Vn. *Víz hoxo tseu, sfatorna*. An. *A conduit pipe, or pipe to convey water*.] Cic. li. 2. de Legib. Ductus verò aquarum, quos isti tubos, & curiosos appellant: quis non, quum hæc viderit, irriserit? q Tubos viscerum, Mar. lib. 11, per translationem posuit pro podice, & pudendo muliebri, quod iis meatibus, veluti canalibus quibusdam, excrementa râm liquida quam siccata egerantur: Modò (inquit) qui per omnes viscerum tubos ibat.

Tūbulūs, tubuli, pen. cor. diminutivum, Canaliculus, parva fistula. [τουλίδιος. Gall. *petit tuyau ou canal*. Ital. *Picciolo cannone è còdutto*. Germ. *Ein tüchelt*. Hisp. *Pequeno atanor*. Pol. *Rurka*. Vngar. *Víz hoxo tseu etiske taforna tská*. Ang. *A cundusste pipe*.] Varro lib. 1. de Rust. cap. 8: Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fistulas cum fundo pertuso, quos cuspides appellant, quæ humor adventitius transire possit. Tubuli olim in parietibus siebant, quibus calor ignis ex fornace ascendens, primum parietem, deinde & locum vicinum calefaciebat. q Hinc est quod apud Paulum Iurisconsultum legimus tubulos eos esse, quibus paries calore torretur. A pud antiquos enim nullus in cubiculis tricliniis usus erat ignis, nondum scilicet ratione excogitata fumum per insu-mibulum emittendi.

Tūcētā, inquit Cornutus in Persium, Satyr. 2. apud Gallos cislalpinos bubula caro dicitur, condimentis quibusdam crassis oblitera ac macerata, ac ideo toto anno durat. q Ponitur etiam pro ipsis condimentis, quibus caro bubula cōditur, quæ Persius valetudini inimica esse notavit, quum dicit Saty. 2: Poscis opem nervis corpusq; fidele senectæ? Esto, age, sed grandes patinæ tucetaq; erasla, Annueret his supereros vetuere.

Tūdēs, itis, idem quod malleus, teste Festo, à tundēdo dictus. [Τύδη patrisch Τύδη pahám. σφύξεις. Ger. *Ein hammer*.] Vnde cuidam nomen factum est Tuditano, quod caput oblongum haberet, & malleo simile. Hæc ille.

Tūdīcūlā, læ, f.p. Instrumentum quo vasis signa imprimuntur. *εφεγχετα*. q Quidam etiā accipiunt Tuditulam pro cochleari majori quo olla movetur. *πηλόν* Aristophani. q Est & Tuditula machina, qua tunduntur olea. [σφύξεις, τύλησθαι, ξύλος. Gall. *Tordoir, le bou en un pressoir de quoy on presse l'huile d'olive*. Ital. *Foggia di mola à far oglio d'olive*. Germ. *Ein ölsieb stäppf*. Hisp. *Una manera de muela para apreclar a zeyte*. Pol. *Czechado na grana, warzcha, item tl'uk*. Vng. *Bilyeg nászszívánus*. Ang. *A pricer yron*.] Colum. lib. 12. cap. 50: Est & organum etc & tubulæ simile, quod tuditula vocatur, idque nō incommodè opus efficit, nū quod frequenter vitiatur, & si bacca plu-sculum injecceris, impeditur.

Tūdīcūlo, penult. corr. Imprimo, ac sculpo: [Τύδης πράσινης κτικά.] & per translationem commoveo, excito. [Τύδης πράσινης: Τύδης behir, xi, i.] Varro Marcipore: Hæcine nobis cernis hanc mala tuditulæ vetulam?

Tūdīto, ditas, pen. corr. [Ger. *Wmb gewins wissen werben und handeln*.] Negotii aliquid ago, teste Festo, & quasi tundendo aliquid efficio. Lucre. lib. 2: Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam Corpora conficer. Tractum à fabbris, qui malleis sapè percutiendo opera faciunt.

Tūēōr, eris, d.s. Tutor, conservo, custodio, defendo, secundæ conjugationis est: a quo tutus: [Τύχη γῆγαν ημίων schamār. εγκένεια, αριών. Gall. *Defendre, garer, contregarder*. Ital. *Diffendere, custodire*. Ger. *Schirmen/bewahren, behüten*. Hisp. *Defender*. Pol. *Bronie*. Vng. *Otalma*? An. *To defend, preserve, or keep from harme*.] quanvis Tuitus ejus participium sit, quo usus est Quintilianus in declamatione Cxci: Tuitus sum (inquit) adolescentis miserrimi causam. Quem imitatus Laurentius Valla in Raudensem: Quis, inquit, narrat Verrem superasse Dacos? Tantum Siciliani contra piratas fortiter tuitum esse acceptimus. q Hinc & Tuitio nomen verbale, non tutio: id est, defensio, custodia. Cicr. in Top. Tuitio sui. Similiter in compositis, Intuitum dicimus, nō intutum. Tuitus autem magis nominis, quam participi vim haber, licet activā, & passivā in se gerat significacionem, ut Valla docet: ut Tuitus portus. Tuta urbs: quod tucatur alios, non quod ab aliis de-

fendatur. Cæs. 3. belli Civil. Hic subitam fortunæ commutationem videre licuit: qui modò sibi timuerant, hos tutissimus portus recipiebat, &c. Sic apud Terent. in Heav. Tutum consilium: id est, firmū, securum. Tuttus locus, in quo securè versari, aut quippam agere possumus. Plaut. in Milit. Nam opus est nunc tuco loco. q Non raro etiam passivè accipitur: & tunc ferè ablative cū præpositione à, vel ab jungitur: ut tutus sum ab hostibus, pro munitus & sine periculo sum. Cæsar 2. bell. Gallic. Quæ res & latus unum castrorum ripis fluminis muniebat, & post eum quæ essent, tuta ab hostibus reddebat. Sic dicimus quempiam tutum à calore, à vi, à perfidia, &c. Cetera vide in dictione T V T V S, suo loco. q In hac autem significatione Tuetor unicum habet compositum Contuetor, quo usus est Cic. in Clod. Videant hi in illum Pompeii inimicum, ob eamque causam tot, tantisque sceleribus contuebantur, & nonnunquam ejus indomitos furores plausu etiam suo prosequebantur, quā se citò inverterit. q Tueri passivè positum in L. 7. D. decur. fur. Coacilio & opera Curatoris tueri debet, non solum patrimonium, sed & corporis salus furiosi.

Tutōr, aris, deponens, p. sive (ut Prisciano placet) commune diligenter protego, sive defendo. [Τύχη γῆγαν ημίων schamār. αριών, εγκένεια. Gall. *Defendre*. Ital. *Diffendere*. Germ. *Wit stell schirmen*. Hisp. *Defender*. Pol. *Obranam*. Vng. *Otalma*? An. *To defend*.] Horat. in Epist. Res Italas armis tuteris, moribus ornes. Terent. in Hecyr. Ego interea meum non potui tutari locum. Cicero pro Sylla: Hunc patronum defensorem, custos dem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore in column habere non potuerunt: in hoc tamen casu, quo afflatus jacet per vos tutari, conservareque cupiunt. Virgil. 7. Aeneid. & jubat arma parati,

Tutari Italiam, detudere finibus hostem. Idem 2. Aeneid. Sin aliquam expertus sumptis spem ponis in armis.

Hanc primum tutare domum, cui parvus lūlus, &c.

Tutōr, oris, m.t. Nomen verbale, quo is significatur, qui jus & potestatem habet in capite libero, ad tutandum eum, qui se per etatem nondum tueri potest. [Τύχη γῆγαν ημίων ημίων, εγκένεια, εγκένεια. Gall. *Tuteur, defensar*. Ital. *Tutor, defensore*. Ger. *Ein Vogtmann/Schirmvogt/Bormunder Belg. Eis Mörber*. Hisp. *Tutor del menor de edad*. Pol. *Obrona opicke*. Vng. *Tutor oralma gonduselb*. Ang. *A defender or perferer*.] Hæc autem etas (secundum Iurisconsultos) est usque ad pubertatem: id est, usque ad decimum quartum annum. Nam inde usque ad vigesimum quintum datur curatores, qui etiam furiosis, & meate captis dari solent. q Est igitur Tutor, pupilli defensor. Liv. 1. ab Urbe: Postremò tutor etiam liberis regis testamento institueretur. Cic. de Orat. Q. Sergius Galba populum Romanum tutorem instituere se dixit filiorum suorum orbitati. Idem d. Claris orat. Orbæ eloquentæ quasi tutores relisti sumus. q Tutor finium: id est, defensor. εγκένεια. Horat. Epod. 2: Et te pater Sylvane tutor finium. q Tutor rem pupilli emere non potest, idemq; porrigitum ad similia: id est, curatores, procuratores, & qui negotia aliena gerunt. l. si in emptione. q. si emptio. ff. de contr. empt.

Tutōrūs, a, um. Quod ad tutorem pertinet. εγκένεια, ut Autoritas tutoria.

Tutēlā, læ, f.p. quid sit docet Paulus Iurisconsul. ff. de Tut. Tu-tela, inquit, est jus ac potestas in capite libro, constituta ad tundendum eum, qui per etatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permissa: ex qua ipsi tutores nomen acceperunt, quasi tutores, atque defensores: sicut Aeditui, qui ædeis tueritur. [Τύχη γῆγαν ημίων. Gall. *Tutelle, defense*. Ital. *Diffensione*. Ger. *Beschirmung/bevogtung des Vogts ampt und sorg*. Belg. *Een vorreinberinghe*. Hisp. *Defension, tutela del menor de edad*. Pol. *Obrona, Opicke*. Vng. *Otalma*? *gonduselb*. Ang. *Defence, preserving, wardship*.] Cic. de Orat. Filius ejus parvus, qui tibi in tutelam est traditus. q Accipitur item latius Tutelæ nomen, pro quavis protectione. εγκένεια. Cic. 3. de Finib. Atque etiam Iovem, quum optimum & Maximum dicimus, quumq; eundem salutarem, hospitalem, statorem: hoc intelligi volumus, salutem hominum in ejus esse tutela. Horatius 1. Epist. 1: renum tutela'mearum Quum sic, &c.

Tutēlā's, re, om. t. Quod quippam in sua habet tutela: εγκένεια. Gall. *Defutelle* & *defense*. Ital. *Di tutela* & *defensione*.

Germ. *Das der bewgung oder beschirmung ist*. Hisp. *Di tutela y defencion*. Pol. *Opicke wmoi maiaci*. Vng. *Otalmo*? *gonduselb*.

Ang. *Perteyning to the custodie of a warden*.] ut, Dii tutelares: id est, urbium praesides, in quorum tutela illa esse putabantur.

Hi autem in oppugnationibus urbium certo carminis genere solent evocari, ut cum ipsis etiam diis bellum suscepimus videtur. Tutelaris p̄tor, cuius officium erat pupillis tutores attribuere. Hunc autem omnium primus M. Antonius imperator constituisse existimat, ut in vita ejus narrat Capitolinus.

Tūcīlāriūs, m.s. Aeditius, qui ades sacras, aut publicas suo peculio tuerit. [ίνεοντας. Gall. Sacre stain, garde de temple, marguillier. Ital. Sacretano guardiano di chiesa. Ger. Ein Kirchenhüter/ bender schirm über ein genetne behausung besohlen ist. Hisp. El sacrificante o guardador del templo. Pol. Stroj, opiekun kościelny. Vn. Egyházzal, egház brk. Ang. A churchwarden.] Plin.lib. 34. c.7: Aetas nostra vidit in Capitolio, priusquam id novissimè cōflagraret, à Vitellianis incēsum; in cella lunonis canem ex aere vulnus suum lambentem: cuius eximium miraculum, & indiscreta verisimilitudo, non ex eo solum intelligitur, quod ibi dicatus fuerat, verum & nova satisfactio: nam summa nulla videbatur pat. Capito tutelarios cavere pro eo, instituti publici fuit. Tūtamēntum, n.s. Defensio. [μάγησις, προστασία. Gall. Defense. Ital. Difensione. Germ. Ein schirm. Hisp. Difension. Pol. Obrona. Vng. Oszalmazás. Ang. Defence.] Liv. i. bell. Punic: Vt ea sola ignibus aliquoties conjectis ab hoste etiam tutamentum fuerit.

Tūtāmēn, inis, n.t. idem. Vir. 5. Aeneid. Donathabere viro, deces & tutamen in armis.

Tūtō, adverbī, si pericolo, impunē. [ἀπόφασις. Gal. Sevremēt, à seuret, sans déver. Ita. Securamente, senza pericolo. Ger. Sicherheit, ohn alle geferd. Belg. Verità. Hisp. Seguramente, de peligro. Pol. Beispiegnie. Vng. Batorsagossan, batron. Ang. Surelie, without danger.] Plaut in Amphit. Patri ut licet tutō illam amplexarier? Cic. 4. Verr. Quā vix tuō transire posse videamur.

Tūto, as, verbum antiquum, Protego, defendo. [χαῖρω. Gall. Defendre. Ital. Difendere. Ger. Beschirmē. Hisp. Defender. Pol. Bronie. Vn. Oszalmazom brk. An. To defend.] Plaut. in Mercat. Invoco vos Lares Diales, ut me tutetis.

Tūtūs, & Tuitio, Vide TVE OR.

Tūgūrīlūm, rii, n.s. Casa rustica ex leviore materia excitata, arundine aut ulva palustri testa. [τύριλλον melunāh ṣṭō suchchāh, ḷālūn. Gall. Vne loge. Ital. Texotto, testa. Germ. Ein baugärtig bawrenhaus mit stroh gedeckt/bawrenhäusern. Hisp. Chocá, cabanna, deasa pobre. Pol. Kucza. Vng. Galiba kunyó. Ang. A cotage, a lodge.] Dictum tugurium, quasi tegurium, à tegendo, propterea quod rusticos ab æstus tempestatumque injuria tegat. Virg. 1. Aeglog. Pauperis & tuguri congettum celsipite culmē. Tugurii appellatione (ait Pompon. de Verb. signific. l. Tugurii) omne edificium quod rei rusticæ magis custodiendæ convenit, quām urbanis ædibus, significatur. Propriè autem quæ edificantur, ut nec parietes habeant, nec luto crustata sint, sed stramentis, vel arundinibus, aliòve simili genere teguntur, tuguria appellant.

Tūgūrīlūm, cum accētu in antepenultima, Parvum tuguriū. [τυρύσιον, σκιδόν. Gall. Logette. Ital. Picciola casetta. Germ. Ein bawrenhäusern. Hisp. Pequenna, choça, cabanna ò pequenna casa pobre. Pol. Kuczka. Vng. Galibasska konyotska. An. A little cottage or lodge.] Quod si angustius sit, gurgustum nominatur, à gurgulione verme.

Tūlli, Modò attuli significat. [λογέη. Terent. in Andr. Nam si illum objuges vitæ qui auxiliū tulit, Quid facias illi, qui deridit damnum, aut malum. q Modò pertuli. Virg. 1. Aen. Non tulit hanc speciem furia mente Chorœbus. q Modò sustuli. Vide in Dictione FERO.

Tūlliōs, Alii dixerē esse silanos, alii rivos, alii vehemētes projectiones sanguinis arcuatim fluētis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Ajace: Ajax missō sanguine tepido tullii efflantes evolant. Festus.

Tum, particula in oratione plerunq; subsequens post Cūm, ejusdem ferè cum illo significationis, nisi quod tum majus quiddā in se continet, aut specialius, ē, φύλαξ δι. Nam si membra ambo ejusdem sint pōderis, magis utimur Tum geminato. Verūm de hoc abundē multa supra diximus in particula Cūm. q Tum autē ponitur pro Et, teste Donato. Terent. in Euv. Vi illū dī, dēq; sentī perdāt, qui me hodie remoratus est: Meq; adeo, qui restiterim, tum autem qui illum non flocciferim. q Aliquando pro præterea, inquit Donatus. Cic. de Natur. deor. Is tum fusus sublimē fertur, tum autem coheretus in nubes cogitur. q Tum demum: id est, novissime. τὸν δὲ, τίλος. Virgil.lib. 12: Tum demum movet arma leo. q Ponitur aliquando pro tunc, tandem. Cic. 2. de Legib. Quæ non tum demum incipit esse lex scripta, sed tum quum orta est. Tum deniq; id est, tum demum, vel ad extremum. Cicer. ad Quiat. Frat.lib. 1: Atq; ille quidē princeps ingenii & doctrinæ Plato, tum denique fore beatas Respublicas putavit, si aut docti aut sapiētes homines eas regere coepissent. q Tum verò: id est, deinde, Cum non præcedente. ἀλλα. Cic. de Orat. Ex his enim & dignitatem maximè experendā videmus: tum verò & justus, ac honestus labor honore, præmis, splendore decoratur.

Tūmbā, z, f.p. [תְּבִרְבָּה keber ṭārāb̄ keburāh. τύμβος. Gall. Tombe, sepulture. Ital. Tomba. Ger. Ein hütte under der erden/ein grub. Hisp. La tumba, sepultura. Pol. Iama podziemna, grub. Vng. treg hely, barlang, temetőbeliser. Ang. A tombe, sepulchre or grave.] Locus

concavus sub terra. Vnde & pro sepulchro ponit consuevit παρὰ τὸ τύμπον οὐαὶ τὸ νέκρος τῷ μητρὶ τοῦτον καίσας: hoc est, ab eo quod corpus mortui ibi uratur.

Tūmēo, mes, mui, n.s. Inflor, protubero, turgeo, in tumore sum. [τύμπον tābāh ṣṭābāh, ṣidāh, ḷāyāh. Gal. S'enfler, ouvrir enflé. Ita. Effer, sg. f. Ger. Wölfig seyn/geschwollen seyn. Belg. Eng. Len. Hisp. Hincharse. Pol. Nadem'sie. Vng. Föld dagadok. Ang. to swell, to be puffed up with pride or anger.] Plaut. in Peri. Quid hoc quod in collo tibi tumet? Virg. 2. Georg. Vere tument terræ & gentilia semina poscent. Ovid. 3. Metamorph. Igae milantes culi, corpus tumet omne veneno. Tibul.lib. 1. Eleg. 2: Et tua jā fletu lumina fessa tument. q Ponitur aliquādo pro superbire, quoniam inflari quodammodo superbientium animi videntur. [τύμπον ghāāh ṣṭābāh, ḷāyāh.] Plin.lib. 7. cap. 7: Tu qui te Deum credis, aliquo successu tumens, tanti tamen perire potuisti. Cicer. 3. Tūcul. Sapientis autem animus semper vacat virtute, nunquam turgescit, nunquam tumet. Hor. 1. Epik. 1: Laudis amore tumes. q Tumēt negotia, dixit Cic. ad Attic. lib. 14: id est, seditiones erumpunt, & bella, ut ait interpres. Tūmēco, is, n.t. Tumidus rū. Turgesco. [τύμπον tābāh ṣṭābāh ghāāh, ḷāyāh, ḷāyāh. Gal. S'enfler. Ita. Gonfarsi. Germ. Geschwollen. Hisp. Hincharse. Pol. Nadem'sie. Vng. Föld dagadok. Ang. to waxe proud, to beginne, to swell.] Virg. li. 1. Georg. Continuo vētis surgentibus aut freta pōti Incipiunt agitata tumescere. Idē 1. Georgic. maria alta tumescit. q Hinc cōtumesco, exumēco, & intumesco: quorum significatio suprà est explicata. Tūmēfācio, facis, act. t. Tumidū facio. [τύμπον hitsbāh id qām. Gal. Enflier. Ital. Sgonfiare. Germ. Geschwollen auffgeblasen machen. Hisp. Hinchar. Pol. Nadero cōsue. Vng. Föld dagartom, dagasta tezdm. An. To make to swell.] Cic. 1. de Divis. Quum sit immoderato tumefacta portu, atque pastu. Martial. lib. 4: Dum nimium vano tumefactus nomine gaudeas. Ovid. 15. Metamorph. Extentam tumescit humum.

Tūmēdūs, a, um, inflatus. [τύμπον tsobāh, ḷāyāh. Gall. Enfli, gloei. Ital. Gonfiato. Ger. Geschwollen/ aufgeblasen. Belg. Geschwollen. Hisp. Hinchar. Pol. Naderi. Vng. Dagas folsz. Ang. Swelled, proude.] Cic. 3. Tusc. Num aliquod quodpiam mēbrum tuendum ac turgidum non vitiōse se habet? Virgil.lib. 3. Aenid. Nos tumidum sub te permensi classibus æquor. q Per translationem accipitur pro superbo. Ovid. 8. Metamorph. Ergo impunē feret, vivus q; & victor, & ipso Successu tumidus, regnū Calydonis habebit.

Tūmōr, ris, m.t. Inflatio. [τύμπων séeth:] τύμπον ghāān, ḷāyāh, ḷāyāh. Gal. Enfli. Ita. Sgonfiatura. Ger. Geschwulst/ auffbläsung. Belg. En geswt. Hisp. Hinchar. Pol. Naderie. Vng. Dagadok. Ang. Swelling.] Cic. 3. Tusc. Nū manus affecta recte est, quum in tumore est? Idem 4. Tusc. Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur, quām diuturna lippitudo depellitur. Celsus lib. 5. cap. 28: Ea sic temperanda est, ut & manu contingenti jucida sit: usque eo adhibenda, donec aliquid ex tumore minuisse, colorēmve ulceri magis naturalem reddidisse videamur. q Per translationem ponitur pro ira. Cic. 3. Tus. Quum tumor animi resedisset. Idem ad Attic. lib. 14: tumorem rerum, pro commotione dixit, & perturbatione.

Tūmūlo, Vide TVMVLVS.

Tūmūliūs, us, ui, m. q. Metus, vel trepidatio, quasi timor multus. [τύμπον mehumāh, ḷāyāh. Gal. Trouble, mutinerie, fumeuse, bruit. Ital. Romore, tumulto, seditione. Ger. Ein empfangen jederman erschrocken ist/ aufrühr. Belg. Een oproer. Hisp. Bullock è alboroto. Pol. Rorach. Vng. Testate pate vixce ronyas. Ang. A tumult, vprore.] Propriè, dicebatur bellum aliquod subitum, quod ob periculi magnitudinem, hostiumque vicinatatem magnam urbi trepidationem incutiebat. Cic. 8. Philip. Quid aliud est tumultus, nisi perturbatio tāta, ut major timor occurat? Vnde & nomen ductū tumultus, quasi timor multus. Itaque majoris nostri, tumultū italicum, quod erat domesticus, tumultum Gallicū, quod erat italicū finitimus, præterea nullū tumultum nominarāt. Livius 8. ab Vibe: Nondū perfundos cura Privernatis belli, tumultus Gallici fama atrrox invaserit, haud ferè unquam neglecta patribus. Cicer. 5. Philip. Rem administrandi arbitror, sine ulla mora, & consilium gerendam censeo, tumultum decerni justicium indicis, sagasum dioco oportere, delectū haberit sublati vacationibus in Vibe & in Italia. Hisce verbis Cicero omnia tumultus signa expressit: quibus appetit omnia in tumultu præpostere administrari publicè privatimq; solita, quum bellū urgens, & quasi muris imminens solennes actus non amittit. Inde factum, ut tumultarium pro preproprio, & subitario, ac rapide facto, aut quæsito accipiat. q Ponitur aliquando tumultus pro omni motu, trepidatione, seu perturbatione. Cæs. 1. bell. Civil. Cōclamat legiones tertiadēcimæ, quæ aderat, milites (haec enim initio tumultus evocaverat, reliqua nondum convenerant) sc̄e paratos esse Imperatoris sui, Tribunorumq; plebis injurias defendere. Plautus in Milite: Nunc in tumultum ibo, ia-

ibo, intus clamorem audio. Virg. lib. 1. Georg. ille etiam ex-
cos instare tumultus scep̄monet. Idem 2 Aeneid. Hic Itha-
cus vatem magno Calchanta tumultu Protrahit in medios.
Terent. And. Nihil ornati, nihil tumulti. Tumulti in genitivo,
pro tumultus, more antiquo.

Tūmūlūs, a, um, Qui turbas excitat solitus est, turbulentus. [Τύμη homī, ιρενεωδης. Gall. Tumultueux, mutineux, mutant. It. Strepito, turbatore della pace. Ger. Aufbrüsch. Bel. Opruerich. Hisp. Eleno de bullicios. Pol. Nieſte koini, ten ktori rad ejini rogruch. Vng. Tjate pates viꝫauonyo. Ang. That rafieſt tumultes.] Liv. 4. ab Urbe: In otio tumultuosí, in bello fegnes. q. Tumultuous item dicitur plenus tumultu. Cicer. i. de Divin. Ex seditione & tumultuosa vita se in studium aliquod truderent quietum. Liv. 2. ab Urbe: Latini equites cum tumultuoso advolant nuntio, Volscos infesto exercitu ad urbem oppugnandam venire. Horat. 3. Carm. Ode 1: Desiderantem quod satis est, neque tumultuosum sollicitat mare.

Tūmūlūs, a, um, superlat. [Vngar. Iḡn hasartos, viꝫa ro-
no, t̄jate pate ſorob, haborito.] Seneca de consolatione, ad ma-
trem cap. 6: Atqui futuro se bello ante bellum paraverunt,
compositi & adaptati primū, qui tumultuoſissimus est, ictū
facile excipiunt.

Tūmūlūs, adverbium. Cum tumultu, turbulentē. [ιρενεω-
δης. Gal. Tumultueusement, avec trouble & mutinerie. Ital. Con tu-
multo, con romore & strepito. Germ. Aufbrüsch/ mit ungessüm
gesören vnd getümmt. Hisp. Con bullicio ò alboroto. Pol. Zrogru-
chiem. Vngar. Tjate pateval viꝫauomassal, fōl haborottal. Ang.
With tumultes and rprores.] Liv. 2. ab Urbe: Ad eum tumultuose
excepta est clamoribus undiq; & indignatione patrum. Cæſ.
7. bell. Gall. Cæſar mittit complures equitum turmas eo die
media nocte: iis imperat ut paulò tumultuoſius omnibus in
locis pveragantur. Hinc Tumultuoſissime. Cic. in Verrem:
Quām tumultuoſissime aliquem adoriri.

Tūmūlūs, tuas, n.p. In perturbatione sum. [Τύμη hemah ψή-
ραghesch. ιρενεωδης. Gall. Tumultuer, faire bruit & tumulte. Ital.
Eſſer in tranaglio. Germ. Unruwig oder auſſerüſch ſeyn. Belg. Be-
wert syn/oproer maten, Hisp. Alborotarſe. Polon. Roſruch cienie. Vng. Fōl haborodom. Ang. To make a tumult or rprore.] Plaut.
Rud. Vt mihi illud dicas, negotii quid sit, quod tumultus.

Tūmūlūs, atis, deponens, p. Turbas facio, inquietus sum.
Plaut. in Pœn. Atque interfictis hostibus non decet tumultuari.
Terent. Hecyr. Nescio quid jam dudum hic audio tu-
multuari, misera Malè metuo. Cic. 1. Offic. Fortis verò animi
& constantis est non perturbari in rebus asperis, nec tumultuante
de gradu dejici, ut dicitur: sed præſenti animo uti &
consilio, nec à ratione discedere. Cæſar 7. bell. Gall. Vno ferè
tempore sub lucem hostibus nuntiatur, in castris Romanorū
præter consuetudinem tumultuari, & magnum ire agmen
adverso flumine.

Tūmūlūtā, onis, verbale, f. t. [Τύμη mēhumāh. ιρενεωδης.
Gall. Tumulte, ſeditione. It. Tumulto, ſeditione. Ger. Ein gewūl/auſſer-
ſch. Hisp. El bullicio ò el alboroto. Pol. Roſruch, burgka. Vng. Tjate
pate fōl haborodas. An. Tumulte, rprore.] Liv. 8. bell. Maced. Hæc
tumultuatio regem cupientem, ſi ſe ſequerentur, raptim eva-
dere angustias, revocate primos, & eadem, qua venerat viā,
referece cœpit signa.

Tūmūlūtā, a, um, Quod sine præmeditatione factum est.
[ιρενεωδης, αὐτοχθό. Gall. Fait en trouble, fait à la hâte. Ital.
Fatto con frettà, ò comolto. Germ. Das in einem gewūl oder eit ge-
ſchicht. Hisp. Hecho con alboroto. Pol. Na pretece wjamisjanu rgi-
wani. Vngar. Hirtele nebe valo zur zavaros. Ang. That is done in
haste, with feare and without aduicement.] Vnde Tumultuaria ora-
tio dicitur: Quicquid properatum & subitarium, aut rapidè
factum, queſitumvc est. Tumultuarium dicitur, ut ait Budęs:
ut, Tumultuarus miles. Liv. 5. bell. Macedon. Mens ea Sena-
tui fuit, ut in Hispania tumultuarii milites legerentur. q. Tu-
multuarus dux, qui pro tumultu eligitur. Tumultuarium o-
pus, in promptu; & raptim factum. Tumultuarium exercitus
dicitur, qui quasi tumultu quo dam præparatus est: id est, ra-
ptim, & festinanter conſcriptus. Liv. lib. 5: Quippe quibus ve-
lut tumultuario exercitu raptim ducto ægrè ad undecimum
lapidem occurſum est.

Tūmūlūtā, adverbium. [εἰ τῇ μαρτυρίᾳ. Gall. Auec
trouble & mutinerie. Ital. Con strepito & tumulto. Germ. Entends
oder in einem gewūl. Hisp. Con bullicio y alboroto. Pol. Na pretece,
wjamisjanu. Vng. Tjate pateval zur zavarul. Ang. With trou-
ble or rprore.] Apuleius: Et ex more calida tumultuari lavacro
noſtro præparato.

Tūmūlūs, li, m. f. Colliculus, locus è terra nonnihil eminens.
[Στῆλη ἡγάλι, λόφος, βύρ. Gall. Tombeau, ſepulcre, terre. Ital.
Muccio, ſepolcro. Ger. Ein buſet oder hubel Belg. Ein aerdtlooph.
Hisp. Sepultura, cerro ò collado. Pol. Pagorek. Vng. Domb, temet
domb. Ang. A heape of earth a graue.] Virgil. lib. 2. Aen. Est urbe
egressus tumulus. Cæſ. 1. bell. Gall. Planities erat magna, & in

ea tumulus terreus ſatis grandis. Cicero. antequam iret in exiliū: Dii deæque immortales, qui excellenti tumulo civitatis ſedem Capitolii in ſaxo incolitis constitutam. Virgil. 5. Aen.
ſocios in coetum littore ab omni Advocat Aeneas, tumuliq;
ex aggere fatur. Ovid. 15. Metam. Eſt prope Pittheam tumu-
lus Troezena, ſine ullis Arduis arboribus, quondam planiſſi-
ma campi Area, nunc tumulus, &c. q. Aliquādo accipitur pro
ſepulcro, quod ubi aliquis ſepelitur, ibi terra eminere ſoleat.
[γῆρας κέβερ, τάφος.] Virgil. lib. 3. Aen. O' ſeſlix una ante alias
Priameia virgo, Hostilem ad tumulum Troiæ ſub incibis
altis luſſa mori. Cic. 3. Tusc. ex Homero: Quod magis eſt æquū
tumulis mandare peremptos Firmo animo, & luciū lacrymis
finire diurnis. q. Tumulus honorarius: hoc eſt, vacuū ſepulcris,
quod in mari ſubmersis, niſque quorum corpora habeti non
poterant, erigi ſolet. τάφος. Suet. in Claudio: Cæterū ex-
ercitus ei honorarium tumulum excitavit, circa quem, &c.

Tūmūlūs, a, um, adjectivum, Quod eſt tumulis plenū. [βε-
ράδης. Gall. Boffu, plein de pein terres. Ital. Pieno di picciole eleva-
re. Ger. Hübelchig/reineſtig. Hisp. Cofa llena de cerros. Polon.
Pagorkew pel'ni. Vngar. Dombos, temeteſs. Ang. Full of heapes of
earth.] Salust. in Iugurth. Ante lucis adventum pervenit in lo-
cum tumulosum, à Capsa non amplius duūm millium in-
tervallo.

Tūmūlo, a, as, aſt. p. Sepelio, in tumulo condo. [γῆρας kabár.
γάνθι. Gal. Enſepultur, mettre dans le tombeau. Ital. Sepolare, ſotter-
re. Germ. Begraben. Belg. Begraven. Hisp. Sepultar ò enterrar.
Pol. Pogierbam. Vng. El temet ò m. Ang. To mak holow, to burie.]
Mart. lib. 11: Aeolidum Canace jacet hoc tumulata ſepulcro
Ultima, cui parvæ ſeptima venit hyems. Ovid. 8. Metamorph.
ne conjugis unquam Buſta meæ videbam, ſeu ſimi tumuland-
dus ab illa. Catul. Argon. Nec injecta tumulabor mortua ter-
ra. q. Vnde & Attumulo, quod eſt terram aggero, & quāli tu-
mulum juxta facio. Plin. lib. 19: Dem ſi terram fugientes cau-
liculos feces, à terraque proceritate luxuriosa attollentes ſe
exaggerando, aliam attumules.

Tūnc, adverbium temporis, Eo tempore: & de oīnibus tem-
poribus dicitur. [Τύπος τότε, τώρικα. Gall. Lors, alors, adone.
Ital. All' hora. Ger. Da jumai. Belg. Dan. Hisp. En aquel tiempo.
Polon. Wtencjas. Vngar. Akkor. Ang. Then.] De præterito.
Virgil. Tunc decuit, quum ſceptra dabas. De præſenti. Plaut.
Tunc ad eam accede, quum potes. De futuro. Idem: Ego tunc
adero, quum tui videndi mihi copia erit. q. Additur quando-
que genitivus temporis: ut apud Iuſtinum: Tunc temporis
Perſarum Cambyſi mediocri viro. q. Tunc demum, idē quod
tum demum. Plin. lib. 11. cap. 14: Tunc demum labra utraque
morbi appreſidentes.

Tūndo, tundis, tudi, tunſum, aſt. t. ſecundum Priscianum,
licet ejus compoſita iplum nō habeant, ut Obtundo, obtu-
di, obtulū: Commiuino, tero, cædo, pulso, verbero. [ρύπα
chittáth chittáth bedhák. ηπίω, ἀλοσίω, ἐγγέω. Gall.
Frappet, cogner, broyer, pilor. Ital. Peſtare, poluerizare, ſbattere. Ger.
Knutschten/Stampfen/ſtollen. Belg. Onſtuken ſtoeten. Hisp. Tundir,
ò berir. Pol. Tl'uke, bye. Vngar. Wédm, verdm. Angl. To knocke,
thumpe or beat.] Virg. lib. 4. Georg. Profuit & tunſum gallæ ad-
miſſere ſaporem. Plin. lib. 31: Tunſum ſine n posuit: Hæc tusa,
cribrataque vino quantum poſſit excellenti. Diomedes putat
habere duplex præteritum, & duplex ſupinum, ſcilicet tutudi,
tunſum, & tunſi, tunſum. Plaut. in Aſin. Sed quid hoc quod pi-
cū ulmum tundit? Col. lib. 2. cap. 11: Ipſe autem ſpicæ melius
fūtibus tunduntur. Et lib. 6. cap. 7: Quibus in unum tunſis.
Cic. 7. Ver. Quum ille nihilominus jacenti latera tunderet, ut
aliquando ſpondere ſe diceret. Ovid. 1. de Arte: Iamq; iterum
tundens molliflamma pectora palmis. q. Refertur interdum ad
verba, & ſignificat ſeptius idē repetere. Terent. in Hecyr. Tun-
dendo atq; odio efficit ſenex. id est, ſepe dicendo, ſive iterā-
do. Et eſt translatio ſumpta à malleo fabrorum ſepe percu-
tiente. Tundere aures. Plaut. in Pœnul. Pergin' aures tundere?
id est, obtundere ſepe idem repetere. q. Tundere eandem
incudem affidū, & proberbariter dicitur pro eo, quod eſt in-
defatigabili affidūtate in operis alicuius ſtudio perseverare.
Vide Chiliadas Erasmi. q. Hujus compoſita ſunt, Contundo,
extundo, obtundo, pertundo, protundo, & retundo: quorum
ſignificata explicantur ſuis locis.

Tūnicā, x, f.p. Vestis erat apud Romanos interior, & ſine ma-
nicis, cui toga ſuperinduebatur, à tuendo corpore dicta, au-
ctore Varrone: vel ab induendo, ut induca. [Τύπος τέλεθο-
νηθ. ζήτω. Gall. Vnsayé. Ital. Tonica, tonega. Ger. Ein vnderloch
ohn erm. Hisp. Sayo ſin mangas. Pol. Spodnia ſaknia. Vng. Dol-
many, ſubicja, ſoba. Ang. A coat, a jacket or jerken.] Virg. 9. Aen.
Et tunice manicas, & habent redimicula mitrae. Hoc autem
dicit, ut barbarum & peregrinum morē indicet, nō Romanū,
quum apud Romanos ſine manicis tunicae geſta ētur. Plaut.
Manuleatam tunicam habere hominē decet. Cic. 5. Tusc. Atq;
is quū pila ludere vellet (ſtudioſe enim id faciebat) tunicamq;
poneret,

poneret, adolescentulo quem amabat, tradidisse gladium dicitur. Mulieres quoq; olim tunicis utebantur, sed oblongis, & talearibus, quæ ima etiam crura tegerent. Plin. Epist. lib. 2: Aurelia ornata fœmina signatura testamentum, sumperat pulcherrimas tunicas. Martial. in Lesbiam: De cathedra quoties surgis, jam sèpè notavit, Pædicant miseram Lesbia te tunica. q Tunica item omnium intima dicebatur, qua hodie linea utimur. Ovid. 2. Amor - qualem vidi tetigis; puellam, Sic etiam tunica tangitur illa sua. Idem 3. Amor. Illic nec tunicam tibi sit posuisse pudori. Et alibi: Pugnabit tunica se tamen illa tegi. q Vtibantur & tunica quæ media dici potest, cujusmodi est ferè tunica lana, rubra, albâve, qua brumali tempore utimur. q Erat & alia tunica, quæ his superindubatur: à Gallis vocabuli Græci vestigia retinētibus, Hocqueon appellatur, quasi οχνη. Neq; verò id cuiquam mirū videri debet, Galicæ vocis etymon ex lingua Græca peti: siquidem olim Druidæ Gallorum sacerdotes in publicis, privatisq; rationibus Græcis literis utebantur, ut legimus in sexto Commentariorum Cæsaris. Hæc ferè ex Bayfio. q Tunica molesta, genus erat suppliciæ ignium alimentis illita & intexta, ut Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obvolutos nocentes, qui sceleris convicti gravioris forent, amburebat. Vide Cælium Rhod. antiq. lect. lib. 10. cap. 5. q Tunicae oculorū sunt membranæ quibus oculi sunt compositi. Plin. lib. 11. cap. 37: Tenuibus multisque membranis oculos natura compositus, callous contra fuga caloresque in extremo tunicis. q Arborum quoque & fruticum membranas, Tunicas appellamus. Plin. lib. 12. cap. 19: Probatur easia brevi tunicarum fistula, & non fragili.

Tunīco, tunicas, pen. corr. act. p. Tunica in duo, vestio. [τύνικος, τυνίκη. Gall. Vestiu & courir d'vn saye. Ital. Vestire una tunica. Germ. Ein vnderrock oder leibrock antegen. Hisp. Vestir tal-sayo. Pol. Ws. knie ob' oczam. Vn. Tsobahan bl'bzom. Ang. To put on a jacket or coat.] Vari. λογγίζα, ut citat Nonius: Hæc lani-geras detonderi docuit tunicareq; homulum.

Tunīcatus, a, um, Qui sola induitus est tunica: hoc est, qui nullā tunicae superinduit togam: cui opponitur Togatus. [τογάτος, τετρωφός. Gal. Vestiu d'vn saye. Ital. Vestito di tonica. Ger. Der ein vnderrock anhat. Hisp. Vestido de tal-sayo. Pol. Ws. podnia su'knie obliecioni. Vng. Subigas, dolmanyos. Ang. Cladde with a coate.] Plaut. Poenul. Novistin' tu illunc tunicatum hominem qui sicut? Iuven. Satyr. 3: - tunicati fuscina Gracchi. Est autem Tunicatus, non participium, sed nomen adjectivum, à tunica deductum ea forma, qua à caligis caligatum dicimus, & à calceis calceatum.

Tuōr, tueris, pen. corr. dep. Video: à quo deducuntur compo-sita, Contuor, intuor, & obtuor. [θύρη habbit ὑπορεα. Gall. Regarder, voir. Ital. Guardare. Ger. Sehen/tuge. Hisp. Mirar. Pol. Widze, patre. Vng. Latomizom. Ang. To see, to behold.] Plaut. Asin. At hercliplum adeò contuor: quassanti capite incedit. Et iterum: Nam ego illud argentū tam paratū filio scio, quām me hunc Scipionem contui. Idem Mostell. - profectò nullam equidem illuc cornicem intuor. P. At tu istac ad nos obiuere, quoniam cornicem nequis Cōspicari: si vulturios forte duos possis contui. Hodie tamen Tuor cum compositis raro est in usu: eorumq; loco magis recepta sunt tueor, contueor, & in-tueor: ut latius docuimus suprà in verbo TVEOR.

Turarius, ri, m. s. Is dicitur qui tus parat & vendit: quod ex Cornuto in Persiū intelligit, qui scribit: Bona carmina nullū periculum habent apud falsamētarios & turarios, idè quod chartæ, in quibus vilia carmina scribuntur, quasi non necessaria, aut ad tus incidentur involvendum, aut falsamentum.

Turbā, æ, f. p. Multitudo, sedatio, vis, tumultus, perturbatio. [Τύρβη, hamon. νίγην, μεγάλη. Gall. Rumeur, trouble, bruit. Ital. Turba, turbamento, romore. Ger. Ein vnruh/ da viel mit einander haderen und batgen/ein getummel. Belg. En getier. Hisp. Turba, turbamento. Pol. Zamisjanie miedzi ludem. Vng. Sereg vižzauonias, sate-patezuxzauar. Ang. A multitude or throng of people, trouble, ruffling, debate.] Vlp. Vi boni. Rap. & de turbal. Prætor ait: Turbam appellatam esse Labeo ait ex genere tumultus. Si duo rixam commiserint, utiq; nō accipimus in turba id factum, quia duo turba non propriè dicuntur. Si verò fuerint decem aut quindecim homines, turba dicetur. Sed quia multitudo ferè non vacat perturbatione, factum est ut perturbatione appellemus turbam. Est igitur turba, & multitudo, & in multitudine per-turbatio. Cic. Cæcione: Exponerem etiam quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaq; in confusione rerum omniū viveremus. Terent. in Andr. Dii vestram fidem, quid turbæ est apud forum? Cicer. 6. Verin. Ecce autem nova turba atq; rixa, q Turba, pro multitudine. [Τύρβη, hamon. ὁχλός, τὸ πλῆθος. Gall. Troupe & multitude de gens. Ital. Concorso de gente vile. Ger. Ein menge/schar/geschwirm. Hisp. Muchedumbre de humbres. Pol. Wicikosz lindu', zastep.] Cic. 2. Verr. Vider ad ipsum forniciem Fabianum in turba Verrem: appellat hominē, & ei vox maxi-

ma victoriā gratulatur. Idem 5. Tusc. Quid erit in philo-sophi gravitate, quām in vulgi opinione, scutorumque turbæ, quod dicatur aut gravius, aut grandius. Ovid. 1. Amor. Eleg. 7: Quęq; tuos currus comitantur turba sequetur. q Turbā pru-norū, pro variis generibus prunorū, dixit Plin. lib. 13. cap. 13. &, Turbam vulnerū, pro multitudine vulnerū, lib. 11. cap. 37. Turbellā, læ, diminut. f. p. Parva turba. [μεγάλης, Gall. Petit, trouble, petit bruit. Ital. Picciola turba, picciol rumore. German. Es wenig vnrüwigs wäsen mit haderen und batgen. Hisp. Pequenna turba y turbamiento. Polon. Mał'e zamiesjanie. Vn. Seregetke. Ang. A little trouble or stirre.] Plaut. in Pseud.

Scis tu quidem hercle, mea si commovis sacra,
Quo pacto, & quantas soleam turbellas dare?

Turbidus, a, um, Conturbatus, confusus, non clarus, commotus. [Τύρβη chomer τύρβης nechár: Πύρ zahéph τύρβη homēb. Jus. eos. Gall. Trouble, trouble. Ital. Contorbato, turbido. Ger. Betriebes bewegt. Belg. Bewort. Hisp. Turbio ò perturbado. Pol. Kalsi, zamiesjani. Vng. Fölhaborodot zavaros. Angl. Troublous, not clear.] Horat. 1. Carm. Ode 3: Qui vidit mare turbidū. Turbidus dier, procellosus. Plin. lib. 11. cap. 10: Quin & excrementa operariū intus, ne longius recedant, unum congeta in locū, turbidis diebus, & operis otio egerunt. Turbidus homo, commotus, plenus perturbationis, terribilis. Virgil. 9. Aen. -huc turbidus atq; huc Lustrat equo muros, aditumque per avia querit. Idem lib. 12: Tum sic affatur regem, atq; ita turbidus infit. Tacit. lib. 20: Mox C. Cæsar turbidus animi, &c. Turbida aqua: id est, turbata, & impura. Cicer. 5. Tusc. Darius in fuga, quum aquam turbidam & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundius. Virg. 5. Aen. ruit æthe-re toro Turbidus imber aqua, densisque nigerrimus Austris. Turbidior, turbidissimus. Ovid. 1. Trist. Eleg. 1: Pectora sunt ipso turbidiora mari. Actiones turbidissimæ, apud Quintil. lib. 1. cap. 10.

Turbidè, adverb. Turbulentè, tumultuosè. [τύρβης. Gall. Es trouble, avec trouble. Ital. Con turbidezza. Ger. Mit betriebung/wir-wirendich. Hisp. Turbia, y perturbadamente. Polon. Zamiesjane. Vng. Fel haborottul, zavaroson. Ang. Troublouslie, with trouble.] Cic. 4. Tusc. Intelligatur igitur perturbationem jaftantibus le opinionibus inconstanter & turbidè, in motu esse semper.

Turbulentus, a, um, Commotus, iratus, turbidus, contentione plenus. [Τύρβη chomer τύρβης nechár: Πύρ zahéph τύρβη homēb. μεγάλης, ισχυρής. Gall. Troublé, esmeu, plein de troubles, turbulen-tem. Ital. Torbolento, torbolato, tribolato. Germ. Betriebes/bewegt entrustet. Belg. Bewort. Hisp. Turbio ò perturbado. Pol. Swarli, porus/soni, zamiesjane. Vng. Fölhaborodot zavaros. Ang. Troubles, full of trouble and sedition.] Plaut. in Epid. Tu zedepol re es turbulentus. Conciones turbulentæ. Cic. ad Att. lib. 4: Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appii, furiosissimæ Publ. Tempestas turbulentæ. Id 7. Verr. Ut nullus unquam dies tam magna, turbulentaq; tempestate fuerit, quin aliquo tempore sollem ejus diei homines viderent. Idem pro Sylla: In illa turbulentissima tempestate Reipub. mea sponte desperxisti. Turbulentus animus: id est, perturbatus. Liv. 2. ab Vrb. Turbulentior inde animus L. Valerio, T. Aemilio COSS.

Turbulētē, adverb. Turbidè, tumultuosè. [μεγάλης. Gall. Auec trouble. Ita. Turbatamente. Ger. Bormiger weiss/mit entrastung oder betriebung. Hisp. Turbia y perturbadamente. Pol. Zamiesjane. Vng. Fölhaborodotul zavarosan. Angl. Troublouslie, with trouble and ruffling.] Cic. pro Domo sua: Omnia contra leges, mortis-que majorū temerè, turbulentè, per vim, per furore esse gesta. Turbulētē, aliud adverb. Turbidè, tumultuosè. Cicer. ad Cz- lium lib. 2: Extremum illud erit: nos nihil turbulententer, nihil te-merè faciemus.

Turbulēto, turbulentas, Exagito, perturbo. [Τύρβη, hamon. Τύρβης. Gall. Troubler. Ital. Perturbare. Ger. Betriebes. Hisp. Turbar, perturbar. Polon. Zafmekam. Vng. Fölhaborot föl zavorom. Ang. To trouble, to mingle or confound.] Apuleius: Me strepitū turbulentavit.

Turbo, as, aft. p. Confundo, commoveo, perturbo, obturbo, turbas facio, misceo. [Τύρβη hachār Τύρβη bibbil τύρβη bibhē. τεργίτης, ιχθύς, κυκλού, τυρέα. Gall. Troubler, mefler, brouiller. Ital. Turbare. Ger. Betriebes. Belg. Bewort. Hisp. Turbar ò perturbar. Pol. Zamisjanie spinae. Vng. Fel haborostom. Ang. To trouble, to mingle or confound.] Plaut. in Capt. Adveniens turbavit totum cum carne carnarium: id est, commovit. Mart. lib. 2: Pectora nolim, sed nec turbare capillos. Cic. 1. de Nat. deor. Aristoteles quoq; in tertio de Philosophia libro multa turbat, à magistro Platone uno dissentens. Idem pro Cluent. Mare quod sua natura tranquillum est, ventorum vi agitatur, atq; turbatur. Virg. 1. Aen. -sed res animos incognita turbat. Idem 12. Aen. & subita turbaret clade Latinos. q Turbare absolute. Tacit. lib. 4: Quum repente turbare fortuna cœpit. q Turbat est, impersonale. Terent. in Eynuch. Nescio quid profecto ab-sente nobis turbatum est domi. q Turbassit, pro turbavere usurpatum

üsurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Legib. exxi. Tab. Ast qui turbat in agendo, fraus autoris esto. q Turbor passivum. Cic. ad Att. lib. 2: Proorsus ut scribis ita sentio: turbatur Samplicianus. q Hujus composita sunt, Conturbo, deturbo, exturbo, disturbo, interturbabo, obturbo, & perturbo; quorum significata explicantur suis locis.

Turbatus, Cōmotus, perturbatus. [נְהַבָּה nahechār, יְמִכְרֵי mebhāl, ῥεγγός. Gall. Trouble, cfme. Ital. Turbato, moss. Ger. Detrüber. Hisp. Turbado, perturbado. Polon. Zamiejski, poruszenie. Vngar. Föl meg haboritator. Ang. Troubled, vexed.] Cæs. 2. dell. Civ. Turbatus ex inopinato malo.

Turbat, evadere, turbulenter. [μεγχαλλός. Gall. Aue trouble. Ital. Turbatamente. German. Mit betrübter ordnung/vnordentlich. Hisp. Turbia y perturbadamente. Pol. Pomieszanie, nieporadnie. Vngar. Fölhabordottul. Angl. With trouble.] Cæs. 1. bel. Civ. His de causis aguntur omnia raptim atq; turbat.

Turbator, oris, m. t. qui rem aliquam conturbat, perturbator. [נְהַבָּה nahechār, ῥεγγός. Gall. Troubleur, bronson. Ital. Disturbatore. Ger. Ein betrübter. Hisp. Perturbador. Pol. Niejskojinsk, rogruch epiniaci. Vng. Fölhaborito. Ang. A troubler or vexer.] Liv. 4. ab Vib Parum id videri, quod omnia divina humanaq; turbanter, jam ad consultatum vulgi turbatores accingi. Idem lib. 2: Quum pacis ipse autor à belli turbatoribus premeretur.

Turbamentum, ti, n. f. Turbatio. [נְהַבָּה nahechār, ῥεγγός. Gall. Troublement, trouble. Ital. Turbamento. Germ. Ein betriebung. Hisp. Turbamiento. Pol. Rojszenie. Vng. Fölhaborito. Ang. Troubling or vexing.] Tacit. lib. 17: Qæq; alia turbamenta vulgi. Salust. in oratione Lepidi ad Quirites: Maxima Reipublicæ turbamenta atq; exitia probare.

Turbans, si, m., lapis spuma candida, nitentusq; non tamen translucent. Alii stibium vocant.

Turbo, turbinis, m. t. Ventus validissimus, & vorticosis, obvia quæq; deturbans, prosternensq; ventus omnia turbans & involvens. [נְבָה nabáh, σπελάχη. Gall. Un tourbillon de vent, vent impétueux. Ital. Nembò di vento. Ger. Ein windsbraut. Hisp. Tornellino, viento remolinado. Pol. Powie trę wycirowate. Vngar. Forgo zel. Ang. A whirling wind.] Virg. 1. Aen. venti velut agmine facto, Qua data porta ruunt, & terras turbinas perflant. Cic. 3. de Orat. Undique omnes venti erumpunt, sive existunt turbines. q Turbo pacis per translationem, pro turbatore & everfore. Idem pro Domo sua: Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atq; otii. q Est & turbo genus instrumenti lusori, quod à pueris scutica in gyrum circumagit. [σπελάχη, σπελάχη, βιβαστ. Gall. Un sabot, ou une couپie. Ital. Trotolo, mojolo, con che gnuocano i fanciulli. Germ. Ein topf. Hisp. El trompo o peonca. Pol. Cigia. Vn. Tsigia. Ang. A toppe.] Tibullus lib. 1. Eleg. 6: Nam q; agor ut per plana citus sola verbere turbo, Quem celer affecta versat ab arte puer. Virgil. 7. Aen. Ceu quodam torto volitans sub verbere turbo, Quem pueri magno in gyro vacua atria circum Inteat ludo exercent. Atq; in hac significatione est etiam nominativus Turben. Tibullus: Nasque agor ut per plena citus sola verbere turben. Sosipater lib. 1. q Ab hujus instrumenti similitudine Turbo dicitur, quicquid è lato paulatim desinit in acutum. [ναθ. Gal. Une figure ramde qui va en pointe comme un sabot. Ital. Ogni cosa puntata di sotto & bassa di sopra. Germ. Ein sebes ding das rund ist und sich unten auss allgemach in ein spitz geucht. Hisp. Cosa en figura de trompo. Pol. Wselyaka ręcs/spicata. Vngar. Tsczox, tornyos. Ang. A figure round and long lik a toppe.] Cic. de Fate: Sed revertitur ad cylindrum, & ad turbinem suum: quæ moveri incipere, nisi pulsata, non possunt. Plin. de aloë lib. 27. cap. 4: In turbinibus cadorū. Ovid. 1. Metam. -cava buccina sumitur illi, Vortilis, in latum, quæ turbine crescit ab imo.

Turbinæ, a, um. [τύρβη τροχός, κυρνάδης. Gall. Qui est rond comme un sabot, en facon de poire. Ital. Acuto, puntuto di sotto come un pero. Ger. Das wie ein topf vimbwirtbet. Hisp. Hecho en guisa de trompo o peonca. Pol. Michrowati kracacie. Vng. Tsigia moggiasz valo, forgozel. Ang. That is round lik a toppe.] ut, Vortex turbinus. Ovid. 8. Metam. Multa quoque hic torrens nivibus de monte solutis, Corpora turbinco juvenilia vortice mersit.

Turbino, as, pen. cor. In turbinis figuram excuso. [τύρβης, σπελάχη. Gall. Aguiser, faire pointu. Ital. Aguazzare, apuntare. Ger. Etwa as runde vnd ausgespietet machen wie ein topff. Hisp. Aguzar, hazer agudo. Pol. Krecze wircbol'ek. Vng. Tsigia formaria cormojo. Ang. To sharp and mak pointed.]

Turbinæ, adj. Quod in turbinis figuram definit. [κυρνάδης. Gall. Long & rond en forme de sabot, en facon de poire. Ital. Acuto in punta, puntuto di sotto come un pero. Ger. Das rund vñ allgemach ausgespietet ist. Hisp. Hecho en manero de trompo o pero. Polon. Wsylce gostrzoni. Ang. Long & round lik a toppe.] Plin li. 37. cap. 4: Si quid & colore translucido nō differt, & laterū sexangulo levore turbinatus in mucrone. Idem lib. 11. cap. 37: Cor homini infra levam papillam turbinato mucrone in priora eminens. Idem lib. 15. cap. 15: Turbinior pyris figura quam malis,

Turbinato, onis, f. t. [τύρβης. Gall. Forme & figure en facon de sabot ou soupic. Ital. Aguzamento, & punta disotto come un pero. Ger. Die gestalt so von der breite in ein spitz ausgetrahet ist. Hispan. Forma y figura en manera di trompo o peonca. Pol. Za spiczenie. Vng. Tsigia formaria valo tormozas. Ang. A forme or shap lik a toppe.] Plin. lib. 15. cap. 20: Aliis turbinatio pyri, aliis ovata species.

Turbystum, Medicamentum est, cogens sorbere, & pro colore tincturæ etiam sumitur.

Turdus, m. f. Avis nota, & inter primas à sapotis bonitatem collocaata. [κυκλα. Gall. Griné, tourd. It. Tordo. Ger. Ein Rameiss vogel. Hispan. Torzal, ave conocida. Polon. Drzid. Vngar. Huzos mader. Ang. A feldefare or trushe.] Horat. lib. 1. Epist. 16: Nil melius turdo, vulva nil dulcius ampla. q Est & Turdus nomē pisces, quem & ipsum κυκλα vocant Græci. Plin. lib. 32. cap. 11: Turdus inter faxatiles nobilis.

Turdarium, Locus quo turdi aluntur ad saginā. κυκλωσοφάσιο. Turreū, turca, turcum, Vide TVS.

Turgeo, ges, turti, n. f. Tumeo, inflatus sum. [תְּמֹאָה təmāah, γέναιος. Gall. s' enfler, ou être enflé. Ital. Gonfiarsi. German. Vangen von völle/sich bläzen. Hispan. Hincharse. Polon. Oddimam sie. Vngar. Föl sudom. Ang. To swell, to be puffed up with pride or anger.] Virg. Aeglog. 7: iam læto turgent in palmitæ gemmæ. Turgere alicui, est irasci in aliquem, sive commoveri. Plaut. in Cas. Nunc in fermento tota est, ita turget mihi. Idem in Mostel. Tota mihi turget uxor nunc domi, scio. Plin. lib. 20. cap. 13: Imponunt & mammis turgentibus decotiam rutam, & pituita. q Composita sunt. Deturgeo, & obturgeo: quorum significata explicantur suis locis.

Türgeſo, n. t. Turgidus sio, tumesco. [תְּמֹאָה təmāah, γέναιος. Hisp. s' enflé. Ital. Gonfiarsi. German. Vangen werden sich aufblähen. Hispan. Hincharse. Polon. Poçinam sic oddimac. Vngar. Föl ualkodon. Ang. Te beginne to swell, to wax proude.] Peisius: Non equidem hoc itudeo, bullatis ut mihi augis Pagina turgescat dare pondus idoneum fumo. Cicer. 3. Tus. Corque meum penitus turgescit tristibus iris. Varro 3. de Re rust. cap. 9: Objicendum pullis diebus quindecim primis manè subiecto pulvere (ne rostris noceat terra dura) polentam mistam cum nasturtii semine, & aqua aliquanto ante facta intrita: & ne tum deniq; in eorum corpore turgescat aqua, prohibendum. Ovid. 3. Amor. Eleg. 9: Prima Ceres docuit turgescere semen in agris. Plin. lib. 7. cap. 50: Novembri mense, ut Martio pariat capra turgesceribus virgultis.

Türgidus, a, um, Tumidus, inflatus. [תְּמֹאָה təmāah, γέναιος. Gall. Enflé. Ital. Gonfi. Germ. Vangen/aufgebläfen/getrungen. Belg. Opgeblæſen. Hisp. Hinchado. Pol. Nadeti. Vng. Felsuakodot. Ang. Swelled, puffed up.] Plaut. in Milite: Cubare in navili pampam, atq; oculis turgidis. Cic. 5. Tus. Num aliquod quodpiam membrum tumidum acturgidum non vitiosè se habet? Horat. 3. Carm. Ode 13: .eras donaberis hoedo, Cui frons turgida cornibus.

Türgidulus, diminut. [ο στυκείον πίξογκο. γέναιος. Gall. Un peu enflé. Ital. Alquanto gonfio. Ger. Etlicher maß aufgeblæſen oder getrungen. Hispan. Un poco hinchado. Polon. Troche nadeti. Vngar. Fel fualkodottoska. Ang. A little swollen or bolien.] Catulus: Flendo turgiduli rubent ocelli.

Türbulum, Türifer, Turicremus, Vide TVS.

Turionēs, m. t. Tegelli arborum, fruticum aut herbarum cuminum. [τύρβη κλάδον τριχατα. Gall. Tendrillons du bout des branches d'arbres ou arbreaux. Ital. Teneri germoli d'albero. Germ. Die garten tolderschöß der bawmen oder stauden / die obersten köppen der kretteren. Hisp. Los renuenos del árbol. Polon. Wierhol ki mlode ryoł i ndrew. Vng. Fanar aagyfweek nek gyenge hegyn. Ang. The tender croppes of trees or hearbes.] Colum. lib. 12. cap. 48: Concis deinde pleno vase olivis, immite defutum usque ad os, lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas depriment: post dies viginti utere.

Turmā, turmæ, f. p. Ordo militaris, tres equitum continens decurias, totidemque habens decuriones. [717. γέραδιδη. Ian. Gall. Bande de gens d'armes. Ital. Compagnia de soldati. Ger. Ein geschwader Reiter. Hisp. Batalla de los de cavallo. Polon. Rata haffiec. Vng. Louag sereg. Ang. A band of men of warre.] Romuli enim tempore quam tres tantum essent tribus, Ramnēsiū, Tatiensium, & Lucerū, ex singulis tribubus deni equites in turmam ascribantur, & singuli decuriones: à quo etiam numero Turmam dictam asserit Varro, quasi terdenam. Cic. pro Marcel. Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil praefetus, nihil cohors, nihil turma decerpit. Virgil. 5. Aeneid. Tres equitum numero turmæ ternique vagantur Ductores, pueri bissex quenque secuti. Horat. lib. 3. Carm. Ode 4: Divosque mortalesq; turmas Imperio regit unus æquo.

Turmāles, Dicti qui in turma sunt eadem. Livius 5. ab Urbe: T. Manlius Consulis filius supra castra hostium cum suis turmalibus evasit.

Turmālis, turmale, adj. Quod ad turmam pertinet. Claud. Ggg 2 de bello.

de bel. Gild. Excitent incestos turmalis buccina somnos. q. Ali quando idem quod equestris, ut Turmales statuæ, apud Ciceronem de Orat.

Turmatum, adverb. Per turmas. [*in aedib. Gal. Par bandes. Ital. Per compagnie* Ger. Mit schaaren / haussichtig. Hisp. De batalla en batalla Pol. Wnus. Vng. Seregenkent. Ang. Band by band.] Caesar 8. bell. Gall. Turmatum in eum locum devenerunt. Liv. 5. ab Vrb. Mox ulularus, cantusq; dissonos, vagantibus circa moenia turmatum barbaris, audiebant.

Turpis, & hoc turpe, om. t. Deformis, in honestus, foedus, distortus: est enim contrarium Pulchro. [*רַעֲשׁ Schohár NND temé וְתָרָה עִזְצָדֶס, אַפְּרֵדֶס.* Gall. Laid, vilain, difforme, deshoneste. Ital. Soz, brutus, turpe, difforme. German. Ungestat/schönd/ hässlich. Belg. Eccles. Hisp. Feo ò dishoneste. Pol. Szpetni. Vng. Rus. Ang. Fischie, dishonest.] Terent. in Phorm. Lacrymæ, vestitus turpis. Horat. 3. Carm. Ode 27: Ante quam turpis macies decentes Occupet malas. Ovid. 3. de Arte: Turpe pecus multilum, turpis sine gramine campus, Et sine fronde frutex, & sine crine caput Ovid. 1. Amor. Eleg. 13: Si mihi Tithono de te narrare licet, Turpior in celo fœmina nulla foret. q. Transferunt etiam ad animum. Cicero pro Quintio: Multis vexatus contumelias, plurimis iactatus injurias, non turpis ad te, sed miser confugit. Terent. in Heavt. pudet Dicere hac præsentem verbum turpe. Ovid. 1. Amor. Eleg. 9: Turpe senex miles, turpe sensilis amor. Cic. 1. Offic. Luxuria vero cum omni ætaati turpis, tum senectuti foeditissima est. q. Interdum ponitur pro magno, ut annotavit Nonius. Virg. 3. Georg. - optima torva. Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. Idem 4. Georgic. - & turpes pascit sub gurgite phocas. q. Item pro crudeili, ut non uno in loco apud Salustium.

Turpiculus, a. um, diminutivum, Subturpis. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Aucunement laid. Ital. Aliquanto sordid. German. Ein wenig hässlich oder wüst. Hispan. Feo yn poco. Pol. Keschepni. Vngar. Russka. Ang. A little filth or vulgarity.] Cicero 3. de Orat. Iocus in turpiculis, & quasi deformibus ponitur. q. Hinc sit compositum Subturpiculus. Idem Att. lib. 4 Quid etiam subturpicula mihi videbatur palinodia.

Turpifico, turpificas, act. p. foedo, turpiter dñe afficio. [*NND timē יְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Souiller & vilener, enlaidir. Ital. Far soz Ger. Verwüsten / wüst oder hässlich machen. Hisp. Haizer feo. Pol. Szpetni, szkaradje. Vng. Meg ruitorom. Ang. To mak filthie, to defile.] Cic. 3. Offic. Qanta illa depravatio, & foeditas turpificati animi videri debet.

Turpitudo, turpitudinis, f. t. Deformitas. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Laideur, difformité, deshonesteté, laideur. Ital. Brutchez, duhonestà. German. Schand, häßlichkeit, unverharteit. Hispan. Fealdad, o deshonestidad. Pol. Szpetni, nespoci wojs. Vng. Rusag. Ang. Villanie, deformities, shame.] Cicero 2. de Finib. Sunt etiam turpitudines plurimæ, qua nisi honestatis natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem non est facile defendere. Quint. lib. 2. cap. 2: Carendum non solam criminis turpitudinis, verum etiam suspicione. Cic. 2. de Orat. Verborum turpitudinem, & rerum obsecnitatem vitare.

Turpiter, adverbium, foedè, in honestè, indecorè. [*אַפְּרֵדֶס*. Gall. Vilainement, laidement, deshonestement. Ital. Brutamente, duhonestamente. German. Schandlichen, hässlichen, unehbarlich. Hispan. Fea, y deshonestamente. Pol. Szpetni, szkaradje. Vng. Rusag. Ang. Villanies, deformities, shame.] Plautus in Mer. Quod in se olim admirerit turpiter. Cæs. 3. bell. Civil. Reliquos turpiter fugere coegerunt. Cicero 3. Tusc. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur. Ovid. 5. Trist. Eleg. 7: Turpius ejicitur quam non admittitur hospes.

Turpo, turpas, act. p. foedo, turpitudine afficio. [*NND timē יְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Souiller, vilener, enlaidir, barbouiller, sellir. Ital. Sporcere, lordare, macchiare. Ger. Verwüsten. Hispan. Afear otra cosa. Polon. Szpetni. Vngar. Meg ruitorom. Angl. To defile, to make foul or ill favoured.] Cicero 1. Tusc. ex vetusto quo-piam Poëta: Hæc omnia vidi inflammati, Priamo vi vitam evitari, Iovis atram sanguine turpari. Virgil. 10. Aeneid. & terra sublevat ipsum Sanguine turpantem compos de more capillos. Horat. 1. Serm. Satyr. 5: - at illi foeda cicatrix Setosam lævi frontem turpaverat oris.

Turris, hujus turris, fœminini generis, t. A' terrendis hostibus dicta est: [*לְמִזְחָדָה וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Tour. Ital. & Hisp. Torre. Germ. Ein thurn. Belg. En toren. Pol. Wieża. Vng. Torny. Ang. A tower.] sicut Arx ab arcendis: vel quod aspectu torva sit: hoc est, terribilis. Cæsar 5. bell. Gallic. Tum ex omni parte lapidibus conjetis deturbati, turrisque succensa est. Cicero 5. Tuseulan. Dionysius concionator ex turre alta solebat. Virgil. 10. Aeneid. Nec spes ulla fugæ: miseri stant turribus altis Nequicquam, & rara muros cinxere corona. Idem 9. Aeneid. - tum pondere turris Proculbuit subito, & cœlum tonat omne fragore. Horat. 2. Carm. Ode 10: Sæpius ventis

agitatur ingens Pinus: & celsæ graviore casu Declinet turres, feriuntque summos Fulmina montes. Fiunt etiam turres ambulatorizæ, de quibus Vegetius libro 4. cap. 17. sic scribit: Turres dicuntur machinamenta, ad ædificiolum speciem tabulis, tabulatisque compasta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissime ex crudis corris vel centenibus communetur, quibus pro modo latitudinis addituraltitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quâdragenos, vel quinquagenos latæ sunt. Proceritas autem ipsarum tanta sit, ut non solum muros, sed etiam turreis lapides altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur, quarum lapsu volubili, magnitudo tam alta moveretur. Præsens autem periculum civitatis est, si ad murum fuerit turris admota. Plures enim accipit sealas, & diverso genere conatur irrumperem. Nam in inferioribus habet arietem, cuius impetu destruit muros. Circa medium verò accipit pontem factum de duabus trabibus, septumque de vimine, quem subiit prolatum inter turrem murumque constituant, & per eum egredientes de machina bellatores in civitatē transire, & occupant muros. In superioribus autem turris illius paribus contati, & sagittarii collocantur, qui defensores urbis ex alto contis, saxis, missilibusq; prosternant.

Turricula, Diminutivum, Parva turris. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Tour petite. Ital. Picciola torre, terricella. Germ. Ein thurn. Hisp. Pequeña torre. Pol. Wieżka. Vng. Tornyetska. Ang. Little tower.] q. Est & vasculi genus, turris similitudine, per quod talis in alveolum mitti solent, ne in jaciendo frangat committit polset. Græc. *τύρης*, vocat. Persius etiam Oream. Extat distichon apud Mart. lib. 14. turriculæ usum describens:

Quærit compositos manus improba mittere talos?
Si per me misit, nil nisi vota facit.

Turritus, ta, tum, Turribus instructus. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Qui a tour ou tours, haut comme une tour. Ital. Alto, sublime. Ger. Gehäret das thurn hat. Hisp. Alto, terreado de torres. Pol. Wieżelni. Vng. Tornyos. Ang. That is high, or towred.] ut, Master de cùa turrita: id est, Cybele, quæ eadem credebatur cum Tellure. Virgil. 6. Aeneid. - qualis Berecythia mater, Læta Deum partu Phrygias turrita per urbes Invehitur curtu. Castella turrita. Lucan. lib. 5: - turritaque summis Disponit castella jugis. Elephanti turriti, quibus turre superponuntur, vel qui turre gestant. Plin. lib. 8. cap. 7: Iterum totidem tumuli cum sexagenis propugnatoribus. Mœria turrita. Ovid. 3. Amor. Eleg. 7: Quid tibi turritis incingere mœribus urbes? q. Interdum Turritus accipit pro alto, & turris instar edito, οὐψάς. Virgil. 3. Aeneid. - gemino demittunt brachia muro Turriti scopuli.

Turtiger, Turrifer, Gerens turrem. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Qui possit tour, qui a des tours. Ital. Chi porta torre, chi a torre. Ger. Der thurttreit. Hisp. Lo que traçò tiene torres. Pol. Wieżiści. Vng. Torni hordozó. Ang. That beareth a tower.] Plin. Sed turrigeros elephantes miramus humeros. Virgil. 10. Aeneid. Almaprærens Idæa Deum, cui Din dyma cordi, Turrigeræque urbes, &c. Dea turriga, eadem cum Cybele, sive Tellure, Ovid. 4 Fast. Carina turriga, Lucan. lib. 3. Frons turriga Cybeles, Ovid. 6. Fastor.

Tursio, tursionis, Piscis est delphino non dissimilis, tristitia tamen aspectus ab eo differens: lascivæ ejus, quæ in delphino conspicitur proorsus expers, rostro tamè canicularum maleficentiam præse ferens. Hæc Plin. lib. 9 cap. 9.

Turtur, ris, m. t. Avis nota ex genere columbarum, à sono que edit nomen habens. [*תָּרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Une tourte ou tortelle. Ital. Tortora. German. Ein Turteltaub. Hisp. Tortol a ega. Pol. Szwarclica. Vngar. Görliche. Ang. A turtle dove.] Plaut. in Mostel. Tu tibi istos habeas turtures. Servius, & quidam cum secuti putat fœmininū esse in hoc versu Virgilii ex 1. Aeglog. Nec gemere æeria cessabit turtur ab ulmo. Sed proculdubio decipiuntur. Nam adjективum æria, non cù nominativo turtur, sed cum ablativo ulmo cohæret. q. Est item Turtur piscis marinus, ex genere venenatorum, qui & τυρπαί dicuntur Græcis, eodem quo avis nomine.

Turundæ, f. p. Massa, sive buccella, qua farciuntur, sive saginatur altilia. [*וְתָרָה עִזְצָדֶס*. Gal. Vne soupe de pain, un morceau de pain, va apast Ital. Tonda. Ger. Ein Kloß oder bretzel damit man die gegeißt meiset. Hisp. Sopas à manera de bocadillo para engordar aves. Pol. Kukiel'ka (maki iaka turga piastwo. Vngar. Metelt apritas. Ang. A mortell or soupe wherby fowles ar fedde.] Varr. 3. de Rust. cap. 89: Gallinas farciunt turundis hordeaceis. q. Apud Catonem tamen cap. 89, significat linamentum illud ex filis, quod in ulcus immitti à medico solet. Ait enim: Et si fistula erit, turundam intrò tradito.

Tuis, hujus turris, n. t. Lachryma libani arbuscule, uni terrarum Arabiæ concessa, divinis sacrificiis, & templorum suffimentis dedicata. [*תָּרָה עִזְצָדֶס*. Gall. Encens. Ital. Incenso. Germ. Weihrauch. Belg. Wierook. Hispan. Encenso. Polon. Kajfie.

Kadidlo. Vng. Tömien. Ang. Frankencense.] Ovid. 14. Metam. Templo tibi statuam, solvam tibi turis honores. Tibul. lib. 1. Eleg. 3: Redderet antiquo menstrua tura Lari. Varro à tuis glebis dictum existimat: cui & Servius astipulatur, & Priscianus. Quocirca sine aspiratione scribendum videtur. Alii tamen originem ejus à Græto verbo θύει petere malunt, quod est sacrificare: unde etiam per aspirationem scribendum præcipiunt. Provenit autem tus potissimum in regione Sabæorum, quæ scœlicis Arabia pars est. Virg. 1. Georg. India mittit ebur, molles suæ tura Sabæi. Colligitur aut duplixi viademia: quarum prior est circa canis ortum: altera, verno tempore, in ciso arboris cortice, quæ maximè videtur esse prægnans, & ubi tenuissimus tenditur. Laxat hinc plaga, unde profilit spuma pinguis, quæ concreta dñsatur. Probatur tus candore, amplitudine, fragilitate, carbone, ut statim ardeat, & fricetur potius quam deatem recipiat.

Tūcūs, a, um. Quod ex ture est. [λαβάνος. Gall. D'encens. Ital. Diencenso. Ger. Von Wettauß. Hisp. Cosa de materia de encenso. Pol. Kadidlo. Vngar. Tömien ból való. Ang. Of frankencense.] Colum. lib. 3: Iam tuream plantam mature ampliatam, florantesq; hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. -sola India nigrum Fert hebenum, solis est turea virga Sabæis. Idem 6. Aen. -congesta cremantur Turea dona. Ovid. 4. Fastor.

Farræ deæ, micæq; licet salientis honorem,

Dicit, & in veteres turea grana focos.

Tūribulum, li, n.s. Vas quo tus adoletur. [τύριψιν machtah θυμέας. Gall. Encensoir. Ital. Turribulo da incensare. German. Wettaußfass. Hisp. Encensario donde se quema el encenso. Polon. Kadidlnica. Vngar. Tömien egész edény tömicens. Ang. A censer.] Liv. 9. bell. Pun. Ex permanens succedentes, deinde aliae aliis, omni effusa civitate obviam, turibus ante janus positis, quæ perferebatur, atq; accenso turea precentibus, &c. Cicer. 6. Vert. Nam etiam de L. Papyrio viro primario, locuplete, honestoq; equite Romano turibulum emitti?

Tūrifér, ra, rüm, penult. corrip. Tus producunt: [λαβάνων φέρει. Gall. Qui portat, ou produt encens. Ital. Che porta o produce incenso. German. Das Wettauß, regt. Hisp. Cosa que trae o traer encenso. Polon. Kadidlo o rodzaci. Vng. Tömien termo hoz. Ang. That beareth frankencense.] ut, Regio turifera. Plin. lib. 6. cap. 23: Veniuntque circiter xxx. diem Ocelin Arabæ, aut Canam turiferæ regionis. Idem libro 12: Ut illo modo, quum devicisset turiferæ gentes, supplicaret. Ovid. 3. Fastor. Et domitas gentes turiferi lñdæ tuas.

Tūricrēmūs, a, um. Crémans tus: ut, Arg. tūricremæ, θυμός λαβάνων καρκίνη. Virg. 4. Aen. -tūricremis quum dona imponecer aris. Ovid. Epist. 2:

Sæpè deos supplex, ut tu scelerate valeres,

Sum prece turicremis devenerata foci.

Tūrlégūs, a, um, pen. cor. [λαβάνος φέρει. Gall. Qui recueille & amasse l'encens. Ital. Chi raccolge incenso. German. Das Wettauß gesammelt ist oder sammelt. Hisp. Codeger de encenso. Pol. Kadidlo għibnejha. Vng. Tömien zedb. Ang. That gathereth frankencense.] ut, Arabes turilegi: id est, colligentes tus. Ovid. 4. Fastor. Nam modò turilegos Arabas, modò despicit Indos.

Tūscūlum, li, dimidi. [λαβάνων μέρεα, λαβάνων μέρεα, n. Gall. Un petit morceau d'encens. Ital. Un pezzo di incenso. Ger. Wettauß stück. Hisp. Un pedazo de encenso. Polon. Kadidlo cęjko. Vng. Tömieniske. Ang. A little of frankencense. Plaut. Aulul. Nunc tuscum emi.

Tūssis, sis, f.t. Vehementis spiritus efflatio (ut definit Galenus in tractatu de Sympt. causis) ea quæ meatum suum obstruit excutere conantis. [θύει. Gall. Touff. Ital. & Hisp. Toffe. Ger. Det husten. Pol. Kasel. Vngar. Kshdgæ. Ang. The cough.] Quæ si continuè vexet, a Seneca pertussis nuncupatur. Est enim continens tussis & inveterata, quæ vix unquam eliditur, ex quæ multi cōficiuntur. Terent. in Heavt. Gemitus, scrotatus, tusses, risus abstinete. Virgil. 3. Georg. Hinc canibus blandis rabies venit; & quatit ægros Tussis anhela suæ, ac faucibus aagit obesis. Catull. Epigram. 4: Fui libenter in tua suburbana villa, Malamq; pectore expuli tussim. Ibidem: Hic me gravedo frigida, & frequens tussis Quassavit.

Tūsscula, tussicula, diminutivum. [τύριψον. Gall. Une petite toux. Ital. Picciola tosse. German. Kleiner husten. Hisp. Pequena tosse. Polon. Małki kaszel. Vngar. Kshdgæfeske. Angl. A little cough.] Plinius Epistol. 114: Veteris infirmitatis tussicula admonitus, &c.

Tūssedo, tussedinis, idem quod tussis. Apuleius: Assiduo pulsu tussedinis hiulci pectora.

Tūssfo, sis, sivi, situm, n. q. Tussin patior. [θύει. Gall. Touff, or touffir. Ital. Toffire. German. Husten. Hisp. Toffer. Pol. Kasel am. Vn. Kshdgæk. Ang. To touffe, to annoy with coughing.]

Plautus in Asin. Forte si tussire occiperit, ne sic tussiat. Ut cuiusqua lingua in tussendo proferat. Plinius libro 20. cap. 22: Semen eorum cumino tritum, potumque in vino; tussienti.

bus auxiliatur. Martial. lib. 1: Et placet, & tussit. Horat. 2. Serm. Satyr. 22: .siquis Forte cohæredum senior male tussiet. Tūslāgo, tussilaginis, f. t. Herba est sylvestris folia habens quina, aut septena, majuscula quæm hedera, subalbida à terra, superne pallida, sine caule, sine flore, sine semine, radice tenui. [θύρων. Gal. Pas d'afino. It. Passo d'afino, farfara. Ger. Hufsilat/ oder roßhuff. Hisp. Vna de afino farfaro. Polon. Podbiał, kniat. Vng. Zamar lepissima lepu Zamar köröm. Ang. An hearbe which remedeth the cough.] Nomē habet ab effectu; quod fumus ejus per arundinem haustus, tussim quantumvis veterem sanare dicatur. Officinæ Vngulam caballi hodie appellant. q Est & Tussilago sativa, à quibusdam salvia appellata, similis verbasco; quæ in pulvrem contrita, adversus tussim utiliter bibitur. Autor utriusque Plin. lib. 26. cap. 6.

Tūte, Tu ipse, od awris. Cicer. 4. Vert. Hoc autem tute fateberè. Idem 2. Tasc. Reliquum est ut tute tibi imperes.

Tūtelā, T utelaris. Vide TVE OR.

Tutor, Tutorius. Vide TVE OR.

Tutulus, inquit Festus, Ornamentum capitis Flaminicarum, & vitta purpurea innexa crinibus, & in altitudine ereta, qua Flaminica à cæteris mulieribus discernebatur. Viri item in sacris tutulis utebantur, qui inde tutulati dicebantur. Varro lib. 6. de ling. Latin. Tutulati dicti, qui in sacris habere soleant ut metam in capitibus: id tutulus appellatur, ab eo quod mætres familiæ crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos, dicunt tutulos: sive ab eo quod tuendi causa capilli siebant, sive ab eo quod altissimum in urbe, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur.

Tūtūs, tuta, tutum, Vide TVE OR.

Tūtūs, tua, tuum, pronomen possessivum à Tu. [τός. Gall. Tien, qui est à toy. Ital. Cosa tua. Germ. Dein. Hisp. Cosa tua. Pol. Twoi. Vng. Tied. Ang. Thyne or belonging to the.] Plaut. in Persa: Tua merx est, tua indicatio. Cic. ad Trebonium lib. 15: Nunc hæc primò cupio cognoscere, iter tuum cujusmo di sit. q Tuū est, ad te spectat, tui est negotii & officii. Terent. in And. Tuū est, siquid præter specm evenit, mihi ignoscere. De tuis unus, pro unus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cic. ad Cæl. lib. 13: Qui & in bello tecum fuisset, & propter memoriam Crassi, de tuis unus esset. q Tuapte, & Tuoppe, ablative sunt ex Tuæ, & Tu ablativis, & Pte, syllabica adjectio compositi: ut, Tuapte sponteis est, tua ipsius sponte: Tuoppe consilio: id est, tuo ipsius consilio. Plautus Mil. Quippe si rescivere inimici consilium tuum, tibi Tuoppe consilio occludunt linguam. Tuatim adverbium significat tuō more. Plaut. in Amphit. Iam tuatim facis: ubi Sosipater lib. 22: sūz Gram. tuatim, tuo more exponit.

Tūtūs, tuta, tutum, Vide TVE OR.

Tylus, li, m. f. Vermiculus est, pluribus pedibus, colore fusco, sub lapidibus aut sigulnis vasis vivens, qui tactus se arcuat, atque in globu contrahit ad similitudinem parvæ pilæ. [θύματος. Tymbadēs, [τυμβάδες. Germ. Unhothen/Herren.] Græco nomine appellant sagæ, & veneficæ: quod æt. θύματος: hoc est, circa sepultra versantur, cadavera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sua abutantur. [Polon. Czarnowica.] Cælius lib. 12. cap. 38.

Tymbōs, tymbi, m.s. [τύμπανον. Gal. Tombe, tombæ, sepulcre. Ita. Sepolcro, monumento. Germ. Ein Grab. Hisp. Tomba o sepultura. Pol. Grob. Vngar. Holt tag egész hely, temetei. Angl. A tombe or grasse.] Vox est Græca, quam Latinè bustum vertere possumus, teste Cicero. Fit enim θύμπανον τύμπανον τύμπανον: hoc est, ab eo quod ibi mortui cadaver exuratur. Latini paucis literis immutatis, etiam tumbam appellant. Cic. 2. de Finib. Siquis bustum (nam id puto appellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut columnam violârit, dejecerit, &c. Tympanum, tympani, n.s. [τύμπανον, θύμπανον. Gall. Tabourin, bedon. Ital. Timpano. Ger. Ein Trummen. Hisp. Atabar, o pandero. Pol. Beben. Vn. Cymbalom. Ang. A drumme.] Instrumentum ex una parte planum, membrana clausum, intus vacuum, quod baculo pulsatur. Eo uti solebant in sacrificio Matris deûm. Virgil. 9. Aeneid. Tympana vos buxusque vocat Berecyntia. Matris lñdæ: sinite arma viris, & cedite ferro. Ovid. 4. Fastor. Ibunt semitaires, & inania tympana tundent. Idem 4. Met. Quacunque ingredieris clamor juvenilis, & unæ Fæmineæ voces, impulsaque tympana palmis, Concavaque æra sonat, longoq; foramine buxus. q Est & Tympanum vehiculi testum, ut inquit Servius; sive (ut aliqui putant) testudo supra radios. Radii autem dicuntur stipites, altera parte rotæ centro, altera canthis infixi. Virgil. 2. Georg. Hinc radios trivere rotis, hinc tympana plaustris. q Est præterea Tympanum, machina rotunda ad rotæ similitudinem, qua à calcantibus hominibus versata, pondéra in ædificiis subvehuntur, vel aqua hauritur stolidus majoribus ex puteis, vel ex rivis per canales ad irrigandos hortos diffunditur. [German. Ein Zugrad oder Zedrab/ grosse Läuf anfangen.] Hujusmodi etiæ Tympana in portubæ

portibus insignioribus videmus ad exonerandas naves accommodata. *Lucret lib 4: Mulcaque per trochleas, & tympana pondere magno Commovet, atque levi sustollit machina nisi qd Tympanum genus vasis.* Plin.lib.33.cap.11: *Tympana vero ie juvenc appellata stateras, & lances, quas antiqui māgidas appellaverant.*

Tympanites margarita, de quibus Plin.lib.9.cap.35: Crassescunt etiam in senecta, conchaq; adhæscunt, nec iis avelli queunt nisi lima, quibus una tantum est facies, & ab ea rotunditas: avertis planicies, ob id tympana nominantur. Item *Paulus L.32.D. de aut. & arg. Quum quædam ornamentum mammilarum ex tympanis margaritis triginta quatuor legasset.* *Tympani t'cls tympanici.* [*τύμπανον*. Germ. Ein Wassersuchtger / dem der Bauch als ein Trummen aufgeht.] Qui tympanites laborat: hoc est ea specie aquæ intercutis, quum venter spiri, aquaque distensum, sonum reddit tympani, quum pulsatur. Plin.lib.25.cap.5: *Hydropicis, incipientibusq; tympaniticis, stomachicis, &c.*

*Tympanista, tympanistæ. [*τύμπανοφέρος τύμπανιστης*. Gall. Tabourineur. Ital. Sonator di timpano. Ger. Ein Trummenschläger. Hisp. Adiñero, tannedor de atabal o pandero à adufre. Polon. Bebenik. Vng. Cymbalomo. Ang. That soundeth the drumme.] Qui tympana pulsat.*

*Tympanista, tympanistæ. [*τύμπανοφέρος τύμπανιστης*. Gall. Tabourineuse. Ital. Suonatora di tamburo. Germ. Ein Trummenschlägerin. Hisp. Tannedora de pandero o adufre. Pol. Bebenista. Vng. Cymbalomo a zony. Ang. She that soundeth the drumme.] Mulier tympanum pulsans. Sodinius lib.1.Epist. Tympanistra, psaltria canit.*

*Tympanis, tympanitis, penult prod. [*τύμπανης*. Ger. Die Wassersucht/von re:tscher der Bauch wird wie ein Trummen.] Genus hydrops est, quum ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Celsi lib.3.cap.21.*

Tympanicus, penult. corr. Plia. [German. Der gesättigt wassersuchtig.]

*Tympanizo, tympanizas. [*τύμπανοφέρειν*. Gall. Iover de tabourin, sonner d'un beon. Ital. Timpanare, sonar il timpano. German. Trummenschlagen. Hisp. Tannar atabal o pandero à adufre. Pol. Wleben bye. Vng. Cymbalomo mozik. Ang. To sound or playe on the drumme.] Tympana pulso. Sueton. ac August cap.68: Et assensu maximo comprobavit versum in scena pronuntiatum, De Gallo matris deum tympanizante, Vide se, ut cunctas orbem digitu temperet?*

*Tympanotribus, m.p. [*τύμπανοφέρος τύμπανοφέρος*. Gall. Vn ioneur de tabourin, tabourineur. Ital. Suonator di tamburo. German. Ein Trummenschläger. Hisp. Adiñero, tannedor de atabal o pandero à adufre. Polon. Bebenista. Vng. Cymbalomo reid. Angl. A player on the drumme.] Qui tympanum terit & pulsat, apud plaut. in Trucul. Tympanotribam amas, hominem non hauci.*

Tympański, i. n. pl. Avis est quæ à Cornice occiditur, inquit Aristoteles Historiæ Animalium lib 9.cap.1.

Typhæ, n. pl. Planta est folio cyperidis, caulem habens enim, cuius in summo capite flos enascitur, evadens in papum sive larinxinem. [Polon. Pal'ki. Ang. Reed mace or cat-tail] A Galeno lib.1.de Aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita.

*Typhōn, typhonis, m. t. [*τυφών*. Gall. Vntourbillon de venti impetueux. Ital. Nebbo di vento. Germ. Ein windbraut/windswirbel. Hisp. El torbellino, viento remolinado. Polon. Wycher. Vng. Sebes forgo zel. Ang. A whirle wynde with great force.] Flatus vorticofus, mira velocitate, sed sine igne è nube erumpens. Plin.lib.2.cap.48: Sin verò depresso sinu arctius rotati effrègerint sine igne: hoc est, sine fulmine, vorticem faciunt; qui typhon vocatur: id est, vibratus ecne phias. Defert hic secum aliquid abruptum è nube gelida convolversa, versansque, & ruinam suo illo pondere aggravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigantium peccatis, non antennas modò, verùm ipsa etiam navigia contorta frangens. A.Gellius Noctium Atticarum libro 19.cap.1: Quin turbines etiam crebriores, & cœlum atrum, & fumigantes globi, ac figuræ quædam nubium metuendæ, quas typhonas vocabant, impendere, imminere, quæ depressuræ navem videbantur. Producit autem hæc dictio priorem syllabam. Lucan. libro 7: Et trabibus mistis avidos typhonas aquarum.*

*Typhus, m. f. [*τύφος*. Gall. Type, premere forme de quelque chose. Ital. Forma, stampa. Germ. Ein vorbild/ form so etwas gesetzt/ model. Hisp. Forma, figura, molde. Polon. Wyobrazne. Vng. K. p. abrazat peldazat. Ang. The forme, shape or figure of any thing.] Latinæ forma, figura, adumbratio rudis, exemplar, umbra, & veluti imago quædam alterius rei. Cicet. ad Attic.lib.1.Epistol 6: Præterea typos tibi mando, quos in teccoria. &c. Hinc Protypa, dicta sunt opera, quæ ante typos*

facta sunt. Ecypa verò, quæ ex ipsis sunt formata typs. Plia. lib.35.cap.12: *Dibutades primus personas regularū extremis imbricibus imposuit, quæ inter initia protypa vocavit, postea idem ecypa fecit. Archetypa autem dicuntur prima & principalia exemplaria, quæ non aliunde sunt desumpta, neque ad aliorum similitudinem efficta, cujusmodi vulgus vocat originalia. Typi item, teste Gell. lib.1: quemadmodum & hypographæ, à Græcis dicuntur, quas nos descriptione appellanmus, quæ rudiores sunt, minusque exactæ quam igitur, quas nos finitiones vocamus.* q Typus item dicitur figura & umbra & velut imago & symbolum veritatis. Sic vetus Testamentum Novi typum esse dicimus.

*Typhicus, a, um, τύφος; old est, mysticus, umbratilis, allegoricus. Tyrannus, tyranni, m. f. [*τύραννος*. Hisp. Tyranno, signore, seigneur, ou seigneur cruel. Ital. Tiranno, signore. Germ. Vorsteher heisst es ein König, der ein Wüterich/Tyrann. Hisp. Tyranno, señor, è señor injusto. Polon. Okracy, tyran. Vng. Vngar. Kegyetlen. Ang. A tyranne or cruel lord.] Apud veteres in bonâ partem dicebat pro domino, rege, seu monarca, qui plenam habebat in subditos potestatem. Ab initio enim, Trogus teste, omnium civitatum, regionumque imperium penes reges fuit: quos ad hujusmodi fastigium majestatis, non ambitione popularis, sed spectata inter bonos moderatio provchebat, qui etiam tyranni, ob fortitudinem vocabantur. Virgil.7.Aen. Patim pacis erit, dextram tecumq; tyranni. q Postea tamen Tyranni nomen ad illos solùm restrietum est, qui per insolentiam imperii viribus abutebantur, & vi & quadam animi libidine dominabantur, non jure & legibus æquis. Cicero.2.Offic. Nec reverò bujus tyranni solùm, quem armis oppressa pertulit civitas, interitus declarat, quantum hominum odium valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum. Ovid.1. Metamorph. Arcados hisce sedes, & inhospita testa tyranni Inagredior.*

*Tyranus, tyrannus, f. [*τύραννος*. Gall. Tyrannie, seigneurie. Ital. Tirannide, tirannia. Ger. Tyranny/ ein grausame wütterische heischung/misericordia/billigkeit/sonder mutwillen. Hisp. Tyrannia, severio. Pol. Okracy, tyran. Vng. Kegyetlen. Ang. Tyrannus, lordship.] Dominatio, monarchia, seym ac violentu imperium. Iuv. Satyr.8: Quid Nero tam sæva, crudaque tyrannide fecit? Ovid.15. Metam. - odioq; tyrannidis exul Sponte erat.*

*Tyannicus, tyrannica, tyrannicum. [*τύραννος*. Gall. Tyrannique, cruel. Ital. Cosa tyrannica, crudelle. Ger. Wütterisch/Tyrannisch. Hisp. Cosa de tyrrano, señor injusto y cruel. Pol. Okracy. Vng. Kegyetlen. Ang. Cruel.] Quod est tyrannus: hoc est, crudel, & superbum. Cic.1.de Leg. Aut si omnes Atheniensis defelentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges justæ habentur. Idem de Invent. Quod tettum, crudel, nefarium, tyramicum factum esse dicamus, per vim, per manum opulentam, quæ res ab legibus, & ab æquabilijure remotissima est.*

*Tyannicæ, adverb. Crudeliter, violenter, & more tyrannorum. [*τύραννος*. Gall. Tyranniquement, cruellement. Ital. Crudelmente. Ger. Wie ein Wütterich / Tyrannischer weiss. Hisp. Cruelmente. Pol. Okrutyne. Vng. Kegytlens blyker. Ang. Cruel, lik a tyranne.] Cic.5. Vert. Nunc ut hoc tempore ea, quæ regi, seu potius tyranicæ statuit in aratores Aproni, piætermittam.*

*Tyannicæ, ni, pen. cor. [*τύραννος*. Gall. Qui a tué fait mourir un tyran. Ital. Ucciditore, ammazzatore del tyrranno. Ger. Ein Tyrannentöder. Hisp. El que mato a un tyrranno. Pol. Zabog tyrranna. Vng. Kegytlens blid kerget. An. That slayeth a tyranne.] Tyrannicida, percussor tyranni: à verbu x̄tēw, quod est interficio. Cic.ad Att.lib.14: Sustulisse mihi videtur simulationem desiderii adhuc quæ serperat in dies, & in veterata verebarne periculosa nostris tyranno tonis esset.*

*Tyannicæ, idæ, dæ, pen. prod. m. p. Qui tyrrannum occidit. [*τύραννος*. Gall. Qui a tué un tyran. Ital. Ammazzatore del signore. Germ. Ein Tyrannentöder/der ein Wütterich umbringt. Hisp. El que mato el señior injusto. Pol. Zgladjac tyrranna. Vng. Kegytlens blyde. Ang. That killeth a tyranne.] Plin.lib.7.cap.23: Non indicavit Harmodium, & Aristogitonem tyrannicidas.*

*Tyramicæ, dñum, tyramicidii, n. f. Tyranni cædes. [*τύραννος*. Gall. Occision d'un tyran, tuement de tyran. Ital. Uccisione di un tyrranno. Ger. Ein erschaffung eines Tyrannen. Hisp. Matanca detyranno. Pol. Zabog tyrranika. Vng. Kegytlens blyde. Ang. The slaughter of a tyranne.] Qui uil.lib.7.cap.4: Tyranniciduus est occidere tyrrannum.*

Tyramicæ, τύρανθυτος, τύρανθυτης, Amethysti color, Tyria rufus purpura inebriatus. Plin.lib.9.cap.41: Non est satus abstulisse gemmæ nomen amethystum: rufum absolutus inebriatur Tyrio, ut sit ex utroque nomen improbum Tyriam ethystus. simulque luxuria duplex.

Tyramicæ, a, um, penultima correpta, τύρανθην, Vox est ex Tyrio & ianthino composta colore significans, qui refutat ex ianthino: hoc est, violaceo, rufus Tyria purpura inebriato.

Tyramicæ,

Tyrāthīnē, dicuntur vestes colore hujusmodi infectæ. Mart. libro 1:

Sic interposito viliis contaminat uncto

Vrbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.

Tyro, tyronis, m.t. Novus miles, & fortis ad militiam exercitum. [τύρων] Gall. Aprendi, nouveau soldat, bachelier aux armes. Ital. Tireone, soldato novello. German. Ein neuer oder junger Kriegsmann / so man erß anschiet. Hisp. Novicio en la guerra y armas. Pol. Młodzí żołnierz. Vng. Vy soldos, vy ritez. Ang. Apprentis, or young man of warre.] Cicero. 2. Tusc. Actas tyronum plerunque melior. sed ferre laborem, contemnere vulnus consuetudo docet. Liv. 10. bel. Maced. Veteribus militibus tyrones immissantur. q Per translationem Tyrones generaliter appellamus, qui prima in arte aliqua ponunt rudimenta. περτάγονος, unde pro rudi adhuc & novitio gladiatore posuit Suetonius in Cæsare: Tyrones aequi in ludo, neque per lanistas. Sic adolescentes quandoq; togam sumebant, & barbam posiebant, eloquentiamque in foro auspicabantur. Tyrones dicebatur, & illa prima actio, tyrocinium. Senec.lib. 3. Declam. Ille in foro primū dicturus, tyro dictus est. Sueton. in Nero. cap. 7. Deductus in forum tyro, populo cōgiarium, militi dominatum proposuit, indicta decurso. q Sunt qui scribant Tyro per i nostrum, & melius fortassis. Arbitror enim Græcam distinctionem non esse.

Tyrunculus, diminut. Pro juvenculo, qui prima in arte aliqua cœpit ponere rudimenta. [περτάγονος, περτάγεσθαι] Gall. Iunne aprenty. Ital. Giovane che si ammaestra, discipolo. German. Ein Lehrling. Hisp. Nouicio, discipulo. Polon. Młodzí uczeń. Vngar. Aprod, valamely tudomannak vy tanulója. Ang. A little young man of warre or apprentis.] Plin. Iun. in Epistol. Quod me, quamvis tyrunculum incitavit ad emendum: hoc est, rudem,

& nondum satis exercitatum in cognitione signorum. Iuven. Satyr. 11: - nec latus Afræ Novit avis noster tyrunculus. Tyruncula, f. p. quo Columella usus est pro cane adolescenti, in educandis catulis parum adhuc exercitata. Quoniā (inquit lib. 2. cap. 7.) tyruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus auctor incrementum.

Tyrocenium, tyrocinii, n. f. Prima artis alicuius rudimenta. [περταγέσθαι, περτάγονος, περτάγεσθαι] Gall. Aprendisse. Ital. Ego imparare, capo di opere. Germ. Ein erster anfang / das erst versuchstück. Hisp. Aquella novedad, cabó de obra. Pol. Pierwsze naukach początki. Vngar. Valamely tudom annak első kezdeti. Ang. Prentishippe.] Suet. in Tyber. cap. 54: Neronem & Drusum patribus commēdavit: diemq; utriusq; Tyrocinii congiario plebi dato celebravit. Tyrocinii autem die adolescentuli togam puram sumebant. Tyrocinii navium dixit Plin. lib. 24. cap. 7, per metaphoram, quum primū mari committuntur, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur.

Tyrocnestis. [τυρόνηστις] Gall. Vne gratis. Ital. Gratarola, alibi gratacaso. Ger. Ein reibesem Hisp. El rallo. Polon. Tarl'ko. Vng. Torma saye rexelb. Ang. Agratter.] Instrumentum culinarium, quo foraminato caseus distinguitur minutatim.

Tyrotarichus, tyrotarichi, penult. corr. m. f. [τυροταρίχος] German. Ein afterfauster Reß / Hasenteß.] Genus oplonii, ex caseo, falsamentisque confecti. τυρὸς enim caseus est, τυροταρίχος, falsamentum. Cicer. ad Pætum lib. 9: Tu verò (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Et ad Att. lib. 4: Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quam patina tyrotarichi.

Tyrsis, τύρσις, Græcis significat ambitum murorum: λαζαρά, περιωρά: hoc est, à Tyrrhenis inventoribus appellatione deducta.

V

LITERA vocalis est, quæ sèp in consonantem transit: & modò vim simplicis habet: ut apud Virgilium: Quum tales animos juvenum, & tam certa tulisti Pectora. Modò duplicitis: ut Cupivi, cupiveram: in quibus i, ante u consonantem posita, producitur, & eadem subtracta corripitur. q Aliquando u consonans per diætesim ratione carminis in vocalem correptam mutatur. Horat. in Epod. Nivesque deducunt lovem, Nunc mare, nunc sylvæ. q Interdum à vocali transit in consonantem: ut Nauta, navita: Gaudeo, gavisus. q Quandoq; amittit vim literæ, quam subditur post q aut g: ut Aliquis, Sanguis. Idem fit antecedente si. ut Suavis, suetus. q Transit quandoq; per derivations in a, ut Veredus, veredatus: in e, ut Pondus, ponderis: Dejerat pro dejurat. Contrà, antiqui Auger, pro augur dicebant. q Similiter in geundis, quæ à tertia conjugatione nascuntur, loco e scripturant ut: ut Faciundum pro faciendum. q In compositione etiā usq; mutatur in i correptam: ut Cornu, corniger: Arcus, arcitens: Fatum, fatidicus: Aurum, aurifex: luctus, luctificus: Fluctus, fluctivagus: Magnus, magnificus: Opus, opifex. Scribent etiam antiqui Carnufex pro carnifex, & Lubens pro libens: Pessumus, pro pessimus: quorum innumera occurunt exempla apud Comicos. Hæc litera quoque interdum ponitur pro y: ut Sulla pro Sylla, Sullanus, pro Syllanus. Eadem maiuscula significat quinque.

V ante A.

Vacca, vide VACO.

Vaccæ, per duplex c, f. p. Bos foemina. [βακτία] βακτία pārah, βαδε, v. Gal. Vache. Ital. Vacca, madra del bue. Germ. Ein Küh. Belg. Gentoe. Hisp. La vaca. Pol. Krowa. Vng. Vás. Ang. A cow. Cicero 1. de Nat. deor. Cur non gestire taurus equus contre statio, equus vaccæ? Varr. 2. de Rust. cap. 5: Discernuntur in prima vitulus & vitula: in secunda, juvenus & juvenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. Virg. 4. Aeneid. Ipsa tenens dextera pateram pulcherrima Dido Caudentis vaccæ media inter cornua fundit. Ovid. 2. de Arte: Cynthus Admeti vaccas pavisse per æstus fertur, & in parva delituisse casa. Virgil. 6. Aen. - sterilemque tibi Prosepina vaccam. Vacca quæ sterilis est Varroni Taura appellatur.

Vaccula, diminutivum. [βακτία] Gall. Vachette. Ital. Vachetta. Germ. Ein Kühle / kleine Küh. Hisp. Pequenna vaca. Polon. Krowka. Vng. Vásike. Ang. A little cow. Virgil. Vaccula non nunquam secreta cubilia captans.

Vaccinus, a, um, pen. prod. Quod est ex vacca. [βακτία] Gall.

De vache. Ital. Vaccino, di vacca. German. Küin von einer Küh. Hisp. Cosa de vaca. Polon. Krowi. Vng. Vnabol valo. Ang. Of a cow. Plin. lib. 24. cap. 3: Cortex illinitur decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.

Vacerra, vaccræ, f. p. Palus vel stipes humi defixus ad castra munienda vel hortos claudendos. [τύρνας / jathid DIM mot. ονόδοψ, προστάθη, σφραγίδη] Gall. Vne cloison en façon de treillis. Ital. Palo da ligare i cavalli alla mangiatore. German. Ein pfal oder Stab. Hisp. Estaca para atar bestias ó otra cosa. Polon. Palie kol' do ogrodziania. Vngar. Le vert karo. Ang. A stake to tie horses unto.] Columel. libro 9. cap. 1. de vivariis claudendis loquens: Vbi verò neutrum patrifamilia conduxit, ratio postulat vacerris includi. Sic enim appellatur genus clathrorum, idque fabricatur ex robore, querco, vel subere. Et mox: Satis est vacerras inter pedes octonus defigere, scrisque transversis ita clathrare, ne spatiorum laxitas, quæ foraminibus intervenit, pecudi præbeat fugam. Et paulò post: Nam & vacerris fabricandis ingens est in Gallia materia copia, & cætera in hac rem feliciter superiū q Vacerram, inquit Festus, Achius & alii complures ajunt esse stipitem, ad quem equi solebant religari. q Alii dicūt maledictum significari hoc nomine acerbitatis magnæ, ut sit vecors & vefanus.

Vacillo, vacillas, vacillare, n. p. Nuto, labo, fluctuo, titubo. [τύρνας / mahádh DIM mat. πνεγμόνας] Gal. Vaciller, varier, branler ea & là, & n' estre constante. Ital. Vacillare, non esser constante. Ger. Schwanken/unbeständig seyn. Belg. Waggeten. Hisp. Titubar ò banchear. Polon. Kolisje, kolisze, chw. eie. Vng. r. Tantorgék. Ang. To wag or wauer, to move uncontantly.] Cic. ad Att. lib. 12: Sed quod scribis igniculum matutinum, πνεγμόνας, est memoria vacillare. Idem 1. de Nat. deor. Sed & ille reprehensus à multis est, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat. Idem 3. Offic. Iustitia vacillat vel jacet potius. q Vacillare item testis dicitur, qui in dicendo testimonio non satis sibi constat, & modò negat quod paulò ante affirmarat.

Vacillatio, vacillationis, verbale, f. [DIM mot. πνεγμόνας] Gall. Vacillamento, branlement ea & là. Ita. Vacillamento, scorrimento Ger. Schwankung/das gnappen. Hisp. Obra de banchear y titubar. Polon. Kolissanie, chwianie. Vngar. Torgas. Ang. A wagging or wavering.] Quint. lib. 1. i. cap. ult. Est & illa indecora in dextru ac lævum latus vacillatio, alterius pedibus insistentium.

Vacillans, vacillantis, participium. Cicero Tironi, libro 16: Accepit tuam epistolam vacillantibus literulis: id est, non recte præ valetudine scriptis. Idem 3. Philipp. In Galliam mutilatum ducit exercitum, cum una legione, & ea vacillante.

Vaccinum, vaccini, n. f. a Romanis dictus est flos purpurei coloris, teste Dioscoride, quem Græci vocant βακτία: quod etiam apertissime testatur Servius explicans illud Virgil. 2. Aeglog. Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Quo in loco nonnulli Servium immixtum reprehendunt, quod vaccinium pro hyacintho acceptum Maroni affirmavit. Nec ob-

Ggg 4 stat quodd

stat quod vacciniis nigrum colorem tribuat Virgilius, quum purpuream quoque violam, nigram vocare soleant autores; præsertim si tunc purpuræ habeat colorem. Galli servatis non obscuris prisci nominis vestigiis *vacuum* appellant: herbam autem ipsam à quadam cæpæ similitudine, *capanagrem*. Habet enim Diocoride teste, folia bulbi & radicem bulbaciam, caulem verdor diantalem, minimo digito tenuiorem, comam procumbentem, incurvamque purpureorum flororum plenam. Vaccinia in Italia aucti ipsi serebantur, in Gallia etiam tincturæ. Sed eorum enim vestibus purpureus color is inducebatur, teste Plin. lib. 16. cap. 18.

Vacuus, n. p. Do operam: [*τηλωνίας* schakad, *χολάζω*]. Gall. Vacuer & entendre à quelque chose. Ital. Dar opera. German. Ob, Igen/mus nemmen etwas auss sich an zu wenden Belg. Neerstich syn. Hisp. Dar obra à algo Polon. Pilnuse. Vngar. Valamiben mukakkodom. Angl. To apply and give his mynd to something to be at leisure.] & constituitur cum dativo: ut Vaco philosophia. Cicer. 1. de Divinat. Ego verò, inquam, philosophia Quinto semper vaco. Plin. epistol 49: Solutus cæteris curis, huic uni vacabat. Vacare corpori, est curare corpus. Plin. epistol 9: Quod evenit mihi, postquam in Laurentino meo, aut lego aliquid, aut scribo, aut etiam corpori vaco. qd lungut aliquando accusativo cum præpositione in. Ovid. 3. de Ponto, Eleg. 3: In nullū mea mens grande vacabat opus. qd Interdum vacare significat vacuum esse, & sic ferè absolutè ponitur. [*τηλωνίας* herak. *χολάζω*]. German. Et seyn/geruh en. Plautus in Casina: Fac vacent ædes. Cæs. nbell. Gall. Id ea ratione maximè fecit, quod noluit cum locum, unde Helvetii discesserat, vacare. qd Vacet agricid est, nihil profertur, non excoluntur. Cæsar 4. bell. Gall. Itaque una ex parte à Suevis circiter millia passuum sexcenta agri vacare dicuntur. qd Interdum accipitur pro catere, idque ferè cum ablative nulla præcedente præpositione. [*τηλωνίας* chafér. *χολάζω*] Cicero libro 9 Epistol. Vacare culpa magnum est solatum. Idem 1. Epistol. Præsertim quum in quo accusabar, culpa vacarem. Idem 1. de Natura deorum: Cœlestem ordinem, qui vacare mente putat, is ipse mentis expers habendus est. qd Interdum vacare est otiosum esse, nihil agere, vacuum esse, cessare, idque interdum absolute. [*τηλωνίας* nírph. *χολάζω*]. German. Müssig seyn/der wu haben. Cicero libro 12. Epistol. Si ne tu quidem vacas, noli mihi molestiam exhibere. Idem Attico: Scribes aliquid, si vacabis. qd Nonnunquam cum ablative præcente præpositione à, vel ab. Plin. Epistol 51: Doctissimis sermonibus dies transfigebat, quum à scribendo vacaret: id est, quum à scribendo supersederet. Cicero in Bruto: Nullum tempus ei vacabat, aut à forensi dictione, aut à scribendo, aut à cogitatione. Idem de Natura deorum: Andii ab omni oratione & administratione rerum videntur. Vacare animo, est curis solutum esse. Cicero 1. de Divinat. Si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni prætervertendum putas qd Vacat mihi, imp̄ersonaliter: id est, otium vel vacuum tempus est mihi. *χολάζω*. qd Aliquando tamen datus non extimuntur. Virgil. 2. Aeneid. Sed si tantus amor causus cognoscere nostros, Et vacat annales nostrorum audire laborum. Iuvenal. Satyr. 1: Si vacat & placidi rationem admittitis, edam: id est, si otium est vobis. qd Quandoque ponitur pro curæ esse. Quintilian. libro 11. cap. 1: Et cui esse diserto vacet. Vacare populo, est operam populo dare & infervire, *χολάζειν*. qd Alter vacare populo, significat liberum esse à populo, popularique iudicio. In quem sensum Cicero videtur libro 2, Tusculan. quæstion. accipere, quum ait: Amplitudo animi una est omnium rerum pulcherrima, coque pulchrior, si vacet populo, nec plausum captans, se tantum ipsa delebet. **Vacans**, Qui otiatur. [*τηλωνίας* nírph. *χολάζω*, *χολάζειν*]. Gall. Qui est sans affaires, qui ne fait rien. Ital. Chi sta in otio, senza lavorare. German. Müßig. Hisp. Ocio. Ocio. Angl. That is idle, or at leisure.] Cælius ad Cicero uē libro 8: Hoc mihi certum ac jucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otii tempus consumere. Ovid. 9. Metam. Nec petiti horamque, animumque vacantem. Vacans mulier, pro vidua dicitur in l. 5. D. de vi public. Qui vacantem mulierem rapuit, vel nuptam, ultimo supplicio punitur.

Vacanter, adverbium. Sine causa, frustæ, superfluæ. [*υπότιμος*, *μηδέν*]. Gall. Auc grand loisir, inutilis. Ital. Con grandi otio, inutilmente. German. Unnützlich / müßiglich. Hisp. Ocio. Ocio y desaprovecadamente. Polon. Projno. Vng. Hinolkodna. Ang. With great leisure, in raine.] Gell. lib. 17. cap. 10: Vacanter hoc cumpavit & inaniter.

Vacatio, onis, verbale, f. t. Cessatio, immunitas, fetiaz. [*τηλωνίας* schabéth. *χολάζω*]. Gall. Vacation, dispense, immunité, exemption. Ital. Cessamento, immunità, fettione. German. Ruff hörung/mus/ stillstand. Hisp. Vacation, obra de vacar. Polon. Projnowanie, præstanie. Vngar. Hinolkodna, meg nyugonás. Ang. Leysure, ceasing from work.] Cæs. 6. bell. Gall. Militia vacatione, omniumq; rerum habent, immunitatem. Habere vacationem,

id est, cessare, intermittere. Cicero 4. Acad. Sed quum fæcides decorum vacationem habeant, quanto æquius, &c. Date vacationem: id est, cessationem vel imunitatem alicui permittere. Cic. 6. Verr. Vacatio data est ab illo, &c. Vātūs, a, um, Inanis, nihil continens, expers, exhaustus, nudus, jejunus, liber. [*τηλωνίας*, *λαζαρέος*]. Gall. Vnde. Ital. Vuoto, vacuo. German. Idem. Belg. Idem. Hisp. Vazio. Polon. Projno. Vngar. Vres. Ang. Empesse, roydye.] Cicero. de Universitate: Nihil igni vacuum videri potest. Cicero. in Capital. Quid quod adventu tuo subsellia ista vacua facta sunt? Et paulo antea. Quum morte superioris uxoris novis nupsiis dum vacuum fecisses. qd Aliquando item vacuum accipimus pro vasto & spatio. [*τηλωνίας* rachab.] Virgilius 3. Georg. Silibus in vacuis pascant & plena secundum Flumina. Ieclay. Aeneid. Quem pueri magno in gyro vacua atria circum tenti ludo exercent. Sic etiam ærem vacuum esse dicimus, & ve propter insignem vastitatè, qua terræ & mare multis partibus exuperat: sive quod in eo nullum conspicatur corpus. Virgil. 3. Georg. Jamque elati sublimè videntur Aëra pervacuum ferri atque assurgere in auras. Quo in loco Virgilius Lucretium videtur imitatus, qui inane neutro genere pro aëre posuit: longum, inquiens, per inane resolvit. qd Vacuæ pecunia dicitur, quæ est ociosa, nullam patiens usuram. L. 28. C. depositi. qd Vacuus animus, otiosus, nullus curis, nullis negotiis irretitus. [*τηλωνίας* nírph.] Cic. de Clar. Orat. Nucreto, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod querimus. qd Vacuos habere dies: id est, nullis rebus dedicatos. Vacuus equus, qui sine scissore est. Liv. 7 bell. Pun. Vacuus paulo post equus, errans per urbem cognitus, &c. Vacuum remuntrahere, est remum inutiliter, incassum suastra trahere. qd lungut aliquando genitivo. Plautus in Bacchid. Valens, afflatus, jam vacuum virium: id est, invalidum. Terentius in Heavt Vacuum tempus ne quod dem mihi laboris. qd Aliquando ablative sine præpositione. Cic. 2. de Fin. Quum vacui cutis etiam quid in coelo fiat, scire avenimus. qd Aliquando cum præpositione. Cic. ad Att. Si eris ab isto periculo vacuus, &c.

Vacuitas, vacuitatis, f. t. Istanitas, absentia, privatio. [*τηλωνίας* chosfer. *κεράτης*]. Gall. Vuidange, vuideté. Ital. Effo eff. vuoto. German. Etate/etetigang. Hisp. Vazidad. Polon. Wpranie. Vngar. Wrszg. Ang. Empiness, roydness. Cicero 1. de Offic. Adhibenda est vacutas ab angotibus. Idem 5. Tuscul. Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est.

Vacuo, vacuas, act. p. Vacuum facio, vacuum reddo, evacuo. [*τηλωνίας* herik. *χολάζω*]. Gal. Vuidare. Ital. Vuotare. Ger. Etat. Hisp. Vaziar lo que ésta tiene. Pol. Wpraniam. Vngar. Meg wrszba. Ang. To make empie or royd. Mart. lib. 11: Si redcant veteres ingentia nomina partes, Elysium liceat si vacuare nemus. Colum. lib. 3. cap. 13: Opus est autem perito, ac vigilante excede, qui ripam erigi jubeat, fulcumque evacuari.

Vacuatio, idem quod vacuo. [*τηλωνίας*]. Vng. Meg wrszba. Macro. Saturnal. lib. 1. cap. 2: A prætextato veniam poñando mihi in coena vacuefecisti locum.

Vadis, hujus Vadis, m. t. Ab antiquis dictus est spōsor in causa tām pecunaria, quām capitali. [*τηλωνίας* horib. *ιστύμα* *επιχείρηση*]. Gal. Peige. Ital. Segura. German. Ein Burg in einem Handelsort und Leben betrifft. Belg. En Borg. Hisp. Fiador de la persona. Pol. Rekoimie. Vng. Kezés. Ang. A pledge or suretie.] Vide in dictione VAS.

Vadimonium, vadimonii, n. f. Est spōsio quædam sistendi coparendique in iudicio ad diem præstitutam, per se, vel per advocatos, quod deserere nō licet. [*τηλωνίας* taharnbah] *τηλωνίας* herabón. *ιστόν*, *επιχείρηση* pōtor. Gall. Promesse & obligation de comparoir en justice. Ital. Obligo di compare in giudicio. German. Ein gelobung oder verbürgung zum Rechten auff ein bestimptag zu erscheinen. Hisp. Fianca de la persona. Polon. Zarzeczenie do postawienia. Vngar. Kezesszg. Ang. A promise or band to appear at the tyme appoynted, a manprise.] Seneca: Vadimonium promittimus, et tamen deserfiter. *ιστύμα* *επιχείρηση*. Cicero pro Quintio: Ad vadimonium non venit: qui tibi præstò semper fuit? Et paulo post: Non dubitavit, inquit, quum vadimonium defertum esset, bona proscribere. Vadimonium promittere, est promittere, compare in iudicio ad diem præstitutam, per se, vel per advocatū. Cic. 5. Verr. Statuit iste, ut arator decumano, quid veller decumanus, vadimonium promitteret. Vadimonium constituere, est diem assignare, ut loquantur, quo quis in iudicio compare re debeat. Cic. de Senectute: Omnia quæ erant meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant. Vadimonium deserere, est non compare in iudicio ad diem præstitutam. Plinius in Praefatione Naturalis Historie: Inscriptiones, inquit, propter quas vadimonium defertur: id est, inscriptiones librorum tam ampla & magnifica pollicentes, ut propter eorum librorum aut lectioem, aut re citationem vadimonium deferi possit. Differet vadimonium, est

dium, est differre diem cōtentioñis, quo reus in iudicio comparere promiserat. Plin.lib.7. cap.53: Bebius iudex quum vadimonium differri jubet. Vadimonium missum facere, est vadimonii obligationem remittere, condonareq; Cicero pro Quintio: Qui quo tempore primum male agere coepit, in vadimonii differendis tempus omne consumperit: qui postea quo vadimonium missum fecerit. Vadimonio obstricti, hodie dici possunt, qui ob crima in iudicium vocati ab iudicibus, ut sit, imperatur ut aut sua, aut sponsorum fide dimittantur, ea lege ut in diem certum, aut quando cunq; iudicii vi sum fuerit, ad iudicium sistantur: quos Elargitos vulgus barbarorum vocat. Concipere vadimonium, est exprimere certam formulam vadimonii: id est, sistendi, comparendiq;, &c. Cicero Quint. Fratr. libro 2: Negat enim in tanta multitudine eorum, qui una essent, quenquam fuisse qui vadimonium concipere posset.

Vadō, aris, verbum commune, secundum Priscianum, Denuntiatio adversario ut in ius veniar, & ejus rei sponsores accipio. [χαρτον, ιστορημα τινω δικιων, αιναδιχημα τινω δικιων. Gall. Adiourner aucon à comparoir, ou être adiourné à comparoir, s' obliguer de compoarre en jugement, ou obliguer de compoarre. Ital. Far la segurità, obligarsi di compoarre in giudicio. Ger Zum Rechten sich verbürgen/versprechen auf ein Rechtstag zu erscheinen. Bel. Verborgen/ost borge begeren. Hisp. Fiar la persona o hazer fiar. Pol. Zareczam do poś. awemis przed prawo. Vng. Töruenye kezegyelat idezom. Ang. To bind him selfor an other to appear in judgement.] Ut autem melius hujus verbis intelligatur, sciendum est, morem hunc veteribus fuisse, ut qui item vellet intendere, adversario denunciaret ut in ius veniret: si nollet, vel eum cogeret, vel sponsorem acciperet, fore ut constituto se die sisteret. Illa autem denunciatio Vadatio dicebatur. Nam & qui denunciabatur & cui denunciabatur, vadari dicebatur. Ex Hotomoano, qui cūm insuetaas vóces Latinas ingeniosissime, tūm hanc præcipue optimè explicat. Cicero pro Quintio: Debere tibi dicas Quintum, procurator negat: vadari vis, promittit: in ius vocas, sequitur: iudicium postulas, non recusat. Livius 3. ab Urbe: Decem finierunt: tot vadibus accusator vadatus est reum. Cicer. 3. Verr. Ut hic quoque Aeneid., quum ex Leontino usque Lilybeum aliquem vadaretur, ex miseri aratoribus calumniandi quæstus accederet. Ovidius 2. de Remed. amor. Iamq; vadaturus, lectica prodeat, inquit. Horat. 1. Serm. Satyr. 9: & casu tunc respondere vadato Debebat, quod ni fecisset, perdere litem.

Vado, dis. si, sum, n.f. Eo, iter facio, quasi viæ me do. [גַּדְלָה. בָּאֵדֶת, וְעַמְּשָׁה, בָּאֵרָה. Gal. Aller. Ital. Andare. Ger. Gehn. Bel. Gaem. Hisp. Yr camino, andar. Pol. Ide. Vng. Elmegyök. Ang. Togo.] Virg. 2. Aeneid. Vadimus immisti Danais, haud numine nostro. Ibidem: per tela, per hostes Vadimus haud dubiā in mortem. Cic.ad Attic. lib.4: Ad eum postridie manè vadebam, quum hac scripsi. q Transfertur & ad fluvios, pro eo quod est, fluere. p. Liv. 1. ab Urbe: Quem quum vadentem ad speluncam Cacus vi prohibebe conatus esset. Plia. lib. 5. cap. 26: Scinditur Euphrates à Zeugmate LXXXIII. pass. circa vicum Massicen: & parte lœva in Mesopotamia vadit per ipsam Seleuciam: circa eam profluenti infusus Tigri. q Hujus verbi composita sunt. Circumvado, evado, invado, & pervado; pen. prod. quorum significata vide suis locis.

Vadum, vadi, n.f. Qua flumen aut aquam transire possumus. [מַהְבָּר mahbár מַהְבָּרָה mahbarah. οὐερό-. Gall. Vngue, la part d'une eau par où on peut aisément passer à pie. Ital. Acqua bassa, guado. Ger. Ein furt in einem wasser durch welchen man waten mag. Bel. Den gront. Hisp. La baxa, vado del río de la mar. Pol. Brod. Vng. Tóskel labbalo. Ang. A fourde.] Liv. 8. bell. Maced. Pontem, quia vado nusquam transitus erat, facere instituit. Idem lib. 3. bell. Gallici: Romanos neq; ullam facultatem habere navii, neq; eorum locorum ubi bellum gesturi essent, vada, portus, infusq; novisse. q Vadum pro mari. Catillus Argonaut. Ausi sunt vada salsa cito decurrere puppi. Virgil. 5. Aeneid.. sulcante vada salsa carinæ. Ovid. 3. Trist. Eleg. 9: Impia desertum fugiens Medea parentem Dicitur his remos applicuisse vadis. Emerississe è vado, dicitur qui maximam rei alicuius difficultatem superavit. Tractum à navigantibus, qui non sine maximo discrimine inter brevia, & loca vadosa navigant. Cic. pro Cælio: Sed quoniam emerississe jam è vadis, & scupulos praterve-cta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquias cursus ostendit. q Res in vado est, proverbialiter dicitur, pro eo quod est, in tutto est. Tractum videtur à natatibus, quibus ut in profundo periculum, ita in vado est securitas. Teretius in Andria: Omnis res in vado est. Plaut. Aul. Hæc propemodum jam esse in vado salutis res videtur.

Vado, vadas, prior. corr. Vado trajicio. [Alg. cajra, Alg. moedou. Gall. Passer à gue. Ital. Passare il fiume, guazzzo. Ger. Durchwaten. Hisp. Vadear passando el vado. Pol. Przechodze. Vng. Labbalom. Ang. To wade over a fourde.] Papinianus: Flumine publico

interveniente via constitui potest, si aut vado transiri potest, aut pontem habeat: secùs autem si vadari nequeat, sed pontonibus trajiciatur Solinus: Flumē quod propter brevitatem facile vadari poterat.

Vadōfūs, a, um: ut, Vadofus amnis, qui frequentia habet vadā. [ποταμός, ποταμός. Gall. Qui a plusieurs lieux par où on peut passer à gué ou à pie, qui a plusieurs gués. Ital. Che ha molti guadi da passar a piede. Ger. Ein fluss durch den man an viel orten waten mag. Hisp. Lleno de quale/quiera vados. Pol. Et si te brodi maiaci. Vng. Tóskelyðs labbalo. Ang. That is full offourdes.] Cæsar i. bell. Civil. Quod his locis vadofum mare erat longius progressus, &c. Liv. 7. bel. Maced. Quod in fluminis modum, longum & angustum & vadofum ostium portus sit.

Væh, Interjectio, his rebus quas execramur, propria: ut, Væh misero mihi. [וְנִזְהָרָה. Gall. Malheur, voix quand on a qu. lque chose en horreur. Ital. Oh, come, modo di dolersi, parola la quale dimostra horrore. Ger. O we. Hisp. Ay, oh my. Pol. Biada. Vng. Iay. Ang. Alack.] Virgil. 9. Aelog. Mantua væh misera nimium vicina Cremonæ. Quædam væ sine aspiratione scribunt: recipi tamen diphongum, ut distinguatur à ve, conjugatione: de qua infra suo loco.

Vænēo, is, ivi, Verbum est sub voce neutrali, passivam habens significationem. Vendor. [תְּנִיחָה nimchr. παλέμας Gall. Etre vendu. Ital. Essere venduto. Ger. Verkauft werden. Bel. Verkost worden. Hisp. Ser vendido. Pol. Pregadini iestem. Vng. El ad. 1.0. Ang. To be sold.] Plaut. in Menæch. Quibus hic pretius porci vœnunt? Sunt qui hoc verbum sine diphthongo scribere malint, quod candem habeat originem, cum verbo vendo, in quo profectò nemo diphthongum agnoscat. Vide plura de hoc infra in verbo VENE O.

Væsinus, Vide VESANVS.

Vaſer, a, um, Callidus, astutus, quasi valde Afer: mira enim semper fuit ejus gentis calliditas. [כָּלִיל harum. πανέγερ. Gall. Fin & caut, rus. Ital. Astuto, ghiotto, schalrito. Ger. Ge-ſchicklich. Hisp. Astuto y recatado. Pol. Chitri. Vng. Okos rauas. Ang. Wilie, crasie.] Cicero libro 1. de Nat. deor. Chrysippus, qui Stoicorum somniorum vaſerit: ha-beretur interpres. Ovidius 3. de Arte: Qua vaſer eludi possit ratione maritus. Vaſrum jus: id est, subtile, vel in quo multi vaſe versantur. Horat. 2. Serm. Sat. 2: nos expulit ille: illum aut nequities, aut vaſti infictia juris Postremum expellet, certè vi-vacior hæres.

Vafē, adverbium, Callidè, astutè. [πανέγερος. Gall. Finement, cautelement. Ital. Accortamente, scaltritamente. Ger. Geschicklich/ artigstiglich. Hisp. Astuta y recatadamente. Pol. Chytrze. Vng. Okos rauas. Ang. Wiliness, crasiness.] Cic. 4. Ver. Nihil sanè vaſie, nec malitios è facere conatus est.

Vaſiāmēntum, vaſmenti, n.f. [תְּנִיחָה hormáh תְּנִיחָה mirmáh. πανέγερη, πανέγερη, στριφεσμός, μισθοδία. Gall. Fineſſe, cautele, ruse. Ital. Accortezza, scaltrimento. Ger. Ein geschwinder artigſt gescheldigtet. Hisp. Astucia o recatamiento. Pol. Chytrze. Vng. Okos rauas. Ang. Wiliness, crasiness.] Valer. Max. libro 7. capite 3: Quantum imperium quām parvo interceptum est vaſmento. Item: Lampacenæ urbis salus unius vaſmenti beneficio constituit.

Vaginā, pen. prod. f.p. Gladii theca. [גַּדְלָה 172 ned. εντάξις. Gall. Gaine ou fourreau Ital. Guaina. Ger. Ein Schetzen/fater. Bel. Ein schebe. Hisp. Vaina de cuchillo. Pol. Poche. Vng. Hwuely. Ang. A sheath.] Cicero in Catil. Veruntamen inclutum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. Cæs. 5. bell. Gal. Advertit hic casus vaginam, & gladium educere conantur dexteram moratur manum. Ovid. 10. Metam. verbisq; dolore retentis Pendenti nitidum vagina diripit ens. Virgil. 4. Aeneid.. vaginaq; eripit ensim fulmineum, striatoq; ferit retinacula ferro. q Vagina frumenti, quidam quasi folliculus, quo spica etiam pubescens, necedum plane appetens, circumvolvit. Varro lib. 1. cap. 48: Spica ea quæ mutica non est, in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam: & etiam primitus spica quum ori-tur, vaginam. Et paulò pôst: Aristæ quasi cornua sunt spicarum, quæ primitus quum oriuntur, neque planè apparent, in qua sublatent herbæ: ea vocatur vagina, uti qua latet conditus gladius. Idem cap. 32. libro codem: Quod frumentum dicunt quindecim dies esse in vaginis. Cicer. de Senect. Culmoque erecta geniculato, vaginis iam quasi pubescens includitur. Vaginæ corporis. Plin. libro 8. capite 15: Mirum par-dos, pantheras, leones, & similia, condito in corporis vaginas unguum mucronem, ne refringantur, hebetenturq; ingredi, averrisq; falculis currere, nec nisi appetendo p̄tendere. Idem lib. 11. cap. 37: Omnia quidem principalia viscera mem-branis propriis, ac velut vaginis inclusit providens natura.

Vagīnula, diminutivum. [το λεπυζόν, το κυλεάζον. Gall. Pe-tite gaine ou fourreau. Ital. Picciola vagina o guaina. Germ. Ein feindlin. Hisp. Pequenna rayna. Pol. Poche wka. Vng. Riwely.

*et se. Ang. A little sheth.] Plinius li. 18 cap. 7: Et sat in vaginalis
servant ad satus.*

Vagitus, pen. prod. m. q. Infantum fletus. [בְּכִי bechi. בָּאֲכֵיס. Gall. Cri & brayement de petits enfans. Ital. Vagito, verso di fanciulli. Ger. Schreien oder greynen wie die jungen kind. Hisp. Lloro de ninnos. Pol. Plac l'kanie d'yscyplakie. Vng. Nyiuas. Ang. A weeping or crying of infantes.] Martialis lib. 9: Sordida vagitu posceret æra puer. Virg. lib. 6. Aeneid. Continuò auditæ voces, vagitus & ingens, Infantumq; animæ flentes.

Vägör, vagoris, m. t. Vagitus, [בָּכִי bechî bâcâxîs.] Lucret.lib.2.
Et superantur item, miscetur funere vagor.

Vágus, Huc illuc oberrans, incertus, instabilis, inconstans: cui
opponitur Stabilis, certus. [וְנַהֲנָה נַדְחֵנָה נִדְחֵת] גּוֹלֶךְ. ῥְאַנְסָן, ῥְאַנְטָן, ῥְאַנְטָןִס. Gall. Vagant, vagabond, incer-
tain, muable. Ital. Vago, vagante, vagabondo. Ger. Wandschweifig.
Hisp. El que vaga, errado. Pol. Smikać, tull'ac. Vng. Bandóso.
Ang. That wandereth, a vagabonde.] Cic. Attic.lib. 7: Itaque va-
gus esse cogitabam. Vaga sententia: id est, incerta. Cic. 2. de
Nat. deor. Est enim & philosophi, & Pontificis, & Cottæ, de
diis immortalibus habere non erantem, yagam, ut Academi-
ci, sed ut nostri, stabilem, certamq; sententiam. q Vagum no-
men herbae, dixit Plin.lib. 27. cap. 4, id est, inconstans, & multis
opinionibus obnoxium.

Vagē, adverbium, Dispersē, diffusē. [ταλανπάς, δισταρρόμενος.
Gall. En vagabond, cā & là. sans ordre. Ital. Vagando o foggia di
vagabondo. Ger. Hin vnd wider/vmb schweifigkeiten. Hisp. Vagando
à maner: de errado. Pol. Tul' aic sie. Vng. Budosua. Ang. In wan-
dering hither and thither.] Liv. 6. bel. Pun. Qui vagē effusos per
agios palatosq; adortus, &c.

Vaḡo, vagatis, d. p. Huc illuc oberrō, volito, passim voluto, nō
conūto. [Vd. nah 772 nadhādh 72 nadh 772 tabāh. ḡcīq̄o-
μαχ, τεκτον. Gall. Vaguer, aller cā & là. Ital. Vagare, andare va-
gando. Ger. Wandschweifens hin und her streichen. Hisp. Vagar, an-
dar vagó errado. Pol. Tul' am sie, wl'. q̄sje. Vng. Budosom. Ang.
To wander.] Cic. pro Font. Hi contrā vagantur lati, atq; cretī
passim toto foro, &c. Idem i. de Invent. Nam fuit quod dam
tempus, quum in agris homines passim bestiarum more va-
gabantur. Virgil. 4. Aeneid. Vritur infelix Dido, totaq; vag-
atur Urbe furens. Vagatur animus: id est, inconstans est, & in-
stabilis. Cic. 2. Offic. Non enim sumus i., quorum vāgetur ani-
mus erro, nec habeat unquam quod sequatur. ¶ Sunt qui
illud interesse existimant inter vigor & erro, quōd vagari sit
per diversa, errare per aliena. Cicero lib. i. de Orat. Ne vagari
& errare cogatur oratio. ¶ Invenitur etiam Vago, as. Plaut.
in Mil. Te alloquor, vitii, probriūque plena, quā circum vicini-
nos vagas.

Vägåns, tis, participium. [V] nah **T** nadh **T** nadhēdh **T** gholtch. Gall. Vagant, vagabond. Ital. Chi **vaga**, vagabondo. Ger. **Vagabund**. Hisp. El que **vaga**, vagabondo. Pol. smikad' o, tuł' acz. Vng. **Budoso**. Ang. That **wandereth, a vagabound.**] Cic. 2. de Divin. Qua **igitur natura, qua volucres** **huc & illuc passim vagantes afficiat, ut significent aliquid?**

Vägatō. onis, f.t. **Ipsa vagans actus.** [717] **nedbūdh** (vel) **nedbōdh.** **nedbōdh.** **Gall.** *Quand on ne se tient point en un lieu, mais on rage ça et là.* **Ital.** *Lo andar vagabondo.* **Ger.** *Bimbischweifung.* **Hilf.** *Obra de vagar o espaciar-se.* **Pol.** *Tul' ame sie posmukanie.* **Vng.** **Budoas.** **Ang.** *Wandering or going astray.*] **Liv.** 5, **ab urbe:** *His tribunis dum cura omnium in Vejens bellum intenta est, neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum, & Volscos mercatores vulgo receperando, proditis repente portarum custodibus, oppressum est.*

Vāgābündūs, Qui sedem stabilem nullā habet, sed modò huc,
modò illuc oberrans, tempus inutiliter absunt. [Vg. nah 72
nadh 77 nohdihd 71] ghōlēh à nīts. Gall. Vagabond. Ital. Va-
gante. Ger. Stäts vmbschwifend. Hisp. El que mucho anda re-
gando, vagabundo. Pol. Vsławni tull'acj, posmik. Vng. Budoso.
Ang. That wandreth or strayeth.]

Vah, Interje^ctio est insultans. [**I**n*te***rje**c***tio* **vah**.] **Gall.** Escri de resoussance. **Ital.** & **Hisp.** **Vah.** **Ger.** **Wudich.** **Pol.** **Ach.** **Vng.** **Ehe vah.** **Ang.** **Allace,** **ach.** **j** Hieronymus ad Damasum : Sicuti nos in lingua Latina habemus interjectiones quasdam, ut in insultando dicamus vah, & in admirando papæ, & in dolendo hei, & quando silentium volumus imperare strictis dentibus spiritu^m coartamus, & cogimus tantum sibilum in sonando strita & Hebrai inter reliquias proprietas Lingue sue habent interjectionem, &c. Plautus in Mostel. Vah, quid illa**

poteſt pejus quicquam muliere memorarier? Idem: *Vah ha-
mo impudens.* q Interdum est interjectio admirantis. Plaut.
in Curc. Subegit solus intra viginti dies. LY. *Vah C. qui dī-
mire?* q Aliquando exultantis, vel lætitie. Plaut. in Bacch. De-
centis Philippeis rem pepigi. N. *vah, Salus mea servasti me.*
Vah, Interjectio exultantis vel ridentis. Plautus in Casina. va-
ha. s. *Quid negotii est, &c.*

Valde, Multum, vehementer, majorem in modum, adverbium est per syncopen à Valide effectum, quemadmodum & caldus pro calidus: quo sit ut in valde posterior syllaba producatur. [78] *meidh.* *λιαν*, *ειν*, *μείλη*, *σφόδρα*, *ράχη*. Gall. Beaucoup, grandement, fort. Ital. Molto grandemente. Ger. *Geb*; *sehr*. Bel. *Geit*. Hisp. *Muy mucho*, *muy grandemente*. Pol. *Barso*. Vng. *Igen*. Ang. *Much*, *greatly*. Iungitur autem ferè positivis. Cicero ad Caſſium lib. 15: De Hispania nihil novi, sed expectatio valde magna. q Aliquando adverbii. Cicero ad Attic.lib. 12: Qui primum illud valde graviter tulerunt. q Aliquando verbis, Cicero ad Tirone lib. 16. Literas tuas valde expexto. q Ponitur aliquando junctum positivis cum tam, & quam. Cicero de Divin. Nihil est tam valde vulgare, quam nihil sapere. q Dicimus & valde quam, sicut sancte quam, & per quam. Decimus Brutus ad Cic. Nam suos valde quam paucos habet. Valdius, comparativum est à valde deductum, idem significat

Välgo, ex iitum n.s Sanus, sive portens sum. [תְּבָרֵעַ]

Valeo, es, ui, itum, n. I. Sanus, live potens ium. [לְבָאֵל] **חֲזָקָה**, **חַזָּקָה**, **חַזָּקָה**, **חַזָּקָה**, **חַזָּקָה**. Gall. Estr. sain & bon point, pouvoir, valoir, auoir pouvoi & puissance. Ital. Valere, potere, effer sano, in buon stato. Ger. Gesund vnd wohmôgend seyn. Bd. Vermogen. Hisp. Poder, estrar rexio y sano. Pol. Zdrow iestem. Vn. Egeszben, erdbmen vagyok. Ang. To be whole or in health, to be able or of power. Plaut. in Amphit. Evidem valeo, & salvos sum recte, Amphytryo. Idem in Persa: Si valetis, gaudeo. Valere ab oculis & ejusmodi, est oculorum morbo liberatum esse. Gd. lib. 5. cap. 10: Quum valebo ab oculis, revise ad me. Sic valere à pecunia. Plautus in Aulul. Ain'tu valere te? E. pol ego hauâ pecunia perbene. Id est, pecunia in opia etiam nunclaboro. Ne valeam, imprecantis clausula est. Martialis lib 2: Ne valea, si non totis Deciane diebus, Et tecum totis noctibus esse velim. q Valere, aliquando est posse, pollere, vim, vel vires, momentum, pondus, live autoritatem habere, alicuius momenti putari. [לְבָאֵל הַכֹּחַ דִּין אֶתְרָאָד.] Terent. in Evnuch. Neq; tam imperita, ut quid amor valeat, nefsciam. q Lungitur aliquando dativo. Gellius lib. 5. cap. 12: Nam & augendæ rei, & minudæ parum valet. q Aliquando accusativo cum præpositione ad. Cic. 1. Acad. Vitæ autem adjuncta dicebant, que ad virtutis usum valerent. q Et cum præpositione apud Cæs. 1. bd. Gal. Proponit esse nō nullos, quorum autoritas apud plebem plurimum valeat: id est, multum possit. In qua significauone etiam dicimus, Valere autoritate apud plebē. L. i. belli Maced. Apud magnam partem Senatus & magnitudinem rerum gestarum, & gratia valebat. q Valere potestate, valere ingenio, est potestate, vel ingenio plurimum posse. Cicero pro Doma sua: Quasi ego in isto genere omnino quicquā aut curatione, aut potestate valere. Idem de clar. Orat. Is longo pluri-

tione, aut potestate valere, iucundum est clat. Orat. Is longo plumbum ingenio valuit. ¶ Aliquando etiam ablativo jungit cum præpositione in. Marcellus lib. 2: Incipe, tres uno percuti Rherores anno. Siquid habes animi, si quid in arte vales. Cic. 1. Tusculan. Quod in omnibus causis & debet, & solet valere plurimum. ¶ Aliquando accusativo cum præpositione in, vel ad. Cic. 2. Tuscul. In vulgus insipientium opinio valeat honestatis. Quint. lib. 4. cap. 5: Quædam tamen si ipsa dura sunt, in id tamē valent, quod scio. Cic. 3. de Divinat. Affectione astrorum valeat, si vis, ad quædam res: ad omnes certè nō valent. Idem Attic. lib. 3: Utinam valeat ad celestiterē res! ut idem de Divinat. Plus terrarum situs, quam Luna ractus ad nascendum valere. ¶ Quum ad pretium pertinet, si pretium exprimatur, in ablativo ponitur. Plin. lib. 33. cap. 3: Aureus numus post annū sexagesimum secundum percussus est quām argenteus: ita ut scrupulū valeret sextensis vicenis. ¶ Varro tamē accusativum dedit, dicens: Denarii, quod denos æris valabant: quinarii, quod quinos. ¶ Imperativo Vale, in discessu utimur, aut in calce epistolarum: quemadmodum Salve in accusatu, aut etiam in literarum principio. Virg. lib. 3. Ecloga. Phyllida amo ante alias: nam me discedere flevit, Et longum formosa, vale, vale, inquit, Iola. Repertur tamē Salve in discessu & in calce epistolarum. Cicer. lib. 16. Epist. Vale mi Tiro, vale, & salve. Quoniam verò abeuntes per hæc verba salutare sollemus, Vale, & Salve: invalidit consuetudo ut hæc sumantur pro discedo, etiamsi cum stomacho & indignatione loquamur: non quod illi à nobis, sed quod nos ab illis, quibus sic loquimur, vale dicendo, recedamus, inquit Valla lib. 6. Terentius in Adelph. Valeas, habeas illam, quæ placet. Idem in Andria: Valeant quæ inter nos dissidium queruntur. *Xaverius.* Quod perinde est acsi dicceremus, discedant à nobis: sive, eos

cum suo odio & maledicentia relinquamus. Cicero i. de Natura & rerum: Si Deus talis est, ut nulla gratia, nulla hominū caritate teneatur, valeat. Vale & salve, verba erant postrema, quibus olim mortuos affabantur. Varro: Vale & salve, quem ad mortuos referuntur: non id dictum est, quod aut valere, aut salvi esse possint: sed quod ab his recedimus, eos nunquam visuri. Virgil. i. Aeneid. salve æternum mihi maxime Palla, Astera numq; vale. Valere jussi: id est, vale dixi. Cicero Attico, lib. 5: Hominem aliquid agentem salutavi, postea valere jussi. q; Hujus verbi composita sunt, Convaleo, evaleo, invaleo, equivaleo, prævaleo, revaleo: à quibus fuit convalesco, evalesco, prævalesco, revalesco: quorum significata vide suprā.

Vālēns, valentis, nomen ex participio: id est, sanus, incolumis, robustus, fortis, firmus: cuius cōtrarium est lmbecillus. [גָּבֵר
חָזֶק קְבֻּלָּה] ghibbōr: נִירְבָּרָי bari. & easq; vñs. Gall. Vasilant, puissant, sain & en bon point, fort & puissant. Ital. Valente, potente, sano, gagliardo. Ger. Gesund/wolm̄gēd; starck. Hipp. Valiente y poderoso: rexio y sano. Pol. Zdrowi. Vng. Egysgyes. Ang. That is whole, and of power or force.] Cicer. Tironi lib. 16. Epit. Medicus planè confirmat propediem te valentem fore. Idem pro Cluent. Eo ipso die puer, quam hora undecima in publico valens visus esset, ante noctem est mortuus. Idem in Ocat. Valentiorum hæc laterum sunt, nec ab hoc quem informamus, aut expectanda aut postulanda. Idem 7. Vert. Hæc quum maximè loqueretur, sex lictores circumstunt valentilimi, & ad pulsandos verberandosq; homines exercitatissimi. ¶ Aliquando idem quod potens, efficax, utilis, εὐεργήτης, καρπέος, ισχυρός. Plin. lib. 29. cap. 18: At sylvestri longum ac puissimum, & ad omnes effectus valentius. Cic. ad Attic. lib. 7: His illeribus ita convaluit, ut nunc in vino civires ad resisterent: sit: qui malis sem tantas ei vires non dedit: sit, quam aunc tam valentis resistenter. Varr. de Rustic. lib. 3. cap. 16: Providendum ne infumiores à valentioribus opprimantur.

Välent ēr, adverbium, Fortiter, totis viribus. [izqveōs. Gall. Vail-
lammene, puissamment, de grande puissance. Ital. Gagliardamente, com-
gran possanza. Ger. Vermögenlich/gewaltiglich. Hisp. Valiente y
poderosamente. Pol. Moczyje, tego. Vng. Egés/egesséin. Ang. Valiente-
lie.] Columel. libro 1. capite 5: Quæ ab imo præstructa, va-
lenter resistunt contra ea, quæ postmodum superposita in-
cumbent. Ovid. i. 11. Metamorph. Quum mare sub noctem tu-
midis albescere cœpit fluctibus, & præceps spirare valentius
Eurus.

Välentia, valetia, f.p. Antiquis idē erat quod potētia, firmitas, fortitudo, robur. [Τέπη chez-k (vel) chōrk Τέπη chez-kāh (vel) chōrkah pūp, Λεγεται Gal. Valiance, puissance, Ital. Valenza, potētia, gaudiarex. Ger. Vermögenheit, sterke Hs. Valentia y potencia. Pol. Moçyska, Vn. Erd hatalm. Ann. Valiantissime.] Vnde Romanum ipsam à priscis Latinis Valentiam dictam accepimus, quam postea Evander, Græco quidem nomine, sed servata Latinæ vocis significatione, jupiter appellavit. Solinus cap. 2: Sunt qui vident velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, quem oppidum ibi offendisset, quod extructum ante Valentiam dixerat juventus Latina, servataq; significatio ne impositi prius nominis, jupiter Græce, Valentium Latinè nominatam. q; Hujus contrarium est Invalentia, ἡπτσια Gel lius: Nam morbus in lege illa non febriculosus, neq; nimium gravis, sed vitium aliquod imbecillitatis atq; invaliditiae demonstratur.

Valesco, valescis, inchoativum, n.t. Validus sio. [per chazak
hatam, ja'lo, aiaaueaboueq. Gall. S'enforcir, serenforcir,
devenir puissant. Ital. Ripigliare sanità e forza. Ger. Vermöglich
oder stark werden Hisp. Hacerse reyo y sano. Pol. Zdrowić się poc-
ynam. Vng. Meg erősödöm. Ang. To waxe whole or stronge.] Lucr.
lib. 1: Sed potius tali facto recreata valescat. Tacit. lib. 4: Medi-
tatio & labor in posterum valescit.

Válidus, valida, validum, penult. corrept. Robustus, valens, firmus, potens. [Τέπι chazák. Λευτός, παραλίος, λαδεύσις. Gall. Vaillant, puissant, robuste & fort. Ital. Forte, pessente, sano. Ger. Stark Bel. Sterk. Hisp. Valente, rexio y sano. Pol. Mocny. Vng. Erős vagyág. Áng. Valiant, potent, mighty.] Plautus in Amphit. Ita quasi incedem, mē miserum homines octo validi cedant. Cicero Tyroni: Omnia viceris, si, ut spero, te validum videro. Terentius in Hecyra: bene factum te advenisse Pamphile: At quaeadē quod maximum est, salvum atque validum. Tacit. libro 19: Simul coloniam copiis validam auferre Vitellio. ¶ Validus ex morbo. Livius 3. ab Urbe: Ibi rixam natam esse:

fratremq; suum majorem natu (necdum ex morbo satis validum) pugno istum à Cæsone, cecidisse semianimum. q; Validæ opes: id est, magnæ, ingentes, apud Plautum in Casina. Vinum validum. Ovidius 6. Fast. convivæ valido titubantia vino Membra mevent, dubii stantq; labantq; pedes. Virgil. 5. Aeneid. Colligere arma jubet, validisq; incubere remis. Idem 10. Aeneid. Nil validæ juvēre manus.

Väl'dē, adverbium, Valde, vehementer, majorem in modum.
[τάσις, διάση, φέρεσθαι. Gall. Puissamment, rasillamment. Ital. Potente-
mente, gagliardamente. Ger. Hestig, mit stärke/streßiglich. Hisp.
Valiente, rexia y poderosamente. Pol. Moczyje. Eng. So djen y assas-
ton. Ang. Valiantly] ¶ Vnde Validius comparativum, ma-
gis, vehementius. μᾶλλον. Quint. lib. 10. cap. 2: Nec propter nim-
et dicere, utros peccare validius putem, quibus omnia sua
placent, an quibus nihil. ¶ Validissime, superlativum, maxi-
mē, vehementissimē. μάλιστα. Cælius Cic. lib 8. Epistol. Quin
ego quum pro amicitia validissimē favorem ei, & me jam ad
dolendum præpararem, postquam factum est, oblitus pui.

Välētūdo, valetudinis, f. t. Vocabulum est radicum, quo & sanitas & imbecilitas significatur. [NUV] marjé T[ri]N[um] triphænū b[ea]tū, & Lewia Gall. Sani[us], bon[us] point. Ital. Sanità. Ger. Gesundheit. Hisp. Sanidad y buena disposición. Pol. Zdrowie. Vng. Egység, auszg. beteges. An. Health. J q Modò morbus. [S]chol. res Dr. sp[irit]us. Gall. Mal[itia], manus point. Ital. Malattia. Ger. Unge[esund]heit. Hisp. Dolencia.] In meliorem partem accipitur apud Cicer. 2. Offic. Valetudo sustentatur notitia sui corporis, & observatione: quæ res aut prodeesse solent, aut obesse, & continentia in vietu omni, atque cultu corporis tuendi causa. & præsummittendis voluptatibus. Idem apud Horat. i. Epistol. Quid uoceat dulci nutricula majus alumno, Quām sapere, & tam postlit quæ sentiat, & cui Gracia, fama, valetudo contingat abunde. In deterioriorem partem accipitur apud Ciceronem Offic. lib. i: Aesculapius potest præstibet per sonnum curationem valetudinibus. Et apud eundem in Epist. Sevini Sulpitius scripsit ad me, te moicitè te re quid me propter valetudinem tuam, quum ad urbem accessissim, non vidiles. Sæpè tamen confusionis tollendæ causa addimus epipheton, quo significationem ejus restringimus: dicimusque Bonam vel malam, commodam vel incommodam valetudinem. Quint. lib. 3: In hoc præcipue vel valetudo, quæq[ue] cam præstat, frugalitas necessaria est. Cic. 4. Tuscul. li sunt ejusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen. Cic. Att. Me incommoda valetudo tenebat jām duodecimum diem Brundusii.

Valeatudinarii, valetudinarii, Qui male sanus est, & qui frequenter ergotrat. [voōd̄s, voōw̄ḡn̄ḡs. Gal Malat. if mal sain. Ital. Mal sano. Ger. Bawfellig an der gesundheit/ Eiechhaft Bel Onge- fons. Hisp. Doliente, y enfermo Pol. sl'abego zdrowia cęsto chorowac̄. Vng lo eḡ/ges (auagy berégez). Ang. Sicklie or subject to sicknes- se. Seneca in Quaestioneibus: Nō video quare sibi placeat, qui robustior sit valetudinario. Valetudinarius medicus is est, qui valetudine affectos curat, vel potius, qui in valetudinario, medici ministerio fungitur. Callistratus de jure immunitatiss: Quibusdam aliquam vacationem munerum graviorum con- ditio tribuit, ut sunt mentores, optiones, valetudinarii medi- ci, capsarii artifices.

al etudinarij, valetudinarij, n.f. *Locus in quo valetudinarii & infirmi curantur, ut valetudinem malam bona permuntentia qualia sunt in cœnobiosis.* [σωργεῖσις. Gall. *Vne maladerie, vne esfermerie.* Ital. *Infermeria.* Ger. *Ein Giechstuben/ein ort an dem etrande enthalten werden.* Bel. *Giechhus/siecamer Hisp. *Enfermeria.* Pol. *Miejsco gdzie chorim pomagaja.* Vng. *Ispotály.* Ang. Am. *Hospital or spittel.]* Seneca ad Lucilium: *Tanquam in eodem valetudinario jaccam, de communī malo tecum colloquor, remedia convinco. Colum. quoq; lib. i. de Rust. præcipit valetudinaria languentibus salubria esse constituenda.**

älör, oris, m. t. **Premium.** [ךְַיְקָרָה תְּחִיפָה]
ךְַמְּכֵה mécher. na-
w. Gall. Prix, valeur. Ital. Prezzo, valore. Ger. Wärt oder wär-
t-
schaft. Bel. Die werde. Hisp. Precio, valor. Pol. Waznosz. Vng.
Arr. erdöm. Áng. The price, value.] Plinius: Victoriai valore re-
dimi potest.

Válguis, m. f. Qui suras haber extorsum intortas, & in diversum actas: quales cancri habent & lacerti. [βλαγος. Gall. Qui marche en dehors, qui a les piez courbez en dehors. Ital. Chi a gli piedi intorti in giu. Ger. Ein schiegger der mit hineinwerts geherten waden geht. Hisp. Befo en los becos o cancajoso. Pol. Ten ktori l'stima vistrocone, spotawi. Vng. Ks horgat zaru. Ang. That goeth wide, or hath his leges bowing outward.] Plaut. in Mil. Aut varum, aut valgum, aut compernem, aut Pætum, aut bronchum. Nævius apud Nonium: Valgus, veternosus, genibus magnis, talis turridis. Valgum saviuum: id est, intortum. Plaut. Milit. Itaque hic meretrices labii dum ducant eum, Majorem partem videas valgis saviis.

Vallis, & Vallis, is, f. t. Planities duobus lateribus inclusa;
dicta

dicit quod hinc atq; illinc montibus vallata sit. [ΓΡΗΣ ἡμέκ Ν' Ἰγχαι(vel) γε τὸν βικήδην καὶ λόρον πλυχόν. Gal. Vallée. Ital. Valle. Ger. Ein thal. Bel. Die dal. Hisp. El valle, fondo entre dos alturas. Pol. Dolina. Vng. Völgy. Ang. A valley or dale.]

Virgil. lib. 1: Est curvo anfractu valles accommoda fraudi. Statius: Vallis in amplexu nemorū sedet. Vir. 2. Georg. Complentur valles q; cavæ, saltusq; profundi. Idem 2. Aeneid. Cōmendo sociis, & curva valle recondo. Ovid. 8. Metam. Conca-va vallis erat, quo se dimittere rivi Assuerant pluvialis aquæ. Quintil. lib. 5. cap. 14: Sed ut latissimi amnes, totis vallisbus fluat: ac sibi viam, si quando non accepterit, faciat.

Vallēdāl, diminut. [στάθος αὐλῶν. Gall. Petite vallée. Ital. Picciola valle. Ger. Ein thal. Hisp. Pequena valle. Pol. Dolinka. Vng. Völgietske. Ang. A little valley.] ut à Vulpes, vulpecula. Fest. ta-men valliculam effert per tertiam vocalem.

Vallūs, li, m.s. Firmior palus, cui vitis alligatur, & quo castra muoviuntur. [ΤΙΤΗν jathēdē DīM mot. χαράξ. n. Gall. Vn rempar. Ital. Riparo, forte stecato. Ger. Ein pfat/räbpfat. Hisp. El palo o baluarte. Pol. Kol'. Vng. Földi vár. Zád karo. Ang. A rampy or bulwark.] Virgil. 1. Georg. Exacuunt alii vallos, turcasque bicornes. Idem Georg. 2: Quadrifidas q; sudes & acuto robore vallos.

Vallum, genitivo hujus valli, n.s. Propugnaculum & munitio castrorum, quod ex vallis: id est, palis fiat. [ΤΙΤΗν chel χαράξ. χαράξων, έχει. Gall. Vn rempar. Ital. Ri paro, forte stecato. Ger. Ein waal oder bollwerk mit geschlagenen pfalen. Hisp. El palo o baluarte. Pol. Wal'. Vng. Sancz arrok. Ang. A trench to defend an army.] Cicero ad Catonem, lib. 15. Epistol. Vallo & fossa circundedit, sex castellis, castrisq; maximis septi. Idem in Pisonē: Vallum alipum contra ascennum transgressionem q; Gallerū. q Legitur & Vallus masculino gerere, in eadē significatione. Tibul. lib. 1. eleg 2: Non arcet, non vallis erat. Cæs. 3. bel. Ci-vil. Erat eo loco fossa pedum quindccim, & vallis contra ho-stem in altitudinem pedum decem.

Vallari's, re, penult. prod. Quod ad vallum pertinet: [έπειτα. Gall. Appartenant à rempar. Ital. Pertinente à riparo. Ger. Das zu einem waal gehört. Hisp. Pertenesiente à baluerte. Pol. Powal o pri-malezaci. Vng. Sancz arrokhoz valo. Ang. Perteaning to a bulwark.] ut Vallaris corona, qua donari solebat, qui primus vallum hostium suisset ingressus. Livius 10. ab Urbe: Multæ civicæ coronæ, vallaresq; ac murales conspectæ. Idem 10. bel. Pun. Qui imperatores, qui Consules Romanos sua manu occidi-scent, muralibus vallibusq; insigne coronis.

Vallo, as, act. p. Munio, firmo. [ΤΙΤΗν bīstier pītīch zékh ούσια λουτη, ούτη φέσια, ούτη ζέχει, έχει. Gall. Kempfer, fortifier, munir & garnir. Ital. Fortificare, cingere con stecato. Ger. Mit einem waal befestigen / verbollwerden / verschanzen. Bel. Ombwörden. Hisp. Fortalscer, cercar de vallado o palizada. Pol. Wal' emobra-cjam. Vng. Meg sanczolom arrokkel kormyl reždm. Ang. To in-close, and mak a trench.] Plinius libro 15. capite 18: Non castra Punica ad tertium lapidem vallata. Lucanus libro 4: nullus vallarent oppida muris. Vallare armis: id est, ripare. Valerius Flaccus 1. Argon.-medioq; in criminis patrem Liquerit, ac in- opem nullis vallaverit armis. q Vallare aliquid ratione dis- serendi, est dialecticis argumentis munire. Cicero 1. de Legib. Atque hæc omnia, quali sepimento aliquo vallabit differen- di ratione veri & falsi judicandi scientia, & arte quadam in- telligendi quid quanq; rem sequatur, & quid sit cuiq; contrarium. Ius legationis vallatum. Cic. de Arusp. respons. Ius lega- tionis cum hominum præsidio munitum sit, tum etiam divi- no jure est vallatum.

Välör, vide VALEO.

Válvæ, valvarum, pluralis numeri tantum, s.p. Fores geminas habentes partes in sece coëtues, ita dictæ quod introrsum re- volvantur. [ΤΙΤΗν 7 delathajim. θέρα, θάλασσα. Gall. Porte à deux batans, qui s'ourent en deux parties. Ital. Porte che si aprono in due. Germ. Thüren/ oder thor die zweyfach von einander aufgehens/ iden an den trenzensteren. Hisp. Las puertas que se abren y cierran. Pol. Drzwi wpolisie othwre raiace. Vng. Ket fele nyilo ayto. Ang. The leafs of a gate.] Cicero 1. de Divinatione: In templo Her- culis valvæ clausæ repagulis, subito se ipsæ aperuerunt. Idem tercia Verrina: Hæc alia duo signa, quæ ad valvas lunonis Samiæ steterunt. Ovid. 1. Metamorph.. dextra lœvaq; deorum Atria nobilium valvis celebrastur apertis. Idem 2. Metamor. Argenti bifores radiabant limine valvæ. Horatius 2. Sermon. Satyr. 6: quum subito ingens Valvarum strepitus lectis ex- cussit utrunque.

Välvili, m.s. sunt concavitates in folliculis leguminum, in quas ipsa grana separatis recipiuntur. [λοσι. Gall. Peines lo- ges ès gofies des fèves & semblables dedans quoy sont les grains cha- cun à part. Ital. Tanelle, teghe di legume. Germ. Die tâdeten in den Schoten oder Scheiben des gemüs / in welchen ein jedes erbslin oder bohnlin besondet sitzt. Hisp. Hollejo de la legumbre. Pol. Dol'ki wtreks wkorich giornalista. Vng. Tek bey. Ang. Places in the

huskes of beans where every grain is contained a part.] Columell. lib. 7. de ovibus testis: Singula capita per hyemem rectè pa- scuntur ad præsepiæ, tribus bordæ, vel fræsæ cum suis valvulis fabæ. Festus: Valvuli, fabæ folliculi appellati, &c.

Vannus, m.s. Instrumentum latum ex vimine, aliâve materiâ, quo acus paleæque post tritürâ à frumento aut legumine ventilando, & in sublime ejaculando, excernuntur. [ΤΙΤΗν μικρή. λιχμός. Gall. Vn van à vanner le grain. Ital. Va vano de vander le grano. Germ. Ein Wann. Hisp. La caranda o barren. Pol. Oppal'ka. Vng. Zoro lapat. Ang. A fanne to fanne corn.] Virgilius 1. Georgic. - & mystica vannus Iacchi. Colum. libro 2. capite 2: Ipsæ autem spicæ melius sustibut tunduntur, van- nis expurgantur. q In eadem significatione legitur & Vallus diminutiva forma: quam vocem Varro à volatu dictam es- stimat, quod dum frumenta vano in sublime jaçantur, leviter evolent.

Vanno, is, ere, aet. t. Acus vel paleæ è frumento vel legumine vannis expurgato. [ΤΙΤΗν χαράξ. Gall. Vanner. Ital. Van- dere grano. Germ. Wannen. Hisp. Auentar, carandar trigo. Pol. Oppal' am. Vng. Meg Zoram. Ang. To fanne or winnow corn.] Varro de Re rustic. Ut quod levissimum est in ea, atque appella-tur acus ac palea, vannatur foras extra aream. q Meta-phora quadam transfertur quoque ad res obsecenas. Luci- lius Satyr. libro 7: Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere cunnis. Idem libro 6: Crissavit ut si frumentum cluni- bus vannat. Ex Nonio. q Hinc Evanso, extra vano, ξάνθη μήν. Nonius: Evansetur, dictum est ventiletur, vel moveatur, a vano in quo legumina ventilantur.

Vánus, a,um, propriæ est vacuus, sive inanis. [ΤΙΤΗν ξάνθη μήν. Gall. Vain, vnde. Ital. Vuoto. Ger. Leer. Bel. Vuoto. Hisp. Vano, vario. Pol. Wipognioni. Vng. Hiaba valosag. Ang. Vaine, voyde.] Virgilius 1. Georg.. sed illos expectata se- ges vanis elusit avenis. q Ponitur etiam pro stulto & impe- ritu, & à mente vacuo. [ΤΙΤΗν chechásh ξάνθη charab. φιλέ- ζον. Gall. Vain, mentore. Ital. Menitore, sciocco. Germ. lästig, läderlich, der mit entelen dingn vmb geht. Hisp. Vano, loco.] le- venal. Satyr. 3: Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othon! q Modò pro mendaci, & levia inaniamque, pro gravibus & ve- ris astutissime componenti. ψευδάλεψ. ψευδάργει. Virgil- ius 1. Aeneidos: Ni frustra augurium vani docere pare- tes'. Mendax autem proprie dicitur, qui ad decipiendum mentitur. Vnde idem 2. Aeneidos, utruaque complexus est: nec si miserum fortuna Sinonem finxit, vanum etiam me- dademque improba fingeret. q Vanum aliquando dicitur, au- tote Donato, nec verisimile, nec possibile. Terentius in Ev- auch. Si falsum aut vanum, aut fictum est, contumeliam est. Vana fides: id est, falsa. Vanum inceptum, quod fini- stra inceptum est. q Vana, neutrum plurale loco adverbii, apud Virgilium libro 11. Aeneidos: Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem: id est, vanè vel inaniter tu- mentem.

Vanisco, scis, à vano, es, quamvis inusitato, In nihilum redi- gor, evanidus sis. [ΤΙΤΗν habal. Αγλύφας, φερίφας, Αγλύφη, φερίφη. Gall. Devenir en rien, s'evanouir, Et ne savoir qu'en de- viennent. Ital. Swanire. Germ. Entet/ oder ja nicht werden. Bel. ηδεβετ. Hisp. Vanidad. Pol. Liekomulnosz, kl' amstwo, nickym- nosz. Vng. Hiaba valosag. Ang. Vanitie, inconstancie, lying.] Cl- cero libro 3. Officior. Quod si vituperandi qui retinuerunt quid de iis existimandu est qui orationis vanitatem adhi- buerunt? Salust. Huic homini minor vanitas inerat, quam au- dacia. Tacitus lib. 15: Veniam quam ab imperatore accep- rat, vanitate exitus corrupit.

Vanitudo, inis, idem. [ΤΙΤΗν chachásh ξάνθη charab. μεταπολεμ. ψευδάλεψ.] Plaut. in Capt. Pol ego ut rem video, tu inventus, vera vanitudine Qui convincas.

Vanid'cūs, adjetivum, Vanilo quis, mendax. [ΤΙΤΗν chechásh ξάνθη charab. μεταπολεμ. ψευδάλεψ. Gall. Qui dit chose van- nee & de nul profit. Ital. Chi parla cose vano & false. Germ. Da re- te oder vnuüge dng sagt / tugenamt. Hisp. El que habla vanida- des. Pol. Pliotka, pierdol'a. Vng. Hiaba bezekl, sazonatala zw. Ang. That speaksketh vainly.] Plaut. in Trinummo: Cum probis potius quam cum improbis vivere vasidicis.

Vanloqui-

Vānilōquīdōrūs, si, jocosa Plauti dictio in Persa: Vaniloquidōrūs, virginis suendōnides.

Vānilōquūs, adjectivum, Vanos sermones effundens, mendax. [וָנִילּוֹקְעַדְתִּים chēchāsh בְּבֵדְתִּים chāchāb. וָנִילּוֹקְעַדְתִּים, מְנֻדְּגָה עֲדָמָה עֲדָמָה. Gall. Qui parle chose vanne ou fausses. Ital. Chi parla cose vane o false. Ger Der eitele oder falsche redet treibt. Hisp. El que habla vanidades. Pol. Lieds coi plasacy, plasaka. Vng. Hiaba bezelb, haxug. Ang. A vain or false speaker.] Plaut. in Amph. ergo istoc magis, Quia vaniloquus, vapulabis. Livius 3. bell. Maced. Is, ut plerique, quos opes regiae alunt, vaniloquus, maria, terrasq; inani sonitu verborum complevit. Silius libro 8: Qui acutiam ingenio fluxi, sed prima feroces, Vaniloquum Celtae genus, ac mutabile mentis, Respectare domos.

Vānilōquētiā, z, f.p. Vana & inanis loquacitas. [וָנִילּוֹקְעַדְתִּים chēchāsh בְּבֵדְתִּים chāchāb. וָנִילּוֹקְעַדְתִּים, מְנֻדְּגָה עֲדָמָה עֲדָמָה. Gall. Parler vain, parolle vain. Ital. Eſſo parlar vano, vano parola. Ger. Eitel geschrägt/ saute nichts döllende tädung. Hisp. Obra de hablar vanidades, babla vana. Pol. Pierdolente, prognamowa. Vng. Hiaba valobezelles haxug. Ang. A vain speaking.] Liv. 4. bell. Maced. Hac vaniloquentia primū Arithenū Prætorem Achæorum excitavit. Tacit. lib. 3: Id Clutorius in domo P. Petronii, socii eius Vitellia coram, multisq; illustribus foemini per vaniloquentiam legerat.

Vāno, as, unico n. Antiquis in usu fuit pro fallo: [בְּבֵדְתִּים mabbil בְּבֵדְתִּים rimah בְּבֵדְתִּים pittah. Gall. Tromper. Ital. Ingannare. Ger. Bettiegen/viertören. Hisp. Engañar. Pol. Oszkusi. Vng. Megszallak. Ang. To beguile or deceive.] ut annotavit Nonius, citans illud Accii ex Alcmena: Sic illum vanans in angipotum deduxit.

Vāpidūs, vide VAPOR.

Vāpor, oris, m.t. & vapos, Humor marinus vel terrenus extenuatus, anhelitus terra. [בְּבֵדְתִּים edb נֶשֶׁת נֶשֶׁת קִיטָּר. אַתְּפָס. Gall. Vapeur, exhalation et fumée montant de la terre en haut. Ital. Vapore, exhalatione. Ger. Ein dampf/dunst. Bel. Damp/damp. Hisp. Vapor, o baho. Pol. Dim, kurz, w., mgł. a. Vng. Gáz. Ang. Vapour or smok rising from the earth.] I. uict. li. 5: Per voluntas permanat odos, frigusq; vaposq; Cic. 2. de Nat. deor. Ipse enim britur ex respiratione aquarū. Earum enim quasi vapor quidam aer habendus est. Ovid. lib. 1. Metamor. vapor humidus omnes Res creat, & discors cōcordia foetibus apta est. q; Ponitur aliquando pro calore. Colum. lib. 5. cap. 10: Minusq; vaporis aestate per angustum os penetret. Virgil. 5. Aeneid. lenitusq; carinas Est vapor, & toro descendit corpore pestis.

Vāpotārium, ari, n.f. In hypocaustis dicebatur, quā vapor, seu calor erumpet. [אַתְּפָס, נֶשֶׁת גָּזָה] Gall. Le lieu des estuves par où se ruident & sortent les fumées. Ital. Stufa. Ger. Ein dampff. soch. Hisp. Lugar en el horno para sudar. Pol. Komín. Vng. Gázok. hely. Ang. A place where the smoke cometh forth in a stove.] Cic. Quint. Frat. libro 3: In balneis hypocausta in alterum apodyterium angulum promovi, propterea quod ita erant posita, ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumperet, esset subiectum cubiculo.

Vāpotārūs, ra, rum, Multos emittens vapores. [אַתְּפָס. Gall. Fumeux, qui rend force vapeurs & fumées. Ital. Che porta vapor, fumoso. Ger. Das viel dampf oder dunst gibt. Hisp. Cosa que hace baho o vapor. Pol. Kurzaci sie. Vng. Gázok. Ang. That hath many vapours.] Stat. lib. 3. Syvarum 5: Sive vaporiferas, blan- disima littora, Baias. Vbi Baias vaporiferas vocat propter aquas calidas, multos exhalantes vapores.

Vāpor, ras, penult, prod. aliquando neutrum est, Vaporem émitto. [בְּבֵדְתִּים haſchán. אַתְּפָס. Gall. Letter vapors & fumes, se ficher. Ital. Gitter vapor. Ger. Dampfen, ein dunst von sich lassen. Bel. Verrosten/enen dampf machen. Hisp. Hacer vapor, vaporar, bahear. Pol. Kurzaci sie. Vng. Gázok. Ang. To cast or put out vapors.] Plin. lib. 31. cap. 2. de differentiis aquarum: Vaporant & in mari ipso, quæ Licinius Crassi fuere. q; Aliquando actuum est, & pro suffire ponitur. διαθυμίαι. Virg. lib. 11. Aeneid. Succedunt matres, & templum thure vaporant. q; Aliquando pro arefacere, exugere. Plin. lib. 2. cap. 16. Quod solidiores glebas diutius sustineat, & suspendat, ut eæ solibus vestivis vaporatæ resolvantur.

Vāporātio, onis, verbale, f.t. Vaporis excitatio. [אַתְּפָס, מְאַגְּזָה. Gall. Vaporation ou evaporation, sortie de vapeurs ou eleuement. Ital. Uscita di vapore di qualche cosa. Ger. Dampfung. Hisp. Aquella obra de vapor o balear. Pol. Kurzaci sie. Vng. Gázolges. Ang. Evaporation, casting or putting forth of vapours.] Plin. lib. 28. cap. 4: Perfundere caput aqua calida ante balnearum vaporationem, & postea frigida, saluberrimum intelligitur. Gel. lib. 19. cap. 5: Quum aqua frigore aeris duratur & coit, necesse sum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, & emanate.

Vāpidūs, a, um, Plenus vapore, vel multos emittens vapores. [אַתְּפָס. Gall. Fumeux ou vaporé, qui tente force vapeurs. Ital. Che-

gittamolis vapori, pieno de vapor. Ger. Dempfing/das voll dampft ist. His. Lleno de vapores, que hace baho à vapor. Pol. Pel'ni kurzawi. Vng. Gáz. Ang. Full of vapours.] Persius Satyr. 5: -Vejentanumq; rubellum Exhalat vapida læsum pice sessilis obba? q; Vapidum pectus per translationem, apud eundem eadem Satyra: Sin tu quum fueris nostræ paulo ante farinæ, Pellicula veterem retines, & fronte politus, Atutam vapidu servas sub peccore vulpem. Id est, veterum vitiorum pleno, & pristinas fraudes redolente.

Vāppā, æ, f.p. Vinum vitiosum, cuius vis omnis evaporavit, adeo ut & saporem amiserit & odorem. [אַרְגְּזָה, אַרְגְּזָה או. Gall. Vin poussé & corrompu. Ital. Vino suano. Ger. Verdobener wein/ben dem weder geschmack noch trafft. Hisp. Vino desuancido y sin sabor. Pol. Wie trål'e winno. Vng. Vinos, kiemt zero bor. Ang. Wine that hath lost the vertue.] Plinii libro 14. capite 20: Vitiūm, multo quib; buildam in locis sponte fervore, qua calamitate quum deserbit, perit sapor, vappaz; accipit nomen. Horatius 2. Sermo Satyr. 3: Qui Vejentanum festis potare diebus Campana solitus trulla, vappamq; profectis. q; Per translationem ponitur pro homine ignavo, deside, inerte, & in quo nihil sit indultrix aut solertia, iſtūm. Horat. 1. Serm. Satyr. 1: -non ego avarum Quum vero te fieri, vappam judeo, aut nebulonem.

Vāpūlo, r, pen, corr. n. pass.p. Verberor, cedor. [בְּבֵדְתִּים haſchāh בְּבֵדְתִּים vilāt. אַתְּפָס, מְנֻדְּגָה. Gall. Estrabau. Ital. Eſſer bari. o. Ger. Gesättigen werden. Hisp. Ser herido è assottolado. Pol. leſom byti. Vng. Verettedő. Ang. To be beaten.] Properius lib. 2. Eleg. Non ego, sed tenuis vapular umbra mea. Cælius ad Cicero. libro 8. Susurrations dunctaxat veniunt: aliud equitem perdidisse, quod opinor certè factum esse, aliud se primam legionem vapulasse. q; Vapulare sermonibus, est oblocutis nibus fugillari. Cicero ad Attic. libro 2: Qui quum se omnium sermonibus sentiet vapulare, & quum has actiones, etc.

Vāpūla, ſ, Idem quod verbero: hoc est, qui continuè vapular, ut apud Plautum in Persa μετρίας.

Varico, Varicosus. Varicus. Vide VARICES.

Vāri, m f. Qui introitum pedes, vel crura obtorta gerunt. [אַתְּפָס. Gall. Qui ont les jambes tortes en dedans. Ital. Chi hanno le gambe torte. Ger. Schiegend/der trumme schenkel hat. Hisp. Estrenados de piernas que huevan hacia dentro. Pol. Koſlawa, we wonatri nozi obrone maiacs. Vng. Be horgat zaru. Ang. That goeth wide or straddling.] Horatius lib. 1. Serm. Satyr. 3: hunc Varium disortis cruribus, illum Balbitis scaurum pravis fulcum male talis. q; Unde varum frequenter pro obtorto accipitur. Persius Satyr. 4: -& non fallit pede regula vato. q; Vari autem dicuntur quibus in exteriorē partem crura pedesve flectuntur. Varro libro 1. de Re rust. ca, de canibus: Cruribus rectis, ac potius variis, quam vatis. Hinc Vatiarum, & Vatiniorum cognominā fluxerunt, quod pedibus essent vatiōsis. Seneca in quadam Epistola: Servilius Vatia latere siebat, non vivere. q; Valgi autem sunt, qui diversas suras habent: hoc est, ambas intortum intortas: cuiusmodi lacertarum pedes sunt πάγοι. Plautus in Milite: Aut varum, aut valgulum, aut compernem, etc. q; Hinc valgum suavum: id est, intortum. Plautus in Milite: Majorem partem videoas valgis suaviis. A'qua fortasse similitudine instrumentum quoddam rusticum ad artas complanandas, Valgium Plinii appellat lib. 17. Scritur (inquis) mensē Aprili, area æquata cylindris aut valgio, aliás dēlum. Alioqui & sermo agrestis valgiare usurpat hodie pro eo quod est pavire, coquareq; . Omnino id ferè viderur esse quod Cato ait: Combinuito terram, & cylindro, ac pavicula coquato: In Campania certè haberi genus id testatur tali specie, quall sunt suræ duæ in diversum collocatæ, quo ut cylindro, supplanant artæ. Varæ manus, incurvæ. Ovidius lib. 9. Metamorph. tenuiq; à pectori varas in statione manus. Sic varas brachium à Martiale dictum libro 7: Varus nec iugato certamine brachia tendis. Varus genius, apud Persium Satyr. 6. q; Sunt item Vari, tuberculæ exigua & dura in facies, quos ιδης Græci appellant. Plinii libro 13: Contra serpentum ictus trita drachmis duabus bibitur: vitia cutis in facie, varosque, & lentigines, & fugillata emendat, & cicatrices.

Vārīcēs, penult, corr. m.t. Sunt venæ plus aquo intumescentes, in temporibus, in ventre, in testibus, in inguine, & potis simūm in cruribus, quas Plinii libro 11. capite 45, in cruribus viro tantum, mulieri raro, præ nimis labore nasci afferit. [אַתְּפָס, וְגַם. Gall. Veines de la cuisse ou de la jambe & autres lieux pleins de sang melancholique. Ital. Vene delle coscie, & delle gambe piene di sangue. Ger. Große aufgeblähte Blutadern. Hisp. Venas retorcidas en las piernas llenas de sangre. Pol. Napuchnienie jel. Vn. Dagadot erk. Ang. Bidden veins in the legges and thighes.] Cic. 2. Tusculana: Quum varices secabantur C. Mario, dolebat. Horatius: Vaticē succiso. Apud Senecam Epist. 78, legitur in feminino

fœminino genere: Dum (inquit) varices execandas præberet.
Vārīcōsūs, m. f. Qui hujusmodi venas tumidiores habet. [zie-
owdñs, iȝiwdñs. Gal. Qui a les veïnes de cuisses ou iambes pleines de sang
melancholique. Ital. Chi ha le vene delle coscie o delle gambe tanto pie-
ne di sangue maninconico, che pare che si rompano. Ger. Der grosse
ausgeschlagne blutaderen hat. Hisp. Cosa que tiene aquellas venas.
Pol. Maiaci sol' e napuchinosa. Vng. Dagadot eres. Ang. That hath
boden raignes in his legges, and thighes.] Avicenna autor est, vari-
ces accidere cursoribus, & ouera bajulantibus, & diu stanti-
bus. Inde est illud lumen. Satyr.6: Varicosus fiet aruspex. Ex
diurna scilicet statione.

Vār̄ico, cas, seu varicor, aris, deponens, secunda syllaba correpta, Crura in diversas partes extēdo. [Alḡerāw, n̄ dīgn̄us n̄t oxān. Gall. Marcher tortuement, & entr'ouurant trop les iambes. Ital. Hauer legambeteorte. Ger. Schleggen mit den schencken / strum von einander greten. Hisp. Ander canajcando. Pol. Spotawo chodze. Vng Zaramat kesel banyoma. Ang. To straddle.] Tractum ab iis qui natura vari sunt, cruraq; habent extorsum intorta, ideoq; quam longissime à se invicem distantia. Quiatil. lib. 11. cap. 3. de gestu pedum: Varicare supra modum, & in stanco deforme est, & accidente motu prop̄ obsecnum.

Vārīculā, variculæ, diminutivum. **xigōñs**. Celsus lib.5. de curationibus ulcerum: Si varicula intus est, quæ sanari prohibet, ea quoq; excidenda.
Vārīcūs, a. **um pen. cor.** [ο ριγόνς ἔχω, xigōñs. **G**all. Qui marche tortueulement. Ital. Che ha le gambe torte, che anda tortamente. **G**er. Schieggend. Hisp. Que anda cahceajeando. Pol. Szeroko stapaiaici. **V**ng. Ax kilabat ket sele hany van iar. **A**ng. That straddletb.] Qui ampliore passu incedit. Ovid. 3. de Arte: Illa velut coniuncta Vmbri rubicuada mariti Ambulat ingates varica, fertq; gradus.

Vārīcūtis, adverbium, idem est quod cruribus divaricatis, dī-
vīsīcūtis; pēcūtis. Apulcius lib. t: Varicitus super faciem meam re-
sidentes, yesicam exonerant.

Varii ē, adverbium, Variis modis. [ποικιλας. Gall. En diuerses sortes, diversement. Ital. Diuersamente, in diuersi modi. Ger. Mancherley weiss. Hisp. Diuersamente, de muchas maneras. Pol. Rozmaicje. Vng. Kölml kwlódnaképpere. Ang. Diuerslye, in diuers sortes.] Plin. Epist. 104: Varietate afficerunt literæ tuæ: nam partim lata, partim tristia continebant.

Vāllæ, Ex genere sunt pantherarū, ita dictæ à macularum varietate, quibus sunt spectabiles. *ταρπίδεις*. Plin. lib. 8. cap. 17: Nunc varias, & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Africa, Syriaq.;

[**V**ar̄t̄o, as, aet. p. Distinguō, muto, variū sive diversum facio.
[**S**chisineb ψιτ̄η hechelipb ḥבְדֵל hibdil תַּרְגּוּנִ הiphridb.
παραγόντως, αλλοισ. **G**all. **V**ariet̄, bigarrer, changer. **I**tal. **V**ariare,
far vario & diuerso. **G**er. **M**anchester machen/verenden/eten/abwechseln
Bel. Veranderen. **H**isp. Diversificar en colores, discordar en qualche
modo. **P**ol. Odmiensiam. **V**ng. Kwlđmbđxetđm. **A**ng. To mak di-
uerse, to change.] **P**lin. Epist. 161: Labore omio, otium labore
variare. **M**artialis lib. 8: Non ego prætulerim Babylonica pi-
eta superbe Texta, Semiramis quæ variantur acu. Ovidius li-
bro 2. Metamorph. Non erat hujus opus lanam molire tra-
hendo, Nec positu variare comas. Idem 2. de Remed. Nam
quoties variant animi, variabimus artes. **V**irgil. lib. 9. Aeneid.
Discurrent, variantq, vices, fusiq; per herbam Indulgent vi-
no, &c. q Ponitur aliquando pro varia trado, dissentio. **L**i-
vius lib. 7. belli Punici: Multas circa unam rem ambitus fecer-
im, si quæ de morte Marcelli variant autores, omnia exequi
velim. q Legitur & absolutè, pro eo quod est, sibi dissimilem
esse, & modò hoc, modò illo modo se habere. [**S**haba
schánah.] **C**elsus lib. 3: Non in iis solùm in quibus semper ita se
habet, sed in iis quoq, in quibus variat, q Variare aliquan-

do est rem ambiguam esse. Livius 9. ab Urbe, de suffragiis.
Ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundz. &c.
Variatio, impersonale. Livius lib. 2. belli Punici: Ibi quum sen-
tentiis variaretur. &c.

Varians, participium. [וְנַכְשׁוֹן] schonéh, o ποικίλαν. Gall. Variant,
changeant. Ital. Variante, cambiante. Ger. Veränderet in mancherley
gestalt. Hisp. Diversificato en colores. Pol. Odmieniasici. Vng.
Kwolombózgetde. Ang. That is diversse frome another.] Plin. lib. 4
cap. 2: Vix illa magis tam denso uvarum partu impatiens va-
riantis coeli: hoc est, inconstantis cœli, & modò hoc, modò il-
lo modo se habentis. Variantes adhuc, & acerbæ uvæ, apud
Colum. li. 4. cap. 10, hoc est, nondum nigræ, sed colore adhuc
vario, qualis solet esse uvis immaturis.
Variatum, adverbium, Diversimodè, variè, diversis modis, [ποικιλός, ποικίλως. Gall. En diverses sortes. Ital. In diuersi simi.
Ger. Ruff vielerlei weis/ andersf und andersf. Hisp. En deuersas me-
neras. Pol. Różnicie. Vng. Kwolombózgetde. Ang. Diversit.
Gel. lib. 5. cap. 12: Ve eam particula quæ in alius, atq; aliis vo-
cabulis variatim per has duas literas, quum altera media im-
missa dicitur.

Värięgatus, Variis picturis distinctus, exornatusq;. παιδεία.
Variegare enim est variare, & varietate distinguere. παιδεία.

Varietás, atis, f.t. Proprieté est variatio & dissimilitudo coloris; quanvis & ad alia transferatur. [παρισιδία. Gall. Varietá, diversitá, bigarrure. Ital. Varietà, diversità, dissimilitudine di colori. Ger. Manigfaltigkeit, vñderschid. Bel. Veranderinge. Hisp. Diversidad. Pol. Odmiennosc, roj. liscieosc, rognoosc. Vn. Kwolombzeg. An. Varietie, diversite.] Plin.li. 8. ca. 30: Oculis mille varietates esse, cole-rūq; mutationes. Cic. 7. Verri. Neq; hoc providerim, ut varietate criminum yes attentos haberet. Idem z. de Finibus: Varietas enim Latinum verbum est, idq; proprieté quidem in dispensribus coloribus dicitur, sed transferitur in multa dispartia. Varium poëma, varia oratio, varii mores, varia fortuna. Voluntas varia etiam dici solet, quum percipitur ex multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficientibus voluptates. Quintil.lib. 1. cap. 12: Reficit animos, ac reparat varietas. Idem lib 9. cap. 1: Gaudent enim res varietate. ¶ Apud antiquissimos etiam variantia lectum fuit in eadem significacione: ut anno avie Nonius. Lucil. libro 3: Principiis unde hæc oritur variantiarum.

Vas, vasis, gen. neut. & tertiae declin. in plur. num. secundz,
Pro instrumento ad aliquid capiendum idoneo. [V] ch. 1.
on & C. & s. Gall. Vase, vaissieu. Ital. & Hisp. Vaso. Ger. En-
geschirr/geschef. Bel. En vat. Pol. Naczynie. Vng. Edeny. Ang. A-
vessel.] Cic. 1. Tusc. Nam corpus quidem quali vas est, aut ali-
quo d' animali receptaculum. Idem pro Mur. At ille exposuit va-
sa Samia. Horat. 1. Epist. 2: Sincerum est nisi vas, quodcunque
infundis, acescit. Idem 1. Scrin. Sat. 3: At nos virtutes ipsas in-
vertimus: atq; Sincerū cupimus vas incrustare. Vasoī apd-
latio generalis est. Dicimus enim vasa & vinalia, & navalia,
inquit Vlp. De aur. & arg. leg. l. Si gemma. Cic. 6. Ver. Eratēnā
vas viciarium ex una gemma prægrandi trulla excavata cum
manubrio aureo, &c.

Vāsum, si. Etiam in secundo flexu dixerunt antiqui, ut auctor
est Gell. lib. 13. cap. 22. Plaut. in Truc. Aut aliquod vāsum as-
genteum.

Vasculum, & Vasillum, dimin. [on & decor. Gall. Vn raiſſeſet, pain-
raiſſeau. Ital. Vasetto. Ger. Ein geschrillt. Hisp. Pequeno reſi-
Pol. Mal'enactinie. Vng. Edenyſke. Ang. A little vessell.] Cato
cap. 1.11: Si voles ſcire in viuum aqua addita ſit, necne, vaska-
lum facio de materia hederacea. Quintil. lib. 1. cap. 2: Nam
ut vacula oris angusti ſuperfuſam humoris copiam reſpu-
unt, ſenſim autem influentibus, vel etiam iſſillatis comple-
tur: ſic animi puerorum quantum accipere poſſint, vide-
dum eſt.

Vasārūm, rii, n.s. ut vestiarium, calcēarium: hoc est, vasorum supellex. [on d' & . Gall. Vn buffet, ou la vaisselle qui y est. Ital. Scancia, rastello. Ger. Der geschr̄te hausstadt/ sybergeschr̄te. Hisp. Vasar donde se ponen los vasos. Pol. Wyślyaki na gwie. Vng. Ház erkör. Ang. A cupboard, or wher vessel is kept.] Cic. in Pisonem
Nōnne sestertiū centies & octogies, quod quasi vasarii no-
mine in venditione mei capitū adscripteras, ex ærario tibi at-
tributum Romæ in quæstū reliquist? q Vasarium præterea
dicebatur, quod magistratibus in provincias euntibus publi-
cè dabatur, ut muli, equi, vasa, & reliqua, quæ magistratus in-
strumentum complerent, & ipsa etiam pecunia, quæ viatu-
ci nomine numerabatur. Vide Budæum in Commentario
de Asse.

Vasculariūs, cii, m. f. Qui vasa cōficit aurea, & argentea. [ordine
mūos. Gall. Qui fait vaisselle, soit d'or soit d'argent. Ital. Orfidea
vasi d'oro o d'argento. Germ. Ein Goldschmid ; der Schmied oder
Guldine geschirr machen. Hisp. El platero que hace vasos. Pol.
Złotnik. Vng. Edényginalo. Ang. That maketh vessels of silver
or gold.]

orgold.] Sunt enim inter aurifices vasculari, cælatores, inau-
tatores, bracteati. In lege apud Labeonē, de Præscriptis vet-
bis: Si quum emere argentum voles, vascularius ad te detule-
rit, &c. Cicero. 6. Veri. In regiam maximam palam artifices om-
nes, cælatores, ac vascularios convocari jubet, ipse suos com-
plures habebat.

Vas, vādīs, Sponsor est sistenti aliquem in judicio, sive publi-
co, sive privato. [גַּדְּרָה ḥorēt īsfunṭs, öm̄n̄g. Gall. Pledge. Ital.
Segurā. Ger. Ein Burg / welcher für ein andern gett entstehet / oder
sonst etwān sich in Bürgschaft begibt. Hisp. Fiador. Pol. Rekomie.
Vng. Keres. Ang. A pledge.] Varro lib. 4. de ling. Latin. Vas,
inquis, appellatus est, qui pro altero promittebat vadimoniū.
Porphy. Vades, inquis, Sponsores dici notū est: quod qui eos
dederit, vadere: id est, discedere isterim possit. Horat. Ille da-
tus vadibus, qui ture extractus in urbem est, Solos felices vi-
vantes clamat in urbe. Antiqui etiam in nominativo dice-
bant Vadis.

Vastus, ita, stum, Valde magnus, immensus, immanis. [גַּדְּרָה
בְּלִי għad-hu בְּלִי rachib, ḥaxar, ɻuejha. Gall. Grand ou large
entre mesure, desmesure, excessif. Ital. Grande o largo oltre misura.
Ger. Überaus weit/gross. Bel. Groot. Hisp. Grande, espacioso, pro-
fundo. Pol. Bardo wielki. Vng. ᬁreg, xomok, ᬁen nagy. Ang. Bro-
ade, wide and larg/beyond measure.] Virg. lib. 3. Aeneid. -vatumq;
cava trabe currimus æquor. Virg. lib. 1. Aeneid. hic vasto Rex
Aeolus antro Luctantes ventos, tempestatesq; sonoras Im-
perio premit. Idem 5. Aeneid. Vastus quatit æger anhelitus
artus. Cic. 1. de Divin. Tum visam beluam vastam & immanē,
circumplicatam serpentibus. &c. Virg. lib. 10. Aeneid. Talis se
vastis infert Mezentius armis. q; Aliquando ponitur pro de-
serto, & vastato. [כְּבָשָׂה schomim, ɻeqa. Gall. Desert, gaſte &
deſtruit. Ital. Deserto, rovinato. Ger. Ød/wüst. Hisp. Deſtruydo,
deserto, despoplado. Pol. Puſto.] Accius apud Nonium: Hanc ur-
ben ferro vastam facit.

Vastitas, atis, f.t. Immenitas, nimia magnitudo. [גַּדְּרָה
בְּלִי rob, ɻuejha. Gall. Grandeur & estendue desmesure.
Ital. Grandezza misurata. Ger. Ein übermäßige grösse. Hisp. Gran-
dexa demasiada. Pol. Zbigniew wielki. Vng. öregseg, nagyág, xo-
moksag. Ang. Broadness and excessive wideness.] Colum. lib. 3:
Pari tamen in hac terra vastitate belluas progenerati, quis ne-
getid est, pari magnitudine. Et lib. 5: Sed quum sim professus
rustice rei præcepta, ni fallor, non asseveraveram quæ vastitas
ejus scientias contineret. q; Accipitur aliquando pro popu-
latione, vastatione & solitudine. [כְּבָשָׂה schemah (vel) schi-
mamah בְּלִי chorabah (vel) chorabah, ɻequa, noqħna. Gall. De-
struction & despolement de pays, desgast & pillement. Ital. Di-
struzione. Ger. Verwüstung oder eynde Hisp. Deſtrucción, obra de
deſtruir o yermar. Pol. Puſto/ſenie.] Cicero in Catilinam: Tecta
urbis, vitam civium, italiā dñiq; totam ad exitium, & vasti-
tatem vocas.

Vastitudo, inis, f.t. idem, sed antiquum. Cato Rei rustic. cap.
14: Vitū morbos visos, invisosq; viduertatem, vastitudinem,
calamites, iatempriasq; prohibetis.

Vastitatis, ei, idem, sed & ipsum vetustum. Plaut. in Pseud. Hatū
mibi voluptatum omnium, atq; itidem tibi Distractio, diffi-
cium, vastities venit. Apuleius: Cui in primis tanti corporis
vastities horrore fuit.

Vastē, adverb. [אֲזָה וְאֶתְוָה. Gall. Grandement & largement, de-
mesurement, excessivement. Ital. Excessivamente, smisuratamente.
Ger. Übergrößlich. Hisp. sin medida, excessivamente, grandemente.
Pol. Bardo wielce. Vng. Szordánul, bregen. Ang. Brodelie, excessi-
vite.] Cic. lib. 3. de Orat. Sic majores non asperè, utile, quem
dixi, non vastē, non rusticē, non hiulcē, sed pressē, & exquibi-
liter, & leniter.

Vastificus, a, um, pen. corr. Quod vastitatem afferit. [כְּבָשָׂה
meħ-sħem בְּלִי macharib, ɻequq, ɻeqħaq. Gall. Qui pille
& gaſte tout. Ital. Guastatore, strug gitore. Ger. Verwüstung / das
wüst / oder dd machet. Hisp. Deſtruyor, gaſtador. Pol. Puſto cynia-
ci. Vng. Puxito. Ang. That wastes and spoiles.] Cic. 2. Tuscu-
lan. ex vetusto quopiam Poëta. Eiymanthiam hæc vastificam
abecit beluam.

Vasto, stas, act p. Populor, destruo, perdo, diripio, vastitatem
infero. [כְּבָשָׂה schadhādh כְּבָשָׂה heħsħem, ɻeqa, diċċu, ɻevor-
pija. Gall. Gaſte & deſtruire, mettre en deſert. Ital. Strug gere, gua-
ſtare, diſtare. Ger. Verwüſten/verhergen. Bel. Destrueren/verder-
ven. Hisp. Deſtruyr, o yermar. Pol. Puſto/ſe. Vng. Puxito. Ang.
To deſtroy, to make as it were a deſert and wilderness.] Cæl. 1. bel.
Gal. Agri vastari, liberi corum in servitutem abduci, &c. q; Va-
stant agros cultoribus, dixit Virgil. lib. 8. Aeneid. hoc est, ad-
ducendo cultores agrorum, eos vastos, & deſertos efficiunt.

Brutus ad Cic. lib. 11: Deſcriptionibus per equites, quos habet
multos, vastat et loca in quæ incurret. Cic ad Attic. li. 9: Pri-
mum consilium est, sufficere urbem & Italiā fame: deinde
agros vastare, urec, pecuniis locupletum non abstingere. Liv.
lib. 3. belli Punici: Vastare omnia ferro & incendiis. Virg. lib. 4.

Georg. Omnia nā latè vastant, &c. Cic. Attic. lib. 8: Homo ma-
gis ad vastandum, quād ad vincendum paratus.

Vastatūs, a, um, [כְּבָשָׂה schadhādh, ɻeqħaq, ɻeqħaq. Gall. Pil-
le, gaſtē & deſtruit. Ital. Guasto, strug gito. Ger. Verwüſtet/verher-
get, dd gemachet. Hisp. Deſtruydo, o yermado. Pol. Puſto/ſoni. Vn.
El puſtitator. Ang. Deſtrayed.] Cicero pro Sextio: Lex erat la-
ta, vastata atq; rel. & ſoſto.

Vastatio, onis, verb. f.t. Depopulatio. [כְּבָשָׂה schod, noqħna. Gall.
Deſtruction & deſtroy, ou de gaſt. Ital. Deſtruzione, rouina.
Ger. Verwüstung. Hisp. Obra de deſtruir o yermar. Pol. Puſto/ſe-
nie. Vng. Puſtitat. Ang. Deſtruction, deſolation.] Liv. 7. ab Vibet
Accessit ad eam cladem & vastatio Romani agri.

Vastatōr, oris, m.t. Populator. [כְּבָשָׂה schodħedh, noqħna. Gall.
Gaſteur & deſtruisieur. Ital. Gaſtatore, strug gitore. Ger. Ein verwe-
ſter/verherger. Hisp. Deſtruyor, o yermador. Pol. Wirtschafts puſto/ſi-
gaci. Vng. Puſtitat. Ang. A deſtroyer.] Ovidius 9. Metamorph.
Nec mihi Centauri potuere resistere, nec mihi Arcadiæ va-
ſtor aper.

Vastatrix, pen. prod. verbale, ſcēm. t. [כְּבָשָׂה schodħedħeth, nō-
muatdeg, noqħnejha. Gall. Gaſtareſſe, deſtruiserſſe. Ital. Guastatrix,
strug gitrice. Ger. Verwüſtern. Hisp. Deſtruyora, o yermadora.
Pol. Taktora puſto/ſi. Vng. Puſtitat aż-żonni. Ang. She that de-
stroyeth.] Senec. Epist. 96. Luxuria terrarum marisq; vastatrix.
Vastatrix, is, ere, n.t. Populare, & vastum fieri. [כְּבָשָׂה schudħadli.
deſportare. Gall. Estre gaſte, ou fe gaſter. Ital. Eff-reguasto, gaſ-
tarſi. Ger. Wüst und dd werden. Hisp. Ser deſtruydo y yermado, de-
ſtruyſe o yermate. Pol. Puſto/ſe. Vng. El puſtitok. Ang. To wa-
xe wast or a wildernesſe.] Accius apud Nonium: Iuſſit proficiſci
in exilium quovis gentium, ne ſcelere tuo Thebani vaſ-
tant agri.

Vatēs, tis, com. t. Fatidicus, divinus, prophetæ: à fando (ut qui-
dam volunt) quasi fates. [נִבְּרָא nabi peains. Gall. Deuin, pro-
phete. Ital. Indouino, prophetæ. Ger. Ein Weſſager / ein Prophet.
Hisp. Adeuino. Pol. Prorok, wiſe, ſek. Vng. Iduenis mondo. Ang.
A prophet or foreſhewer of things to come.] Plautus in Milite: Bo-
nus vates poteras esse, quim quæ ſunt futura videas. Virgil.
Aeneid. Quippe pui vates, & Phœbo digna locuti. Ibidem: Cā-
tantem & vatis poitat ſub teſta Sibyllæ. Cic. 2. de Legib. Al-
terum, quod interpretatui fatidicorum & vatum effata inco-
gnita. Vng. l. lib. 6. Aeneid. tuq; o sanctissima vates Praefici
venturi &c. q; Vates item dicuntur Poëtae, à viendis versibus.
Viere enim vincere eſt, ait Varro 4. de Lingua Latina. Quintil.
lib. 10. cap. 1: Benevolum auditorem invocatione deari, quas
præſidet vatis creditum eſt, facit. Cic. lib. 1. de Divin. Ver-
sus, quos olim Fauni, vatesq; canebant. Vates medicinæ. Plin.
lib. 11. cap. 37: Arteriarum pulsus miranda arte ab Herophilo
medicinæ vate deſcriptus.

Vatēcinōr pen. cor. d. p. Divino, futura prænuntio, quasi fata
cano. [נִבְּרָא ubbā ɻegħu pħażi, muwħidouaq. Gall. Deuin, pro-
pheteſſer Ital. fadu minnare, profetiſſare. Ger. Weſſagen/fünftigendig
vorſagen Bel. Propheten. Hisp. Adeuinar por instancio. Pol. Pro-
rokue, pr̄fisi, eręc: op. wiċċidum. Vng. Išuendbik. Ang. To pro-
phetic, or tell things to come.] Cic. 1. de Divina. Illud quod volu-
mus exprimere eſt, ut vaticinari furor vera ſoleat. Ovid. lib. 5.
Metamorph. Qua tibi factorū pœnas inſtare tuorum Vatici-
nor mortiens. Liv. 2. ab Vrbe: Sæpè deinde & Virginij Conſu-
lem in concionibus, velut vaticinante, audiebat. q; Aliquā-
do etiam Vaticinari accipitur pro delirare, ſive hariolari: que
significatio inde traxta eſt, quod facerdotes oracula edituri,
furore quodam ſoleant coripi. Cicero pro Sextio: Eos autē,
qui dicerent dignitati eſſe ſerviendum, vaticinari & inſanire
dicebat. Idem Epist. lib. 2: Sed ego fortasse vaticinor, & hæc
omnia meliore habebunt exitus.

Vatēcinōr, verbale, f.t. Divinatio, futurorum prædictio, ora-
culum. [נִבְּרָא nebuah כְּבָשָׂה kēsem, muwħid, muwħid. Gall.
Deuinement, preſage, propheteſſe, prediction. Ital. Divinatione, profe-
tia. Ger. Weſſagung. Hisp. Adeuinacion, profecia. Pol. Proroko-
wanie. Vng. Išuendbiles. Ang. A prophesyng or telling of things to
come.] Cic. 2. de Natur. deor. Multa ex Sibyllinis vaticinatio-
nibus, multa ex aruspicii reſponſis cōmemorare poſſum. &c.
Vatēcinōr, oris, m.t. Fatidicus, hariolus, conjector. [כְּבָשָׂה
kosem, ɻegħu pħażi, ɻegħu pħażi. Gall. Deuin, propheſſe, deuin.
Ital. Indouatore, prophetæ. Ger. Ein weſſager / oder wahrſager.
Hisp. Adeuinador. Pol. Weſſegek. Vng. Išuendbik. Ang. He that
propheceth.] Ovid. de Ponto, Eleg. 1: Vnde tamen vivat vatici-
nator habet.

Vatēcinōr, Fatidica. [ɻegħu pħażi. Vng. Išuendbik, išuend-
moud aż-żonni.] Pomponius Lætus de magistrat. Romanorum:
Fauni ſotor Fatua vaticinatrix & ab ea yates Fatuari di-
cuntur.

Vatēcinōs, a, um, pen. cor. Quod ad vaticinia pertinet. [muaw-
nōs. Gall. Appartenant à divination, ou prophete & deuin. Ital. Per-
tinent à divinatione, o indouino. Ger. Das zu den weſſagungen
oder wahrſagungen gehört. Hisp. Perteneſcient à adeuinacion:

coripsum minus videtur: ex quo excordes, vecordes, cordicis dicuntur. Cicero pro Domo sua: Itaq; istius recordissimi meatem cura metuq; terrebat. Ovid.in Ibin: Mens quoque furiis vecors agitur, &c.

Vecordia, recordiae, f.p. Insania, desipientia. [οὐτισμός] holelāh nīlīt holdāb ʃ̄iʃ̄ōd cheſ̄iūt̄. παρεργων, αύτοι. Gal. Tremblement de l'esprit, sortie en sortis. Ital. Turbamento di cuore, d'intelletto. Ger. Verwirrung, Tollheit, maugre au sinn und verstand. Hisp. Locura, alienacion deseno. Pol. Spaliens, g' up'st ro. Vng. Bolondzag, exilis. Ang. Madnesse, trouble of the mynde or sprite.] Salustius in Jugurtha: Igitur color exanguis, foedi oculi, citus modò, modò tardus incessus, prorsus in facie, vultuq; recordia. Tertius in Andria: Hoccine credibile est, aut memorabile. Tantum recordia innata cuiquam ut sit, ut malis gaudeat, atq; ex incommodis alterius sua compareat ut comphoda? Ovid. 12. Metamorph.-quaꝝ recordia Theseus Euryte pulsat ait.

Vestibulum, Vectarius. Vide V E H O, vchis S.

Vectarius, Vectigalis, pen. prod. n.t. Tributū, portoriū, decumus, sc̄pura, & generaliter cuiusvis generis publici fructus, aut redditus: ita dictum à vehēdo. [ΟΝ μας τὸν middah ἀεροδότη, μεριδή, πόρος, πλάτη, φόρος.] Gall. Peage, gabelle, tribus, rente, revenue, ems. Ital. Tributo, gabelle, pedaggio, entraia, rendita. Ger. Zoll, Zugabe. Bel. Boerboon, Tribut. Hisp. La renta, rentada o tributo, como por taxgo, peaje, entrada. Pol. Cif. o. Vng. Ado, dextma. Ang. Tribut or tolle, renewous of what soever sorte.] Hodie tamen multo latius significatio ejus extend. tur, ut tam ad publicos redditus, quam ad privatos extenderatur. Publica vectigalia intelligere debemus quaꝝ accipit fiscus vel ætar. um Cicero pro Pompeio: Vectigalia nervos esse Republicæ semper duximus. Privata queꝝ quisque sumit ex redditibus, & fructibus suis. Cicero in Paradoxis: Ex meo tenui vectigali capio ego ducenta. Paulus: Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse coasuevit, ad fructuarium pertinet. Cicero libro 2. Officiorum: Ut bona valetudo voluptut ante ponatur, vires celeritati: extenorum autem: ut gloria divitii, ut vectigalia urbana rusticis ædibus & mercibus. Id est, prout venus, redditus. Latin autem dicimus Imponere vectigal, pendas vectigal, conservare vectigal, exercere, & exigere vectigal, levare aut agros, aut civitates, aut populos vectigali, & facere populos, & ejusmodi vectigales: quaꝝ loquendi genera creberim in bonis autoribus invenies.

Vectigalis, ale, adjektivum, Tributarius, stipendiarius. [ἰποτῆς, πλάτη, φόρος.] Gall. Tributarie, qui doit tribut, cens ou rente. Ital. Dattiero, gabelliero. Ger. Zinsbar, dem Zoll ob Steuer/et. vanderworfs. Hisp. Cosa querentia in aquella manera. Pol. Cif. o duc powisan. Vng. Ado, fietg, dextma ado. Ang. That payeth tribut or tolle.] Sic provinciae, agri, homines, qui tributa persolvunt, vectigales dicuntur. Cicero libro 3. Officiorum: Quas civitates L. Sylla pecunia accepta ex Senatusconsulto liberasset: ut hæ rursus vectigales essent. Suetonius in Cæsar. Agrum Campanum ad sublidia Republicæ vectigalem relictum divisit extra sortem. Cicero in Catone: Et sylvas lucosq; publicos Romani vectigales habuere. Livius: Vitrum Annibal hic sit æmulus itineri Herculis, ut ipse fert: an vectigalis, stipendiariusq;, & servus populi Romani a patre relietus.

Vectis, hujus vectis, m.t. Instrumentum ex ferro aliave materiæ quo ostium clausum adversus vim munitur: ita dictum quod manu hoc illuc vehatur. [Τὰς βαθὺς ΔΙΝ μοτ ΠΥΡΓΙ beriach. πορώδες, αὐτοφορός.] Gall. Lenier, ratrou, pieu ou baston, cadenats, serrure. Ital. Cadena, ſtanga, chiamello. Ger. Einriegel, oder spars so man für die thüren stößt. Bel. Een handboom. Hisp. Barro o cerro de fierro. Pol. Zapora, rigiel. Vng. Retez, ſtar. Ang. A leauer, or barre.] Virgil. lib. 7. Aeneid. Centum arei claudunt vectes, æternaque ferri Robora nec custos absitit lumine Ianus. Vecem Cinyras Agrippæ filius invenit. q; Est etiam vectis, palus è ferro, vel ligno grandior, rusticis, & fabris necessariis ad onera promovenda. Cæsar 2. bell. Civil. Saxa, quam maximè possunt, vectibus promovent, præcipitataq; muro in musculo devolvunt. Cic. i. de Nat. deor. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneras fuerunt? q; Item vectis dicitur lignum quo oneris aliquid à binis, pluribusq; in humeri gestatur: ut est in Exodo: Facies quoq; vectes de lignis setim. q; Rursus vectes sunt instrumenta ad aliquid subvertendum, effringendumve accommodata. Horat. lib. 2. Car. hic hic ponit lucida Funalia, & vectes, & arcus Oppositis foribus minaces. Vectibus item torcularia circumagebantur.

Vectarius, m.s. Qui torcularia premitt vecibus. [υποχλωτής. Gall. Qui se sert d'un levier ou d'un tel gros baston. Ital. Chi vfa de tale ſtanghe. Ger. Der an der ſtangen geübt so durch die trocknspindel geht. Hisp. El que traza aquella barra. Pol. Ten ktori præfeciagnie. Vng. Sarto niontato. An That presseth wine presses with such a leaver.] Vitruv. li. 6. cap. 8. ita enim erit vectario ſpatium expeditum.

Vesticūlāriūs, a, um, adjektivum, unde vesticularia vita diciatur eorum, qui vesticibus parientes perdiunt alienos, furandi gratia. [ποικιλούχος βίος, κορχλαῖος. Gall. Qui rompt lesteurs, barres, cadenats, & ferrures pour defrober. Ital. Chi rompe le ſtanghe o i carabinæ per robbare. Ger. Ein Dieb so mit heben oder hebeyen die heiter aussbricht. Hisp. Ladron que rompe el corrojo para hurtar. Pol. Zl' odzis wil amuisci gmatchi. Vng. Hax meg aſſo, logo. Ang. That breaketh barres or dores to ſteall.] Cato: Vesticulariam vitam vivere, est repente largiter habere, repente nihil. ποικιλοῦχος. Festus.

Vecto, as, & Vectura. vide V E H O.

Vegēo, veges, n.s. verbum est antiquum, quod modò absolute accipitur pro valco, sive vegetus, & in columnis sum. οὐγέα. οὐγέων. Varro Manio, ut citat Nonius: Nec natus est, nec morietur: viget, veget, ut potè plurimum. q; Modò activè, pro vegeto, recreo, vegetum reddo. Pomponius Majani, apud cum dem Nonium: Animum Venus veget voluptatibus.

Vegētūs, a, um. Bene habitus, in columnis, vividus, agilis, & ad obcundas actiones idoneus: & tam de animo quam de corpore dicitur. [ΙΔιοβοτηρία, θάραξ. Αἴγεως, Αἴγετος, Αἴγαντος. Σκιντός. Gall. Vigoureux, alaigre, ruf, gay, delibere, bien dispos. Ital. Sano, lieto, robusto. Ger. Frisch/ gesund / wohlgend / muster. Hisp. Fuerto, crecido, firme. Pol. Zdrow, rjski, wariki. Vng. Egés, egés, elemen, gior. Ang. Livelie, lustlie, quick whole.] Cicero Attico: Te vegetum nobis in Gracia siste. Idem 5. Tusc. Ne tam vegeta mens in Empedocleo sanguine demersa jaceat. Idem 2. de Divinat. Ut illa tertia pars rationis eluceat, & se vegetam ad somniandum, acrem q; præbeat. Liv. 6. ab Vrb. Sed vegetum ingenium in vivo pectori vigebat, virebat q; integris sensibus. Gellius libro 3. capite 1: Quid igitur dicimus quod multis videmus, esse pecunia cupidos, & eisdem cum corpore esse vegeto, ac valenti? Suet. de Cæſare, cap. 45: Nigris, vegetisq; oculis, valetudine prospera. Scribit Apuleius Lunæ nomine curta animalia vegetarii est, ali, & vigorem acquirere. Seneca quoque lib. 3. Quaſt. refert terræ inesse spiritum illum vitaliter vegetum, & alementem omnia. Hunc enim (inquit) nisi haberet, quomodo tot arbustis spiritum infunderet, non aliunde viventibus? quomodo tot radices ateret? q; Hinc vegetativam animam philosophi recentiores appellant animal seminalem, quaꝝ à Plinio dicitur alens: cuius motu interior plantæ vigescunt, crescunt, frondescunt, germinant, bie- viterq; vivunt. q; Vegetor, vegetissimus. Columell libro 6. capite 20: Neque enim alio dista bonus taurus à castrato, niſi quod huic torva facies est, vegetor asperitus, breviora cornua. Plin. libro 18. capite 26: Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeq; operosum est.

Vegēs, etis, Vegetus. [ΙΔιοβοτηρία, θάραξ οὐγέως, οὐγέων.] Liv. 1. bel. Pun. A tergo Alpes urgent, vix integris yobis, ac vegetibus transitæ.

Vegēto, tas, pen. cor. act. p. Recreo, corroboro, & vegetum facio, & promptum ad obcundas actiones. [Τριχάρα ποιεύων. Gall. Donner re, reſſorir. Ital. Darfor, rinforzare. Ger. Erfrischen/muster oder kreftig machen/ betrefftigen. Bel. Dis gesonderte onderhanden oft sterken. Hisp. Recrear o esforçar. Pol. Reſtwinne epine. Vng. Meg erősítew, giorjtom. Ang. To quicken, to mak liveliſ and lustlie.] Gel. Memoria vegetandæ gratia.

Vegētatiō, onis, verb. f.t. Apul. de Afin. Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

Vegrāndis, Parvus, & malè grandis. [ΙΔP katón (vel) katán, αὐτοκέντης, μαρέδος. Gall. D're grandeur mal faconee & mal fournie, maldoné, malbasti. Ital. Di grandeza malformata, poco grande. Ger. Ungeſtalter grösse Hisp. No grande, ò grande un poco. Pol. Niedorosiek, pierdek. Vng. Kifded, kustak Ang. That is not wellfashioned.] Auson. lib. 2. Epist. Hicszpè falsus messibus vegrändibus. Varto 2. de Re rustic. Quosq; postea concipiunt, fiunt vegrändes, atq; imbecillæ.

Veham. Viam veteres dicebant, quod per eam vehabant omnia. [Τὰς δέρεται οδος, λαυφίς, λαυφίσ.] Gall. La roye, la grand chemin des chartiers. Ital. Via, strada. Ger. Ein weg, tiefweg. Hisp. El camino de los carros. Pol. Dropa. Vng. Vs, zke, vs. Ang. The high way.] Varr. de Re rust. cap 2: A quo nunc quoque viam vecham appellant, propter vesturas.

Vehemens, tis, om.t. Ex ve, & mens componi arbitror, tametsi quidam dici velint, quod vehatur eminentius, vel quod vehatur mente. Acer, fortis, ferox, incensus, immoderatus, effrenatus, nimius. [Τριχάρα ποιεύων καστέρ, σφοδρος, ωνθεργός, ωτεργός. Gall. Vehement, violent. Ital. Vehement. Ger. Hesstig/ das streng ist oder hestig an ein ding setzt. Hisp. Vehemente, fuerte. Pol. Ostri, poteyni, ſrog. Vng. Felereb ralo, ign kemuni, maga meg tartozat hatatalan. Ang. Vehement, that hath force or violence.] A mentis enim vi, atq; imperu (sicut docet Gellius) dicitur. Nam ve, in hoc loco intentiva particula est. Terentius in Andria: ne bæc quidem Satis vehemens causa ad objurgandum. Cicero 2. de Oratore, Acri & vehementi quadam in citatione

citatione inflammari. Idem de Claris Oratoribus: Galba in meditando vehemens & incensus fuit. Ad Herennium libro 4: Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Vitis vehemens. Columella libro 3. capite 1: Terræ densæ dabit vehementem vitam, multaque materia frondentem.

Vehementia, f.p. Gravitas, acritudo. [πρεπής θέρεκ (vel) θέρεκ πρεπής θέρεκά (vel) θέρεκά σφρόποντος] Gall. Vehemens. Ital. Vehemens. Ger. Heftigkeit / tringende Stärke. Hisp. Vehemens. Pol. Potencja. Vng. Feleteteb valaság. Ang. Vehemens.] Plin. lib. 13 cap. 8: Flore candido cum vehementia odoris.

Vehementer, adverbium. Actiter, admodum, acerbè, asperè, impensè, valde [σφρόποντος]. Gall. Avec vehemens, grandement, impensément, fort. Ital. Con vehemens, grandemente. Ger. Heftig. Etch Hisp. Con vehemens, fuertemente. Pol. Potencje, ostrze. Vng. Feleteteb, kemenien. Ang. With vehemens and force.] Cicero 8. Philippic. Vehementer me agere fateor, iracundè, nego. Tertius in Evaculo: Principio ego vos credere ambos hoc mihi vehementer velim.

Veličs. Vchis, vide VHO.

Vehiā, vchis, f.p. Plaustrum, Oscorum lingua. [τι. ψηφιαλή, ἐγχώριος, ἐγκέντης] Vnde vchiatura, pro vchitura apud veteres usurpatur. Sipont.

Vehicā, Veteres dixerunt pro vchere, quod tractum est ex Oscorum lingua, apud quos vchia plaustrum dicitur. ψηφιαλή, ἐγχώριος, ἐγκέντης.

Vélio, vchis, vxi, vchum, act.t. Navi, jumento, vel plaustro porto. [ΝΙΒΗ λιβη, ὕψη εποχή, ἐγκέντης] Gall. Charier, porter en chariot, nauire ou à cheval. Ital. Portare in nave, in carro è à cauallo. Ger. Führen Belg. Boeren Hisp. Llevar acuestas o encima. Pol. Woje. Vng. Vzrem. Ang. To carie or conueigh in shipe or on beastes.] Plautus in Mostell. Magni sunt oneris: quicquid impo- has vchunt. Ovidius Epistol. 21: Hunc Venus in cœlum curru vxisset eburno. Cicero prima Tusculana: Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vchijus esset. Idem 2 de Divinatione: Equus in quo vchabar, mecum una demetus, rursus apparuit. Mart. libro 1: Vexerat Europen fraterna per æqua taurus. q. Vchitur oratio, metaphoricas. Cicero 1. Tuscul. Tanquam ratis in mari immenso nostra vchitur oratio. q. Hujus composita sunt, Avcho, adveho, conveho, cit- cunveho, devaho, echo, inveho, pævcho, prætervcho, pro- vcho, revaho, subvcho, & sevcho: quorum significata vide suis locis.

Vecto, as, act.p. frequentativum. [οχίω, εποχίω, κρόπιδη] Gall. Porter souuent en chariot, nauire, ou à cheval. Ital. Portar, souuente in carro, in nave, o à cauallo. Ger. Öft führen / oder führen eins führens. Hisp. Llevar à menudo acuestas o encima. Pol. Vtawanie woje. Vn. Viddigelen. Ang. To carie or conueigh in shien.] Gell. lib. 16. cap. 19: Dorio super fluctus edito vectavisse. Virg. 6 Aeneid. Corpora viva nefas Stygia vchare carina. Horat. Epop. circa finem: Ve- etabor humeris tunc ego inimicis eques.

Vecto, so, onis, verbale, f.t. quod nomen semper passionem si- gnificat, contra aliorum verbalium naturam.

Vecto, tas, frequentativum.

Vectibulum, li, n.f. Vehiculum. [τι. ψηφιαλή, ἐγχώριος] Gall. Charier. Ital. Cariola. Ger. Ein fach / oder wagon. Hisp. Carro para llenar cargo. Pol. Woje. Vng. Zekeretke. Ang. A wagon or waine wheron any thing is carried.] Gell. lib. 20. cap. 1: lumentum quoq; non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adjunctis pecoribus trahebatur.

Vectör, m.t. Qui navi vchitur. [ΝΙΒΗ μυβα, ιμβάτης] Gall. Colui qui est porté en bâteau, en chariot ou à cheval. Ital. Colui ch'è condotto, manivante. Ger. Einer der gefährt wird / es sei auf Wasser oder Lande. Hisp. Passagero que va en la nave. Pol. Ten ktor si vsepi. Vng. Haibon ravagkerbe ritest. Ang. He that is carried.] Cicero 7 Phil. Et summi gubernatores in magnis tempestatisbus à vectoribus admoneri solent. Virgiliius 4. Aegloga: Ceder & ipse mari vector. Quint. In navim filii mei male permutatus vector imponor. q. Aliquando activè accipitur pro eo, qui vchit. [ΝΙΒΗ mebi] Gall. Qui porte en bâteau, en chariot ou à cheval. Ital. Condottiero, qui porta. Ger. Ein Führer/Führman. Hisp. El que llena. Pol. Woje. Vng. Hordozó, riub. Ang. He that carrieth, a shipman.] Ovidius 1. Fast. Ecce rudens raucu Sileni vector astellus Intempestivos edidit ore sonos. q. Vectores per translationem pro civibus, quos magistratus tanquam navarchus gubernat & vchit. Cicero Attico libro 2: Male vchimalo alio gubernante, quam tam in gratis vectoribus bene gubernare.

Vectarius, a. um. Quod idoneum est ad vchendum: [οχηματίς] Gall. Propre & conuenable à charrier ou porter. Ital. Atto da condurre, che può portare. Ger. Zum führen dienstlich. Hisp. Que puede traer y llevar. Pol. Dobr do vicensia. Vng. Hordoxastra valo. Ang. That is meete and serueth to carie.] ut Vectarius equus. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 7, de equis loquens: Itaq; peritus

belli alios eligit, atq; alit, ac docet: aliter quadrigatus & de- sultor; aliter qui vectarios facere vult: neq; codem modo pa- rantur ad ephippium, ut ad prædam.

Véctoriā naviglia, n.s. [ψηφιαλή νηώσια, οχηματίς] seu imbardie, φορτίδες, ölkigdis. Gall. Navires qui servent à porter marchandise, ou passer de port en autre, bâches, bâcheaux. Ital. Navi che servano a portar mercantise. Ger. Bürschiff/Lastenschiff. Hisp. Barcas de passage para llevar mercaderias. Pol. Dubas. Vng. Tsonok teret herder heis. Ang. Ships that serueth for merchandes.] Cæsar quinto bellū Gallici: Qua in re admodum fuit militum virtus laudāda: qui vectoriis quibusq; navigiis, non intermissio remigandilabore, longarum navium cursum adæquaverunt.

Vecturiā, æ, f.p. Non modò actum ipsum: hoc est, vchitionem de- notat, sed etiam mercedem, quæ pro vchitura solvit: ut puta pro nav. sive equo meritorio. [αζήμια] Gall. Voiture. Ital. Vettura. Ger. Die fahrt / oder der fuhrtocht. Hisp. El perito il passo el passo Pol. Wiesjenie, item, zapl'ata od wiezenia. Vng. Vuel, f. rutes. Ang. A carrying or conueighing.] Varto libro 2. capite 7 de Re rustica, de equis loquens: Alii sunt idonei, ad rem militarem, alii ad vchitram, alii ad admisuram, &c. Cicero Attico libro 1: Misimus, qui pro vchitura solveret. Cæsar. 5. bellū Civilis: Remiges, arma, tormenta, vchitæ imperabantur. q. Face- re vchitram, est vchendo parare sibi lucrum. Quist. Classis nostra vchitram facit, & vicinarum civitatum copias intro- ducit.

Vectibiliis, le, om.t. [ψηφιατης, ιμβάτης, άγαρια] Gall. Qui non porta porto ou charrier. Ital. Che può essere portato & condotto. Ger. Das man führen tan. Hisp. Que puede ser llenado acuestas. Pol. L'as- si di wiezenia. Vng. Hordozhat. Ang. That may be couraged or carried.] Seneca tertio Naturalium quæstionum: Aquæ me- dicatæ, & ob hoc ponderosæ, & ipsius insulæ materia re- stabilis.

Vehiculum, vehiculi, n.s. Currus, vel plaustrum quo quid vchit- tur. [τι. ψηφιαλή, ἐγχώριος, ἐγκέντης] Gall. Chariot. Ital. Carru. Ger. Ein fach / oder wagon. Hisp. Carro para llenar cargo. Pol. Woje. Vng. Zekeretke. Ang. A wagon or chariot wheron any thing is carried.] Cicero pro Mil. Quid horum non impu- dentissimum? vchitus, an vehiculum? Idem Attico libro 10: Ego verò vehiculo, si navis non erit; eripiā me ex istorum particidio. Plinius lib. 7. cap. 56: Vehiculum cum quatuorrotis Phryges invenerunt, mercaturas Poeni. q. Est autem vehi- culi nomen generale, hasce sub se continens species, carpentum, cilium, carrum, currum, arceram, basternam, thedam (us- de epirrhedium) sarracum, petoritum, plaustrum, esedum, pi- lentum, liburnum, triaham, & vchiam.

Vehiculāris, re, Quod ad vehiculum pertinet. ἐγχώριος, et Equus vehicularis, & rotæ vehiculares. Hermogenianus Di- gestorum libro ultimo, Titulo quarto, lege prima: Patrimoni sunt munera rei vehicularis, item navicularis decempri- matus.

Vehiculāris, Qui vehiculū agit, auriga. [τι. ψηφιαλή, ἐγκέ- ντης.]

Vehēs, vchis, vel Vekis, vchis, f.t. Plaustrum, vel tanta sceni, stercoris, alteriusve materiæ quantitas, quanta in plaustro vchitura una vchijus potest. [τι. ψηφιαλή, ἐγχώριος, ούρο, ούρων διχτυ] Gall. Chariot au tomberau à porters fiens & autres chose, ou une charrette, tomberette, ou budelee fait de foin, de fiens ou autres ob- ses. Ital. Cariola contadinesca da condur via le sozpare, o le fazzone condotte nella cariola. Ger. Ein fahrt/ein wagenfahrt/ ein ladet se- viel man eins mais führen mag. Bel. Een voeder. Hisp. Carrera para traer o llenar, oel cargo. Pol. Fora,nakl'ad zapel'ido wiezenia. Vng. Zeker, vagi, egi Zeker teret. Ang. A cart, or a cart load of any thing, or of hay.] Plin. lib. 36. cap. 15: Amplitudinem cavis casu fecisse producitur, ut vchitæ sceni largi onustum transmittaret. Columell. libro 2: Iugerum autem desiderat, quod spissus ster- coratur, vches quatuor & viginti: quod rariū, duo de viginti. Idem lib. 11. cap. 2: Matena si roborea est, ab uno fabro dolari ad unguem debet, per quadratos pedes viginti: hæc vchis una.

Vel, Conjunctio plerunq; disjunctiva; idem significans quod aut. [τι. οὐ, οὐδε] Gall. Ou, ou bien. Ital. Osero. Ger. Entweder/ oder. Bel. Oft Hisp. O. Pol. Albo. Vng. Vagi. Ang. Or, either.] Cicero de Orat. Cui nostrum non licet res rusticæ fructus causa, vel delectationis invisiere? Eadem plurimum venusta- tis habet geminata. Idem 2 de Natura deorum: In his vel asper- ratibus rérum, vel angustiis temporum. Idem Quint. Fratii: Sunt ista quidem vel magna, vel maxima. q. Interdum copa- lativa est: i.v. ut. Maxime me tibi amicum facit vel virtus, vel doctrina tua: id est, cum virtus, cum doctrina. q. Interdum po- nitur pro etiam. [τι. γχαμ. καὶ] Terent. in Andr. Vel hoc quis non credat? Virgiliius 11. Aeneid. Vel Phamo miseranda manus. q. Interdum pro valde: Cic. pio Mitræna: Vel maxi- mum bellum pop. Rom. cum rege Antiocho geflisse. q. Interdum pro maximè. Cicer. Trebat. Quam mero si sit, qui aman-

Vélo, las, vide VELVM.

Véloç, cis, om.t. Celer: à volando, quasi volox. [γρίπη μαχίρι παλ. ρωχής, αύξησις. Gal. Soudain, léger, vitesse. Ital. Veloce, leggiere. Ger. & Bel. Schnell, behend. Hisp. Ligero. Pol. Preki. Vng. Gjors, hamar. Ang. swift, hastie, speedie.] Plin.lib.3.cap.34.de Tarrando: Velox saltu, venatu vivens, innocuū homini, &c. Ovid. 1. de Pont. Eleg. 3: Sed piger, ad pœnas princeps, ad præmia Velox. Virg. 5. Aeneid. Veloceas jaculo cervos, cursuq; fatigat. Ovid. 8. Metam.. nec fortibus illic Profuit armamentis, nec equis velocibus esse. Idem 10. Metamor. Et nihil est annis velocius. q Velox pro velociter. Virg lib. 5. Aeneid. - itum venientem è vertice velox prævidit.

Vélositatis, atis, f.t. Celeritas, perniciitas. [γρίπη μεμέρα πολ. παχύτης. Gall. Soudaineté, legereté. Ital. Velocità, leggerezza. Ger. Schnelle, behendigkeit. Hisp. Ligereza. Pol. Prekoſc. Vng. Gjors, hamarsag. Ang. swiftnesse, quickness, speediness.] Plin.lib.9. cap.8: At mugilum nihilominus velocitas transiliit. Cic. 2. de Fin. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponēda sunt: ut vites, valetudo, velocitas, pulchritudo? Liv. 5. bel. Pun. Decem millibus peditum atq; equitum quos in expeditione, velocitate corpora, ac levitatem armorum apitissimos esse ratus est, electis, quarta vigilia noctis signa movit.

Vélocité, adverb. Celeriter. [γρίπη. Gall. soudainement, legerement. Ital. Velocemente, leggieremente. Ger. Schnelliglich, expedit, flugs. Hisp. Ligeramente. Pol. Prekoſc. Vng. Gjorsan, hamar. Ang. swiftlie, speedie.] Mart.lib.1: Quodq; magis mirum est, velociter exit ab hoste. Cic. Somn. Scip. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus, velocius in hanc sedem & domum suam petvolabit.

Vélo, li, n.f. Integumentum, involucrum quo quid velatur: id est, tegitur. [תְּדֻלָּה mahatēh תְּכִיָּה semichâh לְוִי masâth פְּרַחֲתָה parocheth. oxynus, ἀλύρη. Gall. Voile. Ital. Vela, vele. Ger. Ein decktuch/furbang/säget. Bel. Ein Stoff. Hisp. El paramento para hacer sombra, vela, vello. Pol. Nakrycie, podłona. Vng. Fedel. Ang. A vaille, a courtaine, a sayle.] Varro à velleribus dictum purat, quod ex ovium velleribus fieret vela quibus homines tegebantur. Cic. 6. Verr. Tabernacula caibascis intenta velis. Idem in Catil. Socii velis amicti, nō togis. q In navibus item velum dicitur, linteum, quod circa malum expansum, ventum excipit. [Οὐκ εἰσὶν. Pol. Zagel. Vn. Vitorla.] Virg. 3. Aen. Intererea classem velis aptare jubebat Anchises. Idem 1. Aeneid. Talia iactanti stridens Aquilone procella, Velum aduersa ferit. Plin.lib.12. cap.19: Vehunt per maria vasta ratibus, quas neq; gubernacula regant, neq; remi trahant, vel impellant, nō vela, nō ratio ulla adjuvet. q Dare vela, est ventis se committere, & navigare. Virg. 1. Aeneid. Vela dabant lati. Dare vela ventis. Idem 4. Aeneid. - quos Sidonia vix urbe revelli, Rursus agam pelago, & ventis dare vela jubebo? q Dare vela retrosum, est in diversum mutare sententia, vitęq; institutum Sumpta metaphora à navigantibus, qui cursus errorem versis velis corrigit. q Vela dare famam suam, est non curare famam suam. q Vela facere, idem quod expedire, seu expandere vela. Cic. 5. Verr. Cleomenes malum erigi, vela fieri, anchoras præcidi jubet. q Per translationem vela facere, accipitur pro eo quod est tōto conatu rē aliquā aggredi. Cic. 4. Tusc. Vtrū igitur mavis? statimne nos vela facere, an quasi e portu egredientes, paulum remigare? q Permittamus vela ventis, dixit Quint. in Præf. Inst. hoc est, editionis ancipitem eceptum, utcunq; cadet, experiamur. q Vels, equisq;: id est, omni conatu, & mari, terraq; ex avaroq; agere. Cic. 3. Offic. Quibus obsoletis Epicurus ejusdem ferè adjutor, autorq; sententia. Quis his velis equisq; (ut dicitur) si honestatē tueri ac retinere sententia est, decertandū erit. q Velis, remisq;. Idem Cic. 3. Tusc. Tetra enim res est, misera, detestabilis, omni contentione, velis (ut ita dicam) remisq; fugienda. Vide in Chil. Erasmi.

Vélico, as, n.p. Velo navigo, vela facio. [ιδιόδομεῖν. Gall. Vouer, nauiger à veile desployer. Ital. Nauicare à vela despiegare. Ger. Edgten/mit sägen hinschiffen. Bel. Stylen. Hisp. Nauigar haziendo velo. Pol. Iade podniow/zi jaziel. Vng. Euxek, hajozok. Ang. To mak vailles or courteins, to sayle with a sayle.] Plin.lib.9. cap.33: Per summa et quora velificant. Propert. lib. 4. eleg. 10: Nauta per urbanas velificant aquas.

Vélico, or, p. M. Iuvenal. Satyr. 3: Velificatus Athos, & quicquid Græcia mendax Audet in historia: id est, circumnavigatus. q Legitur & velificari, deponēs: ut Velificari honori suo: id est, velis, remisq; honori, & dignitati operam dare. Cicero de Lege Agraria: Quod si quis vestrum spē ducitur, se posse in turbulentia ratione honori velificari suo, &c. hoc est, evadere ad summos honores, non virtute & majorum gloria, sed violentia quadam ratione, ut solet fieri ab his, qui quascunq; fortunas temerē experiuntur velis in altum elatis, nullo consilio quicquam facientes.

Vélico, at, aum, participiū. Propert. lib. 2. eleg. 29: Vna ratis facta nostros portabit amores. Cepula ad infernas velificant rates.

Vélico, ois, verbale, f.t. Ipse velificant actus. [γρίπη οις. Gall. Vouement, ou navigation à voile desployé. Ital. Esso navigare à velo. Ger. Schiffung mit segeln. Hisp. Nauigamiento haziendo vela. Pol. Zeglownie. Vng. Enxes, haszoz. Ang. A sayling.] Cic. ad Lent.lib.1: Quum verò id possit mutata velificatione assequi: sicutum est cum tenere cum periculo cursum, quem cœperis.

Vélico, ra, rum, Ferens velum: [ιδιόφειον. Gall. Qui porte voile, voile. Ital. Che porta vela. Ger. Das ein säget tregt. Hisp. Cosa que tiene è traer velas. Pol. Zagié nioszaci. Vng. Vitorla bordoz. Ang. That beareth a sayle or vaste.] ut Carina velifera. Ovid. 5. Metamorph. Huc ubi veliferum nautæ avertire carinam, &c. Malus velifer. Valer. Flac. 1. Arg. Pallada velifero quærentem brachia malo.

Vélico, us, adjectivum. [ιδιόφευς. ut Velificus cursus, qui velis fit. [οὐ τὸν διάδρομον οὐδὲ τὸν τάξιν. Gall. Le cours d'une naue à voile desployé. Ital. Corso di naue à vele spiereate. Ger. Die schiffahrt mit ausgeschlagenen sägen. Hisp. Corrida di naue haziendo vela. Pol. Lægda pod zeglem. Vng. Vuorlafos. Ang. The course of a sayling ship.] Plin.lib.13. cap.11: Noctis deniq; velifico navigii curia. Idem lib.9. cap.17: Comptures autem totam ipsius longitudinem XL. dierum noctiumq; velifico navium cursu determinavere.

Vélico, a, um, pen. corr. Propriè navium est epitheton, quod ut alis aves, ita velis quodammodo volitare videntur. [ιδιόφευς. Gall. Qui nauice à voile, volant & courant à voile. Ital. Che si nauica à vela. Ger. Das mit den sägen dahab fabret als ob es flieg. Hisp. Cosa que buela o nanya con velas. Pol. Lieczaç pod żeglem. Vng. Vitorlaual repelb. Ang. That sayleth.] Ovid. 4. de Ponto, eleg. 5: Et steta velivolas non habitura rates. Virgil. 1. Aeneid. ad mare ipsum transtulit: Despiciens mare velivolum, terrasq; jacentes.

Vélico, a, um, pen. corr. Propriè navium est epitheton, quod ut alis aves, ita velis quodammodo volitare videntur. [ιδιόφευς. Gall. Qui nauice à voile, volant & courant à voile. Ital. Che si nauica à vela. Ger. Das mit den sägen dahab fabret als ob es flieg. Hisp. Cosa que buela o nanya con velas. Pol. Lieczaç pod żeglem. Vng. Vitorlaual repelb. Ang. That sayleth.] Ovid. 4. de Ponto, eleg. 5: Et steta velivolas non habitura rates. Virgil. 1. Aeneid. ad mare ipsum transtulit: Despiciens mare velivolum, terrasq; jacentes.

Vélico, a, um, pen. corr. Propriè navium est epitheton, quod ut alis aves, ita velis quodammodo volitare videntur. [ιδιόφευς. Gall. Qui nauice à voile, volant & courant à voile. Ital. Che si nauica à vela. Ger. Das mit den sägen dahab fabret als ob es flieg. Hisp. Cosa que buela o nanya con velas. Pol. Lieczaç pod żeglem. Vng. Vitorlaual repelb. Ang. That sayleth.] Ovid. 4. de Ponto, eleg. 5: Et steta velivolas non habitura rates. Virgil. 1. Aeneid. ad mare ipsum transtulit: Despiciens mare velivolum, terrasq; jacentes.

Vélico, a, um, pen. corr. Propriè navium est epitheton, quod ut alis aves, ita velis quodammodo volitare videntur. [ιδιόφευς. Gall. Qui nauice à voile, volant & courant à voile. Ital. Che si nauica à vela. Ger. Das mit den sägen dahab fabret als ob es flieg. Hisp. Cosa que buela o nanya con velas. Pol. Lieczaç pod żeglem. Vng. Vitorlaual repelb. Ang. That sayleth.] Ovid. 4. de Ponto, eleg. 5: Et steta velivolas non habitura rates. Virgil. 1. Aeneid. ad mare ipsum transtulit: Despiciens mare velivolum, terrasq; jacentes.

Vēlāria, rum, Vela erant, quibus theatrum superne tegebatur. q̄ tecum theatrum ipsum, aliūs vel locus velis tectus. [ΤΟΝ μασάχ. θέατρον, ιστια. Gall. Lien couvert de voiles ou tapisseries. Ital. Luogo coperto de vela. Ger. Ein ort mit stächeren verhängt. Hisp. Lugar cubierto de velas. Pol. Nakrycie. Vng. Be fedd, sator. Ang. Curtains.] Iuven. Sat. 4: & pueros hinc ad velaria raptos.

Vēlābrūm, bti, pen. prod. n.f. βαλαβρος. Locus in urbe juxta Ayētinum montem, in quo vela obtenebantur, sub quibus oleū & similia vendebantur. Plaut. in Capt. Quasi in velabro oleani. Suet. in Cæs. Gallici triumphi die Velabrum prætervehens, pend curru excusus est, axe defracto. Horat. 1. Serm. Sat. 3: Cū scurris farto, cum Velabro omne macellum Manē donū veniant. Cic. Bruto lib. 15: Ia coq; sum majorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurenti tribuerunt, cuius vos Pontifices ad aram in Velabro facere soletis.

Vēlābrēnsi, velabrense. Mart. lib. 11: Vel Velabrensi massa recta foco. q̄ Velabrensis caseus, qui in Velabro conficiebatur, cunctis præferendus. Mart. lib. 13: Non quenquam focum: nec fumum caseus omnem, Sed Velabrensem qui bibit, ille sapit.

Vēlūt, & veluti. Sicut, quemadmodum. [D che IMD chemō. ειρηνή. Gall. comme, ainsi comme. Ital. S'come. Ger. Gleich wie ist. Bel. Ghent. Hisp. Aſſi como. Pol. Iakobi. Vng. Mint. Ang. Aslik aſſi.] Cicet. 2. de Fin Non elogia monumentorum hoc significant, velut ad portam. Idem de Arusp. resp. Si conabitur, eius conatum refutabo, velut hesterno die q̄ Ejusdem significationis est Veluti. Cic. 1. de Nat. deor. Bestiæ quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. Quomodo autem hæc differant à quasi, cœu, & tanquam, fūſe explicat Valla lib. 2. cap. 36.

Vēnā, z. f.p. Conceptaculū sanguinis misti, confusiq; cum spiritu naturali, in quo, ut ait Gellius lib. 18. cap. 10, plus sanguinis, minus spiritus. [φεύγει, βίσι. Gall. Veine. Ital. Vena. Ger. Ein Blutader. Hisp. La vena proprio lugar de la sangre. Pol. Ziel'. Vn. & Ang. A vase.] Plin. lib. 11. cap. 37: Inter hos latent arteriae: id est, spiritus semitæ His innatant venæ: id est, sanguinis rivi. Venæ suæ vi immobiles sunt, & sanguinis tantum mittendi gratia explorantur. Arteriae autem motu, atq; pulsu suo habitum, & modum febriū demonstrant. Super arterias locantur venæ, præterquā in dorso, in quo magna arteria, quæ Trachia dicitur, est posita super venam. q̄ Vena tamē aliquando pro arteria ponitur. Cels. lib. 2. cap. 6: Venis enim credimus, fallacissimæ rei: quia sæpè istæ leniores, celeriores sunt & ætate, & sexu, & corporum natura. Ovid. 10. Metam. - saliunt tentare pollice vena. Cic. de Fato: Si cui venæ sic moventur, is habet febrem, &c. q̄ Incidere venam dixit Cicero de Arusp. resp. pro eo quod est scalpelio venam aperire, φλεσσηρι, & quod vulgū dicitur, sanguinem mittere. Cöndicere venæ dicuntur à Cels. lib. 3. cap. 6: quando arteriarum pulsus languidus sit. q̄ Teneret venas cujusq; generis hominum, ætatis, ordinis, &c. dixit Cic. 1. de Orat. pro eo quod est uniuscujusq; naturam pēnoscere, & ingenium. q̄ Venæ quoq; de arboribus dicuntur. Plin. lib. 16. cap. 38: In quarundam arborum carnibus pulpa, venæq; sunt. q̄ Ponitur aliquando vena pro ingenio hominis & aliquid scribendum apto. Iuven. Sat. 7: Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, &c. hoc est, ingenium vulgare, & rude, & communque cum aliis. q̄ Per translationem quoque venæ in terra dicuntur subterranei meatus per quos undamanat, a ut alius liquor. [ΥΙΣΙ mabbuah γηρή makor.] Hierius 4. bell. Alex. Omnia enim litora naturaliter aquæ dulcis habere venas. q̄ Venas quoq; argenti, & venas auræ dicimus. Cic. 2. de Nat. deor. Nos æris, argenti, auræ venas penitus abditas invenimus, &c.

Vēnoſūs, a, um. Quod est venis turgentibus plenum. [φλεσσω. de Gal. Veineux, plein de veines. Ital. Pies de vene. Ger. Aderechtig. Hisp. Lleno de venas. Pol. Zieliſſi. Vng. Eres. Ang. That hath many and great veins.] Plin. lib. 12. cap. 13: Amomi uva in usu est, frutice venoso. q̄ Transfertur etiam ad alia, ut ad orationem, quæ tanquam corpus constituitur, quod succum & sanguinem habet, & venas, & ossa, & nervos, & carnem, & toros, & robur, & colorem, decorém;. Vnde à Persio dictus est liber venosus, pro aspero, duro & horrido, quum ait Satyr. 1: Et aunc Brisei quem venofus liber Acci. Sunt quos Pacuvius, & verrucos moreretur Antiopa.

Vēnabiliūm, li, a.f. Telum quo venantes utuntur, acie longissimæ, apud nos cornibus hinc & inde extantibus. [εργάσιον, όπερα. Gall. Un espie, rouge, ou rouge. Ital. Spedo da caccia. Ger. Ein Jägerspieß, schweinspieß. Hisp. Venabolo, arma de monstro. Pol. Osiegię ſowcu, w' oczni. Vng. Darda, kip. Ang. A dart that batters us.] Mart. lib. 14: Si directa geres longo venabula retro. Hic brevis in grandem cominus ibit aprim.

Vēnalīs, & hoc le, Venalitiarius, Venalitius, Vide VEN. & O.

Vēnatīcūs, vide VENOR.

Vēndīco, as, pen. corr. Assumo, ascribo, & mihi tribuo. [τίπη]

Lakach. ανθημειασομα, εξδιποιημα, προσειμα, επιχειμα. Gall. S'attribuer quelque chose, & en faire son propre. Ital. Attribuisi, appropriarsi qualche cosa. Ger. Zugtignē ihm zu schenkt. Bel. Tocegener/toschirivem. Hisp. Usar par appropriar à si. Pol. Przywieli, zjezam. Vng. Magannak tulaidonotom. Ang. To clayme or challenge to him self. Plin. Epist. 47: Quam curam, etiam si non mandasses, vendicassem. Cicero pro Archia: Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vendicant, Salaminii reputunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant. Ovid 4. de Ponto, eleg. 1: Vendicat ut Calais laudem quos fecit equorum. Cic. 1. Offic. Quoniam in eo studio ætatem consumpsi, si id mihi assumo, video id meo, jure quodammodo vendicare. Idem codera libro: Non nobis solum nati sumus, ortusq; nostri partem patria vendicat, partem amici. q̄ Interdum ponitur pro libero, & eximo. Cic. de Natura deor. Solitus & in libertatem vendicatus. Idem pro Sylla: Sed me neq; honoris neq; ætatis excusatio vendicat à labore.

Vēndīcātor, vendicatoris, m.t. [εργαστής. Vng. Tízeffeg kezano, maganak tulai domito.] Cornelius Tacitus li. 17: Famę nec incuriosus nec vendicator.

Vēndo, dis, act.t. ex vena & do, secundum Apuleium, abjetis u & m. Et construir cum ablativo, si exprimatur pretiū rei, quæ vendit, vel cum genitivis, pluris, minoris, tanti, quāti, & corum compositis substantiæ acceptis. [ΤΟΝ μαχίτρα, γεννητικόν, πολιόν, διαδομα. Gall. Vendre. Ital. Vendere. Ger. Verkaufen. Bel. Vercooper. Hisp. Vender. Pol. Przedaje. Vng. El adom. Ang. To sell.] Plaut. in Merc. Viginti minis opinor poste me illam vendere. Cic. 3. Offic. Vende meum nō pluris quam ceteri, fortasse etiam minoris, quum major est copia. Quod si addantur substantiva, statim in ablativos resolvuntur. Et sic cut non dicimus, Quantu vendidiſt, sed quanti, ita non dicimus, Quantu pretiū vendidiſt, sed quanto pretio. Varro tamē ablativo usus est sine substantivo, quum ait: Veneunt propter penuriam magno. Et sanè recte, quum non sit ex qua tuor illis exceptis, tanti, quāti, pluris, minoris. q̄ Hujus compoſitum est, Divendo.

Vēndītōr, oris, m.t. Qui vendit. [ΤΟΝ μοχέρ. πωλητής. Gall. Vendeur. Ital. Venditore. Germ. Ein Verkäufer. Hisp. Vendedor. Pol. Przedawac. Vng. El ado, arros. Ang. He that selleth.] Cicero 3. Offic. Ut nequid omnino quod venditor norit, emptor ignoret.

Vēndītō, onis, f.t. Actus vendendi [ΤΟΝ μινχάρ. πωλητής. Gal. Vente, vendition. Ital. Vendità. Germ. Ein tauf oder verkauffung. Hisp. Obra de render. Pol. Przedanie. Vng. El adas An. Sellna.] Cic. pro Rose Amer. Ostendit, si sublata sit venditio bonoru, illum pecuniam grandem amissurum.

Vēndītō, as, Sæpè, seu continuo vendeo. [επιμπλάκω, διαδιδράγω, πωλεῖ. Gall. Vendre souvent, ou continuellement. Ital. Vende, se vende. Ger. oft verkaufen. Hisp. Vender amenudo. Pol. Vsi. wile, przedaje. Vng. El addogalom. Ang. To sell often.] Plinii lib. 22. cap. 22: Hæc est quam Aristophanes Euripi poëta obijicit joculariter: matrem ejus, ne olus quidem legitimum venditasse, sed scandicem. q̄ Venditare se cuiquam, cum dativo, est per assertationem operam suam ultrò spondere, & quasi venalem se ostentare. [εὐδαιμόνιος, ἐπεργασίαις iauris, την & χρείαις iauris, καθηρεύονται, παθεῖσι, παθεῖσι.] Pol. Pochebuiac si ubi galicjam. Vn. Arulona magam, kerkeled. Ang. To vant much.] Cicero Attico lib. 8: Quomodo autem se venditant Cæsari? Id est, quomodo se in clientelam Cæsaris tradunt, & in ejus partes adiungunt. Liv. 3. ab Vrbe: In foro volitare, per illos se plebi venditare, donec collegæ quoq; &c. q̄ Venditare, interdum est venale habere, inquit Budæus. Plinius Epist. 24: Tranquillus cōtubernalis meus vult emere agellum, quem venditare amicus tuus dicitur.

Vēndītō, nis, verbale, f.t. Ostentatio. [ΙΙΝ. γράντινος, gheūsh. διαγένεις, ἀλεχρέα. Gall. Vanterie & ostentation. Ital. Avantamento di qualche cosa. Ger. Spiegitung / herfürthüng vmb etwas wissen. Hisp. Obra de mostrar algo a vana gloria. Pol. Pokazowanie sie, chł ubieniesie. Vng. Kerkedes, magahanias. Ang. Vaning and forth shewing of him self.] Cic. 2. Tusc. Quinetiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ sine venditatione, & sine populo teste fiunt.

Vēndītārūs, a, um, Venalis. [πραγμάτης. Gall. Venal, mis en vente. Ital. Coja posta in vendita. Ger. Bett. Hisp. Coja que está puesta para vender. Pol. Przedaini. Vng. El ado, arros. Ang. That is to be sold.] Plaut. in Stich. Neq; aliud quicquam, nisi quod hoc habeo palliū, Præter unam linguam quoq; etiam veaditariam. Vēndāx, cis, Qui facilè, seu libenter vendit: sicut contrā Emas, qui proclivis est ad emendūm. [φιλοπετης. Gall. Grand vendeur, qui aime à rendre ou vendre beaucoup. Ital. Disposto à vēdere, gran venditore. Ger. Verkauffig / der gern verkaufft. Hisp. El que mucho vende. Pol. Rad przedajaci. Vng. El adogato. Ang. A great seller.] Cato de Re rust. cap. 2: Patrem familiæ vendacem, & nō emacem esse oportet.

Vēndībilis, le, om. t. Quod facile vendi potest, probabilis. [πάρα ποτέ. Gall. Vendible, qui est de bonne vente. Ital. Cosa facile da rendere. Ger. Verkauflich. Hisp. Cosa que se puede bien render. Pol. Przedajny. Vng. Eladható. Ang. That is easily sold.] Cic. in Rul. Accedunt salicta ad Minutinas: adjungetur etiam illa via vendibilis. Herculanea multarum deliciarum, & magnæ pecuniae. Colum. lib. 7. cap. 6. Dum possit esse vendibilis. Horat. 1. Epist. 17. Indotata mihi soror est, paupercula mater. Et fundus nec vendibilis, nec pascere sumus. Ovid. 3. Amor. eleg. 11. Vendibilis culpa puella mea est. q Per translationem ponitur pro populari, & vulgo grato. Cic. de Amic. Tamen illius vendibilem orationem religio deo iō immortalium nobis defendentibus facile vincebat. Id est, plausibilem, & allestitabilem. q Ali quando pro vulgari. Cic. de clar. Orat. Horū x̄tati prop̄e conjunctus L. Gellius, non tam vendibilis orator, quam ut nescires quid ei dcesserit.

Vēnēnum, ni, a. f. [ΤΗΓΙ chemēth ψΝΔ (vel) ψΠΙ resch. Gall. Vein, poison, bouquin. Ital. Veneno, tossico. Ger. Gift Bel. Sennit. Hisp. Poncón, o purga. Pol. tad, trucijna. Vng. Ital. mēre, ete. Ang. Venom, poysone.] Vocabulum medium est, quod tam in bonam quam in malam partem sumi potest: quemadmodum & φάρμακον apud Græcos. Virtus enim generale est ad ea omnia, quæ naturam ejus, cui ipsa admoveatur, possuat immutare. Vnde etiam salutaria medicamenta venena dici possunt. Qui igitur venenum dicit (iaquic Caius Iurisconsultus de verb. sign.) adjicere debet, utrum bonū an malum. Hodie tamen venenum vix aliter quam in deteriorē partem accipitur, pro deleterio. Cic. in Catil. Qui sicas vibrare, & spargere venena didicerūt. Idem de Clar. Orat. Fuit suspicio Themistoclem veneno sibi mortem consivisse. Plin. Galbanum adversatur venenis maximē toxicis, cum myrra & viro. Color quoque qui à vestibus imbibitur, quodve lana medicantur, per quandā similitudinem venenum appellatur. Virg. 2. Georg. Alba nec Assyrio fucatur lana vōeno. q Positum aliquando venenum pro arte malefica. Cicero. in Orat. Quam sibi venenis eretiam memoriam diceret: id est, magica arte, vel alia malefica, inquit Budæus.

Vēnēnātus, rii, m. f. Qui parat, vel conficit aut vendit venena. [Φαρμακόποιος, φαρμακοπόλης. Gall. Empoisonneur. Ital. Aveneratore. Ger. Ein Gifterämer, Gifterämer. Hisp. El que dispone, o vende ponconas. Pol. Trucijne prædaieci. Vng. Merej isinalo, arvalo. Ang. That maketh or selleth poysone.] Apuleius. Qui venenarium accusat, scipulosis cibacut: qui fureum arguit, sua custodit. Suet. in Nerone, cap. 33: Britannicum veneno aggressus est: quod acceptum à quadam Locusta venenariorū indice, quam opinione tardius cederet, &c.

Vēnēficus, ci, m. f. [ΨΩΝI mebaschiph. φαρμακός, φαρμακόδ. Gall. Empoisonneur, sorcier. Ital. Chi aueneno e incanta. Ger. Ein Vergeber mit giftei jauberer. Hisp. El que haze edigos. Pol. Trucijne gadaeci, czarownik. Vng. brdngb., kanta iros, bweues basos. Ang. He that poisoneth or useth sorcerie.] & Venefica. Qui & quæ venena conficit, & qui incantationibus, & cæteris malis artibus utitur. φαρμακίς, φαρμακός την. Cic. in Catil. Quis tota Italia veneficus. Idem 13. Philip. Nimurum recte veneficum appellas, à quo tibi præsentem pestem vides comparatam. Ibidem: Veneficum audes appellare eum virum, qui tuis veneficiis remedia invenit? Ovid. Epistol. 6: Barbara narratur venefice venefica tecum. q Hinc trivenefica: id est, excellens venefica. Plautus: Muscas adhuc trivenefica.

Vēnēficus, adj. & [σέ ι φαρμακώδης, ο φαρμακεύωνς, ο έι φαρμακόποιος. Διλητής. Gall. Qui empoisonne. Ital. Chi aueneno. Ger. Giffig Hisp. Cosa que haze echigos o ponconas. Pol. tadownic. Vng. Merges. Ang. That poisoneth or is venomous.] ut Veneficus aspectus: id est, veneno inficiens. Plin. lib. 28 cap. 3: Hominum monstrificas naturas, & veneficos aspectus pleniū dimicis. &c.

Vēnēficiūm, cii, n. f. Veneficii, artificium, crimen veneni. [ΨΩΝI chaschaph. φαρμακόδ. Φαρμακεία. Gall. Empoisonnement, sorcelerie. Ital. Auenenatione, incantissimo, strigheria. Ger. Bergifftung; vergängung mit giftei jauberer. Hisp. Malicio, como disfoner la ponconas para matar conejo, y dar la obra de echigos. Pol. Zadanie iadu, czarownicy. Vng. Merej isinalas, etetes. Ang. Making of poysone or poysoning sorcerie.] Cic. pro Cluent. Altera tantummodo consuetudinis causa timide & diffidenter attingere rationem veneficii criminum. Tacit. lib. 12: Diligitur artex talium, vocabulo Locusta, nuper veneficii damnata. q Ali quando pro maleficiis artibus, & vētito magia genere. φαρμακία. Cic. de clar. Orat. Idq; veneficiis & cantionibus Ticinæ factum esse dicebat. Ovid. 1. de Remed. amor. Ita veneficii virtus est via: noſter Apollo Innocuam sacro carnine monstrat opem.

Vēnēficiūm capitale fuit: quæsivit autem de eo non prætor modò, verum etiam judex quæstionis, qui prætor interdum erat; in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, satis manifesto errore videtur esse lapsus in suis annotationibus: criminali-

bus enim, ut appellant, in causis, præter prætor urb. nemoral quæsisse, cūq; tū, nomine cōmutato, judicē quæstionis esse dicēta, tradidit: capitale fuiss: veneficiū, indicat exilii Oppianici, de veneficio condēnatū: cuius mērī sit in oratione pro Cluētio: & in eadē, quū futurū ait Cicero, si Cluētius veneficii reus damnetur, ut patti sepulchro privetur, clarissimē autem hoc significatur in isti, juris civilis lib. 111. Quod autem à Budæo scriptum est, prætorem urb. ubi de criminibus quæreretur, locum cognovisse: aperte falsum esse dico: non mōdō etimologus non quæsivit prætor urb. sed nec omnino quæsivit: ipse ius dicebat: quod, quærere nō est, quærebant cætu collegæ cum iis judicibus, quos prætor urb. & foritus, & subforitus esse exemplorum plena sunt omnia: unam, quæ multorum exemplorum loco sit, rationem afferam. Accusat Verrem. Cicero in suis libri acerbissimè: prætūra urbanam totam exigit: obiecte unquam, quod in causa capitali contra leges aliquid commiserit, unquam certe: neq; dubium, quia Verres si protestaret illam prætor habuisset, multa fuerit iniquè facturum. Addidit idem Budæus, prætorem urb. cūm quæreret, judicem quæstionis esse dictum, hoc certe nemō (de veteribus loquor: hōs enim sequor) unquam tradidit: mirorq; cur hoc ulli, qui suæ sententiaz testem non haberet, placuerit affirmare. sed, ut opinor, error ex errore fluxit: nam cūm prætorem urbānam quærere de criminiis jam sibi persuaseret (quod omnino falsum est), sequi videbatur, ut idem quæstionis judex appellari posset. Leges, quibus veneficiū, vindicaretur, Romæ per annos multos nulla fuerunt, anno demum urbis conditæ D CXXII. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcellu COSS. de veneficiis est quæstū, legemq; latam, Liv. lib. VIII scriptum reliquit. Cornelius postea fuit, L. Sylla: quam, bello civili concocto dictator tulit, cūm unus omnia teneret. de quo scriptū est in oratione pro Cluentio. Hisus autem legis pœna capialis non ad veneficos tantum, sed ad eos etiam pertinet, qui magicis incantationibus homines occidissent, aut qui mala medicamenta publicè vendidissent: omnesq; prorsus, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, servi, hac lege in judicium vocabantur. Permissum autē esse reo, ut ex illius voluntate, clam, aut palam à judicibus sententiæ ferrentur, ex ea, qua de proximè neminius, oratione cognoscitur, eadēq; lege de corruptis judicis quæstū, eadem declarat oratio. Secuta est cōsularis Iulia, C. Cæsar, nec tam deinde ex lege Iulia, sed ex Cornelio, quanquam vetustior fuerit, judicia sunt administrata: puto, quia non semper posterior lex priorem comprehendebat, sed interdum aliud tantum addebat: ut universa pendjudicī ratio à priore lege penderet. propterea Cornelius potius, quam Iuliam posteriores jurisconsulti nominarent. Ex lib. P. Manutii de legibus Romanis.

Vēnēfīcī, ra, rum, Venenosus. [σισσόθ. Gall. Qui porte venia, venimeux. Ital. Chi porta veneno. Ger. Das gift trug. Hisp. Que tra ponconna. Pol. Trucijne nosaci. Vng. Merges. Ant. Venemous.] Ovid. 3. Metamorph. Iamq; venenoso sanguis manare palato cooperat.

Vēnēno, as, arc, Inficere veneno. [φαρμακία. Gall. Empoisonner, envenimer. Ital. Auenenare. Ger. Vergiftsen. Hisp. Empoisonar. Pol. Truie. Vng. Meg mergestien. Ang. To poysone.] Lucret. lib. 6: Vespantium cœli quadam de parte venener.

Vēnēnātus, ta, tum, Venenosus, venenovinfectus: [σισσόθ. Gall. Envenime, empoinsoné, venimeux. Ital. Auenenato. Ger. Bes giffset. Hisp. Ueno de ponconas. Pol. Otrus, sedem napoionu. Vn. Merges. Ang. Poysoned.] ut Venenata caro, apud Cic. 2. de Nat. deor. Sic Venenata munera, Venenatum pabulum, Venenata sagittæ, Venenatus mortis, Venenata fanies, Venenatum telum. Plin. hb. 8. cap. 58: In Italia muribus arancis venenatus est mortis. Cic. 2. de divin. Quum Ptolemaeus familiaris ejus, in prælio telo venenato iactus esset, &c. Ovid. 14. Metam. Attomum monstris vulgus pavet: illa paventum Ora venenata tetigit mirantia virga.

Vēnēnōlūs, sa, sum, Quod venenum habet iudic. ut Venenosus serpens.

Vēnēo, nis, nivi, vel venii, supino venum, quantis analogiæ, compositionisq; ratio videatur exigere venitum, sicut reliqua composita à verbo Eo. [ΤΗΓΙ nimbar. πιλέρου πιπάνημα, ηγέτημα] Gall. Estre vendu. Ital. Eſſer vendido. Ger. Verkauff werden. Bel. Verkoop worden. Hisp. Ser vendido. Pol. Prædaie. Vng. El adatom. An To be sold.] Componitur enim ex dictione Veni, & verbo eo, abiectis duabus literis: quemadmodum fieri videamus in verbo vendo. Sequiturq; per omnia ferè conjugationem verbis: Sub voce tamen neutrali habet significacionem verbi passivi. q Est enim venco idem quod vendor, habetq; eandem omnino constructionem. Nam ipsum quod vendit, vendit, in nominativo ponitur: & is à quo venditur, in ablativo cum præpositione: & pretium, in ablative fine præpositione. Cui autem venditur, in dativo: ut Centum aureis numis à mangone venire mancipia mihi. Sed nō unquam venditor, & pretium

& pretiam rei non explicantur. Plaut. in Menach. Quibus hic
preciosi porci venuunt? Varro: Veneunt propter penitiam ma-
gno. Cic. pro Sext. Rosc. Amerin. Primum hoc videamus, ejus
hominis bona qua ratione venierunt, aut quomodo venire
potuerunt. Idem de Arusp. resp. Atq; ei se se, cui totus venierat,
etiam vobis inspectantibus venditaret. Horat. i. Serm. Satyr. 2:
qui venit vilissima resu Hic aqua. Claud. i. in Eutrop. Non puderet
(heu superi) populos venisse sub hasta Videntis. q Apud an-
tiquissimos legitur Veneror. Plautus apud Diomedem: Egone
illi venerat? Sunt qui hoc verbum in prima syllaba per et diph-
thongum scribendum putent, ut differat a verbo venio, cui
in multis temporibus & personis ad eum simile est, ut solo sen-
su alteru ab altero possit dignosci. Quicquid id est, prima syl-
laba hujus verbis producitur, quae in verbo venio corripitur.

Venalis, venale, om. t. Quod veniam expositum est. [σύντης, ηγε-
αντος. Gall. Exposé en vente, qui est à vendre. Ital. Cosa posta in ven-
dita. Ger. Verkauf. Hisp. Cosa que est a puesta para vender. Pol. Prze-
daimi. Vng. El ado, arruda botifattato. Ang. That is to be sold or set
to sell.] Cicer. lib. 3. Offic. Venales quidem hortos se aon ha-
bere dixit. Salust. in Iugurta. O' urbem venalem, & citè peritura-
ram, si emptorem inveniat. q Venales etiam, si nihil addas,
servi intelliguntur, qui ad vendendum sunt expositi, & pro-
prie, quemadmodum Hotomanus annotavit ex Fabio, Novi-
tii. Itaq; quod Cicero in oratione post reditum dixit de grege
venalium, in Pisoniana disertè de grege Novitiorum dixit. Hinc
etiam venalitia familia, qua venalis est. q Venalis ascriptor, qui
precio emittit, pecunia cōparatur. Cic. pro Domo sua: Deniq;
ille Novicius Ligur, venalis ascriptor & subscriptor tuus, &c.

Venale, substantivum, neutri generis, Id quod vēditioni expo-
nitur. [τόν μέχερ τίτην μακκαχάθ.] Plin. lib. 6. cap. 22: Flu-
minis ulteriore ripa merces positas juxta venalia tolli ab his
si placet permutatio. Alii primam hujus dictionis diphthon-
go scribunt: de quo vide VENEO.

Venalitius, rii, masculini generis, apud Varronem & Plini-
um dicitur mango, & novitiorum servorum negotiator. [αἴθριον γῆλος. Gall. Vendou ou maquignon des serfs ou esclaves.
Ital. Venditor di serui. Ger. Ein verteuesser/tebteigner Leuten. Hisp.
Vendedor de seruos. Pol. Tenkierfl ugi prēdate. Vng. Ember arros.
karked. Ang. A seller of bondmen.] Africanus: Mercis appella-
tiones homines non contineri Mela ait: & ob eam rem man-
gones, non mercatores, sed venalitarios appellari ait. Vlp. li.
21. Digest. Quia ergo venalitarii sciunt facile decurri ad no-
vorum emptionē, idcirco interpolant veteratores, & pro no-
vitiis vendunt.

Venalitium, substantivum, idem quod venalitarius, qui scilicet
greges mancipiorum venales habet. [αἴθριον γῆλος. Cicero
in Orat. Neq; me divitiae movent quibus omnes Africanos, &
Lazios multi venalitii, mercatoresq; superarunt. q Aliquando
venalitius capitur adjectivū, idemq; significat quod yena-
lis. Plin. lib. 35. cap. 8: Hoc est insigne venalitii gregibus, op-
probriumq; insolentis fortunæ. Sic Pomponius lareconsul-
tus lib. Digest. 24: Quod si familiam domesticam uxoris, aut
venalitiam paravit.

Venalitium, tii, n.s. Locus ubi mancipia venalia prostant, vel
ipse grex venalium. [αἴθριον γῆλος, πλατήσιον. Gall. Le lieu
où se rendent les serfs ou esclaves. Ital. Luogo dove si rendono gli servi,
mercato de serui. Ger. Ein Leutmarkt. Hisp. Mercado de seruos. Pol.
Risek gdzie liszą się prędaia. Vng. Rab arrulo piacz. Ang. A place
where bondmen are set forth to be sold.] Venuleius de Acidilitio e-
dit. l.ult. Nam quicunque ex venalito novitiorum emptus,
alicui ministerio prepositus sit, statim cum eum e veterotorum nu-
mero esse.

Veneris gemma, Ex genere est amethystorum, roseum ha-
bens nitorem ex carbunculo in purpura refulgentem. αἰρίγει,
μεγίστης. Autor Plin. lib. 37. cap. 9.

Veneror, aris, com. p. Colo, honoro, cultu & observantia pro-
sequor: quod verbum quidam dictum existimant, quasi ve-
niam oro. [τόν χιββέδη: θύτησην hyschachavah τόν χιλλάθ
βιθπαλέλ βαπτάτην bithchannen. οὐρανος, αἰδην. Gall. Re-
verer, awoi ea reverence. Ital. Hauer in reverentia, honorare. Ger. Ver-
ehren/Ehre beweisen. Bel. Eren. Hisp. Honrar y acatar. Pol. Poccj-
nosz wizadzam, czape. Vng. Tizelem, bbs/wellem. Ang. To honour,
to worship.] Virgil. i. Georg. In primis venerare deos, atq; an-
nua magna Sacra refer Cereri. Idem 3. Aeneid. Templo dei sa-
xo venerabat structa vetusto. Cic. 6. Ver. Quod in precibus &
gratulationibus non solū id venerari, verum etiam osculari
solent. Idem i. Tusc. Eiusq; inventori & principi gratias exulta-
entes agunt, cumq; venerantur ut Deum. q Venerari quoq;
orare est, precari. Plaut. Est Deus, Veneror, ut nos cūna ex hac
miseras eximat. Virg. Multa mores animo nymphas vena-
bar agrestes, Ritè secūdarent visus, omesq; levaret. Cic. in Ca-
til. 2. Quos vos, Quirites, precari, venerari, atq; implorare de-
betis, ut urbem pulcherrimam à nefario scelere defendant.

Venerans, us, part. [τόν mechabbédh. οὐρανος.] Vng. 12. Aen.

-& aram Suppliciter venerans, demiso lumine Turnus.

Veneratus, a, um, aliud partic. [τόν mechabbédh. בְּכִבְדָּה nich-
bádh. οὐρανος, αἰδην. Gall. Reverē & honorē. Ital. Honorato.
Ger. Verehrt. Hisp. Honrado. Pol. Veggeni. Vng. Tizedietet.
Ang. Worshipped, humble prayed unto.] Horat. 2. Serm. Satyr. 2:
Ac venerata Ceres, ut culmo surget alto, &c. Poëtæ tamen
quandoq; veneratum pro venerabili ponunt. Virg. 3. Aeneid.
-curfusq; dabit venerata sacerdos.

Venerator, oris, m.t. Cultor. [τόν mechabbédh. οὐρανος. Gall.
Qui a ea reverence, qui revere & honore. Ital. Chi fa riverenza & hono-
re. Ger. Ein verehret/ehrwertiger. Hisp. Honrador que haze honra.
Pol. Czyciel. Vng. Meg tizedet, bbs/wollet. Ang. He that reveren-
ce or worshippeth.] Ovid. 2. de Ponto, eleg. 2: Ille domus vestre
primis venerata ab annis.

Veneratio, onis, f.t. Cultus & honor. [τόν chabódh. בְּכִבְדָּה nich-
bádh. οὐρανος, αἰδην. Gall. Reverence. Ital. Reverentia che si fa ad al-
cuno. Ger. Verehrung/ehrbietung. Hisp. Obra de honrar. Pol.
Czycie. poecjwoscj wirzadzanie. Vng. Tizedet, bbs/wollet. Ang.
Honour, worshipping.] Plin. lib. 8. cap. 1. de Elephants: Imò vero
(qua etiam in homine rara) probitas, prudentia, æquitas: re-
ligio quoque siderum, Solisq; ac lunæ veneratio. Cic. 1. de
Nat. deor. Habet enim venerationē justam quicquid excellit.
Venerabilis, Qui cultu & veneratione dignus est. [τόν nich-
bádh. οὐρανος, αἰδην. Gall. Venerable, digne d'honneur & reue-
rence. Ital. Digno di honore, venerabile. Ger. Ehrlwürdig. Bel. Eer-
wérdbig. Hisp. Cosa que deve ser honrada. Pol. Czyci godni. Vng.
Bbs/welletsen tzelentel. Ang. Worthie of honour and reveren-
ce.] Plin. Junior in Epist. Vir gravis, & ipsa senectute venerabili-
lis. Liv. 1. ab Urbe: Venerabilis vir miraculo literatum, rei no-
va inter rudes artium homines. Mart. lib. 1: Hic ubi conspicui
venerabilis amphitheatri Erigitur moles, stagna Neronis e-
rant. Ovid. 2. de Remed. amor. Est prope Collinam templum
venerabile portam.

Venerabundus, da, dum, Cum veneratione aliquid faciens.
[τόν mechabbédh. θύτησην mischtachareb. οὐρανος. Gall.
Qui fait reverence. Ital. Chi fa riserentia. Ger. Verehrend/ehrbiet-
end. Hisp. El que haze honra. Pol. Poecjwoscj wirzadzaci. Vng.
Bbs/welletsen tzelentel. Ang. One that doeth worship or honour.]
Curt. lib. 8: Itaq; more Perlarum Macedonas venerabundos
ipsum salutare prosterentes humi corpora. Livius 1. ab Ur-
be: Quum perfusus horrore, venerabundusq; astissim, pe-
tens precibus, ut contrā intueri fas esset. Abi, nuntia, inquit,
Romanis, &c.

Venerabilis, a, um, Venerabilis, colendus. [τόν nichbádh. με-
χαλάθ. οὐρανος, αἰδην. τίτην, αἰδηνομ. Gall. Venerable, dé-
gne d'être reveré. Ital. Venerabile, degno di honore. Ger. Ehrlwürdig/
der zu verehren ist. Hisp. Cosa que deve ser honrada. Pol. Czyci godni.
Vng. Bbs/welletsen tzelentel. Ang. Worthie to be honoured or re-
verenced.] Seneca: Vocem existimatione dignam & omni se-
culo venerandam. Virg. lib. 9. Aeneid. Te vero, mea quam spa-
tiis proprioribus ætas insequitur, venerande puer, jam pecto-
re toto Accipio. Mart. lib. 1: Inde sacro veneranda petes pal-
tia clivo, plurima qua summi fulget imago ducis.

Venerantur, Cum veneratione. [οὐρανος. Gall. Avec reverence, re-
verement. Ital. Con ruerentia. Ger. Ehrbietiglich/ehrwertsich.
Hisp. Con honra y acatamiento. Pol. Zreuerentia. Vng. Bbs/wel-
letsen. Ang. With reverence.] Apuleius: Et ab eo veneranter ex-
ceptus, paululum quievi.

Venia, a, f.p. Remissio culpæ, & condonatio erroris. [τόν ρισ-
χόν selicháh ΙΗΠΙ machmál. οὐρανος. Gall. Pardon.
Ital. Perdon. Ger. Vergebung/vergebung. Bel. Vergiffenſe. His-
p. Perdon. Pol. Odpuſčenie, dozwolenie. Vng. Botanat. Ang. Pardon,
forgivenſe, leave.] Quint. in Gladiator. Peccavi, veniam peto.
q Quandoq; ponitur pro beneficio, indulgentia, & permisſio-
ne. [τόν ρισχόν οὐρανος. Gall. Licence, permission, conzé.
Ital. Combiato, permissione. Ger. Verwissigung/zulassung. Hisp.,
licencia.] Cic. lib. 1. de Orat. Date nobis hanc veniam, οὐρανος,
ut quæ sentitis de omni genere dicēdi, subtiliter prole quæ-
minū id est, concedite. Terent. in And. Da pater veniam, sine te
exorem. Cum veniam: hoc est, cum pace tua, & te permittente.
Sic cum ventu legere, dixit Quintil. lib. 10. cap. 1. pro eo quod
est, non nimium rigidè examinare, sed inter legendū ad quæ-
dam connovere. Sic Cic. pro Rosc. Amer. Cum veniam audire di-
xit: Bonaq; inquit, cū venia verba mea audiatis. Idem de Nat.
deor. Ut in moleste ferrem tantum ingeniu (bona vénia me au-
dies) in tam leves sententias incidisse. Liv. Cum bona veniam,
quæso, audiatis, Patres conscripti, id quod eloquar. Hoc est,
Audite me, & siquid dixerit quod vobis displiceat, aut parum
gratum sit, ignoroscite. q Habere veniam, pro ignoscere. Quint.
lib. 11. cap. 1: Nos institutionem professi nō solū scientibus
ista, sed etiam dissentibus tradimus, ideoq; paulo pluribus
verbis debet haberi veniam.

Venial, veniale, om. t. Quod veniam dignū est. [οὐρανος. Gall.
Venial, digne de pardon, Ital. Degno di perdono. Ger. Nachlässlich/dec-

*In uerbenis ist. Hisp. Cosa digna deserperdonada. Pol. Codus ed-
pugnatio. Vng. Meg borsandando. Ang. Worthie of pardone.] Ma-
crobius: Si venialis erit ista translatio.*

Venio, nis, nire, ventum, n. q. Advenio, accedo. [Νέων, έρχομαι, έρχομαι. Gall. Venir. Ital. Venire. Ger. Kommen. Bel. Commen.

Hisp. Venir. Pol. Prichodzje. Vng. El megtek, ismét. Ang. To come.] Virg. 6. Aeneid. Venisti tandem. q. Aliquando tamē po-
nitur pro Eo. Terent. Nisi ego ad mercatum venio. Sic econ-
trariō ire, pro venire. Terent. in And. Ibam ad te. q. Admittit
aliquando dativum, qui resolvit potest in accusativū median-
te præpositione ad, vel in. Virg. 1. Aeneid. Hinc p̄ populū latē
regem, belloq; superbū, Venturū exitio Latii. q. Poëtae
aliquando venire pro imwinere usurpant. Virg. 7. Aeneid. Se
satis ambobus Teucrisq; venire Latinisq;. q. Aliquando pro
crescere, provenire. [Τέλος parvus] Τέλος γαδάλος.] Item lib.

1. Georg. Hic segetes, illic veniunt felicilius uva. Idem eod.lib.
circa principium: Principio arboribus varia est natura crea-
dis: Nanq; aliae, nullis hominū cogentibus, ipsæ Sponte sua
veniunt, camposq; & flumina latè Curva tenent. q. Aliqua-
ndo pro portare, sive affteri. Plin. lib. 35. cap 6: Species sinop-
idis tres, rubra, & minus rubens, & media inter has: ejus quæ
ex Africa venit, octoni asces. Cic. ad Brutum lib. 11: Quod scri-
bis in Italia te moraturum, dum tibi literæ mæz veniant, si per
hostem licet, non erraris. q. Venire ab aliquo, est ab ejus adi-
bas, ubi aderat, venire. Cic. pro Rosc. Comed. Quia veniebat
à Roscio, plus etiam scire quam sciebat, videbatur: id est, è lu-
do vel è disciplina Rosci. Ad Arcesilaum veniamus, dixit Cic.
4. Acad. hoc est, de Arcesilaō loquamur. q. Venire adversum,
est venire obviā. q. Quod venit in buccam. Cicero Attico
lib. 1: Tu velim sep̄ ad nos scribas: si rem nullā habebis, quod
in buccam venit, scribito. Proverbialiter, pro, quicquid in mē-
tem veniet. q. Venire in cognitionem, Quint. lib. 7. cap. 3: Po-
test hoc genus in cognitionem venire Senatus. In confessum
venit: id est, notum & manifestum est. Plin. Epist. 302: Ut nec-
se sit in ea re, quæ & in confessum venit, & exemplis defendi-
tur, deliberare. q. Venire in consilium: id est, accedere ad con-
silium convocatum. Cicero ad Atticum lib. 10: Veniendū ave-
rit in consilium tyrañi, si aliquæ de re bona deliberaturus
sit. q. Venire in crimen. Terentius in Hecyra: Hera in crimen
veniet, ecce verò in magnū malum: hoc est, accusabitur. q. Ve-
nire in fidem alicujus: hoc est, fese dedere. Liv. 6. bellī Punicī:
Prodita brevi sunt viginti oppida: sex vi capti: voluntaria de-
ditione in fidem venerant ad quadraginta. q. Venire in flam-
mam. Cicero ad Atticum lib. 16: Veniendum est igitur, vel in
ipsam flammanam: turpiss est enim privatim cedere quam pu-
blicē. Hoc est, oportet conjicere se in periculum. q. Venire
ponitur etiam pro evenire & accidere. Cicero ad Tironem:
Emisse te prædium vehementer gaudeo, sciliciterq; rem tibi
istam venire cupio. Venire viam. Cie. 3. Philip. Quis nescierit
venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum? In usum veni-
re. Plin. lib. 24. cap. 11: Nec thus Latinum nomen habet, quum
in usum plurimis modis veniat. Vtus venit, vel usu venit, ele-
ganter ponitur pro evenire, accedit. Terent. in Heavt. Et ne ego
te (si usus veniat) magnificē, Chremē, Tractare possim. Cicero
ad Atticum lib. 7: Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scri-
bis. Venire in religionem res aliqua dicitur, quum conscienti-
æ (ut vulgus loquitur) scrupulus de ea exoritur. Cic. 2. de Na-
tura deorum: Gracchus quum comitia nihilominus peregit-
set, remq; illam in religionem populo venisse sentiret ad Se-
natū retulit. Venire in mētem, est succurrere, in animum in-
cidere: neq; solum ad recordationem pertinet, verum etiam
ad considerationem & reputationem, īstālū, īstālū ēs novū.
Terent in Eunuch. Hoc adeo ex hac re venit in mentem mihi.
Virg. 4. Aeneid. Nec venit in mentem quorum consideris ar-
vis? Lucret. lib. 5: Et venit in mentem Solis, Lunaque viarum.
Cic. 1. Ver. In mentem tibi non venit quid aegrotū sit causam
publicam sustineret? Venire divitiae ad aliquem dicuntur, quæ
morte cuiusquam ad eum devolvuntur. Cic. pro Sexto Rosc.
Ad quem morte Rosci divitiae venient. Venire ad manus,
vel ad arma, est rem eō usq; progredi, ut pugna, vel bellum ex
eo emergat. Cic. 6. Ver. Nonnunquam etiam res ad pugnam,
& ad arma veniebat. Venire oratum, est orandi gratia venire.
Cæsar 7. bellī Gallici: Legati ad eum principes Heduorum ve-
niunt oratum, ut maximē necessario tempore subveniat, sum-
mo esse in periculo tem.

Venitū, pen prod. impeisonale, Plin. Epist. 190: Venitur ad me,
consurgo. Ovid. 3. Fastor. Scu quod ad usq; decem numero
crescente venitur Venitū est. Liv. 1. ab Vrb. Ad Ianiculum for-
tē ventum erat. Ovid. 5. Fast. Quod postquam ventum est, &c.

Venitens, tis, participium. [Νέων, έρχομαιθε.] Cic. ad Qu. Frat.
Non enim sumus omnino sine cura uenientis anni, et si sumus
sine timore. Virg. 5. Aeneid. Gratior & pulchro ueniens in cor-
pore virtus.

Venitūs, a, um, aliud participiū. īdōrōm̄θ. Ovid. 3. de Arte:

Vētūrē mēmōrē jā nūc estore senectē: Sic nullū vobis tēpos
abibit iners. Virg. 4. Georg. Vētūrēq; hyemis mēmōrē, alta-
te laborem Experiuntur, & in medium quēsita reponunt.
Vētūrē, onis, verbale, s. t. [Νέων ονής ηγετής καταβάθησε, ε-
ρπίεις, επιστρέφεις. Gal. Venus. Ital. Venuta. Ger. Romm. Hisp.
Venida. Pol. Prisive. Vng. Ibues. An. A comming.] Plaut. Truc.
Quid tibi huc ventio est?

Ventio, as, frequentativum ab inusitato vento. Frequenter ve-
ntio, identem adeo. [Φύσις. Gal. Vener, souvent Ital. Venir spes-
so. Ger. Off. sommen/oder commen eins sommen. Hisp. Venir ame-
nudo. Pol. Vistawnie prichodzje. Vng. Iszdegelek Ang. To come of-
ten.] Plin. lib. 35. cap. 10: Gratius Alexandro Magno erat fre-
quenter in officinam ventitanti. Cic. Attico li. 1: Dies ferē nub-
lus est, quin hic Satyrus domum meam ventit. Catul. Epig.
8: Quum ventitabas quod puerula ducebat.

Vénor, aris, d.p. Feras indago, feris insidior, & quasi circuaye-
nio. [Τέλος τσάδη, ἔρχομαι, κυνῆσαι, ἔργαζομαι. Gall. Vener, chasse,
aux bestes sauvages. Ital. Cacciare le bestie selvatiche. Ger. Jag-
Hisp. Montear o casar. Pol. Lejtem na l'wienni misliwne. Vng. Va-
dazek. Ang. To chase beasts, or to hunt.] Cic. ad Cæl. li. 2: De pa-
theris, per eos qui venari solent, agitur mandato meo diligē-
ter. Virg. 3. Georg. Et canib. leporē, canibus venabere damas.
Plin. lib. 16. cap 1: Fugientes cum mari pisces circa tuguria ve-
nantur. Cic. 2. de Nat. deor. Canū tanta alacritas in venando,
q. Per translationē venari capimus pro captare; hoc est, artifi-
cio quodam, & solertia querere. ἔργαζομαι ut, Venor laudē, glo-
riam: quod etiā Autupari dicimus. Cic. Att. lib. 16: Bene igitur
tu, qui ὀλυμπίας venaris, relinquis patriā. q. Venari apes in
mari dixit Plaut. in Asin. pro eo quod est operam perdere, &
frustra aliquid conari. q. Legitur etiam venari paluē pro ca-
ptari, sive dolis impeti, circumveniri. [Τέλος βιλχάδη, ἔργαζομαι.]
quod & Nonius annotavit, citans illud Eanii ex Nemea: Te-
neor concepta atq; undiq; venor.

Venatūs, us, m. q. Ipſa venatio. [Τέλος τσάδη, ἔρχομαι, ἔργαζομαι.
Gal. Chasse de bestes sauvages. Ital. Caccia di selvatici. Ger.
Ein Jagd. Hisp. Monteria, caza des fieras. Pol. Mułstwo. Vng.
Vadazek. Ang. Hunting.] Plaut. in Rudco. Hunc qui cepi in ve-
natū meo. Virg. 9. Aeneid. Vidimus obscuris primam sub val-
libus urbem Venatū assiduo, & totum cognovimus amorem.
Ovid. Epist. 5: Quis tibi monstrabat salutis venatibus aptos?
Cic. 5. Tusc. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames,
fritis: his enim rebus Lacedæmoniorum epulæ condiuntur.

Venatīo, ois, s. t. Ferarum persecutio & investigatio. [Τέλος
τσάδη, ἔρχομαι, ἔργαζομαι. Gall. Chasse de bestes sauvages.
Ital. Caccia di selvatici. Ger. Jagung/gejäge Hisp. Monteria, ca-
za des fieras Pol. Mułstwo. Vng. Vadazek. Ang. Hunting.] q. Ve-
nationes item dicebāt ludi quibus fere magno discrimine
ab iis, qui depugabant, cōficiabantur. Cic. 2. Offic. Omnino
duo sunt genera largorū: quorū alteri prodigi, alteri, libera-
les. Prodigī, qui epulis & viscerationibus, & gladiatoriū mu-
neribus, venationumq; apparatu pecunias profundunt in eas-
tes, quarum memoriam aut brevem, aut nullam sint relictū
omnino. Liv. 5. bellī Punicī. 2: Convenerat autem ut Philome-
les portula affectua venationem inferens, armatos induceret.
Vēnātor, oris. m. t. Qui feras persequitur. [Τέλος τσάδη, τέλος τσάδη.
κυνῆσαι, κυνῆσαι. Gall. Veneur, chasseur Ital. Cacciatore.
Ger. Ein Jäger Hisp. Montero, caza de fieras. Pol. Mułstwo.
Vng. Vadazek. Ang. A hunter.] Horat. lib. 1. Carm. Ode
1: Manet sub iove frigido venator, teneræ conjugis imme-
mor. Cic. 2. Tusc. Petno et ant venatores in nive, in montibus
viri se patiuntur.

Venatīx, icis, f.t. Mulier feras persequens. [Τέλος τσάδη, κυν-
ῆσαι. Gall. Venuse, ou venereff, somme que va à la chasse. Ital. Donne
cacciatori. Ger. Ein Jägera. Hisp. Montero y caceradora de fieras. Pol.
Misiwnejowa. Vng. Vadazek, azagni.] Virg. 9. Aen.-comitē Aeneas
quem miserat Ida Venatrix, jaculo celestē, levibusq; sagittis.

Venatīcūs, a, um, Quod ad venationē pertinet. [Τέλος τσάδη, κυ-
νῆσαι. Gall. De chasse, de venere. Ital. Cosa de caccia. Ger. Jäger-
thi. Hisp. Cosa de monteria. Pol. Misiwnej, łowicji. Vng. Vadazek.
Ang. Belonging to hunting.] Vnde venaticos ca-
nes dicimus, quibus feras persequimur. Var. 2. de Re rust. cap.
9: Canum duo genera: unum venaticum, & pertinet ad feras,
bestias, ac sylvestres: alterum quod custodiæ causa patatur.
Coll. li. 7. cap. 12: De villatoco igitur & pastorali dicendum est:
nam venaticus nihil pertinet ad nostram professionem. Cic. 6.
Ver. Mirandum in modum canes venaticos dices, ita odo-
rabantur omnia, & pervestitabant. Canum venaticorum ele-
gantissimè excogitata nomina habes apud Ovid. 3. Metam. &
apud Xenophontem in tractatu de venatione. q. Parasiti ve-
natici. Plaut. Cap. Prolatis rebus parasiti venatici sumus.

Venatōrūs, a, um, Venaticus κυνηγός: ut Venatoria instru-
menta, quibus in venando utimur. Culter venatorius, apud
Mart. lib. 14: Venatorius ludus, in quo feræ magno discrimine
ab iis qui depugnabant conficiebantur,

Vēntēr,

Ventér, hujus ventris, m. t. Tota illa pars corporis concava à mucronata cartilagine & nothis costis, usq; ad pubem extensa. [Ποτέντερ οὐδὲν θήρες γαστὴρ, φύλαξ. Gall. Ventre. Ital. Ventre, le Stomach. Germ. Der Bauch. Belg. Den buut. Hisp. El vientre. Pol. Bruch. Vn. Has. Ang. The belly.] Plin. lib. 9. cap. 50: Pisces attriti ventrū coēuat tanta celeritate, ut visum fallant. Ibidem: Fœmina piscis coitus iēpore marē sequitur, ventrē ejus rostro pulsans. q Venter, pro vētricula, in quē cibus receptus cōmutatur in chylum. [χαρπίδης, σάρπιδης. Pers. in Prolog. Sat. Magister artis, ingeniiq; largitor Venter negotias artifex sequi voces. Fames enim in superiori ventriculi orificio potissimum fentur. Iuvenal. Satyr. 5: Ventre nihil novi frugalis. Plaut. in Capt. Proin tu tui quotidiani vēti ventrē ad me afferas. q Vēter pro alvo. Cels. lib. 3. cap. 18: Vbi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem eius antē solvendum est: ubi à supēriore, comprimendum. Col. lib. 9. cap. 12: Nam & tithymalus majorum quoq; animalium ventrem solvit. q Ventrem ferre, est esse gravidam, cū χαρπὶ έχει. Colum. lib. 7. cap. 24. de vaccis: Nam decem mensibus ventrem perferunt.

Ventriculus, li, m. s. Cibi & potus receptaculum, primæq; cōditionis instrumentum, quod & Stomachum nonnulli appellant. [χαρπὶ, χαρπίδης, ριχία. Gall. Ventricule, petite ventre, l'estomach. Ital. Lo Stomach. Ger. Der Magen. Hisp. Estomago. Polon. Zol'adek. Vngar. Gionor. Ang. The stomach.] Cels. lib. 4. cap. 1: Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat è duobus: tergoribus: isq; inter liuenem & jecur positus.

Ventrālē, hujus ventralis, neut. gen. Vestimentum ventrem cōtegens. [τὸ ἵπποποιον ἴπποντος. Gall. Un vestement qui couvre l'estomach. Ital. Vestimento chi copre il ventre. Ger. Ein vorstehung se des Bauchs deut. Hisp. Vestidura de vientre d'para cubrir el viente. Pol. Napiersien, gal'oga napiersi. Vng. Has fedd ruha. Ang. A cloth that covereth the bellie, or apron.] Plin. lib. 8. cap. 48: Patris mei memoria cōperte amphimalla vestra, sicut villosa etiam ventralia. Videtur item ventrale faculti genus fuisse, pecuniae ad usum quotidianum necessariæ gestandæ accommodatum, & sub ventrē appensum. l. 6. D de bon. dam. Nonnulli tamen putant esse ventrale dicendum. Hotomanus.

Ventriōsūs, a, um. Qui magnum habet ventrem. [χαρπόδης. Gall. Ventre, qui a grand ventre. Ital. Chi a gran ventre. German. Ein bauchig / der ein grossen Bauch hat. Hispan. Cosa que tiene mucho vientre. Polon. Bruchat. Vngar. Has, potroho. Ang. The hath a great bellie, or bellied.] Plaut. in Merc. Canum, varum, ventriosum. Idem in Asin. Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Pro eodem nonnulli utuntur ventricosus, interjecta inter duas vocales cōsonante, quanvis primitivum eam literam non habeat. Quod etiam in aliis nonnullis adjectivis usuvenire videmus: ut ab Arcadia sit Arcadicus, & ab Italia Italicus.

Ventriōsūs, a, um, χαρπόδης, χαρπόδηs. idem. Plin. lib. 14. cap. 21, de dolis loquens vinatis: Ventrosa, ac patula minus utilia.

Ventilo, las, pen. cor. a&t. p. Ventus excito, ventū facio. [τηλεχείρις, τηλεμία. Gall. Esuenter, vanner. Ital. Suentare, vannare. Ger. Wadten, etc. lufft machen. Belg. Waren. Hisp. Aventar como para trillada, o hacer ayre con moscador. Pol. Wiecie. Vngar. Legyezék, szélet indító. Ang. To fanne or winnow.] Propert. lib. 4. Eleg. 3: Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. q Ventilari frumentū dicitur, dum in area ventilabro purgatur. [τηλεχείρις. Pol. Wiecie. Vngar. Megforni.] Plin. Multi ventilare quoque granum vetant. q Et ventilari vinum dicitur, pro eo quod dicunt, dare ventum vino: ut fit, quum difficulter exit è dolio. Colum. lib. 12. cap. 30: Quod major estus erit, cō sibi cōvenit vinum nutriti, refrigerariq; & ventilari. q Ventilare annulum, est è digitis exemptum manibus versare, & veluti vento perflandū exponere. Iuvenal. Satyr. 1: -quum verae Canopi Crispinus Tyrias humero revocante lacernas Ventilet astivum digitis sudantibus aurum. q Translatæ etiam populis & concio ventilari dicitur, quum oratione seditioni aliqui cōmovenetur & excitatur. Cic. pro Flac. Cujus lingua quasi flabello seditionis illatum est egentium concio ventilata. q Hujus compositum est Eventillo, de quo suo loco.

Ventilatio, onis, verbale, f.t. Actus ventilandi. [τηλεχείρις, τηλεμία. Gall. Esuement. Ital. Suentamento. Ger. Erftaufigung. Hisp. Aventamiento. Pol. Wiecie. Vng. Legyezék, forras. Ang. A fanning or winnowing.] Plin. lib. 23. cap. 1: Innocentiores uva, quæ deceptae diu pependere, qua ventilatione etiam utiles sunt Stomach, ægrisq;.

Ventilatōr, ri, m. t. Qui ventilatione frumenta purgat, aut legumina: hoc est, qui post tritaram frumenta aut legumina ventilabro in sublime ejaculatur, ut ventorum flatu grana secesserantur à palea. [τηλεχείρις, τηλεμία. Gall. Vanneur. Ital. Suentatore. Ger. Ein Ventilatiger / Ventilswinger / Ventilator. Hisp. Aventador. Pol. Tenkton wieciego. Vng. Szoro. Ang. A fanner or winnower.] Col. lib. 2. cap. 10: Faba quæ longius emittetur, pura ed perveniet, quod ventilator eam jaculabitur. q Ventilatores

apud Quintili. lib. 12. cap. 7, sunt præstigiatores, qui ut ventilatores grana quæ purgant, in ventum projiciunt, ita rem, quæ tenent, manibus ejicere videntur. 297ms. Ita enim ait: Quod usu constant mira illa in scenis piliorum ac ventilatorum, ut ea quæ emiserint, ultrò venire in manus credas, & quæ jacentur decurrente.

Ventilabrum, bri, pen. prod. n.s. Instrumentum quo rustici frumenta, leguminæ post triturā sursum ejaculātur, ut ventorū flatu à paleis repurgētur: quē in usum rustici hodie habet palas: quib; frumenta ita in sublime ejaculātur, ut aliò grana suo pondere, aliò palec ventorū vi se ferātur. [τηλεχείρις, τηλεμία. Gal. Vn van, vr. fantoir. Ital. Ventaglio, vr. vano. Germ. Ein wuſſchauſſel Hisp. El ventello ò instrumento para cuantar para trillada, aventadero. Pol. Wieciegka, lopata jita. Vng. Szoro lapat. Ang. A fanne, an instrument to winnow corns.] Col. lib. 2. cap. 10: Nam quā acervus paleis granisq; mistus in unū fuerit cōgestus, paulatim ex eo ventilabis per longius spatiū jactetur: quod pacto palea quæ levior est, citrā decidit, faba quæ longius emitetur, pura cō perveniet, quod ventilator eam jaculabitur.

Ventilis, ti, masc. gen. Exhalatio siccæ (restē Aristotele in Meteoris) è terra resoluta cū aliqua virtute cœlesti composta. [τηλεχείρις, τηλεμία. τηλεχείρις. Gall. Vnt. Ital. Vento. Ger. & Bel. Der Wind. Hisp. Viento. Pol. Wiatr. Vn. Szol. Ang. The wind.] Cicero de Divin. Placeat enim Stoicis eos anhelitus terē, qui frigidū sunt, quā fluere cōperint, ventos est. Idē pro Cluent. Mare quod sua natura tranquillum sit ventorū vi agitari atq; turbari. Virg. 1. Aen. Incute vim ventis, submersasque obrue pupes. q Ventū (inquit Augustinus libr. de Quantitate animalium) nihil aliud quam istū aërem commotū, ac agitatum esse sentimus. Quod in loco tranquillissimo, & ab omnibus ventis quietissimo, vel brevi flabello approbari potest, quo etiā muscas abientes aërem cōmovenemus, flatūq; sentimus. Quod quum evenient occultiore quadam motu cœlestium, vel terrenorum corporum per magnum spatiū mundi, ventus vocatur, ex diversis partibus cœli nomina etiā diversa sortitus. Sunt autē quatuor præcipui venti, à quatuor mundi cardinalibus flantes: quorum rursus singuli in terminos dividuntur. Ab Oriente æquinoctiali Subsolanus, qui ad Septentrionē habet Vulturnum, à volvendis nubibus dictū: ad Meridiem Eurum sic dictum, quia latē fiat. Hi sunt calidi & siccii, quia sub Sole diu morantur. In ortu diei salubres sunt, quia venti in regiob; tēperatis. Ab Occasu æquinoctiali Favonius est dictus; quod foveat quæ nascuntur. Hinc Circius proximus est ad Septentrionē. Zephyrus ad Austrum. Sunt isti temperatè frigidū & humidi, quia Sol parvam facit morā in Occidente, propterea nec multum calefacit illos, nec multum desiccat. In fine diei salubres sunt, quia à Sole tunc subtiliores redduntur. A meridie Auster est dictus, quod hauriat aquas. Huic ad Orientem Notus est, qui Græcè sic dicitur ab humore: Africus ad Occidentem. Hi omnes quā calidi sint & humidi, nubes, pluviasq; inducunt, citant tempestates marinas, impediunt virtutes animales, & gravitatē corpori affrunt. A Septentrione Boreas est. Huic ad Orientem Aquilo surgit, ad Occasum Corus. Hi venti frigidū sunt & siccii, unde corpora indurāt, poros constringunt, humores purificant. q Ventus operam dat, dixit Plaut. in Milite: id est, prosper est, q Ventum popularem querere in re aliqua, est populi plausum, & secundū rumore, favoremq; inanem aucupari. q Quatuor venti, prō quatuor cœli cardinalibus, à quibus quatuor præcipui flant venti. Virg. 4. Georg. Parietibusq; premunt arctis, & quatuor addunt Quatuor à ventis obliqua luce fenestrās. q Ventus secundus, pro secunda fortuna, μετεφοράς. Cic. Att. lib. 2: Quid si etiam Cœarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorē? q Ventus pro procella & turbine in Republica. Cic. in Pison. Neque tam fui timidus, ut qui maximis turbib; ac fluctibus Reip. navē gubernasse, salvamq; in portu collocabeam; frontis tuæ nubeculam pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.

Ventūlūs, diminut. Lenis & exiguis ventus, aura. [τηλεχείρις. Gall. Petit vento. Ital. Picciol vento. Ger. Windlin. Hisp. Pequeno viento. Pol. Wiatr. Vng. Szell, szeliske. Ang. A little air, or soft blowing wind.] Terent. in Eknach. Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lavamur. Ventoīlūs, a, um. Vento plenus: [τηλεχείρις, φυρόδης. Gall. Vento. Ital. Piene di vento. Ger. Windig, voll Wind. Hisp. Cosa de mucho viento. Pol. Wiecie. Vn. Szekles. An. Windie.] ut Ventoīlūs aët, apud Plin. lib. 2. cap. 18: Ventoīlū folles. Virgil 8. Aen. -ali ventos folibus auras Accipiunt, redduntque. Formax ventosa: id est, vento exposita. Cato cap. 38. Vbi satis foderis, tum fornaci locū facito, ut quām altissima, & quām minimē ventosa sit. q Per translationē accipitur pro tumido, inflato, vano, & inani. xerōs, ut Ventoīlū verba: id est, inflata quidem & tumida, cæterum sine ullo pondere & effectu. Ventoīlū natio: id est, levis, & vacua. Plin. in Paneg. Superbiebat ventosa Hhh 5 & info-

& insolens natio. Ventosa gloria. *καὶ δέξια.* Virgil. 11. Aeneid. Iam noscent, ventosa ferat cui gloria fraudem. Horat. 1. Epist. 19: Non ego ventosæ plebis suffragia venor Impensis coenarum & trax munere vestis.

Venitcula, f. p. Vvæ genus, quod in ollis cōditum quād diutissimè incorruptum servabatur. Colum. lib. 3. cap. 2: Itē quo' rum uix temporibus hyemis durabiles vasis conduntur, ut veniculæ, ut nuper in hos usus exploratæ Numerianæ. Plin. lib. 14. cap. 2. Veniculam appellat, per tertiam vocalē in secunda syllaba. Veniculam (*inquit*) inter optimè deflorescentes, & ollis aptissimâ, Campani malunt Sirculam vocare, alii Staculam. Philippus Beroaldus utrobiq; Veniculam lēgendū existimat: quemadmodū & apud Horatiū in præceptis Catianis: venicula convenit ollæ. q' Veniculum, farris genus, clusino ponderosius. Col. lib. 2. cap. 6: Far quod vocatur veniculum, rutilum, atq; alterum candidū, sed utruncq; majoris pondoris quād clusimum. Quo in loco Ruellius legit Vermiculum: nonnulli etiam Vernaculum: quam lectionem etiā Plinio teste tueri conantur, quæ ajunt vernaculum inter adorci genera enumerare: quod tamen nos apud Plinium invenire non possumus. Verū illi acutiores fuerunt, qui viderunt quod nusquam erat. Eo tamen in loco Ruellius legit Vermiculum, ex Plinio fortasse, qui lib. 22. cap. 25, ait in farre vermiculum esse teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Verū quid si vernaculum legatur? quum idem Plinius far adoreum vernaculum appellari affirmet?

Vénū. Aliqui adverbium esse putant, quemadmodum & pessum: usurpatur tamen pro supino veibi veno: admittitq; secum præcipue hæc verba, eo, do, expono, & fortassis nonnulla alia. q' Est autē venum ire, idem quod vendit. Venū date, idem quod vendere: pro quo etiam unica dictione cōposita dicimus Vēnundare. Liv. Se venu à primoribus datos. Idem lib. 3: Tum etiam legem fecerunt sanctiendo, ut qui tribunis plebis, Aedilibus, Judicibus, Decemviris nocisset, ejus caput Iovi sacrum esset, familia ad ædem Cereris liberi liberaque venum irent: id est, venderentur. Salust in Iugurtha. Quippe cui omnia venum ire, ia animo hæserat. Vbi illud notandum est, quod dicimus, Venum ire, non venum iri, sicut Vapulatum ire, nos iri: quia venum & vapulatum semper sunt passivæ significationis, ne duo passiva copulentur. In cæteris verò quæ ambigua sunt, quod activè & passivè accipi possint, ad distinguendum sensum accommodamus infinitum hoc, vel activum, vel passivum: ut id è te amatum ire, vel iri: quia talia spina sunt anticipitis significationis.

Vēnūndo, das, ex venum & do, Vendo, venale expono. [*ΤΟΝ μαχάρ. νούσια, δανδυμα, ἀπιπελα, ἀπιπολά.* Gall. Vendre, mettre en vente Ital. Vendere. Ger zu kaufen geben. Belg. Vertoen. spen Hisp. Vender. Pol. Przedaj. Vng. El adom, arrubá botatot, arrulom. Ang. To sell, to sit forth to sell.] Cic. 3. Offic. Quam in vēnundando rem eam scis, nec pronuntiavisset emptori. Plin. lib. 35: Octoginta talentis venundatas.

Vēnūstā, onis, f. t. idem quod venditio, *ἀπωτίλησις.* Vēnūstūs, a, um. Quod in se habet venustatem, lepidus, festivus: [*ΤΟΥ ιαφίθ ΤΙD tob. ιτιφερίθ, ιτιχερίθ, χερίθ, οιγήθ.* Gall. Fort beau, gentil, ioly, braue, qui a bonne grace. Ital. Molto gratioso. Ger. Schön/hübsch/hotselfig. Belg. Schoon. Hisp. Hermoso, con gracia. Pol. Piękny, nadobny, wdzięczny. Vng. Ekes, scep. Ang. Beaufiful, pleasant, that hath a goodly grace.] Ut vēnūstus homo, & venusta oratio: sicut Lepidus homo, & Lepida oratio. Catul. de pastore: Lugete ô Veneres, Cupidines q; Et quantū est hominū venustiorum. Cic. de clar. Orat. Gestus & motus corporis ita venustus, ut tamē ad forum, nō ad scenam institutus videretur. Idem 2. de Orat. Sed quum omnium lis venustissimus, & urbanissimus, &c. Venustus vultus, ingenuus, elegans. Terēt. in And. Et vultu Sofia ad. ò modesto, adeò venusto, ut nihil suprà L. pidus autē & Venustus ita inter se diffirunt, quod Venustum vocamus (ut ait Quintil. lib. 9. cap. 4.) quod cum gratia quadam, & Venere dicitur: lepidum, quod rotunditate quadam & brevitate, atque acumine verborum delectat *ιτιχερίθ, ιτιφερίθ.*

Vēnūstūs, adverbium. [*τιτανίτης, τιτανίς, τιτάνης.* Gall. Gentement, branamente. Ital. Gratiamamente. German. Hofsittgetisch/lieblich. Hisp. Hermosamente, con gracia. Polon. Nadobnie, wdzięcznie. Vng. Ekeszen, szépen. Ang. Beaufifully, prettily, with a goodly grace.] Cælius ad Ciceronem lib. 8: Quia in re mihi videtur illud per quād venustus cecidisse.

Vēnūstūs dimin. [*τιτανίτης, τιτανίς, τιτάνης.* Gall. Gentillet, isolat, d' affectatione grace. Ital. Alquanto bello & gratioso. German. Similis schön oder lieblich. Hisp. Un poco hermoso. Pol. Niedzadni. Vng. Zepeske.] Plaut. in Asin. compellando blanditer Oculando oratione vinula, vēnūstula.

Vēnūstās, atis, f. t. Propriè pulchritudo muliebris, præterea lepor, gratia, suavitas. [*ΤΟΥ ιαφίθ Πίθην. Λαζαρίθ, χερόντης.* Gall. Gentillese, beausé, bonne grace, braueté. Ital. Belta, buona gratia,

suavitate. German. Schön/ wolgesetzte Belg. Schoonheit/ fruchtbar. Hisp. Hermosura con gracia. Polon. Cudnośc, pięknośc. Vngar. Ekesseg, szépség. Angl. Grace and delectable comlineesse in speech & gesture.] Cicero 1. Officior. Venuſtas & pulchritudo corporis secerni non potest à valetudine. Idem in Oratore: Vultus multam afferat, tūm dignitatem, tūm venustatem. Firmicus lib. 4. Matheseos: Si Luna à Iove desfluat ad Venerem, facit venustos, & quibus ex venustate potestas maxima comparetur & Accipitur etiam venustas, pro lepore sive gratia dicens & suavitate, *χαριτωρίας, σημειολογίας.* Cic. 1. de Orat. Dicēdi vis egregia summa festivitate, & venustate conjuncta proficit. Idem 9. Vern. Ista autem homo venerius, & etiūs omni lepore & venustate. & Quintil. lib. 4. cap. 2: Commendatur expositio venustate. Cicer. 1. de Orat. Tam ea denique vestre atque oratae oratione, post memoria sepius, ad extremum agere cum dignitate & venustate.

Vēnūto, as. Orno. [*ΤΝΟ πέρ ΤΝΩν hadháh ΤΖΖ hadhár.* gall. & Gall. Faire beau & gentil Ital. Adornare, far bello. Ger. Bieren sich vñ habſch machen. Hisp. Adornar con gracia, bazer hermoso. Pol. Zdobie, chedzie. Vng. Meg ekesitem. Ang. To make beautiful and pleasant.] Hujus contrarium est Devenusto. Gell. Tanquam pulchritudinis sibi insignia devenustet.

Vēprēs, hujus vepris, masc. secundum Probum: scem. secundum Priscian. Spine genū nocentioribus aculeis, quibus tenaciter prætereuntium vestitus adhæret: unde & nomen accepte existimat, quod vehementer prehendat. [*ΤΙΨ σχαζής ΤΙP κοτ ΤΙΟ σιρ ΤΙΧρά.* Gall. Espines, spiny. Ital. Spina, Ger. Dorn. Hisp. Las espinas. Polon. Czernina. Vngar. Tóhússok bokor. Ang. A brere or bramble.] Ovid. lib. 5. Metam. Aut lepori, qui vepre latens hostilia certuit Ora canum. Horat. 1. Epist. 17: Corna vepres, & pruna ferant: & cornus & ilex. Virg. 8. Aenea sparsi corabant fanguine vepres. Cic. 5. Tusc. Septem undiq; & vestitum vepribus.

Vēprēculā, læ, diminutivum à Vepres, Spinula. [*ἄργαστος.* Gall. Petite espina ou petite spine. Ital. Picciola spina. Germ. Dornstück. Hisp. Pequena espina. Polon. Czernina. Vngar. Tóhússike. Ang. A little brere.] Cic. pro Sextio: Quoniam id etiam fatum civitatis fuit, ut illa ex vepreculis extracta nitedula Remp. conaretur arrodore.

Vēprētum, ti, n. s. [*ἄργαστος.* Gall. Espinaye, lieu plein d' espines. Ital. Luogo pieno di spine. Ger. Ein dorngestrudel, ein ort da viel dorn steht. Hisp. Espinal, lugar de espinas. Polon. Czernina. Vng. Tóhússely. Ang. A brere place.] Locus vepribus plenus. Colum. lib. 4. cap. 32: Fluminum ripis, & limitibus, ac vepretis commodiū quād mediis agris deponit.

Vēr, hujus veris, n. t. [*ἔρη.* Gall. Le printemps, le renouveau. Ital. Primanera. Ger. Der Frühling. Steng. Belg. Die Lent. Hisp. El verano quarta parte del anno. Pol. Wiosna. Vng. Tanas, ki kelet. Ang. The spring of the year.] Anni quadripartiti pars temperatissima: ita dicta à virore, teste Vartone lib. 5. de Ling Latina, quod tum virulta virete incipiant: sive à vērēdo, quod tunc vertere se incipiat anni tempus, sive ab eo quod lones sive dicunt, pro eo quod cōmuni lingua dicitur ēr. Cic. 7. Ver. Quæ aut̄ ver esse cōperat, cuius initium iste nō à Favonio, neq; ab aliquo astro notabat: sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur. Dividitur autē ver, ut cæteræ anni partes, in portiones tres: in Ver novum, sive primū, adultū & præceps. Nam quum vēnū tempus sit trimestre, primus mēlis primo, sive novo Veri assignatur: secundus adulteri tribuitur: tertius præcipiti sive cadēu. Virg. 1. Georg. Vere novo, gelidus canis quum montibus humor solvit. Plin. lib. 10. cap. 29: Lusciniae pariunt Vere primo quum plurimum sena ova. Liv. Primo Vere exercitum moturus erat. q' Ver sacrum, sacrificiū genaus erat apud Italos, quo ditis immolabatur quicquid proximo Vere apud ipsos natū esset. Quam consuetudine à Sabinis ortam putat Strabo lib. 5, qui adversus Umbros quā aliquoties infeliciter pugnassent, Marti votū fecerunt, si victoria potiri contingeret, le illi consecratos quicquid proximo Vere apud ipsos nasceretur. Quare quum re bene gesta in patniam essent reversi, omnē pecoris proventū Marti immolarunt: liberos quoq; eo Vere natos, quoniam crudele videbatur occidere. Martis ministerio consecrarent, posteaq; adultos, velato capite, extra fines suos exegerunt. Quondam (inquit Sennala lib. 4. Histor.) Sabini feruntur vovisse, si res communis melioribus locis constitisset, se Ver sacrum facturos. Liv. lib. 4. ab Vrb. Ver sacrum factum erat priore anno M. Porcio, & L. Valerio COSS. Id quum P. Licinius Pontifex non esse recte factum collegio primū, deinde ex autoritate collegii Patribus renuntiasset, de integrō faciendum arbitratu Pontificum censuerunt, ludosq; magnos, qui unā voti essent, tanta pecunia, quanta assolerent faciendo.

Vērūs, a, um. Quod est Veris: [*ἄρηστος.* Gall. Du printemps. Ital. Di primavera. German. Des Frühlings. Hisp. Cosa de verano. Pol. Wiosenny. Vng. Tanas, ki kelet. Ang. Of the spring tyme.] ut, Verni

Verni flores: Vernum & equinoctium. Plin.lib.10.cap.31: Oscines non temere fructus faciunt ante & quinoctium vernum. Ovid.3.Trist. At mihi sentitur nix verno sole soluta. Horat de Arte: o ego laurus, Qui purgor bitem sub verni temporis horam. Cic.5.Tusc. Alia verno tempore tepefacta frondescunt. Idem de Senect. Breve enim tempus & tatis satis est longum ad bene honesteq; vivendum: sin processeris longius, non magis dolendum est, quam agricolae dolent praeterita verni temporis suavitate, & statem autumnumq; venisse.

Vernalis, le, om. t. Quod est Veris. [*laetoris*. Gall. Du printemps. Ital. Di primavera. Ger. Des Frühlings oder Ostern. Hisp. De verano. Pol. Wiosenny. Vng. Tavaszhoz valo. Ang. Of the springtyme.] August. lib.7. de Civit. Dei: Propter vernalem quippe faciem terrae quæ cæteris temporibus est pulchrior, Porphyrius philosophus nobilis Atyn florem significare perhibuit. Verno, as, Pullulo. [*τύμβιον* απάλη παράχθιον παράχθιον. Gall. Fleurir, bourgeonner, ou reuerdir sur le printemps. Ital. Fiorire, o verdigiare da primavera. Ger. Blüthen wte im Frühling. Hisp. Florescer o baxer verano. Pol. Ktne, gielensie sie na wiosne. Vngar. Ki kelek virágzom. Ang. To budde, to spring or florish.] Mart. lib.2: Dum tibi vernarent tenera lanugine malæ id est, pilos emittere incipient, & tenera quadam lanugine ætatis florem præ se ferrent. A' Vere deductum verbum, quo tempore omnia renasci conspiciuntur. Aliquando pro canere. Plaut. Dum aviculae verant. Quippe vero tempore omnia latari videntur. q. Ponitur aliquando pro splendere. Plin.lib.8.cap.27: Anguis hyberna situ membrana corporis obducta fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidusq; vernat.

Vernans cælum, Vernati quandam temperiem præ se ferens. Plin.lib.7.cap.2: Salubri cælo semperque vernante. Vernans ager, pullulans, floridus, viridis, latus. Mart.lib.9.

Vernatio, onis, f.t. Corium vetus, quo serpentes verno tempore exuuntur, quod & Senectus dicitur. [*λεγέσις*. Gall. La vierelle peau d' uno couleuvre, qu' elle desest au printemps. Ital. Scorsa che lascia la bischia primavera. German. Ein abgesetzte Schlangenhaut. Hisp. Hollejo de la culebra. Polon. Skora ktorawaj q' l'ogel na wiosne. Vngar. Kigio hay, bbr. Angl. The skinne of a serpent which is casteth in the springtyme.] Plin.lib.29. cap. 6: Lendes tolluntur adipe cantho, vel anguibus in eibum sumptis anguillaru modo, aut vernatione, quam exuunt, pota. q. Nonnunquam verbalis significationem retinet, actum ipsum exuendæ cutis significans. [*τὸν ἄρα τηνίδιον* τηνίδιον. Gall. Le temps du nouean. Ital. Tempo d' ella primavera. German. Die abstreifung der alten Schlangenhaut im Frühling. Hisp. Tiempo del verano. Vng. Az kigio veikereje.] Plin.lib.30. cap. 3: Anguinæ vernationis membra cum oleo, teda que resina calcifacta, auribus prodest. Plin.lib.29.cap.3: Membrana, hinc senectus anguum vernatione exuta cum cancro masculo trita.

Véatrurn, tri, n.s. [Gall. Veratre ou allebore. Ital. Veratro herba. German. Riesburg. Hisp. Vedegambre. Pol. Ciemiernica. Vng. Szarpa. Ang. Borefoot heärbe.] Herba est quæ Græci volant vadere, vel hematem habens vim purgandi, educendiq; humores noxios, principis animæ facultatum sedem infestantes: unde melancholicis & furiosis dari solet, & comitali morbo laborantibus. Pers. Satyr. 3: -non est hic illias Acci Ebria veratro. Dicitur autem putatur Veratrum à vertenda mente. Eius duo sunt genera, album & nigrum: de quibus fatus multa dicta sunt supra in dictione HELLBORVM.

Vérax. Vide VERVM.

Vérbascum, n.s. Herba est duo summa habens genera, album & nigrum, folii colore distincta. [*φλόιος*. Gall. Boulion blanc, ou boulion noir. Ital. Tasso, barbasso. Ger. Walkraut oder Kerzenkraut. Hisp. Varbastro o gordolobo. Pol. Spawana, Ruthenus, burean. Ang. A primrose or cowslipe.] Gall. Boulionem album & nigrum appellant. Candidum rursum in marem & foemina dividitur. Foemina folia haber brasicas, sed hispicio, latiora, & candiora: caulem cubitalem, candidum & leviter pilosum: floræ album aut suppallidum: semen nigrum, radice longam, acerbam, digitali crassitudine. Nascitur in campis tribus. Mari folia candida, sed longiuscula sunt & angustiora quæm foemina: caulis quousq; tenuior. Verbascum verò nigrum omnia huic paria habet, folia tanèrū latiora minusq; candida. [Polon. Mędrna.] Est & sylvestre verbascum, altum virgis arboreis, folia salvæ, orbibus virgas cingentibus, ut marrubium, flore luteo, fulgore auri. Vide Plin.lib.25.cap.10.

Vérbena, nz, sive verbenaca, f.p. Herba est ramulos habens cubitales, angulosos, in quibus ex intervallis folia quercur, sed minora angustioraque, eisdem divisuris in ambitu, color aliquatenus cæsius: radicem autem longam, tenuem, flores purpureos, & graciles. [*βερβένα*. Gal. Vernaise. Ital. Herbena. Ger. Esenstraat. Hisp. La grama hyera, verbena. Pol. Kosyczo somiec, telepnk. Vngar. Szaporafwe. Ang. Veruen.] Galli ex Latino vocabulo litera tantum una immutata Vervenam appellast. At Græcis etiam hierobotane, i.e. *στενά* Dioscoridi dicta

est, propterea quod ad multis sacrorum usus ea uterentur. Plin.lib.25.cap. 9: Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet, quam hierobotane. Aliqui peristereona, nostri verbenam vocant. Hæc est, quæ legatos ferre ad hostes indicavimus. Hac Iovis mensa verritur, domus purgantur, lustranturq;. Hec ille. Peristereona autem Græci idcirco appellarunt, quod plurimū in ea manstent columbæ, q. *τερεντιανός* tamen qualibet herbas & frondes festas, ad aras coronandas, ex puro loco decerptas, Verbenas appellamus, quasi herbenas: quod & Donatus annotavit in locum illum Andriæ Terentianæ: Ex ara verbenas hinc sume. Quo profecto in loco Terentius non videatur intellexisse herbam illam, quam propriæ verbenam appellari diximus, quam apud Menandrum, à quo illa transtulit, *μεγάνθιον* hoc est, myrtus legatur. Plin.lib.22.cap.2, verbenarū, & lagminum nomine idem significati ait: hoc est, germen ex arce cum sua terra evulsum, iisq; semper usos legatos, quū ad hostes clarigatum mitterentur: indeq; unum ex iis, qui verbenas ferret, Verbenarium fuiss appellatum.

Vérbenacă, Herba fœmina vulgo, que Diocoridi ceterisq; antiquis autoribus erysimon Græcæ, Itio Latinæ nuncupatur, & nihil commune cum verbenâ habet. [Pol. Kosyczo samică.]

Vérbæ, is, Instrumentū verberadī (inquit Valla lib.6.) longū, & exile, qualis est virga, baculus, fustis, lora, flagellum, ferula, arundo, & squid est simile. [*DILW* schot *DDILW* schotet, *πέντε*, *άκυρη*. Gall. Verge longue & delice, souet. Ital. Verga longa da batere alcuna. Ger. Ein rüt stet/ ein jedes ding damit man eten schlägt. Belg. En roede Hisp. Vara para herir o hostigar. Pol. Roiga wjelyaka do biçia. Vn. Verzb, verð Zerkam. Ang. A scourg or whipping.]

Virg. 3. Georg. illi instant verbere torto. Cic.7. Verr. Ne catenæ, ne verbera, ne secures, ne cruciatus sociorum. Plin.lib.8. cap.9: Domantur autem rabidi fame & verberibus. Terent. in And. Verberibus cæsum te in pristinum Dave dedam usq; ad necem. q. In vitibus quoq; & arboreis, Verbera dicuntur teniores virgæ, longitudine & flexibilitate sua flagrorū speciem referentes: unde & flagella à rei rusticæ scriptoribus appellantur. Quintil. Declamat. ult. Ignesq; ex proximo raptos, verbera, quæ casus obtulerat in vado. q. Verbera nonnunquam pro ipsa verberatione, sive istibus accipimus. [*ΤΟΝ* machchah. *πέντε* *άκυρη*, *άκυρη μέτρη*.] Virg. 3. Georg. Ac neq; eos jam fræna virum, nec verbera seva, Non scopuli, rupesq; cavæ, atq; objecta retardant flumina, &c. Terent. Heavt. Tibi erunt patrata verba, huichomini verbera. Radiotū verbera. Lucret.lib.1.: quoniam mitescere multa videbant Verberibus radiotū, ac æstu vieta per agros. Ventoū verbera vitare, apud eundē lib.5: Lingua verbera, objurgationes. *λοιδορία*. Horat. 3. Car. Ode 12: aut examinari metuentes patruæ verbera lingue.

Vérbéro, a&. p. Cedo, verbere. Sic enim à verberere, quomodo à fustis, fustigo, à flagellū, flagello. [*ΤΟΝ* hichchah. *πέντε*, *άκυρη*?]. Gall. Battre, fouetter, frapper. Ital. Battere. Ger. Schiaben. Belg. Smyten. Hisp. Acatar con acotes. Pol. Bye. Vng. Meg verem. An. To scourge, to whippe.] Cic.7. Ver. Que quū apud te diceret, virgis oculi verberabantur. q. Verberari etiæ verbis quis dicitur, quoniam (ut testatur Nonius) nō solùm verberate à verberibus dictū, sed etiam à verbis. Plaut. in Trucul Me illis quidē hæc verberat verbis. q. Verberare convitio, vel inuria, est lacestere. Cic. filius ad Tironem lib.16: Verberare te cogitationis tacito duntaxat convitio. q. Hujus complicita sunt, Adverbero, diverbero, everbero, reverbero, & transverbero: quorum significata explicavimus suis locis.

Verberito, sive verberio, Cato.

Vérbatu, onis, verbale, f.t. [*ΤΟΝ* machchah, *πέντε* *άκυρη*.] Gall. Battemen, bature. Ital. Battimento; Ger. Eig schabung. Hisp. Acotamiento. Polon. Bicue. Vngar. Meg verem. Ang. A scourging, whipping.] Cicer. filius ad Tironem lib.16: Multicam mihi verberationem cessationis epistola dediti.

Vérbatū, us, m. q. Ipsa verberatio. [*ΤΟΝ* machchah, *πέντε* *άκυρη*?]. Gall. Battlemen, bature. Ital. Battimento. Germ. Ein schlag oder stretch. Hisp. Acotamiento. Polon. Vderzeuse, raap. Vngar. Meg verzoyez. Ang. A striking, whipping.] Plin.lib.31. cap.3: Si etiam expressa in altum, aut è sublimi dejecta verberatu corripiat ætra. q. Verberatus pro impulsu exindeors. Curtius lib.7: Si quum propemodum tuo verberatu ei omnes te præcente juravimus, cosdem nos inimicos, &c.

Vérbatū, a, um, Verberibus dignus. [*κατίσιας*. Gall. Dignus du fuet. Ital. Digno di essere battuto. Germ. Streichwürdig. Hisp. Digno de ser hostigado. Polon. Godni bycia. Vngar. Melto verberare. Angl. Worthie of whippes or strikes.] Plaut. in Pseud. Sed video ecum verberam statuam: ut magnificè infest lese. Idem Persa: Ain' verð verbercum caput.

Vérbabilis, a, um, Verberibus dignus. [*κατίσιας*. Gall. Digne du fuet. Ital. Digno di essere battuto. Germ. Streichwürdig. Hisp. Digno de ser hostigado. Polon. Godni skarania. Vngar. Verseg erdemis. Ang. Worthie of strikes.] Unde superlativum Verberabilissimus deduxit Plautus in Aulul. Verberabilissi-

berabilissime (inquit) etiam rogitas? nō fur, sed trifur. Sic enim habent emendatoria exemplaria, quanquam non desunt, in quibus verberabilissime legatur.

Vērberō, onis, masc. t. [ο μετρίας. Gall. Digne d' estre batu, & faveuré, qui est souvene sonet. Ital. Digno di essere battuto. Germ. Ein Stichwörter / der Streit wort verdienet hat. Hispan. El que muchas veces es acotado, o digno de ser acotado. Pol. Godni kaptnei. Vngar. Melto versesegre. Angl. A knave that desprieth to be whipped.] Verberibus dignus, vel qui perpetuum vapulat, quem etiam Graco vocabulo *mestigiam* vocamus. Plautus in *Amphit.* Aīn' verò verbero? Idem, tūn' me verbero Audes herum lūdificari.

Vērbūm, bi, n. s. generaliter accipitur pro quavis dictione, quæcumque ea sit orationis pars: inde nomen habens quod aëris verberatu formetur. [נְבָרֶךְ dabār נְבָרֶךְ dabberāh יְמִין ēmer פְּנִים imrāh. λέξις. επ. Gall. Mot., parole. Ital. Parola, morto. German. Ein Woit Belg. Ein Woerdt. Hispan. Palabra generalmente. Polon. sł. wo. Vngar. Ige, zo, mondás, bezed. Ang. A worde.] Varro tamen à veritate deducit, quod verum nos loqui oporteat. Terent. in *Evnuch.* De exclusione verbum nullum. Idem Hecyr. verbis dici non potest. Tantum, quām re ipsa navigare incommodum est. Cic. 2. de Orat. Neque enim quoties verbum aliquod est scribendum, nobis toties ejus verbi literæ sunt cogitatione conquirendæ. Aliquaudo specialiter, pro parte orationis per tempora & personas declinabili. Vnde verbale nomen dicimus, quod à verbo originem accepit. Nonnūquam verba ita accipimus, ut rebus, sive factis opponantur. λόγος. Cicer. in *Salustium:* Vbi rerum testimonia adsum, non opus est verbis. Cic. pro Quintio: Adversarium habet verbo Sext. Nazivū revera fortissimos & nobilissimos nostræ civitatis. Hinc verba dare dicimus, pro decipere, & verbis circumvenire. [ΤΙΤΛΟΥ πίττα. παρελοχίδα.] Cic. Attico: Verba dari mihi facilè patior: neque libenter prebeo credulum. Interdum ita accipimus verbum, ut scripto opponatur: unde Verbo alicui mandata dare: hoc est, viva voce, & non scripto. Cic. lib. 7. Epist. Plura illi mandata verbo quām scripto dedi. Nonnūquam non singulas tantum distinctiones Verbi nomine complectimur, veruaciam solidas orationes. Quo sit ut modò sententiam aliquam insignem, modò tritum proverbium, verbum appellatum inveniamus. Terent. in *Adelph.* Postremò illud non meum verbum facio quod tu Mitio Bene & sapienter dixi. Et paulò ante: Nam verus verbum hoc quidem est: Communia esse amicorum inter se omnia. Meis verbis, locutio in primis elegans, pro eo quod est, meo nomine. Cic. Attico: Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suavim des. Et alibi: Tu Atticam, quæso, cura: & ei salutem, & Pyliz, Tulli quoque verbis plurimæ. Idem lib. 4. Epist. Cum Sura locutus sum, ut ei meis verbis diceret. Verbi causa, idem valet quod exempli gratia. Cic. 3. Vert. Siquis, verbi causa, oriente Canicula natus sit. Verbi gratia, in eadem significatione apud Cicer. 1. Acad. Verba facere, differere, orationem habere, disputare, proloqui. Αγλίζα. ut, Facere verba in Senatu, apud eundem 5. Vert. Idem de Clar. Orat. Qui nunquam verbum in publico fecerunt. Verba mortuo facere, in eadem significatione dicimus, qua Surdo fabulam narrare: hoc est, ei velle aliquid persuadere qui aut non audiat, aut nolit audire. Terent. in *Phorm.* Ego Nausistrata esse in hac re culpam meritam non nego: Sed eam, quæ sit ignoscenda. P. verba sunt mortuo. Verbum de, vel è verbo exprimere, ad verbum transferre. Verbum pro verbo reddere, totidem verbis transferre. Terent. in *Prolog.* Adelph. eum hic docuimus sumpit sibi in Adelphos: verbum de verbo expressum exultit. Verbum reddere de verbo. Horat. de Arte: Nec verbum verbo turabis reddere fidus Interpres. Idem Cic. de optimo genere Orat. Converti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes, inter se contrarias, Aeschinis, Demosthenisque: nec converti ut interpres, sed ut orator, sententiis iisdem, & carum ammis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis: in quibus non verbum pro verbo habui necesse reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi. Cic. lib. 6. ad Atticum: Eisdem verbis aliquid reddere. Idem Cic. de Clar. Orat. Primum, inquit, memoria tanta, quanta in viro cognovisse arbitror, ut quæ secum commentatus esset, ea sing scripto verbis eisdem redideret, quibus ex cogitavisset. Quod Cic. Eisdem verbis, Quint. libro 10. cap. 6. Ad verbum dixit. Verba dare, est decipere. [ΤΙΤΛΟΥ πίττα. παρελοχίδα.] Terent. in *And.* Cui verba dare difficile est. Verba ad rem conferre: hoc est, re ipsa verborum fidem facere, & dicta factis comprobare. Αγλίζα. Terent. in *Evnuch.* Verum si verba ad rem cōferet, vapulabit. Vērbā, Quod à verbo descendit. Ινγλ. ras. Verba facio. [נְבָרֶךְ dibber. Αγλίζα. Gall. Baller, jaqueter. Ital. Cianciare, ciccare. Ger. Woit treiben. Hisp.

Contender con palabru. Pol. Bliekoje, geba miebie. Vngar. Belegetek. Ang. To speak much, to chat or bable.] Apul. Numis multa oratio est, si velim memorare quæ ego contrà responderim, quām diu, & quoties inter nos verbigerata sit. Verbum est vetus & inusitatum.

Vērbōsūs, a, um, Multiloquus, garrulus, locutulus. [πολυλόγος, πολύμυθος. Gall. Qui a beaucoup de paroles, abundant en language, babillare. Ital. Cianciatore, chi abunda in parole. Ger. Wortschatz, das viele Wörter oder Reden hat. Hisp. Lleno de palabras. Pol. Bliekojliwisi, pli apaci. Vngar. Tsatsogo, sok szava. Ang. That hath many wordes, and speakest much.] Cicer. pro Murzen. Non solùm ista vestra verboosa simulatio prudentia, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia. Qujntil. lib. 2. cap. 4: Ut quidam sententiarum gratia verbosissimos locos arcessunt, quum ex locis debeat nasci sententia. Cic. Mario, lib. 7: Habes epistolam verbosiore fortasse quam velles.

Vērbōsē, adverbium, Multis verbis. [πολυλόγως. Gal. Avec beaucoup de paroles. Ital. Con molte parole. Germ. Mit viel Wörtern viele lebhaftigkett. Hisp. Con muchas palabras. Pol. Jerojki mi slowi. Vn. Bében, sok bezeddel. Ang. With many wordes.] Cic. pro Murzen. Satis verbosē, sed quid postea?

Vērbūlum, ινγλ. diminut. Hieron. Secreta verbula non continent suspicione.

Vērē, vide V E R V S.

Vērecündiā, æ, f. p. Pudor, modestia, ingenuitas, contraria Arrogantiæ: [נְבָרֶךְ הבְשָׁחַת בְשָׁחַת נְבָרֶךְ הבְשָׁחַת תְּלִימִמָּה. εἰδος. Gall. Honste, modestie honeste. Ital. Verecondia, modestia. Germ. Scham, schamhaftigkeit. Belg. Schame te Hisp. Vergoneco con temor. Polon. Włstidliwośc. Vngar. Ze mermesfieg. Ang. Bashfulness or sham falsoff, modestie.] à quo ramen in hoc differt, teste Donato, quod Vercundia, ingenuitas cuiusdam sit & modestiæ: unde & in laude ponitur: Pudor verò animi sibi male consci ob scelus aliquod perpetratum. Αγλίζα. Cic. pro Quintio: Homo timidus, virginali verecundia. Liv. 1. ab Vrb. In eam verecundiam adducti sunt, ut civitatem totam in cultum versam deorum, violari ducereat nefas. Plin. Epist. 7. lib. 2: Causas summa fide, pari constantia, nec verecundia minore defendit.

Vērecündūs, a, um. Pudens, modestus: cui opponitur petulans, arrogans. [נְבָרֶךְ תְּנוּעָה בְשָׁחַת בְשָׁחַת נְבָרֶךְ תְּנוּעָה. εἰδοσ. Gall. Honteux, modeste. Ital. Verecondo, modesto. Ger. Schamlos oder schamhaftig. Belg. Schamel. Hisp. Vergoneco con temor, modesto. Pol. Włstidliwi. Vng. Szemernes. Ang. Bashfull, shamefast, modest, demuro.] Ovid. 1. Amor. eleg. 5: Illa verecundis lux est præbenda puellis. Idem 14. Metam. Illa verecundo vix tollens lumina vultu, &c. Cic. 3. de Leg. Verecundus est, qui ut bene audiat, erubescit & pudet impudica loqui. Verecundus & parcus in transferendo; hoc est, nō nimis audax, aut frequens in translationibus, qui scilicet metaphoris uitur non nimis duris, neq; longe petitis. Idem de Orat. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus. Verecunda translatio: id est, modicè detorta, & non nimis longe petitis, apud eundem lib. 16. Epist.

Vērcündē, Cum verecundia, pudenter. [אַדְמָרָס. Gall. Ave honte, honestement. Ital. Con vergogna. Germ. Schamhaftigkeit. Belg. Schame. Hisp. Con vergencia. Pol. Włstidliwie. Vng. Szemernes. Ang. Shamefast, demurrie.] Cic. 3. de Fin. Tum ille timide, vel potius verecundè: Facio, inquit, equidem. Idem 2. de Finib. Cyrenaici quidem non recusant; vestri hoc verecundius, illi fortasse constantius.

Vērcündōr, aris, Verecundia teneor, vereor, erubesco. [נְבָרֶךְ בְשָׁחַת נְבָרֶךְ אַדְמָרָס. Gal. Estre honteux, avoir honte. Ital. Vergognarsi honestamente. Germ. Schamhaftig sein, sic solum. Belg. Schamel. Hisp. Temer à aver vergencia. Pol. Włstidliwie. Vn. Zegiemlem. An. To be ashamed or bashfull.] Cic. lib. 3. de Orat. Alterū concantem, & quasi verecundantem incitabat. Planc. in Trinum. Verecundari aenim apud mensam decet.

Vēredūs, di, pen. prod. Equus cursus velocissimi: qualibus antiqui utebantur in venatione. [ἴππος ταχύδρυμος. Gall. Cheval de poste, ou vitesse. Ital. Cavallo di posta o veloce. Germ. Ein schnell Ross. Hisp. Caballo ambulador o trotón. Pol. Zwodnik. Vng. lo suo lo. Ang. A post horse or swift in running.] Mart. li. 14: Stragula succincti venator sume veredi: Nam soler à nudo surgere fucus equo. Id alibi: Parcius utaris monos rapiente veredo, Prise, nec in leporis tam violentus cas. Veredis ite utuntur principum tabellariorum, qui mutatis per stationes equis quā velocissimi, quod instituerunt, perveniunt: qui inde eram veredarii appellati sunt. [Pol. Posztomikos.] Julius Firmicus Mathefes lib. 3: Regum nuntios, veredariosque reddent, in qua etiam significatione vocē candem usurpavit Procopius interpres bellī Persici lib. 2. Sunt qui veredum dictū putant à vēhenda rheda: unde & veredarium urbis, apud Hieronymū legimus, metaphora profecta nō inveniuta, pro gubernatore, rectore, seu, administratore: Singulæ (inquit) metuunt vereda- riūm

riam urbis offendere. Quanquam non desunt qui rhabdarium. ibi potius quam veredarium legendum censeant.

Vétréor, eris, itus, Reveror, extimesco, nō nihil commoveor. [ΝΥ' jar. οὐδὲν μεγάλον, τίδον μεγάλον. Gall. Craindre, redouter, auer en rurance. Ital. Temere, dubitare, auer in ruerenza. Ger. Schambafftiglich fürchten. Belg. Duchtien/ontsien. Hisp. Temer con verguenca. Polon. Włodzic sie boje. Vngar. Felek. Ang. To feare, to reueren. n.] Est enim vereri proprii liberorum qui honestatis gratia moveatur. Timere autem si rvorum, qui formidine pœnae aliquid aut faciunt, aut omittunt. Cic. ad Atticum lib. 7: Et quod scribis in urbem introisse, vereor quid sit. Terent. in And. Sed quidam Pamphilum examinatum video? vereor quid sit. Et sic dicimus, timeo te, tibi, à te; sic dicimus, Vereor te, tibi, à te, in eadem differentia quam explicavimus in verbo Timeo. Cic. 4. Acad. Vos autem veretini mihi, ne labar, &c. Terent. in And. Ego dudum nonnihil veritus sum Dave abs te, &c. In eadem significazione dixit Cic. in Caton. Major. De qua loquitur de Carthaginie (non ante verei desinam, &c. id est, timore ac nobis malum inferat).

Vércas, entis, participium, seu nomen è participio, Timens, metuens. [ΝΥ' jar. αἰδούμην. Gall. Qui craint. Ital. Chi teme. Ger. Furchtend. Hisp. Que tiene miedo. Polon. Bojacise. Vng. &c. Ang. That feareth a little.] Cic. ad Papyrium lib. 4: Qui te ad scribendum incitavit verentem, ne Silius suo auctio aliquid mihi sollicitudinis attulisset.

Vérendus, a, um, Venerandus. [נָרְאֵן בְּכִכְדַּעַת נִיחְבָּדָה. οὐδὲν. Gall. Digne d'être craint & reveré. Ital. Degno di honore. Ger. Das zu fürchten ist. Hisp. Que deve ser honrado. Polon. Godni się i bawia się. Vngar. Ószellendő, szízelendő. Ang. Worshipful, to be honoured.] Ovid. 4. Metam. & abstulit illis Quod mortale fuit, maiestatemque verendam, Imposuit: nomenque simul, faciemque novavit. Idem 4. de Pont. Eleg. 1: Curia cum Patribus fuerat stipata verendis.

Vérendā, orum, n. s. numeri pluralis tantum, Corporis partes pudeadæ, quæ sine verecundia nominari non possunt. [נָרְאֵן מְבֻשֶׁת. οὐδὲν. Gall. Les parties honteuses de l'homme. Ital. Leparis dishoneste del huomo. Germ. Des Menschen scham. Hisp. Las vergencias genitales. Polon. Włodzic prydziomu. Vng. Az szembenet testé. Ang. The priue parts.] Plin. Epist. 14. lib. 5: Repente cum servi circumstinent, alias fauces invadit, alias os verberat, alias pectus & ventrem, atque etiam (forsum dictu) verenda contundit.

Véretrum. tri, n. s. Penis, mērula, membrum virile [נָרְאֵן מְבֻשֶׁת. οὐδὲν. Gall. Le membre viril, les parties honteuses del homme, la verge. Ital. La parti dishoneste dell'uomo, membro virile. German. Das Männliche / das männlich glid. Hisp. Las vergencias genitales. Polon. Meski cyl'owek, korgon. Vngar. Mony, fark. Ang. A mans secret member, the wand.] Sueton. in Tib. cap. 62: Excoxitayerat autem inter genera cruciatus etiam ut larga meri potatione per fallaciam oneratos repente vereris deligatis, fidiculatum simul, utinæque tormento distenderet.

Vérigo, gis, versi, vel secundum Diomedem, xi, xum, n. t. Tendo, spæcto, inclinor, declino. [נָרְאֵן natah, ouwteiw, pīta, meλāvādām, grægāy. Gall. Tendre, s' incliner, tourner ou pancher vers quelque chose. Ital. Tornare verso qualche cosa, dechinare. Ger. Sich neigen oder leinen/strecken. Belg. Strecken. Hisp. Inclinár se/ inclinar de, embracar o trastornar. Pol. Schlamſie. Vng. Hailoo. Ang. To incline or hange toward some place.] Virg. 11. Aeneid. Quem damna labor, & quo vergat pondere lethum, & lungit aliquando accusativo cum præpositione ad, vel in. Cic. 11. Philip. Et eius auxilium ad Italiam vergere, quam ad Asiam, maluerūt. & Venenū vergere alicui, actiue pro miscere, porrigerere. Lucr. lib. 5: illi imprudentes ipsi sibi sèpè venenū Vergebant, nunc dant alii solentius ipsi.

Vergens, tis, participium. [נָרְאֵן אוּרְאֵרָוּ.] Lucanus lib. 2: illis Ioniæ Vergæ Epidaurus in undas. Sueton. in Othon. cap. 7: Vergente jam die ingressus senatus: id est, inclinato.

Veridicūs, Verisimile, Veritas, Vide V E R S. Vermis, bujus vermis, masc. ter. A vertendo dicitur, quod rependo torqueat se & vertat. [נָרְאֵן רִמְמָה. οὐλή τολεβα. οὐλάρξ. Gall. Un ver. Ital. Verme. Germ. Ein Wurm. Belg. En Worm. Hisp. El gusano. Polon. Robak. Vng. Fereg, nywe. Ang. A worme.] Plin. lib. 18. cap. 17: Vulgo vero si dulcedo noccat, & vermes radicibus inhærent, remedium est amurca pura, &c. Lucret. lib. 2: Quippe videre licet vivos existere vermes Stercor de tetro.

Vermiculus, diminutivum, Exiguus vermis. [οὐλήκοις. Gall. Vapetis ver. Ital. Vermicello. Ger. Ein Würmlein. Hisp. Gusano. Pol. Robaczek. Vng. Fergetiske. Angl. A little worme.] Plin. lib. 10. cap. 65: lam obituri muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2: Et tamen hæc quæ sunt quasi putrefacta, per imbreces, Vermiculos pariunt.

Vermiculor, aris, Vermiculis infestor, vermiculos gigno: quod vitium nō modò lignis & arboribus, verum etiam aliis

plantis & fructibus solet accidere. [נָרְאֵן רִמְמָה, οὐλήργαστρος. Gall. Se vermouir, estre vermolus, faire vers. Ital. Far vermi. German. Woll würmen werden/würmischig werden. Hisp. Tener o triargusanos. Polon. Robaki moze. Vng. Meg fergefedor. Ang. To be full of worms or engender worms.] Plin. lib. 17. cap. 27: Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen ferè, idque aves cavi corticis sono experuntur.

Vermiculatio, onis, verbale, f. t. Vitium arborum, aliarumve plantarum, aut etiæ fructuum, quum vermiculis infestantur. [οὐλήργαστρος. Gall. Vermolissure, quand les vers s'engendrent ès fruits ou arbres & les mangent. Ital. Quando si generano vermi nel fermento, ò nelle ghiande. German. Die würmung an den Bäumen oder andern gewechsen. Hisp. Obra de tenir o triargusanos. Polon. Robacjwą rojmnoscie nadrys. wach. Vngar. Meg fergefedor. Ang. Worme eating or breeding of worms in fruste.] Plin. lib. 11. cap. 17: Ficus si scilla scribitur, oxyssimè ferre traditur pomum, nec vermiculationi obnoxium: quo vitio non carent reliqua poma similiter sata.

Vermiculatus, a, um, Quod quandam vermiculorum effigiem imitatur, ornamenti quali vermiculis aut tessellis variatum & distinctum. [οὐλήργαστρος. Gall. Marqué ou fait en marqueterie, fait à la mosaique. Ital. Fatto à mosaico. German. Ges wurmlet/in gestalt vieler würmlein abgetheilt/ verschrotten / eingelegt. Hisp. Differente, vario, ò hecho à semejanca de las rayas que han los gusanos. Polon. Stuk werkowan rognatim, gwerjeti. Vng. Czysz. Ang. Coloured and styned here and there.] Vnde opus vermiculatum dicitur, quod minutis tessellis insituis Vermiculorum instar variegatum est ac distinctum. λεπίδη γυα, διαγωνίων. Plinii libro 35. cap. 1, de pictura loquens: Nunc vero in totum marmoribus pulsa, tum quidem & auro: nec tantum ut parietes toti aperiantur, verum & interraso marmore, vermiculatisque ad effigies rerum, & animalium crustis.

Verminal, teste Festo, dicuntur veratris tormenta, quum intestina minuto motu, quasi verribus quibusdam scindi videantur: quod doloris genus Græci spopos appellant. Hæc Festus.

Vermino, as, penult. corrept. Vermibus infestor. [נָרְאֵן רִמְמָה, οὐλήναιος. Gall. Auoir des vers, produire vers. Ital. Hauer vermi. German. Wurm haben Belg. Wormen hebben. Hisp. Tener gusanos, ò tener comezon de gusanos. Polon. Robacjwem kaze. Vng. A fergetiblizgattatom. Ang. To have or engender worms.] Cornel. Cell. Nihil periculosius pueris, dum verminant. Mart. lib. 14: Si tibi morota prurige verminet auris.

Verminalis, f. t. Vitium in jumentis, quum à verme infestantur. [οὐλήναιος. Plin. lib. 28. cap. 11: hisdem sanari démissis in fauces jumentorum verminaciones notum est.

Verminalis, atis, deponens, p. Ventris tormentibus vexor spopodes. Ang. Vermina enim, teste Festo, veteres ventris tormenta appellabant. Pomponius Hispæa, ut citat Nonius: Decimo mense demum turgens verminatur, parturit. Tractum à vermis, qui in animalium alvo se moventes, intestina excruciant.

Verminalis, Qui vermes habet. [οὐλήναιος. Gall. Plein de vers. Ital. Pieno di vermi, bacchi. German. Voll Würmen. Hisp. Lleno de gusanos. Polon. Robacjwi. Vng. Ferges, mireues. Angl. Full of worms.] Vnde verminosæ aures, quibus innati sunt vermes. οὐλήναια ὡτα. Plin. lib. 20. cap. 14: Succus auribus verminosis instillatur.

Vernā, vernæ, com. p. Servus, aut ancilla domi nostræ, aut certè ex ancilla nostra natus, natáve: quod nomen Festus à Vere deductum putat, quod id tempus maximè idoneum sit foetura. [נָרְאֵן יְלִידָה, הַבָּבָיִת. εἰρέτη, εἰργασία. Gall. Ne en nostre maison de notre ferme ou esclave domestique. Ital. Nato in casa nostra di nostra schiava. German. Ein lebsigner / oder lebtegne so nicht anderswoher erhaft worden ist/ sonder in unsrer haus erbohen. Hisp. Sieruo ò siervu nasciulos in casa. Polon. Wdomu nasciñ vredzoni. Vngar. Hazunknal zwellettek. Ang. A slave that is borne in our awin house.] Plautus in Milit. Quid nutrici non missurus quicquam, quæ vernas alit? Cælius Cicero. libro 9 Bellienus verna Demetrii, qui ibi cum præsidio erat, &c. Tibul. lib. 1. eleg. 1: Turbaque vernarum, saturi bona signa coloni, Ludet. Horat 2. Serm. -vernæsq; præcaces Pasco libatis dapibus. Vernarū nomen apud antiquos, teste Nonio, pro convito habeatur, quod eo nomine primùm dicti fuerunt ii, qui facto vere nati essent. Plaut. Amph. Cum cruciatu tuo istuc verna verbâ funditas.

Vernula, diminutivum. [εἰργασία, διαλέξια. Gall. Petit serv ou esclau né en nostre maison d'une ferme ou esclave. Ital. Piccoli servi o esclau nato in casa nostra. German. Ein erbohen dientlin in unsrer rem haus. Hisp. Pequeno siervo ò siervu nascidos casa. Polon. Wnajsm domu juzebnuc vredzona. Vng. Hazunknal lös. Ang. A little slave borne in our awin house.] Plin. lib. 22. cap. 17: Vernula charus Pericli Atheniensium principi, &c. Matt. lib. 14: Si quis plorator collo tibi vernula pendet. Iuven. Satyr. 10: Quem sequitur custos angusta vernala capsæ.

Vernacula-

Vernaculus, la, lum, Domesticus, proprius domi nostræ vel in patria nostra natus. [ιντζόε. Gall. Qui nascit & crescit en nosstre pays ou maison, propre, naturel, familier. Ital. Chi nasce è cresce nella nostra casa o paese. Ger. Heymisch/landlich/das bei uns daheyo men oder in unserer Landsart geboren ist. Belg. Enghei. Hisp. Cosa nascida à criada en nuestra casa o provincia. Polon. Domow, wjemię naszes wrodzeni. Vngar. Tulaidon, hozunkbeli. Angl. That is bred and brought up in our awin house.] Ut vernacula lingua, quæ regioni nostræ est peculiaris, quam vulgas maternam vocat.

Vernacula üvæ, quæ exoticæ aut peregrinæ non sunt, neque aliunde translate. Plin.lib. 14. cap. 2: Potissima nobilitas datur uvis peculiaribus, atq; vernaculis-italiæ. Sapor vernaculæ: id est, regioni suæ peculiaris. Cic.in Bruto: Nescio quo sapore vernaculo. Idem in Verrem, actio. 6: Non ut solemus interdum in defensionibus dicere crimen domesticum ac vernaculum. Vernacula putatio: id est, regioni nostræ consueta. Plin.lib. 17: Vernacula putato dejectis per ramos virtuum crinibus, circunscit arborem.

Vernilis, vernile, penult. prod. Servilis. [οικεῖος. Gall. Servil. Ital. Servile. German. Knechtisch/vnfeig. Hisp. Cosa pertene-scente à esclavos. Polon. Sl'uzebniči. Vngar. Zolgai. Ang. Servile.] Tacitus lib. 18: Quanvis odium Vitellius vernilibus blan-ditiis velaret. Hoc est, servilibus & adulatoriis, liberoque ho-mine indignis.

Vernilitas, atis, f.t. Servilis astutia. [δυλωματικα. Gall. servilis, plausantere seruile & dishoneste. Ital. Astutia, seruile. German. Unchristigheit/unfreie bößertige art. Hisp. Astutia de los esclavos. Polon. Sl'uzebničia chirosc. Vng. Zolgai rauasz. Ang. Slave-rie.] Plin.lib. 34. cap. 8: Lyciscus puerum fecit Lagonem sub-dolæ ac fucatae vernilitatis. Quintil. lib. 1. cap. 11: Nec vicia ebrietatis effingat, nec servili vernilitate imbuatur.

Verniliter, blandè, adulatorié. [οικεῖος. Gall. Servilement, par des honeste & seruile plaisirterre. Ital. Servilemente, con lusinghe dishoneste. Ger. Mit unfreiem geschen oder schmeicheln. Hisp. Servilemente, à manera de seruo, con lisonjas. Polon. Zpadbyanim bebenka, spochlebliwem. Vngar. Hinkelkodus. Ang. Flatteringly, lik a slave.] Tractum à vernis, inquit Nonius, quibus ea vivendi ars est. Cælius Venatore, ut citatur ab eodem Nonio: Credo minus tandem hoc sit verniliter. Quo tamen in loco emendatoria Nonii exemplaria Vernaliter legendum ostendunt. Vernaliter, adverb. Serviliter, blandè, & adulatorié. [οικεῖος. Ang. Knaushly, lik a slave.] Horat. 2. Serm. Satyr. 6: -nec non vernaliter ipsis Fungitur officia. Cælius in Venatore, ut citat Nonius: Credo minus tandem hoc sit vernaliger.

Vernus, Vide V E R.

Vero, Assentientis particula est, idem valens, quod sanè, vel utique: semperque secundo loco in oratione collocatur. [ΤΑΝ αχ ΤΑΝ achen. Πύρη. Gall. Mau. Ital. Ma. Germ. zwart aber. Belg. Voort waet. Hisp. M. Pol. loujem. Vng. Vgy. Ang. Bot. truelie.] Cic. in Bruto: Tum Brutus in me intuens, orationes. inquit, veteres nobis explicabis. Ego verò, inquam, Brute, sed in Cumano. Terent. Heaut. Heus, laudas, qui heros fal-lunt? CH. In loco ego vero. Cicero. Serv. Sulpit. lib. 4. Epist. Ego verò, Servi, vellem, ut scribis, in meo gravissimo casu affuisse. q. Aliquando discretiva particula est, idem valens quod autē, dī. Cic. de Orat. Poëta numeris astrictior paulò, verborum autem licentia liberior, multis verò ornandi generibus socius, ac per se par. q Pro interjectione stomachantis accipi ait Do-natus in illo Eynuchi: Move verò ocyus te nutrix. q Aliquando etiam particula est, ironiana adjuvans: ut apud Virgilium 4. Aeneid. Egregiam verò laudem, & spolia ampla refertis, Tuque, puer que tuus, q Ponitur etiam pro quinimo. Seneca: Socratem cum Platone, & Zenonem, & Cleanthem in animū meum sine dignatione recipiam? Ego verò illos veneror, & tantis nominibus semper affurgo. Plinius in Præfat. Proinde occupantibus locum faveo, ego verò & posteris. Vide plura de hac particula apud Vallam lib. 2. cap. 24.

Vero, veras, Vide V E R V S.

Verpus, m. f. Recutitus, qui scilicet verpam: hoc est, mentulæ habet præputio nudatum. [ΙΜ mul ΙΜD nimmol. λεπόδεμος, ψυλός. Gall. Descouert de sa peau, circuncis. Ital. Discapellato, retagliato. Germ. Ein beschneitet oder einer dem die Kapp abgeschnitten ist. Hisp. Indio, circumcidido o retajado. Pol. Ol'fense na korgensi mez kim. Vng. Körnitvel metelletet. Ang. That hath his wond desnuded of the skinne, concircised.] Quo sit, ut ludæ peculiari vo-cabulo Verpi dicantur, qui ex præscripto legis præputium pueris præsidunt. Martialis libro 7: Dum ludit media, populo spectante, palestra, Delapsa est misero fibula, verpus erat. Iu-venalis. Satyr. 14: eadem nisi sacra colenti Quæsitum ad son-tum solos deducere verpos.

Vép, verpz, Vsurpatum est à veteribus pro membro virili. [Μεταβολή mehafshim. ψωλη, περ. Gall. Le membre viril. Ital. Membro virile. German. Des Manns rück. Hisp. Verguence/gene-vales. Polon. Mejkó korgon. Vngar. Mony. Ang. A mans mem-

ber or hand.] Martialis libro 11: Iam nisi per somnum non ar-tigis: & tibi Mevi Incipit in medios majete verpa pedes. Verræ, is, m. t Porcus non castratus. [ζερ. Gal. Verræ. Ital. Porco maschio, verro, porco non castrato. German. Eis Eber. Hisp. Verraco, puero no castrado. Polon. Kiedro. Vngar. Aran, kan dixio. Ang. A tame boar.] Varro de Rust. lib. 2. cap. 4: Ca-strantur verres commodissime anniculi: utique ne minores quam semestres: quo facto, nomen mutant, atq; à veribus dicuntur majales.

Verrinūs, adjективum, Quod est verris. [ζερ. Gall. De ver-rat. Ital. Di verro. Germ. Von einem Eber. Hisp. Cosa de ver-raco. Pol. Kierow. Vngar. Kan dzibol vale. Ang. Of a tame boar.] Plin.lib. 28. cap. 9: Adipe verrino confici. Ibidem cap. 10: Simili modo verrinum jecur exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere.

Verriculūm, li, n. f. Rete piscatorium, ita dictum quod per aquam versatur: id est, trahatur. [ζερ. mesydhâb(vel) me-sodhâb, ox-yón. Gall. Vu file à pêcher. Ital. Rete da pescare. Germ. Ein Fischergarn/Buggarn/Spielgarn. Hisp. La red barredora para pescar. Polon. Brodnia. Vngar. Hal fogó. Ang. A net.] Idem & everticulum dicitur. Vide suprà suo loco.

Verriculatūs, a, um, adjективum. [οεργανθη. Gall. Fait en filet de filé à pêcher. Ital. Fatto à foglio di rete da pescare. Germ. Wies Bäschergarn gemacht. Hisp. Hecho à manera de red barradera para pescar. Polon. Lakobrodnia rejoni. Vngar. Hal fogó forma-similis. Ang. Madelik a net.] Ad verriculi formam factum. Colum.lib. 2. cap. 21: Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis, atque iis vel rostratis, vel denticulatis medium culmum secant.

Verro, ris, ri, sum, a. t. Traho, abripi. [γριο/σαχάρη ζπο σαχάρη γιγάραφ. ιξύ. Gall. Tirer, tirer. Ital. Tirare, voltare. German. ziehen/schleissen. Belg. Treden. Hisp. Traher, bolar. Pol. Ciagnie, w'oce. Vng. El ragadom. Ang. To draw away.] Virgil. 1. Aeneid. Ni faciat, maria ac tertias, cœlumque profusum. Quippe ferant rapidi secum, verrantq; per auras. q Ali-quando verto. Idem 3. Aeneid. haud mora nautæ Annixi torquent spumas, & cærula vertunt Aequora. Idem 6. Aen. temis vada livida verrunt. Ovid. 10. Metamorph. Summa cauda verruntur arenæ. Catullus Argon. Cærula verrentes abiugnis æquora palmis. q Aliquando mundo, scopis purgo. [ταναχά τανα pinnah ΝΝΝ οτανα τανα βιτανα ηταν καλη, οτανε. Gal. Balier, nettoyer. Ital. Scolare, spazzare. German. Wischen/seuberen. Hisp. Bauer, escobar, alimpado. Pol. Ciagnioni, w'scieni. Vngar. Meg sepr. Ang. To sweep, to mak cleane.] Iuven. Satyr. 14: Verre pavimentum, nitidas ostende columnas. Ci-cero in Paradox. Qui tergent, qui ungunt, qui verrunt, qui spargunt, &c. Livius 6. bell. Pùn. Undique matronæ in publicum effusa circa dium delubra discurrent, crinibus passis aras verrentes. Plin.lib. 28. cap. 2: Recedente aliquo ab epulis, simul verri soluta. q Hujus composita sunt, converto, dever-ro, & everro: de quibus suis locis.

Versus, a, um, participium. [ΠΟΣ μιχάρη ηταν μεγαλον ηταν νικκέλη, ο οραγεθη, ο οραγεθη, ο ελαχθη. Gall. Tirer, nettoyé, balir. Ital. Tirato, scuonato. German. Beogen / geschrattet und umbrechit/gewischt. Hisp. Trahido, escobada, alimpado. Pol. Ciagnioni, w'scieni. Vngar. Meg fordítatot, sepr. Ang. Drawen away, sweeped, or made cleane.] Virgilius 1. Aeneidos: - & verfa pulvis inscribitur hasta. Idem 5. Aeneid. spumanterea freta lacertis.

Verruca, ca, penultima prod. f. p. Locus in monte editior. [ΛΥΝαρσχ. οιαγηθη. Gall. Un lieu basse & desromps. Ital. Dopo alto. Germ. Ein hoher roff eines Berges. Hisp. Barranco o broca pedregal. Polon. Wierchol'ek nagorze. Vng. Hegy terb. Ang. An high place in a montane or rocke.] Cato in libris Originum, Censo (inquit) si rem servare vis, faciendum ut quadriagranos aliquos milites ad verrucam illam ire ju habeas: etiam, ut occupeant, imperes. Ex Gellio libro 3. cap. 7, ubi verrucam locum editum, aspernumque interpretatur. A' cuius similitudine tubercula in corpore eminentia sine sensu verrucæ appellantur. [ταναχά ιαββελη. Gall. Verrues. Ital. Punte elevata. Germ. Ein Warzen. Hisp. Verrugas con cionezon. Polon. Brodawka. Vngar. Swembler. Ang. A wart] Horum Græci duo faciunt generæ. Nam quæ superiori sui parte latiores sunt, tenui tan-tum filo cuti adhaerentes, ἀρχογεθη, appellant: quæ verò ad cutē latiores sunt, in acumē desinentes, ηγμίας nominat. Plinius libro 20. cap. 12: Ocumum misto atramento sutorio verrucas tollit. Serenus: Interdum existit turpi verruca papilla. Hinc quondam Fabio verum cognomen adhaerit. Qui solus partæ cunctando restituit rem. q Verrucas & maculas li-nearum, pro tuberculis quibusdam qui in lapillis, seu eorum virtia quædam conspicuntur. Plinius libro 37. cap. 12: Illud modò meminisse convenit, increcentibus variè maculis ac verrucis, linearumque intervenienti multiplice ductu, & colore, mucata sepius nomina in eadem materia.

Verrucæ

Verrucula, diminutivum. [ἄργος ὁδός. Gall. Petite verrue. Ital. Picciola punta elevata. Ger. Ein wärzlin. Hisp. Pequenna verruga. Pol. Brodawiecka. Vng. swembloziske. Ang. A little wart.] Collum. lib. 2. cap. 6. Caper cui sub maxillis bina verruculae collocantur, optimus habetur.

Vérucosus, a, um. **Verrucis plenus:** [*άρχογεδώνιος μύστης.* **Gall:** Plein de verrues, inegal, montaigneux. **Ital:** Pieno di pinte elevate, di dorpi alti. **Gerim:** Voll warzen. **Hisp:** Leno de verrugas, o beruecos. **Pol:** Pal'en brodawek. **Vng:** swemblyx. **Ang:** Full of warts.] ut **Verrucosus mons**, qui multis verrucis: hoc est, alperis, editioribusque jugis assurgit. **Verrucosus homo**, qui cutem habet verrucis multis asperam. q Vnde per translationem accipitur pro duro, inculto, horrido, aspero. **Persius Satyr. i:** Sunt, quos Pacuviusque, & verrucosa moretur Antioipa: hoc est, aspera, & non satis polita. **Orator verrucosus.** Cic. de Clar. Orator. **Quintus etiam Maximus verrucosus orator** habitus est temporebus illis.

Verrucaria, *æ*, Herba eadem cū heliotropio, *hieracopis*, ita dicta ab effectu, cōd quōd succo ejus verrucas tollantur. Plin.lib. 22. cap. 21: Verrucas cum sale tollit succus è folio: unde nostru verrucariam herbam appellavere.

Verruncus, as. Averto, depellio. [¶ 75 nadhách 75 nadháph.
dán̄i spouμ, dán̄i μπουμ. Gall. Chasser, pouffer hor, Ital. Caccia-
re, ffiguer fuori. German. Abwenden/abt rben. Hispan. Empu-
kar a fiera. Pol. Ospedzam. Vngar. El wezom. Ang. To chasse or
puashay.] Cicer. i. de Divin. ex antiquo quopiam poēta Per
propinqua hæc bene verruncent populo. ¶ Hinc Averruncus
compositum: de quo vide suo loco.

Versatilis, versatile, pen. corr. om. t. Quod hue & illuc versatur, sive quo d idoneū est ut versetur, trusilis: [γυπτι mith-happēch. οὐλατρού, κυνοφορητός, δικιντρού. Gall. Qu'on peut aisement tourner ca & la. Ital. A'zuleo, trattenore. German Umbauend oder umbwendig / das gut umbzutreyben ist. Hisp. Coja que se buelne o puede bolner. Pol. Obronti. Vng. Forgathato, forge. An-That turneth or may be turned, that is wrought with twisting and binding.] Iut, Gladius versatilis, Axis versatilis, Acies versatilis. Curt.lib.4: Adeoq; aciem versatilē posuit, ut qui ultimi stabant, nec circumirentur verti tum, & ad frontem circumagi possent. Plin. lib. 36. cap. 18: Idē molas versatiles Voltiniis inventas, ali quas & sponte motas inventimus in prodigiis. ¶ Versatile ingenium, per translationem ad res quaslibet ob-eundas idoneum. πλάσματι. Liv.9.belli Maced de Catone: Huic versatile ingenium ad omnia fuit, ut natum ad id unum diceres quod ageret.

Versicolōr, Versiculus, Versipellis, Verso, versas, Versura, Versus, Participium, Nomen, Adverbium, Praepositio, Vide VERTO, vertis.

Versus, *participium à Vetro*, Vide **VERRO**.
Versutus, *Versutiloquus*, Vide **VER TO**.

Vertebræ, Vertebratus, Vertex, Verticillum, Verticulum, Vertigo. Vide VERTO.

Vertius. Magnarum virium dicitur. **Pomponius:** Homo in
currendo vertius, qui cum Atlante contendat. Sipont.

Vero, is, ti, sum, a&t. A' Vero dici putatur, quoniam Vero annus incipit verti. [גַּם baphach. ῥίπη, ἀπάρτιον, δύσις, ἐλίσσει, σπέ

*Gal Tournir, virer Ital Volgere, voltare, mutare. Ger. Reihen.
Hisp. Boluer, traſtornando, mudar. Pol. Obracam. Vng. Elſordi-*

[Ang. To turne, to change, to translate.] Virgil. 8. Aen. Gorgo-
na defecto verteatem lumina collo. Terent. in Heaut Rotun-

dum redigam, ut quod se vertat nesciat. q Interdū ponitur pro transfero quippiam de una in aliam linguam. [תעתיק]

huiusmodi φύσεω.] Cic. i. de Finib. Quanquam si plante sic verterem Platonem aut Aristotelem, ut verterunt nostri Poëtæ

fabulas, &c. q. Vertere omnia, est evertre, corrumpere. Cicero.
1. Offic. Ut Callicratidas, qui cum Lacedæmoniorum dux

fuisset Peloponnesiaco bello, multaq; fecisset egregiè, vertit ad extremum omnia. q; Aliquando Verte se convertere,

**redigere, applicare Plin lib. 15. cap. 4: Vsum olei ad luxuriam
vertere Græci. Vertere ad se aliquid, est sibi accipere.** Citer. 1.

Vert. Nam ex illa pecunia magnam partem ad se verbit: mulieri reddit quantum visum est. Vertere agros seu terram:

*id est, subigere. Virgil. 7. Aen. & cenu terras vertebat aratis.
q. Vertitur causa in hac re: id est, consistit. Quintil. lib. 3. cap. 13:*

Significamus sumimam illam in qua causa vertitur. q. **V**ertutē

crateras ahenos, dixit Vltgil. 9. Aen. Id est, potant, susiū; per herbam indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Verte omnes tete in facies, dixit idem Virg. id est, transformes te in quascūq; species. Vertere se in formā alterius, est mentiri aletius formā, & similitudē effingere. Vertere aliquem in fugā, est cogere ut fugiat. Vertere se in selectionem alicujus partis, est eam eligere. Vertere omnium in se oculos, est facere ut omnium oculi in se cōvertantur Liv. 7. ab Vrb. Inde admiratione paventibus cunctis, quum omnium in se vertisset oculos, &c. qd me vertam nescio, vel nō habeo: locutus qua rei alicujus gravitatem ostendimus. Quoquid te verteris: id est, in quancunq; partem respexeris. Cicer. 2. de Divin. Quoquid se verterint Stoici, jaceat omnis eorū necesse est solertia. qd Verterit res in meo socrorū est, de mea re agitur, aut quē in me recaſura, sive ruitura est. Vertere sententiā retrō, est mutare sententiam. Vertere stylum in tabulis, est, ut inquit Budus, scripta inducere, & delere, aut revocare quod scriplimus. Cic. 4. Verr. Verbit stylum in tabulis, quo facto causam omnē eventi suam. Vertere terga, est fugere. Vertere stultitiae, est stulte factum esse interpretari. Vertere vitio, est dare vitio, criminat Horat. 1. Scim. Satyr. Et Noe timuit sibi ne vitio quis verteret. qd Vertere aliquādo est versuram facere. Plaut. in Curcul. Vel qui ipsi vertant, vel qui alii subversando prebeant. qd Ponitur aliquādo pro cōſidero, volvo, agiro. [πλάνη ἡγεμόνων.] Liv. 8. bel. Pun. In civitate tanto discrimine bellī solicita, quā omnium secundorum, aduersorumq; causas verterent, multa prodigia nuntiabantur. qd Verto aliquādo neutraliter, & absolute ponitur. Liv. lib. 3: Aliquandiu aquatus inter omnes terror fuit, paulatum totus vertere in plebem cōpīt: id est, verti. Idem lib. 5. de Camillo adversus Gallos invocato: Iam verterat fortuna, jam deorum opes, &c. id est, versa erat fortuna. qd Bene vertere, pro Bene evenire. Virgil. 9. Aeglog. Hos illi (quod nec bene veritat) mitimus hōdos: Hoc est, ut malo omīne hoc munus accipiat, inquit Servius. Bene tibi verat hēc res: pro utinam res prospere tibi succedat. Liv. 1. ab Vrb: Tullius M: cum benignè alloquitur, quod bene verat, casta Albanos Romanis casti jungere jubet. qd Sic malē vertere, est infoelicitē succedere. Terent. in Phorm. Quā quidē res illi vertat malē Res malē vertunt: hoc est, malē cedunt, malē habent. Plaut. Persa: Si malus, aut nequā est, malē res verūt quag agit. qd Vertere solum, dicebantur urbe cedentes, sive ob decoctam creditoribus pecuniam, sive ob exilium. γένος γῆς. Liv. lib. 3: Collegit eorum exili gratia solum verterunt. Cic. pro Cecin. Qui voluat pōnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eō solum vertunt: id est, locum mutant. Verso, as, act. p. frequentativum à verto. [χυλέω, χυλοφορεῖσθαι, σφίψι. Gall. Tourner souuent. Ital. Versare, volare, volgere, maneggiare. Ger. Oſſeſchen Belg. Nernſteilen teeren. Hisp. Poluer ò transformar, tratar con las muovas. Pol. Vſtātome obracam. Vngar. Forgyardagolom. Ang. To turne often.] Cic. de Somp. Scipion. Orbēs qui versantur retro contrario motu, atq; cōculum. Idem de Fato: Cylindrum volui, atq; turbatena versari putet. qd Accipit̄r aliqādo pro volvo. [Πλάνη κυδίσ.] Cic. 2. Tusc. Tum illud, quod Sisyphus veſsat saxum. Sic Versare libros, dicimus pro evolvere. Horat. de Arte: vos exemplaria Graeca Nocturna versate manu, versate diurna. qd Versare aliquem, est illum deludere. Plaut. in Persa: Quid ais tu crux, stimulorum tritor? quomodo hodie me Versavisti? ut me in tricas congeſciſi? Versat animum cupido regni: id est, transversum agit, & à re-ctō honestoq; abducit. Liv. 1. ab Vrb. Patrum intērim animos certamen regni ac cupido versabat. Animum muliebrem versare in omnes partes, est modis omnibus solicitare, & modō minis, modō precibus conati labefactare. Liv. 1. ab Vrb. Tum Tarquinius fateri amorem, orare, miscere precibus minas, versari in omnes partes muliebrem animum. Versare dolos: id est, tractare. Virgil. 1. Aeneid. Consilio versare dolos. Idem 2. Aeneid. Seu versare dolos, seu certe occumbere morti. Versare oves. Virg. 10. Aeglog. Aethiopum versemus oves sub fidere Cancri: id est, pacamus. qd Versare terram: id est, arare, fodere. Virg. 1. Georg. Nec tamen hēc quem sint hominumq; boumq; labores Versando terram experti, &c. qd Aliquando versare est animo volvere. [Πλάνη ἡγεμόνων.] Horat. de Arte: Sumite materiam vestris qui scribitis æquam Viribus: & versate diu quid ferre recusent, Quid valeant humeri. qd Aliquando accipitur pro imbuere, erudire, exercitare. Quintil. lib. 5. cap. 6: Multum domi antē versandi. Cifor, artis, deponens, p. Moram traho, frequens sum, maneo, dego. [Πλάνη ἡγεμόνων, Αγρίτων, πολούχων. Gall. Hamer, pratiquer. & être souuent en un lieu. Ital. Versare, praticare. Germ. Ein wāgen haben/wohnen. Hisp. Conuener, participar, vivir y morir. Pol. Przymiejski/wām, obćeju. Vngar. Forzok. Ang. To hānns and be often in one place.] Cic. 6 Verr. Versabatur in Sicilia longo intervallo alter Phalaris. Idem pro Milone: in iubibus propter insanas substitiones facile mille hominū, ersabatur. qd Versari

¶ Versari in suo munere, & suo munere fungi. [וְשָׁבַע הַבְּשִׁירָה] Cic. de Fato: Non enim credo nullo praecepto certos artifices versari in suo munere. Versari ante oculos. Cic ad Terentiam: Nam mihi ante oculos dies, noctesq; versaris. Quintil.lib. 2. cap. 16: Versatur circa res omnes. Rhetorice. Idem in Procem.lib. 1: Praeclarissimum in consiliis, ac administratione Reip. versari. Plin. Epist. 55: Nam in hoc uno interdum vir alio qui prudentissimus, honesto quidem, sed tamquam errore versatur. Cicer. 3. Tuscul. In summa inanitate versatur, consecutaturque nullam eminentem effigiem virtutis, sed ad umbratam imaginem gloriae. Terent. Andr. Nescis quantis in malis verser miser. Cicer. 3. Verr. Vos illud vellem recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus proverbiis esse versatam. Virg. 4. Aenid. Illa dolos, dirumque nefas in pectori versat. Certa mori, varioq; irarum fluctuat æstus. ¶ Hinc Conversor & Diversor composita: quanto significata vide suis locis.

Versatio, verbale, f.t. [הַפְּחַדְתָּה הַפְּחַדְתָּה תַּהֲפַחַדְתָּה] Gall. Tournement. Ital. Voltamento. German. Schwingung/vorbewegung. Hisp. Boltamiento. Pol. Obracanie. Vng. Forgatás, forgas. Ang. A turning.] Plin.lib. 8. cap. 23: Nec pupilla mouit, sed totius oculi versatio ne circumspicit.

Verso, i.ūs, adject. [παλινδρομός, παλίνορθος, παλίνος.] Gall. Qui se retourne. Ital. Che si retorna. Ger. Widerwendig. Hisp. Que retorna. Pol. Obrotlivo. Vng. Forgathato. Ang. That returneth.] Versoriam capere, pro eo quod est retrosum converti. [αντιφέρεσθαι.] Gall. Se mettre à retourner. Ital. Ritornare. Germ. Widerwenden. Hisp. Retornar.] Plaut. Trinummo: Cape versoriam, recipie te ad herum.

Versu, à f.p. Cōversio. [הַפְּחַדְתָּה הַפְּחַדְתָּה תַּהֲפַחַדְתָּה] Gall. Renouvement, tournement, tourture. Ital. Voltamento, retornamento. German. Vmbtührung. Belg. Een weyndige. Hisp. Buelo à torcedura, à retornamento. Pol. Obroczense. Vng. El fordulás. Ang. A turning up side down.] Varro lib. 1. de Rust. cap. 46: Propter ejusmodi res admiranda discriminantur naturalia, quod ex quibusdam foliis, propter eorum versuram, quod sit anni tempus, dici possit, ut olea, & populus alba, & salix. Horum enim folia quum converterunt se, solstitium dicitur siccit. q Item versura dicitur locus, ad quem quum quis perverserit, revertitur: ut quum boves in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, revertunturque. Columella libro 2. cap. 2: Sulcum autem ducere longorem, quām pedum centum viginti, contrarium pecori est: quum ventum est ad versuram, in priorem partem jugum propellat, & boves inhibeat, ut colla eorum refrigescant. Idem de Arboribus, cap. 19: Itaque placet inter ordines quadragesenos pedes, minimumque tricenos relinqui versuris. q Item versura, quam Græci οὐράνιον vocant, flexus ipsæ angulorum in cedri, & parietibus exterior, in qua significatione aliquoties utitur hac voce Vittuvius. ¶ Versura item dicitur mutatio creditoris, & æris alieni pati aut majori scenore persolutio. [μεταδεσμός δανεισμός.] Ang. Money borrowed to pay a debt of interest. ¶ Unde versuram facere dicuntur qui pecuniam scenori accipiunt, ut aliud æs alienum dissolvant: unde & versura nomen invenit, teste Festo, quod hoc nihil aliud sit quam vertere creditorem, τούτη ἡ κατίτη. Versuram facere (inquit Donatus) est æs alienum ex ære alieno solvere. Hoc sit quando æs alienum nobis conflatum fuerit, nec nobis tantum pecuniarum sit, ut is dissolvere licet: ubi autem dissolvendi tempus advenerit, mutamus creditorem, ab altero scilicet usurarii æs accipientes quod alteri reddamus. Cic. pro Cælio: Nulli sumptus, nulla jactura, nulla versura. Budæus: Versuram facere, est creditore mutare, & scenorū scenore dissolvere, quod vulgo dicitur: Nudato Petro Paulum tegere: & ut ita dicam nomine nomine expungere. ¶ Hinc versuram, sive versuram solvere, proverbio dicimus eos, qui ita se presentibus explicant incondonabiliis, ut aliis gravioribus impediuntur. Terent. in Phorm. -ia eodem luto hæstas, versuram solves Geta: præsens quod fuerat malum, in diem abiit: plaga crescent. Nisi prospicis. Id est, debitas tandem penas dabis etiam cū scenore: simili conditione atque ii solent qui ut syngrapham unam dissolvant, & una cautione se liberent, pecuniam mutuam majori scenore iterum accipiunt. In dies enim deteriorem conditionem suam faciunt: quod frugi homines non solent.

Versus, a. um. particip. Conversus. [הַפְּחַדְתָּה הַפְּחַדְתָּה נְהַפְּחַדְתָּה] Gall. Tourné, viré. Ital. Volto, voltato. Ger. Gekehrt, wiedergewendet. Belg. Vertest. Hisp. Buelo, trastrondo. Polon. Obrotlivo. Vng. El fordult. Ang. Turned, changed.] Virgil. 4. Georg. - dum gravis aut hos, Aut hos versa fuga viator dare terga coagit. Idem 3. Georg. Versaque in obnoxios urgentur cornua vasto Cum gemitu. Et paulò ante: Quanvis ille fuga versos sèpè egerit hostes. ¶ Intordum idem quod mutatus, permutatus. ut Risus versus est in luctum. Cic. pro

Roscio Amer. Videte nunc quam versa, & mutata in pejorem partem sint omnia. Tacit. lib. 1: Igitur verso civitatis statu: hoc est, everso sive mutato. Ovid. Epist. 3: At si versus amor tuus est in rædia nostri: Quam sine te cogis vivere, coge mori. Idem 1. Georg. Quippe ubi fas versum atque nefas: id est, confusum & perturbatum. ¶ Ponitur aliquando pro, propenso. Liv. 4 bel. Maced. Totus in Persea versus pater, cum eo cogitationes ejus rei dies ac noctes agitabat. Hoc est, omni benevolentia in Persicum translata. Et sicut dicimus Suspensus animi, Erectus animi, Mutatus animi, ita & Versus animi: tuncq; nomen est. Tacit. Qui versus animi modus, numen pavescere, modus minis adversantis populi terreri, &c.

Versus, us. m. q. Carmenita dictus, à vertendo, quod antequa legitimos accipiat numeros, modus hoc, modus illo modo vertatur. [επονοματος.] Gall. Un vers, une ligne, une range. Ital. & Hisp. Verso. Germ. Ein Vers/Spruch mit gewissen und abgewandelten sythen. Polon. Wiers. Vng. Vers. Ang. A verse or line, order or row.] Cic. pro Archia: Nam siquis minorum fructum gloriaris putat ex Græcis verbis percipi quā ex Latinis, veleniter errat, &c. Färcere versus. Cic. 6. Verr. Versus, qui in ipsis cupiditatē facti sunt. Scribere versus. Idem 2. Verr. De qua muliere versus plurimi supra tribunal scribebantur. Fundere versus. Cic. 3. de Orat. Solitus est versus hexametros, aliasq; variis modis atq; numeris fundere ex tempore. ¶ Versus, [תְּלִינָה hanaghah.] in agricultura quid notet, explanat Varro lib. 1. de Re rust. cap. 10. his verbis: in Hispania ulteriore metuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano, ac Latino jugeris. lugū vocant, quod juncti boves uno die exatae possunt. Versum dicit cētū pedes quoquo versum quadratum: jugū quod quadratum duos actus habet. ¶ Ponitur aliquādo Versus pro eo quod vulgo Linea vocatur. [ΤΙΠΟΥΡ ΕΠΙΚΑΥ.] Plin. Epist. lib. 4: Non paginas tantum epistolę, sed etiam versus syllabusq; numerabo. ¶ Interdū versus significat ordinē, seu tractum. Virg. 4. Georg. Ille etiam seras in versum distilit ulmos. Idem 5. Aen. tripli pubes quam Dardana versu impellunt: id est, tripli ordine. ¶ Interdum cantum. Plin. lib. 10. cap. 29: Meditantur lusciniae juniores, versumq; quem imitatur accipiunt.

Versus, i.ūs, diminutivum, Breve vel humile carmen. [σχύλος.] Gall. Verset, une petite ligne. Ital. Piccol verso. Germ. Ein vers. Hisp. Pequeno verso. Polon. Wiersik. Vng. Verseske. Ang. A little verse, or line, or row.] Mart. lib. 5: Hæc tibi, non alia est, ad cœnam causa vocandi, Versiculos recites, ut Ligurine tuos. ¶ Modus breves scripturae (ut ita dicam) lineas. Cic. ad Brutum. lib. 14: Breves tuæ literæ, breves dico: immo nullæ: tribusne versiculos his temporibus Brutus ad me?

Versus, i.ūs, as, Versus facio. [παραγωνια.] Gall. Componere os faire vers. Ital. Componer versi. Ger. Vers machen. Hisp. Hacer versos. Pol. Wiersze pisać. Vng. Verset zrezek. Ang. To make vers.] Quintil. lib. 9. cap. 4: Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus unam legem dare.

Versus, i.ūs, f.t. Ipse versificandi actus. [ιννοντια.] Gall. composition de vers. Ital. Compostione de versi. Germ. Versmachung. Hisp. Obra de hacer versos. Pol. Wiersze pisanie. Vngar. Vers iras. Ang. A making of verses.] Ibidem cap. 2: Abusivè in versificationis, ac sermonum imitatione servatur.

Versus, i.ūs, oris, m.t. Versuum scriptor. [ιννοντις.] Gall. Qui compose in versi. Ital. Chi compone versi. Ger. Ein Versmacher. Hisp. El que hace versos. Polon. Pissar, wiersow. Vng. Versiro. Ang. That maketh verses.] Idem li. 19. cap. 1: Versificator, quām Poeta, melior Cornelius Severus.

Versificus, pen. cor. adject. [οἪ ιννοντις, οἪ συζηδόνης.] Gall. Qui est dressé, composé, et ordonné par ordre comme vers. Ital. Acciato, & composto, & ordinato come versi. Ger. Nach weis der vers gemahlt. Hisp. Compuesto y ordenado como versos. Polon. Ieskob wiersz rejonion. Vng. Vers finalo. Ang. That is made in order like vers.] Solinus cap. 16: Studium musicum inde ceptum quū Idem Daftly modulos crepitum ac tinnitū æris deprehensos in versificum ordinem transkulissent.

Versus, Præpositio, accusativum requirit, & ferè semper postponitur. [Ην εἰς υπό hal. wsc.] Gall. Vers. Ital. Verso, in verso. Ger. Gegen. Hisp. Hæzia. Pol. Pręcipiwo. Vng. Zde. An. Towardes.] Plautus: Ego portum versus pergam, & perquiram: quem si nō invenero, domum versus revertar. ¶ Dicimus etiam Quoquo versus, Quaque versus, Vtroque versus: id est, in unam quād partem, quocunq; per quancunq; partem, in utrancunq;. ¶ Quandoque loco accusativi habet adverbium: ut, Sursum versus. Cato cap. 156: Postea ubi deorsum versus ibit, hominem, &c. Cic. de Orat. Quum gradatim sursum versus reditur.

Versus, a. um. Attutus, callidus, qui modus hoc, modus illud, ut vilsum fuerit, simulat, & fese in omnes vertit species. [בְּרַע barūm, בְּרַעֲמָה גְּמַתְּרָא גְּמַתְּרָא.] Gall. Variable, fin, caut, ruse. Ital. Attuto, trincato, malitioso. Ger. Gescheid/arglistig/geschwind. Belg. Cubital/accutus fluvio. Hisp. Attuto en mala parte, malicioso, eaymado. Pol.

de Pol. Chym. præteratos. Vngar. Raneſu, alnok, tſalard. Ang. Guilefull or crafty.] Plaut. in Epid. Verſutior est quām rota fi- gularis. Cicero 2. de Finibus: Sed omnia callidē referētē ad utilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Idem 3. de Nat. deorum: Et Chrysippus ubi acutē dicere videbatur, ho- mo sine dubio versutus & callidus. q̄nterum Versutum ac- cipimus pro ingenioso & prompto. Cicero. 3. de nat. deor. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Plaut Sticho: Ille quidē adolescens doctē astutus fuit. Ibidem: Nec magis versutum nec quo carcas ægrius.

Vērūtūſiſiſmūſ, Superl. [ταυούεγως. Vng. Igōn agrāu, okos ranas.] Velleius Paterculus Histor. lib. 2: Germani in summa feritate versutissimi, natumq; mendacio genus.

Vērūtūſiſ, f. p. Calliditē, & malitia. [τηνήν horinah τηνήν mīro mīb τηνē coh. jadouēgn̄, ταυούεγως. Gall. Fineſſe, ruse. Ital. Astu- cia, calliditē. Ger. Geschäftigete, arglistigete, geschwindigkeit. Hisp. Astucia en mala parte. Pol. Chytrz, iſtrada. Vn. Alnokſag, ranas ſag. Ang. Guile, deceite, craftineſſe.]

Vērūtūſiſ, adverbium, Callidē, astutē. [ταυούεγως. Gall. Finement, parmeſſe. Ital. Astutamente. Germ. Geschwätziglich, läſtiglich. Hisp. Astucia y raymedamente. Pol. Chytrz. Vng. Alnokſag, ranas ſag. An. Wile guile, deceitfullie.] Cicero de claris Orator. Nihil, ut ita dicam, subdolè, nihil versutē, quod ille non viderit, &c.

Vērūtūſiſquīſ, m. f. Qui verſutē loquitur. [τηνήν harūm. ο̄ τηνē ταυούεγως, ο̄ δόλια λίχως. Gal. Qui parle cauteleſſemēt, cau- teles & ſin en parler. Ital. Chi parla astutamente, con cautele. Ger. Geschädiger oder läſtiger reden. Hisp. El que habla astucias. Pol. Chytrz mowiaſci. Vng. Ranačon bezelb. Ang. That speaketh deceit fulie.] Cicero 3. de Orat ex veruſto quopiam Poēta: Num non vi huius me verſutiloquas malitias.

Vērūtūſiſor, oris, om. t. proprie dicitur illud quod ex diversis partibus ſpectanti non eundem oſtentat colorem: ut eſt vi- dere in anatum & columbarum collis, & in ſerici quodam genere, quod modō hinc, modō illinc ſpectatum colores mu- tare videntur [τηνήν happaſim. πολύχρονος, χλωνίδης. Gall. De diuerſes couleurs, de couleur changeante. Ital. Di colore diuerſi, muta colore. Germ. Mancherley farben. Hisp. Coſa de muchas colores. Pol. Zygmaſtichfarb, roſeifarb. Vng. Sokſintve, ſokſint mutato. Ang. That changeth colour, of ſumdie colours.] Cicero libro 3. de Finibus bonorum & malorum: Iam verò membrorum alia videtur propter eorum uſum à natura eſſe donata: ut manus, ciura, pedes: alia autem nullam ob utilitatem, quali ad quen- dam ornatum: ut cauda pavoni, plumæ versicolores colum- bis, viris mammæ, atque barba. In eadem etiam ſignifica- tionē non raro hac voce utitur Plinius, teſtimonia hic brevi- tatis cauſa omittimus. q̄ Interdum tamen Verſicolores ve- ſtes poſitas legimus pro variis ſeu diſcoloribus. Liv. libro 4. bell. Maced. de lege Oppia loquens: Tulerat eam C. Oppius Tribunus plebiſ Qu. Fabio, T. Sempronio COSS. in medio ardore Punici bellū: Nequa mulier plus ſemuncia auri habe- ret, ne uentoſto verſicolore ueteretur. Quo tamen in loco verſicolores uestes nonnulli intelligunt, colore alio quām nativo infectas: ut Verſicolores inde diſtas intelligamus, quod verterint: id eſt, mutant colorem. Contrà, Coloriz di- cuntur, qua nullo extero colore ſunt imbutæ. Eſt autem hoc nomen adjectivum omanis generis, cuius neutro uſus eſt Virgil. 10. Aeneid. Aſture quo fidens & verſicoloribus armis. Vērūtūſiſ, le, om. t. Astutus, verſutus, ſimulandū quidvis, & diſimulandū artifex. [τηνήν harūm. ἀποτρέπων, πολύπο- τος, παυούεγως. Gal. De diuerſe couleur de peau & d'habits, ſin & cau- teles. Ital. Mutu pelle, muta faccia, muta volto, accorte, pieno di cautele. Ger. Der ſtein haut oder geſtate verenderen tan/ iſtig mit gleichſe- ñe, verriegligt. Hisp. Malicioſo y engañador. Pol. Przejwrotni. Vng. Alnok ſalard, czigan, ranas. Ang. Subtil, that changeth his ſkinne often, a craftie fellow, a wilie foxe.] Plautus in Amphit. Verſipelleſ ſe facit, quando lubet. Plinius libro 8. cap. 22: Indicat ſuo tempore vulgo infixam hanc opinionem fuſſe, homines in lupos verti, rursusque reſtitui ſibi, atque inde ducenta eſſe conſuetudinem loquendi, ut homines astutos, verſipelles dicamus.

Vērēbræ, penult. corrept. ſive Vertibula, Spinæ oſſa di- cuntur, in cratiōres quodam nodos conglobata, & in medio ſui concava, ut spinali medullæ tranſitum præbeant, firmiſſimis autem vinculis colligata, quorum beneficio interiores nodi cohaerelſunt. [τηνήν chammukim. ταῦρος. Gall. Les vertebres, os de l'ſchene, dos & ſimilares. Germ. Ein wirbelgewebe/ein wirtel des tuſtaghts. Hisp. Huellas de qualquier eſpinazo. Pol. Paczycze wchrypcie. Vng. Hatagerintz. Ang. Places where te ioyntes turne, as the chine bone or back bone.] Harum munus eſt ut corpori flexiſſiſe, incurvandique præbeant facultatem, quod ſine illis propter rigidum eſſet, & inflexibile. Plinius quoque per quandem ſimilitudinem in infectis vertebras appellat eas partes, qua circa ipſam ſitæ inciſuram corpori flexum præ-

bent. Ita enim habet libro 11. cap. 1: Aliquibus verò non to- ta inciſura eas ambientे rugas, ſed in alvo aut ſuperne tan- tū, imbricatio flexilium vertebris, nulquam alibi ſpectatio- re natura artificio.

Vērēbrātūſ, a, um, In vertebras conglobatus. [τηνήν φυλακῆς, ο̄ τηνē αὐτοὶ φυλακῆς. Gall. Fait en forme de vertebre. Ital. Fatto à ſog- gia di vertebra. Germ. Wēin wirtel des tuſtaghts. Hisp. Hecho a manera de aquellos huesos. Pol. Węzyczki reſunioni. Vng. Ge- tinces. Ang. Made like the backbone.] Plinius libro 11. cap. 37: Sed quibus cervix e multis, vertebratisque oſbicularatim oſſibus flexilis ad circumſpectum, articulorum nodis jungitur.

Vērētex, icis, qui & Vortex, m. t. à verto, is, propriè ventus eſt contortus ac rotatus: qualis eſt qui nūp̄ vocatur: id eſt, vi- bratus, eſenphias, ut interpretatur Plinius libro 1. cap. 48. [τηνē ſahar. φοῖλος. Gal. Tournemēt de vents ou d'eaux, tourbilo- lon de vent, deſtour & rouement d'eau. Ital. Vertece en cistello. Germ. Ein windwürbel/oder windbrant. Belg. Emen wteſ. Hisp. Remo- lino generalmente. Pol. Wicher. Vn. Forgo xel. An. A whirlepoole, or turning round of the water, a whirle wind.] Vortice (inquit Apuleius in Coſmo) torquetur humus arida, & ab imo erigitur ad ſummum. Ventus (authore Seneca lib. 5. Nat. quæſit.) aliquo promontorio repercuſſus, atque in ſe volutatus fa- cit vorticem: qui circumactus, & eundem ambiens locum, ac ſe ipſe vertigine coacitans, vertigo vocatur. Docet Quintil. lib. 8. cap. 2: Vorticem eſſe cōtortam in ſe aquam, vel quic- quid aliud ſimiliter vertitur. [Pol. Kragene na wodzie, wior. Vng. Órmeny.] Virgil. 1. Aeneid. -ingens à vertice pontus. q̄ Cicero 2. Tusc. per translationem vertices dolorum dixit pro vertigine, totationeque qua in doloribus circumagit, lancinatque præcordia. Nunc nunc (inquit) dolorem anxiſeri torquent vertices. q̄ Inde propter flexum capillorum, pars ſumma capitis dicitur vertex, ſive quia ad occipitum in de- clive vertitur. [τηνē kodhkódl. κρεψφ. Pol. Wierich gſow. Vng. Ted. Ang. The toppe of the heade.] Apuleius de dogma- te Platoniſ: Deniq; ipſius capitinis verticem ſpecta, tenui cute coniectum, capilliſque hiſtum adverſus vim frigoris & caloris. Plinius libro 11. cap. 37: Binos hominum aliquibus ver- tices dat, quum ait: Vertices binī homini tantū, aliquibus capitinis oſſa plana. q̄ Ab huius ſimilitudine, quod in monti- bus eminentiſſimum eſt, vertex appellatur. Virgilius 1. Aeneid. - geminique minantur In cœlum ſcopuli, quorum ſub vertice latē Aquoru tuta ſilent. Item altiſſimæ partes cœli quas Græci πόλευς vocant, dicuntur vertices, quod circa hos mundus rotetur. Virgilius 1. Georg. Hic vertex nobis ſemper ſublimis: at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manesq; pro- fundi. Propter quod etiam cardines dicuntur, à ſimilitudine eorum cardinum circa quos valvæ volvuntur. q̄ Apud Virgi- lium lib. 2. Georg. Vertex pro Aquilone ponitur: -tempelias à vertice ſylvis incubuit. Vortices antiqui per o literam pro- nuntiabant, teste Quintiliano, cap. de Orthographia: pri- muſque Africanus per vertices dixit.

Vōrtūmnuſ, i, ut ait Aſconius Pædianus in 3. Verr. Deus inver- tendarum rerum eſt: id eſt, mercaturæ.

Vērētūſiſ, adjecitivum. [συρρόθες πολλὰς ἵχει. Gall. Qui a for- ce deſtours, vertigineux. Ital. Che ha molte concavità. Germ. Wēr- techtig/voll wurbten. Hisp. Coſa remolinada en ſi meſma. Pol. Pel no- wiow. Vng. Órmenes. Ang. Full of whirlepooles or whirle windes.] Livius primo belli Punici: Quidam verticofa amni delati, in hostes ad elephanti orbitri ſunt.

Vērētūſiſ, li, n. f. Inſtrumentum quod fuſo adhibetur, ut fa- cilius vertatur. [τηνē ſchiſchör. αὐτοὶ φυλακῆς. Gall. Le peſon que les femmes mettent au bout de leur ſuſeau, verteſ. Ital. Cocco, fuſaiuolo. Germ. Ein ſpiñelwirtet. Belg. Emen wordet. Hisp. El tortero de huſo. Pol. Węzecieniak. Vn. Perexlen. An. A whirle or wherne.]

Vērētūſiſ, li, n. f. & Vērētūſiſ, m. f. diminutivum. [τηνē ſchiſchör. αὐτοὶ φυλακῆς. Gall. Va peſon à filer. Ital. Filatore da tener nel fuſo, fuſaiuolo. Germ. ein ſpiñelwirtet. Hisp. El tortero de huſo. Vng. Perezenetke. Ang. A little whirle or wherne.] Plinius libro 37. cap. 2: In Syria quoq; inde foeminas verticilloſ facere, &c.

Vērētūſiſ, Inſecti ſpecies, inquit Budæus.

Vērētūſiſ, adjecitivum. [αὐτοὶ φυλακῆς. Germ. Gewirteſſe/wir- te ein wirtel geſkaffet.] Celsus libro 8: Superioris autem humeri ca- put rotundius quām cætera oſſa, verticillatis ſcapularum oſſibus inſeritur. Hoc etiam vertibulatum dici potest, & verte- bratum, quoniam vertibulum, & vertebræ pro ſpondylis ac- cipiuntur. Budæus.

Vērētūgo, inis, ſecunda syllaba producta, f. t. Morbus capititis, qui ex frigidis, & lentis humoribus ſursum ex ventriculo co- meantibus oriunt, ita ut ſic affecti occaſione parva ſuci- dant. [τηνē bivīm τηνē carhelāt. ιδε. Gal. Tournemēt de tête, vertigine. Germ. Der ſchwirbel. Hisp. Vagnido. Pol. Zawroczne wgl'owie. Vng. Zedelges. Ang. Agiddinoffi or dixengoffe in the head with a dimi- niffe of the ſight.] Dicta quoniam ob oculos corum vorticofa qua- lii dam,

dam, & rotatilia circumagi videantur. Græcè σκόπησε. Plin. lib.7. cap.6: A' conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines tenebrasq;. Iuvenalis Satyr. 6: Quum bibitur concha, quum jam vertigine tectum Ambular, & geminis exurgit mensa lucernis. Columella li.7. cap.10: Febricitantium signa sunt, quum obstripæ suæ transversa capita ferunt, ac per pascua, quum paululum procurerunt, consistunt, & vertigine correptas concidunt.

Vērū, indeclinabile nomen in singulari numero, in plurali Verua, ruum, instrumentum oblongum ex ferro, quo carnes ad ignem torrentur. [σέλιος. Gall. Vne broche, rue hache. Ital. Spedo, schidone. Germ. Ein bratspiss. Belg. Een spits. Hisp. El assador cosa que se hacha la carne, è arna hecha à manera de assador. Pol. Rojen. Vng. Ny. Ang. A broche, a spitte.] Virgil. 2. Georg. Pinguaque in verubus torrebimus exta columnis. Varto à versando dictum existimat, quod ad ignem jugiter asseritur. [Ab hujus item similitudine telum oblongum, & tenue, Veru dictum est. Virgil. 7. Aeneidos: Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello.

Vērūcūlum, li, n. f. Instrumentum ferreum, quo metallorum expurgatores, spumam eximunt à reliqua materia. [σέλιδον. Gall. Petite broche, brochette. Ital. Spedo picciolo. Germ. Ein bratspiss / oder etwas schaumstängel. Hisp. Pequeno assador. Pol. Rojenek. Vngar. Vas kalan. Ang. A little broche or spitte.] Plinius libro 33. cap.6: Spuma ex argento sublata veruculis farcis, atque in ipsa flamma convolvitur veruculo, ut sit modici ponderis.

Vērūtūm, veruti, penultima producta, n. f. [τὸ βέργχον ἡ ιὴ βέρ-
ασ, ὁστίς. Gall. Vard dard court & aigu. Ital. Dardo corto & aguto. Germ. Ein gatung eines würggewehrs wie ein bratspiss. Hisp. Arma à manera de assador. Pol. Rojen wky wj: zepioni. Vng. Vas darda vagi, ropia. Ang. A casting dart with a string.] Est hasticile quod veru habet præfixum. Hinc Lucanus libro 8: Cæsaries compressa manu, Pharioque veruto. Nonius: Verutum est telum breve, & acutum. Cæsar lib. 5. belli Gall. Transfigitur scutum Pultioni, & verutum in balteo desfigitur. Liv. li. 10. ab Urbe: Quibus plerisque in scuta, plerisque verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus.

Vērūtūs, a, um, adjективum. [οὐχὶ βέρωφες. Gall. Armé d'un tel dard. Ital. Arato di tal dardo. Germ. Mit einer würggewehr das wie ein bratspiss ist gewaffnet. Hisp. Armado de aquella arma. Pol. Zekina rossom chodzaci. Vn. Dardas, kopias. An. Weapened with such a dart.] Veruto armatus: sicut scutatus, & clypeatus. Virgil. 2. Georg. Assuetumque malo Ligurem, Volcosque verutos.

Vērūtūmūs, Vide in PROPIIS.

Vērū, Verutum, Vide VERTO.

Vērvāctum, Agri yerno tempore semel proscissus, deinde quiescens usque ad sequentem autumnum, quo aratur. [Τὸν νιαντον, νιάντην. Gal. Vue terre labourable qu'on laisse reposer, raret ou gachere, ou ischere. Ital. Terreno che si lascia riposare. Ger. Einbrachster. Hisp. El baruecho. Pol. Od'og. Vng. Vgar. Ang. The fellow land that is to be sown the next year.] Vērvactum dictum quasi vere actum. Plin.lib. 18. cap.19: Quidam utique ab æquinoctio verno proscindi volunt. Quodq; vere semel aratum est, à temporis argumento Vērvactum vocatur. Hoc in novali atque requieto agro necessarium est.

Vērvēx, cis, penult. prod. m. t. ab inversis testiculis dicitur: est enim mas inter oves, cui inversus, sive adempti sunt testiculi, & ideo vervex dicitur, q; sit natura versa, ut Varroni placet. [Τὸν ἄγιλον εὐρύμηνος. Gall. Un mouton. Ital. Castrone, castrato montone. Ger. Ein hammet. Hisp. Carnero castrado. Pol. Skop. Vng. Berwe. An. A weather sheep.] Nam qui ad generandam sibole integer tenetur, aries dicitur. Sectarius vervex, qui gregem agnorum præcedens dicit.

Vērvēcīnūs, a, um, pen. prod. Quod ex vervece est. [οὐχεῖ τοπιον ίδος. Gall. De mouton. Ital. Di montone. Germ. Von einem Hammel / hammelin. Hisp. Cosa de carnero. Pol. Skopow. Vng. Werwebbi valo. Ang. Of a weather sheep.] Plinius: Et hircinus, & vervecinus adeps ei utilis est.

Vērvēcīdīs, a, um, Quod est ad similitudinem vervecis factum. [οὐχεῖ πουκός, ξερόπουκός. Gall. Fait comme un mouton, ressemblant au mouton. Ital. Fatto à modo di montone, simile à montone. Germ. Das eten hammet gleich siehet. Hisp. Hecho en manera de carnero, semejante à carnero. Pol. Skopow podobni. Vng. werwe, formaiara valo. Ang. Made lik a weather sheepe.] Statua vervecea, apud Plaut.in Capt. pro servo stupido, quique quam minimum differat a vervece: Vos (inquit) introite: interibi ego ex hac statua vervecea volo. Erogitare, meo minore quid sit factum filio. Quo tamen in loco quidam legunt Verberea statua: nam vervecea Trochaici metri ratio non patitur: superest enim syllaba, nisi cea, per synæsthesiam contrahas.

Vērum, Coniunctio, Sed. [Ὥοι chi-im. γερλί, ἀπ' ουμα, valo ἀπά. Gal. Mai, confessio. Ital. Ma, anxi, piñ, Ger. Her/ soz,

der. Hisp. Mūs, empere. Pol. Alie. Vng. De. Att. Bot, neuerthdoffa.] Cicero pro Muræna: Ea sunt omnia non à natura, verum à magistro. Cicero s. Philip. Expectabantur Calendæ Januarie, fortasse non recte: præterita omittamus. Idem 3. de Oratore: Verum hoc (ut dixi) nihil ad me. q; Verum enim, sed enim, e-tenim. àλλα γαρ. Terentius in Adelphis: Verum enim, quando promerui, fiat. q; Verum enim vero, sed tamen. [Τὸν αὐτὸν μὲν ἀλλαγή.] Cicero in Frumentaria: Verum enim vero duodecim sestertios exegisti. q; Veruntamen, sed tamen, attamen. [Τὸν αὐτὸν μὲν δὲ διά.] Cicero de Oratore: Leve est: veruntamen non inutile. Idem libr. 1. Epist. Difficile est, veruntamen ipse me confirmo.

Vērūs, a, um, adjективum, Sincerus, solidus, expressus: [Τὸν νεανίαν. ἀληθῆς ἵπαγος, ἀληθές. Gall. Vray. Ital. Vero. Germ. Wahrhaftig. Belg. Waerachtich. Hisp. Cosa verdadera è justa. Pol. Prawdywi. Vng. Igaz. Ang. True.] à Ve particula, ut nonnulli putant, quæ vehementiam significat, & Res: quasi non verborum inanis sonitus, sed solida res. Terentius in Andri. Actū est, si quidem hæc vera praedicat. Cicero Academ. Quæ ista regula est veri & falsi, si notionē veri & falsi, propterea quod ea non possunt internosci, nullam habemus? Nam si habemus, interesse oportet ut inter rectum & pravum, sic inter verum & falsum. Si nihil interest, nulla regula est, nec potestis, cui est, visio, veri falsiq; communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Ovidius s. Trist. eleg. 7: Nec procul à vero est, quod vel pulsari amicum. Hoc est, verisimile est. Simile vero. Cicero ad Cassium, lib. 12: Id autem eò facilius credebatur, quia simile vero videbatur. Verius vero. Martialis li. 8: Vero verius ergo quid sit, audi, Verum Gallice non libenter audis. Similitudo veri. Cic. de Univers. Bene agi putat, si similitudinem veri consequatur. q; Verum morax: id est, veritas libera, malè sibi conscientia aures offendens. Persius Satyra 1: Sed quid opus tñneras mordaci rode. re vero Auriculas? q; Aliquando Verum accipitur pro bono, æquo, & justo. [Τὸν τινὰ διδίκιον, ἴστρα.] Horatius libro 1. Epistol. Metiri se quenque suo modulo ac pede, verum est. Cic. 3. Tusculan. Si maximè verum sit, ad corpus omnia referre sapientem. Idem pro Muræn. Cato negat verum esse, benevolentiam allici cibo. q; Aliquando sumitur pro veridico, sicut econtrario Falsum pro fallace. īννηγός. Terentius in Andria: Sum verus. q; Verus color: id est, nativus non adulteratus. γνήσιος. Terentius in Eunuch. Colorverus, corpus solidum. q; Verus labor dicitur quem quis per seipsum suscipit, non qui ex aliorum virtute Imperatoribus adscribi confusat. Virgilius 12. Aeneid. Disce puer virtutem ex me, verumq; labore, Fortunam ex aliis. q; Verior, Verissimum. Plin.lib. 12. cap.13: Quod verius, costi vicinius esse debet. Cicero Academ. Sed mehercule, ut quidem nunc se causa habet, esti hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Vērē, adverbium. [Τὸν νεανίαν. ἀληθῶς, δικαιῶς. Gal. Vrayement. Ita. Veramente, senza fittione. Ger. Wahrhaftig / wahrhaftiglich. Belg. waerachtich. Hisp. Con verdad. Pol. Prawdywie. Vng. Bízonyigazan. Ang. Trulye, in deed.] Terentius in Heaut Hoc ibi sit, ubi non verè vivitur. Cicero pro Roscio Amerino: Verè nihil potes dicere, finge aliquid saltem cōmodē. Idem 1. Officiorum: Honestum quod propriè vereque dicitur, id sapientibus est solis. Idem 4. Ver. Laudarem illam civitatem, id. quod verissimè possem. Idem ad Attic.lib. 5: Non ἴστραζούσεις, sed verissimè loquor.

Vērō, adverbii pro verē. [Ἄλλως. Vn. Igazan, biżżejjal, nyilud.] Gellius lib. 6. cap. 8: Verōne an falsō, incertum.

Vērāx, cis, m. t. Qui vera loqui solet, & mentiri non consuevit. [Τὸν νεανίαν. ἀληθῶς. Gal. Veritable, non feinte. Ital. Verace. Germ. Wahrhaftig. Hisp. Muy verdadero. Pol. Prawdywi. Vng. Igaz. An. True, that yeth and sayeth the truth.] Cicero 1. de Divinatione: Multis seculis verax fuit id oraculum. Ibidem: Tum ei visa quietis occurrit tranquilla atq; veracia. Ibidem: Herodotus cur veraciorem dicam Ennio?

Vērācītās, atis, f. t. Perpetua verū dicendi consuetudō. [Τὸν emēth Τὸν emén πάνταν emundā ΔΥΤ̄ kōches (vel) koſche.]

Vērīdīcūs, a, um, Qui vera dicit, & ponitur pro vero etiam & minimè fallaci. [Τὸν νεανίαν. ἀληθῶς, ἴστρα.] Gall Qui dicit veritatem, veritable. Ital. Veredico, che dice il vero. Germ. Wahrhaftig / wahrsagend. Hisp. El que dice verdad. Pol. Prawdomowa. Vng. Igazmondo. Ang. That speaketh the truth.] Cicero pro Flacco: Veridicas adjungis causas inimitiarum. Martial.lib. 5: Seu tua veridicæ discunt responsa sorores, Plana suburbani quā cubat unda fratri. Lucretius: Omnia veridico qui quondam ex ore profudit.

Vērīlōquūm, quii, n. f. Origo nominis, quam Græci vocant īννηγός. Cicero in Topic. Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci īννηγός vocant: id est, verbum ex verbō veriloquium.

Vērīmōñā, nīz, Vēritas, antiquum. [ΓΥΝ emēb ΙΙΝ emūs ἀνακτημένη ΔΙΩΡ kóschet (vel) kóschet. ἀνάθεια. Pol. Prawda. Vng. Igessag. Ang. Treath.] Plautus Trucul. -planius qui antechamator sumus Habbitus est, istunc ad amicam verius verimonia referre.

Vērisimīlīsa, Probabile, credibile: quod licet nō sit verum, veri tamen similitudinem habet. [προσώπων, ἀνάσ. Gall. Vray, semblaible, probable. Ita. Verisimile, che's assomiglia al vero. Germ. Die wahrheit gleichsinnig. Hisp. Semejante à la verdad. Pol. Podobni prawdzie. Vn. Hiberb meyðigas. An. Lyk to betru] Cicero pro Rofcio Amer. Etiam tum, quem verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione larratore. Columella lib. 3. cap. 9: Id autem quā sit verisimile, tūm etiā verum esse nos docuit experimentum. Plinius lib. 5. cap. 22: Quod est verisimilius quam quia caderet tripodium, sonumve faciant. Cicer. r. de Invēt. Verisimilimum mihi videtur, quodam tempore neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.

Vērisimilitēr, adverbium, Probabiliter: [προσώπως. Gall. Vray-simblamente. Ital. Verisimilmente, assomigliando al vero. Germ. Mit etiam schet der wahrheit. His. Semejantemēs, è semejante à la verdad. Pol. Krawdzie podobni. Vn. Hiset keppen. Ang. As it were true, probably.] unde Verisimiliter mentiens dicitur, qui falsum perinde quasi verum sit, narrat. Apuleius in Apologia: Tam rudes nos esse omnium literarum, omnium denique vulgi fabularum, ut ne fingere quidem possitis ista verisimiliter.

Vēritās, atis, f. t. Vera ratio, res vera, verum. [ΓΥΝ emēb ΙΙΝ emūs ἀνακτημένη ΔΙΩΡ kóschet (vel) kóschet. ἀνάθεια. Gall. Verità. Ita. Verità. Ger. Wahrheit. His. Verdad. Pol. Prawda. Vng. Igessag. Ang. The truth.] Cicero 2. de Inventione: Veritas est per quam immutata ea quā sunt, aut antē fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cælio: O' magna vis veritatis, quē contra hominum ingenia, calliditatem, solertiam, contraque fictas omnium insidias facilē se per se ipsam defensat. Quintil. lib. 6. cap. 1: Non admittit hoc idem veritas forti. Tacitus lib. 4: Nec occultum est quando ex veritate, quando adumbrata lætitia facta Imperatorum celebrentur. q Plurali numero etiam dicitur Veritates. Gellius lib. 18. cap. 7: Veritas plerunque fortiter dicere.

Vērvēbūm, Verus sermo. [ΓΥΝ emēb ΙΙΝ e nūs παίδην emēb ΔΙΩΡ kóschet (vel) kóschet. ἀληθοστά. Gal. Parole vraye. Ital. Parola vera. Ger. Ein wahres wort/ ein wahrhaftige red. His. Palabre verdadera. Pol. Prawdziwa mowa. Vng. Igaz beszéd. Ang. True speech.] Plautus Capt. Tu repertus, Philocratem qui superes veriverbio.

Vēro, as, n. p. Verum dico. [ἀληθῶς. Gal. Dire vray. Ital. Dire il vero. Ger. Die wahrheit sagen. His. Desir è representar verdad. Pol. Prawde mowie. Vn. Igazat mondok. An. To say the truth.] Gellius lib. 13. cap. 1, ex Eanti 13. Annal Satin', yates verant etate in agunda. q Esk & verare, verè repräsentare. Sidonius: Quoties verba Graia carmine verat. Hodie tamen in neutra significatio est usitatum.

Vēsanūs, a, um, penultima producta, Vecors, crudelis, furiosus. [γυναῖς βαβάριοις ή τοιούτοις ναβάλ γυναικεῖς μεχριγχάρη, παρέφεντες, παρισόδης, παρεσος. Gal. Infense, hors du sens. Ital. Paxos, furiosi, bruciari, bestiale. Ger. Wut, wut, finnē/vnfinig/wütig Belg. Vn. finnē. Hisp. Loco, bono quasi sin sanidad. Pol. Szaloni, wsiękl'i. Vn. Eselen zelet, frie fure kegyelen. Ang. Mad, wood.] Cicero pro Domino sua: Hæc furiosa vis vesani Tribuni plebis. Ibidem: Ac primum illud à te homine vesano & furioso requiro, quæ te tanta pena, &c. Virgilius de Ludo: Sperne lucrum, vexat mētes vesana libido. Idem 6. Aeneid. Suadet enim vesana fames. Catul. Epigr. 95: Quum vesana meas torret flamma medullas.

Vēsanī, is, Insano, amens sum. [γυναικεῖς μεχριγχάρη, παρεφενών, παρισόδης, παρεσος. Gall. Estre insensé. Ira. Insanire, impazzire. Germ. Unsinntig/oder finnōs seyn. Hisp. Enlos quererte. Pol. Szaleit. Vng. Bolondos kodom ex telenkddom. Ang. To be one of the mynd or maded.] q Nonnunquam etiam sævio, ferocio. ἀγείρων, ἀγείρουμεν. q Catullus ad mare transtulit tempestate commotum: Deprens(a) inquit navis in mari vesanienteveto.

Vēscor, d.t. Cibo utor, pascor. [γυναῖς αχάλ γυναικεῖς λαχάμ, στομα, iδια. Gal. Manger. Ital. Mangiare, yfar cibo. Germ. Effen. Belg. Eten/näten. His. Comer. Pol. Iem. Vng. Ezdm etellel elék. Ang. To eat or chew meat.] Cicero 2. de Nat. deorūm: Dii nec escis, nec potionibus vescuntur. Idem in Oratore: Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus,

glande vescantur? Virgilius 8. Aeneid. Vescitur Aeneas simul & Trojana juventus Perpetui tergo bovis. Invenit etiā constructum cum accusativo. Plinius libro 10. capite 48: Aves nonnullæ vescuntur ea, quæ rapuere pedibus. q Vesci aura ætherea: id est, vita frui, vivere. Nam quemadmodum partes solidæ animalis cibo & potu, ita spiritus aëre aluntur. Virgilius primo Aeneidem: Quod si fata virum servant, si vescitur aura Aetherea. q Ponitur quandoque pro video Accius in Athamante, apud Nonium: Prius quām infans essem, tui oculi vescuntur. Vesci ex manu hominis, est ex manu hominis escam capere. Plin. libro 9. cap. 7: Simili modo ex hominum manibus vescens, ferensq; se tractandum. Cornutus passivè utitur in Pers. Sat. 2: Pulpa dicta, inquit, quod cum pulte mista olim vescebatur.

Vēscūs, a, um, Esu aptus: à Ve, augmentativa particula, & nomine esca. [ἰδίωμα, τρόπος, τρόπος. Gal. Bon à manger, qui rassasse. Ital. Buon da mangiare. Germ. Ess/gut zu essen. His. Cosa que se come o puede comer. Pol. Dobri doiad'l a. Vng. Etelre valo. Ang. All thing that may be eaten or is good to be eaten.] Vnde Lucretius lib. 5, Salem vescum dixit. Item Virgilius 4. Georg. 'Vescum papaver, quod videlicet in cibis adhibeat: & Vescas salicū frondes, quoniam escis jumentorum sunt accommodatæ. q Rursus vescum ponitur pro parvo & minuto. Vnde & apud Marsos lingua vernacula quum dicunt, malvam vescam, intelligent quia ea quam parvam dicunt. Ovid. lib. 2. Fastorum: Nūc vocor ad nomen: vegrandia farra coloni, Quæ male creverunt, parvaque vescas vocant. Plin. libr. 7. cap. 10: Corpore vescos esse, sed eximiis viribus. Ex in hac significatione Ve, senectus. pēcator est: hoc est, privativa particula. Habet enim Ve, in compositione (ut libro 5. cap. 12, docet Gellius) duplē significationem. Nam augendæ rei, & minuendæ valet, propter quod accidit, ut quædam vocabula, quibus particula ista præponitur, augmentum importent, ut Vehemēs: quædam diminutionem, ut Vecors, vegrandis: quædam ambigua sint, cuiusmodi est, de quo modō agimus, vescus.

Vēscūlī, Homines graciles dicuntur, teste Festo, & male curati. [λεπτοί, ιχνοί, μεριόγραψοι. Gal. Maigres, mal traitez. Ital. Magri, male nadriti. Ger. Kane oder magere Leute / denen man über zum manntage. His. Magros, mal criados. Pol. Ludej nichudli od gl' edu. Vng. Keskeny vekony emberek. Ang. Leane and thinne folkes.] Veteres enim rebus exiguis Ve particulam præponere solent, ut latius est videre in dictione VESCVS.

Vēscā, vescicæ, penult. prod. f.p. Vrisæ receptaculū. [γυναικεῖς μεριά, κύστη, φύσιον. Gal. Vesie. Ital. Vesica. Ger. Die bläser, oder barnbläster. Hisp. Vexiga. Pol. Macharjina wktora sie vrine igromadja. Vn. Holaz. Ang. The bladder.] Cicero 2. de Finibus: Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, ut nihil ad eorum magnitudinē posset accedere. Ovid. 15. Metamorph. Exictum tumescit humum, ceu spiritus oris Tendere vesicam solet. Plinius libro 11. cap. 37: Vesica membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Horatius 1. Serm. Satyra 8: Et displosa sonat quantum vesica pepedit. Caper Vensica scribendum affirmat, eò quod à vento deduci existimet.

Vēscūlā, &, diminutivum: [κυστίδα, κύστη, κύστη, φυσελίς. Gal. Petite vesie. Ital. Picciola vesica. Ger. Ein blästerlin His. Pequenna vixiga. Pol. Bl'anecka, macharinka. Vng. Hoagotika. Ang. A little bladder.] ut, Vesicula fellis, κύστη χαλαζίας, quæ in cava jeccoris parte sita, bilem excipit, proprio que meatu in ephysin emitit: qua de re vide Galenum libr. 4. & 5, de Vsu partium. q Vesicula item in herbis quibusdam dicuntur folliculi quibus semen includitur. Cicero 2. de Divinat. Et pulegium aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculos, & semina malorum, quæ in his media inclusa sunt, in contraria parts se vertete.

Vēscūlā, s. p. Secunda solani species est, quæ peculiari nomine Halicacabum vocant, frutex verius, quām herba, vesicas habens humanis non dissimiles, & in iis grana, ubi maturuerint, rubentia. σπόρος, ἀλιγάρχος, φυσελίς. Officinae vocant Alcaquengi. [Ger. Jüden urse Pol. Psye wifse, moszenki.] Vesicaria autem dicta est sive à folliculis humanis vesicis similis: sive ab effectu, quod vesicæ calculis medeatur, ut placet Plinio libr. 21. cap. 31.

Vēspā, vespæ, s. p. Insectū volucrē, apī simile: ita dictum quod à vespri mufcas venetur in cibum. [σφήνη. Gall. Mouchequeps on bourdon. Ital. Vesta. Ger. Ein wesp. Hisp. Abisse. Pol. Offa. Vn. Daras. Ang. A wasbe.] Vide Plinium de hac abundè tractantem libro 11. capite 21.

Vēspēr, vespér, pen. corr. m.t. vel Vespérus, ri, mascul. s. Vna errantium stellarum, quæ & Venus & Lucifer. Nam eadem stella, quum antegradit solem manè orientem, Lucifer: [Pol. Lutrenka.] quum subsequitur occidentem, vespér dicitur, medium inter Solis, & Mercurii spheras situm obtinens: ita dicta quod Sole jam occiduo, prima omnium ex stellis lucere vespéri conspicitur. [τερπος. Gal. L'estoile du soir]

& du soir. Ital. *Vna stella così detta.* Germ. *Der Abendstern.* Belg. *Die Avondsterre.* Hisp. *Luxero de la tarde.* Pol. *Zwiergeca gwiazda.* Vng. *Eſtue hay nel ſildeg.* Ang. *The day and evening starre.* Plinius lib. 2. cap. 9: *Intra Solem ambit ingens ſidus appellatum Veneris, alterno meatu vagum, iſpisque cognominaibus simulum Solis & Luna.* Præveniens quippe & ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accedit, ut Sol alter, diem maturans. Contrà ab Occalu refulgens nominatur Vesper, ut prærogans lucem, vicemque Lunæ reddens. Eadem & Vesperugo dicitur, & Græco nomine Hesperus. Plautus Amphitru. Neque Vesperugo, neque Vergilius occidunt. Virgilius 10. Ecloga: *Ite domum ſaturæ, venit Hesperus, ite cape ilæ.* qz. p. tamen Vesper, & Vesperus accipiuntur pro extrema dici parte, qua ſtella hæc incipit appetere, quam & Græci iornigæ vocant. [גַּתְּהֵרֶב. Gall. *Le soir.* Ital. *Vespero, sera.* Germ. *Der abend.* Belg. *Den avont.* Hisp. *La tarde.* Pol. *Czas wieczorni.* Vng. *Eſtue.* Ang. *The even, or evening.*] Statius libro 10. *Thebaid.* -ed Vesper opacus Lunares jam ducit equos. Cæſar 2 belli Civil. Magistris imperat naviū ut primo Vespre omnes ſcaphas ad litus appulſas habeant. Cicero ad Atticum libro 12: *Quumque man̄ me in ſylvam abſtrusi denſam & asperam, non exeo inde ante vespere.* Virgilius tertio Georgic. *Solis ad occasum quum frigidus aera vespere Temperat, & saltus reficit jam roſcida Luna.* qz. In eadem ſignificatione legitur & vespere, ræ, ſœmin. gener. Plautus in Curcul. Si media nox eft, ſive eft prima vespere, Nefcis quid ſerus vefper vchat. Ex Menippis Varronis Satyris citatur hic titulus, tum ab Aulo Gellio, tum à Macrobio: neque dubitandum quin proverbialis sit, ſicuti ſunt & alii plerique. Quo ſalubriter admonemur, ne præſentium ſuccellum præſtitate ſubiat, futuri curam abſiciamus: neque ulla de re ſecuri ſimus, priuſquam exitum viderimus. Idem hodie quoque vulgo dicunt, diem nondum ad vespere decurriſſe, quum ſignificant diverſum exitum poſſe accidere. Apparet Marone in ad paſcemā alluſiſe, quū ait libro primo Georgic. Denique quid ſerus vefper vchat: agens de prognosticis oceſus. Livius lib. 5. Decad. 5: In ſecundis rebus nihil in quenquam ſuperbè ac violenter consulere decet, nec præſerit cedere fortunæ, quum quid vefper ferat incertum ſit. Hæc Erasmus in Chiliad. qz. Sunt qui dicant vefper etiam ſœminini gen. reperiri (ſed quād bene, iſpi viderint) adducentes teſtimonium ex libro ſecundo Georgic. Virgilii: Illic ſera rubens accendit lumina vefper. Vbi volunt adjectivum ſera coherere cum vocabulo vefper: quod certè non eft veriſimile, præſertim quum vefper aliud adjunctum habeat adjectivum rubens. Eſt itaque proculdubio ſera adjectivum congiungendum cum ſubſtantivo lumina: ut hiſ ſit ſenſus, Illic rubens vefper accedit ſera lumina. qz. Invenitur etiam vefper, vefpera, vefperum. Vnde quum Vefperum dicimus neutro genere, intelligimus tempus. Plinius libro 18: His horæ rigandi matutina atque vefpera. Idem: Matutinum tempus atque vefperum.

Vefperi, adverb. Tempore vefpertino. [גַּתְּהֵרֶב. iornigæ. Gall. *Av. soir, sur le vefpre.* Ital. *Su'el vefpero.* Germ. *zu abend.* Hisp. *Tarde, tiempo del dia.* Pol. *Ha wieczor.* Vn. *Eſtue.* Ang. *At even, or in the evening.*] Cicero ad Mat. lib. 11. Epift. Nam quum in Tufculanis vefperi veniſsem. qz. Pro eodem legimus & vefpere. Cicero ad Attic. libr. 11: Cephalio mihi a te literas reddidit ad octavum Idus Martii vefpere.

Vefpertinus, na, num, adjectivum, ut Tempus vefpertinum. [iornigæ. Gall. *Deſoir.* Ital. *Di ſera.* Germ. *Der abends.* Hisp. *Cofa perteniente à la tarde.* Pol. *Wieczorni.* Vng. *Eſtueli.* Ang. *Of the evening.*] Cicero de natura deorum: *Tum vefpertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum ſe aperiendo.* Vefpertinæ literæ, dicuntur quæ vefperi ſcriptæ, aut reditæ ſunt. Cicero ad Atticum libro 13: *Antemeridianis tuis literis heiſ ſtatim reſcripsi, nunc reſpondebo vefpertinis.* Horatius 1. Epift. 6: *Gnavus man̄ ſorum & vefpertinus pete te-ctum.* Idem lib. 2. Serm. 8atyr. 4: *Si vefpertinus ſubito te oppreſſerit hospes.*

Vefpertare, n.p. Eſt vefperum fieri. [גַּתְּהֵרֶב. iornigæ, avorotæ. Gal. *Venir sur le vefpre, ſe faire tard.* Ita. *Farſiſera, an nottarſi.* Germ. *Abendwerden.* Hisp. *Anochecer.* Pol. *Kwieciorowic prychodzic.* Vng. *Eſtue lenuis be eſtue ledni.* Ang. *To waze evening or late.*] Gelius lib. 17. cap. 8: *Taurus philoſophus accipiebat nos Athenis coena pleiunque ad id diei, ubi iam vefperaverat; id enim eft tempus iſtic coenandi frequens.*

Vefperat, Scrum diei ſit in tertii tantum perſonis. [גַּתְּהֵרֶב. beherib. iornigæ. Gall. *Venir sur le vefpre, ou sur le soir, au ſoir.* Ital. *Farſiſera.* Germ. *Es witt abend oder spat.* Hisp. *Hacer ſe tarde, anochecer.* Pol. *Do wieczora ſe chłob.* Vng. *Eſtue lezbn be eſtue'etik.* Ang. *To waze evening.*] Terentius in Heavt. Et vefperat, & non noverunt viam. qz. Hinc Advesperat, & Infeloperat. Terent, in Andria: *Cur uxor non accerſit? jam advespe-*

rascit. Livius libro 39: *Iam invesperat.* Vefperalis, & hoc vefperale, penultima producta, om. r. [iorni. ex G. iornigæ. Gal. *Du vefpre, vefpertinal, occidental, du vefpre ſe coſchle le ſoleil.* Ita. *Di ſera, da vefpre.* Germ. *Des abends.* Hisp. *Cofa de la tarde.* Pol. *Wieczorni.* Vng. *Eſtueli.* Ang. *Of the evening, west where the ſunne goeth downe.*] Solitus capite 14: *Igitur Maſſeoniam præcingit Tracius limes, Meridiana Theſſaliæ Epitome tenet, à vefperali plaga Dardani ſunt & Ilyrii, quæ Septemtrione reſidit, Pæonia ac Pelagonia protegitur.* Vefpera, *le plagam dixit pro Occidental.* Vefperna, f.p. Coena apud veteres dicebatur nā (ut Festus inquit) coena vocabatur, quod nunc eft prandium. [diſſo. Gal. *Le repas qu'on prend au soir, le ſouper.* Ital. *Cena.* Germ. *Ein abendmaſi nachtmal.* Hisp. *La cena.* Pol. *Wieczorna.* Vng. *Vao ſora.* Ang. *The ſupper.*] Vefperna autem, quod nunc appellamus: quod id convivium nonnisi adventante nocte inibant priſci.

Vefpertilio, vefpertilionis, masculin. t. inceptæ nature eft: eft enim medie cuiusdam inter avē & murem ſpeci, ut muſalus dici poſſit. [גַּדְּבָּה תַּלְּהֵפֶח. vormigæ. Gall. *Chauſſon rù.* Ital. *Vefpertilione, nottola, grinapola, pipistrello.* Germ. *Ein flädermaus.* Hisp. *Morcilago.* Pol. *Niedopert.* Vng. *Tenderon, pupperen.* Ang. *A batte or rermouſe.*] Volat enim pinnatis aliis, ſed inter volucres non eft habendus, quod quatuor pedibus graditur, pullosque parit, non ova, quos & laſte nutrit. Dictus vefpertilio, quod vefpere ſe ad volavum proferrat. Varro: *Factus ſum vefpertilio, neque in muribus planè, neque in volucribus ſum.* Vide Plinius libro 10 cap. 61. qz. Per translationem: etiam vefpertiliones dicuntur debitores qui ære alieno obruti, interdiu domi delitescant meru creditorum, noctu tantum prodeunteſ. Vide Alciatū in libris prioribus Parergon.

Vefperugo, nis, f.t. Stella eft eadem quæ & Vefper, & Hesperus, & Lucifer, & Venus dicitur, iornigæ. Plautus in Amphitru. Neque vefperugo, neque Vergilius occidunt.

Vefpillo, vefpillonis, masculin. Vilis cadaverum funerato: ita dictus, quod vefpertino tempore mortuos efferte ſoleret, qui ſuebri pompa propter inopiam non poterant efferti. [עֲמָקָם גָּדָה. Gall. *Faffoyeur, qui porte ce met les corps en terre.* Ital. *Sepoltoſore di morti.* Germ. *Ein Todengrebet, der die abgeſtoßenen zu abend auf den heuſeren tregt.* Hisp. *El que eftierre muertos de noche.* Pol. *Vmar'ich pogrzebać.* Vng. *Holt teſt temeto.* Ang. *A buryer of the dead.*] Vnde & funera à funalibus dici autumā. Donatus: quia noctu effrebantur ob ſacrorum celebrationem diurnam. Martialis libro 2: *Qui fuerat medicus, nunc eft vefpillo Diaulus.*

Vefter, a, um, Quod ad vos attinet. [עֲמָקָם גָּדָה. Gall. *Veffre.* Ital. *Veftro.* Ger. *Ewer.* Hisp. *Cofa veftra.* Pol. *Wazif.* Vn. *Tierck.* Ang. *Pertaining to you.*] Virgilius tertia Aeglog. Pierides vultuſam lectori pafcite veftro.

Veftræ, veftratis, Quod ex veftra regione eft, aut patria. [עֲמָקָם גָּדָה. Gall. *De veftre puy, de veftre ligauage ou ſecte.* Ital. *Di veftro paſſe, lignaggio ò ſecta.* Germ. *Der eweren einer.* Hisp. *De veftra parte o vando.* Pol. *Wazinick.* Vng. *Tws' olderrickböl hazatokböl ralo.* Ang. *One of your country.*] Cicero.

Veftriarum, Veftrarius, n. f. Locus erat ante ædium januam, inter ædes ipsas, & viam reliftus, cum in uſum, ut qui ædium dominum ſalutatū veniſſent, neque in via ſtarent, neque in iſpī ſeſtibus effidiſſent. [וְיִשְׁאָלְךָ וְיִשְׁאָלְךָ וְיִשְׁאָלְךָ. Gal. *L'entrée d'une maſſon.* Ital. *Entrata della caſa.* Ger. *Ein vorſtegpf über vorhof.* Hisp. *El portal fuera de caſa.* Pol. *Prędzieſionek: item, Nadworsie.* Ang. *A porche before a dore, an entrie.*] Plautus in Moſt. Viden veftrium ante ædies hoc, & ambulacrum cuiusmodi ſit? Diſta ſunt autem Veftria à Ve, & ſtando, quod multum in iis ſtarentur. Nam qui domos amplias antiquitas faciebant, locum ante januam relinquebant, qui in ter foreſ domas, & viam mediua eſſet, in eo loco qui domum ejus domum ſalutatum venerant, priuſquam admittentur, conſiſtant. A' qua statione, & quaſi cōſtabulatione, Veftria appellaſta ſunt ſpatia, in quibus multum ſtarentur ab adveniētibus, priuſ quam intromitteretur in domū. Alii veftrium à Ve privativo deduci volunt, referentes nō ad eos, qui adveniūt, ſed ad eos, qui in domo comanent, quoniam illic nunquam conſiſtant, ſed ſolū transiſtua cauſa ad hunc locū veniant exēndo, ſeu redeundo: ut ſit veftrium, non ſtandum: ſicut Vefanus, non ſanus. qz. Poteſt etiam dici veftrium priua pars januæ, quod januam veftriat: vel (ut Oriadius ait) à Vefta, quod ea potiſſimum pars in ædificio ſit Vefte conſecrata: ſicut culina dii penatibus: & macq; quæ ambi domum, Hercole lovi: ſingula enim domus ſacrata ſunt dii. Ex hac opinione nata fuit olim conſuetudo, ut novam nuptiam mariti domum ingredientem nefas putarentur limen pedibus contingere. Ovidius libro 6. Fast. Hinc quo-

quoque Vestibulum dici reor, unde precarumur. Quam famur
Vestam, quæ loca prima tenet. Vide Gellium libro 16. cap. 5.
Vesticéps, pen. corr. vesticipis, pen. corr. Pubes, quemad-
modum qui pubes non est, Investis appellatur. [ἀντίστροφος, φανέ-
τος, ἀγένητος. Gal. A qui la barbe commence à venir. Ital. A
cui la barba commincia à venire. Germ. Wartsfähig / dem der bart
befreit ist. Hisp. El manco que comienza à barnar. Pol. Brode
puściąciac. Vng. Ks mobogottiss. An. Whois bearde beginneth to
grow.] Gell. libro 5. cap. 19. Sed arrogati non potest, nisi jam
vesticéps.

Vestigium, vestigii, n. f. Pedis impressio: id est, signum quod a pede relinquitur. [τέρπυνικκεβάλλεται midrach. ixros, sisos. Gall. Vestige, pas ou trace, la marque du pied. Ital. Vestigio, segno che lascia il piede o pedata. Germ. Ein fußtritt / fußstapff. Belg. Een voetstap. Hisp. El rastro o la pisada. Pol. Stol' a, stiad. Vn. Lab' nyom. Ang. A foote slope, or print of a foote.] Virgil. 4. lib. Georg. Et gradens ima vertit vestigia cauda. q Ponitur quandoq; pro ima parte pedis. Idem libro 5.: vestigia primi Alba pedis, frontemque ostentans arduus albat. q Per translationem ponitur pro quo cunque rei gestæ indicio seu signo. Cic. pro Font. Vnæ tabulæ proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecunia Fonteio daram. Virgilius 4. Aeglog. Pauca tamen suberunt prisæ vestigia fraudis. Omnibus vestigiis indagare aliquid, est ubique querere, & diligenter. Falere vestigium, de loco lubrico dicitur. Ponere vestigia leviter, est ita progredi, ut vix vestigia apparent. Dicimus quoque insistere in vestigio, Imprimere vestigium, Facere vestigia in aliquo loco. q Occumbere in vestigio, est statim eo in loco interfici, ubi ab Imperatore in acie collocatus fuerat. q Vestigium corporis, est ipsius corporis impressio. Vestigium equi, dicitur aliquando ipsius equiferrea solea. Plinius libro 28. cap. 20: Vestigium equi excussum ungula, ut solet plerunque, liquis collectum reponat, singultus remedium esse recordantibus, &c.

Vestigo, vestigia, penult producta, &c. p. Quero, quasi vestigia
indago, investigo, pervestigo, inquiero. [**WU** chaphás **TP**
chakar. **ix** **do**, **m** **do**, **ix** **la** **ti**. Gal. Tracer, chercher diligemment.
Ital. Cercare, inuestigare. Germ. Dem gespür naßsuchen. Belg.
Spoeren. Hisp. Buscar por el rastro ó pisadas. Pol. Sliadusse. Vng.
Kereszni nyomonjani valazom. Ang. To searche, to trace, to seek by the
prince of the foote.] Cicero libro 3. de Orat. Ipsa tractatio, &
questio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa
delectatione vestiges. Virgil. 7. Aeneid. Quæ loca, quivæ ha-
beant homines, ubi membra gentis Vestigemus. Cicero 2. de
Orator. Non & conjuncta queremus, & causas rerum vesti-
gabimus. Virgil. 6. Aeneid. Ergo altè vestiga oculis, & ritè re-
perium Carpe manu. q Hujus composita sunt, Investigo, &
pervestigo, quorum significata explicantur suis locis.

Vestigátor, verbale, m. t. Venator, à vestigiis ferarum dictus, ut autor est Varro 4. de lingua Latina. [ΨΩΝ chophés ΤΡΠ chokér. ἵπποτης. Gal. Traceur, braconier, chasseur, veneur. Ital. Inseguitore, cacciatore. Ger. Ein Jäger so dem Gespür nachsuchet. Hisp. El que busca pol el rastro, cazador. Pol. Zaszczydem chodzący, myśliciecy. Vng. Vadzor nyomezőkeres. An. He that searceth by the prints of the foot.] Columell. lib. 9. cap. 8: Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore sylva fronde consideret, vel à vestigatore præparato vase reconditur.

Vestis, stis, f.t. A' velando, quod corpus velet: seu à vellere, quod est universę ovis lana. [וְלֹא] lebūsch תַּחֲנִמָּה bēghadh תַּחֲנִמָּה similiς תַּחֲנִמָּה salmāh. id est, & dñs, & cōdñ. Gal. Vestement, habilis lenore. Ital. vesta. Germ. Ein kleid. Belg. Een kleet. His. Vestis dura. Pol. Suknia. Vng. Tjoharha. Ang. garment or vesture.] Et est generale nomen, quodvis significans indumentum, tam virile, quam muliebre, quo contineantur omnia lanea, linea, serica, bombycina, quæ induendi, præcengendi, tegendi, amiciendi, insternandi, accubandive causa apparaunt, & quæ accessionis iure cedunt, cujusmodi sunt instar, picturæ, claviæ, quæ vestibus insuuntur. Cicero 7. Ver. Illi ad deprendandum periculum proferebant, alii purpuram Tyriam, thus alii atque odores, vestemq; linea, gemmas alii, & margaritas. Quidam lib. 11. cap. 1: Monilia & margaritæ, vestis longa, sunt ornamenta foeminarum. Virgilius 9. Aeneid. Dives equum, dives pictai vestis, & auti. Cicero 2. Philipp. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica, multis locis, &c. q'ponitur interdum vestis pro barba. Φειδος. Virgilius 7. Aeneid. Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Vbi Servius: Vestis: hoc est, barba: unde econtrari, investes dicimus imberbes: unde est, Tunc mihi prima genas vestibat Flore juventa. Lucret. lib. 5: Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas Tempore, & impubem molli pubescere veste. Veste: hoc est, pilo & lanugine, seu prima barba.

Vestis, quibusdam nationibus sua cuique propria vestis est: ut Parthis sarabaræ, Gallis linæ, Germanis rhenones, Hispanis

striges, Sardis mastrucæ. Sarabara sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabaræ eorum non sunt immutatae. & Publius: Ut quid ergo in ventre tuo Parthi Sarabara suspèderunt? Apud quosdam autem sarabara nuncupantur capitum quædam tegmina, qualia videmus in copite magorii pista. Linæ saga quadra & mollia sunt; de quibus Plautus: Lina cooperia est textrina Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris usque ad umbilicum atque intortis vil. is, adèd hispida, ut imbie respuant: quas vulgo reptos vocant, ed quod longitude villorum quasi reptat: de quibus Salustius: Germani intestum rhenonibus corpus tegunt. Dicsti autem rhenones à Rheno Germaniæ flumine, ubi his frequenter utuntur. Mastruca vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commovit, cum Sardorum mastruca mutavit. Mastruca autem dicta, quasi mōstrosa, ed quod qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformantur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura linamentis, caput tiara tegunt: eminēt apicibus fastigiatis Alani: horrent & malis testi cum latrantibus linguis Scotti, sagati sunt Almani, linteati Iādi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes non solum in vestibus, sed & in corpore aliquâ sibi propria quasi insignia vendicant: ut videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonū: circuncidū quoq; Iudæi prepuria: pertundunt Arabes aures: flavent capitibus intextis Getæ: nitent Albani albētibus crinibus: Mauros habet tenuis corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes extant Alani. Isidorus de etymologiis.

Vestio, is ivi, tum, ast. q. Vestem induo, tego, obducō, sepio. [ল] lab. sch. iugis, cōvō, cōfāw, cōfāw, nōlī. Gall. Vestir. Ital. Vestire. Ger. Kleiden Belg. Kleeden. Hisp. Vestir. Pol. Pręgdaſeo wam. Vng. Meg ruhacon fol blıdżom. An. To apparell, to put on a garment.] Plautus in Calin. Vir te vestiat, tu virum despolies. Cicero pro Sex Rose. Quasi vero nescias hunc ali & vestiri à Cælia, &c. Cicero secundo de Natura deorum: Primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit. Vestivit: id est, operuit, munivit, contextit, velavit. Columella libro 4, translulit ad arbores: Vbi se stondibus vestierint, teneris caulisbus, ne cum adultis, modus adhibendus est. Vestire agrum vicinis, apud eundem libro 5. cap. 1. Vestire gramine ripas, apud eundem libro 8. cap. 5. Vestiti montes sylvis, apud Livium 2. bell. Maced. Vestire părietes tabulis, Cicero 6. Verr. Vestiri pilo, Plinius libro 9. cap. 13. Vestita floribus tigrā, arboribus, frugibusque, &c. apud Cicer. 2. de Natura deor. Plinius lib. 2. Epist. 17: Hortum morus, & ficus frequens vestit: id est, contigit, ornat. qHujus cōposita sunt, Convestio, circunvestio, supervestio: quorum significata explicantur suis locis.

Vēstītōr, m. t. Qui vēstēs facit, sartor. [אַבְשָׁרִים. Vng Zabo.] Lāpridius in Alex. Severo: Ita ut annonas non dignitates acciperent fullones, & vestidores & pictores.
Vēstītūs, us, m. q. Vestimentum, sive vēstis. [לְבָשָׁה lebāsh] בְּשָׁבֵד, bēshēd, id hī, iōnq̄, ῥεβְּשָׁה. Gall. Vēstement. Ital. Vēsta. Ger. Kleidung. Hisp. Vēstidura. Pol. Odzienie, ſati. Vng. Rubazat őbörzét. Ang. Apparell or rayment.] Plinius lib. 8, cap. 22: Vēſtituq; in queruſ ſuſpenſo: tranare atque abire in deſerta. Cic. 1. de Nat. deor. Reliquos deos ea facie novimus, qua picto-tes, fictoresq; voluerunt: neque ſolūm facie, ſed etiam orna-tu, crata, vēſtitu. ¶ Orationis vēſtitus. Cicero de clar. Orat. Cō-cinnitas illa crebitasq; ſer. tētiarum p'iſtina manebat: ſed ea vēſtitu illo orationis quo conſueverat, ornata non erat. Mon-tium vēſtitus densissimi, Cic. 2. de Nat. deor. Ripatum vēſtitus viridifl̄imi, Cic. ibid. Vir muliebris indutus vēſtitu, Cic. ad At-tic. libro 1.

Vestiarium, n.s. Locus in quo vestes vel servatur, vel videntur. [ιμπονήη, ιμποφιλάχιον. Gall. Garderobbe, lieu à servir hâz billement. Ita. Guarda vesti. Ger. Ein Kleiderkast; oder Kleidergaden gewandlammmer. Hisp. Lugar donde se ponen los vestidos para guardar, & vender. Pol. Skriginia, albo komora gdzie szać chowania. Un. Ruha tarto hely, ruha arulo hely, ruha piacię. Ang. Where clothes are kept, or set out to be sold, a wardrobe.] Plin.li. i. 5. ca. 8: Vestiarium etiam contra teredines, ac noxia animalia amurca aspergi.

¶Aliquando vestiarii nomine vestitus intelligitur. *ικεπτηρις*,
στλοτηρις. Col. li. 1. c. 8: Tantoq; curiosior inquisitio patrista-
milia^s debet esse pro tali genere servoru^m, aut in vestiaris, aut
in ceteris prabitis injuriosè tracteatur. Vide in dictione
CALCEARIVM.

Vestiarium. m.s. Qui vestiario præfert, aut vester vendit. [i. d. q.
m. t. d. s. Gall. Faisou or vendeur d'habits. Ital. Chifa ò rende vesti.
Ger. Ein gewandmeister / oder ein kleider verduffet. Hisp. El que
haz ò rende vestiduras. Pol. Tenektorj sati prædaie. Vng. Ruka as-
ros. Ång. A maker or seller of clothes.] qd Aliquando adjectivum est:
ut, Vestiaria arca, apud Catonem libro 11, in qua uestes repon-
nuntur, & conservantur.

Vestispičus, vestispici, & Vestispica, vestispicæ, pen. cor. Servus, sive ancilla custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciat. Ικονοφύλακ. Gal. Celuy ou celle qui garde les habits ou habilemens, qui prend garde qu'ils soient nets et ne se gâtent. Ital. Guarda vesti. Ger. Euer oder ewig so zu den Kleideren lugt und die verwartet. Hisp. El que alimpia las vestiduras y las guarda. Pol. Ten ktorz siasi chowa. Vng. Ruba brdx zolga. Ang. He or she that keepeth the wardrobe. Plaut. in Trin. - ducitur familia tota, Vestispici, unctor, auri custos. Afran. Novi non insciam ancillulæ vespere & vestispicam.

Vestitissimus, vestitissima, vestitissimum. Quod est optimè vestitum. Colum.lib.7.ca.3: Id pecus, quanvis ex omnibus animalibus vestitissimum, frigoris tamen impatientissimum est. De ovibus.

Veteris, & **Veterimus**. Plautus in *Bach.* Senē illum ego tibi dedo veteriorem, lepidū ut lenitum reddas. Trebat. Ciceroni: Pro nostro veterissimo, verissimoq; amore. Virgil. 2. Aenei. **Im-**
gens ara fuit iuxtaq; veterissima laurus. Tacit. libr. 5: Ars factem
liberorum suorum veterissimum imposuit. Id est, maximum
natu. Cit. de amicitia: Veterissima quæque (ut ea vina, quæ ve-
terissimam ferunt) esse debent suavissima.

Veterinum, a, u, adjективum: ut Veterina animalia. [Γάλλοι φέρεται οι άλογα. Gall. Chevaux ou mulets, ou autres bestes qui portent somme. Ital. Ogni bestia da soma, come cavalli, muli, asini & simili. Germ. Lastbare thter so man brancht allerley barde zu tragen Hil. Qualquier bestia para cargar. Pol. Wsiły, kie zwierzęta kroki skrywane na sobsie nośnia. Vn. Terh hordo barom. An. That carrieth or beareth burdens.] Dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt. Ita dicta, quasi venterina, teste Festo, quod ad tentem onus religatum gerat: vel potius à vchēdo, quasi veherina. Plinius li. 11. ca. 46: Vngula veterino tātum generi renascuntur, q̄ Lēgitur & Veterinum, substantivē, pro animali veterino: hoc est, vecturæ idoneo. Γάλλοι φέρεται οι άλογα. Plin. lib. 11. cap. 37: Actas venterinorum, dentibus indicatur.

Vētērīnā^mūs, vēterinarii, m. f. Qui vēterinorū curam gerit, & vēterina ducit, qui apud nos consuevit etiam illa locāda domi nutricare ad quālitū. *[xrwiaqg]* Gal. Mūlatier, palefrenier, mārechal. Iral. Mūlatiero, palefreniero, mārefalco. Germ. Einer der sōßbare thier erhalteſt oder führet ein Schmerz/Manselstretter Hif. Albeytar de tales bestias. Pol. Teu ktori konie, osł's albo mul'i donasnu chowa. Vng. Terbħ horda barom gażda An. He has letteħ horses or mules to hire, or horse carser, harkneyman.] Vnde equos, mulos, asinos, meritorios vocamus. Colum. lib. i. ca. 1: Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut foeni sector, nec minus arborator, & vinitor, tuum etiā vēterinarius, & probus pastor. q Vēterinarii ites, medici sunt vēterinorum, quos nunc vulgus Mārefalcos appellat. *[xrwiaqg]*, *[xrwiaqg]*. Colum. lib. 6. ca. 8: Solent etiam fastidia cibi afftere virtutis incrementa lingua, quas ranae vēterinatii vocant.

Veterinariū, ria, riūm, Quod ad veterina animalia pertinet:
extirpiat, Gal. Appartenant à bestes de somme. Ita. Pertinente à
bestia de soma. Ger. Das zu fassbaren thiere; oder saumroffen gehört.
His. Pertinet sciēt à bestias de cargos. Pol. Prynalecias do nasiem nich
koni. Vn. Teribh hordzo barmokhos valo. An. Belonging to carriage
beastē. Jut. Medicina veterinaria, extirpiat, iarrangia. Col.
li. 6. ca. 3: Quare veterinariz medicinę prudens esse debet pe-
coris magister.

Veterus, veterni, m. f. Morbus est nascens ex humoribus frigidis cerebri infestantibus, memoriam simul & rationem tollens, inevitabilemque dormitionem necessitatē inducēs. [Anno 1795. Gal. Lethargie, maladie qui rend les gens endormis & pares. Ital. Infermità per troppo otio, la quale induce estremo sonno. Germ. Die schlafsucht Hlsp. Dolencia que haze mucho adormecer. Pol. spanie nieymierne. Vng. Mely alomban, lubnyasagban eyid beiugor. A. A drowsie disease engendring through idleness, a continual desire of

*Sleeping.] Plautus in Menzech. Num eum veteranus, aut aqu
intercus tenet? Et quia hic morbus pigros homines facit, &
ad negotia inutiles, quemadmodum senectus, ideo veteranus
quandoque pro pigritia ponitur. [נִבְשׁוּ bayshā תַּלְגָּלְלָה
haišlūt. ῥῶπος. Gal. Faistardise Ital. Dapocaggine, tardozzo. His
Ocioſidadē pereza. Pol. Gnoſnoſ.] Virg. libr. 1. Georg. Nector
pere gravi passus sua regna veterano. Cic. lib. 6. Epist. Nisi ego
cum tabernariis & aquariis depugnafsem, veteranus occupat
set civitatem. ¶ Quandoque pro nimia dormitione. Plin. lib.
8. ca. 36: Primi diebus bis septenis tam gravi somno usi pre-
muntur, ut ne vulneribus quidem excitari quācāt, tunc minum
in modum veterano pingueſcent.*

Vētērōsūs, Qui veterno: hoc est, lethargo laborat. *ληθαγός*.
¶ Per translationem tamen sumitur pro somnolento, & segni.
[...] *ὕπνος*, *τυπεῖς*, *καὶ ὄφεις*. Gal. Endormi & appesanti, parescere &
faistard. Ital. Addormentato, tardo. Ger. Schläferig His. Adormi-
do, socio, percoq. Pol. Opalid dad miare. Vng. Mily alomban et
betigseges Zunniadagos tichya. An. That hath a drowsie disease and
sleepeth much.] Terent. in Evnuc. Hic est vetus, vietus, veterno-
sus, senex. Quo in loco Terent. in Evnuc. vocat veternosum,
quod tardus esset, & segnis, ac si veternum pateretur. ¶ Cato
verò Veternosum appellat hydropicum, quum inquit: Vetus,
nosus quum plurimum bibit, tam plurimum sicut. .
Vētērōsūs, Qui veterno:

Vetero, Vide V E T V S.
Veto, vetas, vetui, vetitum, Prohibeo, absterreo, interdico & impero ne quid fiat. [**ΥΝΙ** manáh **Η** chaláh **Η** chalá, **Α**γγέλος, καλός. Gal. Definire de faire quelque chose, prohiber. Ital. Vietare, prohibere. Germ. Verbieten, wehren. Hispan. Hifp. Vedar. Pol. Zakazuje, brawie. Vn. Meg tilton nem engedem. Ang. To forbid.] Liv. lib. 2: Illi vixi ira, vetuere reddi. Tereat. In Phorm. Aruspex vetuit ante brumam aliquid novi Negotii incipere. Cæsar. 2. bell. Gallic. Et quod ab opere singulisq; legionibus singulos legatos Cæsar discedere, nisi munitis castris, vete- rat. Cic 5. Ver. Vetat te. Volcatius tuæ tuorumque delicia, mentionem mancipis facere. Virg. 1. Aeneid. Quippe vetus fatis. Horat. 1. Serm.-ridentem dicere verum Quid vetat? Virgil. 10. Aelegga: - non me ulla verbant Frigora Parthenios canibus circundare saltus. qd Legitur etiam præteritum veta- vi, & supinum veratum. Peis. Sat. 5: Excepto si quid Masuri rubrica vetavit. Quo tamen in loco nonnulli Notavit, legen- dum contendunt. qd A' veto, quamvis supinum faciat vetitum, participium tamen futuri temporis deducitur veraturus, non vetturus. Item verbale vetatio, non yetitio, autore Vallali. I. Vetiāns, vettantis, participium. [**ΥΝΙ** mineah, καλός. Gall. Qui defend & prohibe. Ital. Cbi prohibisce & veta. Germ. Verbieten, wehrend. Hispan. Que vieda, viedador. Pol. Zakazujaci, broniaci. Vn. Tolto. Ang. That forbiddeth.] Cic. 2. de Legibus: Ita principiū legem illam, & ultimam, mentem esse dicebant omnia ratio- ne aut cogentis, aut vettantis Dei.

Vētūtūs, p̄z̄teritū participiūm. [עֲמָדָה וְמִנְחָה נִלְכָּה] chalū. u-
lūtis, à m̄p̄z̄d̄ h̄is. Gall. Prohibe, defendu. Ital. Vietato. Germ.
Verboten. His. Vedado. Pol. Zakazani. Vn. Meg tilstøet, tilstøms.
An. Forbidden.] Virgil. 6. Aeneid. Hic thalamum invasit nata,
vetitōsq; hymenāos. Ovid. 2. Metamor. - verito tentarunt z-
quore tingi. Horat. 1. Carm. Ode tertia: Audax osmania perpetui
Gens humana tutit per vetitū nefas.
Vētūtūm, ti, substantiūm, Prohibitūm. [עֲמָדָה וְמִנְחָה נִלְכָּה וְזַ-
עֲפָגָה, וְאֵמֶרֶבֶדֶת] Gall. Chose defendue. Ita. Co/a vietato. Ger.
Ein verbote. His. Cosa vedada. Pol. Zakazane. Vng. Tilstøms i/o
lalom. Ang. A thing forbidden.] Virgilius 10 Aeneid. Quæ con-
tra vetitū discordia? Ovid. 3. de Arte amandi. Nitimus in ve-
titū semper, cupimusque negata.

Vétonică. Vide **B E T O N I C A**.
Vetus, veteris, pen. corr. omn. t. Antiquum & multorum an-
norum, mensium, aut dierum significat, secundum id, cui ad-
iectum est. [**ΙΩΝ**] **Ιασχέν ΤΠΤΙΔ** hattik [πέρι τούτου] **Ιασχίθ**
ΙΙΤΠ kadhmón πελάσιος, αρχαιός. Gal. Vieil, ancien, Ira. Vecchio,
antiquo. Germ. Alt. Belg. Out. Hisp. Viejo, anciano. Pol. Star. Vng Regi ö An. Old, ancient.] Plaut. in Truc. Vetus est mate-
rius. Cicer. pro Cætin. At vero hoc quidem jam vetus est, &
majorum exemplo multis in rebus usitatum. Quidam dici-
putant, quasi vetus : hoc est, sine vi: ætas enim debilitat vi-
res. Alii à ve, pro valde, & ætas. Et plerunque in laude ponit-
tur. Vnde dicimus, Apud veteres: eos videlicet autentatis
plenos significantes. Item Vetus Falernum, quod per etatem
vires acquisivit. q Interdum ad vituperationem referitur, &
pro carioso, seu rancido ponitur, proque eo quod ætate jam
deterius est effectum. Terent. in Andr. sed qui malevoli Ve-
teris poëta maledictis respondeat. Vetus adagium, vetus
verbum: id est, jandiu usurpatum, & à veteribus etiam di-
ctum. Plautus in Amph. Vetus est adagium: fames & mora
Bilem in nasum conciunt. Terentius in Adelph. Nam vetus
verbum hoc quidem est: Communia esse amicorum inter se
omnia. Cornel. Fronto inter antiquum & vetus ita distinguunt

Vetus est, inquit, quod est multorum annorum. Antiquum, quod excessit patrum memoriam.

Vetus, diminutivum. [Ιων jaschén πτῶν hattik Πρέ zakén ων jaschisch] ΙΜΤΡ kadhmon. pególos. Gall. Vieillard, vieillot. Ital. Vecchietto. Ger. Zimlich alt/ altecht. Hisp. Pequeno, viejo. Pol. Przysierka. Vng. Regiese, oska. Ang. Somewhat old.] Plautus in Epid. Quales velo vetulos deos. Horatius 4. Carm. Ode 13: Servatura diu partem cornicis vetulæ temporibus Lucem, &c. Arbor vetula. Cic. 5. de Finib. Itaque & vivere vi-tem & mori dicimus: arboremque & novellam, & vetulam: & vigere, & senescere. Equus vetulus. Cic. de Amic. Num quando amici novi digni amicitia, veteribus sint anteponendi, ut equis vetulis teneros anteponere solemus. Falernū vetulum. Catul Epigr. 24: Minister vetus puer Falerni. Vinum vetulum. Colum. lib. 10: Brachia jaestantes vetulo marcentia vino.

Vetus, a. um, Vetus, antiquus, priscus. [Ιων jaschén πτῶν hattik Πρέ zakén ων jaschisch] ΙΜΤΡ kadhmon. ægæus. Gal. Vieil, ancien, antique. Ital. Vecchio, antiquo. Ger. Alt. Hisp. Viejo, antiguo. Pol. Starostari. Vn. Regi. ò. Ang. Old, ancient, of great antiquity.] Livius libro 1: Posse quidem se vetusto jure agere. Cicero Acilio libr. 13: Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idē de claris Orat. Sed multò tamen vetustior, & horridior ille, quam Scipio. Ovidius 2. Fast. Tybri doce verum, tua ripa vetustior urbe est. Virgilius 2. Aeneid. Est urbe egressis tumulus, templumq; vetustū Desertę Cereris, iuxtaq; antiqua cupressus Religione patrum multos servata per annos. Plinius lib. 25. ca. 2: Ut Aeschylus è vetustissimis in poëtica refertam Italiam herbarum potentia proderet. Tacitus libro 2: Qui Vonomē vetustissimum liberorum ejus accident. Hoc est, maximum natu.

Vetus, adverbium, Antiqué. [αρχαῖς. Gall. Anciennement. Ital. Anticamente. Germ. Von altem här. Hisp. Vieja y antigua mente. Pol. Dawna. Vn. Regen. Ang. Anciently.] Plin. libro 27. cap. 7: Vetustissimē in usu est: hoc est, diutissimē conservatum in usu est.

Vetus, vetustatis, f. t. Antiquitas. [ΠΤΡ kadhēm ΠΤΡ kadhēm. ιρχαῖς. Gal. Vieillesse, ancianeté. Ital. Vecchia, antica. Germ. Die alte. Hisp. Vieja, antiguedad. Pol. Starosc. Vng. Regi. sz. Ang. Ancientie, oldneſſe, eldertime.] Plinius libro 27. cap. 7: Nix vetustate rubescit. Livius decimo ab Urbe: Nec quicquid quoque anno aetum sit in tanta vetustate non rerum modō, sed etiam autorū, digerere possit. Cicero de Amicitia: Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Ovid. 5. Metamorph.

Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas

Omnia destruitis, vitiataque dentibus ævi

Paulatim lenta consumitis omnia morte.

Vetusco, is, Inverasco, vetustatem acquirō. [ΠΤΡ hattik Πτρ balāh. παλαιόμενη. Gall. Enveillir. Ital. Invecchiare, diuenire vecchio. Germ. Alten/alt werden. Hisp. Envejecerse. Pol. Pocinam się stażec. Vn. Meg ouulok regie ležok. An. To waxe old or ancient.] Columella lib. 1. cap. 7: Apothecę recte superponentur his locis, unde plerunque famus earum exoritur, quum vina celestius vetustescunt, quæ summi quodam genere præcōcem maturitatem trahunt.

Vetero, veteras, Vetusco, vetustatem acquirō. [ΠΤΡ hattik Πτρ balāh. παλαιόμενη. Gal. Enveillir. Ital. Invecchiare. Germ. Alten/alt werden. Belg. Out werden. Hisp. Envejecer. Pol. Stargetwan sie. Vng. Meg ouulok, regie ležok. Ang. To waxe old.] Celsus lib. 3. cap. 12: In his autem febribus quæ veteraverunt, utilis fames non est. q. Hinc compositum Invertero, & augmentatum-Veterasco, quæ sunt eiusdem significationis. Columella lib. 2. cap. 15: Aptior est tamen surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut p̄omorum arboribus adhibeas. q. Ab hoc sit Inverasco, quod est valde vetus sio, seu valde in consuetudinem venio. q. Nigidius differentiam ponit inter vetustescere, & veterascere: quod quæ vetustate deteriora sunt, vetustescere dicantur: veterascere, quæ meliora. Columela verò libro 6. docet veterascere, seu inverterascere, non semper in melius dicit: cuius hæc sunt verba: Sed si jam inverteravit morbus, vehementioribus est opus remedium.

Veterasco, veterascis, Vetus sio, vetustatem contraho: quod vetustescere dicimus. [ΠΤΡ hattik Πτρ balāh. παλαιόμενη. Gal. Enveillir. Ita. Invecchiare. Ger. Alten/alt werden. Hisp. Envejecer. Pol. Pocinam bitarim. Vn. Meg aggok ouulok regie ležok. Ang. To waxe old.] Columel. libro 2. cap. 14: Aptior tamen est surculis hominis urina, quam sex mensibus passus fueris veterascere.

Veterator, veteratoris, m. t. Homo veteris astutus, ut inquit Donatus, & in omni re callidus: à multarū rerum gerendarū vetustate. [ΠΤΡ harum. παλιάνσας, παλιάσσος, παλιόμενη. Gal. Fin, castelieu & rusé de long temps. Ital. Gratta vecchia, stracato, scelerato, giotto, cajino, triotto, di mala sorte, di mal pelo. Ger. Ein alter s. h. der allezeit arglistig gewesen ist/ und noch davon beharrt.

Belg. Een ouer schaft. Hisp. Astuto, malicioso, engañoso, enuejetido en su arte. Pol. Cwicik staris, dawni achitrisider. Vn. Agrauaz. An. An old craftsman, long acquainted and noozled in falsehood.] Ter. in Heav. Idē istuc mihi venit in mentē. C. veterator. Idē in And. Quid hic volt veterator sibi? q. Veterator, inquit Budęs, est qui diurna ac multiplici, & s̄pē cōmutata servitute astutus & vafer evasit: quod genaus servoru olim minori erat in pretio quam novitorū: unde ab Adilibus præceptū erat, referente Vlpiano, ne veterator pro novitio veniret. q. Veterator & ad liberos homines trāsfertur, pro eo qui quovis instituto astutia & solertia plurimū pollet. Ci. li. 2. de Finib. Acutū, versutū, veteratorē, facile ut excogitet quomodo occulte sine teste, sine ullo conscio fallat. Gellius lib. 3. cap. 1: Videbatur esse in literis veterator. q. Veterator, advocatus dici hodie potest, qui diu, ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes prehensiones, nexusq; lubrici litium certaminis, qui in anticipi forēsium salebrarum Marte bellissimē insidias disponere, atque etiam providere novit: sed is propriè (ut uno verbo absolvam) qui cam se artem scire, atque exercere profiteretur, qua causa inferior, superior evadere, vel reclamare æquo bonoque possit. Budęs.

Veteratoris, veteratoria, veteratoriū, Subdolus, impostoriū, vafer, astutus. [ΠΤΡ harum. παλιόμενη, παλιάσσος. Gal. Castelieu fin, rusé. Ital. Ingannatore, astuto. Ger Arglistig/voll sang gebüter betrügen. Hisp. Engañador, astuto. Pol. Cwiciono vchitrofagi. Vn. Agrauazokos. Ang Guifull, subtil, wile.] Cicero in Verr. Nihil ab isto testum, nihil veteratorium expectaverint: omnia aperta, omnia perspicua reperientur.

Veteratoris, adverbium, Astutē, callidē, malitiosē. [παλιόμενη. Gal. Parrus & finesse, castelusemente. Ita. Astutamente, con castelo, Germ Arglistiglich. Hisp. Engañosamente, castelosamente. Pol. Wizwotne, chitry. Vng. Okosan ag rauazul. An. By deceit, lik an old fox.] Cicero in Oratore: Ille enim summis: quod acutē, & veteratoriē dicit, &c.

Veteratrix, veteratricis, f. t. Fœmina in astutis & fraudibus exercitatis. [ΠΤΡ harummdh. παλιόμενη, i.]

Veteri, amantariū sutor, Calcearius, qui veteres calceos reficit, [κατεύκτις πάτης, seu πατης. Gal. Sautier. Ital. Zauatiero. Germ Ein schuhbäcker. Belg. Een schoentapper. Hisp. El remendo don de cap. 10, cap. 10. Pol. Lataç. Vng. Foldo zo varga. Ang A souter or cobler.] Eaque forma dicitur veteramentarius, qua ab armento armentarius, à ferramento ferramentarius. Suet. in Vitel. Cassius Severus, nec minus alii, eundem & sutorum veteramentarium prodiderunt.

Veterantis, veteranā, veteranū, Vetus. [Ιων jaschén. παλαιός. Gal. Vieillart, ancien. Ital. Vecchio, veterano, pratico. Germ. Alt. Belg. Out. Hisp. Viejo, anciano. Pol. Starbi waliec. Vng. Regi. ag Ang. Old, ancient.] Livius lib. 1. bell. Pun. Pœnum hostem veteranum, trium & viginti annorum militia durissimas inter Hispanas gentes semper victorem. Unde veterana mancipia, quæ à novitii distinguntur. Veteranā, quæ armo nondum servierūt, ut ait Martianus de Publicanis & vectigalibus. q. Veterani milites, qui multis annis stipendia fecerunt, & diuturno usu in re militari sunt exercitati. Budęs in libro de Asse, ex autoritate Taciti, ostendit eos propriè dictos esse veterans, qui stipendia quidem legitima confererant, adhuc tam sub vexillo continebantur, quoad militia præmia, coloniae, acciperent, ab omni interim onere immunes, præterquam propulsandi hostis. Stipendiorum autem legitimorum tempus non semper idem fuit. Constat enim quosdam tricena, alias quadragena impletasse stipendia. Sub initium autem principatus Tiberii, suborta hoc nomine seditione in castris Pannonicis, placuit, post senādena stipendia milites exautorari, quatuorque post annos, antequam missio ad ipsos revertentur, sub vexillis retinerti, indulgentiore militia genere: quo tempore Veterani dicebantur. Cicero 2. Tusc. Ergo hæc veteranus miles facere poterit: doctus vir sapiens, facere non poterit? Caesar libro 1. bell. Gallic. Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quatuor veteranorum. Lucan. libro 1: Quæ sedes erit emeritis? quæ tura dabuntur, Quæ noster veteranus erit. Veteranū pecus. Colum. libro 6. cap. 2: Veterū ista sic agenda præcipimus, si veteranū pecus non aderit. Veteranæ vites dicuntur veteres, & antiquæ. Colum. libro 3. cap. 15: Deinde eam velut veteranam vitem totam exputare, & ad unam materiam firmissimam redigere.

Vetrare, Vide VENTRALE.

Vexillum, vexilli, n. s. Signum militare. [σόδας Ι. 7 déghel. σηνα. Gall. Baniere, enseigne, etendart. Ital. Bandiera. Germ. Ein Feldtum/ Panier / Feldzeichen. Belg. Een vaanten. Hisp. La senna. Pol. Chorągiem. Vng. Zarlo. Ang. A flagge, enseigne, or standerd.] Caesar 2. bell. Gallic. Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concorsi oporteret. Tacit.

lib. 1: Postquam turbatum in castris accepere, vexilla convellunt. Cic. in Orat. docet velum à vexillo factum, ut à paxillo palum, à taxillo talum, extritis tribus literis, gratia vitandi diutoriis soni. q Vexillum autem continebat homines centum octoginta sex, teste Livio lib. 8. ab Urbe.

Vexillifer, m. f. Signifer, gestator vexilli, quem & Aquiliferum vocabant Romani. [ΟΟΟ] nosēs. eneūs. φίσ. Gall. Portenſigne, guidon. It. Bandiraro, alſiero. Ger. Ein Benderich, Pomerher. Hisp. Alſerex. Pol. Choraz. Vn. Zaxlo tarto. An. That beareth a ſtandard.] Vexillarius, m. f. Signifer, q vexillū fecit. [ΟΟΟ] nosēs. eneūs. φίσ. Gall. Portenſigne, guidon. Ital. Bandiraro, alſiero. Ger. Benderich, Pomerher, Zeidentrager. Belg. Een Baendragter. Hisp. Alſerex.] Liv. lib. 8: Ordo ter sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habet.

Vexillatio, quid significet, declarat Vegetius lib. 2. ca. 1: Equitum (inquit) aliae dicuntur ab eo, quod ad similitudinem alarū ab ultraque parte protegant aries, quæ nunc Vexillationes vocantur, à velo: quia velis: hoc est, flamulis utuntur. Sueton. in Galba, cap. 20: Illud mirum admodum fuerit, neq; præsentium quenquam opem Imperatori ferre conatum, & omnes qui accerſerentur, sprevisse nuntium, excepta Germanicorum vexillatione. [ο λόχος, η ἵππη. Gall. Une compagnie de gens de guerre etans soue une enseigne. Ital. Compagnia de ſoldati ſotto una bandiera. German. Ein feindlich Riecht. Hisp. Compañia de hombres armados uno alſerex. Polon. Na skrydliach roth jaſadgenio. Vng. Hadzarny. Ang. A band of men of warre under one ſtander.]

Vexo, vexas, act. p. Agito, molesto, perturbo, infesto, populi, diripio, & huc atque illuc distraho. [תְּבֻלָה himmāh בְּבִלְבָד בְּקֹרֶת hicheib בְּנֵי hamām תְּבַשְׁלֵמָה schadhabה בְּנֵי gharāph. אֲכֹרְבָּה, אֲכֹרְבָּה, אֲכֹרְבָּה. Gal. Vexer, tourmenter, harceler, tempeſter. It. Disturbare, molestare, noſare. German. Plagen, vbel bewühen, vrbawig machen, vexieren. Belg. Quellen. Hisp. Fatigar, moleſtar, enojar. Polon. Nagabam, wezuje, preſſiadiuſe. Vngar. Győrök, kenziom. Ang. To vexe, to torment, to trouble.] Tractum ab eo quod est verno, in quo inest jam vis quædam alieni arbitrii: non enim ſui potens est qui vehitur. Vexare autem vi atque mortu procudubio vaſtiorē est. Nam qui raptatur, & huc atque illuc distrahit (ut inquit Gellius libro 2. cap. 6.) vexari propriè dicitur: ſicut taxare, preſſiūs, crebrusque tangere. laſtare, multò fusiūs, largiusque jacere. Quaffare etiam, quæm quatere, gravius violentiusque. Cicero 2. Verr. Quam iſte per triennium ita vexavit ac perdidit, ut ea restitui in antiquum ſtatū nullo modo poſſit. De Sicilia loquitur: in quem locum Asconius, nimis ſum Vexavit, ingentis calamitatis uolum ſignificat: nam & ipſe ſuprà ſic ait: Populat, vexat, funditus eversæ provinciæ. Virgilii 6. Aegloga: Candida ſuccinctam latrantibus inguina monſtris Dulichias vexasse rates. q Vexare nos dicuntur viitia, quia animi jaſtant, diſtorquent, agitant, infenſant. Saluſt. in Catil. At me, quum ab reliquis malis moribus diſtentirem, nihilominus honoris cupidio eadem, quæ cæteros fama atq; invidia vexabant. q Hujus compoſita ſunt, Deyexo, & divexo, quorum ſignificata vide ſuis locis.

Vexatio, vexationis, verbale, f. t. Populatio, infestatio, afflīcio. [תְּבַשְׁלֵמָה boni benūt בְּבִלְבָד bat̄ ſebeth בְּבִלְבָד hitſabon בְּבִלְבָד macheb. יְגַנְּבֵנָה, נְגַנְּבֵנָה, כְּבִזְבֵּנָה, כְּבִזְבֵּנָה. Gall. Grief tourment, vexation. Ital. Trauaglio, trauglioamento. German. Plagung / beſtehdigung. Hisp. Enojo, obra de moleſtar. Polon. Pręgabanie, puſtoſenie. Vngar. Götrööm, kenlodes. Ang. Grieſe, ſorow, paine.] Cicero in Catilin. Tibi vexatio, direptio que ſociorum impunita ſuit ac libera. Idem 4. in Catil. Tum lamentationem matrum familiæ, tum fugam virginum atque puerorum, ac vexationem virginum Vestalium perhorresco.

Vexator, vexatoris, m. t. Infestator. [תְּבַשְׁלֵמָה בְּבִלְבָד has̄eb בְּבִלְבָד macheib. κανδεῖρος, λυγερής, καρανής. Gal. Vexare & tourmenter. Ital. Chi tormenta, fieramente. German. Plager, der einem leid vnd übertrang anhut. Hisp. El que moleſta, cruelmente, y da enojo. Polon. Nagabac, preſſiadiuſe. Vngar. Győrök, kenziom. Ang. He that grieueh, or troubleth.] Cicero de Aruſpicum reſponſis: Tam crudelis mei, tam ſceleratus Reipubl. vexator eſſe potuſſet?

V ante L

Via, via, f. p. Dimidius actus, qua potest ire vehiculum. Dicta eſt via, vel ab eundo, quaſi ia, vel a vechendo, autore Varro, primū reba, & tum deinde Via. [τέρας déreh ὁράχ ὁράχ τέρας halichah. odys. Gall. Voye, chemin, rue. Ital. Via, ſtrada. Ger. Ein wāg, ſtraſ. Belg. Emen wech. Hisp. El camino, o la calle. Pol. Droga. Vng. vt. Ang. The way.] Via (inquit Paulus Iure-consultus) coſtitui, vel laitor octo pedibus, vel anguſtior po- test, ut tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire po- test: alioqui iter ſit, non via. q Abuſivē tamen ſumitur pro omni loco, per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quis ſi de via vocaſſent. Terentius in Eynuch. -haud convenit Vnā ire

amicam cū Imperatore in via. Horatius 1. Serm. Satyr. 9: Ibam forte via ſacra, ſicut meus eſt mos. Virgilii 2. Aeneid. Obſcēre ali telis angusta viarum Oppoſiti. q Aliquando ſumitur pro ipſo actu cundi. [Τέρας mahalath idēa] Cicero 1. Philipp. Quumque de via languerem, & mihi metu diſpice-rem. Ovid. 2. Metamor. Auditaque viæ cauſa: Non uile car- piſ. Inquit, iter. Cicero de Senectute: Potest enim quicquam eſſe absurdius, quām quod minus viæ reſtar, eò plus viatici querere? q Aliquando ponitur pro ratione, forma, modo, & iſtituto. Virgilii lib. 4. Aeneidos: Iaveni germana viam, gratare ſorori. Idem libro 6. Aeneidos: Aut tu, ſic via eſt, liquam tibi diva creatrix Ostendit, &c. Cicero 2. Verr. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus iuſtigare & conſequi poſſim. Terentius in Heavon- timorum: Sed vi & via per vulgata patrum quotidie ac- culabam. q Viarum quædam publicæ ſunt, quædam pri- vate, quædam vicinales, ut inquit Vlpianus in titulo: Ne- quid in loco publico. Siquis. Publicas vias dicimus, quas Graeci βασιλικὲς, noſtri Praetoriani, Consulares, & Militares appella- nt. q Vicinales ſunt viæ, quæ in vicis ſunt, vel quæ in vicis ducent. Has quoque publicas quidam dicunt, ut ait Panlus titulo De loco & itinere publ. I. Viæ vicinales. q Private ſunt, quas agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi poſſunt, vel ea quæ ſunt in agris, quibus imposita eſt ſervitas, ita ut ad agrum alterius ducat: vel ea quæ ad agros ducent, per quas omnibus cōmeare liceat. q Aperire viam, eſt ad ve- terem altitudinem, latitudinemq; reſtituere. Purgare viam, eſt id de via tollere quod ſuperfluum eſt. Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnino omnes qui in pristinū ſtatum reducunt. Vlpianus in I. Prope ait. ff. De via publ. Coa- ſicere viam, eſt ire, peregrinari. idēa. Cicero de Senectute: Volumus ſane niſi moleſtum eſt tibi, Cato, tāquam aliquam viam longam confecceris, quæ nobis quoque ingrediendum ſit, iſtuc quod pervaeniſti, videre quale ſit. Exigere viam dicuntur magiſtratus, quum vicinum cogunt munere ſuo ſumptu viam domibus suis vel poſſeſſionibus adjacentem. Via pri- ma. Plautus in Mil. Dummodo nunc prima via inducamus, vera ut eſſe credit, quæ mentibimur. Id eſt, primo ipſo con- gressu. In viam dare ſe, eſt cōmittere ſe viæ. Invenire viam, eſt exiutum reperiſſe. Virg. 3. Aeneid. Fata viam invenient, aderunt, vocatus Apollo. Viam facere, eſt locum ubi non erat via, aperi- re. idēa. Viam munire, eſt reficere, iſtaurare: noſnum quam etiam lapidibus ſternere, quod propriè ſternere viam dicimus. [Ἰο ſal. idēa. εἰδωμένη.] Cicero pro Cœlio: Perinde quaſi Appius ille Cœcus viam munierit, non qua populus uteretur, ſed qua posteri ſui impunè latrocinarentur. q Munire viam, per translationem, pro eo quod eſt, compendiarium rei alciuſ ſratio rem præmonſtrare. Quint. Propterea quod plu- rimi autores quanvis eodem tenderent, diversas tamen vias munierunt, & in ſuam quiske induxit ſequentes. q Totuſ via errare, proverbium in eos, qui vehementer à vero aberrant. Terentius in Eynuch. Quid tu his rebus credis fieri tota er- ras via. Vide Erafini Chilades.

Viatōr, viatoris, m. t. Qui iter facit. [τέρας ὁράχ. idēa. Gall. Un paffant qui paſſe ſon cbemin, voyageur Ital. Viandante. Germ. Ein reſender / wanderer. Hisp. Caminante, que anda camino. Pol. Podrogi. Vn. Vton iaro, Ang. A trauellour in the way, a wayfaring man.] Mart. lib. 2: Lassus tam citò deficit viator. Iuven. Saty- ro: Cantabit vacuus coram latrone viator. Cicero pro Mil. Non ſemper viator à latrone, nōnunquam etiam latro à vi- torē occiditur. q Viatores olim diſti ſunt, qui ex agris in ci- triam Senatorē accerſebāt. εἰδωμένης. Columella in Praefat. lib. 15: Iliſ ſtemporibus proceres in agris morabantur, & quum conſilium publicum deſiderabatur: à vilis arceſſebantur in ſenatum: ex quo qui eōs arceſſebat, viatores nominati ſunt. Cicero de Senectute: A villa in Senatum arceſſebantur Curius & cæteri ſenes: ex quo qui eōs arceſſebant, viatores nomina- ti ſunt. Hinc cōſuetudine ſermonis translatum eft ad eos hoc verbum, qui magiſtribus, præcipue Tribunis pleb. appa- rebant. Livius 2. ab Vibe: Ardens itaq; ira Tribunus, viatorem mittit ad Consulem, Consul iſtorem ad Tribunum. Gellius lib. 13. cap. 12. ex lib. 12. Rerum humanarum Varro: In ma- giſtratu (inquit) habent alii vocationem, alii prehensionem, alii neutrum: Vocationē, ut Consules, & alii qui habent ſu- periug: prehensionem, ut Tribuni plebis, & alii qui habent viatorem: neque prehensionem, neque vocationem: ut Que- ftores, & cæteri qui neque liſtorem habent, neq; viatorem. Viatōrūs, a, um, Quod ad viam pertinet. [idēa. εἰδωμένη. Gall. Servant ou propre à ceux qui cheminent ou vont par le pays. Ital. Che- ſeu per camino. Germ. Das auf die reiſ/oder ſtraſ dienſtlich. Hisp. Cofa para caminar. Pol. Do podrogiuch prſinal, jaci. Vng. Vtra valo. Ang. Perteanning to the way.] Vnde viatorum vās, quo iter agentes ferendi potus gratia utuntur. Plinius libro 16. ca. 10, de taxo loquens: Vasa viatoria ex taxo viniſ in Gal- lia

liphot. à meus addo, cōsultat. Gall. Chacun sa foy, l'un apres l'autre, tour à tour. Ita. A vinonda, cōsambientemente. Germ. Hergegen/abs gewächster weiss / eins vnb das ander. Belg. Die een om d' ander. Hisp. A vexer. Pol. Na odmiani. Vng. Viszon rag, ismeg. Ang. By course or turning, ewerie one his tyme and part.] ut, Viciſſum inclu- bunt oneri: id est, modò hic, modò ille incumbit oneri. Plaut. Asin. Inambulandū est, nūc mihi vicissim ſupplicabunt. Virg. 3. Aegl. Vis ergo internos, quid poſſit uterque vicissim, Expe- riāmur? «Quandoque significat ſecundo loco, ſive ſimiſter, ſive ex altera parte. Terent. in Heayt. Sed nūc Clinia, da te mihi vicissim. Nam amici quoque res eſt videnda. Virg. 5. Aegl. Nos tamen hæc quocunque modo tibi noſtra vicissim Dicce- mus. Cicer. 4. Academ. Sed & vos ab illo irridemini: & ipli il- lum vicissim eluditis. Cic. in Læl. Sed ego admiratione qua- dam virtutis ejus, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Plaut. in Cure. Sed quum adhuc naſo odos eſt obſequutus meo, da vicissim meo gutturi gaudium. Cic. App. Pulcro: Hoc ego meo facto delector, nihil enim potuit fieri amantius: conſidera nunc vi- ciſſum tuum.

Vicissitatem, idem. [גָּדוֹלִים] In caliphōth. cūmāyphōs, cūmāf.] plaut. in Pœn.-ad argumentum nunc vicissitam volo Remigrare Antiquum.

Vicissitudine, vicissitudinis, f. t. Alternatio, & mutatio ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tuscul. [¶] chéloph τύψιον chaliphah. μεταβολή, à metôbôlô, cœtâlôgô, Gall. Tour & changement en son rang, à chacun sa fois. Ital. Permutatione, cambiamente de tutte le cose. Ger. Abwechslung/veränderung Belg. Veranderinge. Hispan. Mudanza. à reçez. Pol. Odmiana. Vng. Vixon tagag valiozus. Ang. A succeeding by course.] Idem Luceio lib. 5: Nihil est aptius ad delelationem lectoris, quam temporum varietas, fortunæq; vicissitudines. Terent. in Evnuch. Omnia regi vicissitudo est. Cicer. de Amic. Nihil est enim remuneratione benevolentia, nihil vicissitudine studiorum officiorumque jucundius. Idem 1. Tuscul. Ut quum videmus speciem primum, candoremque cœli: deinde conversionis celeritatem tantam, quantum cogitare non possumus, tum vicissitudines dicrum atque noctium.

Vicissitudines, tatis, f. t. Apud antiquos pro vicinitudine. Accius apud Nonium; Vicinitatemq; impetrandi tradit.

Vicenariūs, vicenaria, vicenariū, *Quod est viginti capitum: [בְּשָׁרֵשׁ] hebrei. ὁ εἰρητός. Gal. Vingtiesme. Ital. Ventesimo. Germ. Das zweyzig begrefft Hispan. Cada uno de veynes. Pol. Dwadzieścia wliczbie majać. Vng. Huzadsk. Ang. The twentyeth in number.] ut, Grex vicenarius, ex viginti cōstans pecudibus. Aut viginti libratur: ut Lapis vicenarius. Aut viginti annos: ut, Puella vicenaria. *אֲנֹנוֹתִים.* Lex quina vicenaria. Plaut. Pseudolo: *Tum lex me perdit quina vicenaria: omnes me tuunt credere.* Vbi interpres. Videat lex lata, ut si culpiā crederetur supra vigintiquinque minas, redhibitio nulla esset. Alii *Quinam* vicenariam interpretātur Centenariam omnes profectō nimium inepē. Nos Plautum de annorum numero sensisse omnino existimamus. Cōstat enim inter eos, qui vel à primo limine lurisprudētiā salutarunt, Macedoniano Se natusconsulto cautum esse, nequid minori vigintiquinq; anni crederetur: si contrā fieret, ejus rei nullam fore actionem, nisi forte in rem minoris esset conversa. Callidorus itaque adolescentulus, qui ad eam aetatem nondum pervenerat, hāc sibi legem impedimento esse queritur ad inveniendam pecu niā, quod nemo tam stolidus inveniretur, qui contra legis pr̄scriptum sibi aliquid crederet, quod postea legibus repe tere non posset.*

Vicēnā, vicenā, vicena, pluraliter, quamvis propriè distributivus numerus sit, accipitur tamen simpliciter pro Viginti. [כְּשֶׁלַח hefrim. אֲרוֹן Gall. Vingt. Ica. Venti. Germ. Zwanzig. Hisp. Veinte. Pol. Dwadzieścia. Vng. Huzan. Ang. Twenty.] Colum.lib.3.cap.3: Vicenā amphoras percipient. Liv.2.bel. Maced. Vicena quina millia æris. Plin.lib.6.cap.23: Circa has hydri marinæ vicenū cubitorū adnatantes terruere classem. Vicēsimūs, a, um, Ordinis numerus est, significatq; ultimum ex viginti: pro quo & vigesimum dicimus. [כְּשֶׁלַח hefrim. אֲרוֹנָה Gal. Vingtisimo. Iral. Ventisimo. Germ. Zwanzigest. Hisp. Cada uno de veinte. Pol. Dwudzieścii. Vng. Huzadik. Ang. The tweneith in order.] Cic.2. de Finib. Vicefimo dic Lunæ. Idem Cornificio libr.12: Altero vicefimo dicitur. Aestas vicefima, pro vicefimo anno, apud Ovidium ad Pisonem.

Vicēsimā, apud Cītām ad hunc. Vicēsimā, vicesimā, s. p. Vestigalis genus quo in centenas libras quinque exigebantur. Léon. Gal. La vingtaine partie, imposée de la vingtaine partie de quelque chose. Ita. Vintesima parte, tributo della ventesima parte. Germ. Ein Steuer oder Tribut, das man von zweyten fünf geben muss. Hisp. Veintena parte, la renta dela reynana. Pol. Podatek gdyje odesta piec bitwa dawano. Vng. Hazad. Ang. The twentie part.] Cicet. ad Attic.lib. 2: Et cō magis quod portoris Italie sublati, agro Campano diviso, quod

**vestigia superest domesticum præter vicesimam, quæ mihi
videtur una conciuncta clamore pedis equorum nostrorum
esse peritura.**

Viccesimārūs, a,um : ut Aurum vicesimārūm, ὁ διὰ ἀκρόλεγον
πατερόδημος. Liv. 7. bcl. Pun. Cetera expedientibus quæ ad
bellum opus erant Consulibus, aurum vicesimārūm, quod
in sanctiore æratio ad ultimos casus servabatur, promi-
placuit. Id est, aurum quod ex vicesima colligebatur.

Vīcīcs, adverbīū numerandi, Viginti vīcībus. [άρκοντας. Gal.
Vingt fuis. Ital. Venti volte. Germ. Zwanzig mal. Hisp. Veinte
vezes. Pol. Dwadzieścia razy. Vng. Húszszor. Ang. Twentie ty-
mes.] Pl. vin. lib. 7. cap. 28: Centes vīties præliatus. Col. libr. 5.
cap. 2. Ita, ut paulò ante dixi, latitudinis pedes cum longitudi-
nis pedibus sic multiplicabis, centes vīcīes duceni quadra-
geni suuat viginti octo millia & octingenti.

Viciā, s. p. Leguminis genus, jumentorum pabulo notissimum, cubitali altitudine, foliis ferè petroselini, amplioribus tamē, flore pilis, minutis, nigrantibusq; in siliqua granis. [οινέας, κύαμος, βίκιος. Gall. Vesce. Ital. Verza. Germ. Wiesen. Hilf. El arneja. Pol. Wyka. Vng. Rofnok red zeb. Ang. Pitches.] Dicitur vicīa, ut ait Varr. lib. 1. de re Rust. cap. 3 1: quid capreolos habent, ut vitis, quibus sursum vortum serpunt ad scapum lupini, aliumve calamum, ad quem ut hæreat, cum soleat vicire. Alii dictas malunt à Græco. βίκιος, qua nomenclatura, plerique omnes Græciæ populi usi sunt, Atticis exceptis, qui οινέας, aut κύαμος maluerunt appellare, teste Galeno lib. 1. de Aliment. facult. Plin. lib. 18: Nascentur in vicia cochleæ minus tæ erodentes eam.

Vic*ti*ārūs, a, um, Quod ad viciam pertinet. [Brixianus. Gall de
reſte, appartenant à yesce. Ital. Pertinentia à regxa. Germ. Das ge-
dei wiken gehört. Hisp. Coja de arneja. Pol. Wykowi. Vng. Ros-
nok hoř valo. Ang. Belonging to fitches.] Iut. Cribrum viciarium,
quo vicia expurgatur à frumento. Colum. lib. 8. cap. 5. Cibro
viciario, vel etiam loliaro, qui jam fuerit in usu, pulli superpo-
nantur: deinde pulegii surculis sumigentur.

Vicin̄ā, Vincus. Vide **VICVS**
Vīctimā, & pen. cor. f. p. Hostia, oblatio. [¶] zébach. iugos,
jucis. Gal. Sacrifice, principalement pour la victoire gagnée. Ira. Vi-
tima, bestia di sacrificio, animale da sacrificare. Germ. Ein Schlächte
opfern. Hisf. El sacrificio que hacían de animales que matavan. Pol.
Offiára. Vng. Aldorat. Ang. A sacrifice for to obtaine victory of our
enemis.] Proprieq; erat ea, quæ ab imperatore post triumphū
in Capitolio dextra vītrice immolabatur. Ovid. 1. Fast. Vi-
tima, quæ dextra ecceidit vītrice vocatur. Virg. 2. Georg. Hinc
alibi Clitumne greges, & maxima taurus. Vītima sēpē tuo
perfusi flumen sacro, Romano ad templa deūm duxētē triū-
phos. Horat. 3. Car. Ode 23: Vītima pontificum secures Cer-
vice tinget. Juven. Sat. 12: Et cadet ante lares Gallita vītima
sacra. Cic. pro L. Flacco: Quam potestis P. Lentulo mactare
vītimam gratiorem, quam si L. Flacci sanguine illius nefarior
in vos odium saturaveritis?

Victimariūs, victimarii, m. s. **Sacrorum minister dicebatur**, qui victimas ligabat, & cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua quæ facris erant necessaria. [Ingrōpe. Gall. sacrificatur, sacrificier. Ital. sacrificatore. Germ. Ein diener zu den schlachtopfern. Hisp. El que haze aquel sacrificio. Pol. Ten kisori offian cyml. Vn. Adoro pap. An. A sacrificer.] Valer. Max. lib. 1. ca. 1: Libros Petilius Prætor urbanus ex autoritate Senatus, per victimarios facto igne, in cōspectu populi cremavit. Liv. 10. bel. Maced. Libri in comitio, igne à victimarius facto, in cōspectu populi cremati sunt.

Viētīmārīus, m. s. *Qui viētīmas emebat ut venderet.* *legātus.*
Plin.lib.7.cap.12: *Victimarii negotiatoris, vilis mācipio. Sic enim legunt quidam, Perotium fecuti, quum emendatores omnes Pliniū codices hanc ostendant lectionem: Suarī nego-
tiatoris vile mancīpium.*

Victor, vide VIVO.
Victoria, Victorius, vide VINCO.
Victus, victus, victui, vide VIVO.
Vicus, ci, m, c [vīcus, xīcus] Gal. Village, borgaderue. Ital. Gon-
trada, calle, callefella borgo, riottollo. Ger. Ein Gassen an der zu be-
den seitens Hause stehn. Belg. Een strate. His. Alder, o brario o calle.]
Locus est, in quo sunt humiles domus, ut inquit Sosipater.
Atq; Varro quoque vicum ex domibus constare ait. Itaq; qui
viam esse putarunt vicum, valde meo quidem iudicio era-
rūt. Hinc in uibe Roma vicus Cyprius, Publilius, Gosconius,
Sceleratus, & cæteri, urbis partes sunt, non vias id quod ex
ipsis verbis autorum facile intelligitur. Vicorum autem alii
Vrbani sunt, alii Paganii. Urbani vici à via dicuntur, teste Var-
rone, quod ex utraque parte viae sunt adiicia. In urbe enim
sunt vici, connexis & coherentibus adiicias. Cicero pro Mi-
lone: Nullum in urbe vicum, nullum angiorum esse dicebat,
in quo Miloni non esset conducta domus. Horat. 2. Epistol.
1: Deserat in vicum vendentem tus & odores. Ovid. 6. Faust.

Certa fides facti, dictus Sceleratus ab illa Vicus, & æterna res ea pressa nota. q Vici pagani, sunt pagi ex pluribus villis dominibus rusticis coaginatati, spatio aliquâtulo ab urbe remoti (nam quæ urbi contigua sunt, suburbia dicuntur) nullusq; inveniuntur ciuitati: nam sic Castella dicerentur. [פְּרָתָה בְּרִירָה בְּרַאֲזֵן] Cic. ad Terent. lib. 14: Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum veditaram, quid obsecro te, me miserum? quid futurum est puer? Idem ad Attic. lib. 1: Quod si assequor, Crassum divitiis supero, atq; omnium vicos & prata contemno. Plura de hac dictione videtur apud Vallam lib. 4. cap. 20.

Vicuus, dimin. Pro Rusticis aliquot ædificiis conjunctis, aut certè spatio non ita magno à se invicem separatis.

Vicani, m. s. Qui vicos rusticos habitant. [οὐρανοί Gal. Villas gen, qui demeurent as village. Ital. Ch' habitan in villa. Ger. Ein Dorfmän ein Meyer. Hisp. Los que viven y moran en aldeas. Pol. Wiejsiacy. Vng. Falabeliek. Ang. Thas dwelleth in the villages or in the country.] Liv. 8. bel. Maced. Vicani, quiq; ibi exules hababant. Cic. 1. de Div. ex vetusto quopiam Poëta: Non habeo deniq; nauci Marsum augurem, Non vicanos, aruspices, non de circa astrologos. Idem pro Flac. Trimocrites ille vicanus, homo non modo nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

Vicinus, vicini, m. s. Qui ia codem vico, aut certè non procul ab ædibus nostris habitat. [פְּרָתָה בְּרִירָה karob פְּרָתָה samach. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה. Gal. Voisin Ital. Vicino. Ger. Ein Nachbar. Belg. Een gebuert. Hisp. Vecino. Pol. Sasiad. Vng. Zomzed. Ang. Neighbour.] Cic. pro Sext. Rose. Quasi verò mihi difficile ut quamvis multos nominatum proferre, vel tribules, vel vicinos meos, qui, &c. Horat. 2. Epist 2: Cætera qui vita servaret munia recto More bonus, sanè vicinus, amabilis hospes, Comis in uxorem, &c. Cic. Attic. lib. 2: C. Arrius proximus est vicinus, imò ille quidem jam contubernialis. q Hujus foeminae est vicina. Terent. in Eynuch. Hanc Thaidem non sciebam nobis vicinam.

Vicinus, adjct Propinquus, cognatus, cōjunctus. [פְּרָתָה בְּרִירָה karabah פְּרָתָה samach. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה. Gal. Voisin, proche. Isrl. Propinco. Ger. Nahe/nahgelegen. Hisp. Cosa cercana como quisiera. Pol. Blisko. Vng. Zomzed. Ang. Neighbour, or has dwelleth nigh by vs.] Cic. in Orat. Vicina, & finitima rhetorica dialectica. Plaut. Merc. Nunc ego verū illud verbū esse superior vetus: Aliquid mali esse propter vicinū malum. Virg. 1. Aegl. Non mala vicini pecoris contagia lalent. Idem 1. Georg. in fine: Vicina ruptus inter se legibus urbes Arma ferunt. Horat. 1. Ser. Sat. 5: nisi nos vicina Trivici Villa receperis. Ovid. 6. Fast. Ni connexa foret parti vicinior esset. &c.

Vicinita, f. p. Loci vicinitas, seu vicinorum inter se propinquitas, vel ipsi etiā vicini. [פְּרָתָה kerabah. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה, ymnia. Gal. Voisnage, voisnacé, le voisin, lieu circunvoisin. Ita. Vicinage, vicinità. Ger. Nähe/oder nachbarschaft Belg. Gebuerté. Hisp. Vecindad. Pol. Sasiadstwo. Vn. Zomzedag. Ang. Neighbourhood a compagnie of neighbours.] Ovid. 4. Met. Notitiam, primosq; gradus vicinia fecit Cic. 1. Tusc. Inde in vicinia nostra Avernus lacus. Hor. 2. Seruo. Sat. 5: funus Egregiè factū laudet vicinia. Idē 1. Epist. 17: Sed videt hanc omnis domus & vicinia tota. Vicinitas, vicinitatis, f. t. Vicinorum propinquitas, & aliquando vicinorum multitudo. [פְּרָתָה kerabah. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה. Gal. Voisnage, voisnacé, assemblée de voisin. Ita. Vicinanza, vicinità. Germ. Nachbarschaft. Belg. Gebuerté. Hisp. Vecindad. Pol. Sasiad. Vng. Zomzedag. Ang. Neighbourhood, or the compagnie of neighbours, or dwelling nigh.] Ter. in Heavt. Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas facit, ut te audacter moneam, & familiariter. Cic. 6. Ver. Signum quod norū erat vicinitati, buccina datur. q Vicinitas etiā aliarum rerum dicitur: ut quū dicimus, Vicinitas sylvæ, vicinitas nominis, & ejusmodi. Plin. lib. 4. ca. 16: Triginta prop̄ jam annis notitiam ejus Romanis, armis nō ultra vicinitatem sylvæ Calidoniae propagantibus. Idem lib. 21. cap. 18: Multi verò non discernunt à Cypiro vicinitate nominis. Quint. lib. 3. cap. 6: Virtutibus ac virtus vicinitas quædā est. Cic. de Clar. Orat. Artium studiorumque quasi finitima vicinitas.

Vicinum, substant. n. s. [פְּרָתָה kerabah. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה. Gal. Voisnage, ou des voisins. Ital. Cosa de vicinità. Germ. Nachbarschaft. Hisp. Cosa de aquella vecindad. Pol. Sasiad. Vng. Zomzedag. Ang. Perteanning to neighbourhood.] ut, viz Vicinales. Paulus in 1. Vide ff. de loco, & itinere publ. Vix vicinales, quæ ex agiis privatorum collatis factæ sunt, quauis memoria non extat, publicarum viarum numero sunt. Vicinatus usus. Liv. 1. bell. Pun. Ita q; ingens coacta vis navium est,

lintriumq; temerè ad vicinalem usum paratarum: hoc est, a usum vicinæ, seu vicinorum.

Vicatim, adver. Sparsum per vicos & pagos. [פְּרָתָה gall. Par villages, par rues. Ita Per varie ville, per villaggi. Ger In Dissester oder Flecken Hisp. De barrio en barrio. Pol Powstach y miastegack. Vn. Falenkens reZankens. Ang. Streete by streete.] Plin. lib. 6. cap. 26: Mesopotamia tota Assyriorum suit vicatim disperfa, præter Babylonam, & Ninum. q Dicitur & de vicis urbanist ut idem sit vicatim, quod per singulas urbis vias. Cicero pro Domo sua: Servorum omnium vicatim celebratur tota urbe descriptio.

Videlicet, adverbium confirmandi, quasi videre licet. Certè, nimurum. [Διλαδή, Διλόνιον Gal. Certes, certainement, c'est à savoir. Ital. Certamente, veramente, cioè. Germ. Alis nemlich/freylich. Hisp. Conviene à faire, è es lícito de veer, ciertamente. Pol. To jyes. Vng. Biżżej nyliwas tudim illik. Ang. Truly, without doubt, that is to say.] Terent. in Adelph. Videlicet hoc audivit: hoc est, certè audivit. q Aliquando ironia vim habet, & ponitur pro scilicet. Salust. in Catil. Vos de parricidis quod statuatis, cunctasmini: videlicet cætera vita, illorum huic sceleri obstat? Sed parcite dignitati Lentul. Vide Vallam lib. 2. cap. 61.

Video, vides, vidi, visum, act. f. Oculorum sensu aliquid percipio. [פְּרָתָה בְּרִירָה karob פְּרָתָה samach. יְרֵאָה, וְאַנְגָּרָה. Gal. Veoir. Ital. Vedere. Germ. Sehen/tugen Hisp. Veer. Pol. Widziec. Vng. Latok. Ang. To see.] Virg. 2. Aeneid. quæque ipse misserrima vidi, Et quorum pars magna fui. q Quandoq; adiicitur ablative oculis: ut, Videre & perspicere oculis, apud Cicero. 6. Verrina, quod & Græci dicunt, απελάπτειν της φραγμήσ. q Transfertur etiam ad animū. Ovidius ex persona Medea: video meliora, proboque: Deteriora sequor. Video (inquit) meliora: hoc est, intelligo, & cōsidero, quæ sint meliora. Terent. in Andria: Vide quid me judicas: id est, animadverte, & considera. q Vide tibi: id est, provide. Terent. in Phorm. Reclam mihi vidilem, & sensis esse ultus iracundiā. q Me vide, phrasis est Comica, pro eo quod est, in me recipio, certum id habeo. Terent. in Andria: Atque istuc ipsum nihil pericli est, me vide. q Videre somnum, est dormire. Cicero. ad Curi. lib. 7: Fuit enim mirifica vigilantia, qui suo toto Consulatu somnum non viderit. Terent. Heavt. Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis. q Videre aliquando pro vigilare ponitur. Virgil. 6. Aegloga, de Sileno: jamque videnti Sanguineis fronte mortis, & tempora pingit. Hoc est, vigilanti jam, & expergefacto. q Aliquando est prævidere, prænoscere. &c. Cic. in Epist. Au tu non videbas mecum simul, quām illa crudelis esset futura victoria? q Videto ponitur pulchre pro cayebo & attente considerabo. Terent. Adelph. Ego istuc video: id est, istuc mihi curæ erit. q Vide sis, hortandi formula antiquis usitatissima, ubi sis, pro si vis, quemadmodum etiam sis, pro suis, sis, pro suis, sis, pro suas: & idem significat quod cave si vis, prævide tibi si videtur. Persius Satyr. 1: vide sis ne majorum fortis tibi frigescant limina. q Hujus passum est Videor, certior, conspicior. βλέπωμαι, ιδεῖμαι. Virg. 4. Aegloga: divisque videbit Per mistos heroas: & ipse videbitur illis. q Frequenter tamē accipitur pro appareo. δοκει, φαίνουμαι. Cicero. 2. Offic. Induxit eam, quæ videtur esse, non quæ esset, repugnat. Plautus Cicero. libr. 10. Epist. Amicum eum Reipub. cognoscere videor, Videor videere, elegans loquendi formula, pro eo quod vulgus imperitum dicere solet: Videor mihi quod ego video. Cicero. Tironi libr. 16. Epistol. Videote videorte ementem rusticis res Idem in Catil. Videor mihi videare hanc urbem subito uno incendio concidentem. q Si videatur: id est, si placet, si molestū non est. Cic. Terent. lib. 14: Tu, si videbitur, villis illis utere. Idē lib. 7 ad Fabium Gallum: Facies me, si tibi videbitur, certiore. q Vide quid agas, protrita est clausula, qua eos monemus, qui magna aggrediuntur: non terrentis tamē est, sed excitantis, ut inquit Donatus in illud Terentii in Phorm. Vide quid agas, prima coitio est acerima. Viderit Epicurus, inquit Cicero 4. Academ. μιλιτη τε πιπρούσι: id est, videat: hoc est, hujus rei illi cura sit: vel hujus opinionis rationem reddat, non ego. q Sic accipienda sunt, Tu videris, vos videritis, illi videant, & cætera id genus. Cicero ad Brutum: De hoc tu videris.

Vī: ūs, visa, visum, participium, Animadversus. [כְּרָנָה נְרָאָה, εν γραψ θεος. Pol. Veduto. Germ. Gesichtet. Hisp. visto. Pol. Widziany. Vng. Lattatot. Ang. Seen.] Plin. libr. 7. cap. 19: Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu. Virgil. 2. Aen. In seculis simulacrum, atq; ipsius umbra Creuse Visu mihi ante oculos & nota major imago. Interdum visum dicimus, non quod oculis percipimus, sed quod nobis appetet. Terent. Heavt. Visa est verò, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Heavt. Martis vox visa est Philomenæ. Vbi Servius: Omnia hæc, quæ sensu percipi possunt, visa dicimus. Virgil. lib. 6. Aeneid. -visque canes ululare per umbras.

Visum,

Visum, visi, n.s. *Spectrum, phasma, sive species aliqua, quā dicitur videtur videre: quanquam non unquam & vigilans tibus usveniat: quemadmodum Bruto legimus mali genii visum non multo ante cladem Philippicā apparuisse.* [ΠΝΗΜΑ μαρεχ. φαντομά. Gall. *Visione, fantasma, Ital. Sogno, visione.* Germ. *Ein gesicht/erscheinung.* Hisp. *La vision.* Pol. *Widjenie, jawienie.* Vngar. *Lásás. Ang. Sight, vision, a fantasia.*] Virg. 4. Aen. Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. Cic. lib. 1. Academ. Plurima autem in illa tertia philosophia parte mutavit: in qua primū de sensibus ipsis quādā dixit nova: quod junctus esse censuit ē quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασία, nos *visum* appellamus. Idem 2. de Divin. Si Deus ista visa nobis providendi causa dat, cur non vigilantibus potius dat, quādormientibus.

Visum, visi, n.s. Pro spectaculo: hoc est, pro se quavis quæ spectanda proponitur. [ΠΝΗΜΑ μαρεχ. τὸ ὄγκος. Gal. *C. qui est reu.* Ita. *Co/a veduta.* Ger. *Ein Gesicht/ schauung.* Hisp. *Co/a vista.* Pol. *Gra.* Vng. *Nixen valo dolog.* Ang. *That is seen.*] Propriet. lib. 2. Eleg. 6: *Quæ manus obscenas depinxit prima tabellas, Et posuit casta turpia visa domo.*

Visus, us, m. q. Videndi actus, vel ipsa videndi facultas. [ΠΝΗΜΟΝΙΑ μαρεχ. ὁψ. Gall. *Veué.* Ital. *Il vedere.* Germ. *Das gesicht.* Hisp. *Obra de ver, o sentido para poder ver.* Pol. *Widjenie.* Vng. *Lásás. Ang. The sense of seeing or sight.*] Plinius lib. 8. cap. 22: Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius. Ovid. 5. Faſtor. Mergetar, visus effugietq; tuos. Plin. lib. 9. cap. 50: Pisces attriti ventriū coēunt tanta celeritate, ut visum fallant. Quintil. lib. 10. cap. 1: Qualis est ferri fulgor, quo mens simul, visusque perstringuntur. *Visus pro viso & spectro aliquando ponitur.* [ΠΝΗΜΑ μαρεχ.] Virg. 3. Aen. - Nymphas venerab agrestes, Gradivumq; patrē, Geticis qui præsidet arvis, Rite secundaret visus, omenq; levarent. Idem 5. Aen. Obstupuit visu Aeneas. Horat. 2. Serm. Satyr. 5: - tum immundo somnia visu Nocturnam vestem maculant, ventremq; supinum. Nocturnus visus. Tacit. lib. 20: Advocata cōcione iussum numeris, suos, Ptolemæiūq; visus, & ingruentia mala expouit. *Visus, pro specie.* Cic. 1. de Nat. deor. Ex quo existit & illud, multa esse probabilia, quæ quāquam non percipereatur, tamen, quia viuum quendam habent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.

Visio, visionis, verbale, f.t. Ipse vidēdi actus. [ΠΝΗΜΟΝΙΑ μαρεχ. ὁψ. Gall. *Veué, regard.* Ital. *Eſſo vedere.* Germ. *Das sehen.* Hisp. *Obra de ver è la vista.* Pol. *Widjenie.* Vng. *Lásás. Ang. Seeing or a fight.*] Cic. 4. Academ. Nec potest est cui est visio veri falsi, communis ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. Cic. 2. de Nat. deorum: Neq; visionem, neq; auditum, neq; sonum sine aere fieri posse. *Visio item ponitur pro viso & spectro.* [φαντασία. Gall. *Visions, fantasies.* Ital. *Vision, fantasie.* Germ. *Ein gesicht so einem wunderbarlich färtompt.* Hisp. *Las visiones o fantasias.* Pol. *Strach, jawienie.*] Quint. lib. 6 cap. 2: Tentabo etiam de hoc dicere, quas φαντασίας Græci vocant: nos sanc̄e visiones appellamus, per quas imagines rerū absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis ac præsentes habere videamus. Macrobi. in Somn. Scip. Omaiū quæ videre sibi dormientes videntur, quinque sunt principales, & diversitates, & nomina. Aut enim est ὁράσιο, secundum Græcos, quod Latini somnium vocant, aut ὡράσιο, quod visio rectè appellatur: aut ψυχεπομπή, quod oraculum nuncupatur: aut θύμος, quod infornum dicitur: aut est φαντασία, quod Cicero, quoties opus hoc nomine fuit, *visum* vocavit.

Viso, sis, si, sum, act. t. Ad videndum eo, inviso, adeo, convenio. [ΤΡΟΨΑ πακάδη. εποικίσθαι, εποιεῖσθαι. Gall. *Voir souuent, aller voir.* Ital. *Andar à vedere.* Germ. *Geha schen oder lugen.* Belg. *Geen om te zien.* Hisp. *Yr con eſſe à veer.* Pol. *Nawidzam.* Vng. *Meglatogatom.* Ang. *To visite, to go see, to see often.*] Cicero ad Attic. Cupio equidem, & jampridem cupio Alexandriam, reliquamq; Aegyptum visere. Id est, ad videndum. Terent. in Hecyra: Non visam uxorem Pamphili, quam in proximo sit ægra? Illud verò in Andri: Id viso, tunc, an illi infantis: expedit Donatus, ad videndum venio, *et Eadem etiam vis servatur in compositis.* Terent. in Andri. *Reviso quid agant.* Redeo (inquit Donatus) ut videam quid agant. Et in Adelphis: Hera ego hinc ad hos provisam quām mox virginem accersant. Proviso (inquit) duas res significat, procedo, & video. Plaut. in Menech. *Provisam quām mox vir meus redeat domū.* Non raro tamē Viso accipitur pro primitivo Video, præsertim cū verbo eo, aut Venio cōjunctum. Plautus Rudente: Nunc hic ad Veneris fanum venio visere rem divinam facturam se dixerat. Terentius Hecyra: postquam accersivit sēpius, Aegra simulant mulierem nostrā illico it visere ad eam: admisit nemo. Idem Phorm. *Vultusne eamus visere?* *Idem usvenit quando jungitur his ablativis gratia, causa, studio, & hujus modi.* Salustius: Multi autem qui ē castris visendi aut spolian

di gratia processerant, volventes hostilia cadavera, amicum aliū, pars hospitem, pars autem cognatos reperiebant. Terentius in Hecyra: Ne mittas quidem visendi causa quenquam. Virgilius 2. Aen. *Vndiq; visendi studio Trojana juventus Cir* cunfusa ruit. Ex quibus datur intelligi, hoc verbum non esse desiderativum, sicut multi putant, sed magis exercitativum. Nā si viso in his exemplis intelligas, vide cupio, sensus erit ineptus: superflui enim ita forēt hi ablativi, studio, causa, gratia, quos habet adjunctos. *Invenitur & passivum Visor, in tertius, potissimum personis.* Cic. 6. Ver. Cupidinem fecit illū, qui est Thespis, propter quem Thespiae visuntur. Idem 1. Ofſicio. Domus Cn. Octavii vulgo visebatur.

Visendū, particip. Lustrādus. [πανορειζόμενος. Gal. *Digne d' estre ren.* Ita. *Digno di esser veduto.* Ger. *Weschtigen wird.* Hisp. *Digne de ser visto.* Pol. *Godni naviedzienja.* Vng. *Meglatogatom.* An. *Worthie to be visited or sighted.*] Cicero pro Pomp. Quæ ceteri tollenda arbitrabātur, ea sibi ille ne visenda quidem existimabat. *Aliquando nomen est ex participio.* Plin. lib. 16. cap. 44: Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis xxxv. pedū ambitu caudicis, decem arbores metiens singulas magnitudinis videndæ: id est, spectabilis, admirandæ, dignæ videri.

Visito, tas, Frequentativum est à Viso, sepè viso, & frequenter convenio, adeo. [ΤΡΟΨΑ πακάδη. εποικίσθαι. Gall. *Visiter, aller visir souuent.* Ital. *Visitare.* Ger. *Off besuchen, oder heimsuchen.* Belg. *Visoont.* Hisp. *Ver à menudo.* Pol. *Nawidzam.* Vng. *Meglatogatom.* Ang. *To visite, to go often to see.*] Cic. 5. de fin. Is quā arderet podagræ doloribus, visitassetque hominem Carnades, Epicuri per familiaris, & tristis exire, &c. Plaut. in Circ. Ibi me interrogat, Ecquem in Epidauro

Lyconem trapezitam noverim.
Dico me novisse, quid lenonem Cappadocem? anno Vi- sitasse. Idem Epidic.

Noscito hanc: nam videor nescio ubi me vidisse prius. Est ne ea: an nou est quam animus retur meus?

Dii boni, visitati antechac: certe ea est.

Visitatio, o, visitationis, verbale, f.t. Actus visitandi.

Visibilis, & hoc visibile, om. t. Quod videri potest: sicut invisi- bile, quod videri non potest. [ΠΝΗΜΑ μαρεχ. ὁρατός, διαβάτης. Gal. *Visible, qu'on peut voir.* Ital. *Visible.* Ger. *Sichtbar.* Hisp. *Co/a que se veo o se puede ver.*] Plin. lib. 11. cap. 37: Oculi, seu vaſa quædam, visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.

Viduū, viduæ, f.p. Mulier viro orbata: à ve particula intensiva (ut quibusdam videtur) & antiquo verbo Iduare, quod olim Hetruscis di videre significabat. [ΠΝΗΜΑ αλμάντη. ξέρει. Gal. *Vidue, femme qui a perdu son mari.* Ital. *Vedua, señora marito.* Ger. *Ein Witfrau/Witwe.* Belg. *En wedow.* Hisp. *La mujer viuda de marido, viuda.* Pol. *Wdowa.* Vng. *bxuegy.* Ang. *A wedow.*] Plautus Sticho: Quæ tam diu vidua viro suo caruit. Horat. 1. Epist. 1: sunt qui Fructis & pomis viduas venentur avaras. Contra labolenus Iurisconsultus Viduam dictam putat à Ve privativo, & nomine Duo: ut Vidua dicta sit, quasi sine duitate: eaq; voce non eam solūm intelligi putat, quæ orbata est viro, ve- rū tam etiam quæ nunquam nuplit. Viduam (inquit) dici placet, non solūm quæ aliquando nupta fuisset, sed eam quoq; quæ virtum non habuisset: quia Vidua sic dicta est, quemadmodū Vecors, Vesanus, qui sine corde aut sanitate esset: similiter Vidua, quasi sine duitate.

Viduo, viduas, act. p. Orbo, seu privo. [ΠΝΗΜΑ σχιχτή. ξέρει. ζεδω. Gall. *Rendre ou faire refue, priser de mari ou d'autre chose.* Ita. *Priuare.* Ger. *Wetauben.* Belg. *Berooven.* Hisp. *Prisar como de marido.* Pol. *Oferoçam, poçbam.* Vng. *bxuegy ete zdm.* Ang. *To mak a wedow, to spoile of an husband or other thing.*] Virgil. & Aeneid. tot ferro fæva dedisset Funera, tam multis viduas set civibus urbem. Horatius 2. Carm. Ode 9: Et foliis viduan- tur ornari.

Viduatus, viduata, viduatum: [ΠΝΗΜΑ σχιχτή. ιπνημά] ut Leges viduatae ludice, Claud. 8. Pan. Regna viduata lumen, pro inferis, Sil. lib. 3. Cōjux viduata tedis, Seneca Medea. *Viduus, a, um, Privatus, orbatus, desertus.* [ΠΝΗΜΑ σχιχτή ιπνημά] Gal. *Vef, ou refue, priué de quelque chose.* Ital. *Vedovo, priuato.* Germ. *Wetaubet.* Hisp. *Co/a priuada como de marido.* Pol. *Oppusizioni, owdlowial's.* Vng. *bxuegy.* Ang. *Berift, de- pryued, alone.*] Horat lib. 1. Carm. Voce dū terret, viduus pha- retra, Risit Apollo. Cic. a. Tuscul. Sic me ipse viduus pestes ex- cipio anxiæ. *Hinc viduus lectus, dicitur qui altero conjugum careat.* Lucanus: In somnis viduo tum primum frigida lecto. Ovid. 1. Fast. Per totidem mēses à funere conjugis uxori sustinet in vidua tristia signa domo. Idem epist. 18: Cur ego tot viduas exegi frigida noctes? Arbor vidua, quæ viti non est maritata. Horatius 4. Carm. Ode 5: Et item viduas ducit ad arbores.

Viduū, viduitatis, f.t. Vita cælebs post nuptias. [ΠΝΗΜΑ αλμάντη. ξέρει. Gal. *Vefnage, viduité, privation.* Ita. *Viduit à.* Ger. *Der*

Verbi *wedewstand*. **Hisp.** Aquella primacion de marido. **Pol.** *Wdewstnd*. **Vng.** *ðæwðeg*. **Ang.** *wedowhood*.] **Liv.** li. 10. **bel.** **Maced.** In viduitate relicta filiis lingulos parvos filios habentes. Idem 4. **bel.** **Maced.** Et ipse libertate quam viduitas & orbitas facit, defestantur. q Ponitur aliquando pro inopia. **Plaut.** in *Ruden.* **Omnium copiarum**, atque opum, auxiliis, praesidii, viduitas nos tenet.

Viduicaria, viduertatis, antiquis, teste Festo, idem erat quod **Calamitas**: ita dicta, quod bonis viduaret. [**ΠΥΛ** *ρεβιλη συρφος*.] **Cato** Rei rust. ca. 114: Vt tu morbos visos invisosq; viduerrat, vaſtitudinemq; calamitates, int̄periasq; pio obitissimis. **Vidulūs**, viduli, m. f. **Bulg.** vel *sacculus* quod viatores pecuniam aliaſveres charas circumferunt. [**ΤΡΟΠΗΝ** *αμτάχαθ*.] **z̄g.** **Gal.** *Vne male, vne valise, ou yne bougette.* Ital. *Mala bisaccia, valza, borza.* **Germ.** *Ein wäschertasche/baigen* **Hisp.** *La bolsa* **Pol.** *Torba, wasjk podrojnyj.* **Vng.** *Tvrd* **Ang.** *A bag or b. gge.*] **Plaut.** *Rud.* Est ne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse aebas? q Hinc vidularia **Plaut.** *Comedia*, quæ aliquoties citatur à Nonio.

Vic̄o, vies, vievi, vietum, aet. f. **Ligo**, seu inflesto, interprete **No**no. [**ΤΙΟ** *hivrāh*: **ΨΩΡ** *καστήρ*. *λυγίζω*. **Gall.** *Lier d'osier ou de telle chose, tordre comme un harr à lier.* **Ital.** *Ligare con verghe.* **Ger.** *Binden mit trähnen.* **Belg.** *Binden* **Pol.** *Obwarz, zwieguie.* **Vng.** *Meg kódom vezekkelni kódom.* **Ang.** *To bind with oifers or twiggies as hoopers, do to hoop.*] **Var. lib. 1.** de re Rust. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias. **Var. lib. 4.** de ling. Lat. **Viene est vincere: unde apud Enniū: ibant viere Venereum collam.** q Hinc vimina, & vasa viminea, teste Festo.

Victores, m. t. Qui vasa vinaria religant, stipantq;, inquit Budæus: viendo: hoc est, ligando, seu vinciendo. [*λυγίσαι* **Gal.** *To enclavers, qui reliens les tonneaux.* **Ital.** *Borsai chi fanno botti.* **Ger.** *Eta fassbinder oder tüscher.* **Hisp.** *Los que hacen vasos.* **Pol.** *Bednarz.* **Vng.** *Kadar.* **Ang.** *Hoopers or cooperers.*]

Victus, a, um. **Mollis**, languidus, sine vi, naturalibus privatus viribus. [**ΣΙΜΩΝ** *amēlī* [vel] *umīlī* *τινῶν* *ψίπη* *challish.* *παγῆς χαλαρός*. **Gall.** *Aise à plier, flechible, mol, fléri, sans force ne verin.* **Ital.** *Molle, effeminato, di poche forze.* **Germ.** *Luft, todentecht, tempecht.* **Bel.** *Wetzelos.* **Hisp.** *Cosa marchita y muelle.* **Pol.** *Silabi bl' abi, wiſch'l's.* **Vng.** *Gyenge hajlo.* **An.** *soft, wāke, bending.*] **Varro** de Oportocesis: Ne quum humorē amiserit pertinaci vento, mala vieta fiant: id est, flaccida & rugosa. Habet autē hoc non men penultimā syllabam in indifferentem. **Lucetus** lib. 3: Nec supra caput ejusdē cecidisse vietam **Vestem** sentimus. **Horat.** lib. 1. **Carm.** *Qui sudor viciis, & quam malus undiq; membris Crescat odor.* **Vicium** cor. **Cic. 2.** de Divin. Ego enim suspicari possum cōtractum aliquo morbo bovis exile, & exiguum & victum cor. **Ficus** vieta. **Colum.** lib. 12. cap. 15: *Ficus porro neq; nimium vieta, neq; immatura legi debet.*

Vigēo, ges, gui, n. f. **Floreo**, polleo, sive potens aut in vigore sum, & viriditatem quandam habeo. [**ΤΡΙΨ** *hatsám* **ΤΡΙΨ** *charak* **ΤΡΙΨ** *tamach* **ΤΡΙΨ** *parach* **ΤΡΙΨ** *betsis* **ΤΡΙΨ** *ghabar.* *ιπαχ* *παχ*, *άρχει* *χρ*. **Gal.** *Être en vigueur, être en sa force.* **Ital.** *Eſſere nel suo rigore & forza, vigoreggiare.* **Germ.** *Wüten/oder grunzen/ in seinem wäsen oder krafft seyn.* **Belg.** *Groyen.* **Hisp.** *Esforçarse, ser in vigor.* **Pol.** *Iestem prymoci rogne, kme.* **Vng.** *Erombe vngyok.* **Ang.** *To be in his force and strength, to be lustie.*] **Cicero** 1. *Tuscul.* Multaq; secula postea sic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli aliū docti viderentur. **Idem** 1. *Philippic.* Nihil semper floret: etas succedit etatis: diu regiones Cæsaris figuerunt, nunc vigenter Panæ. **Idem** ad Atticum lib. 4. Nos animo duntaxat vi- genus etiam magis quam quam floremus. **Virg.** 2. Aen. *Dum stabat regno incolumis, regnumq; vigebat Consilis, & nos aliquod nomenq; decusq; Gessimus.* **Idem** 4. *Aeneid.* *Fama malum quo non aliud velocius ullum: Mobilitate viget viresq; acquirit eundo.*

Vigēns, tis, particip. [**ΜΕΤΡ** *hatsám* **ΤΡΙΨ** *charak* **ΤΡΙΨ** *poréach.* *άρχει*, *άρχω*. **Gal.** *Vigoureux.* **Ital.** *Vigoroſo.* **Ger.** *Während/ genend.* **Hisp.** *Vigores.* **Pol.** *Rostnaci, knuci.* **Vng.** *Ereieben led.* **Ang.** *Tar i lustie, in his force and strength.*] **Cicero** 2. de Finibus: Homines enim et si multis aliis, tamen hoc uno à bestiis plurimum differunt, quod rationem habeant à nature menterique datum & acrem & vigentem. q Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quod vegetum sit incolume: Vigens forte. Nam Vegetum corporis: vigens animi possimus dicere. **No**nus.

Vigēſco, ſciſ, iachotivum, Catullus Epigram. 43 Iam lentiſtuſio pedes vigescunt.

Vigōr, vigoris, m. t. Firmitas, robur. [**ΤΡΙΨ** *hotém* **ΤΡΙΨ** *τοις* *τοις* **ΤΡΙΨ** *charak* [vel] *chérek* **ΤΡΙΨ** *choi* **ΤΡΙΨ** *leach* [vel] *τις* **ΤΡΙΨ** *lechádh* **ΤΡΙΨ** *neisach.* **άρχω**. **Gal.** *Vigour, force.* **Ital.** *Vigore, ſtrangere, ga gl' ardessa.* **Germ.** *Wâſſe, trafe i maderheit.* **Belg.** *Groeyng.* **Hisp.** *tuercia, ò eſſero de animo.* **Pol.** *Nac, potzys.* **Vng.** *Nyers erd.* **Ang.** *strength force, lustiness.*] **Plin.** lib. 7. cap. 25: *Animi vigore præstantissimum arbitror C. Cæsarini*

Dictatorem. **Liv.** i. **bel.** **Pun.** Eundem vigorem in vultu vimq; in oculis, habitum oris, lineamentaque intuiri. **Virg.** 9. **Aen.** nec tarda senectus Debilitat vires animi mutatq; vigorem. **Ovid.** 12. **Metam.** **Gratus** in ore vigor, &c.

Vigil, pen cor adjectivum est om. t. ablativum faciens vigil, vel vigil: quanvis in plurali numero neutrum genus nō habeat. Est autē Vigil i dem quod vigilans: hoc est qui nō est torpens: quales sunt dormientes, sed qui in vigore suo est. [**ΤΙΨ** *hir*, *έργαζος*, *άργων*. **Gall.** *Veillant, qui veille.* **Ital.** *Vigilante.* **Germ.** *Wachbar oder wachter.* **Hisp.** *Velador* **Pol.** *Ostroj.* **Vn.** *Vigazzo.* **Ang.** *Watchfull.*] **Virg.** 4. *Aeneid.* **Monstrum horrendum, ingens, cui quo sunt corpore plumæ.** Tot vigiles oculi. **Ovid.** 3. **Metam.** **Et tenuant vigiles corpus miserabile le curse.**

Vigil, substantivu Nocturnus custos, qui & excubitor dicitur, à quo praefectus vigilū vocatus est. [**ΤΙΨ** *στρατόν* **ΤΙΨ** *άσχιμορέθ* **ΤΙΨ** *άσχιμων* *άσχιμοράθ* *φρουρός*. **Gall.** *Garde de nuit, le guet.* **Ita.** *Chi fa la guardia di notte.* **Germ.** *Ein Wächter* **Hisp.** *Velador*, guarda de noche. **Pol.** *Strog* **Vng.** *Vigazzo.* **Ang.** *A watchman.*] **Plaut.** in *Amph.* **Rex Creon** vigiles nocturnos linguos semper locat. **Cic. 6.** **Verrin.** *Clamor à Vigilibus, fanq; cu stolidibus tollitur Lucan.* lib. 7: ne rumpite somnos Castrorum vigiles, nulla tuba verberet aures. &c.

Vigēſimūs, a, um, Vltimus ex viginti. [**ΤΙΨ** *heſrim*. *άρχει*. **Gall.** *Vingtſime.* **Ital.** *Vintimo.* **Germ.** *Zwanzigſte.* **Belg.** *Zwintichste.* **Hisp.** *Cada vno de veinte.* **Pol.** *dvudveſti.* **Vng.** *Hužadik.* **Ang.** *The twentyeth.*] **Cicero** pro Pompeio: Ex illo tempore tenuit jam & vigesimum regnat annum.

Vigēſimā, vigēſimæ, f. p. Tributu genus, quum in centenas minas quinque exiguntur. *άρχει*. **Plin.** in *Paneg.* **His.** vigesima repera est, tributum tolerabile. Vide **VICESIMA.**

Vigēſimārū aurum, à Livio dicitur quod ex vigesimis coligitur. *άρχει*, *άρχει*. Erant autem vigesimæ tributi genus dimidia per levius quam decimæ. Vide supra **VICESIMA.**

Vigēſis, m. t. Quod est viginti assuum. [*άρχει* *άρχει* *άρχει*, *άρχει*. **Gall.** *Qui coſte ringt aſſes.* **Ital.** *Che coſta vanti denari.* **Germ.** *Das zwenzig aſſes oder plappart gütet.* **Hisp.** *Cofa que coſta veinti aſſes.* **Pol.** *Odwudwestu pieniadbach.* **Vngar.** *Hus penzes.* **Ang.** *That is of twenty pound weight, or coſt twenty shillings.*] **Martial.** lib. 12: *Amphora vigesissimæ modius datur ære quaterno: id est, viginti assibus amphora venditur.*

Vigilo, vigilas, n. p. Excubo, vigilias ago, non dormio. [**ΤΙΨ** *hár*, *άρχει*, *άρχω*. **Gall.** *Veiller.* **Ital.** *Vigilare, veggiare.* **German.** *Wachen.* **Belg.** *Waten.* **Hisp.** *Velar.* **Pol.** *Csiue, niespie, strage.* **Vngar.** *Vigazzo, virražtok.* **Ang.** *To wake or watch.*] **Terentius** in *Evnicho:* Ne sursum deoſum cursites, neve usque ad lucem vigiles. **Ciceron** de *Somn.* *Scipionis: Me & fessum de via, & qui ad multam noctem vigilarem: aſtior quam solebat somnus complexus est.* **Idem** 2. *Catinus.* Tardissime autem Lentulus, credo quod literis dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilarat. **Horatius** 1. *Setmon.* *Satyra* 3: noctes vigilabat ad ipsum Mane, diem totū steret, bat nil fuit unquam. Sic impars obi. *Per metaphoram accipitur vigilare pro eo quod est omni cura vigilantiaque in id incumbere, ne quid nos inopinantes subito opprimat.* **Ciceron** pro *Plane.* *Vigilandum est semper, multæ insidiæ fiunt bonis.* **Idem** 6. **Philip.** *Quamobrem, Quirites, consilio quantum potero, labore plus penè quam potero, excubabo vigilaboque pro vobis.*

Vigilō, aris, pass. **Ovid.** Ep. 10. 12: Non mihi grata dies noctes vigilantur amar: Nec tener in misero pectori somnus adiicit.

Vigilātūr, impersonale. **Martial.** libr. 12: *Otia me somnusque juvant, quæ in magna negavit Roma mihi: tedeo si vigilatur & hic.*

Vigilāns, tis, particip. **[ΤΡΙΨ** *sihokédh.* *άρχει*, *άρχει*. **Gal.** *Veillant, qui veille.* **Ita.** *Vigilante.* **Germ.** *Wachend* **Hisp.** *an. Velador.* **Pol.** *Strjegac, csiac.* **Vngar.** *Vigazzo, virražto.* **Ang.** *That watcheth.*] **Plautus** in *Captiv.* *Vigilans somniet.* **Terentius** Andr. -num ille somniet Ea, quæ vigilans voluit? q Aliquando nomē est, idem significans quod diligens, providus, intentus. *impudens, περιστος.* **Plinii** epist. 17. libr. 2: *Vix excitatus & vigilans.* **Cic. 2.** *Verr.* *Perficiam ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilans, compotior ad judicium venisse videatur.*

Vigilāndūs, a, um, *άρχει*. **Tibul.** lib. 1. eleg. 2: *Cum fieri nocte vigilanda venit. Q. int. libr. 11. cap. 5: Et vigilanda noctes, & fuligo lucubrat. onum bibenda.* q Vigilandum ali quando accipitur, pro eo quod est vigilanter providendum, vel summo studio diligentiaque conficiendum: ut annotavit **Servius** in illud Virg. 1. *Geoig.* *Quæ vigilanda viris,* &c.

Vigilānti, f. p. Diligentia, attention. [*άρχει*, *άρχει*. **Gal.** *Veillance, vigilance, diligence.* **Ital.** *Vigilanza.* **Germ.** *Wachbarteit.* **Hisp.**

Hisp. *Vela, diligencia.* Pol. *Czajnosz, ostrojnosz.* Vngar. *Vigázás, várázás.* Ang. *Watchfullness, trausyle.*] Idem in Adelph. Vigilantia tuam mihi narras? Cicero Curio lib. 7: Nihil tamē eo Consule mali factum est: sicut enim mirifica vigilantia.

Vigilanter, adverb. Cum diligentia & solicitudine. [επιμελος. Gall. *Vigilamment, songeusement, diligemment.* Ital. *Vigilantemente, con diligenzia.* Germ. *Wachbarkeit.* Hispan. *Velando diligemente.* Pol. *Czajnosz.* Vng. *Vigázás, várázás.* Ang. *Watchfully, with trausyle.*] Cicero 6. Verrin. Quod vigilanter prouiciam administrasset, cuius omnes vigilias in stupris constat, adulteris que esse consumptas. Plancus ad Ciceronem lib. 10: Tu mihi Cicero quod adhuc fecisti, idem praesta ut vigilanter nervosēq; nos qui stamus in acie, subornes.

Vigiliarius, rūs, rīi, m. f. Excubitor. [φύλαξ, φρουρός. Gall. *Garde de nuit, en du guet.* Ital. *Guardia di notte.* Germ. *Eine wächter/wachtshälter.* Hisp. *El relator, guarda de noche.* Pol. *Szop.* Vng. *Vigázo, várázhaša alja.* Ang. *A watchman.*] Senec. Epist. 58: Quid interest, utrum super aliquem vigilariū ruat aut mons, aut turris.

Vigilax, acis, Sagaciter, multumque vigilans. [τρυπησκός. Gall. *Fort veillant, qui ne dort point.* Ital. *Molto vigilante.* Germ. *Ganzt wachbar.* Hisp. *Muy relator.* Pol. *Dobrzej czujni.* Vng. *Vigázható, várázható.* Ang. *Watchfull.*] Colum. lib. 7. cap. 12. de canibus loquens: Maximè autem debent in custodia vigilaces consipi: nec erronei, sed assidui & circumspicci magis quam temerarii. Idem usus est luris consultus in 1. 18. D. de adi. edict.

Vigilia, æ, sive Vigilie, arum, f. p. Insomnia, excubiae nocturna. [γρηγορίαν ασχμορέθη γρηγορίαν ασχμορά. ἀγρυπνία, πανυπνεύμα. Gall. *Veille, guette de nuit.* Ital. *Vigilia, guardia di gente d'arme.* Germ. *Wacht nachtwaacht.* Belg. *Wate.* Hisp. *Vela, obra de velar, guarda de noche.* Pol. *Czajnosz.* Vng. *Vigázás, várázás, stráža álja.* Ang. *Watching.*] Cicero septima Philippica: Idcirco in hac custodia tanquam in specula collocati sumus, ut populum Romanū vacuum metu nostra vigilia redderemus. Idem 4. Tusc. Cui non sunt auditae Demosthenis vigiliae: qui dolere se ajebat si quando opificium antelucana esset vietus industria: vigilias militares in quaterna olim horarum spatia dividebant: ita ut prima, secunda, tertia, & quarta vigilia diceretur. Cæsar 1. bel. Gal. Vbi per exploratores Cæsar certior factus est, tres jam partes copiarū Helvetios id flumen traduxisse, quartamque ferè partem citra flumen Ararim reliquam esse, de tertia vigilia cum legionibus tribus ex castris profectus, ad eam partem pervenit, qua nondum flumen transierat. qd interdum vigilie dicuntur ipsi custodes: qui vigilant. si φύλαξ. Salust. in lugurth. Sed neque more militari vigilie deducebantur. Idem in Catilin. Et ab incendio intelligebat urbem vigilis munitam. qd Vigilia Cereris dicuntur à Plauto in Adul. nocturna sacra, quibus in æde Cereris per vigilabat mulieres, quæ & mysteria & initia dicebantur, πανηγύρις, πανηγύρια. Nam ea nocte cum viro concubere; piaculum erat. Is, inquit, adolescentis illius est avunculus, Qui illam stupravit noctu Cereris vigilis.

Vigilsum in neutro etiā dixerunt veteres. Varro in Eudymionibus: Autū mitro speculatum toto orbe, ut quid facerent homines quum experienti sint, me faceret certiore, si quis melius operam supereret, ut ejus consilio potius vigilium ad minicularem nostrum. Ex Nonio.

Viginti nomen numerale indeclinabile. [כִּנְעָרָה h. ſrim. ἄργος. Gal. Vng. Ital. Venti. Germ. Zwanzig. Belg. Twintig. Hisp. Veinte. Pol. Dwadzieścia. Vng. Huz. Ang. Twentie.] Cicero 3. de Oratore: Annosq; natus unus & viginti, nobilissimum hominem & eloquentissimum in judicium vocarim. Virg. 1. Aeneid. ad littera mittit Viginti tauros.

Vigintiviri, nomen magistratus apud Romanos: [ἄρχοντες. Germ. Der nach einer Oberkeit zu Rom.] ut Triumviri. Cic. ad Atticum lib. 2: Vbi nemo sit praeter me, qui quenquam ex vigintiviris unum esse salvum velit.

Vigintiviratus, us, ui, m. q. [Ger. Oberkeit und Ampt der zwanzig Männer.] Officium viginti virorum. Cicero ad Attic. lib. 9: Repudiari se totum magis etiam quam olim in vigintiviratu, putabit.

Vigōr, vide VIGEO.

Vills, le, om. t. Contemptus, abjectus, humilis, plebeius, levis, communis, vulgaris. [ʃɪl̩ zɒl̩ ʃɒp̩ nek̩ ɔɪ̩z̩ bəz̩ ʃɪl̩ ʃibz̩ ʃɪl̩ ʃɒp̩ nek̩ ɔɪ̩z̩ nik̩ ʃɒp̩. Gall. *Vil, de petite valeur, de petit prix, de petite estime.* Ita. *Vile, de buen mercato, di poco conto.* Germ. *Schlecht/vnachtfam/nachgültig.* Belg. *Oncostie/sticht.* Hisp. *Cosa de poco precio è barato.* Pol. *Polski, względem, niskaczemny.* Vngar. *Ala valo rez, hitnan.* Ang. *Good cheape, little worth.*] Cicero ad Quint. Fratrem lib. 1: Semper eos putavi, si vulgares essent, vires: si temporis causa constituerentur, levies. Salust. in Catilin. Fidem, fortunas, pericula vilia habere: id est, non magnificare. Cic. 3. Officior. Quærer si in mari jactura facienda sit, equine

preciosi potius jacturam faciat an servi vilis. Idem 2. de Finib. Non minor, inquit, voluptas percipitur tam ex vilissimis rebus, quam ex pretiosissimis. Horat. 2. Serm. Saty. 5: Et genus & virtus, nisi cum re vilior alga est. Vile à villa deduci quidā putant, quod omnia in villa viliora sint quam in urbe. Est enim propriæ vile, quod parvo constat, cuius contrarium est carum, οὐ περιτ. Cic. 5. Verr. Frumentum, quoniam vilius erat, ne emisses. Plautus in Trinumm. Neq; quiquam hic vile nunc est. Nisi mores mali. qd Ponitur interdum pro abundant, teste Servio, quia omne quod plurimum abundat, vile est: id est, parvo venditur pretio. Virg. lib. 1. Georg. Si verò viciamque seres, vileniq; phafellum. Vilis oratio dicitur à Quintil. lib. 8. ca. 3, neglecta, inclaborataq; cui opponitur Accurata. qd Vili ablativus verbis pretii addi solet. Mart. lib. 12: Instructata vili vendis Amcne domum.

Vilius & Vilissimè, adverbia, Minoris & minimo pretio. Plin. lib. 18. cap. 6: Quicquid per asfolum fieri potest viliissimè constat. Col. lib. 12. ca. 39: Hoc ubi lignorū copia est, viliissimè co stat, & est in usu vel dulcius quam superiores notæ passi.

Vilitas, atis, f. t. Exiguitas pretii: [τῆ] εὐλόγη. στίχη. Gall. Petit prix, petite valeur & estime, vilité. Ital. Vilità, buon mercato. Germ. Worfelt/nachgültigkeit. Hisp. Aquel poco precio è barato. Pol. Tanio, f. t. Vng. Hituanag, alaualoag. Ang. A little price or value, good cheapness. J. cui opponitur caritas: ut, Vilitas annona. Cicero pro lege Manilia: Tanta repente vilitas anno næ ex summa inopia, & caritate rei frumentaria consecuta est, unius spe & nomine, quantam vix ex summa ubertate agrorum diuturna pax efficere potuisse. qd Vilitas sui, per translationem dicitur, quum quis ita temere ruit in periculum, ut nihil vita sua vilius habere videatur. Curtius libro 5: Quid ruimus belluarum ritu in pernicem non necessarium Fortium virorum est magis mortem contemnere, quam evadere vitam. Sæpè tædio laboris ad vilitatem sui compellunt ignavi.

Vileo, es, n. f. Απλίζωμα, φωλίζωμα, vilius sum, à quo Vilesco. Vilesco, scis, n. t. Vilius fio, ut Annonam vilescre dicimus, quā pretium ejus remittitur. [ʃɒp̩ nek̩. Απλίζωμα. Gall. Devenir vile & de petit prix, anillar. Ital. Disenir vile è de poco prez. Germ. Worfelt oder nachgültig werden. Hisp. Valer poco è barato. Pol. Tanio si stava. Vng. Alalandou hituanas lex. Ang. To become vile, of no price, valew or estimation.] Contrà, accendi dicitur, quum pretium ejus immoderatè augetur. qd Gratiam item vilescre dicimus: hoc est, sordescere & minus ris æstimari. φωλίζωμα.

Vilto, es, n. f. Απτίζωμα, φωλίζωμα, viliem reddo. [τέλος librāh. φωλίζω. Gal. Auillir, faire ou estimer peu. Ita. Far vile, estimar poco. Ger. Schlecht oder vnachtsam machen. Hisp. Mono/preciar. Pol. Tanioziny. Vn. Alalandou hituanas lex. Ang. To make good cheape or little worth.] Turpilius apud Nomium: Et quærat tua vita quæc vilitant.

Villa, æ, s. p. Domus in agro, agri colendi, & fructuū conditoris, aut etiam habitationis causa constituta. [τέλος chōpher πέρα τὸν ἔπαιρις, ἀγρονία, ρεῖος. Gall. Village, metairie, grange. Ital. Villa, castello. Germ. Ein Meyerhof/ bewohnter auff die Güter gebauen. Belg. Hoeve. Hisp. La casa en la heredad del campo, la possession del campo, villa. Polon. Folmark, dworzec do miszkania we wsi. Vng. Major. Ang. A village, farm, or manor place.] Plin. lib. 18. cap. 6: Modus hic probatur, ut neq; fundus villam, neq; villa fundum quærat. Cic. pro Quin. Rosc. Com. Tum erat ager in cultus, sine testo: nunc est cultissimum cum optima villa. Idem ad Atticum lib. 10: Præterit villam meam Curio, iussitq; mihi nuntiari mox se venturum. Horatius 1. Serm. Saty. 5: Hinc nos Cocceii recipit plenissime villa: id est, populosa. qd Dicta est autem villa à vehendo, quasi vchilla, quod ia cam fructus à villico cōvehantur, & evehantur quæ venient, ut ait Varro de re Rust. lib. 1. ca. 2. Columella villam tripartitò distribuit, partem unam urbanam, rusticam altera, & tertiam fructuarium appellans. Villa rustica, est ea pars villa, quam villicus colonus, vel vinitor, vel arbator habitandam sibi obtinet, & familialia villaticæ, atque instrumento omnī rusticō condendo, aut continendo est accommodata. Villa urbana prætorium dicitur, & est ea pars, quam dominus, si quando in villa sit, solet habitare: quæ quia elegantiū, amoeniusque ædificari solet, & instrui, ideo urbana vocatur, quasi urbani nitoris, & elegantiæ plus habens quam rusticæ. Fructuaria autem villa dicitur, ubi fructus reconduntur. Budæus.

Villula, æ, diminutivum. [ιπνόδως. Gall. Petite metairie. Ital. Picciola villa. German. Ein Meyerhoflein. Hispan. Pequenna villa, pequenna aldea. Pol. Polwarczek. Vng. Majoraska. Ang. A little farme or manour place.] Cicero. ad Atticum lib. 8: Ego Arpinī volo esse pridie Cal. deinde circum villulas nostras errare. Horat. 1. Serm. Saty. 5: Proxima Campano ponti quæ villa tectum præbuit.

Villanus, villani, pen. prod. m.s. Qui in villa habitat: [γενός περιέχοντος. Gal. Villain, laboureur, contadino. Ital. Villano, rustico, lavoratore, contadino. Germ. Ein Meier/der Bauer so ein Meyerhof besitzt. Hisp. Villano, aldeano. Pol. Wiesniak, natusi misskaiaci. Vng. Majorbába lako. Ang. That laboureth a ferme.] Unde & Semivillanus, semirusticus. [Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (unde dicti villæ) a scripti, & colonaria conditioni addicti aut ipsi sunt, aut eorum maiores fuerint: quia cum rerum vestigia non obscura multis in locis extant. Quod tamen nomen loquentium inscrita in contumeliam jam vertit. Villanum enim & vilem vernacula simplicitas confundit. Villaris, villare, Villaticus. [γενός παράξιμος, ιππονίδης. Gall. De village ou metairie. Ital. Di villa. Germ. Einem Meyerhof. Hisp. Cosa de aquella possección del campo. Pol. Wieski/śiedliski. Vng. Majorbába valo. Ang. Of a ferme or manour place.] Plin. lib. 10. cap. 41: Villaribus gallinis & religio inest: inhorrescant edito ovo, excutiuntq; se, & circuntestq; purificant, aut festuca aliqua se se & ova lustrant.

Villatus, a, um. Quod ad villam pertinet: [γενός περάξιμος, ιππονίδης. Gall. De village ou metairie. Ital. Villesco, di villa. Germ. Meyerhöflich / bewirtschaftlich. Hisp. Cosa de aquella possección del campo. Pol. Polmarkom. Vng. Majorbába valo. Ang. Perteneingto a farm or manour place.] unde Villatica pastio, dicitur alimentum, quod pertinet ad animalia, quæ ruri nutriuntur, utputa, pecudes, aves, pisces. Villaticus canis qui villa asservandæ gratia alitur. Col. lib. 2. cap. 10: De villatica cane igitur, & pastorali dicendum est: nam venaticus nihil pertinet ad nostram professionem. Plin. lib. 23. cap. 1: Ajunt si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutasque fieri villaticas aves. Villaticæ gallinae dicuntur gallinae illæ vulgares, quales plerunque in villis, & in ipsis etiam urbibus vulgo videmus educari. Distæ villaticæ ad differentiam agrestium, & Africanarum: de quibus vide in dictione GALLINA.

Villico, villicas, & Villicor, villicaris, deponens, Rusticor, sive in villâ animi causa secedo. [λαζαρδος. Gal. Gouverner une metairie, & y labourer les terres, & faire autres affaires rustiques, grangier, metayer. Ital. Star à la villa, gouvèrnare la villa, lauorare la terra. Ger. Auf einer Meyerhof sitzen, Hauernwerke treiben. Bel. Woerdenwoerd voer. Hisp. Var di officio, de mayordomo, labrar la tierra. Pol. Majsterwerk bawie. Vn. Mais roskedom. An. To rule a ferme, and labour it, or to dwell in a manour place.] Pomponius: Ego rus eo, ut aliquot dieb. villicer. Terentius in Hecyra: Hic villicor ante urbem. Plin. lib. 18. cap. 6: Quorum prædia colenda suscipiebat Resp. exercitusque ducebant, Senatu illis villicante. [Aliquando villicari, Est villa præesse. εἰκονομάς, ἀγοροπάς. Pomponius: Longè ab urbe villicari, quod herus rarerter venit, non villicari, sed dominari mea est sententia.

Villatio, f. t. Ipsa rusticæ negotiatio, vel villa dispensatio. [συγραφία, ἀγοροπία. Gal. Gouvernement de metairie, grangeage. Ital. Governo di villa. Ger. Hauengewerb. Hisp. Obra de mayor domo. Pol. Gospodarstwo kol' roli. Vngar. Maioroskodas. Ang. Throwing of a ferme.] Col. lib. 11. cap. 1: Qui suscepit officium villicationis, in primis convictum domesticum, multoq; etiā magis externum vitet.

Villanœ, Villici, vel præfecti villicationis, ut est apud Apuleium in Apologia: ἀγοροποιος, τῆς ἵππουλιας ἴπποτας.

Villicus, ci, m. s. Præfectus villa, cui tota rei rusticæ cura à domino committitur. [λαζαρδος, τῆς ἵππουλιας ἴπποτας Gal. Metayer ou metayer, grangier. Ita Fattore, guastaldo. Germ. Ein Meier/der Bauer in einem Meyerhof. Belg. Een Meier Hisp. Mayordomo del campo, sparringador que los ferranos llaman capataz. Pol. Vrijdawik, folwarkow, starosta, szafary. Vng. Major. Ang. A farmer or that governeth a ferme.] Varro de re Rust. lib. 1. cap. 1: Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus à villa: villa, ab eo quod in eam coahuntur fructus, & evehuntur, quum veneant. A quo rusticæ etiam nunc quoq; viam veham appellant, propter vecturas: & Vellam, non Villam, quod vehunt, & unde vehunt. Oeconomus autem tam pecuniae quam frugum, & omnium quæ dominus possidet, dispôsiter est. Cicero lib. 4. Tusculanarum quæst. Qui quæ villico factus esset iratior: Quo te modo, inquit, accepisti m, nisi iratus essem? Horat. lib. 1. Epist. Villice sylvarum & mihi me redditis agelli. Colum. lib. 1: Villicus semper caveat ne improvidus ab opere vincentur: res est agrestis, insidiosa cunctanti.

Villica, villicæ, f. p. Vxor villici. [λαζαρδος, η μεταισια της ἵππουλιας γυναικειος. Gall. La metaise ou metayer, la femme du metais ou metayer. Ital. Femina di villa, moglie de le guastaldo, guastalda. Germ. Die Frau des verwalter eines Meyerhofs/ Meierin. Hisp. La muger mayordoma de aquella casa. Pol. Vrijdawicka, szafarka. Vng. Major exony. Ang. The farmers wife.] Mart. lib. 1: Pinguis in qualibus onerat cui villica mensas. Iuve. Sat. 11: Asparagi, posito quos legit villica fusco.

Villum, villi, vide VINUM.

Villus, m. s. Non propriæ pilus est, ut nonnulli interpretantur,

sed multorum pilorum collectio, & quidam quasi floccus, quales in jubis leonum, & luporum, & nonnullorum etiam canum videmus propendere. [γενός σεβρή θύμη ισαμμα. ιππονίδης, λαζαρδος. Gal. Poil. Ital. Peli mesi insieme, come è un maximo di setole. Germ. Ein Haartasche. Hisp. El pelo, pelo sotil. Pol. Kosmatos. Vng. Moh gyapju plih. Ang. A bigge heare.] q In vestibus etiam villi dicuntur, flocci illi prominentes, qui hodie etiam ornatus causa arte fullonia pannis inducuntur. Cic. 2. de Natura deorum. Animantium vero quanta varietas est? quarum alias cornua testæ sunt, alias villis vestitæ, alias spinis hissatæ: plumas alias, alias squama videmus obductas: alias esse cornib. armatas, alias habere effugia pennarum. Plin. lib. 8. cap. 50, de capris loquens: Depedet omnino mēt@villus, quem aruncum vocant. Virgil. 3. Georg. Dulcibus iccirco fluvii pecus omnia magistri Perfundunt, udisq; aries in gurgite villis Mersatur. Mart. lib. 14: Calfaciunt villi pallia nostra mei.

Villösus, adjct. Quod villis plenū est, hirsutus, hirtus. [γενός sahir. λαζαρδος, μελανος. Gal. Velu, pelu. Ital. Peloso. Ger. λόσσος, λόσσης. Hisp. Cosa vellosa o peluda de tal pelo. Pol. Kosmati. Vng. Paber gyapjaas mohos. Ang. Rough, full of haire.] Colum. lib. 7. cap. 12: Amplo, villosoque pectora. Virg. 8. Aeneid. villoso pelle leonis.

Vimēn, inis, n.t. Omne virgultum lendum, & flexible, ad ligandum aptum quasi vincim. [λύγος, διώνη, γιψ. Gal. Tonc ferme de verges molles ou aissées à plier pour lier, soit d'osier, orme, peuplier, bouleau ou autres. Ital. Stroppa, vimine, legame, fatto d'ogni sorte di ramo d'herba. Germ. Weiche gerten oder weiden / dantil man binden oder sechten kan/ tobreit. Belg. En wisse. Hisp. Vara o verga que se doblega. Pol. Witka. Vng. Villa Zirony körö vezzek. Ang. A twig, osier, or wicker.] Colum. lib. 4. cap. 30: Nec refert cuius generis vimen seras, dum sit lentissimum. Virg. 3. Aen. Rurflus & alterius lendum convellere vimen Insequor, & causas penitus tentare latentes. Idem 2. Georg. aqua eluctabitur omnis. Scilicet, & grandes ibunt per vimina gutte. Idem 11. Aen. Haud segnes ali crates, & molle pheretur Arbuteis texunt virgis, & vimine querno. Colum. lib. 14 cap. 13: Si viminibus salicis aut ulmi ligaveris. Cæsar 1. bell. Civ. Reliquum corpus navium, viminibus contextum, coriis integrabatur. Fiunt autem vimina ex populorum virgis, ulmi, & sanguineorum fructum, & betulae, & vitis, & coryli intortæ, & salicis quæ principatum obtinet.

Vimtoës, a, um. Quod est ex vimine: [οιονίδης. Gall. D'osier ou d'autres verges propres à lier. Ital. Fusto de vanchiò altre verghe. Germ. Aus weichen banden oder tobreit gemacht. Hisp. Cosa hecha de tales varas. Pol. Zwitek vrobtion. Vngar. Vitabol Zirony bol, körö vezzek valo. Ang. Made of wickers.] ut vasa viminea. Plaut. in Epid. Viminei fasces virgatæ. Virg. 1. Georg. Vimineasq; trahis crates, &c. Cæs. 3. bel. Civil. Multum autem ab istu lapidum, quod unum nostris erat telum, viminea testigmenta gallicis imposita defendebant.

Viminalis, viminale, om. t. Quod est ad ligandum aptum, seu quod pertinet ad vimina: [σεβρή θύμης, ο γενός λυγός, ο διώνης, λαζαρδος. Gal. Propre & convenable pour lier. Ital. Conveniente à ligare, à pertinente à vimine. Ger. Das ju den weiden oder banden dienstlich ist. Hisp. Conveniente para atar, perteneciente à varas o vergas que se doblegan. Pol. Witkowi. Vngar. Körö vezzek valo zirony bol, körö vezzek valo. Ang. Perteneing to twiges.] ut, Salix viminalis. Plin. libr. 17. cap. 20: Salicis viminalis singula jugera sufficiente vigiatiquaque vineæ jugeribus. Columel. libr. 4. cap. 10: Quare salices viminales, atque arundineta, vulgarisque sylva, vel consulto consitæ, & castaneis prius facienda sunt.

Viminalis, absolute, Nomen generale est, omnibus tūm arboribus, tūm fructibus commune, quæ vimina producunt. λυγός. Plin. lib. 17. cap. 20: Hæc est viminalium cultura.

Vinacea, Vinaria, Vinarius, vide VINVM.

Vincæ, vincæ, f. p. Herba topiaria, humili repens, lauti foliis tenibusque fermentis quibus obvia quæque vincit: unde & nomen invenit. [λαζαρδος, Δαφνες. Germ. Ingrien.] Plin. Jun. lib. 2. Epist. 17: Adjacet gestationi interiori circuitu, vinca tenera, & umbrosa, nudisque etiam pedibus mollis & cedens, eadem & Vincapervinca appellatur à Plinio majore libro 21. cap. 11.

Vincapervinca, [Pol. Barwinck] Herba est topiaria, perpetuo virens, foliis geniculatum vestita, veteribus inopiam florum supplere solita, humili serpens, & in modum funiculi se porticens, & vicina quæque vinciens: unde & nomen invenit. [λαζαρδος, Δαφνες. Plin. libro 21. cap. 11, alio nomine chamædaphnen, quasi humilem laurum, appellari tradit propter foliorum similitudinem. Omnis tamen diversa est chamædaphne Dioscoridis, quam Latini Laureolam appellant, sive Lauraginem. Officinæ Perræcam nominant.

Vincio, vincis, vinxi, vinctum, act. q. Ligo, constringo. [γενός ασφαλειας κασχαρ. Ασφαλεια, καραβη, καδεν. Gal. Lier. Ital. Lega-

re. Germ. & Belg. Binden. Hisp. Atar. Pol. Biase. Vng. Meg kdeððm xprion. An. To tie or bind.] Virg. i. Aen. Purpureoq; altè suras vincere cothurno. Ovid. io. Met. - non huc ut opera viderem Tartara descendere: nec ut illoosa colubris Terna Medusæ vincere guttura Monstris. Cic. pro Marcel. Omnia quæ delapsa, jam fluxerunt, severis legibus vincienda sunt. Idem in Orat. Et verba eligeantur: & sententias graves & suaves reprehendantur: sed eas haud vinciebant, haud explebant.

Vinctus, a. sum, participium, Ligatus, constrictus. [ΓΙΩΝ εύρ γράψι σφέρον. ιδίως, διεργάτης. Gal. Vn. liens, liaison. Ita. Ligamento. Germ. Bindung oder band. Hisp. Atadura. Pol. Zwiażek. Vng. Kötések. Ang. A band to tie anything with.] Varro lib. i. de re Rust. cap. 8: Et vindemia facta deniq; discat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

Vinculum, vinculi, n. s. Ligamen. [ΓΙΩΝ εύρ γράψι σφέρον. διεργάτης, αρμός, ἀγρός. Gal. Lien. Ital. Ligamento. Ger. Ein Band. Hisp. Atadura. Pol. Zwiażek. Vng. Kötések. Ang. A band to tie anything with.] Cic. 3. Offic. Nullum enim vinculum ad strin gendum fidem jurejurando maiores arctius esse voluerunt. Copulare uno vinculo, Liv. 8. bel. Pun. Virg. 2. Aen. -nam teneras arcebat vinctula palmas. Ovid. 9. Metam. Dixerat, & summo digitorum vinctula collo Injicit. Virg. 4. Georg. Hinc tibi nate prius vinciis capiendus. Cic. pro Cæsin. Qui jus ci vile contemnendum putat, is vinctula revellit, non modò judiciorum, sed etiam utilitatis, virtutis, communis. q Vincula, pro viminibus, quibus vites religantur Col. li. 3: Salix humida loca desiderat, genista etiam lica, utrumque tamen circa vi neam seruntur, quam palmitibus idonea præbeant vinctula. q Vinculum, jugale, per translationem pro conjugio. Virg. 4. Aeneid. Ne cui me vinclo vellem sociare jugali. q Vincula, pro carcere in quo noxi vincti servantur. Διεργάτης. Cic. 7. Ver. Quid si aut agisset? si vincula rupisset? In vinculis esse, est in carcere esse vincatum. Plin. lib. 7. cap. 34. de Scipione Nasica: In summa, ei in patria mori non licuit: non Hercle magis quam extra vinctula illi sapientissimo ab Apolline judicato Socrati. Venuleius de verb. sign. Vinculorum appellatione, vel publica, vel privata vinctula significantur. Custodiæ vero tantum publica custodia.

Vinco, vinci, vici, vinctum, act. t. Supero, ex certamine superior evado, victoriam reporto, supero, devingo, expugno. [Παῦν νικῆσαι, νικήσαι, νικησθαι, νικάω, ηττάω. Gall. Vaincre, sur monter. Ital. Vincere, superare, farà superiore. Germ. Überwinden, im Streit obstimmen. Belg. Overwinden. Hisp. Vencer o ganar en juegos. Pol. Zwiccieć. Vng. Meggyőzni. Ang. To overcome, to vanquish.] Cicero in Catilina: Mihi vivendum est cum illis, quos vici, & subegi. Virg. 10. Ecloga: Omnia vincit amor. Idem lib. 1. Georg. Labor omnia vincit improbus, & duris urgens in rebus egestas. Cic. lib. 1. Offic. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, cum frangi cupiditate: nec qui invictum se à labore præstiterit,vinci à volvitate. q Per translationem ponitur pro exprimo, & quasi difficultatem rei dicendo supero. Virg. 3. Georg. Nec sum animi dubius, verbis ea vincere magnū. Quā sit, q Item pro animi composicio: unde & victor, pro animi cōpote accipitur, πικρεγήσις. Idem lib. 3. Georg. Illi victor ego, & Tyrio cōspectus in ostro. q Ponitur aliquando pro coavincere, docere, probare. Cic. pro Cluent. Vincideinde virum bonū fuisse Oppianicum. q Vincere cibum dicit Plin. lib. 11. cap. 53, pro concoquere. Vincere expectationem: est facere plus quam quisquam speraverat. Vincere sua fata, dicuntur parentes suis liberis superstites. Virg. 11. Aen. Contrā ego vivendo vici mea fata, superstites Restarem ut genitor: id est, naturalem ordinē vita longiore superavi: namque hic ordo est, ut sint parentibus superstites filii.

Victus, victa, victum, participium, Certamine superatus. [Παῦν μενισθαι, νικησθαι, νικήσαι. Gal. Vaincu, surmonté. Ita. Vinto, superato. Germ. Überwunden. Hisp. Vencido. Pol. zwiccieć. Vng.

Meggyőzni. Ang. Over come, vanquished.] Cic. lib. 2. de Divin. Galli vici silere solent, cancre videntur. Horatius Epod. 9. Terra mariq; vicitus hostis, &c. Vici, & subacti populi, apud Ciceronem ad Atticum: cuius contrarium est invictus: id est, insuperabilis. οὐ νικήσει. Cicero lib. 1. Offic. Animis excelsi, atq; invicti magnitudo ac robur. q Ponitur aliquando Victor, pro voti compote, πικρεγήσις. Virg. 9. Eclog. Nūc vici tristes: quoniam sors omnia versat. q Vicitus aliquando dicitur à proposito recedens. Virgil. 2. Aeneid. Hic vero vicitus genitor se tollit ad auras. Servius.

Victor, vicitoris, pen. prod. m. t. Qui in certamine superior evasit. [Παῦν μενισθαι, νικησθαι. Gal. Vainquer, victorieux. Ital. Vincitore, vittore. Germ. Ein überwinder. Hisp. Un vencedor. Pol. Zwiccieji, qd. Vngar. Győzök delmes. An. That vanquisheth or overcometh.] Cesar 2. beli Gallic. Nostros vicitores transire fluminis consperxerant. Plin. lib. 7. ca. 18. L. Sicinius Detatus ceteris vities prælatus, octies ex provocazione vicit, XLV. cicatricibus adverso corpore insignis, nulla in tergo. Cicero Marcellus lib. 4. Multa enim vicitori eorum arbitrio per quos vicit, etiam invito facienda sunt. q Aliquando accipitur pro voti compote. Virg. 3. Georg. Vitorque virum volitare per ora. Vbi Servius: Vicitor, effector propositi & voti.

Victrix, vicitris, verbale fœmininum, t. Mulier quæ in certamine superior evasit. [Παῦν μενισθai, νικησθai. Gal. Vainquere, vaincra. Ital. Vittrice, vittoria, vicitrix. Germ. Überwinderin, Siegerin. Hisp. Vencedora. Pol. Zwicciejka. Vngar. Győzök delmes arany. Ang. She that vanquisheth.] Cicero ad Brutum: Erit vicitrix Respublica cælis Antonii copiis. Idem 1. Tuscul. Oraculum erat datum, si rex interfectus esset, vicitrices Athenas fore. q Accipitur & pro voti compote, πικρεγήσις. Virg. 7. Aen. Iunonem vicitrix affatur voce superba. q In plurali numero adjectivè accipitur, facitq; de se neutra, vicitrix. Virgil 3. Aen. Res Agamemnonias, vicitriaq; armis sequutus: id est, que vicerunt. Vbi Servius: Omnia à verbo videntia, quum in or excent, masculina sunt, ut vicitor: quum in trix, fœminina, ut vicitrix: neutra verò non faciunt, nisi tantum in numero plurali: unde est vicitrix. q Vicitrices litteræ dicuntur vicitriæ denuntiantes. Cic. ad Attic. lib. 5: Quo autem die Cassii literæ vicitrix in Senatu recitatæ sunt, &c.

Victoriæ, vicitoræ, f. p. Hostiæ superatio. [Παῦν νικησθai, νικησθai, νικησθai. Gal. Victoire, Ital. Victoria. Ger. Sieg, Überwindung. Belg. Un vicitore. Hisp. Vitoria, vicitrio. Pol. Zwiccieśwa. Vngar. Győzdelmek. Ang. Victoria.] Varro libr. 4. de lingua Latina: Victoriam ab eo dici putat quid superati viciuntur, eodemque modo Venerem vicitriæ dici à Comico, non quid viciat, sed quid viciat. Cic. pro M. Marcello: Victoria, qua natura insolens, atq; superba est. Idem pro lege Manil. Cujus adolescentia ad scientiam rei militari non alienis præceptis, sed suis impensis non offenditionibus belli, sed vicitoriæ: non stipendiis, sed triumphis est traducta. Horatius 1. Sermon. Satyr. 1: quid enim? concutitur: horè Momento citæ mors venit, aut vicitriæ læta. q Pulchre autem dicimus, Consequi vicitriam, & reportare vicitriam, parere vicitriam, vicitriam in manu habere. Ex ipse vicitriam de manibus, extorquere vicitriæ de manibus, & multa alia, quæ legenti veterū scripta passim occurunt. q Apud Romanos Victoria, deæ nomen erat, cuius simulacrum effigiebatur lauro coronatum, altera manu palmæ, altera oleo ramum præferens, Orta patre Cœlo & matre Tellure: unde & Vicitriam dici scribit Varro, quid ex tellure vincta Cœlo nata sit.

Victoriæ, adjективum. [Vng. Győzdelmes.] Iulius Capitonius in Galieno: Populumque quasi vicitriæ libus diebus ad festivitatim ac plaustrum vocavit.

Victoriæ, victoriat, Genus numi argentei, lege Clodia percussi, qui alio nomine Quinarius dicebatur, quid quinq; asibus valeret: hoc est, dimidio denarii, ut ex Volusio docet Agricola. οὐ νικήσει. Dicitus vicitriatus, quid vicitriæ nota signatus esset. Quintil. lib. 6. cap. 4: Dicente quodam, vicitriato se uno in Sicilia quinq; pedes longam murænam emisse. Vide Plinium lib. 33. cap. 3.

Victoriæ, vicitriæ, vicitriæ, qui variæ aut plures vicitriæ reportavit, qua dictione usus est Cato, teste Gel. lib. 4. ca. 9. οὐ νικήσει. Gal. Victorieux, qui a gagné plusieurs victoires. Ital. Vittoriose. Germ. Sieghaft. Hisp. Cosa de muchos vencimientos. Pol. Siegesliwi do zwiccieśwa. Vng. Győzdelmes. Ang. Victoriæ, that vanquisheth often.]

Vincibilis, Superabilis, qui vinci potest. οὐ νικήσει. Gall. Asciā vincere, vincible. Ital. Atto da esser vinto. Ger. Überwindbar. Hisp. Cosa facil de ser vencida, que puede facilmente ser vencida. Pol. L'atido di vincibilità. Vng. Meggyőzhet. Ang. That may be overcome or is easily vanquished.] Colum. lib. 3. cap. 12: Gravem terram, vix illa

villa cultura vincibilem. q Interdum activè accipitur pro eo, quod vincere potest: ut Causa vincibilis, quæ facile possit, & mentis debeat obtineri. Terent. in Phorm. Iustam illam causam facilem, vincibilem, optumam.

Vindemias. f. p. Collectio uariorum, quasi vinidemia, à vino dementia. [Τάῦτα batis. τρυγήν. Gall. Vendange. Ital. Vindemia. Germ. Der Herbst / der Traubenzusammenlesung. Belg. Wijnstelling. Hisp. La vendemia. Pol. Zbiernie winna. Vngar. Zrno. Ang. The grape harvest.] Colum. lib. de Arb. Vindemia facta, statim putare incipito ferramentis quam optimis. Varr. lib. 1. de Re rust. cap. 54: In uinetis uva quam erit matura, vindemiam ita fieri oportet. q Nonnunquam accipitur pro ipsius uis. Virg. lib. 3 Georg. Mitis in apricis coquitur vindemia sa-xis. Idem 2. Georg. Non eadem arboribus pendet vindemia nostris. q Transfertur & ad aliarum rerum collectionem. Plin. Prima mellis vindemia melior. Col. lib. 10: Mox Vere transfa-sto, sequitur mellis vindemia.

Vindemialla, vindemiala, pen. cor. dimin. [οὐρικέδος, εἰρηγών. Gall. Petite vendange. Ital. Piccola vendemias. Germ. Ein Herbst. Hisp. Pequena vendemias. Pol. Maie winna zbiernie. Vng. Zbreteske. Ang. A bille harvest or gathering of grapes.] Cic. ad Attic. lib. 1: Ego omnes meas vindemias cō reservo, ut illud subSIDium senectuti parem. De studiorū fructu loquitur. Vindemias, via demias, Vvas colligo. [Τάῦτα basár. τρυγάν. Gal. Vendange. Ital. Vindemias. Germ. Herbst / Wümmen / Trauben sätzen. Belg. Wijn sniden. Hisp. Vendimiar. Polon. Winno zbierna. Vngar. Zrno. Angl. To gather grapes.] Plin. lib. 14. cap 2: Novissimas vindemiant.

Vindemialla, [τρυγάν. Vngar. Zrno. Zrnovalo.] Macrob. Satyr. lib. 7. cap. 7: Nuper in Tusculano meo fui, cùm vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur. Vindemialla, m. t. Qui vindemiam colligit. [Τάῦτα basár. τρυ-γάν. Gall. Vendangeur. Ital. Vendemiatore. German. Ein sefer im herbst. Belg. Wijn snider. Hisp. Vendimador. Pol. Ten ktori winna zbiernie. Vng. Zrno. Zrnovalo. Ang. A gatherer of grapes.] Colum. lib. 4: Vindemiatoribus quoq; hæc semita laxitatem opportunam præbent, per quam vel fructus, vel statumina portentur. q Hujus dictioris secundam syllabam contra pri-mutivi naturam corripuit Horat. lib. 1. Serm. Satyr. 7: Durus vindemiator, & invictus, cui sapè viator Cessisset magna cō-pellans voce cucullum. Ovidius verò detraxit a, ut de syllabâ produceret in 3. Fast. At non effugiet vindemitor. q Est & vindemiator fidus celeste, quod tertio Nonas Martii appetet. Plin. lib. 10. cap. 5: Delphinus occidens xi. Calend. Sept. Cæ-sari, & Assyria stella, quæ vindemiator appellatur.

Vindemialla, ria, rium. Quod ad vindemiam pertinet. [τρυ-γάν. Gall. De vendangeur ou servant à vendanger. Ital. Vinaia, pertinente à vendemias. Ger. Zu dem Herbst dienstlich. Hisp. Cosa para vendemiar. Pol. Do zbiernia winna prínamejaci. Vng. Zrnovalo. Ang. Belonging to the gathering of grapes.] Varr. lib. 3. de Rust. cap. 2: Nihilo magis torcular, vasa vindematoria aut serias oleatias aut trapera.

Vindex, cis, com. t. Proprietè ultor injuria. [Τάῦτα νόκεμ. πνε-ρός, καθάρος, καθάρην. Gall. Vengeur, qui fait la vengeance de quel-que chose. Ital. Vindicatore. German. Ein Rechter / Straffer. Belg. Weger. Hisp. Vengador. Pol. Pomicciel. Vng. Bożynallo. Ang. Avenger, or defender from wrong.] Cic. ad Sætium lib. 5. Epist. Sed partim odio inducti sic excludunt, & aperte vindicent coniurationis oderunt, partim non credunt. Idem 3. de Nat. deor. Furor deæ sunt, speculatrices credo & vindices facinorum & sceleris. q Accipitur item Vindex pro assertore, seu de-fensore. [Παλλονέν Τύποι ματσιλ. Gall. Qui reueanche, defend & met en seure. Ital. Chi mette in luogo sicuro. German. Ein Erreuter / Verhinderer. Hisp. El que libra de seruidumbre y defiende.] Cic. Octa-vio: Exitisti tu vindex nosti, q libertatis. Idem de Orat. Provo-catio patrona illa civitatis, & vindex libertatis. Quid autem inter viadicem & ultorem, itemq; inter vindictam & ultionem intersit, vide infra in dictione VLTIO.

Vindictæ, arum, f. p. Sententia, sive assertiones, aut adjudicationes, quæ si à servitute in libertatem sunt, dicuntur vindictæ secundæ libertatem: si verò à libertate in servitatem, dicuntur vindictæ secundæ servitatem. ἐλληνοσ. Vnde Prætor dicitur Decernere vindicias secundæ libertatem, quādo in libertatem asserit. Idem dicitur Date vindicias secundæ servitutem, quando prohunciat cum servi loco habendum, donec dicta causa de statu cōsisterit. Hujusmodi enim vindictæ: id est, adjudicationes libertatis, aut servitutis propriæpendente lice à Prætore dari dicuntur: dum qui sui status quæstionem par-titur, postulat à Prætore vindicias secundæ libertatem: id est, ut interim pendente lice, sit in ipsa possessione libertatis: hoc est, ut interim libertate potiatur. q Nec tantum de libertate aut servitute, vindictæ dicuntur, sed & de aliis rebus: ut quum de realiqua inter duos aut plures apud Prætorem controversia est, & incertum est uter litigiorum pendente lice rei contro-

versæ possessor esse debeat, uterq; autem à Prætore vindicias postulat: id est, ut hodie causidici loquantur, recredentiam: dat aut judex cui equum esse videt. Cui aut dederit, satisfat adver-sario suo, nihil se deterius facturu in possessione, de qua jur-gium est: rursus sponsonce ipse provocatur ab adversario cer-tæ pecuniae aut estimationis, quam amittat, ni sua sit ha-re-ditas, de qua contendit. q Vindiciarum nomen à Vindicio servo tractum esse, autor est Liv. lib. 2. ab Vrb. qui quod con-jurationem juventutis de reducendo Tarquinio indicasset: primus in libera civitate libertatem est assequutus. Alii tamē à vindicando dictum malunt, quod inter cætera aliquando significat vindicias dare. Liv. 3. ab Vrb. Ita vindicatur Virgi-nia spōdentibus propinquis: id est, dantur vindicia puellæ Virginis secundum libertatem. Vindiciarum lis est ea, qua rei controversæ momentaneam (ut loquuntur) possessionem peti-mus, interea dum de ipsa possessione disceptatur.

Vindico, vindicas, pen. cor. act. p. Propriè ulciscor, punio, ca-stigo. [Τάῦτα νακάμ 70] iasár. cædixi, πνωξία. Gal. Venger, pu-nir. Ital. Vendicare, punire. Ger. Rächen / mit der straff zusammen. Belg. Weten. Hisp. Vengar. Pol. Märschfe, karge. Vng. Bożysć aluk. Ang. To revenge, to punishe.] Cic. 2. de Leg. Graviter olim ista vindicabat vetus illa Græcia longè providens. Plin. lib. 10: Scipionis verò Aemyliani nemo vindicaverat mortem. Ovid. 6. Fast. Quiq; necem Crassi vindicet, ultor erit. Cic. 5. in Ver. Omnia postremò quæ vindicatis in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. q Vindicatu est, impersonaliter, pro animad-versum est. Cic. 7. Ver. Fato non modò in socios, sed etiā in cives militesq; nostros perspè esse severè ac vehementer vindicatum. q Vindicare item ab injuria, cōtumeliam est de-fendere & liberare. [Τάῦτα δικαιολογία. Gall. Delinuer, defendere. Ital. Liberare, defendere. Germ. Eringen / erlösen / schirmen. Hisp. Librar de danno, defende. Pol. Wibawiam, bronie. Vngar. Meg Otalmakom. Ang. To delyuer, to defend frome wrong or dan-ger.] Ciccer. de Senect. Est & senectus, natural loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare. Liv. lib. 3: A' cuius cru-delitate vosmeipso armis vindicatis. Vindicare in libertate: id est, asserere, ἐσιλογεῖν ιτεράδος. Cic. in Parad. In libertate vindicari vult: idem 2. de Orat. Me tamen ita oscitans sapien-tia, simulacrum ad eam confugero, in libertatem vindicabit. Cæsar 1. bell. Pun. Ut se, & pop. Rom. paucorum factione op-pressum, in libertatem vindicaret. Liv. 9 bell. Pun. Et missum se ad eos vindicandos in libertatem ait.

Vindicta, onis, verbale, f. t. Vltio, vindicta, & injuria propul-satio. [Τάῦτα νεκαμά. cædixi, πνωξία. Gall. Vengeance, re-nanche. Ital. Vendetta. Germ. Rädhung / oder rath. Hisp. Venganza. Pol. Pomita. Vng. Bożysć allas. Ang. Revengement, punishment.] Cic. 2. de Invent. Vindicationem per quā vim & cōtumeliam, defendendo, aut ulciscendo propulsamus à nobis, & à nostris, qui nobis chari esse debent, & per quam peccata punimus. Vindicta, x, f. p. Vltio, vel animadversio. [Τάῦτα νεκαμά. cæ-dixi, πνωξία. Gall. Vengeance. Ital. Vendetta. Ger. Rath. Belg. En wreke. Hisp. Venganza. Pol. Pomita. Vng. Bożysć allas. An. Revengement, punishment.] Paul. l. Quod Reip. de injuriis: Quod Reipub. vindicandæ causa secundū bonos mores fit, etiam si ad contumeliam alicuius pertinet, quia tamen non ea mente magistratus facit, ut injuriam faciat, sed ad vindictam ma-jestatis publicæ respiciat, actione injuriati non tenetur. Ovid. lib. 4. de Pon. Quum tibi suscepta est legis vindicta severè. q Aliquando vindicta, significat modum servos manumit-tendi, quæ siebat vindicta: hoc est, virgula sive festuca capitii servi imposita. Nam libertatem donandi tres sunt species, ut ostendit Cicero in Topicis: Vna, ut censu liber fiat: censeban-tur enim antiquitus soli cives Romani. Itaq; si quis con-sentiente, vel jubente domino, nomen detulisset in censum, civis Romanus siebat, & servitutis vinculo solvebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, vindicta vocabatur, quum prætor ma-numittendit servi capitii virgā imponens, eundem in libertate vindicabat. Nam virgula hæc vindicarentur: vel à Vindicio servo, qui primus hoc modo manumissus, autore Livio lib. 2: Tertia, si quis supra volunta in testamenti serie, servum liberum scripsit. Cicero in Top. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est ulla earum rerum: non est igitur liber. Horat. 2. Serm. Satyr. 6: - quem tes vindicta quaterque imposta haud unquam milera formidi-ne privet. Vbi Acron: Vindicta: id est, virga qua percutebantur servi dum liberi siebant.

Vineæ, vineæ, f. p. Multitudine vitium simul consitarum. [Τάῦτα chéren] Παλλονέν ουράνη, αμπελού. Gall. Vne vigne, vignoble. Ital. Vignala, vigna. Ger. Ein Rebarten / Weingarten / Rebster. Hisp. La vinya rinnedo, o pago de vinya. Pol. Winnica. Vng. Zrno. Ang. A vine or vineyard.] Col. lib. 3. cap. 2: Ideo non est vi-neis apta, vix etiam arbusto. Virgil. lib. 2. Georg. Hinc omnis longo pubescit vinea fructu. Idem 4. Ecloga: Non rastros pa-tiuntur

tetur humus, non vinea falcem. Cic. de Senect. Nec verò segetibus solù, & pratis, & vineis, & arbustis res rusticæ latè sunt, sed pomariis etiā, & hortis: tūm pecudū pastu, & apum exanimibus, tūm florū omnium varietate. Ovid. 5. Fast. Si bene floruerint segetes, erit area dives: Si bene floruerit vinea, Bacchus erit. Vineaiū quinq; sunt genera: unū sparsis palmitibus humi repens: alterū pedatum, simplici adminiculo sustentatum: tertium jugarum: quartū compluviarum: quintū arbustivum: quæ omnia latius exequitur Plin. lib. 17. cap. 22. q. Est etiam vinea instrumentū bellicum, ex lignis compactum, latū pedibus octo, altū septem, longum sexdecim, testū duplice ligno, cratibusq; contextum. Latera quoq; vimine sepiuntur, ne faxorum ac telorum impetu perfringantur: extinsecus acrementur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quā plures fuerint, junguntur ordine, sub quibus oppugnates tutius ad muros subruendos procedunt. Plaut. in Mil. Ad cum vineas, pluteosq; agam. Cicer. ad Caton. lib. 15: Aggere, vineis, turribus oppugnavi, ususq; multis tormentis.

Vinealis, le, om. t. Quod est aptum ad vineam. [ἀνθετός. Gall. De vignoble, de vigne. Ital. Da vitti, di vigna. Ger. Des Reb-garten/der Rebäcker. Hisp. Cosa perteneciente à viñas. Pol. Winni. Vng. Zdł. hōx valo. Ang. That serveth for vines.] Col. lib. 3. cap. 12: Sed ne nunc per infinitas terreni species evagemur, non tempestivè commemorabimus lulii Græcini cōscriptam velut formulam, ad quam posita est limitatio terræ vinealis. Vinearius, a, um, Quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet. [ἀνθετός. Gall. De vigna Ital. Chi serue à viti. Germ. Des Rebäcker/der Rebäcker. Hisp. Cosa perteneciente à viñas. Pol. Do winni e prunalejaci. Vng. Zdł. hōx valo. Ang. Of a vine.] Colum. lib. 5. cap. 5: Validam item in ramos diducere censco & traducibus dispergere, atque diradiare cæterosque vinarios colles præcipitare.

Vineatus, ca, cum, idem ἀκμήλεος. ut Falces vineaticæ. Varr. lib. 1. de Re rust. cap. 22: Sic alia quoq; nonnulla genera species habent plures, ut falces. Nam dicuntur ab eodem scriptore vineaticæ opus esse sex. Col. lib. 4. cap. 1: Vnum atq; alterū reprehēdissent, quippe seminibus vineaticis nimium me profundos censuisse fieri scobes.

Vinetum, ti, n. s. Locus vineis abundans. [ἀποιάστη. Gall. Vig-noble. Ital. Vignale, luoco plantato di viti. German. Ein Rebäcker/ein ort da viel Reben zeugen sind /Wein gewächs. Hispan. El pago è viñedo, lugar de viñas. Pol. Winnica. Vng. Zdł. hegy. Ang. A vineyard or a place planted with vines.] Colum. lib. 3: Cui vincta facete cordi est, faciat vitarium, ex quo possit agrum vineis vestire. Cic. 2. de Nat. deor. Nec veò ita resellendū est, ut si se geribus aut vires cujuſp; tempestas nocuerit, &c. Virgil 2 Georg. Nére tibi ad solem vestigant vinea cadentem.

Vinitor, vin-toris, penult. corr. m. t. Rusticus vinearum cultor. [ἱπατός chorón. ἐργάζεται. Gall. Vigneron. Ital. Coltivatore de viti German. Ein Rebmann Belg. Ein Wynman. Hisp. Vinadero, o vendedimia dor. Polon. Winniarz. Vng. Zdł. m. w. s. Angl. He that dresseth a vineyard.] Colum. lib. 2: Separandi sunt ariatores à vinitoribus. Cic. 5. de Finib An ea quæ per vinitorem antea consequbatur, etiam per seipsam curabit? Virg. Aegl. 10: -matura vinitor uva.

Vinatōris, a, um, Quod est vinitoris. [ἀπειλούοντος. Gall. Ap-partenant à vigneron. Ital. Pertinente à coltivatore de vite. Germ. Einem Rebmann jugebāt. Hisp. Perteneiente à vinnadero. Pol. Winniarz. Vng. Zdł. m. w. s. Angl. Belonging to the dresser of a vineyard.] Colum. lib. 4. cap. 25: Est autem sic disposita vina-toria falsis figura.

Ving, ob, s. Herba est foliis amplis, pusillo caule & radice longa, cibis idonea: quam Aegyptii colligete solent quanta effusus fuerit amnis, eaq; deorum aras coronare. Theophrastus de caus. plant lib. 1. cap. 11.

Vinnulus, a, um, antiquum adjectivum, quod venustum & blandum significat. Plaut. in Asin. Compellando blanditer, osculando, oratione vinnula, venuſula. Ex Nonio.

Vinum, ni, n. s. à vi deducitur: quod vim inferat menti, vel à Græco σίρος. [σίριν. Gall. Vin. Ital. & Hisp. Vino. Germ. Wein Belg. Wyn. Pol. Winni. Vng. Bor. Ang. Wyne.] Ovid. lib. 1. de Arte: Et venus in vinis, ignis in igne fuit. Quid tamē in loco non nulli malunt legere Et venus in venis. Martial. lib. 3: Resinata bibis, vina Falerna fugis. Virgil. 9. Aen. -fusique per herbam indulgent vino & vertunt crateras ahenos. Cicer. de Senect. Ut enim non omne vinum, sic non omnis ætas vetustate coacecit. Quatuor præcipui sunt vini sapores, dulcis, acutus, lenis, & austerus: primus Nō vinum invenit, sicut saera testantur literæ. At gentiles docent Bacchum vini reper-torem fuisse. Primus vero Italis Saturnus dedit ē Creta in Latium adiectus. q. Vinū tortivum, quod novissime expressum est. Colum. libr. 12. cap. 36: Tortivum mustum dicitur, quod post primam pressuram vinearum circunciso pede exprimitur. Contrā τοῦ γένους vocamus quod defluat prius quam

uvæ calcentur. Vina pro poculis seu vasis vinarii. Virgil. 1. Aen. Crateras magnos statuunt, & vina coronant. In vino, in vino & alea, in joco atq; vino, genera dicendi anuq; sunt, quibus tempus post convivium significabatur Namq; remoti epulis convivæ inter se poculis certantes aut jocabantur, aut alea ludebant exhibilandi animi causa. Vide supra in pre-positione In.

Villum, li. Vinum nullarum aut exiguarum virium. [σιράζα. Gall. Petit vin, vinot. Ital. Vineto, picciol vino. Germ. Schlechter Wein. Hisp. Pequeno vino. Pol. Podewino. Vng. Erbdebor. Ang. Small or weake wyne.] Terent. in Adelph. -interea in angulo Aliquid ab eam atq; edormiscam hoc villi. Vinacca, vinearum, neutri generis, pluralis numeri, Granula illa lignosa, qua in uarū aciniis nascuntur. [χιράρα. Gall. Le marc, ou le pepin des raisins. Ital. Vinaccie della vna. Ger. Treber, Traubenternen. Belg. Wyntrester. Hisp. Granillos de la vna. Pol. Iadra wiagodach winisch. Vng. Zdł. mag. Ang. The kernels of rey-sons.] Colum. de Arboribus cap. 9: Ut autem uva sine vineaceis nascuntur, malleolum scindit, ita ne gemmae lœdantur: medullamque omnem eradicato, &c. Et paulo pôst: Adulta uitis tales uvas vineaceis creabit. q. Nonnunquam tamē vineacea dicti invenimus, pro torris uva expressæ reliquiis: hoc est, nos solū pro hisce granulis, verumetiam pro ipsiis folliculis. Col. lib. 12. cap. 36: Tortivum mustum dicitur, quod post primam pressuram vinearum circunciso pede exprimitur. Colum. lib. 8: Vineacea quavis tolerabiliter pascant, dari non debet, nisi quibus temporibus anni avis forum non edit. Idem lib. 6. cap. 3: Licet etiam, si sit leguminum inopia, & eluta, & siccata vineacea, quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. q. Legimus & vineaco, genere masculino, in eadem significacione. Varr. 3. de Re rust. cap. 11: Pabulum his datur triticum, hordeum, vineaci uva. Item vineas, feminino genere. Plin. lib. 17. cap. 22: Circum capita addito sternora, paleas vineas aut aliquid horumce.

Vinacēus, a, um, adjec. ut Acinus vineaceus. [σιράζες, σιράζες. Gall. Grain de raisin. Ital. Grano è granella di vna. Germ. Traubenterner Hisp. El granillo della vna. Polon. Ziadra winego. Vng. Zdł. mag. Ang. A kernel of rey-sons.] Cic. de Senectute: Omitto enim vim omnium quæ generantur è terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vineaco, aut ex cæterarum frugum, aut stirpium minutissimis seminibus tantos truncos ramosq; procreat.

Vināl'ā, tām secundæ quām tertiae declinationis, pro die festo quo veteres novum vinum lovi libabant, nōno. Calendas Maiorū ait Plinius libro 18 cap. 29. πρωτία. Erant & altera vinalia, quæ ad 13. Calend. August. celebrabantur, teste eodem Plinio loco jam citato.

Vinariū, rii, m. s. Vini venditor. [εἰσοδάλης. Gall. Vendeur de vin. Ital. Venditor di vino. German. Ein Weinsbend/Weinmam. Hispan. Vinatore que trata por vino. Polon. Winnijsynkiasi. Vngar. Bor arros, körtsamaros. Angl. A seller of wyne.] Plautus in Asinaria: Sed vina quæ heri vendidi vinario Exzrambo, iam pro iis satisfecit Sticho? Sueton. de Claud. Quum de lanis aut vinariis ageretur, exclamavit in curia. q. Ponitur aliquando pro vino ac ebriosi. Vlpian. in l. Ob quæ, de ædilit. Item aleatores & vinarios non contineri edito, quosdam respondit Pompeius ait, &c.

Vinariū, rii, m. s. Quod ad vinū pertinet. [εἰσηγός. Gall. Servans au vin. Ital. Che serue à vino. Ger. Zu dem Wein bientstich. Hisp. Cosa perteneciente al vino. Pol. Do winna prunalejaci. Vngar. Bor hōz valo. Angl. Belonging to wyne.] ut Taberna vinaria, in qua venditur vinum: vas vinarium, in quo vinum apponitur. Cic. 6. in Ver. Erat etiam vas vinoarium, ex una gemma prægrandi. Cella vinaria, apotheca, in qua vinum asservatur. Plin. lib. 12. cap. 13: In quibus erant claves vinariæ cellæ. Lacus viniatius, in quem mustum defluat. Col. lib. 12. cap. 18: Tum lacus vinarii & torcularii, & foræ, omniaq; vasa si vicinum est mare, aqua marina: si minus, dulci elevada sunt, & commutanda. Vinōpōtōr, penult. prod. hujus vinipotoris, m. t. Potator vini. [ΝΙΟσόβε. εἰσηγός. Gal. Beueur de vin, yurongne. Ital. Embriaco, beuetore de vino. Ger. Ein Weintrinker/Weinsauff. Hispan. Bebedor de vino, embriago. Polon. Osorka winni. Vng. Bor zek. Angl. A drinker of wyne.] Plin. lib. 10. cap. 54: Scitum de quodam vini potore reperitur Syracusis tandem potare solitum, donec ab eo cooperata in terra ova factum cederent.

Vinolentus, a, um, Ebriosus, vino se ingurgitans. [ΝΙΟσόβε. Κύπρος schichchof ἕρσος. εἰσηγός, εἰσηγνός. Gall. Yurogne, pleis de vin. Ital. Embriaco. Ger. Trundenbock. Hisp. Embriago, bebo de vino. Pol. Gjarti winnem. Virg. Regges. Angl. A drunkerd, much giuen to wyne.] Cic 4 Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, quæ sobrii dubitant, hæsitant, revocant se interdum, hisque quæ vident imbecillius assentiunt: quumque edormierunt, illa visa quām levia fuerint intelligunt.

Vinolentia, f. p. Ebrietas. [ΙΠΟΥ schichcharos, μην, οινοφλυστος. Gall. Yuronerie. Ital. Embriacche, &c. Ger. Trunkenheit. Hisp. Embriaguez. Pol. Ogrztwo. Vng. Rofgoy. Ang. Drunkenesse.] Cicero in Top. Cujus etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam invenitur, pueritia, somnus, imprudentia, violencia, insania.

Vindictus, a, um. Qui vini cupidior est, ut ait Valla lib. 10. [ΝΟΣοβεργον schichcharo, μην, οινοφλυστος. Gal. Addonae au vin, yuron. Ital. Dedita à vino, embriaco. Germ. Dem Wein ergeben/weinsaftig. Hisp. Embriago, lleno de vino. Pol. Winnie misel usci. Vng. Bors, bor kemanhat. Ang. A drunkard, much given to wine.] Ovid. 3. de Arte. Sit tibi Callimachi, sit Cui nota poëta. Sit quoque vinosi Teia musa sensis. Plaut. in Curcul. Quid opus est verbis? vinosissima est. Vinosus succus, vini saporem referens, qualis est moro, pyro, myro. Plin. quoque inter mali punici genera, vinoſa quædam appellat, quæ alvum sunt & stomachum. Vinalis, pen. corr. vox est Plautina, quam pro suavi usurpatæ videtur. Plaut. in Asin. Cöpellando blanditer, osculando oratione vinula, venustula. Nonius aut legit Vinnulus duplicita. Viocurrus, idem arbitror significare quod currus. Varr. libr. 4. de Ling. Latina: Quis enim non videt unde æris dinus & viocurrus? Malunt tamen nonnulli hic legere Vnculos.

Violæ, f. p. Flocculus purpurei coloris, cuius planta folium habet hederae non dissimile, nigrius tamen & tenuius: caulinus autem à media radice profumentem, florem, ut d' Etum est, ferente purpureum. [ΙΟΝ. Gall. Violante. Ital. Viola. German. Blaute. Hisp. Violeta generalmente. Pol. Fial'ka. Vn. Viola. An. A viola.] Cic. lib. 5. Tusc. An tu me in viola putabas aut in rosa dicere? Virg. 2. Aeglog. ubi candida Nais. Pallentes violas, & summa papaveræ carpens, &c. Dicta autem putatur viola quasi vitula, propterea quod hunc florem, poëta fabulantur in pabulum lùs puellæ jam in juventum conversas, à terra fuligine effusam: unde & à Græcis ab ejusdem puellæ nomine appellatum volunt. Sunt & luteæ violæ, & cæruleæ, & albae, quæ omnes Græci λαογιον nomine complectuntur. Vide Plin. lib. 21. cap. 6.

Violaceus, a, um. Purpureus, violæ colorem referens. [ΙΟΝ. ιανδιον. Gall. De couleur violette. Ital. Violato, colore di viola. Ger. Blaurot. Hisp. Color de violetas. Pol. Fial'kow. Vn. Viola xiw. Ang. Of or like a violet.] Corn. Nepos, ut tradit Plin. lib. 9. cap. 39. dixit: Me juvene violacea purpura vigebat.

Violaria, orum, Loca in quibus copiose violæ nascentur. [Ιωνια. Gall. Violier. Ital. Violari. Germ. Dertet da viel Blüten wachsen. Hisp. Lugar donde se crean las violetas. Polon. Miesiegijsie wioletow. Vngar. Viola termé hely. Ang. A bed or place where violets grow.] Virgil. lib. 4. Georg. irriguumq; bibant violaria fontem. Vc ipsa potius viola uno in loco consistit. Ovid. 4. Faſtor. Ille legit calthas, huic sunt violatia curæ.

Violaris, re, quod est coloris violæ.

Violarius, ii. Dicitur violacei coloris infector. [Ιωνια. Gall. Qui teint en violet. Ital. Tintore in violata. Ger. Ein Blaubraunfarber. Hisp. Tintor de color de violetas. Pol. Fial'kow farbi. Vng. Viola xinfeld. Ang. That dyes violet colour.] Plautus in Aulul. Flammeatu, violarii, carinarii.

Violatio, las, pen. corr. act. p. Corrumpe, polluo, lendo, macula afficio, offendō: quod propriè de virginē dicitur, quum pudicitia ejus vi eripitur. [ΙΟΝ. himmali. ΙΠΙ chalid. βιαζουσα, παραπομπη. Gal. Violer, corrompe, gaſter. Ital. Violare, guastare, macchiare. Ger. Roßwingen / mit gewalt schwärzen / verlegen. Belg. Schanden / verstraken. Hisp. Corromper por fuerza. Pol. Gwałce. Vng. Meg zeplyédm, meg főzőgárdm, raya erózakot terék. Ang. To defile, violate, corrupt, to deflower, to break as man doeth a law.] Cicero. lib. 3. de Nat. deor. Mineva quinta Pallantis, quæ patrem dicitur intercessisse, virginitatē suam violare conātem. Tibul. lib. 1. Eleg. 6: Parcite, quam custodit amor, violare puellam. q Transfertur & ad alia. Dicimus enim, violare amicitiam, dignitatem, existimationem, fidem conjugii, fedus, hospites, jura, loca religiosa, parētes, Rempublicam, sacra, famā, &c. Cic. 3. Ver. Quā apud exterias nationes imperii, nōminisq; nostri famam, tuis probris flagitiisq; violaris. Idem ad Quint. Philippum, lib. 13: Nisi quid existimas in ea te violari existimationem tuam. Idē 3. de Finib. Ut peccatum est patriam proderē, parentes violare, fana depeculari, &c. Virg. 4. Aen. Sed mihi vel tellus optem prius imā dehiscat, Ante pudor quā te violem, aut tua jura resolvam.

Violatō, a, um, particip. [ΙΠΙ mechuanēch. ΙΠΙ mechullal. ΙΠΙ chalid. βιαζουσα, παραπομπη. Gal. Violé, onragé, corrompu. Ital. Violato, oltraggiato. Germ. Verleget. Hisp. Corrompido por fuerza. Pol. Zgwałconi. Vng. Fártoz, terít, zeplyédm. Ang. Violated, corrupted, deflowered.] Liv. 6. ab Vrb. Post publicā cauſam privata dolore habito, ne verbo quidem violatis Consulibus rationem tulit ad populum. Ovid. 3. de Ponto, eleg. 5: Ipse quidem Getico percram violatus ab arcu.

Violandū, a, um, ut foedera clam violanda. Tibul. lib. 1. eleg. 9.

Violatio, onis, verbale. f. t. Corruptio, prophanatio. [ΙΠΙ chalid. βιαζουσα, παραπομπη. Gall. Violement, corruption, outrage. Ital. Violazione, corruzione. Ger. Verleugung, Anfallung mit Gewalt zu gehindern. Hisp. Obra de corromper asti. Polon. Zgwałcanie. Vngar. Meg forrózás, zeplyédm. Ang. A corrupting, deflowering or breaking of law.] Liv. lib. 9. bell. Pun. Tum quoque alio genere cladis cadem illa pecunia omnibus contractis ea violatione templi furem injectit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violatōr, violatoris, m. t. Corruptor, ruptor. [ΙΠΙ mechannēch. ΙΠΙ mechallēl. βιαζουσα. Gall. Violateur, violeur, corrompant. Ital. Violatore. Ger. Verleger / gewalt anthüter / gehindert. Hisp. Forcadore, corrupcidor. Polon. Gwałtownik. Vngar. Meg Főzterítő, zeplyédm. Ang. A corrupter or deflower.] Liv. 4. ab Vrb. Hiccine est, inquit, ruptor foederis humani violatorque gentium juris? Ovid. 2. de Ponto, Elegia 2: Confugit interdum templi violator ad aram.

Violabilis, Qui aptus est ut violetur. βιαζουσα. ut contrâ, Inviolabilis, qui non facile violari potest. Virg. 2. Aen. Vos ceteri ignes & non violabile vestrum Testor auinen, ait.

Violens, apud Horatium, teste Budæo, pro violento legitur. βιαζουσα.

Violenter, a dverb. Injuriös, per vim. [βιαζουσα, βιαζουσα. Gall. Violentement, par force Ital. Violentemente. Germ. Mit vngewohnter Gewalt. Hisp. Fuerosamente. Polon. Gwałtem, ymoci. Vngar. Erőszakken. Ang. Violently, with force.] Liv. lib. 5. ab Vrb: Quia solennia ludorum, quos intermitti aetas est, violenter decrevit. Proconsulatum violenter gerere apud Plin. epist. 9. lib. 3. id est crudeliter. Violenter tolerare, apud Terent. in Phorm. id est, ægide, invité.

Violentissime, [βιαζουσα. Vng. Fölözés nagy erőszakkal.] Iusti. H. lib. 25: Inter confertissimos violentissimè dimicans, saxe de muris iactato, occiditur.

Violentia, tia, f. p. Vis major, impetus. [ΟΙΠη chamās τρών hebek. βια. Gall. Violence, impetuosity. Ital. Violenza, impetuosity. Ger. Vngestüm mit Gewalt. Hisp. Fuerza, fuerçosa. Polon. Gwałc. Vngar. Erőszak. Ang. Force, violence.] Plin. lib. 2. cap. 38: Quoniam & tonitruum & fulminum jaetus horum violentiarum plenique affligant. Cic. 5. Tusc. Ne sobrium in violentiam videntur incidat, ante descendit. Virgil. 2. Aen. Haud fucus accenso gliscit violencia Turno.

Violentia, a, um. Qui vim facit, injurious. [ΟΙΠη chomēs ίππη chomēs τρών hoscēk. βιαζουσα. Gall. Violent, impétueux. Ital. Violente, violento. Ger. Voll vngestüm gewalt. Hisp. Coja, fuerçadora. Pol. Gwałtowni. Vng. Ero zák teno. Ang. Violent.] Ovid. 8. Metam. Nunc violentus aper, nunc quem tetigisse timerent, Anguis eras, modò te faciebant cornua taurum. Claud. 8. Paneg. - peragit tranquilla potestas Quod violenta nequit. Virgil. 2. Georg. Aut ubi navigis violentior incidit Eurus. Ovid. 3. Metam. aliis violentior æquo Visa dea est. q Poniturs quādoque pro superbo. Virgil. 10. Aenacid. - violentaque pectora Turni Edocet.

Vipera, viperæ, pen. corr. f. p. Serpentis genus, quod vi pariat. Vulgo enim persuasum est, pullos erosis matris lateribus cū interitu ejus crumpere. [ΙΠΙ ephēbē ixos, ιχθύα. Gall. Vipere. Ital. La serpe detta vipera. Germ. Ein Natur. Hisp. La binura serpe. Pol. Isafjerk. Vng. Vipera mérge kígyo. Ang. A viper.] Cic. de Arusp. resp. Etiāmne in sinu, atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt? Virgil. lib. 3. Georg. Sapē sub immotis præsepibus aut mala tactu Vipera delituit. Ovid. 2. de Remed. amor. Parva necat mortu spatiōsum viperam taurum. Ambrosius lib. Hexam. Vipera (inquit) nequissimum genus bestiarum, & super omnia quæ serpentini sunt generis, astutior. Vbi coēundi cupiditatem assumpserit, muræ maritimæ notam sibi requirit copulam, vel novam præparat: progesſaque ad litus, sibi lo testifata præsentiam sui, ad conjugalem amplexum illam evocat. Muræna autem invitata non deest venenatæ serpenti, expeditos usus suæ impedit conjunctionis. Atque ubi adventare viperam comparem senserit, venenum evomit, reverētam marito deferens. Hieronymus vero ad Præsidium sic scribit: Vipera per os coitum faciunt. Masculi mortem contemnunt: sed foemina in ipso coitu, sive magna dulcedine exagitata, sive futuri præsciens periculi, dum absorbet semen, caput masculi excidit, & sic eum occidit. Sed quum conceperit, viscera illius ab ipsis quos conceperit, comeduntur, & sic matre occidunt. De vipers Plinii abunde multis locis, maximè vero lib. 10. cap. 62: Vipera (inquit) mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptris dulcedine. Terrestrialium eadem sola intra se parit ova unius coloris, & mollia, ut pisces. Tertia die intra uterum catulos excludit: deinde singulos singulis diebus partit, viginti ferè numero. Itaq; cæteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera occisa parente. Hæc Plinius. Apollonius tamē apud Philostratum negat hoc esse verum, quanvis à

gravissimis autoribus affirmetur: et quod aliquando visa sit viperæ catulos suos, quos peperisset, lambere & expolire: idq; etiâ boc frequeti experientia cognitum est. Quod fit ut rectius sensisse putentur: qui viperam dicta putant, quasi viviperam, quod non ova, ut ceteri serpentes, sed vivum pariat animal. **Vipérinus**, a. um, pen. prod. adjectivum. [*ἰχθύες* Gall. De *vipere*. Ital. *Di vipera*. Ger. *Ein Ratter*. Hisp. *Cosa de binora*. Pol. *Liszter*. Vng. *Vipera kigobol ralo*. Ang. *Of a viper*.] Plinius: *E' viperina carne fusa theriaci pastilli*. Cic. 2. de Finib. Cui viperina mortuæ venæ & siccum vengno imbutæ terros cruciæ cœunt. Plin. lib. 11. cap. 53: *Scythe sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine*. Horat. Epod. 3: *Quid hoc veneni sevit in præcordiis?* Num viperinus his crux incoctus herbis me fecellit?

Vipérulus, a. um, ejusdem significationis. Virg. lib. 7. Aen. Viperam inspirans animam. Idem ibidem: *Vipereo generi, & graviter spirantibus hydri*s. Ovid. 2. Metam. -videt intus edentem Viperas carnes vitiorum alimenta suorum Invidiam.

Vipiones, Sunt minores grues, sicut Pipiones minores columbi. [*γέραινα* Gall. *Petites grues*. Ital. *Piccole grue*. Ger. *Rietne erenheit*. Hisp. *Caydas à cruce*, *pequeñas grues*. Pol. *M'odju jorzwie*. Vng. *Daru fu*. Ang. *Litle cranes*.] Plin. lib. 10. cap. 49: *In Balearibus insulis & buteo accipitrum generis in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorē grues*. Vir, hujus viri m. s. à vi dicitur, quod vi: hoc est, viribus & robore præstet. [*ὭΝ οὐχ Τὰ γέβερι (vel) γέβερά αὐτοί*. Gall. *Homm*e. Ital. *Hom*o. Ger. *Ein Mann*. Belg. *En Man*. Hisp. *El varon*. Pol. *Ma*g. Vng. *Ferfiu*. Ang. *A man*.] Et modò respectu ætatis dicitur vir. Plin. lib. 7: *Quod non modò in puer, siue adolescentia, sed etiam in viro admiratione dignum videretur*. q Modò respectu sexus: ut Plinius lib. 10. cap. 63: *Viros avidores veneris hyeme, foeminas æstate, Heliodus prodidit*. q Vnde semiviri dicuntur evnuchi, & molles atque effeminati. *μιαρόποι*. q Modò respectu conjugii. Terentius Ad. Tibi generum firmum, & filiaz invenies virum. Ovid. lib. 1. Metam. Imminet exitio viri conjugis, illa mariti. q Nec solùm de hominibus, sed etiam de brutis dicitur. Virgil. 7. Eglog. Vir gregis ipse caper. q Modò respectu fortitudinis. Virum enim hominem præsenti, excellenti, animo nuncupamus. Curtius: *Exurgite (inquit) aliquando si viri estis, atque arma capeste*. Cicer. pro Cælio: *Quom is jam se corroboratione facit, ac vir inter viros esset*. Terentius in Adelph. Laudo, Crespho, patrissas: abi, virum te judico. q A viri sunt composita, Duumvir, Triumvir, Quinquevir, Septenvir, Decemvir, Centumvir, Levir, Viripotens, & de quo paulò ante meminimus, Semivir, quæ omnia (secundum Priscianum) idem composita accipiuntur: quia sub uno accentu pronuntiantur.

Virago, pen. prod. in genitivo viraginis, s. t. Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. [*αὐδιαστης* Gall. *Romme vorneuse*, & qui facit actes d'vn homme. Ital. *Donna che tiene del huomo*. Ger. *Ein mänlich / oder männlich Weib*. Hisp. *Mujer que representa varon*. Pol. *Niewasta magna*. Vngar. *Ferfiomaggiaiara rembta azony*. Ang. *A manly or lustful tall woman*.] Plaut. in Merc. Recte ego emero matri tuae Ancillam virginem aliquam, non malam, forma mala. Ovid. 2. Metam. Huc ubi pervenit bello metuenda virago.

Virilis, le, pen. prod. om. t. **Quod est viri:** [*ῳδησθε, ᾠδησθε*. Gall. *Virilis, male d'homme*. Ital. *Virile*. Germ. *Mannlich*. Belg. *Mantua*. Hisp. *Cosa perteneciente à varon*. Pol. *Mejski*. Vngar. *Ferfiui*. Ang. *Pertaining to a man*.] ut Opus virile, proles virilis. Virg. lib. 5. Aen. Filius huic fato divium, prolesque virilis Nulla fuit. Forma virilis. Ovid. Epist. 4: *Sicut procul à nobis juvenes, ut foemina compti: Fine coli modico forma virilis amat*. Stirps virilis. Liv. lib. 1. ab Vrb. *Brevi stirps quoque virilis ex novo matrimonio fuit, cui Ascanium parentes dixerunt nomen*. Sexus virilis. Plin. lib. 10. cap. 55: *Livia Angusta parere sexum virilem admodum cupiebat*. q Per translationem accipitur pro forti & magnanimo, & minimè effeminate. Terentius in Phorm. Animo virili præsentiente ut lis, para. Cic. ad Atticum lib. 14: *Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. Pars virilis: id est, vires animi, fortitudo*. Cic. 5. Ver. Qui præsertim plus etiam quam pars virilis postulat, pro voluntate pop. Rom. oneris ac munieris suscipere debeant. Pro virili parte: id est, pro viribus. Cic. pro Sest. *Hæc qui pro virili parte defendunt, optimates sunt*.

Viriliter, adverb. Fortiter & magno animo. [*ῳδησθε*. Gall. *Virilement, en homme vaillant*. Ital. *Fortemente, virilmente*. Germ. *Mannlich*. Hisp. *Fuertemente*. Poloni. *Mejnie*. Vng. *Embrovial, erősen*. Ang. *Courageously, valiantly*.] Cic. 2. Tusc. Itaq. Barbari quidam, & immanes, ferro decertare acerrime possunt, & grotare viriliter non queunt. Idem 1. Offic. *Quod enim viriliter, animoq; magno sit, id dignum viro, & decorum videtur*. Ovid. 1. Fast. *Cui genitrix flenti, Fortuna viriliter, inquit (Sister precor lacrymas) ista ferenda tibi est*.

Virilitas, atis, s. t. Virilis, seu viri pudenda. [*וְשָׁנִית* mebuschim *בַּשְׂרָה* basar. n. aida. Gall. *La partie virile, ce qui fait qu'un homme est homme*. Ital. *Parte diuonente dell'uomo*. Germ. *Mannheit*. das ist die männliche scham. Hisp. *Las vergencias del hombre, membros genitales*. Pol. *Mejsky körjen*. Vng. *Ferfi zömberdm teste*. Ang. *The in a man whereby he is known to be a man*.] Martial. lib. 9: *Non per avari sectus arte mangonis, Virilitatis damna moeret crepaz*. Plin. lib. 23. cap. 1: *Vtiliter etiud foetur vino calido virilitas jumentis*. Quintil. lib. 4. cap. 12: *Nou alio medius fidius vitio dissentium, quam quo mancipiorum negotiatorum forma puerorum, virilitate excisa lenocinantur*. Plin. lib. 7. cap. 4: *Ex foeminis mutari in mares, non est fabulosum, Lucinius Mutilanus prodidit visum à se Argis Arecontem, cui nomen Arcus fuisse, nupissime etiam: mox barbam & virilitate provenisse, uxoremque duxisse*.

Virilis, a. um, tantum pluraliter, n. t. Verenda, seu pudenda viri. [*וְשָׁנִית* mebuschim *וְשָׁנִים* basar. n. aida. Gall. *Les genitoires d'un homme*. Ital. *Parte diuonente del huomo*. Ger. *Die Männer scham*. Hisp. *Membros genitales*. Vng. *Ferfi zömberdm teste*. Ang. *A mans secret partes*.] Plin. lib. 21. cap. 27: *Et in totum ad virilia, caulinis ejus, vino & acetato tritis, nihil utilius putant*.

Viripotens, com. t. Nubifis, viro matura: [*οὐρανὸς γάμου* Gall. *Prête ou bonne à marier*. Ital. *Figliola da marito*. Germ. *Mannbar*. Hisp. *Que puede ser casada*. Pol. *Meja zdol alaca*. Vng. *Harcosszra alkalmat*. Ang. *Meets and ready to be married*.] ut, Virgo viripotens, apud Plautum in Persa.

Viritim, adverbium, Per singulos viros, per singula capitâ. [*κατὰ αὐδῆς* Gall. *A chaque homme, d'homme à homme*. Ital. *Ad huomo ad huomo*. Ger. *Bei Mann zu Mann*. Hisp. *Acada un varon*. Pol. *Nakeda osobe*. Vng. *Ferfiak Kent, scienkent*. Ang. *Frome man to man*.] Cic. 2. de Rep. ut citat Nonius: *Ac primus agros quos bello Romulus ceparet, divisit viritim civibus. Varro lib. 1. de Vita pop. Rom. Agros viritim populo Romano attribuit. Liv. 1. ab Vrb. Ex quo pacis bellum; munia non viritim, ut antea, sed pro habitu pecuniarum fierent*. q Aliquando tamen viritim accipitur pro separatim, & seorsum: ut, *Pugnare viritim*. *μηρομέχανη*. Curtius libro 7: *Si quis viritim dimicaret vellet, provocavit ad bellum*.

Virōsus, a. um, prima syllaba cor. **Viri appetens**. φίλασθε. Eicut Mulierosus, mulieris appetens. Lucil. lib. 7. ut citat Nonius: *Dixi ad principium venio, vetulam, atque virosam Vxorē cedam potius, quam castrem egomet me*. Afranius Divortio, apud eundem Nonium: *Vigilans, ac solers, siccus, sana, sobria, virosa non sum, & si sum, non desunt mihi qui ultradentatæ integra est, formæ sati*.

Virō, as, Fortifico, αὐδίων. A' quo Eviro: de quo suprà.

Virētum, sive **Virectum**, **Vireo**, vide VIRIDIS.

Viñes, virium, vide VIS.

Virgā, ε. f. p. Vimem, bacillum tenue, vel aliud quidvis, quo ad ligandum, verberandum utimur. [*ΤΙΜΗ ματής ΔΙΩΣ* schébes *ἱψη μακκέλ, πέσσος*. Gall. *Vierge, bouffine*. Ital. *Bacchetta, verga, vimino*. Ger. *Urtice, ein gerbt*. Belg. *En roede, geerde*. Hisp. *Verga à vimbre*. Pol. *Rogza*. Vng. *Vežeb*. Ang. *A rodde, a yearde*.] Cic. pro C. Rabirio: *Forcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit*. Virg. 1. Georg. *Nunc facilis rubet texatur fascina virga*. Idem 2. Georg. *-solis est turea virga Sabæis*. Plin. lib. 12. c. 14: *Virgis etiâ tureis ad nos cōmencantibus*. q *Virga censoria*, proverbialiter dicitur pro superstitione & nimia judicâdi autoritate: à Romanorū nimis magistratu sumpta translatione, penes quæ autoritas erat de civiæ moribus judicandi, equitemq; equo, & senatorem ordinis suo privandi. Quintil. lib. 1. cap. 5: *Quo quidem ita sunt severè usi veteres Grammatici, ut non virilis modò censoria quadam virga notare*, ετ. *Interpres Quintilianus obeliscum intelligit, quo Grammatici jugulare solent versus, quos nothos judicabant & irreptios*.

Virgula, dimin. pen. cor. [*փա՛ռն*. Gall. *Petite verge*. Ital. *Verga piccola*. Ger. *Ein Rüttlin, Gerüttlin*. Hisp. *Pequenna verga à vara*. Pol. *Kopfhecka*. Vng. *Vežebiske*. Ang. *A little reddle*.] Col. lib. 3. cap. 13: *In cujus laterè virgula prominens ad cam altitudine*. q *Virgula divina*, proverbi speciem habet, quo utinam quoties aliquid non humana ope, sed numinis alicuius favore cōtigisse volumus significare. Cic. 1. Offic. *Quod si omnia nobis quæ ad victimum cultumque pertinent, quan virgula divina (ut ajunt) suppeditarentur*. Vide latius in Erasmi Adagius.

Virgatus, a. um, adjec. Multis quasi virgulis & lineis distinctus: [*լաշտութէ*. Gall. *Vergé, qui a lignes comme verges sur soy*. Ital. *Cosa che ha verghe*. Ger. *Gestreift mit streifen abgetheilt*. Hisp. *Cosa que tiene vergas*. Pol. *Postrichowani*. Vn. *Vežeb*. Ang. *This hath lines as roddes upon him*.] ut, *Virgata vestis, diversi coloris virgis variegata, & distincta: aut (ut Iulius Pollux interpretatur) in qua nitexebantur virgæ purpureæ: hoc est, lineæ, quas Græci περφύρους vocant*. Virg. 8. Aen. *Aurea cæstaries olis, atq; aurea vestis Virgatis lucent sagulis*. Corpore virgato tigris. Silius lib.

Silius lib. 5. Et apud eundem lib. 4: Vestes virgatæ auro: hoc est, virginis seu linceis aureis distinctæ.

Virgatōr, oris, m.t. Qui virginis cædit. [pædætɔ̄m̄s, pædætɔ̄s, pædædɔ̄z̄. Gall. Fesseur de verges, houssineur, qui bat de verges. Ital. Chi batte con verghe. Ger. Ein stricker mit der Ruten. Hisp. El que hierre y bostiga con vergas. Pol. Rożgami karcac. Vngar. Vežd̄ vel verb. Ang. That whipest with roddes.] Plaut. in Asin. Vbi sēpē causam dixeris pendens aduersus octo Astutos, audaces viros, valentes virgatores.

Virgēus, a, um. Quod est factum ex virginis. [pædætɔ̄. Gall. fait de verges. Ital. Fato de verghe. Germ. Rüthen oder reif gemacht. Hisp. Cosa de materia de vergas. Pol. Zrog rejonioni. Vng. Vežd̄ ből išnalt. Ang. Made of rodde.] Virg. lib. 1. Georg. Virgea preterea Cælei, vilisq; supellex: id est, vasa ex vimine facta. Col. lib. 1. cap. 6: Ideo q; periti rustici quicquid ovilibus stabulisq; conversum progescerunt superpositis virgeis cratibus regut. q Flamma virgea: hoc est, flamma ex virginis accensis facta: ut sit flamma validior, inquit Servius in illud Virg. 7. Aen. magni veluti quum flamma sonore Virgea suggestur costis undantis aheni.

Virgētūm, ti, pen. prod. n.s. Locus virginis consitus, ad alligandas vites. [pædæd̄. Gall. Lieu planté de verges à lier les vignes. Ital. Luco piantato de verghe. Ger. Ein ort da viti gerten oder band stehn. Hisp. Lugar do se crisan vergas. Pol. Miejsce rożg pętne. Vng. Vežd̄, vežd̄ termē hely. Ang. Where rodde grow.] Cic. 2. de Legib. Sacerdotes vinceta, virgataq;, & salute populi augurato. Virgindemī, x. Collectio virgarum, verberandi,vinciendive gratia. [pædæd̄. Gall. Cuilletto & comme vne vandange de verges. Ital. Raccolta de verghe. Ger. Die Rüte samlung. Hisp. La coseja de rumbres. Pol. Zroma adsenierog. Vngar. Vežd̄ zedes. Ang. A gathering of rodde or twigge.] Varro in Agathone: Quid tristorem video te esse? an ideo quia scapula metuunt virginemiam? Plaut. Rud. Tergumque obtestor tuum, ut tibi uberam ultimam esse species virginemiam.

Virgūtā, n.s. Multitudo virgarū pullulatiū. [Πυρηνωδία. Gall. Petits arbrisseaux ne produissons que verges & boutines. Ital. Picioli arbucelli, che non producono altro che verghe. Ger. Gertengestend/teigebüß. Hispan. Matas de varas o vergas. Polon. Rożgi pekaiace sie. Vng. Strova vežd̄. Ang. Little settes or grasse.] Virg. 1. Georg. -quæcunq; prenes virgulta per agros Sparge simo pingui. Cic. pro Cælio: Ergo hac delecta via & iuncta, atq; interclusa jam frondibus, & virgultis relinquantur. Cæs. 3. bell. Gall. Sarmenta virgultisq; collectis, quibus fossas Romanorum compleant, ad castra pergunt.

Virgo, inis, f.t. Puella iotausta: cui opponitur mulier, à viridissimis, validiori aetate appellata est: unde & mares aliquando virginis, appellatas invenimus. [Πυρηνωδία. Gall. Vierge, pucelle. Ital. Virgine, vergine. Germ. Ein Jungfrau! Jung Tochter. Belg. Een Maecte. Hisp. Virgen, donzella. Pol. Panca. Vng. Zvz. Ang. A maid or virgin.] Virgil. Eclog. 6. de Pasiphae, que trium liberorum mater erat: Ah virgo infelix quæ te dementia coepit? Propriè autem virgo dicitur de puella grandivirum non experta, Cicerone referente. Quint. lib. 6. cap. 4: Obiurgatibus quod sexagenarius Popilium virginem duxisset: Cras mulier erit, inquit. Vlpian. Quod si ego me virginem emere putarem, quii esset mulier, emptio non valebit. Virg. 2. Aen. Ecce trabebatur passis Priameia virgo Crinibus à templo Cassandrae. Horat. 3. Carm. Ode 6: Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo. Gell. lib. 12. cap. 7: Virginem habens jam maturam virto. Ovid. 2. Metam. Virginibusq; trib. gemino de Cecropenatis. q Bruta etiam animalia, quæ marem nondū admiserunt, virginem dicuntur. Plin. lib. 28. cap. 9: Quin & sanguis equorum septicam vim habet: item equarum, præterquam virginum, erudit, emarginat, ulcerat. q Per translationem Virginis vocabulum etiam alii rebus cōmunicatur, quas incorruptas significare volumus. Vnde Cic. in Orat. Philosophiam, castam, verecundam, & incorruptam virginem appellat. q Est item Virgo unum ex Zodiaci signis, quam quidam Astræam, sive justitiam esse putant, Iovis filiam. Alii Erigonem, Icarum filiam, ob insignem pietatem in celum translatam. Ferunt enim Icarum à Baccho utrem vini accepisse, ut ejus usum mortalibus cōmunicaret. Quare quum rusticos quosdam ad bibendum invitasset, illi potus suavitatem capti, & quo largius hauserunt. Quia ex re quū crapulæ incommode sentirent, malum sibi medicamentum datum rati. Icarum interfecerunt. Erat Icaro canis, cuius duæ Erigone ad patrem pervenit: quem quum mortuum invenerunt, doloris magnitudine contabuit, & Iovis miseratione inter astra est translata. Hujus simulacrum virginis habitu singebatur, spicas aliquot manu tenentis: unde quidam eandem putaverunt cum Cerere. Cic. 1. de Nat. deor. Spicum illustris gerens insigni corpore virgo. q Est præterea Virgo, fontis nomen, cuius etiam hodie ductus Romæ conspicitur. Mart. lib. 7: Sed curris nitidas tantum prope Virginis undas.

Virguncula, dimin. [pædæd̄. Gall. Petite vierge, petite

pucelle. Ital. Virginella. Ger. Ein Jungfräulein. Hisp. Pequena doncella. Polon. Panienka. Vngar. Zwzetsko. Ang. A little maide or virgin.] Juven. Satyr. 13: tunc quam virguncula luno, Et privatus adhuc Idæi Iuppiter antris.

Virginalis, le, om. t. Quod est dignum virgine, aut quod ad virginem pertinet: [pædæd̄. Gall. Virginal, digne de vierge ou pucelle. Ital. Di vergine, o degru di vergine. Ger. Jungfräulich. Hisp. Cosa de virgen o digna della. Pol. Panienki. Vngar. Zwz. & Brillen-d, melo zwz. Angl. Belonging to a virgin.] ut, Virginialis modestia, apud Cicer. 1. de Divin & virginalis habitus, atque vestitus, apud eundem 6. Verr. Virginialis verecundia, in Orat. pro Quintio.

Virginis, virginæ, virginem, Quod est virginis, aut quod virginem decet. [pædæd̄. Gall. De vierge. Ital. Di virginine. Germ. Jungfräulich Hisp. Cosa de virgin. Pol. Panienki. Vng. Zwz. & Brillen-d. Angl. Of a virgin.] Virgil. libr. 1. Georg. Aili virginem suffuderit ore ruborem. Ovid. 5. Metam. Virginici vultus, & vox humana remansit.

Virginitas, atis, f.t. Caftitas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium. [Πυρηνωδία. bethulm. pædæd̄. Gall. Virginité. Ital. Virginità. Germ. Jungfräulichkeit. Hisp. Virginidad. Pol. Panienśtw. Vng. Zwzessg. Ang. Virginitie.] Plin. lib. 24. cap. 13: Anaxilaus autor est, matras a virginitate illitas, semper statutas. Ovid. in Epist. Oenones ad Paridem: Me fide conspi- cuus Trojæ munitor amavit. Ille me spolium virginitatis ha- bet. Cic. 3. de Nat. deor. Minerva patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. Virgil. 11. Aeneid. sola contenta Diana Aeternum telorum, & virginitatis amo- rem Intemerata colit.

Virſa, æ. sive Viriola, æ. [Germ. Ein Haftgefeß von grünem Edelengestell.] Ornamentum collis, è germnis viridis, ut quidam volunt labolenus in I. Medico, de aur. & argent. leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferti mihi quæcunq; se- pulture meæ causa feram ex ornamenti, lineas duas ex mar- garitis, & viriolas ex smaragdis.

Virſatus, Antiquis in usu erat pro valido, & magnarum vi- rum homine, ut annotavit Nonius, citans illud Lucilii ex lib. 26. sat. Contra flagitium, nescire bello vinci à barbato viriato Annibale. xezzrjos, dōtēvīs.

Viriculum, h. Missilis genūs, bello Persico inventum, ut anno- tavit Cælius lib. 27. cap. 4. [x̄s̄p̄. Germ. Ein Wurfgewehr/witches die Griechen Cestron hiefen.] Plin. lib. 35. cap. 11. pro ferramento posuit, quo ebur scalpitur: In encaustice (inquit) pingēdi duo fuissæ antiquitus genera constat, cera, & in ebore ce- stro: id est, viriculo, donec classes pingi coepere.

Virēo, onis, pen. prod. m.t. x̄s̄p̄. Plin. lib. 18. cap. 29: Avem partam oriente Sirio, ipso die non appetere, donec occidat. E conversò viteoæ prodire ipso solstitii die. Gaza enim intellegit, quæ Aristotecli & Plinio vocatur Chlorion.

Viridis, & hoc viride, om. t. Quod est herbacei coloris: è vi- gore, ut nonnulli existimant, quod nunquam è quæ virgante plantæ, atq; quæ virides sunt. [Πυρηνωδία. Πυρηνωδία. Gal. Verd. Ital. Verde. Germ. & Belg. Grün. Hisp. Verde de color. Pol. Zieloni. Vng. Zöld. Ang. Greene.] Virgil lib. 8. Aen. -viridique in littore conspicitur sus. Plinius lib. 10. cap. 42: Super omnia humanas voces reddunt psittaci, & quidam semicinantes. India autem hanc mittit. Plit- tacum vocant. viridē toto corpore, torque raniū miniato in cervice distinctam. Imperatores salutat, & quæ accipit verba, pronuntiat, in vino præcipue lasciva. Cic. 2. de Nat. deor. Ade hoc fontium gaudiæ perennitatem, liquores pellucidos amnum, ripatum vestitus viridissimos. Ovid. 10. Metam. In viridem verti coepere membra colore. Virg. 2. Georg. Quæ sao viridi semper se gramine vestit. q Per translationem Viride accipitur pro florenti, & vigore predito. x̄s̄p̄. Virgil. 6. Aen. Iam senior, sed cruda deo viridisq; senectus. Viridis ætas. Colum. in pæfatione operis: Quara istud opus non solum scientiam, sed viridē ætatem cū robore corporis ad la- bores sufficēdos desideret. Plin. Epist. 144: Numidia Quadratilla paulò minus octogesimo ætatis anno decepsit, utque ad novissimam valetudinem viridis. Juventa viridis. Virg. 5. Aen. Euryalus forma insignis, viridique juventa.

Viridans, antis, particip. sine verbis origine, Virchis sive viride. [Πυρηνωδία. Πυρηνωδία. Gal. Verdoant. Ital. Verdegiant. German. Gründend. Hisp. Verde con lustre. Pol. Zielende. Vng. Zöldelik. Ang. Waxing green.] Plin. lib. 37. cap. 8: Viridantium & alia plura iunt genera. Virgil, libro 5. Aeneid. Sic fatus cingit virida at tempora lauro. Idem ibidem: Proximus ut viridante toro considerat herbae. Plinius libro 4. cap. 8: Iatus sua luce viridante allabitur Penitus, viridis calcufo, amoenus circa ripas gramine, canorus avium concentu.

Virēo, viri, n.s. Viridis sum, frondesco. [Πυρηνωδία. Πυρηνωδία. Gal. Verdoant, cestre. verd ou verdoant. It. Kkk 3 Effere

repulsam reprehenderet, aut perditorum civium, vel potius domesticorum hostium mortem miceret. q. Aliquando pro multitudine ac copia, ~~ad~~ ^{ad} 9. ^{o.} Liv. Magna vis est Sicilia advenia. Salust. Secunda tempestate ex Pontis vis pescum erumpit. Cic. pro Lege Manilia: Sic Mithridates fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimamq; rerum omnium, &c. Idem 1. de Legib. Quid sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum ~~enca~~ humana contineat. q. Aliquando pro celeri impetu, ~~ad~~ ^{ad} 9. Cic. in Orat. Enervetur oratio compositione verborum, ut aliter in ea nec impetus ullus, nec vis esse possit. Summa vi aliquid facere: id est, totis viribus, & magno conatu. Terent. Adelph. Summa vi hanc defendam atq; illū mortuum. q. Vis divina, ea est quæ & Vis major dicitur. Vlpian. de Dama. infest. l. Fluminum. §. Vitium aut. Servius quodq; putat, si ex ædibus promissorū veato tegulae dejectæ damnum vicino dederint, ita cum teneri, si ædifici vitio id acciderit, nō si violentia ventorū, vel qua alia ratione, quæ vim habeat divinam. Quæ sit Vis major, docet Plin. lib. 18. cap. 28, de sterilitatum causis: Ante omnia autem, ~~ad~~ ^{ad} 9. duo genera celestis injuriae meminisse debemus: unū, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, ceteraque similia intelliguntur: quæ quam acciderint, Vis major appellatur. Hęc ab horrendis libidinis excutit, veluti Arcturo, Orione, Hœdis. Ex his verbis apparet, Vim maiorem esse, quæ Vlpian. tit. Loc. & Conduc. l. ex conducto, Tempestatem calamitosam appellat. Col. lib. 1. cap. 7: Nam ubi sedulò colitur ager, plerunq; cōpendium: nūquam, nisi si cœlū mājor vis, aut prēdonis incessit, detrimentū affert. q. Habebat olim hoc nomen tres casus pluralis numeri similes nominativo singulari. Salust. libr. 3. Histor. Malè jam affuetum ad omnes vis controversias. Quæ declinandi ratio jam exolevit: In cuius locum successit Vites, virium, viribus. Vis duplex fuit, publica, & privata, publica definitur, ea quæ armis: privata quæ sine armis infertur: privatis enim hominibus armorum usū tūm in urbe, tūm in agro lege Iulia interdictum, nisi si habereat ea venerationis, itineris, navigationis causa, legimus in Martiano, tit. ad L. Iuliam de vi publica, id que renovatum à Iustiniano, scribit ipse in libro Novellatum constit. titul. ~~ad~~ ^{ad} 9. ~~ad~~ 9. sed hoc ante legem Iuliam, & ante Magni Pompei edictum, de quo legimus in Plinii naturalis historiæ libr. xxxvi. qui vetuit in tumultu necis Clodianæ ullum in urbe telum esse, primis temporibus institutum, observatumque non dubito: ideo enim, Servio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campum extra urbem convenisse, quia in urbe usus armorum interdiceretur, serpit deinde licentia: quam novis legibus & editiis reprimi necessa est. Publica vis vel contra rempub. & magistratus, vel contra privatos fiebat: contra rempub. & magistratus capitalis erat semper: contra privatos non item, sed tantummodo quum erupta vita esset: de publica prætor cognoscebat: de privata judices dabant, nec tamen semper de publica cognovit: nam existunt controversiae quædā de vi, quæ consistunt in jure civili, ut ea pro Cecina: in qua nō prætor, sed recuperatores, qui erant judices à prætore dati, judicarunt: ergo de publica vi modò prætor, cui ea quæstio obtigisset (is aut nec urbanus, nec peregrinus erat, sed unus de reliquis sex) modò judices à prætore dati cognoscebat: dabat aut eos vel urbanus prætor, si causa esset in jure civili, & ageretur inter cives, ut ea pro Cecina: vel peregrinus, si ageretur inter peregrinos, vel unus de reliquis sex, si cognitio non à jure civili penderet: de privata vero nūquā prætor, semper judices à prætore dati cognoscebat: prætore autem vel peregrino si res esset inter peregrinos, vel urbanos, si civis ciuem in judicium vocaret, & in jure civili posita causa esset: vel, uno de reliquis, si de jure civili nulla esset cōsideratio. Leges de vi suēre Plotia, tribunica: consulares aut Lutatia, Pompeia, Iulia, Antonia. Plotia, de vi publica privatis civibus illata, Catilinam ab L. Paullo, M. Lepidi; qui 11. vi. postea fuit, fratre, accusatū, in Salustio legimus: Clodium à Milone in oratione pro Milone: M. Tutiū & C. Sempronio Rufo, in epistola M. Cœli, quæ omnes causæ, non dubito quin capitales fuerint: quū, Catilinam & Clodiū minimè levibus flagitiis affines fuisse, constet: causam autem, quæ in judicium Tutiū est vocatus, extraordinariam Cœlius appellat: hanc legem tulit, opinor, M. Plautius Silvanus tribunus pleb. C. Pompeio Strabone, L. Porcio Catone C O S s. is, qui legem judiciariam tulit. Lutatiam de vi reipub. illata Qu.: Lutatius Catulus consul, M. Aemilius Lepidi collega, in tumultu reipub. tulit: quæ festis etiam diebus judicium de vi juberat exerceri, ut ex procensori patet orationis, p. M. Cœlio, eaque damnati sunt, qui de Catilinæ sociis in urbe remanerāt, unde illud in oratione pro Sylla: Severitatem judiciorū, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est, lenitatem ac misericordia mitigare, quod exponitur in ea pro Cœlio his verbis: De vi queritis: quæ lex ad imperium, ad majestatem, ad statutum patriæ, ad salutē omnium pertinet: quam legem Q.

Catulus, armata dissensione civium, reipub. extremis penè temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma consulatus mei, fumantes reliquias conjurationis extinxit. Pompeiam tulit Cn. Pompeius Magnus 111. consul, post occisum P. Clodium, hęc & pœnā graviorē quā reliquę de vi superiorē leges, & formā judiciorū breviorē cōtinebat: jubebat enim, ut prius quā causa ageretur, citati testes per triduum audiarentur: dicta corū judices consignarēt: quarta die aedes omnes in diem posterum juberentur, & corām accusatore ac reo pile, in quibus nomina judicum inscripta essent, & quarentur: rursus postera die à quęsitorē sortitio judicum fieret unius & LXXX. qui numerus cū forte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tūm ad dicendū duas accusator horas, tres reus haberset, reusq; codē die illo judicaretur: prius aut quā sententię ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidē reus rejiceret, ita ut numerus judicū relinqueretur, qui sententias ferrent. L. Iuliā tulit C. Cœsar post victū Pompeium, ut damnatis de vi, aqua & igni interdiceretur: sic enim oratione in Antonium scriptum invenimus: Aqua verò & igni interdice, nihil aliud est, quā exilium, non nominatim, sed re ipsa inferre: damnato enim necessitas imponitur exilio, ope ea denegata, atque interdicta, sine qua vivi nō potest: quod etiam Pompeia, & ante Pompeiam Plautia, & alia quoq; superiores leges, ut puto, sanxerant: ita q; non dubito, quin Cœsar nova lege novam sententiam, ad vim removendam, attulerit. Hac lege tenebantur, ut Martianus ait, qui turbæ seditionis ve faciendæ consilium iniissent, servosq; aut liberos homines in armis habuissent: omnesq; puberes cū telo in publico deprehensi: subiungit idem: De vi privata damnatos, neq; senatores, neq; decuriones, neq; judices esse, neq; honorem ullum, capere, Iulia lege, potuisse. Cœsare mortuo, tulit M. Antonius, ut damnatis de vi ad populū provocatio esset: quod ad conciliando sibi multitudinis animos, qui tyrrannidem spectaret, excogitavit. Ex libro P. Manutii de legibus Romanis. Virūcillæ, diminutivum, Pro infirmis extenuatisque viribus, [Igūdæ. Gall. Petites forces. Ital. Forzette, piccole forze. Germ. Abominis trefft. Hisp. Poguillas fueras. Pol. Siel' umnejsenie. Vng. Erbske. Ang. Small strength or forces.] Vnde & pati moniti viri culas legimus, pro exiguis, tenuibusq; facultatibus. Viratiūs, a. um, adjet. obsoletum, significans id quod magnum est viriū. Varro apud Nonium: Si malit vir viratius uxoriem habere Atalantam. Item pro eodem antiquis in usu erat viratus, de quo suprā. Viresco, prima syllaba prod. Vires acquiro, invalesco. [P: n̄ chazak ~~in~~ amās, ~~z~~ ḡr̄t̄r̄p̄p̄, Gal. Deuenir fort. It. Diuenir forte. Ger. Erstarken/erstig werden Hisp. Hazterse forte. Pol. Siel' i nabivam, posielamsie. Vng. Meg zoldwelelk. Ang. To waxe strong and to have force.] Virescit (inquit Nonius) majorum virium fit: ejusque rei testem citat Furium in Poëmatiis: Hinc crescunt animi: virescit vulnere virtus. Viscus, sci, m. f. & Viscum, Glutinum quo aves capiuntur. [Igūs. Gal. Du glu, r̄f̄c, on guy. Ital. Viscchio, pania. Ger. Bogellem, Hisp. Liga, muerdago. Polon. Lep. Vng. Lep. Ang. Birdlime.] Cic. 2. de Nat. deor. Provisum etiam ut si qua minima bestiola conaretur irumpere, in sordibus aurium, tanquam in visco inhæresceret. Plautus in Bacch. Viscus merus vestra blanditia est. Plin. lib. 16. cap. 44: Viscum fit ex acinis, qui colliguntur messium tempore immaturi, &c. q. Est & viscum, frutex qui ex turdorum potissimum face super arborum quarundam ramis delapsa, & à sole cum humiditate quadam servefacta nascitur: vires autem per totam hyemem. Virg. 6. Aen. Quale sollet sylvis brumali frigore viscum Fronde virere nova, quod non sua seminat arbos. De hoc visco vide Plin. lib. 16. cap. 44. q. Viscum item, teste Nonio, antiqui vocabant rete, à tenacitate. Virg. 1. Georg. Tum laqueis captare feras, & fallere visco Inventū, & magnos canibus circundare salutis. De scis enim hic procul dubio, non de avibus, loquitur Virgilius. Viscatūs, a. um, adjetivum, Visco oblitus. [T: i: x̄z̄z̄ z̄z̄z̄z̄. Gal. Englue. Ital. Inviscato. Ger. Mit Vogellem bestrichen. Hisp. Ligado con liga. Pol. Lepem ojciagnioni. Vng. Lepes. Ang. Smear with birdlime.] Varro 3. de Re rustic. cap. 7: Quos columbarii interficere solent, duabus virginis viscatis defixis in terram inter se cuvatis. Ovid. 1. de Arte: Non avis utiliter viscatis effugit alis. Idem 15. Metamorph. Retia cum pedicis, laqueosque, artesque dolosas Tollite, nec volucres viscata fallite virginem. q. Viscata munera, & hamata pro eodem: hoc est, quibus majora attrahuntur, quām quæ dantur. Plin. Epist. 207: Hos ego viscatis, hamatisque muneribus non sua promere puto, sed aliena corriperi. Viscosus, viscosa, viscosum, Quod est tenax, glutinosum: [Igūs. Gall. Visquenz, tenace. Ital. Visco, tenace. Ger. Bäh wie Vogellem. Hispan. Cosa mucho retenedora, pegajoso o con engrudo. Pol. Lepiasli, Ignaci. Vng. Ragado. Ang. Tough, lik birdlime.] quod & Viscidum dicimus.

Viscus, eris, penult. corr.n.t. Non tantum exta significat, cuiusmodi sunt jecur, cor, pulmo, & lien (in qua significacione propriè accipiunt apud medicos, & rei anatomice peritos) verum etiam carnem ipsam, quæ est inter ossa & cutem. [**וְעַמְקָהִים** וּבְכֶרֶבְּקָהִים kerabim, et corde et viscera, et cõtra Gal. Entrailles, les parties inferieures du corps. Ital. Intervora, boudelle, carni. Germ. Eingeweid: item, alles so zwischen haut und bein ist. Hisp. Las entradas à la carne. Polon. Wiserze, miesen wiedzy shora y kostia. Vngar. Ag testek belső rexey. Ang. The entrails or inward parts of the body, the bowels.] Virg. 1. Aeneid. Tergora diripiunt costas, & viscera nudant. Idem 6. Aeneid. Et solida imponi taurorum viscera flammis. q. Viscera terræ: hoc est, interiora & penitiora. Ovid. 1. Metamorph. Nec tantum segetes, alimenteraque debita dives Possebatur humus: sed item est in viscera terræ. Quasque recon siderat, Stygiisque ad moverat umbris, Effundunt opes irritamenta malorum. q. Viscera montis. Virg. 3. Aen. Interdum scopulos, avulsaq; viscera montis Erit eructans. Vbi Servius: Viscera: id est, partes: sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicuntur.

Visceria, f. o. onis, f.t. Ciudæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solenni festivitate, & præcipue in Latinis feriis, vel in funere aliquicun excellentis persona. [**χειροπία**. Gall. Largeff ou donnée de chair crue. Ital. Largo dono di carne cruda di qualche persona digna. German. Auftheitung des rauen fleischs vnder die Leut. Hisp. Repartimiento de carne. Pol. Surourgo obroku rozdawm. Vng. Nier, húsozogat. Ang. Distribution or a giving of raw flesh.] Gali. Tam in Albaio visceratio Latinis data. Liv. lib. 8: Et populo visceratio data à M. Flavio in funere matris. Serv. Visceratio est caro, à viscere nomine deduxa.

Viscerari, Viceres dixerunt, pro eo quod eis carnem populo distribuere. **χειροπέρη** Sipont.

Visceratum, adverbium, Per singula viscera. [**χειρογνός**, καὶ καρδιάγρα. Gall. Par entrailles, telques aux entrailles. piece à piece. Ital. Per le interiora, pezzo à pezzo. Germ. Von stück zu stück Hisp. Por o hasta las entrañas, pedaco à pedaco. Pol. Pojace. Vng. Takonkent, rexenkent. Ang. Through out all the entrails, or piece and piece.] Ennius in Andromeda: Dissipat visceratum membra.

Visibilis, Visito, Viso, vide VIDEO.

Visula, Vitis genus, quod sic describitur à Columella libro 3. cap. 2: Visula deinde ab his & minor Argitis terræ mediocritate lœtantur: nam in pingui nimis viribus luxuriant, in materia tenues & vacuae fructu veniunt, &c. Visula brevem materiam, & latum folium exigit, cujus amplitudine fructus suos optimè adversus grandinem tueretur: qui tamè nisi primo quoque tempore maturi legantur, ad terram decidunt, humoribus etiam priusquam defluant, putrescant.

Visum, Visito, Viso, vide VIDEO.

Vitæ, f.p. Animæ & corporis conjunctio, quemadmodum contraria eorum dissolutio mortis est. [**וְעַמְקָהִים** וּבְכֶרֶבְּקָהִים lechahim, et lechabim.] Gall. Vie, ame Ital. Vita, anima spiritu. German. Das Leben. Belg. Dat leven. Hisp. La vida que vive el animal. Polon. Zywo. Vngar. Elet. Ang. Thelyfe.] Cic. 1. de Nat. deor. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potu, spiritu. Idem 3 de Legibus: Vita expeditur, quia nos, in quo natu sumus, continet. Idem 2. Philipp. Quod est aliud beneficium latronum, quam ut commemorare possint his se vitam dedisse, quibus non alementur? q. Accipitur aliquando Vita pro moribus. Terent. in Adelph. Inspicere tanquam in speculum vitas hominum luceo. lib. 2. ad Herennium: Deinde vita hominis ex ante actis spectabitur. q. Aliquando pro alimento seu vietu. Terentius: Eadem quippe homo iam grandior, cui opera vita erat. Terent. in Heavt. Nam tua quidem hercle hac vita certè expetenda, atque optanda est. q. Interdum pro instituto & ratione vivendi. Cic. de Senect. Serpit per omnium vitas amicitia. Cic. pro Rosc. Amer. Vita rustica honestissima, atque suauissima. Mea vita, blundientis vox est. q. Ang. Cicer. ad Terent. lib. 14: Obsecro te mea vita, quod ad sumptum attinet, sine aliis qui possunt, si modò volunt, sustinere.

Vitæ, & hoc le, m. t. Quod vivere potest, vel cui diuturnior vita sperari potest: unde foetus octavo mense natos dicimus non esse vitales: hoc est, non diu viucturos. [**וְעַמְקָהִים** וּבְכֶרֶבְּקָהִים lechahim, et lechabim.] Gall. Vital, qui baillé ou qui a vie. Ital. Vitale, chi può vivere. German. Lebhaft oder lebhaftig. Hisp. Cosa de vida ó que puede vivir. Polon. Zywia. Vngar. Els. Ang. That may live, that liveth or hath life.] Cic. de Amic. Quis potest esse vita vita? (ut ait Ennius) nisi qui, &c. q. Interdum activè accipitur pro quo vivimus, quodque vitam aut affere, aut conservat. **χωμινήρης**. Virgil. 1 Aeneid. Quisquis es, haud credo, invisis coelestibus auras Vitales carpis. Vitalis calor. Curius lib. 3: Pallor deinde suffusus est, & totum propinquum corpus vitalis calor reliquit. Cic. 2. de Nat. deor. Caloris natura vim habet in se vitalem. Vitale ævum, pro ipsa vita. Plaut. Pœn. Jupiter, qui genus colis alisq; hominum, per quem vivimus. Vitale ævum.

Vitalitatis, atis, f.t. Vis & potentia vitalis. [**וְעַמְקָהִים**, וְעַמְקָהִים. Gall. Vie, vitalité, esprit vital, ame vitale. Ital. Vita, vitalità, spirito vitale. Ger. Lebhaftigkeit. Hisp. Vida, espíritu. Polon. Zycie, duch. Vngar. Eleuen, sz. An. The spirit or life whereby we live.] Plin. lib. 11. cap. 37: Cæteris corruptis vitalitas in corde durat. Ibidem cap. 48: Hæc supplices attingunt, adhæc manus tendunt, hæc ut aras adorant, fortasse quia inest iis vitalitas.

Vitaliter, adverbium. [**וְעַמְקָהִים**. Gall. Vitallement, pour au sens vie. Ital. Vitalmente, con vita. German. Lebhaftigster. Hisp. Por vida, con vida podiendo vivir. Polon. Zywac. Vngar. Ang. Lyuely, with the life.] Lucretius libro 5: Haud igitur constant divino prædicta sensu, Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata.

Vitabundus, vide VITO, vitas.

Vitellus, vitelli, m. f. dicta est ovi pars lutea, quod ex eo vivat pullus: ipsum enim animal ex albo liquore ovi corporatur, cibus ejus est in luteo: hoc est, in vitello. [**וְעַמְקָהִים** challamuth. λαύρος, τὸ ἄρνος τὸ ὄφελον. Gall. Le moyna d' un a. f. Ital. Vitello, rosso. German. Eberdöter. Belg. Den doyter. Hisp. La yema lo amarillo del hueco. Polon. Zoltek wieś. Vngar. Az teknéznek az zék. Ang. The yolk of an egg.] Martial. lib. 13: Candida si croceos circumfluit unda vitellos, Hesperius scombri temperet ova liquor. Cicer. 2. de Divinat. Tum ille: N. hilne, inquit, de vitello, id enim ex ovo videbatur aurum declarasse, teli quum argentum. Horat. 2. Sermon. Satyr 4: Longa quibus facies ovis erit, illa memento ut succi melioris, & ut magis alba rotundis ponere; nanque marem cohibent callosa vtelum.

Vitellinus, vide VITVLVS.

Vitellus, vide VITIS.

Vitex, icis, f.t. [German. Abrahamshorn / schafstöterwird und Antoniuscasius genannt Pol. Zlota więzba.] Fiatex est in arborem afflurgens in flumina ripis, ac torrentum alveis nascens, ramis prælongis, lentisq; solis olivæ, sed moilioribus: ἄρφα. Duo sunt ejus genera: alterū album florē emittens cum purpureo: alterum tantum purpureum, & semen piperis similitudine. Græci ἄρφα, vocant, quod nobis casium sonat, propriea quod matronæ in Thesimophoris Atheniensium casu. tem servantes, ex foliis sis cubitum sibi sternebant. Vitis autem nomen à vitilium usu accepit. Vulgus herbariorum Agnus casum appellat.

Vitiarium, Viticula, Vitifer, Vitigineus, vide VITIS.

Vitiligo, pen. prod. vitiliginis, f.t. Fædus cati color, ex malo particulae habitu, proveniens, nutritiū recte assimilate non potentis. [**ἄρφα**, μέλας, λευκός. Gall. Une tache sur le corps, visage ou autre part Ital. Tache blanche lequel s'enfonce sul corpo. German. Häufig: vnd stets dñe gestatt der haut. Hisp. Lepra blanca o alvarez Pol. Blidosc. Vng. Zeph. Ang. The morphew.] Celsus ad finem libri quinti, nua ejus facit genera: ἄρφα vocans, in quo color albus est, sere subasper, & nō continuus, ut quedam quæsi guttae dispersæ esse videantur. Ab alpho μέλας solo differt colore, qui illi niger est, & umbras similis: Tertiū genus λευκόν appellat, simile quidam habens alpho, sed magis albescens, & altius descendens: pilos quoq; albos reddens, & lanuginis similis miles. Hec Celsus. Plin. lib. 10. cap. 15: Ferunt eos qui quotidie edunt caparim, paralysi non pericitur, nec liens doloribus. Radix ejus vitiligenes albas tollit. Mart. lib. 3. lingua vitiligenem dedit per quandam similitudinem, quum inquit: Scabros dentes, vitiligenemque linguarum.

Vitilis, le, om. t. Quicquid sic lentum est, ut commodè flecti possit, inquit Budæus, à vinciendo dictum, quemadmodum & vitis, vitex, vimen, & cætera id genus. [**λυγνός**. Gall. Quæsi pie aïsment, comme rigne, osier, verges d'orme, & choses semblables. Ital. Cosa che si piega facilmente, come viti, vimini & simili. German. Hvitzweich/das man biegen vnd etwas damit binden kan / als ein weid. Hisp. Cosa de sauv gatillo, que se puede plegar. Pol. Gibs. Vn. Hoylo. Ang. Pliant, flexible, that may be wounded.] Plin. lib. 19. cap. 51: Cucurbita omnimo faltigatur vaginis maximè vitilibus. Vitillia, substantivæ, dicuntur vimina quibus religantur vites, λυγνοί, λυγνά. Idem lib. 24. cap. 9: Nō multum à salice vitilium usu distat vitex.

Vitillitigatores, Disti sunt vitiosi litigatores: hoc est, calumniatores, obrectatores: ex vitiis, & litigatibus composita dictio. [**וְעַמְקָהִים** וְעַמְקָהִים holechim rachil.] רְחִילִים, ῥְגִּילִים, ῥְגִּילִים. Gall. Calumniatores, furii empatoris. Ital. Calumniatori, obrectatores. German. Bandgryte/ tester/ bidereder. Hisp. Los picapleytos. Polon. Objawy zwarcie. Vng. Per patnarsk. Ang. Caubillours, hafiers, wranglers.] Qui enim sola pravitate contentionem querunt, vitillitigatores propriè dicuntur. M. Cato vitillitigatores appellat litium ayidos, alienorum operum calumniatores. Plin. in Præfat. Historia mundi: Ergo securi euā contra vitillitigatores, quod Cato eleganter ex vitiis, & litigatibus compositi: quid enim illi aliud quāmlitigant, aut illam querunt?

Vitilli:go,

Vitio; pen. corr. Carpo, criminor, mordio. [גָּרְרִיכָּה]
balach rasbi. [גָּרְגָּה] raghāl. ougo pavris. Gall. Blasmer & reprendre
trop l. gerentem empereur faussement. Ital. Accusare, riprendere leg gier-
mente quæque fallo. Ger. Hoffstetzung hinderreden / oder hinder-
reden schmecken Bel. Achter stappen. Hisp. Accusar falsoamente, pley-
ear con mal pleyo. Pol. Czyczo obgrywan wrogam. Vng. Sxidalm-
rem, ragalaxom. Ang. To blame, to reproche, to impugne things. Plin. in Prolog. Nat. Histor. Scio ego quæ scripta sunt, hæc si
palam proferantur, multos fore qui vitilitigent.

Vitio, Vitiosus, vide VITIUM.

Vitis, hujus vitis, f. t. A' vino ferendo dicta est, ut placet Varro lib. 4, de lingua Latina, sive quod invitet ad ipsam perci-
piendarum uitarum, ut autor est idem Varro lib. 1. de Re ru-
stica, capite 13, ubi sic habet: Et vitis, eò quod invitet ad uvas
perciendas, dicta primò videtur. [וְכֵן חֶרֶם] וְכֵן ghéphim.
אַמְלָא. Gall. Vigna. Ital. Vice. Ger. Ein Weinab/ Rabschoß/
Weinstock. Bel. Ein Wngaert ranc. Hisp. La vid. Pol. Winni-
pion albo korzen. Vng. Széles vežély. Ang. A vine tree.] Cic. de Se-
necte. Cujus quidem non uilitas me solùm, sed etiam cultura,
& ipsa natura delectat, religatio, propagatio vitium sarmen-
torumq. Ovid. 14 Metamorph. Falce data frondator erat, vi-
tisq; putator. Virgil. 1. Georg. Quid faciat lætas segetes, quo
sydere terram Vertece Meconas, ulmis q; adjungere vites Cö-
venient. Quintil. lib. 1. cap. 2: Ut vites arboribus applicet inferio-
res prius apprehendendo ramos, in cacumina evadunt. Erat
& Vitis gestamen Centurionis, quo ille milites ob leviora de-
lita verberabat. Minus enim ignominiosa erat poena quæ à
Centurione, quam quæ à lictore esset illata. Vnde Iuvenalis
Satyr. 8: Nodosam post hæc trangebat vertice vitem, Si lentus
pigra muniret castra dolabra. Mart. digest. de re militari: Si mil-
ites vitem tenuit, militiam mutat: si ex industria fregit, vel ma-
num Centurioni intulit, capite punietur.

Vitcula, & f.p. diminutivum. [אַמְלָאָה]. Gall. Vignette, petite vi-
gne. Ital. Viticella. Ger. Ein Rabßdönn/raben. Hisp. Pequenna vid.
Pol. Winni paiażek. Vng. Zöld vežély. Ang. A little vine tree.
Virgil. in Ditis: Dulci nanq; tumet uondum viticula Baccho.
Cic. 3. de Natura deorum: At enim minora dii negligunt, neq;
agellos singulorum, nec viticulas persequuntur. Quid Viticula
item in herbis dicuntur flagella quædam, quæ vitium palmi-
tes imitantia, longè lateq; proserpunt, & obvia quæq; ample-
buntur, iisq; quasi pedaminibus abutuntur: cuiusmodi vide-
re est in cucurbitis, cucumeribus, aliisq; nonnullis id genus,
uanguina. Plin. lib. 24. cap. 11: Frutex est folio hederae, molliore
tamen, & minus longis viticulis.

Vitellus, a, um, adjективum, Quod est ex vite: [אַמְלָאָה]. Gall.
De vigne. Ital. Di vite. Ger. Bon eten rabbst. Hisp. Cosa de vid
è pertinente sciente à elle. Pol. Zwinnegopnia. Vng. Zöld fabol valo.
Ang. Of a vine tree. Junde Pocula vitea. Virgilius אַמְלָאָה
pro vino posuit 3. Georg. - & pocula laeti fermento atq; aci-
dis imitantur vitea sorbis.

Vitellaria, n.f. Vitium seminarium, seu locus vitium plantis
consitus. [אַמְלָאָה, אַמְלָאָה]. Gall. Un complant or plantier de
vignes. Ital. Luoco pi. antato de vite. Ger. Ein Rabbgarten/ ein ort da
man räben geüget. Hisp. Almaciga para vides. Pol. Miesce winnem
nasadone. Vng. Zöld hegy, zöldbel bi plantalt hely. Ang. A place
planted with vine trees.] Columell. lib. 3. cap. 5: Vitiarium neque
ejuna terra, neque uulgina faciendum est: successa tamen ac
mediocri potius quam pingui. Et paulò ante: Cui vineta fa-
cere cordi est, præcipue caveat ne aliena potius curæ, quam
sua credere velit: neve mercetur viviradicem, sed genus sur-
culi probatissimum domi conseruat, faciatq; vitiarium, ex quo
possit agrum vineis vestire. Varro lib. 1. de re Rust. Ideo in vi-
tario primitus quem exit vites, tota rescati solet, ut sumiore
sarfamento è terra excat, atq; in patiendis colibus vites habeat
majores.

Vitifera, rum, adjективum, Quod fert vites, sive in quo prove-
niant vites. [אַמְלָאָה]. Gall. Propre à vignoble qui produist vi-
nes. Ital. Che produce vite. Ger. Das räben tregt. Hisp. Que tra-
vides. Pol. Winni rodzaci. Vng. Zöld vežély teremid. Ang. That
bearish vines.] Martial. lib. 13: Hæc de vitifera venisse picata
Vienna Ne dubites, misit Romulus ipse mihi.

Vitiginēs, a, um, Quod ex vite fit: [אַמְלָאָה]. Gall. De vigne,
prouenient de vigne. Ital. Di vite. Ger. Bon räben. Hisp. Cosa de vid
Pol. Zwinnich puow viginoni. Vng. Zöld vežély valo. Ang.
Comminge/ a vine tree] ut, Vitigineum simulacrum. Columell.
lib. 12. cap. 16: Alii folii vitigineis, nonnulli plataninis semi-
vicias uvas contingunt.

Vitiositas, oris, pen. corr. m.t. Qui vites scriit. [אַמְלָאָה]. Gal.
Planteur de vignes. Ital. Plantatore de vite. Ger. Ein Rabbañ/ Rä-
bystanger. Hisp. Plantador de vides. Pol. Winnars. Vng. Zöld
plantalo, welcs. Ang. A planter of vine trees.] Quo nomine di-
ctus est Saturanus, qui primus screndarum vitium usum in Ita-
liam attulit. Virgil. lib. 7. Aeneid. Vitisator curva servans sub
imagine falcem.

Vitium, vitii, n.f. Vitiositas, pravus actus, labes & pravitas
animi: ita dictum à vitando & fugiendo. [וְכֵן רָהַב עַרְבָּה]
rapia, rapio. Gall. Vice, mauuistic, meschancet. Ital. Virtù, scle-
ratezza, scelerità. Ger. Ein faul. Ein staud. Hisp. Tacha ge-
neralmente. Pol. Witerek g'ofc, skaza. Vng. Goniffig, retek. An.
Vice, faulce, naughtiness.] Horat. lib. 1. Epist. Virtus est vitium fu-
gere. Cic. pro Cieciuo: Nullam quidem ob turpitudinem, nullū
ob totius vita nō dicam vitium, sed erratum Plaut. Tuclul. Hoc
nobis vitium maximū est, quā amamus, tunc perimus. q Ali-
quando pro vitioso corporis affectu, nō tamē ad vita perni-
ciem tendente. Aulus Gellius ita distinguit vitium à morbo,
quod morbus sit effectus quidam cujuscunq; corporis cōtra
naturā, qui usum ejus facit ad id deteriorem, causa cuius na-
tura nobis ejus corporis sanitatem dedit: ut ait Vlpianus tit.
de Aedil. edict. lib. 1: Et est morbus totius corporis, ut febris,
insania: utq; ait Nonius; cum accessu aut temporis, aut conta-
gi. Vitium vero perpetuum corporis impedimentū, ut cæci-
tas, claudicatio, recordia. Et sic vitium non tantū ad animū,
sed etiam ad corpus referuntur. q Et non solum in homine, sed
in aliis quoq; rebus dicitur. Cicero Pæto: Si nihil est in partici-
bus, aut testo viti, cetera mihi probabuntur. Vitium par-
tes facete dicuntur, quum minitantur ruinam. Cicer. in Top.
Si ædes exæfæ coruerunt, vitium fecerunt. Quicquid impe-
dit, vel corruptit ac inutile est, vitium dicitur. Virg. 1. Georg.
Sanè illis omne per ignem Excoquitur vitium, &c. q Ponitur
aliando pro culpa. Cic. 4. Academ. Huc si perveneris, meti-
bi primum quidq; cōcedente, meum vitium fuerit, &c. q Ali-
quando pro stupro: unde, Offere vitium virginis, pro virtute
virginem. [פְּנַי הַיָּה אֲגֹרֶגֶת] dixit Terentius in Hec Pu-
dicitiae asserte vitium. Plautus: Pudicitiae nunquam nec vim
nec vitium attuli. Vitium addere, pro Vitium aff. re. Idem:
Pudicitiae huius, inquit, me absente vitium est additum. q Ver-
tere vitio aliiquid, idem quod dare vitio. [וְכֵן נִבְבָּה הַבְּשָׁבָבָה]
dbbbah 17. zibbâph 17. chereph. izyndâr, cō wyna noiaâd. Cic.
in Epist. Ne libi illæ vitio vertejet quod abesset à patria. q Po-
nere in vitio, est sumere in malam partem. Cicero 3. Tusc. Qui
fortis est, idem est fidens: quoniam Confidens, mala contue-
tudine loquendi in vitio ponitur. q Vitio dare, est culpare, vi-
tuperare. ἔργαται, δι αἵνες τοῦ. Terent. in Prolog. And. Nunc
quam rem vitio dent, quælo animam advotite.

Vitiosus, a, um, adjективum, Vitiis plenum, corruptum, depravatum. [וְכֵן רָהַב עַרְבָּה]
Gall. Vieille, plein de vices, vareux
gâste & corrompu. Ital. Vioso, cattivo. Ger. Lasterhaft/ prâbsthaft/
verderbet Hisp. Cosa con peccado o contacha. Pol. Z'ofly w: j. p'ow.
ns. Vng. Verkes, gonox. Ang. Naughtie, corrupt, faultie.] Cicero ad
Attic. lib. 1: Ille alter vitio uno minus vitiosus. quod iners,
quod somni plenus, quod imperitus, quod àzax torus. &c.
Idem 2. de Finibus: At in se si in vitiosa ac flagitiosa vita af-
flueret voluptabus. Vitiosa nux, pro corrupta ac putrida.
Plautus in Mil. Non ego emam nunc vitam tuam vitio sa nu-
ce. Vitiosum suffragium, corruptum. Cicero 3. de Legib. Nec
tabella vitiosum occultaret suffragium. Vitiosus oves, morbo-
sa, morbo infecta. Colum. lib. 7. cap. 3: Quuni praescitum bo-
ni pastoris vel prima cura sit, annis omnibus in demortuauū
vitiosarumq; ovium locum totidem, vel etiam plura capita
substitueret. q Vitiosi magistratus dicebantur, qui vitio crea-
ti erant, quum scilicet ex legitimiis auspiciis, ceterisve solen-
nitatis aliiquid esset omnissum: aut quum in campo aliquid
vitii intervenisset, quo ex Augurum disciplina solabant dirimi
comitia: ut si quis interea comitali morbo fuisse corre-
ptus, aut si fulmen esset visum, aut tonitru auditum, aut aliud
quippiam esset omeniūatum, quod infusa futura illa comi-
tia portenderet. Tunc enim vitiosa comitia dicebantur, & ma-
gistratus vitiosi, vel vitio creati: cogebanturq; qui designati
essent se magistratu abdicare.

Vitiosissimus, superlat. [פְּנַי מְאֻמָּר]. Vn lgou warkes bw'nd.]
Velleius Paterculus libio 2. Hist. Homine in omnia pecunia
quam recte faciendi cupido, & inter summum vitorum dissimilationem vitiosissimo.

Vitiosus, adverb. Male, corrupte. [פְּנַי מְאֻמָּר]. Gall. Vitiosement, me-
schamment. Ital. Vitiosamente. Ger. Lasterhaftiglich. Hisp. Con-
tacha o peccado. Pol. Szokol, wie skazene. Vng. General, verkefen.
Ang. Naughulee, with a fault, corrupte.] Quint. lib. 4. cap. 11: Vi-
tiosi in scholis facimus, quod exordio sic uimur, &c. Vi-
tiosi se habere aliquod membrum dient, quod vitio aliquo af-
fectum est. Cic. 3. Tuscul. Membrum tumidum ac turgidum non
vitiosè se habet.

Vitiositas, atis, f.t. contraria Virtuti. [וְכֵן רָהַב עַרְבָּה]
Gal. Vice, tache. Ital. Vitiosità, vitio. Ger. Lasterhaftigkeit Hisp.
Peccado o tache. Pol. Z'ofly w: j. w'stepek. Vng. Verk. jj. g. gon. ffaz.
Ang. Vice, corruption.] Cicero libro 4. Tuscul. Vitiositas est ha-
bitus aut affectio in tota vita inconstans, & a seipso dissiden-
tis. Ibidem: Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas Sic
enim malo quam malitiam appellare eam, quā Græci γένος
appellant.

appellant. Nam malitia certi cuiusdam vitii nomen est, vitiatio omnia.

Vitio, as, aet. p. Corrumbo, destruo, deterius reddo. [גַּרְבָּה שְׁחַחַת חֶרֶב וְנִירָא הַרְבָּה. Gall. Corrompre & gaſtcr. Ital. Guastare. Ger. Verbrennen, schwechen, verbergen. Hisp. Corromper è poner tacha. Pol. Pusie, kaze, gwalce. Vng. Meg rogom. Ang. To corrupt, to vitiate, to deflower, deform, to marr.] Plaut. in ProL Aul. Nam ejus filiam Lyconides vitiarat. disingener, diptongi, iλεόνος. Vitiatā virginem dicimus, quum pudicitiam amisit. Plin. lib. 10. cap. 54: Si incubatu tonuerit, ova pertinent: & accipitris audita voce vitiantur. Cic pro Sext. Comitiorum & concionū significaciones interdum veræ sunt, non nunquam vitiatæ & corruptæ. Ovid. 7. Metam.. vitiantur odoribus auræ. Idem 3. Metam.. quiq; halitus exit Ore niger Stygio, vitiatas inficit auræ.

Vito, as, aet. p. Evito, effugio, declino, caveo. [Οὐας πτῆσις βαράχη γηγένεια νισχμάρ. οὐλαζέμαρ. φυλάπομα, ἐξισωμα. Gall. Ester & fair. Ital. Schifare, guardarsi, fugire. Ger. Weiden, fliehen. Bel. Schouwen. Hisp. Esquiviar ò huyr de algo. Pol. Strage sie, warne sie. Vng. Onuom magam, et tauoratam. Ang. To decline, to eschew, to awoyde.] Cic. 3. Ver. Nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis. Virg. 3. Aeneid. - quæ prima pericula vito. Idem 2. Aeneid. Testor, in occasu vestro, nec tela, nec ulas Vitavisse vices Danaū. q. Scipium vitare, est non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiæ. Horat. 2. Serm. Sat. 7: tecq; ipsum vitans fugitivus ut ero.

Vittatio, onis, verbale, f. t. Vitandi actus. [Πονηματος. Gall. Causa. Gall. Euitement. Ital. Schiamento. Ger. Weindung. Hisp. Esquinamiento, buyda. Pol. Wschizani eſte, warowanie. Vng. Meg onus, et tauorat. Ang. An esbewing or turning away.] Cic. 5. de Fin. Ne vitationem quidem doloris ipsam per se quisquam in rebus expectendis putavit, ne si etiam evitare posset. Vittator, is, [φύλακ. Vn. El tauorato.] Apuleius de Deo Socratis: In rebus certis prospectator, dubiis præmonitor, periculis vitor.

Vitabundus, a, um, Vitans. [Οὐας πτῆσις βορέας γηγένεια νισχμάρ. οὐλαζέμαρ. Gall. Euitant & fuyant. Ital. Schifatore. Ger. Weidend, schenken. Hisp. Cosa que mucho se esquina. Pol. Strage sie. Vng. El tauorato. Ang. That esbeweth readily.] Salust. in lugurth. ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare. Liv. 5. bell. Punic. Hanno ex Brutiis profectus cum exercitu, vitabundus castra hostium, Consulesq; quæ in Samnio erat, quum Benevento jam appropinquaret, tria passuum millia ab ipsa urbe loco edito castra posuit.

Vitrum, vitri, n. f. Materia translucida, quæ modò ex arena splendent, modò ex calculis pellucidis conficitur. [גַּדְעֹנָה זְהֹכְרִית, וְעֵלָה. Gall. Verre. Ital. Vero. Ger. Glas. Hisp. Vidrio. Pol. Sklenica. Virg. Wegh. Ang. Glass.] De cuius origine, & ratione faciendi, vide Plin. lib. 36. cap. 5. Cælius Ciceroni lib. 8: Persulatum est ei Censuram lomentum, aut vitrum esse: errare mihi videtur. Idem pro Rabir. Posthumum Ductæ naues Posthumum Putolis sunt auditæ, visq; merces, fallaces quidē, & fuscæ, chartis, & linteis, & vitro delatæ. Plin. lib. 36. cap. 27. In genere vitri & obsidiana numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Aethiopia invenit Obsidius. Ovid. Epist. 21: Est nitidus, vitroq; magis pellucidus amnis.

Vitrarius, iii, m. f. Vitri cōficiendi artifex: quæ voce utitur Lampidius in Alexandro. [וְאַלְפְּגָגֶס. Gall. Verrier, faiseur de verre. Ital. Maestro de lavorar vetro, artifice da vetri. Ger. Ein Glaser, Glasmaester. Hisp. Vidriero. Pol. Sklars. Vng. Wegez. Ang. A worker in glasse, a glasier.]

Vitreus, a, um, adj. etivum, Quod ex vitro est: [וְאַלְפְּגָגֶס, vel וְאַלְפְּגָגֶס. Gall. De verre. Ital. Di vetro. Ger. Gläser. Hisp. Cosa de materia de vidrio. Pol. Sklany. Vng. Wegebbl valo. Ang. Of glasse.] ut, Vitreae ampullæ, apud Plin. lib. 20. cap. 14. Colum. lib. 12. cap. 4: Vasa aut scilicet, vel vitrea, plura portiùs, quām ampla. Vitreus item est, quod vitri colorē refert וְאַלְפְּגָגֶס. ut Fons vitreus: hoc est, clarus, & pellucidus. Plin. Epist. 161. Plin major lib. 9. cap. 31: Nec omnibus idem vitreus color. Virg. 7. Aen. Tenemus Angitæ, vitrea te Fucinus unda, Teliquidi levère lacus, q. Interdum vitreum dicitur, quod fragile est in morem vitri. Senec. Fortuna vitrea est: dum splendet, frangitur. Fama vitrea: id est, fragilis, Acrone interprete. Horat. 2. Serm. Satyr 3: Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama.

Vitrarius, ii, msc. f. Vitra conficiens. [וְאַלְפְּגָגֶס, vel וְאַלְפְּגָגֶס. Gall. Verrier, faiseur de verres. Ital. Artifice da vetro. Ger. Ein Glaser. Hisp. Vidriero. Pol. Sklankars. Vng. WeghFINAL. Ang. A glasier or worker in glasse.] Senec. Epistol 91: Cuperem Possidonio vitriarium ostendere, qui spiritu vittum in plurimos habitus format.

Vitremina, Vascula vitrea, quæ ornatus causa parantur. L. 18. D. de instit. vel instit. Quum in diç mortis ibi libros, & vitreamina & vesticulam habuerit.

Vitricus, ei, m. f. Matris meæ post patris obitū maritus: [וְאַלְפְּגָגֶס.

equis. Gall. Le paratre ou beau-pere. Ital. Padegno. Ger. Ein Stiefvater. Hisp. Padastro, marido de madre. Pol. Oycym. Vng. Muſtoha apa. Ang. A father's law or stepfather.] cui responder relatum Privignus. Cic. ad Attic. lib. 15: Vitricus quidem nihil ceasebat, quem Asturæ vidimus. Ovid. 1. Ad Cupidinem: Ne & comam myrto, maternas junge columbas: Qui deceant, currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum, qui Venerem, postquam ex love genuisset Cupidinem, duxerat uxorem.

Vitta, tz, dupli, t. f. p. Ligamentum capitis: hoc est, fascia, qua circum caput antiqui, vel crines, vel serta, aut quibus aliud religabant. [יְתֻלָּה בְּתַחַת כֶּרֶב. Gall. Una banda o ruben de teste. Ital. Benda per la testa. Ger. Ein Haubtblatt oder Hanben. Hisp. Venda ornamento de la cabeca. Pol. Binda kol' o gl'omi c'upiec. Vng. Fökkös. Ang. Aryband, lace, or head band.] Virgil. 2. Aeneid. Et salsa fruges, & circu tempora viteæ. Vbi Servius: Vitta, quibus victimæ coronabantur. Idem lib. 3. Aeneid.. vitatas; resolvit Sacrae capitis. Ovid. lib. 2. Metam. Vitta coeruerat neglectos alba capillos. Luc. lib. 5: - cum torta priores Stringit vitta comas. *

Vittatus, a, um, Vittis redimitus. [תְּמִרְעָדָה. Gall. Bandé, qui a ruben entour la teste. Ital. Imbandato la testa. Ger. Mit Haubtblatt oder hanben gepteret. Hisp. Cubierto de banda, que tiene renda en la testa. Pol. Bindami obwiażan. Vng. Fökkös. Ang. That hath an head band or ryband about the head.] Plin. lib. 7. cap. 30: Vittatum navem Dionysius tyrannus Platoni misit obviari. q. Plutarchus in vita Marci Cariolani ait, in Metelliotum familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab usu vittæ qua ulceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. Ovid. 1. Amor. eleg. 7: Sic, nisi vittatis, quod erat Cassandra capillis, Procuruit templo casta Minerva tuo. Luc. lib. 1: Vestalemq; chorum ducit vittata sacerdos.

Vittula, æ, f. p. Bubuli generis foetus femininus, qui anū primum ætatis nondum explevit: nam tunc iuvencia dici incipit. [תְּמִרְעָדָה. μέγαρος. Gall. Vng. Genesissimae iuvene rache. Ital. Vacca giovanile, vitella. Ger. Ein calv das mittertin. Hisp. La becerre à annosa à vrera. Pol. Kal'owka. Vng. Wend' boriu. Ang. A young cowe or calf.] Varro secundo de Rustica capite 5: Primum in bubulo genere gradus ætatis dicuntur quatuor: prima vitulorum: secunda juvencorum: tertia boum novellorum: quartu' vetulorum. Discernuntur in prima ætate vitulus, & vitula: in secunda juvencus & juvena: in tercia & quarta taurus & vacca. q. Aliquando tamen vitulam latius accipimus, ut etiam ad juvencam, vel vaccam novellam extendatur. Virg. Aeglog. 3: ego hanc vitulam(ne forte recuses, Bis venit ad mulieram, binos alit ubere foetus) Depono.

Vitulus, li, m. f. Foetus masculinus in bubulo genere, qui primū ætatis annum nondum explevit: nam deinde juvencus vacari incipit. [תְּמִרְעָדָה. μέγαρος. Gall. Vn year. Ital. Vitello. Ger. Ein Rath das Meantin. Eiterlin. Bel. En taif. Hisp. Becerro, ó anñó, ó vrero. Pol. Ciele. Vng. Skörberczi. Ang. A calf.] Dictus vitulus à vitulando: hoc est, lasciviendo. Varro Rust. lib. 2. cap. 5: Primum in bubulo genere eratis gradus dicuntur quatuor. Prima vitulorum: secunda juvencorum: tertia boum novellorum: quartu' vetulorum. Idem 3 Georg. Post partum in vitulos cura traducitur omnis. Ovidius 10. Metamorph. quem si quis sanguine tintum Adrena vidisset, maestos crederet illuc Lactantes vitulos, Arnathusiascasq; bidentes. Horat 4. Carmin. Ode 2: Te decem tauri, toridemq; vacce, Met tenet solvat vitulus relicta Mater, qui largis juvenescit herbis in mea vota. q. Aliquando tamen Vitulum legimus pro juvenco, seu tauru novello. Virg. 4. Georg. Tum vitulus bima curvans jam cornua fronte. q. Neq; solum in bubulo genere Vitulus dicitur, verum etiæ aliis quadrupedibus majoribus. Plin. lib. 8. cap. 1. de Elephantis: Atq; ita salutato sidere in sylvas revertuntur, vitulorum fatigatos præse ferentes. q. Virgilius ad equos transtulit 3. Georg. Iam vitulos hortare, viamq; insiste domandi. q. Quintetum balenarum foetus, Vitulos appellat Plin. lib. 9. cap. 6: Irrumpunt(inquit) orcs in secreta, & vitulos carum ac foetas, vel etiam gravidas lancinant mortu. q. Vitulus marinus, belua est ex genere amphibiorum, omnium animalium somniculosissimum, tam in terra quam in mari vitam habens. p. 22. Parit enim in terra pecudum more, nunquam plures geminis, eosq; mammis educat: nec ante XII. diem deducit in mare. Gravissimum in somno editum mugitum: unde & vituli nomine accepit. Reliquam ejus naturam videt apud Plin. lib. 9. cap. 13.

Vitulinus, adj. Quod ex vitulo est: [μέγαρος. Gall. De vesa. Ital. Di vitello. Ger. Rabeira. Hisp. De becerro. Pol. Culeri. Vn. Borribol valo. Ang. Of a calf.] ut, Vitulina caro, apud Plautum in Aul. Cic. 2. de Divin. An tu, inquit, caruculæ vitulæ manus, quam Imperatori veteri credere?

Vitellinus, a, um, Vitulinus. μέγαρος. Cic. ad Pet. lib. 8: Integrâ famem ad ovum affero: itaq; usq; ad alium vitellinum opera perducitur. Quo tamen in loco meliora exemplaria Vitulinus legendum

legendum ostendunt. q Vitellina bīlis à medicis appellatur, quæ sit ex bīle pallida vehementius uita: ita dicta quod crudis ovi vitellum, & colore & substantia crassitudine imitetur. *As. aspergīs zōlā.*

Vitulati. Veteres usurparunt pro voce lateti: propterea quod eam veram vitam putabat, quæ in summa latitia ac tranquillitate degeneret. [Vñ. herēd. myāvīz̄.vñ.] Varro lib. 15. Rerum divinarū: Pontifex quibusdam sacris vitulari solet, quod Gazi dicunt. Hinc vivere s̄pēnumero ponitur, pro latam vitam agere. Festus à vitulis deducit, qui summa in pratis lascivia exultant. Vitulans (inquit) latans gaudio, ut in prato vitulus. Ennius. Habet is coronam, vitulans victoria.

Vitupēro, as, act. p. Vitio do, vitio vero, culpo, de dignitate vel autoritate alicuius deuaho. [17. ghiddéph ḥ̄T̄P̄ cheréph̄ ψ̄b̄, m̄p̄s̄p̄c̄y. Gall. Vituper, blasmer, m̄sp̄s̄p̄r. Ira, V̄tupērare, blasphemare, sp̄reż̄z̄re. Ger. Blöß schelten, schmecken. Hisp. Reprébender alius vicio, m̄sp̄s̄p̄r. Pol. Ganis. Vng. Zidalmazom, karbazzatos. Ang. To blame, to rebuke, to contemne and despise.] Terent. in Andr. Pro. Id isti vituperant factum. Autor ad Herenn. lib. 2: Vitiosum est, arte, aut scientia aut studiū quodpiam vituperare, propter eorum vitia, qui in eo studio sunt: veluti qui Rhetorica vituperant propter alicuius Oratoris vituperandam vitam. Cic. pro Mure. Ego tuum consilium, Cato vituperare non audeo. q Lungit aliquando cum dativo. Plaut. in Cas. Cer omnia mihi vituperat malo?

Vitupērāt̄iō, tōnōis, f.t. Vituperandi actus, reprehensio: cui opponitur laus, laudatio. [17. ghiddéph ḥ̄T̄P̄ ghiddéphāh (vel) ghedhuphāh ḥ̄T̄P̄ cherph̄. ψ̄oȳ, ū̄es̄, p̄dū. Gall. Blasme, m̄sp̄s̄p̄r, vitupere. Ital. Biasmo, despreno. Ger. Schriftung. Hisp. Visupero, obra de reprobender, m̄sp̄s̄p̄r. Pol. Ganenie. Vng. Zidalmazos, karbazzatas. Ang. A blaming, contem. pe or desp. fng.] Quintil. in Proœmib. His adjicemus demonstrativū laude & vituperationē cōst̄. Cic. 7. Verrina. Hac autem vituperatio atq; infamia confirmabatur eorum sermone, qui à suis civitatibus illis nayibus p̄p̄positi fuerant. Venire in vituperationem hominum, est hominum reprehensioni obnoxium fieri. Cic. 6. Verr. ut propter eum in sermonem hominū, atque in tantam vituperationē veniret. Esse alicui vituperationi, est ad dedecus, & infamia ejus pertinere. Idem Philip. lib. 1. 3. Epist. Sed mihi ita persuadeo (potest fieri ut fallat) eam rem lauditi bipotius quam vituperationi fore.

Vitupērāt̄os, n. f. Vituperator, dedecus, infamia. [17. dibbāh. ψ̄oȳ. Gall. Blasme, deshonour, infamie. Ital. Biasmo, dishonore, infamia. Ger. Schäding. Bel. Verisprung. Hisp. Deshonra, infamia. Pol. Ganenie. Vng. Zidalom. Ang. A blame, contempt, rebuke.] Cic. vel etiam à vitio dictum vituperium.

Vitupērāt̄or, vituperatoris, m.t. Reprehensor, qui pro clivis est ad vituperandum. [17. meghaddéph ḥ̄T̄P̄ mechārph̄. N̄D̄N̄ meb̄i dibbd̄. ψ̄oȳ. Gall. Blasmeur, m̄sp̄s̄p̄r. Ital. Vituperatore, sp̄rež̄z̄r. Ger. Etia schelte. Bel. Verisprung. Hisp. Reprehender de viciis, vituperador. Pol. Tenkori gani. Vng. Zidalmaz. Ang. A blamer or contemner.] Cic. 1. de Finib. q Quanquam philosophiz quidem vituperatoribus sat̄ responsū est eo libro, quo à nobis philosophia defensa & collaudata est, quā esset accusata, & vituperata ab Hortensio.

Vitupērō, onis, vituperator, mosus in reprobationem proclivis. ψ̄oȳ. Dicunt ea forma, qua & Epulonem & manducem, & Phagonem dicimus, & Palponem, verbis videlicet in nomine conversis.

Vitupērāt̄iō, le, om. t. vituperatione dignus. [17. ψ̄oȳ. gewprol, φέρεσσ. Gall. Vituperable, reproachable, digne d'être blasné. Ital. Degno de biasimo. Ger. Schelten wârt. Hisp. Cosa que se pue de reprobender. Pol. Godniganiensia. Vng. Zidalmazando. Ang. Worrible to be blamed, that may be blamed.] Cic. 3. de Legibus: Nam isto quidem modo vel consulatus vituperabilis est, si Confulum (quos enumerare nolo) peccata collegaris.

Vivārūm, rii, n.s. Locus in quo vel aves, vel pisces, vel seræ continentur, quæ ad viētum duntaxat pertinent, ut docet Gelilius No. 8. Attic. lib. 2. cap. 20. [ζωτήν, ζωτρόφαν. Gall. Un par à nourrir bestes sauvages, un vivier à poisson. Ital. Vivato, alibi, barco. Ger. Etia ort da man gesügel / fish oder andere thier jacht so man iss. Hisp. Biuar donde se crean animales. Pol. Mięso gęsęj wó chowią, zwierzętaki albo ribi. Vng. Vad kert, elaven allat taro hely. Ang. A park to keep wilde beastes in; or a pond for fishe.] Plinius lib. 8. cap. 52: Vivaria aprorum cæterorumq; sylvestrium, primus rogati generis invente Fulvius Hirpinius, qui in Tarquinianis ferar pascerre instituit. Plin. lib. 9. cap. 54: Osteorum vivaria primus Sergius Orata in Bajano invenit. Iuvenalis Satyr. 4: Non dubitatur fugitivum discere pisces, Depastumq; diu vivaria Cæsaris. q Peculiari tamen nomine septa in quibus ferar pascentur, Leporaria dicuntur: quemadmodum pisces, in quibus aluntur pisces: & Ornithones, in quibus aves clausæ tenentur. vide Varr. de re Rust. lib. 3. cap. 3.

Vivāx, Vivacitas, vide VIVO.

Vivērrā, æ, f.p. Animalculum exiguum ex genere mustela, quo venatores utuntur ad cuniculos ex antris expellendos. [ixēs, vel iuxta, à jāla èx̄ia. Gall. Un foret. Ital. Donpala. Ger. Ein Wildhund. Hisp. El burro. Pol. Foret gwierze i chorgowice podobne, ktoré wprowadzoni podziemie krakowskie wierch wkeffsuie. Vng. Vad menyet. Ang. A ferret.] Plin. lib. 8. cap. 55, de cuniculis loquens: Magna propter venatum eorum viverris gratia est: immittunt eas in specus, qui sunt multisores in terra: unde & nomen animalis; atq; ita ejectos superane capiunt.

Vivisco. Vividus, vide VIVO.
Vivirādix, icis, penult. prod. & f.t. Planta quæ cum radice se tur, quasi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli, & latearum. [UD̄D̄ neish (vel) UD̄D̄ n̄sah ḥ̄T̄P̄ schethil, p̄z̄z̄d̄. Gall. Plante vivue. Ital. Pianta viva. Ger. Ein seihing mit sine frischē oder läbendigen wurzē. Hisp. Planta barnada con rayos. Pol. Szczep skorzeni w sadzys. Vng. Gibkeres wältes, planta. Ang. Any plant whereof the root is quicke.] Plin. lib. 17. cap. 22: In arido solo viviradix quoq; frustra seritur. Colum. lib. 4. cap. 14: Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis: quod utsunq; ab agricolis usurpatur, & in provinciis magis malleoli. Neq; enim seminaris student, nec usum habeut facienda viviradicis.

Vivo, is, xi, etum, n.t. Vitam ago, vitam dego, in vita sum. [17. ḥ̄T̄P̄ hajah bīw, bīw dīa, q̄w. Gall. Viure. Ital. Vivere. Ger. Leben. Bel. leven. Hisp. Vivir como quicra. Pol. Zye. Vng. Elek. Ang. to live.] Quintil. lib. 9. cap. 3: Non ut edam, vivo: sed ut viva. n. ego. Cicero de Senectute: Nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. Horat. 2. Serm. Satyr. 6: neque illa est Aut magna, aut parvo leti fuga: quo bone circa Dñs licet in rebus jucundis vive beatus: Vive memor quām sis ævi brevis Cicero 3. de Finibus: Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens velit gerere & administrare Rempublicam: atque ut ē natura, vivat, uxorem adjungere, & velle ex ea liberos procreare. Et licet absolutum sit hoc verbum, admittit tamen accusativum reciprocum. ut, vivo felicem vitam, vivo vitam duam. Terentius in Adelphis: Nam ego vitam duram, quam vixi usq; adhuc prop̄ jam excuso spatio, mittio. q Interdum accipitur vivere, pro jucundè hilariterque degere, & latam vitam agere. Nam eam demum veram putabant esse vitam, quæ in latitia, animiq; tranquillitate perageretur. Martialis: Sera nimis vita est craftina, vive hodie. Plaut. in Milit. Conservi, conservæ, omnes bene valete, & vivite. Catullus ad Lesbiām: Vivamus mea Lesbia, atq; amemus: Vivere studitis, dicit Cicero ad Sulp. lib. 13. Epist. 29, pro eo quod est vitam literis sustinere. q Ita vivam, affirmantis particula est. Cicero ad Tironem, lib. 16: Sollicitat, ita vivam, me tua mihi valetudo: id est, moriar, vel dispeream, nisi tua valetudo me sollicitat. q Eandem vim habet, Ne vivam subseqente particula si, vel nisi. Cic. ad Attic. lib. 4: Quid poteris, inquit, pro iis dicere? ne vivam, si scio. q Vivendo vincere aliquem, dixit Plaut. in Epid. pro eo quod est ei superstitem esse. q Vivitur impersonale. Plaut. Perse: Quid agitur? T. vivitur. Terent. in Heavt. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur. Cic. 1. de Fin. Qua præceptrice in tranquillitate vivi potest, omnium cupiditatum ardore restincto. Ovid. 1. Metam. Vivitur ex rapto: non hospes ab hospite tutus. Horat. 2. Carm. Od. 16: Vivitur patro bene: cui paternum Splendet in mensa tenui salinum, Nec leveis somno timor, aut cupido Sordidus auferit. q Vivitur, personale. Ovidius 12. Metamor. vixi Annos bis centum, nunc tertia vivit utas. Vivere in diem dicuntur, quos Græci vocant ipsegoies, qui quotidie parant nova cibaria, nullum habentes penuria reconditum, nihil de futuro tempore soliciti, omnem deniq; curam ita abiicientes, ac si eo solum die vivi essent. Cicero 5. Tuscul. Nos in diem vivimus. Colum. lib. 3: Nec provident futuro tempori, sed quasi planè in diem vivant, sic imperante viibus, & eas multis palmitibus onerant, ut posteritati non consulant.

Victō, as, pen. corr. vescor, alor, victu utor: ut Sarmatae lacte victitant. [17. achāl, αχέρων, φάγω, τρόφεια. Gall. Viure & se nourrir, vſer pour viande. Ital. Vivere. Ger. Geleben. Hisp. Viur. Pol. Chotwam sie. Vng. Eldegelek, elem. Ang. To live by eating of meat, to continue in life.] Terent. in Eynuch. Et libenter vivis: etenim bene libenter vicitas. Plaut. Mostel. Vicitabam volupe parsimonia & duritiae. Ibidem: Licet me amare, & bubulcietarier, Me vicitate pulcre, te miseric modis.

Vičūrūs, A vinco participium est. vivōw. Salukiūs: Pyrrhulithe rex, an M. Corius prælio vicitus esset. Et à vivo, βίωσι. Cicer. in Cat. Major. Nemo est tam senex, qui se annum non putet vicitur. Vicitus, etus, m. q. Omne illud sine quo vivere non possumus: [17. michjāh ḥ̄T̄P̄ maxón ḥ̄T̄P̄ maachāl, m̄nna, o bīs. Gall. Le vivre, la vie, prouision pour vivre. Ital. Vito, vivere. Ger. Rabügs toß. Bel. Den toß. His. El mantenimiento. Pol. Zytronę, chowanie. Vng. Eledel, eletere valo. Ang. The tread of living food.] Vip. de verborum

verborum significationibus: Vixtus verbo continentur quæ esui, potui, cultuiq; corporis, quæq; ad vivendum homini sunt necessaria. Cic. de Amicit. Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis vixtus cultusq; delectat. Virg. 3 Aeneid. Atebant hebas, & vixtum seges a grana negabat. Ovid. 6 Fastor. Nunc inopes vixtus, ignavaq; sati timentes, &c. Cicer. 1. Of. f. Vita, vixtusq; cōmenis in amicitia vigent maximè. q; Vixti genitivus à vixtus legitui apud Plautum in Capt. Proin tu tui quotidiani vixti ventrem ad me afferas. q; A quo Convictus, una viveadi societas, quum plures simil vivunt, sup̄vixtus. Cicer. lib. 3. Epistolarum: Ut istis te molestis laxes, & ad nostrum convictum redeas. q; Vixtus in genitivo pro vixtus antiqui dixeré. Varro: Priamum de re familiaris: secundò de vixtis consuetudine differam.

Vixtūlīs, [Bion. 6. Vng. Elég. ralo.] Apuleius de dogmate Platonis: Inferiora reguntur optimatum præstantia, & ipsa ministerium suggerunt vixtuale.

Vixtūs, a. u. Spirans, animatum, vita præditum. [Π chāi. ζώος, ζωή, ζωγράφος, ζωπός. Gall. Vix, vivant. Ital. Vivo. Ger. Lebendig. Bel. Lebendig. Hisp. Cosa viva. Pol. Zwy. Vng. Elb., eleuen. An. Living, or alive.] Cic. ad Attic. lib. 4: Cato tamē affirmat se vivo illum nou triumphare. q; Quandoq; ponitur pro naturali & non artificioso. Virg. lib. 2. Georg. & viva sua plantaria terra. Idem 1. Aen.-vivoq; sedilia saxe. q; Quandoq; pro valido, aut vehementi. Virg. 1. Aeneid.-paulatium abolere Sichæum incipit, & fecit vivo præterere amore. q; Viva sepes dicitur, quæ dumis non præcisis, sed in eo loco natis contexitur. Colum. lib. 1. cap. 3: Vetusissimi autores vivam sepe structili prætulerunt: quia non solum minorē impensam desideraret, verū etiam diuturnior immensis temporibus permaneret. q; Viva aqua, naturalis & indidem nata. Varro 1. de Re rust. cap. 11: Si omnino aqua non est viva, cisternæ facienda sub tectis, & lacus sub dio: ex altero loco ut homines, ex altero ut pecus uti possit. Flumen vivum Virg. 2. Aeneid.-donec me flumine vivo Abluero. Lacus vivi. Virg. 2. Georg. Speluncæ, viviq; lacus, ac frigida Tempe. q; Vultus vivos ducere. hoc est, vivam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Aeneid. Excudeat alii spirantia mollius æra (Credo equidem vivos) ducent de matrone vultus.

Vivāx, is, pen. prod. om. t. Longævus, seu vitæ diuturnioris. [Π chāi Π διάβολος hāsum. μαργέσσος. Gall. Vf., qui vit long temps, plein de vie. Ital. Vivace, vivo, vigoroso. Ger. Leb'haft. Bel. Lebendig. Hisp. Cosa que vive mucho tiempo. Pol. Di'ugo tywi. Vng. So-kaiq elb. Ang. Of long life, lively.] Virgil. 2. Georg. Palladia gaudent sylva vivacis olive. Idem Aeglog. 8: Etramosa Mycon vivacis cornua cervi. q; Hinc Vivaci, Vivacissimus. Plin. lib. 9. cap. 20: In sicco quoq; reput: idea etiam vivaciora talia. Horat. 2. Serm. Sat. 2. Postremo expellet certe vivacior hæres.

Vivacissimūs, superlat. [μαργεσσιόνετος. Vn. Igdn. skideig elb, sgndelenen.] Iulius Capitol. in Pertinace: Carbones vivacissimi. Gell. lib. 15. cap. 21: Cervus alba, eximiq; pulchritudinis, & vivacissimæ celeritatis.

Vivacitās, atis, f.t. Longævitatis, vita diuturnitas. [μαργεσία. Gall. Vivacité. Ital. Vivacità. Ger. Lebhaftigkeit/länge des Lebens. Hisp. Aquella obra de mucho vivir. Pol. Di'ugr'g'ie. Vng. Ho'χy eler. Ang. Longlifesse.] Colum. lib. 11. cap. 3: Multis etiam locis vivacitatem suam usq; in annos decem prorogat.

Vivifico, as, [ζεπτώσσω. Vng. Meg elevitom, meg lelexdm.] Apuleius in Hermetis Asclep. Ignis solūm quod sursum versus fertur vivificat.

Vivisco, is, Vivus fio, animor: propriet; de rebus inanimatis dicitur, quum anima inbutur. [Π chāi. ζωψ, ζωπός, ζωμαρ. Gall. Prendre vie & croître. Ital. Prender vita. Ger. Lebendig werden. Bel. Lebendig werden. Hisp. Tomar vida. Pol. Oprawiam. Vng. Meg elevendem. Ang. To raze lively or lustie.] Plinii lib. 9. cap. 3: Anguillæ atterrunt se scopolis: ea stigmata viviscunt: nec alia est earum procreatio. Idem libro 16 capite 25, de Favonio vento loquens: Hoc enim maritantur viviscientia è terra, quo etiam equæ in Hispania. q; Per translationem accipitur pro invalescere, & vigorem acquirere. [Π chāi. ζεπτώσσω, ζημπτώσσω] Luc. libro 4: Quod cupidus affixum cordi viviscit, ut ignis. Et paulò pòst. Vclus enim viviscit, & inveterascit alendo.

Vividūs, a, um, penult. corr. Multo vigore præditus. [Π chāi Π διάβολος hāsum. ομηρός, ιπαντός. Gall. Plein de vie, fort vif, vives & vigoureux. Ital. Pieno di vita, vivace, virtuoso. Ger. Leblich/oder lebhaftig. Bel. Lebende. Hisp. Cosa llena de vida, y con vigor. Pol. Prawie czesłwi, jywi. Vng. Eleuen, giors. An. Livelie, lustie.] Plin. in Paneg. Amas constantiam civium, rectosq; ac vividos animos. Virg. 5. Aen. Exigui numero, sed bello vivida virtus. Liv. 6. ab Urbe: Sed vegetum ingenium in vivido pectori vigebat, virebatq; integris sensibus. q; Interdum Vividum accipitur pro viventi. ομηρός. Propertius: Quatuor artificis vivida signa boves. Vbi signa vivida, dixit, quasi viventia: idq; hy-

perbolicas, quemadmodum Virgilius spiratoria æra: hoc est, tanta arte confecta, ut vivere & spirare videantur.

Vivitūs, pyrites. Lapis est ex omni pyritarum genere ponderosissimus, ex quo ipsis excutitur. ομηρός ζώος. Plin. lib. 36. cap. 19: Pyritarum etiamnum aliqui genus unum faciunt, plurimū habens ignis, quos vivos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castrorum maximi necessarii, qui clavos, vel altero lapide scintillas edunt, quæ excepte sulphuratis aur fungis aridis, vel foliis, dicto celerius ignem trahunt.

Vix, adverbium, Propemodium, non zgr. vel difficulter, quasi cum vi & labore. [μόχις καὶ λόγιος γράπει. Gall. Agrand' peine, à peine. Ital. A pena, difficilmente. Ger. Kaum/einerlich Bel. Nou. Hisp. A penas. Pol. Liedwo. Vng. Alz. Ang. Scantlie, hardly, with.]

Virgil. lib. 2. Georg. Vix humiles apibus casias, rotemq; ministrat. Terent. Vix retraxi filium ab amore ancillæ. q; Aliquando referunt ad tempus, pro vix dum, sive vix adhuc, statim ubi, vel jamjam. Virgil. 1. Aeneid. Vix è conspectu Siculæ tellus in altum Vela dabant læti. Id est, statim postquam è conspectu Siculæ, &c. Idem: Et quos Sidonia vix utibe revelli: id est, nuper. q; Aliquando ponitur pro Non. Lucan. Carcer vix carcere dignus. Ovid. Vix Priamus tanti, totaq; Troia fuit: hoc est, non fuit tanti Priamus, ut exponit Donatus. q; Vix tandem, post multum temporis. μόχις πελθεται. Cicero Appio Pulc. Vix tandem legi literas dignas Appio. Virg. 2. Aeneid.

Vix tandem magnis Ithaci clamoribus actus,
Composito rumpit vocem, & me destinat ære.

V ante L.

Vīcēro, ulceras, vide VLCVS.

Vīcīscōr, sceris, ultus sum, d.t. Vindico, injuriam non impunitam relinquo, poenas reperio, & supplicium sumo. [Π νακάμ, ἀνδρῶν πνευματικός. Gall. Venger, panir. Ital. Vindicare, far vendetta. Ger. Rächen. Bel. Wreten. Hisp. Vengar la injuria. Pol. Mszczesze. Vng. Bo'zut alkot. Ang. To be revenged, travenge, to tak punishment.] Dicimus autem, Vlcsor te pro hoc scelere, Vlcsor scelus, Vlcsor me. Terent. in Eunuch. Ego pol te pro istis dictis & factis, scelus, Vlcsor. Plaut. in Menach. Ni hanc injuriam, meq; ultus fuero, !dem in Amph. Ego pol illum ulciscar hodie Thessalum veneficum. Cic. 2. de la. ven. Deinde hoc si constituta sit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciscantur, quantum incommodeorum consequatur? Ovid. 7. Metam. Andiogeiq; necem justis ulciscitur armis.

Vīlō, onis, verbale, f.t. Vindicta. [Π νακάμ, ἀνδρῶν πνευματικός. Gal. Vengeance. Ital. Vendetta. Ger. Rächen/reckung. Hisp. Obra de vengar/injuria, venganza. Pol. Pomila. Vng. Bo'zut al. Ang. Rewengement.] Plin. lib. 11. cap. 28: Illis etiam ultio causata datum est. Tacitus lib. 2: Si mul peritos & ruptores pacis, ultio & gloriae mastrandos. Interest autem hoc inter ultione & vindictam quod ultio factum vindicer: Vindictio sive vindicta futura prohibet, atq; eam ob causam Mars ultor, nō vindex dicitur. Cor. Fronto de diff. vocab.

Vīltō, oris, pen. prod. verbale masculinum, t. ab Vlcsor, ris, Vindex, vindicato, qui injuriam illatam ulciscitur. [Π νακάμ, πνευματικός. Gall. Vengeur. Ital. Vendicatore. Ger. Ein Rächer. Hisp. Vengador. Pol. Mszczesze. Vng. Bo'zut al. Ang. Areuenger.] Cicero pro Sylla: Ego ille conjunctionis investigator atq; ultor, certe nō defendens Syllam, si conjurasse arbitraretur. Virgil. 4. Aeneid. Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor.

Vītrix, foeminum, t. à quo Vlricia, ut Vlricia, à Vlrix. [Π νακέμεθ, ηρόης, ηρώη. Gall. Vengresse. Ital. Donnalies vendica. Ger. Ein Rächer. Hisp. Vengadora. Pol. Mszczesze. Vng. Bo'zut al. Ang. She that revengeth.] Virg. 11. Aeneid. Hæc cape, & ultriq; pharetra deprome sagittam. Idem 4. Aeneid. -ultricesq; sedent in limine Diræ. Idem 6. Aeneid. Vestibulum ante ipsum, primisq; in fauibus orci Luctus, & ultrices posuere cubilia curæ.

Vīlus, ulceris, n.t. Solutio unitatis in carne, quæ sit per erosionem: ut docet Galenus in tractatu de differentiis morbo. [Π νακέμεθ, ηρόης, ηρώη. Gall. Ulcere, blisse & entamure de pece. Ital. Ulcara nata da perse. Ger. Ein eis os geschrat Bel. Enem soeur. Hisp. Ulaga que haze materia y que nase. Pol. Wysad. Vng. Sebékely. Ang. A byle, botche or sore.] Virg. lib. 3. Georg. Nō tamē ullia magis præsens fortunata laborū est. Quam si quis ferro posuit refendere summū Vlcens os, aliis vitum, viviq; tegendo. Vulnus vero est hians, patensq; aperture corporis, iuventata. q; Vlcus tangere, proverbial metaphoræ dicitur, pro eo, quod est movere dolorem, & rei ali. iujus, quæ uos magnopere urat, mentione facere. Terentius in Phormion. Quid minus utile fuit, quam hoc ulcus tangere? Cic. 1. de Nat. deor. Quid quid enim horum attigit, ulcus est: ita malè instituta ratio exitum reperire non potest. Id est, ita ab eo descendit non potest, qui erroris vanitatisq; couincatur.

Vlcsculum, diminutivum, n.s. [Ιναύδης. Gall. Petete vlcere. Ital. Pic-

Vl. Piccola piazza. **Ger.** Elßlin / geschwärzlin. **Hisp.** Pequenna llaga. **Pol.** Drzodek. **Vng.** Sebetske. **Ang.** A little byle or sore.] Plin.lib. 28.cap.19: Lien vituli in vino decoctus, tritusq; & illitus, ulcerula oris sanat.

Vlcero, as, pen. corr. aet. p. vel ut alii, Graciam originem sequentes, malunt scribere. Hulcer, ulcerosum facio, ulceribus infesto. [**Vl.** passah. **ixios.** Gall. Vicerer, blesser & entamer la peau. **Ital.** impigare. **Ger.** Geschwärz oder eissen machen die haut herren. **Bel.** Die huyt sphaeten. **Hisp.** Vicerer y hazer llaga. **Pol.** Owzedja. **Vng.** Mag sebesitem. **Ang.** To make bile, bothe or sore.] Plin.lib. 28.cap.9: Item equarum (subaudi sanguis) præterquam virginum erudit, emarginat, ulcerat. Horat. 1. Serm. Satyr. 6: num mihi curto ire licet mulo, vel si liber usq; Tarentum, Manica cuiuslibos onere ulceret, atq; eques armos. Cic.de Fato: Non dum enim ulcerato serpentis morsa Philocteta, quæ causa in serum natura cōtinebatur, fore ut is in insula Lemno linqueretur? q; Hinc Exulcero, compositum, cujus significationem vide supra suo loco.

Vlcrllo, verbale, f.c. [**Vl.** pésah. **חַרְבָּה.** **תִּלְעָמָה.** Gall. Vleration, encamure, blesse. Ital. Impiagamēto. **Ger.** Er schwärzung. **Hisp.** Llagamiento, obra de llagas. **Pol.** Owzedjenie. **Vng.** Mag abbes. **Ang.** Making of a bile, a swelling.] Scenec.ad Serenum: In dolores, damna, ulcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se frementium secutus aspiciat.

Vlcrls, sa. sum, adjективum, Quod est plenum ulceribus. [**Vl.** dñs. Gall. Plein d'ulcres, encamures & blesse. Ital. Pieno di piebe. **Ger.** Voll eissn oder geschwärzen. **Hisp.** Llagado con podre. **Pol.** Drzodowati. **Vng.** Fekelyes, sebesit. **Ang.** Full of byles or boches.] Horat. 1. carm. Ode 25: Quidam tibi flagrans amor, & libido, Quæ solet matres furiare equorum; & leviet circa jecur ulcerolum, Non sine questu. q; Transfertur & ad arbores. Plin. lib. 17. cap. 17: Ante omnia germanentes nitore convenient, nihil usquam ulcerosum esse, aut retorridum. Quidam hoc non men aspirandum putant, & melius fortassis. Nam à Græco h. deduci videtur, quod primum vocalē habet aspiratam.

Vlexcis, Frutex rosmarinini similis, sed asperior, qui retinendia in gratia sterni solet in fossis canalibus, ad lavandas montium ruinas fieri solitis. Plin.lib. 33. cap. 4.

Vligo, ginis, penali. prod. f.c. Terræ humor naturalis, ex ea sanguinosa recedens, inquit Servius. [**Vl.** lechád. **Ιχθύς.** **Ιχθύς.** Gall. Monstrum, naturelle humidité. Ital. Humido naturale della terra. **Ger.** Die natürliche feuchtigkeit der Erden. **Hisp.** Humedad crudia de la tierra. **Pol.** Wilginoſc wjemi. **Vng.** Axold sermered zerent valo vedesze. **Ang.** Natural moisture of the earth.] Virgil. 1. Georg. Atque pinguis humus, dulciq; uligine lata. Silius lib. 8: Et quos pectifera Pontini uligine campi, &c. Varro secundo de Rebus. capite 2: Solum oportet esse eruderatum & proclivum, rurem facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea uligo lanam corruptit ovium, sed etiam ungulas scabras fieri cogit.

Vliginosus, a. um, Sēper uvidus: ut Vliginosus ager, qui semper est humidus: humidus vero qui aliquando siccatur. [**Vl.** רְאֵתֶב. **χαλαρός.** Gall. Toujours moiste & humide. Ital. Orni cosa humida. **Ger.** Stets voll feucht. **Hisp.** Cosa humida est. **Pol.** Wilginoſc wjemi. **Vng.** Nedues, sepedes. **Ang.** Waterie and moistie earth.] Plin.lib. 17. cap. 5: Terram amaram, sive macram si quis probare velit, demonstrant eam atraz, degeneresq; herbæ: frigidam autem, retorridam: item uliginosam tristia, rubricam oculi, argillæq; operi difficultas, quæq; rastros, & voheres in gentibus glebis onerent, quanquam aliquando non quod operi, hoc & fructui sit adversum. Columell. libro 2. cap. 4: Igitur uliginosū campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis.

Vllus, a. um, Aliquis: ab usus, ut putatur, per diminutionem formatum. [**Vl.** Gal. Aucun, quelque, quelqu'un. Ital. Alcuno. **Ger.** Jemand einer/ jemandes. **Hisp.** Algún. **Pol.** Zaden, nektori. **Vng.** Valaki. **Ang.** Any one.] Nam quoniam dicimus nō esse ullum, qui legibus pareat, perinde est acli dicas, ne usum quidem esse. Nunquam autem hoc nomine utimur affirmativè. Non enim dicimus. Sunt ulli, qui studia amplestantur: sicut sunt aliqui. q; Sed vel negativè: ut, Non est ullus, qui publica commoda privatim rationibus præferat. q; Vel interrogativè: ut: Est ne ullus, qui legum metu solitus ab injuriis temperet? q; Vel infinitivè: ut Nescio an ullus sit, qui non majorem opibus quam virtuti honorem deferat. Cic. 6. Ver. Nullum, inquam, horum reliquit: neque aliud ullum tamē, præter unum, per vetus liguum, bonam fortunam, ut opinor: cam iste domi sua habere noluit. Idem 2. Offic. Iustitia tanta vis est, ut ne illi quidem, qui maleficio & scelere passantur, possint sine ulla particula justiæ vivere. Virgil. 3. Aeglog.. in me mora non erit illa. vide Vallam, lib. 3. cap. 63.

Vlmus, ulmi, f.s. Arbor est propter raritatem foliorum mari- tuadis virtibus maximè idonea. [**Vl.** Gall. Orme. Ital. Olmo. **Ger.** Ein Birnenbaum/räppholz. **Hisp.** Olmo arbol conoscido. **Pol.**

Vlmotwo drzewo. **Vng.** szilfa. **Ang.** An elme tree.] Colum.lib. 4. cap. 13: Quia si viminibus salicis aut ulmi ligaveris, increscens vitis sepiam præcedit. **Virg.** i. Georg. quo sidere terram Vertere. Meedenas, ulmisq; adjungere vites Conveniat. Idem 2. Aeglog Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.

Vlm̄t̄s, a. um, adjективu. Quod ex ulmo est. [**Vl.** olm. **Gal.** D'orme. **Ital.** Di olmo. **Ger.** Birnenbaum. **Hisp.** Cosa de olmo. **Vng.** Szilfabol valo. **Ang.** Of an elme.] Colum.lib. 6. cap. 3: Probatuq; maximè ulmea frons.

Vlm̄t̄sum, rii, n.f. Arbustum, ex ulmis, vel ulmorum seminariu. [**Vl.** olm. **Gall.** Vue ormaye, un lieu complanté d'ormes. **Ital.** Luoco piantato d'olmi. **Ger.** Ein ort da vsei junge vimenbäum sehn. **Hisp.** Olmedo. **Vng.** Szilfabol valo. **Ang.** A place planted with elmes.] Plin.lib. 17. cap. 11: Discendat ex areatu venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in unāquaque partem. Vlmaria quo paeto confici debent, docet Colum.lib. 5. cap. 4.

Vlm̄t̄b̄s, pen. prod. [**Ger.** Der mit Birnenbäumen reten geschiegen ist.] Vox est Plautina ex Græco & Latino composta: significatq; eū, qui assidue ulmeis virgis cæditur. **μετρίας.** Vitetur hac voce Plautus in Persa.

Vlnā, z. f.p. Brachium. [**Vl.** ρέσια **βράχη** chôstēn (vel) chérén. **άρκη.** Gall. Bras, la longeur de deux bras estendus. **Ital.** Braccio, gomito. **Ger.** Der arm. **Hisp.** Bracada. **Pol.** Łokiec. **Vng.** & **Ang.** The arme.] Catul. Epig. 17: Nec sapit pueri instar Bimuli tremita patris dormientis in ulna. q; Est item mensuræ nomentantam habentis longitudinem, quantum complectitur duo brachia utriq; extensa. [**Gall.** Autne, longeur de deux bras estendus. **Ital.** Lunghezza de due braccia. **Ger.** Ein elastier. **Bel.** Ein Ell. **Hisp.** Medida de deux braços. **Pol.** Klaftana dwusagmachi, stos. **Vn.** Sing. **Ang.** An elne.] Virgil. 3. Aeglog. Dic quibus in terris (de cris mihi magnus Apollo) Treis paret cœli spatium nō amplius ulnas. Vbi Servius: Vlna propriæ est spatium, in quantum utraq; exteditur manus: licet Suetonius unum cubitum tantum esse velit.

Vlōchȳrōn, ἀλόχυτος, Far sale conspersum, quo hostiæ perfundebantur: ita dictum ab eo quod lones & lwd dicunt αντί άλος: hoc est, pro hordeo sive farre, & κάρα fundo.

Vlōphonum, penult. corr. **ελίφωνος.** Chamæleontis species, quā pleriq; Ixiam vocant, quod quibusdā in locis viscum giguant sub aliis foliorum, maximè sub Canis exortum, quo mulieres in Creta pro mastiche usitunt. Vlophonum autem dictū est quasi ἄλος πορεύοντος: hoc est, totum exitiale. Ferrut enim à juvencis gustatum veluti angina quadam eas interficie.

Vlp̄icum, penult. corr. n.f. [**Ger.** Ein geitang enblaudy / grosser knoblauch.] Genus allii grandius, præcipue Africæ celebratum inter pulmentaria ruris: unde & Punicum allium à quibusdā appellatur. **επονέρος,** **εφεσονέρος.** Colum.lib. 11. cap. 3: Vlp̄icum vocant allium Punicum. Græci autem εφεσονέρος, appellant longè majoris incrementi quā allium. Plaut. in Poen. Tu autem plenor allii ulpi ciā Romani remiges.

Vls, Antiquis in usu fuit pro ultra, ut annotavit Festus ex Catone. [**Vl.** heber **תְּלֵבֶת,** **תְּלֵבֶת,** Haleah, nigra] Eadem enim forma ab Vls deducitur Vltra, quemadmodum à Cis derivatum est Citra. Varro quoq; eo est usus lib. 4. de lingua Latina.

Vlt̄r̄, ulterius, Vide VLCR.A.

Vlt̄o, vide VLCR.A.

Vltrā, Præpositio est, quum accusativo deserbit, significatq; præter, & trās: & nō nisi separata inventur. [**Vl.** heber **תְּלֵבֶת,** **תְּלֵבֶת,** Haleah, nigra, ixirera. Gall. Outre, pardela. Ital. Oltre, oltre. **Ger.** Über/Jenseits, außerhalb. Bel. Berder/boven/op geenside. **Hisp.** Allende. Pol. Zone/trone, dalei. **Vng.** Tul, alatal. **Ang.** Beyonde.] Salust. in Jug. Märitiq; vagum genus, ut alii Aphricæ, contendebant Antipodas ultra Aethiopiam cultu Pelearum & justos & egregios agere. q; Adverbium est, quum sine casu ponitur, idem significans quod præterea. Cic. de Vniver. Si probabilita dicentur, nil ultra requiratis. q; Ponitur aliquando pro amplius sive diutius. Liv. 4. belli Mac. Tanta vi se in hostem intrulerunt, ut sustineri ultra non possent. q; Hinc deducuntur Vlt̄r̄, & Vlt̄mis. Cic. ad Attic. lib. 8: Ille Gallia ulterioris ad inventor. q; Fit autem ultra ab Vls, quo veteres utebantur, sicut Citra à Cis. Autor Gell. lib. 12. cap. 13. q; Vlt̄ra famam: id est, supra opinionem, vel plus quam homines opinentur: **μέγες & δόξας.** sicut in ita famam esse dicitur, quod famæ magnitudini non responderet. Quint. Hortensi scripta tamen intra famam sunt.

Vlt̄r̄ab, ab ultra comparativus. [**Vl.** πέριπερος. Gall. Plus outre, ou plus avant. Ital. Più oltre, più avanti. **Ger.** Der weiterer/das bald sonstige ist. **Hisp.** Cosa mas allende. **Pol.** Dalej. **Vng.** Touab valo. **Ang.** More beyonde or out ward.] Tercarius in Phorm. Sed eccl. iplum: quis est ulterior? Cicero de Provln. consular. Quorum alter ulteriore Galliam decepit cum Syria, alter citriore. Vlt̄riora mirari, præsentia sequi, Tacit.lib. 20. Lo qui ulterio. ra, Ovid. 5. Fast.

Vlt̄riūs,

Vltérus, adverbium. [επορία, επονέρα, οινάρα. Gall. Plus entre, plus avant. Ital. Più oltre, più avanti. Ger. Für das noch weiter. Hisp. Mas allende. Pol. Dalei. Vng. Vtols. Ang. More beyond.] Ovidius 2. Metamorphoseos : Iude abit ulterius, mediis per aquora ponti Fert prædara. Senec. Epistol. 103 : Et ulterius si licuisset, juvabit de immortalitate animorum quærcere, jmd credere.

Vltimūs, ultima, ultimum, penul. corr. ab Ultra, postremus. [τελεῖον ακαρόν, ὑστερόν, ἔχαρον. Gall. Le dernier. Ital. Ultimo. Ger. Der letzte. Bel. Das ältere isterste ist letzte. Hisp. Postremo. Pol. Ostatni. Vng. Vtols. An. The last.] Cicero de Natura deorum: Luna, quæ omniū ultima est. Ovid. 3. Metamorph. sed scilicet ultima semper expectanda dies homini est, dicitq; beatus Ante obitum nemo, supraemq; funera debet. Horat. 1. Epist. 16. Mors ultima linea rerum est. Liv. 4. ab Urbe: Necesse est, quæ ultimum ac maximum telum est, superiores estis. Aliquando etiam accipitur pro primo. Virg. lib. 8. Aeneid. de Saturao, primo. Latini regis progenitore: - tu sanguinis ultimus autor. Dictas Vltimus, quod ultra omnia sit, sive ante respicias, sive retrō. Cic. 1. de Finib. Quod quām magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis, tam q; variis ab ultima antiquitate, repetitus, tria vix amicorum patræ inveniuntur.

Vltimū, adverbium, Postremū. [τελεῖον βασαρονάθ. ὑστερόν. Gall. Pour la dernière fois, à la parfin. Ital. & Hisp. Ultimamente. Ger. Zum letzten. Pol. Naostatek. Vng. Vtolsz, vegetere. Ang. Last of all.] Liv. 1. ab Urbe: Nunc errabundi somos suas, ultimum illas visuri, pervalet. Cartius lib. 5; Darius Artabazum, ultimum illum visurus, amplectitur.

Vltimō, aliud adverbium, ejusdem significationis cum superiori. [τελεῖον βασαρονάθ.] Suetonius in Ner. cap. 32: Vltimō templis compluribus dona detraxit, simulacraq; ex auro vel argento fabricata conflavit.

Vltro, Vltrā, sive insuper. [τελεῖον ήδη, ἵνα, καίρια. Gall. Plus autre, par delà. Ital. Oltra, ancora. Ger. Darüber. Hisp. Allende. Pol. Nadto. Vng. Az fület. Ang. Moreover, more beyond.] Virg. 2. Aen. His lacrymis vitam damus, & misericordiam ultro. Vbi Servius: Vltro, non sposte: nam jam rogaverat, sed insuper: quia plus quam rogaverat Sinon, ei præstítit Priamus. Vltimū tamen accipitur pro sponte: hoc est, nemine rogāte, aut cogente. [τελεῖον bindabāθ τελεῖον nobabāθ. αὐτοργέτως, αὐτοργήτως. Gall. Volontairement, sans en être requis. Ital. Di volontà spontaneamente, senza offerre richiesta. Ger. Gute Willigkeit, von ihm seines, von uns gefordert. Bel. Van selfs. Hisp. De buena gana, sin ser requerido. Pol. Zdobri woli. Vng. Szabad akarattal. Zerent. Ang. Willingly.] Plautus in Epid. Continuo te orabit ultro, ut illam transimitas sibi. Terctius in Adelph. Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant Sibi fieri injuriam ultro, si quā fecero ipsi expostulant. Et ultro accusant. Hoc est, ipsi priores accusant, non expectata querela eorum, qui injuria sunt affecti.

Vltroñēs, [ἰκένης, αὐτημέρας. Vn. Zabadakaratu, unkent valo.] Apul. Florid. lib. 2: Ut virgo nobilis spretis junioribus, ac ditionibus procis, ultronea sibi optaverit.

Vltro, citroq; Huc illuc, sursum, deorsum. [τελεῖον chech rechō, δέ δέ πάντα. Gall. Deç & dala, d'vn costé & d'autre. Ital. Di qua & di là. Ger. Hin und wider, wider und für hin und her. Bel. Hewart seu derwarrt. Hisp. Aquende y allendo, de todas partes. Pol. Tam y am, i'm y ordzie. Vng. Alafel, i'mide amoda. Ang. Hither and thither, up and downne.] Cic. & Ver. Qui ultro citroq; navigant. Idem pro Sextio Roscio: Postea homines cursare ultro & citro non desisterunt. q Accipitur aliquando pro hinc devicissim, sive ab utraq; parte. ἀποφένεσθο. Cicero in Somnio Scipionis: Multisq; verbis ultro citroq; habitis, ille nobis consumptus est dies.

Vlvā, æ, s.p. [Ger. Wostrant/wasser trester/ oder sonn trester im Meer.] Herbz palustris genus est. Virgil. 2. Aeneid. Limosoq; lacu per noctem obscurus in ulva Delitui.

Vlulo, as, pen. corr. n.p. Flebilem & macustum sonū edo mareluporum. [λύλος, ἀλούζον. Gall. Hawler. Ital. Vlulare, vrilar. Ger. Hulien. Bel. Hulsten. Hisp. Andar los labos d' mugeres. Pol. Wy. Vng. Ordulos. Ang. To howll lik a dogge or wolf.] Virg. 1. Georg. Fer noctem resonare lupis ulularunt urbes. Idem 4. Aeneid. summoq; ulularunt vertice Nymphae. Vlulatūs, us, m. q. Clarus, & inconditus clamor. [τελεῖον idelāb, ίδεληγός. Gall. Heurlement. Ital. Vrlamento. Ger. Hesling. Hisp. Aullido. Pol. Wyce. Vng. Ordous. An. An howling.] Cæl. 5. bell. Gall. Tum vero suo more victoriā conclamant, atq; ululatum tollunt.

Vlula, penult. corr. f. p. Avis nocturna, ex genere noctuarum: [εργαλη. Gall. Cheveche. Ital. Aloco. Ger. Ein Eul/oder Blau. Hisp. Antillo ave conocida. Pol. Sowa. Vn. Bagoly. An. An owlie.] Ita dicta, teste Servio, δέντρον ελαύνουσι, quod est ululare, & flere. Virg. 8. Aeglog. Certent & cygnis ulule.

Vmbellā, vide VMBRA.

Vmbellīcūs, lici, peault. prod. m. s. Quicquid in aliqua re est medium. [τελεῖον ταββάνη, ἀμφαλόν. Gal. Le nombril, le milieu de quelque chose. Ital. Ombrello, bellico. Ger. Das mittel eines jeden dinges, der nabel am Menschen. Bel. Des Navel. Hisp. Ombligo. Pol. Srjodek kęsdej ręcej pepek. Vng. Koldök, koldöp. Ang. The navel, the middle of anything.] Vnde Cic. 6. Ver. Enam civitate Siciliæ vocat ejus insulæ umbilicum. Raptam (singuis) Libram, quam eandem Proserpinam vocant, ex Encaustum nemore arbitrantur: qui locus quod in media insula est situs, Sicilia umbilicus nominatur. Sic etiam Plinius Vmbilicum Italiae circa lacum Reatinum dixit, quod ibi medium Italia sit. Item Vmbilicus dicitur ligamentum intestinorum, quod medianum ferè ventris planitatem obtinet: ad hoc factus, ut per eum foetus, dum est in utero matris, nutritur. Plin. lib. 10. cap. 52: Vmbilicus ovis à cacumine inest, cœu gutta eminentis in pitamine. q Vnde Vmbilicæ, obsterices umbilicis infantum defecantes. ἀμφαλότερον. q Ab hujus quoq; similitudine parvus circulus in terra descriptus, ad cognoscendos ventos, Vmbilicus dicitur. Plin. lib. 18. cap. 33: Per hujus medianam longitudinem duci sarculo sulcum, vel cinere lineam, medianamq; circucribi circulo parve, qui vocatur umbilicus. q Item partvi, ac rotundi, politi, lapilli, eadem ratione Vmbilici dicuntur. Cicero 2. de Oratore: Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita narrare solet Scævola, coachas eos, & umbilicos ad Cajetam, & ad Lucrinum legere consuevit. q Sunt præterea Vmbilici, ornamenti, & veluti claviculari quidam, quibus libri ornantur. Martial. lib. 2: Quid prodest mihi tam macer libellus, Nullo crassior, ut sit umbilico? Vmbilici (inquit Porphyrio) ornamenta ostia erant, aut lignea, cornicava, umbilicis nostris formam imitatio, quæ volumina bus jam absolutis addebantur. Hinc natum est vulgatum proverbium: Ad umbilicū perdere, pro eo quod est absolvere, ad finem perducere, extremam manum impone. Hæc Porphyrio in illad Horat. in Epod. Deus, deus nam me verae Incepit olim promissum carmen, lambos ad umbilicum ducere. In quem sensum & Martialis finem quarti libri clausit, inquiens: Ohe jam satia est, ohe libelle, iam pervenimus usq; ad umbilicum: Tu procedere adhuc, & ire quæris, &c. q Dicitur præterea Vmbilicus in anulo, vel monili, ea pars quam alio nomine Palam vocamus, cui scilicet gemma, vel margarita illigatur. Plinius de margaritis loquens: Et alios cōvenit nō oportere perforari, quorū sit absoluta bonitas umbilicis statu ex auro capita cōprehendantibus. q Vmbilicus Veneris, herba est in officiis nō men retinens, folio in acetabuli formam tornato, brevi in medio caulinculo, in quo semē inest, radice olivæ modo rotunda. ενταῦθαι. Est alterum ejusdem genus, cymbalion aliqui vocat, pinguis foliis, latioribus, ligulari modo densis, circa radicem oculi ambitu describentibus, ut in maiore Semper vivo, astringētis gustus, caulinculo tecutu, in quo flores & semina hyperici, radice majuscula.

Vmbilicātūs, significat Per umbilicos. εντ' ἀμφαλόν.

Vmbilicātūs, umbilicata, umbilicatum, adjetivū. Quod umbilicos habet, vel quod ad umbilici similitudinem factum est: [εργαλόν. Gall. Est en la facon de nombril. Ital. Parte a foggia di umbilico. Ger. Omacht in der gestalt eines Nabels. Hisp. Hecho a manera de ombligo. Pol. Szko pepekuszeni. Vng. Koldök. An. Madelik a navel.] Plin. lib. 13. cap. 4: Et in alvo media fissura plerisque umbilicatum.

Vmbo, onis, m.t. Media pars clypei eminentior: licet quan- doq; pro toto clypeo ponatur. [τελεῖον ἀμφαλόν. Gall. La bosse ou le milion d'un bouclier. Ital. La brocca, o el mezzo dello scudo. Ger. Der mittelstetheil eines Bucklerschutts. Hisp. La copa de la tarja è del broquel. Pol. Szko ypkliq; koncypati. Vng. Az pászink az koldök. Ang. The boss of a buckler or shield.] Liv. 5. ab Urbe: Gallum umbone istum deturbat. Statius: Iam clypeus clypeis, umbone repellitur umbo. q Est etiam Vmbo in monili, aut anulo, ea pars cui inseritur gemma, quam & palam & umbilicatum vocari diximus. Plinius libro 37. capite 6: Arabicæ excellunt cædore cæluli perlucida; atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut in dejectu renitente, sed in ipsius umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris. q Cornutus in Persium: Satyra quinta, totam virilem esse scribit, qua adolescentes utebantur. Persius: - totaque impinge suburra Persiani sparsisse oculos jam candidus umbo: qua in re tame non satis attendisse videtur, cum de clypeo commodissime intelligi possit. q In montibus quoque vñlñs vñlñs umbones Latinis vocant, quemadmodum Græci ἄμφαλον vocant quicquid extumidum est & prominet, ut ventrem ampullatum. Plutarchus in Lycurgo. Statius in Achilleide: undisq; quo circuit umbo Malæ: Id est, quod propter clypeis Græcis agor. Idem in Thebaide: Stant juga & objectus geminatis umbonibus agger Campū exire verat. Id ē in Hercule: vasto me- tuenda

tuenda umbone ferarum Executio stabit. & ex Scaligero in Vatrom, ubi plura exempla notata sunt, que quilibet inde petere potest.

Vmbrā, æ, f. p. Aēr carens sole, quod sit alicujus corporis obiectu, præsertim nubium. [Vmbrā, f. s. f. s. Gall. Ombre. Ital. Ombr. Ger. Schatten. Bel. Die schaduw. Hisp.

Sombra. Pol. Cjen. Vng. Arnekk. Ang. A shadow.] Virgil. 1. *Agloga: tu Tityre lensus in umbra Formosam resonare doces Amaryllida sylvas. Quidam dñs rōmē, quod est imber, umbram appellatam existimant, quod omnes umbra humidæ sunt.* & **Vmbræ etiam dicuntur, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cicer. 4. Academ. Quād multa vident pictores in umbbris, & eminentia, quæ nos non videmus? & **Vmbræ etiam dicuntur mortuorum animis.** Virgil. 6. Aeneid. **Vmbrarum hic locus, & somni, noctis; sopor.** Corpora viva nefas Stygia vectare carina. Ibidem: *itas Erebi descendit ad umbras.* & **Vmbræ item olim dicebatur, qui veniret ad convivium non vocatus, sed illius qui vocatus fuerat, comes: nam sic vocatum sequitur, veluti umbra corpus. Horat. lib. 1. Epist. ad summam, locus est, & pluribus umbbris. Sed nimis arcta premunt oolidæ convivia capaz. & **Velut umbra sequi dicitur, qui nunquam deest: nam umbra corpus assectatur, velis nolis.** Plautus in Cas. Decretum est mihi quasi umbra quoquo ibis tute, persequi. & **Quam ipsius metuere umbras, proverbia hyperbole dicitur, qui pueriliter trepidat, etiam quem nulla sublit causa timoris.** Vide Chiliades Erasini. & **Vmbræ veritatis, est species quædam veritatis, & quod verisimile dicitur.** Vmbram luxuriam, dixit Cicero pro Muræ. pro luxuriae tenuissimo signo, sive vestigio.****

Vmbella, læ, f. p. diminutivum. [Vmbræ. Gall. Ombrette, petite ombre. Ital. Picciola ombra. Ger. Schattin. Hisp. Pequenna sombra. Pol. Cjenek. Vng. Arnekkoska. Ang. A little shadow.] & **Est & Vmbella instrumentum, quo mulieres solem à facie arcant.** Iuvenalis Satyra nona: *Et cui tu viridem umbellam, cui succina mittas Grandia.* & **Vmbella præterea dicitur in scenico, aiso, sambuco, & similibus plantis, floris vel seminis pedimentum in plures divisum longiores pediculos, hemisphaerii quandam imaginem situs rotunditate referentes, & in orbem se colligentes.**

Vmbro, umbras, act. p. Tegendo umbram facio. [Vmbræ hetsal. Gall. Ombrager, faire ombre. Ital. Adombrare, ombreggiare, far ombra. Ger. Beschatten/ schatten geben. Bel. Den schaduw maken. Hisp. Hacer sombra, cubrir con sombra. Pol. Cjen cjenie. Vng. Beármékozom. Ang. To overshadow or cast a shadow over.] Plin. lib. 19. cap. 1: *Marcellus velis forum umbravit.* Virgil. 3. Aeneidos: *Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci.* Colum. lib. 5. cap. 7: *Tum omnes penè virgæ, ne umbræ, eo tempore quo vitis putatur, abraduntur.* & *Hujus composita magis sunt in usu, scilicet Adumbro, in umbro, obumbo, præumbo: quorum significata vide suis locis.*

Vmbraticus, umbratrica, umbraticum. Quod est ex umbra, seu ad similitudinem umbrae. [Vmbræ. Gall. Ombragen, d'ombre. Ital. Adumbrado. Ger. Schattenförmig. Hisp. Sombrio. Pol. Cjeniast. Vng. Arnekkos. Ang. That is like a shadow, of a shadow.] Augustinus libro 2. Confess. Non saltem, ut est quædam defectura species & umbratica, vitiis fallentibus. & **Vmbraticus homo, dictus est à Plauto in Curcul. trapezita, qui in umbra sub recto vitam agit otiosam.** [Vmbræ. & **Artes quoque & negotia umbratica nominantur, in quibus per desiderium in umbra clangescimus.** Plin. Epistol. 179: *Nos quād angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi forte volumus scholasticas tibi, atque (ut ita dicam) umbraticas litteras mittere.*

Vmbratilis, umbratile, penult. corr. adjectivum. Quod in umbra otioque versatur. [Vmbræ. Gall. Fait à l'ombre. Ital. Faro all' ombra. Ger. Das man dahin am schauen verschleift. Hisp. Hecho à la sombra. Pol. Wchein ein prognasi. Vng. Arnekkba benebit. Ang. That is done in a shadow, that is done with one great translat. Cie. 2. Tusculan. Sic ad malam domesticam disciplinam, vitamque umbratilis & delicatam quam accelerant etiam Poëtae, nervos omnis virtutis elidunt. Studiosi vitam umbratilem colunt, quos libri docent in umbra & otio, ut inquit Cicer. pro Cornelio Balbo. & **Res etiam umbratiles dicuntur, quæ sunt per iuvolucra, & inanitatem, qualis umbra est.** Vmbratilem exercitationem dicit Cicero de Oratore, quæ in loco opero atq; adeò in otio fit.

Vmbraculum, umbraculi, n. f. Tabernaculum, velumve umbra causa eretur. [Vmbræ. Gall. Ombrage, ramée, feuilles. Ital. Fra'cata, vmbramento come di rame è foglie. Ger. Ein schattenhüt / etwas dampft man ein schatten macht. Hisp. Sombrajo, que haze sombra. Pol. Zas'ona. Vng. Arnekk, lel'z. Ang. Ashado wed place, or thing that shadoweth.] Varro libro 1. de re Rust. cap. 5: *Prope arcam faciunt umbraculum*

quo secedant homines in æstu tempore meridiano. Valer. Maxim. lib. 2: *Quint. Catulus primus spectantium confessum velorum umbraculis texit.* & **Ponitur & umbraculū pio umbella mulieris qua tegitur ejus facies, ad Solis calorem arcendum.** [Vmbræ. Ovid. in Fast. Aurea pellebant tepidos umbracula soles.

Vmbrifer, umbrifera, umbriferum, adjectivum. Ferens umbrā. [Vmbræ metas] [Vmbræ fides] oxid. Gall. Qui porte ombre. Ital. Che porta ombra. Ger. Das schatten bringt. Hisp. Cosa que traes sombra. Pol. Zas'one cjeniaci. Vng. Arnekk finalo. Ang. That casteth a shadow.] Varro secundo de re Rust. cap. 2: *Circiter meridianos æstus dum defervet, sub umbriferas rupes, & arbores partulas subiiciunt.* Virgil. 6. Aeneid. -atq; inimica refugit in nemus umbriferum.

Vmbrifus, adjectivum, Opacus. [Vmbræ metas] [Vmbræ fides] int. oxid. Hisp. Sombrio. Gall. Ombrageux. Ital. Ombruso, oscuro. Ger. Schattig. Hisp. Sombrio. Pol. Cjeniast. Vng. Arnekkos, homalios. Ang. That hath much shadow.] Virgil. 8. Aeneid. Et crines umbrosa tegebat arundo. Cicero ad Quin. Frat. lib. 3: *Ego locum æstate umbrosum vidi nunquam.* Plin. lib. 16. cap. 26: *Fico folium maximum, umbrosum, secretæq; sylva tegebat.*

V ante N.

Vnā, postiore acuta, Simul, pariter. [Vmbræ sachâdh, vñtñ, jachâdh, æug. Gall. Ensemble, avec. Ital. Insieme, in compagnia. Ger. Mit einander/junst. Bel. Mettsamen. Hisp. Juntamente, concordamente, de compagna. Pol. Spoinie. Vng. Eggyet. Ang. To gether.] Cic. ad Attic. Si in Italia Pompeius consistit, erimus una. Idein 1. Verr. Vnā & id quod facio probabit, & in hac causa profecto ne minem mihi esse præponendum actorem putabit.

Vnanimis, & hoc unanime, & Vnanimus, a, um, Qui unius animi est, & unius sententiae cum altero, consentiens, congruens, conveniens. [Vmbræ vñx. Gall. D'vn meisme eur & courage, d'vn meisme vouloir. Ital. D'vn animo, del istesso animo. Ger. Einigkeit. Hisp. Concorde de vno corazon, de vna voluntad. Pol. Idenegó vñmis' u. Vng. Egy zvwe, akarau. Ang. Of one hart or minde.] Virgil. 4. Aeneid. Quum sic unanimem alloquitur male sana sororem. Liv. 7. ab Urbe: *Consules funebrem quoq; rem, quæ destinare unanimos videbatur, levare aggredi, &c.*

Vnanimitas, atis, f. t. Concordia, confensus, & unanimitas. [Vmbræ vñx. Gall. Vn mesme vouloir. Ital. Vna medesima voluntà, Ger. Einigkeit. Hisp. Concordia d'vniformidad. Pol. Idenegó vñmis' Vng. Egy őszeg, egyptele. Ang. Concorde.] Plaut. in Triuc. Non amatis mulieris, sed sociæ unanimitatí fidetis fuit. Liv. 10. bel. Maced. Mihi, Antiocho, & cuilibet regū hujus ætatis nulla regis quād fraterna unanimitate regnum & quæstæ vicitur.

Vnanimiter, adverb. [Vmbræ vñx. Vn. Egy akaratal/igenb zwæne.] Vopiscus in Tacito: *Et mihi hoc solùm obesse incipiat, quod me unanimiter delegisti.*

Vnciæ, æ, f. p. Assis pars duodecima, quasi una ex duodecim dicta. [Vmbræ. Gall. Once. Ital. Onza. Ger. Der zwölfftetheil eines ding. dings/ein vng. Hisp. Onca, duodecima parte de lo intero. Pol. L'orto, to ist dwanasta qes' nikkorei rjechi. Vng. Lott. Ang. An once.] Plaut. in Menech. Atq; huic ut addas auri pondo unciam. Vnicæ partes sunt Semuncia, cōtinens drachmas quatuor. Duella, pendens duas Sextulas: hoc est, tertiam partem uncia. Sicilius, quod & Didrachmum dicitur, pondus est duarū drachmarum: hoc est, quarta pars uncia. Sextula, sexta pars uncia. Deinde sequitur Drachma, quæ octies sumpta explet unciam. Quod si ad minora ponduscula libeat descendere, unciamq; in minimas particulas dissecare, cōtinent singulæ uncia scrupula XXIIII, obolos XLVIII, semiebolos XCVI, siliquas, siue ceratia CXLVII. Quoties autem de mensuris sermo est, Vnicia mensuralis accipitur pro duodecima parte Romani sextarii: medici frequentius Cyathum vocant. & Hinc deducuntur cōposita Quincunx, pondus, vel mensura quinq; unciarū: & Septunx, septem uncias. & Vnicia in mensuris Geometricis dicitur duo decima pars pedis: alio nomine Pollex. Fons tinus de Aquæductibus: Est autem Digitus, ut convenient, decimasexta pars pedis. Vnicia 12.

Vnciölä, æ, pen. corr. f. p. diminut. ab Vnicia. [Vmbræ. Gall. Petite once. Ital. Picciola onza. Ger. Der zwölfftetheil eines ding. Hisp. Pequenna onca. Pol. L'ocpk. Vng. Kus' lott. Ang. A little once.] Iuvenalis, Sat. 1: *Vnciölä Proculius habet, sed Gillo deūcem.* Partes quisq; suas ad mensurā inguinis heres Accipiat. **Vnciölä, unciale, om. Quod est unius unciae:** [Vmbræ. Gal. D'vn once, de la grädeur ou valeur d'vn once. Ital. Che pesa un onza. Ger. Das nur sin vniciam hattein / oder einer grofs ist. Hisp. Cosa de vna onca. Pol. Oiedrum l'ocpk. Vng. Egy lott. Ang. Of one ounce.] ut, Vncialis as, qui unciam tantum valebat. Plinius lib. 33. cap. 3: Quint. Fabio dictatore assis unciales facti. & Vncialis herba, quæ est pollicaris altitudinis. Duodecim enim pollices, conficiunt pedē. Idem li. 13. cap. 16, de Medicis herba loquens: Ideo protinus altitudine unciali herbis omnibus liberanda est. & Vniciales

q. Vniciales literæ, pollicis crassitudine exaratae, inquit Budens. **Vnciātūs**, a, um, adjективum, ab Vncia derivatur: [εὐσιάς]. Gall. **D'osce**. Ital. **Di onca**. Ger. **Das zu dem jwölften theil eines genqen gehört**. Hisp. **Cosa de onca**. Pol. **L'osow**. Vn. **Lott feld ralle**. Ang. **Of an ounce**.] ut, Lex unciaria, apud Festum: & Fœnus unciarium, quod erat levissimum quoddam usura genus, quum scilicet ex forte centum aureorum, quotannis reddit aureus unus. Dictum Vnciarium fœnus, quod duodecima tantum pars sit usura centesima, sive quod singulis mēsibus uaciam: hoc est, duodecimam partem aurei unius pateret. Nam sicut ex usura centesima quotannis ex centum aureorum forte aurei duodecim redibant: hoc est, in singulos mēsibus aureus unus: & ex semissib. usuris in singulos annos aurei sex, & ex trientalibus aureis quatuor: ita etiā servata proportione convenit, ut unciaria usura ex centum aureo forte quotannis aureum unum pariat, vel (quod in idem recidit) uncia: hoc est, duodecimam partem aurei in singulos menses. Liv. 7. ab Urbe: Nā etsi unciario fœnore facta levata usura erat, forte ipsa obruebatur inopes. Rursus semunciarium fœnus, dimidio leuius est unciario, quod ex centū assibus quotannis semissim pariebat, vel in menses singulos semūciam. **Hujus fœnoris ibide meminit** Livius: Semūciarium (inquit) tantum ex unciario factū fœnus, & in pensiones æquas triennii. q. Vnicaria stips, Romæ erat moneta oraniū minima, duodecimam tantum assis partem valens. Plin. lib. 34. cap. 5: Item P. Minutio præfecto annonæ extra portam Trigeminam unciaria stipe collata. q. Vnicariae vites dicebantur, quæ ita dispositæ essent, ut inter quamlibet vitæ uncia unius jugeri relista, intervalla omnia paria fierent. Colum. li. 3. cap. 2: Nec solūna que jucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendari possint, censerit debent ut Stephanitæ, ut tripedaneæ, ut unciariæ, ut cydonitæ.

Vnciātūm, adverbium, Per singulas uncias. [εγρ' εὐσιας]. Gall. Once à once, par onces. Ital. A onça à onça. Ger. Stüchichtig/ein wenig nach dem anderen. Hisp. De onca en onca. Pol. Po l'ocie. Vng. Lottokent. Ang. By enerie ounce.] Teretius in Phormion. quod ille unciarium vix de demēfo, suum defraudans genium, comparuit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9: Datur & phthilacis unciatum cum vīni veteris hemina decocta, donec tres unciae ē toto residant.

Vnciātūs, ni, pen. cor. οὐκεῖς. Græca dictio est, Latinè **uncus**, vel **curvus**.

Vnciātūs, a, um, adjективum, Vincinis hamatus. [εὐκυρπότος, εὐκυρπόδης]. Gall. Qui a croc ou crochet. Ital. Che ha rampini, vncino. Ger. Gehaetet das haaten hat. Hisp. Cosa con muchos garfios. Pol. Nasiegous. Vng. Horgas. Ang. Hooked, or crooked.] Cic. 4. Acad. Nec ille qui alperis & lœvibus, & hamatis, uncinatisq; corporisculis concreta hæc esse dicat interjecto inani.

Vnciātūs, vide VNGO.

Vnciātūs, ci, m. f. Instrumentum incurvum, & in se se reflexum, quo ad multa utimur. [Η γαρ τὸν καθικάθη ὅπερ κρεί. εὐκυρπότος. Gall. Vn croc ou crochet, yn bauet. Ital. Rampino, vneino. Ger. Ein haat Bel Een haat. Hisp. El garfio, escarpia, ou coole. Pol. Hak. Vng Horog. Ang. An hooke or crooke.] Iuven. Satyr. 10. impatio Scjanus ducitur unco. Dictus Vncus, δῶν τε οὐκέτα: quod est extuberare, vel intumescere, quod hoc instrumentum ab ea parte qua incurvatur, intumescere ac extuberare videatur. Cicer. 2. Philip. Vncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. Liv. 10 bellum Punici: Postremò afferes ferre uno præfixi (harpagines vocant milites) ex Punicis navibus iajici in Romanas coepi. Colum. lib. 3. cap. 18: Et velut uncus infixus solo, antequam extrahatur, prætrumpitur.

Vnciātūs, a, um, Incurvus, aduncus. [Ιεῦδε καρφός παναχανή. εὐκυρψία, καρφία. Gall. Croch. Ital. Piezato, torto. Ger. Haechtig/trumb. Hisp. Corvo. Pol. Krwi, hakowati. Vng. Horgas. Ang. Crooked.] Colum. lib. 7. cap. 11: Atq; uncis digitis alterā quoq; testiculum educito. Virgil. 1. Georg. Adhuc o Tegeæ favens, oleq; Minerva Inventrix, unciq; puer monstrator aratri. Ovid. 15 Metam.-de parte sepulta Scorpions exhibet, caudaq; minabitur unca. Idem 1. de Ponto, eleg. 7: Qui semel est lœsus fallaci pīscis ab hamo, Omnibus unca cibis æra subesse putat. q. Hujus composita sunt Aduncus, & Reduncus, quorum significata a vide suis locis.

Vndā, æ, f. p. Fluctus sive globus aquæ in usu collectus: quales in mari ventis exagitato maximè solent excitari. [εἰ γλα. κύμα. Gall. Onde, vague flot Ital. & Hisp. Onda. Ger. Ein wasserwelle. Bel. En bare. Pol. Wal'swodne. Vng. Vix, hab. Ang. A wave of water.] Dicta Vnda (ut quidam volunt) quod sit una, & in se coacta. Virgil. 1. Aeneid. Franguntur remi, tum prora avertit, & undis Dar latus, &c. Ovid. 8. Metamorph.-succede meis, ait, inclyte testis Cecropide, nec te cōmitte rapacibus undis. q. Aliquando ponitur pro aqua, ut pars pro toto. Ovid. 1. Metamorph.-& terris abicit undas. q. Aliquando pro hominibus multitudine. Virgil. 2. Georg. Si non ingentem foribus

domus alta suæ. Manè salutantū totis vomit ædib. apd. Vndūlā, diminutivum. [κυργίνος. Gall. Petite onde. Ital. Piccola onda. Ger. Ein kleine wasserwelle. Hisp. Pequena onda. Pol. Mała wala na wodzie. Vng. Vizeske, habotska. Ang. A little wave.] q. Vndæ comitiorum, per translationem pro varia sententia sum multitudine, quibus veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cicero pro Planc. Si campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum & immensum, sic effervescent, &c.

Vndabündūs, a, um, Vndosus, procellosus: [עַנְדָּבָנְדָּס nishér שַׁנְדָּס nighrash]. Gall. Qui fait des ondes & vagues. Ital. Pieno de onde. Ger. Woll wasserwüllen/das wälen gibt. Hisp. Lleno de ondas. Pol. Pel'ni wal'ow wodnich. Vng. Habos. Ang. That hath many waves.] ut, Vndabundum mare, apud Gell. lib. 2. cap. 30.

Vndātūm, Ad undarum similitudinem. [κυργάνεδος. Gall. A la facon d'ondes, par ondes. Ital. A foggia di onde. Ger. Als die wälen. Hisp. Onda à onda, à manera de ondas. Pol. Iakobi woda. Vng. Hab moggiera. Ang. Lik the waves, by onerie wave.] Plin. lib. 13. cap. 15: Sunt & undatum crispæ mensæ, &c.

Vndifonūs, a, um, pen. cor. Quod undarum more strepit, vel quod undis strepit. [עַנְדִּיְוָן homich. ωλύφλαστος. Gall. Quels ondes, vagues, & flots font sonner & crier. Ital. Fluttuso. Ger. Das von Wälen tost. Hisp. Cosa de las ondas del río è de la mar. Pol. Wal'ami plukasjac. Vng. Zörgd, Zugo. Ang. That soundeth lik waves.] Vnde Mare undifonum dicitur, quod fluctuando sonum reddat. Vndifoni dili. Propert. li. 3. Eleg. 11: Ergo ego nūc rudis Adriaci uehar æ quoris hospes, Cogat & undifonos aūc prece adire deos. Stat. 1. Achil. At Thetis undifonis per nocte in rupibus astans.

Vndi vōmūs, a, um, pen. cor. Quod undas: id est, aquas vomit, κυργεῖλος. ut undivoma charybdis.

Vndo, as, Fluētuo, undis agitor. [עַנְדּוֹ אֲשֶׁר שַׁנְדָּס nishér שַׁנְדָּס nighrash, κυργάνω, κυργάνω, κυργάνω. Gall. Ondoyer, flotter. Ital. Fluttuare, ondeggia. Ger. Wälen geben oder treyben. Bel. Waren maler. Hisp. Ondearò hazer ondas. Pol. Wal'ami si toče. Vng. Habrog, habrog. Ang. To rise in sources and waves.] Cic. 2. de Natura deorum: Subter radices penitus undanti in freto. q. Vndare quoq; per quandam similitudinem dicimus aquam ferentem, quod quibusdam quasi undis agitari videatur. Virgil. 6. Aeneid. Pars calidos latices, & ahena undantia flammis Expediunt. Idem septimo: magno veluti quem flamma sonore Virgea suggestur costis undantis aheni, Exultantq; æstuates, furti intus aquæ vis. q. Accipitur aliquando undare, pro suo compósito abundare, εγρ' αφαίεται. Claud. de Rap. Proserp. lib. 3: Vndaret neu sylva favis, neu vina tumarent. Valerius Flacc. 1. Argon. Lampridem regio undat equis floretq; vires. Sic etiam Virg. 2. Georg. Et juvat undantem buxo spectare Cytorum. Quanquam ibi non tam propter copiam buxi, qua omnino mons ille abundant, verbo hoc uititur, quām ut levibus auris impulsu albus motum, undabundi matis emulum, exprimeret. q. Legitur & undare activè pro inundare si ve undare facere. Statius 1. Achil. Quum tuus Aeacides tepido modò sanguine Teucros Vndabit campos.

Vndāns, tis, nomen ex participio. [ωλημαργων, κυργεῖν. Gall. Ondoyant. Ital. Ondeggiante. Ger. Wälen treibend, schwanden. Hisp. Que ondea y haze ondas. Pol. Il' oze. Vng. Habos. Ang. Rising in waves.] Vndantem chlamydem facere, est incendendo chlamydem laxam, rugosamq; sic in dextram modò, modò in lœvam jactare, ut ejus pars potissimum inferior undas modò accedentes, modò recedentes imitati videatur. Plaut. in Epid. Sed hic quis est, quem hoc adveniente consipicor, Suam qui undantem chlamydem quassando facit?

Vndōsum mare: id est, fluctuosum, undis exagitatum. [עַנְדּוֹשׁ שַׁנְדָּס nishér שַׁנְדָּס nighrash, κυργάνωδης, θλάσσα. Gall. La mer fluctuante, abondante en ondes. Ital. Mare fluctuoso. Ger. Das Meer so voll wälen ist. Hisp. Mar lleno de ondas. Pol. Morge wal'ow pol'ne. Vng. Fel haborodot. Ang. Full of waves and sources.] Virgil. 4. Aeneid. Troia per undosum peteretur classibus æquor.

Vndūlātūs, a, um, aliud adjективum: ut Vndulata vestis, vestimenta ignea, ab undis quibus depictum erat, nomen habens: [κυργάνωδης εἰδής. Gall. Robe faire à ondes, ondoyante, madré de camelot. Ital. Veste fatta à onde. Ger. Ein kleid das habt die wasser habt als der Schamtot. Hisp. Vestidura de chamelote. Pol. Pregi masare wodne, iakie nasjam' acie wydsj. Vng. Habos ruha. Ang. Made wodne, iakie nasjam' acie wydsj. Vng. Habos ruha. de quo Plinius ita scribit: Lanæ & perse coactæ vestem faciunt. Vndulata autem (ut diximus) appellata sunt ab undarum imagine per eas discurrente, ea forma qua à scutulis scutulatae. Hanc eandem quidam & cymatitem dictam fuisse existimant:

Sicut: sed falsò, mea quidem sententia, quum cymatilis eadem sit quæ cerulea, non à discurrentibus undarum lineis, sed à fluctu colore appellata. Varro li. i. de Vita pop. Rom. Undulatā togam pro pura posuit; idq; novè, ut annotavit Non. A' quibuidam (inquit Varro) dicitur esse Fortunæ virginis simulacrum, idè quòd duabus undulatis togis est opertum, perinde ut olim reges nostri prætextatas & undulatas togas soliti sunt habere.

Vnde adverbium. Ex quo loco, vel à quo loco. [772.] Ne
mazgħ. nōc, ḥixx, ċċa, s̋eċżeq. Gall. Donc, d'on. Ital. Onde, don-
de. Ger. Von dannen/von wannen/wohār. Bel. Van waer. Hisp.
Dónde. Pol. skad. Vng. Honnat. Ang. From what place, or when-
ever. Cic. pro Ccc. Hoc verbū unde utcunq; declarat, & ex quo
loco, & à quo loco. q Accipitur autem modò interrogativé.
Cic. in Rullū: Vnde iste amor tam repentinus? Modò relativé.
Virg. 2. Aen. Turtim in præcipiti stantem, summisq; sub astra
Educta tectis:unde omnis Troia videri, Et Danaūm solitæ na-
ves, & Achæa castra. Et paulò antè: Evado ad summi fastigia
culminis:unde Tela manu miseri jactabāt irrita Teutri. q Nō
nunquam etiam infinité. Cicero ad Attic. Non recordor unde
cederimus, sed unde surrexerimus. q Aliquando non ad locum
referunt, sed ad personam. Cicero Terentius: Hem mea lux unde
omnes opem petere solebant. Idem de Sene. Quasi divi-
naremo, illo extinto fore, unde discerem, neminem. q Vnde
gentium. Idem quod unde. Plautus in Asinaria: Face id ut pa-
ratum jam sit. L unde gentium? Idem Pseudolo: Vnde ego ho-
mines hunc esse dicam gentium?
Vnde cùnq; adverbium. Ex quo cunq; loco. [773.] Gal.
De quelque cosìtè que ce soit. Ital. Da ciascun luoco. Ger. Geb wohār.
Hisp. Dónde enq;u. Pol. skad k'jekk. Vng. Vu le bonnes. Ang.

Milp. *Donde quiera.* Pol. Skedkotw.ek. Vng. Val. honnat. Antg.
Frome whosomever place.] Liv. 4. belli Pun. Bellum undecūq; cum
Annibale Consulibus mandatum. Plinius lib. 26. cap. 4: Vul-
nerum quoq; sanguinem, & undecunq; fluentem, silit per se,
vel ex acetato.
Vndēcūndē, Vndecunq;. īmērūs, quemadmodum Vbi ubi di-
cimūs pro ubicunq;, & Quoquo pro quo cunq;, & Quaque
pro qua cunq;.

Vnde centum. Nonaginta novē, centū minus uno: [נָנָה]
כְּנָהָה tischhim rethischhhah. circunferentia, ex quo cōs dōr-
na. Gall. Nonanteneus, quare vngs & dixneus. Ital. Nonantanose.
Ger. Eins minder dann hundert/ neun und neunzig. Hisp. Nonanta
y nueve. Pol. Dziewieciesiąt y dziewiec. Vng Kilenczen kilencz,
Ang. Four score ad mynetene.] Plin.lib.7.cap.6. Paruerunt tamē
eis annis undecentum.

Vnde ceni, et a. Idem corinnae necraria ingens eis dormia. Plinius lib. 36. cap. 8. de Aegypti obeliscis agens: Idemque; digressus inde, ubi fuit Mnevidis regia, posuit alium, longitudine undecennis pedibus, per latera cubitis quatuor.

Vnde cī ēs, ad yerbūln, Vndecim vīcībus. [cōdīgūs Gall. Oo-
xys. Ital. Vnde cī volte. Ger. Ellīf mat. Hisp. Once vēges. Pol. Ie-
denasīcī rātōw. Vng. Tízen egypter. Ang. Eleven times.] Col. lib. 5.
cap. 2: Hanc summā undecies multiplicato, sūnt pedes quin-
quaginta tria mīllia nōngenti.

V adēcimūs, undecima, undecimum, pen. corr. Ultimus ex undecim. [גָּשֵׁת הַשְׁבִּית] haschitə hasar evdiger. Gall. Onzime. Ital. Undecimo. Ger. Das elfst. Hisp. Cada de onze. Pol. Iedenszli. Virg. Tizen egygridik. Ang. The eleventh. J. Virg. 8. Aeglog. Alter ab undecimo tum me jam coepit annus.

Vnde cī remis, hujus undecim remis, pen. prod. Navis undecim
remorum ordines habens. [codiculus. Gall. Galee d' onze rames
pour banc. Ital. Galera de vndetū remi. Ger. Ein Galeen so in einer gel-
loten rüste ruder hat. Hisp. Galea de once ordines. Pol. Okret zwiedniu
radyje sedena/sie posadamaieci. Vng. Tizenegy rend evezős hajó.
Ang. A gale having a eleven oares or enerte seat.] Plin.lib.16.cap.
40: Maxima ea in Cypro traditur ad undecim remem Demetrii
succisa centum triginta pedum longitudinis: crassitudinis ve-
rità ad trium hominum complexum.

Vndēni, æ. adjectivum, Undecim. [גָּשֵׁת הַשְׁבִּית hasche'haser. cīdagi. Gall. Onze. Ital. Undeci. Ger. Elf. Hisp. Onze. Pol. Iedenacie. Vng. Tezen. egypt. Ang. Eleven.] Plin. lib. 11. cap. 25: Patriatur autem undeni. Ovid. i. Amor. Eleg. i: Musa per undenos emodulans apēdcs.

Vnde*viginti*, adjectivum indeclinabile, Novem*decim*, *virgin-*
minus uno. [גַּשְׁמָה וְעֶלְיוֹן, *tischháh hasar*. ἄργος καὶ διορθῶσις, *dixit civia Gall.* *Diximus*, *vingt moins un*. *Ital.* *Discenone*. *Ger.* Eine
größere dann zweig. *Hisp.* *Dixit nescie*. *Pol.* *Dziwietichszie*. *Vn.*
Tz'en kilenc. *Ang.* *Nyntene*.] *Cicero de Clar.* *Orat.* *Vnde*viginti* annos natus erat eo tempore.* *Livius 3. belli Pun.* *Vbi ea*
dies venit, ad conduceendum tres societates aderant hominū
*unde*viginti*.*

Vnde r̄ c̄ s̄ ī m̄, a, um, Decimus nonus. [גַּשְׁעָנָעָשָׂנִי tischo-
hab hasar, coram aqdinger, ἀπόδος οὐδεὶς διεργάτης. Gall. Diximus
me. Ital. Decimono uno. Ger. Das neunzehnte. Hisp. Diez y nueve en
orden. Pol. Dziesiąta. Vng. Tizen kilencsedik. Ang. The syn-

tenth.] Cic. de Sen. Anno enim undevicesimo post ejus mortem, hi Consules T. Flaminius, & M. Atilius facti sunt. Undevicesimanus, i., Undevicesimæ legionis miles. [Vn. Egyptianus huzadik seregi.] Hircius de bello Alexandrino: Cognitare nostu cum quinq; cohortibus undevicesimanorum egreditur.

Vndētrigesimūs, a. um: id est, vicesimus nonus. [בְּעִשָּׂרְבָּעָה]
הַשְׁלֵמָה beschrīm verbischhab. exinde cōrāt^o, p̄iārāgōs cōrōs dīor-
t^o. Gall. Vingneufieme. Ital. Ventisimo. Ger. Dīn eins das
dreyzigste/nēun vnd zwengigste. Hisp. Veynete y nueve en orden. Pol.
Dwudziest ad piewiat. VN. Egiāian harminex. An. The nymph and
twentieith.] Liv. 5. bell. Pun. 2: Anno octogesimo postquam in
Hispaniam venerat Cn. Scipio, undētrigesimo die post fratri
mortem interfactus est.

Vnde quadragiinta, Triginta novem. [נָעַשְׂתָּה יְמִינָה] scheloschim rethischchah, cossar cyprianum, teorapángrat cōs dōrō. Gall. Trentenuf. Ital. Trentanove. Ger. Einein minder dana vierzig
dēn vnd drettig mal. Hisp. Trinita y nueve. Pol. Trzydziest y dżę-
wiec. Vng. Egy hian negyuen. Ang. Threttie and nyue.] Livius 5.
belli Pun. Ad mille CCCC. Carthaginensium cæsi, undequa-
draginta vivi capti.

Vnde quadrages, adverbium, Novies & trices. [aversare quatuor
vixit, nos aperte vixit eis dicitur. Gall. Trenten usq[ue] fisis. Ital.
Trentanone volit. Ger. Etas minder dah vierzig mal/neun und dreifig
mal Hisp. Treynta y nueve veces. Pol. Dwudziescy trzydzieci. sp.
Vng. Harminek kilenczer. An. Threttie and nyne tymes.] Plin lib.
7 cap. 25: Solus M. Marcellum transgessus, qui unde quadrages
dimicaverat.

V^{er}ūndēquā*n*īqā*g*īntā, Quadraginta novem, quinquaginta minus uno. [תְּעִשֵּׂו אֶרְכָּבִים arbabim rechishchab. εὐαραγ-
ποσαράγρα, σευτηράγρα cōs diorū. Gall. Quaranteneuf. Ital.
Quarantanone. Ger Etne minder dann funsfidig. Hisp. Quaranta
y nueue Pol Sigerdīscī y dīwīc. Vng. Egħiex ħiex. An. Four-
tie and byne.] Liv. 7. bell. Maced. In eo triumpho undequin-
quaginta coronae aureæ translatae sunt.

Vnde quatuoragesimus, a. um, Quadragesimus nonus.
[וְעַתָּה אֶת־בְּשִׁיחָה וְצָרָעָרָגָס כְּרָא־
טָה, וְמִנְמָרָס כְּסָדָה.] Gall Quaranteneieme. Ital. Qua-
rantenimoно. Ger. Ohn einen der fünfzigest. Hilp. Vno di quaran-
ta y nueno. Pol. Dwudziesta siedemysiątka. Vng Neiguen kilencedik.
Ang The fourtie ny nth in order.] Cic. pro lege Manil. Ipse autem
ut à Brundusio profectus est, unde quinquagesimo die totam
ad imperium populi Romani Ciliciam adjunxit.

Vndēsexāgintā Quinquaginta novem. [שְׁנָצָרְבָּהָן חַמִּשְׁשָׁבָתְּבָהָן
chamischschim rethishchbah. coreasayatcortikgorre, ičhngvne cūos dīor-
-t. Gall. Cinquanteans. Ital. Cincquantanoue. Ger. Eines mindes
dann sechzig Hisp. Cincuenta y nueve. Pol. Pięćdziesiąt i dwa. sc.
Vng. Egy hianhatvan. Ang. Nyne and sifte.] Lv. 3. bellī Punicī:
Ceperunt amplius tria millia hominū, paulò minus mille
equorum, undēsexāginta militaria signa.

Vnde octoginta. Septuaginta novem, octoginta minus uno.
[שְׁבָעִים וּשְׁבָעַת שְׁבָעִים / shib'lim vathishcháh. sed uncorrecita, ó-
dangere cùs dicit. Gall. Septuaginta. Ital. Settantanove. Ger.
Eines minder dann achtg. Hisp. Setenta y nueve. Pol. Siedemdzies-
ciat y dwie wiec. Eng. Sixty nine. Ang. Seuentie byne.] Ho-
ratius. Ser. Sat. 3.: agè si strametiis incubet, unde Octoginta an-
nos natus, cui stragula vestis, Blattarum ac tinearum epula
putrefacta in arca, &c.

Vnde, & Vndelibet, Ex uno quovis loco. [ō̄s̄ βύλα. Gall.
D'où tu vens, de quelque costé que tu vens. Ital. Di qualunque luogo.
Ger. Wohāt du wist. Hisp. Donde quiera. Pol. Skadiednocheges;
jewiad. Vng. Akár bonnan. Ang. Out of whaſſoeuer place.] Au-
tor ad Heren. libro 4: Ait istud quidem facilē fuit unde libet
invenire.

V. **ndique**, adverbium, Ex omni parte. [*ex aucto yōcē, ex omnibcē.*
Gall. De toutes parts, de tous costē. Ital. Da ogni parte, da ogni ban-
da. Ger. Alletthalben an allen ortē. Hisp. De cada parte. Pol. Skag-
dej stron. Vng. Minden felbl. Ang. Frome all places, an every side.]
Cicero pro Pompeio. Sicilia multis undique cincta periculis.
Idem 2. de Fin. Habet undique expletam & perfectam, Tor-
quate, formam honestatis. Virg. 8. Aeneid. - ductores primi
Mezzapus & Ufens, Contemptorū, deum Mezentius, undiq;
cogunt Auxilia, & latos vastant cultoribus agros. ¶ Undiq;
ex omni genere. Cicer. 5. Tuscul. Sic vita non solum si undiq;
referta bonis est, sed si multò majore & graviore ex parte bo-
na propendit, beata rectē dici potest. Idem pro Sextio: Non
sum tam ignarus, Iudices, causarum, non tam insolens in di-
cendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes un-
dia: flosculos cardam ac delibem.

Vnedo, pen. cor. unedonis, pen. prod. *Fructus est arbuti, et ser-
tibus fragis non dissimilis: inde nomen habens, quod plu-
tes edi non possint.* [χαράκης, μιμέζυσθαι. Gall. *Arbousse*. Ital.
Albatro, *cerafa del mar*. Ger. *Die frucht des baumes Arbuthi*, ist dem
Quigentbawm nicht vnaetig. Hisp. *Madrona*. Pol. *Lekkiwia*.

pigme. Vng. *Vad alma. Ang. A wilding or crabbe frutie.* Plin.lib. 15 cap.24: Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum uacuoni, quod solum pomum simile fructui terra gignitur. Arbor ipsa fruticosa: fructus anno maturescit, pariterq; florat subnascens, & prior coquitur. Pomum inhonorum, ut cui nomen sit ex argumento unum tantum edendi. Duobus tamen hoc nominibus appellant Graeci, comarum & memecylas. Ex quo apparet, otidem genera esse & apud nos. **Alio nomine Arbutus vocatur.** Hæc Plinius.

Vnco. is, xi, etum, & Vnguo, guis, secundum Priscianum, act. i. Oleo, aliòe pingui obiuncto: ab uniendo (ut volunt) dictum, quod unguitis densentur corpora atq; uniantur. [Π.Λ.Μ. *mashich. ἀλειφ. χρίσιμον Gal. Oindre. Ital. Ongere. Ger. Salben. schmier. Bel. Salben. Hisp. Untar. Pol. Pomazanie. Vng. Meg kenem. Ang. To annoynt or besmeare.] Cato cap. 72: Piceliquida cornua uirginis ungito. Cicer. 6. Ver. Vnxisse unguentis: complesse. &c.*

Vnctio, as, frequentativum. [πολὺς ἀλέιφω, πολύας χρίσω. Gal. Oindre. souuent. Ital. Ongere. presso. Ger. Øft salben. Hisp. Untar. muchas veces. Pol. Vñtar. maje. Vng. Meg kenegem. Ang. To annoynt ofien.] Plaut. Most.: quia ecclitor mulier recte olet, ubi nihil olei. Nam istæ veteres quæ se unguentis uenitunt, inter polles, Vetulæ, edentulæ, quæ vicia corporis succo occultant: Vbi se fudor cum unguentis sociavit: illico Itidem olent, quasi quæ unâ multa jura confundit coquus.

Vnctum, us. Pingue quod in porci dofo mollius est. [ἀλειφ. Gall. Cane le pourceau. Ital. Onto. Ger. Füden füste von einem Schwein. Hisp. Pedaco de cosa grasa. Pol. T'ustlo' na chiribice wyp' zewim. Vñtar. Azorya az d'zvokak, d'zvok Zold. Ang. The fatness or fuet in a swine.] Colum. lib. 6. cap. 29: Fiugoris fomenta adhibentur, capite & spina repenti ad ipse vel undto linuntur. Sic enim legunt ibi: nonnulli: quæ tamen emendatoria exemplaria Vino ibi legendum ostendant, non uncto.

Vnctus, a, um, participium verbi passivi ungor, Vnguento obliuus, peruncius, unguentius [Π.Λ.Μ. *mashchah. χρίσιμος, χριστός.* Gall. Oint, gras. Ital. Onto. Ger. Gesalbet. Bel. Gesalvet. Hisp. Untado. Pol. Pomazanie. Vng. Meg keneted. Ang. To annoynt. besmeare.] Cicer. 3. Philip. Antonius eo die nudus, unctus, ebrius concionatus est. q; Oleia uncta: hoc est, lardo oleo, aliòe pingui condita. Horat. 1. Sat. Sat. 6. O quando faba Pythagoræ cognata, simulq; Vncta pingui ponentur oluscula lardo. q; Hinc Vnctum & unctius. per translationem dicimus pro splendido & splendidiore: inde traxta metaphora, quod opulentiores liberalius condire soleant sua opinoria. Cicer. de Clar. Orator. Iam enim erat unctior quædam splendorq; consuetudo loquendi. q; Aliquando tamen Vnctum accipimus pro sordido, & pinguedine obiuncto. Horat. 2. Serm. Satyr. 4. Magna movet stomacho fastidia, seu puer uactis Trastavit calicem manibus.

Vnctiūscūlūs, a, um. Hoc est paulò unctior: ut, Pulmento unctusculum; hoc est, paulò liberalius conditum. [σπουδὴ λιπαρός, σπουδὴ πάχης. Gall. Un p' piu onct. Ital. Poco più untoso. Ger. Ein wenig fettstetig/glimlich geöffnet. Hisp. Poco más untado. Pol. Kei li' usto. Vng. lobbadou mey kent. Ang. Some what annoynted.] Plautus. Pseud. Nunc tua etiā est mihi hodie & tuorum opera conservorum, caput Nitidithum: ac cur noua ipse ego pulmento uror magis unctiusculo.

Vnctio,unctionis, f. t. Vnguenti actus. [Π.Λ.Μ. *mashchah. χρίσιμος, ἀλειφυρός.* Gall. Onction, ointure Ital. Ontione. Ger. Salbung. Hisp. Obra de untar. Pol. Pomazanie. Vng. Kenes. Ang. An annoyning.] Cicer. 2. de Orat. Philosophum omnes unctionis causa reliquerunt.

Vnctoris, m.t. Qui ungit. [Π.Λ.Μ. *mashchah. ἀλέιφεις, χριστός.* Gall. Oigneur, qui singt. Ital. Chi vngue. Ger. Ein sauber oder Schmirber. Hisp. Untador. Pol. Ten ktori namawie. Vng. Kemb. Ang. That annoynteth.] Cicero ad Gallum lib. 7. Epist. Ille autē qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum unctorem, discessit à me.

Vnctors, a, um, Quod unctioni destinatum est: [ἀλειφήσις. Gall. Qui fert & est deslinde à oindre. Ital. Che serue à ongure. Ger. Das zu dem salben verordnet ist. Hisp. Pertene sciente à untar. Pol. Do maszania narjadzoni. Vng. Kenevalo, kenbör. Ang. That serueth for anointing.] ut, Hypocaustum unctorium, apud Plin.lib. 2. Epist. 17, pro loco in quo post sudationem, aut lavationem unguentis perungebantur.

Vnctiū, uncturæ, f. p. unctio. [Π.Λ.Μ. *mashchah. χρίσιμος, ἀλειφυρός.* Gall. Ointure, ouction Ital. Eso vngere. Ger. Salbung. Hisp. Obra de untar. Pol. Pomazanie. Vng. Kenes. Ang. Annoyning.] Cic. 2. de Leg. Hæc præterea sunt in legibus de unctura. Et paulò post: Servili unctura tollitur, & omnis circumpotatio.

Vngentum, ungenti, sive Vnguentum, n.s. [Π.Λ.Μ. *scheména. ἀλειφ.* Homero. μέγας. Gall. Onguent, oignement. Ital. Vnguento, onto, unctione, perfumo. Ger. Ein salb. Bel. Een salve. Hisp. Vnguento oloroso, raro. Pol. Mase. Vng. Kenest. Ang. Oynctment.] Non est illa

compositio tenax, qua chirurgi utuntur ad vulnera curanda; sed commissio diversorum o'dorum addito oleo, ad unguenda corpora, deliciarum, & luxuriae causa inventa. Χριστος sive χρίσιμος, veteres θύμημα, Vulgare autem ac promiscuum, & ferè palestris dicatū, ἀλειφυρός, & λοιπόν μητρα, & ιπτάμενη, vocat Iesu. Vnde ἀλάχις, & ἀχαλάχις, nostri antores, & remittentes vocanti Graecis frequenter γρανάτης χριστος, ac παρθενίας nominatur. Hæc Hermolaus. Plautus in Mosek. Non possunt omnes olere unguenta exotica. Cic. 5. Verr. Quum interea Apronius caput atq; os suu unguento perficeret. Horatus secundo Carm. Ode 7: funde capacibus Vnguenta de conchis. Pomponius tamen Iureconsultus titul. de Auro, argento, in mundo, ornata. &c. I. Argumento, scribit unguenta esse, quæ valetudinis causa cōparantur: sed hæc magis medicamenta dicuntur. Serenus ait hoc nomē unguentum nō recipere s, sicut nec ungo: unguent verò habere.

Vnguentarius, a, um, Vnguento obliuus. [ταυρογόνος. Gall. Oint d'onguent. Ital. Vnto d'onguento. Ger. Gesalbetant salben herstellen. Hisp. Untado de vnguento. Pol. Pomazaniec. Vng. Meg keneted. Ang. Annoyted, smered over with oynctment.] Catul. Epigr. 65: Diceras male à tuis unguentate glabris marite abstiner. Vnguentarius, sii, vel potius ungentarius, m. s. ut Servius scribendum affirmat. Qui unguenta conficit ac vendit. [πτηρυγικας. μυροφύλος μυροπάλης. Gall. Qui fait ou rend vnguen. Ital. Vnguentario, speciaris medico. Ger. Ein Salberämer/der salbe machen und sie verkaufft. Hisp. El que hace o rende vnguentes. Pol. Masi predicatori. Vn. Kenes artos. Ang. A maker or seller of oynctmentes.] Cic. 1. de Offic. Adde huc si placet, unguentarius, saltatores, totumq; ludum talarium. Horat. 2. Serm. Satyr. 3: pomarius, aucto. Vnguentarius ac Tusci tutba impia vici.

Vnguentaria. Quæ unguenta conficit & vendit. [πτηρυγικας κακας μυροφύλης. Gall. Celle qui fait vnguen. Ital. Donna che fa vnguenti. Ger. Ein salberämerin. Hisp. Mujer que hace vnguentes. Pol. Taktora mäsi ejos y predase. Vng. Kenes isinalo a zeng. Ang. She that makes or selleth oynctmentes.] Plin.lib. 8. cap. 5: Et unguentaria à quandam dilectam Iuba tradit, &c. q; Est & unguentaria sis ipsa confiendorum unguentorum: unde Vnguentariam facere dixit Plaut. in Poen.

Vnguentarius, a, um, Vnguentis idoneus, ad unguenta pertinens. [μυροφύλος. Gall. D'onguens, ou qui fert à onguens. Ital. Pertinente à vnguenti. Ger. Zum salben gehörend. Hisp. Cosa para vnguentes. Pol. Do masi dobr. Vng. Keneshz valo. Ang. Serving for oynctment.] Plin.lib. 36. cap. 8: Tunc aliqui lapidem alabastren vocant, quem cayant ad vasa unguentaria, quoniam optimè servare incorrupta dicitur.

Vnguen, inis, n.t. Quod pingue quo quippiam possumus inungere. [Π.Λ.Μ. *scheména. ωτῆς daschein. ἀλοιφής, ἀλειφυρός.* Gall. Onguent. Ital. Onguento. Ger. Ein jedes feste ding mit den manetwas salben tan. Hisp. Vnguento. Pol. Masi w'selyaka. Vng. Kenet. Ang. Any farr thing to annoynt an other thing, oynctment.] Plin.lib. 28. cap. 11: Epiphoras bubulo sevo cum oleo costeo illintunt cervini cornu cinis scabrities eodem unguine sanat. Virgil. 3. Georg. & pingues unguine ceras. Valerius Flaccus 6. Argon. Pingui fluit unguine tellus. Palladius: Sumas tantudem unguinis quod vocamus axugiam, vel sevum. Persus Sat. 6. Fornicæ crasso viciarunt unguine pultes.

Vnguinōsus, adj. & Pinguis: [Π.Λ.Μ. *scheména. ωτῆς daschein. λιπαρός, πάχης.* Gall. Gras, enctueux. Ital. Onguso. Ger. Schmierbig, fettig. Hisp. Untoso. Pol. Vmaszom. Vng. Kowei, konðrás. Ang. Fat, full of oynctment.] ut, Vnguinōsum medicamentum, unguinofaces. Plin.lib. 23. cap. 8: Sunt autem recentes nuces juglades jucundiores: siccæ unguinofaces, & stomacho inutiles.

Vnguis, huius unguis, m.t. Corneum illud quod in extremis digitis enascitur, non solum in manibus, verum etiam in pedibus, neq; iis solùm humanis, sed cæterorū etiam animalium quæ pedum digitos habent separatos, ut sunt simiz & aves. [Π.Λ.Μ. *sippáren, οὐρά.* Gall. Ongle. Ital. Onglia. Ger. Ein negel/als wie ein Mensch an Fingeren und Beben hat/ etliche Zehen an den Stäven. Hisp. Vuna generalmente. Pol. Bagnogies kopiso. Vng. Köröm. Ang. The nail of a man or beast.] Dicti unguis, ab eo quod Graeci οὐρά in eadem dicunt significatione: aut certe ab eo, quod iidem dicunt οὐρά pro incurvum: cujusmodi avium ferè omnium sunt unguis. Plin.lib. 11. cap. 45: Vngues simiz imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, cæteris recti, ut canibus, præter eum qui à cruce plerisque dependet. Idem de aquila: Vngues quoq; huic generi invertuntur. q; Interdum tamen Vngues in animalibus bisulcis dici invenimus pro ungulis. Colum. lib. 6. cap. 11. de medicina bovis clauditantur: At si jam in ungulis est sanguis, inter duos unguis cultello leviter aperies. Et paulò post: Si sanguis in inferiore parte ungulæ est, extrema pars ipsius unguis ad vivum refecatur. q; In bellio quoq; maculas quædam candidas, humani unguis similitudine Plinii Vngues appellat, lib. 12. cap. 9: Balistrano, inguis, nidor siccus, multiq; candidi unguis. Vngues ferti apud

apud Colum.lib. 12.cap. 18.sunt instrumenta quædam ferrea, quibus vindemiatores unguium vice utebantur ad colligendas uvas, ne ipsas manibus distinguerent . Fieri enim non poterat, ut dum unguibus manuum uvas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu, in terram nō delaberetur. Colum.lib. 12.cap. 18 : Et ungues ferrei quām plurimi parandi, & exacuendi sunt, ne vindemiator distingat uvas, & non minima fructus portio, dispersis acinis, in terram dilabatur. q Vnguem transversum, sive unguem latum non discedere: proverbialis hyperbole est pro eo quod est, quām minimo spatio discedere . Cic. 2. Academ. Ab hac regula mibi nō licet transversum, ut ajunt, unguem discedere. Idem Attic libro 13: Curandum est, atque hoc in omni vita, sua quenque à conscientia transversum unguem non oportere discedere. q Vnguem medium ostendere proverbium est, quo summis contemptus significatur: inde sumptum, quād medius digitus pro impudico habebatur. Iuvenalis Satyr. 10: -quum fortunæ ipse minaci Mandaret laqueum, mediumq; ostenderet unguem. q Vngues arrodere, proverbiali metaphora dicuntur, qui cogitabundi sunt, & rem aliquam secum agitant. Horat. 1. Serm. Satyr. 10 : Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum, Deterret sibi multa, recideret omne, quod ultra Perfectum trahe-retur, & in versu faciendo Sæpè caput scaberet, vivos & rode-ret ungues. q Vnguis, nervosa quædam adnatæ membranæ excrescentia, à majori oculi angulo ut plurimum nascens, ad oculi coronam ita procedens, ut quādoq; pupillam operiat. *πλεγμα*. Celsus lib 7: Vnguis verò, quod *πλεγμα*, Graci volante, est membranula nervosa oricæs ab angulo, quæ nōnumquam ad pupillam quoq; pervenit, eiq; officit. Sæpius à natum, interdum etiam à temporum parte nascitur.

Vnguiculis, unguiolis, penult. corr. diminutivum, **Parvus** unguis. [οὐράς]. Gall. Petit ongle, ongle. Ital. Onglia picciola. Ger. Regenfisch. Hisp. Pequena verna. Pol. Pajnogizek. Vng. Körömbiske. Ang. A little nail.] Plautus in Epid. Contempla Epidice, usque ab unguiculo ad capillum summū. Cic. 5, de Finibus: Valeritudinem, vires, statuam, formam, integratatem unguiculorum omnia. q̄ A teneris unguiculis, dñs nō ēπαλεῖς οὐράς, proverbialiter dici solet pro eo quod est ab infantia, ab incertitate, à puer, ab incububilis. Cicero Lentul. Sed præsta te eum qui mihi à teneris, ut Graci dicunt, unguiculis es cognitus. q̄ In eadem etiam significatione dicimus, De tenero ungui. Horatius in Odis: Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo, & fingitur artibus iam tunc, & incestos amores A tenero meditatur ungui.
Vngulæ, f.p. Calceus corneus, pedes muniens eorum animalium quæ digitos nō habeant: sive etiam ea pars pedis, quæ cornu regitur. [ΠΟΛΥpars ab. ὀντός. Gall. La corne du pied d'une bête. Ital. Onglia del animale Ger huff Hisp. Verna de los animales patibedidos. Pol. Ksztyo. Vn. Köröm. An. The hoofs of a beast.] Virgil. 3. Georg.. & solido graviter sonat ungula cornu. Idem 3. Aeneid. Quadrupedate putrem sonitu quatit ungula campanum. Cic. 3, de Natura deorum: Ergo illud in silice vestigium Castoris equi credis esse? Colum. lib. 6 cap. 11: Sed si sanguis adhuc supra ungulas in cruribus est, fricatio ne assidua discutitur. At si iam in ungulis est, inter duos unguis cultello leviter aperies. Et paulo pōst: Si sanguis in inferiore parte ungulæ est, extrema pars ipsius unguis ad vivum resecatur. Quibus in locis manifeste Columella Vngues, pro ipsis calceis coracis accepit: Vngulam verò pro ea parte pedis, quæ cornu regitur. Contrà pro ipsis calceis aperte accepit Plin. lib. 11. cap. 46. quum ait: Vngulæ veterino tantum generi renascuntur. Idem lib. ed. cap. 45. ea ratione ungulas distinguit ab unguibus, ut unguis iis tantum esse afferat, quibus pedes sunt, & in pedibus digiti: cæteris autē neq; pedes tribuat, neq; unguis, sed tantum ungulas. Omnia (inquit) digitos habent, quæ pedes, excepto elephanto. Huic enim informes numero quidē quinq; sed indivisi, ac leviter discreti, unguisq; non unguibus similes. Hanc differentiationem eleganter exprimit Ovidius in transformatione lùs, è bovis effigie in primā formam redeūtis: Vngulaq; (inquis) in quinos delapsa absumitur unguis. q̄ Omnibus ungulis, proverbii speciem haber, pro eo quod est, omnibus viribus manuumq; pedumq; & conatu totius corporis niti, ut etiam unguis, qui sunt in extremitate colligati intendantur, quod Plinius existimat esse summas nervorum clausulas. Cic. lib. 2. Tusculan. Toto corpore atq; omnibus ungulis (ut dicitur) contentio ni vocis aserviunt. q̄ Injicerere unguis, estrapere, vel furari. Plautus: Nunc scio febrim tibi esse, quia non licet hic insicere unguis.

Vngulatū. Qui magros ungues habet, ac scabros; quasi ungulis similiores quām unguibūs: ut ex Catonis sententia refert Festus. *svxidic.*

Vngulum, Antiquis anulum significabat, cuius de etymo nihil est quod laboremus, quem Festus autor sit peregrinum esse vocabulum, & ab Oscis sumptū. [גָּבְדָּה] sabbabash, dan-

τύλι@, σύμβολος. Gall. Anseau. Ital. Anello. Ger. Ein fingerring. Hisp. Anillo. Pol. Pierścien. Vng. Gyűrű. Ang. A ring.] Plinius libro 33. cap. 1: Mitor Tarquinii ejus statuam sine anulo esse, quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellavere: apud nos prisci *vngulum* vocabant: postea Græci, & nostri *symbolum*.

Vnicaulſ, **V**nicolor, **V**nicornis, **V**nicus, **V**nigen-
tus, **V**nijugæ, **V**nimanus. *vide V N S.*

Vño, unionis, f.t. Cōcordia, consensus. [□] schalóm וְשָׁלֹם
ratōn. cōvns. Gall. Vnion, vnit. Ital. Vnione, concordia. Ger. Einig-
heit. Hisp. Vnion o vniad. Pol. Ziednocenie ygoda. Vng. Eggyes-
seg. Ang. Vnion concorde and ag gement.] Augustinus: Nam hoc
fieri posse in tanta animorum unitate dubitet? Aliquando
significat margaritam, μαργαρίτην, quod in conchis nulli
duo reperiantur indiscreti. [□] פִּנְסִים peniniim. Gal. vne perle.
Ital. Perla. Ger. Ein pürtr. Hisp. La perla è also far grosso. Pol.
Perl'a. Vng. Kisongy, vnio dragakb. Ang. A perle.] Plinius lib. 9.
cap. 35: Dos omnis unionum est in candore, magnitudine, or-
be, lavoro; & pondere, haud promptis rebus, in tantum ut
nulli duo reperiantur indiscreti: unde nomen unionum Ro-
manæ scilicet imposuere deliciæ: nam apud Græcos non est,
nec apud Barbaros inventores ejus alius quam Margaritæ.
q Est & Vnio, cæpæ genus capitatum. Colum. lib. 12. cap. 10:
Pompeianam, vel Acaloniam cæpam, vel etiam Mariticam
simpli:em, quam vocant unionem rustici, eligito. Hoc autem
nomen, ut inquit Ruellius, apud Gallos: velut triviale hæc-
nus usurpatum est pro eo cæpæ genere, quod pluribus bul-
bis non coagmentatur.

Vniōcūlūs, **Vnīstirps**, **Vnītas**, **Vnīter**, **Vnīversus**,
Vnīvōcus, **Vnīusmodi**, vide **VNVS**.

Vⁿquam adverbium, illo tempore, omni memoria. [**¶** **inj**
leholam. **non**. Gall. Quelque fois, quelque temps, onques. Ital. Alcuna
volta. Ger. Je vnd je. Bel. Immermeer. Hisp. Algunas vez. Pol.
Ktoregokotwesk **czas**. Vng. Soha. Ang. At any tyme.] Cicer. in
Orat. Ifocrates præstat omnibus qui unqdam orationes at-
tigerunt.

V-nūs, una, unum, Numeri principium est. [תְּנִינָהּ echeddb. ēs. Gall. Vn, vn seul Ital. Vno. Ger. Eins. Bel. Em. Hisp. Vno, principio de contar. Pol. idem. • Vng. Egy. Ang. One.] Cicero pro Quintio: Alphenus servulum unum abducit. ¶ Aliquando accipitur pro solo. μόνος. Plautus: Vnus tum domi crām, & fores erant clausæ. In qua significazione quandoque genitivo jungitur, & ferè genitivo Omnia. Plinius lib. 9. cap. 17: Accipenser unus omnium squamis ad os versis, contra aquā natando meat. ¶ Nonnunquam etiam genitivo nominis substantivi, sed ferè subintelligitur genitivus Omnia. Plinius lib. 11. cap. 37: Calvitium uni tantum animalium homini. ¶ Aliquando in oratione Vnus subticetur. Quiatil. lib. 9. cap. 1: Nec desunt, qui tropis figuræ nomen imponant, quorum est C. Atterius Proculus. Hoc est, quorum unus est, &c. ¶ Ponitur aliquando pro pronomine Idem. Plautus in Capt. Hic postquam hunc erat, dedit eum huic gaudo suo peculiarem, quia quasi una ætas erat: id est, eadem ætas, sive ejusdem ætatis erant. Vno exemplo omnes vivūt: id est, eodem. Plaut. in Mil. Sic etiam accipiendum est illud Ovid. i. Metamorph. Vnus erat toto natura vultus in orbe: id est, idem vultus, & sibi per omnia similis. ¶ Aliquando pro primo. Virgil. 2. Aeneid. - cadit & Ripheus justissimus unus Qui fuit in Teucris, ¶ Vnus & alter, pro duobus. [בַּנְיָשׁ schenadim ēs & ēlo.] Cicero quarta Ver. Dicit unus & alter breviter, nihil interrogatus. Terentius in Andr. Sed postquam amator accessit unus, si item alios pectum nullisca, & sic alios sumit.

& item alter, premium pollicens. Sic alter & tertius, pro tribus. Tacitus: Sed & alter & tertius dies cūstātione absumuntur, Vnūsquilibet, & Vnūquisvis, Quilibet. [711] choléchádb
WY isch. ēs īnas. ēs īnas. Gall. Vn chacun. Iral. Chisam

V-nūsquispiam, Aliquis unus. [77N ehdhh.äf ns. Gall. Am-
can Ital. Alcuno. Ger. Etwan einer. Hisp. Alguno. Pol. Ciekotwick.
Vng. Ki ki mind. Ang. Every one, all.]

Vng. Valamely. Ang. Some one.]
V nūs quī s̄que, unaquaq; unumquodque, & unumquidque,
Singuli: dictio universalis, potiusq; cum positivo quam superlativo jungitur, cōd quōd unus vim quandam superlativi obtineat. [78N] chol eahādh W N ish. mās īnḡs G, mās ns,
mās; örs. Gall. Vn chacun. Ital. Ciascheduno. Ger. Ein jeder. Bel.
Em jegeliš. Hisp. Cada uno. Pol. Každi. Vng. Ki ki mind. Ang.
Every one, all.] Cicer. pro Font. Movetur eo tempore quo unusquisq; nostrū, quem in eum locum produktus est. Ibidem
caim semper unaquaq; de te testis non solūm semel, verum-
etiā breviter interrogatus. Idem pro Ref. Amer. Leviter unū-
quodq; tangere.

V'ni cálamus, pen. corr. adjectiveum. [οὐκέτι μονογλώσσης]. Gall.
Quis n'a qu'rn tuyau ou vn chaulme. Ital. Di vn sol calamo è gamba.
Ger. Das nur ein roh oder halm hat. Hisp. Cosa que tiene una sola

canna à paja. Pol. *Oedemis id est.* Vng. *Egyxers.* Ang. *That bath one stalk.*] Frumentum unicalamum. Plin. lib. 18. cap. 7: *Vnicalatum præterea, nec usquam capax, scriiturq; non nisi tenui terra.*

Vñscul̄s, i.e. Quod unum caule habet, nec in ramos spatiatur. [μονόκαυτος. Gall. *Qui n'a qu'une tige.* Ital. *Di una cotoce.* Ger. *Das nur ein Stengel hat.* Hisp. *Cosa que ha un solo tallo.* Pol. *O sedum glabrum.* Vng. *Ego lowellae.* An. *That hath one stalk.*] Plin. lib. 19. cap. 10: *Est autem unicaule, radice bulbo simili.*

Vñscul̄s, pen. corr. & omnis gen. Vnus coloris. [μονόχρωτος. Gall. *D'une couleur.* Ital. *Di un colore.* Ger. *Einer farb.* Hisp. *Cosa de un color.* Pol. *O edens farbie.* Vng. *Ego zinwe.* An. *O fone colour.*] Plin. lib. 92. cap. 9: *Dulciores sceminz sunt, & unicolores.* Ovid. 11. Metam. *At medio torus est hebeno sublimis in antro Plumeus, unicolor, pullo velamine testus.*

Vñscul̄s, hujus unicornis, m. t. A' recentioribus quibusdam ex nostris appellatur fera, quam Græci μονόκερον appellant. [Gal. *Licorne, qui n'a qu'une corne.* Ital. *Licorno.* Ger. *Ein Einhorn.* Hisp. *Animal de un solo cuerno, unicornio.* Pol. *Ied nerojet.* Vng. *Egy jarto.* An. *That hath one horn.*] Hanc Plinius cervino capite esse terribilis, pedibus elephanti, cauda capri, reliquo corpore equo non dissimili, unicum media in fronte cornu gerentem cubitorum duorum longitudine. *¶ Est & unicorns, & hoc unicorn, adjectum, quod unum cornu tantum habet.* Plinius lib. 11. cap. 46: *Vnkorne bisulcum orix.* Idem libro 8. capite 21: *In India boves sunt solidis unguis, & unicorns.*

Vñscul̄s, a. um, Singularis, vel solus. [τοπιον, ιδιον. Gall. *Vnique, seul.* Ital. *Vnico, solo, singulare.* Ger. *Einzigartig.* Bel. *Einzig.* Hisp. *Cosa sola y vñica.* Pol. *Iedini.* Vng. *Eg gietlen eg gawl.* Ang. *Only.*] Plautus in Bacchid. *Iudicium unicū plurimi pendit.*

Vñscul̄s, μονογένειος. Vng. *Egyformain, eg yarantualo egyselle.* [Iulius Firmilus Mathes. lib. 1. De Zonis: *Quædā ipsarum uniformes sunt.*] Vñscul̄s, tis. f. t. [Vñ Egyz, eg yarantualo sg.] Macrobius. Saturn. lib. 7. cap. 5. *Cur ill's providere veritatē laboras, illi squalorem uniformitatis adjici?*

*Vñscul̄s, adverbium, [μονογενεῖος. Vng. *Egyarant, eg yezue.*] Diomedes Grammat. lib. 1. Simplex vel unica est, quæ per omnes casus uniformiter currat.*

*Vñscul̄s, n. z., penult. corr. & commun. p. *Vnicus, unigenitus.* [τοπιον, ιδιον. Gall. *Seul né, vñque fils ou fille.* Ital. *Solo figlio.* Ger. *Eingeboren.* Hisp. *Hijo solo.* Pol. *Iednorodni.* Vng. *Egy jwlt.* Ang. *Only begotten.*] Cicero de Univ. *Singulare Deus hunc mundum atq; unigenitam procreavit.* Alia ratione Pallas à Catullo dicitur *Vnigena, quod scilicet unico parente crederetur genita, ex cerebro nimis locis.**

Vñscul̄s, m. f. vox frequens est Ecclesiasticis scriptoribus pro filio unico, qui neq; fratrem habuerit, neq; sororem. [τοπιον, ιδιον. Gall. *Fils vñque.* Ital. *Solfiglio, vñgenito.* Ger. *Ein eingeborener.* Hisp. *Hijo solo.* Pol. *Iednorodni.* Vng. *Eg gietlen eg ywltate.* Ang. *An only begotten sonne.*]

Vñscul̄s, Quæ simplici nituntur jugo, quæcum binis hastilibus in terra defixis, singulæ transversæ perticæ in unam tantum partem ordinis superincumbunt. [μονογενεῖος. Plin. lib. 17. cap. 22: *Si unijuga erit vinea.*]

Vñscul̄s, unimana, unimanum, Vnam tantum manum habens. [μονογενεῖος. Gall. *Qui n'a qu'une main.* Ital. *Di una mano.* Ger. *Der nur ein hand hat.* Hisp. *Cosa de una sola mano.* Pol. *Iednorok.* Vng. *Eg kerek.* Ang. *That hath but one hand.*] Liv. 5. bellum Macedonicum: *Captiam sex hædos uno scutu edidisse ex Piceno nunciatur est, & Aretii puerum natum unimanum.*

Vñscul̄s, uniusmodi. [Vng. *Egysele, egymoda.*] Apuleius de Philosophia: *Vnimodam vero esse virtutē, quod bonum suæ pte natura adminiculo non indiget.*

Vñscul̄s, unus, univi, unitum, aet. q. Coniungo, in unum redigo: [τοπιον, ιδιον. Gall. *Voir, consoindre.* Ital. *Adunare, eg giungere.* Ger. *Vereinbaren, vereinigen.* Bel. *Vereinen.* Hisp. *Ayuntar.* Pol. *Spaiam, faciam.* Vng. *Egy foglalom.* Ang. *To couple together and mak one.*] Unde uniti animi, qui sunt unius voluntatis.

Vñscul̄s, unistirpe, Quod à radice caudicem habet unicum assurgentem. [μονοστίρηξ. Gall. *Qui n'a qu'une racine ou une tige.* Ital. *D'una stirpe.* Ger. *Das nur ein stam hat.* Hisp. *Cosa de una sola planta.* Pol. *Iednem pretem resneci.* Vng. *Egy zero.* Ang. *That hath one root or stalk.*] Plin. lib. 16. cap. 30: *In longitudinem excrescent abies, larix, palma, cupressus, ulmus, &c. si qua unistirpia.*

Vñscul̄s, unitatis, f. t. Indivisibile numeri principium. [μονάρχης.

Gall. *Convolvion de plusieurs choses en un, unité.* Ital. *Congiuntio d'una o di più cose, unità.* Ger. *Das eins in der gehört: et ceteris: vereinigung vieler dingens als ob es eins wäre.* Hisp. *Vnidad.* Pol. *Iednosc wielaueq.* Vng. *Egy. An. Vnites.* ¶ Accipitur & pro omnimoda similitudine. Colum. lib. 7. cap. 3: *Ideo nisi lanatas ovæ emi non oportet quod melius unitas coloris appareat.* Plin. lib. 7. cap. 12: *Toranus M. Antonio jam Triumviro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit: tanta unitas erat.*

Vñscul̄s, penult. corr. adverbium, Conjuncte, concorditer. [εἰς τὸν τὸν εἰς τὸν. Gall. *En un, ensemble.* Ital. *Congiuntamente, in uno insieme.* Ger. *Entzüchtiglich.* Hisp. *El uno, juntamente.* Pol. *Zgedwie.* Vng. *Egyezes.* An. *In one, together.*] Lucretius lib. 3: *quæ corporis atq; animali Dissidium fuerit, quibus hæsimus uniter apti.*

*Vñscul̄s, universa, universum, in singulari quidem idem est quod totus: [τοπιον, ιδιον. Gall. *Vniversal, übergreifend, allgemein.* Gall. *Vniversal, general.* Ital. *Vniverso, il tutto, senza trarre alcuna cosa.* Ger. *Ganz/oder allesamt Bel. Gehet.* Hisp. *El todo ayuntado de partes.* Pol. *Wyszkiel, sp. in.* Vng. *Mind az ezer.* Ang. *All at once together.*] ut Universus ager, universus exercitus. ¶ lo plurali vero significat omnes conjunctum. Nam si dicimus: *Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur domicilium sibi unum quemque constituisse. Si vero dicimus, Universi sibi domicilium constituerunt: significatur omnes simul unum sibi domicilium fecisse.* Cicero libro 4 Academicarum: *Qui loquitur de universia, nihil excipit: quid enim potest esse extra universa? Terentius in Phormione. Quod ille unciatim vix de demeso suo, Suum defraudans genium, comparsit miserid illa universum abripiebat. Cic. 3. Officiorum: Ergo unde debet esse omnibus propositum, ut eadem sit utilitas unicuiusq; & universorum, &c.**

Vñscul̄s, adverbium, Generaliter, generatim, sigillatim. [μονογένειος. Gall. *Vniersellement, en general, généralement.* Ital. & Hisp. *Generalmente, vñuersalmente.* Ger. *Gemeintisch/vñuersalisch/sonderlich/semenehaft.* Pol. *Spolni.* Vng. *Közönséges keppen.* Ang. *Generallye, altogether.*] Cicero in Vatin. *Quæro abs te primum universæ, quod genus improbitatis & sceleris in eo magistratu tu prætermiseris.* Idem 7. Verrina: *Quid ego de extensis ciuium Romanorum suppliciis sigillatim potius quām generaliter atq; universè loquar?*

Vñscul̄s, aliud adverbium ejusdem significationis. *Vñscul̄s, universitatis, f. t. [τοπιον, ιδιον. Gall. *Vniersel.* Ital. *Vniversità, Ger. *Vñuersal.* Hisp. *Vñuersidad.* Pol. *Spolni, spolpoli.* Vng. *Közönséges.* Ang. *Vniersal.*] Gall. *Vniersellement, en general, generatim, sigillatim.* Vñscul̄s, communia. Ger. *Ein ganze Gemeinsame/allgemeine Versammlung.* Hisp. *Ayuntamiento de partes.* Pol. *Spolni, spoladjenie.* Vng. *Közönséges.* Ang. *The vñuersitie or any multitude all at once.* Cic. 2. de Natura deorum: *Licet enim contrahere universitatem generis humani, eamq; gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos.* Columella in Praefatione libri primi: *De rusticatione universitate nihil attinet nunc plura dicere.* ¶ Vñscul̄s pro cõmuni collegio interdum ponit solet. Dig. lib. 3. Tit. 4. leg. 2: *Si mancipes vel aliqua universitas ad agendum det actorem.***

Vñscul̄s, universale, om. t. Ad universos pertinens. [μονογένειος. Gall. *Vniersel.* Ital. *Vniversale.* Ger. *Allgemein.* Hisp. *Vñuersal.* Pol. *Spolni, spolpoli.* Vng. *Közönséges.* Ang. *Vniersal.*] Autor ad Herennium: *Nam in hujusmodi rationibus, non universali, neque absoluta, sed extenuata ratione exposicio confirmatur.* *Quæ tamen in loco sunt qui malint legere Vñscul̄s. Utitur tamen hac voce & Varro lib. 2. de Analog. Quod (siquis) ad universalem pertinet causam.*

Vñscul̄s, x. f. p. quæ uni tantum nupsit, quod μονογένειος dicitur. [Vñ. Escr. hafas. Tertullianus lib. de Monogamia: *Fortunæ mulierib[us] coronam non imponit, nisi universa.*

Vñscul̄s, univoca, univocum, pen. corr. Quod & nomine, & re pluribus convenit. Græcè σωματικός, dicimus: *sicut contra Aequivocum, quod nomine, sed non re pluribus convenit, & à Græcis ὑπόνυμος appellatur.* Animal itaque respectu hominis, & eis, univocum est, quia illis & animalis nomen commune est, & ratio substantiae eadem: *utrique enim convenit animalis definitio, corpus animalium sensibile.* Grammatici dicunt, *Homonyma esse, quæ voce, sed non significatione convenienti: ut Nepos & filii filium significat, & prodigum. Synonyma, quæ non voce sed significatione convenienti: ut ensis & gladius.*

Vñscul̄s, ē, adverbium, οὐσιώμας. *Vñscul̄s, universitatis, f. t. nom. indeclinabile, Vñscul̄s, non varius.* [μονογένειος. Gall. *Qui toujours est d'une sorte, toujours d'une maniere.* Ital. *Di una forma & fog giugno variò.* Ger. *Einheit mas oder weiss.* Hisp. *Cosa de una sola manera.* Pol. *Iednako.* Vng. *Egy formais.* Ang. *O fone sorte or fashion.*] Terentius in Heave. nam parentū injuria Vñscul̄s modi sunt ferme. Cic. Att. lib. 9: *Noli enim putare tolerabiles horum infanias, nec uniusmodi fore.*

Vñscul̄s,

Vnōcūlūs, qui & Vnocus dicitur, Vnicum habēs oculum: quales Poētae singunt fuisse Cyclopes. [μονόφαλος. Gall. Qui nō a quā vni cīl. Ital. Chi ha un solo occhio. Ger. Ein einäugiger. Hisp. Tuerto de un ojo. Pol. Jednooki. Vtig. Egy īemne, fel īemne. Ang. That hath one eye.] Plaut. Vnōcule salve. Gell. lib. 3. cap. 11, de Cyclope itidem inquit vel maximē, quod fuerit uno-culus.

Vnōsc̄, adverbium antiquū, Simil significat. Pacuvius in Ilionā: Occlisti, ut multa paucis verba unōe enunciā. Ex Nonio.

Vocabūlūm, Vocalis, Vocativus, Vocator, Vocifer, Vocito, Voco, vide VOX.

Vocōnia, Genera sunt pyrorum; quemadmodum & volema. Plin. lib. 15. cap. 15.

Vōcūlā, vide VOX.

Vōlā, f.p. Cava pars manus, sive pedis, [q] chap. 8. cap. 1. Gall. Lepalmo de la main. Ital. Palma. Ger. Das mittel oder die hōle inwendig der Hand oder Fuß/gauff. Bel. Die palme. Hisp. La palma de la mano. Pol. D'on. Vng. Tener. An. The palme of the hand the bottomness or balle of the and. Plin. lib. 12. cap. 45: Vola homini tantum exceptis quibusdam. q Hinc lavolare, pro rapere, quasi volam injicere. q. Plin. lib. 9. cap. 49: Singulos involat verius quam capit.

Volatīcus, Volatīlis, Volatūra, Volatus, vide VOL. Vōlēmā, pen. prod. Pyra prēgrandia, ita dicta quod implieant volam: quorum meminat & Catō de Re rustica, & post eum Virg. Georg. ac surculus idē Crustumis, Syriisq; pyris, gravibusq; volemis.

Vōlēns, Volentia, vide VOL, vis.

Vōlōlūm, volgioli, inter rustica instrumenta connumerat Plin. li. 17. cap. 10: Scitur mensa Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

Vōlo, as, n.p. Aērem pennis seco. Proprium est alas habentiū. [q] hōph' ḥ' 3N̄ hebbir ḥ' 3N̄ daib ḥ' 3N̄ natsah, n̄r̄n̄q, iñla-
mu, n̄r̄n̄q Gal. Voler. Ital. Volare. Ger. Fliegen. Bel. Vileghen. Hisp. Volar. Pol. Liādām. Vng. Repwelk. Ang. To fly in the aire lyk a birde. Ovid. 3. Trist. Eleg. 4: Nempe quod hic altē, demissus ille volabat. Plin. lib. 10. cap. 24: Sturnorum generi proprium catervatim volare & quodā pilæ orbe circumagi, omnibus in medium agmen tendentibus. Virgil. 1. Aeneid. - volat ille per aera magnum Remigio alatum. q Transfertur etiam ad alia quā celeriter feruntur: ut Navis volat, fama volat, & hujusmodi. Ter. in Hec. Ne me frustra illie expectet, vola: id est, celeriter curre. Virgil. 3. Aeneid. Fama volat pulsum regnū cessisse paternis Idomener ducem. Idem 2. Georg. Et proni dant lora, volat vi fervidus axis. Idem 1. Aeneid. lamq; faces & faxa volat, furor arma ministrat. Ovid. 10. Metam. - passu volat alite virgo. Cic. ad Attic. li. 6: Tu autem fac ut mihi tuus literæ volat obvias. Liv. 5. bel. Pun. lingens enim jam vis omnis generis telorum è muris volabat.

Vōlēns, volantis, participium. [q] hōph' n̄r̄n̄q, iñla-
mu. Gal. Volans, qui volo. Ital. Che vola. Ger. Fliegend. Hisp. Que vuole. Pol. Latajaci. Vng. Repwelk. Ang. That flyeth. Virgil. 1. Aeneid. . ecclōq; infectus aperto Flebit equos, currūq; volans bat lora secundo. Idem 3. Georgic.. currus agitare volantes. q Volantes substantivè pro avibus. Virgil. lib. 6. Aeneid. de Averno: Quam super haud ullæ poterunt impunè volantes. Tendere iter pennis.

Vōlēto, volitas, Frequenter volo. Plinius: Super aquas assidue volitans. [avārītūq. Gall. Voleter, courir cā & le légerement, vola sōuent. Ital. Stravolare, volar sōente. Ger. Öft oder stets fliegen/ fliegen eins fliegen. Hisp. Volar à menudo y muchas veces. Pol. Vlātōniātām. Vng. Repesek. Ang. To fly often.] Cicero. 1. de Natura deorum: In hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum. Plinius lib. 10. cap. 16: Vespertilio geminos volitat amplexa infantes. Ovid. 2. Metamorph.-volitans super ora favillæ. Livius lib. 5. bell. Punic: Reate saxum ingens visum volitare. q Ponitur etiam volito μεταφορά, pro discurso, Vagor & cura insolentia quadam hinc inde curro. Cicero pro Domō sua: Itaque quum tu florens ac potens per medium forūm popularis volitares, &c. Martialis li. 1: Aethereas lascive cupis volitare per auras, I. tuge: sed poteras tutior esse domi. q Volitare cupiditate gloria, est efferrī & vehementer trahi. Cicero in Pisonē: Valebis apud hominem volitatem gloriz cupiditate vir moderatus & constans. q Volitare in re aliqua insolentius: id est, jactare se & efferti. Cicero pro Flacco: Nunc verò non insultabo vehementius nec volitabo insolentius.

Vōlētūs, volatica, volaticum, Velox, quasi volatilis. [j̄p̄ kāl. vīligōus. Gall. Volage, inconstant. Ital. Volatico, volatino. Ger. Ge-fügtig/unbeständig/hin und her schwingend. Hisp. Muy ligero, que buela. Pol. Latajaci, nietalā. Vng. & repwelk gors. Ang. swift, speedie, as if were flying.] Et per translationem præceps, inconstans. &c.

Cicero, à mōs. Cicero ad Atticum libro 13: O' academiam vōlaticam, & sui similem, modò huc, modò illuc, &c. Idem de Aruspīc. respons. Illius furētes ac volatīcos impetus in scīps possit converti.

Vōlētūs, le, penult. corr. Volucris, adjēctivum, ut Bestia vōlatis. [q] hōph' 4. hōph' vīlūs. Gall. Qui vole ou peut voler, vōlante. Ital. Voleante, volante. Ger. Fliegend/das fliegen kan. Hisp. Co-sa que buela. Pol. Latac mogaci. Vng. Repwelk, madar. Ang. That flies or may fly, a foul. Cicero de Natura deorum: Præterea vescimur bestiis & terrenis & aquatilibus, & volatilibus, partim capiendo, partim alendo. q Ferrum volatile pro sagitta, ferrea cuspidē præmunita, quæ ex arcu emissa, celeriter fugit, velocitatem adjuvantibus pennis, alarum quodammodo vicem supplentibus. Virgil. lib. 4. Aeneid. - qualis conjecta cer-va sagitta, Quam procul incautam nemora inter Cressia fixit Pastor agens telis, liquitq; volatile ferrum Nescius. Idem lib. 8: Stupa flāma manu teliq; volatile ferrum Spargitur. q Vo-latilis zetas: id est, fluxa & caduca. ονγχών. Ovid. 1. Meta-morph. Labitūr occulte, fallitq; volatilis zetas, Et nihil est annis velocius.

Vōlētūs, us, m. q. Ipsa volatio & volandi actus. [wīlūs. Gall. Vol, volē, volēment. Ital. Volato, volo. Ger. Das fliegen. Hisp. Bu-
lo. Pol. Latac. Vng. Repweles. An. Aſſyīng.] Cic. de Nat. deor. Idemq; & volatus alitum sustinet, & spiritus ductus alit, & sustentat animantes. Martial. lib. 11: Si tam præcipiti fuerant ventura volatu Debuerant alia fata venire via.

Vōlētūz, x, f.p. Volatus wīlūs. Varro 3. de Re rustica, cap. 5: Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos re-quiescenti causa. Colum. li. 8. cap. 9: A' volatura ita ut capit, fortarē destinatur.

Vōlo, vis, n. Voluntas est, voluntatem habeo, voluntas mea fert. Præterito volui, nota significationis est. [π̄λω ratsah π̄λειν abh' 3N̄ chaphēts 3N̄ boil. βέλομαι, γίλω. Gall. Vou-loir. Ital. Volere. Ger. Wollen. Bel. Willen. Hisp. Querer. Pol. Chce. Vng. Akarom. Ang. To will.] Virgil. 3. Aeglog. Vis ergo inter nos quid possit uterq; vicissim Experiamur? q Volo te, volo te verbis paucis, subaudi alloqui. Plaut. in Capt. Philo-crates per tuum genium obsecro exi, te volo. Idem Epid. - vo-lo te verbis pauculis, si tibi molestum non est. Terentius in And. Quid me vult? q Velit nolit: pro velit an non velit. Ci-cero. ad Quintum Fratrem lib. 3: Crassum Iunianum hominem mihi deditum, per me deterruit: velit uolit, scire difficile est. q Ponitur aliquando pro opto & cupio. Cicero ad Cornificium lib. 12: Eandem rem tibi volo bene & foliciter evenire. q Volo omnia tua causa: id est, tibi in omnib. bene cupio. Ci-cero ad Tuonem lib. 16: Quum omnia mea causa velles mihi successa, cum etiam tua. Quid sibi vult istud? Cicero in Verre: Quid sibi equestres volunt propter zedem Vulcani: hoc est, quid significant? q Ponitur aliquando pro opinor & cen-so. Cic. 1. de Natura deorum: Quatuor etiam naturas, ex qui-bus omnia constare censem, divisa esse vult.

Vōlēns, volentis, participium, ut Volenti animo: libenter, nos invitē. [π̄λειν ratsah 3N̄ chaphēts, βέλειν. Hisp. El que quiere. Pol. Chce. Vng. Akaro. Ang. That willeth, willing.] Salust. in lugurth. Hæc Romæ plebes, literis quæ de Metello ac Mario missæ erant, cognitis, volenti animo de ambobus accepérat. Liv. Precatus deinde si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misserit, volens propitiusq; adesset: id est, favens & prosper. Salustius tamē lib. 4. Hist. referente Nōnio: Volentia plebi dicit: hoc est, placēta & grata. Verba Salustii sunt hæc: Multisq; suspicionibus volentia plebi facturus videbatur.

Vōlēntiā, in compositione idem esse videtur quod voluntas. [π̄λειν chaphēts π̄λειν ratsah π̄λειν ebēh. γίλην με, βέλην, αγαίτην, γίλην. Gall. Volonté. Ital. Volonta. Ger. Will. Bel. Den will. Hisp. Voluntad, potentia libra. Pol. Chce wōsc̄, cemē. Vng. Aka-rat. Ang. Will.] Cic. 4. Tuscul. Natura enim omnes ea quæ bona videntur, sequuntur fugiuntq; contraria. Quamobrem si simul objecta species cuiuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quum constanter prudenterq; sit, ejusmodi appetitionem Stoici βέλην appellant, nos appellamus voluntatem: eam illi putant esse in solo sapientia, quā sic definitur: Voluntas est quæ quid cum ratione desiderat. Quæ autem adversus rationem incitata est vehe-mētius, ea libido est vel cupiditas effrenata: quæ in omnibus stultis invenitur. Cic. 3. in Catil. Diis ergo immortalibus duci-bus hanc mentem, Quirites, voluntatemq; suscepī. q Ponitur aliquando pro studio, amore & benevolentia in aliquem. Cicero ad Quintum Fratrem lib. 3: Significat valde te sibi gra-tum fecisse, quod de sua voluntate erga Cæsarem humanissi-

mē, diligentissimeq; locutus esset. Terent. in prolog. Phorm. Voluntas vestra si ad pōētam accederit: id est, favoritis pōēta. q Voluntate ablatus pulchē ponitur pro eo quod est. Bona cum gratia. Terentius in Adelph. Quod vos jus cogit, id voluntate impetrat. Cicer. 1. Verr. Ego jam tibi ipse istud, quod expetis, mea voluntate concedam: id est, sponte. Cicer. ad Valerium lib. 13: Reditus tamen in patriam voluntate omnī concedi videatur. Id est, omnibus volentibus & con- cedentibus.

Volūtarīū, adjективum. Quod sit sponte, ad libidinem & at- ditrum, vulgō Spontaneum vocant. [גְּדַלְתָּנִים נְדַבָּרִים וְרַגְלָתָן] Gall. Voluntaire, de franche volonté & sans constrainte. Ital. Volun- tario chi opera spontaneamente. Ger. Willig/feiwillig. Hisp. Volun- tarioso. Pol. Chcia, dobrorolos. Vng. Zabad akarat Zerent valo. Ang. That u done willingly. Cic. ad Martium lib. 7: Aut cōsci- fēda mors voluntaria. Liv. lib. 1. ab Urbe: Ferocissimus quisque juvenum cum armis voluntarius adest. Plinius de Viris illustribus: Voluntarium militem se obtulit. q Voluntarii milites dicuntur, qui sponte nomina dant. Cesar s. belli Gall. Neq; sibi voluntariorum copias defore, si ex finibus suis pro- gredi coep. scit.

Volūtarīc, & Volūtarīd, adverbia. Sponte, bono & prompto animo, nō coacto. [גְּדַלְתָּנִים בְּנִידָבָהּ נְדַבָּרִים נְדַבָּרִים וְרַגְלָתָן] Gal. Voluntairement, franchement. Ital. Voluntariamente, fran- camente. Ger. Williglich. Hisp. Voluntariofame. Pol. Chęcą. VII. Zabadakarat Zerent. An. Willingly, ready. Cf. lib. 3. belli Civil. Milites electi circiter centum viginti voluntarii ejusdem centutiae sunt prosecuti. Liv. 1. ab Urbe: Inde ob residuas bel- lorūm iras, maximē sollicitatis ad defectionem animis, volū- tariorū traxere.

Volōnēs, Diūti sunt servi, qui bello Punico, quum decesserit liberi, qui in militiā nomina darent, pro dominis pugnaturos se polliciti, in civitate recipi sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Festus. Liv. lib. 3. belli Punici: Volores liberi esse jussi. Ibidem: Ut tyrones (ea maxima pars volosum erat) discerent signa sequi.

Volsellā, Iz, sive Vulsellā, f. p Instrumentum pilis ē corpore evellendis idoneum. [μοιεττα, τεχνηλησ. Gall. Des pincettes de chirurgien. Ital. Moietta, molletta. Ger. Ein rassengen. Hisp. Las tenazuelas o pinzas para pelar. Pol. Kleszczki do warzywania w o- s. w. Vng. Zbręzki z ręczek. Ang. A pair of pincers.] Martialis li. 9. Purgeatq; sevę cana labia volselle. Curios, Camillos, Quin- tios, Numas, Ancos. Et quicquid usquam legitimus pilosorum Loqueris, sonasq; grandibus minax verbis. q Volsella item, sive Vulsellā instrumentum chirurgici genus est, quo caro ex ulceribus prēcidentia apprehenditur. Celsus lib. 6. cap. 18: Deinde orz vulsellā prehendendæ, tum quicquid corruptum est, excidendum.

Volvā, volvæ, f. p. Involucrum, quo quid involvit: [עַרְכָּתְּחַרְמָה חַתְּבָהָה חַתְּבָהָה] Gall. Enveloppe. Ital. Inviluppo, cosa che si involge. Ger. Ein jedes ding da- reß man etwas verwidert oder windet. Hisp. Envuelvedor. Pol. Pie- lucha, obwiecie. Vng. Tekaro. Ang. What in any thing is rolled up & wrapped in. unde à Plinio lib. 22. cap. 22. accipitur pro albo illo involucro boletorum in ovi speciem prorumpentium: Volvam (inquit) terra ob hoc prius gignitāplum postea in vol- va, seu in ovo est luteum. q Eodem etiam nomine antiqui uterum appellabant in muliere: hoc est, locum in quo fœtus concipitur: quam hodie literæ unius immutatione Vulvam appellamus.

Volubilis, vide VOLVO.

Volūcér, hæc volucris, hoc volucre, Volatilis, penniger. [עַבְּדָה הַבְּדָה דְּבָדָה וְלִקְיָה] Gall. Qui volo. Ital. Volante. Ger. Fliegend. Hisp. Qualquera cosa que buela. Pol. Loteria. Vng. Zarnias, repubb. Ang. That flies. q Et per translatio- nem velox, celer. [עַבְּדָה מְהֻרָה וְאַשְׁרָה] Gall. Vierte, soudain. Ital. Veloce, presto. Ger. Schnell. Hisp. Liger, presto. Pol. Preks. Vng. Giors, hamar. Ang. swift, speedie. Martialis: Et volutrem longo porrexit vulnero pardum. Virgil. 1. Aeneid.. volutremq; fu- ga prævertitur Hebrum. Cicer. pro Plancio: Nihil est autem tam volucre quam maledictum: nihil facilius emititur, nihil certius excipitur, latius dissipatur. Idem pro Sylla: O' falsam spem! o volutrem fortunam! Virgil. 5. Aeneid.. illa Noto ci- tius, volucrique sagitta Ad terram fugit, & portu se condit alto.

Volucris, hujus volucris, fœm. t. Omne id quod volat, non solum aves, sed apes quoq; vespæ, tabani, & reliqua hujus- modi. [עַבְּדָה הַבְּדָה דְּבָדָה אֲגָזָה וְלִלְוָה] Gal. Volaille, toute chose qui vole. Ital. Ciò che vola. Ger. Ein jedes Thier so ge- flücht ist: das ist so fliegen kan. Gefüget. Hisp. Ane è cosa que buela. Pol. Kädják ręc kora lajác moje. Vng. Repubb, madar. Ang. All thing that flies. Cic. 2. de Orat. Quemadmodum volucres vi- demus procreationis atq; utilitatis suæ causa fringere & con- struere sibi nidos. Virgil. lib. 3. Georg. Omne adeò genus in-

terris, hominumq; ferarumq; Et genus æquoreum, pecudes, piætæq; volucres. In furias, ignemq; ruunt, amor omnia bus idem. Ovid. 2. Metamorph. Flumineæ volucres medio calu- re Caystro.

Volucrā, Genus animalis quod præredit teneros pampinos. [עַלְבָּדָה לִזְבָּחָה, קְרֵנְגָּה וְרַגְלָתָן] Gall. Liſet, qui ronge la viande bougoumante. Ital. Ani- maleto che rode i teneri pampins. Ger. Ein räuberisches ein würrmiges das die garten räbsches abstreift. Hisp. El rebolo que roe las redes. Pol. Zwierz, zwieriacz, wie winne. Vng. Hirmis. An. A caterpillar.] Colum. de Arboribus, cap. 15: Genus est animalis, volucra ap- pellatur: id fieri præredit teneros adhuc pampinos & uvas: quod nē fiat, falces quibus vineam putaveris, peracta puta- tione sanguine ursino linito..

Volūmén, vide VOLVO.

Voluntas, Vide VOLO, vis.

Volvo, vis, vi, duarum syllabarū, act. t. Verto, verso, torqueo, in grbem torqueo. [עַלְבָּדָה הַבְּדָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה] Gall. Rouler, tourner, virer. Ital. Volgere. Ger. Wälzen, wro- ten. Bel. Wälzen/omstren/rollen. Hisp. Bolwer, bolser en derredor.

Pol. Toce, obracem. Vng. Forgatom. An. To tumble, to roll, to wall- low, to wrappe.] Virgil. 6. Aeneid. -ubi mille rotam volvēre per annos. Cic. de Clar. Orat. Volvendi enim sunt libri, cūm alio- rum, iūm in primis Catonis. Virgil. 3. Aeneid. -sic fata deūm rex Sortitur, volvitq; uices: invertit ordo. Idem lib. 3. Georg. Collectumq; premens volvit sub natibus ignem. Idem 6. Aeneid. Saxum ingens volvunt alii. q Volvere, cogitare, versare animo. [עַלְבָּדָה קְרֵנְגָּה] Catull. Epigram. 59: Quæ tuum prospetans cedentem morta carinā, Multiplices animo volvēbar saucia curas. Virgil. 1. Aeneid. At pius Aeneas per noctem plurimā volvens. Ibidem: Quidve dolens Regina deūm, tot vol- vere casus Insignem pietate virum, tot adire labores Impul- lebit? Livius libro 6. ab Urbe: Has inanum rerum inane- ipsas volventes cogitationes, fortunæ loci delegaverant spes suas.

Volvēndūs, a, uen, κολιδηνός. Virgil. 1. Aeneid. Triginta ma- gno volvendis mensibus orbes Imperio explebit. Id est, vo- lubilibus, interprète Servio.

Volūtūs, ra, tum, aliud participium. [עַלְבָּדָה הַבְּדָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה] Gall. Roulé, tourné, viré. Ital. Voltato. Ger. Gewälget/gethetet. Hisp. Boltado. Pol. Obracani. Vng. Fordítatos. An. Turned, roll'd, wallored.] Virg. 3. Georg Non umbra alcorum nemorum, nō gramina possunt Grata moveare animum: nō qui persaxa vol- lutes Purior electro campum petit annis.

Volūtō, penult. prod. act. p. Sæpè, multumq; volvo. [עַלְבָּדָה הַבְּדָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה] Gall. Veauver, tourner, & rouler souvent. Ital. Trauoltasi. Ger. Off oder embigia weichen. Hisp. Rebolarse. Pol. Vilitone p. w. waliam, obraciam. Vng. Forgatom, hamplygetem. Ang. To tumble and roll often.] Varr. lib. 3. de Re rust. cap. 9. Ante sit vestibulum septum, in quo diurno tempo- re esse possint, atq; in pulvere volutati. Cic. in Salust. Itaq; nū- hil aliud studet, nisi ut latulentus sus, cum quovis volutasi. q Ponitur etiam pro accuratè perpendo, & diligenter consi- dero. [עַלְבָּדָה קְרֵנְגָּה] Virg. 9. Aeglog. Id quidem ago, & tacitus Lyci- da mecum ipse voluto. Idem 4. Aeneid. Atq; hæc ipse suo tristi cum corde volutat. Liv. 4. bel. Maced. Has cōditiones quā- quam ipse in secreto volutaverat cum amicis, vulgō tame- omnes fama serebant.

Volūtārūs, volutata, tum, participium, Sæpè multumq; volu- tus. [עַלְבָּדָה הַבְּדָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה כְּלִילָה] Gal. Veautré, tourné, roulé. Ital. Voltato spesso qua & là. Ger. Off gewälget. Hisp. Rebolcado à mo- nudo à si è otro. Pol. Vilitone p. w. waliam, obracani. Vng. Forgatom, hamplygetem. Ang. Rolled, tumbled, or wallowed often.] Plin. lib. 8. cap. 37: Præparant hyem & herinacei cibos, ac volutata supra jacentia pomæ, affixa spinis unum non amplius tenentes ore, portant in cavas arbores. Cicero de Aruspis. respon. Quis un- quam nepos tam liberè est cum scortis, quam hic cum toro- bus volutatus? Idem lib. 2. ad Quint. Fratrem: Itaque ad Cal- listhenem & Philistum tedeo, in quibus te video volutatum: hoc est, cum labore versatum.

Volūtatiō, volutationis, verbale, f. t. à volutando deductum. [עַלְבָּדָה גְּלֹעָדָה] Gal. Roulement, veantrement. Ital. Rivolgimento. Ger. Weizung, rötlung. Hisp. Obra de bolwer à menudo. Pol. Præpa- ranie, wal esauie. Vng. Forgatom, hamplygetes. Ang. A rolling or wallowing.] Cicero in Pisonem: An vero, tu parum putas in- vestigatas esse à nobis labii imperii tui, stragesque provin- ciae, quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis & cubilibus persecuti sumus?

Volūtārūs, volutatus, volutati; verbale, m. q. Volutatio. עַלְבָּדָה פְּלִינְסָה. Plin. lib. 10. cap. 4: Multum pulverem volutatu colligatum, insidens coriibus excutit in oculis.

Volūtārūm, penult. prod. n. f. Locus ubi stes volutantur. [עַלְבָּדָה אֲלִירָה, אֲלִירָה, כְּלִילָה כְּלִילָה] Gall. Bourbier, ou autres lieux où les bestes se veantrent. Ital. C. Quoso done si voltano i porti.

German.

German. Ein mistisch / sāmtesch. **Hispan.** Rebolcadero, como de pueros. **Polon.** Kal'ny. **Vngar.** Az mely sarba az dixno'hener. **Ang.** A place where swine do wallow. **[Virgil. libro 3. Georgic.** Szep volutabris pullos sylvestribus apres Latratu turbabis agens.

Volutatim, iterum atque iterum volvendo. **[xviii. Gall.** Envoluntur Ital. Rinolendo. **Ger.** Erdechtig / mit weichen. **Hiszp.** Rebolcadero. **Pol.** Przewałciac. **Vng.** Forgatua, hőmpölgetue. **Ang.** By rolling, and wallowing. **[Plautus in Milite: Volutatum domum terapiam.**

Volubilis, volubile, om. t. Quod facile volvitur, & in orbem incitat. **[inīgozθ, οὐραφθ. Gall.** As'il tourner ou faire virer, qu'importe. **Ital.** Volubile, instabile. **Germ.** Weißbar / das leichtlich gewandt ist. **Hiszp.** Cosa que se buele puede boluer. **Pol.** Obrotne. **Vngar.** Forgo, fordinato. **Ang.** That is or may easily be tumbled or rolled. **[Cicer. de Nivers. Deinde animum circundedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago & volubili, & in orbem incitato, complexus est. Virgil. 7. Aeneid. Impubes-que manus mirata volubile buxum. **q** Volubilis fortuna: id est, instabilis, inconstans. **szw̄s.** Cic. pro Mil. Quām vaga, volubilisque fortuna.**

Volubilitē, adverb. Celeriter, incitatē. **[εὐρόπης.** Gall. Ron- dement, en roulant. **Ital.** Volabilmente, senza formezza. **German.** Rügschtig. **Hispan.** Podiendo bolverse. **Polon.** Obrotne. **Vng.** Giros, hamar. **Ang.** Rollingly, roundly. **[Cicer. in Orat. Sæpe etiam in amplificanda re concessa omnium funditur numeros & volubiliter oratio.**

Yðlubilitās, atis, f.t. Volubilis motus & convercio. **[τὸ διόποιον, ἀργοζία.** Gall. Tournoyement, virement en rond. **Ital.** Volubi- lia. **Germ.** Rügschtig im weigen / beweglichkeit. **Hiszp.** Aquella posibilidad de bolverse. **Polon.** Obrotne. **Vngar.** Forgo sag giors for- gu. **Ang.** A hastie rolling about, unconstancie. **[Cic. de Nat. deor. Exatra re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset. Volubilitas fortunæ, inconstans. Cic. 2. de Divin. Quomodo ergo id quod temerè fit, ex eo casu, & volubilitate fortunæ præsentiri & prædicti potest? **q** Volubili- tas lingue, levitas, promptitudo, dexteritas.**

Volumēa, voluminis, secunda syllaba producta, n.t. A volven- do, quod majores nostri in libris arborum: id est, corticibus scribebant, & libellos illos, quod ferrebat commodiūs, compli- cabant. **[τὸ μεγίλλαθ τὸ ἡγιλλάθ]** **[μεγίλλαθ, ἡγιλλάθ,** **τὸ μεγίλλαθ, σωτὸν μεγίλλαθ.** Gal. Volume, roule, une partie d'un livre. **Ital.** Volume. **Germ.** Ein Büch. **Hiszp.** Un libro, ou volumen. **Pol.** Księga. **Vngar.** breg környe. **Ang.** A volume, the part or grossesse of a book. **I** Ideoque volumina appellata sunt, libellis similiora, quām libris. **q** Est enim propriè volumen pars codicis, ut puta Metamorphoses liber in quindecim volumina distinctus est. **Ovid. 1. Tristium:** Sunt mihi mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. Iunior. Libri tres in sex volumina propter am- plitudinem divisi, quasi in sex maiores libros: ut sint volumina aliquantum minora quām libri. Igitur volumen pars libri est: Liber vero pro toto codice, & pro volumine accipitur. In- dicimus Evolvere libros; id est, aperire lexitandi gratia, quasi rem complicatam explicare. **στιλίστη τὸ βιβλίον.** sicut Re- velare, rem velatam detegere. **Cic. lib. 3. Tusc.** Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est: tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. **q** Accipitur ali- quando volumen pro ipsa circumvolutione. **αἰστρών.** Ovid. 2. Metam. Addit quod assidua rapitur vertigine cœlum, Side- raq; alta trahit, celeriq; volumine versat. **q** Nonnunquam pro volubilitate, sive inconstancia. **Plin. lib. 7. cap. 45:** Si diligenter extinximus cuncta, magna fortis humana reperientur volumina. **q** Volumina vinculum. **Virgil. 5. Aen.** - & ipsa Huc, illuc, vinculum immensa volumina versat.

Volvōx, volvocis, penultima prod. m.t. Vermis teneros vi- tum pampinos, & pubescentes uvas erodens, qui & Convolvulus & Volucra dicitur. **[ψ. ισλθ. Gall.** Liser, burbec ou- vercoquin, qui ronge les bourgeons des vignes. **[ταλ.** Volvo, verme che re- des teneri pampini delle viti. **German.** Ein Rebwärmlin/welches sich in die bretter der jungen Rebschössen vertheidet/vnd sic abfrisst. **Hiszp.** Egysano rebolton. **Polon.** Gajšanka winna. **Vngar.** Hirso, feregi. **Ang.** A caterpillar, a worm that eateth vine boughs. **[Plin. lib. 18. cap. 28.]** Simili modo ne convolvulus fiat, in vinea amureæ congios duos decoctos in crassitudinem mellis. rursus cū bi- tuminis tertia parte, & sulphuris quarta sub diò coqui, ne ex- candescat sub te. Hoc vites circa capita ac brachia ung: ita- nō fore convolvulum: alii Volvocem appellant, animal præ- rodens pubescentes uvas. **Hæc Plin.**

Voluptas, voluptatis, f.t. lucunditas, fructus jucunditatis, & letitiae. **[τὸ θέδην τὸ πλάσιον heddnah τὸ ήρονgh. τὸ πλάσιον, tah- nagh. άδην.** Gall. Volupté, aise, plaisir. **Ital.** Volutta piacere. **Germ.** Wollust Belg. **Wollustichet.** Hiszp. El deleyte generalmente. **Pol.** Rojkosz. **Vn.** G. önlükteség. **Ang.** Pleasure, delight. **[Vnde quicquid ex delectatione animum demulcit, voluptas dicitur, quod id**

maximè velimus. Refertur quæ tam ad animum, quam ad cor- pus, quanvis nonnulli insimulat solius corporis esse, ac tur- pem: quod certè verum non est. Est enim voluptas vocabulū medium, omnemque jacundum motum, quo sensus hilarer- tur, significat, quem Græci vocant ηδύλιον. **Cic. 1. de Orat.** Per- cipietis enim illam ex cognitione iuris lætitiam & volupta- tem. Voluptatem ejus capio, dixit Plin. Epist. 17. lib. 2, pro vol- luptatem ex eo capio. Cum voluptate legere: id est, cum dele- ctatione. **Cic. 1. de Finib.** Omne autem id quo gaudemus, vo- luptas est: ut omne quo offendimur, dolor. **Ovid. 7. Metam.** nulla est sincera voluptas. Voluptati esse: id est, esse gratu & jucundum. **Cic. Lentulo lib. 1:** Quod mihi de filia, & de Cras- si pede gratularis, agnoscō humanitatem tuam, speroq; & opto, nobis hanc coniunctionem voluptati fore. Quibus omnibus in exemplis voluptas in meliorem partem accipitur, pro ea quæ in animum cadit. **q** In malam partem quoq; capit, & pro ea voluptate, quæ corporis propria est apud Cicer. de Senect. Divinus enim Plato escam malorum voluptatem appellat: quod ea videlicet homines capiantur, ut hamo pisces. **Ibidē:** Nullam capitaliorem pestem quam voluptatem corporis ho- mini dicebat à natura datam: cujus voluptatis avidæ libidines temere & effrenatè ad portundum incitaretur. **Idem 1. de Le- gib.** Ab ea quæ penitus in omni sensu implicata insidet imita- trix boni, voluptas: malorum autem omnium mater. **Voluptabilius, voluptabile, om. t.** Gratum, voluptuosum. **[יִבְרָאֵל הַנִּירָשֶׁה]** **[יִבְרָאֵל mehannégh. יִמְנָחֶס, regnū, n̄dū.** Gall. Qui donne ou apporte plaisir. **Ital.** Grato. **German.** Lust vnd freud bringend / liebtid. **Hispan.** Agrado ciò aplasible. **Polon.** Rojkosz propinquaci. **Vngar.** Giöndörwéséges. **Ang.** Pleasant, delightfull, that bringeth pleasure. **[Plaut. in Epid. Voluptabilem mihi tuo ad- ventu attulisti nuntium.**

Voluptarius, voluptaria, voluptarium. Quod voluptatem af- fert. **[יִבְרָאֵל הַנִּירָשֶׁה]** **[יִבְרָאֵל mehannégh. יִמְנָחֶס.** Gall. Plaisance, voluptuous. **Ital.** Cosa piacevole. **German.** Lustbar / das wohlfühl bringt oder das wohlfühl ergeben. **Hiszp.** Cosa deleytosa. **Pol.** Rojkosz propinquaci. **Vngar.** Giöndörwéséges. **Ang.** That bringeth pleasure, delising in pleasure. **[Cic. lib. 3. de Finib. Aegirrudo, libido, formido, quamq; Stoici communis nomine corporis & animi ηδύλιον appellant, ergo malo lætitiam appellate, quasi gestientem ani- mai elationem voluntariam. Voluptarius homo, voluptati de- ditus. φιλόδοξος, φιλόδοξος. Plautus in Menæch. Nanque Epidam- nea natio est hæc, ita hominum Voluptarii atque potatores maximi. Cic. 2. Tusc. Ego à te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem: homo, ut scis, voluptarius. Idem 3. de Orat. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptarius, qui que dulcedine præ- ter ceteros sensus commovetur.**

Voluptuosus, voluptuosa, voluptuosum, Habitum, & vehe- mentiam ligantia, & affectionem: **[יִבְרָאֵל הַנִּירָשֶׁה]** **[יִבְרָאֵל mehannégh. יִמְנָחֶס.** Gall. Voluptuous. **Ital.** Voluptuoso. **Germ.** Wollusts begierig / oder das voll wollust ist. **Hiszp.** Deleyto- s. **Polon.** Rojkosz pojazdami. **Vngar.** Giöndörwéséges el mes welt. **Ang.** Voluptuous, infatiable in pleasure. **[ut, Voluptuosus ho- mo, qui perquam amat voluptatem, quem Cicero volun- tariam vocat. **q** Voluptuosa res, qua in se habet voluptatem, & qua voluptate afficiat. Ille recipit, hæc recipit. Plin. libr. 2. Epist. 13: Voluptuosam rem esse, utrumque eadem opera co- dem viatico invisere:**

Volusp, Delectabile, gratum, jucundum. **[יִבְרָאֵל הַנִּירָשֶׁה]** **[יִבְרָאֵל mehannégh. יִמְנָחֶס.** Gall. Chose, agree- able & plaisance. **Ital.** Volutta, da piacere. **German.** Lustgefelli- gkeit / amüsität. **Hispan.** Delyete. **Pol.** Wielkość, kedves. **Vngar.** Giöndörwéséges, kedves. **Ang.** That is pleasant, and delighteth. **[Quan- quam non ratio substantiæ actiupitur pro ipsa delectatione seu voluptate, id est: Plautus in Amph. Nam quia vos tranqui- los video, gadeo, & volupe mihi est. **q** Legitur & volup, per apocopem: quod & Nonius annotavit. Plautus in Casina: Fa- cite animo vestro volup. **Idem Asinaria:** Hic senex siquid clama uxore animo fecit volup.**

Volutæ, f.p. Ab architecturæ peritis appellantur capreoli, in columnariū capitalis ex herbarū foliis evascentes, & ubi aba- cum jam propemodū contingunt, in orbē circunvoluti: unde tam apud Grecos, quā apud Latinos nomē invenerūt. **τέλεστα.** Vitruvius lib. 3: Dempta abaci crassitudine, dividatur reliqua pars in partes tres: ex quibus una imo folio detur, secundum folium medianum altitudinem teneat: caulinū eandem altitu- dinem habeant è quibus folia nascuntur projecta, uti abacum excipiunt, quæ ex caulinorū foliis nata, procurrit ad extre- mos angulos volutæ, minoresq; helices intra suum medium, qui sunt in abaco floribus, subjecti scalpantur. **Idem paulo pōst:** De volutarum autem descriptionibus, uti ad circinum sint recte involuta: quemadmodum distribuantur, in extre- mo libro forma & ratio carum est descripta. **Idem lib. 7. cap. 5:** Nam pinguntur testiculis monstra potius, quam ex rebus

finitis imagines certe. Pro columnis enim statuuntur calami, pro fastigii harpaginetuli striati, cum crispis foliis, & volutis. Item candelabrum & dicularum sustinentia figurae, supra fastigia earum surgentes ex radicibus cum volutis: colliculi teneri plures, habentes in se sine ratione sidentia sigilla, non minus etiam ex coliculis flores, dimidiata habentes ex se excentia sigilla, alia humanis, alia bestiarum capitibus similia. Hec Vitruvius.

Volutibrum, Volutatim, Volute, Vide VOLVO.

Vomēr, vomeris, masculini generis. Vide VOMO.

Vomīcā, vomicæ, pen. corr. f. p. Abscessus internus copiosam evomens saniem: unde & nō accepit. [ΝΥΜ μαζορ. οντημάχη. Gall. Apostume. Ital. Apostema. Germ. Ein entgegengesetzter oder en. Belg. En purpste. Hisp. Postema. Pol. Ropa je wrędu. Vng. Dagadas, talzio. Ang. A rotten impostume or running sore.] Cic. de Nat. deor. Nec prodeesse voluit Pheræo Iasoni qui vomicam ejus aperit, quam medici sanare nō potuerant. Serenus: Sunt odio quos dira vomit natura, tumores, Vomica qualis erit, vel eidem proxima quædam. Plin. lib. 20. cap. 12: Petroselinum præcipuum ad vomicas. Hinc Plaut. in Persa, non infestiviter vomicam appellat crumenam numis refertam, atq; tumentem. Quid hoc, inquit, quod in collo tibi tumet? S. A. vomica est, pressate parce. q. Plin. lib. 33. cap. 6. per translationem accepit pro argenti vivi vena jugiter manante. Est (inquit) lapis in his venis, cuius vomica liquoris æterni argentum vivum appellatur, venenum rerum omnium. Nonius vomicam pro concavis locis & vetustate excelsis ponit probat. Ex Lucilio.

Vōmo, vomis, vomui, vomitum, Per os ejicio, egero. [ΝΥΜ heki ΝΥΜ kaah. εμιο, ιχεδίγματ. Gall. Vomir. Ital. Vomicare. Ger. Röten. Belg. Spauwen/overgeven. Hisp. Gomitar. Polon. Zrucięzam. Vng. Okadom. Ang. To vomite, to parebrake.] Cic. pro Deiotaro: Quum (inquit) post coenam vomere te velle dixisses, in balneum te ducere ceperunt. Idem 2. Philipp. Tantum vini in Hippæ nuptiis exhausteras, ut tibi necesse esset in populi Romani cōspectu vomere postridie. Virg. 9. Aen. Purpuream vomit ille animam, & cum sanguine mista Viæ refert moriens.

Vōmīto, as, frequentativum. [νολάκις επει. Gall. Vomir souuent. Ital. Vomitar spesso. Ger. Osti tohen. Hisp. Gomitar à menuido. Pol. Vtawnie grucam. Vng. Okadom. Ang. To vomite often.] Col. lib. 7. cap. 10: Quam quum pecudes biberunt, naulea correptæ vomitant, atque expurgantur.

Vōmītio, vomitionis, f. t. Cibi, potiusve per os ejectio, que vetriculi subversione cōtingit. [ΚΡικη κρετος, ιχεδίγματ. Gall. Vomissement. Ital. Eso vomitare, vomito. Germ. Röten/erbrechung. Hisp. Gomito. Polon. Zrucięzanie. Vngar. Okadas. Ang. A vomiting.] Plinius libro 11. cap. 53: Homini cibus utilissimus simplex: acervatio ciborum pestifera, & condimenta perniciose. Difficulter autem perficiuntur omnia in cibis acris, nimia, & avidè hausta: & aestate, quām hymene difficiilius, & in senecta, quām in juventa. Vomitiones homini ad hæc in remedium excogitatae, stolidiora corpora faciunt, iniociae oculis, maximè autem dentibus. Somno concoquere corpulentis, quām firmati utilius: ideo athletas malūt cibos ambulatione perficerent.

Vōmītus, tus, m. q. Vomito. [ΝΥΜ ki ΝΥΜ ke. ιμερο.] Plin. libr. 20. cap. 14: Mentastrum cum succo granati singultus & vomitus sifit, ut Democritus monstrat.

Vōmītor, oris, m. t. Qui vomit. [ΝΥΜ meki, ιχεδίκτης. Gall. Vomisseur. Ital. Chi vomita. Ger. Ein soher/ der sich erbärt. Hisp. El que gomita. Pol. Tenktori gruca. Vng. Okado. Ang. That vomiteseth.] Plin. lib. 23. cap. 1: Non expedit vomitoribus, sicut neque mustum, neq; sapa, neq; passum.

Vōmītoriā. [Vng. Oly hely, az melybőn tolyengua sók embér ki vagy be megyén.] Macrobius Satyr. lib. 6. cap. 4. Virgil. Mane salutantum totis vomit ædibus undam. Pulchrè vomit undam, & antiquè: nam Ennius: Et Tyberis flumen vomit in mare salsum. Vnde & nunc vomitoria in spectaculis dicimus, unde homines glomeratim ingredientes in sedili se fundunt.

Vōmītoriūs, vomitoria, vomitorium, Quod vomitum ciet. [εμερο. Gall. Qui fait vomir. Ital. Cosa che fa vomitare. Germ. Röterig. Hisp. Cosa para hacer gomitar. Pol. Zrucięzanie/tyuniaci. Vngar. Okadiato. Ang. That hath power to cause one vomite.] Plin. lib. 21. cap. 6: Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium. Idem lib. 20. cap. 9: Bulbus quem vomitorium vocant ab effectu, folia habet nigra cæteris longiora.

Vōmēr, & vomis, hujus vomeris, generis masculini, ferramentum aratri quo sulci sunt. [ΓΑΛΛΙΑ machareketh. ωισ. Gall. Le soc d'une charrue. Ital. Vomere, vomiero del aratro. Germ. Ein pflegesfen/wâgenfen/sâb. Belg. Een ploegveter. Hisp. La raja del arado. Pol. Plug. Vn. Zanjo v. s. Ang. The culter of a plough.] Ita dictum quod terram vomat: hoc est, eruat. Virg. i. Georg. Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro Ingemere, & sulco atritus splendescere vomer. Idem: Vomis & inflexi pri- mum grave robur aratri. Plin. lib. 18. cap. 18: Vomerum plura

genera: Culter vocatur, prædensam priusquam proscindatur, terram secans, futurisque fulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordet vomer. Alterum genus, est vulgare, rostrati vectis. Tertiū in solo facilis, nec totu porrectum dentali, sed exigua cuspide. In rostro hæc quarto genere, sed exacutior in mucronem fastigata, eodemque gladio scindens solum, & acie laterum radices herbarum secans: id nō pridem inventum in Rhætia. Galliz verò duas addiderunt rotulas: quod genus vocant planaria. Cuspis effigiem palæ habet. Latitudo vomeris cespites versat. Ovid. i. Metam. Ipsa quoque immunis rastro que intacta, nec ullis Saucia v. meribus, perfedabat omnia cellus.

Vōpilscus. [ον τη διόλυμον καιρον προσδέει. Gall. Celuy de deux gémeneaux qui viennent à profiter. Ital. Uno di due gemelli che viene a profito. German. Der ein aus den zweylingen so aufgetragen und fertigommen ist. Hisp. Uno de dos mellizos que viene y es apprechado. Polon. Leden głosniatysim gleyderni bel martwo. Vngar. Az kettes gyermeket köszvet az ki meg el. Ang. One of two conveaned at one time which cometh to perfection.] Dicitur qui ex duabus conceptis, uno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Quo cognomine dictus est Flavius historicus, qui Imperatorum vitas scripsit. Plinius libro 7. cap. 10: Vopilcos appellabant è geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu.

Vōro, as, act. p. Cibum non confectum deglutio. [ΝΥΜ αθάλιον βαλανον λαβ. βεύονται, καπαράω, σιανταπλα. Gall. Denore, aualler sans mascher, engloutir. Ital. Denorare, tranguggiare. Germ. Fressen. Belg. Opsloeden/insloeden. Hisp. Tragar lo que no se masticá. Pol. Zramczać. Vng. El niemel. Ang. To denore, to swallow unchewed.] Cicero libro 2. de Nat. deor. Alia vorant, alia mandant. q. Hinc per translationem vorare capitul pro avidè sumere. Plaut. in Trucul. Interim ille hamum vorat, si semel amoris poculum accepit meré. Cicero ad Atticum libro 4: Nos hic voramus literas cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.

Vōrāgo, inis, secunda syllaba producta, f. t. Locus immeñs profunditatis, quicquid acciperet devorans, & propemodum inexplebilis. [ΝΥΜ τεχύμ. Αγχένης, βάρεχτος. Gal. Gonfie. Ital. Voragine, barairo. German. Ein tiefer schund. Hisp. Tragadero o remolino de agua. Polon. Głębia niegmierna. Vngar. Brúny molyseg. Ang. A gulf or swallowing pitte.] Cacer. i. de Divinat. Qui quum per agrum Lecontinum iter faciens, equum dimisisset in flumen, summersus equus voraginiibus non exitit. Virgil. 7. Aeneid. Hic specus hortendum, & sevi spiracula Ditis monstrantur, ruptaque ingens Acheronte vorago. Idem 6. Aen. Turbidus hic ceno vastaque voragine gurges Aestuat. Curtius lib. 8: Imber violentius quam alias fusus campos lobicos & inequitabiles fecerat: gravesque & propemodum immobiles currus illuvie & voragine hærebant. q. Transferunt ad hominem insigniter prodigum, cuius gula vel amplissimis patrimoniosis in ventrem tanquam in barathrum quodam conjectis expleri non potest. Cic. pro Sextio: Meo periculo, inquit, gurges & vorago patrimonii hellubare?

Vōrāgi nōfūs, voraginosa, voraginosum, adjективum. Quod est voraginiibus plenum. [βαρεχτος. Gall. Plein de goulfes. Ital. pieno di voragini. German. Voll tiefster Löcher oder Löcher. Hisp. Lleno de remolinos. Polon. Pełni głebotkich dżur. Vng. Brúny. Ang. Full of goulfes or swallowing pittes.] Hir. 6. bell. Hisp. Nam palustri & voraginoso solo currebaat ad dextram partem.

Vōrāx, voracis, om. t. Multa absument, inexplebilis, insatitabilis. [ΝΥΜ τελευτηράθη, ἀδιφάθη, πλούχαθη, ἀτάραθη. Gall. Grand denoueur, goulou, gloton, gourmand. Ital. Vorace, devoratore. Germ. Gressig. Hisp. Cosa que mucho traga, comilone. Pol. Zarłok. Vngar. Nagy ehet. Ang. That swalloweth a thing unchewed.] Ovid. lib. 15. Metam. Nec nisi perdidcris alium, placare voracis, Et male morati poteris jejunia ventris. q. Charybdis vorax. βαρεχτος. Cicero 2. Philip. Quæ Charybdis tam vorax tot res tam citè absorbere potuisse? Usura vorax. Lucan. lib. 1: Hinc usura vorax, avidumq; in tempore fœnus, Et concusa fides, & multis utile bellum.

Vōrācitās, atis, f. t. Edacitas, inexplebilis edendi aviditas. πλούφατη.

Vōrsūrā, vide Versura in VERTO.

Vōrto, is, vide VERTO.

Vōrteξ, vide Vertex in VERSO.

Vōs, vestrum, vel vestri, pronomen pluralis numeri à tu. Vosmetipsi, pro vosipli. [ΝΥΜ αττικ. ιμεις. Gall. Vos. Ital. Voi. Ger. Ihi sebs. Hisp. Vos. Pol. Wysami. Vng. Tve. Ang. Yeow.] Cic. li. 4 Acad. Nos autem dicimus ea nobis videri, que vosmetipsi nobilissimis philosophis placuisse conceditis. Id pro Rose, Amer. Quæ facitis ejusmodi sint, ut ea dedita opera a vobis contra voimeipso facere videamini.

Vōtīvūs, Votum, vide VOVEO.

Vōvēo,

Vōvō, vōves, vōvi, votum, n.f. Deo aliquid sancte promitto; vota facio, vota nuncupo, vota suscipio. [*χρῆματα* νέθειν. *χρῆματα*. Gall. *Vouer faire ven.* Ital. *Far voto auontare.* Germ. *Geben ein Gelübde thun Belg. Ghelouen.* Hisp. *Votar o desear.* Polon. *Bogu nieco obiecie.* Vng. *Istenek fogadás tezék.* Ang. *To vowe.* Pro quo etiā dicimus vota facie, & vota nuncupare. Liv.lib. 1. ab Vib. In re trepidu duodecim votis Solios, namque Pallori & Pavori. Horat.lib. 3. Carm. Ode 8: Voveram dulces epulas, & album Libero caprum. Ovid.lib. 9. Metam. Vota puer solvit, quæ fœminæ voverat Iphis. q. Vovere caput pro salute patriæ, dixit Cicero libro 5. de Finibus: pro objice se periculis pro salute patriæ. q. Hujus compositum est Devovo: de cujus significatione abunde multa dicta sunt suo loco.

Vōtūs, vota, votum, participium. [*χρῆματα* νέθειν. *χρῆματα*. Gall. *Vox promissi.* Ital. *Votum promissi.* German. *Gebot/versch Gelübde verheißen.* Hisp. *Votado, prometido.* Polon. *Obiecani, poswieceni.* Vng. *Istenek igírteke.* Ang. *Vowed.*] Cicer. de Nat. deor. At earum tempora lunt publice vota, & cedatata. Liv. libr. 4. ab Vib. Ludi ab Decemviris per se cessionē plebis à Patribus ex Senatuscōsulto voti, eo acni, facti sunt.

Vōtūm, t.i., n.f. promissio facta Deo. voti sponso qua Deo obligamur. [*χρῆματα* νέθειν. *χρῆμα.* Gall. *Vox.* Ital. & Hisp. *Voto.* Germ. *Ein Gelübde.* Belg. *En gheloeste Pol. Obiecanie bogu.* Vng. *Istenek fogadás.* Ang. *A vote or promise made to god.*] Cicer. de Nat. deor. Non aene anima advertis ex tot tabellis pictis, quæ in multi votis vim tempestatis effugerint? Idem 1. de Legib. Diligen tua votorum satis in lege dicta est, ac voti sponso, quo obligamur Deo: pœna verò violatæ religionis justam excusationem non habet. Virgil. 8. Aeneid. Vota metu duplicant matres propiusq; periclo te timor. q. Nefarium votum. Cicero pro Cluentio: Quin etiam nocturna sacrificia, quæ putat occultiora esse, sceleratasq; ejus preces, & nefaria vota cognovimus. q. Et quoniā quæ magnopere desideramus, adhibitis votis à diis petere solemus: f. q. id est, ut Vota accipiamus pro optatis *χρήματα*. Plin. Epist. 45: Hanc ego vitam voto, & cogitatione prælumo. q. Vnde voti cōpotem dicimus eum, qui desideriū suū assecutus est. Et pro voto succedere: id est, pro desiderio. *χρήματα* *χρήματα*, q. Item facere vota, pro optare. *χρήμα.* Cic. pro Milone: Vota enim feceratis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras possessiones. q. Nonnunquam tamē facere vota, idem est quod vovere. Cicero de Aruspis respon. Nostrū Imperatores maximi & periculosis bellis huic deo vota fecerunt, & que in ipso Pessinuate ad aram principem persolverunt. q. Voto aliquem singere: id est, talem finitatem vel maximè optaremus. Plin. Epistol. 1. 12. Tibique, ut qui exploraveri n spondeo habiturum te generum, quo melius singi ne voto quidem potuit. q. Nuncupare vota pro imperio, apud Ciceronem 6. Ver. id est, nominatim aliquid vovere, quod Republica periculo liberata, sis persolutus. q. Voto teneri: id est, voti reum esse. Cicero ad Atticum: Sed jam quasi voto quodam & promisso me teneri puto. q. Vota solvere, est ea quæ vovimus, præstare. Cicero ad Atticum: Vota reddere, apud eundem libro 3. de Legibus. Liberare se voto, est solutioe eorum quæ vovimus, eximeret se ab obligatione sponsionis diis factæ. q. Legimus tamen & liberare se voti, ubi intelligitur sine dubio, Sponsione, aut simile aliiquid. Liv. lib. 5. ab Vrb. Verecundiam non tulit Senatus, quia sine mora voti liberaretur. q. Reus voti, & Damna. tis voti, vide in dictionibus D A M N A T U S & R E V S.

Vōtūs, votiva, votivum, penultima producta, Quod ex voto dati promittitur, quod ex voto sic & suscipitur. [*χρῆματα* νέθειν. *χρῆμα.* Gall. *Qui est votum.* Ital. *Di voto.* German. *Berlobt/versch Gelübde versprochen.* Hisp. *Cosa prometida por voto.* Pol. *Bogu obiecani.* Vngar. *Istenek fogadasbol lótt el aianlott.* Ang. *Promise with a voice.*] Horatius 1. Epistol. 3: Pascitur in vestrum redditum votiva juvenca. Ludi votivi, qui ex voto sunt. Solebant enim in Reipub. periculis, aut principis adversa valetudine ludi voti, quos deinde voti damnati ingenti cum apparatu faciebant. Plinius libro 7. capite 48: Valeria Copiola Emboliaria reducta est in scenam, Cn. Pompeio, Qu. Sulpitio Coss. ludis pro salute D. Augusti votivis, annum centesimum quartum agens. q. Thura votiva, quæ voti causa persolvuntur. Ovidius libro 3. Amor. Eleg. 12: Accipit ara preces, votivaq; thura piorum. Ara per antiquas facta sine arte manus. q. Legatio votiva, quæ voti ergo suscipitur. Cicero Attic. libro 15: Votiva (subaudi legatio) ne tibi quidem placebat. Etaim erat absurdum, quæ si stetisset Respublica, vovissem, eam eversa illa vota dissolvere. q. Aliquando votivum significat quod voto desideratum est. *χρήμα.* Apuleius libro 6: Tota civitas ad votivum conspectum effunditur, q. Votivæ aures, quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. in Casin. Aures votive si sunt, animum adhortite.

Vōtūs, votita, votitum, si Nogio creditus, idem est quod

religione aliqua prohibitum, vel interdictum. Plaut. in Asin. Nolo illam habere causam, & votitam dicere.

Vōx, vocis, f. t. propriæ dicitur sonus qui ab animali ore profertur. [*χρῆματα* φωνή, φωνή, φωνή. *χρῆμα.* Gall. *Vox, son.* Ital. *Voce,* *suono, ditione.* German. *Ein Stimm.* Hisp. *La voz, son.* Pol. *Głos.* Vngar. *Szó.* Ang. *The voice.*] Iti enim dñs rē pōsī, quod est clamare. Cicer. lib. 2. de Nat. deor. Vocis genera permulta, canonum, fuscum: lene, asperum: grave, acutum: flexibile, durum: quæ hominum solum auribus judicantur. Idem in Oratore: Vocis mutationes totidem sunt, quot animorum, quæ maximæ voce commoventur. Mirum enim quædam naturæ vocis: cujus quidem è tribus omnibus sonis, inflexo, acuto, gravi, tanta sit & tam suavis varietas perfecta in cantibus. De vocis quantitate, ac qualitate, vide Quintilianum libro 11. cap. 3. Ovid. 2. Metamorph. Nec conata loqui est: nec si conata fuisset, Vocis habebat iter, saxum jam colla tenebat. Item 2. Amor. Eleg. 6. de Phœtaco: Non fuit in terris vocum simulantes. Virgil. 3. Aeneid. Sensit, & ad sonitum vocis vestigia torsit. Quintilianus libro 11. cap. 4: Augentur autem, sicut omnium, ita vocis quoq; bona cura: & negligientia minuantur. q. Nonnunquam tamen Voces dicimus pro reris etiā in animalium sonis. Virg. 6. Aen. de Orphei cithara: Necnō Threlius longa cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

Vōculā, vōculæ, pen. corr. f.p. diminut. Parva vox. [*φωνή, διοστάσις.* Gall. *Petite vox.* Ital. *Vocina, voce picciola.* German. *Stimmlein.* Hisp. *Pequena voz.* Polon. *Głosik.* Vngar. *szouatska.* Ang. *A small voice.*] Cic. ad Qu. Frat. Quinto molles sunt & delicatores in cantu flexiones, ac faste vocula, quæ certæ, seu severæ? Propertius lib. 1. Eleg. 15: Q' utinam trajecta cava mea vocula rima percussas dominæ vertat in auriculas. ●

Vōcabūli, vocabuli, penultima correpta, n.f. Dictio qua res significare vocantur, aut voce effruntur. [*χρῆματα* μίλια. *λέξις.* Gall. *Vocable, diction, nom ou surnom.* Ital. *Dictione, vocabulo, voce.* German. *Ein Namn.* Hisp. *La palabra.* Pol. *slówko, mianownie.* Vngar. *szó, név, bezed.* Ang. *A word.*] Terentius in Ermutho: Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis vocabula. Plinius Epistol. 14: Neque alio vocabulo potest exprimi. Cic. 3. de Orat. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet. Quint. lib. 9. cap. 1: Mutatur vocabulus vis rerum.

Vōcālīs, vocale, om. t. Quod est sonorum, & summae vocis. [*φωνής οὐρανος.* Gall. *Qui a bonne voix ou basaine & resonante est.* Ital. *Vocale, sonore.* German. *Häuschenend hättend das ein häuse oder taute Stimm hat.* Hisp. *Cosa que resuena y tiene voz.* Polon. *Głosni.* Vngar. *Hangos zavar.* Ang. *That hath a lowde voice.*] Plinius libro 18: Raræ quoque ultra solitum vocales, sunt signa tempestatis. Tibul. lib. 2. Eleg. 5: Nunc te vocales impeliere pol'ice chordas, Nunc precor ad laudes flectere verba meas. Ovid. 11. Metamorph. Carmine vocali clarus citharaque Phœmon? q. Vnde vocales dictæ sunt quinque illæ apud Latinos literæ: quia per se voces faciunt, & sine his vox profiteri non potest φωνή, q. Hinc semivocales, quæ quasi dimidiatum vocalium forum habent. *μεταφωνη.* Vocalium concursus. Cic. in Orat. Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam. q. Vocalis etiam dicitur, qui voce utitur, & proferre verba potest: puta si quis, quem mutus fuisset, postea loquatur *ἐπιφωνη.* Valerius libro 1: Aegles Samius athleta mutus, quem ei victoriz titulus & præmium eriperetur, indignatione accusans, vocalis evasit.

Vōcālitās, vocalitatis, f.t. Consonantia, quam Græci *φωνής* vocant. [Gall. *Consonance, beau, bon & plaisir son.* Ital. *Consonanza.* German. *Wollautung.* Hisp. *Consonancia.* Polon. *Zgodnigłos.* Vngar. *Hangossz.* Ang. *The tune or sweet sound of a voice.*] Quint. lib. 1. cap. 5: Sola est, quæ notari possit velut vocalitas, quæ *διφωνία* dicitur.

Vōcāmēn, nis, n.t. Nomen, appellatio. [*φωνής σχέμα* *φωνης* *γαλ.* Nom, appellation. Ital. *Nome, appellatione.* German. *Ein Name.* Hisp. *Nombre o llamamiento.* Pol. *Nazwanie.* Vng. *Nev, nev, név.*] Lucret. lib. 2: & Bacchi nomine abuti Maruli, quæ latice proprium proferre vocamen.

Vōcātīvūs, adjectivum fictum à Grammaticis: ut vocativus casus, per quem aliquem vocamus. *χαρκη.*

Vōcātīvē, adverbium, apud Gell. lib. 13. cap. 21: Vocative, inquit, dicit: id est, per vocativum.

Vōcīfērōr, is, Clamo, clamorem edo, exclamo. [*φωνής γέλασις* *φωνης* *βούλω.* Gall. *Crier, brayre, huyer.* Ital. *Gridar forte, gridar ad alta voce.* German. *Die Stimme erheben, laut schreien.* Belg. *Engre toepe.* Hisp. *Gritar mucho, dar voces.* Polon. *Głosim wol am.* Vng. *Weblek, kialok.* Ang. *To cry out or loudly, to bray.*] Cic. 6. Verr. Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrymas interdum vix tenere. Lucret. lib. 2: Nulla est finis, uti discutires ipsaq; per se Vociferatur, & eluet natura profundi. Virg. 2. Aen. Talia vociferans gemitu rectum omne replebat. q. *Vociferare*

ciferare actuum protulit Cicero Att. 4. in Verrem, si mendacio vacat: Nam me dies vox, latera deficere, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum indignumque sit, &c.

Vociferatio, vociferationis, verbale, f. t. Clamor, actus vociferandi. [χρυσή στοκαλίς, ρεγγύη βούς] Gal. Brayement, criement, huyement. Ital. Eso gridare. Ger. Erhebung der Stimme/laute Schreitung. Hisp. Obra de gritar. Pol. Glosne wolsanie. Vng. Wedltes, kialtas. Ang. A crying loude, braying.] Cic. pro Caelent. Nam in ipso sermonone hoc & vociferatione mortua est. Ad Herenn. li. 3: Habet enim quidam illiberalis, & ad mulierem potius vociferationem, quam ad virilem dignitatem. in dicens accommodatum.

Voco, vocas, act. p. advoco, accresco, appello, adduco. [χρημάτινος φωνής, βαρύς] Gall. Appeler, hucher. Ital. Chiamare. Ger. Berufen. Hisp. Llamar. Pol. Wol'am. Vngar. Hiuom, nevezem. Ang. To call, or call one by name.] Plautus in Capt. Quae ad patrem vis nuntiantur vix' vocem huc ad te. Virgil. 11. Aeneid. variisque instigat vocibus alas, Nomine quenque vocans. Cicero 6. Verr. Deinde ipsum regem ad coenam vocavit. Vnde vocatores dicti sunt, quibus invitandi datum est negotium, sive qui per se vocant ad coenas. κλήσις. Plinius lib. 35. cap. 10: Invitatus ad regis coenam venit, indignantique Ptolemaeo, ac vocatores suos ostentanti, ut dicaret a quo eorum invitatus esset, ille arrepto è foculo carbone extinto, imaginem in pariete delinavit. q Tanti vocat ille pudicam, à luvemale Satyra sexta, dictum in hunc sensum: Tantum accepit, ut illam dicat esse pudicam. Verba Juvenalis sunt haec: Bis quingenta dedit tanti vocat ille pudicam. Loquitur de Cesennia muliere impudicissima, quam tamen maritus pudicam esse assertebat: non quod ita res esset, sed quod quingenta dotis nomine accepisset. q Vocare aliquem ad calculos, est eum vocare ut suffragium ferat. q Vocare servos ad libertatem, est eos incitare ut se vindicent in libertatem. q Vocare aliquem ad computationem, dixit Plin. in Paneg. Nemo recentem, & attontam orbiteratem ad computationem vocet, eoque patrem, quid reliquerit filius, scire. q Vocare aliquem ad testimoniū, est testem citare. q Vocare aliquem in crimen, est aliquem criminis accusare. q Vocare in discrimen, est periculo committere. q Vocare aliquem in invidiam, est quod vulgus indoctum ait, adducere in malam gratiam. q Vocare rem aliquam in medium, est discutiendam proponere. q Vocare aliquem in partem, est eum vocare ut alicuius rei partem accipiat. q Vocare aliquid ad calculos, est in suppurationem deducere. Cicero de Amicitia: Hoc quidem est nimis exiliter, & exiguae ad calculos vocare amicitiam: ut per sic ratio acceptorum & datorum. q Vocare deos in vota, est votis factis deorum auxilium explorare. προσκλήσις. Virg. lib. 5. Aeneid. Ni palmas ponto tendens utrasque Cloanthus, Fudissetque preces, divosque in vota vocasset. q Vocare aliquem à modestitia, est jubere læto animo esse. Cicer. Att. lib. 1: Quod me à modestitia vocas, multum proficias. q Sic vocare ad vitam, ibidem, pro eo quod est bono animo esse jubere, & eum qui iam necem sibi inferre constituerat, spe meliori injecta ab instituto revocare. q Vocata est opera, dixit Plaut. in Stich. Cœnabis apud me, quoniam salvos advenis. E. Vocata est opera: id est, non vacat apud te cœnare, quoniam rogavit me aliquis ut negotium aliquod pro se transigerem.

Vocatus, vocata, vocatum, participium. [Νέργαρ καρί Νέργαρον] καρά, ὁ κλητός. Gall. Appellé, huché. Ital. Chiamato. Germ. Berufen. Hisp. Llamado. Polon. Zawol'ani. Vngar. Hinuattatot nevezetet. Ang. Called.] Ovid. 1. Metam. Conciliunque vocatenuit mora nulla vocatos. Horat. 2. Carm. Ode 18: Vocatus, atque non vocatus audit.

Vocatus, vocatus, vocatui, m. q. [Τῆλη τεφιλλᾶς, κλῆσις προσεγγίσεως] Gall. Invocation, priere. Ital. Invocatione, prega. Ger. Anrufung oder berüffung. Hisp. Obra de llamar, ruego. Pol. Wytwanie. Vngar. Kéniörge. Ang. Calling, or invocation and prayer.] Virg. 10. Aeneid. - nunc o nunquam frustrata vocatus Hasta meos, &c. Vbi Serv. Vocatus: hoc est, invocationes & preces: nam appellatio est à verbo quae semper in eo exit, aut in us: id est, nomen verbale. Cic. 3. de Orat. Manè Idib. Septembr. & ille Secundus frequens vocatu Drusi in Curiam venit.

Vocator, penultima producta, oris, verbale, m. t. [Νέργαρος, ὁ κλητής, ο ἐστὸς στοκαλίς] Gal. Semonneur, inviteur au banquet. Ital. Chiamatore, invitatore. Germ. Ein berüffter oder Hisp. Que llama a otro que venga, cambiador. Pol. Wytwac. Vng. Hin. Ang. A caller.] Vocatores dicti sunt, quibus datum est invitandi negotium, sive qui ipsi invitant ad coenas. Plinius lib. 35. cap. 10: Invitatus ad Regis coenam venit, indignantique Ptolemaeo, & vocatores suos ostendenti, ut disceret, a quo eorum invitatus esset.

Vocato, as, penult. corr. Frequenter voco. Στοκαλίσω. Gall. Appeller ou hucher, sonner. Ital. Strachiamare. German. Embig berüffen oder nennen. Hisp. Llamar a menudo. Polon. Wytwanie wypawać. Vngar. Huddagolom. Ang. To call often.] Plautus in

Capt. Pœgnium vocatus est, post vos nomen indidistis Tyndaro. Cicero 2. de Nat. deor. Quas nostri septem soliti vocari retriones.

V pīlo, onis, m. t. Positum est à Virgilio pro opillone, causa metri, Aegloga 10: Venit & Vpilio, tardi venere bubulci. Est autem opilio, vel upilio, ovium custos. [ποιητής, ποιητής] Gal. Berger. Ital. Pecoraro. Germ. Ein Schafshirt. Hisp. Pastor de ovejas. Pol. Owczarz. Vng. Ish partoribax, iuhaz. Ang. A sheepherd or keeper of cattle.]

Vpūpā, upupæ, f. p. Avis, crista à capite excurrentibus galeata, in simo semper commorans. [πουλί] Gall. Hupe. Ital. Bulbo. Ger. Ein Wölkopf. Hisp. El abubilla ave. Pol. Dudek. Vngar. Buwdz̄ babuk. Ang. A lapwing bird.] Plin. lib. 10. cap. 29: Mutat & upupa, ut tradit Aeschylus poëta, obsecna alias pastu avis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis. q Plaut. in Captivis, Vpupam pro meretrice accipit. Itidem (inquit) huc mihi advenienti upupa quae me delester, data est.

V rāchūs, pen. cor. κέρας, Meatus est proficisci ex fundo vesicae foetus in utero existentis, lotium deferens in membranam urinæ recipienda destinatam, quæ à medicis απομενοῖς appellatur. Vide Galenum lib. 13, de Vlu partium, & in tractatu de Confectione vulvæ.

V ræōn, Piscis, thynni pars Varro lib. 4. de Ling. Lat. Græci Grammatici, τηρεά, μέγα τοῦ ιχθύος. Persius: -rubrumq; amplexa catinum, Cauda natat thynni. Athenæus ἔργον partem ex thynno vocavit.

Vranos, Vox Græca cœlum significans, quasi ὄρες (ut inquit Ambros. lib. Hexam.) ab ὄρεω, quod sit visu per vrium, & minimè densum, ut est aqua & terra.

Vrānōscōpūs, pi. κέρασοντος, Piscis idem cum callionymo, fel habens prægrande, quo cicatrices, & excrescentes in oculo catuncula persanantur. Dicitus uranoscopus ab oculo, quem in capite habet ita situm, ut eo cœlum intueri videatur. Vide Plin. lib. 32. cap. 7.

Vrbānatim, Vrbane, Vrbanitas, Vrbanus, Vide VRBS. Vrbīnā, urbina, pen. cor. Teli genus oblongum. Plautus in Bacch. Si tibi est machæra, & nobis urbina est domi. Verba sunt Chrysali, minas referentis, & militis scutis itē dictis retundentis. Placiades Fulgentius legit hoc loco Vervinā, & interpretat jaculi genus, qd Verutu vocat. Vide Eras. Adagia.

Vrbīs, hujus urbis, f. Oppidum muro cinctum: [Τύριον] Gall. Vne ville. Ital. Città. Ger. Ein Stad. Belg. En Stat. Hisp. La ciudad. Pol. Miasto. Vng. Kerete varras. Ang. A town enclosed with walls.] ab Urbo, aratri curvatura: quod antiqui junctis bobus, tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis uribus, interiore vacca, aratro circumagebant fulcū, intra quæ urbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicio, ut urbs fossa, muroq; munita esset: & locum unde terræ fodissent, Fossam vocabant. Virgil. lib. 1. Georg. Aptæ dies legitur, qua menia signet aratro. Quidam ab orbe urbem appellatam putant, quod fulcus in orbe duceretur: nam civitates antiquæ in orbem fiebant. Propriæ autem Roma Vrbs dicta est per antonomasiam, quum cætera dicantur Oppida, ut testatur Quintil. lib. 8. cap. 2. q Vrbis autem vocabulo propriæ ædificia ipsa significantur. Virgil. lib. 1. Aeneid. Vrbs antiqua fuit, Tyri tenuere coloni, Carthago. q Civitatis autem nomine intelliguntur cives ipsi. Cicero libro 1. de Repub. Quata quum locis manuque sepissent, ejusmodi conjunctionem teorum Oppidum, vel Vrbem appellantur, delubris distinctam spatiisque communibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, qualiter exposui, Civitas est. Idem pro Sextio: Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure & humano moenibus sepserunt. Sed confunduntur quandoque, ita ut Vrbs pro civitate pœnat, idque per metonymiam, ut ait Quintilian. lib. 8. cap. 6. Virgil. 2. Aeneid. Invadunt urbem somno, vinoque sepulcam. Et civitas pro urbe, Senec. Quin plerasque civitates viderimus terræ motu funditus collapsas. q Ab urbe fit Suburbium & Suburbanum, Vrbanum, & Vrbicus: sicut ab oppido Oppidanus, & Oppidicus.

Vrbīcūs, urbica, urbicum, Quod ad urbem pertinet: sicut Rusticus, quod ad rus. [ἀστρικός] Gall. De la ville. Ital. Cittadino. Ger. Stanisch / der Stad. Hisp. Cosa perteneiente à ciudad. Pol. Myski. Vngar. Varasi. Ang. Of a town.] Gell. lib. 15. cap. 1: Si quod autem posset remedium esse, ut ne tam assidue domus Romanæ arderent, venum hercle dedisset res rusticæ, & urbæ emissem. Suetonius in Augusto: Vi seraciorem, habilemque annonæ urbice redderet. Martial. in Procerio libri 12: Quæ absolvenda non esset inter illas quoque occupaciones urbicas, quibus facilis consequitur ut molesti potius quam officiosi esse videantur.

Vrbānū,

Vrbānūs, urbana, urbanum, Vibucus: cui opponitur vllanus: [à vībūc, è cōtā.] Gall. Civil, bourgeois, joyeux & recreatif. Ital. Cīvile, urbano, costumato bene. Ger. Städtisch, bēstisch. Belg. Steers. Hisp. Civil, cosa de ciudad. Pol. Myenski. Vng. Varabébi. Ang. Of a town or city, joyeux.] Ut Vrbani mores, Urbana curia: euri qui in urbe habitat. Ejus contrarium est Rusticus. Plaut. in Merc. Vrbani sunt rustici. qd Urbana prædia. Vlpian. l. urbana. ss. de verb. significatione. Urbana prædia omnia edificia accipimus, non solum ea que sunt in oppidis, sed si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & in vicis: vel si Prætoria, voluptati tantum deservientia, quia urbanum præmium non locus facit, sed materia. Vita urbana. Terent. in Adelph. Ego hanc clementem vitam, urbanam, atque otium secutus sum. Ovid. 1. de Ponto, Eleg. 9: Nec tu credideris urbanæ cōmoda vita Quætere Nasōnem: querit & illa tamen. qd Per translationem accipiunt pro faceto, comi, lepido, quem Græci οργάνος vocant, live γέρανος: [Polon. Obyciaw. Jertown. Vngar Emberges, tress.] & pro eo qui in verbis & fono, & usu proprium quendam p̄r se ferri urbis gestum, & sumptum ex conversatione doctorum tacitam eruditioem: qua tamen in significazione Ciceronis tempore dictio fuit nova. Cicero in Epist. Fam. Te, inquit, hominem, ut nunc loquuntur, urbanum: d quod Quin Julianus lib. 8. cap. 3, quoque notavit. Cicero pro Domo sua: Et homo facetus inducis etiam sermonem urbanum, ac venustum. Horat. 1. Serm. Satyr. 10: -fuerit Lucilius, inquam, Comis & urbanus, fuerit limatior idem, &c. Et difficit à Dicaci, quod dicax est, cujus sermo cum rūfū aliquem incessit. Ideo Demosthenem urbanū fuisse dicunt, dicacem negant. qd Quæ admodum autem urbanum & dicacem hominem dicimus, ut urbanum & dicacem sermonem: unde urbanitas & dicacitas tam de oratione, quam de homine dicuntur.

Vrbānūs, id quod Vibucus: ut urbanici milites, qui in praesidio urbis locati sunt. 1. 35. 6. 1. D. ex quib. caus. major. ubi tamen nonnulla exemplaria habent Urbanici. Vrbānūs, atis, f. t. Sermonis lepor, oratio salibus condita, sal, facietæ. [Ιτ̄. Chen. ἀστίσθιος, χαρεστίσθιος, ἀστίσθιον. Gall. Cui-bi, bonne grace, bon entretien. Ital. Urbinita, bona gratia, ciuità. German. Stadtkleid, höflichkeit. Hispan. Crianza como de ciudad, ciuidad. Pol. Obi, que es doble y jari porcino. Vng. Emberges, legeres, tresa, es nyarafag. Ang. Good maner, gentleness in speache and behaviour.] Urbana (inquit Quintilianus libro 6. cap. 3.) illa est, in qua nihil absconsum, nihil agreste, nihil incuditum, nihil peregrinum neque sensu, neque verbis, neque ore, gestuve possit deprehendi. Cicero. 1. de Finib. Et sunt illius scripta leviora, ut urbanitas summa appareat, doctrina mediocris. Idem pro Cælo: Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam: quæ si pertulanti jactatur, contumeliam facetus, urbanitas nominatur. Quintil. lib. 4. cap 2: Vrbanitas opportuna reficit animos. Est autem hec significatio metaphorica, tracta à moribus eorum, qui in urbis agunt, quorum oratio, vitaq; omnis lepore, salibus, & venustate amoenius condita est, quam corum qui in ag: agunt. qd Non nunquam tamen legitur in propria significazione pro rebus ipsis urbanis, vel pro vita urbana. n̄ è vng. Cicero. Trebatio: Tu modò desideria urbis & urbanitatis depone.

Vrbānūs, canū milites, à vībūc spāndūs dicuntur non tam qui urbani sunt id est, Romani, quam qui ad urbem pertinent.

Vrbānūs, adverbium. Facetè, lepidè, venustè. [à cēw, à cērōtus. Gall. Citudine, plaisir, amment, de bonne grace. Ital. Piacevolmente, con gracia. Ger. Höflichkeit, lieblichkeit. Hisp. A manera de ciudad, con gracia, y ciuidad. Pol. Pocejewi, y prijsjtoine. Vng. Embergeszen. Ang. Courteously, gently.] Cic. 1. de Finib. Facetè & urbane, ut è parte audi ebam Stoicos iridente. Quint. lib. 2. cap. 11: Nec sacer potuit urbanius ex confessione initia sua elabi.

Vrbānūs, Antiquis in usu erat, pro urbane: hoc est, urbanum more, à vībūc, sicuti contrà Rusticatum, pro rusticè, sive rusticorum more. Pomponius apud Nonium: At ego rusticum tangam, urbanitatem nescio.

Vrcēus, urcei, m. s. ut Paulus Iureconsultus ait: Est vas quo aqua in usum infunditur, vel in ahenum. [ΙΤ̄. Π. chémeth (vel) chémath (vel) chámath T̄ chadh. xasj̄m̄.] Gall. Pot de terre ou d'airain, cruche, buye, coquemart. Ital. Boccale, orciole. Ger. Ein wasser geschürze sen jrdin oder aus metall/ schöpffgeschirr. Hispan. El jarro. Rö. Weborek albodyan do qerpania wodi. Vng. Kantsföles kopoly. Ang. A pitcher or pot for water.] Martial. lib. 14: Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa, Stoicus hoc gelidā fronte petebat aquam. Colum. lib. 12. cap. 21: Sal autem quam can didissimus conjicitur in urceo fistili sine pice: qui urceus quā recipit salē, diligenter totus oblinitur luto paleato. Horat. in Arte: -amphora cœpit instituti? currēte rota cur urceus exit. Vrcēus, diminut. [n̄ è vīcēus, à vīcēus.] Gall. Un petit broc. Ital. Picciol tal raso. Ger. Wassergefäßlein/ schöpffgeschirrin. Hisp. Pequeno jarro, o el arcaðaz para sacar agua. Polon. Weborek, skopierek. Vngar. Kantsföleska wies kap nyarska. Ang. A

little pitcher or pot for water.] Colum. lib. 12. cap. 16: Eodem tempore sorta manu lecta curiosè in urceolos picatos adjicito. Iven. Satyr. 2: Lectus erat Codro Procula minor, urceoli sex, Ornamentum abaci, necnon & parvulus in frā Canthus, &c. Vrcēlātis herba, A Romanis dicta est, quam herbariorum vulgus hodie parietarianam, seu muralē appellat. iāz̄n, Dioscoridi. [Pol. Noc y dñm.] qd Dicitur & perdicium, quod perdices haec herba peculiariter deleantur. Urceolaris autem idcirco appellata est, quod sua asperitate sit lavandis urcis maxime idonea. Plin. lib. 22. cap. 17: Perdicium, sive parthenium à nostris herba urceolaru vocatur, ab aliis astericum, folio similis ocyo, nigrior tantum, nascentis in tegulis, patetibusque.

Vredo, uredinis, f. t. Morbus herbarum, fruticum, arborum, que qui in viribus etiam carbunculus dicitur: & in cæteris subigo, sara, plantas, arboresque adurens. [ΙΤ̄. jerakón iquón. Gal. Scheresse & brûture ès herbes, arbres & plantes. Ital. Secura, quando si seccano gli alberi & le herbe. Germ. Der brennen so die Bäume vñ Kreuter schädigt. Hisp. Quemadura de áboles y yerbas. Polon. Zaragenis, drzewiakobi przpalonebel'. Vngar. Rogya. Ang. Blasting or burning in trees, plantes or herbes.] Cicero 3. de Nat. deor. Ncc si uredo, aut grando quippiam nocuit, id lovi animadvertendum fuit. Plinius libro 18. cap 28: Plerique di xere forem inustrum sole acri, frugibus rubiginis causam esse, & carbunculi viribus. Quod ex parte falsum arbitror: omnemque uredinem frigore tantum constare, Sole innoxio. qd Est & uredo, exustio cum pruritu, qualis ab urtica rūm herba, rūm pice excitatur. xauðug. Plin. lib. 9. cap. 45, de urtica pice: Dum admoveiri sibi manum sentit, colorem mutat, & contrahit: ita: rasta uredinem mittit.

Vrēterēs, vīnēss, Meatus oblongi per quos urina à renibus in vesicam def. ttr. Vide Celsum lib. 4. cap. 1.

Vrgēo, ges, ursi, ursum, aet f. Incumbo in aliquid, cogo, premo, impello. [ΙΤ̄. ats γάντια patás γάντια dacháph γάντια bibél. iāz̄n, iāz̄n, x̄n, x̄n, x̄n.] Gall. Preffer, contreindre pour faire, molester & trauailler. Ital. Spingere premere, forzare. German. Irtingens, trenben/tötgen. Belg. Zwinghen / dwingen/drucken / anhören. Hisp. Apremirar o constreñir. Polon. Cisne, przymusam. Vng. Erdcukor. Ang. To streigne, to constreigne, to compell.] Virgilius 3. Georg. 1. ima Solvuntur latera, at quo oculos stupor urget intertes. Item 7. Aeneid. -jussi: que ingentibus urget Apollo. Cicero ad Attic. lib. 6: Sollicitudine provinciæ tamen vel maxime urgebamur. Et lib. 12: Sed neque hæc digna longioribus literis: nec erat quod scriberem: & somnus urgebat. qd Vrgere, insistere. Quadrigarius libro 5. Annal. apud Nonium: Sed circiter horas duas gravi prælio urserunt: deinde in ligā sunt conjecti. Cicero 5. de Finib. Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni: illud urgeam, non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. qd Accipitur item urgere pro tegere, ut cannotavite Nonius, citans illud Virgilii, libro 2. Georgicorum: Qui saxo super, atque ingenti pondere testa Vrgerent. qd Item pro accelerare: ut apud Virgilium libro nono Aeneid. Veste tegens, tibi quam noctes festina, diesque Vrgebam, & tela curas solabat anileis.

Vrīcā, cæ, Commune satorum omnium vitium, sed maximè ciceris, quum salislaginiè ejus abluendo, imber id dulcius facit. Plin. lib. 18. cap. 17.

Vrgo, pen. prod. urginis, Vredo quæ ex vi caustica alicuius medicamenti provenit. [ΙΤ̄. jerakón. xauðug xauðn.] Gall. Brûture, secheresse ès plantes. Ital. Secura, quando si seccano gli alberi & le herbe. German. Der brand. Hisp. Quemadura de plantas. Pol. Palenie giekaritwa. Vngar. Rogya meg egetes. Ang. Burning in sores by occasion of any heat medicine.] Plin. lib. 20. cap. 22: At in magna duritia sine fico impositum, vel si vehementer urigo timeatur, per duplices pannos.

Vrīnā, urinæ, penultima producta, f. p. Serum sanguinis: quod in renibus colatum per ureteras transmittitur ad vesicam. [ΙΤ̄. γάντια memeraghlažim. vīgor.] Gall. Vrina, pissat. Ital. Orina, pissio, pissò. German. Harn/brunnt. Belg. pissé. Hisp. Vrina. Pol. Moç, vrina. Vng. Vizellat, hagy. Ang. Vrina pissé.] Latini etiam lotium appellat. Dicta Vrina à verbo vīz̄i, quod est mejere. Colum. lib. 2. cap. 15: Aptior est tamē surculis hominis urina quam sex mensibus passus fuerit veterascere. qd Vrina facere, & urinam reddere, idem quod mejere. Plin. lib. 8. cap. 16: Vrinam mares cruce sublatu reddere, ut canes. Col. lib. 6. cap 30: Quum suo tempore urinam non fecerint. qd Vrina genitalis, est genitale spermia. Plin. lib. 8. cap. 43: Incōnīnē asinæ uterus genitalem urinam reddit, ni cogatur in cursum verbetibus à coitu.

Vrīno, as, penult. prod. sive Vrinor, deponens, penultima producta, Aquam subeo, & iversus emero: [ΙΤ̄. hischik, kuč̄sia, vīz̄ovna, vīz̄uvna.] Gall. Nazet entre deux canes, se plonger tout dedans l'eau. Ital. Nuotare sotto aqua, soppo zharfi in acqua. German. Under das Wasser schwimmen und darunter schwimmen. Belg.

Belg. Den deten Hispan. Nader à sormorgojo. **Pol.** Narjón sié
woddy, y seſe wi narjam. **Vng.** Vizelbom, hudden. **Ang.** To dive or
duttle under the water.] dictum ab Vrvo , ut Sipontino placet:
hoc est, à curvatura arati , quam urinantes imitari videntur,
vide infrà Vrvus, vel ut alii malunt, ab Vrna, qua aquam è pue-
teo aut flumine hausrimus: quæ ut aquam capiat, primum im-
mergitur, deinde extrahitur. Plinius lib. 11. cap. 37: Eadem est
causa, quare sub aqua diu renz , & phocæ trinuntur. q Hinc
compositum Inurino. Col.lib. 2: Lacus, piscinaq; fiant, ut sine
quibus inurinare possint aves.

Vr̄natōr̄ēs, apud Varronem, m.t. Qui in aquā, merguntur, & sub ea natant. [וְנִירַשׁ meshikim. κυνηγοῦσσες, οὐτας, ψυ-
δροι, κυλυμένται, κυλυμένται βύσσοι. Gall. Plongeons, qui s'aveut na-
ger entre deux eaux. Ital. Chi sanno nuotare sotto acqua. German.
Einer der unter das Wasser fährt und darunter schwimmet. Hisp.
Nadadores à somorgujo. Polon. Norkowic. Ungar. Sunok. Ang.
Whiche dñeht and ducketh under the water.] Callistratus Iurec-
sultus ita appellat eos, qui merces è mari extrahunt, navigi-
levandi gratia jactaras.

Vrinum ovum, Ovum irritum, & inefficax, quod citra coitum editur, veneris tamē imaginatione, ut quā foeminae sese mutuō saliunt. [*zalwipus pīr. Gall. Onf qui n' a point de germe. Ital. Vovo che non vale per far polcini.* Ger. Ein ungeschickt oder sauter Ei. Hisp. *Hueno que sale guerra.* Pol. latwowe iase, ktorę kokoszka gnashia bez lejcia skurem. **Vng.** Kakas nektwl toiot tyukmony az kibdl tifirke nemalezb. **Ang.** A winded ege.] Plin.lib.10.cap. 58: Palumbes, & tuturies, plurimū terna pariunt ova, nec plus quam bis ferē pariunt: atq; ita si prior fortius corruptus est. Et quanvis tria peperint, nunquā plus duobus educat. Tertiū, quod irritū est, urinum vocant. Græci id genus ova *zalwipus* appellant, quasi dicas subventanea: qua voce uititur & Plinius loco jam citato. Et ipse (*inquit*) inter se, simas non sit, foeminæ saliunt, pariuntq; ova irrita, ex quibus nil gignitur, quæ Graci *hypenemia* vocant. Eadē & zephyria appellatur ab eodē Plin. lib.10.cap. 60: Irrita ova, quæ hypenemia diximus, aut mutua foeminæ inter se libidinis imaginatione concipiunt, aut pulvere: nec columbz tantum, sed & gallinæ, perdices, pavones, anseres, chenalopeces. Sunt autem Sterilita, & minora, ac mīnūs jucundi saporis, & magis humida. Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur.

Vrxion, Terre genus, quod in corrugis facientis diligenter vi-
tant qui aurum in montium ruinis querunt, per silices potius &
calculos flumina rivosq; ducentes. Autor Plin. lib. 33. cap. 4.
Vrnā, nā, f.p. Vas quo aqua è pectore, fluminib; vè hauritur:
dicitur quid sibi hanc quid domum sum, ecce in deus res amar-

ita dictū, quod subter aquā demersum, atq; inde rufus emer-
gens, urinantis speciem præbēre videatur. [*Td chadh* 17 deli-
ngā πν, σάρπ. Gall. *Vaisseau de terre à porterae, cruche, ou tel vais-*
seau. Ital. *Vrana scchio, sedello, orna.* Germ. *Ein Eymir, Schöpfgesch-*
öffni Belg. En cemer. Hisp. *Cantaro à vasija para sacar agua.* Pol.
Biadro. Vngar. *Veder.* Ang. *Apot to drew water with or other lik-*
bessell.] Plautus in Pseud. Tu qui urnam habes, aquam ingere.
¶ Dicebatur etiam urna apud veteres, vas quo judicūm suf-
fragia colligebantur. Virgil. 6. Aencid. *Quæsitōr Minos urnā*
movet. q̄ in urnis præterea mortuorum cineres servabantur.
Cic. 1. Tusc. *Quid poëtz? nōnā post mortem nobilitati vo-*
lunt? unde ergo illud? Aspicio tē cives senis Enni imaginis ur-
nam. q̄ Est item urna, mensuræ genus, quatuor capiens con-
gios: hoc est, amphora dimidium.

V

Vrnalis, le, om. t. Quod urnam capit:ut Vrnales caliculi vel
urcei. ~~scansus~~. Cato cap. 13: Vrccos fictiles, urnales duos,
trullas ligneas duas.

Vnārīūm, iii, n.s. interprete Varrone libro 4. de lingua Lati-
na: Mensa quadrata, quod urnas cum aqua positas ibi potissi-
mum haberent in culina. [τὸ τραπέζιον τοῦ αἵρετου ή τὰ τραπέ-
ζα ἐνδιάμεσον τῶν καρπών. Gall. Table sur laquelle on met les cruches,
aiguières ou tels vaissœux. Ital. Tavola da poros sopravvasi da acqua.
Germ. Ein Tisch / auf welchem man die Geschirr mit Wasser füllet.
Hisp. Tabla ñ lugar donde se ponen las vasijas para sacar agua. Pol.
Stol' na której woda wkuchna stawiaja. Vng. Viz edens vider ana-
gy korso tarto ar tal. Ang. A bordo to sett pitchers, pates, or lik vessells
on.] Hoc apud nos plurimi marmoreum faciunt: foramine
per quod aqua effluat relicto, ac super id escaria vase epulis
uncta per ancillas lavantur. Varro $\tau\mu\phi\eta\pi\tau\mu\omega$, ut citat No-
nius: Sed quæ necessitas te juvet aquam effundere domi tuæ,
si vase habes peritasa plumbum non habes? ad quam rem no-
bis est confluivum? ad quam rem urnarium? Ante balnea item
urnaria erant, teste Varrone loco jam citato, in quibus urnæ
cum aqua collocabantur.

V'ro, uris, ussi, ustum, verbum actuum est, Crēmō, vel calore
aut frigore lēdo. [תְּרִיאָקָהָדָה שַׁרְדָּבָה חַדְּבָה בְּנֵר
bihēr עֲרִיעָה הַבְּהִירָה פְּלִיאָה כָּאָהָרָה פְּרִיאָה Gall. Brusler, faire ar-
dre. Ital. Bruciare, ardere. Germ. Bremmen. Belg. Branden. Hisp.
Quemar. Pol. Przypalam. Vngar. Meg égetni. Ang. To burn.]
Cicer. lib. i. Tuscn. Cæteras partes incolitas, quod aut frigore

Cicero.lib.1.Tulch. Ceteras partes incutias, quod aut in golfe
rigeant, aut urantur calore. Virgil.2.Aeneid. Aut pelago Da-
raum insidias, suspicataque dona dona precipitare jubent, subje-
ctisque urere flammis. Ovid.6.Metamorph. equum Sol gra-
vis ureret arva. Lucan.lib.4: Vrebant montana nives. Quo in
loco uro de frigore dicitur. ¶ Per translationem ponitur pro
cruicare, sicut ~~percutiā~~ Græcē. [Πέντε hæfðb.] Virg. Vrit atrox
Iuno. ¶ Vri virgis, est cædi, flagellari. [Πέντε hæfðb. μετί-
γδαλ, μετίγδαλ.] Nam ex virgatum percussione corpus calc-
fit, ac inflammatur. Horat.2.Serm.Satyr.7: Quid referturi vir-
gis, ferroque necari? q Eodem modo & calcus angustior di-
citur urere pedem. Horat.libr. 1. Epistol. -ut calcus olim Si-
pede major erit, subvertet; si minor, uret. q Vro hominem,
per translationem significat dolore cogo, autore Donago,
aut angο, ut vult Budæus. Terent.in Eynuch. Vro hominem.
¶ Vri aliquando est amore consumi, conflagrare. Virg.4.Aen.
Vritur infelix Dido, flamasq; fatetur.

Verrens, urecats, participium. [Thjokédh ִרְשׁ forph. zafor.
Gall. Quis brusle. Ital. Che bruggia. Germ. Brennend. Hispan.
Cosa que quema. Polon. Przypalasaci. Vngar. Meg egész Angl.
Burning.] Horat. i. Serm. Sat. 5; Vdos cura foliis ramos ure-
te camino.

Ver-flus, a, um, Aliud participium. [ִרְשׁ saraph ִרְשׁבָּנִירְפָּב
נִכְרֵבָה nichrēb, o xenowp̄ D., o n̄as. Gall. Bruslé, ars. Ital. Abrnicie-
to. Ger. Gebrent oder verbrennt. Hisp. quemado. Pol. Przypalom.
Vng. Meg egettezd. Ang Burned.] Ovid. 1. Metam. Tum pri-
mūm siccis aër fervoribus ustus Canduit.

Ver-tendūs, a, um, Horat. i. Serm. Satyr. 3; Neglectis urenda filix

innascitur agris.
Vſtio, onis, verbale, f.t. Vr̄ēdi aetus, aduſtio, combustio [תְּמִימָה]
jekádh כַּחֲדָה chevijah חֶבְיָה michrdh מִיכְרָדָה ſtrephab
tabherdh תָּבְחָרָדָה ſtabberdh. ſauors. Gall. Brulement, bruſture. Ital. Abra-
ciamento. Brennung. Hispan. Quemadura, obra de que-
mar. Polon. Przypalenie. Vngar. Meg egereas. Ang. A burning.]
Cato cap. 38: Virgas & ſarmenta quæ tibi uſtione ſupererunt,
in ſegetem comburito. ¶ Vſtio pro cauterizatione quam vo-
cant. Plin. libr. 34. cap. 15: Quædam uſtione ſanantur, privativa
verò canis rabidi morbus. Celsus: Omnes autem bujusmodi
dolores vix citra uſtione finiuntur. Id est; citra candentis
ferri aduertionem.

V^{er}stor, verbale, m. f. Propriè dicitur qui corpora in bustuaris
creavit. [^TP^Y jokédb ^YW^Y söréph. è cunq^uentis, è rauisq^{ue}. Gall.
Bruslœur. Ital. Abbriciatore. German. Eis verbrenner. Hispan.
El que quem^as. Polon. Przypalisc^z. Vngar. Test^egér. Ang. Ha-
th^tat burneth.] Martial. lib. 3: V^{er}storque tædas præferat nova-
nuptæ Budæus.

Virto, as, pen, cor, frequentativum. [*affidaw.* Gall. Brasler sed-
ment; Ital. Bruggiare spesso. Ger. Brennen etus brennen. Hisp. Que-
mar à menudo. Pol. Wzawnia przypaliam. Vng. Egyedgölbm. An-
To burne ofien.] Plautus Mostell. Calidum hoc est, et si procul
abest, uritatis male.

V^{er}stilo, as, pen, corr. Vro, aduro, eremo. [τρόπος jakaθάρησαράθ ρήτη charách, xafu, xarnejáčo. Gall. Cauerifer, bruyler à l'entour. Ital. Bruggiare. Germ. Brennen/besengen. Hispan. quemar a chamuscar. Pol. Oppaliam. Vng. Czárbozegessé langul egetőm. And. To burne or seare a thing.] Pacuvius: Candenti ferro crines ustulare. Livius: Pauci semiustulati venere in potestatem. Catulus Epigr. 34: Scripta tardipedi deo daturam inscœlicibus usculanda lignis.

V^{er}strigo, inis, penult. prod. [*[ʃp̪r̪j̪]erakón.* *ἰεράκων.*] Vox esl
classicis scriptoribus nequaquam recepta: qua tamen Ambrosius in Hexam. pro uredine, seu rubigine utitur. Non desinat, *inquiens*, esse triticum, si aut ustrigone aduratur, aut imbre
madidetur.

V^{er}strīnā, æ, pen. prod. f. p. Locus in quo metallū candeſcent, u
laborentur. [m̄xawm̄ea. Gall. Vne forge, le lieu où les forgerons
embrasent & forgent leurs metaux. Ital. Foccina da fonder metalli, luogo
dove si ardeua vn corpo morto. German. Eis iste man stein bei
Schmitten hat. Hisp. Lugar donde algo se quema. Pol. Komis gdyja
gelago rospalaisam. Vngar. Tózestib kok. Ang. Amelting house for
metall.] Plin.lib.36. cap. 21: In ustrina ter ſiccantur, ita ut tot
reactur carbonē puro, ac toties vino reſtinguantur albo
q Vſtrina ait Festus, locus dicebatur in quo mortuus combur-
itus fuit, qui alibi ſepultus eſt. Bustum autem eſt locus in quo
quis & combustus, & ſepultus eſt.

Vröpygium, sive (ut apud Polluccem legitur) Orrhopigium
[ῥροπυγιον, ὡροπυγίον. Gall. Le cropion. Ital. Croppa. German.
Hesbärches. Hisp. Abispillo, ὄραβαδιλλα del aue. Polon. Wytek, jak-
waska w kokosu wydala. Vngar. Fartisk. Ang. Thermuspe. 1 Ossis-

sacri extremitas, vel potius spinæ extrellum ossi sacro subitus adhærens, podiciq; supernè imminens, quod altis nominibus *zækæv & ἄριστος* appellatur. Anstoteles verò libro ultimo de Animalibus, ut caudam quadrupedum vult esse, ita volucrū uropygium, & earum duntaxat quæ scissas alas habent: idq; datum volucribus ad dirigendos volatus, quemadmodum naviis temores. Martialis lib. 3: Veruſtinæ vetulæ inter cæteras deformitates uropygium macræ anatis objicit, depygem videlicet eam significans, tritisque & exilibus natibus. Quum (inquit) anatis habeas uropygium macræ, &c.

Vrrix, cis, pen. prod. m.t. Instrumentum rusticum. Cato cap. 10: Vrpicem unum, crates stercorarias quatuor, &c.

Vrruncum, ci, n.s. In segetibus dicitur, quod est in imo spicæ circa summum culmi cacumen, minus grano. [τὸ πλαστόν εἰς τὰς σπέρματα τοποθετεῖν τὸν καλαμόν τον οὐρανόν. Gal. Ce qui est au bas de l'espig contre le bout du tuyau, moins que n'est le grain. Ital. Parte della spica vicinal al grano. Germ. Ein kleiner fässt das ja wieder am äper auf den halm steht. Hisp. El grano mengado del trigo. Pol. Czubecze wieli' osie na sporku, jarmku podobni. Vng. Kalac tw. mag.] Varro lib. 1. de Rustica. cap. 48: de spica loquens: Illud autem summa in spica jam matura, quod est minus quam granum, vocatur frictus: quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus quam granum est, appellatur Vrruncum.

Vrsus, ursi, m.s. Animal serum, hybernorum mensium somno pinguisens: cuius naturam omnem latissime excuitur Plinius lib. 8. cap. 36. [Τὸν δὲ ἄρκτον. Gal. Ours. Ital. Orso. Germ. Ein Bär/das Wrenn. Hisp. Ossa. Pol. Niedzwiedz. Vng. Bak modue. An. A bear.] Virg. lib. 3. Georg. - nec funera vulgo Tam multa informes ursi, stragemq; dedere. Ovidius 10. Metam. Raptoresq; lupos, armatosq; unguibus ursos Vitæ, & armati saturatos cæde leones. Iuvenalis Satyr. 15: Indica tigris agit rabida cum trigide pacem Perpetuam: sœvis inter se convenient ursis.

Vrsa, ursa, fœmininū ab Ursus. [Τὸν δὲ ἄρκτον. s. Gall. Ourse. Ital. Orsa. Germ. Ein Bär das weiblin. Hisp. Ossa. Pol. Niedzwiedz. Vng. Nősleny medve. Ang. The she bear.] Plin. lib. 10. ca. 63: Informata etiam magis, qua in suprà dicta, ursæ parint, &c. qd; Vrse item dicuntur duo sydera cœlestia, quas æquinoctiales etiam Græci appellant, nos à similitudine septem boum jugum subeuntium etiam Septentriones dicimus: Græcorum nonnulli etiam ἀρκέα, quod plaustrorum similitudinē referant. Suat autem ursæ dux, quarum quæ major est, Helice: quæ minor, Cynosura appellatur.

Vrsinus, ursinum, pen. prod. denominativū: [ἄρκτειον. Gal. D'ours, orsin. Ita Di orso, orsino. Ger. Wärin/eines Wären. Hisp. De oso. Pol. Niedzwiedz. Vng. Meduei, medues. Ang. Of a bear.] ut Rabies ursina, Plinius lib. 8. cap. 36: Quoniam potum in ursinam rabiem agat. qd; Vrsum allium, apud eundem libro 19. cap. 7.

Vrsulus, pen. corr. aliud diminutivum: cuius fœmininum est ursula, ægnos.

Vrticæ, urticæ, penult. prod. f.p. Notissimum genus herbæ, ab urendo, quod eius folia tactu acerriè urant. [Ηγηνή charnī fisiū mallinach ψιλήτη kimoſch [vel] kimmesch, ærgalup. Gall. Ortie. Ita. Ortica. Germ. Reifei Belg. En netet. Hisp. Hortiga. Pol. Pokrywa. Vng. Tislan, tisanal. Ang. A nettle.] Plin. libro 9. cap. 45. Constat, si equæ marem non admittant, & urtica infriteretur natura, libenter contum pati. Scribūt Physici, urticam in cibis coctam utilissimam esse lieni, ventris duritiae, articulibus, podagrīcī morbis, arteriæ, tussi, ventris distillationi, stomacho: pectus præterea purgare, urinam ejicere, sanguinæ narium sistere, calculos rumpere, uvam reprimere. Iuvenalis Satyr. 2. pro pruritu libidinis posuit: unde Hæc tetigit Gravide tuos urtica nepotes? Est præterea urtica genus pisces, nomen inde habentis, quod tactu uredinem exciter, quemadmodum ejusdem nominis herba. Plinius lib. 9. cap. 45: Urticæ noctu vagantur, noctuq; mutantur: carnosæ frondis hys natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eademq; quæ terrestris urtica.

Vrūs, urt, Animal est Herciniæ sylvæ peculiare, imagine tauri, sed majore corpore, miraque velocitate. [οὐρεῖον. Gall. Bœuf sauvage. Ital. Bœuf sauvage. Germ. Brochs/ ein wilder ochs. Hisp. Bœuf sylvestre. Pol. Zubr. Vng. Erdi/bika. Ang. A wild ox.] Cæsar lib. 6. belli Gall. loquens de feria quæ in Hercynia sylva nascuntur: Tertium (inquit) est genus coriæ qui uri appellantur: iij sunt magnitudine paulò infra elephantes, specie & colore, & figura tauri. Magna vis est eorum & magna velocitas, neq; homini, neque feræ, quæ conspexere, parcent: hōs studiosè foyeis captos interficiunt. Hoc se labore durant adolescentes, atque hoc genere venationis exercent: & qui plurimos ex iis interficerunt, relatis in publicum cornibus, quæ sint testimonio, magnam ferū laudem. Sed assuetudine ad homines, & manuferi ne paryuli quidē excepti possunt. Am-

plido cornuum, & figura, & species multum à nostrorum boum cornibus differt. Hæc studiosè conquisita, ab labris argento circuncludunt, atq; in amplissimis epulis pro poculis utuntur. Hæc Cæsar. Dicti un, ut quidam putat, dñs nr̄b ðc̄w̄: hoc est, à montibus, quia in montibus esse cōsueverunt. Virgilii 4. Georg. Quælitas ad sacra boves Iunonis & uris Imperiis ductos alta ad donaria currus. Plin. lib. 8. ca. 15: Paucissima Scythia gignit, inopia fructuum: pauca contermina illi Germania: insignia tamen boum ferarum genera, jubatos, bisontes, excellientique & vi & velocitate uros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum gignat Africa, vituli potius, cervine quadam similitudine.

Vrvus, a, um, antiquum vocabulum, idem significans quod sursum versus reflexum. qd; Hinc uryvum, vi, aratri curvatura, & verbū Vrvare quod significat Circundare, ut Festo placet. Est autem uryvare ita se jactare, ut sursum denuo excitet se: unde & urinare is dicitur, qui in aquam immersus iterum sursum versus existit. Hinc amburvare apud Lucilium dicuntur Salii, qui eo modo corpora saltu reciprocabāt, præfūl ut ambuuat, sic volgus redandruat inde. Hæc ferè ex Scaligero in Varro.

V ante S.

Vsīa, penultima acuta: [οὐρή jecum. οὐρία. Gall. substance. Ital. sostanza. Germ. Wäsenheit. Hisp. Substancia, subiecio de los accidentes, lo que es. Pol. Podstac. Vng. Allat. Ang. substance.] Vox Græca, quam Quintilianus Essentiam interpretatur, verbo quidem (ut ipse facetur) duriusculo, nō usquequaque tam refugiendo, præsertim quum aliud lingua Latina nō habeat. Marcus Tullius tamē modò Naturam vertit, modò Materiam. Augustinus in Dialectica: Vsia est propriè & principaliter dicta, quæ neq; in subiecto, neq; de subiecto significatur. Idem lib. 12. de Civitate Dei: Sicut ab eo quod est Sapere, vocatur Sapientia: sic ab eo quod est Esse, vocatur Essentia, novo quidem nomine, quo usi veteres nō sunt Latini sermonis autores, sed jam nostris temporibus usitato, ne decesset etiam linguae nostræ, quod Græci appellant οὐρία. Hoc enim verbum ex verbo expressum est, ut dicetur Essentia.

Vsio, Vlsitatus, Vlitor, Vide VTO R.

Vsp̄am, Vsq̄am, & in loco, & ad locū significat. [τὸν Γ. Ital. En quelque lieu. Belg. En qualche luoco. Germ. Jergend an einem ort. Hisp. En algan lugar. Pol. Gdziekolwiek. Vng. Valahol, valal. Ang. Any where.] Terent. in Adelph. Aut ulpiā cecidit. Plautus in Cas Num me es expertus uspiam? id est, in re aliqua, vel in aliquo negotio.

Vsquam, Alicubi, uno aliquo in loco: à quo nusquam, nullibi. [τὸν Γ. Gall. En quelqu' lieu. Ital. In alcun luoco. Germ. Jergend an einem ort. Belg. Pvers. Hispan. A algun lugar. Pol. Hazadnun miejcu. Vng. Valahol. Ang. Any where, in any place.] Cicero 6. Verrina: Quam crucem non ausus est usquam desigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelerâ sua, ac latrocina comunicasset. Virgil. 1. Aeneid. si quid usquam justitiae est. Cicero 2. Offic. Nec est usquam consilio aut autoritati locus. Usquam gentium. Terentius in Hecyra: An usquam gentium est æquè miser.

Vsq̄e, præpositio est, significans continuationem, & finem actus, loci, temporis, aut hujusmodi. [τὸν hadh. ἀχει, ἀχει, πίξει. Gal. In/queis on/inque. Ital. Fino, in fine. Germ. Bis. Bel. Tot. Hisp. Hasla. Pol. A. Vng. Addig. Ang. Vnto, vntill.] Habetq; ferè adjunctam alteram præpositionem accusativo ferientem. Cicero 2. Verrina: Vsq; ad eum finem dum judices rejecti sunt. Idem de Oratore: Ab initio rerum Romanarum, usque ad P. Mutium Pontificem. Virgilii primo Georgiorum: Vsq; sub extremum brumæ intratibilis imbre. Sed quum nominibus propriis minorum locorum, vel cum hisce accusativis Domum, Rus, Militiam, jungitur, frequenter sine alia præpositione ponitur. Cicero 6. Verrina: Sacerdotes usq; Ennam profecti sunt. Idem ad Atticum: Quintus usque Putteolos venit. qd; Quandoque talis accusativo postponitur. Terentius in Adelphis: Miletum usque obsecro. qd; Quandoque etiam additur præpositio ad, vel similis. Cicero pro Dejato: Vsq; ad Numantiam misit. qd; Interdum etiam originem vel motum ex loco importat. Cicero pro Flacco: Hanc legationem non à suis accepit civibus, sed usque Timulo petivit. Idem 1. de Natura deorum: Vsq; à Thalete enumerasti sententias philosophorum. Terentius in Eunucho: Ex Aethiopia est usq; hæc. qd; Quandoque adverbium est, significans assidue, vel jugiter, dia ταῦτα. Idem in Adelphis: Ctesiphon me pugnis miserum, & istam psaltiam usque occidit: id est, assidue, seu identidem verberat. Nam occidere veteres pro verberare accipiebant. Cicero Cornificio: Mihi curæ usq; erit quid agas. Virgilii libro 6: Nec vidisse semel satis est: juvat usq; morari. Plautus in Epidico: Benēneusq; valuisti? id est, semper, vel hæc tenus. qd; Vsq; ad hunc, eleganter ponitur pro eo quod est, Hoc excepto. Plinius Epistol. 35: Assenserunt Cōsules de-
Mmm signati,

signati, omnes etiam consulares, usque ad Pompeium: id est, excepto Pōmpeio. qVsq; affatim, est quod dicitur usque ad sacerdotem. Plautus in Poenulo: Edas de alieno quantum velis, usq; affatim. qVsq; adhuc: id est, hactenus, vel hucusque. Plautus in Aulular. Quod cclatum est, atq; occultatum usq; adhuc, nunc nō potest. qVsquedum: id est, usquequo, quoad, quandiu. Plautus in Menach. Vsquedum regnum obtinebit lupiter? qVsquedum modum posuit. Cato capite 136, pro tantiu. qVsqueadē: id est, intātum. Virgil. 1. Aeglo. undiq; totis Vsqueadē turbatur agri. qPositum aliquādō pro tantiu, & accipit post se donec, vel dum. iñ mōndū. Plautus in Cistell. Non destiti instare usqueadē, donec adjurat se anus se eam mihi monstrare. Terentius in Evnacho: Vsqueadē ego illius ferre possim ineptias, & magnifica verba, Verba dū sint. qVsqueantehac: id est, antequam, sicut exponit Donatus. μέτρον τόνον. Ibi junguntur duæ præpositiones, sed una est, vñl adverbium. Nulla enim præpositio præpositioni jungi separatim potest, sed Vsque ejusmodi est, ut sine aliqua præpositione raro inveniatur. Terentius in Andria: Ut animus in spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. Vsqueantehac: id est, antequā tua verba audirem. qVsqueadē: id est, in tantum. μέτρον τόνον. Cicero: Vsqueadē ut ego miserer ejus. Vsqueadē, sequente dum: id est, tantiu, quoad. Livius libr. 3. ab Vrbe: Ut qui plebem Romanam Trib. pleb. rogareris, usqueadē rogarer, dum decom Tribunos plebis faceret.

Vsquequāquē. Passim, assiduè, semper, quasi in unoquoque loco, sive uno quoq; tempore. [ΤΗΝ ταῦτα καὶ τὸν τάχιν τοῦτον. Gall. De toutes parts & conste, par tout, du tout en tout. Ital. D'ogni intorno, in ogni luoco, sempre mai. Germ. Allesthalben / vmb vnd vmb. Hisp. Siempre, en todo lugar. Pol. Okoliczne, wsiędzie. Vng. Mindenfelb zellel, mindenkor. Ang. Every where.] Cicero Trebatio: Vsquequaque sapere oportet. Plautus in Bacchi. Chrysalus mihi usquequaque loquitur: id est, ubicunque me repetit, mihi loquitur. Idem Poenulo: Mari terraq; illas usquequaque querat: id est, ubique.

Vsquequāb. Quosque, donec, quoad, quandiu. [ΤΗΝ ταῦτα καὶ τὸν τάχιν τοῦτον. Gall. Isques à ce. Ital. Fin done, fin quanto, finche. Germ. Bis wann/wie lang. Hisp. Hasta quando. Pol. Iak d' ugo. Vng. Míg. Ang. Until, how long.] Varro lib. 1. de Rer. ca. 2: Quod jubet ranam luridam conjicere in aquam, usquequo ad tertiam decoxeris.

Vſtio, Vſtrigo, Vſtrina, Vſtulo, Vide V.R.O.

Vſuāls, Vſurarius, Vſucapio, Vſura, Vſurpo, Vſus, Vſusfructus, Vide V.T.O.R.

V ante T.

Vt, Conjunction causativa, causam denotans finalē, quemadmodum Vti, qud, & similia. [γινή] lemahān γινον jahān. ita, οὖσε, οὖν, οὕτως. Gal. A fin, à celle fin, pour, comme, ainsi que. Ital. Accioche, che, poiche, quando, come, così. German. Das. Belg. Dat. Hisp. Así, como, para despues, que. Pol. Abin, zoby. Vng. Hegy. Ang. That, to thend, to thintent. Cicero Lentulo: Non illi quidem, ut mihi stomachum facerent. qLaterdū adjunctiva est. Plautus: Is mihi susit ut ad te irem. qInterdū elegantiæ causa ponitur. Cicero de Senectute: Invitus feci ut L. Flaminiū de Senatu ejicerem. Nihil enim significat, nisi invitus ejeci. qInterdū ponitur pro quod. Terentius in Phormione: Nihil do, ut etiam imparatus ille me irrideat. qInterdū est adverbii temporis, & significat postquam, ex quo statim, ex quo primum. [ΓΙΝΟΝ χασχέρ. ὡς, ὡς ιπτιδη.] Virgilius 2. Aeneid. Ut regem æquævum crudeli vulnere vidi. Expirantem animam. Idem 12. Aeneid. Turnus ut infractos adverso Marte Latinos, &c. qInterdū particula est admirantis, idē valens quod quomodo, vel quantopere. ὡς. Virgilius: Ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error: id est, statim postquam vidi, sive quā primum vidi, quomodo perii. Cicero pro Milon. Ut contempst? ut pro nihil putavit? qNonnunquam interrogantis. [ΓΙΝΟΝ εχει η ηγινεται εχει. οὖσε.] Plautus in Persa: Ut vales? id est, quomodo vales? οὖσε; qQuandoque ei postponitur Ita, & superlativo jungitur, pro tanto & quanto. Cicero libro 1. de Oratore: Ut quisque optimè Græcē sciret, ita esse nequissimū. qEleganter præterea accipitur pro protut, vel secundum quod, ut vulgò loquimur, & hoc ferè per parenthesis. [ΓΙΝΟΝ χασχέρ.] Livius: Gens (ut in ea regione) divitii præpollens: hoc est, secundum divitias ejus regionis, vel habita ratione divitarum ejus regionis. Simile est illud Terentii in Phorm. Ut nunc sunt mores, adē res rediit, Siquis quid reddit, magna habenda est gratia: hoc est, secundum mores quibus hodie utimur. Cicero de Senectute: Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis, scientia juris Augurum, multæ etiam (ut in homine Romano) literæ. Hoc est, pro ea eruditio, qua tunc Romani erant imbuti. qQuandoq; pro quippe. Quia. Nec ignoro quos transeo, nec utique damno, ut qui dixerim esse in omnibus utilitatis

aliquid. qInterdū significat ita ut, sive propter quod, vel quapropter. οὖν. Plautus in Poen. Olent, salsa sunt, tangere ut non velis. qItem est adverbii optandi, idem valens quod utinam. [Ιδίως φθιλαρ.] Terentius in Evnach. Ut illum dii, deæque senium perdant. qInterdū significat quantum. οὖν. Plaut. in Asin. - ut nostræ fortunæ procedunt Litanei: qAliquādō ponitur pro quemadmodum, sive quomodo, sine interrogatione, & sine admiratione. [ΓΙΝΟΝ χασχέρ.] Terentius in Andr. Ego postquam te emi à parvulo, ut semper tibi Apud me justa & clemens fuerit servitus, Scis. qNonnunquam pro quanvis. ξαν. Plaut. Ut istuc periculum ingens sit, metamer non tremefacit. Ovidius ad Ruf. Ut desinet vires, tamen est laudanda voluntas. qPro quād. [ΓΙΝΟΝ μαθ. ss.] Cicero pro Cluentio: Tum appellat hilari vultu hominem Bulbus, ut blandissimè potest. qPro ne non. οὐ. Terentius in Andria: Dies hic mihi ut satis sit vereor ad agendum. qlungitur autem ferè subjunctivo, praesertim quum accipitur pro quod, vel ne non. Virgil. 2. Aeneid. Infandum regina jubes renovare dolorem. Trojanas ut opes, & lamentabile regnum Erunt Danai. qQuando autem optandi vel execrandi particula est, operativum exigit. Plaut. in Persa: Ut illum dii deæque perdant. qAliquādō pro licet, esto, sit sanè. οὖν. Cæsar in Commentariis: Ac jam ut omnia contra opinionem acciderent, tamen multò se plurimum navibus posse prospiciebat. Ovidius de Ponto: Luce minus decima dominam venietis in urbem, Ut festinatum non faciat iter.

Vtūt, Vtunque, quo cunque modo. [οὖν, διάποτον. Gall. Come que ce soit. Ital. Come si voglia. German. Geb wie. Hisp. Como quiera que. Pol. Iakokol wiek. Vng. Akarhog akarmint. Ang. How soever.] Terentius in Adelph. - imd hercle hoc quæsto syre, Utut hæc sunt facta, potius quām lites sequar, Meum mihi reddat. Plautus in Mercatore: Verūm hercle postremd, utut est, non ibo tamen.

Vtcunq; Quomodocunq; quocunque modo. [οὖν, διάποτον, οὖν διάποτον. Gall. Aucunement, en quelque sorte que ce soit. Ital. Sia come si voglia. Germ. Geb wie/geb weicher gestalt/si sahn. Hisp. Como quiera. Pol. Iakotaka. Vng. Valabogy. Ang. How soever.] Livius in præfatione libri primi: Vtcunq; erit, juabit tamen rerum gestarum memorias principis terrarum populi, pro virili parte, & meipsum consuluisse. Plautus in Epid. Vtcunq; in alto est ventus Epidice, ex imo velum vortitur. Idē in Poenulo: Vtcunq; est ventus, ex in velū vortitur. Cicero in Oratore: Ita; ille perfectus, quemadmodum jam dum nostrā indicat oratio: utcunq; se affectum videri, & animum ardentius moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum.

Vtēnsīlē, Vide V.T.O.R.

Vtēr, utris, generis masculini, Pellis qua vinū, aut oleum deferi solet. [ΓΙΝΗ γέμεθ (vel) γέμαθ (vel) γεμάθ] οὐδὲ ΤΗΝ νοδη. οὔσις. Gal. Peau de bouch ou de chêvre à matre vin ou huyle, autre, cheure. Ital. Odero, pelle. Germ Ein schlächtes zusammen genente haut in deren man wine oderöl führet. Hisp. Odre para vino, o zapate. Pol. Skora skóra via kier obinenosa. Vngar. Tömlő. Ang. A bottle.] Virg. 2. Georg. Molibus in pratis unctos salicre per utres. Plin. lib. 12. cap. 7: Lycion aptissimū medicinæ, quod est spumosum: Indi in utribus camelorum aut rinocerotum id mitiunt. Ovid. 3. Amor. Eleg. 11: Aeolios iubatis inclusimus utribus Euros.

Vtricūlūs, diminutivum, οὐδεῖδον. Plin. lib. 11. cap. 37: Fœminis eadē omnia præterq; vesicæ junctus utriculus: unde dictus uterus. qVtriculos item in farina videtur Plinius accipere libro 18, quod Galli Cisalpini Redundaginem, in Venetia provicia pleriq; subventres vocant. qIdem Plinius alibi utriculos vocat, quæ Græci iūvæ: id est, seminum in frugibus involucra, & operimenta, quæ trita, & cribro excussa, glumæ, sive acus dicuntur. qQuinetiam prima illa florū germina, quæ veluti quidam utriculi tument priusquam flos arborum apriatur. Plinius utriculos etiam vocat, libro 16. cap. 26.

Vtricūlātūs, m. f. Qui canit tibiis infixis utriculo, quæ vocantur tibiae utricularces. [στενωδης. Gall. Cornemuseur. Ital. Chi sona la pisa. Germ. Ein sackfæsser. Hisp. Gayero. Pol. Buda gaida. Vng. Tömlő pipos, bordo pipos. Ang. A bagge piper.] Sueton. in Neron. Voverat se proditum hydraulam, choraulam, & utricularium.

Vtrātūs, ii. m. f. [ἰσάκοφες, ισαναρεῖς. Gall. Qui porte de l'eau, du vin, ou autre liqueur dans des cheure ou ouyres. Ital. Chi porta acqua, vino, agli in odri. Germ. Eine der wasser, wine / oderöl tu schleichen getrege. Hisp. El que traç agua, vino, azeyto en odres. Pol. Ten ktori oline, albo winno, skorze nosi. Vng. Tömlő bor (anagy) viz bordo. Ang. That beareth wyne, or water in bottles.] Liv. lib. 4. Decad. 5: Potrem sequi se utrarios ad mare, quod minus trecentos passus ab erat, iussit.

Vtēr, a, um, genitivo utrius, interrogativū est, querēs de duobus. [τίπερ. Gall. Lequel des deux. Ital. Qual de duei. Germ. Wieder]

Webers/welches auf den zweyten. Belg. Wie van beeden. Hisp. Vno qualquiera de dos. Pol. Ktore gleich dwo. Vng. Mellik. Ang. Which of the two.] Cicero 3. Verrina: Vtrum reprehēdis, quod patiōnum juvabat, eum qui tum in miseriis erat: an quod alterius patroni mortui voluntatem conservabat, à quo suminum beneficium acceperat? utrum horum reprehendis? q̄Accipitur aliquando uter pro alter. Cicero pro Milone: Vter utri insidias fecerit: quod & ipsum classis scriptorib. usurpat. Plinius: Vter alteri dixerit, nescio. q̄Ponitur aliquando pro alteruter. Cicero in Frumentaria: Omnim controversiarum, quæ essent inter aratorem, & decumanum, si uter velit, edicit se recuperatores daturum.

Vtērūnq̄, Vtēris, sive uterlibet. [οντηρες δινοι. Gal. Lequel des deux que ce soit. Ita. Qual tu vuo. Ger. Weders es seye His. Qualquiera de dos. Pol. Ktorekoltwiek. Vngar. Akar mellsik. Ang. Any of the two.] Cicero ad Torquatum, lib. 5: Magna utrinq; copiae ita parate a pugnandum esse dicuntur: ut uterunq; vicerit, non sit mirum futurum. Gell. lib. 5. cap. 10: Ne sententia sua utramcunq; in partem dicta esset, ipsa se se rescinderet.

Vtēlīb̄t, Alter ex duobus, quem tibi capere liber. [οντηρες δινο. Gal. Lequel des deux tu voudras. Ital. Vno de duei. Ger. Weders du wiss. His. Qualquiera de dos. Pol. Ktore sie po doba. Vng. Akar mellsik. Ang. Any of the two.] Cicero pro Quintio: Vtrūlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus utruaq; inauditum. Plin. libr. 24. cap. 4: Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex utrilibet parte fistit.

Vtēnam, Vter. [οντηρες οντηρες γαρ. Gal. Lequel des deux. Ital. Qual di dnoi. Germ. Wederer. His. Qualquiera de dos. Pol. Ktore geik dwo. Vng. Mellik. Ang. Which of the two.] Horatius Serm. uternā Ad casus dubios fidet sibi certius: hic qui Pluribus assuerit, &c.

Vtērūq̄, [וְאֵלֶּה schenājim. ingēne, auφēne. Gal. L'vn & l'autre. Ital. L'uno è l'altro. Ger. Beid/der ein vnd der ander. Hisp. Entrambos à dos. Pol. Obadwa. Vng. Mindketet, mindesk. Ang. Both severally, as well thone as thoother.] Significat ambos, licet inter se different: quod cum utruaq; aliquid fecisse dicimus, & ab hoc, & ab illo separatim id factum intelligimus: ut, Vterq; sibi domum ædificavit: hoc est, & hic ædificavit sibi domum, & ille. Quum veiò ambo dicimus fecisse, ab utroque coniunctum id factum ostendiñus, ut, Ambo sibi monumen- tum constituere: hoc est, hic & ille simul unum sibi commune monumentum fecere. Propter quod utruaq; alterum verberasse recte dicimus: hoc est, hunc illum, & illum hunc verberasse. Cicero 1. Offic. Quorum uterq; suo studio delectatus, contemptis alterum. Quintilianus: Quum enim uterq; alteri objiciat, palam est utruq; fecisse. Terentius: Quia uterq; utruq; est cordi. q̄Ambos autem alterum verberasse, Vel ambos verberasse ambo, non recte dicimus, quia significaretur ambo seipso verberasse, sed ambo se mutuo verberaverunt. q̄ Vterq; autem in plurali numero dicitur de pluribus duo genera facientibus. Cicero 2. in Catil. Quos ergo utrosq;, Qui- rites, in codem genere prædatorū dírectorumq; pono. Hoc tamen poëta aliquando confundunt, apud quos pluralis hujus dictio numerus pro singulari accipit. Virgil. 5. Aen. -super utraq; quassat Tempora: hoc est, super utruq; tēpus.

Vtērīs, Vter quem tu vis, uterlibet. [οντηρεσιω. Gall. Lequel que tu veux des deux, l'un ou l'autre. Ital. Qual tu vuoi. Germ. Wederer du wiss. Belg. Welde van twee ghywist. Hisp. Qualquiera de dos. Pol. Ktorego iuscijs. Vng. Akar mellsik. Ang. Any of the two.] Hoc autem differunt utervis & uterlibet, à quivis & quilibet, quod illa unum ex duobus significant, hæc unū ex pluribus. Terentius in Adelph. Abs quivis homine, quū est opus, beneficium accipere gaudeas. Qūntil. Periculolum, & cum cura intuendū genus: quod si in proponēdo unū quemlibet amiserimus, cum risu quoq; tota res solvit: etiatis sit interrogare, si hæc actio non sit, quæ sit. Simul enim removentur omnia, vel quum duo ponentur inter se contraria, quorū tenuisse utrumlibet sufficiet. Ecce in eodem loco utrumlibet, & quodlibet usus est. Altero pro eo quod est unum de duobus: altero pro eo quod est unum de pluribus.

Vtēbi, Adverb. loci, id est significat, quod quónam in loco. Nevius in Tarentilla: Vtēbi cœnaturi estis, hic an in triclinio? q̄Vtrinde. Cato pro Lusitanis Hispanis. De frumento utrobi bona, utrobi mala gratia capiatur, utrindo iram, utrindo sa- fitiones tibi pares.

Vtēnaq̄, adverbium. Ab utroque latere, ab utraque parte. [בְּנִזְבָּן מִצְבָּה וּמִצְבָּה. ingēne. Gal. D'une part & d'autre, de tous costé. Ita. D'ogni parte. German. Zu beydien senten. Belg. Op beeden syden. Hisp. De ambas à dos partes. Pol. Zobis. Vng. Mind ket feiðl. Ang. On both sides.] Cæsar bellum Gallicum: Multus utrinq; interfecit.

Vtēo, adverbium. Vtram partem versus. [οντηρες πε. Gall. En quelq; vn de deux lieux. Ital. In alcuso de duo luoghi. Germ. Gegen

wederer senten. His. En alguno de dos lugares. Pol. Sktorikol wickstroni. Vng. Akar melyfeiðl. Ang. Tu which of the two partes.] Plin. lib. 18. cap. 19: Id demum ritè subactum erit, ubi non intelligitur utrō vomeri erit.

Vtrōbi quē, adverbium, In utroq; loco. [ἐποφορίων. Gall. En, ou envers tous les deux costé. Ital. In amendie le bande. Germ. Zu beydien orten oder septen. Belg. Op beede plætsen. Hisp. En ambas partes. Pol. Zobidwu miſc. Vng. Mind ket helyðn. Ang. On or towardes both sides.] Liv. 6. ab Vtē: Ab ducibus utrobiq; proditæ temeritate, atq; inscitia res.

Vtrōquē, Ad utrung; locum. [ιντριγα. Gall. A ou vers tous les deux costé. Ital. Al'vn è l'altro luoco. Ger. Auf diese vnd auf jene senten. His. Haxja ambas à dos partes. Pol. Stei y gweistroni. Vng. Minked helyre. Ang. Towardes both the sides.] Livius 8. ab Vtē: Vtēque exercitus missi. Vtraq; pro utrinq; vel utrōq; veteres usurpabant. Hennia histor. lib. 4: In Hispania pugnatum bis, utraq; nostrī loco moti. Nonius.

Vtrum, adverb. modò interrogantis est. [וְאֵת im. אַפּוֹעַל, אַגְּזַע, אַדְּוָן, אַדְּוָן. Gall. Affauoir mon? Ital. Qual di dui? Germ. Entweders? Hisp. Qual de dos? Pol. Costich dwo? Vng. Auagy, mellsket? Ang. Weather?] Plautus: Vtrum id verum putas an non? q̄Modò dubitantis. Seneca: Vtrum id nobis conveniat, animadvertisendum. q̄ Ferè semper habet particulam AN sequentem, licet sine ea aliquando inventari: sed raro: id ē autem significat quod Num. Terentius in Phorm. Vtrum stultitia facere ego hunc, an malitia Dicam: Scientē, an imprudentem, incertus sum. Cic. Lentulo: Multum Interest utrum laus minuatur an salus deseratur.

Vtēr, uteri, m. f. vel uterus, uteri, penult. corr. Loci muliebres in quibus concipitur foetus. [וְאֵת רֶחֶם, מִתְּרָא, מִדְּבָשָׁס. Gal. La marri, la matrice, ou le ventre d'une femme. Ital. Matrice di femme o il ventre. Germ. Die Mutter oder bermutter. Belg. Die moeder. Hisp. El vientre donde concibe la muger. Pol. Zwothnie wieſci. Vng. Hás, mél. Ang. The womb.] Est enim propriè mulieris: nā in cæstis animalibus Vulvam potius appellamus, teste Plin. lib. 11. cap. 37. Idem tamen lib. 8. cap. 43, asinæ uterū tribuit. Nōnulla & Matricem nominant: quanquam propriè Matrix sit foemina, quæ foetus gratia alitur. Dictus uterus, quod in eo, tanquam in utre quodā foetus continueatur, Plautus in Aulul. Obscero mea nutrix, uterus dolet? Hinc uterum ferre, dicuntur quæ gravidæ sunt, ev jasēgā iżer. q̄ Quandoq; tamen uterus sumitur pro ventre: utin illo Virgil. 2. Aeneid. uterūq; armato milite compleat. Plautus in Aulularia, in neutro genere dixit: petri mea nutrix, obscurto, uterus dolet? Item Turpilius apud Nonium: Disperii misera, uterus cruciatur mihi.

Vtēicūlūs, li, diminutivum est ab uter, pro ventre. [צְבִיכָּלוֹ. Gal. Petit ventre. Ital. Picciol ventre. Germ. Beuchlin. Hisp. Pequeno vientre. Pol. Brzjek. Vngar. Hasatska, rebetske. Ang. A little womb.] Plin lib. 11. cap. 12: Præterea è fronde, ac pubulis potus in uterulos congetus aptum (ore enim evomunt) & ad hæc, &c.

Vtēi cūlūs, li, diminutivum est ab uter, pro ventre. [צְבִיכָּלוֹ. Gal. Freres d'unne m'sme mere. Ita. Pratelli d'una istessa madre. Ger. Leibliche Brüder/die in einer Mutter leib getogen sind. Hisp. Hermanos de un vientre. Pol. Rodzjen bracia. Vng. Azon mehböl valóattyak. Ang. Brethren of one mother.] hoc est, qui matrem eandem, non tamen eundem habuerunt patrem. Institut. libr. 3. de Bonor. possel Frater sorōive, consanguinei, vel uterini.

Vtē, Vt, [וְאֵת כְּנַחֲלָה. Ita. Che, aciache. Germ. Wie. Belg. Ghedyn. Hisp. Así como. Pol. Iks. Vng. Hegy. Ang. As, even as.] Plautus in Amphit. Tamen quin loquar hæc ut faita sunt, Nunquam ulti modo me potes deterre. q̄ Ponitur aliquando pio tanquam, cum pronominis, ea, id. Cicero 9. Philipp. Quod sepulchrū ipsius, liberoriū, posteroruq; ejus sit, uti quod optimo jure sepulchrum publicè datum est: id est, tanquam id quod optimo jure, &c. q̄ Denotat aliquando & causam finalem, quemadmodum & Vt. Cic. lib. 6. Epist. Is ad me dedit literas, uti se tibi placarem.

Vtēlīs, Utiles, Utile, Vide V T O R.

Vtēnam, adverbium optantis. [וְאֵת עַלְלָה. Ita. Voglia Dio. Germ. Das wöste Gott das. Hisp. Os, ó oxala. Pol. Bozbi todal'. Vng. Vayha. Ang. Wald to god.] Terentius in Andr. Vtinam id sit quod spero. q̄ Quandoq; etiam dicimus, O' utinam. Ovid. in Epist. Penelopes: O' utinā tunc, quum Iacedæmona clas- se petebat, Obrutus insans esset adulter aquis.

Vtēquē, adverbium affirmandi est, & ponitur pro certè vel prolius. [וְאֵת אֲכַפֵּר. Ita. Certamente. Germ. Ja freilich/ gewislich. Hisp. Ciertamente. Pol. Pewi zwie. Vn Bižo nyara. An. Trueslie.] Qūntilianus in Pastu cadaverum: Solent hujusmodi ne- gotiatores aliquid proprium ac privatum stipulari: utique

Mmm z quum

quum rem alienam vendant. Sueton. in Tito: Ceterum Titu, qui propè astabat, atq; imperaturum.

Vt or, uteris, d.t. Vsurpo, usum rei alicuius habeo: [ΤΙΧΩΝ
hithammer ΤΙΧ habu illi ΕΠΙΝ αχιάζ. ρρόμας. Gal. Vfer, se ser-
uir. Ital. Vfare. Germ. Brauchen/ nutzen. Belg. Gebrauchen. Hisp.
Vf de alguna cosa. Pol. Pożwam. Vng. Elékuel. Ang. To vse, id
occupye.] ut, Vtor domo, diligenter, consuetudiae, studio, &
hujuscemodi. Terentius: Scio te nō esse usum antehac amici-
tia mea. Sed quum de personis loquimur, accipitur pro con-
versari. οὐσία, χρήση. Cicero Lentulo: Aulo Trebonio multos
annos utor valde familiariter. q Constatuit quandoq; cum
accusativo. Varro: Vtile utamur potius, quam ab re abura-
mur. Plautus in Asinaria. Cetera que volumus uti, Græca mer-
camur fide. q Vti potestate, Prætura, & ejusmodi ad quæstū,
est eam exercere ad quæstum. q Vti re aliqua ad speciem, est
quod barbari dicunt, habere & ostendere pro monstra. q Vti in-
vidia minore dicitur, cui minus invidetur. q Vti aliquo: id est,
alicui esse familiarem. Terentius in Heavt. Mihi si unquam fi-
lius erit, næ ille facilis me utetur patre. Hoc est, facilis illi, & pla-
cabilis pater ero. q Vti valetudine minus commoda, est sub-
rogatare. q Vti via populi, est populi more cui libet sententiae
sine ullo iudicio assentiri, & numero vocu potius, quam veri-
tati operam dare. q Vti valetudine firma, est bene habere.

Vtendūs, adjectivum. Tercet. in Heavt. Quod illa etas magis
ad hæc utenda est idonea.

Vsus, hujus usus, m. q. Ipse utendi actus, exercitatio, tractatio,
usuratio. [ΤΙΧΩΝ αχιάζ. ρρόμας. Gall. Vfage, vtilité. Ital.
Vfo, vfanza, consuetudine. Germ. Brauch/nuz. Belg. Gebrauchtinge.
Hisp. Vfo, costumbre. Pol. Požtek. Vng. Vele eles. Ang. Vse, pro-
fite.] Cicero in Topicis: Vsus enim, non abusus legatus est.
Plin. Epist. 20: Vsus magister egregius. Idem Epist. 115: Vsus
optimus dicendi magister. Cic. lib. 1. de Orat. Adjungant u-
sum frequentem, qui omnium magistrorum præcepta superat.
Plin. lib. 10. cap. 69: Auditus cui hominum primo negatus est,
huic & sermonis usus ablatus. Cicero pro Cornelio Balbo:
Affiduu usus uni rei deditus, & ingenium & artem sapè vin-
cit. q Interdum consuetudo, conversatio, familiaritas. ουνί-
ζα. Quintilianus: Mulierum cum qua illi lōgus fuerat usus.
Cicero ad Volum. lib. 7: Quod sine prænomine familiariter,
ut debebas, ad me epistolam misisti, priuām addubitavi nū
à Volumnio Senatore esset, quo cum mihi est magnus usus.
Ovid. lib. 3. Trist. eleg. 6: Tu tamē à nobis usu junctissime longo,
Pars desiderii maxima pendet mei. q Interdum usus in ea-
dē accipitur significatione, qua opus, indeclinabile: eandē-
que habet constructionem. Virg. lib. 8 Aen. Arma acri faciun-
da viro, nunc viribus usus. Nunc manibus rapidis. Terentius
in Hecyra: Non usus factō est mihi. Cic. lib. 1. Offic. Potiusq;
& amicis impertientes & Reipublice si quando usus esset. Idē
quarta Tusculana: De ceteris studiis alio loco dicemus, si u-
sus fuerit. Plautus in Asinaria: Viginti jā usus est filio argenti
minis Plautus in Pseudolo accusativo junxit: Ad eam rem us-
us est hominem astutum, doctum, &c. id est, opus est homi-
ne astuto, & docto, q Interdū pro fructu & utilitate, quod so-
leamus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructū percipiamus. ρρόμας.
Cicero Attico lib. 1: Fuit & mihi & Quinto Fratri magno usui
in flostris petitionibus. q Ex usu esse: pro utile esse, & expe-
dire, ρρόμας. Terentius in Hecyra: Si ex usu esset, nostro
hoc matrimonium. Colum. lib. 6. cap. 1: Pabulum è fundo ple-
runq; domesticis pecudibus magis, quam alienis depascere,
ex usu sit. q Vsus venit, ponitur pro opus est. Terent. Heavt.
Non usus veniet, spero. Hoc est non opus erit, non erit necel-
se. Plautus in Bacchide: Aufagero hercle, si magis usus vene-
rit. q Vsuvenit verò: id est, accidit, evenit. Cicero pro Quint.
Nā quid homini potest turpius, quid verò miserius, aut acer-
bius ualuerit? q Ponitur aliquando pro consuetudine, sive
more. 19. T̄rent. in Heavt. Mihi sic est usus, tibi ut opus est
factō, face. Id est, sic mos meus est, ita confuevi.

Vsus, usuale, Vsuarium: quod usui nostro servit. [ων ρρόμας.
Gall. Dequoy nous vsons, chose pour notre vusage. Ital.
Cosa per nostro vso. Germ. Vieubüch. Hisp. Cosa perteniente à
vso. Pol. Požteqni. Vng. Elettronkrechznidkra vado. Ang. That
serveeth for ourse.] Martianus in l. Interdum de public. Quoties
quis mancipia inventa professus non fuerit, sive venalia, sive
usuaria, in pœna commissi est.

Vsus, usuarii, m. f. Dicitur ille, cuius est usus, qui rei usum
capit. [οὐσία. Gal. Qui à l'usage de quelque chose Ita. Chi a
l'uso d'una cosa non la proprietà. Germ. En uazer und braucher.
Hisp. El q se tiene vso de alguna cosa. Pol. Ten kiori požwa. Vng.
Valami el vlo, hač ná veso. Ang. Hethas hath the vse of any thing.]
q Vsuarius verò adjectivum, quod in usum quod ordinatum pa-
ratam est Gellius lib. 4. cap. 1: Ex iis autem quæ promercalia,
& usuaria in locis eisdē essent, ea sola esse penoris putat, quæ
sunt usu annuo.

Vsus, usuetus, no men utriusq; declinatum, significans rei usum

fructuosum, quum scilicet res aliqua nō nostra est, sed periu-
de ex ea fructum atque utilitatem capimus, acti nostra esset.
[ΤΙΧΩΝ αχιάζ. ιπποτεια, ομηρευον. Gall. Vfusfrut. Ital.
Vsfrofrutto. Germ. Die nutzung so einer hat ob einem Gut das es bes-
itet oder braucht und doch nicht sein ist. Hisp. Vfrofructo de la heredad.
Pol. Požtek præcycudij. Vng. Haz nos elet, hačzon. Ang. The fruit-
ful vse of any thing.] Definitur ab Vlpiano lib. 1. de usufructu,
quod sit jus alienis rebus utendi, fruendiq;, salva rerum sub-
stantia. Cicero pro Cæcina: Vsumfructum omniuum bono-
rum suorum Cæcini legavit, ut frucretur unā cum filio, ne-
que à secundo herede legavit, mortuo filio mulier usumfru-
ctum non amitteret.

Vsusfructuārīs, Qui usumfructum habet, qui & fructuarius
dicitur. [οὐσία. Vng. Valami dolognak hazpa vreibung, ak-
ki valaminek haznat verzi. Ang. He that hath the vse and fruit, but,
not the proprie.] Dlib. 7. Tit. 1. l. 7: Quicunque reditus est, ad
usufructuarium pertinet.

Vsuscapio, is, f. t. Id est, rem aliquam continuatione usus, &
possessio nis mihi attribuo, v vendico, in meum usum conver-
to. [ρρόμας idem vnuūmas. Gall. S'atribuer, faire sien par descriptio
& possession de long temps. Ital. Attribuisi, far suo. Germ. Ein lang
genutz Gut zu eigner überkommen oder an sich ziehen. Hisp. Conti-
nuar possession. Pol. Przeg d'ugie poszwanie sobie prystolejcam. Vn.
Zokassal emintne texdm. Ang. To mak his awin through long posses-
sion.] Cicero 2 de Legibus: Quod autem iēōr: id est, vestibu-
hum sepulcri, bustūme usucapi vetat, ruetur jus sepulcrorū.
Idem de Arusp. respon. Nihil mortales à diis immortalibus
usucapere possunt. Paulus: Qui alienam rem mortis causa tra-
ditam usuccepit, non ab eo videtur accepisse cujus res fuisset,
sed ab eo qui usucaptionis præstisset.

Vsuscapio, sive Vsuscapio, onis, f. t. Est acquisitio, vel adjectio
domini, per continuationem possessiois temporis lege de-
finiti, ut puta triginta aut quadraginta annorum, si res immo-
bilis sit, quam possidemus: item triū annorum, si mobilis.
[οὐσία r̄ns ρρόμας, ρρόμας, οὐσία. Gall. Acquisitionis
de la seigneurie de quelque chose par prescription. Ital. Acquisito di
proprietà per vso di longo tempo. German. Die überommung eines
ding nach langer besitzung oder nutzung. Hisp. Possession continuada,
ò continuation de possession. Pol. Przeg d'afscenie ręcej niezakiejejeds
d'ugim bojtoawm. Vng. Zokassal tulaydonna tetel. Ang. The con-
questing of the lordship of any thing by continuation of tyme.] Recen-
tiores primam illam Præscriptionem: hanc vro, Vsusca-
pionem vocant. Cicero lib. 1. de Legibus: In qua quoniā u-
sucaptionem duodecim tabulae inta quinque pedes esse no-
luerunt, depasci veterem possessionem Academie ab hoc acu-
to homine non sinemus. Cato: Hæc pignoriscapio ob v̄s mi-
litare facta est, quod as à Tribuno æario miles 'accipere
debeat.

Vsionis, per prod. Vsus. [ΤΙΧΩΝ αχιάζ. ρρόμας. Gal.
Vfage. Ital. Vfo, vfanza. Germ. Nutzung/brauch. Hisp. Mucho & far. Pol.
Vfianie. Vng. Haznos elet hazon. Ang. Vse.] Gellius lib. 4.
cap. 1: Longæ uisionis gratia contrahuntur, & reconduuntur.
Vlpianus l. Qu. Mutius ss. de auro & argento legat. Si factū
aurum legatum est, omne ad eum pertinet, cui legatum est,
ex quo auro aliiquid est effectum, sive id suz, sive alterius V-
signis causa paratum esset.

Vsitor, aris, d.p. Frequenter utor. [ρρόμας. Gall. Vfesauent.
Ital. Vfare spesso. Germ. Öft brauchen. Hisp. Mucho & far. Pol.
Vfianie. Vng. Vfleende geldk, haznat, reddgeldm. Ang.
To vse often.] Gellius lib. 1. cap. 10: Romanos quoque homi-
nes ajunt sic plerunque anulis usitatos. Idem lib. 17. cap. 1:
Tameſi aliquoties verbo ipso, alio quoque modo uita-
ti sunt.

Vsitatūs, usitata, usicatum, Consuetus, solitus, in usum rece-
pus: [ιδημ. Gal. Vsit, accoustumé, qui est en vusage. Ital. Solito,
annezzo, vso. Germ. Geüchig. Hisp. Acostumbrado. Pol. wie-
gains. Vng. Zokot. An. Wonted, accustomed.] ut usitata confu-
tudo, usitata vocabula, usitatus mos. Cic. pro Quintio: Iacet
res in controverliis, isto calumnante biennium, usque dum
inveniretur qua ratione res ab usitata consuetudine recede-
ret. Idem tertio de Finibus: Ne opifices quidem tueri sua ar-
tificia possent, nisi vocabulis uerterentur nobis incognitis, usi-
tatis sibi. Idem quarta Verrina: Hunc denique ipsum pertul-
sent, si humano modo, si usitato more, si deniq; uno aliquo
in genere peccasset. Idem: Cur in retam veteri, tam usitata,
quicquam novi feceris?

Vsitatissimūs, superlativū. Tritissimus. [ιδημ. Vng.
Igōzokot.] Seneca de vita beata, ca 2: Quæramus quid opti-
mè factum sit, non quid usitatissimum.

Vsitatē, adverbium. [εἰδηδύς. Gal. Selon l'usage & costume.
Ital. Secondo l'uso & costume. Germ. Die uiehlichen / nach gemeinsam
brauch. Hisp. Segun la costumbre. Pol. Zwiegainie. Vng. Zokottel.
Ang. After the accustomed fashion.] Cic. 4 de Finibus: Cur igit-
ur quum de re conveniat, non malumus usitatelo qui?

Vsura,

Vſurā, usurā, f.p. Vſus. [*χρῆσις*. Gall. Vſage. Ital. & Hisp. Vſo. Germ. *Wenſt/nutzung*. Belg. *Gebrauch*. Pol. *Wytwarzanie posieki*. Vng. *Valamivel való elcs. haszon*. Ang. *Use, occupying of a thing.*] Plautus in Amphitruone: Vſuramq; ejus corporis cepit libi. Cicero pro Rabirio Posthumo: Vos obsecro, iudices, ut huic optimo viro, quo nemo melior unquam fuit, nomen equitis Romanī, & usuram hujus lucis, & vestrum conspectum ne eripiatis. Idem septima Verrina: Cur, inquam, cibivis Romanis, quos Piratæ ceperant, securi statim percutiſſis, ipsiſ piratis lucis usuram tam diuturnā dedisti? Idem ad Appium Pulchru, lib. 3: Perficiam profectō, ut longi temporis usuram qua cauimus, intermisſa nostra consuetudine, & gratia, & cœribritate, & magnitudine officiorum nostrorū sarcia. qVſura item ponitur pro pecunia, quæ à debitore datur creditori pro usu pecunie sibi creditæ. [*לְכָסֶח תְּרַבֵּת* tarbih. rix. Gal. Vſure. Ital. Vſura. Germ. Wucher. Belg. Woeder. Hisp. Logro, vſora. Pol. Lichwa. Vng. Osora. Ang. *Vſure or interest.*] Cic. 5. Verrina: Ut quum Senatus publicanos usq; aep̄d juvijſet, magistratus de publicanis pecuniam pro usuris auderet auferre? Idem de Senectute: Tertia nunquam recusat imperium, nec unquam sine usura reddit quod accipit: sed aliās minore, pleniusq; majore cum ſcenore. Lucanus lib. 1: Hinc usura vorax, avidumq; in tempore ſcenus, &c. Hanc Varro impendium vocat, quod inter ſe jungat, unumq; fiat quasi compendium. Sidonius Apollinaris posteriora vocat, quoniam qui ſcenus agitant, & in usuras extendunt, videntur aggregate, posteriora prioribus, & ortis oritura cōnectere. Ob id Græci rix. vo- cant usuram, quasi partus posteritatem. qPonitur aliquando usura pro familiaritate, conuerſatione. *οικησία*. Cicero: Longa quæ inter nos fuit usura, hoc efficit: hoc est, usus, conſuetudo, familiaritas.

Veretur dicitur, familiaritas.
Verserūter ūs, usuraria, usurarium, Quod ad usurā vel usum pertinet, ut Pecunia usuraria, quæ sub usris debetur. L. Vndecima, Digestis de compensationibus: Cūm alter alteri pecuniā sua usris, alter usurariam debet, concurrentis apud utrāq; quantitatis usuræ prestantæ non sunt. qui Usuraria uxori, pro usuaria, ea qua quis pro uxore utitur. Plautus in Amphit. Volo deludi illum dum cum hac usuraria uxore nunc mihi montero. Hotomanus. qui Usurarius, etiam dicitur qui pendit usuras. Papinianus Digest. lib. 22. Tit. 1. l. 7. Debitor usurarius creditori pecuniā obtulit.
Verūpro, as, arc, a&t, p. Est in frequēti usu habeo: & hoc sive verbis, sive factis fiat, ut at Vallæ Elegant. lib. 5. [actizerue, zerōag. Gal. Verserouent. Ita. Verser sonente una cosa siano parole o fatti. Germ. Oste oder stats branchen. Belg. Gebuysen. Hispan. Verser muchas veces de alguna cosa. Pol. Verstawnie poziwam. Vng. Valas misel gyakorta elok. Ang. To vere oftens and much.] Colum. lib. 1: Nam illud quod in quibusdam provinciis usurpatur, ut cornibus illigetur jugum, scicè repudiatum est ab omnibus. Cic. in Oratore: Quod semper usurpamus in omnibus dictis ac factis, minimis & maximis: quum hoc decere dicimus, illud non decere. qui Usurpare oculis dixit Lucretius libr. 1. pro videre. Plautus in Trinummio: Advenio ex Seleucia, Macedonia, atq; Arabia, quas ego neq; pedibus unquam usurpavi: id est, quas neq; vidi, neq; adii, sive unquam ingressus sum. qui Usurpare civitatē, est dicere se civem, & pro cive sese gerere. qui Usurpare jus, est quod dicunt capere possessionem, & jure eo uti quod concessum & datum est. Livius: Non tamen ultra processum est, quam ut unus ex plebe usurpandi juris causa, P. Licinius Tribunus militum crearetur. Itaq; usurpare & usucapere verba sunt inter se contrariæ relata. Nam usucapere est utendo acquirere: usurpare verò utendo retinere, & usucaptionē interrumpere. Hinc Paulus: Usurpatur est, inquit, usucaptionis interruptio. Nam dum quis suam rem usurpat, ab alio ea usucapi non potest. Atq; ita intelligendum est quod scribit Gell. lib. 3. cap. 2: Mutium lureconsultum dicere solitum legi, non esse usurparam aulicē, quæ quum Calendis Ianuariis apud virum causa matrimonii esse cœpisset, ante diem quartū Calendas Ianuarias sequentes usurpatum isset: non enim posse impleri trinoctiū, quod abesse à viro usurpanda causa ex duo decim tabulis deberet: quoniam tertia noctis posterioris se

horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.
Vsurpatio, usurpationis, verbale, f.t. Frequens usus. [idem in-
ter. Gall. Long usage, usurpation. Ita. Longo vsu, usurpatione. Ger.
Braunschung/langer brauch. Hisp. Yso luengo. Pol. Dl'wje przwanie.
Vng. Valamuel gyakorta eles. Ang. Long and often vsing.] Cice-
ro de Claris Orat. In hoc communi noltro, & quali fatali ma-
lo consoletur secum conscientia optimæ mentis, tum etiam
usurpatore & renovatione doctrinæ. Paulus l. i. de usucap.
Vsurpatio est usucapionis interruptio: oratores autē frequen-
tem usum vocant.

Vtēns illā, n.t. pluralis tantū numeri, Quæcunq; usui nostro
sunt necessaria. [□] chelim. πραγμάτην. Gall. Utensiles, ce qui
est nécessaire à notre usage. Ital. Ogni cosa necessaria à nostro uso.

Germ. Alsteren breüchig eding. Hisp. Alhaja à cosa para usar. Pol. Wyjazki i ręceji kiorich pozywanie. Vng. Elezuchre hažnos žwk, segds dolgok. Ang. What soever is needfull or necessarie for our use or occupying.] Colum.lib. 11: Vgensilia quibus aut alitum hominū genus, aut etiam excolitur. Idem lib. 8 cap 4: vocat utensilia, quæ apes in alvearia conferunt. Liv.lib. 3. ab Virbe: Exutusq; omnibus utensilibus miles, Tusculum se fide, misericordiaq; victurus hospitum, contulerat. Idem lib. 6. bellii Punici: Queq; una secum dediderunt, agrum, urbemq; divina, humanaque, utensiliaque, sive qui illud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo. Quintites.

illis, le, om. t. **F**ructuosus, commodus, accommodatus, fru-
gifer, quod ex usu est, quod usui est utilitati. [**I**ND **tob** **Y**UN
mobil **χρεώδης**, **χρεός** **μὲν**, **αὐτέλιμος**. **G**al. **Vile**, **proufitable**, **comode**.
Ita. **Vile**. **G**er. **Rugös** oder **nugbar**. **B**elg. **proficië̄**. **H**is. **P**ro-
mechoſo para algum fin. **P**ol. **Pozycyjny**. **Vng.** **H**aros. **A**ng. **com-
modious profitable**.] **T**ertius in **A**dphilos: **Quum amet aliam**,
non est utile **hanc illi dari**. ¶ **C**onstruirat aliquando cum da-
tivo. **C**ic. ad **Marium lib. 11**: **Quod enim vehementer mihi utile** **esse putabas**, **nec inutile ipsi Cæsari**, **perfecisti** **ut ille me**
diligeret, **colerer**, **haberet** **in suis**. ¶ **A**liquando cum accusa-
tivo, **cum præpositione ad**. **P**lin. lib. 8. ca. 31: **E**vomit fel suum
ad multa medicamenta utile. **N**eutral pede satis utilis, apud
Plinium lib. 7. cap. 28: **hoc est**, **cujus pes uterque virtutis, com-**
modo officio suo fungi non potest. **H**orat. in **A**rte: **O**mne tu-
lit punctū, qui miscuit utile dulci. **D**olabella **C**ic. li. 9: **Quam obrem**
quid aut ille sperare possit, aut tu, animū adverte pro-
tua prudētia: **sic enim facilissimè quod tibi utilissimum erit**,
consilium capies.

Vtibilis, utibile, Utialis, vocabulum est antiquum. [**Ιδιοτης**
μοηιλ. χειραπο.] Plautus in Menæch. Il solent heris esse
utiles. Terent. in Phorm. Quid minus utibile fuit, quam
hoc ulcus tangere, Aut nominare uxorem.

Vt illis, is, s. t. Cōmodum, fructus, emolumētū, lucrū, quēstus, opportunitas, cōmoditas. [Ἴητος ιθύρων ΤΙΔ τοβ ΤΙΞΙD τοβάθ. Ἀφίεισα. Gal. Vtilitate, prouissit. Iral. Vtilitā, profito. Germ. Rügbarkeit. Belg. Profetisijchent. Hisp. Prosecho. Pol. Popieki. Vng. Haxon. Antg. Commoditio, profite.] Duplici autem ratio- ne ulupatur hoc nomen ab autoribus, & ut loquimur popu- lariter, actionis & passionis significationem habet. Nam utili- litas mea iāpē ea est quam ego percipio. Cic. in Offac. Nec ta- men nostræ utilitates omittendæ sunt, aliisq; tradendæ: sed suz cuiq; utilitati, quod sine alterius injuria fiat, serviendum est. Interdum etiam ea quæ ex me percipitur. Terent. in Evnuc- chō: In ea re ego faciam utilitatem ut cognoscas meam. Cic. Tironi lib. 16. Epist: Utilitatibus tuis possum carere. ¶ Cicero novo quodam modo dixit in Maniliana, utilitatem belli, pro iis rebus, quæ ad bellum utiles sunt, ut vēligalia & tributa. Itaq; inquit, hæc vobis provincia, Quirites, si & belli utilitatē & pacis dignitatem sustinere vultis, non modò à calamitate, sed etiam à metu calamitatis defendenda est.

Vtilit̄. pen. corr. adverbium. Ex usu, cōmodē. *[Lexic. Gal.*
Vtilit̄, pen. corr. proufitablement. Ital. Vtilmente. Germ. Nutzbarlich. Hisp. Prouechosamente. Pol. Positecznie. Vng. Haznosſas.
Ang. Profitably.] Cic. 4. Academ. Atque illi quidem etiam à
natura utiliter dicebat per motiones istas animis nostris da-
tas. Ovid. lib. 13. Metamorph. Longa referre mora est, quæ cō
filioq; manuq; Vtiliter feci spatioli tempore belli. Horat. lib.
1. Epist. 16: Vendere quū possis captivum occidere noli, Ser-
viet utiliter. Ovid. 1. Epist. Vtilius starent etiam nunc mœnia
Phœbī.

V^tpōtē adverbium confirmantis, & causativum. Quoniam, quandoquidem, nempe, quippe. [D chi. oia dī, aiorā. Gall. Pourtant que, car, comme ainsi soit, puis qu' ainsi est. Ital. Come, perche. Germ. Bis nemlich / von wegen. Hispan. Así como. Pol. Przez, Inaprykl ad. Vngar. Tudj illik rgymint. Ang. Because that, fith that.] Salust. in Cat. Antonius aberat à bello, utpote æger, ac jacens. Sueton. in Augusto: Aedes sacras vetustate collapsas, aut incendio absumptas refecit, easq; opulentissimis donis adornavit, utpote qui in Cellam Capitolini Iovis sexdecim millia pondo auri, una donatione contulerit.

Vt pūtā. Quemadmodum, verbī gratia. oīoꝝ, apud Ciceroꝝ
lib. 7. Epist.

Vtquid. Quamobrem, propter quid. [vñ. Gal. Pourquo. Ital. Pero. Germ. Barumb. Hisp. Porque. Pol. Dlia cęgo. Vng. Miert. Ang. Why, or for what cause.] Cicero. Attic. Depugna potius, inquit, quam servias: utquid?

Vtriculāriūs, Vtriculus, Vide **VTER**, utris.
Veribi, Vtrinque, Vtro, Vtrobique, Vtroque, V-
rrum. Vide **VTER**, adjectivum.

V'gij. Vide V. t.

V. ante V.

V ^{vante} V. **וְהַנְּבָאֵת שֶׁנָּאָתָה**
Vvā, uvæ, f.p. Fruktgvitis: dicta ab uido. [עֲבֹתְּנָאָתָה]
eschchol. saφuvi. Gall. Grappe de raisin. Ital. Vua, grappa di riva.
M m m 3 Germ.

Germ. Ein weintraub. Belg. Een wijntruyve. Hispan. Una. Pol. Winnia iagoda. Vng. Zöld. Ang. A grape or bearie.] Colum. lib. 3. cap. 6: Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singula uva in singulis fermentis conficiantur. Cicero de Senectute: Gemma, à qua oriens uva se ostendit, quæ & succo terræ, & calore Solis augescens, primò est peracerba gustatu, deinde matura dulcescit. Virgilius lib. 1. Georg. Hic segetes, illuc veniunt, fœlicius uix. Ovidius lib. 2. de Arte amandi, Elegia decimasexta: Terra ferax Cereris, multoq; feracior uvis. ¶ Dicitur & de aliis fructibus, qui in morem racemis constant ex pluribus acinis conglobatis. Plinius lib. 12. cap. 13: Amomi uva etiam in usu est. ¶ Aliquando ponitur pro vite. Virgilius lib. 2. Georgicorum: Et turbes avibus prædam fert uva racemos. ¶ Est etiam uva, pellicula quædam in fine palati dependens circa fauces, ut in hiante homine conspicitur: sic dicta, quia ut uva dependet, & humiditate variatur, & est vocis moderatrix: & aliquando ad similitudinem uvae intumescit, cum vehementi inflammatione ac dolore. Seren. Agreescunt teneræ fauces quum frigoris ora Vis subiit, vel quum ventis agitabilis aëris Tertitur atque ipsas flatus gravis inficit uvas. Sortitur autem hoc mali genus à duplice forma nomen duplex. Nam si teretem habeat figuram à columnæ similitudine columella, uva, dicitur. Sia vero in acini efficiem conglobetur, à Græcis ἔρυθρη, à nobis uva appellatur. ¶ Dicitur etiam uva de apibus, quum collectæ sunt, & in modum botri dependent. Colum. lib. 9: Quum examē glomeratum in proximo frondentis arbustu ramo considerit, animadvertisit an totum examen in speciem unius uvae dependeat. Plinius libro 11. cap. 17: Tunc ostenta faciunt, privata ac publica, uva dependente in dominibus, templisque. Virgilius libro quarto Georgicorum: & densis uvam dirittæ ramis. Servius: Uvam dimittere: id est, in morem uvae vel botryonis defluere.

Vvæs, a, um, Quid ex uva fit: [σταφύλιον. Gall. Moos. Ital. & Hispan. Moos. German. Aus Weintrauben. Pol. Zwinni iagodi. Vngar. Zöldöl valo, Zöldi. Ang. Of a grape or bearie.] ut Succus uveus, apud Poetas: οὐφεγγάς pro vino ex uvis expresso.

Vvifér, uvifera, uviferum, Producens uvas: [σταφύλοφόρο. Gall. Qui porte grappes. Ital. Chi porta grappa di uva. German. Das trauben treibt. Hispan. Que trae uva. Pol. Winnie rodzaci. Vng. Zöld termé. Ang. That bringeth or beareth grapes.] ut, Glibæ uvifera apud Silium lib. 7. Et Masicus uvifer, apud Statiū 4. Sylvaram.

Vvídūs, uvida, uvidum: Quid est humidū, pingue, quodq; præcipuè habet aliquid humoris intrinsecus: unde & uva dicta. [ΞΙΔΗ ratob ΠΙ lách: ΗΜΟU schamén. διέρος. Gal. Moos. hñmide. Ital. Humido, molle, bagnato, immistato. Germ. Feucht oder nass, innenfür. Hisp. Cosa humida o mojada. Pol. Sokupelni, wilgotni. Vng. Ned ves. Ang. Moist wet, danke.] Humidum, quod habet humorum extrinsecus. Colum. libro 3. cap. 2: Nisi prepingui, & uvida terra. Virgilius 10 Ecloga: Vvidus hyberna venit de glande Menalcas. Vbi Servius: Vvidus, pinguis Plautus in Rud. Siccine hic cum uvida ueste grassimur: id est, hu more madente.

Vvēscō, uvescīs, n. t. Vvidus sio, humorem contraho. [ΞΙΔΗ ratab. βείζουμεν Gall. Devenir ou être moiste, se ramoistir. Ital. Divenire humido, effere bagnato. German. Feucht oder nass werden. Hisp. Humedecerte, ser humido. Pol. Sokromnajam. Vng. Meg. neduez volbok. Ang. To waxe dank.] Lucretius libro 1: Denique fluctu frago suspenso in littore uestes Vvescunt, tandem can-denti.

Vulgā, f. p. quæ & Bulga, Sacculus scorteus, sive ex alia materia, in quo pecuniam, aliave itineri necessaria circumferimus. Ita dicta quasi volva, quod viaticum involvat. [χιτών tseror O'D ch. mīzg, ουστριξ Gal. Bourse, bouquette. Ital. Bolyga di cuoro. German. Ein borsa oder wätscher/wathsack. Belg. Een beuger. Hisp. Bolsa. Pol. T'omok szatni. Vng. Twed. Ang. A bouget or bagge.] Vulga (inquit Nonius) capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucilius lib. 2: in vulgam penetrare pilosam. Varro: Ut viaticum ex arcula adderem in vulgam. Lucilius lib. 3, ut citat Nonius: Cui neque jumentum est, nec servus, nec comes ullus Bulgam, & quequid habet numerū, secum habet illę: Cum bulga coenat, dormit, lavit. ¶ Aliquando ponitur pro vulva, & ecotriariò, vulva pro sacculo. Idem lib. 26: Ita ut quisque nostrum è bulga est matri in lucem editus.

Vulgūs, vulgi, masculini & neutri generis, Pars populi ignobilis, plebs: a volvendo (ut quidam volunt) nomen habens, quod inconstanter stulteque hue atq; illuc volvatur: unde etiam ignobile vulgus Virgilius appellavit. [ΙΧΙΤΗ hamón. οι πολλοι, τὸ τοιοῦτο. Gall. Le commun people. Ital. Vulgo, plebe. Ger. Das gemein votz/der pöbel Hisp. Pueblo de los menudos. Pol. Lind polsophilis, polsophilis. Vng. Kőfog, kőzep. Ang. The commone or meane people.] Virg. lib. 1. Aeneid. Izvitque animis ignobile

vulgus. Virg. lib. 2. Aeneid. & spargere voces In vulgum ambiguas, & querere conscius arma. Horat. libr. 2. Sermonum, Sat. 5: huic ego vulgum Etori similem cunctum insanire docebo. Salust. In Iugurtha: Alii vulgum effusum oppidum cedere, alii ad portas festinare. Cicero 5. Tuscul. Vide ne plus commendatio in vulgus, & hæc quæ expeditur gloria, molestia habeat, quam voluptatis. Idem pro Plancio: Non enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c. ¶ Vulgus de oibus dixit Virgilius lib. 3. Georg. Continuò ferro culpam compescere priusquam Dira per incautum serpent contagia vulgas. Antiqui etiam vulgo & hujus vulgus dixerunt. Vnde ablativus apud Varronem 9. Hebdom. A vulgu condemnatur. Vsus etiam est Oppius de vita Cassii, itemque in vita prioris Africani. Autor est Sosipater lib. 1.

Vulgō, Palsim, nusquam non, plerunq;, & quod vulgus dicit Communiter. [Παλιδρό Gal. 1. Vulgairement, communement, par tout. Ita. Volgarmente, d'ogni banda. Germ. Gemeinklich. Hispan. Vulgarmente. Pol. Pospolite. Vng. Kőszeg kőzélt, zellel, kőzönök essen. Ang. Commonly, abroad.] Cicero 1. de Inventione: Deinde natura ejus evenire vulgo soleat, an insolēter & rarō. Virgilius lib. 3. Georgicorum: Hinc latus vituli vulgo moriuntur in herbis. Idem libr. 3. Aeneidos: Centum alii curva hæc habitant ad littora vulgo Infandi Cyclopes, & altis montibus errant: Id est, passim. Terentius Andr. Verum illud verbum est, quod vulgo dici solet: Omnes sibi melius malle esse, quam alteri. ¶ Vulgo cōcepti, sive vulgo quæsiti. [Μῆτραι manzerm. νῦν, ἀπαρτογενεῖς.] Modestino dicuntur qui patrem demonstrare non possunt: vel qui possunt quidem, sed cum habent, quem habere non licet: qui & Spurii vocantur. Vopianus Digestor. 1. 2. ad Tertullianum: Sive iniuste sint procreati, sive vulgo quæsiti. ¶ Vulgo occidere: id est, publicè, passim. Cicero pro Roscio Amerino: Ejusmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impunè occiderentur. Caesar lib. 2. belli Gallici: Quod in Gallia potentioribus, atq; iis qui ad conducendos homines facultates habebat, vulgo regna occupabantur.

Vulgari's, vulgare, om. t. Quotidianum, commune, protritum, per vulgatum: cui opponitur singularis. [ἴχνεια, διωδής, ιδιωτικός. Gal. Vulgaire, commun. Ital. Volgare, vile. Germ. Wein/damit auch das gemein votz vmbgeht. Hispan. Cosa comun y demenorprecio. Pol. Pospolite. Vng. Kőzönséges, mindenapí. Ang. Common, belonging to the common people.] Cicero lib. 2. de Inventione: Magna an parva, facilita an difficultia: singularia sint, an vulgaria: vera, an falsa. Horatius lib. 2. Sermonum, Satyr. 2: Iejunus stomachus raro vulgaria temnit. Cicero pro Roscio Amerino: Deniq; nihil tam vile, neq; tam vulgare est, cujus partem ullam reliquerint. Idem ad Cesarem lib. 13: Genere novo sum literarum ad te usus ut intelliges, non vulgarem esse commendationem. Vulgaris via: pro ratione trita, & consueta. Quintilianus: Simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis in susterem. Vulgares artes, quæ vulgo Mechanicæ dicuntur. Cicero pro Rofcio Amerino: Mitto artes istas vulgares, coquos, pistores, lexicarios, &c. Vulgaris forma: id est, quotidiana, qualis vulgo videri solet. Plinius libr. 10. cap. 42: Nec vulgaris plittacis forma, quanvis non spectanda. Vulgaris puella: id est, vulgata, & vulgi libidini exposita. Ovid. 4. Faust Numina vulgares Veneris celebrare puellæ Multa professarum quæstibus apta Venus.

Vulgari'č, adverbium, Populariter, usitatè, solitè, more vulgato & consueto. [κοινός, τυχόποιος. Gal. Communément, vulgairement. Ita. Volgarmente. Germ. Gemeinklich. Hispan. Comunemente. Pol. Pospolite. Vng. Kőzönséges. Ang. Commonly.] Cicero lib. 13. Epist. Vi intelligeres, me non vulgariter, nec ambitiosè, sed ut pro homine mihi per necessario scribere.

Vulgō, as, act. p. In vulgus enuntio, vulgo notum facio, per vulgo, divulgo. [ΥΠΗΡΙΗ hodihab. ΥΠΗΡΗΝΗ hischimah. Διγριμίχ, Διγρικούμενη. Gal. Divulguer & publier par tout. Ital. Divulgare, manifestare, appalescare. German. Ausbring'en in das gemein votz. Hisp. Divulgáro publicar. Pol. Wykazje rosszawiam. Vng. Kőzönségi önmindemek testaraadon. Ang. To publish or mak known abroad.] Virgilius 10. Aeneid. quid me alta silentia cognis Rumpere, & obductum verbi vulgare dolorem? q; Interdum vulgare, est vulgi usui exponere. Cic. de Arusp. respons. Navis in flumine vulgata omnibus: id est, omnium usui exposita. ¶ Vulgare corpus, est prostituere. Liv. lib. 1: Sunt qui Laurentiam vulgato corpore lupam inter pastores vocatam putent. Plaut. in Amphit. Cui nuc absente corpus vulgavit suū. ¶ Vulgare morbos, est morborum cōtagia in vulgus propagare. Liv. lib. 3. ab Urbe: Ministerioq; invicem ac cōtagio ipso vulgabani morbos. Curtius lib. 9: Contagium morbi etiam in alios vulgatum est.

Vulgatūs, ta, tum, participium, seu nomen ex participio: [Διγριδής, Διγρικούς. Gall. Divulgé, public, commun, ē Ital. Commune.

commune. *Germa.* Das auskommen ist under das gemein vold. Hisp. *Comun.* Pol. *Rossiawoni.* Vng. *Ki hi resile de mindennek tuttara adutot.* Ang. *Published, made known abroad.*] ut, *Vulgatus cibus, quo vulgus passim, & quotidie utitur.* Plinius libro 13. cap. 23: *lobi & capparis firmoris ligni frutex, seminisque & cibi vulgati.* Virgilius libro primo *Aeneidos:* *Bellaque jam fama totum vulgata per orbem.* Liv. libro 1. ab Urbe: *Vulgator fama est, ludibrio fratris Remum novos transstulisse muros.* Quintilianus libro secundo, capite quarto: *Nam quid hi possint in causis proprium invenire, qui etiam in his quæ sunt communia, & in plurimis causis tractantur, vulgarissimos sensus verbis, nisi tato ante præparatis, prosequi nequeant?*

Vulgaturus, ra, rū: ut litera Vulgatura nefas. Claud. 2 *Panegyr.* *Vulgatōr, oris, verbale, m. t. E vulgator, enuntiator:* [*ΥΠΗ modiūs. Αγοραντις. Σφραγιστις.* Gall. *Publier des secr̄ets.* Ital. *Publicatore de secr̄ets.* Germ. *Ein aufsbringer in die gemeind / aufschreiter.* Hisp. *Diuulzador, publicador de secretos.* Pol. *Rossiawca.* Vng. *Hrōsító, hirdejó.* Ang. *A publisher of secrets.*] ut, *Tacitius vulgator: hoc est, Tantalus, qui deorum mensæ adhibitus, illorum arcana enuntiavit.* Ovid. lib. 3. *Amor. Eleg. 6:* *Sic arat mediis raciti vulgator in undis, Pomaque, quæ nullo tempore tangat, habet.*

Vulgivagus, adjективum [*πάθημα, ιπάθημα.* Gall. *Vulgare, commune.* Germ. *Gemein.* Hisp. *Cosa comun.* Pol. *Popolis.* Vng. *Közösséges.* Ang. *Common.*] *Lucerius libro 4: Vulgivagaque vagus venere.* Id est, *sextatus plebeciam, popularaque venerem, non certæ mulieris amore captus.* Budæus. Idem *Lucerius lib. 5: Vulgivago vitam trahabant more ferarum.*

Vulnus, hujus vulneris, n.t. Plaga, & propriè hians, patensq; apertura corporis istu aliquo inficta. [*υψύ pés/ah πόνη machcháh (vel) machchéh. τρώμα.* Gal. *Vne playe.* Ital. *Plagafesta, taglia.* Germ. *Eine wunden.* Hisp. *Llaga, herida.* Pol. *Rana.* Vn. *Seb.* Ang. *A wound, a hurt.*] *Livius lib. quarto belli Punici: Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia repleserint sanguine, exanimes corrueunt.* Virgilius libro quarto *Aeneidos: -infixum stridet sub pectori vulnus.* Idem libro septimo *Aeneidos: hastis enim sub gutture vulnus, & udæ Vociis iter, tenuemque inclusit sanguine vitam.* Ovidius libro sexto *Metamorph.* *Torquer in hunc hastam calido de vulnere raptam.* Virg. lib. 6. *Aeneid.* *Deiphobum vidit lacrum crudeliter ora, Ora, manusq; ambas, populataque tempora raptis Auribus, & truncas inhoneto vulnere nares.* Idem libro quarti *Georgicorum: -& corpora bello Objecant, pulchræmque petunt per vulnera mortem.* q; *Per translationem accipitur pro angore animi, sive mœstitia, λύπη.* Virgilius libro duodecimo *Aeneidos: sic exhortata reliquit lacertam, & tristis turbatam vulnere mentis.* Ovidius libro quinto *Metamorphos.* *At Cyane raptamque dæm contemtaque fontis Iura sui miserens, inconsolabile vulnus Mente gerit tacita, lacrymisque absumitur orans.* q; *Acernum vulnus, pro æterno odio.* Virgilius libro primo *Aeneidos: Tum luno æternum servans sub pectori vulnus.* q; *Vulnus pro amore.* Virgilius libro quarto *Aeneidos: At regina gravijam dudum saucia cura Vulnus alit venis: hoc est, amoris dolorem ac molestiam sovet intra venas.* Sic mutua vulnera dixit Ovidius libro decimoquarto *Metamorphoseos pro amore mutuo.* q; *Vulnus orbitatis: id est, dolor ex orbitate.* Quintilianus libro sexto: *Illum enim de quo summa conceperam, & in quo spem unicam senectutis reponebam, repetito vulnere orbitatis amisi.*

Vulnérariūs, ria, riuum, adjективum, m. f. Vulnerum sanandorum vim habens. [*τρωματικός.* Gall. *seruant à playes.* Ital. *Pertinente à piaghe.* Germ. *Den wunden heylsam.* Hisp. *Perteñiente à llagas.* Pol. *Maiacimoc do goiemiaran.* Vng. *Seb gyogystra haznos.* Ang. *Belonging to wounds.*] ut, *Vulnerarium emplastrum, quod vulneribus imponitur.* Plinius libro vigesimo tertio, capite quarto: *Vulnerariis emplastris utile.* Idem libro trigesimoquarto, capite undecimo: *Cruda autem ærugo vulnerariis emplastris miscetur.*

Vulnérariūs, iii, substantivū, m. f. Curator vulnerū, chirurgus. [*τρωματικός, χειροδέχθη.* Gall. *Chirurgien, medecin.* Ital. *Chirurgo, medico.* Germ. *Ein Wundarzt.* Hisp. *Cirurgiano.* Pol. *Bartwierz, rani goaci.* Vngar. *Seb gyogysta.* Ang. *He that cureth wounes.*] Plinius libro 26. cap. 1: *Ob id publicè vulnerarium suisse eum tradunt vocatum, mireque gratum adventum eius initio.*

Vulnēro, ras, a.c.p. Saucio, vulnus infligo, plagam impено. [*υψύ pás/ah πόνη hiccháh. πτώσια, οὐτίζω.* Gall. *Blesser, nascer.* Ital. *Ferire.* Germ. *Verwunden/wund machen.* Hisp. *Llagar heriendo.* Pol. *Ranegidái.* Vng. *Meg sebesídm.* Ang. *To wound or hurt.*] Cæsar i. belli Gallici: *Et nonnulli inter carros, rotasque mazaras ac tragulas subjiciebant, nostrosque vulne-*

rabant. Cicero *tertia Verrina: Servi nonnulli vulnerantur: ipsi Rubrius in turba sauciatur.* q; *Vulnerare voce: id est, lacerare, & veribus offendere.* Cicero *prima in Catilinam: Et quos ferro trucidari oportebat eos nondum voce vulnero.* q; *Vulnerari istu fortunæ, est ex fortunæ adversitate mœstitia affici.* λυτῆς. Ovid. lib. 2. de Ponto, Eleg. 7: *Sic ego continuo fortunæ vulneror istu.* q; *Vulnerare aures nuntio, est tristi nuntio aures offendere.* Virgilius libr. 8. *Aeneidos: gravior ne nuntius aures Vulneret.*

Vulnératio, onis, verbale, f.t. Sauciatio. [*ΤΡΗ máchats. τὸ τρῶμα, ἡ τρώσις.* Gal. *Blessure, naureure.* Ital. *Effoferire.* Germ. *Verwundung.* Hisp. *Obra de llagar.* Pol. *Raniera.* Vng. *Meg sebesítés.* Ang. *A wounding or hurting.*] Cicero pro Cæcina: *Sin autem vim line cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligentis, &c.*

Vulnificus, ca, cum; Quod vulnus infligere potest. [*τρῶμα, τρῶμα.* Gal. *Qui fait playe, qui blesse & naure.* Ital. *Che fa piaghe ò ferite.* Germ. *Das wunden macht.* Hisp. *Cosa que haze llaga de herida.* Pol. *Ten ktori ranecini.* Vng. *Sebésítő.* Ang. *That woundeth or maketh wounds.*] Virg. lib. 8. *Aeneid.* *Vulnificusque chalybs vasta fornace liquefecit.* Ovid. lib. 8. *Metam.* *In juvenes certo sic impete vulnificus sus Fertur.*

*Vulpes, hujus vulpis, f.t. Animal ferū, singulari astutia nulli non notum: cujus naturam explicat Plinius libro 10. cap. 63. [*ΥΠΗ schuhál. ἀλεπίς.* Gall. *Vn renard.* Ital. *Volpe.* Germ. *Ein fuchs.* Belg. *En vos.* Hisp. *La rapoza, Zorra.* Pol. *Lys.* Vn. *Roka.* Ang. *A fox.*] *Dicta vulpes, ut putat Varro, quasi volipes, à velocitate pedum.* Horatius libro primo *Epistolarum:* *Olim quod vulp's ægrotō cauta leoni Respondit, referam.* *Vulpem habere sub pectori, proverbium dicitur de eo qui astutus, & callidus est.* Persius *Satyræ quinta: Astutam rapido servas sub pectori vulpem.* q; *Quām facile vulpes pyrum comedest: proverbium de re admodum facili.* Plautus *Mostellaria: Tam facilè vinces, quām vulpes pyrum comedest.* Nihil enim negotii est vulpi dentatissimæ pyrum edere. Vide *Chiliad.* Erasmi.*

Vulpēciā, vulpecula, diminutivum. [*ἀλεπίς.* Gall. *Renardeau.* Ital. *Volpetta.* Germ. *Ein fuchsita.* Hisp. *Pequenna rapoza.* Pol. *Lyfka.* Vng. *Rokatka.* Ang. *A young fox, a cubbe.*] Horatius libro primo *Epistolarum:* *Forrè per angustam tenuis vulpecula rimam Repserat in cumeram frumenti.*

Vulpīnus, vulpina, vulpinum, penultima producta, Quod pertinet ad vulpem. [*ἀλεπίς.* Gall. *De renard.* Ital. *Di volpe.* Germ. *Fuchsfin.* Hisp. *Cosa perteneciente à rapoza.* Pol. *Lyfswi.* Vnga. *Rokai, rokaboz valo.* Ang. *Of a fox.*] *Suetonius: Vbi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est.* Plinius libro 28. ca. 11: *Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negat.* q; *Aliquando ponitur pro astuto.* παρούχη Plautus: *Vulpinus animus nequid moliatum mali.*

Vulpīnōr, penult. prod. vulpinaris, d.p. Mēdaciis ac fraudibus vera perverti, sive effugio. [*ἀλεπίς.* Gall. *Renarder, rser de finesse comme le renard.* Ital. *Volpinare, far in modo di volpe.* Germ. *Geschwinden List oder fuchs düt brauchen.* Hisp. *Hazer à guisa de rapoza.* Pol. *Zprawdi kl'amistwo czynie.* Vn. *El ha zudoxom, az izazat haragzazal el fordostom, rokalkodo.* Ang. *To rfe deceit, wiliness and guile.*] *Tractum ab intorto vulpi cursu, ut placet Nonio. Varro in Mysteriis: Volpinare modo, & concursa, qualibet erras.*

Vulstā, vide VELL O.

Vultūr, is, m. t. Avis est rapax, & carnivora: ita dicta, quod propter magnitudinem corporis tardè volet. [*ΠΝΥ daddh, πκή radh, γύ.* Gall. *Vn veautour.* Ital. *Voltore.* Ger. *Ein Geyr.* Belg. *En Gier.* Hisp. *El bueytre.* Pol. *Sep.* Vng. *Sas kefelyd.* Ang. *A grappe, a raueneous fule.*] *Refert Plinius lib. 10. ca. 6, ex Vimicis Arupicis sententia vultures biduò triduove antè ed congregari, ubi futura sunt cadavera. Mirum enim in modum corporibus jam putrefactis delectantur. Vnde non inveniuntur ex Græcis nonnulli παύος ιπψυχος appellantur: hoc est, sepulcra animata.* Livius lib. 7. belli Punici: *Vulturemque frequenti foro in tabernaculum devolasse.* Virg. lib. 6. *Aeneid.* *-rostroq; immansis vultur obunco Immortale jecur tundens.*

Vultūr, is, hujus vulturis, Antiquis in usu erat, p. ave ea pregradi, quæ jam à nobis duabus litteris subtractis, vultur dicta est.

Ennius: Vulturis in sylvis miserum mandebat hominem.

Vultūrūs, vulturii, Avis eadē cum vulture, de qua jā diximus. Lucr. lib. 4. *Mellis apes quavis lögè ducantur odore Vulturiq; cadavetib. Plaut. Truculēt. Iā quasi vulturi triduo prius prædivinabant, quo die esuritū sient. Et quoniam hæc avis rapax in primis esse traditur & carnivora, factum est, ut homines insatiabilis rapacitatis vultures appellemus.* Cicero pro Sextio: *Exierunt malis omnibus atque execrationibus duo vultures paludati. Intelligit Gabinius & Pisonem Coss. inimicos suos, provinciarum (ut sèpè eos nominat) voragini. De eodē Pisone in Pisoniana, appellatus est hic vulturius illius provinciæ (si diis placet) imperator. Itē Aemilius Scaurus*

in Cepionem, Parricida patris, nefarius vulturius Reipublicæ. Sosipater libro primo. q Vulturius pro certo tali latere. Plautus Curc. Provocat me in aleam ut ego ludam: pono pallium. Ille suum annulum oppofuit: invocat Planesium: jacit vulturios quatuor. Talos arripio: invoco almanam meam nuntiacem Heren: jaeto basilicum.

Vulturinus, na, num, pen. prod. Quod est vulturis. [γύπτης. Gall. De re auctori. Ital. Di voltore Ger. Von dem Geiten. Hisp. De bucytre. Pol. Sepow. Vng. Suu kefilybi. An. Of a grappe.] Plin. libr. 30. cap. 4: Vulturinus sanguis cum chamæleontis alba (quam herbam esse diximus) radice & cedria tritus, lepras sanat. Vulturina species, apud eundem lib. 10. cap. 3.

Vultus, hujus vultus, m. q. Proprietate dicitur habitus sive status faciei, qui pro animi affectibus aliis atque aliis ostenditur. [Ὥρνυπανι. οὐρωπήν. Gall. Visage, visière, tronque, face. Ital. Volto, faccia. German. Angesicht. Hispan. Cara, el gesto de la cara, la barba. Polon. Twar. Vngar. Vekímet orcsa. Ang. The visage, or countenance.] Dicitur vultus à verbo volo, sicut a color cultus.

Cicerone in Pisonem: Non enim nos color iste servilis, non pila genæ, non dentes putridi deceperunt: oculi, supercilia, frons, vultus denique totus, qui sermo quidam tacitus mentis est, hic in fraudem homines impulit: hic eos, quibus erat ignotus decepit, &c. Cicero libro 3. de Oratore: Imago animi vultus est, indices oculi. Plinius libro 7. cap. 19: Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cicero pro Cluentio: Recordamini faciem atque illos ejus fictos, simulosque vultus. Idem 1. de Legibus: Et is qui appellatus vultus, qui nullo in animante esse, præter hominem potest, indicat mores. q Apud poetas tam non raro vultus accipitur pro facie. Martialis libro 1: Dum nulla teneri sordeut lanugine vultus. Ovidius libro 3. Metamorphoseos: Quid motor interea crudelia vulnera lymphis Abluere & sparios immitti sanguine vultus? Antiqui protulerunt vultum, neutro genere: quod & Nonius annotavit. Ennius: Aversabantur semper vos vestraque vulta. Lucret. lib. 4: -sed quod utriusque figura Est vide misera referentes vulta parentum.

Vultus, diminutivum est, Vultus severitas. [τὸς αὐτοῦ πάσα σε αὐτοῖς. Gal. Petit visage. Ital. Picciola faccia. Germ. Angesicht. Hispan. Pequenna cara y barba. Pol. Twarzycza. Vng. Kemény szájker. Ang. A little visage.] Cicero ad Att. lib. 14: Non te Brutus nostri vulticulus ab ista oratione deterret.

Vultuosus, vultuosa, vultuosum, Tristis, severus, vel nimia vultus ostentatione, & mutatione, quod mimicum est & scenicum. [στρατηγός. Gall. Qui tient contenance et visage severe & grave. Ital. Chi ha volto severo, è grave. Germ. Ein ernsthaftiges Angesicht. Hispan. Cosa tan gestos o visajes torcidos. Polon. Tenktori frogie jest twary. Vngar. Zomoru, komor valtozo nehez tekneter. Ang. Of an helane and sad countenance.] Cicero in Oratore: In quo quum efficeris, nequid ineptum sit aut vultuosum. Quintilianus libro 11. capite ultimo: Quare non immerito reprehenditur pronuntiatio vultuosa, & gesticulationibus molesta, & vocis mutationibus resultans. q Vultuosa frons apud Apulium pro terrena legitur, & ad severitatem composta. Ait enim libro tertio Metam. Longè dissimilis advenit, non læta facie, sed vultuosa fronte, rugis insurgentibus asperbat.

Vulva, vulvæ, f. p. Vtriculus ille in foeminis, in quo foetus fit conceptus. [Ὥρνυπεχεμ. Διλφος, μήτηρ. Gall. L' ammiri, la matrice. Ital. Matrice. German. Die Wermutter. Belg. Die Wärmeoder. Hispan. Vientre donde conciben las hembras. Polon. Samica wstid, item niemiesci jywoch. Vngar. Míz. Ang. The womb of a woman.] Dicta vulva, quasi volva, quod foetus ea involvatur. Proprietate autem vulva est brutorum animantium: uterus autem

mulierum. Plinius libro 11. cap. 37: Foeminae eadem omnia, praeterque vesicæ junctus utriculus: unde dictus Vterus, quos alio nomine locos appellant: in reliquis animantibus, vulvam. Vulvam suillam Romani in delicia habueré, præsterim ejestitiam. Nam quæ effectoris à partu eximebatur (quam porcariam vocabant) tanquam lividam, & macram rejiciebant. Plinius loco jam citato: Vulva ejecto partu melior quam edito. Ejectitia vocatur illa, hęc porcaria, primipare suis optima. Contrà effectoris à partu, præterquam eodem die suis occisæ, livida ac macra. Nec novellarum suum præterquam primipararum probantur, potiusque veterum, neendum effectorum, & biduo ante partum, aut post partum, aut quo ejacerint dic. Mart. Te fortasse magis capiet de virgine porca, Me materna gravi de sue vulva capit. q Quandóque accipitur vulva, pro ore vulvæ: hoc est, pro ipso pudendo muliebri. Iuvenalis Satyra sexta: -aduc ardens rigidæ tentigine vulvæ. q Plinius quoque boletorum proumponentium in ovi speciem album illud involucrum, Volvam nuncupat. Plin. lib. 22. cap. 22: Volvam enim terra ob hoc prius gignit: ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum. Vide VOLVA.

V ante X

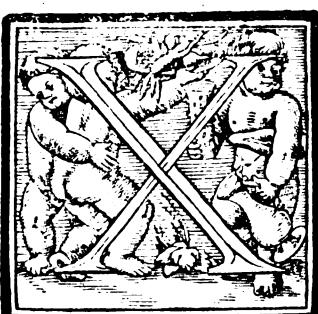
Vxor, uxoris, f. t. Quæ viro tradita est. [Πύρην iſchīchah. γυναικίς, οὐωνίκος, ἀλεχ. Gall. Femme marie. Ital. Moglie, moglia, donna. Ger. Ein Ehefrau oder Eheweib. Belg. Een huysvrou. Hispan. Mujer casada generalmente. Pol. Zona, mal'zona. Vng. Felség húsztars. Ang. A wife.] Terent. in Adelph. Vxor sine dote veniet. Cicero pro Sextio: Duxit uxorem patre vivo vihi optimi & calamitosissimi filiam C. Scipionis. Idem libro 2. de Oratore: Ex tui animi sententia tu uxorem habes? Virgil. 8. Ecloga: Mopse novas incide faces, tibi ducitur uxor. Horat. libro 1. Epist. 2: Quæritur argentum, puerisque beata creandas Vxor. Dictas autem putat uxores Servius quasi uxores, ab ungendo, quod antequam limen mariti transirent, postes avertuncandorum malorum causa ungerent. Verba ejus sunt hæc in librum 4. Aeneidos: Mos erat, ut nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingredierentur, ornarent lanceis vittis, & oleo ungerent: & inde Vxores dictæ sunt, quasi uxores. Plinius quoque lib. 28. cap. 9, scribit novas nuptias mariti domū intrantes, solenne habuisse adipe postes inungere.

Vxorcula, uxorculæ, diminutivum, Ab uxore blandiendi gratia deductum. [γυναικέας, γαμετος. Gall. Femmette marie. Ital. Moglieretta. Germ. Ehewiblin. Hispan. Pequenna mujer casada. Pol. Zonka. Vng. Felségeske húszás tarjánka. Ang. A little wife.] Plautus Casina: Eia uxorcula.

Vxorius, uxoria, uxorium, Quod est uxor, vel quod ad uxorem pertinet: [γυναικα. Gall. De femme marie. Ital. Della moglie. Ger. Ein Ehewibl jugehüsig. Hisp. Cosa pertenciente à mujer casada. Pol. Do mal'zona propriezaci. Vngar. Feleségen húz valo fölegénie. Ang. Of a wife or belonging to a wife.] Jut Rcs uxoria. Cic. lib. 3. Offic. In arbitrio rei uxoris melius, æquius. Tacitus libro 3: Quod honestius, quam uxori levamentum? Ovid. lib. 2. de Arte amandi: Hoc decet uxores: dos est uxoria lites. q Vxorua forma, à Phavorino apud Gellium lib. 5. cap. 11, vocatur forma media inter pulcherimam, & deformissimam, quæ scilicet & nimis pulcritudinis periculo, & summo deformitatis odio vacat: quæ Ennius in Menalippa Staram formam appellat. q Aliquando Vxorius, dicitur qui uxori nimis infervit. [φιλογυνης. Gall. Qui se laisse gouverner à sa femme. Ital. Chi lascia governare alla moglie. Germ. Ein Weibermaen/der setzt Ehefrau wort vorgeben kan/oder nachgeben. Hisp. Que se governa por su mujer. Polon. Liżygonka. Ang. One that is in his wifes subjection.] Virgil. 4. Aen. -tu nunc Carthaginis altæ Fundamenta locas, pulcrumq; uxorius urbem Extruis?

X

LITERA semivocalis est, q; quæ vim duplicitis consonantis habet, pro qua modo cs, modò gs, primitus utebatur, ut Apex, Gregs: pro quibus nunc Apex, Grex dicimus. Quintil. lib. 1. cap. 4: Et nostratum ultima X, qua tamē carere potuimus, si nō quæsiemus. Latini hoc elementū, quod vastioris soni videref, quibusdæ dictionibus exempli: unde pro vexillo Velum, pro axilla Alam, pro paxillo Palum dicere maluerunt. Quod & ipsum testatur Cicero in Oratore ad Brutum: Quemadmodum (inquit) Axilla nostra Ala factus est, fuga vastioris literæ: quam literam etiam è maxili-

runt: unde pro vexillo Velum, pro axilla Alam, pro paxillo Palum dicere maluerunt. Quod & ipsum testatur Cicero in Oratore ad Brutum: Quemadmodum (inquit) Axilla nostra Ala factus est, fuga vastioris literæ: quam literam etiam è maxili-

XAN XEN XER XIP

X ante A.

Xanthēnēs, *χανθηνης*, Gemma quædam in Media nascens, ele-
cti colore, & si quis terat in vino palmeo & croco, ceræ mo-
do lentescent, odore magnæ suavitatis: ut ex sententia De-
mocriti resert Plin. lib. 37. cap. 10. quanquam in plurisque Pli-
ni codicibus Zanthenes legatur per Z. in capite, corrupte, ut
arbitri præsertim quum à flavo electri colore nomen videa-
tur accepit.

Xanthiōn, *χανθιον*, Herba est ex Lapparum genere, quæ alio
nomine philanthropos, & vulgo Lappa minor appellatur.
[Pol. R̄epik.] Xanthion autem appellata putatur ab effectu,
quod eo rufentur capilli. Vide Diosc. lib. 4. cap. 122.

Xanthiōs, *χανθιος*, Gemmæ nomen, quæ in India reperitur, è
fulvo candicans, de qua Plin. lib. 37. cap. 10.

X ante E.

Xenīum, nii, n.f. [ΤΗΝ ματίαν ΤΗΝ ματιάθ. *χειρος*. Gall. Præ-
fere quod omnia fias à ses amis qui viennent voir, étraine. Ital. Presente dato
è gli amici per segno di alegreza. Ger Ein Gasshende ein Gab mit
der man ein frembden verehret. Hisp. Don ò presente de huevos à ami-
go. Pol. Podarek pr. spolnemu albo gościowi dani. Vng. Vendegnek
velo aziandik. Ang. A gift, present or favoring.] Munus hospitibus
dari solitum. Vide Martialis liberum decimumtertium, in quo
ejusmodi munera distichis describit, qualia hospitibus mitti
solent, Xenia nominavit, & versus ipsos pro xeniis mitteret:
quod & ipse testatur primo statim Epigrammate: Omnis in
hoc gracili xeniorum turba libello, Constatit numis qua-
tuor empta tibi. Quatuor est nimium? poterit constare duo-
bus, &c.

Xeniōlum, diminutivum, Parvum xenium. Apuleius: Com-
modum meridies accesserat, & mittit mihi xeniola, porcum
opimum, & quinq; gallinulas, & vini cadū jam esse pretiosi.

Xenōdōchium, pen. prod. n.f. [ξενοδοχιον, ξενοδοχιον. Germ.
Ein Gasthaus oder Spital. Pol. Gospoda obecna.] Locus publicus
quo hospites: id est, peregrini excipiuntur: quod genus Hie-
rosolyinis primum ab Hyrcano extructū fuisse, autores sunt
Iosephus, & Hegesippus. Hieronymus Xenadochium in por-
tu Romano situm totus pariter mundus audivit.

Xenōpārochī, *ξενοπαροχη*, idem, qui parochi, qui legatis
Romam missis, ceterisq; alieujus dignitatis hospitibus, salema
& ligna prebebant: unde & nomen acceperunt, παροχή τὸ τοῦ
ξενού μὲν ἀντίστασις παρέχει, quod hospitibus necessaria sup-
peditaret. Arcadius titulo de Muneribus l. Munerum: Tabularii
(inquit) vel xenoparochi, ut in quibusdam civitatibus. &c.

Xerāmpēlinus color, *ξεραμπελινος*, *χρυσός*, Medius est (inquit
Probus) inter coecinum, & muriceum, quo matronæ peculia-
riter uti solent. Dictus Xerampelinus à siccis vitium foliis, quæ
eius ferè sunt coloris. *χρυσός* enim aridū est, vel siccū, & *χρυσός*
vitæ. Vulgò Color siccæ roſæ dicitur. Hinc Xerampelinæ vestes
dicuntur, quæ hoc colore tinctæ sunt. Iuv. Sat. 6: Et Xeram-
pelinas vestes donaverat ipsi: Has non nulli atrabaticas vocat,
alii atrabapticas, ut quibusdā placet. Vide Thylesium in tra-
ctatu de coloribus, & Cæl. Rhod. lib. 16. cap. 10.

Xerīa, *ξερια*, m. Emplastra siccæ: sicut Hygremplastra vocantur
liquida emplastra.

Xerālōcēphīa, *ξεραλοκεφη*, *χρυσοκεφη*, Vnctio siccæ: hoc est, quæ fit citra la-
vationem. Contrà quæ post lavacrum adhibetur, Hygralœ-
phia, *χρυσοκεφη* appellatur.

Xerōmyrum, *ξερομυρον*, Vnguentum est siccum: ut Hygro-
myron, *χρυσομυρον*, liquidum, sc̄minarum auribus expertum.

Xerōphthalmiā, *ξεροφθαλμια*, *χρυσοφθαλμιا*. Pol. Zawierzenie ocz.] Arida
lippitudo, quæ nec tument, nec fluunt oculi, sed rubent tan-
tum, & pruriuntur, & noctu prægravi pituita inare-
scunt. Vide Cels. lib. 6. cap. 6.

X ante I.

Xiphīa, *ξιφια*, Piscis genus, rostrum habens mucrone at-
matum: unde & Latini, Græcos imitati, gladium appellant.
[Ger. Ein Meerfisch: von der gestalt vnd grösse seines schnabels ges-
nonnt ein Schwertfisch. Pol. Miecz kom. *χιφια*. An. A fish called afword
fish, having a beak lik a sworde.] Plin. lib. 31. cap 2: Xiphiam: id
est, gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naves perfoſſas
mergi in Oceano ad locum Mauritania, qui Cotta vocatur,
non procul à Lixa flumine, Trebius Niger autor est. q. Xiphia
item, sc̄lia sunt ex genere Cometarum, in mucronem fatti-
gata, pallidæ, ac quodam gladii nitore sine ullis radiis. Au-
tor Plin. lib. 2. cap. 25.

Xiphīon, *ξιφιον*, Herba est folio mucronato, iridis folio non
diffimili, quam Romani gladiolum, vulgus herbariorum Spa-
tulam fusiā appellat. [Ger. Kleine blaue Gilgen ob Schwertel.
Pol. Polka wiaka.] Descriptionē eſus vide apud Plin. lib. 25. c. 11.

X ante Y.

Xylīnum, pen. corr. [ξυλινος. Germ. Ulster bawmwillis / als

XYL XYR XYS 1653

Schürlich / Barget / Bombaſin / ac Pol. Bawel / nd. Vngar. Fantermö
feierlen. Ang. Fustian.] Lini genus candidissimi, & mollissimi,
nascens in frutice, cui nomen est xylon, pomis quibusdam in-
clusum, barbatæ nuci non dissimilibus, quæ maturitate hi-
scentia globum ostendunt lini, quod à nomine fruticis xyli-
num appellamus. Plin. lib. 19. cap. 1: Superior pars Aegypti in
Arabiam vergens, gignit fruticem, quem ali⁹ gossipium vo-
cant, plures xylo, & idem lina inde facta, xylinæ. Parvulus est,
similisq; barbatæ nucis desert fructum, cujus ex interiore
bombycelanugo necrit. Nec sunt ulla eis candore, molitiaeq;
preferenda. Haſtenus ille. Hodie hoc ligni genus etiam in
Italiæ locis quibusdam gignit, vulgiq; vocabulo Cotoneum
appellatur.

Xylōbālsāmū, [ξυλοβαλσαμον. Ger. Balsam bawmin holtz.]
Balsami arbustulæ lignum, cuius succus Opopobalsamū appelle-
latur. Plin. lib. 12. cap. 25: Et balsami quoq; farmenta in merce
sunt. Amputatio ipsa furculisq; venit intra quintum demum
annum. Xylobalsamum vocatur, & coquitur in unguentis.

Xylōcīnnāmū, [ξυλокинамус. Ger. Das holtz von dem Biche
bawm.] Cinnamī lignum. Plin. lib. 12. cap. 19: ipsum verò lignū
in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamom
vocant.

Xylōn, [ξυλοн. German. Ein fremde stand / daran die bawmwoll
wachß] præter vulgatam illam significationem, qua Græcis
lignum significat, peculiariter etiam accipitur pro quodam
fruticis genere, quod & gossipion vocant, olim in sola Aegy-
pti superiori parte: hodie etiam in Italia nascentis, pomū fe-
rentis similitudine barbatæ nucis, quod maturescēs copia la-
nuginis, quam inclusam habet, dirumpitur, linique globum
inclusum, multò majorego quam pro pomī magnitudine de-
tegit: idque lini genus xylinum, seu gossipium appellatur.
Vide Plin. lib. 19. cap. 1.

Xylōphāgūs, pen. corr. ξυλοφαγης, Vermis albus obesus: ca-
piti li ad reliqui corporis magnitudinem comparetur, gravissimo,
sub arborum corticibus potissimum nascens. Plin. lib.
17. cap. 24. cossos vocat: eosque à quibusdam in summis ci-
borum deliciis habitos tradit: quinetiam farina saginari, alti-
lesq; fieri. Idem tradit & Hieronymus contra Iovinianum, dē
Ponti & Phrygia populis loquens: Et quomodo (inquit) apud
nos ficedula, & attagen, mullus, & scarus in deliciis compu-
tantur, ita apud illos ξυλοφαγης, comedisse, luxuria est.

Xyrīs, *ξυρις*, Herba est folia habens iridis, sed latiora, & in tu-
binem mucronata, quorum è medio caulis erumpit crassus,
cubitalis, ex quo filiiæ triangulares dependent, in quibus
purpureus flos, in medio puniceus, semen in folliculis simile
fabris, rotundum, rubrum, acre: radix longa, geniculata, rufa.
Vide Diosc. lib. 4. cap. 24. & Plin. lib. 21. cap. 20. Officinæ
Iridem sylvestrem appellant. Hæc herba dicitur provenire circa
Leopolim primariam Russiæ urbem, esseq; nodosam, instar
acori verti. Vnde Iudæi & alii nebulones ipsam cum acori ra-
dicibus commixcent atq; vendunt, eadem quoq; appellatio-
ne Polonica lingua nominantes Tatarskie piele.

Xystīci, Vide XYSTYS

Xystīos, *ξυστοс*, Gemma quædam plebeia, apud Indos nascēs,
quam Plinius inter laſpidum genera annumerat lib. 37. cap. 9.

Xystū, *ξυстю*, m. f. [ΞΥСТУ влам. ξυστοс. Gall. Pourmenoir, galerie.
Ital. Portico luogo da passeggiare, loggia. Germ Ein weiter bedeckter
Gang oder Schopff. His. Portal para passar se. Pol. Ganek albo salde
do gier sprawowania. Vng. Bw tornacz. Ang. A gallery, an alley or
walking place.] Apud Græcos porticum amplam significat, te-
ste Vitruvio lib 6, hybernæ Athletarum exercitationi accom-
modatam. Latini verb, eodem Vitruvio teste, Xysti appella-
tione subdialem ambulationem magis intelligent, arborum
fruticūme ordinibus distinctam. Cicer. in Bruto: Quum am-
bularem in xysto, & esse otus domi. Ante cryptoporticū
xystus est violis odoratus. Plinii ljunior, lib. 5. Epistol. Ante
porticum xystus concisus in plurimas species, distinctusque
buxo. Idem: Non tam statuarum, & tabularum pictarum or-
natuæ sed suas, quam xystis, & nemoribus excoluit. Dicitur
& Xystum, hujus sti, ξυστοс. Et quum ξυστοс, & ξυστοс idem apud
Græcos significat, apud Latinos tamen non nihil habere dis-
criminis docuit Gulielmus Philander in Annotationibus in
Vitruvio Nam Xystos, inquit, Latini vocant porticus testas,
ubi athletæ per hyemem exercitantur. Xysta autem subdia-
les ambulationes, ubi suto celo suas exercabant palestræ.

Xystīci, *ξυστοи*. Dicti sunt athletæ, sive quod in xystis se sub te-
sto exercerent: sive quod xystis depugnarent. Sic enim Græco
vocabulo appellabant hastas, quibus illi utebantur: unde &
Xystophori dicti sunt spiculatores. Suet. in August. Nec tam
eo minus aut xysticorum certationes, aut gladiatorum pu-
gas sacrissimè semper exigit.

Y GRAECO.

Y

G R A E C O R V M vocalis est, qua in illorum distinctionibus scribendis tantum utimur. Hujus loco antiqui qui peregrinam literam nullam recipiebant, quintam Latinorum vocalem substituebant. Cicero in lib. de Oratore sic inquit: Purrum semper Ennius: nuncquam Pyrrhum. Vi patet erunt Fruges: non Phryges, ipius

antiqui declarant libri. Nec enim Græcam literam adhibebant: nunc autem etiam duas: & quum Phrygum, & quum Phrygibus dicendum esset, absurdum erat, aut tantum barbaris casibus Græcam literam adhibere, aut recte causa solum Græcæ loqui: tamen & Phryges, & Pyrrhum ariū causa dicimus. Hæc ille. Peculiare autem & proprium est huic elemento, ut in capite dictiōnum perpetuō aspiretur. Quare quæ ab eo initium sumunt, requirenda sunt in ter aspirata.

Z

LITERA G R A E C A est, qua in Latinis distinctionibus non utimur. Est autem gemina consonans, loco cuius nos interdū geminum. Ut Patrissio, pro $\pi\tau\gamma\zeta$, Pityssio, pro $\pi\tau\gamma\zeta$. Interdū id substituimus, ut Esdras, pro $\iota\zeta\epsilon$. Antiqui loco ejus unicum aliquando scribant: ut Sacynthus, pro $\zeta\alpha\chi\omega\theta$; Sethus pro $\zeta\theta\theta$. Nonnūquam etiam d literam loco ejus usurpabāt, ut Medentius, pro Mezentius. Sed hoc tantum apud antiquissimos, qui peregrinas nullas literas recipiebant.

Z ante E.

Zēa, [Lad. Gall. Ezeautre. Ital. & Hisp. Spelta. Ger. Spelt oder auch Dinkel. Pol. Spelta, pianno mährisch tak dobre iako y pšenica, inde xylo antiquum. Vn. Tixta buza auagy lise lang. An. A kind of graine.] Genus frumenti, simile farri quod vulgo Spelta dicitur. Duo ejus genera tradit Diosc. lib. 2. cap. 80: alterum simplex, & unius tantum grani: alterum quod dicoccon: hoc est gemini & duplicitis grani appellant. duobus utrivilis conjunctū semen habens. Plin. lib. 18. cap. 8: Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italia in Campania maximè, semenq; appellatur. Hoc habet nomen præclaras res, ut mox docemimus, propter quam Homerus $\zeta\delta\omega\theta$ $\pi\tau\gamma\zeta$ dixit. Plura de zea vide apud Galeum lib. 1. de Aliment. facultate.

Zēlūs, m. f. [$\pi\pi\pi\pi$ kineah. $\zeta\lambda\theta$. Pol. Zawiszc, zedrosc. Vng. Gyulbseg, buzgo zerelem. Ang. Enwe, Zete, lone.] Modò invidiam, modò studium, modò amorem, modò emulationem significat: quo sit ut ab aliis alio modo definiatur. Quidā tñstitutum esse ajunt ob alterius bona, quæ quis sibi adesse cuperet. Alii dīgētū mīs $\psi\chi\chi\chi$ īnī mīs $\psi\chi\chi\chi$ $\psi\chi\chi\chi$ $\psi\chi\chi\chi$.

Zelotyřiā, f. p. [$\pi\pi\pi\pi$ kineah. $\zeta\lambda\theta$. Gall. Lalouze. Ital. Gelosa. Ger. Esferige liebe/erfierung. Hisp. El zelo o inuidia. Pol. Zaplaciwa miel'osc albo zedrosc. Vng. Gyulbseg, buzgo zerelem. An. Gelose.] Aegritudo animi ex eo proveniens quod quis timeat ne adsit alteri quod cū nemine velit habere commune. Cic. 4. Tusc. Obrectatio autē est ea quā intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo quod alter quoq; potiatur eo, quod illi ipse cōcupiverit. Antonius Ciceroni inter epist. ad Att. li. 10: ludicrabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis à zelotypia mea quam à injuria tua nata est. Zelotypus, pi. pen. cor. m. f. [$\pi\pi\pi\pi$ kannā (vel) kannō $\zeta\lambda\theta$ $\zeta\lambda\theta$. Gall. Laloux. Ital. Gelosa. Ger. Ein esferer. Hisp. Zeloso. Pol. Zedrosc, zawijsi, zwielsci. Vn. Gyulbseg, buzgo zerelem. An. That is gelow.] Suspiciosus in amore, quemq; id sollicitum habet, ne quis eo perfruatur quod ipse amat, quasi dicas formæ emulatorem. Nam $\zeta\lambda\theta$ æmulationem, & $\pi\pi\pi\pi$ formam significat. Juvenal. Satyr. 5: - quas in digitis fronte solebat, Ponere zelotypo juvenis prælatus larbz.

Zeros, Gemma similis iridi, alba ac nigra macula distinguente crystallum. Plin. lib. 37. cap. 9.

Zēta, & Zeteca, diminutivum apud Plin. in Epist. Est locus capax unius lecti, cū sellis duabus, qui velis obductis, & reditis modò adiicitur cubiculo, modò auseit. [Ger. Ein vnderschlacht einer Kammer mit vorhengen gemacht/in welchem nur ein Bett mit jucen schemen stehen mag/ vnd da man das vndergeschlacht/wann man will/ widerumb tan hinweg thun.] Nomen inde deductum, quoniam tribus è partibus fenestras, & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi $\lambda\pi\pi\pi$ $\tau\pi\pi\pi$ $\zeta\pi\pi\pi$, quod est fervere. Nam & heliocamminus in ipsa zeta ponitur: hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis usum, sed ad Solis, veluti id quod Vulgo Luminare dicitur, & in Paduana Gallia Luciferum. Vel $\lambda\pi\pi\pi$ $\tau\pi\pi\pi$ $\zeta\pi\pi\pi$, quod in ea commodissime vivatur (ut quam delicias, & amores suos vocet Cæcilius) sicut à conversatione, vicissim, dieta. De Heliocamino Vlpianus de servitibus urbanis: Si arbor (inquit) heliocamino, vel solario Solem adimat, dicendum erit, quia umbram facit in loco cui Sol fuit necessarius, contra servitutem impositam fieri. De zeta Lampridius: Indicos odores Heliogabalus ad vaporandas zetas

fine carbonibus jubebat incendi. De zetecula Plinius: Mox zetecula refugit quasi in cubiculum. **Zēugitæ**, $\zeta\pi\pi\pi\pi$, Calami aucupatorii, in Orchomenio lacu post annuam inundationem nascentes. Autor Plin. lib. 6. cap. 36. q; Zeugitæ item dicebantur tertii census homines in Republica Solonis, ab equis jugalibus dicti, qui metra colebant ducenta, & quoties necessitas urgebat, minas decem tributi nomine conferebant. Vide Cælium Rhodig. lib. 25. cap. 18. **Zēugmā**, zeugmatis, n. t. $\zeta\pi\pi\pi\pi$, Latinè connexio, sive adjunctione dicti potest. Est autē figura distinctionis, quā plures sensus uno cōnectuntur verbo, quod tribus modis fit: aut preposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut Vicit pudor ē libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neq; is es Catilina, ut te aut pudor à turpitudine, aut metus à periculo, aut ratio à furore, revocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: ut, Trojugena interpres divum, qui numina Phœbi, Qui tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis, Et volucrum linguas, & præpetis omnia pennæ. Aeneid. 3. **Zeus**, zei, Pisces præstantissimi genus in Oceano Atlantico, & circa Gades, inter omnes qui eo in mari capiuntur, bonitatis palmam obtinens. Gaditanæ alio nomine fabrum appellant, à colore, opinor, fuligineo, quo fabri plerumq; nigrificant. Plin. lib. 9. cap. 18: Est hæc natura, ut alii alibi pisces principatum obtineant: coracinus in Aegypto. **Zeus**, idem faber appellatus, Gadibus: circa Ebustum salpa. Colum. lib. 8. cap. 16: Ut Atlantica faber, qui & in nostro Gadium municipio generosissimis pisibus adnumeratur: cumq; præsea consuetudine **zeus** appellamus.

Z ante L

Zignys, zignydis, $\zeta\pi\pi\pi\pi$, Lacerta minor, quam & chalcida vocat Aristoteles de Natura animalium. **Zingibér**, zingiberis, m. t. [$\zeta\pi\pi\pi\pi$ Dioscoridi. Gall. Gingembre. Ital. Gingera. German. Imber. Hisp. Gingibre. Polon. Imbir, jałwo. Vngar. Gyömbér. Ang. Ginger.] Genus est aromaticus, parvas habens radices, albescentes odoratas, sapore piperis. Nascitur in Troglodytica & Arabia. Vide apud Diocorid. lib. 2. cap. 149.

Zizāniā, zizaniae, f. p. & **Zizanium**, zizanii, n. f. [$\pi\pi\pi\pi$ késach $\pi\pi\pi\pi$ (vel) $\pi\pi\pi\pi$ rosch. $\zeta\pi\pi\pi\pi$. Gall. Yuraye. Ital. L'oglio. Ger. Zitrich, vñtrant so vñder. Benjé wachset. Belg. Ductuyt. Hisp. El jijo ó trallico. Pol. Kákol. Vn. Konkoly. An. Cockle among corn.] Vitiū tritici, hordei, nimia loci uligine corrupti, jugibūsve pluvius diluti, quod Latinæ vocabulo Loliū appellatur. Galli, quod caput tentet, vertigines generet, & vini modo inebriet, yuraye appellant. Effigiem habet hordeo haud dissimilē, sed folium angustius, pinguus, & hispidius, semen exilius in cōculeato, florem autem subpurpureum. Diosc. libr. 2. cap. 27. $\zeta\pi\pi\pi\pi$ appellat.

Ziziphūs, pen. cor. [$\zeta\pi\pi\pi\pi$. Ger. Ein bawm welches fructū dñe. Apoteles in jupubus nennen.] Genus arboris, novissimis Augusti temporibus ex Africa in Italiani translatum: fructum fert, quem neutro genere ziziphum appellamus, baccis similiore quam malis. Officinæ **jupubus** vocant. Plin. lib. 15. cap. 14: Acquæ peregrina sunt ziziphæ & tuberes, quæ ipsa non pridem venescit in Italiani: hæc ex Aphista, illa ex Syria.

Z ante M

Zmilaces, $\zeta\pi\pi\pi\pi$, Gemma est in Euphrate nascente, Praconeso marmori similis, medio colore glauco. Autor Plin. lib. 37. cap. 10.

Zodiācūs, penult. correpta. [$\zeta\pi\pi\pi\pi$. Gall. Zodiique. Ital. & Hisp. Zodiaco. German. Der hūnisch Zodiak. Polon. Okrag wſobie maieci dwanastie znakowniebieskich. Vngar. Eyes nap eggiez tetd es kwlombdz teid egi hatar. Ang. The zodiac circle.] Circulus est in sphæra, qui alio nomine obliquus dicitur, duo decim continuens signa: ex una parte Tropicum Cancri, ex altera Capricorni comprehendens, ac medium intersecans Aquatorem: à quo vicissim & ipse secatur circa principia Aries & Librae. Porro quum cæteri omnes circuiti sine latitudine & profunditate esse intelligantur, veluti quædam lineæ, huic tamē latitudo graduum sedēcum tribuit: q; am q; de e

quidem latitudinem medium dividit linea Ecliptica, utrinque gradus octo latitudinis relinquens. Dicitur autem Zodiacus, δῶν τοις ἡστροῖς: hoc est, à figura animalium, quæ in eo imaginantur, ut sunt Aries, Taurus, &c.

Zōnd, f.p. [Ζώνης εχόρ Ζήτης] chagorá Ζήτης chagorá Ζήτης mē-zech, ζέτης. Gall. Ceinture. It. Cinta, cintura, corregia. Ger. Ein gürtel. Bel. Ceinture. Hisp. La cinta. Pol. Pás, tafma. Vn. διαμερίζει. Ann. A girdle.] Cingulum quo cingimur. Mart. lib. 14: Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter. Si tumeat, siam tum tibi zona brevis. Ovid. 2. Fast. Dat teretem zonam, qua modò cincta fuit. Horatius 2. Carminum, Ode 30: & solutis Gratiae zonis, properentq; Nymphae, Mercuriusque. Catullus Epigramm. 2: Quod zonam solvit diu ligatam. C. Gracchus apud Gellium lib. 15. cap. 12: Zonas quas plenas argenti extulit, eas ex provincia inanes retuli. q; Zonā perdidit, proverbialiter dicitur in eum, qui omni pecunia destitutus est: tractum à militibus, qui quicquid habent, in zona circunferunt. Horat. 2. Epist. lib. 2: Ibit ecō quid vis, qui zonam perdidit. q; Zonā item dicuntur, circuli quidam lati, cœlum, terramq; veluti cingula quædam ambientes. Sunt autem numero quinque: ex quibus media quæ inter Tropicos est, nimio calore parum apta creditur habitationi: duæ verò extremæ sub Arctico & Antartico circulis sitæ, nimio frigore horrent: unde & ipsæ habitationi parum sunt idoneæ. Reliquæ autem duæ, ut quæ mediū inter torridam, & gelidam situm obtinent, temperatae sunt, & humanæ vitæ accommodatissimæ. Virgil. 1. Georg. Quinque tenent cœlum zonæ: quarum una corusco Semper Sole rubens, & torrida semper ab igni. Quam circum extremæ dextera levæq; trahuntur Cœrulea glæse concretæ, atq; imbribus artis. Has inter, mediumq; duæ mortalibus ægris Munere cœcessæ divûm, & via secula per ambas: Obliquus quæ se signo- rum ver teret ordo. Ovid. 1. Metam.

Vtq; duæ dextra cœlum, totidemq; sinistra

Parte secant zonæ, quinta est ardenter illis:

Sic onus inclusum numero distinxit eodem

Cura dei: totidemq; plæz tellure premuntur.

Quarum quæ media est, non est habitabilis æstus:

Nix tegit alta duas: totidem inter utræque locavit,

Temperiemq; dedit mista cum frigore flamma.

q; Est item zona Stephano, Ciconum urbs in Tracia, non proculab Hebro fluvio, & Zeryntho aastro, in quo Hecata canes immolabant, de quo plura infra in dictione Z E R Y N T H O N. Zonariūs, substantivum, m.f. Qui zonas facit. [Ζωνάρχης. Gal. Cœnærie. Ital. Cinturato. Germ. Ein Gürtler. Hisp. El que haze cintas. Pol. Pasnik. Vng. ðgyarto maffag t'sinalo. Ang. A girdler, that maketh girdles.] Cic. pio Flacco: Quod Mithridates, qui multitudinem illam non autoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit: id futores & zonarii concilarunt.

Zonariūs, adjективum, Quod ad zonā pertinet: ut, Sector zonarius, qui zonam seu loculos incidit, quem crumenescam appellare possimus. [Βαλανεύοντος. Gal. Coupeur de bourses, coupebourses. Ital. Taglia borse. Ger. Gürtelabschneider/sector abschnet. Hisp. El ladron, corta bolsas. Pol. Kjemijsiek. Vng. ðbði mezzegyhor, valo erzeny metel. Ang. Pertaining to a girdle.] Plaut. in Trin. -mira sunt, ni illic homo est aut dormitator, aut sector zonarius.

Zonulâ, x. [Ζωνίδης. Gal. Petite ceinture. It. Cintura picciola. Ger. Ein gürtelein. Hisp. Pequenna cinta. Pol. Paszek, tafsemka. Vn. Makrozonotka hoeske. Ang. A little girdle.] diminutivum. Catul. in Epithal. Tibi virginis zonula solvunt sopus.

Zonatim, adverbium antiquis usitatum, Per gyrum. Lucil. lib. 6: Zonatim circum impluviū cameram is cludebat. Ex Nonio.

Zonitis, penultima producta, ζωνίτης, Cadmia species est, linearis quasdam latifolias zonarum instar discurrentes habens: unde & nomen accepit. Eadem & Placodes, οὐκεπίδης dicitur, quasi crustaceam dicas. Autor Dio sc. libr. 5. cap. 40.

Zōnýchón, pen. cor. [Ζωνύχης, Herba eadem cum leontopodio: apud Dioscor. lib. 4. cap. 132.

Zōphrithâlmös, [Ζωφρίθαλμος. Ge. Hanswurst] Herba in testis & suggerundis nascentes, quæ notiore nomine Semper vivum majus appellatur. ζέφρος τὸ μέγα. Folium habet carnosum & subrotundum, oculi animalis similitudinem referens: unde & nomen accepit. Vide Plin. lib. 25. cap. 13, & Dioscor. lib. 4. cap. 91.

Zōophytâ, ζωϊφυτη, dicuntur, teste Budæus, quæ medium natum inter plantas & animalia habent: [Pol. Zubiarke.] ut sunt ostrea, spongea, quæ neque stirpes nec animalia dicere possunt, sed medium quiddam inter utrumque: Nam sensu prædicta esse manifestum est, quum tamen motu careant progressivo. Nos (inquit Budæus) forte plantanimes dicere possemus: vel Plantanimalia.

Zōpisâ, ζωπίσα, f.p. Pix navibus abrasa, teste Plin. lib. 16. cap. 12: Quæ admista cera, & marino sale macerata, multò ad omnia est efficacior, quam aliæ pices. Sed propriè resina ex pinu. Dioscorides libr. 1. cap. 99: ζωπίσα δὲ οἱ πῦρ ἀποτίθενται τοῖς θαλασσινοῖς πόλεσι ποτε τοῦ κρεοῦ, καλουμέναι τοῦτον δέχουσαν, οὗτον παχυκαλλίδα τὸ τοῦ θαλασσού βεργαλό. οἱ δὲ τοῦ πτωτού πόλεων οὐτοις οὐδέμασι: hoc est, Zopissam aliqui ajunt derasam navibus resinam cum cera, quam alii apochima appellant. Ea dissipandi naturam habet, quoniam marino sale macerata sit. Allii ex picea resinam hoc nomine vocaverunt.

Zōpýrōn, pe. cor. [Ζωπύρων. Ger. Ein gatung des wilden Peters.] Herba est similis serpylio, nascentis in petrosis, orbiculato florum ambiitu, speciem lesti pedum præbens: unde & Clinopodium à quibusdam appellatur. Vide Plin. lib. 24. cap. 15.

Zōrónys iūs, ζωρόνιο, Gemma magica, quæ nascitur in Indo flumine Plin. lib. 37. cap. 10.

Zōster, ζωστη, Genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11: Ignis sacri plura sunt genera: inter quæ medium hominem ambientis, qui zoster appellatur: & enecat si cinxerit.

Z ante V.

Zūrâ, Aphrorum lingua semen paliuri vocatur, contra scorpones efficacissimum. Plin. lib. 24. cap. 11.

Z ante Y.

Zygænâ, ζυγανα, Nomen piscis apud Aristot. de animalibus.

Zygis, Vide ZINGI.

Zygia, ζυγία, A' Græcis appellatur aceris arboris genus, rubēs, siliquæ ligno, cortice livido & scabro: Latinè Carpinum vocamus. Dicta zygia, quod ex ea materia fiant juga jumētis, quæ apud Græcos Zygæ vocantur. Vide Plinum libr. 16. cap. 15. q; Zygia item lunonis cognomentum est, apud Pindarum, ed quod nuptis præsidere putabatur: unde & ζυγιλία vocant Græci. Latini etiam Pronubam. Vir. 4. Aeneid. -prima & Telus & pronuba Iuno Dant signum. Eodem spectat & illud eodem libro: lunoni in primis, cui vincia jugalia curæ.

Zygis, ζυγίς, Serpillum sylvestre, non serpens humi, quemadmodum hortense, sed in altitudinem increscens, ramulos edens tenues, surculosos, foliis resertos longioribus quæ ruæ, & durioribus, & angustioribus: flores autem gignit jucundè olentes, & gustu acres. Autor Dioscorides lib. 3. ca. 37. Zygite, [Ζυγίτης, Ger. Die meiste ist Rubencht.] Ex remagibus dicebantur, qui medio sedebant loco. Nam qui summi erant, Thravite dicebantur: qui verò infimi, Thalamii. Dicti Zygite, δῶν τοις ζυγοῖς, quo nomine inter cetera transtra, & sedilia in navibus vocantur, quæ & Latini juga appellant. Virg. 5. Aeneid. Inde alias animas, quæ per juga longa sedebant, Deturbat. Vide Cal. Rhod. lib. 16. cap. 10.

Zygostatæ, [Ζυγοστάται, Ger. Ein Wagmeister oder Gewichtsmeister.] Ponderū examini prefecti, quorum officium est prodicere, nequa in ponderibus fraus committatur: ut annotavit Alciatus in legem 2. Digest. Si certum petatur.

Zymites, pen. prod. [Τυμιθέας, ζυμίτης.] Panis fermentatus: δῶν τοις ζυγοῖς, qua voce Græci fermentum appellant. Huic opponitur Azymus, ξυμιθής: id est, panis fermenti expers.

Zythum, n.s. vel Zythus m.s. [Ζυθός. Gall. Certain brennage fait de blé ou autre grain comme de la bière. Ital. Acqua d'oro. Ger. Bier. Hisp. La cerveza de cevada. Pol. Ryba. Vn. Zadadser. Ang. Beer.] Potus ex hordeo aqua refoluto confectus, acris gustu, & vini in morem inebrians. Hoc Aegypti vini loco utebantur (unde & Pelusiacus potus à Poëta inventur appellatus) sicut Hispani simili factitii potus genere, quam celiam, vel ceriam appellabant. Plin. lib. 22. cap. ult. Et frugum quidem hæc sunt in usu medico. Ex iisdem sunt & potus, zythum in Aegypto, celia & ceria in Hispania, cervisia & plura genera in Gallia, alioq; provinciis: quorum omnium spuma cutem foeminarum in facile nutrit.

ONOMASTICON

PROPRIORVM NOMINVM, PRIMVM

A` D. CONRADO GESNERO, EX
VARIIS DICTIONARIIS
collectum.

NUNC VERO` HAC POSTREMÀ AEDITIONE A QVO.
dam Studio post Herculeos labores, summis vigiliis, summaq; diligentia in
compluribus hinc inde locis castigatissimum & locu-
pletissimum factum:

VNA cVM
GERMANICARVM
vocum additione;

CATALOGVS ILLORVM, QVORVM NOMI-
na propria in hoc ONOMASTICO
declarantur:

Viri.	Dii.	Emporia.	Navalia.
Regiones.	Monstræ.	Populi.	Sectæ.
Menses.	Vrbes.	Sidera.	Venti.
Montes.	Oppida.	Maria.	Fluvii.
Sinus.	Castella.	Vici.	Promontoria.
Fontes.	Insulæ.	Pagi.	Lacus.
Solitudines.	Stagnæ.	Paltides.	Speluncæ.
Mulieres.	Sylvæ.	Portus.	Et ceteræ.

CONRADI GESNERI,

DE ONOMASTICI *editione*,

AD LECTOREM admonitio.

Non prima editione ONOMASTICI nostri, qua publicata est Basilea, anno 1544, continentur propria nomina, quaeunque AMBROSIVS CALEPINVS solum in DICTIONARIVM suum retulit, & alii eidem postea addiderunt. Item Elucidarius carminis sive poëticus (ut vulgo inscribatur) integer primus quidem congregatus ab HERMANO TORRENTINO, ex salto suo, Livio, Strabone, Plinio, Iustino, Virgilio, Naïone, Ferotto, Tortellio, variis poëtarum interpretibus, & Greco vocabulario IO. CASTRONE, ut ipse scripsi: deinde vero à ROBERTO STEPHANO luculentam cum accessione editus. Verba ejus in Prefatione hec sunt: Nos (inquit) ab aliis tradita studiis omnia collegimus: fabulas ex Servio, Acrone, ceterisq; nobilibus Grammaticis depropomplimus: clarorum virorum historiam à præstantissimis quibusq; rerū scriptoribus mutuati, quod commode facere potuimus, eos suis dictis, facis que illustravimus. Quod autem attinet ad locorum rationem, urbium situm, fluminum magnitudinem, omnia tanto studio, curaq; persequimur, ut non tam à nobis scripta, quam ab auctoribus ipsis, Plinio, Strabone, Prolemæo, dicta esse videantur. Hec Robertus. Eodem tempore IO. CIBENIVS idem Opus locupletavit, cum aliunde, tum ex commentariis IACOBI MICYLLI in Boccacium, presertim quod ad poëtarum fabulas de diu attinet, &c. Ex omnibus istis collatis & passim emendatis in Orthographia presertim corpus unum confici: meo quidem labore in vocabulis in, que incipiunt à literis A, B, R, S, V, X, Z, auctorum, in reponimus. In iisdem vocabulis eadem aliquando reperta sunt, pleraq; tamen ob aliquam diff. casum: & malis prolixior esse, quam aliquid ab aliis dictum omittere. Hec de prima editione. Nunc in hac secunda editione non panca castigavimus, tum nostra, cum auctorum precipue errata: & insuper STEPHANI Grammatici Greco vocabularium Geographicum reliquis immiscuimus: sic ut opera que apud STEPHANVM sunt vocabula, hic etiam explicentur. Si que vero parum ad Latinos pertinere videbantur, aut alioqui prolixa erant in vocabulis aliquibus descriptione, us sunt auctorum testimonia, historia, quedam fabule, & etyma & nomina à singulis derivata sepe omisi sunt, presertim ab initio Operis, sepè cum breviter fieri poterat adjecta. STEPHANI auctori nomen ubiq; adscriptum, ut ipso fonte qui G. acc. scirent, vel certius vel copiosius nonnulla requirent. Multa sane apud Greos gentilia, aliaq; derivata, Latinam formam vel terminationem idoneam non habent, & ut Latine scribantur, homonymia laborant. Multa apud illos terminatione sola distinguuntur, plurimum alioquin de versu: apud Latinos non item. Non solùm autem quo STEPHANVS ordine procedit, singula a. t. c. plurima, que non suis locis id est, non alphabetico ordinis commemorabat, & ubi recitanda erant, omiscebatur, ad ordinem que si sum hic regimus. Greca vocabula Latina, ut plurimum ad eccimus ex STEPHANO, ut orthographia melius servaretur, minusq; depravarentur voces, & de proficia, etymologia & inflectione modo certius constaret. Magna etiam accessio facta est ex C. PLINII opere De natura praesertim ab initio, sed ita ut testimonio loco tantum Plinius citaretur, quoq; libro & capite singula ab eo petenda essent, annotaretur: adiectio numeris, quorū prior libri, posterior capituli est. Nec hachius etiam de secunda editione dixerim, in qua si post multas castigationes adhuc depravata quedam reperiuntur, non in negligientiam nostram, sed AMBROSI CALEPINI & aliorum ex quibus hec congregata sunt vel oscitantiam vel imperitiam refiri debet. Plurima sane simpliciter emendari vix non raro ad calcem castigatio adscribitur, aut lector aliò remittitur. In presentia ad qualemque castigium labore & diligentia nostra hoc Opus excriri, & maximum boni studii compendium acceſſe, quo haec tenuis multa secula caruerat, bons & eruditus & aff. liberi homines agnoscere & approbabunt.

De triplici utilitate hujus Operis.

Prima & maxima utilitas est, que ex veris, utilibusq; historiis & lectorum descriptionibus percipitur.

Alieta minor, non spernenda tamen presertim Christianis & solida doctrine studiosis, quod modis gentilium fabulas & nugas, quas alioquin longe tempore perdidere oportet, vel in querendo laborare, ut multa, variaq; sunt figura, deorum, hominumq; genealogie, & alia vana eruditio spectra, statim cum opus erit, hic in promptu habere liceat.

Tertia commoditas est quod poëtarum historicorum, & aliorum etiam auctorum interpretes, qui Commentarios & Scholia conscribunt, lectors haec remittere possunt, ut nos fecimus in Annotationibus super Tatiani libro contra Greco, ne multa sepius repetenda veniant, atque eadem in singulis propriis singulis auctores annotationes inculcanda, ut in illarum communis Commentariis in plerosq; scriptores, hic liber sit. Quod eis nondum dici meretur, non multum tamen ad hanc professionem desiderari videtur, quod vel à nobis, vel alio ipsis, affirmante Deo, suppleri poterit. Nequaquam enim alios ab iis, que adiecto nomine meo edita sunt, operibus absilnere velim, qui sciam & sentiam vix uni me, nedum omnibus absolvendis sufficere, cum alias ob causas, tum ingenii doctrinæq; tenuitatem, tamen communem illam, qua propter ritus brevitatem inchoata absolvere pleriq; omnes impedimur. Itaq; studiosi ac eruditos ultrò adhortor & oro, ut si quid habent, habituri res sint aliquid, quod vel ad hujus, vel aliorum operum auctorum accessionem, emendationem periret, id veluti symbolum in communis deponant.

NOTANDA QVÆDAM:

Terminatio Latina in us ubi occurrit, quæatur Graeca in ο: & contrà. Quæ non inveniuntur cum r tenui, forte se offerent cum th aspirato: & contrà. In gentilibus Graecorum in ος diphthongum terminatis, ultimam plerumq; acuto notavimus, ut de Graeca orthographia constaret, & syllabarum numero, ut Tyanus.

A'R O'N: [117.7] Aherón. A'ρεως, Suidæ.] Nomen proprium summi Sacerdotis apud Hebræos, qui unum cum fratre Moze Israëlitas eduxit ex Aegypto.

A'bā, Xenophanis filia, quæ Olbi Cilicæ urbis tyrannidem, quam pater procuratorio nomine administrarat, cultu, obsequiisq; ab Antonio & Cleopatra sibi impetravit. Vide Strab. lib. 14. q; Fuit præterea Aba (ut idem Strabo refert lib. 10. ex Aristotelis sententia) civitas Phocidis, cuius cives Abantes, ἄβαντες, dicebatur: qui postea reliqua patria Eubœam incoluerunt, quæ etiam ab ipsis Abantis, ἄβαντες Stephano dicitur est. Est etiam Aba, mons Armeniæ, ex quo Domitius Corbulo Euphratem nasci voluit, referente Plin. lib. 5. cap. 24.

A'bacēna, ἄβακηνα Ptolemæo, vel Abacennum. ἄβακηνα Suidæ & Stephano, Oppidum est Siciliæ, non procul à Messana: cuius incola dicuntur Abacenni, ἄβακηνοι Stephano. Est præterea Abacena, teste Ptol. lib. 6. Oppidum Mediæ.

A'baciōn, & Abachium, Vrbes Bavariæ.

A'bāz, Abarum, ἄβαζ, Oppidi nomen est in Phocide, ab Aba quodam heroë illi inditum, ut Stephanus & Suidas prodiderunt. Hujus incolæ dicti sunt Abantes, ἄβαντες, qui postea hac arte reliqua, in Eubœa sedes fixerunt, eamq; insulam de se vocaverunt Abantidem. Pro eadem legitur & Aba singulari numero. Vide ABANTES.

A'bāz, Abaz, ἄβαζ Ptolemæo, Oppidū est in sinu Messeniano, non procul à Pharis, quod nonnulli idem esse putant cum Hiru, seu Oechalia, una ex septem civitatibus, quæ apud Homerum 10. Iliad. Achilli offeruntur ab Agamemnon. Vide Hermol. in Plin.

A'bāzatæ, penult. prod. ἄβαζαται, Populi sunt Arcadiæ in sinu Messeniano, quorum urbs Abæa commemoratur à Ptolemeo lib. 5. Vide Plinium lib. 4. cap. 6.

A'bālā, ἄβαλη, Oppidum est Troglodytarum, non procul à mari Rubro. Vide Plin. lib. 6. cap. 29.

A'bālītēs sinus, ἄβαλητης κάλας. Exiguus est sinus in tractu Troglodytarum: ita dictus ab Abala, ejus regionis oppido maritimo. Vide Plin. lib. 6. cap. 29.

A'bālūs, ἄβαλος, Insula est Oceanii Germanici, in qua nonnulli crediderunt electrum ex arboribus fluere. Plin. lib. 37. cap. 2. q; Sunt & Abali Indiæ populi ad Gangem fluvium. Plin. lib. 6. c. 19.

A'bānā, οὐ, pen. corr. Fluvius Damasci, qui in radicibus Libani exortus, in Syriacum effunditur mare.

Abaria, Pater gratus Domino, vel pater gratificans Deum.

A'bāntēs, ἄβαντες, Populi ex Thracia oriundi, qui simibus suis egressi, in agro Phocensi oppidum condidere, quod à ducis sui nomine Aban vocavere: ipsi quoq; à nomine oppidi Abantes vocati. q; Hi postea in Eubœam transgressi, quæ tunc Mæris dicebatur, à suo reliquæ nomine oppidi, Abantidem illâ vocavere. Hos Herod. lib. 1. inter Ionas commemorat. Alios hoc nomine populos Orpheus in Argonaut. juxta Pontum collocat. Vide Abantis.

A'bāntiās, adis, ἄβαντες, Patronymicum est à nomine Abas, quo significatur vel filia, vel neptis Abantis. Apud Poëtas ferè pro Danae ponitur, Abantis ex Acrisio nepte, vel pro Atalante, negre ejusdem ex Iasio. Vide A B A S.

A'bāntiās, idis, Straboni, aut Abantias, adis, Plinio, ἄβαντες Stephano & Suidæ, Insula est Boeotiae adjacens, tam exiguo à cōtinenti Europi discreta, ut pôte jungatur. Hec, teste Strabone, in principio libri 10. olim Macris dicebatur obsitus longitudine: postea ab Abantibus Thraciæ populis, qui reliqua Aba, Phocensis agri oppido, in hac insula sedes suas fixerunt, dicta est Abantis: & postrem Eubœa. In hac insula est Caphareus promontorium, Græcorum naufragiis infame.

Abaortæ, à Plinio lib. 6. c. 20. numerantur inter Indiæ populos.

Abarbarea, ἄβαρβαι, Vna Naxiādum, ex qua Bucolion, maximus natorum Laomedontis Aesopum genuit, & Pedasum. Homer. Iliad. 6.

Abarim, [אַבָּרִים babarim.] Mons excelsus dividens terram Amon & Euphratis à terra Promissionis, contra Iericho ad Jordaneum usq; fluvium protendens radicem.

Abarimon, Scythæ regio in magna Imai montis convalle, in qua sylvestres homines degunt aversis post crura plantis, qui maximam habent velocitatem, passimque cum feris vagantur. ἄβαριμ. Plin. lib. 7. cap. 2.

A'bāris, hujus Abaris, pen. corr. Nomen viri proprium, quem serunt sagittam per orbem terræ circumulisse, nihil omnino vescentem. Hunc Abarim Scythæ filium, non ignarum literarum, oracula scripsisse traditur, quæ Scythica nuncupentur: & nuptias Hebri fluminis, ac Apollinis adventum ad Hyperboeos, ratione metrica, abs quo sagittam accepit, quam diximus. Hujus & Gregorius Theologus commemunit in epita-

phio ad Magnum Basiliū. Haec tenus Cælius. Præter oracula Scythica, & nuptias Hebri fluminis, alia quædam scripsit, ut commemorat Suidas. Meminerunt hujus Herodotus in Melpomene, & Strabo lib. 7. & Scholiastes Aristoph.

Abarus, ἄβαρος Stephano, vel Abarus, ἄβαρος Herodoto, Oppidum est, & regio aspera in tractu Bariano, ad Propontidem. Hecatæus & Ephorus Abarus ad Hellespontum collocant, & Lampsaci arcem esse volunt. Vide Stephan.

A'bās, ἄβας, ἄβαρος, per unum b, rex duodecimus Argivorum, Lyncei ex Hypermenetra conjugé filius: sunt tamē qui Beli filium faciunt, homo bellicosus & acerrimi ingenii fuit, & regnavit annis xxii i. ut inquit Eusebius. Pater fuit Procti & Acrisii, & avus Persei, à quo postea Argivorum reges, Abantæ dicti. q; Abas alias fuit quidam nobilis comes Aeneæ: de quo Virg. lib. 10: Vnā torvus Abas, &c. Et alibi: Aere cavo clypeum magni gestamen Abantis. q; Alius item fuit Centaurus, Ixionis & Nubis filius. q; Fuit etiam hoc nomine Sophista quidam, qui & historicos quosdam commentarios, & Rhetoricem scriptam reliquit, autor Suid. Ab Abas fit Abantius, ἄβαντος. Item Abantiades patronymicum masculinū. Ovid. 5. Metam. Torquet in hunc hastam calido de vulnera raptam Vltor Abantiades: Hoc est, Perseus pronepos Abantis.

Abaſes, Plurali numero, loca sunt deserta & inaccessa in Occidental plaga Aegypti. ἄβασ. Hoc enim nomine Aegyptii vocant regiones inhabitatas, & maximis desertis circundatas, ut scribit Strabo lib. 17.

Abaster, Vide Alaster in APPELL.

Abasgis, ἄβασγις, in Scythia vicini Sannige. Steph.

A'bātos, penul. correp. Insula est Aegypti, in palude Memphis posita: ita dicta quod ad illam propter lini & papyrorum copiam difficultissimum sit aditus: ab ἀ, privativa particula, & βατο, vado, vel ascendo, ἄβατος. Hujus meminit Lucan. lib. 10: Hinc Abatos, quam nostra colit veneranda vetustas Terra potens. Hoc nomine etiam vocatus est locus ultra Aegyptum & Aethiopias, juxta paludem, quam Stygem vocant. Latini hujusmodi loca, ad quæ difficiles dantur accessus, Invia vocant sive Avia, sive Inaccessa. Sic etiam Ovid. de Pont. Parthorum gentem inviam vocat:

Gens fuit & terris, & equis, & tutu sagittis,

Et non accessis invia fluminibus.

q; Abatos præterea adificis nomē fuit, quod à Rhodiis fuit erectum ad tegetum Artemisij trophēū, quod religione impediti diruere nō poterant. De hoc ita scribit Cælius Rhodius. Antiq. lect. lib. 12. cap. 33: Artemisiam mirari nō desinunt Græci, quæ irruentes Rhodios classis exuerit, insulamq; domuerit, ercta in urbe Rhodio statua, quæ civitati stigma videretur inture. Quem locum obseptum mox Abatos dixerit: quoniā tropheæ movisse religio est.

Abazea, penult. product. ἄβαζα, Festa fuerunt, vel potius sacra à Dionysio Capri filio, & Asia rege instituta. Cicero 3. de Nat. deor. Dionysios multos habemus: primum Iove & Proserpina natum: secundum Nilo, qui Nyfam dicitur intermissterium Caprio patre, eumque regem Asia præfuisse dicunt: cujus Abazea sunt instituta. Dicta Abazea à taciturnitate, qua hec sacra celebrabantur. ἄβαζα enim taciturnum significat. Sed hęc falsa esse jam pridem docuerunt docti viri: legendum enim apud Cicer. Sabazia.

Abbarim, Vide supra A B A R I M.

Abbatia castellū in Athesi insula: de quo vide Dom. Marium Nigrum lib. 7.

Abdaristenses, populi, Plin. lib. 4. cap. 10: Sed correstius legitur, Audaristenses.

A'bderā, pen. prod. ἄβδηρη, Vrbs est Thraciæ maritima, Democriti patria, non procul à Nessi fluminis ostio, à Teis condita, ut testatur Herodotus lib. 1. Vulgo PolyStyle. q; Hinc natum proverbiale ænigma: Abdera pulchra Tejorum colonia, Α'βδηρη την την δομικια: quo significamus non deesse quod configiamus, si quis præter modū pergit esse molestus. Huc fortassis allusit M. Tull. 4. & 7 Epist. ad Attic. Vadianus existimat cōvenire proverbium, ubi quis fortunā tenuem, sed cum libertate conjunctam anteponit amplis opibus, sed obnoxii servituti. Nam damnatus est Abderitarum aer, & item pascua. Alii (inter quos est Pomponius Mela) à Diomedæ conditam urbem volunt, & à nomine Abderæ sotoris ipsius nomen esse sortitam. Effertur autē Abdera, ά, vel Abdera, orum. Ovid. in Ibis: Aut te devoveat certis Abdera diebus. Plin. lib. 23. cap. 8: Cirea Abderam & limitem, quem Diomedis vocant, equi pasti inflammantur rabie. Plurali utitur Mela lib. 2: Turtis, quam Diomedis vocant, signum fabulæ remanet: & urbs, quam sotor eius suo nomine nominavit, Abdera. Supra hanc urbem Bystonium stagnū esse dicitur, in quo natantia omnia demerguntur: unde & nomen accepit α'βδηρη, mergo. Stephanus hanc urbem ab Hercule conditam existimat, & à nomine Abderiti, quem in deliciis habuit, Abderam fuisse nominatā.

Abēta urbs in Bætica Hispaniæ regione, cuius meminīt Plin. lib. 3. cap. 1. fortè Almeria. Hinc Abderita, gentile, vel Abderites, à dñe me de quo paulò post.

Abdeū irānūs, a. um. adjectivum: ut, Abderitana plebs. Martial. lib. 10. Abderitanæ pectora plebis habes.

Abderitūcūs, a. um. abdēmōs. Cic. ad Attic. Imperium Abdēriticum. Abderitica mensa: dicitur, stupida, aut insana. Abderitans enim natura peculiari fuisse mentis stuporem, indicat M. Tullius in libris de Nat. deor. & Plin. lib. 25. cap. 8. Vide Cęlium Rhod. Antiq. le&. lib. 16. cap. 13.

Abderitæ, abdērītū, Populi Thraciæ sunt: qui quum à muri bus ac ratis vexarentur, coacti sunt natale solum relinquere, & alias querere sedes. Hos Cassander, sedibus in ultimis Macedoniæ partibus concessis, suscepit, pactione simul inita eis de pace, quum suam timebat invasuros patram.

Abdon, abdōn, indeclin. nomen proprium est unius è Iudicibus Israël.

Abdua. Vide ABDVS.

Abea. Vide ABEA.

Abeacus, Siracorum rex, qui sunt populi ad radices Caucasi. Vide Strabonem lib. 11.

Abeatæ. Vide A BAE ATAE.

Abellæla l. ab. abellæla Ptolemæo, oppidum est Campaniæ nō procul a Nola, quæ & Avella dicti mutato b in u consonantem. Virg. 7. Acn. Et quos malifere despusta: et moenia Abellæ Hinc nubes Avellanæ dictæ, que ib. copiosissime proueniunt.

Abellinum. sive Avellinum abellæla, Italæ oppidum, in traetu Campaniæ, teste Plin. lib. 10. 3. cap. 3. hoc idem est: creditur cum eo quod Virgilius Abellam vocat: unde & nubes Abellina primum, & postea Avellanæ dictæ sunt. q. Est & Abellinu, telle Ptolemæo lib. 3. Hirpinorum oppidum, nō procul à Nuceria Apulorum. Vtriusq; oppidi incole dicuntur Abellinates, abellinæla, discriminis tamen gratia, posteriores Prostropos cognomina: Plin. lib. 3. cap. 11.

Abel-maism, civitas est, quam ut Paral p. Historia narrat, rex Ata expugnavit.

Abel-meholah, civitas est, Helisiæ prophetæ patria.

Abelamis, Syriæ oppidum, quoniam à Semiramide conditum. abelamis. Plin. lib. 6. cap. 28: A Petra incoluerunt Omanis ad Characem, oppidis quondam claris a Semiramide conditis, Abesamide, & Soractia.

Abeste, Opidū apud Hermandū fluviū, Plin. autore, l 6 c. 23. **A**bii æbi, populi sunt, ut Stephano placet, Scythie: aut, ut alii malunt, Thraciæ: ita dicti quod Abianum athenem accolant, aut certè quod in cursibus degentes, lacte vescentes. & in cælibatu viventes, vitâ humana agere nō videantur: ut Abios intelligas, τὰς μήτρας οὐκούσιοις βίοις. Alii Abios d'atos putat, quod si æbi, quod in pace degentes nemini vim inferat. Vnde & ab Homero mortalium justissimi appellantur, Iliad. 13: γαλακτοφόρων, ἀστερίταις δικαιοτάτους αὐθόπων. Sunt quoq; qui inde Abios dictos putat, quod more vicinatū gentium arcu nō utantur, ut sit cōpositum à nomine βίος, quod accentum habens in ultima, arcu significat. Apud Homerū tamē Abiorum nomen, ut & Galactophagorum, nō tam Gentile esse videtur, quam Myssorum, quorum in præcedenti versu meminit, epitheton. Vide Strabonem lib. 7. & Cælium lib. 18. cap. 23.

Abilæ, pen. cor. abilæ, Stephano, oppidi nomina est ad Jordanæ fluvium. Est & Abila, abilæ, Stephano & Suidæ oppidū in regione Decapolitana, Diogenis Sophistæ patria: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 18. Item, mons Mauritanicæ in fauibus sceti Gaditani, & regione Calpes, Hispaniæ montis, abilæ Suidæ. Plin. in Proœm. lib. 3: Proxima autem fauibus utrinq; impositi montes coércent claustra. Abila Africæ, Europæ, Calpæ, laborum Herculis metæ. Quam ob causam indigenæ columnas ejus Dei vocant, creduntq; per fossas exulta antea admisisse maria, & serum naturæ muras faciem.

Abis, Flavius in Danubium influens. Hic etiam Absus dicitur. Autor Althamerus.

Aabisama, abisama, Ptolemæo, civitatis nomen, quæ à Ptolemæo collocatur in ea Arabiæ parte, quæ Arabia felix dicitur. Abisari, alias Biasari, regio est Indiæ, apud Strabonem lib. 15.

Abisontes, à Plin. lib. 3. c. 2. inter Alpinos populos numerat.

Ableti, Populi sunt non procul à Pergamo, qui parent Myssis, ut autor est Strab. lib. 13.

Abnoba, mons Germaniæ, in quo oritur Danubius. Plin. lib. 4. cap. 12. In plerisq; tamē Plini codicibus Arnoba legitur, nō Abnoba. Vide infra in dictione Arnoba. Vulgo Bor. Vide Synonymum Ostii.

Abobrica nomen est insignis oppidi in citeriori Hispania, in conveniui Bacatum, autore Plin. lib. 4. cap. 20. Ptolemæus vocat A'gōrēyay.

Aboccis. Aethiopæ oppidum. Plin. lib. 6. cap. 29.

Abolani, sunt populi Italæ, Albensibus proximi inter Latinos à Plinio relati, lib. 3. cap. 5.

Abolla, abolla, si credimus Stephano, oppidum Siciliæ, cuius incolæ vocantur Abollæ, abolla.

Abonotichitæ, Populi sunt ad Pontum Euxinum: ita dicti ab exiguo oppido, cui A'bona rāx: hoc est, Aboni murus, nomen est. abonotichitæ. Hec Steph. vide & Lucianum in Pseudomante. Ptolemæo est oppidum Galatæ.

Aboraca, Regiuncta est ad Mæotidem paludem, non procul ab Hypani fluvio, abogax. Vide Strab. lib. 11.

Aboriense, civium Romanorum in Africa oppidum, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 5.

Aborigenes, pen. correp. aborigines, Stephano appellatis sunt populi antiquissimi, qui primi tenuerunt agrum illum, in quo postea condita fuit Roma: sic dicti, quod primi visi sunt, tanquam editi sine patribus, & quasi sine origine: aut quod ex varia gentiū colluvione misti erant. Hi postea adventi Aenei Phrygibus juncti, Latinis uno nomine appellati sunt [Germ. Die Wölter so anfanglich in Italiæ / die Landföschafft vmb den gelogen bewohnet haben.] Livius 1. ab Vrb: Ibi egressi Trojani, ut quibus ab immenso propè errore nihil præter arma, & naves supercesser, quum prædam ex agris agearent, Latinus rex, Aboriginesq; qui tum et loca tenebant, ad arcendam vim advenarum, armati ex urbe, atque agris concurserunt. Dionysius autem Arcades fuisse, & cum Oenotro Lycaonis Arcadiæ regis filio in Italianam venisse tradit. Possunt tamen & aliarū urbium primi cultores Aborigines dici, ut Græcæ wixhōn, ac si sine terra geniti. Idem Græcæ, aborigines appellantur: hoc est, primogenitores, à quibus ceteri generis trahunt originem: dicuntur & iyyēs: hoc est, indigenæ: qua voce usus est Ambrös in Hexam.

Aborrhæs, Fluvius est Mesopotamiae in Euphratem influens, aborhæs. Strabo lib. 16. Ptolemæo aborhæs, Marcellino Abora. Aboris, aborhæs, fluvius. Steph. in Respons.

Abotis, penultima correpta, aboris, Vrbs est Aegypti, uttradicidit Hecatæus, cuius incolæ dicuntur Abotis, aborhæs. Vide Stephanum de Vrb.

Abroras, à Xenophonte in lib. 1. de Cyri expeditione, numeratur inter duces copiarum Artaxerxis. **A**bradatas, abradatas, Rex Susorum fuit, & maritus Panthæ nobilissimæ matronæ, quam quum à Cyro captam castè & liberaliter haberet præter spem intellex: sicut, ad eam accedens, quæsivit quid sibi illa faciendum censeret, quod pro tanti principis beneficio gratiam aliquam referret. Cui quum illa respondisset, ut eniteretur se tanto Regi simillimum præstare statum in aciem profectus, strenuè pugnans occubuit. Cuius corpus ad se relatum, quam Pantheca aspexisset, acinace scipiam cōfodit, capite super viri pectus recumbens, ut è jugulo profluens sanguis, mariti vulneribus infunderetur. Vide Xenophonem Pædæ Cyri lib. 7.

Abram, Nomen primi patriarchæ, & Latinè pater excelsus interpretatur, quem Deus ab iis quæ videtur, ad invisibilia protegens Non vocaveris, inquit, Abram, sed Abraham erit nomen tuum: quia te multarum gentium patrem posui. Secundum tamen declinationem Latinam Abraamus dicitur, vel cum aspiratione Abrahamus.

Abrættæna, pen. prod. abrættæna Suidæ, Myssis regio estita dicta à Brettia nymphæ. Vnde Abrettana Iupiter, abrættæna & os, qui in Abrettana colebatur: de quo vide Strab. lib. 12. Incolæ quoq; Abrettani dicuntur, abrættæna. Stephanus hanc regionem Abrettinam, abrættæna: & Plinius populum ipsum Abrettinos appellat, abrættæna. Vide Stephan.

Abrinatæ, populi sunt non procul à Ponto. abrættæna. Vide Stephan.

Abrineatui, à Plinio libro 4. cap. 18. numerantur inter Gallicæ Lugdunensis populos. Dividit enim Gallia Lugdunensem in Lexovios, Bellocases, Galletos, Venetos, & Abrineatuos. **A**brocomas, vel Abrocomes (utroque enim modo legitur) aborhæs Suidæ, aborhæs Herodoto, pen. corr. Darii filius fuit, atq; unus ex principiis Persarum Satrapis, qui unâ cum Xerxe in expeditionem profectus, à Lacedæmoniis cæsus est ad Thermopylas. Vide Herod lib. 7.

Abrodiætus, abrodætus, cognomen fuit Parthæsiæ pictoris nobilissimi; quod Latinè significat delicatum atq; elegantem. Talem autem scipie putavit diciq; voluit. Herculem quoque Lyndi fecit, asseverans eum à se talem pictum, qualem sep̄ in quieto vidisset Plin. lib. 35. cap. 10.

Abron, abron, Suidæ, Grammaticus fuit è Phrygia, ex Rhodo oriundus, & Tryphonis discipulus. q; Abrones etiam dicuntur homines molles & delicati: nominis occasione sumpta ab Abrone quadam Argivo dritte luxurioso & molli, cuius vita locum fecit proverbio, abron, & bis: hoc est, Abronis vita, pro splendida & molli. Vide Zenodoti parænam. Aut certè à Græco abron, quod splendidum & delicatum significat.

Abroni moenia, legi Aboni moenia: Vide A B O N O T I C H I T A E.

Abronus,

Abronus, Pictor Samius, de quo Plin. q. **Abros**, gens Tarantorum ad mare Adriaticum. Steph.

Abrōnýchūs, pen. corr. ἀρόνυχος, nobilis Atheniensis fuit, Lysiclis filius, cuius fideli, strenuaq; opera usus est Themistocles in bello Persico, & in legatione apud Lacedæmonios. Vide Herod.lib. 8 & Thucyd.lib. 1.

Abrōtonlōn, sive Abrotonium: nomen proprium est mētricis, & matris Themistoclis. Nomē est ductum dñm Falē, quod Latinē sonat glabrum & delicatu. In quo vocabulo liber annotare quę apud Gręcos in dn exent, apud nos in um exire: in um autem exent, omnia esse neutra, præter propria virorū, quę sunt masculina, ut Pagnium, Dinacium: & mulierum propria, quę foemina sunt, ut Glycerium, Philotium, Eustochium, & similia. Licet ergo utriq; sexui conveuant, ut scortum & mancipium, & pluralia in a, pro hominibus ponantur, ut Servitia, pro servis, Ministeria, pro ministris: & licet flumē notent, ut Rhenum, Crustum: aut fructuum nomina pro arborum nominibus ponantur, ut poma apud Tibullum: aut quanvis animalia (quę paucissima sunt, & aut masculina, aut foemina, aut cōmunia esse debēt) significēt, ut oīrā: tamea quia in um exent, aut singulariter per um terminantur. suprā dicta omnia censebuntur neutra.

Abrōtonum, pen. corr. ἀρότονος Steph. Oppidi nomen est in Africa inter duas Syrites, non procul à Lepti, cujus meminit Plin.lib. 5. cap. 4. & Strab.lib. 17.

Ablarum Plinio, ἄβλαρος Ptolemēo, flumen est Armenię minoris, nō procul à Sebätopoli, in Pontum influens. Hoc cum Pariedris mōtibus, ex quibus oritur, Armeniam minorem ab Adiabene regione separat, teste Plin. lib. 6. cap. 9. q. Est & castellum ejusdem nominis, fluvio huic imminens: ut testatur idem Plin. lib. 6. cap. 4.

Absilæ, ἄψιλαι Stephano, populi Asiz, à Plin. lib. 6. cap. 4. in Colchide prope Phasim amnem collocati.

Absinthus, vel **Absynthus**, utrōq; enim modo scribitur, teste Stephano, ἄψινθος, ἄψινθος, urbs est Thracie: cuius incola dicitur Absinthii, ἄψινθοι, quorum meminit Herod.lib. 6. Absitus, oppidum Asiz. Plin.lib. 6. cap. 26.

Absloros, pen. corr. ἄψερος Offero. Insula est in mari Adriatico, nunc in Venetorum ditione, Liburnia adiacens, cum oppido eiusdem nominis. Vtiusque meminit Ptol. apud quem scribitur ἄψερος.

Absus, Fluvius. Vide A B I S.

Absyrtidēs, ἄψυρτοι, Insulæ sunt in Adriatico mari, Illyrico adjacentes, à fratre Medeæ ibi interfecto, nomine Absyrtto, sic appellata, ut Plin. scribit lib. 3. cap. 26. & Strabo lib. 7.

Absyrtum, ἄψυρτος, Insula est maris Adriatici, non procul ab illa, ut tradit Plin.lib. 3. cap. 21.

Absyrtūs, ἄψυρτος, Aegei regis Colchorū & Ipseæ, sive (ut alii malunt) Idiz filiaz Oceani filius, alio nomine Aegialeus dictus, quem soror Medea cum Iasono discedens membratim discerptum circunquaq; disject, ut sequente se patrē in colligendis ossibus occupatum remoraretur, ne se à fuga retraheretur: unde locus ille dictus est Græca vox Tomos: id est, Inciso. Hæc Ovid.lib. 3. Tristium, eleg. 9. Plinius verò & Strabo non apud Tomitas Absyrtum discerptum voulit, sed in Insula quadam mari Adriatici, una eam, quę ab illius exitio Asyrtides vocatae sunt. Vide Plin.lib. 3. cap. 26. & Strab.lib. 7. Fuit in super Absyrtus, teste Suida, Nicomediensis quidam miles, qui quum sub Constantino ad Istrum militaret, librū utilissimum scriptis de medicandis equis, & de cura animalium, eumq; pulcherrimum & emendatissimum habet Antonius Vicecomes Mediolanensis.

Abudiacum, ἄβδακος, Urbs est Germania, non procul ab Augusta Vindelicorum, Ptolemæo.

Abuia, Urbs Hispania, Ptolemæo.

Abudos, Britanniæ Fluvius maximus, Ptolemæo: sed rectius Abus legitur.

Abus, ἄβος, Pars est montis Tauri suprā Armeniam ad viam que fert versus Ecbatana. Vide Strab.lib. 11. q. Est etiam Abus Ptolemæo fluvius Britanniæ.

Abutucense, Oppidum. Plin.lib. 4. cap. 29.

Abydēni, populi ἄβδων, ab Abydo civitate Asiz: qui quū tam arcta obsidione coangustarentur, ut nulla salutis spes superesset, mutua multitudinem tanta invasit rabies, ut repente proditos rati, qui pugnantes occubuerint perjurium alii aliis exprobantes, & sacerdotibus maxime, qui, quos ad mortem devovissent, eorum deditiōnem vivorum hosti fecissent, repente omnes ad cedes conjugum, libertorumq; discurrent, scq; ipsi pariter omnes læti interficerent. Vide Livium.

Abydon, ὄνος, pe. genitivi prod. ἄβυδος. Regiuncula est Macedonia. Autores Suidas & Stephanus.

Abydōs, penult. prod. ἄβυδος, Urbs Asiz à Milesiis condita, Gyre Lydorū rege permittēte, qui totius Troadis imperium habuit: cui Seltos in Europa opponitur, intercedere angusto

mari, quos ab Helle Phryxi sorore in eo submersa, Helle respondit nuncupatur. Id quū Asiam ab Europa dividat, Xerxes p̄te conjunxit. Vnde & Musæus: Σηρῆς ἦλιος, οὐ Κύρος οὐ τυγχάνει πότεν, Γέννησις ἀπό πόλεως, & subdit: Ή μὴ Σηρῆς εἴσαις, οὐ πόλεις θέντος ἔστιν. Αὐτοὶ δέ πολεῖς φέρεται, οὐτε τέλος, οὐτε πόλεις οὐ πόλεις. q. Fuit aut̄ Abydos patria Leandri. De hac Virg.lib. 1. Georg. P̄tus & ostriferi fauces tentantur Abydi. Et dicitur hęc Abydos, & hoc abydū. Hinc Abydeus, a. um, & sic Abydenus, a. um, ἄβυδων. Ovid in Epist. Leandri ad Ero: Mittit Abydenus, quā mallet ferre, salutem. Est idem Aegypti oppidum, Mennonis regia, & Osiris templū inclytum. Plin.lib. 5. cap. 9.

Abyla, ἄβλας Suidæ, pen. dichrona, Mons est excelsus Mauritania Calpæ monti, qui in Hispania est oppositus, quos ambo Herculis columnas dicunt. De hac Dionysius Aphor. A. ἡ τοι πουλερού μήρος ἀγανά, ιστί Κέρας, Γέτινος οἰκείωσις επειδεικνύεται, οὐ δὲ οἱ ἄλλοι Σπλάκαις ἀγάλη καταμέτρια, τῆς δὲ οἰκείας Ταγματος χρέωσται: id est, Sed ultimus clarorum Iberorum terminus Oceanō proximus est occiduo, cui praecella una ex columnis Abyla imminet, infra quam urbs amœna Tartessos. Qua de re multa Eustathius scribit. Abyla & Calpæ montes olim perpetuo jugo cōjuncti, ab Hercule (ut est in fabulis) sunt separati, & sic immisum terris mare, quod in hodiernū usq; diem Mediterraneanum nuncupatur. In his præterea sunt Herculis Columnæ, quas ibidem fixisse dicitur, quoniam boves Geryonis vestigaret, perinde atque ultima ibidem esset orbis meta. Ptolemæo Abylis vocatur, ἄβλας: Suidæ ἄβλην: Plinio, Latinisque ferè omnibus Abila per in nostrum: quemadmodum & nos scribendum putamus. Vide suprā ABILA. In superiori loco Dionysii scribitur Αλύνη, quā scripturam retinet Eustathius. Vide Synony. Orteli in Abybe.

Abzōe, penult. corr. Populi sunt ad Oceanum Scythicum, Plinio teste, lib. 6. cap. 13.

A anté C.

Aca, vel **Ace**. [Ἄγριος αἴγας Suidæ.] Phœnicum est oppidū non procul à Tyro, postea Ptolemais dictum, Claudii Cœsaris colonia insigne. Vide Plin.lib. 5. cap. 19. & Strab.lib. 16.

Acabe, ἄκαβη, Mons est in finibus Aegypti à Ptolemæo collocatus.

Acabis, ἄκαβης, Civitas est in Cyrenaica Africæ regione, Ptolemæo.

Acacius, ἄκακιος, Patriarcha fuit Constantinopolitanus, vir in p̄tissimis p̄iis, & Leoni Imperatori gratissimus. Virā ejus vide apud Suidam. q. Fuit præteca Acacius, Rhetor insignis, qui Libanii & Iuliani temporibus floruit, teste eodem Suida.

Acaceium, ἄκακιον Stephano, Vrbs Arcadiæ: sic dicta ab Acaco Lycæonis filio, ut tradit Pausanias lib. 8.

Acadēmiā, ἄκαδημαι Suidæ, ἄκαδημαι & εκαδημεῖa Stephano, Locus nemorosus, ab Athenis mille passus distans: ab Acadēmo heroë, ut Eupolidi placet: Εὐαγγελίος οὐαγγελίου Ακαδήμαιος: hoc est, In ambulacris umbrosis Acadēmi dei. Ibi versatus est Plato, & philosophiam magna discipulorū frequētia professus est. Vnde & ejus sectatores Academicī vocati sunt, siue à Stoia que porticus Græcis est, Stoici. Hinc est illud Timonis apud Laertium: τὸν πάντας διηγεῖται οὐαγγελίου Ακαδήμαιος. H. σύντομος, πεπλέον λογοτέφρω, οὐδὲ Εὐαγγελίου Διδόμενος ιδεῖν πόλεων αἰσθανται: id est, Hos inter duos ille Plato celsissimus ibat, Cujus ab ore melos manabat, quale Ecadēmi Arbūstis lepidu modulantur voce cīcadæ. q. Hinc quū cuiuspiam hominis severitatem, cultum cōpositum, doctrinam seu mores nitidos approbare volumus, hac proverbiī forma uti licebit: Ex Acadēmia venis, Ακαδημίσθι οὐκέτι. Illic enim hominum quantumvis agrestium animi ita cōponebantur, ut illinc egressi, vultū modestū, hilarem, severum & gravem præse ferrent. Quanquam & ἄγριος torquenti poterit in fastuofum & vultu terrico Philosophum agentem. Vide Athēnæum lib. 12.

Antea per s' tenue scribebatur, Ecadēmia. Erat autē Acadēmia gymnasium inferius: quū superiori gymnasio, cui Aristoteles præstat, nomē esset Lyceum, λυκεῖον: quæ & inferior ambulatio, & superior dicebantur. q. Acadēmia nostro tempore Vulgo usurpatur pro urbis parte, in qua celebrantur studiorū

gymnasia: ut Acadēmia Parisiensis, quę vulgo & que Univerſitas dicitur. q. Acadēmia dici quoq; potest quælibet literarum schola insignior atq; celebrior. q. Hujus nominis Acadēmia penultima productur à Cicero: Inque Acadēmia umbriſera, nitidoq; Lycēo. Sic & in alio versu Lautæ, Tullii: Atque Acadēmia celebratā nomine villam. Verūm alii etiam corripunt, & cōmunitus usus servat. Claud. In Latium spretis Acadēmia migrat Athēnis. Sidonius: Obriet & quanquam totis Acadēmia lectis. Vtq; recte. Nam (ut suprā diximus) modō Ακαδημία apud Gręcos scribitur per s, penult. modō Ακαδημία per s diphthongum. Fuit etiam eo nomine villa Ciceros ad Avernū lacum nō procul à Puteolis in littore sita, potius & nemore insignis: quā etiā Academicis questionibus, quas in ea villa cōscriptis, nōmē imposuit. Extat de laude ejus

villæ apud Plinium Laureæ Ciceronis liberti Epigramma: quod quia elegantissimum & dignum est quod ubiq; & non ibi tantum legatur, hic adscriptissimus:

Quod tua Romanae vindex clarissime lingua
Sylva loco melius surgere iusta viret:
Atque Academæ celebratam nomine villam
Nunc reparat cultu sub potiore Vetus.
Hic etiam apparent lymphæ non ante repertas,
Languida que infuso lumina rore levant.
Nimirum locus ipse sui Ciceronis honori
Hoc dedit, hac fontes quum patefecit ope:
Ut, quoniam totum legitur sine fine per orbem,
Sint plures oculis que medeantur aquæ. Plinius
libro 31. capite 2.

Academæ, ca, cum, adj. etivum, ἀριθμούσ. ut, Sectæ Academicæ: hoc sī, eorum qui Academicos sectantur.

Acadinus, Fons est Siciliæ juxta Delo's lacus, Palicis fratribus sacros, ad quem juramenta veritatem explorare ad hunc modum solebant. Iuramenti verba tabulis ligneis inscribebant, easq; in fontem dejiciebant, quæ supernatantes juramenti integratorem, demerse perjurium indicabant. Alexander ab Alessandro ex Aristotele. Ita quidem ille, sed hæc esse falsa & ex prava lectione Aristot. verbōiū nata esse, docet verba authoris quæ subjiciemus, ne quis posthac hic erret: E' si δέ καὶ τὸν τὸς οὐ πελεγίς τὸς Στελίας οὐ δικαιόν. αὐτὸν δὲ αὐτοπίστειον οὐδε, & quæ seq. lib. 28. θεωρεῖ. Ergo pro iis de. ut habet Aristot. legit ἀριθμούσ. malè ut ex Stephano constat, qui eadem verba Aristot. profert. Vide plura apud Macrob. 5. 19.

Acalandrum, Plinio, ἀριθμούσ. Straboni: Fluvius est in sinu Tarentino, non procul à Metaponto oppido. Vide Plin. libro 3. cap. 11.

Acallidis, idis, ἀριθμούσ. Minois fuisse filia creditur, & mater Oaxi. Steph. de Vib. Oaxus (inquit) oppidum Cretæ est, ab Oaxo filio Acallidis, quæ fuit Minois filia.

Acamantis, ἀριθμούσ. Insula est in mari Cilicio, quæ notiore nomine Cyprus appellatur: dicta Acamantis, ab Acamante promontorio sito ad Occasum. Vide Plin. lib. 5. cap. 31. q Fuit etiam Acamantis, una ex decem tribubus Atheniensium: ita dicta ab Acamante Thesei filio. Vide Suidam.

Acamantium, ἀριθμούσ. Vrbs est in majori Phrygia, opus Acamantis Thesei filii, qui quum in expeditione adversus Solymos se strenue gessisset, locum condenda urbis à patre impetravit. q Hinc sit gentile Acamantius, ἀριθμούσ., & femininum Acamatis, ἀριθμούσ., & possessivum Acamanteus, pen. prod. ἀριθμούσ. Vide Steph.

Acamantius, ἀριθμούσ. Philosophus fuit Heliopolita. Vide Suid.

Acamarchis, ἀριθμούσ. Marinæ Nymphæ nomen est, quam Oceanii filiam fuisse volunt, cuius meminit Diodorus lib. 6.

Acamas, tis, ἀριθμούσ. Promontorium est saltu osum in Cypro insula, quod procul aspicientibus duarū mammillatum speciem præbet: à quo Cyprus antea Acamantis vocata est, auctore Strab. lib. 14. q Meminit præterea Homer. lib. 2. Iliad. Acamantis cuiusdā Thraciæ, qui Trojanorum amicus, & in bello socius erat. q Fuit præterea Acamas Thesei filius, à quo una tribuum Atheniensium Acamantis, ἀριθμούσ., nominata est: & oppidum Phrygiæ Acamantium: de quibus vide suprà.

Acampseonyris, (aliâs Campseonyris) fluvius. Plin. li. 6. c. 49. **A**cannæ, ἀριθμούσ. Emporium est ad mare iubrū, de quo Steph. Acanthon, ἀριθμούσ. Mons est Aetolæ, cuius meminit Plinius libro 4. cap. 2.

Acanthus, ἀριθμούσ. Oppidum Macedoniæ, situm ad Isthmum ejus Chersonesi, in qua est Athos mons. De hoc Plin. lib. 5. cap. 11. q Item alterū ejus nominis oppidum in Aegypto, trecentis viginti stadiis distans à Memphis. Vide Stephanum. q Itē tertium in Asia ad Ninum flumen: quod olim Dulopolis dicebatur. Vide Plin. lib. 5. cap. 28.

Acapeatæ, ἀριθμούσ. Populi sunt circa Maeotim: de quibus Plin. lib. 6. cap. 7.

Acapri, pen. corr. ἀριθμούσ. Oppidum est apud Lazos populos.

Acaræ, pen. corr. ἀριθμούσ. Oppidum est in medio Pannonicæ. q Est etiam alterū hujus nominis oppidum, in octava Italæ regione, non procul à Regio Lepido: cuius meminit Strabo lib. 5.

Acarassus, ἀριθμούσ. Oppidū est Lyciæ, in minore Asia: cuius meminit Steph. de Vrb. q Iude fit gentile Acarassius, ἀριθμούσ.

Acaria, ἀριθμούσ. Fons est in agro Corinthio, apud quem Iolas Euristheo caput amputavit. Autor Strabo lib. 8.

Acarne, ἀριθμούσ. Oppidum est Magnesia regionis Thessaliam ex radit Plin. lib. 4. cap. 9. q Est & Acarne, piscis marini genus. Plin. lib. 32. cap. 11: Peculiaris autem maris accipiter, aurata, asellus, acarne, aphyæ. q Acarne quoq; Theophrasto: herba quædam aculeata, atra & cylidi simillima, spinam habens pro folio, colore rufo, & succo pingui. q Est etiam Acharne Atheneo lib. 8. & Aristotel. ἀριθμούσ. piscis marini genus pagri vgl

erythrinæ forma, colore candido, squamis argenteis, sculis magnis, aureisq; Linea recta à branchiis ad caudam ejus protenditur. Plin. lib. 32. cap. ult. Peculiaris autem maris accipiter, aurata, asellus, acarne, aphyæ.

Acarrhæ, geminato r. ἀριθμούσ. Vrbs est Achaiæ, teste Stephano: Vnde sit gentile Acarrhæus, ἀριθμούσ.

Acarnania, ἀριθμούσ. Epiri pars, quam Achelous ab Acetolia dividit. In hac, ut in Epiro, gignuntur equi corpore & viribus maximi, eximiq; pretiū: hinc proverbium manavit: Equi Acanthi, A καρνανιοις επιπονοι. Convenient ut de re quædam eximia aut insigni præmio. q Est & regio quædam parva in Aegypto. dicta Acanthia, sicut scribit Serv. in lib. 5. Aen. q Et civitas non procul à Syracusa (ut inquit Cic. in Ver.) in qua Olympiæ loris antiquissimum fanum fuit.

Acarnan, anis, ἀριθμούσ. Qui ex Acanthia est. Virg. 5. Aen. - quorum alter Acanthani, Alter ab Arcadia Tegæ sanguine gentis. **A**casta, ἀριθμούσ. Nympha, Oceanæ & Tethys filia. Heliod. in Theogon.

Acastus, ἀριθμούσ. Pelæ & Thessalorum regis filius: venator sagittis clarus, cuius meminit Ovid. lib. 8. Metam. Hic uxorem Creteidem, sive (ut Suidæ placet) Atalantam duxit, quæ quem Peleum amaret, neq; illi contrâ hujus amori obsequi vellet, ultrò eum de stupri appellatione apud virum accusavit. Itaq; Acastus Pelæ seu venationis causa in saltum Pelii mōris abducto, ibi q; omnibus armis spoliato, feris lacerandum præbuit: verum Chiron, sive is Mercurius fuit, interveniens, accepta Vulcani machæra, Pelium liberavit: qui postea domū reversus, ab Argonautis adjutus. Acastum cum uxore interfecit

Accā Laurentiæ, Faustuli uxori, quæ Romulum & Remum lastavit, & materna solertia gubernavit. Hæc vocata est Lupa, eō quod nobile scortum fuerit: vocantur enim scorta, Lupæ, ob avaritiam, cuius causa pudicitiam prostituere: & cellæ carum Lupanaria. In honorē hujus instituta sunt festa, quæ Romanæ testamēto ejus locupletati, Laurentinalia vocabant: de quib; suo loco plura dicuntur. q Fuit & alia Acca Taruntia, sic dicta à Tarantio nobili quodā Tusco & diti viro, cui nupti. Vide de his Accis quæ notat Scalig. ad Varr. de Lingua Lat.

Accabicotichitæ, ἀριθμούσ. Populi sunt in Mauritania, non procul à monte Atlante: ita dicti ab oppidulo, cui A καβικοτιχης τεχ: hoc est, Accabicus murus nomen erat. Author Stephan.

Accarōn, ἀριθμούσ. Palæstinæ urbs, quæ postea ab Herode instaurata, in gratiam Augusti Cesarea appellata est.

Accisi, Populi sunt ad Maeotim: querum meminit Plinius libro 6. cap. 7.

Accitana colonia, ἀριθμούσ. recensetur à Plinio in Hispania citeriore, in conventu Carthaginensi. Vide Plinius libro 3. cap. 3.

Acciliūs, ἀριθμούσ. Tragœdiarum scriptor fuit, tanta sententiarum gravitate, verborūq; pondere, ut Decius Brutus vir amplissimus templorum ac monumentorum suorum aditus illius carminibus exornaverit: habitus tamen est duriusculus, neq; alter fieri poterat in prima illa nascentis adhuc Poëticæ ruditate. Vide Crinitum de Poëtis Latinis.

Acco, accūs, ἀριθμούσ. teste Plutarcho, nomē est mulieris cuiusdā, vel potius terriculamenti, cuius metu solent matres pueros in officio continere, & à peccando detergere. Item aniculæ cuiusdā delirę nomē de qua vide plura in dictione ACCISSO.

Accusiorum colonia, ἀριθμούσ. Ptolemæo, Vrbs Allobrogū esse creditur, quæ postea à Gratiano, Gratianopolis dicta est. Alias Acus uno c.

Acedici, penultima correpta, ἀριθμούσ. Populi fuerunt in quarta regione Italæ, qui olim Aequicolis paruerunt. Vide Plin. libro 3. cap. 12.

Acela, sive Acelæ, penult. corr. ἀριθμούσ. Civitas est Lyciæ: ita dicta ab Acelo Herculis & Malidis Omphales famulæ filio. Vide Stephanum.

Acelum, ἀριθμούσ. Oppidum Italæ in ora Venerorum. Vide Plinius lib. 3. cap. 19.

Accerræ, ἀριθμούσ. Oppidum est in sexta regione Italæ, in tractu Vmbriæ. Vide Plin. lib. 3. cap. 14. q Est & alterum hujus nominis oppidum mediterraneum Campaniæ, ad Claniū amnē, cuius frequēti inundatione pendē est exhaustum. Ad quod aludit Virgil. libr. 2. Georg. quum ait: vacuis Clanius non æquus Accerris. Hujus incolæ dicti sunt Acerani, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Aces, ἀριθμούσ. Fluvius est in Asia, Chorasmiorum, Parthorū, Hyrcanorum, Sarangæorum, & Thomaniorum regiones irrigās. De hoc Herod. lib. 3.

Acesæ, pen. corr. ἀριθμούσ. Oppidum est Macedoniæ: cuius cives dicuntur Acesæ, ἀριθμούσ. Vide Stephanum.

Acesamene, ἀριθμούσ. Oppidum est Macedoniæ, conditum ab Acesamene, uno eorum qui in Pieria regnaverunt. Vide Stephanum. Gentile est Acesamenus, ἀριθμούσ.

Acebus,

Aceseus, Patarus acupictor nobilis fuit, qui cum Helicone Carystio, Palladis, quæ Athenis in arce colebatur, peplum pinxit. Vnde etiam nobilia opera, & insigni arte confecta, vulgato proverbio Acesci & Heliconis opera dicebantur, *A'xēsos ē'λικον*.

Acesias, *ἀξίας*, Nomen est imperiti medici apud Diogenianum, qui magis augebat morbos, quam tollebat. Hinc sit, ut in Proverbium abicerit: Acesias medicatus est, *ἀξίας λύετη*, quando quod magis malo nitimus occurrere, tanto magis ingravescit. Autor Diogenianus. Vide Eras. in adag.

Acesinus, pen. prod. [άξιος]. Ger. *Ein flus Indie an welchem roh wachsen unsichtbare grösse.*] Fluvius Orientalis, qui in Indu fluvium cadit, magnus & navigabilis: circa quem ferunt arundines tantæ magnitudinis natæ, ut singula internodia incolis præsent vicem navigii. Estq; gemmifer. Plin.lib.4.cap.12. & lib.6.cap.20. Strabo Acesinem vocat.

Acelium, Apollinem apud Heleos eundem Pausanias putat, quem Alexicacem vocant Athenienses. Cæl. Ant.lib.9.cap.19. & id ratio nominis confirmat.

Acesius, *ἀξίας*. Novatianorum Episcopus fuit, sub Constantino Imperatore: de quo vide Suidam.

Aceseus, *ἀξίας*, Nauta ignavissimus, qui semper lunam accusabat, ut parum navigationi opportunam. Hinc locus Adagio, **Acessæ Iuna**, *ἀξίας στέλνη*. Itaq; Acessæ dicti sunt comperendinatores, quibus nunquam ad bene agendum tempus est opportunum. Diogenianus.

Acestæ, *ἀξίας*. Stephano, Virg. Siciliæ, ab Aceste rege sic nomina, quæ eadem postea Segeta dicta est, ut inquit Servius Virgilii s. Aeneidos: Vrbem appellabunt permisso nomine Acestam. In ea partem suorum reliquit Aeneas, quum petret Italiam.

Acestes, *ἀξίας*. Filius fuit Crinissi fluminis Siciliæ ex Egesta Trojana muliere, ut testatur Servius. Virg. s. Aeneidos: - occurrit Acestes Horridus in jaculis, & pelle Libystidis usq;. Hic jam senex, primò Anchisen, & Aeneam Italiam petentes suscepit hospitio, & mortuum Anchisen in Eryce monte Siciliæ sepelivit. Demù iterum à Carthagine redeuntem Aeneam, quod illum venti impulerant, suscepit: abeuntem vino, & aliis munib; memor veteris amicitæ, liberalissime prosequitur.

Acestis, *ἀξίας*. Fluvius Indiæ navigabilis: juxta quem Alexander Macedo Bucephalam urbem condidit.

Acestium, *Ἀcestii*, Nomen mulieris proprium apud Pausaniam.

Aceum, Oppidum est Cholchidis in ripa Phasidis.

Achætæ, *ἀχαιοι*, Ponti accolæ, Orchomeniorum colonia.

Achæmenæs, cum diphthongo, pen. cor. *ἀχαιμενης*. Nomen primi Persarum regis (ut scribit Herodotus), à quo reges omnes usque ad Darium descendenterunt. Hinc Persæ dicti sunt Achæmenii, & Achemenida. Fuit alius, Xerxes frater, hoc nomine. Lucan.lib.2: - conjuret in arma Mundus, Achæmenis decurrent Medica Susis Agmina.

Achæmènïa, *ἀχαιμενια*, Pars Persidis, ab Achæmene Aegei filio. Autor Stephanus. Fuit inde Achæmenius: id est, Persicus vel Parthicus. Lucanus: Passus Achæmenis longè decurtere campis.

Achæmenides, *ἀχαιμενидης*. German. *Ein spießgesetz Vlysses*. Pol. Giermek. Fuit unus ex sociis Vlyssis, Ithacus, Adamasti filius: à quo apud Cyclopas reliquis, vitam in sylvis aliquandiu radicibus, fructibusque sylvestribus sustinuit, donec eodem declatus Aeneas, navigationis suæ comitem eum assumpsit. Vide apud Virg. s. Aen.

Achæorum portus, *ἀχαιοι λιμενι*. Portus est in Troade, sub promontorio ejusdem nominis: ita dictus, quod ibi Græci classis suæ stationem habuerunt, quo tempore Trojanis bellum inferebant. Hujus meminit Plin.lib.4.cap.12.

Achæia, *ἀχαια*. Germ. *Ein fuenfme Landeschaft Peloponnesi*. Propriè dicitur Peloponnesi regio Septentrionalis secundum littus sinus Corinthiaci, ab ipso Isthmo usq; ad Araxum promontorium & Eliorum agrum ad Occidentem extensa: ita dicta, ab Achæo Xuthi filio, ut tradit Strabo lib.8. Hæc & Aegialus dicta, quod penè tota litoralis sit, præcipuasque suas urbes habeat secundum mare extensas. In hac urbes fuerunt, Bura & Helice à mari absumptæ: item Sycion, Aegira, Aegion, & multæ aliae, quas enumerat Plin.lib.4.cap.5. Hanc Ptolemæus, ut ab Heliade distinguit, Achæiam propriè dicit appellat. Plinius verò hanc solam Achæam nomine dignatur. Ptolemæus verò Achæam nomine (quoties nihil addit) latissimam regionem intelligit extra Peloponnesum, quæ à Plinio Hellas sive Græcia dicitur: quæ quidem ab Occidente Epitum: à Septentrione Macedoniam habet, & partem Aegæi maris: ab Ortu quoque partem Aegæi maris usque ad Sunium promontorium: à Meridie Ionium mare juxta littus, quod ab Acheloo amne usq; ad Isthmum extenditur. Hujus

partes sunt Attica, Boeotia, Locris, & reliquæ, quæ enumerantur à Plinio lib.4.cap.7.

Achæus, vel Achivus *ἀχαιος*, Propriè dicitur, qui ex Achæa oriundus est. Ovid. 4. de Pont. Nec potes infestis conferre Charibdin Achæis. Sæpè tamen uno nomine accipitur pro quibusvis Græcis. Horat. in Epistol. ad Loll. Quicquid delrant reges, plectuntur Achivi. Fuit etiam Achæus, poëta quidam Eretrensis, Tragœdiarum scriptor, paulò junior Sophocle, qui fabulas 44. docuit: una autem vicit. Fuit & alter eiusdem nominis Tragicus poëta, Syracusis oriundus, qui & ipsa decem fabulas edidit. Autor Suidas.

Achæicus, a, um, pen. corr. *ἀχαιος*: id est, Græcus. Virg. 2. Aen. Et Danaum solitæ naves, & Achæica castra. Et Achæicum mare dicitur quod Achæam Græcorum provinciam ad Meridiem & Occidentem alludit.

Achæias, ados, *ἀχαιας*, Ovid. Epist. 3: Inter Achæias longè pulcherima matres. Sunt qui legant Achæias.

Achæis, pen. prod. idis, Ovid. 5. Metam. Per tot Hæmonias, per tot Achæias urbes.

Achæis, idis, *ἀχαιοι*, Oppidum est situm ad Orientalem plagam maris Hircani, non procul ab Oxo amne, quod ante Heraclæa dicebatur, donec ab Antiocho, Seleuci filio instauratum, Achæis cœperit appellari. Vide Plin.lib.6.cap.16.

Achana, Fluvii nomen in Arabia, non procul ab Euphrate: de quo Plin.lib.6.cap.28.

Achani, *ἀχαιοι*, Populi sunt Scythæ, qui & Acharni, *ἀχαροι*, dicuntur à Theopompo. Autor Stephanus.

Achar, Nomen civitatis, quæ nunc Nižib; appellatur.

Acharitanum, *ἀχαριτων*, Oppidum liberum est in Africa propriè dicta: ab ea parte, qua spectat tractum Cyrenaicum. Plin.lib.5.cap.4.

Acharnæ, *ἀχαριτη*. Civitas est Græcie, in Attica regione, totius ejus tractus olim potètissima, teste Thucyd.lib.2. Verba Thucydidis sunt: έπει τοι πόλις οι αχαριτης χρειος μήτερ της Αθηνης, ταν δημον καλευδρων: i. Donec Acharnam pervenerint locū agri Attici maximum unus de iis quos vocant pagos. Vide Stephanum. Errant igitur qui aliam in Græcia civitatem ab hoc pago collocant.

Achatæ, Fluvius est Siciliæ: & apud Virgilium, assiduus Aeneæ comes, *ἄντες ἀχατης*: hoc est, à cura dictus, quæ perpetuò Reges comitatur.

Achedorus. Vide ECHEDORVS.

Achelotis, *ἀχελοι*, Aetolæ rex, à quo fluvius ejusdè nominis, qui à Pindo oriens, & Aetoliam ab Acarnania dividens, in Maleacum sinum defluit. Theas antè appellabatur.

Achelotis, a, um, *ἀχελοις*, quod modò possessivum est, modò pro Aqueus ponitur. Virgil. Georg. 1: Poculaque inventis Acheloi miscuit uis. Veteres enim aquâ omnem Acheloum nuncupavere, quod primus post diluvium erupisse terra fertur: sive quod Achelous in Græcia (ubi tot in genia fluerunt) omnium fluviorum celeberrimus fuit. De hoc Macrob.lib.5.cap.18. Fuit alius Acheloides, *ἀχελωδης*, Nymphæ dictæ sunt.

Achemon, sive Achmon, *ἀχεμονης*, unus fuit Cercopū, qui unâ cum fratre Bassalo, nullo non injuriarum genere in obvium quenque debacchabatur. Hisce erat mater nomine Sennonis, mulier satyrica, quæ filios cayere jussit, ne quando in Melampygum incidenter. Evenit deinde, ut Hercules, aliquando sub arbore quadam dormiterit, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cercopes fratres, & Herculem dormientem ipsius armis aggredi testarunt. At ille protinus insidias sentiens, correptos ac vinetos de clava à tergo suspendit leporum ritu, atque ad eum modum gestabat. Capitibus itaq; pendentes deorsum demissis, posticum Herculis nigris pilis horridum, atque hispidum viderunt, non Lydorum more læve ac depilatum. Quapropter materni moniti memores, hac de te inter se confabulabantur. Quod simulac audisset Hercules, cognomine delectatus, & in risum solitus, vinculis eos liberatos dimisit. Hæc Erasmus in proverbio: Ne in Melampygum incidas. Meminerunt hujus fabulæ & Suidas, & Gregorius Nazianzenus.

Acheron, rontis, mæst. gen. *ἀχερων*, Epitri fluvius est juxta Pandosiam urbem, ex Acherasia palude Thesprotiæ profluens, multisq; fluiis auctus in sinu Ambracium influens. Quem qui trajeccerit, nunquam redire à poëtis fertur. Ad quod illudens meretrix apud Plautum amanti reposcenti quæ dederat, respondet: Nam itidem ut Acheron hic ratio accepti scribitur. Intro receptum, quando acceptum non potest ferti foras. Sentit nihil magis ad amantem redire quod in merecenis domum est delatum, quæm redeunt ab inferis mortui: unde, ut Catullus ait, negant redire quenquam. Est & alter Acheron, teste Strabone, in agro Brutio, ubi Alexander Molossorū rex à Lucanis trucidatus est, Dodone deceptus oraculo, quo jubebatur Acherasiam aquam, Pandosiamq; urbem ca-

vere. q Dicitur autem Acheron, nos ut quidam somniant, ab à, & χερόν (sic enim diphthongo scriberetur: quod fieri non potest, quum penultimam semper corripiat) sed potius ἀχέρων, & ποτα, quasi doloris fluvius. Vnde etiam pōtēz fluvium inferorum esse finxerunt. [Germ. Ein Hellscher flus.] Virg. 7. Aen. Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo. q Ab Acheron sūt adjectiva, Acherusius, a, um, ἀχερόντος, & Acherontius, ἀχερόντος. ē ἀχερόντος, Aristophani, & Acherons apud Plautum: Verum enim vero nullus adæq; est Acherons. Accipitur etiam pro infero loco.

Acherontini, ἀχερόντος, Populi sunt in agro Brutio juxta Acherontem fluvium habitantes: quorum meminit Plinius libro 3. capite 5.

Acherontia, Civitas parva Apulia in monte sita: quam ob hoc nīdū appellavit Horatius: quia parva est, & in montis constituta summitate, sicut nīdi avium in summis arboribus. Horat. lib. Carm. 3: Mirum quod foret omnibus Quicunque celsæ nīdū Acherontiæ, &c.

Acherusia, palus, ἀχερόντια λίμνη, inter Capuam & Aversam, per aperta plana ad ipsas usq; Cumas penè diffusa. Diodorus lib. 2: Bibliothecæ, agens de sepulchris Aegyptiorum, qui He liopolim accolunt, tradit paludem esse Acherusiam, in quam immittantur cadavera in ulteriore ripam deferenda: navim verò ipsam qua trahicunt, Barim: hoc est, onerarium appellari: inde natam de Charonte, qui animas trāsvehebat Stygo, fabellam. q Acherusia, item specus est juxta Heracleam urbem, ab Hercule conditam in litore maris Euxini, ad manes usque (ut fama fert) pervius, & ex eo Cerberum ad superos tractum incola memorant. De hac Ovid. lib. 7. Metam. - Specus est tenebroso cæcūs hiatus, Et via declivis, per quam Tyrinthius heros Restantem, contraquæ diem, radiosque nictantes Obligantem oculos, nexit ad amante catenis Cerberon attraxit. q Itē, lacus ἕπειρος in Epiro, ex quo amnis Acheron profluit, qui in Ambracium sinum defertur. Autores Pomp. lib. 2. & Strabo lib. 5, & Plin. lib. 3. cap. 5.

Achillæ, ἀχιλλεα, Insula est exigua, Borysthenis ostio objecta: ab Achille in ea sepulto nomē habens: ut refert Pomp. lib. 2. q Est & Achillea, ο, ἀχιλλεα, herba millefolio simili, qua Achilles illius inventor Telephus sanasse fertur, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Hodie tamen paucum est cognita, inquit Cordus.

Achilleus cursus, ἀχιλλεας ὁρός, Peninsula est non procul ab ostio Borysthenis amnis, ad formam gladii in transversum porrecta, ab exercitatione Achilleus nomen habens. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Achilleis, ἀχιλλεis, Opus est Statii Papinii, quo ille Achilleus pueritiam descripsit, totā ejus vitam prosequuturus, nisi immatura ejus mortis tam insigne nobis opus invidisset.

Achilleon, ἀχιλλεα, oppidum Troadis juxta tumulum Achillei, à Mitylenis conditum, ubi classis ejus steterat, auth. Plin. lib. 5. cap. 12. & 30. q Est & castellum prope Smyrnam, & locus in Sicilia, & vicus, & portus, Messenes. Steph.

Achilleis, sive Achilleus. [ἀχιλλεας. German. Ein handvæster Hauptmann der Griechen vor Troja.] Nomen viri apud Homerum celeberrimi. Hujus nominis genitivus tam in i, quam in is finitur: ut, Achillis à nominativo Achilles: Achilli verò à nominativo Achilleus. Nomina enim in eis, per diphthongū terminata, quæ more Latino genitivū faciunt in ei, per duas syllabas, sēpē per crālīm contrahuntur, in ei diphthongū, vel i longū, ut apud Virg. 1. Aen. Troas reliquias Danaū atq; immitis Achilli. Interdum solvit hēc diphthongus in carmine: dicimusq; Achillei, pro Achilla, & Vlyssi, pro Vlysse. Horat. lib. 1. Carm. Nec cursus duplicitis per mare Vlyssi. Hic Pelei, & Thetidis filius Chironi nutriēdus datus est. Inter filias Lycomedis habitat muliebri absconditus, ex Deidamia generavit Pyrrhum. Iratus Agamemnoni, post mortē Patrocli suscepit à Vulcano arma nova, Hectorem occidit. A' Paride conjugium Polyxenæ sperans tandem occiditur, & in Sigæo sepelitur. q Tantæ fortitudinis fuisse fertur, ut (teste Gell. lib. 2. cap. 11.) insigni fortitudine duces Achilles appellantur, & Argumentum Achilleum, quod sit insuperabile & insolubile, vocetur. Qui quid itaq; invictum & insuperabile volumus intelligi, Achilleum dicimus. Vnde de iis qui omni in re vincerent, dictum fuisse ex Aristophane coniiciendum est. Iecit Achilles duas tesseras & quatuor, βισθητος ἀχιλλεας οὐδὲ κύβως εἰστορεῖ. propterea quod is tesseratum jactus scelus esset.

Achillæ, Achillidos, ἀχιλλεα, Insula in Ponto Euxino ad Borysthenem, teste Plin. lib. 4. cap. 12.

Achimenes, lego Achæmenes, & vide in dictione ACHÆ-

MENIA,

Achisaris, Oppidum, Plin. lib. 6. cap. 24. 30.

Achisarmi, ἀχισαρμη, Africæ populi, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 30.

Achne, ἀχνη, autore Plin. lib. 5. cap. 31. Insula est Rhodiorum in mari Carpathio, quæ deinde Casos dicta est. q Achne etiā: id est, ἀχνη, significat minutus quædā festucas ex spicis inter trituranū evolantes: & latius accipitur pro quibusvis rebus minutis: dicta quasi ab ἀχνη, ab a privativo, & ἀχνη, tenco. Vide Erasmus in proverbio: Ne ramenta quidem.

Acholai, ἀχολαι, Oppidū est Arabiæ non procul à Nabathæis, Autor Plin. lib. 6. cap. 28.

Acholla, ἀχολλη, Libera civitas est in Africa propriè dicta, non procul à Zella, autor Strabo, lib. 17.

Achomæ, & Achomæ, populi sunt Arabiæ felicis. Steph.

Achor, ἄχορ, Deus habitus est apud Cyrenaicos, cui sacra faciebant, quoties muscarum multitudo pestilentiam invehebat, quæ protinus ut Dœo huic litatum erat, extinguebantur. Vide Plin. lib. 10. cap. 28.

Achradiæ, pen. prod. ἀχραδη Stephano, Pars est urbis Syracuse, cum reliquis urbis ejus partibus ponte conjuncta. Vide ejus descriptionem apud Ciceronem, Act. in Verr. 6.

Achriane, ἀχριανη Stephano, Oppidum est ad mare Hyrcanum, cuius meminit Polybius lib. 10.

Achrura, Ptolemæo, est civitas Arabiæ felicis. Vide Achomæ. Acibi, ἀκιβη, Populi sunt in Sarmatia Europæa post Riphæos montes. Recensentur à Ptolemæo.

Acidalii, ἀκιδαλια, Veneris epitheton, vel quia injicit curas, quas Græci ἀκιδης dicunt: vel certè à fonte Acidalio, qui est in Orchomeno Boeotia civitate, in quo se Gratiae lavant, quæ Veneri sunt sacratae. Ipsius enim & liberi filii sunt: nec immemor. Gratia enim per horum ferè numinum munera conciliabant. Hæc Servius.

Acidalius, penult. corr. ἀκιδαλια Suidæ, Fons in Orchomeno, oppido Boeotia, Veneri sacer: unde etiam Acidalia dicta est. Virg. 1. Aeneid. - at memor ille Matris Acidaliam. In hoc etiam fonte se Gratiae lavare dicuntur: unde & ipsæ Sorores Acidaliam passim à Poëtis appellantur. Græci hanc fontem ἀκιδαλια efficiunt feminino genere, respicientes nimurum ad sublatum vel ἀγριαν vel πηγα, ejusdē generis. Nos Acidalium efficiimus qui fontis nomē in masculino genere appellamus, quemadmodum etiam Caltium dicimus, quem illi ἀγριαν.

Acidon, ἀκιδων, Amnis est in Eliæ Peloponnesi regione, Iardanis sepulchrum præterlabens. Strabo.

Acidulus, Fons nomen in agro Venafranoris dictus, quod aquas haberat acidulas: id est, subacidas. Plin. lib. 31. cap. 2.

Acienses, Olim populi erant in Latio, qui unā cum reliquis Latinis carnes in monte Albano solebant accipere. Horum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Acila, ἀκιλη, Emporium est maritimum Arabiæ, distans (autore Plin. lib. 6. cap. 28, in descriptione navigationis Indicæ) triginta dierum navigatione à Berenice Troglodytarum urbe.

Acilisena, pen. prod. ἀκελισηνη, Regio est Asia inter Taurum, & Euphratem: de qua Strabo lib. 11.

Aciliorum, Romæ nobilis fuit familia, ex qua fuit Acilius ille Glabrio, cui devicto Antiocho statua oblata est aureis bræteis incrustata: ut annotavit Cælius Rhod. libr. 29. cap. 24.

q Item Acilius prænominé Marcus, quo consularum gerente cum C. Portio, lacte & sanguine pluisse, autor est Plin. lib. 2. cap. 56. q Fuit & Acilius cognomine Buta, cui post amplissimum patrimonium absumptum, in opiam suam confidenti, nihil aliud à Tiberio responditum est, quād illum sero expertum esse. Vide Suet. in Tiberio.

Acimero, Oppidum est ulterioris Hispaniæ, in tractu Cellico, juxta Lusitaniam in cōventu Hispaniæ: de quo Plin. lib. 3. ca. 1.

Acina, ἀκινη, Oppidum est interioris Aethiopie, ultra Syensem, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

Aciris, ἀκιρη, Fluvius est in ea Italiae parte, quæ olim Græcia magna dicta est, juxta Heracleam & Metapontum. Plin. li. 3. c. 5.

Acis, ἀκη, Fluvius Siciliæ, ex Aetna procedens: ex cuius ripis fertur Polypheus saxum in Vlyssen jam fugientem ejecisse.

q Actis, Insula una ex Cycladibus. Plin. lib. 4. cap. 12. q Acis etiam adolescentis Siculi nomen fuit, Fauni & Symæthidis filii, qui quum Galateam Nympham adamaret, a Polyphemus rivale suo est occisus, & deinde in fontem sui nominis mutatus. Vide Ovid. 13. Metam.

Acitani, ἀκιται, Hispana gens simulacrum Martis radiis ornatum maxima religione colens, quæ Necyn: id est, Marte vocant. Macrobius Satyr. lib. 1. Vide Strabonis lib. 4. initio.

Acitavones, Plinius libro 3. capite 20. numerat inter populos Alpinos.

Acithius, ἀκιθη. Fluvius est Siciliæ, non procul à Lilybæ promotorio in mare influens. Autor Ptolemæus.

Acitna, Arabia regio, Steph.

Acme, est mulieris nomen apud Catullum.

Acmedæ, peauitima producta, ἀκμηδη, Septem sunt insulæ post

post Hyberniam, non procul ab Orcadibus. Vide Plin. lib. 4. capite 16.

Acmonia, ἀκμονία Stephano, Vrbs est Phrygiae in conventu Synaudico: cuius meminerunt Ptolemæus & Stephanus.

Acmonienses, sive ut apud Plinium Nat. hist. lib. 5. cap. 25, legitur, **Acmones**: ἀκμονία Stephano, populi sunt Acmonei urbis.

Acmonides, ἀκμονίδες, Inter Vulcani ministros numeratur: dictus dicitur ἀκμονίδης: hoc est, incude.

Acoetes, ἀκοτές, apud Ovid. lib. 3. Metam. nautæ pauperis nomen est, quod & ipsum vocis cōpositio indicat. ἀκοτές enim apud Græcos sonat, Sine cubili.

Acolitanum, ἀκόλιτων, Oppidum liberum est in Africa proprie dicta, ab ea parte qua tractum Cyrenaicum spectat. Vide Plin. lib. 5. cap. 4.

Aconteus, ἀκόντευς, Venator egregius, ut docet Statius lib. 7. Thebaid. donec flammatus Aconteus Strage virum, cui suecas feras prosternere virtus.

Acontion, ἀκόντιον, Oppidum est Arcadiæ, nomen habens ab Acontio Lycaonis filio. De hoc Stephanus.

Acontius, ἀκόντιον, Bœotia mons est, teste Plin. lib. 4. cap. 7.

Acontius, ἀκόντιον, Adolescentis nomen est ex Cea Corycili maris insula oriundi, qui quum in Diana templo Cydippen conflexus est, ejus amore captus, devolvit ad pedes ejus malum hujusmodi carmine inscriptum: Me tibi nupturam (felix eat omnes) Aconti, Iuro quam colimus, numina magna deæ. Postea à patre alteri desponsa, quum periculisissima febri esset correpta, rata perjurium, morti sui causam esse, maluit Acontio nubere, quâm Diana iram ulterius experiri. Extant hac de re duæ Ovidii epistolæ, una Cydippes, Acontii altera.

Acræ, Vicus est Panticensis agri ad ostium Mæotidis 70. stadiorum fretò à Corocondame opposita sibi urbe discretus. ἄκρα. q. Est & acra cognomento Iapygia, promontoriū extrellum Salentinorum, quo quâm longissime (ut inquit Plin. lib. 3. cap. 11.) in mare excurrat Italia: Iapygia cognomentum discriminalis gratia additum est. Nam Græci quilibet promontoria Acras, ἄκρα vocant. Vnde & pleriq; urbes in promontorii sitæ, Acre appellantur. Vide Stephanum, qui decem hujus nominis urbes enumerat.

Acrabathena, Vna est ex decem Iudææ toparchiis. ἄκρα βαθηνία. Vide Plin. lib. 5. cap. 14.

Acradina, vel potius Achradina Stephano. ἄκρα διάντη, vide supra Achradina, & infra in dictione SYRACVS AE.

Acræaluno, ἄκρα λούνα, Dicta fuit à Corinthiis, quod à ἄκρα λούνα: hoc est, in promontorio quodam inter Lechæū & Pagas, non procul à Corintho coleretur: ubi & vetustum ejus extabat oraculum. Strab. lib. 8.

Acræphia, ἄκρα φία, Vrbs est Bœotia, quæ ab Homero Arne vocatur: dicta Acræphia, ab Acræpho Apollinis filio, ut Stephanus placet. Hanc Strabo neutro genere effert, Acræphium, ἄκρα φία.

Acragæs, penult. correps. Nobilis artificis nōmē est, qui in auro, argentoq; caelando plurimum præstituit: cuius etiam Plinii *estate Rhodi* in templo Liberi patris opera quædam extabant, Bacchæ scilicet & Centauri in scyphis cœlati. ἄκρα γαστ. Vide Plinum lib. 33. cap. 12. q. Est item Acragæs, ἄκρα γαστ Stephanus. Mons Siciliae, non procul à Pachyno promontorio, cum oppido ejusdem nominis, quod à Latinis Agrigentum dicitur, teste Plin. lib. 3. cap. 8. Virgil. 3. Aeneid. Arduus inde Acragæs ostentat maxima lōgē Moenia. Stephanus existimat hanc urbem, ut plerasq; in Sicilia, à præterabente fluvio nomen accepte. Alii ab Acragante Iovis & Asteropes filio dictam putant. q. Quatuor præteræ alias hujus nominis urbes commemorat Stephanus, quarum primam in Thracia ponit: aleram in Eubœa: tertiam in Cypro: quartam in Aetolia. Scribitur & Agragæs per quintam consonantem in secunda syllaba. Hinc deducitur gentile Agragantinus, ἄκρα γαστ. Lucr. lib. 1: Quorum Agragantinus cum primis Empedocles est. Hos Latini vocant Agrigentinos.

Acratus, ἄκρα τοῦ Bacchani Genius Athenis spectabatur, cui os duntaxat extra parietem extabat. Autor Paul. in Attica.

Acravisci, ἄκρα γαστ, Populi sunt Pannoniae inferioris, juxta Scordiscos: de quibus Plin. lib. 3. cap. 25.

Acrense, ἄκρα τοῦ, Populi sunt Siciliae, stipendiarii Romanorum, non procul ab Acesta oppido: de quibus Plinius libro 3. capite 8.

Acriæ, ἄκραι, Oppidum est Hispaniae in cōventu Hispalensi: de quo Plin. lib. 3. cap. 1. Item alterum in Peloponneso, ad ostium Eurota fluvii, in sinu Laconico: de quo Ptolemæus.

Acridophagi, [ἀκριδοφάγοι] Ger. *Hauschreden fresser/ein Vogel in Moreland*. Populi sunt inter Aethiopes, veloces cursu: vita verò adeò brevi, ut annosissimum quadragesimum annum non excedat: solis ferè locustis vicitant, à quibus & nomen dixerunt. Nam Acridas, ἄκριδας, Græci dicunt, quas nos

Loculas. Vide plura de his apud Diodorum Siculum, libro 4. cap. 3. Et Matthæus Ioannem Baptistam refert locustis usum, capite 3.

Acrilla, ἄκριλλα, Oppidum est Siciliae, non procul à Syracuse: cuius incole dicuntur Acriillæ, ἄκριλλαι. Vide Steph.

Acrio, ὄνις, Locrus, Philosophus fuit Pythagorus, cuius mēmoris Cic. lib. 5. de Finib.

Acriſiūs penult. correps. [ἄκρισιος] Ger. Ein König der Argivorum und ein Vatter Danaë / welche Jupiter beschaßen hat/ als er sich in ein goldenes Regen vergeßt hat.] Filius fuit Abantis, & pater Danaës, qui Piceto fratri in regnum Argivorum succellit. Hic cū oraculo monitus esset fore ut à nepote vita exueretur. filiam suam unicam magnitudinem turri inclusit, eō consilio, ut ea perpetua virginitate damnata, omni, qui à posteritate impendere videbatur, metu solveretur. At Iupiter Danaës amore captus, in speciem imbris aurei se transformavit, & per impluvium in puerum gremium descendit: votiq; compos factus, ex ea Perseum genuit. Quod ubi Acriſius amadverit, filiam unam cum infantino recens nato in arcam imponitam, in mare abjecit: quæ ad littus Apulum appulsa, & à pescatoribus excepta, ad Pilumnum regem deducta est: qui & forma ejus & genere adductus, eam sibi uxorem delegit. Porro Perseus simulac adolevit, adversus Gorgonas expeditione suscepta, vicit evasit: nec ita multò post Argos venit, fax sicum Medusa caput ferens: in quod quām fortè Acriſius incidisset, in lapidem transmutatus est. Hæc ex Ovid. & aliis. q. Fuit & Acriſius alter, Vlyssis avus paternus: quem alii Arcelium legunt apud Ovid. Metam. 13. Verba Ovidii sunt: Nam mihi Laëtis pater est Acriſius illi, Iupiter huic.

Acriſiōnēs, a. um, adjectivum, ἄκρισιον δις Virg. 7. Aen. -hanc dicitur urbem Acriſioneis Danaë fundisse colonis.

Acriſiōnādēs, Acriſioniadæ penul. corr. Patronymicum masculin. gener. ἄκρισιον δις, Perseus Acriſius ex Danaë nepos. Ovid. 4. Metamorph. Veritatem in hac Harpen madefactam cæde Medusa Acriſionides adigitq; in pectus.

Acriſiōnē, ἄκρισιον, penult. prod. patronymicum femin. ab Acriſio deductum, quo significatur Danaë filia Acriſii, & Persei mater.

Acriſtas, Peloponnesi promontorium juxta Maleam & Tænatum. Autor Pompon Mela, lib. 2, & Plin. lib. 4. 5. cap. 13.

Acroathon, ἄκρα θάνος, Oppidum est Thracie in vertice montis, qui Athos dicitur, sicutum: unde & nomen habet. Pompon. Mela, lib. 2.

Acroceraunia, orum, vel Acroceraunii montes, [ἄκροκεραυνοί]. Ger. Das hoch Gebirg so durch Epurum an das Meer stößt und als viel als ein Meterstein ist, so das Adriatisches Meer vom Ionischen unterscheidet. Montes sunt in fronte Epuri, Ioniorum mare ab Adriatico dirimentes: ita dicti, quod propriæ immensam altitudinem vertices habeant fulminibus maximè obnoxios, ἄκρα enim verticem significat, & κεραυνός fulmen. Horat. lib. 1. Carm. ad Virgil Qui liceis oculis monstra natantia, Qui videt mare turgidum, & infames scopulos Acroceraunia. Plin. lib. 3. cap. 23: Inde initium Epuri, montes Acroceraunii. Idem in processio lib. 4. Item ejusdem libri cap. 1 Non defuerunt quis & juxta Armeniam montes Acroceraunios collocarent: verum illi nominis vicinitate lapsi sunt. Siquidem illi Ceraunii montes appellantur, non Acroceraunii. De quibus vide Plin. lib. 5. cap. 27. & infra suo loco.

Acroceraunion, ἄκροκεραυνοί, Est primum Epuri promontorium, eaq; Acroceraunioī montium pars, quæ mari immixtiens secundum Europæ sinum à tertio: hoc est, Adriaticum mare ab Ionio dividit: distatq; à Lacinio, extremo Italæ promontorio 75000. pass. Vide Plin. lib. 3. cap. 11 & 29.

Acrocimæ, ἄκροκεμæ, Populi sunt Thracie, à capillorū longitudine dicti, quod antias in fronte, mulierum more demissas gestarent. Autor Homerius in Catalogo navium. Sed apud eum ἄκροκεμæ appellari ιπθενοῖς, Thracæ satis constat: idq; non quod antias in fronte demissas gestarent, sed quod in summo capite capillos alecent: id est, τὸ τρίποδες κεφαλαῖς Vide Eustath. & Herodotum.

Acrocorinthus, [ἄκροκερινθοί] Ger. Ein hoher Berg bei Corinthe. Mons Peloponnesi inter duo maria, Aegeum scilicet & Ionium, stadiorum trium & dimidiati altitudine ad perpendicularium: sub cuius radice in plano, instar mensæ, jacet oppidum Corinthus. Strab. lib. 8, autor est montem hunc inveniens ita fusile circundatum, ut arcis usum præberet: quod fit, ut minimè mirum videri debeat. Ancrocorinthū à Plinio arcem appellari, quem Strabo montem vocat. Plin. lib. 4. cap. 4: Medio hoc intervallo, quod Isthmi appellavimus, applicata colli habitatur colonia Corinthus, anteà Ephrya dicta, sexagenis ab utroq; littore stadiis, ē summa sua arce, quæ vocatur Acrocorinthus, in qua fons est Pirithene.

Acrolissūs, ἄκρολιστος, Arv. est in cōlie supra Lissum Illyrici urbem, cuius meminit Strabo lib. 7.

Acrolochias. ἀκρολοχίας. Promontorium est Aegypti ad Pharon, Strabo lib. 17.

Acrón. ἄκρων. Fuit Cenensis rex et nomine, quem Romulus singulare certamine vicit, ejusq; arma Iovi Feretrio dedit. q; Acrón præterea medicus Agricentinus fuit, qui Atheneis unā cum Empedocle philosophatus est. Antiquior fuit Hippocrate. Scriptis lingua Dorica de vita salubri librū unū, auctore Suida. Vide Laētum in Empedocle.

Acronius lacus. [ἄκρων λίμνη] Ger. Der Eschenbergsee oder Wondensee.] Oium dictus, qui alii nominibus & Podanicus, & Bagantinus nuncupatur. Hodiè à Constantia urbe imminente, Constantiensis dicitur. Pompon. Mela, lib. 3. Rhenus ab Alpibus decidens proprie à capite duos lacus efficit, Venetum & Acronium.

Acroref. Verba Triphyliae, Steph.

Acrotadus. ἀκρόταδος. Insula est in sinu Persico: de qua Plin. lib. 6. cap. 23.

Acrothon. Vide ACROATHON.

Actæon. ἀκταιονος cū diphth Aristigi & Antonius filius à Diana in cervum cōversus, & à suis canibus dilaceratus. Vide fabulam apud Ovid. lib. 3. Metam. & Fulgentium, atq; etiam in Comentariis Apolloni lib. 4.

Actinia ἀκτίνια. Insula est in mari Germanico, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 13.

Acte. es αἰτή. Græciæ regio nobilitissima, quæ postea ab Attide Granai regis filia, Attica nominata est. Dicta Acte, vel ab Attæo quodam rege indigena, ut refer Stephanus: vel potius, quod maxima sui parte littoralis sit, & ad mare extensa. Nam ἀκτὴ Græci littus vocant. Plin. lib. 4. cap. 7. In ea prima Attica, antiquitatem Acte vocata.

Actæus, a. umidus est. Atticus ἀκτηνὸς Ovid. 1. Metamorph. Separat loquios Actæi & Phocis ab aivis.

Actisines ἀκτινεῖς. Rex Aethiopie, qui Amasim Aegypto depuit, quod nimis immoderata tyrannidem exercet, regnūq; eius occupavit. Vide Diodorum lib. 2. cap. 1.

Actium ἀκτηνος, Epiri promontorium. ub. Augustus, devictis navalib; prælio Antonio & Cleopatra, urbem condidit: & Nicipolim à victoria nominavit.

Actius, a. um. & Actiacus, a. um. ἀκτηνεῖς. Virgil. 3. Aen. Actiæq; Illyricas celebramus litora ludis. Sappho ad Phaœnum: Cur nō Actiacas miseram memittis ad ora?

Actius navius. Inclitus Tarquin. Prisci temporibus Augur fuit, quem inspectante rege, coē novacula discedisse fabulanatur. Vide Liv. lib. 1. ab Urbe. Alii malunt scribere Accius.

Actius sive Accius. Fuit T. Agorælium scriptor, natus libertini parentibus, & inter colonos Pisaurum deductus: à quo & fundus Actianus juxta Pisaurum dictus. In scribendis Triagoribus sententiarum gravitate, verborum pondere, personarum auctoritate clarissimus extitit. V. de supia ACCIVS.

Actör, ἀκτηνεῖς. Comes fuit Herculis in expeditione contra Amazones, in quo bello vulneratus, quū domū redire veller, in itinere mortuus est. q; Actonides, ἀκτηνεῖς, Patroclus, nepos Actoris Is enim ex Aegina, quam ei Iup ter à se vitiatam uxorem dederat, Menœtium genuit. Menœtius autem reliqua Aegina, Opuntium in Locros se cōrulit, & ibi Patroclum genuit. q; Fuit & Actor quidam Auruncus, cujus meminit Virgilius lib. 12. Aeneid. - validam vi corripit hastam Actoris Aurunci spolium, &c.

Actuariūs. ἀκτηνεῖς. Medici Græci nomē, qui plurimis scriptis voluminibus, artem suam illustravit: ex quibus etiam hodie sunt in manibus sc̄ptem libri de urinarum ratione.

Acusilaus. [ἀκυσίλαος] Ger. Ein Römer zu Athen] Atheniensis Rhetor, qui Galba imperante fuit Romanus contulit, ibiq; lumen aperuit tanto successu, ut moriens Atheniensibus decem myriades exscenore partas reliquerit q; Fuit & Acusilaus quidam Argivus Historicus, qui Genealogias quasdam conscripsit, ex æncis tabulis, quas patrem ejus ferunt inventasse, quia in domo sua nescio quid foderet. Viriusq; meminit Suidas.

Acutea, pen prod. ἀκτηνεῖς. Hispania urbs est Stephano: cujus incola dicuntur Acutani ἀκτηνοί.

Acutia, P. Vitellii uxor. Tacit. lib. 5.

Acylas. ἀκυλας. Philosophi nomen, qui Dialecticos commentarios conscripsit de Syllogismis. Suidas.

Acyphas, ἀκύφας. Oppidū est in Doirica tetrapoli, ut ex Theopomo refert Stephanus.

Acytos. ἀκυτος Stephanus. Insula est non procul à Creta, è regione Cydoniæ civitatis, quæ alio nomine Melos appellatur. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

A ante D.

Ada ἀδη. Filia fuit Hecatomni Cari regis, & Artemisiss soror, quæ Hydrie fratri nupluit tradit Strabo lib. 14.

Adachidæ. gens Lybica, Steph.

Adadata. ἀδαδη. Civitas Psidiarum, ad Taurum montem. Strabo lib. 12.

Adad, teste Macrobius Saturnal. libro 1. capite 23, non Adab, quemadmodum hactenus legebatur, Assyriorum summus habebatur Deus. Cui etiam deam Atargatim uxorem alignabant: per Adad Solem, per Atargatim Terram intelligentes: quod ex his duobus potissimum cuncta credere possunt.

Adæ, ἀδη. Oppidū est Aeolidis, 40 stadiis ab Hydera promontorio distans, nō procul à Cumæ. Autores Strab. lib. 12. & Plin. lib. 5. cap. 30.

Adam, ἀδη. Hebraica lingua (sicut lib. 1. Iosephus scribit) id est quod Ruber: quoniam ē iubra tera factus est

Adamastus, ἀδαμάστος. Ithacensis fuit, pater Achæmenidis, soñi Vyssis: ut videre est apud Virgil. Aeneid. lib. 3. Latinè interpretari possumus indomitum, ab à privativa particula, & dñm, domo.

Adamianus, vel Adamitæ, Hæretici, ab Adam nominati, cujus imitatur nuditatem, qua fuit in Paradiso ante peccatum. Credabant enim quod nuptiæ futuræ non fuissent, si nemo peccasset. Nudi itaq; mares, fœminæq; convenient, nud. lectiores audiunt, nudi celebrant sacramenta. August. lib. de hæcibus ad Quodvultdeum.

Adana, orum, ἀδανα. Vtis Ciliciæ: ita dicta ab Adano, qui eō coloniam deduxit unā cum Saro, postquam bello aduersus Tarsenses gesto, inferiores discensissent. Autor Stephanus. Meminit urbis hujus & Plin. lib. 5. cap. 27.

Adani, ἀδανοι. Insulæ duæ sunt in sinu Arabico, quas commemorat Ptolemæus.

Adarupolis. urbs Persica, Steph.

Adbelium, oppidum, Plin. lib. 57. cap. 233.

Addua, Fluvius est in Insubribus, qui per medium Larium lacum fertur, ita ut aquæ non commiscantur. Claud. anus. Addua quo scissas spumosior incitat undas. Vide Plin. lib. 2. capite 103.

Adephiūs, ἀδεφος. Historicus fuit M. Antonio familiaris, qui ejus in Parthos expeditionem coadspexit, in qua ipse & adiutor, & p̄fuit Strabo lib. 11.

Ader, [Ἄδη] hedher. Locus juxta Bethleem, ubi vel angelorum greci oītu Domini cecinat, vel Iacob pecora sua pavit, loco nomen imponens, vel (quod verius est) quodam vaticinio futurum jam tunc mysticum monstrabat.

Aderco, ἀδεκον. Hispania urbs est Stephano: cujus cives dicuntur Aderconitæ, ἀδεκονιται.

Ades, ἀδη. à Græcis dicitur inferorum deus, quæ nos Ditem & Plutonem appellamus: ita dictus ab à privativo, & idem, vide: re: propertea quod in densissimis inferiorum tenebris, nocteque profunda perpetuò agens nihil certare videatur. Nam sine aëris lucidi medio (qui apud inf. ros nullus est) visio fieri non potest. Græci tamen Grammatici dictionis hujus principium contra etymam naturam aspero spiritu scribendum precipuant.

Ades, sive Hades, ἀδη, Molossorum rex, cuius filiam nomine Cora apud Acherontem fluviū conatus est rapere Pirithous. Vnde factus est locus fabulae, Pirithous ad inferos descendisse, & uxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora, ἀδη, à Græcis dicitur, rapere voluisse. Vide Cælium Rhodig. lib. 7. cap. 15. & Plutarchum in Theseo: qui tamē regem hunc non Adem vocat, sed Aidonem.

Agāndestrūs, Cattorum princeps, Tacit. ad fin. libri secundi Annal.

Adiabaræ, Populi sunt Aethiopæ. Plin. lib. 6. cap. 30. Deinde contra Metroen Megabari, quos aliqui Adiabaræ nominavere.

Adiabene, ἀδιαβηνοι. Est ultra Armeniam regio, quæ Assyria antea dicebatur, ut placet Plinio, libro 5. capite 12: Ptolemæus vero, & Strabo Adiabenam Assyriæ portionem faciunt, camque ad ortum collocant ultra Mesopotamiam. Nomen habet à difficulti transitu, ab à privativo, & ἀδιαβηνοι. Transito: Amnium enim, qui cam rigant, multitudine, iter reddit impedirem.

Adiatorix, ἀδιατοριξ. Meclii cuiusdam Galatæ Tetrarchæ filius fuit, qui quum apud Heracleam Ponticam, coloniam Romanorum eō missam nec una jussu Antonii jugulasti, paullò post in prælio Actiaco captus, & in triumpho circundatus, una cum filio jugulatus est, Strabo lib. 12.

Adilisius, ἀδη. Mons est Boeotia, de quo Plinius libro 4. capite 7.

Adimantus, ἀδημαντος. Nomen viri Atheniensis, fratri Platonis, Laētit. lib. 3. q; Fuit etiam hoc nomine Corinthiorum dux, qui quum Thebæstocli xilium obiiceret. Num putas, respondit Thebæstocles, exelem quem: piam esse, qui ducentas habeat tressimes? Ex Suida.

Admete hujus Admetes ἀδημη. pen. prod. Oceanus & Teibyos filia teste Hesiodo in Theogonia.

Admetus. penultima producta. ἀδημη. Suidæ, Thessalorū rex fuit, cujus armamenta novem annos Apollinem pavisse sunt, quum

runt, quum ob intersectos Cyclopas, qui fulmina fecerant, quibus Aesculapius filius ejus erat necatus, Olympo depulsa humana specie apud mortales exularet: à quo quum per humaniter traharetur, ad referendum patrono beneficium, à Parcis impetravit, ut quum fatalis ejus dies adesset, hac lege mortem effugeret, si quis reperiretur qui illius vice mortem oppetere vellet. Quod amici cū omnes recusaret, una Alcestis uxor vita sua dispendio mariti vitam redemit. Quia defuncta stridulæ quædam & lugubres naniæ decantabantur assidue apud Admetum tanti beneficii memorem, donec mota Proserpina remisit Alcestidem: aut ut quidam dicunt, donec Hercules expugnato Orco hanc ad superos reduxit. Hinc locus factus Proverbio: Admeti nania, ἀδυτον μίλος, quod accommodari poterit ad orationem querularum ac miserabilem, aut ad cantiones faciles & illaboratas, nimisrum quales oportet esse, quæ inter pocula canuntur, & ex tempore. Callimachus tamē contra receptum Poëtarum consensum, ita scribit in Hymno Apollinis: Φεῖδος, καὶ Νέμαιοι κακά πορφύρη τε καὶ Εὔχεται Αὐγεστοῖς θεοῖς πέποντος Ηρίτου ταῦτα οὐαμένοι. Hoc est, Phœbūm & Nomium vocamus, ex quo sub Amphryso jugales pascetab equos, adolescentis Admeti amore accensus.

Adōnis, nis, & nidis, penultima producta, ἀδων, Nomē proprium filii Cinyrae Cypriorum regis, & Myrrhæ, quem ob formæ excellentiam Venus in deliciis habuit. Hic apri dente sub inguine percussus, intersectusq; à Venere in florem Anemo-nes herbæ, qui sanguinis colorem imitatur, dicitur conversus, referente Theocrito & Nicandro. Quod etiam latius explicat Ovid. ad finem lib. 10. Metam. his versibus: nec plena longior hora Facta mora est, quum flos de sanguine concolor ortus, Qualem, quæ lento celant sub cortice granum Punica ferre solent: brevis est tamen usus in illo. Nanq; malè hærentem, & nimia levitate caducum Excutiunt iudicem, qui perflant omnia, venui. Hieronymus in Ezechielem sic habet: Quem nos Adonidem interpretati sumus, & Hebræus & Syrus sermo Thamus vocat. Vnde quia juxta gentilem fabulam in mense Iulio, amasius Veneris & pulcherrimus juvenis occisus, & deinceps revixisse narratur, cùndem Iulium mensem eodem appellante nomine, & anniversariam ei celebrant solemnitatem in qua plangitur quasi mortuus: & postea reviviscens canitur, atq; laudatur. Vnde apud Ezechielem Prophetæ legitur: Ecce ibi mulieres sedebant, planigentes Adonidem. Vbi intelligi vult, fuisse idolatriam celebratam in honorem Adonis. Macrobius accepit Adonidem pro sole. Moscopulus, ἀδων—nomen ab ἀδων, quod est cano, derivatum putat. De eodem festivissime Theocritus ἀδων, καὶ. qd Adonidis horti, ἀδων, καὶ, Proverbialiter dicuntur res leves & amoenæ quidem, attamen nulli rei utiles. Tractum est proverbium ab hortis quibusdam ad solam voluptatem comparatis, qui Veneti, & ejus amasio Adonidi sacri credebantur. qd Adonis, etiam est piscis nomen, qui reliquo mari somni causa in siccum egreditur litus: ut tradit Plin. lib. 9. cap. 19. Hic & exocetus dicitur. ἡγεμόνης, ἡγεμόνας (ut inquit Oppian. 1. lib. Halieutis.) οὔτε ἀδων πότερον, πούρος διπλανός: hoc est: quia profiliuntur, in littus sicca ponens tellure cubile. qd Piscis est similis mensis jam foetis, aut gobionibus, cui semipedalis magnitudo: forma teres, color subfulvus: linea candida à Branchiis ad caudam distinguitur. Vide Athenæum libro 2. qd Adonis item fluuius est ex Libano mōte profluens, nō procul à Byblio oppido: ut tradit Plin. lib. 5. cap. 20.

Adovacris, ἀδωνας, Rex Herulorū fuit, qui anno nostra salutis 475, tanta cum manu in Italiam irrupit, ut terrore percus-sus Augustulus, spora purpuram poneret. Quo tempore sine accepit Occidentis imperium, anno ab urbe condita 1226. Vide Paulum Diac. lib. 16.

Adra, ἀδρα, Trium oppidorum nomen est à Ptolemaeo: quod rūnum in Arabia petrofa collocat: alterum in Cava Syria: tertium in Libuaria mediterraneis ad radicem Bebiorum mon-tuum, non procul à Tito fluvi.

Adramyteon, pen. prod. ἀδραμύτηνος, sive (ut apud Plinium legitur) Adramytreos, Civitas est littoralis in majore Mylia, sive Aeolide: ita dicta ab Adramytreo conditore, Alyattæ filio, & Cresi fratre, ut tradidit Aristot. in Polit. Alii à Mercurio no-men accepisse ferunt, quam Lydi Phrygia lingua Adramyn, ἀδραμυν vocant. Thucydides libro 5: Atramytteon vocat ἀδραμύτηνος, άργα τοι. quam scripturam etiam Stephanus agnoscit. Quem vide de varia hujus vocis scribendæ ratione.

Adramytenus, adjectivum, sive Atramyttenus, penult. prod. ἀδραμυττενος, ή ἀργα τοι: ut sinus Adramytenus, ἀδρα-μytteus ξελαθος, qui & Idæus appellatur: ut est autor Strabo lib. 13.

Adrana, ἀδρανα. Fluvius est Catthorum in Germania, ut tradit Tacitus Annal. lib. 1. qd Est etiam Adrana, ἀδρανη, teste Steph-

no, oppidum Thracie, quod & ἀδρανη à Theopompo appellatur. Vide ANDRENA.

Adranon, ἀδρανος, Sicilia oppidum in Acte montis radicibus, fluvium habens ejusdem nominis. qd Gentile est Adrantes ἀδρανη, quo utitur Apollodorus. Ex Stephano.

Adramelech, Idolum Assyriorum, quod etiam Samaritani coluere.

Adrapsa, drum, neut. gen. ἀδραψη, Vrbs Bætrianorum, Strab. libro 15.

Adrastea, sive Adraستia, ἀδραستη, Oppidum est Troadis inter Priapum & Parium situm, ab Adrasto rege nomē habens, qui primus Nemesi templū erexit, & Adrastam nominavit. Hæc urbs campum habuit subiectum, qui Adrastea campus, ἀδραستæ τοδος appellatur, Apollinis Actæ, & Diana oraculo insig-nis: quo postea diruto, saxa Parium translata sunt, ex quibus edificata est ara, Hermocreonis opus, & magnitudine, & pul-chritudine memorabile. Hanc urbem alii ab Adrastea Nympha quadam montana, nomē accepisse volunt. qd Gentile est Adrastenus, ἀδραستوس.

Adrastia, [ἀδραستη, Pol. Pomst.] Necessitatis ac Iovis filia, scilicet ultra, cuius vindictā credebant nullo modo posse vitari. Hanc alio nomine Nemesis vocaverūt, ejusq; sedē Aegyptii Theologi supra lanā cōstituēre, ut inde velut regina & arbitra hæc inferiora despectaret. Strabo lib. 13. nominis rationem refert ad Adrastum regem, qui primus Nemesi templum cre-xit, Adrastamq; illam appellavit. Aristot. lib. de Cœlo definit esse αἰνιδραستην αἴνιν, θεαν τοῦ φύσης αἰναν εἰς θεαν: hoc est, inevitabilem causam, existentem secundum naturam, parcamq; semper existentem. Hinc locus factus Adagio: Adraستia Nemesis, ἀδραستη Nemesis. Subaudiendū est, adeit vel aderit. Quo licebit ut vel in eos, quibus ob insolentiam, arrogiantiamq; fortunæ commutationem minatur: vel, qui à rebus florentibus ad calamitosam fortunam redacti sunt.

Adrastus, ἀδραستη, Nomen regis Argivorum, qui fuit filius Talaonis & Eurymones. Hic quum duas haberet filias, Argiam & Deiphilen, in somnis visus est alteram leoni, alteram apro uxorem dare. Quare quum eodem tempore Tydeus, & Polynices Argos venirent, ille apri, hic leonis pelle testus, in somniū sui memor, utruq; sibi generum, adscivit, Deiphile Tydeo, Argia autem Polynici tradita. Deinde cum utroq; genero Thebas profectus, ut Polynicē ab Eteo cle fratre exclusum, in regnum reduceret, magno accepto detimento, in regnum reversus est. De Adnasti vide Herodotum, Terpsichore.

Adrīš, pen. corr. ἀδρίς Stephano & Ptolemaeo, Romanorum colonia Piceno, quinta Italæ regione XII. M. pass. à mari distans. A qua ager ipse Adrianus dicebatur, vino generosissimo nobilis, quod & ipsum Adrianū fuit appellatum. Plin. lib. 3. cap. 13. de Picentibus: Tenuere ab Aterno amne, ubi nunc ager Adrianus & Adria colonia, à mari VII. M. pass. qd Sunt qui ab hoc oppido, Adriatico mari nomē factum existiment. Verum illi nominis vicinitate decipiuntur. Nam (ut mox suo loco docebimus) Atria oppidum fuit ad Padum amnem à Tusciis conditum, nobili portu in primis clarum: à quo vicinum mare primū Atraticum dictum fuit: & deinde literæ unius mutatione Adriaticum: ut docet Plin. lib. 3. cap. 16, & Cato in Originib. qd Adria, mascul. gener. ἀδρίς Stephano & Suidæ, idem quod mare Adriaticum. Pompon. Mela lib. 2: Hucusq; Adria, hucusq; Italæ latus alterum pertinet. Luc. lib. 5: sonat Ionio vagus Adria ponto.

Adrīaticum mare, [ἀδρίατικη, πίλαι, τοι.] Ger. Das Adriatische oder Benediger Meer. Vn. Adriatici tengel. Est sinus ille maris, inter Lacinium extremū Italij, & Acroceraunum primū Epiri promontoriū irrumpens, quod & Superum mare appellatur, sive quod Ital. ab Oriente alluat, sive quod ex urbe eō tendētibus Apenninus superandus sit. Hoc primū Atticū dicebatur, ab Atria nobili oppido à Tuscis ad Padum cōditō, quod postea Atrianæ paludes hauserunt: deinde unius literæ mutatione Adriaticū dici cōcepit: ut docent Cato in Orig. & Plin. lib. 3. c. 16. Pro eodem etiam dicimus, Mare Adrianum, & Adriacum. Cicero in Pison. Brundusium vivit, & ultimas Adriani maris oras petivit. Horat. libro 1. Carm. Sive mari libet Adriano. Propert. libro 3: Ergo ego nunc ruditis Adiaci vehar æquoris hospes.

Adrianopolis, [ἀδριανος πόλις. Ger. Ein Stad in Thrace dēre Tarden underwoffen.] Civitas est Thracie ad Hebrum fluvium, primū Orcita dicta, à nomine Orestis conditoris: postea ab Adriano instaurata fuit, quum ei furore agitato responsum esset, ut se in furiosi domum reciperet. Vide Cæl. Rhodig. lib. 17. cap. 2.

Adrianus, pen. prod. ἀδριανος, Decimus quintus Romahorum Imperator fuit, & successor Trajanī, qui Hierosolyma à T. Ve-spasiano solo æquata, muro cincta, & à prænomine suo Aeli appellavit.

Adrianus ager limitibus maritimis & Gallicis, quos nos D. & K.

& K. appellamus, finitur per rationem arcarum, riparum, canabularum, vel novercarum, quod tegulis constratur: alii vero locis muris, maderis, scorisionibus, cōgeris, carbunculis, terminis Augusteis, fluminum cursibus. Ex libro de limitibus agrorum.

Adrius, ad. Mons et Dalmatiā per medium secans. Strab. lib. 7.

Adrobicum, ad. Oppidum est in Artabris Hispaniæ populis, in tractu Celticō, cuius meminit Pomponius Mela libro 3.

Adrotta, orum, ad. Stephano, locus est in Lydia, mari adjacens: cuius incolæ dicuntur Adrotteni, ad. fluvio.

Adruemetum, pen. prod. ad. Stephano, Civitas est Lybiæ, non procul à Carthaginè, quæ etiam hodie extat. De hac Plin. lib. 5. cap. 4.

Adryx, ad. Civitas est in agro Syracusano, cuius meminit Stephanus. Hinc Adrycinus gentile, ad. sicut ab Eryx, Erycinus.

Adwallas, ad. Mons est in Rheticis Alpibus, ex quo in Septentrionē profluit Rhenus, & Addua in Meridiem. Autor Strabo lib. 4.

Aadulīs, pen. prod. ad. Civitas Aethiopiz, quæ & Panos insula dicitur. Oppidani dicuntur Adulitæ, ad. strati. Vide Steph. **A**aduliton, ad. Ptolemæo, Oppidum est maritimū in Troglodytarum regione, sive ea Aethiopiz parte, quæ sub Aegypto ad mare spectat, commune Aethiopum, & Troglodytarum emporium, à servis, qui à dominis profugerant, conditum. Vnde & nomen habet, ut indicat Plin. lib. 6. cap. 29. Distat à Ptolemaide quinq; dictum navigatione. A Stephano Adulitis appellatur: à Ptolemæo Adulia. Hinc vicino sinu Adulitum cognomen factum est, qui in mare Rubrum excurrit, ad. strati.

Adunicatae, ad. Populi in Gallia Narbonensi commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 4.

Adyrmachidæ, ad. Populi sunt interioris Libyz, ab ea parte qua Aegyptu spectat. De horum moribus memoriz proditum est, uxores in utroq; crure armillam æream gestare. Vt unq; aut sexum, ex æquo comari esse, quo sit, ut plurimos alant penduculos: quos ubi ceperint, præmorsos abiciunt. Virgines viro maturæ ad Regem convenienti: ex quibus ille una deligit, quam ubi vitiari, statim dimittit. Vide Cæl. Rhod.

A ante E

Aea, Aia, Civitas est Cholcidis, AEæ regis opus (ut scribit Stephan.) quam Hippo & Cyanos fluvii è diversis locis in Phasis influentes, peninsula efficiunt. Fabulatur Poëta Aean nomen accepisse à puerâ ejusdem nominis, quæ quum Phasis amnis vim effugere nō posset, miseratione deorum in peninsula est conversa, quæ etiam nunc, ut veterem illū amore adhuc possis agnoscere, magna sui parte ambit, & veluti amplectitur Phasis. De hac Plin. lib. 6. cap. 4.

Aeca, Aia, Circe dicta, ab aspernantu voce, propter celebatas illuc corporum mutationes: ut placet Servio in illud Virg. 3. Aen.-Aææq; insula Circes. Verisimilis tamen est Aæam dictam ab Aea Colchorum civitate, quemadmodū & Cyteis, sive Cyra dicta est κυραι, η κυραι, a Cyra ejusdem regionis oppido. Quod etiā ab Apollonii interpres annotatū est. **A**æælūs, ad. Denominativum est ab Aea Colchidis peninsula, & urbe ejusdem nominis, in qua data creditur Circe Solis filia. Vnde peculiari epitheto Aææa appellatur. Vir. 3. Aen. Inferniq; lacus Aææq; insula Circes.

Aæææ, sive Aææa, aia, insula fuit in mari Tyrrheno, non modo olim frœ ab Italia dirempta, hodie cōtinens: ita tamen ut paludibus circumquaq; cincta insulæ speciem præ se ferat. In hac Homerius Circes sedem collocavit, sic scribens lib. 10. Odyss. Aiajus δ' εις νησον ἀφιεμένος, εἰς δ' εἴας Κίρην οὐ πλάνης, &c. Hujus meminit & Virg. lib. 3. Aen. Inferniq; lacus, Aææq; insula Circes. Tametsi Servius ibi tres diphthongos videtur agnoscere, ut sic Aæææ Circes Latini quoq; locum hunc à Circis domicilio Circæum, vel Circæos appellant: ibidemq; antiqui Latii terminum constituant. Vide Plin. lib. 2. cap. 85. & lib. 3. cap. 5.

Aææælūs, aiajus, pen. corr. Iovis filius ex Aegina filia Asopi: qui primus insulam, in qua regnavit, Aeginam à matris suæ nomine appellavit, quum antea Oenone diceretur (ut Plinius, Strabo, & Stephanus tradiderunt) aut certè Oenopia, ut apud Nasonem legitur lib. 7. Metamorph. Oenopiam veteres appellavere: sed ipse Aæacus Aeginam genitricis nomine dixit. Hunc tantæ justæ fuisse dicunt, ut apud inferos animalium creditus fuerit à Platone delectus iudex, cum Minoë, & Rhadamanthro, & peccantiū peccata discutere, & pro meritis pœnas inferre Ovid. in Ibis: tuasq; Aæacus in pœnas ingeniosus erit. **A**ææædæs, aiajus Suidæ, Patronymicum masculinū, quo significatur filius vel nepos vel aliquis ex postoris Aæaci. Virg. 1. Aca. Szvras ubi Aæacide telo jacer. Hector. Hoc est, telo A.

chillis, Aæaci ex Peleo nepotis. q Acacides ite Pyrrhus, Aca- ci ex Achille pronepos. Virg. 3. Aen. Conjugio Acacida Pyr- rhis, sceptriq; potum. q Pyrrhus item Epipotatū rex ab Aca- co trahens originem, Acacides dicitur. Virg 6. Aeneid. Eruct ille Argos, Agamemnoniasq; Mycenæ, ipsumq; Acacidem, genus armipotentis Athili.

Aæacidæs, a. um, adjectivum sex syllabarum. Ovid. 7. Metam. Oenopiam Minos petit Aæacide sī regna.

Aæædæs, dñs, a. um, ab Aæaco Achillis patre. Plaut. in Asinor. Si- quidem hercle Aæacidinis minis, animisq; expletus incedit. Iratus si me tergerit, iratus vapulabit. Non sine proverbio spe- cie dictum fuit, pro atrocibus & superbissimis minis.

Aæamene, pen. prod. a. um, Regio est Nabathæorum, apud Stephan.

Aæane, a. um, Macedoniæ oppidum, dictum ab Aæano Helymi filio, qui eò coloniam deduxit.

Aæaneus, a. um, Nomen gentile, Vide Steph.

Aæanitis, a. um, Regio Nabathæorum.

Aæanites, a. um, Gentile.

Aæantium, a. um, Ptolemæo, Oppidum Troadis, à Rhodiis conditum eodem in loco, in quo sepultus est Ajax, & ubi clas- sis sua habuerat stationem. Vnde & nomen habet. Nam quæ nos Ajacem, Græci a. um vocant. Vide Plin. lib. 5. cap. 30. q Est & nomen promontorii in Magnæcia, ad sinum Pelasgicum: de quo idem Plin. lib. 4. cap. 9.

Aæas, antis, a. um, Fluvius qui ex Candaviis Macedoniæ mōti- bus ortum dicit, & non procul ab Apollonia Taulantiorum urbe, in mare Ionium illabitus. Lucanus lib. 5: Purus in occa- sum parvi sed gurgitis Aæas, Ionio fluit inde mari. Meminit hujus fluvii etiam Plin. lib. 3. cap. 23.

Aebudæ Insulæ quinq; Britannæ, Steph. Vide EBV&A.

Aeca, a. um, Marsoru civitas: à qua Accani populi, a. um, quo- rum meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

Aecalum, Oppidum Italiæ, Steph.

Aedepsus, a. um, Stephano, Oppidum sicut Eubœæ insulæ, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Aeculus, a. um, Nobilis Atheniensis, qui Eretriam Eubœæ ci- vitatem coloniam duxit. Strab. lib. 10: Post res verò Trojanas Aeculus & Cothus ex Athenis profecti, colonias duxerunt: ille quidem Eretriam: Cothus verò Chalcidem.

Aedès, a. um, Mulier Aegyptia, uxori Hermetæ, & Syriani Philosophi propinquæ, totiusq; castitatis & probitatis exem- plar: cuius vitam latissimè describit Suidas.

Aedusii, socii Romanorum iuxta Galliam Celticam. Steph.

Aeetes, vel AEeta, pen. prod. a. um. Rex fuit Colchorum, & filius Solis ex Perse Oceani filia, & pater Medæz, Abynti, & Calciope: qui quum aureū vellus à Phryxo Athamanis filio in luco Martis suspensus diligissimè afferaret, à Medea filia proditus, & vellere, & duobus iusuper liberis spoliatus est. Nam Medea, quum Iasoni in rapiendo velle se adiunctor præbuisset, unā cum illo profugit, siaremq; Absyrtum, quem fugæ comitem assumpserat, ut patrem in sequentem remora- ret, multas in particulas discepserit. Fabula notissima est ex Valerio Flacco, & Apollonio Rhodio. Hinc sit patronymicu AEtias, a. um, quo significatur Medea AEeta filia. Ovid. 7. Metam. Concipit interea validos AEetas ignes.

Aegæ, a. um, Promontorium est Acalidis, nō procul à Caici flu- minis ostio. Strab. lib. 13.

Aegææ, a. um, Multorum oppidorum nō mē est: quorum unum est in Macedonia, non procul ab Halyacmone fluvio, in quo receptum erat. Macedonum reges sepelire. De hoc Plin. lib. 4. cap. 10 Alterum in Cilicia, nō procul à Pyramo fluvio, ut tra- didit Plin. lib. 5. cap. 27. Tertium in Aeolide, apud eundem lib. 5. cap. 30. Quartum in Eubœæ, à quo Strabo Mare Aegæum dictum putat. Quintum in Lydia. Sextum in Aetolia, & Septi- mum in Locride commemorantur à Stephano.

Aegææ, a. um, Nomen duarum urbium, ut scribit Prolego, quarum una in Emathia, alia in Mauritania. Commemoran- tur & à Strabone duo hujus nominis oppida, quorum unum ad Amanum montem, alterum in Agro Laconico colloqat.

Aegææ, a. um, Insulæ sunt Ioniz adjacentes, quæ cōmemorantur à Plin. lib. 3. cap. 31.

Aegææon, a. um, Nomen gigantis, quem centum manus, & quinquaginta ventres habuisse fabulantur. Hunc Homer. 1. Iliad. ab hominibus quidem Aegæonem, à diis verò Briarcū vocari tradit. Vide latius in dictione BRIAREVS.

Aegææum mare, a. um, πιλαις θ., η a. um, Vulgo Ar- chipelago Stephano, & Suidæ. Amplissimum est maius mediter- ranei sinus, à parte Orientali Isthmi Corinthiaci (ut Plinius pla- cet) aut certè à Sunio Atticæ promontorio (ut tradit Prole- mæus) ad ipsum usq; Helleponi extensus, alia-alii in locis à regionibus, quas alluit, nomina fortutus. De ratione nomi- nis varia traduntur à scriptoribus. Nōnulli (in quibus est Sudas) ad

das) ad Aegæum Thesei patrem referunt, quem in hoc mare sese præcipitem dedisse ferunt, quam navim filii, qua ille in Cretam ad Minotaurum vectus fuerat nigro cum velo (quod sibi cum nauclero amissi filii signum convenerat) redeuntem videret. Alii ab insula quadam, seu verius scopulo deductum putant, in hoc mari inter Tenedum & Chium sita, quem à capra similitudine, *άγρια*, nauti appellant. In hac sententia est Plinius, sic scribens lib. 4. cap. 11: Aegæo mari nomen dedit seopus int̄ Tenedum & Chium, verius quām insula, Aegæ nomine, à specie capræ (qua ita à Græcis appellatur) repente in medio mari exilientis. Cernunt eum à dextra parte Andrum navigantes, ab Achaia dirum & pestiferum. Idem sentit & Solinus, cuius verba, quod parūm discrepant à Plinianis, super vacuum esse hic adscribere. Strabo autem lib. 8. ab Aegis Ebete oppido, Aegæum appellatum existimat: tametsi idem lib. 13. παρὰ τὸ Αἴγαιον: hoc est, ab Aega Acolidis promontorio dictum velit, quod suo seculo Canam, sive Canas tradit fuisse appellatum. Hæc etyma diversitas facit ut nec de orthographia ratione idem omnes sentiant. Græcorum tamen codicium consensus, in eam me adducit sententiam, ut Aegæum potissimum per æ diphthongum scribendum existimat. ¶ Hoc mari cæteris est periculosis, ob frequentes scopulos. Vnde locus Proverbio apud Aelianum: Aegæum navigat, τὸ Αἴγαιον τλεῖ, ut subaudias κύπετον. Quadrabit in eum, qui in maximis versatibus difficultatibus. In hominem quoq; ob luci Eudium nihil omnino periculi recusantem. ¶ Vtitur & Lukanus in Sectis alio Adagio ab hoc mari traxto, Viminea scaphula Aegæum transmittere, ἵνα πέντε τὸ Αἴγαιον Δέλτας θάλασσαν. In eos dicitur, qui rem supra modum arduam levī opera conficerent tentant.

Aegaleos, αἴγαλος, Nomē montis apud Strab. lib. 8 sub quo antiqua Pylos Messenia civitas erat.
Aegemōn, αἴγεμων, Poëta Græci nomen est, qui bellum Leutæcum inter Thebanos & Lacedæmonios gestum, carmine complexus est.
Aegeria, αἴγερια, Nympha fuit, quæ celebratur in luco Aricino, cum qua Numa Pompilius & coanubium, & colloquium se habere simulavit super cultu religionum: quod armorum & prædæ studio flagrantem populum Romanum ad pacis artes abstraheret. Vnde Ovid. in Fast. 3:

Aegeria est quæ præbet aquas, dea grata Camœnisi,
Illa Numæ conjux, consiliumq; fuit.

Aegestani, αἴγεστανοι, Stephano, Populi sunt Siciliae, quorum urbs Aegesta non procul à Lilybæo promontorio sita est, ab Aegesto Trojano nomen habens. Hi Segestani vocatur à Plinio lib. 3 cap. 8.

Aegests, per duas syllabas, αἴγεστος, filius Pandionis fuit, & rex Athenarum, qui ex Aethra Pitthei Træzeniorum regis filia Theseum suscepit, ex Medea autem ab Iasoni repudiata alterum filium nomine Medum, ut placet Iustino. Hoc jam ad secundum vergente, Minos Cretensem rex Atheniensibus ob Androgei filii necem bellum intulit, vicitusq; durissimas pacis conditions imperavit, ut septem quotannis juvenes Athenienses ex suis in Cretam mitterent, Minotauro monstro obiciendos. Quibus legibus quum triennio paruisserit, evénit ut quarto anno fors inter omnes ex æquo ducta Theseum præderet: qui maximo omnium cum dolore navim cōscendens, à patre in mandatis accepit, ut siqua fatorum benignitate spes remearet, velum navis quod nigrum, præsentiq; fortunæ congruum erat, candido commutaret: idq; eo consilio, ut si quid filio accidisset, veli colore suæ fortunæ eminus pater admoneri, & calamitatis suæ nuntium morte posset prævenire.

• At Theseus, occiso Minotauro, opeq; Ariadnes è Labyrintho educetus, paternorum monitorum immemor, nigro in patrum velo reveritus est: quod quum eminus è specula intuenteretur Aegeus, filium interisse ratus, doloris impatientia sese in mare præcipitem dedit. Cui vita functo Athacienses Thesei opera gravissima servitute liberati, divinos honores instituerunt, Deum marinum, & adoptivum Neptuni filium appellantes. Mare quoq; ipsum nonnulli sentiunt ab eo Aegæum esse appellatum.

Aegistē, αἴγιστη, sive αἴγιστη, Vxor fuit Diomedis, quam Venus à viro ejus in bello Trojano vulnerata, tanta adulterio sum involvit turpitudine, ut Diomedes ad eam in patriam redire recusat, acceptaq; à Dauno agri portione, urbem considerit in ea parte Italæ, quæ magna Græcia dicitur, quam à nomine relictæ patriæ Argos Hippium appellavit: quæ deinde Argyripa, & postremo Arpi fuit appellata. Vide Servium in illud Aeneid. lib. 11:

Ille urbem Argyripam patriæ cognomine gentis

Victor Gargani condebat lapygis agris.

Aegistēus, αἴγιστος, filius AEctæ fuit, & frater Medæ, à qua disceptus fuit, ut patri eam persequebiti mora injiceretur. Alio nomine dictus est Absyrtus. Vide supràsq; loco. ¶ Fuit etiā

hoc nomine Phoronei regis Argivorū filius, cui Apis (quæ quidam Phoronei, quidam Iovis filium, ex Niobe Phoronei filia, esse tradunt) postquam Argis regnasset, in Aegyptum transiens, Achaia regnum reliquit.

Aegialia, αἴγιαλη, Insula est adjacens Aetoliæ regioni. Plin. lib. 4. cap. 12.

Aegida, αἴγιδα, Oppidum Istræ. Plin. lib. 3. cap. 19. Quod deinde iustinopolis, hodie Caput Istræ dicitur, à Colchis conditum. Aegides, penult. prod. αἴγιδης, Patronymicum masculinum est, formatum à nomine Aegeus: quo Poëta utitur pro Theseo Aegei filio. Ovid. 3. de Arte: Perfidus Aegides ducentia sua sequutus.

Aegila, αἴγιλα, Insula est in sinu Megarico XXV. M. passuum distans à Phalasarna Cretæ oppido, & à Cythera XV. M. passuum, Plinio teste lib. 3. cap. 12.

Aegilos sinus, αἴγιλας κύλας, Sinus est exiguis inter Messeniacum & Laconicum medium: de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

Aegilos [αἴγιλος, Isola di Capri.] Insula est in mari Ligustico, quæ Latinæ Capraria dicitur, teste Plin. lib. 3. cap. 6.

Aegimius, αἴγιμος, Senis ætate proœstissima nomen, quæ Anacreon Poëta (referente Plin. lib. 7. cap. 48.) tradidit ad ducentesimum usq; annum vixisse.

Aegimori, αἴγιμερος, Duæ sunt insulæ in mari Libyco è regione Carthaginis. Autor Plin. lib. 5. cap. 7.

Aegimuros, αἴγιμερος, Insula est in mari Libyco, insidiosæ naufragis. Vide Strab. lib. 6 & 7.

Aeginæ, pen. prod. αἴγινα, fuit Asopi Bœotiae regis filia, & mater Acaci, à qua insula Peloponneso adjacens cōtra Atticam, Aeginæ vocata est, quæ antea Oenone diceretur (ut apud Strabonem, Plinium & Stephanum legitur) aut certè Oenopia, ut placet Ovidio lib. 7. Metam. ubi sic scribit: Oenopiam veteres appellavere, sed ipse Acacus Aeginæ genitificis nomine dixerit. ¶ Ab hujus insulæ nomine ductum proverbium, Primum Aeginæ pueros optimos alit, τὸ μέντον δρίπεις τὸ δέ τος Αἰγαίον εκτείφει. De re quapiam quæ melioribus initius coepit, paulatim ad deterioris delabitur. Vide Eras. in Chiliad.

Aegineta, αἴγινη, Gentile. Vnde Paulus Aegineta medicus clarissimus.

Aegineticus, αἴγινης, ut Aegineticum æs, quod in hac insula non gignebatur quidem, sed optimæ temperabatur: ut est autor Plin. lib. 34. cap. 2.

Aeginium, αἴγινον, Oppidum Macedoniae, in ea regione, quæ appellatur Pictia. Plin. lib. 4. cap. 10. ¶ Est & Aeginos, Cicuta, apud Dioscor.

Agiochus, αἴγιοχος, Iovis est cognomentum, inde tractu, quod cum Titanibus pugnatus, ægide: hoc est, scuto caprino corio contexto, fuerit armatus. Et sic erit compositum à nomine αἴγιος, & verbo ιχθυς, ut sit Agiochus, quasi ægida tenens. Alii malunt Agiochum dictum esse, τὸ μέντον τὸ αἴγιος ιχθυς: hoc est, à capre alimento, quod lupiter infans caprino lacte in Creta saturatur nutritus.

Aigion, αἴγιον, Suidæ, Oppidum Achæiæ propriæ dictæ, quæ regio est Septentrionalis Peloponnesi. Vide Plin. lib. 4. cap. 5. Aegipanes αἴγιπανες, quos nonnulli Semicapros vocat, Monstra sunt capinos pedes habentia, reliquis partibus humanæ referentia figuram. Plin. lib. 5. cap. 1: Atlantem Africæ monte prodiderunt noctibus micare crebris igaibus, Aegipanum, Satyrorumq; lascivia. Veteres hujusmodi monstra pro semideis, sive pro sylvestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Sylvanosq; Faunos ac Satyros némorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Sylvanos sylvarum.

Aegiræ, pen. prod. αἴγιρα, Oppidum Achæiæ in Peloponneso, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

Aegiroessa, αἴγιρεσσα, Oppidum Acolidis in Asia: cuius meminit Herodot. lib. 1.

Aegisthus, αἴγισθος, Thyestis filius, ex Pelopicia, ejusdem filia; quem infantulum mater causa tegendi sceleris perdendū feris exposuit in sylvis: sed à pastore inventus, ejusq; beneficio nutritus est, & inde αἴγισθος dictus, quod nutritus sit à capris. Hic proœctior ætate Arcum, impellente tamen patre, interfecit, & ejusdem filium Agamemnona in balneis, vel ut alii volunt, in primo egressu, adjuvante uxore Clytemnestra, qua etiam turpissime usus erat, obtrucavit. Postremò ab Oreste Agamemnonis filio patris morte ulciscente, è medio est sublatus. Ovid. de Remed. amor. lib. 1: Quæritur Aegisthus quare sic factus adulter: In promptu causa est, desidiosus erat.

Aegistus, Beli Prisci filius. Vide AEgyptVS.

Aegium, αἴγιον, Oppidum Achæiæ, quæ est in Peloponneso, quo in loco lovem a capra nutritum ferunt: unde oppido nomen. αἴγια enim capram dicunt.

Aegle, αἴγλη, Vna Hesperidum fuit: hoc est, una filiarū Hesperi, Italæ regis, quæ unâ cum Arethusa, & Hesperethusa, sororibus, amoenissimos in Mauritania hortos habuit juxta Lixum Romanorum coloniam, iussu Claudi Cesaris cō deductam: in quibus

in quibus (ut est in fabulis) aurea mala nascetur, quæ à per-vigili dracone asservabatur, quæ postea abstulit Hercules, dra-cone interempto. Vide infra in dictione Hesperides. q Fuit & nymphæ hoc nomine, una Najadum, Solis (ut volunt) ex Ne-crea filia. Virg. in Sileno: timidisque supervenit Aegle, Aegle Najadum pulcherrima.

Aegles. αγλης, Athletæ Samii nomen, qui quum per omnem ætatem mutus fuisset, in sacro tamen certamine quum in sor-titione fraudem committi videret, nimio loquendi desiderio, lingue vinculum rupit, & distinctè quādiu vixit, loquutus est: quod & Cresi filio contigisse legimus. Vide Gell. lib. 5. cap. 9, & Valer. Max. lib. 1. cap. 8.

Aegon. Nomen pastoris apud Virgilium in Palamedone, & Theo-crit. q Mons præterea Quirinalis, qui antequam in eum Sabini comigrarent, Aegon appellatus est: portaq; ipsa Aegonen-sis dicta est, quæ alio nomine Quirinalis dicitur. Autor Festus. Aegophagos. αιγοφαγος, Iuno apud Spartanos dicta, quodd illi capris præcipue iacuificabant. Cælius Antiq. lect. lib. 26.

Aegos Potamus seu flumen, αιγος ποταμος, Thraciæ fluvius, ad cujus ostia classis Atheniensis, à Lyandro capta fuit. Plin. lib. 2. c. 60: Idq; factū interdiu in Thraciæ parte ad Aegos flumen. Stephanus ad Hellepōtūm collocat oppidū nomine αιγος ποταμος, quod nos Capre flumen interpretari possumus: à quo deducitur gentile Aegopatamites, vel Aegopatamita, αιγοπαταμιτης. Aegosthenia, αιγοσθενια, Civitas est Locridis, quam recenset Ptolemæus in descriptione Achaiæ. Hujus incolæ à Plinio, lib. 4. cap. 7. vocantur Aegosthenenses, Megarensium iurisdi-ctioni attributi.

Aegyla. Vide supra AE G I L A.

Aegypsius, αιγυψιος, Urbs ad ripam Istri fluvii sita, nomen ha-bens ab Aegypto Caspio conditore. Ovid. 1. de Ponto, Eleg. 7: Srat vetus urbs, &c. Caspius Aegypsius, &c.

Aegyptini, pen. prod. Dicuntur Aethiopes: quia Aegyptiis sunt hincim. Autor Festus.

Aegyptiæ, αιγυψιαι. Ciceronis libertus fuit, cuius identidem me-mori Cic. in Epist. ad Tyronem. Tres autem præcipui nume-rantur Ciceronis liberti, Tyro, Aegyptia, & Laurca, cuius extat epigramma de aquis Ciceronianis apud Plin. lib. 31.

Aegyptus. [αιγυψιος]. Ger Das Aegypten.] Regio ab Aphri-ca (ut Plinius inquit) Canopico distinguitur ostio: ab Asia vero Pelusiaco, quam ob rem quidam inter insulas Aegyptiū computavere. Qui tamen Asiam dimensi sunt, inter Asia regiones Aegyptum quoq; diu numeraverunt. Est Aphriæ pro-xima: ab Aegypto Danai fratre sic appellata, prius Aëlia dicta. Hæc (teste codem Plin. lib. 5.) ab Oriente Rubro mari, Af-syriæq; conjungitur, ab Occidente Cyrenen & Aphriæ residuum habet, à Meridie usq; in Aethiopiam protenditur, à Septen-trione habet mare Aegyptium. Ejus insignes urbes sunt, The-bæ, Abydos, Alexandria, Babylon, & Memphis. In hac (ut Plato inquit) nūquam visum est pluere, sed Nili inundatione fo-cundatur. Ejus figura triquetra est, quam efficit Nilus, ita se dividens, ut à literam facere videatur. Tempore Amasis regis urbus habuit 20000. Natio fuit superstitionissima, adeò, ut nō solùm bruta animalia, ut canem, bovem & similia, verùm etiam res inanimatas: ut allium, & cæpas inter deos colloca-nt. q Dicitur parcas terrarum, ut inquit Crinitus: nam Aegyptii omnium populorum vetustissimi, disciplinarumq; compulrionum inventores, rerumq; divinarum, & siderum peritis-simi dicuntur: primiq; animam esse immortalem dixeré, & de corpore in corpus vagari, ut autor est Diodorus. In hanc Da-dalus, Melampus, Pythagoras, Homerus, compluresq; alii eruditio-nis causa profecti, dogmata in suam quisq; patriam retulere.

Aegyptiacus. pen. cor. adjективum. Plin. lib. 6. cap. 28: Ad mare nostrum, littusq; Aegyptiacum.

Aegyptius, adjective, αιγυψιος. Syl. Ital. lib. 13: Aegyptia tellus. Cic. in Pison. Nomen ad dignitatem imperii regi Aegy-ptio vendidit. q Admirabiles adeò fuere in necctendis machi-nis Aegyptii, ut hinc tractum fuerit proverbium: Necunt stu-pendas machinas Aegyptii, Δειποι τεκται τε μηχανæ αιγυψιοι. De versutis. &c, ut ait Plautus, consutis dolis dictatum. Tor-queri potest & in perplexas sophistarum argutias, ac syllogis-morum inexplicabiles labyrinthos. Aut in Sycophatas & de-latores, qui vera falsis permiscendo, necunt calumnias.

Aegyptii præterea quod gestandis oneribus quæstum nō fa-tis honestum factitare conluerint, unde & αιγυψιαι dicti, in jocum proverbialem abierunt, hoc Adagio: Quos non tolle-rent centum Aegyptii, οις εκ αεγυπτιων οις διηρει αιγυψιοι. De molestis dici solitum ac moribus intolerandis seu fastu præ-turgidis. Refertur Adagium ab Euclero, à Suida, & ab Aristophane in Raibis. q Huic affine est, Aegyptius laterifer, αιγυ-ψιος των αεροφορων. Aristophanes in Avibus, quadrate videtur in sordidum atq; infirmæ fortis hominem. Aut in eum qui mo-lestis negotiis premitur.

Aegyptius, mascul. gen. αιγυψιος, Beli Prisci filius fuit, & frater Danai: qui quum quinquaginta haberet filios, totidem eos fratri sui filiabus matrimonio conjunxit: quæ à patre Danao instructæ, prima è nuptiis nocte suæ quæq; maritum interce-reunt, præter unu Hypermnestra, quæ Lynceo marito viro suo pepercit: qui postea, pulso Danao, Argivorum regnum inva-sit. Vide Adagii figura, Aegypti nuptiæ, αιγυψιας γαμος, inau-spicatae & infelices dicebantur. Torqueri poterit in simula-tam amicitiæ, aut in munus honoris gratia datum in speciem, quum revera queratur pernicies ei cui datur. Vide infra in di-citione B E L I D E S.

Aegys, αιγυς, Oppidum est Laconicæ regionis, apud Steph. Aelianæ, live, ut alii malunt, Læana, αιγανα, η λαιανα, Oppidum est Arabiæ scilicet, juxta sinum, qui ab eo Aelaniticus dicitur, sive Læanicus, λαιανικός ο πολεμος Ptolemæo. Plin. lib. 6. cap. 28. Sinus intimus, in quo Læanicæ, qui nōmē ei dedré. Regiæ eorū Agra, & in sinu Læana, vcl, ut alii, Aclana. Nam & ipsius sinum nostri Aelaniticum scripsere, alii Elanaticum, Artemi-dorus Alaniticum, Iuba Læanicum.

Aeliæ, αιλια, Urbs est Palæstinæ, quæ prius Hierosolyma: ita dicta ab Aelio Adriano. Steph.

Aelianus, αιλιανος, Sophista fuit Prænestinus, tanta lingue Atticae puritate, ut μελιγλωσσος, & μελιφθωσος cognominaretur. Scriptis Historiam de Animalibus: de varia historia: dere militari, quæ omnia ad nos pervenerunt. Clariuit sub Adriano principe. Suid.

Aelius, αιλιος, Nomē proprium, quo plurimi ex Romanis vi-ri illustres fuerunt appellati: ut, Aelius Gallus, vir equestris or-dinis, qui solus Romanorū Arabiam hostiliter est ingressus, ut testatur Plin. lib. 6. cap. 29, & Strabo lib. 2. q Aelius, prie-omine Publius, qui eo anno Romæ Consulatum gerebat cum Cn. Cornelio, quo Annibal in Africa vicitus fuit, teste Plin. lib. & cap. 18. q Aelius Stilo, nobilis scriptor, cuius meminit Plin. lib. 9 cap. 25. q Item Aelius Adrianus, & Aelius verus, Roma-norum imperatores, quorum vitam vide apud Eutropium. Aello, αιλος, Trium syllabarum, una est Harpyiarum sic dicta, quasi αιλος αιλος: hoc est, alienum tollens. Ovid. 13. Metam.. Sto-phaduq; receptos Portibus infidis exterruit ales Aello. q Est etiam nomen unius ex canibus Aethæonis, Apud Ovid. 3. Me-tamor. dictum (ut videtur) Δειποι τεκται τε μηχανæ αιλος: hoc est, à procella, quæ cursus celeritate referebat.

Aemathia, Vide E M A T H I A.

Aemiliæ, Regio Italæ, quæ & Flaminia, & Romandiola etiæ dicitur. In qua sunt urbes, Ariminum, Cesena, Salsina, Faven-tia, Ravenna, Forum Livii, Bononia Ferraria, Imola.

Aemiliæ, αιμιλια, Vxor fuit majoris Africani: de qua vide Suid.

Aemiliæ gens, Familia fuit Romæ in primis illustris: ex qua fuit Paulus ille Aemilius, qui in cōsulatu suo Persen Macedo-num Regem bello vicit, captumq; in triumpho duxit. q Item Q. Aemilius Lepidus, quem Plin. lib. 7. cap. 53 refert, quoniam cubiculo egredi pararet, nihil male sentiens, offendit ad limē poli-ce, repente obiisse. q Item Aemilius Scaurus, homo factio-sus, & subdolus: de quo mira Salust. in Iugurtha. Sunt qui Aemilius scribere malint per y, in antepenultima, nominis e-jus initium referentes ad Mamercum, Pythagoræ Philosophi filium, qui ob singularem morum comitatem, sermonisq; le-porem, quem Græci αιμιλιανος dicunt, Aemylös est cognomi-natus. Animadvertisimus tamen à Græcis ipsis, & præcipue in Onomasticis, in quibus literarum series dictiōnum initia non faciliter finit corrumphi, αιμιλιος, αιμιλια, & αιμιλιανος scribi per quartam Græcorum vocalem, non per sextam. Præterea Mo-schopoli in lib. ιεραι χρισται hæc sunt verba: Αιμιλιος, Αιμιλιανος, Αιμιλιανη, Virgo Vestalis fuit ex nobilissima Aemilio-rum familia: de qua sic scribit Valer. lib. 1. cap. 1: Aemiliæ vir-ginis disciplinæ, extincto igne, tutam ab omni reprehensione numen Vestæ præstabilit: qua odorante, quum carbasum, quam optimam habebat, foculo imposuisset. Subito ignis emicuit.

Aemilianus, αιμιλιανος, Africanus minor primus appellatus fuit, Pauli Aemilius filius, cùm ex Aemilia gente in Scipionum familiæ esset adoptatus. Adoptionis enim indicatæ cau-sa nomen naturalis familiæ una aut altera litera producebatur. Postea & alii plerique ejusdem familie viri clarissimi & triumphales, codem cognomine dicti fuerunt. Juvenal. Sat. 8: -piatosq; ostendere vultus Majorum, & stantes in curribus Aemilianos.

Aeminium, αιμινιος Ptolemæo, Oppidum Lusitanæ medi-terraneum.

Aeminius. αιμινιος. Fluvius Hispaniae à Minio Tarraconensis tractus fluvio distans C.C.M. pass, ut ex Varronis sententia tra-dit Plin. lib. 4. cap. 22.

Aemochares, αιμοχαρης, cognomen Martis fuit, quasi sanguine gaudens: αιμος Latinæ sanguis dicitur. Hæmochares potius scribendum.

Aemoniæ,

Aēmoniā. pen. cor. *ægrius* Stephano, Regio (quæ postea dicitur est Theſſalia) ab Aēmo mōte, cui propinquæ est, vel ab Aēmoꝝ Deucalionis filio: prius Pyrrhæa dicta, à Pyrrhæa Deucalionis uxore. Quidam cum aspiratione scribunt Hēmonia, *ægrius*: quo paſto etiam apud Suidam legitur.

Aēmōn, onis, gentile, *ægrius* Stephano: & ſemineum Aēmonis, id, *ægrius*. Et poſſetivū Aēmonius, a. um. Ovid in Epit. Laodamiae ad Proteſilaum, Aēmonis Aēmonio Laodamia viro. q̄ Aēmonia item Oppidum eſt Norici, apud Plin. lib. 3. cap. 24. **Aēmūs, *ægrius*** Stephano, Mons Thraciæ: ſic dictus ab Aēmo Boreæ & Oiythiꝝ filio. In hoc monte Martis domicilium collocaverunt Poëtæ: Sunt qui per aspirationem ſcribūt Hēmus; *ægrius*: quo paſto & apud Suidam legitur.

Aēmyliā. Vide **AEMILIA**.

Aēnaria, *æneia*, Insula eſt in ſinu Puteolano, de qua ſic ſcribit Plinius lib. 3. cap. 6: Aēnaria à statione navium Aeneæ, Homero Inarime dicta, Græci Pithæcusa, non à ſimiarum multitudine (ut aliqui exiftimavere) ſed à figlinis doliariorū. Hodie ſchæa dicitur, à figura oppidi quod in monte coenadicis figuram.

Aēnarius, *æneia*, Locus in Achaia Peloponēſi regione, juxta Olenuin oppidum, in quo Achæi, de rebus communibus consultaturi, conuentum agebant. Autor Strabo lib. 8.

Aenea, *æneia*, Vrbis in Thraciæ, ab Aenea, ut Stephano placet, condita: quam nos eandem eſſe credimus cum ea, quam Plinius Aēnō vocat. Hujus meminit Livius lib. 4: Proficisciuntur (*inquit*) à Thessalonica Aeneam ad ſtatutum ſacrificium. Item Theophrastus de plantis: Circa Aeneam ficus arbor ſacra-biæ non ſentit. q̄ Hinc fit geatile Aeneates, *æneatus* Stephano, & Aeneaticus, *æneatus*, denominativum. Hoc etiam no-ni ne olim dictum fuit oppidulū, urbi Romæ immīnens, quod & Ianiculum dicitur, conditum à Romulo Aeneæ filio, ut tradi. Dionyſius. Ianiculum verò dictū Festus ait: quia per ipsum populus Romanus tranſire cooperat in agrum Hetruscum. Nam & Ianus ab eundo dictus eſt, quād Eanus, ut Cicero de Nat. deor. ait.

Aēnēas, *æneas*, penul prod. Veneris & Anchisæ filius, Virgilii carmine notissimus. Dictus Aeneas, ut quidam putat, ab *ænia*, quod eſt laudo: nā Laus à Græcis *ægrius* dicitur. Ab Aenea diſtant Aeneadæ, *æneatus*, Trojani. De hujus genealogia vide Ovid. lib. 4. Faſtorum ibi: Dardanion Electra, &c.

Aeneſidermus, *æneidemus*, *ægrius*, Iuſtis Argivorū Imperator fuit, qui quā Argis à Philocle obſideretur, nec urbem tueri poſſet, impetrata militibus abcundiſtate, ipſe honeſtè in præſidio ſibi credito occumbere maluit, quām cū dedecore in patrīam reverti. Vide Liv. lib. 32. ab Vrb. cond.

Aeni Insula, *ævia* *ægrius*. Eſt insula in ſinu Arabico, Ptolem.

Aeniā, *ævia* Stephano, Oppidum eſt Perihæborum non procul ab Acheloo ſluvio: cuius meminit Strabo lib. 8.

Aenīens, gentile, quo utitur Plin. lib. 4. cap. 9 & Aenian, anis, *æneans* Straboni, ſicut Acarnan, anis.

Aenīanīcūs, denominativum: ut Aenianicus ſinus, *æneaving* *ægrius*.

Aeniochi. Vide **HENIOCHI**.

Aenobarbus, dictus eſt Domitius: [Ger. Der Kaiser Domitius von ſeinem roten oder kupferfarbenen bart.] Iuoniam Caſtor & Polux quum victoriā illi nuntiarent, ipſeq; minimè crederet narratibus, malas, barbāq; manibus permulſerūt, & eam ex fuſcia in flavā converterunt: unde à barba rutila, *æneiq;* coloris Aenobarbus dictus: quod poſteā Domitiorū cognomē fuit. **Aenos, *ægrius*** Stephano, Oppidum Thraciæ liberum, cum Polydori tumulo. Plin. lib. 4. cap. 11. Straboni Poltiobria dicitur. Oppidum hoc Virgil. credi vult ab Aenea conditum fuſſe, & ab eo nomen accepiffe, quum ait lib. 3. Aen.. feror huc, & litore curvo Mœnia prima loco, fatis ingressus iniquis, Aenadasq; meo nomen de nomine fingo. Serv.

Aenīs, *ægrius*, Germaniꝝ ſluvius eſt, Vindelicos à Noricis diuidens. Ptolemæus.

Aeoliā, *æolia* Stephano, Insula eſt Siciliæ adjacens, una earū, quæ à Græciæ Hephaſtiades, à Latinis Vulcaniæ appellatur, & Acolizæ. Putatur eadem eſſe, quæ alio nomine Strongyle dicitur. In illa enim Acolus quānus Vulcaniæ omnibz impe-riat, præcipue domicilium habuisse fertur. Plin. lib. 2. cap. 106: Acolia insula juxta Italiam cum ipso mari arſit per aliquot dies ſociali bello, donec legatio Senatus piauit. Meminit hujus & Hom. lib. 10. Odyſſ. Aioliuꝝ διενῆσον αφικθησα. Et hunc imita-tus Virgil. lib. 1: Ventorum in patriam, loca foeta furentibus Austris, Acoliam venit. q̄ A' quibusdam etiam Acolia dicitur, regio minoris Aſiæ, Hellesponto, & Propontidi adjacens, quæ olim Myſia dicebatur. Verū hanc cū Plinio, Strabone, Melæ, ceterisq; Geographis melius Acolidē appellaveris. Vide paulo pōſt in diſtione AEOLIS. q̄ AEOLIAE INSULAE, quæ & Vulcaniæ, *æpugnād̄s*. Insulæ ſunt numero ſeptem, non procul à Peloro Siciliæ promotorio diſt̄, de quibus ſic ſcri-

bit. Plin. lib. 3. cap. 8: Citra verò Siciliam ex adverſo Metauri amnis XII. millibus fermè paſſuum ab Italia, ſeptem Acolizæ appellatae. Eadem Liparæ, & Hephaſtiades à Græciæ, à noſtris Vulcaniæ. q̄ Dictæ Acolizæ, quod Acolus Iliacis tem-poribus ibi regnabat. Harum iſularum nomina ſunt, Lipara, Hieræ, Strongyle, Didyme, Ericusa, Phœnicusa, & Evonymus. Plin. eod. lib. cap. 5.

Aeolēs, pen. corr. *æolæ*, Populi fuerūt Græci: ita dicti ab Acolo Hellenis filio. Hi relata patria, in Aſiā trajecterūt, ſedibusq; in Myſia minore fixis, Acolidem à ſeſe vocaverunt. Antea Pe-lasgi dicebantur, teste Herodoto lib. 7.

Aeolīcūs, a, um, *æolus*: ut Lingua Acolica, una ex quinque Græcorum dialectis.

Aeolīdēs, *æolidēs*, dictus eſt Vlyſſes ab avo Acolo, qui filium habuit Sifypum ex quo & Anticlea antè Laertæ nuptias natūs eſt Vlyſſes. Virg. lib. 6.: comes additū unā Hortator ſceleurum Acolides. Hoc etiam nomine vocat Virg. Miſenum Aeneæ tubicinem. Miſenum, *inquit*, Acoliden, quod non præſtan-tior alter Aere ciēre viros.

Aeolīlūs, *æolilūs*, Ger. Ein Landschaft des minderen Aſie. Regio eſt in minore Aſie, Leſto promontorio à Troade: Hēmo autem fluvi ab Ionia diviſa: ita dicta ab Aeolibus Græce po-pulis qui duodecim in ea urbes adſiſcarunt, teste Herodoto lib. 1. Antea Myſia dicebatur, teſte Plin. lib. 5. cap. 30.

Aeolīlūs, pen. corr. *æolilūs*, Ger. Ein Sohn Dovis/ſt ſur ein Gott der Wzden gehalten werden. Iovis filius ex Acesta live Sergeſta, filia Hippotæ Trojani: à quo Hippotades dicitur. Ovid. 11. Metam. Qid ſocer Hippotades tibi ſit, qui carcere fortes Contineat vētos. Hic in hospites benignus fuſſe, & Acolias à ſe nominatas iſulas in ora Siciliæ tenuiſſe perhibetur, & in hiſt Strongylen, ex cujus fumo, quinam flatus futuri eſſent, in triduum prædicet. Vnde ventorū rex putatus eſt. q̄ Acolus Hellenis filius, à quo ventorum rationem primò inventā tra-dit Plin. lib. 7. cap. 56.

Aēōs *ægrius*, Typhonis fuit filius, quem quidam ſcribunt Paphon Cyprī civitatem condidisse: quum tamē ſint, qui Paphi Py-gmalionis filiopus eſſe ſcribant.

Aēpea, *æpea* Stephano, Agri Laconici oppidum, non procul à Pharis. Strab. lib. 8: Aēpea hoc tempore Thuria dicitur, quam Pharis conterminam commemoravimus: ſita verò eſt in ex-celso colle: unde *æpea* id eſt celsa, nomen ſortita eſt.

Aepōlūs, pen. corr. *æpōlūs*, Paſtoris nomen apud Theocritū, per synopen dictum (ut quidam putant) pro *æpōnīlūs*, dicitur *æpōlūs* n̄ *polūs* & *æpōnīlūs* quasi i ſēi m̄ *æpōlūs* *æpōnīlūs*: *æpōlūs*. Latine Caprarium vertere poſſumus. Nam illi *æpōlūs* dicunt, quād nos Caprarium gregem.

Aepulo, Iſtia rex fuit, teſte Livio, qui à Romanis rictus, ferre ſe maluit occidere, quād vivus in Romanorum potestatem venire.

Aepy, *æpy*, Vrbis fuit ſub ditione Nestoris, quam *æxilis*: hoc eſt, benē munitam dixit Homeruſ lib. Iliad. 2: Et in montibus ſitam eſſe dicit Stat. lib. 4. Theb. quum inquit: Quos Thyrōn & ſummis ingeſtum montibus Aepy. Vnde & nomen accepiffe videtur, quod edito in loco ſitum eſſet. Nam *æpy*, idem eſt quod altus, ſive excelsus. Meminit urbis hujus. & Strabo lib. 8.

Aēquī. Populi fuerūt Italicæ, Latinis & Volſci finitimi, à Quinto Cincinnato Dictatore ad interneſionem deleti.

Aequiculānī, Italæ populi, Sabinis ad Orientem proximi: quorum oppida ſunt Cliternum, & Calceoli. Horū meminit Plin. lib. 3. cap. 12. Idem à Virg. 7. Aeneid. Aequicola vocantur. Horrida (*inquit*) præcipue cui gens, affueratq; multo Venatu nemorū, duris Aequicola glebis. Eosdem & Aequicolos dictos invenimus. Ovid. 3. Faſt. Quintum Laurentes, bis quinum Aequiculus aecet.

Aequimelium, Locus Romæ, ubi domus Melii ſolo ſequata fuit. Sp. enim Melius ob frumenti largitionem in ſufpicionem affectatæ dominationis venit: & quum ad populi fidem fugeret, à Setylio Hala magistro equitum comprehensus & occi-fus eſt, domusq; ejus diruta, & area Aequimeliū diſta. Ex Ti-to Liv. 1. decad. lib. 4. Cic. pro Domo ſua: Melii regnum appetentis domus eſt complanata. Et quid aliud equum accediffe Melio Populus Rom. indicavit? Nomine ipſo Aequimelli ſtitu-tiæ poena comprobata eſt.

Aēræ, *ægrius*, Oppidum eſt Macedonizæ, cuius incolæ Aēræ, *ægrius*, dicuntur. Alterum ad Hellespontum: à quo gentile Aērates, *ægrius*. Tertium in Ionia. Vide Stephanum de Vrb.

Aērīa, *ægriæ*, Olim diſta eſt Aegyptus, teſte Stephano. Aēria, Narbonensis Gallæ oppidum, apud Plin. lib. 3. cap. 4. q̄ Item iſula in maris Aegeo, non procul à Neſſi fluminis oſtio, quæ alio nomine Thassus dicitur. Autor Plin. lib. 4. cap. 12. q̄ Hoc etiam nomine diſta eſt iſula, quæ noſtore nomine Creta ap-pellatur, ut idem Plin. teſtatur loco jam citato.

Aērōpē, per quatuor syllabas, & pen. corr. *ægēm*. Vxor Atrei, ex qua Tyetes duos ſuſcepit filios, quos poſteā Atreus fratri comedendos

comedendos posuit. Quorum scelerum turpitudine pollueretur, Solem aversum fabulantur Poëtæ. Ovid. i. Trist. Si non Aerogen frater sceleratus amasset, Aversos Solis non legeremus equos.

Aes., *αἰεῖς*, Thraciæ oppidum est Pallenz proximum, cuius incolæ dicuntur Aesæ, *αἰεῖς*. Ex Stephano.

Aesicūs, *αἴσικος*, Priami filius ex Alyxothoë nymphæ, qui quum Hesperies amore captus, eam per avia fugientem insequeretur, evenit ut serpens à puella calcatus, pedem ejus morðicus apprehenderet: quo ex vulnere quum illa interiisset, Aescus doloris impatientia se se in mare precipitavit. Quæ Thetys miserata (ut lib. 11. Metam. fabulatur Ovidius) in mergum avem convertit.

Aesarūs, *αἴσαρος*, Fluvius est in magna Græcia, juxta Crotone oppidum: de quo Strabo lib. 7.

Aeschinēs, *αἰσχίνης*, pen. prod. [*αἴχινης*. Ger. Ein Redner zu Athen.] Atheniensis orator, Demosthenis æmulus: cùbū orationes tres existant, & aliquot epistolæ. Præter hunc alii septem hoc nomine claruerunt, teste Diogene Laërtio. Primus, philosophus, Socratis discipulus. Secundus, qui artem oratoriam scripsit. Teritus, hic orator. Quartus, Arcadia profectus. Quintus, Mitylenæus, quem flagellum oratorum vocabant. Sextus, Neapolitanus, philosophus Academicus, Melæthii Rhodii discipulus. Septimus, Nilesius scriptor. Octavus, statuarius:

Aeschylītis, *αἰχυλίτης*, pen. corr. Poëta tragicus Atheniensis. Hor. lib. 2. Epist. Idem in Arte poëtica: Post hunc personæ, pallæ, reperto honesta Aeschylus, & modicis instravit pulpitæ tignis: Et docuit, magnūq; loqui, nitiq; cothurno. Valer. Max. li. 9. cap. 12. cum appellat originem & principiū fortioris tragediarum. Hic Athenensis exceedens in Siciliam venit. Quumq; monitus esset, in fatis esse, ut ex istu supernè proveniente mori eū oportere: testū vitans sub dio manebat aperto capite. Itaque mænibus urbis, in qua morabatur, egressus, aprico in loco recessit: super quem aquila testudinem ferens, elusa splendore capitis (erat enim capillis vacuum) perinde atq; lapidi eam illisit, ut fractæ testudinis vesceretur: eoq; istu extiunctus est anno ætatis L V I I I . Ex Valer. & Volater. Vide Plin. lib. 10. cap. 3. Quint. lib. 10. cap. 1. & Cic. 2. Tusc.

Aeschylūs, Gnidius, iheret, Ciceronis præceptor, ornato & faceto verborum genere usus est. Cic. in Bruto.

Aeschylūs, pen. corr. adject. *αἰχυλίθης*. Propert. lib. 2. Eleg. ult. Decline & Aeschyleo componere verba cothurno.

Aeschrion, *αἰσχρίων*, Mitylenæus versificator, inter Alexandri Macedonis comites expeditionis. Aristotelis familiaris, maxi meq; ei dilectus, ut tradit Nicâder Alexâdrinus in lib. de discipulis Aristotelis. Fuit & alter, hoc nomine Galen præceptor.

Aesculaniūs, Deus, & Argentinus, dicti sunt dii æris, & argenti: id est, locupletandorum hominum potestatem habentes. Bud. lib. 5. de Aſſe.

Aesculapius, *αἰσκουλπεῖος*. Ger. Ein Sohn Apollinis ein außbündiger Scherz und erleichter der Argus. Nomen est Apollinis filii, qui medicinam artē, vel laude, vel opere ampliavit, ob eamq; rem in deorum numerum receptus fertur. Cuius duo filii, Podalirius & Machaon, bello Trojano Agamemonem sequuti, non mediocrem operam commilitonibus attulere.

Aesepūs, pen. prod. *αἴσηπος*, Fluvius est in Minore Mysia, ex Ida monte profluens: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. ult. Fuit præterea hoc nomine filius Bucolonis filii Laomedontis, & frater Pedasi, quos ille ex Abarbarea nymphe suscepit, ut resert Homerius in principio lib. 6. Iliad.

Aeserniā, *αἰσερνία*, Ptolem. Samnitū urbs in Italia. Strabo. lib. 5: Aesernia, & Allife, Samnitica sunt oppida: alterū bello Marisco deletum: alterum superstes adhuc. Hinc Aesernini, *αἰσερνῖνοι*, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam ibi Esernini legatur sine diphthongo.

Aefis, *αἴεις*. Umbria fluvius est, inter Anconem & Senogalliam, in mare Adriaticum influens, qui olim Italianam à Gallia dividebat. Fluvii hujus meminuit Ptolemæus in descriptione Italiz. Plinius lib. 3. cap. 14. Strabo lib. 5. Hoc quoque nomine à Ptolemæo appellatur ejusdem regionis oppidum, quod à Strabone Aefium vocatur. Nomen utrumque ab Aefi fluvio ductum videtur, à quo oppidum hoc non longe est distitum. Hinc Aefinates, *αἴειναται*, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

Aefilum, *αἴειλος*. Aſſe. Urbs Vmbrorum, Ptolemæo. Aſſe hodie dicta.

Aefon, *αἴενος*. Crethei filius, frater Pelæ regis Thessaliz, & pater Iasonis, qui ab eo vocatur Aesonides.

Aefopūs, *αἴειπος*. Ger. Der Babesdichter. Philosophus, Phryx genere, conditione servus Xanthi, liber factus ab Idomene cæco, tempore Crœsi Lydori regis, cui fabulas suas dicebat. Quas antiquitus etiæ Vulgus idiotarū tenebat. Has qui nō legiſſet, nihil scire videbatur. Unde locus proverbio apud Aſſophanem & Suidam: Ne Aefopum quidem trivisti, vnde

tos, *αἴεινος*, De vehementer stupidis & imperitis, q; Fertur hunc nihil commeritum interemptum fuſſe à Delphis: qui oborta pestilentia gravissimas pœnas dedere. Vnde ortum Adagium: Aefopicus sanguis, *αἴειπος αἷμα*. Dici solitum, quum quis præter meritum acerba patitur: aut ubi propter læſam innocentiam, irati Superi pœnam sunt immisuri; aut, ut etiā refert Plutarchus, quoties sero pœna datur. q; Ite alius Aefopus anagnokes Mithridatis crudelissimus. Scriptis de laudibus Mithridatis, & de Helena, ut author est Suidas. q; Præterea Aefopus, Tragediarum auctor amicitia junctus Ciceroni, cum quo sàpè in Curiam ad videndum prouintiantem Hortenium profectus est, teste Valerio. Hic ad tantas opes ex histrioſica pervenit, ut sexcentis H. S. ei patina steterit: filium reliquerit adeò divitem, simul & prodigum, ut is uniones aceto liquefactos cœnis apponeret, ut scribit Plin. lib. 10. cap. 51.

Aefopūs, vel Aefopeus, *αἴειπος*. Macrob. lib. 1. Comment. in Somnium Scipionis 15. cap. 2: Aefopiz fabulæ elegantia fictionis illustres.

Aestræum, *αἴειρος*, Oppidum Macedoniae, & Aestræi populi, sunt ejus urbis incolæ, teste Ptolemæo.

Aesymna, *αἴσυμνα*, Stephano, Urbs Thraciæ, patria Castianire, ex qua Priamus Gorgythionem suscepit, qui in bello Trojano ab Ajace fuit interfactus. Author Homer. 8. Iliad.

Aesymniūs, *αἴσυμνος*, Vir fuit Megarensis, qui regum tyranidem exosus, consuluit Apollinem, quo potissimum modo Megarenses felicissimè Rempublicam possent administrare: quumq; responsum esset: Si cum pluribus consultarent, arbitratus id ad mortuos attinere, qui vivorum numerum longè exuperant, tumulum Heroibus congerit, qui ab ipso Aesymnius dictus est, Curiamq; extruxit, quæ ambitu suo tumulum includeret, arbitratus ita futurum, ut ipsi etiam mortui ipsorum consultationibus interessent.

Aesymniūs, *αἴσυμνος*, ab Homero inter principes Græcorum memoratur, qui ab Hectore sunt interficti, Iliad. 12.

Aesyrmas, Urbs Thraciæ, teste Homer. Iliad. lib. 8.

Aeta, Vide, AE T A.

Aethæā, *αἴθαια*, Regionis Laonicæ oppidum, apud Steph.

Aethalia, *αἴθαια* Straboni, *αἴθαια* Stephano, *αἴθαια*. Insula est in mari Tyrrenico, distans à continentis stadiis circiter centum, hoc nomine memorabilis, quod ferri fodinas habet, quæ à fossoribus exhaustæ, certo tempore succrescant. Author Strabo libro 5. Alio nomine Ilua vocatur, teste Plinio libro 5. capite 6. Quo nomine & à Virgilio appellatur Aenclido libro 10: - ait Ilua trecentos Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis.

Aethalides, *αἴθαιλιδης*, Mercurii filius creditur, qui à patre impetravit, ut & vivus, & vita defunctus, omnium quæ gererentur, haberet memoriam. Hunc se aliquando suisse, Pythagoras gloriari solet, atq; inde sibi omnium eorum quæ gesserat, quæ Hermotimus esset, aut Euphorbus, memoriam mansisse.

Aetherii, *αἴθαιοι*. Ger. Die Moren. Populi subter Aegypti, qui postea ab Aethiope Vulcani filio Aethiopes vocati sunt. Author Plin. lib. 6. cap. 30.

Aeriches, *αἴθαιοι* Stephano, Populi Thessaliz, quorum meminit Homerius in Catalogo, & Strabo lib. 9.

Aethione, insula maris Oceanii: Macarea anteā appellata, ut tradit Plin. lib. 5. cap. 51.

Aethiōpē, *αἴθαιον*, Insula Asiae adjacens, non procul à Lesbo, quæ olim Macaria appellabatur, teste Plin. lib. 5. cap. ult.

Aethiōpā, *αἴθαιον*. Ger. Morenland/ in dem die Leut vor grünen bis der Sonnen gang schwär werden. Vng. Szerefin ország. Ab Aethiope Vulcani filio, qui illi præfuit: dicta, ut ait Plin. lib. 6. ca. 36. vel à Greco αἴθη, cremo, & ἄψ, aspectus, facies: nā Solis vicinata eis regionis incolae torrentur: est enim ibi jugis æstus. Quicq; ejus fertile est, sub meridianō cardine est. Circa verò Occiduum, montosa est, arenosa in medio. Ad Orientale plagā, deserta. Cuius latus ab Occiduo, Atlantē montē: ad Orientem, usq; in Aegypti fines porrigitur: à Meridie Oceano: à Septentrione, Nilo flumine clauditur. Plurimas habet gentes, diverso vultu & mostroso specie horribiles. Ferarum quoq; & serpentum referta est multitudine. In ea enim rhinoceros, chameleon, pardus, basiliscus, dracones ingentes. q; Straboni lib. 1. Homerum sequito duplex est Aethiopia. Altera ad plагam Africæ Orientalem, primū ab iis cognitam, qui ex Arabia solverunt: Altera ad Occidentē, cuius notitiam primi habuerunt, qui Gadis egressi Occiduum litus lustraverunt.

Aethiōps, *αἴθαιψ*. Vn. Szerefin. Vulcani filius fuit, qui Aethiopia à se denominavit, ut placet Plin. lib. 6. c. 30. q; Aethiopæ quoq; dicuntur, qui Aethiopæ incolunt, & mulieres Aethiopæ, αἴθαιδες. q; Sunt qui Aethiopæ dictos putent, à Chus filio Cham. Nam Chus Hebreis, Aethiopæ sonat. Hi olim ad Indum fluviū habitatæ creduntur, reliqisq; sedibus suis, juxta Aegyptū cōſedisse inter Nilum & Oceanū supra Heliopolim,

& paulatum

& paulatim etiam ad interiora Africæ penetrasse. **Aethiops** tam atro sunt colore, atq; adeò immutabili, ut proverbia-
li figura dictum sit: **Aethiops non albescit, si Solus & lux rapiuntur:**
deus qui nunquam mutaturi sunt ingenium. Quicquid enim
nativum, id haud facile mutatur. Fertur in hac rem Epigram-
ma Luciani nomine: **Eis nū pugnare vix illas ducas inimicos, iugis tixans.**
O! duāsque duxi pugnūs vixtra regnūs ducās: id est, Abluis Aethiopem
frustra: quin desinis artem? Haud unquam efficies nox sit ut
stra, dies. **& Eandem vix habent, Aethiopem lavas, cū pugna**
equis: &c. Aethiopē dealbas, cū pugna lux rapiens. Hoc item pec-
uliariter quadrabit, quum res parùm honesta verborū fucus
adornatur: aut quū laudatur illaudatus, aut docetur indoci-
lis. Vide **Aesopi** apologū, de mercatore, qui emplo servo Ae-
thiopi afflida lotura faciem dixeravit. Nam vestem mutare
potest **Aethiops**, faciem nō potest. Hinc etiā proverbialiter di-
cimus, **Aethiopē ex vultu judico.** Tū **Aistionē cū tōψεις γεω-**
μν. Præfert quisq; aliquo signo cujusmodi sit moribus.
Aethon, [cū]. Ger. Eins auf den wagenfördern der Sonnen.]
Equus Phœbi dictus est. Fuere autē (ut in fabulis fertur) qua-
tuor equi Solis: **Phlegon, Pyrons, Eous & Acton**, quibus si-
gnificantur quatuor dici horæ. Ovid. 2. Met. Interea volucres
Pyrons, Eous, & Acton, Solis equi, quartusque Phlegon,
binnitibus aetas Flammiferis implient. Latine **Acton** inter-
pretatur ardēs: **Phlegon, inflammans: Pyrons, ignitus: Eous,**
lucifer.

Aethrā, *αἴθρη*, Filia Pitthei regis, & uxor Aegei, materq; Thesei, Ovid. in epistol. Adrianus ad Theseum: Nec pater est Aegeus, nec tu Pittheidos Aethræ Filius. Vide in Aeg. 30. Alia fuit Aethra Oceani & Tethyos filia, uxor Atlantis, filia Iapeti, qui ex ea XII. filias, & unum filium, Hyantem videlicet, suscepit: sed Hyas in Libya à serpente occisus est: cuius morte quum quinque sorores nimium deflerent, luctu contabuerunt: sed lovius commiseratione interfuderat sunt trāslatæ, Hyadesq; à fratre nomine dictæ. Reliquæ septē, eò quod plures superstites manassent, Plejades sunt appellatae, ut autor est Timæus Græcus scriptor: sed de his infra paulo aliter.

Aethræa, [εἴθραι. Ger Die Insel Rhodis.] Insulae nomen est in mari Carpatio, quæ hodie Rhodos dicitur. Rodas. Autor Plin.lib.5. cap.33.

Aethria, *affinis*. In Aegaeo mari insula est, quæ & Aeria, & Thasos appellata est. Plin.lib 4. cap. 12.

Aethruria, Vide **HETVRIA**.

Aetius, *αἴτιος*. Insula est in mari Libyco, quæ à quibusdam
Aegutia dicatur. Plin. lib. 3. cap. 8.
Aetiā, orum, cīna. Vide in APPELLATIVIS.
Aetius, *αἴτιος*. Medicus fuit insignis, ex Antiochia Syriæ urbe,
discipulus Eunomii, tēpore Constantini Imperatoris, Atheos
cognominatus, quod dicitur nullum esse Deum, ut alii quidā
impii philosophi. Scripsit de Re medica libros sedecim, & Epi-
stolas quasdam Nomen deductum est **λόγῳ Αἰτίῳ**: hoc est, ab
aqua. Unde per quatuor syllabas proferti debet.

Aetna. [āt̄n. Mongibello. Ger. Ein berg in Sicilien der sehr auf-
steigt.] Mons Siciliæ perpetuo clarus incendio, eoq; nomine
à Pœus celebratus. Incendi autem ejus causas explicat Trogus
abbreviator. Iustin. lib. 4: Sicilia (inquit) terra est cavernosa, &
fistulosa, quod sit, ut ventorum flatibus patet: unde ignis con-
cipitur. Intrinsecus sulphur habet & bitumen, quod ubi vetus
per spiramenta cavernarum incubuit, diu luctatus concipit
ignem: sic Aetna durat incendium. Motus ergo ventorum, cau-
sa incendi est. Aetnam & Athonem montes in molestia, tæ-
duique proverbiis abiisse testatur Lucil. apud Gellium libro
16. cap. 9.

Aetnæus, a, um, *aītrāj*®, Deaominativum. Virg. 8. Aen.-Cyclopum excisa caninis Antra Aetnæa tonant. Accipitur interdum pro magno, instar Aetnæ mōtis, ut annotavit Cēlius Ant. leſt. lib. 21. cap. 23. In qua significatione Virgilius quoq; usurpare videtur lib. 3. Aen. Cernimus astantes ne quicquā lumine torvo Aetnaeos fratres. q; Et proverbialiter Aethinæus cantharus, *Aītrāj*® *xātījæ*®. De magnis & foedis. Est enim cantharus si-
ve scarabæus infecti genus foedum, quod ut è stercore nasci-
tur, ita pascitur. Aristophanes in Pace.

Aetnā, Oppidū in Sicilia, nō procul à Catana. Hieronis opus, quod olim, testē Stephano, Incessum dicebatur. Hinc Aetenses populi, aītrā si, quorum meminit Plinuis libro 3. capite 8.

Aetoliā, [αἰγαλία. El de portato. Ger. Ein Landstrich in Griechenland.] Græcis regio in tertio sinu Europæ, Epiro, Acarnaniz, & Locris finitima: dicta ab Aetolo Martis (ut Plinius placet) sive (ut Stephanus mavult) Endymionis filio: quā antea Hyancius nō rite dicere posse.

Aetolus, a, um, sive Aetolius, αἰτωλός, αἴτωλος. Virg. lib. 11. Aen. Non erit auxilio nobis Aetolus, & Arpi. Aetholius heros, Diomedes Tydias Aetolae regis filius. Ovid. 14. Metam. q. Aetolus, αἴτωλος, dicti sunt olim ioco proverbiali, qui iuxta morem

Actolorum petaces essent & improbi. Allusum est ad vocem:
Actoli nanq; dicti videntur, quod omnia petant, παρεργάτης οὐλος
αιτία. Meminit Stephanus. Dicitur & Actolicus. Liv. 4. Decad.
libro 7. Actolicum magis ad Thermopylas bellum, quām re-
gium fuit. Iterum lib. cod. Actolica vestis. Plaut. in Poenali.
Actolicus ager.

Acetolūs, *αἰτωλός*, ut scribit Plin.lib.6.cap.56. Martis fuit filius: Homeri aut enarrator, de Actolo sic tradidit: *Actolus (inquit)* filius Endymionis fuit: qui cæde per imprudentiam in patria perpetrata, fugit in eam regionem, quæ postea ab ipso Actolia dicta est: ibiq; genuit filium Pleuronem, à quo urbs Actolia dicta. Hujus autem alii duo filii fuerūt, Cures, & Calydon:

à quibus rursus alius urbibus nomina data sunt.
Aētūs, [āētūs. Ger. Det sius Nilus in Aegypten.] Olim appellatus fuit Aegypti fluvius, qui postea Nilus dictus est: ut ex Lycophrone annotavit Cælius Rhod. Antiq. lect. lib. 20. cap. 13. Quod nomen à cursu velocitate illi impositum fuisse appareret, quòd scilicet volatum aquilæ (quam Græci vocant ἄετον) propemodum æquare videretur. Commemoratur & in Scythia fluvius nomine Aētūs, qui quòd Promethei agrum ube-rit alioqui, crebris exudationibus infestaret, fecit locum fabulæ, ut Promethei continuè renascens jecur, ab aquila exedi diceretur. Ex ejusdem Cælii lib. 7. cap. 20.

Aex. [αἴξ] Ger. Ein kleine Insel vnd gat nahe nur ein blosses Berg im Egeischen Meer / welcher von ferns vle als Geisf angesehen ist] Insula scopulosa in mari Aegæo inter Tenedum & Chiū, quæ capra speciem procul aspicientibus præbet. Vnde & nomen accepit. Nam οὐται Græci vocant, quam nos capram. Ab hac insula mari Aegæo nomen factum esse tradit Plin. libro 4. ca. 11. quauquam aliis alias ejus nominis affrant rationes. ¶ Est etiā avis Aex apud Aristot. li. 8. c. 3. de Hist. anim. quæ Latius vertitur Capella, sed nomē à voce. Hęc amnes & lacus incolit; satis pulchra est, & cirrhata (ob id quibusdā Stymphalis Plinii) ac in hortis assuevit, herbis quæ noxia animalia, ut erutas, depascitur.

**Aexonia, urbs Magnesia, & Aexona pars tribus Cecropidis.
Aezica, pars Thracia, Steph.**

A ante F.

A fēr, aut potius Apher, ^{Nōs}. Vide in AFRICA.
Afranius, Poëta Lacinus fuit, togatārum fabularū scriptor.
Cujus comediae, alioqui festivas & elegantes, minūs gratae
erant, & sordidae. Tamen, si sordidae.

fuerunt, quod fœdis puerorum amoribus essent cōspurcatæ. ¶ Etiam dux fuit Pompeianarum partium, vietus à Cæsare in Hispania ad Sicorum amnem. Vide Lucanum lib. 4.

Afrania, Licinii Bructonis uxor prompta ad lites contrahens-
das, mulieris verecundiaq; obliterata, adeò ut pro crimine impro-
bis fœminarum moribus C. Afraniæ nomen obsecratur. Va-
ler. Max. lib. 8. cap. 3.

Africā. [A. 5. Ger. Eine auf den drei grossen Theilen des Erdbe-
dens] Regio est latissima, una ex tribus praecipuis mundi par-
tibus, ad Orientem Aegypto & Nilo fluvio: ab Occasu Ocea-
no Atlantico terminata: à Meridie Oceanum Australēm: ad
Septentrionem mare Libycum spectans. Nomē habet (si Iose-
pho credimus) ab uno posteriorum Abrahæ, cui nomen erat
Aferīvel (quod verisimilius est) ab à privativo, & Grēco nomi-
ne φέρα, quod horrorem significat. Est enim hæc regio frigo-
ris, horrorisq; expers, ut quæ maiore sui parte inter Tropicos
sita sit. Provincias habet ad Mediterraneū mare extensas, du-
plicem Mauritaniam, Tingitanam, & Cæsariensem: deinde, Nu-
midiam, post Africam propriè dictam, quæ & Africa minor di-
citur. Hanc excipit Cyrenensis, sive Pentapolitana regiō. Post
hanc est Libya Marcotica, Aegypto cōtermina. Interiora Afri-
ca Aethiopes habent, plurimiq; alii populi monstrosi, quos
enumerat Plin. li. 5. cap. 8. q Africa minor, olim urbes habuit
Carthaginem, Uticam, Adrumetum, Zamam, Hipponem re-
gium, & alias quæsdam. q Africa semper aliquid novi apport-
at. Proverbium quod quadrat in homines lubrica fide, sem-
perq; novandarum rerum avidos. Quod quidem idē dicitur,
quod in Africa siticulosa regione ad unum aliquem ri-
vum plurimæ ferarum species bibendi gratia convenire co-
gantur, ibiq; varia mixtura violentæ venoris varias monstrorū
formas, subindeq; novas nascit. Ex Plin. lib. 8. cap. 16. Arist. de
Generat. Animal. lib. 2. cap. 5.

Aſer, aſra, uſ, λίγος, Adjectivū, Armentarius Aſer, Virg. 3. Geor. Murce Afro tincet̄ lanę, Horat. 2. Carm. q̄ Aſra avis, Proverbii ſpecie, λιγον γένος. Refertur à Suida de rebus prægrandibus, quod ex ea regione deportentur aves immani magnitudine. Horatius de prælauta uſurpavit: Non Aſra avis deficendat in ventrem meum, lucundior quam lecta de pinguiflumis Oliva ramis arborum. Nam gallinas prægrandes olim mittebat Africa, quas eafdem Numidicas aves appellant. Acron videtur de ſtruthione ferire, queq; & ipsa avis mira mole corporis effe ferunt. Non ineptè jacetur in hominem peregrino cultu norabilem. Et Plaut. Porrom Penum aven vocat ob manu-

cas' alatum instar utrinq; pensiles. Proverbium extat in Avib. Aristophan. Interpres indicat convenire in barbaros ac meticulosos. Sunt enim prægrandes ferè timidiq;res. Ter. Hic nebulo magnus est. Ex Adag. Chiliad.

Afer, *λίθιος*, qui est ex Africa. Dirus Afer, Horat. 4. Carm. Sitiētes Afri, Virg. 1. Aeg. Est enim Africa calidissima regio.

Africūs, *α, αὐτός*, ut Africa bella, apud Sil. lib. 16.

Africāns, *α, αὐτός*: ut Gens Africana, Gallinæ Africanae. Varr. de Rer. lib. 3. cap. 4: Gallinæ Africanæ sunt grandes, varieg, gibberæ, quas Meleagrides appellant Græci.

Africāns. Feræ sunt in Africa copiosæ, ex genere pantheratum, quæ & Varizæ appellantur, à maculatum varietate. Plin. lib. 8. cap. 17. Senatus consultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam advehere.

Africūs, substantivum, venti nomē est ab Africa spirantis inter Austrum & Zephyrum, qui & λίθιος à Græcis dicitur. [Ital. Pannone, Lebche. Flandris, Sud/Westen/Bütt. Ger. Der Wind von Nidergang/wiehter über Africam hinc hñdhet.] Virg. 1. Aen. Vna Eurusq; Notusq; ruunt, creberq; procellis Africis. Horat. lib. 1. Carm. Luctantem Icaris fluctibus Africum.

A ante G.

Agactari, populi, alias Agaturi. Plin. lib. 6. cap. 28. 68.

Agaetus, *άγατος*, Scytharum rex. Vide in Panticapæo.

Agamantæ, Populi sunt circa Maeotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

Agamede, *άγαμεδη*, Oppidum Lesbi insulæ. Plin. lib. 5. cap. 31.

Agamedes, *άγαμεδης*, Viri ejus nomen fuit, qui cum Trophonio Apollini Delphis templum extruxit: cuius meriti nomine, quum ab Apolline premium postulassent, quod ille homini optimum duceret, post diem tertium in lecto mortui reperti sunt.

Agamēnōn, *άγαμένων*. Ger. Ein Oberster über den ganzen Heerzug der Griechen vor Troja.] Atre & Acropes filius, frater Menelai, & rex Mycenarum, qui in ea expeditione, quæ Græci ob Helenæ raptum adversus Trojanos suscepérunt, omnium consensu universi exercitusdux est declaratus. Quo in bello, decimo demum anno victoria potius, ubi primū in Græciam redit à Clytemnestra uxore, adjuvante Aegistho (qui cum illa absente viro, adulterii consuetudinem habuerat) est interfictus, relicto filio Oreste, qui postea indignā patris necem ulciscens, matrem unā cum adultero interemit. Vide Se-necam in Agamemnone, & Euripidem in Oreste.

Agamēnōn's hostia, *άγαμένων θυσία*, in duos & persuasus difficultes dicitur. Inde natum, quod Agamemnone rem divinam in Troia factu, bos effugerit, vixq; multo negotio comprehensus, reductus est. Quadrabit etiam in eos qui nolentes & adacti quippiam agūt. Olim in sacris spectabatur, ut hostia lenis ac volens adstaret. Quod si refracto fune profugisset, infastum omen habebatur. Videtur & huc posse referri, quod Agamemnon in Aulide filiam Iphigeniam sacrificavit: sed admodum invitus. Recensetur à Zenodoto.

Agamēnōn's, Adiectivū, Virg. lib. 6. Aen. Eruet ille Argos Agamemnoniosq; Mycenæ. Agamēnōn' putci, *άγαμένων θυσία*, proverbialiter de admirandis operibus dicebantur: Ajunt enim & circa Aulidem & passim in Græcia putoeos effodisse, ne per æstum aquarum inopia laborari posset. Aut. Zenodotus.

Agamēnōn, *άγαμένων*, Nomen est Atheniensium regis.

Agamēnōa, Medæ oppidum. Plin. lib. 6. cap. 14.

Agāndei, Populi circa Maeotim Plin. lib. 6. cap. 7.

Aganis, *άγανης*, Nomen proprium filiæ Cadmii & Hermiones & Echionis uxoris, quæ verba in furiā, Pentheum filiū laniavit.

Aganippē, p. Fons Beotice à Cadmo mōstrans. Musis sacer, quæ poëtae fabulantur factū esse Pegalī equi alati ungula: *στριμοκέλην*. Ger. Ein Brunnen im Land Beotia d. Musi: iugestinet.]

Aganippēs, *άγανιππήσ*, a, um, denominativū, *άγανιππησ*. Propertius: Par Aganippæ ludere docta lyra.

Aganippēs, *άγανιππησ*, patronymicū fœmininum. Ovid. 5. Fast. Dicte, quæ fontes Aganippidos Hippocrenes Grata Medusa signa tenetis equi.

Agapēnōr, pen. prod. *άγαπηνός*, Praef. Etus classis Agamēnōnis, & apud Hom. in Catalog. navium. Latinè amas viros, vel qui ab aliis amat.

Agapeta, pen. prod. Vide in APPELLATIVIS.

Agapetus, pen. prod. *άγαπητός*, Synnadæ, quæ est in Phrygia, Epitopus: de quo vide Eusebium in Histor. Eccles. Latinè interpretatur diligibilis, vel dilectione dignus.

Agapius, *άγαπητός*, Alexandrinus medicus fuit, qui Byzantii magna celebritate medicinam docuit. Fuit & alter Atheniensis ph. Iosophus, post Proclum, Marini Neapolitani discipulus. Suidas.

Agar, *άγαρ*, nomen ancillæ Abrahæ, quod interpretatur advena, à quæ Agareni, *άγαρηνοι*. Populi Arabiæ, qui nunc Saraceni dicuntur, à Sara uxore Abrahæ. Hos bello aggressus Trajanus Cæsar, eorum oppidum Agaram mœnibus audavit, eos tamē

nunquam potuit acie superare, tempestate coeli tanquam divinitus perpetuò obstante. Autor Dion.

Agarum, *άγαρος*, Promontorium est Sarmatæ Europæ, ab ea parte, qua Bosphoro Cimmerio proxima est. Autor Pl. c. mæus.

Agarus, *άγαρος*, Fluvius Sarmatæ Europæ, in Bosporum Cimmerium illabens, circa quem radix quædam fungo arboreos adnascentur, quæ ab eo Agaricum dicitur. Fluvij hujus meminit Ptolemæus in descriptione Sarmatæ, & Cæl. Annq. lect. 18. cap. 8.

Agastias, *άγαστιας*, Ex Stymphalo Arcadiæ oppido virforis, & bello clarus, de quo Xenophon lib. 6. de expeditiōne Cyri minoris.

Agasicles, *άγασκλης*, Spartanorum rex clarissimus fuit, cujus extat aureum illud apud Plutarchum apophthegma: Nullum esse firmius stabiliendi regni præsidium, quam à Rex ita civibus imperet, ut parentes liberis.

Agaso, Nomen proprium servi. Horatius: Si patinam pede laplus frangat Agaso.

Agasthenes, *άγασθηνης*, fuit, teste Homer. lib. Iliad. 2. pater foris Polyneni, qui navibus suæ gentis præfuit in expeditione Trojana. Latinè interpretatur insigniter robustus.

Agastrophus, *άγαστροφός*, Peonis fuit filius, & heros inter primos Trojanorū bellatores: sed à Diomedē vulneratus in causa mortem obiit, ut scribit Homer. lib. Iliad. 11.

Agatha, *άγαθη* Stephano, Oppidum provinciæ Narbonensis, quondam Massiliensem. Vide Plin. lib. 3. cap. 4. Fuit preterea hoc nomine virgo (teste Volaterrano lib. 13.) Cathanellus, & martyr, sub Gallo mammillis torta.

Agatharchides, *άγαθαρχηδης*, Historicus Samius, de quo Platarchus in historia Persica, & Diodorus Siculus. Extat hodie que nonnulla ex ejus scriptis exempla.

Agathea, pen. prod. *άγαθεα*, Oppidum est Phocidis. Steph.

Agathias, *άγαθιας*, Smyrnæ fuit historicus nobilissimus, qui Iustiniani Cæsaris gesta conscripsit.

Agathyrnum, Vide AGATHYR SVM.

Agathio, pen. cor. *άγαθιος*, Philosophi Pythagorici nomen fuit. Hic quum annorum esset octoginta, ab Archelaos rege interrogatus, num quas adhuc servaret pri sti ni roboris reliquias. Quid nesciuit. nam non modò Vesi, verùm etiam Autumnus confuevit bonos fructus proferre. Fuit etiam hoc nomine Atheniensis vir, portiō se proceritate & fortitudinis: de quo Philostratus in vita Herodis Attici. Fuit & nomen filii Patriti: qui cū patre Hectoris corpus redempturo, ad Achiliē profectus est, ut habet Homer. Iliad. lib. ult. Alius fuit Agathon tibicen quispiam, cantilenau suavitate majorē in modum aures deliniens. Nec hujus mores dissimiles musicæ peribentur: laboravit enim infamia mollitiae. Vnde Adagium: Agathonia cantio, *άγαθηρν οὐληνης*. Rechè dicetur de oratione blanda magis quam frugifera. Autor & Suidas & Zenodorus.

Agathopolis, *άγαθοπολης*, Gallæ Narbonensis civitas est, quæ hodie Montpellier dicitur. Vulgo Môtpellier, vel potius Agde.]

Agathocles, *άγαθοκλῆς*, Ger. Eines Hofsens Sohn ward König in Sizilla.] Sizilus tyrannus fuit, qui ex sordido generatus, patre scilicet figulo, quum libidini, latrocinoq; operā dedisset, gregariam militiam exercuit. In qua quod manu strenuus esset, & in concionibus perspicundus, brevi ex centurione tribunus militum evulit: & primo quidem bello cōtra hostes pugnans, magna suæ virtutis præbuit experimenta, adeò ut in demortui regis locum fuerit suscepitus. Nec multò post interfecit Syracusanis nobilibus, cum Carthaginensis belum gessit. Deinde spe ampliandi regni in Italiam trajecit: ubi quum deceptus sussit, ex indignatione morbi contraxit: ex quo etiam vita functus est. Hic quū figuli (ut modò diximus) esset filius, generis humilitatem non modò non dissimulavit, velū etiam eo veluti firmissimo arguento usus est, ad inflammados suos ad capessendam virtutem. Vnde vasis aureis frequenter figurina solebat admiscecie, ut ostenderet solidissimæ eriam conditionis hominibus per virtutem ad homines iter parere.

Agathusa, *άγαθος*, Callimacho dicta est insula unguento nobilis, quæ alio nomine Telos dicitur. Plin. lib. 4. cap. 12.

Agathyrsum, sive Agathysa, *άγαθυζη* Stephano, Verba est Sicilia, quæ recensetur à Plin. lib. 3. cap. 8.

Agathysa, *άγαθυζη*, Ger. Wölker in Asia an die Scythisches fess sind / welche viel Golds haben / das doch bei ihnen in fener achtung ist.] Populi Scythis vicini, qui multū habent auri, sine avaritia, aut invidia. Hos Plin. lib. 4. cap. 12. scribit habere capillos capitulo. Poëtae pictos vocat: quoniam versicoloribus vestibus induuntur. Virg. lib. 4: Cretesq; Dryopesq; tremunt, picti q; Agathysa: Dicti Agathysa, ab Agathyso Herculis filio.

Agave, pen. prod. *άγαβης*, Filia Cadmi & Hermiones, & uxor Echionis, quæ in furorem versa, Pentheum filium, regem Thebanorum,

- banorum, in Orgiis Bacchi suis manibus dilaniavit.
- Agavi**, ἀγανή, populi sunt Septentrionales; quos Homerus circa initium lib. 13. Iliad. dicit esse gentem innocentissimam, ut quae sine ullis divitiis equino vivit lacete. Verba Homeri sunt, Μυστὴ τὸν ἀγανάκτην πεπολύθη: ubi tamen plerique putant vocem αγανάκτην esse epithetum, non proprium gentis nomen.
- Agavus**, pen. prod. ἀγανάκτης, Vnus ē Priami filii, apud Homerum, lib. Iliad. ult. qui patrem Hectoris corpus ab Achille redemptum comitabatur.
- Agbarus**, ἀγβάρος, Rex fuit Edessa, cuius ad Christum Servatorem austrum epistolam, Christiq; itidem responsum, vide apud Eusebium.
- Agbatana**, orum, ἀγβάτανα Stephano. Oppidum Phoenices, quod Plin. lib. 5. cap. 19. Ecbatana appellat. Item oppidum Mediæ, totius regionis caput, à Seleuco conditum: quod & ipsum Plinius Ecbatana appellat, lib. 6. cap. 14. [Ger. Die gewaltig hauptstadt in Media].
- Aggedeum**, pen. prod. ἀγδέης, Ptolemæo Gallorum Senorum oppidum est, quod idem esse existimatur cum eo, quod Galli sua lingua Sens vocant. Scribitur apud quosdam Agentium. Vide Vigenerium in Cæstrem.
- Agelades**, ἀγλαδης, Nomen insignis statuarii, & magistri Polycliti: cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8.
- Agelastus**, Vide in APPELATIVE.
- Agenor**, pen. prod. [ἀγέλως, Ger. Ein König der Phœnizier etiwa Datter Cadmi und Europa.] Nomen regis Phœnicum, & Beli filii. Hic genuit Taygetam & Europam filias: filios vero Cilicem, Cadmum & Phœnicem. Virg. 1. Aeneid. Punica regna vides, Tyrios, & Agenoris urbem. Hoc etiam nomine dictus fuit filius Antenoris Trojani.
- Agerochus**, filius fuit Nelei ex Chlori uxore, ut est apud Homer. lib. 11. Iliad.
- Aggesimba**, Aethiopum regio in Africa.
- Agestis**, Apollinis filius, ut habet Iustinus, ex Cyrene virgine, Pelio monte Thessaliam rapta frater Aristæi. Hunc alii nunc Argeum vocant.
- Agora**, oppidum in Chersoneso. Steph.
- Agerona**, Deæ cuiusdam nomen erat apud Romanos, ab aendo dicta, quod industria præsidere putabatur. Sicut contra Murcea, socordia Deæ credebatur.
- Agelander**, [ἀγελάνδης, Ger. Ein berümppter Bildhauer aus der Insel Rhodos hörig.] Insignis statuarius fuit ex Rhodo insula, qui una cum Polydoro & Athenodoro, Laocoonte marmoreum fecit in domo Titi Vespasiani Imperatoris, omnium artificum opera longo intervallo superantem. Vide Plin. libro 36. cap. 5.
- Agelias**, ἀγελίας, Cyrenaicus philosophus, cui à Ptolemæo Philosophia profecione fuit interdictum, quod animæ immortalitatem docens multos ad spontaneam mortem compellere, ut Cleombroto Ambraciote accidit. Cic. in Tusc. lib. 1. Hic ab aliis Hegesius appellatur.
- Agessidamōs**, ἀγεσιδάμης, Locrensis Epizephyrius nobilis Olympionites, in quem pugilatu vincentem Pindarus hymnum cecinuit.
- Agessilaus**, ἀγεσίλαος, Lacedæmonius, Archidami filius, qui post mortem Agidis fratris sui rex constitutus, Tissaphernem in Asia, qui principatum tenebat inter Persas, vicit, & Atheniensis & Bœotios apud Coroneam urbem Peloponnesi. Brevi statuta corporis, & altero pede claudus fuit, sed rara virtute præditus. Vitam ejus vide apud Plutarch.
- Agessinates**, Galliæ populi sunt, Pictonibus vicini. Plin. libro 4. cap. 19.
- Agessipolis**, ἀγεσίπολις, Lacedæmoniorū dux, qui speciosam sepius victoriam ab Argivis retulit. Vide Xenopontem rerum Graecarum lib. 4.
- Agessus**, Urbs Thraciæ, Steph.
- Agetus**, Apollinis filius, ut habet Iustinianus, ex Cyrene virginie, Pelio monte Thessaliam rapta, frater Aristæi. Hunc alii nunc Argeum vocant.
- Agilius**, Propriū viri, quem poëtæ cum Tyrinthia pùbe in bello Thebano suisse commemorant.
- Aginum**, Urbs Galliæ, Ptolemæo. Vulgo Angoleme.
- Agis**, ἀγις, Lacedæmoniorū rex, qui cum Atheniæbus cruentissima bella gessit: à suis tandem civibus in carcere necatus, quod Lycurgi leges reducere, & bona publicare vellet. Plut. in Vita ejus, & Cic. Offic. 2.
- Agisimba**, Aethiopum regio in Africa.
- Agla**, ἀγλα, Hispaniæ oppidum in tractu Bætico, apud Plin. lib. 3. cap. 1.
- Aglaia**, ἀγλαία, Vna est ex Gratiis seu Charitibus. Latinè interpretatur Letitia.
- Aglaïs**, idis, ἀγλαῖς, Megæclis filia, mira gulositate & voracitate mulier, ut pote quæ carnium libras decem, panis chœnicas
- quatuor, & vini choam: hoc est, Romanū congium, sive sextarios sex, unica coena absumeret. Cæl Rhod. lib. 15. cap. 19.
- Aglaonice**, ἀγλαονίκη, Hegemonis filia fuit, astrologiæ perita, quæ quod eclipses Lunæ prædicere posset, jactabat se Lunam de cœlo detrahere: propter quam insolentiam punita, locum fecit proverbio: τὸν αἰλινὸν καταπλάκα: quo utimur, quoties aliquis sua jactantia in calamitatem incidit.
- Aglaope**, ἀγλαόπη, Vna Syrenæ, quasi splendida aspectu. Nam ἀγλαοψή apud Græcos, nobis sonat aspectu splendidum.
- Aglaophon**, ἀγλαοφῶν, Pictor nobilissimus. Plin. lib. 35. cap. 9. & Cic. 3. de Orat. Floruit nonagestima Olympiade.
- Aglauros**, ἀγλαοῦρος, Cecropis regis Atheniensium filia, quæ quum Mercurio Hersen foroem suam adamanti accepta pecunia operam suam effet pollicita, posteaq; invidia correpra, liten ingredienti pertinaciter obstatet, in faxum cōversa est. Vide latius hanc fabulam apud Ovid. 2. Metam.
- Aglaus**, ἀγλαύς, Senex fuit Psophidius, qui ab Apolline Gyge scilicet judicatus, quod agelli sui limites nunquam cōscit egressus. Plin. lib. 7. cap. 46. Valer. 7. cap. 1.
- Agnicoru**, Promontoriū est Bolbiticum Nili ostium. Strab. libro 17.
- Agnicis**, Fluvius in Tigrim influens. Plin. lib. 6. cap. 27.
- Agnitas**, tæ, vel Agnita, tæ, ἀγνίτæ, Aesculapii cognomentum apud Spartanos, apud quos ejus dei simulacrum ex agno, quæ planta est, erat excultum. Cælius Lect. antiqu. lib. 18. cap. 5.
- Agno**, [ἀγνός, Ger. Ein Herrenbrunn in Arcadia.] Fons Arcadiæ esse traditur, cuius aqua cérémoniis quibusdam commota, nebula in morem in aërem ascendens, largissimos demittit imbreces: ita dictus ab Agno, una ex Iovis nutritiis. Cæl. Rhod. Lect. antiqu. lib. 13. cap. 17.
- Agnon**, Nomen autoris apud Quint. lib. 2. cap. 17.
- Agoce**, ces, Nomen, urbis Aethiopiz, quæ est sub Aegypto. Plin. lib. 6. cap. 29.
- Agónalía, ium, vel iorum, ἀγώνα. Festa erant apud Romanos, quocannis celebrari solita in honorem Iani (ut est apud Ovid. 1. Fastorum) aut certè in honoré Agonii Dei (ut Festus tradit) qui rebus agendis præesse putabatur. Hoc die rex facrorum arietem immolabat, ut tradit Varr. lib. 5. de Ling. Lat. Nominis rationes multæ affertuntur. Nam Varro loco jam citato, ex ritu sacrorum ductum existimat, in quibus minister strictum ad arietum jugulandum tenens cultrum, identidem rogare solet, Agón? Quam opinionem Ovidius quoq; attigit his versibus: Nominis esse potest succinctus causa minister, Hostia cœlitib. quo feriente cadit. Qui calido strictos tinturos sanguine cultros, Semper agátne rogat, nec, nisi jussus, agit. Festus (ut diximus) ad Agonium, rerum agendarum Deum, dictioñis hujus etymon refert. Alii ad Agonem montem, in quo die illa sacra fieri solebāt, qui postea Quirinalis dictus est, ex quo in eo comeduntur Sabini, in urbis portionem recepti. Alii à certamine curuli dictum putant, quod hisce fieriis antiquitus solet celebrari. Nam Græci certamina & ludos ἀγώνας appellant. In quā opinionem Ovidius quoq; descendit, quum sic scribit: Fas etiam fieri solitis ætate priorum Nomina de ludis Græca tulisse diem. Et prius antiquus dicebat Agonia sermo, Veraq; iudicio est ultima causa meo.**
- Agonia**, Vide in APPAL.
- Agonax**, Zoroastris fuit præceptor in arte Magica: apud Plin. tamen lib. 30. cap. 1: Azonacem hunc, non Agonacem appellatum invenimus.
- Agonensis porta**, Romæ fuit in monte Quirinali, quæ & Collina porta dicebatur.
- Agonis**, idis, Libera Veneris Erycinæ. Apud Cic. 1. Verr.
- Agora**, Oppidum in Chersoneso. Steph.
- Agoracritus**, [ἀγοράκριτος, Ger. Ein aufbündiger Bildhauer. Pol. Syncr. 1.] Insignis statuarius fuit, Phidie discipulus, cuius opus esse creditur Veneris Rhamnusie signū, quæ Nemesis appellavit. Nam quum de facienda Venere cum Alcamene condiscipulo suo contendere, suffragio imperiti populi, non arte superatus, usq; ad eum rei indignitate commotus est, ut signum illud Nemesis appellaverit, eaq; legi veadiderit, ne Athenis esset. Autor Plin. lib. 36. cap. 5.
- Agorofus**, Oppidum Cariæ, Steph.
- Agra**, ἄγρα, Regia Læanitarum, Arabiæ populorum. Plin. lib. 6. cap. 28.
- Agradatus**, ἀγράδατος, Rex Persiarum, postea Cyrus dictus, à Cyro Perfidis fluvio. Strab. lib. 15.
- Agræ, arum, ἄγραι**, Oppidum est mediterraneū Arcadiæ, apud Plin. lib. 4. cap. 6 Item Atticæ regiuncula, Diana ἄγροτις templa insignis. Vide Cæl Rhod. lib. 20. cap. 7.
- Agræi**, ἄγραι, Stephano, Populi sunt Arabiæ in sinu Læanitico, quorum oppidum est Agra, ἄγρα, Læanitarum regio: cuius meminit & Plin. lib. 6. cap. 28.
- Agragæs**, Qui & Agragæs, ἄγραγες, Siciliae mons est, & in eo oppidum ejusdem nominis, quod hodie Agrigentum vocant.

Vulgò *Gergento*. Virgil. 3 Aeneid. Arduus inde *Agragatas* ostendat maxima longè Moenia.

Agragantius, idem quod *Agrigentinus*. Lucr. lib. 1: Quorum *Agragantius* cum primis Empedocles est. Vide *AGRAGAS*.

Agre, Civitas est 1. Lydiæ, apud Stephanum.

Agrigentum, *ἀγρίγεντος*, Vrbs Siciliæ, quæ & *Aragas*, sive *Aragas* dicitur, ex qua Empedocles philosophus, & Phalaris tyranus sive originem duxerunt.

Agrigentius, *ἀγρίγεντος*, sum, possedit. pen. prod. *ἀγρίγεντον*. *Po.* *Kolomeika*. Ut Tyrannus Agrigentinus, & Sal Agrigentinus, qui igni fluit, & in aqua vel liquore alio crepitat, quasi torreatur. Plin. l. 31. c. 7: *Agrigentinus* sal ignium patiens, ex aqua exilit.

Agriodus, pen. cor. Numeratur ab Ovidio inter canes Acteonis, 3. *Metamorphoseos*.

Agrionia, Festa erat apud Bœotios, quæ in honorem Bacchi quotannis celebabantur.

Agriophagi, *ἀγριόφαγοι*, Aethiopum populi sunt, Solis serum carnis vescentes. Solinus & Plin. lib. 6 cap. 30.

Agriophagæ, Cyclopes dicuntur, vel monoculi: quia unū habent oculum in media fronte ad modum cycli. Hos India gignit.

Agrippa, *ἀγρίππης*, *Sylvius* Tyberini Latinorum regis filius, qui submersio patri successit in regnum, & quū quadraginta annis regnasset, moriens Romulum filium regni reliquit hæc dem. Vide Liv. lib. 1. ab Urbe.

Agrippæ, quasi *Aegrippæ*, qui, & cur sic appellati, Vide in *APPELATIVEIS*.

Agrippina, penult. prod. *ἀγρίππην*, M. Agrippæ filia, & nepris Augusti, & uxor Germanici, quem etiam in Syriam comitata est: ubi quum ille misso à Cn. Pisone veneno interiisset, cines res ejus in Italiam reportavit, & Iulie familiæ monumento intulit, Pisone mē; iudicio persequuta ad spontaneam necem ad egit. Postrem apud Tiberium Cæsarem nullo suo merito in invidiam adducta, inedia sibi morte consecvit. q. Iulia Agrippina, Germanici, & superioris Agrippinæ filia fuit, quæ primum C. Domitio Aenobarbo nupluit, cui Neronem peperit, mortuoq; Domitio, novo quodam exemplo cum Claudio Cæsare patruo suo secundas nuptias contraxit: quem, ut Neroni filio suo expeditam ad imperium viam ferueret, vagenato boleto sustulit. Tandem infinitis nobilissimorum virorum cædibus grastata, immisis Neronis iussu percussoribus, multis vulneribus confessi est, illud identidem clamitans: Ferit ventrem, qui mōstrum tam ferum tulit. Vtiusq; vitam vide latius apud Tacitum.

Agrippinâ, sive *Agrippinæ* Colonia. [Ger. *Die Stadt Köln am Rhein*.] Vrbs est celeberrima ad Rhenum fluviun, Vbi orum metropolis: nomen habens ab Agrippina Neronis matre, quæ ut patriam (ibi enim nata erat) splendidiorem reddebat, sociisque etiam nationibus potentiam suam ostentaret, Veteranorum coloniam eò deduci imperavit. Vide Tacitum Annal. lib. 12.

Agris, oppidum Carmanæ, Steph.

Agritius, *ἀγρίτιος*, Martis ex Parthaone filio nepos, & Thersites pater, teste Homer. cuius nihil præter nudum nomen ad nos pervenit. q. Fuit & Agrius Ulyssis ex Circe filius, ut autor est Hesiod. in Theog.

Agron, *ἀγρόν*, Primus qui & Heradidis Sardibus regnavit. Herod. lib. 1. q. Agron Illyricorum rex, qui quum Aerolos superbissimos populos bello domusset, tanta fæse præ gaudio vini copia obruit, ut plauside correptus, subito fuerit extensus. Autor Polybius. q. Agron præterea apud Cæl. Rhod. li. 4. cap. 22. medius summè laudans, quod Athenas magna pectentiaz vi senvius infestante, affectionum plenisq; salutarem tulisset opem, accensis in proximo igaibus. q. Agron Nini filius à Græcis dictus, quod in agris natus esset, apud eundem Cæl. lib. 23. cap. 5.

Agrōspī, *ἀγρόσπιος*, Populi Arabie, apud Plin. lib. 6. cap. 30.

Agrosus, Mons est, ubi nunc Roma, quem Faunus rex, Evaristo ex Arcadia pulso concessit, quem ille postmodum Palatinum appellavit.

Aguntum, *ἀγύντον*, Ptolemy, Oppidum est Norici, quod & à Plinio recensetur lib. 3. cap. 24.

Agyia, *ἀγύια* Stephano. Vide *AGYIEVS*.

Agyfeus, *ἀγύφεος*, per tres syllabas. Proprium est Apollinis epitheton: dictum à viis urbanis, quas Græci *ἀγύες* vocant, quib. Apollo præesse creditur: unde & *ἀλεξίας*: hoc est, malorum depulsa vocatus est. Ex Stephano.

Agylla, *ἀγύλλα*, Vrbs Thuscæ, alias Cæte vocata, & Agyllina, à nomine conditoris, quem Virg. lib. 8. ex Lydia venisse ostendit, quum ait: Haud procul hinc saxo colitur fundata vetusto Vrbis Agyllina sedes, ubi Lydia quondam Gens bello præclaræ jugis infedit Hætuscis. Vide Stephanum.

Agyrum, sive *Agyrena*, *ἀγύρην*, Dionysio, *ἀγύρην* Stephano, Oppidum Siciliæ: Vnde Agyriani populi, quos recenset Plin.

nus in descriptione Siciliæ, li. 3. cap. 8. Stephanus Agyrenos vocat, *ἀγύρων*. Vulgò *Los de S. Philippe*, de Agire.

A ante H & I.

Aharna, Oppidum Heruriæ, apud Livium Decad. 1. bel. 20.

Ajax. [άχαιος Ger. Ein dapferer Held im Griechischen Herkrieg vor Troja.] Duorum fortissimorum Græcorum nomen fuit: quoniam alter à patre Telamone Telamonius cognominatus, proximam ab Achille fortitudinis laudem obtinuit in Græcorum exercitu. Hic cum Hectore singulari certamine congressus est, & visu evatisset, nisi noctis advenit pugna fuisset direpta. Quia necessitate adactus, re infecta ad suos tecum, gladio ab Hectore donatus, quem ipse vicissim baltheo donavit: quæ dona (ut exitus declaravit) utiq; fuerū existitia. Nam Hectore corpus hoc ipsi baltheo circa Patrocli tumulum tractu est ab Achille. Ajax verò Achille interempto, quum de armis illius cum Vlysse judicium instituerit, aduersariq; eloquæ superata, inferior discessisset, rei indigentia in furorem versus, in muta pecora seviri, Atridas sece & Vlyssem credens interire.

Verum ubi ad mentis sanitatem rediit, seq; delusum cognovit, acri dolore compulsus, gladio, quem ab Hectore dono acceptat, in loco deserto se confudit: cruxq; ejus in Hyacinthæ floræ est permutatus. q. Ajax alter fuit, qui ab Oine patris sui nomine Oilus dictus est. Hic Locrensem rex fuit, velox pedibus, & peritus hastæ vibræ, multaq; fortitudinis exempla in obsidione Trojana edidit. Capto autem, Cassandram virginem in Miervæ templo (eius illa sacerdos erat) violavit.

Quam ob causam indignata Minerva, tempestate Græcis rediuntibus circa Caphareum promontorium innisi, in qua

quum alii pleriq; tūm ipse etiam Ajax periit. Virg. 1. Aeneid.

- Pallásne exurere classem Argivum, atq; ipsos poruit demergere ponto, Vnius obnoxiam & furias Ajacis Oilis?

Aidonius. *Ἄιδων οὐρανος*; Rex inferorum, quem nos Ditem & Platonem appellamus. Fuit præterea codem nomine rex Molosorum, cuius filiam nomine Persephoneum Theseus conatus fuit rapere non procul ab Acheronte fluvio. Vnde factus est locus fabulæ Theseum ad inferos descendisse, & Persephone Ditis uxorem rapere voluisse. Vide Plut. in vita Thesei, & quæ suprà annotavimus in dictione ADE.

Alaniites, *ἀλανῖτες*, sinus juxta Aegram Arabiam civitatem. Steph. in Egra.

A jūs. Deus à Romanis dictus est, ab eo quod ajebat: id est, lo-

quebatur. Nam olim Romæ audita vox est silentio noctis, clari-

or humana voce, quæ judebat magistratibus nuntiari, Gallo-

los advetare, & ut prövideret ne Roma ab iis caperetur: Pro-

ppter quod beneficium templum ædificatum est Deo illi ita

monenti: quem cum nome ejus ignorarent, Ajus auctor appella-

rant. Cic. lib. 2. de Divin. Quid ergo? Ajus auctor loquens, qua-

do cum nemo norat, ajebat, & loquebatur: unde & nomē aq;

invénit. Livius hunc eadem ratione vocat I. locutum.

A ante L.

Alaba, *ἀλαβά* Ptolemy, Oppidum est Celtiberorum.

Alabandæ, *ἀλαβανδæ* Stephano, Caræ civitas est, non procul

à Mæandro fluvio, scorpionum copia affluens, duobus mo-

tibus ita subiecta, ut cistæ inversæ aspectum exhibeat. Ex hac

originem traxerunt tres clarissimi oratores, Menecles, & His-

toles fratres, & Apollonius Molo. Nomē accepit ab Alabando Evippi filio, ut Stephano placet. Apud Latinos frequen-

tius legimus Alabandæ, atq; plurali numero. Iuven. Sat. 3; Hie

Andro, ille Samo, hic Trallibus, aut Alabandis. Plin. li. 37. cap.

7: Adiuncti Aethiopicos, & Alabandicos in Orthosia caue-

nascentes, sed qui perficiantur Alabandis. Stephanus quoq;

admonet, olim Alabandam inter Cariz civitates opulentissi-

mam ac florentissimam fuisse, ut huic proverbio locum fecerit

Alabanda Carū fortunatissima, *Αλαβανδα μέγες*, *Διατριπτεριδι*

telligi fornam ampliæ, & vitæ genus voluptuarium, à literis

& virtutis studio alienū. Veluti si dicat aulicus, aut negotia-

tor quispiā, Alii se in literis macegent, alii cum paupertate phæ-

losophentur: Alabanda Carum fortunatissima. Poterit & per

irritationem usurpari, veluti si jocerie in quempiam patu egre-

gium, qui tamen in gente vehementer barbaræ & crassa piza-

cellere videatur.

A labandū, *ἀλαβανδος*, gentile. Cic. 2. de Nat. deor. Alabandi

Alabandum consecravunt.

A labandū & Alabandiacus, *ἀλαβανδος*, & *ἀλαβανδος*,

possessiva: ut Rosa Alabandica, apud Plin. lib. 21. cap. 4: Que

folia habet albanticia, & inter viliora rosarum genera conu-

meratur.

A labāstrū, *ἀλαβαστρο*, Fluvius est in Aetolide minoris Asia

regione. Plin. lib. 5. cap. 30. q. Est & alabastrū oppidum Agy-

rii. Plin. lib. 5. cap. 9.

A labātrion, *ἀλαβατριον*, Sytæ oppidum, Steph.

Alabiroæ, *ἀλαβιρο*, Fluvius in Orientali parte Siciliæ, Ptolemy.

Alachiroæ, populi Asticæ juxta Aras Philenorum, qui etiam

Lotophagi appellantur. Plin. lib. 5. cap. 4.

Alalcomenæ,

Alalcomenæ, sive **Alalcomenium**, à λαλκομένιον Straboni, οὐδέποτε Stephano, Oppidū Boeotiae, ab Alalcomenio cōditore appellatum, qui & Minervę simulacrum ibidem consteravit; quā à suo nomine ἀλαλκομένιον appellavit: cuius meminuit & Hom. Iliad. 4.

Alalia, ἀλάλια, Vrbs insulæ Cyri, Phocensium colonia. Herod. lib. 1.

Alana, Vrbs Aethiopis. Plin. lib. 6. cap. 29.

Alaniā, Regio est Scythia Europæ, quæ ad Maeotidas paludes pertinet: ejus incolebant Alanii: de quibus Plin. lib. 9. cap. 12.

Alaniūs, penul. prod. [Ger. Ein flus in Scythia.] Scythia fluvius: à quo Alanii populi dicti sunt juxta Roxanenses: de quibus Plin. lib. 4. cap. 12. Ammianus scribit Alanos dici, quos prisci Massagetas dixerunt. Hi carnibus vescuntur, & panem non manducant. Mart. lib. 7: Nec te Sarmatico transit Alanus equo. Julius. Capit. Alanos in parte Dacie collocat: Ptolemaeus verò in ea Scythia parte, quæ est intra Imaum.

Alanoīs, Populi Scythici ad Septentrionem ultimi, Ptolemaeo.

Alapēnīs, ἀλαπήνιον, populi in Arabia felici, Ptolemaeo.

Alaricus, [ἀλαρίκος. Ger. Ein König der Gothen.] Nomen Regis Gothorum, qui Romanam aliquādiu obsecram tandem expugnauit, & solo æquavit. q Fuit & alter Alaricus, quartus Gothorū rex, qui & ipse Romā cepit anno nostri salutis octagesimo quinquagesimo quarto: qua tamē nō diu est potitus. Nā in ipso Pasce festo insidiis Italorū circuventus, unā cum suis omnibus est trucidatus. Vide Paulum Diaconum.

Alarodīs, ἀλαρόδης. Stephano, populi sunt circa Pontū, de quibus Herodotus lib. 3.

Alata, ἀλάτη, Civitas in Arabia felici, apud Ptolem. lib. 6. cap. 7. Item altera eiusdem nominis in Arabia deserta, apud eundem lib. 5. cap. 10.

Alatacastra, ἀλατακάστρα Ptolemaeo, Oppidum Britanniæ insulæ, quod alii castræ puellarum vocant. Credunt eruditæ nostri seculi urbem esse Scotiæ, quæ illorū lingua Edimburg vocatur.

Alatrium, Vrbs Hernicorum. Hernici autem populi fuerunt saxo Campaniæ loca incolebentes, Volaterranus. Vulgo Alatre.

Alatrinate Hernicorum populi, Liv. 1. Decad. lib. 9.

Alauna, ἀλαύνη, Oppidum est Britanniæ insulæ, apud Ptolemaeum.

Alaūnīs, populi sunt Scythia regionis, Ptolemaeo teste.

Alaūnūs, ἀλαύνη, Duorum fluviorum nomen est in Britannia, quorum alter est in Orientali ejus insulæ plaga: alter in Meridionali. Ptolemaeus.

Alazon, ἀλαζῶν, Fluvius ex Caucaseis montibus in Cyrum amnum desfluens, Albanosq; ab Iberibus dividens. Plin. lib. 6. cap. 10.

Albā, ἀλάση, Nomen est duarum urbium, quarū una est in Latino, à qua Albani populi, ἀλασοι, & Albanus mons, sub quo Ascanius civitatem hanc Albam condidit, quæ (ut Livius scribit lib. 1. ab Urbe) à situ porrectæ in dorso urbis, Alba longa vocata est. Vulgatio fama est ab omnino porcæ albæ ibidem inventæ. Albam esse dictam. q Altera est ad lacum Fucinum, à qua Albenses dicuntur, ἀλαση: quanvis etiam Albani quandoque vocentur. q Hoc addere placuit esse & aliam Albam in Pannonia, olim Taururum, & Belgradum appellatam: nūc Albam Græcā. [Ger. Griechisch Wettsteinburg. Vng. Lándor füter vár.] q Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannoni reges in ea inaugurarunt soleant & inungi. [Ger. Stutwettsteinburg. Vnl. Székely füter vár.] q Item tertiam in Transsylvania, quæ Alba Julia dicitur, Principum Transsylvaniae sedes, & habitatione perpetua. [Vng. Gyula füter vár.]

Albā, ἀλάση, Flumen est Hispaniæ citerioris, ad radices Pyrenæi. Plin. lib. 3. cap. 3.

Albā, ἀλάση, Ptolemaeo, Vrbs felicis Arabiæ.

Albānīs, ἀλαση, Regio in Oriente à colore populi vocata, cō quod albo crine nascantur. Hæc ab Oriente sub mare Caspium surgens, per Oram Occani septentrionalis usq; ad Maeotidas paludes per deserta extenditur. In ea Albana civitas, & Albanus fluvius. Apud hanc habentur canes ferociissimi, qui tauros & leones occidunt. Hæc Nomadico generi proxima est, inter Hiberiam & mare Caspium, ab Ortu Solis mari conjuncta, ab Occasu Hiberiæ finitima, à qua Alazone amne dirimitur. Boreale latus munitur Caucaseis montibus, Australi Armeniam contingit. Strabo sex & viginti linguas Albaniæ fuisse tradit, & totidem aliquando reges. Fuere & sub imperio Persarum: postea Macedonum: deinde Romanorū. Sed Trajanus Imperator his Regem dedit. Nunc sub Magno Came degere creduntur. Ab his Albani orti sunt, quorum pars hodie in Peloponneso, pars in Macedonia sedet, juxta Dyrrachium, & in Epirro, quæ hodie vulgo Albaniæ dicitur.

Albānūs, ἀλάση, Nomen est montis, & lacus non procul ab urbe unde vaticinium fuit, namquam Romapros Vejos

capturos, nū primò ex Albano lacu emitteretur aqua. q Item Albanus nomen est duarum urbium, quarum una est in Macedonia mediterranea: altera in majori Armenia; ubi divus Bartholomæus fuit decoratus. Hoc etiam nomine dictus est fluvius Albaniæ.

Albānūs, a. ut, ἀλαση, Possessivum ab Alba, Latii urbe: ut, Albani patres, Apud Virg. 1. Aen.

Albatenius, Medici nomen, quæ Galeni libros primus in Arabicum cōvertit idioma, teste Ioanne Scapione. Idem scripsit commentarios in Aristotelem.

Albiā, ἀλαση, Regiuncula est montana, Carais finitima. Strabo. lib. 7.

Albīi, [ἀλεῖον. Ger. Das Alpegebirg.] Olim dicti fuerunt montes, quos nunc Alpes dicimus, Athenæus. Albii etiā dicti fuerunt liberi Galliæ populi, in quorum agro conditum est Lugdunum. Plin. lib. 4. cap. 18.

Albimilium, Ptolemaeo, Liguriæ urbs, quam alio nominé Vintimilium, sive corrupta voce Vintimiam vocant. Vulgo Vintimiglia.

Albignā, Oppidum, Ligurum colonia ad mare deducta; cūjus incolebant Ligures Ingauni vocantur. Ex hoc loco ad Monaci portum stadia sunt septuaginta. q Dicitur & Albingaunū.

Albīngauñū, [ἀλεῖον. Ger. Das Alpegebirg.] Olim dicti fuerunt montes, quos nunc Alpes dicimus, Athenæus. Albii etiā dicti fuerunt liberi Galliæ populi, in quorum agro conditum est Lugdunum. Plin. lib. 4. cap. 18.

Albīngauñū, Oppidum, Ligurum colonia ad mare deducta: cūjus incolebant Ligures Ingauni vocantur. Ex hoc loco ad Monaci portum stadia sunt septuaginta. q Dicitur & Albingaunū.

Albīngauñū, [ἀλεῖον. Ger. Das Alpegebirg.] Olim dicti fuerunt montes, quos nunc Alpes dicimus, Athenæus. Albii etiā dicti fuerunt liberi Galliæ populi, in quorum agro conditum est Lugdunum. Plin. lib. 4. cap. 18. Vulgo Albenga.

Albīgerius, Magus fuit Carthaginensis, qui quid quisq; egisset, aut omnino cogitavisset, függerentibus dæmonibus, respondebat: cujus vaticiniis se sapienter tradit Augustinus.

Albīnōvānū, cognomē Celsi cujusdā ex familiaribus Horati, ad quem extat epistola, cujus initium est: Celso gaudere, & bene rem gerere Albinovano Musa rogato refert.

Albīnūs, [ἀλεῖον. Ger. Das Alpegebirg.] Nomē imperatoris Romani, ita dicti quod exceptus sit utero candidissimus, cōtra consuetudinem puerorum, qui nascendo solent rubere, quum involuti secundis, erumpente menstruo, perliti esse soleant profluvio sanguinis pariter egredientis. Hinc illud Satyrici poëta: modò primos incipient Edere vagitus, & adhuc à matre rubentem. Vide Cælium Rhod. lib. 1. cap. 23. q Fuerunt & ante hunc pleriq; apud Romanos eodem nomine appellati: ex quibus commorantur à Salustio Spurius, & Aulus, Albini fratres, qui rem in felicitate gesserunt aduersus lugurham.

Albīon, [ἀλεῖον. Stephano. Ger. Engestorh.] insula est (hodie Britannia à doctis, à vulgo Anglia dicta) ab albis rupibus, quas mare abluit. Vide ANGLIA.

Albīon, & **Bergion**, [ἀλεῖον. Ger. Bergsteinsb. dñe Jupiter den Herculem zu errichten mit steinen hat zu tödt geworffen.] Gigantes fuerunt, & filii Neptuni in Herculis gratiam à love intefecti. Hercules enim quum Rhodani oslia transiret, ei obviā facti hi duo fratres, transiitum ejus impeditiverunt: quapropter Hercules cum eis pugnavit: & quum sibi tela deficerent, lovem patrem in auxilium vocavit, qui lapidum imbre demittens, inimicos ejus interfecit. Autores Pomponius Mele, & Diodorus Siculus.

Albīs, [ἀλεῖον. Ger. Wettsteinburg. Vng. Gyula füter vár.] q Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannoni reges in ea inaugurarunt soleant & inungi. [Ger. Stutwettsteinburg. Vnl. Székely füter vár.] q Item tertiam in Transsylvania, quæ Alba Julia dicitur, Principum Transsylvaniae sedes, & habitatione perpetua. [Vng. Gyula füter vár.]

Albīnūs, [ἀλεῖον. Ger. Wettsteinburg. Vng. Gyula füter vár.] q Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannoni reges in ea inaugurarunt soleant & inungi. [Ger. Stutwettsteinburg. Vnl. Székely füter vár.] q Item tertiam in Transsylvania, quæ Alba Julia dicitur, Principum Transsylvaniae sedes, & habitatione perpetua. [Vng. Gyula füter vár.]

Albīum Internelsum, Oppidum Ligusticum, Plin. li. 5. cap. 5. Vide supra in dictione ALBINGAVNVM.

Albiūs, Proprium nomen viri. Hor. 1. Serm. Sat. 4: Stupet Albius ære. q Albius Tibullus poëta elegiographus, Horatio & Ovidio familiaris. Horat. lib. 1. Epist. Albi nostro sum sermone candidate judecet. Hic Messalam Corviaum in Provinciam sequens, in Corcyra insulâ morbo corruptus, extremum vitæ diem clausit. Vide Crinitum de poëtis Latinis.

Albonenses, Liburæ populi in conventu Scardonitano. Plin. lib. 3. cap. 21.

Albucilla, Apud Tacitum mulieris nobilis nomen est, sed admodum impudicæ, & multis adulteriis infamis.

Albūlla, Fluvii nomen, Vide in APPEL LATIVIS.

Albulates, Fluvius est in quinta regione Italæ. Plin. li. 5. cap. 13. **Album**, Promontorium Africæ, V.M. pass. fratre à Mellaria Hispaniæ vico diremptum. Plin. in Procœlio lib. 3. q Est & alterum ejusdem nominis Promontorium, in Phœnicie, non procul ab Tyro: de quo Plin. lib. 3. cap. 19.

B 3 Albuna,

Albuna, Dex nomen, quæ in nemore quodam agri Tiburtini colebatur. A' Græcis dicitur λαύρια, putaturq; fuisse Ino Athamantis uxor, quæ viti furorim metuens, una cum Melicerta filio se in mare præcipitavit. Alii Sibyllam Tiburtinæ fuisse existimant, quæ ob admirabilem sapientiam, humanaq; majorem, à vicinis populis dea credita est.

Albuneā, Fons & nensus iuxta Anienem, sive ab albore aquæ sulphuræ, sive quod Albuna Latinè sit, quæ Græcè λαύρια dicitur. Virg. Aen. 6.: lucosq; sub alta Consulit Albunea, memorum quæ maxima sacro Fonte sonat.

Alburnus, Lucania mons à candore verticis dictus, & portus ejusdem nominis. Virg. 3. Georg. Est lucos Silari circum, illicibusq; virentem Plurimum Alburnum volitans, cui nomen Asilo Romanum est.

Albutius Silus, Novariensis orator, Romam venit, receptus in Planci oratoris contubernium. Iam verò senior ob vitium vomicæ Novariam redit, convoca cataq; plebe, causis propter quas mori destinasset, in concione redditis, abstinuit cibo, si biq; inedia necem consecivit. Ex Tranquillo. q T. Albutius, cuius M. Varro meminit, dicitq; scripsisse Satyras Luciano stylo. Nam & Lucilius eum ut Græca miscentes verba, notat his verbis: Græcum te Albuti, quam Romanum, atque Sabinum, &c. Vide reliqua apud Ciceronem in principio de Finibus.

Alcæus, ἀλκαῖος, cum diphthongo, Nomen poëtæ Lyrici Mytilenæ. Hic magnificus, brevis, diligens & plurimum Homo- ro similis.

Alcamenes, [ἀλκαμῆνης. Ger. Ein auständiger Hudhauer] Nobilis statuarius fuit, Phidias discipulus, qui Agoracritum Parium condiscipulum in facienda Venere, populi Atheniensis suffragius superavit. Plin. lib. 36. cap. 5.

Alcander, dri, ἀλκανδρός. Vnus è comitibus Sarpedonis Lycia regis, ab Ulyssè ad Trojam occisus. Ovidius 13. Metamorph.

Alcantor, ἀλκαντός. Viri proprium, cuius mentionem facit Virgil. lib. Aeneid. 10. Huic frater subit Alcanor, &c.

Alchiathoē, ἀλκαθοή, Urbs eadem esse putatur, quæ alio nomine Megaram vocant. Ovid. 9. Metamorph. Alcathoe quam Nisus habet.

Alcathoēs, ἀλκαθοή, Pelopis filius, qui cædis Ch. yslippi fratris suspectus, Megaram venit, occisoq; leone, qui Cithæronius à loco dicebatur, adscitus à Megareo gener, in regnum illi successit, & urbem Megaram Alcathoēn appellavit. q Alcathous, alias fuit Trojanus, qui Hippodamiam Anchise filiam in uxorem habuit, & in pugna apud Trojam ab Idomeeno Cretensi occisus est.

Alcē, ἀλκή, Canis nomen, apud Xenophontem de Venatione. Alce, Nomen meretricis. Vide Gel. lib. 4. cap. 11.

Alcenor, ἀλκενός. Vir Argivus fuit, qui ea in pugna, qua trecenti Argivi cum totidem Lacedæmoniis de finibus certarunt solus, cum Chromio ex suis supersuit, hostibus quoq; omnibus, uno Othryade excepto, ad internectionem delctis. Herod. lib. 1.

Alces Bithyniæ fluvius. Plin. lib. 5. cap. ult.

Alceste, es, sive Alcestis, idis, ἀλέστης, Fuit Pelia filia, Admeti Pheræorum regis conjunx, quæ maritum tanto amore dilexit, ut pro eo perire non recusaverit. Nam quum Apollo ab Admeto humaniter exceptus, hoc illi à Parciis impetrasset, ut fatale diem proferte posset, si quis aut coagulationis, aut amicitia vinculo adductus, spontanea pro eo mortem obire vellet, cæteris id abuentibus, sola Alcestis inventa est, quæ mariti vitam sua morte redimere non recusaret. Juvenalis. spectant subiectum fata mariti Alcesten. Plura apud Euripedem in Alceste.

Alcetas, ἀλκίτης, Molosorum rex fuit, longa generationum serie, genus suum ad Pyrrhum Achillis filium referens. q Fuit & alter hoc nomine, unus eorum qui sub Alexandro Macedone ordines duxerunt: utriusq; meminit Suidas.

Alcæus, dicitio dissyllaba, ἀλκέος. Pater Amphitryonis, & avus Herculis, à quo & Alcides, ἀλκαῖος, appellatur.

Alchidas, ἀλκιδᾶς, Rhodius Cupidinè nudum Praxitelis manu factum adamavit, atq; in eo amores vestigii reliquit. Plin. lib. 36. cap. 5.

Alchionē, ἀλκιονή, Mons Macedoniæ. Plin. lib. 4. cap. 10.

Alcippes, Marsorum oppidum est, lacu Fucino absumpsum, extrudum à Marsya Lydorum duce. Plin. lib. 3. cap. 12. Alii tamen Archippe scribunt.

Alcibiades, pe. corr. [ἀλκιβιάδης. Ger. Ein fahrendlicher Hauptmann der Athenienser.] Nomen Atheniensis Imperatoris summi, qui genere & forma præcipuus, omnibus rebus aptus fuit: dives præterea, affabilis, patiens: deniq; summis naturæ, ingeniiq; dotibus egregie exornatus: cæterum tanto rursus virtutum agmine deformatus, ut si virtutibus p̄ses, metit addubites, laudem, an vituperio dignior videatur. Hic

quæ est proclivis ad luxum & ad cæteras voluptates, ad bonam disciplinam traditus est à Socrate. Nam descendisti studio, & sapientia amore pellectus, exempli cunctis amatoriis, adulatoriisq; repulsi, ad Socraticam disciplinam animum vertit, nunquam recedens à latere philosophi sapientissimi. Reliqua vide in vita ejus apud Plutarchum.

Alcidämās, ἀλκιδαῖας, Luctator insignis. Stat. 10. Thib. - tuque o spectare palæstris Omnibus, & nuper Nemæo in pulvere fecit Alcidama. q Aleidamas Eleates, philosophus, scriptor de musica, discipulus Gorgia Leontini. Suidas huc inter scriptores Rheticæ anumerat. Quint. lib. 3. cap. 1. meminisse jesus & Laertius in Protagora.

Alcidamus, Rhetor antiquus in primis nobilis, qui mortis laudationem scripsit. Cic. lib. 1. Tusc.

Alcidēs, pen. prod. [ἀλκαῖδης. Ger. Der überaus starke und mächtige Hercules.] Hercules Græca significatio à virtute appellatur: nam ἀλκὴ virtus, robur, fortitudo dicuntur. Vel virtus Alcides (ut Herodotus ait) a nomi est patronymicum ab Alceo, a patre suo: hoc est, Amphitryonis pater.

Alcimachus, [ἀλκιμάχος. Ger. Ein berüchteter Meister.] Pictor nobilis. Plin. lib. 35. cap. 11.

Alcimedē, pen. corr. ἀλκιμέδη, Vxor Aesonis fuit, mater Jasonis. Valer. Flac. Argon. 1.: dunc gravis Aeson Et pariter vigil Alcimedē spectantq; tenentq;.

Alcimedon, ontis, ἀλκιμέδων, Sculptor nobilis, apud Virgil. 3. Aeglog.

Alcimenes, ἀλκιμένη, Poëta tragicus, Megarensis. Suidas.

Alcimus ἀλκιμός, Orator omnium, qui in Græcia tum florebat, eminentissimus. Diog. Laert. Flor. 2. in vita Stilponis. q Fuit præterea Alcimus Lydorum rex præcipua pietate insignis, ingenioq; mitissimo. Cælius Lectionum antiquarum lib. 19. cap. 2.

Alcinōüs, penult. correp. ἀλκινόος. Nausthoi filius, teste Homer. Odyss. 7. Rex Phæcum in Corcyra insula justiñimus, dcente Ophæo in Argonaut. οὐρανὸς δικαιοτεχνός. Beatus. Fuitq; dilsgens hororum cultor. Quamobrem dixit Virg. lib. 2. Georg. Romaq; & Alcinoi sylva: id est, arboreos pomiferæ. Hujus meminist Ovid. 2. Metam. Ferunt horum pomariorum tantam fuisse fertilitatem, ut maturis fructibus novi succederent. q Alcinoi apolodus. De longis & anilabibus fabulamentis. Refertur à Diogeniano, & Iulio Polluce lib. 6. Sumptum ex Homer. Odyss. ubi Ulysses in convivio Alcinoi Phæcum regis prodigiosas ac deridiculas fabulas & portentosa miracula commemorat, de Lotophagis, Lazrygonibus, Cyclopus, atque id genus aliis plurimis miraculis, fretus videlicet Phæcum inscrita: ut sit Alcinoi Apolodus facta narratio apud Alcinoi habita. Hoc proverbio usus est Plato de Rep. lib. 2. Haud tibi sum narratus Alcinoi apolodus. q Fuit etiā Alcinous philosophus Platonicus, qui Epitomen cōpositum decretorum Platonicis.

Alcion Medicus, de quo Joseph. Antiq. Ind. lib. 19. cap. 1.

Alciphron, ἀλκιφρών, Magnesius, Alexandri temporibus philosophus. Suidas.

Alcippes, ἀλκιππη, Vna ex Halcyonæ gigantis filiabus, que Halcyonides, ἀλκυονῖδες, dictæ sunt. Suidas. Est præterea Alcippes nomine rusticæ mulieris proprii, cuius sæpè meminist Theocritus, & Virg. Aeglog. 7: Quid facarem? neq; ego Alcippes, ne Phyllida habebam.

Alcippus, [ἀλκιππος. Ger. Ein fahrender Burger zu Athen, welcher aus seinem Wasserland vertrieben ward.] Lacedæmonius civis fuit, inter suos maximæ autoritatis, patriæq; studiosissimus, qui ab inimicis contrarias in Republica partes sovientes, in exilium actus fuit. Huic uxor fuit nomine Damocrita: que quum virum in exilium euntem prosequi prohiberetur, filiaq; jam viro maturæ publico edito matrimonio atceretur, ne quis ex illis injuriaæ avo illatae ultor nasceretur, concepit animo facinus supra omnem malicie audaciam. Nam quum ex more sceminae urbis primariae ad nocturnum sacrum in andronem quandam convenientem, Damocrita à filiabus adjuta, magnam vim lignorum, quæ ad sacrificia parata erant, ad fores congregatis, ignemq; injecit, ut omnes intè exureret. Accurrentibus deinde auxilio viris illa filias primum: deinde scipsam interfecit. Ex Plutarchi narrationibus amatoriis.

Alcisthene, ἀλκισθένη, Nobilis pictoris nomen apud Plin. lib. 35. cap. 11.

Alcithe, ἀλκιθέη, Thebana mulier fuit, quæ quum Bacchum, ejusq; Orgia contemneret, cæterisq; mulieribus sacra celebrantibus cum sororibus & ancillis lanifico operam daret, ab irato Baccho in vespertilionem mutata est: telæ autem in vitæ & hederam. Vide Ovid. 4. Metam.

Alcæon, ἀλκηστή, Amphiaraï vatis, & Euriphyles filius fuit, qui matiæ suam in ultionē parris, quem illa dolo occiderat, interemit. q Item Alcæon, Philosophus Crotoniates, Pythagore

Pythagore auditor, qui teste Laertio, primus de naturæ ratione scriptis lingua Dorica.

Aleman, ἀλεμανός, E' Lydia, Messenius, poëta Lyricus, filius Damantis. Claruit XXVII. Olympiade, quū apud Lydos regnaret Ardis, pater Aliattæ. Hic quum nimio amore puerilā quādam deperiret, amatorios catus primus invenit. Fertur phthirias Morbo interisse. Suidas.

Alemania, ἀλεμανία, Civitas Cariæ mediterranea: alias Heraclæa dicta. Steph.

Alcmena, pen. prod. [ἀλκυλίνη, Ger. Die Mutter Herculis.] Nomen proprium fuit matris Herculis: Electronis filia, Amphytrionis Thebani uxor, quæ lovi Herculem peperit. Dicitur, ἀλεμανή: id est, à robore: quoniam hæc mulier multum præstulerit animi constantiæ, ad viros proximè accedens. Aliquando post c ponitur u, Alcumena, prout versus exigit. Vide Hesiodum in Aspid.

Alcmenæ, ἀλεμανία, Ithacæ insulæ civitas est, à qua Ulysses Alcomeneus, ἀλεμανός, à poëtis appellatur. Steph.

Alcón, ἀλέων, Nomen proprium Cretensis sagittarii, cuius filium quum draco invassisset, taata arte direxit sagittam, ut ea in serpentis deficeret vulnere, nec transiret in filium. Fuit hic Alcon Erichthei Atheniensium regis filius, qui ex Attica in Eubœam fugit. Virg. s. Aegl. siquos aut Phyllidis ignes, Aut Alonis habes laudes, aut jurgia Cœdri.

Alcorhus. Lege, AL & ATH OVS.

Alcyōnē, pen. corr. [ἀλκυόνη, Ger. Die Frau des Winden Königs / welche zu ein Seevogel ist verwandelt worden.] Acoli regis ventorū filia fuisse creditur, & uxor Ceycis: quæ desiderio mariti, qui naufragio perierat, in mare se dejecit, versaq; est, ut poëtæ fabulantur, in avē sui nominis. Vide Ovid. 11. Metam. q Altera fuit Alcyone Eveni fluminis filia, uxor Idæi, antè Marpessa appellata: quam Apollo quum rapuisset, non dubitavit maritus sumpto arcu & sagittis uxorem vi ab eo repeteret. Quod quū frustrâ conatus esset, parentes filiæ casum lugētes, cōmutato nomine Alcyone tam appellari, quod satu superiori Alcyone non dissimile sortita videretur. Hæc Homer. 9. Iliad. Alii scribunt Halcyone, prima vocali aspirata: quia de re vide ea, quæ suprà annotavimus in dictione ALCEDO.

Alcyōneus, ἀλεύονός, Gigas fuisse traditur, Porphyrionis frater, ab Hercule telis confossus: cuius & filiæ, quas septem numerant, ob patris mortem in mare præcipitantes se, ab Amphitrite in Alcyones, ut quorundam opinio est, sunt mutata. Hærum nomina sunt, Phostonia, Anthe, Methone, Alcippe, Palenne, Drymo, & Asterie. Ex Suida. Alii scribunt Halcyoneus. Vide ALCEDO.

Aleæ, ἀλεά, Stephanus, Nomen oppidi in Arcadia, dictum ab Aleo conditore. q Item Minervæ cognomē, quæ circa hanc urbē celebatur, ut est videre apud Herod. li. 1. Verum in duabus hisce postremis significationibus primam corripit, quam alioqui producit. Papinianus in Sylvis: Aut Aleæ lucis vidit Tegeæ sacerdos.

Alebas, pen. prod. ἀλεβας, Larissorum in Thessalia crudelissimus tyrannus fuit, ab ipsis tandem satellitibus, quos ad corporis custodiā adhibebat, interfectus.

Albecerij, Galliae Narbonensis populi. Plin. lib. 3. cap. 4.

Alepto, [ἀλεπτός, Ger. Eine aus den unzähligen Hellenischen Wörtern.] Una ex furiis infernalibus, & Latinè incessans interpretatur, ab è priyativa, & λεπτός, desino: quia cupiditas nunquam satiatur.

Alector, ἀλέκτης, Filius Anaxagoræ, Iphim genuit & Capaneum, qui fuit unus e septem ducibus Argivorum apud Thebas. Volaterr.

Alectryon, [ἀλεκτρύων, Ger. Der geheimt Rämmerting Mars.] Adolescens fuit (ut fabulatur Lucianus) Marti adeò familiaris, ut adulterii, quo Veneri ille commiscebatur, conscius adhibetur, foribusq; custos apponetur, ne Solis intervenienti deprehendetur adulteri. Verum quum ille somno oppressus negligenter excubias ageret, amantes ejus fiducia in utræq; auræ dormientes, à Sole deprehensi sunt, & apud Vulcanum delati, adamantinis catenis multò ante eum in usum paratis, sunt impliciti. Qua de causa indignatus Mars, Alectryonem in avem sui nominis transformavit, quem gallum Latini appellat: qui etiam hodie veteris negligenter tremor, Solis adventum cantu suo prænuntiat.

Alegenor, Vnus fuit filiorum Boëthii: quatuor enim fuerunt, Hippodamus, Electron, Archilycus, Alegenor, teste Diodor. libro 5.

Aleïi campi, ἀλεῖα πόλις, Locus est Lycia, in quem cecidit Bellerophontes, quum à Pegaso ab ostro agitato excutieretur: sic dictus, quod in eo cæsus errari Bellerophontes, do- nec periret.

Alele, Phazaniorum urbs in Africa. Plin. lib. 5. cap. 5.

Alemani, [ἀλεμανοί, Stephano. Ger. Die Teufelsen. Pol. Niem. vng. Nîmer. Ang. Germanes, Almawes.] Populi Septentrio-

nales, qui & Germani dicuntur: Rheno fluvio à Gallis; Alpibus ab Italib; discreti: ita dicti patrio vocabulo, quasi protinus viri. Quū enim Germani illi Septentrionales, præsertim Transalbiani mutare sedes cogitarent, imitati priores Germanos, qui trajecto Rheno, quō se totos viros ostenderent, sibi hoc nominis, quasi Gar ein Mann imposuissent: & ipsi se, quod fortissimi bellatores & viri omnes esse & vellent, & deberet, Germanos, quasi alle Männer appellaveré. Hæc Beatus Rhenanus in Tacitum.

Alemanus, Spartanus in Caracalla, Cùm Almani nomen ascriberet. XXXXVII

Alemanus, Fluvius apud Rysios originē à rubro castro Notenburg trahēs: hic ad Rehheim oppidū jungitur Danubio, Vulgo Altola, vel Altmühl appellatur. Vide Althamerū in Tacitū. Alemusii, Atticæ populi, apud quos est Cereris legiferæ, & Proserpinæ templum. Pausanias in Attic.

Aleanticus, Sinus. Plin. lib. 6. cap. 87.

Aleopetra, Insula in Maetide.

Aleria, Corsicæ colonia à Sylla dictatore deducta. Plinius lib. 3. cap. 6.

Alesa, Civitas est Siciliæ, Ptolemæo. q Hinc Alesinus, na, num. Cic. in Epist. Famil. In Alesina civitate, &c.

Aleſius, ἀλεσίος, Oppidum Elidis Stephano. q Item mons Arcadiæ, non procul à Mantinea: sic dictus ab errore Rheæ. Autor Pausanias.

Aleſium, ἀλεσίος, Oppidum Peloponnesi apud Strab. lib. 8.

Alethes, ἀλεθής, Nomen proprium viri Trojani, de quo Virg. lib. Aeneid. 1.: & qua grandævus Alethes. Latinè sonat veræ.

Aletium, ἀλετίος, Oppidum Salentinorum in Italia, authore Ptolem. & Plin. lib. 3. cap. 11. q Hinc Aletini populi, apud Plin. lib. 3. cap. 11. Vulgo Lex in terra di Otranto.

Aletrinates, Italæ populi, in tractu Campaniæ. Plin. li. 3. cap. 5. Aletrini apud eundem lib. 3. cap. 11.

Aleus, Fluvius Siciliæ & tribus quædam sive locus in Chronico. Ita dictus ab Aliento quodam rege: interpres Theocriti in septimum Idylium.

Alex, Alecis, Fluvius Reginum agrum à Locrensi disternit, Strab. lib. 6. Apud Theocritum verò scribitur Ales, alitis. Hic fluvius Plinio Cárcinas appellatur, Pausanias & Aeliano Cecinus. Volaterranus.

Alexamenus, Aetolus, Nabidis tyranni Lacedæmonii intersector, mox ab Lacedæmoniis ipsis in regia obtruncatus. Liv. Decad. 4. lib. 5.

Alexandrè, [ἀλεξανδρός, Ger. Der groß Alexander / König in Makedonen.] Nomen proprium regis Makedonici, cuius clarissima gesta & ab historicis & in Sacris literis traduntur. Hic longè omnium excellentissimus fuit, cui ex rebus actis & auctis, Magni inditum est nomen, ne vir unicam gloriæ adeptus, sine laude unquam nominaretur. Nam solus, à condito aeo, quantum hominū memoria est, inexuperabili imperio orbis auctus, fortuna sua major fuit, successusq; ejus amplissimos & provocavit ut strenuus, & æquiparavit ut meritus, & supèravit ut melior, solusq; sine æmulo clarus, adeò ut nemo audiat virtutē ejus sperare, vel optare fortunam. Hæc Apuleius. q Fuere & alii Alexandri: quorum unus Aphrodites, interpres Aristotelis, sed tali ingenio, ut Aristotalem identidem carpat. De hoc Suidas & Stephanus meminerunt. q Alius fuit Alexander Grammaticus, ex oppido quod Goticon dicitur, qui de varia historia sive materia XXIII. volumina scripsit, péritissimus ætatis sua vir. q Alius Alexander Asia rex, & Syriae, dictus Balam. q Alius Iudæorum rex, qui Aneus dictus fuit, & regnavit annis vigintiseptem. q Alius Alexander Epitota, qui quum Italæ bellum inferret, à Lucano milite interemptus est.

Alexandra, Quæ & Cassandra, Priami filia, ac vates. Hoc etiā nomine Lycophronis inscribitur poëma de Alexandro Paride. Volaterr. q Est & Alexandra, Alexandri Iudæorum regis uxor, Egesippo lib. 1. cap. 12.

Alexandrīa, [ἀλεξανδρεία, Ger. Ein stadt in Egyptenland mit weit von einem austauß des Nili, am Meer gelegē.] Vulgo à Turcis Scandaria dicitur: Vrbs Aegypti, non longè à Nili ostio: ab Alexander Makedoniæ condita: urbs fertilissima: quam Dinocrates architectus metatus est mirabilis ingenio, quindecim millium passuum laxitate ad eisigem Makedonice chlamydis orbe gyrato laciniosam, anguloso dextra, lœvaq; procurſu. Mareottis lacus ad meridiā: am urbis partē Europo Canopico ostio immittitur. Habuit olim scholas omnium disciplinarum liberalium: fuitq; ob commoditatē maximum totius orbis emporium. Constructum autem fuit ante Salvatoris adventum, anno vigesimo supra trecentesimum, intra spaciū septendecim dierum (ut testatur Iustinus lib. 11.) cum sex millibus murorum passibus.

Alexandrīum, ἀλεξανδρεία, Iudeæ oppidum Iosepho & Strabon. lib. 16.

Alexandropolis, ἀλεξανδρόπολις, Parthorum civitas, sic ab Alexandro Magno conditore nuncupata. Plinius libro 6. capite 25.

Alexia, Sequanorum urbs est, quam Ptolemæus Regiacū vocat. Diodorus autor est, hanc urbem ab Hercule conditam esse, semperq; liberam mansisse, donec à Cæsare longa obsidione capta, Romano accessit imperio. Creditur eadē esse, quam Galli hodie Africis vocant.

Alexis, ἀλέξης, Asinii Pollionis puer fuit, quem Virgilius ejus amore captus, ab illo dono accepit. In hujus gratiam (ut Servius putat) Virgilius scriptis secundam Aeglogam.

Alexis Thurius, ἀλέξης θύριος, Qui prius Sybaris dicebatur, poëta comicus ante Ménandrum, veliqui plures fabulas. Habet filium Stephanum, poëtam & ipsum comicum. Suidas.

Algidus, pen. cor. Mons ab urbe duodecim passuum milibus distans, ab assiduo frigore sic dictus. Horatius: Quæq; Aventinum tenet, Algidumq;. Ab hoc quoq; sylva Algida dita est, huic monti subjacens, in cuius ingressu Regillus lacus est.

Algidum, ἀλγίδης Stephano, Italiz oppidum non procul à Tusculo in alto monte situm, ex aëris algore propterea dictū, nunc Rosa de Pape ex veteris situs descriptione existimat, sylvaq; proxima adhuc Algidū sylva cognominatur. Volater.

Algidensis, adjективum, ut Raphanus Algidensis, qui circa Algidum nascetur longus & translucidus. Plin. lib. 19. cap. 4.

Alicariæ, Meretrices in Cappania appellant, quod solitè essent circa pistrina alicitorum versari. Festus.

Aligurius, Proprium nomen. Cic. Tironi, lib. 16. Epist. 18. ad finem: Aligurius Cæsarialis familiaris mortuus est, bonus homo, & nobis amicus.

Alimala, ἀλιμάλα Stephano, Locus est in Lycia.

Alinda, ἀλίνδα. Vrbs Cariæ, in qua regnavit Ada, filia Hecatomni regis Cariæ, auxilio Alexandri Magni. Strabo lib. 14.

Alindora, ἀλίνδρα, Civitas Macedoniz, Steph.

Aliphæ, pen. prod. ἀλιφή, Olm oppidū erat in Samnio. Hinc Aliphani populi, & Aliphana pocula apud Hor. lib. 2. Scrm. Aliphiræ, ἀλιφίραι, Arcadiæ populi. Plin. lib. 4. cap 6 ab oppido Aliphira. Cic. ad Att. lib. 6. Epist. 113: Arcadiæ censebat esse Leprecon quoddam maritimum. Tene autem, & Aliphira, & Tritia, nō sunt ei videbantur.

Alisarna, ἀλισάρνα, Oppidum est Troadis, apud Stephanum: à quo fit genitile Alisarnæus, ἀλισαρναῖος.

Alistus, ἀλίστος, Ptolemæo, Oppidum Germaniz, in tractu maritimo Saxoniz.

Allium, pen. prod. ἀλίου, Ptolemæo, Oppidum in Septentriionali plaga Germaniz, non procul à Sicambris.

Allista, ἀλίστα, Insulæ Corsicæ urbs in latere Meridionali, Ptol.

Allones, pen. prod. ἀλίζοις, Asiz minoris populi, inter Myos, Caras, & Lydos siti, Autor Stephanus.

Allia, ἀλλια, Corsicæ insulæ oppidum, Phœninium opus, teste Herodoto. Gentile est Allia, ἀλλιαῖος, Steph.

Allante, es, ἀλλάντε Stephano, duorum oppidorū nomen est, quorum alterum in Arcadia, in Macedonia alterum collocatur. Inde Allantæ, ἀλλάντοι, qui & Allantenses dicuntur à Plin. lib. 4. cap. 10.

Allia, ἀλλια, Nomen fluvii, qui à Crustuminiis montibus præalto defluens alveo Tyberino amni miscetur, quadragesimo ab Vrbe lapide, ubi magna strage Romani à Gallis profligati sunt. Hinc Alliensis dies dictus est, tanquam infastus. Sunt qui arbitrentur hoc nomen esse fœmininum, decepti auctoritate Lucani: Et damnata diu Romanis Allia fastis: quod ramen ita non est. Nam id licenter à Lucano factum est, per subauditionem nominis generalioris Aqua. Hujus nominis prima semper productur. Silius: Major & horrificis sese excusat Allia ripis. Hæc erat in fastis cui dat gravis Allia nomen. Virgil. libro 7: Quosque secans infastum interluit Allia nomen. Vbi Servius male putavit alterum l, metri causa esse interpositionum. Nam quod Lucan. libro 7. dicit: Non istas habuit pugna Phœniciæ parte, Quas aliae clades: Aliae, non fluminis nomen, sed diversitatis relativum est, ab Alius, alia, aliud.

Allienus, ni, Proprium viri, qui fuit Praetor Sicilie sub Cæsare. Hæc in Comment. de bello Afric. in princ.

Allobrogæs, pe. cor. [ἀλλοβρογες, ἐλλοβρογες, Stephano. Ger. die Gaphover.] Populus Galliæ juxta Rhodanum, nunc Sabaudientes, & Delphinate, victoria Fabii, & Catilinæ conjuratione noti, ad tractum Lugdunensem siti, Ptolemæo. Hor. Epod. 16: Novisq; rebus infidelis Allobrox.

Allobrogicæs, a, um, adject. ἀλλοβρογεῖσ, ut apud Cels. li. 4. cap. 5: Vinum Allobrogicum.

Alloria, ἀλλορια, Vrbs Cretæ, ut ex Polyhistore refert Stephanus. Gentile est Alloriates, ἀλλοριάτες.

Allotriges, ἀλλοτριγες, Populi in tractu Septentrionali Hispanæ, Strabo lib. 3.

Almedessos, ἀλμέδεσσος, Oppidum in ora Thraciæ, non pro-

cul à Bosphero. Recensetur à Plin. libro 4. capite 11. Ptolemæus vocat ἀλμιδαστερ, Halmidassum. Aut potius ἀλμιδαστερ, his aspiratione.

Almenæ, pen. prod. ἀλμηνα; Oppidum est ad Pontum Euxinum: à quo sunt gentilia, Alminius ἀλμηνιος, & Almenites ἀλμηνῖτες, Steph.

Almōn, ἀλμων, Oppidum Thessaliz, quod à nonnullis Elmo appellatur, teste Plin. lib. 4. cap. 8. Est etiam Almoa apud Virgil. 7. Aeneid. Pastoris nomen, filii Tyrthæi, regi pecoris magistri.

Almopis, ἀλμωπια, Macedonia pars est, quæ ab almope gigante, Helles ex Neptuno filio, nomine accepit: à qua etiam incole Almopes dicti sunt. & Almopii. Stephan.

Almōs, ἀλμως, Sisyphi filius, ut inquit Apollonius, frater Porphyrion, ex cuius si ia Chrysogone, & Neptuno, natus est Minyas rex Orchomeni. Idem tamen Minyæ matrem Hermippem Boeoti filiam appellat.

Aīσcus, ἀλισκος, Nomen Gigantis, Titanis & Terræ filii; cujas uxor Iphimedæ à Neptuno violata, duos peperit filios, Otum & Ephialtem, quos Aloeus pro suis educavit: unde & Aloides, ἀλωδης appellati sunt. H: quum Gigantibus superis bellum inferentibus, opem ferrent, Apollinis & Dianaæ telis confixi sunt. Virgil. 6. Aeneid. Hic & Aloides geminos, immania vi corpora, qui manibus magnum rescindere coeum aggressi.

Alogianæ, [ἀλογιαναι. Ger. Reiter/ welche Christum das Wort des ewigen Vaters: das ist / wahrer Gottes Sohn / verleugneten.] Hæretici fuerunt, sic vocati tanquam sine verbo: propterea quod εὐ τῷ λόγῳ hoc est, De filio, qui Patris verbum appellatur, divinitatem non agnoscere, Ioannis Evangelium recessuerunt.

Alone, es, (ut apud Melam legitur) sive Alona, ε, ἀλόνη Ptolemæo, Fluvius est Hispanæ in sinu Illicitano. Est & Alone, ἀλόνη, insula inter Lebedum & Theon repente crata. Plin. lib. 2. cap. 89.

Aloni, Populi Mesopotamia Gordyæis juncti, per quos Zerbis fluvius in Tigrim cadit. Plin. lib. 6. cap. 26.

Alontigicei, Hispanæ populi in conventu Hispalensi. Plin. lib. 3. cap. 1.

Alontium, Vide ALVNTIVM.

Alope, es, ἀλόπη, Thessaliz civitas est apud Plin lib. 4. cap. 7. dicta ab Alope Cercionis, sive (ut aliis placet) Actoris filia. Emigrantur & aliae quinq; ejusdem nominis civitates, quas vide apud Stephanum.

Alopece, ἀλόπεια, Insula est Bosphori Cimmerii apud Plin lib. 4. cap. 12. Est & altera ejusdem nominis insula, è regione Smyrnæ sita, in mari Aegao: quæ recensetur à Plinio lib. 5. cap. 31.

Alopæconnelis, ἀλοπεκονης, Oppidū est, teste Stephano, in Hellepoliaca Chersoneso, ex oraculo nomen adeptum, quo jubeatur Athenienses ibi urbem condere, ubi vulpinos catulos reperiunt. Circa hanc urbem præstantissima tubera nasci: autor est Plin. lib. 19. cap. 3. Est præterea ejusdem nominis insula, ante Thraciæ Chersonenum, non procul à Cæsa, ejusdem Chersoneti portu, de qua Plin. lib. 4. cap. 12.

Aloros, ἀλορος, Ptolemæo, Macedonia urbs, auctore Pomp. libro 2.

Alostici, Hispanæ populi in conventu Hispalensi. Plinius lib. 3. cap. 1.

Alpes, [ἀλπις, τὰ ἀλπια ἔχει. Ital. Alpi. Ger. Alpgebirg/Gebirge so Italiæ von Frankreich vnd dem Schweizerland absundet. Vng. Hausr.] A candore nivis dictæ sunt: quia perpetuis frigore nivibus albescunt, Sabini enim Alpū dixerunt, quod postea Latini albū: unde Alpiū nōmē. Silius: -clausas nivibus rupes, suppostaq; celo, Saxa vocat. Sunt autē montes altissimi, qui Galliam Transalpinam à Cisalpina dividebant: nūc verò promotis finibus termini sunt Italiæ. In longitudine centum millia passuum patet, à supero mari ad inferum, ut Celsus tradit: Livius verò tria millia stadiorum. Hinc sit Alpinus, na, num, pen, prod. ἀλπις, Plin. Gentes Alpæ, & venti Alpini, qui ab Alpibus flant. Vnde & Cisalpinus, na, num, & Transalpinus, cōposita.

Alpæsa, Oppidum est Celticæ regionis in Hispania ulteriori, apud Plin. lib. 9. cap. 1.

Alpheias, ἀλφεια, Dicitur Arethusa apud Ovid. lib. 5. Metam. Tum caput eleis Alpheias extulit undis. Vbi alludit ad fabulam, qua ferunt Arethusam Alphei amatoris vim fugientem, in fontem sui nominis esse conversam.

Alphænūs, Nomen est tutoris apud Hor. lib. 1. Scrm. ut Alphenus vafer in omni Abiecto instrumento artis, clausaq; tabernæ Tutor erat, &c.

Alphæsibæ, ἀλφεσσα, Phlegæ fluminis filia, quam Alphonson donato illo monili, quod Eryphilæ matri detraherat, in uxorem duxit.

Alphæsi.

Alphēslbœus, ἀλφεστοῖς, Nomen pastoris, apud Virgil. Aeglog. 5. παρὰ τὸ ἄλφειον πόντον, quasi inveniens boves, Alpheus. Per tres syllabas, & pen. prod. ἀλφεῖς. Vulgō Rofea. Fluvius est in Elide Peloponnesi regione, quem Pausanias lib. 3. tradit occultis meatibus subter mare labi, & in Arethusam Sicilie fontem desinere. Qua in re sequutus est Poëtarum fabulas, qui Arethusam venatricem fuisse tradunt, ab Alpheo adamata: cui quum ille vim adhibere pararet, Diana miseratione in fontem sui nominis esse cōversam, occultisq; meatibus, ne amatoris undis pollueretur, in Siciliam usq; fugisse: tandemq; in ea parte Syracusanæ urbis, quæ Oitygia dicitur, magno aquarum vi erupisse: Alpheumq; amatæ Nymphæ desiderio cōdem esse insecum. Virgil. 3. Aen. - Alpheum fama est hūc Elydis annem Occultas egisse vias subter mare, qui nunc Orc Arethusa tuo Siculis confunditur undis. Verūm hæc fabulosa esse constat: quum Alphei aqua nusquam absorbantur, ut docet Strab. lib. 6. ejusq; ostium manifestè videatur inter Ichthyam promontorium, & Haliartum oppidum. Alpheonis Diana Templum, Locus est ad Alphei fluminis ostium, ab Olympia stadiis octoginta distans. Strabo libro 8.

Alphiōn, ἀλφέων, Lacus in Pyrrhea, vitiligines tollens. Plin. lib. 31. cap. 2.

Alphius, Fœneratoris nomen, à quo primū profecta esse dicitur celebris illa sententia: Vel optima nomina, non appellando mala fieri. Hujus meminit Horat. in Epop. Ode 2.

Alpīnūs, Malus quidam Poëta fuit, qui Memnonis Autorum filii bella descripsit, sed tam malè, ut ab Horatio dicatur, Memnona suis carminibus jugulare. Turgidus Alpinus jugulatum Memnona. &c.

Alsā, Fluvius est Venetiæ, Aquileiam præterfluens. Plin. lib. 3. cap. 18.

Alsfeldia. Vrbs Hassia.

Alsā, Villæ nomen est, ditionis Mediolanensis, in Varisiensi præfectura. Vide annotationes Alciati in Cornelium Tacitū.

Alsīum, ἄλσος, Ptolemæo, Vrbs est Tuscæ litoralis, quam hodie Sanctam Severinam vocant. Plin. lib. 3. cap. 5.

Alfīs, Nomen est pastoris apud Virg. lib. 12. Aen. - Podalirius Alsum Pastorem, priuag; acie per tela ruentem Ense sequens nudo supereminet.

Altellus, Romulus dictus est, sive quod in tellure altus fuerit à lupa: sive quod rebus gestis excelsus ac glorioſus esset: seu quod à Tatio Sabinorum rege in colloquium postulatus, alternis vicibus audierit ac loquitus fuerit. Nam sicut à Macro Marcellus, à vafro Vafellus: ita ab altero Altellus fit. Hæc Festus.

Althæa proprium Meleagridi matris nomen: quæ ut fratum suoru cædem ulcisceretur à Meleagro filio suo perpetrata fatalem illius stipitem igni imposuit, filiumq; unum cum illo exussit. Vide infra in dictione MELAEGER.

Altinūm, penult. prod. ἀλτην. Vulgō Altino. Vrbs olim in litore Venetiæ florentissima fuit: à qua Altinates populi diſiunt. Plinius lib. 3. Epistol. Arrianus Maturius Altinatum est princeps.

Aluntiūm, sive Alontium, ἀλέντος Ptolemæo, Oppidum Siciliæ non procul à Lilybæo promontorio. q; Inde Alunti, sive Alontini, quorum meminat Plin. lib. 3. cap. 8.

Aluona, ἀλουόνα Ptolemæo, quæ & Albion vulgō S. Angelo. Oppidum Liburniæ. Inde Aluonenses, sive Albichenses, populi, quorum meminat Plinius in descriptione Liburniæ.

Alusig, specus sacer in Thalamo Thuriæ mōte, ab Allusio proximo amne cognominatus, ut scribit Lucius Ianus Parthianus in Claudianum.

Alutæ, Populi Illyrici, in conventu Scardonitano. Plinius libro 4. capite 21.

Alurenſes, Istræ populi. Plin. lib. 3. cap. 19.

Alyacmōn, Fluvius Macedoniæ. Claudianus: Et frustra rapido damnant Alyacmona Bessi. q; Legitur & Haliacmon pro codem.

Alyatæ, ἀλυάται; Regiuncula Bithyniæ ita appellata ab Alyate rege. Stephanus.

Alyates, ἀλυάτης, Lydorum rex fuit, Crœsi Pater, cujus memoria exterritum est monumētum apud Sardos, maxima impense parte ab ancillis, quæ omnes apud Lydos corpore quæsum faciunt, in hoc opus collocata.

Alyba, ἀλύβη, Regio non longè à Mysia: ubi argentifodine esse ab Homero traduntur.

Alybes, ἀλύβης, Græcorū nonnulli eos putant esse, qui & Chalybes. Strab. lib. 12.

Alycus, Civitas Peloponnesi. Steph.

Alysius, ἀλύσιος, Bacchus dicitur, δέ τις λύσιος: id est, solvo. Cz. lib. 7. cap. 15.

Alysoni, ἀλυσινής, Populi sunt Scythæ Asiaticæ, ut docet Herod. lib. 4.

Alyssos, Arcadiæ fons est, cuius aqua canis rabidi morsui medetur.

Alyxothœ, ἀλυξθόη, Nymphæ nomen, ex qua Priamus Aescacum suscepit. Ovid. lib. 11. Metam. Aescacum umbrosa furtim peperisse sub Ida fertur Alyxothœ.

Alyzia, penultima producta, ἀλυζία Stephano, Acarnaniæ civitas est, non procul à littore. Strab. lib. 10. Cic. Tironi: Tertio die abs te ad Alyziam accesseramus: is locus est circa Leucadæm stadia CXX.

A ante M.

Amadoca, orum, ἀμαδόκη, n. sive Amadoci, Mothes sunt in Sarmatia Europæ: à quibus & accolæ, Amadoci dicuntur. Ptolemæus.

Amadrīdēs, Vide HAMADRYADES.

Amæa, ææ. Apud Træsenios Ceres dicta: Proserpina verò Azezia, autore Didymo. Vnde proverbium Amæa Azeiam reperit. Dici consuevit de diu, multumque quæsita, desiderataque. Nota est fabula de Cerere quærente Proserpinam, referatur à Plutarcho.

Amalchium, à Scythis appellatur Oceani Septentrionalis portio, quam nos Mare congelatum dicimus. Plinius libro 4. cap. 13.

Amalecitez, ἀμαλκίται, Gens Hebræorum. Steph.

Amalthea, penult. prod. ἀμαλθία, Fuit nutrita lovis infantis.

Nam Melissus rex Cretæ duas filias habuit, Amaltheam & Melissam, quæ lovem capriño lacte & melle nutriverunt, teste Laft. lib. 11. Institut.

Alii dicunt capram illam appellatam esse Amaltheam: ut Parmenios Poëta Græcus, quæ propterea in cœlum sublata, inter sydera cum geminis hæcdis fuit colloqua-ta. In ejus autem ortu & occasu maximè fuit pluvia. Hinc & illud Ovid. 5. Fast. Nascitur Oleniæ signum pluviale capellæ.

Et 3. Metam. & Oleniæ sydus pluviale capellæ. Porò Olenia dicitur: quia in Oleno urbe Bœotia, vel Achæa, ut alii volunt, nutrita est. Sunt qui tradant ex altero Amaltheæ cornu fluere, Ambrosium, altero nectar, cibum & potum deorum. q; Est & nomen Sibyllæ apud Tibullum.

Amana, ἀμάνα, Civitas Mediaæ Ptolemæo.

Amândrâ, Regio ad Indum fluvium, in quatuor divisa populos, Peucolaitas, Asfagalitas, Geretas, & Asoos. Autor Plin. lib. 6. cap. 20.

Amanides portæ, ἀμανίδες πύλαι, Dicuntur angustæ Amanni montis, in quas ille definit à Tauro discedens. Vide Strabo lib. 4.

Amanoides, ἀμανοίδης, Cilicia promontoriū, Pomponio sic dictum: quod formam, effigiemq; Amanni circunavigantibus exhibet. Hermolaus.

Amanthes, Populi sunt in Africa, Troglodytis proximi, apud quos tunc salis, tunc carbuncularum, gemmarumque copia est, adeò ut ex sale domos sibi extructe dicantur. Autot Solinus.

Amantia, ἀμαντία, Civitas Macedoniæ, Ptolemæo. Cic. 11. Philipp. C Antonius qui tenet Apolloniam, magnam urbem, & gravem: teneat opinor Bulidem, teneat Amantiam, &c.

Amantini, ἀμαντῖνοι, Ptol. mæo. Amates Plinio, Populi sunt Pannoniæ inferio 1, quæ hodie Vngaria dicitur.

Amanus, pen. prod. ἀμανος Stephanus, Pars Tauri montis, quæ Syria à Cilicia dividitur. Strabo lib. 11.

Amâracus, pen. corr. [Pol. Maieren, Vng. Majorana.] Cyanæ regis Cypræ puer, qui catu lapsus, dum ferret unguenta, tre-git alabastrum. Deinde quum nimis dolore contabuisset, versus est in Samplichum, quæ ex ejus nomine Amaracus cepera et appellari, ἀμαράκος, μαράκυρος. Virgil. 1. Aeneidos:

ubi molis amaracus illum Floribus & dulci aspirans complexitur umbra. Plin. lib. 21. cap. 22: Samplichum, sive amaracum in Cypro laudatissimum, & odoratissimum, scorpiibus aduersatur, ex aceto & sale illitum. Herbam hanc vulgō Majoranam vocamus.

Amaramis, ut refert Josephus, fuit nomen patris Mosis.

Amaranthi, ἀμαράνθοι, populi inter Colchos, apud quos Phasis fluvius oritur: unde & Amaranthus à quibusdam appellatur Steph.

Amarbi, populi Scythæ, Hircaniæ proximi: quorum meminat Plin. lib. 6. cap. 13. Strab. lib. 11. Amardos vocat.

Amarthus, Medæ fluvius, Ptolemæo.

Amarusia, ἀμαρουσία, Diana cognomen est: træsum (ut Pausanias videtur) ab Amarintheo Eubœæ vico, ubi summa cū veneratione colebatur Diana.

Amarynthus, ἀμαράνθος, Vicus est Eubœæ insulæ juxta Eretriam, in quo Diana colebatur, quæ inde Amarusia dicta est. Strab. lib. 10.

Amâseniūs, pen. prod. Fluvius Volscorū. q; Est & alias in Sicilia eodem nomine, de quo Ovid. lib. 15. Metam. Necon Sicanius volvens Amasenus arenas.

Amasia, penult. prod. ἀμάσια, Oppidum Cappadocie, quod

B 5 Iris flu-

Iris fluvius præterfluit, Strabonis Geographi patria, ut idem Strabo testatur lib. 12.

Amaſias, ἀμαſίας Straboni, Fluvius est Germaniæ inter Rhenū & Albim, iuxta Emdam Phrysiæ orientalis metropolim, in Oceanum illabens. Germani sua lingua Dī Em̄s vocant. Plin. & Pomp. Melz Amasis dicitur.

A'masīs, pen. prod. ἀμαſίας, Nomen proprium regis Aegypti, cuius tumulus fuit una pyramidum, dicēte Lucan. lib. 9. Non mihi pyramidum tumulis evalsus Amasis. Hic legem coadiuit, ut quisq; quotannis apud præsidem rationem vitę redderet, demōnūraretq; unde viveret, aut quo quæstu sustentaretur, qui hoc non faceret, morte afficeretur. Hanc legem Solon ab Aegyptiis transfluit ad Atheniensis. Regnavit eodem tempore in Aegypto, quo septem sapientes in Græcia floruerunt. Multa de hoc Plutarchus in Symposio septem Sapientum, & Diogenes Laertius in vita Periandri.

Amasīs, Plin. lib. 6. cap. 7, populi circa Mæotim.

Amaſtris, ἀμαſτρίς, Metropolis Paphlagoniæ, quæ antea Cromna dicebatur: postea Amastris appellata ab Amastris, muliere Persica, filia Oxyathre, fratri Darii: aut (ut alius placet) ab Amastris quadam Amazona. q; Est & urbs Bithyniæ, Ptolemaeo.

Amath, Nomen filii Chanaau, qui (autore Iosepho) Amathones instituit, qui & Amatheci dicuntur.

Amata, à Pontifice appellabatur Virgo Vestalis, quæ ad ministerium Vestæ capiebatur: quod prima, quæ hoc ritu capta fuit, hoc fuerit nomine. Capi autem idcirco dicebatur, quod veluti bello capta à parente, vel ab eo, in cujus potestate erat, manu à Pontifice maximo apprehensa abducebatur. Vide Gellium lib. 1. cap. 12.

Amatæ, populi Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 20.

Amatha, orum, ἀμαθεῖ, n. Regio Arabiæ. Vnde Amathei, ἀμαθεῖοι, Arabia populi. Plin. lib. 6. cap. 22. Horum meminit Ioseph. lib. 1. Antiq. cap. 12. & Stephan.

Amathei, es, ἀμαθεῖ Stephano, Oppidum est Phœnicæ, & alterum Siciliae. Ab utroque deducitur gentile Amathæus, ἀμαθεῖ.

Amathūs, pen. corr. thuntis, ἀμαθūs, Cypri civitas est Veneri sacra, in qua & Adonis colebatur. Virgil. lib. 10: Est Amathus, et celsa mibi Paphos, atq; Cythera. Ovid. Piscosamque Guidon, gravidamq; Amathunta metallis.

Amathūtēs, te, teum, pen. prod. Idem lib. 10: Laetanteis vitulos, Amathunteasq; bidentes.

Amathūtēs, tia, tiuim. Virgil. in Cyri: Quod si animo quovis alio jaſtaris amore: Nam te jaſtar, non est amathuntia nostri Tam rudis, ut nullo possum cognoscere ſigno. Vbi tamen in caſtigatoriis exemplaribus non Amathuntia legitur, ſed Amathusia.

Amathūſſī, ἀμαθεῖ, Cyprii ſunt ab Amathunte urbe. Strab. libro 8.

Amathūſſī, amathi, ἀμαθεῖ, Fluvius Pylon urbē, Nestoris patram præterlabens : à cuius nomine Pylos ipfa Amathoëſſa videtur appellata. Hic etiam Pamifus vocatur. Strabo lib. 8. & Mamaus, & Arcadicus. Autor Strabo lib. 8.

Amathūſſā, ἀμαθεῖ, Insula in mari Cilicio, ab Amathunte factissima urbe ſic appellata. Nunc Cyprus dicitur. Plinius lib. 5. cap. 31.

Amathūſſācūs, a, um, adjectivum. Ovid. Metam. 10: Laetanteis vitulos Amathuniasq; bidentes.

Amāxā, ἀμαξā Stephano, Bithyniæ locus: à quo gentilia Amaxzes, ἀμαξεῖ, & Amaxites, ἀμαξῖ.

Amāxīa, ἀμαξīa, Ciliciae urbs est, materia ad fabricandas naues maximè abundans, quam Cleopatra ab Antonio dono accepit. Strab. lib. 14.

Amaxobit, populi inter Sarmatas. Vide HAMAXOBII.

Amaxitus, ἀμαξīs Stephano, Trojadis locus, ara duodecim decorum infigatis, quam Agamemnon conſtruxit. q; Hinc Amaxiani dicuntur, Amaxiti incolæ, quos Apollodorus Amaxitenos, ἀμαξītēs appellat. Meminit bujus loci Plin. lib. 5. cap. 30. & Strabo lib. 13. q; Est præterea Amaxitus, oppidum in ſinu Doridis, apud Plin. lib. 5. cap. 29.

A'mazōnēs, pen. corr. [ἀμαζόνες]. German. Streitbare Wep̄ber in Scythien.] Fœminæ bellissimæ, Scythiam juxta Tannaim primū, dcinde ad Thermodoonta incolentes, quæ magnam Asia partē occupavere. Dictæ Amazones, cò quod mammis carent: ab ē, ſine, μαξīs, mamma. Mos enim fuit Amazonibus, interfectis maribus, quos genuiſſent, ſervare fœminas, carumq; infantium mammas dextras inurere, ne impedimento effert ad pugnam, conſerendam, & ne sagittarum jaſtuſ impeditur. Vel Amazones & ē, & μαξīs: id eſt, pulte, ſeu pane, quāli ſine pane, cò quod aon pane vescerentur, ſed carnibus. Alii ab ē & ζλω, cum aspiratione in principio, tanquam in commune viventes, dictas putant. Stephanus dictas putat à nympha Amazonide, filia Samornæ. Fuere & in Libya Amazones, unde Silius Ital. libro 2: Hasbitæ Har-

A M A A M B A M E A M I

bæ filiam Amazonica pelta insignem facit. Alii ab Amazonæ puella, Diana sacerdote, & regina Ephesi, Amazones volunt appellatas.

A'mazōnīz, ἀμαζόνις, Illarum regio dicitur. q; Amazonum cātilena, ἀμαζόνες, in delicatos & parū viros. Philoſrat. in Apollonii vita lib. 4. q; Amazones pro pauperioribus, & tenuiori, promiscuoq; vieti utentibus, apud Græcorum scientissimos reperiuntur, veluti qui mazam: id est, panem, non habebant. Vide Cæl. libro 5. cap. 31. & Hermolaum in Plin. libro 6. capite 7.

A'mazōnīcūs, idem quod Amazonius: apud Sueton. in Nero: pete Amazonicæ.

A'mazōnītūs, Mons Cappadocia, præter cujus radices labitur Thermodoon fluvius. Plin. lib. 6. cap. 3.

A'mbarri, à Cæſare inter Galliæ Lugduacensis populos numerantur.

Ambastæ, populi ſunt Asiæ. Et Ambastum, fluminis nomen in Asia, autore Ptolemæo.

A'mbe, ἀμβη, Civitas eft Arabiæ ſeſclicis, Ptolemæo.

Ambifānī, ſive Ambianenses, ἀμβιανοί, Populi ſunt Galliæ Belgicæ, quos Plin. lib. 4. Bellovaciſ conjungit. Gal. Amians.

Amberga, Palatin ducatus urbs in Germania non longè à Bavaria. [Germ. Amberg.]

Ambigatus, Celeratum rex fuit, qui ubi majorem vidit ſuorū multitudinem, quām ut commode ab ea regione ali possent, Bellovacis & Sigovacis ſororis ſuæ filios cū magna ſeno-num parte ad quærendas novas ſedes, alterum in Italiā, alterum ad saltus Hercinios misit. Vide Liv. ab Vrb. cond. lib. 5.

A'mbraciā, ἀμβρακία, Vulgo Arta, Urbs in Epiro, Pyrrhi regia ab Ambrace rege, Thesproti filio, à quo proximus ſinus Ambracius dictus eſt.

A'mbraciēnsīs, & Ambraciotes: ſive Ambraciota, ἀμβρακιώτες. Ex hac urbe originem traxit Theombrotus, Ambraciota di-ctus: qui quum Platonis librum de æternitate animarum per-legiſſet, præcipitem ſe dedit in mare.

A'mbrōnēs, ἀμβρονης, Gentes quædam Gallicæ, quæ ſubita inundatione mari, quum ſedes suas amißiſſent, rapinis ſe ale-re cooperunt. Hos cum Cimbris, Teutonicis q; Marius delevit. Hinc tractum eſt, ut turpis vitę homines Ambrones dicantur. Vide de hoc latius in Epitom. lib. 68. & Plutarch. in vita Marii.

Ambroſius, ἀμβροſιος, Proprium nomē, divinus ſeu immor-talis dicitur.

A'mbrysūs, penul. prod. ἀμβρυσος, Nomē eft duarū urbium, quarum unam Strabo locat in Phocide, alteram in Boeotia. q; Est & hoc nomine fluvius Magnesiæ, juxta quem Apollonē Admeti regis pecus paviff Poëtae fabulantur. Alii ſcribunt Amphryſus. Vide inſta.

Ambulatī, A' Plinio lib. 4. cap. 19, referuntur inter populos Galliæ Aquitanice.

Amelas, Lyciæ oppidum. Plin. lib. 5. cap. 27.

Amelius, Philoſophus Apamiensis, diſcipulus Plotini, Porphyrii magiſter, Ammonii & Origenis coetaneus. Suidas.

A'merīſā, ἀμερίſā Stephano, Vulgo Amerīa, Civitas in Umbria, ante Perſicum bellum annis noningentis septuaginta qua-tuor condita: unde Salix Amerina apud Plin. libro 24. cap. 9. q; Et, Amerina retinacula, pro viminibus. Virgil. 1. Georg. Arg; Amerina parant lentę retinacula viti. Vbi Servius Amerina re-tinacula, virgas de quibus vites religantur: quæ virgæ abun-dant circa Ameriam oppidum Italiæ, cujus crebram in Ro-sciana fecit Cicero mentionem.

A'merīſālā, Oppidum in Latio. Plin. lib. 3. cap. 5.

A'mestratūs, ἀμεſtratūs, Siciliæ oppidum: cujus incole di-cuntur Amestratini, ἀμεſtratī. Autor Stephanus. Horum meminit Cicer. 5. action. in Verrem: Quid Amestratini miseri, im-pofitū ſita magnis decumis?

A'mestrīſā, ἀμεſtrīſā, Regina fuit Perſarum, uxor Xerxis, de qua multa Herodotus.

A'milcār, aris, penult. genitivi correp. ἀμιλχαρ. Punicum no-men eft, quo diſti ſunt aliquot illiſtres Carthaginienſiſ duces, quo rum præcipuus fuit Anobalis pater, qui filium irreconciliabilis illo erga Romanos odio primus imbuuit. q; Fuit & alter Alexandri magni tempore, qui quum cives ſui cre-ſtes Alexandri vites extimescerent, exulem ſe fingeſas, ad ejus caſtra tranſ fugit. Receptus itaque ab Alexander in militiam, & consiliis adhibitus, ſuis omnia civibus in tabellis ligacis, cera ſuperinducta perſcribebat.

Amilius, Urbs Arcadiæ. Steph. & ſluvii nomen. Vide Anulus.

A'mipsiās, ἀμιփſιաς, Poëta comicus Atheniensis, Suidas. Hu-jus meminit Laertius in Vezeate.

Amiſius, Fluvius eft Germaniæ, q; Amasiām à Strabone vocari ſuprà diximus. Hic in Frisia Orientali juxta Emdam ci-vitatem in Oceanum influit. Germani hunc ſluvium ſua lingua Dī Em̄s vocant, quāli Emyſium dicas. Meminit ejus Plinius lib. 4. cap. 14.

Aminatiæ.

Aminatiz. Genus Nabathaeorum Arabum, teste Iosepho. Dicitur autem sunt ab Ammano filio Lobi, Steph. in Aman monitis mentione. In veteri Testamento Ammonites vocantur, quorum metropolis erat Rabbath Philadelphia dicta.

Amisum. *ἀμισος*, sive Amisus, *ἀμισος*. Stephano, Oppidum est insigne in confinio Paphlagonie & Cappadociae, distans a Sinope CXXX. M. passus. De hoc Plin. lib. 6 cap. 2.

Amiternum. *ἀμιτερνος*, Vrbs Campaniae, ex qua Crispus Salust natus perhibetur. Hodie Aquila dicitur. Plin. lib. 3. cap. 5. **Amiternus**, *ἀμιτερνος*, adjectivum: ut, Amiterna cohors apud Sil. Ital. lib. 8. Item Amiternus ager. Martial. lib. 13: Nos Amiternus ager scelibus educat hortis.

Amithaon. *ἀμιθαον*, Pater Melapi vatis. Stat. Theb. 3: - solers tibi cura futuri Amphiarae datur, juxtaq; Amithaone cretus iam senior, sed mente vires, Phoeboq; Melampus. *q* Amithaonia domus. Propert. Mox Amithaonia nupta futura domo.

Amithoscuta. Regio Arabie. Plin. lib. 6. cap. 28.

Amithinenses. Italiæ populi in tractu Hetruria. Plinius libro 3. cap. 5.

Ammon. *αμμων*, Suidæ, sive (ut alii malunt) Hammoh, Iupiter appellatus fuit, qui in deserti Libyæ sub arietis forma colebatur. [Germ. Ein junan lovis.] Cujus appellationis ratio haec fuisse traditur: Quum Liber pater per desertum Libyæ exercitum duceret, universa jam Asia devicta, & siti admodum laboraret, implorasse à patre auxilium dicitur. Quo facto, apparuisse ei extempò aritem: quæ dum fugientem persecuitur, pervenisse illo duce ad fontem amoenissimum. Quapropter defuderio potum, existimasse aritem illū fuisse Iovem, eiq; templum miræ magnitudinis in arena constituisse, & Deum vocasse Ammonem: hoc est, Iovem arenarium. Sunt qui dicat lingua Aegyptia Ammon Iovem dici: hinc corrupto nomine Ammonem vocitatum. Alii tradunt Ammonem dictum ab Amone quo dam pastore, qui primus illuc templum edificavit. Hujus meminere Suidas, & Aristophanes, *q* ogores.

Ammonethus. Insula Arabie. Plin. lib. 6. cap. 28.

Ammoniā. *αμμωνια*. Germ. Ein sandige Landschaft in Libyen. Regio mediterranea Libyæ, in qua Iupiter Ammon colebatur: ita dicta ab arenæ copia, quæ *αμμων* Græcis dicitur.

Ammonius. *αμμωνιος*. Alexandrinus philosophus fuit. Originis & Porphyrii coetancus: de quo vide Euseb. in Histor. Eccles.

Ammotheæ. *αμμοθεæ*, Nympha nomen est: ita dictum *αμμοθεæ*, quasi per archam currens.

Amnis. Insula Dolica in Arabia fluvius. Plin. lib. 6. cap. 28. **Amata.** omnis virgo, quæ à Pontifice max. capitulatur ad sacerdotium. Vestæ appellatur: quoniam quæ prima capta est, hoc fuisse nomine traditur. Gell. lib. 1. cap. 12.

Amometus. *αμομετος*, de Seribus privatim condidit volumen, sicut Hecatæus de Hyperboreis. Plin. lib. 6. cap. 17.

Ainorgæs. *αινοργης*, Fuit ex Darii ducibus unus, qui *αινοργης* Caribus insidiis circumveniens, unâ cum Daurise, & Sisamace, & Myrse Gygis filio fuit obtruncatus. Herodot. lib. 5.

Ainorgos. *αινοργης*, Insula una ex Sporadicis. Strabo lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12.

Amorrhæi. *αιμορραι*, populi dicti sunt ab Amor patre Sichæ, vel ab Amorrhæo filio Canaan.

Ampæ. *αμπη*, Oppidum Arabie non procul à Mari rubro: cuius meminuit Herod. lib. 6. Gentile est Ampæus, *αμπεως*. Steph.

Ampela. Civitas est Cretæ insulæ agud Plin. lib. 4. cap. 12.

Ampelos. *αμπελος*, nomen civitatis Macedoniæ, apud Plin. lib. 4. cap. 10. *q* Proloemæ quoque Ampelon urbem in Crete collocat. Stephanus aliam in Cyrenaica regione. *q* Est præterea Ampelos, promontorium Sami insulæ, è regione Drepani Icarie insulæ. Autor Strabo lib. 14.

Ampelœstæ. *αμπελοειστæ*, Oppidum est in Decapolitana regeione, quæ Syriæ proxima est. Autor Plin. lib. 5. cap. 18.

Ampelusia. *αμπελεια*, Nomen est promontorii in ea Africæ parte, quæ Atlantem alludit Oceanus, à vitium copia impositum. Plin. lib. 5. cap. 1.

Amphalia. Locus est Cretæ, apud Strabonem, in ipsius insulæ descriptione.

Amphæ. *αμφη*, Vna Cycladum. Vide CASOS.

Amphæa. *αμφηα*, Vrbs Messenæ. Steph.

Amphiala. Oppidum est Atticæ. Strab. lib. 9.

Amphiarau. pen. prod. *αμφιαρε*. Argivus Oeclai, aut (ut alii malunt) Lini & Hypermnestra filius, yates & Augur fuit, futurorum peritissimus: qui quum prævideret fore, ut in bello Thebanæ interiret, domi latitavit. Tandem tamen ab uxore proditus, invitus à Polinycæ ad bellum est pertractus: ubi, quum fortiter pugnaret, unâ cum curru terræ hiatu absumpsus est. Vide hæc latius apud Statium.

Amphiæs. *αμφιασ*, Tarsius fuit, qui ex infima sorte ad summas opes evectus, quum amicum, tanquam degenerem, multis probris affecisset, tandem, velut resipiens, subjecit: Sed &

nos ex hisdem seminibus sumus. Quæ vox ab astantibus summa laetitia excepta est.

Amphyctyonæ. *αμφικτυονε*. German. Die ganze versammlung der Thatsachen oder Landesrathen in Griechenland. Poloni. Ziesid seyn. Vngar. Országgyűlés. Publicum Græcæ concilium, ut scribit Cicero de Invent. lib. 2. Vnde decreta Amphictyonum citat Demosthenes in oratione pro Cresiphonte. Constatbat autem Amphictyonum conventus ex septem Græcæ civitatibus, ut docet Strabo lib. 9. Vnde autem Amphictyonum nomen deducatur, docet Dionysius lib. 14: Amphictyonem Heleni filium commentum esse Amphictyonicæ concilium; cui ab ipsius nomine nomen indiderunt. *q* Hinc Amphictyonicus, ca. cum: ut, Leges Amphictyonice, quibus ad concordiam colonam invitabantur. [Germ. Thatsachen oder Landesrathen bey der ganzen versammlung Griechenlands waren.] *q* Amphictyonum concessus, *αμφικτυονικὴ συνέδρια*. De frequenti gravium virorum conuento. Vel venustius fuerit adagium, si per ironiam torqueatur ad indoctorum conuentum, qui sibi tamen Solones esse videantur.

Amphidamas. *αμφιδαμας*, Busiris fuit filius, quem Hercules unâ cum patre holopites immolare, interfecit.

Amphigenia. *αμφιγενια*, Oppidum Peloponnesi, in tractu Messeniaco, cujus meminit Statius 4. Theb. Huic parere dati, quos fertilis Amphigenia, Planæq; Messene, montanaq; nutrit Ithome. Meminat ejusdem & Homerus.

Amphilochi. *αμφιλοχη*, Acarnania populi, Argio Amphiliocch. cum incolentes.

Amphilochus. *αμφιλοχη*, Atheniensis philosophus, & agriculturæ scriptor, ut tellis est M. Varro lib. 1. de Rust. *q* Fuit & Amphilochus filius Amphiaraï vatis ex Eriphyle suscepitus, ut in Odyssea restatur Homerus.

Amphiliytus. *αμφιλιτος*, Aciolus ex Acarnania, qui Pisistrato tereti Atenarum tyrannidem repetenter autor fuit, ut noctu Athenienses invaderet. Herodot. lib. 1: Hic divina pompa fungens Amphiliytus Acarnam, vir ariolus, Pisistratum cui assistebat, adiit, atq; hæc hexametro carmine vaticinatus est, inquit: Est nummus projectus, item sunt retia testa; Nocte macta thynni claro sub sydere lunæ.

Ampliñmachiūs. *αμφιλιχη*, Creati filius, unus ex quatuor ducibus Epcorum: de quo Homerus in Catalogo.

Amphimalis. *αμφιλιχη*, Sinus est Cretæ insulæ, ut testis est Ptolem. Hodie S. Nicolaus vocatur. Stephano Amphimallum, vel Amphimalla civitas est Cretæ. Meminat etiam Plin. lib. 4. cap. 12.

Amphimedon. Nomen Libyæ cuiusdam, qui in Aula Celsi regis aduersus Persæ pugnans, occisus est. Ovid. 5. Met. Ecce Syenites genitus Methione Phorbias.

Et Libys Amphimedon, avidi committere pugnam.

Amphinome. *αμφινομη*, Nympha, à circumpascendo, quod proprium est aquarum, quæ ripas & litora circunquaque de-pascuntur.

Amphion. pen. prod. *αμφιαν*. Ger. Ein färtrefflicher Muscus auf der Leyen oder Harfen. Iovis & Antiope, vel secundum aliquos, Mercurii filius, à quo accepta lyra adeo suaviter canebat, ut saxa ad struendos muros Thebanos traxisse dicatur. Horatius: Dictus & Amphion Thebanæ conditor urbis, Saxa mouere sono testudinis. Quod id est fictum: quia eloqui fuavitate homines rudes, & incultis moribus ad obsequii civilis pellexit disciplinam. Quod idem Horatius exposuit: nam quæ dixisset: Sono testudinis, addidit: Et prece blanda. Ferunt huc Invenisse Musicam. De Amphione lib. 1. Apollonius Rhodius in Argonauticis. *q* Hinc Amphionius Rhodius in Argonauticis.

Amphipolis. *αμφιπολη*, Civitas in ea parte, qua Thraciam Macedonia contingit: dicta quod eam Strymon annis circunfluat.

Amphirrhoe. *αμφιρρη*, Nympha, ab undecunq; fluendo.

Amphisbæna. *αμφισβηνη*, sive (ut alii placet) Amphisbæna, *αμφισβηνη*, *αμφισβηνη*, Serpæs est in Libyæ desertis, duo habens capita: unde & circulatis tractibus creditur incedere. Lucan. lib. 9: Et gravis in geminum surgens caput amphisbæna.

Amphischi. *αμφισκη*. Ger. Die Cyanobacter des Erbodens/so in eines jars frisch schatten gegen östlichen um sich haben.] Appellantur iti, qui sub equinoctiali habitant circulo, eò quod quadruplici verberentur umbra. Nam Sole existere in alterutro punctorum æquinoctialium: hoc est, in principio Arietis aut Librae, umbra eorum matutina jacit versus Occidentem, vesperina versus Orientem. Sole autem Cancrum, aliquod yde ex cæteris signis Septentrionalibus perambulante, umbram habent Australiem: contraria vero Septentrionalem, sole sub Capricorno, aliquod yde alio Australium signorum iter faciente.

Amphisæ. *αμφισση*, Tarsius fuit, qui ex infima sorte ad summas opes evectus, quum amicum, tanquam degenerem, multis probris affecisset, tandem, velut resipiens, subjecit: Sed &

plum diripuerunt, apud Demosthenem in oratione pro Cephonte.

Amphistratūs, pen. corr. *ἀμφίστρατος*, Statuarii nomen apud Plin. lib. 36. cap. 5.

Amphithoe, *ἀμφιθοή*, Nymphæ nomen est, à circu cursitando dictum, ab *ἀμφι-* circum, undequaq; & *θεός*, curro.

Amphitrite, *ἀμφιτρίτη*, pen. prod. [*ἀμφιτρίτην*]. Germ. *Des Neptuni*. Web. *das ist das Meer.* Oceanus & Doridos filia, quæ singitur à Poëtis esse uxor Neptuni: & per metonymiā ponitur pro mari. Nomen deductū est ab *ἀμφιτρίτην*: hoc est, à circu terēdo, quod mare terram undiq; terat, & lancinget. Ovid. Metam. 1.: *nec brachia longo Margine terrarū porrexerat Amphitrite.*

Amphitus, *ἀμφίτη*, Alter ex Castoris & Pollucis aurigis. Plin. lib. 6. cap. 5.

Amphitryōn. [*ἀμφιτρύων*. Ger. *Der Hirsch in Theben* / ein Stieff vater Hercules.] Princeps Thebanus Alcei filius, & Alcmenæ Herculis matris conjux, à *τρύπῃ* gemo, vel *τρύπῃ* vexo. Plaut. tamen Amphitruo scribit, aut quod vetustissimi Romani peregrinas literas non admittebant: aut quod v. Græcū idem sonat ac u. exile Latinum: unde & Phruges dicebant, quos nos phryges, & Sullam, quem nos Syllam. q. Hinc deducitur Amphitryonides patronymicum, & per epenthesim Amphitryonades, quo Poëta utuntur pro Hercule, Amphitryonis revera filio, quanvis ob serum gestarum magnitudinem nonnulli originem ejus ad Iovem retulerint. Virg. 8. Aen. Intercā quū iam fabulis saturata moveret Amphitryoniades armenta.

Amphryīus, penult. prod. *ἀμφρύων*, ē *ἀμφρύων* Stephano, Fluvius Thessaliz: juxta quem armenta regis Admeti Apollo pavisse traditur. Lucan. lib. 6: Irrigat Amphryīus famulantis pascua Phœbi.

Amphryīs, a, um, *ἀμφρύων*. Virg. 6. Aen. Quæ cōtrā breviter fata est Amphryīs vates. q. Item, Amphryīacus, ca, cum. Papius: Aut Amphryīaco pastor de gramine carpsi. q. Est & nō nō dūarum urbium. Vide suprà A M B R Y S V S.

Ampīaga, *ἀμψάγη* Ptolemæo, Fluvius est Mauritaniae Cæsariensis: cuius meminit & Plin. lib. 5. cap. 2.

Ampīalis, *ἀμψαλίς*, Civitas Sarmatiae in Asia, Ptolemæo.

Ampycīs, *ἀμψυκή*, Titanoris filius, qui ex Chlone, ut a Apollonii Commentator, Mopsum augurem suscepit, à quo Ampycides appellatur. Ovid. lib. 12. Metam. Nec tu credideris tantum ceciniſſe futura Ampyciden Mopsum. &c.

Amsanctūs, Locus est in medio Italiz apud Hirpinos, sulphureas habens aquas quæ quodd undiq; sylvis, angustiisque clausæ sint, tam peilitentem emitunt odore, ut proprii accedentes eō, enēcentur. q. Hinc factus est locus fabulae, in Amsancti vallibus, inferorū spiraculum esse. Cic. 1. de Divin. Quid enim non vidimus, quām sint varia terrarum genera? ex quibus & mortifera quædam pars est, ut & Amsancti in Hirpinis, & in Asia Plutonia quæ videmus. Virg. 7. Aen. Et locus Italiz in medio sub montibus altis Nobilis, & fama multis memoratus in oris Amsancti valles: densis hinc frondibus atrum. Servius ex omni parte sanctus interpretatur, sed male, cum non sit nomen adjectivum, sed proprium.

Amsterdām. [German. *Amsterdam*.] Holandiæ Vrb.

Amulīus, *ἀμύλιος*, Porcæ filius, & Numitoris frater, qui regnum fratris abstulit, atq; omnem ejus stirpem virilem necavit. Fratris quoq; filiæ, Rheæ Sylviæ, per speciem honoris, quū Vestalem eam legisset, perpetua virginitate spem partus admittit. Liv. 1. ab Urbe.

Amycla, *ἀμύλα*, Vna è filiabus Niobes, quam tradit Pausanias cū Melibœa forore servatā, implorata Latonæ venia. Homer. tamen omnes interisse tradit. Hermol. in Plin. lib. 36. c. 5.

Amyclæ, *ἀμύκλαι*, Pluraliter nomen est urbis Laconia, Tynndari regia, in qua nati sunt Castor & Pollux. Alia est in Italia inter Tarracinam & Fundos in paludibus, à Laconibus condita, juxta Servium: cuius cives, quum Pythagoricam sectam sequerentur, & abstinerent cede animalium, nec vicinæ paludis serpentes interimerent, ab illis deleti sunt. Alii non à serpentibus, sed hostium repentina adventu hanc urbem deleterunt. Nam quum aliquoties falsò nuntiatus esset adventus hostium, postea cautum est, ne quis amplius nūtiaret. Inde ex improviso captæ sunt Amyclæ. Hinc proverbium, Loqui volo: nam scio Amyclas tacendo periisse. Hinc Virgil, tacita Amicla, dicta sunt.

Amyclæs, a, um, adjectivum, *ἀμυκλαῖος*.

Amyclas, *ἀμύκλας*, Lacedæmonis filius, ut est autor Dictys Cretensis in libro, quem de expeditione Græcorum in Trojanos compositum.

Amycūs, *ἀμύκη*, Neptuni & Melies Nymphæ filius, Bebryciorum rex, qui eam consuetudinē habuit, ut advenas in Bebrycium nemus ad cæstum certamen provocaret, & insidiis circumventos ibidem interficeret. Quum itaq; Argonautæ in Bebrycium venissent, Pollux ab eodem ad certamē provocatus, cognitus insidiis, socios conyocavit, & ab iis adjutus A-

mycum interfecit. Virg. 5. Aen. - qui se Bebrycia veniens Amycide gente ferebat. q. Amycus item unus è Centauris fuit, Ixionis & Nubis filius. q. Alius fuit Aeneas comes. Virg. 9. Aen. inde ferarum Vastatorem Amycum, &c.

Amydōn, penult. corr. *ἀμυδῶν*, Civitas Pæoniz, quæ auxilia misit Trojanis. Iuvenal. Satyr. 3: Hic alta Sycione, althic Amydone relicta.

Amymone, *ἀμυμώνη*, Vna ex quinquaginta filiabus Danai regis, quæ dum se in sylvis jaculando exerceret, Satyrum percussit imprudens, qui in impetu in eam facto, vim ei voluit infire. Quapropter implorato Neptuni auxilio, id ab eo passa est, quod a Satyro formidarat. Itaque prægnans facta, Nauplium peperit. Vide Strabonem libro 8. q. Est & Amymone apud eundem, fons juxta Lernam, cuius meminat & Plinias libro 4. capite 5.

Amyntas, *ἀμυντᾶς*, Pater fuit Philippi Macedonis. q. Est item pastoris nomen apud Theocritum, & Virg. 3. Aegl. At mihi se offert ultrò meus ignis Amyntas.

Amyntor, *ἀμυντῆρ*, Dolopum rector. Ovid. 12. Metamorph. Quem Dolopum rector bello superatus Amyntor. Hic, Homero teste Iliad. 2, pater fuit Phœnicis. Ovid. 8. Metam. Amyntore cretus Phœnix.

Amyrgium, Campus Sacarum. Steph.

Amyrum, *ἀμύρον*, Thessaliz oppidum. Steph.

Amysum, Oppidum Paphlagoniz. Plin. lib. 6. cap. 9.

Amythaōniā, *ἀμυθαονία*, Eridis pars est, telle Stephano: ita dicta ab Amythaone Crethei filio.

Amythaōn, *ἀμυθαόν*, Melampodis insignis auguris & medi ci pater fuit, quem ab illo Amythaoniu vocat. Virg. 3. Georg. Phillyrides Chiron, Amythaonius q; Melampus.

Amyzon, *ἀμύζων* Ptolemæo, Cariz oppidum est, cuius meminat Plin. lib. 5. cap. 29.

A ante N.

Ana, sive ut apud Melam legitur) Anas, *ἀνά* Ptolemæo, Fluvii nomen est apud Hispanos, Bæticam: hoc est, Granatam, à Læsitania, quam hodie vocant Portugaliam, dividit. Vide Plin. lib. 3. cap. 1. & 22. Vulgo *Guadiana*. q. Est quoque nomen animalis cuiusdam Orientis.

Anabis, *ἀνάβης*, Oppidū Hispaniæ, in trætu Tarracenæ. Ptol.

Anabura, *ἀναύρα*, Pisidiæ oppidum apud Strab. lib. 12.

Anace, *ἀνάκη*, Oppidum Achaïæ apud Steph.

Anacharsis, *ἀναχαρσίς*, Philosopher ex Scytharum genere, sapientia admirante, ut scribit Cicero libro 5. Tuscul. qui studi cognoscendi ritus & mores Græcorum in Græciam se cœtulit, eodem tempore, quo septem Sapientes florebant. Hujus imaginibus inscriptum erat: Lingua, ventre, pudendis abstinentum esse. Plin. tradit Anacharsim inventisse rotam figuli, cuius circuitu vase formantur. Sed si (ut inquit Seneca) apud Homerum longè antiquior inveniatur figuli rota, non video quomodo Anacharsis esse autor hujus sci potuit. Ibat nudis pedibus, dormiebat in terra, & famem pro pulmento habebat. Hic leges aranearum telis quām simillimas esse dicebat, quod muscas quidem, & cætera ejus generis infirmiora animalcula irretirent: à fortioribus autem pertumpescerent. Interrogatus autem quo pacto abstemius fieret, respondit: Si ebriosorum motus sibi ante oculos ponat. De genere mortis ejus tradit Laertius, quod quum in patriam recessisset, Græcoque ritu sacrificaret, à fratre suo Seytharum rege, fuerit interemptus.

Anacréon, *ἀνακρέων*, Nomē proprium poëtæ lyriæ, à quo metra Anacreontica dicta sunt. Ortus fuit ex Teo Ioniz civitate: ex qua etiam Hecateus historicus. Amavit puerū nomine Battylum visenda pulchritudine spectabilem. Horat. Non aliter Samio dicunt arsissæ Battyllo Anacreonta Teum. Perit acino uvæ passæ strangulatus, ut tradit Plin. lib. 7. cap. 7.

Anactoria, *ἀνακτορία* Stephano, Oppidum est Acatanæ, colonia olim Corinthiorum, ad sinum Ambracium. Plin. lib. 4. cap. 1. q. Est item hoc nomine Ioniz urbs in minore Asia, postea Milesius appellata, ut testatur idem Plin. lib. 5. cap. 29.

Anaæ, *ἀνάαι* Stephano, Vrbs Cariæ contra Samum: à qua sicut gentilis, Anæus, *ἀνάαις*, & Anaïtes, *ἀνάαιτες*. Hinc ortus sicut Menelaus Anæus, Peripateticæ familiz philosophus, & historiarum scriptor egregius.

Anaætia, *ἀνάαιτια*, Oppidū majoris Armeniæ, quod ab Euphrate alluitur. Plin. lib. 5. cap. 24.

Anagniā, *ἀναγνία* Ptolemæo, Civitas Hernicorum in Latio, ubi Antonius forore Augusti cōtempsa, & Cleopatra in uxorem ducta, monetam feciri justis. Virg. lib. 7: *Quos dives Anagniæ pascit, &c.*

Anatagyrus, *ἀναγύρος*, populus Atheniensis, tribus Erechtheidis. Vide Steph.

Anaherath, Civitas est terra Canaan, quæ per sortē missam tribui Isacharis obvenit.

Anaitis, *ἀναῖτις*, Deus cuiusdam nomen, quæ in Sacasena Armeniæ

Anemis regione præcipue colebatur. Hujus dæz ministerio motis erat optimatum filias forma præstantissimas dedicare: quæ ubi aliquandiu omibus corporis sui copiam fecissent, tanquam nobiliores redditæ, deinceps viris tradebantur. Dies festus huic numini dicatus, Sacca vocabatur, quo se viri, mulieribusq; permisisti ad stuporem vino ingurgitabant. Sunt qui tradant, hæc festa in memoriam victoriarum, quam Cyrus de Saccarum gente retulit, esse instituta. Ferunt enim Saccas Cyri castra ingressos, quæ ille simulata fuga, epulis, vinoque diffusa reliquerat, ita se vino obruisse, ut à Cyro omnes ad interacionem penè deleti fuerint prius, quam possent expergisci. Strabo lib. 11.

Analitæ, *αναλίται*, populi Arabiæ, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Anapavomenos. [*αναπαύμενος*. German. Ein Brunn in Dodone/so in Mittag ersiget] Fons est in Dodone, Iovi sacer: ita dictus nomen in *αναπαύσις*, eò quod sub sperdiem quotidie definit fluere. De hoc sic scribit Plinius libro secundo, capite 10: In Dodone, Iovis fons quem sit gelidus, & immersas faces extinguat: si extinctæ admoveantur, accedit. Idem medie semper deficit: qua de causa Anapavomenon vocant: mox increscent ad medium noctis exhuberat: ab eo rursus sensim deficit.

Anaphe, *ανάφη*, Insula est una Sporadum, inter Therasiam & Astypalæam, quam Plin. lib. 2. cap. 87. enumerat inter eas, quæ diu aquis rectæ, tandem emerserunt. Nominis ratio à Stephano hæc traditur, quod Argonautis inter mestri luna tempesta tejastris, opportune apparuerit.

Anapis, *ανάψις*, pen. prod. *ανάψις*, Siciliæ fluvius leniter decurrens, decem stadiis procul à Syracusis in mare defluens. Ovid. 5. Metam. Præterit & Cyanen, & fontes lenis Anapis.

Anarface Scaboni, Anariaci Plinio, *αναράκη* Stephano, populi sunt ad mare Caspium ad Ortum incolentes: quo iū opidum Anariace, *αναράκη* commemoratur à Stephano.

Anas, *ανα*, Fluvius ulterioris Hispaniæ, Beticam dividens à Lusitania: de quo Pompi Melæ lib. 2. q. Antiqui præterea Anatem vocabant annum morbum, scilicet veterularum. Festus.

Anasa, *ανασα*, Oppidum Germaniæ, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Anava, *αναβα*, Vrbs Phrygiæ, Steph.

Anautros, *αναύτρως*, Fluvius Thessaliæ, ex Pelio monte fluens, quasi absque aura dictus. Lucanus lib. 6: Quique nec humenteis nebulas, nec rore madente Aera, nec tenues ventos aspirat Anautros. De hoc fluvio, vel potius torrente, vide plura apud Apollonium Argonaut. lib. 6.

Anautis, apud Flaccum in Argonaut. Proclus est Medeç, Alenorum & Heniochorum rex, postea à Stylo rivali interfectus. Anax, *ανάξ*, Proprium virtutis nomen, qui fuit Cœli & Terræ filius, à quo Miletus olim dicta fuit Anaatoria. Cœl. Rhod. lib. 5. cap. 1.

Anaxagôrás, penul. corr. *αναξαγόρας*, Clazomenius philosophus fuit, in Physicis præcellens, qui non modò generis gloria & divitiis, verù animi quoque magnitudine clarissimus fuit, quippe qui totum patrimonium suis sparsè reliquit. Et quū ab eis negligentia insimulatur: Quid ergo, inquit, nonne vos ista curatis? Mox abscedetas, ad speculaudum rerū naturam se contulit, studio doctrinarum flagrans, rei & private, & publicæ omnino negligens, & incuriosus, adeò ut cuidam ipsum ita cibellant. Null' autem tibi patriæ cura est dixerit: Mihi verò patriæ cura & quidem summa est: digitum in celum intendens. Hic quum post diutinam peregrinationem in patriâ rediuerit, possessionesq; desertas vidisset: Non essem, inquit, ego salvus, nisi iste perirent. Digna profectò vox philosopho, qui pluris faceret culturaq; ingenii, quam prædiorum. Vide plura de hoc apud Laërtium.

Anaxandrides, *αναξανδρίδης*, Poëta Græcus, Comœdiarum scriptor, patria Rhodius, qui tēpore Philippi Macedonis fuit. Docuit fabulas 65. vicit una, ut scribit Suidas.

Anaxantini, populi Italiæ, Plin. lib. 3. cap. 12.

Anaxarbanî, populi Ciciliae, ab eadem urbe sic dicti, apud Plinius.

Anaxarchus. [*αναξαρχός*. German. Der Name eines Griechischen Philosophen/ welcher der König in Cypern mit eisinen Stämpfen hat lassen zerstampfen.] Nomen proprium philosophi Abderitæ, sacerdotisq; Democriti. Hic habuit inimicum Nicocreontem Cypti tyrannum, à quo cōprehensus, conjectusq; in pilam faxam, quam Græci òλυρο vocant, ibiq; ferreis malis cōtufus, adeò toleranter pertulit aspermos illos cruciatu, ut verbum illud memorabile cōduplicaverit: Tundis, tunde. Anaxarchi follem. Anaxarchum enim nō tundis. Ad ultimum amputationem linguæ minitante tyranno, protinus dentibus abscissam & cōmanducatam linguā in os ejus ita patulum dicitur expunisse. Vide Laërtium, Valerium, Ciceronem. floruit Anaxarchus Olymp. C.X. ut scribit Suidas.

Anaxarctæ, *αναξαρκήται*, Puella fuit Cypria, ex Salamine oppido, formæ insignis, & regia stirpe superba, quam quum Iphis

infimæ sortis juvenis perditissimæ amaret, & ab ea ludibriæ haberetur, doloris impatiens se ad fores ejus suspendit: cuius funus quū Anaxarctæ siccis, immotisq; oculis inturetur, in sarcum est conversa, ut fabulatur Ovid. lib. 14. Metam.

Anaxarus, civitas mediterranea Ciciliæ, ut scribit Plin.

Anaxenor, *αναξενός*, Citharœdus fuit, quem Magnesia civitas valde extulit: sed magis M. Antonius, qui quatuor civitatibus ei tributa legenda tribuit, ut scribit Strabo lib. 14.

Anaxilas, *αναξίλας*, Poëta comici nomē, cuius meminit Suid. Anaxilaus, *αναξίλαος*, Reginorum in agro Brutio tyrannus fuit, & Mellana in Sicilia conditor, qui ex testamento liberos suos Mycithi servi sui tutelæ commendavit. Mycithus autem provinciam sibi impositam, tantæ fide, moderationeq; administravit, ut Regini servi imperium non detrectarent. Pueris deinde ad legitimam ætatem proiectis bona fide & imperiū, & paternam hæreditatem restituit, sibiq; exiguo servato via-tico, reliquum vitæ privatus peregit. q. Fuit præterea Anaxilas quidam ex Lacedæmoniorum principibus, qui unâ cum Lycuro in vincula conjectus fuit, & paulò post cum eodem absolitus. Vide Plutarchum in Alcibiade.

Anaxylides, *αναξυλίδης*, Nomen philosophi, de quo Hieronymus cōtra levi. scribit, quod in lib. 2. Philosophi afferat Potoniam matrem Platonis phantasmate Apollinis fuisse oppressam, quodq; sapientiæ principem non aliter arbitretur, nisi de partu virginis editum.

Anaximandér, *αναξιμανδέρ*, Milesius philosophus, Thalestis auditor, primus terræ, marisq; circuitus descripsit, & sphæram insuper construxit, ut inquit Laërtius. Hic dixit infinitum rerum omnium generationis atque corruptionis causam esse: & partes quidem universi corrupti: totum autem esse immutabile. q. Præterea cylindri formæ esse terram afferuit, tantæ profunditatis, ut ad latitudinem profunditas tertia inveniatur.

Anaximénēs, *αναξιμένης*, Philosophus fuit Milesius, Eurystrati filius. Anaximadri discipulus, successorq; q. eo die obiit, quo Sardis à Cyro captiæ fuit. Hic principium rerum aera opinatus est, quem genere infinitū, qualitatibus finitum ajet, cuius condensatione ac rarefactione cuncta gigni putavit. Motum verò ab æterno esse dixit: Terram ex aere consipato, primum omnium factam latam, magnam: idcirco non absque ratione super ærem contineri, Solē, Lunam, cæterasq; stellas à terra ortum habere.

Anaxini, populi in quarta regione Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 72.

Anaxius, fluvius qui fluit per Feltrensem agrum.

Anaxo, *αναξός*, Ancæ cujusdam filia fuit, quā quidam Alcmenes matrem faciunt, nō Lysidicen sororem Pithei ex Pelepe & Hippodamia, ut habet Plutarchus.

Anazarba, *αναζαρβα* Stephano, Oppidum est Ciliciæ, Diocordis illustrissimi medici patria.

Ançæus, *ανακαιος*, Samiorum rex, qui strenuissimus agricultor habitus fuit. Huic, quum servos nimio labore premeret, prædictum fuit à servo, nullum illum ejus vineæ, quam tum plantabat, vinum bibiturum. Paucis post annis, coacta ejus vineæ vendemia, justis sibi ex lacu vinum haerit, increpans eum, qui futurum prædixerat, ut nunquam ejus vineæ vinum biberet. Iamque calicem ori admodum nuantat quidam, aprum mira-magnitudinis vineam vastare. Abjecto itaque poculo, quum aprum vellet interficere, ab illo dente ictus interiit. Huc alludit Horatius, quum ait: inter calicem supremaq; labra Multa cadunt. Vide Erasmi Adagia. q. Fuit & alter hoc nomine filius Lycurgi.

Anchæaces, Nomen ducis in exercitu Persæ contra Aæterent Colchorum regem, fratrem Persæ. Valerius 6. Argonaut. Dotus, & Anchaces, patulo vaga vincula gyro Spargere, & extreas laqueas adducere turmas.

Anchémoliß, *αναχέμολης*, Rhœti regis Marrubiotum filius fuit, qui quū Caspia noverca stuprum intulisset, à patre ad supplicium petitus, ad Tornū in militiâ profugit. Hec Servius in illud Virg. 10. Aca. Hinc Stelenū perit, & Rhœti de gente ve-tusta Anchemolum, thalamos aulam incestare noverca.

Anchiale, *αναχαίλη*, Civitas Ciliciæ, de qua Strabo: Post Zephyrium, inquit, Anchiale supra mare, Saidanapali opus. Ex hac urbe fuit Athenodorus, qui nō à Saidanapalo, sed ab Anchiale Iapeti filia conditam vult Cydmi matre, à quo nomen vicino flumin. Ex Stephano.

Anchialos, *αναχαίλος*, Vrbs Thraciæ sita in intimo sinu, atque ubi Pontus alterum sui flexum angulo finit, nō procul à magna Apollonia. Hæc Pomponius. q. Est & Anchialos, astrologi nomen, cuius meminit Cœl. lib. 2. de Divin.

Anchiles, *αναχελης*, Ger. Der Vater Aeneas. Capyos filius, ante bellum Trojanum; nemorum latebras & solitudines coluisse fertur, gregibus & armis intentus: quibus quū vacaret, à Venere adamati cœpit, & cum ea cōcubuit, unde natus est Aeneas apud Simotetha Troiæ fluvium; ut scribit Servius. Portor

Porrò quum se Veneris concubitu usum fuisse jactasset, à Iove fulmine est afflatus. Propterea dicunt eum Trojanorum consiliis non interfuisse. Ardeate Troia, quum nulla salutis spes appareret, senio confectū Aeneas humeris imposuit, secumq; Drepanum usq; Siciliæ urbem vexit, ubi fatis concessit. Virgil. 1. Aen. Tunc ille Aeneas, quem Dardanio Anchisæ Alma Venus Phrygiæ genuit Simoëntis ad undam.

Ancoræ. Vrbs Bithyniæ, Antigonia postea dicta. **Anchurus.** Midæ regis filius fuit: de quo hęc tradit Plutarchus in Parallel. Circa Celænon Phrygiæ oppidum, terra ingenti hiatu divisa, quum Midæ responsum esset, futurum ut terra coiret, si res in hiatu pretiosissimas dejeccisset, Anchurus regis filius nihil hominis anima pretiosius existimans, cōscensu equo, se in specum præcipitavit. Nec ita multò pōst terra in pristinam coit figuram.

Ancón. Onis, sive Ancona, & pen. prod. [άγκων. Ger. Ein Staat in Italien am Venetischen Meer gelegen.] Vulgo Ancona. Vrbs est totius Piceni celeberrima, portu habens insigni opere à Trajano Cesare extructum. Nomen habet à situ qui cubiti flexu ram refert. Græci enim cubitum, & locum cubiti modo sinuum, ἄγκυρα appellant. Plin.lib. 3. cap. 13: Ab insdem colonia Ancon, apposita promontorio Cumero in ipso flecentis se oræ cubito. Fuit item Ancon, apud Carthaginenses obscurum domicilium, in quod detrucebantur, quibus iratior erat tyrannus. Ancones item vasa sunt cubitalia, ut origo vocabuli declarat, quorum meminit Paulus in L. 13. D. de instruct. vel instrum. leg.

Ancus. [άγκη. Germ. Der vierter König der Römer.] cognomento Martius, quartus fuit Romanorum rex, Numæ Pomplii ex filia nepos, qui & Latinos bello domuit, & Ianiculum ponte subilio Vrbi cōjunxit, Romanorumq; limites ad mare usq; promovit, ubi & Ostiam condidit. Reliqua vide apud Liv. lib. 1. ab Urbe condita. Dictum autem volunt Ancum ἄντες: hoc est, à cubito, quem incurvum habebar, nec poterat exporriger. Vide Stephanum in illud Virgil. 6. Aeneid. Quem juxtā sequitur jaestantior Ancus.

Ancyra. άγκυρα. Nomen duarum urbiuum, quarum altera est Phrygiæ, altera Galatiæ, à qua Synodus Ancyritana, in jure Pontificio sèpè nominatur. Dicta Ancyra ab anchoris navium captarum à Mithridate, quas Ptolemæus Aegypti rex suppetias Gallogræcis miserat. Vide Stephanum & Plin.lib. 5. capite ultim.

Andania. άγδανια Stephano, Oppidū est Peloponnesi in traetu Messeniano, cuius meminit & Strabo lib. 8.

Andanis. άγδανις, Fluvius est Carmanie regionis, cuius meminit Plin.lib. 6. cap. 23.

Andarum. Vrbs Caria. Vide Stephanum in Bargylla.

Andegavi. Galliæ Lugdunensis populi, qui & Andes. Cornel. Tacitus lib. 3: Erupētē primi Andegavi ac Turonii, quorū Andegavos Acibius Aviola legatus excita cohorte, quæ Lugduni Præsidium agitabat, coēcuit. Horum meminit & Plin. lib. 4. cap. 18 Vulgo Angerins.

Andēliūs. άγδελος. Civitas est Hispaniæ in Vasconia non procul à Pompejopoli, quæ vulgo Pamplona appellatur: metropolis regni Navarræ.

Andēs. Ium, populi inter Celtas, Carnutibus & Turonibus finitimi, ac ducatui Bituricensi, Oceanoque proximi, quos Liguris flumen alluit. Plin. Andegavos appellat: Cæsat Andes. Vulgo Angiers.

Andes. Vicus non procul à Mantua, Virgili patria. [Germ. Ein Dorf bei Mantua in Italien / Virgili's Batterland.]

Andīnus, adjективum: ut Andinus vates: cantus Andinus. Sil. lib. 8: Mantua musarum domus, atq; ad sydera cantu Evecta Andino: id est, Virgiliano.

Andocides. άγδοκης, Vnus ex decem præcipuis Atheniensium Rhetoribus, Leogori filius, qui fuit ex Telemachi & Nausicaæ posteris, ut ex Heleni sententia tradit Suidas.

Andriā. άγδρια. Phrygiæ oppidū, apud Plinum lib. 5. cap. ult. Stephanus præterea Andiam in Elide collocat, & alteram in Macedonia.

Andriaca. άγδρια Ptolemæo, Oppidum est in Media: & alterum in Lycia, Ptolemæo. Rursum aliud in Thracia, Straboni.

Andrīcūs. άγδρικος, pen. corr. Ciliciæ mons, ut inquit Strabo lib. 14. Quo etiam nomine dictū est flumē quoddam ejusdem regionis, non procul ab Amani portis apud Plin. lib. 5.

Androbius. άγδρος. Nobilis pictoris nōmē, qui Scyllin pinxit, anchoras classis Persicæ incidentem. Plin.lib. 35. cap. 11.

Androcleus. άγδρικλεος. Fuit philosophus, Porphyrii discipulus, cuius ipse Porphyrius mentionem facit, ut refert Volaterranus.

Androdamus. άγδριδαμος. Reginus, qui leges condidit Chalcidensibus, qui sunt in Thracia, ut scribit Aristoteles.

Androdotus. Nomen proprium filii Codri Atheniensium regis, qui Ephesum condidit, & Ionum regiam ibi constituit.

Fuit & alter Androdus servus, hospes, & medicus Leonis: de quo vide historiam cognitum dignissimam apud Aulum Gellium.

Andrēgēōs. άγδρογέως, Præclaræ indolis adolescens, Minois Cretenium regis filius fuit, qui ab Atheniensibus & Megarensibus per invidiam occisus est, quod palæstra cæteros superaret. Quapropter suscepit à Minoë adversus hos populos bellum, primò Megarensis subegit: deinde Atheniensis sibi tributarios fecit, & in Androgei memoriam pueros Atheniensis Minotauro cœpit obficere.

Androgyni. άγδρογυνοι. Sunt populi in Africa supra Nasamenas, ut lib. 7. cap. 2. Plin. scribit, utriusq; naturę, inter se vicibus coēentes. Dextera mamma his virilis, læva muliebris.

Androlitia. Oppidum. Plin.lib. 5. cap. 29 41.

Andromachē. άγδρομαχη, penultima correpta, άγδρομαχη, Actionis regis Thebarum, quæ in Cilicia sunt, filia, & Hectoris Trojanæ uxor, & mater Astyanactis, quæ à virili pugna nomen sortita est: fuit enim virili animo septa, & quædam veluti virago. Hanc, mortuo Hectori, Pyrrhus in Græciā adduxit, & ex ea Molossum filium suscepit: posteaque Heleno vati Priami filio eam uxorem tradidit, regniq; portionem eidem assignavit.

Andromachus. άγδρομαχη, Adulator Crassi, à quo tamen Crassus ipse Parthis proditus est. Author Plutarchus. Fuit & Andromachus sophista è Neapoli Syriæ, filius Zong, qui Græmaticam docuit Nicomedis, Diocletiani principis tempore, ut autor est Suidas.

Andromatunum. Liagonum civitas in Gallia. Ptolem.

Andrōmēdē. penult. corrept. άγδρομεδη, Cephæ & Cassiopes filia, quæ ob matris superbiam, quæ se Nereidas forma antecellere gloriabatur, à Nymphe scopolu fuit alligata, & ceto devorāda exposita, sed Persei virtute liberata, qui illac opportunè iter faciens, & cetum interemuit, & Andromedam uxori duxit. Postremò Minervæ beneficio inter astra collocata dicitur. Oritur in parte piscium duo decima.

Andromon. Nomen est ejus, qui Colophonem edificavit. Andron, (sicut scribit Ptolemæus) est oppidum inferioris regionis Nili.

Andronicus. Rhodius, Philosophus Peripateticus, cuius meminit Strabo. Fuit & alius Andronicus grammaticus delösior in professione Græca, ex quo minus idoneus ad tuendam scholam, ut refert Tranquillus. Andronicus item alius fuit historicus, qui res Alexandri scriptis, ut scribit Volaterianus. Fuit item Andronicus Livii cognomen, poëtarum Latinorum vetustissimi: cujus vitam vide apud Crisatum.

Andros. sive Andrus άγδρος. Insula est una Cycladum, Euboë adjacent, de qua Plin.lib. 4. cap. 12. Est item Andrus, insula Oceani Septentrionalis, inter Hybernam & Britanniam. Plin. lib. 4. cap. 16.

Anemo. Fluvius est in octava Italæ regione, apud Plinum lib. 3. capite 15.

Anemorea. άγδρομερεα Homero, Oppidū Phocidis, quod postea Anemolacum appellarat.

Anemurium. Oppidum in Cilicia. Plin.lib. 5. cap. 31. Anemurii, lib. 1. cap. 27.

Aneria. Oppidum. Plin.lib. 5. cap. 25.

Aneticus. Asie locus est, arundinibus abundans.

Anetussa. άγδροσσα, Vrbs Libyæ. Steph.

Angarîs. Mons est Idumææ, apud Plin.lib. 5. cap. 13.

Anger, nomē fluvii in Illyrico. Est & genus serpentis, de quo in APPELLAT.

Angerona. άγδρον. Germ. Die Göttin des Wollusts. Vocata est voluptatis dea, quæ & Volupia dicebatur, cui sacra à Romanis instituta sunt, quum Angina civitas vexaretur, ab angore tollendo sic dicta. Ejus festa Angeronalia sunt votata. Putabant enim ab hac dea populum eo morbo promisso yoto fuisse liberatum. Huic Pontifices in facello Volupis sacrum faciebant.

Angilæ. άγδηλαι, Populi in Africa ad Garamantes. Fertur coti feminas nocte qua nubunt, omnium stupro patere, reliquæ pudicas esse.

Angitia. AEtæ filia, & soror Medææ, quæ prima Marsis remota contra venena fertur ostendisse Silus libro 8: AEtæ problem Angitiam mala gramina primam Monstravisse ferunt, tamenq; domare venena.

Anglæ. [Angloravia. Gall. Angleterre. Ital. Inghilterra. German. Engeland. Hisp. Inglaterra. Pol. Angielska gemia. Vngar. Anglia ország. Ang. England.] quæ Britannia à veteribus dicta: Insula insignis in Oceano, quæ undique à circunfuso mari complexa est, nusquam juncta continenti, sed ab omni orbe nostro divisa: quæ quondam ab albis rupibus, quas mare undique abluit, Albion dicebatur. Hanc primum Troës incoluerunt: qui Troia disjecta fugerunt excisam patriam. Palladiisque oracula claspe in hanc insulam migraverunt: atque gigantes, tunc insulam tenentes, multis viis præliis expugnaverunt. Hanc

ANGANIAN

Hanc postmodum longo temporum tractu Saxonem, qui sunt illustres Alemanniæ populi, oppressere, agrosque & opes inter legatos Saxonum regina Angela divisit. Atque ut linguae pariter & gentis memoria indevenita insula sempiterna foret, ab Angela, cuius ducta vieta est, Angliam tellurem illam vocavit. Quanquam plerique Angliam veluti nostri orbis angulum praedicent dictam. Sita est (ut inquit Plin. lib. 4. cap. 16) ex adverso Galliae, Germaniae, atque etiam Hispaniae, licet longior intervallo. Agrippa longitudinem ejus probabit esse DCCC. M. passuum: latitudinem vero CCC. M.

Angolus, Ptolemae Angula, Plinio Vesterorum urbs in Italia: vulgo Angelus.

Anguitia, tiz. Vide ANGITA.

Angrus, εγρος. Fluvius est ex Illyricis, versus Boream flucus. Herod. libro 4: Quin ex Illyricis in Aquilonem tendens Angrus, planicie Triballiam interfluens, Brongum intrat, Brongus iste, Istrum.

Ania. [German. Ein ehrlich verstandig Römisch Weib.] Romana mulier, quam quum propinquus moneret, ut alteri viro auferret: ecce enim ei & aetatem integrum, & faciem bonam: Ne quaquam hoc faciam, inquit. Si enim virum bonum invenero, ut autem habui, nolo timere ac perdam: si malum, quid accesse est post bonum pessimum sustinere.

Anchia, Oppidum. Plin. lib. 4. cap. 7.

Anigrus, ανιγρος, penult. prod. Fluvius est Thessaliae, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Vnde quum anteā haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordida reddita sunt & impuræ. Autor est Ovid. Metam. lib. ultim. Ante bibeatur, nunc quas contingere nolis, Fundit Anigrus aquas, &c.

Anio, Anienis, pen. prod. ανιος, Nomen fluvii in agro Tiburtino, qui est sublimi in vallem subjectam præcepserit. Horat. Et præcepserit Anio, & Tiburti lucus. Vulgo Teverone.

Aniēus, na, num, Propertius: Sive Anieni tuos tinxerit unda pedes. Anicius nomen indidit Anius rex Hetrusciorum, qui insequens Cethegum filium raptorem, quū cum assequi nō posset, in fluvium insiliit, ibiq; extinctus, ut Anio vocaretur, efficit.

Anitius, Viri Prenestini nomen, qui una cum Cn. Flavio, Appii Cæci scriba, Aedilis curulis fuit eo anno, quo usus annularum

etiam plebi permisus est, quum anteā soli Senatores, & Equites annulos gestarent. Vide Plin. lib. 33. cap. 1.

Aniūs, Apollinis fuit filius, & rex in Delo, qui habuit Andru filium. Virgilii lib. 3. Aeneid. Rex Anius, rex idem hominū, Phœbiisque sacerdos.

Anna, αννα, per duplex n. Beli filia, soror Didonis, quæ postquam mortuam sororem vidit, & Carthaginem ab larva Getaulorum rege occuparam, relata sede patria, ad Batrum regem, qui Melita insulæ imperabat, cursu attulit. A quo juventeris hospitii benignè suscepta, duos & ultrâ annos ibi mansit. Sed quum Pygmalionem fratrem jam cuius armis adventare didicisset, Bartus veritus potentiam illius, Annam ut inde abiret hortatus est. Mox igitur mare ingressa, dum Cameram navigare contendenter, vi tempestatis acta, in Laurentem oram pervenit, ubi jam Aeneas pacatis rebus, & ducta uxore Lavinia, imperabat. Hic tum fortè solo Achate coinitatus, in littore nudis pedibus ambulabat. Qui quum errantem Annam aspexisset, & vix sibi persuadere posse tam esse, tandem agnitam compellat. Timuit illa principiò, sororis casum ante oculos ponens: posca vero ab illo benignè invitata, in regiam cum eo profecta est. Cui mox Lavinia, amorem conjugis suspectum habens, tendere infidias cœpit. Sed Anna in somnis à Didone monita, ut infaustam dominum relinquere, statim per fenestram exiliit. Quumq; citato cursu ad Numicium amnum pervenisset, in eum se præcipitem dedit. Orta deinde luce, magno clamore tam quætitantes per Laurentem agrum proficiscuntur. Apparent vestigia pedum usq; ad Numicium annam, ultrâ nihil videtur. Quod dum admirantes secum animis volant, ipsa loqui visa est: - placidum Nympha Numici, Anne perennè latens, Anna perenna vocor. Quapropter lati convivia celebrarunt, eam pro dea venerantes, quem ritu postea longissimo tempore servarunt.

Anna, civitas Iudææ supra Hierichuntem, Steph.

Annibâl, αννιβαλ. Germ. Ein dapserer Hauptmann der Carthaginier. Amilcaris filius fuit, quem adhuc impuberem jurejurando ante aras pater astrinxisse fertur, ut quum pñmum per aetatem liceret, arma contra Romanos sumeret. Quapropter jam adultus in Hispaniam trajecit, ibiique quibusdam ciuitatibus subactis, per Galliam in Italiam trajecit, Alpibus, quod expeditius iter faceret, igni & acero patefactis. Ibi occurrentem sibi Ticum Sempronium Consulem apud Trebiam profligavit: Flaminium fudit ad Trasimenum lacum cœsis 15000. Romanorum. Postea tamen vires ejus à Fabio Maximo multum sunt irminuta. Sed rufus collectis viribus, tertio Paulum Aemilium & Terontium novos Cōfules crea-

ANN ANO ANS ANT 31

tos apud Cannas vicit: in quo prælio ad quadraginta millia peditum, & duo millia, supra sepingentes equites, cæta dicuntur, adeo ut tres modios & dimidium annulo, unum Carthaginem m̄scrit. Quam urbem capere facilissime posset, in Campaniam revertitur, & Caput voluptate detentus, omnē animi vigore remisit, ita ut apud Cumas à Sempronio Graccho magna suorum cæde repulsa, obsidionem reliquerit. Postea etiam apud Nolam non mediocre damnum à Marcello accepit. Deinde à Carthaginensisibus, qui à P. Scipione acerit in bello premebantur, ex Italia revocatus, cum eodem apud Zama Africæ oppidum congressus est: in quo confl. etiæ viginti millia Poenorum cæsa sunt, & totidem capta. Dux ad Antiochum profugit, cuius auxilio bellum redintegravit: sed Antiocho quoq; debellato, Romani Annibalem sibi captivū dedi petierunt: quod Poenus sentiens, ad Prusiam Bithyniæ regem consiguit: à quo quum iterum depositeretur, Poenus Prusia levitatem suspectam habens, hausto veneno, quod sub gemma in annulo gesserat, voluntaria morte obivit. qd Annibale latius scripsere Livius & Plutarchus. qd Annibales multi fuere: primus Senior appellatus, Asdrubalis filius, quem Orosius libro 4. dicit ob rem male gestam à Carthaginensisibus lapidibus obtutum. Livius autem cruci adfixum tradit. qd Fuit item Annibal bujus filius, qui missus est ab Amilco ne ducē in Lilybæum quod à Romanis oppugnabatur, ad Siculos in officio continendos, ut autor est Polybius. qd Fuit præterea Annibal alias Rhodius, dux item Carthaginensis in eodem bello, qui tandem à Romanis interceptus est, ut scribit Polybius. qd Fuit postrem Annibal Amilcaris filius, qui omnes hos fama, virtuteq; superavit. Is sep̄iū Romanos vicit, fuditq;. Vide Livium, Plutarchum, & Polybius.

Annichori, vel Annichores, ανηχοροι, Populi Persis vicini, Steph. qui & ανηχοροι nominat, tanquam civitatis aut regionis nomen.

Anolus, ανολος, Vrbs Lydix, Steph.

Anopolis, ανωπολις, Vrbs Cretæ, Vide ARADEN.

Ansancetus, Vide AMSANCUS.

Añſer, nomen poëtæ, quem Ovidius procacem vocat lib. 2:

Trist. Cinnæ quoque hic comes est, Cinnaque procacior Ansor.

Anspachium, Franconiae urbs.

Antæopolis, ανταιοπολις, Aegypti oppidum, cuius incole dicuntur Antæopolites. Steph.

Antæus, cum diphthongo, & sine h, ανταιος, Gigantis Libyci nomea, Neptuni ex Terra filii, magno ac procerio corpore: quippe qui in quadraginta cubitos excreverit. Hic cum Hercule congressus, quoties membra labore defessa essent, tactu terræ recreabatur. Quæ re animadversus Hercules, alte sublatum terre contactu prohibuit, peitorique suo arctius astriatum enecuit. Scribit Plutarchus Sertorium Romanorum decem, apud Tygænam oppidum in sepulchro Antæi, cadaver inventus. Eusebius in Chronicis scribit, Antæum, palæstricæ artis funde dicitur, & quorumcunq; certamiam, & ob id se arbitrii fictum, quod fuerit filius Terra, & quod viribus restauraretur ab ea.

Antalcides, Fuit nomen proprium viri Lacedæmonii, quæ præ cæteris visus est honore præstutissime. Plutarchus in vita Peleopidae.

Antandros, αντανδρος, Phrygiae urbs, ad Meridiem posita, quam habitavere Leleges, finitimi Cilicibus. Virgilii 3. Aeneidos: - Classemq; suo ipsa Antandro, & Phrygia molimur montibus idæ.

Antemæ, αντεμæ, cum m, ante n, Vrbs Sabinorū, quasi ante amnem dicta, quod eam amnis præterfluat, de qua Virgil. lib. 7: Antemæ Tegmina tuta cavant capitum.

Antemus, untis, αντεμος, Fluvius est Colchidis, Coraxos urbem præterfluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

Antenor, αντενορ, Trojanus fuit, patria prodiisse existimat: quia & legatos, qui ad repetendam Helenam venerant, suscepit hospitio, & Vlyssem intra moenia dissimulato habuit cognitum nō indicavit. Capta Troia, adjunctis sibi Henetis & Paphlagonibus, in intimum maris Adriatici sinum se se cœtuit, ibiq; urbem condidit non procul à mari, quam de nomine suo Antenorium appellavit. Postea Patavium dictum est, & hodie Padua. De hoc Virg. 1. Aen. Antenor portuit mediis clavis Achivis, Illyricos penetrare sinu. Et paulò pôli: Hic tam ille urbem Patavi, sedesq; locavit Teucrorum. Et Livius meminit in principio primi libri.

Anteros, ôtis, αντερος. Veneris est & Martis filius: cuius meminit Cic. lib. 3. de Nat. deor.

Antes, αντες, Mons est Achaiz, non procul ab Argia. Plin. lib. 4. capite 5.

Antevorta, Dea est Romanorum, quod futura prospiceret. Vide POSTVORTA.

Anthana, ανθανος Stephano, Vrbs est Laconica: ita dicta ab Antha

Anthe Neptuni filia, ut ex Philostephani sententia tradit Stephanus.

Anthrās, Rex Longobardorum; Theolindæ maritus, quum sex regnasset annos, insidiis domesticorum apud Ticinum extinctus est venenato poculo. Autor Paulus Diaconus de eius gestis Longobardorum.

Anthedon, *ανθέδων*, Urbs est Bœotiae, habitata quondam à Thracibus, de qua Pomp. & Strabo lib. 9. Nomē haberet (ut Stephanus existimat) ab Anthedone Neptuni pronepote, aut certe, *λέγεται τοῦ πατρὸς αὐτῆς οὐρανοῦ ἀνθεῖ*: hoc est, quod omnium floridissima sit. Sita est in extremo litore Bœotiae, è regione Eubœæ insulae. Vnde Homerus *αἴγαδηρα ιχετοταύ*: hoc est, ultimam vel extremam Anthedonem appellat.

Antheion, *αίγαδηρον*, Vir Trojanus, Simoisii pater. Autor Homer. lib. 11. ad. 4. D. Simoisio, vide suo loco.

Anthemis, *αίγαδηρον*. Insula est Thracie adjacēs, quæ & Imbrasus aliquādō vocata fuit, & Parthenia, à Parthenio fluvio: nomine nomine Samothrae appellatur. Strabo lib. 10.

Anthemus, *αίγαδηρον*, Oppidum est Mesopotamiae, ad Aborrām flumen sīnum. Strabo lib. 16.

Anthicus, *αίγαδηρος*; cum h. Antenoris filius fuit, quæ Paris amavit, & impudens interfecit. Quo nomine etiam dictus est unus ex Acaæ ducibus: de quo Virgilius: *Aenea Sergeatumque vocat*.

Anthia, *αίγαδηρα*, Urbs fuit propinquua Pylo, sub ditione Agamenonis, una carum quas ille Achilli obtulit, ut secum in gratiam rediret: ut scribit Hom. lib. Iliad. 9.

Anthum, *αίγαδηρον*, Oppidum Thraciz, de quo sic Plinius in Thracie descriptione: *A tice regio, inquit, oppidum habuit Anthum, nunc est Apollonia*.

Antho, *αίγαδηρα*. Fuit Amuli Albanorum regis filia.

Anthoës, Nomē est proprium viri, de quo Virgilius lib. 10. Aeneid. Egreditum Autorem latus inter & illa sit, Herculis Autorem comitem.

Anthoës, *αίγαδηρος*; Vnus ex filiis Nestoris est: & Latinè flos interpretatur. Hinc carduelis Anthus dicitur, quod flore pascatur. Vide ANTHVS.

Anthropophagi, *αἰγαδηροφάγοι*. Germani Menschensesser, sive graueant Böder in Scythia, populi Scythæ, qui humana carne vescuntur. Hi populi sunt ad Orientem ac Septentrionem Massagetus vicini, circa quos tristissima solitudo, & mare, quod Thibin vocant. Vide Plin. lib. 4. cap. 12. & lib. 6. cap. 30. & Geleg.

Anthylla, *αίγαδηρα*, Aegypti urbs est, auctore Herod. lib. 2. quæ regina in calceamenta dabatur.

Ancla, *αίγαδηρα*, Vxor fuit Piæti Argivorum regis, Abantis filii.

Antiatæ, *αίγαδηραι*. Dicti sunt populi Italie, qui Antium urbem Latii maritimam incolebant. Apud hos fuit insigne Fortunæ templum, quam Antiatem Fortunam vocavere Horat. libro 1. Carm. O' diva, gratum quæ regis Antium. *¶* Antiates plurimum classe valebant, cuius rei indicio id esse potest, quod delecto à Romanis Antio, rostra navium in foro affixa nomen fecerunt loco, unde ad populum cōcio haberis soleat. Vide Titum Livium, 1. Dec. lib. 6.

Antibacchii, Insulae sunt in sinu Aethiopico, Bacchis oppositæ, quarum meminuit Plin. lib. 6. cap. 29.

Anticalus. Mons Seleucia, ut author est Strabo.

Antichristus, ti. [*αίγαδηρος*. Vng. Antichristus.] Vox Theologicis scriptoribus nouissima, significans Christi adversariū, Pseudochristus. Licet different Antichristus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet quæ nomen Pseudochristi: quis Christo adversari potest, qui tamen scel. pro Christo non vendit: Hunc Apostolus nomine sceleratissimi hominis designavit.

Antichthonēs, [*αίγαδηρος*. Ger. Die Lent auf Erdtrech so vns entgegenstehn vnd wohnen] populi qui habitant in Zona hernali. Hos Martianus se Jungit ab Antœcis & Antipodibus, qui Zonam nobis adversam & contra pedes nostros habitant. Pomponius tamen videtur Antichthones pro Antipodibus accipere.

Anticites, *αίγαδηραι*, penult. cor. Amnis Sarmatiae Asiaticæ, non procul à Rombite minore in Mæotim influens. Strabo libro 11.

Anticlea, pen. prod. *αίγαδηρα*. Fuit mater Vlyssis, quæ quum duceretur ad Laertæ nuptias, ab Sifyphe latrone, Acolis filio, capitut & adulteratur. Alii dicunt quum Laertæ jam nupsisset, & ad oraculum perigeret consulta, captam à Sifyphe latrone, & ut multi putant, ex eo Vlyssim conceperit. Quod Ajax apud Ovid. 13. Metam. vitio verit Vlyssi: - & sanguine crevit Sifyphe.

Anticragus, *αίγαδηρος*, Mons Lycia, Crago oppositus, teste Strabone lib. 14.

Anticyrā, *αίγαδηρα*, pen. cor. Insula ad sinum adjacens Malecum, & Octem montem, cuius meminuit Strabo lib. 9. ubi, au-

tore Plinio, helleborum tutissimè sumitur. Ovid. libro 4. & Pont. 1. bibe, dixissim, purgantes pectora succos, Quicquid & in tota nascitur Anticyra. Vnde quoties insanum hominem significare volumus, Anticyra egere: aut Naviget Anticyras, *πλόεται ης Αἰγαδηρας*, Proverbialiter dicimus. Horatius eleganter novavit ad agri quasi faciem, quæ ait in Serm. Naviget Anticyras. *Τούτος βερβίς Στοίκου ινσανον σημαίνει*. Idem: Si tribus Anticyris caput insanabile, nunquam Tsonori Licino commiserit. *¶* Est & Anticyra civitas iuxta Cyrrham in Phœcide regione, in Corinthium conversa sinum, ab Anticyras quodam, Herculis ætate: Capparis ab Homero dicta. Hanc alii Anticyrham, appellant, duplicato r. Videtur enim inde nomē accepisse, quod sita sit in promontorio in mare excurrente, è regione Cyrrha.

Antigénēs, pen. corr. *αίγαδηρον*, Nomē pueri rustici, apud Vigilium in Daphnidē: At tu sume pedum, quod me quum se-rogaret. Non tulit Antigenes.

Antigénidēs, *αίγαδηρον*, Autore Suida, Thebanus musicus, tibicen, Philoxeni discipulus, qui primus calceamentis Milesiis lascivioribus usus fuisse dicitur. Hujus meminuit Plin. lib. 16. cap. 36. Hic etiam, ut autor est Cic. in Bruto, discipulo frumenti ad populum ait: Mihi cane & Musis. De eo vide Gell. lib. 15. cap. 17. & Valer. lib. 3. cap. 7.

Antigónē, *αίγαδηρα*, Oedipodus Thebanorum regis filia, quæ patri caco à Creonte in exilium acto, se viæ ducem præbuit: fratibusq; suis Polynici & Eteocli mutua cæde interemptis, contra Creontis edictum, funebre officium præstiterit: ob quam pietatē postea unà cum Argia Polynicis conjugé jussu tyranii est interficita. Hæmon quoq; nobilis adolescentis, qui multo ejus amore tenebatur, sua scæ manu ad tumulū ejus jugulavit. *¶* Fuit etiam hoc nomine una filiarum Priami, quam quum formæ suæ fiducia nimis arrogantem reddidisset, à Iulione in ciconiam mutata est. Vide Ovid. lib. 6. Metam.

Antigónia, *αίγαδηρα*, Oppidum Trooad, Romanorum colonia, quæ & Troas, & Alexandria dicta est. Plin. lib. 5. cap. 33. & Strabo lib. 13. *¶* Est præterea ejusdem nominis oppidum in Arcadia, non procul à Tegea. Plin. lib. 4. cap. 6.

Antigónus, *αίγαδηρος*, pen. cor. Nomen proprium regis Macedonum, qui ob multa sua in Græcos beneficia Evergetes est dictus. Nam quum Cleomenem Lacedæmoniorū regem prælio viceret, Spartamq; cepisset, militem victorem ab omnijuria continuo, pristinamq; civitati libertatem restituit.

Antigragus. Vide ANTICRAGUS.

Antilbānūs, *αίγαδηρος*, Mons est Libano oppositus, non procul à Sidonio mari incipiens, & ad Montes Arabie desinens, qui sunt supra Damascum. Vide Strab. lib. 16.

Antilochus, *αίγαδηρος*, pen. cor. Nestoris filius major natu, quem in bello Trojano Memnon Aurora filius interemit. Unde patris prece motus Achilles Memnona occidit. Ovid. autem vult ab Hestate tu. sse occisum Antilocum. Ita enim ait in Epistola Penelopes: Sive quis Antilocum narrabat ab Hestate cæsum, Antilocus nostri causa timoris quat.

Antimachus, *αίγαδηρος*, Colophonius poëta Græcus. Is quum poëma quondam obscurum in auditorio recitaret, atque omnes, præter Platонem, quod minimè illud intelligerent, discessissent. Plato: Mihi, inquit, pro omnibus. Hæc Cicero. De codem Piurarch. in Lysandro: Hic aggressus belli Thebani materiam, vigesimum quartum volumen implevit, antequam duces Thebas usque perduceret. *¶* Antimachos quoque alios duos Suidas ponit: alterum Aegyptium, patria Hieropolitanum, qui Cosinopœiam heroico carmine cōscriptis alterum poëtam Melicum cognomento Psecam. *¶* Fuit item præterhos etiam alius Antimachus Trojanus, qui donis Alexandri, auroq; corruptus, impedimento fuit, quod minus Helena redderetur: quin pro cōcione Trojanos hortatus est, ne Menelaum, dum legatus ad eos in urbem venisset, cū Vlyssē redire ad suos sinerent: sed in urbe asservarent, trucidarentq; Homero auctore lib. Iliad. 11.

Antinœā, *αίγαδηρα*, Stephano, Urbs Aegyptiota dicta ab Antinoo Adriani amatissimo, ut scribit Hieronymus in Iovinianum.

Antinōis, *αίγαδηρος*, Nomen unius ex procis Penelopes, apud Ovid. in Epistol. Penelopes. *¶* Fuit præterea Antinous, puer quidam Bithynicus, tanta formæ elegantiæ, ut Adrianus Caesar, qui illum adamabat, templum ei apud Mantiniam constituerit & urbem quandam Aegypti Antinocam à nomine ejus appellârit. Hæc Panantas.

Antiochia. [*αίγαδηρος*. *αίγαδηρα*. Germ. Die hauptstadt in Syrien.] Syriæ urbs est, ad Orontem fluvium sita, totius regionis caput, à Seleuco Nicatore condita, & à patris sui nomine Antiochia appellata, ut tradit Strabo libro 15. Stephanus Byzantius duodecim alias enumerat ejusdem nominis urbes, quarum unam collocat in Lydia, & ab Antiocho Epiphaneia nomina tam exstmat. *¶* Alteram in Mesopotamia, quæ & Mygdonia, & Aside appellatur: in qua Apollophanes Stoicus,

Stoicus, & Pharnuchus Persicæ historiæ scriptor, nati dicuntur: Vulgo, **Aleppo**. q̄ Tertiam in Pildia cōstituit, cuius meminit & Strabo libro 12. q̄ Quartam inter cavam Syriam, & Arabiam, Semiramidi: opus. q̄ Quintam in Cilicia, ad Pyramum fluvium. q̄ Sextam in Pieria, quæ & Arados à Syris appellatur. q̄ Septimam ad Cailuhoem lacum. q̄ Octavam ad Taurum mōtem, in Comagenæ regione. q̄ Nonam in Scythia. q̄ Decimam in Caria, quæ & Psychopolis fuit appellata. q̄ Undecimam in Mægiana, ab Antiocho Sotere conditam. q̄ Duodecimam cādem facit cum Tarso Ciliciæ oppido. Hinc Antiochenus, & Antiochenis, *αντιοχεύς, ἡ αντιοχεία*.

Antiochus, *αντιοχεύς*, Nomen secundi regis Syriæ, Seleuci filii, hujus nominis primi, qui Soter cognominatus est, & regnavit annis xx. q̄ Secundus Antiochus, hujus filius, dictus Achios, regnavit annis xx. veneno ab uxore Laodicea extensus. q̄ Tertius Antiochus Galerius. q̄ Antiochus quartus, Rex, cognomēto Magnus, regnavit annis xxv. dictus est etiam Hierax, quid accipitris more in rapiendo alienis vitam duceret. Hic Ptolemaeum Philometorem prælio superavit. q̄ Quintus Antiochus Syriæ rex, dictus nobilis sive illustris, qui regnavit annis x. Hic Hierosolymam destruxit, & multa mala iustitiae ludæis. q̄ Sextus Antiochus Syriæ & Asiae rex, dictus est Eupator. q̄ Fuit & alius Antiochus Ascalonita, philosopheus, Ciceronis, Brutiq; præceptor.

Antiochæ, *αντιοχεία*, Nyctæ filia fuit, & uxori Lyci Thebanorum regis. Hanc quum Iupiter in Saryrum mutatus compresisteret, Lycus repudiavit, uxoremq; Dirceū superinducit, quæ Antiocham in carcere conjectit. Verum instantे partus tempore, illa ruptis vinculis, in Cithæronem montem se recepit, ubi & Amphionem & Zetum peperit: qui à pastoribus inventi & educati, maternæ injuriæ ultores extiterunt, Lyco cum Dirce uxore interfecto. Vnde locus factus Proverbio: Antiochæ luctus. *Ἄνθοντος θλῦμα*. Dici consuevit ubi quis immensum calamitatibus affligitur, deinde malis eximitur. Alii paulo aliter tradant hanc fabulam, Lycum non maritum Antiochæ, sed fratrem Nyctæ.

Antipat̄cr, pen. corr. *αντιπάτρος*, Nomen proprium poëtae Sidoni, seu ex Tyro Phœnicæ, Stoicæ sectæ, qui post Panætium de officiis scripsit. Hie quo die natus fuit, eodem quotannis febre laboravit. Et quoniam diu vixisset, postquam ætatis suæ tempus declinatum appropinquasset, eo die & eodem morbi genere consumptus est. Hic antipater nobili epigrammate in Sappho, decimam inter musas eam cooptat. Ex tempore innumerabiles penè versus faciebat, ut testantur Cicero & Quintilianus. q̄ Antipater alius, Iolai filius fuit, è Paliura civitate Macedonicæ, miles Philippi: deinde inter Alexandri dices, & regni successores, discipulus & ipse Aristotelis, vir præter scientiam rei militaris literatissimus, ut tradit Suidas. De hoc Antipatro sic scribit Plutarchus: Antipater successor Alexandri in regno Macedonicæ, post bellum Atheniensibus illatum, legatis ad eum de pæc venientibus, quorum princeps erat Xenocrates, respondit se in amicitia permansum, si sibi Demosthenes, & Hyperides dederent: si ejus præsidium in Munichiam: id est, Athenarum arcem recepissent: si deniq; absuntam in eo bello pecuniam, acceptaq; damna resarcirent. Quibus illi conditionibus consenserunt. q̄ Item Antipater Tyrius, philosophus Stoicus, & Caronis Vicensis præceptor, ut autor est Plutarch. in Cat. q̄ Alius item Tarsetus philosophus, ut idem autor est. q̄ Fuit præterea Antipater Herodis regis pater, Ascalonita, vir maximus & potentia præditus, de quo Volaterranus in historia Hierosolymitanæ. q̄ Fuit & Antipater Hieropolitanus, Sophista nobilis, præceptor liberorum Severi principis, cuius etiam res gestas scripsit, ac eidem magister epistolarum fuit, ut est autor Philostratus. q̄ Fuere & alii hujus nominis, inter quos fuit Cassandri Macedonum regis filius.

Antiphates, pen. corr. *αντιφάτης*, Rex fuit Læstrygonum, Melampodis, seu ut alii volunt, Lami filius, qui Formiarum oppidum condidit. Hic cum cæteris Læstrygonibus humana carne vesceretur. Politianus: Et Lantium Antiphaten, & virginem, & pocula Circæs. Dicitur & Antiphatus. q̄ Antiphates alius filius nothus Sarpedonis, ut est apud Virgil. lib. 9: Et primum Antiphates, is enim se primus agbat Thæbana de gente nothon Sarpedonis alti. Hic Aenean in Italiam secutus, à Turro Rurulorum rege occisus est.

Antiphellus, *αντιφέλλος*, oppidum Lyciæ apud Plinium libro 5. capite 27.

Antiphon, *αντιφόνος*, Rhamnusius orator antiquus, Athenis & præcepta dicendi tradidit, teste Quintiliano: quo neminem melius oravisse causam capit, quem seipse defenderet, locuples est autor Thucydides libro octavo. Hujus meminit Cicerio in Bruto.

Antiphilus, *αντιφίλος*, Priami filius ex Hecuba, quæ Agamemnon uia cù Ilo fratre, sed illegitimo thoro nato, in bello Trojano

interfecit. q̄ Antiphus, filius Theffali & nepos Herculis, qui cum fratre Phidippo dux triginta navium cum aliis Græcis ad Troiam navigavit, ut est apud Homer. lib. Iliad. 2.

Antiphra, *αντίφρα*, Oppidum prope Alexandriam, non procul a mari.

Antipodæ, pen. corr. *[αντιπόδες]*, Ger. Die Einwohner des Erdtrichts so jhre füß unsrer entgegen wenden.] Dicuntur terræ incolæ, qui contra nos positi sunt contraria vestigiis, vel qui adverba nobis, ut Cicero loquitur, urgent vestigia. Cicero 4. Acad. Nonne etiam dicitis esse è regione nobis, è contraria parte terræ, qui adversis vestigiis stent cōtra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis? q̄ Declinatur Antipus, tipodis, vel antipodos. De his copiosè loachimus Vadianus in Melam.

Antipolis, *αντίπολις*, apud Ptolem. urbis nomen est in Gallia Narbonensi: Galli pauculis literis immutatis, etiā hodie *Antiblam* vocant.

Antipyrus, *αντίπυρος*, Vrbs Lybiæ est Marmaricæ, quæ eadem esse creditur, quam vulgo *Lugo* vocant.

Antirrhium, *αντίρριον*, Promontorium est Aetoliæ, situm ad ipsum sinus Corinthiaci ostium, è regione Rhii, quod est Achaicæ promontorium, ab Antirrho septem tantum stadiorū fretu divisum. Thucydides utrumque Rhium appellat, cognominibus tantum ea distinguens. Nam quod in Peloponneso est, Achaicum cognominat: alterum Molycricum, à vicina urbe Molycria.

Antislæ, *αντίσλαι*, Stephano, Lesbi insulæ oppidum est, ex quo Terpander nobilis Cithareodus originē traxit. Gentile est Antissæus, *αντίσσαιος*.

Antisthenes, *αντισθένης*, pen. corr. Socraticus philosophus, acutus magis quam eruditus, præceptor Diogenis. Hic quum magno auditorum concursu docuisset Rhetoricam, audito Socrate, dixisse fertur ad discipulos: Abite, & magistrum querite: ego enim jam reperi: statimq; quæ habebat, publicè distributibus, nihil tibi præter palliolum reservavit. Patientiam, & duritiam in Socratico sermone adamavit, ut scribit Cic. lib. 3. de Orat. ad Qu. Frat. q̄ Fuere item alii tres eodem nomine: unus è schola Heracliti, alias Ephesi: tercius Rhodius historicus, ut tradit Diogenes Laertius.

Antitaurus, *αντίταυρος*, Tauri montis pars est, reliquis Tauri partibus opposita: insignis olim Comana civitate, & Bellone fano. Strabo lib. 11. & 12.

Antivestrum, promontorium in Britannia, quod etiam dicitur Bolerium apud Ptolemæū. Diodoro Bolerium in cornibus Cornualia.

Antium, *αντίον*, Vulgo *Nettuno*.] Vrbs Latii, Volscorum caput, Romanorum colonia: dictum, quid autem alias urbes in ipso labore sita sit, ad otium, resumq; urbanarum variationem accommodata. Habebat hec: urbs celeberrimū Fortune Tempulum. Horat. 1. Carm. O' diva, gratum quæ regis Antium. q̄ Hinc Antiates dicti sunt urbis hujus incolæ: de quibus vide supra lato loco.

Antucti, *αντίτυποι*, Germ. Die gegenwohner des Erdtrichts/ doch nicht also daß jhre füß genüchlich gegen unsrer gewendet sind.] populi trans æquinoctialem habitates circulum, totq; graduum latitudine ab eodem Austrum versus distantes, quod nos versus Septentrionem. Ita dicti, quid zonam nobis, nō contrariam, ut Antipodes, sed diversam incolant.

Antoninus, cognomēto Pius, Romanorum Imperator, qui Aelio Adriano successit. Hic quum filium non haberet. M. Antonius Philosphum adoptavit, eumque mortiens imperii successorem reliquit. q̄ Fuit & Antoninus cognomine Caracalla, qui post Severum, Romanum tenuit imperium. q̄ Alius præterea cognomento Heligabatus, qui Opilio Macrino successit.

Antonius, *αντώνιος*, Nomen viri proprium. Antoniorum familia Romæ nobilissima, vetustissimaq; fuit, utpote quæ ab Antone Herculeis filio & nominata & oriunda proditur.

Antonius Gnypho, Ingenuus in Gallia natus, sed expositus, & à nutritore suo mauumissus: Romæ docuit Rheticam & poëmatu, in domo Iulii Cæsaris pueri adhuc. Cuius etiam scholam Ciceró, & alii nonnulli clari adolescentuli frequenter dicebant. Fuit alioquin miti, facilij, natura: nec unquam aliquid de mercedibus paetus, eoque plura ex discentium liberalitate consequutus est. Vixit annos quinquaginta. Ex Tranquillo.

Antonius Musa, Medicus fuit Augusti tēpōribus, qui Cæsarem periculosissime ægrotantem, potu, balneisq; frigidis sanitati restituit. De hoc Plin. libro 29 capite 1. & Horat. libro 1. Epistol.

Mar. Antonius Orator, Triumviri avus, de quo sic scribit Cic. in Bruto: Nunc ad Antonium, Crassumq; pervenimus. Nam ego sic existimo, hos Oratores fuisse maximos, & in his primis cum Græcorum gloria Latinæ dicendi copiam equatam. Omnia veniebant Antonio in mentem: eaque suo quoque

loco, ubi plurimum proficere & valere possent, ut ab imperatore equites, pedites, levis armatura, sic ab illo in maximè opportunitate orationis partib. collocabatur. Erat memoria summa, nulla meditationis suspicio, imparatus semper aggredi ad dicendum videbatur: sed ita erat paratus, ut judices illo dicente nonnunquam viderentur nō satis parati ad cavendum fuisse. Verba ipsa non illa quidem elegantissimo fuerunt sermone: itaq; diligenter loquendi laude caruit: neq; tamen est admodum inquinatè loquutus: interfectus est à Marianæ factio-
ne in Senatu curationem rei trumentariæ & totius oræ mari-
timæ nactus, Siciliam & provincias omnes depopulatus est. Et ad postremum inferens Cretensibus bellum, ibi morbo in-
terit. Hunc Salustius ait perdēde pecunie genitum, & vacuū
à curis, nissi instantibus. Autor Pæd. q. C. Antonius, alter Ora-
toris filius, multos in Achæia spoliavit, nactus de exercitu Syl-
lano equitum turmas: quo nomine à Græcis tractus est in jus
ad M Lucullum p̄torem, qui jus inter peregrinos dicebat.
Egit pro Græcis Cæsar, etiam tum adolescentulus: & quum
Lucu lus id, quod Græci postulabant, decrevisset, appellavit
Tribunos: juravitq; se idē ejurare, quod æquo jure uti non
posset. Hunc Antonium Gellius & Lentulus Censores, sexen-
nio post petitionem Consulatus, senatu moverunt: cauſaq;
subscripterunt, quod socios diripiueret, quod judicium recu-
sasset, quod propter æris alieni magnitudinem prædia māci-
passe, bonaque sua in potestate nō haberet. Pædianus. Hunc
item Cicer. in Verr. vocat in exercitu Syllano p̄dōnē, in in-
troitu gladiatorem, in viatoria quadrigarium. Nam inter eos
fuit, qui jussu Syllæ in Circensibus, quos ipse post victoriā
fecit, quadrigas agitaverunt. Hic cum Cicerone Consul fuit:
eiq; maximè est adversatus, ut qui Catilinæ conjurationi fa-
veret. Placatus ab eo demum p̄tione provinciæ, rectaq; de
Republiça sentire persuasus est. q. M. Antonio, Oratori filio,
tres filii fuerunt, M. L. & C. quorū M. Antonius postea Trium-
vir, causa & fax totius bell. civilis extitit. Nam quum esset Tribu-
nus plebis, Cæsar isq; partibus in civitate uitandis fese im-
patem videret, unā cum C. Curione (qui & ipse Tribunus ple-
bis erat) conducto vehiculo, habituq; maximè miserabilis, in
Galliam ad Cæsarem profugit, cumque adhuc hærentem, ad
bellum sine mora suscipiendum inflammavit. Cæsarem quo-
que occisum laudavit pro rostris: vestrīq; ejus sanguinole-
tam ostendens, & testamentum recitans, quo ille Pop. Romano
drach. 73, vitim legaverat, perfecit ut percussores ob
metum ab urbe profugerent. Deinde quum D. Brutum Mutinæ
obsideret, hoītante Cicerone, à Senatu hostis judicatus est: &
ab Hirio & Pausa Consulibus, & Octavio adhuc adolescentulo,
ingenti p̄lō superatus. Post hæc Triumviratus fecere
inter eum & Lepidum ac Cæsarem initio, Brutum & Cassium
in Macedonia apud Philippo supercravit. Quo bello confecto,
Octavius valetudinis causa Romam rediit: Antonius in Græ-
ciam, Asiamq; profectus, honore quaquierus proficisci-
tut, ingenti est exceptus. Quum illi Oriens, Augusto Occidēs,
Lepido Afr. ea obtigisset, multos per Oriētem reges & tetra-
archas debellavit. Inter quos Antigonus Iudæorum regem se-
curi percussit: quod antea Regum nulli cōtigit. Captus amo-
re Cleopatæ, multa ipsius gratia nefanda admisit, eiq; regna
multa cōcessit in Syria: Fulviam uxorem statim initio Trium-
viratu repudiavit, ac Octaviam Augusti sororem duxit: quam
& ipsam deinde ob Cleopatram contempnit. Ad bellum Par-
thicum Vētidium legatum nāsis, qui imperfecto Pacoro, regis
filio, ab Antiochō missus Romanum, triumphavit. Inde Cleopatra
in Aegyptum remissa, per Armeniā, Arabiamq; profectus,
copias undiq; contraxit. Cum Phraates Medorum rege p̄alio
congressus, ac victor eum usq; ad Araxam fluvium perseque-
tus est. Dein in Armeniā in reversus, ejus regem in triumphum
Alexandriam duxit. Repudiata igitur Octavia, causa fuit inter
eum & Octavianum dissensionis. Quo quum postremo ad A-
etiū navali p̄lō congregiens, superatus est: Alexandriāq;
confugiens, atq; ibidem ab eodem obsessus, gladio spōtē oc-
cubuit, anno ætatis LV. Hujus viri illud in primis admirabile
dicitur, quod in otio luxuriosissimus, in negotio laboriosissi-
mus fuit. Nec ob res malè gestas quicquā de solita voluptate
remisit. Hæc ex Plutarcho. q. L. Antonius Triumvir frater,
apud Perusiam ab Octavio obfessus, fameq; adactus, venit in
deditonem cum CCC. aliis: quibus, ut ait Florus in Epitome
Livii, Octavius pepercit. at verò Tranquillus, omnes ad aram
Cæsaris necari crudeliter iussit. q. C. Antonius, Lucii & Mar-
ci frater in Macedonia à Bruto cōpitus, Ciceronis & Hortensii
Mānibus inferias missus est. Autor Plutarchus in Antonio, &
Bruto. q. Antonius Julianus iheror Romæ, per quam fuit ho-
nesti atq; humani ingenii: doctrina quoq; ista utiliore ac de-
lectabili, veterumq; elegiarum cura & memoria multa fuit.

ANT ANX AONAORI

Adhæc scripta omnia antiquiora tam curiosè spectabat, aut
virtutes penitabat, aut virtus rimabatur, ut judicium ab eo fa-
ctum ex amissim diceret.

Antronīā, [Ger. En Stat in Thessalien bey deren man viele mal
stein graben hat.] Pompōnīo Melœnitas est Magnesia, regio-
nis Thessalæ, quæ à Stephano, & Strabone Antron, auctor, di-
citur: ab antris nimis quoque nomine deducto, quorum
magnum circa hanc urbem copiam fecerant molarius lapi-
dum fodine. Circa hanc urbem procerissimi gignebantura-
sini: unde factum est, ut Antonius asinus, proverbio dicatur
de homine corpulento & robusto: in quo tamen ingenium
& animi vigor desiderentur.

Antwerpia, [Vulgus Germanorum Antwerpia appellat. Gall.
Anvers. Ital. Anversa. Vng. Antwerpia.] Vrbis est Brabantia &
Belgicæ totius emporium celeberrimum.

Anubis, [Ger. Ein Gott der Ägyptier so sie in einer hundte ge-
statt verehret.] Genitivū facit Anubis, vel bidis, aubis, Lingua
Ägyptiaca dicitur canis, sub cuius forma colebatur Mercurius,
ut inquit Servius. Virg. 8. Aen. Omnipotensq; deum mon-
stra, & latrator Anubis. Ovidius in Elegis: Per tua sacra pre-
cor, per Anubidis ora veneri. Diodorus scribit, Anubis si-
hunc fuisse Osiris, qui canem gestabat, tanquam arborum
insignia. Ex quo Ägypti canem veneratur, & Anubim deum
canino capite effingunt.

Anulus, fluvius Mauritaniae. Vide ANVLVS in APPELLAT.

Anulus, Nomen fluvii cuiusdam.

Anxia, Oppidum, Plin. lib. 3. cap. 11. 14.

Anxani, populi, Plin. lib. 3. cap. 12. 4.

Anxius, fluvius ex Armenio monte oriens, per Caucasum in
Meopotamiam defuit, & Pæstolo flumini ex Caucaso cadet
occurredit: unumq; salti, Euphratem demerguntur.

Anxur, rām masculini, quam neutri generis, Vrbis est Italiæ,
quam nunc Tarracinam dicunt. Mart. Sive salutiferis candides
Anxur aquis. Horat. 1. Serm. Sat. 5: Millia tū p̄stria t̄ ipsim,
atq; subimus Impositum saxis latè candenitibus Anxur. q. Di-
citur autē Anxur (ut Servius docet) quia illi colebatur lupi-
ter Imerberis, quem idcirco Anxurū, quasi ανάχρης vocabat,
quasi ανάχρης: hoc est, sine novacula. Virgilius Aeneidos 7:
Cicācumque jugum, quis luppiter Anxuris artis Præsidet.
Anyger, sive Anygrus, vide supra ANIGROS.

Anylis, Ägypti rex est, autor Herod. lib. 2. Stephano urbs est
aīus Ägypti.

Anytūs, aīus, Rhetor Atheniensis fuit, acerrimus Socratis
inimicus: à quo & reus peractus est. Horat. 1. Serm. Saty. 4:
- qualia vincunt Pythagoram, Anytiq; reum, doctumq; Pato-
na. De hoc vide Plutarchum in vita Socratis.

Antī ante O.

Aoni, aīus, Neptuni filius, ut dicit Laſtārius, qui factione suo-
rum ex Apulia pulsus, navigio ad Euboēam venit, & inde se
in Bœotiam contulit, ubi populis montes habitantibus impe-
rat, eosq; Aones, ex suo nomine appellavit: à quibus Neptu-
ni filius est habitus, quum Onchesti ditissimi cujusdam Ap-
puli filius fuerit, ex Parichia conjugi: filium Dyamantem re-
liquit, qui ei in regno successit. Perotrus.

Aoniā, aīus, Regio Bœotia, ab Aone rege Neptuni filio di-
cta, quem factio, ex Appulia pulsū, in Bœotiam tradunt
venisse, ac de suo nomine mōtanam regionem Bœotij voca-
tasse Aoniam, & incolas ipso Aonas.

Aoniūs, aīus, adjectivum. Ovid. 1. Metamor. Separat Aonios
Acta Phocis ab artis.

Aoni's, idis, aīis, Patronymicum fœmininum: quo Poëcif-
quentissime utuntur pro ipsis Musis. Iuven. Sat. 7: - aptu: q; bi-
bendis Fontibus Aonidum.

Aoris, aīis, Aratis filius, venator & bellicosus, &c. Steph.

Aornos, aīis, Fuit petra apud Indos p̄ceptis & invia,
monumenti: historicorum celebrata: ita dicta ob admirandā
altitudinem, quasi ipsis etiā avibus inaccessa. Sérabit Plutar-
chus: Alexandriū, quum intellexisset hanc petram tenet ab
homine meticulo, dixisse: Nunc locus iste facillimus est ca-
ptu. q. Est & Aornos locus in Epiro, ita dictus à pestifera avi-
bus exhalatione, teste Plinio in Procemi. lib. 4. q. Hoc etiam
nomine dictus fuit lacus inter Puteolos & Bajas, qui postea
Avernus est appellatus. Vide infra.

Aoros, aīis, Cretæ civitas, ab Aora Nympha ita appellata:
quæ alio nomine Eleuthera dicitur, ab Eleuthere, uno ex Cu-
ribus. Ex Steph.

Aorsi, aīis, Ger. Wölk in Scythia innethab dem gebetg Im-
geleg. populi Scythia intra lmaū, quos Ptolemaeus collocat
non procul ab laxarte fluvio, qui in mare Hyrcanum defuit.
Strabo lib. 11. duplices facit Aorsi, quorum alteros manus
Caspii oram maxima ex parte tradit tenuisse: alteros juxta
Tanai habitasse, quos superiorum exiles esse opinatur.
Plin. verò lib. 4. cap. 12, Aorsi quosdam in Europa collocat
juxta Hamaxobios.

Aoti

Aotis, pen. prod. *αὐτη*, populi sunt in finibus Thraciae, Getis finium, non procul ab Istro. Meminit horum Plin. lib. 4. ca. 11. Aous, pen. prod. *αὖς*. Fluvius est in ea parte Macedonie, quæ mari Adriatico adjacet: non procul ab Apollonia in mare illabens. Sunt qui Acanthem appellant, teste Plin. lib. 3. cap. 23.

A ante P.

Apæti, *ἀπαιτη*, populi in Aethiopia, sub Aegypto, Memnonibus ad Austrum proximi: de quibus Ptolem. lib. 4. cap. 8.

Apamia, sive Apamea, *ἀπάμεια*, Vrbs celeberrima in Tetrapi Syria, à Seleuco Nicaore codita, & à nomine uxoris ejus ita appellata, ut testatur Strabo lib. 15. q̄ Est & Apamia, Parthorum civitas, Heracleæ, & Rhagis finitima: de qua apud eadem lib. 11. q̄ Tertia est in ora maris Bithyniae, inter Rhindaci & Ascanii ostia, Antiochi Epiphanis opus: cuius meminit Stephanus, & Ptolemaeus lib. 5. ca. 1. q̄ Quartam collocat Plin. lib. 5. cap. 29, in ipso Marsyas fluminis ostio, ubi scilicet Marsyas in Maeandru influit quam antea Celænas: deinde & Ciboton ait appellatum. Hanc Strabo ab Antiocho Soter conditam scribit, & à nomine Apamiae matris ejus (quæ Artabazi filia fuit, & uxor Seleuci Nicanoris) Apamiam fuisse appellata. Fuit hæc urbs olim clarissima, toriusq; Asiae emprium post Ephesum celeberrimum.

Apameste, Oppidū in ea Italiz parte, quæ olim Magna Graecia dicta est. Hujus incolæ dicuntur Apamestini: quorum meminat Plin. lib. 3. cap. 11.

Apavortene, *ἀπανορτεῖν*, Regio est Scythia, in qua est Hyrcania provincia.

Apellæ, Apellis, *ἀπέλλαι*, Nomen pictoris eximii, patria Coi, qui omnes prius genitos, futurosq; postea artificio superavit, & picturæ plura solus propè cōtulit, quam ceteri omnes. Fertur Alexâdrum Mædonem à nullo pingi voluisse, quam ab Apelle. De hoc Ovidius: Si nunquam Veneris Coi pinxisset Apelles, Merfa sub æquoreis illa lateret aquis. De hoc vide multa apud Plin. lib. 36. cap. 10.

Apelleus, a, um, adjectivum, Stat. lib. 5. Syl. Ut vel Apellico vultu signata colore.

Apeneoste, Legc APAMESTE.

Apenninus, *ἀπεννίνος*, *ἀπεννίνης*. Vulgo il monte Apennino. Ger. Das Gebirg so sich mitz durch Italiæ wie ein rußgrätz geübt. Pol. Alpi mydy wlochia i swaicarmi. Vng. Apenninus hegy.] per duplex n, vel Apenninus cum et, diphthongo, ut scribit Servius, quasi alpes Poenæ, quod eas Annibal primus superavit. Mōs est, qui Italianam medium dividit, incipitque à Genua & supra Carnos incedit. Ejus descriptionem vide apud Lucanum.

Apenninigæ, qui Apenninum inhabitat, aut in Apennino versatur: ut Apenninigenæ pastores. Claud. Apenninigenis cultas pastoribus aras.

Apenninicolæ, Idem Virg. 11. Aeneid. Apenninicolæ bellator filii Auni.

Aperantia, *ἀπεραντα*, Vrbs Thessaliz, Steph.

Apelus, suntis, pen. cor. *ἀπελλεῖς*, Montis nomen est, qui Nemeæ superjacet, ubi Theseus Iovi primum operatus creditur. Dicto ab herœ, cui Apelas nomen erat. Papinius: Mons erat audaci seductus in æthera dorso, Nomine Lernæ dicunt Apesunta coloni, Gentibus Argolicis olim sacer. In castigatoribus tamen exemplaribus hoc loco apud Statuum Aphesanta legitur à nominativo Aphelas. Apud Plin. auctæ lib. 4. ca. 5, Apes absque aspiratione.

Aphace, *ἀφάκη*, Vrbs Libyz. Steph.

Aphannæ, regio Siciliæ ignobilis: unde proverbium: Ad Aphannæ, de obscuris & relegatis. Steph. *ἀφάνης*.

Aphareus, per tres syllabas, pen. corr. *ἀφαρεύς*, Parris Lyncei nomen est: a quo Ovid. Lynceum prolem Apharejam vocat lib. 8. Metam.

Apharus, Locus in Euxino, Absyreus anteà dictus.

Aphedas, nomen regis Atheniensium: vel, ut Stephanus, Molossorum, *ἀφέδας*.

Aphesas, antos, Montis nomen est supra Nemacam. Vide APESVS.

Apherae, *ἀφέραι*, Vrbs Magnesia in Paganetico finu: causam nominis lege apud Steph.

Aphidantes, *ἀφίδαντες*, populi sunt ex Molassis (ut inquit Stephanus) ita dicti ab Aphidanæ rege.

Aphidnæ, arum, *ἀφίδνα* Stephano, Locus celebris in Attica. Seneca in Hippol. --parvas alias Calcer Aphidnas. Est etiam Civitas Laconiz.

Aphneum, *ἀφνεῦ*, civitas Phrygiae, & alia Lydiæ, Steph.

Aphnites, palus circa Cyzicum, Artynia prius, *ἀφνίτης*, Steph. Aphormium, *ἀφρόμιον*, locus Thespisium, Steph.

Aphrica, *ἀφρίκη*. Ger. Eine an den drei teils des Erbboden ob der Welt. tercia orbis pars, ab Asia Nilo fluvio, ab Europa mari mediterraneo discreta: ita dicta quasi Aprica, q̄ Solis æstibus maximè sit exposita. Alii à Græcis sumptum putant nominis hujus etymon, ut Africa dicta sit, quasi *ἀφρίξεις*:

hoc est, sine horrore aut frigore. Est enim hæc regio calidissima, ut quæ magna sui parte inter Tropicos sita sit. Vide plura suprà in dictione AFRICA.

Aphrodisiæ, *ἀφροδίσια*, Insula est in mari Persico, ubi Persis à Carmania separatur: sic dicta, q̄ in ea Venus quæ religiosissime coleretur: alio nomine *Ἄφλατα* dicta. Insula hujus meminit Plin. libro 6. cap. 25. q̄ Est præterea Aphrodisiæ Ciliciæ oppidum, teste Stephano. q̄ Est item insula in Oceano Hispanico, non procul à Gadibus: de qua Plin. lib. 4. cap. 22.

Aphrodisiū, *ἀφροδίσιον*, Oppidum fuit in Latio maritimū, quod pōstea mutato nomine Antiū dictum est. De hoc Plin. lib. 3. cap. 5. q̄ Apud Græcos hoc nomine significatur statua Veneris, atq; adeò res ipsa venerata. Vnde & *ἀφροδισάζειν* dicunt, pro eo quod est Rem veneram exercere.

Aphrodisium, *ἀφροδίσιον*, Cariæ promontoriū est Pōponio, quod Aphrodisias Plinio appellatur. q̄ Est & Aphrodisium Prolemæ urbs Africæ. q̄ Est præterea Aphrodisium Hispaniæ Tarraconensis promontorium, eodem autore.

Aphrodisiū, *ἀφροδίσιον*, Præsul Bituricensis, Petri discipulus, genere Aegyptius, qui diem suum obiit apud Bituriges, teste Volateri.

Aphroditæ, [ἀφροδίτη]. Ger. Ein juwæth Veneris.] Veneris cognomen est, dictum àn θεόφραστo hoc est, à spuma. Veneræ enim ex spuma mari ortam esse Poëtæ fabulantur.

Aphthides, pars Aegypti, Steph.

Aphthonius, *ἀφθωνός*, Sophistæ cuiusdam nomen, qui in Rhetorica Hermogenis *αγωγμάτων μηχανή* hoc est, præexcitationes conscripsit, quæ etiam hodie extant.

Aphydna. Vide APHIDNA.

Aphyte, es, *ἀφύτη*, vel Aphytis, *ἀφύτης*, Oppidū est Thraciæ non procul à Pallene, Apollinis oraculo insigne: ab Aphyo quodam indigena ita appellatum. Hujus incolæ dicuntur Aphytæ, *ἀφυταῖς*. Stephano.

Apidanōs, *ἀπιδανός*, Fluvius est Thessaliz, cui Enipeus, Melas, & Phoenix miscentur, quos ipse secum in Peneon defert, ut habet Lucanus, li. 1: it gurgite vasto Apidanus, nunquam celer, nisi mistus Enipeus.

Apiennæ, populi, Plin. lib. 3. cap. 14.

Apina, & Trica, Duo oppida Apuliae fuerunt, quæ Diomedes evexit tanta ignominia, ut in proverbii ludibrium trāsierint. Quoties enim rem nullius preci ostendere volumus, Apinas & Tricas nominamus. Mart. li. 13: Sunt Apinæ, Tricæ, & si quid vilius istis.

Apisia, civitas Italiz.

Apis, *ἀπίς*. Ger. Ein Drüs/ welch die Ägyptier für ein Gott verehren.] Bovis nomen apud Aegyptios, quem pro deo colebant, alio nomine Serapis dictus. Corpore erat niger, cädida fronte, in tergo alba nota insignis, duplicitibus pilis in cauda, & lingua cætharo notatus, quem certos vitæ annos excedere non licebat. Huc in lacum demersum Aegyptii, indicto justitio, teste scissa, & laceratis crinibus defunctum plaogebant: invento verò alio mirificè latabantur. Responsa autem dare nō ut reliqua oracula solitus: sed si manu oblatum pabulum sumpsisset è cōsulentibus, secundos eventus, atque omnia prospera decernebat: si verò abnueret, omnia sinistra portebat. Ideo quem à Germanico Cæsare pabulum oblatum renuisset, fuenit omnes & indubiam necem, quæ paulò pōst sequuta est, prænuntiavit. Hæc Alexander ab Alexandro libro 6. cap. 2. & eadem ferè Marcellinus lib. 22.

Apis, Argivoū rex fuit, ex Iove & Niobe Phoronei filia progenitus, sicutem habuit in uxorem. Hic quum Aegialeum fratrem regem præfecisset Achæi, in Aegyptu, suum imperium transtulit, & quum ibi multa, præcipue vini usum homines rudes docuisset, post mortem factus est Serapis, & Maximus Aegyptiorum deus, qui in forma Bovis adhuc viventis colebatur, quem post certos vitæ annos mersum in sacerdotē fonte eneocabat, alium cum luctu querentes, quem sustulerunt, micerbantq; perrasis tantisper etiam capitibus, donec alium reperissent. Est autem Apis lingua Aegyptiaca Bos. Macrob. per Apim Solem intelligi purat. lib. 1. Satyr. Ovid. Et comes in pompa corniger Apis erat. Vide OSIRIS alibi, ut priora ex Perotto, & aliis paulò aliter tractantur. Vide Strab. lib. ult. & Pita. lib. 8. cap. 46.

A pisces, Nomen viri Trojani proprium.

Apiranæ, populi, Plin. lib. 6. cap. 20. 36.

A piciūs, *ἀπίκιος*, Omnium nepotum fuit princeps, cui parvulum est & principum cōgiania, & Capitolio vestigal comesationibus devorasse, nisi suæ etiam gulæ monumentum posteri relinquisset, conscriptis de gulæ irriamentis aliquot libris. Hunc vixisse suo seculo testatur Seneca in lib. de Consolat. ad Albinam.

Apobæoti, *ἀποβαιῶται*, populi Actoliz, Steph.

A pœninus, Vide APENNINVS.

A polesti, Vide in APPELLATIVIS.

C 2 Apsl.

Apollo, inis, Απόλλων, Creditus fuit Deus: quem Graeci etiam prius: hoc est, Solem appellant. Cui, ut Macrobius inquit, variæ fuerunt potestates. Nam fuit autor carminis, p̄f̄ses vaticinii, sagittandi peritiam habuit, arti in medicina percalluit, & citharam adinvenit. **Vnde Adagium:** Quid tibi Apollo cecinit? Hoc est, quid tibi respondit? Allusum est autem ad Apollinis citharam, quam illi tribuunt poëtæ. Vsus est Aeschyl. in Ajace Locrensi. Refertur à Zenodoto. Convenit, ubi quis à principe redeuntem percunctabitur quid responsi tulerit, τι τοι δέδοται κακής κακος. q̄ldem dicitur Liber, quod liberè vagetur per ærem. **Nomius** etiam id est, pastor, dictus est ab eo, quod Admeti regis paverit armenta. Apollinis tripodem vas aureum fuisse constat trium pedum, à Vulcano fabretum, ac pro munere Pelopis datum, quum uxorem duceret. Porphyrius ait eūdem esse Solem apud superos: Liberum patrem in terris: Apollinem apud inferos. **Vnde** etiam tria insignia circa ejus simulachrum videmus: Lyram, quæ nobis cœlestis harmoniz imaginem monstrat: Gynæum, quod terrenum numen ostendit: Sagittas, quibus infernus deus indicatur & noxius. **Vnde** & Apollo dictus est, ut quidam existimat, Απόλλων, quod perdere significat, sive destruere, quod nō paucos nimio æstu crederetur extingue. **Vnde** etiam spicula ei assignavit vetustas: quæ tamen non dextera gestat, sed sinistra, quod ad juvādum promptior fit, quam ad nocēndū. **Vnde** etiam nonnulli πάρθενος ἀπόλλων: hoc est, ab abigendis morbis, Apollinem dictum existimant. **Apollines** quatuor Cicero ponit, Primum, antiquum custodem Athenarum: alterum Corybantis filium, natum in Creta: tertium ex Iove & Latone natum, qui ex Hyperboreis Delphos venerit: quamvis Eusebius antiquorum illum describat: quartum in Arcadia, quem Arcades, quod illis leges dederit, Nomios vocant. Deinde ob nimiam severitatem regno pulsus, ad Admetum Thessaliam regem confugit, & juxta Amphrysum amanum ejus armenta pavit. Quare à posterioribus pro deo colitur, & ab Homero variis nominib. appellatur. αργυρόπεπλος, εὐστολος, ab ejus scilicet artibus & inventis.

Apollinis insula, in Libya est. Steph.

Apollinis civitas, Minor in Aegypto est, Libyam versus: major in Aegypto: tertia in Aethiopia juxta rubrum mare. Steph. Apollo, [Germ Ein Gott der den Griechen/welchen sie fär ein erfunder der Arthen/ des Gesangs und der Reimen hießen.] Iovis & Latonis filius, natus ex Dolo eodem partu cum Diana, quæ & ipsa Phœbe dicitur. Adultus Python ē serpente sagitta occidit: deinde Cyclopes, ob fabricati fulmen, quo filius ejus Aesculapius fuit, ad inferos detrusus: unde aliquādiu divinitate privatus, Admeti Thessaliam regis armenta apud Amphrysum ejusdem regionis fluvium pavit. Fertur accepisse citharam à Mercurio, & postea Musis præfuisse. Amavit Cyrenam pueriliter: item Daphnem, Bœni fluminis filiam, quæ fugiens illius amorem, in laurum conversa est, arborem huic sacram. Item Hyacinthum, liberali forma parvulum, quem mortuum in florem sui nominis commutasse fertur. Branchum item Thessalum, cui in suo templo sacra fieri jussit. Vicit Marsyam tibicinem, à quo lacesitus fuerat tibia cantu, vietū excoriat. Illi muros, adiuvante Neptuno Laomedonti regi adificavit. Medicinæ usum primus intulisse & propterea deitatem meruisse dicitur. Author est Carminis & Musices: quapropter poëtæ præcipuū sibi nomen faciunt. In Rhodo insula Colossum habuit tantæ magnitudinis, ut inter septem mundi miracula sit connumerat. Triplex ejus potestas, ut sit sol in celo: liber pater in terris: Apollo apud inferos. Ejus simulachra tria ad pingebatur, lyra, clypeus & sagitta. Eidem ut Baccho perpetua juventus adscribitur, propterea semper imberbis à Poëtis singitur. Multa habet nomina, quæ à locis, in quibus potissimum colebatur, ei sunt indita.

Apollonius, a, um, adjективum, [φοίβες. Pol. Liekars.] ut Apollinea ars, pro arte medica. Ovid.lib.3. Trist. Nullus, Apollinea qui levet arte malum est. Est ars Apollinea, pro arte vaticinandi. Ovidius in lib: Apollinea clarus in arte senex. Tiresiam intelligit.

Apollonius Ludi, qui in honorem Apollinis siebant: de quorum institutione vide Livium. Διηγήσα. Cic ad Att. Ludis Apollinaribus Diphilus tragedus in nostrum Pompeium pertulante inventus est.

Apollinarès Ludi quum in unum annum voveretur, incertoq; die fieret, senatus P. Licinium Varum, prætorem urb. ferre ad populum jussit, ut in perpetuum in statum diem voveretur: hi ludi, quum Annibal esset in Italia, ex Martii, clari variis carmine primum instituti, cuius in libris hæc inventa Livius recitat li. 15. eademq; feret & Macrobius lib. Sat. 1. Hostes, Romani, si expellere vultis, Apollini vovendos censeo ludos, qui quotannis comiter Apollini fiant: quum populus dederit ex publico partem, privati uti conferant pro se, suisq; iis ludis faciendis præcerit prætor is, qui jus populo, plebiq; dabit sum-

mum, x viri Græco ritu sacra faciant. Hoc invento carmine, cœsuerunt patres Apollini ludos vovendos, faciēdosq; voveri autem, & fieri à prætore urb. quod is esse videretur, qui jus populo, plebiq; summum daret: quum facti essent, duodecim millia æris prætori ad rem divinam, & duas hostias maiores dandas: & ut x viri sacra ritu Græco facerent, hisq; hostiis Apollini bove aurato, & capris duab. albis auratis: Latonæ bove femina aurata: ludos prætor quū facturus esset, edixit, ut populus per eos ludos stipem Apollini, quantam commodū esset, conserret: populus eos coronatus spectavit: matronæ supplicavere, vulgoq; apertis januis in p̄patulo epulati sunt: celeberq; dies omni ceremoniarum genere fuit. Anno proximo, referente Calpurnio prætore, decrevit Seatus, ut il ludi in perpetuum voverentur: triennio p̄st, ut in perpetuum in statum diem voveretur. P. Varus, ut diximus, prætor urb. à senatu iussus, legem tulit, & ex lege ipse primus vovit, fecitq; ante diem II. nonas Quint. cumq; diem solennē deinde servatum Livius tradidit: ego tamen M. Brutus, qui Cæsarem interfici, prætoris urbani absens nomine, neq; uno die tantum, neque II. nonas Quint. factos invenio, sed quū nonis Qu. essent confirmisi, usq; ad III. idus datos fuisse: quod ex duob. locis episk ad Attic. lib. XVI. colligitur: atq; hoc ipsum de pluribus ludorum Apollinarium diebus, confirmat satis planè, ut videatur, Livius lib. XXXVII, his verbis: Ludis Apollinaribus ad VII. idus Quint. cœlo sereno, interdiu obscurata lux est. Ex libro nostro de legibus Romanis.

Apollodorus, Απολλωδόρος, Nomen p̄storis excellentis, & nomen oratoris Pergameni, Apollodori sex memorantur. Primus Athenensis Comicus. Secundus Celeus, cuius comedie fuerunt Philadelphi, & Sylphis. Tertius Tarvensis Tragicus. Quartus item Athenensis grammaticus, Aristarchi discipulus. Quintus Pergamenus rhetor, præceptor Calidii, qui docuit Augustum. Sextus Alexandrinus Comicus, Menandri emulus.

Apollonius, Απολλωνία, Oppidum in ea parte Macedonie, que Adriatico mari adjacet, Corinthiorum colonia, optimis olim instituta legibus. Vulgo his temporib. Valora nominatur. De hac Strabo: Condidere Apolloniam Corinthii, Corcyriq; ab Aeante fluvio stadiis decem, à mari sexaginta. **Est** & Apollonia inter insulas Thraciae, cis Istrum amnum locata. **Est** & Apollonia civitas in Crete, & alia in Syria. Vide Stephanus.

Apollonius, Απολλωνία, populi Apollonii. Valer. Max. li. 1: Apolloniatæ quidam p̄sentientiam egerunt.

Apollonias, Απολλωνία, Vrbs in Parnassio juxta Delphos, alias Cyparissus dicta, Stephanus. Vide in Cypariso. Troæ etiam Peloponnesi olim Apollonias dicebatur, Stephanus.

Apollonius, Απολλωνία, Nomen philosophi Alexadrini, qui Rhodi vixit: unde & Rhodius appellatus est. **Fuit** etiam hoc nomine Alabandensis Philosophus, dictus à Suetonio clarissimus dicendi magister, sub quo (ut Plutarchus scribit) Cic. & Cæsar condiscipuli fuere. Præter hos fuit & Apollonius Tyaneus, Pythagoricus Philosophus, & magus, cuius vitam scripsit Philostratus, Græcorum omnium mendacissimus. Fuit hic dum Ephesi vitam ageret, & forte in multitudine disputeret, per eam horam, qua Domitianus interficiebatur, defixus & elinguis letisse, atq; ubi primū soqui potuit, exclamasse: Euge Stephane, pulchre, Stephane percutie sceleratum: pulsisti, vulnerasti, & interfecisti.

Apoliopolitis, præfectura, Plin.lib.5.cap. 9 11.70.

Aponus, penultima correpta, Απόνος, Fluvius seu fons calidis aquis, haud lögè à Patavio, vel vicus ipse, in quo Balæz sunt. Lucan.lib.6: Colle sedes, Aponus terris ubi sumi exiit, Atque Antenorei dispergitur unda Timavi. Aponus autem dicitur nō tam quod morbis medeatur, quām quod sine dolore remedium afferat.

Appianus, Αππιανός, Alexadrinus nobilis historicus, qui Adriani imperatoris temporibus caruit. Scriptor Romanæ historiæ libros XII, quorum novem tantum ad nos pervenire.

Appion, Αππιόν, Nomē fuit Grammatici Aegyptii, Platonici filii, qui à laboris magnitudine cognominatus est Mochthus. Hunc Tiberius Cæsar per contemptum Cymbalum mundi appellabat, quū publice famæ tympanū posse videri posset. Autor Plin.in præfatione. Immortalitate à se donari scripsit, ad quos aliqua cōponebat. De hoc etiā Iosephus scribit, quod esset malus & indoctus, totiusq; vite tēporibus importunus calumniator omnium, cor asini habens. Tu vide Iosephum. Floruit temporibus Dionysii Halicarnassei & Iosephi.

Appius Claudius. Qui postea Cæcus cognominatus fuit, inter oratores numeratur à Cicerone in Bruto. Hic cum Cajo Fabio Censor creatus, viam ex lapide quadrato stravit, quæ ab illo Appia dicta est, in urbem duxit. Idem postea cæcus factus, quum audisset Romanos de Pyrrhi pace consultare, in Curiam

Curiam sese deferri jussit, gravissimaq; oratione obtinuit, ne cum Pyrrho, nisi prius Italia decessisset, pax iniretur.

Appiā via, à dōs à pīa, Via erat Roīg sāxō quadrato strata per portam Capenam, Capuā : vel, ut alii volunt, Brundusium usq; dūtēns, ab Appio Claudio Cæco strata. Cic. pro Cælio: Appius, Cladius Cæcū pacem Pyrrhi diremit, aquam adduxit, viam munivit.

Appiā poma, à pīa mīa, ab Appio ex Claudia gente cognominata: odor his maximus est, fēcē cotoneorum, magnitudo non multò inferior. Plin.lib. 15. cap. 14.

Appote, Oppidum. Plin.lib. 6. cap. 28. 55.

Aprīs, à pīa, Psammis Aegypti regis filius, cui in regno succedit. Hic, ut testatur Herod. lib. 2. ab Aegyptiis, qui sā se ad Amasim defecerant, strangulatus est, & sepultus in paternis monumentis.

Aprus, à pīa, Vrbs Thraciæ. Steph.

Apros, colonia. Plin.lib. 4. cap. 11. 36.

Aprusis, fluvius. Plin.lib. 3. cap. 15.

Aprustini, populi. Plin.lib. 3. cap. 11. 15.

Aprutium, Italæ regio inter Apuliam & Picenum. Hæc etiā Samnium dicebatur, ubi multi populi erant. In ea civitates, Aquila, Adria, Sulmo, Otrona, Arpium, Aquinū, & multæ aliae.

Apharus locus in Euxino, absyrtus ante dictus.

Apsilæ, à pīa, Gens Scytica, Lazis vicina. Steph.

Apsorus, Vrbs Ponti Cappadociæ. Prol.

Apsorus, à pīa, Insula in mari Adriatico, adjacens Liburniæ, in qua civitas eodem nomine, ut Ptol.lib. 1. scribit.

Apus, à pīa, Fluvius est in ea parte Macedoniæ, quæ mari Adriatico incumbit non procul à Dyrrachio: de quo Strab.lib. 7. Lucan.lib. 5: Tellus quam volueret Genusus, quam molior. Apsus Circumemtrips.

Apsynthūs, à pīa, civitas Thraciæ, & regio Apsynthis dicitur.

Aptera, à pīa, neutri generis, Vrbs in Lycia & altera in Creta à Sireibus vocatur, quod vix tibi canto à Musis, præ merore, exuta pennis in mare desiliunt. Autor Steph.

Apuani, Vulgò Genesii, Ligures sunt, teste Liv.lib. 10: Sempronius (inquit) è Pisibus in Apuanos Ligures vastando, aperuit saltus, &c.

A'pūlia, [Puglia. Germ. Ein Landeschaft Italiæ, wird gemeint] Italiæ regio, mari Adriatico contermina, inter Dauniam & Calabriam, quæ & Iapygia, ab Iapyge Dædalifilio, qui eam regionem retinuit, dicta est. iuxta. Corripit autem hoc nomen primam syllabam, & unico p scribendum est: assumit tamen interdum alterum p, ut candem producat. Secundam autem syllabam semper producit: Contrà Apulus semper primam producit, & corripit medianam. Hor.li. 3. Carm. Nutricis extra limen Appulia. Iuven. Vendit agros, sed majoris Appulia vendit: ubi & prima producitur. q Hinc Apulus, a'um, sive Appullus; adject. Lucan.lib. 5: Appulus Adriacas exit Garganus in undas.

A ante Q.

Aquæburgum, Vrbs Bavariæ, vulgò Wasserburg.

A'quæ A'ugustæ, üdām a'gūstæ, Vrbs in Gallia Aquitanica, Ptolemæus.

A'quæ c'aldæ, üdām h'z'mæ, Vrbs Britannia insulæ, Ptol.

A'quæ m'rtuæ, Hodie vocatur oppidum Narbonensis provinciæ, ad alterum ex Rhodani ostiis situm. Ptolemæus Maria nas fossas appellat, à propinquâ fossâ, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ostreis (ut scribit Strabo) abundantem. De hac fossâ vide Plin.lib. 3. cap. 4. & Melam, lib. 2. & Strab.lib. 4. Vulgò Argues mortes.

A'quæ S'extiæ, üdām s'xtæ, Ptolemæo, Vrbs Galliæ Narbonensis, juxta quā sunt aquæ calidæ, quæ g̃ros curare solent: ita appellata à S'extio quodam Romanorū duce, qui perdomitis Salybus oppidum hoc extruxit. Autor est Strabo lib. 4.

Aquila, Vn̄is nomen est in Brutis, ex ruinis Furconis antiquissimi oppidi à Longobardis edificatae. Volatent.

A'quileiæ, à pīa, Vulgò Aquilia, Carnorū metropolis, juxta quam declinet Timavus: a legendis aquis dicta. Maitialis: Et tu Ledo felix Aquileia Timavo. Plinius Aquileiam collocat in decima regio ne Italie. Fuit autem Romanorū colonia duodecim milles p assib. à mari sita. Ad eam flumine adverso orientalis navigat ut navibus per Natisonem flumum. Ex hac orti sunt Chroma etius, ad quem Hieronymus s'p̃e scriptit: & Rufinus Græcæ, Latineq; eruditus, qui Iosephum convertit in Latinum, cuius archetypū est Mediolani in sancti Ambrosii fano, Longobardis characteribus cariosissimis.

A'quilius, à pīa, Cognomen Iurisconsulti, factum à colore subnigro.

A'quilo, pen- corr. Ventus Septentrionalis, frigidus & siccus: ita dictus à vehementissimo volatu instar Aquilæ. [ ] plin.lib. 7. cap. 56, quem medicinæ artis quidam voluerū extitisse reportor. q Est & Arabus lapis, teste Plin.lib. 36. c. 21, ebatur ei cadoris, qui in pulv're redactus, aptissimus est d'cificiis.

Mitnacht. Hisp. Reganon, viento entre Norte y Solano. Pol. Biator spol nosci. Vn. Eskiszel. Ang. The northwind.] De hoc scribit Ovid.lib. 6. Metam.

Apta mibi vis est, qua tristia nubila pello,
Et freta concutio, no dosaq; robora verto,
Induroq; nives, & terras grandine pulso.
Idem ego quum fratres cœlo sum noctis aperto,
(Nam in hi campus is est) tanto molinine luctor,
Ut medius nostris concutibus infonet æther.
Exiliantq; cavis elisi nubibus ignes.

Idem ego quum subtil convexa foramina terræ,
Supposuiq; ferox imis mea terga cavernis,
Solicito manes, totumq; tremoribus orbem.

Flat autem hic ventus, teste Plin.lib. 2. ca. 47. inter Septentriōnem & ortum solstitiale, è regione Cauri.

A'quilonaris, re adject. [ ] Aquilonis tephoni. Béger. Ang. Toward the north.] Cic. de Nat. deor. Sed etiā regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis.

A'quilonis, a'um, ut loca Aquilonia, in quibus flat Aquilo. Plin.lib. 27. cap. 13: Omnes verò herbæ vehementiores effectu, viribusq; sunt in frigidis locis, ut in Aquiloniis.

Aquinum, à pīa, Ptolemæo, Vulgò Acquino, Oppidum est Latii, aut (ut aliis placet) Campaniæ. Cic. 2. Phil. Quum Româ proficisciens ad Aquinum accederet, obviam processit magna sanè multitudo.

Aquisgranum, Germaniæ nobilissima civitas, prius Vegerra dicta, Caroli Magni sepulchro nobilitata. [Vulgò Aquigrano. Ger. Ger.]

Aquitania. [æquiteria. Vulgò Guienne vel Gascongne. Ger. Gæs] sostenit in Landschaft in Frankreich.] Regio & tertia Galliæ pars, ab obliquis aquis Ligeris. Hæc à Circlo Oceanū habet, qui Aquitanicus sinus dicitur: à Meridie Hispaniam: à Septentrione Lugdunensem provinciam: ab ortu Narbonensem. In ea Tholofa, & Burdigala civitates. q Hinc Aquitanus, na, nū: unde Aquitani populi, à uig'.

A'quites, pen. corr. Sacerdotis nomen apud Phasidē. Valer. Flac. libro 6: magnique sacerdos Phasidis arctois Aquites errabat in agris.

Aquula, Ptolemæo Oppidum Hetruriæ: unde Aquulenses, quos Aquenses vocat Plin.lib. 3. cap. 5.

A ante R.

Ara, civitas Arabiæ regia, nec non & insula Arabiæ adjacens, ut scribit Ptolemæus. Habet autem hoc nomē priorē syllabā productam.

A'rabiæ, [ægysia. Ger. Ein Landeschaft in Asia zwischen dem Jiddi schen land und Egypte gelegen.] Regio inter Iudeam & Aegyptū, ab Arabo Apollinis ex Babylone filio. Solinus Arabiæ interpretatur, sacram. q Est autem triplex Arabia, secundum Plin.lib. 2: Vna felix, à pīa ap'ph'os, Αδάμων, λιγοφ'os: altera Petra, πετρα: tertia deserta ξεμ'os, de quibus plura in dictione sequenti. In Arabia estmons Sina, qui & Oreb, in quo Moses legem accepit. In eadē & Phoenix avis nascitur & Sardonix gema. q Arabia Petra, à pīa πετρ'os. Sic dicta à Petra vetutissimo oppido, pars illa Arabiæ, quæ est Aegypto, Iudea, & confinis. Autor Ptolemæus. Straboni ac Plinio alio nomine Nabathæa dicitur. q Post Petras, sequitur alia Arabiæ pars. Arabia deserta Ptolemæo vocata: Straboni autē Scenitis, Αράβης, οὐλῶs, quod g̃s vaga & sine ædificiis in tētoris habet. Hæc à Meridie montibus Arabiæ Fœlicis cincta est: à Septentrione Mesopotamiam habet: ab Occidente Petram. q Cavam Arabiam serere, τὸ καὶ λίθον Αράβης ωρέα, Pro frusta sudare, aut in re perdifficili, nec admodū frugifer operam sumere. Lucian. in Apologia. q Arabia Fœlicis Meridiē versus, inter duos sinus Arabicum, & Persicum, veluti peninsula excurrit, fluminibus scatens: quæ, ut Strabo scribit, bis quotannis, ut India, servit ut secunditudinem. Vide Plin.lib. 6. cap. 28.

A'rabs, bis, à pīa, Gentile nomen est, quo is significatur, qui ex Arabia ortu traxit. Virg. 8. Aen. - omnis eo terrore Aegyptus, & Indi Omnis Arabs, omnes vertebari terga Sabæi.

A'rabiæ & Arabicus, à pīa, adjectiva, ut Arabicus odor. Plaut. Mercat. Virg. lib. 7. Hæcānise, Arabisve parant. Propert. Nec si qua Arabio lucet bombyce puella. Vbi metri causa legendum est Arrabio. q Arabius tibicen, A'g̃os, αὐλαῖς: aut, Arabius nuntius, A'g̃os, αὐλαῖ. In eos dici solitum, qui à semel copris nunquam desistunt. Adagiū hinc natum existimant, quod olim sola mancipia musicam exercerent, quæ pleruntq; ex Arabia producebatur. Citatur ex Menandro: illasq; meminit Iul. Pollux.

A'rabiæ, adverb. ut Arabiæ olere: id est, beare olere, & odorib. Arabicis, à pīa, οὐλῶs.

Arabus, à pīa, Apollinis fuit filius ex Babylone, ut inquit Plin.lib. 7. cap. 56, quem medicinæ artis quidam voluerū extitisse reportor. q Est & Arabus lapis, teste Plin.lib. 36. c. 21, ebatur ei cadoris, qui in pulv're redactus, aptissimus est d'cificiis.

C. 1. Arachne

Arachnē, ἀράχνη, nomen puellæ Lydiæ, quæ quum de lanifico causa fuisse cum Pallade certare, vi trice dea percussa radio in aranem est commutata. Verum hoc à poëta fictum est. Cōstat enim, autore Plinio, Arachnem linū & retia invenisse: Closterem autem filium ejus fusos in loto. Suidas scribit ἀράχνη, filum esse & licium tenuissimum: ἀράχνη, sceminiæ generis, telam seu texturâ: masculino genere, ἀράχνη, pusillu animali: ita dictum, quod rara moliaq; habeat veltigia.

Archofia, ἀρχοφία, Regio est Scythæ Asiaticæ, Drangianis, & Gedrosiis finitima: cuius præcipue civitates sunt Alexandria, & Arachotus, ἀράχωτος, quæ regioni nomen dedit. Vide Strab. lib. 11. & Ptolem. lib. 6. cap. 20.

Arachotus, ἀράχωτος, Fluvius est Epri, non procul à Nicopoli, in sinum Ambraciū influens. Meminit hujus fluvii Plin. lib. 4. cap. 1. & Ptolem. lib. 3. cap. 14.

Aracynthūs, ἀράκυνθος, Mons est Acarnaniæ, teste Plin. lib. 4. cap. 2. Est & alter in Attica mons ejusdem nominis: de quo Virg. 2. Eclog. Amphion Diæcūs in Acto Aracyntho. Sunt tamen qui putent ibi Virgilum personæ pastoriæ rationem habuisse: ideoq; in Attica montem collocaſſe, qui re vera est in Acarnania: cuius generis pleraq; etiam apud Theocritum animadvertisimus. Stephanus præterea Aracynthū in Boeotia collocat: à quo Muceram Aracynthiam dictam scribit.

Araduca, ἀράδου, Vrbs Lusitanæ, quæ vulgo ab Hispanis Arada dicitur. De hac Ptolem. lib. 2. cap. 5.

Aradus, ἀράδος, Insula est, sive portus urbs in petra sita, habens in ambitu septem circiter stadiæ, distans à Phœnicæ, cui adiacet, viginti stadii. Estq; ut tradit Strabo lib. 16, una ex Phœnicæ urbibus, quæ Tripolim efficiunt: reliquæ duæ sunt Tyrus ac Sidon. Hujus etiam meminit Plin. lib. 5. cap. 31: In Phœnicæ, inquit, mari est ante loppen Paria, tota oppidum, in qua objectam Andromedam belluæ ferunt, jam dicta Arados: inter quam & continentem quinquaginta cubita alto mari (ut auctor est Mutianus) è fonte dulcis aqua tubo coriis facto usq; à vado trahitur. E' regione ejus insulæ, ad Meridiem, urbs est huic opposita, quæ olim Antarodes: hodie Tortosa vocatur.

Ara Flavæ, Vrbs Germaniæ, non procul à Danubio fluvio, quam Germani sua lingua Nôdisingen vocant: alii putant Hegdenheim.

Arae, ἀραι, Tres insulæ Ionizæ, sic dictæ propter execrationes, quibus Dorieuses devoverunt Pentapolitas. Steph.

Araethyrea, ἀραιθύρεια, Regiuncula est Ahaïæ propriæ dictæ, polita Asophis dicta, urbem habens ejusdem nominis, quam Homerius Catalogo ab amoenitate commendat, ἀραιθύρειον, ἰππετεῖον, eam appellans. De hac Plin. libro 4. capite 5, & Strabo libro 8.

Aragus, ἀράγος, Fluvius Massagetarum agrum irrigans, cuius meminit Strabo lib. 11.

Aram, Syria est, quæ à Semi filio hoc nomen accepit. Cujus Joseph. lib. 1. Iud. antiquæ in hunc modum meminit: Aram vero Armenos instituit, quos Graeci Syros appellant. Strabo lib. 13. Arimorum recordatur his verbis: Quidam Syros pro Arimis accipiunt, quos nunc Aramos vocant.

Aramei, Teste Plin. lib. 6. cap. 17, ab antiquis dicti sunt Scythæ: alio nomine Sacæ à Persis appellati.

Arantia, ἀράντια, Vrbs Philus postea dicta, Steph. Qui etiam in Aretyreæ de eadem scribit.

Araphæa, ἀράφαια, Insula Cariæ, Steph.

Araphen, ἀράφην, pars tribus Aegidis, Steph.

Arraris, penult. corr. & per apocopen Arar, ἀρέα, Fluvius Gallie Lugdunensis, à monte Vogeso per finis Heruorum & Sequanorium in Rhodaum fluens. Lucan. libro 6. Rhodanumq; fluentem Præcipitavit Arar. Hodie Saona dicitur. Alius est ab eo qui per Helvetios lapsus, hodie Arola, vulgo Ar, dicitur.

Ararus, ri, ἀράρα, Fluvius Scythæ Europæ, in Istru influens, cuius meminit Herod. lib. 4.

Arath, ἀράθ, Regio Armeniæ campestris, per quam Araxes fluit, incredibilis ubertatis ad radices Tauri montis, qui usq; illuc extendorit.

Aratör, Poëta Christianus, Romanus Subdiaconus fuit, qui Apostolorum acta, hexametro versu conscripsit, ut notat Veneranus.

Aratores, populi sunt Scythæ in ea parte Aemæ montis habitantes, ubi Polydori tumulus ostenditur, ut ait Solinus.

Aratius, ἀράτιος, Poëta Cilix, Astronomiæ peritissimus, cuius Phænomena extant Græcæ, & Latinæ à Cicerone adhuc adolescentiæ versa. Fuit & alter Aratus dux Sicyonius, vir optimus, qui patriam suam à tyrannide liberavit: de quo Cicero 3. Offic.

Araurius, ἀραύριος, Ptolemæo, vel (ut Straboni placet) Raurarius. Fluvius est Gallie Narbonensis, non procul à Massilia.

Arausio, Civitas est Gallæ Narbonensis, prope Avenio-

nem, principatu nobilissimo insignis: vulgo Aurange. Hujus oppidi meminit Plin. libro 3. cap. 4. & Strabo lib. 4.

Araxa, ἀράξη, Vrbs Lyciæ. Steph.

Araxæ, vel Araxi, populi Illyriæ. Steph.

Araxes, [ἀράξης. Ger Ein flüs Armenia.] Fluvius est Armeniæ eodem in monte, ex quo Euphrates nascitur, ortum habens, Armeniamq; ab Atropatia dividens. De hoc scribit Pomp. lib. 3: Araxes Tauri latere demissus, quo ad campos Armeniæ secat, labitur placidus, neq; in utram partem lat, quanquam intucari, manifestum. Quum in asperiora devenit, hinc atq; illic rupibus pressus: & quanto angustior, tanto magis pernix. Frangit se subinde ad apposita cauam. atque ob id ingenti cum murmure, sonansq; devolvitur, adeò citus, ut quæ ex precipiti casurus est, in subjectam non declinet statim undam, sed ultrà quam canalem haberet, evanescat plus jugeris spatio, sublimis, & aquis pendebus semetipsum sine alveo serens. Deinde ubi incurvo, arcuatoq; amne descendit, fit tranquillus, iterum per campos tacitus & vix fluens, in littus elabitur Hæc ille. Meminat hujus fluvii & Plin. lib. 9. cap. 9.

Arxum, Plinio, ἀράξη Ptolemæo, Promontorium in occidenta parte Peloponnesi, non procul à Patis. Vide Plin. lib. 4. cap. 4 & Ptol. lib. 3. cap. 6.

Arazus, ἀράζη, urbs juxta Pontum, ab Arazo duce. Steph.

Arbæ, ἀρβæ, Plin. lib. 3. cap. 21: Insula est ante Illyricum. Ptolemæus verò lib. 2. cap. ult. Arbam civitatem esse tradit Scardona, quæ est insula Illyrico adjacens.

Arbace, civitas Celuberitæ, Steph. ἀρβαῖνη.

Arbanum, ἀρβαῖνη, civitas juxta Pontum, Steph.

Arbaxani, ἀρβαξανοί, Populi Liguriæ, Steph.

Arbela, ἀρβελη, Vrbs Siciliæ, Steph. ἀρβελη, pen. prod. ἀρβελη, civitas Persica ab Arbelo Athmoni filio dicta, Steph.

Arebea, civitas Iudeæ dicta: quia ibi tres Patriarchæ sepulti fueræ, & quartus Adam.

Arbli, ἀρβλη, ἀρβλη Stephano, Populi sunt Indiæ finitimi, non procul ab Arianiis, & Gedrosiis: ita dicti ab Arbi vicino fluvio. Recensentur à Plin. lib. 6. cap. 23.

Arbli, ἀρβλη, Fluvius est in finibus Carmaniae, non procul ab Arianiis & Gedrosiis: à quo vicini populi Arbil, ἀρβλη, dicuntur. Vide Plin. lib. 7. cap. 2.

Arbli, ἀρβλη, Mons Cretæ, & mōtis incola similiter, Steph.

Arbucule, ἀρβυκλη, civitas maxima inter Iberum, quam Annibal ἀρβη obtinuit.

Aarbon, ἀρβων, civitas Illyriæ, Steph.

Arborflex, Vrbs in Helvetia. [Vulgò Arbon.]

Arbuscula, meretrix floruit cum Origine & Cythoride metuicibus.

Ara, Vrbs Coësylonia antiquum adhuc retinens nomen inter Baibaros, teste Steph. 5. antiquit.

Arbör, Pisces nomen, Vide in APPELLATIVIS.

Arcadīa, ἀρκαδία, Peloponnesi regio intima, à mari undiq; remota: ab Arcade Lyvis filio ex Calisto Lycaonis Arcadæ regis filia, sic appellata. Hæc, ut Eustathius docet, aliquando dicta est Pelasgia à Pelasgo rege magno, sapiente viro, qui vita cultoris autor ejus fuit, & victimæ ex stirpibus herbarum, arborumq; frondibus transpluit ad glandem, maximeq; ad fagineam. Aliquando eriam Lycaonia, aliquando Gigantis, & aliquando Parrhasia dicta est, teste Stephano. Aetas autem quæ Pelasgas in deditioinem redigisset, eorum regionem Arcadiam nominavit. Scribit Plinius haec universam, veluti pensante equorum incus natura in montes 76. attollit. Habet hæc regio asinos processissimos, qui ob corporis magnitudinem in proverbium abiectunt. Habet & lapidem asbeston: hoc est, inextinguibilem Oppida ejus præcipua sunt, Matinæ, Tegea, & Styrophalus Montes Pholoë, Cyllene, Lycæus, Menalus, & Nonacris. Fluvii Ladon, & Etymanthus. Arcadiam me postulas, ἀρκαδίου μὲν αὐτæ. Diogenianus Proverbii duplicitem ostendit usum: convenient vel in magna: vel inutilia pertinentem. Herodotus libro primo, innuere videtur natum ex Oraculo.

Arcadīcus, ca. cum, ἀρκαδίκης. Quod est ex Arcadia: ut Arcadicæ mores, Arcadicum pecus, Arcadicum germen, ἀρκαδίκης βασιλεὺς. De grandibus & ignavis dici solitū. Arcades enim olim male audierunt ob stuporem ingenii.

Arcæ, eadis, ἀρκæ, Nomè lovis filii ex Calisto, à quo Arcades originem ducunt. Est & gentile ab Arcadia. Ovidius 5. Fastor. Arcadis Evandri nomæ tibi sacerdotem refertur. Arcadas imitantes, ἀρκæs μηνύδης. Zenodotus indicat dictum in eos qui alii, non sibi laborant. Plato Pisandro scribit illum Arcadas imitari, quod comedias à se conscriptas alii edendas tradieret ob inopiam. Adagium hinc ductum, quod Arcades olim inter Græcos bellicosissimi, suis auspiciis, suoque titulo nunquam hostem ullum superarunt: verum aliis suppetas ferentes perspè. Vnde illud illis fatale videbatur, aliis vincere, non sibi.

Arcadīus, *Digitized by Google*

Arcadiūs, a, um: ut, Arcadius deus, pro Pane, apud Propertiū. Arcadium sydus, Vrsā, vel Arctos, Scenec in Oeipido.

Arcadiūs, ~~θεοδότης~~, Theodosii filius, Romanorum imperator fuit cum Honorio fratre, quo tempore Gothi Romam cuperunt. q Fuit præterea hoc nomine Grammaticus Antiochenus, qui liberum de Orthographia, & alterum de Syntaxi conscripsit. Suidas.

Arce, Ἀρέα, civitas Phœnitiae, quæ nunc Arre, Ἀρέα vocatur. Stephan.

Arcesilās, Sive (ut apud Laertium legitur) Arcesilaus, ἀρχιστάλιος, ἀρχιστάλης, Philosophus fuit, ex Pitane Acolica civitate ortus, qui relicto natali solo, Sardis se primū: deinde & Athenas contulit, ubi initio Crantorem: deinde & Polemonem audivit. Post hæc eximius & ipse philosophus effectus, mediā primus Academiam invexit. Fuisse autem traditur miro ingenii acumine, sed nimia in disputatione pertinacitate. Fuit enim afferens ἀπόταλψις: unde & Ignorantia magister à Lactatio appellatur. Hic est ille, quem Cic. lib. 5, de Finib. ait evertisse omnem philosophiam, quemadmodum Gracchi everterūt Rempub. Induxit enim philosophia quoddā genus ἀσύντορ: hoc est, quod subsistere nō potest, afferens nihil omnino sciri posse: quod certè absq; repugnantia intelligi nō potest. Si enim sciamus nihil sciri posse, falsum est nihil sciri posse, quum jam aliquid sciamus.

Arcesilius, pen. prod. Vnus è quinq; ducibus Boeotorum, qui ad Trojam cum quinquaginta navibus advenerunt. Homer. lib. Iliad. 2.

Arcesilius, ἀρχιστάλης, Iovis fuit filius, pater Laertis, ut testatur Vlysses apud Ovid. 13. Matamor. Nam mihi Laertes pater est, Arcesius illi, Jupiter huic, &c. scilicet Arcesio.

Arcente, Vrbis nomen, Vide in D O R B E.

Arcesine, civitas in Amorgo una ex Cyclabus. Stephan. in Amorgo.

Archadius, Grammaticus, lege A R C ADIVS.

Archagathos, ~~ἀρχαγαθός~~, Medicus in Peloponneso, Lysanias filius, qui primus è medicis Romā venit, L. Aemilio, & M. Livo Coss. anno urbis D XXV. cui & jus Quiritium datum est, & taberna in compito Acilio. Hic primò Vulnerarius cognominatus est: mireq; gratus adventus ejus initio fuit: mox à sevita secādi, urendiq; Carnifex appellatus. Hæc Plin. lib. 29. cap. 1.

Archander, ~~ἀρχανδρός~~, Phthii Achēi filius, & Danai gener: de quo Herod. lib. 2.

Archandrupolis, ~~ἀρχανδρύπολις~~, civitas Aegypti, Stephan. ex Herodot.

Archedicus, ~~ἀρχέδικος~~, Poëta comicus, scripsit contra Democharem Demothenis propinquū. Fabulæ ipsius, Thesaurus & Diamantanom. Autor Athenæus in Dipnosophistis.

Archelaus, ~~ἀρχέλαος~~, Philosophus Atheniensis, seu Milesius qui patrem habuit Apollodorum, & fuit auditor, successorq; Anaxagoræ, à quo Socrates Philosophiā audivit. Hic Physicam philosophiam ex Ionia Athenas invenit: estq; Physicus appellatus, quod in eo defecit philosophia naturalis, Socra te Ethicen introducente. Quāquam ne hic quidem Ethicę rudit fuit, qui de legibus, de honesto, & de equo philosophatus est. q Fuit & alter Archelaus, Antenoris Tiojani filius, quem Homerus scribit rei militari peritissimum fuisse. q Alius fuit Geographus, qui terram omnem ab Alexandro peragratam descripsit. q Alius de rerum naturis carmine scriptus. Alius Orationis docuit. Autor Diogenes Laertius.

Archémolus, Vide ANCHEMOLVS.

Archémorūs, ~~ἀρχέμορος~~, Lycurgi Thraci regis filius, & Hippolytes Thoantis filiæ alumnus: quæ quam iſtientibus, qui ad Thebarum expeditionem proficisciabantur, Langiam fontem ostenderet, Archemorum puerum super viridi herba depositum, qui à serpente vulneratus periit. Vnde fons ille Archemorus vocatus est, & annuus agon in pueri illius memoria celebrari coepit, quem Nemēos ludos appellantur. Vide Statu lib. 6. Theb. q Alius fuit Archemorus, Amphionis ex Nobe filius, quem Ovidius Antegoratum nominat.

Archeptolemus, ~~ἀρχεπτόλεμος~~, Filius Iphyti, auriga Hectonis, Enipeo interfecto à Diomedē suffecitus.

Archias, ~~ἀρχίας~~, Poëta Antiochenus, Romæ fuit in amicitia multorum clarorum Oratorum, præsertim Lucullorum: & à nonnullis Græcis populis honoratus, & eorum civitatibus donatus. Ciceroni in primis familiaris. Hic cùm discederet è Sicilia, curu L. Lucullo Heracleam venit, & adscribi in eadem voluit: quod & sua virtute, & Luculli amicitia facile impetravit. Postea verò mota ei de civitate cōtroversia, quum eo nomine in judicium vocatus esset, defensus est à Cicerone, brevi quidem: sed tamen ornatissima illa oratione, quæ etiam nunc extat, in qua multa de poëticæ, atq; ipsius Archias laudibus obiter admiscerunt. q Fuit item Archias, qui condidit Syracusas, ut scribit Volaterranus. q Rursum alias Hyblæus quidam Præco celeberrimus, qui ter vicit Olympia & Pythia: ubi

icon ipsius & epigramma Græcum. Pollux. q Alius item fuit Mitylenæus, musicus.

Archibius, ~~ἀρχίβιος~~, Alexandrinus grammaticus, qui docuit Romæ sub Trojano principe. q Fuit etiam alter ejusdem nominis Grammaticus, qui Commentarios conscripsit in Callimachi Epigrammat. Vtriusq; meminit Suidas.

Archidamus, pen. corr. ~~ἀρχιδάμης~~, princeps Lacedemoniorum, vir bello clarus, Telidis filius, Methonem ad Athenienses deficitem recepit: in bello contra Pylum primus è navis pro-siliens, nec vulneratus est, nec scutum amisit. Deniq; adversus Amphipolim strenue decertavit. Insimulatus postremò, quod d Agnonis Thraciæ regis amicitia studeret, dānatus est, ut scribit Suidas. q Archidamicum bellum, ~~ἀρχιδάμην~~ πόλεμος, de bello sive, crudeliq; dicebatur.

Archigallus, Iulius Firmicus Mathes. li. 3. Archigallos faciēt, & qui virilis propriis sibi amputant manibus. Alibi abscissi archigalli.

Archigenes, pen. corr. ~~ἀρχιγένης~~, Medicus fuit ex Apamia Syria civitate, Agathini discipulus, qui rem medicam Romæ exercuit Trajanī temporibus. Hæc Suidas. In huc Archigenem, tanquam in hominem imperitum, sēpissimè invehitur Galenus. Meminit ejusdem & Iuven. Satyr. 7: -tunc corpore sano Advocat Archigenem.

Archilochus, pen. corr. ~~ἀρχιλόχος~~, Nōmē poëtē Lacedemonii. Hic fuit inventor carminis labici, quod ab eo Archilochiū vocatur: quo Lycaen quendam, φιλια sibi pačā alteri locavisset, ad suspedium creditur adegitse. Horat. in Arte poēt. Archilochū proprio rabies armavit Iambo. q Archilochia edita Ciceroni sunt cōtumeliosa & virulēta, ad Atticū, li. 2: Itaq; Archilochia in illum edita Bibuli populo ita sunt juēda, ut eum locū in quo proponuntur, p̄a multitudine eorum qui legunt, trāfīre nequeamus: ipsi ita acerba, ut tabescat dolore. Sic ad finem epistol præcedentis. q Archilochi patriam, ~~ἀρχιλόχη πατρίδη~~; Diogenianus testatur dici solere de mordaci b. ac maledicti. Archilochi poëtæ mordacitas vulgo celebratissima fuit. q Alius fuit Archilochus Nestoris filius, qui patrem in expeditione Trojana secutus, à Memnone interfectus est. q Alius fuit Siculus qui Africam urbem condidit.

Archimedēs, ~~ἀρχιμήδης~~, Ger. Ein fürtrefflicher Mathematiscus zu Syracus in Sicilien. } Nomen propriu viii Syracusii, qui Geometricq; ac machinalis, syderalisq; scientiæ cōsultissimus fuit, & celeberrimus, testimonio Livii, Plinii, & Plutarchi. Unde quia rem mira arte factam, atque ita summo studio elaboratam, perfectamq; significare volumus, proverbii specie nobis vulgare est dicere: Archimedes non posset melius describere. Vsus est Cic. in Orat. pro A. Cluentio: Hic velut deus terrenus mechanico artificio sphærā vitream fecit, in qua mira arte dissimiles motus circulorum visebantur. De qua sic scribit Claudianus: - jura poli, regnumq; deorum Ecce Syracusius transtulit arte senex. Percurrit proprium mēitus signifet annum; Et simulata novo Cythria mense redit. Marcellus in expugnatione Syracusarum interdixit, ne Archimedes unus violaretur: verū quum Syracusæ caperentur, & ipse animo ac oculis in terra diffixis formas geometricas describeret, à milite ignaro quis esset, interfectus est.

Archippus, ~~ἀρχίππος~~, Nomē philosophi qui Thebis scholas habuit (ut scribit Hieronymus) & Pythagore auditor fuit.

Archytas, pen. cor. ~~ἀρχύτας~~, Heftizi, sive (ut alii malunt) Mæsarchi filius, Philosophus fuit Pythagoricus, Patria Tarētinum, qui Platōne adversus Dionysii insidias præstitit incolumem. Hic in Mathematicis majorem humano captu progressum fecisse traditut, adeo ut & cubum primus invenerit, & columbā ligneam tam affabré effinxerit, libraverit, & inflaverit, ut vivæ volatū imitaretur. Primus etiam platagen: hoc est, crepitaculum puerorum traditur invenisse, quo pueros nūquam interquicētes, & à periculosioribus ludis advocaret. Hinc factus est locus proverbio: Archytæ crepitaculum. Α'χυτρες ωλατημ: quo garrulos, disponentes, & puerilia tractantes, ad Archytæ platagen dicimus recidisse.

Arcilalis, ~~ἀρκιλαῖς~~, Oppidum est Hispanæ in tractu Bætico, Prolemæus.

Arcinnæ, ~~ἀρκιννα~~, Oppidum est Daciz, Ptolemæo.

Arciroes, ~~ἀρκιρεῖς~~, Civitas in Ponto Heracleæ subdita. Stephan.

Arctanēs, ~~ἀρκτανῆς~~, Gens Epirotica. Steph.

Arctax, Mons est Propontis apud Strabonem.

Arctonēsūs, pen. pro. ~~ἀρκτονῆς~~, Oppidum est Milesiōru, ad Propontidem situm, quod alio nomine Cyzicum appellatur Plin. lib. 5. cap. ult.

Arctōn, ~~ἀρκτῶν~~, Mons, qui imminet Cyzico: ita dictus à Iovis nutritibus, quas illic in ~~ἀρκτῶν~~: id est, in ursas migrasse tradūt. Arctophylax, Arctos, Arctous, & teliqua siderum nomina, require in APPENDIX.

Ardalides, vel Ardabotides, Musæ coluntur in Trozeæ, ab

C 4 Ardalo

Ardalo quodam conditore, aut à loco dictæ. **Stephanus.**
Ardæa, apdæa, Nomen urbis in Latio, Turni & Rutulorum regia, à Danae Persei matre: vel, ut alii malunt, à Dauno Pilumini filio cōdita, & à fervore regionis sic dicta, quæ decem & octo millaria ab Urbe est posita. **Martialis**: Ardæa, l'stitio, Pæstana-que rura petantur. Quiq; Cleonæ sydere, et ager. **Servius** Ardeam dictam ait, quali arduam: id est, magnam & nobilem. Higinus veò ab augurio avis Ardeam dictam vult. Hanc urbem post Turni moitem igne consumptam, & in avem sui nominis commutatam esse fabulatur Ovid. 14. Metam.
Ardæates, pen. prod. apdæa, Populi sunt Ardeæ incolæ.
Ardæas, atis, adjest. Cic. 3. de Nat. deor. Cui in agro Ardeati rem divinam facere solemus. Legitur & Ardeatino.
Ardia, Civitas Illyriæ. Steph. cives Ardæi dicuntur.
Ardiscos, apdæos, Teste Aristarcho, fluvius Scythæ, cuius meminit & Herod. lib. 4.
Arduenna, Sylva est miræ magnitudinis, quæ olim à ripis Rheni & Trevirorum finibus, ad Nervios usq; pertigit, & in longitudinem, teste Cæsare, millibus amplius quingentis patuit. Vulgo **Ardona**.
Ardys, apdæs, Filius Gygis Lydorum regis, cui etiam in regno succedit, ut scribit Herod. lib. 1.
Area, apdæa, sive ariæ, media producta, Insula est in Pôto versus Cholchos, Marti consecrata. Item Area, apdæa, fons & lacus in Thebis, incolæ Arii dicuntur. Steph.
Arecornici, orum, populi sunt Galliæ Narbonensis, trans Rhodanum, in Occasum versi, quorum metropolis est Nemausum. Vulgo **Nimes**. De his Plinius libro 3. capite 4, & Pompon. libro 2. Strabo Aricomicos vocat, Ptolemæus Arcamios.
Arelate, apdæam, Civitas est in Mediterraneano Naibonensis Galliæ, à Plinio dicta colonia Sextanorum: quoniam ex sexta legione coloni eò deducti sunt. Vulgo **Arle**. q; Est & Germaniæ civitas in Norico, Ptolemæo, quæ vulgo Ling appellatur.
Aremorica, Galliæ comitatæ pars tertia, à Celtis Garumna fluvio divisa: alio nomine Aquitania dicta, teste Plin. lib. 4 ca. 17. Vulgo **Gienne**.
Arenæa, apdæa, Peloponnesi civitas est juxta Pyrum, quæ flumen Minycio abluitur. Vrbis hujus meminit Hom. li. 2. Iliad. & Strabo lib. 8.
Areopagus, pen. prod. [apdæos] Stephano. Germ. Ein platz zu Athen genannt vom tempel Martis, in welchem man über das blut und andere wichtige sachen richtet.] Vicus erat Athenis à templo Martis sic cognominatus, ubi primum judicium capitum actum fuisse scribit Plin. lib. 7. Nam quum Mars Halirrhothiū, Neptuni filium, qui vim Alcippe filiæ suæ intulerat, occidisset, à Neptuno homicidii reus factus est, causaq; à duodecim diis in Areopago cognita, sex sententiis est absolitus. Meminit hujus judicij Hellanicus 1. Historiar. Libanius quoq; per eleganti declamatione Martis causam tueretur.
Areopagitæ, pen. prod. [apdæos] Stephano. Ger. Die ernsthaften Richter zu Athen im tempel Martis,] Illi dicebantur, qui in templo Martis judicabant: quod judicium exquisitissimum habebatur. Nam quum Mars, qui Græcè dicitur Ἀρης, homicidii crimen reus factus esset à Neptuno, judicantibus duodecim diis, in eo pago sex sententiis absolutus est, ut Stephanus Byzantius docet, & multi alii Græci. De his vide copiosius apud Alexandrum ab Alexandro, lib. 3. cap. 5. & lib. 4. cap. 11, & lib. 6. cap. 11. Apud Cælium Rhodig. Antiq. lext. lib. 7. cap. 19. Budæum in Pandectis, & Eraf in Chiladi, qui duas ab hac voce ortas parcerias recenset. Vna est, Areopagita, Αρεοπαγίτης. De tristi, severoq; dicebatur: aut etiam de judge vchementer incorrupto. Invenitur & Συνθρωπός Αρεοπαγίτης: id est, Tristior Areopagita. Allusio ad hoc proverbium Cice. ad Att. libro 1. & 4. Altera est, Areopagita taciturnior, Αρεοπαγίτης στρατηγός. Dicebatur de eo qui commissum arcum optime contineret.
Areopolite, pen. prod. apdæos, Qui habitant Areopolim. Areopolis autem civitas est Arabiæ, quæ alio nomine dicitur Moab. De qua in dictione M. O. A. B.
Ares, Aretis, apdæs, Regio Eubœæ, Stephano: hinc Aresq; gætile. **Arestor**, apdæs, Pater Pelasgi. Vide in P. A. R. H. A. S. I. A.
Areta, apdæm, Fuit Aristippi philosophi filia, quæ ei successit in schola iuumnum bonum in voluptate, quæ maximè sensum moveret, posuit. Hujus filius fuit Aristippus, qui quod à matre philosophiam hauserit, apdæos, cognominatus est. Fuit præterea hoc nomine Alcinoi Phæacum regis uxor: de qua Homerus in Odysseia.
Arctheous, apdæs, Rex fuit in Arna Bœotia.
A'rethusa, apdæa, Virgo venatrix, Diana comes, ab Alpheo amata, cuius vim quam effugere non posset, Diana miseratione in fontem sui nominis dicitur commutata: qui ne amatoris aquis pollueretur, per subterraneos cuniculos in Sicily

liam aufugit, & juxta Syracusas uberrimo aquarum gurgite emergit: Vnde & Syracusæ Arethusides dictæ sunt, forma patronymici feminini. Ovid lib. 4. Fast. Viq; Syracusæ Arethusidas abstulit armis Claudius. q; Fuit & Arethusius fons Smyrnæ: tertius in Calcide: quartus in Ithaca: quintus in Eubœa: sextus in Bœotia prope Thebas. Didimus octo ejus nominis fontes commemorat: adeò ut epitheton esse putetur cujus- cunque fontis, ab irrigando. q; Est præterea Arethusa, lacus Armeniæ majoris, pondera omnia sustinens, & nitrum nebulae exhalaens: per quem Tigris fluvius tanto fertur impetu, ut aquæ non commisceantur. Vnum ei piscium genus est, & hoc currentis fluvii alveo non miscentur, sicut nec è Tigri pescis in lacum transflantur. Autor Plinius libro 6. capite 27. q; Est & Arethusalocus Syriæ munitus juxta Emesam sexdecim millibus passuum: qua Arethusei, ut inquit Strabo. q; Est item Arethusa urbs una Eubœæ: altera Syriæ, autore Vo- laterrano.

A'retium, apdæa, Arezzo, Civitas Tuscæ, à Græcis condita e tempore quo populus Irael sub judicibus regebatur: à qua incolæ dicti sunt Aretini. q; Vasa quoq; fictilia quæ in ea fiebant, Aretina appellabantur. Mart. li. 4: Aretina nimis spernas ne vala monemus: Lautus erat Tuscis Porsona fictilibus.

A'regæus, apdæa, Pelopis fuit filius, & Alektoris pater. q; Alius fuit Lycimni, qui ab Hercule abductus, vi morbi peregre periit, cuius crematos cineres Hercules retulit, ut jusjurandū, quod dederat se illum reductum, servaret. Hunc dicunt pri- mum fuisse qui crematus sit, & ab eo deinde morem servatū. q; Est item Argæus, Cappadociæ mons arduus, & perpetuis pruinis rigens, cui Mazaca civitas Cappadocum metropolis subiacet. apdæa. Autor Strabo lib. 12.

A'regante, apdæa, Civitas Indiæ. Steph.

A'reganthoñiūs, apdæa, Rex fuit, ut testatur Herod. lib. 1, in Arna civitate Bœotia. q; Fuit item Arganthonus, Tar- tessiorum rex in Hispania, quæ Plinius ait vixisse CXX annos: Silius autem CCC. qui ejus meminit li. 3: Arganthonus armat Carteia nepotes. Rex proavus fuit humani ditissimus ævi, Ter denos decies emensus belliger annos.

Argathon, apdæa, Mons in Mysia, ubi raptus Hylas. Dictus ab Argathone Rhesi cōjuge, cui & Argathon, ut monti quoq; nomen fuit.

A'regæa, pen. prod. Loca quædam Romæ appellantur, quod in iis sepulti essent quidam Argivorum illustres viri. Hæc Festus. Livius Argeo vocat masculino genere. Sic enim scribit lib. 1. ab Urbe: Multa alia sacrificia, locaq; sacris faciendis, quæ Argeo Pontifices vocant, dedicavit. A' Varrone libr. 4. de ling. Lat. Argeorū sacraria appellantur. Reliqua (inquit) urbis loca olim discreta, quum Argeorum sacraria in septem & viginti partes urbis sint disposita.

Argenus, apdæa, Stephano, Insula est Lesbo adjacens, juxta Argemon promontorium: in qua Alcibiades extinctus est. Plin. lib. 5. cap. 31. Arginusam vocat.

Argentina vel Argentoratum, [apdæos] Ptolem. Vulgo Straßburg dicitur.] Vrbs Galliæ ad Rhenum fluviū: quænam tamen Germani habitant, sicut pleraque alia cis Rhenum oppida.

A'regæus, pen. prod. apdæa, Denominativum deductum ab Argis Peloponnesi urbe, rēm significans quod Argivus. Horat. lib. 4. Carminum: Tybur Argeo positum colono. q; Argei quoque, teste Varrone, dicebantur scirpeæ effigies, quæ per virginis Vestales jaciebantur singulis aenis in Tyberim per pontem Sublicitum.

A'regia, pen. prod. apdæa, Adrasti regis Argivorū filia, & uxor Polynicis: de cuius in defunctum maritum pietate, vide Statu. lib. 12. Theb.

A'regia, pen. prod. apdæa, Insulæ sunt numero viginti. Cariæ jacentes: ut scribit Plin. lib. 5. cap. 31.

Argila, apdæa, Vrbs Cariæ. Steph.

A'regileum, Locus erat Romæ juxta Palatium: ita dictus (ut quia volunt) ab Argo Argivorū duce, qui ab Evandro hospitio exceptus, quem in affectati regni suspicionem venissebat, ab Arcadibus, inscio (ut volunt) Evandro, est occisus. Cui postea Evander tumulum erexit, quem de nomine ejus Argiletum appellavit. Huc alludit Virg. 8. Aen. & letū docet hospitis Argi. Alii, Argiletum dictum putant, quasi argiletum, ab argilla: hoc est creta, cuius eo in loco erat magna copia. Vtq; opionem refert Varro lib. 4. de ling. Lat.

A'regilus, pen. corr. apdæa, Herodoto, libro 7. hift teste, Vrbs fuit Aemathia, non procul ab ostiis Syrmonis fluviū versus Occidentem.

Arginusa, x, apdæa, Insula est exigua, Lesbo adjacens inter Mechymnam & Mitylenen, juxta Argennum promontorium: unde & nomen habet. Meminit hujus insule Plin. li. 5. ca. 31. Stephanus apdæa vocat. Strabo autem lib. 13. tres facit insulas Argineras modico intervallo discretas.

Argiphontes.

Argiphontes, [ἀργιφόντες. Germ. Ein junam Mercurii, welchen er bekommen hat / das er den Argum umbringt hat.] Cognomen est Mercurii, tractum ab Argo centoculo, lus custode, quem Iovis iussu interfecit. Mythologici interpretantur Argū sphēram esse stellatam, quod illi insit species quædam cœlestium oculorum. Io autem terrā esse volunt, quam Aegyptii in hieroglyphicis literis bovis imagine exprimit. Hanc Argus: hoc est, cœlum stellarum nocturno tempore desuper videtur observare. Mercurium autem Solem interpretantur, qui Argum tunc dicitur occidere, quum luminis sui magnitudine stellas omnes obscurat, earumq; conspectum mortalibus eripit. Vide Macrob. Satur. lib. 1. cap. 19.

Argippæ, orum, ἀργιππῶν, Populi sunt Scythiae, juxta Sar. matas & Thussagetas, ab ipsa nativitate calvi, simis naribus, & ingenti mento, proprio quodā oris sono, ex arboribus vivitantes. Hi quum arma nulla habeant, à nemine tamen afficiuntur injuria: propterea quod sacri putentur. Idem finitorum controversias dirimunt, & ad se cōfugientes tuerunt ab injuria. Plura de his Herod. lib. 4.

Argilla, ἀργιλλα, Thessalia civitas est prope Peneum, condita à filiis Larissæ: deinde Argusa vocata, ut scribit Strab. lib. 9.

Argo, signum cœleste, itē prima navi, qua Iason cum flore juvētutis Græciæ, Colchida navigavit. Vide in APP E L. L A T I V I S.

Argōnautæ, Vide in APPELLATIVIS.

Argopelagos, Homerus vocat Thessalos.

Argos, eos, & in plurali numero Argi, orum, [ἄργος, m. Ger. Ein berümpft Statt der Griechen in Morea gelegen] Clarissima civitas Peloponnesi, non procul à Mycenis, quæ ad discriben aliarum ejusdē nominis urbium Argos Hippium dicebatur, quod agrum haberet pascēdis equis in primis idoneum. Dicitur & Diphion, ab aquæ penuria: quod sit ut plures eodem uteretur puto: quod genus est apud illos aristissimæ societatis. Aliquando & Phoronicum dictum est, teste Stephano, à Phoronco primo rege. Est autem hoc nomen in singulari numero neut. gener. quod apud Græcos declinatur, ἄργος, r̄s ἄργα. Apud Latinos autem tantum in usu habet nominativum, accusativum & vocativum. In plurali vero masculinum est secundæ nominum inflexionis. Horatius: Aptum dicere quis Argos, ditesq; Mycenæ. Virg. 7. Aeneid. Ecce autem Inachiis sese referebat ab Argis Clara Iovis conjux. Idem lib. 10. Herculis Antorē comitem, qui missus ab Argis. q; Est item Argos oppidum Thessalæ, quod & Pelasgicon dicunt, à Pelasgis. Lucanus: ubi nobile quondam Nunc super Argos arat. q; Aliud in Acarnania, Amphilochicum cognominatum, quod Alcmeon, ejusq; liberi condidere, ut inquit Strab. lib. 7. q; Fuit & Argos Apulæ oppidum, à Diomedē conditū, & pri mū à nomine relicta patriæ Argos Hippium appellatum: quod deinde Argyrippam, & postrem Arpos vocitarunt.

q; Thessalam quoque aliquando Argos Pelasgicum appellatam fuisse, autor est Plin. lib. 4. cap. 7. q; Ipsam præterea Peloponnesum antiqui Argos, & Argos Achaicum appellavére: ut scribit Strabo lib. 8. q; Est item Argos, sive Argus, canis non apud Homer. lib. 17. Odys. qui solus Ulysses vigesimo demum anno in patriam redeuntem agnovit.

Argivus, pen. pro. adjectivum, ἄργεῖος: id est, Græcus. Virg. 2. Aen. Argiva phalanx. Cic. 2. de Orat. Argivus orator. q; Argiva calumnia, ἄργεια φάση. De calumniolis & delatoribus di cī solitum. Nam Argivos olim notavit antiquitas, tanquā sy cophantas & liui avidos. Eustathius ex Pausania, & Diogenianus in collectaneis. q; Argivi fures, Αργεῖοι φάσεις. De palam improbia. Nam Argivi in furacitatis infamia laborabant antiquitus. Extat & hoc apud Suidam. q; Argivos vides, Αργεῖοι οὐαῖς: id est, stupenter & attonitis oculis.

Argolicus, ca, cum, ἀργολίδης, Idem quod Argivus: ut Virg. 1. Aen. - Argolicis exciadi Pergama telis. Cicer. in Arat. Argolica navis.

Argolis, idis, foeminini generis, ἀργαλίς: Id est, Argiva. Ovid. 9. Metam. - at longis anxia curis Argolis Alemene.

Argoūs, a, um, ἀργούς, Idem quod Argolicus. Horat. in Epod. Non luc Argoo contendit remige pinus.

Argulus, Filius fuit Amyclatis, quem primum apud Achæos quadrigam juxisse dicunt, quū alii Argilo illud adscribāt.

Argula, Civitas Thessalæ, quæ prius Argissa dicebatur. Vide ARGISSA. Est & locus Eubœæ. Vide Steph. qui loci illius incolas etiam Argivos, & Leontines vocari scribit.

Arguis, ἄργος. Nomen proprium regis Argivorum, filii Apis, à cuius nomine Argivi appellati sunt. Hoc regnate cœpit uti frugibus Græcia, & habere segetes in agricultura, delatis aliunde seminibus. Et post obitum Deus haberi cœpit, templo & sacrificiis honoratus. q; Fuit præterea Argus filius Phryxi, qui aurato ariete in Colchidem transvectus est. q; Fuit & aliis Argus, πανίστης à Græcis cognominatus, quod totus oculis scateret, quem Poëta fabulantur à lunone constitutum

fuisse custodem lus Inachi filiae, quam Iupiter in juvenæ formam cōmutaverat. [Ger. Einer dieses namens / der nach Poëtischem gedicht hundert Augen gehabt hat.] Hunc postea Mercurius Iovis iussu interfecit: unde & ἀργαφόντες cognominatus est. Iuno autem oculos ejus, avis suæ: hoc est: pavonis caudæ inseruit. q; Hinc, Argum fallere proverbialiter dicimus de vehementer astuto. Hanc fabulam latissimè describit Ovid. lib. 1. Metamorph. Mythologici Argum interpretantur sphæram esse stelliferam, innumeris oculis: hoc est, stellis resurgentem: Mercurium autem Solem esse volunt, qui tunc Argum dicitur occidere, quum diurno suo lumine stellarum lucem obsecurat. Vide Macrob. 1. Saturn. cap. 19. unde & ἀργαφόντες cognominatus est, quod Argum peremerit. Mysticè autem Argus est cœlum stellarum, luce distinctum, quibus inesse quædam species cœlestium videtur oculorum. q; Argus quoque vocatus fuit navis illius architectus, quæ ab illo Argos dicta est, qua Iason, unâ cum Minyis in Colchidem vectus est.

Argyra, ἄργυρα, Civitas Siciliæ, unde se Diodorus Siculus oriundum facit: à qua Argyrini. q; Est & Argyra, Taprobana insulæ metropolis, cujus incole dicuntur Argyritæ, ἄργυραι, Stephano.

Argyrippa, ἄργυρεππα Stephano, Apulia civitas est, à Diomedē condita: quam primū à nomine relictæ patriæ Argos Hypium appellavit. Postea corrupto vocabulo Argyrippa dicta est, & Arpi. Virg. lib. 11. alterum p abjecit metri causa: Ille (inquit) urbem Argyriam patriæ cognomine gentis, Victor Gargani condebat Iapygis agris.

Argyrini, ἄργυροι, populi Epirotici, Steph.

Argyrondas, ἄργυρον, Aetolæ fluvius: ita dictus ab argenteaque candore.

Argyrotoxos, ἄργυρονξ, Apollinis epicheton, quasi argenteum arcum gerens.

Argyrus, ἄργυρος, Civitas quædam apud Philistium, Steph.

Argyrus, ἄργυρος, Mons. Vide TARTESSVS.

Aria, ἄρια, Regio est inter Indos & Parthos sita, juxta Gedrosios, & Drangianos: quam recētores Geographi Turquestan vocant. q; Est etiā Aria, insula in Ponto, versus Colchos, Marti sacra, alias Chalceritis dicta. Plin. lib. 6. cap. 12.

Ariabignes, ἄριαβιγνης, Fuit Darii filius ex filia Gobryæ, qui unâ cum Præxaspe & Megabazo præpositus fuit classi Xerxis. Herod. lib. 7.

Ariadna, ἄριαδνη, Filia Minois regis Cretæ ex Pasiphae uxore, cuius industria Theseus ab Atheniensibus Cretam missus à Minotauro devoraandus, labyrinthum filo duce, quod Ariadne dederat, evasit, occiso prius Minotauro. Theseus autē ejus amore captus, quum in patriam reverteretur, eam abduxit: sed prioris beneficii immemor, abduxit in Insula Chio, seu Naxo perjuris deseruit, quam Bacchus postea in uxore duxit, ejusque coronam novem stellis ornatam, quam à Venere accepit, astris intulit, vocaturque corona Gnosia. Postremò à Diana sagitta dicitur occisa, eō quod virginitatem non servasset.

Ariamines. Fuit nobilissima Armeniæ civitas. Tortellius.

Arianthiæ, Civitas Oenothrotum, ἄριαν Steph. Vide in A RINTHE.

Arianus. Poëta, ejus carminibus Tiberium principem delestatum fuisse, Tranquillus scribit. Ejus autem opera Suidas cōmemorat Metaphrasim Georgicorū Virgilii, Alexandria, Poëma videlicet de rebus gestis Alexandri Magni,

Ariapyres, Scytharum rex, Tortellius.

Ariaria, Αριαρία, Gens Gadusis finitima, Steph.

Ariarathes, ἄριαραθης, Cappadociæ rex fuit, à populo Roma no in societate acceptus. Fuit hic Antiochi gener, qui Ariarathem civitatē condidit in finib. Cappadociæ: de qua Steph.

Aricandus, Fluvius est Niladis (quæ est minoris Asie regiūcula, in confinio Pamphyliæ, Caria, & Lycaonia sita) qui in Lymirum amnem influit. q; A' fluvii hujus nomine vicinum oppidum Aricanda appellatur. Vtriusque meminit Plin. libr. 5. cap. 27.

Ariciæ, ἄρικαι, Vrbs est in Italia, quæ ædificavit Hippolytus Thesei filius, & à nomine conjugis Ariciam appellavit. Abest ab Urbe ad decimum lapidem. Mart. Mittit præcipuos aemoraliis Aricia porros. Lucanus: Distat ab excelsa nemoralis Aricia Roma.

Aricenæ, nemus, erat juxta Ariciam urbem, in quo Aegeria Nympha erat, cum qua loqui solitum ferunt Numans Romanorum regem.

Aricenæ lacus, erat juxta Ariciam urbem, qui Speculum Diana vocabatur: in quo nunc quoq; insula ptoceris arboribus nobiles conspicuntur.

Aricomisci, populi in tractu Narbonensis Galliæ, trans Rhodanum, inter Volcas numerati, quorum metropolis est Neumauum. Plin. lib. 3. cap. 4. & Pomponius lib. 2. Accomicos vocant. Ptolemæus Arcomios. De his sic scribit Strabo lib. 4.

Vlteriores fluvii (Rhodanum intelligit) partes Volscæ, quos Aricomiscos appellant, maximum incolunt spatium, quorū portus & navium receptaculum Narbo dicitur.

Ariel, [Αἰρέλης αἰρέλη] Quidam putat esse Acropolim ac idolum Martis, quod illic situm est: interpretatur autem Leo Dei, Hierusalem figuraleriter significans.

Arii, αἰρετοί, populi sunt juxta Indiam, Gedrosiis & Drangianis finitimi. Herod.lib.4.histor.

Arima, αἴρειν, Locus Cilicæ, vel Syriæ, vel in Pithecusis juxta Tyrrhenos, ubi Typhoëum terra obrutum in fabulis est. Staphanus. Vide IN ARIME.

Arimanii, αἴρειν, Plutonis cognomen apud Persas.

Arimaspes, [αἴρειν πάσποι], Ger. Волхвъ в Скитии so нут единогл. фнд.] Populi Scythiae Europæ, versus Aquilonis exortu, ut lib.7.Plin.refert, qui unicum in media fratre habent oculum, & cum gryphis aurum custodibus continuè præliauantur.

Arimaspis, [Ger. Ein Fluß in Scythien der Goldsand treibt.] Fluvius est Scythia in Asia, aureis arenis abundans. Vnde Lucan.lib.3.: auroq; ligatas, Substringens Arimaspe comas.

Ariminum, αἴρειν, Vulgo Arimino. Civitas Italie, à flumine propinquio ejusdē nominis sic dicta. Hæc quondam Umbrorum colonia fuit, sicut & Ravenna: verū ultraq; accepit Romanos inquilinos. Habet autem hæc civitas portum non ignobilem, non procul à Rubicone amne, qui olim Italiam à Gallia discernebat. Aedificata est autē anno ante Christi exortum 270, Ptolemeo Lagi filio Aegyptiis imperante, P. Sempronio & Appio Claudio Consulibus. Ad quam visendam, compositis Siciliæ rebus, Sempronius navigavit. Eam Octavius ampliavit, & à Liburnis dirutam Dioctetianus reposuit, fusisq; Liburnis arcum triumphalem in ea extruxit. ¶ Est etiā Ariminum urbs Galliæ Aquitanæ provinciæ, quæ, teste Plinio, Armorica dicta fuit, unde adhuc hodie ejus pars Armamac vulgo appellatur. Eutropius lib.2. de bello Tarentino: Conditæ sunt à Romanis civitates Ariminum in Gallia, & Beneventum in Samnio.

Arimphæi, αἴρειν φᾶσι, Sunt populi Afriæ Septentrionalis prope Riphæos montes. Habent pro domib. nemora, pro alimētis baccas, & tam foeminae, quam mares, comam tendunt. De his Anamianus sic habet: Vbi montes Riphæi deficiunt, Arimphæi inhabitant, iusti homines, & morū placiditate cogniti.

Arimus, Rex Mysæ, seu Mæoniæ. Autor Varro, Xanthum citans antiquum rerum scriptorem.

Arindela, αἴρειν δλα, Pars quædam, aut vicus Palæstinæ. Steph. Arinthe. Vide ARIANTHE.

Ariobarzanes, αἴρειν βάζειν, Cappado cū rex fuit, populi Romani amicus, qui Pompeii partes adversus Cæsarem fovit.

Ariodunum, Vrbs Bavariæ [Vulgò Erdingen.]

Ariomachus, fuit, teste Herodoto, Darii filius.

Arión, pen.prod. [Αἴριον], Ger. Ein berümpfer Holzvnd Harpfen stehet auf der Insel Lesbus härtig.] Citharœdus nobilis fuit, & Poëta lyricus ex Methymna Lesbi civitate ortus, qui primus dithyrambos creditur invenisse. Hic quum ex Italia, ubi ingentem pecuniæ vim arte sua meruerat, Corinthus trahiceret, videretq; à nautis, qui opibus suis iniabant, sibi insidiæ strui, non nihil spati ab aliis sibi concedi postulavit, quo veluti cygnus moriturus, suas sibi exequias caneret. Quod quum imperasset, stans celsa in puppi, carmen orthium diis marinis cecinit: quo peracto, se in mare præcipitem dedit: statimq; à delphino exceptus, ad Tænarum Laconia promontorium est pervectus: unde sese ad Periandrum Corinthiorum tyrannum contulit: qui emissis navigiis cū militibus, nautas comprehendit, qui rem, ut gesta erat, cōfessi, gravissimo supplicio ejus iussu sunt affecti. Refert historiâ hæc, sive potius fabulam, Herod.lib.1. & Plutarchus in Symposium septē Sapientum. ¶ Fuit & Arion equi nomen. Proprius:

Qualis & Adraſti fuerit vocalis, Arion,

Tristis ad Archemori funera vixit equus.

Ariopagus, Vide AREOPAGVS.

Arisbæ, αἴρειν, in agro Trojano civitas fuit ab Achille eversa. Item alia in Lesbo insula. Vide Strab.lib.13.

Arisbus, Fluvius Thraciæ, αἴρειν, Steph.

Aristadum, Turingiæ Vrbs, vulgò Arnesta.

Aristæus, αἴρειν, Filius fuit Apollinis ex Cyrene filia Pelei fluvii Arcadiæ, qui deinde in Arcadia regnauit, & primus apum, olei, & mellis usum, lactisq; coagulum demōstravit, & alia quamplurima adinvenit: ut refert Iustin.lib.14. Primus quoq; apum ex bubulis viscerib. reparandarū rationem tradidit invenisse. Nam quū Eurydicæ Orphei uxori amore ejus captus, vim inferre conaretur, illa per avia fugiens, morsu serpentis est occisa: in cuius ultione Nymphæ omnes apes perdidérunt. Quapropter matris auxiliu imploravit, quæ illum ad Protea consulendū perduxit: à quo infortunii causam edo etus, Eurydicens sacrificii placare iussus est: quod quum faceret, taurosq; quatuor & totidem juvencas immolarebat, ingens

apum multitudo è bobus erupit, atq; hoc pacto apes suas recuperavit, ut satis copiosè tradit. Virgilius ferè in fine libri 4. Georg. ibi: Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe, &c.

Aristagoras, αἴρειν γράψεις, Fuit præfectus exercitus Darii contra Grecos, teste Herod.lib.5.

Aristarchus, αἴρειν γράψεις, Nomen Græmatici, qui tantum sibi in Homeri poëmatæ permisit, ut versus quos vellet, velut suppositiōis partus, ab Homeri familia submoveret. Vnde etiā hodie Aristarchos vocamus alienorum scriptorū censores. ¶ Alius fuit Tegeates, poëta Tragicus, cuius meminit Horatius: Fict Aristarchus. ¶ Fuit item alius Mathematicus.

Aristeas, αἴρειν, Patria Proconnesius, nobilis poëta fuit, qui Creeli & Cyri tēporibus claruit. Scriptis Theogoniam, & tres libros eorum carminum, quæ Arimaspea dicuntur. Suidas.

Aristides, αἴρειν, Cognomento Αἰρίστης: id est, justus, Athenis à Themistocle in administranda Republ. dissensit, quem esset diversis moribus: Catoni alter, Cæsari Themistocles cōparandus. Autor Plutarchus. Hic tanta fuit rei familiaris tenacitate, ut quoties Imperator designaretur, necesse esset aliquid ei pecunia in crepidas, & pallium decernere. In senatu quandoq; vocatus, ea excusatione usus est, quod pallium lavisset, nec aliud haberet, quo indueretur. Eo mortuo, in ædib. ejus nibil præter veru ferreum inventu est. Civitas tamen beneficiorum ejus non immemor, filias ejus ex publico egregiæ dotavit. ¶ Fuit etiam hoc nomine Sophista quidam, ex Adrianis Mysia, sive Bithynia urbe ortus, qui quum Smyrnæ profiteretur, advenienti fortè M. Antonio principi unus omnium non processit obviam, eoq; modo in cognitionem & amicitiam venit Imperatoris. ¶ Aristides item Thebanus pector fuit. Apellis tempore. Is omnium primus animalium pincxit, & sensus expressis omnes, quos Græci vocant ἄρι, ducit aliquantulum in coloribus. Hujus pictura illa præcipue laudatur: infans adrepens ad mammam matris ex vulnere morentis, ac manu prohibeatis. Sentire mater & timere videtur, ne è mortuo lacte sanguinem infans lambat. Quam tabulam Alexander transtulit Pellam. Ex Plin.lib.35.cap.10.

Aristippus, αἴρειν της, Nomen philosophi Cyrenaici. Hic dicere solebat, quod lauitor victus nulli erat impedimento ad benē vivendum. Socratis etiam auditor fuit, primusq; Socattorum mercede philosophatus est. Habuit ingenium ad omnia pro tēpore, loco, & persona simulanda omnī promēptum, & ob hoc Dionysio præter omnes erat charus. Et ut præsentibus voluptatibus libenter fruebatur: ita & absentes facile contemnebat. Hic quum è patria in Græciam philosophiā cauca proficisceretur, jussit servos aurum projicere, ut expeditiores ad iter capessendum essent. Voluptatem, bororum: dolorem, malorum finem constituit: cæteras scientias exclusit, illud solum utile putans. Ut quæras, si quid domini malū aut boni tibi contigit. Summum bonum posuit in levimotu ad sensum emananti: id est, in voluptate corporis sensus tūllante. Qui ab eo fluxerūt, & in dogmate permanserunt, ab homini's patiia Cyrenaici sunt appellati. Tradunt Platonem dixisse, Soli Aristippo & chlamydem & pannum ferre datum est. Horatius. Omnis Aristippum decuit status & color & res. ¶ Fuit & ait et Aristippus, hujus nepos ex filia, Metro didactus dictus, quasi à matre dicitus. Hic in navilio à tempestate deprehensus timevit, & expaliuit. Et interrogatus, à quodā, quare philosophus timeret, quum ipse contra nihil merueret, sc̄iūtiter respondit: Non eandem sibi & illi causam esse: quoniam is non esset magnopere sollicitus pro anima nequissimi acbulonis: sese autem pro Aristippi anima timere.

Aristo, αἴρειν, Philosophus, cognomento Scepticus, quod Latinè quæstor & cōsiderator dicitur. Semper enim in quæsto, cōsiderandoq; fuit. Hic natione Cous, & Zenonis fuit auditor. Apud hunc omnia indifferentia, ut erant inter optimæ valere, & gravissimè ægrotare, nihil interesse diceret: quare etiā tanquam naturam ipsam excludens, ab omniab. fuit rejectus.

Aristobulus, [Αἴριστος], Ger. Eine ast der 72. Dolmetscher der Heiligen geschafft. Iudæus ex Pancade, Agathobuli Hebrei discipulus, unus fuit ex illis LXXII. interpretibus, qui misericordia ad Ptolemaeum, tunc Iudæa dominū, uti sacros libros in Græcum sermonem converterent. Qui multa ex præceptis Moseos proponenti regi, percontantiq; sapienter respondit. Hic commentarios etiam in legem Hebræorum edidit. Autor Eusebius. ¶ Aristobulus alter historicus item Iudæus, qui res gestas Alexandri magni cōscriptis, comesq; peregrinationis fuit. Volaterranus.

Aristocles, αἴρειν, Philosophus fuit Messenensis peripateticus. Scriptis de philosophia libros decem, Vter esset studio & doctrina prior, Homeus usne an Plato: in quibus Philosophorum omnium catalogum contextit, opinionesque recenset. ¶ Fuit item Aristocles Lampaceus philosophus. q̄tē alias Megarensis sophista, sub Trajano & Adriano, scriptis de Rhetorica epistolæ, & declamationes ad Imperatorem, Suidas. d. 25.

das. qNomen item fuit avi paterni Platoris, qui & ipse Aristocles vocabatur: postea Plato ab humerorum latitudine distus. Vide Laertium.

Aristocles, ἀριστοκλῆς, Orchomeni tyrannus, qui Stymphaliden virginem adamavit. Vide in dictione S T Y M P H A L V S.

Aristocrates, ἀριστοκράτης, Civis quidam Rhodius fuit, qui quod plurimum dignitatis, strenuitatisq; præ se ferret, civium omnium cōsensu belli dux delectus est: in quo spem suorum egregiæ fecellit: utpote qui in rebus gerendis, tanquā adulterinus nummus in igne, degener planè apparuerit, & omnino aliis, quam prima fronte promiserat. Ex Suida.

Aristodemus, pen. prod. ἀριστόδημος, Nobilis Grammaticus fuit, Pompæ liberorum præceptor: manè Rhetoricam, mētricæ Grammaticam docebat. Strabo.

Aristogenes, ἀριστογένης, Medici Thassii nomen, qui varios de remedica libros conscripsit ad Antigonus Macedoniam regem. qAristogenes alter Gnidius, item medicus, servus Chrysippi, famam adeptus est ex curatione Antigoni Gonatas. Autor utriusque Suidas.

Aristogiton, ἀριστογίτων, Nomen est civis cuiusdam Atheniensis, qui adjutus ab Harmodio Pisistratum tyranum interemit: unde utriq; ab Atheniensibus in foro positæ sunt statuae. Vide Herod. qFuit etiam hoc nomine Orator Atheniensis, qui Canis dictus est, quod optimo cuiq; allatratet. Scriptus enim iugentivas adversus Timotheum, Timarchum, aliosq; complures. Vide Suidam.

Aristolaüs, ἀριστόλευς, Pictor, Pausia discipulus, è severissimis pictoribus fuit. Ejus opera nonnulla commemorat Plin. lib. 35. cap. 11.

Aristolochia Cretica, tertius ejus genus, radice longissima, flore purpureo, colore buxeo, baculas ferens ut capparis.

Aristomache, ἀριστομάχη, Nomen sororis Dionysii tyranni, & uxoris Dionis. Vide Plutarchum in vita Dionis.

Aristomachus, penult. corr. ἀριστομάχος, Solensis quidam fuit, qui rāto apum amore flagravit, ut annis duo desexaginta nihil aliud egerit. qInvenitam librum de eorum cura, & ratione mellificiū edidit. qFuit & alter Aristomachus, qui de arte vini apparandi volumen conscripsit. Vtriusque meminit Plinias: illius quidem, libro 11. capite 9. hujus verò, libro 14. cap. 19.

Aristomenes, pen. cor. ἀριστομῆνος, Nomen Messenii viri, qui justissimus fuit, ut scribit Hieronymus. His Lacedæmoniis quodam tempore nocturna sacra celebrantibus, quæ vocabantur Hyacinthia, rapuit de choris ludentium virginem duodecim, & tota nocte gradu concitato fugiens, excessit de filiis Spartanorum: quumq; eas comites ejus vellent violare, monuit quantum potuit, ne hoc facerent: & ad extremum quodam non parcētes interfecit, ceteris metu coēcritis. Redemptæ postea à cognatis puellæ, quum Aristomenem videbant cœdis reum fieri, tandem ad patriā non sunt revolvi, quādiu judicium advolutæ genibus, defensorē pudicitia suscepserunt. qSolutum. Hic dux tanta calliditate fuisse fertur, ut sè pè Lacedæmonios deciperet: quorum sèpè urbem ingressus est, & aliquando captus, atq; in vincula conjectus calliditate sua aufugit: quod quum semel atq; iterum & tertio fecisset, tandem occisus est à Lacedæmoniis, & exerto corpore inventum est eorū pilosum fuisse.

Ariston, onis, penult. genitivi cor. ἀριστῶν, Sculptor, cuius memoria Plin. lib. 34. cap. 8. qEt Jurisconsultus quidam doctissimus apud Gell. lib. 11. cap. 18.

Aristonicus, ἀριστονίκος, Eunuchus fuit, summus alioqui bellidux, cuius fidelis opera Ptolemaeo plurimum in bello profuit. qFuit etiam hoc nomine Grammaticus, qui in Heliodi Theogoniam commentarios conscripsit. Vtriusque meminit Suidas.

Aristonides, ἀριστονίδης, Statuarii insignis nomen: qui quum Athamanis furem, Learcho filio præcipitato residentem, eisq; penitentiam vellet exprimere, ferrum, & æs miscuit, ut ferri rubigine per nitorem æris relucente, exprimeretur secundia: rubor. Plin. lib. 34. cap. 14.

Aristonymus, ἀριστονύμος, Insignis comœdiarum scriptor fuit, qui Ptolemaei Philadelphi temporibus floruit, cuius etiā bibliotheca fuit præfectus. Suidas.

Aristopatra, ἀριστοπάτρα, Mater Crateri ejusdā, qui sub Alexandro militavit, ut autor est Strabo.

Aristophanes, pen. corr. ἀριστοφάνης. Germ. Ein Griechischer Poëta aus der Insel Rhodus hörig.] Poëta comicus ex Lindo Rhodi oppido: legè verò Atheniensis, patre Philippo: mediecius, & in carpēndis hominum vitiis liberimus ac modicissimus: invētor tetrametri & octametri versus. Filios habuit Ararota, Philippū, Philerēnum, Coincos omnes. Docuit fabulas LIII. Suidas. Hic Atticæ lingue nobilitate adeò præpoluit, ut Dionysio rogati aliquem ejus sermonis eruditum,

autorem hunc miserint. Socratis amulus fuit, quem exagitauit, & insestatur in Nubibus. qAristophanes alter, Byzantinus Grammaticus, Apellis filius, dux etiam exercitus, discipulus Callimachi, Zenodoti & Dionysii. Autor Suidas. Aristophanus Grammatici. Quintil. lib. 1. mentionem facit.

Aristophon, ἀριστόφων, Pictoris nomen apud Plinium, lib. 35. capite 11.

Aristor, oris, penult. genitivi correpta, ἀριστών, Crotopi filius fuit, & pater Argi cœtociuli, qui ab eo Aristorides vocatur. Ovid. 1. lib Metam. Donec Aristoride servandā tradidit Argo.

Aristotelēs, pen. corr. ἀριστοτέλης. Germ. Ein Hochgelehrter Philosophus des Bücher von allen den Philosophen vorhanden sindt.] Nomē Stagirita philosophi, Peripateticorum principis. Hic habuit patrem Nicomachum medicum: matrem verò Phæstiadēn. Fuit parvus, gibbosus & dissormis, balbutiens, sed dives, ut qui socius, & præceptor, & secretarius Alexandri esset.

Septemdecim annos natus, Athenas profectus est, ubi viginti annis Platonis se auditoem præbuit. Deinde à Philippo in Macedoniam evocatus, decem annis Alexandrum instituit: cui quām fuerit clarus, vel illud unum abundè magno est argumento, quod Stagiram patrīam ejus, quam diruerat, in gratiam ejus instauraverit. Alexandro deinde in Asiam profecto, Athenas rediit, & in Lyco tredecim annis philosophiā professus est. Postea accusatus, quod de diis non recte sentiret, cedens invidiz, abiit in Chalcidem, ibiq; reliquā vitæ transfigit. Excessit ætatis anno LXIII, sub idem ferè tempus, quo & Demosthenes extrellum vitæ diem clausit. De hoc Quintilianus: Quid Aristolelem? quem dubito scientia rerum, an scriptorum copia, an eloquendi suavitate, an inventionum acumine, an varietate operum clariorem putem? qHinc sunt adjectiva, Aristotelicus, & Aristotelicus.

Aristoxenus, ἀριστόξενος, Tarentinus, Mantinei tamen agens, philosophus & medicus nobilissimus, audivit patrē & Lamponū philosophum Erythrum: dein Zenophilum Pythagoreum: postremò Aristotelē, cui morienti convitū dixit, quod Theophrastum sibi in schole successione præponeret. Scriptus omnis generis libros, musicos præsertim Suidas. Hic anima dixit harmoniam esse, ut tradit Cic. in Tuscul. qAristoxenus alter Cyreneus, qui adē delicius fuisse dicitur in hortorū cura, ut vesperi lactucas mulso irrigaret, ut luxuriosius succrescerent, & saporis essent præstantioris. Autor Suidas.

Arius, ἄριος, Fluvius qui Ariam regionē inrigat, quæ est inter Parthos & Indos: à quo Arii populi. De hoc Plin. lib. 6. ca. 23.

Armalchar, alio nomine Euphrates fluvius, Plin. auth.

Armenia, ἄρμενος, vel ἄρμενον, vicus Paphlagonia. Steph.

Armenia, [ΔΙΤΤΗ] ararat. ἄρμενος. Germ. Ein farnemme Landschaft in Asia zwischen dem Berg Taurum & Caucaso gelegen / flossend an das Hyrcanische Meer / so heut Mare de Bechau genannt wird.] Regio Asia inter Taurum & Caucasm mōtes sita, & à Cappadocia ad Caspium usq; mare protensa: ab Armeno quodam Rhodio (ut ex Antipatti sentiēta tradit Stephanus) ita appellata: Et ut Plin. lib. 6. autor est, duplex est: major scilicet, & minor. Major post Medianam ad Occidentem occurrit. Ea (ut ait Ptolemaeus) à Septentrione Colchidem habet, Iberiam, & Albianam: ab Occasu magnum Euphratis eisum, qui Cappadociam minorem, Armenianam, & Syriam Comagenem relinquit à dextris: ab Oriente partem Hyrcani maris ac Medianam, qua montes Caspīi assurgunt: à Meridie Mesopotamiam atque Assyriam. Montes in Armenia sunt Moschici, qui supra partem Ponti ad Cappadociam se effundunt: Pariedrus, in quo fontes habent Euphrates & Araxes fluvii: Antitaurus, qui ab Euphrate scissus & Mediā percurrens, postremò Abus appellatur: Gordius, ex quo Tigris oritur: Taurus, ac Niphates, qui Mesopotamiam atq; assyriam ab Armeniis determinant: Caspii, qui vergunt ad Medos: & Caucasi, qui septentrionalia, Iberiam versus, Albianamque concludunt. Flumina sex, Cyrus, qui monte ortus Caucaso, à sinistris Iberiam, Albianamque dimittens, Armenianam à dextris, in Hyrcanum defertur pelagus: Araxes, Phasis, Lycus, Tigris, Euphratesque: In Armenia pretiosum inter reliqua aromata nascitur amomum. qArmeniam Hebrei Ararat vocant. In ea civitas inlignis Araxata.

Armeniūs, a. um, adjективum, Quod est ex Armenia. [Pol. Ormianin. Vng. Arménia.] Horat. 1. Epod. Cantaber. griffæ Claudi virtute Neronis Armenius cœcidit. Virgil. 5. Aeglog. - Armenias currū subiungere tigres.

Armeniūs, a. um: ut, Mala Armeniaca. [μῆλα ἄρμενια.] Gal. abricots. Pol. Morelle. Vng. Kopas, barafek.] Pomæ sunt Mediū quēdam locum obtinentia inter persica & pruna. Sunt enim minora persicus, sed citius maturescunt. Ossibus ad prunum, carne ad persicum quām proximè accidunt. Dioscorides alio nomine Præcocia vocari testatur. Galenus verò libro de Aliment. facult. & libro 7. Simplic. medic. Armeniaca disseruit à præcocibus; hæcq; illis multò præstantiora esse testatur.

statur. Illud tamen fatetur, vetus Armeniacorum nomen sua etiam aetate in usu esse desuisse, & utraq; speciem nullo discrimine praecocium nomine appellari coepisse.

Armiſtūrum, Festum apud Romanos, quo res divinas armati faciebant, & sacrificantes canebant tubis. Item locus in quo hujusmodi ludi fiebant. Varro hoc nomen ab ambitu luti dictum existimat: quod ibi circumferretur pompa, & equi carenter.

Armōrīcæ civitates, A' Cæſare appellantur civitates Gallicæ ad Oceanum occidentalem sitæ: quas incolebant Rhedenes, Curiosolites, Oſiſimi, Cadetes, & Vnelli. [Germ. Meeresflâe im Britannischen Frankenreich/Normandien/Flandern/se. Am Engellandschen Meer.] Ea esse creditur quæ hodie, *La duché de Bretagne* dicitur.

Arnā ἄρνη, Civitas Liciæ, Xanthus postea dicta, Steph.

Arneus, Vide I R V S.

Arnates, Apud Plin.lib.3.cap.14. Populi sunt in sexta regione Italie ab Arma Vmbrorum civitate ita dicti.

Arne, es, ἄρνη, Civitas est juxta sinu Maliacum, primum à Boeotis inhabitata: decude à Thessalîs occupata: ut est author Thucydides lib.1. Bel. Pelopon. q; Sunt & aliae ejusdem non minus civitates, quæ recentur à Stephano.

Arnoba, ut habet Plinius: Abnoba ut Ptolemaeus: Arbona ut Cornelius Tacitus, Mons est ex adverso Raurici Gallie oppidi, ex quo Danubium oriri ferunt. [Germ. Der Naheen oder die Baar/ ist das Gebirg/ so sich bei Doneschingen verteilt/ an dem die Donaw entspringt.] Vide Plin.lib.4.cap.11.

Arnūs, [ἄρνης]. Vulgo Arno. Germ. Arnsfuss / ein Schiffreich Wasser in Italien so durch Storenz fließt] Fluvius est Hetrutia, Florentiam alluens, etiam hodie nomen servans.

Aroe, ἄροι, Civitas Achæa, à cultu terræ sic dicta, alias, Patra, Stephano.

Aroerni, ἄροεροι, gens bellicosa Gallorum. Stephano, nimirum Arverni.

Arogylus, is fuit qui primus quadrigam in Græcia junxit, regante Argis Phorbante. Vide A R G V L V S.

Aroma, pen. corr. ἄρομη, Lydiæ, sive Maoniæ oppidum est, cuius meminit Strabo lib.14, & Aethiopu urbs, Steph. & Capadociæ: cuius meminit Capella post Plinius.

Aromæ, Vide M E G A S A.

Arpandæs, fuit Aegypti pro Cambyses præfectus, qui postea à Dario intercessus est: autor Herod.lib.3.

Arpī, Vrbs Apulæ, quæ, ut annotat Ser. in 7. Aen. primò Argi: pôst Argyrippa: pôst Arpi dicta est. Vide A R G Y R I P P A.

Arpī, Vrbs est Apulæ, à Diomede cōdita, quam prius Argoroliphum: vel, ut alii volunt, Argos Hippium vocavit: deinde Argyrippa dicta est. Virg. alteru p elidit, quem inquit lib.11. Aen. Ille urbem Argyripan patriæ cognomine gentis, &c.

Arpina, ἄρπινα, Civitas Elidis, ab Arpina Asopi filia. Steph. Vide O LYMPIA.

Arpina, Asopi filia ex Marte Oenomaum p̄perit, Steph.

Arpīnum, pen. prod. ἄρπινος, Civitas inter Foram & Aquinū, porrecta in monte, ex qua orti fuere M. Cicero, Plautus Comicus, & C. Marius, qui septies Consul fuit. q; Vnde Arpinas, atis, quod modò substantivum est, significans eum, qui Arpinus natus est. Modò adjectivum, ea denotans quæ ad id oppidū aliquo modo pertineant. Cicero pro lege Agraria: Meus paternus, avitusq; fundus Arpinas.

Arras, Vulgo dictum oppidum, vide ALEXIA.

Arrha, Oppidum Arabiæ fœlicis apud Ptolemaeum, Steph. ἄρρη, civitas Illyriæ est.

Arechii, ἄρρη, Gens Mæotorum, Steph.

Arrhentia, ἄρρη, Civitas Italie, Steph.

Arrhetium, ἄρρη, Civitas Tuscæ, Steph. vide A R E T I V M.

Arrhīa, Romans fuit mulier (licet alii Patavinam faciat) quæ damnato Pætro marito suo, corpus gladio fudit, quem vulnera educens, ipsi Pætro quærenti dedit, ut idem faceret. Mart. Caſta suo gladium quum traderet Arria Pætro, Quæ de visceribus traxerat ipsa suis. Vide Tacitum & Dionem.

Arrīanūs, ἄρρην, Philosophus fuit Nicomedensis, qui Romæ Adriani temporibus floruit: à quo etiam summis honoriibus eruditio[n]is nomine est affectus. Scriptit Epicteti Philosophi viram, & Alexandri Magni historiam, quæ opera etiam hodie in bibliotheca Vaticana asservantur. q; Fuit etiā Poëta quidam hoc nomine, cuius versibus Tiberium Cæsarē unicè delectatum ferunt.

Arrīus, ἄρρην, Philosophus Alexandrinus fuit, tanto in honore apud Augustum habitus, ut aliqua ex parte Alexandri horum salutem illi debet fateretur. Tribus enim ex causis se Alexandrinis pepercisse ajebat: primum ne unâ cum urbe Alexandri magni memoriam videretur delere: secundò propter urbis ipsius pulchritudinem: tertiò propter Arrium Philosophum. Autor Plutarchus in Antonio. q; Fuit etiā hoc nomine Hæresiarcha quidam, à quo Arriana secta originem cepit.

Arrhyba, ἄρρηβα, & gentile Arrhybas. Steph. nec aliud addit. Arsaces, pen. corr. ἄρσακης. Nomen proprium Parthorum regis, cuius memoria hunc honorem Parthi tribuerunt propter quæsitionem, constitutumque ab eo regnum, ut omnes deinde reges suos Arsaces appellaverint: quemadmodū Aegypti reges suos vocaverunt Ptolemeos. Quin & Parthi ipsi ab eo dicti sunt Arsacidæ.

Arsacia, ἄρσακη, prius vocata Europus. Vrbs est in Media, sic à Parthis appellata. Autor Strabo lib.11.

Arlancă, Vrbs Germaniæ, Ptolemæo.

Arlanias, ἄρσακη, Fluvius est Armeniæ: qui cum Tigri circiter quatuor passuum millia fluit: deinde divisus, in Euphratem illabitur. Meminit hujus fluvij Plin.lib.4. cap.24.

Arsenotheleas, ἄρσονθέλαις, Deos antiqui esse dixerunt utriusq; sexus participatione, quasi masculo fœmineos. Quo nomine quædam quoq; animalia ab Aristotele nominantur semetipſa ineuntia.

Arsenaria, ἄρσεναρια Ptolemæo, Mauritaniæ Cæſariensis colonia, tribus passuum millibus à mari sita. Recensetur à Plin.lib.5.cap.2, & à Ptol.lib.4. cap.2.

Arsenium, ἄρσενιος, Germaniæ oppidum apud Ptol.li.2.ca.11.

Arsia, Hetrulorum sylva fuit, Romanorum cum Veientibus & Hetruscis pugna celebris.

Arsicina, Vrbs Germaniæ, Ptolem. hodie Winnna.

Arsicoras, Sardorū rex tempore Annibal, ut scribit Livius.

Arsinoe, ἄρσινη, Fuit filia Ptolemæi, Lagi filii, qui Aegyptum post Alexandria tenuit, & uxor Lysimachi regis Macedoniæ, forma præstantissima: à cuius nomine Ptolemaeus Philadelphus ejus frater arbem condidit in Cyrenaica regione.

Arsionum, Vrbs Germaniæ, Ptol.

Arsysia, ἄρσησια, Regio Psyrorum, & Chii, Steph.

Artabanus, pen. prod. ἄρταβος, Ultimus Arsacidarum fuit Parthorum rex, quem Artaxerxes miles Persa intermit, suisq; regnum restituit, quod post Darium regem ab Alexandro vietum semper pecces Parthos fuerat. q; Fuit & alter Artabanus, Hytaspis filius, & patruus Xerxis, quem expeditione in Græciam parantem frustra conatus est ab instituto revocare. In ipso quoq; expeditione quum Regis consilia identidem improbare videcetur, veluti militie inutilis, ad regni administrationem in Persidem remissus est: ubi postea Xerxes obtinavit. Vide Herod.lib.7, & Iustinum lib.2.

Artabazus, ἄρταβος, Armenian rex fuit, filius Mithridatis, vir in tam remota barbaria omnium tamen literarum peritissimus. Hic quod exercitu Antonii Parthis prodiisset, ab eo Alexandria ad ludibrium per urbem circundatus, tandem in carcere necatus est. q; Fuit & alter hoc nomine, ex ducibus Xerxis, qui re infelicer aduersus Græcos gesta, cum paucis suorum effugit. De hoc Herod.lib.9.

Artabicia, Inter insulas Propontidis Stephano numeratur.

Artabri, orum, ἄρταβροι, Hispaniæ populi in extremis finibus Lusitanis, ad Septentrionem & Occasum, auro, argento, & stanno abundantes: ita dicti ab Artabro vicino promontorio. Meminit horum Strab.lib.3.

Artaca, sive Artace, ἄρτακη, In Cyzicenorum insula, mons est arboribus plenus, in fronte habens quauda partem insulam eodem nomine: propè est promontorium, quod Nigri appellatur: id in præternavigatione est, è Cyzico Priapum delatis. Hæc Strab.lib.12. & 13. q; Est etiam Attræ Stephano Phrygiæ oppidum, Mileiorum colonia: quod tamen Ptol.lib.5. cap.1. villam appellat, Plinius portum.

Artacena, ἄρτακη, Regio est Syriæ, Lyco & Capro fluviis irrigata, in qua Darium ab Alexandro vietū fuisse tradit Strabo in prin.lib.16.

Artachæs, ἄρταχαι, Vnus fuit ex ducibus Xerxianis, totius exercitus, uno Rege excepto, procerissimus, quippe cui ad statutum quinq; cubitorū quatuor tantum digitorū debeat latitudine. Huic apud Acanthum (ubi fossæ ducentæ præstat) fato funsum, Xerxes eximio sepulturæ honore est prosequetus.

Artæ, regio Persica, ἄρτα, Incolæ Artæ, vel Arteata, Steph.

Artæt murus, ἄρτας τεχνη, oppidum juxta Rhindacum flumen Steph.

Artaci, ἄρτα, populi Thracia, Steph.

Artageras, proprium Syrti hominis apud Strabonem in descriptione Syriæ.

Artanes, Sophenus rex Armeniæ, qui Australes partes possedit, eas maximè quæ vergunt ad Occidentem. Hic à Tigrane deletus est. Autor Strabo libr.11. q; Est & Artanes fluvius in Istrum defluens, teste Herod.lib.4.

Artanum, Vrbs Germaniæ, Franciæ Orientalis metropolis, Ptolemæo: hodie Herbipoli. [Vulgò Witzburg.]

Artaxa, (alias Artaxias) rex Armeniæ, à quo ducebat originem Tigræas.

Artaxata, orum, ἄρταξα, Clarissima Armeniæ urbs, ad Araxem amnem sita, quam Annibal Artaxiæ regi condidit, à quo & nomen

A R T

& nomen accepit. Alio nomine Artaxiasota, ἀρταξιάσωτα, appellata, teste Strab.lib. i.

Artaphernes, ἄρταφερνης, Hyastaspis filius fuit, & frater Darii, & primus Sardium praefectus, qui apud Marathonam debellatus fuit: scribit Herod.lib. Historiarum 7.

Artaxerxes, ἄρταξερξης, Nomen proprium Xerxis filii, qui Longimanus dictus fuit: quoniam manum alteram haberet longiorum. Hic ex concubinis, & XV filios suscepisse traditur, & ex legitimo matrimonio tres, Darius, Ochum & Ararathen: quorū Darius à patre Rex declaratus, levem ob causam cum quinquaginta ex fratribus adversus eum rebellavit: qui postea separati, ad unum omnes cū uxoribus & libetis iussu Regis sunt interficti. Ab hoc profecta est celebris illa sententia: Beneficium addere longe magis regale esse, quam auferre. Fuit & alius Artaxerxes, Cyri junioris frater, cognomēto Memor. Huic quam pauper quidam malum ingentis magnitudinis obtulisset, jucundè suscepit: Per Solem, inquiens, hic is mihi viderit, quem urbem quoq; ex parva magnam reddere posse existimem.

Artayctes, ἄρταγκτης, Persa fuit, Sestī praefectus sub Xerxe, qui quoniam multa nefariē perpetrasset, tandem à Xantippo Atheniensem duce captus, vivus palo suffixus est. Herod.lib. 7.

Arteatae, ἄρταται, Gens fuit Persica: ita dicta ab Arteo Persidis regione: de qua Stephanus, & Herod.lib. 1.

Artembaræ, ἄρταμβαραι, Vir in primis clarus inter Medos, cuius filius quā Cyro adhuc puer, & incognitus, injuria affectus esset. Artembaræ eum apud Astyagem accusans, occasionem prebuit, ut regius puer, & Astyagis nepos agnosceretur. Herod.lib. 1.

Artemidorus, pen. pro. ἄρτεμιδορος, Gnidius Philosophus fuit, Bruto familiaris: qui quoniam conjurationis in Cæsarē factus esset particeps, oblato Cæsari libello, rem ordine exposuit: sed ita jam urgente faeo cecidit, ut Cæsar libellum, tanquam alio tempore lecturus, in sinu rejeceret, qui postea ipso imperfecto inventus est. Quidam & alter Artemidorus, Philosophus Daldianus (est autē Daldis Lydiæ civitas) qui de somnis, auspiciis, & chiromantia libros quatuor conscripsit. Quidam præterea alium quendam Artemidorum commemorat, cognomēto Pseudaristophanem, qui rei culinarię voces congeffit.

Artemis, ἄρτημις, Diana, sive Luna, quasi ἄργετη: id est, aēr secans, ut quidam volunt: vel quod integrō faciat partus. Strab.lib. 14.

Artemisia, [ἀρτεμισία. Germ: Der Gemahel des Königs Mausoli in Caria, welche ihm ein überaus kostliche Begravniss hat machen lassen.] Mausoli Cariæ regis uxoris, quæ insignis pudicitię fuisse perhibetur, & virum ultra humanę affectionis fidē amasse creditur. Nā & mortui cineres vino commixtos ebibit: & memoria ejus tam splendidum erexit sepulchrum, ut magnifica omnia monumēta, Mausolea deinceps ab illius nomine fuerint appellata.

Artemisium, ἄρτεμισιον, Vt Demosthenes pro Ctesiphonte docet, promontorium Eubœæ est. Quidam item lucus est prope Atriam, Dianæ sacer, quasi Dianum dictum: Latini Nemus, & agrum vicinum Nemorensem dixerunt, unde & Nemorensis rex, dictus est sacerdos illius regionis.

Artemisius, ἄρτεμισιον, Apud Macedonas mensis Majus dicitur: quo nomine etiā vocatur mons Arcadiæ. Plin.lib. 4.ca. 6.

Artemita, ἄρτεμιτης, m. ἄρτεμιτης, Insula Tusciæ, iuxta Thaliam insulam: Straboni civitas est iuxta Parthyæorum. Artemidorus Cheronensem circa ostia Acheloi sic vocari scribit.

Est etiam insula prope Oxeas insulas. Steph.

Artemite, ἄρτεμιτης, insignis est civitas quingentis stadiis à Selucia distans. Autor est Strab.lib. 15: qd Alii dicunt insulam Ortygia proximam, quam Celadusam vocant.

Artemitium, Vrbis Oenotrorum, aliâs Artemisium.

Artemius, ἄρτεμιος, Romæ fuit praefectus carceris, qui unā cū uxore Candida, & Paulina filia jacent in via Aurelia, martyres sub Adriano principe. Autor Volaterr.

Artemon, Medicus, quē Plin.lib. 28.cap. 1. ex hominis eremati calva aquam propinasse scribit aduersus morbum comitiam. qd Alius item pictor nobilis fuit, cuius opera enumerat Plin.lib. 35.cap. 11. qd Artemon præterea Syrus quidam fuit ex infima plebe, Antiocho regi adeò similis, ut Laodice, necato Antiocho, regni successionē per eum fuerit adepta, ut tradit idem Plin.lib. 7.cap. 12. qd Alius fuit Artemon adolescens certatim adamatus à mulieribus ob insignē formā. Vnde locus factus proverbio: Versatilis Artemon, οὐδὲ φίγεται ἄρτεμιος. Deis dici solitum quorum gratia vehementer decertatur.

Artemone, ἄρτεμων, Apud Plautum dicta est mulier quædam: ab ἄρτεμι, perficio, quod perficeret quæ vellet, quod eset egregie dotata.

Artigis, ἄρτιξ, Ptolemaio, Hispaniæ civitas, in tractu Bætico: alio nomine Alhama dicta.

ART ARV ARV ASA 45

Artissa, Vide ARETISSA.

Artochmēs, ἄρτοχμης, Vnus fuit è Xerxis ducibus, qui Darū filiam uxorem duxit, ut testis est Herod.lib. hist. 7.

Artotyrītae, ἄρτοντύριται, Populi, quibus oblatio eorum hoc nomen dedit. Offerabant enim panem & caseum, dicentes à primis hominibus oblationes de fructibus terræ & ovium fuisse celebratas.

Artynia, Stagnum est minoris Asiæ, Olympos Myssæ monti propinquum, & iuxta Miletopolim civitatem, ex quo Rhindacus fluvius, antea Lycus denominatus, Asiam & Bithyniam distinxit. Plin.lib. 5.cap. 32.

Artymnessus, ἄρτυμνος, Civitas Lyciæ, Xanthiorum colonia, Stephanus.

Arvales fratres, [Ger. Petersen zu Rom so den Höheren opferten/damit Wett und Rom wölgeriet.] Dicti sacerdotes, quos Romanus primus instituit, scq; inter illos duodecim fratres appellavit: quorum officium erat Cereri, & Baccho pro frugum & vini ubertate ambarvales hostias maestare: quæ idcirco Ambarvales dicebantur, quod antequā maestarentur, ter circum arva ducebantur. Virg. in Georg. Terque novas circum fœlicet hostia fruges. Et iacerdote Acca Laurentia, quæ postea populum Romanum hæredem instituit, Romuli nutrix, tribuit infusulas albas, & spicam coronam pro religiosissimo insigni, quæ prima apud Romanos corona fuit. Et hic honos non nisi vita finitur, exilesq; & captos comitatur.

Arverni, ἄρτερνοι, Stephano, Galliæ populi ad Ligerim siti, qui multis hominum millibus Verxiagentorige cōtra Cæsarem profecti sunt, quoniam prius adversus Maximum Aemiliānum & Domitium Aenobarbum etiam ducentis hominū milibus conflixissent. Strab.lib. 4. Vulgo Auvergne & Auvergnats.

Arvisium, Chii insulæ promontorium. Inde Arvisia vina. Virgil. in Daph. Vina novum fundam Galathis Arvisia nectar: Nunc adiecta una litera Marvisia dicitur.

Aruncæ, Vrbis fuit antiquissima in Italia, ab Aufone cōdita.

Aruncus, a, um. [Vng. Ketske ſzakall.] Virg. 7. Aeneid. Atq; equidem memini (fama est obscurior annis) Aruncos ita ferre senes. Idem lib. 10: occurrit Halæsus Aruncæ q; manus. Recens scribitur Autunca, & Auruncus.

Aruns. [Germ. Ein Wässerger in Thüringen.] Vates Thuscus fuit divinādi scientia insignis. Lucan.lib. 1: Acciri vates, quorum qui maximus ero, Aruns incoluit desertę mœnia Lung, &c. qd Est item nomen viri, qui Camillam occidit, de quo Virgil.lib. 1. Aeneid. qd Fuit etiā hoc nomine Tarquinii Superbi filius natu maximus, qui in ea pugna, quæ ad Regillum lacū facta est, Iunium Brutum interemit, & ab illo viciissim (dunt uterq; hostis potius ferendi, quoniam corporis sui tegendi rationem habet) hasta trajectus est. Vide historiam apud Livium.lib. 2. ab Urbe.

Arupenum, Iapodum oppidum in confinio Istræ, & Illyrici: cuius meminit Strabo lib. 4. & 7.

Arupinus, est Pannoniæ urbs, cuius meminit Strabo lib. 7.

Arus, Fluvius, Vide D R Y S.

Arxata, Vrbis Armeniæ, de qua Strabo lib. 11.

Aryandes, ἄριανδρη, Aegypti prætor fuit à Cambysē constitutus, qui aliquanto post tempore, quoniam æmulari Darium vellet, ab eo est interfictus. Autor Herod.lib. 4.

Arycanda, ἄρικανδρα, Civitas Lyciæ, Steph.

Arype, ἄριψη, Civitas Aegypti, cuius cives Arypes, Steph.

Aſea, ἄρεα, Vicus est Peloponnesi in agro Corinthio non præcul à Genœ civitate, ut autor est Stephanus.

Aſachæi, Populi sunt in mōribus Aethiopiz, qui abesse à mari dicuntur dierum quinq; itinere, viventes elephantiū venatu. De his Plin.libr. 8: Aſachæi vocantur Aethiopes, apud quos maximū nascuntur dracones.

Aſacus, fluvius est Heracleam alluens civitatem, sitam ad radices montis Oetæ, teste Liv.lib. 5. de bel. Mac. Plin.lib. 4.ca. 10. Apylam vocat.

Aſea, ἄρεα, Nomen est proprium montis. Autor Suidas.

Aſafus, ἄρεα, Vnus fuit ex principibus Græcorum, interfictus ab Hercule. Autor Homer. lib. 11. Iliad.

Aſander, dri, ἄρεαδρη, Viri proprium, apud Strabonem lib. 7. qui Tauricam Chersonesum à continente separavit, ducto per ejus Isthmum muro, à sinu Carcinitico usque ad Mæotim paludem.

Aſaris Fluvius est Heracleam Oetam alluens.

Aſafobas, ἄρεοβας, Fluvius Aethiopiz, iuxta Meroën. Heliodorus Aethiopicæ historia lib. 16.

Aſassus, Fluvius est Thessaliæ, iuxta Heracleam urbē, quoniam est in radicibus Oetæ montis, effluens. Hunc Plin. Apylam vocat.

Aſbestæ, Libyæ populi, ubi Ammon oraculum fuit: author Volaterranus.

Aſbitæ. Vide HASBYTAE.

Aſbotus, pen. prod. ἄρεοτης, Vrbis Thessaliæ, Steph.

Aſbylūs,

Asbylūs, Crotoniata, cuius meminit Pausanias, & Plato in libris de Republica.

Ascā, Oppidum est Arabiæ, apud Strabonem lib. ult.

Ascalaphus, ἀσκάλαφος, Acherontis & Orphnes Avernalis nymphæ filius fuit: postea à Proserpina in bubonem mutatus. Nam post raptam à Plutone Proserpinam, quum Ceres filia sua reditum à love ea lege impetrasset, si nihil apud infernos gustasset cibi, Ascalaphus eam prodidit, quod decerpsum ab arbore malum comedisset. Indignata itaq; Proserpina, sibi Ascalaphi indicio negatum esse reditum, convertit eum in bubonem avem funestam, & tristum semper serum auctoriam. Ovid. 5. Metamorph.

Ascalingium, Ptolemæo urbs Germaniæ, hodie Hildesheim. **A**scalon, pen. cor. ἀσκάλων, Civitas Palæstinæ, ab Ascalo Hy-menzi filio condita: à qua Ascalonitæ, ἀσκαλωνῖται, homines in ea nati Vulgo Escalona.

Ascalus, Tantali frater fuit, Hymenæi filius, ut scribit Xant. Steph. in Ascalon.

Ascanius, [ἀσκάνιος. Ger. Ein Sohn Aenee.] Aeneæ filius, tunc Virgil. ex Creusa regis Priami filia: fugæ, laborumq; in querendis sedibus patris socius. Liv. libr. 1. ab urbe condita, dubitat Creusa, an Lavinia filius fuerit: sed Poëta omnes & ceteri historici cum Virgilio Creusa filium suisse affirmat. Dictus est autem primùm Ascanius ab Ascanio Trojæ fluvio: deinde illus ab Ilo Trojanorum rege: postea Iulus à prima barba lanugine. Vnde Virg. 1. Aeneid. At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo Additus: Hus erat, dum res stetit Ilia regno, &c. Huic, quum avus & pater jam diruta Troja, de fuga discep-tarent, flammina quædam in capitib; vertice apparuit, quæ tamen nihil unctionis intulit, neq; etiam manibus extingui potuit: unde illi futuri imperii omen sumperserunt. Post hæc cum patre post multos errores in Italiam venit, ubi Turno occiso, & patre etiam mortuo, quum apud Lavinium 30. annis regnasset, Albam longam condidit, restituta ramen prius in regnum noverca, quæ antea ob timorem in sylvas aufugerat. Tandem quum universis 38. annis imperii gubernacula te-nuisse, jam moriens, quum videret filium Iulum Sylvium regno non satis aptum, Sylvium posthumum fratrem, sed ex di-versa matre, pietate & justitia præstantem, regni hæredem reliquit. q; Est præterea Ascanius Mysia superioris, sive Bithyniæ lacus, fluvium emittens ejusdem nominis, qui circa Eri-beam in Propontidem illabitur. Virg. 3. Georg.-trans Gargara, transq; Isonantem Ascanium. Vide Strab. lib. 12. & 14.

Aschalitæ, ἀσχαλίται, Populi juxta Indicum sinum. Steph. in Aen. 14.

Aschium, ἄσχιος, Civitas Achaiæ. Steph.

Asciburgium, Vrbs est inter Germanos, quam illi sua lingua Emeris vocant.

Ascitæ, ἀσκῖται, Arabes dicti sunt ab utribus, quos Greeci ἀσκῆς vocant: quoniam bubulos (ut Plin. lib. 5. cap. 29. inquit) utres binos sternentes, piraticam exercent.

Asclepiades, ἀσκληπιάδης, Nomen historici Cyprii, qui flouruit eodem tempore quo Pygmalion regnabat in Oriente: quo etiam tempore scribit etum carnium in usu non fuisse. q; Alius fuit Philosophus cæcus, quem ferunt (ut Cicero lib. 3. Tusc. quæst. ait) quum quidam quereret, quid ei cæcitas attulisset, respondisse, ut puero uno esset comitator. q; Fuit & alius Asclepiades Prusiensis medicus, qui lapsu scalarum interierit. q; Fuit & alius Asclepiades poëta, à quo Carmen Asclepiadeum dictum est.

Asclepiodorus, pen. pro. ἀσκληπιόδωρος, Nobilis piator fuit, quo nemo felicius symmetriam membrorū observavit. Autor Plin. lib. 35. cap. 10. q; Fuit & Asclepiodorus Alexandrinus, singulari ingenio ad omnia mathematica, ad inquisitio-nem, cognitionemq; herbarum & lapidum, inquit Suidas.

Asclepeius, filius fuit Machaonis, ut putat Augustinus, & Asculapij nepos.

Ascletarion, ἀσκληπιεῖον, Mathematicus fuit temporibus Domitiani, qui aliquando dixerat se disceptum iri a canibus: ea propter à Domitiano iussus est interfici, & accuratissimè scelpliri, ut vanitas ejus artis redargueretur. Sed repentina tempestate disjecto funere semiustum canes discerpserunt.

Ascónius Pædianus, Græmaticus fuit & Historicus, sub Nerone clarissimus, qui in Ciceronis orationes reliquit cōmentarios, quorum nonnulla extant fragmēta. Hic LXXXIII, æta-tis anno captus luminibus, XII, postea summo cum honore, & hominum gratia vixit annos, auctore Eusebio.

Ascræ, ἀσκρες, Vicus Bœotie in aspero & sterili loco, in dextra

parte Heliconis, Hesiodi patria. De quo Gell. libr. 2. Ascramus miserum penes hic Helicona colebat, Hyberno dirum, tri-stæ æstu, optabile nunquam.

Ascrævus, a, um, adjectivum, ἀσκρεψ. Virgil. 2. Georg. Ascrævumq; cano Romana per oppida carmen. Et Ovid. 9. Fast. Ascræoves.

Asculum, ἀσκυλον, Oppidum est Piceni, memorandum clade illata Pyrrho à Curio & Fabritio Romanis consulibus: utlætè ostendit Plutarchus in vita Pyrrhi.

Ascurium, ἀσκύριον, Vrbs Liburniæ Ptolemæo. Plin. lib. 3. ca. 22. Ascrivum appellat, incolæ modò Catharum appellant, teste Dom. Mar. Nigr. lib. 6.

Ascus, ἀσκος, Gigas, quem quomodo Dionysius vindictum q; Lycuro in fluvium cōjecerit. Vide apud Stephanum in Da-masco.

Asdrubal, ἀσδρύβαλ, Gener Amilcaris patris Annibalis fuit, qui post eius mortem septem annos imperium tenuit, fave-te factio Barchinæ: demum à servo barbaro, cuius dominū occiderat, interfectus est in medio suorum. Comprehensus deinde à circumstantibus servus, haud facti pœnitens, inter cruciatus & tormenta, speciem semper ridentis præbuit. Autor Liv. lib. 21. q; Asdrubal item aliis fuit. Annibal's frater, qui quum in Italiam trajectisset cum magnis copiis, ut fratri suspectas ferret, juxta Trasimenum lacum à Cl. Nerone, & M. Li-vio Salinatore Consulibus vinctus est, & occisus: caputq; ejus præcium in Anibalis castra projectum est. Historiam haec vide latius apud Livium in 2. lib. bell. Pun. & Plutarchum in Annibale. q; Fuit præterea Asdrubal, cui Calvo cognomen erat, qui in Sardiniam dux classis missus, tempestate rejectus est ad insulas Baleares, ubi tantisper, quoad quassas reficeret naves, resedit. De quo plura apud Livium. q; Asdrubal præter hos aliis fuit dux bello tertio Punico à Scipione Aemiliano tanta clade superatus, ut mox civitatis sequuta sit dedi-tio. Hujus uxoris, quam paucis annis diebus à viro impetrare non potuisset, ut ad victorem transfugeret, in mediis urbis flâmas sese cum filiis jecit. Autor Liv. lib. 35. q; Asdrubal ite, Gisconis filius, cuius meminit Plutarchus in vita Scipionis.

Ase, vel Aseates, ἀσεται, vicus Arcadiæ, ex quo Alpheus proficit, Stephanus.

Asellus Sempronius historicus, & Tribunus, militavit sub Scipione Aemiliano apud Numantiam, qui illud bellum literis mandavit. Citatur sæpè testis à Gellio. q; Asellus item Claudius, eques Romanus, Tribunus militum, sub Claudio Nerone, qui apud Lucanos memoranda fortitudinis exempla edidit. Hujus meminit Volaterr.

Asembobiti, populi dicti quasi post Sembobitum insulam, de qua Plinius.

Asi, pen. corr. [ἀσια. Ger. Eine auf den drei Seiten der Welt so sich west bis in Uffgang der Sonnen erstreckt / und der älter grösste ist.] Nomen tertiar partis orbis, quo ad numerum: nam quo ad magnitudinem, dimidia reperitur. q; Est autem duplex Asia: major scilicet & minor. Asia minor in quatuor partes dividitur, in Phrygiam, Lydiam, Mytiām & Cariam. Major autem Asia distinguitur ab Europa Tanade fluvio: ab Africa autem Nilo. Dicta est autē Asia ab Asia nympha, Oceani & Tethyos filia, Iapeti conjugæ, ex qua Prometheus ortum ferunt: sive, ut quidam volunt, ab Afso, Manei Lydi filio. q; Ab Asia fit Asia, si, si, Asiacus, Asiaticus, Asianus, & Asis, idis: de quibus infra Est & Asia, ἀσια λίμνη, Nomen paludis in Mysia, pro-pe Caystrum fluvii, à quo vicinos campos Asia prata vocavit Virg. 1. Georg. Iam varias pelagi volutes, & quæ Asia circum Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri. In hac autē significatione Asia primam syllabam producit: aliter eandem corripit: ut, Europa atq; Asia pulsus.

Asiacus, a, um, ἀσιακος, Possessivum ab Asia formatū. Ovid. 11. Metam. Equid, ubi Asiacas casuras aspicis arcæ, Ingemis?

Asiaticus, a, um, ἀσιακης, Idem quod Asianus, vel Asiacus. Cic. de Clar. Orat. Genera Asiaticæ orationis duo sunt. Sic Asiaticæ pecuniae apud eundem pro lege Manilia.

Asiānus, a, um, ἀσιανος, Denominativum ab Asia formatum: unde Asiani oratores dicti sunt, qui in flato & redundati orationis genere utebantur, cujusmodi ferè fuit oratio eorum, qui in Asia aut nati erant, aut instituti.

Asiis, idis, Possessivum femininum, patronymica forma ab Asia deductum, ἀσια, ἀσιά, Ovid. 9. Metam. - celeriq; carina Ae-gæs metiris aquas, & in Asia terra Mœnia constituis.

Asiarchæ, ἀσιαρχæ, Viri erant communis Asiaticarum civitatum consensu electi, qui cōmunitia negotia curarent: de quibus Strabo lib. 14.

Asiibe, ἀσιον, aliás, ἀσιην, κατοικης, civitas Mesopotamia ab in-colis vocatur, quæ alio nomine Antiochia vocatur, Steph.

Asiida, a, Oppidum in mediterraneū in Bætica, Hispaniæ regione: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

Asilas, ἀσιλας, Auguris nomen, qui Aeneæ in auxilium venit contra

contra Turnum. Virg.lib.10:Tertius ille hominum, divusq; interpres Asilas, &c.

Aśine, es, pen.corr. [ἀσίνη. Vulgo *Feneromeni*.] Oppidum Peloponnesi in sinu Messenio. Lucan.lib.8: Quas Asine castes, & quas Chios asperat undas. ¶ Hiac Sinus Asineus, Strab.lib.8. & Pomp.Mel.lib.2. ¶ Asine item insula est, una ex Sporadibus, quas Electras nonnulli vocant, in mari Adriatico, cuius meminit Pomponia.lib.2. & ejus interpres Vadianus.

Aśinius, *ασίνιος*, Viri nomen. Asiniorum Romæ illustris familia fuit: ab asinis dicta: sicut Porciorum à porcis. Ex hac familia erat **Aśinius Pollio**, Augusti familiaris, cui Quintilia aus multam tribuit inventionem, summamq; diligentiam: tā longē tamē à Ciceronis jucunditate & nitore dicit abesse, ut sequitur prior videatur. Hujus filius Aśinius Gallus librum cōsciptum de Comparatione patris sui & Ciceronis: quem idcirco Aulus Gellius monstrum vocat verius, quam hominem. Vide Aulum Gell.lib.7.cap.1.

Aśis, id s. Vide supra post ASIATICVS.

Aśitum. Vide AESSIVM.

Aśius, *ασίος*. Filius fuit Dymantis, & frater Hecubæ, sed ex diversis patribus, & Hectoris avunculus. Hic etiam Priamo adversus Graecos auxilium tulit, ut Hom.2.Iliad.tradit. Fuerunt & alii hujus nominis, quorum passim meminit Homerus. ¶ Est & Aśius, Ptolemæo, Senonu fluvius, juxta Senogalliam in mare Adriaticum influens, idem (ut opinor) cum eo, quē Plinius Aesim appellat.

Aśius campus, sive Aśium pratum, *ασίος λαμπάς*. Campus est uliginosus, juxta Caystrum Mysic fluvium: de quo supra in dictione ASIA.

Aśiopades, patronymicum masculinum, *ασιοπάδης*. Quod apud Poëtas accipitur pro Aeaco, Aśopi nepote, qui pater fuit Aeginæ matris Aeaci. Ovid.lib.7.Metam. Huic Aśiopades, Peuis irrita, dixit, &c.

Aśopis, idis, *ασιώτης*. Regiuncula est Peloponnesi, in tractu Achæa propriè dicta circa Phliuntē: ita dicta ab Aśopo fluvio, cui adjacet. Ab Homero Arathyra dicitur, teste Plinio lib.4.cap.5. Strabo lib.8. etiam Aśopiam appellat.

Aśopus, *ασιώτης*. Ger. Ein Fluss in Morea so nicht weit von Corinthisches Meer lauft.] Fluvius Peloponnesi, ē Chronio nomine mediam præterfluens Corinthi regionem, in sinum labitur Corinthiacum. Est & alius eiusdem nominis fluvius in Bœotia, qui Thebas, Plateas, & Tanagran præterfluit. ¶ Interdum alius in Asia propriè dicta, qui unā cum Capro fluvio Laodicem urbem celebritatem alluit, Lycœ fluminis impositam. ¶ Est & quartus in Paro insula. Horum omnium meminit Strab.lib.8. ¶ Hinc Aśopis, idis, *ασιώτης*, patronymicum femininum, quo Poëta utuntur pro Aegina Aśopī filia.

Aśorus, Fluvius est, test. Liv.lib.6 Decad.4.alluens Heracleā civitatem, sitam in radicibus montis Oetae. Hunc esse conjici potest, de quo Plin.lib.4.cap.10. In ora Heraclea, flumen Apylas. Hic à Boccacio Aśassus, ab aliis Aśarus vocatur.

Aśpalathia, *ασπαλάθεα*, Urbs Taphinorum, Steph.

Aśpalatis, *ασπαλάθης*, insula Lybiæ, propter Asphaltos in eam nascentes, Steph.

Aśpasia, *ασπασία*. Mulier Milesia fuit, acutissima sophistria, & (quod in eo sexu rarissimum est) Rhetorices peritissima. Hac ab Atheniensibus captam Pericles duxit uxorem, infasto patre matrimonio, utpote quod duorum maximorum bellorum Peloponnesiaci, & Sami originem præbuit.

Aśpasius, *ασπασίος*. Sophista fuit Raveanas, Demetriani filius, auditor Paulanæ & Hippodromi: qui Romæ docuit sub Alexandro Severo. Scriptis contra Aristonem & maledicos diversas orationes. De hoc multa Philostratus. ¶ Fuit item Aśpasius cognomento Byblius, qui de Byblo patria sua librū condidit, ac artem rhetorican scriptis, & Panegyricum in Attianum principem, cuius temporibus floruit. Autor Suidas. ¶ Præterea Aśpasius quidam fuit Tytius historicus, qui de Epiro variam historiam scriptis: ut idem autor Suidas.

Aśpathines, *ασπαθίνες*. Ex Persis unus, qui cū Dario in Somerdim Magum conjurarunt. Herod.lib.hist.3.

Aspellæ, Vnum ex Cypti insulæ nominibus, apud Plin. libro 5.cap.31.

Aśpendiūs, cithareodus, *ασπενδίου κιθαρεύς*. Germ. Eigentige Laut / die in allen Dingen jhren nach und vortheil suchen.] proverbio dic. Solet in eos, qui rei nullius, quam privati sui comprehendit rationem habent. Tractum ab artifice quodam Aśpendio, qui tā leviter sinistra manu cithara siue chordas movebat, ut sonus ad ipsum tantum cithareodum, aut certè ad proximè astantes perveniret. Cic.in 3. Verr. Atque etiam illum Aśpendium citharistam, de quo sēpè audistis id, quod est Graecis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant; sustulit, & in intimis suis ædibus posuit, ut etiam illum ipsum artificio suo superasse videatur. In quo Cicetonis exemplo, Intus canere proverbialiter dictū est, pro eo quod

est, omnia privata metiri emolumento.

Aśpendiūs, *ασπένδιος*; Stephano, Pamphyliæ urbs, Argivorum ædificium, teste Pomp.lib.1. Hic Veneri suibus sacrificabant: cō quod autor ejus generis Mopsus ex Argis hue proficessus, primum obvium sacrificare voverat: occurrit autem sus. Asphaltites, *ασφαλήτης*. Germ. Das tote Meer / ist ein wüst stér und bös dampfender See im Jüdischen Lande.] Lacus est ludeæ, bitumen gigantes: unde & nomen habet. *ασφαλής* enim bitumen significat. Nullum corpus vivum in eo submergitur: unde & Mare mortuum dicitur. Autor est Plinius libr.5. cap.15. & 16. & Iust.lib.36.

Aśplēdon, pen.prod. *ασπληδόν*, Phocensiæ urbs, ut tradit Pausanias. Hanc Eustathius vocatā Apricam dicit, tūn quod bybernationi locus amoenus sit, tūn ad differentiam alterius cuius meminit Homerus in catalogo lib.2.Iliad.3.

Aśporenus, *ασπορένος*, Mons est prope Pergamum Aśia utram: ab asperitate & sterilitate dictus. Habet celebre Cybæles templum, quod ab eo etiam Aśporenū, & dea ipsa asperena dicitur.

Aśpurgiani, *ασπρυγιανοί*, circa Moerotim paludem, Steph.

Aśsacani, Indiæ regio est, in qua est Magosa civitas regionis totius caput. Strabo lib.15.

Aśsarakus, *ασσάρακος*. Trois filius fuit, avus Anchise, & parter Cappyos. Virg.3.Georg. Assarakci proles.

Aśsardon, ultimus Assyrorum rex & Semnacherib filius.

Aſſedones, Vide ESSEDONES.

Aſſera, *ασσῆρα*, urbs Chalcidensium. Steph.

Aſſefus, *ασσῆφος*, Urbs est Milesiae. Steph.

Aſſilia, apud Milesios Pallas vocatur.

Aſſilium, Umbriæ urbs est, quam Ptolemæus Aſſilium vocat. Aſſilia. Vide ASSVS.

Aſſorum, *ασσοροί*, Mös Sami, à quo fluit Amphilysus. Steph.

Aſſorium, vel aſſorū, *ασσορού*, *ασσορού*, Civitas Siciliæ. Steph.

Aſſos, *ασσός* per duplex II, Civitas Cretæ ubi vetustissimum locis templum fuit. Apud Steph. Aſſos per simplex & legitur.

Aſſuerus, sicut testatur Iosephus, fuit Cyrius, Xerxes filius, qui post Darium patrum Pertidis rexit imperium. Hunc Cyrum idem dicit Artaxerxes apud Graecos vocatum fuisse, cognomento Longimanum, qui regnavit quadraginta annis.

Aſſus, si, geminato II. *ασσός*, Urbs est Troadas, teste Strab.libro 13. & natura, & arte munita, ab ea parte qua māre spectat, arduum & erectum ascesum habens. Vnde factus est locus vulgarissimum illi Stratonici sententia: Qui celeri passu Aſſumit, magnum vitæ periculum adit. Circa hanc urbem sarcophagus effodiebatur, a quo cadavera omnia in eo cōdita intra quadragesimum diem solis dentibus exceptis, absumebantur. Autor Plin.lib.36.ca.17. Ex hac urbe ortum traxit Cleanthes Stoicus philosophus, qui Zenoni in schola successit, quā ipse Chrysippus tradidit. ¶ Aſſus autem unico sive (ut apud Pliniū legitur) Alum, Crete oppidum est: de quo infra suo loco.

Aſſus, a, um, *ασσός*, adjectivum est ab ea urbe deductū: unde Aſſius lapis, quoddam sarcophagi genus, in quo cōdita cadavera, intra dies quadriginta, unā cū ossibus, solis dentib. excensis, cōsumuntur, ut iam dictū est. Vide Plin.lib.36. cap.17.

Aſſur, Assyria est, qua ab Assure Semi filio suū accepit nōmē. Hunc Xenophoa in οὐρανοῖς Ninū: id est, lovē cognominatum esse scribit. Assyri Netyron bovem Deum appellaverūt.

Aſſyriā, *αſſύρια* aschschur, αſſurēja. Germ. Ein Landeschaft im grössten Asia gelegen.] Regio est majoris Aśia; quam Ptolemæus ab ortu media parte terminat, ab Occasu Mesopotamia, à Septentrione parte minoris Armeniæ, juxta Niphatem montem, à Meridie Sulsiana. Plin.lib.5.ca.11. Assyriam docet Syriæ partem esse, quę postea vocata est Adiabene. Strabo autem longè latiores Assyriæ fines assignat, eo nomine cōprehendens Babyloniam, & maximam circumiacentium regionum partem. Eadem & Syria à Græcis vocata est, teste Iustino lib.1. & Herod.lib.7. quanquam multè latiores Syriæ fines fuerunt, quam Assyriæ. ¶ Dicta est autem Assyria, teste August.lib.15. de Civit.Dcl., ab Allur filio Semi.

Aſſta, *αſſτα*, Civitas est Bæticæ, inter sacrum promontorium, & Herculeas Columnas, de qua Plin.lib.2.cap.1. ¶ Est & Aſſta, Insubriæ urbs, non longē à Novaria distans. De hac Claudianus: nec plus Pollentia rebus Contulit Aufonis, aut moenia vindicis Aſſta. Meminit & Plinius lib.35.cap.12.

Aſſaboras, vel Aſſaboris, teste Plin.lib.5.ca.9. Alter est ex aliis Nili, qui Meroēn insulam à sinistra alluit: ille vero, qui à dextra parte est, Aſſufapes appellatur. Strabo vero Aſſaboris fluvium esse docet diversum à Nilo, circa Meroēn insulam in Nilum influentem. ¶ Aſſaces, *αſſακες*, Fluvius est in Poto, Aśia regione, cuius aquis irrigati campi oves pascunt, nigro lacte accolas alentes. Autor Plin.lib.2.cap.103.

Aſtacum;

Astacum, Plinio, sive Astacus, à Stephano & Straboni, Bithynia oppidum fuit: ita dictum ab Astaco quodam Neptuni & Olbia Nymphae filio. A quo vicinus sinus Astacenus appellatus est, testibus Plin.lib. 5.ca.ult. & Strab.lib. 12. q. Fuit & altera eiusdem nominis urbs in Acaania, quæ & ipsa propinquum sinu Astaceno nomen fecit, teste Strab.lib. 10.

Astachia, (quod hic hactenus corruptè lectum est) Vide ASTYCHIA.

Astapæi, Lybiæ populi, Steph. à Stephanis.

Astapus, Straboni fluvius est circa Merœa, in Nilum influens, qua in re à Plinio non nihil videtur dissentire. Plinius enim Nilum ipsum supra Merœam Astapum asserti vocari, quod sepe terra receptus, velut è tenebris in lucem erumpat (sic enim vocant Aegyptii aquas è tenebris emergentes) Nili autem nomen ante non assumere, quam se concordibus aquis junxit. Vide Strab.lib. 17. & Plin.lib. 4.cap.9.

Astaroth, [אַשְׁתָּרָתְּ] Antiqua civitas Oregis Basan, in qua habitaverunt gigantes, & postea cecidit in fortē tribus Manasses, regionis Bethaniae. Sunt autem duo castella in Bethania hoc vocabulo, novem inter se millibus separata, inter Aderam & Abellam urbis.

Astarte, [אַשְׁתָּרָתְּ] Germ. Ein Abgott der Syrier. Syiorum Dea erat, quam alio nomine Atergatim aut Derceto nominata volunt. Cic. de Nat. deor. vult suis se Venerem quæ Adonidi nupfit. Hanc sacræ literæ Astartem Sidoniorum deam vocant: cui Salomon rex uni pallacarum suarum obsequi volens, altaria condidit.

Aster, nomen urbis, Calepinus. q. Aster, puer, Platonis carminebus celebratus, in quem extant epigrammata libr. 3. Epigram. Græc.

Asteria, æ, vel Asterie, es, à Stephanis, Nomen Latonæ sororis proprium. q. Est & Asteria Deli, & Rhodi insularum nomen, teste Plin.libr. 4.cap. 12. & lib. 5.cap. 31. q. Significat & grec. mā, inclusam quandam lucē pupillæ modo continentē, quæ opposita Soli, radios regerit candicanteis. Plin. lib. 37. c. 9. Asteria, filia fuit Cei, Titanis filii, ut Theodosio placet. Hæc autem, ut ait Fulgentius, post vitiatam Latonam à love dilecta est, quo in aquilam versa, oppresa fuit: eiq; ex eo concubita Herculem peperit. Quæ tandem, ut quibusdam placet, aduersus lovem sentiens, & ejus fugiens iras, decorū miseratio- ne in coturnicem versa est, quæ Græcè vocatur ἔρηξ: nomenq; dedit insula, in quam aufug erat, ubi à love in lapidem mutata est, undiq; demersa, & ab eisdem huc illuc agitata, quæ tandem ob suscepitam Latonam firmata est. Ex Bocatio. Hæc insula ob suscepitam Latonam supernavit, & primò Neptuno ac Doridi consecrata est: postea Delos dicta, in qua insula Latina Apollinem & Dianaam peperit.

Asterion, à Stephanis, Civitas Theffaliæ: sic dicta, quod in alto sita monte velut astrum quoddam procul aspiciens fulgere videatur, ut tradit Stephanus, qui eam sua etate Pyram vocatam assertit. q. Est & altera urbs eius nominis in Syria. q. Est & fluvius Achaicæ, in Nemea sylva leniter fluens, & fructuum juxta ripam abundantissimus, ut testis est Lactantius. q. Item mons Peloponnesi, ad sinum Argolicum, de quo Plin.libr. 4. cap. 5. q. Est & herba quædam hoc nomine apud Pausaniam, in agro Argivo nascentis ad ripam fluvii ejusdem nominis, cuius folia lunoni sacra accolite in coronas necuntur. [Germ. Schattenblum/ oder Sterntraut. q. Asterion item, à Stephanis. Comætæ filius, qui Iasonem Colchos navigantem secutus est: ut habet Apollonius. Valer.lib. 1. Argon.-celer Asterion, quem matre carente Clenæus gemino fovi pater amne Cometes. Asteris, pen. corr. à Stephanis, Insula est in medio Sami, & Ithacæ sita, Strab.lib. 1. q. Est & Asteris civitas Hispania, Ptolem. Asterusia, à Stephanis, Mons Cretæ ad meridiem, mare aspiciens: à quo & Asterusia Iadicæ urbs nomen habet, quod illic Creteres colonias collocavit. Hujus incolæ Asterusiani vocantur, & Asteriæ, à Stephanis. Stephano.

Astice. [æs̄t̄s̄.] Germ. Ein Landeshaft in Thracien so an das Eurtzisch Meer stossen.] Regio est Thracia, supra Bosphorus, Ponto Euxino imminens, cuius urbes sunt Apollonia, Thynnias, Almedessus, Develtoe, & Phinopolis. De hac Plin.libr. 4.ca. 11.

Astigi, Civitas Beticæ, à qua Astigitanus ager. Plin.libr. 3.ca. 1. Astochia, Vide ASTYCHIA.

Astomæ, [æs̄t̄m̄s̄]. Germ. Wohnt in India die kein Mund haben, und nur vom gesäumten leben.] Indiæ populi sine ore, anhelitu tantum viventes, & odore: ab æ, privativa, & s̄i quod Latinæ os significat. Plin.libr. 7.cap.1.

Astræa, à Stephanis, Astræi & Aurora, sive (ut ali malunt) Iovis & Themidos filia, Iustitia auctorita, quam Poëtae fabulantur aureo illo seculo è cœlo in terram migrasse, & tandem, mortalium sceleribus offensam, cœlum repetivisse. Ovid. 1. Metam. Ultima coelestum terras Astræa reliquit.

Astræus, à Stephanis, unus fuit ex Titanibus, qui contra deos armata sumpserunt. Hic cum aurora fertur concubuisse, & ex ea

ventos generasse: qui ab eo Astræi fratres dicti sunt. Ovid. 14. Metam. Aeriaq; & turridum subitis concutibus æquor Astræi turbant, & eunt in prælia fratres.

Astrapæus, à Stephanis. Dictus est Jupiter, ab Astræo, quæ est coruclatio. q. Item Astrapæus ventus, qui fulgetras excitat. Astræus, ei, Dictio dissyllaba, à Stephanis. Nomen unius ex iis, qui à Perseo in aula Cephei regis sunt occisi. Ovid. 5. Metam. Occidit & Celadon Mendesius, occidit Astræus.

Astrophe, (Quod hic pro una ex Plejadibus corruptè legebatur) Vide ASTEROPE.

Astu, generis neutri, ut cornu, Pro civitate Athenensi, quam à Stephanis vocabant: sed à Latinis mutatur in u, & fit astu, ut inque Priscianus. Teret. in Eynuchi. An in Astu venit? Probus Acmylius in Alcibiade: Postquam in astu venit, concioe advocata verba sic fecit. q. Apud Latinos vero Astu, sive Astus, idem est quod calliditas, περιέργεια, quæ & Astutia dicuntur. Festus Pompeius: Astu apud Poëtas astutia significat: cuius origo à Greco à Stephanis: hoc est, ab oppido deducit, in quo qui versati assidue sint, cauti & acuti esse videbuntur. Vide infra in dictione ASTVS.

Astura, à Stephanis, Flumen Latii, & insula in fluvio ostio. Plin.libr. 3. cap. 5: Antium colonia, flumen Astura, & insula. Et libr. 33:

Tenuit & nostra memoria navem Caii principis ab Astura

Antium navigantis. Ab aliquibus etiam Stura dicitur. Va-

de Festus: Stura, flumen in agro Laurenti est, quod quidam

Asturam vocant.

Asturiæ, à Stephanis, Regio Hispaniæ in tractu Tarragonensis, Artabris, Gallæcis, Cantabris, & Vardulis finitima: equis tolutatis nobilitata, qui ab ea Asturones vocatis sunt.

Astur, ris, à Stephanis. Gentile nomen est, eum significans, qui ortus est ex Asturia Tarragonensis Hispaniæ regione. Marialis pro possessivo usurpat, Asturem eum equum dicens, pro Asturico, sive Asturicensi. Ita enim habet in Distichis: Hic brevis ad numerū rapidos qui colligit ungues, Venit ab armis etiæ genibus Astur equus. q. Est item Astur, Hetrusci cuiusdam proprium nomen, qui Aeææ suppetias tulit adversus Turnunc de quo Virg.libr. 10 Aen. q. Astur item, Aristot. Ἀστρος, à Stephanis, Gallis Astur, avis est. Asturum & Falconum meminit lulius Firmicus lib. 5. Mathefeso. Vide TRIOCHES.

Asturæ, à Stephanis, Sunt Hispania populi memoratis Sili, Gallæcis, Artabris, Vardulis, & Cantabris proximi, aurifoditis & equis quondam tolutatis nobilitati, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio est: ut tradit Plinii libro 8. cap. 42. Silius libr. 3: His parvus sonipes neq; matritus: at id Aut in concusso glomerat vestigia dorso. Aut molli pacata celer trahit esseda collo. Talem gressum Græci. q. vobis cant, à bonitate cursus, Latini dicunt tolutarios equos, à tollendis pedibus, & tollutum g. omerandis.

Astyages, à Stephanis, Cyaxaris filius, Persarum & Medorum rex, & pater Mandanæ, quæ Cambysis mediocris dignitatis Persepsa nupta, Cyrus peperit: quem avus, in somniis quibusdam exterritus, Harpago cuidam ex intimis familiariis necandum tradidit. Qui quoniam tam crudeliter ministerium per seipsum nolle exequi, Mitradiati regio bubulco onus illud injuxit. Erat Mitradiati uxor nomine Spaco, quod Medorum lingua canes sonat. Hæcum fortè mostuum ediderat partum, quem pro Cyro magnificè curat sepeliri: Cyrum autem ipsum, tanquam filium suum, domi educat. Qui postea ab avo agnitus, & in Persidem ad parentes remissus, simulatq; adolevit, Harpagi instinctu avo bellum intulit, eumq; in prælio captum, quoad vixit, penes se habuit. Ex Herod.lib. 1.

Astyalus. Vide ASTYLUS.

Astyana, à Stephanis, Helenæ Menelai uxoris ancilla lascivissima, dominamq; protus se dignam nacta, quæ prima de variis cōcubitus modis librum conscripsit: cuius exemplum postea imitata Philænis, & Elephantine, idem argumentum tractarunt. Autor Suidas.

Astyana, [æs̄t̄næs̄]. Germ. Ein Sohn Hectoris] Unicus fuit filius Hectoris ex Andromache, natus post inchoatum bellum inter Trojanos & Græcos, quem Ulysses, antequam na- ves è Siego solverent, è turri mira inhumanitate dedit in preceps, nequid reliquiarum superesset, quod excidium Troi, & populi ruinam ulcisceretur. Hector ut plurimum vocabat Scamandrium. Virg. lib. 2. Aen. Parvumq; manu Astyanacta trahebat. Latinæ principem civitatis sonat, quasi αἴστης εἰπό-

Astycratia,

Astycratia, filia Acoli, teste Homero, Odyss. lib. 19.

Astydamas, ἀστυδάμας, Atheniensis, filius ejusdem nominis, ambo Tragici poëtae fuerunt: pater etiam summus philosophus, & Socratis auditor. Suidas.

Astydamia, ἀστυδάμη, Ormeni filia, quam Hercules, patre pñis occiso, rapuit. Ovid. Nec referam partus Ormeni Nymphaeos.

Astylius, ἀστύλος, Vnus fuit ex Centauris: & quoniam augurio valebat, futura prenoscens, fratres monuerat, ne bellum adversus Lapithas affincerent: sed exerto in nuptiis bello, ipse sibi timens, unam cum Nessō Centauro fugam artipuit. De hoc ita Ovid. 12. Metam. Astylus ille etiam metuenti vulnera Nessō, Nessuge, ad Herculeos, inquit, servaberis arcus.

Astylus, ἀστύλος, Crotoniata cursor tribus Olympicis cõtinuis vici, stadio, diaulo & dolicho. Quid autem in ultimo se Hieron magistrum ac Syracusanum à præcone declarari fecerit, Crotoniatē irati, statuam ejus frergerunt, bona insuper publicaverunt. Autor Pausanias. Meminit ejus Plato in legibus, qui cum nō tam cursu, quām perpetua virginitate clarum prædicat. q Fuit præterea Astylus quidam Trojanus, à Menepolemo occisus, teste Homero in princ. 6. Iliad.

Astymedusa, ἀστυμέδουσα, Oedipi fuit uxor (hanc enim repudiata matre, quā prius matrimonio sibi cõjunxerat, sed incognitam, ē uxorem duxit) quæ ut libertis prioris conjugis intensam parentem faceret (ut ferè omnium novercarum mos est) apud patrem eos accusavit, tanquam qui se de stupro appellaissent: quapropter Oedipus iratus regum cruentum reliquit.

Astynome, ἀστυνόμη, Chrysæ Apollinis sacerdotis filia: unde &

Chrysa dicta est) quæ, Chrysa oppido à Græcis expugnato, in prædicta divisione Agamemnoni cessit. Quam tamen postea perfidentia ab Apolline immissa adactus, patri restituit. Autor Homer. 1. Iliad.

Astynous, ἀστύνος, Princeps quidam Trojanus, quæ Diomedes in bello Trojano interfecit, ut scribit Homer. libro quinto Iliad.

Astyochis, pen. prod. ἀστυχία, Actoris filia fuit: quæ quum sola in summum paternæ domus cœnaculum ascendisset, à matre compressa creditur. q Fuit & altera ejusdem nominis, quæ Hercules rapuit, & ex ea Tlepolemum genuit: de qua Homer. in Catal. navium.

Astyphæa, ἀστυφαια, Insula est in mari Carpathio aut certè Icaro, ē regione Cnidi, oppidum habens ejusdem nominis. De hac Plin. lib. 4. cap. 12. q Est item Astyphæa oppidum in Cœnula, cuius meminit Strabo lib. 14.

Astyra, ἀστυρα, vel Astyrum in singulari, Civitas Mysia, juxta Trôadem. Est & vicus prope Adramyttium, item civitas Phœnicia, ubi Minerva colebatur, & Bæotia juxta Potrias: Item Italæ regio. Stephanus.

Astula, per simplex l. oppidum in agro Brixiano.

Asturus, Vide ASORVS.

Alys, sive ἄσης Stephano, sive (ut apud Plinium legitur) Asum, Oppidum est Cretæ insulæ mediterraneum: de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

Alychis, ἀσυχίς, Aegyptiorum rex, post Mycerinum, cuius opus fuit lateritia pyramis apud Memphis, ut testatur Herodot. lib. 2.

A. ante T.

Atabulus, [ἀταβολής] Pol. Wiatr prækryj ziemne wisszajac. Vng. Apuliasz.] Ventus Apuliae peculiaris: unde etiam Apulus peculiariter epitheto appellatur. Horat. 2. Serm. Satyr. 5: Incipit ex illo monte Appulia notos ostendere mihi quos torret Atabulus. Quem locum explicans Porphyrius, Atabulum dicitum ait, οὐδὲ τὸ τοῦ αὐτοῦ βάθεα: hoc est, à noxa, detimentoq; inferendo. Est enim frigidissimus, teste Plin. lib. 17. cap. 24. & si flaverit circa brumam, omnia exurit, frigore atrafaciens, ut nullis postea possint solibus recreari.

Atabyria, [ἀταβυρία] Ger. Ein alter nam 8 Insel Rhobis.] Vnū est ex veteribus Rhodi insulæ nominibus, ductum ab Atabyro, rege, ut Plinio placet lib. 5. cap. 31. sive (ut alii malunt) ab Atabyri, editissimo totius insulæ monte.

Atabyro, [ἀταβυρός] Mons est editissimus totius Rhodi insulg, Iovi Atabyro sacer: cuius meminit Strabo lib. 14.

Atacinorū, orum, ἀτακίνοις, Populi Narbonensis provincie, Atacis annis accolæ, qui circa Narbonem Martium fluit: à quo & nomine accepertant. Meminit horū Pompon. lib. 2. & Hermolaus in Plinium: qui etiam Atacinorū familiam Romæ illustrem, nomen hinc traxisse existimat.

Ateon, (quod hic perperam legebatur) vide ACTAEON.

A'talāntā, [ἀταλάντη] Schonei, vel ut alii malū, Iasii Argivorum regis filia, virago, & forma, & viribus corporis præstant, quæ prima aprum Calydonium sagitta vulneravit. Hęc quum milita corporis velocitate præstaret, & à nuptiis omnino abhorseret, tylvis tantum & venatu sese oblectabat, precisq; suis

cursus certamen proposuit, in quo vixit, mortis poena: viatorum, conjugii sui præsumum sequeretur. Multis itaq; superratis, tandem ab Hippomene, Veneris consilio vieta, nupsit vixori: quumq; in æde Magnæ matris, nulla numinis habita reverentia, cū illo cõcubuisse, in legnam conv. isla est, & Hippomenes in leone. Vide fabulā apud Ovid. lib. 10. Met. & Muretū ad Catul. q Fuit & Atalanta, uxor Acalti, regis Iolci, quæ Pelei amore capta quā ab eo repulsam tulisset, amore in odiū cōmutato, Peleū apud virum detulit, quod vim sibi inferte coatus esset. Quamobrem Acastus uxoris delatione temerè fidē habens, Peleo bellum intulit: qui Tyndaridis (quorū in Colchica navigatione socius fuerat) in auxiliū vocatis, Acastum prælio superavit: captaq; Iolco, Atalantam supplicio affectit. Ex Suida. q Est & Atalanta, fons in portu Cyphantarum: dictus quod ibi venatrix foemina sita & estu languida consederit, & petra venabulo ejus percussa, laticem præbuerit, sicut scribit Pausanias.

A'talāntē, [ἀταλάντη] Germ. Ein Insel nahe bey Rigropont getragen.] Exigua est insula Eubœæ adjacens, ē regione Opuntiorum: cuius meminit Thucyd. lib. 2.

Atarbicis, ἀταρβίκης, ciyitas in Propontide insula. Steph.

Atargata, apud Strab. lib. 16, deq; cuiusdam nomen est, quæ apud Assyrios colebatur. Ab aliis Atergatis dicitur. Vide infra.

Atarna, ἀταρνη, Stephano, Vrbs fuit in ora Mysia, ē regione Lesbi.

Atarnes, ἀταρνης, Darii Persatum regis frater, filius Hydaspis, cuius filiam unicam nomine Phratagunam Darius uxorem duxit: ut testatur Herod. lib. 7.

Atarphyni, ἀταρφυνοι, Gens magna Arabiæ, Steph.

A'tax, ἀταξ, Fluvius est Gallæ Naibonensis, ortum habens ex Pyrenæo monte, qui infunditur in mare Tyrrenum. Lucan. lib. 1: Mitis Atax gaudet Latias non ferre catinas.

A'te, [ἀτη] Pol. Nedja. Vrig. Vétek, artalom Latinis Noxa dicitur. Ab Homero dea fngitur, quæ homines malis implicat, mentesq; seducit, & perturbat: cui repelienda & placanda Lita lovis filiæ oppositæ sunt, quæ tanto sunt tardiores, quanto noxa est gravior. Vide Erasmus in Adagio: Ira omnium tardissime fngescit.

Atelos, (quod hic pro insulæ nominae depravatè legebatur) vide TELOS.

Aterium, ἀτεριο, Civitas Sicilæ, Steph.

Athacus, ci. Genus volucris gradiēs super quatuor pedes, longioraq; retro crura habens, de quo fit mēto apud Leviticū.

Athamania, Regio Illyriæ, secundum alios Thessaliæ. Steph.

Athanae, Oppidum. Plin. lib. 6. cap. 28.

Athanae, Fluvius est Scythæ Thraciæ in Istrum desluens.

Atharabis, Vrbs Aegypti, Stephano.

Atiscoti, Populi Britannici.

Atergatis, [ἀτεργάτης] German. Ein Abgötter der Astartoniter in Syrien war obenau ein weiblicher undenau ein fish.] quam & Atergatam & Derceto Strabo lib. 16. appellat. Deo cuiusdam nomen, quæ apud Ascalonem Syriae civitatē colebatur. Hanc Plinius prodigiosam Atergatim vocat, quod simulachrum ejus mōstro simile effingatur, superiore parte mulierem, ieliqua pisces referens. Hanc ferunt fuisse matrem Semiramidis, quæ ob amissam pudicitiam tantum animo dolorem concepit, ut sese in lacum præcipitem dederit: quumq; cadaver ejus ab uitinoribus inveniri non posset, creditum est eam in piscem fuisse transformatam. Quo factum est, ut deinceps à piscium eis vicini populi religiosissime abstinerent. Vnde & Atergatim dictam volunt, quasi ἀπεραντος, quod Syriae sine piscibus sonat. Macrob. 1. Satur. duo fuisse Assyriorum numina tradit, Adad, & Atergatim, ex quibus omnia gigni arbitrabātur: per Adad nimurum Solem, per Atergatim terram intelligentes. Vide Cœlium Rhod. lib. 23. cap. 5.

Aternus, Fluvius est Italæ, in ora Ferentiorum, per agrum Adrianum in mare Adriaticū illabens. Plin. lib. 3. cap. 12. & 13.

Areste, Civitas regionis Veneta, Vide Plin. lib. 3. cap. 19.

A'thāmās, ἀταμης, Suidæ, Acolitæ filius & Thebarum rex, qui Nephelæ in uxore duxit, & ex ea Hellen & Phryxum genuit. Sed quum Nephelæ, furore Liberi patris concitata, in sylvas abiisse, Athamas liberis suis Ino Cadmi filiam superinduxit novicam: quæ privignos identidem apud Patrem accusans, eò illos compulit, ut confesso aureo ariete (quem quidam ex Neptuno & Theophane genitum tradunt, & ejus velles à Phryxo mari consecratum, postremq; inter sydera relati) fuga sibi consulerent. Quapropter Ino irata Furias in Athamanem immisit, quæ in tantam rabiem cum duxerunt, ut quum Ino ad se cunctem videter, hanc leznam, & filios suos ejusdem catulos arbitratus, raptum Learchum ex filius alterū saxo illiferit. Quod Ino videns cum Melicerta altera prole fugiens, se ex rupe in mare præcipitem dedit, & deorum miseratione in deam marinam mutata est: quam Græci quidē Leucothean: Latini autem Matutā appellant. Vide infra in dictio-

D ac INO.

Athamantis: id est, Helle ejusdem filia.
Athamantis filius: Id est, Phryxus, Melicertes, vel Learchus
Athamantis filius. Athamas etiam est Thessalia mons, ut
habet Plin.lib.4 cap.8. Est etiam fluvii nomen, qui decre-
scente Luna ligna sibi admotis incendit, ut autor est Ovid.15.
Meram. Admotis Athamatis aquis incendere lignum Narra-
tur, minimos quum Luna recessit in orbem.
Athamanes, ^{adspersis} Populi sunt Aetoliæ: de quibus Plinius
lib.4 cap.3.

Athanasius. [Αθανασίος] Ger. Ein frommer Bischof zu Alexandria. Präf. Alexandrinus, educatus ab Alexandro ejus civitatis presule, olim Diaconus in concilio Niceno fuit. Arrianorum deinde maximas perppersus insidias, ad Constantem Gallium principem aufugit. De quo plura Volaterranus.

Athēnæ, arum. [s^ad^lo^m]. German. Die St^ac^h Athen in Griechenland / so vor ihret Hohenstuhl an^s deren so viele furbündiger Gelehrte kommen seind/ trefflich berümpf gewesen ist] Cⁱvitas Græcæ to-
tius celeberrima disciplinarum omnium altrix, & amplissima-
rum coloniarum s^ec^undissima genitrix, in ea Achæa parte
sita, quæ quòd magna sui parte litoralis est, olim A^{et}æ, & de-
inde Attica vocata fuit, quasi A^{et}ica. Hanc Cecrops primus
condidit unde & Cecropia dicta est: postea à Mopsō Mopso-
pia, & ab Ione Xuthi filio Ionia, & à Minervâ Athenæ. Græci
enim Minervam a^gh^lo^m dicunt. Horat. 2. Epist. Adjecere bonæ
paulò plus artis Athenæ. Cic. 1. de Orat. Ut omittam Græciā,
quæ semper eloquentia princeps esse voluit: atque illas om-
nium doctrinarum inventrices Athenas, in quibus summa
dicendi vis & inventa est, & perfecta. Tres autem (ut quidam
asserunt) suæ Athenæ, ab unis Athenæ: ab alteris Athenien-
ses: ab aliis Athenopolitæ dicti sunt.

Athēniēns̄is, **s.**, **adjectivum**, **ἀθηναῖος**. **Cicer.** **pro Flacco:** **Adsumt** Atheniens̄is **hunc** **humana** **doctrinā**, **religio**, **fruges**, **jura**, **leges**, **ortā**, **atq; in omnes terras distribuit** **putantur**. **¶ Athēniēns̄iū** **inconsultā** **temeritā**, **h. r. d.** **Αθηναῖος μυστηρία**. **Qua-**
ditat **in eos**, **quibus malè consultā** **vertunt** **bene**. **Nam id olim**
vulgō tributum **est** **Atheniensib⁹**, **quod** **ipſi** **quidem** **focor-**
der **consultarent**, **parumq;** **prospicerent**: **verūm Minerva** **ci-**
vitatis **preses** **illorum** **malè** **instituta** **bene** **vertere** **consuevit**.

Athenæum, à dñis. Lucos erat Minervæ dicatus, sed quem Poëtae, aliq; scriptores Græci scripsit sua deferebant, quem admodum Poëtae Latini ad Apollinis templum. Accipitur item pro auditorio publico, ad quæ conveniebant studiosi, ut aut Poëtas recitantes, aut Rhetores declamantes, aut Philosophos, aliarumve disciplinarū Professores audirent. [Ger Ein guter damon gute Kunst proficiet vñ lehrt] Dictum est autem Athenæum, à dñis. à dñis: hoc est, à Minerva, studiorum antisita. Iulius Capit. Postea verò ubi adolevit in Athengō controversis declamavit, audiētibus etiam imperatoribus suis. Lampridius: Ad Athenæum audiendorum & Græcorum & Latinorum Rhetorum vel Poëtarum causa frequenter processit. ¶ Est & Athenæum promontorium Campaniæ non procul à Pompeiis in extrema sui parte Minervæ sacellum habens, ab Vulcane conditum. Autors Strab. lib. 5.

Vixit conditum. Autor Strab. lib. 5.
Athenæus, ^{αθηναῖος}, Cilix Peripateticæ sc̄læ Philosophus
fuit tempore Augusti. ^q Fuit etiam hoc nomine Grammati-
cus Naucratitæ, qui sub M. Antonio claruit, qui libros Dipno
Sophistarum varia eruditione referitos conscripsit: quos Her-
molaus Byzantius in Epitomen contraxit. Plura de hoc vide
apud Suidam.

Athenion, *et levior*, Pictor insignis fuit, Glaucionis Corinthii discipulus, cuius opera numerantur à Plin. lib. 35. cap. 11.

A theno |dorūs, ~~s~~^hu~~o~~^o~~g~~^o, Philosophus fuit, Augusti familiaris, quem quum natura ad iram procliviorum videret, hoc illum precepto instruxit: Quū ira, Cesar, te ceperit, nihil prius neque dixeris, neque feceris, quam ipsa quatuor & viginti elementa literarum Græcarum tecum ipse percurreris, & memoria recensueris: ut ita concitat illa, quæ momentosa est, mente alio traducta, pro tempore interjectu, languescat. Hic fuit discipulus Dionysii Areopagitæ. Composuit opus variu[m], quod *Διάρροει* inscripsit. q Fuit & Athenodorus sculptor eximius. Plin.lib.34.cap 5.

Athenopolis, *ἀθηναῖς*, Oppidū Massiliensī. Plin. N. 3. c. 4.
Athesinus, *ἀθεσίνης*, prod. *ἀθεσίνης*, Fluvius effluens è lacu, qui in
Apennino est, supta Carnos incumbente, & labitur in Istrum.
Autor Strabo lib. 4.

Athespis, pen. corr. [*άθησις*. Germ. Ein flus so von dem Tridentinischen Gebirg durch Italiā ins Meer lauft/welchen die Itali, Ades, Germani die Esch nennen.] *Fluvius qui ex Tridentinis alpibus Tridentum alluit, & Veronam dividit: deinde per latas Padi paludeis gradiens, non longe à Brundulo portu in Adriaticū mare influit. Plin. lib. 3. cap. 16.*

Athlibis. Vrbs Aegypti, & alia Arabiæ, Steph.

Achmiodium, Pars Cecropidis tribus, Steph.

Athochari, Populi sunt Scythici in Asia, Herod.

Athos, [ǣθos Stephano, Vulgo Mons sanlo. Geter. En hoher
steigiger Berg zwischen Thracien vnd Macedonien gelegen] Mons
inter Macedoniam & Thraciam tantæ altitudinis, ut usque ad
insulam Lemnon umbram porrigitur dicatur. q Vnde locus
factus proverbio: Athos celar lacera Lemnia bovis, Āθος ἀ-
λύτης τελεός λευκας βοος. Vbi quis officit, aut molestus est,
aut gloriam cuiuspiam obscurat, aut alioquin obfuscat. Tradit
in Lemno bovis fuisse simularum ingens, candido factum
lapide. Id Athos mons tametsi longo dissipatus interyallo, tam
ob summam celsitudinem obscurat umbra sua. Ita dictus à
Gigante ejusdem nominis. Situs est hic mons in Chersoneso,
quę Chalcidice regioni angusto istmo annexitus: quę Xer-
xes bellum Grecia inferens, perforavit, montemque ipsum à
continente abicit. Huc alludit Iuven. Sat. 10: - creditur olim
Velificatus Athos. Servius in illud Virg. 12. Aeneid. Quantus
Athos, aut quantus Eryx. Athon metri necessitate, non Athos
legendum præcipit: existimans nimirum posteriorem syllabā
corripi. Qua tamen in re fallitur, quum apud Grecos ᾱθος scri-
batur per magnum.

Athrys, hujus Athrys, fluvius est Thraciae in Istrum fluens.
Athymbra, Vrbs Carie juxta Menandrum, ab Athymbro co-
dita, & Nyssa postea dicta. Steph.

Athyras, Portus & fluvius juxta Byzantium, & sinus quidam,
& fluvius Scythia, Steph.

Actimetus, pen. prod. & ^{anunt.} Lib. **Cæsar**is fuit, ut deprehenditur ex inscriptione sarcophagi, quem **Homonæa** uxori sua defunctor posuit cum elegantissimo Epitaphio: cuius exemplum videte instr in dictione **HOMONAEA**.

Ac^t in pen. prod. & ann. Civitas iuxta Pontinas paludes: dicta à moibis, qui Græcè ἄνη dicitur, quos paludis vicinitas creat. Mart. lib. 10: Quo civi præsca gloriatur Atina. q^{uod} In de Attinates populi, quorum memini Plin. lib. 3. cap. 5.

Atintania, ^{antrawia}, Pars Macedoniz; ab Atintane Macedonis filio dicta, Steph.

Atiscti, populi Britannici.
Atlantice Insulæ. [ærærtidēs mōs. Vulgō Isole beate.] quas
Beatas vocant: septem quidem hæ sunt, parvo inter se divisiæ
mari, decem milibus stadiorum ab Atlante distantes. Imbris
illic rari, mediocresq; venti autem plurimum suaves ac rositeri.
Solum verò pingue: nec arari ullo modo, plantative desiderat,
sed etiam ex se absq; ullo humano studio fructum produ-
cit, dulcem quidem & otiosam multitudinem nutrit, se suffici-
entem. Aët fyncerus, ac temperatus, & mediocri mutatione
per tempora contentus. Nam qui à terra perflant venti, ut Bo-
reas & Aquilo, propter longinquitatē per vasta & inania in-
cedentes spatia tangantur, & deficiunt priusquam ad eas in-
sulas pervenerint. Qui verò à mari perflant Argest & Zephy-
ri, ratos quidem & temperatos imbris ex pelago astrui. Plu-
rima verò per humiditatēm aëris cum summa facilitate puz-
trunt, ut etiam apud Baibaros increbuerit fides, ibi Elysios
campos effe, & habetrum de omniâ ab Homo ducantur.

campos etc., & beatorum domicilia ab Homero decantata.
Atlas, antis. [ætlæs. Germ. Ein König in Mauritania des Sternen-
schenes vnd der Kunst von des Himmels lauff wot berichtet.] Mauritia-
nus rex fuit, qui humeris eccliam sustinuisse dicitur, quod primus
cursum Solis & Lunæ, syderumq. omnium versatio in ra-
tiones, vigore animi, solertiaque deprehenderit. Hic fuit Pro-
metheii frater, qui quū monitus esset oraculo, ut cavere: à lo-
vis filio, nullū hospitio suscipiebat: quod Perseus lovis ex Da-
næ Sline in die avarorum offensio, si caput Gorgonæ quo cō-

næ filius indignè ferens, offendit ei caput Gorgonis, quo cōspecto Atlās in monte conversus est tām excelsum, ut ejus cācumen cerni nequeat. Hinc factus est locus fabulæ, ut Atlas rex Mauritanie cœlū humeris suis fulcire dicatur. Ferè è međio monte nubes incipiunt: hyemē & aestate nivem habēne. Columnam cœli indigenæ appellant. q[ui] Atlas cœlum. A mētis & exq[ue], Subaudiendum videris. id est, sustinuit. Dicunt solitum de iis, qui sese magnis & molestis involvunt negotiis, ipsiq[ue] sibi malū accersunt. Nam hic Cœlum hospitio exceptus deprehensus autem quod illi struxisset insidias, præcepit das-
tus est in mare Atlanticum. q[ui] Ab eo monte populi incolētes Atlantes dicitur, qui soli sunt anonymi: hoc est, sine nominib[us]: nam in universum Atlantes nominantur: singulis nullū proprium nomen imponitur. Solem orientem, occidentemq[ue] dira imprecatione cōtinentur, ut extialent ip[s]is, agrisq[ue]. Neq[ue] insomnia visunt qualia reliqui mortales. Plinius, Solinus, Herodotus autores. Ex Atlante ingentia flumina oriuntur, inter quæ Nilus. August. lib. 18. de Civit. Frater Promethei Atlas, magnus fuisse astrologus dicitur: unde occasione fabula invenit, ut cura cœlū portare configeretur: quaavis mons ejus nomine nuncupetur, cuius altitudine potius cœli porratio in opinionem vulgi venisse videatur. Diod. lib. 4: Ferū Atlantem astrologicū fuisse peritissimum, dēq[ue] sphæra primū inter homines disputasse: qua ex re visus est cœlū suis humeris sustinere, locum præbente fabulis sphæræ inventione. Scribunt quidā duos esse montes in Mauritania Atlantes dicosalterum co-

luminis Herculis viciniorum : alterum in interiore Libya. Remotior ab Atlante rege in eum converso dictus est, quem colli columnam nominant. Tres autem Atlantes fuisse memoratur. Unus rex Italæ, & pater Eleæ uxoris Coryci. q Alter rex Arcadiæ & pater Majæ, ex qua natus est Mercurius. q Tertius Maurus, qui dictus est Maximus. Hic primus navim cōstruxit, navigavitq. q Sumitur a nonnunquam à Poëtis Atlas pro hominis simulacro, sustinente columnas ædium, aut ipsum ædificium, ad similitudinem Atlantis cœlum humero torquettis, qui etiam Latino vocabulo Telamones appellantur. Fiebant autē serè gibbosa figura, more eorū, qui onera dorso gestant: eratque omnino duo, interdum aversi, interdum se invicem spestantes. Martialis: Non aliter ridetur Atlas cum compare gibbo. q Est & Atlas, teste Herodoto, lib. 4: Fluvius ex Hæmo mōte nascens, & Aquilonem versus in Istrum defluens.

Atlanticus, a, um, atlanticus: ut, Atlanticum mare: id est, ea pars Oceanii, quæ Mauritiam ab Occidente alluit: ita dictum ab Atlante monte, qui eam Oceanii partem respicit. Cic. de Somnio Scipionis: Omnis terra quæ colitur à vobis, parva quædam insula, circunfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis in terris. Mar Oceano.

Atlantis, a, um, atlantis: prod. Horat. 1. Carm. Atlanteusque finis Concutitur. Plejades Atlanteæ, apud Ovid. 3. Fastor.

Atlantides, q, & per epenthem Atlatiades. atlantides, q atlantides. Patronymicum masculinum: quo Poëta utuntur pro Mercurio Majæ filio & nepote Atlantis. Ovid. 8. Metam. Venerantur Atlantiades positis caduciferis.

Atlantis, idis, sive Atlantias, adis, atlantis, q atlantis, Patronymicum femininum, significans filiam vel neptem Atlantis. Virgilii octavo Aeneid. -Electra Atlantide cretus. Silius libro 16: Vixque Atlantiadum rubefecerat ora sororum. Vbi Atlantiades sorores vocat Plejades: de quibus suprà. q Atlantides, atlantides, Vergilii dicta sunt: Atlas enim ex Pleione Oceanii filia, ut ait Higinus (ut alii, Deucalionis) habuit quindecim filias, quæ uno vocabulo Atlantides dicuntur. Verum quinque ex his Hyades sunt nominatae, à fratre Hyante à sororibus plurimum dilecta: reliqua Plejades à matre dictæ. q Vergilii dicuntur: quia cù Vere exoriuntur. Et sunt septem, quarum sex clarissimum apparent: septima vero quia Silypho nupsit, non videtur. Cicero ait Hyadas à pluendo dictas. Nostris Suculas vocant à suibus: quoniam sues luto gaudent. Indicant enim pluvias.

Attolla, atlolla, Filia fuit Cyri, quæ primum Cambysi, & post eius mortem Dario nupsit. Herod. lib. 3.

Atramitæ, Populi Arabiæ foecilis. Plin. lib. 6. cap. 28.

Atrani, Populi Hirpinorum in Italia, apud Plin. lib. 3. cap. 11. Atratinus, Oratoris nomen est, qui Cælium accusavit, defensore Cicerone.

Atrax, ægæs, Fluvius Aetolianus: à quo Atraces quidam populi cognominati sunt, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 2. q Est item Atrax, Thessalæ oppidum à quo Hippodamia Pirithoi uxori Atracis Ovidio dicta est: & Atracia ars, statio pro Magia, quæ apud Thessalos plurimum viguit.

Atracæ, pen. corr. ægæsis, populi sunt Aetolianæ, quibus nomen dedit Atrax fluvius per agrum eorum in mare Ionium illabens, teste Plin. lib. 4. cap. 2.

Atracæ, idis, ægæsis, Gentile foeminiuum ab Atracibus deductum, Aetolianæ populi: aut etiam ab Atrace Thessalæ civitate. Vnde Ovidius Hippodamiam Pirithoi uxori Atracis vocavit. Atracis (inquit) ambiguos traxit, in arma viros.

Atraciæ, a, um, ægæsis, possiblissimum deductum ab Atracia Aetolianæ regione: sive ab Atracæ Thessalæ oppido. Vnde Atraciam artem Statius appellavit Magiam, quæ apud Thessalos plurimum viguit. Sic enim habet ille lib. 1. Thebaid. - qualis per nubila Phœbes Atracia rubet arte color.

Atræ ægæs, Civitas inter Euphratem & Tigrem, Steph.

Atrebates. [German. Brüder des Niderlandts / so gemeintlich Brüder oder Brüder genannt werden.] Appellantur à Cæsare populi inter Belgas, quos hodie Artesiens vocamus. Vulgo Aræ, vel, Artou.

Atreus, dissyllabum, ægæs, Pelopis & Hippodamiae filius fuit, pater Agamemnonis & Menelai: qui ab ipso Atride dicti sunt. Fratrem habuit Thyestem, qui fratris uxori stuprum intulit. Atreus vero fratri filium epulandum apposuit. Ob quæ facinora, Sol, ne pollueretur, cursum retrosum dicitur convertisse q Hinc proverbiali figura dicimus, Atrei oculi, A'ægæs ομψη, de torvo truculentoque aspetto. His enim oculis in Tragediis inducebatur Atreus.

Atreus, a, um, ægæs, Adjectivum est, trium syllabarū. Statius Theb. 1. precor, Atrei siquid tibi sanguinis unquam.

Atridæ, dæ, pen. prod. ægædis, pluraliter Atridearum, Atrei filii, Agamemnon & Menelaus. Virgil. 1. Aeneid. Atridas, Priamumq., & sœvum ambobus Achillem, Atrides minor, & major. Ovidius 12. Metamorph. Non minor Atrides, non bello

major, & ævo. q Non soli Atridae amant uxores. Dici solitum, quoties significabimus suam cuique dolere injuriam, contumeliam aut damnum: nec oportere quenquam impunè lœdi. Homer. Iliad. 1. H μεων φιλέστρα ἀλέχεις, μερόπιν αἰθρόπιν Αγράθης est, Num solis hominum Atridis affectus, amorq; Vxorū est.

Atria, Oppidum fuit insigne Tuscorum, portam habens insignem non procul à Padi ostiis: à quo vicinum mare Atraticum vocatum est, & postea Adriaticum. Autor Plin. lib. 3. cap. 16.

Atropatia, ægæs, Stephano, Altera est ex partibus Medie: ita dicta ab Atropato duce qui eam à Macedonum vi tutatus est. Media enim in duas distributa est partes: quarum altera Media major appellatur: cuius metropolis sunt Ecbatana. Altera minor, quæ & Atropatia dicitur. Vide Strab. lib. 11.

Atropatus, ti, ægæs, Vide ATROPATIA.

Atropos, pen. corr. [ægæs] Ger. Eine auf den brennen Götter des Lebens so den faden des Lebens abschneidet. Vna ex tribus Partes: ita dicta quasi immutabilis, quod ad nullius preces convertatur. Copiosius in dictione PARCAE.

Attæ, ætæ, Stagnum in Boæotica urbe Phrygiæ, salem producens, Steph.

Attalis, Tribus est Attibæ, Steph.

Attacum, ætæ, Hispaniæ oppidum in tractu Celtiberorum.

Ptolemaeus lib. 2. cap. 6.

Attæ, ætæ, Civitas Arabiæ foecilis, autore Ptol. lib. 6. cap. 8.

Attabes, & Numenius latrones fuerunt famosissimi, adeò ut Proverbio locū fecerint: Convenerunt Attabas & Numenius. Attalii, penult. cor. ætæ, Nomen Peigami regis, pecunia ditissimi, & splendida, abundantiq; supellectile: a quo omnia magnifici, Attalica dicta sunt: ut inquit Plin. lib. 8. cap. 48. Propertius: Nec sit in Attalico mors mea nixa toro. Hic quū liberis carceret, populum Romanum testamento suo hæredem instituit. q Fuit & Attalus nomen medici, cuius meminit Plin. lib. 32 cap. 8.

Attalia, ætæ, Stephano Oppidum est Acolidæ, apud Plin. lib. 5. capite 30. q Item alterum in Pamphylia: cuius meminerunt Ptolemaeus lib. 5. capite 5, & Strabo lib. 14. Vulgo Satalia.

Attalyda, ætæ, Vrbs Lydiæ, condita ab Attide post mortem ejus à filio Lydo Steph.

Attæius Philologus, Libertinus Athenis natus, quem Capito Attæius Iurisconsultus ejus patronus, inter Grammaticos rhetorem, & inter rhetores Grammaticum fuisse ait. Eum juvissé scripta Salustii in componendo autor est Pollio. Coluit familiarissimum Salustum, coquæ mortuo, Pollionem. Autor Tranquillus.

Attellæ, ætæ, Oppidum Campaniæ, inter Capuam, & Neapolim, quam nunc Arefas dicimus.

Attellanus, a, um, adjективum. Cicero Cluvio: Loquutus sum de agro vestigali municipi Attellani. q Attellani histriones, ab Attella oppido dicti. Cic. in Epist. fam. Quando tu secundum Oenomaum Aceii, non ut olum solebas Attellanum, sed ut nunc fit, minimum introduxisti.

Attellanus, a, um, aliud adjективum. Cicero 2. de Divinat. Totum omnino fatum etiam Attelliano versu jure mihi esse irrifi sum videatur.

Attellæ, ætæ, drægæs, Latinæ sunt fabule, quæ ab Attella Oscorum civitate sumptæ fuerunt, in quibus ridiculæ personæ inducebantur, & argumētis, dictisq; jocularibus respondebant Satyricis fabulis Græcis. Propriè autem Attellanicum dicebatur exordium. Liv. lib. 7: Luventus histriionibus fabellarum actu reliquo, ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus jactitate cœperit, quæ exordia postea appellata, consertaq; fabellis potissimum Attellanis sunt: quod genus ludorum ab Oescis acceptum tenuit juventus.

Attis, idis, ætæ, Crana filia, à qua regio Attica (ut quidam existimant) dicta est, quū prius Attica ab Actæone diceretur: sive ab Acteo rege, ut Favortino & Lycophroni place: sive ab ætæ quod litus significat: propterea quod ea regio, sicut scribit Strabo, magna ex parte litoralis sit. Qua voce etiam utuntur Latini. Virg. 5. Aen. At procul in sola secrete Troades acta Amisum Anchisen flebant. Præcipua regionis hujus civitates fuerunt Athenæ, Eleusis, Marathon, & aliæ nonnullæ. q Attidem prætereat Poëta Lyceniam appellant, ad fabulam nimis respicientes, qua Philomela Pandionis Atheniensium regis filia in hanc avem dicitur esse transformata. Martial. Sic ubi multisona faveat sacer Attide lucus.

Atticæ, ætæ, Regio est Achaæ, ab agro Megarensi usque ad Sunium promontorium extensæ: olim Actæa appellata. & Attica, quod maxima ex parte litoralis sit, teste Strab. libro 9. Vrbes præcipuas habet Athenæ, Eleusinæ, Marathonem, & alias nonnullas.

Atticæ, ca, cum, ætæ, Quod ex Athenis est, vel quod ad Athenas pertinet: ut, Regio Attica. ætæ. q Atticus advena,

D 2 Atticus

A'thīs μέγαρος. In violentos & ferores vicios dicebatur. Duris apud Zenodotum ait ex Atticorum moribus natum, quod olim finitos sed bus suis exigere consueverint. Craterus inde manasse putat quod Athenienses, qui Samū missi fuerant, indigenas expulerint. Arist. lib. Rhet. 3: Proinde propriè quadrabit in eos, qui ita nuper in munus aliquod asciti sunt, ut superiores ejiciat. q Attica bellaria, Αθηναῖς. **A'thīs de cupidiis.** Transferiri potest ad rem quācunq; maiorem in modum suavem ac jucundam. Plat. Polit. lib. 3. q Lepos Atticus, Attica eloquentia pro summa. Terent. Eunuch. Dixit in hoc Atticam esse eloquentiam? Huic finitimum est Attica musa. **A'thīs μέγαρος:** pro venusta, lepidaque, oratione. Nam inter dicēdi genera laudatur in primis Atticum. q Atticus testis, A'thīs μέγαρος, legitur in Collectaneis Diogeniani pro probatissimo atq; incorruptissimo teste. Quod si quis per ironiam torqueat in testem vanum, non inconcinna dixerit. q Attica fides, A'thīs μέγαρος, legitimus apud eundem de minimè vanis, minimeq; perjuris: inde natū, quod apud Atticos templum esset. Fidei esse constructum, cuius etiam meminit Plautus in Aulularia. Velleius Paterculus Hist. 2: Ad h̄ enim certa Atheniēlum in Romanos fides fuit, ut semper & in omni re, quicquid sincera fide gereretur, id Romani Attica fieri prædicarent. q Atticus in portum, A'thīs εἰς λιμήν: In eos dicebatur, qui illie virtutem ostentare solent ubi tutum est, atque ubi nihil opus. A' nauis Atticis sumptum, qui portum ingrediuntur, ostendunt sui gratia, magnificè se se gerebant in ipsa re: hoc est, in prælio navalium, non perinde strenui.

A'ttīcē adverb. ἀττίκως: ut Atticē loqui: hoc est, lingua Attica. Cic. de Clar. Orat. Nam si quis eos, qui nec incepit dicunt, nec odiosē, nec putidē, Atticē putat dicere, is recte nisi Atticum probat neminem.

A'ttīcīsmus, ἀττίκωψ. Est quædam peculiaris Attici sermonis elegantia. Cic. de Clar. Orat. Et ille Latinus Atticismus ex intervallo regustandus.

A'ttīcīssō, as, Atticē loquor, ἀττίκωψ. Plautus: Nō Atticissat, sed Siciliat. Nam quemadmodum Attici inter Græcos omnes ornatissem loquebantur: ita Siculi omnium pessimē. Vnde etiam Cic. Q. Caecilium irritet, quod linguam Græcorum nō Athenis, sed in Sicilia didicisset.

Attīlius Regulus. [German. Ein Burgermeister zu Rom/ welchen die Carthaginenser durch Eift im Krieg stiegen.] Consul Romanus, qui primo bello Punico quum Carthaginenses sèpè viceret, tandem per insidas captus, & postea Rōmam missus est à Carthaginensisibus pro permittandis captivis: sed quum Romam venisset, ipse met permutationem dissulxit, & Carthaginem rediens, crudelissimē est necatus. De hoc multa Cicer. lib. 3. Offic.

Attropatia. Vide ATROPATIA.

Atuacutum, ἀτυάκυνη. Ptolemæo, urbs est inter Tungros, post Tabullam flumen sita. Sunt qui Antuerpiam esse credat: sed hoc Ptolemæi descriptioni non convenit. Antuerpiam enim sita est ad Scaldem fluvium, qui etiam à Cœlare eodem nomine dicitur, Oceaniq; sinu alluitur. Tungri verò in Mediteraneo sunt, multum à Scalde disti. Vide Becani Origines.

Atura, Oppidum est Galliæ Aquitanicæ. Aturia, ἀτύρια, pars Assyriæ, in qua Ninus civitas est. Strabo ab initio lib. 19.

Aturius, Galliæ fluvius, teste Ptolem. vulg. Le Doux.

Attyla, [ἀτύλας. Ger. Ein mechtiger und grimmer König der Hünnen. Vng. Hatalmas Atilla király.] Hunnorum rex fuit ex Scytharum genere, qui subiecta Pannonia, Italiam ingressus, Aquileiam subvertit: & in Germaniam transiens, plurimas valetates ædidit: indeq; domum reversus, dum novis nuptiis operam dat, vino plenus effuso è naribus multo sanguinis susfocatus est. Hie tot cladius rem Christianam afflxit, ut apud omnes Dei flagellum fuerit appellatus.

A'tys, ἀτύς. Apud Poëtas pueri formosissimi nomen est, quem Cybele casto amore adamavit, cumq; sacris suis præfecit ea lege, ut perpetuò castitatem conservaret. Sed quum postea voti sui parum memor, Sangaritidem nympham compressisset, ab irata dea in furorem actus, testes sibi execuit: quumq; etiam manus sibi afferre conaretur, miseratione Cybeles in pinu ab borea mutatus est. Vide Ovid. lib. 10. Metam. q Atys alias fuit Creesi, Lydias regis filius, qui quum ante semper mutus fuisset, in eo tandem prælio, quod Lydias servitutē attulit, quū Cyri militem videret sublato ense pati suo cædem illaturum, pīmia loquēdi cupiditate lingue vinculū abruptit, claraq; voce patris sui interitum deprecatus est. Autor Herod. libro 1. q Atys alias fuit ex Hercule & Omphale prognatus, qui filios habuit Lydum, à quo Lydia dicta est: & Tyrrhenū à quo Tyrrheni appellati sunt, de quibus Strab. lib. 5. q Atys alias fuit ex India, ex Limniace Gangis filia progenitus, in Andromedes nuptiis occisus est à Persefo: corripit autem primam Ovid. lib. 5. Metamorph. - erat Indus Atys, quem flumine Gange Edita

Limniace vitreis peperisse sub undis. Creditur.

A'tys Sylvīus, Albæ Sylvii filius, quem Eu'bius Aegyptum Sylvium vocat. Hic quū vigintinovem annis regnasset, Cap' filio relicto, diem clausit.

A ante V.

Avalites, sinus, αὐαλῖτης κόλπος, in dextra parte subri maris. Vide ABALITES, Stephanus.

Avalla, Vide A BELLA.

Avantici, αὐαντῖκοι. Germ. Welsberg. Ptolemæo, populi Helvetiis finitimi, quos Ptolemæus lib. 2. cap. 9. inter sequanos collocat.

Avaricum, Oppidum sicut Biturigum, flumine & paludibus cinctum: de quo multa apud Cæsarem de bell. Gall. Sun qui credant hoc oppidum esse, quod Galli vocant Viuron en Berry. **Avasis, αὐαστος,** Urbs Aegypti, quæ & Oasis vocatur: causam nominis vide apud Steph.

Avathia, vel Avara, αὐαθία, αὐαρα, οὐαρα, Oppidum. οὐαρα est Abram. Steph.

Auctonius, filius Apollinis & Cyrenes Penei filiæ.

Aucula, Urbs Tuscorum Ptolemæo: alii Aquula.

Avelburgum, Marchia Brandenburgensis.

Avella. Urbs est Campaniæ. Vide in APPELLATIVIS.

Avenio, onis. [αὐενιον Stephano: Vulg. Avenion. Ger. Avennon eius provincia dem Bapst zugehörend.] Oppidum est Narbonensis Galliæ, ad Rhodanum, Cavarum metropolis: de quo Plin. lib. 3. cap. 4. Hodie Pontificie ditionis est, Clemēti enim sexto ejus nominis Pontifici, urbem hanc cū vicino agro vendidit Johanna Sicilia regina: ut est videre apud Volaterranum.

A'ventinus, ni, pen. prod. [αὐεντῖνος. Ger. Einer auf den höch Bücheln in der Stadt Rom an dem die Tyber unten hin laufft.] Vnu ex septem urbis Romæ montibus, cuius radicem Tyberis præterlabitur: ita dictus ab avibus (ut ex sententia Nævii resert Varro) quarū ob situs opportunatatem, amnisq; vicinitatem maximā ibi copia erat. Vel ab Aventino Albanorū rege, qui in eo extinxetus est, & sepultus. q Vel ab adventu hominū, qui ad Diana templum, quod eo in mōte à communī Latio conditum fuit, cōmeabant. q Vel ab aduestu: quod Varoni magis probatur. Erat enim hic mons reliquis paludibus discreta. Vnde ratibus ad eum adychebantur, quadrante pro nauio persolventes. q Fuit item Aventinus, cognomento Sylvius, Albanorum rex, Romuli Sylvii filius, & pater Procæ, à quo no manlii Aventino monti (in quo sepultus est) nomen factū existimat. q Est præterea Aventinus apud Virgil. 7. Aen. nomen filii Herculis ex Rhea, qui Turno aduersus Aeneam supericias tulit.

A'ventinus, na, num, adjectivum: ut Arx Aventina, apud Ovid. 6. Fast. Et Aventinum jugum apud eundem lib. 3. **A'vernūs, αὐερνός, gener. mascul. in plurali Averna, orum, Lacus Campaniæ, prope Bajas, quem locum Plutoni dicatum, & inferorum limen esse ruditis vetustas credidit. Vulg. Lago de Tripergola. Vnde & pro inferorum sede à Poëtis usurpatur. q Dīcus Avernus, quasi αὐερνός: hoc est, avibus carcas, sive q aves supervolantes gravi ejus odore ene cētū: sive quod sulphureæ exhalationes ærem usque adeò extenuent, ut aves sustinere non possit. Lucr. lib. 6: Principio quod Averna vocant, non nomen id ab re Impositum est: quia sunt avibus contraria cunctis. Strab. lib. 6: Contiguus Baïs Luctinus absit sūnus, intra quēm Avernus est.**

A'vernūs, a, um, adjectivum. Ovid. 17. Metam. Ne fleat rend sua luma, donec Avernas Exierit valles. Virg. 2. Georg. Tyrhenusq; fretis immittitur æstus Avernus.

A'vernālīs, le, adjectivum: ut, Aquæ Avernales. Horat. 5. Epod. Avernales nymphæ. Ovid. 3. Metam.

A'verrīncūs, ci, Dei nomen erat apud Romanos, qui mala averruncare: hoc est, depellere, atq; avertere putabatur. Αντηρνῆς. Cujusmodi apud Græcos habebantur Hercules & Apollo, quos idcirco ἀλεξανδρεῖς, δαντοπεπτίους, ἐπαργανίουs appellabant. Pacuvius apud Varr. lib. 6 de ling. Lat. Deus qui meis rebus præest Averruncus.

Aufēfā aqua, Olim dicta fuit, quæ postea Martia dici coepit, omnium aquarū toto orbe (Plinio teste) clarissima, frigoris, salubritatisq; laude cæteris prælata. Oritur in ultimis montibus Pelignorū: transit Marsos & Fucinū lacum, Romā nō dubiè petens: mox specu mensa, in Tybrinīa se aperit, novē milium passuum fornicibus perducta. Primus eam in Vibē ducere auspicatus est Ancus Martius, unus è Regib. postea Q. Martius rex in Prætura: à quibus Martiæ aquæ nomen accepit, quum antea Aufēfā diceretur. Hæc fere Plin. lib. 31. cap. 3.

Aufidēnā, æ, penult. prod. αὐφίδηνα. Oppidum est in quarta regione Italiæ, sub Ferentanis situm, teste Ptolemæo, libro 3. capite 1.

Aufidēnātēs, αὐφίδηνάται, Populi, quorū Plinius inter Samnitēs meminit. lib. 3. cap. 12.

Aufidēnūs, Cognomento Lurco, qui primus paynes saginac aggressus

simi: qui quum Triballos, & Ardæos vicinos suos debellaverunt, postea à Scordiscis attriti, & tandem à Romanis penitus deleti sunt. Autor Strab. lib. 7.

Authè, Alcionæ gigantis filia fuisse perhibetur, quæ ob dolorem paternæ necis cum reliquis sororibus se in mare precipitavit. Sex autem Alcionæ filiæ fuisse creduntur, Pausonia, Authe, Asterie, Alcippe, Methone, & Drimo, quæ ob desiderium patris ab Hercule occisi, quum in mare se deojicere vellent, in Alcyones aves sunt mutatae. Apud Suidam tamen, unde hæc videntur esse descripta non legitur, non autem.

Autini autem, Hibernæ populi sunt Ptolemæo.

Autocanes, Mons ponitur ab Homero in Hymnis.

Autolia, (quod hic corruptè legebatur pro matre Vlyssis,) Vide ANTICLEA.

Autolycus, autolycus. Fur maximus perhibetur: avus pater-nus & nonnus & maternus avus Vlyssis. Mart. libro 8: Non fuit Autolycus tam piceata manus. qd Alter fuit Parnassi incola, de quo Strabo libro nono scribit, quod furto vicinorum bona surripuerit.

Autolius, Vide AVLIVS.

Autololes, pen. corr. autololes, populi sunt Africæ ad Atlantem montem. Vide Plin. lib. 5. cap. 1. & 2. & Silius lib. 3: Necnon Autololes levibus gens ignea plantis, cui sonipes cursu, cui cesserit incutio amnis, Tanta fuga est.

Automalax Ptolemæo, Automala Straboni, Castellum est in intimo Cyrenaici sinus recessu situata. Sunt, qui hodie Estiam vocari credant.

Automedon, penultima correpta, Nomen aurigæ Achillis. Virgil. 2. Aeneidos: - & equorum agitator Achillis Armiger Automedon.

Automedones, automedones, Cadmi Thebarum coditoris, & Hermiones fili a fuit, & Aethonis ex Aniste mater, qui & ipse à nomine matris, Automedon vocatur ab Ovid. lib. 3. Metam.

Autricum, autrius, Apud Pro. lib. 2. cap. 8: Galliarum urbs, esse creditur, quæ vernacula lingua Chartres appellatur, à Cesare Carnutum.

Avus, autem. Fluvius Thesprotiæ, ad quem Paravei populi habitant, Stephanus.

Auximum, penultima prod. autem, Piceni urbs: à qua Auximates populi dicti sunt, quorum meminit Plin. lib. 3. Vulgo Qsinum dicitur.

A ante X.

Axantos, Insula est in Oceano Septentrionali post Hyberniam. Plin. lib. 4. cap. 16.

Axenum Mare, [æxi⁹ nōr⁹, æxi⁹, German. Das ungewöhnlich Pontische Meer von wegen der grausamkeit der umhüllenden Wölkeren.] Olim dicebatur quod hodie Ponticum, & Euxinum dicuntur sive à truci accolatum barbarie appellatum. æxi⁹, enim in hospitalis est Nam, ut Strab. libro 7. tradit, solebant Scythæ, maris hujus accolæ, hospites immolare, eorumque carnibus vesci, calvisque uti loeo poculorum. Ovidius de Ponto: Frigidam cohabitent Euxini littora Ponti: D.clus ab antiquis Axenus ille fuit.

Axia, ægia, Vrbs Locorum Ozolorum, ab Axia filia Clymeni. Est & alia Italæ. Steph.

Axiacæ, ægiæ, populi sunt Sarmatæ Europææ, inter Tyran & Borythinem annes Peucinis & Carpianis proximi: ita dicti ab Axiace fluvio, ex Peucinis jugis nascente, qui Carpatho monti adhaerent. Hæc autem populos justissimos fuisse tradit. Pomp. lib. 2. ut qui furii omnis ignari, nec sua custodirent, nec aliena contingerent. Meminit horum & Plin. lib. 4. cap. 12. & Ptol. lib. 3. cap. 5.

Axiaces, ægiæ, Fluvius est Sarmatæ Europææ, in Peucinis jugis nascentis, qui Carpatho monti cohæret: à quo vicini populi Axiacæ nominati sunt: ut docent Melas lib. 2. Ptolem. lib. 3. cap. 5. & Plin. lib. 4. cap. 12.

Axiæ, Mulieres dicebantur, sive dii una agentes, Festus.

Axiocchus, ægiæ, Nomen Atheniensis cuiusdam clari, quem Plato in libro de Morte contempnenda una cum Socrate dispuitanter introducit, forè quod Socrates illi fuerit familiarius.

Axiōn, ægiæ, Frater fuit Alpheusibææ, quæ Alcmæoni nupsit, à quo Alcmæon ipse interfactus esse creditur, vel ut sentire videtur Ovidius, à filiis Calirrhoës.

Axiūm, ægiæ, Vrbs in Mysia inferiori, Pro vulgo Chilia.

Axius, ægiæ, Vulgo Vandæ, Fluvius Macedoniae, in sinum Thermaicum influens, de quo Plin. lib. 4. cap. 10: Europa, inquit, ad Axium fluvium, & paulò post: Mox in ora Ichne fluvius Axius. qd Est item alijs hujus nominis fluvius Paphlagonum post Mygdoniam fluens.

Axonæ, ionum fluvius in minore Asia. Plin. lib. 5. cap. 27.

Axonæ, pen. corr. ægiæ, Fluvius est in extremis finibus Rhenorum. Antonius in Mosella: Non tibi se Liger anteferset, non Axona præcepis.

AXOAXV AZAAZOBAB

Axos, Vrbs Cherronesi Thraciz. Axos etiam Græci crepidines vocant.

Axumites, ægiæ, Metropolis Aethiopum, Stephan.

Axilus, ægiæ, Phrygis cuiusdam nomen est, singulari benevolentia, & humanitate erga hospites, quem Diomedes apud Trojam interemit: ut tradit Homer. Iliad. 6.

A ante Z.

Aza, ægiæ, Oppidum est Armeniæ minoris, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 9.

Azan, anis, ægiæ, Mons est Arcadiæ, Cybele deorum matris, & à quo nonnulli vicinæ regionem Azaniam vocant: lunt: quam canens Stephanus ab Arcadicâ quadam muliere nominatam mavult, cui Azano nomen erat. Statius: Venit & Ideo ululibus æmulus Azan.

Azania, ægiæ, Stephano. Regio est Arcadiæ ita dicta à monte editissimo, cui Azan nomē est: sive (ut Stephanus placet) ab Arcadicâ quadam muliere, quæ Azano dicebatur, ut dictum est. qd Azanæ mala, A'zawāa rāqib. Dici solitum, ubi quis in re perdifficili & in frugifera plurimū sumeret labores, aut ubi res esset cuiquam cum homine difficili, moroso, intratibilib, tenaci. qd Hujus regionis incolæ Azanæ dicti sunt, ægiæ. Arcades enim, eodem Stephano teste, olim in tres precipuos divisæ populos: Parthasios, Azanes, & hisce recètores Tazepanzios. qd In hac regione fons sit, cuius aquam gurtibus tantum deinceps aquarum oborietur fastidium, ut ne odorē quidem earum ferre possent. Non me latet, plerosq; in ea fuisse sententia, Azanii fontis aquas, vini, non aquæ fastidium generare: quorum judicio quo minus subscriberem, fecit Eudoxi ipsius autoritas, cujus verba ex sexto de terra circuitu lib. referit Stephanus hunc in modum: E' si xebun & A'zawāa, ḥrōs ydouphous ḥ'udat & ḥ'udat & ḥ'udat. Huic fonti contraria vitæ obtinet, qui in agro Clitorius est, cujus aquas qui gustaverit, abstemius redditur, ut tradidit Plin. lib. 31. cap. 2. & Ovid. i. 5. Metam.

Azani, norum, ægiæ, Stephano, Oppidū est in ea parte Phrygiæ, quæ Epictetica cognominatur: de quo Strabo. lib. 12.

Azenia, Pars tribus Hippotontidis in Attica. Steph.

Azilis, Aziris, Azirus, Locus, vel urbs, vel fluvius Libye. Steph.

Aziris, ægiæ, Ptolemæo, Civitas est Armeniæ minoris.

Azon, Vide A ZA.

Azotus, Vrbs Paphlagoniaæ Tripolitidis. Steph.

Azotus, ægiæ, pen. prod. Vrbs Syriæ, inter Ascalonem & Iope, quam, ut at Stephanus, condidit quidam è mari rubro profugus, ex nomine uxoris suæ Azæ. Hæc est una è quinque Philistinorum urbis, quondam clarissima. qd Est & Azotus, urbs Achææ, cuius meminit idem Steph.

Azotus, a. um. adjetivum, ægiæ: ut, Vixi Azotii, ægiæ, qui Azotum habitant.

B

Aal, []**b**ahal.] βαλλ Suidæ, ait August. non men apud Tyrios, quod datus Iovi. Nam Baal Punici videntur dicere dominum: unde Baalsamen, quasi dominum cœli dicunt: Samen quippe apud eos cœlum appellatur. Vide in BAHAL.

Baælah, civitas est in tribu Dan, quam Salomon rex splendidis exornavit aedificiis.

Babactes, βαβάτες, Vnūm ex nominibus Bacchi, Βαβαγαζ, quod est vociferari. Bacchæ enim in Liberi patris Orgiis inconditos quosdam ululatus edebant.

Babbæ Plinio, βαβæ Stephano, Africæ oppidum est, ad Atlantem montem. Huc ab Augusto colonia translata est, & à nomine avunculi Iulia campætris appellata. Plin. lib. 5. cap. 1. **B**abilus, animal volatile, quo vulgo Barbellus dicitur, de quo Amb. lib. Hex. Fertur hic corniger vermis converti primùm in speciem caulis atque in eam mutari naturam, inde processu quodam fieri bambilius: nec eam tamen formam, figuramq; euſtodiit, sed laxis & latoſibus foliis pinnas videtur assumere. Ex his foliis mollia illa Seres depeçunt vellera, quæ adūsus sibi proprios divites divitarent.

Babrantium, βαβαρνος, Locus circa Chium Steph. videtur aut etiam Babras dici apud eundem. Babras enim, inquit, oppidum est Acolidis prope Chium, à quo gentile Babrantius.

Babylōn, pen. prod. []**b**abyl βαβαλ. Ger. Die grosse und gewaltige hauptstat Babylon in Chaldea am flus Enphrate gelegen.] Vrbs nobilissima, ad Euphratem fluvium sita, olim Chaldaea totius caput, à qua magna Mesopotamia, Assyriaq; pars Babylonias appellata est: ut scribit Plin. lib. 6. cap. 26. Hanc Strab. lib. 16. à Semiramide conditam tradidit. Hebræorum verò litteræ originem ejus ad Nimrod gigantem referunt: & à aliquatu confusione ita nominata volunt Hæc postea à Nine vel Semiramide inaurata, mœnibus ac hortis pensibus, temploq; ac arce maxime fuit admirabilis: caspi planicie un-dig; con-

dīq; conspicua, natura loci lātissima, castrorum facie, mōnē-
bus paribus per quadrūm disposita. Murorum ejus vix credi-
bilis relatu firmitas, & magnitudo: utpote qui in latitudinem
cubitos quiaquaginta habuerint: in altitudinem ducentos.
Ambitus ejus quadringentorum octoginta stadiorum fuisse
traditur. Euphrate fluvio medianam eam interfluēte. Murus co-
culi latere atque interfuso bitumine compactus. Quem tam
latum fuisse quidam scribunt, ut quadrigē sibi invicem occur-
rentes, facile pertransire possent: Vnde & inter se pētū specta-
cula orbis numeratur. Fossa extrinsecus latē patēs, vīce annis
circunfluit. A' fronte murorum centum portas ærē. Hoc urbs
quām aliquāndo defecisset, & Semiramis circa cultū corporo-
nis occupata esset, soluta adhuc altera crinum parte, ad eam
recuperandam cucurrit: nec priūs decorem capillorum rede-
git in ordinem, quām urbem in suam potestatem restitutam
vidit. ¶ Est & Babylon Aegypti castellum, ut ait Strabo lib. 17.
naturā munitum, à Babylonis quibusdam conditum, qui re-
līcta patria, sedēm ibi permittente Rege, sibi delegerant. Hic
postea collocata fuit una ex tribus legionibus, quæ Aegypto
præsidii gratia impositæ erant. A' Ptolemao Babilis, βασιλεὺς
appellatur. Non procul distat à Delta Nili insula, eam partem
spectans, in qua sita est Memphis, amplissima Aegypti urbs,
quæ hodie Cœyrum appellatur.

Babylonia, Regio est majoris Aliae: à Septentriione Mesopotamiae partem spectans: ab Oriente Susianam: à Meridie finas Persici partem: & ab Occidente Arabiam desertam: ita dicta à Babylone urbe splendidissima, quæ olim Assyriorum regia fuit, & Chaldaæ totius caput.

Babylōnī cūs, a, um, βαβυλωνίς, Possessivum à Babylonē formatum: unde Babylonica vestes, & Babylonica stragula dicta sunt, quæ diversos colores habebant in contexto: quod genus Babylone maximè celebratum fuit, teste Plinio libro 8. capite 48. Eadem & Babylonica substantiæ dicuntur. Plinius loco jam citato: Metellus Scipio Babylonica triclinaria lysteriūp ostentantis milibus vénisse, in criminibus, Capitonis posuit.

Babylōnia, Gentile nomen à Babylonē formiat. Cicer. 2. de Divin. Nam quod ajunt, quadringenta septuaginta millia annorum in periclitandis, experientisq; pueris, quicunque essent natū, Babylonios posuisse, fallunt. Babylonius, adjectivum. Lucan. libro 6: Mœnia mirentur refugi Babylonia Parthi.

Babylō, Castellū munītissimum Atropatē regionis Medic
prop̄ Artaxata urbem, Strabo lib. 11.
Baburace & Cyprius Vnde Persica Steph.

Babytace, *Babutum*, Vrbs Petrica, Steph.
Baccales, (quod huc ex Herodoto corrupto)
Vide CANABALES.

Baccæum, ~~Bacca~~, Hispanæ gens. Steph.
Baccha, Villa quædam circa Mæotidem.
Bacchemon, teste Lactantio, Persei fuit filius, & Andromedæ,
& ut idero dicit, apud quoſdam populos Orientales impera-
vit (ex Bocatio) qui postea ab Achæmenide Baccho mōntis fi-
lio Achæmenides appellati sunt: hi Apollinis ritus se inveni-
ſe aſſerunt.

Bacchides, penult. corrept. ~~Bacchidēs~~, Nomen proprium vi-
ni, quod apud nos luctus fortis, vel vetustas in vomitu dici
potest.

Bacchides, *Ducis proprium, qui Sinopem urbem Lucullo prodidit. Autof Strabo lib. 12.*
Bacchilso. *Fluvius qui de Vicentinis montibus defluit.*

Baccinio, fluvius qui de Vicentini montibus defluit.
Bacchus, **βάκχος**, Iovis ex Semelē filius, putatus est deus vini, & pro ipso vino poni consuevit. Hic multi nominis fuit: nam primū Dionysius: deinde Liber pater dictus est: & postremō Bacchus, ut Diōdoro placet, à Bacchis mulieribus, quas **βακχόδοντες**: hoc est, insanentes, & ita modestè se gerentes, in Indiam expeditionem parans, multas secum habuisse fertur. Idē & Osiris dicitur, & Bromius & Lenæus. A' Græcis etiam **ἀμυντης**, quod bis natus fuisse, & duas quasi matres habuisse fin- gatur. Ferunt enim Semelen ex Iove jam gravidam, quam ab amatore deo (qui se illi daturū quicquid petisset, per Styg. ē paludem iuraverat) Iuaonis dolo hoc sibi munus rogasset, ut talis secum, qualis cum Iunone solebat, nocte una cōcumberet, fulmine fuisse exultam, puerumque utero exemptum, Iovi femori fuisse insertum: quem ille postea maturo partus tempore, more gravidæ mulieris est enixus. Hic orbem ferè terrarum peragreditur: multas nationes domuit: Indos debellavit, & primus omnium triumphavit, vestus Indico elephanto, ut scribit Diodorus. Primus emere ac vendere instituit, & dia- dema regum ac triumphū invenit. Dictus etiam Bacchus fer- tur, **ἄντες βακχος**: hoc est, à vociferando & ululando, adjecta litera **τ**, quo vastior ille Mænadum sonus in ipso Dei nomine redderetur. q' Cicerus Bacchus, **Eγένετο Διόνυσος**. De re vehementer contempta. Sumptum adagium à potu ex legu- minibus coacto, qui vinum imitatur. & Crudelis Bacchus;

Ἄγνωστης Διόνυσος. Bacchus quondam vivos homines sacrificare mos erat: unde in crudeles convenit, sive quod temulentia feroces reddat & immittet. q Nihil ad Bacchum, ὁ δὲ οὐδεὶς Διόνυσος. Vbi quis ea nugatur, quæ ad rem præsentem nihil attinēt? quæ eleganter dicimus ἀποστολάνων. q Multi thyrsigeri, pauci Bacchi, παῖδες την καρπήν φέροι, παιῶν δὲ περάκους: id est, plures thyrsigeros, paucos est cernere Bacchos. Carmen hexametrum proverbio Græcis celebratum, quo significatum est, compluribus mortalibus adesse virtutis insignia, aut etiam famam, qui tamen vera virtute vacent.

Bæcchæ, bacchæ, **βάκχη, μαυρας**, Bacchi sacrificula, que & Mænas, & Thyas, & Baſſaris appellatur. Mulieres etiam tertio quoq; anno ad Citheronem montem catervatim cum Thrysis convenientes, ut ibi Bacchi Orgia magno cum ululatu celebrent, Bacchæ dicebantur. Ovid. 9. Metam. Vtq; tuo motç, proles Semelæia, Thyrso Ismaritæ celebrant reperita triennia Bacchæ. Cicer. Fab. lib. 7: Bacchis verò ubi est apud me locus? At pulchellæ sunt uovi optimè, & sèpè vidi. **¶** Bacchæ more, **βάκχης τέσσαρις**. De terticiis ac taciturnis dictitari solitum, quod essent bujusmodi Mænades illæ, Bacchico afflatæ furore: Autor Diogenianus. At Iuvenalis retulit ad vitam intemperantem: Qui Curios simulant, & Bacchanalia vivunt.

Bacchānl̄, vel Bacchanale. [διονύσιος, βακχαῖος. Pol. Μισθόποντί^m
y poganici rospūt. Ang. Dayes whereon they solemnised Bacchus fea-
stes in riot and dronkeresse.] Locus in quo Bacchi festa celeb̄a-
tur. Plaut. in Aulul. Ad Bacchus veni in Bacchanal coquinatū.
Bacchanalia, quæ & Dionysia, διονύσια; Bacchi festa, in quibus
viri per noctem foeminis & teneræ etati turpiter miscabantur
per dolū. Vnde est illud apud Iuvén. Sat. 2: Qui Curios simu-
lant, & Bacchanalia vivunt. Hæc à multis Græciæ urbibus tri-
ennio quoq; celebrabantur. q; Est autem hoc nomen pluralis
numeri tantum: facitq; genitivum Bacchanalium, vel Bac-
chanaliōrum: quod & in cæteris festorum nominib; ob-
servatur.

Bacchēis, idos, ſexys, Denominativum fœmin. Vide in A.P.
PELLATIVIS

Bacchēus, a,um, per tres syllabas, quarum penultima producitur. *βακχας*, possessivum à Baccho deductum. Colum.libro 10: -per omissa silentia. Musi Pierii nemoris Bacchus a vocē frementem. Virgilus à diphthongum dividens, per quatuor syllabas exculit, lib. 1. Georg. Quid memorandum *zque* Baccheia dona tulerunt?

Bacchicūs, a, um, *Bacchus*, Possessiv. Vide in APP ELL.

Bacchides, pen. corr. *Bacchidēs*, Patronymic. Vide in APPENDIX LATIVIS.

Bacchides nomen unius ex satrapis Assyriorum, qui à Demetrio Seleuci filio adversus Machabæos missus, ab illis est interfectus.

Bacchium, sive Baccheum penult. prod. *βακχεῖον*, Vide in APPENDICE PELLATIVIS.

Bacchidae, *Barzax* *ad* *la*, Dicti fuerunt qui è Corinthon exules in Siciliam devenerunt, & urbem inter Pachynum & Pelorum ædificantes Siculi facti sunt. q Hi à Bacchia Dionysii filia originem duxerunt. Strab.lib.8.de Corinthon loqueñs: Bacchidae, *inquit*, annis fermè C.C. urbem dominatione tenuerant, & tyranni locupletissimi, & numero plurimi, & genere clari evadentes, emporium ipsum adempto metu fructuosum possidej, &c. Ovidius tertio Metamorph. Et qua Bacchidae bimari gens orta Corinthon intet inæquales posuerunt mœcias portus.

Bacis. Vates quidam Boeotius, cuius meminit Cicer. in lib. de Divinat.

Bac̄tes, bac̄ms, Bacchi nomen, quemadmodum & Babactes;
d̄i r̄ḡ Bac̄. id est, clamo, vociferor. Solent enim Baccho: hoc
est, vino madidi, & mulieres Liberi patris Orgia celebra-
ntes; omnia tumultario quodam, & incondito clamō-
re replevere.

Bactriorum, orum, Scythia, Scythia, provincia, ultra Assyriam, à flumine Bactro cognominata. Virgilius libro secundo Georg. neque Bactra, neque Iridi Laudibus Italiz certent. Ejus provinciae populi Bactri, Bactrii, & Bactriani, Bactrioi, Bactrigavo vocati sunt, quorum rex fuit Zoroastres, magici artis inventor. Bactrianum regnum olim mille urbibus fuisse inclytum ferunt. q Bactra item sive Bactrum (ut apud Plinium legitur libro sexto, capite 16.) oppidum est eiusdem regionis, Bactrianorum regum regia, & totius regni. Apud ita dictum à Bactro fluvic, quum antea Ariaspae appellaretur. De Bactrianorum moribus memoria prodictum est ab Onesicrito, canes apud illos ali, quos Sepulchrales vocant, quibus parentes morto, & tate confectos objiciunt dilacerando. Muihites autem earum splendido cultu & unguentis uti, à servis & ancillis multo magis quam viros coli, nec nisi equo insidentes, magnoque & aurii & gemmarum apparatu excultas, in publicum prodire: matrimonii autem castitatem non a ser-

vare, sed tam servis, quam advenis promiscue sese commisce-
re: nec a viris eo nomine accusari, quibus ipsæ dominati vi-
denter.

Bæctros. Fluvius est in finibus Scythiaæ Asiaticæ, à quo Baetra
regio, & Baetrum urbs nomen sumpsit. Lucan. libro 3: Erran-
tes Scythiaæ populi, quos gurgite Bæctros Includit gelido, &c.
• Bacuri, vel Bacyriani, scilicet Baxugoi, & Baxvæas, Gens Parthis
& Medis vicina.

Bacuntius, vel Baguntius, Pannonicæ fluvius est, in Savum
influenus. Autor Plin. lib. 3. cap. 25.

Badas, Syriæ fluvius est, Memnonis sepulchro mobilitatus.
Strabo lib. 15.

Badacum, scilicet Badacor, Civitas est Norici, apud Ptolem. lib. 2.
cap. 14, quam nonnulli putant candens esse cum ea, quam bo-
die à Saltæ vicino fluvio Salzburgum vocant.

Badena, Urbs alia in Helvetia; alia in Marchia: à Thermis a-
pud Germanos nomen suum habens.

Badeos, Bædæs, Vrbs Fœlicis Arabie, juxta rubrum mare, Steph.

Badiza, Bædæs, Vrbs Britanniaæ, Steph.

Bææ, Bæa, Mons Cephalinæ à Bæo Vlyssis gubernatore, Steph.

Bæaca, Bæaca, Civitas Chaoniae, Steph.

Bæbæ, Bæbæ, Oppidum Caræ, Steph.

Bæcyla, Bæcyla, Vrbs Iberiæ juxta Herculis columnas, Steph.

Bænacus, vide BENAVS.

Bænnæ, vide BENNA.

Bæniss, Bænis, Apud Strab. lib. 3, Fluvius est Lusitaniae, omniū
eius regionis fluviorum longe maximus, cuius fons est apud
Cantabros. Alio nomine vocatur Minius.

Bæodurum, vel Bacodurum, vel Bolodurum, vel Bata-
bis, Ptol. Poëticum. [Vulgò Βαθεία.] propter confluentem
Aeni in Danubium. Vrbs est Bavariae.

Bæfampsæ, Bæfampsæ, Civitas in Arabico sinu circa rubrum
mare, quæ domus est Solis.

Bæli, Bæli, vide CYTHOPOLIS.

Bætarrihus, Bætarrihus, Magnus vicus in Palæstina, Steph.

Bætharræ, Bætharræ, Vrbs Celticæ, Steph. I

Bætiræ, Bætiræ, Vrbs Galliæ Naibonensis. Ptolem. lib. 2. cap.
10. Forte Bifrons.

Bætiscæ. [Βαστικη. Il regno di Granata. German. Das Röntgerreich
Granaten in Hispanien Polon Krolies, suo Granat, skewetus spami.] Hispania regio Australis, à Lusitania Ana fluvio discreta: ita
dicta à Bæti amne, qui eam medianum perfluit. De hac Plinius
libro 3. cap. 1. & 2. Hodie bona hujus regionis pars Granata
dicitur, à granitæ tinctori copia, quod Græco nomine Coccus
appellamus.

Bætis, Bætis. German. Ein flus in Hispanien des Röntgerreichs
Granaten.] Fluvius est ulterioris Hispaniae, qui ex Tarraconensi
agri finibus labens, Australiæque Hispaniæ regionem,
quæ ab eo Bætica appellatur, medium percurrens: tandem no-
procul à Gadibus in Oceanum Occidentalem illabitur. Hu-
jus fluvii aquæ lanas optimè tingi, autor est Martialis, quem
ait: Bætis olivifera crinæ redimite corona, Aurea qui nitidis
vellera tingit aquis.

Bæticola, Bæticola, pen. corr. Accola Bætis fluvii. Sil. lib. 1: - & vulgus
Iberum, Bæticolasq; viros spatiis agitabat inquis.

Bæticus, ca, cum, adjectivum: [Βατικης. Polon. Sperawi. Vng.
Ekekezsin. Ang. Duke colour, betwene russet and blake.] ut Bæticus
color, obscurus, qui & pullus dicitur, & Hispanus, & Nativus.
Nam in Bætica Hispaniæ regione vellera, natura nulla sunt; ex
quibus tenuiores sibi vestes conficiunt, quæ fidelissime colo-
rem suum servant, neque facile maculis inficiuntur.

Bæticus, a, um, aliud adjct. Pullatus. [Polon. Wyspijsne ob-
liezioni. Ang. Cladde in mourning apparel.] Mart. lib. 1: Et bæticus-
tus, atq; leucophæatus.

Bætium, Bætus, Vrbs Cappadociae, Steph.

Bætulon, Bætulon, Hispaniæ fluvius est in Tarragonensi tra-
etu, circa montem Iovis, non procul à Barcinone in mare in-
fluens. Hispaniæ hodie sua lingua Besonem vocant. Meminit hu-
jus fluvii Pomponius Mela lib. 2. q; Est item Bætulon oppidi
nomen in eodem tractu: quod recentetur à Plin. lib. 3. cap. 2.
& Ptol. lib. 2. cap. 6.

Bætylus, Bætylus. Vide in APPELL.

Bæus, Gubernator Vlyssis, Vide BÆA.

Bæzær, Civitas est trans Iordanem, Orientem versus ad soli-
tudinem vergens, in campestri terra sita. Hæc secundum Mo-
sen lib. 5, non solum fugitivis homicidis tutissimum asylum fuit:
verum etiam, testante Iosua, Metati nepotibus de tribu Ru-
ben assignata est.

Baganonia, Pars Macedoniæ, maximè australis, Ptolem.

Baganum, Autore Ptolemaeo, Nerviorum civitas, alio nomi-
ne Tornacum.

Bagoas, Bagoas, teste Curtio, Eynuchus fuit, ab Alexandro
Magno turpiter adamatus. Hunc Orsines satrapes inter Per-
fas nobilissimus, quum Regis amicos omnes munieribus af-

fecisset, solum præteriit, admonitusque à quadam, cum re-
gi esse charissimum, respondit: Se amicos Regis, non sconsa
colere.

Baguntinus, Vide BACVENTIVS.

Bahal, [Βαχαλ. βαχαλ.] numero singulari, inquit Hierony-
mus, Tyriorū Deus habebatur. Babalim pluraliter, deos sive
idola significat, & est masculini generis. Vbicunq; enim in fi-
ne Hebraicæ dictio 1M syllabam legimus in numero plu-
rali, est generis masculini. Vbi autem OTH, numero plurali,
generis feminini.

Baiæ, arum, Bæiæ, Civitas Campaniæ, secus Campanum mare
sit, situs amoenitate & aquarum salubritate celeberrima: ita
dicta à Baio Vlyssis socio illic sepulto. In hujus agro aquæ ca-
lidæ sunt, & ad voluptatem, & ad varios morbos commodæ.
Silius: - doceo ille repentes. Vnde ferant nomen Baiæ, comi-
temq; dedisse Dulichia puppis stagno sua nomina monstrat.
Horat. libro 1. Epist. Nullus in orbe sinus Baiæ præglutet amœ-
nas. q; Hinc sit Baianus, a, um, ut sinus Baianus, qui hinc Mi-
seno monte, illinc Puteolis clauditur. Baiana ligata, & Oræ
Baianus, apud Statium.

Baironi, Historicus, scripsit Breviarium rerum ab Alexandro
gestarum. Autor Suidas.

Baius, Servio Bæus, vel Baias Straboni, Baias, Vnus ex so-
ciis Vlyssis fuit, à cuius nomine Baiæ appellatae creduntur.
Vide BAIÆ.

Bala, Bæla, Civitas Galileeæ, Steph.

Balanea, Plinio, Bælæna, Stephano, Oppidum in confinio Sy-
riae & Phœnices, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 20.

Balani Sardianæ, Bælænoi ouq; Bælænoi, A' Græcis olim appella-
bantur, quas nos Castanes dicimus. Primum enim Sardi-
bus creduntur provenientes tradit Plinius libro decimoquin-
to, capite 23.

Balbina, Virgo Romana & martyr Quirini, liberata à stru-
vito per Alexandrum pontificem, sepulta in via Appia juxta
patrem: qui ambo sub Traiano sunt passi. Autor Volat.

Balbura, Bælænæ, m, Vrbs Lyciæ, Stephan. Vide Bubo apud
eundem.

Bælbæs Cornelius, Vide CORNELIVS.

Balcea, Vrbs circa Propontidem, Steph.

Baldraça, Puella generis obscuri, peregrinæque conditionis,
quæ quavis multarum rerum ob paupertatem esset iadiga:
noluit tamen corporis sui facere copiam Othoni imperatori,
quavis multa promittenti, ut scribit Volaterranus.

Bælæres, Bælæres, Vulgò Majorica & Minorica. German.
Two Insulae diecer namen in vñsetem West das an Hispaniam von
Auffgang stetet.] Duæ insulæ ante Hispaniam, 30000. passuum
intervallo à se invicem distantes, quarum major, quæ Ori-
entem spectat, 10000 passuum longitudinem habet: circuitum
autem passuum 48000. cuius præcipua oppida olim fuerunt
Palma, & Pollentia. Alterius in 60000. tantum passuum lon-
gitudo extenditur: circuitus autem in passuum 15000. q; Di-
cta Baleares, (ut quidam volunt) à Bælo quodam Herculis
comite ibi relieto. Aut certè dñs Bæla: hoc est, à jaculando:
propteræ quod fundæ jaculatione Baleares peritissimi habi-
ti sunt. Tradit enim Lycophron, & post cum Florus lib. 3. cap.
8, eam hisce in insulis observatam fuisse consuetudinem, ut
esurientibus filiis à matribus jentaculum in sublimi trabæ
proponeretur, quod illi contingere non poterant, nisi prius
funda dejecissent. A' Græcis dicti sunt μωνοῖαι, eò quod nu-
di aliquandiu vitam egisse dicantur, ac vestibus utentes, nec
calecis. In hisce insulis tantus olim cuniculorum proventus
fuit, teste Plin. lib. 8. cap. 52, ut in eos præsidium militare ab
Augusto petere sint coacti. Hodie ab Hispanis: quorum im-
perio parent, Majorica & Minorica appellantur. q; Baleares etiæ
dicuntur incolæ harum insularum. q; Inde sit possessum Ba-
learis, & are. Virgil. lib. 1. Georg. Stupea torquentem Balearis
verbera fundæ.

Bælæricus, ca, cum: ut Balearica funda. Ovid. 2. Metamorph.
Non secus exarbit, quam quum Balearica plumibum Funda-
jicit: volat illud, & incandescit cundo. q; Balearica vina. Plin.
libro 14. capite septimo: Balearica vina ex insulis, cōseruntur
Italiæ primis. Balearica cochlearæ quæ herbis non vivunt, sed
uvæ modo inter se cohærent, à terræ cavis non protépentes:
unde & cavitacæ à Balearibus appellantur. Autor Plinius lib.
8. cap. 39.

Balegium, autore Plinio, Apulia oppidum est maritimum, nō
procul à Brundusio. Plin. lib. 3. cap. 11.

Baliardus, Philosophus quidam Gallicus ac Peripateticus,
Parisii prodidit vir doctissimus, ab orthodoxis tamen in qui-
busdam aberrans, à quibus nec per synodum jussu regis Lu-
dovici hujus gratia coactam avelli potuit: sed in quodam lo-
co deserto, cum sociis nonnullis omne cęum abstinendo exe-
git. Volaterr. lib. 22.

Balias, sive Balias; {nam & in Græcis quibusdam codicibus
Bælia}

Ballegit: in aliis βάλιον.) Vnus fuit ex equis Achillis, à Ballo colore ita dictus. Commemorat autem Homer. lib. 16. Iliad. tres Achillis equos; quorum duos Baltam & Xanthum immortales singit, ex Zephyro vēto, & Podarge Harpyla prognatos tertium autem mortalem, nomine Pedasum.

Balienus, Avunculus Catilinæ, Lucretium Asellam, consulatum contra voluntatem Syllæ ad perturbandum civitatis statum petentem, occidit iussu Syllæ tunc Dictatoris, accusatus postea, ac damnatus. Pædianus.

Balimenses, Populi in Latio, qui alias Trebulani dicuntur. Plin. lib. 3. cap. 5.

Balis, Vrbs juxta Libyæ Cyrenæ, βάλιον: dicta quod Balis Deus in ea coleretur. Steph.

Ballæ, Vrbs Macedoniae. Steph.

Balceum, βάλιον, Vrbs Macedoniae. Steph.

Balsæ, βάλιον, A' Plin. lib. 5. cap. item 5, numeratur inter Cyrenaicæ regionis oppida. q' Est etiam hoc nomine urbs Lusitanæ, non procul à Sacro promotorio, & Anz fluvii ostiis, quæ vulgo hunc Tavila dici creditur. Commemoratur à Plin. lib. 4. cap. 22, & Ptolem. lib. 2. cap. 5.

Balthia, Insula est in mari Germanico, quæ mari Balticæ non nomen dedit. Meminit hujus insulae Plin. lib. 4. cap. 13.

Bambærga, Vrbs Episcopalis Franconiaæ.

Bamborum, Flumen Mauritanæ crocodilis & hippopotamus referunt, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 1.

Bambyce, βαμβάκια, Strabon Mesopotamiaæ civitas est, sive (ut Plinio placet) Syria Cœles, in qua Atergatis dea colebatur. Hæc alio nomine Hieropolis: hoc est, sacra civitas appellatur, & Edessa. Vide latius in dictione EDESSA.

Banasa, Apud Plin. lib. 5. cap. 1, Romanorum colonia est in Mauritania Tingitana, Valentia cognominata.

Banaurides, βαναύριδες, Insulae Thuscæ, à Banauro filio Ajacis, Stephanus.

Banixæ, alias Basanæ, Populi Thraciæ, Steph.

Bantiæ, βαντιά, Vrbs Italiae, Steph.

Banuri, Getuli sunt, incolæ Tingitanæ proviæ, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 2.

Baptæ, [βάπτιση. Ger. Gottespfaffen zu Athen der Göttern der Unschuld.] Athenis erant sacerdotes Cotyrius, impudicitiae, cui nocturna sacra peragebatur, saltationibus, & omni voluptatum generi indulgentes. Dicti autem sunt Baptæ, δαπτεῖς, quod qui sacris illis initiantur, aqua calida tingerentur. Iuv. 2. Sat. Cecropiæ soliti Baptæ lassate Cotyto. In hos Eupolis Comediam conscripsit, quam ab illorū nomine Baptæ appellavit, in qua mollissimè cōrū & libidinem depinxit. Quam ob causam ab illis in mare præcipitatus est, & submersus. Vide plura de his apud Suidam; & Politianū Miscellaneorum cap. 10.

Bârabbâs, [בָּרְאַבָּה bar-abbâ. βαραβᾶς. Ger. Ein Watterbâs.] per duplex b, est Syra dictio, sicut & sequentes duæ, quæ apud nos significatur filius patris. Componitur enim ex בָּרְאַבָּה quod apud illos filius dicitur; & נָבָּה abbâ pater. Secundarius:

Tum coluere Bahal, tunc elegere Barabban.

Barace, Insula Gedrusiæ, Steph.

Barach, [בָּרָךְ barâk.] Nomen viri proprii, & apud nos significatur fulmen.

Barachias, βαραχίας, nomen viri, & benedictus seu Fulgor Domini interpretatur.

Baracum, βαρακού, Oppidum Africæ in tractu Cyrenæco, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. item 5.

Bârâtûrâ, Βαραθρόν, Emporium Indiæ extra Gangem, autore Ptolem. lib. 7. cap. 2. hodie Bangella civitas fecundissima, & regnum latissimum.

Baragasa, Aethiopæ oppidum, de quo Plin. lib. 6. cap. 29. Aliqui unum Aethiopæ oppidum ultra ponunt in littore, Baragasa.

Baramalacum, Nabathæorum oppidum non spernendum in ea parte Arabiæ, quæ est cōtermina Syriæ, ut autor est Plin. lib. 6. cap. 28.

Bârâthrum, [Βαραθρόν theom. βάραθρον. Gal. Abîsme, gouffre, lieu profond & dangeros. Ital. Abîso, profundità. Ger. Ein grausame Steife gruß / oder loch / war vorzeitig zu Athen ein solches 'bas vñben voll mür vnd fast / in welches sie die Übelthäte versandten. Hisp. Lugar sin bon don Pol. Præfæctus. Vng. Mely barlang. Ang. A deep and dangerous gulf or pitte.] Locus Athenis fuit immensæ profunditatis, in imo molles & cœnosus, in quem moxios, & damnatos deturbabant. Hinc factum est, ut loca omnia profunda, unde quis emergere non possit; ab illius similitudine

Barathrum dicantur: cuiusmodi apud inferos Tartarum fungunt Poëtæ, qui Bis patet in præcepis tantum, tenditque sub umbras. Quantus ad ætherium cœli suspectus Olympum.

q' Hoc etiam nomine appellantur terræ cavitates, quæ flu-

vios haerent, aliis in locis rufus emersuros. Transfertur quoque ad alia. Martialis Barathrum sc̄mineum, pro locis muliebris dixit. Idem stomachi imū hiatum Barathru appellavit, quæ ait: Extremo ructus si venit à baratro. Horat. de Lurcone quodam loquens lib. 1. Epist. 16, usurpat pro inguvie & vöragine. Apud Demosthenem ponitur pro pernicie, ut annotavit Harpocratius.

Barbalissus, βαρβαλίσσον, Castellum in oriente muris circum, Steph.

Bârbârâ, Virgo Nicomedensis Dioscori nobilis viri filia, à quo in turrim est conjecta, quod se Christianam profiteretur: ac post omnibus probris nudatum, converberatumq; corpus, ab eodem ad præsidem ducta, jugularaq; in eadem urbe sub Maximiliano est. Denum Venetiæ (quæ translata est) condita. Autor Volaterr.

Barbarum, βαρβάροι, apud Strab. lib. 3: Promontorium est Lusitanæ, inter Tagi & Calybæ ostia.

Bârbârâ, pen. corr. βαρβαρία, Barbarorum regio, & gens fera. Cic. 3. in Catil. Quare bellum nulla unquam barbaria cum sua gente gessit.

Barbesula, Hispanæ Bæticæ oppidum est, in conventu Gaditano: & fluvius, qui urbi nomen fecit. Vide Plinium libro 3. capite 1.

Bârcæ, βαρκαι, Vna est ex quinq; Libycæ Cyrenaicæ urbibus, quæ Pentapolim efficiunt: ita primum dicta à Barce regina: postea Ptolemais appellata: ut testatur Strab. lib. ult. & Plin. lib. 5. cap. item 5.

Bârcæ, βαρκαι, Regionis hujus incolæ. Virg. 4. Aeneid. Hinc deserta sita regio, lateq; surætes Barcae. q' Est item Barce promontorium in occidua Africæ parte, Occano imminens: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 1.

Bârcenæ, [Ger. Der Schwarze] Sylva est Germanæ, Suevos à Cherusciis dividens. Volaterr. credit eam esse, quæ hodie Sylvanæ vocatur, non procul ab agro Badensi.

Bârcha, Cognomen fuit nobilissimæ apud Carthaginenses, Bærichæ, ex qua fuerit Annibal & pater ejus Amilcar. q' Inde Barchina factio est, quæ Barcharum potentia favebat, & corrum in gerendo bello autoritatem sequebatur. Frequens eorum mentio est apud Liv. lib. 2. bel. Pun.

Bârcino, pen. corr. βαρκίνον, Vrbs est apud Hispanos, totius tractus Tarraconensis celeberrima, quæ vulgo Barcelona dicitur. Ausonius ad Paulinum: Tarraco, & ostrifero superaddita Barcino ponto.

Barderate, Vrbs est Gallæ Togata ad Apennium. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

Bârdessinæ, βαρδεσσῖνæ, Nomen proprium historici Babylonii, qui in duo dogmata Indos gymnosophistas dividit, quorum alterum appellat Brachmanas, alterum Samancos: qui tantæ continentia sunt, ut vel pōmis arborum juxta Gangem flumen, vel publico orizæ & farinæ alantur cibo: & quum Rex ad eos venerit, adorare illos solitus sit. Hic doctrina rerum coelestium, omnium Chaldeorum excellentissimus fuit. Cuius mentionem facit Eusebius lib. 6. Præparat. Euang.

Bardesene, Mesopotamiaæ præsul, Syrorum lingua doctissimus, & vehemens dialeticus, adversus Marcionem patria lingua scripsit: sed & Græcæ ad Antoninum, sub quo fuit, librum de Fato, aliaq; complura, ut ait Euseb. lib. 4.

Bardines βαρδῖνες, Fluvius juxta Damascum. Steph.

Barduli, sunt Cantabrorum in Hispania populi, qui & Turguli & Tapari dicuntur. Plin. lib. 4. cap. 22.

Barea, Oppidum est Hispaniæ citerioris, Bæticæ tamen adscriptum, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

Bârénæ, βαρέναι, Vrbs Mediae, vicina Ecbatanis. Steph.

Bârétum, βαρέτον, Regio ad mare Adriaticum. Steph.

Bârgâlæ, Vrba Cariæ, à Bargaso filio Barges & Herculis, quem Latmus Omphales & Herculis filius persecutus est. Stephan.

Vide CYARD A.

Bârgens, Populi sunt Africæ, ex Troglodytis, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 29. in descriptione sinus Maris rubri, Troglodytici, & Aethiopici.

Bârgus, Thraciæ fluvius est in Hebrum cadens. Plin. lib. 4. cap. 11. Flumina in Hebrum cadentia, Bargus, Suemus: uade Bargusii.

Bârgyllæ, orum, βαργυλλα, οὐ, Stephano, Oppidum est Cariæ: ita appellatum à Bargyllo Bellerophontis comite, qui ex Pegasi istu interit. q' Vnde Bargyllitici campi, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Bârgylus, Mons Syriæ, in confinio Phœnices, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 20.

Bariades βαριάδες, Indorum rex, bellum adversus Dionysium gessit: meminit Steph. in civitate Σιρενα.

Bâris, Oppidi, & fluvii nomen, Vide in APP E L.

Barium, βαριόν, Ptolemy, Apulia oppidum est, teste Plin. lib.

3. cap. 11, quod servato antiqui nominis aliquo vestigio, vul-

D 5 go Batt

gō Bari vocatur. Horat. 5. Sat. 5: Bari moenia piscoſi. Vbi Bari dixit, pro Barii.

Barnichos, *βαρνίχος*. Fluvius est Peloponnesi, in Alpheum influens, qui & Enipeus appellatur à Strab. lib. 8.

Barnius, Barnutius, Oppidum est Macedoniae, prope Heraclea. Autor est Strabo lib. 7.

Báróvía, *βάροντια*. Provincia est Vngariae sive Pannoniae inferioris, soli fertilitate, panis & praesertim vini abundantia & præstantia reliquias omnes feret Vngariae provincias vincens, unde etiam Pannonum lingua nomen traxit Baranya, quasi *Boranya*, mater vini. Hæc provincia duplex est: superior, cuius caput est Tholna, & inferior, cuius metropolis Lasco, utraque Danubio celebris.

Barrā, Oppidum Oroblorum in Italia Transpadana, regione undecima, Autor Plin. lib. 3. cap. 17.

Barthgadot, *βαρθγαδός*. Filius Trifitiae: ut Timor Martis.

Batritus, vel Barutum. Vide in ditione B E R Y T O S.

Barygasa, Insigne emporium Gedrosiae, Steph.

Basabocates, Gallie populis sunt, teste Plin. lib. 4. cap. 19. Pionibus vicini.

Basén, [βασέν] Regio trans Iordanem est, quæ due & a. midia tribus possederunt, quæ interpretatur ubertima & pinguis.

Basaniæ, vel (ut aliis placet) Banisæ, per tres syllabas, *βασανίαι*, *βασινοι*. Populi sunt Thraciæ, Stephano.

Baseria, pen. prod. *βασεῖα*. Oppidum Phœnices, Steph.

Básilea, *βασιλεία*, pen. prod. [βασιλεία]. Ger. *Basel*. Vng. *Basilea*.] Raurorum urbs celebrissima, ad Rhenum fluvium in agro Gallico sita: à Germanis tamē (ut pleraq; c. Rhenū loca) habitata, eadem, aut certè proxima ei, quæ Augusta Rauracorum Ptolomeo appellatur. Vulgo *Basle*.

Báslíce, Adv. [βασιλικός]. Pol. *Panko*. Vng. *Királyul*, frissen. Ang. *Richeles*, *magnificie*.] Regiæ, magnificæ, splendide, egriegie. Plaut. in Pœn. Basilicæ ornatus iacet, & affabac ad sal laciam.

Báslíotum, *βασιλεῖον*; Straboni. Populi sunt Sarmatiæ Europæ ad utramq; Istri ripam incolentes, Iazygiibus, & Virgis infirmi, maxima ex parte è Nomadibus: hoc est, pastoribus cōstantes: idem (opinor) cum iis, quos Pomponius à regiis moribus: Basiliadas vocari tradit.

Báslíia, *βασιλεία*, Insula in Oceano septentrionali, immensæ magnitudinis, distas à Scytharum littore tridui navigatione, quæ alio nomine Baltia dicitur, teste Plin. lib. 4. cap. 13.

Báslícūs fīnus, *βασιλεὺς γάλης*, qui Ioniam, Asia minoris regionem alluit Plin. lib. 5. cap. 29.

Báslídæ, *βασιλέδæ*. Populi sunt Sarmatiæ Europæ, Gerho amne à Nomadibus discreti, ab Hercule & Echidna genens originem trahentes: ita dicti à regiis moribus, ut tradit Pompon. lib. 2. M. minithorum & Plin. lib. 4. cap. 12.

Báslídæs, *βασιλεῖς*, Nomē proprium cuiusdam hæretici, qui trecentos sexaginta quinq; ecclios esse credebat, quo dierū numero annus includitur: cujus sectatores dicti sunt Basiliadiani.

Báslíi, *βασίλειος*, Civitas Arcadiae, Steph.

Báslíi, Cæsariensis, Gregorii Nazianzeni, & Ioannis Chrysostomi temporibus floruit. [Ger. *Ein frommer Bischof zu Cesarea*.] Is Cæsareæ Cappadocum præfus factus, jussus à Valente, qui Arianis favebat, deserere officium, atq; in exiliu abiit. Quumq; ille minimè obtemperaret, atq; uti contumax tribunali præfecti adhiberetur, ac minis parere principi diu frustra tentaretur, nox ei spatium ad deliberandum datur. Basilius: Nequaquam ego, *αἰσ*: tu potius in hoc spatio ab incepto desistes, Itaq; in ea nocte axore Valentis maximis correpta doloribus, & filia insuper parvula extincta, Valens rogitum misit ad Basiliū, ut precibus ad Deum fusis, ipse saltum servaretur. Sic itaq; accidit ut Basilius servaretur. Hæc ex historia Russini. q; Basilius Ancyranus præfus, arte medicus, scripsit contra Marcellum de virginitate librum, & nonnulla alia. Hic etiam imperante Constantino, in parte Macedoniae cum Eu- stathio & Sebastiano princeps fuit. Autor Hieronymus. Aliū quoq; ejus nominis Suidas commemorat, præsidem Ciliciae sub Anastasio principe floruisse haud absimilem primo & abstinentia, & vita institutis, scripsisseq; cōtra Archelaum quendam presbyterum Colonensem. q; Basilius item Asia fluvius. Strab. lib. 16 Inter Euphratem atq; Tigrin fluit aliud fluviæ quod Basilius appellatur.

Báslíi, unus ex interfectoribus Cæsaris ponitur ab Appia. no Item alter fuit pirata infamis. Lucanus:

Fi Basiliū videre ducem, nova furta per æquor.

Báslinni, *βασιλίννοι*. Populi Arabiæ Steph.

Bálistani, Strab. lib. 3. Populi sunt Hispaniæ, in tractu Bætico, quæ & Bastuli dicuntur.

Bálorpeda, Regio Medorum Armeniae contributa, ut tradit Strab. lib. 11.

Bassianus, patria Syracusanus, Romam studiorum causa mis-

sus, ubi Christianus factus, Ravennam insectantem patre fugi: Inde Laudensis præfus electus, ibidem decessit nonagenarius 14. Calend. Februar. clarus prodigiis, ab ulcerosis maximè invocatus: emicuit Ambrosii tēporibus, quem agrotant adiit, morientiq; interfuit. Autor Volaterr.

Bassaris, *βασαρίς*, vel idis, *βασαρίς*, Bassarei: hoc est, Bacchi sacrificia. Pers. Sat. 1: Et sectum vitulo caput ablatura superbo Bassaris. q; Est etiam vestis genus ad talos usq; demissa, qua in Bacchi sacrificiis utebatur sacerdotibus. Dicitus autem est Bacchus Bassarei à Bassa Lydiae oppido, ubi præcipue colebatur: vel *λόνη τῆς βάσης*, quod est clamo, quod ejus sacra maximis clamoribus à Bacchis celebrantur, vel à genere vestis, ut inquit Cor nutus in Persium, Sat. 1, qua Liber pater utitur demissa ad talos, quam Thraces Bassarin vocat. Horat. lib. 2. Carm. Ode 18: Non ego te candide Bassarei Invitum quatiam.

Bassus, Poëta Epicus, cuius fuit, teste Quint. li. 10. cap. 1, vehementis, ac potissimum ingenium: nec ipsum senectute maturerat, præveniente fatu, quicquammodum & Valerio Flacco cōgit. Item: Ausidius Bassus, historicus, Quintilianus temporibus, qui bellum Germanicum scriptis. Vide Quint. lib. 10. cap. 1. q; Cæsus item Bassus inter Lyricos ab eodem ponitur: de quo scribit Probus: Cæsum Bassum poëtam Lyricum fama est in prediis suis, ardente Vesavo, & latè vagantibus ignibus, cum villa sua flagrasset. Quintilianus quoq; se eum vidisse ait. q; Bassus item Romanus medicus fuit, cuius unguentum arthritum citatur ab Aetio lib. 12. q; Præter hos fuit Bassus manut sub Decio clavis ferreis confixus. Autor Volaterr.

Bastarnæ, *βασταρναί*, Steph. Populi sunt Sarmatiæ Europæ, ad Borysthenem amnum non procul à Peucinis: quorum meminerunt Ptolem. libro' 3. capite 5, Plin. libro 4. capite 13, & Strabo lib. 7.

Bastuli, Bæticæ Hispaniæ populi prope Tardulos, quoru oppida sunt, Sexi, Abdera, Iluris, Obulco, quod & ab Hispanis Vbida Mons item Calpe, circuitu quidem nō magnus, cætrum adeo eretus, ut procul aspicientibus columnæ effigiem reprecentet. Vide Strab. lib. 3, Ptolem. lib. 2. cap. 5, & Plin. lib. 3. cap. 1. & 3.

Basulii, *βασταρναῖς*, Populi Lybiæ.

Bata, orum, *βαταί*, Vicus est & portus in Sarmatiæ Asiaticæ, supra Bosphorus Cimmerium, non procul à sinu Cereitico. Vide Ptol. lib. 5. cap. 9, & Strab. lib. 11.

Batala, Antiquissimum Sidicinorum in oppidum, cum aliis eorum oppidis à Livio commemoratum.

Batalus, li, *βαταλός*, Ephesus tibicen fuit, teste Libanio, qui omnium primus in scena calciamentis feminis usus est, & fratris canibus artem tibiarum emollivit. Unde factum est, ut effeminati & patrum viri, proverbiali figura, Batali à Græcis dicantur: quo etiam cognomēto Demosthenes ab iniunctis natus est, ut ipse testatur in oratione pro Ctesiphonte.

Batana, *βατανα*. Locus juxta Euphratem, Stephano. Vide Agbatana apud cundem.

Bataneæ, *βαταναί*, vel Batanea in singulari, Vicus, *οὐανία*, Syria, Stephan. Vide B E T H A N I A.

Bátvia, Germaniæ provincia duobus Rheni alveis bona ex parte inclusa, quæ hodie Hollandia appellatur.

Bate, *βατη*, Pars tribus Aegaeidis, Steph.

Batetara, *βατηταρα*, Vrbs Ligurum, Steph.

Bátvus, a. um, peultima indifferenti. Lucan. lib. 1: Vangiones, Bataviq; truces, quos ære recurvo Stridētes acuēre tubæ. Cornelius Tacitus de situ Germaniæ: Omnia harum gentium virtute præcipui Batavi, non multū à rīpa, insulam Rheni colunt. Cattorum quondam populus, & seditione domestica in eas sedes transgressus, in quibus pars Romani imperii fierent. Manet honos, & antiquæ societatis insignis. Nam nec tributis conteruntur, nec Publicanus atterit. Exempti oneribus & collationibus, & tantum in usum præliorum sepositi, velut tela atq; arma bello reservantur. Hæc ille. Fuerunt autem Batavi olim crassitæ, & stupiditatis notati: quo fit, ut Auris Batava, proverbio dicatur de crasso, stupidō, & nullius judicii homine. Vide Erasmi Adag.

Bátvödürum, *βατωνίδηρος*, Ptolem. Bata vorum oppidum ad Rhenum fluvium, cuius meminit Tacitus Annalium libro 21. Creditur iacti esse cū eo, quod in agro Trajectino hodie Vicum appellant.

Batua, sive Batia, pen. prod. *βαταί*, Filia Teucri Scamandri fluvii filii, uxor Dardani Diodor. lib. 5.

Báthyllus, li, *βαθύλλος*, Poëta Tragicus fuit insignis, in Comœdiis non æquè felix. q; Fuit item Bathyllus, Samius adolescent, Anacreontis Poëtæ amatus. Horatius in Epod. Nō ali: ter Samio dicunt artificis Bathyllo Anacreonta Tulum.

Bátiæ, *βατιαί*, Civitas est mediterranea Epiri, cuius meminuit Strabo lib. 7.

Bátiæ, pen. prod. *βατιαί*, Stephano. Locus est editus in agro Trojano, qui & illi tumulus appellatur, teste Strab. lib. 13.

Batina,

BAT BAC BAV BEA BEB

Bātnā, pen. prod. Bātnā, Oppidum Apulie. Vnde Horat. 3.
Carm. Ode 4: saltusq; Battinos & arivum.

Bātnā, Bātnā, Civitas Orthoenæ. Steph.

Bato, Bātnā, Historicus fuit Sinopæus, qui historiam de rebus Persicis scriptis. Strabo lib. 12.

Batrachus, nomen proprium scriptoris, Vide in APPÉL.
Battiades, Dictus est Callimachus Poëta Elegiographus, à Batto patre. Ovid. in Ibis: Nunc quo Battia des inimicum devovet Ibis, Hoc ego devoveo teq; tuosq; modo.

Battis, Bātnā, Puella fuit formosissima, quam Philetas Poëta Elegiographus adamavit, suisq; carminibus celebravit. Ovid. lib. 1. Trist. Nec tantum Coo Battis amata suo.

Battōn, onis, Bātnā, Poëta Comicus fuit, cujus tres fabulæ enumerantur à Suida.

Battis, Pastor quidam fuit equarum, de quo talerū fabulam recitat Ovid. lib. 2. Metamorph. Quum Apollo Admeti regis armenta pascere, Mercurius boves quasdam, quæ longius processerant, furo abactas, in sylva occulteavit, Battosq; cuiusq; equarū custodi, à quo uno visus fuerat, mādavit, ne cuiquam illud furtum indicaret: quod ut libenter faceret, vaccam pulcherrimam ei dono dedit. Mercurius verò abiens, ut hominis experiretur fidem, sumpta alia figura, paulò post ad eum redit, rogans, an vaccas quasdam illāc transentes vidisset, pollicensq; si indicaret, vaccam cum tauro daturum. Battus itaq; spem munera corruptus sub quo monte palcerentur, indicavit, ob quam perfidiam Mercurius eum in lapidem, qui Index dicitur, commutavit. Ovidius:

Senserat hoc furtum nemo, nisi notus in illo

Rure senex, Battum vicinia tota vocabat.

Alius fuit rex Melite insulæ, de quo suprà in dictione Anna. Vide Bartiades. Fuit item Rex quidam nomine Battus, qui Cyrenem in Africa condidit: quæ lingua adèò impedita fuisse ferunt, ut verbū βαττίζειν ab eo originem traxisse putetur. Battus silphium βαττίστη φάρος, Græci novum & rarū quempā honorēm proverbo vocat. Aristoph. in Pluto. Battus item inepti cuiusdam Poëta nomen est, de quo paulò antè in dictione BATTLOGIA.

Batulum, Castellū est Campaniæ, cuius incolæ Turno in auxilium venient adversum Aencam. Virgil. lib. 7. Aen. Quiq; Rufas, Batulumq; tenent, &c.

Bacyri, vel Bacyniani, βακυροὶ ή βακυρεῖνοι, Gens Parthis & Medis vicina. Steph.

Baucis, βαύκις, Anus pauperula est apud Ovid. lib. 8. Metamorph. quæ cum Philomone marito lovem & Mercurium suscepit hospitio. Cornutus in Persi Satyr. 4. scribit anum fuisse pauperosam, quæ quum ocyum venderet, non sine modulatione & adulatio ementes incitabat. Sic enim de illa Persius: Dium ne deterius sapiat pauputcea Baucis, Quum bene disincto cantaverit ocyma Vernæ.

Bavius & Mevius ineptissimi Poëta fuerunt & malevoli, Augusti temporibus, qui Virgilio suam glotiam invidenterunt. De quibus Virgilius ipse in Bucol.

Qui Bavium non odit, amet tua carmina Mevi.

Bauli, Villæ nomen est, quæ inter promontorium Misenum, Bajaramq; lacum flexo mari alluitur. Servius causam nominis inde factam memorat, quod olim Hercules juxta Bajas fecit caulam bobus, & eam sepsit, qui locus primò Baulia dicitur, mox dici coepit Bauli.

B ante E.

Bætrix, virgo Romana & martyr sub Diocletiano Faustinum & Simpliciu item martyres fratres, quos prius tumulavit, paulò post eodē supplicio secuta, quod prædiū cūdā potenti venerare noluerat. Hæc enim dives erat: ac unā cum beata Lucina occisorum corpora in agro suo condebat. Autor Volaterranus.

Bebius, cui cognomē fuit Massa, Delator insignis fuit Vespasianni temporibus, cuius meminit Iuvenalis Satyr. 12: quem Massa timet, quem munere palpat Catus. Fuit & Bebius Pampphilus Consul Romanus, cum P. Cornelio, eo anno, quo Numen Pompili libri in agro C. Petili effossi sunt. Vide Valer. Maxim. lib. 1. cap. 1.

Bebricium, ci. [Ger. Ein Dorff zwischen Cremona und Dietrichsheim in Italien.] Vicus est inter Cremonam, & Veronam, apud quem Vitellius Othonem superavit. Iuvenal. Satyr. 2: Bebriaci in campo spolium affectare Palati. Cornel. Tacit. Annalium libro 18 Eo die, quo Bebraci certabantur, avem inustis facie apud Regium Lepidi celebi luco confessisse in colle memorant, nec deinde cœtu hominum, aut volantium alium terram, pulsamve, donec Otho se ipse interficeret. Hunc vicum Itali hodie Labianam vocant.

Bebricenses, sc. adjectivum: ut, Aves Bebricenses: ita dictæ quod ejus pugnæ tempore, quæ apud Bebricium inter Othonem & Vicellium commissa est primum in Italia apparuerunt. Plin. lib. 10. cap. 49: Venere in Italiam Bebricenses bellis civilibus trans Padum, externæ & novæ aves, (ita enim adhuc y-

BEB BED BEE BEL 59

cantū) tutorum specie, paulum infra columbas magnitudine, sapore gratae.

Bebryces, βισέγυξ Stephano: vel Bebrycii, Populi à Thracibus oriundi, qui cam partem Asiae incoluerunt, quæ postea Bithynia, & aliquando Mygdonia dicta est: ut est videre apud Strabonē lib. 7 & 12. Hos Arriathus originē à Bebryce trahere una filiarum Danai scribit, quæ unā cū Hypermentra præter justa patris viro pepercit, quare fugiens parentē, unā cū viro in hæc loca peruenit, incolasq; ritus docuit Aegyptios: pro quibus meritis regionem ab ejus nomine Bebryciam ferunt appellatam. Tenebant olim totum tractum usq; ad Ephesum & Magnesiam Ionia oppidum, ut scribit enarrator Apollonii, Charentem adducens autorem, qui dicit Lampacenorum regnum, olim Bebryciam appellatam. Ex Volaterrano.

Bebrycia, βισέγυξ, Regio est minoris Asiae ad Propontidem: postea Mygdonia à Mygdonibus Thraciæ populis: & Bithynia à Bithyno rege appellata. q; Bebryces populi ejusdem regionis, quos Strabo lib. 7 & 12 Thraces fuisse putat. q; Bebrycium nemus, de quo suprà in dictione AMYCVS.

Bebrycius, a, um, βισέγυξ, Possessivum à Bebrycia, Asie regione. Virgil. 5. Aen. 12. qui se Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat.

Bebryx, ycis, βισέγυξ, Rex fuit in montibus Pyrenæis, teste Silio, quos etiam à Pyrene illius filia nomē traxisse, idem autor est. Est item Bebryx, nomen gentile, cum significans, qui ex Bebrycia ortus est: de quo vide paulò antè in dictione BEBRYCES. Hujus autem nominis obliqui indifferenter effreruntur à Poëtis, secundam syllabam modò producentibus, modò corripientibus. Valerius Flaccus 2. Argonaut Bebrycis, & Scythici procul inclemencia saxi. Silius lib. 3: Possessus Baccho serva Bebrycis in aula.

Bechires Plinio, βισέδες Stephano, populi Themiscyræ, Asie regionis, Cappadociæ cotermini: de quibus Plin. lib. 6 cap. 4. Hi quum Atilæ ducti in Italianam venissent, vinūq; ante ipsius incognitum gustassent, brevi mortalium omnium bibacissimi evaserunt.

Beda, Natione Anglus, [Ger. Ein gelehrter Engelländischer Theologe.] ob vitæ modestiam Venerabilis cognomentum adeptus, claruit sub Ioanne sexto Pontifice, quum Saraceni ex Africa solventes, Hispaniam invaserunt: ex quo Beda literis Principes ad eam recuperandam solicitavit. Græcæ, Latineq; eruditus fuisse traditur. Scripsit in Acta Apostolorū, & in Lucam. Autor Volaterranus.

Beduini, Ex Arabum, ac Saracenorum secta, aliis addicti opinionibus sunt, quapropter Hæretici sunt appellati. In nulli ratione, inermesq; unā cum Saracenis in bellum ruunt, dicentes mortem vitari non posse, fatoq; omnia referunt Hincis amiciuntur pellibus. Solem orientem adorant. Volater.

Begis, βηγις. Vids Trallianorum, sic vero, quod apud Stephanum scribitur, μῆλος τραχεῖα.

Béelphēgor, [γειβού λύβος] bhalpehōr. Beelphēgor. Ger. Ein Agott der Moabitæ. Idolum fuit Moabitarum, nomine Beel si- ve Baal, quod in monte Phægor colebatur. Idem creditur cum Saturno: ut annotavit Cælius Rhodig Ant. lib. 13. cap. 23.

Béel zébub, [ζειβού λύβος] bælphēgor. Ger. Der Musæ Gott oder der oberst der Zäffsen. Pol. Piekielnkysage. Vng. Beelzebul, brdgóknak, fiedelture. Idolū fuit Accaronidaru: quo nomine idolū musæ significatur. Bel(inquit Hieronymus) & Beel, & Baal; idem Hebraiz est: nam iis vocibus indicatur idolum. Zebub autem musæ signat: unde Beelzebul (etiam Beelzebul Græci pronuntiant) tanquam musæ dicatur idolum. Sed & pro dæmonarcha ponitur: hoc est, dæmoniorum principe.

Beergios, (quod hic pro Neptuni filio corruptè legebatur) legē BERGION.

Bela, [Vng. Béla király.] Pannoniæ rex, regno per fratrius cædem portitus, bonus alioqui princeps habitus, populos à multis vestigalibus immunes fecit. Primus Byzantios numeros, argenteamque monetam percussit. Decessit post annos regni tres, membris equi lapſu fractis. Fuere quatuor huius nominis Pannoniæ reges, ut autor est Volaterranus lib. 8.

Belbina, βιλβίνα, Strab. lib. 9: Insulæ è regione Anaphystionū, apud quos Panos templum est, & aliud Veneris Coliadis.

Belea, βιλεά, Velia, Vide B E L A.

Belodonji, βιλεδόνιοι, Populi juxta Oceanum. Steph.

Belitra, βιλιτρα, Civitas Italie non procul à Roma. Steph.

Belgæ, arum, [βιλγαι, Ger. Die Niderländischen Wüste, vs Rhine bis an das Britannisch Meer. Pol. Nederlandwies.] Populi Galliæ Comatae, inter Sequanam & Scaldem fluvios siti, in quindecim olim populos divisi. Plin. lib. 4. cap. 17: Galia omnis Comata uno nomine appellata, in tria populorum genera dividitur: à Scalde ad Sequanam Belgica: ab eo ad Garumna Celtica, eademq; Lugdunensis: inde ad Pyrenæi montis excussum Aquitaniam.

Belgicūs,

Belgicus, a, um, adjectivum: ut, *Esse dū Belgicū, Currus quodam genus, apud Belgas primum inventum.* Virgil. 3. Georg. Belgica vel molli melius feret esse a collo.

Belgium, gii, apud Cæsar. 3. bell. Gall. Oppidum est inter Belgas, aut certè ipsa Belgarum regio.

Belgitæ, Pannoniæ populi, apud Plin. lib. 3. cap. 25.

Belispo, Oppidum Hispaniæ Bæticæ in conventu Gaditano, apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Belisarius, βελισαριος. Suidæ. Fœlicissimus pro Iustiniano principe belli dux fuit, qui Persas in Oriente, Gothos in Italia, Vandalos in Africa prelio superavit, eorum rege Gildis mere in triumphum ducto. Hic tam strenuus belli dux, & in hostibus perdonandis fœlicissimus, invidiam vincere nō potuit. Nimia ejus potentia cum apud Iustinianum in suspicionem affectati imperii adduxit, qui utrumque ei eruit oculum. Quare quem principis ingratitudinem aliter ulcisci non posset, exiguum extra urbem rugiorium extruxit, ubi per omnem vitam, à præreuentibus stupem emendicavit: illud identidem repetens: Da obolum Belisario, viator, quem invidia, non culpa cœcavit. Vide Crinitum, & Volaterranum.

Bellâ. Vide A B E L L A.

Bellerophontes, τε, seu Bellerophon, tis, βελλερόφοντες. Fuit Glauci regis Ephyrae filius, inclito decore conspicuus, & virtutis maximæ. Hic quum à Stenobœa uxore Procti de coitu interpellatus esset, veritus hospitalis lovis iram, lascivam formam repulit. Vnde exardens repulsa mulier, apud virum innocentem hospitem accusavit: qui hospiti jure motus, illum domi interficere non sustinuit, sed datis codicillis, ad Iobates in Lyciam misit. Lebris ergo codicillis, Iobates in ultione criminis ad Solymos demandos Bellerophontem misit, ut sub prætextu memorabilis pugnae interiret. Vnum quum & Solymos facile viceret Bellerophontes, & alii plerique periculis objectus semper viator rediisset, postrem ad interimendam Chimaram missus est: quem etiam laborem, nactus Nepruni beneficio Pegasum equum, summa cum laude superavit. Quapropter lobates virtutes juvenis admiratus, alteram illi ex filiabus cum regni parte uxorem dedit: ex qua Isandrum, Hippolochum, & Laodamiam suscepit, ut lib. 6. Iliad. refert Homerus. Quod quum audisset Stenobœa, sibi ipsi mortem concivit. Bellerophontes autem fœlici rerum successu elatus, quum in cœlum evolare cùm Pegaso conaretur, immisso à love cœstro, equo excussus est, deciditque in eum campum, qui postea Alejus appellatus est. Pegasus autem à love inter sydera est relatus. Hic primum Hipponeus dictus est, Bellerophontes postea appellatus, à Bellero quodam Corinthiorum primatæ, quem de medio sustulit. q Bellerophontis literas, βελλερόφοντος της γράμματος. Subaudendum verbum aliquod accommodum sententiae, affert, aut aliud aliquod. Locus erit huic proverbio, quum quis literas velut commendatitias perfert, quæ contra ipsum sint descriptæ. Vulgo literæ Vrie vocant, neq; dissimilis est historia apud Hebreos.

Bellerus, βελλος. Corinthis primus quidam, à quo effecto Bellerophontes dictus est, quum antea Hipponeus dicetur. Vide: Cælium Rhodig. lib. 3. cap. 9.

Bellitani. Populi Edetaniæ, quæ est regio citerioris Hispaniæ ad Iberum fluvium. Plin. lib. 3. cap. 3.

Bellona, θεια. Bellorum dea, & Martis soror. [Ger. Ein Schwestern Meritis, ein Göttin des Kriegs.] Virgil. 9. Aen. Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. Huic proprio sanguineo sacerdotes sacrificabant. Ante Bellonæ templum columnæ erat, quæ bellice dicebatur, super quam hastam jacebat Facialis bellum indicet: ut post Festum annotavit Alexander ab Alex. li. 3. cap. 12. Hec ab antiquis Duellona à ducklo, quod illi ipsi bellum appellabant.

Bellovacum, pen. corr. Oppidum Bellovacorum, apud Cæsarem Comment. lib. 8. Vulg. Beawnes.

Bellogradum. Vngarie urbs, ad confluxum Saj, & Danubii sita. [Vulg. Græcisq; Weßburg. Pol. Biel'egrod. Vng. Landorfsejvar.]

Belon, βελον, per simplex l. Nomen urbis, & fluvii in Hispania Bætica, Straboni lib. 3.

Belunum, Monte Belunio, Venetiarum oppidum in Italia, ut Patavium, Opitergium, Altium, Concordia, Colonia. Plin. lib. 3. cap. 19.

Belus, βελος, per simplex l. [Ger. Der erste Asztrach König.] Nomen proprium primi regis Assyriorum & patris Niru, à Sole deducatum, qui Assyriorum lingua Bel dicitur. Huic vita fune templum creverunt Babylonis, divinisq; eum honoribus sunt prosequuti. q Fuit item Belus, cognomento Priscus Epaphi, vel (ut alii malunt) Neptuni, & Liœyes filius, cui Ise

post Apidis mortem nupsit, regnante Athenis Cecrope. Hujus filii fuerat Danaus, & Aegyptus, quem alii Aegithum vocant: à cuius etiam nomine quinquaginta Danaï filii Belides appellatae sunt: ut paulò ante ostendimus suo loco. q Hoc etiam nomine dictus fluvius Syræ, ubi primò repertus fuisse vitrum, Plinius scribit lib. 5. cap. 19. Ioseph. lib. 1. belli ludici: Stadiis, as, duobus à Ptolemaide Belum amorem distare, iuxta quem sepulchrum Memnonis sit, & vitrea in rotunda valle arena, quam venti ex circundatis jugis convehant, inexhausta seculis vi, sed ante omnia mirabilis natura mutandis alia quoque in vitrum, quæ attigerit, metalla. q Belus alius fuit Phœnices rex, & pater Didus, vir militaris scientie peritissimus, qui Cyprius Phœnicum littus infestantes piratica subegit, & est apud Virgil. lib. 1. Aeneid. genitor tum Belus opimam Vastabat Cyprum, &c. Alio nomine dicebatur Metres, ut ait Servius. q Belus Stephano, Oppidum est Hispaniæ, non procul ab Herculis columnis, idem fortassis cum eo, quod à Plinio Belon appellatur. q Belus, gema est vitrea specie, magnitudine nucis juglandis, in Arbelis nascens, ut ex Democriti sententia refert Plin. lib. 37. cap. 10.

Belidæ, hujus Belidæ, pen. long. βελιδες, Patron. masc. quo significatur filius, seu aliquis de genere Beli. Virgil. 2. Aeneid. Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis, &c.

Bells, hujus Belidis, βελιδος, Patronym. fœm. quo significatur filia vel nepitis Beli. Vnde Belides dictæ sunt quinquaginta filie Danaï, Beli filii: quas quum Aegithus Danaï frater (quem alii Aegyptum vocant) totidem filiis suis peteret uxores, Danaus depondere noluit: didicerat enim ex oraculo, te à genero interficere iri. Sed postea coactus à fratre promisit se Aegithi petitioni satisfacturū. In nuptiarum autem nocte filias subornavit, ut clam se cultris armarent, & viros jam vino, luxuriaq; sopitos jugularent. Virgines itaque patri obedientes capitato tempore necarunt viros, unaquæque suum, excepta sola Hypermaëtra, quæ Lynceo seu Lino viro suo percipit, qui postea occiso Danao, regnum apud Argos iavastr. q Ha & Danaides appellantur, à patre Danao. Vnde Danaidum dolium, proverbio celebratur, pro barathro quodam inexplicibili, & insatiabilis cupiditatis homine. Fingitur enim à poëtis, Danaï filiæ apud inferos eo supplici genere perpetuò damnatae esse, ut dolium quoddam pertulum aqua contentur implere, unde tantum effluat, quantum illæ possint infundere. Ovid. 4. Metamorph. Moliriq; suis lethum patreibus ausa, Assidue repetunt, quas perdant, Belides undas. Vide B E L V S.

Bemarchiūs, βεμαρχος. Ex Cesarea Cappadociæ sophista, qui scripsit res gestas Constantini Magni principis libris decem: præterea declamationes quasdam & orationes. Autor Suidas.

Bembina, βεμβινα. Stephano, Nemæus vicus est, quem Hellanicus Bembinon, βεμβινος appellat: unde Nemæus leo à Poëtis Bembinatis bellua dicitur. Plaut. Mil. Bembinatidis bellus instar: hoc est. Nemæi leonis instar.

Bembinadis, Regio Arcadicæ inter Clitorium & Cleonem opida. Plin. lib. 4. cap. & Clitorium, Cleone, inter quæ duo oppida regio Nemæa. Bembinadis vocitata. Sic enim legit Hermolaus, cuius verba hæc sunt: Legendum est Bembinadis: sicut enim vicus Bembina: unde Nemæus leo à Poëtis Bembinates dictus. Sed & in Plautino milite: ubi dicitur, Bombatides elutum instar: cogitent legentes, an emendandum sit: Bembinatidis bellus instar: hoc est, Nemæi leonis instar. Vide B E M B I N A.

Benacūs, pen. prod. [βελων.] Vulg. Lago di garda. Ger. Dic Garda in Italiæ.] Lacus Cisalpinæ Gallicæ, non procul à Brixia Venerorum oppido, quem ajunt aureas arenas evolvere, & ex eis nutrire pisces, quos indigenæ Carpienses vocant, nusquam alibi repertos. Ex hoc Mincius fluvius excurrit in Padu. De hoc lacu Virgil. lib. 2. Georg. Fluctibus & tremitu assurgens Benace marino.

Benē, es, βενη Stephano, Oppidum Cretæ, sub Gortyne sita: cuius incolæ dicuntur Benæ, βεναι.

Benedictus, paria Narsinus, primò Sublacū secessit, ubi ordinem monachorum instituit, in Italia primò, quem astea Basilius in Oriente constituerat. Deinde quum à frequentibus adiretur vitandæ gloriæ gratia, Casinum venit, ubi templo Apollinis Ioanni Baptiste dedicavit. Ad quem Totila rex Gothorum experiundi va. cinii gratia dicitur incognitus venisse, servo premisso cultu regio, ab eoq; patefactus fuisse. Decessit Casinii Benedictus: ubi & sepultus cum Scholastica sorore, imperante Iustino seniore. Fuit & alter ejusdem nominis, eodem ferè tempore quo superior Benedictus, qui à Gregor. 3. memoratur in dial. Vivebat monachus in Latio, XI. ab urbe Lapide.

Benēventum, βενεντον. Ptolemaeo, βενεντον. Suidæ & Stephano,

phano, Hirpinorum urbs, quæ quum è colonia diceretur, boni omnis causa ita vocari cœpit: nam antea Maleventum vocabatur. Vulgo **Benevento**. Hęc urbs à Diomedē condita fertur: apud quam xx. millia Samnitum cœsa fuerunt, Sulpitio & Petilio Consulibus. De hac Plin. lib. 3. cap. 11.

Benis. Vide N E 8 1 s.

Bennā, vel per diphthongum **Benna**, vel **Bena** cum simplici n, urbs Thraciæ, unde Beanicus latus, Stephano. Apud eundem: **Benna** unus est ex senatoriis ordinibus Ephesi, cuius Senator res Benniū.

Berbecomagus, Vrbs, hodie Speyr dicta.

Berecynthia, **βερεκυντία**, (inquit Servius) Mater deū dicta à monte Phrygia: Berecynto: cuius ultima syllaba caret aspiratione, quam addimus, quoties montem Deli Cynthus dicimus. q. Est aut tenuis ista discretio, quibus nominibus subtrahi debeat aspiratio. Nam Riphæ montes Arcadiæ, non scribuntur cum aspiratione: quam addimus, quū Riphæ mon tes Scythicæ significamus. Hęc Servius in illud Virg. lib. Aen. 9. Ipsa Deūm fertur genitrix Berecyntia, &c.

Berecynthus, **βερεκυντός** Stephano, nomen montis est Phrygiæ, & nomen oppidi, in quo Cybele mater deūm priserorum nū colebat: unde Berecyntia dicta est. Plin. lib. 16.

Berecynthus, **βερεκυντός**, a. um, adjest. **βερεκυντός**: ut cornu Berecyntium, apud Horatium 1. Carm. hoc est, quo excitantur ad furorem Cybeles Berecyntiæ sacerdotes. q. Tibia Berecyntia, Idem 3. Carm.

Berenice, es, pen. prod. **βερενίκη** Ptolemæi Lagi uxoris, & regina Aegypti, à cuius nomine Ptolemæus Philadelphus ejus filius insignem urbem, quam in sinu Arabico coadidit, Berenicem appellavit. Autor Plin. lib. 6. cap. 29. q. Fuit & alia ejusdem nominis Aegypti Regia, Ptolemæi Philadelphi & Arlinoës filia, quæ Ptolemæo Evergetæ fratri suo nupl. qui quū paucis à nuptiis diebus, in Asiam expeditionem suscepisset, Berenice cinem se detonsuram vovit, si ille salvus reverteretur, cuius voti à damnata, abscessam comam in templo Veneris consecravit: quæ quum postridie non apparuerit, ægrè id ferenti Regi. Conon Mathematicus Regis gratiam per adulacionem captans, inter sydera collocatam affirmavit, septem ei figura vacuas ad caudam Leonis ostendens stellas, in quas Berenices crinem mutatum asserebat. q. Fuit item Berenice, Herodis Antipati filii ex Salome sorore neptis, cuius meminit Strabo lib. 16. q. Berenice præterea à Valerio Maximo appellatur lib. 8. cap. 6. quam Plin. lib. 7. cap. 41, Pherenick vocat, cui soli ex mulieribus, quid filia, mater, & soror esset Olympionicarum, concessum est, ut gymnicos ludos posset spectare, scemini omnibus interdictos.

Berenice, **βερενίκη**, Multatum urbium nomen est, quarū prima in Libya Cyrenaica est, in extimo majoris Syrtis cornu sita, una ex iis quæ Pentapolim efficiunt: de qua Plin. lib. 5. cap. 5. q. Secunda, ad signum Arabicum, à Ptolemæo Philadelpho condita, & à nomine matri ita appellata: in qua ipso solstitii die hora sexta umbras penitus absolum tradit Plin. lib. 6. cap. 29. q. Tertiam cognomento Panchrysion, & quartam Epidirca dictam enumerat idem Plinius loco jam citato. q. Duæ præterea ejusdem nominis urbes recensentur à Stephano, quarum alteram in Cilicia collocat: alteram Chium olim vocatā asserit.

Berenicida, **βερενικίδαι**, Ptolemaica tribus populi apud Athenienses. Stephano.

Berenicis, idis, **βερενικίσ**, Tractus Africæ Cyrenaicæ, qui est circa Berenicen urbem. Lucanus libro 9: -nam quicquid pulvere sicco Separat ardenter tepida Berenicida Lepi, Ignorat frondes.

Berēs, **βέρης**, Vrbs Thraciæ, à Berete filio Macedone, Stephano. Vide Mieza apud Steph.

Berēx, **βέρηξ**, Gens inter Indianam & Aethiopiam, Steph.

Berge, **βέργη**, Vrbs aut vicus Thraciæ, ex qua natus est Antiphanes Bergæus Comicus, qui incredibilia conscripsit: unde proverbium **βέργηζεν**, pro nihil veri dicere. **Vsurpatur** & **Bergiū** diminutivē. Steph.

Bergopolis, **βέργηπολις**, Vrbs Abderitarum, Steph.

Bergidum, **βέργηδον**, Oppidum Ilergetum, in eo tractu Tarraconensis Hispaniæ, qui Vasconibus proximus est.

Bergiōn & **Albion**, Gigantes, filii fuere Neptuni, ab Hercule interficti, ut scribit Pomponius Mela libro 2. Vide supra ALBION.

Bergomum, Oppidū est Italizæ, trans Padū, à Plinio in nona Italizæ regione collocatā, etiam hodie nomen retinens. q. Hinc Bergonates ejus oppidi incoleb. dieti sunt.

Beriades, **βεριάδης**, Indorum rex, bellum adversus Dionysium gessit Steph. in civitate **πήρα**.

Berithrus, **βεριθρός**, Vrbs Trojana, Steph.

Berlinum, Vrbs Marchiæ Brandenburgicæ.

Bernardus, [Ger. S. Bernhard der frisch Hb.] Abbas inter Bur-

gundos, nobili ortus genere, anno ferè 12. a. tatis, sub abbate Stephano, qui tertius fuerat in Cœnobio Cisterciensi paulo ante instituto, unā cum 30 sociis monachū professus, doctrinæ, virtutē, laudata fama adeò profecit, ut Clarævallēsi cœnobio tunc primum Roberti viri illustris impensa cōstructo, præpositus sit: cui annos 36. præfuit. Plura reliquit scripta Comment. in Cantica. Considerationes divinæ contemplationis ad Eugenium pontificem. Vnde Pontifici munera ratio datur. Varias insuper epistolas, sermones etiam in diebus solennibus habitos. Volaterr.

Bernava, Apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. Oppidum est Hispaniæ Tarraconensis, non procul à Cesarea Augusta, Celtiberis & Bessitanis ad Orientem proximum. Vulgo **Benavar**.

Beroë, **βερόη**, Epidauria fuit anus, & nutrix Semeles, in quam se mutavit Iuno, Semele persuasura, ut à Iove veram illius formam peteret, qua cum lunone congreedi soleret: ut superius de Baccho dictum est. Ovid. Metamorph. 3: Ipsaq; erat Beroë Semeles Epidauria nutrita. q. Beroës quoq; cujusdam Dorycli Ismarii conjugis meminit Virg. lib. 5: Et Beroë Ismarii conjunx longæva Dorycli, &c. q. Eta item Beroë Stephano, urbis nomine in Macedonia, non procul à Pella, Alexandri Magni patria: quæ altis Beroëa, sive (ut quidam malunt) Berthœa vocatur, vide infra suo loco.

Beroës, sive **Berrhoea**, **βερροία** Stephano, **Suidæ**, Vrbs Macedoniae ad Halicamonem fluvium sita, non procul à Pella, Alexandri Magni patria. Meminit urbis hujus Plin. li. 4. cap. 10. Vulgo **Veria**. q. Est etiam in Cava Syria hujus nominis oppidum: quo Bassianus Rhetor natus traditur, à quo dicti sunt Beroëenses **βεροϊς**, quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 23.

Beronice, Vide B E R E N I C E .

Berosus, Collis est Taurorum, tres habens fontes, sine remedio, & sine dolore mortiferos. Plin. lib. 2. cap. 103.

Berosus, [Ger. Ein fürbündiger Astrologus auf Chaldaea.] Chaldaeus fuit, Astrologia peritissimus, cui propter admirandam prædicti futura Scientiam, Athenienses in Gymnasio posuerunt statuam lingua inaurata. Autor Plinius libro 7. capite 37.

Bersabe, [בֵּרְשָׁבָה] **beér-schébab**. Vrbs Iudeæ, quæ puteus jarameti inter pretatur: quia quum ibi habitatet Abrahā cum Abimelech, maestatis septem ovibus in foedus mutuū juraverunt. Hęc terminus fuit terra promissionis possessæ à populō Iudeorum, postquam reversus est ex Aegypto, & tenditur usque ad Dan, spatio in longum CL X. milium, sicut scribit Hieronymus ad Dardanum.

Bersanæ, Vidua fuit Damascena, ab Alexandro Magno ad amata. Autor est Diodorus.

Berisnus, **βερισνός** Steph. Italizæ civitas, nimurum Verona.

Beryllus, **βερύλλος**, Bostienæ urbis Arabicæ Præsul fuit, qui quum plura recte pro religione scripsisset, postremò omnia corrupti, peregrina quædam adducens, & procul à veritate abhorrentia. Quamobrem convocata Præsulum non paucorum synodo, maximè annitente Origene, ad sanitatem reductus est. Vide Volater. lib. 6.

Berytis, **βερύτης**, Troica, urbs videtur addendum. Steph.

Berytos, pen. prod. **βερύτης**, Vrbs est Phœnices, in ora Libano monti subjecta, Iustiniani temporibus legum studiis celeberrima. Vulgo **Barutum** vocant. Hinc Berytia vina, hodie quoq; nominatisima: de qua Plin. lib. 15. cap. 17.

Berytus, Alia est urbs Arabicæ, Diopolis prius dicta. Steph.

Betcia, **βετσία**, Vrbs Ausonum. Steph.

Besa, simplici s. **βέσα**, Fons est Thessalizæ inter Ossa & Olympus, juxta Cycesium oppidum: de quo Strabo lib. 8. q. Est & Besa urbus nomen in agro Attico: cuius meminit idem Strabo lib. 9.

Bessa, geminata **βέσσα**, Campus est Locridis, densis arbustis refertus: unde & nomen accepit. **βέσσα** enim saltus à Græcis nominantur. Vide Strabo. lib. 9. q. Est & **βέσσα** Bessa ejusdem regionis oppidum, apud Steph.

Besbicus, **βεσβίκος** Stephano. Insula est exigua Propontidis, XVIII. M passū circuitu, è regione ostii Rhindaci fluvii. Vide Plin. lib. 5. cap. ult.

Besippo, **βεστίππος** Ptolemæo, Hispaniæ Bæticæ portus, & oppidum non procul à Mellaria urbe, patria Pomponii Melæ, ut ipse testatur Geographia sua lib. 2.

Bessară, **βεσταρά**, Civitas est Aßyriæ apud Ptol. lib. 16. cap. 1.

Bessi, **βέσση**, Populi Thracum, teste Plin. lib. 4. cap. 11, magna ex parte Hænum montem incolentes, rapio & latrociniis vivitantes, de quibus Ovid. lib. 6. Trist. Vivere quam miserum est inter Bessosq; Getasq;.

Bessyga, pen. coit. **βέσσηγα**, m. Emporium in India, ubi & amnis Bessygas: unde Bessygitæ populi, qui humana carne vescuntur. Steph.

Bessiā Appia, legitur apud Volater. lib. 14. ex Livii lib. 2. bell. Pun. apud quem nunc legimus Vastia Oppia.

Bethārmō.

Bethārmōnēs, βαθάρμονες, Ab Homero Corybantes vocantur, Odyss. 8.

Betacharum, Vicus inter Hierosolymā & Thecūam in monte suis. Compositum nomen ex lingua Syriaca & Hebræa. Immō ut videtur esse [בֵּית הַחֶרֶם beth-hach̄erem.] merē Hebrewicum est.

Bethania, [בֵּית־הָנָיָה beth-hanjā. βηθανία.] Villa secūdo milario ab Hierusalim, in latere montis Oliveti, Martbæ, ac Mairiz memoria insignis. ¶ Est & altera Bethania trans Iordanem, ubi Ioannes quondam baptizabat. Volaterr.

Bethel, [בֵּית־אֱלֹהִים beth-el.] Vrbs Samariæ, quam Iebuseti condiderunt, quæ prius vocabatur Luza.

Bethleima, Vide BETHLEHEM.

Bethlhem. [בֵּית־לְהֵם beth-lēhem. βηθλήμ. Ger. Die Geburtsstätte Christi vñser Herlands. Vng. Béthlhem.] Nomen civitatis David, quæ alio vocabulo dicitur Ephrata, Christi servatoris nostri natalibus insignis. Nūc vīculus esse dicitur, qui ab Ioppe quadraginta millibus distat. Ex hac civitate ortus, atq; ibidem in regem unctus est David. Ibi Rachel occubuit: & sepulchrum Iesse patris David ostenditur. Est autem hic locus in tribu Iuda, sexto ab Hierusalem millario positus, contra Meridiem in itinere, quo itur Hebron. Quando autē Iacob ibi pecora sua pavit, loco Bethlehem nomen imposuit, quod domus panis interpretatur: propter eū panem qui ibi de corlo descendit. A' Stephano βιθλημία appellatur neutro genere, & plurali numero. ¶ Hinc Bethlemitæ, pen. prod. dicti sunt ejus incolæ.

Bethiphagē, pen. prod. [בֵּית־פָּגָה beth-phagē. βηθφαγή. Ger. Ein dorff nicht weit von Jerusalem am Oelberg gelegen. Vn. Befage.] Vici nōmē est in Iudea, nō procul ab Hierosolymis, quod Syris domum oris, vel maxilæ sonat.

Bethsaïda, [בֵּית־סַיְדָה beth-saïda. βηθσαιδά.] Galileæ civitas, Petri, Andreae & Philippri patria, ad Lacum Tyberiadis sita.

Bethsaines. [בֵּית־שָׁיָן beth-schénesh.] Nomen urbis Galileæ, ubi Dominas perhibetur multa signa fecisse: à qua Bethsainæ populi.

Bethsura, & Bethsuræ, tantum plurale, pen. prod. [בֵּית־שֻׁרָּה beth-sür.] Munition fuit Iudeorum præsidium: de quo multa lib. 2. Machabæorum.

Betis, fluvius Hispaniæ ulterioris. Vide BAE TIS.

Betulo, Hispaniæ fluvius est in tractu Tarraconensi, Barciano. nonsem agrum irrigans. Reftiū scribitur Bætulo per diphthongum. Vide suprà suo loco. Vulgò Becon.

Bévā, βέβα, Vrbs Macedonia: Steph.

Bévōs, βέβως, Fluvius. Steph.

B ante I.

Bianor, βιάνως. Nomen viri qui & Ocnus dictus est, filius Mantius fatidicæ & Tusci fluminis, qui Mantuan urbem à nomine matris appellavit. Virgil. Aeglog 9: naq; sepulchrū Incipit apparere Biano:is, hic ubi densas, &c. ¶ Fuit itē unus ex Trojanis principibus, qui cum Oileo auriga ab Agamemnone interemptus est, teste Homer. lib. Iliad. 11.

Bias, Bias, [βιας Ger. Einer auf den seben Weysen des Griechenlandts] Nomen Philosophi Prienensis, qui fuit unus ex septē Græciæ sapientibus. Hic (Laertio teste) vir fuit totus regius, & civium suorum princeps, quos diu adversus pericula tutatus est. Sed tandem capta patria, quum universi fugerent rerum pretiosissimarum sarcinulis onusti, ipseq; interrogaretur, cur ex bonis suis solus nihil secum ferret, respōdit Omnia bona mea mecum porto: fortuita enim inter bona sua non numerabat.

Biatfā Ptolemæo, Oppidum est Hispaniæ Tarraconensis, fortasse idem cum eo, quod hodie Bæza nominatur.

Bibaculus, Patria Cremonensis, ut scribit Eusebius, qui simul & Catullus inter poetas Iamborum Latinorum ponuntur Quintiliiano. Est & Bibaculus alter, cuius meminit Cæsar in Commentariis.

Bibaga, insula est Indiæ, ostreis & conchyliis referta, ut scribit Plin. lib. 6. cap. 21.

Bibastus, βιβάστος, Vrbs Thraciæ. Steph.

Biberius, Tiberii agnomen per derisum, propter nimiam vini aviditatem.

Bibiana, Virgo Romana & martyr sub Iuliano, quæ unā cum parētibus martyrum corpora sepeliebat, sepulta est apud palatiū Lucianum. Autor est Volat. lib. 3.

Biblā, sive(ut alii vocāt) Billia, Vxor Duellii Romani, qui primus Romanus ex navali certamine triumphavit: quæ cantu predictiū fuit, ut illo seculo pro exemplo fuerit, quæ impudicitia monstrum erat, non virtutem. De hac memoria proditam est, quod quū Duellio in iugro quodam oris graveolentia objeta esset, eoq; nomine à viro illo accusaretur, quod vitii ejus ipsum nunquam mouisset, Bibiam respondisse: Id quidem se facturam fuisse, nisi viros omnes credidisset ita olere.

Biblina, Βιβλίνη, Thraciæ regio, vino generoso insignis,

quod Biblinum ab ea appellatur: tametsi alii à biblia vite appellatū malint. Demus aut Delius Biblinum vīnum, Maxium interpretatur, è quod Biblus Βιβλος insulæ fluvius sit. Vide Stephanum.

Biblus, βιβλός, Naxi insulæ fluvius, à quo nōnulli, Biblinū vīnum nominatum putant. Vide suprà indictione BIBLINA. Bibracte, Heduorum oppidum est apud Gallos, autore Cæsare. Hodie Sequanis: hoc est, Burgundis annumeratur. Vulg. g. Beauine.

Bibracum, Vrbs Suevia, Vulgò Biberac.

Bibrēvīs, pes, Pyrrichius, Diomedes Grammaticus lib. 3, Biburcum, Daia urbs. Vulgò Biberig.

Biblūs, Collega Cæsaris fuit in consulatu, nomine potius quam re: Cæsar enim solus quicquid vīsum erat, inconsulto collega, pro suo arbitrio gerebat. Vnde quicquid illo anno factum erat, homines urbani Cajo & Cæsare Coss. gestum dicebant. Vide Erasmus in Apoph. Extat etiā apud Tranquillum in vita Cæsaris ea de re distichon hujsmodi: Non Bibulo quicquam nuper, sed Cæsare factum est. Nam Bibulo fieri Consule nil memini.

Biscirgium, βισκήριον, Ptolemæo, Germaniæ urbs est, quam Erfordiam, Vulgò Erdorf vocant.

Bidini, Populi sunt Ciciliæ, Citaris, & Cacirinis vicini: ut autor est Plin. lib. 3. cap. 8.

Bidios, βιδός, Castellum in agro Taurominitano. Steph.

Bidos, βιδός, n., invenitur & cum diphthongo, adhuc castellum: in Sicilia. Stephan.

Biernus, Vrbs Cretæ, Vide historiam apud Stephanum, ubi ait de Vienna Galliæ.

Biendium, Citerioris Hispaniæ portus est, apud Plin. lib. 4. in descriptione citerioris Hispaniæ.

Bigargitani, Populi sunt Hispaniæ in tractu Tarraconensi. Vide Plin. lib. 3. cap. 3.

Bigerones, Aquitanæ populi sunt, apud Cæsarem, Tarbellis & Sontiatibus vicini.

Bigerra, βιγέρα, Ptolemæo, Hispaniæ civitas est, Setabis termina, quæ hodie Beira ab incolis vocatur.

Bilæus, βιλαῖος, Fluvius est Ponti, in finibus Paphlagoniæ, nō procul ab Heraclea. Vide Plin. lib. 6. cap. 1.

Bilbiliā, βιλβίλιος, Oppidum Celtiberorum in Hispania Tarraconensi, ad Salonen fluvium, optima ferri temperatura nobilitem. Ex hoc oppido Martialis poëta originem traxit, ut ipse multis in locis testatur. Vulgò Calatayus.

Bilbina, Vrbs Persica. Steph.

Bion, βιών, Borysthenites philosophus fuit, & sophista callidus, qui philosophiam vario orationis flore vestivit. Hic primum Crateris Cynici Philosophi auditor fuit: à quo sece ad Theodorū contulit. Fertur hic dixisse ad eum qui fundos suos ingluvie voraverat, Terra Amphiaraum absorbuit, sed terram q; Fuerit & alii ejusdem nominis Philosophi, quos vide apud Laertium.

Bipedimui, Galliæ in Aquitania populi, de quibus vide Plin. lib. 4. cap. 19.

Biracelium, Thuscæ oppidum est Ptolemæo, hodie Vicellum.

Bilendium, Citerioris Hispaniæ portus. Plin. lib. 4.

Bimater, Agnomen Bacchi, quod duas matres habuerit, Semelen & Lovem, matris fungente officio, Διμήτρη. Vide suprà in nomine BACCHVS.

Bingūm, Vrbs in littore Gallico ad Rhenum sita, eo loco ubi Naus fluvius in Rhenum exit. [Vulgò Bingen.]

Bisaltes, Vide BISALTA.

Bisaltiā, βισαλτία Stephan. Regio Macedonia libera, ad Strymonem amnem: ita dicta à Bisalte Solis & terra filio, aut à Bisalte vicino fluvio.

Bisaltæ, βισαλταῖς, Stephan. Populi liberi Macedonia ad Strymonem amnem, telle Plin. lib. 4. cap. 11, qui famem in bello lacte concreto, & sanguine equino tolerant. Virgil. 3. Georg. Bisaltæ quo more solent, acerq; Gelonus, Quū fugit in Rhodopen, aut in deserta Getarum. Et lac concretum cum sanguine potat equino.

Bisaltiā, idis, βισαλτία, Gentile sc̄ominū à Bisaltia Macedonia regione formatum. Ovid 6 Metam. - tu visus Enipeus Gignis & Aloidas, aries Bisaltida fallis.

Bisantie, βισαντίη Steph. Oppidum est Macedonia, nō procul à Melane fluvio, eoq; oppido, cui μέλανος τάχος: hoc est, longus murus nōmen est. Vide Plin. lib. 4. cap. 1.

Bisargis, βισαρξίς, Oppidum Hispaniæ in tractu Tarraconensi, ad Iberum fluvium: cuius meminit Ptol. lib. 7. cap. 6.

Bistoniā, Βιστονία, Regio Thraciæ, inter Nessum & Hebrum fluvios: ita dicta à vicino lacu, quem Bistonidem appellant: sive(ut quibusdam placet) à Bistone rege. ¶ Bistona præterea Stephano oppidum est ejusdem regionis non procul ab Abdens.

Bistoniā,

Bistōnēs, *βιστόνης*, Populi Thraciæ, inter Nessum, & Hebrum fluvios: ita dicti à Bistonide lacu, sive (ut Stephano placet) à Bitone rege. q̄ Iude *βιστόνης*, patronymicum foemini generis, quod s̄ spissimè tamen accipitur adjectivè & possessivè Ovidi in Epistola Paridis ad Helenam: Tuta tamen bello Bistonis ora fuit.

Bistōnīs, *βιστόνης*, a, um, *βιστόνης*, possessivum: quod Poëta suo more accipiunt pro Thracio. Ovidius: Brachia Bistonia candidiora nive. Idem: Fessaque Bistonia membra lavabas aqua.

Bistōnīs, *βιστόνης*, sive Bistonius lacus, in Bistonia Thraciæ regione est, nō procul ab Abdoris oppido: in quo natantia omnia demerguntur: unde & nōm̄ acceptit, à verbo scilicet Græco, *βιστόνης*, quod est demergo. Vnde & bystonis per y Græcum scribendum videtur. Stephanus tamen & Suidas *βιστόνης*, *βιστόνης*, & *βιστόνης* scribunt, per quartam Græcorum vocalem.

Bisurgis, [Ger. Ein Fluß in Deutschland der Weser genannt läuft durch Sachsen und das Land Braunschweig.] Straboni lib. 7: Germania est fluvius, sexcentis à Rheno stadiis distans. Pompon. Visurgim appellat lib. 3.

Bithalbe, *βιθαλβη*, vide Hellenopolim apud Steph.

Bithia, Pharaonis filia, quæ Mosen adoptavit.

Bithūs & Bacchūs, Vide in APP ELLATIVIS.

Bithyæ, *βιθυα*, Populi sunt Thraciæ, apud Stephanum, quorū autor fuit Bithys Martis, & Setæ sororis Rhesi filius. q̄ Bithyæ quoq; mulieres fuerūt in Scythia, in singulis oculis binas habentes pupillas, ideoq; visu effascinantes: ut ex sententia Apollonide tradit Plin. lib. 7. cap. 2.

Bithyniæ, [βιθυνια]. Ger. Ein Land schafft des minderen Asie.] Regio minoris Asie, adversa Thraciæ, & proxima Troadi, quæ (ur Solinus scribit & Servius) primum Bebrycia: postea Mygdonia: deinde à Bithyno Bithynia dicta fuit. In Bithynia Libya est, ubi Annibal sepultus est. Sunt qui scribant Thymos populos transisse ex Thracia, qui deinde Bithyni dicti sunt, & regio ipsa Bithynia. Claudi. Thyni Thraces erant, quæ nūc Bithynia fuit. Ex Bithynia fuerunt viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filii ejus mathematici, & Cleophaes orator ex Myrla, & Asclepiades medicus Prusiensis.

Bithyniūs, a, um, *βιθυνιος* Quod Romanorum quibusdam in cognomen cessit à devicta nimis rura Bithynia. Martial. Iam te rem factam Bithynicam credis habere. De origine Bithynoru vide latius apud Strabonem lib. 12. Herodotum lib. 7. & Dionysium Atrum de Situ orbis.

Bithyniūs, a, um, aliud adject. *βιθυνιος* Stephano. Iuven. Quantu& Cappadoces faciant, equitesq; Bithyni. Vbi illud animadvertisse est, à Iuvenale corripi primam nominis hujus syllabam, quæ à ceteris omnibus producitur.

Bithynium, *βιθυνιο*, Stephano, Civitas in Bithynia, à qua Bithyniæ & Bithynenses populi dicti sunt.

Bithynopolis, Vrbs à Bithyno dicta. Steph.

Bithynus, Iovis & Thracis filius. Stephano *βιθυνος*, fratre habuit Doloncum, à quo Dolonei Thraciæ populi dicti sunt.

Bithys, *βιθυ*, nomen viri, de quo Steph. in Bithyæ & Bithyniæ, & Bithynopolis.

Bitias, fuit unus ex Carthaginensium principibus. Serv. in illa Virg. 1. Aen. Tum Bitias dedit incepitans, &c. ait Bitiam fuisse præfectum classis Punicæ. Meminit etiam Bitias cuiusdam Virg. lib. 9. qui frater Pandani fuit ex Alcanore Trojano; & Hera. Hi cum Acnea post Trojæ excidium in Italiam venerunt, & quatuā apertis etiā portis ausi essent Rutulos, absente Acnea, lacerare, ab iisdem sunt trucidati.

Biton, *βιτων*, Alter fuit ex filiis Argiæ sacerdotis, & frater Cleobis: de quibus sic scribit Cic. 3. Tusc. Primum Argiæ sacerdotis Cleobis & Biton filii prædicant. Nota fabula est. Quā enim illam ad solenne & statutum sacrificium currū vēhi jus esset, fatis longè ab oppido ad fanum, morarenturq; jumenta: tunc juvenes u, quos modò nominavi, veste posita, corpora oleo perundexerunt, ad jugum accesserunt. Ita sacerdos advecta in fannam, precata à Dea dicitur, ut illis præmium daret pro pietate, quod maximum homini dari possit à Deo. Post epulatos cum matre adolescentes somno se dedisse, manè inventos esse mortuos. Hæc ille.

Bituitus, Arvernorum rex in Gallia, specie colloquii comiter hospino invitatus à Ca. Domitio, & vincitus est, & Romam deportatus.

Biturgiæ, *βιτυργια*, Oppidum fuit Tuscæ, teste Ptolemaeo, libro 3. capite 1, non procul à Manliana, hodie Pontificum villa.

Bitrigæs, Populi sunt Galliæ Aquitaniciæ, teste Plin. lib. 4. cap. 10, quorum frequens est mentio apud Cæsarem. Hi uno die viginti oppida incenderunt, ut Cæsarem pabulatione & commercio prohiberent. Horum metropolis Avaricum erat: hodie Bourges en Berry. Singularis nominativus est Biturix, quo

usus est Lucan: libro 1: Et Biturix, longisq; leves Axones in armis.

Bizzen, Civitas Thraciæ. Steph. *βιζη*, τὸ δέ οὔπερ τὸ τεῖχος βασίλεως. Plinius, libro 4. capite 11, Biziam vocavit: Bizia, inquit, arx regum Thraciæ, Terci nefasto criminis invisa hirundinibus.

Bizia, [Ger. Ein Schloss der Könige Thracia, in welchem viele schwärme sitzt.] Arx est regū Thraciæ, teste Plin lib. 4. cap. 11. ad quam hirundines non advolant. Eius rei causa ad Terci incensu, & Prognæ flagitium refertur à Græcis scriptoribus. Vide BIZEN.

Bizon, Thraciæ oppidum fuit, inter Apolloniæ, & Calatidæ situm, magna ex parte terræ motibus haustum. Plin. lib. 4. cap. 1. & Strabo 7.

B. ante L.

Blaberura, *βλαβερη*, Oppidum est Tarracensis Hispaniæ non procul à Pyrecozis montibus: cuius meminit Stephanus in voce Indriæ.

Blaena, trisyllabum, Ponti regio ferax, per quam Amnis flumen labitur. Hoc in loco Mithridates cognomento Eupator, Nicomedis Bithyni copias fundit, haud quidē p̄fessus, sed per legatos: unde ille cum paucis domum fugiens servatus est, & inde in Italiam navigavit. Verba sunt interpratis Strab. lib. 12.

Blanda, Italæ oppidum in agro Brutio, nō procul à Bato sumine, & Parthenio portu. Plin. lib. 3. cap. 5. q̄ Est & Blanda, sive Blande, oppidum Hispaniæ Tarracensis, in agro Barcinensis, iuxta Larnum flumen. Vulgo, Blanes.

Blande, Fluvius est Hispaniæ Tarracensis, in agro Barcinensi, iuxta oppidum sui nominis. Autor Plin. lib. 3. cap. 3.

Blandus, In agro Sabino regio est, in qua Horatius habuit villam, & in ea fontem, quem celebrat elegati carmine, cuius principium est: O' fons Blandus! splendidiq; vitro &c.

Blâscor, [βλάσκων]. Ger. Ein Insel im anflauß des flusses Rhodani. Insula in Rhodani ostio, prope Metinam. Plin. lib. 3. cap. 5. & Strab. lib. 4.

Blemmyes, [Ger. Böder im heissen Morentäld/ welche tein Haupt, sonder das Haupt und Augen an der Brust haben.] Plin. lib. 5. cap. 8. sive Blemyes unico m, *βλεμυες* Stephano. Populi sunt in Aethiopia versus Austrum, capitibus carentes, ore & oculis petori affixis: ita dicti, (Stephano teste) à Blemye quodam, uno ex tribus p̄ducibus, qui sub Dionysio in iis regionibus militarunt. Hi alio nomine Bleptæ vocantur.

Bleniæ, narium, [Ger. Böder in Africa die bei angestie an der Brust haben.] Populi sunt Africæ, faciem in pectora habentes Claudioianus: errat Per Meroen, Blenisq; feros, zaramq; Syenen. Quo tamen in loco Blemyas legendum crediderim. Vide in præcedenti dictione.

Blepæ, *βλεπαι*, Populi Africæ, sine capitibus, habentes oculos in pectora. Eosdem & Blemyas vocat Pomp. lib. 1.

Blerani, Italæ populi in tractu Hetrutæ Cortonensis, & Capenaribus vicini. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

Bliteræ, Oppidum provinciæ Narbonensis, de quo Plin. lib. 3. cap. 5. In Mediterraneo (inquit) colonia Arclate Sextanorum, Bliteræ Septumanorum, Arausio Secundanorum.

B. ante O.

Bôagru, *βοαγρη*, Locrensum armis, sive potius torrens, qui Thronion urbem præterfluit: interdum tam exiguis, ut ne pedes quidem transeat ungat: interdum tam latus, ut ad bina diffundatur jugera. Strab. lib. 9.

Bôautiæ, *βοαιλαι*, Vrbs Scythæ. Steph.

Bobium, Oppidum est Apennini juga situm, ubi cœnobium dicitur à Tholinda regina Longobardorum extractum: quo in loco nuper hujusmodi libri reperti sunt, Rutilius Numatianus, Heroicum Sulpiti carmen, LXX epigramma: Terentianus Maurus de literis, syllabis, & metris omnis generis: Cæsius Basilius: Vetus Longus de Orthographia: Adamatius Martyrius de litera muta B. & V, vocali: Probi Catholica: Cornelius Fronto Latinæ: Servius grammaticus de litera: Liber persimilis Iulio Polluci de vocabulis rerum: Paraphras super sex Virgilii libris: Trium Aeglogarum Virgilii enarrationes: & alia præterea multa, quæ Volaterranus conumrat.

Boboniæ, *βοβοναι*, Vrbs Italæ, Steph.

Bozialium, Arcadiæ oppidum est, iuxta Megalopolim & Catinam, teste Plin. lib. 4. cap. 6.

Bocatius, Scriptor Italæ fuit, sua lingua quām Latina teritor. Scriptis Latinæ Genealogiam deorum: de illustribus mulieribus: item de fluminibus & montibus, & pleraq; alia sua lingua.

Bocchus, Rex Mauritanie fuit & Getulic, qui Iugurtham Sylæ tradidit. Vide Salustium in lugur.

Bocchyris, pen. prod. *βοκχυρης*, Rex quidam fuit Aegyptiorum, qui iuste, sincereq; judicasse fuit, adeò us ejus nomē in proverbium venit justissime judicantium.

Boccorsi,

Boccori, qui & Concordenses, Populi sunt Lusitanis, teste Plin. lib. 4 cap. 22.

Boccenses, Sardinæ populi, teste Plin. lib. 3. cap. 7.

Bochiana, Oppidi nomen Troglodytarum. Apud Plin. lib. 6 cap. 29, in descriptione sinus Maris rubri, Troglodytici & Aethiopici.

Boderia, Ptolemaeo, Aestuarium maris Britannici, Tacito Bodotria dictum in Vita Agricolæ.

Bodincomagum. Oppidum est ad Padum, alio nomine Industria: ita dicitur à Pado, qui Ligurum lingua Bodincus fuit appellatus, quasi fundo carens. Plin. lib. 3. cap. 16.

Bodincus. [Ger. Der Boden ist flus in Italia die Ho genant.] Ligurum lingua dictus fuit Padus fluvius, propter immensam altitudinem, quasi fundo carens. Vide in præcedenti dictione.

Bodenætus, Vide Dodone in Steph.

Bodona, Bodon, Vrbs Perthebie, vel potius Thessalie. Steph.

Bodotria. Vide BODERIA.

Bœa. Oppidum est Peloponnesi in sinu Argolico, non procul ad Epidauro, ut scribit Plinius libro 4 capite 5, in descriptione Achæar.

Bœbe, es, Boës, Oppidum est Crete, nō procul à Gortyne. Stephanus. q Eß & Bœbe Thessalie oppidum, lacui adjacens, qui ab eo Bœbeis appellatur. Strabo lib. 9.

Bœbel's, idis, sive Bœbias, adis, sive Bœbeis, idis, Boës, Boës, Bœbel's, Stephano, Lacus in Thessalia ad radices Ossa. Lucanus lib. 7: Ite per Ossam rapidus Bœbeida sanguis. Valer. Flac. Perderet & pingui miseris in Bœbide cricis.

Bœmia, Regio Germania, trium ferè dierum longitudine, & totidem latitudine, Hercynia sylva undiq; cincta, & Albi fluviu irrigata: ab Oriente spectans Moravos: ab Arto Saxones: ab Occidente Noricum: à Meridi superiorē Pannoniam, quæ Austria hodie dicitur. [Gal. Bohemia Ital. & Hisp. Boemia. Ger. Böhmen. Pol. Ceskia. Vng. Tschorskig. Ang. Beane, the name of a country.] q Hujus incolæ Boëni appellantur, lingua & moribus à Germanis omnia disticti. Vide plura de his apud Aenean Syvium, qui Boënum historiam conscripsit.

Bœotia, [Boënia Ger. Ein Landschaft in Griechenland / nach bey der Insel Eubœa, so ses Nigropeni heißt/ getragen] Regio est in finibus Græciæ, Eubœa in insula objecta: ab Attica autem Cithærone monte discreta: in dicta (ut nonnulli putant) a bove, cuius ductu Cadmus pervenit ad eum locum, ubi postea Thebas Bœotias condidit. Ad quam nominis rationem alludit Ovid. 3. Metamorph. quum ait: Bos tibi, Phœbus ait, solus occurret in arius. Nullum passa jugum, curvij; immunis ariatri: Hac duce carpe vias, & quia requieverit herba, Mochia fac codas, Bœotiaq; illa vocato. q Alii alias afferunt nominis hujus rationes: quas vide apud Steph. lib. 9. Olim etiam Aonia dicta est, & Ogygia, & Hyantis, & Melisæpia, & Cadmeis. Thucydid. q Hinc Bœoti, Boënia, dicitur sunt regionis hujus incolæ, qui stupiditatis, & crassi ingenii homine malè audierunt. Hinc est illud Horat. lib. 2. Epist. Bœotum in crasso jurates aeternatum.

Bœotius, a, um, adjективum, Cic. 1. de Divia. Quod & somniantibus sècè contingit, & nonnunquam vaticinantibus perfidorem, ut Bacis Bœotius, & Epimenides Cres. q Bœotia auri, Boënia. In pingui judicio hominem quadrat. Bœotum stoliditas compluribus proverbiis locum fecit. Similimum illi, Auris Batava. Diogenianus meminit Adagii. q Bœoticum ingenium, Boëniaq; res, pro stupido & stolido. Quicquid enim insulsa esset ac stolidum, id Bœoticum dicebatur. Lucian. in love Tragedo: A ægri, ræpi ægri, & dardis boeniori: id est, siud quod dixisti, proflus agrestis est & vehementer Bœoticum Horat. in Epist. Bœotum in crasso jurares aere natum. q Eundem seculum habet, Bœotica sus, & Boënia ds. Vetusissimum adagium. Qui enim prius temporibus, Bœotia regionem incolebant, ûarsæ appellabantur, gens barbara & agrestis: proinde quidam depravata voce, pro, ûarsæ, ûas: id est, sues appellabant. Idq; scisma cessit in proverbiu. q Bœotica cætilena, Boëniaq; res, dicebatur si quibus rerum initia tranquilla ac prospera fuissent, posteriora turbulenta ac tristia. Natum ex historia: nam Bœotii primum liberam ac pacatam agebant vitam: deinde mortuo Laio in variis calamitatibus inciderunt, ut illorum cantilena à lato initio in luctum desisse videatur. Citatur à Zenodoto. q Bœotica ænigmata, Boëniaq; res, dicebantur oblique atq; obscurè dicta, quæ q; per difficultè percipi possent.

Bœotius, a, um, aliud adjективum. Ovid. 12. Metam. -Bœotaque tellus Aulide pistosa puppes tenuisset iteras.

Boëthius Zenone imperante ob affectu libertatis suspicione à Theodorico rege exilio damnatus: deinde custodiæ traditus, plura conscripsit. Tandem simul cum Symmacho senatore, sacerdo suo, aliisq; præstantibus viris interficitur, ut ait Eusebius.

Bœotus, laeptus quidam poëta fuit Tarcanis, qui Philippensem

Antonii victoriā carmine conscriptis: quo nomine præter alios summos honores, quibus ab illo est affectus, gymnasii cuam Tarcanis praefecturam est assequutus. Vide Strab. lib. 14.

Boetus, ut inquit Strabo, Hispanæ fluvius, ex eisdem nascens locis, ex quibus Anas, & Tagus.

Bogodium, Ptolemaeo oppidum est Germania, quod hodie Bogostetis vocatur.

Boges, Fortissimi cujusdam Persæ nomen est, qui ab Atheniensibus obsecus, quū nihil commecatus supererat, maluit uxori primum & liberis, deinde scipium interficere, quam vivus in hostium manus pervenire. Herod. lib. 7.

Bogild, dis, pen, genitivi correpta, Rex fuit Mauritanie Tingitana, quæ ab eo Bogudiana vocata est, teste Plin. lib. 5. cap. 2. q Fuerat aut plures ejusdem nominis, ex quibus postremus fuit, qui in Astiaco bello Antonii partes sequutus, ab Agrippa supplicio affectus est. A Strabone Bogus dicitur lib. 8. barbaræ voce in suaviorem sonum, & terminationem declinationi aptiore transmutata.

Bogus, Vide BOGVDS.

Boñanum, Hodiæ Boëianum; Oppidi nomen est inter Samnitæ, Ptolemaeo.

Böll, Böll, Straboni, populi fuerunt Galliæ Lugdunensis, teste Plin. lib. 4. cap. 18, qui putantur agri Borbonensis tractum incoluisse. Hi postea Alpes transgressi, juxta Padum confederati, ubi & Laudam Pompeiam urbem considerunt, teste eodem lib. 3. cap. 17. Idem postea à Romanis expulsi, in Germaniam se contulerunt, teste Strabone lib. 7, ubi Hercynia sylvae partem incoluerunt, quæ Pannoniæ proxima est: quæ regio ab eis primum Boiohemia, & postea abjectis aliquor literis Boëmia appellata est, quod sonat nihil aliud quam Boiorum patriæ.

Boin, Oppidum Africæ, in tractu Cyrenaico, Plinius libro 5. capite 5.

Bojon, Böön, Stephano, Doridis oppidum in Græcia, teste Plin. lib. 4. cap. 7. Doris (inquit) in qua Sperchos, Erineon, Boion, Pindus, Cytinum.

Bolâ, Bölä Stephano, Oppidum agri Campani in Italia: cujus meminit T. Livius. Vnde Bolani, Coriolanis & Fidenatibus vicini, apud Plin. lib. 3. cap. 5. Virgil. 6. Acneid. Pomerios, castrumq; Inui Bolaniq; Coramq;.

Bolbitæ, Bölöntæ, Vrbs Aegypti.

Bolbulæ, Bölöntæ, Insula nomen in mari Aegæo, non procul à Teo: ut refert Plinius in descriptione insularum ante Asiam, libro 5. capite 21.

Bolbitinum à Plin. lib. 5. cap. 10. numeratur inter ostia Nili.

Bolentium, Pannonia superioris oppidum est, apud Ptolemaeum, quod il i sua lingua Radispurg vocant.

Boline, Bölin, Vrbs Achæar. Steph.

Bolingæ, Populi sunt Indiæ. Plin. lib. 6. cap. 19.

Bollius, Bölios, Vrbs Acolica in edito sita, prope Chium. Stephanus.

Bölögßia, Bölöntæ, Vrbs juxta Euphratæ, à Bologesso rege condita. Stephanus.

Bologesiphora, Bölöntæ, Vrbs Persica. Steph.

Bolurus, Bölor, Vrbs Tralleorum in Illyria, & alia Thesprotia. Steph.

Bomarei, Aisiæ populi sunt à Caspia mōribus Orientem versus incolentes, ut autor est Plin. lib. 6.

Bombina, Leg. B M B I N A.

Bombos, Cilicie flavius. Plin. lib. 5. cap. 27: Præterea intus flamina Liparis, Bombos, Papadus.

Bomilcar, Carthaginensis fuit. Amilcaris filius, qui quum a pud suos in suspicionem venisset, quod cum Agathocles sentiret, in crucem sublatus est. Vide Iustinum Trogi abbreviatum lib. 33.

Bomitæ, Oppidi nomen est in Amano monte, qui Syriæ à Cilicia distinet. Plin. lib. 5. cap. 22.

Bonandria, Hodie dicitur Syriæ civitas, quæ olim Apollonia. Bonaventura, Frâcisanus theologus, ex oppido Bagice regio, ob virtutem & commentarios editos, in Cardinalium numerum ex generali (quo nomine, ut peculiari, ruptur Franciscani) à Gregorio X. relatus est. Habitum quo nunc utuntur Franciscani cardinales instituit, quum prius aliorum cardinalium modo incederent. Dum privatus esset, ne gratis visitaret, sacros aliquot libros scriptarate solebat, custodi tradere mercedis loco venundandos. Postremò à Xysto III. in catalogum relatus est. Hujus postea libros in Epitomen redigit Gulielmus Fulginus ejusdem ordinis. Autor Volaterranus. q Fuit ité Bonaventura alter ejusdem ordinis Patavinus Cardinalis S. Caeciliæ factus, sub Ioanne XXII. doctrinæ sanctitatem adject, ut qui pro martyre ferè colatur, à Carranensi principi sagitta peremptus, dum Ecclesiæ libertatem contra tyrannos tueretur. Vtriusq; autor Volaterranus.

Bönhæ,

Bōnchāē, βονχαῖ, Populi Carthenis vicini, inter Euphratem & Cyrum fluvium. Steph.

Bonchīs, βονχίς, Civitas Aethiopie juxta tertium cataractem. Stephanus.

Bonicius, Præsul Avernensis, vir sanctitate clarus, cuius tunica etiam hodie monstratur, qua à diva genitrix fuit donatus in excessu montis, eodemque primū sacrificavit. Autor Volaterranus.

Bonifacius, Romanus, apud Tarsum Aglaes divitis viduæ res procurabat, cum qua rem habebat, ebrietate, ceterisque moribus infamis. Factus repente alius, martyrium sub Diocletiano subiit, relatusque deinde à servis Romæ, eique templum in Aventino dicatum, quod & Alexio postea commune fuit. Alius fuit Britannicus natione, præsul Maguntinus, apud Phrysius & ipse martyr, quod justus Stephanus II. Pontificis, Pipinu Caroli patrem regem oleo sacro perunxerit. Alius ejus nominis præsul Carthaginensis Zenone imperante. Alius item præsul Ferentinas ambo confessores. Quintus præterea martyris Bonensis, Othonis tertii consanguineus. Autor Eusebius. His additur à Volaterr. Bonifacius Africæ comes, sub Honorio Aclii ducis amulus, Augustino amicissimus.

Bōnnī, (quod hic corruptè legebatur) Vide BOMI.

Bōnōniā, βονωνία, Princeps Hetrurie colonia, Felsina climatice, in octava Italie regione: ut tradit Plin.li.3.cap.15. Vulgo Bologna.

Bonosus, Romanorum tyrannus mirabiliter bibacitatis: de quo Aureliani illud celebratur, non ut viveret illum esse natum, sed ut biberet. Hic quantumlibet bibisset, semper securus erat & soberius, & nunquam non vino prudenter: & quantum bibisset, tantundem reddebat vesica ad æquilibrium. Hunc ad laqueum quum coegerit Probus imperator, jaclatū est militari joco: Amphoram pendere, non hominem.

Bonus, Presbyter Romanus, simul cū Fasto & Mauro diaconi, Romæ sub Valerio principe passus, sepulti omnes in via Latina Autor Volaterranus.

Bōos Coētē, βοσκήμ, Hellesponti urbs est, quæ Helgas & Germanicopolis postea dicta est. Plin.lib.5.cap.ult.

Bōos V̄rā, βοσκή, quasi Latinè Bubulā caudam dicas, Urbs est Cypri insulæ, cui vicina est Treta & Palæpaphus, quæ antiquum Veneris templum habet. Autor est Strabo lib.14.

Bōstēs, tis, vel Bootes, τις, βόστης, à bove deductum nomen, Latinè Bubulcus, coeleste sydus, quod Arctophylax vocatur, & more bubulci plaustrum sequi videtur. Fuit autem Bootes (ut refert Higinus) Iovis ex Calisto filius, nepos Lycaonis, regis Arcadiæ, qui unâ cum matre in celum est translatus, & illi veluti custos appositus. Cicer.2.de Nat.deor. Septentriones autem sequitur Arctophylax, vulgo qui dicitur esse Bootes. Quod quasi temone adjuncta per se quatit Arcton. Ovid. Arctophylax formam terga sequentis habet. Iuvén. Frigida circunagit pigri sarraca Bootæ. Habet quatuor stellas in dextra manu, quæ non occidunt. Gell.lib.2.cap.21.

Boramia, Phœnices oppidum est, non procul à Beryto & Bybilo. Autor Strabo lib.16.

Borcani, Populi Hirpinorum in Italia, non procul à Collatinis, ut autor est Plin.lib.3.cap.11.

Borcobe, Thraciæ oppidum, Eumeniæ & Parthenopoli vicinum, ut autor est Plin.lib.4.cap.11.

Bōrēostōmā, pen.cor. [βορέοστομα] Ger. Eine auf den aufgängen der Donau in das Euphrat'sche Meer] Vnum est ex ostiis Danubii fluminis. Plin.lib.4.cap.12, de Danubii ostiis: Primum ostium Peuce: mox ipsa Peuce Insula: à qua proximus alveus appellatus, XIX.M. passuum magna palude sorbetur. Ex eodem alveo & super Istropolin lacus gignitur LXXII.M. passuum ambitu: Halmirin vocant. Secundum ostium, Naracostoma appellatur. Tertium, Calostoma juxta insulam Sarmaticam. Quartum, Pseudostoma & insula Conopon diabasis. Postea Boreostoma & Spireostoma. Singula autem ora & ostia tantasunt, ut prodatur in XL.M. passuum longitudinis vinci' mātē, dulcemque intelligi haustum.

Borgodi, Afiz populi, in insula Aigilia, teste Plin.lib.6.cap.28, in descriptione Arabie.

Bōrōnī, sive Boreon, pen.prod. βόρων, Ptolemæo, Africæ promontorium est, quod majorem Syrtim includit, dicente Plin. lib.5.cap.4: Promontorium quod majorem includit (Syrtim intelligit) Bōrōn appellatur. Hujus etiā meminit Strabo lib.17: Ultra Berenicen est parvum quoddam promontorium nomine Bōrōn, quod est Syrtis ostium.

Bōrmīscūs, βορμίσκος, Regio Macedoniæ ubi canes Euripi dem lacerarunt. Stephan.

Boron, Est Troglodytarū oppidū, ut tradit Plin.lib.6.cap.29.

Bōrsippā, βόρσιππα, Civitas est Mesopotamiae, Diana & Apollini sacra, in qua præcipue viguit lanificium. Circa hoc oppidum maxima est vespertilionum copia, qui ad csum conditū tur. Strab.lib.16.

Bōrysthēnēs, pen. corr. [βορυσθένες. Vulgò Neper. Ger. Ein grosser flus im näheren Scythia / wird genent Neper.] Fluvius Scythia secundum Istrum omnium maximus, cuius aquæ ad portandum sunt suavissime, & magnos pisces alunt nulla habentes ossa. Est item Borystenes oppidum, quod Borysthene amne alluit: unde & nomen accepit. Alio nomine Olbia dicitur, teste Strab.libro 7. & Ptolem.libro 3. capite 5. Pomponius Mela Borysthenidem appellat libro 2. Est & insula eiusdem nominis, ante fluvii hujus ostia sita: cuius etiam meminit Ptolemæus loco jam citato. Lacus quoque est eiusdem regionis, qui & ipse Borysthenes appellatur, teste Plin.li.4.cap.12.

Bōrysthēnīs, a. um, adjectivū. Ovid.4.de Pont. Eleg.10: Cūq; Borysthenio liquidissimus amne Dyaspes.

Boryza, βορύζα, Vrbs Pontica, Steph.

Bōvillæ, arum, βοιλλαῖ Stephano, Oppidū fuit in Latio, haud procul ab urbe Roma, via quæ Ariciam ducebat, ut inquit Asconius. Nam ad Bovillas interfactus est Clodius, Aria rediens. Dictæ Bovillæ, quasi bovis ilia, quod cō vulnerata bos sua trahens intestina devenerit. Vnde populus Bovillanus datus est.

Bosgœdariza, Locus est in confinibus majoris Armeniæ fatus, Autor Strabo lib.12.

Bosirata, Vrbs Aegypti, Steph.

Bōspōrūs, pen.cor. βόσπορος Græcè, sine aspiratione: & ita ratio vera postulat, Angustas maris fauces significat, à meabilis bovis transitu imposito nomine, ut testatur Plin. li.6.cap.1. quasi τὸ βόσπορον. Sunt autem duo Bosphori, Thraciæ & Cimmerius, tanta uterque angustia, ut & alitum cantus, & canis latratus ab ulteriore littore invicem audiantur: manet etiam humanae vocis inter duos orbes commercio, nisi quod id auferunt venti. Thraciæ Bosphorus juxta Byzantium est, quingentorū non amplius passuum freto, Asiam dirimens ab Europa: quâ Darius pater Xerxes copias ponte transvexit. Valerius Flaccus fabulatur Io puellam in vaccam commutat, per hasce angustias in Asiam tranavisse: indeq; fretum illud Bosphori nomen traxisse: Sic enim scribit lib.4. Argonaut. Jamq; dies, atque aura vocant, rursusq; capessunt Acquaora, quâ rigidos eructat Bosphorus amnes. Illos, Nile, tuis nondū dea gentibus Io Transierat fluctus: unde hæc data nomina Ponto. Vulgò Estrecho de Constantinopla. [Ger. Der eng schwund des Meers bei Constantinopel/ welche ein Kind durchgeswommen hat.] Alter in introitu est Mæotidos paludis, juxta Tauricam Chersonesum, duorum millium passuum latitudine, per quem palus Mæotica in Pontum defluit. Hic Cimmerius Bosphorus dicitur à Cimmeris populis, qui partem ejus frigidissimam incolunt. Vnde qui terras frigoribus occupatas habitant, Cimmerii appellantur. Inter Bosphorum Thracium & Cimmerium, ut ex Polybii sententia scribit Plin.lib.4.cap.12, interiacent millia quingenta. Est & Bosphorus urbs Frâneonia in Germania, vulgò Dæsenfurt.

Bōspōrānūs, & Bosphorus. Cic. pro Lege Manil. Bosphorus finitimus suis bellum inferre simulasset. Ovid.2.Trist. Fgerit Ionio, Bosphorioq; mari. Est item Bosphorus Stephano duarum urbium nomen: quarum alteram ad sinum Cimmerium, & fretum ejusdem nominis collocat: quæ & Bosphorus polis dicitur: alteram in India constituit.

Bōstrā, [βόστρα boſtrāh.] Non est altera civitas, ut multi putat, sed Idumæa, juxta illud: Quis est iste qui venit ex Edom tintæ vestibus de Bosta? Es.63. Est etiam oppidū terræ Moab hoc nomine, Ierem.28.

Bōstrā, βόστρα, Phœnices civitas est, ad marœ sita. Strabo, lib.16.

Bostrata, Vrbs Aegypti, Steph.

Borachidæ, Lacus Arcadiæ in Tegea, Steph.

Bōtiāē, sive Botriāē duplicato t, βοτιά, Populi sunt Thraciæ, quorum meminit Plin.lib.4.cap.11.

Bōtiēum, βοτιά Stephano, Oppidum Phrygiæ, Attæam habens paludem sale foecundam.

Botrodius, Vicus non longè à Segobria: quondam oppidum, sed à Tiberio Graccho dirutum, ut refert Polybius.

Bōtryūs, βότρυς Stephano, Oppidum est Phœnices, cuius mentionem facit Plinius libro 5. capite 20, in descriptione montis Libani.

Bovianum, Samnitium colonia verus, dicente Plin. li.3.cap.12: Samnitium, quos Sabellos, & Græci Saunitas dixerunt, colonia Bovianum verus, &c.

B ante R.

Brabastenes, Mons, quem Liv.lib.4.de bel. Mac. decem milibus passuum à Lacædemone distare dicit.

Bracari, sive Bracares, Populi Hispaniæ Tarragonensis, ad

E Minium

Minium flumen, qui unum constituit ex septem Hispaniæ citerioris conventibus, quem Bracarum cœventum vocat Plin. lib. 3. cap. item 3. Nunc, inquit, universa provincia dividitur in conventus septem, Carthaginem, Tarragonensem, Cæsar-Augustanum, Cluniensem, Asturum, Lucensem, Bracarum. Ptol. lib. 2. cap. 6. Bracaros appellat, eosq; inter Callecos annumerat: eorumq; metropolim Bracaram Augustam vocat.

Brachmanes, vel Brachmanæ, [βραχμανες Stephano. Ger. Der nam der Weisen vnd Hochgelehrten in India.] Indiæ sapientes diligentissimi syderum obseruatoris. Horum vitam descripsit Bardeanes Babylonius (ut suprà admonuimus) qui Gymnosophistarum duo tradit genera: quorum illi, qui ex generis successione veluti hereditariam sapientiæ possessionem amplectabantur, Brachmanes dicti sunt: qui vero electione ad philosophiæ professionem assuebantur, Samanei. Ad hos profectus est Apollonius Thyaneus, ut Iarcha in solio aureo sedentem de syderum motu audiret differentem, ut testatur Hieronymus in præfatione Bibliorum. Vide Strab. lib. 15. Plin. lib. 6. cap. 7.

Brachodis βραχοδης, Promontorium est Africæ propriè dictum, in extimo Syriæ parvæ cornu. Autor Ptolem. lib. 4. cap. 3.

Brachybîs, [Ger. Die Moren haben diesennamen/darnumb das sie so turzlos leben sind. Pol. Murkinowie kroskokyci. Vng. Rôsik elterw keressendk.] à Dionysio vo cantur Aethiopes à vita brevitate. Siquidem quadragesimum anum non excedunt.

Brachyle, βραχυλη, Vrbs Ceretum, qui Iberis vicini sunt. Steph.

Bræctia, Insula, Vide BRA TIA.

Bræcara Augusta, Oppidum Tarragonensis Hispaniæ, non procul à Minio fluvio. Vide Ptolem. lib. 2. cap. 6. & quæ suprà annotavimus in dictione BRA C A R I.

Bræsti, βραστι, Populi Macedoniæ, Steph.

Bragada, pen. corr. βραγαδα, Fluvius, qui juxta Uticam labitur, apud quem ab Attilio Regulo, & a toto exercitu cū ballistis & catapultis serpentem centum & viginti pedes longus occisus est. In castigatis tamen codicibus Bagrada nominatur hic flumen, non Bragada.

Bragæ, Insula quædam sunt desertæ, ut tradit Plinius libro 6. capite 28.

Brana, Turduloru oppidum est in Hispania, in conventu Cordubensi. Plin. lib. 3. cap. 1.

Branchidæ, βραχιδαι, Apollinis Didymæi sacerdotes sunt apud Posideum, oppidum & promotorium Ioniarum: qui locus, teste Plin. lib. 5. cap. 29, prius Branchidarum oraculum dicebatur: deinde Didymæi Apollinis à littore distans stadiis, 20. vide Strab. lib. 14.

Branchiûs, ut scribit Laestanius, Filius fuit Apollinis, ex filia Iaucis & Sucronis conjugi susceptus, qui quæ Apollinis malas deosculatus esset, ab eo captus, coronam & virgam accepit, cœpitq; vaticinari, & subito nusquam apparuit: post hoc ingens templum est ei ædificatum, quod Branchiada nominarunt. Idem autor alibi dicit Branchum, quendam Thessalum fuisse, ab Apolline maxime dilectum, cui post mortem in suo templo sacra fieri idem jussit. q; Hinc Apollo Branchiades dictus est, & Branchiadae communes Apollinis & Branchi sacerdotes, qui Apollinis Didymæi oraculo præfuerunt. q; Branchi meminit Stat. lib. 3. Theb. & Strabo lib. 14. & alibi.

Brancoli, Populi sunt Indiæ, quorum meminist Plinius lib. 6. capite 20.

Brända à Poëtis brevitatibus causa appellatur Apulic urbs Brundusium. Vide suo loco.

Brandenburgum, Vrbs celebris Germaniæ inferioris.

Brafidas, βραφιδας, Lacedæmoniorum dux fuit, qui circa Amphipolim cum paucissimis cinctus ab Atheniensibus, quæ hostium copiæ ratissimæ erant, sibi ferro iter aperuit. Vide Suidam.

Bratia, βρατια, Vrbs Laconica. Steph.

Brauriâ, Insula est, una ex iis quæ Illyrica adjacet. Scribit enim Plin. lib. 3. cap. ult. Illyrici oram, quod vadosum ibi sic mare, mille amplius insulis frequenterat esse: inter quas enumerat Brattiam, bobus & capris laudatam.

Brauron, βραυρων, Atticæ oppidum, ubi Diana Brauronis sanctum est. Autor Strabo lib. 9. & Plin. lib. 4. cap. 7.

Brauum, βραυμ, Vrbs Hispaniæ Tarragonensis, sub Cantabris sita, auctore Ptolemæo, quæ eadem esse creditur cum ea quam illi sua lingua Burgos vocant.

Bræa, βραι, Civitas in quam Athenienses coloram miserunt, Stephan.

Bregi, & Breges, & Phryges, idem sunt. Strabo lib. 12.

Bregmætanæ, Alia populi in Troade. Autor Plinius libro 5. capite 36.

Bremis, Vrbs Saxonie, vulgo Bremen.

Bremen, Vide PHABIRANVM.

Brennus, vel (ut aliis placet) Brenno, [βρενος Steph. Ger. Ein Bär und Hauptmann der Gallier, der Italiæ verhegget hat, vñ Dietrichos

ber gebawen.] Dux Gallorum, qui Brenonam Venetiæ urbem ædificavit, quæ postea literarum mutatione Verona dicta est. Hic quam trecentis armatorum milibus in Italiam intrumpens, primum Romanos apud Alliam flumen profigavit: deinde ab urbem pergers, eandem cepit, totamq; exsus, præter Capitolium: in quo nobilior juventus conseruata: sed quæ & illud aggredieretur, Romani cum illo converterunt, ut acceptis aliquot auri talentis, obsidionem relinquere. Quum igit aurum penderetur, ipse dux gladium suum vagina educens, & hunc pensari imperavit: sed quæ hoc Romani, ut rem injustum, recusarent, atq; ita invicem contendenter, Camillus exul, qui absens Dictator creatus erat, collectis iis, qui Roma profugerant, Gallos ex improviso adortus est, qui reliquo auro, cu maximo suorum dextero fuga sibi consulere coacti sunt. Camillus verò eos continuò persecutus, ex Italia expulit. Postremò Brennus Apollinis Delphici templum prædecausus, ira numinis se interfecit. Propertius: Torrida sacrilegia testantur limina Brennum. Vide quoq; Proverbium: Quidvis, nisi doloi?

Brenthâ, βρενθη, Vrbs Arcadiæ, & fluvius Brethiates. Steph. Bræntus, βρεντος, Herculis filius, à quo Brundusium, βρεντον, dictum. Steph. Est & Brentus Herculus filius.

Brepium, Promontorium est Achaiæ, teste Plin. lib. 4.

Bretena, Vrbs Italiæ sub Venetia, Ptolemæo, Brænum hodie. Brætolæum, Ptolemæo, Lusitanæ oppidum est, quod hodie Brænum dicitur.

Brettanis, Insula βρετανη, Vide BRETTOTIA.

Brettii, Vide BRETTOTIA.

Brettotia, βρετανη, Insula in Adriatico mari.

Breuci, teste Plin. lib. 4. cap. 35, sunt Pannoniæ populi ad Saum flumen. [Vng. Szanai toltok.]

Breuni, Plinio inter Alpinas gentes numeratur. Sic enim scribit lib. 3. cap. 20: Gentes Alpinae devictæ, atq; sub imperiū populi Romani redactæ, Triumpolini, Canuni, Vennotes, Venones, Hifari, Breuni, &c.

Briareus, βριαρες, Gigas, Coeli & Terræ filius, quem Poëta finixerunt centum habuisse brachia, & quinquaginta ventres. Hunc singit Homerus, quum Pallas, Juno, Neptunus, aliiq; ex Diis nonnulli, adversus Iovem conjurassent, persuasum à The tide in cœlum ascendisse, ut Iovi suppeditas ferret, deosq; conjuratos illius adventu territos à cœptis destitisse, & cum Iove in gratiam rediisse. Hæc Homer. i. Iliad. ubi etiam hoc additum superis quidem Briareum dictum fuisse: ab hominibus autem Aegæonem. Alii Briareum inter eos numerant gigantes, qui adversus Iovem conspirarunt: unde à Virgil. lib. 6. cum aliis monstribus in vestibulo inferorum collocatur. Dictus Briareus à corporis robore. Nam βεληνη Græci pro forti dicunt, & robusto.

Brias, adis, βριας, Vrbs est Pisidiæ regionis in Asia. Autor Strabo lib. 12. Artemidorum antiquum scriptorem citans.

Bricinnia, βρικινη, Vrbs Ciliciæ, Steph. Vide B C I N A.

Brigantës, βριγαντης, Hyberni populi sunt, teste Ptolem. lib. 2. cap. 2. Horum civitas hodie Gangforda vocatur.

Brigantium, Oppidum est Rhetiæ, ad lacum Acronium, sive Podamicum, qui & Brigantius ab oppidi hujus nominat appellatur. Vulgo Bregenz am Bodensee.

Brigiani, Populi inter Alpinas gentes Plin. enumeratur lib. 3. capite 12.

Brigida, Mulier virtutæ sanctitate insignis. Romam venit à Suevia, Urbano V. Pontifici maximo, quatuor liberos matres, totidem feminas omnes sanctos habuit, inter quos Catharinam quæ eam viduam Romam comitata est, cuius etiam cura atq; opera in patriam relata est. Autor Volaterranus.

Brilessus, Atticæ mons est, Plin. lib. 4. cap. 7.

Brileetus, Atticæ mons, in quo bina leporibus sunt jecinora, cervis renes quaterni: pennatis autem & squamosis nulli, ut scribit Plin. lib. 11. cap. 37. Suspicio eundem esse cum eo, quem idem libi 4. cap. 7, Brilessum vocat: unde & Brileetus scribendū videatur Atticorum more, qui dictiones eas, quas κριται, perplex & scribi solent, geminato ñ efficiunt.

Brimo, [βριμο. Ger. Ein Schlechtestes.] Vnum est ex Hecates, sive Proserpine nominibus: dñs Βριμος: hoc est, à terendo impositum: eò quod nocturna terribilamenta ab ea immitti credebantur: ut ex Apollonii interpretibus annotavit Cælius Rhodig. lib. 11. cap. 16. q; Brinthus, βρινθος. Aristot. Histor. libro 9. capite 11: Avis canora, quæ in montibus sylvisque versatur.

Brisa, βρισα, Promontorium Lesbi, in quo Dionysius colitur, qui ab eo Brisæus appellatur, ut auctor est Stephanus. Corinthus autem in Persia Sat. 1. Brisæum appellatum esse scribit velæ mellis usi, quod ipse primum mel inventasse dicatur, & ex favis exprimere, vel ab uva, quod uvam invenerit & expresserit, quæ Brisare sit exprimere: vel à nymphâ quæ cum nutrita dicitur, Brisæus etiam poëtarum epithetum est, quod si in Liberi patris

patria tutela esse credantur. Pers. Sat. i. Est nunc, Brisæ quæ venosus liber Acci.

Brisabritæ, Indiæ populi trans Indum fluvium, quorū mentionem facit Plin. lib. 6 cap. 20. in descriptione Indi fluminis.

Brisæs, pen. prod. **Bræmis**, Lyræstia pueræ fuit, à patre Brise ita appellata: quum vero nomine Hippodamia vocaretur. Hæc, capta Lynæstæ urbe, Achilli viatorum in fortissimam cœlit. & postea ab Agamemnonे erupta, implacabilis dissidiæ causa fuit inter Agamemnonē & Achillem: Detrectabat enim Achilles Agamemnonis imperium, neq; unquam adduci potuit ut arma sumeret, donec Patrobeli mors nuntiata eum ad vindictam extenuavit. Extat hujus Briseidos ad Achille epistola apud Ovidium in Epistolis Heroidum.

Britannia, [Bærlawia Straboni. Gall. Anglaterra. Ital. Ingilterra. Ger. England. Hisp. Inglaterra. Pol. Anglia. Saxoniam. Vng. Anglia. An. Ingland and Scotland.] per duplex a. insula in Oceanō Septentrionali, omnium, quæ Europæ adjacent, maxima: unde & orbem alterum quidam ex poëtis appellavere: à Britone rege Britannia dicta, quum prius Albion diceretur, ab albis mōribus, qui ad eam navigantibus primò appareret. Hoc in duas divisæ est partes: quarum alteram, quæ in Septentrione vergit, Scotti incolunt, Caledonia sylva nomine cognitam: altera, quæ cultior est, & Belgis viciniot, Angli tenet, Saxoniz populi, prioribus incolis, qui Britones dicebantur, inde expulsis. Hæc ab Ortu Germanico: ab Occasu Hyberniæ à Septentrione Caledonia Oceano abluitur: ad Meridiem verò angusto fræto à Belgis dirimitur. Porrigitur in longum octingentis millibus passuum. In ea Gagates lapis inveniuntur, qui ardet in aqua, & oleo restinguuntur. Vrbem habet Londonum, nunc Londram, copia negotiatorum celebrem. Inter Septentrionem & Occidentem (ut celebres Geographi tradūt) duæ sitæ sunt in insulæ, Britannia & Hybernia paulo minor Britannia, ultra quas sunt quadraginta insulæ Orcades appellatae, modicis spatiis inter se distinæ. Apud Britanos longissimus dies Septemdecim horarū deprehēditur, & æstate lucidæ sunt noctes, autore Plinio. q. Britannia, arum, ut Gallia etiam dicuntur multitudinis numero. Catullus in Cæsarem: Huc Galliæ timent, timent Britannia. Plin. lib. 33: Galliæ Britanniaq; inde modico dicuntur usæ.

Britannus, **Brætus**, Gentile à Britannia insula deductus. Virg. Aeg. i. Et penitus totò diviso orbe Britanniæ.

Britannus, Nomen fuit filii Claudi Cæsaris, ex Messalina, quem primò Germanicum, & mox Britannicū appellavit: qui quanvis adhuc infans à patre in castris sæpè circunlatus fuisset, & militibus commendatus: Neronis tamen opera veneno sublatus est: ut est videre apud Tacitum lib. 13.

Brutum, Lusitanæ oppidum, apud Plin. lib. 4. cap. 21. **Britomartis**, Puella fuit ex Gortynæ Cretæ civitate, Iovis & Chartæ filia, Diana in primis chæra: alio nomine Dictynna appellata, **Brætus**, **Brætus**: hoc est, à retibus, quorū usum in venatione traditur inveniisse. Hanc Minos Cretæ rex fert ad amasse, cuius vim quum aliqui effugere non posset, ex alta sepe rupe in mare præcipitavit. Vide Virgilium in Ciri, & Diodorū lib. 5.

Britona, Puella Cretensis fuit insigni forma, & Diana in primis dilecta, quæ quum Minois vim aliqui declinare nō posset, in fluvium se præcipitavit: levius rata vitæ, quam pudicitie jactaram facere. Hæc à Diodoro lib. 5, & Virgilio in Ciri, Britomartis dicitur.

Brutonæ, Vulgo Bretos, Populi sunt minoris Britannia, quæ est Galliæ Celtice regio, ad mare Oceanū sita, Northmanniæ ac Pictaviæ contermina. Hi olim Britanniam insulam dicuntur incoluisse, indeq; ab Anglis Saxoniz populis expulsi, in adverso littore sedes fixisse. Iuvenalis: Qua nec terribiles Cimbri, nec Britones unquam.

Brivates, Lugdunensis Galliæ portus apud Ptolem. libro 2. capite 8.

Brixellum, Oppidum inter Mantuam & Cremonam. Volaterranus.

Brixentes, Populi Alpini, Lepontiæ finitimi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 20.

Brixia, [Vulgò Bresia. Ger. Breiten/etia Stat in Italiæ.] Vrbs est Transpadanae regionis, opus Cenomanorum, qui post Insabres in Italianam venerunt, Livio & Polybio testibus. q. Est ite Brixia fluvius Elymaidis, quæ est regio Persidi finitima.

Brixillum, Vulgo Bercelle, Oppidum Hetruriæ apud Mutinæ, Plin. lib. 8. cap. 15. in descriptione Octave regionis Italie.

Brizo, **Bræz**, Apud Delios vaticiniorum, quæ ex somniis sumuntur; Dea habita est: cœi, scaphas omni genere bonorum plenæ, solis piscibus exceptis offerebant. Dicta autem putatur Brizo, ab eo quod **Bræz** prisci Græci pro dormire dicebant. Vide Cæl. Rhod. lib. 27 cap. 10.

Brömius, **Bræmu**, Bacchi cognomē, **Bræmu**: id est, à fremendo: vel **Bræmu** & **Bræmu**: hoc est, à tohitru, cœi quod natus sit cum tonitru, ejus genitrix fulmine perempta.

Bröngüs, **Bræng**, Fluvius est ex Illyrico Boreæ versus fluens, & excepto Anglo, in Istrum influens. Herod. lib. 4.

Bröntes, [Bærmis. Ger. Ein ass der Schmidthechtes Vulcani, so dem Jupiter die Fraten schmitten.] Vnus ex ministris Vulcani, qui Iovi cudit fulmina, **Bræntes**: hoc est, à tonitru dictus. Tres autem præcipue à Virgilio numerantur Vulcani ministri, Brontes, Steropes, & Pyramon, quem Ovid. 4. Fastor. Acmoniæ appellat. Hos Hesiodus in Theogonia Cœli & Terræ filios facit: quanquæ alii ex Neptuno & Amphittite natos malint. Virg. 8. Aen. Fertum exercabant vasto Cyclopes in antro, Brontesq; Steropesq; & nudus membra Pyramon. Bronteus, Dictus est Iupiter, à **Bræntes**, quod est tonitru.

Bröteas, & **Ammon**, Gemini fratres fuerunt, cæstibus clari, qui ab Ibene occisi sunt in aula regis Cepheorum. Ovidius lib. 5. Metamorph. Hinc gemini fratres Broteasq; & cæstibus Ammon invicti, vinci si possent cæstibus enses, Phinica cecidere manu.

Bröthæus, [Ger. Ein Sohn Vulcani/ der sich von seinem Vngestalte wegen seines verbrechens hat.] per duas syllabas, Vulcani filius fuit, qui irrisus propter oris deformitatem, conjecte se in ignem, & vitam incendio finire maluit, quam omnium ludibrio esse expeditus. Ovid. 1a Ibjn: Quodq; ferunt Brothæus fecisse cupidine mortis, Deus tua succensæ membra cremandæ pycæ.

Brullitæ, Pöpuli Afisæ, quos Ephesiotorum conventui attribuit Plin. lib. 5. cap. 29: Epselsum (inquis) alterum lumē Afisæ remotores convenientur Cæsatienses, Metropolitæ, Cybiani, inferiores & superiores, Myfo Macedonienses, Mæstrenses, Brullitæ, Hypæpeni, Dios hieritæ.

Brumus. Vide B R V M A L I A.

Brundulum, Portus, quem Athesia annis ex Tridentinis Alpibus fluens facit. Autor Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgò Brondolo.

Brundunum, Vrbs Bavariæ, vulgò Braunau.

Brundusium, [Bærcornor. Ger. Ein Statt in Calabriæ am Adriatischen Meer gelegen / heißt jetzt Brändi, Brandi.] Vrbs Calabriæ, ad mare Adriaticum sita, via Appia eousq; perducta, & portu insigni nobilis, ex quo Romanis tristissimus olim fuit in Græciā transitus: ita dicta à cervihi capitis similitudine, quod Brundusium Messapii sua lingua appellabat. Græci Brentusium appellant, à Brento quodam (si Stephano creditus) Herculis filio. Ex hac urbe Pacuvius poëta ortum traxit.

Brufa, Legē P R V S A.

Brufis, Pars Macedoniae, **Brænsa** Briso Emathii filio, Steph.

Brünsicium, [Ger. Braunschweig.] Vrbs Germaniæ.

Brutii, [Bætus. Ger. Völker zu hindern in Italien am Sicilischen Meer gelegen.] Italiae populi, in eo trætu, qui hodie Calabria dicitur, post Lænum fluviam incipientes, & in fretum Siculum in modum péninsulæ procurentes: dicti quasi bruti & obseceni. Fuerunt enim Brutii, servi & pastores Lucanorum, qui inde au fugere, & fuitim in regione consedentur, ubi Consentia est, quæ fuit eorum metropolis: quam regionem prius Ausones habitaverunt. Hi multo post tempore, & ab Annibale & Romanis ptopter eorum perfidiam plenè deleti fuere, sine dignitate, sine honore, ad servilia opera semper coacti. Hæc regio (ut autor est Strabo lib. 6.) Oenotria quondam dicta fuit. Supra Consentiam est Pandosia, ubi Molossorum rex Alexander trucidatus est. q. Est & Rhegium civitas olim potentissima, in extrema agri Brutii parte sita, ubi Siciliam ab Italia tradidit fuisse abscessum.

Brutianæ partim, dicta sunt scuta quibus Brutii utebantur.

Brutianæ, [Pol. Wyszy, item sl. uga miejski. Vng. Perugia.] à Romanis dicebantur, qui officia servilia magistratibus præstabant, nomine tracto à Brutis: qui quod primi Annibali adhescissent, & cù eo perseverassent, donec ex Italia discederet, hac ignominia à Romanis notati sunt, ut vilissima quæq; munia perillos obirent. Vide Alex. Genial. diet. lib. 1.

Brutina, Vrbs Hispaniæ, Ptolemaeo; Vide B R V T O B R I A:

Brutiæ, a. um, aliud adjективum, à Brutis Italiae populis: Unde Brutia pix, secundus liquor qui ex ræda excoquitur, & aceto coagulatur: dolis, aliisq; vasis illinédis utilis, ab alia pīce leniore differens. Primus autem ræda liquor Cedrium appellatur, quo Aegyptii defunctorum corpora incorrupta conservant. Vide Plin lib. 16. cap. 11. Hujusmodi pix optima in agro Brutio excoquebatur: unde & nomen accepit.

Brutum, Promontorium Italiae extimum: ubi Siciliæ olim agro Brutio adhæsit. Plin. lib. 3. cap. 1: Primus Europæ sinus à Calpe extimo Hispaniæ mōte Læcos Brutium usq; promon-

torium immenso ambitu flectitur. Ptolemeus Scyllæum appellat. Vulgo *Bursano in Calabria*.
Brutobriæ, & *βερτσια* Stephano, Oppidum est Hispaniæ in tractu Baeticæ, quod & Brutica appellatur. Dicta Brutobia quasi Brutia civitas: ea forma, qua Selymbria, & Poltyobria: in quibus Bria civitatem significat.

Brutus, Cognomè familiæ luniq; quod primus tulit L. Junius Brutus, propter stultitiam, quam Tarquinii metu simulabat. Hic ex ætis regibus, civitateq; in libertatem vindicata, primus Roma cū L. Tarquinio factus est Consul: rebusq; multis præclaræ gestis, tandem eo in prælio, quod ad Regillum lacum commissum est, occubuit: eumq; matronæ, ut fortissimū muliebris pudicitæ vindicem, annum integrum luxerunt. q. M. Brutus, unus fuit ex Cæsar's dictatoris persecutoribus, qui in campis Philippicis ab Octavio & Antonio vinctus, necem sibi consivit. q. D. Brutus, acerrimus publicæ libertatis propagator fuit, qui Mutinæ aliquādiu ab Antonio obsecratus, eaq; obdizione Hirici & Panæ opera liberatus, tandem à militibus suis desertus est, & ab hostibus occisus.

Brutus, & Bruti, & Scævæ, & Bubulci, cognomina gentis Iunia fuerunt. Brutorum præcipuè nominatur, Lucius ille Brutus, qui reges ejecit, & M. Brutus, qui Cæsarē occidit. Lucius patricius fuit: de Marco, patricius fuerit an plebeius, potest ambigi: patriciū fuisse, Posidonius philosophus, eumq; secutus Plutarchus affirmit: Brutum enim eum, qui reges expulit, tres filios habuisse, duos quo participes coniurationis in temp. ultimo supplicio, patre consule spectante, affectos, historiæ narrant: tertiu, unde Iunia gens propagata est, & à quo M. Brutus originē duxit. Contrà, plebeiu ut fuisse credamus, Dionysii Halicarnassi facit autoritas: nam, eis Plutarchum, ut soleo ac debo pluri facio: tamen Halicarnassum, qui inititur argumentis, libentius hac quidem in re authorem sequor. Plutarchi est simplex & nuda narratio: nam illud nescio quid quod assert ex Posidonio: ipsius Posidonii ætate fuisse Romæ præstantes ex ea gente viros, quorum forma ad similitudinem imaginis accederet illius Bruti, qui civitatem dominatu regio liberavit: ita plane nihil est, ut refellendum non existimet. Noster autem Cicero, quum in Philippicis orationibus, & in libro de Claris oratoribus dixit idem, quod postea Posidonius & Plutarchus, potuit id Bruto gratificari: quæ unice diligebat, tum ad studium libertatis recuperandæ facilius impelli posse existimabat, si ab illo Bruto, qui primus Romæ jugum servitutis virtute depulerat, progenitum ostenderet. Dionysii ratio hæc est, eaque, ut mihi videatur, admodum firma. Si Lucius ille Brutus, qui libertatem Romæ constituit, virilem stirpem reliquisset: ejus posteri patricii fuisse: quod si Patricii, consulatum sine dubio multi gessissent: at per annos CC. quod fasti declarant, consul Romæ Junius nemo fuit: nam quod, Scævas & Bubulcos, qui, ut diximus, Iunii fuere, consules videas, CC. post reges exæctos annis, hoc potius docemur argumento, plebeios fuisse, quæ patricios: quum in consulatu collegas habuerint de gête patricia: eo porrò tempore consules fuerint: quum cum magistratum duobus patriciis mandari, sex Licinia vetaret. Præterea, in ejusdem Dionysii historia tribuau pl. video Brutum quendam, plebeia partis defensorem acerrimum: item alterum in oratione pro Quinto: alios etiam alibi, quos, ut opinor, de gête Iunia fuisse, negabite, & plebeios fuisse: ideò putandum est, quod tri-bunatum pl. plebeii tantum hominibus deferti leges juberent. Livius sanè duos tantum nominat Bruti filios: in quos, coniurationis criminis convictos, animadversum est: sed verbum addit nullum, unde ullum præterea Bruti filium fuisse, possit intelligi. Apud Dionem eadem ferè, quæ apud Livium leguntur: ut non facile, utrum senserit, dijudicare licet: itaq; dubitatio ex Dionysio, Plutarcho, Posidonio tota nascitur, quanquæ ego quidem, quum argumenta illa duo, quæ posui, quum animo meo considero, unum de nullo Junio per CC. annos, post reges ejectos, consule, alterum, de Bruts tribunus pl. quos Dionysius, & Cicero nominant: non admodum esse video, cur dubitem, & ab eo Bruto, quem contra patres multa pro plebe gessisse Dionysius memorat, potuit M. Brutus, Serviliæ filius, cæteriq; Bruti ejus ætatis ortu trahere: is porrò ab aliquo L. Bruti patricii liberto: nam liberti ita familias non men assuebant, ut patricii, licet ab homine patricio manu missi, tamen esse non possent. Ex nostro commentario ad Quæ Fratrem.

Brûxellæ, Brabantæ urbs celebris. [Ger. Brüssel.]

Bryanian, *βερνιον*, Thesprotiæ civitas, Stephano.

Bryaxis, insignis statuarius fuit, qui cum Leochare, & Timotheo, Mausoleum in Caria ex marmore excidit. Plinius lib. 36. capite 5.

Bryazon, Amnis Asiae in Bithynia. Plin. lib. 5. cap. 32.

Bryges, *βεργια*, Populi Thraciæ fuerū: qui postea Phryges di-siuerat, à quibus Phryges Asia populi originem traxerūt. Au-

tor Strab. lib. 7. Stephanus Brygas in Macedonia collocat. Brygton, Inter urbes Macedoniae Plin. ponit lib. 4. cap. 10. Bryllyum, *βερύλλος*, Propontidis oppidum, Stephano. Bryfacion, Vrbs Parthianæ, Steph.

Bryse, Thraciæ populi, apud Plin lib. 4. cap. 11, in descriptione Thraciæ,

Bryani, Cyconum vicini inter Scythicas gentes Plinio referuntur, lib. 6. cap. 17.

Brysea, Vrbs Laconia, à qua Bacchus Bryseus cognominatus est, quod ibi coleretur. Quidam tamen Bacchum Bryseum dici putant ab antiquo verbo *βεύνω*, quod est scaturio: quoniam ex alvearibus mella, vel ex uvis musta exprimere primus docuit. Alii Bryseum potius quæm Bryseum volunt cognominatum, à byrsa: hoc est, pelle, quam in bello induebat. Nam telle Diod. lib. 5, Bacchum in pæliis pardalium pellibus usum constat. Brysa autem corium ac tergis significat.

Brysea, *βερσε*, Vnum ex agnominibus Bacchi, dñi *βεργία*, quod significat inundare & maleducere: vel (ut alii malunt) à Brysea Laconia civitate. Vide dictionem præcedentem, & sùbra B R I S A.

Brysiæ, *βερσαι*, Vrbs Elidis, Stephano.

Brystacia, *βερσακια*, Vrbs Oenomorum, Stephan.

Bryx, & Brygæ, Gens Macedoniæ Illyrii finitima, Stephan.

B. ante. V.

Bubalus, Pro pictoris nomine, vide B V P A L V S.

Bubastis, *βερβασ* Herodoto, sive Bubastus, *βερβασ* Stephano, Aegypti urbs, in qua quotannis conventus celebrabatur in honorem Dianeæ: quæ & ipsa Bubastis ab urbis hujus nomine fuit appellata. Ovid. 9. Metam. -cum qua latrator Anubis, Sancta q; bubastis. q. Hinc Bubastites nomos, appellabatur quædam ex Aegypti præfecturis, urbi huic proxima: cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 9.

Bubalus, Caria regio est, cuius mulieres ab Ovidio vocantur Bubastis, quum inquit li. 4. Metam. Bubalides, vide nutus. Bubelium, Natio est, vel oppidum Cyrenæ, teste Plinio, libro 5. capite 5.

Bubetani, Campaniæ populi Corionalis vicini. Autor Plin. lib. 3. cap. 5:

Bubinda, Fluvius est in Orientali latere Hyberniæ apud Promænum lib. 2. cap. 2.

Bubon, *βερβον*, Civitas est Cabaliæ, quæ Lycia est regiuncula, tribus oppidis habitata, Onoada, Balbura, & Bubone, Autor Plin. lib. 5. cap. 17. Stephanus Bubonem à Bubone latrone appellatam tradit, quemadmodum & Balburam ab alio latrone, nomine Balburo.

Bubona, Boum dea habita est, quemadmodum Pomona porrumborum.

Bubula (quod hic pro Lybia Cyrenaicæ oppido male legebatur) vide B V L V B A.

Buca, Oppidum est Fientanorū in quarta Italæ regione, Autor Plin. lib. 3. cap. 12.

Buccellarii, Suidas Buccellarios Gallogrecos fuisse scribit: & Buccellariorum regionem, Gallogreciam. Copiosius Alciatus lib. 6. Dispunct.

Buccina, Nomen oppidi in Sicilia. Vide in APP ELL.

Bucephalus, pro equo Alexandri, Vide in APP ELL.

Bucephala, Plinio, [βεκεφάλαι] Stephano. Ger. Ein Stier Indi so Alexander der Groß geboren hat: das ist sein Gaul der Bucephalus im Streit umbekämpft ist / und von dem hier der Stier den Namen gegeben.] Indi oppidum est ad Hydaspeum fluvium, ab Alexander Magno conditum, & à nomine Bucephali equi ita appellatum, qui ibi interfectus fuit eo in prælio, quo Alexander Forum vicit. Vide Plin. lib. 6. cap. 20.

Bucephalas, *βεκεφάλας*, Portus est in sinu Saronico, non procul ab Isthmo Peloponnesi: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 5.

Bucha, Misnia, *Βυτζ* vulgo.

Buchia, (quod hic pro Ionæ loco perperam legebatur) vide B V T I A.

Bucinna, Insula est exigua, Siciliæ adiacens, à Lilybæo promontorio in Africam vergens. Vide Plin. lib. 3. cap. 8.

Bucolion, *βυκολιον*, Laomedontis filius natu maximus, qui ex Abarbare Nympha Pædasum & Aescupum suscepit. Autor Hom. 6. Iliad.

Buda, [Vng. Hayregy io.] Vngaria, sive Pannonia metropolis est, non ita procul à Danubii ripa distata: olim munitionis totius Germaniæ propugnaculum: nunc Turcatū ditioni patet, ut penè tota Pannonia. Germani vocant Ófes Fuit sedes & inhabitatio Regum Vngariae longè pulcherrima & munita Sitma, unde dictioris locus in tota Europa tres omnium pulcherrimas esse urbes, Venetas in aquis: Budam in monte: Florentias in planitiae.

Budda, Gymnosophistarum apud Indos princeps exitit, qui illi ex virginis latere natu fuisse, credi voluerunt. Cælius Rhodanus lib. 14. cap. 1.

* Budeæ.

Butua, Plinio inter oppida Liburnicæ recensetur, libro 4. capite 12.

Butuntinenses, Populi sunt Calabriæ in Italia, quo rū meminit. Plin. lib. 3. cap. 11.

Butūs, βούτης, Pandionis filius: unde Butadæ pars tribus Aegeidæ, Stephan. Est & Aegypti civitas. Vide suprà B V T H O S. Herodianus vicuna esse scribitar Buto, βουτό dictum, ubi oraculum fuerit: unde & Latona Buto. Est & alia Gedrosiæ, Stephan.

Buxentum, βούξες, Oppidum Lucanicæ, quod Græci Pyxunæ vocant, à buxo arbore, quæ copiosa illuc provenit. Plin. lib. 3. cap. 5. Vulg. Belnedere.

Buzæ, Plinio inter Indicas gentes ponuntur. libro 6. capite 20.

Buzeris, Gens Thermiscyræ regionis in Asia. Plin. lib. 6. cap. 4. Vide B Y Z E R E S.

Buzigeus, Mons est Thessaliæ. Plin. lib. 4. cap. 8.

B ante Y.

Bybassus βιβάσσος, Caricæ oppidum Stephano, ita appellatum à Bybasso pastore, qui Aesculapium maris tempestate in Caram delatum servavit.

Bybe, βούβη, Thraciæ oppidum apud Stephanum, cuius incolæ Bybi, βούβη, appellantur à Stephano.

Byblesia, Caricæ regio, ab Isthmo Cnidiorum initium sumens: de qua sic scribit Herodot. libro 1: Nam quum initium Byblesia ex peninsula auspicetur, sintque Cnidii propemodum circumfui, eam partem, qua Boream spectat, Ceraunius claudit sinus: Australem verò Symanum. Rhodiumque mare: reliquam frontem: hoc est, Isthmum, qui perexi-guus est, nempè quinque stadiorum, Cnidii tentaverunt per-fodere.

Byblis, idis, βούβη Suidæ, Filia Miletii fuisse fertur ex Cyanee Nympha, à fratre Cauno, cuius amore desperat, repulsa, im-patientia amoris in fontem sui nominis est mutata. Vide la-tiùs totam fabulam apud Ovid. 9 Metam.

Byblis, βούβη, Mile, Parva maris mediterranei insula est cum oppido, alio nomine Mulos dicta. Aristoteles Zephyriam; Callimachus Mimallida: Heraclides Siphnum & Acyon vo-cant. Hæc insularum rotundissima est. Verba sunt Plin. lib. 4. capite 12.

Byblus, Est Phœnices urbs, Beryto vicina, in qua Adonis olim insigne fuit templum. Eam tyranno oppressam Pompeius liberavit, illo securi percusso. Sitæ est in excelsa quodam loco, non procul à mari. Hæc ex Strab. libro 16. Ho-die Gera.

• Bycus, Sarmatiæ Europææ fluvius est apud Ptolemæum, qui Pomponio Buges dicitur.

Byle, βούλη, Vrbs, Vide E L E A.

Byllis, βούλη, apud Stephanum, Illyrici oppidum est, quod à Ptolemæo βούλη appellatur: & in ea parte collocatur Mace-doniæ, quæ Adriatico mari inominet, in Illyrici confinio: ubi & Plin. Bullidensem meminit.

Bymazus, βούμαζος, Vrbs Pæoniae, Steph.

Byrfâ, Vide in A P R E L.

Bysmæi, Genus Bebrycum, Steph.

Bysalas, βούσαλας, Regio juxta Syrtes, Vide Byzantes in Stephan.

Bysus, vel Byssus, Gens quædam, Steph.

Byzacium, Africæ regio. Plin. lib. 4. cap. 5. in descriptione Afri-cae, Vide B Y Z A N T I V M.

Byzanthes, Populi Africæ, Vide B Y Z A N T I V M. De Byzante & Strabone ejus fratre, vide Steph. in Binæcopolis.

Byzantium. [βυζάντιον. Vulg. Constantinopolis. Ger. Constan-tinopel. Turc. Çeçrepolis. Pol. Konstantinopolis. Vng. Ko-szánkopolis.] Vrbs Thraciæ, ad ipsum sita Bosphorum, pri-mùm à Pausania Spartanorum rege condita: postea à Constantino in majus aucta, & sacri Imperii sede eò translata, ab illius nomine Constantinopolis dicta est. Hoc die non si-ne gravissima orbis Christiani ignomia, crudelissimi Turcarum tyranni paret in sero. Est item Byzantium, Liby-phœnicum regio in Africa: quam sic describit Plinius libro 4. capite 5: Libyphœnicæ appellantur, qui Byzantium in-co-lunt. Ita appellant regio ducentorum quinquaginta mil-lium passuum per circuitum, fertilitatis eximia, cum centesi-ma fruge agricolis sœnus reddente terra. Hæc oppida libera Leptis, Adrumetum, Ruspina, Tapsus. Hæc ille.

Byzantius, α, um, adjectivū: ut. Littora Byzantia, Ovid. 1. Trist. Byzantii exiles, Cic. pro Domo sua.

Byzères, pen. prod. βυζαρές Stephano, Populi in Pontio, qui Straboni Byzares vocantur, olim Chalybes, & deinde Chal-dæi dicti. Valer. Flac. 5. Argon. Byzeresq; vagi, Philyriq; à no-mino dicta Littora. Plin. lib. 6. cap. 4. Buzeros vocat. Ab his portus quidam Ponti, Buzericus βυζαρές λαπέω appellatur: cuius meminit & Steph.

Abalaca, Albanicæ in Asia oppidum. Plin. lib. 6. cap. 10: Prevalent oppida Albanicæ, Cabalaca: Iberia, Harmastis juxta flumen, &c. Cabales, καβαλᾶς, Populi sunt Lyciæ regionis, quarum regio Cabalia appellatur: in qua sunt urbes, Oenoanda (quam Strabo Oenoandrum vocat) Balbura, & Bubon. Vide Plin. lib. 5. cap. 27. & Herodo-tum lib. 4.

Cabalio marinus, Vide H I P P O C A M P V S.

Cabalis, καβαλῖς, Oppidum est Cabalæ regionis Asie, cuius meminit Stephanus. Est autem Cabalia Lycia pars.

Cabassus, καβασσᾶς, vel Cabessus, καβασσὸς, Homer. Oppidum Cappadociæ: quod tamè alii trans Hæmum montem collo-cant. Appion verò vicum esse ait inter Tarsum, & Mazacam. Vide Steph.

Cabellio, Narbonensis provinciæ oppidum est, prope Drudeniam fluvium, & Carpentoræ. A Strabone Caballio vocatur. Vulg. Cabillon.

Cabera, Protei filia fuisse fertur, quæ ex Vulcano tres Caberos genuit, totidemq; nymphas Caberides: quibus omibas dulcata fuisse templa, auctor est Strabo lib. 10.

Caberon, Asie fluvius est, ut tradit Plin. lib. 6. cap. 23. in descriptione Carmaniae.

Cabiria, τ. καβερία, Oppidum citerioris Asie, quod Cabiri inhabitabant. Sunt & Cabirii Bœotii populi: Vtriusque auctor Stephan.

Cabul, Galilææ regio est, quæ Ioseph. lib. 8. Lingua Phœnica à dispiendo: mihi verò à terra tenaci, ob copiam argyllæ, qua figuli utuntur, nomen accepit.

Cabullinum, καβαλλῖνος Prolemæo, Sequanorum oppidum est ad Ararim, quod alio nomine Catalaunum, Gallicè Chalos sur saene dicitur.

Cabura, ζ, Fons Mesopotamiæ, præter aquarum omnium naturam, egregie odoratus: cuius fabulosam rationem redunt, quod luno eo aliquando fuerit perfusa. Vide Plin. lib. 11. capite 3.

Cabyle, καβύλη, Vrbs in Thracia, ut inquit Polybius.

Caci, Κακοὶ, Soror fuit Caci, quam quidam volunt fratribus furtum Herculi indicasse, & ob id meruisse ibidem diu atra, sacrisq; ve-neari. Sed longè aliter Virgilii libro 8. & Ovid. libro 1. Fa-fentiunt.

Caccabe, es, κακάβη, Olim appellata fuit vrbis totius Africæ celeberrima, quæ notiore nomine Carthago dicitur. Vide See-phanius in dictione κακάβη.

Cacidiri, Inter celeberrimas Scytharum gætes Plinio ponuntur lib. 6. cap. 17.

Cacidini, Siciliæ populi Latinæ conditionis, ut scribit Plinius lib. 3. cap. 8.

Cacus, κακός, Filius fuit Vulcani, qui Latium undique latro-ciniis & incendiis infestabat: demum Hercules quoque ex Hispania, occiso Geryone, redeuntis, & apud Evandrum hospitantis, boves no& cu cauda traxit in antrum suum, quas quum manè diminutas cerneret Hercules, acc quorū errasse, scire posset, fortè fortuna ad hoc antrum pervenit: sed quum vestigia omnia foras versa videret, cum reliquis abiit. Abe-nibus autem ceteris, occlusæ boves aliarum defuderio mugie-runt. Hercules igitur auditio mugitu, Caci fraudem cognovit, raptaq; clava iratus recurrit: sed Cacus spelunca fretus, in ea-dem se abscondit, clausis foribus ingenti saxo. Quod Hercules videns, ad montis cacumina tendit, & ad extremum dejeto silice, qui antī ori summo incumbebat, intrepide desiliens, Cacum strangulavit, bovesq; suas recepit, ut copiosè describit Virgil. lib. 8. Aenid. [Ger. Ein Gohn Vasconis der dem Hercules seine Kinder gestolen hat.] Sunt qui affirmant hunc Cacum Evandri fuisse servum, qui in eo loco Italiz omnia latrocinio & incendio vastaverit, & ob id Vulcani filium appellatum. Ovidius fabulatur illum tricipitem fuisse, quū inquit Mænilio jacuit fulus tria tempora ramo Cacus, &c. Veritas tamen secundum philologos & historicos hoc habet, hunc fuisse Evandri nequissimum servum, a scire. Novimus autem malum à Græcis κακός dici, quem ita illo tempore At-ades appellabant, postea translato accentu Cacus dictus est, ut Helenæ Helena. Ignem autem dictus est vomere, quod agros igne populabatur. Hunc soror sua ejusdem nominis prodidit. Vnde etiam sacrum meruit, in quo ei per virgiaes Vestæ sacrificabatur. Hæc Servius enarrans cum Virgilii locum lib. Aenid. 8. Hic spelunca fuit vasto submota recessu, Semihominis Caci, &c.

Caddusii, Strab. libro 11, populi sunt Medizi, prope Albanos, & Caspios.

Cadena, Regio fuit, in urbis modū instructa in montibus Ly-caoniz, ut auctor est Strabo lib. 12.

Cadis.

Cadiorum, apud Strab. lib. 12, Phrygiae urbs est: quam tamen nonnulli ad Myiam pertinere dicunt.

Cadiscus, Vide in APPELL.

Cadmea, *καδμεία*, autore Plutarcho in vita Pelopidae, Arx fuit Thebana: licet nonnunquam pro ipsa sumatur urbe. Cadmēus, *καδμέος*, per tres syllabas, & pen. prod. *καδμεός*. Idem est quod Thebanus. Statius 8. Thebaid. -pudeat Cadmea iumentus: qd Cadmea victoria, *καδμεία νίκη*: hoc est, Thebanorum victoria: quod proverbium vim habet, quoties significare volumus, tam magno constitisse victoriam, ut non ita multum inter sit inter victoris sorte, & victi. Tractum est adagium à bello Thebano inter duos fratres gesto. Vide Eraustum in Adagiis. Stephanus auctor est, ipsam etiam Carthaginem, olim Cadmeam fuisse appellatam.

Cadmei's, idis, pen. prod. *καδμεῖς*, Regio est Achaia, è regione Euboea sita, quæ postea dicta est Boeotia. Autor Thucydides Belli Peloponnesiaci lib. 1.

Cadmus, [καδμός] Ger. Ein Sohn Agenoris des Königs in Phoenicia, so die gewaltige Stadt Thebas erbauen hat.] Agenoris Phoenicium regis filius fuit, qui à patre missus ad quærendā Europam sororem, jussusq; sine ea non reverti, desperato reditu, Thebas in Boeotia cōdidit. Ab hujus nomine ipsa etiam Theba Cadmea dicuntur à Cadmo conditore. Propertius: Quū tibi Cadmea dicuntur Pontice Thebae. Postea autem à Zetho, & Amphiōne regno pulsus, ad Illyrios sese cōtulit: ubi decorum miseratione, & ipse, & uxor in serpentes mutati sunt. Filias habuit Semelam, Agaven, Ino, & Antonoen. qd Ferunt Cadmum decem & sex literas è Phoenicia in Græciam detulisse, *α β γ δ ε ζ λ μ ο π ρ ς*. His Palamedem Trojano bello quatuor adcessisse, *ξ φ χ*, & totidem post eum Simo nūdem Melicum, *γ ψ η*. Ajunt quoque Cadmum historiam invenisse, & primum profaciam orationem instituisse. Paulus junior fuit Orpheo. Hæc Suidas. Apuleius verò hoc adscripsit Pherecydi. Fertur item invenisse auri metalla, atque conflaturam. qd Est & Cadmus mons qui Laodicæa imminet, ex quo Lycus fluvius fluit. Autor Strabo lib. 12, & Plin. lib. 5. cap. 26.

Cadmei's, idis, sc̄m. gener. patronymicum à Cadme. *καδμεῖς*. Ovid. 4. Metamorph. Acquora distingunt summis Cadmei's deis alis.

Cadmei's, a, um, per quatuor syllabas, *καδμεῖς*, ut Aemō Cadmei's. Stat. Theb. 8.: levius Cadmei's Aemon Tela rotat.

Cadmus fluvius Cestrinus, vide in CAMMANTIA.

Cadmus, item Milesius fuit, teste Suida, Orpheo aliquanto recentior, qui de Meliti origine, & rebus Ionicis lib. 4. cōscriptus. Hic primus fuisse creditur, teste Plin. lib. 5. cap. 26, qui pro sam orationem scribere aggressus sit: ut jam fuisse dictum est.

Cadrem, *καδρῆς*, urbs Lycie, Olbiorum colonia, *καλυπτητικὴ θύρας ἡ πόλις*. Stephanus.

Caducifer, nomen Mercurii. Vide in Appellativis CADUCEUM & CADUCIFER.

Cadueni, Sardaniæ jurisdictionis in Caria populi: ut auctor est Plin. lib. 5. cap. 29.

Cadurci, *καδύρκη*, Galliæ Aquitanicæ populi, Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo Cahors.

Cadusii, *καδύσαι*, Asia populi, inter mare Caspium, & Pontum. Strab. lib. 11.

Cadytis, Vrbs Syriae maxima, Herod. lib. 2.

Cæl. (quod hic pro insula nomine corruptè legebatur, Vide in CEA.

Cæcilia, prænomine Caia, Tarquinii Prisci uxor, maximi animi mulier, & lanifici peritissima, quæ prius Tanaquil dicebatur. Vide Plin. lib. 8. cap. 48, & Liv. lib. 1. ab Urbe.

Cæcilius, Epirota, libertus Attici equitis Romani, ludum Grammaticæ Romæ aperuit. Primus dicitur Virgilium, & alios poëtas novos prælegere cœpisse: quod etiam Domitius Marsi versiculos indicat: Epirota tenellotum nutricula vatum. Ex Tranquillo. Hujus etiam meminit Macrobius. qd Cæcilius Gallus, in disciplina juris, atq; legibus pop. Rom. noscendis, interpretandisq; scientia, usu, autoritateq; illustris fuit, tempore Gellii: cuius etiam ipse meminit: dicitq; librum scriptissime de verborum significatione, quæ ad jus civile pertainent. qd Cæcilius item Claudius Isidorus, qui C. Asinio Gallo, & Martio Censorino COSS. ad VI. Calend. Febr. testamento suo edixit, quanvis milia civili bello perdidisset, tamen relinquere servorum quatuor millia CXXVI. Iuga boū tria millia D. reliquum pecoris CCLVI. millia: in numerato H. S. D. C. M. Autor Plin. lib. 33. cap. 10. qd Fuit & Cæcilius Callantianus (Callantis autem civitas Siciliæ est) ludæorum religionis seator, qui Romæ docuit sub Augusto usq; ad Adrianum. Scripsit librum contra Phrygas: Dictionarium ex ordine literarib; Compensationem Demosthenis & Ciceronis, & alia. Autor Suidas. qd Præter hos Cæcilius Argivus, versificator fuit, qui scripsit de piscibus. Autor Suidas. qd Cæcilius item Statius, poëta Comicus, quem Cic. ad Atticū, malum Latinitatis ay-

totem vocat. Volcatius tamen Comicorum palmam ei concedit. Fuit natione Gallus, & Enni contubernialis: quidam Mediolanensem faciunt. Decessit anno post Enniū sepultus in Ianiculo. Autor Eusebius.

Cæcinum, *κακίνος* Stephano Oppidum in finibus Italæ, inter Locros & Reginos, à Cæcino vicino amne ita appellatum. Cæcinos, *κακίνος*, Fluvius in finibus Italæ, qui Reginum agrum à Locrensi dividit. Plin. lib. 3. cap. 10.

Cælestini, populi Umbriæ sunt, qui à Plin. lib. 3. cap. 14, in sexta Italæ regione collocauntur.

Cælium, Oppidum Calabriæ, non procul à Brundusio, apud Plin. lib. 3. cap. 11.

Cælius, [Ger. S. Johans port in der Statt Rom.] Mons uiris Romæ ex septem: à Cælio Vibeno nobilissimo duce Tusco dictus: quod Romulo adversus Latinum regem cum auxiliis venerit: à quo Cælimontia, aut Cælimontana porta. Hunc montem Tullius Hostilius urbi addidit, ibiq; ipse habitavit, quod frequenter habitatetur, ut inquit Livius. In eo habitavit Ennius poëta. qd Fuit & Cælius nomen patris Saturni.

Cælius, [Ger. Ein schärfßtungiger Redner / ein Lebhafter Ciceron.] Orator acerrimo ingenio fuit, discipulus Ciceronis, de quo extat illud Quintiliani elogium, longiore illam vita, & meliore mente dignum fuisse. Hic postea ab Atratino quodam accusatus, quod cum Catilina conspirasset in perniciem Reip. quodq; aurum à Clodia Clodii sorore extorisset, eiq; venenū propinasset, defensus est à Cicerone elegatissima illa Oratio, quæ hodie quoq; habetur in manibus. qd Alius fuit Cælius Pontius, Prætor urbanus, cui jas dicenti, quem picus capitii ejus infedit, ab Aruspice respōsum est: dimissa ave, hostium vietoriam fore: occisa, Reipublicæ: eum tamen interitum, qui eam occidisset: intrepidè tamen avem occidit: unde non ita multò post cum quadraginta suis familiæ hominibus est interfactus.

Cælos, Thraciæ portus apud Plin. lib. 4. cap. 11.

Cælus, *καῦος*, Cognomen indigenæ fuit, qui ex terra sorore in matrimonium ducta, Saturnum, Betillum, Dogana, & Atlanta genuit. A' cuius nomine mira varietate, formosissimum supremum corpus Cælum dicunt fuisse appellatum.

Cængaria, *καγαρία*, regio quædam. Vide infra in THYREA.

Cænæ, *κανῆ* Ptolemæo, Sinus Laconici oppidum, non procul à Tænaro promontorio. qd Hinc Cœnites portus, apud Plin. libro 4. capite 5, & Cænæs Jupiter dictus est. Ovid. Victos ab Oechalia Cæneo sacra parabat Vota Iovi. qd Cæne item parva quædam insula in mari Siculo in Africam versa, cui vicina est Gaulos & Melite: Plinio scribitur lib. 3. cap. 8.

Cænæum, *κανῆς*, Promontorium est Eubœæ ad Septentrionem, de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

Cænæus: Elati filius, à prima ætate puella fuit forma venustissima, adeò ut Neptunus illius forma tactus, cum ea cōcubuerit: in mercedem autem concubitus petiit illa, ut in virū maturaret, & esset invulnerabilis, quod factum est. qd Vnde locus factus proverbio: Invulnerabilis es, ut Cænæus. *κανεύς τὸν καρπὸν τοῦ Καρδίου*: de iis qui laedi nō possunt. Cæterum quum postea Cænæus superbia elatus, contemptis diis, juberet Lapithas, quibus imperabat, per hastam suam jurare, Iupiter illius superbiā ultius est. Nam pugnans cum Centauris, quum ferro violari non posset, tanta arborum mole oppressus est, ut vivus sub tetram detrueretur, atq; hoc modo interiit. Post mortem autem in avem mutatum dicit Ovid. lib. 12. Metam. salve Maxime vir quondam, sed avis nūc unica Cæneu. Virg. verò lib. 6. Aen. post mortem in sexum rediisse dicit: It comes & juvenis quondam, nunc foemina Cæneus, Rursus & in vetere fato revoluta figuram. qd Fuit & alius Cænæus philosphus, cuius mentio est apud Laertiu & Aristotelē in Organo.

Cænica, Thraciæ regio, Plinio autore lib. 4. cap. 11.

Cænina, à Plinio inter Latii oppida nominatur, lib. 3. cap. 5. Hinc Cænenses populi à Romulo vieti, ut est videre apud Liv. lib. 1. ab Urbe.

Cænis, (ut fabulatur Ovid. lib. 12. Metam.) Thessalica puella fuit, quæ à Neptuno compressa, ab eo muneri loco impetravit, ut in vitium transformaretur, nullisq; unquam vulneribus posset sauciari. Mutato itaq; sexu etiam nomen mutavit, & ex Cænide factus est Cænæus. Hic in prælio Lapitharum, quum nullo teli genere laedi posset, cōgesta arborum mole, obrutus est, & in Cænidem avem transformatus:

Cænistæ, pen. prod. Achaia portus fuit, non procul à Saronico sinu, querendo nemore exornato. Plin. lib. 4. cap. 5.

Cænys, *κανῆς*, Italæ promontorium est, quod adversum habet Pelorum in Sicilia, XII. stadiorum intervallo. Autor Plin. lib. 3. cap. 6.

Cæpori, Hispaniæ citerioris populi sunt. Plin. lib. 4. cap. 20.

Cæpūs, facie Satyros similis, cætera inter canem & uruum, nascitur in Aethiopia, Strabo lib. 17.

Cærē, *καρῆ* aut *καρῆς* Stephano, neutro genere, & indeclinabi-

le, Vrbis insignis nomine in Hetruria, quæ olim regionis totius caput fuit. Hanc quandam Agyllam nominatā, & à Pelasgi è Thessalia proiectis conditā furent. Deinde verò Lydis, quos postea Tyrrhenos nominaverūt, adversus Agyllinos bellum gerentibus, quū quidam muris subiectis, urbis ejus nomine per totatus fuisset, cīq; à Thessalo quodā de muro xāgē responsū esset, eo veluti omne à Tuscis accepto, captam postea urbem mutato priori nomine, Cære vocavēt. Verū tam splendide, tamq; gloriōsæ civitatis, Strabo lib. 5. asserit, vix illa sua estate extinse vestigia: & solo vicinorum balneorum nomine, quæ Ceretepa dicebantur, fuisse celebratam. Festus: Ceremoniarum causam aliqui ab oppidi Cære dictam existimant. q; Declinatur & Cæres, itis, pen: obliquorum corr. Virg. Est ingens gelidum lucis prope Cæritis amnem. q; Legitur & ablativus Cærcere, pen: prod. tanquam à nominativo Cæres, etis. Virg. lib. 10. Aeneid. Qui Cærete domo, qui sunt Minioris in urbis. Quanquam non defunt, qui Cærcere ibi adjectum esse contendant. q; Ab hoc oppido Cærites tabulæ appellatae sunt, in quas Ceniores referri jubebant, quos notæ causa suffragii & reliquo civitatis jure privabant; praterquam quod ut cives tributum conferre cogebantur. Nam urbe à Gallis capta, quū Cæretani eos, qui unā cum sacris, æternōq; Vestæ igne ad se profugerant, comiter hospitio suscepissent: Romani deinde restituta in Ratum meliorem urbe, satis malignam illis gratia reculerunt. Nam civitate quidem eos donaverūt: suffragii autem ius eis non concesserunt. Hinc factum est, ut quem aliquā ignominia & contumelia dignum volumus significare, Cærite cera cum dignum esse dicamus.

Cærete, Vide CÆR E.

Cæretum, Vmbriz oppidum inter Spoletum ac Nuriam, à quo Cæretani appellantur: totū orbem vano quodam ac turpi superstitionis genere ludificantes: ob quā causam ferè continuè peregrinantur, familia atq; uxoribus domi relicti. Cæsar, [καὶρα. Vng. Tis/ker.] Cognomen Iuliorum est. Ille enim qui primus Cæsar nomine adeptus est, ab eo dictus fuit, quod cæso matris utero fuerit natus. Vel ab elephanto in pugna occiso, qui lingua Maurorum Cæsar appellatur. Vel quod oculis cæsiis: hoc est, glaucis fuerit. Vel à Cæsarie, cum qua natus proditur. Hoc cognomen posteri deinde ex Iulia familia nati tanquam suæ familie propriū gesserūt. Nam Iulius Cæsar, à quo omnes Imperatores postea Cæsares appellati sunt, nō est natus cæso utero materno, qui matrē Aureliā habuit, quā amilis quū in Gallia bellū gereret: cuius etiam pater Cæsar est nuncupatus, qui prætura funstus Pisii obiit. Hic Iulius Cæsar omnem Galliā, quæ à saltu Pyrenæo, Alpibusq; & monte Gebenna, fluminibusq; Rhodano & Rheno continetur, novem annis in provinciæ formā rededit. Germanos, qui trans Rhenum incolunt, primus Romanorū ponte fabricato aggressus est. Aggressus est & Britannos, ignotos antea superatisq; petunias & obsides imperavit. Neinde quum obtinere non potuerit, ut sui absensis in Coalularibus comitiis ratio haberetur, armis in patriam convertit: nemineq; repugnante Galliam Cisalpinam, Picenum, Vmbriam, & Hetruriam occupavit: Pompeiumq; Italia expulit. Posthac in Hispaniā transgressus, validissimas Pompeii copias, quæ sub tribus legatis, M. Petreio, L. Afranio, & M. Varrone erant, superavit. Pompeium funestissimo in campis Pharsalicis prælio superavit. Ptolemaeum in Aegypto subegit. In Africa devicit Scipionem & Iubam, in Hispania liberos Pompeii. Triumphavit quinque: primum de Gallia: postea de Alexandria: deinde de Ponto: & Africa, & de Hispania. Liberalissimus fuit omnium, & maximè post hos triumphos, de quibus Suetonius. q; Cæsares præterea duo alii fuerunt, C. & L. quorū C. Poëta tragicus fuit, & Orator, (ut testatur Pædianus) frater uterinus Catulli Oratoris: cuius & Cicero sic meminit in Bruto. C. Iulius, L. F. & superioribus & aequalibus suis omnibus præstitit, oratorq; fuit minimè ille quidem vehemens, sed nemo unquam urbanitate, nemo lepore, nemo suavitate conditior. Sunt ejus aliquot orationes, ex quibus, sicut ex ejusdem Tragediis, lenitas ejus sine nervis perspicere potest. Haec tenus Cicero. q; L. verò, hujus frater, Prætor & Consul fuit: ambo Syllam sequenti, iussu Marii interfecti sunt, quo tempore item M. Antonius Orator, Crassi æqualis, simili fato perit. q; Cæsar præterea aliis fuit, prænomine L. M. Antonii Triumvir avunculus, Pompejanarum partium, missus utrinque aliquoties Orator de pace: Postremò inter proscriptos ab Octavio relatus est, & interfectus: in cuius locum obtinuit Antonius, ut M. Cicerio item prosciberetur. Vide Plutar. in Augusto, Cicerone, & Antonio.

Cæsareā, penult. prod. [καὶρα] Stephano. Ger. Ein Stadt bei Gubbet Lands am Meer gelegen.] Vrbis Palæstina in litora mari magni, quæ turris Stratonis vocabatur: sed postea ab Herode in honore Cæsaris nobilis ædificata, Cæsarea est appellata: in qua idem Herodes in honorem Cæsaris magnificam

domum albo marmore costruxit. Vbi nepos ejus Herodes ab Angelo percussus, eò quod non dedisset honorē Deo, consumptus à vermis expiravit. In hac Cornelius Centurio à Petro baptizatus est. q; Altera Cæsarea Philippi, à Philippo Herodis filio, in honorem Cæsaris ad radices montis Libani ædificata, ubi duæ fontes, Ior scilicet, & Dan oriuntur q; Tertia Cappadocia, sic à Tiberio nominata, pulso Archelao, quā anè Masaca dicitur. Autor Eusebius. q; Quarta Maunitania, nobili portu insignis, anè Iol vocata: quam quum luba Ptolemæi pater maniret, Cæsaram appellavit. Autor Strabo libro 19.

Cæsaraugusta, καὶρα πολις, Vrbis Hispaniæ Tarraconensis: quam Strabo Augustam Cæsaram nominat: anteà Numantia dicta, teste Pomponio. Vulgus Hispanorum Saragossa vocat.

Cæstrix, a, um, ut Domus Cæsarea, [Vng. Tis/ker.] Ovid. 1. Trist. eleg. 1. Vultus Cæsarei, Idem 2. de Ponto, eleg. 8. Cæstrianus, a, um, [Vng. Tis/ker.] Cic. ad Attic. li. 16. Facile me ille esset assequitus: ajuat enim eum Cæsariana uti celeritate. q; Cæsariani, in Codice Iustiniani & Theod. d. dicuntur servi procuratores Cæsaris. ut in l. 5. De iure fisci lib. 10.

Cæstrianenses, Ioniq; populi, in Ephesiorum conventu. Plin. lib. 5. cap. 29. Ephesum verò, alterum Asiz lumē remotores conveniunt Cæstrianenses, Metropolitæ, Cybliani.

Cæstrianus Mauritania, Vide intrā in dictione MAURITANIA.

Cæstrium, Aegypti emporium est, & secessus quidam. Strab. libro 17.

Cæstrobrienses, Lusitanicæ Hispaniæ populi, apud Plin. lib. 4. cap. 22.

Cæstrensis, Vrbis Flaminicæ provinciæ, à cædendo, quod exiguo amne cæsa: id est, divisa sit: vel quod ager ejus duobus fluminibus, Sapi, & Rubicone sit divisus. q; Hinc Cæstrenses dicti sunt, Cæstrennam habitantes: & Cæstrenaria vina, quæ inter generosa numerabantur. Vulgò Cæsena.

Cætobrix, καὶρα, Lusitanicæ urbs est, alio nomine dicta Cæzimbræ. Ptol. lib. 2. cap. 5. Vulgò Cæzimbra.

Cætucus, καίρος, pen. prod. Fluvius est Myxis, in Theutrania nascens, & per campum sui nominis in Elaiticū sinum defluens. Virgilii 4. Georgic. Saxosumq; sonans Hypanis, Mysusq; Cætucus.

Cætēra, Nomen mulieris Trojanæ, quam alii Aeneas, alii Ascanii, alii Creusa autricem faciunt. Hanc Aeneas ab inferis reversus fato cessisse inveniens, eam non longè à Bajano sinu sepelit: ibi, & urbem condidit, quam unā cū adjacenti portu Cajetam dixit. Virg. lib. 7: Tu quoq; liquoribus nostris Aenea putrix, Aeternam moriens famam Cajeta dedisti. Strabo autem lib. 5: Cajetam à sinus curvitate appellatam existimat, Laconum idiomate, qui curva omnia Cajattas solent nominare. Vulgò Geeta.

Cainas, Indiæ fluvius navigabilis, Brachmanarum agrū imigans. Autor Plin. lib. 6. cap. 17.

Cairus, vel Acarinon, Aegypti civitas, Vide in BABYLON.

Caius, καίρος, Pronomen a parentum gaudio sumptum. Et est dicitio dissyllaba, nisi per diætesum ex. i, consonante facias vocalem, ut apud Martialē: Pervigil in pluma Caius ecce jacet. Profertur per G, & noratur per C, quæ inversa C, mulierē Caijam declarat. Quintiliano autore li. 1. cap. 13. Cic. pro Muræn. Putarunt omnes mulieres, quæ coemptionem facerent, Caias vocari. Apud priscos autem pro domino ponebatur, sicut & Caias γενε pro domina. Vide Plutarch.

Caijanus, a, um, Statius lib. 4. Sylv. emptum plus minus asse Caijano.

Calabria, pen. cor. [καὶρα] Ger. Die älterhinterste Landschaft Italiæ so an das Meer stößt.] Extrema Italie regio est, peninsula formam referens, cuius Isthmus est, unius dici via, quæ à Tarento Brundusium ducit. Aliis aominibus Messapia, & Salentina, & Peucetia dicta est, teste Strab. lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 11. Oppida ejus præcipua sunt Brundusium, & Hydrus totius Italie extreum. Horat. 1. Carm. Ode 31: Non æstuosa grata Calabria Armenta.

Calabriæ, bri, Calabriæ incolens. q; Et Calaber, bra, brum. Ovidius lib. 3. de Arte: Eanius emeruit Calabris in montibus horitos. Dicitur δὲ τὸν Καλαβρὸν, καὶ Βεζόν, quod sit regio in primis fertiliis, in qua arbore fructibus mirum in modum onerantur.

Calabrius, a, um, ut Calabrica olea. Colum. lib. 12. cap. 49: Venuntamen habetur præcipua in hos usus olea Calabrica, quæ quidam propter similitudinem, oleastellum vocant.

Calabriæ, καὶρα, Calabriæ populi in finibus Italie, quorum regio Calabria est, fructibus in primis abundans: quos quoniam hospitibus obtrudebant, sibi alioqui nulli usui futuros: factum est ut Dona Calabri hospitis in proverbium cesserent, pro nullius pretiū munericibus, quæ donanti oneri magis sunt, quam usui.

Cælæ,

Calæ, arum, καλαι, Civitas in India.

Calænus, καλαιος, Fons Lyctæ, apud Stephan. qui & Calbius dicitur.

Calaguritani, Hispanæ citerioris populi in conventu Caesarugusto, quorum alii Nascenti, alii Fibularentes cognominati sunt. Utrumque oppidum Calagurium dictum est. Plin.lib.3.cap.3.

Calais, καλαι, Boreæ ex Orithya conjugi filius alatus, qui unum cum Zethe fratre similiter alato cū Argonautis Colchos profectus est. Quæ in expeditione, quum à Phineo rege humaniter essent accepti, Harpyias, quæ regnum illius infestabant, persequi constituerunt: quas quæ & alarum auxilio, & sagittæ di peritia in Plotas usq; insulas fugassent, ab Iride admoniti sunt, ne Iovis canes ulterius persequerentur. Inde itaq; retrosum conversi, duas illas insulas, in quibus Harpyias reliquerunt, à conversione sua Strophadas appellantur, quum anteā Plotas dicerentur. Postremò ab Hercule occisi dicuntur, & in ventos cōmutati, qui Caniculæ exortum dies ferè octo præcedunt: unde καλαιος id est, præcurritæ appellantur. q Est etiā Calais gemma saphyro similis, candidior tamen, & litoroso mari similis. Hanc pleriq; candē esse existimant cum Augite.

Calamæ, καλαια, Vrbs Peloponnesi, Steph.

Calamenthe, καλαιδην vel καλαιδη, Vrbs Lydiæ vel Phœnicum, melius per jota in penultima.

Calamis, idis, Nomen statuarii, qui equos absolutos & perfectos effinxit. Ovidius: Vendicat ut Calamis laudem, quos fecit eorum. Hujus meminit Plin.lib.34.cap.8, & Quiatil. lib.12.cap.10.

Calamitus. Locorum oppidum, Plin.lib.4.cap.3.

Calamos, Phœniciaæ oppidum in ora subiecta Libano monti. Plin.lib.5.cap.20.

Calanus, pen. prod. καλαιος. Fuit philosophus ex Gymnosophistis Indis, qui secutus Alexandrum Magnum extra Indias fines, quū apud Pasagardas ægrotare cœpisset, facta pyra, & aurea lectica superimposita, in ea cubans combustus est, stramentis operatus. Fertur, quū Alexander Magnus rogaret eum, si quid vellet, dixisse: Propediem te yidero. Quod non multò post contigitnam in Babylone paucis post diebus Alexander mortuus est. Legē Arrianum de gestis Alexandri. Indi autem quæque sapientem Calanon vocant, ut scribit Suidas.

Calapis, Pannoniaæ amnis est, in Sauna influens juxta Sisciam, duobus alveis insulam efficiens, quæ Segistica vocatur. Plinius lib.3.cap.25.

Calaris. [Ger. Die hauptstadt in der Insel Sardinia.] Civitas in Sardinia apud Plin.lib.2.cap.170, cuius meminit & Claudianus de Bello Gildonico. Vide in dictione SARDINIA.

Calaritani, Sardiniaæ populi, ad Meridiem siti: quibus Calaris oppidum nomen fecit, cuius meminit Plinius lib.2.cap.108. Vulgo Celler.

Calaritanum, Sardiniaæ promontorium Africam spectans: apud Pla.lib.3.cap.7.

Calarna, καλαιρα, Vrbs Macedoniam, Steph.

Calarus, καλαιος, Insula, aliâs dicta Alopecia, vel Alopeconefus, quum vulpem catulos suos ferre & deponere vidissent: deinde Calarus à Calero (καλειος) rege. Alii civitatem Calderum dictam volunt, Steph.

Calasiris, καλαιση, pars Aegypti, incolæ Calasirii, & Calasiræ, Steph. ex Herodotilib.2.

Calathæ, καλαιη, quæ alii Calathusam vocant. Nomen urbis ad Herculis columnas sitæ Autor Stephanus. Plinius verò lib.4.cap.12. Calathusam insulam esse afferit in mari Aegæo, non procul à Chersoneso sitam.

Calathus, Filii Iovis & Antiope, ut autor est Hom. in Odys. Calathusæ, καλαιονοε, à Plin.libro 4.capite 11, numeratur inter insulas desertas, quæ inter Chersonesum, & Samothracen interjacent.

Calatis, καλαιη Stephan., Thraciaæ civitas, non procul à Tōpis, Ponto Euxino immensus: cuius meminit Plin.lib.4.cap.11, & Strab.lib.7. q Ex hac civitate ortus fuit Ister Poëta, qui de ratione scribenda Tragedia opus insigne conscripsit.

Calatiae, καλαιη, Indiæ populi apud Stephanum. q Calatiae præterea inter urbes Italie ponuntur à Plin.libro 3.cap.5, non procul à Bovillis, & Casino.

Calarybus, καλαιος, Vrbs Libyæ, Steph.

Calaura, sive Calauria, καλαιη Stephan., Insula est in Egeo Argolico, contra Trozenem, nulla alia re, quæ morte Demosthenes nobilior. In hac etenim insula templum erat Neptuni, quod Demosthenes, auditio Archie satellitis Antipatri advetus, confudit, & ne vivus in Antipatri potestate perveniret, hausto veneno ex calamo, vitam finivit. Hanc nonnullis in locis Calabriam appellatam invenimus, sed mendosæ. Vulgo Sidra. Calauria, insula est juxta Cretam, à Calauro Neptuni filio denominata. q Est etiā urbs Lectorum, in qua Latona maximè colebatur. Vide Ovid.lib.7.Metam.

Calbîs, Caræ amnis, ut scribit Pompon. Mel lib. i.

Calbius, Vide CALENVS.

Calce, A' Strabon lib.5, numeratur inter Campaniæ civitates, non procul à Theano Sidicino.

Calchas, antis. [καλχας. German. Ein Griechischer wassager/ weicher im jug vor Troja gewesen ist] Proprium nomine Greci auguris, Thestoris filii (à quo Thestorides à Poëtis appellatur) qui cum Grecis ad expeditionem Trojæ profectus est: & quoniam divinandi arte plurimum præstabat, ejus consilio multa gesta sunt. Nam in Aulide ostendit quomodo placata Diana, venti sedari possent: & apud Trojam in castris docuit, quæ ratio Apollinis placandi, ut pestilentia cessaret, foret: & ex passere, quæ cum novem pullis à Dracone vorabatur, indicavit decennalem obſidionem Trojæ futuram. Quapropter inter ceteros Achilli acceptissimus erat, adeò ut ejus præsidio plerunque defenseretur: præcipue verò quum fuaderet Chryseidem patri reddendam esse. Tum enim Agamemnon non solum in vatem, sed etiam in ipsum Achillem incensus cerebat. Diruta autem Trojareversus cum Amphilocho Amphiaraui filio terrestri itinere, Colophonem (quæ urbs est Ionie) quum in luco Apollinis Clari extra urbem apud fanum in Mopsum præstantissimum Augurem incidisset, artis peritia ab illo superatus, dolore contabuit, quod proposita sibi à Mopso sacrificio (ut refert Hesiodus) aut ut Pherecydes mault) sive gravida, conjicere non potuisset: quot in illa ficas essent, quotv' bæc utero succulas gereret: quod tamē Mopius sine ullo errore divinavit. De Calchante vide multa apud Homer.lib.1.Iliad. & Virg.2.Aen.

Calcioli, (quod hic corruptè legebatur) Vide CARFIOLI, & CARSEOLI.

Caligópe, καλιγοπη, Filia Aectæ Colchiorum regis soror Medeæ & Absyrti, & conjunx Phryxi, ex quo Cytorum peperit. Ovid. in Epist.Helenæ ad Paridem: Non erat Aeceras, ad quem desperata rediret. Non Ipse parens, Caligopeq; soror.

Caldius, militari joco dictus est Claudius Cæsar, pro Claudio, quem admodum & Biberius pro Tiberio, & Mero pro Neroni. Suetonius in Tiberio: In castris tyro etiam tum propter nimiam vini aviditatem pro Tiberio Biberius, pro Claudio Cadius, pro Neroni Mero dictus est.

Cale, Cales civitas Campaniaæ. Nam est in via Flaminia, quæ Cale dicitur. q Est & in Gallia hoc nomine, quam Salustius captam à Persenna commemorat. Hæc Serv.lib.7.Aencl.

Caledoniæ sylva, in ea parte Britannie fuisse putatur, quæ hodie Scotia dicitur, sc̄iæfissimis olim ursis nobilitata. Martialis: Nuda Caledoniæ sic viscera præbuit urso. Inde etiam Britanni peculiari epitheto Caledonii dicitur à poëtis. Idem: Quinte Caledonios Ovidi visure Britannos. Corripit autem hoc nomena in hac significatione antepenultimam syllabam: secundam verò producit. Apud Græcos èstis scribunt per a. Contrà quum Aetolæ sylvam significamus, secunda syllaba scribitur per y Græcum, & ubique corripitur: sequens autem producitur, eò quod apud Græcos scribatur per u. Vide plura de hoc suo loco.

Calegia, Ptolemæo Germaniaæ civitas putatur inter Saxones, quam Vulgo Vritembergam vocant.

Calena. [German. Dresfurt ein Statt in Engelandt.] apud Ptolemæum civitas in Anglia esse creditur, quæ hodie Oxensis appellatur.

Calenum, καλαιος, teste Plinio, Campaniaæ oppidum est, non procul à Capua, in cuius agro mitæ & generosum vinum naescitur. q Inde Caleni populi dicti, qui hanc urbem, aut agrum vicinum incolunt. Horum meminit Plin.lib.3.cap.5. q Hoc etiam oppidum Cales, Calium, in numero plurali appellatum invenitur. Virgil.7.Aen. -quidque Cales linquunt, amnisque vadosi Accola Vulturni. Idem Horat.lib.4.Carm. Sed pressum Calibus ducere Liberum Si gestis. Vulgo Carnela.

Calenus, a, um, καλαιος, possessivum, à Calibus. sive Caleno Campaniaæ urbe deductum. Horat.lib.1.Carm.Ode 20: Cæcum; & pælo domitat Caleno Tu bipes uvam.

Calepium, καλαιος, Oppidum in Cenomânia, ad xi iiii lapide à Bergomo Brixiam versus, ad colles in sinistra parte positi: à bonitate vini denominatum, καλαι bonus, & πιν bibo.

Cales, καλαι, Oppidum in Gallia: aliud in Campania, à quo Cales populi juxta Falernos & Massicos, de quibus Virg.lib.7: Acquora quiq; Cales linquunt. Hinc Calenum vinum.

Calesia, καλαια, Vrbs Italæ, Steph.

Calestra, Oppidum est Thestaliaæ ad mare situm, juxta quod Axius fluvius in mare Aegeum defluit. Herod.lib.7.

Calete, Ignobilis insula inter Samothracem & Chersonesum, Plin.lib.4.cap.12.

Caleti, vel (ut alii volunt) Caletes, Populi sunt Galliæ Belgicæ ad mare, contra Britanniam, quorum ursa à Ptolemæo Geſoriacum navale vocatur, hodie Caleti. Plinius libro 19. capite 1: Cadurci, Caleti, Ruteni, Bitutiges, ultimique hominum

E 5 existi-

existimati Morini: imò verò Galliæ universæ, vela texunt. q Apud hos erat Itius portus, ex quo brevissimus erat in Britanniam trajectus, cuius frequens est mentio in Commentariis Cæsaris.

Caletranus ager, non longè à Vadis Volaterranis in Thuscia. Plinius: In eadem parte oppidorum veterum nomina retinent agri Crustumius, Caletranus.

Callianassa, & Callinera, Vide CALLIANASSA & CALINIRA.

Calicadnus, Vide CALYCADNVS.

Calicula, Vrbs Hispaniæ, Ptol. Calicula Plin. dicta.

Caligula, Dicitur fuit Cajus Imperator: à caligis, quas marginis resertas primus portavit: vel portiū à caliga militari, qua frequenter in exercitu utebatur ad conciliandos sibi militum animos. Id enim militibus gratissimum fore credebat, si Imperatorem vestibus nihil à gregario milite differre viderent.

Ausonius: Cajus cognomen caligæ cui castra dederunt. In exercitu enim natus erat. Caligulas Cornutus in Persium idē esse vult quod Crepidas, quibus Græci utebantur: sed dubitandum non est quin diminutivum sit à caliga, qua quum Imperator uteretur, minori fortasse quam milites, dictus est Caligula.

Calingæ, Populi sunt Indiæ maritimæ, quorū foeminae quinquennies feruntur concipere: octavum autem vitæ annum nō excedere. Autor est Plin. lib. 6. cap. 17.

Calingis, Arabiæ populi, quorum oppidum est Mariaba. Autor Plin. lib. 6. cap. 26.

Calington, Indiæ promontorium. Plin. lib. 6. cap. 20.

Calinipaxa, Indorum oppidum, non procul à Gange fluvio. Plin. lib. 6. cap. 17.

Calinus, Statuarius, cuius meminit Quintil.

Callaici, à Ptol. lib. 2. cap. 6 appellatur Hispaniæ Tarragonensis populi, ad Occidentalem Oceanum siti, Artabris & Asturibus finitimi: qui à Plinio Gallici appellantur.

Callet, Oppidum ulterioris Hispaniæ, in conventu Gaditano. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

Calliæ, Vna ex tribus Aetoliæ urbibus, teste Steph.

Callianassa, & Callinira, duo Nymphae marinorum nomina: alterum à bene imperando: alterum à viris honestandis dictum.

Calliarus, ri, Locrorū oppidum: ita dictum à Calliaro Odœdoci, & Laonomes filio: ut ex sententia Hellanici tradit Stephanus. Meminit hujus oppidi & Strabo lib. 9.

Callias, Atheniensis poëta fuit, Comœdiarū scriptor, quem Schoenion appellatū fuisse Suidas tradit, quod ob paupertatem funes torqueret. q Callias item Lacoplutus coguminatus, dux Atheniensiū nobilis, contra Attaxerxem missus. Autor triuissq. Suidas. q Callias Methymnaeus Græmaticus, quem Strabo dicit Alceum, Sapphoq; poëtas enarrasse.

Callicrates, Sculptor fuit, qui formicas, & id genus minora animalcula, tam parva fecit ex ebore, ut eatum partes cerni non possent. Vide Plin. lib. 36. cap. 8.

Callidorus, Viri proprium nomen, quasi munus pulchritudinis.

Callidromus, Mons est juxta Thermopylas. Plinius libro 4. capite 7.

Callimachus, penultima correpta, Nomen poëtæ Cyrenensis, qui apud Græcos princeps inter Elegiacos habetur. q Fuit & alias historicus Aegyptius, filius Batti & Mefatmæ discipulus Hermocratis Iasei Grammatici. Vixit apud Ptolemaeum Philadelphum usque ad Evergeten, bibliothecæ regiae præfectus. Omne poëmatis genus attigit. In adversarium poëma acerbissimum scriptit, quem sicto nomine Ibin appellat: unde Ovidius poëta nomen, & argumentum mutatus est. Edidit elegias quoque & epigrammata, & hymnos, aliaque complura. Ex Suida. Horum omnia nihil extat præter elegiam unam in lavacrum Palladis, & quodam hymnos in deos. q Callimachus alijs sculptor fuit, qui se mētror nominari voluit, quasi artis interpolatorem, & qui eam in tenuorem, exquisitioremq; disciplinam reduxisse. r̄k̄r̄s enim liquefacere, confolareq; est. Nam ipse primus lapidem perforavit, minuratimq; tractavit. Autor Pausanias.

Callinicus, Sophista Syrius, vel Arabs, qui Athenis professus est. Scriptit de cacozelia: de Rhetorica ad Cleopatram: de rebus gestis Alexandri, & alia quædam. Autor Suidas.

Calliope, penult. corr. [r̄k̄r̄s]. German. Eine auf den neuen Muſis, hat den Namen von der guten und feinen Stim. Vna Musarum, & quidē præstantissima, quæ etiam Calliopeia, r̄k̄r̄s dicuntur: sicut Penelope Penelopeia: à pulchra voce dicta. Præst heroicis versibus. q Est item Calliope, oppidum Parthorum, Stephan.

Callipia, Fons est Ephesiorum, apud Plinium libr. 5. capite 29.

Callipidæ, r̄k̄r̄s, Populi Scythici, Hypanim fluvium ac- colentes, ut autor est Herodotus.

Callipolis, r̄k̄r̄s Vrbs Thraciæ in extremo Helleponitiæ regione Lampaci, à quo quadraginta tantum distat stadiis, ut scribit Strabo libro. 13. q Est item Callipolis Peloponnesi civitas, in tractu Occidental, non procul ab Araxo promontorio, inter Cyllenen & Patras: cuius meminit Pompon. Mela libro 2. q Callipolis præterea insula est maris Aeggi, una Cycladum, quæ notiore nomine Narus appellatur. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Callippus, r̄k̄r̄s, Philosophus, qui honestati voluptatem adjunxit, sicut & Diomachus.

Callippus, r̄k̄r̄s, Atheniensis, Platonis auditor, intercessus à Syracusanis, quod tyrannidem post Dionysium aggredieretur, Dionemque patris liberatorem prodidisset. Plutar- chus in Dion.

Calliroë, r̄k̄r̄s, Fons apud Athenas. Papinius lib. 12. Thebaid. Et quos Calliroë novies errantibus undis Implicat. Hic postea à tyrannis reparatus, r̄k̄r̄s dictus est: Valla ex Thucydide, Novē fistulas vertit. Martianus de hoc fonte: Fones multi Atticæ, inter quos Calliroë prædicatur.

Calliroë, item Lyci crudelissimi tyranni filia fuit, quæ Diomedem liberavit ab insidiis patris, qui hospites omnes immolabat, à quo quum se desertam videret, vitam laqueo finivit. q Fuit item Calliroë, Acheloii fluminis filia, quæ Alcmonei nupisit, ut suprà docuimus in dictione ALCMÆON.

Calliste, r̄k̄r̄s, Insula maris Aegæi, una Sporadum, alio no- mine Thera appellata. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Callisthenes, pen. corr. r̄k̄r̄s, Nomen Philosophi Olympii Alexandro Magno familiaris, ejusdemque sub Aristotele cōdiscipulus, quem ille postea in Asiam accersivit, ut res suas memorie proderet. Huic hoc uit immodica libertas, gravitasque invisa Regi, quum haudquam assentantium accommodatus ingenio esset. Nam quum Alexander ex Persico bello arrogatior factus, regio more adorari vellet, acerrimus in- ter recusantes Calisthenes fuit, palam dictans, Alexandrum non adorandum esse: quæ res & illi, & multis principibus Macedonum exitio fuit. q Siquidem Alexander Callisthenem propter adorationis Persicæ interpellatum morem, conjurationis consicum fuisse criminatus est, cumq; truncatis membris, abscessisque auribus, ac naso, labiisq; deformatum, cum cane in cavea clausum circunferri jussit: diuque tortum tandem necavit. Vide hæc latius apud Quintum Curtium de Gestis Alexandri.

Callisto, r̄k̄r̄s, Lycaonis Arcadiæ regis filia, quæ à luce compressa, gravidaq; effecta, quum unā cum Pallade lavaretur, tumore uteri prodisita, & ab ea repulsa, Arcadem filium in sylvis peperit: à quo postea Arcadia dicta est. Hęc postea à luno in ursam commutata, & lovis miseratione in celo collocata, majorem efficit ursam: quæ & Arcos à Græcis dicitur. Propert. lib. 2: Callisto Arcadios erraverat ursa per agros: hæc nocturna suo sidere vela regit.

Callistratus, pen. corr. r̄k̄r̄s, Nomen statuarii, cuius meminit Plin. lib. 24. cap. 8.

Callistus, r̄k̄r̄s, Libertus fuit Claudi Cæsaris potentissimus, qui ipsum etiam Craßum opibus longè superavit. Hic scenam Romæ adificavit, triginta solidis ex onychè columnis fultam. Vide Plin. lib. 36. cap. 7, & lib. 33. cap. 10.

Callistus, Vnus inter comites Juliani principis expeditionis, heroico versu ejus historiam conscripsit Volaterr.

Calcenum, Vide CALENVM & CALENI.

Caloactites, Vide r̄k̄r̄s.

Callon, r̄k̄r̄s, Statuarius nobilis fuit, qui 87. Olympiade flo- ruit: teste Plin. lib. 34. cap. 8, & Quint. lib. 12. cap. 10.

Calostoma, r̄k̄r̄s, vel r̄k̄r̄s, commemoratur in Plin. lib. 4. cap. 12, inter Danubii fluvii ostia. Vide suprà in dictione BOREOSTOMA.

Calpæs, r̄k̄r̄s Stephano, Bithyniæ portus est prope Rhœsum fluvium, & Sangarium. Autor Plin. lib. 6. cap. 1. q Straboni ta- men amnis est: sic enim scribit libro 12: Inter Calcedonem & Heracliam multi amnes fluunt, è quibus est Psillis, & Calpas, & Sangarius.

Calpe, r̄k̄r̄s. Vulgo Monte Gibaltar. Germ. Ein hoher spitzer Berg/ einer auf den Gesten Herculis.] Hispaniæ mons, circuitu nō magnus, altitudine ingens, oppositus Abylæ monti Africæ, altera ex columnis Herculis: in cujus radibus urbs est nomine Calpe, ut inquit Strabo: quo etiam nomine dicta est in- sula in occasu post Gades, angusto discreta freto.

Calphurnia, Mulier fuit importunissima, quæ sexus sui ve- cundiq; oblita, per scipsem causas egit, adeoq; molestam se ju- dicibus prebuit, ut occasionem dederit editi, quo cautù est, ne mulieri in posterum causas agere liceret. Vide luris.

Calphurnia, Nobilis fuit Romanus, qui pecunia corruptus, rem adversus lugurham male gesit. Huic à M. Ce- cilio ac-

cilio accusatore obiectum est, quod uxores suas dormientes intercesserat. Vide Plin. lib. 17. cap. 2.

Calcula, Oppidum est Hispaniae Baeticæ ex stipendiariis. Plin. lib. 3. cap. 1. Vulgo Cabra.

Calydium, Italiæ oppidum est in via Appia, qua Brundusium iter. Strabo lib. 5.

Calyba, Καλύβη, Thraciæ urbs est, à Philippo' Alexandri patre condita, ex Strabon. lib. 7.

Calycaenus, Καλυκάνος, Ciliciæ fluvius est, Seleucium praeterlabens, juxta Sarpedonem promontorium. Strabo lib. 14.

Calydina, Καλυδίνα, Insula est una Sporadum, Calymnis proxima, teste Plin. li. 4. cap. 12. Homer. Iliad. 2, duas facit Calydinas insulas. Vide Strabon. ad finem lib. 10. q. Est etiam, teste Stephan. Calydna oppidum Carie, cuius meminit & Plin. lib. 5. cap. 27. Vnde Calydneus, Καλυδός, nomen Gentile.

Calydon, pen. corr. Καλυδών, Stephano, Aetolorum civitas, regia Oenæ patris Meleagri: à qua regio vicina Calydonia, Καλυδονία, dicitur. Distant à mari septem milliū quingentorū passuum spatio, per quam Evenus fluit. Lucanus: Et Meleagrem maculatus sanguine Nessi Evenos Calydonia fecit. q. Ab hac etiam urbe vicina sylva Calydonia dicta est, in qua Meleager mira magnitudinis aprum interfecit, quem & ipsi poëtae Calydonium aprum vocant. q. Fuit præterea in ea Britannicæ parte, quam hodie Scotiam vocant, Caledonia sylva. Sed hoc ferè obseruant poëtae, ut quum Aetolia sylvam denotare velint, secundam nominis hujus syllabam per y Græcum scribant, cædemq; corripiant: producāt autem antepenultimā. Contrà quum Britanniæ sylvam sunt declaraturi, secundam syllabam per e scribāt, cædemq; producant, correpta antepenultima. De quo plura suo loco.

Calydonius, Καλυδώνιος, & a. um, & Calydonis, dis. Ovid. lib. 8. Metam. Plaudunt se matres Calydonides.

Calymina, Καλυμνία, Insularum duarum nomen est inter Sporadas, non procul à Calydna. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Calypso, Καλυψώ, Nympha Oceanæ & Tethyos filia: vel (ut aliquibus placet) Atlantis. Regnavit in Ogygia insula, Lacino promontorio adjacente, quam postea à nomine ipsius Calypso insulam nominarunt: ubi Ulysses naufragum humaniter exceptit, & in septimum usque annum apud se retinuit, cōjugium illi suum & immortalitatē offerens: quæ tamen illæ patræ, & Penelopes suæ amori omnia posthabuit. Vide Homer. Odyss. lib. 5.

Camacæ, Populi inter Scythicas gentes Plin. commemorantur lib. 6. cap. 17.

Camæ, Populi inter Scythicas gentes, Plin. lib. 6. cap. 17.

Camaldunum, Plinio oppidum est Britanniæ, lib. 2. cap. 73. Vulgo Dancestre.

Camara, Καμαρα Stephano, Vrbs Crætæ est, Lato prius dicta. Vulgo Camera.

Camareni, Καμαρεῖνοι, Insulæ Arabum & carū incolæ, Steph.

Camaria, Καμαρία, Vrbs in Italia ab Albanis condita. Vide CAMERINVM.

Camarica, Ptolemæo, est urbs Hispaniæ, quam allo nomine Victoria vocant.

Camarinæ, Καμαρίνη. Ger. Ein gissiger vberstinkender Weier oder Grotte Sicilia. Pol. Iakobus Mordvinus statu simili. Stephano, Palus est Siciliæ (teste Servio) juxta oppidū ejusdem nominis, cuius aquæ qui foetore suo pestere generarent, consuluerunt Apollinem, expeditâne ipsi Camarinam exciccarunt: quibus ab Apolline responsum est: Camarinam non esse mówendam. Neglecto ramen oraculo siccaverunt paludem, per quam mox ingressis hostibus, contempti oraculi pœnas dederunt. Hinc manavit proverbium: Camarinam movere, pro eo quod est. si bi malum accersere. q. Alii dicunt Camarinam fruticem esse, cuius ramos si quis commoveat, quatiatq; tetrum quandam edere odorem. Vide Erasmi Adagia. Vulgo Cammarana.

Cambades, Vide CHAMBADES.

Cambala, Cambalorum, Alia locus est in Cysprietide regio, ubi auræ metallæ effodiuntur. Strabo lib. 11.

Cambalidus, Mons, Caucasi ramus in Sustanis, Plin. libro 6. capite 27.

Cambodunum, Vindelicorum arbs est in Germania. Hodie Monachum. Vulgo München im Bayerlande.

Cambolectri, populi, inter Galliæ Narbonensis gentes Plinio commemorantur lib. 3. cap. 4. & lib. 4. cap. 19.

Cambusis, Aethiopis Vrbs est, Plin. lib. 6. cap. 23.

Cambysena, Καμβύσεων, Regio Asiz, à Cambysè sic appellata: ut Xerxes à Xerxe. Steph.

Cambysesi populi, Καμβύσεων, Steph.

Cambyses, pen. prod. Καμβύσης, Mediocris dignitatis Persa fuit, cui Astyages Persarū & Medorū rex, Mandanen filiā suā colligavit: ex qua natus est Cyrus, q. postea victo avo, regnū invasit. q. Cambyses item alius fuit, Persarum & Medorū rex, Cyri filius, & superioris Cambyses nepos: qui patriis regnū

Aegyptum adiecit sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorumque deorum ædes dirui iussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Libya deserta arenis obrutus, universus interiit. Vide Herod. lib. 1. & 2. q. Est etiam hoc nomine fluvius Hyrcaniz, ortum habens in montibus Caucasis, Septentioñ versus per Iberos & Albanos defluens. Autor Plin. lib. 6. cap. 13.

Carmelani, Italæ populi sunt, qui à Plin. libro 3. cap. 14, in sexta Italæ regione collocantur, Narniensibus, & Nucerinis vicini.

Carmelides, Insulæ duæ sunt, Ioniaz adjacentes, non procul à Mileto. Autor Plin. lib. 5. cap. 32.

Carmelocorni, Καρμελοκόρνοι, populi Arabiæ Stephan. in Charamotites.

Cameſene, Καμεſενη Suidæ, Καμεſενη Strabon. regio in qua regnavit Cameſis.

Cameracum, oppidum Galliæ Belgicæ, in finibus Picardie. Vulgo Cambrai.

Camerinum, pen. prod. Καμερίνη Ptolemæo, Vulgo Camerino, Vmbriæ urbi præclara, à curvitate situs ita appellata: quam Livius scribit. Scipioni in Africam trajecto, cohortem undæ sexcentorum milium præbusse.

Cameropis, Civitas est Indiæ, Straboni.

Camertes appellati sunt Vmbriæ populi, in montibus Piceno conterminis: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14. & Strab. lib. 5. Cic. pro Cornel. Balbo: Neq; Fulginatum, neq; Camertiū fœdere esse exceptum. Rectus singularis est Camers. Silius lib. 8: Et armis vel castris laudandæ Camers. Adjectivum est. Cic. pro Syll. In agro Camerti, Piceno, vel Gallico.

Camerinū, a. um, Cic. pro Corn. Bal. Is igitur M. Annium Aprium fortissimum virum, singulari virtute præditum, civitate donavit, quum Camerinum fœdus sanctissimum, atque æquissimum sciret esse.

Camerium, Latii oppidum juxta Collatiam apud Plin. libro 3. capite 5.

Cameſis, sive Cameſis, Italæ indigena fuit, consors Iani qui cum illo bonam Italæ partem Tyberi vicinam possedit, potentia ita participata, ut regio Cameſene, oppidum Ianiculum vocaretur.

Caimicus, Καιμίκης, Vrbs Siciliæ, in qua Colacus Dædalifilius imperavit. Charax hanc urbem Inycum vocat, Steph. Vnde INYX.

Camillæ, Καμιλλα, Regina Volscorum, Metabi & Casmilla filia, cuius pater Metabus, propter invidiam suorum pulsus, Diana eam vovit: quum autem jam adolesceret, solis armis studuit: jamq; in omni armorum genere instruenda, Turno & Latinis adversus Aeneam in auxiliu venit, & post multas res præclarè gestas, ab Araante occisa est, ut copiosè describit Virg. lib. 1: - matrisque vocavit Nomine Casmillæ mutilata parte Camillam.

Camillus, [Ger. Ein berümpfer vnd weidlicher Mann zu Rom.]. Qui & alter Romulus dictus est, Romanorum suæ etatis clarissimus fuit, qui Vejos totò deceñio obsecros per cuniculos cepit. Nec multi post, quum crimini illi daretur, quod albis equis triumphasset, & prædam iniquè divisisset, die dicta ab Apulejo Saturnino Tribuno plebis, damnatus Ardeam concessit. Mox quum Galli Senones urbem diripiissent, ipsumq; Capitolium arctissima premerent obsidione, absens Dictator factus, collectis ex fuga Romanorum reliquis, Gallos pendendo auto intentos, incautos oppressit. Post hæc populum Romanum Vejos migrare volentem. Elegantissima illa, quæ apud Livium legitur, contione retinuit: in qua omnes urbis dotes laudesque licet agnoscere. Tertium deinde Dictator creatus, Satricum sociam Pop. Romani urbem, ac impetu Latinorum tutatus est. Quartum Dictator ad sedandam populi seditionem factus, valetudinem excusavit, aliumq; sibi subrogandum curavit. Quintum Dictator Gallos iterum Romanum petentes, & ad flumen Anienem castrametatos, superavit. Postremò Romæ octogenarius pestilentia interiit (ex Livid. & Plutarchio) qui Gallos, qui capta urbe Capitolium obsidebant, Italia expulit, patriamq; in libertatem vindicavit. Vltam ejus vide apud Plutarchum.

Camirus, Καμίρης, Vrbs fuit in Rhodio, ita dicta à Camiro Herculis filio, quæ ex Iole Euryti regis filia suscepérat: cuius meminit Hom. in Catalogo navium.

Campania, Καμπανία, Pars Thesprotia (quæ Cestrinia postea dicta est, ex qua Cadmus fluvius Cestrinus) condita à Cestriño Heleni Priamido filio: populi Campani, Steph.

Camœnæ, cum ce diphthongo, Musæ, lovis & Memoriæ filiæ, à cantus amoenitate ita dictæ. Varro autor est, ab antiquis Camœnas, & Casmœnas dictas suis, quæ postea abjecto r. vel s. Camdenæ appellatæ sunt. Alter Festus: Camœnæ (inquit) à carminibus sunt dictæ, vel quod canunt antiquorum laudes, vel quod sint castæ incensis præsides. Virgil. 3. Aeglog. Alternis di-

ternis dicetis, amant alterna Camœnæ. q̄ Dicimus etiam Camœna numero singulari. Persius Satyr. 5: -tibi nunc hortante Camœna Executienda damus præcordia. Seneca in Med. Ille vocali genitus Camœna.

Campaniæ, [καμπανια]. German. Ein festebare Landesfeste Italiæ in welcher Reaptes ligt.] Regio Italæ fertilissima, in qua sumum est Liberi patris (ut venustè à Plinio dictum est) & Cereris certamen: siq̄ dicta, quod campestis sit. Iuvenalis: Provida Pompeio dederat Campania febres. A' qua Campani, qui in ea habitant. Vrbes præcipuas olim habuit Capuam, Neapolim, Cumas, Puteolos, Nolam, aliasq; complures. Campanus, a, um, adjectivum ut, Vrbs Campana. Virgilius io. Aeneid. Et Capys: hinc nomen Campanæ dicitur urbi. Litus Campanum, Statius 3. Syl. Morbus Campanus. Horat. 1. Sermon. Campanum ob mortem in faciem permuta locatus. q̄ Campana superbia, dici solet pro intoleranda arrogancia. Cicero in oratione pro Rull. aliisque locis ubi Colonos Capuæ in domicilio superbæ atque in sedibus luxuriaz ait esse collocatos.

Campi Diomedis, in Apulia sunt: & est regio quæ Diomedes cecidit in Apulæ divisione.

Campidona, Vrbs German. in Alegoia, Vulgo Rempten.

Camponi, Populi inter Aquitanicas gentes Plinio commorantur lib. 4. cap. 19.

Campsianæ, Germaniæ populi indigentia laborantes, commemorantur Straboni lib. 7: Sunt (inquit) alii Germaniæ populi, indigentia magis laborantes: Sugambri, Chaubi, Bucteri, Cimbri, Cauci, Caulci, Campsiani, ceteriq; complures.

Campi's lapideus. [λιθον πήδηος]. German. Das Steinfeld im Delphimat / drithalb grosser Leutescher meil wege breit.] Galliæ Narbonensis campus est, centum ferè stadiorum diametrum habens, lapidibus qui singuli manum implent plenissimus: sub quibus gramen exoritur, à quo pecoribus pabuli suppeditatur ubertas. In medio salæ scatent aquæ, salisque vis magna. Universa circùm adjacens ora, ventis expoita est: validissime autem Melamborii venti procellis infestatur: quo saxa ipsa distrahi & volvi traduntur, hominesque ex curribus excuti, & vi ventorum armis, vestibusque nudari. Hujus rei originem ad hujusmodi referunt fabulam: Herculem cum Albione & Bergione Neptuni filiis pugnantem, quum deficiens tibus telis in vitæ discrimen venisset, lovem patrem orasse, ut sibi tela administraret, statimque imbrem lapideum ea in loca decidisse, quo gigantes fuerunt interempti. Vide de hoc plura apud Strabonem lib. 4.

Cana, sive Canæ Straboni lib. 13, promontorium Asiarum, quod contra Leætum consurgens, Adramyttenum sinum efficit, cuius pars est Elaiticus. q̄ Sunt & Canæ eidem, Locrorum oppidulum, situm in agro Canæ. q̄ Cana præterea vicus Galilææ est, & uibz Lycaonia, κανά.

Canace, κανά, Acoli filia fuit, & Macarei soror: de qua Ovid. scribit in Epistol. 11.

Canæ, κανά, Oppidulum Euboie vel Locridis, juxta promontoria Lesbi. q̄ Est & Cane, κανά, mons, & civitas, & stagnum.

Cannachæ, ab Ovidio 3. Metamorph. numeratur inter canes Actæonis: quod nomen dñs κανάς: hoc est, à clamore & strepitu impositum videtur.

Canaius, Amasis Aeolidis. Plin. lib. 5. cap. 30.

Canan. [German. Das Arabier Landt.] Dicta est Arabia à Cam., qui ea confedita: qua Cananæ. Hæc fuit prima gens quæ Deum ignoravit: quia princeps ejus, & conditor cultum à patre non accepit, maledictus ab eo: itaq; ignorantiam Divinitatis minoribus reliquit.

Cananæa. [Καναναῖς, κανανᾶ. Germ. Das Gelobt Land. Canaan. Vng. Canan fôlde.] Syrise regio à Canaan filio Cam, qui eam regionem, quæ nunc Iudea nuncupatur, inhabitans, à se Cananæam nuncupavit.

Cananitis, dis, κανανῖτες, penultima correpta, possessivum est p̄onymici foeminini forma deductum à nomine Canaan, ut Regio Cananitis.

Cañariæ, insula est Atlantici Oceani, ad lævam Mauritaniam, una ex iis, quas veteres ob insignem aëris temperiem, Fortunatas vocavere. Canaria dicta à multitudine canum ingentis magnitudinis, ut ex Iuba sententia tradit Plin. lib. 6. cap. 32. Hodie omnes illæ insulæ, quas veteres Fortunatas dixeré, uno nomine Canarie appellantur: quarum nobilissima est Palma, præstantissimo saccharo, quod Canarium vocant, insignis. Vulgus nomen retinuit.

Canarii, Africæ populi sunt circa Atlantem, habitantes in saltibus plenis elephantorū, ferarum, & serpentum: ita dicitur, quod canum vietus ipsis promiscuus sit. Vide Plinii lib. 5. capite 1.

Canas, Oppidū Lyciæ regionis Asiaticæ. Lycia quondam (inquit Plin. lib. 5. cap. 27.) LX. oppida habuit, nunc XXXVI. habet. Ex his celeberrima, prætersupradictas, Canas, Candyba.

Canastræum, καναστραι, Promontorium est Macedoniz. Pallenz proximum, in sinu Thermaico. Plin. lib. 4. cap. 10. Canatha, καναθα Stephano, Oppidum est in Decapolitana regione, quæ Syriæ jungitur. Plin. lib. 5. cap. 18.

Cancer, Nomen poëtæ Tragici.

Canchilei, Arabiæ populi, Cedrels, & Nabathæis finitimi. Autor Plin. lib. 5. cap. 11.

Candace, es. [κανδάξ Suidæ. Germ. Ein berühmte Königin der Moren.] Aethiopum regina fuit, tempore Augusti, quæ maximus animi mulier, tantique in suos meriti fuit, ut omnes deinceps Aethiopum reginæ, ejus nomine fuerint appellatae. Strabo lib. 17: Candace per nostra tempora Aethiopibus imperavit, virilis sanè mulier, sed altero oculo capta. Plin. lib. 6. cap. 29: Regnare soemnam Candacem: quod multis iam annis nomen ad Reginas transiit.

Candara, κανδάρα, Paphlagoniz oppidum, tribus schœnis à Gangris distans, & Thariba vico. Gentile est Candarenus. κανδάρων.

Candaria, Promontorium est in Coo insula. Autor Strabo libro 14.

Candasa, Castellum Cariæ, κανδάση, Steph.

Candavia, Mons est in ea parte Macedoniz, quæ in mare Adriaticum vergit, LX X. M. passuum à Dyrrachio distans. Lukanus li. 6: Devia quæ vastos operit Cädavia saltus. Plin. Cädavias montes, multitudinis numero appellat, lib. 3. cap. 23. Cändaules, κανδάλους, Lydorum rex fuit, qui quum uxorem haberet formosissimam, non contentus, secreta voluptatum suarum cōscientia eam Gygi amico nudam ostendit: quo facto sodalem formam Reginæ captum amico hostem fecit, & tanto proposito præmio in necem suam pellexit, uxoremque & regnum dotale veluti in manum tradidit.

Cändax, Vide CANDACE.

Candebæa, Palus Phœnices, in radicibus Carmeli montis: de qua Plin. lib. 36. cap. 26: Pars est (inquit) Syriæ, quæ Phœnix dicitur, finitima Indææ, intra montis Carmeli radices paludē habens, quæ Candebæa nominatur. Ex ea creditur nasci Bellus amnis.

Candei, Populi sunt in sinu Arabico, qui, quod serpentibus vescantur, Ophiophagi vocantur. Autor Plin. lib. 6. cap. 29. Pomponius lib. 3. in descriptione sinus Arabici.

Candidum, λαζαρός, Zeugitania regionis (quæ propriè Africa dicitur) promontoriū cit. Sunt enim in minori Africa tria promontoria, teste Plin. lib. 5. cap. 4: Candidū, circa quod Scipio in Africâ proficisciens, copias suas exposuit: mox Apollinis adversum Sardiniæ, & Mercurii adversum Sicilię: quæ in alti procurientia, duos efficiunt sinus, Hipponeensem, & Diærythrum. Cadiope, κανδίοπη, Oenopionis filia & Orionis soror (ut Theodosius afferit) quæ quum frater in venatione in antrum traxisset, vim illi uultus, & ex ea Hippolagum suscepit: quod quum Oenopion rescripsisset, indignatus, filium exultatum abiit jussit, qui oraculo edocetus, versus Orientem in Thraciam cum Cadiope & parvo filio delatus, ibi q; ob insignes virtutes in magno pretio fuit.

Candyba, κανδύβα, τὰ. Stephano, Lyciæ regionis civitas est, ubi laudatur Oenium nemus. Hæc Plin. lib. 5. cap. 27.

Cänens, entis. Nymphe fuit, Pici Laurentum regis uxor, quæ quum virum à Circe in avem mutatu supra modum lugeret, extabuit, & loco culdam ad ripam Týberis, ubi hæc contigerunt, nomen suum reliquit. Fabulam hanc vide latius apud Ovid. 14. Metamorph.

Cane, Oppidum Aeolidis regionis. Plin. lib. 5. cap. 30.

Cane vel Canæ, promontorium Aeolidis, olim Aegeatés. Vide Stephan.

Canchiuni, κανχιούς, Vrbs Cariæ, Cyon post appellata; Steph. Cäniðra, Vnguentaria fuit Neapolitana, in quam, tanquam in vencicam, sèpè invehitur Horatius.

Caninius, Septem horarum Consul fuit, in quem jastrum est scombia illud Ciceronis: Mira fuit Caninius Consul's vigilatia, qui toto suo Consulatu somnum non vidit. C. Caninius alter eques Rom. quñ in Siciliam occiandi causa venisset, hortosq; à Pythio argentario viro dolo emisset, instructos piscibus & pisces de industria positis, postera die, quum ad eosdem ipse amicos invaseret, nullos ibi neque pisces, neque pisces teperit. Vide Cic. lib. 3 Offic.

Canius, Poëta fuit temporibus Martialis, cīq; familiaris: qui natura uita hilaris erat, ut semper riederet. De quo idem Mart. lib. 1. epigram. ad Maximum.

Cannæ, arum, κανά, tantum pluraliter, Vicus in Apulia, Romanorum clade clarus. Lucanus libro 7:

-non illum Poëtus humor

Consulis, & Libya suæcens lampade Cannæ

Compellunt, hominum ritus ut servat in hostes.

Cannenses, Populi Cannas inhabitantes, Cotinæsibus & Col. latinis vicini, teste Plin. lib. 3. cap. 11. Pugna Cannæsis, Properius lib.

tius lib. 3. Cannensis calamitas, Cicero de clar. Orat.

Cannetufates, Populi sunt insulani, Batavis finitimi, apud Plin. lib. 4. cap. 15.

Cannobus & Cannobitæ, Vide CANOPVS.

Cânopicum, Zeugitanæ regionis, quæ propriæ Africa, & Minor Africa Plinius dicitur, oppidū est, eodem autore lib. 5. cap. 4. q. Est item Canopicum unum ex Nili ostiis Africæ proximum, quo Aegyptus à Libya Mareotica dirimuntur. Plin. lib. 3. ca. 10. [Germ. Eins auf den ausfängen des flus Nili.]

Cânopiscum, Oppidum liberum Zeugitanæ regionis, sive Africæ minoris. Plin. lib. 5. cap. 4.

Cânopus, penult. prod. [ενοποιησα] Suidæ. German. Ein Beispiel Stadt in Aegypten vier grosser Teutschter meil von Alexandrien gelegen.] Civitas Aegypti, distans ab Alexandria CXX. stadiis, ex qua ortum ferunt Claudianum poëtam dicta, quasi Canobus, à Canobo, Amyclæ Menelai navis gubernatore, ibi se. pulso. Nam devicta Troja in Aegyptum viventorum delatus cum Helena, gubernatorem iuu serpentis, quem Hæmorhoida vocant, amissit, in ejusque memoriam urbem condidit, relictis ibi iis, qui ad navigandum inutiles erant. Hæc salubris aëris benignitate homines allicit. Juvenal. Satyr. 15: sed luxuria quantum ipse notavi, Barbaræ famoso non cedit turba Canopo. Virgil. 4. Georg. Nam qua Pellæ gens fortunata Canopi Accolit effuso stagnante flumine Nilum. Vulgo Damietta. q. Est ibi Nili ostium, quod Canopicum, κανόπης, σόμηνον vocat, cuius meminit Strab. lib. ult. Plin. lib. 5. cap. 10. Pompon. lib. 1; Ammianus libro 22. Sunt exemplaria quædam, in quibus Canobum & Canobitas legimus. q. Est præterea Canopus syderis nomen, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 22, in descriptione Taprobanae insule.

Cânopis, pen. prod. Qui Canopum habitant.

Cânopicus, a, um, posicissimum à Canopo. Varro: Nobis Sarpedæ videmur, quum simus Canopici.

Cantabri, penult. correp. κανταρί, Vulgo, Vixcaya, y Lepuzena. Hispanæ Tarraconenis populi sunt Asturibus finitimi: à quibus proximus Oceanus Cantabricus appellatur. Hi effe. risunt, & nullam vitam sine armis esse existimant. Silius Ital. libro 3: Cantaber ante omnes hyemis que, æstusque, famisq; Invictus. Et mox: Nec vitam sine Marte pati: quippe omnis in armis Lucis causa sita est, damnatum vivere paci. q. Cantabrorum regio Cantabria, κανταρία dicitur. Memoria prodi. tum est, Cantabros solitos canere pæna lætitias suffixos cruci ab hostibus.

Cantabrus, a, um: ut Cantabria gens.

Cantabrus, a, um: ut, Cantabrum bellum, & Cantabrica herba: de qua Plin. lib. 25. cap. 8.

Cantar. κανταρί, Vrbs Creræ, Steph.

Cantanus, κανταρί, Vrbs Creræ, Steph. Poëta comicus Atheniensis, cuius feruntur fabulae nonnullæ posite à Suida.

Cantharî, Comicus Atheniensis fuit, cuius scripta metantur à Suida. q. Est item cantharus cœlestis signum, in Aquario, ex tribus constans stellis.

Cantharolethros, κανθαρολέθρος. Locus Thracæ exiguus, à canthari exitio dictus, quod ibi ex omni animalium genere solus necetur cantharus.

Canthèle, κανθάλη, Vrbs Libophenicum, Steph.

Canthelia, κανθάλη, Vrbs juxta Carthaginem.

Cantherius, ut auctor est Varro, mons in Sabinis.

Canthus, Abantis filius fuit, qui ab iis, qui Argonautas scripserunt, numeratur inter Argonautas.

Cantia, Regio ubi civitas est Cantuaria.

Cantœbri, κανταρί, Ptol. lib. 2. cap. 11, Vrbs est Germania ad Albitum fluvium quæ Vulgo Hamburgum, Hamburg in Sachsen dicitur.

Cantium, κανταρί, Vulgo Kent apud Ptol. lib. 2. cap. 3: Britannæ est promontorium, à quo regio ipsa Cantia dicta est, & civitas Cantuaria. Vulgo Easturberi.

Cantuaria, Anglia Vrbs.

C. Canuleius, Tribunus plebis, rogationes duas tulit, Ut cō-nubia plebis cū patribus essent communia: & ut alter Consul de plebe crearetur. Orationem ejus adversus Consules vide apud Liv. lib. 4.

Canusium, κανύσιον, Apulæ oppidum ad Aufidum fluvium, laudatissimæ lance ferax, quæ Canusina dicitur, cuius color rutilus. Vulgo Canossa.

Canytis, κανυτης, Vrbs Sýrorum magna, Steph.

Capæ, καπη, Vrbs Helleponti, Steph.

Capaneus, per tres syllabas, pen. corr. καπανεός, Argivus fuit, qui unæ cum Polynice ad bellum Thebanum profectus, quum scalas muris admoveare vellet, à Thebanis lapidibus fuit ob. rutus. Hinc factus est locus fabulae, Capaneum, quæ deorum cōtempor erat, à love fulmine esse percussum. Vegetius li. 4. de re militari: Qui scalis (inquis) in obsidione urbium utuntur, frequenter periculum sustineat, exemplo Capanti: à quo pri-

mùm scalarum oppugnatio perhibetur inventa: qui tanta mole lapidum fuit obrutus à Thebanis, ut fulminibus dicatur extinctus. Vnde Ovid. lib. 4. Tristium: Quum cecidit Capaneus subito temerarius i. q.

Capaneus, a, um, adjectivum tetrasyllabum, & pen. prod. καπανεός, Capanea pinus apud Statum 8, Theb. -capanea que pinus fam procul Aoniis volet agnoscenda catervis.

Capaneus, a, um, aliud adjectivum. Statius 12. Thibaid. -ausa ante alias Capanea conjunx.

Capara, καπαρα. Vrbs est Hispaniæ, in tractu Lusitanicæ, apud Ptolemaeum lib. 2. cap. 5.

Capastite, à Plin. lib. 5. cap. 9, numeratur inter Aegypti p̄fēturas, quas vocant Nomes.

Capena, penult. prod. Oppidum vicinum Romæ, juxta fontem Aegeriæ. q. Capena porta Romæ, à Capena urbe, quam Italus rex adificavit, ut inquit Solinus. Hæc etiam porta Appia dicta est per quam Capuam itur: ut Frontinus lib. de A. quæduct. q. Dicta est & triumphalis, quod triumphantes per eam potissimum in urbem iuvæ soleant. Hodie portam D. Sebastiani vocant.

Capenæ, atis, penult. prod. Fluvius qui Feroniam p̄tterlabitur Silvæ lib. 13.

Caper, Straboni lib. 12. Fluvius est qui Lædiceam Cariæ urbem cum Lyco, & Asopo alluit. Plinio Caprus dicitur.

Capetus, penultima correpta, Albæ rex fuit, Capyos filius, & Tyberini pater.

Caphareus, trisyllabū, pen. prod. καφαρεός. Eubœæ mons altissimus, versus Hellespontū, ad quem Græcorū classis à Troja rediens Nauplii dolo magna ex parte alliā, naufragium fecit. Nam quum ab Ulyssे Palamedes ejus filius pröditionis falsò accusatus, iniquo Græcorum iudicio esset interemptus. Nauplius, ut in justam filii necem ulciceretur, obscura nocte redeuntibus Græcis, ex Caphareo promontorio ignem ostendit: unde illi portum arbitrantes, impegerunt in scopulos.

Caphareus, a, um, adjectivum tetrasyllabum: ut, Saxa Capharea. Propertius libro 3: Saxa triumphales fregere Capharea puppes, Naufraga quum vasto Græcia tracta fallo est.

Capharnaum, seu portus Capernaum, καφαρναού, totius Galileæ metropolis fuit, multis Christi Servatoris miraculis nobilitata.

Capheris, Inter desertas insulas, quæ inter Chersonesum & Samothracem sunt, numeratur à Plin. lib. 4. cap. 12.

Caphyia, καφη, Vrbs Arcadiæ, à Caphi patre Anchisis, vel à Cepheo. Gentile καφη, Caphyates, Steph.

Capillati, Populi inter Alpinas gentes. Plin. lib. 3. cap. 20: Capillatiorum plura genera ad confinium Ligustici maris.

Capintra, καπιντρα, in singul. vel plural. Vrbs Tyrenica. Gentile Capinnates, possessevum Capinnatius, Steph.

Capissenæ, Afia populi, Capislum urbem habent, quæ diruit Cyrus. Hæc Plin. lib. 6. cap. 33.

Capitâlă. Mons est totius Indiæ altissimus. Plin. lib. 6. cap. 20.

Capito Lycius, composuit historiam Isauricam libris octo. Epitomas Livii & Eutropii in Græcum vertit sermonem. Scripsit & res Lyciæ & Pamphyliæ. Volater. lib. 14.

Capitolinus, M. Manlii fuit cognomen, qui urbe à Gallis capta, assumpit mille juvenibus, arcem Capitolinam ab hostiis injurya defendit: unde & nomen ihvénit. Hic quum postea id suspicionem affectati regni venisset, ab ea ipsa rupe Capitolina, quam setvaverat, precipitatus est. q. Fuit etiam Historici cognomen, qui Cæsarum vitas conscripsit.

Capitolium, [καπιτόλιον, alii καπιτόλιον]. Germ. Ein Tempel mit saemp einer Weste zu Rom/ auf dem Berg so ich heißt Sancte Maria era cels.] Templum erat Iovis in clivo Tarpeio, dictum à capite hominis ibi reperto, dum foderent fundamenta. Ante enim Tarpeia arx dicebatur, à Virgine Vestali Tarpeia, quæ ibi à Sabinis necata, arque sepulta fuit.

Capitulum, Italiae Vrbs prope Bovillas & Calatias.

Capnobætæ, penult. corr. καπνοβæτæ, Mytilæ populi dicti sunt, quali sumi cōscensores, quod tranquillam agant vitam, solis sacrificiis, & deorum cultibus intenti. Vide Strab. lib. 7.

Capote, Afia mons est, ex quo aliqui Euphratem oriri crediderunt. Plin. lib. 5. cap. 24.

Cappadociæ [Γαππαδοχεῖα, καππαδοχεῖα. Cappadocia.] Pontica regio est, ut scribit Solinus, quæ lœvo latere utrasque Armeniae, Comagenemq; tangens, dextra plurimis Alię populis circumfusa, ad Tauri juga & Solis ortus attollit. Euphrates eam ab Armenia majore dividit. Appianus minoris Armenie partem: Ptolemaeus verò minorem Armeniam esse scribit. [Germ. Ein Landeswafft im minderen Asia/ stossend an Armeniam] q. Dicta Cappadocia à Cappadoce amne, ante Leucosyria vocata. q. Vnde Cappadoces Leucosyrii. Hinc Cappadocia, cis. pen. corr. καππαδοκεῖα, pro eo, qui est ex Cappadocia. Lucan lib. 2: Cappadoces mea signa timent. Pers. - nec sic præstantior aliter Cappadocas rigida pingues clausisse carasta.

Cappadoc-

Cappadocia. a. um, possessivum. Mart. lib. 10: Nec de Cappadocis eques catastis.

Cappadocia. cia, ciu, apud Apul.

Cappagum. Hispaniq oppidum est in Baetica provincia, Gadiiani conventus. Plin. lib. 3. cap. 1.

Capraria. Insula in mari Tusco seu Ligustico capris abundans, quam Graeci Aegiles dicunt. Plinius libro 3. cap. 6. Vulgo *Isola de capri*.

Caprasia. apud Plinium libro 3. capite 18: Vnum est ex ostiis Padi fluvii.

Capreæ. *καρπεῖαι*, *καρπεῖαι* Stephano, Insula ultra Surrentum Campania urbem circiter octo millia passuum, teste Plinio, lib. 3. cap. 6. Tiberii arce nobilis, & abundans coturnicū multitudine, q̄ ex Italia volates, illuc principio autumni capiuntur.

Capria. Lacus est apud Strabonem in descriptione Pamphyliæ, libro 14.

Caprine. *καρπίαι*, insula Italie. Dicuntur & Capriæ. Capriata erat Blesus poëta *καρπεῖαι λαοίσι*: id est, natus in hac insula.

Caprotinæ. Iunonem veteres dixerūt, quod illi Nonis Caprotinæ sub arbore caprificio sacra fierent ab ancillis simul & liberis. Nam post urbem captam, quum sedata esset Gallicus tumultus, exhausta Republ. finitimi opportunitatem invadē. di Romani Imperii aucti, p̄ficerūt sibi Posthumium Livium Fidenatum Dictatorem: qui feciale ad Senatum missō postulavit, ut si vellent reliquias suę urbis non deleri, matres familiās & virgines omnes sibi dederentur. Quamque patres essent in ancipiī deliberatione, ancilla nomine Philotis, vel (ut alii malū) Tutela, assumptis ceteris omnibus ancillis, matrum familiās, virginumq; habitu sumpto, nomine dominarū ad hostes transit, prosequentibus ceteris ad rei fidem. Quæ quum à Livio in castris distributæ essent, hostes pluto vino provocaverunt, diem festum apud se esse simulantes: quibus somno obrutis, ex caprificio dato signo hostes trucidati sunt. Memor itaq; populus Romanus accepti ab ancillis beneficii, omnes iussit manumittit, dote mque eis ex publico assignavit: diemq; ipsum Nonas Caprotinas appellavit, ab illa caprificio, ex qua signum accepérat: sacrificiumq; annuum Iunoni Caprotinæ sub caprificio instituit: cui etiam lac, ex caprificio ad rei memoriam adhibebatur.

Caprullon. Provincia est prope montem Atho, Pomponio Melz lib. 1.

Capsa. *καψα*, Vrbs Chalcidicæ regionis juxta Pellenem, Thermæ sinui vicina, Steph.

Capsitanæ. Populi sunt Zeugitanæ regionis, quæ Africa minor dicitur. Plin. lib. 5. cap. 4.

Capua. *καψα* Stephano, *καψα*, Totius olim Campaniæ urbs præstantissima, quam Vulturinus amnis interfluit à camporū latitudine, in quib. sita est, ita dicta, ut inquit Cic. Livius à Capy Samnitium duce dictam existimat. Alii à falcone, sub cujus augurio condita est, qui præsa Thuscorum lingua Capys dicebatur. Virgilii à Capy Aeneæ commilitone, qui eam condidit. Strabo, quod est xii. urbium caput hoc est, ipsa duodecima reliquis undecim præcesset, dictam existimat. Quidam à capacitate, quod omnem vitæ fructum capiat. Eustathius etiam ab urbe, cui nomē campus esset: vel à camporum planicie & abundantia, ut Diodorus, qui M. Genutio & Agrippa Curtio Chilone COSS. exadiscaram eam tradit. Suet. certè in Cesare Dictatore, cap. 81, urbs hujus originē & nomenclaturam ad Capyn conditorē refert: in cuius sepulchro aenea tabulam inventam tradit, quæ Cæsari necem denuntiabat.

Capys. *καψα*, Nomen Trojani cuiusdā, qui Capuam ædificavit. Virg. lib. 10. Aen. Et Capys, hinc nomē Campanæ ducitur urbi. Hujus meminerūt Dictys Cretensis, & Dares Phrygius. Item interpres Quinti Calabri poëtē in lib. 12. qui cum maiestate Homerū videtur quasi contendere. q̄ Fuit item Capys, filius Assaraci, & pater Anchisæ. Ovid. in Fastis: - Tro: est generatus ab illo: Assaracum creat hic, Assaracusque Capyn.

q̄ Capys item Sylvius, Albanorum rex, & Capeti pater.

• **Carabis.** *καρβης*, Fluvius est apud Seras, Scythicæ populos, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 17.

Caracra. Oppidum esse in Hispania creditur, quod hodie vulgo *Guadalajara* dicitur.

Caralitanum, & Caralitani. (quæ huc perperam ingesta erant) vide CALARITANVM, & CALARITANI.

Carambis. *καρμησις*, Campo pifello, Promontorium magnum Paphlagoniæ ad Septentriōnem porrectum, arietinæ frontis habens formam, quod longo spatio pelago incumbens, Scythicæ objectum penisulæ, Euxinum Pontum bimarem videatur efficiere.

Carambucis. Fluvius est Scythicæ ad montes Riphæos. Plin. lib. 6. cap. 13.

Carana. Ponti oppidum, à quo Caranensis regio dicitur: ut scribit Strabo lib. 12. Geographiæ.

Caranitis. Præfectura est Armeniæ majoris. Plin. lib. 5. cap. 24.

Caranus. Macedoniæ rex, cuius historiam pluribus persequitur lust. lib. 7. Ejus etiā meminit Solinus cap. 12. q̄ Est item Caranus Aradianorum portus in Phœnicie prope Paltum urbem. Vide Strab. lib. 16.

Caraseni. Populi Tauricæ regionis. Plin. lib. 4. cap. 12.

Carastasci. Plin. lib. 6. cap. 7. Populi sunt circa Maeotin.

Caraxus, quod haec tenus hic vitiosè scriptum, ita alieno loco collocatum fuit. Vide CHARAXVS.

Cárba. Vide CARBAS.

Carbana. *καρβανα*, Vrbs Lyciæ est, apud Stephanum.

Carbania. Pomponio Melz lib. 2. commemoratur inter parvas insulas Tyrrheni maris, Italie adjacentes.

Carbileti. Thracie populi. Plin. lib. 4. cap. 11.

Carbilius, cui Spurius prænomen fuit, primus Romæ Grammaticam mercede docuit. Hujus autem patronus Carbilius, cognomēto Ruga, primus Romæ uxorem, quod sterilis esset, repudiavit, præstito ante juramento, se uxorem liberorum causa querere. Autor Gellius.

Carbo. *καρβος*, Prænomiae Cneus, ter Consul fuit, & in tertio Consulatu jussu Pompei, quod Marianas partes sequeretur, dum alvum exonerabat, in Sicilia fuit interfectus. q̄ Fuit & C. Carbo hujus frater summus Orator, cuius meminit Cicero in Bruto, quod voluntaria morte se à judicium severitate vindicavit. q̄ Fuit & aliis Carbo, hujus filius, quem Cicero Oratorem non satis acutum fuisse ait: verborum tamen gravitatem ei tribuit, & naturalem quandam orationis autoritatem. Hic ab exercitu suo interfectus fuit, quem bellis civilibus solutum ad disciplinam revocare conabatur.

Carbulo. Autore Plin. lib. 3. cap. 3: Oppidum est Baeticæ prope Cordubam.

Carcases. Populi sunt Narbonensis Galliæ, quorum oppida sunt Anatilia, Aeria, Bormannico, Macina, & Cabellio. Autor Plin. lib. 3. cap. 4.

Carcasum, à Plin. lib. 3. cap. 4. vocatur oppidum Galliæ Narbonensis, quod hodie *Carcassona* vocant.

Carcathiocerta. Armeniæ majoris Vrbs Tigtī proxima, ut autor est Plin. lib. 6. cap. 11.

Carchedon. pen. prod. [*καρχηδων*. Ger. Die gewaltig Stadt Cartago in Africæ.] A Græcis appellata est urbs Africæ totius optimæ potentissima, infestissimaq; Romani imperii auxilia. Unde Cæthaginientes ipsi ab isidē Carchedonii, *καρχηδων*, appellantur. Hinc etiam Plautus Comediam suam Penulum Carchedonium nominavit. q̄ Carbunculos quoq; Garæanticos Plinius autor est lib. 37. cap. 7, ab hujus urbis opulentia Carchedonios fuisse vocatos, non quod circa Carthaginem invenirentur, sed quod à Poenis negotiatoribus Româ afferrentur. Dieta Carchedon à Carchedone conditore, cuius meminit Appianus. Sed vulgariter fama est, cōditam fuisse à Didone. De hac multa Eustathius in Dionysium.

Carchesia. Insula una Cycladum, aliás Amargus, Steph.

Carcina. *καρκινα*, Civitas est Scythicæ Europæ, à qua sinus Carcinites. Plin. lib. 4. cap. 12, & Pomp. lib. 2, ubi & Carcinites annis, eam civitatem præterfluens, ut autor est Ptol. lib. 3. cap. 5.

Cardatmyla. *καρδαμυλη*, Vrbs fuit Peloponnesi propinquæ Pylo, sub dominio Agamemnonis: una eatur quæ reconciliationis ergò Achilli ab Agamemnone offeruntur, apud Homer. lib. 9. Illiad.

Cardamylellus. *καρδαμυληστρος*, Vicus quidam Steph.

Cardax. *καρδαξ*, Saltatio obscuræ & Comica, inquit Budæus.

Cardiæ, sive Cardinea, Dea apud Romanos, quæ cardinibus præterat, quasi Cardina. Vide CARNA.

Cardinæ, Dea, quæ & Cardina dicta est: cardinibus præcessere dicebatur.

Carduchi. *καρδοχη* Stephano, Parthorum populi, ad Tigris fluvium: quorum meminit Strab. lib. 16.

Cardytus. *καρδοτης*, Vrbs magna Syrorum, Steph.

Carenæ. *καρενη*, Vrbs Mysiae, Steph.

Carenes. Hispaniæ Tarraconensis populi sunt, Complutensis vicini. Plin. lib. 3. cap. 3.

Carentani, Italie populi sunt, in quarta regione à Plin. lib. 5. cap. 12, locati, prope Frentanos.

Cares. pro statuari nomine. Vide CHARES.

Câres, numero plurali, *καρες*, Populi Cariæ, qui sub Minœ Leges dicebantur, & insulas habitabant. Postea Asia minoris partem meridionalē occupaverunt, quæ Rhodum spectat, ab eaque Cares appellati sunt. Ea enim regio Cariæ dicebatur, à Cara ejus om̄e rego. Despectissimum olim fuisse hanc nationem clarissimum ostendit Cic. in Orat. pro L. Flacco: Vestra, inquit, Asia, ut opinor, cōstat ex Phrygia, Mysia, Caria, Lydia. Vtrum igitur nostrum est, an vestrum hoc vetus proverbium: Phrygem plagis fieri solere meliorem? Quid de tota Caria, nōne hoc vestra voce vulgatum est, Si quid cum periculo experiri velis, in Caria id potissimum esse faciendum? q̄ Hujus itaque populi mores proverbiis aliquot fecerit locum: ut,

cum:ut, Cum Care carizas, & tunc quæcūq;: Hoc est, rusticè agis cum rusticō, barbarè loqueris cum barbaro, crassè cum crasso. q; In Care periculum, cū rōgē tñ vñdaw, subaudi facio. Hoc est, in homine aut re viliore fac periculosati experientiam, in qua, si parum feliciter cesserit, non multum sit dispensari faciendum.

Cariā, [χρία. Vulgo Lango. Germ. Ein Landeschaft des Mindesten Asie / wird jetzt Lango genannt.] Regio minoris Asie inter LyCIam & Ioniam. Strabo Cariam à Borea Mæandro flumine clausit: ab Occidente Icaro, & Myrtoo pelago: à Meridie Rhodensi: ab Ortu Lyciis, & aliis gentibus, magnamque Tauri montis partem in Caria conclusit, omnem oram Rhodiam ei attribuens, quæ Meridionalis est. Dicta Caria à Cara rege, qui primus auguria avium dicitur invenisse. Hujus populi Cares, rōges dicti, de quibus vide suprà. q; Multitudo Imperatorum Cariam perdit, πολει τραπηγι ρειων ἀνδατων, Multi duces desperidere Cariam. Admonet senarius, nihil esse perniciosius licentia multitudinis, dum nulli paretur, sed pro sua quisque libidine rem gerit.

Caričus, a, um, pen. corr. ρειχε, Quod est ex Caria: ut Carica charta. Statius 4. Syl. Chartæ Thebaicæve, Caricæve. q; Caričus hircus, ρειχες ηδη. Diogenianus indicat dictatum de vilibus & contemptis. Plato ρειχε, αθρόποιο, Caricum homuncionem, dixit pro vili, nihilique. q; Sic More Carico, ρειχες ηδη, fieri dicebarur quod sordide, incompositaque fiebat, præsertim in rebus obsecenis. q; Carica musa ρειχεη πία. Delugubri aut rustica, atque indocta seu molesta cantione dici solitum. Quadrabit in poëtam aut oratorem indoctum. q; Caricum sepulchrum, ρειχες ηδη. De re magnifica, sumptuosaque. Sumptum à Mausoli sepulchro, quod est apud Caras.

Carefus, ρειχε, Fluvius est Troadis. Homer. 12. Iliad. celebratus: cuius Plinius ait nulla sua ætate exitissimæ vestigia, libro 5. capite 30.

Careha, Insula est in mari Lycio, quæ postea Dionysia dicta est. Autor Plin. lib. 5. cap. 30.

Caricor, ρειχε, Locus est in Memphis, à reliquis separatus, in quo Cares habitarunt, qui affinitate cum Memphitis contracta, Caromemphitæ appellati sunt. Autor Steph.

Cariłæ, arum, Picentum oppidum fuit, ab Annibale secundo bello Punico deletum. Meminit hujus oppidi Silius libro 8: exhaustæ mox Paeno Marte Carillæ.

Cariñæ, arum, Nōmē vici Romani ad pedem clivi Capitoliani, in quo fuit domus Pompeii. Virgil. 8. Aeneid. - passimque armata videbant Romanos q; foro, & lautis mugire Carinis. Varro Carinas dici putat ab eo, quod hiac oriretur caput sacrae viz, ρειχε. Latinæ caput dicitur.

Carini, Germanæ populi. Plin. libro 4. cap. 14, forsitan ducatus hodie Virtenbergensis.

Cariosvelites, Gallæ Lugdunensis populi sunt apud Plin. lib. 4. cap. 18.

Caris, olim vocabatur Cos insula, ρειχε, Steph.

Carisa, Cognomine Aurelia, civitas est Hispaniæ, ad Bætim fluvium, in Gaditano conventu. Plin. lib. 3. cap. 1.

Carius, ρειχε, Nomen filii Iovis & Torrhebiq; qui circa Torrhebam lacum oberrans, Nymphaenum cantum dicitur audivisse, & ab eis Musicam didicisse, quamque apud Lydos propagasse. Quapropter divinos honores apud suos meruit, templo illi magnificè extructo in monte, qui & ipse Carius à nomine ejus appellatus est. Autor Steph.

Carmacæ, Alizæ populi circa Mæotim. Autor Plinius libro 6. capite 7.

Carmenæ, [χρηστία, Vulgo Nar singa.] Germ. Ein Landeschaft an Indiam stossen / wird heut Nar singa genannt.] Regio est Indis contermina, quam duplē esse Ptolemeus tradidit: cul tam alteram, alterā desertam. Hujus regionis incole Carmani dicuntur, Ichthyophagi cognominati, quod solis piscibus vescantur, quoru etiam cotis vestiuntur. Pomp. lib. 3: Carmani sine veste, & siug, sine pecore, ac sedibus, piscium cute se vellant, carne vescuntur, præter capita toro corpore hisfuti.

Carmelus, penult. prod. & unic. l. [Σαρμέλη charmel. ρειχελη.] duorum montium nōmē, teste Hieronymo, quorum alter est in Galilea, ad Australē plagam, in quo habitavit Nabal Carmelus maritus Abigail: alter Phœnices, juxta Ptolemaidē mari timonians, in quo Elias Prophetæ flexis genibus pluviam imperavit. Posterioris hujus meminit & Plin. lib. 5. cap. 19: Promontorium, inquit, Carmelum, & in monte oppidum eodem nomine, quondam Ecbatana dictum.

Carmēnta, ρειχε, & Carmentis, Evandri mater: ita cognominata à carminibus, quibus dabat responsa (erat enim fatidica mulier) quum propriè Nicostrata vocaretur. q; Hinc Carmentalis porta, quæ postea Scelerata dicta est, quod per eam sex & trecenti Fabii cum clientum quinque millibus egressi, aduersus Hetryscos ad amam Cremeram omnes interfecit.

sint. Virg. 8. Aeneid. Et Carmentalem Romano nomine portam. Ovid. 2. Fast.

Carmentis portæ dextro est via proxima Iano,

Ire per hanc noli, quisquis es, omen habet.

Illa fama referit Fabios exissè trecentos:

Porta vacat culpa, sed tamen omen habet.

Carmina, ρειχε, Insula India, insulare Carmini & Carmi nai, Stephan.

Carmōn, ρειχε, Est locus in Messenia, & templum Apollinis in Laconia, & in Achæa flumen, & mons in Peloponneso.

Carna, ρειχε, sive Cardinea, Dea quæ vitalibus humânis seu cardinibus præesse existimabatur. Ovid. libro 6 Fastor. Prima dies tibi Carna datur: dea cardinis hæc est. Hæc striges nocturnas, puerorum (ut dicebant) cunas infestantes, à limine summovebat.

Carnana, ρειχε, Vrbs Minorum: & populi juxta mare rubrum cives Carnanæ. Suus Carnaniam & Carnanitæ (gentilia nimurum) usurpat. Steph.

Carnapæ, Populi sunt circa Mæotin. Plinius libro sexto, capite septimo.

Cärne, ρειχε, Phœnicæ oppidum est ad montem Libanum, à Carno Phœnicis filio ita appellatum: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 20. q; Est item Carna Stephano, Aeolidis civitas: à qua fit gentile Caræus, à superiori verò Carnites.

Cärneades, ρειχε, Cyrenæ novæ Academie princeps fuit, qui adversus Zenonem Stoicæ sectæ principem scripturus, cerebrum hellebôrō candido purgavit, ne quid ex corruptionis stomachi humoribus ad cerebrum redundaret, & constantiam, vigoremq; mentis labefactaret. Hic tanta eloquacia prædictus fuisse perhibetur, ut quum Romam cum Diogenè Stoico, & Critola Peripatetico legatus venisset, M. Catoni reddiderit legationem suspectam: qui identidem Senatū monuit, ut ab illorum eloquentia caveret: qua quicquid velleat etiam ab inviris possent extorquere. Autor est Gell. lib. 16. Idē etiam pendit Quintil. lib. 12. cap. 1. q; Fuit & alter Carneades, Philosophus Atheniensis, Anaxagoræ discipulus, cuius meminit Suidas.

Carni, ρειχε, German. Die Kertenet. Populi sunt Istris finiti mi, ab ea parte qua Alpes Iuliæ Aquileia incumbunt, qui à Plinio collocantur in decima regione Italæ ad Tergestu fluvium, qui in Venetiarum ora in sinum Adriaticum influit.

Carnodūnum, ρειχε, Oppidum est Vindelicis, ad Danubium, teste Ptol. lib. 2. cap. 13.

Cornorum, Regio est totius Galliq; media, ρειχε, Druidum sedes, de quibus in dictione D V I D E S.

Carnus, ρειχε, Vide Carne. Est etiæ insula Acarnaniæ. Steph. Carnunti, Populi Germaniq; inter Danubium & sylvam Hercyniam, in confinio Pannoniq; Plin. lib. 4: Superiora inter Danubium & Hercynium saltum usque ad Pannonica hyberna Carnunti tenent, Germanorumq; ibi confinium est.

Carnuntum Oppidum in confinio Germanæ & Pannoniæ, inter Danubium & Hercynium saltum Plin. lib. ult. Abest centum M. passuum à Carnunto litus Pannoniæ, quod à Germania succinum importatur.

Carnurēs, sive Carnuti, ρειχε, Gallæ Lugdunensis populi, Andegavensis, & Turonensis finiti: apud quos Drusus suas habebant sedes, teste Cæsar libro 6. comment. Horum oppidum est Carnutum, quod Galli sua lingua Charræ appellant.

Carodunum, Vide CARNODVNVM.

Carcæ, ρειχε, Vide CARIA.

Carolobergomum, Vrbs Bavariæ, Vulgo Karlsberg.

Carolostadium, Franconia Vrbs, Vulgo Carolstatt.

Caronium, ρειχε, Oppidum est Tarraconensis Hispaniæ, in tractu Callaicorum, non procul à Neri promontorio. Autor Ptolem. lib. 1. cap. 6. Vulgo Chrga.

Caropolis, ρειχε, Vtbs Cariæ, Steph.

Caros Cepi, ρειχε, id est, Caris horti, parva regio Thraciæ, Stephan.

Carpalium, Cypri insulæ oppidum est, apud Plin. libro 5. capite 3: Stephanus Carpasiam, ρειχε, vocat, & à Pygmalione conditam asserit. q; Carbaliam etiam nonnulli appellant insulam inter Cretam & Rhodium sitam, quæ nomine Carpathus appellatur. Demetrius Salaminius Carbaliam maluit appellare, quod ad ventum ρειχε: hoc est, Africum, sita videatur.

Carpáthiūs, pen. corr. [χρηστός. Vulgo scarpano. Germ. Ein Insel gegen Ägypten über gelegen / grüßen Rhodus und Can dia / wird heut genannt Scarpano.] Insula contra Ägyptum, media inter Rhodum & Cretam, ducentorum stadiorum circuitem habens, quatuor insignis urbis: à qua vicinum mare ad Ägyptum vergens Ca: pathium, [χρηστός πίλαι, Ο. Ital: Il mar de Scarpano. Germ. Das Carpatisch Meer.] dictū est. Homer. 2. Iliad. duabus litetis transpositis. ρειχε, appellat: Νέος Νίος.

Carpus Νιούρει τ' ἔχει, Κερπαρίδης π., Κάστος π. q Carpathius leporem, Καρπάθιος τὸν λαζάρον. Dicebatur in eos, qui sibi rem noxiā accerent. Hinc deductum Adagium, quod quum in Carpathiorum insula lepoes non essent, illi curarunt importando alicunde. Verum ubi ejus animantis magna vis increvisset, ut est mira fecunditas, fruges insulae populari cōpere. Referunt & interpretantur Iulius Pollux 5. lib. de rerum vocab. & Aristotel. lib. Rhetor. 3.

Carpatus, sine aspiratione, καρπατός. Mons est Iazygibus, Metanastis, & Dacis imminentis, & in Mysiam inferiorem ad ipsa penē Danubii ostia excurrens. Vide Ptolemaeum in tabula nona Europæ. Vulgo *Crapalx*.

Carpēia, vel *Carpēo*. Vide CARPETANI.

Carpentoracte, Plin. lib. 3. cap. 4. Civitas est Galliæ Narbonensis. Vulgo *Carpentras*.

Carpētī, καρπατίον. Gens Iberica intra Iberum fluv. Steph.

Carpetānī, καρπατίον. Populi, quos Plin. lib. 3. cap. 3. in Hispania collocat ad Tagum fluvium, juxta Vacceos.

Carpī, Populi sunt Africæ in Zeugitana regione, quæ minor Africa dicitur. Plin. lib. 5.

Carpīs, καρπής. Scythia fluvius est. Herod. lib. 4.

Carpocrates, καρποκράτης. Nomen cuiusdam heretici, qui negabat mundum à Deo factum.

Carraca, Italia Vrbs sub Venetia, Ptolemæo.

Carrhā, καρῆ. Civitas Arabiæ ad rubrum mare: à qua Carrhæ dicti sunt populi. Plin. lib. 6. cap. 28: Carrhæ latissimos & fertilissimos agros. q Sed Carræ, arum, καρῆ Stephano, Civitas Mesopotamiae trans Edessam. Crassi & Romani exercitus cruore nobilis. Lucan. lib. 1: Assyrias Latio maculavit sanguine Carrhas.

Carsēolī, Oppidum est in via Valeria, non procul à Pelignis, à quo ipsi etiam incolæ Carseoli dicuntur. Horū meminit Ovid. 4. Fastor. Frigida Carseolis, nec olivis apta serendis Terra, sed ad segetes ingeniosus ager.

Carsēolānūs, a. um, Ovid. 4. Fastor. -nam dicere certam Nunc quoq; lex vulpem Carseolana vetat.

Carta, sine h, nomen unius ex Darii satrapis, apud Curtium.

Carteiā, καρτεῖα Ptolemæo, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, in træctu Baetulorum, ad radicem Calpes promontorii. Tartessos, μεγάρος à Græcis dictum. Vulgo *Tarifa*.

Cartēsīus, a. um, ut Litus Cartesium, in quo freti angustiæ sunt.

Cartēnnā, Augusti colonia in Mauritania Tingitana. Plinius lib. 5. cap. 2.

Carthæa, καρθαία Steph. Vrbs in Cea insula. Hæc apud Plin. lib. 4. cap. 12. corruptè (ut suspicor) Carthæia appellatur: certè apud Stephanum per αι diphthongum scribitur.

Carthæiūs, a. um, Ovid. lib. 12. Metamorph. Transit & antiquæ Carthæia moenia Cæz.

Carthæus, adjективum. Idem 10. Metam. Nanq; sacer Nymphis Carthæatenentibus arva Ingens cervus erat.

Carthāgo, [καρχηδόν]. Ger. Die gewaltig Stadt Carthago in Afrika am Meer gegen Siculam über gelegen.] Vrbs Africæ totius celeberrima, quæ post Trojanum bellum (ut docet Eusebius) à Didone condita fuit, & tertio bello Punico à Scipione Aemiliiano penitus eversa. q Est & alia Carthago in Hispania, quæ Asdrubal condidit, quæ Nova perpetuo epitheto dicitur ad differentiam Carthaginis Libycæ. Vulgo *Cartagena*. Hæc etiā à sparti copia, quod in ejus agro copiolissimè provenit, Spartaria appellata est. Carthaginis autem nomen quidam à Carthæoppido haud procul à Tyro dici putant. Cicero verò lib. 2. de Nat. deor. scribit dictam à Carthagine Herculis filia, quæ Byrsa priùs diceretur.

Carthāgīnēsīs, καρχηδόν. Diatio sex syllabarum est: nam autore Prisciano, inter n & e, interponitur i: it enim lib. 4: Si Tertiæ sint declinationis, abjiciunt extremam genitivi, & assumunt enis, ut Pistor, Pistoris, Pistoriensis: Carthago, Carthaginis, Carthaginensis. Ennius: Hostem qui feriet, mihi erit Carthaginensis.

Cartīi, Populi Persiæ, ut scribit Strabo lib. Geograph. 11.

Cartrīs, Cimbrotum peninsula, dicente Plinio lib. 4. cap. 13, promontorium Cimbrorum excutrens in maria longè peninsulam efficit, quæ Cartris appellatur.

Caruentus, καρεύντος, alias καρεύντος, Vrbs Latinorū, gentile Carientanus, Steph.

Carusii, Populi sunt Troglodytis finitimi pariter & Aethiopibus in finibus Africæ, ad latus meridiem spectans inhabitantes. Sipontin.

Carya, καρυά, Civitas Peloponnesi, quæ cum Persis hostibus contra Græciam consenserit: unde postea à Græcis deleta fuit. Vitruv. lib. 1.

Caryanda, καρυάνδη, Lacus est & insula eodem nomine Cariæ regionis, non procul à Myndo. Ex Strab. Geog. lib. 14.

Carystōs, sive Carystūs, καρυστός, Eubœæ insulae oppidum, in littore situm, ad radicem Ochæ mōtis, è regione Andri: cu-

jus meminerunt Plinius lib. 4. cap. 12, & Pompon. lib. 2. Circa hoc oppidum gignitur Amiantus lapis textilis, ex quo olim mantilia fiebant, quæ igni purgabantur. Item marmor nobilissimum, & macularum varietate in primis commendatum, quod à loco Carystium appellabant: de quo vide Strab. lib. 10, & Plin. lib. 36. cap. 6. Lucan. lib. 5: Quæ maris angustat fauces saxosa Carystos. Sita est ad pelagus Myrtoum sub Ocha monte, cui à Iovis & Iunonis concubitu nomen inditum est, aut quod oves illic pastæ concipient, ὁχαρέμωνα κυνέοντο. οχα enim Achæi pastum & cibum vocant. Dicitur etiam οχα. Lapis in hac civitate mirabilis gignitur, ex quo pannus conteritus, ut fordes absterget, in ignem inicitur. Vocatur etiam Achæa ab Aegone loci domino, à quo & mare Aegæum. q Est item Carystus locus τῷ Αἴγαῳ juxta Arcadiam, ubi columnæ Carystiae ex latoniis, & vinum Carystium celebrantur, Stephanus.

Carystūs, a. um, pen. prod. Ovid. 3. Fast. Quaq; Carysteis fragitur unda vadis.

Carystūs, a. um, Plin. Epistol. 101: Vitem quatuor columelle Carystiae subeunt.

Casandra, Insula in Oceano meridionali, contra Persidem. Plin. lib. 6. cap. 25: Contra Persidem, inquit, insulæ Philos, Casandra, Aracia, &c.

Cascandrus, inquit Plin. lib. 6. cap. 25, Insula est deserta in Oceano Indianum versus.

Casilini, Italia populi sunt in agro Campano, quorum oppidum etiam Casilinum appellabatur, quod Plini temporibus interciderat, ut ipse testatur lib. 9. cap. 5.

Casina, pen. corr. Plauti fabula est, nomē habens à Casina amicilla, quam Stalino senex, ejusq; filius, certatim dependebant. Scribitur autem unico, ut facile colligi potest ex fabulæ ejus argumento, in quo versum literæ capitales Casinæ nomen exprimunt.

Casinum, penult. prod. Campaniæ oppidum est in Italia. Silius libr. 4: Mittebant saxa & nebulosi rura Casini. Hujus meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Casiotis, κασιόν Ptolemæo, Regiuncula est Arabiæ Petras, Pelusio ostio ab Aegypto divisa: in qua Casius mons est, Pompeii Magni tumulo insignis: à quo & Regio ipsa nomen accepit.

Casiūs mons, [κασιόν, θερ. Germ. Ein Berg in dem Getreie, ten oder Geisachten Arabia.] Trans Pelusium est, extrellum Nilis ostium, in ea Arabiæ Petras parte, quæ ab hoc monte Casiotis Ptolemæo appellatur: in quo & Iovis Casii templum erat, & Magni Pompeii tumulus ab Adriano instauratus, ut in Adriano testatur Capitolinus. q Est & in Syria Antiochena Casius mons supra Seleuciam, cognomine Pieriam, ut autor est Plinius libro 5. cap. 22: cuius altitudo in directum est quatuor millium passuum. q Ptolemæus præterea lib. 5. cap. 18. Cassium quandam montem collocat in Mesopotamia, non procul à Singra altero ejusdem regionis monte: cuius meminit & Suidas.

Casiūs, a. um, Lucan. lib. 10: Lucifer à Casia prospexit rupe.

Casmene, κασμήνη, Vrbs Siciliae. Steph.

Casos, pen. corr. κασός, Vulgo *Caso*, Insula juxta mare Carpathium ambitu octoginta stadiorum, in qua est oppidum ejusdem nominis, à Caso Cleomachi patre dicta, qui ed colonos deduxit: à quo & Casius mons in Syria nomen traxisse creditur. Meminit hujus insulæ Plin. lib. 4. cap. 12. & lib. 5. cap. 31.

Caspapyrus, κασπάρανθη, Vrbs Gandarica: Scytharum veld id est, lirus. Steph.

Caspériā, Rhæti regis Marrubiorum uxor fuit, quæ cum Anchimo privigno cōpus commisit. Vide ANCHEMO. LV. S. q Est item Casperia oppidum in Sabinis, fortasse idem cum eo, quod Silius Casperulam vocat. Virgil. 7. Aeneid. Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum, Casperiamque colunt.

Casperula, Sabinorum oppidū est, apud Silium, ut dictū est.

Caspīæ portæ, [καστριαὶ πόλεις]. Ger. Ein enge Thauß durch den Berg Taurum in Media/welches zwei gemeine Teutschcr meist wegs lang ist/ so eng das kann ein Wagen dadurch kommen mag.] Angustiæ sunt circa mare Caspium, quod alio nomine Hyrcanum dicitur, ad octo millia passuum, teste Solin. in longitudinem extensæ: latitudine tam exigua, ut vix plaustro sint pervia. Nō satis tamen convenit inter autores ad quam maris partem conjungantur. Quidam Amazones portis Caspiis egressas, ad Alexandrum venisse in Hyrcaniam prodidere: sed illæ Caucasæ fuerunt, per quas transitus est ex Hyberia in Scythiam. Nerois quoque principis communatio ad Caspias portas (ut inquit Plinius) ad eum transitū respiciebat. Verum mons Taurus tribus in locis interruptus, quasi portis quibusdā pertrahitur in Armeniam, in Ciliciam, & in Medium. Sed illæ tantum Caspīæ portæ appellantur, quæ apud Medos existunt, sicut ex Ptolemæo, Plinio & Strabone licet intelligere. Per has transitus est

tus est ex Babylone, & Perside ad mare Caspium. Vnde etiam Caspia dictæ sunt. quæ gloria verò Caspia procul hinc absunt, & ad Armenios, ulterioresq; populos pertinent.

Caspia, Populi Scythia ad Caspium mare, ut auctor est Pomp. libro tertio, apud quos sc̄iissimi sunt canes, ut scribit Valer. Flacc. lib. 6.

Caspium mare. [κασπία θάλασσα. Ital. Mar di bacca. Germ. Das Hircanische Meer in Asie.] Immensa magnitudinis lacus est inter Caspios & Hircanos montes, à quibus nōmē accepit. Hujus maris accolæ Turcæ fuisse creduntur, qui deinde cœli clementioris desiderio adducti, primū Armeniis: deinde reliquis Asiae populis sua sede pulsis, & bona Europæ parte occupata, à sinu Persico adusq; mare Adriaticum imperium suū extenderunt.

Caspis, pén. prod. κασπίας. Vrbs Parthorum, finitima Indicujs incole cursu velocissimi sunt, ut ex Dionysii Bassaricis annotavit Stephanus.

Cassandra, Filia fuit Pharnaspis, uxor Cyri, & mater Cambyses, teste Herodoto histor. lib. 2, quam immatura morte sublatam & Cyrus ipse deflevit, & publico regnorum suorum luto decorari voluit.

Cassandra, Κασσάνδρα, Priami & Hecubæ filia, quæ quum ob formæ elegantiam ab Apolline amaretur, eidem corporis sui copiam promisit, si vates ab illo fieret: quod Apollo se factum juramento firmavit. Sed quum illa promissi non staret, itatus deus fecit ut ejusdem vaticinia nulla fides adhiberetur, quæ ex Helenæ raptu futura incommoda prædiceret. Postea despontata fuit Chorœbo, ut ait Maro (Homerus verò Orthryon eum nominat) qui in auxiliu Trojanis veniens, in postrema nocte periit. Hanc quoq; Ajax Oileus in Mineru templo vitiavit, ut superius auditum est. Tandem devastata Troja, Agamemnoni in sorte contigit, cui omnia fata, quæ à conjugi fervarentur, prædicta: sed mox solito nihil ei creditum est. Veniens igitur cum Agamemnono domum cum eodem in convivio iussu Clytemnestra occisa est. Virgil. 3. Aeneid. Sola mihi tales casus Cassandra canebat. q; Alia fuit Cassandra Iobatis filia, quam Bellerophonti nupsisse Homerus autot est. q; Est & Cassandra oppidum, & Cassandra colonia, de quibus infra in POTIDAIA.

Cassanæ, Κασσάνδρα, Populis sunt in littore maris rubri incolentes, Stephanus.

Cassera, Macedoniæ oppidum, apud Plin. lib. 4. cap. 10. in descriptione Macedoniae.

Cassanorus, Κασσάνδρας. Vrbs Aegyptia, Steph.

Cassienus, martyr apud forum Cornelii, ubi & jacet, & quod venerat peregrinationis gratia è Brixina urbe Germania, cuius erat civis & præfus: quumq; apud forū Cornelii doceret, iussu Iuliani Imperatoris, qui prohibuerat Christianos docere, stylis discipulorum confosus est. q; Alius ejusdem nominis Alexandrinus sub Ioviniano in Italiā veniens, apud Octanum templum construxit, cuius & præfus electus: inde perigrinando Augustodunum venit, & episcopo Simplicio, viro sancto succedit. q; Alius monachus Honori tempore à Hierosolymitana Ecclesia ab Hæreticis ejectus, Massiliam venit, ubi duo condidit cenobia: scripsit & de monachorum institutis, ubi dicit, cibi abstinentiam ornum virtutum esse fundamentum. Volaterranus.

Cassipea, Vide CASSIOPE.

Cassitum, Vulgo Cassel. Vrbs Hassia, Vide Stereobontium.

Cassitura, Teste Varone lib. 6. de Ling. Lat. Oppidū Samnitium fuit, qui à Sabiniis ortum traxerant: ita dictum à vetero nomine Cascus, quod Sabinorū lingua antiquum significabat: unde & forum verus Cassinum appellatum est.

Cassiodorus, Κασσιόδορος, Ravennas fuit, Theodorici Gotthorum regis præceptor, qui ex Schatō factus monachus, Psalterium Davidis explanavit. Extant & ejus ad Theodoricū Epistola. Volaterranus.

Cassiope, sive Cassiopea. [κασσίων. Gerim. Ein Hochpforte, ge König der Mythen / ein Mutter Andromedæ.] Cœphei regis Aethiopum uxor, & Andromedes mater: quæ quod gloriaretur Nereidibus sese corporis pulchritudine præstare, illarum indignationem incurrit. Nymphæ enim jactantia ejus irritatae, incredibilis magnitudinis cetum immiserunt, filiamque ejus unicum, nomine Andromedam, saxo alligarat, ceteraque devorandam proposuerunt: quæ tamen Persii virtute liberata, eidem nupsit. Cassiope verò tādem generi meritis in cœlum translata traditur, & in siliquastro sedens, vertente sese cœlo, resupinato capite ferri, pedibus ipsius in ipsa Arcticæ circuli circumductio ne positis, Arcticum circulū capite, & dextra manu tangit, & prope Medeam circulo laetè dividitur, nō procul à Cœphei signo. Occidit cum Scorpione, exoritur cum Sagittario. In capite ejus stella ostenditur una, in utroq; humero singula, in mamilla dextra clara una, in lumbis una, in sinistro femore duæ, in genu una, in pede ipsius dextro una, in

quadrato, quo signum ejus circumscribitur, una, in utrisq; angulis singulæ cæteris clariū lucentes. q; Est item Cassiope, oppidum Epiti mediterraneum, à quo Cassiopæi populi dicitur sunt, quorum meminit Plinius in procœdio lib. 4. Stephanus Cassopam, κασσοπα, appellat. q; Item oppidi nomen in Corcyra insula, apud eundem lib. 4. cap. 12, quod Ptolemaeo Cassiopolis dicitur.

Cassius, Κασσίους, Viri proprium, qui magister equitum fuit. q; Sp. Cassius regni affectati criminis damnatus, cui plus suspicio cōcupite dominationis nocuit, quām tres magnifici Consulatus, ac duo speciosissimi triumphi profuerunt. Senatus enim, Populusq; Rom. non contentus capitali eum supplicio afficeret, interempto domum supererat. In solo autem ædem Telluris fecit. Autor Valerius lib. 6. cap. 3. q; Cassius C O S, à Tigurinis Gallis pago Helvetiorum, qui à civitate secesserat, in finibus Allobrogum cum exercitu cæsus est: milites, qui ex ea clade supererant, obsidibus datis & dimidia rerum omnium parte, ut incolores dimitterentur, cum hostibus pacati sunt, tempore quo lugurtha pulsus est à Mario. Liv. libro 25. Cæsar Belli Gall. lib. 1: Tigurinus pagus quum domo existet, pâtrum nostrum memoria, L. Cassium Consulem interficerat, & ejus exercitum sub jugum miserat. q; L. item Cassius Tribun. pleb. C. Mario, L. Flacco C O S plures leges ad dimicandam nobilitatis potentiam tulit: in quibus, ut quem populus Rom. damnasset, cuī imperium abrogasset, in Senatu non esset. Fuit & inter competitores Ciceronis in Consulatū. Autor Pædianus. Cicero pro Roscio Amerino: L. Cassius ille, quem populus Rom. verissimum & sapientissimum judicera putabat, &c. q; L. Cassius, dux Pompejanus, cum decem navibus, ardente bello civili, transiit ad Cæsarē. q; Cassius item Longinus Iurisconsultus, quod C. Cassii percussoris Cæsaris nōmē ac stemmata haberet, iussus est à Nerone mori: pronepos fuit Servii Sulpitii, ac Eques Romanus, ut scribunt Tranquillus & Pomponius. q; Fuit & Cassius Severus, de quo Quintilianus sic scribit lib. 10. cap. 1: Cassius Severus, si cæteris virtutibus colore & gravitatem orationis adiecisset, pondus inter præcipuos foret. Nā & ingenii plurimum in eo, & acerbitas in ira, & urbanitas, & vis summa: sed plus stomacho, quām consilio dedit. Hæc ille. Hujus Cassii scripta ex Senatusconsulto, abolita sunt, ut autor est Tranquillus. q; M. Avdius Cassius, præfector exercitus Antonini principis in Oriente, dum Imperator ipse res in Germania gereret contra Marcomannos, defecit. Itaq; relicto bello, Imperator eum cum exercitu petit ac superat. Caput ei ablatum videre noluit, recordatus antiquæ amicitia. q; Cassius præfus Narniensis tempore Totilæ regis Götthorum, cui occurrens, animum placavit, ne civitati noceret. Meminist hujus Gregor. 3. Dialogo. q; Cassius poëta Parmensis fuit, cuius ingenium in scribendo carmine mirè concitatum & promptum prædicat Horat. 1. Serm. Sat. 10:

- at si quis pedibus quid claudere senis
Hoc tantum contentus, amet scriptisse ducentos
Ante cibum versus totidem cœnatus, Hetrusci
Quale fuit Cassi rapido ferventius amni
Ingenium: capsis quem fama est esse libris que.

Ambustum propriis. Hic Aliquot generibus stylum exercuit, inter quæ opera elegiaca & epigrammata ejus laudantur. Hic est qui in partibus Cassii & Bruti Tribunus militum militavit: quibus viatis Athenas se cœtulit. Quijatus Varus ab Augusto missus ut eum interficeret, studentem reperit, & perempto eo scrinium cum libris tulit: unde multi crediderunt Thyesem Cassii Parmensis fuisse. Scriperat enim multas alias tragœdias. Acron in illud Hor. 1. Epist. 41: Scribere quod Cassii Partensis opuscula vicat.

Cassianus, pen. prod. adjectivum. Cicero pro Mil. Itaque illud Cassianum.

Cassius, aliud adjectivum: ut, Cassia via. Cic. 12. Philip. Tres ergo, ut dixi, viæ: à supero mari, Flaminia: ab infero, Aurelia: media, Cassia. Ibidem: Hetruriam discriminat Cassia. Item: Possum Cassiam vitare, tenere Flaminiam.

Cassopa, pen. pro. κασσόπη. Oppidum est Molosserum, quod à Plinio Cassiopem vocati suprà ostendimus.

Castabala, Κασταβαλα Stephano, Cilicis oppidum, apud Plin. lib. 5. cap. 26.

Castalia, Κασταλία. Gerim. Ein Biunn vnd den Berg Parnassus den Apollini vnd den Musis jugeweihet.] In Phocide, ad radices Parnassi montis, fons non procul à Delphis: unde & Apollini, & Musis sacer creditur; ita dictus à virgine Castalia, quæ Apollinem fugitans, precipitata, & in fonte versa est: à cuius nomine Musæ ipsæ Castalides appellantur.

Castalo, Κασταλος, Maxima civitas Britannæ (oimirum Britanniæ legendum) gentile Castalonites. Steph.

Castax, Κασταξ. Vrbs Iberæ, gentile Castacæus. Steph.

Castanæa, Κασταναί, Eudoxus per scribit. Kai κασταναί ἀετ.

egor ès mīgās, Gentile Castaneus, Steph. nec aliud addidit.
Castanía, *xəstaniā*, Vrbs prope Tarētum, gentile Castaniates.
 Stephan.
Casthenes, Thraciæ sinus juxta Byzantium. Plin.lib.4.in de-
 scriptione THRACIAE.
Castianira, *xəstaniā*, Vxor Priami pulcherrima, quam ex Ae-
 symo Thraciæ urbe duxit uxorem, & Gorgythionem ex ea ge-
 nuit. Homerius lib.lliad.8.
Castnium, *xəstniā*, Mons in Aspendo Pamphyliæ , gentile
 Castnius.
Castologi, A' Plinio numerantur inter Belgas, lib.4. cap.17.
Castolus, penult. prod. *xəstolū*, Lydiæ urbs: ita dicta à Do-
 ridibus conditoribus, quos Lydiæ *xəstolū* appellant. q Hinc Ca-
 stoli campus , *xəstolū*, apud Xenophontem . Vide
 Stephan.
Castor, & Pollux, *xəstw & polw*, Fratres gemini fuerūt,
 Iovis ex Leda filii, qui & Tyndaride passim à poëtis appellan-
 tur, quemadmodū & Helena soror ipsorum, Tyndaris. Hi,
 ubi primū adoleverunt, mare piratis liberaverunt, & ob id
 dii maris habiti sunt, quos in tēpestate natura solent implo-
 rare. Post hæc Colchos cum Argonautis profecti sunt: qua in
 expeditione Pollux Amycum Bebryciorum regem, insidias
 sibi struentem interfecit. Deinde domum reversi, Helenam so-
 rorem à Theseo raptam, receperunt, Aphidna urbe, Theseo
 absente, expugnata. Tandem quum Castor diem suum obiis-
 set, ferunt Pollicem (qui eodem cum Helena ovo natus, im-
 mortalis erat) fratris desiderio à Iove petuisse ut immortalita-
 tem suam cum fratre posset partiri: qua re impetrata, alternis
 eos & mortem oppetisse, & revixisse. Cui fabulæ occasionem
 dedit Geminorum natura, quorū altero oriēte, alter occidit,
 & econverso. A' Græcis *diōxw*: hoc est, Iovis filii *xw' iōxw*
 appellati sunt, & inter deos apotropoëos: hoc est, malorū de-
 pulsores, sunt annumerati: quibus etiam Romæ insigne dedi-
 catum erat templum in foro, quod Romanis aduersis Latini-
 nos periculosisimo in prælio suppetras tulisse credenterunt.
 Nam (ut Dionysius lib.6. Antiquitatum scribit) in pugna ad
 lacum Regillum apparuerunt forma augusto, ducentes e-
 quitatum Romanū aduersus Latinos, hastisq; feriebant, pro-
 pellebantq; adversarios: socios verò cohortabantur. Quæ po-
 tissimum causa fuit, ut Latini fugarentur, & castra caperetur.
 Idem mox vīsi sunt sudorem equorum abluerūt juxta frontē
 Iuturnæ: deinde è conspectu mortaliū se subduxerunt. q Hinc
 Accastor adverbium jurandi, quasi per adēm Castoris, quo
 solæ mulieres utebantur, quemadmodum viri soli per Hercu-
 lem jurabunt: Adepol vero erat jusjurādum tam viris quam
 mulieribus commune.
Castor, *xəstw*. Medicus antiquissimus, docuit piperitum herbā
 (quam alio nomine Siliquastrum nominant) bibi contra mor-
 bos comitiales. Autor Plin.lib.20.cap.17.
Castræ Cornelia, Locus Zeugitanæ Africæ. Plinius libro 5.
 capite 4.
Castrimonenses, Italiz populi, apud Plin.lib.3.cap.5: Cu-
 bulterini, Castrimonenses, Cingulani, &c.
Castricūs, Syllanæ factionis vir fuit, qui quum Placentiæ
 magistratum gereret, Cn. Carboni à Placentinis obsides pe-
 tenti, ne ad Syllam deficerent, constanter denegavit, minan-
 teque Carbone se multos gladios habere: Et ego, *inquit*, an-
 nos. q Fuit & T. Castritius Rhetorices professor Romæ, A-
 driani temporibus, cui eruditio, morumq; nomine in pri-
 mis erat clarus. Vide Gell.lib.13.cap.10.
Castrum Novum, [Ger. Ein Statt in Italien nahe bei der Ty-
 ber austäuff gestellt / heißt jetzt Corneto.] Italiz oppidum est, nō
 procul ab ostiis Tyberis, apud Pomp.lib.2, & Plin.lib.3.ca.5.
 Vulgo *Corneto*.
Castulones, Populi suat Hispaniæ in cōventu Carthaginien-
 si, apud Plin.lib.3 cap.3. Quorum oppidum Castalon in Bæ-
 tica est regione ad Anam fluvium. Vulgo *Castona la rieja*.
Castvēntillāt, Italiz populi in sexta regione, apud Plin.lib.
 3.cap.14.
Castvēntum, Fluvius est in sinu Tarentino, apud Plinum lib.
 3.cap.11.
Casurgis, Ptolem.libro 2.cap.11. Oppidum est in Septentrio-
 nali parte Germaniæ. Quidam longitudinis & latitudinis cō-
 jectura ducti arbitrantur idem esse cum: Praga, Boēmiae to-
 riūs capite.
Casus. Vide *CASOS*.
Cathabanes, Populi sunt Arabiæ desertæ, apud Pliniū lib.5.
 cap.11. quorum meminit & Strabo lib.16. quos tamen Cata-
 banenses vocat.
Catābāthmūs, *xətābāthmūs*, Vallis est & oppidum in finibus
 Cyrenaicæ regionis, ea in parte qua Cyrenaica à Mareotide
 dirimitur, LXXXVIM. passuum à Parcotonio distans. Cata-
 bathmi autem à ipso nomen accepit, eò quod ea in parte,
 qua Mareotide contingit, admodum declivis sit, quodque

nontisi præcipiti descensu adeatur. Nam *xətābāthmūs*, descen-
 dere est: unde *xətābāthmūs*, & *xətābāthmūs*, idem quod descensus.
 Plin.lib.5.cap.5: Finis Cyrenicus Catabathmus appellatur,
 oppidum, & vallis rependè connexa.
Catācēcaūmēnē, *xətācēcaūmēnē*, Mæoniæ regio, non procul
 ab Epheso, arboribus carens, vite excepta, quæ generosissi-
 mus fert vinum, quod *xətācēcaūmēnē* appellant. Vide Strab.
 libro 13.
Catācētī, Asia populi circa Mæotin, ut docet Plinius libro 6.
 capite 7.
Catādūpī, Aethiopum populi ad novissimum Nili cataractem,
 ubi inter occursantes scopulos tanto fragore Nili aqua
 ruunt, ut nimia soni vehementia auditus instrumentum vi-
 tient, & accolas planè surdos reddant. Plin.lib.5.cap.9, de Ni-
 lo fluvio: Subinde insulis impactus, totidem incitatus irrita-
 mentis, postremò inclusus montibus, nec alibi torrentior, re-
 flitus aquis properantibus ad locum Aethiopum, qui Cata-
 dupi vocantur, novissimo cataracte inter occursantes scopu-
 los non fluere immenso fragore creditur, sed ruere. Vulgo
 Montes de Nilo.
Catālāūnum, Vide CABULLINVM.
Catalon, Vide ORISIA.
Catānā, pen. corr. [*xətānā* Stephano. Germ. Ein Statt in Sch-
 esten und am Berg Aetna gelegen / heißt jetzt Catania.] Siciliæ op-
 pidum, ad radicem Actæ montis situm, patria Charondem, in
 ter Atheniensium legislatores in primis celebrati. Catana simulachrum fuit Cereris, teste Cicerone 7. Veri, quod à vīro
 non modò tangi, sed ne aspici quidem fas erat. Legitur & Ca-
 tina per tertiam vocalē in secunda syllaba. Silius libro 13:
 Tum Catina ardenti nimium vicina Typhoeo. Vulgo Ca-
 tania.
Catana, *xətānā*, Insula vel urbs è regione Lesbi, Steph.
Catanni, *xətānū*, Populi ad mare Caspium, Steph.
Catapnīa, *xətāpnīa*, Cappadociæ pars Comagenæ prætentia,
 Haly amne irrigata. Autor Plin.lib.6.cap.2, & 3.
Cataphrygæ, Hæretici qui in Phrygia fuerunt, ut Montanus,
 Priscilla, & Maximilla. Hi spiritus sancti donū non Apostolis,
 sed sibi traditum asserebant.
Catari, Pannoniæ populi sunt. Plin.lib.4.cap.25.
Catarnia, (quod corruptè hic legebatur) Vide CATA-
 O N I A.
Cataxerxen, Vide CAMBYSEN.
Cathæna, *xətānā*, Vrbs Indica, ubi formosissimū desertur,
 ut formosissimum regem eligant, Steph.
Cathalaunum, Vrbs Galliæ Belgicæ, Vulgo Chalons.
Cathareus, Vide CAPHAREVS.
Cathalus, *xətālūs*, Nicæon nominatur apud Stepha-
 num in Mieza.
Cathi, Pro Germaniæ populis, Lege CHATTI.
Cathon, Insula à Pomponio inter Cycladas numerata: à Pli-
 nio tamen præterita nisi quis Cothonem, quam Plinius in La-
 conico situ esse ait, intelligere velit. Ex Vadiano.
Cati fons, Dicitur ex quo aqua Petronia in Tyberim flu-
 bat: quia in agro erat cuiusdam Catæ. Autor Festus.
Catellina, [Germ. Ein Bürger in Rom / der wider die Statt ein-
 verätert angerichtet hat / welche durch Ciceronem entdeckt ward.]
 Civis Romanus fuit, coniuratione contra patriam inita no-
 tissimus: cujus impii conatus Ciceronis prudentia oppressi
 sunt. Lucanus lib. 7: Pacificas saevus sensit Catilina secures.
 Vide Salustium de bello Catilinario.
Catillus, Filius fuit Amphiarai, qui cum fratribus Cora & Ti-
 burto in Italianum venit, ibi reliquis adjuvantibus Tibur cō-
 didit, & à nomine fratris nomen imposuit. Virg.7.Aen. Catil-
 lusq; acerq; Coras, Argiva juventus. Silius lib.8: & Tibur Ca-
 tillæ tuum. In emendationibus tamen Virgilii exemplaribus
 Catyllus legitur per y.
Catina, Vide CATTINA.
Catinia, Vulgo dicitur urbs Siciliæ, quæ olim Catana.
Catizi, teste Plinio, lib.4.cap.11: Pygmæi dicti sunt, qui circa
 Geraniam Thraciæ urbem incoluerunt, à gruibus (ut credi-
 ti) fugati.
Catre, *xətērū*, Civitas, gentile Catreus, Steph.
Cattabania, *xətābānīa*, *xətānīa*, felicis Arabiæ, Steph.
Cato, Cognomen Porciæ familiæ fuit, quæ ex Tusculano mu-
 nicipio ortum traxit ex quo primus Romanum sese contulit M.
 Porcius Cato, postea Censorius appellatus, persuasione, atq;
 amicitia Valetii Flacci adductus. Hic tribunus militum in Si-
 cilia fuit: Prætor Sardiniam subegit, ubi ab Ennio fuit Græcis
 literis institutus, quam jam natu grandior esset. Consul dicitur
 de cum codæ Flacco creatus, citeriore Hispaniam sortitus
 est, ubi rebus feliciter gestis, urbis omnium muros, quæ in-
 tra Bætum erant, uno die solo æquari jussit. Autor Polybius.
 Hunc Plinius lib.7.cap.27, summis laudibus extollit, absolu-
 tum cum imperatore, Scratorem, & Oratorem appellans.
 Scripsit

Scripsit librum de Re rust. item alium de Originibus urbium Latii, & Orationes qualdam. Hujus duo fuerunt filii: quorū alter sub Paulo Aemylio magna cum laude in Macedonia militavit. Alter, qui ex nomine matris Saloniūs fuit cognominatus. patre adhuc superstite, jā Prætor designatus, extictus est, egregiis de luce civili voluminibus relictus. Autor Gel.lib. 2. cap. 14. q M. Cato Uticeas, M. Porci nepos fuit, quem & vitæ Stoicæq; disciplinæ severitate referebat. Hic nudis interdum pedibus, breviq; toga in publicum prodibat, sese adsuefaciens, non nisi turpibus rebus erubescere. Consulatum frustra petiit, quod virtuti suæ fidens, populo non nimium submissæ voluerit supplicare. Martiam conjugem roganti Horrenso amico liberorum causa concessit: eandemq; post Horrenso mortem recepit. Id quod Cesar avaritiae causa ab eo factum fuisse, calumpniatus est. Dimisit, inquit, in opem, ut locupletem recipet. Toto civilis belli tēpore intonsus fuit. Post Pharsalicam pugnam, Uticam sece recepit: req; à Scipione infelicer gesta, perlesto Platonis de animæ immortalitate Dia logo, qui Phedon inscribitur, necem sibi consivit. q Hic tantæ fuit apud populum autoritatis ac fidei, ut de rebus incredibilibus proverbio diceretur, ut inquit Plutarchus: τέτοιο μὲν Κατός οὐδεποτέ πάθων ιστι, istud incredibile est, etiam si dicat Cato. Et orator quidam quum hyperbolicas diceret unius testi nouæ esse credendum, adjectit, Ne Catoni quidem. Cicer. Epist. ad Attic. lib. 2: Quid Cato ille noster, qui mihi unus est pro centum millibus? q Tertius Cato, proverbialis est ironia in viros, impendio tetricos, atq; alienæ vitæ cœsores. Iuvenal. habeat jam Roma pudorem Tertius è cœlo cecidit Cato. q Fuit & Cato quidam Grammaticus Syllæ temporibus, cuius meminit Tranquillus.

Catoni, Plinio populi sunt Scythæ, circa Mœotin agentes, lib. 6. cap. 8,

Catopterium, κατόπτηρος, Locus excelsus supra Anemoria Phocis urbem, ut in Anemoria diximus.

Catri, Vide AEGVSSA.

Catti, Vide CHATTI.

Cattiterides, Vide CASSITEROS.

Cattuza, Vide CATIZI.

Catularia, Porta Romæ dicta est: quia nō longè ab ea ad plandum Canicula sydus, frugibus inimicum, rufæ canes immolabantur, ut fruges flavescentes ad maturitatem perducentur. Festus.

Catulus, Poëta Veronensis, natus anno ante Salustium, Sylla, Marii; temporibus, in poëmatis cùm lascivus, cùm morosus, quippe qui Cæsari maximo tunc viro minimè pepercit, lambis eum criminatus: reconciliatus nihilominus, ac eodē dicab eo coenæ adhibitus est, ut autor est Tranquillus. Scripsit de passere suæ Lesbiæ: celebravit nuptias Malli: amavit Ipsichillam, & Clodium, quam sicut nomine Lesbiam vocat. Scripsit & alia multa. Mortuus est Romæ. Ovid. lib. 2. de Trist. Sic sua lasciva cantata est sèpè Catullo Foemina, &c.

Catulus, Cognomus nobilissimæ familie Luctatior, à Cato: id est, callido, teste Varrone ductum. Ex hac familia fuit Qu. Luctatius Catulus, qui Pœnos apud Aegades insulas navaliter superavit, sexcentis eorum navibus aut captis, aut depressis. q Fuit & alter Catulus, C. Marii in quarto Consulatu collega, & in Cimbris profigandis adjutor: à quo postea rem potito mori jussus, hauftis vivis carbonibus se præfocavit. Hic est ille Catulus, cuius postea manes Sylla Marii iunctis morte placavit.

Caturactonium, [καταράκτηνος]. Germ. Ein Stadt in England/ bei der Cardell, oder Cardelia.] Britannia insulæ oppidum est. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Caturiges, Italæ populi sunt, trans Padum à Plin. lib. 3. cap. 16. in undecima Italæ regione collocati.

Cavares, Narbonensis Gallæ populi sunt, quorum metropolis est Avenio. Autores Plin. lib. 3. cap. 4. & Mela lib. 2.

Caucasus, pen. corr. [καυκασος]. Germ. Ein höher und wilder Berg in Iudia, so gegen Mitternacht an Scythiam stoffet.] Mons Indicus editissimus ad Septentrionem versus Scythias, Indiam à Scythia dirimens, asper & inhospitalis. Virg. 4. Aen. sed datus genuit te cautibus horrens Caucasus. Hic fertur tantæ altitudinis esse, ut ab eo astra majora visantur, & eorum ortus, occasusq; diligenter perspiciat: quod sit ut Scythæ, ejusmodi accolæ rei astronomicæ peritissimi sint habiti.

Caucasus, a, um, καυκασος. Virgilii Aeglog. 6: Caucasiaq; referunt volucres.

Cauchæ, Campi sunt, quos Tigris fluvius Septentrionem versus flexus fecerat. Plin. lib. 6. cap. 27.

Caucon, Vide im APPELL.

Caucone, καυκων, Regio à Caucone rege aut fluvio dicta, Steph. Vide M. A. CISTVS.

Caudis vel Gaudium, Oppidum Samnitium: unde Caudæ furcae, & Cauding fauces, nobilitate insigni clade & igno-

minia, quam Romani exercitus sub Sp. Posthumio à Samnitibus accepérunt. Lucan. lib. 2: Ultra Caudinas speravit vulnera furcas. Caudinæ fauces, apud Silium. lib. 8.

Caulici, καυλικοι. (Apollonio Cauliaci) populi juxta Ionium sinum, à monte sic dicti.

Cavindana, Vide CANINDANA.

Caulon, onis, καυλον, Oppidum est in prima Italæ fronte a-pud Locros, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 10. Virg. 3. Aeneid. Caulonisq; arces, & navifragum Scylaceum. Quanquam ibi Poëta non tam de oppido, quam de promontorio loqui videtur. Hanc urbem Strabo lib. 6, Pomponius lib. 2, & Stephanus de Urbibus Cauloniam appellant, καυλωνια.

Caumæ, Βαύς è Centauris, Ixionis filius, Boccat. lib. 9.

Cauñus, καυνος, Vulgo Roxa, Cariæ oppidum maritimum, è regione Rhodi, nō procul ab ostiis Calbis fluvii, estate & autumno ad inhabitandum grave, ob calorem & pomorum copiam, ut scribit Strabo lib. 14: Ob id Caunii pestilenti cœlo esse dicatur. Hos quama intuitus esset Stratonicus citharœdus, homo salibus plenus. illum ex 6. Iliad. versiculum in eos protrulit: Οἴη πτερ, φύλακε, γλοσσή, πίδης: id est, Tale quidem genus est hominum, quale est foliorum. Colorem videlicet quo omnes palabant, fuggillans. Caunii verò quum hominē incessanter acris, quod urbem ut morbidam carperet. Ego, inquit, non morbidam dicere ausim, ubi mortui ambulant? urbanius multò acrisq; quām prius illudens. Ab hac civitate advehebantur fici, Caunes dictæ. Cicero libro 2. de Divinat. Quum M. Crassus exercitum Brundusii impoaceret, quidam in portu caricas Cauno advectas vēdens, Caunes clamitabat. q Est etiam CAVNVS, nomen proprium viri, cuius soror Byblis impotenter illum adamavit, à quo quum esset repulsa, subiicit mortem consivit. Ovid. 9. Metam. Hinc locus adagio: Caunius amor, καυνος ἥρα. De foedo amore dicebatur, aut ubi quis ea desideraret, quæ neq; fas esset concupiscere, neq; licet aspergit. Diogenianus & Eustathius.

Caurium Ptolemaeo, Lusitanæ oppidum: alio nomine Caura, vulgo Corra.

Cauros, καυρος, Insula erat, quæ postea dicta est Andros: deinde Antandros, Plin. lib. 4. cap. 12. Vulgo Andro.

Caurus, [καυρος]. Ital. Ponente maestre. Germ. Der Wind so von dem Sommerlichen übergang der Sonne herwehet. Fland. Nooit wester/west Pol. Wiat rod zachodus/sonca. Vng. Nap nyugati Szil. Ang. Thoresb. west wind.] Ventus ab Occiali solstitiali flans, qui & Corus dicitur. Virgilii 3. Georg. Semper hyems, semper spirantes frigora Cauri.

Caus, untis, καυς, Vrbs Thelphusia terræ in Arcadia, ubi Causius tribus sylabis, Aesculapius colebatur, Steph.

Caycus, Vide CACVS.

Cäystér, [καιστερ]. Stephano. Germ. Ein fluss in Lydia / in welchem viele Schwänen sind / so auch an der Statt Epheso heraußt.] Fluvius Lydiæ, Sardibus proximus, cygnis abudans: qui mullos annos secu defersens Ephesum abluit. Dicitur δέ τοι καιστερ, quod est, ambari: quoniam propinquus sit Catacecaumenæ, quæ pars est Ephesia prætorridæ & deusta fertilis nulla, præter vitæ arbore sed vino præstantissimo, quod Vitruvius & Plin. Catacecaumenitem ex hac origine denominant. Cäystri campi, καιστρα πεδία, Stephano, campi sunt secundissimi sub Sardibus: Lydorum urbe, Cori & Hermi campis contigui: ita dicti à Caystro vicino fluvio. Virg. Caystri prata vocat, lib. 1. Georg. Vide plura apud Strabonem, lib. 13.

Cäystus, καιστος, Oppidum est Cilicæ mediterraneum; teste Ptolemaeo, lib. 5. cap. 8.

C ante E.

Cæ, sive Ceos (utroq; enim modo appellari autor est Plin. lib. 4. cap. 12.) Insula est sub Eubœa, bombycinarum vestium textrinis diuin nobilitata. q In hac enim insula Pamphila Latœ filia prima adorta est bombycum telas retorquere, easq; rursus texere, ut testatur idem Plin. lib. 11. ca. 22. Hinc Cæ vestes dictæ sunt, quæ in hac insula ex bombyce tenuissimæ texebantur in usum fœminarum. Propertius: Et tenues Cæ vestes moveat sinus. q Ptolemaeus hanc insulam Ciam appellat, ut hodie quoque vulgus nautarum. Vrbes olim habuit tres, Carthazam, Iulidem, & Caressum.

Ceadus, καιδος, Ciconia rex fuit, pater Trozeni, & avus Euphemii: cuius meminit Hom. 2. Iliad.

Cebes, etis, κιβης, Thebanus fuit Philosophus, cuius etiam hodie extant Dialogi, quibus ille duplē humanae vitæ specie in tabula quadam ob oculos ponit. Vide Suidâ, & Laertium.

Cebreni, κεβρινα, Regiuncula est Troadis cù oppido ejusdem nominis, non procul à Scepsi: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 30. q Sunt & Cebreni in Thracia, dicete Strabone lib. 13. Est fluvius quidam Arisbus in Thracia, prope quem Cebreni Thracæ habitant. Multa enim apud Troes, & Thracæ eisdem nominibus appellantur, ut Scepsis quidam, & Scepsis amnis, & Scepsis murus, & Scepsis Trojanæ portæ. Item Xanthi

F 2 Thraces,

Thraces, & Xantus Trojæ fluvius. Arisbusque quoque in Hebrum immittit: Arisda Trojæ civitas est. Itē Rhesus apud Trojam fluit: Rhesus etiam Thracum rex fuit. Dicta est autem Cebrenia vel ab amissis Cebriis (ut ex sententia Herodiani refert Steph.) vel, ut alii malūt, à Cebrione Priami notho, quāquam Straboni magis placet, Cebrione potius à Cebrenia, vel (ut apud eum legitur) Cebrenia urbe nomen accepisse. Cebrenis, hujus Cebrenidis, scem. patronymicu, κεβρινίς. Ovid. i. Metam. Aspicit Hesperien patria Cebrenida ripa. Status in Syl. - viduus Cebrenidos arida lucu Flumina.

Cebrenus, pen. prod. κεβρίνος. Nomen gentile. Ausonius:

Sic qui vñalis tam longa stata Cebrenus

Non habet emporem, sit tibi pro pretio.

Cebrica Cherronesus, κεβρίνη χερρόνης, nominatur apud Steph. in mentione Saxonum, forte Cimbrica legendum.

Cebriōnes, κεβρίνοι. Filius fuit Priami, sed illegitimo toro natus, qui à Patroclio saxe istus, interiit. Iliad. π:

Κεβρίνος οὐδέ τὸν ἄγαλμα τετράποδον: id est,

Cebrione haud propria Priamo de coniuge natum.

Cecina, Fluvius est Thracie, ad Volaterras, autore Pöponio lib. 2. & Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo Cefena.

Cecinna, Praenomine Aulus, Eques Romanus fuit, ex municipio Volaterrano: Ciceronis familiaris, & ab eo in causa quadam hereditatis defensus: de qua re etiam nunc extat Ciceronis oratio. Hic tempore belli civilis non contentus Pompeii partes sequi, edito etiam in Cesarem libro, acerimè eū insectatus est, ut est videtur apud Ciceronem in Epist. Famil. q Scripsit & librum de fulminum procreatione, quem Seneca se fatetur imitari. q Fuit etiam Cecina quidam ex Octavii Caesaris scribis, cuius meminit Cic. in Epist. ad Atticum. q Cecinna item alias fuit, ex Vitellii ducibus, qui apud Bebriacum cum Othonianis fœliciter dimicavit. q Meminit & Suetonius in Tito cuiusdam Cecinna, qui ob suspicionem coniurationis ab Imperatore ad coenam invitatus, per prodictionem interfecitus est.

Cecrops, [κεκρόψ.] Germ. Det erste König zu Athen.] Primus Atheniensium rex, qui annis quinquaginta regnauit. Hic Athenas instauravit.

Cecropius, a. um, possessivum. κεκρόπος. Virg. lib. 4. Georgic. Cecropias innatus apes amor urget habendi.

Cecropia, Oppidum à Cecrope conditore: nunc est arx Athenae. Plin. lib. 7. cap. 56. Oppidum, inquit, Cecrops à se appellavit Cecropiam, quæ nunc est arx Athenis.

Cecropis, id, κεκροπίδη, Patronymicum scemimum.

Cecropides, κεκροπίδαι, Athenenses dicti sunt, à Cecrope regi. Ovid. 7. Metam. Phocus in interiori spatiu, pulchrosque recessus Cecropidas duxit.

Cecryphalea, κεκρυφάλαια, Promontorium, seu insula Peloponnesi, juxta quam Athenenses ab Aegynetis prælio superati fuerunt. Steph.

Cedär. [CEDR] Regio Arabie, ut apud Isaiam: Auferetur omnis gloria Cedar. Nam (ut inquit Hieronymus) ex Ismaële Cedar & Agarenæ, qui perverso nomine Saraceni vocantur, generati dicuntur.

Cedreæ, κεδρια, Caræ oppidū, cuius incolæ Cedreatæ, & Cedrae appellantur. Steph.

Cedrei. [CEDR] Arabæ populi sunt, Caneleis & Nabathæi finitimi: quorum meminit Plin. libr. 5. cap. 11.

Cedropolis, κεδρίπολις, Oppidū in Caria: à quo Cedropolitæ. Cedros, Insula est in Germanie litoribus: cedri genere sylvosa, inde elestrum in petras defluere dicitur. Perottus.

Cedrossi, κεδρωσι, Populi prope mare rubrum. Steph.

Celadon, pen corr. κελάδων, Amnis est ignobilis, in Alpheum influens, apud Strab. lib. 7. Georg. q Est etiam Celadon nomen unius ex iis, qui unum cum Phineo in aula Cephei regis Aethiopum, Peisæ vim inferre conati, perierunt Ovid. 5. Mætamor. Occidit & Celadon Mendisius, occidit Astreus.

Celadone, nes, pen prod. κελάδων, Oppidum Locridis, apud Stephanum: à quo Gentile, Celadoneas. a. um.

Celadusæ, κελάδωνες, Exigua est insula maris Aegæi, Delo proxima, tam angusto freto ab ea divisa, ut catena aliquando ei fuerit annexa. Aliis nominibus Rhene, & Artemite dicitur. In hac Delii mortuos suos sepeliebat, religione scilicet prohibiti, ne quenquam in Delo humarent. Vide Thucydidem Belli Peloponnesiaci lib. 4. & Plin. lib. 4. cap. 12. q Sunt item Celadusæ, parvæ aliquot maris Adriatici insulæ, Liburniæ adjacentes: quæcum meminit Plin. lib. 4. cap. 26.

Celænas, κελαινα, Collis est Asia propriæ dictæ, in quo urbs fuit ejusdem nominis, ex qua Antiochus Soter incolas translit in eam, quæcum à nomine matris Apamiam appellavit. Aut Strabo lib. 12. Plin. verd. lib. 5. cap. 29. Celænas easdem facit cum Apamia. Tertius (inquit) conventus Apamiam vadit, antè appellatam Celænas. Circa hanc urbem fluit Marsyas

amnis: ibiꝝ, volunt poëtas Marsyam tibiarum cantu cum Apollin certasse. q Celænas item alias collocat Plin. lib. 5. ca. 32. in ea parte Asia, quæ Phrygia superjecta est, juxta Andriæ, Ancyram, & Colossas.

Celænō, κελαινώ, cum diphthongo, Fuit uga ex Harpiis, νεανιδανός: hoc est, à nigredine ita appellata. Virgil. 3. Aen. Una in praecelsa confedit rupe Celæno Infelix yates.

Celænō, κελαινώ, una ex Pleiadib. Atlantis & Pleiones nymphæ filia, cuma quæ lupiter concubuit. Ovid.

& te formosa Celeno,

Majam & Electram, Taygetamq; Iovis scilicet cōcubus. se ferunt. Vide infra de Pleiadibus.

Celegeri, Μασίζ, quæ Panaoniz jungitur, populi: autor Plin. lib. 4. cap. 36. in descriptione Masiz.

Celændræ, arum, Oppidum Cilicæ, cum portu ejusdem nominis apud Strabonem lib. 14. & Pomponium Melam. lib. 1. in Cilicæ descriptione. Lucan. lib. 8. sequitur pars magna senatus Ad profugum collecta ducem, parvisque Celendris,

Quo portu mittitq; rates, recipitq; Stelinus.

Cyleia, Norici oppidum. Plin. lib. 4. cap. 24. Vulgo Cilia.

Celerini, Citerioris Hispaniz populi sunt, supra Braccaras & Gronios: quorum ager Avo fluvio irrigatur, ut indicat Ptolemæus lib. 2. cap. 6. & Pomponius lib. 3.

Celæthi, κελαιθη, Populi Thesprotiaz, vicini Thessaliz, Steph.

Celænæ, pen. prod. Locus Campaniaz lunoni sacer.

Celæthræ, κελαιθη, Vrbs Boeotiaz prope Atrem à Celethre quodam Stephanus.

Celæus, Duarum syllabarum, κελαῖ, Rex erat Eleusinæ, patre Triptolemi, cui Ceres, quod est ab illo excepta hospitio, cōmonstravit omnem agriculturæ rationem. Hinc locus factus proverbio: Celei supellex, pro vili & rusticana supellectile. Virg. 1. Georg. Virgea præterea Celei vilisq; supellex. Ovid. item lib. 4. Fastos. Plautus cum vocat Celionem: Quasi, inquit, supellex Celionis.

Celimūs, κελαῖ, Nuntius fuit Iovis, quem & parvulus adhuc Iupiter plurimum amat. Cætum quæcum aliquando mortalem esse Iovem dixisset, Iupiter injuria memor, quem expulso Saturno rerum jam potiretur, in adamanta lapidem commutavit illum. Ovid. 4. Metam. Te quoq; nunc adamas quondam fidissime parvo Celme Iovi. Ab hoc ductum Adamium: Celmis in ferro: κελαῖς οὐ σιδηρέ. Dici consuevit deis, qui præter modum suis fidenter viribus, tanquam inexpugnabilis, invictiq; cæteris.

Celensæ, Populi sunt citerioris Hispaniz apud Plinii libro 3. capite 3.

Celis, Plagiarius fuit Horatii temporibus, qui veterum poetarum scripta suppilabat: quem sic notat lib. 1. Epist. ad lulii Florum scribens:

Quid mihi Celsus agit monitus, multumq; monendum

Privatas ut querat opes, & tangere vitet

Scripta Palatinus quæcumq; recipit Apollo:

Ne, si fortè suas reputum venerit olim

Grex avium plumas, moveat cornicula risum

Furtivis nudata coloribus.

q Fuit & Cornelius Celsus, varie eruditio nomine à Quintiliano commendatus: qui & Rhetoricam multò quam antiqua diligentius explicavit, & de re militari diligenter scripsit: nullumq; penè disciplinæ genus intactum reliquit: ex quibus ad nostra tempora nihil pervenit præter octo elegantissimos de Re medicis libros, qui omnium manibus teruntur.

Celtæ, [κελται, Germ. Die Kelte in Frankreich/ se gewissen Western Gitanen/Rhodanus/ und der Getae/ oder Sequana gezeigt sind.] Populi Gallie Comatæ, inter Garumnam & Sequanam fluvios: ita dicti à Celto Polyphemus filio, si Appiano creditus. Pomponius Mela, lib. 3: Populorū Comatæ Gallie tria summa nomina sunt: terminaturq; fluviis ingentibus. Nam à Pyrenæo ad Garumnam Aquitania, ab eo ad Sequanam Celtæ: inde ad Rhœcum pertinent Belgæ. q A' Celtis etiam Celtiberi Hispaniz populi originē traxisse credūtur, qui quæ venissent ab Iberum Hispania fluvium, ibiꝝ, cōfident, assumpro ad nomen suum fluvii nomine, juxta quem considerant, Celtiberi, κελτικης, dicti sunt: & regio eorum Celtiberia. Vulgo, Aragon. Lucan. lib. 3: profugiq; à gente vetusta Gallorum Celtæ miscentes nomina Iberi.

Celtibæri, κελτικης, a. um, κελτηγενες. Nomen possessivum: ut, Belum Celtibericum. Celtiæ, Oppidum est Hispaniz Bæticæ, in conventu Hispaniensi, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 1.

Celticæ, κελτη, Tertia pars Gallie Comatæ, inter Sequanam & Garumnam fluvios sita. Plin. lib. 4. ca. 17. Gallia, inquit, Comata uno nomine appellata, in tria populorum genera dividatur, amibus maximè distincta. A' Scalde, ad Sequanam, Belgica, ab eo ad Garumnam Celtica, eademq; Lugdunensis. Inde ad Pyrenæi montis excursum Aquitania: Armatotica ante dicta. Cæticum,

Celticum, οὐληνός, Promontorium est Hispaniae citerioris in Gallicorum tractu, in Oceanum, Occidente versus, quam longissimum excurrentis: idem cum eo, quod Ptolemaeus Nerium, & vulgus nautarū hodie Finem terre appellat. Vide Pompon. Melam lib. 3.

Cema, Narbonensis provinciae fluvius, ex Alpium monte Cemeno profusus. Plin. lib. 3. cap. 4.

Cemelion, Oppidum Liguriaz, non procul à portu Herculis Monaci: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Cemēnūs, οὐληνός, Mons Narbonensis Galliaz, non procul à Varo fluvio, ex quo Cema amnis profunditur: unde & monti nomen factum videtur. Vide Plin. lib. 3. cap. 4.

Cenchreæ, arum, οὐληνός, Portus est Corinthiorum, ad sinū Saronicum, quemadmodum Lechæ alter portus ad sinum Crissum, sive Corinthiacū. Spatiū autem inter duos hosce portus medium, Isthmus appellatur. Plin. lib. 4. cap. 4: Angustis, unde procedit Peloponnesus, Isthmus appellatur. In eo loco irrumptia è diverso, qua dicta sunt maria, omnem ibi latitudinem vocant, donec contrario incursu eorum tantorum, in quinque M. pass. intervallo, excisis utrinque lateribus, angusta cervice Peloponnesum contingat Hellas. Corinthiacus hinc, illinc Saronicus appellatur sinus. Lechæ hinc, Cenchreæ illinc, angustiarum termini, longo & ancipiū navium ambitu, quas magnitudo plaustris transvehi prohibet.

Cenchrīs, οὐληνός, Fluvius est Ionie, non procul ab Epheso, lucum Ortygiam irrigans, ubi Latona Dianam & Apollinem creditur peperisse. Tacitus lib. 3. de Ephesiorum legationibus ad senatum missis. Primum, inquit, omnium Ephesii adiēre, memorantes, non ut vulgus crederet, Dianam atque Apollinem Delo genitos, esse apud se Cenchrion amnum, iu-

cum Ortygiā, ubi Latonam partu gravidam, & olera, quæ tum etiam manat, adnisiā, edidisse numina, deorumq; monitu sacratum nemus.

Cenēum, Vide CAE N E V M.

Cenēus, Vide CAE N E V S.

Cenina, Latii oppidum fuit, à Romulo deletum: cuius meminit Plin. lib. 9. cap. 5. Restiū Cenina.

Cenomanī, οὐληνός, Fuerunt Populi Galliaz Cisalpinæ, teste Plin. lib. 3. cap. 19, quorum caput Brixia fuit. q; Sunt etiā Galliaz Celticæ populi, Andegavis finitimi: quorum etiam meminit Plin. lib. 4. cap. 18. Vulgo Les Manceaux: & regio ipsa Cenomania. Vulgo Le Maine.

Centauretus, Galata quidā fuit, qui Antiochō rege occiso, quo ejus potitus, eum ovans consernit. Quod ille indignè serens, præcepis in abrupta desiliit, usaq; cù lessore est exanimatus, ut ex Philarchi sententia refert Plin. lib. 8. cap. 42.

Centaurī, [κένταυρος]. Ger. Wölter in Thessalia so die Ross von einem gejagten und getötet haben.] Thessaliæ populi, secus Pelion monte habitantes, qui primi equos domare, & ex iis pugnare coepérunt: quo factum est, ut a vicinis populis primum conspecti, membra partim humana, partim equina habuisse credetur. De horum origine sic fabulantur Poëtæ: Ixionem à love deorum immortaliū mensæ adhibitum, lunonis amore captum fuisse, eamq; de stupro interpellasse. Quod quum illa viro suo indicasset, Iovem Ixioni nubem subjicisse in uxoris imaginem transformatā, eamq; Ixionem pro lunone cōpresisse, & ex ea Centauros generasse: qui inde Nubigenæ dicti sunt. Cui fabulæ ansam præbuisse videtur castellum nomine οὐληνός, Centaurorum sedes. οὐληνός enim Latinè nubem sonat. Hi quā in nuptiis Pirithoi vino madentes spōsam rapere conāruntur, à Theseo & Lapithis partim cési, partim in fugā acti sunt. q; Vnde locus factus Adagio: Mens nō inest Centauris, rēz et cōntarwagēsōs. In väcordes & stultos dicebatur, & qui tonarētur, quod effici nō posset Adagiū à Diogeniano referatur, inq; convenire putat in cōtentiosos & alieni appetentes: propterea quod Centauris exitiū attulerit rerum alienarū appetentiā. Idem & Hippocentauri dicti sunt, quod equis insidentes, boves cœstris agitatas, stimulis ad testa revocant. Est enim οὐληνός, stimulare & pungere. Cētaurus nomina, qui magis insignes fuerunt, hæc sunt: Chiron, Eurytus, Amycus, Gryneus, Rhœtus, Arneus, Lycidas, Medo, Pisanor, Caumas, Metmēros, Pholus. Hic Herculem suscepisse dicitur hospitio. Luc: lib. 6: Hospes & Alcidē magni Phole. q; Est etiā Cētaurus navis nō apud Virg. 5. Aen. Cētauro, inquit, invehit magna.

Cētaurus, οὐληνός, Fluvius Aetoliæ est, qui prius Evenus dicebatur, post Nessi Centauri mortem ab Hercule interfecti, à poëtis Centaurus vocatus.

Cētinum, οὐληνός, Umbria oppidū, apud Ptolem. lib. 3. ca. 1. Alii Sentinum scribunt per s, quibus etiam Plinius suffragatur, qui in Umbriæ descriptione Sentinatum meminit.

Cētrōnūs, Populi sunt qui inter alpinas gentes Plin. commemorantur lib. 3. cap. 20.

Centumperanea, Insula est in agro Sentinatum, Nicolai Petri patua.

Centuripe, es, sive Centuripæ, arum, οὐληνός, Ptolemaeo: Oppidū est Siciliæ sub Actna monte, Symætho fluvio, & Catanea urbi proximum, ut tradit Strabo libro 6. q; Hinc Centuripi populi, quorum meminit Plinius libro 3. capite. 8. Et Crocum Centuripaum, apud eundem lib. 21. cap. 6. Vulgo Centorpe.

Cephalas, οὐληνός, Promontorium altum & sylvoseum majoris Syrtis initium, Strab. lib. ult.

Cephaledium, Straboni, Cephaledis Plinio, Oppidū est Siciliæ, non procul ab Himero fluvio. Vide Plin. lib. 3. cap. 8. & Strab. lib. 6. Vulgo Cifalo.

Cephalotomi, οὐληνός, Colchicæ regionis populi. Autor Plinius libro sexto, capite quinto, in descriptione regioais COLCHICAE.

Cephalene, οὐληνός, vel Cephalenia, οὐληνός, cum elongo post l. Insula Ionii maris, à Cephalo Amphitryonis socio: vel à Cephalo Dejonei filio dicta. De hac Strab. lib. 10: Non dubitavere pleriq; Cephaleniam eandem, & Dulichium appellare, & Taphium. Alii Taphios & Cephalenios eosdem di xere Teleboas, & adversus illos Amphitryonem exercitū duetas, assumpto socio Dejonei filio Cephalo, ex Athenis pio-fugo. Insula deinde Amphitryonem potum, eam Cephalo tradidisse, ab eoq; nomen habuisse insulam. Hinc populi Cephalenes, οὐληνός, qui Vlyssem ad bellum Trojanū sequuti sunt, ut est videre apud Hom. in Catalogo navium.

Cephaloedis, Siciliæ fluvius, cuius meminit Plin. lib. 3. ca. 8. in descriptione Siciliæ. Hodie Cephalodum.

Cephallus, οὐληνός, Acoli filius, sive (ut alii tradunt) Dejonei & Acoli nepos. Hic Procris Erichthei, vel secundum Servium, Hyphili regis filiam uxorem habuit: sed non minus etiam diligebatur ab Aurora, quæ illi canem Lælæpem, & duo hastilia, omnia quæ vellet, contingentia (erat enim venatdr insignis) dederat. Quapropter uxor suspicans maritum suum alterius mulieris amore capti, furtim cum in sylvam secura est: & ut experiretur an altera adamaret, inter virgulta se abscondit. Lassus itaq; æstu, laboreq; Cephalus, quum se ad virgulam receperisset, sub arboris cuiusdam umbra recumbens, Aurora invocabat. Quapropter suspicata Procris, pellicem esse eo nomine, quam ille vocaret, quod rem omniē melius cognoscet, propius voluit accedere. Videns itaq; Cephalus virgula commoveri, feram ratus, jaculum immissit, atq; ita insciens uxorem interfecit. Vide latius hanc fabulam apud Ovidiu 7. Metam. Hunc postea ab Aurora raptum, idem Ovid. autor est lib. 3. de Arte amandi: Latmios Endymion non est tibi Luna pudori, Nec Cephalus rosea præda pudenda deæ. Neq; tamē defunt, qui à love in lapidem conversum tradunt. q; Alter fuit Cephalus, Atheniensis orator, qui primus procemis & epilogos induxit. Autor Suidas. Hujus Cephalii Aschines & Demosthenes in orationibus adversariis meminerunt.

Céphæus, [κέφαλος], Germ. Ein König der Moeren/vnd ein vater der Andromeda] teste Ovidio, Aethiopū rex fuit, Andromedæ pater, quam Perseus periculo liberatam uxorem duxit. Hic postea unā cum uxore Cassiopea & Andromede filia, & genero Perse, in cœlum translatus dicitur. q; Oritur Cepheus in 15. parte Capricorni.

Céphelus, Ovid. 4. Metam.. Cepheia conspicit arvā,

Cephis Statuarius nobilis, cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8. Cephisia, [κεφησία]. Ger. Die Landschaft Cephisia in Griechenland.] Attica regio: nam Cecrops Athenarum cōditor omnem ejus regionis multitudinem in XII. urbeis digessit. Sed Theseus polteia has omneis in unam Atheniensium civitate congregavit. Dicta Cephisia à Cephalo anune. q; Est & Cephisia fons Atticæ, sicut Larine, Callirhoë.

Cephis, οὐληνός, Lacus est juxta Atlanticum mare quæ Mauiri Electrum vocant, quod sole seruefactum electru è limo dare creditis sit, ut ex Asarubæ sententia tradit Plin. lib. 37. ca. 2.

Cephisodorus, οὐληνός, Atheniensis Tragicus, antiquæ tragœdiæ scriptor, cuius fabulas enumerat Suidas. q; Cephisodorus item statuarius, Praxitelis filius. q; Alius præterea inter præcipuos pictores. Plin. lib. 35. cap. 9.

Cephisodotus, οὐληνός, Statuarius apud Plinium lib. 34. q; Fuit item Cephisodotus Atheniensium dux, qui rei male gestæ damnatus in obsidione Alopeconeensi quioq; talētis mulctatus est. Autor Suidas.

Cephisus, pen. prod. οὐληνός, Fluvius est per Boeotiam fluens, magna ex parte torrentis instar in mare Phaleræum se cōdit. Ortum habet in radicibus Parnassi montis. Lucanus libr. 3: Boeoti coiēre duces quos impiger ambi. Fatidica Cephisus aqua, &c. Cephis aquas fatidicas dicit, propter Themidis oraculum, fluvio huic vicinum, à quo Deucalion & Pyrrhe ratio ostensa est, qua genus humanū possit reparari. q; Cephisides & Cephisia ora, apud Ovidium. Hujus etiam meminit Plin. lib. 4. cap. 7.

Cepio, Nomen Romanī civis, qui cum Druso inimicitias ha-

buit;

buit: unde origo socialis belli, & exitia rerum, ut Asconius & Valerius Maximus testantur. q. Fuere & alii Cepiones: nam & Catonis Uticensis frater Cepio dictus est. q. Et Cepio Servilius, is cuius culpa Romanus exercitus à Cimbris deletus est: quo nomine accusatus, damnatusq; in exilio perire. q. Fuit & Q. Cepio Servilius, qui de Cilicibus triumphavit: sed postea reus, damnatusq; in Gemonis scalis manu carnificis lacratus traditur, ut refert Valer. Maxim.

Cepio Plinio, s. Suidæ, Vrbs est ad Bosphorum Cimmerium, Milesiorum colonia: cuius meminit & Pompon. lib. 1. Cerambycas, Κεραμβύκας, Fluvius & insulani Cerambycæ, Vide CARABVCIS.

Ceramicus, Κεραμικός, Cariæ sinus est non longè ab Halicarnasso nobilissima urbe. Autor Pomp. libro 1. In Cariæ descriptione, & Plin. lib. 5 cap. 29. q. Ceramici item duo fuerunt Athenis, de quibus Suidas scribit his verbis: Athenis Ceramicæ, loci duo erant: unus in civitate, alter extra civitatem: in quo qui in bello cecidissent, publico sumptu sepeliebantur, funebriq; oratione ornabantur. Qui vero in urbe erat, locus erat, & certa, constitutaq; sedes meretricibus. q. Fuit præterea Ceramicus, Atticæ regionis locus præaltus, eodem Suida auctore, in quo lampadum certamina peragebantur, de quibus vide Erasmum in Proverbis: Lampadem tibi cursu trado q. Ceramici meminit etiam Plinius, cuius ex trigessimo sexto verba hæc sunt: Opera Praxitelis sunt Athenis in Ceramicæ. Post autem videri ex eo derivatum, quod κεραμός tegulam significat.

Ceramus, κεραμός, Oppidum Cariæ in conventu Alabandico: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 20.

Cerastæ, Insulae sunt in latere Arabiæ prope Syenen, quæ in fine est Aethiopias. Autor Plin. lib. 5. cap. 9.

Ceraspis, κερασίς, κερασίς Stephano, Dictus est Cyprus: quoniam homines cerastæ cornibus insignes eam olim tenuisse quidam scribunt. Alii quod procurrentibus promontoriis, velut infestis cornibus assurgat. Vulgæ Chipre.

Cerasus, suntis, κερασός. Germ. Ein Staat in Pontus, von welcher man jum ersten die Kirschen in Italiæ gebracht hat.] Vulgæ Zefano. Vrbs Ponti à Lucullo expugnata: unde cerasa primum in Italiam translata sunt. Hieronymus ad Marcel. Accepimus & canistrum cerasis refersum talibus, & tam virginali verecunda rubentibus, ut ea nunc à Lucullo delata existimarent: si quidē hoc genus pomi, Ponto & Armenia subjugatis, de Cerastæ primus Romanam pertulit: unde de patria arbor non men accepit. Pompon. Raræ urbes, Cerasus & Trapezus maximè illustres.

Cerathus, fluvius Cretæ, Gnoßum urbē præterlabens: à quo & Gnoßus ipsa aliquādo Cerathus vocata fuit, teste Strabo. lib. 10.

Cerathæus, a, um, Virgilius in Cyri: Carpathium fugiens & flumina Cerathea.

Ceraunia, sive Ceraunii, κεραυνία. Ger. Das Gebirg so durch Epirus gegen Rübergang an das Adriatische Meer stossen / heißt jetzt Montes de Chimaera.] Montes sunt Epiti, in mare usque extensi, ubi Ionium mare ab Adriatico separatur: ita dicti δάναοι, κεραυνοῖ: hoc est, à fulminibus, quibus sæpè impetruntur. Ovid. de Ponto, eleg. 6: Quum poteram recto transire Ceraunia velo, Vi fera vitarem saxa, monēdus eram. Lucan. lib. 5: oræq; malignos Ambraciæ portus, scopolosa Ceraunia nautæ Summa timent. q. Pro iisdem etiam Acroceraunia, vel Acroceraunios montes dicimus. Horat. lib. 1. Carm. Ode 3: Qui vidit mare turgidum, & infames scopulos Acroceraunia. Plinius in Procem. libr. 4: Tertius Europæ sinus Acroceraunii incipit montibus. q. Sunt & Ceraunii mōtes in Asia, in Caspium pelagus obversi, ut est autor Pompon. lib. 1. Quin & Taurus mons in universum Ceraunius appellatus fuit, teste Plin. li. 5. ca. 27.

Ceraunii. Populi sunt Dalmatiæ apud Plin. lib. 3. cap. 22. Ceraunus, κεραυνός, Cognomen unius ex Ptolæmeis Aegypti regibus, ab audacia & ingenii velocitate impositum. Autor Pausanias. q. Est item Ceraunus Cappadociæ fluvius: ita dictus, quod fulminis velocitatem imitari videatur. Nam κεραυνός, Graeci fulmen appellant. Meminit hujus fluvii Plinius lib. 6. cap. 3.

Cerbæus, Apulia amnis. Plin. lib. 3. cap. 11.

Cerbenia, apud Steph. pro Cebrenia male scribitur.

Cerberus, pen. corr. κερβερός. Germ. Ein hand mit dreizen töpfen / so vor der Hellen lige vnd derem hütet.] A' poëtis singitur esse canis triceps, inferorum custos: quem ab Hercule catena ab inferis tractum esse iidem fabulantur. Mythologici terræ interpretantur: dictumq; volunt Cerberum, quasi κερβερος: hoc est, carnem vorantem: quod terræ proprium est, quæ sibi credita corpora omnia consumit. q. Alii serpentem fuisse volunt in Tanaro Laconiæ promontorio, cuius veneno mortales extinguebantur. Et quoniam in Tanaro ad inferos dicitur esse aditus, Ditis canem dixerunt: quem quum Hercules

trucidasset, nata est fabula, Canem tricipitem interemisse: quam hoc alii ad virtutem ejus, & animi magnitudinem malint referre, qua omnes cupiditates, & cuncta vita terrena cōtempsit ac domuit. q. Cerberus etiam dictus est canis Alexandri Epirotæ, leonibus congregandi.

Cercaphus, κερκόφος, Filius Poleadæ (Steph. in Camiro) à quo Rhodæ mulieres Cercaphides. Meminit ejus etiâ in Lindo. Cercassæ Aegypti populi, juxta quos scinditur Nikus, in Pelusium fluens, & Canopum. Autor Herod. lib. 2.

Cercæs, κερκίς, Nympha marina, Oceanæ & Tethys filia, teste Hesiodo in Theogonia: ita dicta à texendo. κερκίς enim diu textorum significat.

Cerceræ, Populi sunt ad Pontum Euxinum, Heniochis & Colchis finitimi, teste Plin. lib. 6. cap. 5, & Strabo lib. 11. Pomp. lib. 1. Cerceritos vocat.

Cerceti, Montes sunt Thessalæ. Plin. lib. 4. cap. 8. In Thessalia sunt quatuor atq; triginta montes, quorum nobilissimi Cerceti, Olympus, Pierus, Ossa, &c.

Cercidas, κερκίδας, Optimus legislator Megalopolites fuit, Stephanus.

Cercina, Insula est maris Libyci cum urbe eiusdem nominis, ex adverso minoris Syrtis sita. Autores Pomp. & Plinius lib. 5. capite 7.

Cercinitis, Patva insula maris Libyci, quæ Cercina Carthaginem versus ponte jungitur. Autor Plin. lib. 5. in descriptione insularum, quæ sunt ex adverso Africæ.

Cercopæs, penult. prod. κερκόπης, Populi fuerunt Pitheciæ insulæ, qui quum nullo flagitiæ genere abstinerent, à loveis simias mutati sunt, ut fabulatur Ovid. 14. Metam. q. Cercopes, Item fratres duo fuerunt, Passalus, & Achemon. live (ut apud Suidam legitur) Achemon: de quibus vide suprà in dictione ACHEMON. q. Cercopum coetus, ἀγροὶ κερκίνων, De conciliabulo, conventuq; versutorum & improborum hominum dicebatur.

Cercyon, [κερκύων. Germ. Ein grosser Wälder und Straßenraber in Griechenland: welchen Theseus umbbracht hat.] Latro fuit insignis, quem Theseus totam Atticam regionem latrocinii infestantem, immanni ferocia & membrorum robore curvantem trabes, & altissimas pinus ad terram trahentes, ut hoc modo homines disperceret, apud Eleusim Atticæ urbem intermit. Ovid. lib. 7: Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleusis. q. Fuit & Cercyon Thessalæ rex, qui Alozen urbem ab Aloper filiæ suæ nomine appellavit.

Cercyra, κερκύρα, Insula est maris Ionii, quæ à Latinis litera una immutata Corcyra dicitur. Vulgæ Corphus.

Cerdanitæ, κερδανίται, Populi felicis Arabiæ, Stephano. Cerdonia, Oppidum est in via Appia, qua iter erat Brundisium. Strabo lib. 6.

Cere, Vide CAE & E.

Cerealis, quæ alio nomine Ebura dicitur, Plinio commemoratur inter Hispaniæ Bæticæ urbes, lib. 3. cap. 1.

Cérès, [Ger. Die Göttin des Getreids.] Dea frugum putabatur ab antiquo verbo Cereo dicta: Saturni & Opis filia, quæ peculiariter epitheto Alma dicitur: quia nos alit: vel (ut Cicero lib. 4. de Nat. deor. scribit) dicta est, tanquam geres, à gerendis fratribus, primaliter immutata. A' Græcis ἀμύντη quasi γερεῖ dicitur: hoc est, terra mater, quod cunctarum frugum creatrix sit, & altrix. Græci Cererem etiam Thesmophoron vocat: hoc est, legumlatricem: quia antequam illa agriculturæ usum docuerit, homines nulla lege vivabant: postea Cereris beneficio monstrato usu frugum, ceptum est de agrorum finibus, qui antea nulli erant usui, disceptari: quam primam volunt fuisse legum & juris originē. q. Hæc quandoq; Luna dicitur, sicut Liber pro Sole ponitur. Virg. lib. 1. Georg. . vos ô clarissima mundi Lumina, labentem cœlo quæ ducitis annum, Liber & alma Ceres. q. Ponitur interdum Ceres pro ipso pane, sicut Liber pro vino. Teret. in Evnuch. Sine Cerere & Baccho friget Venus. q. Cereri sacrificant. Dici solitum, si quando in convivio decesset vinum: proprieà quod in hujus sacris ne esset inferre vinum. Plaut. in Aulul.

Cérèl's, le, Quod ad Cererem pertinet. Διηγεῖσθαι. q. Cereales autem ædiles duo dicti fuerunt, qui rei frumentaræ apud Romanos præterat: quorum creandorum autor fuit C. Iulius Cæsar. q. Cereales ludi, in honorem Cereris facti. Liv. 10. bel. Pun. q. Cœna Cerialis. Plaut. Menæch. Cereales cœnas dat, ita mensas extruit, &c. Cereale papaver. Virg. 1. Georg. Nec non & lini segetem, & Cereale papaver. Vbi Servius Cereale papaver, vel quod est esui, sicut frumentum: vel quo Ceres usi est ad oblivionem doloris.

Cérèl's, orum, Διηγεῖσθαι, τὰ. Dicuntur sacra Cereris à Triptolemo instituta, quæ Plin. etiam lib. 24. Thesmophoria vocat, à Cerere Thesmophora: hoc est, legumlatrice. Plutarchus quoque Adonia vocat. Hæc autem festa tanta religione celebrabantur, ut feriæ pollutiæ trederentur, si quis eo tempore cum uore

uxore concubuisse. Vnde extat elegans elegia apud Ovidiū, qua cum Cerere expostulat, quod ejus festo sibi cum amica concubere non licet. Præterea in sacrificiis Cereris vinum non adhibebatur. Vnde Plaut. in Aulul. jocandi ansam sumpsit, Megadorum Cereri nuptias esse facturum, quod nihil ad nuptias vini esset allatum.

Ceretum, & Ceretani. Vide CAERETVM.

Ceriada, Κεριάδη. Vicus in Hopothoontide tribu, Steph.

Cerinthūs, Κερίνθος, Oppidum in Eubœa insula, Plin.lib.4. capite 13.

Cerinthus, Ἡρετικός, [Germ. Ein Reiger in der Zeit G. Johannis des Evangelisten / welcher die Gerechtigkeit Christi verbrengt.] cuius meminit Dionysius, quem de Iohannis revelatione differit. Cerinthus, inquit, affirmabat futurum regnum CHRISTI voluptarium, mores suos fassus, quod gula luxuriae, deditus esset. Ireneus etiā secretiora ipsius in primo sui operis manifestat. Ex Eusebii lib.3.

Cerites, pen. corr. Vide suprà in dictione CAERE.

Cermorum, Oppidum Macedoniarum apud Plin.lib.4.ca.10. in descriptione Macedoniarum.

Cernā, vel Cerne, Insula est Aethiopici maris, de qua sic Plin. scribit lib.6.cap.31: Contra sinum Persicū Cerne nominatur insula aduersa Aethiopiam, cuius neque magnitudo, neque intervallum à continente constat. Aethiopas tantum populos habere traditus.

Cernetani, qui & Marianī dicti sunt, Italiam populi sunt, juxta Casinum & Bovillas: ita dicti à Cerneto oppido, cuius meminit Plin.lib.3.cap.5.

Cervarīa, Locus est in Gallia & Hispania confinio, nō procul à templo Veneris. Pomp.lib.2.

Cēscōs, Κέσκος, Pamphylii, seu, ut Suidē videtur, Cilicia urbs, cuius cives ob vecordiam, stultitiamq; vulgo male audiebāt. Iuxta Cescum urbē fluvius erat, cui nomen aës, id est, amens. Vnde tractum proverbium: Cescon habitas, aës oīnās. In stupidum & bardum dicebatur. Quadrabit & in cœtum aut coniliabulum hominum stultorum.

Cesena, Oppidum est Piceni non procul à Cliterna, etiam hoc nomine retinens. Plin.lib.3.cap.15.

Cesperia, sive Casperia. Urbs fuit Sabinorum, ex qua Turnū auxilium habuisse contra Aeneam. Mato autor est, lib.7. Cesperiamq; colunt. Melius per a in prima syllaba.

Cessero, Narbonensis Gallia oppidum, in tractu Méninorum, non procul à Carpentoracte. Plin.libro 3. capite 4: Vulnō Cæstres.

Cestrīa, Epiti oppidum. Plin.lib.4.cap.1, & Cestrini. Cestrīa incolae eodem autore, in Procremio lib.4.

Cestrūs, Κέστρος. Fluvius est Pamphylii, apud Strab.lib.14.

Cethēgūs, Orator fuit facundissimus Africani majoris ætate, quem Ennius (ut Quintilianus refert) Sudæ medullam vocat. Meminit ejus & Cicero in Bruto. Fuit etiam Cethagus unus ex principibus Catilinarie cōjurationis: cuius frequens est mentio apud Ciceronem in Catilinam.

Cetii, Populi sunt Asis, Cilicibus finitimi, à Cetio agri illius fluvio nominati. Strabo lib.13.

Cetius, Mons est in Nortico, Germania regione. Ptol.lib.2.ca.14. Vulnō Ratemburg.

Cēcū, Populi citerioris Hispania in cōventu Lucensi: de quibus Plin.lib.3.cap.3.

Cētū, Vide COEVs per ce diphthongum.

Ceyx, icis, pen. genitivi prod. Κεϋξ Suidæ, rex fuit Thracianus, Lucifer filius, & maritus Alcyones filiæ Aeoli, qui quum ob causam fratris in accipitrem mutati, ad Clariū oraculum conculendum navigaret, tempestate deprehensus est & submersus. Quare quam statuo tempore non rediret, Alcione multa quotidie vota pro viri salute suscipiebat. Tandem in somnis monita, naufragio cum periisse: quum ad deflendum miserabilem viri casum manè ad littus venisset, unde ille solvere, cadaver quoddam fluctibus ad littus vidit expelli: quod quum viri sui esse cognovisset, ac per undas ad illud exilire vellit, deorum miseratione in Alcyonem conversa, ad os mariti advolavit: qui & ipse oscula uxoris sentiens, in Alcyonem commutatus est. Fabulam hanc refert Ovid. 11. Metam.

C. ante H.

Chaa, Peloponnesi urbs est, Lepræ proxima, ad campum Ephasium: cuius causa bellum inter Arcades & Pylios conflatum est. Vide Strabonem lib.8.

Chaaſſa, Vicus est Aegypti apud Strab.lib.16.

Chabareni, Χαβαρεῖνος, Populi Scythici ad Chalybem fluvium habitantes, qui peregrinarum mulierum, quas nancisci poterant, mammas crudas edebant, & pueros devorabant. Stephanus ex sententia Eudoxi.

Chabria, Vicus est Aegypti in ea parte, qua Arabiæ est contermina. Strabo lib.17.

Chabrias, Χαβρίας, Atheniensis philosophus, & Imperator

inclitus. Hic dicere solebat terribiliorem esse exercitum, certorum duce leone, quam leonū duce cervo. Hujus res gestæ recensentur à Demosthene in oratione adversus Leptinem. Chadisīa, Χαδίσια, Fluvius est, & oppidum eiusdem nominis in Cappadocia, sive Leucosyria, in finibus Themiscyræ, non procul à Lycaostro. Autor Plin.lib.6.cap.3.

Chadramotitæ, Χαδραμωτα, Populi sunt Arabiæ Troglodytis proximi. Plin.lib.6.cap.18.

Chæreæ, Χαρεῖς in gignendi casu, subaudiendum urbs in Aegypto est. Gentile Chæreotes.

Chærēmōn, onis, χαρέμων, poëta Comicus, cuius fabulas enumerat Suidas. Fuit & alter eiusdem nominis, qui Hieroglyphica scriptis: cuius etiam meminit Suidas.

Chæraphorū, Χαρεφόρος, Germ. Ein Philosophus zu Athen / der sich Rhæsus gestudiert hat. Atheniensis philolophus fuit, discipulus Socratis: qui tam pertinaciter philosophiæ incubuit, ut maximum inde pallorem & maciem contraxerit. Inde ortum est proverbium: οὐδὲ διοίσας χαρεφόρος: hoc est, Nihil à Chæraphonte differt: quoties hominē pallore & macie contractum volumus indicare. Autor Suidas.

Chærl̄s, Χαρλής, Cithareodus ineptus fuit, cuius meminit Aristophanes in Comœdia, quæ inscribitur Χαρλής, Suidas.

Chæroneā, Χαρονέα, Vicus est Boeotia, Plutarchi patria, Atheniensium clade nobilitatus. Hujus meminit Plin.lib.4.ca.7. Stephano urbs est in confinio Phocidis, à Chærone conditore dicta, Apollinis & Therū filio. Hellanicus scribit Athenienses post Orchomenos Chæroneam quoq; Orchomenorum urbē cepisse. Olim etiam Arne vocabatur, quo nomine Homerus uitit. Hinc Chæroneus, & sceminiū Chæronis, possessivum Chæronicus. Steph.

Chalæon, teste Plin.lib.4.cap.3: Locorum portus, VII. M. passuum distans à Delphis.

Chalambrīi, Χαλαμβρίαι, qui à loco Libyæ sic appellantur.

Hesychius.

Chalame, Civitas Persidis, quæ nūc appellatur Aethiophon.

Chalastra, Χαλάστρα, Vrbs Macedoniarum juxta quam Axios influit in Thermænum sinum, inquit Strabo, à Chalastra proximo portu dicta.

Chalastræ, strica, um, adjectivum: ut, Chalastricum nitrum.

Plin.lib.31.cap.10.

Chalce, Χαλκη, Insula est cum oppido, circa Rhodū. Plin.lib.5. capite 11.

Chalcea, Χαλκα, η, Libyæ urbs Polyhistori, quem valde reprehendit Polybius, non civitatem esse scribens, sed χαλκογύα: id est, æarias officinas. Chalcea verò, Χαλκαια, in Caria est. Gentile Chalcætes, Stephanus.

Chalcēdōn, Χαλκεδόν: Vulgò Chalcœdonia. Germ. Ein Staat im Land Bithynia des minderen Asia gelegen / gegen Constantinopel aber. Vrbs Bithynia, juxta Bosporum Thracium, ex oppoſito Byzantii. Hanc Megarense condidere. Cæci idcirco appellati, quod non potius oppositum litus elegissent, in quo postea conditum est Byzantium, tantò feliciore modis omnibus sede. Hic olim magna synodus celebrata est, quæ inter octo numeratur, quibus Ecclesia præcipuū imperitum honorem. Vide Plin.lib.5.cap.ulc. Ejus meminit Pomponius lib.2. Europam, inquit, ab Asia stadiis quinq; determinat Thracius (ut dictum est) Bosporus. Ipsius in fauibus oppidum, in ore templum est, oppidi nomen Chalcodon: autor Argias Magrenium princeps, templi numen Iupiter, conditore Iasone.

Chalcedon, Stephano, Vrbs Bithynia, juxta fauces Ponti: [Germ. Ein füremme Statt in Bithynia.] civis Chalcedonius & Chalcedonis scemini generis. Strabo lib.12: Dextra pars Ponti, inquit, Chalcedoni vocatur, à templo Iovis. Vrbi & fauibus Ponti, inquit Menippus: ad Chalcedonem urbem naviganti, & continentem ad finistram habenti, stadia sunt centū & viginti: à Chalcedone verò usq; ad Acritam stadia sexaginta. Nominata est à Chalcedone nomine fluvio.

Chalceti, idis, Χαλκητης, Insula quædam, cuius meminit Menippus, Stephanus.

Chalcetum, Χαλκητεύς, Vrbs Cretæ, Civis Chalcetorius vel Chalcetor, Steph.

Chalceritis, idis, insula est in Ponto Marti sacra. Vnde etiam Aria dicitur. Plin.lib.6.cap.12.

Chalcīdī, insula maris Aegæi, quam iater Sporadas Plin. enumerat, lib.4.cap.13.

Chalcidene, Syriæ fertilissima regio, ut scribit Plin. in descriptione Coœles Syriæ lib.5.

Chalcīdē, pen. corr. Χαλκηδη, Aetæ regis Colchorum filia fuit, soror Medæ, & uxor Phryxi. Hujus meminit Flaccus lib.9. Argonaut.

Chalcis, idis. [Χαλκης: Vulgò Negreponte. Germ. Die Hauptstadt in der Insel Eubœa, Gemeinsch. wird genannt Negreponte.] Eubœæ urbs præcipua, ab Aulide, Boeotia portu, exiguo europa divisa, vetus Atheniensium colonia: ita dicta (si Stephano)

F 4 no cre-

no credimus) à Chalcide filia Asopis: aut certè, quod è zetariz
fabrīcæ ibi primum fuerint repertæ. q Est & alia Chalcis, agri
Corinthii oppidū. q Tertia Actolia, Acheloo fluvio irrigata.
q Quarta Syriæ à Monico Arabe condita. Sunt & alia ejusdē
nominis urbes, quæ enumerantur à Stephano. Olim etiam
Stymphalus vocabatur, & Hypochalcis, quod sub Chalce
monte sita sit, nunc Halicarnas. Inde Chalcideus, & mulier
Chalcis, ut ipsa urbs, possessiæ Chalcidicus. Homerus, χαλ-
κίδης ἡ ἀριστείαν. Vocantur etiam Chalcides in vico quodam
Siciliæ, qui ex Eubœa migraverunt. Chalcidicus est Siciliæ
mons. Est & Chalcis in Messapia Italæ urbs septima insula cū
urbe ejusdem nominis juxta Lesbum, unde Chalcideis. Est
item Chalcis locus profundus & cavus ad mōtem Atho. Stephan.
Vide HYPOCHALCIS.

Chalcidicus, a, um, χαλκίδης, Possessum à Chalcide forma-
tum. Virg. 6. Aeneidos: Chalcidicaq; levis tandem superad-
stitit arce. Vbi Chalcidicam arcem vocat Cumas, Chalciden-
sium coloniam.

Chalcitis, χαλκίτης, Insula est è regione ostii Rhindaci, Bithy-
niæ fluvii. q Est item Chalcitis, corpus metallicum, media inter
mūr & rōg substantia, illo crassior, hoc tenuior: unde &
in metallis inter hæc duo media invenitur. Dicta Chalcitis,
tum quod ad æris colorē tendat, tum quod ea æs augeatur.
Hodie Septasiani pro Chalciti Chalcanthū substituunt. Vide
Gal.lib 9 Simp & Plin.lib. 34 cap. 12.

Chalcodonius, χαλκωδεῖος, Mons supra Pheras est.

Chaldæa, cum ex diphthogo. [χαλδαίον schinhar חַלְדָּה] èret Chasdim, χαλδæus, χαλæ. German. Das Chaldeisch Land in
Asia dicit Babylon. Ita] Aliæ majoris regio, Arabæ contermi-
na, plana, sfontium indiga, in qua Babylon civitas magna.
Chaldæos Arphaxat instituit, & à se Arphaxatæos nomina-
vit, ut inquit Iosephus. q Chaldæi, Assyriorum magi ex gen-
tis vocabulo dicti sunt, qui diurna observatione syderum,
scientiæ putantur esse, ut predici posset quid cuiq; even-
turū, & quo quisq; fato natus esset. Cic. 1. de Divin. Horū mul-
ta erant genera. Nam quidam Orcheni dicebantur: quidam
Borsipenit: aliis nominibus, pro ratione sectarum, quæ am-
pletebantur. Tantum autem hac in arte valuerunt Chaldæi,
ut quicunq; Astronomiam judicariam profiterentur, quan-
vis in sejunissimis regionibus orti, ab iis dicti fuerint Chal-
dæi. Hi & Genethliaci appellantur, & Mathematici. q Chal-
dæos quoq; sua ætate, dictos fuisse Ponti populos, qui anteā
Alizones & Chalybes dicebantur, autor est Strabo lib. 12.

Chaldæi, inquit Stephanus, Cepheus prius dicti sunt, à Ce-
pheo patre Andromedæ. Hellanicus scribit hanc gentem mor-
tuam jam Cepheo, relicta hac regione alid in militiam abiisse,
proinde regionem non amplius Cepheniam dictam, nec in-
colas Cepheos, sed Chaldæos: regionem vero Chaldaicam,
à Chaldeo rege, qui (Dicæarcho teste) quartus decimus à Ni-
no fuit, & Babylonie juxta Euphratem condita, omnes Chal-
dæos in eam collegit. Regio etiam Chaldæa nominatur. Alii
probabilius dicunt Chaldæos circa Babylonem habitare, &
oraculum apud se habere, ut Delphi apud Graecos.

Chaldæi, item populi sunt prope Cholchidem, Sophocles:
Κόλχες, χαλκάες π., οὐ Σύροι, Steph.

Chalda, χαλδæ, regio Armeniae: incolæ Chaldi, Steph.

Chalæstra, Vide CHALASTRA.

Chalia, χαλία, Urbs Boeotæ: vicina Hydriæ: gentile Chalius,
Stephan.

Chalisia, χαλισία, Urbs Libye: & alia Ponti: tertia Amazoniæ.
Vide Stephanum.

Chalybæs, χαλυβῖς, cum y cor. Populi in Ponto juxta Ther-
modonitem fluvium, qui & Alizones Homero dicti sunt, &
postea Chaldæi, teste Strab.lib. 12: Hi ferrum nudū effodiunt,
dicente Virgilio: India mittit ebur, molles sua thura Sabæi,
At Chalybes nudū ferrum. q Ponitur tamen quandoq; Cha-
lybs [חַלְבָּה nechosheth, χαλυψ. Gal. Acri. Ital. Acciale. Ger.
Stahel. Hisp. El hierro è azero. Pol. Stat. Vng. Accel. Ang. stee-
le.] pro ipsa ferri materia. Ovid.lib. 4. Fast. Ars erat in pretio:
chalybis ñam massa placebat. Virg. 8. Aen. Vulnifusq; cha-
lybs vasta fornace liqueficit. Lucanus: chalybeum, frænosque
momordit. q Est & Chalybs fluvius in Hispania, in quo fer-
rum optimè temperatur: juxta quæ & Chalybs populos col-
locat lusitanus libro ult. de quibus Grammaticorum nonnulli
putant intelligendum illud Virgilii: At Chalybes nudū ferrū.
Chambades, Pars est Tauri montis, apud Plin.lib. 5. cap. 27.

Chamos, [חַמֹּס chemosib.] teste Hieronymo, deus erat Ty-
riorum & Ammonitarum, quemadmodū Altare, dea Sidoniarum, quam coluit Solomon.

Chandanace, χανδανά, Urbs persica: gentile Chandanace-
nus, Steph.

Channæ, vel Channe, vel Channus, χαννæ, χαννæ, Piscis est ex
sarcophagis peræ similis, cuius dêres acuti, maxilla inferior
prominentior, qua semper hiatus (unde à χαννæ hiare nomen)

dorsum ex rubro nigrescit, cauda maculis rufis insignis. O-
vid.lib.de Piscib., ex se Concipiens channe gemino fraudata
parente est. Plin. de colib. 9. ca. 52. ex Aristotele hist.lib. 4. ca. 6.
Chandane, χανδανæ, Urbs Apulæ, post quam Peucæ sequun-
tur. Steph.

Châoniæ, χανια, Pars montana Epri: licet quandoq; summa-
tur pro tota Epri. Steph.

Châones, χανια, Populi à Trojani Heleni fratre Châone no-
minati: quem quum Helenus in veneratione imprudens occi-
dit, ad extinti solatum regni sui populos à nomine ejus
Châones, & regionem Châoniam appellavit. Virg. 3. Aen.
Châoniamq; omnem Trojanæ à Châone dixit. Idem poëta
& Molossi dicti sunt, à Molosso Pyrrhi filio, teste Strab.lib. 7.

Châonidæs, χανιδæ, Vide in APPELLATIVIS.

Characmoba, χαρακμοβα, vel Mobucharax, Urbs Palæstine,
πόλις τὸν τρίτην παλαιότερην, inde deducetur Characmabenus,
& Mobucharaceus, Steph.

Charadra, dræ, χαραδ्रα, Urbs Phocidis, non procul à Lilæ.
Gentile Charadrae, Steph.

Charâdrus, χαραδ্ৰ, Cilicæ fluvius est, à quo & lacus, &
statio propinquæ nomen sumperit. Papin.lib. 4. Thib. Quæq;
pavet longa spumantem valle Charadron, Neris. q Est item
Charadrus oppidi nomen, in ea Syriæ parte, quæ Phœnicia
proxima est. Plin.lib. 5. cap. 20.

Charandei, populi juxta Pontū, Autor Orpheus in Argon.

Charax, χαραξ, Oppidum est, in intimo sinu fœlicis Arabæ
situm, ab Alexandro magno conditum. Autor est Plin.lib. 6.
capite 27. q Est etiam hoc nomine emporium in Africæ, ubi
olim Carthaginenses vitum succo & silphio permutabant,
Strab.lib. 17.

Châraxus, χαραξ, Frater Sapphus poëtræ, qui captus fuit
Rhodopes, micetris amore, cuius causa opes suas ownes
dilapidavit: & ad summam redactus in opiam, p̄stricam exer-
cuit. Ovid. in Epist. Sapphus: Gaudet, & è nostro crescit mœ-
tre Charaxus Frater, & ante oculos, itq; reditque meos. Et
paulò anè: Arit inops frater vietus meretricis amore: Mi-
staque cū turpi daRNA pudore tulit. Factus inops agit: percur-
rit cœrula remo, Quasq; male amisit, nunc male quærit opes.
Chares, etis, pen. genitivi prod. χαρεν, Atheniensium dux, ad
promittendum facilis & promptus. Vnde proverbium natū:
χαρεν οὐ μεγάλες: id est, Charetis pollicitationes. Dici soli-
tū ubiq; facile ac benignè promittit. Autor Suidas. q Fuit
& Chares Lyndius statuarius Lysippi discipulus, qui Rhodi
Solis colossum fecit. Autor Plin.lib. 34. cap. 7.

Charidemus, χαριδেμ, Dux fuit copiarum Chersobleptæ
Thraciæ regis. Hujus frequens est mentio in oratione Demo-
sthenis contra Timocratæ.

Charilaus, χαριλαο, Lacedæmoniorum dux fuit, qui Te-
geatas prælio domuit.

Charisæ, χαρισια, Urbs Arcadiæ: ita dicta à Charisio Ly-
caonis filio, Stephanus.

Charisius, χαρισιο, Nomen cujusdam Græmatici, quem Pri-
scianus citat. q Fuit etiam hoc nomine Orator quidam Atti-
cus, cuius meminit Cic. in Bruto lib. 2. q Est & panis, seu (ut
Suidas ait) placenta species.

Châritis, [χαριτης. Germ. Die dieß Götter der Gnethärtigkeit.
Pol. Luka, dobrdostivo. Vng. Gréczák] Gratitiae singu-
lariæ, Aglaia, Thalia, & Euphrosyne, Iovis & Eurynomes (ut in
Theogonia tradit Hesiodus) aut Veneris, & Liberi filiæ: quæ
veteres nudas pinxerunt, quod gratias inter amicos minime
deteat esse fucatas. Tres autem ea ratione dicuntur, quod una
beneficium det: altera accipiat: tercia reddat. Pinguntur juve-
nes, ne beneficij memoria senescat. Ridentes, quod hilaret
dandum sit. Et quum duæ nos aspiciant, una pingitur averba:
quo significari volunt, quod pro accepto beneficio duplex
a nobis gratia debet reverti. Nudæ etiam pingebantur: quia
beneficii fuso debent carere, & nullo velamine obtegi. Item
connexæ: quia insolubiles esse gratias decet: & beneficium
aliud semper beneficium parere, perpetuumq; amicitia fœ-
dus. Qui Veneris & Liberi filias arbitrantur (è quibus est Ser-
vius) hac moventur ratione, quod horum præcipue deorum
muneribus gratia conciliatur. Tradunt etiam eas in Acidæ-
lio fonte, qui est Orchomeni Boeotæ urbe, lavari: quoniam
pura esse beneficia oportet, & nihil sordidū, nullamq; spem
retributionis habere. De his Manuanus:
properate sorores.

Gratia ab Orchomeno: tu primum Aglaia decoro
Lætitiam præ te ore ferens, tecumq; Thalia
Cincta sacrum viridi strophio caput, Euphrosyneq;
Læta genas, læta os roscum, vaga luminalæta.

Châritonius, a, um, adjectivum, χαριτων, Interpretabatur gra-
tiam venalem habens. [Pol. Tenksori kuke mapredaina.] Vnde
de propriæ pueris convenient, quæ gratia sua ad quæstum & ad
expilandoz amatores abutuntur.

Charmænde,

Charmāndē, χαρμάνδη, Vrbs est trans Euphratēm, iuxta portas Babylonias. q̄ Gentilia sunt Charmandæus, & Charmandites Steph.

Chārmis, χαρμίς, Sardinia oppidum, Carthaginīcium opus. q̄ Gentile Charmites, Stephano.

Charmīōnē, χαρμίωνη, ut scribit Plutarchus in vita Antonii, Cleopatrae ancilla fuit, spontaneam domini mortem imitata.

Charmonia, Hispania urbs Ptolemæo, Carmonia Straboni dicta.

Chārōn, χαρόν, Lampsacenus historicus, qui tempore primi Darii floruit. Scriptus Aethiopica libris duobus: item Cretenia, Graecanica, & alia. q̄ Charon, item Carthaginensis historicus, qui Tyrannorum quotquot in Asia, Europaque fuerunt, item illustrium virorum & mulierum vitas conscripsit.

q̄ Tertius ejusdem nominis, Naucratita fuit historicus, qui de sacerdotibus, regibus, & gestis Aegyptiorum historiam scripsit.

Chārōn, τις, [χαρόν]. Germ. Der Hellsch Chiffman so die Gedanken abgeführt. A poëtis dicitur, qui animas defunctorum per tria inferni flumina, Acherontem, Stygem, & Cocytum, ad avariam ripam transvicit. De hoc Virg. lib. 6. Aeneid.

q̄ Hinc ortum adagium: Charontis janua, χαράντης θύες. De imminentे capitis periculo, sive de re magnopere tristi. Sic enim antiquitus appellabatur una è carceris januis per quam damnati judicium sententiis ad supplicium educebantur: Referunt Zenodotus, Hesychius, & Suidas.

Charonea, orum, χαρώνεια, Regio Asiz est, ad Mæandrum flumen, vicina Hierapoli, Characi, Magnesia, & Myunti, terram habens cavernosam, putridam, & incendiis obnoxiam. Vide Strabon. ad finem lib. 12.

Charonea porta, χαρώνεια θύες, Appellabatur una ex portis Atheniensis nomophylacū: per quam damnati ad supplicium ducebantur.

Charonum, χαρώνειον, Antrum est inter Tralles & Nysam, ubi egroti solennibus quibusdam superstitionibus à morbis liberari credebantur. Vide Strab. lib. 14.

Charondas, χαρώνειος, cognomento Thurius, patria Cataenae: Ahenientibus leges quasdam tulit, quibus quem capitatis pœnam statuisset in eos, qui gladiis armati concioni intercesserent, imprudenter, ut rure venient, gladio accinctus in concessionem prodire: monitus deinde ab eo, qui proximè assidebat, quem culpam dissimulare posset, gladio quo accinctus erat incumbens, violatè legis à se pœnas exegit. Valer. lib. 6. capite 5.

Charops, χαρόψ, Hom. Iliad. 11: Vir Trojanus, Hippasi filius, & Soci frater, quos ambos uno die Ulysses intererit. q̄ Est & nomen ejusdem inter Epirotas primarii, qui Tito Quintio Flaminio Consuli Romano contra Philippum bellum gerenti, favit. Autor Plutarchus in vita ejusdem Flaminii.

Charybdīs, χαρούδης: Vulgo Galafaro, & Scylla, duo monstralia sunt in ficto Siculo: de quibus Virg. 3. Aeneid. Dextrum Scyllalatus, levum implacata Charybdis Obsidet. q̄ Est autem Charybdis locus, sicuti scribit Salustius, iuxta Taurominatum litus: extatq; fabula Charybdin mulierē suis rapacissimam, quæ cum Herculis vaccas rapuisset, à love fulminata est, & in hoc monstrum cōversa. q̄ Est igitur Charybdis mare periculosum nautis, quod contraria fluctuum cursibus collisionem facit, & rapta quæque absorbet & rejicit. [Germ. Ein strudelhaft ort im Meer bey Sizilien den Schiffen gänz zerstöret.] Ovidius: Et vomit eportas lava Charybdis aquas. Seneca ad Lucilium: Scyllam saxum esse, & quidem terribile navigantibus, optimè scio: Charybdis an respondeat fabulis, non scribi mihi defyro. Fac nos certiores, utrum uno tantum vento agatur in vortices, an omnis tempestas mare illud contorquat, & an verum sit, quicquid illo freti turbine arreptum est, per multa millia trahi. Thucidides libro quarto, scribit esse stetum inter Rhegium mare & Messanam, à quo bievi spatio Sicilia à continente distet, & Charybdum appellatum. q̄ Eventata Charydi in Scyllam incidi, τὸ χαρούδης εὐφυῶν, τῇ Σκύλῃ σείσθεντος: Hoc est, dum vito gravius malum, in alterum diversum incidi.

Chasmos, Dolum Moabitum, quod alio nomine appellatur Beelphegor, teste Hier. in cap. 13. Esaiæ.

Chatramotites, χατραμοτῖτης, Regio iuxta mare rubrum. Strabo lib. 15. cives Chatramotites. Vianus Chatramotas vocat. Stephan.

Chatti, Populi sunt Germaniae, nō procul à Rheno. Plin. lib. 4. cap. 14 [Germ. Die Hessen.]

Chattenia, χαττεία, Nam in Aén apud Stephan. per duplex t scribitur si suo autem loco aliquoties per simplex t, quanvis ordo literarum duplex postularet: sed hic sēpè ab ipso negligitur: regio est Cettæorum, χαττεία καππατεία, aspera alioqui, sed vici & turribus instruta prope mare rubrum. Cives Chatteni.

Chaubī, Germaniae populi, Strabo lib. 7.

Chāuni, χαύνι, Populi Thesprotia, Plin. lib. 4 Theſſalico etiam, nepluoi χαύνοι τι, χαύνισσις Ελισσι. Stephan.

Chavon, onis, χαύνι, Regio Media: iude Chavones, Stephan.

Chazene, χαζένη, Satrapia iuxta Euphratēm Mesopotamiae, Stephanus.

Chelidōnī, χελιδόνια πίπαι, Stephano, Duæ sunt insulæ contra Chelidonum Tauri promontorium, pestilentissimi aëris, quarum altera Corydela dicitur: altera Menalippea: Circa has insulas antīcas maximæ in copia capitur: ut est videre apud Plinium.

Chelidonium, χελιδόνιον, Vnum c. Tauri montis promontorii. Plin. lib. 5. cap. 27: Taurus montis ab Eois vienens litoribus, Chelidonio promontorio determinatur.

Chelonares, promontorium Achaia, quod Ptolem. Chelonia dicitur.

Chelonitis, χελωνής, Insula est in sinu Arabico, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Chelōnophagi, χελωνοφάγοι: Ger. Chonäsenfresser sind völker in Carmania. Populi sunt in Carmania angulo, nō alia quam testudinum carne velcentes, earumque testis casas tegentes. Tantæ enim magnitudinis apud eos proveniunt, ut singulæ singulis casis tendens sufficiant, & navigantibus Chelonephagi sepharum usum præbeant. Vide Plin. lib. 6. cap. 25. & Strab. lib. 16.

Chémni, Pomp. Melæ, sive Chemmis, χεμμης, Herodoto, insula est in quodam Aegypti lacu natans: quod omnino incredibile videtur, quum Augustum Apollinis templum, & lucos sustineat.

Chenanizia, Vrbs Misnia. [Germ. Chemnit.]

Chēnā, ον χένα, Vrbs Laconia à qua Gentile Chenitus.

Chēnoboscia, χενοβοσκία, Vrbs Aegypti, è regione Diospolis, ab anserum, ut videtur, pascuis dicta, qui tamen illic nulli apparent. q̄ Hujus incola dicuntur Chenobosciate, qui circa Crocodilos occupantur.

Cheopes, sive Cheops, Aegypti rex fuit, Mycerini pater, cuius opus est maxima totius Aegypti pyramis, ad quam faciem denas hominum myriades in opere habuisse dicitur, & pro apio, cæpa, & allio mille sexcenta talenta expendisse. Autor Herod. lib. 2.

Chephrem, Cheopis frater, Aegypti & ipse rex post fratrem: Autor Herod. lib. 2.

Chēnēsus, χενεσος, Iuxta Corinthum est, Stephanus in Cherronefo.

Cherrura, χερρύξ, Vrbs Lycia, Steph. in Cherronefo.

Cherrōnelūs, Syriæ civitas, quæ (alias Apamea) Stephan. Est item urbs in Cherronefo juxta Gnidum, civis Cherronesus: Alia est Cherronesus Cretæ cum oppidulo ejusdem nominis: Alia est I. byz Cherrura dicta χερρύξ, inde Cherrurius.

Chēnēsus verò, χενεσος juxta Corinthū est. Est item Cherronesus promontorium in Lycia, alia juxta Coranitem urbem, Stephan.

Cherrōnesus, χερρόνεσος, quasi χερρόνεσος, λατ. της χερρύξ, η νησ. Ger. Erdreich das mit dem Meer schier alletheben wie ein Insel umbgeben ist/ und nur an einem ort ledig und offen ist. Terra est in insula le modum mari cincta, uno tantum, eoq; angusto spatio cōtinenti adjuncta: Latini Peninsulam vocant. Quinque autem insigniores commemorantur Cherronesi: quarum celeberrima Achaia adhærens, Peloponnesus appellatur. q̄ Secunda quæ à vicina kontinente Thracia dicitur, cuius Isthmus ab Occasu Melane sinu, ab Ortu Propontide ablitur. q̄ Tertia, quæ Saxonæ adhærens, à Cimbriis, qui eam tenuerunt, Cimbrica appellata est: hodie Dania dicta. Vulgo Denmark. [Germ. Denmark.] q̄ Quarta inter Pontum Euxinum, & Mazotidem Paludem sita, à Tauris Scythæ Europæ populis Taurica appellata. q̄ Quinta, quam Aurcam cognominant, in India sita supra Gangem, Ortum versus, iuxta sinum, quem Magnum appellat Ptolemæus. Peloponnesus verò major, celebriorque est, quæ ut Cherronesi nomen admittat, quanquam & ipsa à nominis etymo fertur: Cherronesum Strabo nominat: & minoris Asiz in nostrum mare procursus, Cherronesus dictus bonis autoribus, ut scribit Vadianus.

Chersidamas, χερρίδαμος, Vir Trojanus, quem Ulysses in bello intererit, ut scribit Homer. lib. 11. Iliad.

Cheronesus, χερρόνεσος, Id est qđ Cherronesus. Vide suprā. Cherubin, χερουβην, gen. neut. & plur. num. pro illo angelorum uchoro. Cherubin verò seu Cherubim perm, tam masc. quæ neut. gen. est.

Chertisci, χερτσοι, Germ. Die Wörter in Tschertschib vmb die Eis/ als da sind die Sachen/vnd Meßner. Populi Germaniae circa Albim: quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 14.

Chesion, χεσιον, Oppidū Ionie, unde Chescius. Ortus in masculo genere usurpans, non civitatē, sed locum esse dicit, Steph. Chidnæs, χιδνη, Populi iuxta Pontum: ecce Orpheo in Arg. F 5 Chidorus,

Chidorus, Fluvius est Macedoniq; per Mygdoniam in Axium influens, unus ex iis qui à Xerxiano exercitu dicuntur fuisse epoti. Vide Herodotus lib. 7.

Chilo, *χίλων*, Philosophus Lacedæmonius, unus ex septem sapientibus Græciæ. Ejus (Plinio teste lib. 7. cap. 32.) tria hæc aurea præcepta fuerunt, Delphis in templo Apollinis consecrata: scilicet, Noste te ipsum: Nihil aimum cupias: Comes æris alieni atq; litis, est miseria. Quia & funus ejus, quum, victore Olympiæ filio, gaudio exprimat, tota Græcia prosequuta est.

Chimæra, *χιμæρæ*. Germ. Ein wachender Berg in Æcia se feste aussperrnet.] Mös est Lycie ignivomus, in cuius cacumine leones habitant: in medijs tamen, ubi pascuis abundat, capre: in radicibus autem serpentes. Hic factus est locus fabulæ, Chimæram mōstrum esse, quod flammæ evomat, caput & pectus leonis habens, ventrem autem capræ, & caudam draconis. Lucretius: Prima leo: postrema draco: media ipsa Chimæra. Ovid. 6. Metam.

Quoq; Chimæra jugo mediis in partibus hircum,
Pectus & ora lez, caudam serpentis habebat.

Et quoniam Bellerophontes Glauco filius mōtem hunc habitabilem reddidit, Chimæram fingitur occidisse. Hæc ferè Servius in illius org. 6. Aen. - flammæisque armata Chimæra. Plin. lib. 2. cap. 106: Flagrat in Phaselide mons Chimæra, & quidem immortali diebus & noctibus flamma. Ignem ejus accendi aqua: extingui verò terra: aut foco, Gnidius Ctesias tradit. Chimæra, *χιμæρæ*, Vrbs Siciliæ, cuius meminit Xenophon lib. 1. rerum Græcanicarum: gentile Chimærus. Steph.

Chimerum, Phthiotidis mons in Thessalia, ut tradit Plinius lib. 4. cap. 7. *χιμερæ*, Stephano, promontorium Thesprotiæ. Gentile Chimericus.

Chiōnē, *χιονη*, Nobile scortum fuit, nomen habens à candore nivis. *χιονη* enim Græcæ nivem significat. Juvenalis: Et dubitas alta Chiōnem deducere sella. In hanc extit festivum illud Martial. Epigr. lib. 5:

Digna tuo cui sis, indignaq; nomine dicam.

Frigida es, & nigra es: non es & es Chiōne. q Fuit & Chiōne filia Dædalionis, cuius nuptias quum ob formæ elegantiam multi ambirent proci, tandem Pæonio Epidaurien nupsit. Porro redeunte Mercurio à Cylleno monte, & Phœbo Delphis, ab ambobus visa est, qui statim ejus amore capti, quum separatis ejus concubitus petiissent, Apollo in nocte distulit: Mercurius autem non expectata nocte eam ceduceo tetigit, & in altissimum soporem alligavit, dormiētumq; vitavit, & discessit. Deinde accidente noctu Apollo accepta anus forma ad eam intravit, oppressitque: & sic ex utroque concepit, peperitq; Mercurio Autolicum, de quo suprà: Apollini verò Philamonem, qui carmine & cithara plurimum valuit. Postea quod dii placuerit, superbia elata, susa fuit se Diana ob pulchritudinem preferre, qua re nota Diana sagittis eam interemit. Ovid. lib. 11. Metam.

Nota erat huic Chiōne quæ dotatissima forma,
Mille procis placuit, bis septem nubilis annis.

Chīos, *χίος*. Germ. Ein Insel im Aegeischen Meer / so die Itali Scio oder Chio nennen.] Insula in Aegeo noningentorum circiter stadiorum ambitu, Ionæ adjacens, inter Samum & Lembum, in qua laudatissima nascitur mastiche. Hanc Ephorus prisco nomine Aethaliam, Metrodorus & Cleobulus Chiam appellant, à Chiōne Nympha, sive à nive: alii & Macrin & Pityusam. Montem habet Pellençum, & Marmor Chion: item templum Apollinis, qui inde Chius appellatur: & promontorium Arvilium, à quo Arvilia vina. q Habet autem hoc nomen, quum primitivum est, penultimam correptam. Lucan. lib. 8: Quas Asine cautes, & quas Chios asperat undas. Sunt qui quadrigeminam Chium esse putent: ut prima sit Chios insula, cum oppido ejusdem nominis: secunda Caria urbs sub monte Pellenæ: terria in Eubœa: quarta in Cherronefo Rhodiorum juxta Triopiam.

Chīus, pen. prod. *χίος*. Tibul. lib. 2:

Nec mihi sumos veteris proferte Falernos
Consulis, & Chio solvite vincia cado.

Hæc insula protulit memorabiles viros, Ionem tragicum, Theopompum historicum, & Theocritum sophistam. Chios, Stephano, clarissima insula Ionum est, prope Erythras, cum urbe ejusdem nominis, à Chio Oceani filia, vel à nive in ea abundante. Est & alia Chius urbs Caria, sub pede montis Pellenæ. Et alia juxta Triopian sita in Cherronefo. Quarta in Eubœa. Gètile, similiter & possessum, Chiacus. Apud Chios primùm fuerunt Therapontes, at apud Lacedæmonios Helettes, apud Argyvos Gymnesii, apud Sicyonios Corynephori, apud Italos Pelasgi, apud Cretenes Dinoitæ. Item in Chio primùm natum est vinum nigrum.

Chirocrates, penultima correpta. *χιροκράτης*. Nomen architecti celebri, qui ab aliquibus Dinocrates dici solet. Plinius libro 14.

CHI CHL CHO

Chirogylium, Insula est ante Lyciam, è regione Chimera montis, de qua Plin. lib. 5. cap. 31.

Chirōn, onis, *χιρόν*. Germ. Ein Sohn Saturni, und Phillyra der halb ein Ross, vñ halb ein Mensch gewesen ist.] Centaurus, Saturn & Phillyra filius, dimidia sui parte equus, reliqua homo. Fabulantur enim poëtae, Saturnum, quum Phillyram Oceaniam adamaret, ejusque frueretur concubitu, Opis uxoris interventu turbatum, subito se in equum convertisse. Phillyram autem ex eo gravidam effectam, foetum peperisse, cujus anterior pars hominem, posterior equum referret, eumque Chironem nominasse: qui ubi primùm adolevit, in sylvas secululit, ibique herbarum vires edocens, in præstantissimum medicum evasit: à quo etiam Centaurion herba nomen accepit, & Chironium ulcus, quod maximè fit in pedibus & cruribus, duas habens oras calentes, tumentesque dolore modico: sic dictum, quod Chironis opem exigat. Et proverbialiter Chironium vulnus, *χιρόνιον*, immedicabile malum appellamus: aut quod Chiron immedicabile vulnus accepit in pede, unde & periret: aut quod manum Chironis, ut sanetur, exigit. Hic postea à Peleo & Thetide accutus, propter probitatem, peritiam, & justitiam, quibus ceteris multum recedebat, Achillis pædagogus est factus, quem & citharæ artem, & herbarum usum docuit. Ab eodem & medicinam Aesculapius, & astrologiam Hercules dicuntur accepisse. Postremò quam Herculem hospitio suscepisset, armatiq; ejus pertractaret, evenit sagitta quædam hydræ Lernæ veneno imbura, illius pedes decideret. Quod malum quum nulla ope sanari posset, dirissimis cruciatibus conficiebatur: mori tamen non potuit, quod utroq; parente immortaliter natus esset. Tandem quum à superis impetrasset, ut immortalitatem sibi mortali cere comutare, in cœlum translatus est: ubi & Sagittarii agnum efficit. Meminit Plin. lib. 7. cap. 56.

Chitone, *χιτών*, vel Chitonaria apud Epicharmum, Diana est: scribit enim in Sp hinge: οὐ μῆ γενναῖς αὐδέσσεται ποιμένος. Stephanus.

Chlamydia, *χλαμύδια*: Vulgo Siles, Insula est maris Aegri, una Cycladum, quæ notiore nomine Delos appellatur. Author Plin. lib. 4. cap. 12.

Chloris, *χλωρίς*, Florum dea, eadem cum ea, quæ à Romanis Flora dicta est: quæ quum Zephyro nupsisset, à marito munatis loco impetravit, ut florum omnium haberet potestatem. Ovid. 4. Fastorum: Chloris cram, quæ Flora vocor. De hac Claudianus de Raptu Proserpinæ. q Fuit & Chloris quædam Amphionis & Niobes filia, quæ Neleo nupsit, eiq; Nestorem, aliasq; complures filios peperit. Hec postea ob matris superbiam, quæ se Latonæ præferre non verebat, unâ cum fratibus & sororibus, Apollinis & Dianæ telis fuit interficita. Fabulam referit Ovid. 6. Metam.

Chlorus, Fluvius est Ciliciæ provinciæ, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 27.

Chna, *χνα*, Phœnicæ dicebatur, gentile Chnaus.

Choaspis, *χοαψίς*, Medorum fluvius, ad fines Persidis in Tigrum defluens: cuius aquæ sunt tam suaves, ut finitimi reges non alia aqua ad pocula utantur. Tibullus lib. 4: Nec quæ vel Nilus, vel regia lympha Choaspis Profluit.

Chœatræ, Populi sunt ad Mæotin. Author Plin. lib. 6. cap. 5. Chobar, *χοβᾶρ*, proprium nōmē fluminis esse videtur: sed quia sonat, Grave fuit & prævaluit, quidam volūt Tigim & Euphratem & omnia magna & gravissima flumina, quæ in terra Chaldæorum esse perhibentur, significare.

Chōchē, *χοχή*, Vicus juxta Tigridem fluvium, cuius meminit Arrianus lib. 10. Gentile Chochenus & Chœchæus. Steph.

Chœzi, *χοεζί*, Populi Asiae prope Bechiros. Hecatæus, *χοεζίον* διεργάζεται επειδης ανθρώποι Διονεσ, Steph.

Chœrades, *χοεδάτης*, Vrbs Mosynæcorū. Gentile Chœradeus, Stephan. Sunt & scopuli marini circa Hellestponum.

Chœrilus, pen. cor. *χοερίλης*, Poëta fuit Samius, servili conditione natus, qui quum ex Samo Athenas profugisset, ab Herodoto Historico exceptus est, & institutus. Scriptis Athenen sium victoriām contra Xerxem: cuius carminis nomine in singulis versibus singulos accepit aureos stateres. Scriptis & gesta Lystandri Lacedæmoniorum ducis (cuius in expeditione comes erat) ut in vita illius tradit Plutarchus. Horatius autor est, etiam Alexandri Magni gesta scriptisse Chœrillum, & pro singulis versibus singulis Philippeis fuisse donatum. Sic enim scribit lib. 2. Epif.

Gratus Alexandro regi Magno fuit ille.

Chœrilus, incultis qui versibus & malè natis

Retulit acceptos, regale numisma, Philippus.

Sunt qui tradant Alexandru hæc legie cum Chœrilo pepigisse, ut pro singulis bonis versibus singulos acciperet Philippus: pro singulis autem malis singulos colaphos: opere autem perfecto vix septē fuisse inventos, qui possent probari. q Fuit & alter Chœrilus, poëta tragicus. Vtriusq; meminit Suidas. Chœlærgus,

Chōlārgūs, Χλαργος, Vicus est in agro Atheniensi, tribus Acamantidis. Stephan.
 Chōllambī, Χλιλαμβη, Qui & Scazonites dicuntur. Vide in APPELLAT.
 Chōlobēthēnē, Χλοβεθηνη, Armenie pars, quæ Tigrani paruit.
 Chōlobētēnūs, Gentile est. Steph.
 Chollidē, Χλιλιδη, Vicus in Leotide tribu: tribulis Chollides, apud Laetrum Chollidæus. Steph.
 Cholontichos, Χλωντιχος, Vrbs Cariæ, gentile Cholotichites. Stephanus.
 Chōmpso, Χμψο, Insula Nili inter Aethiopiam, & Aegyptum: cuius meminuit Herod. lib. 2. Gentile est Chompsætes, χωμψαιτε.
 Chōnē, χωνη, Vrbs Oenotrorum, cuius Strabo meminit libro septimo, & regionem appellat Chonen: incolæ Chones, & Chonii. Stephan.
 Chōrammætī, Vide in APPEL.
 Chōrasmī, es, Χρασμη, Vrbs Parthorum, Orientem versus: cuius incolæ Chorasmi commemorantur ab Herodot. lib. 3. in catalogo Xerciani exercitus.
 Chōrfnætūs, Rutili cujusdam nomen, ab Asyla Trojano interempti apud Virg. lib. 9. Aen. Emathiona Liger, Chorinum sternit Asylas.
 Chōrcēbūs, Atheniensis quidam, qui primus figlinam artem invenit, ut testatur Plin. lib. 7. cap. 56. [Germ. Einer von Athen Metig / so die Häfuerkunst erfunden hat.] q̄ Est item Chorcebus, adolescentis nomen apud Virgil. 2. Aeneid. cui Priamus Cassandra filiam suam desponderat: qui etiam supra illa nocte, qua Ilium cecidit, à Græcis fuit interfectus. Hunc Euphorion stultum inducit: quem etiam sequutus Virgilius, sententias ei tribuit, sanæ mentis homine indignam: Dolor, an virtus quis in hoste requirat? Turpissima enim vitoria ceaseri debet, quæ dolo queritur.
 Chōrsīa, χρσια, Oppidum Boeotorum. Pausanias lib. 9: Post Gytones superato monte, oppidū est Chorsia: gentile Choricus. Stephan.
 Chortaso, χρηστη, Vrbs Aegypti: sic dicta quod Cleopatra exercitus annona destitutus illic satiatus sit: χρηστη enim est satiare. Stephan.
 Chōsrōes, χρσρη, Persarum rex fuit, Græcæ Philosophiæ periussum, qui sibi Aristotelem non minus familiarem reddidit, quam Demosthenes Thucydidem. Hujus vitam & studia latissimè exequitur Suidas.
 Chranen, Insula adjacens Sunio Atticæ promotorio. Calc. q̄ Forte melius absq; aspiratione. χρανη.
 Chremfā, Vrbs Austræ Ripensis.
 Chréstūs, χρηστη, Nomen Byzantii Sophistæ fuit, qui Ariadni temporibus Romæ Herodis Attici auditor fuit. Hic vino quaquam deditus, ceteris in rebus continenter vixit, ac in primis vigilanter. Nam quum ad galli cantu sibi bibere solitus esset, non prius tamen somno se, quam studio dabat. Autor est Philostratus.
 Chréstūs, χρηστη, Nomen Atheniensis autoris probatissimi, cuius meminuit Colunella.
 Christodōrūs, χριστοδη, Poëta Aegyptius fuit ex Copto Aegypti urbe, tempore Anastasi Imperatoris, qui Isaurica cōscriptis: hoc est, Isauricae urbis expugnationem. q̄ Fuit & alter hoc nomine Thebanus, qui a cuppi rationem, item vitam Divorum Cosmæ, & Damiani carmine complexus est. Vtriusque autor Suidas.
 Chōrmīos, χρηστη, Filius Nelei, & Chlortidos, qui in ea pugna, quam Pyli & Messenii adversus Herculem geserunt, cum decem fratribus occisus est. Alius fuit Priami filius, in bello Trojano à Diomedè interfectus. q̄ Fuit & Chromius quidam Argivus, qui ea in pugna, quæ ob Thyreorum agrum inter trecentos Lacedæmonios, totidemque Argivos commissa est, solus ex suis cum Alcenore incolmis evasit. Autors Herod. lib. 1.
 Chōrōmīs, Herculis filius, ut Lactantius testatur, dicens: Constat Chromin Herculis fuisse filium, & equos habuisse Thracæ, quos Hercules occiso Diomedè abduxerat, humannis carnibus vesci consuetos. Hujus meminuit & Statius, dum ait:
 It Chromis Hippodamusq; alter fatus Hercule magno.
 Et paulò infia:
 Mox Chromis Hippodamū metæ interioris ad orbem
 Viribus Herculeis, & toto robore patris, &c.
 Chōriū, orum, χρηστη, Saturni festa.
 Chōriū, orum, χρηστη, Saturni festa.
 Chrysā, ε, sive Chryse, es, χρυση, Oppidum fuit Trojæ, Apollinis Sminthii delubro infigne: cuius meminerunt Plin. lib. 5. cap. 30. Strab. lib. 13. & Homer. Iliad. 1. Ovid. 13. Metam.. Chrysene, & Cillan Apollinis urbes. q̄ Stephanus item Chrysene quandam collocat circa Lemnum, & ipsam Apollini fa-

cram. q̄ Est item Chryse insula Indiæ adjacens, de quæ paulò post.
 Chrysanthus, Alexætrinus, Romæ, quod juvenis venerat, factus Christianus, sub Numeriano Imperatore in fossam demissus, ac terra, axisq; obtritus fuit. Volaterranus.
 Chrysaor, Χρυσαορ, Neptuni filius, quem ex capite Medusæ, ut & Pegasis, natum scribit Hesiodus in Theogonia.
 Chrysas, Χρυσας, German. En fuit in Siciliæ / heißt jetzt Drisan. Fluvius est Siciliæ, teste Cicero, qui de eo sic scribit sexta Verria. Chrysas est amnis, qui per Assorinorum agros fluit. Is apud illos habetur Deus, & religione maxima cultus. Fanum ejus est in agro propter ipsam viam, qua Assoritur Ennam. In eo Chrysæ est simulacrum præclarè factum è marmore.
 Chrysaoras, Χρυσαoras, Fluit per medium Messenæ urbis Libyæ, Stephanus.
 Chrysaoris, idis, Χρυσαoris, Cariæ civitas à Lyciis conditæ, quæ postea Adrias nominata est: ut ex Apollonii sententia referat Stephanus.
 Chrysæ, Χρυσæ, Stephano, Insula est ante ostium Indi fluvii, tam ferax auræ, argentiq; metallis, ut nonnulli prodiderint, solum ejus aureum esse atque argenteum. Hujus insulæ meminuit Plin. lib. 6. cap. 21.
 Chryses, ε, Χρυση, Apollinis sacerdos fuit, pater Astynomes, quæ à nomine ejus Chryses cognominata fuit: quam quum Græci, expugnatis Thebis Ciliciis, urbe Eetionis abduxissent, & Agamemnoni in prædicta divisione tradidissent, Chryses Apollinis insignibus exornatus, ad Græcorum castra accessit, filiamq; sibi petit restituì. Quod quum impetrare non potuisset, Apollinis auxilium imploravit, qui tam gravem Græcis pestilentiam immisit, ut Agamemnon patri puellam restituere fuerit coactus. Cuius loco quum Achilli Bryseidem eripuisset, indignè id ferens Achilles, in posterum à prælio omni abstinuit, donec morte Patrocli nuntiata, intermissa armacepit. Autor Homer. lib. 1. Iliad.
 Chryseis, pen. prod. Χρυση, Chryse Apollinis sacerdotis filia fuit, quæ vero nomine Astynome dicta fuit: Chryses à nomine patris cognominata. Vide in dictione CHRYSES.
 Chrysippa, χρυσιππη, Vrbs Ciliciæ à Chrysippo conditæ. Gentile Chrysippanus vel Chrysippus. Steph.
 Chrysippe, χρυσιππη, Iri filia, quæ ex Phthio Hellenem peperit, ut autor est Stephanus.
 Chrysippus, χρυσιππη, Apollonii filius, patria Solensis, sive (ut alii malunt) Tarsensis, Stoicæ sectæ Philosophus fuit, auditor Zenonis & Cleanthis: post quem etiam scholæ præfuit. Ingenii acumine plurimum valuit, ut qui in multis etiæ à præceptoribus dissentierit. Vnde per Ironiam Chrysippi acumen usurpat in stupidum. In dialectica clarissimus fuit: ita ut non illepidè dicerent quidam: Si apud deos dialectica haberetur, nō temere alia esset, quam quæ à Chrysippo inventa fuit. Scriptis librorum volumina supra quinque & septuaginta. Ferunt Carnæadem philosophum Cyrenæum, perfectis Chrysippi libriss, ita dixisse: Nisi Chrysippus esset, ego nō essem. De exitu ejus varia traduntur. Quidam volunt à discipulis ad sacrificium vocatum, quum vinum dulce affatim haussisset, antelitus difficultate laborare cœpisse, atq; ita quinto demum die fato concessisse, annos jam natum circiter tres & septuaginta. Alii ferunt nimio risu expirasse. Nam quum ficus rure allatos asinum comedentem videret, ancillæ juvissæ ajunt, ut & vinum asino bibendum daret: ejusque dicti urbanitate tantopere sibi placuisse, ut nimio risu fuerit suffocatus. Mortuus Atheniensis statuam posuerunt in Ceramico. q̄ Fuit præterea Chrysippus filius Pelopis, quem quum pater valde amat, noverca ejus Hippodamia indignè ferens, liberos suos Atreum & Thycstem impulit, qui illum interficerunt: ob quam rem à Pelope pulsi, in exilio vitam dederunt, donec pater è vivis excederet.
 Chrysoceras, χρυσικερη, Vulgo Pera, Promontorium Thraciæ ad Bosporum situm, in quo situm est oppidum Byzantium liberæ conditionis, antea Lygos dictum. Autor Plin. lib. 4. t. 11. Ratio nominis ducta est partim à figura, quæ cervino cornu simillima est: partim à proventu, quod maxima ibi pelamidum copia accipiatur.
 Chrysogonus, χρυσογονη, Nomen viri proprium, compositum ex χρυση, aurum & γονη, foetum, quod aurum undecunque parat. Iuvenalis: Sunt quæ Chrysogonum cantatæ vertant.
 Chrysogonus, χρυσογοنη, Sylla libertus potentissimus, de quo multa Cicer. in Orat. pro Rosc. Amer. q̄ Fuit & Chrysogonus martyr, teste Volaterrano, nobili genere ortus Romæ, qui quando nec consulatus, nec ullius honoris pollicitatione per Diocletianum averti potuit, jugulatus est ad scalas Gemonias. Latinæ foetum aureum sonat: nam χρυση aurum, γονη, foetum significat.

Chrysopoliæ,

Chrysopolis. [χρυσόπολις. Germ. Ein Stadt in Bithynia/ nahe bey Chalcedon/ein Goldgrub der Perser.] Teste Plin. lib. 5. cap. ult. oppidum est Bithynie, prope Chaledonem: ita dictum, quod Persae ibi tributum colligerent ex ceteris Asia civitatibus. ¶ Est præterea altera Chrysopolis in Cilicia, teste Stephano.

Chrysorrhœas. [χρυσορρήας, Fluvius est Syriæ circa Damascum incipiens, qui penè totus derivationibus exhauditur. Autor est Strabo lib. 16. & Plin. lib. 5. cap. 18. ¶ Chrysorrhœas etiam dictus est Pactolus, propter aureas arenas: ut autor est idem Plin. lib. 5. cap. 29.

Chrysorrhœas. [χρυσορρήας, Populi dicti ad Phasim fluviū, quod in his locis (ut inquit Strabo) auriferi torrentes sint. Vnde fabulis occasio de vellere apud Colchos aureo.

Chrysostomus. [χρυσοστόμος, Nobilissimi scriptotis Ecclesiastici cognomen, patria Antiocheni: Episcopi autem Constantiopolitani, ab eloquentia suavitate impositum. Latinè sonat Os aureum.

Chrysostomis. [χρυσοστόμης, Filia Agamemnonis & Clytemnestrae, soror Orestis, Electra & Iphigeniae: ut scribit Homer. lib. 9. Iliad.

Chrysothoas. Vide CHRYSORRHœAS.

Chryxus. Ducis Bojorum nomen est apud Silius Italicum lib. 4. qui ad Brennum Senonum Gallorum ducem ejus originem referit.

Clithroniæ. [κλιθρώναι. Vnum ex vetustis Cretæ insulæ nominibus, teste Stephano in dictione κλίθρων.

Chthonophyle. [χθονοφύλη, quæ Baccho Phliuntē peperit. Stephanus.

Chytron. [χύτρων, Regiuncula Epiri, in qua habitavere quidam ex Clazomenis profecti. Gentile Chyrites.

Chytri. [χύτραι, Civitas Cypri: sic dicta à Chytrō filio Aledri, filii Acamantis. χύτραι, regiuncula Thraciæ cives Chytopolites.

Chytus. Cyzici portus.

Chytrium. [χύτριον, Locus Ionizæ, in quo postea Clazomenæ conditæ fuerunt.

C ante I.

Cia. [κία, Ptolemæo, Vulgo Zea, Insula est sub Eubœa, non procul ab Attica, quæ à Plinio & Strabone Ceos, & Cea appellatur. Tres habet præcipuas civitates, Iulidem, Cartheam, & Charclum. Hinc deducitur adjectivum Ciua, κια, & κια, per Crasim.

Cibarci. Hispaniæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. in descriptione Hispaniæ.

Cibotus. Asia civitas est, eadem cum Apamia. Autor Plinius lib. 5. cap. 29.

Cibyra. [κιβύρα, Ptolemæo, Oppidum Asiae propriæ dictæ, non procul à Meandro fluvio. Cic. 6. in Verrem: Hosce opimior Cibyra, quum in suspicionem venissent suis civibus, famum expilasse Apollinis. Et paulo post: Cibyram cum inanibus syngraphis venerat.

Cibyrates, vel Cibyrata, nomen gentile. Cicero ibidem: Eò quum venio, Prætor quiescebat: fratres illi Cibiratæ inambulabant.

Cibyriticus, a, um, possessivum. Ibidem: Immittebantur ilicid Cibyrichti illi canes, qui investigabant, & perscrutabant omnia.

Cicero. [κικέρων. Ger. Ein Hochbegabter Redner vñ auch Bürgermeister zu Rom.] Cuius vitâ Tyro Tullius ejus libertus tribus volu minibus scripsit, teste Pædiano. Præceptores se habuisse fatetur in philosophia quidem Philonem Academicum, tunc Romanæ commorantem: in jure civili, Scævolam: in dialectica, Diodorum Stoicum: in dicendo, Apollonium Mollonem. ¶ Sex. Roscius Amerinu parricidii reum, natu annos xxiiii. ut tradit Nepos, ut alii, xxvii, defendit. Metuens deinde Syllam, quem in ea causa offendit, in Græciam abiit, Asiamq; simulata valetudinis causa abiit: ubi se (ut ipse ait) reconquendum præceptoribus dicendi dedit, Xenoclemque Adramitenum, Dionysium Magnesium, & Menippum Catem audit: Rhodi verò Apollonium Mollonem magistrum dicendi habuit. Feruntque Posidonium tunc Athenis cum Græcè declamatorem audivisse, ac protinus exclamasse, quod solam Græcis dicendi relictam gloriam videret ad Latinos per eum transferri. Postea quum multis munieribus in Republ. functus esset, Consul conjurationem Catilinæ repressit, legem Agricam repulit. Hujus vitam omnem, & vitæ studia vide apud Plutarchum. ¶ Cicero, ejus filius inter eos qui à parentibus degeneraverunt, ponitur Valerio Binos eum congios haurire solitus scribit Plinius, per temulentiamque M. Agrippæ scyphum impegitse. ¶ Qu. Cicero M. frater, legatus Cæsaris in Gallia primum, deinde ad regendam Asiam præceptor missus, admonetur à fratre per epistolam totius officii. Duxit uxorem Pomponi Attici sororem. Miserandus demum ejus exitus. Proscriptus enim unâ cum filio (quando & Marcus

frater) rogavit percussorem se ante filium interfici: filius contraria, se ante patrem. Vtque igitur simul interfecit. Autor Appianus.

Ciceronians. [κικερonianος, a, um, Quod est Ciceronis, vel accedit ad Ciceronem: ut Ciceroniana simplicitas. Plin. in Præfatione totius operis.

Cichelus. fluvius ponitur ab Hom. in hymno Apollinis.

Cicimenti. Populi ex Iaxamatum genere, à Medis oriundi, Tanaïm fluvium accolentes: quorum meminit Plinius lib. 6. capite 7.

Cicones. pen. cor. κικηνοις, Populi Thraciæ, iuxta Hebrum fluvium inhabitantes. Tibul. Nam Ciconum ille manus adversis repulit undis. Virgil. 4. Georg. s. spretæ Ciconum quo manere matres Discerpunt latè juvencem sparsere per agros.

Ciconius. κικηνος, Nomen ejus qui Bruxiam condidit.

Cierium. κιερον, Vrbs Boeotie, alias Arne dicta. Steph.

Ciliæ, cis, κιλαις, Nomen proprium Phœnicis filii: à quo dicta est Cilicia.

Cilicis. [κιλικια. Vulgò Caramania. Germ. Ein Landeschaft des inneren Asie so an Syrien stößt / heißt jetzt Caramania.] Regio est in minori Asia, Syriæ proxima, tota ferè campifris, Tauri monti subjecta: quæ à Cilice nomen sortita est, quem primita ætas penè ultra ævum memoræ abscondit, Phœnices ortum, qui apud Gentiles antiquior Iove de primis terra alumnis habebatur. Hęc regio ab Oriente Amano clauditur: à Septentrione Tauri jugis: ab Occidente Pamphylia. Hujus metropolis est Tarsos, quam intersecat Cydnus amnis. ¶ Cilicis potest, quæ Taurus patet ad Antiochiam. Vulgò Golfo delagiazzæ. ¶ Cilicis populi Cilices appellantur, de quibus paulo post: ¶ Gentile sceminiæ est Cilissa, sicut à Phœnix Phœnissa: quod & adjectivi vice positum aliquando legimus. Ovid. in Ibis: Nam neque quot flores Sicula nascantur in Hybla, Quotve ferat dicam terra Cilissa crocos.

Cilicensis. autem denominativum est, non gentile: ut, Praefetus, vel Proconsul Cilicensis. Cic. Qu. Fr. lib. 1: Nam si te interioribus vicinis tuis Cilicensi & Syriaco anteponis, valde magnum facis.

Ciliæ, cis, a, utm, possessivum: ut, Cilicæ portæ: hoc est, Amasi montis angustæ, quibus Cilicia à Syria dirimitur. ¶ Cilicium exitium, κιλικιον οδης. De crudeli & immani dicebatur. Cilices enim ob piraticam, quam exercebat, & assiduas hostiæ deprædationes infames erant immanitatis & crudelitatis nomine. ¶ Cilicium imperatores, κιλικιοι σπουργη, dicebantur homines hisuti & pilis obsiti. Vnde & saga pilis contexta, Cilicia vocantur. Autor Diogenianus.

Ciliæ, cis, termini dicti sunt à Cilicio Saturnino, centurione cohortis septimæ & vice simæ, qui terminatio nema fecit.

Ciliæ, cis, gentile est significans eum, qui è Cilici ortus est. ¶ Cilices piratae fuerunt, quos Cn. Pompeius victos in deditonem accepit, & eorum postea fidei opera usus est in bellis suis navalibus adversus Cæsatrem. Lucan. lib. 3: Itq; Ciliæ juxta jam non pirata, carina. ¶ Crocus ciliæ, pro Cilicio. Lucret. lib. 2. Et quum scena croco Cilici perfusa, recens est. ¶ Ciliæ hand facilè verum dicit. Dionys. in Epist. ad Rufum scholasticum: λόγοι ισι μαλακοι, μικροις άληθειαι, τοις κιλικαις: id est, Vetus verbum est, Cilices hand facilè verum dicere. Quadrabit in hominem avidum lucri, & ob id sæpenerum dicitur non quæ vera sint, sed quæ utilia.

Cilla. κιλλα, Vrbs prope Thebas Actioneas, ubi Cillei Apollinis templum erat, ut habet Strabo lib. 13. Ovid. 13. Metamorph. Chrysenq; & Cillan Apollinis urbes.

Cillus. Pelopis fuit auriga, qui in itinere, antequam Pelops ad Oenomanum venisset, obiit: cuius nomine Cilla oppidum, templumque Cillei Apollinis à Pelope conditum est. Strabo lib. 13.

Cimnas. Insula inter Istri ostia, quæ, ut Pomponius scribit, urbem habet, quam quia Bithyni colunt, Bithyniam appellat.

Cimbri. [κιμβρεις. Ger. Wölker so von Mitternacht auf Denmark in Gestalt gezeigt sind.] Populi fuerunt Septentrionales, Saxonici maris peninsulæ incolentes, quæ ab ipsis Cimbrica Cherronesus dicta est, anno ab Urbe condita sexcentesimo & quadragesimo unâ cum uxoriis & liberis Narbonensem provinciam ingessi, à C. Mario ad internectionem fuerunt deleti. Refert Väler. Maximus, Cimbros, & Celtileros in acie gaudio exultare consuevit, tanquam gloriose & feliciter essent excessi: lamentari verò in morbo, quasi turpiter essent peritui. Hodie Dani appellantur, & qui ipsum peninsula lähmum inhabitant, Holsatii.

Cimbrica Cherronesus. Vide CIMBRI.

Cimeliarchium. Locus est ubi reponitur thesaurus. Vnde Chimeliarcha, custos vasorum & aliarum rerum Ecclesiaz.

Cimmerii. κιμμεριεις, Populi fuerunt à Scythis orienti, dextera Ponti partem habitantes, non procul à Bosphoro. qui à nomine ipsorum Cimmerius appellatus fuit: ubi & oppidum fuit

Sicut homine Cimmerion. Hi aërem crassum habuisse feruntur, & densis exhalationib. nebulosum: quod & ipsum Homerus testatur Odyss. lib. 11, ubi sic habet:

Ἐνθά δὲ κιμμερίον αἰδήρων δύμος τε πόλις τε,
Ηίσα, Εὐφέλη κυκλουμένη, ἀδίπτον αὔτης
Ηίδε φαῖτον οἰστρέπεται ἀκτίστοις,
Οὐδὲ οὐτός αὐτούς γέρων ἀσφέντε,
Οὐδὲ σταύρον ἐπίγαστον ἀπέσφεντε,
Αἴτη δὲ τοῦ ὅλην πίπτει πλαοῖς βροτοῖς.

¶ Hinc Cimmerie tenebrae proverbo celebrantur, pro densissima caligine. Lactan. lib. 4: O' cæcum pectus, o' mentem Cimmeris, ut ajunt, umbritis atrioem! Ephorus scribit Cimmerios in Italia quoq; fuisse juxta lacum Avernū, eosq; in subterraneis habitasse domiciliis, quorum morem patrium esse, ut nemō Solem aspiciat: noctu vero egrediantur. Eorundem meguinit & Festus. Cimmerii (*inquit*) dicuntur homines qui filioribus habitatas terras incolunt, quales fuerunt inter Bajas & Cumas, in ea regione, in qua convallis satis eminenti jugo circuata est, quæ neq; matutino, neq; vespertino tempore Sole congettūr. ¶ Cimmericus Bosphorus, κιμμερίος βόσφορος, inde nominatur, cujus longitudine est ducentorum & viaginti stadiorum.

Cimolēs, Vrbs Phrygiae, quæ à veteribus Edonis dicta fuit: deinde & Assus Apollonia & Antandros. Autor est Plin. lib. 5. capite 30.

Cimolēs, pen. prod. Paphlagonia oppidum est, testibus Pomponio lib. 2, & Plin. lib. 6. cap. 2. ¶ Est etiam urbs ejusdem nominis in Galatia, teste Pro. lib. 5. cap. 4.

Cimolēs, penultima prod. κιμμελος Suidæ, Insula est in mari Cretico, è regione Zephyrii promontori, unde optimâ creta advehitur, qua fullones utuntur in abluendis vestium maculis. Ovid. 7. Metamorph. Hinc huiusdem Myconem, creto saque rura Cimoli.

Cimolēs, a, um, adjektivum: ut Cimolia creta: cujus diversa sunt genera, ut videre est apud Plin. lib. 6. cap. 17. Diosc. lib. 5. cap. 94, duas Cimolæ terræ species facit: unam candidam: al teram ad purpure colorem vergentem: quarum utriq; maximas in medicinis vires tribuit.

Chmon, κιμων, Atheniensis fuit, Miltiadis filius, mira erga cives liberalitate ac munificentia: utpote qui refractis agrotum suorum & hortorum sepibus, civibus faceret potestatè, quod visum esset, ex illis decerpdi. Domi quoque tam largo apparatus instruxit convivium, ut non modò familiæ, sed multis etiam pauperibus undique confluentibus abundè sufficeret. Vide latius vitam ejus apud Plutarchum, qui cum cum Lucullo in contentionem adducit.

Cinædocolpitæ, κιναιδοκλίτης, Fœlicis Arabiæ populi, quorum regina Zadrane dicitur. Steph.

Cinara, Vide CINYRA.

Cinæc, Locus Romæ, ubi Cinciorum monumentum fuit. Festus.

Cinæc, Romanii Senatoris nomen, qui seculi sui luxu insensus, vehementissimus suasor fuit legis Fannic sumptuariae: orationeque ad populum habita, acerrimè invectus fuit in mores suæ ætatis, & quorundam gurgitum gulam, qui solidos porcos Trojanos in convivium inferebant. Ita enim vocabat aprum, qui inclusi minoribus animalculis gravidus erat, quemadmodum equus Trojanus gravidus erat armatis.

Vide Macrobius. lib. 9. cap. 13.

Cindapsus, κινδάψος, Filium habuit Masonardum, qui Cariæ civitati nomina dedit. Steph.

Cindra, κινδρα, gens Thraciæ. Vide CONDRAE.

Cineas, κινέας, Plutarcho, Vir Thessalus fuit, Pyrru amicissimus, & perpetuus illius in omnibus expeditionibus comes: cujus tanta fuit eloquentia, ut Pyrrhus fateretur, plures à Cineca oratione, quam à se armis esse subactos. Hic legatus Romam missus, ut Pyrrhi nomine de pace ageret, obstante sibi Appio Claudio Cæco, re infecta reversus est. Interrogatus deinde à Pyrrho de statu Vrbis & Senatus, respondit: Senatum sibi deorum consilium vixisse esse: populi autem tantam esse turbam, ut veretur, ne regi cum hydra quadam Lenæa res esset. Huic tanta fuisse fertur memorie fœlicitas, ut postridie quam Romam adventasset, sine ulla nomenclatoris ope Senatu, equestrique ordini sua nomina reddiderit. Autor Plin. lib. 7. cap. 24.

Cinesias, κινεσίας Suidæ, Dithyramborum scriptor, qui impietatis, improbitatisque nomine male audivit. ¶ Fuit hoc & Pyrrhi & Achillis filii cognomen, à corporis agilitate impeditum. Fertur enim Pyrrhicam saltationem vehementer excoluisse, & à suo nomine eam appellasse. Vnde natum est proverbium: κινεσίων ιμπερία κινεσίων: hoc est, Cinesias Pyrrhicam didicit, vel quod in choris multo motu uteretur contra comedos agens, qui in hac parte deficiunt. Erat autem Cinesias corpore pigro, & fracto cruce.

Cinga, Hispaniæ fluvius est in Iberum influens. Lucanus lib. 11: quos Cinga pererrat Gurgite, &c.

Cingulum, Civitas est inter Picentes, quæ mulos Cingulanos mittit, qui etiam hodie habentur in pretio. ¶ Hinc Cingulani populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 13.

Cinnæ, Civitas Thessalia, à Cinno gigante, & Cœl fratre dicta.

¶ Est etiam Cinnæ civitas Hispanæ in regno Castella: à qua Cinnenses populi, quos commemorat Plinius in conventu Tarracensis, lib. 3. cap. 3. ¶ Fuit item Cinna Marianis & Syltanis temporibus, Romanorum omnium crudelissimus, quatuor Consulatibus functus, qui primo consulatu, servis ad pleium vocatis, adversarios vicit, Octavium interfecit, Ianiculam occupavit. Iterum & tertid se Cösulem fecit. Quarto Consulatu, quum bellum cōtra Syllam pararet, Anconem ob nimiam crudelitatem, lapidibus ab exercitu occisus est. ¶ Fuit etiam Poeta eruditissimus hoc nomine, cuius meminit Virg. in Bu. col. Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinna Digna, sed argutos interfrepere anser olores.

Cinna, tribunus plebis, qui quæ pernitosas leges de revocandis exilibus ferret, pulsus à Cn. Octavio collega, magistratus exultus, ex urbe profugit, & bellum urbi intulit, accersito C. Mario & aliis exilibus ex Africa: in quo bello duo fratres, alter ex Pompei, alter ex Cinnæ exercitu ignorantes concurrerunt. Et quum vixtor mortuum spoliaret, cognitus fratre, ingenti edita lamentatione, ac rogo extucto, se insuper cremavit. Tadem Cinna & Matius in urbem recepti, cedibus omaia compleveré: inter quos Cn. Octavium consulem, M. Antonium oratorem, & L. Cæsarem jugularunt, eorumq; capita pro rostris posuerunt. Ex Livio. ¶ Cinna item alias, qui per errorem necatus à populo Romano fuit, fôro mediò in funere C. Cæsaris, quum unus ex intersectoribus fuisse crederet: præterea L. Cinna res novas affectans, quem ex hoste O. Octavius amicum fecerat, & usque ad judicium dignitatem evexerat, aduersus se insidias moliti cognovit, & iratus nova in eum exempla meditabatur. Livia tandem consilio usus mitior est factus, cumq; separatim in cubiculū vocavit: ubi ejus ingratitudinem reprobrando: Vitam, inquit, Cinna, tibi iterum do, prius hosti, nunc insidiatori: & pateriter contendamus, utrum ego melius iterum tibi vitam dederim, an tu debeas. Seneca de Clementia.

Cinnæræth, in tribu Naphthali juxta lacum Genesareticum civitas est, quam Herodes magnificis ornavit & dñciis, atquæ in honorem Tiberii Cæsaris Tiberiadæ nominavit, à qualacus & regio circumiacens nomen invenerunt. Iosepho Iudaicarum rerum scriptori, hac fuit urbe Iustus historicus, qui bellum à Vespasiano contra Iudeos gestum, scriptis.

Cinxia, luno dicebatur, quod nuptis præcesset. κινησίας. Initio enim conjugio solvebatur cingulum, quo nova nupta erat cincta. Fest.

Cinxias, κινέας, Suidæ Cypræ rex fuit, qui cum filia Myrrha, atq; nutricis deceptus, concubuit: ex qua & Adonin suscepit quem Venus postea in deliciis habuit: qui quum majore animo, quam viribus, feras sectaretur, apti dente in inguine vulneratus, interemptus fuit, & in florem Anemonem cōversus. Vide Ovid. lib. 10 Metam. ¶ Vbi Nafo satis indicat hujus Regis regionem opulentissimam fuisse: unde locus factus Proverbio: Cinxias opes, κινέας καλλος, de immissis divitiis dici solitum Adagii meminerunt, Plato de Legib. 2, & Suidas.

Cios, Phrygiae emporium fuit, à Milesiis conditum eo in loco, qui Ascania Phrygia appellatur. Plin. lib. 5. cap. 32.

Cirannus, Vir fuit Lycius, & Sarpedonis comes, quem, teste Homero in Iliade, Ulysses in bello Trojano interfecit.

Circe, κιρκη. Germ. Ein grosse Buhldin oder Zauberin.] Solis & Perses Nymphæ filia, & Actæ Colchorum regis soror, veneficiorum peritisima: quæ Sarmatarum rēge, cui nupserat, veneno sublatu, regnoq; per scelus pāto, quum crudelius imperaret, ab incolis pulsa, in Italiā profugit, & in Circæo mōte (qui antiqui olim Latii terminus erat, & efficacissimis herbis abundabat) sedem sibi delegit: ubi quium Glaucum marinum Deum adamaret, Scyllam puellam, quam ille deperebat, infestis fontibus, in monstrum marinum commutavit: Ulysses item, vi tempestatis ad se delatum hospitio suscepit, fōciosque ejus, quos in porcos commutaverat, eidem restituit: cui & Telegonum filium peperit. Postremo & Picum Latiniorum regem, quod uxorem suam nomine Canentem sibi præferret, in aveni sibi nominis commutavit.

Circæus, a, um, κιρκας: ut, Circæus mons, & Circæum oppidum, quod & Circæos quidam appellantur. ¶ Hinc Circæenses populi. Liv. lib. 6: Ad hoc Latini, Herodiisque accesserunt, & Circensium quidam. Cic. lib. 3. de Nat. deor. Quantquam Circem quoq; coloni nostri Circæenses religione collunt. Circæi vero quondam, insula fuit immenso mari circumdata (si Homero creditur) ubi Latium antiquum terminabatur. Strabo lib. 5: Post Autium Circæum est stadiorum ducentorum

torum & nonaginta, mons mari & paludibus instar insulæ circundatus. Habet etiam castellum, & Circæs facillum, & Mineræ aram. Virg. lib. 6. Aeneid. Proxima Circæs raduntur littora terre, Dives in accessu ubi Solis filia lucos Assiduo resonat cantu. Vide plura apud Homer. 10 Odyss.

Circæo poculo, Cicero de homine subiò in alium mutato dixit, Actione in Verrem prima: Sic repente è vestigio ex homine, tanquam aliquo Circæo poculo, factus est Verres: redit ad se atque ad mores suos. Sic dicimus Virga Circæa, qua Circæe credebat mentem admirare, ac reddere: pecudes facere & homines.

Circæs domus, Oppidum Campanæ, Pomponio: Strabo Circeum vocat, à quo Circæi. Plinius tradidit Circeos insulam aliquando fuisse immenso mari circundatam, mox continentis adnexam. Circæi, Ciceroni Circeenses dicti, libro 3. de Natur. deor. Vide præcedentia & sequentia his statim, & Pontina in P.

Circæum, Promontorium Tusculorum, Ptolemæo: alio nomine Sancta felicitas.

Circiūs (quod hic pro insula Mytilæ adjacentem corruptè legebatur) Vide GYZIGVS.

Circus, de Circis Romanis vide Nicol. Perott. in Cornucopia, & Alexand. ab Alexand.

Ciris, dicitur Scylla Niù regis filia, mutata in avem Cirim: id est, alaudam. Vide SYLLA. A. 2. p. 5, scribitur Oppiano lib. 1. de Auctuio.

Cirrhæ, Κίρρης, Vrbs est in Phocide ad radicem Parnassi montis: à qua campi vicini Cirrhæ dicti sunt. Plin. lib. 4. ca. 3. Et Apollo Cirrhæus, & Templa Cirrhæ: hoc est, aedes Apollinis, apud Senecam in Hercule Oetæo.

Cirthæ, sive potius Cirtha, Κίρθη, Numidiæ fuit urbs munitissima, in qua lugurtha Adherbalem necavit, ut est videre apud Salust. in lugurth. Vide & Strabon. lib. ult. Vulgæ Constantia.

Ciriada, Vicus Atticæ, Vide CERCIA DA.

Cirtiscus, fluvius est memorandus in Scythia, teste Herod.

Cis, nomen patris Saul, ut habetur in lib. 1. Reg. cap. 9.

Cisalpina Gallia, quæ & Citerior Gallia, & Gallia togata dicitur, fluvio Rubicone finitur, cuius basim Alpes efficiunt. [Germ. Das heil Italia so jetzt Lombardy genannt wird.] Cic. pro Lege Manil. Inde quum se in Italiam receperisset, duabus Hispaniis & Gallia Cisalpina præsidii ac navibus confirmata, &c.

Cisamus, Κισαμός. German. Ein Staat in Candia / heißt jetzt Chisamopoli.] Vrbs est Cretæ apud Ptolemæum, quæ hodie Ephesus appellatur.

Cisapennina Italia, à Catone in Orig. dicitur quæ respectu Romanorum cis Agéninum montem est: [Germ. Das Italiæ so der Statt Rom hießt dem Berg Apennino gelegen ist.] sicut Transapennina, quæ trans Apenninum est.

Cisianchi, Populi sunt inter Scythes, qui Oceanum accolunt, Cimmeriis vicini. Plin. lib. 6. cap. 13.

Cisia, Κισιά, mater Memnonis, à qua Susorum cives Cisiū dicti, Stephan.

Cispinus, Mons in urbe Roma, Exquilina in regione, de nomine Cispini dictus, ut inquit Festus. Varr. lib. 1. de ling. Latina: Exquilinus est Cispinus mons sexticeps apud eadem Iunonis Lucinæ.

Cissa, Ptolemæo, fluvius est Ponti, in ea parte, qua Cappadocia coharet. Vulgæ Quisa.

Cisseus, Κισσός, Rex Thracæ, pater Hecubæ uxoris Priami, à quo Cisseis patronymicū: ut Hecuba Cisseis, apud Euripidē.

Cisthena, Póponio libro primo, Vrbs est Acolidis in Isthmo, qui est inter Elaiticum sinum, & Idæum. A Plinio Cisthene vocatur lib. 5. cap. 30.

Citarii, Populi Siciliæ, Autor Plin. lib. 3. cap. 8.

Cithæron, Κιθαιρών. Germ. Ein Berg in Beotia dem Baccho genannt] peri austrum, Mons est Beotiae, teste Strabone, cuius radicem Asopus amnis alluit. Servius credidit alterum esse ex jugis Parnassi: quod omnium Geographorum judicio secus se habet. Est enim Cithæron mons à Parnasso discretus, & ab eo plusquam triginta passuum millibus distans. Hic mōs Libero patri sacer erat: unde etiam ibi eius Orgia celebrabantur. Ovid. 3. Metamor. Vadit, ubi festus facienda ad sacra Cithæron Canibus & clara Bacchantum voce sonabat.

Cithæristæ, sive Citharistes, Κιθαιριστæ, Promontorium Gallæ Narbonensis: testibus Ptol. lib. 2. c. 10. & Antonino, qui in suo Itinerario ab hoc promontorio Massiliam usque navigio triginta millia passuum facit.

Cittium, Κίττιος, Oppidum Cypri: unde Citticus Zeno, Κιττιος, apud Laert. lib. 7.

Cius, Κίος, Fluvius Thracæ ex Pæonibus & Rhodope monte profluens, medium intersecans Hemum, ut scribit Herod. lib. 4. q. Fuit item Cius Bithyniæ oppidum, postea Prusias appellatum. Hoc (ut testatur Strabo lib. 12.) Demetrius evertit unum cū Myrlea, buic vicia: easq; Prusig Zelz dedit, qui utranq; tursus

à ruinis excitans, Cium, à se Prusias: Myrleam verò ab uxore Apamiam nominavit.

C ante L.

Clæon, κλαῖων, Fons est juxta Celænæ Phrygiae oppidum, ab effectu fletus dictus. κλαῖε enim idem est quod fleo. Huic vicens alter fons Gelon, λάν τε γαλᾶς: hoc est, à ridendo appellatus. Refert Plin. ex Theophrasto lib. 31. cap. 2.

Clampetia, Locus Italæ, in Brutis apud Plin. lib. 3. cap. 5.

Clanfus, γλαῦκος, Stephano, Fluvius Campanæ juxta Aceras urbem, crebris ejus inundationibus bona ex parte haustam ut annotavit Servius in illud Virg. 2. Georg. - vacuis Clanius non equus Aceris. Plin. lib. 3. c. 5: Glanicum vocat, eundemq; esse testatur cum Lyri, Minturnas intersecate. Stephanus Glanum appellat, Sillurumque piseem ab eo Glanum vocati existimat. Plinio tamen Glanis Thuscæ fluvius est juxta Arethum: de quo infrâ suo loco.

Clariæ, Populi sunt Thraciæ, Plin. lib. 4. cap. 11. in descriptione Thraciæ.

Clâros, κλάρος, Vulgæ Calamo, Ionizæ civitas, Apollinis oraculo nobilis, iuxta Colophonem. Hanc Manto Tiresias filia condidit, fugiens Thebanorum vñctores Epigones. Quæ quæ patriæ cladem lugeret & suam, manantibus ubertim lacrymis fontem fecit: unde Claro, λάν τε κλάρων, locus appellatus. Nearchus verò autor est, inde huic urbi nonuen factum, quod Apollo per sortem Claro obtigit. Nam sortem κλάρων Graeci nominant. Hinc Apollo Clarius dictus est, qui illic & famam habuit, ia quo responsa, epota aqua zdebantur. q. Est & Clarus in insula in mari Myrtoo, & ipsa Apollini sacra: de qua nonnulli intelligunt illud Ovid. 1. Metamorph. - mihi Delphica tellus, Et Claro & Tenedos, Paræzaq; regia servit.

Clârtum oraculum, In Ionia fuit juxta Clarum oppidum, non procul à Colophone: à quo Clarius Apollo dictus est: ibi enim specus fuit & lacuua, cujus potu mira oracula redditæ sunt: breviore tamen vita bibentium, κλάρος μαρτίας. Hujus Plin. lib. 2. cap. 103, & alicubi Macrobius meminerunt.

Claterna, à Pomp. Mel. lib. 2. numeratur inter oppida Picenæ. Claudiæ, κλαύδια, Nomē virginis Vestalis, quæ quæ in suspicionem stupri venisset, & simulacrum matris Idæ in vado Tyberis hæceret, ad corroborandam pudicitiam suam, ferre cingulo duxisse navem, quam multa hominum millia trahere nequivarent. Eadem quum patrem triumphantem ab inimico Tribunoplebis de curru detrahi animadverteret, pietate mota, in currum insiliit, patremque tam acrè est amplexa, ut divelli non potuerit: quo facto populum tam acriter in Tibunum concitatavit, ut illæ vitæ metuens destiterit ab incepto. Autor Valerius lib. 5. cap. 4.

Claudiæ, Plin. lib. 3. cap. 24. Norici oppidum est, quod à Ptolemæo Claudiivum appellatur. Vulgæ Closterenberg.

Claudiæ gens, tribus maximè cognominibus usa est. Nam & Pulchri, & Nerones, & Marcelli nominantur, patricii fücre Pulchri & Nerones, plebecii Marcelli: nec minus multos ex plebeis, quæ ex patriciis, virtute præstantes, meritisque claros in rempubl. licet invenire, ex nostro commentario ad Qu. Fratrem.

Claudiæ familia, ab Appio Clauso Sabino cognomen accepit, qui post exactos reges cum quinq; millibus clientum Romanum venit, partemq; urbis habitandam accepit. q. Ex hac familia fuit Appius Claudius Cæsus, qui viam Appiam stravit, & aquam Appiam in urbem duxit, Pyrrhumque intra urbem non esse recipiendum, sua sententia obtinuit. Ex hac Familia Nerones & Drusi originem traxerunt. Nam Nerones Sabinius lingua fortis, & strenui dicuntur. Drusi autem cognominati à Claudio Druso, qui occiso Druso Gallorum duce, primus sibi, & posteris hoc cognominis indidit. Autor Träquilus in Claudio. q. Fuit & Appius Claudius Regillianus, unus ex Decemviris legibus scribendis creatus, summa iuxta collegas autoritate, qui post multa imperiosè & crudeliter gesta, rādem Virginæ amore captus, submisso quodam ex libertorum numero, nomine Clodio, in servitutem eam afferere est conatus. Quare intellecta, accurrens è militia pater, exiguum cum filia colloquendi spatiū petit, eamq; paululum extra turbam abductam, quæm alia ratione pudicitiam ejus & libertatem adversus Decemviri libidinem tueri non posset, non invitam intefecit: quo nomine Decemvir in carcerem conjectus, sibi manus intulit. q. Præter hōs fuit & Claudius Appius, Caudex cognominatus, quod primus Romanis auctor fuerit caudice secandi, & classis conficiendæ. Hic Carthaginenses Messana expulit. Hieronem prælio viatum apud Syracuse, in deditionem accepit. q. Fuit & Claudius Nero, Lilius Salinatoris in Cöfularu collega, qui Asdrubalem secundo bello Punico Annibali fratri suppetias ferentem, acie superavit, occisiq; caput in fratri castra abiciendum curavit.

Claudiæ tonitrua dicebantur, quæ Claudius Pulcher instituit, ut ludis factis post scenam cōjectus lapidum ita fieret in circumactam

circumactam pelvim, ut veri tonitru speciem representaret. Vide supra BRONTEVM.

Claudiānūs, κλαυδίανος, Poëta Aegyptius, ut Graeci & Latini affirman, & ipse de se testatur. Floruit sub Theodosio, & Honorio Augusto. Scriptis de Raptu Proserpinae libros tres. Item laudes Honorii, Arcadii, Stiliconis, Olibrii, & aliorum, cum aliquot investitis, patria fuit Alexandrinus, nobilissima urbe Aegypti. Quidam florentinus faciunt, sed falsi. Autores Graeci, qui de poëta Claudiano scripsierunt, Alexandrinum appellant, & autor ipse Nilum suum vocat. Ingenio excellenti fuit, maximeq; apto ad carmen componendum. Nam & adsurgit feliciter, variisq; figuris ac sententiis mirificè delectat. Hi ejus versus præcipuum laudem meruerunt, quos de laude & victoria principis Theodosii contra Eugenium Gallorum regem scripsit. Constat enim Theodosium ipsum parva manu contra ingentes Barbarorum copias dimicasse:

Te propter gelidis Aquilo de monte procellis
Obruit adversas acies, revolutaq; tela
Vertit in autores, & turbine reppulit hastas.
O nimium dilecte Deo, cui fundit ab antris
Aeolus armatas hymnes, cui militat æther.
Et conjurati veniunt ad classica venti.

¶ Fuit & Claudianus Cæsar, qui interfecto Caligulae successit in imperio, vir inauditæ crudelitatis, ut scribit Suet. in Claudio. Claudiani poëta Alexandrinus meminit Suidas.

Claudiōpōlis, κλαυδίοπολις, Cappadocia urbs, cuius mentionem facit Plin.lib. 5. cap. 24.

Claudium, κλαύδιον, Vrbs Italie: gentile Claudianus, Steph. Claudiūs, κλαύδιος, Nomen Romani Imperatoris, & Caligulae patrum. Hic Britanniam insulam in deditioinem accepit, & Orcadas Romanos adjectis imperio. Postrem ab Agrippina uxore venenato boleto sublatu est, ut Nero filius Imperio potiri posset. ¶ Fuit & aliis Claudius Romanorum item Imperator, qui Gothos Illyricum vastantes bello adortus, incredibili clade superavit. Vnde in curia clypeum aureum, & in Capitolio auream sellam habere promeruit. Sed quum duobus scè annis imperasset, apud Smyrnam morbo interit.

Clausemburgum, Transsylvania urbs.

Clausus, antea Claudius dictus, Rex fuit Sabinorum, qui post exacos reges, cum quinque millibus clientum & amicorum Romanum venit, & suscepimus, habitandam urbis partem suscepit: ab eo postea & tribus & familia Claudia vocata est, ut habetur apud Maronem libro 7: Ecce Sabinorum prius de sanguine magnum Agmen agens Clausus, magni; ipse agmina instar: Claudia nunc à quo diffunditur & tribus & gens.

Clazōmēnæ, pen. corr. κλαζόμεναι, Vrbs Ionie Asiaticæ, quam condidit Paralus. Hæc prius Gryna nominabatur, vicina Colophoni: unde & Apollo Gryneus dictus est apud Virgilium, quod ibi esset ejus oraculum.

Clazōmēnæ, Insula ante Ioniæ, quæ & Marathusa, κλαζόμεναι dicitur: à qua Clazomenii, κλαζομέναι, Ionie populi originem traxerunt.

Cleānthēs, κλαίανθης, Nomen philosophi, qui Zenonis Citensis scholam successor exceptit: Hic Phani Asii filius, egregius pugil, quem Athenas venisset, Zenoni adhærens, generosè philosophatus est, & in ejusdem permanuit dogmatibus. Hic quum valde pauper esset, mercenariam vitam agebat. Noctu quidem in horris aquam hauriebat: per diem verò in studiis exercitabatur. Vnde Phreantes appellatus est, quasi putoe hauriens. Traditum illum, quæ à Zenone audierat, offibis bœum, & testis fictilibus prescribere solitus, quum pecunia non sufficeret ad chartas emendas. Hujus insignis diligentia & acerrima censura abiit in proverbium. Nam quum aliquid summa cura, industriaq; elaboratum volumus significare, dicimus illud ad Cleanthis lucernam esse evigilatum.

Cleānthis, Mulieris nomen est apud Suid.

Cleārchus, κλεάρχος, Philosophus fuit, cuius meminit Hieronymus contra Iovin. ¶ Fuit & aliis hoc nomine Lacedæmoniorum dux. Hic dicebat exercitu Imperatorem plus, quam hostem metui debere. Autor Frontinus lib. 4.

Clemens historicus, scripsit de regibus & imperatoribus Romanis: item ad Hieronymum, de figuris Isocratis. Autor Suidas. ¶ Clemens item Alexandrinus præfus, Pantherrii discipulus, Origenis præceptor, floruit sub Severo, & Antonino principibus. Hieronymus & Eusebius lib. 6.

Cleobis, κλεόβης, Alter fuit ex Argiæ sacerdotis filius, qui cum fratre Bitone, quum jumenta morarentur, jugum subiit, matisque cursum ad fanum pertraxit. Pro quæ filiorum pietate mater superos precata est, ut filii præmium darent, quod longe maximum homini dari posset à Deo. Postridie itaque ambo inventi sunt in lecto mortui: tanquam ita dii judicarint, maiorem homini felicitatem non posse obtingere, quam sta-

tim ex hujs mundi etiæ calamitatibus. Vide supra in dictio- ne BITON.

Cleobulus, κλεόβουλος, Lyndius, Evagoræ filius, unus ex septem sapientibus. Huic fuit filia nomine Cleobulina, alio nomine Eumeris dicta, quæ versu hexametro ænigmata quædā conscripsit. Meminit puellæ hujs Plutarchus in convivio septem sapientum.

Cleocritus, κλεόκριτος, apud Comicos taxatur ut mulierosus, & cinædus, & obscurus, & ut Cybeles filius. Nam in mysteriis Rheæ molles tantum interfunt. Vnde id nominis contumelæ jaciebatur in cinædos ac molles & parum viros. Hæc Suidas.

Cleodamas, κλεόδαμος, Thasius philosophus, Platonis tempore in geometria floruit. ¶ Alius Cleodamas Achneus (Achne autem civitas est Thessalæ) scripsit de cura equorum, auctore Stephano.

Cleodora, penul. prod. κλεόδορη, Nymphæ nomen, matris Parnassi, à quo Parnassus mons nomen accepit. Vide Cælium libro 16. capite 19.

Cleomachus, κλεόμαχος, Magnesius pugil, qui in cinædi cujusdam & ancillæ amorem incident, quæ à cina abebatur, cinædorum & orationem & mores est imitatus. Nam cinædæ orationis primus inventor fuit Sotades, postea Alexander Actolus, sed in soluta oratione Lysis etiam adhibito camtu. Autor Strabo.

Cleombrotus, κλεόμπρωτος, Pausanias filius, Lacedæmoniorum dux, qui timens ne videretur cum Epaminunda hoste sentire, temerè cum eo pugnavit, seque & patriam in præceps dedit: nam & ipse vulneratus occubuit, & exercitus deletus est. ¶ Fuit & alter hujs nominis, Academicæ sc̄æ philosophus, qui cum libros Platonis, quibus ille animæ immortalitatem astruit, relegisset, scipsum ex sublimi saxo præcipitavit, ut citius ab beatorum cœtum perveniret. Cic. in Tusculan.

Cleomedes, κλεόμεδης, Astypalæsis pugil fuit, incredibili corporis robore, qui quum Epidaurum quædam pugilem interfecisset, victoria præmiis fraudatus, doloris impatientia insanus factus est: Astypalæamq; reversus, se in puerorum ludum recepit, apprehensamq; manu columnam, cui tectum innibatur, median confregit, plurimosque pueros ruina tecti opprescit. Quamobrem quum ad supplicium peteretur, se in sepulchrum quoddam conjectit, adductumq; operculum intus rata vi retinuit, ut ne multis quidem simul adnitentibus potuerit revelli. Conciso deinde ferramētis sepulchro, Cleomedes neq; vivus inventus est, neq; mortuus. Consulto itaq; oraculo Apollinis quid de illo actum esset, responsum est: Vltimus Herorum Cleomedes Astypalæus.

Cleomenes, κλεόμενης, Lacedæmoniorum dux fuit, qui ab Antigono victus ad Ptolemyum regem confugit, à quo primum magno in honore habitus, mox calumnia cuspidam Nicagoræ regi suspectus redditus, in carccrem plenum captivorum conjectus est, qui omnes inflincti Cleomenis mutuis concurrentes vulneribus spontanea morte se tyranni crudelitati eripuerunt. Cujus facinoris quum Cleomenem autorem fuisse Ptolemyus compserisset, mortuū excoriari jussit, & cruci affigi. Plura de hoc Plutarchus in vita ejus.

Cleon, κλεών, Cleæneti filius, dux Atheniensium in re publicæ administratione ad versari solitus Nicerati filio, qui misus in Thraciam cum exercitu, multas urbes cepit. Eum insestat Aristophanes in Comœdia, quæ inscribitur iuxta: id est, Equites. ¶ Fuit & Cleon poëta, qui Argonautica scripsit à quo argumentum Apollonius Rhodius mutuatus est, ut ejus enarrator scribit. ¶ Fuit item Cleon Halicarnasseus orator, qui Lysandro Lacedæmonio orationem composuit. Autor Suidas.

Cleone, κλεών, & Cleonæ, harum, mediocre oppidum, distas ab Argis stadiis centum viginti: à Corintha nonaginta, non procul à Nemæa sylva. Ovid. 6. Metamor. hūmilesq; Cleonæ. Et Nelea Pylus.

Cleontus, αὖτις, κλεόντος, ut Leo Cleonæs, qui & Nemæus. Lucanus: Ille Cleonæs projectis terga leonis.

Cleonymus, κλεόνυμος, Atheniensium dux fuit timidißimus, qui in prælio abjecto clypeo suos deseruit: unde & πρόσφετος dicitur est. Hunc insestat Aristophanes in Nubibus.

Cleopatra, κλεόπατρα. Germ. Ein Königin in Egypten/ ein gott Web.] Aegypti regina, Auleta filia, soror & uxor Ptolemaei ultimi, mulier impudicissima, à Cæsare primum adamata: cui filium Cæsaronem peperit: deinde ab Antonio justæ uxoris loco habita fuit, reliqua Oæavia Augusti sorore. Postea vixit apud Attium prælio navalii Antonio, admotis corpori aspidibus se se interemit. Stat. lib. 3. Syl.

Aetas Ausonias Cleopatra catena.

¶ Cleopatra altera, que ex Cosméricis citatur à Galeno in lib. 1. de Compositione phat. cap. 1. mulier medicinæ peritißima, quam

quam & Paulus Aegineta lib. 3. cap. 2. & Aetius tetrabibl. 2. Ser. cap. 6. memorat. Nonnulli tamen hunc virum suisse arbitrantur. qd Ab eo fit Cleopatricus, a, um, ut Cleopatrica dapes, apud Sidonium.

Cleopatrus, Praestit nomen apud Corinthios, cuius Plutarchus in Arato mentionem facit.

Cleophantus, Medicus, cuius meminit Plin. libro 24. cap. 16. qd Fuit & Cleophantus, pector Corinthius, ut scribit idem Plin. lib. 35 cap. 3.

Cleophilus, κλεοφός, Poeta tragicus Atheniensis, cuius nonnulla fabulæ commemorantur à Suida.

Cleostratius, κλεόστρατος, Antiquissimus philosophus, qui primus in Zodiaco signa Arietis, & Sagittarii deprehedit. Autor Plin. lib. 2. cap. 8.

Cleoxenus, & Democlitus, κλεόξενος, κλεόκλιτος, historiam de rebus Persicis scribere aggressi, quam ab illis incheatam facetur se absolvisse Polybius Megalopolitanus. Autor Suidas.

Clethys, κλέθης, uxorem habuit Pallenem Ithonis filiam, quæ Thraci urbi nomen dedit, Steph.

Clibanus, κλίβανος, Mons est in extremis Italæ finibus, non procul à Lacinio promontorio, cuius meminit Plin. libro 3. capite 10. qd Est item Clibanus oppidum Isauricæ, quæ est Asia regio, inter Ciliciam & Pamphyliam sita: de quo idem Plin. lib. 5. cap. 27.

Clidemus, pen. prod. κλεδημος, Scriptor antiquissimus fuit, cuius opus de plantis sacer citatur à Theophrasto. Scripsit & Protagoniam, quæ citatur ab Athenæo.

Clinias, κλινιας, Musicus & philosophus sectæ Pythagoreæ, qui si quando ad iram provocaretur, sumpta statim cithara, motus animi leniebat, haud aliter quam Achilles, quem iratus stabat ad litus, animi sui dolore cithara cantu leniebat. Autor Aelianus de Varia historia.

Clio, [κλιον. Ger. Eine auf den nach Mysis so treu siebhaberen Rhum und Herkunft berichtet.] Una Musarum ex novem, apud Hesiodum in Theog. δαν τε κλιον: id est, à gloria, quod potius gloria ex carmine nascatur.

Clithenes, κλιθηνος, Primus ostracismi autor apud Athenenses, primusq; eo genere exilio mulctatus. Vide Cælium lib. 21. cap. 44. qd Clithenem video, κλιθηνων ιρον. Suidas refert, & ait convenire iā eos qui lævi, derafaq; sunt cute. Nam is mos Clitheni, barba derafa semper esse, quo juvenis etiā dum videretur. Effertur & ad hunc modum, κλιθηνες ἀργετες, Clithene intemperantior. De cinzido & deliciis effeminato.

Clitarchus, κλιταρχος, Historicus fuit, & Alexandri Magni

perpetuus in omnibus expeditionibus comes: cuius etiā res gestas conscripsit: sed ea vanitate, ut fidem Historici non mereatur. Autor Quintilianus.

Clitellæ. Vide in APPELLAT.

Cliternia, Pomponio libro 2, Italæ oppidum est, in tractu Apulæ, ad Garganum montem, Vulgo Celano. Ptolemæo Cliternum.

Clitomachus, penultima correp. κλιτομαχος, Philosophus Carthaginensis, Athenas venit, annos natus quadraginta, audivitq; Carneadum, cuius & successor fuit, tres sectas sectatus: Academicorum, Peripateticorum, & Stoicorum. Supra quadraginta volumina conscripsit, de quo Cic. li. 3. Tuscul. mentionem facit. qd Clitomachus alter, Athleta, & Pancratia feste nobilis fuit, qui pudicitia tantæ suisse dicitur, ut canes si forte coētentes vidisset, statim vultum averteret: in convivio si quis sermo lascivus incidet, statim surgens abiret. Autor Aelianus de Varia historia.

Clitor, oris, κλιτωρ, Oppidum mediterraneum Arcadiæ, à quo vicinus fons Clitorius appellatur, ei qui gustaverit, vini fastidium inducet. Meminit hujus oppidi Ptolemæus libro 3. capite 16.

Clitumnus, Agri Falisci fluvius est, cuius aquæ potatæ candidos faciunt boves. Autor Plin. libr. 2. cap. 103. Virgil. 2. Aen. Hinc alibi Clitunane greges, & maxima taurus Victima. Sihius: Et lavat ingentem profundens flumine sacro Clitumnus taurum.

Clitus, κλιτος, Mantii fuit filius, qui ab Aurora raptus, nunquam postea apparuit. qd Fuit præterea Clitus inter præciuos Alexandri Macedonis familiares, eidemq; charissimus, tūm quod filius esset nutricis ipsius, tūm quod ab illo in duobus vitæ discrimine suisset servatus. [Germ. Einer aus den geheimsten frenndes des grossen Kaisers Alexandri/ welchen er auch in einer vollen weis jämmerlich erstochen hat.] Hunc tamen in convivio quodam liberiū in Persicos mores inventum, rex jam temulentus spiculo trajecit. Cuius facti cum ostendit tanta cœpit pœnitentia, discussa jam ebrietate, ut totum triduum cibo abstinuerit, decreveritq; omniu[m] inedia sibi necem conscidere, amicu[m]q; optimè de se meritum ad inferos persequi. Tadēm agre admissa amicorum consolatione, qui Clitum jure occi-

sum asserebant, sumptuosissimo cum funere sepelevit. Historiam hanc vide latius apud Arrianum, Qu. Curtium, & Plutar chum in vita Alexandri.

Cloanthus, Vir Trojanus, Aeneas comes.

Clodius, Romana (à qua Cicero prædium emere volébat) copiosa & locuples foemina fuit, de qua sic Cicero ad Attic. libro 13: Sed quando, inquit, Clodia Romæ futura est, & quā rem æstimas, eo pro�us expecto: nō quin illud malum, sed & magna res est, & difficile certamen cum cupido, cum locuplete, cum hærede.

Clodii forum, Italæ oppidum in octava regione, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 13.

Clodiorum familiam, à Clodio Aeneas socio dictam putavit Festus. Verius tamen est, Clodios (qui & Claudii dicuntur) à Sabinis ortum traxisse, nominisq; originem cepisse ab Appio illo Claudio, qui primus ex ea familia cum quia; claram nullibus se Romanum contulit.

Clodius, prænomine Publius, Adolescens fuit nobilis ex antiquissima Claudiorum familia, sed civis factiosus, & notissima libidinis: ut qui & tres sorores per incestum polluerit, & in sacris Bonæ deæ mulierib[us] veste deprehensus sit. Hic gravissimas cum Cicerone inimicities exercuit: cui, ut majus negotium facessere posset, Tribunatum plebis petuit: quem quum per leges obtinere non possit, quod Patrius esset, cuidam ex plebe se adoptandum dedit: atque ita tribunatum natus, nō quievit, donec Ciceronem per vim civitate expelleret. Verum quum & Pompeio molestus esse cœpisset, & optimum quemque laceceret, placuit Senatui Ciceronem ab exilio revocare: qui in urbem reversus, Milonis auxilio inimici impetu compescuit: à quo etiā Clodius ipse in via Appia fuit interfactus. De hoc sic scribit Cicero ad Attic. lib. 1: Credo (inquit) te audire, quum apud Cæsarem pro populo fieret, venisse eō mulierib[us] vestitu virum, idque sacrificium quā virgines instaurasset, mentionem à Qu. Cornificio in senatu factam (is fuit princeps, ne tu forte aliquem nostrum putes) postea rem ex S.C. ad Virgines atque Pontifices relataam: idque ab iis nefas esse decretum: deinde ex S.C. Consules rogationem promulgasse: uxori Cæsarem nuntium remisisse. In hac causa Piso amicitia P. Clodii ductus, operam dat, ut ea rogatio quam ipse fert, & fert ex S.C. & de religione, antiquetur. Haec tenus Cicero. qd Fuit & Clodius Pulcher, orator Romæ inter patronos, simul cum Cicerone in causa Scauri. Pædianus. qd Clodius cuiusdam meminit Plutarchus in Numa, qui temporum argumentum scripsit. qd Sex. Clodius rhetor Siculus, Latinus, Græcæ; eloquentia professor, malè oculatus, familiaris, ac præceptor M. Antonii triumviri, cuius meminit Cicero in Philip. & Træquilus. qd Clodius Quirinalis Arelatensis, rhetor, Romæ docuit circa Neronis tempora, teste Eusebio. qd Clodius Albinus, dux Gallicani exercitus, post mortem Pertinacis principis ab exercitu imperator salutatus, & à Severo juxta Lugdunum aces superatus. Autor Heodianus.

Et fluvium vinclis innaret Cloelia ruptis.
Iuvenalis:
Quod miraretur cum Coelite Mutius, & quæ
Imperi & fines Tiberinum virgo natavit.

Clonius, κλωνος, Vnus è quinque ducibus Bœotorum, qui cum quinquaginta navibus ad Trojam navigaverunt, ut scribit Homerius libro Iliad. 2.

Clota, Ptolemæo, Aestuarium maris in Britannia insula, ex quo terren spatio à Bedotria altero estuari diremptum. Cornel. Tacit. in vita Agricolæ Glotam vocat.

Clotho, κλωθο, Vn parcarum, quæ humanae vitæ stamina dispensat. Græcæ κλωθο, Circuvolvo, neo, destruo. De his non nihil Orpheus in hymnis, pluraq; tradita in magica sua, sed involuta & obscura. Hesiodus autem in Theog. Themidos filias facit, & Iovis: Clotho, Lachesis, & Atropon. & οὐρανοῖς εἰρηνῆς, εἰρήνης, περιπολῆς, περιπολῆς, περιπολῆς.

Cluentius, Ex municipio Latino, accusatus à matre Sassia, quod Oppianicu[m] vitricu[m] interfecisset, defensus fuit à Cicerone, cuius adhuc extat longè optima oratio pro Cluentio.

Clunia, Oppidum est Hispanæ in extremis Celtiberorum finibus. Vnde unus ex Hispania citerioris conventibus Cluniensis dictus est. Vulgo Ciudad real. Sunt enim septem (inquit Plin. li. 3.) Carthaginensis, Tarragonensis, Cesaraugustanus, Cluniensis, Asturum, Lucensis, Braccarum.

Clupea, quæ & Clypea dicitur, Vulgo Quipia, Civitas Africæ propriæ

proprie dicitur, in promontorio Mercurii sita: ita dicta à clypei figura: unde & Aspis dicitur, teste Solino, quod etiam annotavit Hermolaus in Pliniū, & Vadianus in Melam. Silius lib. 3: In clypei speciem curvatis turribus Aspis. Lucanus libro 4: Et Clupeam tenuit stationis littora nota Ptolemæus verò duas urbes propinquas collocat in Hermæo promontorio, quarū unam Clypeam, alteram Aspidem appellat, q̄ Clupea etiam exiguis pisciculus est apud Plin. lib. 9. cap. 15, qui venā quamdam in fauibus Thynni erodens, ipsum exanimat.

Clusini. Novi & veteres populi Hetruriaz. Plin. lib. 3. cap. 5.

Clusinijs. [Germ. Der *Groß Lanus* hat diesen Namen vom beschlossenen her, darumb daß man in frieden geht alle Idem an seine Temps bestehlos.] Dietus est lanus, quod pace templi ejus portæ clauderentur. Virg. 1. Aen. Claudetur bellum portæ, furor impius intus Sæva sedens super arma, & centum vincit ahenis.

Clusulum. Oppidum Umbriæ, quod interiit: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

Clusium. Oppidū est Tuscī mediterraneū, ubi Porsena Hertrurū rex sepultus creditur. Plin. lib. 36. cap. 13. Vulgo *Chiuse*.

Clymēnē. penult. corr. κλυμένη, Oceanī & Tethyos filia, lapeti uxor, teste Hesiodo in Theogonia: de qua Virgilii libro 4. Georg. Inter quas Clymene curam narrabat inanem. q̄ Fuit & altera Clymene mater Phæthonis, ut scribit Ovid. libro 1. Metam. quæ quum forma valeret, Soli placuit, qui concubitu ejus potitus, ex ea Phæthonem, & sorores geruit. Ovid. lib. 1. Metam. Et tulit ad Clymenem Epaphi convitia matrem. q̄ Inde Clymenis, idos, patronymicum & Clymeneius, a. um: ut, Clymeneia proles: id est, Phæthon. q̄ Tertia fuit ministra Helenæ decoris oculis prædicta, ut est apud Homer. lib. 3 Iliad. Hujus meminit & Ovidius in Epistola Helenæ ad Paridem: Cetera per socias Clymenem, Aethramque loquemur, Quæ mihi sunt comites, consiliumq; duæ.

Clytæmnestrā. κλυταιμνήστρα. Nomen proprium uxoris Agamemonis, quæ ob amorem Aegisthi adulteri virum occidit. Vnde etiam ab Oreste filio in patris ultiōne fuit occisa: de qua Euripides in Oreste, & Homerus in Odyssea.

Clytia, vel Clytie, ες, κλυτίν. Vna fuit ex Oceanī nymphis aliquandiu ab Apolline adamata, donec illa Apollinis cū Leucothoe concubitum Orchamo patri ejus indicavit. Quare iratus Apollo, Clytien gravissimo odio prosequutus est. Illa verò amoris impatientia cibo & potu abstinent, manè orientem, & vesperi occidentem spectabat Apollinem: & quacunq; ille iter faciebat, Clytie oculis sequebatur. Vnde tandem fame & dolore consumpta, mutata est in heliotropium. Fabula hanc refert Ovid. lib. 4. Metam.

Clytius. κλυτός. Filius Laomedontis, & frater Priami, ut refert Homer. lib. 20. Iliad. q̄ Est & Clytius, adolescentis nomen apud Virg. lib. 10. Aen. quem Cydon quidam in deliciis habuit.

C ante N.

Cnemides. κνημίδες, Oppidum Locrorum, ad sinum Oponiū, secundum Daphnuntem, è regione Cæni Eubœæ promontori: à quo Locrorum quidam Epicæmidii cognomati sunt. Vide Strab. lib. 9, & Pompon. lib. 2. Plinio Cnemis dicitur singulari numero, lib. 4. cap. 7.

Cnēl's. κνηλός, per e scribitur, sed profectur per g. Prænomē fuit Romanis peculiare: à nævo (ut volunt) tractum, quod eo prænomine p̄cipue nominarentur, qui nævum aliquem nascentes attulissent. Festus à Græco γνηλά deducit.

Cnidōs. κνιδός, Valg. Cab. cr. Est urbs, in extremo cornu penisula Cariae adhærentis, in qua Venus colebatur: unde Cnidia dicta est. Potest etiā scribi Gnidōs per g. q̄ Est & herba nomen, de qua Plin. lib. 21. cap. 16. Vnde Cnidium oleum, quod è grano cnidio: de quo Plin. lib. 23. cap. 4.

Cnīpolōgūs. κνηπολόγος, Aristoteli Hist. lib. 9. cap. 3. dicta quod κνηπολίδ est, Cosmos venetur. Gaza Culicilega. Avicula est achantylis magnitudine, coloris cinetici, ac distincti maculis.

Cnīsērā, κνησίν, Navale Megerorum juxta Peloponnesum. Stephan.

Cnōpūpōlīs, κνηπολίς, Ioniz civitas, quæ alio nomine Erythra dicitur. Stephanus.

C ante O.

Cōastræ, sive pōtiūs Choatæ, Indiæ populi sunt, apud quo arbores in tantam altitudinem exereunt, ut ne sagittis quidem queant adsequari. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Lüca. lib. 1: Aethera tangentes sylvas liquere Choatæ.

Coboris, Insula est in sinu arabico apud Plin. lib. 6. cap. 28. Cobry's, καβρίου, Urbs Thraciæ à qua fit gentle Cobrytes, καβρίτης. Stephanus.

Cocalus, κακόλος, Siciliæ rex, ad quem Daedalus et Creta au fugit, quem illuc usq; persequutus est Minos Cretensium sex: sed à Cocali filiabus (ut Aristoteles refert) interfactus est.

Cocanicus, Siciliæ lacus, ex quo saltem Cocanicum nomina: mus. Autor Plin. lib. 31. cap. 7.

Cocles. Nomen Horatii cuiusdam Romani, qui Porsenæ regi (ut docet Livius lib. 2. Decad. 1.) per Sublicium pontem trâire conanti, solus hostium impetum sustinuit, donec à tergo pons à sociis frangeretur: quo fracto, se cum armis precipitavit in Tyberim. Et liceat lassus in coxa fuerit: Tyberim tamen traendo ad suum pervenit. Vnde est illud ab eo dictum, quū ei in comitis coxa vitium obiceretur: Persigulos gradus admoneat triumphi mei. Hujus meminit Valerius lib. 3. cap. 2. Virg. quoque Aeneid. 8:

Illi indignata similem, similemq; minanti
Asperces, pontem auderet quodd vellere Codex.

Cōftiæ Alpes. Vide COTIAE Alpes.

Cōcynthium, κοκκύνθιον, Italiz promontorium, quod Meridianam plagam spectans, Ionium, & Siculum mare discriminat. Polybius lib. 2, & Plin. lib. 3. cap. 10.

Cocytia, κοκύτιον, Sacra erant, quæ siebant in honorem Proserpinæ, quam Pluto rapuit: à Cocytio inferorum fluvio nominata. Autor Porphyrio in illud Horatii in Epod. Inultus ut tu riseris Cocytia.

Cōcýtūs, pen. prod. [κοκύτης. German. Der Jamersbach in der Hell. Poloni. Pickelne reijere. Vng. Pekolnak füralmas folyo virg. Ang. Mourning.] Latinè dicitur lucus: quo nomine dictus est Inferorum fluvius à Styge profluens. κοκύνθιον enim gemere ac lamētari significat. Virg. 6. Aen. Coccyri stagna alta vides, Stygiām q; paludem. Claudianus: prelio lacrymarum fronte rededit Cocytus, tacitis Acheron obmutuit undis.

Codanus, Sinus maris est ante Albinum fluvium, totius Germania maximus. [German. Des Deneckdæschen Meershof.] In quo sita est Scandinavia incomptæ magnitudinis insula. Plin. lib. 4. cap. 13.

Codanonia Pomponio, Insula est una ex Hemodibus, earū, quæ in Codano sinu sunt, longè maxima: fortasse eadē cum illa quam Plin. Scandinaviam vocat. [German. Noitwigen.]

Cōdērā, autē Festo, Dicta sunt ab antiquis loca trans Tyberim, quod in iis virulta nasceretur equinis caudis similia. Cōdrūs, [κόδρος. German. Ein Röntg jü Athen het sich gutwillig in tot ergeben hat / als des Waterlands wölfart daran stand.]

Nomen proprium regis Atheniensis, qui pro patriæ salute certissimæ se morti objectavit. Responsum enim accepérant Peloponnesenses, ita demum se superaturos, si hostium regem nō occidissent. Fecellit ergo eos habitu pauperis, eosque in suam necem per iugia provocando, à nullo cognitus, fecit fidem oraculo: unde Virgil. 5. Aeglōg. - si quos aut Phyllidi ignes, Aut Alconis habes laudes, aut iugia Codri. Hujus ranta fuit nobilitas, ut locum fecerit proverbiali hyperbolæ. Nam quū nobilitatem cujuspiam volebat extollere, cum Codro nobiliorē esse dicebant. Generosior Codro, κόδριστης ο κόδρος: aut, Antiquior Codro, κόδριστης ο κόδρος. Per ironiam etiam dici poterit in istos, qui majorum sumos imaginibus & natūlīm antiquitate gloriantur. q̄ Hinc Codridē dicti sunt Codri posteri.

Cōelā, κοιλία, Atticæ regiuncula est, Miltiadæ & Thucydidis sepulchrī nobilitata: cuius meminit Martellinus in vita Thucydidis.

Cōelēsyrīā, sive Syria Cœle. [κοιλαστρα. Ger. Die Landeshälfte in Syrien so zwischen den Bergen Libano und Antilibano gelegen ist.] Ea Syria pars est, teste Strabone lib. 16. quæ ultra Seleucidem in Aegyptum & Arabiam recedit, proprieq; ea quæ Libano, & Antilibano includit. Ita dicta à cavitate, quam Græci κοιλία nominant. Pomponius Mela, lib. 1: Syria latè litota tenet, terrasq; etiam latius introfus, alias, aliisq; nuncupata nominibus: nam & Cœle dicitur, & Mesopotamia, & Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudea, & Sophene.

Cōelōs, κοιλάς, Thraciæ portus est, ubi Lacedemonii ab Atheniensibus navalí prælio superati sunt. Mela, lib. 2: Est & portus Cœlos Atheniensibus & Lacedemonis navalí acie deceptricibus, Laconica classis signatus excidio. Quæ Pomponii verba nonnulli referunt ad prælium illud navale, quo Lacedemonios vicerunt Athenienses, Thrasyllo, & Thrasyllo ducibus. Alii ad Alcibiadem referre malunt, quem Lacedemonios juxta Thraciæ Cherronesum navalí prælio superasse, autores sunt Plutarchus & Iustinus.

Cōemba, Ptolomæo est Gedrosiæ urbs, hodie Cambais, sive Cambaisa, regni caput.

Cōenocnum, Ptolomæo, Urbs esse creditur Germaniæ, quæ vulgo Leubenburg vocatur.

Cœranus, κοιλαστης, Naupragus à Delphino servatus. Vide historiam apud Plutar. lib. 5. circa finem libelli: Vrum terestria aut aquatilia plus sapient.

Cœrus, κοιλαστης. Hesiodo, per se diphth. Fuit Terra filius, frater Iapeti, & Typhæi, quos omnes uno partu à Tellure quinta luna genitos esse fabulatur Virg. lib. 1. Georg. Cœrumq; laetumq; creat, sœvumq; Typhæa. Et conjuratos cœlum recindere fratres.

G Cogamus,

Cogamus, Fluvius est Mæoniæ ad radicem Tmolimontis: de quo Plin.lib.5.cap.29.

Colaicum, promontoriū est Taprobanæ insulæ. Autor Plin.lib.6.cap.21.

Colapis, sive Galapis, Pannoniæ fluvius est, in Saum influens juxta Sisciam gemino alveo insulam efficiens, quæ Segestica appellatur: de hoc Plin.lib.3.cap.25.

Colapiani, Pannoniæ populi, juxta quos Colapis fluvius in Saum influit: unde & nomen acceperunt. Meminit horum & ibidem Plinius.

Colaxes, apud Flaccum lib.6. Argon. nomen est cuiusdam Pisalitæ, Iovis ex Ora nymphæ filii, qui ab Iasonе fuit interfectus. **Colchis**, dis. κολχίς, Regio Asie juxta Pontum. regnum Aeetæ regis, & Medæ patriæ. Corace monte (qui est Tauri pars) à Septentrione: ab ortu Iberia: à Meridie Phaside: ab Occidente Euxino ponto clausa. Huc ferunt Iasonem cum Argonautis navigasse, Medæque artibus adjutum, aureum vellus retulisse. qd Hujus regionis incolæ dicuntur Colchi, κολχοι. Hæc (ut Ptolem. ait) monte Corace à Septentrione clausa est, qui est Caucasus pars, & Nomades excludit: ab Oriente Iberia: à Meridie Phaside, & Armeniæ montibus: ab Occidente Euxino ponto. **Colchis**, Asie populi, veneficii maximi autores, & Iasonis memoria, fabularumq; involucris nobiles: habent ab Ortu Iberiam & Albiam usq; in Caspium. Autor Ptolemaeus. Amianus lib.22: Colchos antiquam, Aegyptiorumq; sobolem esse refert. Nam in siccum adeò apud eos vulgatum est, ut in peregrina quoque loca exportetur: unde quidam cognationem Colchorum cum Aegyptiis ostendere volentes, fidem ex his capiunt, inquit Strabo.

Colchis, dos, tegio est Asie juxta Pontum, in qua juga Caucasus ad Riphœus montes torquentur: altero latere in Euxinum Maeotin devixa: altero in Caspium seu in Hyrcanum mare. In eo est Phasis amnis. Regnum fuit Aeetæ patris Medæ: unde sæpiissime Colchis pro Medea sumitur.

Martialis:

Ignipedes posset sine Cholcide vincere tauros.

Colchicus, a. um. possessivum. κολχικός. Horat.2. Carm. Ille & veneha Colchica, Et quicquid ulquam concipiturn nefas Traetavit.

Colchicus, a. um. Propert. Colchis Colchiacis urat ahena focis. Vbi ipsam Medeam gentilitio nomine Colchidæ appellat. **Coli**, κολοι. Populi juxta Cœcum. Inferiores autem Caucasus partes Colici mōtes, κολυκαὶ ὄγη vocantur, regio Colica, Steph. Kōlos. φεύγει, Populi quidam Bœotiae, Steph. in αποκρύθεισ.

Colias, κολιας, Promontorium vel litus Atticæ in vico Phaleaco, ubi & Venus Colias. Est autem lacus ibi similis cruri, κολλα, humano: gentile Colias, & Colias scemna generis, & Colius, a. um. Steph. qd Et item Colias genus lacerti pisces apud Plin.lib.32.cap.ult. Colias Parianus sive Saxitanus è patria Betica, Lacertorum minima: sic enim legendum est. Scombro omnium similis est differens lineis obliquis punctisq; nigris. Vide Arist. Hist.lib.9.cap.2.

Colidos, pen. cor. Insula in Oceano Indico, Veneri sacra, quæ tantæ altitudinis esse perhibetur, ut illuc aves non advolent. **Collatæ**, Civitas fuit in prima regione Italæ, quam Tarquinius constituisse dicitur, qui (ut erat superbus) eam ex collata pecunia constituitunde & Collatæ dicta est. Potest tamē fieri ut ab Albanis fundata sit, & aucta à Tarquinio. Autor Servius, enarrans illud. Virg.6.Aen.

Hi tibi Nomentum & Gabios urbemq; Fidenam,
Hi Collatinas imponent montibus arcæ.

Collatensis, Tarquinii cognomen fuit, Lucretiæ mariti, qui primus post exactos reges cum Junio Bruto factus est Consul. Postea non aliam ob causam, quām quod Tarquinius appellaretur, populo suspectus, magistratus se abdicare coactus est, & in exilium proficisci. Liv.2. ab Urbe.

Collatina porta Romæ, à Collatia oppido prope Romam, ad quod per eam portam fiebat iter. Festus.

Collatina Dea, Quæ collibus præsidebat. [German. Die Büchel. Gœm.]

Collina, Vna ex quatuor regionibus urbis Romæ, à quinque collibus quos completestebatur, Viminali, Quirinali, Salutari, Mutuali, & Latiali, appellata, autore Varro de Ling. Latina 4. & quum singulæ quatuor regiones urbis tribum urbanam facerent, Tribus quoq; Romanæ nomen est. qd Est etiam collina porta quæ fuit in colle Quirinali sita: unde & nomen accepit. Ovid. Tempa frequentari colline proxima portæ Nunc decet, à Siculo nomina rege tenent. Ea posterioribus temporibus Salaria vocata, quod nōmē quoq; viæ est in quam extit. Corn. Tacit. Tertium agmen per Salariam collinæ portæ apportionabat: per eam Salam Sabini deferebant, ideoq; Salaria vocata.

Collodis, Insula est Sardiniae adjacens, de qua Plin.lib.3.c.7. Colmaria, Vrbs Alsatiae, Vulgo Colmar.

Colocaurum, Germaniæ urbs Ptolemaeo.

Colonæ, Troadis locus est, non procul à Lampaco, Milesorum colonia. qd Sunt & alia Colonæ ad exteriorem partem Hellesponti, stadiis centum & quadraginta ab Ilio distantes. Meminit utriusq; loci Strabo lib.13.

Colonia Agrippinensis [German. Köln am Rhin.] Vbi rum civitas potentissima, cis Rhenum fluvium sita: ita dicta ab Agrippina Neronis matre, quæ ut sociis quoque nationibus potentiæ suam ostentaret, in hoc oppidum ubi genita erat, coloniam ex veterani deduci imperavit. Autor Tacitus Annal.lib.12.

Colonis, Insula est in sinu Argolico, contra Hermioneum ligerum, cujus meminit Plin.lib.4.cap.12.

Colonois, κολωνοί, Agger fuit, sive locus editus, non procul ab Athenis, in quem Oedipus Thebis exulans dicitur commigrasse: unde Sophocles tragœdiam de Oedipi calamitatibus conscriptam, Oedipum Coloneum appellavit. qd Erat autem hic locus Neptuno sacer, ubi etiam equestris ejus statua fuit, quemadmodum & Thesei, Pitithoi, Adrastii & Oedipidis. Ita hoc aggere fuit & Timonis turris, qui à solitudine, hominumq; odio μισθητος cognominatus est. Hæc Pausanias in Atticis. qd Pollux verò libro septimo, autor est, duo hujus nominis loca in Attica fuisse: alterum ιππεῖον appellatum, in quem cōfugit Oedipus: alterum in foro juxta Euryfacium, άγρον τον cognominatum. qd Vnde locus factus proverbio: Serò venisti, sed in Colonum ito, οὐδὲ ήδε, οὐδὲ γ' ἐσ τολμαίος. Dicebatur in eos qui post tempus advenirent: aut quid mercede quippiam facerent.

Colopena, κολοπένη, Cappadociæ pars est, Sebastiam, & Sebastopolim urbes habens. Vide Plin.lib.5.cap.3.

Colophon, penultima correpta. [κολοφών. German. Ein bürümpte Statue in Ionia von wegen der Weissagungen im Tempel Apollinis.] Vrbs est Ioniæ, nobilis oraculo Apollinis. Colophoni navales opes satis amplas habuere, & in equestribus certaminibus tantum excellueré, ut victoriani sibi certam pollicerentur, quibus Colophonius accessisset equitatus. qd Hinc factus est locus proverbio: κολοφωνικής: hoc est, Colophonem addidit, quum summa operi manus imponebatur & Colophoniam ferocitas, κολοφωνικής. In insolentes qui ferociter despiciunt, & affligunt humilioris fortunæ homines: Aut in eos, quibus sua ferocitas existimatur attulit. Sumptum ab arrogatiæ, superbiaq; ejus gentis. Diogenianus. qd Ex Colophone originem duxerunt Minerminus Libicen, & poëta Elegiacus, Xenophanes Physicus, & Polymastus Musicus: quibus nonnulli ipsum etiam adjicunt Homerum. Virgilius in Ceti: Quæ Colophoniaco Scyllæ dicuntur Homero.

Colopani, Pannoniæ populi, Plin.lib.25.cap.4.

Colops Magnus, Κολοφωνικός Ptolemaeo. Zeugitanæ prævinciæ utibz, hodie Giger, regia civitas.

Colobrasus, Nomen hetetici, qui vitam omnium hominum in septem syderibus consistere affirmabat.

Colossæ, aratum, sive Colossi, Strab.lib.12. [κολοσσαί. German. Etat in Phrygia dahin auch S. Paul sein Gebüst am die Colosse geschildert hat.] Oppidum Phrygiæ nō procul à Laodicea, quod sub Nerone, teste Orosio, cù Laodicea & Hierapolis terræ motu concidit. Meminit hujus oppidi & Plin.lib.5.cap.32.

Colotes, Nomen pictoris Teii, cuius meminit Quint.lib.2.

Colous, κολοῦς. Lacus est Lydiæ, quadraginta stadiis à Sardibz distans, qui & Gyges à Poëtis nominatur, juxta quæ & Diana templum fuit cognomento Coloënæ, ubi simæ solennibus diebus saltare dicebantur. Vide Strabonem lib.12.

Colpæ, ες, κολπη, Ioniæ civitas fuit, cuius meminit Plinius lib.5.cap.39.

Colubæ, Populi Plinio inter gentes Indicas numerantur, lib.6.cap.19.

Colpedi, κολπεῖ, Thracum vel Arabum populi regio.

Colpilica, Vide COLPEDI.

Colpistes, κολπιστες, Vide PHOENICE.

Colubraria, Insula est in mari Ligustico, quæ à Græcis Ophis, sive vocatur, Vulgo Dragonera. Vt unque nomen ducum est à serpentum noxiorum multitudine, quibus tota insula infestatur. Plin.libro 5. capite 5: Ebusi terra serpentes fugat, Colubraria parit. Ideò infesta omnibus, nisi Ebusitam terram inferentibus.

Columbella, Cuius inscriptio prænominis L. Moderatus Columbella, Gaditanus genere, scripsit absolutissimos libros de Re rust. temporibus Claudii principis.

Columnæ Regia, Civitas in agro Brutio, ut est apud Pompeii. lib.2. Hunc locum Græci κολοῦς vocant: id est, Columellam. Ea turricula modo erecta, ex adverso turrem in Peloro sitam respicit. Hodie à multis appellatur stylarion.

Columnæ Herculis. [κολοῦς στῦλος. German. Die Götter Herculis sind in den spätzeitlichen Berg: einer zu Tussert in Hispania; der andere innerhalb des Iberischen Gebirges.] duæ esse perhibentur in Occidente; quia ex Occano

Oceano mare nostrum intrantibus, duo montes occurunt, quorum alterum in Africa Abylam vocant: alterum in Europa Calpen. Hos quondam juncos perpetuo jugo fixerunt, sed Herculem diremisse colles. Aliqui tamen hos motes procul spectantibus geminas columnas videri dicunt. Alii dicunt columnas Herculis in Gaditana insula fixe ex aere octo cubitum, ad quas proficisci solebant qui navigationem absolvissent, tanquam Herculi sacra facientes. qd Ad Herculis columnas, *ηγείαν τολμητικήν*, jam olim Proverbio dicebatur, ut admonet Pindari interpres. Sic enim vulgo dicitur solere, *πάντες γαρ οὐδέποτε, εἰ μηδὲν* id est, *Quae ultra Gades, inaccessa.* Quo significatur, ultra columnas Herculis non esse quod progrediatur: si quis ergo præterea quidquam laudis requirat, id perinde esse, ac si quis ultra Columnas ab Hercule fixas conetur transire.

Colytus, *κόλυτος*, Viri nomen, de quo vide in DIONIA.

Comagenā, vel Comagene, p. prod. *κομαγενής*, Pars Syriæ, supra Ciliciam in Ortam sita; trans Amanum montem, excursus usq; in Mesopotamiam, à qua Euphrate fluvio dirimitur. qd Hinc Comagenum medicamentum dictum est, quod siebat ex adipi anserino, in vase aere cum cinnamo multa nive obrutu, addita etiam herba quæ Comagenæ appellabatur. Plin. lib. 10. cap. 22: Reperit Syriæ pars, quæ Comagene vocatur, adipem anserum in vase aere cum cinnamo multa nive obrutum, ac rigore gelido maceratum, ad usum præclarum medicaminis, quod à gente dictur Comagenum. Idem lib. 29. cap. 4: Fit ex anserum adipi medicamentum in Comagene Syriæ parte, cum cinnamo, cassia, pipere albo, herba quæ Comagene vocatur, obrutis vasis nive, odore jucundo, &c. Comagenus, a. um. lufequal. Saty. 6:

Spondet amarorem tenerum, ve divitis orbi
Testamentum ingens, calidae pulmone columbae

Tractato, Armenius vel Comagenus aruspex.

Comana, orum, Civitas est in convallis Antitauri montis, insigni Bellona fano celebris. qd Inde Comani dicuntur sacri servi Bellonæ, quorum Strabo sua aetate supra sex millia fuisse tradit, qui omnes sacerdotis imperio parebant, & statim quibusdam Bellonæ festis se mutuis laniabant vulneribus. qd Fuerunt & Comana Pontica, idem deinceps consecrata, fanti etiam exemplo à Comanis Cappadociae sumptu, in quo etiam simili ritu Bellonæ sacrificabant. Vtiusque est autor Strabo lib. 12.

Comari, Populi inter Scythas, ad Caspium mare incolentes: quorum meminunt Pompon. Mela, lib. 1. in descriptione ASIAE.

Comaræ, *κομαραί*, Portus est ad sinum Ambracium, juxta Nicopolis, isthmum stadiorum sexaginta efficiens. Autor Strabo lib. 7.

Comatæ Gallia, Vno nomine appellata est omnis Gallia Transalpina, à studio nutriendæ comæ: sicut Narbonensis, Gallia Brachata dicta est, à Brachis vestimenti genere, quo regio illa peculiariter utebatur. Plin. lib. 4. cap. 17: Galliam Comatam in tres partes dividit, amnibus distinctas. Inter Scaldem & Sequanam Belgas ponit: inter Sequanam & Garumnam Galliam Celticam collocat, quam etiam Lugdunensem Galliam appellat. Inde ad Pyrenæi montis excursionem Aquitaniam vocat. Ex hac descriptione satis constat, Galliam omnem quæ à Cæsare describitur, uno nomine vocari Galliam Comatam, excepta fortassis Romanorum Provincia, quæ Gallia Brachata dicta fuit.

Combe, *κομῆν*, Asopi filia fuit, quæ primæ senecam armaturam tradidit invenisse: unde & Chalcis est cognominata: à qua etiam Chalcidi urbi nomen factum putatur. De hac nonnulli etiam intelligunt illud Ovidii libr. 7. Metamorphos.

Adjacet his Pleuron, in qua trepidantibus aliis

Ophias effugit natorum vulnera Combe.

Comini, Populi fuerunt Italæ, in tractu Aequicolatum. Plin. lib. 3. cap. 12. In hoc tractu interierunt ex Aequicolis Comini, Tadiates, Acedici.

Commisena, *κομμισενής*. Armeniæ pars est apud Strabonem libro 11.

Commōdūs, M. Antonini Philosophi filius fuit, patri dissimilissimus, cui etiam in imperio successit. Vitam ejus, et quod dignum exitum vide apud Herodianum lib. 1. De hoc sic scribit Ausonius in Tetraechi. Cæsarum:

Commodus insequitur pugnis maculosus arcu;

Threcidico princeps bella móventes gladio.

Eliso tandem persolvens guttute pœnas

Citrinibus, fassis matris adulterium.

Commone, Insula est adjacens Ephesō urbi, ut autor est Plin. lib. 5. cap. 31.

Complutenses, Hispaniæ populi, sic à Compluto urbe dicti. Plin. lib. 3. cap. 3. Vulgò Alcana de Hanares.

Compostella, Vrbs Hispaniæ.

Compsacūs, *κομψάκης*. Fluvius est Thraciæ, non procul ab Abderis, in Bistonidem lacum influens. Autor Herodot. libro 7.

Compsani, Hirpinorum populi in Italia. Plinius libro 3. capite 11.

Compsa, *κομψώνας*. Bithyniæ oppidum, ad Thraciæ Bospori angustias situm, non procul à Chalcedone. Autor Plin. lib. 5. cap. ult.

Comum, *κομός*, Ptolemæo. Ital. **Como**. Germ. Chum in Italiæ am See gelegen.] Civitas Galliæ cisalpinæ juxta Larum lacum. Hæc primum mediocris erat colonia trans Padum; à L. Scipione deducta, & deinde à Pompeio restaurata: postrem autem à Iulio Cæsare multis partibus aucta, missis eō quinque millibus colonorū: quo tempore etiam pro Como Novum comum cœperit appellari: & incolæ Novocomenses, qui anteà Comenses dicebantur. Meminit hujus oppidi Plinius in nona regione Italæ, lib. 3. cap. 17.

Comus, *κομός*, Deus apud veteres habitus comedationum, nocturnarumq; saltationum præses: in cuius militia autorabant juvenes, qui coronati nocte cum facibus, musicisque instrumentis ad avicarum fore saltandi, canendique gratia concurrebant, procaciterq; lasciviebant, ut fores non unquam effringerent, quod optimè describit Philostratus, *περὶ ἀκρωτηρίου*. Imagine tertia. qd Hinc Comessati verbum, *κομψός*, & Comessatio, ut inquit M. Varro. Item Crepalocomus, vinolentorum hymnus apud Aristophanem in Ranis.

Concītabulā, quæ primum fuerunt, nonnulla postea in municipijs suis relata: de quo sic Frontinus in libro de Limitibus agrorum: Quarum urbium, &c. Vide in APPELL. Concīcio.

Concordiæ, *κονκορδία*, Veneriæ oppidum, non procul ab Altino, & flumine Liquestria: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 18. Vulgò Concordia. qd Est item Concordia cognomento Iulia, Hispaniæ Bæticae oppidum; in conventu Hispalensi, teste eodem Plinio, lib. 3. cap. 1. Hujus incolæ dicuntur Concordienses, quorum meminit idem Plin. lib. 4. cap. 20. qd Concordia item dea apud Romanos, cuius ædem C. Flavius Cn. filius dedicavit in area Vulcani summa invidia nobilium, teste Livio, lib. 9. ab Urbe. Cicero pro Domo sua: Si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordię devinxisset. qd Cella concordiz. Cicero 2. Philip. Quum in hac cella concordiæ (ð di immortales) in qua me Consule salutares sententiae dicas sunt, &c.

Concubientes, Populi sunt in Umbria sexta Italæ regione, ut est apud Plin. lib. 3. cap. 14.

Condaltus, *κονδαλός*, Mausoli Caria regis in Lycia præfetus, mirus pecunia emungendæ artifex: de quo tradit Aristot. in Politicis, quod quum Lycios maximo comæ autriendæ studio teneri animadverteret, occasionem sibi eam oblatam ratu, qua auri quamplurimum & sibi possit congerere, & ad regem mittere, literas sibi à Mausolo allatas simulavit: quibus illi jubenter comam tondere, & ad regem mittere: si tamen mallent aliquantulæ pecuniæ jacloram facere, se datum operam, ut in Graecia comæ coemerentur, & pro Lycis ad regem mitterentur. Quam conditionem Lyciis avidè accipientibus, mirum dictu quantam eo commento pecuniæ vim extorserit.

Condante, Ptol. lib. 2. capite. 8: Rhedonum urbs est in Gallia, quam credimus esse eandem cum ea, quam hodie vocant Rennes en Bretagne.

Condigrammæ, Carmaniæ oppidum, apud Plinium libro 6. cap. 23.

Condōndūs, rex Alemannorum. Vide Ammianum.

Conē, Insula ad ostium Istri. Lucanus lib. 3: & bárbara Cónē

Sármaticæ ubi perdit aquas, &c.

Confluentiæ, Vrbs sita eo in loco ubi Mosella Rheno miscetur. Vulgò Coblenz.

Congédūs, Amnis est Celtiberorum, erumpens circa Bilbilim, qui per agri planitem fluens, exiguum lacum efficit tenetibus aquis. Mart. lib. 1: Tepida natabis lenè Congediava, Mollesq; Nympharum lacus.

Coniades, *κονιάδης*, Scriptor Græcus; cuius opus de Apparatu vini citat Plin. lib. 14. cap. 19.

Conibrica, Lusitanæ oppidū, ut autor est Plin. lib. 4. cap. 21, in descriptione Lusitanæ. Vulgò Coymbra.

Conisalus, *κονιάλος*, Deus habitus est apud Athenienses, qui simili feri ritu colebatur, quo apud Lampsacenos Priapus. Autor Strab. lib. 3.

Conilium, Theutraniq; oppidum, non procul à Caico fluvio, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 30.

Conistoris, Vrbs Hispaniæ citerioris in tractu Celtaico: cuius meminit Strab. lib. 3.

Conon, *κονῶν*, Atheniensium dux fuit, qui prælio victus à Lyandro, Lacedæmoniorum duce, sponte abiit in exilium ad

tus fuit ex ejusdem nominis Nympha, Asopī filia raptā à Neptuno, & ad insulam delata, cui nomen fecit: Vbi gravida facta Neptuno peperit Phæacem, qui fuit pater Alcinōi. Lucan. lib. 2: Hinc latē patet omne fretum, seu vela ferantur In portus Coryra tuos, seu lœva petatur Illyris. Hujus meminit & Homerūs Odyss. Plin. lib. 4. cap. 12: Insula autē ex adverso The-sprotiæ Coryra, à Butroto XII. M. pass. eadem ab Acroce-rauniis quinquaginta millibus, cum urbe ejusdem nominis Coryra, liberæ conditionis, & oppido Cassiope, temploque Casii Iovis, passus XCVII. M. in longitudinem patens: Home-ro dicta Scheria & Phæacia. Hæc Plin. Venetorum est hodie. Hujus insulæ meminit Virg. s. Aen. ut annotavit Servius:

Linquere rūm portus jubeo, & considerare transitis:
Certatim socii ferunt mare, & æquora verrunt.
Protinus aërias Phæacum abscondimus arcas,
Littorāq; Epri legimus, &c.

Aërias arcas Phæacum, inquit Servius, insulam dicit sitam inter Epirum & Calabriam, ubi regnauit Alcinous. Hæc ille. q. Libera Coryra, caca ubi liber, ἡλιός καὶ νέφες, οὐρανὸς: Proverbiali figura dicitur ab Eustathio in Dionysiu, quo significamus libertatem quidvis agendi: sed magis quadrabit ubi significabimus impunitatem esse maleficis. q. Est & altera ejusdem nominis insula, cognomēto Melæna: hoc est, nigra, viginti tantum M. pass. distans ab Issa, quam Pomp. lib. 2. inter Eleæridas numerat. Meminit ejus & Plin. lib. 3. cap. ult. Coryris, Κορύρη, Vrbs Aegypti, Steph.

Cordilio, Stoicæ sectæ Philosophus fuit, patria Pergamenus, qui quum omnium & regum & principum amicitias spernaret: à Catone tamen se exorari passus est, ut illum in castra comitaretur. Volaterranus lib. 14.

Cordubā, æ. pen. cor. Κορδοβα. Vulgo Cordova, Oppidum Hispaniæ Bæticæ, utriusq; Senecæ, & Lucani patria, ut testatur Martial. lib. 1. ad Licianum: Duosq; Senecas, unicumq; Lucanum Facunda loquitur Corduba. q. Hinc Cordubensis conventus dictus est, unus ex juridicis Bæticæ conventibus: qui sunt omnino quatuor, Astigitanus, Hispalensis, Cordubensis, & Gaditanus: de quibus Plin. lib. 3. cap. 1.

Cordus, inter præceptores Alexandri Mammez nominatur. q. Cordus item Cremitius declamator nobilis fuit, cuius meminit Tranquillus in Caligula. q. Fuit & Cordus historicus, qui Imperatorum vitas conscripsit, cui virtus vertitur, quod eorum qui obscuriores essent, minima etiam persequetur. Nam quando processerit, & quando cibos viuaverit, ut quoties vestem mutaverit, sanè de clarissimis, notisque viris commemorandum est. Autor Capitolinus.

Cordylus, Κορδύλη, Vrbs Pamphyliæ, Steph.

Coresa, Helladis: id est, Græcie insula. Plin. lib. 4. cap. 12: At in Hellade, inquit, etiamnum in Aegæo Lycaes, Scarphia, Coresa, Phocasia, compluresq; aliae ex adverso Atticæ, sine oppidis, & idèo ignobiles.

Corfinium, Oppidum est in Pelignis, quod belli civilis tempore Domitius, quum pro Pompeio occupasset, obsidione coactus Cæsari dedidit. Hanc Marsi postea Italicanam appellavere, bellieq; Marsici tempore aduersus Romanos receptaculum, atq; adèò propugnaculum sibi constitüre: ut est videre apud Strabonem lib. 5. Vulgo Penitius à Campi di S. Pellino.

Corfinenses, ejus oppidi incolæ: quorum meminit Plin. libro 3. cap. 12.

Coricæ, Insulæ duæ sunt ante Peloponnesum. Plin. lib. 4. ca. 11. Coricondamic, Κορικονδαμικη, prope Sinopen est, gentile Coricondamites: unde & palus Coricondamitis, Steph.

Corinum, Κορινθη, Liburnia urbs apud Ptolem. libro secundo, capite 17. quæ Corianum Plinio dicitur. q. Est etiam hoc nomine apud Ptolemaeum urbs Britanniæ, quæ vulgo Claudiostria vocatur.

Corinnæ, Κορινθη, Doctissimarum aliquot poëtridum nomen fuit, quarum prima Thebana fuit seu Tanagra, Archelodori & Procratiz filia, & Myrtidis discipula, quæ Lyricorum principem Pindatum quinques viciisse, & epigrammatum quinq; libros edidisse fertur. Secunda fuit Thesbia, veterum monumentis plurimum celebrata. Tertia floruit Ovidii temporibus ipsi poëtæ charissima. De hac Martialis: Norat Nasōnem sola Corinna suum.

Corinnus, Κορινθη, Iliensis poëta fuit, qui primus Iliada cōscriptissime creditur, & Homero majoris operis argumentum suppeditasse. Suidas.

Corinthus, Κορινθη. Ger. Die weiterläufige Stadt Corinthus in Achaea des Peloponnesi gelegen, so liegt die Itali neben Corinno. Vn. Korintus vāras.] Vrbs Achaia, fere in medio Isthmi Peloponnesi sita (Isthmos autem Græci vocant angustias, quibus à peninsula ad continentem est aditus) ab Ortu Saronicum, ab Occasu Crissæum sinum habens, qui & Corinthiacus dicitur: duabus inclita portibus, quorum Lechæum Ionio, Schænus Aegæo immixtæ mari. Vnde & Bimarem Corinthum poëtæ

peculiaris epitheto appellarunt. Ovid. 4. Fastor. Adriacumque patens latē, bimaremq; Corinthum. Horatius libro 1. Carm. Ode 7: Laudabunt alii claram Rhodon aut Mitylenem, Aut Ephesum, bimariisve Corinthi Moenia. Fertur autem Corinthus primò à Sisypho latrone Acoli filio condita fuisse, & Corinthia nominata, autore Strabone: postea Ephyre: deinde eversa, & instaurata à Corintho Marathonis, seu Pelopis (ut Suidæ placet) sive (ut alii malunt) Orestis seu Iovis filio, Corinthus appellata. Habuit autē hæc urbs montem præruit, iisdem mœnibus conclusum, in quo arx fuit nomine Acrocorinthus, & Pirene fons Musis sacer. Hanc urbem Cicero pro lege Manilia, Græciæ totius lumen appellat. Ed enim potentia propter situs opportunitatem excrévit, ut vix Romanæ urbi concederet: tantumq; in fastum evasit, ut populi Romani Legatos in injuriosius appellare, & (si Straboni credimus) etiam ferdibus perfundere non dubitaret. Quare commoti patres quoniam etiam ante crescentem in dies urbis potentiam suspectam haberent, bellum illi inferendū censuerunt. Missus itaq; in Græciam L. Mummius, Corinthum obsedit, tandemq; captam incendit, soloque æquavit, adeò ut vix ullum Corinthi vestigium fuerit relictum. Quo incendio quantæ opes fuerint absumptæ, docet Florus his verbis: Quid signorū, (inquis) quid vestrum, quidve tabularum raptum, iacentum, projectum est! Quantas opes vitor & abstulerit, & cremaverit, hiæc scias, quod quicquid Corinthi æris toto orbe laudatur, incendio huic superfluisse cōstet. Nam & æris pretiosiorē notam ipsa opulentissimæ urbis fecit injuria: quia incendio perustis plurimi statui atque simulachris, æris, argenti, aurique venæ in commune fluxerunt. q. Non est cujuslibet Corinthum appellare, & πόλις αὐτὸς ἐστιν οὐδὲ οὐδὲς. Vetustum juxta ager venustū adagium de rebus arduis & aditu periculosis, qualque non sit cujuslibet hominis affectare. Suidas & Gellius. q. Apollodorus autor est, fuisse & alias hoc nomine dictas civitates, quarum una fuit in Thessalia: altera in Epiro: tertia in Elide.

Cōlinthiūs, & Corinthiensis, adjectiva, quæ sic ab invicem distinguuntur, ut Corinthi. [Κορινθιοι. Vng. Korintus vāras bēliek.] sint, qui Corinthum habitant, seu qui ex Corintho natū sunt: Corinthenses, qui alibi natū sunt, sed negotiantur Corinthi. q. Ut Corinthia videris corpore quæcum factura, & Κορινθια τοιαχα προπονάντων. In mulierem intempestivū libidinamentem. Sic & Corinthi, Κορινθια, veteribus vulgato ioco dicebantur ii, qui scortationibus ac lustris indulgerent, quive lenocinium exercebant.

Cōrinthiā vasa, Κορινθιανά, dicuntur ex ære Corinthio fusa, quæ tanto olim in pretio habita sunt, ut sèpè argenti, non unquam etiam auri estimationem excederent. Aeris autem Corinthi non naturalis erat, sed artificio quælita nobilitas, auro, argentoq; æri permisto. Hæc autem metallorum commissio casu primum est ad inventa confusa ex Corinthi incendio metallis. Triæ autem sunt genera Corinthiæ æris, ut docet Plin. lib. 34. cap. 2: Candidum, quod nitore accedit quam proximè ad argentum: in quo scilicet argenti mixtura prævaluit. Alterum in quo auri fulvus color inspicitur. Tertiū, in quo æqualis temperie oronum fuit. Cic. lib. 2. Tuscul. Scis igitur siquid de Corinthiis tuis amiseris, posse habere te reliquam supellestilem salvam.

Cōrinthiācūs, a, um. [Κορινθιανοι. Vngar. Korintus bol valo.] Quod ex Corintho est. Ovid. lib. 3. Trist. Illa Corinthiacis primum mihi cognita terris. Cornel. Front. de diff. vocab. inter Corinthium, & Corinthiacum distinguit. Corinthium inquit Civem dicimus, & Corinthiacum vas.

Cōrinthiārūs, à Suetorio positiū est pro amatorenimio Corinthiorum vasorum.

Coriolanus, Martii civis Romani nobilissimi cognomē fuit, ab eo in memoriam Coriolorū urbis à se expugnatæ usurpatum. Hic plebis odio in exilium actus, Volces pop. Rom. hostibus se conjunxit, patriæq; infestissimū bellum intulit: neq; à quoquam aut precibus aut minis flecti potuit, nisi à Veturia matre & Volumnia uxore: vide historiam latiū apud Livium lib. 2. ab Urbe. Hunc Cicero in Bruto cū Themistocle confert, his verbis: Bellum (inquit) Volcorū illud gravissimū, cui Coriolanus exul interfuit, idem ferè cum Periarum bello fuit, similisq; fortuna clatorum vitorum. Siquidem uterque quævis civis egregius fuisse, populi ingratu puluis injurya, se ad hostes contulit, conatumque iracundia suæ morte sedavit. Hæc Cicero. Coriolani vitam vide latiū apud Plutarchum.

Corioli, Κοριολη, Latii oppidum fuit, à Cn. Marcius expugnatum. Vnde & ipse Coriolanus dictus est. q. Coriolani eijs oppidi incolæ. Plin. lib. 2. cap. 4.

Corissius, Κορισσος, Vrbs Ephesiæ: vocis originem Steph. explicat, sed locus mutius & corruptus videtur. Hinc Corissius, Corissites. q. Est & Corissia, Κορισσια, oppidum & navale Cōinsulæ, Steph.

Coritus. Vide CORYTHVS.

Cornē. Collis suburbanus agri Tusculani, qui olim luctū habuit faginum, antiqua religione Diana consecratum: de quo Plin. lib. 15. cap. ult.

Cornicetes. Populi sunt Pannoniæ, apud Plin. lib. 3. cap. 23.

Corneliā. *κορνέα*, Matrona nobilissima fuit, Sempronii Gracchi uxor, & Tiberii & Caii Gracchorum mater, & majoris Africani filia, quæ à Valerio Maximo laudatur, quod matronæ Campanæ ornamenti sua pulcherrima ostentanti, nō aurum, non gemmas, non denique vestes opposuerit: sed liberos, qui maxima sunt matronarum ornamenti. Fuit hæc mulier doctissima, & Latinæ puritatis diligentissima obser-vatrix, quæ etiam Epistolas telescopiæ scriptas reliquit: quarum meminit & Cicero in Bruto: Legimus, inquit, epistolas Corneliae matris Gracchorum: appetit filios non rām in gremio educatos, quām in sermone matris. *q* Quintilianus item Cornelias eloquentiam commendat his verbis: Magni interest (*inq*uis) quos quisque audiat quotidie, quibuscum loquatur, à puero, quemadmodum patrés, pædagogi, matres loquantur. Eloquentiæ Gracchorum mater Cornelius pro illo tempore plurimū contulit: Hæc Quintilianus. Fuit & Cornelius P. Seftii uxor, cuius meminit Cic. lib. 5. Epist. Famil. his verbis: Nō satis, inquit, credidi homini prudenti, tam valde esse mutatam voluntatem tuam: sed posteaquam & Cornelius tua Terentia convenit, & ego cum Qu. Cornelio loquutus sum, adhibui diligentiam, quotiescumque Senatus fuit, ut adessent.

Corneliorum familia Romæ fuit in primis illustris: ex qua non minimi nominis fuit Cornelius ille Cossus, qui quā Tribunus esset militum in exercitu, Volumnium Lartem Vejen-tum regem occidit, secundaq; opima spolia Iovi Feretrio re-tulit: Cossus cognominatus à corporis rugositate. Cossos enim eos qui rugosi sunt, & aspera facie, à multitudine vermiū, qui in ligno nutruntur, Festus dicit vocari. *q* Cornelius Asina, quum fundū emisset, sp̄nsorq; preti ab eo expeteretur, postera die asinam fasculis pecunia plenis in forum adduxit pro sponsote: unde cognomenū accepit. Autor Macrobius. *q* Cornelius Balbus, genere Gaditanus fuit, & à Cn Pompeio Magno civitate donatus: qui deinde eo nomine in jus accessi-tus, quasi per imperitiam legis cum civitate Pompeius dona-set, Ciceronis patrocinium meruit. Hic postea ex Cæsarib[us] fa-miliaribus factus, plurima apud eum & gratia & autoritate polluit. Cicero Attic. Fuit apud me Cornelius: hunc dico Bal-bum Cæsarib[us] familiarem. *q* Cornelius Centimus, & Sulpicius Galba Consules, quum Annibal mœnibus appropin-quaret, occurrentes magna urbis trepidatione, extra urbem castra habuere. Plutarchus in Annibale. *q* Cornelius Epita-dius, L. Cornelii Sylla Dictatoris libertus, librum quē Sylla de suis rebus gestis imperfectū reliquit, supplevit, Tianquillus. *q* Cornelius Gallus, poëta fuit elegiographus, Foro Juliensis, qui Augusti favore condescendit ad gradum Praetoræ. Fuit pri-mūm summus Octavii amicus: sed postea suspicione conju-rationis, quum in ejus odium impigisset, sibi ipsi mortem cō-sciavit anno ætatis quadragesimo tertio. Ovidius lib. 3. Eleg. Sanguinis atq; animæ prodige Galle tuæ. Cornelius Gallus (inquit Servius) primus Aegypti præfectus fuit, & poëta ex-i-mius. Nam & Euphorionem Græcum trastrulit in Latinum sermonem, & amdrum suorum de Cytheride conscripsit li-bros quatuor. Hic primūm in amicis Augusti Cæsarib[us] fuit: postea quum venisset in suspicionem quod contra eum con-jurasset, occisus est. Fuit autem amicus Virgilii adeò ut quartus Georgicon à medio usque in finem ejus laudes teneret: quas postea, jubente Augusto, in Aristi fabulam commuta-vit. Hic Gallus amavit Cytheridem meretricem, libertam Vo-lumnii: quæ, eo sperto, Antonium euntem ad Gallias est secu-ta: propter quod dolorem ejus cōsolatur Virg. Aegl. 10. Hæc Servius. Cytheridem autē quam deperibat, mutato nomine, Lycoris vocavit. Ovidius: Gallus & Hesperis, & Gallus no-tus Eois, Et sua cum Gallo nota Lycoris erat. *q* Cornelius Merula Consul contra Bojos in Galliam missus, duodecim millia hostium cecidit. Autor Livius de bell. Macedon. libro quinto. *q* Cornelius Merula superioris nepos, Flamen Dialis, partium Syllanarum, ingresso urbem Mario in Iovis æde, venis succisus, se necando mortis contumeliosa damnatio-nem effugit: sacerdotisque sui sanguine socii vetustissimi ma-duere. Valerius de Morte. *q* Cornelius nepos, Ciceronis tem-pore, vir disertus, vitas illustrium virorum scripsit: quarum tā-tum Pomponii Attici extat, totiusq; ævi historiam, tribus (ut Martialis verbis utar) charitis explicuit. Huic Vallerius Catullus Veronensis opus suum dedicat, ut indicat primum operis epigramma. Vide plura de hoc apud Crinitum. *q* Cornelius Severus inter poëtas Epicos ab antiquis autoribus relatus est. Ingenio fuit magno, & in scribendis versibus facilis. Con-stat eundem fuisse versatum in declamationibus, qua in re in-genium suum atque eruditionem maximè probavit: quum in

éodem officio essent alii complures, ut Asinius Pollio, Pomi-pei Silo, Porcius Latro, & Aufidius Bassus. A' Fabio Quintiliiano ita commendatur, ut versificator quām poëta melior habitus sit. Scripsit inter alia multa, opus de bello Siculo, quod ab eo absolum nō est propter immaturam mortem. Quod opus si absolvere potuisset, merito sibi secundum locū vendicasset, ut idē Quintilianus autor est. Extatq; ejus carmē illud, quo eleganter deslevit Marci Ciceronis interiū: quod etiam ab Anneo Seneca magnopere commendatum est: Oraque magnum spirantia penè virorum la rostris jacuēre suis: sed enim abstulit omnes, Tanquam sola foret rapti Ci-ceronis imago, &c.

Corniculus. *κορνικός*, Vrbs Latinorum, Steph.

Cornificius. Poëta eruditissimi nomen fuit, cujus egregia opera usus est Augustus in bello Siculo. Hic milites fugientes non infaceret Galeatos lepros solebat appellare: à quibus tandem destitutus ab hostibus circumventus est, & occisus. Huius foror fuit nominē Cornificia, cujus carmen magno in pretio habitum fuit.

Cornicarum dīva, um. Locus trans Tyberim erat, cornicibus dicatus, quod in Iunonis tutela cornices esse putabantur. Autor Festus.

Cornūtūs, *κορνύτης*. Suidæ Philosophus fuit ex Lepti civitate Africæ, qui, teste Suida, non pauciores discipulos morum comitate, quām eruditio nominis ad se pellexit. Floruit Neronis temporibus, à quo etiam fuit intercessus. *q* Fuit & Cornutus Prætor urbanus Romæ Cicer. temporibus: de quo sic scribit libro Epistol. 10: Placuit nobis, inquit, ut statim ad Corutum Præt. urb. literas deferremus: qui quod COSS. ab-erant, Consulare munus sustinebat more majorum. Item At-rici lib. 1. Epistol. 9: Bonis utimur Trib. pleb. Cornuto verò Pseudocatone.

Cörcebus, sine aspiratione, *κορεῖς*. Suidæ Filius fuit Mygdonis (unde à Virgilio Mygdonides appellatur) qui incensu amore Cassandrae, quam etiam Priamus ei pater desponderat, ad Trojam venit, socero & Phrygibus latus auxiliū, quamvis ei à sposa ipsi exitium, nisi abiaret, esset prædictum. Nam ea nocte, qua Ilium cecidit, occisus est à Peneleo quodam Græco. Virgilius secundo Aeneidos. juvenisque Co-rebus Nygdonides, illis qui ad Trojam forte diebus Venerat insano Cassandrae incensus amore. Vnde proverbium: Stulti Corcebo, *καθάπτεται κορεῖς*, Proverbialis hyperbole in stupidos & vecordes.

Coromane, *κορωνίς*, Vrbs ad Sinum Persicum: gentile, Co-romanus, Steph.

Corona, sydus, de quo in ARIADNE.

Cornē, es, pen. prod. sive Corona, *κορώνη*. Peloponnesi op-pidum est, ad sinum Messeniacum, nō procul à Pamisi flumi-nis ostio, etiam hodie nomen servans. Vulgò Coron.

Cōrōnātūs, a, um, *κορωνάτης*, ut, Sinus Coronæus, *κορωνάτης*. Vulgò Golfo de Coron, qui & Messeniacus, ab Acritâ pro-monitorio ad Tænaron usq;, agri Laconici promontorium extensus. Vide Plin. lib. 4. cap. 5. & Strabo. lib. 8.

Cōrōnātā, *κορωνάτης*. Vrbs est Boeotia non procul ab Helicone, in colle sita: ita dicta (ut Stephano placet) à Coronæ Thersandi filio. In hujus agro negant talpas aut gigni, aut aliundē illatas vivere posse. *q* Est & altera ejusdem nominis urbs in Phthioide, non procul à Pagasis, cujus meminit Strabo libro nono, Plinius libro quarto, capite septimo: Iuxta Cephisum amnem Lamia, & Anichia, Medeon, Phligene, Grepis, Coronea, Chæronia. *q* Stephanus & alias ejusdem nominis ur-bes cōmemorat, quas quod nullam earum mentionem apud Geographum fide dignum inventarimus, hic consulto præ-termisimus.

Cōrōnīs, idos, *κορωνίς*, alio nomine Arsinoë, Nympha fuit, Phlegis, vel ut alii tradūt, Leucippi filia: quæ quā forma esset non inclegati, Apollini placuit, à quo & virtuata & grida fa-fa est. Verū quā postea Ischidi cuidā Thessalo, mutuo ejus amore capta, sui copiā faceret, à corvo deprehensa est: ex quo quā Apollo amicę perfidiam cognovisset, telis eam cōfodit: puerūq; qui postea Aesculapius appellatus est) ex utero ejus exemptū, Chironi Centauro tradidit educandū. Ovid. lib. 2. Metam. Pulchrior in tota quām Larissæ Coronis Non fuit Aemonia. &c. Vide latius in dictione AESCVLAPIVS.

Cōrōnātā, Vrbs Acarnaniz, *κορωνάτης*. Gentile *κορωνάτης*, Apparet alterutrum esse corruptum.

Cōrōnūs, *κορωνός*, Filius Lapithæ. Vide PHILAIDE.

Cōrōpē, *κορωπή*. Vrbs Thessaliz, ubi Coropæi Apollinis ora-culum, cujus meminit Nicander. Sed videtur legendum Oro-peus. Oropē enim Eubœa civitas est, Apollinis templo cla-rissima, Steph.

Cōrōpīlī, Populi sunt Thraciæ, Hebræ accolentes, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 11.

Cōrōsæ, *κορωπή*, Stephane, Insulæ sunt Ioniæ adjacentes, ere-gione

gione Sami. Plinius lib. 5. cap. 31: Ioniæ ora Aegæas & Cor-
feas habet.

Corsica, penult. corr. Frvgo. Prolemzo. German. Die Insel
Corsica dicitur ab aliis Galli nennen sie Corsega.] Insula maris Li-
gustici, longa passuum C.L.M. lata autem quinquaginta: sex-
ginta circiter stadiis distans à Sardinia. Castella habet Bles-
nos, Caracem, Emiconias, Vapanen. Tota autem malignè col-
litur, quod aspera sit, & multis in locis inaccessibilis. A Gra-
cis Cyrus dicitur, à Cyrno, ut Fabio pictori placet, Herculis
filio. Corsicam autem appellatam volunt à quadam bubulci
ancilla, cui Corse nomen erat, ut refert Stephanus. q Vnde
Corsi, Κορσοί, hujus insulae incolæ appellantur: quorum Stra-
bo scribit miram sua ætate fuisse morum feritatem, aded ut
ex rapto viverent, ipsasq; etiam belluas immanitatem supera-
rent. Vide plura de hac insula apud Strabon. lib. 5. & Plinius
lib. 3. cap. 6 Genuensisbus diu patuit, Ademarchi navarchi au-
spiciis Mauris erepta.

Corsicā, inquit Plin. lib. 3. cap. 6. insula in mari Ligustico, sed
Tusco propior, Septentrione in Mendiem proiecta, &c. Notis-
fima est in vino præstante, durante etiamnum nomine, inter-
quam & magis Meridianam Sardiniam, angustum mare in-
terfluit. De qua Ptol. lib. 3. cap. 2. q. Cingitur ab occasu qui-
dem, & Septentrionibus mari Ligustico: ab ortu autem Tyr-
renio marijā meridie pelago, quod inter ipsam & Sardiniam
interjacet. Scribit Strabo Corsicam maligne coli, asperam &
plurimis in partibus inaccessibilem, adeo, ut qui ejus montes
habitant, ex latrociniis vitam degant, immanitatemq; feras su-
perent. Hinc factum esse dicit, ut quum Romani Imperatores
in eos irruant, magnum servorum gregem captum advehant.
Corsica forma apud Prolem. 6. Europæ tabula depingitur.
Athenæus tradit Corsicę incolas idē longevos esse, quod
mellis cibo, quo plurimum abundant, utrantur assidue. Quod
alicui mirum videti potest, quum ejus insula ncl ob taxio-
piam, venenarum sit, ut est testis Ovid. Eleg. 1:

Melle sub infami Corsica mittit apis.
Præterea Servius grammaticus Corsicana mella esse amara
scribit, explicans illud Virg. Georg. lib. 4:

Dulcia mella premes, nec tantum dulcia, quantum, &c.
Dulcia, inquit, non est superfluum epitheton. Nam idem sit dulcia : quia etiam sunt amara, ut Corsicana. Hæc ille. Vide COR SIS.

CORSIA.
Corſis, Insula in Maro Tusco, à Corſe ancilla bubulci, a-
llata ~~agorū~~, Corſica dicta: gentile Corſi, Stephanus. De Corſi-
ca proximè dictum est.

Cortona, Κόρτων, Thefliae civitas, distans à Cranone centum
ciciter stadiis, Stephanus ex Strabone.

quorum meminit Plin.lib.3.cap.5.
Cerynā, sive Gortyna, per Stephano, Κέρυνα Straboni,
insignis urbs Cretæ fuit, quam præterlabitur Lethus amnis.
Plin.lib.4.cap.12, & Pompon Mela lib.2. Circa hanc urbem
calami nascabantur sagittis conficiendis in primis idonei. Si-
lius lib.2: Eois quanvis certet Cerynā sagittis.

Cortynus, **a**, **um**: ut Cortynia tela. **Sil. lib. 1**: -celsis Cortynia
muris Tela sonante fugat nervo. q Cortynia vestis, pro vena-
toria apud Claudianum lib. 2 de Rapt. Proserp. -unde Dianae
Cortynus aemina e. q. **Cortynia** s. f.

Crispatur gemino vestis Corinna cinctu.
Coruncanus, Primus Romæ pontifex maximus fuit de ple-
be, quem Cicero pro Doimo sua ad Pontifices, Pontificum juris
peritissimum fuisse testatur. Is cum legatus ad Teucam Illy-
ricorum reginam missus esset, in redditu contra jus gentium
interfectus est. Quidam & alter Coruncanus, qui adversus A-
milcatem & Barcham in Siciliam missus est, cuius meminit
Polybius.

Corus, sine h, penult. prod. [αρίστας. German. Der Wind von dem Sommerlichen ubergang der Sonnen her wdyet. Fland. Roidwesten west. Polon. Wiatr wiejący od wsapadu słońca leciec. Vng. Nap nyugati szd. Ang. The north westwind.] Ventus flans ab occasu solstitiali, Aquiloni oppositus, teste Plinio, libro 2. cap. 47. Iuvenal. Atque habites Coro semper tollendus & Austro. Quandoque mutantur o in au, Caurum dicimus. Virgilii 3. Georg. Semper hycms, semper spirantes frigore Cau- n. q Est item Corus, ρότος, mensuræ genus, quadraginta quinque modios continens: modius vero xx, capit sextarios. In qua significatione prior hujus dictionis syllaba corripitur.

Corybantes, [κορύβαντες. Germ. Unstinnige Pfeffer der Göttin Cybeles, welche ein haarschwarzer Saturn gewesen ist.] Cybeles sacerdotes, qui sacro correpti furore cymbala pulsabant, capitaque saltando jastantes, alios in similem rabiem agebant. Homerius *βαρύγυρας* vocat. Hinc (inquit Strabo libro 10.) qui capita saltando jastant, & numinis aspiratione, furiiisque agitantur, **Corybantes** dicimus. **Hi primùm Idam Phrygia mon-**

tem quisque dicuntur: postea autem in Cretam navigasse
montemque quandam incoluisse, quem à nomine reliquit se-
dis, etiam Idam appellant: ubi & lovem infantem aluerunt
tympana jugiter pulsantes, ne Saturnus (qui cum Titano fra-
tre convenerat, ut sibolem omnem masculam interficeret)
puerum vagientem audiret. Sunt qui Curetas, & Coryban-
tas, & Caberos & Idæos dactylos eisdem esse putent. Dictos
volunt à ιχεύσθαι, quod est caput saltando; & facte: vel (ut Her-
molaus in Cast. sentit.) à pupillis oculorum & genis, quas
Græci ιχεύονται vocant, quippe qui quium Iovis custodes essent,
non modo excubare, sed etiam apertis oculis dormire cog-
eretur. Inde ιχεύσθαι est insanire, & ιχεύδωμα: prædicto est, ma-
lo quadam genio agi. Diodorus Corybantes scribit Iafo-
nis & Cybeles filium fuisse, ac simul cum Dardano sacra Ma-
tris Deum in Phrygiam detulisse, eosq; qui in sacrificiis ejus
deæ incumbere voluerunt, de suo nomine Corybantes ap-
pellasse. Alii à galea dictos volunt, quæ Græcè ιχεύονται dicitur,
quæd galero quadam capita testi infantiendo luderent.
Corycia, ιχεύσις, Promontorium Cretæ, & portus Aethio-
pæri Stephanus.

Corycus. pen. cor. xáργυρον. Nomen est urbis, & montis excelsi in Cilicia, optimum crocum ferentis.

Corycius, a, um, κερύκης, ut Crocum Corycium. Mart. lib. 11:
Ultima corycioque cadit auro croco. Specus Corycias non
longè abest ab urbe Coryco : à quo Corycides Nymphæ di-
ctæ sunt. Ovid. lib. 1 Metam.

Kάρκεως, Stephan. Vrbs Cilicæ, apud quam fuit Corycium antum illud nympharum, res maximæ admirationis, quavis & aliud ejusdem nominis in Parnasso feratur. Vrbem etiā **Coryceam** vocat. Est etiam **Kάρκεως**, mons excelsus & rubens prope Teon Ioniz., & portus, & parva insula ejusdem nominis, ubi Corycæ maximè piraticam exercabant, de mercibus & navigationibus per vicinos portus futtim auscultantes: unde proverbium de curiosis circa secreta. **Corycæus** auctoravit, Steph.

Corycides, Nymphæ à specie vocantur apud Ovid. lib. 1.
Corydalla, κορύδαλλα, Vrbs Rhodiorum: gentile κορυδαλλαῖς,
Stephan.

Corydallos. Κορύδαλλος, Vicus in Tribu Hippothontide: tri-

Corydon, Pastor Theocrito & Virg. memoratus.
Corydon, pastor Vrbis Accanorum in Italia Steph.

*Coryton, κορύτων, Vtbs Accanorum in Italia, Steph.
Coryleum, κορύλειον, Vicus insignis in Paphlagonia: incola
κορυλεῖς, Stephanus.
Corynetus, κορύνητης Suidæ, Latrō fuit famosissimus. Vulcani
filius, qui juxta Epidaurum hospites clava quadam, quæ co-
ryna dicebatur, peremit: unde & hoc nominis sibi sumpsit:
priùs enim Periphatum vocatum tradunt. Hunc Theseus in-*

Coryphaeus. Κορυφαῖος, Mons est circa Epidaurum, Diana sacra. Stephanus.

Coryphasium. Κορυφάσιον, Regiuncula est agri Laconici, circa Pylum, Stephanus.

Corythus, penult. corr. **κορύθης**. Vulgo **Cortona**. Oppidū Tuscā prope Arectium, in parvo colle cuiusdēcim nominis situm, à **Corytho** rege ita appellatum. Virg. lib. 9. Aen. Nec satis extre-
mas Cortinī pene curvavit ad urbes.

Cos, xdr., Insula est in mari Aegæo, una Cylcladum, quam Hercules olim diripiisse fertur, & regem Eurypylum Neptuni filium unum cù liberis & uxore Clyticæ occidisse, cù quod ipsum tempestate eò ad pulsum & impeditum, ab urbe & hospitio prohiberent, postquam à vastatione Trojæ & Laomedontis rediisset. Celebratur propterea suavitatem vini, quod in ea nascitur. Ab ea sicut Cous, a. um. Vocabatur etiam olim Caria, vel Caris, Kas, Stephan. teste: & Meropos, à Merope gigante: Cos autem à Coo Meropis filia, xai xai Κύριος, Homerus. Dicitur etiam κόσ, vel κόσ, & κίσ, ut videtur: quo nomine etiam conditor eius dicebatur. Gentilia, κίσ, κιδ, κάσ, κάλος, κάλι. q Est item Cos urbs Aegypti. Item fossa Corinthi, in quam fures & fugitiivi includebatur: quæ & Cous, & enutriti in ea Coes. Coos enim fossas & speluncas omnes appellabant, Steph.

Cos. Insula Cartæ attributa, ut Rhodos Lyciæ. Cos alia est à Chio, & à Chea. Con. Prolem. Coan nominat: alii quoque Coon, & Coum: à qua Cous Apelles cognominatus: & Hippocrates Cous, qui medicinam Clinicam revocavit, densissima nocte latenter, ut in lib. 29 scribit Plin. Fuit in ea Aesculapii templum augustissimum. De lunonis æde nemo ignorat, adeò clara, ut de ejus insignibus librū scripsit Theod. auth. lib. 7. Vitruv. lib. 7: Est inibi pectunculus pisces, insigniter sapidus, Varroni celebratus, ut testatur Gellius. Est & bombyx mirabili fœtu operosa: unde & bombycioæ vestes Coæ. Plin. lib. 1. i. & s. Arist. de natura Animalium, qui eam Con appellat, velut Plin. Coon.

Cosiana, *κόσια*, castellum Palæstinae, in maritima p[ro]p[ter]a Syria gentile, *κοσιανός*, Steph.

Cosmanates, Ligurie populi sunt Ptol[em]y lib. 3. cap. 5.

Cosmūs, *κόσμος*, Nobilis unguentarius fuit Rom[an]us. Maritalis: Quod Cosmi redolent unguenta, sive deorum. q[ui] Hinc Cosmianum unguentum. Petronius: Affer nobis alabastrum Cosmiani. q[uod] Kōsmō autem Græcis ornatum significat, & totum universum, quod coeli ambitu complectitur. [German. Die Welt.] Cicero de Univer. Hunc varietate distinctum bene Græci κόσμος, nos Mundus nominamus.

Cossæ, *κόσσαι*, Oppidum est in Umbria Italiae regio[n]e. Autor Plin. lib. 3. cap. 5. hodie Orbistellum vocant.

Cosseia, *κόσσαι*, pars Persidis: incola Cossæ: est & Thracie op[er]idum, Steph.

Cossili, *κόσσαι*, mons Bithyniae: incola Cossæ, Steph.

Cosyræ, pen. prod., *κόσυραι*, Insula nomina est in mari Libyc[o], cuius incola Cosyræ, *κόσυραι*, dicuntur. Ovid. 3. Fast. Perilis est Melite, sterili vicina Cosyræ, Insula, quam Libyci, verberat unda freti.

Cothon, *κόθων*, Insula exiguæ nomen, quæ Byrsa Carthaginensium arcis subiacet, Euro[pe] circuata, circunquaque navalis usum præbens. Autor Strabo lib. 17. Servius vero in illud Virg. Aeneid. 1: Hic potus alli effundunt: Portus manu factos Cothonas vocari afferit. q[ui] Est & Cothon, genus poulli fistilis, parvus quidem, sed militum usui accommodatissimum, ut quod nullo negotio gestari posset, & in pera militari circumferri. Autors Suidas & Athenæus lib. 11.

Cotiso, Dacorum rex fuit, à Cornelio Lentulo Augusti Legato in Pannonia superatus.

Cottæ, Clarissimus Orator fuit Ciceronis coetaneus, quem etiam interlocutorem induxit in lib. de Oratore. q[ui] Fuerunt eodem tempore & alii Cottæ duo, quorum alter contra Mithridatem infeliciter pugnavit, & Syllam Cæsari conciliavit. Alter legatus Cæsaris in Gallia, insidiis circumventus, ab Ambiorigis ducis exercitu intersectus est. Pædianus.

Cottæ Alpes, pars Alpium, Leontis proxima, duodecim olim civitatis insignis, quæ Cottæ dicebantur, nomine accepto à Cottio rege, Augusti Cæsari amico, qui cum traetatu structis milibus transiit cõmodiorem reddidit. [Ger. Das hoch Alpygebirg so sich von St. Bernharts Berg an richtig gegen Mittag an das Ligurisch Meer strekt/so auch den Montenisch begreift. Stumpff. Vulgo Monte Cinto.]

Cotylum, *κότυλος*, Scribit Strabo vocari collem in Ida monte, centum viginti millibus passuum à Scæpsi distantem, in quo Scamandri, & Granici, & Aesepi fluminum origo. Vnde & nomen Cotyo inditum, δῶν τοις κότυλαις, quod conceptaculum & acceptaculum significat.

Cotys, *κότυς*, Thracie rex fuit, qui in bello civili Pompeii partes sequutus est. De hoc tradit Plutarchus, quod quælibet est conscius modum se in castigandis servis egredi, pocula quædam, pretiosa quidem, attamen fragilia, ab hospite dono accepta, ubi donatorem benignè remuneraverat, universa cōfregit: veritus ne si à ministris strangerentur, in iram excandesceret, & nimis atrocem in illos pœnam statueret. q[ui] Fuit & alias ejusdem nominis Thracie rex, qui Tiberii tempore Rheusuporis patrii fraude circumventus est & occisus. Autor Tacit. libro 2.

Cotytto, *κοτύττος*, Dea impudentie habita est, cui Athenis à Baptis (eo nomine vocabantur ejus sacerdotes) nocturna sacra siebant, quæ ab illa vocabatur Cotytta. Hanc Probus saltatricē fuisse existimat: unde etiā sacerdotes ejus lascivis saltationibus mores ejus referebant. Iuvén. Satyr. 2: Cecropiam soliti Baptæ lassare Cotytto. Vide Politiani Miscel. cap. 10.

Cotytta, *οὐρανός*, Saera erant nocturna (ut dictum est) quæ Athenis siebant à Baptis in honorem Cotytus impudicitæ deæ. Vide supra in dictione BAPTAE.

Cous, *κότης*. Vide COOS.

C ante R:

Crabætia, *κραβατία*, urbs Iberorum, Steph.

Crabra, *κράβρα*, Aquæ nomen in agro Tusculano. Cie. pro Cor. Balb. Ego Tusculanus pro aqua crabra vestigal pendam, quin à municipio fundum accepi. Idem in Epist. De crabra quid agatur, etiā nunc quidem nimis est aquæ, tamen velim scire.

Cracovia, Urbs ad Isthulam fluvium sita, Poloniæ metropolis. [Germ. Credam in potestate.]

Crade, *κράδη*, urbs Cariæ, Steph.

Crægus, *κράγος*, Stephano, Mons Lyciz, Tauri pars, ut scribit Pompon. lib. 1, & Plin. lib. 5. cap. 27, ex opposito habens montem Anticragum. Sic dictus à Crago Tremilexis & Praxidice Nymphae filio. Horat. lib. 1. Carm. Sylvæ aut viridis Cragus, q[uod] Ovid. Metam. lib. 9. iam Cragon, & Lymira, Xanthiq[ue]; reliquerat undas.

Crambusa, *κράμβουσα*, Insula est circa Seleuciam Mauritæ. Autor Strabo lib. 14.

Crambutis, *κραμβοῦσα*, *κραμβουσα*, urbs Aegypti, Steph. **Cranae**, *κραναῖ*, Insula Laconica, quæ nunc Helena, an[te] Ge[ra]theum, γεραῖ, sita: hinc Craneus, vel Cranaates. Sic & Attica vocabatur à Cranao rege, Steph.

Cranaus, *κραναῖ*, Athenatum rex fuit, qui Cecropi in regno successit, à quo regionis incole Cranai dicti sunt.

Craneum, *κρανεῖ*, Gymnasium erat apud Corinthum. Cicero.

Cranea, *κρανεῖ*, prod. *κρανεῖ*, Exigua regio est Ambraciotorum, cujus incole dicuntur Craneates, Steph.

Craneus, *κρανεῖ*, Primus Macedonum rex, à quo ad Alexandri Magni tempora numerantur anni circiter quingenti: quo intervallo reges circiter xxxvi i, in Macedonia regnauerunt. Autor Volaterranus lib. 13.

Crânia, *κρανῖα*; Tarsus Cilicie olim vocabatur à Crano quædam, Steph.

Craniides, *κρανιδεῖ*, Vicus juxta Pontum: gentile Cranire, Steph.

Craniion, *κρανιον*, Cephallenæ civitas est, quam Thucydides lib. 5, *κρανία* vocat plurali numero.

Cranon, *κρανον*, Vrbs Thessaliæ Pelasgiotidis, in campis qui Tempe appellantur, centu stadiis distans à Gyrtone, Stephanus ex Strabone. Est & alia Athamanie à Cranoe Pelasgo. In hac duos duntaxat corvos esse traduat, & quæ pullos excluserint, partibus relicti discedunt. Abest Crasos stadiis centu à Gyrtone, ut Strabo inquit. Homerua Cranonios Ephyros vocat, Phlegyas Gyrtones, Steph.

Crannus, *κραννος*, Vrbs, aliæ Ephyre dicta, Steph.

Crantor, *κραντον*, Solensis, Academicus philosophus fuit, Platonis auditor, & cōdiscipulus Xenocratis, & Palaemonis, qui novis opinionibus Academiam Platonicam repleverunt. Hic scriptis librum de Consolatione, quem Cicero æmulatus est.

Perit aquæ intercutis morbo. Taxavit Stoicorum indolentiam, quæ esse nullo modo potest, nisi planè hominem saeum esse velimus, & omni sensu carentem. Horatius libro 1. Epist. Trojani belli scriptorem, maxime Lohi: Dum tu declamas Roma, Prenestine relegi, Qui quid si pulchrū, quid turpe, quid utile, quid nob̄. Plinius ac melius Chrysippo & Crantore dicit. q[ui] Alius fuit Pelei armiger, de quo Ovid. lib. 14. Metam.

Craterium, *κρατεῖον*, Sicilie regio, Steph.

Crassiflûs, Genere Surrentinus, ordinis Libertini, cognomi-

ne Pasidæ, Romæ ludum Grammaticæ aperuit: docuitq[ue] inter alios Iulianum Aantonium, Antonii Triumvir filium. Autor Tranquillus.

Crassus, P. Licinius, ante statu Pont. Max. factus (quod nunquam ante contigit) Consul creatus, profectus est contra Aristonicum, Eumenis filium. In quo prælio, profigato exercitu, ipse ne in manus hostium veniret, baculo Barbarum quandam in aie oculo converberato, in sui necem provocavit. L. Crassus orator, superioris filius, qui cum Antonio à Cicer. introducitur in libris de Oratore, mirifico quodam pandore prædictus fuit: qui tamen non modò non obesse eius orationi, sed etiam probitatis commendatione prodebat. Accusavit C. Carbonem eloquentissimum hominem admodum adolescentem: ex quo summam ingenii non laudem modò, sed etiam admiratio m est consecutus. Defendit postea L. Liciniam virginem, quam annos viigintiseptem natus esset. In ea ipsa caula fuit eloquentissimus, orationisque eius scriptae quasdam partes reliquit. Voluit adolescentem in colonia Narbonenæ causæ popularis aliquid attingere: eamque coloniam, ut fecit, ipse deducere. Hæc ex libra de Orat. & Brut. Ciceronis, in quo libro est elegantissima ipsius Crassi cum Antonio & Scævola comparatio. Deploratur multas verbis Crassi mors à Cicero in exordio 3. lib de Orat.

P. Crassus, Oratoris frater, juris peritissimus fuit, qui in dominatione L. Cæsare quum Marianatum estet partium, ne incideret in manus inimicorum, scipsum interemit. Hujus filius M. Crassus, Romanorum ditissimus, cum Pompeio & Cæsare Triumviratum init: quorū planè autoritate Respub. aliquot annos regebatur. Ad bellum missus gladiatorium, qui duc Spartaco in Campania infurierant, Variumque, Gelium ac Lentulum Romanos imperatores fugaverant, duodecim millibus hostium unā cum eorum duce cæsis, apud Rhenum juxta Leucadis paludē victoria potuit: ex quo Vrbem ovans ingressus est. Postrem quum ei Syria sorte obvenisset, profectus ad bellum Parthicum, ibi sitiens Publum amans. Ipse demum infeliciter rem gerens, à Surina regis præfecto captus, atque interfactus est. Autor Cic. in Paradoxis. q[ui] Alter Crassi filius, Cæsar's legatus fuit in bello Gallico, & in Cæsarianis tandem partibus adolescentibus occupavit: fuit autem discipulus Ciceronis. De quo hæc in Bruto: Erat enim Crassus (inquit) cū institutus optimè, tūm etiam perfecte, planeq[ue] eruditus: gravis, & sine segnitie verecundus esse videbatur. Sed hanc quoque absorbut æstus quidam insolitus adolescentibus glorię: qui quia nayaverat miles operam Imperatori, Imperatorem se statim esse cupiebat. Hæc Cicero.

Crassus,

Cratius, praenomine Marcus, Romanorum omnium dilectissimus fuit, qui negabat quempiam habendum esse divitem, nisi qui exercitum annuo redditu posset alere. Hic postea cum Pompejo & Casare Triumvir factus, cupiditate auti, ut fertur, in Paribus expeditione suscepit: à quibus ipse cum filio adolescenti & uaneris exercitu delectus est.

Cratius, *x̄γ̄θ̄*. Urbs Sicanorum in Sicilia, ubi formosissime mulieres nascuntur, patria Epicarmi comici, & Laidis mercenaria gentile Crastinus, Steph.

Craterus, pen. cor. Macedo è comitibus Alexandri, qui etiam res ejus gestas scripsit, cuius meminim in Anistide Plutarchus. De hoc Persius Sat. 3: Et quid opus Cratero magnos premitere montes?

Crates, *x̄γ̄θ̄*, Nomen est Philosophi Thebani: qui ut philosophie vacare posset, projecto in mari non parvo auri pondere. Abite (*λαγκάς*) pessum malæ cupiditatem: Ego vos mergam, ne ipse mergar à vobis. Neque puravit se polle & virtutes, & divitias simul possidere. Suidas autem tradit, Cratetem omnem pecuniam in substantiam redigisse, & apud trapezitam depositisse, ea lege, ut si filii philosophi essent, eam egenè plebi dividerent: sin idiotae, eis quod acceperat, bona fide restitueret. Ita enim judicabat vir sapiëssimus, homini philosopho, sapientis sectatori nihil deesse ad beatè vivendum. ¶ Fuit & Poeta Comicus hoc nomine, auditor Polemonis. ¶ Item & Grammaticus, qui sub Ptolemaeo Philometore claruit, aquilis Aristophanis Grammatici, Criticus, sive Homericus cognominatus. Scriptus in Iliad. & Odys. lib. 9. Comment. Autor Suidas. Hic, ut ait Tranquillus, studium Grammaticæ primùm Romanum intulit: missus enim ad Senatum ab Attalo rege, sub ipsam Eanii morte plurimas atrocies fecit, assidueq; per omne tempus legationis disseruit: nostris quoq; exemplum fuit admirandum. Hæc ille.

Crathis, cum thū spirato, *x̄γ̄θ̄*, Nomen est duorum fluviorū, quorum unus est in Achaia propriè dicta, prope Aegas oppidum in sinum Corinthiacum influens: cuius meminim Strabo lib. 8. Alter in magna Græcia, juxta Sybarim oppidum, cuius aqua barbis, comisq; flavum colorem inducere tradit Strabo lib. 6. [Vulgò Grathis, fuisse d'Escaura in Calabria.] Ovid. lib. 15. Metam. Grathis & hinc Sybaris nostris conterminus oris, Eleo similes faciunt, auroq; capillos. Et lib. Fast. 3: Est prope pescos lapidosi Chrathidis amnes Parvus ager.

Cratinus, *x̄γ̄θ̄*. Poëta fuit comicus, clarus apud Athenienses, qui primus in Dionysia Athenis satyricam fabulam induxit. Horatius: Eupolis aq; Cratinus, Aristophanesq; poëta. Hic autem fuit supra modum gulas ac omni voluptatum geni deditus, principiè ebrietati: ad quod alludit Horatius in Epistol. Prisco si credis Meconas docte Cratino Nulla placet dies, nec vivere carmina possunt, Quæ scribantur aque potibus.

Cratippus, *x̄γ̄θ̄*. Mityleæus philosophus fuit, Ciceronis filii præceptor, qui Pompeio Pharsalicu prælio videlicet apud Mitylenem occurrens, verbis ex Philosophie penetrabilibus petitis, ad meliorem spem eum erexit. Plutarch. Pompeio.

Cratis, sine aspiratione, *x̄γ̄θ̄*, Africæ fluvius, è Sycione lacu profluens in Oceanum, juxta quem nonnulli fabulati sunt elephanti nasci. Vide Plin. lib. 37. cap. 2.

Cratylus, pen. cor. *x̄γ̄θ̄*. Nomen philosophi Atheniensis, Platonis, mortuo Socrate, præceptor, ex cuius nomine idem Plato librum de Significatione nominum inscripsit.

Cremē, es, *x̄γ̄θ̄*, Urbs Ponti, à qua gentile Cremensis.

Cremērā, pen. cor. *x̄γ̄θ̄*, Fluvius Tusciae, apud quem Fabii à Vejentibus occisi fuere, auctore Livio lib. 2. Decad. 1. Ovid. 2. Fastor. Ut celeri passu Cremaram tenuere capacem, Turbidus hybernus ille fluebat aquis, Juvenalis: Quid Cremeras regio!

Cremmyōn, *x̄γ̄θ̄*. Stephano, Oppidum ab protul à Corintho, juxta quod Theseus suem, quæ omnes agros devalsat, occidit. Ovid. lib. 7: Quodq; suem securus arat Cremyna colonus, &c. Vbi alterum m versus gratia, à poëta est claram: Cremmyum autem per o urbs juxta Ascalonem: de qua infra.

Cremona, [Ger. Ein Statt in Lombarden/nicht ferne von Mantua.] Urbs est Gallæ Cisalpinæ, non procul à Mantua, quæ etiam hodie nomen retinet. Cujus cives quum contra Augustum cu Antonio senserint, Cæsar victor veteranis suis coru agros dedi: qui quam nō sufficerint, acceperunt, etiam vicinorum agros, ut Mantuanorum, &c. Hinc Virgil. Aeg. 9: Mantua, vñ, misera nimium vicina Cremonæ. De hac Strabo lib. 5. sic scribit: Cis Padum verò, circunq; Padum, celeberrimæ sunt civitates, Placentia & Cremona, media in regione propinquissimæ inter has & Ariminum, sunt Parma, Mutina, Bononia.

Crenides, *x̄γ̄θ̄*, urbs Siciliæ, quæ Philippus postea Philippos nominavit: gentile Crenite, Steph. Vide PHILIPPI.

Creón, oatis, *x̄γ̄θ̄*, Nomen Corinthiorū regis, qui Creusat

filiam Iasoni desponsavit, de quo Seneca in Medea. ¶ Alter fuit Thebanus, Oedipi regis Thebanoru socius, & pater locastæ. Fuerunt & alii hoc nomine.

Creón, onis, *x̄γ̄θ̄*, Mons est Lesbi insulæ, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Creontiades, Herculis filius ex Megara, quæ pater cum Theoni macho fratre ab inferis rediens, & in furorè versus à luno-ne, quod Lycum interficeret, interemit.

Creophilus, pen. cor. *x̄γ̄θ̄*. Nomen Samii poëta, qui Homeris hospes & æmulator fuisse fertur, quem aliquando tradunt suscepito in hospitium Homero, accepisse ab eo donum inscriptionem poematis, quod Occhaliæ captivitatem vocat. Sed Callimachus per Epigrâma quoddam contrariu ostendit, quod nunquam Creophilus opus composuerit, Homeri tamen dicatur propter diutum hospitium. Quidam hunc Homeri magistrum tradunt: quidam nō hunc, sed Aristæum Proconnesium: author Strabo libro 12. Vide Apulcium in Floridis.

Crêpsâ, Ptolemaeo Liburniæ urbs, Crexa dicta Plinior. Cres, Vide C R E T A.

Crescens, *x̄γ̄θ̄*, Philosophus Cynicus Iustino martyri infensus, ut pluribus testatur Tatianus in bello contra gentes.

Crescis, Nymphæ marinæ nomē à fontibus dictæ, *x̄γ̄θ̄* enim fons dicitur Perottus.

Crèsium, *x̄γ̄θ̄*, urbs Cypri, Steph.

Crëlla, *x̄γ̄θ̄* Oppidum Paphlagoniæ est, teste Stephano, post excidium Trojanum à Mætrone conditum. ¶ Est & portus Caræ, Rhodo insulæ oppositus. Plin. lib. 5. cap. 28. ¶ Cressa etia dicitur mulier ex Creta insula. Vide in dictione G R E T A.

Cressæ, Herodot. lib. 7, regio Palleneæ vicina, ac Thermæ si-

nui contermina.

Creston, *K̄̄θ̄*, Oppidum, de quo Herodot. libro 1: Quæ lingua Pelasgi sunt usi, affirmare non possum, sed conjectura signorum, licet dicere eadem qua nunc Pelasgi utuntur, qui supra Tyrrenos urbem Crestonem incolunt, quodam tempore finitiimi eorum qui nunc Dore vocantur. ¶ Est & nomen regis Bithyniæ, cuius meminit Iustinus libro 38.

Cretâ, tæ, & Crete, tes, *x̄γ̄θ̄*. Ger. Ein grosse Insel im Negelshæder Meer gelegen / heißt jetzt Candia.] Insula in medio Ponto, centrum urbium fama clara, quæ (ut scribit Strabo) à Septentrione Aegeo alluitur simul & Cretico pelago: Austro Libycō: ad Occidentem Aegylam & Cytheram spectat: ad Orientem Carpathon. Habet in longitudine ducenta millia septuaginta passuum, in latitudine quinquaginta millia. Circuitus ejus quingenta octoginta novem millia passuum complectitur. Hodie Candiam vocant. Insignes in ea urbes sunt, Cortyna, Cydon, Gnossus Minois regia, & Strabonis Cosmographi patria. Nullum in Creta animal noxiū est, optimique vini fertilissima est: de qua Virgil. 3. Aenid. Creta lovis magni medio jacet insula ponto, Mons Idæus ubi, & gentiū cubanula nostra Centum urbes habitant magnas, uberrima regna. Primū dicta est Cureta, ab habitantibus Curetibus, & per syncopam Creta. Alii dicunt Cretam dictam à Crete quodam lovis filio Curetum rege. Alii à Crete nympha Hesperidis filia: Arianus non à Crete nominativo, sed à Cretis genitivum faciente, nominatam dicit: sic enim vocatum ait eum qui lovem abscondit in monte Lycæo. ¶ Est & Creta oppidum Scythæ. Valer. Flac. lib. 1: quoties paucos ad litoris iustus Deficiam, Scythicum metuens Pontumq; Cretamque.

Crêtæ vocatur ejus insulæ populi, & mulieres Cressæ, *x̄γ̄θ̄*.

Crëssæ, & Cressius, adjectivum, *x̄γ̄θ̄*. Sunt autem hæc nomina, quæ ex masculino sceminitum ad similem formam mitunt: scilicet Cres Cressa, Libys Libyssa, Phoenix Phœnissa; Thrat Threissa. Tibullus: etiæ Phœbo grauissima dona Cres tulit. Ausonius: Præptibus pennis super æra vextus homo Cres. A' Crete verò sunt Creticus, *x̄γ̄θ̄*, & Cretensis.

Crêtæ, a, um, Quod ex Creta insula est, *x̄γ̄θ̄*. Ovidius: Strataq; Cretæam bellua stravit humum.

Cretensi, *x̄γ̄θ̄*, Nomen gentile à Creta insula deductum. Vide proverbium: Cretizare cum Cretensi, *x̄γ̄θ̄*; K̄̄θ̄ *x̄γ̄θ̄*: id est, adversus mendaces mendaciis ut. ¶ Cretensis Cretensem, *x̄γ̄θ̄*, subaudi, quod erit commodum sententia, provocat, conatur circumvenire, aut tale quippiam. Quoties improbus agit cum improbo, perfidus cum perfido. Sumptum adagiup à Cretensem moribus, quos plurimis convitiis incessivit antiquitas. ¶ Undem obtinet sensum, Cretensis cum Aegineta, K̄̄θ̄ *x̄γ̄θ̄*: subsudiendum, agit. Quadrat in pariter improbus, qui mutuis inter se fallacijs a- gunt. Cicero 3. de Natur. deorum: Tertius Iupiter Cretensis Saturni filius.

Creticus, a, um, adjectivum formatum à Creta insula. *x̄γ̄θ̄*: ut, Creticum Marc. Horat. 1. Carm. Ode 26.

G 5 Cretenia,

Cretenia, *xεντίων*, locus Rhodi, ubi Althemenes habitabat, qui quum ex oraculo patrem se occisum accepisset, dum fugit, ne hoc perpetret, noctu in navigium incidit, in quo piratas esse ratus, patrem occidit. **Supta Cretenia Arabyni monates** sunt. Steph.

Cretheus, *δισύλλαβον*, in Genitivo **Cretheos**, *κρητός* Aecoli filius fuit, qui ex Tyro Salmonae fratris filia Aesonem genuit, Alcimedontem, & Amythaonem.

Cretheius, *δενομινατυμ*: ut, **Virgo Cretheia apud Flaccum lib. i.** dicitur. **Helle Crethei neptis**.

Crethon, *ονίς*. Filius fuit Dioclis', qui cū fratre Orsiacho ad bellum Trojanum Gracis auxilium latus profectus est: sed quum hi duo nimis suis viribus confiderent, cum Aenea congregari non dubitaverunt, à quo etiam ambo sunt interfici. Quin & eorum cadavera vix à Menelao & Antilocho ex hostium manibus subtrahi potuerunt.

Creüsā, *κρέουσα*, Creontis Corinthiorum regis filia fuit, quam Iason, repudiata Medea, uxorem accepit: quam obrem Medea indignata, carminibus suis ignem inextinguibilem scrinio inclusum per filios suos Creusa muneri loco misit: filios vero præmonuit, ut statim oblatu munere discederent. Creusa igitur videndi cupida, nihilq; malis suspicans, scriniolum aperuit, & continua evolavit ignis, Creusamq; & totam Creontis regiam exussit. Ovidius lib. i. de Arte: Cui non deflita est Ephyrae nata Creusa. q; Alia fuit Priami & Hecuba filia, Aeneas conjunx: cui Ascanium filium peperit. Hanc in excidio IIII, ab Aenea, qui fugiens, patrem humeris gestabat, filiumq; manu ducebatur, perditam fuisse in itinere dum vias notas excessisset, tradit Maro lib. 2. Aeneid. Sed nonnulli eam ab ipso Aenea ex passione cum Gracis facta occisam volunt, ne quis ex semine Priami supercesset. Verum his refragatur fabula de Heleno & Cassandra, liberis Priami, quos Graci captivos abduxerunt.

Creüsīs, *κρεούσης*, Oppidum est in confinio Bœotie, Locorum & Aetolorum: ut annotavit Vadianus in Pomp. lib. 2.

Crimissa, *κριμίσσα*, Oppidum est in extremis Italie finibus, juxta Tharium & Crotonem: ita dictum à Crimissa Nympha. Gentile est Crimissæ. Strab. lib. 7.

Crinissus, *κρινίσσης*, Sicilia fluvius, Segestæ urbi vicinus: de quo Servius bujusmodi refert fabulam: Quum Laomedon Neptuno & Apollini mercedem pro ædificatione murorum IIII recusaret, Neptunus iratus Troja cetum immisit, ut eam vastaret. Consultus Apollo sisistra dedit responsa, pueras scilicet belluz esse objiciendas. Hippotes igitur nobilis Trojanus, timens ne & Hegesta filia sua ceto, ut Hesiona expondere, navi eam imposuit, ut potius se non videante mergereetur flutibus, quam coram devoraretur. Sed illa casta in Siciliam delata, Criniso placuit, qui in canem, seu ursum mutatus, eam oppresstit, suscepitq; ex eo concubitu Acestero, Sicillæ regem. Virgil. lib. 5. Aeneid. Troja Criniso conceptum flumine mater Quem genuit, &c.

Criona, *κριώνα*, Stephano, Vicus est Atheniensium, in tribu Antiochide.

Crios, Vide in APPELLAT.

Crispus Salustius, *Latinae historiae princeps* fuit (teste Martiale) cujus hoc de illo extat elogium: **Crispus Romana priamus in historia**. [Ger. En Dömischer Historienschreiber.] Thucydidi ex Gracis opponitur à Quintiliano elegantiae dicendi, Attica brevitate, levitatemque crebritate. Taxatur autem à Pollione, ut nimis antiquarius, & ex Catonis originibus verba mutuatus: **Trogo** autem, quod orationibus nimis longis utatur, sicuti & Thucydides. Ciceronis acerrimus inimicus fuit, ut ex utriusque investivis constat. Ejus de avaritia sententiam laudat Gell. lib. 3. cap. 1: **Avaritia** (*inquit*) pecuniae studium habet: quam nemo sapiens concupivit: ea quasi venenis malis imbuta, corpus, animumque vitilem effeminat: semper infinita & insatiabilis est: neque copia, neque inopia minuitur. Gell. libro 17. capite 18, de Crispo Salustio sic scribit: **Marcus Varro** (*inquit*) in literis, atque vita, fide homo multa, & gravis, in libro quem inscripsit Pius, auct. de Pace, Crispum Salustum scriptorem seriae illius & severæ orationis, in cuius historia notiones Censorias fieri atque exerceri videmus, in adulterio deprehensum ab Anno Milone, & loris bene cœsum dixit: & quum dedisset pecuniam, dimissum. Hæc Gellius. q; Fuit & Crispus Constantini Cæsaris filius, à patre interfectus. q; Crispus item Vibius, ore compositus, & jucundus: privatis tamen causis, quam publicis melior, ut ait Quintilianus.

Crisſā, *κρισσά*, Oppidum maritimum Phocidis, à Crisso Phoci filio conditum: unde Crisſeū sinus, *κρισσαῖς κόλπος*; qui & Corinthiacus appellatur, per octo stadiorum fauces, quæ inter Rhium sunt, & Antirrhium, in Ionium mare fesse exonerans.

Critchote, *εἰς κριθόνην* Stephano, Vrbs est Thracie ad Helle-

spontum octoginta stadiis à Cardia distas: cujus memini: & Plin. lib. 4. cap. 11.

Critias, *κριτίας*, Philosophus fuit, qui dixit animam esse sanguinem, sicut & multi alii, unde Virgilius: Purpuream vomit ille animam. q; Fuit item Critias quidam, unus è trigintatratibus Atheniensibus, à Lacedæmoniis impositis, eloquens quidem, cæterum omnium avarissimus, atque etudestissimus, qui quum plurimis in commodis civitatem affecisset, tandem à Thrasybulianis, eo in prelio, quod circa Munychiam fuit gestum, est interfectus. Vide Xenophonem Rerum Græcarum lib. 2. Hujus meminit Cic. lib. de Orat. 2: Consequuti sunt hos (*inquit*) Critias, Therameas, Lysias: multa Lysias scripta sunt, nōnulla Critias, de Therameac audivimus. Rursum idem lib. 3: Quid Critias? quid Alcibiades? civitatibus suis quidem non boni, sed certè docti atq; eloquentes, nōnne Socratis erant disputationibus cruditi?

Crito, *κριτός*, Nomen philosophi Atheniensis, qui ita Socratem amavit, ut nunquam aliquid exiis, quæ sunt ad vitam necessaria, ipsi deesse passus fuerit. q; Crito item Pierota (Pteria autem urbs est Macedonia) historicus fuit: scriptorq; res Pericas, Siculas & Macedonicas. q; Fuit præterea aliis, Naxius genere, historicus & ipse. Autor Suidas.

Critobulus, *κριτόβουλος*, Medicus fuit insignis, qui sub Philippo Amyntæ filio Macédonum rege claruit. Plin. lib. 7: Magna & Critobulo fama est, extracta Philippi regis oculo sagitta, & circa deformitatem oris curata orbitate luminis.

Critolaus, *κριτόλαος*, Peripateticus scilicet Philosophus fuit, qui unâ cum Carneade & Diogene Stoico Româ missus fuit Legatus, ut scribit Cic. lib. 2. de Orat. de Critolaus libra scribit idem Cic. Tusef. quæst. lib. 5: Quo loco, *inquit*, quætro, quam via habeat libra illa. Crotolai: qui quam in alteram lancem animi bona imponat, in alterâ corporis & exteris, tantum pendere illam boni lancem putet, ut tertâ & maria deprimat. q; Alter Critolaus, Achæorum dux, belliq; Achæi concitarat: unde etiam Corinthi eversione illi imputat. Cic. lib. 3. de Nat. deor. Critolaus (*inquit*) evertit Corinthum, Carthaginem Adraba. Hi duo illos oculos oræ maritimæ effuderunt. Hunc Plutarch. in Parallelis Horatio Curiatiorum victori comparat in eo, quod uterq; fotorum occiderit: idq; eadem omnino de causa, quod scilicet cæteris omnibus victori applaudentibus, solœ strati suo non essent gratulatae. Hic post: emò à Q. Cælio Metello vietus apud Thermopylas, veneno sibi mortem consivit. Autor Livius.

Criteis, *κριτής*, ut ex Ephoro refert Plutarchus in vita Homeri, filia fuit Atellis, quam post mortem suam Mæonis fratri tutela reliquit. Hic autem quum puellam vitiasset, gravidamque fecisset: aq; ob id facti veteretur infamiam, Phemio eam Smyrnæ Grammaticæ præceptori in matrimonium dedit. Illa vero non multò post, quum ad lavacra, quæ prope Meletem fluviis erant, proficiseretur, Homerum juxta fluvium pergitob idq; Melesigenes appellatus est, qui postea cæcus factus, Homeri nomen accepit: Cumæi nang; & Iones oculis captos, Homeros appellat, quod Homeris: id est, itineris ducibus égeant.

Criometopon, id est, arietis frons, Cretæ insulae promontorium est ad Occidentem, versus Cyrenas, ut scribit Rufus ex Dionysio: hic procul ingens Inclinat rupes fese, obvia fluctibus altis. Vide Pomp. Melam, lib. 2, in descriptione Cretæ insulae, & Plin. lib. 4. cap. 12.

Crobialus, *κροβίαλος*, Oppidulum est juxta Heracleam Ponticam, cuius meminit Apollonius Argonaut. lib. 3.

Crobyzzi, *κροβύζι*, Stephano, Populi Ittri accolæ, quorum meminit & Plin. lib. 4. cap. 12.

Crocea, *κροκεία*, Vrbs Laconia, una ex centum, cuius incolæ dicuntur Croceatae. Steph.

Crocōdilōn, sive Crocodilorum oppidum, *κροκοδίλων πόλις*, oppidum Phoenices ad Carmel montem, cuius Strabonis state nihil præter nomen extabat: ut ipse testatur lib. 16. Meminit & Plin. lib. 5. cap. 19. q; Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Arsinoitica præfectura, ad Nilum fluvium: ita dicitum, quod in eo crocodili pro diis colerentur. Hanc urbem postea Arsinoën appellauit, teste Strab. lib. 17.

Crocōdilis, pen. prod. *κροκοδίλη*, Mons est Cilicia apud Plin. lib. 5. cap. 27.

Crocōtūs campus, *κροκοτός παρελθόντος*, Campus est juxta Thessaliam ad Amphytum fluvium. Stephanus in dictione Δημητρίου. Crocum, venatorem ac sagittarium fuisse dicunt, precibusq; Musarum in astra relatum, Sagittarii nomen accepisse. Sido-nius: Faliceris Crocos vectus per summa polorum.

Crocycleum, *κροκύλην*, locus Ithacæ, alias δέρμα dictus, Stephano.

Crocylion, *κροκύλιον*, Insula Ithacæ. Heracleon Ithacam quadruplicitatem facit, ut prima pars ad meridiem & maritima sit altera Nejum: tercia *κροκύλην*: quarta *αἰγαῖα*, Steph.

Crocyllus,

Crocyllus, Vir Atheniensis, cuius nonnunquam Plutarch. meminit.

Crocyllus, Nomen pastoris apud Theocritum.

Croesus, [κρεος] Ger. Ein König in Lydia so über schwere Leid reich gewesen ist. Rex Lydorum fuit, Alyattes filius, omniū quos hominū memoria celebrat, dicitur: unde etiam hodie, quā immensas opes significare volumus; Croci dicitur dicitur. Hic quā se omnium mortalium felicissimum crederet, monitus est à Solone, Neminem ante cineres beatum dicendum: quod quoad vivimus, periculum sit, ne instabilis hujus mundi felicitas dolore aliquo contaminetur. Quā Solonis sententiam verissimam esse, Croci calamitas postea declaravit. Virtus enim à Cyro, pīrāq; impositus, tandem salubre Solonis consilium agnoscit, ejusque nomen sapientia inclamavit. Vnde admiratur Cyrus, quānam esset deorum, hominumque, quem ille in extremo periculo solum invocaret: remque rotam eductus, humanæ vicissitudinis memor, Crocem ab incendio liberavit, summoque semper apud se in honore habuit. Autor Plutarchus in vita Solonis, & Herod. lib. 1.

Crommyōn, onis, κρομμύων, Urbs Palæstinæ, non procul ab Ascalone. Item alia in Libye.

Crommyonius, a, um, Gentile, κρομμύων. Autor Steph.

Crommyōnnēsus, κρομμύων. Insula est Asiae adjacens ē regione Smyrnae, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Cromnā, κρόμνα, Paphlagoniae oppidum est, apud Strabonē lib. 12. De hoc Valerius Flacc. lib. 5: Mox etiam Cromnā atq; jugo pallente Cytoron. Steph. ait, Amastrin postea dictam esse, & Cromnā, κρόμνα vocat. vide Amastris apud Steph. Idē in: Cromnam, inquit, alii Amastrin, alii Amastris regiūculam faciunt: gentile Cromates, Cromnae, κρομνά. Est & Peloponnesi urbs, quae in masculini & feminini generis item singulari & plurali numero profecta est, à Cromno Lycaonis filio.

Cromyusa, κρομνίσα, insula Iberia, Steph.

Croniā, orum, [κρονα]. Ger. Festtag so man dem Saturno ḡt ehren beginnt Rom auf den 19. tag Novembris. Saturni festa erāt, quæ celebabantur Romæ decimoquarto Calendas Ianuariastis dicta dīta dīta: hoc est, à Saturno: unde & Saturnalia à Latinis appellantur. Horum Macrobius latè meminit, citata etiam antiqui poëtæ autoritate, apud quem legerat: Maxima pars Graicūm Saturno, & maximæ Athenæ Conficiunt sacra, quæ Cronia esse iterantur ab illis.

Croniōn pelagus, κρόνιον πέλαγος, à nonnullis appellatum sicut mare concutetur, teste Plin. lib. 4. cap. 16. Apollonius tam in Argonauticis, κρόνιον πέλαγος κρόνιον πέλαγος: hoc est, Cronion mare, pro Adriatico posuit (si interpreti ejus credimus) ed quod Italiæ alluat, quam olim Saturnum volunt tenuisse.

Cropia, κρωπία, vel κρωπία, vel κρωπίτης, Vetus in tribu Leontide, Steph.

Cros, κρός, urbs Aegypti, civis Croites, & præfectura Croitisi. Est Crois, κρός, Arابūm civitas, Steph.

Crossa, κρώσα, Urbs juxta Pontum: gentile Crossæus. Steph.

Crōto, sive Crōton, κρότον, Vulgo Crōtōn, Urbs fuit maritima in ea parte Italiz quæ olim Magna Græcia dicta est, non procul à Tarento, rāta salubritate acis, ut inde ortum sit proverbum: Crotone salubrius, κρότον οὐ πατέει. De re nequam noxia, sed undequaque salutifera. Strabo lib. Geogr. 6. q Nihil aliæ civitates ad Crotoneum, κρότον πάλαι κρότον πάλαι: id est, sunt reliqua præ Crotone frivola oppida. Theoretici interpres meminit hujus proverbi. Licebit accommodare ad rem aut hominē usq; ad cō præcellentem, ut reliqui cum hoc cibillati, nihil esse videantur. Urbs hæc à Diomedæ condita creditur, cum pleriq; aliis, in eodem littore.

Crotōnītā, hujus incola dicti sunt, eo nomine celeberrimi, quod maximam in exercendis corporibus curarū ponent. Vnde etiam frequentissimè ex sacris certaminibus coronas retulerunt. Inter hos fuit Milo ille Crotoneates, qui integrum uno die bovem fertur absumpsiſſe. Hinc locus factus proverbio: Crotoneatūm postremū, reliquorum Græcorū primus est, κροτωνατοι εἰχατο, κροτωνατοι εἰχατο. Licebit ut quā genus aliquod tāto intervallo præcedere dicemus, ut qui in hoc sit vel infimus, in illo possit vel primus videri. Hinc Crotoneata, gentile nomen, & Crotōnīus, Crotoneas, Steph. Crotone, insignem Italiz urbem esse scribit juxta Rhegium & aliam Thuscæ metropolim, & montem, qui Axium flumen effundit. κρότον etiam est animalculum canibus infestum, Latini Ericinum vocant, quo quidem significato ultimam acuit, Steph. Vide SYRACUSÆ.

Crotōpūs, pen. prod. Rex Argivorum fuit, pater Psamathe; quæ ab Apolline compressa Linum peperit: quem quā inter vepres abscondit, canes extractum dilacerarunt.

Crotōpīdēs, patronymicum mascul. Ovid. in Ibin: Quiq; Crotōpiadēs diripuere Linum.

Cruīnī, orum, κρυῖνοι, Stephano, Thraciæ urbs est maritima, teste

Plin. lib. 4. cap. 11, quæ postea Dioysiopolis dicta est: nomen habet à fontium scaturiginibus quibus abundat: Eas enim Græci κρυῖνοι appellant.

Crusis, κρυῖνοι, pars Mygdoniæ, à Cruso Mygdonis filio: inde κρυῖνοι, & Crusis adject. sc̄m. Steph.

Crustumērūm, κρυῖνοι Stephano, Oppidum in Latio, Albanorum colonia: cuius meminiſt Plin. lib. 3. cap. 5. Virg. lib. 2 Aen. Ardea, Crustumēriq; & turrigeræ Anteanæ.

Crustumērūm, Oppidum Tusciæ juxta Vejorū: à quo Crustumērūm dieti, & Crustumēna tribus, & Crustumēna pyra, & Crustumēnum vinum laudatissimum.

Crustumērūm, apud Lucan. lib. 2, fluvius est ex Apennino ortum trahens, Ariminumq; præterlabens. In lœvum (inquit) cecidere latus velocq; Metaurus, Crustumēnumq; rapax, & junctus Sapis Esaro. Meminiſt hujus fluvii & Plin. lib. 3. cap. 15. Vulgo Conciario de Romana.

Crya, κρυῖνα Stephano, Urbs Lyciæ.

Cryassūs, κρυῖνος, Urbs Caria, ita dicta à Cryasso Caretis filio, Stephanus.

C anté T.

Créatūs, pen. corr. ετερος, Pater Amphimachi, unus ex quatuor ducibus Epeorum, qui quadraginta navibus ad Trojanam expeditionem sunt profecti: ut testatur Homerus in Catalogo navium.

Crēmēne, κρημήν, Urbs Thessalizæ, à Peleo Phœnici donata, cuius cives Homerus Dolopes vocat, & Crēmenē Dolopiadem Gentile Crēmenius, & Crēmenæus. Apollonius per iotā κρημήν scribit, quod magis placet.

Cresfās, κρησίς, Cresfachi, vel (ut alii malunt) Cresfochi filius, Medicus fuit Cnidius, qui Artaxerxes cognomento Meliorum curavit, & historiam Persicam xxx. libris conscripsit. Autor Suidas.

Cresiphōn, pen. corr. [κρησφόν], Ger. Ein herlicher Werthe ist so den sibönen Tempel Diane in Epheso soll gebauet haben.] Nomen architecti, qui templum Dianæ Ephesiæ traditur extrixisse, opus mirabile, & toto orbe celebratur: quod postea ab Herostrato incensum fuit, hac tantum de causa, ut facinore illo nominis immortalitatem sibi compararet. Fuit & Cresiphon locus Parthorum. Strabo lib. 15: Prope Seleuciam vicus maximus est nomine & re Cresiphon, in quo Parthorum reges hyemabant. Hic vicus civitatis potentiam & magnitudinem habebat, adē ut Parthorum multicudinem & apparatum omnem reciperet, ac venalia, necessariaq; atque illis suppeditaret. Quidam & Cresiphontē Babylonicī regni capit fuisse Plin. lib. 6 scribit. q Cresiphon etiam Athenæsis civis nobilissimus, qui Athenæsibus autor fuit decreti, quo Demosthenem aurea corona in theatro coronandum decreverunt. Ob quam sententiam ab Aeschine, qui contrarias Demostheni in Republica partes fovebat, tanquam perniciosi decreti autor accusatus, elegantissima illa Demosthenis oratione, quam κρησίς inscripta, defensus est. Vide Cic. lib. de Optimo genere oratorum.

Cresippūs, κρησίππας, Chabria filius, quem Phocion, mortuo Chabria amico, diligenter, singulari, humanitate exceptit, quod impuros adolescentis mores componebat: cuius tam cū duro, tūm minimè liberali ingenio nusquam adduci potuit, ut curam & labore in illo instituendo dimitteret: cujus ineptias non modò pertulit patienter, verum etiam studiosè tegebat. Quanquam semel ajunt, Phocionis constantiam importunitate levissimi homines superatam. Nam quum ille imperatorum quoddam munus studio accuratio obiter, Cresippus, ut erat futilis, delirusq; gravissimumq; peritissimumq; Imperatorem coepit fatus quibusdam interrogatiūculis obtundere, atque illum monens, docēnsve importuniū perurgere. Tum stomachatum Phocionem dixisse fama est: O' Chabria, Chabria, cumulatam tibi pro amore nostro gratiam nūc persolvo, qui natūrū deliramenta sustineo. Autor Plutarchus in vita Phocionis.

C anté V.

Cuma, κυμα, Urbs Aeolidis ex adverso Lesbi sita, Aeolicarum urbium maxima & optima, & fētē metropolis ceterarum civitatum, quæ numero erant circiter xx. Ab hac civitate cognomina est Sibylla Cumæ, κυμαία, quam aliqui à vicinitate loci Erythream appellant: quæ profecta in Italiam, multa de Romanis vaticinata est. Item patria fuit Ephori, vii d. Etina clari, & Isocrati Oratori familiaris, præterea & Hesiodi Poëtæ, qui patrem suum, reliqua Aeolica Cumæ, in Bœotiam migrasse dicit. Plutarch. de eo in Symposium multa, & Suidas, Stephan. q Cumæ Aeolica ante Lesbum sita nomen habet à Cyme Amazon: quæ & Amazonium dicta est: gentile κυμαίας (κυμαία autem ab urbe Italiz sit.) Hæc & Lesbus stoliditatis notantur. Est & alia Phriconitis dicta, φρεγοῖς. Quartæ Elidis. Quinta Eubœæ & Pamphyliæ. Item insula prope Siciliam, Stephan. Hujus oppidi incolæ, Cumæi, κυμαιοι, dicti sunt; qui

sunt, qui stupiditatis nomine male audierunt. Olim enim vulgatum erat tota Asia proverbium: Cumæi serò sapiunt, àvè nō dicitur cùm aq̄os. De cuius origine duæ assertuntur sententiae. Sunt enim qui dicant, Cumæos quū ad mare urbem opportunam haberent, & tamen nullum ex ea recipere posse ventum, vix demum trecentesimo anno ab urbe condita intellectis, ex portorio redditum non contemnendum posse confici. q̄ Alii, pecunia sc̄enori accepta, amplissimas eos porticus tradunt ædificasse: quam pecuniam quum cōstituta die non exolvissent, creditores in ipsarum porticuum possesso nem fuisse miseros; qui deinde cives à deambulatione arcebāt. Verum quum ingens pluvia repente inguiisset, creditores statim edictum promulgasse, ut Cumæi se in porticus reciperet. Præcone itaq; identidem acclamāt̄. Subite porticus, viri Cumæi: qui ibi tuuc aderant hospites, rem in jocu verterunt, tanquam nō intelligenter Cumæi, nisi iussi, pluvia tempore porticus esse subeundas. Hæc Strabo lib. 13. Sunt & alia ejusdem nōminis urbes, quas vide apud Steph.

Cumæi, arum, κυμαι, Civitas Lucanæ ad mare, juxta Puteolos, condita ab his qui ex Chalcide urbe Eubœæ venerūt. Servius in illud Virgil 3. Aeneid. Huc ubi delatus Cumæa accesseris urbem. Eubœa (inguit) insula est, ex cuius civitate Chalcide coloni profecti sunt ad novas sedes quærendas, & haud longè à Baïs (qui locus à socio Ulyssis Bajo illic sepulto nō men accepit) invenerunt vacuum litus: ubi visa muliere grava (quod illi fecunditatis augurium interpretabantur) civitatem considerunt, quam Cumæas appellaverunt, sive κυμαι: hoc est, à p̄agnante: sive ab undis, quas Græci κυμαι appellat. Nam τοις κυμαις undam significat: autem Latini in u convertunt, ut Byrrhia, Buthia.

Cumæi & **Cumæi**, κυμαι: quævis κυμαι: etiam dicantur à Cumæa civitate Acolica.

Cuneus, ὁρὶ Straboni, Vulgo *Cabo de S. Maria*. Ager est, aut si mavis, promontorium Lusitanæ, Anæ fluvio proximū, quo Hispania in Occidentem, quā longissimè excurrit: nomina habens à figura cunei, quo ligna sindūtur, cujus extrema pars acuminata est, paulatim in latitudinem procedens: unde etiā Artemidorus promontorium hoc navalì rostro assimilavit. Pomp. lib. 3: Lusitania trans Anam, qua mare Atlanticum spectat, in tria promontoria dispergitur. Anæ proximum: quia latæ sede procurrens paulatim se ac sua latera fast. giat: Cuneus ager dicitur. Sequens, Sacrum vocant. Magnum, quod ultrius est. Hæc ille. Ptolemæus non levè errebat hoc promontorium Sacrum esse existimat: ut apertissimè docet Vadianus in locum Pomponii jam citatum.

Cuniculariæ, Insulæ sunt in mari Ligustico, Corsicæ adjacentes. Autor Plin. lib. 3. cap. 6.

Cuninæ, Dea quam priisci coluerunt, quæ cunis infantū praesidere putabantur.

Cupido, dinis, masculini generis. [ερ. Ger. Der Gott der Liebe/oder Holdlichkeit/ein Sohn Marii und Veneris.] Amoris deus, quem Hesiodus natum vult ex Chao & Terra: Simonides & Cicero ex Marte & Venere: Arcesilaus ex Nocte & Aethere: Alceus, ex Lite & Zephyro: Sappho, ex Venere & Cælo: Seneca, ex Venere & Vulcano. q̄ Duplex autem est, Ovidio dicente: Alma fave, dixi, geminorum mater Amorum, &c. Honestus videlicet & turpis: illumq; ex Venere & love patre natum volunt: hunc autem Erebi & Noctis filium esse, quod & ipsum refert Cicero lib. 5. de Natur. deor. Fingitur à poëtis armatus flammis & telis, aureo videlicet & plumbeo (ut patet ex Ovidio, lib. 1. Metamorph. de Daphne & Apolline.) Item cæcus, nudus, alatus, arcitenens, volatilis, &c. Ejus quoq; formæ descriptio extat multis verbis apud Apuleium de Asino aureo. Virgilius de Vino & amore: Bellum sæpè petit ferus exitiale Cupido.

Cupidinæ, a. um, ιερησ: ut Cupidineæ sagittæ, Ovid. 1. de Remedio amoris.

Cupra, Piceni civitas est, non procul ab Asculo: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 13.

Cupra, Italæ oppidum in littore Apulo. Cupra autem dicta est, haud vana conjectura, à Cypro templo, illic à Tuscis, qui Cypram lunonem dicunt, extructo, ut Strabo scribit: ut Cupra sive Cypra una appellatione continueatur. Nam vocabula quæ Græci per y pronuntiant, per u literam proferre possimus: ut Larumna, Sulla, &c. pro Larymna, Sylla, autore Hermolaio.

Curcura, Insula in mari Adriatico, non longè à Melitine, aliâs dicitur Melena. Vide C. R. C. Y. R. A.

Cûræs, κυραι, pluralis tantum numeri, Sabinorum oppidum, cui imperabat T. Tatius, cuius cives Quirites, κυραι, dicebantur. Cōveneruntq; Romulus & Tatius in hanc sententiam, ut è duobus populis unus efficeretur, & Sabini Romam migrarent, Romaq; noinen retineret: sed Romani & Sabini Quirites appellarentur. Ovid. lib. 2. Fast. Te Tatius paruiq; Cures Cen-

naq; sensit. Hinc etiam populi, Cures. Virg. li. 9. Aen. - Tatioq; seni, Curibusq; severis.

Cûrætes, κυραι. Ger. Wölker in der Inst. Cæstia.] Populi Crete insulæ, qui & Corybantes, & Daetyli Idæi appellati sunt: ex Ida Phrygiæ monte (ut quidam volunt) oriundi: à cuius etiam nomine, Cretæ montem, quem primum infedere, Idam appellariunt. Dicti κυραι, teste Strab. lib. 10. & οὐ κυραι: hoc est, à tonsura. Anteriorum enim capitis partem detonsam gehabant, ne hostes eos cæstie apprehenderent. Alii Curetes dicos putant, καὶ τὸς κυροτοφίας, eō quod lovem aliusse dicuntur. Autor est idem Strabo loco iam citato, Curetes in Graeciam quoque traciebant, tandemque consedisse trans Acheloum fluvium, ibique quum intonsa servarent capita, Acarnanas vocari cœpisse. q̄ Curetum os, κυραι τὸς κυραι. Dicis solitum si quando quis numine afflatus loqui videretur: propterea quod Curetes Cybeles comites furore quodam facio perciti divinare viderentur. Refertur à Zenodoto: meminit & Hesychius.

Cûræia, Rhetorum Urbs primaria, vulgo Θεα dicitur. q̄ est & alia ejusdem nominis in Voylandia, quam Germani θεο vocant.

Cûræfugia, Nomen villæ Nicolai Perotti nuper inditū, quam in agro Sentinati habebat, inter duo fluenta, Sentinum & Nevolum, ubi est saluberrima coeli temperies.

Curionia sacra, quæ à Curionibus in Curiis fiebant.

Cûrio, Prænomine Quintus, insignis orator fuit, qui Cæstrem in quadam oratione omnium mulierum virum, & omnium virorum mulierem appellavit. q̄ Hujus filius C. Curio Tribus plebis fuit eo tempore, quo primum bellum civile inter Pompeium & Cæstrem exarsit: & q̄um ex perditissimo luxu sece ære alieno obruiisset, Cæstrem ad bellum civile incitavit, causamq; illius absensis defendendam suscepit. Vnde etiam à Lucano, venali lingua fuisse dicitur. Periit in Africa, cui à Cæstare erat præpositus, à Iuba Mauritanæ rege cum toto exercitu deletus. Et Curioni gratulatur Cicero Epistol. libro 2: Sera, inquit, gratulatio reprehendi non solet, præserum si nulla negligentia prætermissa est. Longè enim absum, audio sero. Is Curio, ut se ære alieno liberaret atque emerget, Cæstrem ad bellum civile impellebat, ut scribit Cicero in Epistol. ad Qu. Frat. Et ipse Cæstus, inquit, amicus noster, minaces ad senatum, & acerbas literas miserat: & erat adhuc impudens, qui exercitum & provinciam invito Senatu teneret, & Curio meus illum incitabat. Huc etiam accedit quod scribit Lucanus:

Tolle moras semper nocuit differre paratis.

Curi, ut habet Strabo lib. 5, Urbs quondam insignis: nūc autem viculus, in Sabinis, &c. Vide C. V. R. E. S.

Curiūm, κυραι, Urbs Cypri, à Cureo Cinyræ filio: gentile Curieus, Curias sc̄en. & ipsa regio. Est etiam urbs Actoliz, Stephan.

Cûrtius Dentatus, Romanus civis, exactissimæ frugalitatis, & perspicacis fortitudinis. Hic quum in scaeno sederet, rapaciq; in foro torqueret, & Samnitum legati magnū auri pondus publicè missum obtulissent, invitaretq; ut eo uti vellet: respondit M. Curiū malle imperare locupletibus quā locupletem fieri: & qui acie viaci non potuit, cum pecunia corrumpi non posse. Hic primum de Samnitibus triumphavit, quos usque ad mare superum pacavit. Reversus, in concione ait: Tantum agri cepi, ut solitudo fuerit futura, nisi tantum hominum cepissim. Tantum hominum porro cepi, ut fame essent perituri, nisi tātum agri cepissim. Deinde de Sabinis triumphavit: postrem de Lucanis ovans urbem intravit: Pyrrhū regem Epitomarum Italia repulit. Quaterna dena agri jugera viritum populo divisit: sibiq; totidem constituit dicens: Neminem esse debere cui non tantum sufficeret. Hujus meminit Iuvenal. Satyr. 11.

Curopolis, Urbs Cariæ. Steph.

Curtius, prænomine Marcus, adolescentis Romanus nobilis fuit, qui se pro salute patris diis manibus devovit. Nam quā terra in medio foro ingenti hiatu desedisset, responsumque esset non coitram labem, nisi quispiam ex primæ speci adolescentibus sese in hiatum deiecisset: Curtius acceptam à patria vitam, eidem impendere non dubitavit: consensuque equo sine mora, se in specum præcipitavit: unde etiam Curtius lacus nomen creditur servasse. q̄ Curtius prænomine Quintus, nobilis historicus fuit, qui Alexandri Magni gesta memoriarum prodidit.

Curtius fons, Insigni aquæductu memorabilis, ut qui à quadragesimo lapide in urbem fuerit: per ductus opere arcuato tantæ altitudinis, ut in omnes urbis mōtes facile distribueretur. Vide Plin. lib. 36. cap. 15.

Cuth vel **Cuthath**, regio est Persidis à lumine Cutha (sicut Ioseph. lib. 9. scriptum reliquit) vocata. In de Cutha, de quibus idem in 10. sic scribit: Salmanasar etiam transigrans Istrællatas, in

tas, in eorum regione constituit Cuthæorum gentem, quæ prius in interiori parte Persidis & Mediz morabatur. Diodorus Siculus hosce populos Cossæos vocat, cum ita scribit: Alexander Macedo Cossæorum gentem summa fortitudine præditam, quæ Mediz montem incolit, superavit. Hi sacrum galum lucis nuncum coluere, & in cœlum posuerunt.

Cutilia, Agri Recatinus lacus est, in quo sylvestra insula innatet, quæ nunquā die & nocte eodem permanet loco. Autor Plin. lib. 2. cap. 95, & lib. 3. cap. 12.

C ante Y.

Cyalius, κύαλιον, Vrbs Lydiæ à love condita: gentile Cyalius. Stephan.

Cyane, ες, κυανή, Nympha Sicula, de qua vide in APPENDIX, in voce CYANE, & paulò post in dictione CYANIPPS.

Cyane, ες, κυανή, Oppidum est Lyciæ, apud Plin. lib. 5. cap. 27. Est item Cyane fontis nomen in agro Syracusano, in quem Poëtæ fabulantur ejusdem nominis nympham fuisse communatam, quem Plutoni Proserpinæ rapienti obseruere conaretur. Hic Anapo mistus, iuxta Orygiam insulam in mare illabitur. Ovid. 3. de Ponto: Quaq; suis Cyanen miscet Anapus aquis.

Cyane, ες, κυανή, Ger. zwei kleine Inseln unterhalb dem engen Meerstäbchen in Thracien, heissen jetzt Pervenare.] sive Cyanæ, Insula, seu magis scopuli sub Thracio Bosphoro, modico spatio inter se distantes. Vnde factus est locus Poëtarum fabulæ, qui Cyaneas inter se concurrere tradiderunt, quod ex adverso intrantibus geminæ cernebantur: nave verò paululum in alterum latus deflexa, unâ tantum videbatur. Multa de his insulis mentio est apud Valer. Flaccum lib. 4. Argonaut. à quo modò Cyaneæ, modò etiam Symplegades appellantur.

Cyane, κυανή, Per quatuor syllabas, Mæandri Phrygiæ fluminis filia fuisse fertur, quæ à Mileto compressa Cauam & Byblida genuit. Ovid. lib. 9. Metam. Hic tibi, dum sequitur patriæ curvatina ripæ. Filia Mæandri toties redentis eodem Cognita Cyaneæ præstanti corpore nymphæ, Byblida cum Cauno prolem est enixa gemellam. Producit autem hæc dictio primam syllabam & ultimam: duas autem medias corripit, ut conficiat choriambum. Cyane verò pro Siciliæ nymphæ, tres tantum habet syllabas, quarū ultima longa est, duæ priores corripuntur, ut sit anapæstus. Quod ideo admonere visum est, quod non paucos etiam magni nominis viros hic in errorem videamus impégisse.

Cyanippus, κυανίππος, Syracusanus fuit, qui quum Bacchi Orgia contemneret, ab irato deo tanta perfusus est ebrietate, ut filia Cyane in tenebris, quanvis reluctanti, vitium intulit. Filia verò cognito ex anno, quem violatori detraxerat, parente, tuac quidem, ut potuit, dolorem dissimulavit. Postea autem ingenti exorta pestilentiæ, quum ab Apolline remedii promitteretur, si ab autore flagitiæ pœnas sumerent, admiratis omnibus quod nam esset tantum scelus, quod etiâ superis curæ esset autoris morte expiari: conscia rerum Cyane arreptum capillis patrem ad aram pertraxit, coque primum macrato, sibi quoque manus intulit. Autor Plutarch. in Parallelis.

Cyanos, κύανος, Fluvius est Cholcidis, qui juxta Aecam oppidum in Phasis insuit. Autor Plin. lib. 5. cap. 4.

Cyaxares, κυάξαρης, Phraortes regis Persarum & Medorum filius, cui successit in regno. Hic primus Asia populos in provincias distinxit, primusq; in suum quoq; ordinem distribuit, hastatos, sagittarios, equites, quū prius omnia promiscua essent atq; implicita. Hic & cum Lydis signa cōtulit, & omnem trans Halym flumen Asiam sibi subjecit. Mortuus est quadragesimo impeti sui anno. Eiusq; filius Astyages in ejus locum suscepit est. Autor Herod. lib. 1.

Cyarda, κύαρδη, Vrbs Caria, à Cyardo rege Carum, Batgasii filio, ut autor est Stephan.

Cythus, aluminis nomen, Vide CYATHVS in APPENDIX.

Cybale, ancilla fuit pauperis cuiusdam Symili, cuius paupertatem describit Virg. in Moreto:

Eruit interea Cybale quoq; sedula panem.

Cybasius, κύβασιος, Vrbs Caria, ut Cabassus: de qua supra. Stephan.

Cybæla, ες, pen. corr. (nam ut docet Servius, anapæstus est in dictione Cybæla) κύβελη, Fuit uxor Saturni: ita dicta à Cybælo Phrygiæ monte seu oppido, ubi ejus sacra primæ sunt instituta. [Ger. Die Frau Saturni ein Mutter der Götteren.] Scribit Festus, Cybæla à nonnullis ideo appellata: quia ageret homines in furorem: quippe Græci κύβελη, in caput saltare dileunt: quæ etiam utitur Homer. 16. Il iad. Sacerdotum autem Cybæles proprium erat caput rotare. Suidas scribit, Rhea quoq; vocari, & montanam esse deam: ideo vehi leonum jugo. Cynædæ ei sacri sunt. Hæc primum Ops, & terra dicta fuit, quod sit dea telluris: quæ & Vesta dicitur, propter quod cursu uchi à poëtis singitur: quia terra pendet in aere: & rous

fusineri: quia rotatur semper & volvit mundus. Mater deum: quia omnia gignit. Diodorus lib. 4. cap. 5. cui assentitur Eusebius de præparatione Evang. ideo Cybælem matrem omnium dictam tradit: quod cùm esset medicina perita, puerorum morbis remedia adinvenit, quamobrem & Orpheus de ea sic ait: πέτρη μητέρα θεῶν τοῦ πόνου. Et mater alma, ab alendo. Et mater Phrygia, à monte Phrygiæ, quem plurali numero Dindyma vocant. In eo sacra sibi per Corybantes instituit: à quo Dindyme & Dindymene à nonnullis vocatur. Item Berecyntia, à monte Phrygiæ, qui βερεκύντη appellatur. Et Pales, quod sit pabulorum dea. Rhea, ῥέα, fluo, quod terra affluens sit omnium rerum. Idæa & Phrygia, & Pessinuntia à Pessinunte Phrygiæ emporio. Claudian. Turrigeramq; petit Cybælem. Martialis: Et Cybæles picto stat Corybante tholus. Ex Apulii sententia cædem erat dea Cybæle, Bellona, & Iulis. Quandoque tamen metri gratia scribitur per duplex l. & sit Cybæle: ut sit Bacchus pes, ex prima brevi, & duabus longis. Propertius: Vertice turrigerò juxta dea magna Cybæle: Lucan. lib. 1: Et lotam parvo revocant Almone Cybællen.

Cybæle sic dicta est, autore Servio, οὐδὲν δέ τι καὶ φέλει, quod semper Galli per furorem, motu capitinis comam rotantes ululatu futura pronunciabant. Lucan.

-crinemq; rotantes

Sanguinei populis ululatun tristia Galli.

Alii a Cybælo, Phrygiæ monte, deam dici volunt, cujus meminit Virgil. lib. 3. Aeneid.

Hinc mater cultrix Cybæla, Corybantiaq; æra,

Idæumq; Nemus, &c.

Scriptit Martian. Capella, Cubum Cybælio nomini dicatum, indeq; οὐδὲν δέ τι καὶ φέλει, deam ipsam appellationem duxisse. Cybæla porrò & Cybæle scribitur. Nam Cybæla, Bacchus est, inquit Servius: Cybæle anapæstus.

Cybæla, pen. prod. κύβελη, Vrbs Ionia, Steph. Herod. Cybæla, κύβελη, Phœnicia civitatem esse scribit. Est & Cybella, κύβελη, Phrygiæ, & Cybellon, κύβελον, templum à quo Rhea Cybæle dicitur, & κύβελη, ιονιον, Steph.

Cybelus, Mons Phrygiæ.

Cybira, κύβηρα, Oppidum est Lycaonia, non procul à Mæandro fluvio. Cic. 6. in Verr. Hosce opinor Cybira, quæ in suspicione venissent civibus, fanum expilasse Apollinis. Et paulò post: Cybira cum inanibus syngraphis venerat.

Cybirates, vel Cybirata, nomen gentile. Cicero 6. in Verr. cō quum venio, Prætor quiescebat, fratres illi Cybirates inambulabant. Cybirates, a, um, possessivum. Cicero 6. in Verr. Immitabant ilicò Cybariti illi canes, qui investigabant & perscrutabant omnia. Sunt qui scribunt Cybira transpositis vocalibus.

Cybus, κύβος, Vrbs Ionum in Libya Phœnicum. Vide Stephanum. Inde Cybites Steph.

Cychreus, κύχρεος, Neptuni & Salaminis filius, qui ob morte asperitatem, οὐπος: hoc est, serpens, coghominatus est. Huc Eurylochus, quum insulam vastaret, expulit: suscepit autem eum Ceres in Eleusine, suumq; fecit sacerdotem. Ab hujus etiā nomine Salamis insula aliquandiu Cychreæ appellata est. Vide Stephanum.

Cyclades, pen. corr. [κυκλαδεῖς. Ger. Inseln in dem Aegeischen Meer so ringweise herum liegen.] Insulæ sunt maris Aegæi, teste Strabone lib. 10, circa Delum, in æquem sitæ: unde & nomen accepérunt. Ovidius 1. Tristium: Cycladas Aegæas obstupuisse reor. Alii dicunt vocari Cyclades, non quia in rotunditatem sitæ sunt: sed quod longo ordine eas circumire necesse sit propter promotoria. Vnde & Virgilius dixit 3. Aeneid. -sparsasq; per æquor Cyclades. Sunt autem numero quinquaginta tres. Advertendum obiter, & morem esse veteribus auctoribus ut quæ sint Sporades, Cyclades etiam vocent, contraq; Hermolaos teste. Cycladaruri méminit Plin. etatimq; nomina persegitur capite 12. libro 4. Et item Pompon. libro 2. Varrô libro 10.

Cyli, κύλιον. Ger. Rauchhæffer in Athenis welches man ehæuse tenet seit hat.] Quasi circuli, loca erant Athenis, ubi mancipia vénabant. Id autem nomen est tractu à circulari circumfæstentia vendendo. Cyclus enim rotundum significat. Quare Menander ait: Itaq; ego mihi videor per deos immortales videre, me ipsum indutum currere circum, ac vénire.

Cycloborus, Fluvius quidam Atticæ, ingenti strepitu defluens. Vnde proverbium: Cyclobori vox, κύκλωρες φον. De clamoris & vehementer obsteperiis dicebatur, aut quibus vox esset vitiosa, raucaq;.

Cyclopæs, pen. prod. [κυκλωπεῖς. Ger. Einwürtige Riesen bei dem Berg Athos in Sicilia so das Schwindwetzen sollen erfunden haben.] Gigantes, seu populi antiquissimi in Sicilia, iuxta Athos, uno oculo in fronte, qui omnium primi æris fabricam inventisse

nisse traduntur. Hinc factus est locus fabulæ, ut Vulcani ministri credatur, & Iovi fulmina fabricare. Inter hos præcipue celebrantur à Poëtis Brontes, Steropes, & Pyramon. Virg. li. 8. Aen. Ferū exercebat vasto Cyclopes in antro, Brontesq; Steropesq; & nudus membra Pyramon, &c. q; Dicti aut putantur Cyclopes ab eo quod oculum unū orbicularem in fronte haberent. ^{xv. 2. 3.} enim circulum significat, v. lumen sive oculum. q; Cyclopis donū, ^{xv. 2. 3.} dñe, pro eo quod est, munus inutile. Lucianus cōtra cyclopem.

Cyclopēus, adjectivum, ^{xv. 2. 3.} ut tela Cyclopea: id est, fulmina. Claud. lib. 1. de Raptu Proserpinæ. q; Cyclopea vita, ^{xv. 2. 3.} pro vita vehementer effeta ac barbara, quæ neque legibus, neq; disciplina civili coaster, neque religione deorum gubernetur.

Cyda, ^{xv. 2. 3.} proprium viri Cretensis, de quo sic Cie. Philip. 5. scribit: Antesignanos inquit, & manipulares, & alaudas judices se cōstituisse dicebat: ille legit aleatores, legit exules, legit Græcos. O confessum iudicū præclarum, o dignitatē concilii admittandam: pavet animus apud concilium illud pro reo dicere. Cydam Cretensem, portatū insulæ, hominem audacissimum & perditissimum, sed fac ita non esse: num Latinè scitis num ex iudicij genere & forma? num leges nostras, morēs venovit? nū deniq; homines? est enim vobis Creta notior, quam Roma Cyda. Hæc Cicero.

Cydathenæum, ^{xv. 2. 3.} Vicus in Pandionide tribu, patria Democharis Comici. Steph.

Cydias, ^{xv. 2. 3.} Pictor, Argonautas pinxit: quam tabulam CLXIIII, talentis Hortensius orator mercatus est, eique adem in Tusculano suo fecit: emicuit Olympiade CXIIII. Plin. lib. 35.

Cydippæ, ^{xv. 2. 3.} Puella quædam pomo decepta ab Aconio, ut superius traditum. Ovid. Litera Cydippem pomo prælata fecellit: Insciaq; est verbis capta puella suis. Est etiam nomen nymphæ apud Maronem lib. 4. Georg.

Cydnæ, ^{xv. 2. 3.} Olim dicta fuit Macedoniæ civitas, quæ postea corrupto nomine Pydna appellata est. Autor Steph.

Cydnus, ^{xv. 2. 3.} Ger. Ein fluss dieses Namens in Cilicia / dī Wasser soll den Podagrāischen ihren Schmerzen mitteren. Cilicæ fluvius, nō spatio aquarū, sed liquore memorabilis: quippe leni tractu è fontibus labens, puro solo excipitur, nec torrentes incurrit. Hujus meminit Iustinus lib. 11. Tibul. lib. 1: At te Cydne canam, tacitis qui leniter undis Cœruleus placidis per vada serpis aquis. Solinus scribit atnem à candore, Syrorum lingua nomen sortitum. Vitruv. lib. 8. cap. 3: Cydni aquas podagra laborantibus apprimè salubres esse, cruribus in eis meis: de cuius rei experientia Cassius Parmensis poëta ad M. Antonium epistola extitit, ut Plin. lib. 15. adnotavit. Constat Apolloniu aliquando per epistolam Tarsenses fuggillasse, quod juxta Cydni aquas occidentes, tanquam fluviatiles aves federant, quietæ aquæ pulchritudine quasi ebri fasti, ut Philostratus scribit lib. 1. de ejus vita.

Cydnus, Fluvius amenus & saluber, ex Tauro mōte ostens, ut inquit Strabo, Tarsum urbem dividit, à candido colore nomen habens. Syri enim quicquid candidum est, Cydnum vocant. Priscian.

Flexilis & Cydnus dirimit qui flumine Tarson.

Cydonia, ^{xv. 2. 3.} Insula est ante Lesbon, dicente Plin. lib. 2. cap. 103: In Cydonia insula (inquit) ante Lesbon fons est calidus, Vere tantum fluit.

Cydori, ^{xv. 2. 3.} Ger. Ein Statt in der Insel Candia / heißt jetzt Cania. Insigne Cretæ oppidum: à quo Cydonius, a. um. Ovidius 2. Metamorph. Cydonio fundebat spicula cornu. Virgil. Aeglog. 10: Ite: libet Partho torquere Cydonia cornu Spicula. Malum Cydonium, quod Cato primus omnium Cotoneū appellavit. Plin. lib. 15. cap. 11: His proxima amplitudine mala, quæ vocamus Cotonæ, & Græci Cydonia, ex Creta insula advecta. Serenus: Aut quæ poma Cydon Cretæ misit ab oris. q; Est item viri proprium apud Virgilium 10. Aeneidos: Dum sequeris Clytium infelix nova gaudia Cydon. Quem in locum Servius annotavit nomen hoc, quem viri proprium est, priorem producere: eademque corripere quando est gentile. Idem 12. Aeneid. Parthus sive Cydon telum immedicable tortit. ^{xv. 2. 3.} Stephan. Vrbs Cretæ, Apollonia prius dicta, à Cydone Apollinis filio, & Achallidis filiæ Minois. Alia est Sicilia: tertia Libyæ: civis, Cydoniates, Cydon, Cydonius.

Cydōnæus, Cydonicus, & fœm. gen. Cydonis. q; Est & Cydon viri proprium apud Virgil. 10. Aeneid. Vide Servium. ^{xv. 2. 3.}

Cydōnitem appellat Palladius cibum ex cydoniis decoris, & melle confectum. Cotonatum vulgo dicitur. [Ger. Rübenmus / oder Rübenkäse. Pol. Pigmentum / confect. Virg. Bis alma likiārum.]

Cydones, dicuntur urbis hujus incolæ, sagittandi peritia lignes.

Cydræ, ^{xv. 2. 3.} Vrbs Byrsarū in Thessalia, ut videtur, alias Cydræ. Strab lib. 7. Steph.

Cylbæni montes, ^{xv. 2. 3.} Majoris Phrygiæ colles sunt, ex quibus Cayster fluvius profluit. Autor Plin. lib. 5. cap. 25.

Cyllärūs, ^{xv. 2. 3.} Nomen unius ex Centauris. Fuit etiā hoc nomine equus Pollucis, secundum Virg. 3. Georg. Talis Amyclæ domitus Pollucis habens Cyllarus, & quoru Graueminere poëta. Atqui Castor equorum dominus fuit: sed fratrem pro fratre posuit, poëtica licentia: ut, Quas illi Philomela dapes, pro Progne. Item: Revocato à sanguine Teuci, pro Dardano. Hæc Servius.

Cylleborus, Stheleni filius, qui vigente bello Trojano cum Aegiale Diomedis uxore confuetudinem habuit. Servius.

Cyllénæ, ^{xv. 2. 3.} Mons Arcadiæ, in quo Maja à love comprehensa, Mercuri peperit, ut autor est Virgil. lib. 8. Aen. Vobis Mercurius pater est, quæ candida Maja Cyllenes gelido concepi vertice fudit. q; Hinc Cyllenis, idos patronymicum.

Cyllénīus, pena prod. & per duplex l. [xv. 2. 3.] Ger. Ennam Mercurii. Mercurius dicitur, sive quod omne rem letimone sine manibus conficiat: quibus partibus corporis qui carent, ^{xv. 2. 3.} vocantur: sive quod in Cyllene via, aut certè Cyllene Nympha fuerit educatus: sive quod in Cyllene Arcadia mōte tuerit genus: quam opinione ipse etiā Virg. sequitur lib. 8. Aeneid. cujus verba citavimus paulò ante in dictio ne Cyllene. Lucan. lib. 1: motuq; celer Cyllenus hæret.

Cymæ, ^{xv. 2. 3.} & y more Latinorum in uiratata, Cumæ, Oppidum est Acolidis: de quo vide paulò ante copiosius in dictio ne C V M A.

Cymæs, ^{xv. 2. 3.} Vide Sirenum apud Steph.

Cymīnūs, pen. corr. [Ger. Ein See in Hetraria/ so jetzt die Itali ennen/ Lago di Vico.] Hetruræ lacus est, ad sex milia passuum ab urbe Viterbio, Cymino monti suppositus, qui vulgo Monte de Viterbo dicitur: ut Appiantus ostendit. De hujus lacus origine talia refert Servius: Ali quando Herculem ad hos populos venisse: & quum à singulis provocaretur, ad virum ostentationem, vescem ferreum, quo exercebatur, humili defuisse: quem quum nemo illorum posset evellere, Herculem tandem cum sustulisse: tantamque repente aquæ vim erupisse, ut Cyminum efficerit lacum. Hæc Servius, illud Virgili explicans Aeneid. 7: Hi Sorætis habent arces, Flaminiaq; arva, Et Cymini cum monte lacum, lucosq; Capenos.

Cymodōce, vel Cymodocæ, ^{xv. 2. 3.} Ger. Ein Meerdom/ die Wellenstürze. Nympha Marina, Nerei & Doridis filia, à placandas fluctibus ita dicta, teste Hesiodo in Theog. Virg. 10. Aen. Cymodocæ enumerat inter eas, quæ ex navibus Aeneæ in Nymphas marinas cōmutatæ fucrunt. Quarum (inquit) quæ fandi doctissima, Cymodocæ.

Cymothiæ, pen. corr. ^{xv. 2. 3.} Nympha marina Nerei, & Doridis filia, teste Hesiodo in Theogon. ita dicta, quod per fluctus discutat. Virg. 1. Aeneid. Cymothoë, simul & Triton adnixus, acuto Detrudunt naves scopulo. q; Est ite Cymothoë, fons notissimus Achaia proprie dictæ, inter Patras & Pheras urbes: cuius meminit Plin. lib. 4 cap. 5.

Cynætha, ^{xv. 2. 3.} Oppidum est Arcadiæ juxta Lepreon: ita dictum ab Aeneæ socio vita functo, & sepulto, ut placet Dionysio lib. 1. Antiq. Aut (ut Stephanus mavult) à Cynetho Lycaonis filio. Memisit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 6.

Cynamolgi, Indiæ populi.

Cynapes, Fluvius. Vide PARTHENI.

Cynares, Vide CINIRAS.

Cyne, ^{xv. 2. 3.} Vrbs Lydiæ, gentiles Cynei vel Cynii. Steph.

Cynegirus. [Ger. Ein Bürger von Athen der sich in einem Schiffsstreit wider die Perser handvest gehabt hat.] Atheniæsis civis fuit, cuius tata in prælio navalí ad verius Persas initio fuit pertinacia, ut navem hostium dexteræ injecta vi retinuerit: eaq; amputata, injeccerit & sinistram: quam & ipsam quum amississet, mordicus navim arripiuit. Refertur à Valerio Maximo, & à Luſtino Trogi abbreviatore.

Cyneas Vide CINEAS.

Cyneis, ^{xv. 2. 3.} Vide CYNTICVM.

Cynetria, ^{xv. 2. 3.} Vrbs in Argo vel Argolici. Steph.

Cynetes, ^{xv. 2. 3.} Vide CYNTICVM.

Cynetos, Vide CYTHOS.

Cynici, pen. corr. [xv. 2. 3.] Ger. Hündische Philosophi/ ist ein sonderbare Sect gewesen / so diesen namen gehabt hat / ein zweider das sie sich gegen jederman setzbar und beifig erzeugten / oder von negm Hündischer unschamhaftigkeit.] Philosophi quidā fuerunt, sectatores Antisthenis, qui primus novum hoc philosophiæ genus introduxit: ita dicti, sive à cyno sarge gymnasio, in quo Antisthenes profitebatur: sive à canina mordacitate, qua in hominum vitas nullo discrimine invehebantur: aut (ut alii volunt) ab eo quod canum more in propatulo coire non dubitarent: quemadmodum de Crate & Hipparchia tradit Laetius. Ex hac secta fuit Diogenes ille Cynicus, qui aliquando interrogatus,

gatus, quare Canis appellaretur? Quia (inquit) dantibus blandior, non dantibus allato: malos autem mordet. Cynici, Diocle teste, philosophat naturalem & rationalem tollerant, soliq; moraliter bantur. Repudiabant liberales artes, maximè Geometriam & Musicam. Placebat eis finem esse secundum virtutem vivere. Nobilitatem & divitias abjeciebant. Quare sectans hanc vitæ consonanciam non esse plures putaverunt. De his vide Cic. lib. 1. Offic.

Cyniphis. Vide CYN I P. In APPELL.

Cynnā, κύνη, Oppidum prope Heracleam Ponticam: ita dictum ab una Amazonum, vel à Cyno, Gigante, fratre Cox. [Hiac sit gentile Cynæus, κύνας. Steph.] Cynocéphali, pen. corr. [κυνοκέφαλοι. Ger. Böder im Rothenland mit Hundsköpfen. Vng. Eb. feln emberek. Ang. Men that bark dog yet heads.] Homines sunt, vel seræ in Aethiopia canina habentes capita, cætera homines similes, violenti ad salutem feri morsu. August. lib. 16. de Civit. Dei: Quid dicam de Cynocephalis, quorum canina capita, atq; ipselatratus magis bestias quam homines constitutent? Plin. lib. 7: Gens, quæ Cynocephalus vocamus, laeti vivunt. Idem lib. 8. cap. 54: Eferatq; Cynocephalis natura, sicut mitissima Satyris. Vide Gell. lib. 1. cap. 5.

Cynopolis, κύνωπος, Oppidum est ad Occidentalem Nili ripam, inter Oxyriachum & Hermopolim, in quo Anubis colitur, canibusq; cibaria publica sunt assignata. Autor Strabo lib. 17. Ab hoc oppido vicinus mons Cynopolites dicitur à Plin. lib. 5. cap. 9.

Cynos Cephale, κύνωπος κεφαλή, Collis Thessalizæ, & parya regio Thebaeorum, Pindari Patria. Steph.

Cynosarges, κύνωπος γραψ, Gymnæū in Attica: sic dictum à cane albo, qui sacrificante Diomo, rapta femora in hunc locum detulit, in hoc gymnasio Aristippus Cyrenaicæ sedet princeps, Philosophiam solebat profiteri. Autor Laertius in vita ejus. Hic, Ad Cynosarges, is κύνωπος γραψ, proverbiali convitio dicitur, quemadmodum, in uargi etiā & ēis nō gegräts.

Cynoſſera, atis, κύνος ηγετης, Locus est Troadis ad Hellespontum, Hecuba sepulchro nobilitatis: Latinè Canis tumulus interpretari possumus. [Ger. Hundegrab.] Fabulatur enim Poëta, Hecubam, quum in Græciâ abduceretur captiva post exitum patris, ac suorum, ibi doloris impatientia in canem esse cœveram, & deinde sepultam. Meminit hujus loci Plin. lib. 4. cap. 11. & Strab. lib. 13. q; Est item tuisdē nominis locus in Libya Mareotide, cuius meminit Stephanus, & Strabo lib. 17.

Cynofurā, pen. prod. [κύνωργα. Ger. Der klein Här ist ein gefährlichster nacht bei des Himmels wirbel. Pol. Gwiazd siedm, babyk po polscy przekaze, albo iakie Astrologowie na grzywach miedziediem mnozysim P.G. Vng. Góra zbytkowa.] Sidus Septentrionale, ex septem constantiis stellis, quod & Vsam minorem appellamus. Alio nomine etiam Phoenice appellatur, teste Higino, eò quod à Phœnicibus inter navigandum potissimum soleat observari, quemadmodum & Elice: hoc est, Ursa major, à Græcis nautis. Ovid. de Titiis. Esse duas Arctos, quarum Cynofurā notatur Sinonis: Elicen Graja catinæ notet.

Cynthiā, κύνθια, Diana dicta, à Cyntho monte in Delo insula, in quo nata cum Phœbo est: unde & Apollo Cynthius, & ipsa Delos Cynthia appellatur. His mons tantæ celsitudinis esse fertur, ut umbra sua totius insulæ ambitu tegat. Proprius quoq; amicæ suam Cynthiam ob pulchritudinem vocavit, quæ prius Hostilia dicebatur.

Cynthiūs, [κύνθιος. Ger. Ein sehr hoher Berg in der Insel Delos/ auf welchem Apollo/vñ Diana erboten sind.] Deli mons usq; adeò editus, ut totam insulam dicatur obumbrare. In hoc monte Apollo & Diana nati traduntur, quorum alter Cynthius, altera Cynthia ab eo appellati sunt Virgil. 2. Aen. Qualis in Europa tipis, aut per juga Cythi Exercet Diana choros. Lutan. lib. 1: Tertia jam gravido pluvialis Cynthia cornu. Vide CYNTHIA. Steph. totam Delum, olim Cythum dictam scribit, à Cynthia Oceani filio: quod dā verò male sentire, quod Zæcynthia vocata sit. Idem in Cynthia: gentile, inquit, est Cynthius & Cynthiotæ.

Cynticum, κύντημα, Locus Iberizæ prope Oceanum: incolæ Cyneæ & Cynæti, Steph.

Cynura, κύνηργα, Vrbs in Argô: vel Argolica, à Cynuro filio Perse: inde Cynurus, Cynurus, & Cynuris stem. gen. Steph.

Cynus, κύνος Stephano, Locorum Epicnemedorum oppidum est: sive, ut quibusdā placet, navale, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 6. & Liv. lib. 8. Decad. 3.

Cyonnesiūs, κύνηργα, Nili fluvii insula est, non procul à maiori Delta, e regione oppidi, quod Cynopolis appellatur. Autor Ptolemaeus lib. 4. cap. 5.

Cyon, κύνος, Vrbs Carizæ, Canebium ante dicta: gentile, Cyrites. Stephanus.

Cypætha, κύπεθα, Vrbs Libyz. Steph.

Cyparissa, κύπερσα, Oppidum est agri Messeniaci, ad mare

situm, à quod vicinus portus Cyparissus appellatur. Autor Plinius lib. 4. cap. 5. Strabo lib. 8. Cyparissiam vocat: Ptolemaeus Cyparissas plurali numero.

Cyparissæ, κύπερσα, Vrbs Triphyllia, quæ vocabatur Eranna: inde Minerva Cyparissæ, Stephan. Qui Cyparissam quoq; Phocidis urbem, alijs Eranum dictam meminit.

Cyparisleis, Vrbs Messenizæ, gentile Cyparissentius. Homer. Κύπερσας ονομάζεται, επειδὴ μητρὶς εὐηγέρη.

Cyparissus, κύπερσος, Fuit nomen pueri, Telephus filii, quæ Apollo amavit, postea in sui nominis arborem cœversi. q; Dicitur etiam per linæ res Cypressus: deinde conversione y in u. Cypressus. Est autem arbor proceræ, caudice oblongo & recto, folio pinæ, sed carnosiore, mollioreq; neq; ita pungente, fröte indecidua, odore vechemæti. [Ger. Expressenbaum.] Duo ejus sunt genera. Nam quæ steriles est femina dicitur ad metà formam in fastigio convoluta: unde & κύπερσος peculiari epitheto appellatur. Cœtræ mas latius spargit ramos, conosq; profert nuclii pineæ non absimiles, licet multo minores: mira inter arbores fecunditate, quippe quæ trifera est, fructusq; habet & lanuario & Majo & Septembri maturos, nulli tamen rei utiles, imò potius noxios, quemadmodum & ipsa arbor, cujus etiam umbra noxia creditur. q; Dicta est aufem Cyparissus (ut Didymo placet) δὲ τὸ τρίχερον κύπερσος: hoc est, ab equaliter pariendo, quod æquilater & ramos perdat & fructus. Fructus ejus à figura, Coni appellantur. Vnde ipsa arbor perpetuo epitheto Conifera appellatur. Virgil. Aen. quæ quercus, aut coniferæ cyparissi. Idem: Et teneram ab radice ferens Sylvæ cupressum. Reliqua vide supra in distione CYPRESSES & Cyparissi fructus, κύπερσος κύπερσος. De verbis dictu ma- gnificis, cæterum inutilibus.

Cypasis, κύπασης, Vrbs circa Hellespontum. Steph.

Cype, κύπη, Castellum Siciliæ: gentile Cypeus. Steph.

Cypra, Vide CYPRA.

Cyphus, κύφος, Vrbs Persæbiæ, à Cypho Petæbi filio. Homerus: γένος δ' ἐν κύφε τρέ δύνεται. Alia est Thessalizæ: cives Cyphæ. Est fluvius Cyphus. Steph.

Cyprium, Sabini bonum appellant: unde Cyprus vicus Romanus appellatur, in quo Sabini in civitatem recepti conseruant: sic enim à bono omni vocandum cœserunt.

Cyprūs, [κύπρος. Ger. Ein grosse Insel in dem Meerhof so etwas thills an Cittiam/amber theils an Syrien stossen/ heißt jet den Italis Cypro.] Insula in Pamphylio mari, in sinu maximo, qui & Ifficus dicitur, inter Ciliciam & Syriam, dives & mira fertilitatis.

Vnde & Macatia: hoc est, beata olim vocata: maximè etiam luxu dedita: unde & Veneri sacra, Horat. l. 1. Carm. Sic te di- va potens Cypræ. Ea quondam hovem erat regnorū sedes. Vr- bes illius præclaræ, Cythera, à quibus Venus dicta est Cythe- rea, Paphos, Palæpaphos, & Salamina. Hæc inter mæiores no- stri maris insulas locum sibi vendicat: a Septentrione Cilicia opposita: à Meridie Aegyptum spectat: ab Oriente Syriam: ab Occidente Pamphyliam. Ambitus insulæ trium millium, quadringentorum ac viginti stadiorum, teste Strabone lib. 12. q; Cyprus etiam dicitur arbusecula, quæ à Latinis Ligustrum vocatur, semine atro, non absimili sambucino acino. Ejus flos in oleo decoquitur, fitque ex eo unguentum quod Cyprinum appellatur. Nascitur in malis locis, sed in Cypro insula odoris suavitate præstat, idē Cyprus est appellata.

[κύπρος. Gall. Vn. c. bre en Egypte s' une fleur forte blanche, que quelques vns appellent Troeuse. Ital. Alberto ligustro. Ger. Rete oder ge- mein Weinbærtin. Hisp. El arbol dela alberna. Pol. Krugna. Vng. Fagyalfa. Ang. A priue, à tree in Egypt so named.] Plin. lib. 12. cap. 24: Cyprus in Aegypto est arbor ziziphi foliis, semine coriantri, flore candido odorato. Coquitur hoc in oleo, premitur, postea, quod cyprinum vocatur. Optimum habetur è Canopicæ, in ripis Nili nata: secundum Ascalone ludex tertium Cy- pro insulae odoris suavitate.

Cyprūs; a, um, unde tres parvæ insulæ, huic propinquæ, Cypræ nominatur: & Venus Cypræ, sive quod in Cypro genita fuerit, sive quod ei primum in Cypro templum sit constitutum.

Cyprœgia, pen. prod. [κύπρος γεια. Ger. Die Venus auf Cypro bärig.] Veneris epitheton est, inde tractu quod in Cypro insula nata dicatur. Utitur hac voce Homerus in Hymnis.

Cyprus, Insula, inter alia nomina Macaria dicta: nā mirè fertis- lis est, in sinu maximo, qui Ifficus circa Ciliciæ dicitur, ad or- tum, occasumq; Ciliciæ ac Syriae objecta est, novem aliquando regnorū sedes, ut Plin. li. 5. cap. 3. i. scribit, smaragdo, crys- tallo, æ Cypræ cognominato, adamante & alumine nobiliis: quam aliquando annexam continentí fuisse, idem author lib. 2. scribit. De hac vide Strab. lib. 14.

Cypsellæ, oppidū est Thracia, ut scribit Plin. li. 4. cap. 12. Strabo lib. 7. Cypseli nominat, κύψελα, Steph. uibz Thraciæ prope Hebrum fluvium: item castellum in Arcadia ab Mantinensipus multis cinctum: gentile Cypselius, aut Cypsalenus.

Cypselus, κύψελος, Corythiorum tyrannus, pater Periandri: ita dicitur.

ita dictus *τόντος τε καὶ φίλην*: hoc est, à cistula, sive alveo, sive (ut Vallia ex Herodoto vertit) mensura frumentaria, sub qua occultatus fuit quem à Corinthiis ad perniciem quereretur. Vide Herod.lib.5. & Plutarch.in Symposio septem sapientum.

Cyprafia, Galatæ urbs, Ptol. Vulgò Carœ.

Cyraunis, *κυραύνη*, Insula juxta Gyzantes (sic enim lego apud Stephan.) Africæ populos.

Cyrba, *κύρβα*, Vrbs Crete, Vide HIERAPYTNA.

Cyrbasa, *κύρβασα*, Vrbs Cariæ, Steph.

Cyrbæ, *κύρβαι*, Vrbs Pamphyliæ: gentile Cyrbæus, Steph.

Cyre, *κύρη*, Insula in mari Persico, Insularis, Cyrazus, Steph.

Cyre, *κύρη*, oxytonum, fons in Cyrenaica, Steph.

Cyrene, & Cyrenæ, arum, [Γρ̄ κίρ. κυρέων. Vulgò Corena.] Insigne Libyæ oppidum, inter Marcotidem & Zeugitanam provinciam situm, unum ex iis quæ Pentapolim efficiunt, à Battō Therzo (quem Callimachus progenitorem suum fuisse tradidit) conditum, & à Cyrene Penei amnis filia, quæ Apollo adamata in eam Libyæ partem traxit, ita nominatum. q. Ab hac urbe totus ille Libyæ tractus, inter Africam propriè diem, & Libyam Marmaricam, sive Marcotidem intermedius, uno nomine Cyrenæ aut Cyrenaica regio appellatur. Hinc Cyrenaicas, a, ut regio Cyrenaica, & philosophia Cyrenaica, quam Aristippus Socraticus Cyrenæs instituit. Hegesias philosophus (de quo Cicero lib.1. Tusculan.) & Eratosthenes historicus Agacis filius, Cyrenæi fuerunt. Eadem & Pentapolitana Plinio dicitur à quinq; præcipuis urbibus, quorum nomina sunt hæc, Beronice, Arsinoë, Ptolemais, Apollonia, & ipsa Cyrene. q. Ex hac urbe orti sunt Aristippus Socraticus, qui Cyrenaicam Philosophiam primus instituit: item filia hujus Areta, quæ patri in schola successit: item Aristippus cognomento *μαργαδιάρ*, superioris Aristippi nepos, & Arete filius: & præter hos Annætis, qui Cyrenaicam sc̄am emendavit: item Callimachus poëta, & Eratosthenes Mathematicus, ambo ab Aegypti regibus in honore habiti. Quibus etiam à Strabone adduntur Carnades Academicus, & Crœnus Apollonius. Dicitur etiam Cyrenites, & Cyrentas foemina genere. q. Hanc regionem appellat Pentapolitanam, à numero V. urbium, quibus maximè inclita est, quarum hæc sunt nomina, Beronice, Arsinoë, Ptolemais, Apollonia, ipsaq; Cyrene. Scribit Salust. Cyrenenses magnum ac diurnum bellum gefisse cum Cartaginiensibus de finibus agrorum. q. Est & Cyrene nomen urbis in Cypro insula, quam Cyrus condidit, ex qua natum putant Simonem patrem Alexandri & Rufi, ut est apud Evang. Augustiis libro de Pæstribus scribit Simonē Cyrenæum, qui angariatus est, ut Christi crucem tolleret, suis se Aphrum, & hanc Cyrenæ Africæ contiguam esse.

Cyrenæs, a, um, *κυρεναῖς*. Cyrenicus, & Cyrenësis, adjektiva. Cyrenaica, regio Africæ est: tam Strabo lib. ult. à Thereis Græcis conditam esse scribit, qui ex Laconica profecti Theram insulam priùs incoluerint, hinc in continente Cyrenem edificaverint. Ex horum numero fuit Battus quidam, qui Cyrenes condenda fuit autor, quod alibi idem Strabo indicat. Inde Battidas Cyrenenses Silius nominat lib. 2:

Nec non Cyrene Pelopei stirpe nepotis
Battidas parvus, fidei stimulavit in armis.

Idem libro 2:

& iniquo sole cadentes Battidas. De Cyrene multa Straboni consentanea Herodotus refert in Melpomene. Diodorus Siculus lib. 5. scribit ex quorūdam sententia huic urbi nomen inditum à Cyrene Hypsei filia, quæ quum apud Peleum virgo educaretur, Apollo ejus forma captus, raptam virginem in Libyam ad ea loca, in quibus postmodum civitas condita est, asportavit. Ex ea filios suscepit quatuor, Aristeum, Nomiū, Anteum, & Argum, alias Auctonum, & Arguem. Eam regionem fertilissimam esse tradit Herodotus in fine lib. 4.

Cyrenaici Philosophi, Ab Aristippo Cyrenæo, primo sedetæ ejus autore nomen traxerunt, qui summum bonum corporis volupate metiebantur. Cicer. Tusc. quæst. lib. 3: Atqui ab Aristippo Cyrenaici philosophi nominati, omne bonum in voluptate posuerunt, virtutemq; censuerūt ob eam rem esse laudandam, quod efficiens esset voluptatis. Horum secta postea ex simplici triplex est effecta, aliis se ab Hegesiaco: aliis ab Anniceride Annicerios: nonnullis etiam à Theodoro Theodoreos nominantibus: qua de vide Diogenem Laertium in vita Aristippi.

Cyrenius, consularis Romanus, præses in Syriam missus ab Augusto Imp. Hic censum in tota Syria egit, eo ipso anno quo Christus natus est, Luc. 2. Vide Ioseph. lib. 19. cap. 1. Erat autem census estimatio facultatum, ut scirent Romanii, quantum in singulis provinciis opum esset, quæ onera sustinere, & quantas copias singulæ regiones aere possent.

Cyres, etiæ *κύρης*, nomen urbis, ut Phragæ, Mendes, Adrymes: a gætile, Cyrelius, Steph.

Cyrillus, *κυρίλλος*, Diaconus fuit Heliopolitanus (est autem

Heliopolis hæc civitas insignis ad Libanum montem sita (qui imperante Constantino plurima Ethiæ cōrūm idola cōtrivit. Cuius rei illi memores sub Juliano principe, vivo vētem excuerunt, iecurq; inde exemptum degustaverunt. Autor Suidas. q. Cyrillus item Alexandrinus præfus edidit variarū hypothesison tractatus, Homilias plurimas, quibus omnia occulta ejus venena refellit. Is vixit tēporibus Juliani principis. q. Cyrillus præterea Hierosolymitanus præfus, sēpè pulsus ab Ecclesia, & receptus: ad extēnum sub Theodosio principe octo annos in sua sede perseveravit: extat ejus Catecheses. Hæc Hieronymus.

Cyrinus, *κυρίνος*, Romanus, cū Basiliō & Nabore sub Diocletiano passus, ac sepultus tertio ab urbe lapide. Ex Volat. Cyrinus, *κυρίνος*, Indiæ populi vivacissimi, ut quos ad centesimam quadragestimam annum vitam extendere prædictum sit ab Iulio, referente Plin. lib. 7. cap. 2.

Cyrinus, *κυρίνος*, Ger. Die Insel Corsica im Ligurischen Meer gelegen. Vulgò Corsega.] Insula est in mari Ligurico, quam Latini Corsicam dicunt, longa passuum centum quinquaginta millia, lata maiore ex parte quinquaginta, circuitu trecentorum vigintiduorum millium: distans à Vadis Volaterranis sexaginta duobus millibus passuum. Dicta Cyrius à Cymo rege, quum anteā Terapne diceretur.

Cyrnus, *κυρνίς*, Romanus, cū Basiliō & Nabore sub Diocletiano passus, ac sepultus tertio ab urbe lapide. Ex Volat. Cyrnus, *κυρνίς*, Indiæ populi vivacissimi, ut quos ad centesimam quadragestimam annum vitam extendere prædictum sit ab Iulio, referente Plin. lib. 7. cap. 2.

Cyrnus, *κυρνίς*, Ger. Die Insel Corsica im Ligurischen Meer gelegen. Vulgò Corsega.] Insula est in mari Ligurico, quam Latini Corsicam dicunt, longa passuum centum quinquaginta millia, lata maiore ex parte quinquaginta, circuitu trecentorum vigintiduorum millium: distans à Vadis Volaterranis sexaginta duobus millibus passuum. Dicta Cyrius à Cymo rege, quum anteā Terapne diceretur.

Cyrnus, *κυρνίς*, a, um, Virgil. Aeglog. 9: Sicutua Cyrenæs fugiant exāmina taxos.

Cyropolis, *κυρπόλις*, Civitas in Asia, quæ etiam Cyrechara, *κυρεχάρα*, vocatur, ad finem Persidis: cives Cyropolitæ, & Cyrechani. Steph.

Cyrhœa, Vrbs in Helicone, juxta Nysam. Lucanus 10.

Sed mihi iam numen, nec si te pectori vates

Accipiam, Cyrrhea velim secreta mōventem
Sollicitare Deum, Bacchumq; avettere Nysa.

Cyrhœstæ regio, à Cyrrho dicta est, ubi Cyrrhestis dea colebatur, quam Minervam interpretantur Plin. & Ptolem. Vide CYR & HYS.

Cyrhus, *κυρῆ*, Stephano, Syriæ oppidum, cujus incolæ Cyrrhestæ *κυρρηταί* dicuntur, & Diana Cyrrhestis, *κυρρητίς*; & regio ipsa, Cyrrhestica *κυρρητική*, cuius meminit & Plin. lib. 5. cap. 23.

q. Sunt item Cyrrhestæ, Macedoniae populi, nō procul à Pella Alexandri patria, quorum meminit idem Plin. lib. 4. cap. 10.

Cyrsilus, *κυρσίλλος*, Atheniensis fuit, qui quum videret impetum Persarum diutius sustineri nō posse, civesq; jam de relinqua urbe, navibusq; condescendens cogitare, civibus suis consilium dedit, ut ipse tunc videbatur attamen non satis honestum, ut Xerxes potius recipierent, quām patram deserént. Quæ sentēta usqueadè civibus displicuit, ut statim cum lapidibus obruerint. Autor Cic. 3. Offic.

Cyrtam, Syphacis sedem in Africa, longius à pelago lo, Heterus nominat.

Cyrtæ, *κυρταί*, Oppidum est ad Mare rubrum, in quod Artaxerxes Megabyzum relegavit. Steph.

Cyrtone, Vrbs Boeotia, *κυρτόνης* gentile *κυρτόνης*. A Cyrtone verò *κυρτόνης*, antiquo oppidulo, Cyrtonus sit. Est etiam *κυρτόνης* urbs Italæ: gentile Cyrtonus.

Cyrtus, *κυρτός*, Vrbs Aegypti in mediterraneis, patria Dionysii medici: gentile, *κυρτός*, oxytonum: pro urbe enim barytonū est. Steph.

Cyrus, *κυρ*, Nomen duorum fluviorum, quotum unus Armenie & Hiberiæ fines interluit, & per Albaniam labitur. Oritur in monte Caucaso. Alter juxta Pasagardas per eavam Persidem: à quo Cyro majori, qui juxta hunc amnem expeditus fuit, nomen attingit, teste Strab. lib. 1.

Cyrus, [χρήσις χρήσις], Cambyses filius ex Mandane Astyagis regis filia, & Persarum, Medorumq; rex, qui primus (ut Iust. lib. 1. scribit) devicto Astyage ultimo Medorum rege, Medorum imperium transtulit in Persas: & subacta Asia, totum Orientem in potestatem rededit. Postremo, quum bellum Scythis intulisset, eosq; clade magna affecisset, Tomyris eo tempore Scytharum regina, compositis insidiis, ducenta millia Persarum cum ipso rege trucidavit, ita ut neq; nuntius tantæ cladis perfuerit. Caput Cyri amputatū, in utrem humano sanguine plenum coniectum fuit, cum hac exprobratione: Satia te sanguine quem sitisti. Hic primum Agradatus dictus fuit: & postea Cyrus ab ejusdem nominis fluvio per eavam Persidem fluente,

fluente, juxta quem fuit expositus. Res ejus gestas vide latius apud Xenophontem in Pædia. Herod. & Justin. lib. 1. ¶ Fuit præterea ejusdem nominis poëta quidam Theodosii juniores temporibus, ab Eudoxia imperatoris uxore propter ingenii felicitatem ad summos honores elevatus. Postrem fatus in Cotylæ Phrygiae, Leone imperante diem obiit. Ex Soida.

Cytæ, sive Cura, &c. x̄v̄ Stephano, Oppidum est Colchidis, Medæ patriæ, teste Stephano, herbis veneficis in primis famosa.

Cytæs, a. um, adjectivum, x̄v̄ Steph. Vnde Virgo Cytæ appellatur Medea à Valerio Flacco lib. 6.

Cytæs, idis, x̄v̄ Steph. Propert. lib. 2: Non hic herba valet, non hic nocturna Cytæs.

Cytæum, x̄v̄ Steph. Vrbs Cretæ Steph.

Cytorum, Ptolemao, Cotyrum Plinio, Cappadocia oppidum, hodie Cesme. Vide ne à Cytoro mente dicatur.

Cyterium, x̄v̄ Steph. Vrbs Oenotrorum mediterranea: gentile Cyterites vel Cyterius. Steph.

Cythera, orum, pen. prod. x̄v̄ Steph. Vulgo Cerigo, Insula est contra Cretam, ut scribit Strabo, quinq; millia à Maleæ promontorio distans, in quam ferunt Venerem primum vestam concha marina: unde & Cytherea x̄v̄ Steph. dicta est. Virgil. lib. 10: Est Paphos Idaliumq; mihi, sunt alta Cythera. Idem: Parce me Cytherea, manent immota tuorum Fata tibi. Degenerat tamen hoc derivativū à natura sui primitivi: corripit enim secundam syllabam, quæ in primitivo producitur. Hanc insulam Porphyruam vocat Aristoteles, Porphyrida Plinius, à purpuratum præstantia. De ea enim lib. 4. cap. 12. sic scribit: Cythera (inquit) cum oppido in Laconico sinu, ante Porphyritis appellata. Hæc sita est à Maleæ promontorio V.M. passuum ancipi, propter angustias ibi navium, ambitu. Hæc Plin. Hesiodus in Theogonia tradit Venerem ab oppido Cytheream cognominatam: Scyrius autem ab insula cognominatam tradit.

Cythera, a. um, adjectivum nomen possessivum, x̄v̄ Steph.: ut Nectar Cytheriacū, quod pro suavitate Venerea ponitur.

Cytheris, pen. prod. x̄v̄ Steph. Nobilissima meretrix fuit, liberta Volumnii, quæ eodē tempore floruit quo Origo, & Arbuscula meretrices. Hanc Cornelius Gallus poëta supra modum adamavit: quo tamè spreto Antonium in Galliam sequuta est. Hanc Virgil. Aeglog. 10: Gallum consolans, commutato nomine Lycoredem vocat. Autò Servius.

Cytheroniades, x̄v̄ Steph. Musæ dicuntur à saltu, cui Cytheron nomen est. Vide Cytheron: sic enim scribendum.

Cytheron, Mons est Bœotia, non longè à Thebis, Apollini & Musis sacer, à quo Cytherides dicuntur. [Ger. Ein Berg in Bœotia den Musis, und Apollini jugt wohet.] In eo quoq; Bacchi sacra celebabant. Virg. 3. Georg.

Rumpo moras: vocant ingenti clamore Cytheron.

Hinc quoq; Cythera & Cythereus, a. um. Vide supra Cythæron, x̄v̄ Steph. sic enim scribendum est.

Cytherus, x̄v̄ Steph. Vicus in Pædionide tribu, inde Cytherius, Stephan.

Cythnōs, x̄v̄ Steph. Stephan. Insula est ex Cycladibus, à Cythno primo habitatore sic appellata. Alio nomine Ophiusa, ac Dryopis. Ex hac insula Timantes pictor ortus est, qui ab ea Cythnus dicitur. ¶ Cythnica, sive Cythnæ calamitates, x̄v̄ Steph. osmophagæ. Zenodotus Aristotelem autorem citat Cythnus usq; adè divexatos, afflictosq; suis ab Amphitryone, ut in proverbio abierint, x̄v̄ Steph. osmophagæ, pro maximis calidibus & immensis calamitatibus.

Cythnūs, a. um, x̄v̄ Steph. possessivū, ut Timantus pictor Cythnus dictus est. Steph. juxta Dryopem unam Cycladum sita scribit, & ipsam quoque sic nominatam fuisse. Meminit etiam Pomp. lib. 2. & Ovid. 7. Metam. Florentemq; Syron Cydaon, planamq; Seriphon.

Cytina, x̄v̄ Steph. Vrbs Thessaliæ: civis Cytineus, Steph.

Cytinum, x̄v̄ Steph. una ex tribus Doricis civitatibus: gentile Cytinates, Stephan.

Cytis, x̄v̄ Steph. Insula Arabiæ, ubi topazius lapis invenitur. Plin. lib. 6. cap. 29.

Cytorus, per y in prima syllaba, pen. prod. x̄v̄ Steph. Mons Phalagonia, in quo buxus plurima nascebatur: unde & buxifer à Catullo dicitur. Virgil 2. Georg. Et juvæt undantem buxo spectare Cytorum. Ab hoc, quæ buxa sunt, Cytoriaca dicitur. Ovid. 4. Metam. Sæpè Cytoriaco diducit pectine crises. ¶ Fuit & Cytorus, sive Cytorum civitas, Sinopensem emporium à Cytoro Phryxi filio conditū & appellatū, ut ex Ephori sententia refert Strabo lib. 12.

Cyzicenus, x̄v̄ Steph. Athæiensis philosophus in Mathematica & in cæstis scientiis excellentissimus, præcipue in Geometrica.

Cyzicus, x̄v̄ Steph. Vulgo Chizico, sive Cyzicum, Insula in Pro-

pontide, duobus pontibus juncta continentali, habens urbem ejusdem nominis, mœnibus, arce, & turribus marmoreis: cui nomen indidit Cyzicus rex, quem Iason per imprudentiam interemit. De hac Ovid. lib. 1. Fastor. Hinc Propontiacis hæren tem Cyzicon oris, Cyzicon Aemonia nobile ḡtis opus. Fuit hæc civitas magnitudine & pulchritudine cū primis Asia uribus comparanda, paci & bello apta, tribus armamentariis inclita, quorum aliud armorum, aliud instrumentorum, aliud frumenti erat receptaculum. ¶ Verum Pius Papa in Asia hanc Cyricum appellat, non Cyzicū. Et de Cyzico sic scribit: Nunquid Cyzicus nobis non satis constat, adeò claritatem rebus adimunt tempora, & nos homunciones diurnam quærimus in hoc seculo gloriam, quam potentissimæ civitates retinere non potuerunt? Proper. lib. 3: Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos. ¶ Cyzicus, Stephan. urbs est Propontidis in Chersoneso sita: alio nomine Argus, x̄v̄ Steph. id est, Vistorū insula appellata. Homerius Cyzici habitatores, Doliones vocat. De Chersoneso vide suprà.

Cyzicum, Bithynia nobilis civitas: nomen (inquit Pöponius lib. 1.) Cyzicus indidit, quem à Minyis imprudentibus, quum Colchos petenter, fusum acie, cæsumq; accipimus. Haec tenus Mela. Hæc civitas arce, mœnibus, portu, turribus marmoreis Asiaticæ plaga littora illustrat, ut scribit Florus in bello Mithridatico, lib. 3. Libera illa aliquando, & agris dives, multoq; in honore à Româniis habita. Lege Strab. lib. 12. De Cyzico Valer. Argon. lib. 2:

Nec procul ad tenuis surgit confinia ponti.

Vrbs placidis demissa jugis, rex divitis agri Cyzicus, &c. De morte Cyzici regis vide eundem Valeriu lib. 3. Argonaut. & Hermolaum super cap. 32. lib. 5. Plinii.

Cyzicenus, Denominativum est à Cyzico Propontidis insula. x̄v̄ Steph. q; Cyziceni stateres, x̄v̄ Steph. stateres. De re scitè scalpta. Nam hi nummi olim celebres erant, quod eleganter scalpti viderentur. Repræsentabant altera parte Cybelem deorum matrem facie muliebri: altera, leonis imaginem. Aut magis videbatur fortè locus proverbio, quum hominem significamus inæqualem ac sui dissimilem: aut qui longè aliud agat quam præ se ferat: quemadmodum Cyziceni ex uno latere Cybelem ostendebant effeminatam: ex altero leonem. Stater is valebat XXVIII drachmas Atticas: unde & de re magni preti videtur posse dici.

D

Aæ, Daarum, dæs Stephano, Populi sunt Scythæ, ex genere Nomadum, ut autor est Servius in illud Virgil. 8. Aen. Indomitiq; Dæs, & pontem indignatus Araxes.

Daciæ. [dæs. Ger. Ein Landschaft in Europa so gegen Mittag an Thracent stossen / heißt jetzt Wallachia. Pol. Wol'oska ḡsma. Vng. Dazia orzeg.] Regio Scythæ Europeæ, quam quidam Thracia partem, quidam conterminam dicunt. Hæc (ut Ptolemaus scribit lib. 3. cap. 8.) ad Septentrionem Carpato monte à Sarmatia dividitur: ad Occidum autem Tibisco fluvio ab Iazygibus Meranastis: ad Meridiem ad Ortum usq; ad Danubium extenditur. Hujus regiois populi Daci. dæs, dicuntur: olim etiam Davi, teste Strabon. lib. 7. Getis proximi ad ortum: à quibus servilia Davorū & Getarum nomina Athenienses accepérunt. Vnde in Comediis servi introduci solent, Davi & Getæ nominati. Hodie hæc regio divisa est in quatuor partes. In Valachia utramq; Moldaviam nimurum & Transalpinam, versus Septentrionem. In Bulgaria sive Mæsiam inferiorem à parte Orientali. In Serviam sive Bosniam, quæ & Mysia superior vocata est à parte Meridionali. Et deniq; in Transylvaniam, Bÿßfertandis à parte Occidentali, quæ divisa est in Schytuliam, Septem castra, & Vnniam partes nimurum quam natio Vngarica incolit. Hi Romanis semper relataabantur. Virg. 8. Aen. Indomitiq; Dæs, & pontem indignatus Araxes. Statius: - frena tenentem Rhenus & attorniti vidut domus ardua Daci.

Dæcius, dæs dæcius est, qui Daciæ subegit: sicut à Germania Germanicus, Iuvenalis: - cum lance beata Dacicus: & scripto radiat Germanicus auro.

Dæcius, a. um, [dæs. Pol. Wol'sin.] Quod è Dacia. Spartianus: Ad bellum Dacum Trajanum familiariter persequutus est. Dactylæ idæi, dæcylæ, l'dæci. Idem qui Corybantes, quos Iovem nutritissime serunt, & nè vagitu puer proderetur, novo lusus genere excogitato, clypeolis æneis inter se concursantes, æris tinnit & numerosi pedis compositione, qui dactylus inde dictus est, Saturnum celaverunt. Idæi autem dicuntur à monte Ida.

Dadicæ, Populi Scythæ Asiaticæ apud Herod. lib. 3.

Dadocerum, dædæcæ, castellum, dædæcæ, magnum Armenia, inter Mediæ, Stephan.

Dædala, neutri generis, dædala, m. Vrbs Lycia, ita appellata à monte vicino, seu à Dædalo ibi sepulto, quem eum coluber aquaticus ex amne Nino in paludem egressus momordisset, Plin.lib.5.cap.27. Mcminit etiam Steph. Cui Dædala etiā Rhoditis civitas est, sive regio: item alia India, & al a Cretæ.

Dædaliā, dædala, Vrbs Italiz à Dædalo condita, quæ nunc Italia vocatur, Steph.

Dædaliū, dædala, tribus Cecropidis vicus, Steph.
Dædaliū, pen. corr. [dædala]. Ger. Ein geschichter Werkmeister von Athen/ welcher allerter Instrumenti als Gegeng/ Hobel/ Wurzel er funden hat.] Athenensis faber egregius, scari pater, qui seram, alciam, perpendiculum, terebram, glutinum, ichthyocollam invenit, malumq; & antennam navi imposuit. Hic accusatus quod Perdicem sororis filium intermisset, judicis metu in Cretam fugit, ubi Labyrintum fabricavit, cui Minotaurus includeretur, opus portentosissimum humani ingenii. Dædalus Dædalus (ut quidam existimant) dñs θεος Δædalu, quod est variare, seu ornare. Alii hoc verbum à Dædalo derivatum putat, ob multiplex, variumq; ingenii hominis, propter quod Graeci dædala, varium dicunt, & ingeniosum. Lucretius quoq; terram ob rerum, artificiorumq; varietatem, Dædalum nominat: Ennius simil modo Mineru: Virgil. Circe. Plautus Logodædalos vocavit, qui dum cælant sermonis ornatu. q. Dædali alz, Δædala, θεος. Dici solitum ubi alioqui non satis idoneus ad negotium cōficiendum, artis alicujus, aut auxiliis accessionem adjugeret, aut quū quis urgente necessitate ad nova confugit consilia. q. Dedali opera, Δædala ποίησις, dicuntur quæ novo artificio fabricata sunt & admirando. q. Remigii Dædaleis, ad celeritatē significandam. Plaut. in Amph. dixit pro volatu.

Dæmögörgön, dæmögörgön, Latinè dicitur deus terræ: quo nomine veteres intelligebant naturam rerum omnium materialē & altricem.

Dæmon, Dæmonicus, Dæmonium, Vide in APPELL.
Dæraletæ, dæraletæ, gens Thraciæ, Steph.

Dætor, vir Trojanus apud Homerum.

Dahippus, dæwip. Statuarius nobilis, cuius opera enumerauit Plin.lib.34.cap.8.

Dæt, dæt. Perfarum populi, omnes pastores. Herod.lib.2.

Dalmatia, [dælmætia]. Ger. Ein Landeschaft v. Windischen March/ flosset an Maceonien vnd das Adriatische Meer. Vulgo Esclavonia de mar. Pol. slōwenske genia. Vng. Tóto rökégi.] Regio Illyrici, cōtermina Liburniæ versus Occalum: à qua Dalmatæ, dælmætæ disti sunt populi, qui (ut Appianus scribit) doinimi Ab Augusto tucie. In ea ladera civitas insignis rerum abundantia, & Epidaurus hodie Ragusium dictum.

Dalmatæ, pen. corr. [dælmætæ. Pol. slōwak. Vng. Tóto.] Qui ex Dalmatia est Mart.lib.10: & ex euentem Vdo Dalmata gaudio sequeris.

Dalmaticus, ca, cum, [Pol. slōwenski. Vng. Tóto rökégi.] Sueton. in August. Externa bella duo per se gesellit, Dalmaticum adolescentis adhuc, & Cantabricum.

Dalmatæ, Dalmatarum vestibus indutus. Lampr. in Commodo: Dalmaticatus in publicum processit.

Damæi, dæmæi, populi juxta Ichthyophagos, Steph.

Damascius, dæmæci. Sigæus historicus Herodoti tempore ante bellum Peloponnesiacum, scriptis de rebus in Græcia gentis: præterea de majoribus eorum, qui ad Trojam profecti sunt, & de poëris, & sophistis, aliaq; complura. q. Fuit item aliis eodē nomine, Stoicus philosophus Simplicius & Elamite familiaris, qui sub Iustiniano principe viguit. Scriptis Cōmentariis in Platonicem, & alia quæ enumerantur à Suida.

Damascus. [τόπος dæmæcik. dæmæcik. Ger. Die Hauptstadt in Syrien.] Vrbs nobilissima, caput Syriæ: unde Damascena, dæmæcik pruna, autore Plin.lib.15. dicta creduntur & Regio ipsa Damascene, quæ totam illam Syriæ partem complectitur, quæ adiacet Libano monti.

Damasithymus, dæmæsithymus. Candaulis filius fuit, unus è ducibus Xerxis Persarum regis, quem Græciæ bellum inferret, teste Herod.lib.7.

Dameas, Nobilis statuarius, autore Plin.lib.34.cap.8.

Damianus Ephesius, dæmænus, Sophista nobilis, circa M. Antonini principis tempora, divitiis ac potentia inter suos præditus, viros doctos liberalitate prosecutus est: eloquentiae quoq; genus secundum naturam imitatus. Autor Philostratus in Sophistis.

Damocles, dæmocles, Nomen proprium unius ex assentatoribus Dionysii.

Damocrita, dæmocrita, Matrona fuit Spartana, Alcippe civis clarissimi uxor, quæ quum virum ab iis, qui contrarias in Republica partes sovebant in exilium aërum sequi prohiberentur, filiæq; jam viro maturæ editio publico nubere prohiberentur, ne ex iis quispiam Alcippe ultor nasceretur: concepit animo facinus supra omnem mulierem audaciæm, Nam quæ

ex more foeminae primariae noctu in andronem quendam scitorum causa convenient, Damocrita à filiabus adjuta, magnâ vim lignorum quæ ad sacrificia parata erant, ad fores congregat, ignemq; inecit, ut intus omnes exureret. Accurrentibus deinde auxilio viris, illa filias primum: deinde etiam scipiam interfecit. Ex narrationibus amatoriis Plutarchi.

Damœtas, cum diphthongō ce, dæmœtas, Nomen pastoris de quo Virg in Bucol. Dic mihi Damœta, &c.

Damón, dæmæn, Nomen Philosophi Pythagorici, qui cum Pythagorico amicitiae viaculo constrictus fuit. De quo ita Cic.lib.3. Offic. Damœtem & Pythiam Pythagoreos hoc anno inter se fuisse, ut quum eorum alteri Dionysius tyrannus diem necis destinavisset, & is qui mortuus adductus esset, paucos sibi dies commandandorum suorum causa postulavisset, vas factus est alter sistendi ejus, ut si ille non revertisset ad diem moriendum esset sibi ipsi: qui quum ad diem se receperisset, admiratus eorum fidem Tyranus, petivit ut se ad amicitiam tertium ascriberent.

Damophilæ, dæmophilæ, Lesbia poetria fuit, Sapphus cœtranea, cujus meminit Philostratus in vita Apollonii.

Damophilus, dæmophilus, Sophista cuiusdam nomen est, qui sub M. Antonio principe floruit. Autor Suidas.

Damostratus, dæmœstrat, Historicus, scriptis de piscibus libros x x. Suidas.

Damoxenus, dæmoxenus, Atheniensis comicus, cuius fabula nonnulla memorantur ab Athenæo in Dipnœophylax.

Damyndas, Vir fuit Macedo, teste Plutarcho.

Dan, dæn, Vicus est in quarto à Panæade milliariorum eustibus Tyrum, qui usq; hodie sic vocatur: terminus Iudeæ provincie ad Septentrionem: de quo & Jordanis flumen trumperat, à loco sortitus est nomen, lor quippe fluvium, sive rivum Hebrew vocant.

Danæ, per tres syllabas, [dæna]. Ger. Ein Tochter Acris, welche Jupiter geschwichtet hat als er sich in ein Schwanen rägen verwandelt hat.] Nomen Acris filiæ, quæ à love in aurei imbris effigiem converso compressa, Persæcum peperit, qui avum suum occidit. Ovid.2. de Trist. Quid Danaæ, Danaësq; nurus, matremq; Lyæ.

Danæus, dænæus, Aegypti frater, Argivorum rex, qui anno egressionis populi Istaë trigesimo secundo: Stenelo rege expulso, Argos tenuit, ibiq; quinquaginta annos regnavit: genuit quinquaginta filias, quæ ab avi nomine Belidæ dictæ sunt. Hæc una nocte viros suos Aegypti filios intersecerunt præter unam Hypermnestram, quæ Linum maritum servavit: Unde apud inferos supplicii loco illis præscriptum est, dolium pertusum aqua implere, è quo tantundem effluat quantum infundatur. Inde originem traxit proverbium: Dolium Danandum: quod in avaros competit, quorum avaritiae nihil est sat: aut in prodigos, quorū profusione ne ipse quidē Paxtulus satisfaciat: aut in homines futilis, qui arcana fidei sui credunt non queunt continere. Huc videtur allusisse Parmeno apud Terentium: Plenus rimarum sum hæc atq; illæc perduo.

Dania, [καθελική πόλις]. Ger. Denmark.] Septentrionalis Oceanii peninsula est, maritimæ Saxonizæ lateri adhaerens: quæ olim Cimbri habitarunt, quos postea Marius delevit in Italiam irrumpere conantes.

Dantes. Poëta Florentinus, regum & principum amicitiis clausus, cuius vitam scribit Volater. lib.2.

Dantiscum, Nobile Poloniæ emporium est, ad mare situm, ubi Vistula amnis in Oceanum influit: [Germani sua lingua vocant Dantig. Pol. Gdansk. Vng. Dantka.

Danubius, [dænubius]. Ger. Die Donaw. Pol. Donaw. Vng. Dunaj.] Maximus Europæ fluvius, qui ortus in jugis Abnobæ montis Germaniæ, ex adverso Raurici Galliz oppidi, multis ultra Alpes millibus, ac per innumeras lapsus gentes Danubii nomine, immenso aquarū auctu, ubi primum Illyricum altit, iter appellatus, sexaginta amnis receptis, medio fermè numero, eorum navigabilis, in Pontum vastis sex fluminibus evolvitur. Hæc Plin.lib.4. cap.12. Vbi Adnobiam vocat locum fontis, quod nomen videatur esse factum ab eo, quod Germani dicitur. Ein W: hoc est, vallem cultam inter montes & saltus: in veteribus tamen codicibus scribitur Arnobiaz quod ad locum scaturiginis proprius congruit, qui dicitur Inn der W: Fontes ejus sunt ad Pagum Donaisinge, qui muro humili circundati septuagintaquinque passus ambitu suo conficiunt, ostiolum habet duorum passuum, & postquam ab ostio erumpit, illicò crescit in fluvium latitudinis quinque passuum, qui non procul ab origine recipit duos rivulos magnitudinis ejusdem, quorum alter vocatur à Germanis Prigen: alter Regen. Mox ad milieare italicum, ubi pagum Pfora alluit, træsictr ponte passuum centum & sexaginta. De Danubio sic Dionysius:

Abnoba mons istro pater est: cadit Abnobæ hiatus Flumen, in Eos autem convertitur axes, Euxinoq; salo provolvitur; ora per æquor

Quinq;

Quinq; vomunt amnem, &c. q Ammianus quoq; libro 22: Amni: (inquit) Danubius oriens prope Rauracos montes, limitibus Rheticis per latiorem orbem protensus, ex sexaginta navigabiles penè recipiens fluvios, septem ostiis per hoc Scythicum latus erumpit in mare, &c. Hunc, secundum post Nilum facit Ausoniūs, & Ovid.lib.4.de Ponto, ubi de Scythia fluminibus.

Daphne, Δαφνη, Pencei fluvii filia fuit, quæ quum vix Apollinis non posset effugere, implorato paterno nomine, conversa est in laurū. Vide Ovid.lib.1.Metam. q Est item Daphne ingenitus lucus, & opacus, xi, stadiis distans ab Antiochia Syriæ, aquis fontanis irriguus, in cuius medio fanum est asylum Apollinis. Autor Strabo lib.15. Stephanus præterea aliquot alia ejusdem nominis loca cōmemorat, quæ vide apud ipsum.

Daphnis, Δαφνης, Fuit, teste Servio, Mercurii filius, in Sicilia natus, juvenis formosissimus, qui primus Bucolicū carmine inventus dicitur: postremq; luminibus captus est, quod ebrios cū aliena foemina congressus esset, ut prædictū ei fuerat à nymphā. Autor Suidas. q Fuit & Daphnis, Δαφνη, Steph. Antiochia suburbanū, quod oīginta stadiorum ambitu claudebatur, ut ait Strabo. q Lycia præterea castellū fuit: & alia prope Pelusium à copia lauorum illic nascentium: & suburbanum, in ore Ponti ad sinistram, quod Sergiū vocant, in ipsis Ponti fauibus ad dextram naviganti portus, auct̄or Steph. Daphnis ad ostium Nili Pelusiacum reddit Herodotus.

Daphnoites, pen.prod. Δαφνιτες, dicitur Apollo Ammonius.

Daphnus, Δαφνης, i, vel Δαφνησ, i, urbs Phocica, Steph.

Daphnusis, Δαφνησ, Palus prope Olympum Bithynum, Stephana.

Daphnus, Tribus vicina Cō, Steph.

Daphnūdium, Δαφνηδιον, Prope R̄egium est, Thracibus vicinum. Est & Aegypti vicus, Steph.

Dapsolibyes, Δαψολιβης, populi, Steph.

Daradus, Ptolemaeo, Fluvius est Africæ, quem aliquot literis in fine abjectis, Plinius Darat vocat lib.5. cap.1.

Daræ, Δαραι, munitissimum castellum Anastasi civitatis, cuius cives Dareni, alias Darræ per duplex r.

Darapla, Δαραψλα, Vrbs in Baetria, Steph.

Dardæ, Δαρδαι, Indici populi sunt, qui sub Dariade contra Dionysium pugnarunt, Steph.

Dardanus, Δαρδανης, Electra, Iovisq; filii nomen, qui quum fratrem intercesserat, inde fugiens in Samothraciam primū, & deinde in Asiam venit, locaq; tenuit Hellestporto proxima: urbemq; ibi Dardanum condidit, regionemq; totā Dardaniā appellavit: quam postea Tros Erichthonii filius Trojam appellavit. Trois autem filius fuit illus, qui urbem regiam à se illiōn appellavit. Illus verò Laomedontē filium genuit, qui pater fuit Priami. Virgil.3.Aen. Dardanus illacē primus pater urbis & autor.

Dardanistri, Qui omnia præmiserat, ut aliquando carius vendant: [εγκαλλημ]. Ger. Bürkäffler. Pol. Prękupniowie. Virg. s. 40. s. 1. s. 1. Ang. Forebiers, foresters of the markete] disti à Dardano quodam contaminatissimo & profligatissimo mago, à quo etiā Dardaniæ artes à Columella vocantur magicæ. Ejus sunt verba: At si nulla valet medicina repellere pestem, Dardaniz veniunt artes.

Dardanum, Δαρδανον, Genus ornamenti, quod lacertis adhibebatur, Plin.lib.33.cap.3: Cujus sceleris nos coargimus illum primā, qui auro dignitatem per anulos fecit, ut habeat in lacertis jam quiddam & viri quod è Dardanis venit: itaque & Dardanum vocabatur.

Dares, eti, Δαρες, Historicus Phrygius fuit, qui primus bellum Trojanum, cui ipse interfuerat, Græcè cōscriptis, quod postea à Cornelio Nepote in Latinam linguam versum fuit. q Fuit item Dares quidam ex comitibus Aeneiæ, qui cum Entello Siculo certūm certamine congressus succubuit: ut referat Virg. s. Aeneid. Hinc locus factus proverbio apud Hieronymum ad Augustum: Dares Entellum provocat. Convenit ut siquando quispiam juvenili temeritate laceasset aliquem nō perinde promptum ad suscipiendum certamen, verūm intollerandum, si semel inicit.

Daridæus, Δαριδαιος, Persarū rex fuit eo tempore, quo Apollonius Tyanaeus ad Indos per Persidem iter fecit: hoc est, tempore Tiberii, Caii, & Claudii imperatorum.

Daridna, urbs Paplagoniz, Steph. Δαριδνα.

Darioritum, Δαριον, Vulgo Vannes, Oppidum est Venetorum in Gallia. Lugdunensi ad Oceanum situm: teste Ptol. lib.2.cap.7. Sunt qui existimunt idem esse cum eo, quod Galli vocant Vennes en Bretaigne.

Daristane, Δαρισταν, urbs Persica, Steph.

Daritæ, Δαριται, populi quidam, Steph.

Dariūs, [ΩΙΩΓΓ dariajvish, Δαριος, Ger. Ein König in Persia.] Nomen regis Persarum, qui triginta sex annos regnavit: cui Xerxes filius ex Atossa Cyri filia successit in regnum. Fuit & al-

ter ejusdem nominis Persarum rex, qui Alexandri adolescētiam despiciatam habens, bello cum aggressus est: quem tamen Alexander exiguis copiis facile profligavit. Darius vero instaurato exercitu, prælio iterum congregatus, ægræ fuga sibi salutem quæsivit, uxore & filiabus hostiū prædæ relatis. Post hæc de pacis conditionibus cum Alexandre agens, quum nihil impetrasset, redintegratis copiis tertio congregatur: tandemq; vixit, quum se fuga victori eripere conaretur, à suis comprehensus est, & trucidatus. Hoc nomen habet penultimam productam: quoniam apud Græcos scribitur per diphthongum. Claudianus in Epist. ad Adrianum: Darium famulū manibus doluisse peremptum.

Dariūs, pen.prod. Δαριος, Numisma priscum, Darii imagine percussum.

Darrhæ, Δαρη, populi juxta rubrum mare, Steph.

Darsania, Δαρσανια, urbs Indica, ubi uno die mulieres vestem contexunt, Steph.

Darsii, Δαρσιοι, populi Thraciæ, Steph.

Daruernum, Δαρυερον, Vulgo Donures, Portus est Britanniæ insulæ: unde brevissimus est ad Caletes trajectus. Autor Ptol. lib.2.cap.3.

Darus, Ptolemaeo, Est fluvius Pannoniæ inferioris, quem Plin. lib.3.cap.25. Dravum appellat: hodie Morava vocant.

Dascylus, Bithyniæ oppidū, Plin. & Pomp.li.1. Ptolem. Strab. & Stephanus Dascylum nominant, δασκύλος, vicinumq; lacum Dascyliticum.

Dassarethæ, Δασαρηθαι, Thraciæ populi, quos à tergo Epire junctos Plinius scribit. De his Mela libro 2. in descriptione Thraciæ.

Dastylus, Fuit Gygis regis pater, teste Herod.lib.hist.1.

Dates, Vnus fuit e duabus Darii, qui, teste Herodot.lib.6.bello apud Marathonem vixit est.

Datum, Δανη, Vrbs Thraciæ: cives Datenei, Steph. vide PHILIPPI.

Datylepti, Δατυλεπτοι, Populi Thraciæ, Steph.

Dave, Δανη, Vrbs Arabiæ, Steph. Gentilia, Davæus, Davenus, Davites.

Daulis, Nympha, & qua Daulidi urbi nomen, Steph.

Dauliæ, vel Daulis, Δαυλης Ptolemaeo, Oppidum Phocidis fuit, oīlī sub ditione Terei regis Thracum: Vnde Philomela ab Ovidio Daulia dicitur, quod in Daulide urbe in avem sui nominis fuerit conversa. Deflet (inquit) Threicium Daulias ales Itym.

Daunium, Δαυνιον, Vrbs Italiae. q Est & Dauniū murus Thraciæ, Stephanus.

Daunotichitæ Scæpsii, οντιοι δαυνοτιχιται, Nomē, Stephanus, no in Scæpsa.

Daunus, Filius fuit Pilumni & Danaës, & avus Turni, qui in Apulia regnavit: à quo etiam regio illa, Daunia dicta est. q Alter fuit Daunus prioris filius, qui ex Venilia sorore amata Turna suscepit. Virg.lib.12: Dauni miserere senectæ q Est quoque fluvii nomen in Apulia: unde Horatius lib.3. Carm. Ode 33: Qua pauper aquæ Daunus agrestium Reginator populum, &c.

Dauni, Italiae populi, à Dauno duce Diomedis socero vixit: horum oppidum est Salapia: Ahabalis mercutio amore inclitum, ut scribit Plin.lib.3. cap.11.

Daunia, Δανια, Vulgo Puglia pugiana, Apulia, à Dauno Illyricæ gentisclaro viro, Diomedis socero, qui eam condidit.

Daurises, Herodoto circa finem libri sexti, unus ex Darii dubibus fortissimus, ejusdemq; gener, qui in insidiis à Cariis cæsus est.

Dausara, Δαυσαρα, Vrbs circa Essedam, Steph.

D ante E.

Deboaseth, oppidum tribus Δαυλον in littore maris inter Ptolemaida & Carmelum promontorium. Iofua 29.

Decapolis, Δεκαπολις, Ger. Ein Landeskraft in Syrien/ hat des Rammens von jenen Städten. Pol. Διεσταὶ γροτογενεῖα. Regio Syriae, Iudeæ proxima: ita dicta a numero oppidorum, que sunt Damascus, Opoton, Philadelphia, Raphana, Scytopolis, antea Nysa: Gaddara, Hippo, Dion, Peila, Galasa, Canatha. Eadem & Decapolitana regio appellatur à Plinio, libro 5. capite 18.

Deceates, Populi Liguriæ. Plin.lib.3. cap.5: Ligurum celeberrimi ultra Alpes Sallyi, Deceates, Oxybii.

Dæcælia, sive Decelæ, pen.prod. Δεκελαι, Agri Attici locus est in tribu Hippothoontide: cuius frequens mētrio est apud Thucydidem.

Dæcentiæ, Δεκενται, Pannoniæ populi, à Decennio Magni filio, Magnentii fratre, Steph.

Decianus, Δεκιανος, Viti proprium, qui fuit ex Emerita Hispaniæ oppido.

Decietum, Δεκιετη, Vrbs Italiz, Steph. vide DECEATES.

Dæcius, Δεκιος, à decem, Viti proprium: quemadmodum à

H 2 quinq;

quinq; Quintius: Decii tres: pater, filius, & nepos dicti fuere, qui pro patria se devoverunt: pater bello Gallico: filius bello Hetrusco: nepos eo bello quod Pyrrhus gessit pro Tarquinis. Cic. 1. Tuscul. Si mors timeretur, non cum Latinis decertans pater Decius, cum in Hetruscis etiam filius, cum Pyrro nepos se hostium telis obiecissent.

Dedicti, dicti sunt quidam populi, qui quum in Romano-
rum fidem concessissent, rebellibus animis ab eis desciverunt:
quos deinde rursus superatos adeo humanae Romani traher-
unt, ut vitam illis servaret, & imaginariam quandam liber-
tatem relinquerent, sed tamen infamiae labi a persam, lege la-
ta, ut ad veram libertatem Romanorum civitatis jura pervenire
nunquam possent. Ex Alciat. Dediti ii, qui se permittunt alic-
iae voluntati, quod non nisi in extrema sit in opia confilii &
præsidii. Eorum autem alii Libertini, alii peregrini dicuntur.
De his habes elegans caput apud Angel. Polit. in Mischel. Vide
etiam Manumitri. Dediti servi sunt, qui ex obsidione se de-
diderunt in potestatem victoris, de his in Instit. tit. de liber-
tate.

Dedmas, Διδμός, Vibis Cariæ, Steph.

Delcoontes, Herculis filius fuit ex Megara Creonis Theba-
norum tyranni filia. Autor est Homerus in Odyssea.

Deianira, [Διανίρη. Ger. Die Haustfrau Herculu.] Filia fuit
Onei Aetolia regis, cuius regia Calydon erat. Hæc adeo for-
mosa erat, ut multos procos haberet: tandem Acheloo de-
sponsata est primus: deinde Herculi. Itaque nuptiarum gratia
oratum est inter eos certamen: sed Acheloo vicit, Herculi ces-
sit. Porro quum Hercules transiit, esset Eumenus Aetolæ
fluvium, qui tum temporis maximè excreverat, Nessus Cen-
taurus seipsum ultrò obtulit ad transvehendam Deianiram:
quam quum Nessus commisisset, ipse prius intrepide tranavit
fluvium. Nessus autem adhuc in altera ripa stans, novam nu-
ptiam vitiare voluit: quod videns Hercules, sagittis hydrae san-
guine infectis Centaurum traxiit: qui se mortitum sentiit,
ut hostem ulcisceretur, Deianiræ vestem suā proprio sanguine
ac perfusam dono dedit, asserens ei vim amatoriam inesse, &
si hac maritus induceretur, ipsum ab aliarum mulierum amo-
re iti avocatum. Mulier itaq; nimis credula manus accepit, &
quum audisset maritum suum in Eubœa amore Ioles Euryti
filia detinere, Nessi, vestem domino suo periferendam Lychæ
famulo tradidit. Hercules igitur nihil mali suspicans, quum
sacrificaturus eam induisset, tantis cruciatibus affectus est, ut
in furorem versus, Lycham Cenæ monte in Euboicum ma-
re dejecrit, qui in scopulata mutatus est: ipse autem Hercu-
les arcu & sagittis Phœbæ commisisset, se in ardente py-
ram in Oeta monte cōstitutum conjectit. Quod Deianira audiens, dolore percita, Herculis clava se interfecit, ex cuius san-
guine postea nata est herba, quæ nymphæ & heracleon dicitur. Ovid. lib. 9. Metam. Victor ab Occhalia Cenæ sacra pa-
rabat Vota Iovi, quum fama loquax pervenit ad aures, Deia-
nira tuas, &c.

Deldamia, Διδάμαια, Filia fuit Lycomedis regis Scyri insulæ,
quam Achilles, quū ipse inter regis hujus filias sub muliebri
habitu lateret, gravidam fecit, & ex ea Pyrrhum genuit. Vide
Statuum in Achilleid.

Deioces, Phraortes filius, ob judicandi æquitatem primus Me-
dorum rex declaratus. Autor Herod. lib. 1.

Dejone, Δέιον, Mater fuit Miletii ex Apollinis concubitu. Vnde
Miletum Dejonidem vocat Ovid. lib. 9. Metam. ubi sic habet:
Tunc erat invalidus, Dejonidemq; juventæ Robore Miletum,
Phœboq; parente superbum Pérmituit.

Deiopæta, pen. prod. sive Deiope, Διοπέτα, Vna ex nymphis lu-
nonis, quam illa apud Virgil. lib. 1. Aeneidos, Acolo uxorem
pollicetur. Sunt inquis, mihi bis septem præstanti corpore nymphæ,
Quarum quæ forma pulcherrima, Deiopætam Connubio jungam stabili proprietate, dicabo.

Dejotarus, Διόταρος; Galatæ rex fuit populo Romano ami-
cissimus, qui tempore belli Phœbaci Pompeii partes sequu-
tus est, eoq; profigato ad Cæsaris victoris clementiam con-
fugit, à quo Regis quidam nomen retinuit: parte tamen regni
mulkatus est. Postea accusatus quodd Cæsari apud se diver-
tenti insidias struxisset, à Cicerone defensus est elegantissima
oratione, quæ etiam hodie extat. q Fuit & Dejotarus alter
Adramytrenus, iudi literarii magister, apud Gargara Troadis,
ut scribit Steph.

Deiphile, Διφίλη, Nomen Adrasti regis filia, & Tydei uxoris,
matris Diomedis, Græcorum omnium post Achillem & Ajaxem
Telamonium fortissimi.

Deiphobæ, ες, Διφόβη, Nomen proprium Sibyllæ Cumææ,
Glauci filia, quæ Aeneam ad inferos duxit. Virgil. 6. Aeneid.
Phœbi Triviæq; sacerdos. Deiphobe Glauci.

Deiphobus, pen. corr. Διφόβη, Nomen filii Priami ex He-
cuba, qui interempto Paride Helenam duxit uxorem: cuius
tamen dolo & præditione interfactus est à Græcis, quos illa

in cubiculum dormientis introrsus, ut autor est Virgil. lib. 6.
Aeneid. Atq; hic Priamidem lanatum corpore toto, Deiphobo
bum vidit, &c.

Deiphylus, pen. corr. Διφύλος, Fuit Stheneli filius: Capaci
in bello Trojano amicus fidissimus: teste Homer. 3. Iliad.
Deipites, Vir Trojanus, quem Ulysses in bello intercepit, teste
Homer.

Delas, & Tygris minor, Fluvii, Apameam Mesonorum civi-
tem circundant, Steph. in Apamea, Διάσ.

Delacus, Vide DELOS.

Delium, Δελιος, Oppidum Bœotiaz in Tanagra, & templum
Apollinis, Stephanus.

Delius, Vide DELOS.

Delli. Lacus erant breviores, bullientibus aquis insignes, non
lögè à Catana, mirè profunditatis, quos incolæ Crateras vo-
cant. Hos poëtæ singunt fuisse fratres Palicos Iovis & Thalæ
filios. Nam quum Thalia se videret ex love gravidâ, metuens
iram Junonis, optavit ut sibi terra dehisceret. Instante autem
partus tempore, reclusa terra ea in parte, ubi nunc Delli lacus
sunt, duo pueri emeruerunt, quos Palicos fratres vocaverunt,
Διόπαλος ιχειός, quod prius in terram demersi, denud reversi
sunt. Hos lacus accolæ fratribus Palicis sacros putant, quod
per eos credantur in lucem esse reversi, & lacus ipsos Dellos
vocant: qui tanta olim in veneratione habiti sunt, ut circa
eos juramentum exigi soleret, si quis in furti suspicionem ve-
niasset: prius tamen accepero fidejussore, qui si juraret quid ac-
cidisset, præstaret quod exitus ostenderet, qualia etiam ho-
die juramenta ad D. Antonii aram à Christianis videmus
præstari.

Delminium, Δελμῖνον, Vulgo Densæ, Dalmatæ oppidum est,
apud Ptolem. lib. 2. cap. ult.

Delos, [Δελος. Ger. Die sünneteste Insel auf den Cycladen, wo
der ringeweis herumb im Hegelischen Meer liegen heißt das sieben.] In-
sula est maris Aegei, Cycladum omnia clarissima, in qua
Latona Apollinem & Dianam dicitur esse enixa. De hasc
scribit Cic. 3. Ver. Proditum est memoriaz ac litteris, Latonam
ex longo errore & fuga gravidam, & jam ad partendum vici-
nam, temporibus exactis fugisse Delum, atq; ibi Apollinem,
Dianamq; peperisse. Qua ex opinione hominum, illa insula
corum deorum sacra putatur, tantumque ejus autori religio-
nis & est, & semper fuit, ut ne Persæ quidem, quum bellum te-
ti Græcie, diis, hominibusq; indixissent, & mille numen na-
vium classem ad Delum appulissent, quicquam conarentur,
aut violare, aut attingere. Hæc ille. q Aristoteles, Delum Ap-
pellatam existimat Διόλη, quod quum ante mari opera
eſſet, repeteſſe ostenderit. Aliis nominibus appellata est Or-
tygia, & Asteria, Cynthia, Lagia, Chamydia, Cynethus, & Py-
ripæ, ab igne ibi reperto. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Deliacæ, Δελιακæ, Quod est ex Delo. Vnde Deliacæ vasa
dicta sunt ex ergo pretioso, ab insula Delo, ubi fuit prima nobilis
artis æris. Plin. lib. 34: Antiquissima æris gloria Deliacæ fuit
mercatus in Delo, concelebrata toto orbe. Cic. pro Rosc. Do-
mus Chrysogoni reserta vasis Corinthiæ & Deliacæ. Ex arte
Deliaco fiebant pedes trieliniorum, & fulera.

Deliacæ supellex, in qua erant trielinia, & lecti cum pedibus, &
fulcris ex ære Deliaco factis.

Delius, Δελιος, Qui est ex Delo insula: unde Apollo Delius, &
Delia Luna appellata est, quæ & Diana. Ferunt enim Lunam
ex love gravidam, quum partui vicina esset, metu Pythonis
serpentis, qui eam toto terrarū orbe lunonis jussu persequen-
tatur, in Delum insulam fugisse, ibiq; Diana & Apollinem
codem partu edidisse. q Delius natator, Διλιος οὐλομέντης:
olim vulgo dicebatur admodum natandi peritus, quiq; pos-
set in summa naturæ aqua.

Delphæ, Διλφοι, Tum pro oppido, quæ pro oppidanis, plura-
li tantum numero: sicut Gabii, Leontini, Puteoli. Est autem
civitas in Bœotia juxta Parnassum, dicta à Delpho Neptuni
filio, ex Melantho Deucalionis filia suscepito: magis rupibus
& loci natura, quæ humana arte resuunt. [Ger. Ein Etat in
Griechenland nahe bey der Berg Parnass gelegen in welcher der Zeus
durch ein Bild den Rhatsfragen die Antwort gab.] Delphæ Apol-
linis erat oraculum toti terrarum orbi celeberrimum. Vnde &
ipse Apollo Delphicus dictus est. Horatius lib. 1. Carm. Lau-
dabunt alii claram Rhodon, aut Mytilenen, Aut Ephesum,
bimarisse Corynthe Mœnia, vel Baccho Thebas, vel Apol-
line Delphos. q Macrobius in Saturnibus: Apollinem Del-
phicum appellatum existimat à prisca Græcorum voce Διλφοι,
quæ solum significat, eò quod interduellis omnibus
obscuratus, solus luceat: qua ratione etiam Sol à Latinis ap-
pellatus est.

Delphicæ, ca, cum, Διλφοι. Vnde Delphica laurus, quod vi-
ctores Pythiorum (qui ludi Phœbæ sacri erant) ea coronaren-
tur: & est viridior laurus. q Delphicus gladius, Διλφοι οἱ φοι. De re dicebatur ad diversos usus accommodabili. Quicmad-
modum

modum iisdem vasculis, & poculorū vice in conviviis, & clā-
porum vice in bellis utebantur. Nam Delphī gladius ad
eum modum erat fabrefactus; ut eodem simul & sacras ma-
terarent viātīas, & nocentes afficerent suppicio. Meminēre
hujus adagii Eurip. in Traged. & Arist. tūm Polit. lib. 1. tūm
De partibus Anim. lib. 4.

Delphīcā vasa. Vide in APPELLE.

Delphīsā Διάφορα, Fons est insignis apud Delphos: Delphī
la verū. Διάφορα, urbs Arcadiæ cit. Vtiusq; autor Steph.

Deltā, [Δέλτα. Ger. Ein Dreiecksh. Insel wie das Griechisch hñch.
stab Δ, so der Rhîs in Egypten macht an dem ort da er sich anhebt
seine aufgang in theilen.] Insula est in Nilo Aegypti fluvio, non
procul ab Alexandria: ita dicta, quod literæ Græcæ Δ imaginem
referat. Hircius lib. 4. bell. Civit. Locus, inquit, estellarum,
ferè regionum nobilissimus, nō longè ab Alexandria, qui no-
minatur Delta, quod nomen à similitudine literæ coepit. Nam
pars quædam fluminis Nili derivata inter se duobus itineri-
bus, paulatim medium inter se spatiū relinques, diversissi-
mo ad litus intervallo à mari adjungitur. q. Est item Delta no-
men urbis non procul à Syria, teste Stephano.

Deltōtōn, pen. prod. Διλτων, Sigmaū est in celo supra Arietis
caput positiū, trianguli figura Δ. Græcæ literæ imaginem
referens, à qua etiam nomen habet, duobus æquis latribus,
uno breviori, in uno quoq; angulo stellā habens. Cic. in Arati
Phænom.. Deltotœa dicere Graii Quod solit, simili quia for-
maliter claret.

Demades, Δημάδης, Atheniensis orator fuit, Demosthenis
simulus, eiq; adversas in Republica partes fovens. Nihil enim
aliud Demosthenes quām patriæ libertatem spectabat: ille ex
Macedoniam gratiā potentiam quærebat & opes. Hunc jam
statē confectum & ex nimio luxu ad summam jam inopiam
redactum, cavillatus est Antipater viātīas cæsis similem esse,
de quibus nihil, nisi lingua jam superest. Vide Plutarch. in vita
Demosthenis.

Demænētūs, Δημήτης, Nomen viri propriū apud Plaut.
in Asin. & significat populare & idiotam.

Demaratus, Δημάρατος, Lacedæmoniū dux fuit, qui quām
Atheniensis apud quos exulabat, ingens aduersus Lacedæ-
monios bellum parare animadvertiscit, plus se patriæ, quam
vis ingratæ, debere ratus, quām privatæ amicitiæ ornariū quæ
agebātur cives suos fecit certiores. Vixit autem tempore Phi-
lli regis Macedonum. q. Alius fuit (ut scribit T. Livius lib.
1. ab Urbe) Corinthius negotiator dives, qui ob seditiones
domo profugus, tyrannidem Cypseli fugiens, in Hertrianam
commigravit, comportatis opibus luculentis; qui à Tarqui-
niasibus Hertria populus exceptus, Tarquinium Priscum
regem populi Romani ex illustri Hertria uxore genuit. Huc
comitati sunt duo ex Corintho histores, Eucratus & Eugra-
nius, à quibus Italie traditam plasticen hoc est figuriam ar-
tem ferunt.

Demārchiūs, Δημάρχης, Princeps populi, aut Tribunus plebis
dicitur. Spartanus in vita Adriani: Fuit Demarchus in patria
sua, Athenis Archon.

Demēter pen. prod. Δημήτη, dicta est Ceres, quasi Gameter: id
est, terra mater. Hinc apud Galen. lib. 2. de Alimentis, legitimus,
Demetria signa: id est, Cerealia, & frumentaria.

Demētriās, Δημητρᾶς, Vulgo Dimitriada, Thessalizæ oppidum
est, quod prius Pagasa dicebatur. Autor Plin. lib. 4 cap. 8 Ste-
phanus à Demetrio rege dictum putat, qui ea in ora regnavit,
& civitates quotquot sub Pelio erant, evertit. Idem alteram
ejusdem nominis urbem in Macedonia collocat: & tertiam in
Persicæ juxta Arbelum.

Demētrīum, Δημητρῖος, Locus in finibus Thessalizæ, circa cam-
pum Crocotum & Amphrysum fluvium. q. Est præterea ejus-
dem nominis civitas in Aculide, teste Stephano.

Demētrīus, Δημητρῖος, Antigoni Macedonum regis filius &
patri in regno successor, qui propter insignem in expugna-
dis utib[us] virtutem, πεπλόγενος: hoc est, urbium expugnatō
dictus est. Hic post Alexandrum præter alios Macedonas no-
mine ac virtute clarus, transmisso Euphrate, Babyloniam oc-
cupavit: Athenas Cassandi, Ptolemæi quæ imperio liberavit:
Cyprum, vieto Ptolemæo navalī p[ro]lio, recepit: Pyrrhum ab
oppugnatione Thessalizæ repressit. Postremo quum bellum
adversus Antiochum suscepisset, acie victus, vivus in illius po-
testatem pervenit: & in Chersoneso lib[er]z custodiz permis-
sus, quum majorem voluntatum, quām salutis rationem ha-
beret, morbo ex incontinentia corruptus, periret. Hunc Plutar-
chus in Parallelis cum Antonio Triumviro in contentionem
adducit. q. Fuit & aliis Demetrius Phaleteus, Theophrasti
discipulus, qui ob eximias virtutes Atheniensibus præfuit an-
nis decem, trecentisq; sexagiāta statuī æris honoratus est.
Hic (ut Plutarchus inquit) monebat Ptolemæum regem, ut de
regno, imperioq; libros sibi compararet atq; perlegeret. Quæ
enim amici non audent monere reges, hæc in libris scripta

sunt. De hoc sic scribit Cicero. in Bruto: Demetrius Phaleteus
eruditissimus quidē ille omnium horū, sed non tam aīmis in-
stitutus, quām palæstra. Itaq; delectabat magis Athenienses,
quām inflammabat. Processerat enim in solem & pulvrem,
nos ut è militari tabernaculo, sed ut è Theophrasti doctissimi
hominis umbraculis. Hic primus inflexit orationem, eamque
mollem, teneramque reddidit, & suavis, sicuti fuit, videri
maluit, quām gravis. q. Fuit præter hos & Demetrius Syrus,
dicendi magister non ignobilis: cuius etiam meminit Cicero
in Bruto.

Democedēs, pen. prod. Δημοκέδης, Fuit Crotoniata, medi-
cus illustris, qui quā inter Darii captivos esset, & Darius ipse
ob luxum pedem graviter egrotaret, ita ut jam septem dies,
noctesq; insomnes c[on]sideret, nec à medicis ullis juvaretur, du-
ctus in medium Democedes vinclis compedibus, Darium
penitū liberavit: dehinc summo in honore apud regem ha-
bitus est.

Demochārēs, [Δημοχάρης. Ger. Ein Redner von Athene ein Schwie-
gersohn Demosthenes.] Orator Atheniensis, Demosthenis ex so-
nore nepos: qui missus cum aliis ad Philippum regem Lega-
tus, petenti regi quid gratum Atheniæibus facere posset: Si
(inquit) te suspendas. Indignantibus ob eam rem ceteris, Rex
dimisit in columnem: Vos (inquieti ceteris) renuntiate Athe-
niæibus, quos censeant superiores, qui talia dicunt, an qui
audiunt patienter. Hæc Seneca lib. 3. de Ira. Hic etiam histo-
riam earum rerū quæ gestæ erant sua aetate Athenis, non tam
historico, quām oratorio genere scripsit. Autor Cic. in Bruto.

Democles, Δημόκλης: sive (ut apud Valerium legitur) Damo-
cles, adulatoris cuiusdam nomen fuit, qui quām coram Dio-
nyso regum felicitatem supra modum exaggerasset, quād
& splendidissime amicratur, & laudissime viuitatē, Rex quæ-
sivit velle suam cum eo conditionem permutare. Quumq;
annuisset, ornatum regia purpura jussit cum accumbere, mea-
sa omni genere deliciarum copiosissimè instructæ: sed supra
caput strictum eadem de tenuissimo filo jussit suspensi. Me-
tuens itaq; Democles, ne fracto filo ensis sibi in caput recide-
ret, maluit ad pristinum vitæ genus redire, quām tam manife-
stum vitæ adire periculum, intellexitq; quod res erat, regum
vitam in speciem quidem felicissimam videri: si tamen pro-
pius inspicias, plenam esse solitudinis & periculi.

Democōn, Δημόκων, Fuit nothus Priami, qui velocissimos
patris equos apud Abydum custodiebat. Hunc Ulysses in bel-
lo interemuit, ut eit apud Homer. lib. 4. Iliad.

Democrātēs, Δημόκρατες. Insignis athleta fuit, qui consistens

in circulo à se circunscripto, à nemine loco moveri potuit.

q. Fuit & alter Democrates insignis architektus Alexiadū Ma-
gnum aetate, qui illius iussu Alexandriam in Aegypto metatus
est. Suidas.

Democritūs, pen. cot. [Δημόκριτος. Ger. Ein Philosophus wel-
cher ab allen glückseligen / vnd Menschlichen wäsen lachet] Nomen
philosophi Abderitæ, qui accepta à fratribus natu majoribus
paternæ hæreditatis p[ro]missione, cognoscendarum rerum cupi-
dite accēsus, bonam orbis partem peragrat Postea in pa-
tiam reversus, cum summa ihopia, in hortulo juxta suæ urbis
muros, se ad solas rerum naturas contemplandas contulit.
De hoc memoria proditum est, quod quocunq; fortunæ ca-
su, & mutabilium rerum auditu, in risu solvebatur, sicut He-
taclitus in flatum: unde Gelasinus nomihattus est. Tandem, te-
ste Cic. lib. 5 Tuscul. se occæcavit, ut naturæ secreta subtilius
rimaretur. Agebat centesimum & nonum annum quum mor-
tuus est. Dixit omnia ex atomis fieri, ac plures esse mundos, &
corruptiles. Fertur theologia ac astrologiam didicisse à
Magis & Chaldæis: cum gymnosophistis quoq; congressus
est. In omni deniq; Philosophiæ genere adeo profecit, ut Pen-
tagathlos, sive Quinquerinto dici posset. Namq; naturalia, mora-
lia, mathematica, liberales disciplinas, artiumq; omnium pe-
nitiam callebat. Hunc Plin. virum sagacem, & vitæ utilissimum
fuisse resent, sed nimio juvanti mortales studio prolapsum.
Constat patre locupletissimo natum fuisse, ut qui totus Xerxis
copiis epulam dederit.

Demodōcūs, Δημόδης, Nomēn citharædi, quem Hom. lib.
8. Odys. inducit in convivio Alcinoi regis Phæacum citharæ
pulsantem, & simul accidentem.

Demolchus, Syracusanus comicus, Epicharmi medici filius;
docuit fabulas quatuordecim lingua Dorica. Suidas.

Demōnax, Δημόναξ. Philosophus insignis fuit Adriani tēpōri-

bus, pecuniae contemptor, & omnis sollicitudinis expers. Ni-

hil sibi unquam viatici parabat: sed quum esuriret, quām do-

num primū aperiat offendebat, ingressus jubebat sibi ci-

bum apponi. Gætanarius decessit, & funere publico est elatus,

ut refeat Lucianus.

Demōnētūs, Δημόνης, Insula est circa Chaledonem, in qua

cyanus lapis, chrysocolla, & aurū invenitur, si Stephano cre-
dimus:

Dēmōnīcā, Δημονία. Ephesia mulier fuit eo tempore quo Galii Scones omnem Europam infestabant, quæ cupiditate auxi capta Brenno hostiū duci Ephesum prodidit. Hanc Plutar. in Patal. cum Tarpeia puella comparat.

Dēmōphōn, ἀντις, Δημόφων, vel Demophon per contrationem, Δημόφων, Thesel ex Phædra filius & rex Athenarum, qui ab expeditione Trojana rediens, adversis ventis pallus est in Thraciam, ibi q. à Phyllide Lycurgi regis filia hospitio & lecto suscepit est: apud quam quā aliquādiū delitūset, Athenas abiit, ibi q. mortuo patre imperium suscepit oblitus Phyllidis, cui se redditum juraverat. Quapropter illa videns se de-relictam, amoris impatientia de amygdalo se suspendit. Vide infra PHYLLOS, ubi hæc copiōsū tractantur. Ovid. lib. 2. de Arte: Et tibi Demophoon Thesel criminis hæres, Phyllide decepta nulla reiecta fuit, &c.

Dēmōpolis, penult. corr. & Neocles Themistoclis clarissimi Atheniensis ducis filii fuerūt, qui quum apud cives suos meninisseat, legum, quæ adversus exules latrarent, à paternis inimicis, lapidibus obruti sunt. Cæl. lib. 8. cap. 12.

Dēmōsthenes, pen. corr. Δημόσθενης. Ger. Ein färtrefflicher verständiger Redner der Griechen / welcher die anderen all weit übertraffen hat.] Nomen Oratoris clarissimi, & Græcorū omnium Oratorum principis. Hic natus patre qui Cultellarius cognominatus est, quod domi haberet officinam & operarios cultellorum. Relictus puer in hæreditate locupleti, tutorum fraude, & negligētia direptis bonis, vix habuit unde præceptoribus mercem solveret. Verum quum multo studio, & labiorio per vigilio in clarissimum oratorem evasisset, libertatis, Græciæ defensor, publicè gravibus concionibus Philippum insestus est, utpote publicæ libertatis insidiatorem. Post cujus mortem patria pulsus, tandem revocatus est. Sed jam mortuo Alexandre, & Antipatro rebus Græcis præposito, quum manifestam sibi necem imminentem vidaret, relatis Athenis, in Calauriam insulam (ut scribit Suidas) ubi asylum erat Neptuno sacrum, concessit. Quò quum venisset, Archias auctor tragediarum, qui ab Antipatro missus erat, ut Demosthenem comprehendet, primū ei persuaderet conzus, ut una secum ad Antipatum se conferret, nihil molestia ab eo perperurus. Cujus fraude intellecta Demosthenes: Nihil est (inquit) Archia quod conteris. Neque enim in scena mihi unquam placuisti minus, neq; nunc persuadebis legatus. Quum autem Archias se per vim detraeturum minaretur. Tandem (inquit) Macedonica oracula aperiuit: nam prius quidem tanquam histrio simulabas. Verum age, parumper expecta, dum pauca domesticis scribo. Hæc locutus, sumpto libro tanquam scribere vellet, calamus ori admovit, deinde caput vestre tegens, se inclinavit, quumque ab ora retraheretur, cecidit, spiransq; animam emisit. Hic eloquentia studio flagrans jugiter lucubrabat, adeò ut duos vel tres menses continuos domi inclusus, sine intermissione studeret, abrasa parte capit, ut excundi facultatem sibi prætiperet. De hoc Hieronymus: Demosthenes plus olei quam vini expendisse dicitur, & omnes opifices nocturnis semper vigilis prævenisse.

Dēmūs, Δημος. Locus in Ithaca, alias ιχεύλας, dictus. Apud Athenenses virum significat, Stephanus. Est etiam pars tribus.

Dēo, Δέο, Ceres à Gracis appellatur, ηγετής τῶν διώκτων, ed quod frugum fuerit inventrix. [Ger. Die Ceres, eu θεά των οἰκτηρίων des Getreids.] Hinc Deo's patronymicum, filia Dæus, quæ est Proserpina. Ovidius 6. Metamorphos. Addidit ut Satyri celatus imagine, pulchram luppiter implerit gemino Nycteida fœtu Mnemosynem pastor, varius Deo'sa serpens.

Dērā, Δέρα, Iberia regio, per quam Sicanus fluit, Stephanus. Quanquam civitas an regio sit, in Græco non addatur.

Dērbē, es, Δέρβη, Castellum est & portus Isauria, patria Timothei, qui D. Pauli discipulus fuit.

Dērbētēs, Δέρβητες, Gentiles.

Derbices, Δέρβις. Ger. Grafsamme Wölker in Asia/naher dem Hircanischen Meer / durch welche Landeschaft der fluss Oxus løuft.] Populi sunt Asia, autore Plinio, proximi Hyrcano mari, quos Oxus amnis medios fecat. Hi acerrimi delictorum vindicatores creduntur: utpote qui levissimum quodq; delictum capite puniant. Parentes grandævos, postquam annum septuagesimum fuerint egressi, jugulatos devorant, satius arbitrantur à cognatis illos, quam à vermbus absungi: citra septuagesimum annum obeuntur, nō edunt, sed humant, ut scribit Strabo lib. 2. Hos Hieronymus. Derbies vocat: Massagetae (inquit) & Derbies miserrimos putant, qui ægrotatione moriantur: & parentes, cognatos, propinquos, quum ad senectutem venerunt, jugulatos devorant: rediviū esse dicentes, ut à se potius, quam à vermbus comedantur.

Dērce, Δέρτη, Fons est frigidissimus æstate, inter Bilbilim & Segobrigam, in ripa ferè Salonis amnis. Hæc Calepinus ex Petrizotto. Martialis tamen hunc fontem Dircennam vocat, non

Dercem. Sic enim scribit, lib. 1. ad Lucian. Tepida natabis in ne Congediada, Mollesq; Nympharum lacus: Quibus remissum corpus astringes brevi Salone, qui ferrum gelat Avitam rigens Dircenna placabit sitim, Et Nemea, quæ vincit nives. Quo in loco, si Dirce legatur, versu deerit syllaba.

Dercetō, Δέρτη, Nomen est fabulosæ dæz, quæ apud loppæ, autore Plin. aut (ut Diodor. lib. 1. placet) iuxta Ascalonem colitur humana facie, reliquo corpore pisces. Hinc Syri Atargatis vocant. Filiana habuit Semiramidem, quam à columbi educatam ferunt. Ob id sacras genti aves eas esse, ostendit T. Ballus: Alba Palæstino sancta columba Syro.

Dercyllus, Vnus è præfectis Pyrrhi, teste Plutarcho.

Dercæ, Δέρτη, Vrbs Arcadiæ, Steph.

Derrhæ, Δέρτη, locus Laconicæ: Gentile Dertheus, vel Dertes: unde Dertheatidis Dianæ templum, Stephanus.

Derrhan, Δέρτη, Stephanus: populi Thraciæ. Herodotus Dersos vocat, ut sequitur.

Dersæ, cum z diphthongo, sive (ut alii legunt) Derses, Δέρτη, Populi sunt Græcorum in litoribus Thraciæ, quorum nominat Herod. lib. 7.

Dertona, x, pen. prod. Δέρτη, Stephano, Insubrig oppidum est ad Padum fluviū, quod à Ptolæmo Taurinis annumeratur. Hodie vocatur Tortona.

Dertosa, Vrbs Hispaniæ, vide Lertosa, ut spud Ptol. scribitur, quod nō placet sed potius Dertosa, quum hodie Tortosa nancipatur.

Derūsæ, fuerunt oratores Persici, teste Herod. lib. 6. Δέρτη, Steph. populi sunt Persici, ex 1. lib. Herod.

Dessili, Δέρτη, populi Thraciæ, Steph.

Desitiae, Δέρτη, Liburniæ populi in cōventu Narbonensi: quos commemorat Plin. lib. 3. cap. 22.

Desticōs, Δέρτη, Insula est exigua, Thraciæ adjacens, nō procul à Cherroneso: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Dēvā, Δέρτη, Britanniæ oppidum est in tractu Orientali, teste Ptolemæo, lib. 2. cap. 3.

Dēvānā, Δέρτη, Oppidum Tazalorum in Orientali tractu Britanniæ, qui hodie scotia dicitur. Autor Ptolem. libro 2. capite 3.

Dēucallion, Δέρτη, Ger. Ein Sohn Promethei, welcher es sich mit seiner Haushälften Pyrrha te dem als gemeindem Wassergash oder Gundsfliß in Thessalia ist erhalten worden.] Nomen proprium filii Promethei, cui adulto Epimetheus patruus Pyrrha filiam conjugio junxit. Porro quum hic apud Thessalos regnaret, ingens diluvii contigit: quapropter arrepta navi solus Deucalion cum Pyrrha servatus, in Parnassum montem delatus est. Cessantibus verò aquis Themistos oraculum adiit consultaturus de humani generis restituitione: quæ respondit, ut ossa Magnæ matris post tergum jacerent, Conjectis igitur post tergum lapidibus, quos Deucalion jecerat, in mares: quos Pyrrha, in foeminas vertebantur. Iuvén. Sat. 1: Ex quo Deucalion nymbis tollentibus æquor, Navigio montem ascendit, fortisq; poposcit, Paulatimq; anima caluerunt mollia saxa. Vide fabulam apud Ovid. lib. 1. Metam.

Dēucallion, Δέρτη, a. um, ut Deucalionem imbræ, qui pro maximis & copiosissimis imbribus ponuntur à Poëtis, sive pro universo totius orbis cataclysmo, quem illius volunt Poëtæ contingit temporibus. Lucan. li. 1: Deucalioneos fudisset Aquanus imbræ. Vndæ Deucalioneæ, Ovid. 7. Metam.

Develton, Plinio, Δέρτη, Ptolemæo, Oppidū Thraciæ mediterraneum lacum habēs ejusdem nominis. Vtriusq; meminit Plin. lib. 4. cap. 11. Vulgo Deveto.

Dēvērrā, Dea ab antiquis putata est, quam venerabantur, ut scopis num vertere possent.

Dēxamēnē, Δέρτη, una ex nymphis marinis, à recipiendo dicta. Δέρτη enim recipio dicitur.

Dēxamēnæ, plurali numero, Δέρτη, Ambraciæ regiunculus est: ita dicta à Dexameno Mesoli filio, & Ambracia filia Phorbantis, qui Solis filius fuisse perhibetur. Autor Stephan.

Dēxārī, Δέρτη, Populi Chafonum Encheleis propinquus, Stephanus.

Dēximontani, Carmenæ populi, dexterâ ripam Crani amnis accolentes. Autor Plin. lib. 6. cap. 23.

Dēxiphanes, Pater Sostrati architecti, Stephanus in Pharo.

Dēxippus, Δέρτη, Orator Athenensis fuit, sub Valeriano & Aureliano principibus. q Fuit & alter hoc nomine medicus, patria Cous, discipulus Hippocratis. Autor Suidas.

De ante I.
De, Δέ, Insula est maris Aegæi, una Cycladum, distans à Delo X VIII. M. pass. Aliis nominibus Naxos dicta, & Sicilia minor, & Dionysias à vini fertilitate. Autor Plin. lib. 4. cap. 12. In hac Liberi pater Ariadnem à Theseo destitutam, uxorem duxit: qua de causa etiam Baccho sacram esse volunt. Ovid. in Trist. Quæ brevis æquoreis Dia fertur aquis. q Er item Dia Thessalia urbs Aeaco condita. Alia item Thraciæ, ad Athos montem.

Tertia

Tertia, Eubœa. Quarta, insula juxta Scyllæum Peloponnesi promontorium, oppidum habens ejusdem nominis. Quinta, Lusitanæ ad Oceanum. Sexta, Italæ juxta Alpes. Septima, Scybiæ, circa Phasim. Octava, Cariæ. Nona, Bithyniæ juxta Pontum. Autor Stephanus.

Dia, *die*, deæ nomen, quæ apud Sicyonios & Phliasios colebatur: quæ eadem fuisse creditur cum Hebe Iuventutis dea, vide Strabonem lib. 8.

Diabitæ, *Διάβηται*, Stephano, Insulæ quatuor in mari Carpathio citra Rhodum, quas recenset Plin. lib. 5. cap. 31.

Diacopēnē, *ες*, *Διακοπήνη*, Cappadocia regio ad Halym fluvium. Strabo lib. 12.

Diacræ, tribus Atticæ Pallantis sedes, Steph.

Diades, *Διάδης*, nomen dedit Diadi urbi in Lycia, quam condidit Stephanus.

Diaðochi, Vrbs est in Persia non procul ab Ctesiphonte, *Διάδοχη*, Stephan.

Diadumenus, *Διάδημος*. Quasi vittatus, diadematusq.: quo nomine dictus est juvenis quidam speciosus, quæ Polycletus ex ære expressit. Plin. li. 34. cap. 8. Polycletus Sicyonius, Ageladis discipulus, Diadumenum fecit molliter juvenem, centum talentis nobilitatum.

Diagoras, [Διαγόρας Ger. Ein Gott oder Philosoph in Athen der von diesem Gott nichts gehästet hat.] Nomē philosophi qui Διαγόρα cognominatus est, quod nullos deos esse putaret, mysteriaq; omnia ita contemneret, ut alios etiam ab iis averteret. Quare ab Atheniensibus pulsus est, qui talentum polliciti sunt iis qui eum interfecissent. Suidas. Hujus Diagoræ meminat Cicero lib. 1. de Natur. deor. Quid Diagoras, Atheos qui dictus est: posteaq; Theodorus: nonne aperiè deorum naturam suscuerunt? Fuit & Diagoras quidam Rhodius, cuius meminat Gell. lib. 3. cap. 15, his verbis: Diagoras tres filios adolescentes habuit: unum pugilem: alterum pancretiasten: tertium luctator, cōsq; omnes vidit vincere, coronariq; eodem Olympi die: & quum cum ibi tres adolescentes complexi, corona suis in caput patris positis, suaviarentur, quumq; populus gratulabundus flores undique in eum jaceret, ibi in studio inspectante populo, in oculis atque in manibus filiorum animam efflavit. Hujus Diagoræ meminat Cicero. libro 1. Tusc. quæst.

Dialls, *le*, *Διάλιθος*, *ο Γλώσσας*, Quod Iovis est, quem Graeci vocant. Vnde flamen Dialis, Iovis ministerio assignatus à Nummo Pomplilio, ut docet Liv. lib. 1. ab Urbe: Graeci etiam Τίταν, pro ære ponebant, quo pacto nos etiam Iovis vocabulo utimur. q Vnde sit adjektivū Subdialis, *τυπωθεὶς*, id significans quod extra teatum est aëri, & cælo expositum. Plin. lib. 34: illa super terram ex dialibus petris cæditur hæc ex obrutis. Idem lib. 36. cap. 25: Subdialis pavimenta Graeci invenerunt: id est, quæ permanent sub dio. q Dalem Consulcm, *ἱρμαῖς τύποις*, dixit Cicero pro Consule unius die, iudens nimitem in voce ambigua, non secus aësi à die dialis diceretur. Vnde celebratur illud scisma ejus in Caninis: Olim Flamines, nunc Consules diales sunt. Hujus compositū potest videri novendialis: de quo vide infra sub loco.

Dianæ, Iovis filia ex Latona, eodem cum Apolline partu ædita. [Σέπτημις Ger. Ein Tochter Latone und ein Schwestern Apollinis.] Eadem & Luna dicitur, sive quod noctu una: hoc est, sola & sine fratre lucet: sive quodd lumen à sole accipiat, quasi lucē lucens aliena. [Ger. Der Mon.] Præterea & Noctiluca dicta est, sub quo nomine etiam templum in palatio dedicatum habuit. Hanc parturientes lunonis Lucinæ nomine invocabant: lunonem quidem appellantæ à juvando: Lucinam verò quod partum in lucem proferre putarentur. Virg. 4. Aeglog. Castra fave Lucina, tuus jam regnat Apollo. Graeci à lucis vocant. Alii Lucinam dictam putant quod oculis & luci præst: alii à luco quem Romæ in Exquilis habebat. Eadem & Proserpina, *πυρετόν*, dicta est, & Dictyna: quarum appellationū ratione vide suo loco. Apud inferos Hecate dicitur, vel quod centum victimis placetur, vel quod centum annos errare faciat insepultos. Dicta est & Pergæ *πιγμαλία*, à Perga Pamphyliæ opido, in quo templū habuit insigne. Plures tamen Dianas fuisse Cicero libro ultimo de Natura deorum scribit: sed illa nominatissima est quæ eodem partu cū Apolline ex Iove & Latona nata est. Hæc ob virginitatis amorem fertut hominum consortia fugisse: & ut à le libidinis pruritum ansoyeret, venando sylvas incoluisse, pauçarū virginum comitatu contenta. Arcum ferebat & pharetram, succincta semper incedens, & cothurno induita. Ob hanc causam sylvarum & nemorum dea putabatur. Dicta est Falcelis à fasce lignorum, ubi ejus simulachrum abditum erat, quod occiso Thoante Tauricæ regionis rege ab Iphigenia Agamemnonis filia in Italiam delatum est. Laudatissimum templum habuit apud Ephesios: aliud itē in Taurica regione, ubi carne tantum humana litabantur. De hac Lucan. lib. 1: Et Tauroscythicæ non

mitior ara Diana. q Dianam autem dictam putant, quasi Iovinianam, *Διάνη*: fuit enim (ut jam diximus) Iovis filia ex Latona.

Dianum, *Διάνη*, Vulgæ Denia. Oppidum est Hispaniæ Terræconcis in ora maris Balearici. Ptolemæus inter Edetanorum oppida enumerat, lib. 2. cap. 6.

Diphantes, *Διφάντης*, Fluvius est Siciliæ, ea in parte qua Syria, cotermina est: ita dictus ab aquæ perspicuitate. Vide Plin. lib. 5. cap. 27.

Dias, Sophista Ephesius Philippi Macedonis tempore commemoratur à Philostrato.

Dias, adis, *Διάσης*, Lycia oppidum à Diade quodam conditum: à quo & nomen accepit. Autor Stephanus.

Dibutades Sicyonius, teste Plin. lib. 37. cap. 2. primus Corinthi figulus fuit, qui ex creta vase cœpit conficere, & extremis imbrigibus tegularum personas imponere.

Dicæa, *Δικαια*, Vrbs Macedoniæ in Thermaico sinu, à Dicæo Neptuni filio. Autor Plin. lib. 4. cap. 10.

Dicæarchiā, *Δικαιάρχησσα*, Vrbs olima celeberrima in ora Lucrenæ, quæ nunc Puteoli, quod ea civitas quondam justissime regebatur. Nam Graeci *Δικαιος* justum vocant, *ἀρχεὺς* principatum. Sunt qui Dicarchiam vocant hanc urbem per quatuor syllabas. Vnde & possessum Dicarchæus apud Sidonium Apollinarem legitur: Nanq, Dicarchæ translatus pulvis arenæ. Loquitur illic de pulvere Puteolano, qui in aspergendis Palæstritarum corporibus primam laudem habebat.

Dicæarchiūs, *Δικαιάρχης*, Philosophus fuit Siculus, ex Messina civitate, Aristotelis auditor, Philosophus, Orator & Geometra: scripsit de Republica Spartiarum, quem librum quotannis prælegere in loco publico cautum erat, juvenesq; auditum convenire. Hic opinatus est hominum exordium nullum exitisse, tanquam semper fuerit humanum genus. Composuit tres libros, in quibus scribit animam nihil aliud esse quam vim quandam atq; potentiam æquabiliter fusam, tam in corporibus brutorum quam hominum, eamq; à corpore credebat esse inseparabilem, & unâ cum corpore interire. q Fuit item alter Lacedæmonius grammaticus, Aristarchi auditor. Suidas.

Dicæogēnēs, *Δικαιόγενης*, Poëta, scripsit Tragœdias & Dithyrambos. Autor Suidas.

Dictæ, *Δικται*, teste Ptolem. lib. 3, Mons est Cretæ: sic dictus à Dictæ nymphæ quæ in eo colebatur.

Dictæus, *Δικταιος*, Cretenis. Virg. 4. Georg. Dictæo cœli regem pavere sub antro.

Dictynna, pen. prod. *Δικτυννα*, Cognomen est Diana. Scribit Theodorus lib. 6. Dictynnam ex love genitam, in Creta cōsuetudine Diana familiarissimè usam esse, quæ res causam præbuit ut quidam Dictyanam, Dianamq; eandem esse existimat. Callimachus ait: Dictynnam à retibus pectoriis (quæ dictynna dicunt) denominatam, intra quæ fugiens evaserit violentiam Minois regis eam libidinis causa in sequentis. Alii à retibus venatoriis ita dictam volūt, quorum ultum prima traditur invenisse. Vide ea quæ supra annotavimus in dictione BRITOMARTVS.

Dictynnæum, *Δικτυννα*, Dictynnae templum in monte Cretæ, cui nomen est Tityus: cuius meminat Strabo lib. 10.

Dictys, *Δικτυς*, Vnus ex Centauris fuit Pirithoi manu interfectus, ut est videre apud Ovid. ii. 12. Metam. q Fuit etiā hoc nomine historicus Cretensis, qui cum Idomeneo rege Cretæ ad expeditionem Trojanam profectus, rotū illud bellum Phœnicum lingua conscripsit. q Fuit & Dictys pescator quidam qui Perseum educavit, de quo Stat. lib. 2: Fluctivagus volucr̃ comedat Persea Dictys.

Dida lex. [Ger. Ein Gesetz das zu Nem gemacht ward / in welchem man alle überflüssige Unzucht in den Maßnahmen durch das ganze Italien bei einer gewissen Straff verbot.] A' latore Dido nominata, A' Macrobi. lib. 3. cap. 17, inter leges sumptuarias numeratur, quæ post Fanniam legem duodeviginti annos sequuta est, cuius ferendæ duplex ratio fuit. Prima, ut nō sola civitas Romana, sed universa Italia lege sumptuaria teneretur. Secunda, ut non modò qui convivia majore sumptu se cissent, sed etiam qui ad ea vocati essent, atq; omnino interfuerint, pœna legis tenerentur.

Dido, dūs, *Διδώ*, Filia fuit Beli Tyriorum regis, quæ primis nuptiis Sichæo Herculis sacerdoti juncta fuit: quem quum Pygmalion Elisa frater, thesauris ejus inhiās, ante aram obtunçasset, illa in somniis monita, cū iis quibus Pygmalionē invisum esse sciebat, effossis claram thesaurus navim concedit, & in eam Africæ partem, quæ Zeugitana appellata est, delata, tantum sibi soli emit, quantum taurino corio posset circūdare. Quo in loco quum corium in tenuissimas partes dissecisset, locumque satis amplum complexa esset, urbem condidit, quam Carthaginæ appellavit, arcemq; in medio urbis, quam à corio bubalo Byrsam vocavit. Deinde quum larbas Gerulig

Rex nuptias ejus ambiret, recusantemq; vi, armisq; cogeret, sibi ipsi manus intulit, præferens nimurum honesta morte occumberere quam prioris lecti jura, secundis nuptiis polluere. [Ger. Ein Tochter Beli des Königs zu Tyro, welche die Stadt Carthago soll erbaumen habe.] Virg. lib. 1, & 4. Aen. fabulatur Aeneā capta Troja à patria profugum, vi tempore statis Carthaginē fuisse delatum, Elīsamq; amore ejus captam, quū præter spem deseretur, mortem sibi consivisse. Quę tamen res gravissimorum Histōricorum fide facilè refellitur, qui Carthaginem tradunt septuagēsimū dēnum anno post Romanam conditam ab Elīsa condi cœpisse. Ab Aeneā vero in Italiam adventus usque ad Vrbem conditam numerantur anni ampliū quam trecenti, quibus Albus regnatū est. Hac de extat elegans apud Aūsonium Epigramma, quo illa se ab impudicitia nota vindicat, monens lectorē, ut de morib⁹ suis incorruptis potius Histōricorum monumentis, quam Poëtarum fabulis fidem adhibeat. Hæc proprio nomine Elīsa dicta fuit. Dido autē cognominata fuit à rerum gestarum magnitudine, quasi virago. **Dīdymaōn**, Διδυμόν, Insignis faber ferrarius fuit, cuius meminit Virgil. lib. 5. Aen. Et clypeum efferi jussit, Didymaōnis artes, Neptuni sacro Danis de poste refixum. **Dīdymaē**, ες, pen. corr. Διδυμη, Insula in mari Siculo, una est Aeolis. Pomp. Mela, lib. 2.

Dīdymaōs, Διδυμός; Apollo dictus est, quod geminā speciem sui numinis præferat. Ex uno enim fonte latus, gemino sydere spatia dici & noctū illustrat: interdiu per seipsum lumen præbens: noctū verò lunam illuminans. Vnde & Romani (ut inquit Macrobius) Solē Didymaei Apollinis appellatio ne venerantur. q̄ Dictum est & Didymaōm templum Apollini dicatum apud Meletum, quod prius oraculum Brancidaram (ut autor est Plin.) appellatum est. De quo templo sic scribit Strabo lib. 4: Post Posidēum Miselium est oraculum Apollini Didymaei sacrum apud Brastidas, ad decem & octo stadia ascendentē. Id à Xerxe incensum est, quemadmodū cetera templo omnia, Ephesio excepto. Postea Milesii templū cōstruxerunt omnium maximum, quod propter magnitudinem remansit sine testo, variis antiquarū astium donis sumptuosissime honoratum.

Didymus, Vide in APPELL.

Digeri, Διγέρει, populi Thraciæ, Steph.

Diglito, appellatur Tigris fluvius, ubi tardior fluit: hoc est, usq; ad Medorum fines. Autor Plin. lib 6 cap. 27.

Dīōvīs, Iuppiter appellatus est, Vide DI E S P I T E R.

Dynamēne, ες, Δυναμήν, Nympha marina, Nerei & Dorides filia: ita diēta ab eo, quod in mari plurimā polleat. Hesiod. in Theogon. Δυνάμη η. Πλευτή η, φίγων η, Δυναμήν η.

Dīnārchūs, Δινάρχης, Corinthii civis nōmē est, apud Plutar-chum, qui Polypercontis fraude fuit interemptus.

Dindryme, Vrbis Macedoniæ, Διδύμη, Steph.

Dindymēnē, Διδύμη, & Dindyme, dicitur Cybele, quod in Dindymo Phrygia monte ejus sacra fierent. Mart. lib. 8: Non per mystica sacra Dindymenes lurat Gellia.

Dindymus, pen. corr. Διδυμός, in singulari māsc. gen. in plurali neut. Iuga sunt montis Ideæ Phrygiæ, matri Dēum dicata. Propert. Dindymus & sacræ fabricata invēta Cybellæ. Virg. lib. 9. Aen. O' veræ Phrygiæ (neq; enim Phryges) ite per alta Dindyma, ubi assuetis bitorem dat tibia cantum.

Dīnōcrates, Δινοκράτης, Messenius fuit, lascivia, luxuria, viceq; incontinentia insignis: cui tamen alioqui in arduis negotiis suscipiens non defecit animus. Hinc quum quodam die in multam noctem produxit et convivium, habituq; muliebri sumpto, coram convivis saltasset: postero die adiit Q. Flaminium, penes quem tum summa potestas erat, ostendens, si sibi daretur præsidium, posse se Messanam ad defensionem sollicitare. Admiratus Flaminius in homine tam effeminato tantā audaciā: De his (inquit) postea videbimus. Te verò miror unā tractare, saltare, & mulierem mentiri posse, quum rem tantam animo audeas concipere.

Dīobūlūm, Διοβούλος, oppidum prope Pontum, Steph.

Dīochites, Διοχῖτης, vicus Aegypti, in quo sepultus est Osiris, Stephan.

Dīocles, Διοκλῆς, Atheniensis, antiquæ Comœdiae scriptor, cuius fabulas nonnullas commemorat Athenæus. q̄ Diocles item medicus Carystius, Darii, Hyksaspis tempore, qui & cōmentarios quoddam de re medica scriptos reliquit.

Dīodeus, Oisilochi filius, teste Hom. habitavit in Phæra, loco infigni.

Dīoclinītæ, [Pol. Dogorti.] Quid sint dīoclinitæ, indicat Am-mianus Marcellinus li. 27: Explorat̄ novissimis rebus, luxuq; adjumento militari marcente, adhibitis semiermibus paucis, quos dīoclonitas appellant. Julius Capitolinus in Antonio philosopho: Armavit & Dīoclonitas.

Dīodorus, pen. prod. Διόδης, cognomento Chronus, Dia-lecticus ex Ialle Asia civitate fuit, ut Strabo est autor lib. 14.

qui Platonis tempore Euclidem audivit. Dīctus Chronus ab Apollonio Chroao ejus præceptore, cujus ut famam obsec-ravit, ita & cognomen usurpavit. Dialecticus etiam appellatus, quod (ut sit Laertius) primus involutum disserē di genus invenerit. Hic apud Ptolemaeū Soterem commorans, quum aliquando inter epulas à Stilpone s. r̄mones quoddam diale-ticos propositos, exempli nequissim exsolvere, & ob id à rege per iugium Chronus appellatus esset, convivium dese-ruit, ac edito per otium super ea propositione libro, ex animi moerore extinctus est. Autor Diogenes Laertius. q̄ Fuit item Diodorus quidā Stoicus philosophus, utroq; lumine orbus, cuius sic meminat Cic. in Bruto: Erāt cum Stoico Dīodoro, qui quā habitat̄ apud me, cū Quinto vixisset, nuper est domi mea mortuus, à quo cū aliis rebus, tūm studiosissimè in dialectica exercebat. q̄ Diodorus Comicus poēta, cuius Co-mœdias enumerat̄ Athenæus. q̄ Diodorus Alexandrinus, filius Pollio's philosophi ejus, qui cōposuit Dictionarium At-ticū. Floruit Adriani tempore. Suidas. q̄ Dīodorus præterea duos ē Lydia Tiberii tempore. Strabo cōmemorat, ambos ora-tores. Præterea fuit & Dīodorus Siculus nobilissimus histori-cus, qui variam historiā libris quadraginta cōscriptis, quā bī-blio hēc nominavit. Floruit Augusti temporebus. q̄ Dīodo-rus Tar-sensis, præsul, cuius meminit Hieronymus, & Suidas. **Dīögēnes**, pen. corr. Διογένης. Ger. Ein vermängter unflätigē Philosophus zu Athen/ welcher in eini fas dabein ware/ und dasselb hin und her lebt wie er wolle.] Nomen philosophi Cinici celeberrimi Antisthenis discipuli, de quo scribitur, quod quum Anti-sthenes nullum discipulorum recipere, & perseverantē Dio- genem removere non posset, novissimè clava minatus est, nisi abiret. Cui ille subiectissime dicitur caput, atq; dixisse: Nullus tā durus baculus erit qui me à tuo posset obsequio separare. Vt ebatur Diogenes palliolo dupli proprie frigus, p̄tā pro cellario habuit, secumq; portabat clavā ob corpusculi fragilitatem, qua jam senex membra sustentare solitus erat. (ut scribit Hieronymus) hoc est, in diem vivens vulgo appella-tus est, quod omni abjecta solicitude cibum suum insig-nulos dies emendicaret. Habitavit autem in portarum vesti-bulis, & porticibus civitatum: quumq; se contorqueret dolio, volubilem se habere domū jocabatur, & se cum temp̄ribus immutante frigore enim, os dolii vertebat in Meridiem: æsta-te ad Septentrionem: & utcunq; sol se inclinaverat, Diogenis prætorium vertebar. Ferunt accedente Alexandrum ro-gasse ne sibi apricanti à sole obstaret. Obiit secundū nonagenarius. Hic (ut autor est Cic. lib. 1. Tuscul.) jussit cadaver suum in-humatum abjici, quærentibusq; amicis, volucribusq; & feris corpus suum dilaniandum vellet relinquere: Minimè, inquit, sed bacillum apud me. quo illas abigam, ponitote: irridens nimi-um amicorum præpostera curam, qui tantopere de huma-tione cadaveris omnis sensus expertis erat solliciti: quasi magnum quiddam interest, à ferisne, an à vermis absumere-tur. q̄ Fuerunt alii quatuor Diogenes, quorū unus fuit Apol-loniates Anakimenis auditor, temporibus Anakagoræ: alius Sicyonius, qui Peloponēsiaca scripsit: alius Stoicus ex Seleu-cia, qui Babylonius ob vicinitatem dictus fuit: alius Tar-sensis, quæstionum poēticarū scriptor. q̄ Postremo fuit & Diogenes Laertius, qui de vita & moribus philosophorum opus sc̄iptum reliquit.

Dīögēnianūs, Διογένης: Heraclensis insignis grammaticus fuit Adriani temporibus, qui dictionarium Græcum per alpha-beti ordinem conscripsit Autor Suidas.

Dīögēnētūs, autore Plin. lib. 2 cap. 17, Διογένης, fuit unus iti-nerum Alexandri regis mensur. q̄ Alius fuit sub Antonino philoso-pho pictor egregius: de quo Iulius Capit. q̄ Alius Clitomachi Poeni pater, qui successit Catneadi: antea Asdrubal nominatus. Fure & alii hujus nominis. Dicitur autē Dio- genetus per syncopen pro Diogenetus, Διογένης: hoc est, love genitus.

Dīomedā, Διομήδη, Phorbantis filia fuit, quam Achilles ex Les-bo raptam concubinam habuit. Homer. lib 9. Iliad.

Dīomedēs, Διομήδης, Vrbis Danorum, à D. omede condita, Stephan.

Dīomedēs, Διομήδης, Rex Aetoliæ, Tydei & Deiphiles filius, qui cum reliquis Græcis ad Trojam profectus adeò strenue se gescit, ut post Achilleum & Ajacem Telamonium fortissimum haberetur: Nā præter occisos à se reges, & singulares pugnas adversus Hectorē & Aeneam, aliasq; insignes Trojanorum principes, & captos Rhœsi equos, Palladiumq; Trojanis sub-tractum, Martem quoque in eo bello vulneravit, Venereq; in dextra manu, dum Aeneam protegere vellet. Quamobrem dea indignata, Aegiale uxori ejus tantam libidinem immisit, ut cum Cyllabaro Stheleni filio concumberet. Quare cognita, Diomedes domum reverti noluit, sed in Apuliam profectus, regni partem à Dauno accepit, ibique Arpos condidit. Quidam ferunt Diomedem ab Aenea dolo occisum, quusq; socios

socios ob peremptum regem in aves diomedeadas, vel (ut Græci vocant) heroidas mutatos. Horat. lib. 1. Serm. Qui locus à forti Diomede cōditus olim, &c. q̄ Diomedes alter rex Thraciæ, qui dum equos suos humana carne aleret in Tyrida oppido truculentus, ab Hercule equis ipsiis ad devorandum objec̄tus est. Ovid. in Ibin: Ut qui Threicū quondam præsepia regis Fecerunt dapibus sanguinolenta suis. Idem 9. Metam. Quid quum Thracis equos humano sanguine pingues, &c. q̄ Fuit & Diomedes grammaticus multi ingenii vir.

Diomedē insulæ, διομέδεια ἡπολιτεία, duas è regione Gargani sunt: quarū altera habitatores habet: altera deserta est, ubi dilpariſſis ajut Diomedē, & socios ejus ob dolorē in aves cōvertos, que ob id Diomedē vocitatae sunt. Has Iuba Cataraetas appellat. Dentes eis esse dicuntur, oculi igneo colore, cætero corpore candida sunt, quæ in sola Diomedæ insula vi- suntur. Vocem edunt similem pueris vagientibus. Solem ferent hō possunt, noctuq; pīces venātur, carum pinguedo morbis frigidis maximè salutaris. Vide Plin. lib. 10.

Diomedē campi, διομέδεια πεδία, vocati sunt in Apulia, qui in divisione regni, quam cum Dauno fecisse dicitur, Diomedē cesserunt.

Diomētā, διόμετρος, m., vel διόμετρος, per omicron, pars tribus Aegeidis: quod d' Hercules illic Colyci hospitio suscep̄tus, Diomētum filium amaverit. Steph. vide C Y N O S A R G E S.

Dion, δίων, Nomē proprium Syracusani nobilis, qui adē Platōnem amavit, ut se eidem totum traderet. Hic patriam aſſertuit in libertatem, expulso Dionysio tyraano. De quo Plutar̄chus refert, quod quum Calippum, cui omnium uni maximē fideret, in ſuasib; ſibi tendere accep̄ſſet, cum arguere paſſus nō eſſt: Mori, inquiens, longē præſtare quām vivere, ubi non ho- ftes ſolum, ſed etiam amicos cavere oportuerit. q̄ Dion Cai- lius, patria Nicæus historicus, ſcripsit Romanam historiam libris LXXX. Præterea res gestas Trajanī principis, vitā Arriani philofophi. Autor Suidas. q̄ Dion Prusius, ſophista & philo- ſophus, cognomento Chrysostomus, prodibat in publicum amictus pelle leonis. Apud Trajanum plerūq; vixit, cujus fa- miliaris fuit, eodemq; curru dignatus. ſcripsit pro Homero cōtra Plato ſiem libros 1111. De virtutibus Alexandri magni libros decem. Præterea An mundus eſſet interſtūrus, De co- me laudibus. De laudibus Herculis. Hæc Suidas.

Diōne, διόνη, Vna ex nymphis, Oceani & Tethyos filia, (ut quidam perhibent) Veneris ex love mater. Vnde & Dionæ, dionæ dicta eſt. Virg. 3. Aen. Sacra Dionæ matrē diuiſiq; ſerebam. Et alibi: Ecce Dionæ processit Cæſaris aſtrum.

Diōne, διόνια, Vrbis Cypri, Steph.

Diōnyſiā, διονύσια, Vrbis Italiz. Eſt & Diōnyſias, Steph.

Diōnyſiā, διονύσια, Insula eſt quam aliter Naxum vocant, à vinearum fertilitate ſic dicta. q̄ Eſt & genoma, miſtis nigro ru- bentiſib; maculis, quæ in aqua trita ſaporem vini facit. Ebric- tati reſiſtere exiſtūtūt. Plin. lib. 37. cap. 10.

Diōnyſiōpolis, διονύσιον πόλις, civitas in Ponto, Cruni, Κρονι, prius dicta, ab aquarū defluxu: quum verò poſtea Diōnyſiō ſimulachrum ē mari ad locum appulifſet, nomen inde recepiſſet. Sunt etiam Cruni regio quādā occidentalis ſub imperio re- gis. Secunda eſt Phrygiæ ab Attalo & Eumene condita, qui Diōnyſiō ſimulachrum eo loco repererunt. Tertia Indiæ: qua- ta, Lybiæ: quinta, Thraciæ. Stephanus, vide C R V N O S.

Diōnyſiōpolis. penult. cor. διονύσιον πόλις Stephano, Thraciæ urbs eſt, autore Plin. lib. 4. cap. 11. & Mela lib. 2.

Diōnyſiūs, [διονύσος]. Germ. Bacchus der Gott des Weins. Polon. Bacchus bog. Vng. Bor. Stein, Bakkus.] Dictus eſt Bacchus: & Diōnyſia, διονύσια, Bacchanalia, Bacchi festa. q̄ Fuit & hoc nomine philofophus. Heracleotes, Zenonis Stoici auditor, qui quū renū morbo laboraret, cruciareturq; cruciatu im- patibili, ſuccumbens dolori clamabat, falsa eſſe que à Zeno didicerat. Zeno enim, & Stoici hoc omnes habent dogma, dolorem ſcilicet nō eſſe malum, ſed indifferente. q̄ Fuerunt præterea hoc nomine duo Syracusanorū Tyranni, quorū ſu- perior quū Carthaginenses tota Sicilia expulifſet: & bonam partem maritimæ Italia in ditione ſuam redigifſet, tandem à Carthaginibus ſuperatus, ſuorū fraude occidit. q̄ Huic ſucessit filius ejusdem nomiñis, qui quū civitatem Syracusanā cædibus repleſſet, expulſus eſt. Iterumq; receptus, quū ciude- lior indies fieret, rufus extortis Corinthum in exilium proſi- ciscitur: ubi in ſordidissimū vita genus deſcedit, in popinis, lupanaribusq; residens, ut contemnendus magis, quām me- tuendus videretur: Vnde proverbialis allegoria: Diōnyſius Corinthi, διονύσος ὁ κορινθός, qua ſignificamus aliquē ſumma dignitate atq; imperio ad privatam, humilemq; redactum fortuam. Cicero Attic. lib. 9. Quintil. Orat. Inst. lib. 9. & Plu- tar̄chus: Novissimè ſeſtiū magiſtrū profeffiſſi, pueros in trivio docebat: ut quoniam viris imperare nō poterat, ſaltem pueris imperaret. Erat enim eruditus, utpote Platonis audi- tor olim. Interrogatus jam exul, quid ei philofophia proſuif-

ſet, ſapienter respondit: Ut æ quo animo ferrem tam fortunę mutabilitatem. Regnavit hic annis triginta octo. Plutar̄chus autor eſt, regiam Diōnyſiō pulvulentam fuſſe, propter eōrum multitudinē qui geometricas in pulvere figurās deſcri- bebant. Ambo tamen & pater & filius philofophi, Platonem præceptorem audierunt. q̄ Diōnyſius dialecticus, ē Bithynia, commemoratur Strabon. libro 11. q̄ Diōnyſius Corinthius, ut Suidas ſcribit: ut alii, Afer, ex Byzantio Africę civi- te, temporibus Auguſti ſcripsit Geographiam versibus hexa- metris. q̄ Diōnyſius Alexandrinus Grammaticus, peruenit ad Trajanī tempora, cujus bibliothecæ & epiftolis præfuit: præ- ceptorem habuit Chæremonem philofophum: cui in ſchola Alexandrina olim ſuccedit. Autor Suidas. q̄ Diōnyſius Mil- cius historicus, ſcripsit res Persicas, & quæ post Darium ſecuta ſunt, aliaq; à Suida commemorata. Philostratus hunc inter ſophiftas anumerat, cumq; tradit, Adriano principi ob inge- niū acceptum fuſſe, à quo Satrapes factus, adscriptusq; in- ter equites. q̄ Diōnyſius Halicarnasseus, Auguſti temporibus Romanam ſcripsit historiam, ut Suidas testatur: ſcripsit etiam de characterib; antiquorū oratorum. Præterea de compo- ſitione orationis, & elocutione, quomodo fiant Epithalamia, Epitaphia, Panegyrici, que Theodorus Gaza in Latinam ora- tionem convertit. q̄ Diōnyſius, Heracleonis filius, tyrannus apud Heracleam & Antiochiam regnavit, ut autor eſt Strabo lib. 16. q̄ Diōnyſius Areopagita, Praeful Atheniensis, Pauli di- ſcipulus, ut ſcribitur in Actis Apofolorum, ſolus Paulo con- cionante ē philofophis qui aderant, credidit. Hic quum eſſet in Aegypto, quod ſe disciplinæ cauſa contulerat, videretq; ecliptiſm nulla ratione, quum Christus paſſus eſt, unā cum Apollophane ſophista præceptore ſuo dixit: Aut Deus naturæ patitur, aut muſi machina diſſolvetur. ſcripsit ad Timotheū præfule Ephesi, de Divinis nominibus libros xi i. de Hierar- chia coeleſti, de coeleſtibus ordinibus: præterea alia complura opuſla, ut autor eſt Suidas. q̄ Diōnyſius, Corinthiorū præ- ful ſub M. & L. Antoniis, doctrina, ſanctitateq; clarus, ſcripsit epiftolas quasdam valde laudatas, ut autor eſt Hieronymus. q̄ Diōnyſius, præful, Alexandrinus, Origenis diſcipulus, cujus operum meminit Hieronymus.

Diōnyſiā, orum. [διονύσια. Germ. Beſttag, die man dem Bacchus ge- ehrt hießt. Pol. Kiermaſ, mieſi ſopuſtij gdi ſje ono popij na icdne niſſa giſchjaia, q̄ doidenej karçmij, ſwiniſ kuchar kamij ſi bekarieti. Vng. Farsang Bakkus iacxō innepo. Ang. Holie dayes appointed for the honour of Bacchus god of wine.] Festa erant Athenis in honorē Diōnyſius instituta, quæ & Bacchanalia vocantur: idem enim Diōnyſius, qui & Bacchus. Ea erant duplia: altera vetuſtio- ra, quibus ſacra ſiebant in Acropoli, (ubi antiquissimum erat Diōnyſius templum, quod in Limnis dicebatur) idq; duodeci- mo die mēſis, quem illi αὐγονεῖα vocabant. Altera recen- tiora, quæ & Astyca ἀστυκή, dicebantur: hoc eſt urbica, quæ in nova urbe celebribantur, quæ ſub Acropoli ſita eſt.

Diophanes, pen. cor. διοφάνης. Nomen viri Bithynici, de quo Colum. Diophanes Bithynus Vticensis totū Diōnyſius Poeni Magonis interpretem, per multa diſſuſum volumina, ſex epitomis circumſcripsit. q̄ Diophanes item Mitylenæus, Rhetor ſuit insignis, Gracchou præceptor. Cicer. in Bruto: Fuit Gracchus diligentia Corneliaz matris à puer doctus, & Græcis li- teris eruditus. Nam ſemper habuit exquisitos, ē Græcia magi- ſtos, in eis jam adoleſcens Diophanem Mitylenæum Græ- ciæ temporibus illis diſertiſſimum.

Diopœnus & Scyllis, Cretenses, antequā Cyrus apud Per- ſas regnaret, Sicyonem ſe contulerat, quæ diu ſuit officinarum omalium metallorum patria, ſculpendoque marmori clarue- runt. Ex Plin. lib. 36. cap. 4.

Diōrēs, nomen proprium viri, quem Turnus interemit, apud Virg. lib. 11:

Turnus equo dejectum Amycum fratremq; Diorem, Congr. ſlus pedes, hunc venientem cufide longa, Hunc mucrone ferit, curruq; abſcissa duorum ſuspendit capita, & rotantia ſanguine portat.

Dioryctus, διορκεῖς, locus eſt Acanthæ, triū ſtadiorū lon- gitudine, ubi Leucadia insula olim opera acelolarum à conti- nenti fuit abſcissa, eidemq; reddita ventorū flatu cōgetiēt atenæ accumulantium. Autor Plin. lib. 4. cap. 1.

Dioryctos, nomen insule: id eſt, à continentis abſcissa. διορκεῖς. Dios Hieron, δίος ἱερός: id eſt, Iovis templum, Oppidulum eſt Ioniz inter Lebedum & Colophonem, Steph.

Dioscorides, Διοκρίτης, Anazarbus medicus, M. Antonii & Cleopatrae familiaris, cujus extant de Materia medica libri vi. Itē de Lethalib. venenis, eorūq; antiidotis liber 1. De mōſu cā- nis rabidi, liber 1. De notis, quæ mortis ſive iuctus venenatorū animalium ſequuntur, liber 1. De eorum curatione, liber 1.

Dioscoriūs, διοκρίτος, Myres Grammaticus, pfectus Prætoril Leonis Imperatoris, ac præceptor filiarū ejus. Autor Suidas. Dioscoron, Insula eſt in finibus Italiz, ē regione Latini pro- montorij,

montiorum, X.M. pass. distans à continenti. Plia.lib.3. cap.10.
Dioscuri, Δίωνειοι, η δίωνειοι, à Græcis dicuntur Castor & Pollux, quasi Iovis filii. Antiquitas creditit hos salutares esse navigantibus, si gemini apparerent (apparet autem ignis specie, antennæ aut malo insidentes) contrà tristes, si singuli apparerent. Δίωνειοι: id est, Dioscuri, apud Græcos (inquit Cic.lib.3. de Nat.deor.) multis modis nominantur. Primi tres qui appellantur Anaces, Athenis ex rege love antiquissimo & Proserpina nati, Tritopatreus, Eubuleus, Dionysius. Secundi love tertio natu ex Leda, Castor & Pollux. Terti dicuntur à nonnullis Alce & Melampus, Emolus, Atrei filii, qui Pelope natus fuit. Hæc Cicer. q Berutius qui Phœnicum lingua Philætæ vocatus est, ante Trojana tempora historiam Phœnicum lingua exquisitissimè conscribens, prodit à Sedoch Diroscuros natos, aut Gabiros, aut Circantes, aut Samothracas, quorum nati herbarum vires, & cantus ac medicinam invenerunt. Vide Eusebium lib.1. de præp. Evang. cap.7.

Dioscurias, Δίωνειας, Vrbs fuit in Colchide, nunc deserta, quondam adeo clara, ut nonnulli prodiderint, in eam trecentas nationes quæ dissimilibus linguis uterentur, descendisse, & postea à Romanis centum triginta interpres negotiationem ibi gestam fuisse. Autor Plin.lib.6.cap.5.

Dioscurum, Vicus in Libya est, ubi Diroscuri Paridem persecuti, Helenam rapuerunt, Steph.

Diospolis, Δίωνειος, Aegypti civitas, Hecatompyle quādo-que dicta, ab Osiri & Iside condita. Sunt & alia locis aliis hoc nomine in Aegypto quatuor præter hanc pusillæ civitates. Stephanus etiam alias duas commemorat ejusdem nominis urbes, quarum alteram in Lydia, alteram in Palæstina collocait. **Dixippus**, Δίξιππος, Nobilis athleta, quem Plin.libro 35. cap.11, refert, citra pulverem ex Olympiis victoriæ reportasse. q Alius ejusdem nominis Poëta comicus, cuius fabulas commemorat Suidas. q Alius miles Alexandri Magni, mira fortitudine, qui provocatus à Corrago milite item Macedone, clava cum occidit. Autor Aelianus.

Diphilus, Δίφιλος, Polon. Nieposphieb wrobocie.] Architectus fuit, in p̄ducendis ad finem opibus tardissimus: aded ut locum fecerit proverbio: Diphilus Diphilo tardior. Cicer.ad Quint. Frat.lib.3: Apud herum recte erat, in Manliano offendit Diphilum Diphilo-tardiorem. Locus erat proverbio, quoties volumus significare aliquem natura tardum, magnum solita negligenter cunctulum adiecisse.

Diphri, Δίφρη, Vrbs Phœnicum, Steph.

Dipniæs, Δίψαις, Vrbs Thessal. circa Larissam, ubi ajunt Apollinem primūm esse pransum, quum ex Tempe purgatus redit, Stephan.

Dipœnus, Scyllis frater, qui ambo, teste Plinio, in Creta insula geniti, etiamnum Medis imperatibus, priusq; quam Cyrus in Persis regnare inciperet: hoc est, Olympiade circiter L. primi omniū marmore sculpendo in claruere. Primūm Sicyonem se contulere, quæ diu fuit officinarum omnium metalorum patria, ut ait Plin.lib.36. cap.4.

Dippæa, Vrbs Arcadiæ, Steph.

Dipsön, ontis. Fluvius est Cilicæ ex Tauro profluens. Lucan. lib.8.: tantoq; videt Dipsonta cadentem, &c.

Dirades, Δίραδες, Pars tribus Leontidis, à Dirade quodam dita, Stephan.

Dirbæ, Δίρβαι, locus est Scythia, in quo Theos civitas est, si recte legitur apud Stephanum.

Dircæus, cum & diphithongo, Δίρκαιος. Dicitur Aonius, sive Thebanus. Nam pars Boötiae in qua fons est Dirce, Dircæa cognominata est. Et apud Virgilium, Amphion Dircæus datus est: id est, Thebanus.

Dirce, Δίρκη, Nomen mulieris, Lyci Thebarum regis uxoris, quam ille duixerat repudiata Antiopa. Sed hæc verita ne Antiopteram revocaret, impetravit à manu ut posset illam in vinculis detinere. Antiopa verò tempore partus soluta gemellos quos ex love conceperat (ut suprà dictu est) pectori, Amphionem videlicet & Zetum, qui postea Lycum interfecerunt: Dirceen verò caudæ indomiti equi alligarunt, quæ diu ita per terræ raptata, tandem deorū commiseratione in sui nominis fonte conversa est, non procul à Thebis. Propertius lib.3: Tu reddis pueris matrem, puerisq; trahendæ Vinxerunt Dircem sub truciis ora bovis. Lucan.li.3: Fatidica Cephalos aqua, Cadmeaq; Dirce. Ab hoc fonte Thebani dicti sunt Dircei. q Alia fuit Dirce Babylonica, quæ sua forma tumens quū Palladi convitareatur, inter lavandum in piscem cōversa est. Ovid.lib.4. Metam. Dirce quam versam squamis vclantibus artus Stagna Palæstini credunt coluisse figura.

Dircennæ, Fons est gelidissimus in Hispania Tarragonensi, non procul à Bilbili. Martial.lib.1: Avidam rigens Dircenna placabit sitim.

Diré, Δίρη, Promontorium & urbs ejusdem nominis juxta Achæopiam. Est & civitas Atheniensium socia, Steph.

DIR DIS DIT DOD DOL

Dir's, Mons est Mauritanæ, quem propter altitudinem, cœli columnam vocaverunt. Meminit hujus Plin.lib.5.cap.1, ubi Dyris scribitur per y Græcum. **Dirphys**, Δίρφυς, Mös Eubœæ, ubi Dirphyæ Iuno colif, Steph. **Dis**, dītis, Deus divitiarum, qui à Luciano claudus fingitur in accessu: in recedendo aut alatus, quod divitiae longissimo tempore part, nisi caute dispenses, quā velocissime elabantur. Δίρη. Fingitur etiam cæsus, quod a nullo prouersus judicio indignissimum quemq; maximè opibus oneret, digniores prætereat. q Dis etiam creditur esse inferorum deus, quod divitiae ex intimis terræ visceribus effundiantur. Græcæ Δίρη dicuntur. q Ponitur etiā Dis pro divite, Δίρη. Terent.in Adelph. Dis quidem esses Demæa, ac tem tuam constabilisses. Hinc Dittor & ditissimus. Cic.de Amic. Dittor mihi & affluentior, videtur esse vera amicitia. Idem Parad. Ut quisque, quod plurimi est, possidet, ita ditissimum habendus est.

Dithyrambus, Διθύραμβος, Viri Thebani nomen, qui primus hymnos invenisti creditur, qui in honorem Bacchi solent decantari: à cuius nomine ipsi etiam hymni dithyrambi creditur appellati. Horat.lib.4.Carm. Scu per audaces nova dithyrambos Verba devolvit, numerisq; fertur Lege solutis. Quāquam & ipse Bacchus Dithyrambus est cognominatus, Δίθυρας οὐ διθύρας, quod per duas velut portas in vitam ascenderit. Bis enim natus creditur, ex utero matris Semæles, & femore Iovis. q Hinc locus factus proverbio: Non est Dithyrambus si bibat aquam, τοῦτο διθύραμβος, ab ὑδρει πίνει. Non adest hilaritas, quum deceat vinum. q Sumptum & illud est à Poëtis, dithyrambicis, qui Baccho afflati, furebant: Minus habens mentis quām dithyramborum poëtae, Διθύραμβος, τοῦτο διθύρα. In stupidos ac furiosos torquebatur.

Dizeres. Vide χαῖ, in Steph.

Dizerus, Δίζερος, Vrbs Illyriæ: dicta nimirum Δίζερος τοῦ μέσου, quod illic quæsita sit Medea, Steph.

Dōberūs, Δόμερος, Vrbs Pœonia, Steph.

Docimeum, Δοκιμαῖον, Vrbs Phrygiæ, Steph. Vide SINADA & SYNNAEA.

Doclea, Δοκλαῖα, Civitas mediterranea Dalmatiae apud Ptolemaum li. 2. cap. ult. q Hujus incolæ diti sunt Docleatae, quorum meminit Plin.lib.3. cap.22.

Dodōnæ, penult. prod. Δοδώνη, Civitas in Chaonia, regione Epipi, juxta quam propinquum erat nemus Iovi sacrum, querneum totum, ubi Iovis Dodonæ templum fuisse narratur, & in eo oraculum omnium quæ apud Græcos fuerunt vetustissimum. In hoc duas columbas consulentibus responsum dedisse quidam fabulantur, quarum altera Delphos, altera verò in Ammonis Iovis templum volavit: alii arbores ipsas vocales fuisse volunt, & consulentibus oracula edere solitas. q Ditem autem volunt Dodonam à nympha quadam marina ejus nominis: aut, ut aliis placet, à Dodone quodam, Iovis & Europæ filio, Vide Stephanum.

Dodōnæs, Δοδώναι, ut Dodonæs Iupiter, qui in Dodonæ nemore colebatur. q Item Dodonæum æs, Δοδώναιον, ταλάντον, tintinnabuli quoddam genus die, noctuq; continuò crepitans: unde & ad homines justo loquatores proverbio transferri solet. Ausonius: Nec Dodonæ cessat tinnitus aheni. Dōdōnæs, Δοδώναι, Nymphæ (ut Pherecydes ait) dicuntur Liberi patris nutrices, à Dodona Epipi civitate. Hæ & Atlantides vocantur, quarum nomena sunt, Ambrosia, Eudora, Pasithoe, Coronis, Plexaura, Pytho, Tythe.

Dodracum, Holandæ Vrbs, vulgo Dorech.

Dœantes, Δοιάντες, Campus Phrygiæ. Aemonem enim & Dœantem fratres fuisse ajunt, à quibus Dœantium & Aemonium memoria dicta sunt, Stephan.

Dolbæ, Δολβαῖα, Vrbs Adiabenæ, Steph.

Doliche, Δολική, Vulgo Nicæ, Insula est XVII. M. passuum à Naxo distans, tantundem ipsa in longitudinem patens cum oppidis duobus, tertio amissio: quæ prius Icaros dicebatur: unde nonnulli nomen mati inditum putant potius, quām ab Icaro Dædali filio. Ea etiam Macris, & Ichthyœssa aliquando vocata est. Plin.lib.4. cap.12.

Dolichene, Δολιχη, Vrbs Comagenæ, Steph.

Dolichiste, Δολιχίστης, Ptolemæo, Insula est in mari Lycio, contra Chimaera promontorium, Plin.lib.5.cap.31.

Döllönæs, Δολιοῖς, Incolæ Cyzici, alias Dolici, vel Doliani, Steph. vide SCYR MVS.

Dolón, Δολῶν, Proprium nomen viri Trojanæ, egregia pedum perniciitate prædicti, qui quum in casta Græcorum speculator missus esset, à Diomedæ & Ulyssæ deprehensus consilia Trojanorum spe conservandæ vitæ illis aperuit: quem tamen ut proditionem, falsa spe delusum occiderunt. Virgil.12. Aeneid. Antiqui proles bello præclaræ Dolonis.

Dölonci, Δολογῆται, Populi Thraciæ, ita diti à Dolonco fratre Bityni, Stephanus.

Dolopæs,

DOL DÖM DON DOR

Dölopēs, pen. cor. Δολόπης, Populi Thessaliz, in extremis finibus Phthiotidis, quibus Peleus (cujus imperio parebant) Trojani belli tempore Phoenicem præposuit: ut ex Homeri sententia refert Strabo, lib. 9. Virgil, lib. 2. Aen. - quis talia fando Myrmidonum, Dolopūmve, aut duri miles Vlyssi Temperet à lachrymis? &c. Plin. lib. 4. cap. 2: Dolopas in Aetolia cōstituit. Dölopēs, 2. um. Valer. 2. Arg. - vidisse putat Dolopas a busta. Domitii, Plures apud Romanos. Cn. Domitius. L. Domitius, Domitius Nero, Domitius Aenobarbus. Vide Suet. in Ner. Domitii, civitas; Δομίτιον πόλις, in Isauria est Steph.

Dön, Δών, Fluvius, à quo Dodonam aliqui distam putant. Stephan. in Dodona.

Dönētīni, Δωνητῖνοι, Gens Molossiae, Steph.

Donusiā, Δωνοσία, insula parva Rhodi, in quam Dionysius Attasam ex Naxo transiit, quum Minos pater eam persequetur. Vnde corruptum vocabulum videtur pro Dionysia. Stephano.

Donyā, Δωνή, Insula est in mari Aegeo, una Sporadum, cuius meminit Virgil, lib. 3. Aeneid. Linquimus Oitygię portus, pelagoque volamus, Bacchataque jugis Naxon, viridemq; Donyam.

Dörl, Δώρη, Insula est in Persico, Steph.

Dorceūs, ei, Δέρκες, ab Ovidio 3. Metam. numeratur inter canes Achaeon. Inde (inquit) ruunt alii rāpida velocius aura, Pamphagus, & Dorcus, & Oribasus, Arcades omnes.

Dörlēum Δέρκευ, Phrygiae civitas, Steph.

Dörsōn, Δέρσων, Oppidum est Peloponnesi, juxta quod Thamyas citharœdus Musas ad cantus certamen provocavit. Meminit hujus oppidi Plin libro 4. cap. 5. Item Lucanus lib. 6. - Pteleos, & Doriā ira Nobile Pieridum. q; Est & ejusdem nominis oppidum in Magnesia apud eundem, lib. 4. cap. 10. q; Tertium item in Ionia, minoris Aliae regione, apud eundem lib. 5. cap. 29.

Döris, idis. [Δωρεάς German. Ein Landshoff in Griechenland.] Græciæ regio est juxta sinum Malecum, q; à tergo habet Octam montem: à qua incolæ Dories, vel Dorienses, vel etiam Dories. Δωρεάς, appellantur. q; Inde denominativum Doricus: ut, lingua Dorica qua regionis ejus populi utebantur. Dories antè Achivi dicebantur: postea Dories dicti à Dorico quodā (ut Plato autor est 3. de Legib) qui ejus regionis exules restituit: aut (ut Servio placet) à Dorō Neptuni filio, aut certè à Doride Oceanī & Tethyos filia. Ab his originem traxerunt Aliae populi, in ora Caria, ad mare Carpaticum; quorum regio etiam Doris appellata est.

Dörit, Δέριον, & Dorienses, sive Dories. Δωρεάς, Populi sunt Achaei, sic dicit à Doride regione Græcię juxta Malecum sinum, cuius à tergo mons est Oeta. q; Sunt & ejusdem nominis populi in Asia Caripus vicini; ad Carpaticum mare, à superioribus oriundi, quorum frequens est mentio apud Herodotum lib. 1.

Dörits, Δωρεάς, Nympha maris, Oceanī & Tethyos filia, q; Nereo fratri nupta, immensam vim marinaram Nympharū peperit, quæ à nomine patris Nereides appellate sunt. q; Nonnullum pro ipso mari. Virg. in Gallo: Sicuti tibi quum fluctus subterlabe Sicanos, Doris amara suā non intermisceat undam. Döris, Δωρεάς. Locus littoralis Thraciæ, serè ex opposito Samothraciæ, à Doride nymphæ appellatus, cuius capacitate Xerxes numeravit, aut potius demensus est exercitus sui multitudinem. Erat enim capax CXX. M. hominum; Autor Plin. lib. 4. cap. 11. & Herod lib. 7.

Döriūs, Lusitanus fluvius, ad quem portus est, & civitas, ut est apud Ptolemæum.

Dörocōtterūs, Δωρεόττερος, Vrbs Galatarum Aquilonarium, Steph.

Dörtsum, Δωρεάς Ptolemæo cap. 9. libro 3, Moesia superioris urbs est, ad Danubium.

Döriūs, Δωρεάς. Germ. Ein Sohn Neptuni, welcher in der Landeshoff Griechenlands geherrscht hat, welche hernach vñ seinem namen Döriū ist genannt worden. Neptuni filius, qui in Doride Græciæ regione regnavit, à quo ipsi etiam populi, Dories appellati putantur, ut ait Servius in illud Virgil. 2. Aeneid. - juvat ure, & Dorica castra, Desertoque, &c. q; Est etiam eo nomine urbs quædam Phoenices, apud Iosephum: cuius civés Dörte appellantur, teste Stephanò: qui in Caria ejusdem nominis urbem collocat.

Döryclūs, Δωρεάς, Filius Priami, nothus, Ut scribit Homer. lib. 11. Iliad. quem Ajax interemit. q; Altert fuit Doryclus, frater Phinei regis Thraciæ, de quo Virg. lib. 5: Fit Beroë Ismarii conjunct longæva Dorycli. Et paulò post: non hec Rhœteia, matres, Est Dorycli conjunx, &c.

Dörylēum Δωρεάς Stephanò, teste Plin. lib. 5. cap. 29, oppidum est Phrygię, non procul ab Hermi auriferi fluminis fonte: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Dörylas, Δωρεάς, Nomen Nasamonis cuiusdam potentissimi,

DOR DRA DRE DRV 123

unius ex iis qui Perseus in aula Cephei vim inferre conati, ab illo sunt interfeci. Ovid. 3. Metam. Et Nasamonici Dorylas ditissimus agri, Dives agri Dorylas: quo non possederat alter Latus, aut totidem tollebat farris acervos. q; Est item Dorylas Centauri nomen, apud Ovid. 12. Metam.

Dörylāts, Δωρεάς, Vir Cretensis, rei militaris peritissimus, & Mithridati cognomento Evergetē magna familiaritate de- vinctus: cuius res gestas vide apud Strabonem lib. 10.

Dorylus, Vnus ex Centauris.

Dötium, Δωτηρ, Vrbs Thessaliz, in quam Gnidii migrarunt, quorum regio Gnidia vocatur, à Dotia Elati filiaſic dicta, vel à Dotide, vel Dotho, Steph.

Draibēscūs, Δραΐσκος, Thraciæ regiuncula, Steph.

Dracena, Δρακενα, cum diphth. Draconis sc̄mina; quæ Dra- ca dici quoq; potest.

Drāco, Δράκος Ger. Ein roher Gesanggeber der Athenerinnen.] Antiquissimus Atheniensium legislator, cuius leges Solon, præterquam quæ de cæde erant cōstitutæ, abrogandas cu- ravit, propter severitatem. Nam una omnibus pœna constituta erat, ut etiam qui desiderat damnati essent, aut qui olera surripuerint, capite plesteretur. Ob quam causam Demades di- cete solebat: Dracōnem non atramento, sed sanguine leges scripsisse. Vide Gell. lib. 12 cap. 18.

Dracōnīgēnē Δρακογένεσις, Ex draconē geniti: quo epitheta Poëtis notantur Thessali, Bœotia populi: propterea ꝑ ii qui Cadmo in ea urbe aedificanda adutores fuerunt, ex sa- nis draconis dentibus nati ferantur. Ovid. 3. Metam.

Draconis insula, Δρακοντὶς νῆσος, in Libya est, Steph.

Draconum Δρακοντὶς mons & civitas in Icaria insula, Steph.

Dracus, Achaorū dux, à L. Mumio Romano duce vicitur. Ep. tōm. Liv. lib. 52: Cum Achæis (inquit) qui in auxiliū Bœotios & Chalcidētes habebant, Quint. Cœcil. Metellus ad Ther- mopylas bello confixit: quibus vicit, dux eorum Cratolaus, venceno sibi mortem consivit. In cuius locum Dracus, Achæi motus primus autor, ab Achæis dux creatus, ad Isthmon à L. Mumio consule vicitus est. Hæc Liv. lib. 52.

Drägmüs, Δράγμος, Vrbs Cretæ, Steph.

Drances, Δράγες, Orator Latini regis, infestissimus Turno Rū tutolorum regi, ut est videre apud Maronem lib. 11. Tum Dran- tes idem infensus, &c.

Drangæ, Δράγαι, populi sunt Persiae, unde sc̄mininum Dran- geis, Δράγαι, & regio Drangana, Δράγανη, Steph.

Drangiana, Δράγανη, Provincia in Asia majori, quam Ptole- meus ab Occasu & Septentrione Aria & Bagao monte termi- nari ait, ab Oriente Achæosia. Vide ipsum lib. 8. cap. 19.

Dräusī, Thraciæ populi sunt, qui pueroruſ recenter natu- rum futuram calamitatem deflent, commemorantes omnia- mala quæ vitam ingressos necesse est perpeti: contrā autem defunctorum exequias summa celebrant alacritate, grātulā- tes illis quod tot malorum myriadibus semel sint defuncti: Autor Herodotus.

Drépana, Δρέπανα, Vrbs Lyciæ. Et Drepana in plurali numero, urbs Siciliæ, Steph.

Drépanē Δρέπανη, Phæacia. q; Est etiam Drepane in Bithynia juxta Astacenum sinum: item mons Achiopis. Bithynicam sic dictam ajunt, à falce Saturni, Steph. q; Drepanis, Aut. [Δρέπανη. Pol. Morska caskol'ka.] bitundo marina. Plin. libr. 10. cap. 30. & lib. 30. cap. 4. Item lib. 11. cap. 47. Vide Bitundo id APPÉLL:

Drepanum, Δρέπανος, Vrbs Libyæ: sunt & duæ ihsulæ circa Lebinthum, Stephan.

Drépānum, pen. corr. [Δρέπανος. Germ. Ein Stab in Gestalt nicht gar fern von dem Beigebürg Lilybae, heißt jetzt Trapani.] Vrbs est Siciliæ trans Lilybaeum promontorium, non procul ab Eryce monte: ita dicta à curvo situ instar falcis. Δρέπανος, eam falx dicitur: vel ab eo quod Saturnus amputatis virilibus pa- ternis, illuc falcem projecterit. Ovid. lib. 3. Fast. Quique locus curvæ nomina falcis habet. Virgil. 3. Aen. Hinc Drepani por- tus, illuc stabilis ora, Accipit. &c.

Drēsdă, Vrbs Myslia, Vulgo Dreß.

Dresia, Δρεσία, Vrbs Phrygiae, Steph.

Drilonius, Δρελονίς, Vrbs magna, ultima Celticarum, Steph.

Drongilon, Δρογιλος, regiuncula Thessaliz, Steph.

Druentiā, Δρουεντία, Fluvius provinciæ Narbonensis, in Rhodanum influens. Plin. lib. 3. cap. 4.

Druilla, filia Herodis Agrippæ, quæ interfecit Iacobū Actor. 12. Soror Agrippæ postremi regis Iudeorū, uxori Felicis pre- sidis Iudeæ, Act. 24. Ioseph. lib. 20. cap. 9.

Drusdmägūs, [Δρυδέμαγος. Germ. Wimmlingen.] Rhætorum oppidum est apud Ptolemæum; lib. 2. cap. 12;

Drusus,

Druſus, d̄rūſus, Vir Romanus, genere & eloquentia magnus, sed ambitiosus, & superbus, Catonis avus, de quo sic Cic. 4. de Finib. Conferam autē, inquit, avum tuum Druſum cum C. Graccho ejus frē aequali. Aedilis munus magnificentissimum dedit: Quæſtor in Asia nullis insignibus uti voluit, nequid ipso esset insignius: Tribunus pleb. Latinie civitatem, plebi agros, Equitibus curiam, Senatui judicia permisit. q̄ Fuit & aucte hunc M. Liviū Druſus, cognomento Salinator, qui unā cū Cl. Nerone collega suo in Consulatu Asdrubalem vicit. Virg. 6. Aen. Quin Deciōs, Druſosq; procul, &c. q̄ Druſus item alius Ciceronis sodalis, de quo 3. de Nat. deor. sic scribit: Cur sodalis meus interfectus domi suā Druſus, &c. q̄ Fuit & hoc nomine Livia Augustae filius, qui in Germania pereit: de cuius morte extat Ovidii carmen consolatorium ad Liviā matrē.

Dryās, d̄rūſas, Filius Hippolochi, & pater Lycurgi, qui in bello Thebano Eteoclis partes sequutus, quum in pugna Parthenopæum lethali iactu vulnerasset, à Diana sagitus occisus est. Statius: Horrendumq; Dryanta movent, &c.

Dryādēs, [d̄rūſas. Ger. Waldgötter] Nymphæ sylvarū præsidēs: ita dictæ à Græco nomine d̄rūſ, quod quāvis propriè querē significat: accipit tur tamē pro quavis arbore. Virg. 1. Georg. Ferre simul Fauniq; pedem, Dryadesq; puellæ. Hamadryades autē dicuntur singularum arborum nymphæ, quæ cū iis una nasci & occidere dicuntur: eujsmodi describit Ovid. lib. 8. Metam. quercu annosa ab Erisichthone succisa interemptam. Dryāntiādēs, d̄rūſas nādēs. Dictus est Lycurgus Thraciæ rex, à patre Dryante. Ovid. in Ibin: Vtque Dryantiadē Rhodiapæia regna tenent.

Dryādæ, [d̄rūſas. Ger. Die weisen und geistlichen bei den vratten Galia.] sive Druidæ, sive etiam Druides, dīcti sunt Gallorum sacerdotes, qui de totius gentis controversia constituebant. Nomen habere creduntur à dictione d̄rūſ, quæ olim quanvis arborem: hodie verò peculiariter querum significat, quod maximē in lucis versabantur. Plin. lib. 16. cap. 44: Nihil habent Dryidæ (ita enim Galli suos appellant magos) visco, &c. Cæſ. lib. 6. bell. Gall. Druidæ rebus divinis intersunt, sacrificia publica ac privata procurant, religiones interpretantur. Ad hos magnus adolescentium numerus disciplinæ causa concurrevit, magnoque sunt apud eos in honore: nam ferē de omnibus controversiis publicis, privatisque constituunt. Et siquid est admissum facinus, si cædes facta, si de hæreditate, de finibus controversia est, iidem decernunt, præmia, poenasq; consti- tuunt. Vide de his plura apud Cæſarem, quæ hic brevitas causa omittimus. Hanc religionem (inquit Suetonius) sub Augusto interdictam, Claudius imperator quintus penitus abolevit. Pro iisdem etiam dicimus Druides, Druidū, per tertiam declinationem. Cæſar bell. Gall. lib. 6: Sed de his duobus generibus alterum est Druidum, alterum Equitum. Et paulò post: His autem omnibus Druidibus præfuit unus, qui summā inter eos habet autoritatem.

Drylæ, d̄rūſa, vicus, σωσινία, procul à Pontica Trapezunte, Stephan.

Dryme, d̄rūſa, Vrbs Libyæ, Steph.

Drymia, d̄rūſia, Vrbs Phocidis, Steph.

Drymusa, d̄rūſa, Insula Ioniaz, Steph.

Drymodis. Peloponnesi regio mediterranea, postea Pelas- gis, & novissimè Arcadia dicta. Plin. lib. 4. cap. 6.

Dryope, d̄rūſa, vel d̄rūſa, urbs circa Hemoniā: Dryopes autē circa Oceā. Dryope Eurypyli filia dicti sunt, Steph.

Dryōpēs, d̄rūſas, Populi Epirotici, de quibus Strabo lib. 8. & 13. Virgil. 4. Aeneid. Crætesque, Dryopesque fremunt, pīcti, Agathys.

Dryopia, d̄rūſia, d̄rūſis, regio Dryopum circa Trachinam, Stephan. Vide CYTHNVS.

Drȳs, d̄rūſa, Vrbs Thraciæ, & alia Oenotrorum: item vicus Ly- ciæ circa Arum fluvium, Steph.

Dryſus, vir Trojanus apud Homerum in Iliade.

Dryſus, d̄rūſa, Samos olim dicta est, Steph.

D ante V.

Dubis, Galliæ fluvius, Vesuntioem Sequanorum oppidum medium secans, Dolamque alluens. [German. Die Dub / ist ein fluss in Burgund/steht gen Bisanz vnd Doss/ heißt jetzt le Doux.] Meminit ejus Cæſar, lib. 1. bell. Gall. A' nonnullis Alduanusibus appellatur.

Dubitapes, fictor egregius, qui vas ex rubra creta primus fixit.

Duellonam, Bellonam antiqui appellabant, teste Varrone lib. 4. de Lingua Latina. cūvā.

Duconia, d̄rūſia, Vrbs Cadurcorū in Gallia Aquitanica, apud Ptolemaeum, lib. 2. cap. 8.

Duillius, sive (ut alii vocant) Duellius, Nomen civis Romani, qui primus Romæ naval certamine triumphavit. Is jam senex & trementi corpore, in quodam jurgio audivit exprobriari sibi os foetidum, & tristis se domum conculit. Qumque uxori

questus esset quare nunquam se monuisset, ut huic vitiū mderetur: Fecissem (inquit illa) nisi purasse omnibus viris sic es olere. Cic. in Orat. Quid verò licentius quam quod hominum etiam nomina contrahebant, quò essent apriori nam ut Duellum, bellum, & Duis, bis: sic Duellum cum qui Paenæ classe devicit, Bellum nominaverunt, quum superiores semper appellati essent Duelli.

Dulichium, d̄rūſa, Insula est in mari Ionio, non procul ab Ithaca, una ex iis quibus Ulysses imperabat. Virgil. 3. Aen. In medio appetit fluere nemorosa Zacinthus, Dulichiumque, Samæq; & Neritos ardua saxis.

Dulichius, a, um, Propertius: At quum Dulichias Pallas spatia, tur ad aras.

Dulopolis, [d̄rūſa, n̄ d̄rūſa, πόλις. Ger. Rnechesse in Libyā getegen.] id est, Scyrorum civitas, in Libyā est. Alia Hierodolus est, in qua unicus liber est. Ajunt & in Creta Dulopolis esse mille virorum. Est etiam parva regio in Aegypto hujus nominis, Steph.

Dumatha, d̄rūſa, Vrbs Arabiæ, Steph.

Dünium, d̄rūſa, Ptolemy urbs est Britanniæ, inter Austrum, & Occasum sita.

Dura, a. [Νηλιά dura.] d̄rūſa Stephano, oppidum Mesopotamia, cuius incolæ dicuntur Dureni, οὐραῖοι.

Duram, d̄rūſa, Stephanus, Quidam putant esse nomen fluvij, circa quem gigantes currim Babel fecerunt. Alii volunt esse campum. Vnde est apud Danielē: In campo Duram statue Nabuchodonosor statuam.

Duriā, sive Durias, d̄rūſa Straboni, fluvius est Edetiorum, in tractu Tarraconensis Hispaniæ, Valentiam præterfluen, & in sinu Sucroensem se exonerans. Plin. lib. 3. cap. 3., & Pomponius lib. 2. Salust. Turiam vocat, lib. 4. Historiarum: Inter lœva mœnium dextrum flumen Turia, quod Valentiam parvo intervallo præterfluit. Quam scripturæ rationem in Claudio quoq; obseruavimus, qui sic habet: Floribus & rosis Grammatici, nomen hoc neutro genere efferendum contendunt, quemadmodum & Mulucha, pro Afrika fluvio. q̄ Est & alter eiusdem nominis fluvius in latere Occidentali Hispaniæ, per Vectones, & Vaccas in Oceanum influens, teste Strabon. lib. 3. Ptolemaeus lib. 2. cap. 6. Doriam appella. Plin. item lib. 3. cap. 16. Durias duos commemorat ex Apennino ortos, & in Padum influentes. Item alium in finibus Germaniæ, Suevos à Carnuntis dirimentem, lib. 4. cap. 12.

Duriopus, d̄rūſa, Vrbs & regio Macedoniæ, Steph.

Durocotorum, d̄rūſa, Galliæ Belgicæ urbs est, Rhamororum metropolis, apud Ptol. lib. 2. cap. 9.

Dusare, d̄rūſa, Scopulus & vertex altissimus Arabiæ: sic datus à Dusaro deo, qui apud Arabes & Dacharenos colitur. Gentile, Dusare, Steph.

D ante V.

Dymas, Virg. 2. Aen. Iphitus oblatam per Lunam Hypanisq; Dymasq;. Item Dymam, tribus Dorientium, Steph.

Dymōs, ηγελος η δυλησ. Dymbrius, Vide THYM BRIA.

Dyme, d̄rūſa, Vrbs Achaiæ ultima ad occasum, quam Antimachus Cauconidem à Caucone fluvio cognominat, Steph.

Dynamēnē, Vide in D ante I. ubi malè collocatum est.

Dyndafum, d̄rūſa, Vrbs Caria, Steph.

Dyrbaci, d̄rūſa, Populi ad Bactros & Indiam pertinentes.

Vide plura apud Steph.

Dyrhachium, [d̄rūſa. Vulgo Durazzo. Germ. Ein Stag in Macedonia am Adriatischen Meer gelegen.] Vrbs est in ea parte Macedonia, quæ mari Adriatico incumbit, distans à Brundusio CXX. M. pass. trajectu. Diqum autem volunt Dyrhachium à nomine ejus qui urbi portū adjectit: nam antea Epidamnum vocabatur, teste Plinio lib. 3. cap. 23. Hanc urbem Cicero exilio sui tempore amicissimam expertus est, & officiosissimam, in qua & commoratus est, donec Senatus consulto revocaretur. Vide plura apud Steph. cui alia hujus nominis Lacconis urbs est, una ex centum: & Illyriæ regio Dysrachia, cuius incola Dylachii & Dylacheni.

Dyspontium, d̄rūſa, Vrbs Pisæ, à Dyspontio Pelopis filio, Stephanus.

Dystus, Vrbs Eubœæ, d̄rūſa, Steph.

B

Añtēs, Nomen proptium historici Cyziceni, qui fuit eadem ètate, qua Pygmalion in Oriente regnabat.

Eñtūs, à veteribus dictus est, qui postea Janus, qui in anno credebat præsidere. Sæpè enim anti qui secundā vocalē pro tertia usurpaverūt, quod & ipsum testatur Quint. lib. 5. cap. 6. Quid? non & quoq; illo loco fuit, ut Menærya, & Leber, & Magister, &c.

Eñrinus,

E'ārīnūs, pen. cor. iāgōs, Adolescentis formosi nomen apud Martialem, à Vere dictum, quod Græci iāgōs appellant.

E'so, onis, Promontorium Pyrenæi mons. Item oppidum Vasconum. Vtriusq; autor Ptolemaeus, lib. 2. cap. 6.

E ante B.

E'bōn, Hæreticus tempore Trajani Imp. docuit Christum esse tantum hominem ex Ioseph & Maria natum, & observatione ceremoniarum Mosis ad salutem necessariam esse.

Eboracum, iāgōs, Ptolemaeo, Britanniæ civitas est, quam illi sua lingua vocant lortz.

Ebroe, iāgōs, Urbs in Ghananç Iudææ, genitile Ebromus. Steph. Ebrōn, iāgōs, mons Palæstinorum, haud longè à Gaza Syria civitate.

Ebrūs, Vide HEB RVS.

E'būdēs, insulæ sunt quinq; numero, in Oceano Britannico angusto fredo divisiæ, quarum incolæ (ut scribit Solinus) lacte solum & piscibus vitam agunt. A' Plinio Hæbudes dicuntur: à Stephano iāgōs, diphthongo non aspirata.

E'būrā, iāgōs, Ptolemaeo, iāgōs Stephano, oppidum est Hispaniæ Bæticæ, cuius meminit & Plin. lib. 3. cap. 1.

Eburones, iāgōs, Hodie Leodienses. Vulgo Liege. German. iāgōs, Populi Galliæ Belgicæ, qui per fraudem multos ex Cæsar's exercitu trucidarunt.

Eburonices, Populi sunt inter Celtas Aulercis, Lexoviis, & Vnelliis, reliquisq; maritimis civitatibus vicini.

Eburum, iāgōs, Ptolemaeo, Moraviæ oppidum est. Germani vocant Olmung in Merisaren.

E'būstis, iāgōs, Vulgo Ibiçka, Insula est in mari Balearico altera Pytiufarum, nullum animal noxiun gignens. Plin. lib. 3. cap. 5; Ebūst terra fugac serpentes, Colubriæ partis: deo infesta omnibus, nisi Ebūstanam terram inferentibus. Habet hæc insula oppidum ejusdem nominis, à Phœnicibus (ut putatur) conditum, aut certè à Pœnis, qui à Phœnicibus originem duxerunt. Silius libro 3: lamque Ebūsus Phœnissa mover, jamq; Attabus arma.

E ante C.

Ecameda, sive potius Hecamedæ, e'āmēdā, apud Hom. lib. 11. Iliad. nomen est filiæ Arisnoi, quæ capta Tenedo, Nestori in prædam cessit.

Ecbatana, [e'ābatāna]. Germ. Die Kaiserliche Hauptstadt in Mesia] numero plurali, pen. corr. metropolis est majoris Medig, à Seleuco condita, teste Plin. lib. 6. cap. 14. Strabo lib. 11: Media in duas partes divisa, quarum alteram maiorem vocant, cuius metropolis sicut Ecbatana civitas, & Medici imperii caput, nunc etiæ Parthi Regia utuntur. Hujus urbis meminit & Cic. in Oratione pro Lege Manilia, de Mithridate loquens: Vsq; in Hispaniam (inquit) Ecbatanis legatos misit ad eos duces quibuscum tum bellum gerebamus. q Fuit & in ora Syriae ejusdem nominis oppidum, in monte Sûrum, postea Carmelum appellatum: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 19.

E'chēmōn, iāgōs, Priami filius, à Diomede occisus, Homer. Iliad. 5.

E'chēneūs, per quatuor syllabas, & pen. prod. iāgōs, omniū Phœacum generosissimus, teste Homero lib. 7. Odyssea.

Echetia, iāgōs, Urbs Italica, Steph.

Echetla, iāgōs, Urbs Siciliae, Steph.

Echætra, iāgōs, Urbs Italica, Steph.

Echinades, [iāgōs]. Ger. 300 kleine Inseln/ gegen den aufgän- gen des fluss Acheloi über geteilt/in d Meer so an Acarnaniam stossen.] Exiguæ sunt insulæ, Acarnanæ adjacentes, ex adverso ostii Acheloi fluminis, natæ ex arena & limo impetu Acheloi con- vecto, teste Plin. lib. 2. cap. 85. De Echinadibus pulchre Thucyd. lib. 2, ubi de Acheloo. Ovid. lib. Metam. 8, involucro fabu- le verum occuluit, & ex Najadibus factæ insulas tradidit: quoniam hæc terre fluvio adgestæ fuerunt Statius lib. 2. Theb. Turbidus objectas Achelous Echinades exit. Lucanus: - Crassus obliquit Echinades undis.

Seneca in Trojade declinat Echina, & pen. prod. Quolibet vento faciles Echina. Lege Dulichium in Steph. Qui etiam has insulas circa Actoliam esse scribit: & hoc nomen sortitas ab asperitate, vel Echinorum copia, vel Echino vate.

Echinon, Thracia urbs est ad Pegaseum sinum. Pomp. Mel. lib. 2, in Thracia descriptione.

E'chīnūs, pen. prod. iāgōs, iāgōs Stephano, Oppidum est Acarnanæ, nō procul ab ostio Acheloi, quod Echinadibus insulis nomen fecisse putatur. [Ger. Ein Statt nahe bei dem auf lauff Acheloi getragen.] Meminit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 1. q Est item Echinus, oppidum in ora Phthiotidis ad Maliacum sinum, circa quod Sperchius in mare influit. De hoc Cicer. in Arato: Dicitur excelsis errans in collibus amens; Quos tenet Aegæo fixa in gurgite Echinus. Recensetur etiam à Ptole- mao lib. 3. cap. 13.

Echion, pen. prod. iāgōs, Unus fuit illorum, quorum opera ad- jucus Cadmus, Thebas edificavit: de quo Ovid. 3. Metamor.

E ante D.

Eddana, iāgōs, Urbs est ad Euphratem, à Phœnicibus habi- tata: ita dicta ab Eddano duce, Steph.

E'dēsā, iāgōs, Clivitas est Mesopotamia, sive (ut Plinius ma- vult) Syriæ Coëles, olim Rages dicta, teste Hieronym. de Tradi- tion. Hebraicis. In hac Abagarus Toparchus regnavit, cujus extat ad Christum Epistola, & Christi ad eundem responsio: ut videre est apud Eusebium in hist. Ecclesiast. lib. 1. Hæc olim etiam Bambyce dicta est. Strabo: Trans Euphratem est Bam- byce, quam & Edessam & Hieropolim vocant: in qua Aterga- tum Syriam dcam colunt.

E'dēsæ, iāgōs, iāgōs, dicti sunt Edessa cives.

E'di, iāgōs, Populi Scythæ, Steph.

Editi, Ptolemaeo, insula est juxta Orientalem plagam Hiber- niæ Andros Plinio dicta.

E'dom, [e'ādōm iāgōs] Esau dictus est, ob conditionem rufæ lentis, cuius edulio primogenita perdidit. Hebræ naaq; (ut Josephus li. 2. scribit,) Edom rubet dictum. Vnde & regio, in qua regnabat Esau, Edom dicta est, quæ Græci, desexo nonni- hil nomine Idumæam, iāgōs, denominaverunt. Hæc nunc re- gio (inquit Hieronymus) Gebalena dicitur, quæ est in finibus Eleutheropoleos, ubi habitabat antè Choræ, qui interpretan- tur liberis unde & ipsa urbs postea sortitæ vocabulū est. Nunc viculus Palæstinæ est à conditore sic imposito nomine.

E'don, iāgōs, teste Servio, Mons est Thraciæ, aut certè Macedo- nia quæ Thraciæ proxima est, qui à Plinio lib. 4. cap. 11, appelle- lat Edonus.

E'donist, vel Edoni, pen. longa (apud Græcos enim per a scribi- tur) Populi Edoni mōti vicini. Horat. lib. 2. Carm. Non ego sa- nus Bacchabor Edonis: recepto Dulce mibi furere est amico. E'doniūs, & Edonus, adjectiva: Idē significant quod Thracius, Virg. 12. Aen. Ac velut Edoni Boreæ quū spiritus alto Insonat Aegeo. Ad hunc etiam modū Statius dixit Edonas hyemæ, pro frigore acerrimo, quale est in finibus Thraciæ.

E'donydæs, iāgōs. German. Unsinnige Webster/welche dem Baccho seine Fräschheiten] Mulieres bacchantes, quæ furore di- vino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant. Variis autem no- minibus appellabantur: nam & Evans, & Thyades, & Mi- mallonides, & Mænades, & Busarides dictæ sunt. De his Ovid. Protinus in sylvis matres Edonidas omnes, Quæ vide- re nefas, torta radice ligavit.

E'donis, id, iāgōs, Civitas Phrygia, Cimmeriorum olim se- des, postea Antandros dicta, Steph.

Edræ, Urbs in Galatide regione, vicina lacui Gadareno, ad quam eæsus est Og rex Basan, quæ postea eessit dimidia tribu Manasse, trans Iordanem. Num. 21. Ios. 13.

Edumæi, iāgōs, vel iāgōs, Populi Arabici, Stephan. Vide E'DOM & I'DUMÆA.

E'dūsim, [Pol. Lad' astrawicjelska] ab edendo dixerunt veteres deam quæ eis præterat: quemadmodum Potinam, quæ potui. Autor Nonius.

Edyia, iāgōs, apud Hesiodum in Theogon: Nymphæ homem est, Oceani & Tethyos filia.

Edyme, iāgōs, Urbs Caria, Steph.

E ante E.

E'etiōri, onis, iāgōs, Pater fuit Andromaches, & sacer Hectoris, qui apud Thebas Cilicæ imperabat, teste Homer. lib. 12. Iliad. q Hinc deducitur adjективum Ectioneus, iāgōs. Ovid. 12. Metam. Ectionæs implevi sanguine Thebas.

E'etiōnæ, iāgōs, Alterum ex Piræi promontoriis, Steph.

E ante G.

E'gelaſtā, æ, iāgōs, Oppidum est citerioris Hispaniæ, nativi- salis fodinis nobilitatum. Plin. lib. 3. 1. cap. 7: In Hispania quo- que citeriore Egelaſtæ cæditur sal glebis penè translucenti- bus, cui jampridem palma inter omnia salis genera à plenisq; medicis perhibetur.

E'gēria, (inquit Festus) Nympha fuit, cui sacrificabat pregnan- tes, quod eam putabant facile fœtū utero egerere. [Ger. Etia- ßöttin der schwangeren Webster.] Vide AEGERIA.

Egesinus, Philosophus, Evandri auditor, Cuius meminit Ci- cero Acad. quæst. lib. 4.

E'gēſtā, iāgōs, Civitas in Sicilia, quæ Aeneas condidit, & ab A- cætis matre Egesta nominavit. Erat aut Egesta siha Hippotæ Trojani, quæ pater, ne marinæ bellez traderef, imposita navi- culæ diis & ventis cōmisit, quæ tandem in Siciliâ delata, à Crim- niso amne cōpresa, Acesten edidit. Hæc postea Segesta dicta fuit: & Segestæ, incolæ: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

Egion, Urbs inter Aetolos & Peloponnesiacos, autor Pöpon:

Egnatiā, iāgōs, Ptolemaeo, Urbs est Apulia, ad mare Ioniu; quæ hodie Irenatium dicitur.

Egra, iāgōs, Stephano, Oppidū Arabiæ, ad sinum Elaniticū. Alia- cit ejusde nominis in Germania, [Ger. Eger em Ohemervait.]

E ante I.

E ante I.

Eion. onis. Locus est in Taurica Cherroneso, cuius meminuit Plin. lib. 6 cap. 6. q Stephano item Eion oppidum est Macedonie juxta Pieriam, quæ alio nomine Amphipolis dicitur. Eionetus. Vnus è Græcorū principibus qui ad Trojam protecti sunt ab Hectore interfactus, teste Homer. lib. 8. Iliad. Alter fuit ejusdem nominis Thraex, & pater Rhœsi regis, qui noctu à Diomede & Ulysses interfectus est, eodem Homero teste, lib. Iliad. 10.

E ante L.

Elacatæum, ιλακαταιον, Mons Thessalizæ, loris Elacatæi templum habens. Steph.

Elaea, ιλαια, Civitatis nomen est in Creta insula, cuius meminuit Plin. lib. 4 cap. 12. q Est etiam insula quædam hoc nomine in Propontide, contra Rhydaci amnis ostium, ut refert idem Plin. cap. ult. lib. 5. q Est item Elæa, ιλαια, Acolidis oppidum, non procul à Caico fluvio, inter Myrinam & Pitanam, teste Pompon. lib. 1. & Plin. lib. 5. cap. 30.

Elaeus, ιλαιος, Vicus in tribu Hippothoontide, cuius incolebatur Elæus, ut etiam ab Elæunte. Steph.

Elaites, ιλαιτες, Gentile est. Possessivum, Elaiticus.

Elaeutichos, ιλαιου τεχος: id est, Olei murus, urbs est Lycia. Stephan.

Elæus, ιλαιος, Vrbs in Hellesponto, & alia in Argio: incolebatur Elæus, ut ab Elæo. Steph.

Elaus, ιλαιος, Insula Cilicæ post Epitum, quæ nunc sebastæ, iuxta Cyzicum. Sunt & aliae insulæ septem. Gentile Elæusius. Stephan.

Elamita: penult. prod. [Ελαμιτη] German. Gürsten in Persia. Dicunt sunt Persarū principes, ab Elam filio Sem, ut ait Iosephus. q Sunt item Elamitæ, populi ad sinum Arabicum, quorum meminuit Plin. lib. 6. cap. 28.

Elaphonefus, ιλαφονεφος, una Sporadum insularum, cum urbe ejusdem nominis. Steph.

Elaphus. Mons. Vide in ARGINVSSA.

Elaphus, ιλαφονα. Insula in Adriatico. Vide BRETTOTIA. Elatea, ιλατεа, Vrbs maxima Phocidis ab Elato quodam. Alia Thessalizæ, & alia Theosprotizæ, quam etiam vocant Elatiæ. Steph.

Elatus, Pater fuit Cœnei, unde Elateius dicitur. Ovid. lib. 11. -manet imperfossus ab omni.

Inq. cruentatus Cæneus Elateius istu.

Stephanus in Dotio, Elati filiam Dotiam nominat.

Elavia, ιλαvia, Populi Libyæ, Steph.

Elbæstis, ιλβεστι, Populi Libyæ, Steph.

Ebo, ιλβο, Insula quædam, Steph.

Eboonthis, ιλβονθιс, Vrbs inter Aegyptum & Cyrenas, Steph.

Ebora, Vide LIBORA.

Elæbus, Ptolemæo Gallæ vrbis.

Eldana, ιλδαна, Oppidum Vaccæorum, qui sunt populi Tarraconensis Hispania. Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Eleæ, ιλεа, Strab. lib. 6. civitas est Lucanæ, à Phocensibus condita, Parmenidis & Zenonis Pythagoricorum patria: qui ab ea Elatæ dicuntur, Romani primum Heliam, deinde Veliam vocavere.

Eleæ, ιλеа, Populi Lucanæ Eleam urbem incolentes, quæ & Helia, & postremò Velia dicta est. Vide ELEA, & VELIA.

Electridæs [ιλεκτριδες]. Germ. Inseln im Adriatischen Meer bey dem ausgang Padi. Insula sunt in mari Adriatico, ad oltum Padus dictæ à Græcis, quod electri in illis ex arboribus defluere putabant: quod fallissimum esse, hodie etiam imperitissimum notum est. Provenit enim electrum in quadâ Germanici Oceani insula, unde lunari Oceani incremèto ejicitur ad litus Germanicum, haud exiguum principibus qui locis maritimis imperant, præstans vestigia. Vide ELECTRUM.

Eleætra, ιλεтра, teste Hesiodo, Nympha Oceani & Tethyos filia, uxoriq; Atlantis: cuius filia lovi Dardanus peperit. Virgil. lib. 8. Dardanus lliace primus pater urbis & autor, Eleætra, ut Graii peribunt, Atlantide cretus. Et subdit: -Electram maximus Atlas Edidit, ethereos humero qui sustinet orbes. q Alia fuit Electra Orestis soror, filia Agamemnonis, quæ cœlibem ad multum eratis vitam egit: unde etiam ab Helena apud Euripidem πλευραν οντεγινον: hoc est, annosa virgo per contumeliam appellatur. Inde aliqui Electram dicta volunt, quasi ιλεтра. hoc est, sine thalamo: quanquam aliis magis placet à flavo colore, electrumq; referente ita fuisse appellatum.

Eleætræ, a. um: ut, Eleætræ tellus: id est, Samos: ab Eleætra Dardani matre, filia Atlantis. Valer. Flac. Argon. 2. Tunc tenus Lemnos, transiit; Eleætræ tellus Threicis arcana sacris.

Eleætryon, ιλεтрион, Amphytrionis frater, & filius Alcei, ut istis ei Hesiodus in Aspide.

Eleæt, pen. prod. ιλæти, Populi in Peloponneso, Elidem incolentes, clarissimi propter delubrum loris Olympii, ludosque Olympicos, quorum prefecturam Elei habuerunt. Vnde Elei

equi, & Eleus carcer sapè leguntur. Lucan. lib. 1.: quantum clamore juvatur Eleus sonipes. q Hinc Eliades equæ dicuntur, quæ ex Olympico certamine palmarum referunt. Virgil. 1. Georg. Eliadum palmas Epirus equarum.

Eleætis, idis, ιλæтис, Mulier bacchans, quæ & Thyas, & Menas dicitur: ιλæтис: hoc est, à vociferando. Ovid. 4. Epist.

Nunc ferot, ut Bacchi furis Eleleides actæ,

Quæq; sub Idæo tympana colle movent.

Eleætis, per tres syllabas, ιλæтис, Dictus est Sol, ιλæтис: ab rū ilæтис: ab rū γλω, quod æternō circa terram meatu volvi videatur. Autor Macrobius lib. 1. Satyr. cap. 17. q Est etiam Eleætis unu ex Bacchi cognominibus, ab ιλæтис verbo Graeco, quod significat vociterat, quemadmodum in bello consueverunt. Ovid. libro 4. Metamorph. ubi Bacchi nomina enumerat, etiam Eleæti meminit: Nycteliusque (inq) Eleætusque patens & Iacchus, & Evan.

Elephantinæ, ιλæфантинæ, Insula Nili supra Syenen, oppidum habens ejusdem nominis, & puteum ad Nili ripam ex eodem faxo, in quo Nili incrementa solent incidi. Vide Strab. lib. 17. Elephantis, tidis, ιλæфантис. Nomen poëticæ, qui libellos scripti, quibus varia genera cœcubitus, variosq; coenundi modos complexus est. Martial. lib. 12: -nec Molles Elephantidis libelli. q Est etiam Elephantis Nili insula, infra ultimam ejus fluvii cataractam, ubi finis est Aegyptiæ navigationis. Autor Plin. lib. 5. cap. 9. Strabo Elephantinam appellat.

Eleætis, untis, sive potius Eleætis, ιλæтис, Stephano, Oppidum est in Thracia Chertoneso, non procul à Mæstusia promontorio. Autor Plin. lib. 4. cap. 11.

Eleætis, hujus incolebatur, sive Eleætis, ιλæтис.

Eleætis, sive potius Eleætis, ιλæтис, Insula est Cilicæ adiacet, non procul à Cypris: cuius meminuit Plin. lib. 5. cap. 31.

Eleætis, ιλæтис, & Eleætin, ιλæтин, Civitas in Attica provicia, non longè ab Athenis, in qua regnavit Eleætis, qui quæ Cererem filiam quærentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro munere ostendit ei omne genus agriculturæ: fulnum etiam ejus Triptolemum recens natum, per noctem igne fovi, per diem divino lacte nutritiv: quumque grandisculus factus esset, curru suo, quem alati trahebant serpentes, impositum per totum orbem misit ad usum frumentorum hominibus indicandum. Ob cujus beneficij memoriam, Eleætin Cereri so!ennia sacra instituerunt, quæ Thesmophoria apellantur. Hujus urbis meminuit Strabo libro 8, his verbis: Eleætin civitas est in Attica, ubi Eleætinæ Cereris templum extat, & phanum mysticum quod latènus extruxit, turbæ theatrales capacissimum.

Eleætis, adj. et. ιλæтин, Stephano: ut Eleætinæ mater id est, Ceres. Virgil. 1. Georg. Tardaque Eleætinæ matris volventia plaustra.

Eleætis, Vide ELEVYSIS.

Eleætheræ, ιλæттера, Civitas Cretæ, ab Eleæthero uno Curetum, Saorus alias dicta, Stephan. Vide ELEVATHERAE, & ELEVATHERNA, & OAXVS.

Eleæthera. Cini patria, Civitas Cretæ, postea Apollonia dicta, Stephanus.

Eleætheræ Cilicia, ιλæттера цилиция: id est, libera Cilicia, cuius partes diversis in locis recensentur. Gentiles, Eleætherociles. Stephan.

Eleætheræ, ιλæттера, Vrbs Boæotia ab Eleæthero Apollinis filio, & alia Cretæ, ab Eleæthero uno Curetum, quæ etiæ Saorus vocabatur (vide Eleæthera) à Saora nymphæ. Est & alia iuxta Istrum fluvium in Ponto: sic dicta quod Jason Acten fugiens, timore illuc liberatus sit. Est etiam Lyciæ urbs à nymphæ quadam, Steph.

Eleætheriæ, ιλæттера, Nomen viri, quo significatur apud nos liberalis, ingenuus, servator, liberatorq; Eleætheria, ιлæттера, pluraliter, quasi liberatoria: id est, libertatis solennia. Plaut. in Persa: Basilicè agito eleætheria.

Eleætherum, ιλæттер, Oppidum Mysia. Steph.

Eleætheris, ιлæттер, Vrbs Boæotia Oropi, prope Cothum & Encleum Stephanus.

Eleætheris, ιлæттер, Vrbs Macedonia.

Eleætherna, ιлæттера, Vrbs Cretæ, ab uno Curetum dicta, Stephan. vide ELEVATHERAE, & SATRA.

Eleætheros, ιлæттер. Flumen est iuxta Orthosiam urbem, quæ est in radice Libani montis. Plin. lib. 9. cap. 10: Tstudines in Phoenicio mari ultrò veniunt statuto tempore anni in annum Eleætherum effusa multitudine.

Eleætis, ιлæти, Populi Apuliæ gens quæ Parthenius Eleætheridem vocat. Gentilia, à prisore Eleætherinus, ab Eleætheride Eleætherites. Steph. Sed suspicor aliquid deesse.

Elygos, ιлæтог, Oppidum Lydiæ. Steph.

Elimia, ιлимия. Vrbs Macedonia, ab Elimo heroë, vel Heleno, vel Elyma Tuscorum scg. Steph.

Eliæ,

ELI ELO ELP ELV ELY

Elys, ἑλύς, Oppidum in Occidentali tractu Peloponnesi, non procul ab Alpheo fluvio, juxta quod certamen Olympicum celebrari solet. Autor Plin.lib.5,in descriptione Achaia. Ptolem. quoq; lib.3. cap.16, regionem omnem circumiacentem, Eliadem appellat.

Elys, a, um, ἑλύς. Virg.lib.3. Georg. Hic vel ad Elei metas & maxima campi Sudabit spatia.

Elys, dis, Patronymicum foemininum, ut, Equæ Eliades: quæ apud Eliadem certamine, curuli palmas merentur. Servius in illud Virg.1. Georg. Eliadum palmas Eperus equarum.

Elys, ἑλύς, Beli Phœnicum regis filia, Dido cognominata, quod complura supra animi muliebris fortitudinem gesserit. Nam & fratri insidiis fugiens, Carthaginem cōdidit: quumque à suis civibus egeretur Iarbe novæ urbi bellum inferenti nubere, morte spontanea se à secundis nuptiis liberavit, ut nota Servius.

Elone, ἑλώνη, Vrbs Perrhebica, quæ & Lamone à Preto dicitur. Stephan.

Elopiā, ἑλοπία, Regio Eubœa, & ipsa insula, ab Ellope Iovis filio. Sic etiam dicebatur regio juxta Donatum, cuius incolæ Elli & Selli. Est etiam urbs circa Dolopiam, & regio circa Thespias. Stephan.

Elopiūm, ἑλοπίων, Vrbs Aetoliæ Steph.

Emaunticā, ἑμαντική, Vrbs est Iberia, juxta Iberum fluvium. Steph. Vide an sit Salmantica Ptolemæo dicta.

Elorūs, pen. prod. ἑλόρος, Vulgo Labio, Sicilie urbs est Pachyno promontorio proxima: ita dicta ab Eloro amne, qui adiacentibus campis superfunduntur, sicut Nilus: in quo pisces cibum è manu capiunt. Plin.lib.32. cap.2: De hoc Silius, Sidonius, Drepene, atq; unda clamosus Elorus. Virgil.lib.3: Ex uno præpingue folium stagnantis Elori.

Elotia, ἑλωτία, seu Elotia, ἑλωταί, Publica appellant mancipia Lacedæmonii: id est, publicos & ministros, ut sunt apparitores, litores, qui apud Thesfias dicuntur Penestæ.

Elyenor, penultima producta, ἑλενή, Nomen comitis Vlys-sis, qui à Circe cum aliis sociis in porcum cōversus fuit: & deinde pristinę formę restitutus, delapsus de scalis, cervicem fre-git. Autor Homer. 10. Odyss. Iuvenal. Sat.15: Et cum remigibus gruñissile Elpenora porcis.

Elpia, ἑλπία, Vrbs in Daunis, à Rhodiis condita. Steph.

Epls, ἑλπίς, Nomen proprium Boëthii uxoris. Cujus epita-phium vide in suo loco.

Elinia, Dicta est Ceres ab Eluio oppido, vel ab Eluide fluvio in quo colebatur. Iuvenal. Saty.3: Me quoq; ad Eluinam Cererem, vestramq; Dianam.

Eluri, ἑλυροί, Populi Scybici, Steph.

Elusa, ἑλυσα, Vrbs nunc quidem Palæstinæ tertia, olim verò Arabiæ. Stephanus.

Elysium, ἑλύσιον, Locus ubi piotum animæ habitant: ἑλύσιον, à solutione. Nam animæ post solutionem vinculi corporis deyenient ad Elysios campos. Virg.lib.5. Aeneid. sed a-moena piorū Concilia, Elysiumq; colo. q; Sunt & Elysii campi in Boëtia circa Thbas, ut inquit Lycophron: de quibus seassisse videtur Virg.lib.2. Georg. quum ait: Quamvis Elysios viretur Græcia campos.

Elymatis, idis. [□] V. belam. ἑλυγία.] Regio ad sinum Persicum, ab ipsa Perseide Orati flumine discreta. Autor Plinius libro 6. capite 25.

Elymæ, ἑλυμα, Regio Assyriorum juxta Persiam prope Susidem, Stephanus.

Elymum, ἑλυμον, Insula in Eubœa, cum civitate: dicitur etiam ἑλυμεία, Steph.

Elymnus, ἑλυμνός, Heros, Elymici civitati Macedoniæ nomen dedisse putatur, Steph.

Elyrus, ἑλύρος, Vrbs Cretæ, Stephan. qui & alibi Syriam navale ejus appellat.

E ante M.

Emath. [Ἐμάθια, chamath.] Nomen fuit duarum Syrie urbium: quarū major, Antiochia: minor appellatur Epiphania. Vnde etiam hodie proficiscitibus in Mesopotamiam prima manu. Emas dicitur, corrupto quidem vocabulo, sed pristini nominis vestigia retinēte. Hemath verò in principio aspiratum, regio Allophylorum est.

Emathia, ἑμαθία Stephano & Suidæ, Nobilis Europæ regio, Thraciæ finitima, postea Macedonia appellata: [German. Die Landstrecke in Macedonia.] Ita dicta (ut quidam existimant) ab Emathione rege, fratre Memnonis, Tithoni & Aurora fili. Plin.lib.4. cap 10: Macedonia centum quinquaginta populo-um, duobus inclita regibus, quondamq; terrarum imperio, Emathia ante dicta. Poëtæ Emathiam aliquando usurpat pro Thessalia, suo quodam jure vicinorum locorum appellatio-nes confundentes. Virg.1. Georg. Non fuit indignum superi-bis sanguine nostro Emathiam, & latos Hæmi pinguis cere campos? Lucan.lib.1: Bella per Emathios plusquam ciyilia

EMB EME EMP ENC 127

campos: hoc est, per campos Pharsalicos. Campi Pharsalici in Thessalia sunt, teste Plin.lib.4. cap.8.

Embatum, ἑματον, Locus Erythræi est, maris rubri. Steph. Emerita, Augusta, ἑμερίτη, Vulgo Merida la grande. Hispaniæ oppidum est, ad Lusitaniam spectans. Est hæc urbs cocco ce-lebris, quod est rubrum granum, cuius succo vellera tinguntur. Tyro splendori neutiquam cedentia, ut Plin. scribit libro 9. capite 41.

Emilia, penult. prod. ἑμιον, aliás, ἑμιον, licet Dionysius corripiat: urbs Phœnicie Licanusæ. Gentile. Emisæus, vel Emesenus. Emissa foemininum est, licet Dionysius declinare videatur, ἑμιον, m. Steph.

Emmaus, mai, Plinio, sive Emmaus, ὑπέντιον, ἑμιον, Ptolemæo; Castellum sive oppidū Palæstina, alio nomine Nicopolis appellatum, ubi Christus à duabus discipulis panem frangens fuit agitus. Plin.lib.5. cap.14: Hierichuntem palmetis consi-tam, fontibus irriguam Emmaum.

Emodus, ἑμοδός, Mons qui circa finem Indię in duos ramos dividitur. Alteri Ortocorcas nomen est, alteri Semantinus. Vide Ptolemæum lib.6. cap.15.

Empandæ, Paganorum Dea fuit, teste Festo: ita dicta quod patentibus pagis, non clausis urbibus praefuerit.

Empedocles pen. cor. [Ἐμπέδοκλης, Germ. Ein Philosophus natürlicher dingे höherschafft.] Nomen est philosophi Agrigentini, quem necias utrumque inter Poetas, an inter Philosophos annumeres, quippe qui rerum naturam elegantissimo carmine explicuit, ut apud Romanos Lucretius. Hic (ut autor est Hieronymus) omne quod vivit & moveatur, non putavit edendum, sicut & Pythagoras: & ex concordia, amicitiaq; elementorum cuncta constare affirmabat, & eorum inimicitia & discordia aliquando dissolutum iri. Prima item elementorum complexione segregatum aëra contendebat: & post cum ignem erupisse, cumque cum aliis locum non reperiret, sustinum à frigore esse repulsum. Circa terram autem duos circumferri dimidiatos orbes: alterum ex igne totum, alterum ex aere maxime, ac ex igne admodum exiguo: & illum diem, hunc noctem esse putat. Solem natura non esse ignem, sed ignis repercussionem ei similem, quam in aquis fieri cernimus. Lunam ex relicto ab igne aere cōgelatam, sicut grandem congelatur, & per se factam, lucem à Sole r̄cipere. Mente non in capite, nec in pectore, sed in sanguine disseminatam esse, ac illis partibus homines magia sentire quibus plus sanguinis inest. De hujus morte nonnulli memoria tradiderunt, clam reliquis sociis Aetnam Siciliæ montem ascendisse, & in ardorem ejus craterem se conjecisse, eo consilio, ut quin nulquam appareret, crederetur factus esse immortalis: sed ejus impetu ignis ferreis ejus crepidis, rem fuisse deprehensam. De

Empedocle extat honestissimum illud Lucretii elegium: Carnina quia etiam divini pectoris ejus Vociferatur, & exponit preclaræ reperta, Ut vix humana videatur stirpe creatus. q; Empedoclis similitas. E' μπέδοκλης ἑρχεται, dicebatur pertinax & irreconcilabilis: Empedoclem eam ajunt iis fuisse moribus, ut assidue similitates cum aliquibus suscipieret, easque pertinacissime exerceret. Quadrabit etiam ubi quis levè causa ex amico fit inimicus.

Emporæ, Vrbs Hispaniæ Tarraconensis, Ptolemæo.

Emporium, ἑμπόριον, Oppidum, quod alias Tanais, juxta Tanaidis fluvii ostia in Mæotin, Steph.

Emporium, ἑμπόριον, Vrbs Celica, à Massiliensib. conditas altera est Macedoniæ: tertia Siciliæ: quarta Campaniæ, Steph.

Empulæ, ἑμπολæ, Genus larva & terribilament dicatum Hecataz, uno pede incendens: unde & nomen. Autor Eustathius. Vide Cælium Rhœdig.lib.6. cap.38. lect. antiqu. & Erasmus in proverbio: Proteo mutabilior.

E ante N.

Enalus, ἑναλος, Lesbius adolescens, qui quū servanda pueræ eijusdam gratia se in mare abiecisset, opera delphinum ser-vatus, unā cum illa ad continentem transvectus est. Autor Plus-tarchus in Symposium septem sapientum.

Enclædius, [ἴνκλαδος, Stephano] Germari. Ein gewaltige Höhle welches Jupiter mit dem Straat zu bauen geschoffen hat/vond den Berg Aethnam oben auss ihn gewissen.] Gigantum maximus, Titanis & Terra filius, quem Jupiter sub nomine iustum Aetnae monte supposuit. Virg.lib.3. Aen. Fama est Encladi semustum fulmine corpus Vrgeri mole hac.

Endelææ, ἑνδελαι, Stephano, Oppidū in Illyride juxta quod Cadmus & eisdem uxori in serpentis versi sunt. Lucan.lib.3: & nomine prisco Enchelææ versi testantes funera Cadmis. Meminit huius oppidi & Plin.lib.3. cap.21.

Endymion, ἑνδυμίον, Nomen proprium ejus qui primus Luna cursum invenit. Apollon. libro quarto Argon. Οὐκ ἔχει πάντα τὸ Λάρνακαν αὔτην ἑνδυμίαν, οὐδὲ εἰς τὴν οὐρανον. Hinc origo fabulæ quam Cicer tangit 1. Tuscul. Endymionem à Luna adamatum fuisse, & ab ea in Latmio Cariæ monte

monte fuisse sopitum: non alias ob causam quām ut illum semel exosculetur. Endymion (*inquit*) si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmio obdormivit: qui est mons Cartæ nondum (opinor) experitus. Num igitur cum curare censes quum Luna labore, à qua consopitus putatur, ut cum dormientem osculetur? Haec tenus Cic. q Hinc natum proverbium: Endymionis somnum dormis, E^mdu^m p^m u^m s^m d^mas. In eos quadrabit qui se se modico somno saginant, aut qui diuturno in ocio versantur, nec ullis se negotiis exercent, sed mollem, seriatamq; agunt vitam.

Eⁿēt^e, c^m habitabant olim iuxta Paphlagoniam: inde Homerus sylvestres multos educi scribit. Dicuntur & eque Enetes, c^m, etiam possessivum est, & civitas Myrmecis dialectici patria, Steph. Vide HENETI.

Eⁿgaddum. [7. 1^m hengaddi.] In tribu Iudeæ (ut scribit Hieronymus) vocatur usque hodie vicus prægrandis Iudeorum, iuxta mare mortuum, ubi opobalsamum provenit, quas vineas Engaddi Salomon in Cantico nominat. Idem alibi Engaddum ager est terra Iudeæ, non tam vineis quām bal- samis florens.

Engelanes, populi Illyriæ, idem qui Encheleg, l^mslavus, Steph. Engyon, i^mslavus, Vrbs Siciliæ, Steph.

Eⁿlochⁱ, Vide HENLOCHI.

Eⁿlop^eus, h^mloph^es, Hectoris auriga fuit, à Diomedelancea confixus. Autor Homerus, 8. Iliados.

Eⁿip^eus, penultima prod. h^mip^es, Fluvius Thessalizæ, cam- pos Pharsalicos rigans, juxta quem Cæsar vicit Pompeium. Lucan. li. 7. Sanguine Romano quām turbidus ibit Enipeus. q Est & alter hujus nominis fluvius in Elide, in Alpheum illa- bens, qui recentiore nomine Barnichius dicitur, teste Stra- bone lib. 8.

Eⁿisp^e, c^m, Vrbs Arcadiæ, quæ non amplius extet. Quidā Cleotriæ, alii Phocidi annumerant.

Eⁿna, c^m. German. Ein Statt gelegen miten in Sicilia, heit fert Anne.] Civitas Siciliæ edito in loco & undique præcipiti sita, à Syracusanis (Stephano teste) condita, quæ umbilicus Siciliæ dicitur, quod in medio insulæ constituta sit. Imminet subiacentibus campis, ubertate & florum varietate conspi- cuiusq; solim templum Cereris (ut Strabo testatur) habuit vetu- stissimum, ubi dea præcipua veneratione colebatur, ad quam propitiandam quindecim viros legatos misere Romani. Hinc raptam à Plutone Proserpinam, Cereris filiam, dixit antiqui- tas. Vulgus hodie Annam appellat, ubi qui regis locum tenet, ob loci commoditatem, totius insulæ solet conventum habe- se. Cicer. in Verrem: Vetus est (*inquit*) opinio, iudices, qua cō- stat ex antiquissimis Græcorum literis atque monumentis, in- sulam Siciliam totam esse Cereri & Liberæ consecratam. Hoc cū cetera gentes sic arbitrantur, tum ipsi Siculis tam per- suasum est, ut animis eorum insitum atque innatum esse vi- deatur: nam & natas esse has in iis tercis deas: & fruges in ea terra primùm repertas arbitrantur: & raptam esse Liberam, quam eandem Proserpinam vocant, ex Eanensis nō more: qui locus quod in media insula est littus, umbilicus Siciliæ nominatur. Haec tenus Cicero.

Eⁿne^aus, a, um, c^m, ut, Ennae Ceres, quæ augustinissimo in templo apud Ennam colebatur: cuius simulachrum tanto erat effectu artificio, ut qui illud intueretur, aut ipsam videre se Cerem, aut effigiem Cereris non humana manu factam, sed coelo delapsam arbitrarentur. Autor Cic. 7. Ver.

Enneacrunos, c^m, Nomen fontis apud Athenas à Pisistrato conditi: à numero fistularum dictus, quos Greki ḡȳrus appellant: nostri verò Salientes.

Eⁿnīus, c^m. Germ. Ein vreiter lateinischer Poët.] Poëta antiquissimus apud Romanos. Quint. Valerio & C. Manilio COSS. natus fertur. Hic Tarentinus (si Eusebium credimus) fuit. At Pompon. Mela scribit, Rudias Apulizæ, seu Calabriæ oppidum, Ennio civis esse nobile. Cui astipulatur Silius: Miserrunt Calabri, Rudia genuere vetustæ. Quia ipse etiam Cic. in Orat. pro Archia Poëta Ennius, Ruditum hominem vocat. Eusebius dicit Ennium & Catone Quæstore Romanum translatum, in Aventino habitasse, ac unius ancillæ ministerio contentū fuisse. Scipionis etiam Africani familiaris erat, quem in bellis semper comitabatur: unde & in sepulchro Scipionum putatur es- se constitutus. Sequutus est M. Fulvium Nobiliorem ad bel- lum Aetolicum, cuius filium erudiit. Ab hoc & Cato jam senex dicitur Græcas literas didicisse. Scriptus plurima, inter quæ Annales, bellum Punicum secundum hexametrus, quæ omnia penitus intercidet, exceptis versibus aliquot, quos Macrobius ostendit ab eo desumptis Virgilium, & paucis monu- tatis in suos transstulisse. Sententiæ gravitate in primis ex- celluit, sed cui verborum cultus minimè respöderet. Vnde in- terrogatus aliquando Virgilius quid ageret: Aurum se ex En- ni stercore colligere respondit. Perit articulari morbo, quem ex immodico viari usu contraxerat. Horatius: Ennius ipse

pater nunquam nisi potus, ad arma Prosiluit dicenda, ex. q Ennius alter fuit Grammaticus, qui duos libros de literis ac syllabis & metris coascripti: autor est Tranquillus. Eⁿōsīg^eus, c^m, German. Ein erschütter des Erbba- dens / ein junger Neptun.] Dictus est Neptunus, quod terram quatiat. Vnde etiam Enosichthon, c^m, dicitur. Extra car- men melius nō scribeatur. Dicitur enim d^m r^m s^m c^m d^m s^m z^m: hoc est, à terra concussione. Iuvenal. Satyr. 10. de Xere. Ipsum compedibus qui vinxerat Enosigzum.

Enoch, E^roch, Nomen virti in sacris literis, qui significat Gracia Dei. Fuit septimus ab Adam doctör & gubernator Ecclesiæ Dei ante diluvium, ab ipso Deo vivus in celo traductus est, anno post mortem Adæ lvij, Genes. 5.

Eⁿōdīa, c^m, Hecate, quod in via inventa sit ab Inacho, Stephanus in Troadis.

Enona, z, Oppidum in ora Liburniæ, apud Plinium libro 3. capite 21.

Eⁿōpē, c^m, Stephano, Vrbs Peloponnesi, in tractu Messeniano, juxta Pyram, sub ditione Agamemnonis, teste Homero lib. 9. Iliad.

Eⁿret^e, c^m, Siciliz urbs à Campanis habitata, Carthaginensium primi belli Punici tempore socia. Stephanus. Vulgo Castro vetere.

Entribæ, c^m, Populi Thraciæ à Stephano commemorati. Enyalius, c^m, Vnum est ex Martis cognominibus, teste Macrobio lib. 1. Saturnal. cap. 16, qui Enyalius dicitur quād c^m d^m s^m: hoc est Bellonæ filia. Accipitur & pro bellico.

Eⁿy^b, c^m, Bellona dea, bellorum præses: quanquam etiam figuratae pro ipso bello sive prælio accipitur. Martial. libro primo: Nec te decipiatur ratibus navalis Enyo: hoc est, prælium navale.

Eⁿ ante O.

Eordæx, i^mord^e, duæ regiones Mygdoniæ: item alia due, una Iberia: altera Thraciæ, ab Eordo quodam. Gentilia, Eor- dæus, Eordista, Steph.

E^ordi, i^mordi, populi Thessalizæ, Steph. in Amyro.

Eⁿ ante P.

E^pæcrla, Attica, Attici agri oppidum, unum ex iis quæ Cecropie in civitatis formam sunt redacta. Autor Steph.

Epagris, i^mpagris, Insula una ex Cycladibus, quæ notiore a- mine Andros appellatur, teste Plinio, lib. 4. cap. 12.

E^pamīndās, i^mamīndās, German. Ein Herrscher Edes man von Thebis, mit sonderbarer weisheit, d^m p^m schet begabet.] Nobilis Thebanus, Polymni filius singulari modestia, prudentia, & gravitate prædictus, rei militaris peritus, manu strenuus, animo maximo: adeò autem amans veritatis, ut ne joco quidem menteiretur. Adhæc multiplici artium cognitione eximus fuit. Nam & fidibus novit, & ad eatum sonum accinere: quæ in re præceptorem habuit Dionysium. Tibiarum autem artem ab Olympiodoro hauisit, quem admodum saltationem à Calliphrono. In Philosophia verò Lysias Pythagoræ operam dedit. Hic quum apud Leuctram Lacedæmonios plaga pesti- feria adeò affecisset, ut ex eo tempore Lacedæmoniorum opes corruerint, & principatum Græcia amissum ultra reparare nequiverint, dicere solebat: Orbum sc. no^m tamen sine liberi- mo, & ex senatam relinquere opugnam Leuctram. Hic post clarissima facienda edita, extremo tempore apud Mantinam, cum acie instruta, & ducis optimi, & militis fortissimi officio fungitur, sparo, agresti telo, percussus i^mtu mortifer. Relatusque in castra semianimis, requisivit à circumstantibus salvus esse clypeus: quum salvum, esse flentes sui respon- discent: allatum, veluti socium laborum, gloriæque osculatus est. Iterum qualivit essent ne fusi hostes, quum id quoque ut cupiebat, audiisset, evelli tum denique spiculum jussitque ita multo sanguine profuso, in lætitia & in victoria motuus est. Cujus morte Thebanorum vires ita hebetatae sunt, ut non tam illum amississe, quām cum illo interiisse omnes viderentur. Nam ante Epaminondam Thebani alieno imperio paruerunt, & post interitum ejusdem in servitatem pristinam revolu- luti sunt: ut manifestum sit gloriam Thebanam cum illo na- tam, & cum illo extinctam fuisse. Vide Xenophonem lib. ult. Rerum Græcarum.

E^paphroditus, pen prod. i^maphrodit^e, Grammaticus patria Chæroneus: Archiæ grammatici alumnus, & discipulus, quæ Modestus Aegypti Præfes sibi coemit, cuiq; filium Pitelium idem in disciplinâ tradidit, quem ille Romæ instituit sub Ne- tone. Mortuus est hydropsis. Reliqua vide apud Suidam.

E^paphlus, i^maphl^e, Iovis filius ex Io, qui Memphis in Agypto condidit. Ovid. 1. Metam. postquam fabulam lus in vacca coaversa recitavit, subdit: Hinc Epaphus magni genitus de semine tandem Creditur esse Iovis.

Eparitæ, i^meparitæ, populi Arcadiæ, quorum civitas Eparis di- ci debet: non reperitur tamen id nomen. Steph.

E^peūs, pen. prod. i^meūs, Nomen proprium Endymionis filii, & Paxonis

& Paxonis fratri, qui primus in muralibus machinis equum reperit, qui & aries dicitur. Plin.lib. 7. cap. 56. quæ res locum fecit fabriliæ: Epeum fabricatorem fuisse equi lignei quo Troja prodata est: q[uod] Epeo timidior, E[st] tuus deus noster. De magnopere pavidio dicebatur: ab Epeo quopiam ductum, notæ timiditatis homine.

E[st] p[ro]p[ter]e, pen. prod. i[st]as. Populi in occidentali ora Peloponnesi, alto nomine Elii dicti, teste Plin.lib. 4. cap. 5. Cujus sententia etiam Stephanus subscrivit. Homerus tamen in Catalogo navium Epcorum urbem diversam facit ab Elide, quam videtur Epcorum juri subjecere. Vide Strabonem lib. 8.

Ephesiades, Vide EPHÆSTIADES.

Ephesus, pen. corr. i[st]as. Germ. Ein berühmte Stadt gelegen zu Asie in der Landschaft Ionia, heißt jetzt Foglie d'Epheso.] Vrbs Ioniae, celeberrimo Diana templo clara, ab Amazonibus condita. Hoc templum ducentis viginti annis à tota Asia factum fuit, in solo palustri, ne terræ motus sentiret. In eo centum viginti septem columnæ fuerunt, singulæ à singulis regibus factæ sexaginta pedum altitudine, inter quas triginta sex cœlatæ facerunt miro artificio. Hoc templum impensa non facile æstimanda ab Herosfrato quodam (qui h[ab]et potissimum via sibi nominis immortalitatem venabatur) incensum totum conflagravit, eadem Olympiade, qua Alexander Magnus natus fuit. Hæc urbs navale & portum habuit, & loci opportunitate multorum crevit, & maximum citerioris Asie emporium fuit. Ex Epheso Heraclitus cognomento Scotinus fuit, & Hermendorus, qui propter excellentiam ingenii, & doctrinæ, vitæque probitatem in exilium missus fuit. Præterea Hippoanax poëta, & Parrhasius piator, & Apelles, & Alexander orator, & Theodotus Iudeus, qui sacram Scripturam interpretatus est. q[uod] Ephesus, inquit Stephanus, urbs Ioniae clarissima, vel ut Herodotus, Lydiæ, & portus in sinu. Dicta olim Trichia, & Onygia, & Ptelea (πτλαι, unde Pteleas, & Pteleates) & Sarmona ab una Amazonum quam & reginam & Diana sacerdotem fuisse tradunt, & filiam habuisse Amazonem, à qua Amazones dictæ sint. Hæc civitas in loco cavo olim habitata, diluvium passa est: quo cum plurimi extincti essent, Lysimachus civitatem in eum locum, ubi nunc est, transtulit, & ab uxoris nomine Arisinoen vocavit: eo mortuo, pristinum nomen receptum est. In hoc diluvium Duridis elegans tetraстichon Stephanus recitat. Est & Ephesus insula Nili, ut etiam Chius, & Lesbus, &c. Stephan.

Ephesinus, pen. prod. Adject. ut Ephesina, Cic. 3. Philip.

Ephesius, i[st]as. Adjectivum. Cic. 1. de Divin. Qua nocte temp[or]um Ephesia Diana deflagravit. q[uod] Ephesia literæ, E[st] φίσια γένεσις. Dictum videtur de iis qui mira felicitate, tanquam divina virgula, quicquid optarent, assequerentur. Ajunt enim, Ephesius notulas quasdam & voces magicas fuisse, quibus utentes, in omni negotio victores evaderent.

Ephorus, pen. corr. i[st]as. Historicus fuit Cumæus, Isocratis auditor, & condiscipulus Theopompi: cuius vitam & scripta vide apud Suidam. q[uod] Ephori item apud Lacedæmonios magistratus ejusmodi fuerunt, quales apud Romanos Tribuni plebis, qui à Theopompo sic appositi Regibus sunt, ut apud Romanos Consulibus Tribuni. Ut enim à Consulibus ad Tribunos provocare quisque poterat: sic Lacedæmonii à Regibus ad Ephoros. Satis cōstat ab Ephoribus Reges alios ejectos fuisse, alios interemptos. Olim pro ministris Regum fuerunt: paulatim deinde omnem potentiam in se transferentes, ad id licentiae pervenerunt, ut sensim à Rege magistratum, proprium constituerent, nomine Ephoram. Ita dicti d[icitur] i[st]as i[st]as, quod est intuiri, quod ad civitatis salutem oculos intentos haberent.

Ephyra, yræ, i[st]as. Vulg[o] Corante, urbs Peloponnesi, in ipso sita isthmo, quæ alio nomine Corinthus dicta est. Ephyra autem nomen accepisse volunt ab Ephyra nympha, Oceanæ & Tethyos filia: cuius meminit Virg. 4 Georg. Lucan.lib. 9. Aut Pelopis lati Ephyren erumpere regnus.

Ephyraeus, ræ, ræum, i[st]as. Non ita complebant Ephyraæ Laidos ædes. Lucan.lib. 6: Infedit castris, Ephyraæque mœnia servat. Virg. 2. Georg. Ephyraeus per quinque syllabas extulit: Illusas auro vestes, Ephyraæque æra. q[uod] Fuit & alia ejusdem nominis urbs in Epiro, aliaque rursus in finibus Thessaliz: item alia nonnullæ, quas vide apud Stephanum.

Epicerides, i[st]as. Vir Cyrenensis, qui ob singularem suam in populum Atheniensem liberalitatem, amplissimis vicissim ab illo honoribus est affectus. Vide Demosthenē in Oratione adversus Leptinem.

Epicharmus, i[st]as. Philosophus Syracusanus, Pythagore auditor, Tityri (ut Suidas scribit) vel Chimari filius, vir multa eruditio clarus, comedie autor Horat.lib. 2. Epist. Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi. Scriptis de natura rerum, & medicina commentarios. Hujus mentionem facit Cic.lib. 1. Tusc. quæst.

Epici, i[st]as. Italiz populi, Stephanus in i[st]as.

Epicnemidius, i[st]as, pars Locrorum. Vide OZOLAE. Epictetus, pen. prod. i[st]as. Nomen Philosophi Stoici, qui ex Hierapoli Phrygiæ urbe originem ducens, Romæ Ephrodito cuidam Neroni familiari servivit, atque ad Marci usque Antonii tempora pervenit. Domitiano autem imperatore, ejus dominatu offendus, Roma Herapolim migravit, ratus verum esse quod est apud Tragicum, patriam esse cujusque ubi quis recte ageret. Tanto verò apud omnes homines ejus vitæ admiratio extitit, ut Lucianus Syrus Epicteti lucernam fictilem tribus drachmarum millibus, ob ejus autoritatem venisse tradat. Scriptis Enchiridion, opus utile, quod Angelus Politianus Latinum fecit.

Epicurus, [i[st]as]. German. Ein philosophus so den wohlfahrt des gemüts für das bestre Gut hielt.] Ejus sectæ autor fuit, quæ ab eo Epicurea dicta est. Summum bonum in voluptate ponebat, non tamen in voluptate corporis, quemadmodū Aristippus: sed in voluptate animi: hoc est, in absentia dolorum omnium. Dialecticam damnabat, quod Philosophiam simplicibus verbis affirmaret posse comprehendendi. Deorum providentiam è rebus humanis tollebat. Huic Lucretius fātum tribuit, ut non dubiter affirmare Epicurum reliquorum omnium Philosophorum lumen obscurasse, quemadmodū Sol suo splendore aliorum coelestium corporum claritatē obtenebrat. Traditur fuisse continetissime vita: nomen tamen illud voluptatis, in qua summum bonum ponebat, efficit ut ab eo homines voluptari, Epicurei dicantur.

Epidamus, sive Epidamnum, [i[st]as]. Vulg[o] Durazzo. German. Ein Stadt Macedonie am Adriatischen Meer gelegen/von welcher ein brachlicher überfahrt ist in Italiam.] Oppidum in ea parte Macedoniam quæ Adriatico mari incumbit, tritissimo è Græcia in Italianum trajectu, nulli non cognitum. Epidamnum dictum ab Epidamno rege Barbarorum. Sed Romani eò coloniam deducentes (inquit Plin.lib. 4. cap. 27.) Dyrrachium dicere maluerunt, propter inauspicatum nomen Epidamni, tanquam à damno dicatur Epidamnum. Ad quod alludēs Plautus in Menæchmis, inquit: Ne mihi damnum in Epidamno duas, tanquam nomen inditum sit Epidamno, quod illac nemo sine damno divertat. De hac Lucanus lib. 10: Ad campos Epidamne tuos. Appianus sic habet: Epidamnus rex urbem condidit, quæ ab ipso nomen assumpsit. Hujus ex filia nepos Dyrrachius portum urbi adjecti, quod Dyrrachium appellatur.

Epidaphne, i[st]as. Vrbs insignis Syriæ, ad Orontem fluvium, una earum quæ Tetrapolim efficiunt: alio nomine Antiochia appellata, ab Antiocho Seleuci Nicanoris patre. Epidaphne verò dicta à Daphne vicino suburbano, quod lucum habebat amoenissimum, octoginta stadiorum, & fanum Apollinis, cum Diana delubro. Iulius Capit. Verum postea quā in Syriam venit, in deliciis apud Antiochiā & Daphnen vixit. Ammianus: Apud Daphnē amœnum illud & ambitum Antiochiæ suburbanum.

Epidaurus sive Epidaurum, [i[st]as]. Germ. Ein Stadt in Peloponneso gelegen/so heist Malvasia heißt.] Vrbs in Peloponneso, Aesculapii templo celeberrima: de qua Plin.lib. 4.ca. 5: In Saronico (inquit) Epidaurum oppidum, Aesculapii delubro celebre. Fuit hic Podalirii & Machaonis parens, medicus maximus & doctissimus: obq[ue] artis præstantiam, in deorum numerum relatus, quum Apollinis filius existimatus esset. Vetustas ei dicavit anguem, quod multa huic animali remedia insint, ut scribit Plin.lib. 19. cap. 4. Inde fertur Romanos quum gravi pestilentia laborarent, consultoq[ue] oraculo juberent Aesculapium Romam advehere, tritemem cum legatis ea de causa Epidaurum misisse. Verum quum Epidaurii decum opiferum à se inviti dimitterent, ferunt, illis cunctantibus ingentem anguem ad Romanorum tritemem adnavisse, seleq[ue] in puppi in gyrum cōplicuisse: quem illi Aesculapium arbitrati, magna cum veneratio Romam advexerūt. q[uod] Hoc etiam nomine dicta fuit urbs Dalmatæ, ad Illyricum mare sita, de qua Lucanus lib. 2: Illyris Ionias urgens Epidaurus in undas. Pausanias & Straboni Lymira cognominata, quod sit portuosa: diruta à Gothis, è cuius ruinis Ragusia juxta ædificata Raph. Volaterranus.

Epigenes, i[st]as. Nomen Philosophi Byzantini. Item Poëta cuiusdam Comici cuius fabulæ recensentur à Suida.

Episodii, Vide in APPELLATIVIS.

Epiçide, E[st] περιδαι, Vetus in tribu Cecropide. Steph.

Epileucadii, i[st]as. Vrbs post Acarnaniam. Steph.

Epimachus, pen. corr. i[st]as. nomen proprium viri, & Latinè facilis expugnari dicitur.

Epmenides, pen. corr. i[st]as. Poëta Epicus fuit, patria Cretenis, teste Apul.lib. 2. Florid. qui à patre Agiasarcho in agrum ad custodiendum pecus missus, in quodam antro obdormivit annos LXXV. [Ger. Ein poët aus Candia bärig/welcher quiss dem Weide Vieho hüten soll/fünff vnd siebenzig Jar an

einander

etander geschlossen hat.] Vnde emanavit proverbium: Ultra Epimenidis somnum dormisti, ὅτι τὸ Επιμηδίου κακόμανον. Ia eos dictum qui perpetuum agunt otium. Lucianus in Timone. q Epimenidum corium, Επιμηδίου θέρευ. De re reposita, miraculiq; loco servata. Hic idem Atheniesib. pestilenta laborantibus dixit civitatem purgari, expariq; oportere. Itaq; quum rogatus eō venisset, jussit oves albas atq; nigras apud Areopagum immolari. Revertens deinde domum, oblatam ab eis pecuniam renuit. Meminit hujus Plato in primo & tertio de Legibus.

E pīmētheūs, per quatuor syllabas, ἐπιμήθεος. A Poëtis sapienti filius fuisse fertur, & frater Promethei, qui ingenio valēs, ho minis statuā primus ex luto fiorit: qua re indignatus lupiter eum vertit in simiam, atq; in insulas Pithecius relegavit. Hic pater fuit Pyrrhus uxoris Deucalionis, que ab illo Epimēthis dicitur. Ovid. Inde Promethides placidis Epimēthida dicitis Mulcer, &c. Vide infra de Prometheo, Pandora, & Pithecius insulis.

E pīphānēs, ἐπιφάνης, Cognomen Antiochi regis, qui Antiochiam Syriā urbem condidit, que etiam à cognomine ejus Epiphania appellata est. Dictus Epiphanes, quasi illustris, à rerum gestarum claritate.

Epiphania, ἐπιφάνης, Vrbs Syriā juxta Raphaneas, in confinio Aradi, ubi natus est Euphrates Stoicus: altera Cilicia: ter tertia Bithynia: quarta juxta Tigrim. Vocata est etiam Arcesicta, utpote ab Arcesio condita. Steph.

Epipolē, ἐπιπόλαι, regiūcula prærupta, juxta Syracusas, Steph. Vide BVR Y ALVS, & LAB DALON.

Epipoli, ἐπιπόλαι, Vide BVR Y ALVS.

E pīrus, pen. prod. [Ἐπάρχος]. Germ. Ein Landeschaft in Griechenland heißt jetzt Cimera, oder Albania.] Regio est Græcia, in qua olim Pyrrhus regnavit: hæc primū Molosia dicta est, & à Chaone Heleni fratre Chaonia: nunc vero Albania vocatur. Quondam urbibus populisq; fuit frequentissima, sed à Romanis subacta, quum sepius deficeret, pend in solitudinem redacta est. De ea multa Strabo lib. 8. Ovid. 8. Metamor. Misit a pros quanto majores herbida tauros Non habet Epirus, &c. Terminatur Epirus à Septentrione Macedonia: ab Oriente, Achaia: ab Occidente, Ionio mari. In ea sunt civitates Nicopolis, & Ambracia.

E pīrōtā, ἐπιρότης. Qui est ex Epiro. Liv. li. 2. Decad. 5: Martius & Attilius ad Gitanas Epiri oppidum decem millia ab mari quum ascenderent, consilio Epirotarum habito, cum magno omnium ascensiū auditū sunt.

E pīrōtīcīs, α, um, ἐπιρότης. Cic. Att. lib. 12: Hodie tuas literas expectabamus matutinas: erunt fortasse altere promeridianæ, nisi te Epiroticæ literæ impediunt, quas ego non inter pello. Epirotici boves, qui ex Epiro sunt. Var. 2. de Rust. ca. 5: Transmarini Epirotici nō solum meliores totius Græcia, sed etiam Italiae. Epirotica mala, ἐπιρότητα μῆλα, dicuntur, que in Epiro Græcia regione nascuntur: à nostris dicuntur orbicula, à figura orbis in rotunditatem circumacti.

E pīrōtōphūs, ἐπιρότης. Nobilis fuit Phocensis, Iphiti Nau boldiç filius, qui unā cum fratre Schedio Phocēsisbus præfuit in bello Trojano. Autor Homerus in Catalogo navium.

Epitalium, ἐπιτάλιο, Vrbs Tryphaliae, Steph.

Epithetas, civitas in sinu Arabico, alias Arsime dicta, ut supra indicatum est.

Epii, populi sunt, qui Elidenses postea dicti sunt, auch. Tortellio. Vide EPEI.

E pīzēphyrī, ἐπιζεφύρη, Populi in extrema ora Italiz, que olim magna Græcia dicta est: à Locris, qui Crissæum accolit sinum, originem trahentes. Dicti Epizephyrii, quod supra Zephyrium promontorium inhabitareat. Vide Strab. lib. 6.

E pīpē, es, pen. corr. ἐπόπη, Stephano. Corinthiorum arx, que & Acrocorinthō dicitur. Epope dicta, à verbo Græco ἐπόπη, quod est inspicere. Illinc enim fertur Sisyphus Iovem conspexisse Aegiam rapacitem.

E pōrēdiā, ἐπορέδια, Ptolemaeo. Salassiorum oppidum in Gal lia trāspadana: olim ex Sidyllinorū libroru oraculo à Romanis conditum, & ab Eporedicis (eo nomine Galli præstites c. quorum domitores sua lingua appellabāt) nominatū, ut non obscurè innuit Plin. lib. 3. cap. 17. & Dom. Mar. Nig. lib. 7.

Epuia, ἐπούια, Vrbs que nuūc Ambracia dicitur prius Paralia, Steph.

E pūlō, Virgil. 12. Aen. Archetum Mnestheus, Epulonem ob truncat Achates.

Epy, nomen urbis, Scribendum est Aepy, ut suprā.

E pīlūs, Ovid. Fast. 4: Propius est titulus, illius alba tuis.

Equestris, Colonia, Galliz Belgicæ oppidum est, apud Plin. lib. 4. cap. 17.

Equitius, nomen viri proprium, & cognome famillæ Romanæ ab equo deductum.

Equicolus, Virg. 9. Aen. Cōtinuo Quercens & pulcher Equ colus armis.

E rāphīstēs, ἐραφίστης, Bacchus dictus est, ab inducenda contumie: quoniam virum, iram, atq; certamen inducit. Iesu enim contentio: φάνη, ostendere.

E rāstīnūs, penul. prod. ἐραστής, Fluvius est ex Symphalide Arcadię lacu profluēs, qui deinde terra occultatus in agro Argivo denud crumpit, & in sinu Argolicum illabitur. qd & alijs ejusdem nominis, iuxta Buræ ruinas, in sinu Corinthi illabens. qd item alius in Eubœa insula, iuxta Eretriam urbem. Rufus alius in Aetia juxta Babronem. Autor Strabo lib. 8. Erafistratus, ἐραστής. Nomen medici eximii, ex Aristote lis familia natu: in quem non raro invenitur Galenus. Hujus etiam frequens est mentio apud Plinium.

E rātē, tes, pen. corr. ἐρατη, Nympha Oceani & Tethys filia: δαν νύμφης: hoc est, ab amore nomen habens.

E rātō, pen corr. ἐρατή, Vna Musarū, ab amore dicta, q; presit his qui amoris face rapiuntur. Virg. li. 7: Nunc age, qui reges Erato, qua tempora rerum, Quis Latō antiquo fuerit status.

E rātōthēnēs, penul. corr. ἐρατίθηνης, Cyrenæ, Antiochæ, Chn & Callimachi poëtæ discipulus. Plato minor à quibusdam ob doctrinam vocitatus: præfuit bibliothecæ regia: cosmographus insigalis, qui primus universum totius orbis circulum ducentorum quinquaginta duorum milium stadiorum esse prodidit: unde & orbis terrarum mensur appellatus est. Scripsit præter philosophicas historias, astronomica, de fictis dialogos, & poëmatu quædam, autore Suida. Obiit anno ætatis octogesimo primo, quem annum maximum climactera, & humanæ vite periculosissimum veteres crediderunt. Et enim numerus quadratus cōstans ex novem novenariis. Eodem etiam ætatis anno decepsit Plato, & Diogenes Cynicus, & Xenocrates Platonicus.

Erbēsus, ἐρέσος, Vrbs, Steph.

Ercīnīa sylva, Vide HERCINIA.

Ercīus lupiter, Vide HERCIVS.

Erebidae, ἐρεβῖδαι, pars Lophagorum, Steph.

Erebūs, pen. corr. ἐρέbus, Fluvius inferorum. Virg. 6. Aeneid. magnos Erebū transvimus amnes. Q; quandoq; pro obscurissima inferorum parte: ut, imas Erebū descendit ad umbras. Varro ex Erebō natam Noctem ait: Vnde & illud, Erebō creati fuscis crinibus Nox te invoco. Haec Festus. q; Alii maluunt noctem Erebū uxorem suiss: ex quibus est Cic. de Natur. deorum: Amor (inquit) dolus, metus, senectus, labor, inadvertia, fatum, mors, tenebrae, miseria, querela, gratia, fraus, pertinacia, paræ, hesperides, somnia: quos omnes Erebō & nocte natos ferunt. q; Frequentissime autem Erebūs pro ipsa infernum sede accipiunt. Vnde etiam Proserpina ab Ovid. lib. 5. Metam. Regina Erebū vocatur.

Erechthēus, ἐρέχθεος, Athenæsium rex fuit, cuius filii mortem pro patria cōtempserunt. Cic. pro Sestio: Mortem quam etiam virginis Athenis regis (opinor) Erechthei filie pro patria contempssisse dicūtur, ergo vir Consularis tantis rebus gestis timerem?

Erechthiā, ἐρέχθια, vices Atticæ in Aegide tribu, ab Erechtheo, qui Cérerem hospitio suscepit.

Erembi, ἐρέμοι, Populi in Arabia, qui prærupta saxa audi in habitant: Autor Strabo lib. 16.

Eremī, ἐρέμη, nomen insulæ, Steph.

Eresichthon, Vide ERISICHTHON.

Eressūs, ἐρέσσος, Vrbs in Lesbo, Theophrasti Eresii patria, ab Ereso Macaris filio dicta, Steph.

Eretīa, ἐρετία, Oppidum est Eubœa insulæ, circa quod effoditur terra in medicinæ usu præstantissima, quam ab ea Eretriam vocant. Ejus Dioscorides duas facit species: unam vehementer albam: alteram ad cineras colorē vergentem. Plin. etiam Eretriam terram inter pictorum colores enumerat lib. 35. cap. 6. Hujus urbis meminit & Homerus 2. Iliad. in Catal. navium.

Eretūm, pen. prod. ἐρετη, Oppidulum est Sabinorū, non procul à Tyberi, in colle litum, quem etiam veteres montem Eretrum vocaverunt: hodie Italorum vulgus corrupto vocabulo Montem rotundum vocat. Ejus meminit Virgil. lib. 7: Ereti manus omnis, ohviferaq; Mutusca.

Erevatis, ἐρεβῖται, Vrbs Libyæ, à Revaste & Eleuthera, Steph. Ereuthalion, ἐρευθαλίον, Vrbi proprium, quem Nestor intermit, dixitq; cum miraculo corporis, tūm excellentia armorū præcipuum in bello Pyliorum & Arcadum fuisse.

Ergalērī, orum, ἐργαλεῖα. Vicus insignis inter Pergamum & Cyzicum, quadringētis & quadraginta stadiis à Pergamo distans, metallorum fodiaris nobilis: a quibus & nomen accepit. Celebratur hic vicus à Galeno lib. 9. Simplicium medicamentorum.

Ergafylus, nomen proprium viri, Tertlio.

Ergavica,

Ergavica, *ięz̄as ovīs*, Oppidum Hispaniæ Tarraconensis, in tra-
etu Vasconum, teste Ptolem. lib. 2. cap. 6. Plinius quoque li-
bro 3. capite 3: Ergavicenses populos enumerat in codem Hi-
spaniæ tractu.

Ergétium, *ięz̄as*, Oppidum Siciliæ, cuius incolæ dicuntur
Ergetini, *ięz̄as*, quorum meminit & Plin. lib. 3. cap. 8.

Ergiuſ, *ięz̄as*, Tyrannus fuit ab Hercule & Minyis Or-
chomeni urbe expulsus, postea & extinctus est. q. Erginus
Thraciæ fluvius, auctoribus Plin. libro 4. cap. 11, & Pomponio
Mela lib. 2 in descriptione Thraciæ.

Eriboræ, *ięz̄as*, Dicta ab Homero Iuno, quasi buculæ mole-
stia, quod lo in bovem versam multis afficerit molestiis. Nam
legas contentionem, litem, sive molestiam significat bovæ, bo-
vem. q. Est etiam hoc nomine urbs Macedoniæ, teste Ptole-
mæo lib. 3. cap. 13. Vulgo *Preſſa*.

Eritacætes, pen. prod. Viri cuiusdam Lycaonii nomen, à Mc-
sapo Turni comite interfecti, ut Virgilio placet, 10. Aen. Cedi-
cuss Alcathoum obtrucat, Sacrorum Hydaspe: Mcsapus Clo-
niumq. Lycaoniumq. Ericatem. Interpretari potest, ita con-
tractus. *ięz̄as*, ita: *ięz̄as*, infringi.

Ericæta, *ięz̄as*, Vicus Athenis in tribu Aegide, Steph.

Erichtheus, *ięz̄as*, Nomen proprium fuit Athenarum re-
gis, quem Minerva è tute ubi natus erat, suscepit, educavit, &
Atheniensis populo pro rege tradidit. Ab eo Athenæ Erich-
theæ dictæ sunt. Virg. in Ciri: Qualis Erichtheis olim portatur
Athenis,

Erichthoniūs, *ięz̄as*, Qui etiam Erichtheus dictus est,
Atheniensium Rex fuit ex semine Vulcani in terram projecto
editus: Vnde & nomen habet, *ięz̄as*: id est, ex
certamine, atq. humo. Nam quum Vulcanus diis arma feci-
set, eiq. Iupiter optionem dedisset præmii quod vellet postu-
landi, jurasq; per infernam paludem se nihil negatu: tum
ille Minervæ nuptias postulavit, quas quum Iupiter juramen-
to obstrictus, ei negare non posset, Minervam tamen monuit
repugnare, pudicitiamq; defendere. Tum in illa collutatio:ne
Vulcanum in terram profudisse ajunt eis, acq; inde editum
fuisse puerum draconum pedibus nomine Erichthonium: qui
quum adolevisset, ut pedum deformitatem tegeret, primus
currus usum adinvenit. Hanc fabulam refert Servius in illud
Virg. h. 3. Geor. Primus Erichthonius currus, & quatuor au-
sus lungere equos, rapidissq; rotis insisteret vitor. Ab eo po-
pulus Atheniensis Erichthonius dictus est.

Erichthō, *ięz̄as*, Mulieris Thessalæ nomen est apud Luca-
num lib. 6. multititudine veneficiorū famosæ. Eo nomine usus
est Ovid. in Epist. Sapph., pro Furie cuiusdam infernalis no-
mine. Illuc (inquit Sappho) mentis inops, ut quam furialis E-
richtho Impulit, in collo crine jacente, feror.

Eritis, portus Ptolem. Liguriæ oppidum: Plinio Delphini
portus.

Eridanus, pen. corr. *ięz̄as*. Vulgo Po: Italiæ fluvius in Ve-
sulo monte nascens, & per agrum Gallicum in mare Adriati-
cum influens. Hodie notiore nomine Padus appellatur. Eri-
danus autem dictum voluit ab Eridano Apollinis & Cly-
menes filio, qui à luce illius incendi quo bonam terram par-
tem exsulit, Phæthon cognominatus est. Hunc Poëtæ fabu-
lantur, quum paternum currum regendum suscepisset, auri-
gandiq; imperita orbem terrarum in discrimen adduceret, à
love fulmine istum in Padum fluvium decidisse, eiq; Eridano
nomen fecisse. Virg. quod Italorum omnium maximus sit,
regem fluviorū appellat. q. Est item Eridanus coeleste signum
Antæ proximum. Cic. ex Arato: Nanq; etiam Eridanum cer-
nes in parte locatum Cœli.

Erigone, *ięz̄as*, Icarii filia fuit, teste Hyg. 110, que ex dolore
paterne necis, quem rusticæ temulenti occiderant, se ipsam su-
pendit, deorumq; miseratione in cœlum translata. Virginis
nomen obtinuit. Virg. 2. Georg. Qua locus Erigonem inter,
Chelasiq; sequentes Panditur.

Erigoneids, adjectivum, *ięz̄as*: ut Canis Erigonius, a-
pud Ovid. libro 5. Factor. Nocte sequente diem Canis Erigo-
nius exit: id est oritur Canis, sydus coeleste. Vide Hyginu. Et
canis Erigones vocabatur Chimera. Porro quum ejus umbra
regionem illam infestaret, ad iram mitigandam imaguncularum
ex cera confectas arboreis appendenterunt, quod in Bacchis sa-
crificiis fieri consuetum est. Vnde Virg. lib. 2. Georg. -tibiique
Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu.

Erimantus, qui lites disseminando divinat, *ięz̄as*, lis, *μέλις* di-
vinus. Iuvenalis: Aut Dysphilus, aut Erimantus.

Erimum, *ięz̄as*, Urbs Oenotrorum in mediterraneis, Steph.

Eřinēs, *ięz̄as*, Locus asper sub Ilii mœnibus à caprificorū,
quos Græci *ięz̄as* appellant, multitudine dictus. Meminist
hujus loci Andromache, apud Homerum Iliad.

Erineum, *ięz̄as*, Urbs in Doride à caprificio dicta, ut autor est
Strabo. *ięz̄as*, Steph. urbs Dorisnum sub Parnasso, dicitur
etiam *ięz̄as*. Est & alia Italiæ, & Achææ.

Eřinnā, *ięz̄as*, Nomen poëtriae: ex Teni urbe Laconica, quæ
floruit circa Olympiadem centesimam septuaginta.

Eřinnys, *ięz̄as*, Vna Furiarum: ita dicta *ięz̄as*: hoc est, à corrupta mente. Virg. 2. Aen. quod tristis
Erinny, Quod tremitus vocat. q. Erinny ex tragedia, Eřinnys
ex *ięz̄as*: De fœdis omniculis, quales exhibant è scena, repre-
sentantes Erinny. Ex Aristophanis Pluto.

Erionia, *ięz̄as*, regio circa Sardes, quæ & Asis, Steph.

Eriphæcia, *ięz̄as*, Scincatris cuiusdam nomen fuit, de quæ
vide Erasmus in Adagiis.

Eřiphyle, *ięz̄as*, vel Eriphylla, *ięz̄as*, pen. prod. *ięz̄as*, Nomen uxoris Amphiarai, & sororis Adrasti: quæ accepto à Polynice au-
reo monili, maritum latenter, ne ad bellum Thebanum ubi
se moritum sciebat, proficisci cogeretur, Polynici prodidit.
Virg. 6. Aeneid. His Phædram, Procrinq; locis, mestamq; Eri-
phylen. Cic. 6. Vertina: Eriphylla accepimus in fabulis ea fuisse
cupiditate, ut quū vidisset monile ex auro, ut opinor, & gemmis,
pulchritudine ejus incensa, salutē viri proderet. Iuvenal.
Satyræ sexta: Occurrunt multæ tibi Belides, atque Eriphyllæ.

Eřiphysæ, *ięz̄as*, Insula una ex Acoliis. Strabo. li. 6.

Eřischthon, *ięz̄as*, Vir impius fuit in Thessalia, qui quū
Cereri nemus consecratum: præcipue verò querulum in qua
Nymp̄ha quædam succidisset: irata Ceres famem ad eum mi-
sit, quæ toto exhausto patrimonio, ed coegerit etiā ut propria
membra ipse absuaseret. Huic erat filia puella præstatæ forma,
nomine Metra, quam ubi prostituit, adolescentes qui com-
meabant ad illam, varia munera deferebâ: alius equos, aliis
boves, alius vervecæ: nam id temporis nondum auti, argēti,
gemmarumve erat usus. Portò Thessali per jocum dicebant
Metram Erisichthonis, verti in ea omnia, quæ illi ab amato-
ribus filiæ donabantur: Atque hinc proverbium: Mutabilior
Metra Erisichthonis, μετελετόν τε καὶ μηγε τε Εροιχθων. In
eum congruit, qui secum non constat, sed subinde aliam arq;
aliam personam sumit. Fabulam Erisichthonis tractat Ovid.
lib. 8. Metam.

Eřō, *ięz̄as*, Puella formosissima ex Sexto Thraciæ urbe, ad Helle-
ponum sita, & Veneris sacerdos: cuius matuo amore corre-
ptus Leander Abydenus adolescentis, noctu ejus causa Helle-
ponum solebat trajicere. Verum quum aliquando nimio a-
matæ desiderio, mari tempestatis agitato se commississet,
viribus destitutus, submersus est. Cujus cadaver quum flu-
tuum impulsu Sestum esse delatum, Ero doloris impatiens
ex editissima scæle specula in mare precipitavit. Musæ ho-
rum amores elegantissimo carmine excœlitur.

Eroeiaðæ, *ięz̄as*, Vicus in tribu Hippothoontide, Steph.
Eropia, Insula una ex Cycladibus, aliter Acis: & postea Syph-
nus appellata.

Eropolistides, nomen apud Plautum, quo significatur ob a-
more vendita, *ięz̄as*, amor, *μάλιστα*, vendo.

Erotium, *ięz̄as*, Malierculæ nomē est apud Plautum per
diminutionem: *ięz̄as*: hoc est, ab amore detortum.
Erotium item Græcis Cupidinis imaguncularum significat.

Ephordia, Urbs Thuringiæ celebris. [Vulg. Erford.]

Ertha, *ięz̄as*, Vibis Parthiaæ ad Euphratem.
Erycūs, *ięz̄as*, Cicerone in 4. Verrina appellatur Siciliæ mōs,
quem Strabo & ali Erycem vocant. Non enim (inquit) Quæ-
stor petat (ut est consuetudo) is qui Erycum monte obtinebat
Et paulo pōst in eadem Actione: Hoc de homine, ac de hujus
bonis etiam in Eryco mōte monumentū posuisti. Vide plura
in dictione ERYX.

Erycīa, *ięz̄as*, Egyx, Veneris cognomentū est ab Eryco Siciliæ
mōte, in quo religiosissime colebatur. Ovid. 2. Amorū: Quid
geminas Erycina meos sine fine dolores? Vide Cic. in Div.
in Ver.

Erymānthūs, *ięz̄as*, Mons Arcadiæ, in quo aprum a-
grorum vastatorē Hercules domuit, vivumq; in humeris ad
Eurystheum detulit: quo conspecto, Eurystheus in æro se va-
se abscondit. Virg. lib. 8. Aen. Fixerit æripedem cervam licet,
aut Erymanthi Placarit nemora, & Lernam tremescerit arcu.
q. Est & fluvius hoc nomine in Alpheum defluens, ut ostendit
Plin. lib. 4. cap. 6.

Erymānthūs, a. um: ut Monstrum Erymantheum. Valer. 1. id
Arg. Quicq; Erymanthe sudantem pondere moastri Amphitryon adem, &c.

Erymānthūs, a. um: ut Aper Erymanthus. Cic. 6. Vert Ajebat
in labores Herculis nō minus hunc immanissimum Verrem,
quam illum aprum Erymanthium referri oportere.

Erymānthīs, idos, Aliquando legitur pro ipsa Arcadia. Ovid.
2. Metamor. Ne xilibusq; plagi sylvas Erymanthidos ambie-
tus. q. Erymanthis u. d. dicta est Cillito Lycaonis filia, quæ versa
est in ursam: ut docet Ovid. lib. 2. Metamor. ph. q. Custos Eri-
manthidos Ursæ, Arctophylax. Idem 2. Trist. Eleg. 3. Tingitur
Oceanus custos Erymanthidos Ursæ, Acquoreasq; suo sidere
turbat aquas.

tissimo: ad Septentrionem, Cæneo, teste Plin.lib.4.cap.12.
Eubœus, a, um, adjectivū: ut Plebs Euboëa. Stat.lib.5.Syl. -stu-
puit primæva ad carmina plebes Euboëa.

Euboïcīs, a, um: ut cārmen Euboicūm, Ovid.4.Fast. Carminis
Euboici fatalia verba sacerdos Inspicit. Sibylla Euboica: id est
Cumana. Stat. 1. Syl. -- Euboicæ cārmen legit illæ Sibyllæ.
¶ Hinc Euboicūm mare, θεσίης πελαγος, quod duplex esse
dicitur: alterum in Aegeo mari: alterum in Campano, seu Tu-
scō, quod in Aegæo, Euboëa adjacet insulæ, à qua denomi-
natum est: quod autem in Tusco, Cumarum, Bajaramque
alluit oram, ab Euboicis advenis & Cumarum conditoribus
nuncupatum.

Eubulus, pen. prod. Εὐβούς, Atheniensis civis fuit, contrā-
rias ferè Demostheni in Reipubl. administratione partes fo-
vens. ¶ Fuit & Eubulus media comedie poëta, ut scribit Suidas.
¶ Eubulus præterea nomen fuit historici, qui historiam
Mithra multis voluminibus explicuit.

Eucarpia, Εὐκάρπια, Vrbs Phrygiæ, in qua racemī feracitatem
ac magnitudine spectabiles sunt: unde & nomen, quasi uber
fructuum proventus. Meminit hujus oppidi Strabo libro 12.
Eucarpia Stephano, vicus est minoris Phrygiæ, in qua Metro-
phane teste, racemus tantus provenit, ut cetrus medius p̄
onere aliquando rumpatur. Hanc regionē Barbari Iovem Ce-
ri & Baccho fecunditatis gratia donasse fabulantur. Est etiā
Eucarpia castellum Siciliæ, inter Timæos.

Eucleides, Εὐκλέας, Philosophus fuit Megarenensis, Socratis au-
ditor, ad quem belli tempore assumpta muliebri vesti sapientia
commeatæ traditur. Defuncto vero Socrate in patriam sese
cōtulit, ibiq; celebri auditorio (in quo etiam Plato fuisse per-
hibetur) Philosophiam professus est. Scriptis dialogos quam-
plurimos, quorū nomina recensent Suidas & Diogenes Laë-
tius. ¶ Fuit & alter ejusdem nominis Platonicus philoso-
phus, & geometra insignis, tempore primi Ptolemaei, poste-
rior aliquanto his qui Platonis temporibus vixerunt, anti-
quior vero Eratosthenes, & Archimede. Hic multa de Geome-
tria & Musica conscripsit, quæ etiam hodie omnium manibus
teruntur.

Eucratida, urbs Baetrorum (Steph.ex Strabone) ab imperatore
cognominata.

Eudæmon, onis, pen. prod. genitivi corr. Εὐδαίμων, Aegyptius
grammaticus, teste Suida, patria Pelusiotæ, Libanii sophistæ
contemporaneus. Scriptis varia poëmata, item artem Gram-
maticam, & de recta scribeendi ratione.

Eudemus, Εὐδήμος, Orator fuit Megalopolitanus, Philopœ-
menis preceptor. Autor est Plutarchus in vita Philopœmenis.
Eudamides, pen. corr. Εὐδαμίδης, Nomen filii Archidami, &
fratris Agidis Lacedæmoniorum regis.

Eudæpne, Εὐδαιπνη, insula Libyæ Phœnicum, Steph.

Eudora, pen. prod. Εὐδώρα, Nympha Oceani & Tethios filia,
ut placet Hesiodo in Theogonia. Item una ex Atlantidibus,
quæ septem numero esse perhibentur, Ambrosia, Eudora, Pa-
lithoë, Coronis, Plexora, Pithoë, Tyche.

Eudorus, Εὐδόρος, Mercurii filius fuit ex Polymela Phylan-
tis filia, qui Achillem ad bellum Trojanum sequutus est, ut eſt
videtur apud Homerum 8. Iliad.

Eudoxus, Εὐδόξος, Ger. Ein erfarnet Astrologus der erſtlich beg-
den Griechen des Jars lange von des Mons lauff gestellter hat.] Peri-
fissimus Astrologus fuit & Geometra, filius Aeschini, patria
Gnidius, qui primus apud Græcos annum ad Lunæ cursum
ordinavit. Lucan. libr. 10: Nec meus Eudoxi concedet fasti-
bus annus. Scriptis leges, & de Geometria atq; Astrologia li-
bros edidit. Cic.lib.2.de Divin. Ad Chaldeorum, inquit, mon-
stra veniamus, de quibus Eudoxus, Platonis auditor, in Astro-
logia judicio doctissimorum hominum facilè princeps, sic o-
pinatur (id quod scriptum teliuit) Chaldeis in prædictione
& notatione cuiusq; vitæ ex natali die, minimè esse credendū.
¶ Fuit & alias Eudoxus Rhodius historicus: alias Siculus, fi-
lius Agathoclis, poëta comicus.

Evelgia, Εὐλύγια, Vrbs quædam, Steph.

Euenetus, pen. corr. Εὐενέτος, Nomen historici, de quo Læ-
stantius: Evenetus, inquit, antiquus autor fuit è civitate Mes-
sana. Res gestas Iovis, & ceterorum qui dii putantur, collegit,
historiamq; cōtexit è titulis, & inscriptionibus sacris, quæ in
antiquissimis templis habebantur. Hanc historiam interpre-
tatus est Ennius, & sequutus.

Evenetus, Lacedæmoniorum dux fuit, qui ad arcēdum Thes-
salia finibus Xerxem, Themistocli datus adjutor fertur. Au-
tor Herod.lib.7.

Evenus, pen. prod. Εὐενός, Ger. Ein fluss in Aetolia.] Fluvius
est Aetolæ in Callidromo monte nascent, & juxta Calydo-
nem in mare Ionium influens: ita dictus ab Eveno Martis fi-
lio, & Marpesia patre, qui se in hunc fluvium præcipitavit.
Ovid. libr.9. Metamor. Nanque nova repetens patrios cum
conjugem muros, Venerat Eveni rapidas Iove natus ad undas.

Lucanus: Et Melcagream maculatus sanguine Nefsi, Evenus
Calydona iecat, &c.

Evenus, Εὐενός, Philosophus qui famam optimum ciborum
condimentum esse dicere solebat, ut resert Plutarchus. ¶ Fue-
runt item Eveni duo Parti, Elegiarum scriptores: quorum mem-
init Suidas.

Evergetes, Εὐεργέτης, Cognomen Ptolemaei Aegyptiorum
regis, qui Philadelpho successit, à maximis ejus in Græcas ci-
vitates meritis impositum. Nam Εὐεργέτης à Græcis dicitur
quem nos beneficium, vel benemeritum appellamus. ¶ Everge-
tas item dicti sunt populi Scythæ, qui & Arimaspi, quod be-
nefici fuerint in Argonautas maris tempestate ad eorum lit-
tora delatos, Steph.

Euganei, Εὐγανεῖς, Populi fuerunt ad intimum maris Adriati-
ci linum, Alpes versus, qui deinde à Trojanie & Henetis, qui
Antenore duce in eam Italæ partem venerant, sedibus suis
pulsi, Alpes Grajas tenuerunt. Liv.lib.1.ab Vrbe: Casibus de-
inde variis Antenore cum multitudine Henetum, qui sedi-
tionæ ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylymeno
ad Trojam amissi, quærebant, venisse in intimum maris Adriati-
ci sinum, Euganicisq; qui inter Alpes, mareq; incolebāt, pul-
si, Henetos, Trojanosq; eas tenuisse terras, & in quæ primū
egressi sunt locum, Troja vocatur, pagoq; inde Trojano no-
men est: Gens universa Veneti appellant. Hæc ille. Dicti autē
sunt Euganei λόντας Εὐγανεῖς: hoc est, à generis nobilitate, teste
Plin.libr.3.cap.20. Hinc Euganeus, a, um. Iuvenalis: - Euganea
quantumvis mollior agna. Lucanus: Euganeo (si vera fides
memorantibus) augur Colle sedens, Aponus ubi terris sumi-
fer exit, Atq; Antenore dispersigunt unda Timavi.

Eugia, Εὐγία, regiuncula Arcadiæ, Steph.

Euhýus, Εὐχύς, Germ. Guter Sohn / Ein junam Bacchi, welches
ihm Jupiter gegeben, als er wie ein Löwe für ihn wider die Riesen gestrik-
ten hat.] Vnum ex Bacchi cognominibus, à Iove illi indi-
tum eo in bello quod Gigantes cum diis gesserunt. Fabulatur
enim Poëta, ceteris diis perterritos, Liberum patrem se in leo-
nem convertisse, unumque ex Gigantibus interficisse, & ob-
tem tam strenue gestam, Euhyon: hoc est, bonum filium à Io-
ve fuisse salutatum. Stat libro secundo: Et tūc fore dies noto
signata tonatris Fulmine, præcepti cum te tenet Euhye partus
Transmiserit patri. ¶ Inde fit foeminum Euhyas, Bacchi sa-
cerdos. Horat. libro 3. Carm. Non secūs in jugis ex-
sponsis stuper Euhyas, Hebrum prōspiciens, & nive candi-
dam Thrætum.

Evi, populi Liguriæ, Steph.

Evila. [τῆς Μεσοποταμίας] Regio ad Orientem vergens, sacrifici
li-
teris celebrata, quam circuit de Paradiſo Philion egrediens,
quem nostri mutato nomine Gangem vocant. In ea aurum
purissimum, quod Hebraicè Zaab, & gemmæ pretiosissimæ,
carbunculus, smaragdusq; nascuntur.

Evíppæ, Εὐίππη, vicus Cariaæ, Steph.

Eumælus, Εὐμαῖος, Subulcus fuit Vlyssis, qui dominū à bello
Trojano reducem opera sua adjuvit contra procos uxoris.

Homer.lib.22. Odys.

Eumelus, Εὐμελος, Admeti Regis Thessaliz ex Alcesti uxore
filius.

Eumenes, Εὐμενίς, Vir Cardianus ex intimis Philippi & Ale-
xandri familiaribꝫ, qui cura, diligētia, patria calliditate, & cele-
ritate omnes Macedones superavit: de quo multa à Græcis hi-
storicis traduntur. ¶ Fuit præterea hoc nomine Pergami rex,
qui Antiochum apud Sardis ingēti prælio superavit: de quo
vide Strabonem lib. 13, & infra in dictione PER GAMVS.

Euménia, Εὐμενία, urbs Phrygiæ quam Attalus ab Eumené
Philadelpho sic vocavit: aut Hylas, quod bene in ea māsisset,
sic eam appellavit. Alia est Caria: tercia in Hyrcania.

Euménides, Εὐμενίδης, Ger. Wütende vnde ungütige hellische
Weyber.] Furie, καὶ αἰρεψαν διctæ, quod minimè benevolē
sint. Εὐμενίς enīm benevolū significat. Has autem trés ferunt
fuisse, Acherontis & Noctis filias, uno parti editas. Et apud
inferos vocantur Canes: unde Lucanus: -jam vos ego nomi-
ne vero Eliciam, Stygiasq; canes in luce superna Destituam.
Apud mortales, Furie, ab effectu. Cicer. secundo de Legibus
Agitant & insestuantur iriōs Furie non ardētibus tēdis (scilicet
est in fabulis) sed angore conscientiæ, & fraudis cruciatu.
Apud Superos dicuntur, Dīræ Virg. lib. 12. Aen. At procul ut
Diræ stridorem agnoverit & alas, Infelix crines scindit luturna
solutos. Vocantur & Volucres, ut apud eundem: iamjam lin-
quo acies, nē me terrete timentē Obscēnæ volucres, alarum
verbēa nosco.

Eumolpus, Εὐμόλης, Nomen viri Atheniensis, quem Sui-
das Mufæi poëta filium fuisse scribit, & Pithiorum victorem.
Alii Orphei vatis filium fuisse credunt, qui Poëta fuit ipso etiā
Homero antiquior. Ab hoc Eumolpidas, sacrorū quorūdam
præsides dios volunt, quorum meminit Aeschines in ora-
tione contra Ctesiphontem.

Eumolpides, Εὐμολπίδης, Dicti sunt sacerdotes, seu magistratus Athenis, in memoriam & honorē Eumolpi regis, quem Aegyptii generis fuisse Diodorus refert.

Eumoniades, Εὐμονίδης, Nomē proprium viri Thebani, cuius meminat Plutarchus.

Eunæ, Εὔναι, urbs Cariæ, in qua fluvius est Eunæus. Est etiam Eunæ, urbs Argus, quam habitabant Cyrenæ, Steph.

Euneus, pen. prod. Εὔνεος, lasonis filius ex Hypsipyle filia Thoantis regis Lemni, teste Homer. lib. 7. Iliad.

Eunonymitæ, Εὐνυμίται, populi Aegyptii, iuxta Aethiopiā, Stephan.

Evonymos, Εὐνόμος, Vulgo Lusigna, Insula est una ex Vulcanis: ita dicta quod è Lipara in Siciliam navigantibus sinistra offeratur. Nam Εὐνόμη, Græci καὶ Ἑρμοῦ vocant sinistra. Autor Strabo lib. 6. q̄ Est item Evonymos Theophræsto, arbor infelix, malo Punicæ similis, in Lesbo insula potissimum proveniens, peccori gustatu lethalis. Vide Plinium lib. 13. capite 22.

Eupalia, Εὐπαλία, Nomē urbis in Locride, apud Plin. lib. 4. c. 3. Eupator, Filius Antiochi Epiphanus, successit patri in regno Syriæ, cui præfuit annos duos. Postea confesus est à Demetrio patruo, i. Mach.

Eupatria, Εὐπάτρια, urbs Lydorum, Steph.

Euphemē, Εὐφήμη, Mulieris nomen, nutricis Musarū, & Croci mattis.

Euphemia, Εὐφημία, Vxor Iustini Imperatoris, cujus meminit Suidas. q̄ Græcis item Euphemia, faustum acclamationem significat, qualis fieri solet principibus recens inauguratis, Euphorbus, Εὐφόρβος, Virti Trojani nomen est, à Menelao occisi: Ovid. lib. ult. Metam.

Ipse ego (nam memini) Trojani tempore belli Panthoides Euphorbus eram. cui pectori quondam Hæsit in adverso gravis hasta minoris Atridæ. Sunt verba Pythagoræ, qui suo exemplo ntitur probare, animas à corporibus separatas in alia atq; alia corpora commigrare, quod tēpore belli Trojani ipse fuerit Euphorbus à Menelao interfecitus, suumq; clypeum agnoverit à Menelao in templo Diana suspensum.

Euphorion, Εὐφορίων, Nomen Poëtæ Chalcidensis, quæ trans-tulit Cornelius Gallus. Meminit Cic. 2. de Natur. deor. Quid (inquit) poëta nemo? nemo physicus obscurus? ille verò nimis etiam obscurus Euphorion? at non Homerus.

Euphranor, Εὐφρανός, Ger. Ein kanstlicher Bildhauer vnd Mater. Nomen statuarii laudatissimi Ithmii, qui de symmetria & coloribus aliquot volumina conscripsit. Floruit centesima quarta Olympiade: plurimæq; signa nobilissima ex ære confecit, quæ enumerantur à Plinio, lib. 34. cap. 8. Idem & pictor, & marmorarius fuit, in unoquoque genere excellens, si. biq; æqualis, teste eodem Plinio, libro 35. cap. 11. Hujus meminit & Quintilianus Institut. Orat. libro 12. Item Iuvenalis Satyr. 13: Hic aliquid præclarum Euphranoris & Polycleti, &c.

Euphranta, Εὐφράντη, urbs Libyca, Steph.

Euphrantis, Εὐφράντη, regio eadem quæ Syria, à vicino fluvio Euphrate, qui cum Araxe fratre ex Niphate monte Armeniæ proficit, Steph.

Euphrates, is, p. pro. [ΓΑΓΙΟΥ perath. Εὐφράτης. Ger. Ein grosser Fluss in Mesopotamia; der auch durch Babylon läuft.] Fluvius Mesopotamia, quem Strabo scribit ex Niphate monte Armeniæ magnum profundū, & celestem nasci: influere autem in Mare rubrum: prius tamen Babyloniam per mediū dividere, & Tigris conjunctum Mesopotamiam facere. Salustias quoq; certissimus autor asserit, tam Tigris, quam Euphratis in Armenia foantes demonstrari. Cui etiam astipulatur Plin. libr. 6. cap. 24, ubi Euphratem in Caranitide: Armeniæ majoris præfectura, a nasci tradit. Quorum testimoniorum consensu adductus Hieronimus, locum Genesios de Paradiſo, quatuorq; fluminib. eum irrigatibus, (inter quos enumeratur & Euphrates) secus intelligendum esse existimat, quam verba ipsa videantur sonare. Dictus autem putatur Euphrates (quod & Ambrosius annotavit) δὲ τὸν Εὐφράτην: hoc est, à latificando: quod circumiacentem agrum restagnationibus suis adeo latum, fœcundumq; reddit, ut sequente anno sponte restibilis fiat seges, impressis tantum vestigio seminibus. Qua de re vide Plin. lib. 1. & ca. 15. & 16. q̄ Fuit etiam hoc nomine Philosophus, Adriani temporibus, qui rædio senectutis & perpetui morbi imperata prius ab Adriano venia, ne sibi ignominia esset, cicutam bibit, sibiq; voluntariam mortem attulit.

Euphrōsyna, εὐφρόσυνη, & Euphrōyne, es, pen. corr. Εὐφροσύνη, Una ex tribus Gratia, ab hilaritate, seu lætitia (id enim Græcis sonat Εὐφροσύνη) nomen habens.

Eupilis, Lacus Cisalpina Gallia, per quem Lambrus in Padum defluit. Autor Plinius libro 3, capite 19. Vulgo Lago di Pusiano.

Eupolis, Εὐπόλις, Priscæ comedæ scriptor, in reprehendendis hominum vitiis liberimus. Vnde etiā Persius iratum Eupolidem vocat, quasi hominum vitiis vehementer infenum. Scripsit Comœdias septemdecim, ex quibus novem victoria meruerunt. Periit in prælio navalí inter Lacedæmonios & Athenienses iuxta Helleponum commissio. Cujus mors quantum civitati luctum attulerit, vel illud unum abundè magno documento esse potest, quod publico edicto cautum est, ne Poëta in posterum militare liceret.

Eupompus, Εὐπόμπος. Germ. Ein berümpfer vnd hässlicher Mater. Pictor nobilis, patria Sicyonius, Parthasii & Zeuxidis æqualis, tantæ inter ætatis suæ artifices autoritatis, ut genus quoddam picture, ab eo Sicyonium fuerit appellatum. Hujus discipulus fuit Pamphilus Macedo, qui Apellem instituit. Euporiæ, εὐπορία, urbs Macedonia ab Alexandro Magno condita, & à sola fertilitate nomen sortita. Autor Stephanus.

Euporus, Εὐπόρος, C. Gracchi servus fuit, qui dominum ex Adventu fugientem, quandiu potuit, tutatus estrocciso deinde domino super ejus cadaver prostratus, sibi quoque mortem confivit. Autor Valerius lib. 6. cap. 8.

Euprosopon, Εὐπρόσωπον, Promontorium est Phœnices ad Byblon oppidum: ita dictum ab aspectus jucunditate. Nam εὐπρόσωπον interpretatur jucundus aspectus.

Euranium, Εὐρανίον, Cariæ oppidum est, Halicarnassorum jurisdictioni ab Alexandro Magno attributum. Plinius libro 5. capite 29.

Euripiðes, pen. corr. [Εὐριπίδης. Germ. Ein farrichterlicher Griechischer Tragedischreiber von Achæa bürdig.] Insignis Poëta tragicus fuit, natus eo die quo numerosus ille Xerxes exercitus ab Atheniæsibus fusus est. Floruit tempore Archelai Macedonum regis, à quo etiam summo in honore est habitus. Scriptæ fabulas LXXV, ex quibus quinque tantum victoriæ meruerunt. Castitate autem virtus tanta fuit, ut vulgo, μονογυνή: hoc est, mulierum osor fuerit cognominatus. Periit noctu, ab Archelai canibus, ut fertur, discriptus. Offa ejus Regis jussu Peliam sunt translata, repulsis Atheniensium precibus, qui sepe per legatos tentaverant, ut civis sui reliquias sibi in patriam referre liceret.

Euripiðius, Εὐριπίδιος, Numerus in talis quadragenarius ab Euripide inventus eo tempore quo exæctis triginta tyrannis, quadraginta principes Atheniensium Rempubl. administrabant. Legitur & Euripides in eadem significatione. Vide Cælium Rhodig. lib. 20. cap. 27.

Euripus, pen. prod. [Εὐρίπος. Germ. Das eng vnrähtig Meer zwischen dem Land Baetia vnd der Insel Negropon.] Dicitur freū: id est, mare angustum, inter Aulidem Baetis portum, & Euœcam insulam, quod unus dici & noctis spatio septies recurrit eo impetu, ut navigia repugnantibus ventis plena secum rapiat. Autor Mela. q̄ Inde locus proverbio: Homo Euripus, Εὐρίπος αἴθριος. In inconstantes ac moribus inqualibus homines dicitur. Quadrat & in fortunæ vices, quæ res mortalium, velut etsu quodam sursum ac deorsum jactat. q̄ Sunt item Euripi, canales, seu ductus aquarum aliunde deductarum in sublime salientium, si paulò minutiiores sint, quos intra domos Romani per pratum ducebant: si autem majusculi sint, nili dicuntur. Cic. lib. 1. de Legibus: Ductus aquarum, quos isti nilos, euriposq; vocant, quis quum viderit, non irriscit: q̄ Euripi quoque sunt fossæ in ludis circundatae pro septis, quorum loco temporaria prius claustra fuciunt, Autore Plinio.

Eurôme, es, penul. prod. Oppidum est Cariæ, apud Plinium libro 5. capite 29. A Stephano Εὐρώμη appellatur.

Euronotis, [Εὐρωνότης. Gall. Su fues. Ital. Xaloque medioiorne. Ger. Der Wind so zwischen Mitag vnd des Winters außgang herwähret. Fland. Zuyd/Dest. zuyd.] Ventus inter Eurum & Notum flans: cuius meminit Plin. lib. 2. cap. 47.

Euröpa, Εὐρώπη. Ger. Der dritte theit der Welt / so innerhalb dem Hochme/ vnd dē Meere so auf das mitte Erdreich sich vmb das ganz Staaten vnn d Griechenland herumb zeichet / darzu dem sius Tanae begriffen ist.] Tertia pars orbis, ab Asia, Tanaide fluvio: ab Africa, Mediterraneo mari discreta; ita dicta ab Europa, Agenoris Phœnicum regis filia, quam Jupiter (ut Poëta fabulantur) in bovem transformatus, raptam abduxit in Cretam. Habet quatuor sinus magnos: quorum primus est à Gaditano freto ad Lacinium usq; promontorium Italiae in Locris. Secundus, à Lacinio ad ipsa Epiri Acroceraunia. Tertiis inde ad Helleponum. Quartus, ab Helleponto ad Mæotidis ostia. q̄ Hinc Europæ, Εὐρωπα, qui Europam incolunt. q̄ Est item Europa Nymphæ nomen, Oceanii & Tethyos filia, cuius meminit Hesiodus in Theogonia.

Europus, pi, pen. prod. Εὐρώπη, Oppidum Macedoniz ad Axium amnum, teste Plin. lib. 4. cap. 10, ita dictum (si Stephano credimus) ab Europe Macedonis & Orithyiæ filio.

Europum, Εὐρώπη, Syriæ urbs, olim Thapsacum, postea Amphilis

phipolis appellata. Autor Plin.lib.5.cap.24. qd Est item ejusdem nominis oppidum apud Parthos, cognomento Nomadas: cuius meminit idem Plin.lib.6.cap.25.

Eurōtās, pen. prod. Ἐρότης, Fluvius Laconiæ, Spartam præterlabens. Liv. li. 34. bel. Maced. tipasq; habens frequentibus lauris consitas. De hoc Virgil. in Sileno: Omnia quæ Phœbo quandam meditante beatus Audiit Eurotas, jussitq; edificare lauros.

Eurīs, Ἐρίθη. Ital. Xalope lenante. Ger. Eine aus den Ostwinden der nemischen se von des Winters aufgang herwähnt. Fland. Brvbd. Dst. Dst. Pol. Wiatr od wschodu s'lonca. Vng. Nap keleri xsl. Ang. The north east wind. Venitus spiras ab Ortu brumali, quæ Latini Vulturnum appellant. Plin.lib. 2. capite 47: Ab Oriente æquinoctiali Subsolanus, ab Oriente brumali Vulturnus: illum Apelioten, hunc Græci Eurum appellant. Colum. libro 5. capite 5: Quum plerunque sideris Canicula tempore, quædam partes ejus regiomia sic infestantur Euro, (quem incolæ Vulturnum appellant) ut nisi teguminiibz vites opacentur, velut balitu flammæ fructus urantur. Ovid. i. Metam. Euros ad Auroram, Nabathæaq; regna recessit, Persidaq; & radiis juga subdita matutinis.

Eurylē, penul. corr. Ἐρυλή. Fuit regis Minois filia, quæ Neptuno Orionem peperit. qd Alia fuit Proeti Argivorum regis filia. qd Tertia ex Gorgonibus una: quæ tres fuerunt in extrema Africa, circa Atlantem montem: quæ omnes unum oculum habebant, quo utentes, quoscunq; aspiciebant, convertebant in saxa. Harū nomina fuerūt Medusa, Sthenyo, & Euryale. Ser viuæximia, pariq; pulchritudine virgines fuisse tradit, quarū solo aspectu adolescentes obstupefcebant: quæ rem fabulæ occasionem subministrasse existimat, ut dicerentur quoscunque aspexissent, in saxa transmutare. Hæc ille, enarrans illud Virgilii lib. 6. Aen. Gorgones, Harpyiæq; & forma tricorporis umbræ.

Euryalus, Ἐρύλας, Vaus ex principibus Peloponnesiacis, qui Argos & propinquas urbes incolebāt, & ad Trojam cum octoginta navibus venerunt: ut tradit Homerus in Catal. qd Fuit etiam hoc nomine Trojanus, arctissimo amicitia vinculo cum Niso conjunctus, Virgiliiq; carmine notissimus. qd Fuit & nōmē histrionicus. Juven. Nobilis Euryalam, aut Mirrionem exprimat infans.

Euryalus, Ἐρύλας, vocabatur metropolis Epipolorum. Est autem oppidum Syracusanum in loco prærupto, Steph. Vide EPIPOLAE.

Euryampūs, pi, Ἐρύμαπος, Oppidum Magæsiæ, apud Stephan.

Euryanassa, οὐ, Ἐρύνασσα, Insula est maris Aegæi, cregione Ioniz, non procul ab Arginusa. Autor Plinius libro 5. capite 31.

Eurybates, Ἐρύβατες, Nomen virti Ithaci, Vlyssis præco, ab Agamemnone missus, ut ab Achille auferret Briseidē. Ovid. in Epistol. Briseidē ad Achillem: Nam simul Eurybates me Talthybiusque vocarunt, Eurybati data sum, Talthybioque comes.

Eurybatus, [Ἐρύβατος]. Germ. Ein geschwinder und gescheiter hundieb. Pol. Zl'odziej bargo misterny Vn. Mester lopo Eurybatus.] Fur insigni astutia, qui aliquando à custodibus in furto deprehensus, quem illi videre cuperent quo ingenio domos condescenderet, stimulis quibusdam ferreis, & funibus irrepit in parietem, illisque intuentibus, expeditaque hominis agilitatem admirantibus, per regulas aufugiens periculum evasit. Vnde proverbialiter Eurybattare, Ἐρύβατισσον, dicitur quis qui in re manifesta deprehensus, aliqua tamen arte elabitur.

Eurybiades, δα, Ἐρύβιάδης, Lacedæmonius quidam nobilis fuit, Euryclidæ filius, universæ Græcorum classis dux à Lacedæmoniis constitutus adversus Xerxes, Vide Herodot. lib. 8. Euryclæ, pen. prod. Ἐρύκλαια, Opos Pisendoridæ filia pulcherrima, quam Laëtes in prima existēs pubertate viginti boum pretio emit, ac honore parem uxori domi habuit, Vlyssemq; nutriendi dedit: quem & prima in patriam redeuntem agnovit. Vide Hom. lib. 1. & 19. Odyss.

Euryclæs, pen. corr. Ἐρύκλης, Vatis nomen, qui de suis incommodis semper aliquid divinabat. Hinc factum est, ut proverbiali quadam figura omnes divinatores Euryclidæ diceretur, ut refert Cælius Antiquæ lect. lib. 5. cap. 10.

Eurycratidas, Ἐρύκρατιδης, Vir Lacedæmonius, de quo Plutarchus.

Eurydämæ, antæ, pen. nomin. corr. [Ἐρύδαμας]. Ger. Ein Trojanischer trewman stieger.] Vir fuit Trojanus, somniorum interpres. Ovid. in lbén. Vtq; vel Eurydamas ter circum busta Thra sylli, Et Larissæ tractus ab hoste rotis. Vbi per Eurydamatæ intelligunt Hectore, qui virtute cuncta domitabat. Ὡρæ enim Græcis latè significat, & ἀρχή, domo.

Eurydämæ, ames, Ἐρύδαμη, Diaconis Lacedæmonii filia

suit, & soror Menii, uxor autem Leotychidæ Lacedæmoniæ regis, ex qua ille Lampito filiam suscepit, quam Archidamo Zeuxidami filio in matrimonium tradidit. Autor Herodotus lib. 6.

Eurydîcē, [Ἐρυδίκη]. Germ. Die häusliche Orpheus so von einer Schlangen ist zu tod gebissen worden.] Vxor Orphei, cujus amore captus Aristeus, quū vim ei inferre pararet, illa per avia fugiēs incidit in colubrum in herba delitescens, cujus mortuus in territ. Orpheus autem uxoris morte ægetrimè ferens, accepta cithara inferos adiit, ubi Plutonem, Proserpinamq; tam suavi carmine demulxit, ut ei uxorem ab inferis reducēdam permitterent: ea tamen conditione, ne prius eam quam ad superos rediisset, intueretur. Quam legem quæ illæ amoris impatiētia esset prævaricatus, Eurydice denuò ad inferos est retracta. Virg. lib. 4. Georg. Restitut, Eurydicemq; suam jam luce sub ipsa, immemor heu, vietusq; animi, respexit, &c. qd Alia itē fuit Eurydice, Clymeni filia, uxor Nestoris, ex qua ille septem filios & unicam filiam suscepit. Autor Homerus, Odyss. lib. 3. Eurydōmēnē, Ἐρυδόμηνη, nymphæ marina, dñs τὸν Ἀρέα καὶ Δίαν: hoc est, abundanter do. Perhibent hanc matrem Gratiæ rum fuisse, quam alii Erymedusam à verbo Græco μίδη, quod regio significat, vocant.

Eurylochus, Ἐρύλοχος, Phlegyatum rex, & conditor Thebærum, quas postea Cadmus initauravit. qd Fuit etiam hoc nomine unus sociorum Vlyssis, qui solus Circæs pocula nō gustavit, neq; in suis figuram transmutatus est. Ovid. 14. Metam. suis solūm caruisse figura Vidimus Eurylochum: solus data pocula fugit.

Eurymedon, Ἐρυμέδων, Eurymedontis pen. nom. corr. Ἐρυμεδών, Patet Peribœ, ex qua Neptunus Nausthoum suscepit, regē Phœcum, & Alcinoi patrem. Autor Homerus lib. 7. Odyss. qd Est itē Eurymedon. Pamphyliæ fluvius, juxta quem Athenienses, Cimose duce, Medos profligarent. Autor Thucydides lib. 1.

Eurymachiūs, Ἐρύμαχος, Thebanorum potentissimus fuit: qui quum Platæas noctu per prodictionem cepisset, rebellatis deinde civibus vivus in hostium potestatem pervenit, uñaq; cum suis omnibus supplicio affectus est. Autor Thucydides, libro 2.

Euryñoē, Ἐρύνη, Nympha, Oceani & Tethys filia, mater Leucothoës, quam Apollo assumpta matris illius effigie cōpredit. qd Alia fuit Apollinis filia, quæ Adrastum Argivorum regem, & Eriphylen Amphiarai conjugem peperit.

Euryone, Amyntæ Macedonum regis filia, quæ patrem à matre iasidiis liberavit.

Eurypylūs, pen. corr. Ἐρύπυλος, Herculis filius, qui regnavit in Co insula, & cunctorum Græcorum augur peritissimus est habitus. Virg. lib. 2. Aen. Susensi Eurypylum scitatum oracula Phœbi Mittimus.

Eurystheus, Ἐρύστης, Suidæ fuit Steneli Mycenarum regis filius, qui lunonis instinctu imperabat Herculi, ut varia monstra superare quo posset perire. Vnde durus Eurystheus vocatur a Virgil. lib. 1. Georg. quod nullis Hercules laboribus potuerit mitigari: - quis (inquit) aut Eurysthea durum, Aut illaudati nescit Busiridas aras?

Eurytion, tioni, Ἐρύτιον, Faber insignis fuit, qui Pallanti E-vandri filio arma fabricavit. Virg. 10. Aen. Quæ bonus Eurytion multo celeraverat auro.

Eurytūs, penul. corr. [Ger. Einer aus dem Centauri welcher von Theeso ist umbbracht worden.] Vnus fuit ex Centauris, qui cum Hippodamia vi rapere vellet, à Theeso est occisus. qd Alius fuit Eurytus, Ochalis rex, qui loles filie sua nuptias pollicebatur, quicunq; sagittandi arte se: vel, ut alii tradunt, filios suos vicisset: nam ab Apolline hanc artem dono accepérat. Ab Hercule igitur vietus, filiam illi negavit, quapropter Hercules iratus Euryti urbem diripiuit, Iolenq; occiso patre abduxit. Hinc Eurytus, patronymicum foemina. Ovidius:

Eurytidos Ioles,

Et infanti Alcidæ.

Vide ERYTHIUS. Steph. in Feretrio, Melancum Euryti pater nominat.

Eusebia, Ἐσεβία, civitas Cappadocie, Cesarea p̄st dicta, Eusebiūs, Ἐσεβίος, Episcopus Cæsariensis, firmissimo amicitia födere cum Pamphilo martyre conjunctus: à quo & Pamphili cognomen mutuatus est. Floruit temporibus Constantii & Constantini Cæsarum. Scripta multa reliquit, quorum catalogum vide apud Suidam.

Eustachius, Ἐστάχης, Nomē fuit Grammatici Constantiopolitani, cuius extant Commentaria in Homerum, quem admodum Servii in Virgilium. qd Eustachius alias fuit Epiphaneus, qui temporum Epitomen ab Aenea Trojano usque ad Anastatum principem, sub quo yixit, septem voluminibus conscripsit. Autor Suidas. qd Eustachius alias genere Pamphilus, presul Antiochenus, adversus Ariananorū dogma multa composuit sub Constantino principe: pulsus demum est in

exilium Trajanopolim Thraciae civitatem, ubi & sepultus est. Sunt quoq; ipsius volumina de anima, epistolæque complures. Hieronym. q; Præter hos fuit Eustathius martyris inter aulicos Trajani principis, Placidus antea vocatus: qui, quum in venatione cervum sectaretur, conspecto inter ejus cornua crucis simulachro, & voce ferè ejusdem auditu: Cur me persequeris? domi uxori Theophyraz & filiis rem manifestavit: qui verbis ejus fidem adhibentes, Christo nomen dederunt. Martyri palmam accepit sub Adriano unà cum uxore, ænco in tauru exultus. Volaterr. lib. 15.

Eüstéphiliūs, Εὐστέφηλος, Aphrodiseus sophista, scripsit declamationes. Autor Suidas.

Eustochiūs, Εὐστόχιος, Cappadox Sophista, scripsit ad Constantem principem de Cappadocia, aliarumq; gentium antiquitate. Volaterr. lib. 15.

Eustratiūs, Εὐστράτιος, Nomen Philosophi, qui in Etica Aristotelis Commentarios scripsit.

Eutæa, Εὐταια, urbs Arcadiæ, Steph.

Euterpē, Εὐτερπή Ger. Eine auf den neun Muis, so die Mathematice: oder wie andere wöllen, die schwägeln erfunden hat.] Vna ex Musis quæ Mathematica: vel, ut alii placet, tibias invenit: à concentus suavitate nomea trahens: est enim & benè, & rīxas, delectare. Virg. in Epig. de Musarum inventis: Dulcilo quis calamis Euterpe flatibus implet.

Euthenæ, Εὐθηνα, urbs Cariæ, Steph.

Euthydemus, penul. prod. Εὐθύδημος, Philosophus fuit Tarentis, Apollonii Tyanci præceptor: de quo vide plura apud Suidam.

Euthymus, Εὐθύμος, Pugil insignis, in Locris Italizæ, qui Epizephryi cognominatur, ortus, Alcyone patre, vel (ut indigenis persualet) Cecina amne genitus, qui Locros à Rheniginis dividit. Hunc tradit Pausanias perpetuum fusile Olympiorum victorem: semelq; tantum fusile superatum à Theogene Thasio, non justo quidem certamine, sed circumvētum dolo: undē nec Theageni decretus honor: insuper damnatus ut multæ nomine talentum Euthymo representaret. Reversus inde in Italiæ, cum Temesæ heroë congressus, (cui oppidani quotannis eximia forma virginem tributi loco pendebant) vicit potitus est, Temesæosq; servitute liberavit, virginemq; illi destinatam uxorem duxit: quo nomine divinos honores etiam virus meruit. Vide hæc latius apud Suidam. Meminit hujus & Aelianus, Variæ historiæ li. 8: Euthymus (inquit) Locrus ex Italia, pugiles inclytus, & robore insigni fuit: lapidem gestabat ingenti magnitudine, qui Locris ostenditur: & Temesæum heros, quod cuiq; per vim abstulerat, reddere coegerit, etiam cum fœnore: ut inde natum sit adagium iis qui sordidos & injustos quæstus faciunt, affore Temesæum genium. Hic Euthymus ad amnum Cæcinam, oculis hominum apparare desit. Meminit ejus & Plin. lib. 7. cap. 47.

Eutocus, Autore Bocatio lib. 5. Apollinis & Cyrenes filius, qui fratribus ex Africa redeunibus, Cyrenis dicitur remansisse, & iis imperasse; qui unâ secum ibidem remanserit.

Eutrapelus, pen. corr. [Εὐτράπελος] Ger. Der namen eines beschissen Kunden.] Apud Horatium lib. 1 Epist. Viri cuiusdam nomen est in circumveniendis hominibus calidissimi. Eutrapelus (inquit) cuiusque nocere solebat, vestimenta dabat pretiosa. Vox est Græca, idem significans quod urbanus, falsus, & facetus.

Eutresium, Εὐτρεσίος, urbs Arcadiæ, Steph.

Eutresis, Εὐτρεσίς, pagus inter Thespias & Platæas, situs, quem Zethus & Amphitrys muris cinxerunt: sic dictus quod multis pœnas: id est, viis seu vicis prius usus & quasi perforat, fuerit. Hinc Eutresites Apollo, cuius templum ibi & oraculum celeberrimum fuit, Steph.

Eutychiā, Εὐτυχία, Insula est Thessalizæ adjacens, ante sinum Pagasicum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Eutychē, es, pen. cor. Εὐτυχη, Mulier Tralliana, triginta partus enixa, & virginiter libens rogo illata. Autor Plin. lib. 7. cap. 3.

Eutyches, [Ger. Ein böser lecher von Constantinopel / welcher versteugnet daß Christus warhaftig vnser Fleisch an sich genommen hätte.] Constantiaopolitanus abbas, tertius post Manetem & Apollinarem, alium affirmabat esse Christum, aliud verbum Dei. Negabatq; Christi carnem nostræ similem, nec in parte duas in eodem supposito naturas esse. Sed de cœlo corpus descendisse dicitabat, ac in virginis utero tanquam Solis radios penetrasse, ut visum sit sanc ex muliere generatum, quavis vere generatum non sit. Autor Suidas.

Eutychides, Εὐτυχίδης, Insignis fuit statuarius, qui Olympiade centesima vicecima floruit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

Euxinus pontus, [Εὔξινος πόντος] Ger. Das ungeheure oder ungasthar Meer so sich vñ dem engen Meerschlund in Thracien/ gegen Hæftgang vñnd Mitternacht erstreckt.] Mare illud est, quod incipiens à Bosphoro Thacio, vergit in Oriëtem & Septentrio-nem, prius Pontus Axœus dictus. Εὔξινος: hoc est, in hospitalis;

EXA EXQ FAB

propter immanitatem eorum qui ejus maris littora incolbant. Illi enim & hospites immolare solebant (ut autor est Strabo libro 7.) & carnibus perlesis, ex calvis eorum sibi pocula consumere. Postea vero quum in locis maritimis Iones aliquot oppida condidissent, exhibito Scytharum affectu lacrocio, receptoque Græcotum hominum commercio, pro Axe-no Euxinus: hoc est, hospitalis appellatus est. Idem penè de hujus nominis origine tradit Ovidius de Ponto: Feigida (inquit) me cobibeat Euxini littora ponti: Dicitus ab antiquis Axenus ille fuit.

E. ante X.

E xampædus ικανταῦ, Scythæ locus est inter Borysthenem & Hypanum fluvios, fontem habens ejusdem nominis utique adeo amarum, ut Hypanis aquas in quem influit, reddat impotabilis. Autor Herodotus, lib. 4.

Exectra, nomina hydæ. Vide in APPELLATIVIS.

Exgyius, Εξγιός, Viba Sicilia dicta, Αἴγιος ιχνα, Steph. Etym. videtur corruptum.

E xquiliūs, arum, ratum plurale. [Ger. Der höchste Bahnel oder Berg in der Stadt Rom / da jetzt die Kirch S. Maria majore ist] Mons Roma, dictus ab excubis regis Tullii Hostili, qui hunc collem urbì adjectit, (ut autor est Liv. lib. 1. ab Urbe) & in eum, ut frequenter habitaretur, domiciliū suum transluxit. Ovid. lib. 1. Fastorum: Addè quod excubias ubi rex Romanus agebat, Qui nunc Exquilias nomine collis habet. Sunt qui ab excubendo, Equilias dictas volunt, quod ea pars urbis quorum ante neglecta jacuerit, à Tullo rege fuerit exulta. Quicquid id est, constat certè per x, & sine dubio scribendum esse, contra receptum abusum.

E xquiliūs, a. um, Quod in Exquiliis est, aut ad Exquilias pertinet: ut Exquilina porta, Mons Exquilius. Vattro: Exquilinus mons septiceps apud zedem lunonis Lucinæ, ubi aditus habitate solet.

F

A bariā, Insula est in mari Germanico, nō procul à Cymbrica Cherroneo: alio nomine Burchanæ dicta. Fabania à Romanis dicta, propter similitudinem frugis, sponte ibi provenientis. Autor Plinius.

Fabariis, pen. cor. Fluvius in Sabinis, cuius menin Virg. 7. Aen. Qui Tyberim, Fabarimq; bibunt. Alio nomine vocatur Farfarū, autore Servio. Plautus: Dissipabo te tāquam folia Farfari. Ovid. - & amicæ Farfarus undæ.

Fabiānius, Φαβιανὸς, Martyris nōmē, qui unâ cum Sebastiano, quod Christum proficeretur, supplicio affectus est.

Fabiōrum familia, Romæ nobilissima fuit, cognomen hoc sortita ab eo tempore quo Romani penè omnes nobilissimi agriculturam exercabant: quod primus qui hoc cognomen adeptus est, in faba serenda excelleret: sicut etiam Ciceronis, Pisones, & Lentuli dicti sunt à lente, cicere, & pisis bene serendas. Horum tanta Romæ potèta fuit, ut bellum adversus Venientes, soli cum suis clien: ib. & servis in se seceperint: quicquid ex levibus aliquot pīxillis sapientis victoriam reportassent, tandem ad Alliam fluvium insidias circumventi, ad unum omnes casii sunt. Ovid. lib. 2. Fast. Vna dies Fabios ad bellum miserat omnes: Ad bellū missos abstulit una dies. Ex tanta Fabiorum clade unus tantum superstitus, qui nondum armis per tractem idoneus, in urbe reliquis erat: ex cuius sanguine per longam nepotum seriem natus Fabius ille Maximus est, qui Dictator adversus Annibalem creatus, cunctabunda quadam prudentia rem Romanā aliorum Imperatorum temeritate labefactatam, primus restituit. Fuit & alias Fabius, Allobrogum cognominatus, à rege Allobrogum ad Isaram flumen interempto.

Fabius pīctor, homo nobilissimus, juris & literarum antiquitatis bene peritus, ut est autor Cicero in Bruto. Fabianus, a. um, denominativum: Arcus Fabianus, Romæ erat iuxta regiam, in via sacra.

Fabiūs, a. um, aliud adjectivū: ut gens Fabia, Ovid. g. de Ponto. Fabrateriā, Φαβρατερία, Oppidum Campaniæ ad Terum fluvium. Iuvén. Satyr. 3: -- optima Soræ, aut Fabrateriæ dōmus, aut Frusinone paratur. Meminit hujus oppidi & Silius, lib. 8. Hinc deducitur denominativum Fabraternus, a. um.

Fabričiūs, cii, Φαβριχος, Nomen Romani civis frugalissimi, qui in tenuissimo censu, Samnitum munera forti animo spexit. Hic unicum frugalitatis exemplar fuit apud Romanos, patellam & salinam ex argento. tantum coledorum decorum causa domi habuit, ita tamen, ut patella cornicis pediculo sustineretur. Hujus filie ob paupertatem de publico dotata, ad maritos ierunt portantes gloriam domitricam pecuniam publicam. Hic adversus Pyrrhum Epitorum regem & Samnitæ gravissima bella gesit: adversus quos, ut bello invictum, iam munieribus se præstvit incorruptum, Regis euā medicum domini

domini sui mortem per venenum pollicetem, vincitum ad regem remisit.
Fābričāniūs, Φαβρικιανός, Fabriciani filius, qui matrem Fabiā interfecit, quod illa maritū suum occidisset, ut liberius adulterium cum Petronio adolescentem committeret. Autor Dotiteus apud Plutarchum.

Fābuliūnūs deus, [Ger. Der Sprachberg Gott bey den Römern / welche sie opfereten als bald ihre Kinder ansingen zu reden.] Qui pueris primò fari incipientibus præesse putabatur: cui etiam Romani sacrificabant, quum primū liberi eorum fari incipiebant. Autor Nonius, citans testimonium Varro de lis beris educandis.

Fādiūs, Pompejanus miles, cujus meminit Asinius Pollio, apud Cic. lib. 10. Epist.

Falacriūs, Φαλάκρος, Ptolemæo 7. Europæ tabula, promotorum est Sicilia, quod nōnulli idem esse credunt, quod vulgo hodie appellatur Melazō, vel Rafoculmo.

Fālērīj, orum, Φαλέριοι, Oppidum fuit Faliscorum in Tuscæ mediterraneis. Autor Ptolemæus lib. 3. cap. 1.

Fālernūs ager, teste Plin. lib. 14. cap. 5: Campaniæ tractus est, qui à ponte Campano incipiebat lœva potentibus urbanam coloniam Syllanam. Totus hic tractus vitiferos habet colles, generosissimo vino nobiles, quod à regionis nomine etiā Faleraum est appellatum. Huic inter generosa Italiz vina, secunda nobilitas tribuebatur. Prima enim laus dabatur Pucinō, quod à Græcis Pictum appellabatur. Nequaquam verò mirū videri debet, si hoc vini genus hodie, aut prorsus ignotum sit, aut minus celebre, quum etiam Plinii seculo (ut ipse testatur) exoleceret, culpa agricolarum, copia magis studētum quam bonitati. Pro vino frequentissimè neutri generis est: Tibullus tamen in masculino genere usurpat. Nunc (inquit) mihi fumosos veteres proferre Falernos.

Fālērīj, Φαλέριοι, Populi Hetrariorum fuerunt, quorum oppidū Falerii, Φαλέριοι, Stephano vocabatur. Ovidius: Additænam Tatium, Iunonicolasq; Faliscos. Vulgo, Monte Fiasco.

Fāliscūs venter, non dissimilis Lucanicis, inventus primò in Fałiscis. Papin. lib. 4. Sylvarum: Non Lucanica, non graves Falisci. Mart. lib. 1: Et Lucanica ventre cum Falisco.

Fanesiūs, [Germ. Wälder im Mittnächtigen hohen Meer / welche so grossen haben / als Plin. schreibt / daß sie sich mit denen bedecken dürfen.] Populi in Oceano Septentrionali, qui (ut ait) Plin. lib. 4. cap. 13. tales habent aures, ut eorum nuda corpora his tegantur.

Fanēstris colonia, Pomponio Umbriæ, sive agri Gallici oppidum est, nō procul à Pisaurum urbe, & Metauro amne, quod à Plin. lib. 3. cap. 14. Fanum fortunæ appellatur. Vulgo Fano. Vide PANOTII.

Fānniūs, Duorum oratorum nomen, quorum meminit Ciceron in Bruto: Horum (inquit) æstatibus adjuncti sunt duo C. Fannii, Marci filii: quorum C. Fannius qui Consul cum Dominicō fuit, unam orationem de sociis & nomine Latino contra Gracchum reliquit, sanè & bonam, & nobilem. Alter autē C. Fannius, M. F. C. Lalii gener, & moribus & ipso dicendi genere durior. Hæc ille.

Fānum fortunæ, Φάνο, Stephano, Agri Gallici urbs est, teste Plin. lib. 3. cap. 14. in litore Adriatico, inter Pisaurum & Senogalliam, non longè à Metauro amne sita: sic dicta quod in ea pulcherrimum Fortunæ templum fuerit. Hujus urbis incolæ, Faneses: & colonia ipsa, Fanestræ à Pomponio appellatur. Vide Panestræ colonia.

Fānūs, Deus qui cunctibus præterat, vel deus anni. Cujus imaginem quam Phœnices vellent exprimere, draconem finixerunt in orbem redustum, caudamq; suam devorantem, ut appareat mundum in se revolvi. Macrobi.

Faran. [Σύν παράν, Φαράν.] Oppidum trans Arabiam, Saracenis junctum, qui in solitudine vagi errant. Pharan (inquit Stephanus) oppidum est inter Aegyptum & Arabiam: à quo fit gentile Pharanites, Φαρανῖτες, & possessivum, Pharaniticus, Φαρανιτικός.

Farfārūs, sive Farfar, [Germ. Ein fluss in Syrien so vnden am Berg Libano entspringt.] Syriæ fluvius, qui ex radicibus Libani montis emittitur, & per Antiochiam fluens, Syriaco miscetur mari. Farfarus etiam dictus est fluvius per Sabinos fluvias, de quo Ovidius: & amoenæ Farfarus undæ. Alio nomine dicitur Fabaris, penultima correpta. Virgil. lib. 7. Aeneid. Qui Tybrim, Fabarimq; bibunt. Farfarum vocat Plautus in Pœnulo arborem populum: Prosternebam (inquit) eos ut folia farfari, quæ levi pulsu venti alicuius, Autumno universa aliquando cadunt.

Fāscellīs, idis, Dicta est Diana, à fasce lignorum, in quo abscon dium ejus simulachrum Oreastes & Iphigenia ex Taurica re gione Artiam attulerunt.

Fātuū, [Germ. Ein Götter der Römischen Weiber / welche sie nacht opfereten / und kein Mannperson darju nur schmecken darf.]

Deç nomen erat cui à Romanis matronis in opero sacra fie bant nocturno tempore. Viri autem tanta cura ab ejus sacris arcebantur, ut vel in ædem ejus inspexisse, capitale haberetur. Rationem hujus assert Macrobi. libro 1. Satur. cap. 12: Fatuam dum inter homines ageret, Fauni uxorem fuisse tanta pudicitia, ut perpetuò gynæcio: hoc est, mulierum conclave inclusa, nullum unquam virum præter maritum aspicerit. Varro eadem esse existimat quæ & Telluris & Terra nomine à Romanis colebatur. qd Fatuæ autem nomine à fando deductum volunt, quod infantes partu editi, nō prius vocem edunt quæ terram attigerint. Eadem & Bona dea vocata est, quod omnium nobis ad vietum bonorum causa est: & Fauna quod omni usu animantium favet: & Ops, quod ipsius ope vita constat.

Fātūlūs, Qui & Faunus dictus est, Pici Latinorum regis filius, cuius uxor Fatua, vel Fauna dicta fuit. Vide Servium in illud Virg. lib. 7. Aen.

Hunc Fauno & Nympha genitum Laurenti Marica Accipimus: Fauno Picus pater.

Fāventiā, Φαέντη Stephano, Civitas in octava regione Italiæ quam hodie Itali sua lingua vocant Favenza. Ejus incolæ vocantur Faventini, Fidentini finitimi, teste Plinio, libro 3. capite 15.

Fāvīj, Antea Fovii à familiæ authore dicti, qui ex ea natus fuit cum qua Hercules in fovea concubuit. Quamvis alii putent ita vocitatum, quod primus ostenderit quemadmodum ursi & lupi foveis caperentur. Vt cunq; sit, constat à fovea di etos fuisse. Vnde Fovii, non Favii primū appellati sint.

Fāuñā, Vide FATEVELVS.

Fāuñī, [Ger. Waldgötter/oder Waldbäder.] Agrorum & sylvarum putati sunt dii, qui post prolixum tempus moriuntur: quod è terra geniti sunt. Ovidius 1. Metam. Sunt mihi semi dei, sunt rusticæ nomina Fauni, Et Nymphæ, Satyriq; & monticola Sylvani. Ex quo loco appetat, alias esse Faunos, alias Satyros, & rursus alios Sylvanos.

Fāuñūs, Φαῦνος, Filius Pici & pater Latini, antiquissimus Aborigine rex, Deus post mortem habitus, qui regnavit in Latio. Is genuisse etiam fertur Faunos, Satyros, Panes, & Sylvanos rusticorum numina, quos Poëta singunt & cornigeros, & caprinis pedibus.

Fāvōniūs, [Germ. Der Westwind Belg. West.] Ventus ab Occasiæ equinoctiali spirans, contra Subsolanum, teste Plin. lib. 2. ca. 47. A' foveando dictus, quod cuncta foveat, & φυγεῖ. Est enī genitalis spiritus mundi, quo plantæ hyberno frigore enectæ reviviscunt. Vnde etiam à Græcis Zephyrus dicitur, quasi φύγει: hoc est, vitam afferens.

Fāvōrinūs, Φωνεῖ, Φωνη, Nomen philosophi, de quo fit frequens mentio apud Gellium, Oriundus fuit Arelate celebri Gallie Narbonensis oppido. Inde in Græciam profectus, sub Dione philosophiæ operam dedit. Hic tria præcipue in se sollebat admirari: quod Gallus quum esset, Græcis faret: quumq; evnuchus esset, in adulterii tamē suspicionem aliquibus veniret: & quum imperatore inimicum haberet, adhuc tamē viveret. Erat enim Adriano Cæsari infensissimus. Hunc Heroes Atticus patrem solebat appellare, hæresque librorum ab eo factus est. Hæc ex Philostrato. Aelianus de varia historia, dicit hunc quandoq; in disputatione quadam Adriano celsisse, admiratibusq; proximis: Nōnne cedam, inquit, ei qui videnti habeat legiones?

Fāustūlūs, Pastor, Remi & Romuli nutritor, Vide Liv. lib. 1. ab Urbe.

Fāustūs, L. Sylæ Dictatoris cognomē fuit, quod sibi ille ob perpetuam in rebus gerendis felicitatem arrogavit. Fāustus Quintilius Senator sub Juliano principe fuit. Fuerunt & alii hoc nomine, quorum catalogum vide apud Volaterianum.

F ante E.

Fēlīnā, Vulgo Bologna, Vrbs Italiz, postea Bononia appellata, ut scribit Plin. lib. 3. ca. 15. in descriptione octavæ regionis Italiz: Intus (inquit) colonia Bononia, Felsina vocitata, quod princeps Hetturiz esset.

Fenestella nomen proprium-historici, sœpius à Plinio citati, qui novissimo tempore Tyberii Cæsaris claruit, de hoc nomine ita Alciatus in lib. 11. parergon: Latini, inquit, veteres, calvos in medio capitis Fenestellas vocabant, quod ea calvities sicut vaseculo sudes: ita etiam fenestrae similitudinem præse ferret: hincque historici Fenestellae nomen apud Plinium, quod ea corporis parte glaber autor ejus familie fuisset. Fenestella item alijs fuit, cuius de magistratibus Romanorum liber extat.

Fērentīnum, penult. prod. [Φερενίνη Ptolemæo. Germ. Ein Stad in Tuscia Italiz.] Oppidum est Tuscorum, juxta Fesulas, non procul ab Arno fluvio. Cujus oppidi incolæ dicuntur Ferentini, Φερενίνης. Autor Plin. lib. 3. cap. 5. & Pomponius Me-

I 5 alib.

138 FER FES FID FIG FLA

la lib.2. qFerentines autem, Latii populi sunt, apud eundem Plinium loco jam citato: quorum oppidum Ferentinum com memoratur à Strabone, lib.4.

Feretriū, φερέτης. Dictus est Iupiter non à pace ferenda (ut quibusdam visum est) sed à ferendis spoliis. Nam Romulus devictis Ceninensibus hostium spolia ferulo ad id factio, in Capitolium detulit, ibi q; ex quercu suspensa, Jovi cōsecravit, eodemq; in loco Iovi Feretrio templum coadidit, auctorque fuit posteris, ut ed capta ex hostibus spolia deferent. Liv.lib.1. ab Urbe: Inde exercitu victore reducto, ipse cū factis vir magnificis, tūm factoram ostentator haud minor, spolia ducis hostiū cæsi suspensa, fabricato ad id aptè ferulo gerens, in Capitolium ascendi: ibi q; ea quum ad querū pastoribus sacram deposuisset, simul cū domo designavit Iovis templo fines, cognomenq; addidit Deo: Iupiter Feretri, inquit, hæc tibi vīctor Romulus Rex regia arma ferotemplumq; iis regionibus, quas modò animo metatus sum, dedico: sedē optimis spoliis quæ regibus, ducibusq; hostiū cæsis me autem sequentes posteri ferent. Hæc templi est origo, quod primum omnium Romæ sacram est. Ita deinde diis visum, nec irritā conditoris vocem esse, qua laturos eō spolia posteros nūcupavit, nec multitudine compotum ejus doni vulgarem laudem. Bina postea inter tot annos, tot bella, opima parta sunt spolia: adeò rara ejus fortuna decoris fuit.

Feroniā, [φερονία. Germ. Ein Waldgöttin.] Nemorū dea, à ferendis arboribus. Virg.7.Aeneid. - & viridi gaudens Feronia luco. Tradunt enim cum lucus ejus fortuito arsilissi incendio, & ob id transferre inde dea simulachrum incolæ vellent, nemus subito eviruisse. qFuit & Feronia civitas sub monte Soracte, in qua ejusdem nominis dea erat, quam finitimi mira religione venerabantur.

Ferrariā, [Vulgō Ferrara. Germ. Ferde.] Nomen urbis celeberrimæ in Italia circumpadana. Item promontorium in Hispania non procul à Carthagine nova: ita nominatum quod habeat ferri fodinas feracissimas. Vide Melam, lib.2.

Fescenniā, [Germ. Ein Stag in Hetruria heißt jetzt Castellana.] teste Plin.lib.3 cap.5, Hetruriæ civitas est, cuius populi originem trahunt ab Atheniensibus.

Fescenniūs, a,um, Virgil.7.Aeneid. - hi Fescenninas acies, æ quoq; Faliscos.

Festus, Domitianus amicus, qui dum mentagra usq; ad desperationē laboraret, gladio se trajecit: prius tamen amicos consolatus. Ejus mortem Martial.lib.1.descripsit.

Fesulæ, arum, Olina Hetruriæ insignis civitas fuit: hodie modicū vicus non procul à Florentia: Conditam autem volunt ab Atlante Mauritaniae rege.

Fidēnā, æ, pen. prod. φιδένη, φιδένη Stephano: & Fidenæ, arum, φιδένη Straboni, Vrbs Latinorum mediterranea. Virg.6.Aeneid.Hi tibi Nomentum Gabios, urbemq; Fidenam. Iuv. Satyr.6: Vivat Fidenis, & agello cede paterno.

Fidēnæs, φιδέναι, φιδέναι Stephano, Dicti sunt Fidenarū incolæ: quorum meminit Plin.lib.3.cap.5.

Fidēntiā, æ, φιδένη. Vulgō Fiorenzola, Oppidum est in octava regione Italiz, cuius incolæ dicuntur Fidentini, quorum meminit Plin.lib.5.cap.15. qEst & Fidentia, Hispaniz Bæticae urbs, inter Bætin amnum & Oceanum sita, alio nomine Iulia appellata, autore eodem Plin.lib.3.cap.1.

Fidiculanus Falcula, Senator levissimus, quem Cicero in Oratione pro Ceciana splendorem ordinis Equestris, decus iudiciorum, & exemplar antiquæ religionis per ironiam appellat.

Fidius, Iovis filius creditus est, quem ut fidei præsidem colebant, ὁμοίος. Plaut. per Deum Fidium credis jurato mihi. Unde dicimus Medius fidius: de quo suo loco.

Figites, ut ait Plin. Sunt animalia Aethiopiz, fusci coloris, mammillas geminas in pectore habentia, sicut homo: nec ferunt multum, ut quæ domari non possint, nec ita mansueta, ut nocentibus non noceant.

Fimbriā, Nomen fuit Romanii civis crudelitate insignis, qui quum Scævolæ, quem graviter vulneraverat, diem dixisset, quærentibus quid in Scævola esset accusaturus: Quod, inquit, non totum corpore ferrum receperit.

Firum, Pomponio, φίρων Ptolemaeo, Piceni castellum est, cuius meminit & Plin.lib.3.cap.13.

Fideles, hujus Flaminis, masculino genere, sacerdotē significat. [Germ. Ein Pfaff oder Priester. Pol. Pop, pleban. Vng. Pap, predikator. Äng. Präst.] Sumbant autem Flamines ab eo Deo cognomen, cui sacra faciebant: ut Flamen Dialis. dñs hoc est: hoc est, à Iove, quasi Iovialis: Martialis à Marte: & Quirinalis à Quirino: hoc est, à Romulo. Ratio autem nominis tracta est a filo, quo caput cinctum habebant: ut docet Servius his verbis: Flamines in capite habebant pileum: quod

FLA FLE FLO

quum per æstus ferre non possent, filo taatū capita religare cœperunt: nam nudis penitus capitibus incedere nefas erat: unde à filo quo utebantur, Flamines dicti sunt, quasi filamines. Plin.lib.18.cap.11: Varro Flaminem faba non vesci tradidit. Cic.2.de Legibus: Divisq; aliis alii Sacerdotes, omib; Pontifices, singulis Flamines sunt.

Flaminiā, Flaminis domus. [Pol. Plebanya. Vng. Pap haza.] Gell.lib.18.cap.15: Ignē è flaminia id est, Flaminis Dialis domo, nisi sacrum, efferti jus non est.

Flaminiā, Flaminis uxoris erat. Gell.lib.10.cap.15: Eædē ferme ceremonia sunt quas Flaminicas sacerdotissas Diales scorum ajunt observitare. Hoc etiam nomine appellabantur virginis Flaminicæ Dialis præministræ. Autor Festus.

Flaminiūm, nii, Est Flaminis dignitas, sive sacerdotium. [Pol. Plebanīwo. Vng. Pap fág.] Liv.6.bell.Punic.C. Claudius Flamen Dialis, quod extra perpetuā dederat, Flaminio abiit. Gell.lib.10.cap.13: Vxorem si amisit, Flaminio decedit. Hic nota, Abire, & decedere Flaminio, eo modo dictum, quo abire magistratu, officio, &c.

Flaminiūs lictor, (inquit Festus) dicitur qui Flaminis Dialis sacerorum causa præstò erat. qFlaminius Camillus, puer patriminus & matriminus, qui Flaminis Diali in sacrificiis præministrabat. Antiqui enim ministros Camillos dicebāt. Autor Festus. Flaminiūrum nobilis fuit Romæ familia: ex qua fuit T. Flaminius, qui ad Thrasimenum lacum ab Annibale cum universis penè copiis delectus est. Hic viam Flaminiam stravit à Roma Ariminum usq;. q Fuit præterea T. Quintius Flaminius superioris filius, cuius vitam latè exequitur Plutarchus. Hic in suo Consulatu Macedonum Regem Philippum acie viðū eō necessitatibus compulit, ut Demetrium filium obseruare, Græciæq; civitatis, quæ illius jugo parebant, abstineret cogeretur. Huic frater fuit L. Flaminius fratri dissimillimus, qui à Catone tum Censore per ignominiam Senatu fuit cœctus, quod quum Galliæ provinciæ præficeret, in gratiam pueri quem turpiter à se amarum per omnē provinciam circumvexerat, Gallum quendam in convivio suis manibus intercessit. Autor Livius.

Flaminiū via, Quæ per portam Flaminiam ad Tyberim sitam, Ariminum usq; dicit. Nomen habet à Flaminio Consule qui eam stravit: à quo & Circus Flaminius, & Forum Flaminium nomē accepert. Cic.12.Philipp.Tres ergo, ut dixi, viæ: à supero mari Flaminia: ab infero Aurelia: media Cassia. Ovid.1. de Ponto, Eleg.9: Spectat Flaminia Claudia juncta via.

Fländriā, ria, [Germ. Fländen ein Landeschaft im Niederschweiz.] Regio est in finibus Belgarum, ad littora Oceani Septentrionalis posita: in qua sunt urbes insignes, Gandavum & Brugæ, Flandres.

Flaviā familia, à flavedine capillorum dicta, quæ tres contubus Romano populo Imperatores dedit, Vespasianum, Titum & Domitianum.

Flaviā colonia, [Germ. Die Stadt Cesarea in Palästina.] Palestina urbs, primum ab Herode condita, & in gratiam Tiburtii Cæsarea appellata. Postea deducta eō à Flavio Vespasiano colonia, Flavia appellata est. Autor Plin.libro 5. capite 13.

Flaviālīs, ut flaviālūm collegium apud Sueton. in Domitione: Assidibus Diali sacerdote, & collegio Flaviālūm pari habitu.

Flaviobriga, φλαβριγα, Oppidum Vardulorum in Hispania citeriori: cuius meminit Plin.lib.4.cap.20.

Flaviopolis, φλαβριόπολις, Thraciæ oppidum, eo in loco conditum ubi antea Zela fuerat. Autor Plin.lib.4.cap.11.

Flavissæ, Vide in APPÉL,

Flavium, φλαβριό, Norici oppidum est apud Plinum lib.3. capite 24.

Flaviniūm, Locus Italiz in Sabinis sub Soracte monte. Vide Servium in illud Virg.7.Aeneid. Hi Soractis habens arces, Flaviniaq; arva.

Flavona, pen. prod. φλαβριόντα Ptolemaeo. Oppidum est Illyrici, apud Plin.lib.3.cap.21.

Flevo, [Germ. Ein von den ausgängen des Rheins/wird jetzt die Wagenneßt.] Rheni fluminis ostium, ut scribit Pomponius Mela, lib.3. Plin.lib.4.cap.15, alterum ostiorū Rheni, Fleuum: alterum Heliinium appellatum scribit. q Cornelius Tacitus lib.3:Fleuum castellum esse ait prope Rheni in Oceanum extum, à quo aut sumptum nomen, quod alveo daretur: aut certe prūs aalveo natum, in castello retentum est.

Florā, ræ, [Germ. Ein Obstsort der Wiesen / ist ein reiche gemeinsame Wiese genannt, welche die Römer zu Erbē gesetzet hat, auf daß ihre jahrzeit gehalten würden.] Dea quædā à Romanis in honore habita, quam floribus præfesse volebant. Hanc meretricem fuisse ajunt, quæ quum magnas opes corporis quæstus quæsivisset, populum Romanum scriptis hæredem, certamq; pecuniā reliquit, cuius ex anno sonore suus natalis dies celebraretur

editione

FLO FLV FOC FOL FON

editione ludorum, quos appellant *Floralia*, sive *Indos Flora-les*. Quod quia Senatui flagitiosum tractu temporis videba-tur, ab ipso nomine argumentum sumi placuit, ut pudendæ rei quædam dignitas adderetur: deam finxerunt esse quæflori-bus præsit, camq; oportere placari, ut fruges cum arborib; aut vitibus benè, prosperè, florescerent. Celebrabantur illi ludi omni cum laetitia, convenientes memoræ meretricis: præter verborum licentiam audabantur flagitante populo meretrices, quæ mimarum functæ officio, in conspectu multitudinis ad satietatem usque impudicis motibus detineban-tur. Hæc à Græcis χλωρες dicitur. Ovid. 4. Fastor. Chlōris erā quæ flora vocor.

Floraliā, iūm, [ἀρτεμίσια. Ger. *Artemistische Fästtag und Schauwspiele* / so man zu Ehren der Götter zu Rom hält.] Dies festi, ludic; in honorem Floræ instituti, quæ floræ dea habita fuit. Quintil lib. 1. cap. 9: Quædam tamen & faciem solecismi ha-bent, & dici vitiosa non possunt: ut, *Tragœdia Thystes*, & *Ludi Floralia*, ac *Megalelia*. Ovid. 4. Fastor. *Exit & in Majas festum Florale Calendas.* q; *Floralia etiam dicuntur loca in quibus sunt Flores*. Varro lib. 1. de Rust. cap. 23: Nec minus ea discriminanda isti cōserendo quæ sunt fructuosa, ab iis quæ sunt propter voluptatem, ut quæ pomaria, aut *floralia* ap-pellantur.

Floraliūs, a, um, adjectivum à *Floralibus* deductum, quo id significatur quod ad *Floralia* pertinet, aut quo in *Floralibus* utebantur. Mart. lib. 8: Et *floralitis* laet arena feras.

Florētiā, æ, [Ger. *Floris in Italien*.] Vrbs insignis Hetruriæ, olim *Fluentia* dicta, quod sita sit ad *fluentum Arni flumi-nis*: & populi ipsi, *Fluentini*: quorum meminit Cato in Ori-ginibus, ut resert Angelus Politianus Epistola ad Bartholo-mæum Scalam. Vulgo *Fiorenza*.

Florētiūs, Imperator, qui Tacito successit, dolens Probum militis peritum à magna exercitus parte esse electum, sibi ipsi venas incidit, effusoq; sanguine consumptus est.

Florius, fluvius est Gallicæ in Hispania: Plin. lib. 4. cap. 20. *Flumentana porta*, [Ger. *Die Wasserporte der Stadt Rom*.] quam Tyberis in urbē intrans, in sinistra parte ripæ reliquit: dicta quod Tyberis quandoq; in eam influxerit.

Fluōniā, æ, Iuno, quam mulieres colebant, quod sanguinis fluorem in conceptu retinere putabantur. Bocatius in Genealogia deorum.

F ante O.

Focunates. Plinio populi sunt in Alpibus, lib. 3. cap. 20.

Folia, Mulier quædam fuit Ariminensis, beneficii famosa.

Horat. Non defuisse masculæ libidinis Ariminensium Foliā.

Fons Sōlis. In desertis Libye est, ultra Cyrenaicam regionē: juxta Iovis Ammonis oraculum, cuius aqua manū & vesperi-tepidæ est: meridiano tempore gelidissima: sub medium no-stem servidissima. [ἰδία μητέρα. Germ. Der Sonnen Brunnen in der einde Libye gelegen / welches Wasser abents und moergens läuft ist: zu Mittag ganz fast: zu Mitternacht ganz heiß.] Fontem autē Solis appellat, quod à Sole regi videatur, & pro ratione di-versorum cardinum: quos ille peralbitur, calorem tepore, te-poremq; frigore permuteat. Apud Ammonios (inquit Herodo-tus lib. 4.) aqua fontana est, quæ sub matutinum quidem repet: sub horam, qua forū frequentissimum est, frigescit: sub meridiem multo frigidior est, eaq; hora hortos irrigant. De-clinante jam die remittitur frigus, donec Sol occidit: tunc te-peccit, magis ac magis calescens usque ad medium noctem, quo tempore fervens exstuat: præterita nocte media, ad au-rotarum usque refrigescit. Cognominatur autem *Fons Solis*. Hæc ille. Meminit hujus fontis & Ovid. lib. 15. Metam. quam-vis Ammonis, nō Solis fontem appelleret: medio (inquit) tua corniger Ammon. Vnde die gelida est, ortuq; obituq; cale-scit. Silius quoq; lib. 3, Ammonis oraculum describens: Stat (inquit) fano vicina novum & memorabile, lympha. Quæ na-scente die, quæ deficiente tepeccit: Quæque riget, medium quum Sol accendit Olympum. Plin. lib. 2. cap. 103, duos hu-jus naturæ fontes commemorat, quorum alterum à vicino oraculo, Ammonis fontem appellat: alterum apud Troglo-dytas collocat, Aethiopis populos, cumq; Solis fontem no-minat. Verba eius sunt hæc: Iovis Ammonis fons, interdiu fri-gidus, noctibus seruet. Deinde subdit. In Troglyditis, fons Solis appellatur, dulcis & circa meridiem maximè frigidus: mox paulatim tepeccens, ad noctis media fervore, & amari-tudine infestatur.

Fonteſā, Virgo Vestalis, Fonteii soror, cuius meminit Cicero in Oratione pro Fonteio.

Fontināls porta dicta est Romæ, quæ alio nomine Capena dicitur, ob propinquitatem scaturientium fontium. Iuvena-lis Satyr. 3: Substitit ad Veteres arcus, madidamq; Capenam. Livius: Aediles alteram porticum ad portam Fontinalem, ad Martis aram, qua in campos iter esset, perduxeré. [German. *Wiesen Thor zu Rom*.]

FOR FOS FRA 139

Forcūs, φόρκυς, Nomen viri proprium, qui tres filias habuit Gorgonas, Sthenyo scilicet, Euryalem & Medusam, quæ ni-mis locupletes fuerunt, & Gorgones dicuntur: id est, terræ cultrices.

Fördicidīa, dies festus à fôrdis bubus: hoc est, prægnatibus: quod eo die immolarentur boves prægnantes in curiis: à for-dis cædendis fördicidia dicta.

Foriculus, Deus putur, forum præses. [γρεῖος. Germ. Der Thüren-gos.] sicut Cardineca Dea, quæ cardinibus præterat: & Liminentinus Deus, qui præterat limini.

Förmiæ, arum, φορμία, Vulgo *Nola*; aliis, *Formie*. Vrbs est Campaniæ maritima juxta Cajetam, Læstrigonum quondam se-des, à Laconibus (ut Strabo autor est) condita: à quibus pri-mùm Hormiæ dictæ sunt, sive à frequentia, bonitateq; nō ὄ-μον: id est, stationum, ut Festo placet: sive δῶρο τῆς ὄμον: id est, ab impetu Læstrigonū (ut Servio placet) qui anthropophagi fuisse peribentur. Quicquid id est, primùm Hormiæ dictæ putastur: & deinde aspiratione in F commutata, Formiæ. Ve-risimile est, illud esse oppidum quod quinto à Cajeta lapide situm, vulgo *Nolam* vocant.

Formiones, Vide PHORMIONES infra.

Förmlō, Ptolem. Istræ fluvius, hodie *Cisenus*.

Förtünatæ insulæ, A' fructuum ubertate, aërisq; tēperie di-ctæ sunt, μαρτυρεῖσθαι. Strab. lib. 3: Fortunatæ insulæ contra extremam Mauritaniam ad Occidentem sunt, quam quidem ad partem & Hispaniæ terminus Occiduus concurrit. Sunt autem sex numero, ut ex Iubæ sententia tradit. Plin. lib. 6. cap. 32: quarum prima Ombrion appellari ait: secundam Junoni-am: tertiam eodem nomine: quartam Capriaram: quintam Nivariam, perpetua nive nebulosam: sextam Canariam, plenā canibus ingentibus. Fortunatæ insulæ (inquit Mela lib. 3:) ab-undant sua sponte genitis, & subinde aliis super aliis innascé-tibus, nihil sollicitos alunt: beatius quām ulla urbes excultæ: una singulari duorum fontium ingenio maximè insignis: ala-terum qui gustavere, rīsu solvuntur in mortem: ita affectis remedium est ex altero bibere. Solinus magna ex parte fabu-losa esse scribit, quæ de Fortunatis insulis traduntur, uamq; tantum esse, quæ nonnihil habeat fertilitatis, nimio tamen ca-lore infesta. Hodie omnes uno nomine *Cannarie* vocantur, à fertilitate cannarum, in quibus nascitur saccharum.

Förlū, orum, [Ger. Ein Statt in Italien heißt jetzt Forolo] Op-pidum Sabinorum, saxoso in loco situm: Strabo lib. 5, Petran vocat ad rebellandum, quām ad habitandum aptiorem. Virg. 7. Aen. Qui Tetricæ horrentes rupes, montemq; severum, Ca-speriamq; colunt, Forulos, & flumen Hymellæ.

Förum Bibalorū, Vulgo *Fomilla*, Hispaniæ Tarraconen-sis op-pidum est non procul à Vaccæs, cuius meminit Ptolemæus lib. 2. ca. 6: Sunt nonnulli qui putent idem esse cum eo, quod ho-die *Fomillam* appellant.

Förum Claudii, Oppidum Alpinum, Centronum metropo-lis, apud Ptolemæum, lib. 3. cap. 1. Sunt qui existiment idem esse cum eo, quod hodie *Tarentiam* vocant.

Förum Clodii, Vulgo *Forca nova*, Oppidum Hetruriæ, cuius incolæ Foroclodii nominantur à Plin. lib. 8. ca. 5. Fuit præter-ea ejusdem nominis oppidum in octava regione Italie, cuius meminit idem Plin. lib. 3. cap. 15. Dom. Mar. Nig. lib. 7.

Förum Cornelii, Vulgo *Smola*. Oppidum est in via Aemilia, quod & forum Syllæ appellatur: utroque nomine deducto à Cornelio Sylla Dictatore, qui ibi primus forū instituit. Foro-cornelien-sis agri meminit Plin. lib. 3. cap. 16. Hodie *Smola* vo-cant, quasi Aemyliam, à nomine viae, in qua sita est.

Förum Iulii, sive Forum Iulium, Oppidum est Narbonensis provincie, Octavianorum colonia, teste Plin. lib. 3. cap. 4. ho-die servatis non obscuris prisci nominis vestigiis *Frejulum* vul-gò appellatur. q; Fuit & Carnorum sive lapidū oppidum ejusdem nominis, teste Ptolemæo, lib. 3. cap. 1. à quo tota regio hodie corrupto nomine *Frejulum* appellatur.

Förum Segusiæ, Galliæ Lugdunensis oppidum est, a-pud Ptolemæum, lib. 2. cap. 9. idem cum eo (ut putatur) quod hodie *Burgum Bressie* appellant. *Bourg en bresse*.

Förum Livii, Vulgo *Forli*, Oppidū Aemiliæ, in octava regio-ne Italiae, Cornelii Galli Poëta natalibus nobilitatum. Memi-nit hujus oppidi Plin. lib. 3. cap. 15.

Förum Gigurorum, sive *Egurorum*, à Ptolemæo, lib. 2. ca. 6: appellatur urbs quædam Hispanæ, in tractu Tarraconen-sis, quæ à nonnullis eadem esse creditur, quam Hispani sua lin-gua vocant *Medina de Rioseco*.

Fössæ Marianæ [Ger. Ein Statt in Delphinen heißt jetzt Aigies mortes.] Apud Ptolemæum, lib. 2. cap. 9: Galliæ Narbonensis oppidum est ad alterum ex Rhodani ostiis situm: ita dictum à propinquâ fossâ, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ut scribit Strabo lib. 4. ostreis abundantem.

Fössæ Papyrianæ, Tuscorū civitas Ptolemæo, hodie *Fossonovæ*. Francordia, Vrbs Franconiz ad Moenum sita, ob totius Eu-rope

ropæ emporiū celebratissima. quod est & alia in Germania ejusdem nominis ad Viadrū sita. [Vulgo Frankfurt an der Oder.] Francones, [Germ. Die Franken.] Germaniz populi sunt, quos nonnulli Francos Orientales vocant: à Septentione Chattis, & Cheruscis: à Meridie, Noricis finitimi: ad Occasum Rhenū fluvium: ad Ortum, Hercyniæ sylvæ partem, qua Boëmiam attingit, habentes. Hi olim bonam Galliarum partem occupaverunt, ubi Hodie Lutetia Parisiorum sita est, quæ etiam Galliæ pars ab illis Francia dicta putatur. Franconū meminit Cicero in Epist. ad Attic.lib.14.

Fréglæ, arum, Φρέγαλλος Stephano, Vulgo Ponto corvo, olim civitas fuit clarissima inter Formias & Sinueslam sita, non procul à Liri amne, quem nunc Gariglianum vocamus. Cujus etiā hodie non obscura extant vestigia, ex quibus facilè potest estimari quanta olim fuerit ejus urbis amplitudo. Hæc quum à Romanis defecisset, diruta fuit, & ad vicum jam usq; à Strabonis tempore redacta. Silius libro 8: - obfessæ campo squalente Fregellæ. Idem alio loco: Et quæ fumantem texere giganta Fregellæ. Inde Fregellani populi dicti, quorum meminit Plin.lib.3.cap.5.

Fregellanus, adjективum: ut Fregellana vitis, Colu.lib.3.cap.2. Fregellanus. Nomen proditoris, cuius meminit Cic.5.de Finibus: Quis Fregellanum proditorum, quanquam Reip. nostræ profuit, non odit?

Frentanī, Populi sunt Italiz, nō procul à Dauniis & Picentiniis, diversi ab iis, quos alibi Ferentinos, & ab iis quos Ferentines diximus appellari. Horum regionem Plinius lib.3. capite 11: Frentanam vocat, à Frentone vicino fluvio deducto nomine.

Friburgum Vrbs, alia in Brisgoia, alia in Vchtlandia, alia in Misnia.

Frisl̄i, [Germ. Frieslandt.] Populi sunt Oceanū Septentrio-nalem siti, Batavis & Sicambriis finitimi, etiam hodie nomen retinentes.

Fronto, Philosophæ simul, & dicendi præceptor M. Antonini principis, adeò ab illo dilectus, ut ille statuam ei à Senatu statui decernendum curârit. Autor Capitolinus. quod Frontonis alterius sub Nerone meminere Tacitus, Iuvenalis, & Martialis: Claram militiz, Fronto togæq; decus.

Frusino, pœ. corr. Frusinoris, Civitas Campaniæ, à qua Frusinates populi ad Falernum, quorum meminit Plin.lib.3.ca.5. Iuven. Satyr.3: - optima Soiz, Aut Fabrateriq; domus, aut Frusinone paratur. Silius lib.12: Bellator Frusino. Sed hic populum significat. Ptolemæus Frusinum inter Latii oppida enumerat, lib.3.cap.1.

Frutinæ, Dicitum est templum Veneris Frutæ. Festus.

Fruxinum, Frysinga, Vrbs Bavariæ.

F ante V.

Fucinūs, pen. corr. Lacus in quarta regione Italiz, prope Albenes Marforum populos. Martial.lib.1: Fucinus & pigris taceat stagna Neronis. Virg.7.Aen. Te nemus Angitiæ, vitrea te Fucinus unda, Te liquidis leviter lacus.

Fufidūs, Oratoris nomen, cuius meminit Cicero in Bruto: Fufidius, inquit, in aliquo patronorum numero fuit.

Fugallæ. [Germ. Römische Festtag so man hieß zur Widergedeckung der vertriebenen Königen / und der erlangten gemeinsamen Freiheit.] Festa fuerunt Romæ in memoriam exactorum Regum, libertatæq; Republicæ instituta. Censorinus de die geniali festu hoc, Regifugium vocat, quod eo die Tarquinius ab exercitu ad Postenam Hetruscorum regem fugiit. Celebrabantur autem Fugalia mense Februario post exacta Terminalia. Augustinus lib.2.de Civit. Dei: Sed demonstrantur loca talibus aliquando conventiculis consecrata, non ubi ludi agerentur obsecni, vocibus & moribus histriionum: nec ubi Fugalia celebarentur, effusa omnium licentia turpitudinum, & vere fugalia, sed pudoris & honestatis.

Fulco, Andegavensium princeps fuit, quintus Rex Hierosolymorum, qui equo in caput verso occubuit, quum regnasset annis undecim. Volaterranus.

Fuliginates, populi sunt Vmbriæ in Italia, ut scribit Plin.lib.3.cap.14.

Fulsinates, Populi sunt insulani, juxta oram Illyrici: quorum meminit Plin.lib.4.cap.21.

Fulvij, fuit uxor quatuor turbulentorum civium, qui pestes fuere patriæ: prius Catilinæ: deinde Clodii: tertio Curio-ais, qui bellum civile inflammativit: quartò Antonii triumviri, cuius jussu cùm Cicero Orator interfectus esset, Fulvia uxor Antonii adeò lætata est, ut lingua exemptam ex interficti capite, aciculis confoderit.

Fulvius, Flaccus Censor testum marmoreum Iunonis Laciniæ spoliavit, ut ædem quam dedicaverat Equestri Fortunæ tegeret, Autor Livius lib.42.

Fundi, orum, φύδι, Vulgo Fondi, Oppidum est Campaniæ inter Tarracinam & Cajetam, quod intercidit: hodie solum

palustre ibi: ita tamen ut ædificiorum ruinæ ac vef-
nantur: à quo Fundanus lacus appellatus est, & Fur-
ger. Plin.lib.3.cap.5: Inde generosa vina Fundana,
bus commendata:

Furiæ, Vide in APPELLATIVIS.
Fusiūs, Fæneratoris nomen, apud Horat.1.Serm. Sat.2:
Fusidius vappæ famam timer, ac nebulonis,
Dives agris, dives positis in scenore nummis.

Fusiūs, pro Furius, Antiqui dixerunt, ut Valesius pro Vale-
tius. Autor Festus.

Fusius, Oratoris nomen, cuius meminit Cicero lib.2.de Ora-
tore: Fusius (inquit) nervos in dicendo C. Fimbriæ, quo-
men habuit ille, nō adsequitur: oris pravitatem, & verborum
latitudinem imitatur, &c.

Fyternus, Ptol. Ferentanorum fluyius. Typernus aliis.

G

Aba, per simplex b. [עַבָּה ghebab. גְּבָבָה] teste Iosepho lib.5, Antiquitatum Iudaicarum, Galilæa oppidum est.

Gabale, es, [גָּבָלָה ghebal. גְּבָלָה] Promontoriū est in ora Syriæ, in quo sita est Laodicæa libera civitas. Autor Plin.lib.5.cap.20. Hodie Ḥesa.

Gabales, apud Plin.lib.4.cap.18, Aquitaniz populi sunt.

Gabalus, Romanorum Imperator fuit omni genere luxus ef-
feminatissimus: qui quum se solem appellari vellet, quæ Græ-
ci Ηλίας vocant, composita dictione vocatus est Heliogaba-
lus. Autor Servius.

Gabalum, גָּבָלָם, Oppidum Arvernorum, in ea parte Gallie Aquitanicæ situm, quæ Narbonensem provinciam spectat. Hinc Gabales, גָּבָלָה, populi, apud quos olim siebat optimus caseus.

Gabæon, [גָּבָאָן ghabon. גְּבָאָן] Olim metropolis & regalis civitas Hevezorum, & nunc (ut refert Hieronymus) ostendit villa eodem nomine ad quantum milliarium à Bethele contra Occidentalem plagâ juxta Rhama, ubi Solomon oblatis viëtimis divinum merit oraculum.

Gabæonitæ, pen. prod. [גָּבָאָנִיתָה ghabonim. גְּבָאָנִיתָה] Po-
puli in Gabaon habitantes.

Gabatha, [גָּבָתָה ghabath. גְּבָתָה] Vrbs Galilææ, testelo-
sepho lib.6 Antiquitatum.

Gabaopolis, גָּבָאָסְפָּלָה, Oppidum Galilææ, Steph. ex lo-
sepho Antiq.lib.4.

Gabbæ, Per duplex b. [גָּבָבָה ghibbah. גְּבָבָה] sive (ut alii scribunt) Gabaa, Syriæ urbs.

Gabienus, Fortissimus dux classum Cæsaris à Sex. Pompeio captus, ejusdem jussu incisa cervice jacuit in littore tota die. Deinde quum adesperaseret, petiit ut Pompeius ad se venire, testatus se ab inferis remissum, habere quod nuntiaret. Ex Plin.lib.7.cap.52.

Gäbî, orum, גָּבָי, Volscorum urbs fuit LXX.millibus pa-
sum ab Urbe distans, à Galacto & Bio fratribus Siculis con-
dita, sicut scribit Solinus, fraude Sexti Tarquinii superbi filii in Romanorum ditionem redacta, ut tradit Liv. lib.1. ab Ur-
be. Gabiorum meminit & Virg.lib.6 Aen. Hi tibi Noméum, & Gabios, urbemq; Fidenam, Hi Collatinas imponent mon-
tibus arcis.

Gädinensi's, adjективum. Plin.lib.2.cap.94: Quædam verò ter-
ra ad ingressus tremunt, sicut in Gabiniensi agro, non procul ab urbe Roma.

Gabinius, a, um: ut, Gabina Iuno, Virgil.6.Aen. Vrbs Gabina, Ovid.2.Fastor. Robore freta Gabino, Claud.3.Paneg.

Gabinîus, Romanus, qui Ptolemæum Auletæ Aegypto pul-
sum in regnum reduxit, præsidiumque illi, quod adversus suo-
rum insidias tutior esset, ex suis copiis reliquit. Autor Plutar-
chus in vita Pompeii.

Gabinus, Presbyter, civis Romanus, jussu Diocletiani Im-
peratoris in carcere coniectus est. Ibiq; fame extinxas, quod
Christianam proficeretur religionem. Frater fuit Caii pontifi-
cis, pater Susanna virginis & martyris, quæ nuptias filii Dio-
cletiani recusavit. Volater.

Gabriel, [גָּבְרִילָה ghabriel. גְּבָרִילָה] Germ. Stere Gottes.] Vox Hebraica, quam Latinæ Dei fortitudinē interpretari pos-
sumus.

Gadareus, גָּדָרֶס, Sophista, qui prius more mendicorum peregrinabatur, Maximiani beneficio Cöslatū adeptus est.

Gadara, [גָּדָרָה ghadherah. גְּדָרָה] Civitas est in Decapolis Syriæ, non longe ab Ascalone: ex qua ortus est Theodorus Rheticus professor, quem Strabo sua ètate floruisse testatur.

Meminit hujus oppidi & Plin.lib.5.cap.18.

Gädæs, dium, [גָּדָס gads. גְּדָס] Vulgo Gadæz Calix. Germ. گادس

Insel zu eüsserst neben Hispanien im Meer gelegē in der vnderen mar-
Europe vnd Afrike.] Duæ insulæ sunt, teste Plin.lib.4. cap.22. ultra

ultra finem Bætice provinciaz, & in extremo nostri orbis versus Occidentem, ubi Europa ab Africa dirimitur. Harum major, Erythia dicta est à Tyrrheno mari oriūq; qui in hac insula urbem cōdiderunt. Distant à Calpe, teste Strabone, septingentorum quinquaginta stadii, intervallo: parva quidē insula, sed virorum dignitate excellens. In qua Equestris ordinis Gaditanos (gaditanos, gaditanas, gaditanus) quingenitos in uno censu numeratos aliquādo fuisse compertum est. Insula hæc ubi cōtinenti est proxima, interluitur fretu D C G. non amplius pedum. q Huic adiacet altera insula minor, & ipsa Gadis appellata, unius tantum stadii Europæ interlabyntre ad altera dēempta, in qua tanta est pubuli latititia, ut pecudem ibi paſcentium lac serum non efficiat, neque ex eo cassus fieri possit, nisi multa admista aqua. Quin illud etiam traditur, paſcentes in hac insula pecudes, nisi subinde sanguinem exhaustias, intra triginta dies pinguedine suffocari. Quæ res Poëticæ occasionem videtur ministrasse eorum quæ de Geryonis armatis fabulati sunt. Autor est Strabo lib. 3. Plin. tamen vult Geryones in majori insula habitasse. q Declinatur autē hoc nomen in utroq; numero: dicimus enim Gadis in numero singulari pro alterutra harum insularum: vel in plurali numero Gades. Plin. lib. 4. cap. 22: Gades longa est XII. lata III. M. passuum.

Gaditanus, na, num, pen. prod. gadelus, ut mare Gaditanum: Vulgo Estrecho de Gibaltar; & Gaditanæ puellæ, quæ agilitatis, lascivitatem, nomina olim in pretio fuerunt.

Gaditanus, oriundi à Tyrris: Lucanus: -Tytiisque à Gadibus hospes.

Gadir, unico d scribendum, quemadmodum & Gades, quum utriusq; eadem sit origo. Est autem Gadir urbs opulenta in Gadibus, quæ ante Tartessos dicebatur. memoris. Vulgo Gadis Rufus Avienus in descript. orbis: Gadir prima fretu solidâ superetiminet arce: Attollitq; caput geminis inserta columnis: Hec Continusa prius fuerat sub nomine prisco, Tartessumq; dehinc Tiri dixeré coloni: Barbara quintam Gadis haec lingua frequentat, Pœnus quippe locum Gadir vocat uidiq; septū. Quibus in versibus Avieni hoc animadverendum est, quod prima Gadir dixerit, foemino generis usus. Salust. tamē lib. 3. Histor. referēte Prisciano, usus est in neutrō generis. Tartessum (inquit) Hispanæ sicutatem, quam nūc Tiri mutato nomine Gadir habent.

Geon. A' Iosepho dicitur esse Nilus. Restis scripsit Critho. Gætulæ, [gætuæ] Stephano. Germ. Ein Landeschaft des iussec Afise. Africæ interioris regio est, Garamantibus proxima: cuius incolæ Gætuli appellantur, qui primi omnium Africam tenuisse dicuntur, nullius imperio subjecti, nullasq; habentes domos: sed ubi eos nox deprehenderat, pernoctantes, carneq; ferina, & terra pabulo vicitantes. Autor Salustius in lugurtha. Habet autem hæc dictio duas primas syllabas productas, quum d phthongo scribantur apud Græcos. Virg. 4. Aen. aut capitam ducat Gætulus larbas? lumen. Quū Gætula ducem portaret bellua luscum.

Gagæ, gægas, Liciæ oppidum ad Gagem amnum: à quo & nomine accepit. Autor est Steph.

Gages, gægas, Liciæ fluvius est, Phlagyopolia civitatem praeterfluens: in quo gagates lapis primum inventus est. Autor Diſcor. lib. 5.

Galaad, [gælaad] gælaad. Mons est, à quo civitas in eo condita fortita est vocabulum, quam & accepit de Amortheorum manu Galaad filius Machir filii Manasse.

Gælætöphagi, [gælaetophagi]. Germ. Michträmmet / die Wölter in Mætia und Thracia. Cognominati sunt Myssæ & Thraciæ populi, quod lacte alerentur, quos Homerus 13. Iliad. hominum jutissimos appellat: propterea quod tenui vix contenti, ab omni injuria fese continerent.

Gælætöpötz, pen. corr. arum, [gælaetopötz]. Germ. Milchtrinker / Wölter in dem näheren und Europäischen Scythia. Pol. Mieko piac, mierko. Vng. Tey suok. Lactis potu utentes. Quo cognomine dicti sunt populi aliquot in Scythia Europea ex Nomadum, Gætarumq; genere. Columel. lib. 7. cap. 2: Quibusdam nationibus frumenti expertibus vistum commodat, ex quo Nomadum, Gætarumque plurimi, gælaetopötz dicuntur.

Galada, vel Galadene, vel Galaditis, regio Arabiæ. Autor Stephanus.

Galadræ, gælaedas, Urbs Macedonia in Pieria. Autor Steph. Galadrus, gælaedas, Mons quidam à Galadto Emathia si ipso dictus. Stephanus.

Gælanthis, [gælanthis]. Germ. Die häufmagnet Alcmena, welche den Götter Fuso in ein Wiesel verwandelt hat. Vi est in fabulis, Alcmenæ ancilla fuit, quæ quam domina sua partus doloribus laborans, à lunone ne pareret imp. direetur, mira astuua dicitur deam elusisse. Læto enim vultu egressa cubiculum, in quo illa parturiebat, peperisse jam hera simulat, eoq; nomine pæ-

lam dñs gratias agit. Cujus verbis fidē adhibens Juno, resolutis, quas pectinatum junctas habebat, manibus, surrexit, pelliciq; pariendi tempus concessit. Verum quum Galanthis obcam rem tam prospere gestam nimium sibi placeret, deamq; etiam risu & insultatione prosequeretur, illa ancillæ procacitatem ægræ ferens, in galanthe: hoc est, mustelam eam dicitur transformasse: haec addita poena, ut ore, quo præcipue peccaverat, parceret. Latè exequitur hanc fabulam Ovid. 9. Metam. Galarina, galanthe, Urbs Siciliæ à Margo Siculo condita. Dicitur & regio Galaria. Steph.

Gälætæ, [gælaetæ] Theocrito, Nympha marina Nerei & Doridos filia, à lactis cädore sic dicta. gæla enim lac significat. Virgil. 7. Aeglog. Nerine Galatea, thymo mihi dulcior Hyble.

Gälætæ, [gælaetæ] Ger. Ein Landeschaft des minderen Asie, süß gegen Mittwoch an das Euphrat-Meer/süß an Cappadociam, Pamphyliam, und Bithyniam.] Regio minoris Asie, ab Oriente Cappadociam & Halym fluvium: ab Occidente Bithyniam & Asiam: à Meridie Pamphyliam: à Septentrione Pontum Euxinū habens. A' qua Galatæ populi. Lucan. lib. 7: Itis parce precor, vivant Galatæq; Syriæq; Hæc & Gallogræcia dicitur: populiq; ipsi, Gallogræci. Nam quum à Rege Bithynia Galli simul & Græci in auxilium vocati venissent, partem regnū tenuerunt, & ab utrisq; populi Gallogræci sunt dicti.

Galata, A' Pomponio & Mela numeratur inter insulas Sicilie adjacentes, non procul à Melita.

Gälæxæræ, Nympha marina à lactis candore sic dicta.

Gälba Sergius, ut autor est Suetonius in Galba, Nobilis Romanus: orator insignis, qui cum Hispaniam provinciam Protor obtineret, cōnvocato populo, tanquam de commodis ipsorum acturus, XX X Lusitanorum milia trucidavit. Ejus frequens est meatio apud Ciceronem ip Bruto.

Gælenus, pen prod. [gælenus]. Germ. Ein ausbündiger Arget auf Asien. Nomina medicæ excellentissimi, ex Pergamo Asie urbe. Floruit temporibus Trajani adusq; Antonini Piæ tempora. Plurima reliquit de re medica cōscripta volumina, quæ hodie omnium teruntur manibus. Scripsit & dictiorium in omnia Hippocratis opera ordine literarum. Fama est 140. annos vixisse.

Gæleotæ, [gæleotæ] Erant vates quidam in Sicilia & Attica: à Galeote Apollinis filio, qui frater Telmessi ejus fuisse traditur, qui Telmessum urbem in Caria condidit, oracula ex Dodona accepto. Aelianus scribit Dionysium tyrannum Galeotæ solitum consulere in Sicilia. Meminit horum Cicero lib. 1. de Divinatione, quum ait: Huic interpretes portentorum: qui Galeotæ in Sicilia nominabantur, responderunt, &c.

Galepus, gælepus, Urbs Thraciæ, & Pæonum, autor Steph.

Gælestus, si, penult. prod. gælestes, Fluvius juxta Tarentum. Virgil. libro 4. Georg. Qua niger humectat flaventia culta Galesus. Horat. 2. Carm. Ode 6: Dulce pellit oībus Gælesti Flumen.

Gælilæa, leæ, pen. prod. [gælilæa] gælilæa. Nomen duarum regionum, ex quibus una, Galilæa Gentium vocatur, viscina Tyriorum finibus, ubi & Solomon viginti civitates donavit Hiram Regi Tyri in sorte tribus Nephthali. Altera Galilæa dicitur regio sita ad Tyberiadem, & stagnu Genezareth in tribu Zabulon. Plin. lib. 5. cap. 14: Pars Iudeæ Syriæ contamina, Galilæa vocatur.

Gællæci, sive Gallæci, gællæci, Vulgo Gallegi, Hispanæ populi sunt Galli finitimi. Martial. lib. 1: Nec quæ Gallaico linuntur auro. Sunt tamen qui hoc loco apud Martiale legat Gallaici per secundam consonantem.

Gællæcia, [Vulgo Gallæcia, Germ. Ein Landeschaft in Hispanien / heißt jetzt Gallæcia.] Regio est citerioris Hispanæ: cujus descriptionem vide apud Plin. lib. 4. cap. 20.

Gællia, [gællia] gællia Stephan. x. et p. gællia Ptolæmo. Vulgo France. Pol. Francuska jemla. Vng. Francia ország. Ang. France.] Europæ pars: & à candore populi dicta, Gala enim lac Latinæ dicitur: Nam mótes & rigor cœli ab ea parte Solis ardorem excludunt, ut eorum corpora non colorantur. Est autem triplices, Togata, Comata, & Braccata. Gallia Togata dicitur Cisalpina, quæ scilicet inter Alpes est, & Rubiconem fluvium, antiquum Italiæ limitem ita dicta, quod populi illi, Romanorum more, toga uterentur. [Germ. Tempore der wird jetzt Italien zugerechnet.] Braccata autem Gallia, dicta est Gallia Narbonensis, Romanorum provinciæ: à braecis villosa vestis genere appellata, quibus peculiariter ejus provinciæ homines utebantur. [Germ. Die Provins oder Département.] Comata cognominatur omnis transalpina Gallia, à comæ nurriendæ studio. [Germ. Das ganze Land so zwischen dem Hochmeere dem Rennwall und Alpenberg auch den Rhein begriffen wird, welches größte Theil jetzt Frankreich genannt wird.] Hæc rursus in tres partes dividitur, Belgicam, Celticam, & Aquitaniam, quæ Arremorica ante dicta est. Nā à Scalde ad Sequanam, Belgica, ab eo ad Garumnam, Celticæ, eademq; Lugdunensis;

472 GAL GAM GAN GAN GAR GAV

fisi: inde ad Pyrenæi montis excussum, Aquitana.

Gallia, togata non est, ut quidam credunt, ipsa planè Cisalpina, sed Cisalpina pars: Togata enim incipit à Rubicone flumine, & Placentia terminatur: Cisalpina vero initium quidem ipsa quoque capit ab eodem flumine, sed terminum habet alpes. Erant autem in Togata multa municipia, multæ coloniae Romanæ. Præterea dixit Cicer. in Epist. 1. ad Attic. Viderur in suffragiis multum posse Gallia: jus enim ferèdi Romæ suffragii habebant omnia municipia, et que omnes coloniae, ideo Romanæ dicebantur: quia jura possiderent civium Romanorum. Nam Latinæ suffragium non habebant, sed tantum jus Latii, unde appellatae. Ex Aldi commentatio in epist. ad Attic.

Gallicus, ca, cum, Quod est ex Gallia: ut Gallica terebra apud Columellam libro de arboribus, capite octavo. Gallicus acer, in transpadana Italia, transq; Alpes nascens, præcipui cando-ris. Plin. lib. 16 cap. 15.

Gallicanus, a, um, Gallicanus: ut, Gallicanæ res. Cic. pro Quinto: Quum & de societate multa inter se comunicarent, & de tota illa ratione atque re Gallicana, &c. Varr. lib. 1, de Re rust. cap. 32: Ceteraque; que alii legumina: alii (ut Gallicani) legaria appellant.

Gallus, a, um, Sicut Gallicus, & Gallicanus, quod originem habet ex Gallia. Salust. lib. 14. Histor. Duæ Gallæ mulieres conventum vitantes, ad menstrua solvenda montem ascendunt. Catul. de Berecynthia: Agite, ite ad alta Gallæ Cibeles nemorasi.

Gallinaria, insula est in mari Tusco secundum Italiam, contra montes Ligusticos, à Gallinarum agrestium copia, ut inquit Varro libro 3. de Re rust. appellata. Est & sylva gallinaria, **gallinaria** ül, Cumis vicina, de qua Cicero ad Petrum: Qu. Ceparius obviā mihi fuit in sylva Gallinaria. De hac Strabo ita scribit: Hoc quoque in sinu fructuosis virgultis frequēs, & arboribus, sylva est multis porrecta stadiis, aquarum indig.

Gallogræcia, **gallaria**. Germ. Ein Landeschaft im mittleren Asia, sunst Galatia heißt. Regio Asia minoris, Cappadocia, Bithynia, & Pamphylia finitima, que alias nomine Galatia dicuntur: cuius incolæ Galates dicuntur, & Gallograci. Nam quæ Galli, multitudine abundante reliquo natali solo Italianam invasissent, Græciam impellerunt, Macedoniam occuparunt, in Asiam transierunt duce Leonorio, qui Gallogræciam misto ex Gallis, Græcisq; vocabulo cognominaverunt.

Gallogræci, Idem sunt qui Galatae ad quos Pauli epistola extat. Eorum regio est Galatia, quam Gallorum aliquot populos in seduisse Plin. lib. 5. cap. 32. testatur, & Ptolem. lib. 5. tabula Asia prima. Strabo quoque lib. 4. Tectosages è Narbonensi, Teclistobogios & Trocinos è Celtici Galli profecti, Phrygiæ Cappadocia & Paphlagonia vicina occupasse scribit: tanto olim hominum robore Gallia valuerunt. Meminit & Lilius pluribus lib. 8.

Gallumbræ, populi qui nunc Romandioli vocantur.

Gallus, li, **gallus**. Ger. Ein Pfaff der Gottheit Cybeles. Cybeles sacerdos: à Gallo Phrygiæ fluvio, cuius aquam qui gustassent, reddebatur infani. Lucan. lib. 1: crinemq; rotantes saugineum populis ulularū tristia Galli. Ovid. 4. Fastorū: Annis it infusa nomine Gallus aqua.

Gamale, pen. corr. **gamelæ**, Vrbs in Iudea, sive in Syria Iudeæ finitima. Josephus, Syriæ habitatio quædam Gamala. Suetonius in Tito: Tarachiam & Gamalem urbes validissimas Iudeæ in potestatem rededit.

Gambrium, **gambra**, Vrbs Ioniae, Steph.

Gamphasantes, [Germ. Radende Leute so in dem tunersten Libys wohnen.] populi Libycæ Aethiopæ, sine ullis vestibus viventes, qui (sicut scribit Pomponius) à præliis abstinent, quia nec tela jacere aut vitare noscant, ideoq; obvios fugiunt. Plinius lib. 5. cap. 8: Gamphasantes nudi, præliorumque expertes, nulli externo congregantur.

Gandavum, Vrbs Flandriæ, Vulgo Gen.

Gandri, Populi sunt interioris Asiae Pomponio, quos Plinius trans Margianem in Ortum ponit. q. Sunt & Gandaræ populi quos Ptolemaeus libro 7, in India, ad ipsum Indum sitos esse ait.

Gangarorum, promontorium Hyberniæ, Ptolem. libro 2. capite 3.

Gangaridæ, **gangaridæ**, ut inquit Curtius, populi inter Assyrios & Indos, iuxta Gangen. Virg. 3. Georg. In foribus pugnâ ex auro, solidoque; elephanto Gangaridum faciam, vistorisq; arma Quirini.

Gange, Vrbs Indiæ regia.

Ganges, gis, & Gangetus. **ganges**. Germ. Ein grosser fluss in India. In India fluvius maximus. Qui universam secat Indianam, secum arenas trahens: alio nomine Phison à Græcis dictus: quem Sacra literæ inter eos annumerat, qui de paradiiso pro-

fluunt. Fontes ejus alii incertos esse tradunt, vicinaq; omnia rigare, quemadmodum & Nilum. Alii in Scythicis nasci, ipsamque Indianam secare dixerunt, fluereq; in cum triginta annis. Minima Gangis latitudo per octo millia passuum, maxima per viginti patet. Altitudo ubi vadofissimus est, mensurâ etiæ pedum implet. Dicitus Ganges à Gange Aethiopum Regem, ut ait Suidas. Ovid. lib. 4. Metam. Decolor extremo qua cingitur India Gange.

Gangætis, ca, cum, **ganges**, Denominativum. Colum. lib. 8. cap. 8: Iam nunc Gangeticas & Aegyptias aves temulenter eructas.

Gangra, **ganga**, vel **ganga**, Vrbs Paphlagonie. Caufam nominis Stephanus explicat. Vide Candara. Aliæ est in Arabia felici.

Gannodurum, **gannodurus**. Vulgo **Constantia**. Germ. **Constatia am Dobense**] Helvetiorum oppidum est ad Iuram montem, teste Ptolemaeo, lib. 2. cap. 9.

Ganyctor, nomen est viri proprium Tortellio.

Ganymedes, **ganymides**. Ger. Ein schauer Knab / weichen Jupiter durch ein Adler in Himmel hat entragen lassen & sein Ende schenkt wære.] Trois filius fuit formosissimus puer, quem quis lupiter deperiret, iussit in celum ab aquila portari, & libi à calcilicis esse, repudiato ministro Hebes, quæ ante illius rapta miscendo noctari præserat. Hanc fabulam tangit Virg. lib. 1. Aeneid. quum inter causas odii Iunonis in Trojanos, recenset rapti Ganymedis honores. Higinus in Astronomia Poet. tradit Ganymedem inter sidera translatum confidere signum illud quod **Aquarum** vocamus, quod ejus stelle suo luna a-quam fundentis imaginem videantur referre.

Garamantes, **garamantes**. Germ. **Wölker im inneren Libya**.] Populi interioris Libye Phyllis finitimi, à Garamante Apollinis filio cognominati, qui ibi Garamantum oppidum ex suo nomine condidit. Fuit etiam Garamantes regis nomen, cuius filia Garamantida lupiter apud Bagradam fluvium compresit, & ex ea genuit larbam.

Garamantici, adjektivum: ut, Garamantica signa, apud Silium, lib. 1.

Garganus, ni, penult. prod. **garganus**. Mons in Apulia, cuius accola proprie Apuli dicuntur. Hodie vulgo vocant Mons. **S. Angelis**. Lucan. lib. 4: Appulus Adriacas exit Garganus in undas.

Gargarenses. Gens mixta Amazonibus, **gargarens**.

Gargarius, gari, & in plurali numero Gargara, **gargara**. Ger. Ein fruchtbare Kopf oder Spitz des Biennennestigen Bergs Ida in Phrygia.] Cacumen est montis Idæ, teste Macrobio, in ea parte ubi ad Mylos declinat: tanta frugum ubertate affluens, ut quoties infinitum rei alicuius numerum velutum denotare, à Gargarorum frugibus sumamus similitudinem. Ovid. lib. 1. de Arte amandi, quum veller Romanarum puellarum numerum immensus ostendere, dixit tantam esse Roma puellarum copiam, quantam in Gargaris segetum. Hujus autem tanta ubertatis causa est fontium abundantia, quibus solum irrigatur: adeò ut æstivis caloribus fruges non facile possint aduri. Nā etiæ Ida mons totus ferè plurimis irrigetur fontibus. Vnde & Homerus πλευρας vocat, præcipue tamen ea pars hujus montis, quæ ad Orientem Solem Mysiam contingit. Est etiam oppidum hoc nomine in radice hujus montis situm: ut docet Macrobius lib. 5. cap. 19.

Garge, **gægn**, Vrbs Libye, Steph.

Gargettis, **gægnis**, Oppidum est, pars de tribu Aegeide. **Gargittis**, **gægnis**. Pollici, Canis cuiusdam generosi nomine, qui Geryonis boves custodiebat, & leonibus insultabat quem tunc Hercules interfecit quum illius armenta abduxerat, Cerberi Epirotici frater, ut scribit Iulius Pollux, lib. 5.

Gärumna, **gerunda**, [**Gerona**. Germ. Ein fluss in Gasconen/bestige Gerunda.] Nobilis Gallæ fluvius est, Celtes ab Aquitanis dividens. Oritur ostante primo à Narbone stadio in montibus Pyrenæis. Vide Pomponium Melam.

Gastromantia, Fons in Achaia apud Athenienses, teste Pan-fania lib. 7.

Gastronia, regio Macedonia, Stephano, **gastronia**, Vide GE STRONIA.

Gatheæ, **gætæ**, Vrbs Arcadiæ, Steph.

Gaudrä, **gændæ**, Vicus Macedonia, Steph. in Gadara.

Gäugamela, vel **Gangamela** portiùs, **gaujæmæla**, locus Persidis, Steph. Vide Strab. in initio lib. 6.

Gäuleön, **gaujæn**, Teste Solino, insula est Libycæ objacens, in qua serpens neque nascitur, neq; inventus vivit: pulvisq; ejus quoconque, gentium jaetus, angues & scorpiones perimit.

Gäutus, **gauç**, Mons Campanæ, Massicis & Surrentinis propinquus, in quo nascitur vinum præcipue bonitatis. Statius libro 3, Sylvæ. Seu tibi Bacchæ vinæ nudentia Gauni. Hinc Gauranus, a, um, ut Gaurani montes, apud Plinum libro 3. capite 5: Gauranum vinum, quod in summis agri Falerni jugis nascebat. Nam quod in mediis gignebat montibus,

GAZ GEB GED GEL

GEN GEO GER 143

bus, Faustianum: quod in imis, Falernū dicebatur, teste Plin. lib. 14. cap. 6.

Gazā nomē civitatis in Perside: ita dicta quod Cambyses eō, velut in munitissimam totius regni arcem, omnes opes, pecuniamq; congesserit.

Gazēus, a, um, γαζης. Et Gazæticus, ca, cum, quod est ex Gaza urbe Persica, circa quam nobilissima vina nascibantur, teste Pomponio Mela. Sidonius in Faustum: Vina mihi nō sunt Gazætica, Chia, Falerna.

Gazætæ, γαζηται, Populi Galatiz aurum gerentes, Steph.

Gazorūs, γαζηρος, Vrbs Macedoniæ, Steph.

Gazūs, γαζης, Vrbs Indica longe maxima, Steph.

G. ante E.

Gæ, για, Oppidum est Arabiaz Petraz, non procul à Petra Regionis totius metropoli. Autor Steph.

Gebalæ, [גְּבָלָה, γεβαλ.] Tertia Palæstinae portio, à qua deducitur gentile Gebalenus. Quia ipsa etiam Idumæorum regio, Gebalene, γεβאַלְעָן, cognominatur. Autor Stephanus.

Gebalene, γεβאַלְעָן, Regio in finibus Eleutheropoleos.

Gebanitæ, Populi sunt maris Rubri accolæ, In Arabia deserta, quorū præcipua oppida sunt Nagia, & Tamia, teste Plin. lib. 6. cap. 28. Hinc genus myrrha Gebanicum appellatur.

Gebeleizes, Dæmon, idem Zamolxidi putatur. Vide Herodotum lib. 4.

Gebennæ, [Germ. Ein Gebärg in Frankenf.] Mons est in Galia, Arvernos ab Helviis dividens, ab ea parte qua Cadurci & Ruteni Arvernos spectant. Cæsar lib. 7. bel. Gal. Partem copiarum ex provincia, supplementumque quod ex Italia adduxerat, in Helvios, qui fines Arvernorum contingunt, conveniente jubet. His rebus comparatis represso jam Luctorio, & remoto, quod intrare intra præsidia periculorum putabat, in Helvios proficiscitur: et si mons Gebenna qui Arvernos ab Helviis discludit, durissimo tempore anni altissima nive iter impedit, &c. Ex quo loco Cæsar facilè deprehendi potest error eorum, qui exterrimus Allobrogum oppidum ad Lemani lacum situm, in confinio Helvetiorum vocant Gebennam, quum omnino constet ex primo Comment. Cæsar, Geneva appellari, ut latius suo loco dicemus. Lucan. lib. 1, in plurali numero usus est pro oppido in Gebenna monte sito: -cana, inquisens, pendentes rupe Gebennas.

Gedanum, [Vulg. Danzig. Pol. Gdańsk. Vng. Danzka.] Vrbs est totius Borussiæ emporio celeberrima: ad ostium Vistulae, fluminis Poloniæ, in mare Balticum sese exonerantis, sita. Hæc omnis generis merces copias secundo Vistula ex regno Poloniæ acceptas, maritimis regnis & urbibus multis, sive vanitate impetrat. Pareat vero Regi Poloniæ: & ad omnia quæ ad ius & personam Majestatis Regiæ pertinet, juramento obligatur, lib. 5. statut. Polon. cap. 3.

Gédéon, [גֵּדֵעַ, γεδίων.] Nomē proprium Iudicis Israël, qui occidit Oreb, Zeb, Zebed, & Salmana.

Gédrosiæ, γεδροσια, Regio majoris Asie. Hodie Tarsa regnum vocari, autor est Sabellicus.

Gelæ, γιλα Stephano, Vulg. Cherxa, Fluvii nomen est in Sicilia, & urbis à pruina, quam multam gignit (Siculi enim γιλα pruina vocant) deducto nomine. Virg. 3. Aen. Immanis que Gela Fluvij cognomine dicta. Quidne Gelous, a, um, denominativum. Ibidem: Apparet Camerina procul, campiq; Gelo. Gelbœ. [גִּילְבֹּה, γειλְבּה, ghilbâh.] Montes Syriæ ad sextum lapidem à Scytopoli, in quibus etiam est vicus grandis, qui vocatur Gelbos.

Gelliūs, viri proprium, δέλλης, γελλης: id est, ridere, cuius extant Atticas noctes. Prenomen habet Aulus, quanquam non defint qui conjunctim legendu, Agellium dici potent.

Gelot campi, γελωνοι πεδια. In Sicilia sunt ad Gelam fluviū. Virgil. 3. Aen. Apparet Camerina procul, campiq; Gelo.

Geloni, γελωνοι populi interioris Scythia, Agathyrsis proximi: qui faciem pingunt, ut terribiliores in prælio videantur.

Patientissimi sunt inediæ, fameq; urgente, equo quo vehuntur, sanguinis nonnihil detrahunt, eoq; eum lacte commiso inediæ levant. Hodie Tartari appellauntur. Virg. 2. Georg. p. 4. Gclonos. Lucan. lib. 4. Massagetas quo fugit equo, fortesq; Gcloni. Virg. 3. Georg. Bisaltæ quo more solent, acerq; Gclonus. Quam fugit in Rhodopen, atq; in deserta Getaru, Et lac concretum cum sanguine potat equino.

Gelos, Caria portus est, juxta Halicarnassum, ut scribit Ptolemy lib. 1. in descriptione CARIAE.

Geloum, [Germ. Ein stinkender See oder wüste prähistorische Stelle] Stagnum est Siciliæ, quod appropinquantes tetro odo re abigit: à quo non procul duo fontes sunt, ex quorum altero susterilis bibit, concipit: ex altero autem si secunda, sterilis sit. Hinc campi Gelo, stagno illi adjacentes. Sunt tamen qui ab Gela fluvio dictos volunt.

Gemea, Nomē alæ militū Macedonensium. Liv. 7. Belli Macē donici: Addita his ala milie ferræ equitū, gemeam vocabat.

Génabum, Vide GENEA.

Génæa, (γενα, aliæ, πενα) vicus Coriathi, unde proverbium: οδόις πενα τούτοις, ιδίαί δ' εἴπει γενάμε: aliqui tamen incolas γενάδας vocant. Steph.

Genesara, Galileæ lacus circunseptus urbibus plurimis, & celebris. Autor Solin. cap. 48.

Génésaréth. [גְּנֵזֶרֶת, חַנְצְּרָת, γενεσηρητη λίμνη.] Strabo. Stagni nomen proprium: ab eo (ut quibusdam videtur) sic dicitur, quod flantibus ventis, crispanibus undis, auram ex se generare videatur. Sed hoc profectò ridiculum videtur in voce Hebraica Græcam querere etymologiam. Idē dicitur mare Tiberiadis, à Tiberiade civitate: & mare Galilæa, ab adiacente Galilæa provincia. Habet hoc mare, sive stagnū, CXII stadia in longitudine: XL verò in latitudine. Non tamen idcirco mare vocatur, quod ejus aquæ sunt amaræ: sed Hebreæ lingue consuetudo est, omnes congregations aquarum, sive falsæ sint, sive dulces, vocare maria, sicut in Geæsi scriptū est: Congregations aquarum vocavit maria.

Généle, γενεν, Vrbs Laconicæ, Steph.

Génets, γεντη, Promontorium Themiscyrae regionis, inter Amisum & Phasin amnes, templo Iovis, quæ fons, id est, hospitale vocabant, nobilitatum. Vide Strabonem lib. 10.

Généva, [Ital. Genova. Germ. Γενεβα.] Oppidum est Allobrogum ad Lemanum lacum, proximum Helvetiis, quod etiam hodie nomen retinet. Cæsar belli Gallici libro 1: Extremum oppidum Allobrogum est, proximumq; Helvetiorum finibus Geneva. Ex eo oppido pons ad Helvetios pertinet. Ex quo loco Cæsar, facile deprehendi potest error eorum, qui hoc oppidum Gebennam appellant: quum Gebenna, eodem Cæsar teste, sit mons ille qui Arvernos ab Helviis dividit. De quo vide plura suo loco. Glareanus in Annot. in eum Cæsar's locum sic inquit: Quatuor hæc nomina, Genua, Geneva, Genabum, & Gebenna, multum obscuritatis lectori ingrerunt, ac non attentum sacerè fefellerunt: quæ ipsa longe diversa sunt. Genua enim Ligurum caput in Italia ad mare est nostrum. Geneva verò Allobrogum, ad ostia Lemani lacus, ubi Rhodanus exit: Genabum, Carnutum oppidum ad Ligurum amnum: hodie (ut quidā putant) Axrelia, Vulgo Axrensi deniq; Gebenna mons est, qui Helvios ab Arvernis separati ut libro 7. postea dicet Cæsar. Hæc Glareanus.

Gessæ, populi Molossæ à Genoo, duce ipsorum, Steph.

Gentæ, γενη, Vrbs Indiae extra Gangem, Steph.

Gentinus, γενη, Vrbs Trojadis, ab uno filiorū Aeneæ condita. Steph.

Gentilis, Illyrici rex qui gentiane herba à se inventæ nomen fecit: teste Plin. lib. 25. cap. 7.

Génua, [γεννα, Ital. Genova. Germ. Γενεβα.] Gewaltige Gewerpstaat in Liguria am Meer gesogen.] Ligurum caput in Italia ad mare Liguricum. Hinc incipit Apenninus mons, distatq; à Sabatiis stadiis ducentis sexaginta: Geneva verò est extremum Allobrogū oppidum, proximum Helvetiorum finibus: de quo suo loco diximus. Inter Varum amnum & Genuam habitans Ligures. Dicta Genua à genu: quia habet tanquam genu recurvum à latere mari. Vel à Genuo Saturni filio, qui fertur eam cōdidisse. Vel (ut quidā ajunt) à Genuino Phætonis socio. Hanc Annibal penitus delevit: sed Cn. Servilius Cōsul instauravit, sicut Livius resert. Hinc Genuensis, γενεν. Quidā lanuam hanc urbem appellant, quod à Iano conditam dicant.

Génusus, Fluvius quem Dyrrachio cunctes in Thessaliam inveniunt. Lucan. lib. 32. quam volenter Genuus, quam mollior Apus Circumeunt tipis, &c.

Géon, [גֵּיְן, γειχון, γεν.] Nus ex quatuor fluminibus, quod sacra Scriptura ex Paradiſo profuerit testatur. Iosephus cumdem esse Nilum credit.

Georgi, γεργη, Populi Scythici ab agricultura, cui uni maximè studet, nomen sortiti: quibus vicinos Corsitas, Phoristas, & Riphaces Mela facit. Constat etiā Tauricam Chersonesum Georgiam cognominatam, propter memorabilem in ea frumenti copiam, ut notat Vadianus. Græci enim agriculturam γεργη, & agricultoras ipsos γεργης appellant.

Georgonyia, γεργενεια, Oppidum in altissimo monte in regione Arvernorum: cuius meminit Suetonius in Cæsare.

Gephyra, γεφυρα, Vrbs Boeotia, eisdem & Tanagræos esse aijunt. Stephan.

Gephyrote, Vrbs Libye, γεφυρα, Steph.

Géraæ, γεραι, Oppidū mediterraneum Lusitaniz apud Ptolomeum lib. 2. cap. 5.

Géræstus, γεραις, Promontorium Eubœæ insulæ, Atticam spectans, teste Plinio lib. 4. cap. 12. Ptolem. lib. 3. cap. 15. portu esse ait in Eubœa.

Géraneæ, γεραι, Laconici agri locus est, teste Plinio lib. 4. cap. 5. Est item Geranæ alterius loci nomen inter Megara &

Corinthum,

Corinthum, teste codem Plinio lib.4.cap.7. q Fuit præterea ejusdem nominis oppidum in ea parte Thracie, quam Pyg. m̄orum gens olim creditur tenuisse, Autor idem Plinius lib. 4. cap.11.

Gērān̄thē, arum, γέρανθη, Oppidū Laconicē regionis: à quo sit gentile Geranthotes, γερανθότης, ut ex Pausanīe sententia docet Steph.

Gerasa, γέρασα, Oppidum est in ea parte Syriæ Cœles, quæ à numero tredecim civitatum πολιτείαι την τάπαις, appellatur. Gentile est Gerasenus, γερασεύς. Steph.

Gērēniā, οὐ, γέρενη, Oppidum agri Messeniaci, in quo Nestor Pylius educatus fuit: unde ab Hesiodo Gerenius cognominatur. Hæc Stephanus. Ptolemæus verò Gereniam Laconico agro attribuit.

Gērēnē, οὐ, γέρενη, Vicus est in Lesbo insula: ita dictus à Gerenne Neptuni filio. Strabo lib. 8. ejusdem nominis oppidum in agro Messeniaco collocat: quod idem esse opinamur cū eo, quod alia inflexione Gerenia appellatur.

Gērgīs, iθos, vel Gergithos, iθi, γέργης, ή γέργης. Stephano. Oppidum Troadis. sive (ut Plinio placeo) Acolidis, à quo Sibyllarum una Gergithia cognominata est.

Gērmalīn, locus Romæ fuit, cui nomen à germanis fratribus Romulo & Remo inditum, quod hic ad fium ruminallem ad quam hyberna aqua Tiberis, eos in alveo expositos detulerat, inventi dicuntur. Hic postea palatio conjunctus non men amississe videtur. Varro lib.4. de Ling. Latina.

Gērmānīcā, γερμανίκη, Oppidū Euphratesis, quod à Quadrato lib.3. Rerum Parthicarum in Parthis numeratur.

Gērmānīcā, ηγερμανία Ital. Lamagna, Terra Todesca. Germ. Das Teutschland Pol. Niemieckā jemta. Vngar. Nemet ország.] Regio quæ à Gallis, Rhœtis, ac Pannonia, Iheno & Danubio fluminibus à Sarmatis, Dacisq; metu mutuo, ac montibus separatur: cætera ambit Oceanus, latos sinus, & insulari immensa spacia complectens. Rhenus, Rhœticarum Alpium in accesso & præcipiti vertice ortus, anodico flexu in Occidentem versus, Septentrionali Oceano miscetur. Danubius molli & clementer edito montis Arnobæ jugo effusus, plures populos adit, tandemq; in Ponticum mare sex meatibus erumpit, septimum os paludibus hauritur. Germani ipsi indigenæ existimantur: quoniam nō est verisimile aliquos Asia, aut Africa, aut Italia relicta, Germaniam petuisse antiquis temporibus informem terris, asperam coelo, tristerni cultu, asperuq; neq; cuiquam, nisi cui patria non erat, magnopere experemandam. Hi antea Teutones appellabantur à Teutono deo eoru, quem terra ortum existimabant: sive à Teutono oppido, cuius adhuc tenues supersunt reliquæ, etiam hodie nomen servantes Germaniæ vocabulum, ut autor est Strabo lib.7. à Romanis primum inventum est: quoniam quum primum Rheum devictis Gallis transgressi fuissent, videntes eos & feritate animorum & proceritate corporum, & colore flavo, formâ præterea, & moribus, & vivendi ritu Gallis simillimos, Germanos eos: hoc est, fratres Gallorum esse existimaverūt. Sunt qui Germanos inde dictos putent, quod peculiari ejus regionis ritu, se mutuo sua lingua Germanos: hoc est, fratres consalutent. Eruditi tamen inter Germanos hujus vocis etymologiam ex sua lingua petunt. Illi enim Gar, sive Ger, totū dicunt, & Mān virum, quasi planè virum. Quibus ut facilius accedam, facit Alemani vocabulum, quod apud inferiores Germanos idem sonat, quod Germanus apud superiores. Illi enim pro eo quod est torū, dicunt M, quod in superiori Germania Gar, vel Ger, dici ostendimus.

Gērmānīcūs, adjективum, sicut ab Hispanis Hispanicus, ab Italo italicus. Vnde Germanici dicti Imperatores aliquot à deictis Germanis.

Gērmānīcānūs, aliud adjективum: quo aliquoties usus est Suetonius: ut in Vespasiano: Neq; enim, inquit, deteriores esse aut Hispaniensis exercitu, qui Galban, aut Germanianico, qui Vitellium Imperatorem fecisset. Idem in Tiber. Flagitabant ambo exercitus multa extra ordinem, ante omnia ut æquarentur stipendio Prætoriani Germanicianis. Quibus in locis Germaniciaui dicuntur, non qui ex Germania erant oriundi, sed qui in Germania militabant.

Gērmara, γερμαρα, populi Celticæ, qui diē non vident. Steph. Gērmē, γερμη, Oppidum est ad Hellespontum, non procul à Cyzico. Steph.

Gērontiā, γεροντία, Insula ante sinum Pegasicum, teste Plinio, lib.4. cap.21.

Gērrā, γέρρα, Arabiæ scelis oppidum, tress habens ex salis quadratis mollibus: à quo sinus propinquus Gerraicus cognominatus est. Autor Plin. lib.6. cap.28.

Gērrūs, γέρρης, Fluvius Scythæ, septimus ab Istro memoria dignus: Meminit ejus Herodotus lib.4.

Gēründā, γερουνδα, Oppidum Authetanorum, in Hispania citiore, juxta mōtes Pyrenæos, Autor Ptolemæus lib.2. ca.6.

GER GES GET GIL

Gērusa, Sarmatiæ Vrbs in Asia. Ptolem. hodie s. Georgiu. Gēryōn, [γερύων]. Germ. Ein König in Hispanien/ weichen Herren teis vmb gesiecht hat/ vnd seine Kinder hinweg getrieben.] Nomine git Hispani, quem Hercules interfecit, ejusq; boves abstulit. Hunc tricorporem fuisse fabulantur, ob triplex regnum: præfuit enim tribus insulis quæ adjacent Hispaniæ, Balearicæ majori, minori, & Ebusæ. Fingitur etiam bicipitem habuisse canem: quia & terrestri, & navali certamine plurimum potuit. Declinatur etiam Geryones, οὐ: & Geryoneus, secundum Piscianum. Virgil. 8. Aeneid. Tergemini nece Geryone. Sic enim habent emendationia exemplaria. Lucret. lib.5: Quidve impecora tergemini vis Geronai. Quo in loco Geronai antiquus est genitivus primæ declinationis, per divisionem diphthongi factus: quales crebri occurunt apud Lucretium. Gēryōnacūs, cea, ceum, γερυνός, Plaut. in Aul. Qui mihi intromisiisti in eis quingentos coquos, cum sensi manibus, gener Geryonaceo. Aristophanes Geryonem περιεῖλα, no minavit: hoc est (ut Suidas ait) περιεῖφαλο.

Gēlōdūnum, [γελόδηνο]. Germ. Ips.] Norici oppidum est sub Danubio: teste Ptolemæo, lib.2. cap.14. Quanquā in quietudam exemplaribus Gebodunum legitur, non Cesodunū. Gēsōrīācum, [γεσορεάκο], Germ. Calles.] Moriorū navale fuit, teste Ptolem. lib. 2. ca.9. Vnde nonnulli coniunctum oppidum illud esse unde brevissimus est in Angliâ trajectus, quod vulgo Callest vocant.

Gēssēm. [Ιω] gōschēn.] Locus Aegypti, in quo habitavat Iacob.

Gēssūs, γερσό, Fluvius apud Iones in regione Trogilia, que & Panonia dicuntur. Plin. lib.5. cap.29.

Gētē, [γέτα]. Germ. Wölter im Europäischen Scythia so den Taurischen Meer passigen als jetzt Walscher / Moldawer und Tater. Pol. Tater. Vng. Oláh. Populi in Scythia Europæ: Appianus Dacos appellat. Strab. lib.7. Getas à Dacis ita distinguuntur, ut Getas sint qui ad Pontum in Orientem vergunt: Daci qui in oppositū versus Germaniam, & ad Istri fontes, quos olim Dayos vocatos nonnulli volunt: ex quo apud Athenenses Davorum & Getarū servilia nomina in usu maximè fuissent. Getas à I. uullo viatos Salustius scribit. Aelius Spartianus scribit Getas dictos suis, qui postea Gothi appellati sunt. Ovidius de Ponto: Nulla Getis toto gens est truculentior orbe. Hujus nominativus singularis est Geta vel Getes. Getarū deferta, Virgil. 3. Georg. Pharetrati Getæ, Ovid. 4. Trist. Eleg. 9. q Getarum leges & ritus, vide apud Steph.

Gētīcūs, a, um, [γέτης]. Pol. Tatarski. Vng. Oláh országbol rālo.] quod est ex Getarum regione: ut, Humus Getica. Ovid. 3. de Ponto: Quj Getica longè nō ita distat humo. Littus Geticum. Idem 3. Trist. Eleg. 12: Nam procul à Getico littore vites absit. Plectrum Geticum. Statius 2. Syl. - & Getici cedat tibi gloria plectri.

Gēth, [Γῆθ] gath.] Allophylorum civitas fuit, hæc nunc apelatur Zaph.

Gēthūssū, γέθρα, Vrbs Libyæ, Steph.

Gētīcā, γέτα, regio Getarum in Thracia: Gentile γέτης, & secundum γέτης, quo nomine etiam Philippi Amynthæ uxor vocatur. possessorum γέτης. Arrianus γέτην vocat.

Gēphyra, γέφυρα, Vrbs Bœotia, eisdem & Tanagras esse aiunt, Steph.

Gēphyrotæ, Vrbs Libyæ, γέφυρα, Steph.

Gētulia, Vide GAETVLA.

I. G ante
Gērās. Vide GYARVS.

Gigomtis, vetus nomen Arcadiæ, Steph.

Gigas, Vide in APPELLAT.

Gigonus, penult. prod. γέγονος, Oppidum est ad sinum Thermaicum non procul à Pallene: cuius meminit Herod. lib.7.

Giliā, γέλια, Vrbs Libyæ, Steph.

Giligambæ, κλιγάμβαι, populi Libyæ, Steph.

Gilio, Nomen notissimi adulteri tempore Iuvenalis.

Gillūs, Exul Tarentinus, qui quum Persarum exploratores à piratis captos pecunia sua redemisset, & ad Darium reduxisset, iussus eo nomine petere quicquid vellet, hoc unū petuit, ut regis opera in patriam reduceretur. Vide Herod. lib.3.

Gilo, nomen civitatis, à qua Gilonitæ, pen. prod. homines in ea habitantes dicuntur. Est & nomen viri. γέλων. Iuvenalis:

Vnciolam Proculeus habet, sed Gilo deuncem.

Gimanti, capras in Gimanti natas, Alexander Myndius scribit sex mentes non bibere. Aelianus.

Gindānēs, γενδάνης, Libyæ populi. Lotophagiæ contermini, quorum uxores multis pelliccis fimbriis adornantur. Nam quum pulcherrimum ducent à plurimis adamari, à singulis quibus sui copiam faciunt, fimbriam unam exorant, eoq; argumento ostendunt quo habuerint amatores. Autor Herodotus lib.4.

Gindara, οὐ, γένδα, Oppidum Syriæ Cœles, cuius incolæ dicuntur

GIN GIR GIT GLA GNI GNO GOB GOM GOR 145

Gindareni, *γενδαρενοι*, quorum meminit Plin. lib. 5. c. 23. Gindes, fluvius qui per Dardanos fluens ingreditur Tigris. Ginglā, *γιγλα*, Oppidum Comagenes, nō procul ab Euphrate fluvio. Autor Plin. lib. 5. cap. 24.

Glōn. Vide G E O N.

Girim, mons apud Garamantes, in quo nasci gemmas vetustas testata est.

Gittā, *γιττα*, Vrbs Palestinae, Steph.

G ante L.

Glandomiron, *γλανδομιρον*, Oppidum est Gallæcorum Luncium in tractu Tarracensis Hispanæ. Autor Ptolemæus lib. 2. cap. 6.

Glanicus, Amnis, qui & Liris appellatur, in cuius ripa templo fuit Maricæ nymphæ Minturnensis. Vulgo Garigliano. Plinius lib. 2. cap. 5: Minturnæ Glanico amne diversæ, Liri appellato.

Glanis, *γλανις*, Hetruriæ fluvius, in Tyberim influens: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo Chiana, q. Glanis item sive Glantis, pescis astutissimi nomen, qui aversos mordet hamos, nec deyorat, sed esca spoliat. Idem lib. 32. cap. 10: Verrucas tollit glani jecur illitum.

Glanum, *γλανον*, Salyum oppidum est in Alpibus, Narbonensem provinciam spectantibus. Autor Plinius libro 2. capite 9. Vulgo Gap.

Glaphyrus, pen. corr. *γλαφυρός*. Notissimus adulter Iveyahis tempore, cuius meminit Satyr. 6: Vxorem ducis, de qua cithareodus Echion, Aut Glaphyrus fuit pater. Nomen deducitum est à festivitate & elegancia; quam Græci *γλαφύρων* dicunt.

Glaphyræ, *γλαφυρες*, Vrbs Thessalæ, à Glaphyra conditore Magnetis filio. Homerus: *βασιλεὺς ἡ γλαφυρεῖς*. Est & vicus Cilitz, à Tharsos versus Occidentem triginta stadiis distans, Stephan.

Glaucis, *γλαυκη*, oppidum Ionie, Steph.

Gauci tribus, *γλαυκης ληποι*, In Lycia est, à Glaucō Heroē dicta. Gentile Glaucodernus.

Glaucus, *γλαυκος*; Hippolochi filius, qui in Trojano bello Priamo suppetias tulit: homo tam stupidus, ut cum Diomede armorū permutatione facta, aenea acceperit pro auris. Vnde etiam hodie Glauci & Diomedis permutatio proverbio celebratur quo utimur, quoties permutatarum rerum inqualitatam volumus denotare. q. Fuit & alter Glaucus pescator, qui quum pescis captos in ripa explicuisset, subito contacta quadam herba se colligentes, in fluvium prosilierunt. Admiratus iraq; Glaucus herba illius vim, quum & ipse degustasset, pescis sequutus, in aquâ insiluit: marisq; Deus fatus ceditur. Alii aliter referunt fabulam: Glaucum insigne tunicatum fuisse, qui quum sepius inspectantibus suis municipib; in fluvium se deiecisset, diutiusq; sub aqua moratus semper emersisset: tandem quum illis frustrâ expectantibus non rediret, creditum est Glaucum factum esse maris Deum. Hinc natum proverbium: Glaucus contra herba habitat in mari, *γλαυκη φαγει παν ουκει δικαιοσην*. Distinx appetet per jocum de his, qui quum perierint, tam vulgo creduntur vivere. q. Alius præterea Glaucus fuit, Sisyphi filius, qui quum equas suas humanæ carnæ pascere, ab illis etiam ipse devoratus est. Vnde natum adagium: Glaucus alter, *γλαυκος και οικιστης*: id est, Glaucus alter ab equis devotatus. Quadrabit in hominē alendis equis exhaustamente facultates suas. q. Est etiam Glaucus, nomen pescis. Plin. lib. 6. cap. 16: Quidam rufus estus impatiens media tervoribus, sexagenis diebus latens, ut glaucus, faselli, auratus. Idem lib. 32. cap. 11. tradit glaucum æstate non apparet.

Gleßariæ, Insulæ in Oceano Germanico, quæ (Solino teste) succinum gignib; vulgo appellata, haud longè à Prussia. Gleks, *γλεκη*, gens Iberica post Cynetas, Steph.

Glißas, *γλισας*, Vrbs Bœotia, à Glisone aut Glisante quodam dicta, Stephanus.

Glycon, *γλυκον*, apud Horatium lib. 1. Epist. Nomē est gladiatoris robustissimi. Nec (*ισχυρη*) quia desperes invicti in membra Glyconis: Nedosa corpus nolis prohibere podagta. q. Fuit & nomen medici Panæ, qui mortuo domino ex vulnerc, quod in prælio Mutinensi accepérat, in carcerem conjectus est, & à Torquato parricidii accusatus, tanquam vulneri venenum indidisset. Sueton. in Augusto: Panæ quoque adeò luspicta mors fuit, ut Glycon medicus custo ditus sit, quasi vechum vulneri indidisset. Cic. ad Brutum: Tibi Glyconia medicu Panæ, qui sororem nostri Achilleos in matrimonium habet, diligenter commendo.

G ante N.

Gnidus, *γνιδος*. Vulgo Cabo cro. Vrbs insignis in extremo cornu peninsulae Cariae adhærentis sita, Venetis templo & signo Præxitelis in primis nobilis. Horat. 1. Carm. Ode 30. O' Venus regina Gnidi, Paphiq;. E' Gnido vii memorabiles fuerūt, Eu-

doxus mathematicus Platonis sodalis, Agatharchides Peripateticus, historiæ conditor, Theopompus Iulio Cesari familiaris, Artemidorus ejus filius, & his antiquior Crœtas, qui Xerxes medicatus est, & res Syriacas, Persicasq; conscripsit.

Gnīdūs, a, um, ut Gnida Venus, Cic. de Divinatione.

Gnōsī dīcūs, *γνωστικη*, Clarissimum Asclepiadarum, Nebri filius, pater Hippocratis, Aenei & Podalirii: avus autem Herachidæ qui pater fuit Hippocratis medicorum omnia doctissimi. Autor Steph. in dictione C O S.

Gnōssōs, *γνωστος*, Vulgo Candia. Vrbs Cretæ fuit Minois regia, quæ alio nomine Cerathus, ut scribit Strabo appellata fuit à fluvio ejus nominis. Gnōssīs iūs, a, um, quod est ex Gnōsso urbe: ut Gnōssius civis, Gnōssia litora, Gnōssia regna. Ovid. in Epist. Parid. Non habuit tempus quo Gnōssia regna videret, Aprius. q. Pro codem etiam dicitur Gnōssiacus, a, um: ut Corona Gnōssica apud Statium lib. 1. Syl.

Gnōssīs, a, um, Idem quod Gnōssius. Lucan. lib. 3: Creta verus populus, Gnōssasq; agitare phareras Docta. Gnōssīs, idis, Patronymicum fœmininum. Ovid. Epistol. 21: Et Phœbus Daphnen, & Gnōssida Bacchus amavit.

G ante O.

Gōrānē, es, *γορανη*, Regio Arabæ non procul à Damasco, quæ & Goarea *γοραια*, dicitur, Autor Stephanus.

Gōbæum, *γοβαιον*, Promontorium Gallæ Lugdunensis, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 8. In plerisq; exemplaribus Gabeum legitur, non Gobæum.

Gōbryās, *γοβραια*, Nobilis Periarum Satrapes fuit, unus ex iis qui cum Dario conjurarunt adversus Magos. Nam erat Darii socius, antequam regnum Darius ipse adipiceretur, ut ostendit Herodotus initio, lib. 7.

Gog, [*γιγηχ & Μαγος*, *γιγηχ μαγος*.] Voces sunt in Sa cris literis aliquoties repetita: quibus sunt qui putent gentes Scythicas significari. Hieronymus tamen in Ezechiele manu allégoricum sensum subesse, nullosq; its nominibus populos significari.

Gōlḡi, *γολγη* Stephano, Locus est in Cypro insula Veneri & Cupidini sacer. Catullus in Nupt. Pelei: Sancte pater, curis hominum qui gaudia misces. Quiq; regis Golgos, quiq; Ida lianti frondosum. Quo in loco in omnibus ferè exemplaribus haustus corrupte lectum est Colchos: Aldi vetus editio tam Golgos habet.

Gomolitæ, *γομολιται* populi Idumæi Gomphi. Vide Philippi, & Gomorrhæ utroq; modo oppida. Solin.

Gomorrhæ, *γομορραι*, vel Gomorthum, rhi, (utroque enim modo dicitur.) [*γομορραι* *hamorrah*.] Oppidum Iudeæ, ab Asphaltite lacu haustum, quemadmodum & Sodoma, & alia nonnulla. Vide Solinum.

Gomphî, *γομφαι*, Vrbs Thessalæ, Steph.

Gondræ, *γονδραι*, populi Thraciæ, apud Herod. Cindra & Rhoda legitur, Steph.

Gonei, *γοναι*, Vrbs Thraciæ, cujus incolas aliqui vocat Adriapolitas, Steph.

Gonnī, *γονη*, vel *γονη*, & *γονη*, Vrbs Perrhæbiæ à Cuneo quodam Cyphi nepote dicta: Regia Gonna, Stephan. Vide G O N V S A.

Gōntiūs, Vrbs est in superiori parte Thessalæ, unde ad Thessalam introitus competitur.

Gōnōs, *γονης*, Thraciæ oppidum est, non procul à Philippis & Ergino fluvio. Autor Plin. lib. 4. cap. 11.

Gontusa, Perrhæbiæ Vrbs, Steph.

Gorâma, Regio Arabum Scenitæ, cujus incolæ Gorameni.

Gordiānī, Tres fuerunt Romanorum Imperatores: pater, filius, & nepos. Vide Gordianum lib. 8.

Gordiūs, *γορδος*, Phrygiæ rex fuit, rusticus alioquin & ignobilis. Quum enim Phrygibus otaculum de rege creando cōsulentibus, responsuñ est, ut cum in regem deligerent, qui primus templum ingredetur: eaveat ut Gordius summo mane ad agrum properans, loraq; plaustris gestans, primus templum intuiret. Quare ab omnibus rex consulatus, lora ad tei memoriam in templo suspendit, in quibus erat nodus adeò perplexus, ut indissolubilis putaretur: circuferbaturq; oraculum, ut regno potiretur qui lora dissolveret. Hunc nondum Alexander, quum dissolvere non posset, ense dissecuit. Hinc factum est, ut Nodus Gordius, notissimo proverbio dicatur de rebus indissolubilibus.

Gordiūm, *γορδον*, urbs magna Phrygiæ juxta Cappadociæ, à Gordio patre Midæ.

Gordiūmurus, *γορδονερχες*, Vrbs Midæ, à Gordio filio cōdita. Gordiæ, *γορδαι*, regio Persica, à Gordia Triptolemi filio, &c. Stephanus vocat Gordos & Gordochos hos populos, & montes Gordyæos.

Gordynia, *γορδωνια*, urbs Macedoniæ, Steph.

Gorgias, *γοργια*, Leontinus fuit Rhetor, Empedoclis discipulus, &

K lus, &

lus, & Isocratis præceptor, ut scribit Quint. lib. 3. cap. 2. cui tāta fuit artis fiducia, ut de omni re, quæcunque in disceptationem, qualionemq; vocaretur, se copiosissimè dictum esse profiteatur. Meminit ejus Cicero in Bruto, & libris de Orat. Hic arte sua tantum pecunia coriasit, ut auream statuam primus omnium poneret in templo Apollinis Delphici.

Gōrgōnēs, pen. corr. *γέργονες*, D: &c sunt Phorcii filiæ, Medusa, Sthenyo, & Euryale: q̄ Dorcas insulas in Oceano Aethiopico sitas habitasse dicuntur, contra Hesperidem hortos. Nomē habent à truculentia, quam Græci *γέργεια* appellant. Scribit Diodorus foeminasuisse in Africa bellicosas, aduersus quas Perseus bellum gesserit, & carum reginam Medusam debellaverit, ac interficeret. Vide MEDVS A. & PEGASVS, **Gōrgōnēs**, a, um. *γέργεια*. Nomen possessivum. Ovid. 2. Metam. Gorgonæs terigisse domos.

Gōrgōphōrōs, *γέργοφόρος*, Palladis epitheton est, quasi Gorgonem ferens: in ejus enim scuto pictum est Medusa Gorgonis caput. Cicer. antequam iret in exil. Teq; Tritonia armipotens, gorgophora Pallas, Minerva, cetera que dū, dæque immortales &c.

Gōrgythōn, *γέργυθην*, Priami filius ex Caſtianira Threissa suscepitus, qui poitea in bello Trojano à Tucero Telamonis filio confusus occubuit. Autor Homer. Iliad. 8.

Gōrgonītis, Viri proprium male oletis. Horat. 2. Serm. Paſſilioſ Rusillus elet, Gorgonius hircum.

Gorlītūm, Lusatia Vrbs.

Gortyn, sive Gortys, ynis, sive Gortyna, n̄x, *γόρτυν*, *γόρτη*. Stephanus. Oppidum mediterraneum Cteræ insulæ ad Letheum fluvium, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Gortynius, i. ium. *γόρτιος*; ut Gortynia spicula, apud Statuum, lib. 5. Thebaidos.

Gortynis, idis, patronymicum foemininum, *γόρτυνις*. Lucanus lib. 6. Dicta procul ecce manu Gortynis arundo Tenditur in Scævam.

Gōthiā. [Ger. *Gölland* / ist ein Mittelaltrige Landeschaft / stossen an Schweden und Norwegen] Regio Europæ, contermina Daniæ & Norvegiæ. Ex qua Gothi immenses populi, qui olim Italiam armis subdegerunt, Romanq; ipsam solo æquarunt, suamq; in totum orbem invexe: ut barbaricæ. Hęc dictio potius videtur unico t scribenda, quam à Latinis poëtis prima syllaba ferè semper corripiatur. Ausonius: Hinc possem vistos inde referre Gothos. Et sœp̄ us apud Claudianum. Non multum tamen peccaverit qui consonantem geminabit: quod & in Græcis aliquot codicibus factum animadvertemus.

G. ante R.
Græchūrīs, Vrbs Ilteræ, ita nominata à Sempronio Græcho, qui acceptis in deditioñem Cetibericis, hanc uibem, quæ ante Ilurica dicebatur, splendidius restituta, ut superesset rerum à se gestarum monumentum, à suo nomine appellavit Græchūm.

Græchūs, Semproniae familiæ cognomen suit, ex qua fuit Tib. Græchus Caii & Tyberii pater, qui in Hispaniam Proconsul missus, Celtiberos in deditioñem accepit, Iluriamq; eorum oppidum splendidius à se restitutum, ut gestarum à se rerum memoria superesset, de suo nomine Græchurum appellavit. Huic uxor fuit Cornelia ex Scipionū familia, insigni pudicitia, & eruditione mulier, ex qua Tyberium & Caium Græchos suscepit, generosissime quidē indolis juvenes, eloquentiaq; in primis admirabiles, ceterum popularis auræ plus fatus avidos Quæ res fecit, ut relictis optimatibus ad plebem se contulerint, legesq; agrarias perpetuos seditionum comites in lucem reduxerint: neque antea quieverint, donec Senatum in suā necem armarent. Tyberius prior occisus est in concione à Publio Nasica. Caius autem biensio post quum mortem Capitolinum occupasset à consule Opimio. Vide plura apud Plutarhum in vita Græchorum.

Grādīvūs, pen. prod. [German. Ein junoth Martis.] Martis cognomen, à gradiendo (ut Festus ait) quia gradatim, & per ordines in bellū itur. *χειρ*. Sive à vibratione hastæ, quod Græci vocant *χειρίσσειν*. Sunt tamē qui à gramine dictū putent: quia gramine sit ortus. Vnde & graminea corona in re militari maximè est honorationis. Hęc ille. Alii gradivum, nō Latinū, nec Græcum, sed Thracium vocabulū esse, & significare bellacostum ac fortē dicunt. Virg. 3. Aen. Gradivumq; patrem, Geticii, qui præsiderat arvis Gradiuſ Mars dicitur, quū s̄avit, inquit Servius: quum tranquillus, Quirinus: deniq; in Vrbē duo ejus tempa sunt: unum Quirini intra Vrbem, quasi custodis & tranquilli. Alterum in Appia via, extra Vrbem, quasi bellatoris vel gradivi. Hęc Servius.

Grādīvūs, la. Qui colit Martem. Silius lib. 4. jaculatorēq; Sabellum, Et Gradivicolam celso de colle Tudertem.

Græxe, *χαιρεῖ*. Tres fuerunt sorores, Phorcii filiæ, unicum tandem habentes oculum & dentem, quibus vicissim inter se tres ptebantur. Harum ope Persicus ad Gorgonas pervenit. Vir-

de proverbium apud Erasumum: Orci galæ, ubi hæc omnia copiosius.

Græciā. [*Ιωάννης, ιδες*. Germ. Griechenland / ist eine der Länder Pol. Grecka ſemja. Vng. Görögország.] Europa regio ist, olim omni disciplinarum genere exculta, hodie, nō sine ignominia nominis Christiani, Turcæ imperio subiecta. Hęc Ptolemao Achæa nominatur. Principium sumit ad Meridem ab Isthmi Corinthiaci angustie, indeq; ad Septentrionem in Thessaliam usq; & partem Aegæi maris extendit. Ad Occid. sum Achelou fluvio ab Epiro dirimitur. Ab Ortu rufus habet mare Aegæum, qua parte Sunum eo abliniqt; Scindit in multas regiones, quarum præcipiū sunt Attica, Boeotia, Phocis & Locri. Dieta est Græcia, a Græco primo ejus provincie rege, teste Plin. lib. 4. cap. 7. Cic. pro Flacco: Hęc cuncta Græcia, quæ fama, quæ gloria, quæ doctina, quæ plumbis annibus, quæ etiam imperio & bellica laude floruit, pārium quēdam locum Europæ tenet, semperq; tenuit. Italia, maritima oram bello superaram cinxit urbibus. Idem 1. de lege Agraria: In angustis & fauibus Græciæ posita erat Corinthus. Magna Græcia dicta est extrema Italij ora, à Locris Italiæ fronte initium sumens, in tres recedentes maris Ausonijsinas, patens in longitudine LXXII. M. pass. ut ex sententia Varonnis tradit Plin. lib. 3. cap. 10. Hanc Græci subactam maxima, potentissimq; urbibus frequentarunt: in quibus numerantur Croton, Arpi, Thurium, Tarentum, alieq; complures. Cic. 2. de Orat. Nam & referta quondam Italia Pythagoreon fuit, tum quum erat in hac gente magna illa Græcia, &c. Idem 4. Tuscul. Quom floseret in Italia Græcia potentissimis & maximis urbibus, ea quæ magna nunc est dicta, &c.

Græcius, qui est ex Græcia. [*Ιωάννης, ιδες*. Germ. Ein Griech. Vng. Görög.] Cicero pro Flacco: Quanquam quis ignorat, qui modo unquam mediocriter res istas scire curavit, quin tria Græcorum genera sint verè: quorum unū sunt Athenienses, quæ gens Ionum habebatur: Aeoles, alteri: Doris, terciū non minabantur. Idem Qu. Fratri, lib. 1. Familiaritates Græcorum neq; tam fideles sunt: invident non nostris solū, verum etiam suis. Idem de Aruspicum responsis, artibus Græci, Galli robores, Hispani numero Pœni calliditate valent. Græcius, ca, cum, adjективum: [*Ιωάννης, ιδες*. Vng. Görög.] ut Literæ Græciæ. Cic. de Clar. Orat. Gallus q̄ maxime omnū nobilium Græci literis studuit. Exemplaria Græca. Horat. in Arte: vos exemplaria Græca Nocturna versate manu, veritate diurna. Græco more bibere. Cic. 3. Vetr. Fit sermo inter eos & invitatio, ut Græco more biberent. q̄ Græca rosa, *λευκής, ηλιαχτίς*, Dioscoridi, violæ magnitudine est, non nisi in locis humidis proveniens, quinq; folia non excedens, omnis odoris expers, coloris tantum gratia expedita ad coronamenta: unde & lychnis coronaria appellatur. Vide Plinii libr. 21. cap. 4. q̄ Græca salix, dicitur salix rubra.

Græcæ, adverb [*Ιωάννης, ιδες*. Vng. Görög]. Cic. 1. de Orat. Quæ ea quæ legiem Græcæ, Latinè redderem. Idem 1. Tuscul. Scis enim me Græcæ loqui in Latino sermone, non plus solece quām in Græco Latine.

Græcaniūs, ca, cum, Plin. lib. 35. cap. 9: Maximeq; ita colorem bibit, quem Græcanium vocant.

Græcīensīs, sc. Græcus, a, um. [Vng. Görög.] Gell. lib. 19. cap. 10: Offendimus eum rubante in symposio Græcensī. Sic apud Plinum. Græcense melinum, lib. 35. cap. 6.

Græcūlūs, diminutivum. [*Ιωάννης, ιδες*. Vng. Görög.] Iuven. Satyr. 3: Græcūlus esfuiens in cœlum. justitiae, ibit. Aſtentatos Græcūlus, Cic. pro Milone. Idem 2. de Orat. Homines Græcūlos controversia verbi tandem torqueat. q̄ Græcula rosa, diversum omnino genus est ab eo quod paulò suprà Rosam Græcam appellavimus. Folia habet latissima, sed panniculos ita, convolutos, ut nunquam nisi manu soacta dechiscat, semperque nascenti similis sit. Autor Plin. lib. 21. cap. 4. q̄ Græcula mala, à patria sic dicta. Plin. lib. 15. cap. 14: Putinas obilitye Camerina & Græcula.

Græcīensī, pen. prod. [*Ιωάννης, ιδες*. Ger. Griechenland / ist eine der Länder Pol. Grecke ſemja, utriusque. Vng. Görög.]

Ang. To basket and make riotous cheere.] Est convitiis & computationibus operari: dare: ab eo quod Græci genio plumpm indulgerent, & intemperantiis in cœvillis se geterent. Nam quandoq; veiba trahuntur à moribus nationū. Horat. 2. lib. Serm. Sat. 3: vel si Romana fatiget Militia affuetum græcam. Græcissō, Græcos imitor. [*Ιωάννης, ιδες*. Vng. Görög.] Græcīstāsīs, pen. cor. [*Ιωάννης, ιδες*. Pol. Grecke stanulov] quasi Græcorum statu, locus Rbmæ celebris, do quo Vario de Ling. Lat. lib. 5. sic habet: Ante curiam Hostiliam rostris, cuius id vocabulum ex hostibus, capita fixa sunt rostra. Dextra è comitio locuſ substructus, ubi nationum subsiderent legati qui ad Senatum essent missi: is græcostasis appellatur. Cī, ad Qu. Frat. lib. 2: Deinde ejus operæ repente à græcostau, & græbus clamorem satis magnum sustulcerunt,

Græcius,

Graītūs, Idem quod Græcus. [P. javān. ιάλων, γραικός. Germ. Ein Griech.] Quint. lib. 8. cap. 4: Non putant indignum Trojani principes, Graios Trojanosque propter speciem Helenæ tot mala tanto temporis spatio sustinere. Virgil. lib. 4 Aeneid.

-Graītūs idē bis vindicat armis.

Graīus, a. um. Græcus, a. um. [P. javān. ιάλων. Vng. Gōrōg.] Virg. 3. Aen. Priamidem Helenum Graias regnare per urbēs. Grōjūcēnē. narum, pen. cor. Græci dicti sunt. [Οὐαὶ ιανίν. ιάλων.] Cic. 2. de Nat. deor. Grajugenā de isto aperit ipsa oratio. Ex Pacuvio. Virg. 3. Aen. Grajugenū domos, suspe-
ctaq; linquimus arva.

Grammīsum, urbs in Græcia, γράμμιον, cives Grammitas & Grammitii. Sunt & Grammitæ populi juxta Celticam, Ste-
phanus.

Granata, Hispaniæ urbs celebris.

Granicus, γρανίξ. Ptolemaeo. Fluvius est minoris Mylise ex Idam monte profluens, & inter Priapum & Esapum in Propontidem influens: iuxta quem Alexander Darii Sacrasas memoriabili prælio superavit, sexcentos Persarum millibus cæsis, fugatisque, quum victoris copia triginta peditum millia, & quatuor millia equitum & quingentos non excederent. Au-
tores Plutarchus in Alexandro, Iustinus libro secundo, Dio-
dorus item Siculus libro 17.

Grastillūs, γράστιλλος. Vrbs Macedonia, alli Prastillus, Steph.

Gratiæ. Vide in APPELL. GRATIA.

Gratidīa, γρανθία. Proprium nomen mulieris Neapolitanæ unguetariae, ac maleficæ, quam Horatius in Epop. Canidiā nominavit.

Græcāsum. [Ger. Ein Schneegebirg Scythie in Asia getest.] Cau-
casum montem nominarunt Scythæ, quod illorum lingua si-
gnificat nive candidum. Autor Plin. lib. 6. cap. 17.

Gravionarium, Oppidum est Germaniæ, apud Ptolem. lib.
2. cap. 11. Vulgo Bamberg.

Graviscæ. Ptolemaeo. Herviæ castellum est in Tuscia, quod hodie Montem alium vocant: ita dictu ab aëris gravitate. Virg.
10. Aen. Et Pyrgi veteres, intempestæq; Graviscæ.

Grefinus, γρεφίνος. Vrbs Chersonesi, Steph.

Greſtōniā, γρεſtōnia. regio Thraciæ juxta Macedoniam à Ca-
stro quodam dicta, Gafrones gentile, vide GASTRONIA.

Groniā, Γρένια, Vrbs Phocidis, Steph.

Groniā, Hispānia Tarracensis populi sunt ad Durium am-

nam, quorum meminit Pompon. Mela lib. 3.

Groninga. [Gerthān. Groningen in Friesland.] Vrbs Frisia.

Gryllus, Xenophontis Socrati filius, qui pro patria fortiter pugnans, honestam mortem oppetiit, multotum ob id encomiis celebratus. Autor Aristoteles in Politicis.

Gryneus, γρυνεύς. Dictio di syllaba, nomē est Centauri. Ovid.
12. Metam. Cumq; suis Gryneus immanē sustulit aram Ignibus, & medium Lapitharum jecit in agmen.

Grynia, Plinio, Straboni Grynum, γρυνία Stephano. Oppidum est Myriazorum in Acolide Afia regione, Apol-
linis fano & pervetus oraculo nobile, à quo Apollo Gry-
neus, γρυνεύς dictus putatur. Vide Strab. lib. 13, & Plin. lib.
5. cap. 30.

Gryneūs, a. um, adjective trisyllabum, γρυνεύς. Cognomen est Apollinis inditum, à Gryaco nemore juxta Clazomenem Afia civitatem, in quo Apollo colebatur. Virg. 4. Aen. Sed nūc Italianam magnam Gryneus Apollo: Italianam Lyciam usq; è ca-
pescere sortes. Idem 6. Aeg. His tibi Grynei nemoris dicatur
origo. Servius: Gryneum nemus est in finibus Acolidis, Apol-
lini consecratum. Dictum est autem hoc nemus à Gryaco vi-
cino oppido. De quo vide Strab. lib. 13.

G ante V.

Gūntās, γύντας. Locus habitatus in Syria uberis & fœcundi so-
liunde nomen ei μαγεῖ τὸ γύντας. Steph.

G ante Y.

Gyārīs, ri. fœm. gen. [γύαρη Stephano, vel Gyara, æ. pen. cor. Germ. Ein Insel im Egeischen Meer gelegen/ eine auf den Sporadi-
bus, in welche die Römer ihie vberichdet verschißten.] Insula est ma-
nis Aegæi, una ex Sporadibus in quam Romani noxios de-
portabant. Plinius libro 8. cap. 29: Ex Gyaro insula incolas à
mūribus fugatos. Juvenal. Satyr. 10: Ut Gyaræ vinctus scopu-
lis, parvaque Seriphio. Idem Satyr. 1. usus est numero plura.
Aude (inquit) aliquid brevibus Gyaris, & carcere dignum, Si
vis esse aliquid.

Gyās, γύας. Viri Trojani nomen est apud Virgil. 5. Aen. Ingen-
temq; Gyas ingenti mole Chimæram, &c.

Gygeūs lacus, γυγεῖα λίμνη, Lydiæ lacus est, stadiis quadrā-
ginea à Sardibus distans: qui polteca Colous dictus est. Pro-
pertius: Lydia Gygeo tincta puella lacu. Meminit hujus la-
cus Homerus in fine Catalogi. Plin. lib. 5. cap. 29: Gygæum
stagnum appellat.

Gygemorus, Thraciæ mons est, apud Plin. lib. 4. cap. 21.

Gyges, Γύγης. Germ. Ein grosser Berg. Nomen viri proprium;

qui Cœli & Terræ filius singitur, gigas maximus, & centima-
bus, frater Briarei. Sunt tamē qui Briareum, Gygen, & Aegeo-
na eosdem putat. Ovid. 4. Trist. Centimanumq; Gygen, semi-
bovemq; virum. q; Est & nomen viri proprium apud Maro-
nem lib. 9: Principio Phalarim, & succiso poplite Gygen Excipit.
q; Item formosi pueri apud Horatium, 2. Carm. Luna ma-
ri Gnidiūsy Gyges. q; Alius fuit Gyges quidam Lydus, cui
quum Candaulæ rex uxorem suam nudam ostendisset, illa
marito indignata, Gygen ad cædem ejus impulit, se seq; cum
est neumq; equum (ut ferunt fabulæ) animadvertisit, cujus in la-
teribus fortes essent: quibus apertis, hominis mortui corpus
vidit magnitudine inuisita, anulumque aureum in digito:
quem ut detraxit, ipse induit (erat autem Gyges regius pa-
stor) tum in consilium pastorum se recepit. Ibi quum palam
ejus anuli ad palmam converterat, à nullo videbatur: ipse au-
tem omnia videbat, idem rursus videbatur quata in lucem
anulum inverterat. Itaq; hac opportunitate anuli usus, regis
stuprum intulit, eaq; adjutrice regem dominum interemit,
sustulit quos obstat arbitrabatur, nec in his facinoribus cum
quisquam videre potuit. Sic repente anuli beneficio rex exor-
tus est Lydus. Haec tenus Cicero. q; Hinc locus proverbio, Gy-
gis anulus, πάντα δεσπότης. Quadrat vel in homines inconsi-
tibus moribus, vel in infortunatos, qui veluti virgula divina;
quicquid optant, id suo arbitrio consequuntur. q; Eodem no-
mine dictus est Lydus fluvius.

Gylacea, Γυλάκεα, Illyriæ civitas à Gylaca Corinthio, alijs
Apollonia.

Gymnāſtæ Plinio, sive Gymnesia, γυμνασία Straboni & Ste-
phano, insulæ duæ ante Hispaniam, quæ à Latinis Baleares appellantur: cōd quod incole harum insularum præcipue
funda exercebant. Autores Strabo lib. 14, & Plin. lib. 3. cap. 5:
Gymnætēs, γυμνήται, Aethiopum populi, Nigritus & Pharusis
vicini, Plin. lib. 5. cap. 8.

Gymnōſophiſtæ, [γυμνοſοφιſtæ]. German. Die weisen und ge-
lehren Philosophi bes den Indianern / so ein gestreng abgesünderte
Leben führten.] Philosophi Indorum: sic dicti quod nudi in syl-
vis agerent, voluptatum omnium expertes, quibus mortalium
vita corruptitur. Plin. lib. 7. cap. 2: Philosophos eorum quos
Gymnosophistas vocant, ab Exortu ad Occasum perstare, cō-
tuentes solem immobilibus oculis, ferventibus arenis toto
die alternis pedibus insistente. August. lib. 15. de Civit. Indo-
rum Gymnosophista, qui nudi perhibent philosophari in
solitudinibus India, à generando se cohibent. Hi ab Exortu
ad Occasum perstare dicuntur, solem conuentes immobili-
bus oculis, ferventibus arenis toto die alternis pedibus insi-
stentes. Hi frigora nivium, & aestus flammæ citra dolorem
perferunt. Ferunt Alexandrum magnum, quum in Indiæ ex-
peditione ad Gymnosophistas penetrasset, gravissimè ab illis
suisse increpitum, quod mortalis quum esset, mortali tamen
sorte non contentus, totum Orientem latrociniis infestaret.
De his Cic. Tuscul. quæst. lib. 5: Quæ barbaria (inquit) India va-
stior aut agrestior? in easamen gente primū hi, qui sapien-
tes habentur, nudi æstrem agunt. Caucasi nives, hyemalemq;
viam perferunt sine dolore: quumque ad flammas se applica-
verint, sine gemitu adurantur.

Gynæcopolis, Aegypti oppidum, à quo propinquæ præfe-
ctura, Gynæcopolis appellatur: cujus meminit Plin. lib. 5:
cap. 9. γυναικόπολις.

Gyndes, Γυνδες. Ger. Ein grosser fluss der Assyriens/ so in d̄ Tigris
fließt.] Fluvius est. Assyriorum maximus secundum Euphra-
tem, in Mantienis nascent montibus, & per Dardanenses in Ti-
gris influens. Hunc Cyrus Persarū Rex, quū equitem quendā
libi in primis dilectum absumpsiisset; totum in variis alveos
derivavit. Autores Herod. lib. 1, & Seneca lib. 3. de Ira.

Gýpsel's, γύψης, Aethiopæ insula, apud Martianum lib. 3. A
qua sit gentile Gypsites, γύψηται.

Gyrtōn, onis, sive Gyrtona, οὔρη, Ptolemaeo: γύρτων Stephano, Perihæbie oppidum, ut Stephano placet: ita dictum à
Gyrtone Phlegiq; fratre. Ptolemaeus Gyrtona in Stymphe-
lia Macedonia regione, Plinius in Magnesia collocat.

Gýthēum, [γύθηος. German. Ein Stad in Achæa welche Her-
cules vnd Apollo mitgeander gebawen haben.] Oppidum est
Achaæ ad Maleum promontorium, quod Hercules & Apollo
depositis eō loci similitatibus communi opera condiderunt.
Livius in Maceb. bell. Gytheum (inquit) omnium mariti-
marum rerum Lacedæmoniis receptaculum. Hinc Gythea-
tes sinus, ad Maleum promontorium, cujus meminit Plinius
lib. 4. cap. 5.

Gyzantes, populi Africæ, vide Byzantes apud Steph. apud
quem etiam Gyantes reperitur.

K 2 Habessus,

Habessus, autore Plin. lib. 5. cap. 27, Lycia urbs est, postea Antiphellus dicta.

Habronicas, Nomen viri proprium.

Hadrantani, Sicilia populi. Plinius libro 3. capite 8.

Hadria, sive portus Adria: [adiacet Suidæ & Stephano: Germ. Das Benedictus Meer] secundus Europæ sinus inter Lacinum Italiam & Acroceranum Epri promontorium, irrumens dextrâ Macedoniam partem, Dalmatiam, Illyricum & Istriam: sinistrâ Apuliam, Frentanos, Picentes, & Venetos alluens. Lucan. lib. 5.: sonat Ionio vagus Hadria porto. Viderur, hoc nomen rectius sine aspiratione scribi. Acceptum enim nomen ab Atria nobili Circumpadanæ regionis oppido (ut docet Cato in Originibus, & Plin. lib. 3. cap. 16.) quod insignem circa Padi ostia habebat portum, à quo quidem oppido vicinum mare primum Atraticum dictum fuit, & deinde literarij unius immutatione Adriaticum est. q. Fuit item Hadria, sive Adria, oppidum in finibus Piceni, Romanorum colonia, VII M. passuum à mari distans: à qua vicinus ager, Ager Hadrianus, sive Adrianus dictus est.

Hadianopolis, Bulgaria urbs est.

Hæbudes, pen. prod. [αἰβύδες]. Geym. Banff Inseln jenseit Schottland und der Insel Thule gelegen.] Insulæ sunt numero quinque inter Caledoniam, quæ hodie Scotia dicitur, & Thulen insulam. Solinus: A Caledonia promontorio Thulen pertinentibus, bidui navigatio: inde excipiunt Hæbudes quinque numero. Et paulò post: Secundam à continenti statione Oraeades praebent, quæ ab Hæbudibus porrò suat septem dierib, nocturniq, cotidem cursu.

Hæmodes, teste Pomponio, lib. 1. Mons est Lycia.

Hæmon, αἷμον, Thebanus juvenis, qui quum amore incredibili Antigone Oedipi & Iocastæ filiam deparet, ad ejus tumultum mortem sibi consivit. Fuerat autem Antigone iussu Creonis (qui veterat cadavera Graecorum inhumari) jugulata, quod Polynices fratrem mortuum noctu sepelire voluisse. De hujus adolescentis morte, vide Statium in Thebaïd. & Propertium lib. 2: Quid, non Antigones tumulo Bœotius Hæmon? &c.

Hæmonia, Vide AE MONIA.

Hæmus, sive Aemus, αἵμος, rex Thraciae potentissimus, qui Rhodopen Strymonis fluvii filiam duxit uxorem. Hi in tantâ arrogantiâ elati sunt, ut Hæmus se esse Iovem, Rhodope Iunonem prædicarent, seq; ut deos adorari juberent. Quia insolentia Iupiter indignatus, eos in mœtes commutavit. Ovid. 6 Metamorph.

Hæmus, αἵμος Suidæ, sive, ut alii viderur, Aemus, mons est Thraciae valto jugo procumbens in Pontum: cuius exaltitas sex millibus passuum subitur. Oppidum habuit in vertice Ariostum. Plin. lib. 4. cap. 11: In Pontum quidem vergit mons Hæmus, cæteros, ejus spatii magnitudine ac sublimitate superans, mediumq; Thraciæ dividens. Strabo lib. 17. Existimat Polybius ex ejus vertice utrumq; mare cerni, Aegæum & Adriaticum. Id quod Strabo, ob ingens intervalum, saltum probat. Sententiam tamen Polybii sequitur Mela. Nomen ei inditum ab Aemo Boreæ & Orithryæ filio. [Germ. Das Gebirg so Theßaliam von Thracia unterthobet.] Autor Stephanus de Vrbib. Servius in illud Georg. Aemathiam & latos Hæmi pinguescere campos, tradit montem esse Theßaliæ. Sed hoc dixisse putatur quia Theßaliam à Thracia Hæmus dividit. In eadē est sententia idem Servius in illud 2. Georg. - O qui me gelidis in vallibus Hæmi Sistat. Liv. 4. Decad. lib. 10, montem describit. Vide HEMVS.

Hæres Mærtiæ, Nomen deg, quæ una ex Martis comitibus esse putabatur, cui veteres post acceptam hæreditatem rem divinam faciebant: autor Festus.

Hævila, loci nomen est, lib. Reg. 1, Vbi Saul Rex Amalechitas bello superavit. Est & Regio à qua Hævila, qui Ioseph. lib. 1. Antiquit. Getuli vocantur, nomen habent.

Hagnes, etiæ, αἵγνης, Mulieris proprium, διὸ μῆτρας αἵγνης: id est, à castitate impositum.

Halæ, αἱα, Bœotia oppidum, ut ex Pausanias sententia tradit Steph. Sunt & alia ejusdem nominis loca, quæ ab eodem commemorantur.

Halalcomene, & Halalcomenæ, Vide ALALCOMENE.

Halarodii, Populi circa Pontum, Steph.

Hälcy'one, es, pen. cor. αἱαλίαν, Aeoli ventori Regis filia, uxor Ceycis, quæ pre dolore, quæ ex naufragio & morte mariti suscepserat, mutata est in avem halcyonem. Vide ALCEDO.

Hälcsa, αἱαλία, Sicilia oppidum inter Agathyrsum & Cephalænum litorum, triginta passi. M. ab utroque, teste Strab. libro 6. q. Hinc deducitur adjetivum Halcsianus, a, um: ut, Halcsina civitas. Cic. 3. Verr. Sicilia civitates multæ sunt, Iudices, ornatæ atq; honestæ, ex quibus in primis numeranda est civitas Ha-

lcsina. Nullam enim reperiens aut officiis fideliorem, aut copiis locupletorem, aut auctoritate graviores. Halcsini, urbis huius incolæ, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

Hälcsius, αἱαλίας, Fluvius & mons non longè ab Aetna. Column. lib. 10: Et quæ Sicaniæ stiles legatis Halcs. q. Est & in loca Asis regione ejusdem nominis flavius, Colophoniæ pretfluens. Autor Plin. lib. 3. cap. 29.

Hälcsius, αἱαλίας, Agamemnonis fuit filius ex Briseide, ut quidam volunt: vel ex Clytemnestra, ut alii. Dicunt enim huic cum matre sensisse contra patrem: & postea patria pulsum in Italiam venisse, atq; apud Massicum Campania mōtem condidisse, & tanquam Trojani nominis hostem Turno adversus Aeneam fuisse. Virgil. Hinc Agamemnonius Trojani nominis hostis lungit Halcsus equus, &c. Ovid. quoq; lib. 4. Fast. autor est ab hoc Hälcs Faliscos nomen accepisse.

Halei, αἱαλία, Maritima urbs Laconia, Steph. Vide TIRYNS.

Halia, αἱαλία, Nympha marina, Nerei & Doridis filia: δέ τοι ἀλλά: hoc est, à mari dicta.

Haliacmon, sive Haliagmon, [αἱαλίαγμον]. Germ. Einfluss Macedonia.] Fluvius est Macedoniæ. Plin. lib. 31. cap. 2: Item in Macedonia qui velint sibi candida nasci, ad Haliacmona ducent: qui nigra aut fusca, ad Axium.

Hälcsartus, αἱαλίαρτος, Nomen urbis Bœotie, quam Haliartus condidit, Therpandri filius: de qua vide Strab. lib. 9.

Halica, Nomen mulieris.

Hälscarnæ, αἱαλίαρνα, Oppidum mediterraneum Aetoliæ, apud Plin. lib. 4. cap. 2.

Hälscarnassus, pen. prod. [αἱαλίαρνας]. Ger. Die Hänfleins in Caria des minderen Asia am Meer gelegen.] Vrbs Cartæ, principum regia, circa initium Tauri sita, ad mare, in minori Afia, Argivorum colonia in qua Mausoleum quondam nobilissimum opus extabat, & Salmacis fons. Hæc prius Zephya dicebatur. Ex Halicarnasso fuit Herodotus historicus, item Heraclius Poëta, & Dionysius scriptor antiquitatum Romanarum, qui ab ea Halicarnassus dictus est.

Halicæ, Vrbs Sicilia, Steph.

Halycyna, Vicus Acarnaniae.

Halimedæ, Nympha. Vide in DAMASCO.

Halizon, αἱαλίων, Fluvius.

Halizonæ pen. prod. αἱαλίων, Populi Asiae maritimæ, Mysis, Caribus, & Lydis finitimi: ita dicti αἱαλίων τοῦ ἀλιαλίων: hoc est, ab eo quod mari præcinctantur, ut indicat Plin. lib. 5. cap. 31. Stephanus Halizones dictos putat, quasi αἱαλίων, quod ob divitias superbi essent & præferoces.

Halmyris, αἱαλύρις, Lacus ambitu LXIII M. pass. ex Danubio natus supra Istropolin: de quo Plin. lib. 4. cap. 12.

Halonæ, es, αἱαλία, Insula Propontidis ante Cyzicum, oppida habens ejusdem nominis. Autor Plin. lib. 5. cap. ultimum.

Halonæsus, αἱαλίασος, Insula Aegæi maris. Strabo lib. 14.

Hälscampus, campus Tragæz.

Halus, αἱαλός, vel i: Civitas Achæa & Phthiodis, &c. Parmenius aliud facit Malliacam Achilli subdividit: aliud Protefilao. Stephanus, incolæ Halei, Halus vel Hali dicuntur.

Halyattæ, αἱαλίατæ, Lydia rex, pater Croesi. Autor Herodot. libro 1.

Halyatticæ, a, um, Horat. lib. 3. Carm. Quād si Mygdoniæ regnum Halyattici Campis cōtinuæ. Regnum, inquit, Halyattici: hoc i: Croesi, Halyattæ filii.

Haly, [αἱαλός]. German. Ein flus so am Berg Touro entspringt und durch Cappadociem fließt.] Fluvius ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meidie Syros ac Paphlagones interfluens: contra Aquilonem in Euxinum mare evolvit. Meminit ejus Cicero 2. de Divinat. Croeso fatalis Haly, Lucan. libro tertio. Crobro vortice tortus Haly, Ovid. quanto de Ponto.

Hämädryädes, pen. cor. [αἱαλίδριδες]. Germ. Waldgötter von welchen die Aten nebst haben daß sie mit den Erzbäumen ausswachsen / wann so lang läbten als dieserbigen beständen.] Nymphæ sylvarum, quas verustas credidit simul cum arboribus nasci & inteneri. Vide D. R. YAD S. Virg. 10. Aegl. Iam neq; Hamadryades, tursus, nec carmina nobis ipsa placeat.

Hämäxæ, regio Bithynia, Steph.

Hamaxampeus, Pars est fluminis Hypanis, qui cum fonte Xampeo amaro commixtus est. Tertullius.

Hamaxantia, pars Hippontidis, Steph.

Hamaxia, civitas Atticae Cilicæ, Steph. ex Strab.

Hamaxobii, Ptolemæo, Hamaxobii Pomponio. [αἱαλίοβοι, αἱαλίοβαι]. German. Böder Sarmatæ in Europa, / welche an statt der beworrenen bärigen Bärchen / als best sind die Sarmatæ / Moscovites / Plescovites, &c.] Populi sunt Sarmatæ Europæ: ita dicti quod plaustris utrantur vice domorum. Vadianus Pomponii interpres eos esse putat, quos non procul à Polonis sitos, vulgus corrupta voce vocat Moscovitas. [Pol. Cerkasy.] Hinc proverbium apud Tertull. l. 1. contra Marcion. Hamaxobio instabilior,

bilior, de Marcione homine inconstantissimo.

Hamburgum. [Germ. Hamburg in Saxoniam.] Urbs in finibus Saxoniz.

Hammmodara, Oppidum inter Aegyptum & Aethiopiam, iuxta se habens bituminis fontem. Autor Plin.lib.6.cap.29.

Hanapis, fluvius est Scythia. Herod. teste.

Hannibal, Vide ANNIBAL.

Hanno, Punicum nomen est, quo plerique non ignobiles Carthaginensium duces sunt appellati: tres tamen inter ceteros maximè illustres extitèrunt. Primus fuit Philippi Macedonis temporibus, qui quum tyrranidis cupiditate accensus, omnes civitatis principes in filiis sue nuptiis veneno necare constituerat, prodito à ministris consilio, frustra cœcitatibus servitiis, Maurorumq; rége in patria exitium sollicito, vivus in Carthaginensium manus pervenit: à quibus & ipse virginis cæsus, & manibus, cruribusq; fractis in cruci actus est, & in cognatis omnes saevissimè animadversum. q; Fuit alter Hanno temporibus Agathocles Siculorum tyranni, à quo cū xxx. Poenorum millibus conserta pugna est interfactus. q; Tertius fuit tempore secundi belli Punici, Barchinæ factiois princeps, contrariae Hannibali in Republica partes fovet. De hoc multa apud Livium. Aliorum meminit luctia. lib. 21. & 22.

Harmā, urbs Boeotiae Tanagrica: est etiam tribus Atticæ pars, Steph.

Harmatīs, tis, Ἀρμάτης, Iberia oppidum, ad Neorim amnem, ex adverso portarum Cauca. Autor Plin.lib.6.cap. 10. & 11.

Harmatā, Ἀρμάτη, urbs Indica, Steph.

Harmatītes, Ἀρμάτης, civitas quædam, Steph.

Harmathus, unicus, Civitas seu promontorium è regione urbis Methymnæ, à qua Harmatopolis dicti sunt.

Harmatōpolīs, Ἀρματοπόλις, Populi sunt Asiz in sinu E. laitico: ita dicti ab Harmathunte vicino promontorio. Meminisse eorum Plinius lib. 5. cap. 30. Apud Strabonem tamen hoc promontorium vocatur Hermathus per e literam in proxima syllaba.

Harmodiūs, & Aristogiton, cives Athenienses fuerunt, quibus quod Rempubl. tyrannide liberassent, hoc honoris à cibis suis tributum est, ut nemo unquam ipsorum nomine vocaretur. Hinc natum Adagium: Harmodii cantilena, Ἀρμόδιον μία. De lugubribus ac tristibus dicebat. Aristoph. Αχερν. Ovid. παρέμοιστον τὸ Αρμόδιον αὐτῷ: Id est, Nec unquam apud me carmen Harmodium canet. Genus erat cantilenæ quod in compitiis cani consueverat in Harmodium & Aristogitonem, quod hi Pisistratidum tyrannidem sustulerunt. Ejus carminis hoc erat initium: φίλων Αρμόδιον πεντηκοντα: hoc est, charissime Armodi haudquam mortuus es. Reservatur à Suida & Diogeniano.

Harmodotus, poëta nomen est apud Plutarchum.

Harmoniæ, Ἀρμονίς, Civis Trojanus, architecturæ peritus, quem Homerius fabulatur à Minerva fuisse adamatum. Hinc intet ceteras naves illas fertur edificasse, quibus Alexander Helenam raptam Trojam transtulit.

Harpagia, pluralis tantum numeri, Ἀρμάχαι, m. Locus est in Phrygia in confinio agri Cyziceni: unde Ganymedem raputum fuisse ab aquila fabulata est antiquitas: Autor Strabo libro 13.

Harpalīcē, pen. cor. Ἀρμαλίξ, Nomen mulieris, Harpalii Thracum Regis filiæ, quæ patrem à Getis captum liberavit. Autor Servius in illud 1. Aen. - vel qualis equos Threista fatigat Harpalice, volucrumq; fuga prævertitur Hebrum:

Harpatus, penult. corr. Nomen est prædonis apud Ciceronem lib. 1. de Natur. deor.

Harpalyce, Ἀρμαλύξ, civitas Phrygia à Gordiotichitis condita, Stephanus.

Harpasa, orum, pen. cor. Ἀρμάσσα. Oppidum Asiz, oppositum fluvio Harpaso. Plin.lib. 2. cap. 96: luxta Harpasa oppidum Asiz cautes stat horrenda, uno digito mobilis, eadem, si toto corpore impellatur, resistens.

Harpocrates, penult. corr. [Ἀρποκράτης. German. Der Gott der Verschweigung oder still schwiegung.] Simulachrum in sacris Isidis & Serapidis erat, quod digito labi impresso, admonere videbatur ut silentium fieret. Hic dicebatur silentii Deus. Re vera autem Græcus philosophus fuit Harpocrates, cuius eruditio ac præcepta in id maximè tendebant, ut silentium præcipiteret, & omnibus rebus anteponeret. Catullus in Gellium, epigram. quinquagesimono: Gellius audierat patruum objurgare solere, Si quis delicias diceret, aut faceret: Hoc ne ipsi accideret, patru perdespuit ipsam Vxorem, & patruum reddidit Harpocratem. Vbi reddere Harpocratem (ut monet Erasmus in Adagiis) proverbialiter dictum est, pro silentium imponere.

Harpÿiæ, [Ἀρπαγα. Ger. Wundergestalten so halb Jungfrauen/ und halb Monstren sind.] Monstra describit Virgil. lib. 3. Aen. Tristius haud illis monstrum, nec saevior ulla Pestis & ira

Deum, Stygiis sese extulit uadis: Virginem volucrum vultus, sedifissima ventris Ingluvies, uncæq; manus, & pallida semper ora fame. Dictæ ab Ἀρμάζεσ. A Suida vocantur Ἀρμάζεσ δριμοῖς: hoc est, rapaces dæmones. Dicuntur suis Ponti & terra filiæ, ut ait Servius: unde in insulis habitant, partem terrarum, partem maris tenentes: dictæ δαὶς Ἀρμάζεσ: id est, à rapiendo. Volatiles, vultu virginico, manibus uncis. Alii Neptuni filias faciunt, qui ferè prodigiorum omnium pater est, nec immentis: nam secundum Milesium Thaletem, omnia exhaustiore procreantur: unde est, Oceanumq; patrem rerum. Sic & peregrinos, Neptuni filios dicimus, quorum ignoramus parentes. Alii autem dicunt Harpyias, filias Thaumantis & Eleætræ fuisse. Has Virgilus tres esse dicit, Aello, Ocypetum, Celeno: quarum postremam Homeus Podargen vocat, & ex ea Zephyrum ventum, Achillis equos, Ballum videlicet & Xanthum genuit. Hesiodus tantum duas nominat, Aello videlicet & Ocypetum. De Harpyis suprà nonnulla dicta sunt in dictione CALAIS: nonnulla etiam infra dicentur in dictiōibus PHINEVS & ZETHES. Virg. lib. 3. Aen. Strophades, Graia sunt nomine dictæ Insulae Ionio in magno, quas dira Celano, Harpiæq; colunt aliae, &c.

Hasbytæ, ἀσθεται, Atticæ interioris populi post Nasamones, Macis finitimi. Autor Plin.lib. 5. cap. 5.

Hasdrubal, Vide ASDRVBAL.

Hastæ, Oppidum in extremis Italie finibus, circa Iapygium promontorium, cuius meminit Plin.lib. 3. cap. 1.

H ante E.

Hebæ, [Ἡβα. German. Ein Tochter Iunonis und ein Gottin der Jugend.] Filia fuit Iunonis absq; patre, ut Latinorum poëtæ assertunt. Apollo enim quum Iunoni neveræ convivium in patris sui domo parasset; inter alia lactucas agrestes ei apposuit: quas quum Iuno avide comedisset, illico usque tunc sterilis, prægnans effecta est, peperitque Heben, quam postea lupiter ob formę elegantiam ad pocula ministranda assumpsit, deamq; juventutis effecit. Tandem quum ipse una cum ceteris diis apud Aethiopes comessaturus ivisset: factū est, ut administrans ei Hebe pocula, perque lubricum minus cautè incedens, caderet, revolutisque vestibus obscena Superis monstrarer: quam ob rem ab officio est amota, ejusque loco Ganymedes subrogatus. Postremò Herculi in deos relato, uxora data. Autor Servius. Homerus autem ex love eam conceptam esse tradit, neque omnino ab officio remotam, sed ceteroru deorum pincernam fuisse: Ganymedē verò solius Iovis. Ovid. lib. 9 Metam. Hoc illi dederat Iunonia munera Hebe, &c. Hec dea juventutis putabatur. sed enim florem ætatis & primam pubem significat.

Hebræi, [חֵבָרִים Hebrew. Ἡβαῖοι. Germ. Die Israeliten.] Dicti sunt iudei, ab Heber, qui fuit ab nepos Sem filii Noë: prius Hebrei cognominati: ac deinde una detraha litera Hebræi: sicut docet August. lib. 10 de Civit. Dei: Et quia in ejus familia remansit lingua, quæ prius humano generi creditur fuisse cōmunitis, quum gentes linguarum diversitate sunt divisæ, deinceps Hebræa est nuncupata. q; Ab Hebraeus fit Hebraicus, a, um: ut Lingua Hebraica.

Hebrus, [חֵבָר Hebrew. Ἡβρεός. Germ. Ein Fluß in Thracia so am Berg Rhodope entspringt / heißt jetzt Mariza.] Fluvius in Thracia: nascitur iuxta Hadrianopolin, in monte Rhodope, labiturque in Aegeum mare, è regione Samothraciae insula. Celebratur propter aurum quod ex arena ejus colligitur. Poëtæ fabulantur in hunc Orphei caput, quum Cicones eum confecissent, projectum esse: unde & Oeagrius dicitur ab Oeagro Orphei patre. Virg. lib. 4. Georg.

Tum quoque maïmorea caput à cervice revulsum
Gurgite quum medio portans Oeagrius Hebrus,
Volvet, &c. Ovid. lib. 11. Metam.

Membra jacent diversa locis, caput Hebre, lyramq;
Excipis, & mirum, &c. Martianus lib. 6: Hebrū (inquit)
Odrisæ nives complent, qui inter diversos Barbaros fluens,
etiam Ciconas perluit. Hebrus hodie Mariza dicitur.

Hecale, Ἡκάλη, Nomina anus pauperculæ, quæ Thesæ adhuc adolescentem hospitio suscepit. Hujus paupertatem Callimachus justo volumine celebravit. Hinc natum proverbium: Nunquam Hecale fies: hoc est, nunquam te inopia opprimet. Ovid. de Amor.

Cur nemo est Hecalen, nulla est quæ noverit Irum?
Nempe quod alter egens, altera pauper erat. Plautus in Cistel. Siquidem eris ut volo, nunquam Hecale fies.

Hecamēda, Ἡκαμέδη, Arisoi filia, quæ direpta Tenedo, Nestori in prædam cessit, teste Homero, lib. 11. Iliados.

Hecatē, pen. cor. [Ἡκατη. German. Die Göttin Diana ein Schwester Apollinis.] Iovis & Latona filia, & soror Apollinis, quæ & Diana dicitur. Huic triplex numen attribuitur: unde à Virgilio Tergeminæ vocatur. Nam in celo creditur esse Luna: in terris Diana: & apud inferos Proserpina. q; Dicta Hecate, teste Ser-

K 3 vio, quod

vio, quod centum victimis placetur, aut quod centum annos errare jubeat insepultos. Verisimilius videtur Hecates nomen factum esse à masculino *ηεκτός*, quo nomine Græci vocant Apollinem: sicut à Cynthia Cynthia, à Delio Delia, à Phœbo Phœbe. Dictus autem Sol est Hecatos, ab *ηεκτός* longè, quod eminens radios suos ad nos mittat, & quodammodo jaculetur. Hæc & *ηεκτίφαλος*: quia (ut inquit Orpheus in Argon.) tria habuit capita, dextrum equinum, sinistrum caninum, medium suis agrestis. Ovid. 9. Metam. Tuq; triceps Hecate. q; Alia fuit Hecate, herbarū, veneficiorumq; peritissima, quæ in Taurica Cherroneso regnavit, teste Dionysio Milesio. In primo Argonauticon, & Diod. Sicul. lib. 5. cap. 4. Item Apollon. Rhod. lib. 3. Argonauticon, ubi illam dicit docuisse Medeam την πάντας φάρμακα. Filia fuit Persæ, filii Solis, & fratriis Aetæ: à quo & Perseis, sive Persæa cognominatur. Ovid. 7. Metam. Ibat ad antiquas Hecates Perseidos aras. Valerius Flaccus lib. 6: Hanc residens altis Hecate Persæa lucis Flebat. q; Veteres cœnam perparcam & impendid frugalem Hecatæ cœnā appellabant, quod apud inferos tenuissimo victu, minimoq; cibo, eo q; viuissimo viuit, juxta Poëtarum theologiam.

Hecatæus, *ηεκτίφαλος*, Historicus Milesius, Protagoræ auditor, qui primus soluta oratione historiam condidit. Floruit temporibus Darii, qui Cambysis successit. Autor Suidas. q; Fuit præterea eodem nomine grammaticus quidam Abderita, cuius meminit Suidas.

Hecatompolis. [ηεκτόμπολις]. Germ. Ein junath der Insel Canda / von den hundert Steinen het / so in deren föllen gewesen seyn. Creta insula epitheton est, à numero civitatum impositum, quæ centum in hac insula fuisse peribentur, vel Virgilio teste, lib. 3. Aen. Creta Iovis magni medio jacet insula ponto, Mons Idæus, ubi & gentis cunabula nostræ Centum urbes habent magnas, uberrima regna.

Hecatompylös, *ηεκτόμπυλος*, Thebes Aegyptiacæ epitheton est, à portarum numero, quæ centum in hac urbe fuisse dicuntur. Iuvenalis: Atque vetus Thebe centum jacet obruta portis. q; Est item ejusdem nominis urbs in Parthia, teste Stephano.

Hecatonchirös, pen. prod. *ηεκτόνχιρος*, Briarei, sive Aegæonis epitheton, quod nobis Centimanum sonat. Fingunt enim Poëtæ, Briareum centum manus, & quinquaginta ventres habuisse: ut tradit Plutarchus eo in opusculo, quod *ηεκτόνχιρος* inscripsit.

Hecatonnæsi, *ηεκτόνησι*, Insulæ exiguae viginti circa Lefkum: ab Hecato: id est, Apolline dictæ, qui in illis plurimum colebatur.

Hector, [ηεκτως]. German. Ein Sohn Priams des Trojanschen Königs.] Priami Regis filius, Trojanorum omnium fortissimus, ab Achille interfectus: d. *τυτος* (ut scribit Plato, ab *ηεκτω*, defendo, quod urbem contra hostium impetum tenuerat, patriamque servavit: eo nanque sospite Troja nunquam potuit expugnari. Vxorem habuit Andromachæ, ex qua Astyanaxem suscepit, quem Ulysses capta Troja è fastigio turris precipitavit. Solus Græcos, quemadmodum Achilles solus Trojanos, fugabat: ex quibus Proteus etiam & Patroclus, aliasq; permultos interfecit. Taedium ab Achille interemptus est, à quo etiam bigis alligatus, circum Patrocli sepulchrum, Trojæque muros tractus est. Virgil. lib. 1. Aeneid. Ter circum Iliaeos raptaverat Hectora muros. Tandem ejus corpus, per duodecim dies insepultum ab Achille servatum, Priamus auro redemit, idque veteri more honorificentissime cremavit. Vide Homer. lib. 23. Iliad.

Hectoīcūs, a, um, penult. corr. adjективum est possessivum: ut Gens Hectorea, quæ ab Hectore originem duxit: & Nomen Hectoreum. Ovid. in Heroid. Epist. Nomine in Hectoreo pallida semper eram.

Hecubæ, [ηεκτων]. German. Die Haussfrau Priams des Königs zu Troja.] Priami Trojanorum regis uxor, filia Dymantis, teste Homero: aut (ut Virgilius Euripidem secutus sentit). Cifeti filia, capta Troja (ut Poëtæ fabulantur) in canem versa. Quam fabulam inde ortam putat Servius, quod quum à Græcis captiva abduceretur, & filii sui Polydori corpus in mare abiecisset agnoverisset: quoniam aliter injuriam ulcisci non posset, Græcos inanibus laceferit convitii.

Hedui. [Ger. Wüste in Burgund gelegen am antios Brantebach/ deren Hauptstadt jetzt Aostum heißt.] Galliæ populi, Sequanis finiti, olim Romanorum fratres dicti: quoru hodie loca Burgundiones tenent. Caput eorum est Augustodunum, Vulgo Aostum, de quo Tacitus lib. 3.

Hedypnus, *ηεδύπνος*, Sufianus fluvius, qui Persarū Asylum preterfluens, in Eulæum illabitur. Autor Plin. lib. 6. cap. 27.

Hegaleos, (Quod ut depravatè scriptum, ita perpetam hue relatum erat) vide AE GALEOS.

Hegemōn, *ηεγεμών*, Poëta fuit ex Charace Phrygiæ oppido, qui bellum Leuctricum: hoc est, pugnam illam, qua ad Leuctram

Lacedæmoniorum opes à Thebanis fractæ fuerant, carmine heroico descripsit.

Hegesias, *ηεγεσίας*, Cyrenaicus philosophus fuit, qui tanta fuit eloquentia (sicut Valerius Maximus lib. 8. cap. 9 scribit) ut sic mala vita repræsentaret, ut eorum miserada imagine audientium pectoribus inserta, multis voluntaria mortis appetende cupiditatem ingeneraret: ideoq; à Rege Ptolemyo ulterius hac de re dissenseretur prohibetur. Hujus meminit Cic. in Orat. & lib. 1. Tusc. quæst. q; Alter fuit Magnesius orator ejusdem nominis, cuius meminit Strabo.

Hegesippus, *ηεγεσίππος*, Nomen historici, qui historiam Ecclesiasticam quinque voluminibus complexus est, à Christo passo ad sua tempora. q; Hegesippus alter fuit Poëta Comicus, cognomino Crobylus, inter cujus fabulas commemo-ratur Philetros, ut ex Athenæ sententia tradit Suidas.

Hegesipylæ, pen. corr. *ηεγεσίπηλα*, Holoti Thracum regis filia, quam Miltiades Atheniensium dux accepit uxorem.

Hegesistratus, pen. corr. *ηεγεσίστρατος*, Civis Ephesi, conditor Elæa urbis non procul à Delphis. Nam quum ob accessum tribuli suo illatam exulans pervenisset Delphos, oraculo monitus est, ut ibi sedem figeret, ubi rusticos cum coronis olivicinis videret saltantes.

Hegitinacia, Ptolem. li. 2. ca. 12. Germaniæ urbs, vulgo Ligia. Heidelbergæ, Vrbs Germaniæ ad Neckarum celebris, & Ducum Palatinorum regia.

Hela, Ηέλαια, regiuncula Aisa, Attali regis emporium. Stephanus. Helei, pen. prod. Populi in Peloponæso clarissimi, propter delubrum Iovis Olympii, ludosq; Olympiacos, quorum præfaturam Helei habuerunt: Vnde Helei equi, & Carcer Heleus, sæpè leguntur. Lucanus lib. 1: - quantum clamore juvatur Heleus sonipes. Rebus scriptis Elei, sine aspiratione. Nam a. pud Græcos Ηέλαια & ηεκτός tenui spiritu scribuntur.

Helenæ, Ηέλαια, sive Helene, nes, pen. cor. [Ιελον]. Ger. Ein Tochter Iovis von der Leda, und die Haussfrau Menelai des Königs der Lebos demoniern / welche Paris des Trojanischen Königs Sohn von wegen ihres aufbündigen Gedächtnis entführt hat.] Filia fuit Iovis ex Leda, Castoris & Pollucis soror: vel ut alii, Tyndari regis Laconiæ. & Leda. Hæc ob formæ elegantiam, quæ cæteris præstabat, à multis amata est, & primū à Theseo adhuc virguncula capta, sed postea absente Theseo à Castore & Polluce repetentibus circa injuriam restituta: mox adulta Menelao Lacedæmonum regi nupis. Paris autem Priami filius nemini quoq; forma cedens, illius pulchritudine illectus, Spartam navigavit, ibi que Helenam absente Menelao, à quo prius benigne fuerat exceptus, rapuit. Alii tamē dicunt, quū postulata Hesiona negaretur. Paride illam regionē bello vastasse, & expugnata Sparta, Helenam captivam abduxisse. Hac injuria universi Græcorum principes commoti, primū omnes in Aulide conjurant de repetenda Helena, & evertendo Ilio. Quo in bello occiso Paride, Deiphobus ejusdem fratri nupis. Quumq; Græci armis dissidentes, ad proditionē conversi, discessum ex compito simillasset, illa ex arce accensa face, ad occupandam urbem Græcos revocavit. Capta autem urbe, Menelauum in cubulum, ubi Deiphobus dormiebat, vocavit quo interfecit, cù viro in gratiam rediisse, Virgilius autor est. Hoc igitur modo Menelao restituta, cum eodem navem ascendens, tempestatisbus in Aegyptum delata est: unde rufus navigans, cù marito incolmis Lacedæmonia peruenit. Virgil. 7. Aen. Lædeamque Helenæ Trojanus vexit ad urbes. Scribit Demetrius Moschus tanta Helenæ venustate fusile, ut mirificæ admirationi, & serè stupori fuerit ipsis diis: quippe cuius curam, Venere tradente, Gratia suscepit. Illas vero his verbis est affata: Δε τη φιλαγανηδεις οι ιτιοικε, Οιος εποιησεργετοι ιδηψατη μητρα, γρ.

Helenæ, [Ηέλαια]. Ger. Ein Insel nahe bei Sunio dem Atheniæischen Dogeburg (legend/ heißt jetzt Makronos).] Alio nomine Cranae, Insula est una ex Sporadicis quæ adjacet Sunio promontorio terræ Atticæ. Inde dicta quod Paris rapte Helenæ primū in ea stuprum intulerit.

Helenus, pen. corr. *ηεκτόν*, Vir Trojanus, filius Priami ex Hecuba, vaticinio clarus: quem quidam ob id à Græcis servatum dicunt, quod loca opportuna ad capiendam patriam iplis indicasset. Quinetiam everso Ilio Pyrrhum a navigatione prehibuit, cæteris abeuntibus naufragium prædictum. Quamobrem nō solum à Pyrrho servatus, verum etiam liberaliter ab eo habitus est, quoniamq; ille Oresti Hermionē eripuisset, Andromachen, quam antea justæ uxoris loco habuerat, Heleno concessit: adjecta etiam regni parte, quam Helenus de fratribus suis nomine Chaoniam appellavit: in qua & urbe ad similitudinem Trojæ condidit, in qua & profugum Aeneam hospitio suscepit. Virg. lib. 3. Aen. - quum scilicet in genibus heros Priamides multis Helenus comitantibus offert.

Heliadæs, [ηεκτων]. Germ. Zwölfster der Sonnen.] Fuerunt filii Solis & Clymenes, sorores Phæthonis; quarū nomina sunt, Phætusa,

Phærusa, Lampetusa, & Lampetia. Hęjuxta Padum mortem Phætonis fulmine dejecti flentes, in arbores, quas alnos vocant, veræ sunt, electrum lacrymantes. Vocantur autem Heliades à patre Sole, qui Græcis ἡλίας dicitur. Ovid. libro 2. Metamorph. Nec minus Heliades lugent, &c. Eodem & Phæthoniades appellantur à fratre Phætonte. Virg. Aegl. 6: Cum Phæthontiades musco circundat amaræ Corticis, atq; solo proceras erigit alnos.

Helice, Vide in APPELL.

Hēlicōn, pen. cor. [ιλικόν. Germ. Ein Berg in Boetia dem Apollini und Musis gegeignet.] Mons Boetiae juxta Thebas, atq; (ut Strabo lib. 9. scribit) Phocidi vicinus, nō procul à Parnassō, ei- que emulus & altitudine & circuitu: qui & ipse Apollini sacer est & Musis. Vnde Heliconides, ίλικονίδες: & p epenthesis Heliconiades Musa sunt appellatae. Dictus Helicon ab Helicone, qui cum Citerone fratre singulari certamine pugnasse fertur. Heliōdōrūs, pen. prod. ίλιοδόρος. Nomē proprium Rhetoris Græci, cuius meminit Horat. lib. 1. Serm. Sat. 5. ¶ Fuit & alter Heliodorus Rhetor Adriani Cæsaris temporibus, Imperatori charissimus, & ab eodem Magister epistolarum effectus: in quē extat illud Dionysii Sophistæ scisma: Pecuniam & honores dare Cæsar potest: Rhetorem efficere non potest.

Heliogabalus, ίλιογαβαλός. Antonini Caracallæ filius, furtim suscepitus ex Scenide Phoenix, filia Mesiæ, quæ soror erat Iuliæ uxoris Severi. Mesa enim filia duæ erant, Scenis, & Mamæa: quarum utrancum Antoninius creditur poluisse, atque ex illa quidē Bassianum, qui postea dictus est Heliogabalius. Ex hac verò Alexianum suscepisse, qui deinde dictus est Alexander. Mortua deinde Iulia, Antoninoq; ipso Mactini dolo interfecito, permissum est Mesa, ut se cum filiabus & nepotibus, rebusque omnibus suis, in patriam reciparet. Pollens itaque oib; mulier, quā Antiochia sibi domicilium delegisset, facile perfecit, ut Bassianus nepos Heliogabali dei (eo nomine Syri Solem appellabant) sacris præficeretur, ex cuius sacerdotiū munere & ipse Heliogabali nomen invenit. Astu deinde avit ad imperium proiectus, vitam egit omni molitiae, luxuriazq; genere effemina tissimam. Postrem quom Alexandru conflobrinum, Cæsarem consortemq; imperii declarasset, & mox facti poenitens eidem insidiatur, à militibus prævictus, unā cum matre et interfactus. Corpus utiusq; per Vrbis Vi- cos unco tractum, ludibrioq; habitum, tandem in Tybetim est abiectum. Ex Herodiano, lib. 5.

Heliopolis, [ιλιόπολις. German. Sonnenstadt ein mechtige grosse Statt in Aegypten heißt jetzt Alcayro.] Civitas Aegypti, inter Alexandriam & Coptum, Solis numini sacra: unde & non men accepit. Diffat à Thebis navigatione dierum novem, ut lib. 2. testatur Herodotus. Hujus incolæ dicuntur Heliopolitanæ, quos idem Herodotus Aegyptiorum omnium solertiissimos esse tradit. Altera est in Cilicia, Chrysippi Stoici patria, ut autor est Solinus.

Heli. Vide ELIS.

Helius, (quod hic pro Atticæ fluvio male legebatur) Vide HILIS.

Helius, Cæsarius, Neronis adulatione potentissimus fuit, qui Sulpitium Cameratum virum primarium, ejusdemq; filium è medio sustulit, criminis dans, quod quum cognominem hereditario Pythici dicerentur, in Pythicas Neronis victorias εν τη ιωνιᾳ impii viderentur. Ex Dione Cassio.

Hēlixæa, ίλιξαι, Insula Hyperbororum, non minor Sicilia sub fluviis Cerambica, insulani Cerambicæ, ιερομονομ, dicuntur. Steph.

Hēlixus, ίλιξος. Cei insulæ fluvius, juxta Coreßum: cujus meminit Strabo lib. 10.

Hellæs, adis. [Ιονίας ιάδες. German. Griechenland ein Mutter steter Kunsten.] Latissima Europæ regio, olim disciplinarum omnium nutrit, quæ alio nomine Græcia dicitur. Initium sumit ad Meridiem ab Isthmi Corinthiaci angustiis, ad Septentrionē Thessalam usq; protensa. Ad Occasum Acheloo fluvio ab Epiro dirimitur: ad Oram Aegæo mari abluitur. Ptolemaeus Achaiam appellat. Dicta Hellas ab Hellene Deucalio- nis filio, ut scribit Thucyd. lib. 1.

Hellē, es, ίλιξ, Filia Athamantis regis Thebarum, quæ unā cum Phryxo fratre, novercales insidias metuens, quum accepto à patre ariete Pontum vellet trahicere, magnitudine periculi conterrata, in mare decidit, marique nomen fecit: quod etiam hodie ab ejus nomine Helleponsum vocant eruditii.

Hellen. [Ιονίας ιάδες.] Deucalionis filius: à quo Græcos Hellenes nonnulli credunt fuisse nominatos. Autor Thucydides bellī Peloponnesiaci lib. 1.

Hellenicum & Caricum, ίλιξινγος, Εργαληγος, loci in Memphide à quibus Hellememphite & Caricomemphite; Stephanus.

Hellenopolis, Ελλωνιας, Vrbs. Bithyniæ post instauratio- nem Bithalbes, Steph.

Helleponsiūs, ιλιξινγος. Stretto di Galipoli. Germ. Der enge Meer schlund zwischen dem Hegetischen Meer und Propontide gelegen wird jetzt Estrecho de Galipoli genannt.] Fretum angustum, inter Aegæum mare & Propontidem, septem tandem stadiorum spatiis Asiam ab Europa dividens. Nomen habet ab Helle Athamantis filia ibi submersa. Vide HELLE.

Helleponsiūs, ιλιξινγος, & Helleponsiacus, a, um, denominativa. Virg. 1. Georg. Helleponsiaci servet tutela Priapi.

Hēlorūs, pen. prod. ίλιξος, Siciliæ fluvius. Virgil. 3. Aen. p̄ pingue solum stagnans Helori. ¶ Fuit etiam eo nomine Istri fluminis filius, qui ab Ajace occisus est in ea pugna, quam Græci cum Telepho Rege Mysonum habuerunt.

Hēlos, Ελος, Vrbs Laconia, quæ Pteleon & Dorion dicta, quod in palude sita sit, cujus cives ίλιοται, Helotæ, ίλιοι, & Eleatæ, & regio ίλιασται. Est etiam Helos Aegypti, Steph.

Helos, locus Atticæ, vide in ECHELIDE.

Hēlvetiūs, ίλινος. Ptolemaeo. Gall. suisses. Ital. Suissari. Ger. Die Chytnossen / oder Schwyzer Pol. Schwäizerowie. Vn. Helvetiæ, suetxiæak. Fortissimi Gallorum populi, inter Rhenū, & Rhodanum fluvios, Iuram monte, & Alpes siti: in quatuor olim pagos divisi, quorum eo tempore quo aduersus Cæsarem bellum gerebant, caput erat Aventinum: ut autor est Tacitus. Ptolemaeus lib. 2. cap. 9, inter Helvetiorū civitates annumerat & Gannodurum, & Forum Tyberii. Hodie in tredecim distincti sunt sive civitates, sive pagos, quorum nomina sunt: Tigurum, Berna, Lucerna, Vria, Suicia, Sylvia, Tugium, Claronia, Basilea, Friburgum, Salodurū, Abbatiscella, & Scaphisia. Statim habent popularem, æqua viventes libertate, concordi inter se fœdere aduersus vim omnem externam muniti: unde & Confoederati à quibusdam appellantur: à nonnullis etiam Suiceri, nimirum à Suicia pago; qui primus omnium Austriae Ducum jugum excusit.

Hēliūs, Populi inter Celtas monte Gebenna ab Arvernis divisi. Vide Indicem Mariani in Cæsarem.

Hēlūrī, ίλιορ, à paludibus dicti, ut meminit Dioxippus libro 12. Chronicorum, Varinus.

Hēlymus, & Panopæs, Acestæ & Regis Siciliæ comites, vettatores fuerunt. Virg. lib. 5. Aen. Tum duo Trinacrii juvenes, Helymus, Panopæs, Assuti sylvis comites senioris Acestæ. Hemerescopium, ιεροποτανος, Vrbs Celtiberorum, Phocësum colonia, Stephanus.

Hemicynes, ιμικυντ. Ger. Wölker in Asia welche Hundstöpp haben.] quasi semicanes, populi non procul à Massagetas & Hyperborois: quos Apollonius in Argonauticis canum instar latrare scribit, Stephanus.

Hēmodes, Insulæ 7, in Oceano Germanico. Hämodes per æ, mons est Lyzia.

Hēmūs, seu potius Hēmus, ομηρος. Germ. Ein vast hoher Berg in Thracia. Mons in Thracia excellitatis conspicuus, ex cuius vertice vulgata olim opinio fuit Ponticū simul & Adriaticum mare, & Illyricum amnum, & Alpes conspicui posse: nam excellitatis sua sex millia pass. continet. Dictus Hēmus, à nomine regis Hēmi: à cuius sorore alter quoq; mons Thraciæ, Rhodope nominatur: in quos transfiguratos esse Rhodopen & Hēmum fabulæ canunt. Ovid. lib. 6. Metam. Threiciam Rhodopen habet angulus unus, & Hēmum, Nunc gelidos montes mortalia corpora quondam. Alii dictum volunt Hēmum ab Hēmo Boreæ & Orithyæ filio. Vide HÆMVS. ¶ Est & Hēmus nomen Græculi histrionis, cuius meminit Iuven. Sat. 6.: dicas hæc mollius Hēmo, Quanquam & Carpophoro, facies tua computat annos.

Hēneti, ιεντι, Paphlagoniæ populi fuerunt, qui Antenore duce quum in intimum maris Adriatici sinu venissent, permissti Trojanis, omnes uno nomine Veneti appellati sunt. Liv. li. 1. ab Vrbe: Casibus deinde variis constat Antenorem cum multitudine Hēnetūm, qui seditione à Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylæmene ad Trojam amissi, quærebant, venisse in intimum maris Adriatici sinum, Euganeisq; qui inter mare, Alpesque incolebant, pulsis, Henetos, Trojanosq; eas tenuisse terras: & in quem primū egressi sunt locum, Troja vocatur: pagoq; inde Trojano nomen est: gens universa Veneti appellati.

Hēniōchī, ιινιχη, Populi Pontici, Achæis finitimi, latrociniis ac piratica viuentes. Originem ac nomen traxisse putantur ab Amphito & Telchio Caltoris & Polluciis aurigis, teste Plin. lib. 6. cap. 5. Nam ιινιχη Græci aurigas vocant: quasi ηινιχη ιινιχη. Vide plura de his apud Strabonem, lib. 11.

Hephæstias, adis. [Ιφεστιας. Germ. Ein Statt in der Insel Lemno in dem stets gegen Aufgang gelegen.] Lemni insulæ, in Orientali tractu sita, non nihil tamen distans à mari: ita dicta à Vulcano, quem Græci ιφεστη appellant, cujus hac in urbe insignem olim fuit templum, quod ιφεστη etiā vocabant. Iuxta hanc quoq; urbem collis ostenditur, Vulcani (ut credi voluit) casu nobilitatus. Ferunt enim Vulcanum à Iunone ob insignem

K 4 deformata-

deformitatem è celo præcipitatum, in collem illum decidit. Cujus fabulae occasio inde sumpta est, quod totus hic collis combusto simillimus videatur, neq; planta ulla in eo lignatur. Ex hoc colle effodiebatur Lemnia terra, Dioscoridis & Galeni scriptis magnopere celebrata. Vrbis hujus meminit Ptolemaeus Geographia in libro 3, & Galenus libro 9. Simplic Medicament.

Héphæstionis. German. *Einer aus den Haupstädten des großen Alexandri.* Vnus ex Alexandri Magni ducibus, mirus in modum ab eo amatus, quem ille ita cum Cratero conferrebat, ut hunc quidam φιλοθεάτης. Hephæstionem verò φιλαλέαδης appellaret. Hunc postea apud Babylonem vita fundum, tanta funeris magnificentia prosequutus est, ut facile omnes, quæ non extant. Hujus meminit & Cic. 5. Tusc. q. Fuit præterea hoc nomine Lycius, quidam Sophista nō ignobilis, qui quum aliquandiu Smyrnæ docuisset, Severi punctatus se Romam contulit: coram quo ex tempore dictus, perturbatus nobilitate auditorum, sermonem excidit. Solus sophistarum ad hanc artem industria & labore, natura minime juvante contendit. Hec ex Philostrato. q. Heraclides alius fuit ē Mopso, civitate Cilicia, Grammaticus nobilis, ut scribit Stephanus. q. Alius præterea pictor nobilis Macedo, qui initio natus pinxit: captoq; Perseō à Paulo Aemilio Athenas commigravit, eodem tempore quo & Metrodorus Philosophus & pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. q. Fuerunt & alii multi Heraclides, ingenio & doctrina insignes.

Hephæstus. German. Vulcani insulæ regioni Ádiabenæ adnumerantur. Stephanus.

Hephæstus. Proprium viri & nomen Vulcani.

Hepium. Vrbs Triphylia (Steph.) ab Eleis acquisita.

Heptacomæ. Populi supra Colchidem, Moschicorum montium summa incolentes: ita dicti à septem vi-

cis, quos inhabitant. Autor Strabo lib. 12.

Heptagoniæ. Nomen loci apud Livium libro 34: Quod recoris in exercitu erat, trifariam divisum, parte una à Phœbo: altera à Dictyno: tercia ab eo loco, quem Heptagonias appellant. a. gredi jubet.

Heptaphonos. substantivum, ἡπτάφωνος, porticus est Olympie, ea aite confecta, ut eadē vox in ea septies reddatur. Plin. lib. 36. cap. 15: Olympie autem arte mirabil modo in porticu; quam oppidanis Hēptaphonon vocant: quoniam septies vox redditur.

Heprapōrus. Rhosi Troadis fluvii epitheton est, apud Homerum lib. 12. Iliad. à natura ejus fluvii tractum, quod septies eadem via vado trajici posset. Vide Strab. lib. 13.

Heptapylos. German. *Die Stadt Thebe in Bœotia mit sieben Thoren.* Thebarum Bœoticarum epitheton, à septem portarum numero dictum: idque ad dilictum Thebarum Aegyptiarum, quæ à numero centum portarum ἐκτημπυλος dicebantur.

Héra. [i.e. Ger. Die Göttin Juno. Pol. Goddess.] Iunonis nomen apud Græcos: unde Heræ, ήραι, iplius festa, & Heræum, ήραιον, templum ejus appellant. Sed in hac significacione producit penultimam, quum apud Græcos scribatur per vocalem longam. Vnde λαύρας ήραι, apud Homerum aliquoties legitur in fine versus.

Heraclæa. pen. prod. ήρακλεα, multæ fuerunt hoc nomine urbes: inter quas maximè insignis fuit ea, quæ Pontica cognominata fuit, ad Pontum Euxinum sita, juxta Mariandinos: à qua Dionysius philosophus, Zenonis discipulus Heraclæotes à Cic. in Tusc. appellatus est. q. Heraclæa item magnæ Græciæ civitas, in finibus Italizæ, inter Sirin & Acirin, amnes, non procul à Crotone, aliquando Siris appellata, teste Plin. lib. 3. cap. 11. q. Fuit præterea aliud ejusdem nominis oppidum, ultra Caspios montes, non procul ab Oxo amne, qui Margianam, Sogdianamq; irrigat, ab Alexandro Magno primum conditum: quod deinde eversum Antiochus restituit, & Achaidam appellavit: ut refert idem Plin. lib. 6. cap. 16. q. Est & Heraclæa in Caria, apud eundem lib. 5. cap. 25. q. Item alia in Sicilia, medio ferè spatio sita inter Lilybæum, & Pachinum promontoria: cuius meminit Pomponius Mela lib. 2. in descriptione Siciliæ. q. Est & Heraclæa Cretæ, apud Plin. lib. 4. cap. 12. q. Item alia in Narbonensi Gallia, ad ostium Rhodani, apud eundem Plin. lib. 3. cap. 4. q. Fuerunt & aliquot alia ejusdem nominis oppida, quæ commemorantur à Stephano.

Heraclæota. sive Heraclæota, ήρακλεώτης, Gentile ab Heraclæa uirbe deductum nomen. Cic. 2. Tusc. quæst.

Heraclæotæ. a. um, ήρακλεωτης, denominativum, ut Heraclæotici cancri, apud Plin. libro 9 cap. 31. Heraclæoticum originum, apud eundem lib. 15. cap. 4. Heraclæoticum ostium Nili, quod alio nomine Naucraticon appellatur, apud eundem libro 5. cap. 10. Heraclæotica nux quæ & avellana. Vide in ditione IV G L A N S.

Heraclæotæ. ήρακλεωτης, vicus, οντωτης, in Aegypto.

Heraclæon. ήρακλειον, Græmaticus Aegyptius, qui scripsit Commentarios in Homerum, & Lyricos quodam Poetas: item alia quædam quæ enumerantur à Suida.

Heraclæopolis. [ήρακλειόπολις Germ. Hercules Stadt in einer Insel Nili gelegen.] Oppidum est in insula quadam Nili, longa L. M. pass. quod à Plin. lib. 5. cap. 9. Herculis oppidum appellatur. Hinc Heraclæopolitis præfectura, apud eundem Plin. loco jam citato. q. Stephanus duo alia enumerat. ejusdem nominis oppida, quorum alterum juxta Pelusium, al-

H E R

terum juxta Canopicum Nili ostia collocat. Est & alia in Aegypto civitas, ex qua fuit Theophanes Physicus.

Heraclæopolis. ήρακλεόπολις, Nomen trium urbium. Una est in Aegypto, ex qua fuit Theophanes physicus: altera non longe à Pelusio: tercia secundum Nili ostium quod Canopicum appellatur.

Heraclides. pen. prod. ήρακλεδης, Insignis Philosophus fuit ex Heraclæa Ponti civitate, Platonis & Aristotelis auditor, vir insigni ingenio, sed habitu adeò molli, ut pro Postico Pompeius diceretur. Autor Laertius. Reliquit ingenio sui monumenta non pauca, quæ non extant. Hujus meminit & Cic. 5. Tusc.

q. Fuit præterea hoc nomine Lycius, quidam Sophista nō ignobilis, qui quum aliquandiu Smyrnæ docuisset, Severi punctatus se Romam contulit: coram quo ex tempore dictus,

perturbatus nobilitate auditorum, sermonem excidit. Solus sophistarum ad hanc artem industria & labore, natura minime juvante contendit. Hec ex Philostrato. q. Heraclides alius fuit ē Mopso, civitate Cilicia, Grammaticus nobilis, ut scribit Stephanus.

q. Alius præterea pictor nobilis Macedo, qui initio natus pinxit: captoq; Perseō à Paulo Aemilio Athenas commigravit, eodem tempore quo & Metrodorus Philosophus & pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. q. Fuerunt & alii multi Heraclides, ingenio & doctrina insignes.

Heraclitus. pen. prod. ήρακλειτος. Germ. Ein Philosophus in Ephesos der ab allen Menschlichen Sachen weiss. Nomē proprium Philosophi Ephesii, qui, ut tradit Suidas, nullum inventur habuisse præceptorem, tantum natura & diligentia sola proficit. Quidam tamē audisse Xenocratem & Hippasum Pythagoricum voluit. Floruit temporibus ultimi Darii. Scriptis poëticis multa, quæ ab Aristotele sāpē pro testimoniis citantur.

De hoc sic scribit Cic. lib. 5. Tusculan. quæst. Et apud Heraclitum physicum de principe Ephesorum Hermodoro. Univicesos ait Ephesios esse morte multandos, quod quum civitate expellerent Hermodorum, ita locuti sunt: Nemo de nobis natus excellat: sin quis existerit, alio in loco, & apud alios sit. Hec ille. Hunc ajunt, cūm bydtopicus esset, spretus medicis, oblitum bubulo sevo soli siccandum se præbūse, dormitemq; à canibus dilaceratum esse. Suidas. Hic quoties domo egrediebatur, flebat, sicut Democritus ridebat: quod alieni omnia quæ agimus, digna fluctu: alteri, ineptia videtur. Horum meminit Cicero libri 4. Acad. Cognominatus est οὐρανὸς quasi tenebris cosus. De industria enim adeò obscurabat solum, ut ejus volumina philosophi sudantes vix intelligant.

Hajus dictiōnis penultima syllaba perperam corripitur, quū scribatur per & diphthongum. Lucr. libio 1. Heraclitus inquit quorum dux agmina primus. q. Fuerunt alii quatuor Heracliti: primus poëta Lyricus: secundus, Hal. carnaeus, summus elegans: tertius, Lesbius, qui Macedonum scripsit historiā: quartus, vir ridiculus.

Heraclitus. ήρακλειτος, Imperatoris proprium, Phoca successoris, tub eius impetio Saraceni, Mahomethe duce, caput attollere coepérunt.

Hercæa. ήραι, Arcadiæ oppidum, apud Plin. libro quarto, capite 6.

Hercæum. vel Heraeum murus, ήραιον, ήραιον τάχος. Thraciæ oppidum, apud Stephanum Heraeum item Græci vocant templum Iunonis quam ήραι appellant.

Herbanum. Tuscæ oppidum apud Plin. lib. 3. cap. 5.

Heribopolis. Vrbs Franconia Episcopalis, Vulgo Wirsburg. Herbita, ήριστα Ptolemao, Siciliæ urbs est, à qua Hubitenses populi. quoium meminit Plin. lib. 3. cap. 8. hodie S. Nicolaus vocant.

Hercules. pen. prod. ήρακλης, dictus est Iupiter, quem etiam Petrensal vocabant, quod intra consedium domus cuiusque colebatur. Græc enim ήρακλης septum, claustrumq; nominatur. Ovid. in Ibī: Cui nil Hercæ profuit ara Iovis.

Herculanum. ήρακλεια. fuit Campaniæ oppidum juxta Pompeios, apud Plin. lib. 3. cap. 5.

Herculeitus. ήρακλειτος, v. Romanus, qui Marianas partes fuit cum Sertorio.

Hercules. ήρακλης. Germari. Ein Gott sehr vnd Alcmena ein tapferer Held / welcher von wegen seiner Mannheit fur ein Gott ist gesattet worden] Iovis & Alcmenæ filius, qui eō fortitudine & gloriari creditus est inter deos relatus. Cic. li. 3. de Nat. deor. sex hoc nomine fuisse appellatos cōmemorat: quo uero primus fuit qui certavit cum Apolline de tripode. Alter. Nō natus, Aegyptius; quæ ajunt Phrygias literas conscripsisse. Tertius, ex Iozis Dastylis, cui inferias afferunt. Quartus, Iovis filius ex Asteria Latona scōore, qui Tyri colitur, filiusq; h̄bus Catthaginem. Quintus, in India, qui & Belus dicitur. Sextus, Thebanus, ex Alcmena & Iove tertio genitus, cui alieni res præclaræ gestas assignat Herodotus scribit, Herculæ unum esse ex duo decim duis Aegyptiorum, Græcosq; ab Aegyptiis hoc nō mutatis, indidisse filio Amphitryonis. Vcll. XI. 111. Herculæ

Hercules nominat. Verumtamen omnes, qui robore præstiterunt, hoc nomine ab Hercule Alcmenæ filio appellatos fuisse, affirmat. Mact. lib. 1. Satur. cap. 20. assertit Hercules esse Solē. Et re vera, inquit, Hercules Solem esse, vel ex nomine claret. Hęgęls enim quid aliud est nisi ἥρας id est, aēris, & ἥλιος, gloria? Quæ porro alia aēis gloria, nisi Solis illuminatio est, cuius recessu, profunditate spiritus occultus tenebrarū? Duodecim aut illi labores, quos Hercules creditur consecisse, nihil aliud significat quam XII signa Zodiaci, quæ Sol singulis annis conficit. Sed de hoc vide plura apud Macrobius. Hercules autem Alcmenes filium maximè nobilitavit implacabile Junonis odium, quæ quod ex pellice natus esset, perdere illū cupiens, novis semper monstros objecit: quæ res expectatione ejus maximè fecellit. Ille enim semper victoriā referens, immortale ubi decus peperit, adeò ut illa prius jubendo, quam hic laborādo defatigaretur. Quòd factum est ut licet multi fuerint Hercules, qui variis temporibus floruerint, omnes heroiæ virtute, rerumq; gestarū magnitudine insignes, tamē huic unius reliquorum omnium labores tribuantur: quorum quando nusquam, nō mentio occurrit, visum est, celeberrimos aliquot subjecere Prīmū itaq; quum adhuc in cunabulis jacēret, geminos angues à lunone immisso elicīt. II. Thespiti filias numero quoiquaginta adhuc puer, sed corporis robore præstantis, una nocte compressit, suscepitq; quinquaginta filios, quos Thespidas vocaverunt. III. Iao adultus hydram columbū & capitibus pullulantem, face & ferro in Lerna palude opprescit. IV. Cervam aëripedem, aureaq; habētem cornua, in Mænalo monte cuius comprehendit, atque interfecit. V. In Nemea sylva juxta Cleonas inusitatæ magnitudinis leonem jugulavit. & detractam pellem pro insigni gestavit. VI. Diomedem Thraciæ regem, qui equos suos hospitum carnibus & sanguine pascebatur, devicit: victimamq; ipsius equis in pabulū dedit. VII. In Erymantho Arcadiæ monte terribilem aprum, & omnia circa illum locum devastantem, cepit, eumq; vivum ad Eurystheū attulit. VIII. Stympalides aves sagittis, ut quidā volent, interfecit, ut alii, sonitu ahenei crepitaculi usq; ad insulam Aretiada fugavit. IX. Taurum (cui Neptunus furem immiserat, eò quod Minos Neptuno sacrificatus, optasset victimā majestate illius dignam: cui quum pulcherrimus taurus ab eodē deo fuisset oblatus, ipsum Minos servare voluisse) insulam Crētam ferè totam devastantem domuit, eumq; vinclum ad Eurystheum attulit: qui postea eum Atticæ regioni immonisit, cui plurimum damai intulit: sed à Theseo interfecitus fuit apud Marathonem, ut canit Ovid. lib. 7. Meramor. X. Acheloum superavit, ut supiā dictum est. XI. Busitidē Aegypti regem hospites suos mactantem occidit. XII. Antequam gigantem in Libya lucta viam suffocavit. XIII. Calpen & Abylam montes antea conjunctos, divisit. XIV. Aurea mala in Hesperidum hortis, interempto pñis dracones per vigili, qui ea custodiebat, sustulit. XV. Cœlum jam fesso & succumbente pôderi Atlante, humeris tulit. XVI. Geyonē Hispaniæ regem tricorporei bello superavit, ejusq; amentia abduxit. XVII. Cacum latronem, Vulcani filium, semihominem, & flammivorum opprescit. XVIII. Lacinum latronem, extremam Italiam oram infestantem sustulit, ibiq; lunoni templum constiuit, quod Lacinæ appellavit. XIX Albionē & Bergionem iter ipsius impeditentes, haud lōgē ab ostio Rhodani, à Iove patre lapidum imbre adjutus, devicit. XX. Pyrechmum Euboiae regem Bœotiis bellum inferentem profligavit, eumq; pullis e quinis alligatū in diversas partes discerpit. XXI. Centauros domuit. XXII. Augæ stabulū repurgavit: vide suprā. XXIII. Hesionem Laomedontis filiam monstro marino expositam liberavit, occiso prius ceto. Sed quum Laomedon equos præstantissimos in pñium illi pollicitus, denegaret, Hercules indignatus, Tiojam evertit: & occiso rege, Hesionem Thelamonii, qui primus murum cōscenderat, in prædæ partem concessit. XXIV. Diripiuit insulam Cōn, regemq; Euryypylū cum uxore & liberis trucidavit. Vide suprā in dictione Cōs. XXV. Amazones debellavit, carumq; reginam Hippolytem cepit, cui batheon abstulit. Eurystheoq; regi tradidit: captam verò Amazonem Theseo bellorum socio dedit. XXVI. Ad inferos descendit, & Ceberum iter prohibentem, triplici catena vincit ad superos traxit. Sūt qui dicant Hercules etiam adjuvante Theseum in rapienda Proscipina: alijs solum Theseū eam eduxisse ad superos, Diteq; vulnerasse. XXVII. Alcestim Admeti regis cōjugem ab inferis ad vitum reduxit. XXVIII. Ab inferis reversus, Lycum Thebarum regem, eò quod Megarae conjugi vim voluisse inferre, intermit. XXIX. Aquilam quæ Prometheus in Caucaso religati perpetuò reuulsens jecur excedebat, sagittis trajectit. XXX. Cygnū Marti filium equestri certamine vicit. XXXI. Occidit Theodomantem, quod ei cibum denegasset: illiusq; filium Hylam sibi chat. Istimum, secum abduxit. XXXII. Cecropas vicit, dum Omphalæ Lydoi reginæ serviret. XXXIII. Pylum dinipiuit, ejusq; regē & Nelicū cum

tota domo, præter Nestorē trucidavit: insuper lunonē Nelicō opem ferentem telo trisulco vulneravit. XXXIII. Eurytū Oechaliæ regem occidit, ipsamq; Oechalam urbem delevit, & Iolen Euity filiam sibi in uxorem denegatam, (quam tamen parens antea ei despoederat) vi obtinuit, eamq; secum in Euœam abduxit. Quod quum Dejanira conjux recrivisset, matritum suum Ioles amore detraeri, per Lycham servum vestem illi misit Nessi Ceneauri sanguine infectam, futurum rata ut ea ratiōne languenter viri amorem excitaret, eumq; ab aliis avulsum, ad se unam revocaret, quemadmodum Centaurus ipsi persuaserat. Quum itaq; Hercules vestem sacrificatus induisset, in tantam rabiem versus est, ut constructa pyra seipsum combusserit. Post mortem verò in deorum numerum relatus est. Habentur & aliae res ab eo gestæ apud Diodorum Siculum: quas si quis volet, inde petat. ¶ Hercules cothurnos aptare insanti, à Quintiliano lib. 6, de peccorat. dicuntur qui minimis applicant maxima, quæ nequaquam vel congruant, vel deceant: veluti si quis rem humilem oratione tragica prosequatur. ¶ Hercules & simia, ἡγεμόνης καὶ πίτης. De minimè congruentibus. Simia dolis valet: Hercules viribus antecellit. ¶ Frustra Heiculi, Εἰκῆ τῷ ἡγεμόνῃ, subaudi calumniam struxeris. De his dici consuevit, qui sic omnia sua negotia gerunt, ut nemo queat aut audeat calumniari. Converset aut in vchenemier laudatum, probatumque, aut in præpotentem, quem insimulare tutum non sit. ¶ Hercules hospitatur, ἡγεμόνης ξενίζεται. Dictatum ubi quis diutius in convivio comorari videretur: propterea quod qui receperint Hercules hospitio, convivioq; his mulcet temporis erat operiendum, donec ille satur esset.

Herculīs portus, ἡγεμόνες λιμένες: Vulgo, Portohercule. Oppidum est in ora Ligūstica, cum portu, apud Ptolemaū lib. 3. cap. 1, & apud Plin. libro 3. capite 5. ¶ Est & Herculīs portus in littore Brutio, non procul à Metauro fluvio: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Herculēus, αὐτοῦ, pen. corr. quanquam Græcē ἡγεμόνες cum ες diplothongo in pen. efficeratur. Est autem propriè nomen possessivum, significans id quod ad Hercules pertinet: ut Clava Herculea. Labor Hercules. Horat. li. 1. Carm. Perrupit Acherronta Hercules labor: id est, labor ipsius Hercules. Nonnullam Hercules labores, ἡγεμόνες πόνους, paucim prævebali hyperbole pro immensis & penè insuperabilibus laboribus accipimus, quiq; vires desiderent Hercules: quemadmodum usurpavit Catull. sed te, inquit, querere, jam Herculīs labor sit. Item Propert. Deinde ubi peruleris, quos dicit famal labores Herculis. Item Herculei labores dicuntur, qui sunt ejusmodi, ut alii quidem maximas adferat commoditates, cæterū autori suo nihil fermè fructus adducant, præter aliquanulū famæ, plurimum invidiæ. ¶ Hercules nodus ἡγεμόνες αὐτοῦ, proverbii item speciem habet pro nodo ind. soli. lib. 1. ¶ Hercules morbus, ἡγεμόνες σάρξ, dicitur quæ comitialem alio nomine vocamus, quod Hercules morbum hunc aliquando passus credatur.

Herculēc, ἡγεμόνες, pro fortiter dixit Cic. lib. 8. ad Atticū: Nunc se è etiam Herculē: Sed Meherculē est legendum.

Herculanūs, na, num, Nomen possessivum, ἡγεμόνες. Gell. lib. 1. cap. 1: Comprehensa, inquit, mensura Herculanī pedis, secundum debitam membrorum omnia inter se competentiā modificatus est. Herculanæ formicæ, Plin. lib. 30. cap. 4. Herculanæ urticæ genus odorem fundens, Plin. lib. 21. cap. 15. ¶ Herculanī lecti, ἡγεμόνες φρύξη, dicebantur molles ac delicati. Athen. lib. 12.

Herculēum, ἡγεμόνες, Promontorium est, non longè ab Leucopera distillum. Autor Strab. lib. 6.

Hercynia sylva, [εἰκὼν] Straboni. Vulgo in nonnullis locis vocatur Γερμανική: in nonnullis nominis antiqui velutigū retinēt. Harpax adit. Pol. Cognit. 1. est omnium Germ. anicæ sylvarū longè maxima quam Cæl. lib. 6. Comment. describit his verbis: Hujus Hercyniæ sylvæ quæ supiā demonstrata est, latitudo novē dīcū iter expedito patet. Non enim aliter finiri potest, neq; mensuras itinerū noverunt. Oritur ab Helvetiorū, & Nemetū & Raucatorū finibus, rectaq; fluminis Danubii regeione pertinet ad fines Dacorum, & Anartium. Hinc se flectit sinistrorsus diversis à flumine regionibus, multarumq; gentium fines propter magnitudinem attingit. Neq; quisquam est hujus Germaniæ, qui se aut audisse, aut adisse ad initium ejus sylvæ dicat. quum dicerum iter X. processerit, aut quo ex loco oriatur accepit. Plura de Hercynia sylva vide eodē loco apud Cæsarem.

Hērēbus, pen. corr. [εἰκὼν] Pol. Piskl'o. Vn. Pokolnak mēsige.] profunditas inferorum dicitur. Vide in dictione E. E. B. V. S.

Hērillūs, ἡγεμόνες, Chalcedonius philosophus, Zenonis discipulus fuit, qui quum audisset scientiam laudatam esse ab Aristotele & Theophrasto, summum bonum in ea posuit. Meminit ejus Cic. lib. 4, Acad. & 2, de Finibus.

Hermæā, Ηερμαῖα, Promontorii Africæ propriè dicta, apud Ptolemaeum lib. 4. cap. 3.

Hermagōrās, Ἡερμαγόρας, Carion cognominatus, Rhetor egredius ex Temno Acolidis civitate. Scriptis artem rhetoricae libris sex, de Cultu oratoris: de Decoro: de Elocutione: de Finguris. Docuit Romæ Augusti temporibus, decepitq; senex. q; Fuit item Hermagoras alter Amphipolitanus philosophus, discipulus Persei, qui plures scriptis dialogos. Autor Suidas. Hermagoras philosophus & orator apud Ciceronem de Claris Oratoribus.

Hermāndūrī, sive Hermunduri, Germanis populi Cheruscis finitimi, eo in traectu quem hodie Misniam vocant. Meminit horum Plin.lib. 4. cap. 14.

Hermaphroditus, pen. prod. [ιερμόφροδης]. Ger. Ein Sohn Mercurii und Veneris.] Mercurii & Veneris filius: ut ex ipsa statim vocis compositione apparet. Nam Mercurius Ἡερμῆς, Venus Ἄφροδίτη à Græcis dicitur. Hic quum errabundus in Cariā ad limpidissimum fontem, quem Salmacis Nympha incolebat, pervenisset, illa subito ejus amore correpta (erat enim adolescentis formosissimus) quum neq; blanditus, neq; precibus ad concubitum flecti posset, simulato recessu post vespes latuit. Is autem Nympham abiisse ratus fontem nudus intravit: quod videns Salmacis, subito accurrit, & abjectis vestibus arctissimè eum complexa est. Sed quum ne tunc quidem obstinatum exorare posset, à diis petuit ut duo corpora illorum in unum redigeretur. Cujus precibus exauditis, ambo in unū corpus coaluerunt, in quo sexus uterque remanebat integer. Quod quum vidisset Hermaphroditus, à superis petuisse dicitur, ut ea fonti natura maneret, ut qui vir cum intraret, ἀδρόγυνος: id est, utrunq; sexum adeptus, exiret. Hinc omnes Androgyni vocati Hermaphroditi.

Hermæas, Ηερμαῖας, Insignis belli dux fuit, teste Polybio, cuius strenua opera ad res maximas usus est Antiochus: à quo tamen postremò sub suspicio aem affectati regni, cum uxore & liberis est occisus.

Hermēnī, Populi Moschorum sunt prope Celchos, Peterottus.

Hermēs, Trismegistus, [ιερμῆς οὐρανούρων]. Ger. Ein herzlicher Philosophus in Egypten/ bald nach den jungen Moses.] Philosophus in Aegypto post Mosen claruit, eo tempore, quo Philosophiae studia in Aegypto coepérunt efflorescere: quum antea tantum circa Astronomiam & Mathematicas disciplinas versarentur, quæ ad exercendum ingenium magis, quam ad illustrandum animum valent. Scriptis lingua patria dialogum, in Latinum sermonera postea conversum, ubi Asclepius introducitur. Deum omnino unum opinatur, omnium conditorem, erroremq; fatetur parentum, qui superstitiones idolorum invenerunt. De hoc plura apud Suidam & Augustinū, de Civit. Dei. q; Hermes alter item philosophus Aegyptius, auditor Syriani Sophistar, condiscipulus Procli sub Adriano principe, vir non minore justitia, quam doctrina præditus. Mortiens juravit & immortalis se esse & incorruptibilem animum habere. Hæc Suidas.

Hermēs, Ηερμῆς. Ger. Mercator des Gengott und Domestich der Göttler.] Dicitur à Græcis quem nos Mercurium vocamus: Ἀλλὰ τὸ ιερμώνας: hoc est, ab interpretatione, quod nuntius, & interpres deorum habitus sit. Servius in illud Virg. 4. Aeneid. Nunc etiam interpres divum, Iove missus ab ipso. Hermes, inquit, Mercurius dictus est, Ἀλλὰ τὸ ιερμώνας: id est, à sermone. Præstabilit enim eloquentia: quem effingebant alas in capite & pedibus habentem, quod sermo hominum per aera volitet. Vide infra in dictione MERCURIVS.

Hermōnā, pen. prod. ιερμώνα. Oppidum Peloponnesi maritimum, ad siam Argolicum situm, non procul à Phliunte, Iunonis templo nobili. Virgil. in Ciri: Hinc sius, hinc statio contrâ patet Hermioniæ, Versus est spondaicus.

Hermionē, pen. corr. [ιερμώνη. Ger. Die Tochter des Königs Menelaus von der schönen Helena erbohren.] Filia Menelai ex Helena, admodum formosa, militante parte apud Trojam, Oresti Agamemnonis filio desponsata fuit: sed hanc Menelaus hujus rei inscius apud Trojam promisit Pyrrho Achillis filio. Qui dominum reversus, quum Aegisthus regiam, occiso Agamemnone, occupasset, atque Orestes ad Strophium Phocensem regem Electrae sororis auxilio clam ablegatus esset, Hermionē reluctante vi rapuit, tradita Andromacha Hectoris conjugé, quæ illi in fortē cesserat, quamq; pro uxore habuerat, Heleno vari, filio Priami. At Orestes positio furore, quo ob interfecit à se matrē cruciabatur, ex Taurica regione rediens, Pyrrhum in templo Apollinis Delphici trucidavit, suamq; sponsam recepit. Virg. lib. 3. Aen.: qui deinde sequutus Lacedæmonem Lacedæmoniosq; hymenæos, &c.

Hermiōnēs, populi sunt in finibus Germaniæ. Autor Pompon.lib. 3. Vadianus arbitratur eos esse, quos hodie Pomeranos vocant. [Ger. Die Pommern und Mecklenburger.]

Hermippus, Ἡερμίππος, Atheniensis Poëta fuit, antiquæ Comœdiae scriptor, altero captus oculo, frater Mytili comicus. Scriptis fabulas XL. q; Fuit item alter Hermippus Beystius, discipulus Philonis Byblii, qui multa composuit sub Adriano principe. Vide Suidam.

Hermocratēs, Ἡερμοκράτης, Nobilis sophista tempore Severi principis: à quo coactus, filiam Antipatri magistri epistolarum, infelici forma pueram, duxit uxorem, quam postea repudiavit.

Hermias, Ηερμίας, Eynuchus, trapezitæ cujusdam famulus, Athenas profectus, Platonē, Aristotelemq; audivit: & domū reversus cum domino suo Atarnenses & Assentes aggressus, subedit, & illis simul cum domino imperavit. Ex Suidam.

Hermiñi, [Ger. Ein Hauptmann der Leuteschen / so Varum mit sampt dreyen Legionen/vom Kaiser Augusto über sie zu einem Zusatz getragt/ gar erschlagen haben.] Germanorum dux fuit, qui Varum Augusti legatum cum tribus legionibus ad internectionem cecidit: cuius clavis meminerunt Suetonius in Augusto, & Tacitus de rebus Germanicis. q; Fuit etiam hoc nomine Romanus quidam fortissimus, unus ex iis, qui unā cū Coelito Heraclio in ponte Sublicio restiterunt, donec à tergo solveretur Liv. lib. 1. ab Urbe condita. q; Est præterea nobilis cujusdam Hertrisci nomen, apud Virg. 11. Aeneid. ingentem corpore & armis Deicit Herminium.

Hermōdōrūs, pen. prod. ιερμόδωρος, Fuit philosophus Ephesius, quem in Italia exulantem, Pomponius Iureconsultus tradid autorem fuisse Decemviris ferendarum legum x 1. tabul. Plin.lib. 34 cap. 5, dicit hunc fuisse interpretem legum Decemvitalium, eiq; ob id statuā publicè dicatā. Cicer. 5. Tusc. quest. Est illud scitum apud Herachytum Physicū, de principe Ephesiorum Hermodoro. Universos ait Ephesios morte esse multatos, quod quum civitate expellerent Hermodorum, ita loquuntur sunt: Nemo de nobis unus excellat: si quis extiterit, alio in loco, & apud alios sit. Eadē ferè refert & Strabo lib. 14. q; Fuit & alter Hermodorus Siculus, auditor Platonis: cui vitio datum est questui philosophiā habuisse, dictata quæ sub preceptore audiverat colligendo, ac deinde in Sicilia venditando. q; Hinc locus factus proverbio: Verba importat Hermodorus, λόγιος γάρ Ερμόδωρος οὐ πολεμεῖσθαι. In eum dicebatur, qui præter verba nihil afferret. Aut in eos qui verba vendunt pecunia: quod in poëtas, advocates, sumi venditores, atq; in id genus homines recte dici poterit.

Hermōdōrūs, ιερμόδωρος, Poëtæ nomen, cujus aliquoties mentionit Plutarchus.

Hermōgēnēs, pen. corr. ιερμόγενης, Tarsensis Sophista fuit, in pueritia tato disserendi acumine, ut natus annos nō amplius xv, fama sui nominis M Antonium principem ad auditorium exciverit, ab eoq; non pœnitenda tulet munera. Accedente verò ætate, tata illi oborta est stupiditas, ut omnibus esset ludibrio. Nam Cratillus ad nomen ejus alludens dicebat, eum à patre degenerare, quod quū Hermogenes esset: hoc est, Mercurio genitus, nullā tamen paternæ eloquentiæ haberet timorem. Antiochus autem Sophista cavillabatur, eum in pueritia fuisse senem, in senectute puerum.

Hermōlāus, ιερμόλαος, Byzantinus Grammaticus fuit, qui in librum Stephani de Vrbibus ad Iustinianum Cæsarem scriptis epitomen. Suidas. q; Memoratur & ante hunc alias, qui contra Alexandrum conjuravit. q; Alius item apud Plin. lib. 36. cap. 5, statuarius, inter eos qui ædes principum signis nobilibus ornarunt.

Hermōnī, nomen Hebraicum, quod interpretatur lignum exaltatum, mons longè disjunctus ab Ierusalem trans Jordanem. Hermon ιερμῶν, etiam dicitur piscatorum in Peloponneso.

Hermōnāssā, ιερμόνασσα, insula parva in Cimmerio Bosphoro, urbem habens Ionom Coloniam. Stephan. ιερμόνασσα vocat. Strabo Hermonactis vicum: Menippus regiunculam: Trapezuntius, Hecateus & Theopompus civitatē esse dicunt. Steph. Adjacet Taurica. Plin lib. 6. cap. 6.

Hermōnīthīs, ιερμῶνθης, Vrbs Aegypti, Steph. ubi Iupiter, Apollo & Isis coluntur,

Hermōpōlis, ιερμόπολις Stephano. Latinè Mercurii civitatem sonat, urbs est Aegypti in præfectura Sebenitica, ubi Pan colitur & bircus. Autor Strabo, lib. 17. vide Volaterr. lib. 12. Herodianus duas esse scribit, magnam & parvam, & tertiam in Aegypto, & quartam, καὶ τέταρτην, & quintam in fluvio, & sextam in Co insula, septimam in Arcadia. Steph.

Hermōs, ιερμός, vicos in Tribu Acamantidæ. Steph. Hermōtymbiēi, ιερμοτυμβίαι, pars bellicosorum in Aegypto, dicuntur & Labarei. Steph.

Hermupedium, ιερμόπεδον, locus apud Cumam. Steph.

Hermūs, ιερμός, Fluvius Minoris Afis, aureas arenas trahens. Oriuntur juxta Dorylaum Phrygiæ civitatem: austroq; Pactolo, Smyrnæ campos irrigat, tandemq; in Phocaicum sinum illabitur.

bitur. Vide Plin. lib. 5. cap. 29. & Strab. lib. 13. Virgil. 2. Georg. Nec pulcherrimus Ganges, aq; auro tuibidus Heraeus.

Hernici, Ηερνίκης, Populi in Campania saxa incolentes: unde & nomen acceperunt. Nam hernias Sabini saxa vocant. Hos tamen Hernicos appellatos voluit Macrobius ab Herno quodam Pelasgo ipsorum duce. Horum metropolis est Anagnia. Virgil. 7. Aeneid. - & roscida ritis Hernica saxa colunt, quos dives Anagnia pascit.

Hérôdes. [ερώδης. Ger. Ein König von den Römern über die Juden verfasst.] Antipati Idumæi filius, anno decimo Augusti rex Iudeorū à Romanis declaratus est, regnavitq; annis xxvii. Hic vir strenuus Samariam olim in cineres redactam à fundamentis erexit, eamq; in honorem Augusti εράσκω: hoc est, Augustam appellavit. Crudelissimus tamē fuit, quippe qui multos injuste occiderit. Nam omnes legis interpretes, & parvulos Bethlehemitas gladiis interemunt. q. Huic filius fuit eodem nomine, de quo refert Lucas in Actis Apostolorum, quem ad populum concionem haberet, acclamante concione: Vocem Dei esse illam, non hominis: ab irato Deo, cuius honores sibi vendicabat, percussus, statentibus toto corpore vermis, miserando genere lethi periisse. q. Fuit alias Herodes Antipas, hujus filius, praefectus Galilæa, post Archelaum, qui impissimus etiam fuit. Nam in cives sicarius, in nobiles latro, in socios populator habitus est, uxorem Philippi fratris duxit, Ioannem Baptistam occidit, & Dominū nostrum illumsum Pilato remisit: tandem Lugdunum à Cajo Cæsare relegatus, ibi vitam finivit. q. Quartus Herodes dictus Agrippa, Aristobuli filius, qui Iacobum occidit. q. Alius Herodes, fuit Atticus, qui Græca oratione (inquit Gellius) ferè universos gravitate, atque copia, elegantiq; vocum longè præstiterit. Is Athenis natus, nobilitate generis, potentia simul & sophistica facultate clarus, genus ex Aeacidarum sanguine ducebatur, patre Attico, cui divitiarum initium ex thesauro prope domum reperio fuit. Hujus Herodis vitam vide apud Philostratum.

Hérôdianus. [ερώδιανος, Alexandrinus grammaticus, Apollonii etiam gramicis filius & discipulus, floruit sub Marco Antonio imperatore. Scriptis de arte grammatica: præterea Cæsarium historiam à Commodo Marci filio usque ad Gordianum, ejus Gordiani nepotem, qui Maximino successit. Autor Suidas.]

Hérôdotus, pen. corr. [ερόδοτος. Ger. Ein Griechischer Historiograph.] Historiographus Græcus, quem Cicero lib. 2. de Legibus patrem historiæ appellat. Hunc Halicarnassum fuisse autor est Suidas, claroq; apud suos genere ortum. Floruit tempore Cyri Persarū regis tyrannis omnibus infensissimus. Quare, quā patriam à Lygdamo Tyranno quādā videret occupatam, secessit in Samum: eoque extinto, quām ad suos rediūset, invidiæ obnoxius factus, sponte Thuriū Atheniensem coloniam in exilium profectus est: ubi etiam mortuus esse dicitur, & sepultus. Scriptis historiarū libros novem, quōrum singulos singularum Musarum nomine inscripsit.

Hérōn. [ερόν, Atheniensis orator, scriptis commentarios in Herodotum, Xenophontem & Thucydidem. Autor Suidas.]

Hérôphîlā, Ηερόφιλα, Próprium nōmē fuit Sibylle Eretriæ, que Tarquinii Superbi tempore Romam venit, tresq; secum libros attulit: heroico carmine conscriptos: quorum nomine quām magnam pecunia summam à rege petiūset, nec obtinuerūset, duos exūssit: uniusq; qui reliquus erat, nomine tandem obtinuit, quantū paulò antē pro tribus poposcerat. Autor Suidas.

Hérōstratus, pen. corr. [ερόστρατος. Ger. Ein öder Schausaft der den wunder herlichen Tempel der Göttin Diana zu Epheso angegraben hat, und damit ein neues schaffen mögen.] Ephesi horni ignavus fuit, & Scelerus, qui celeberrimum illud Dianæ Ephesi templum suis manibus incendit, ut ea re nominis immortalitatem sibi compararet. Ephesi autem ne speratum ex sceleri fructum consequeretur, severissimis edictis caverunt, ne quis cum unquam nominaret: non tamen efficere potuerunt, ut nomen illius ad nos non perveniret: ut scribit Strabo libro 14.

Hérsilia, Ηερσίλη, Nomen uxoris Romuli, quam Ovid. 14. Metamorph. fabulatur, post mariti apotheosis, & ipsam deam famam, communia cum Quirino templo habere, mutatoq; nomine dictam esse Oram.

Hésenius, Ηεζης, Mons qui Pannoniæ & Medium distinguit, in quo feram Monopem reperiit ajunt, Aristoteles ab initio mirabilium narrationum. Alibi tamen lib. 6. historiæ Mesappon legitur montis illius nōmen.

Hesaias, Ηεσαιας, nōmen prophetæ proprium, qui nobili genere ortus in Ierusalem prophetavit, nihil ruficitatis in sermone habens, qui nō tam propheta, quām Evangelista fuit. Universa enim Christi, ecclesiæq; mysteria ad liquidum prosequutus est, ut non putes cum de futuro, sed de præterito historiam teke. Tandem sub Manasse rege sectus in duas partes occu-

buit. Vide Hesychium.
Hésiodus, pen. corr. [εσιόδος. Poëta vetus, ex Ascra vico Boeotiae: unde & Ascra dictus est, Homeri (ut creditur) coetaneus. Hic primus de agricultura versibus scriptus, quē Virgilius imitatus est. De morte ejus scribit Plutarchus in convivio sp̄e Sapientum, apud Nemeum Locricū occisum fuisse à Locrensisibus quibusdā adolescentibus, cum quorū sorore clam rem habebat hospes quidam Milesius, quo Hesiodus familliarissimi utebantur. Suscipit itaq; fratres puelli, Hesiodum ab initio rei totius consciū fuisse, dispositis insidiis cum trucidarunt, & in mare abiecserunt. Corpus autem à delphinis protinus acceptum, ad Rhium Molytricum est adveytum. q. Hesiodi senecta, ησιόδεια γῆς: Longæva, vivaxq; sic appellabatur. Fertur enim de Hesiodi longævitate Pindari epigramma hujusmodi: χαῖρε δὲ τὸν τοντού, ἐ δὲ πάφε μέτεολος οὐ ποδός. αὐθάποιος πάρος έχει σφίνξ.

Hésiodus, a, um, Quicquid Hesiodi est. Cic. in Brut. Illud Hesiodum laudatur à doctis, quod, &c.

Hesiōne, ησιόνη, Laomedontis regis Troje filia, & Priami soror, quam Hercules à Pistris mōstri periculo liberatam, uxorem dedit Telamonii.

Hespérīæ, ιστερία, duæ sunt, una quā Hispania dicitur, altera Italia, quē sic discernuntur: aut enim Hesperia solam dicimus. Virgil. 1. Aeneid. Est locus, Hesperiam Graii cognomine dicunt. Aut addimus extremam, vel ultimā, & significat Hispaniam, quā in Occidente sit fine. Horatius lib. 1. Caim. Quē nunc Hesperia vīctor ab ultima. Et hæc ab Hespero Occidental stella dicta est: Italia vīdo ab Hespero Atlantis fratre, quē à germano pulsus, Italia tenuit, & ei nōmen vī suum, vel suā pristinæ regionis imposuit. Macrobius ramen voluit Hesperiam dictam esse Italiam, quod Occasui subjecta sit.

Hespérīdæ, ιστερίδες, Ger. Des Atlante Brüderes Töchter / welche Gärten gebaut haben/ in denen Edelsteine sind so goldene Äpfel getragen haben.] Appellatae sunt Hesperi fratris Atlantis filiæ, Aegle, Aretusa, & Hesperetusa, quas Poëtæ fabulantur habuisse horitos, nemore aurifero pretiosos, ubi erat draco custos pervigil, mala aurea vigilanter observans, quem interfecit Hercules, pomaq; aurea retulit ad vitricum burytheum. Plinius & Solinus interpretantur fuisse æstuariū mari, meatu flexuoso instar draconis, quod horitos Hesperidum amplectebatur, ubi præter oleastrum, aliud nihil ex celebri illo aurifero nemore extare prodiderunt. Varro per mala aurea, oves significari dicit, quas Hercules ex Africa in Græciam exportaverat: nā. μήλοι apud Græcos significat ovē & pomū. Hinc Melioræ, μηλοτάδια dictæ vestes ex pellibus ovis contestæ. Alter tradit Diodorus lib. 5. Bibliothecæ: quem vīdēre potes, q. Hesperidū mala largiri, μηλα ιστερίδες διεγέρει, dicitur, quā magna, splendidaq; largirentur.

Hespérūm, ιστερίον, Promontorium in Africa est, navigatione decim dierum ac noctium distans à monte, quem Juvenal. 1. vocant Græci. Vide Plin. lib. 5. cap. 1.

Hespérūs, pen. corr. [εσιόδος. Ger. Der Bruder des Königs Atlantis.] Atlantis frater, unde Hesperia. Scribat Diodorus hunc Hespérūm descendisse cacumen montis Atlantis, ad cursus astrorum observandos, & nunquam deinde comparuisse: cuī vulgus honores divinos exhibuit, astrumq; lucidissimum ejus nomine appellavit. Virg. Aegl. 7: Ite domum saturæ, venit Hesperus, ite capellæ. Hæc etiā Serotina stella, & Vesper dicitur, & Vesperitigo, & Lucifer, & Venus: de quibus suo loco. [Pol. Zwinger gemaide. Vng. Béhaynal ifsilag. Ang. The evening star, the evening, or evening side.] Hujus meminisse Cic. lib. 2. de Nat. deor. Infima est, inquit, quinq; errantium, terræq; proxima stella Venens, quā φερόμενη, Latinè Lucifer dicitur, quām ante creditur solcm: quim subsequitur autem, Hesperus.

Hesseni, Populi Palæstinae, sine uila fœmina viventes, & omni Venere abdicati. Autor Plin. lib. 5. cap. 17: Apud hos capitale erat columbas interficere. Quare tam cicutæ factæ tradituri, ut etiam ad ignotissimum quēq; advenarum advolantes, ora rostro velut exoscularentur. Ad hoc alludit Tibul. lib. 1. Eleg. Quid referam, ut volitet crebras intacta per urbes Aiba Palæstinus sancta columba virus?

Hestia, Ήεστία, Eubœa oppidum, quod Plinius abuvarū copia πολυστρυφούς cognominat. q. Est & ejusdem nominis opidum in Arcania, teste Stephano. q. Pars item quzdam Thessalizæ Strabone, lib. 13, Hestia appellatur.

Hesychius, Ηεσίχιος, Milesius historicus tēpore Anastasi principis. Scriptis historiarum libros sex de Romanoru, aliarumq; gentium principibus: item Dictionarium, quo se usum fateatur Suidas.

Hetruria. [Ger. Ein heratische Landeschaft in Italien/ heißt jetzt Toskana, welcher Hauptstadt ist Florenz.] Regio est Italiæ ad primam usq; Tyberis ripam protensa, Macra fluvio à Liguria discreta. tripliweis Stephanus, cuius hodie præcipua metropolis est Florentia. Dieta est autem Hetruria, quasi Ετρουσία, δη τοιτηριος Cogit;

Et iugis: cù quod extendebatur ad alteram ripam Tyberis: qui est terminus inter Latium & Hetruriā. Alii dictam Hetruriā autem ab ejusdem regionis oppido Atria, quam Diomedes coadiuit, & Aethrian primò nominatam scribit Stephan. Vel à dō Ḡ rīu aī p̄as dōm̄, propter auguriorum periclitū: quia ex celo servantes exercent æthera Partas. Claruit olim maximè aruspicina, quam **Tages** ex hac regione oriundus primus invenerat.

**Hetrusci, Regionis ejus incole, nuplios. Martialis: Quantum
solicito fortuna parentis Hetrusco.**

Hexagon., teste Plinio, lib. 28, cap. 3, Legatus Oblogenum (qui populi sunt in Cipro) à Consulibus Romę in dolium serpentum conjectus, experimenti causa, circū nulcentibus linguis miraculum præbuit.

H ante I.

Hiarbās, *lægæc*, Iovis filius, ex Garamantide sympha, & Getulorum rex: qui quum ab Elisa, quam in matrimoniu petierat, repulsam tulisset, ira commotus, nascenti adhuc Carthagini Bellum intulit. Cujus belli metu quum illa à civibus suis co- geretur Hiarbē nubere, impetrata mora, ut Sichzī prioris mariti maues placaret, se ipsam in pyram, quam tanquam sacrificatura, extruxerat, conjecit, maluitq; sc cōburere, quām secūdās nuptias experiri. D octi scribunt larbas sine aspiratione. Hiērā, *[iug] Vulgo Suda. Ger. Ein Insel zwischen Ectitien und Euphrat / in deren Mitten eine sehr schmiede gehabt hat.* Insula in-

Hiera, [v. Vulgo Ibla. Geogr. Sicilia] Insula inter Siciliam & Liparam / in deren Vulcans sein Schmieden gehabt hat.] Insula inter Siciliam, & Liparam, Vulcano sacra, una ex Acolis. In hac vetustas Vulcani officinā fuisse credidit, quod nocte cernetur ignis plurimum, interdū sumum copiosissimū emitet. Vide Thucydid. lib. 3. q Fuit & via sic dicta in agro Attico, quod earent sacerdotes ad Eleusinam Cererem. q Hoc nomine etiam appellata est uxor Telephi regis Myorum, quæ à Nero interfacta dicitur, quum marito ferret opem, qui ab Achille vulneratus fuerat. Ea (ut fabulæ tradunt) tanta fuit pulchritudinis, ut etiam Helenam superaret.

Hieracome, Vide HIEROCOMITAE.

Hierana, *isq; m;*, in mari Cretico est, & alia Aegypti, Steph.
Hieraphe *isq; d;* in insula Libya, Steph.

Hieraphtna, ήραφτνα, in Iulia Libyx, Steph.
Hieraptytna, ήραπτνα, Vrbs Cretæ, quæ prius Cyrba, dein-
de Pytna nominabatur, postea Camyros, postremò Hicra Pyt-
na, inde Hieraptytna.

Hierapolis., pen. corr. *isagoræ*, *Civitas Asiz*, contra Laodiceam, ubi aquæ calidæ scaturiebant, quæ in tophum admundum facile durabantur. **q** Est præterea Hierapolis alius miraculis insignis. Præcipue vero admiratione dignum videri potest, quod de Plutonio ore tradit Strabo lib. 13, in collis Hierapolii imminoris fastigio, puteū esse semijugeri magnitudine, tam pestilentes exhalantē nebulas, ut omnia animalia sepius ingressa pœcilius extinguat, quū tamen vicinus aer sit innoxius. Strabo ipse se aliquando passeres intra septū hoc immisisse testatur, qui statim mortui cōsiderunt. Autor est præterea idem Strabo, circa Hieropolim aquā esse adeo tingēdis lanis idoneā, ut ex radicibus tinctæ, cum iis decertarent, quæ ex purpura tingebantur. **q** Dicta est autem Hierapolis, telle S. ephæno, à multitudine factorū, sive templorum, quæ Græci isagoræ vocant. Hujus oppidi incolæ Hieropolitiæ, *isagoræ*, dicuntur, **q** Secunda est Cretæ: tertia Syriæ: quarta Caræ.

Hiérè, Populū sunt ultra Sauromates, calvi & simi à nativitate omnes, & promiscè barbā habentes. Qui ideo igitur id est, sacri dicuntur: quia nihil injustè agunt, nec bella norunt.

Hiericūs, uatis, [ιερός. Ger. Hierisch / ein Staat im Jüdischen Landt.] Oppidum Iudæz, inter Hierosolyma & Iordanem sū, palmetis circunquaq; constitum. & fontibus irriguū. Vide Plin.lib.5.cap.14.

Hিέρον, οὔρα, Syracusiorum quondam tyrannus, qui mansuetudine & lenitatem, itemq; corporis pulchritudine, & viribus adeo prestatit, ut omnibus penè miraculo esset: vide Iustinum lib. 23. q; Hiero alter Ferrucus cognomento, Atheniensis, familiaris Niciae ducis Atheniensis, unaq; cum eo disciplinus eruditus: poëmata nōnulla conscripsit, quæ Plutarchus in Nicia ad extatim suam pervenisse testatur.

Hierocome, Ηεροκόμη, Populi ab Hieracome civitate Cariæ. Autor Polybius.

Hierónymus, [ἰερόνυμος]. Ger. Ein Gotts verstandiger Lehrer der Kirchen von Sydon birtig. Pol. Geronim. Vng. Eremos.] Proprium nomen doctoris Ecclesiastici, cuius opera in pretio habentur. Latinè sacrū nomen interpretari possumus, quasi *īērōnūs*, o parvo in y commutato. q Fuit & hoc nomine philosophus ex Rhodis insula, qui finem summi boni posuit in indolentia, quæ Græcē dicitur *αἰλυγία*. q Alius præterea fuit hoc nomine Siciliæ Tyrānus, Hieronis filius, qui patri admodū puer successit. Quapropter pater ei metuēs, relictis tutoribus x v i, mandavit moriēs, ut fidem erga popul. Roman. annos quinquaginta ab se caltā, in violatam servaret. Hic postea

abjecta tutela, contempta patria disciplina ac moderatione, luxuriosius & arroganter agendo. à Romanis descivit, Annibaliq; adhæsit. Quicquid superbum nimis in cives seces habet, ab iisdem interfactus est. Autor Liv. lib. 24. q Hieronymus historicus Rhodius familiaris Demetrii Polioctetis, reliquisq; ab eo præfatus in regione Bœotiae, scripsit tcs ab illo gestas, ut scribit Plutarch. in Demetrio.

Hieros colpos: id est, sacer sinus, prope Aradum civitatem sit.
Stephan.

Hierosolymā, [□]^{וְעַיִן} jeruschalājim, iegorālūrga. Gēr. Jetse-
len die Stad Bōnes / ein Hauptstak des Jüdlschen Landtā. Vn Ier-
salem.] Hierosolymæ, & Hierosolyma, Hierosolymorum, &
Hierosolymæ, Hierosolymarum, numero plurali: mēs ludez,
totius Orientis clarissima, quæ & Hierusalem vocabatur. Cic.
pro Flacco: Quis aurum ludezorū nomine ex Italia Hierosolymam
exportari solet, hic Ca. Pōperius captis Hierosolymis
victor ex illo fano nihil attigit. Suet. in Nero: Spōpōderat
tamen quidē destituto ei gubernationem Orientis & regnū
Hierosolymorū. Hierosolyma (ut scribit Hegesippus) quæ pri-
mō Solyma dicebatur, posteaquam rex Chananzus, cogni-
mento lustus, qui fuit conditor Solymotā, templum ei addi-
dit: nam Græci iegorā templum vocant. Euseb. lib. 9. Evan. pre-
par. Hierosolyma appellari ait, quasi hieron Solomonis: hoc
est adē Solomonia, à templo quod Solomon Hierosolymis

et, *ad Selomonis*, a tempore quo Selomon Hierosolymas pulcherrimum, magnificentissimumq; construxit.
Hi c̄rōsölymitä, pen. prod. [סִירְעָמָן מִירְשָׁבָא לְיִצְחָק] & Hierosolymitanus.

Hierosolymis, dictus est Ca. Pompeius ab Hierosolymis expugnatis. Cic.lib.2. ad Attic. Si vero quae de me pastam, ea nos servantur, in celo sum, ut sciat hoc noster Hierosolymius traductor ad plebem, quam bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit.

Hierothēüs, *ἱεροθεός*, nomen viri proprium, & interpretatur,
sacer deus.

Hilariūs, *iæc* Phrygius quidā vates, sub Ioviniano prie-
cipe, literatū quidem imperitus, ceterum tanta divinandi pe-
titia præditus, ut Deus cum illo futurorum cognitionē com-
municasse videretur. q Fuit præterea eodem nomine Senator
quidam Antiochenus, de quo vide multa apud Suidam. q Eā
præterea Hilarius nomen propriū doctoris Ecclesiastici, cupus
etiamnum multa extant opera.

Himantopodēs, pen. corr. *μαντόπεδος*, Populi in Aethiopia loipedes, quibus serpendo ingredi natura est: hoc est, ut Solinus interpretatur, flexis cruris ne cibis ingredi. *μαντόπεδος* enī Græci lorū dicunt. Plin. libro 5. cap. 8. q. Est etiā himantopus avis ardeolæ magnitudine, de qua Plin. lib. 5. cap. 8.

Himellā, fluvius est Sabinorum, de quo Virgil.lib.7.Aea-qui
flumen Himellā, & Tyberim Fabarimq; bibuat, &c.
Himērā, μεγάλη. Fluvius Sicili, in duas partes dividitus, & in al-
ios dulcior sanos, in aliis salinos, &c.

ter dulcem saporem, in altera salsum tetinet. Est etiam urbis nomen ejusdem insulæ. Silius lib. 4: Armavere suos, quam cingit Himerus Ponto. Vide Plinib. 3. cap. 8.

d. Etus est quidam celebris Alitologus, qui (ut Columella auctor est) futurum asseruit, ut aliquando cardines mundi loco moverentur. Scriptis de Arati Phænomenis, de stellis fixis, de lunge motu contra Platonem. q. Primus instrumenta mathematica inventis, unde hæc sensibus comprehendi possent, Plinio maximè laudatus. — Hipparchus ita alijs suis, Proclus, Cicero, et

laudatus. q Hipparchus itē alius fuit Poëta Comicus, cuius fabula quædā ~~sej~~ ^{sej}: id est, de nuptiis inscribitur. Guidas. q Alius propinquus Aristotelis. Alius Eretrix tyrannus. q Fuit etiā hoc nomine filius Pisistrati, qui ob libidinem in Hassiodiū, Aristogitonis coniuratione in se concitat. Hic ut tyrannidū invadit. Coniunctionem opinionem adponit.

Invidia lapientiae opinione leniret, cruditos precipuo in honore habuit. **A**utor est Aelianus de **V**aria his. **I**dem Academiam muro sepsit, atq; hujus rei nomine, magnâ pecunia vim ab Atheniisibus exegit. **V**nde Hippocrates dicitur: **N**on di-

Hippalus exegit. **Vnde Hipparchi murus**, ~~intrae~~ **cebatur res quo**pia, **que magnis cōstatet expēsi**. **Autor Suid.**
Hipparus, ~~intrae~~, **Fluvius in Camarina**, **cujus aquarum pars** dulcis est, pars falfa. **Interpres Pindari.**
Hippasus, ~~intrae~~, **Philosophus Metapontinus** fuit, **auditor Pythagorae**, **qui mundi mutationi certum tempus prefigit** esse aiebat. **Vide Laertium.**
Hippe, ~~intrae~~, **Chironis Centauri filia** fuit, **que quum in monte Pelio se se venando exerceret**, **gravida facta est**: & ob id patris indignationem timens, **deorum miseratione** in equum con-versa est: & in cœlum translata. **Nō nulli vatem** fuisse fabulan-tur: **sed quia deorum consilia hominibus patefecisset**, **in equam esse conversam**.

Hippias, *scimus*. Ger. Ein stotter Philosophus / der sich aufthat
und schmeißt dorffs ihm werte nichts in feiner funk verborgen] Philo-
sophus Eleus fuit, teste Cicer. lib. 3. de Orat. qui audience pe-
næ tota Gracia gloriatus est, nihil esse illa in arte rerum em-

nior, quod ipse nesciret: nec solum has artes, quibus liberales doctrinae atq; ingenuae continerentur, Geometriam, Musicam, Literarum cognitionem, & Poëtarum, atq; illas quæ de naturis rerum, quæ de hominum moribus, quæ de rebus publicis dicerentur: sed & annulum quem haberet, pallium quo amictus, lo eos quibus induens esset, se sua manu confecisse.

¶ Fuit itē Hippias, Pisistrati filius, de quo Cic. ad Attic. sc. scribit Nefaritas (*inquit*) Hippias, Pisistrati filius qui in Marathonia pugna ecclit, arma contra patriam ferens, &c.

Hippón Argos. Ηππός ἄργος. Oppidū fuit à Diomedē conditum, postea Argynippa, apud eam Stephano, & Arpi appellatum. Meminit Plin. lib. 3. cap. 11.

Hippo. Ηππός. Straboni, Oppidum Locrorū in Brutis, quod postea Romani Brutii, erexit, Vibonem Valentiam appellauunt, testibus Strab. libro 6, & Plin. lib. 3. cap. 5. ¶ Sunt praeterea duæ hoc nomine urbes in Africa, quarum alteram Utica proximiorem, Hipponem regiū: alteram à littore remotioram, quod in palustri loco sita sit, Diarrhytum: hoc est, dilutum vocant, interprete Plinio, lib. 5. cap. 4. Est autem hoc nome mōdū masculini generis, modū foemini: unde Hippo nomen dilutum legimus apud Plin. lib. 5. cap. 4, & utraq; Hippo nomen apud eundem lib. 6. cap. 34. Autor est Solinus, utrūq; horum oppidorum à Græcis equitibus conditum fuisse, atq; inde nomen accepisse. ¶ Est & Hippo, ηππός, pueræ Bœotiae nomen apud Plutarchum in Pelopida.

Hippobōton. Ηππόβοτον. Pratum quoddam amplissimum est sub Caspīis portis: in quo regium armentum, quinquaginta millium equorum pascitur: unde & nomen accepit. Autor Strab. lib. 11.

Hippocentauri. [Ηπποκένταυροι. Ger. Wunderbare Wilder in Thessalien, so vorneweg Menschen/hinderniss Ross, sind.] Monstrorum hominum genus in Thessalia juxta Pelion montem, anteriore parte (ut Poëta fabulantur) hominū, posteriore equorum effigiem referentium. Cui fabula occasionem ministrat se videatur, quod primi equos domare cœperint, iisq; ita apie insidere, ut homines unā cum equis unum in corpus coaliuisse viderentur. Idem ante Centauri dicebantur, ηππότες κένταυροι: hoc est, quod tauros stimulis agitarent. Veram quum iidem postea ex equis existerent, iisque insidentes stimulis tauros præ se agerent, Hippocentauri dici cœperunt: qui cū ad Peneum amarem aquarum venissent, conspecti ab ulteriori ripæ accolis, pro monstis habitu sunt, præserunt quām inclinata potandi gratia equorum capita nō conspicerentur. Hinc factus est locus fabula, Hippocentauros monstruosam Centaurorum sobolem fuisse, quā dimidia sui parte hominem, reliqua equum referret, quām tamen certum est nūquam extitisse. Quod & Cicero affirmat secundo de Natura deorum: Quis (*inquit*) Centaurum fuisse, aut Chimæram putet? quæve anus tam excors inveniri potest, quæ illa quæ quondam credebantur apud inferos portenta, extimescat? Hæc Cicero. Constat tamen monstruosos hujusmodi partus aliquando editos fuisse, non sine gratia alij cuius malii impendit præfigio. Nam & Claudio Cæsar memorie prodidit, referente Plinio, Hippocentaurum in Thessalia natum eodem die periisse: & Plinius ipse testatur, se ejusdem Claudi principatu Hippocentaurum vidisse in melle ex Aegypto alienatum.

Hippocomītæ. Ηπποκομῖται. Incoleæ vici cujusdam in Lycia, cui Hippocomi, ηπποκομῖται, nomen est ab equo viatoris cujusdam ibi extinto. Ex Stephano.

Hippocrates. pen. corr. [Ηπποκράτης. Ger. Ein Hoherfarter liegt auf der Insel Coi hörig.] Nomen medici excellētissimi patria Coi, cui tanta fuit artis peritia, ut vulgo crederetur Aesculapius prognatus. Extat apud Valerium Artaxerxes Persicum regis honorificissima de eo epistola, in hac verba: Rex regum magnus Artaxerxes, Hystanti Helleponiti Praefecto salutem. Hippocrates medici, Aesculapius prognati, ad me artis fama pervenit. Da igitur operam ut aurum illi tribuas, quantum cupit, aliaq; item quorum indiger, & cum ad me mitte. Erit enim par honore summis in Perside viris, &c. Hic de re venerea eam habebat existimationē, ut coitum speciem esse putaret morbi comitialis. Extant adhuc ea de re ejus verba apud Gell. lib. 19. cap. 2: τὸν οὐρανὸν ἔργον μητερὶ ιπλήναι. Ejus libri, tanquam divino emanaverint ore, ubiq; celebrantur: in primo enim jusjurandum continetur: in secundo Prognostica: tercia Aphorismi: quarto illa admirabilis compositione, LX libris omnia scientiam medicinæ complectens. Excessit vita annos natus C 1111. Suscepit filios. Thessalum & Diaconem. Hæc Suidas. ¶ Hippocrates præter superiorē, Suidas quinq; cōmemorat, omnesq; ejusdem artis & familiæ: quorum tamen nemo primi ingenii gloriāmve adæquavit. ¶ Hippocratem alium, Atheniacum ducem nominat in bello Peloponnesiaco Thucydides.

Hippocrēnē. pen. prod. [Ηπποκρένη. Ger. Ein bewampfer Staub-

bettu Beastia, nicht sehr vom Berg Helicon, den Musis gegeignet.] Fons in Bœotia non procul ab Helicon monte, quem Poëta fabulantur factum esse angula Pegasi equi alati. Cui fabula occasionem videtur ministrasse Cadmus: qui cū in Bœotia locum urbi condendæ quereret, huc illuc obequitans, hunc fontem primus creditur invenisse. Et quoniam Cadmus literarum inventor creditur: factum est, ut hic fons Musis sacer habeatus. Persius ad verbū reddens vocem Græcā, fontem caballinum appellat. Nam ηππός nobis equum sonat, & ηπλού, fontem.

Hippocrēnē dēs, ηπποκρένη, Musæ ab Hippocrene fonte.

Hippodāmē. es, penult. corr. ηπποδάμη, & Hippodamia, penult. prod. ηπποδάμη, Filia Oenomai regis Elidis & Pisatum: qui quum ex oraculo se à genero interemptum iri didicisset, & illa tamen à multis procis ob formæ præstantiam exceptetur, curule certamen procis instituit, cum ea (habebat enim equos velocissimos, qui ex ventorum flatu erati erant) ipsa lege, ut qui vinceret, filiam haberet: victus subiret morte. Tredecim igitur vieti & occisis, Pelops Tantali filius, visa puella, ejus amore protinus exaruit: cuius nuptias ut assequeretur, Myrtilum ejus aurigā pollicitis corruptit, sic ut ille axes infirmos & fragiles subiunxit: vel ut alii volunt, obicem axi non objecerit: & sic fracto vel dissoluo curru, Oenomaus excidit, motiensq; Myrtili caput devovit: obtestans Pelopem, ut vicem suam ulcisceretur: quod & factum est. Quum enim patrum sibi perfidiae præmium à Pelope posceret, ab eodem in mare dejectus est, atq; hoc modo Pelops puella & regno potitus est. De hac Ovid. Venit ut in Phrygias Hippodamia sinus. Virgil 3. Georg. Hippodameq; humeroq; Pelops insignis eburno. ¶ Alia item fuit Hippodamia Brisæ filia, quam Achilles expugnato Lyrcello oppido secum abduxit. Hanc Poëta à patris nomine Briseida appellant. ¶ Alia quoq; Hippodamia fuit Anchisa filia, quæ Albatoo Trojano in uxore data est, quem postea Idomeneus Cretensis in pugna occidit. ¶ Fuit & alia Hippodamia Pirithoi uxoris: quam quū ipso nupiarum die Ceatauri ei præripere conarentur, ab Hercule & Theseo in genti clade sunt profligati. Ovid. 12. Metam: ¶ Pirizei item forum Hippodamia appellatum ait, ab Hippodamo Milesio architecto, qui Atheniensibus Piræum extruxit. Autor Suidas.

Hippodāmūs. ηπποδάμης, Milesius philosophus, naturæ studiosus, primus eorum qui in Republica versati nō essent, cœpit aliquid dicere de optimo civitatis statu. Constituit enim civitatem ex numero, decem millium divisam in partes tres, artifices, agricolas & milites Regiones in totidem partes, sacram, publicam & privatam. Erat ob ambitionem vitæ, morosior, crinum prelixitate, ac sumptuoso ornato. Aristot. libro 2 Politic. ¶ Fuit item hoc nomine Architectus quidam Milesius, qui Atheniensibus Piræum portum extruxit, à quo forum quoddam Piræi Hippodamiam appellavit. Autor Suidas.

Hippodōrīs. ηπποδόρης, Atheniensis fuit, qui filiā cum mæcho deprehensam, duabus quadrigis jussit alligari, & in partes discripsi. Autor Aelian.

Hippodōrōmūs. ηπποδόρης, Thessalus genere, patria Larissæ, circa M. Antonini principis tempora Athenis scholæ successit, ut est autor Philostratus, qui cum inter Sophistas retulit.

Hippolā. ηππολά, Vrbs verus Laconica Gentile Hippolaites.

Hippolōchūs. pen. corr. ηππολόχης. Filius Bellerophontis, & pater Glauci, teste Homer lib. 6. Iliad. ¶ Alter, teste eodem, lib. 11, fuit Antimachi Trojani filius, qui una cū Pisandro fratre ab Agamemnonne in Trojano bello interfactus est.

Hippolȳtē. ηππολύτης, Amazonum regina fuit, quam Hercules prælio vicit et Theseo dedit uxorem. ¶ Fuit etiam hoc nomine Acasti Magnesia regis uxor, quæ Peleum, quod libidini eius non paruissit, apud virum accusavit, tanquam ei vim infere voluisse.

Hippolȳtūs. pen. corr. [ηππολύτης. Ger. Ein Sohn Thesei und Hippolyte der Amazonen Königin welcher ein kleinsches wandeit führt.] Thesei & Hippolyte Amazonis filius fuit: qui quām calibem/ducens vitam feli venatu exerceret, & constanti animo spernēt mulierum congressum, à Phædra neverca, absente patre, amatus est: cuius turpi desiderio quum obtemporare noluisse, illa apud virum illum deculit, quod sibi vim infere voluisse. Quam obrem quum videret Hippolytus patrem dolonoverca persuasum, de nece sua cogitare, consensò currū fugati attiruit. Sed dum Phœcæ, quærum forte in luctu exierant, equorum & rotarum strepitu perterritæ magno impetu se in mare præcipitarent, exterriti equi, frustra oblitæ Hippolyto, currū per scopulos, & saxa traxerunt, juvenemq; in felicem lotis implicitum in partes disperserūt. Hunc postea Aesculapius revocavit ab inferis, & pristinæ incolumenti restituit. Hippolytus vero relata terra Attica, in Italiam venit, ne patris irām turlus experiretur: & se Virbium appellari jussit, quod

quod bis vir fuisse. Oppidum non procul à Roma edificavit, quod à nomine accepte cōjugis, Atriciam appellavit. q Hippolytum imitabor, in pōlū mīrū sōrē, Diogenianus in Collectaneis ait dictatum de iis, qui statuerint purē, castē, vi- vere, ut Hippolytus.

Hippomachus, [ιππομάχος], Atheniensis tibicen, de quo tradit Aelianus: quum discipulū ab imperita plebe laudari videret, quem tamen in arte peccare cogosceret, silentium ei impo- fuit, quod nullum putaret majus esse ignorantia argumentū, quam rudi multitudini placere.

Hippomenes, [ιππομένης], Macarei filius fuit, qui quā Atalantam puellam Scytiam cursu victam accepisset uxorē, & in lu- co magnae matris cum ea concubuissest, ab irata dea in leonē est conversus. Fabula extat apud Ovid. lib. 10. Metam.

Hippomolgi, [ιππομόλγοι], Ger. Rossimēder. Populi ab eis mulgēndis dicitur. Stephanus in Melanchlēvi.

Hippōnā, [ιππονά], Ger. Ein Rossigkāt/betē Hildnāf man in den fästlen gehabt hat. Dea erat, quam stabulari maximē colebat, cuiusq; effigies in stabulis locabatur. Apul. li. 2. Metamorph. Respicio pilæ medio, quæ stabuli trabes sustinebat. In ipso verō meditullio Hipponaꝝ dæ simulachrum residens aedicu- lę, quod accuratè corollis roscis quidem recentibus fuerat ornatum. Iuven. Satyr. 8.-jurat Hipponam, & faciles oida ad præsepiā pictas.

Hippōnāx, [ιππονάξ], Ger. Ein uagestalter hässlicher Poet. Iamborū Poëta tāta deformitate, & fœditate oris, ut ejus effigies à pictoribus quibusdam publicè proposita fuerit deridenda. Quamobrē indignatus Hipponax tam amarē in illos est in- vectus, ut aliquos ex iis credatur compulisse ad suspēdium. Hic creditur invenisse Seazonem carminis Iambici genus, quod ab ejus nomine Hipponaꝝticum vocamus, sive Hippo- naꝝtē. Cic. de Oratore: Senarios verō & Hipponaꝝeos effu- gere vix possumus: magna enim parte ex Iambis nostra constat oratio. Vide Plin. lib. 36. cap. 5. q Hipponaꝝtē præco- niū, pro infami nota posuit Cic. lib. 7. Epist. Eumq; addictū tam puto esse Calvi Licinii Hipponaꝝtē præconio.

Hippōnnēsūs, [ιππονήσος], Insula ante Cariam, in sinu Cera- mico. Plin. lib. 5. cap. 31.

Hippōnīcūs, [ιππονίκος], Atheniensis civis fuit Hippīz filius, qui quum partuē statuam dedicare decrevisset, suadentibus amicis, ut eam Polycleto faciendam locaret, vehementer ab aliis dissensit, quod in statuī tam insignib. artificis potius indūstriam, quam dedicantis virtutem cōmendari arbitraretur.

Hippophagi, [Ger. Rossifresser/ Wölker in Asia]. Scythiz populi in Asia.

Hippōpōdēs, [ιπποπόδης], Ger. Wölker des Scythischen Ho- meers so Rossfress haben. Populi in Oceano Scythico, qui teste Solino, humanam usque ad vestigium formam tenent, sed in equinos pedes desinunt. Meminit horum Plinius libro 4. capite 13.

Hippōtādes, [ιπποτάδης], Ger. Aelous der Winden König. Dī- eus est Aelous rex ventorū, quod nepos esset Hippotæ Trojani ex Sesta filia. Ovid. 11. Metamor. Quod pater Hippotades tibi sit, qui carcere fortis Contineat ventos.

Hippotamadæ, Vicus in tribu Oenidæ, Steph.

Hipsicratea, Vide HYPsicRĀTEA.

Hippuacra, [ιππουάκρα, quasi dicas equi prömōntoriū] Vrb̄ Libyz. Gentile Hippacrites. Steph. Malim divisis vocibus ιπ- πουάκρα, ratione accentus.

Hippūris, Insula est una Sporadum, non procul ab Anaphe, & Astypalæa. Plin. lib. 4. cap. 12.

Hippūri autem pluralis numeri tantum, Taprobane insulæ portus, cuius meminait Plin. lib. 6. cap. 22.

Hippūris scūs, [ιππουρίσκος], Insula Carīz, Steph.

Hippūs, [ιππός], Fluvius est Colchorum, in Phasim defluens: Strab. lib. 11. q Est & Hippus mons Bithyniæ, in cuius radici- bus condita est Prūta altera, diversa ab ea quam Annibal sub Olympo condidit. Plin. lib. 6. cap. 32.

Hippūs, [ιππός], Insula Eretriæ. Item urbs Siciliæ, & alia Palæ- stina. Gentile Hippus, Hippetus, Hippinus. Steph.

Hipseus, Filius fuit Aesopi fluminis, qui Eteocli in auxilium venit aduersus Polynicē. Statius: Hipsea quadrijugos clypeo septemplice tauro.

Hira Vrb̄, Vide in APPELL.

Hirasa, [ιράσα], Locus Libyz, in quem Afri Battū transtulerunt, Stephanus.

Hirciūs, ut alii scribunt, Hirius, Consul fuit Romæ unā cum Pansa, quo tempore Brutus ab Antonio obcessus fuit Mu- tinæ: ad quem liberandum profectus unā cum collega est interfectus.

Hirpiæ familiæ, in Faliscorum agro fuerunt, quæ in sacrificio annuo, quod siebat in monte Soracte, ambulantes per ambu- stan struem ligorum nō adurebantur. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Hi à Solino vocantur Hirpi.

Hismæltæ, pen. prod. [Ηισμελτα] Ηισμελτα iſchmelth. iug. ται.] Populi sunt Africæ, qui nūc Saraceni dicuntur; ab Hismæ- le sic nominati, Abrahæ filio ex Agā ancilla.

Hispallīs, [ισπαλλίς], Bæticae provincie urbs clarissima, Romanorum colonia, cognomine Romulensis: à qua unus ex quatuor iuridicis Bæticæ conventus, Hispalensis dicitur. Plin. lib. 3. cap. 1. Hæc hodie Sivilia dicitur.

Hispāniā, [Τηύοις/ sephera dīb. iār. aula. Ιησεία], Ger. Hispania, ibi Europe se innerhalb dem Römerreich sonst mit dem Merow. fangen ist.] Regio Europæ, quæ à montibus Pyrenæis incipiens per columnas Herculis circumiens usq; in borealem Oceanum protenditur. Decem millibus stadiis (ut Appianus scribit) quæ latitudo commensuratur. Longitudo proflus eadem elevi- detur. Terra frumenti, vini, olei, auræ, gemmarum, metallorumq; ferax. Ex qua etiam bellissimissimi viri, ac velocissimi qui procreantur. Refert Varro in Hispaniis equas credere vento conciperi, quod equos habeat hæc regio cursum tam ve- loces, ut meritò ex ventis concepti ferantur. Dividitur autem omnis Hispania, teste Plinio, lib. 2. cap. 1. 2. & 3, in citeriorē & ulteriore. Ulterior rursus secatur in duas partes, in Bæ- cam, quæ hodie Granata dicitur: & Lusitaniam, quam vocant Portugaliam, quæ Ana fluviò à Bætica distinguitur. Vicinioris Hispaniæ conventus erant quaruor: Gaditanus, Cordubensis, Astigitanus, & Hispalensis. Citerior autem Hispania que Tarraconis dicitur, in septem dividebatur conventus: vide Plinium. Hodie dividitur in quinque regna: Castellam, quæ cum Legione permista uanum effecit regnum, Galliciam, Cathaloniam, Arragoniam, & Navarram. Omnis autem Hispania ab Ibero fluvio primū dicta fuit Iberia: postea ab He- spero Atlantis fratre: sive (ut alii malunt) ab Hespero stella lu- cidissima, quæ vespertino tempore in Occidente apparet, Solē subsequens, vocata est Hesperia: postrem ab Hispalibe ad fretum Atlanticum sita, quam hodie Siviliā vocant, di- eta fuit Hispania: unaq; deinde litera immutata Hispania.

Hipānūs, [ιππανός], & Hispaniæ, quæ vocant, & ulteriore. Hispaniensis: Fiunt adiectiva, sicut à Sicilia, Sica- liu & Siciliensi: à Corintho, Corinthius, & Corinthiensi.

[Ger. Ein Spanier.] Sed qui in Hispania natus est, Hispanus dicitur, ιππανός, Hispaniensis, qui alibi ortus, in Hispania versatur: hoc est, qui, licet in Hispania sit, non tamen in ea natus est. ιπ- πανός. Hinc Hispanenses negotiatores, qui in Hispania nego- tiabantur. Sic Hispanenses exercitum vocabant Romani, qui in Hispania militabant. Plin. lib. 13. Cæsar Hispanensi trupho Chium Falernum dedit, quum in Hispania bellum aduersus Romanos, non Hispanos gesserit.

Histiā, [ιστιά], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Herodot. lib. 6.

Histonium, [ιστονός], Oppidum Frentanoru, in quarta regione Italiz, Plin. lib. 3. cap. 12.

Histria, Histrius, pro regione. Vide ISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

Hōstī ξά, [ιστα], Eubœæ insulæ civitas, quam Homerus, in Ca- talogo navium, à vitium copiā ιστιάπλας cognominat. Eadem postea Oropus dīta est, teste Stephano.

Histiāus, [ιστιάος], Milesiorum tyranus, qui cum reliquo Dr- io, Iones ad defectionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in crucem sublatuſ est. Vide Her

Selēnēs. Gentile Holmeis. Sed apud Steph. sine aspiratione legitur ὥμει, apud Strab. Holmos cum aspiratione, & singulis numero, lib. 14.

Hōlmium, Vrbs Bœotia. Gentile Holmeis. Apud Steph. ὥμιος sine aspiratione legitur.

Hōlmoneis, Vicus Bœotia ab Holmo S. syphi filio, Pausan. lib. 9. Gentile Holmeis. In vulgaribus Stephanii codicibus ὥμης, & inde derivata non aspirantur.

Homeritæ, Populi Aethiopum, Steph.

Hōmērūs, ri, pen. prod. [O' Murch. Ger.] Poëtarum omnium præstantissimus, qui fuit ante Romanam conditam annis circiter censum sexaginta, ut Coracius Nepos in libris Chronicorum tradit. Hic fuit ce-
sus, & ob id Homeri nomen fortius, quam prius Melesigenes diceretur, quod ad Meletem fluvium natus esset. Cumque nan-
que & Iones capti oculis ὥμεις appellant, quod homeris:
id est, itineris ducibus, egeant. Hinc Cœtientis Mœnius nun-
cupatur à Martiano lib. 1. de Nupt. Philologiaz: Cœtientis
Mœnius a viloqua senectus. De patria ejus nihil certi tradit-
tur. Fecit enim nominis ejus claritas, ut quem vivum, rebusq;
omnibus regentem, nemo agnoverit, nunc multæ Græciz ur-
bis certatim sibi vindicent, adeò ut quibus potissimum cre-
dere debeamus, non facile sit discernere. Quod etiam testatur
Cleero pro Arch. Homerum (inquit) Colophonii civem esse
dicunt surum: Chii suum vendicant, Salaminii repunt. Smyr-
nai vero suum esse confirmant, itaque etiam delubrum ejus
in oppido dedicaverunt: multi alii præterea pugnant inter se,
atq; contendunt. Extat ea de te distichon Græcum apud Gell.
lib. 3. cap. 11:

Ἐπὶ ταῖς ἀρχαῖς πόλεσι, Δῆμος Οὐρανοῦ,
Κορέα, Σερίγη, Χίος, Καλαύρη, Πύλα, Αἴγας, Αἴθιος.

Reliqua ejus vitam brevitas causa hic prætermittimus: quā
qui latius nosse cupit, Herodotum aedat, & Plutarchum.

Hōmērūs, Homericus, Homericum, ὥμειος, Quod Homeri
est. Quintil. lib. 2: Sit ergo rām eloquēta, quām moribus præ-
stantissimus, qui ad Phœnicis Homericī exemplum dicere, ac
facere doceat Iuvenalis:

Tu miser exclamas, ut vincere Stentora possis,
Vel potius quantum Gradivus Homericus.

Hōmeromastix, [Cognomen] Ger. Ein fröhlischer Beschützer und
Hütepper des herzlichen Poeten Homeri.] Cognomen Zoili cu-
jusdam, qui eo solum nomine innominuit, quod præstantissimum
Poëtarum omnium Homerum, libris adversus eum editis, au-
sus fuerit inscritus arguere: quos libros quām Ptolemæo Ae-
gypti regi obrulisset, rex eum quidem dissimulata indignatio-
ne, quām ex hominis impudentia conceperat, post aliquot
dies pecunia aliquid petenti, quod in opia sublevaret: Mi-
tum (inquit) te in opia premi, qui multo Homero es doctior,
quām ille qui ante annos mille aucto fūctus est, etiam hodie
tot hominum millia pascat. Tandem patricidii accusatus, jus-
fus regis in cruce sublatus est. Dictus Homeromastix quasi
Homeri flagellum: κρήνη enim Græcis idem est quod nobis
flagellum. Vnde & Comici verberones: hoc est, verberibus
dignos mastigas appellant. Extenditur & latius Homero-
mastigos appellatio, ut omnibus planè detractoribus accō-
modetur, qui infatibili reprehendendi libidine, optimæ que-
que lacerant: quumq; Venerem ipsam nō possint, sandalium
ejus reprehendunt. Plinius in proœmio operis, ut obiter ca-
veam istos Homeromastigos: ita enim captores suos nomi-
nat. Ad cundem etiam modum obtrectatores omnes masti-
ges appellantur, addito nomine ejus cui obloquuntur: ut, Vir-
giliomastix, Virgilii reprehensor: & Ciceromastix, Cleeronis
captor: quo nomine Largius Licinius eum librum inscripsit,
quem in Cicerone edidit, teste Gell. lib. 17. cap. 1.

Hōmērīdæ, ὥμειδαι, Familia apud Chios illustris, ut ait Hel-
lanicus, quā generis sui originem ad Homerum referebat.

Hōmēlē, es, ὥμει Stephano, Mons est Thessalizæ, Centau-
torum olim sedes, quemadmodum & Othrys. Virgilius 7.
Aeneid. Celsi duo nubigenæ quām vertice montis ab alto
Descendunt Centauri, Homolem, Othrymque nivalem Lin-
quentes.

Hōmēlium, ὥμει Stephano, Magnesia oppidū, cuius me-
numit Plin. lib. 4. cap. 9. & Strab. lib. 7.

Hōmēnæ. Vide in APP ELL.

Hōratius, ὥμην, Poëta Venusinus, Lyticorum & Satyram
scriptor, qui anno Imperii Augusti Cæsaris XXXIII, ætatis
vero sue LXII, moriens, Augustum reliquit hæredem, maxi-
ma pompa apud Mœcenatem in Exequiis sepultus. Quidam
hoc nomen ab orando deduci putant: quibus tamen præter
scripturam, primæ etiam syllabæ qualitas refragatur. Corri-
pit enim hoc nomen primam syllabam. Ovidius: Detinuit no-
stras numerosus Horatius aures.

Hōratius Coctes, Vide CO CLES.

Hōrōdes, sive (ut alii scribunt) Orides, penultima produccta;

Rex Parthorum fuit, qui M. Crassum occidit. Vide Plutarchū
in Crasso.

Hōromasdes, Apud Chaldæos bonus dæmon erat, qui lupi-

ter putabatur. Sipontinus. Hōrtensi, [Ger. Ein wohlerbte Römisch Web.] Q. Hortensi
filii eloquentissima: quæ quum matronarum ordo gravitrib-
uto à Triumviris Octavio, M. Antonio & Lepido premere-
tur, nec virorum quisquam liberius loqui audet: causam con-
stanter egit, representataq; patris facundia, impetravit ut ma-
jor pecunia pars eis remitteretur. Ejus orationis præcipua ca-
pita ab Appiano Alexandrino referuntur.

Hōrtensi, cui Quinto fuit prænomen. [Ger. Ein Römischer
Nedet.] Romanus orator, qui in foro Romano causatū rex
ob eloquentiā dictus est: licet ejus scripta nō laudata fuerint:
melius enim dicebat, quam scribebat. Dictionem enim incre-
dibiliter gestis suavitate commendabat. De quo Cicero in Bru-
to sic refert: Primum memoria tanta, quantam in viro cogno-
visse me arbitror, ut quæ secum cōmentatus esset, ea sine scri-
pto verbis eisdem redderet quibus cogitasset. De quo etiam
fuerit, quod sedens olim totum diem in auctione, omnes res
vænales, & pretia & emptores, ordine suo recensuit, argenta-
riis recognoscitibus, ita ut in nullo falleretur.

Hōrus, ὥμη, Isidis filius, quem quum illa amississet, verita ne
illi obveniret quod Osiri patri acciderat, multum fleyit: sed
eo invento, in cōtem in latitudinem convertit. q Horus præte-
rea ab Aegyptiis vocatur Sol: unde & horas dictas arbitratur
Macrobius. q Fuit & Horus Assyriorum rex. Plinius libro 30.
capite 15.

Hōsa, Tufcorum fluvius Ptolemæo. Martha hodie.

Hōstia, Vide in APP ELL.

Hōsticūs, substanciūm, Nomen Poëta fuit.

Hōstiones, vel Hostiæ, ὥμει, Populi juxta Oceanum
occidentalem, quos Artemidorus Cæsinos (alijs Cossinos)
vocat. Stephan.

H ante V. Hūnni, [w.]. Ger. Die Hunnen haben vorzeiten in dem indischen
Scythia an dem Mæotischen Meer oder See ihr wohnung gehabt.
Pol. Magierow. Vng Magyarok. J. Populi sunt qui quondam
in Scythia Europea super Mæotum paludem incoluerent: deinde
mutatis sedibus, ingenti multitudine in Pannoniam irruperunt.
Hæc gens temporibus Valentianini principis duce Attila
totam penè Europam per vagata, Galliam, Italiamq; sedis-
mis cladiis affect: donec Leonis Pontificis precibus victa,
iuris se recepit in Pannoniam. Quare credibile est, Hunnos
eos esse, qui etiam hodie Pannoniam incolunt, paucis immu-
tatis literis, Hungari vocati. De his Hieronymus ad Oceanū:
Ab ultima Mæotide inter glaciam Tanaim, & Massagera-
rum immanes populos, ubi Caucasus rupibus feras Al-
exandi claustra cohident; erupisse Hunnorū examina, que
pernicibus equis hue, illucq; volantia, cedis pariter acti-
oris tuncta compleverunt.

H ante Y. Hyæc in nthūs, & Hyæc in nthia, Vide in APP ELL.
Hyædes, [τεῦχις] chimæb. vñdæ. Ger. Das Rägenische Schengesten im
Kopf des Otters. J. Suidæ, steile septem in capite Tauri, quæ
quoties natuntur, vel occidunt, pluvias creant: dñs & vñdæ.
Ovid. lib. 5 Fastorum: At simul iudicent obscurata crepuscula
noctem, Pars Hyadum toto de gregie nulla latet: Ora inicant
Tauri septem rariantia flammis, Navis quas Hyades Grajus
ab imbre vocat. Fabulantur Poëtae Hyades Bacchi nutrices
fuisse, quæ & Dodonides nymphæ vocatae sunt, à Dodona
civitate Epiri: quæ quum Iuonis iam reverentur, fugerent
que Lycurgi regis saevitiam, à love in ecclum translatas. Alii
tradunt Atlantem ex Aethra uxori Hyantei filium suscep-
isse, septemq; puellas, quarum hec sunt homina, Ambrosia, Eu-
dora, Palithæ, Coronis, Plexauris, Pytho, & Tyche: quæ cùm
fratrem à leone devora: um implacabili luetu prosequen-
tur, dolorisq; magnitudine extabescerent, Iovis miseratione in
septem stellas sunt conversæ: & ut perpetuum materet tantæ
pietatis testimonium, fratris nomine Hyades sunt appellatae.
Hæ à Latinis vocantur Suculæ, ignorantia Græcæ lingue,
ut Tiro Ciceronis libertus putavit. Nam quum scirent pri-
scii illi linguae Latinæ autores vñdæ à Græcis dici, quas voca-
mus sues, putaverunt etiam vñdæ Latinæ posse verti Sucu-
lae, tanquam Hyades dñs vñdæ: hoc est, à Subiis, ac non po-
tius dñs vñdæ: hoc est, à pluendo dicerentur. Sed de Tironis
judicio vide Gell. libro 13. capite 9: Non absurdum tamen vi-
detur, idcirco Suculas à Latinis vocatas esse, quod propter
maximas quas affuerint pluvias, luto gaudere videantur, quæ
admodum sues.

Hyæna, vñdæ, Vrbs Lectorum Ozolatum; apud Thucydidem
libro 3.

Hyæna, Vide in APP ELL.

Hyænicæ, vñdæ, Messeniacæ agri oppidum, uauum ex quinq;

ut inque

ut inquit Stephanus. Gentile est Hyamita, οὐαμίτης, teste codem Stephanus.

Hyamio, οὐαμίος, Troadis oppidum, à quo fit gentile Hyamios, οὐαμίος. Stephanus.

Hyampolis, οὐαμπόλις. Ger. Ein Stad in Phocide am Berg Parosso. Phocidis oppidum, ad Parnassum montem, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 7, & Strabo lib. 9. Est & Hyampolis altera in Boeotia, non procul ab Orchomeno: cuius meminit Ptolemaeus lib. 4. cap. 15.

Hyantes. οὐαντες. Ger. Die Wölker in Boeotia. Ab antiquis appellabantur Graecia populi, postea Boeoti appellati. Teste Plin. lib. 4. cap. 7, quod nomen ab Hyante rege traxisse putantur, ut non obscurè itinuit Strabo lib. 7. qd Hinc deducitur adjectivū Hyantius, a. um, idem significans quod Boeotius: unde Acteonē Cadmī nepotem Hyantū cognominat Ovid. 3. Metam. Quum luvensis placido per devia lustra vagantes Participes operum compellat Hyantius ore.

Hyapea, οὐαπέα, Vrbs Phocidis ab Hypo. Civis Hyapeus.

Hyas, antis, οὐας. Ger. Ein Sohn des Königs Atlantis, welcher auf dem Gebürg von den Schwänen ist gerettet worden. Atlantis filius ex Aethra uxore, qui quum adhuc puer venationibus sese exerceret, à leone devoratus est. Huic fuerunt sorores Septē, à patris nomine Atlantides dictae: quæ cum fratribus desiderio exacerbarent, deorum miseratione in septem stellas cōversæ sunt: quarum pietas ne ullo temporis intervalle oblitione oblitteratur, à fratribus nomine Hyades appellatae sunt. qd Fuit & Hyas Boeotiq rex, à quo Boeoti aliquando Hyantes fuerunt nominati. Autor Strabo lib. 7.

Hyasis, οὐασις, Vrbs Libyæ, quæ & Oasis: unde Hyasites, vel Oasis, Steph. Vide OASIS.

Hyba, vel Hybadæ, οὐαδα, οὐαδα, Vicus in tribu Leontide, Stephanus.

Hybāndā, οὐανδα, Olim insula fuit Ioniz. postea maris recessu continentis annexa. Autor Plin. lib. 2. cap. 89.

Hyberes, Hyperi, & Hyberia, quæ hinc ut perperam scripta, sic alieno loco inserta erat. Vide IBERES, Iberi & Ibera.

Hybele, οὐιλε, Vrbs juxta Carthaginem. Gentile Hybelites.

Hybernia, οὐερνία. Vulgo Irlandia. Ger. Irland ein Insel hinter England habe als groß. Insula inter Septentrionem & Occidentem solem, dimidio minor quam Britannia, cui propinquia est. Ab hyberno tempore (ut quidam putant) sic appellata propter hyemis magnitudinem. Hinc

Hybernus, ea, cum, ut Mare Hybernum. Claudianus hanc insulam vocavit Hybetaen in 7. Paneg. Scotoru cumulos flevit glacialis Hyperne.

Hyblæ, vel Hyble, οὐαλα, Civitas Siciliæ, circa quam est thymi & salicu copia: ab Hyblone Rege ita dicta, Megara appellata postea. Hanc Strabo à Doriensibus conditam scripsit. qd Est etiā hujus nominis mons dictæ ubi proximus, ibymo abundant: unde apes pastæ mel optimum conficiunt. Martialis: Quum dederis Siculis mediz de collibus Hyblæ, Cecropios dicas tu licet esse favos.

Hyblæus, a. um, οὐαλα, ut Apes Hyblææ, quæ in Hybla monte pascuntur. Virgil. 1. Aeglo. Hyblæis apibus florem deposita salicti.

Hyblon, onis, οὐαλω, Siciliæ regulus, qui Hyblæ civitati nomine fecit, quæ postea Megara dicta est. Autor Stephanus.

Hybræs, οὐερες, Insignis Orator ex Mylasia Cariæ urbe: cui quum pater nihil præter mulum lignarium, & mulionem reliquisset, illorum opera aliquadiu nutritus, Diothrephi Sophistæ operam dedit: posteaq; ad Recipublica gubernacula conversus, proximam Euthydamo autortatem obtinuit: quem quum patriæ quidem suæ tyrranidē excere, sed tamen multis utilitatibus id incommodi pensare videtur, fertur ei in cōfessione dixisse: Euthydame, malum es civitatis pernecessarium. Nam nec tecum vivere possumus, nec sine te. Hic quū Labienus Parthorum auxiliis instructus, in Asiam irrupisset, adolescentulumq; quendam jastantem audiret, se Parthicū Imperatorem esse. At ego, inquit, Caricus. Quo ejus dicto irritatus Labienus, impetus in urbem fecit, eaq; capti magnificas Hybreæ ades diruit: (nam ipse fuga se Rhodium subduxerat) urbemq; ipsam ruinis, incendiisq; deformavit: Verum quum ille Asiam reliquisset, reversus Hybreas, ades suas, urbemq; reparavit. Ex Strab. lib. 14.

Hyccaron, οὐακρω, vel οὐακρω, Oppidum Siciliæ, ubi Lai-dem meretricem natā ajunt. Gentile Hyccareus, possessorum Hycaricus, Steph.

Hydā, dæ, sive Hyde, es οὐδη, Oppidum Lydiæ, sub Tmolō monte situm, cuius meminit Homerus in Catalogo. Sunt qui idem esse putent cum Sardibus. Vide Strab. lib. 13.

Hydarcæ, οὐαδεραι, Indiæ populi, qui adversus Liberū patrem pugnarunt. Stephanus.

Hydarnes, οὐαδερης, Fuit nobilis Persa, qui, teste Herodoto, lib. 3, cū Dario in Smerdim Magū cōjuravit. Vide Strab. lib. 11.

Hydaspes, οὐαδερης. Ger. Ein flusß Indiæ. Fluvius Indiæ qui per Parthos & Medos fluens, in Indiam extenditur, Nysamq; ut berm alliens, Indo fluminis miscetur. Alii non in Indum, sed in mare labi tradunt. Lucanus lib. 6: Quà rapidus Ganges, & quà Nysas Hydaspes, Dictus ab Hydaspe antiquissimo Mcdotum rege.

Hydilis, οὐδερης, Cariæ oppidum: ita dictum ab Hydesso filio Bellerophontis, & Asterig, filiaz Heide, teste Stephano. Hujus incola dicuntur Hydenses, οὐδερæ, quorū meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Hydramia, οὐαρης, Vrbs Cretæ: cives Hydramici. Steph.

Hydrea, οὐδρε, Iasius juxta Trœzonen. Gentile Hydreates. Stephanus.

Hydrela, οὐδρε, In Catia est. Gentile Hydrelicus, Steph.

Hydrochous, οὐρχος. Ger. Der Wassermann. Pol. Βωδρικ. Signum coeleste, quod Latinè Aquarium dicimus, οὐρχη πάντα νερα: hoc est, ab aqua fundenda dictus. Nam qui Astrologia Poëticam scripserūt, putant hunc fuisse Ganymedem Trojanum puerum, Iovis iussu ab aquila raptum, & in mensa deorum descendere nectari aquæ præpositum.

Hydrogatum, garum, ex aqua. [Vng. Vix ir, hay.] Lamprid. in Heliogabalo: Hydrogarum Romanorum ducum primus publicè exhibuit.

Hydruntum, ti, οὐδρε, Vulgo Otranto, Oppidum extremitu agri Salentini, apud Plin. lib. 3. cap. 11. quod à Stephano, & Subbone Hydrus appellatur.

Hydrus, οὐδρε, Vide supra HYDRUM.

Hydrus, οὐδρε, Duarum insularum nomen in mari Aegeo, quarū altera notiore nomine Andros, Andro: altera Ceos appellatur. Hydrus ab aquarum ubertate appellatæ. Vtriusq; meminat Plin. lib. 4. cap. 12.

Hyčlă, οὐλα, Oppidum Lucaniæ, juxta Palinurum promontorium, à Phocaisibus conditum, teste Herodoto libro 1. postea Elea, deinde Helia, & postrem Velia appellata. Vide Strabon. lib. 6.

Hyēctūs, οὐρδος, Vicus Boeotiz, quem nonnulli Aspledonem nominant: ab Hyceto quodam Argivo nomen habens: sive (ut aliis placet) ab eo quod jugib; rigetur pluvjis. Vide Stephanum.

Hygassus, οὐρδος, Cariæ civitas, apud Stephanū: à qua campus vicinus Hygassus appellatur.

Hygræs, οὐρδε, Sarmatæ Europæ oppidum, inter Lycum & Poritum fluvios. Vide Ptolemaum Tabula 8. Europa.

Hyläctor, οὐλατρε, Nomen unius ex canibus Atticoris: οὐλα τιλλεται: hoc est, à latrando. Ovid. 3. Metamor. & acutæ vocis Hylactor.

Hyłkă, οὐλα, Sarmatæ regio sylvosa, non procul à loco quæ Achillis cursum dominant: à qua vicinum mare Hylaeum appellatum est. Vide Herod. lib. 3.

Hyłkætūs, οὐλα, Centauri nomen, à sylvis deductum. Virgil. 8. Aeneid. tu nubigenas invicte bimembres, Hyleumq; Pholusq; manu, tu Cressa mactas Prodigia.

Hyłkăs, οὐλα, Filius fuit Theodamantis, quem Hercules raptus. Quum enim ex Calydonia occiso Oenei pincera fugeret, venissetq; cum Dejanira & Hyla filio ad Diopates, & cōsurgentem puerum quum Lychas pedagogus abscesset à Theodamante aliquid cibi postulasset: ille autem denegasset, arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atq; coxit. Quam ob rem Theodamas, convocatis popularibus, arma adversus Hercules movit: & quavis in ea pugna ferè oppressus fuerit Hercules, tamen victoriam obtinuit, & occiso Theodamante, Hylam filium ejus secum abduxit: quem postea unicè dilexit, secumq; cum reliquis Argonautis Colchos navigans duxit. Verum quum inter remigandum Hercules remum suum fregisset, una cum Hyla navi egressus est, ut alium in Myris sylvis quæreret. Invalente autem æstu, quum siti p̄cūmeretur, Hylam cum urna mittit ad Ascanium fluvium, ut inde sibi aqua afferret. Verum quum ripa altior esset, quam ut stans haurire posset procumbens in pectus Hylas, urnamq; secutus. Hylas autem propter cōpareret, casum ejus tam agere tulit, ut regis Argonautis, Myriam totam obertans, Hylam quæreret. Juvenalis Satyr. 1: Et multum quæsitus Hylas, urnamq; secutus. Unde locus factus proverbio: Hylas in clamas, οὐλα τιλλεται. De frustâ vociferantibus, aut in genere, de nihil proficiētibus.

Hyłkare, οὐλα, Populi Syriæ Cœles, apud Plin. lib. 5. cap. 23.

Hyłkă, actos, οὐλα, Nomen canis, οὐλα τιλλεται: hoc est, à latrando.

Hyllarima, οὐλερης, Oppidum Cariæ, supra Theostrotonium, patria Hieroclis ex athleta philosophi. Civis Hyllarius. Steph.

Hyllæssa.

HYL H YM HYO HYP

Hyllēſſā, Ὑλία, Paros una Cycladum olim vocabatur. Est etiam Zacyathi epitheton. Steph.

Hylluala, Ὑλία, Vicus Cariæ, ubi Hyllus interiit, cum templo Apollinis. Alla apud Cares equum significat. Steph. Alias Hyllæa.

Hyllus, Ὑλός Suidæ, Filius fuit Herculis ex Melita Aegei fluminis filia: à quo Hyllinenses populos, & Hyllicum portum denominatū tradunt. q Hylus, simplici l, alius fuit filius Herculis ex Dejanira, qui Iolen, patre mortuo, uxorem duxit, ut ait Ovid.lib.9. Metamorph. Hic postea cum cæteris fratribus, qui ex Hercule superstites fuerant, ab Eurystheo pulsus, Athenas confugit, ibid. Misericordiæ, vel Clementiæ templū condidit, quod & accepti ab Atheniensibus beneficii testimoniu, & misericordiæ in posterum asylum esset, & perfugium. Seneca in Hercul. Octæo: Si vera pietas Hylle querenda est tibi, jam pessime matrem. q Hyllus item Straboni libro 13: Fluvius est Lydæ, in Hermum influens, qui postea Phrygius appellatus est.

Hylōnōmē, es, Ὑλωνή, Mulier ex genere Centaurorum, Cylari Centauri uxor, quæ mortuo marito gladio suo incubuit. **Hylus**, Ὑλός, Filius Herculis ex Dejanira: dc quo copiosius egimus in dictione HYLLVS.

Hymæri & **Aetnæ** filius Gelon. Steph. in p. 18.

Hymēn, pro Deo nuptiarum prælide, qui & **Hymenæus**, & conjunctis dictionibus Hymen Hymenæus dicitur. Catullus in Epithalamio: **Hymea**, ô Hymenæe Hymen, Hymen ô Hymenæe.

Hyménæus, pen. prod. [ὑμένης. Ger. Ein Gott der Hochzeit.] Deus nuptiarum putatus est, & Ὑμένης hoc est, à membrana quæ claustrum virginitatis esse, & primo coitu rumpi putabatur. Hic Veneris & Liberi filius dictus est, vel (ut quidam ajunt) ex Vrania progenitus, qui primus certas nuptias instituerit. Alii putant Hymenæum virum Atticum fuisse, qui raptas à latronibus virgines, parentibus intactas restituist: ideoq; in nuptiis ejus nomen invocari, tanquam defensoris virginitatis: ideoq; hanc vocem nuptialem factam apud Græcos, quemadmodum Romani in nuptiis virginibus Thalassini nomine invocabant. Alii dicunt Hymenæum fuisse quendam juvenem, qui die nuptiarum ruina oppressus interiit. Vnde postea Institutū, ut expiationis gratia nominaretur in nuptiis. Sunt etiam qui putent hymnū ipsum in virginibus nuptiis cantari solitum, vocari hymenæum. Terent. in Adelph. -hoc mihi in mora est, Tibicina, & hymenæum qui cantent, ubi Donatus: Sic accipe, inquit, hymenæum in nuptiis, quemadmodum ἡπλοῦ in funere, vel in sacris hymnum. q Accipitur etiā pro ipsis nuptiis. Virg. i. Aeneid. Pergama quum peteret, in concessosq; hymenæos.

Hymera. Vide **HIMER A.**

Hymettūs, [ὑμέττος. Ger. Ein Berg in Attica hat gut Weiden gehabt.] Stephano & Suidæ per duplex t, Mons Atticæ clarissimus, semper florens, cuius mel Plin. scribit esse pretiosissimū. Mart. lib. 14: Hoc tibi Thesei pœpularix misit Hymetti Pallados à sylvis nobile ne&t; apis.

Hymētīus, tia, tiuum, adiectivum, ὑμέττιος Stephano. Quod est ex Hymetto monte. Plin. lib. 36. cap. 3: Lucius Crassus orator, primus peregrini marmoris colūnas habuit Hymettias. Erant autem columnæ ex Hymetto monte excisæ: nam ex hoc monte pulcherrimum marmor effodiebatur.

Hyope, Ὑώπη, Vrbs Marianorum (forte Marianorum) Gentile, Hyopeus, enus, ites. Velliti sunt ut Paphlagones. Steph.

Hyops, Ὑώψ, Vrbs in Iberia Cheroneensi, non procul à Lefiro fluvio. Inde Hyopus. Steph.

Hypacaris, Scythæ fluvius.

Hypæa, Ὑψαια, Massiliensem insula, una Stochedadum. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

Hypæochii, Ὑψαιχοι, Gens Molossica. Steph.

Hypæpæ, arum, Ὑψαιρη Stephano & Straboni, Lydæ oppidum, quod occurrit à Tmololo monte ad Caystri campestrâ iter facienti. Nomen ei est (ut inquit Stephanus) quoniam sub Aepo monte sita est. Veneri sacra est, è quod pulchritate seminæ ibi visantur. Ovid. de Arachne: Orta domo parva parvis habitabat Hypæpæ.

Hypænis, pen. corr. [ὑπανησ. Ger. Ein fluss in Scythien.] Fluvius Scythæ, ex magna palude profluens, sapore dulcissimo, donec ad quadragesimum milliare miscetur ei exiguis fonticulus. Exampænum nominat Herodotus lib. 4, qui sua amaritudine totum corruptit Hypanum. Ovid. 15. Metamorph. Quid non & Scythicis Hypanis de montibus orru. Qui fuerat dulcis, salibus viciatur amaris: q Est & alter ejusdem nominis fluvius in India, cuius meminat Strabo, lib. 15. Ad quem refert potest illud Propertii: Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano.

Hypana, Ὑπανησ, Triphyllæ civitas apud Strab. lib. 8.

Hypærchus, [ὑπερχος. Ger. Ein Landvogt oder Bevölkerungsma

H Y P

einem Kriegsheer. Pol. Starostia potiato: item, batmann si... kiem. Vng. Tisztarto. Ang. That hath the oversight and charge of doing any thing.] Præfetus provinciæ vel exercitus, cuius potestas & autoritas superiorem potestatem agnoscit: unde eit illi imperandi jus, & provinciam administrandi: quasi ipso regi auctoritate. Ejusmodi erant legati in exercitu, qui sub Imperatore rem gerebant: & provinciarum Præsides à Principe vel Senatu constituti.

Hypatā, Ὑπάτη, Aeniensium civitas, teste Stephano. Sunt autem Aenienses, Aetoliz populi, Perrhaebi finitimi, teste Plin. lib. 4. cap. 2. q Est item Hypata Bithyniæ regiuncula, ad Sangarium fluvium, teste Stephano.

Hypatōs, Ὑπάτος, Phœnices fluvius, apud Melam. lib. 1. q Hypatōs item Græci Consalem appellant, & Hypatiam Consulatum, & Hypaticon Consularem. Verum hæc, quod nostro instituto parum convenient, ex Græco potius Lexico petenda relinquimus.

Hypatia, Ὑπάτια, Mulier Alexandrina, Theonis Geometræ filia, & uxor Isidori Philosophi, quæ magno & frequenti auditio varia disciplinarū generā in patria professa est. Suidas.

Hypēnōr, Ὑπενωρ, Trojanus, quem, teste Homero lib. 5. Iliad. Diomedes in bello occidit.

Hypēnūs, Ὑπενωρ, Athleta qui primus diaulo vicit Pausan.

Hypērbōrēi, pen. corr. [ὑπερβόρεοι. Ger. Wiederkühsche Berg und Wälder vor welchen die Aten viel gedichtet haben.] Montes & populi Septentrionales: ita dicti quod supra Boreæ flatum sit esse crederentur. Festus: Hyperborci supra Aquilonis flatum habitantes disti: quoniam humanae vitæ modum excedant, vivendo ultra centesimum annum, quasi τετρακοντα εἰς humani seculi. Ferunt magnam his de celo clementiam concessam esse, auras spirare salubres, nihil noxiū flatus habere, domos esse nemora, victum arbores ministrare, discordiam nescire, ægritudine non inquietari, ad innocentiam omnibus æquale votum esse, mortem accersere, & voluntario interitu obeundi tarditatem castigare. Sed hæc fabulosa sunt. Diodorus oppositæ Celtis Oceani accolis esse insulam scribit, haud multò Sicilia minorem, valde fertilem, & biferam: hoc est, bis quotannis fructus ferentem: habitariq; ab his qui Hyperborci appellantur, ed quod vento Boreæ sunt expelsti. Hyperborci, inquit Pomponius Mela, super Aquilonē, Rhiphæosq; montes sub ipso syerum cardine jacent, ubi sol non quotidie ut nobis, sed primum verno æquinoctio exortus, autunali demū occidit: & idè sex mensibus dies, & tot dem aliis nox usq; continua est. Terra angusta, aprica, per se fertilis: cultores justissimi & diutius quam ulli mortalium & beatius vivunt, &c. Haecenus Mela. Plura de his vide apud Plinium lib. 4. cap. 12.

Hypērdexiōn, Ὑπερδέξιον, Regio Lesbi est, ubi Jupiter Hyperdexius, & Minerva Hyperdexia coluntur. Steph.

Hypērēchīlūs, Ὑπερέχιλος, Alexandrinus græmaticus sub Martiano principe, scriptus de nominibus & verbis, & de orthographia. Suidas.

Hypērēz, sive **Hyperia**, pen. prod. [ὑπερέζη, Fons Thessalizæ, apud Plin. li. 4. cap. 8. Meminit hujus fontis & Strab. lib. 9, qui eum in medio collocat Metalense, quod oppidum est Phærorum in Thessalia.

Hypērēsīa, Ὑπερέζη, Oppidum est Achaïæ propriæ dictæ, cuius meminit Homerus in Catalogo, & Strabo lib. 9.

Hypērēdēs, Ὑπερέδης, Atheniensis orator, emulus Demosthenis, jussu Antipatri exēcta lingua interficetus. Plutarch. in vita Demosthenis.

Hypērmēstrā, [ὑπερμηνίστρη. Ger. Die frömmste auf den so. Λόφον Δαναῶν.] una ex quinquaginta Danai filiabus: quæ quoniam totidem Aegisthi filii nupsissent, jussæq; essent à patre prima nocte matros interficere, sola ex omnibus maritum suum Lyaceum nomine ab insidiis liberavit, qui postea Danaum occidit. Extat inter Epist. Ovid. una Hypermnestra ad Lynceum virum.

Hypērīōn, pen. prod. [ὑπερίων. Ger. Die Sonn.] Hyperionis in genitivo, penultima correpta. Δανεῖσθαι, q. in, quod est eo, à Poëtis usurpatum pro Sole: quamvis ali Solis patrem esse tradant. Ovid. lib. 1. Fastorum: Placat equo Persis radiis Hyperiona cinctum. Diodorus scribit Hyperiona Saturni fratrem fuisse, Cœli filium, qui Solis & Lunæ, aliorumq; astrorū motus, horasq; primū summa cura, observationeq; à se perceperat, ceteris noscenda tradidit: ideoq; horum parentem nominatum esse, veluti ipsorum naturæ contemplatorem. Cicero in Prognost. Ut quoniam Luna means Hyperionis officit orbi. q Inde sit adjективum Hyperionius.

Hypius, Ὑπιος, vel i. Vrbs est & fluvius, sub Pôtica Heraclea. Item Hypii montes sunt, quorū incolas Mylos esse ajüt. Gentile Hypianus. Steph.

Hypobarus, ri, Ὑποβάρης, Indiæ fluvius, à Septentrione in Orientalem fluens Oceanū, juxta quem Ctesias montem syl-

vosum esse tradidit, cujus arbores electrum exudarent. Vide Plin.lib.37.cap.2.

Hypochalcis, *ὑποχαλκίς*, Vrbs Actolis in Europa. Gentile Hypochalcideus, sita sub Chalcide mōte. Stephan. in Hypochalcis & Hypothecæ. Vide CHALCIS.

Hypothece, *ὑποθήκη*, vocatæ sunt Pornæ in Boeotia. Alii oppidum quoddam esse ajunt à loci situ ita nominatū, Steph. Hypselis, *ὑψηλός*, Vicus Aegypti, quem inhabitant Hypselitæ. Sunt etiam Hypselitæ in vico quodam Thraciæ, Stephanus.

Hypsenor, *ὑψηλός*. Fuit, teste Homero lib.5 Iliados, filius Deltionis, qui sacerdos Scamandri: in tanto honore habitus fuit, ut tanquam divinum quoddam numen coleretur, ac si deus quidā fuisset. Illū Euryppylus in bello Trojano interemit.

Hypsicratae, *ὑψηλές*. Ger. Ein getreue Hauffra des Königs Mithridatis. Mithridatis regis uxori, insigne conjugalis fidei exemplar, quæ maritum à Pompeio vixum attorasis capillis, viriliq; habitu assumpto, per loca inculta, ferasq; gentes, infatigabili corporis, animiq; robore sequuta est.

Hypsipyle, *ὑψηλή*, Lemni regina Thoantis filia, quæ quum reliqua mulieres ejus insulæ omnes viros ex cōmuni sententia occidissent, sola patre servavit. Ob quam pietatem à Lemno ejecta capta à piratis dicitur, & Lycurgo Thraciæ regi vendita: quo liberaliter habita, & nutritendo filio ejus præposita est. Nam paulò ante fugam gemellos pepererat, quos conceperat ex Iasone, quem in Colchos navigantem hospitio simul & lecto excepserat. Postea quum Argivis ad Thebanam expeditionem proficiscerentibus, Laugiam fontem ostensura, Archemorum alumnum humi depositisset, ea absente adrepens serpens puerū interemit: quo nomine quum à Lycurgo ad suppliciū quereretur, ab Adrausto, cæterisq; Argivis servata est. Vide Statu in Theb. & Ovid. in Epist. Hero d. Prop. lib.1.

Hypsus plautus, *ὑψηλός*, Lycanis filius, condidit Thycum Arcadiæ urbem, Stephanus. Est & Hypsus Arcadiæ urbs, Steph.

Hyrcaニア, *ὕρκαια*. Ger. Ein ebne Lädtshafft Asie stoft geg. Russo gang an der Meer von Sachaw. Regio Asie magna ex parte plana, & præclarissimis urbibus insignis, quarum celeberrimæ sunt Talebrota, Samariana, Carta, & Tape: adeò autem fertili & opulenta, ut vitis vini metretam ferat, & fucus sexaginta modios sicciorum: frumentum ex semine nascatur quod cadit ex culmo, in arborib; mellificeretur, perfundat mel ex oleis. Dicta Hyrcania, ab Hyrcana Sylva, quæ Scythia subiacet. Habet ab Oriente mare Caspium: à Meridie Armeniam: à Septentrione Albaniam ab Occidente Iberiam. In ea regione pantheræ, pardæ, & tigres abundant quum sylvis aspera sit.

Hyrcanus, na, num, ὑρκανός: ut Mare Hyrcanus, Mar de Bacan, homines Hyrcani. Hieronymus: Hyrcani volucribus & canibus semivivos projiciunt. Virg.4. Aeneid. - Hyrcanæq; admirant ubera tigres.

Hyreus, *ὕρεις*. Ger. Der nach eines Bawren in Baetia, welcher Mercurium und Neptunum beherberget hat / und sie in vergegen auf seinem wunsch mit einem jungen Sohn begabt haben] Rusticus quidam Baetius, qui quum loarem, Mercuriū, & Neptunum hospitio suscepisset, jussus petere quicquid veller, mox voti cōpos futurus: respondit se quidem nihil æquè cupere ac filium: uxore tamen ducere nolle. Quo intellecto, tres dii in bubulū tergus, quod ille juvencō dextrarerat, quem Iovi tecēs immolaverat, lotium reddidere: ex quo decimo mense natus est puer, quem ille ἄντερε: hoc est, ab urina, Orionem vocavit: qui postea primæ literæ mutatione Orion dictus est.

Hyria, *ὕρια*, Insula est Ionii maris, ante Peloponnesum, alio nomine Zacythus dicta. Autor Plin.lib.4. cap.12. q Fuit præterea Hyria Boeotia oppidū, in agro Tanagro, autore Plin. lib.4. cap.7, & Strabone lib.9. q Item aliud in Iapygia, à Cretensis conditum: cuius meminit Herod.lib.7.

Hyrmine, *ὕρμην*, Oppidum in ea parte Achaiæ propriæ dñe, quæ Eleorum agro proxima est. Autor Plin.lib.4. cap.5.

Hyrnithium, *ὕρνιθιον*, Parva regio in Epidauro, cui nomē dedit Hyrnitho, filia Temeni. Gentile Hyrnithios, Steph. ex Pausanias lib.2.

Hyrtacus, *ὕρτακος*, Oppidum Cretæ, apud Stephanus. q Fuit præterea hoc nomine Trojanus quidam ex Ida monte, pater Nisi unus ex comitibus Aeneæ, qui à nomine patris Hyrtacides appellatur à Virg.lib.9 Aen.

Hysias, *ὕσιας*, Insula parva & magna Aethiopū: Insulæ Hyssias, Stephanus.

Hysbe, es, *ὕσβη*, Lydiæ oppidum, apud Stephanum: à quo deducuntur gentilia Hysbae & Hysbites.

Hyscana, *ὕσκανα*, Vrbs Illyriæ: gentile Hyscanus, Stephan.

Hysia, *ὕσια*, vel Hysia, arum, *ὕσια*, *ὕσια*, Boeotia oppidum, colonia Hyrcorum, à Niceto Antiope patre condita: de hac Thucydides, lib.3. Est & alia regio sedes Parthorum. Gentile Hysianus. Est item vicus Argivus Thucydidi: Characi verò civitas: Vnde Hysiates, tis. Item Arcadiæ urbis: deniq; Rhysia, forte Hysia urbs Boeotia, Stephanus. Vide HY & IA.

HYS HYT IAC IAM IAN

Hystaspes, *ὕσταψης*, Darii Persarū Regis filius ex Atossa Cyri filia: cuius meminit Herod.lib.7. q Fuit & ante huc alter eodē nomine, Arsamenis filius, & Darii pater: de quo idē Herod.lib.1. **Hytenna**, *ὕτεννα*, Vrbs Lyciæ. Steph. **Hymithæ**, *ὕμιθαι*, Populi juxta Lyburnos & Cyopios, Steph. **Hyttēnijā**, *ὕτηνια*, Vide TETRAPOLIS.

I

Aia, *αἰα*, Filia fuit Atlantis, soror Majæ, matris Mercurii, de qua Homerius lib.24. Odys. q Item Ia, *Ια*, Græci vocant violas: unde Ianthina vestis: vide infra.

Iaboch, *Ιαβόχη*, Fluvius, oriens prope Rabbath Metropolin Ammonitarum, & exonerans se in Jordanem, infra Mare Galilæa, in cujus fluvii ripa Iacob cum angelō luctatus est, Gen. 32.

Pachus, *Πάχος*, Nomen Bacchi, ab *πάχω*, clamo, canto, vocifero: nam qui Baccho sacrificabant, ululibus & clamoribus omnia implere solebant. Virg. Aegl.7: Populus Alcidæ gratissima, vitis Iaccho. q Ponitur quādoq; pro vino. Virg.6.Aegl.

Inflatum hesterno venas, ut semper, Iaccho. **Iacob**, *[Ιαρ]ύ λαβάκοβ*, Lat. athleta, & exercens se dicitur, quā appellationē primum habuit, quā practicis operationibus multos proprietate labores cerebat. Quum autem jam vitator luctando evasit & speculationibus fruebatur bonis, tunc Israëlem ipse Deus appellavit, eterna præmia, beatitudinemq; ultimam, quæ in visione Dei consistit, ei largiens. Hominem enim qui Deum videat, Israël nomen significat.

Iacobus, pen. prod. *[Ιαρ]ύ λαβάκοβ. ιαράβος*. Nomen proprium, quatuor syllabaū. Claud. Quid laceras versus dux Iacobē meos? Nomina enim propria apud Hebræos (sicut Priestianus docet) in fine acutum accentū habent, quæ more Latino declinata, eundem retinent, & peultimam producunt: ut, Adam, Adamus, Joseph, Josephus.

Iader, neutri generis, *[ιαρ]η*. Ger. Ein Fuß auf der Windischen Mark/ bei der Stadt Zara.] Fluvius est Ilynci, in Adriaticū mare defluens, juxta quem oppidum est Iadera. Lucan.lib.4: Et tepidum in molles Zephyros excurrat Iader.

Iadera, quæ & Iader, neutro genere, *[ιαρ]η* Ptolemæo, Vrbs est Illyrici, nō procul ab Apollonia & Salona. Pomp.lib.2:Iaderē meminit & Plinius in descriptione Liburniæ. Vulgo Zara.

Iætia iætia, Vrbs Sicilia, Steph.

Iaichlevei, *ιαχλεῖς*, Populi Libyzæ.

Ialmenus, Vide supra ASCALAPHVS.

Ialybos, *Ιαλύβος*, Oppidū in insula Rhodo, cuius meminit Plin. lib.5. cap.31. Et Pomp. lib.2: In Rhodo, *ινχεῖτ*, tres quondam ubes erant, Lindos, Camiros, Ialybos. Ialybos autem hæc ipsa est, quæ Telchinias olim aluit, his qui in Creta florueré, cogno mines, maleficum genus hominum, & præstigiis infame.

Iamblichus, *Ιαμβλίχος*. Ger. Ein Philosophus in Syria/det Pythagoricus philosophus ē Chalcyde Syria fuit Porphyrii discipulus, qui tempore Constantini Magni floruit: sub quo brevi tempore tantum profect, ut secundas post præceptorem Romæ obtineret, nec ab eo quicquā differe videatur doctrina: nisi quod ille melior facilitate, candoreq; orationis, hic paulò durior habeatur: atq; ut de Xenocrate Plato dicebat, venere dicēdī caret: hat. Morib; adeò probatus, ut ejus vita abstinentia, modestiaq; ea tēpestate nulli nō cognita fuerit. Hujus meminit & Hieronymus.

Iambriatis, *Ιαμβριατος*, Samus à fluo sic dicit, Steph.

Iamesatis, *Ιαμβριατος*, Aesulanum est maris Britannici, in quod illabitur fluvius ille, quæ Temelium Cæsar vocat. Plin.lib.1. cap.3.

Iami, *Ιαμη*, Populi Scythæ Steph.

Iamnia, *Ιαμνία*, Oppidum Phœnicia, Strabo vicum esse scribit, ab Iamno dictum, aut quod Iamnos Græci vocant humidos & floridos locos: gentile, Iamnites pro Iamnites.

Iamno, *Ιαμνός*, Oppidum insulæ Balearicæ minoris: quæ duo olim habuit oppida, Iamnonem, & Magonem, teste Plin. lib.3. cap.5, & Pomp. Mela ad finem, lib.2. Ptolemæus Iamnam, *ιαμνά*, nominat.

Iana, Prius dicta fuit, quæ postea præposita litera d, Diana appellata est, teste Nigidio.

Ianafla, *Ιαναφλα*, Nympha dicta est, à suaviter regendo, *ιανά*, *ιαντίφιο*: *ιανά*, regno, impero.

Ianaflum, Oppidū Celticæ gentis in Hispania citeriore. Pomp. Mela lib.2.

Ianiculum, Oppidum fuit in Janiculo monte trans Tyberim: ita dictum à Iano conditore, ut quidam putaveruntvel quod tanquam Janua esse Romanis in Hetruriæ proficisciens. Virg. 8. Aen. Hæc duo præterea disjectis oppida sursum. Reliquias, veterumq; vides monumenta virorum: Hanc Iunus pater, hanc Saturnus condidit urbem: Janiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.

Janiri,

Iānīrā, pen. prod. iānīrā, Nymphæ nomē, Oceani & Tethyos filia: nūgā rō iānīrā tūs: adūdās: hoc est, à viris demulcendis. Hesiodus in Theogonia.

Iānoe, oppidum non procul à Iōrdāne à Samaria distat duobus milliaribus versus ortum brūmalem. Iof. 16.

Iānē, iānīn. Puer fuit Cretensis, ex Phæsto oppido, Teleste filia, uxor Iphidis, qui ipso nuptiarū die ex foemina mutatus est in marem. Ovid. lib. 9. Metam. Tertius interē decimo successerat annus: Quām pater Iphi tibi flavam despondet Ianthem. Inter Phæstiadas quæ laudatissima formæ Dote fuit virgo. Dictæo nata Teleste.

Iānūs, iānū. Ab hiato dictus est, detracta aspiratione: quē quidam Solem putant: ideoq; geminū, quasi utriusq; januæ coelestis potentē, qui exoriēs aperiat, occidens claudat. Alii Iānū māuadū: id est, ccelum intelligunt, quasi Eans ab eundo, ut inquit Cic. lib. 2. de Nat. dēorū, cō quōd mundus semper eat, dū in orbē volvitur, & ex se iānū faciens in se refertur. Hinc & bifrons pingitur: duas enim facies habere dixerunt, alteram suo loco, alterā à tergo, ed quōd annus ex se iānū faciēs, fini occurrit: vel quōd præterita sciverit, & futura præviderit: seu quōd superiorū & inferorum janitor extiterit. [Ger. Der Gott Janus / ward gemahlet mit zweyen Angesichten von einander gewendet/ sein Tempel zu Rom stand offen so lang und sie trug fuhrte: zu stendes zeit aber ward er beſchlossen.] Hujus templū erat Romæ ad infimum Argiletū, à Numa Pompilio p̄situ, quod tempore belli patebat, tēpore pacis claudebatur: unde Patultius & Cluſius cognominabatur, ut autor est Servius. Constat autē templū hoc ter fuisse clausum. Primum regnante Numa: iterū post bellum Punicū secundum: tertio post bella Aetiacā, quæ confecit Augustus: quo tempore pax quidem fuit, quantū ad exterias pertinet gētes: sed bellis flagravere civilibus Romani. Hujus autē claudendi vel aperiendi templi ratio varia est. Alii dicunt Romulo cōtra Sabinos pugnante, quū jam propè via ceretur, calidā aquā ex eō loco erupisse, quæ fugavit exercitum Sabinorū. Hinc ergo tractū morem, ut pugnaturi aperirent templū quod in eo loco fuerat constitutum, quasi ad spem pristinai auxilii. Alii dicunt Tatium & Romulū factō fecdere hoc templū adificasse. Vnde & Iānus ipse duas facies habet, ut ostendat duorū regum conditionem: vel quod ad bellum ituros & quum sit de pace cogitate. Est alia melior ratio, quōd ad prēliū ituri, op̄tent reversionē. Hunc alii quadrifrontem fecerūt, ob quatuor orbis cardines, & Iānū quadrigeminiū vocarunt: & lunoniū, quasi Calendarū principem: Calendæ enim sunt lunoni dicatae. q̄ Iānus præterea erat locus Romæ, ubi foenerates consisterent erezione Basiliæ: quoniam in eo Iāni simulachra collocata visebantur. Ovidius: Qui puteal, Iānūq; timet, celeresq; Calendas. Horat. in Epist. - hæc Iānus summus ab imo Prædicat. Suet. in Domit. Iānos, inquit, arcusq; cum quadrigis, & insignibus triumphorū per regiones urbis extruxit. q̄ Iānus antiquissimus Italiae rex, quē geminam faciem prætulisse ferunt: quod ad regis prudentiā, soleritiamq; referendum est: qui & præterita nosceret, atq; prospiceret futura: unde etiā bifrons dicitur. Hic Saturnum à filio fugati è Creta, classiq; in Italiam advectū, suscepit hospitio: & quoniam ab eodem ruris agriculturā edoctus est, regni partē illi concessit, amboq; unā regnarunt concordes, vicinaq; oppida cōmuni opera considerunt. Romani, ut dictum est, hunc omnibus Iānus præesse crediderunt: unde & clavigerū ipsum vocarunt. Eum autē primum in Italia diis templa fecisse, titusq; sacerorum instituisse, atq; ob id eum in sacrificiis præfationem meruisse perpetuam, autor est Macrobius. lib. 1. cap. 7. 8. 9.

Iānālis, le, adjectivum à Iāno: ut Iānalis virga. Ovid. 2. Fast. Virgaq; Iānalis de spina sumitur alba, Qua lumē thalamis parva feneſtra dabat. Iānalis porta quē & Belli porta vocabatur Romæ, à Iāno dicta, ubi & positiū ejus signū dicitur. Hanc Numa ea lege instituit, ut effet clausa semper, nisi quū bellum foret.

Iānxuatis, iānxuatis, Vrbs Libyorū, gentile Iānxuaites, Steph. Iāpetūs, pen. corr. iāpetūs, Coeli & terræ filius (ut inquit Hesiodus) vir quidam potens apud Thessalos, sed protervi ingenii, magisq; filiorum, quām sua virtute clarus. Feiūt hunc Asiam nympham uxorem duxisse, & ex ea Hesperum, Atlāntem, Epi-metheum, & Prometheum suscepisse. Valer. Flac. lib. 1: Iāpetū post bella trucis, Phlægraq; labores. Hunc quidam Promethei patrem fuisse asserunt. Ovid. 1. Metam. Sive recens tellus, seductaq; nuper ab alto Aethere, cognati retinebat semina cœli. Quām fatus Iāpetū mistam fluvialibus undis, Finxit in effigiem moderantur cuncta deorum. De Prometheo loquitur. q̄ Iāpetū antiquior, iāpetū aρχαρχη. De re antiquissima dixit Lucianus.

Iāpygīum, promontoriū, Acram Iāpygiam, ἄρχας iānū, cū Græcis nominat Plinius: extremū Salentinorum promonto-rium est, quōd quām longissimè in mare excurrit Italia. Vulgo Cabo de S. Maria en Tierra de Otranto. Vide Plin. lib. 3. cap. 11.

Iāpygia, iāpygia. Ger. Das Land so sich zu hindern in Italië is-

bi Adriatisch Meer wie ein halbe Insel jedet, heißt jetzt Tierra d'Otranto.] Regio est in finibus Italiz, in Cherronesi formam coacta, cuius Isthmus à Tarento Brundusiu usq; extenditur. Alio nomine Messapia dicitur. Autor Strab. lib. 6. Servius in illud Virgilii: Ille urbem Argyripam patriæ cognomine gentis Victor Gargani condebat Iapygis arvis. Iapygia (inquit) pars est Apuliae, in qua mons est Garganus, qui usq; ad mare Adriaticum extenditur. Quod si verum est, longè maiores sunt Iapygiae fiues, quām quos modò ex sententia Strabonis descripsimus. Nam Garganus moas multis passuum millibus extra iam dictam peninsula situs est. Dicta est autem Iapygia ab Iapyge Dædali filio, ut tradit Solinus in Polyhistore.

Iāpyx, iāpyx. Ger. Der Wind so von den Gummets Rübergang herwehet. Fland Nordwesten/west.] Ventus est ab occasu solstitiali spirans, qui alio nomine Caurus dicitur, teste Gellio lib. 2. Noct. Att. Dictus Iapyx à Græcis, quōd ab Iapygia spirare videatur: quare & commodissimus est ex Italia in Græciā navigantibus. Horat. li. 1. Carm. Ode 3: Sic te diva potens Cypri, Sic fratres Helenæ, lucida sydera, Vcatorūq; regat pater, Obstrictis aliis, præter Iapyga.

Iāpis, iāpis, iāpis. Nomen propriū cuiusdam Actoli, qui quū in Venetiam venisset, oppidum de suo nomine condidit: à quo ea pars Italiz, quæ Timavo fluvio irrigatur, Iapide dicta est. Quia etiā Timavū ipsum ab hujus nomine Iapide cognominat. Virg. 2. Georg. Castella in tumulis, & lapidis arva Timavi. Iārbās, iārbās, Getulorum rex, qui quum Didūs ambiret nuptias, ab ea repulsius, nascenti adhuc Carthagini bellum intulit: quod quum Poeni propulsare non possent, reginam suam eō adegerunt, ut nuptias suis pacem redimeret. Quōd quum illa alia ratione effugere non posset, simulat se ante Sichæ (id defuncti mariti nomine erat) manes placare yelle. Eam itaq; ad rem impetrato spatio, pyram ingentem extruxit, cui superincumbens, suis sibi manibus necem consivit.

Iārchiās, iārchiās, Philosophorum Indiæ princeps, qui in solo aureo sedens apud suos, sapientiam profitebatur. Vide Philostratum in vita Apollonii Tyanei.

Iārdanus, iārdanus, Fluvius Lydiæ. Iās, iās, Pars Illyriæ: dicitur etiam Ionica, incole Iātæ, Steph. Iāsa, Nomen civitatis quæ imminet Rubro mari, ubi est terminus Moabitum provinciaz.

Iāsīs, iāsīs, Dicta est Atalanta ab Iāsio patre. Propertius: Atq; animum duræ contudit Iāsidos.

Iāsīus, iāsīus, Filius fuit Abantis Argivorū Regis, frater Dardani. Nam Dardanus, inquit Servius, & Iāsius fratres fuerunt: Electrä filii: sed Dardanus de love: Iāsius de Corito procreatus est. Hæc Servius apud Virg. 3. Aen. Hinc Græci, Iāsidæ: & Iāsius vocatur Atalanta ejusdem filia. q̄ Fuerunt & alii eiusdem nominis: unde Iāsides Palinurus, apud Virgil. 5. Aen. Et Iāsides, apud eundem, lib. 12.

Iāsīon, iāsīon, iāsīon, quā Diōd. lib. 6, etiam Iāsius appellat: Iovis & Electrä filius, qui adē à Cerere adamatus est, ut in ejus gratiam ad nuptias Hermiones ipsius Iāsius sororis, maximā & frumenti & panis copiā attulerit, atq; ex eo Plutū pepererit, qui cultū vitæ instituere, pecuniasq; coacervare, atq; in usus custodire omniū primus docuit, quū antea parva congregandæ, servandæq; pecuniae fuisse cura. Alii adduat fabulæ, cum postea à Iovis ex inuidia fulmine istū: quamvis non desint qui aliam mortis causam afferant, quōd simulachrū ejus contumelia affecerit. Hunc quoq; alio nomine Actionem vocant. Ovid. lib. 9: quæreritur canescere mitem Iāsionis Ceres, &c.

Iāson, iāson, Filius Aesonis ex Polymela, seu (ut alii volunt) Alcimedæ, quē pater moriens Peliz fratri in tutelam cōmendavit, tradito etiā regno, ea tamen lege, ut illud adulto Iāsoni restitueret. Porro Alcimedes suspectā habens Peliam, Iāsonem Chironi alendum dedit. Itaq; Iāson adultus ad repetendū paternum regnū venit: sed Pelias commeatus fraudem, Iāsonem Colchos ad auferendū aurēcum vellus navigare jussit. Quē res tametsi in principio esse major hominū viribus Iāsoni videtur: constructa tamen Argo navi, cum reliquias heroibus Colchos profectus est. Inter navigandū autem primū ad Lemnum insulā appulit, ubi ab Hypsipyle & hospitio & thalamo suscepitus est. Deinde ad Phincum Regem, à quo muneri loco edocetus est, quomodo per Cyaneas petras inter se cōcurrentes ad Colchos usq; tutō navigare posset. Quōd quū pervernisset, Medea, Colchorū Regis filia, forma ejus capta, à certissimo cum eripuit exitio: ostensis ratione qua & zīpedes tauros perdomare, & draconē pervaigilem sopire posset. Ejus igitur consiliū secutus Iāson, aurēum vellus sustulit, & inde clam cum sociis & Medea fugam arripiēs, ad Istri ostium pervenit: adversoq; flumine subiens, quū cum tandem in locū pervernisset, ubi Danubius Liburniz mōtibus proximus est, navim, qua vētus erat, suis, sociorūq; humeris superatis montibus in mare Adriaticū deportavit: tandemq; sospes in pattiam recessus, duos ex Medea filios suscepit. Sed quū postea Creus,

Corinthiorū Regis filiæ amore flagrās, eam uxorem duxisset, Medea ægræ fērens divortiū, Creusat cū regia exussit. Sūt qui tradant, Medeæ postea reconciliatiū Iasonem, Aetēn sacerū à Persa fratre pulsum, in regnū restituisse, multaq; alia præclara gessisse, adēc ut divinos in Asia honores fuerit promeritus. Describitur latius tota hæc fabula ab Apollonio Rhodio, & Valerio Flacco. ¶ Cōtrīp̄it hoc nomē pen. genitivi syllabam. Ovid. 7. Metam. Multaq; perpessi claro sub Iasonem, tādem, &c. Et alibi: Quem nisi crudelēm, nō tangat Iasonis ætas? ¶ Hinc sit patronymicū Iasonides: ut, Iasonidæ juvenes, apud Statuum lib. io. Theb.

I'asoniūm, i'as'or, Promontorium Cappadocia. Ptolem. lib. 15. cap. 6

Iasus, sive Iassus, [i'as'or]. Ger. Ein vostrothbare Insel nahe bey Creta gelegen.] Insula Cariæ, continentia adjacens, cuius incolæ, quod regionem habeant sterilem, ex piscatu potissimum vivitum queritant. Hinc proximus sinus, Iasius cognominatus est. Ex Iaso orti sunt Chœrius poëta, & Diodorus dialecticus, cognomento Chorus.

Iathrippa, i'at'rip'a, Vrbs Arabiae prope Egram, Steph.

Iatiniūm, i'at'ini, Meldenium civitas est apud Ptolemaeū lib. 2. cap. 8. Forte quæ hodie vocatur Meaux.

Iava, Hispania civitas, Ptolem.

Iaxamatæ, i'axamat'a, Populi circa Mæotim (inquit Stephanus) quos Ephorus appellat Sauromatas. Valer. Flac. Mellis honos Torinos ditat, sua mulctra Satarchen, Iaxamatæ venatus alt. De his Ammian lib. 4: Circa hęc stagna gentes sermonum, institutionumq; varietate dispare, Iaxamatæ, Mæotæ, & cum Gclonis Agathyrsi.

Iaxartes, i'axart's, Fluvius Scythiae est, eorum, qui Caspiū mare influunt, longè maximus. Quem Alexander falsò credidit Tanaim esse. Nam esse diversum Iaxartem à Tanai aliorū postea navigationibus compertum est. Oritur apud Sacas (ut ait Ptolemaeus) in Septentrionem fluens.

Iazyges, Metanastæ: [i'az'ḡes. Ger. Siebenbürger.] Populi in Europa, qui ab Oriente habet Daciam: ab occasu & Austro Germania partem: à Septentrione Sarmatiam. Hodie (si quis in rem vetusta conjecturæ locus est) creditur populi inhabitanteres eam regionem, quam Septem casæ vocamus, Germanicæ Siebenbürgen: quæ regio partim ab Hungaris, partim à Vallachis colitur. Ptolemaeus lib. 3. cap. 23.

I ante B.

Iberi, i'ber'os, qui & Ibeni, Populi Celticae. Sunt etiam Ibeni, alias Taonitæ dicti, Steph.

Ibernia, Vide HIBERNIA.

I'ber'us, pen. prod. [i'ber'. Ger. Ein stiſ Hifpanie/jeſt Ebro.] Fluvius Hispanie, qui apud Cantabros oriens, per XL. passuum millia fluit, & in mare Balearicum evolvitur. Dictus (ut Eustathius ait) à Rege ejusdem nominis. Lucanus lib. 4: Qui prestat terris, aufert tibi nomen Iberus. ¶ Iberus etiā piscis est, Scombrus. Horat. lib. 2: His mistū jūs est oleo, quod prima Venafri pressit cella garo, de succis piscis Iberi.

I'beriā, i'ber'ia. Arragon. Ger. Ein Landeschafft in Hispanien/jeſt Arragon. Pol. Arragonia kſet'wo pod Hispanem.] Primum appellata Hispanie regio, utrinq; Ibero fluvio proxima, quæ postea Celta Gallorū populi, relictis sedibus suis, habitavere. Vnde cōposito ex utraq; gente nomine, Celtiberi appellati sunt: & regio Celtiberia. Postea tamē universa Hispania, Iberia dicta est: & Hispani ipsi, Iberi, sive Iberes. [i'ber'. Virg. 3. Georg. Aut impacatos à tergo horribis Iberos. Lucan. -occurred Iberib. alter. ¶ Est & alia regio hoc nomine juxta Pontū, inter Collchida & Armeniam venenorū ferax, quæ Caucasis montibus circundatur: cuius similiter populi Iberi, & Iberes dicti sunt, à quibus (ut Varro scribit) profecti dicuntur, qui in Hispania habitaverunt: & ab illis Hispania, Iberia: & fluvius Hispanie, Iberus dictus est, & hinc adjectivum

I'ber'us, ra, rum, Virg. lib. 9: Pictus acu chlamydem, & ferrugine clarus Ibera. Dionysius contra aliorum sententiam tradit Iberos populos à Pyrenæis mōtibus profectos, in Asia sedes posuisse: Vnde ea pars Asia, Iberia nuncupatur.

Ibylla, i'b'la, Vrbs Tartesiae, cives Ibyllini, apud quos auri & argenti metallæ sunt, Steph.

I'bis, ibis, Vide in APP E L.

I'b'y'cūs, pen. corr. i'b'yc'us. Nomen poētae Lyrici Regini, apud Græcos præclarus, sed tamē omni libidinis genere effeminitissimi, à quo genus metri dictū est Ibicū: sicut alterū ab Alcæo Alcaicū. ¶ Ibyci equus, i'b'yc'us. i'bx'os, in proverbii abiisse videtur, de iis qui nolentes præter æratē ac vires ad periculorum negotiū adigerētur. Nam (ut refert Plato in Parmenide) Ibyco equus erat jā annosus, athleta, multis certaminib; detritus. Is quū ad certamē curvū iūgeretur, extimuit, videlicet expertus ejusmodi ludorum aleam. Ridente populo, Ibycus surgens: Equus, i'ng'uit, domino similis est: nam & ipse jam senex ad amandum compellor.

I ante C.

Icadius, i'kadios, Prædo insignis. Cic. de Fato: Ne Icadit quidē prædonis video fatum illuminihil enim scribit ei predictum. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura ejus incidisse? Puto enim si Icadius tum in spelunca non fuisset, saxum tamē illud casurum fuisse.

Icadistæ, i'kadias, cognominati sunt Epicurez sectæ Philosophi, quod nō i'kadias: hoc est, vicesimum quenq; luna die, quo natus est Epicurus, celebraēt, imagines ejus per cubicula circumferentes. Vide Athenæum Diposophistarum lib. 7. ¶ Cārā, sive Icaros, [i'karos] Ptolemæo in q̄o Stephano. Ger. Eine auf der Ringowey ligenden Insel im Aegeischen Meer.] Insula est, inter Samum & Myconum sita, una Cycladum: à quo vicinum mare Icarum appellatur, non (ut Poëtae fabulantur) ab Icaro Dædali filio. Eadē & Doliche, & Macris, & Ichthyocēsa aliquando sunt appellata. Autor Plin. li. 4. cap. 12. In hac insula fuit insigne Diana templum Tauropolium appellatum: cuius meminit Strabo lib. 14. Vulgo Nicaria.

I'cārīt's, i'karos, Pater Penelopes. Ovid Ep. 1: Me pater Icarus viduo discedere lesto Cogit, & immēsas increpat usq; moras. I'cārīt's, i'karos, Patronymicū fœmininum, quod Poëtae accipiunt pro Penelope Icaris filia. Ovid. in Ibi: Et velut Icaridis famulæ périre, procīj.

I'cārīt's, idis, Ovid. 3. de Ponto: Morte nihil opus est, nihil Icariotide tela.

I'cārūs, pen. corr. i'karos. Oebali Laconū regis filius fuit, pater Erigones, qui quā acceptū à Libero patre vinū rusticis distribuisset, illiq; ex nimio potu ebrii facti essent, arbitrantes sibi toxicū esse datum, Icarū interfecerunt. Quod ubi Erigone cognovit, doloris impatientia laqueo vitā finivit: quæ deorum miseratione in cœlū translata, signū efficit Virginis. Tibullus lib. 4. ad Messalā: etiam Phœbo gratissima dona Cres tulit, & cunctis Baccho jucūdior hospes Icarus, ut puro testantur sydera celo. Item Propertius li. 2: Icare Cecropiis merito jugulare colonis. ¶ Icarus, i'karos. Ger. Der Sohn Dædali welches alſt er mit seinem vatter auf Creta hat steigen wollen/ins Meer gefallen und ertrunken ist / darum das er den flug zu hoch genommen hat. ¶ Dædali filius fuit, qui unā cū patre ē Creta fugiens, fructu alarum fiducia, quū ultra patris justa altius evolasset, Solis q; ardore cera, qua pennæ contingebantur, liquefacta esset, ita ut ab aliis desflueret, decidit in mare, quod est inter Samū & Myconum, quod ab eius nomine Icarū dictū esse fabulantur Poëtae. Ovid. 3. Trist. 6: Icarus Icarias nomine fecit aquas. Constat enim verè, ut diximus suo loco, Icarū mare nomen accepisse ab Icaria insula, medio ferè inter Samū & Myconū spacio sita. Icesius, i'ces'os, Conditor Erisakitorum scholæ apud Smyram: cuius meminit Strabo lib. 21.

Ichanæ, i'chanæ, Oppidū Siciliæ mediterraneū: cuius Incolæ dicti sunt Ichanenses, i'chanos. Steph. quorū meminit Plin. lib. 3. c. 8.

I'chnæ i'chnæ, Oppidum in ora Macedonie, non procul ab Axii fluminis ostio. Plin. lib. 4. cap. 8.

I'chñisā, pen. prod. [i'chn'is'os. Ger. Die Insel Sardinia/hat diesen hammen von einer fußfößen/welcher sie gleichförmig ist.] Insula Sardinia dicta est: quoniam similitudinem referat humani vestigii, quod Græci i'chn'os dicitur. Sil. lib. 12: Inde Ichnusa piis Grais memorata colonis. Vide Plin. lib. 3. cap. 7.

I'chthy'ōf'la, i'chthy'ōf'la, Insula in mari Icario, una Cycladum, inter Samum & Myconum sita, quæ aliis nominibus Icaros & Icaria dicitur. Vide Plin. lib. 3. cap. 12.

I'chthy'ōph'agī, pen. corr. i'chthy'ōph'agī. Ger. Bisafresser/sets Wölter gewesen am Roten Meer wonhaft. Pol. Ribog'dowie. Vn. Hallatéb emberek. Ang. That liveth on fishes. ¶ Qui ex piscibus vivunt: quo nomine dicti sunt quidam populi, Maris rubri accolæ: de quibus Hieronymus contra Iovinianum: Portò Ichthyophagi, gens errans in litore Maris rubri, supra petras Solis calore ferventeis assant pisces, & hoc solo alimento vivit.

Vide Strab. lib. 15. ¶ I'chthy's, i'chthy's. Elidis est promontorium in Achæa apud Thucididem, quod Valla pescem trahulit, & ob id meridē reprehensus est ab Hermolao.

I'cōnium, i'kon'os, Oppidum Lycaonie, nō procul à flexu Tauri montis. Strabo lib. 12.

I'cos, i'kos, Insula maris Aegæi, una Cycladum, Eubœa proxima, Stephan.

I'cōsium, i'kos'os, Mauritanie Cæsariensis oppidū est, à virginis Herculis comitibus, qui ab eo desciverant, conditum. Vnde etiam à numero conditorum nomen habet. Autor Solinus.

I'ctūs, Tarentinus nobilis palæstra fuit, qui toto vite tempore à Venere religiosissime abstinuit, nequid de corporis viribus imminueret.

I ante D.

I'dā, Idæ, [i'da]. Ger. Ein Brunnenstiger vnd hoher Berg in Troade.] Mons altissimus, qui ad Troadem spectat. Latus ejus Septentrionale, ex angustiis Abydi usq; ad Aesapum, & Cyzicenum agrum,

IDA IDO IDM IDV

agrum, ad Propontidē pertinet: Occidentale, ad Hellespontū respicit: Australe promontorū efficit, quod Lectum appellatur. Orientalia Idæ ad Myos declinant. Abūdat mons aquis, & multa flumina emitit: in ejus summitate locus est, Garganus appellatus, quæ & Gargara in plurali numero dicuntur, atq; adē æquè pro monte atque oppido sumptum quodd in dorso montis est sitū. Ovid.lib.4.Fast. Dindymon & Cybelen, & amœnā fontibus Idam. Ida item appellata est Dardani Scytharū regis filia. q; Est & Ida Cretæ mons, ita dicitur à Corybantibus, sive dactylis Ideis, qui quum in Cretam venissent, montem, in quo confederunt, patri montis nomine appellaverunt. Virg.12.Aen. Dictamnum genitrix Cretæ carpit ab Ida. Idæus, a,um, idæus, adjektivum. Propertius: Cedite jam divæ, quas pastor viderat olim Idæis tunicam pōnere verticibus. Idæus, a,um, Possessivum ab Ida monte. Plin.lib.16. Idicarum cediorum. Veteres tamen Idicas pro montanis omnibus sumunt, ut inquit Nicander.

Idæi Dactyli, dactylos idæi, Idem qui Corybantes, quos locum aliisque ferunt: & ne vagitu puer proderetur, novo lusus genero excoigrato, clypeolis æneis inter se concutantes, æris sonitu & numerosi pedis cōpositione, qui dactylus inde dictus est, Saturnum celavisse. Dicti Idæi, ab Ida Phrygia mōte, quem primū incoluerunt. q; Sunt & gemmæ quædam in Creta ferrei coloris, humani pollēis imaginē referentes, quos dactylos Idæos nominant. Vide Plin.lib.37.cap.10.

Idæus idæus, Rhodius poëta, scriptus Rhodiorum res gestas versibus ter mile Auct. Suidas.

Idale, oppidum est in Troade, ut inquit Plinius. De hoc quoq; Luc.lib.3:

Mysi, q; & gelido tellus perfusa Cairo,
Idalis & numium glebis exilis Arisbe.

Idæum idæum, Cypri oppidum, quod ab eventu nomen accepit. Nam quum oraculum Chalcenori datum esset, ut illuc urbem condere, ubi primum orientem Solem conspicaretur, unus è eis, bus qui fortè astabat, ad eū cōvenitus, idæus, iacuit: id est, vide Solem. Arreproq; Chalcenor omne, civitatem tacuit, & ab ea voce Idæum nominavit Autor Stephanus.

Idæus, a,um, adjektivum, idæus. Vnde Venus Idalia, & Idalium nemus est appellatum. Virg.li.10.Aen. Est Amathus, est ce sa mihi Paphos atq; Cythera, Idaliæq; domus, &c.

Idæus, idæus, Scytharū Rex, qui bello res magnas gessit, bonaq; parte Alia subjugata, usq; in Aegyptū excurrerit: ut autor est Strabo, lib.14.

Idas. idæus, Aphai filius nomine, re autem ipsa Neptuni, qui acceptis a patre vele cōstīmis equis, Marpessam filiam formosissimam Eveni regis Aetoliæ, Marris filii, in Diænæ luco saltarem rapuit. Ob quam rem eisdem pater (qui nulli procorum filiati suam dare voluerat, nisi certamine cursus fuisset vicitus: à se autem victos decollare, eorumq; capta in aliorum terram de mari ædium suarum suspendere consueverat) dolore commotus interemptis, quos habebat equis, se in fluvium Lycormam, qui postea ab ipso Evenus dictus est, præcipitavit. Cæterum fugienti cum puella Idæ Apollo in itinere obviam venit: qui quum Marpessam & ipse præcipere Idæ vellet, ventum utrinq; ad certamen est. Sed à love missus Mercurius arboreum Marpessam commisit, ut ipsa utrum vellet eligeret: illa autem Idam elegit, verita ne se se ætate provectam Apollo relinquit. Homer.lib.9.Iliad, Vide MARPESSA.

Ida pēs, Vide HYDASPE.

Idmōn, mis, pen corr. idæus, Vates inter Argonautas, Apollinis & Alterius filius: ex Idone autem & Thetia, Thestor: è Thestore Chalcas item vates, ut placet Pherecydi: Apollonius autem poëta Idmonem Abantis filium esse dicit, & item Herodotus. Volaterranus.

Idomēnæ idæus, Macedonis oppidum, apud Stephanum. Gentile, Idomenius, idæus, vel Idomenensis: quo utitur Plin.lib.4.cap.10.

Idomēnæs per quatuor syllabas. idæus. Ger. Ein Sohn Dæmonus und König in Eretz so auch für Trojaner gegeben ist.] Deucalionis filius Cretæ rex, qui contra Trojanos strenuè dimicavit. Troja autem eversa, quum in patria renavigaret, subito oborta tempestate, solcane votum concepit, si le Neptunus incolumè in patriam reduceret, se illi immolaturū quod primū ibi occurseret. Contigit autem, ut filius ejus ei primus occurseret: quem quum immolare vellet, à suis pulsus, fugit in Calabriam: ubi juxta Salentinum promotorum oppidum condidit. Hæc refert Servius in illud Virgil.3.Aen. Et Salentinos absedit milite campus Lydius Idomencus.

Idothēs, idæus, Nomen proprium filiæ Proeti Argivorum regis, apud Homer.11.Odyss.

Idryeus, idæus, Hecatomni Caris regis filius, frater Mausoli, qui Artemisæ sorori in regnum successit. Strab.lib.14.

Iduæ. [ΙΔΥΑΙΝ ad homin. idæus. Ger. Die Idumeer deren Gesellschaft jüdischen Land und Arabien gehörig.] Po-

IDYIENIES ILA ILI 165

puli inter Idæam & Arabiam sita, ad Occasum Casio monti proximi. Ori feruntur à Nabathæis, teste Strabone lib.6. qui ora domi seditione, relictis sedibus suis, extrema Idææ occuparunt. Horum regio Idumæa dicitur, ab Idume oppido: cuius meminit Lucanus lib.3: Gazaq; & arbusto palmarum dives Idume.

Idumæus, idæus, um. [ΙΔΥΑΙΝ ad homin. idæus.] Virgil.3.Georg. Primus Idumæas referat tibi Mantua palmas.

Idyæ, dicta est à Cicero Mater Medæ, quam Ovidius Hypsea vocat: Non erat Acetes, ad quæ despacta rediret, Non Hypsea parent, Chalciopeq; soror.

Idyma, idæus vel idæus, urbs Carie, ubi Idmus fluvius est, Stephanus.

Idyrus, urbs & fluvius Pamphyliæ, pro urbe, idæus, vel idæus, invenitur. Steph.

I ante E.

Ilebus. [ΙΛΕΒΙοι lebus illæs.] Civitas in finibus Idææ, Ilebus orum metropolis, qui ab ea nomen acceperunt.

Ilena. Urbs Thuringiæ Archigymnasio celebris.

Ilenyfus ilæus. Oppidum in ora Syriæ, tridui itinere à Casio monte distans, Herod.lib.3.

Ileranympha, ab impletu sic dicta: Ιλενυμφα enim impletum facio significat.

Ilerna, ieræ, Artabrorum fluvius in Hispania, apud Melam, lib.3. Strabo lernara Arcabrorum montem esse tradit: à quo verisimile est ejusdem nominis amnem profluere.

Iles ietis, civitas est Achaiae, in promontorio ejusdem nominis, juxta quod Alpheus amnis præterfluit, sex millibus passuum navigatur. Tertullius.

Ilesus. [ΙΛΕΣΟΙ ielæs. inœs.] Apud Græcos & Latinos dictio est in syllaba. Hebræorum lingua servatorum significat.

Ileterus. Mœsiæ fluvius, ex Rhodope profluens. Autor. Plin.H.4.cap.26.

I ante L.

Ilapinæstes, ιλαπινæstes. Cognomè Iovis apud Cyprios, inde duellu, quod magnifico apparatu, splendidoq; epulis, quas ιλαπινæ vocat Græci, coleretur. Vide Cæliu Rhod.lib.27.cap.25.

Illaraugatæ ιλλαραγατæ, Iberi, & llaraugates fluvius.

Illaris, ιλλαριæ, urbs Lycia, Steph.

Illattia ιλλατia, urbs Cretæ, Steph.

Illerda dæ, ιλλεδæ, Oppidum citerioris Hispaniæ, in conventu Tarraconensi, nō procul à Sycori fluvio: cuius meminit Ptol.lib.2.cap.6.

Illergetes, Hispaniæ populi, in tractu Tarraconensi, nā procul ab Iberi amœ. Autor Plin.lib.3.cap.3.

Illiæcūs, Iliades, Vide ILLIVM.

Illiæbas, ιλλæbas, quæ & Rhea, Numitoris Albanorum regis filia, quam Amulius pulso jam Numitore fratrem, & imperfecto ejusdem filio Lauso, virginem Vestalem fecit: ut illi habendæ prolis occasionē admiceret, & nequid supereret de prole Numitoris.

Veruntamen illa, dum aqua pro sacris quereret, ob dormivit, & in somnis illi visum est Ila à Marte comprimi, & sic geminos conceperit: quos quū peperisset, Amulius partus exponi jussit, matremq; illam vivā apud Tyberim fluvium infudit: unde poëtæ eam Tyberi nuplilia singunt: qui ob id quoq; uxoris amnis ab Horatio li.1.Carm.dicitur. Quid verè pueris accidet, vide supriæ in dictione A.M.LIV.S. Virg.lib.1.Aen.-donec regina sacerdos Marte gravis geminæ pætu dabit illa pœlum.

Iliberis. Vide ILLIBERIS.

Ilenses, ιλλæs, Populi sunt Corsicæ insulæ antiquissimi, ut scribit Pomponius lib.2. Horum meminit & Pausanias.

Illiōne, ιλλæne, inter filias Priami natu maxima fuit. Virgil.lib.1.Aen. Præterea sceptrum, Ilione quod' gesserat olim, Maxima naratur Priami.

Illiōneus, ιλλæneus, Nomen proprium viri Trojani, Phorbantis filii, qui qualis in bello fuerit, nusquam legitur: eloquentia vero excelluisse, deleroq; illa cum Aenea fugisse, & apud cundæ legati vice functum, autor est Virg.1.Aeneid. Postquam introgressi, & eoiam data copia fandit, Maximus Ilioneus placido pectore cepit Vbi Servius: Non mirum, inquit, si eloquentia à Virgilio introducatur Ilioneus, quū pater ejus Phorbas, Homo teste, semper Mercurio deo eloquentiæ favente pugnarit.

Illiōsus, ιλλæsus. Nomen amnis in Attica regione, Mulis dicati, quas ab eo illisidas vocant. Vide Strab.lib.9.Papianus lib.4.

Theb. Videatur hunc fluvium: Furiis consecrare, quum ait: -anfractu etiæ incurvus illis, Sævus honos fluvio: Stygiæ lustrare severis Europaenidas perhibetur aquis.

Ilithyia, ιλιθiæ, dælio quatuor syllabarum, & pen. prod. [ΙΛΙΘIΑ. Ger. Die Göttin Juno / so gehabten ward das sie den gebrochenen heftigsten wahr.] Dea parturientibus propria, quæ & Iuno Lucina à Latinis appellatur. Ovid.9.Metam. Präpositam timidis parturientibus Iliithiam.

Illyium, ιλλæ, Vrbs fuit Phrygiæ, sive Troas, M.D. passus à maiestate, à Dardano Iovis filio condita, ab Ilo. vero sege am-

pliata,

pliata, & Ilium nominata, quum antea Troja à regione illa in qua sita fuit, diceretur. Regia fuit Priami: postea verò ob Helenam à Paride rapá decennali bello obfessa: ac demū expugnata est. [Ger. Ein gewaltige Stau in Troade/so man gemeintich Troä wendet/welche die Griechen jetzt haben.] Virg. l. 2. Aen.-ecciditq; superbū Ilium, & omnis humus summat Neptunia Troja. q; Dicitur est etiam Ilios. Ovid. lib. 14. Metam.-postquam alta cremata est Ilios & Danaas paverunt Pergama flamas. Horat. nō se-mel Ilios Vexata. q; Ilium propriè civitas est: nā regio Troja est: quamvis interdum pro urbe, Trojam usurpet Virgilius, ut lib. 3. Aeneid. Et campus ubi Troja fuit.

Illiācūs, a, um, pen. corr. iāx̄s, Possessivum deducum ab illo, agri Trojanis urbe. Virg. 1. Aen. Ter circum Iliacos raptaverat Hector muros, q; Iliacus morbus à Plauto vocatur, qui infestat ilia: sed hoc ut pleraq; alia apud Plautum crediderim esse fictitium, ut ambiguitate vocis risum captaret.

Illiūs, a, um, Idem. Virg. 9. Aeneid. - quam miseram tenuit non illa tellus.

Illiādē, iād̄s, Trojani, Iliades, Trojanæ. Virg. 3. Aen. Et circū Iliades crincin de more solutæ.

Ilias. Vide in APP ELL.

Illiāberis, iāb̄s, Oppidum in finibus Galliæ Narbonensis, juxta Pyrenæos montes, nō procul à Ruscinone, ejusdem nominis fluvio irrigatum, teste Strab. lib. 4. Plin. in descriptione Galliæ Narbonensis Illiberis sua ætate exiguū oppidulum suis se indicat, & (ut ipsius verbis utar) magnæ quondam urbis tenui vestigiū. Fortè Salsas. q; Ptolem. lib. 2. cap. 6. Illiberis alteram collocat in Bætica Hispaniæ regione, quam nonnulli eandem esse existimant, quam hodie Granatam appellant.

Illiapa, iāpa, Cognomento magna civitas Turdetanorum in tractu Hispaniæ Bæticæ, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 5. & Plin. lib. 3. cap. 1.

Illiapa, iāpa, quæ & Illipa minor, Civitas Turdetanorum in ea parte Hispaniæ Bæticæ, quæ Lusitanæ proxima est. Ptolemæus lib. 2. cap. 5. & Plin lib. 3. cap. 1.

Illuro, Oppidum civium Romanorum in ea parte Tarracone-sis Hispaniæ, quæ Pyrenæos montibus proxima est. Autores Plin lib. 3. cap. 3. & Pomponius Mela lib. 1.

Illiūrco, iār̄s, Ptolemæo, Hispaniæ Bæticæ oppidū est apud Plin lib. 3. cap. 1.

Illiyrīs, dis, iāv̄s, Ger. Das Windischenland/begreift die Dalmatier und Slaven. Vn. Tot Orteg. sive Illyrium, iii, sive Illyricum, i, regio Europæ sati ampla, secundum dextrum maris Adriatici latus extensa, à ceteris partis Istria, Myga superiori, & Macedoniæ parte quæ Adriatico mari incubis terminata. Dicta ab Illyrio Polyphemus (ut Appianus scribit) sive (ut Eustathio placet) Cadmi filio. Urbes habet Iaderā, Epidamnum, & alias quamplurimas: Vulgo Esclavonia.

Illiūrīcūs, ca, cum, iāv̄s. Vn. Telthor valo toliti.] Virg. 1. Aeneid. Antenor potuit mediis clapsus Achivis, Illyricos penetrare siuos.

Illuā iās Ptolemæo, Insula Hetruriæ adjacens, decem passū milibus distans à Populonia, renascentis ferri metallis ubertima. Virg. 10. Aen.-ast illa trecentos Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis.

Ilurcis, iāp̄s, Urbs fuit Vasconum in citeriori Hispania, po-stea à Sempronio Gracco, Gracchuris dicta.

Illiūs, li, iāp̄s, Filius Trois regis Trojanorum, & pater Laomedontis, quem matura ætate moiriens, regni hæredem reliquit. Ab hujus nomine celeberrimus illud Myliæ minoris, sive Troa-dis caput illi nomen accepit: sive quod ab illo primùm fuerit conditum quum Dardanus ante in montibus Dardaniam condidisset, ut placet Homer. lib. 13. Iliad. sive quod à Dardano primum conditum instauravit illus, & auctus reddiderit: quæadmodū nō obscurè significat Virg. lib. 8. Aen. Dardanus Iliacæ primus pater urbis, & autor. Autor Strabo lib. 23. primū omnii lū aulsum fuisse in campis habitare, proindeq; in mediis campis fuisse sepultum, cuius sepulchri meminit & Homer. 11. Iliad. q; Fuit & alter illus, Aeneas filius, alio nomine Ascanius appellatus. Virg. 1. Aen. At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo Additur, illus erat dum res stetit illia regno.

Illiūs, iāp̄s, Ante M. Imacarenses, iāp̄s, Populi Sicilia stipendiarii, in mediterraneis insulis siti: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

Imaduchi, iād̄x̄s, Scythia populi, Caucasi montis juga, accolentes. Plin. lib. 6. cap. 7.

Imantopodes, pen. corr. iāp̄s, Populi in Aethiopia lippipedes, quibus serpendo ingredi natura est: hoc est, ut Solinus interpretatur, qui flexis cibrum neibus ingrediuntur. iāp̄s enim Græci lorū dicunt. De his Plin. lib. 3. cap. 8. q; Sunt & aves quædam imantopodes dictæ ex argumento pedum, quasi loripes, quod habent crura pīzalta. Plin. lib. 10. cap. 47: Laudatissimi porphyryones in Comagene: rostratis, & pre-

longa crura rubent. Hæc quidem & imantopodi, multò mi-nori: quamquam eadem crurum altitudine. Nascitur in Aegypto: insitit ternis digitis. Quo tamen in loco Plinii, quidam hæmatopodi legere malunt, ut potius à saquinoce crurum colore, quam ab eorundem longitudine dicta sit. Vide supra HÆMATOPODES.

Imaus, pen. prod. iāp̄s, Ger. Ein verempt Gebirg in Scythia: reicher bis in Indiam.] Caucasus montis pars, Indiam à Scythia dirimens, Scythiamq; ipsam in duas secas partes, quarum altera, Scythia intra Imaum: altera, Scythia extra Imaum appellatur. Vide Plin. lib. 6. cap. 17. & Ptolemæum Asia Tabula 9. Imbaros, iāp̄s, Sami insulæ fluvius est apud Plin. lib. 5. cap. 27.

Imbrasus, iāp̄s, Sami insulæ fluvius est, apud Plin. lib. 5. cap. 31.

Imbreus, per duas syllabas, Nomē usius ex Centauris, apud Ovid. lib. 12 Metam. At non Eurynomus, Lycidasq; & Aræus, & Imbreus, Effugere necem.

Imbrūs, iāp̄s, Insula Thracie adiacens, Mercurio sacra, cum oppido eiusdem nominis. Vide Plin. lib. 4. cap. 12. Imola, æ, Urbs est Italæ, in via Aemilia, quæ Forum Cornelii vocatur à Ptolem. lib. 3. cap. 1.

I ante N.

Inachia, iāx̄s, Ger. Die Landeshälfte in Griechenland so gegen Mytag fester allenhaiben wie ein Insel mit dem Meer umbgeben ist/ und ist Morea heißt.] Peninsula est Europæ totius clarissima, quam Peloponnesum vocamus. q; Est & Inachia nomen puel-læ ab Horatio adamatae, cujus meminit Epod. 11: Hic tertius December, ex quo destitit Inachia furere.

Inachium iāx̄s, Peloponnesi oppidum, inter Syllēum promontorium, & Isthmum situm: alio nomine Argos Diplium appellatura. Plin. lib. 4. cap. 5.

Inachus, pen. corr. iāx̄s, Strab. lib. 8: Fluvius Inachus labitur inter saxos convallis, qui oritur ex Lycio ad Cynuriā mon-tem Arcadię. Hunc poët̄ fabulantur lūs patrē fuisse: quā quā Iupiter vitiaset, adventum lunonis præsentias, in vaccam mutavit. Ovid. lib. 1. Metamorph. Inachus unus abest, imoq; reconditus antro Fletibus auger aquas, natamq; miserrimus lo Luger, &c. q; Fuit & Inachus primus Argivorum rex, qui Inacho fluvio nomen dedit: à quo Argivi ipsi, Inachidæ appellat. sunt. Hujus filia creditur fuisse Io: quam quā Iupiter vitiaset, & in Cretam advexit, Iuno pellicis impatiens, gravissimis odis eam exagitat. Quæ res Poët̄ occasionem fabulandi dedit, lo Inachi fluvii filia, fuisse lunonis metu à love in vaccam mutatam: quam quā illa à conjugi donec accepisset, cœstro immiso tanto pere fuisse exagitata, ut furore correpta nusquam consistere posset, donec in Aegyptū transvecta, in Isidē uēta mutata est. Hujus meminit Horat. 2. Carm. Ode 3: Diuēsne prisca natus ab Inacho Nil interest, an pauper.

Inachus, a, um, adj. & vnm. Virgil. lib. 2. Georg. Inachus luno pester meditata juvencæ.

Inachis, iāx̄s, patronymicum foeminiuum est ab Inacho de-ductum: quod à Poët̄ accipitur pro Io, Inachi filia, quam Iupiter metu uxoris in vaccam dicitur transformasse. Ovid. lib. 1. Metam. Conjugis adventum præserat, inq; nitentem Inachidos vultus mutaverat ille juvencam.

Inalpini, Dicuntur qui Alpes incolant. Plin. lib. 3. cap. 3: Alpes populiq; Inalpini variis nominibus, sed maximè capillati.

Inarimē, sāx̄s, Homero, πηγαδούν Stephano. Ger. Ein Je-selntob fett von Naples gelegen.] Insula est in sinu Puteolano, nō procul à Neapoli, ut ait Plin. lib. 3. cap. 6: In qua mons fuit qui terræmotum passus, alteram fudit insulam, quæ Prochyta ab effusione dicta est. Sub hanc quoq; insulam Typhoea gigantem à love detrusum, Virgilius his versibus declarat: Tum sonitu Prochyta alta tremit, durumq; cubile Inarime, lovus imperii imposta Typhoeo. Eadem & Aenearia, à statione na-vium Aeneæ: & à coxendicis forma, Ischia dicitur. Ab Home-ro in Catalogo insula hæc σειρα: appellatur. Primus Virgilius quum illud Homeri σειρα: trāsferret, ex ē, Ionum præpo-sitione, & ἀλφαι, unam dictionem conflavit, numero & de-clinatione mutatis. Inarime verò ab Aenitis, sive populis, sive beluis, ita præsa Hetruscorum lingua simias dicitant, quas Græci σειρα: vocant: unde nomen insulis Pitheciis, ut Stra-boni placet, ex historia fabulosa, quam Harpocrat., Xenagoras, & Suidas ita referunt: Fratres (ἀντε) duo fuerunt Can-dulus & Atlas, omnia scelerum, quibus humana vita dannata est, autores & inventores. Quibus morum perversitas, Cercopum nomen dedit. Impostores enim ac planos, quales hi præcipui fuere, ita Græci vocant, ab animalibus quæ σιρεψ: id est: caudæ motu blandiuntur. Iis summum studium fuit, appulso & advenas dolis quibusq; circumvenire. Quod quum in ipsum etiam lovem tentasse, ab eo ex hominibus in simias mutati sunt, quas Græci pitheci vocant. Vnde insu-lis quas tenebat, Pitheciæ vocabulum datum. Hinc Ovidius

Xenagoras

Xenagoram secutus i.4. Metamorphoseos, cecinit: Inarime, Prochytemq; legit, steriliq; locatas Colle Pithecas, habitantum nomine dictas. Quanquam Plin. lib. 3. ait: Inarime dicta, Græcis Pitheca, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimavere, sed à figurinis doliariorum.

Inatus, *inatūs*, urbs Cretæ, alii montem & fluvium esse dicunt, ia quo colatur Ithia Inatina, Steph.

Incubi, vide morbi geaus in APP ELL.

Indara, *indās*, Sicanorum civitas, Steph.

Indiā. [17.7 *hindū*. *india*. Ger. *India*; ein großer und herzliche Landeschaft in Asia.] Regio Orientalis, Asiaz terminus, quæ tam vasta perhibetur, ut eam tradant esse tertiam partem omnium terrarum. Pomponius scribit tantum spatum litoris eam occupare, quantum per sexaginta dies, noctesq; velificatis cursum est. Traditur in ea fuisse quinq; millia oppidorum, quorum nullum communis fuerit. Nomina habet ab Indo flumine, in quem ab Occidentali plaga delinit, qui solus prater Nilum crocodilos creat. A' S'ptentrione Tauri jugis: ab ortu Eoo pelago: à Meridie suo: hoc est, Indico clauditur. Gemmis abudat, capricanes & elephatos procreat. Arbores habet semper frondentes, tellus bis fruges in anno ad maturitatem perdicit. Piper, calamus aromaticum, & cianama ad nos mittit. Indi propè gentium soli nunquam emigravere finibus suis. Illic binæ estates, lenes auræ, temperies cœli, ubertas soli, aquarum abundantia: quæ omnia faciunt, ut majora in India, quam in cæteris regionibus nascantur animalia. q' Ab India sunt adjectiva, Indus, *hindū*, & Indicus, *indīs*.

Indūs, *hindūs*. Ger. Ein grosser fluss in India so dem ganzen Lande den Nammens gegeben hat. Fluvius Orientis, secundum Gangem longè maximus, Indum ab Occasu alluens à quo tota ea regio nomen accepit. Hunc in jugo Caucasi montis, quod vocatur Paropamissus, adversus Solis ortum effusum ajunt, in seq; x i x amnes recipere: de quo Arrianus de rebus gestis Alexandri, lib. 5.

Ingevones, latissimi Germaniæ populi in Sicambros, Teutonos & Cauchos divisi, teste Plin. lib. 3. cap. 14.

Ingauñi, Liguriæ populi fuerunt, qui Albingaunum oppidum in ora Ligustica condiderunt.

Ingēniciūlūs. Signum in cœlo, quod Græco vocabulo *ινγένιον* nominant. Firmicus lib. 6. Ingenuus, qui & Engonatus, in extremis partibus oritur. Hoc sydere nati, erunt mendaces, fugaces, callidi. His est Hercules (ut Higinus docet) qui dextro genu nixus, sinistro pede capitidis draconis dexterâ partem opprimere cohatur:

Ingolstadium, Norici urbs ad Danubium sita. Ino, *inā*, Nomē Cadmi & Hermione filiæ, uxorisq; Athamanis Thebarū Regis, & Liberi patris nutricis. Eadem, Cicerone teste, est quæ Leucothea, λευκόθαια: à nobis verò Matuta, & Aurora dicitur. Ovid. in Fast. Leucotheæ Graiis, Matuta vocabere nostris. Ut aut̄ is lib. 3. Metam. refert, Ino cum Melicerta filio propter timorem, de scopulo se præcipitem misit in mare, ambōq; facti sunt dii marini, illa, Leucothea: Melicertes, Palæmon (qui & Portunus) vocati sunt.

Insibures, Populi Cisalpinæ Galliæ, cuius civitates sunt, Mediolanum, Ticinum, Placentia, Cremona, Lauda, Novaria, Verceilæ, Comum. [*in* *vulgo*. Vulgò Lombards. Ger. Die *Wölker* in Lombardia vmb Westland/Paver.] Cic pro Corn. Balbo: Fœderata Germanorum, Insubrium, Helvetiorum, lapidum, &c. Strab. lib. 5. Insibres hac etiam ætate sunt, qui Mediolanū metropolim habuere. Ea quidem pridem vicus era (omnes enim vicatim habitabant) hac verò tempestate eximia dignitatis trans Padum civitas est, quodammodo Alpibus finitima.

Intérāmna, *intērāmna*: Vulgò Terra, Viba Umbria: ita dicta, quod inter duos amnes sit constituta.

Innūtrium, *innūtrīs*. Ger. *Inſtructus*. Oppidum in finibus Vindelicis, non procul ab Alpibus, cuius meminit Ptolemæus lib. 2. cap. 13. Idem esse putatur cum eo, quod hodie Oenipontem nominant.

Innūtis, Pan, *innūtis* *uās xwē* *Q*, Macrob. Saturnal lib. 1. cap. 22.

Inylius, *inwōs*, urbs Aegypti prope Casium montem, Steph. I ante O.

Tō. gen. iūs, *īā*. Ger. Ein Tochter Inachi vmb welche Jupiter gebutes hat / die auch bernach / als sie in Egypten kommen ist vnd gestorben / ist genemnet / vnd für ein Göttin geschætet worden.] Filia Inachi fluvii traditur à Poëtis, à Love adamara, quam ob interventū Iunonis, ne agnosceretur, Iupiter in Iuvencam transformavit: Iuno tamen suspicata id quod res erat, vaccam eam à Love sibi dono dari postulavit: quam quum accepisset, apposuit ei custodem Argum centoculum: à quo quum moletissimā custodia premiceretur, ægræ id ferens Iupiter, per Mercurium eum interficiendum curavit. Quamobrem indignata Iuno, cestrum pellici immisit, cuius aculeis exagitata, in Aegyptum usq; perfugit: ubi implorato Iovis auxilio, pristinam formam recuperavit, Regi q; Ostredi nupsit: Aegyptiusq; omnibus adeò chara-

fuit, ut post mortem dea habita sit, quam illi Isidem appellavit: *sacraq*; ejus Isiaca, quibus anser immolari consuevit. Vide hanc fabulam latius apud Ovid. lib. 1. Metam. q' Est & Io, Thessaliq; fluvius, juxta Oxineam civitatem in Peneū illabens. Autor Strabo lib. 9.

Iobacchus *iobāx* *Q*, Bacchi cognomen, *ās* & *īās* & *baux* *Q*: id est, à voce & clamore.

I' očastā, *īās* *Q*, Oedipi mater fuit, filia Creontis Thebanorum Regis, & uxor Laii, quæ post mariti necem, Oedipo filio imprudens nupsit, ex quo Eteoclem & Polynicem genuit: qui quum se mutuis vulneribus consecissent, ipsa quoq; sibi manus intulit. Vide Stat. lib. 2. Theb.

I' ol', *īā*, Ptolemæo, Mauritanæ Cæsariensis urbs, Iuba olim Regia, à Divo Claudio coloniæ jure donata, deductis eò ejusdem jussu veterans, & in honorem D. Augusti Cæsarea appellata. Autor Plin. lib. 5. cap. 2. & Strabo lib. ult.

I' olcōs, *īās* Stephano, Oppidum est Magnesia (quæ est regiuncula Thessalia ab Ortu annexa (inter Pelion & Ossam montes ad sinum Pelasgicum, quem & Iolciacum ab hujus oppidi nomine appellat Ovid. 7. Metam.

I' olāus, *īā* *Q*, Iphicli filius fuit, qui Herculi hydram interficieni adfuit, ferroq; candenti crux restinxit atq; cohibuit. Hic quum ad decrepitam statem pervenisset, Herculis precibus juventuti restitutus est: ut fabulatur Ovid. 4. Metam.. dubiaq; leges lanugine malas. Oe reformatus primos Iolaus in annos. Hercule verò vita funto, plerosq; ex filiis ejus in Sardiniam insulam adduxit, ibi q; cum incolis, qui natione Tusci erant, promiscuè habitavit, ut tradit Strabo lib. 5.

I' olē, *īā*, Euryti Oechaliq; regis filia fuit, ab Hercule adamata, quam quum Eurytus jam vietus ei tradere recusasset, licet certaminis lege debitam, ira accusus Hercules, Eurytum interfecit, urbeq; direpta, Iolen abduxit: posteaq; Hillo filio suo uxorem tradidit. Ovid. lib. 9 Metam. at longis anxia curis Argolis Alcmena questus ubi ponat antles, Cui referat natu testatos orbe labores, Cuive suos casus, Iolen habet, Herculis illa Imperio, thalamoq; receperat Hyllus.

I' on, *īā*, Orchomenis filius ex Chio insula, Poëta tragicus & Lyricus, & Philosophus: cujus scripta commemo ratur à Suida. q' Fuit & alter Ion, Xuthi filius, à quo Pelasgi Aegialces, qui Achiam Peloponnesi regionem incolebant, Iones primū appellati sunt, teste Herod. lib. 7.

I' onē, *īā*, civitas Palæstine, quæ alias Gaza: sic dicta, quod Iō illuc apulerit, & manserit, Steph. qui ruris in Ionia mari ab hac urbe dicto, vaccam ejus insigne esse meminit Ione, apud eundem, Antiochia ab Archis habitata juxta Phadnen.

I' oniā, *īā*, [11 *jāvān* *īās*]. Ger. Ein schöne Landeschaft im mindersten Asia zwischen Caria vnd Aeolia gelegen / in welcher vnder anderem Stetten auch Ephesus gelegen ist. Asiaz minoris regio, media inter Cariam & Aeolidem, tunc cœli bonitate, tunc situs cōmoditate nulli regionē posthabenda. Hujus incolæ dicti sunt Iones, *īās*, ab Ionibus Græciae populis oriundi, quorum olim duo decim præcipue fuerunt civitates decem in continenti sita, M. letus scilicet, Myus, Priene, Ephesus, Colophon, Lebedus, Teos, Clazomenæ, Phocæa, Erythræa, & duæ in insulis, Chios, & Samos. Vide Herodot. lib. 1.

I' onīcūs, a, um, pen, cor. Quod est ex Ionia: [11 *jāvān* *īās*.] ut Ionica lingua inter quinq; Græcorum linguas notissima. Motus Ionicus. Horat. lib. 3. Carm. Ode 5: Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo, & singitur artibus iam nunc, & incestos amores De tenero meditatur unguis.

I' oniūs, a, um: [11 *jāvān* *īās* *Q*.] Jut Fluctus Ionius. Virg. 3. Aen. Nec potis Ionios fluctus æquare sequedo. Vnde Ionie. Luca. lib. 3: Illyris Ionias vergens Epidaurus in undas. q' Ioniu[m] mare. [*īās* *πιλάχ* *Q*.] Ger. Das Meer so sich oberhalb dem Adriatischen aufstreckt zwischen Sicilien vnd Creta] dicitur ea pars mariæ Mediterranei, quæ supra fauces Adriatici inter Siciliæ & Cretam expanditur: ut non obscurè innuit Plin. lib. 4. cap. 11, quū ait Ionium mare à Græcis in Siculum & Creticum dividit. Sūc qui Isthmus Peloponnesiacum Ionii & Aegæi mariis terminum faciūt. Ptolemæus in descriptione Macedoniæ eam quoque partem sinus Adriatici quæ Macedoniæ oram ab Occasu alluit, Ionio mari attribuit, eiusq; terminos, Dyrrachio sive Epidamno urbe, & Pylichno fluvio circumscribit. Restiū Plinius, cæteriq; Acroceranu[m] promontorio Ionium mare ab Adriatico dirimunt. Quod autem ad nominis rationem attinet: nō satis convenit inter scriptores: Didymus enim dictum existimat ab Ionio quodam Dyrrachii filio, quem Hercules quum imprudenter occidisset, in mare proiecitus, ut memoriam ejus propagaret. Solinus ab Ionia, extrema Italie regiuncula dictu[m] mavult. Lycophron ab errore Iūs, Inachi filiæ: alii ab Iōnum naufragio: nonnulli ab Ione quodam Adriæ patre, qui deinde mari Adriatico nomen fecit.

I' opas, *īās*, Africæ regulis, natus ex procis Didūs: cujus meminit Virg. lib. 1. Aen.. cithara crinitus Iopas Personat aurata.

L 4 Iopis;

Iopis, iām regio Laconia, Steph.

Ioppē. [Ιόπη] apoph. iām. Ger. Ein Stadt in Palestina am Meer gelegen, jetzt Puerto Iaffa. Vulgo, Puerto Iaffa.] Vib⁹ est maritima Palastinæ, quæ (ut quidam volunt) regia fuit Cephei Andromeda patris. Hæc, referente Solino in Collectaneis, & Plin. lib. 5, fuit antiquissima omnium urbium in universo orbe, ut pote ante diluvium condita. Quod & ostendit saxum, quod vinculum Andromedæ vestigia adhuc retinet, quam exposita belua (ut ait Solinus) non irritus rumor circulat. Non nulli verò alii non loppen Palastinæ, sed aliam Indiæ urbem fuisse dicunt, ubi Andromedam marinæ belua fuit exposta; Ovid lib. 1. de Arte amandi: Perseus Andromedam nigris portavit ab Indis. Et Sappho ad Phaonem: Candida si non sum, placuit Cepheia Perseo, Andromede, patriæ fusca colore suæ. Sunt tamen qui credant, eam in Aethiopia Indica fuisse natam: circa Ioppen tamen Palastinæ urbem belua marinæ fuisse exposta.

Jordanus. [Ιόρδανος] jardén iegdáns. Ger. Ein betrügerisch flüss im Süden Landt.] Fluvius in Iudea eximia suavitatis. Peræam à reliqua Iudea ditimens, ut autor est Plin. lib. 5. cap. 5. Oritur ad radices Libani duobus fontibus: alteri est nomen Ior, alteri Dan: qui simul juncti, Jordanis nomen efficiunt.

Ios, iō. Insula est mari Mytoī, una Sporadum, distans à Naxo XIIII M. pass. in qua sepultus est Homerus, oraculo juberetur: quoniam natus ejus ex Io foret: ipse verò certa matre, incerta est patria. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Iosipica, Oppidū in ora Liburnia, apud Plin. lib. 3. cap. 21. Ptolemæus Lopiscam appellat.

Iotapata, orum, sive Iotapata, tæ, iotapata, iotapata Stephano, Syriae oppidum apud Iosephum lib. 3. Antiquit.

Iovianus Pontanus, Poëta, multa scripsit tūm prosa oratione, tūm carmine.

Iovinianos, iōnianos, Divus Maximianus voluit vocari, qui se fortiter in Illyrico gefessus.

I ante P.

Ipana, urbs circa Carthaginem, iāna Steph.

Iphares & Testorius, filii fuerunt Piāmi, quos illi uno partu Pendia Idæa nymphæ enixa est, quam ipse furtim in venatione compresserat: postea verò in bello Trojano ab Antilocho Nestoris filio sunt occisi.

Iphianassa, iōphianassa, & Lysippe filia, fuerunt Poëti Argivorum regis, quibus ali Mœram & Euryalen addūt: quæ quum ad lunonis templum venissent, deam contumelias afficerunt, patr. sui domum divitiis templi lunonis: vel ut alii ferū, formam suam deæ pulchritudini præferentes, à lunone in furorem versa sunt, ut putarent se esse vacas. Ad quas curandas accessus est Melampus, cui pater regni partem, & alteram filiam, quam vellet, nuptui promisit. Placata igitur per suppliacionem, & hostias lunone Melampus Proctidas à morbo curavit, & Iphianassam uxorem duxit. Hoc nomine appellatur etiam à Luct. lib. 1, Iphigenia Agamemnonis filia, ex Clytemnestra: Aulide quo pacto Triviai virginis arā Iphianassai turparit sanguine scđe.

Iphiclus, pen. corr. sive Iphicles, iōphikles Suidæ, fuit Amphitryonis & Alcmenæ filius, codem partu cum Hercule editus, Iolai pater: sepulcrum habet Arcadiæ urbem, ut scribit Pausanias. Servius: Hercules natus est cum Iphiclo Amphitryonis filio: sed quum luno duos serpentes immisisset Herculi: Iphiclus de cuius terrore lapsus, suo vagitu excitavit parentes: qui quum surrexisserent, viderunt Herculem angentem manibus angues immissores ei novercalibus odiis. Fuerunt & alii hujus nominis.

Iphicrates, iōphikrates, teste Aemilio & Plutarcho, vir Atheniensis non tam magnitudine rerum gestarum, quam disciplina militari nobilitatus. Hic primus omnium spoliis bello captis nomen suum inscripsit, quum antea civitatis nomen modò inscriberetur Autor Suidas.

Iphidamas, iōphidamas, teste Homero lib. 11. Iliad. Antenoris filius fuit, corpore lato atq; procero, ab Agamemnone in bello Trojano interemptus.

Iphigenia, iōphigenia, Agamemnonis & Clytemnestra filia fuit: de qua ita fabulantur poëtae: Quum Agamemnon in Aulide cervum Dianæ ignarus occidisset, dea irata ventorum flatus amovit, ut Græci navigare non possent. Quapropter cùm oraculum cōsulerent, responsum est: Agamemnonio sanguine deam esse placandam. M: sus igitur Vlysses Iphigeniam astu à matre abduxit, Achilli eam nupturam simulans: quūq; jam immolanda esset, dea ejus misertæ, cervam pro ea suppedituit: virginem autem in Tauricam regionem transtulit, ubi à Thoante Rege ejusdem deæ sacræ p̄festa est, quæ humano sanguine fieri solebant. Quò quum postea Orestes Furiis agitatus, & ab incolis captus venisset, jamq; esset immolandus, à sorore agnitus & liberatus est: cum quo nō multò post, occiso Thoante Rege aufugit, ablato secum Dianæ simulachro, in

lignorum fasce abscondito, propter quod illam Fascelidem vocarunt. Tādem venerunt in Italiam, & in Aricino nemore simulachrum locaverunt, ædificato deæ insigni templo.

Iphimedea, pen. prod. iōphimedea, Vxor fuit Aloëi, quæ compressa à Neptuno filios geminos peperit, Otum & Ephialtem, qui singulis mensibus novem digitorum longitudinem statuta fuit adiecebant: quumq; paucis annis in tumâ corporis molem excrescissent, una cum cæteris gigantibus adversus superos bellum móventes, Apollinis & Diana telis confixi sunt.

Iphinous, iōphino. Vnus ex Centauris, apud Ovid. 12. Metam.

Iphis, iōphis, Puer fuit formæ venustate conspicuus: qui quum Anaxaretæ puellam efficitum amat et, neq; illa ejus amori responderet, impatiens amoris vitam laqueo finivit. Quomq; jam ad sepulturâ efficeretur, Anaxaretæ è fenestra propiciens, in faxum mutata est. Vide latius hanc fabulam apud Ovid. 14. Metam. Fuit item Iphis, puella quædam Cretensis ex Phæsto oppido, Lygdi & Telethusa filia, quam mater inscio viro (qui, si filia sibi nasceretur, occidi eam imperarat) virili habitu educaverat. Qua ratione quā ad annos pubertatis patrem secessisset, Lygdus lanthen puellam ei despondit. Quapropter inops consilii Telethusa, Isidis auxilium imploravit: quæ ipso nuptiarum die Iphidem transformavit in mare. Vide Ovid. lib. 9. Metam.

Iphitus, iōphitus. Filius Praxonidis, fve Hæmonis, qui primus Olympia instituit. Iphitus item alius Euryti Oechaliæ regis filius fuit, & frater Ioles, quem Hercules è turri precipitavit.

Alius fuit Trojanus, de quo Virg. lib. 2. Aen. -divelimit imde Iphitus & Pelias mecum.

Ipnus, iōpnus, quam alii Ipneam vocant, urbs Locorum Otolorum, Stephanus.

Ipnus, untis, iōpnus, vel Ipnusia, Parva Regio in Samo, ubi Iunonis Ipnuntidis templum erat, Steph.

Ipsicuri, iōpsicuri, populi Liguræ, Steph.

I ante R.

Iraphites, Vide ERAPHITES.

Irenæ, insula, iōrenæ, vide CALABRIA.

Ireside, iōreside, vicus in Tribu Acamantide, Steph.

Iria Flavia, Oppidum est Cæpororum, in ora Occidentali Tarraconensis H. spaniæ, cuius meminit Ptolemaeus lib. 2. cap. 6. Est & Iria Taurinorum oppidum, non procul à Dertona: cuius meminit idem Ptolemaeus lib. 3. cap. 1.

Iripint, Populi erant ad Sora eten montem: ita appellati ab Irpo, quo nomine Samnites lupum appellant, sive quod lupum ducem secuti, sedes suas delegerūt, ut Festus tradit: sive quod more luporum ex rapto viveat. Hos Servius Hirpinos vocat per aspirationem in prima syllaba.

Irus, iōrus, Mendicus fuit Ithaceensis, ascella procorum Penelopes, quem Ulysses domum reversus pugno interfecit Homer. 18. Odys. Hujus paupertas abiit in proverbium, ut hominem extremæ inopiae Iru pauperiorem dicamus. Ovid. Iris erit subito, quā modū Cæsus erat.

Irus, iōrus, Vbis Thessaliz, civis Irotes, iōrtes, Steph.

I ante S.

Is, iās, Vbz à Babylone itinere dierum octo distas, apud quam est Is fluvius, in Euphratè influens: è quo bitumen edificandis muris Babylonis subministrabatur Autor Herod. lib. 1.

Isaca, sive (ut in quibusdam exemplaribz legitur) Isca, fluvius est in meridionali latere Britanizæ insulæ. Vulgo ex. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Isæus, iōsæus, cum æ diphthongo, Nomen Rhetoris pariter & philosophi, quem Philostratus in vitis sophistarum, Assyrium fuisse tradit. Cujus hoc fuit inventum, cujusvis rei argumentū in breve contrahere comprehendum.

Iſander, iōſander. Filius fuit Bellerophontis & Achimenes: qui quum esset bellum inter Lycios & Solymos, contra Solymos pugnans occisus est.

Isapis, pen. prod. Vulgo Alis, Fluvius Flaminizæ, propinquus Cæsenzæ, ut Strabo lib. 5, scribit. Lucanus lib. 2: Crustumq; rapax & juncus Isapis Isauro.

Iſar, pen. corr. [Vulgò Liseræ. Ger Ein fluss so auf dem Alpgberg für Granöte gegen Nidergang ob der Stadt Walzenen läuft in den Rodan.] Fluvius est Allobragi, non procul à Cemeno monte in Rhodanum influens. Vide Plin. lib. 3. cap. 4.

Iſauriæ, iōſauriæ. Ger Ein Landeschaft des minderen Asia gelegen zwischen Lykonia und Cilicia nach dem Berg Tauru.] Regio est Asia minoris, proxima Cilicia ad Taurum montem, quam Publius Servilius cognomento Isauricus subegit, & multis piratarum munitiones, quæ in ora maritima erant, vi cepit. Hæc Strabo libro 12, qui se Servilium vidisse scribit. Fuisse autem traditur fortunæ aded tenuis, ut publico funere sic elatus.

Iſauri, populi Iſauriam tenentes.

Iſauri, Flaminizæ fluvius est, qui accepit Iſapi, non procul à Cæsena

Cæsenna in mare Adriaticum influit. Luc. lib. 2: Ciustumium-
que rapax & junctus Ispis Isauo.

Iauria, orum, *iawia*, *ur*. Vrbs Iauria, quæ est Asia regio non
procul à Tauri monte, inter Lycaoniam & Ciliciam sita. Hac
urbem postea Claudius, deducta eò colonia, à nomine suo
Claudiopolis appellavit: ut autor est Ammianus.

Iſbus, *iſbu*, *ur*. Iauria civitas: gentile Iſbotes, *iſbottus*, Steph.
Iſcalis, Britannia urbs, ut est autor Ptol. lib. 2.

Iſchiria, *iſchiria*, Insula est maris Tyrrheni, altera Oenotridum, ere-
gione Veliz sita: autor Plin. lib. 3 cap. 7.

Iſchomachē, *iſchomachē*, *ur*, *iſchomachē*, Vxor Pirithoi fuit, ex Atracia Thes-
salia regiuncula, alio nomine Hippodamia appellata, quam
quum Centauri Pirothoo p̄cipere conarentur, ingenti cla-
de ab Hercule & Theseo profugati sunt. Propertius li. 2. eleg.
4: Iſchomache Lapithē genus beroīnæ. Dicta Iſchomache *iſchomachē*.

Iſchopōlis, *iſchopōlis*, Vrbs est Ponti Cappadocii, juxta Cera-
sonicum: testis Ptolemy lib. 5. cap. 6.

Iſepus, *iſepus*, gens Scythica, Steph.

Iſeum, *iſeum*, Vrbs Aegypti ab Iſide dicta, cuius incolæ Meta-
boliniæ est, mutabiles: tales enim erant Solis mercatoribus o-
nera universum vendunt, ipsa ab artificib⁹ singulatim emē-
tes. Stephan.

Iſiaci, *iſiaci*. Germ. Priester der Götter Iſidis in Aegypten.] Iſidis
sacerdotes erant in Aegypto: qui vestibus tantum linceis, quas
illi λυρολιας appellabant, amiciebantur, à qua consuetudine
emanavit scitum illud Plutarchi dictum: Οὐτε γὰρ φιλοσόφους πω-
γονοφίας, Επιφανείας οὐτε ποιητῶν αὐτοὶ λεγοθεῖας: Hoc
est, Neq; philosophos facit barba promissior, vestisq; attrita,
nec item Iſiacos lincei amictus. Habet autem hoc non inven-
tum proverbii speciem: Iſiacū non facit linostolia: quod trito
vulgi proverbio dicimus: Monachum non perfici cuculo.

Iſinda, vel Iſindus, *iſindus*, Vrbs Ioniæ est: & Iſinda vel Iſindia
regiuncula, Steph.

Iſiphylius, *iſiphylius*. Pater fuit Proteſilai, cuius meminit Ovid.
in ep̄ſtola Laodamiae ad Proteſilaum: Vix ſocer Iſiphylius,
vix me grandævus Acastus, Vix mater gelida moesta reſecit
aqua.

Iſis, Iſis, & Iſidis, Iſim in accusativo. [*iſis*. Germ. Ein Tochter
Ischi, welche die Aegyptier für ein Göttin aufgewiesen haben.] Iſa-
chi filia, lo prius dicta, quæ cum à love adamaretur, metu
intervenientis Iuononis in juvencam fuit transmutata: appo-
ſitoque à lunone Argo centoculo custode, artifissimè fuit ob-
ſervata. Tandem implorato Iovis auxilio, quum ad Nilum
pervenisset, prifinam formam recepit, & ab Aegyptiis muta-
to nomine Iliſ dicta est: à quibus etiam numinis loco est habi-
ta. Lucan. lib. 6: Nos in templo tuam Romana recipimus
Iſim. q; Hoc etiā nomine dicta est inſula in ſinu Arabico.
Scribit Suidas, Iſim Iovem ex Argo Græciæ urbe rapuisse: &
quum Iuonem timeret, mutasse nunc in bovem candidam,
nunc in nigram, nunc in violaceam: cumq; ea oberrantem
in Aegyptum venisse.

Iſiacus, a, um, denominativum ab Iſide. Juven. Sat. 3: Aut apud
Iſiac potius ſacraria lenæ.

Iſmaela, *iſmaela*, Arabiæ parva regio, incolæ Iſmaelitæ, Steph.

Iſmarus, penult. corr. generis maf. [*iſmarus*. German. Ein
Weg in Thracie vorzogen: auf einer ſteilen rauh vngebawen/
woff der anderen aber ganz fruchtbar.] In plurali neutrius, Mons

Thraciæ asper & incultus ex una parte, ex alia fertilis vinetis
& olivetis: quem Orpheus incoluit. Virgil 6. Aegloga: Nec
tantum Rhodope miratur, & Iſmarus Oiphea. Et rufus 2.
Georg. . juvat Iſmaria Baccho Conſerere, atq; olea magnum
veſtire Taburnum. q; Eſt item Iſmarus, *iſmarus*. Stephano ſive,
ut apud Plinium legitur, Iſmaron, Cyconum urbs in Thracia,
à monte ad quem ſita erat, nomen habens. Vnde Iſmarus, a;
um: id est, Thraciæ.

Iſmenē, *iſmenē*, Oedipi filia, ut autor est Stat. 2. Theb. Cyrhei
cuiusdā juvenis ſponsa, qui ante nuptias à Tydeo occiſus est.

Iſmenias, *iſmenias*, Nomē Thebani viri, optimi tibicinis. Apu-
leius: Nescio, inquit, ut Iſmenias tibiſi canere: ut Apelles pin-
gere: ut Lysippus fingere. De hoc Plutarch. in Pericle dicit:

Quam audifet Antisthenes, Iſmeniam optimam eſſe tibici-
nem, respondit Malus igitur vir eſt: nam ſi probus eſſet, tibi-
cen non eſſet.

Iſmenius, pen. prod. [*iſmenius*. Germ. Ein Fluß in Bœotia ſo-
des Euboiceng ſtadelmeere lauſſt.] Fluvius Bœotia, non pro-
cul ab Aulide in Euripum Euboicum illabens. Diſcus autem
putatur Iſmenius ab Iſmeno Pelagi filio. Statius lib. 1. Theb.
Horuit ingenti venientem Iſmenon acervo.

Iſmeniſ, a, um: id est, Thebanus. Iſmenides, mulieres The-
banæ.

Iſocratēs, pen. corr. [*iſocratēs*. Germ. Ein füremmet Redner
bei den Griechen.] Non ē maximus rhetoris Græci, cuius domus

quæſtæ Græciæ quæſi ludus quidam patuit, atq; officina di-

endi. Hic fuit auditor Platonis ſuavifſimus orator, & in di-
verſo dicendi genere nitidus, & competus. Omnes dicendi ve-
teres ſectatus eſt, inventione facilis, honeſti ſtudiosus, in co-
poſitione diligens. Hic nonagesimo quarto anno ætatis eum
librum componuit, qui Panathenaicus inſcribitur. Centum &
ſex annos vixit.

Iſpalis, *iſpalis*. Prolema, vulgo Siwigia. German. Ein be-
rühmte Staat in Hispanien / heißt jetzt Siwigia.] Vrbs clarissima
Hispania Baeticæ, non procul à freto Gaditano: à qua unus
ex quatuor juridicis Baeticæ, convenientibus qui jus dicunt, Hi-
spanensis à Plinio appellatur. Hodie ab Hispanis Seville dici-
tur. Vide HIS PALIS.

Iſpellum, *iſpellum*: Vulgo Spela, Vilumbrorum civitas, non
procul à Camertibus: cujus meminit Ptolem. libro 3. cap. 1.
hodie Iſpellum.

Iſporis, *iſporis*, Olim vicus fuit ad Syrtim magnam, teste
Ptolem. lib. 4. hodie civitas eſt: credit ea que Nain appellatur.
Iſrael. [*iſrael*, iſrael, iſrael.] Interpretatur vir videns Deum,
quod nomen impositum fuit Iacob Patriarchæ: à quo Iſraēli-
tæ: iſraelitæ, penultima produeta, qui de Iſraēlis stirpe fuit,
qui prius Hebrei dicebantur. Sed postquam in duo regna po-
pulus Hebræorum divisus eſt, tunc duæ tribus quæ de stirpe
Iuda reges habebant, Iudeorum nomen fortiter fuit, reliqua
decem tribus Iſraēlis nomē tenuerunt ab Iſraēle filio Iſaach.
Regio majoris Asie, Samariæ contermina, dicta eſt Iſrael. Di-
cunt & Iſraēlitides, iſraelitæ, à nominativo singulari
Iſraēlis, tis, & tidis: Hieronymus in lib. Num. Arrepto pugione
ingressus eſt pō virum Iſraēlitidem. Sic Madian, nitis, & nitidis. Moab, bitis, & bitidis.

Iſſa, *iſſa*, Vrbs Lesbi, Imera etiam dicta, deinde Pelasgia, &
Iſſa, ab Iſſa Macaris filia. Dicitur etiā in feminino iſſa vox
corrupta videtur de Lesbo, Steph.

Iſſiorium, *iſſiorium*, Vrbs Laconiq; vide DIANA, IſſIORIA,
iſſia, Steph.

Iſſa, *iſſa*. Germ. Ein Inſel im Adriatischen Meer bei Dalmatia
liegt / heißt jetzt Iſſa. Vulgo Iſſa.] Inſula in mari Adriatico, ad-
jacentis Dalmatia, ut tradit Ptolemeus libro 2. cap. ultim. in
qua fuit non ignobilis ciuitas ejusdem nominis. q; Eſt item
Iſſa catellæ nomen apud Martiale, epigram. 138: Iſſa eſt paſ-
ſere nequior Catulli.

Iſſus, *iſſus*. Oppidum Ciliciæ non procul ab Amano monte,
quo loco Alexander Darium vicit: unde etiam pro Iſſo Nico-
polum appellavit. Ab hujus oppidi nomine propinquus ſi-
nus, Iſſicus appellatur à Ptolemao Tab. 4. Asie.

Iſſer, Iſtri, [*iſſer*. Vulgo Dunæ. Ger. Die Donau, Vng. Dună.]
Fluvius eſt Europæ longè maximus, q; ortus in jugis Anobæ
montis Germaniæ, ex adverſo Rauraci Galliæ oppidi, multis
intra Alpes millibus, ac per innumeræ lapsus gentes, ſexaginta
auctus amibus, in Pontum ſex oſtis evolvitur. Alio nomi-
ne Danubius dicitur, p̄fertim à fonte uisque ad cataractas
quæ ſunt in montibus Daciæ, non procul à Tauri oppido.
Nam inde deinceps Iſſi ſiōne affluit. Ovid. 1. de Ponto: Stat
vetus urbs tipæ vicina binominis Iſtri.

Iſthimā, & Iſthimus. Vide in APPELL.

Iſtæa, *iſtæa*, Ioniæ, pro Eſtia, *iſtæa*, Homerius πλαντεῖφαλε: id
eſt, viui feracem cognominat. Vrbs Eubœæ eſt, quæ nunc
Oropus. Gentile Eſtæus: nam Iſtiotes, ab oppido Thessaliæ
descendit.

Iſtinos, Vide in APPELL.

Iſtōne, *iſtōne*, mons Corcyre proximus, unde Iſtonæus, Steph.

Iſtonium, Italæ oppidum, Ptolemy.

Iſtriā, *iſtriā*. Ger. Historeis ein Lande zwischen den Alpen und des
bediger Meere gelegen.] Italæ regio, pol. flexum Adriatici ſinu,
Illyrio contermina, quæ in latitudine ſexaginta paſſuum mil-
lia, in circuitu centum viginti quinque milia complectitur à
Phormione, nunc Tisano flavio ad Banoticum ſiūrum, in quo
Artia amnis decuriens, Iſtriā ab Illyrio dirimit. Iſtriū gen-
tem, fama eſt originem à Colchis duxisse, missis ab Acta Rege
ad Argonautas perſequendos: qui ut à Ponto intraverunt Iſ-
trum, nec iaptores inveniſſent, ſive metu regis, ſive tedium longè
navigationis juxta Aquileiam conſederunt, Iſtique ex
amnis nomine, quo à mari conſeſſerant, ſunt appellati. In ea
eſt Iſtinopolis urbs, quam Iſtinus imperator extiuxit.

Iſtri, orum, *iſtri*, Iſtriæ populi, à Colchis (ut putatur) oriundi.
Lucr. lib. 4: Detegit ora dies ſtantes in puppibus Iſtri.

Iſtriana, *iſtriana*, ciuitas ad mare Persicum, gentile Iſtrianites,
vel Iſtrianus, Steph.

Iſtrōpōlis, *iſtrōpōlis*. Ger. Ein Statt in Thracia nicht weit vom
den aufgängen der Thonav gelegen.] Thracia urbs, non procul
ab oſtis Iſtri, Milesiorum colonia. Autor Plin. lib. 4. cap. 11.

Iſtrū, *iſtrū*, Vrbs Cretæ, quam Artemidorus Iſtronam, *iſtrā*,
vocat, altera in Ponto. Hinc Iſtrū, Iſtrianus, Iſtrienus. Tertia,
iſula cum oppido ejusdem nominis juxta Triopium Cni-
dias. Quarta, urbs Lapygia, Steph.

Istili, fluvius ad finē Germaniae ortū versus. Vide VISVLĀ. Istūs, īsīs, insula Africę, ab Afri Vdēnōem dista, à Phoenicib, Cella Rhaſath, quod interpretatur ab istonis: navi enim similiſ est: gentile Istius, Stephano. Sed īsīs, pro malo navis aspiratur, videndum an etiam huic proprio adjicienda sit aspiratio. Isura, Insula est ſinus Arabici, apud Plinium lib. 6. cap. 28. Iſus, & Antiphus, Priami fuēre filii: verū Antiphus ex Hecuba ſuceptus eſt, cūm naturalis eſſet Iſus, ut auter eſt Homer. in Iliade.

I. ante T.

Ītālia, īmāla. Ger. Staaten die gewaltig groß Landſchafft Europa mit dem Alpgebirg vnd Mittelmeer umhüllt. Pol. Włoskajenna. Vng. Olaſz ország.] Europa regio, prius Hesperia dicta, ab Hespero Atlantis fratre, qui à fratre ex Africa pulsus, & Hispaniæ & Italiz dedit nomen. Sive (ut Macrobius inquit) ab Hespero ſtella, quod Occuſi ſubiecta ſit. Dicta etiam fuit Oenotria, vel à bonitate vini quo in Italia naſcitur (nam Grēci oīos vinū dicunt) vel ab Oenotrio Sabinorū rege. Postea Italia, ab Italo Siculo iū rege, qui a griculturam Italos docuit, & leges cōdidit, eamq; partē in qua poſtea Turnus regnavit, à ſuo nomine Italianam appellavit. Virg. lib. 2. Aen. Et locus, Hesperiana Graii cognomine dicunt: Terra antiqua, potens armis atque ubere glebae, Oenotri coluere virti, nunc ſama, minores Italiz dixiſſe, ducis de nomine, gentem. Timæus & Varro, à bobus vocatam dixerunt: quoniam Tauri Grēca veteri lingua, Itali vocati ſunt, à quorū multitudine & pulchritudine Italianam dixerunt Latium autem & Aufonia, nō totius Italiz, ſed partium quarundam ſunt nomina. Latium enīa eſt ea pars Italiz, quæ citeriori Tyberis ripæ adjacet, ubi hodie eft Roma. Aufonia verò dicta fuit Italiz regio maritima, inter eam agri Brutii partem, qua Siciliz objicitur, & Salentinos intercepta: unde etiam vicinū mare Aufonium appellatū fuit.] Eſt autē omnis Italia in formā cruris inter Adriaticum & Tufcum mare, à jugis Alpium, dorſoq; Apennini porrecta, ſe paulatim atollens uſq; ad fretum Siculū. In ultimo ſui ſtindit in duo cornua, quorum alterū Ionium ſpectat mare, alterū Siculum, in extremitate Rhegium oppidū habens. Ejus longitudo, quæ ab Augusta prætoria, quæ in Alpino limite ſita eſt, per Romam, Capuamq; porrigitur, uſq; ad oppidum Rhegium, Solino teste, decies centena & viginti millia paſſuum continent: latitudo verò quadringenta decem, ubi major latitudo ſubi anguſtior, centū trīginta ſex, habetq; umbilicum in agro Reatino. Olim tamen ex laterē maris ſuperi Rubiconem fluvium pro finibus habuit. Dividit autem in ſexdecim regiones: ſcilicet Liguriam, Hetruriam, Latiū, Campaniam, Lucaniā, Calabriā, Apuliam, Samnium ſive Aprutium, Picenum, Flaminiam & Aemiliā, ſeu Romandiolam: Vmbriam, nunc ducatum Spoletoanum: Galliam Cisalpinam, Venetiam, nunc Marcham Tarvisianam: lapidiam & Carniam, nunc Forum Iulium, & Istriam. Ītālia ſic deſcribitur à Siculo Flacco in libro de conditionibus agrorum. Ab Alpibus in mare porrigitur: à tribus lateribus exteras gentes intuetur: à Sicilia uſq; ad Galliam omne litus Africum ei eſt contrariū: rurus à Leucopetra pars, quæ ad mare attingit, Macedonię & aliquam Epiri partem ſpectat: Adriaticum verò litus Illyricum contra ſe habet.

Ītāliū, a, um, adjecit. [īmālōs. Pol. Włoch. Vng. Olaſz.] quod ex Italia eſt: ut, Gens Itala. Virg. 6. Aen. - qui mancant Itala de gente nepotes. Idem 3. Aen. Et ſep̄ Hesperiam, ſep̄ Itala regna vocare. Horat. 2. Carm. Ode 7: Diis partuis, Italoq; celo.

Ītāliū, a, um. [īmālōns. Pol. Włoch. Vng. Olaſz ország.] ut, Oræ Italiz. Ovid. 15. Metam. Graia quis Italicas auter potuifſet in oris Moenia.

Ītālicum, īmālikō, Philosophiz genus quoddam nuncupatū ab ea parte Italiz, quæ quondam magna Grēcia dicta eſt, quod (ut docet Augustinus libro 8. de Civit. Dei) autorem habuit Pythagoram Samium: à quo etiam ſerunt ipſum Philosophiq; nomen exortum.

Ītāličā, īmālikā, Vrbs Pelignorum, quæ alio nomine Corſiniū dicitur, ut ait Strabo lib. 5. Alia Hispania Bætica, in conuentu Hispalensi, teste Plin. lib. 3. cap. 1. patria Silii Italici, à qua & Adrianus Imperator ortum habuit.

Ītāličēs, īmālikēs, Dicti ſunt populi ab Italica Hispania Bætica urbe.

Ītāličēs ager, īmālikōχεs, in Sicilia. Steph.

Itanus, īmāros, Vrbs in Crete, ab Itano Phœnicio, vel ab uno Culretum.] Eſt & promontorium.

Itea, ītēa, vicus in tribu Acamantide: tribulis Itæus, Steph.

Īthāčā, īthāxā. Ger. Ein Inſel im Joniſchen Meer/ heißt Compare.]

Insula eſt in mari Ionio, ante Epirum, in qua regnauit Vlyſſes. Cic. 1. de Orat. Aſci nos id (inquit) quod maximē debet, noſtra patria delectat, cuius rei tanta eſt vis, ac tanta natura, ut Ithacam illam in asperrimis ſaxulis, tanquā nudulum, affixam, ſapientissimum vir immortalitati anteponeat: quo amore tandem inflammati eſſe debemus in ejusmodi patriam, quæ una-

in omnibus terris domus eſt virtutis, imperii, dignitatis? Hæc ille.] Ab Ithaca, Vlyſſes Ithacus dicitur, & Ithacensis. Virgil. lib. 2. Aen. Hoc Ithacus velit, hoc magno mercenari Atridz.] In Ithaca urbs eſt ejusdē nominis: item mons Neritos, nērīs, & a quo tota ſula interdu eſt Neritos appellata, ut annoavit Servius in illud Virgil. 3. Aen. Iam medio appetat fluctu numeroſa Zacinthus, Dulichiuq; & Neritos ardua ſaxis, &c. Īthomē, īthām, Oppidum eſt in Phthiotide Thessalię regione: cujus meminit Homer in Catalogo.] Eſt & altera Ithome, in agro Mæſſeniaco, quam Lacedæmonii post decem annorum obſidiōnem in deditioinem acceperunt: ut refert Thucyd. lib. 1. Statius libro 4. Thebaid. Planaque Mæſſene, montanaque nutrit Ithome.

Iton, onis, īton, Oppidum eſt in Phthiotide Thessalię regione, ea in parte: qua Crocum campum Amphryſus fluvius uni-gat.] Hinc Itonia, ītonia, cognominata eſt Minerva, quod hoc in oppido eximium habet templum, ſummoque cultu veneraretur. Fuit & Itonia Minervæ templum in Boeotia, Vide Strab. lib. 9.

Itrūrum, ītrūs, Umbrię oppidum eſt, non procul ab Iſpello. Autor Strabo lib. 5.

Itrūzī. [ΙΤΡΟΥΣ, ΙΤΡΑΙΩΝ.] Populi Syriæ Cœles in Arabiam vergentis, accolas, qui plana incolūt, perpetuis excursiōibus infestantes, teste Plin. lib. 5. cap. 23. & Strab. lib. 16. Hos arce plurimū uſos uſiſe memoriz traditū: unde Itrūzī aecus à Poētis maximē celebrantur. Virg. 2. Georg. Itrūzī taxi curvantur in arcus. Lucan. lib. 7: Itrūzī curius fuit inde sagittis. Cic. 5. Philipp. Itrūzī barbari, cum sagittis.

Itrūſa, ītrūſa, Civitas eft Hispaniæ citerioris in tructu Vascounum, cujus meminit Mela lib. 3, & Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Itylus, & Neis. Filii fuerunt Zethi ex Aēdone conjugi, quorū Itylum mater noctū per errorem interfecit, putans eam eſſe Amalea Amphionis filium: invidiebat enim uxori Amphionis quod jam viro filios ſex mares peperiffet. Quæ quum errorem ſuum cognovisset, optavit mori: ſed deorum coniſeratione in Cardueliem verfa Itylum deflet.

Itymoneus, teste Homero, Hypērochi filius, vir in primis strenuus: qui in bello Pyliorum cum Elidenib⁹ à Nestore jaculo eſt interfectus.

Ithyphallī, īthyphallō, Dicti ſunt in ſacris Bacchi qui Phallum ſequabantur, muliebri veste induiti, & ad carminis Phallici, ſive Ithyphallici numeros saltantes. Erat autem Phallus, teste Suida, membris viriliſ effigies, quæ pirmū ex ſculptu ligno, poſtea verò ex aluta rubra fieri ſolebat, quam ſibi ita interſmina adaptabant, ut inde enata videretur.

Ītys, ītys, Terei & Progenes filius fuit, qui (ut eſt in fabulis) à Progne matre diſcerptus, & patri epulandus appositus, in phasiānum mutatus eſt. Autor Servius apud Virgilium in Sileno. Ovid. ad Liviam: Deflet Threicium Daulias ales Itym. Vide PROGNE.

I. ante V.

Iuba. [Ger. Ein König der Mauritanię.] Rex Mauritanię, Pompeianum partium pertinacissimus aſſtor, qui Curioacem à Cæſare in Africam miſsum cum omnibus copiis delevit. Vi- & verò Pompeio, cum Scipione cōpicias coiſuſit: commiſſoq; prælio ſuperatus, quum nulla jam ſpec̄ reliqua eſſet, magnificè epulatus, cura Petreio mutuis vulneribus cōcurrente, fortissime cecidit. Plutarchus in vita Cæſaris. De Iuba (inquit) rege triumphavit. Ejus filius Iuba quoque nomine, puer admodum in eo deductus eſt triumpho: fortinatissima utique captivitate, qua effectum eſt, ut ex barbaro, atq; impolito in ter doctiſſimos ſcriptores connumeretur.

Iudæa. [יְהוּדָה, יהודָה, יְהוּדָה.] Ger. Das Jüdiſche Land in Syrien gelegen. Pol. Zidowska plemia. Vng. ſido ország.] Quæ & Palestina dicitur, Syriæ regio eſt, à quo Iudaicus, ca, cum, ſicut, Achaicus, Euboicus: pro Hebræo, Achæo, Eubœo. Iuven. Satyr. 14: Iudaicum juſ ediftunt. Dividit autem Iudæa in Galileam: hoc eſt, in eam partem, quæ Syriæ iuſta eſt, & Petream: hoc eſt, ulteriore, quæ Arabiæ & Aegypto proxima eſt, à epteris Iudæa partibus lordanæ amne diſcreta. Reliqua autem Iudæa dividit in decem Toparchias: quas vide apud Plin. lib. 5. cap. 14. Dicta auget eſt Iudæa à Iuda filio Iacob, quum anteā terra Chanaan diceretur.

Iudæi. [יְהוּדִים, יהודִים, יְהוּדִים.] German. Die Juden. Pol. Zidow. Vng. ſido.] à Iuda filio Iacob diſci sunt. Nam licet fuerint duodecim tribus, quæ à duodecim filiis Iacob deſcedentunt, à Iuda tamen primogenito omnes Iudæi ſunt appella-ti: quia (ut Augustinus inquit) de stirpe ejus regnum veniebat Iudæis. Prophetaverat enim Iacob, dicens: Non deficiet princeps de Iuda, nec dux de femoribus ejus, donec veniat qui promiſſus eſt. De tribu autem Iuda, venit Dominus noſter Iesuſ Christus.

Iūerniā. [Irēnia Stephano.] Insula eft in Septentrionali Oceano, tantum ſerè à Britannia diſtans, quantum Britanonia

Britannia ipsa distat à continente. Cæsar Hyberniā vocat: Mela luvernam: quo nomine etiam luvenalis eam appellat, Satyr. 2: -arma quid ultra Litoria luvernæ promovimus, & modò captas Orcadas, & minima cōtentos nocte Britannos? Strabo etiam iugum nominat: quē videtur sequutus Claudius de quarto Honorii Consulatu: Scotorum cumulos flevit glacialis lerne. Vulgus Irlandiam vocat.

Iugula, lœ, Signum est cœleste, quod & Orion dicitur. [*ἀριως.* Vng. *Kajzabugy.*] de qua Varro: Iugula signum est, quod Accius appellat Orion, quum ait: Citius Orion patebit. Hujus signi caput dicitur ex tūbus stellis: quas infra duas clarae, quas appellant humeros: inter quas quod videtur, jugulum: unde Iugula dicta, Plaut. in Amph. Neq; Iugula, neque Vesperugo, neq; Vergiliæ occidunt.

Iugariūs, Vicus Romæ, dictus quia ibi lunonis lugæ ara erat, quam putabant matrimonia conjungere. Livius: Iugarium Aequimelio & Fortunæ templo vicinum statuit. Festus.

Iugurtha, Filius fuit Manastabalis, fratri Micipis Regis Numidiorum, quem Micipis patruus mōriens, hēredem regni sui constituit unā cū duobus filiis suis adhuc impuberibus, Adherbale, & Hympsalē: quos ille postea beneficiorum immemor, insidiis adortus interfecit, ut solus regnaret. Id agerūt ferentes Romani, bellū adversus Iugurtham suscepérūt, quod ducum inertia, perfidiaq; pr̄ter omnium expectationē mulitos in annos est protractū: quo temporis intervallo vario s̄p̄ eventu pugnatū est, donec missio in Numidiam Metello primū, deinde Mario, Iugurtha fractis opibus ad Bocchum Mauritaniæ regem cōfugit: a quo prodiuit, Syllæq; traditus, ad Mariūm perductus est, & ab eo Romæ in triumpho ductus, tandemq; in carcerem conjectus, animi dolore perdit.

Iuli, Vide in APP ELL.

Iulfā, gens, iūlūs φύλον, Dicta est ab Iulo Ascanio Aeneæ filio, sive ab Iulo, Iuli Ascanii filio, ut inquit Festus, ex hac familia Cæsar dictator prodit: id paulo infir.

Iullā, iūlīs, Virium multarū nomen est, in gratiā C. Iulii Dictatoris impolitum. Est enim Iulia Notici oppidū apud Plin. lib. 4. cap. 24. q̄ Iulia Fidentia Hispaniæ oppidū, inter Bætim amnum, & Oceanum situm. Plin. lib. 3. cap. 1. q̄ Iulia claritas, ejusdem Bæticæ oppidum, in conventu Astigitano. Plin. ibidem. q̄ Iulia fama oppidū in eadem Bætica, quę Lusitanie proxima est. Plin. ibidem. q̄ Iulia virtus, ejusdē Bæticæ oppidum est in conventu Astigitano, apud eundem lib. 3. cap. 1. q̄ Iulia concordia ejusdē Bæticæ oppidum, ibidem apud eundem. q̄ Iulia contributa, Iulia restituta, ejusdē Bæticæ oppidū apud eundem, loco iam citato. q̄ Iulia felicitas, Lusitanie oppidū, nomine Olysiplio appellatum Plin. lib. 4. cap. 22.

Iulianus, [iūlīus.] Germ. Ein abfertiger Römischer Kaiser vom Christentlichen glauben] Imperatoris Romani nomen, qui quā Christo nomen dedisset, factus imperator ab eo deservit: unde & Apostolaz cognomen apud Christianos invenit.

Iulias, adis, iūlīas. Iudææ oppidum, ad latus exercituum Generatæ lacus. Plin. lib. 5. cap. 15.

Iulibona. [Germ. Eales etlichen / etlich achtere für Tousten in Normandien.] Oppidum est Calletum in Gallia Lugdunensis, non procul à Lexoviis, & Vnellis. Ptolem. lib. 2. cap. 8.

Iulibriga, iūlīs ιβριγα, Cantabrorum oppidum est, in tractu Tarraconensis Hispaniæ Plin. lib. 3. cap. 3. Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Iuliomagus, iūlīs ιβριγα. Andium oppidum in Gallia Lugdunensi. Ptolem. lib. 2. cap. 8.

Iulipoli, iūlīs, Myliæ oppidum, alio nomine jūp̄t̄r̄s ιβριγα, appellatum Plin. lib. 5. cap. 32.

Iulis, dis. iūlīs, Cœræ insulæ oppidum, Simonidis Melici patria. Plinius libro 4. cap. 12. q̄ Eit & Iulis piscis nomen, cuius jus præcipuum purgandæ alvitæ facultatem habet. Plin. lib. 32. cap. 9: Optimum jus & scorpionibus, & julide & faxatilibus, nec virus resipientibus.

Iulium Sextifirmum, Iulium forum, Iulium castrum, Hispaniæ Bæticæ oppida sunt apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Iulius. [Germ. Der heimmonat.] Mensis dictus est quintus à Martio, in honorem Iului Cæsaris: quod eo mense ad quartū Idus Quintileis natus fertur. Antea enim Quintilis dicebatur. Vide Macrob. lib. 1. Satur. cap. 12. Virg. 1. Aen. Iulus à magno demissum nomen Iulo. Lucan. lib. 9: Gentis Iulæ vestis clavis aris Dat pia thura nepos.

Iulius Cæsar. [German. Der erste Römische Kaiser ein gewaltiger Hædt.] Omnia Romanorum Imperatorum clarissimus, quem unum ex Romanis habemus, quem Alexandro Macedoni jure optimo possimus præfere. Iuliorum nomen ab Iulo Ascanio Aeneæ filio deductum videtur. Virgil. lib. 1. Aen. quum ait: Nascerunt pulchra Trojanus origine Cæsar, Imperium Oceano famam qui terminet alris Iulus, à magno demissum nomen Iulo. q̄ A' Iulus fit Iulianus, na, num. Hinc Iuliani milites appellantur à Suetonio veterani milites, quorū opera usus erat Iulus Cæsar. q̄ Item fasti Iuliani, à Iulo Cæ-

sare cōfести. Similiter Vestigia Iuliana à Iulio imposta & exacta, apud Ciceronem 13. Antoniana.

Iulium Carnicum, Ptolemæo lib. 2. cap. 14, Vrbs est inter Italiā & Noricū, in ditione Ducum Austriz: Vulgo Gelsia: aliū Villach in Krenten.

Iungānni, Vide INGANNI.

Iunius, Mensis. [iūnīs, iūnīs, iūnīs.] Gall. Lemou de Iunī. Ital. Giugno. Ger. Der Brachmonat. Hisp. El mes de junio. Pol. Cjesc. Vng. Kaszony haua. Ang. The moneth of iune.] à lunone putatur dictus, quę lunoniam & lunonium dicebāt: vel ut No-nius scribit à jungēdo. Glitera attrita. Sed postea detritis aliquot literis, ex lunonio lunius est dictus. Sunt qui putant à lunio Bruto dictū lunium, qui primus Romæ factus est Consul, quod hoc mēse scilicet Calendis lunis, pulso Tarquinio, sacrum Carnæ dæ in Cælio monte voti reus fecerit. Alii à lunioribus derivant, sicut Majum à majoribus. Ovid. lib. 6. Fast. Sic statuit, mensesq; nota secrevit eadem: Iunius est juve-num: qui fuit antè, senum.

Iuno, [iūnīs.] Ger. Ein Tochter Saturni, ein Schwester vñ Hansfrans. Iuno.] Saturni filia fuit, & ut fabulatur Poët̄ lovis & soror & cōjunx. Physici interpretantur per lunonē intelligi aērē: idcirco autē lovis conj̄ gem, & sororem putari, quod summa sit aēris cū æthere similitudo. Cic. 2. de Nat. deor. Aēr, ut Stoici disputant, inter se & inter mare & cœlū, lunonis nomine cōsecratur, quę est soror & conjunx lovis, quod similitudo est ætheris, & cū eo summa cōjunctio. Effeminariunt autē cum, lunoniq; tribuerunt, quod nihil est eo mollius. Et paulo pōst: Sed lunonē à luvando credo nominatam lunonis multa sunt nomina. Est enim Curieris, que utitur curru & hasta. Virgil. 1. Aen. - hic illius arma. Hic curtus fuit. Est & Lucina, que partibus p̄cepsit. Terent. in And. Iuno Lucina fer op̄. Est & regina. Virg. 1. Aen. At ego que divūm incedo regina. Et quia p̄cepsit nubentibus, Pronuba dicitur. Idem 4. Aen. - & pronuba Iuno. Iunonius, a, um: ut Avis lunonia, pavo. Ovid. 1. de Arte: Laudatas ostendit avis lunonia pennas. Iunonius mensis: id est, Iunius, Ovid. 16. Fast. Iuno iūs puer, Cic. Epistola ad Octavium. Templa lunonia, Ovid. 3. Trist.

Iunoni cōlētæ. Coletentes lunonem, Ovid. 6. Fast.

Iunonigenā, q̄ Vulcanus dicit, Iunonis filius, Ovid. 4. Metam. Iunonīa, Duarum insularum nōmē est inter Fortunatas, quarum altera lunonia major, altera lunonia minor appellatur: ut ex lubæ sententia refert Plin. lib. 6. cap. 32, iugia.

Iupiter, Iupitris, vel Iupiteris, ut Prisciano placet, non Iovis:

qui genitivus est non à Iupiter, sed à nominativo lovis, Ζεύς. Nam à principio lovis appellatus est, à juvādo: postea adjun-

to altero vocabulo dictus est Iupiter Iovis sive juvans pater, sicut Liber pater, & Dis. pater dicere solemus. Econtrariò ve-

teres Vejovem appellaverunt Deū, cui dempta esset juvandi facultas: celebrabant enim quosdā deos, ut prodeßent: quos-dam, ne obessent, p̄iacabant. Fabulantur autem Poët̄ lovetem Opis & Saturni filiū suis, in Creta insula codē cum lunone

partu editum; & in Ida monte à Cœlibus educatū: idq; clam patre, q̄ ex pactione cū Titano fratre inita, filios suos omnes devorabat. Quum autē in vitum adolevisset, cognovissetque etiam tuic patrem vitæ suæ insidiari, regno eum pepulit, mū-diq; imperium cū fratribus Neptuno, & Plutone sorte divisi: ac lovi quidē, cœli & terebrat Neptuno, maris: Plutoni, inferiū

imperium obtigit. Iunonem deinde sororem suam uxorem aduxit, que ei Vulcanum peperit. [Germ. Ein Sohn Opis und Saturn der oberste Gott bei den Heyden.] Cic. 3. de Nat. deor. tres enumerat Ioves. Principiò Ioves tres numerant ii qui Theo-

Jogi nominantur: ex quibus primum & secundum natos in Ascadia, alterū patre Aethere: ex quo etiam Proserpinam natam ferunt, & Liberum: alterum patre Cœlo, qui genuisse Minervam dicitur, quam principem & inventricem belli ferunt. Tertium Cretensem, Saturni filium, cuius in illa insula sepulcrum ostenditur. Hæc Cicer. Physici interpretantur Iovem ele-

mentum ignis, dictumq; Iovem à juvando, quod nulla sit res, quę & quę omnia soveat, atq; calor. A' Poët̄ dicitur divūm atq; hominum rex: à majoribus autem Optimus maximus. Et quidem antè optimus: id est, beneficentissimus, quām maxi-

mus: quia majus, certeque gratius, prodeße omnibus, quām opes magnas habere. Cicero pro Domo sua: Quocircat te Capitoline, quem propter beneficia pop. Rom. Optimus: pro-

ppter vim, maximum appellavit. q̄ In carmine ferè gemina-

mus p, quod à juvando putatur deduci, cuius prima syllaba corripitur. q̄ Vsurpatus quandoque p̄ aēre. Horat. Ode 1: Manet sub Iove frigido Venator tenere conjugis immemor.

Iuvenalis: fremeret sœva cum grandine veraus Iuppiter. Unde & Sub dio dicimus: id est, sub aēre. Nam A' Iovem vocat Græci, quem omnia est voluerunt: ut Valerius. Soranus: Iupi-

ter omnipotens, regum, serumque, deumq; Progenitor, genitrixq; deūm, Deus unus & omnes. q̄ Accipitur & pro im-

bi. Virgil. libro 2. Georg. Et jam maturis metuendus Iuppiter uis.

uvius. q Est & Iupiter nomen illius salutaris, quae in ordine secunda est. q Aliquando per forem intelligimus ipsam vim duorum superiorum elementorum, quae agit in hac duo inferiora ad generationem & corruptionem. q Iupiter aquilam delegit, Zos. &c. Vbi quis asciscit sibi præclaros, suisque rebus accommodatos titulos. Poëtae enim fingunt aquilam Jovi fulmen porrigeret, quod hæc avis omnium altissimè subvolet, nec iu fulminis lædatur. q Ne Iupiter quidem omnibus placet, Theognis in Sentent. -vōt pō Zōs, Oūt ūt, mārēt audēt, & t' amīt, id est, -neq; Iupiter ipse, sive pluia, seu non, unicuique placet. Hodieq; vulgo dicunt, neminem inveniri qui satisfaciat omnibus: nam alia alia probantur. q Ponēt à love atq; à fulmine, nō pō Dīos m̄ Eriq; a vōd. Refertur à Diogeniano. Admonet nō esse agendum cū præpotentibus, qui nutu possint perdere. siquando libeat: maxime cū regibus atq; tyrannis. q Stultitia est forem putare esse, m̄ uscīas, tū Dīa rēpītū, m̄ uscīas id est, inseitia est, natū tot annos, credere esse ullum forem. In eum accōmodari potest, qui grandis natu dicit aut sentit absutū quipiam, quem propter etatē nihil oporteat jam ignorare. Non cōvenit enim in natu grandes pueris superfluo. Re censetur à Suida, q lovis suffragium, Dīo. &c. dicebatur sacru & inviolatum. Vnde sententiam ejus, cuius sit velut irrefragabilis autoritas, lovis suffragium recte dixeris.

Iūrā. [Germ. Der Läberberg / sanderet de Helvetischen Västender von den Burgunderen.] Mons est Galliæ, Sequanos ab Helvetiis dividens, autore Cæsare in Commentariis. Sunt qui putent eum esse, quem Galli sua lingua vocant *Lemont des fauilles*. Iūrūnā. iūrūnā, Dauni filia, & Turni Rutulorum regis soror, quam Iupiter pro erecta virginitate immortalitate donavit. Virg. lib. 12. Aen. Numiciq; fluminis nymphā fecit. Hec in bello fratris adversus Aeneam multum adjuvit: sed videns fratris necē in starken, in Numicū flumini se occultavit. Alii dicunt eam rem habuisse cū Latino rege: eoq; palam facta, sua sponte se in Numicum precipitavisse. Virg. At procul ut diræ stridore agnovit & alas, Infelix crines scindit Iūrūna solutos, &c. q Est & Iūrūna, fons Italiæ, prope Numicum saluberrimæ aquæ: unde ad omnia sacra Romam afferebatur aqua. Ad hunc fontem pleriq; Virgilium respexisse volunt.

Iūvēnālīs iūvēnālīs, Nomen proprium Satyrici Poëtae, in primis eorum, qui argumētūm ejusmodi tractarunt, laudandus, nisi secretam illam flagitorum sentinam nusquam non movens, castiores armis a sui lectione avertisset.

Iūvēnā, Insula est non procul à Britannia, que vulgo Irlandia dicitur à doctis verò Hybernia. [Ger. Irlandt.] Iuven. Sat. 2: arma quid ultra Littora Iuverna promovimus, & modò capras Orcadas, & minima contentos nocte Britannos? Græci vocant iūvēnā, teste Hermola. Claudianus in quarto Honori Consulatu, vocat Iernam.

I ante X.

Ixibatæ, Vide IAZABATAE & IAPAMATAE.

Ixion, pen. prod. hujus Ixionis, pen. cor. [içian]. Ger. Ein Röntg in Thessalia genesen/weichen Jupiter jut Hellen verbampe hat, daß er sats an ein Rad umgehetzen wurde. Filius fuit Phlegiq (alii tam Actionis, alii lovis filiū faciunt) qui principiò uxore duxit Diam filiā Dejonei seu Ejonei: cui quū multa, p cōpensatione dotis pollicitus esset, & ob id pater spōsē ad eū venisset, ut munus reciperet, Ixion facte scrobe, eaq; lignis & stramentis intacta, patre sponsa in ea fraude peremis: à qua cede quū neque homines, neq; dii cum lustrare vellent, diuq; incertus vagaretur, Iupiter illig misertus in cœlū assumptū expiavit. Quūq; jam purgatus apud superos degeneret, Iunonem amare coepit, eamq; de stupro interpellavit. Quod quū Iupiter intellexisset, nubē illi sed Iunonis effigie opposuit, ex qua illi Centauros genuit. Dejectus deinde in terram, quum passim gloriaretur se cū deorum regina rem habuisse, Iupiter indignatus fulmine ad inferos Ixionem detrusit, curavitq; ut ibi rotè volubili alligatus, peperū volutaretur; unde Ovid. Volvitur Ixion, & se sequiturque fugitq;.

Ixiōndēs, Patronymicum.

Izelus, ιζηλος, Castellum Siciliæ, Steph.

L

A, five Laa, λα Lycophroni, λα Homero, Lacōnia oppidum, edita in petra situm, unde & nomen habet: nam λα Græcis petræ est, vel lapis. Hanc urbem quibz expugnassent Castor & Pollux, Lapersæ, λαπερση cognominati sunt. Incōlæ, Lai, λαι dicuntur, Stephano.

Labanis, Insula est in sinu Arabico, apud Plin. lib. 6. cap. 28.

Labara, λαβαρο, Caris oppidum, apud Stephanum.

Labathus. Viri propriū, cuius crebra mētio apud Plutarchū.

Labdā, α, λαδα, Amphlonis cuiusdā ex Bacchiadaru genere filia fuit: quæ quod clauda esset, & ob id à Bacchiadis ceteris

sperneretur, Letoni nupsit, ciq; puerum peperit, quæ ab evenitu Cypselum nominavit. Nam quū duo Corinthiis redditus cest oracula, quibus illi monedātur, fore ut Labda filius Corinthi aliquando tyranidē invaderet, missi sunt publico decreto decē viri, qui puerum interficerent. Verū quā fortè pueri, qui primus eum à matre accepérat, atrisasset, ille misericordia motus, adducti nō potuit ut eum occideret: quapropter ille alteri tradidit, & ille rursus ali: atq; ita deinceps per manus traditus infans, à decimo matri redditus est, nemine eum interficere volente. Post hæc illi egredi, & pro foribus stantes, se se mutuō, & præcipue eum, qui primus puerū accepérat, incrépabant qui eum ex conveatu nō occidisset. Quod quū audierit Labda, quæ intus à foris astabat, puerū in mēsura frumentaria, quā cypselum vocat Græci, occultavit: unde postea mater ei Cypselo nomen imposuit. Vide Herodotum lib. 5. Labdācūs, λαδας, Phœnicis filius, qui senex Thebas vocatus, ibi aliquando regnavit: filiumq; habuit Laium, qui à patre Labdacide vocatur. Stat. lib. 6. Theb. -Acc verbera palliū dus abdit Labdacides.

Labdācīdæ, pen. cor. λαδαδιδα, Cognominati sunt Thebani à Labdacide rege, Laii patre.

Labadon, λαδαδον, Promotorum Epipolæorum propes Syracusanos, Stephanus.

Labeates, Liburniæ populi sunt apud Plin. lib. 3. cap. 22. Labeo A'ntistius, Nomen luteconsulti, à labiorū magnitudine sic dicti. Quicunque enim magna labia habet, labones & labrones cognominantur. [λαβηλον, λαβηλον, Ger. Die große Labe haben. Pol. Wargae.] Hic Labeo (ut Gell. ait lib. 14.) juris civilis disciplinā principalis studio exercuit, & cōsulentibus de jure publicè responsitavit. Sed ceterū quoq; bonarū attuū non expers fuit, & in grammaticam atq; dialecticam, literasq; antiquiores, altioresq; penetravit, Latinorumq; verborū origines, rationesq; percussit, eaq; præcipue scientia ad exordios juris laqueos utebatur. Immodicā libertate fusile pectibetur, & nimia tuendū juris pertinacia, adeo ut D. Augusto jam principiè & Rempublicā obtinente, ratū tamē pentiumq; nihil haberet, nisi quod justum, sanctumq; esse, in Romanis antiquitatibus legisset. Quare quū à muliere quadā Tribuni adversus eum adiit, Gellianum ad eum misissent, ut venire, & mulieri responderet, jussit eum qui missus erat, redire, & Tribunis dicere, jus eos non habere neq; se, neq; alium quenquā vocandi, quum moribus majorum Trib. pleb. præhecionem haberent, vocationem non haberent. Posse igitur eos venire, & prehendi se habere, sed vocandi absentem jus non habere. Vide plura de hoc apud Gell. lib. 13. cap. 10. & 12.

Labériūs, Poëta mimographus, à Cæsare annulo equestri donatus, cuius meminit Macrobi. Satur. lib. 2. & Gell. lib. 11. cap. 9. Senec. lib. 7. Declamat. Laberium minimum Divus Iulius ludis suis produxit: deinde equestri ordini reddidit: quem quā jussisset ire sessum, omnes equites ita se coarctaverunt, ut venientem non recipierent.

Labetia, Arabi oppidū, ab Aclio Gallo dirutū. Plin. li. 6. c. 28. Lābīcīnum, λαβηκηδ, à Suetonio in Cæsare fundus in agro Labicano. Dicitus est autem ager Labicanus à Labicis vicino oppido, cuius meminit Liv. lib. 2. ab Vrbes Labicos, inquit, pedūtū vī cepit. Vnde & populi ipsi, Labici dicti sunt, de quibus Virg. lib. 7. Aen. - & pīcti scuta Labici.

Lābīcī. Vulgo Valmonte, Italique populi, qui genus suum à Glæaco Minois filio traxerūt, quem Labicum appellarunt à scuto militari, iactu anfato, quod primus in Italia ostendit. Nam λα Græcis anfam significat, vel manubrium. Virg. lib. 7. Eēsacranæ acies, & pīcti scuta Labici. Vide LABICANVM.

Lābīenūs, prænomine Titus, Cæsaris in Gallia Legatus, rei militari gloria elatus. Hi post ree amplissimas sub Cæsare gestas, iudicatae bellū civili, defecit ad Pōprium, pertinacissimūq; pīces Cæsaris hoste præbuit. Vicit enim Pompeianis partibus, Parthos in societate sollicitavit, magnasq; corū copias in Asia adduxit. Autor Strabo lib. 14. q Fuit præterea Titus quidā Labienus, scriptor immodiç libertatis, qui quod in omnes subilo discrimine inveniebatur, Rabies cognominatus est: factōq; est opera inūnicotū, ut scripta ejus publicè exureretur. Quod quum intueretur Cassius Severus: Nūc me, inquit, vivum exuri oportet, qui ea ad verbum edidici. Labienus autē ignominia illam tam gravior tulerit, ut scriptis suis superstes esse noluerit, sed in majorum suorū monumenta se inferri jussicerit, vivereq; ibidem includi. Fuit præterea alius Labienus, qui cū Saraceno est interfactus, de quo apud Ciceronem in Rabiriana.

Labina, Vulgo hodie dicitur vicus inter Veronem & Cremonam duabus Romanorum notus, qui antea Bebriacus dicitur: Calepinus.

Lābīrīæ, arum. [Ital. Terra de lauro. Ger. Ein thes Lambīs heißt Campania in Italien.] Campaniæ pars illa, quæ vulgo Terra laboris dicitur, mirè fertilitatis stipulam tantæ crassitudinia gigantes, ut ea incole pro ligno utantur. Dicitur autem sunt Laboris,

botia, à labore, eò quod ad sui cultum plurimum exigant laboris. Plinius lib. 18. cap. 1: Quantum autem universas terras campus Campanus antecedit, tantum ipsum pars eius, quæ Laboræ vocantur. Finiuntur Laboræ via ab utroque latere Consulari, à Puteolis, & à Cumis Capuam ducente. Hinc Laborinus campus. Plin. lib. 17. cap. 4.

Labradeus, Iupiter, in Caria colebatur; cuius simulacrum primus dicitur consecratis Arsalis rex, qui Gyge adversus Canadæ Lydorum regem suppétias tulisset, indeq; securim, Lydorum regum gestamen, in Cariam retrulisset. Securum autem Lydi labrym appellavit. Vnde Iovi Labradeo cognomen factum est. Vide Cælum lib. 6. cap. 11. Autor est Plin. lib. 32. cap. 2: Labradei Iovis delubrum fontem fuisse anguillis insigñem, quæ in aures additas gestabant.

Labunetus, Filius Niætötis reginæ Babylonizæ, tandemque Babyloniorum tyrannus. Vide Herod. lib. 1.

Labyrinthus, [λαβύρινθος]. German. Ein reis gebäu mit viel umbgängen / in welchem einer den aufgang schwerlich widerfinden kan. Polon. Labyrinth, gamotana droga. Vng. Kerbogds vass hely, (άρχαιος) karalinos.] Locis multis viarum ambagibus inflexus. Quatuor autem præcipios fuisse Labyrinthos docet Plin. lib. 36. cap. 13: Creticum, qui arte maximè fuit spectabilis, à Dædalo, ut putant, factus jussu Minois, qui Minotaurum illi inclusit: cui Athenienses ex foedere septem quotannis ex liberis suis devorando mittebant. Aegyptium in nōmo Heraclopolite, omniū maximū & potentissimum humani ingenii opus, lapidis è Paro columnis in introitu, reliquis Sycniticis, unde exempla sumptuosa ejus quæ in Creta fecit Dædalus: quem Pomponius Melæ lib. 1. describit. Lemnium columnarum nitore insignem: centū enim & quinquaginta columnas habebat. Quartum Italicum à Porsena Hetruscorum rege sepulchri causa extrellum. Creticus centesimam tantum portionē ejus qui in Aegypto erat, continebat: itinerū tamen ambagibus, occurribus, & recursibus multò admirabilior. Siquis plura noscere cupit, Plin. adeat lib. 36. cap. 13, qui verè vesnam illam fuisse dementiam scribit, quæ siccis gloriam impendio nulli pro futuro, præterea fatigasse regni vires, quara tamelaus major artificis esset. q. Labyrinthum. λαβύρινθος, olim vocabat orationem autem quamplam vehementer impeditam, & inextricabilem.

Labyrinthæs, a. u. m. [Vng. Baralintos.] Catullus: Nec labyrinthæs è flexibus egredientem Teclī frustaretur inobservabilis et or.

Lacænæ, λακαινα, Fœminum est à Lacon, significans mulierem ex Laconia. Virg. 2. Aen. Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ Has evertit opes: Idem 2. Georg. - Virginibus bacchata Lacænis Taygeta.

Laccobrigæ, λακοβριγα, Oppidum Vaccæorum, in Hispania Tarraconensi. Ptolemæus lib. 2. cap. 6.

Lacoplutæ, λακωπλαυτη, Cognominati sunt Calliæ Atheniensis posteri: propterea quæ Callias repente ditatus esset thesau-ro in campis Marathonis subter terram invento. Nam Græci λακενος appellabant quos & syros dicimus: hoc est, loca subterranea, in quibus vinum, oleum, frumenta recondebant.

Lacedæmon, onis. [λακεδαιμον]. Ger. Ein farrassenliche Staa te Peloponnes gelegen/ seit Mixtra. Clarissima totius Peloponnesi urbs Lycurgi legibus optimè instituta, alio nomine Sparta dicta, Menelai olim regia. Dicta Lacedæmon à Lacedæmonie, Iovis & Taygetes filio. Virg. 7. Aen. At nō sic Phrygius penetrat Lacedæmona pastor. q. Hujus cives, Lacedæmonii dicuntur, & Lacones. Vegetius etiam Lacedæmonas appellat, lib. 3: Athenienses, inquit, & Lacedæmonas, & Macedonas rerum potitos.

Lachesis, [λαχεισ]. Germ. Eine auf den breyen Parcs oder Göttern des Lebens.] Vna parcarum, quam Latinè sortem interpretari possumus. Nam λαχεισ, est sortiri. Hanc autem idcirco vitæ humanæ præesse voluerunt, quod in ea sortem: hoc est, casum plurimum valere arbitrabantur.

Laciburgium. [Ger. Rößtöch im Herzogthum Mecklenburg.] Ptolemæus lib. 2. cap. 11, Germanizæ urbs in climate magis Septentrionali.

Lacinium, [λακινιον. Vulgo Cabo de la colonne en Calabria. Ger. Ein Bergesberg im hintersten Itatta/ so in das Meer hinaus geht/ und das Land von dem Adriatischen unterscheidet.] Promontorium in extremis Italie finibus inter Petiliam & Crotonem in mare excurrens, Ioniumq; dirimens ab Adriatico. Dictu Lacinium à Lacio quodam latrone, quem Hercules, quod boves suos abegisset, ibi traditur intermixisse, Iononiq; ibidem templum edificasse, quam etiam à nomine illius Laciniam cognominavit. Virgil. 3. Aen. Hinc sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti Cernitur: at collit se diva Lacinia contra.

Lacippo, Hispanizæ Bæticæ oppidum est in conventu Gaditano, teste Plin. lib. 3. cap. 1. Vulgo Fuengirola.

Lacmon, λακμων, Epiroticorum montium pars est, ex qua

Acas fluvius oritur, per Apolloniatarum agrum in Mare Adriaticum illabens. Autor Herodotus libro 9.

Laconiæ, n. i. c. [λακωνικη. Ger. Ein gewaltige Landeskraft in Peloponnes/ so vorzeitigen habent Etat gebaht hat.] Peloponnesi regio, inter Argivum agrum, & Messeniacum, secundū litus extensa: olim à numero centū civitatum Hecatompolis appellata: quarū omniū caput fuit Lacedæmon, quæ & Sparta, salutaribus olim Lycurgi legib. optimè instituta. Hinc proximus sinus Laconicus dicitur, inter Taenarum promontorium, & Maleam extensus. Vide Strabonem lib. 8. & Plin. lib. 4. cap. 5. Læcōn, onis, pen. genit. prod. λακων, Qui est ex Laconica regione. Stat. 6. Theb. Tandem inspiratio media de gente Laconiæ Proslit Alcidamas, q. Hujus fœminum est Lacæna. Virg. 2. Aen. Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacæna. Has evertit opes. Idem 4. Aen. - virginibus bacchata Lacænis Taygeta. q. Est item Lacon, canis nomen, apud Ovid. lib. 3. Metam. Prevalidusq; Lacon, & cursu fortis Aello.

Lacōnicus, pen. cor. Adject. λακωνικος, ut Ager Laconicus, & Laconici canes, apud Plin. lib. 10. cap. 63. q. Laconicas lunas, λακωνικας lunas, subaudiendū, causarisi, aut ejusmodi quirippiā. De promissis aut pastis incertis atq; infirmis dicebatur. Nam (ut ajunt) Lacones siquando paetum auxilium posseceretur, lunas causabantur: atq; hoc prætextu suffugiebant, quod (ut testatur Lucianus) legem tulisset Lycurgus, ne prælium inirent nisi plenilunio. In ceteris item negotiis auspiciadis lunæ ratios superstitiosius observabant: atq; hinc occasio proverbii. Lacrines, λακρινη, Lacedæmonius quidā fuit, ad Cyrū Ionibus bellum interente legatus missus, teste Herodot. lib. 1.

Lactucini, Cognominati sunt Romæ, pteres qdā ex Valeria familia, appellatione à lactuca deducta. Vide Plin. lib. 19. c. 4.

Lactyphagi. [Germ. Milchtræmmel.] Quidam Scythæ populi, qui & γαλακτοφagos dicuntur.

Lacydes, λακυδης Suidæ, Philosophus fuit Cyrenæus, primus novæ Academiz institutor. Hunc tradit Plinius tantopere ab ansere quodā fuisse adamatū, ut ei perpetuò comes adhuc serit, nusquam ab eo nō in publico, non in balneis, non noctu, nō interdiu digressus. q. Fuit præterea hoc nomine quidā ex Argivorum regibus, molli incessu, comaq; perpetuo unguentis delubita. Meminit ejus Plutarchus eo in opusculo, quo docet quo pacto utilitatem ab inimicis capere possumus.

Ladæs, [λαδης. Ger. Ein Läuffer des Alexandri, der also schnell soll gewesen seyn/ dʒ man seine füstritt im Sand nicht gespurt hat.] Alexandri Macedonis cursor fuisse traditur, tanta pedum velocitate, ut vestigia ejus in arena non apparerent. Quo nomine statuam meruit apud Argos in templo Veneris, quā παρρησιος cognominabat. Mart. lib. 2: Quid si per graciles vias Petauri Invitum jubeas subire I. adam.

Lade, Insula in ora Ioniaz, teste Plin. lib. 5. cap. 31, Stephanus λαδης Aeolidis insulam facit.

Ladepsi, & Tranepsi, λαδηψοι, Ε τρανεψοι, Populi Bithynorum, Stephan.

Ladesta, aut Ladestum, λαδησ ε λαδησ, Vna Lburnidum insularum. Gentile Ladestenus, Steph.

Ladisacites, λαδισακητης, Insula in Persico mari, Steph.

Ladon, λαδων, Fluvius Arcadiæ, juxta quem Poëta fabulantur Syringa nymphæ in fistulam fuisse mutatā. Ovid. li. 1. Metam. Donec arenosi placidum Ladonis ad amnem Venerat. q. Est & nomē canis Aethætonis apud Ovidium lib. 3. Metam. Et substricta gerens Sicyonius ilia Ladon: Quo tamen in loco in castigatoribus exemplaribus Lagon legitur, non Ladon.

Læana, Oppidum est Arabæ ad sinum illum rubri Maris, qui in Aegyptum vergit, qui ab oppidi hujus nomine Læanicus vocatur. Autor Plin. lib. 5. cap. 11.

Laërtæ, tes, λαετη sive (ut apud Strabonem & Stephanum legitur) Laërites, castellum est Ciliciæ in tumulo quodā situm, qui mamillæ speciem præbat. Autor Strabo lib. 14.

Laertes, λαειτη, Actis filius fuit, & pater Ulyssis, qui ab eo Laëtiades dicitur. Ovid. in Epist. Penelopes: Tres sumus imbellis numero, sinc viribus, uxori, Laëtesque senex, Telema-chusque puer.

Laërtius, a. u. m. ut Regna Laërtia, apud Virg. 3. Aen.

Laërtius Diogenes, Ex Laëte Ciliciæ castello, ortus putat, indeq; cognomentū assumpsiſſe. Creditur floruisse sub Antonino philosopho. Scriptis vitas philosophorum oratione soluta: easdēq; brevi carmine perstrinxit, qd̄ πανεγερη inscripsit. Læstrygonæ, pen. cor. [λαετρυγονη. Germ. Grässame rawe Böder so Forma zu ein Staa in Campanien bewohnet haben/ vnd Menschensleisch gessen haben.] Populi fuerunt immanissimi, Formas Campaniarum urbem incoleentes: quos Plin. lib. 7. tradit humana carne vicitas. Gell. lib. 15. cap. 21: Præstantissimos virtute, prudentia, viribus, Iovis filios poëta appellaverunt, ut Acacum, Minoa, & Sarpedona: ferocissimos, & immanes, & alienos ab omni humanitate, tanquæ ē mari genitos, Neptuni filios dixerunt, ut Cyclopas, & Cercyona & Læstrygonas.

Lagaria,

Lagaria, λαγαρία, Magnæ Græcæ oppidum, non procul à Thuriis, Epeis, & Phocæsum opus.

Ligariænus, a. um, ut vinum Lagaritanum, mite & dulce, & à medicis mirificè commendatum. [Pol. sl. orkis wino. Vng. Ides bor, lág bor.] Autor Strabo lib. 6.

Lagia, Vnum ex nominibus Deli insulæ apud Plin. lib. 4. cap. 2. **Laginia**, λαγίνια, Oppidum Catig: Gentile Laginæus, Laginætes. Est & λαγίνια. Vide HECATE SIA.

Lagus, λάγος, Pater fuit Ptolemæi successoris Alexandri, cui Philadelphus successit in regno. Lucan. lib. 10: Nobilitas varii ples clarissima Lagi, &c. Hinc Lagæus, a. um, Vide Ptolemæus.

Lagusa, λάγυσα, Insula est in mari Pamphylio, ex adverso Glau ci fluvii. Autor Plin. lib. 5. cap. 31. Strabo Lagusam enumerat inter insulas Cretæ vicinas, non procul ab Ilo insula.

Lagyges, Populi sunt Sarmatæ. Perottus.

Lagyra, λάγυρα, Vrbæst Tauricæ Cherronei, apud Ptol. li. 3. c. 6. **Lais**, idis. [λαῖς]. Ger. Eis reihe vñ weiterlante Mäh zu Corintho.]

Nomen proprium famosissimæ meretricis, quæ à scriptoribus Corinthia dicta est: quia Corinthi habitavit: ad quam propter insignem pulchritudinem potentissimi quicq; ex omni Græcia coveniebant, nec quispiam admittebatur, nisi qui dabant quod posceret. Vnde profectu creditur proverbium: Non cujusvis hominis esse, adire Corinthum. Tam carè enim Lais suas locabat noctes, ut vel ditissimi homines preti magnitudine deterreretur. Inter quos etiâ Demosthenes fuisse fertur, qui quū scorti tam nobilis fama accensus, aliquādo Corinthum navigasset, illaq; noctis unius operam decem millibus drachmarum indicasset, expavescitus preti immunitate, Græcæ respedit: οὐκ ἀτέμη μεγάλη δραχμὴ μεπιδίσσει. Non emo, inquit, decem millibus drachmarum pœnitentiam. Ovid. i. Amor. Multis Lais amata viris. Vide Gell. lib. 1. cap. 8.

Laius, Filius fuit Labdacis Regis Thebarum, pater Oedipi, qui Iocastam Cretontis Thebanam filiam uxore duxit: quam quū concepisse audisset, de futura prole oraculū consuluit: cui responsum est, eum nascitur manu peritum. Quapropter locastæ præcepit ut quicquid peperisset, necaret. Verum quum illa insigni forma puerū peperisset, maternaq; indulgentia affecta adducere nō posset, ut eum interficeret, neq; tamen educare auderet, ministro cui dā exponendū tradit: qui acceptum puerū in sylvam detulit, plantisq; perforatis, vimineq; trajecto ex arbore eum suspendit, futuri ratus, ut inedia moreretur. Verum quum Phorbas Polybii Corinthiorū Regis pastor illaciter faceret, auditio vagitu, cō accurrat, puerumq; servavit, quē & reginæ, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit: à qua, velut puer coelitus missus, filii loco est educatus, & à pedibus ex vulnere tumentibus Oedipus est appellatus. Grandior deinde natu, quū generis sui cognoscendi avidus Apollinē consuluisse, responsum accepit, se patrem in Phocide inventurū. Quò quum venisset, Laium in tumultu quodam inter cives suos, exterisq; exorto, interfecit, matremq; imprudens duxit uxorem. Statius 11. Thebaid. Ensem sceptriferi spolium lachrymabile Laii. Reliqua vide in dictione OEDIPVS.

Lalætanis, Hispaniæ Regio est in tractu Tarragonensi. Mart. li. 1. Aprica repeatet Tarraconis littora, Tuamque Lalætanum. **Lalætanus**, a. um, adject. ut vinum Lalætanum, magis copia, quam bonitate laudatum, teste Plin. lib. 14. cap. 6. Martial. lib. 9: Et Lalætanæ nigra lagena sapæ. Idem alibi: A' caupone tibi sex Lalætane peratur.

Lalassis, Fluvius est Isauræ, quæ Asie regio est, inter Ciciliam & Pamphyliam sita. Autor Plin. lib. 5. cap. 27.

Lalisanda, λαλίσανδα, Vrbs Isaurici, nunc dicitur Dalisanda, Stephanus.

Lambotus, Fluvius est Africæ apud Strab.

Lambrus, Fluvius in Cisalpina Gallia, quem Padus desert in mare Adriaticum, ut ait Plin. lib. 3. cap. 16 & 19. A' quo Lambriani dicti sunt ejus accolæ. Suet. in Cæs. Per Lambranos & Transpadanos duxit.

Lametini, λαμετῖνοι, Vrbs à Lamete fluvio juxta Crotonem est, Civis Lametinus, Stephanus.

Lamniæ, arum. [λαμνία] liliæ. λαμνία. Germ. Rahtmummel, bōse Rahtgespenst in Weyber gestalt. Pol. Çarownica.] Ab antiquis mulieres esse putabatur, sive verius dæmonū quædam phantasma, quæ formosarum mulierum specie assumpta, pueros pariter & juvenes blanditiis allæctos vorare credebantur. Hæ quū foris essent egregiæ oculatae, domi prorsus excutiebant. Horat. i. Carm. Neu pransæ Lamiae puerū vivum extrahat alvo. Apul. lib. 1. de Asin. At ille colore spurcissimi humoris percussus, quo me Lamiae illæ infecerant, aspernatur. Philostratus in Apollonio ait Lamias à quibusdā Larvas appellari, & Lemures, à nonnullis etiam Empusas, esseq; ad amorem & venem propensas, & carnes humanas, maximeq; formosorum esurienter appetere, ideoq; libidinis cupiditate allicere eos, ut postea devorent. Plura de his vide apud Cælium Rhodig. lib. 29. cap. 5. q; Lamiarū item nobilis Romæ familia fuit, à Lamo.

orta, Antiphatis patre, & Læstrygonum Rege, qui Formiis regnavit. Ex hac familia fuit Aelius ille Lamia, Senator Romanus, ad quem extat Carmen Horat. Carm. 3. Ode 17: Aeli vetusto nobilis ab Lamio (Quando & priores hinc Lamias ferunt Denominatos & nepotum Permemores genus omne fastos) Autore ab illo ducis originem. Qui Formiarū moenia dicuntur princeps, & invicem Maricæ Littoribus tenuisse Lyrim. q; Chrysostomus Dionia intima Africa feras quasdam esse scribit muliebri facie, quæ & ipsæ Lamiae dicuntur: ubetibus aut toto pectori adç specioso, ut nullo piætoris ingenio similes effigiæ queat, quibus retectis homines in fraudem alliant, caprosque devorent. q; Lamia item meretrix quædā insignis fuit, Demetrii Regis amica, cui blandientes Thebani, Veneris Lamiae delubrum consecrarent. q; Lamia item pisces est (unde & Lamiarum strygum nomen quod ut lamiae sint voracissimæ: à λαύριο, guttur) tanto oris rictu, tantæque voracitatis, ut & locatum hominem devorasse compertus sit. Itaque de hoc intelligunt qui Ionam deglutierit. Plin. lib. 9. cap. 24.

Lamira, Vrbs Lyciae & fluvius, Steph.

Lamirūs, λαμηρός, Herculis filius fuit, ex Iole Euryti Oechaliæ Regis filia.

Lampe, pes, λαμπτη, Oppidum est Arcadiæ ad Lampeum monatem. Plin. lib. 4. cap. 6.

Lampetiæ, λαμπτεῖν, Filia Solis ex Næera, soror Phætusæ & Lampethusæ, cum quibus patris sui armenta in Sicilia pascebatur, quo tempore Vlyses cō tempestate appulsus est. Vide in dictione PHÆTHUSA.

Lampedo, Mulier Lacedæmonia, rara felicitatis, ut quæ & Regis filia fuerit, & Regis uxor, & Regis mater. Plin. li. 7. ca. 41.

Lampeus, Mons est Arcadiæ, teste Plin. lib. 4. cap. 5.

Lampiæ, Fluvius est Arcadiæ, cujus meminat Statius libro 4. Thebaid. - cadensq; jugis Lampia nivosis.

Lampon, Panchates, Pelorus, Caphasus, nomina sunt equorum apud Silium. q; Fuit & Lampon, sacrificus vates, per asserem velut avem auguralem jurare solitus.

Lampsacum, pen. corr. Ciceroni & Plinio, Ptolemæo Lampsacus, λαμψάκης: Vulgo Lapsico. Nomē urbis in littore Helleponi, in ora Asiatica. Cic. 3. Verr. Oppidū in Helleponio est Lampsacum, in primis Asie provinciæ clarum & nobile: homines autem ipsi Lampsaci in omnes cives Romanos officiosi. Plin. lib. 5. cap. 32: Deinde Percote oppidum, & Lampsacum ante Pityusa dictum.

Lampsaciūs, a. um, λαμψάκης, λαμψάκης, denominativum. Martial. li. 10: Nam mea Lampsacio, lascivit pagina versu: ubi Lampsacum versum dixit, pro lascivo, quales Priapo dedicari solent, qui Lampsaci præcipue colebatur.

Lamus, Filius fuit Herculis ex Omphale regina Lydiæ, cui aovercam se facta esse adultera nobis, Vnde ego sum Lydo facta noverca Lamo. q; Alius fuit Lamus Neptuni filius, Læstrigonus Rex, à quo Aeliorū familia nomen accepit de qua paulo antè egimus in dictione Lamia. q; tē Lamus, equus generosus apud Silium: Tū Lamus & Sicoris, plies bellacis Illeæ.

Landavium. [Germ. Landaw.] Vrbs Palatini ducatus. **Landeshuta**, **Landsperga**, Landunum, Omnes in duca tu Bavaræ urbes.

Längtä, pen. prod. Fons est in Nemea sylva, postea Archemorus dictus, ab Hypsipylos alumno, quem cū illa, Argivis fontem hunc ostensura, in gramine reliquisset, serpens interemic. Statius lib. 4. Thebaid.

Hæ quoq; secreta nutrit langia sub umbra:
Nondum illi raptus dederat lacrymabile nomen
Archemorus.

Lanuviūm, Oppidum erat Latii in via Appia, à quo prospectus patebat maris, & Antii. Hujus oppidi frequens est meatio apud Ciceronem in Orat. pro Milone. Vulgo Indivina.

Lanuviūs, a. um, Quod est ex Lanuvio: ut Colci Lanuvini. Cic. Pæt. lib. 9: Honesti coeli Lanuvini, Cliternini, nō honesti.

Laocoön, λαοκών, Filius fuit Priami ex Hecuba, & Apollinis Thymbræi sacerdos, qui primus hastam in equum ligneum torisit: ob quod factum Virgil. lib. 2. Aen. ait, ipsum cum duobus filiis periisse:

Primus ibi ante omnes, magna comitante caterva,
Laocoön ardens summa decurrit ab areæ, &c.
Laodamantia, λαοδαμαντία, Insula in Libya. Fortassis autem à Laomedonte Trojano Laomedontia dicebatur. Gentile Laodamantides & Laodamantites, Steph.

Laodamas, λαοδαμάς, Halius & Clytonius, filii fuere Alcinoi regis & Aretes: ut scribit Homer. Odys. lib. 8.

Laodamia, λαοδαμία, Bellerophontis fuit filia ex Achemenæ conjugæ, cujus amore corruptus Jupiter cū ea concubuit, suscepti;

scipitq; Sarpedonem, qui postea Lyciæ rex factus est. Verum quum Bellerophones rerū successu elatus, in cœlum evolare conaretur, Iupiter hominis temeritatem & grē ferens, & strū illi immisit, quo exagitatus equus, se solum excusit. Diana quoq; Laodamia infensa, suis eam telis cōfixit. Hom. 6 Iliad. q; Altera fuit Laodamia Acasti & Laodotheæ filia, quæ tanto amore Proteuslaumi virum suum adamavat, ut quū ab Hectore occisum cognovisset, superstes ei esse noluerat. Priusquam tamen interiret in solarium mortoris optaverat ut mortui umbras videret: qua visa in illius amplexibus expiravit. Ovid. Epist. 10: Mittit & optat amans, quod mittitur ire salutem, Aemonis Aemonio Laodamia viro.

Lāōdīcē, [λαοδίκη], Priami fuit filia & Hecubæ, quæ Helicaoni Antenoris regis Thraciæ filio nupsit. q; Alia fuit Agaménonis filia, quā pater cū Chrysothemis, & Iphigenia, seu Iphianassa, Achilli obtulit, ut ex his quām vellet, uxorem eligeret.

Lāōdīcēa, [λαοδίκεα]. Germ. Ein weiblicher Name. Staat in Asie am fñstevy gelegen.] Vrbs celeberrima in Asia, Lyco fluminis imposita: primò Diopolis appellata, dein Rhoas, & postremò Laodicea. Hæc urbs præ ceteris Asiae urbibus multis clarissimis civibus est nobilitata. Ex quibus fuit Hiero, qui hereditatem populo divisit supra duo millia talentorum, & multis donis civitatē exornavit. Postea Zeno orator, & Polemo ejus filius, qui ob res fortiter gestas prius ab Antonio, postea ab Augusto ad regiæ dignitatis fastigium elevatus est.

Lāōdōcūs, [λαοδίκος], teste Homero lib. Iliados 4: Antenoris Trojani filius, in cuius formam transfigurata Pallas, intulit se in acies Trojanorum, ut Pandarū invente posset, quo ei suaderet ut sagitta Menelaum confoderet.

Lāōmedon, pen. corr. [λαομέδων]. Germ. Eine auf den ersten Künigen zu Troja/unter welchen die Stadt mit Kindmäueren ist umbgebener worden] Rex fuit Trojæ, Ilii filius, qui cūm de edificandis Trojæ mœnibus cogitaret, Apollini & Neptuni id negotiū dedit, pacem mercedē, quā mox extructis mœnibus se soluturū jurejurando affirmavit. Verum perfecto opere Laomedon perjurus pacem negavit: Propter quod dñi irati, Neptunus aquam, Apollo pestem urbi immisit. Duplici igitur calamitate affectus Laomedon, de remedium oraculum consuluit: responsum est, nō aliter deos placari posse, quām si singulis annis virgo Trojana ceto dilaceranda exponeretur. Institutum itaq; est virginem quotannis exponi, eamq; sorte eligi. Sed quum tandem fors in Hesionem (quām tamen alii solam ab Apolline & Neptuno expostularam tradunt) Laomedontis filiam cecidisset, & jam scopulo alligata monstria expetaret, Hercules fortè illac trāiens, liberaturū se filiā Laomedonti pollicitus est, si equos divino semine procreatos, quos habere eum constabat in præmium sibi traderet. Hunc igitur in modum pænitentia facta, Hercules interfecit bellua, virginē liberavit. Sed quum Laomedon promisisti nō staret, indignatus Hercules collecto undequaq; exercitu, illum expugnavit, Laomedontem occidit, Hesionem Telamonii uxorem dedit, quod primus murum concendisset. Priamum ejus filium captivum abduxit, qui postea auro à vicinis redemptus fuit, indeq; dñs r̄s πτερά: hoc est, à redimendo nomen obtinuit.

Lāōmedōntiādē, patronymicū, [λαομέδοντιάδη], Virg. li. 8. Aen. Laomedontiādē Priamū Salamina petente. Vbi additur a, ut in multis aliis, ut cōmodius ingrediatur carmē heroicū, sicut Anchisiades, Thelamonides. Aliquādo subtrahit syllaba, ut Athemides, pro Athemonides, Deucalides, & Deucalionides. Lāōmedōntiādē, pen. prod. [λαομέδοντιάδη], adjectivum deductū à Laomedonte Trojano iū rege. Virg. 4. Aen. -neendum Laomedonte sentis perjuria gentis?

Laonome, [λαονόμη], Galliarum ex Odædoco filiam peperit, Qui Locrorum urbi nomen dedit, Steph.

Laperisæ, [λαπερίσαι], Dicti sunt Castor & Pollux Iovis filii, ab eo quod Lān agri Laconici urbem expugnaverint.

Lapethos, [λαπεθός], Cypri insulæ oppidum est, portum habēs & navalia. Meminit eus Plin. lib. 5 cap. 31.

Lāpithæ, pen. cor. [λαπίθαι], Ger. Bölder in Thessalia so πινδοῦ ἦν οὐθῆν διέγειν Berg bewohnet haben.] Populi fuerū Thessaliæ, Pindū & Oithyn mōtes incolentes, Pinthoi olim imperio pātētes. Hi primi omniū frēnos & strata cquo: ū credunt invenisse. Virg. 3. Georg. Frēna Pelethonii Lapithæ, gyrosq; dedēre. Et li. 2. Geor. Et magno Hy ḡn Lapithæ cratera minantē.

Lar, ris, Vide LARA.

Lārā, sive Larunda, Nympha fuit quæ Junoni furtæ Iovis cum luturna patefecit. Hanc Mercurius compressit, & inde geminos sustulit, qui à matre Lares appellati sunt. q; Sunt qui credant Lares, [λαρυγεῖ], geniosq; eosdem esse, existimantes uniuicq; duos Lares esse: alterū bonū, alterum malū. [Ger. Die Lāren] Geyser ein guter ḡn ein bōser / welche die Herde meynet dī sie mit uns geboren wurdē.] Colebantur domi, focusq; illis sacer erat. Vnde vulgus focus, foculare appellat, quasi laris focus. His putati sunt dñi domestici, ipsi sacerdoti, quod ad urbis commoda

vigilare dicuntur inter compita. Ovid. in Fast. Lucifer subeunte Larēs delubra tulerunt. q; A' nonnullis dñi agrorū vocati sunt. Tibullus: Vos quoq; felices quondam nunc pauperis agri Custodes fertis munera vestra Lares. Quoniam autē Lares, sive Penates, etiam privatorū domibus p̄cessere credebaat (Plaut in Aulul. Ego Lar sum familiaris ex hac familia, Vnde exēunt me aspexit) factū est, ut utrumq; verbū pro ipisis domibus usurpetur, iōth. Salust. in Cat. Illos binas aut amplius domos cōtinuare, nobis familiarē nusquam ullū esse? Mart. li. 1: O' mihi curarū pretium nō vile mearū Flacce Antenorei spes & alumne laris! Horat. Serm. lib. 1. Sat. 2: Qui patriū Numē donat fundūq; laremq;. q; Pro parte interiorē domus, Ovid. 1. Fast. Omanis habet geminas hinc atq; hinc janua frontes: E' quibus hēc populū spectat, at illa larē. q; Quandoq; pro igne. Col. lib. 1. cap. 1: Confuscatq; rusticos circa larē domini, fociūq; familiarē semper epulati. q; Ab ipso lare, & φ' iōth. iōth. ζεψ: Id est, A' Late incipe: hoc est, à domesticis ac familiarib. initium sumito. Rectē dicetur in magistratus & alienē vitę cēsores: quorū officium est, ut in primis suos, suorumq; vitam corrigan. Nam iōth. Grexi vocāt, quem nos Larem ac Vestam vocamus. Aristoph. q; Lari sacrificant, iōth. θύσαν. In teraces proverbiū, qui de suis nemini quicquam impartiunt: aut in convivas edaces, qui nihil de appositis epulis mittunt amicis, neq; quicquam faciunt reliquum. Nam antiquis religiosum erat ex iis quæ Laris immolabantur, aliquid foras effere.

Lārāndā, [λαράνδα], Civitas Lycanis, in præfectura Antiochena, nō procul à Derba. Vide Ptol. lib. 5. cap. 6, & Strab. lib. 12.

Lārentiā, [German. Die Götter Flora.] Nobilissima meretrix fuit, quæ populum Romanū hæredem fecit, & postea pro dea habita, Flora appellata est: cuius sacra Floralia dicuntur. Vide suprà in dictione FLORA.

Lares, num, Vide LARA.

Lārinā, pen. prod. Virgo quædam Italica, una ex Camillæ cōmitatu, quæ Turno adversus Aeneam suppicias tulit. Virg. 2. Aen. At circum lecte comites, Larinaq; virgo, Tullaq; & æratam quantiā Tarpeia securim, Italides, quas ipsa decus sibi dī Camilla Delegit, pacisq; bonas, bellisq; ministras.

Larine, [λαρίνη], Fons est Attic., sicut Callirrhoe. Plin. li. 4. ca. 7.

Larissæ, Vrbs est Atelei, Herodotus. Larissæ, [λαρίσσα], Nomē est multarum civitatum. Vna in Thessalia, à qua Achilles Larissæ dictus est. Alia pensiliis in Creta, à nonnullis Pelasgia dicta (Stephanus Gortynam Cretę urbem olim Larissam dictam scribit.) Alia in Peloponneso, arx Argivorum. Alia in agro Attico. q; Apud Tralles etiam Aīsæ urbs est Larissa, ut Strabo scribit: à qua Larissæ lupiter, Ζεψ λαρισται. Ελαρισται, est dictus. q; Larissa quoque in Italia, quam (ut Diiodorus lib. 1. scribit) Pelasgi cōdidere. Cæs. 3. bell. Civil. Universi simul Larissam versus se recipere coepérunt.

Larissū, Lacus est totius Italicæ amplissimus. [Vulg. Lago de coomo. Ger. Der Chuner See.] Vnde & à Virg. Maximus vocatur: quem & à Como vicino oppido nonnulli appellant Comensem. Per hunc lacum mediis fluit Abdna amnis, aquasq; ejus reddit suaviores: deinde per oppositam lacus partem erumpens, in Padum non longè à Cremona influit. Dictus Larissus fulicarum multitudine. A' Græcis enim λαρίσσα vocatur fulica, quæ est avis nigra & multum in aquis degens. q; Fuit & Larissi filius Lydi, filii Herculis.

Larissū, a, um, Catullus: Veronam veniat novi relinquens Camī mœnia, Lariumq; litus.

Laridū, populi fuerū in Scy: hia Asig, ut li. 4 scribit Herodot.

Larea, Vrbs in Epiro hodie, olim Ambracha.

Läründā, Nympha fuit Larium mater, quam alii Laram vocant, à qua Lares dicti. Vide LARA.

Larymna, Oppidū in ora Locrorū Epicnemidiorum, ad Bozdrū amnē, nō procul à Thronio oppido, teste Plin. li. 4. cap. 7.

Lasia, [λασία], Vulg. Andro, Insula est decem tantum passuum milibus distans à Geresto Eubœa, quæ nomine Andros dicitur Autor Plin. lib. 4. cap. 12. q; Est & altera ejusdē nominis insula non procul à sinu Trezenio, Plin. loco jam citato.

Lasthenia, Nomen est mulieris Mantinea, quæ adeò cupida fuit discendæ philosophiæ, ut assumpto virili habitu, Platonis auditiorum frequentaret. Laertius.

Lasus, [λασ], Primus de musica scriptis, & dithyramborū certamen protulit primus: vixiq; temporibus Darii Persarum regis. Suidas.

Lätērānūs, [Germ. Ein Edler Bürgermeister in Rom/welcher Nero etiōdet hat.] Nomen proprium nobilissimi civis Romani, qui quum Consul designatus esset, iussu Neronis est interficius. Iuv. Satyr. 10: -egregias Lateranorum obsidet ædes Totā cohors. Extat ad hunc diem Romæ Basilica Lateranensis D. Ioanni sacra, omniū, quæ in urbe visuntur, magnificentissima. Hieronymus ad Marc. Quis credit mulierem nobilem & potentem in domo Laterani Consulis designati, &c.

Latinē, Latinus, Vide LATIVM.

Lætin.

Lātīnī. [Germ. Die Brüder in Italien vnb Rom/vnb des Tybers ausgäng] Italiz populi dicebantur, qui cum tractum incolebant, qui est inter ostia Tyberis & Circeios: quam Italiz partem Latium antiquum appellabant. Hi ante Aeneas in Italianum adventum Aborigines dicti sunt: postea verò Trojanis permisi, uno nomine dicti sunt Latini, sive à Latio regione illa quam incolebant, sive à Latino rege, cuius filiam Laviniam Aeneas duxerat uxorem.

Lātīnūs, si, substantivum, λατῖνος. Nomen Regis Aboriginū, Fauni & Maricæ nymphæ filii, cuius filiam Laviniam Aeneas accepit uxorem. De hoc Virg. lib. 7. Aen. - Rex arva Latinus, & urbes iam senior longa placidas in pace regebat.

Lātīnum, tii. [Vulg. Compagna di Roma. Germ. Die Landschäfte vnb Rom in Italien.] Ea pars Italiz est, teste Plin. libro 3. cap. 5., quæ est inter ostia Tyberis & Circeios, millia passuum quinquaginta in longitudine non excedens: quod postea prolatis imperii finibus, antiquum Latium est appellatum. Postea verò, teste Servio, Latii nomine dictum est, quicquid est inter Tyberim & Vulturnum amnes. Totusq; ille tractus dividitur in Latium citerius, & Latium ulterius. Citerius Latium à Tyberis ripa Fundos usq; protenditur: ulterius à Fundis usq; ad Vulturnum amnem. ¶ Dictum autem Latium putatur, quod illic latuerit Saturnus, dum Iovem fugeret. Ovid. lib. 1. Fast. Dicit quoq; est Latium terra latente Deo. Virg. 8. Aen. - Latiumq; vocari Maluit, his quoniā latuissit tutus in oris. Contrà Varro Latium à Latino rege dictum asserit.

Lātīnūs, a, um. [Vng. Deák.] Quod ex Latio est, Latinus. Column. in Præfat. lib. 1: An Latiz musæ nō solos adytis suis Acciūm & Virgilium receperè, sed eorū & proximus, & procul à secūdis sacras cōcessere sedes? Agri Latii, Ovid. 3. Fastor. Gens Latia, Ovid. 4. Fastor Lingua Latia, Ovid. 2. de Ponto eleg. 3. Lātīnūs, le, Quod ex Latio est: ut Iupiter Latialis dictus est, quod in Latio coleretur. Virgil. Et residens celsa Latialis Iuppiter Alba. Cic. pro Milone: Latialis sermo, qui & Romanus, & Latinus. Plin. lib. 3. cap. 1: Ex his digna memoratu, aut Latiali sermone dictu facilia. Macrob. lib. 1. cap. 1: Doctrinæ Latiali haud insciūm.

Lātīnūs, a, um, λατῖνος, nomē deductum à Latio: Latius, quod est ex Latio. Virg. 1. Aen. - genus unde Latinum. Inde Latinū sermonem dicimus cum quo utebantur in Latio. Carmē Latinum. Horat. 1. Carm. Ode 32. ¶ Latinæ consuetudini tradere: id est, in Latinum sermonem convertere. Column. in Præfat. libri 12: Hęc in Oeconomico Xenophonis: & deinde Cicero, qui cum Latinæ consuetudini tradidit. Vertere in Latinum: hoc est, in Latinam linguam. Quintil. lib. 10. cap. 5: Vertere Græca in Latinum, veteres nostri oratores optimum judicabant. Cic. 1. de Finib. Ita sentio & sèpè disserui, Latinam linguam non modò non inopem, ut vulgò putarent: sed locupletiorem etiam esse quam Græcam.

Lātīnæ, latinarum. [German. Bästtag an welchen die Latiner dem Iovi führ̄t: wofürhten opfertent.] Feriæ erant conceptivæ, singulis annis à magistratibus concipi solita, quibus pro communi totius Latii salute Iovi Latiali in monte Albano sacra siebant à præfecto urbis Latinarum feriarum causa creato: populisq; Latinis carnes dividebantur ex præscripto vetusti foederis inter Romanos & Latinos i&i, Sp. Caſſio, & Posthumo Comino COSS. Cujus foederis leges ne ulla unquam tempore intercidereunt, Romæ in ænea columna fuerunt incisæ. Cic. pro Plancio: Quibus in municipiis vix jam qui carnem Latinis petant inveniuntur.

Lātīnæ feriæ dicebantur, quum ex populis Latinis viri simul & mulieres in montem Albanum hostias adducebāt: & quadrigiano sacrificio facto, accepta carne, in suam quisq; civitatem digressi, reverebant, ea dicta visceratio: quoniam ex hostiis carnes in partes cæſæ distribueretur. Viscerationem móx & Cæſar populo dedit, ut apud Suetonium legimus: Ferias antē Latinas, maximo Romanorum, Latinorumq; magistratum convenit, consules procurabant, cùm interea cum populo agere non liceret: ob eam causam Latinæ aliquando à consulibus instaurarentur, cùm tribunis plebis obsistere vellet, populares leges, & reipublicæ pernicioſas, ferre cupientibus. Itaq; ad Quintum Fratrem lib. 11: Consul, inquit, Lentulus dies comitiales exercit omnes: nam etiā Latinæ instaurantur: nec tamē debeat supplicationes. Sic legib; pernicioſissimis obsistit, maximè Catonis. ¶ Instaurabant Latinas etiā Pontifices, ut Liv. lib. 32 tradidit. Id autē siebat, quasi jam faciendis iis aut prætermissum aliquid esset, aut, quod nō oportet, cōmissum. Primus eas in unum diem Tarquinius Superbus instituit: secundus dies additus, pulsis regibus: tertius post secessionem in Aventinum: quartus, plebe & patribus à dictatore Camillo in concordiam reductis. In eo meam fluctuare sententiam fateor, conceptivæne an stativæ feriæ fuerint Latinæ, si Varro nem & Macrobiū sequamur, antiquatis utrūque peritissimum, conceptivæ erant, non stativæ, concipiebā-

turq; in dies vel certos, vel incertos. Livius tamen stativas indicat fuisse, cùm ait lib. XXV. Romæ consules, prætoresq; usq; ante diem quintū Calend. Maii, Latinæ tenauerunt, eo die perpetrato sacro in monte, in suas quisq; provicias profiscuntur. Non enim simile veri est, cōfules, cùm viator Annibal vastaret Italianam, consultò in v. Cal. Maii, qui dies à primo iniū magistratus die: hoc est, ab idibus Martii, XLII. dierum spatio distat, Latinas distulisse, ut ipsi sibi diutinæ in urbe mansionis necessitatē imponerent: cùm ire in provincias neque consulibus, neq; prætoribus liceret, nisi Latinarum facto perpetrato. Aut igitur eas è stativis in ordinem concepivarum postea transisse credendum est: aut latenter causam alii perscrutentur: Ex Pauli Manutii commentariis in Epist. ad Attic. & ad Quint. Fratrem.

Lātīnæ, adverb. More Latinorum, lingua Latina. [λατίνη Gal. En Latin, à la maniere des Latins. Ital. Latinamente. German Latīnisch. Hisp. Latinamente, en Latin. Pol. Pol'szynie. Vn. Deák. Ang. in Latin, after the fashion of the latines.] Cic. 6. Ver. Latinæ me scito, nō accusatoriè loqui. Idem 2. Philipp. Quem gladiatorem non ita appellavit, ut interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet: sed ut appellantii qui planè & Latinè loquuntur: hoc est, propriè & apertè. Latinæ scire, est Latinè scire loqui. Liv. 1. ab Vrb. Terror ad hostes transiit. Etenim audiverant clara voce dictum, & magna pars Fidenatum, ut qui coloni, additi Romanis essent, Latinæ sciebant. Cicer. pro Cecina: Quid enim facilius est, quam probari iis qui Latinè sciant, in uno servulo familiarē nomen non valere?

Lātīnītatis, atis. Locutio ipsa Latina, sive sermo Latinus. [Gal. Language Latin. Ital. Favella latina. German. Die lateinische sprach. Hisp. Habla latina. Polon. L'acinska mowa. Vngar. Deákág, deákul valóskollás. Ang. The latine language.] Cic. ad Att. lib. 7: Secutusq; sum, non dico Cæcilium, manè ut ex portu in Piræum (malus enim autor Latinitatis est) sed Terentium, cuius fabellæ propter elegantiam sermonis putabantur à C. Lælio scribi. ¶ Latinitas præterea pro jure latii, ut civitas ius urbis. Sueton. in August. cap. 47: Vibrium quasdam Latinitatem vel civitate donavit.

Lātīnītēs, & hoc Latinense, Latinus, Latius. [Vng. Deák.] Cic. de Arusp. responsis: Quod in Agro Latinensi auditus est strepitus cum fremitu. ¶ Significare etiam potest cum qui aliibi ortus, in Latio cum Latinis versatur, ut suprà dictum est in dictione Hispanus.

Latmīus mons, λατμίος ὄρος, mons Ioniæ, notus fabula Endymionis, quem quum Luna adamaret, in Latmio monte ab ea sopitum feruat, ut unum ab eo osculum auferret: unde & ipse Endymion Latmius dictus est. Ovid. lib. 3. de Arte: Latmius Endymion noa est tibi Luna ruboris?

Latōis idis, secunda syllaba producta, λατωΐς, patronymicum est fœmininum à Græco nomine λατή deductum, quo nomine illi Diana matrem appellant, quam & nos Latona. Latois itaq; à poëtis accipitur pro Diana Latonæ filia, quam & Latinæ Græcorū imitatione Latoniam appellant. Ovid. 7. Metam. Ind. Calaureæ Latoidos aspicit arva.

Latōnă, pen. prod. [λατνη. Ger. Die Mutter Apollinis vnd Diane.] Filia Cœi Titanis, à Iove amata & oppressa est, ex quo geminam concepit prolem, Apollinē & Dianam. Quod luno adè grādū tuit, ut immisso contra illam Pythonem serpente, per totum terrarum orbem pellicem persecuta sit, donec errando ad sororem Asterien in insulam Ortygiā pervenit, à qua suscepit: qui adulitus, mos Pythonem interfecit, & petentibus cœpit dare responsa. Porò hæc insula, quum antea Ortigia vocaretur, postea Delos vocari cœpit, quod quum ante aquis mersa fuisset, subiordō Iovis iussu extiterit. Nam dñi Græci dicunt, quod nos ostendere, seu manifestare.

Lātōnē, λατνη, dicta est Diana à matre Latona, quemadmodum Apollo ipse Latonius, λατνη. Virgil. 9. Aen. Tu dea, tu præsens nostro succurre labori, Astrorum dēcus, & nemorū Latonia custos. Hinc Delos, ut ait Servius, dicta est Latonia, quod in ea Latonæ enixa sit Dianam & Apollinem.

Lātreūs, Vnus ex Centauris, λατνης. Ovid. 12. Metam. Quem dederat letho membris & corpore Latreus Maximus.

Latymnūs, λατνης, Mons Crotonis, vel ut alii, Laconia, ut sribit Scholiastes Theocriti.

Lauce, Insula in Ponto Borysthenis ostio objecta: dicta Achillea: quoniam Achilles ibi situs sit.

Laverna. [Ger. Die Diebstadt bei dem Römern.] Deæ cuiusdam nomen fuit apud Romanos, in cuius tutela fures esse putabantur, qui ab ea Laverniores dicti sunt. ¶ Hinc Lavernalis porta Romæ dicta est, ab æde Lavernæ propinquā. Hæc feret ex Festo.

Lāvinia, λαβνη. Germ. Die Tochter des Könige Latini, da Haufffrau Aenea.] Filia fuit Latinæ Regis & Amata, quæ pri-

mum Turno, deinde Aeneas desponsata est: cuius occasione orto inter hos duos bello, multi utrinque occubuerunt. Tandem devicto Turno, Aeneas nupsit: quo mortuo ipsa privigni insolentia timens, in sylvas praegnans profugit, & apud Tyrrheum pastorem divertit, ibique pergit filium, quem lulum Sylvium Posthumum appellavit, eo quod post patris funus in sylvis natus esset. Hanc tamen postea Ascanius in regnum revocavit, quem ipse secessisset Albam longam, urbem a se conditam: Lavinio neverce reliquo, quod illa moriens lulo Sylvio Posthumo filio suo reliquit. Virgil. Aeneid. libr. 12: & victimum tendere palmas Ausonii videre: tua est Lavinia conjux, &c.

Lavinium, [λανίον Stephano: λανίον Straboni. Germ. Ein Stad in der Latine Landeschaft so Aeneas gebauet hat.] Vrbs fuit in Latio, ab Aenea condita, & a nomine Laviniae uxoris ita appellata. Cujus rei testis est Liv. 1. ab Vrb: Aenea (inquietus) apud Latinum fuisse in hospitio tradunt. Ibi Latinam apud Penates deos domesticum publico adjunxit se fœdus, filia Aeneas in matrimonium data. Ea res utiq; Trojanis speciem affimat tandem stabili, certaq; fede finiendi erroris. Oppidum condunt, Aeneas ab nomine uxoris Lavinium appellat.

Lauræa Tullius, Ciceronis libertus fuit, cuius extat nobile de aquis Ciceronianis epigramma apud Plin. lib. 31. Laurætia, [Germ. Eines Hirtin Wrb so Romulum und Remum gesaget und auferrogen hat / welche dieweil sie ein offne Mds war/ te sie Wdissig genannt worden.] Vxor Faustuli fuit, pastoris Amulii, quæ Romulum & Remum expositos nutritivit: & quoniam se omnibus prostituebat, lupa dicta est: & hinc locus datus est fabulæ, Romulum & Remum à lupa esse nutritos. Hanc aliqui Larentiam vocant: festaque in honorem ejus instituta, Larentinalia.

Laurætall' ȏ, λαυρέτην, Feræ erant in honorem Accæ Laurentiae institutæ, quæ nutrix fuit Romuli & Remi: cui sacerdotes in velabro sacrificabant, teste Varrone lib. 5. de ling. Latin. Laurentalia (inquit Festus) Laurentiae conjugis Faustuli, & nutricis Romuli & Remi festa.

Laurens, tis. Modò gentile nomen est, λαυρεντής. Virg. 12. Aeneid. Ipsi Laurentes mutati, ipsiq; Latini. Idem 1. Aen. Laurentus regia Pici. Modò denominativum omnis generis. Virg. 12. Aeneid. Te quoq; Lauretes viderunt Acole campi Oppetere. Idem alibi: Ignarum Laurens habet ora Mimanta. Idem lib. 7: postquam Laurentia vistor, Geryone extincto, Trynthius attigit arva.

Laurentum, Civitas Latii, non procul à Lavinio: ita dicta à sylva laurea, qua excisa adificata est. Vel (ut inquit Priscianus) à lauro ibi primum inventa, dum Picus eam conderet. Hinc Laurentes populi dicti sunt.

Laureolus, Poëtis traditur fuisse latro sceleratissimus, eo quæ nomine in crucem sublatus, & à feris devoratus. Quæ fabula aliquoties Romæ in spectaculis representata est. Iuven. Laureolum velox etiam bene Lentulus egit, Iudice me, vera dignus cruce. De Domitiano quoque memoræ proditum est, hanc fabulam representaturum nocentissimum quendam, ultimo supplicio damnatum, in crucem erigi iussisse, & immisso ursa dilacerari: atq; ita rei veræ, non fictæ, spectaculum populo exhibuisse. Martialis in Amphitheatro Cæsaris: Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus Assiduum nudo pectori pavit avem: Nuda Calydonio sic pectora præbuit urso Nō falsa pendens in cruce Laureolus.

Lauri öñ, λαύρας, Locus in Atticæ montanis, mare spectans, argento dinis nobilitatis: cuius meminit Thucyd. bellum Peloponnesiaci lib. 2. & 6.

Laurolavinium, λαυρολαβῖνος, Vrbs Latii proxima Laurento.

Laus, La, dictio dissyllaba, λαος, Fluvii nomen est in finibus Italæ, agrum Brutium à Lucanis dirimens: cuius meminit Strabo lib. 6. & Ptolemæus lib. 3. cap. 1. q; Est & alter ejusdem nominis fluvius in ea parte Macedoniae, quæ Adriatico mari proxima est, per Apolloniatarum agrum in mare sese exonerans: idem (opinor) cum eo quem Plin. Acanthæ appellat. Vide Ptolem. lib. 3. cap. 13.

Laufannæ, Allobrogum Vrbs, ad lacum Lemanum sita. Vulgo losannen.

Lausus, Filius fuit Numitoris, & frater Iliæ Sylvie, quæ Amulius patruus fugato parte occidit. Ovid. 3. Fastor. q; Alius fuit Mezentii filius, quem Aeneas interfecit, quum parentem vulneratum defendere. Virg. lib. 11. Aeneid.

In gemuit chari graviter genitoris amore,

Vt vidit, Lausus, lacrymæq; per ora volutæ.

Lautulæ, arum. Locus fuit in urbe Romana, non procul à lano gemino: à lavando dictus, quod aquas calidas haberet. Autor Varro lib. 4. de lingua Latina.

Laüs, Pompeja, Italæ Transpadanæ oppidum, à Boëus conditum, teste Plin. lib. 3. cap. 17. Vulgo Leda.

Lazī, λαζί Stephano, Populi sunt Themiscyræ regionis, ad Pontum Euxinum. Vide Plin. lib. 6. cap. 5.

Læa ante E.

Lea, insula supra Cretam, una Sporadum: cuius meminit Plin. lib. 4. capite 12. q; Item oppidum Syenitarum, qui sunt populi in ea Africæ parte, quæ suum Arabicum spectat. Vide Plin. lib. 6. cap. 29.

Lænæ, scortum Athenis non ignobile, ob lyra cantum Hammodio, & Aristogiton familiare. Hanc memoræ proditum est, ad necem usq; ad tyrannis excruciatam: nullis tamen tormentis adduci potuisse ut tyrannicidarum consilia patefasset. Quamobrem Athenies & honorē habere ei volentes, nec tamen scortum celebrare, animal nōminis ejus fecerūt: atque ut intelligeretur causa honoris, in opere linguam addi ab artifice vetuerunt. Autor Plin. lib. 34. cap. 8.

Lændér, [λιανδρός. Germ. Ein freudiger Jägerling zu Abendes in Asia so seinem buien zu lieb vber das eng Meer schwimmt.] Iuvenis nomen ex Abydo Afia oppido, in litore Hellesponti sito, qui quum Erus puellæ amore captus esset, quæ in oppositi litoris oppido Sesto habitabat, noctu ad eam transhabebat. Quod ubi aliquoties non infeliciter cessisset, jam audacior factus, quum mari tumido, & impacato se commisisset, vi veterum, fluctuumq; victimæ, in Hellesponto submersus est. Fabulam hanc elegatissimo carmine apud Græcos prosecutus est Musæus: à quo Ovidius mutuatus est argumentum epistolarum Erus ad Leandrum, & Leandri ad Ero.

Lærchüs, λαρχός, Athamantis & Inus filius, quem pater furore correptus occidit. Quod quum vidisset Ino, arrepto Melicerto altero filio, in mare se precipitat: atq; illa quidem indeam maris mutata est, quam Græci λαρνάς, Latini Matutā vocant: Melicertes autem in Deum marinum, quem Græci παλαιόμων, Latini Portunum vocant. Ovid. lib. 6. Fast. Tuq; candidis patria parve Learche manu.

Lebadia, live Lebadæa, pen. prod. λεβαδεα, Vrbs Boeotia est non procul à Chæronea, & Orchomeno, nullam omnino gigantes talpam. Plin. lib. 8. cap. 58: In Boeotia Lebadia illata, soolum ipsum fugiunt, quæ juxta in Orchomeno tota subruunt arva, talpæ quarum è pellibus cubicularia vidimus stragula, ad eò ne religio quidem à portentis submovet delicias.

Læbedüs, pen. corr. λεβδός Suidæ, Ioniz civitas est, à Colophone centrum viginti stadia distans. Hic scenicorum histriorum collegiū fuit, qui in honorem Liberi patris ludicra certamina quotannis edebant. Horat. lib. 1. Epist. Scis Lebedus, quām sit Gabius desertor.

Læbinthus, λεβίνθος, Insula est una sporadum, non procul à Pathmo, teste Strabone lib. 10.

Læchæum, λεχαιος, Portus est Corinthi ad sinum Crissum siue Corinthiacum, qui Isthmum Peloponnesi ad Occidentem alluit. Nam alterum, qui sinu Saronico ab Oriente abluit, Schænuntēm appellant. Papinius: Curva Palæmonio secluditur unda Lechæo.

Læctum, λεκτόν, Homero, vulgo Scorpiata, Asis promontoriū est, ad Idam montem pertinens, Troademq; disternans ab Aeolide. Autores Plin. lib. 5. cap. 30. Strab. lib. 13.

Leda, [λέδα. Germ. Ein Haussfrau Tyndari des Laconischen Königs / welche Jupiter in der gestalt eines Schwanen beschlafen hat.] Tyndari Laconia regis uxor fuit, quam quum Jupiter adamaret, transformatus in cygnum, cum ea concubuit. Ex quo congressu Leda duo peperit ova: ex quorum altero natu sunt Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytemnestra. Ovidius in Epist. Helenes ad Paridem: Dat mibi Leda Iovem cygnos decepta parentem.

Lægerdæ, λεγέδα, Vrbs est Armeniæ majoris, in Enterena regione, non longè ab Euphrate fluvio. Ptolemæus libto 5. capite 13.

Leitus, λειτός, Vrbs ex quinq; Boeotorum ducibus qui ad Trojam profecti sunt, teste Homero lib. 2. Iliad.

Lelantus, fluvius est Eubœæ insulæ, apud Plin. lib. 4. cap. 12.

Lælegæs, pen. corr. λειλέας, Asis populi fuerunt, origine Græci: ita dicti quasi λελεγδος, eo quod diversis è locis collecti essent. Hi primùm insulas tenerunt: indeque in continentem transgressi, partim in Myisia ad Adramittenum sinum conserderunt: ubi & Homerius maiorem Lelegum partem videtur collocare: partim in eo Ionia tractu, qui Caria est proximus: unde etiam Plinius tradit Miletum Ionie totius caput Lelegida olim fuisse appellatum Ovid. lib. 9. Metam. Caras, & armiferos Lelegas, Liciamq; pererrat. Lelegum originem non nulli ad Thessalos retulerunt: è quibus est Servius, explicans illud Virg. 8. Aen. Hic Lelegas, Carasq;, sagittiferosq; Gelonos Finixerat. Plin. verd lib. 4. cap. 7, Lelegas olim appellatos fuisse ait, quos postea Locros Epicnemidios nominarunt, per quos Cephisus amnis in mare illabitur. Eustathius λελεγα multis ex locis cōfluxisse existimat, atq; inde etiā nomen accipisse: quod euā non obscurè innuit Strabo lib. 7. Aristoteles au-

les autē Lelegum appellationem ad Lelegem quendā Leucadium refert, cuius nepotem ex filia traditū fuisse Teleboam. Lelegum Urbs, Λελέγη πόλις, in Icaria est, Megalopolis postea, tertio Aphroditias dicta, Steph.

Λελύνης, Olim vocabatur Miletus urbs Cariæ ab inhabitatoribus, Steph.

Λεμάννονῖς, Sinus in Septentrionali Britanniæ parte collocatur à Prolemae lib. 2. cap. 3.

Λεμάνιος, pen. prod. [Λεμανίος]. Vulgò Lago de Leman. Germ. Der Léman oder Genfer See.] Lacus est Allobrogum, Genavam & Lausannam urbes alluens, Rhodanumq; fluvium impeditis aquis transmittens. Lucanus lib. 2: Deseruere cayo tentoria fixa Lemano.

Λεμνίος, [Λεμνίος]. Germ. Ein Insel im Xegetischen Meer / heißt seit Stalimene.] Insula est maris Aegei, Thraciam à Septentrione, ab Occasu Athon montem habens fabuloso Vulcan casu nobilitata. Eadem & Hypsipyle dicitur, à filia Thoantis ejusdem nominis, quæ in hac insula regnavit.

Λεμνίος, nia, nium, adjective: ut Lemnia turba, apud Ovidium in Ibin. Saxa Lemnia apud eundem 5. Trist. Lemnia mala, λεμνία ρεψις: id est, ingentia, & inaudita: qualia Lemnum affixisse dicuntur. qd Sic & Lemnia manu, λεμνία χρεψις, dicitur pro nefaria, impia, crudeli.

Λεμνία terra, quæ in Lemno insula effoditur. Ejus tres à Galeno enumerantur species, quarum una fullonibus in usu est, ad extergendas vestes: altera fabris, quæ à Græcis μήτραι, à Latinis rubrica vocatur: terra medicis, quæ à Græcis εργασίαι λεμνίαι: hoc est, sigillum Lemnium appellatur, ab imagine caprae (ut vult Dioscorides) aut cerè Diana, (ut maynt Galenus) quæ illi imprimi solet. Effoditur autem hæc terra in sola Lemno: non tamen in quavis parte ejus insulæ, sed tantum in colle quodam Hephestiæ civitati imminentem: quem etiam Vulcano ipsi sacrum fuisse fabulantur, eo quod is à matre de cœlo deturbatus in collem illum feratur decidisse. Cujus fabula occasionem præstítuit collis ejus color, & ferilitas. Nam & exusto simillimus est, & nullam omnino plantam gignit. Hæc autem terra quo pacto soleat preparari à sacerdote Diana, vide Galenum lib. 9. de Facultate Simpl. medicament. ubi merito reprehendit Dioscoridem, qui putavit terræ huic hircinum sanguinē adm̄sciri. Hodie Sepiasiari pro terra Lemnia supponunt terram sigillatam quam appellant. Quicquid enim terræ Lemnia quotannis colligi potest, ad Turcarum principem defertur, neque ulla ratione ad nos pervenire posset, nū ille nostros principes, corūmve legatos, aliquot orbiculis interdum donaret.

Lemures & Lemuria, Vide in APPÉL.

Λενεύς, [Λενεύς]. Germ. Bacchus der trocken Herigot.] Vnu ex Bacchi cognominibus, λενεύς: hoc est, a torculari, sive lacu impositum. Virg. lib. 2. Georg. Huc pater ô Lenæ: tuis hic omnia plena Muneribus.

Λεντύλη, Λεντύλη, ex nobilissima familia Romæ, ita cognominati à lente, ut Cicerones à cicere. qd A' quibus vocem Lentulitas, deflexit. Cic. lib. 3. Epist. pro nobilitate Lentulorum: Vllam (inquit) Appietatem, aut Lentulitatem valere apud me plus, quam ornamenta virtutis existimas?

Λενούς, Λενούς, regio Pisarum (πεδίο Steph.) civis Lenæus, Locus non integer videtur.

Λέο, λίαν, Byzantius philosophus fuit, auditor Platonis, qui Philippo Macedonum regi infesta patriæ, sive arma inferenti occursens: Dic, inquit, Philippe, quæ causa te impellit ad oppugnanda patriæ nostræ moenia? Quumq; Philippus responderet, amore patriæ illius esse impulsum, ut ea potiretur. Atqui, inquit, musico amantibus instrumento, non bellico opus est Postea veò quum Philippus Byzantium diu frustra obsecessisset, intelligens id Leonis opera fieri, ut illum apud suos in invidiam vocaret, literis cū apud cives calumniatus est, prototrem patriæ appellans, sepiusq; sibi ab eo urbem venalem esse oblatam, & potuisse jam urbe potiri, nisi turpe judicasset victoriæ sufficiari. His itaq; literis Leo apud cives suos in suspicionem adductus, quum domum suam arctissima custodia observari videret, laqueo vitam finivit.

Λεονάριος, Λεονάριος, Vir nobilis ex Alexædu ducibus, Philippi ex materno genere consanguineus, unum cum Alexandro educatus. De quo vide plura apud Suidam.

Λεοχάρες, Λεοχάρες, Nobilis statuarij fuit, unus ex iis qui Mausoli regis Cariæ sepulchrū cglaverunt. Plin. lib. 35. cap. 5.

Λεοκορίον, Λεοκορίον, Monumentū ab Atheniensibus in Medio Ceramico erectum. Nam quum Attica universa maxima fama laboraret, unumq; hoc ab oraculis ostenderetur malo effugium, si quis liberos suos immolarebat: inventus est Leos quidam Orphæ filius, qui tres filias suas virgines, Pasitheam, Theopen, & Eubulem tradidit immolandas. Cujus beneficii memores Athenienses monumentū in Ceramico erexerunt, quod Leocorion appellarent. Autor Suidas.

Λεοδάμας, pen. corr. gen. Leodamantis, λεοδάμας, Thasius Philosophus fuit, cuius meminit Laertius in vita Archytæ Tarentini.

Λεοδιού, ducatus Iuliacensis urbs Episcopalis: Vulgò Λεωδί. **Λεόγοράς**, ια, λεωγόρας. Andocidæ rhetoris pater fuit, teste Suida.

Λεομομίγες, Canes Arcades, ex canibus & Leonibus prognati.

Λεόνιδες, [Λεονίδης]. Germ. Ein König der Lakedemonier der im Streit wider Xerxes umkämpften ist.] Lacedemoniorum Rex fuit, ex genere Heraclidarum, qui apud Termopylas, quæ angustias adversus Xerxes tueretur, fortissimè pugnans occubuit. Cujus cadaver Persæ, abfissio capite è cruce suspedebunt. Autor Herodotus lib. 7. fuit præterea Leonides Alexandri magni pædagogus: qui quum videret largè puerum thura artis ingerentem, mox uit illum, ut cum demum quum thuriferas regiones subegisset, illo modo supplicaret. Cujus rei memor Alexander Arabi jam potitus, misit ei navis thure onustam, exhortans eum ut in deos parcus esse desineret. Autor Plin. lib. 12. cap. 14.

Λεόντισκος, Λεόντισκος. Mamertinus quidam Pytæ fuit, ex argumento Acrocherites cognominatus, tanto corporis corpore, ut sursum adversarium manibus arripiens, non prius eam desereret quam deficientem sentiret. Suidas.

Λεόντιος, fuit quidam eximus statuarius, qui Olympiæ fecit Stadiodromos astylon, aliaq; opera quæ cōmemorantur à Plin. lib. 34. cap. 8. qd fuit item Leontios quidam Tripolis Lydiæ Episcopus ex Moesia ortus, de quo vide Suidam.

Λεόσθηνες, pen. corr. Λεόσθηνες. Viri Atheniensis nomen, qui quum sponsus esset, & Lamiacum bello concitasset, in prælio interfecitus est. Ob cujus amorem sponsa, Demotionis Acropagitarum principis filia, se interfecit, sicut Hieronymus contra lovinianum testatur. Suidas Leosthenem tradit eo in prælio, quod Athenienses adversus Macedones commiserunt, quum multa strenue gessisset, lapidis ieiuni interiisse.

Λεπαδούς. Vide LOPADVS A.

Λεπόντιος, [Germ. Die Böder so umb das höchste Alpgebirge gesetzt von den Gotthart wohnen/ fassen von Aschgang an bis Rhetier: gegen Mittag an die Meisländer: gegen Nidergang und Mitternacht an die Wallfahrt und Heiligetier.] Populi sunt Alpini, Salassii sicuti ex comitatu Herculus ibi recliti, quod membra habent nive praestuta. Plin. lib. 3. cap. 20.

Λεπρῖον, Λεπρῖον, Elidis oppidum ad Alpheum fluviū, cuius incolæ dicuntur Leptiatæ Plin. lib. 4. cap. 5. Ptolem. lib. 3. ca. 16. qd Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Arcadia, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 6 & Cic. lib. 6. Epist. ad Atticum.

Λεψεμάνδος, Λεψεμάνδος, oppidum Caria, Steph.

Λεπτὲ ἀκρα, Λεπτὲ ἀκρα, Indiæ promontorium, alias Drepanum appellatum: de quo vide Plin. lib. 6. cap. 29.

Λεπτῖνες, pen. prod. Λεπτῖνες, Atheniensis orator non incebras: qui quum liturgiarum onus ad paucos, eosque tenuiores fortunæ rediisse videret, poterioribus ferè omnibus immunitate donatis, tulit legem, ut sublato jure immunitatis, liturgiarum sumptus ex æquo à ditoribus suppeditaretur. Quam legē oppugnat Demosthenes ea oratione quam adversus Leptinem inscripsit.

Λεπτὶς, Λεπτὶς Ptolemyo, Duarum urbium nomen est in Africæ propriæ dicta: quartu minor, quæ Sarrana dicuntur, inter duas Syrites est sita, cuius meminit Silius lib. 3: Tabraca, tā Tyrium vulgis, Sarranaq; Leptis. Hæc etiam Neapolis dicitur. Vulgò Mahometæ. Altera quæ major Leptis dicitur, trans Syritum maiorem sita est, ad Ocam oppidū. Vulgò Tripoli. De hac Hieronymus: In Lepti (inquit) urbe semibarbara, & posita in solitudine, motis est, ut nurus altera die sociū ollam mutuo posset. Vtriusq; civitatis meminit Strabo lib. 17.

Λερίνα, Insula est provinciæ Narbonensis adjacente, cōregione Antipolis. Plin. lib. 3. cap. 5.

Λερναῖ, live Lerna. [Germ. Ein Geestheit weit von Argos.] Lucas est in agro Argivo, Herculis labore notissimus, qui in eo hydram Lernæam fecit intermissæ, vicina omni regioni addè in festam, ut locum fecerit proverbio, λερναῖ τραχεῖς: hoc est, lerna malorum, de malis plurimis simul in unum cōgesisti & accumulatis. qd Est & fluvius ejusdem nominis per Prasias in sinum Argolicum illabens, teste Strabone lib. 8.

Λερναῖς, a, um, λερναῖς, ut Palus Lernæa, Hydra Lernæa.

Λερός, ronis, λερός, Insula est Galliæ, Antipoli aduersa, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Λερός, λερός, Insula est Cariæ adjacente, in mari Icario, una Spadrum: quæ & Leria dicitur, teste Strab. lib. 10. Vulgò Lero. Insulanæ, Lericæ, λερού, dicuntur, qui olim corruptissimi moribus fuisse perhibentur. Hinc illud Phocylidae nomine circumfertur: Λερού τραχεῖς, ὡς ὁ πλ. ὁ εἰς τὸ Παντεπολιτεῖον, καὶ πατροκλίνει λερός: hoc est, Leri mali, non unus quidem, alter ve- rò mi-

id minimè: Sed universi excepto Patrocle: & tamen Patrocles quoque Leriūs, &c. In eos rectè dicetur, qui pariter omnes gentis virtù sunt improbi.

Lerōsā, λερων, Illecaonum oppidum in Hispania Tarracōnēsi. Ptolemaeus lib. 2. cap. 6.

Lēshōs. [λεσθος: Vulgò Metelis. Ger. Ein Insel im Aegeischen Meer heißt jetzt Metelis.] Insula est in Aegeo, Acolicarum urbū metropolis, quæ olim universæ Troadis imperium obtinuit. Ambitus ejus stadiorum centum supra mille, à Borea in Austrum protensa, quingenta & sexaginta stadia longitudinis habens, feraci agro, & multa materia ad classes conficiendas idonea. Vrbes in ea fūcē memoratae dignæ, Mitylene, quæ nunc tota insula Mitylene vocatur, & Pyrrha in Occidentali litora sita. Fuit & Eressos, & Antissa cum portu, & Methymna. Dicta Lesbos ab urbis nomine, quæ in ea potentissima fuit, siue à Lesbo Iapeti filio, qui in eam insulam navigavit. Ex hac Pittacus unus ex septem Græciæ sapientibus: item Alceus, Sappho, Theophrastus philosophus, & alii viri scientia clarissimi orti feruntur.

Lesbīus, a, um, λεσβιος: ut Lesbīu vinū, apud Gell. lib. 13. ca. 5. Lesbōiūs, a, um, pen. prod. Hor. lib. 2. Carm. Lesboum refugit tendere barbiton.

Lesbīdēs, pen. corr. Dicuntur mulieres ex Lesbo. λεσβιδες. Sappho apud Ovid. in Epist.

Lesbides infamem quæ me fecisti amata,

Desinete ad citharas turba venire meas.

Lēstōrī, Populi Indiæ extra Gangē, qui feri & sylvestres esse dicuntur, & in specubus habitare, & corvis albis & pīttacis abundare. Meminit horū Ptolem. lib. 7. cap. 2. Hodie Regnum Perso dicitur.

Lēstrīgōnēs, sive potius Lēstrygones cum diphthongo in prima syllaba, λεστρυγονες, Italiz. totius populi immanissimi, agrum Formianū non procul à Cajeta incolentes, humanaq; carne vescentes. Dicti Lēstrygones δε της λεστρας: hoc est, à latrocino: de quibus copiosius egimus suo loco.

Lēthāeūs. [λεθαιος. Germ. Ein fluss in Ionia Asie, steht in Meo andrum.] Fluvius Asiaz, orthū habens à Pactio Ephesiorū monte & circa Magnesiam urbem in Meandrum influens. Autor Strabo lib. 14. qEst & Lethæus alias in Creta insula, nō procul à Gortyne, Strab. lib. 10. qSunt & alii ejusdem nominis fluvii, qui ab eodem, lib. 14. recensentur.

Lēthē, lethes. [λεθη. Germ. Ein Hellscher Fluss/ der vergessenheit bringt aller dingen dem so daraus trinat.] Nomen fluvii, quem apud inferos esse poētae tradiderunt, cuius latices si quis guastet, omnium præteritarum rerum oblitisci voluerunt. Idcirco δε της λεθης: id est, ab obliuione nomē habet. Datus est hinc fabulæ locus, morientibus omnium rerum obliuionem intumpere. Constat autem hunc amnem in Africa circa extremum Syrtium cornu, Berenicem urbem alluere: sed ea apud omnes fama est, hunc fluvium ab inferis ad ea loca inundatione protrumpere. Luc. lib. 8. Quam juxta Lethes tacitus per labitur amnis, Infernis (ut fama) trahens oblivia venis.

Lēthāeūs, thæa, thæum, λεθαιος. Virgil. 6. Aen. Lethæumque domos placidas qui prænat amnem. Ovid. 1. Trist. Eleg. 7. Cunctane Lethæis mersa feruntur aquis.

Lēvānā, vocabatur dea quæ pueris præterat de terra levādis, ut inquit Augustinus.

Leucæthiōpēs. [λευκαιθιοتس. Germ. Die Weissen Moen/ ein votel im inneren Libya:] teste Plinio lib. 5. cap. 7: Populi sunt interioris Libyæ, qui supra Getulos Meridiem versus primi occurunt, Libyægyptiis proximi.

Leucādīa. [λευκαδιا. Vulgò Leucada ò S. Maura.] Peninsula fuit contra sinum Ambracium, opera accolaram à continente abscissa, arenæq; accumulatione rursus continentem reddita, ut tradit Pomponius Mela lib. 2. Hæc etiam Neritis appellata fuit. Plin. lib. 4. ca. 2: Deinde Leucadia ipsa peninsula, quondam Neritis appellata, opera accolaram abscissa à continente ac reddita, ventorum flatu congeriem arenæ accumulatum: qui locus, vocatur Dioryctos.

Leucagus, vir interfectus, excusus curru, apud Virg. 10. Aen.

Leucās, Leucadis, λευκας, Oppidum est in Leucadia peninsula, olim Neritum appellatum, teste Plin. lib. 4. cap. 1. Quinetia Strabo totam peninsula, sive (ut ipse appellat) insulam (aliquando enim humano opere à continentem fuit abscissa, & rursus arenæ alluvione eidem annexa) Leucadem appellat, eodem quo oppidum nomine. Leucadem (inquit lib. 10.) in insulæ formam redegerunt, & in eum locum transportato Nerito, qui quondam fuerat isthmus: nunc verò fretum, & euripus est, ponte jugabilis, mutato nomine dixerūt Leucadem, sumpto (ut reor) à Leucathe vocabulo.

Leucādīus, a, um, denominativum. Quid est ex Leucade insula. Ovid. in Epist. Sapphus: Tu quoque mollis Amor pennas suppone cadenti, Ne sim Leucadiæ mortua crimen aquæ.

Leucāspis, λευκαισ, Vnus ex comitibus Aeneæ natione Ly-

tius, unà cum Oronthe in Tyrrenico mari tempestate submersus. Virg. 6. Aen. Cernit ibi mōstos, & mortis honore carentes Leucaspim, & Lycia ductorem classis Oroatem.

Leucatēs, æ, pen. prod. [λευκάτης. Ger. Ein voigebirg an den Ambrasiischen Meerschöß.] Promontorium est Acarnanæ, ad nūm Ambracium, Apollinis templo nobile: à petra candore nomen habens. Virg. 3. Aen. Mox & Leucatæ nimboſa cacumina montis, Et fortidatus nautis aperitur Apollo.

Leucē, λευκη, Patrum oppidum in finibus Ioniaz, & Acolidis, non longè à Smyra olim insula. Autor Plin. lib. 5. cap. 29.

qEst præterea Leuce, parva insula Ponti, Borysthenis amnis ostio objecta, quæ quod Achillea in ea sepultus fuerit, etiam vocatur Achillea: ab aliquibus etiam Macaron appellata. Autor Plin. lib. 4. cap. 13. qAliud item hujus nominis oppidum in Italia, stadiis quingentis à Tarento distans. Luc. lib. 5: secretaq; littora Leuce. qSunt item Leucæ, insulæ quinq; Leubo adiacentes, quarum meminit Plin. lib. 6. cap. 32.

Leucī, Populi inter Belgas, Mediomaticibus finitimi, jaculandi olim peritissimi: iudicem (ut putatur) cum lis quos hodie Luxemburgenses vocamus. [Ger. Die Luxemburger.] Luc. lib. 1: Optimus excusso Leucus, Rhemusq; lacerto.

Leucīpūs, λευκηπος, Philosophus fuit Eleates, sive ut aliis placet, Abderites, Zenonis auditor, qui universum quidē infinitum esse dixit, ejusq; partes plenū esse & inane, omniaq; fieri ex atomis sibi invicē implicatis. Reliqua vide apud Laertium. Meminit hujus & Cic. 4. Tusc.

Leucogeī, Vulgò Limera, Colles sunt in agro Campano, inter Neapolim & Putolos, in quibus sulphur præstantissimum effodiēbatur, & cretæ genus optimum, quod alicæ admistū, candorem simul afferebat & teneritatem. Fontes quo que ex his collibus erumpabant, vulneribus medicinam, dentibusq; firmitatem afferentes. Vide Plin. lib. 18. cap. 11, & lib. 31. ca. 2. & lib. 35. cap. 15.

Leucola, Apud Plin. lib. 5. cap. 27: Promontorium Pamphyliæ, Lycia conterminæ. qE& insula prope Cyprum, & quidem in mari Lycio. qStrabo quoq; portum in Cypro vocari tradit Leucola.

Leucōn, nis, λευκων, Rex Ponti à fratre Oxylocho necatus, quod cum ejus uxore adulterii & incestus consuetudinē haberet. Ovid. in Ibin: Aut pia te cæso, dicatur adultera: sicut Qua cecidit Leucon vindice, dicta pia est. qEst item Leucon, λευκη, Genus quoddam ardeolarum, à candore ita dictum, de quo Plin. lib. 10. cap. 60.

Leucōpetrā, [λευκοπετρα. Vulgò Capo delle Arme, Spartimento et Calabria. Germ. Weissfels / ist ein voigebirg zu hindern in Italien gegen Sicilien.] Promontorium è regione Siciliæ in agro Regino, à candore nomen habens. Cic. 1. Philip. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram (quod est promontorium agri Regini) venti detulissent, ab eo loco cōscendi ut transmitterem.

Leucōpōlis, [λευκοπολις. Germ. Weissenburg in Hisia.] Oppidum Asiz in sinu Doridis, apud Plin. lib. 5. cap. 29.

Leucōsia, λευκοσια, Insula contra Pæstanum sium, in mari Tyrrheni, Leucanæ adjacens (ut Strabo lib. 6. refert) parvū ad continentem habens cursum. Dicta Leucosia ab una Sirenum, qua hoc in loco periit, quum spreta ab Ulyssè in profundum se abjecisset. Festus ab Aeneæ consobrino loco datū nomen existimat. qQuin & Samothracia Leucosia prius est appellata, ut inquit Aristoteles.

Leucōsyr̄sā, λευκοσυρ̄sia, Prius dicebatur, quæ nunc Cappadocia. Strab. lib. 12.

Leucosyr̄s, λευκοσυρ̄s, fluvius Ciliciæ, Pyramus postea ditus, Steph.

Leucōthē, [λευκωθη. λευκωθη. Gall. L'aube du iour, le point du iour. Ital. Aurora. Germ. Die Morgenröte. Hisp. Alua. Pol. iusta genka. Vng. Haynal. An. The break of the day or skie of the day.] Quam & Maturam Latini vocaverunt, eadem est cū Aurora. Leucothea dicta, quasi alba dea. Cicero. 1. Tusc. Quid Ino Cadmi filia, nōnne Leucothea nominata à Græcis: Matura habetur à nostris? De hac vide plura supra in dictione IN OI.

Leucōthōē, pen. corr. λευκωθη, Orcami Regis Babyloniorū filia fuit ex Eury nome, quā à Phœbo gravidam factam quū pater vivam defoderet, Phœbi miseratione mutata est in at borem thuriferam. Vide Ovid. lib. 4. Metam.

Leuctrā, orum, λευκη, Vicus est Boeotiae juxta Thespias, circa quem Epaminondas Thebanus, Lacedæmonios vicit, adeoq; attrivit, ut postea imperium nequiventer reparare.

Leuctrīcūs, a, um: ut, Leuctrica pugna, Leuctrica monumenta, qLeuctricæ puellæ, Hippo, & Miletia, sive (ut aliis placet) Theano & Evexippe, Scedasi filiæ fuerunt: quæ à Lacedæmoniis quibusdam hospitibus vim passæ, doloris impatientia sibi necem intulerunt, eoq; in campo sepultæ sunt, in quo postea cōmissa est ea pugna, quæ Lacedæmoniorum opes considerunt.

De his sic scribit Hieronymus cōtra Iovin. Quo ore
I. Liban de sancta Seedati filia in Leuctris Bœotis, quas traditio
est absente parte duos juvenes prætereunt jure hospiti
tū suscepisse, qui multum indulgentes vino, vim per noctem
intulere virginibus, quæ amissa pudicitia, nolentes supervivere,
mutuis conciderunt vulneribus? Plutarchus tamē in Nar
rationibus amatoriis, ab ipsis hospitibus puellas post stuprū
occillas ait, & in puteum conjectas: cadaveraq; earum à Sce
daso canis indicio fuisse inventa.

Levi. Nomen patriarchæ: à quo Levita, seu Levites, pen. prod.
λευίτης, pro eo qui est de tribu Levi. Hieron. in Exod. Aaron
frater tuus Levites, scio quod clouens sit. Hinc Leviticus, a
um: λεύκος, possessivum.

Leviathan. dictio Hebræa, qua significatur Draco seu ser
pens. Nam (ut inquit Hieronym.) Iudæi dicunt draconem ma
gnum, quem fecit Deus, Leviathan. Et est in mari, & ajunt:
Quando receder Oceanus, draco vertitur.

Leuphana. λευφάνη. Oppidum est Germaniæ in climâte mä
gis Septentrionali. Ptolemæus lib. 2. cap. 11.

Leutychides. λευτύχιδης. Vir Lacedæmonius fuit, Menaris fi
lius, & inimicus Demarati, quem à Cleomene adiutus, regno
expulit, & in locum ejus Spartanorum rex creatus est. Verum
quæ acceptæ contra leges pecuniae in jus accerseretur, Te
geam profugit, ubi & diem suum obiit. Vide Herod. lib. 6.

Lexubii. λεξουβοι. Gallæ Lugdunensis populi, apud Ptolem.
lib. 2. cap. 8, quos Cæsar Lexovios vocat. Horum metropolis
erat Neomagus, Vulgo *Lysieux*.

I. ante I.

Libanius. λεωνίδης. Nomen sophistæ Antiocheni, qui floruit
Iuliani apostata temporibus, usq; ad Theodosium seniorem:
Discipulus fuit Diophanti. Scriptit encomium Constantii Cæ
saris, & alterum Iuliani: præterea Progymnasma Rhetori
ces, & epistolæ quasdam. Suidas.

Libanotus. λεωνίδης. Ital. Medio orno lebeche. Fland. Bu
westen wind. Ventus flans inter Liba: hoc est, Africum, & No
rum. Plin. lib. 2. cap. 47.

Libanus. pen. corr. [ ] lebanón. λεωνίδης. Germ. Ein Berg
in Syria so schöne Cederbäume getragen hat.] Syriæ mons, à Sydo
ne Phœnices oppido usque ad Symiram urbem Syriæ Coelæ
extensus, ceterum quinquaginta stadiorum longitudine. Huic
ex adverso obtenditur Aatilibanus, valle tantum interjecta,
olim muro illi conjunctus. Inter duos hosce montes Oron
tes fluvius oritur, teste Plin. lib. 5. cap. 19. 20. 22. qd. Libanus nō
quæ & Dendrolibanus, dicitur frutex sive arbustula thaufera:
ita dicta (ut Poëtae fabulantur) à juvenc quodam Assyrio
ejusdem nominis, in hunc fruticem cohverso. Hinc etiam
ipsum Græci λεωνίδης appellant.

Libarnum. λεωνίδης. Ptolemæo, Libarna Plinio, Oppidū Ita
liae sub Apennino situm non procul à Dertona. Ptolemæus
lib. 3. cap. 1, & Plin. lib. 3. cap. 5.

Libentina dea. Venus, seu Proserpina. Aug. lib. 4. de civitate
Dei: Neque enim audent alias partes sub nomine deorum
vel dearum deæ Cloacing tribuere: aut Volupiæ, quæ à volu
ptate appellata est: ut Libentinæ, cui nomē est à libidine. Hu
jus meminit & Cic. 2. de Nat. deor.

Liber, priore prod. in genitivo Liberi, pen. cor. [Germ. Der
Gott Bacchus ein erfunder des Weins. Pol. Bogorâstwa. Vng.
Borszak istene.] Bacchus sive Diobysius, διοβύσιος, vini reper
tor. Multos autem fuisse Liberós, sive Bacchos, Dionysiosve
ostendit Diodorus, quorum longè celeberrimus est, qui ex
Semele Iove genitus fertur, quem tertium fuisse autumant, &
Thebis Bœotis natum, qui Liber appellatus est à liberando:
nam libertatis deus est: sive quod Bœotis urbes liberas fece
rit (ipse enim, ut inquit Plutarchus, pro Bœotis libertate pu
gnavit) vel quia vinum curas solvat, & mentem ab illis libe
ret: seu quod vino usi, liber loquantur. Fiunt autem plerique
ebrietate petulantiores. Senec. lib. de Tranquil. vitæ: Liberū
appellatum dixit, non ob licentiam linguae, sed quia liberat
servitio curarum animum, & tristitia medetur. Varro à laben
do deducit, quod lubrica mens ebria, quod jubet, prolabatur.
Augustinus docet Liberum vocari, quod mares in coēundo
per ejus beneficium emissis seminibus liberentur. Hoc idem
dicunt in faemini agere Liberam, quam etiam Venerem pu
tant. qd. Interdum Liber usurpat pro ipso vino: sicut Ceres
pro frumento. Ter. in Eun. Sine Cerere & Baccho friget Ve
nus. Liber etiam dicitur Sol: quia liberè per aërem vagatur.
Virg. lib. 1. Georg. -vos ô clarissima mundi Lumina, labentē
cælo quæ ducitis annum, Liber & alma Ceres.

Liberalia. orum, Liberi festa, quæ apud Græcos dicuntur Λο
ρύσσα. Nævius: Libera lingua loquuntur ludis liberalibus. Ci
cero ad Cornificium lib. 12: Liberalibus literas accepi tuas.
Idem ad Atticum: Liberalia tu accusas?

Libera. [λεωνίδης. Germ. Proserpina die Tochter Ioris und
Ceres.] Ioris & Cereris filia, quæ & Proserpina dicitur. Cic.

de Natur. deor. Liber Cereris filius, & frater Liberæ.
Libethra. Libethra, pen. prod. [λεωνίδης. Germ. Ein Berg
in Thessa. ia den Musis jugetignet.] Fons Musis sacer in Magnesia
regiuncula Thessaliz annexatur docet Plin. lib. 4. ca. 9. & Pom
ponius Mela lib. 2. Sunt qui in Olympo mōte Libethram ut
bem fuisse dicant, à Sye torrē funditū evenit, quum jam
olim oraculo prædictū esset, fore ut Libethri vñs ovēs, omnes
interirent, quum Orphæ ossa Sol inspexisset. Erant autē Or
phæ reliqua in columna quādā conditæ quæ via immine
bat à Dio in Olympū ducēti. Quem in locu quum ingens ho
minū vis convenisset, ut pasto in somniis suavit carētem
audirent, evénit ut columna eversa Orphæ ossa nudarentur:
qd. die torrens nomine Sys supra modū auctus, Libethri
os cum urbe submersit. Vide Cæli Rhodigin. lib. 18. cap. 22.
Libethridæ. λεωνίδης, Dictæ sunt Musæ à Libethra Magnesia
foste Musis sacro, & Poëtarum carminib. celebrato. Pom
ponius Mela lib. 2, in descriptione Macedonia. Strabo tamen
libr. 10, autor est, Musas appellatas esse Libethridas, à Libe
thro Thraciæ monte, quem postea Macedones tenuerunt sub
quo & antrum fuisse ait Musis Libethridibus à Thracibus cō
secratum. Virg. 7. Aegl. Nymphæ noster amor Libethridæ,
aut mihi carmen, Quale meo Codro, concedite, &c.

Libethrus. pen. prod. λεωνίδης, Mons est Macedonia, teste
Lycophron, habens ad radicem Pimpleum fontē Musis cō
secratum. Alii Libethron Thraciæ montem esse ajunt. postea
à Macedonibus occupatum: ad cuius radicē antrum fuit Mu
sis Libethridibus à Thracibus consecratu. Vide Strab. lib. 10.
Libithinæ. n.æ. pen. prod. [Germ. Ein Götterberg den Hegel im
deren Tempel man alsterley jung verkaufst zu den begrenzten noht
wendig] Dea, in cuius templo vendebantur, & locabantur ea,
quæ ad sepulturam pertinebant, ita dicta à Libitu, vel à Libi
dine. Plutarchus Venerem fuisse putat, redditq; rationem in
Problematibus, quare Romani ea quæ ad Pompanum funebre
spectant, in Venetis templo voluerint astervari: ut scilicet eo
ipso humanæ fragilitatis admoneremur, certò scientes exitū
ab ortu non procul abesse, quum eadē dea morientibus præ
sit, & vitam ingredientibus. Alii malunt esse Proserpinā Pluto
tonis uxorem, quam quod in inferorum cederetur regina, mor
tuis præesse purabant: ideoq; etiam ea, quibus mortui exor
nati veluti ad inferos deducuntur, in ejus templo voluerint
astervari. qd. Quandoq; Libitinam posiram legimus pro ipso
apparatu funebri, quem Libitinarii in usum exequiarum lo
cabant. [πενιστηρα, πενιστηρα, κτηριο, πενιστηρα. Gal. Despe
se de funerailles. Ital. spoffa, & apparechio ne funerali. Germ. De
kosten oder rüstung zu einer Begegnung. His. Despensa de mortuorio.]
Liv. lib. 40: In urbe tanta fuit pestilentia, ut vix tunc Libitinam
sufficeret, ad suppeditanda scilicet funeribus necessaria. Sue
tonius in Nerone: Pestilentia unius autumni, qua triginta fu
nerum millia in rationem Libitinæ venierunt. Erant autem ra
tiones quas conficiebant ii, qui in æde Libitinæ locabant ea,
quæ ad funebres pompas pertinerent. qd. Exercere libitinam
dicebant ii, qui in æde Libitinæ præerant locandis, vendē
disq; iis, quæ necessaria erant funebrem pompam instruc
tis. Valerius Max. Qui tunc libitinam exercebant, tūm rerum
suarum usum, tūm ministerium suum gratuitū polliciti sunt.
qd. Sed quoniam in æde Libitinæ locabantur necessaria ad fu
nembrem apparatu: hinc factū est, ut Libitinæ aliquando pro
morte, seu pro lato quo mortui cerebantur, caperetur. Hor.
lib. 3. Carm. -multaq; pars mei Vitabit libitinam.

Libonis. Romanus civis fuit, qui Romæ in Comitio pure
al primus extruxit, quod idcirco Libonis puteal dicitur ab
Hor. lib. 1. Epist. 20:

Eanius ipse pater nunquam, nisi potus ad arma
Profiluit dicenda, forum, putealq; Libonis
Mandabo siccis: adimam cantare severis.

Libořá. λεωνίδης, Carpetanorum urbs, in Hispania Tarragonem
si: apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6.

Libs. libis, [λεωνίδης. Germ. Der Wind so von des Winters Ritter
gang oder über Africam herein wächst. Fland Buoydwesten westen.]
Vetus ab Occatu brumali flas aduersus Vulturum: ita di
ctus, quod à Libya spiret: quæ ratione & Africæ à nostris ap
pellatur. Gell. lib. 2. cap. 22. Plin. lib. 2. cap. 47.

Liburniā. λεωνίδης. Regio supra intimum Adriatici sinus rece
sum sita, inter Istriam, & Dalmatiā: ita dicta à Liburno quo
dam Attico, si Stephano credimus. Hodie Croatiā vocant, in
ditione Ducum Austria.

Liburni. λεωνίδης. Populi ex Liburnia regione inter Istriam, &
Dalmatiā sita. Virg. 1. Aen. Antenor portuit mediis claphis
Achivis, Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus Regna
Liburnorum & fontes superare Timavi. Lucan. lib. 2: Pugna
esq; mari Graiorum classe Liburnos. qd. Liburni i. em viato
res dicti sunt, qui ex agris jussu magistratum sèpè vocabant
cives, frequensq; eorum via erat ab agris ad urbem. Liburni
inde dicti, quod ferè ex Liburnia orti essent, qui hoc yillissimū
officii

officij genus administrabant. Iuven. Satyr. 4: - primus clamans te Liburno, Currite, jam sed sit rapta properabit ab olla.

*Liburna, æ, vel Liburnica, cz. [Germ. Ein jagdschiff oder Rennschiff. Vng. Ladik, folyo hajo.] Genus navigii levissimi, velocissimiq; quod Liv. 3. Decad. li. 4, levem biremē appellat, & Cug-
s; Plutarcho, & Appiano. Ratio aominis tracta est à Libur-
nis populis in Illyrico, qui olim navibus velocibus usi, Ioniu-
marc, insulasq; prædabantur. Quia ex causa Romani aaves le-
vitate, celeritateq; præstantes, Liburnas appellavere: aut libur-
nicas, sicut refert Appianus. Horat. in Epop. Ibis liburnis in-
ter alta navium Amice propugnacula. Sueton. in Augusto:
Vtrobiqu; parte liburnicarum demersa, simulq; ejus qua vehe-
batur fusis armamentis, & gubernaculo distracto. Lucanus
lib. 3: Ordine contentæ gemino creviss liburnæ. Firmicus Li-
burnicum imperium usurpat pro navalium.*

*Liburnum, ni, [Ger. Ein Schiff oder Gusswagen. Vn. Lektska,
binst.] Vehiculi, sive lecticæ genus, ad liburnicæ navis simili-
tudinē constructū, quo principes Romani vehisolebant adeo
molliter, ut interim vel dormire intus possent, vel legere, vel
scribere, aut aliud quidvis nō incōmodè agere. Iuven. Sat. 3:*

Si vocat officium, turba cedente vehetur

*Dives, & ingenti curret super ora liburno:
Atq; obiter leget, aut scribet aut dormiet intus:
Nang; facit somnos clausa lectica fenestra.*

*Liburnus, λιβύς, Portus Tuscorum, Ptolemæo lib. 3. cap.
1. Hodiæ L'vorma.*

*Libyā, æ, & Libye, es. [Λιβύη] lubim. λιβύη. Germ. Der grösste
theil des Landes Afrike, wird für Africam und den dritten theil der Welt
genommen.] Tertia pars totius orbis, quam & Africam dici-
mus, ab Asia, Nilo fluvio: ab Europa mari Mediterraneo divi-
sa. Dicta a uteri putatur Libya, quod inde Libs ventus flare
soleat: seu quod pluvia indigeat propter nimiam siccitatem,
καὶ τὸ λάπτεσθαι, καὶ τὸν. Vel à Libya Epaphi filia Iovis filii. qSem
per adfert Libya mali quippiam, ἀνθρώποις λιβύους. Quod
inde Roman monstra deportarentur. Hinc & in mores, inge-
niuumq; detorqueri potest: siquidem, ut est regio venenorum
ferax: ita g catis pestilens ingenium. Præcipue cōveniet in fœ-
disfragos, ac pectorum novatores.*

*Libyā, yos. [Λιβύη] lubim. λιβύη.] Gentile est masculinum, cu-
jus femininum est Libyssa, sicut à Phœnia, Phœnissa.*

*Libycus, ca, cum, λιβυκός. Virg. lib. 4. Aen. Te propter Libycæ
gentes Nomadumq; tyrani Odere. Libycus campus, agri Argi-
vi pars est, inde nomen habens, quod illuc primū fruges
ex Libya allata sunt: unde Ceres ipsa ab Argivis Libyssa co-
gnominata est, teste Festo. qLibyca fera, λιβυκή, θηρίον, Diceba
tur olim in hominem faustum, callidum, versipellem, variis mo-
ribus, anicipitiq; ingenio. Quod genus portentum Cicero Ca-
tilinam fuisse testatur. Inde natum, quod in Libya variae fera-
rum species sacernumerò miscantur, atq; ita nova quædam
hinc monstra spectaculo produci soleant, Roman à provin-
cias præsidibus deportata.*

*Libystis, idis, λιβυστής Stephano, à nomine Libys deductum,
qui tamen analogie ratio Libyssis postulare videatur, Virg.
5. Aen. Horridus in jaculis & pelle Libystidis ursa. Quo tamē
in loco nonnulli Libyssidis legere maluerūt: quām recte, ipsi
viderint. Stephanus certè à nomine Libys λιβυστής deducit,
λιβυστής, λιβυστή, λιβυστής, καὶ λιβυστής: putatq; ea fieri à genitivo
λιβυστής, à nomine Libys formato, pleonasmo, τοις, s, quem re-
gularis genitivus sit Libyos.*

*Libyās, adis, λιβυστή, ludæ oppidum, Herodis opus, Iordanis
fluvio ab Ortu adjacens, teste Ptolemæo lib. 5. cap. 16.*

*Libyssa, λιβυστή, Oppidum fuit Bithynia, notissimum Annibi-
alis interitu. Plin. lib. 5. cap. 32: Fuit & Libyssa oppidum, ubi
dunc Annibilis tantum tumulus est.*

*Libystinus, λιβυστής, Dictus est Apollo ab his qui Pachynū
Siciliæ promontoriū incolebat, quod immissa Carthaginien
sis hostibus peste, penè cunctos subita morte interemerit.*

*Libystos, λιβυστής, Oppidum est Scytharum Aroterum, non
procul à Danubii ostiis: cuius meminit Plinius in descrip-
tione Thraciæ lib. 4. cap. 11.*

*Lichas, Puer quidam Herculis, per quem Dejanira viro suo
in Oeta monte sacrificaturo, vestem misit Nessi Centauri san-
guine infectam: quam quum ille induisset, serpente jam per
corpus veneno doloris magnitudine in fureorem versus, Li-
chan perniciōsi muneris latorem, capillis atripuit, & in subje-
ctum mare præcipitavit: quem Poëtæ fabulantur in saxum sui
nominis fuisse mutatum, quod à nautis in mari Euboico ostendit.
Ovid. 9. Metam. Nunc quoq; in Euboico scopulus bre-
vis eminet alè Gurgite, & humane servat vestigia forme: Quæ
quasi sensurum nautæ calcare verentur, Appellantq; Lichas.
Lichades, λιχάδες, Insulae tres sunt in mari Euboico, à Licha-
Herculis puer ita appellatae, quem in hoc mare præcipitavit
Hercules, Nessi Centauri sanguine in fureorem conversus. Au-
tor Strabo lib. 9.*

*Lichindus, λιχίνδος, urbs Siciliæ, unde gentile Lichindius;
Stephanus.*

*Licianus, Poëta Martiali coetaneus, & conterraneus, ad quē
extat ejus Epigramma lib. 1: Videbis altam Liciane Bilbilim.
Ligarius, Civis Romanus, Pompeii partes in bello civili se-
quutus, eo mortuo in Africam sese cōtulit ad Scipionem, per-
tinacissimumq; sese Cæsari hostem præbuit. Postea apud Ce-
sarem cū à Tuberone accusaretur, defensus est à Cicerone
elegantissima illa Oratione, quæ pro Ligario inscribitur.*

*Ligæa, pen. prod. λιγέα, Nymphæ aomena. Nerei & Doridis fi-
liae, à cantus suavitate ita dictæ. Virg. 4. Georg. At mater soni-
tum thalamo sub fluminis alti Sensit: eam circum Milesia vel-
lera Nymphæ Carpebant, Hyalis saturo fucata colore, Dry-
moq; Xantoq; Ligeaq; , Phyllodoceq; .*

*Liger, Ligeris, Rutuli cuiusdam nomen fuit, fratri Lucagi,
quem Turni auspicio sequutum Aeneas interfecit. Virg. 10.
Aen. . vesano talia latè Dicta volant Ligeri.*

*Liger, eris, [λιγέα, Ptolemæo: Gall. La Loere. Germ. Edet
Ein vernämpter fluß in Frankreich / entspringt in dem Berg Cemene;
läuft ein wenig gegen Mitternacht / dann nach gegen Nidergang ins gro
Meer.] qui & Ligeris in nominativo: unde accusativus Lige-
rim. Nobilis est Celtarum fluvis, qui in Atvernorum finibus
orientis, Heduosq; à Biturigibus dividens, non procul à Pi-
etoniis in Oceanum Britannicum influit. Cæsar lib. 7. bell.
Gall. Liger ex nivibus creverat. Idem paulò pōst: Magis iti-
neribus ad Ligerim pervenit. Vulgo Loire.*

*Liguria, æ, [λιγύρια. German. Ein Landeschaft Italie, welches
Hauptstaat ist Genua.] Italia regio, pro maiore parte mōtosa,
inter amnes Varum & Macram, ab altero laterc habens Apenni-
num, ab altero Padum. Tusciam attingens: cuius caput est
Genua. Dicta Liguria, à Ligysto Phæthotis filio, convercio-
ne y in u.*

*Ligur, vel Ligus, ris, λιγύρις, Secundum Priscianum aliquando
est proprium nōmē, & tunc est generis masculini. Aliás est no-
men gentile, virum significans, vel mulierem ex Liguria: & sic
est communis generis. Probus putat Ligus esse adjectivum
omnis generis: nullum tamē de neutro genere profert testimoniū.
Lucan. lib. 1: Et tunc tonse Ligur quondam per col-
la decora Crinibus effusis toti prælate Comatae. Virg. lib. 11.
Aen. Vane Ligus, frustraq; animis elate superbis. Idē Georg.
2: Assuetumq; malis Ligurem.*

*Ligūticus, a, um, pen. corr. λιγυστής, Nomen possessivum: ut,
Mare Ligūticum, quod Liguriā alluit. Saxum Ligūticum,
Iuven. Sat. 3: Nam si procubuit, qui saxa Ligūtica portat.*

Ligus, Liguris, Vide LIGURIA.

*Ligyes, λιγύες, Populi Asiatici, qui cum Xerxe contra Græcos
militarunt: quorum meminit Herodotus lib. 7.*

Ligystides. Insula eadem, quæ Stœchades, ut infrā dicetur.

*Ligystina, λιγύστινα, Vrbs Liguriū prope occidentalem Ibe-
riam & Tharsum: incolæ Ligyes vocantur, Steph.*

*Ligystus, teste Fabio Pictore, Phæthontis fuit filius, à quo
Liguria cognominata est.*

Lilæa, λιλαια Vrbs Phocidis, Steph.

*Lilybæum, [λιλιβαῖον. Ger. Das Vorgebirg Sicilia gegen Mes-
tag und Africa heißt Marsala.] Promontorium Siciliæ, cum ur-
be eiusdem nominis, Libyam spectans. Tria enim traduntur
esse ejus insula præcipua promontoria: ex quibus quod Græ-
ciam respicit, Pachynum: quod Italianum, Pelorum, Scyllæ op-
positum: quod autem in Austrum Libyam versus procurrit,
Lilybæum appellatur. Autor Pompon. lib. 2. Vulgo Marsala.*

Limenotis, λιμενότης, Chersonesus Celtica, Steph.

*Limentinus, Putabatur deus, qui liminibus præcesset, λιμε-
notis.*

*Limēre, λιμηνή, Vrbis nōmē, vide suprà in Epidaurio ex Ste-
phano.*

Limiosaltum, Ptolem. lib. 2. cap. 11. urbs Germania.

*Limnæ, [λιμναῖς. Germ. Ein Ort im Schloss zu Athen an dem ein
Tempel stand des Gottes Bacchi.] Locus erat in arce Athenarum
templum habens Dionysio sacrum, à Theseo rege extactū:
quo in loco vetustiora Bacchanalia peragebatur die duode-
cimo mensis Anthesterionis, qui nostro ferè Novembri respō-
det. Meminit hujus loci Aristophanes in Ranis, & Thucydi-
des lib. 2. Histor.*

*Limnōs, λιμνός, Insula est deserta, juxta Orientalem plagam
Hyberniæ, teste Ptolemæo lib. 2. cap. 2. Plin. lib. 4. cap. 16: Sil-
lum vocat.*

*Limnothälässæ, λιμνοθάλασσæ, Insula Hispaniæ adjacens in-
terior Carthaginem novam & Sucronem, non procul à Dianio. Strabo lib. 3.*

*Limnōriæ, λιμνορια, Nympha: à cura lacus sic dicta: λιμνη
cū lacus, & λιμη cura dicitur.*

*Limoniades, λιμονιάδες, Nymphæ sunt florum & pratorū,
quas aliquādo mori & deficere dicit Aristot. sicut Faunos &
Satyros. Dictæ Limoniades à pratis, q; Græci vocant λιμονιάδες.*

M 3 Limonum,

Limenum. Pictorum oppidum in Gallia Aquitanica, teste Ptol. lib. 2. cap. 7.

Limōvīci. Ptolemæus lib. 2. cap. 7. Gallæ Aquitanicæ populi nomine Lemovices [Vulgè Limos. Germ. Die limos finet ein von den Gasconen.]

Limyra. Lyciæ fluvius, cum oppido ejusdem nominis. Plin. lib. 5. cap. 27.

Lindavium. Rhetæ urbs ad lacum Brigantinum sita. [Ger. Lindau.]

Lindōs. Rhodo, Vulgè Lindo. In Rhodo, inquit Pomponius, tres quondam erant urbes, Lindos, Camiros, Ialisos. Gentile est Lindius, Lindo.

Lindum. Duorum oppidorum nomen est in Britannia insula. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Lingōnēs. Sunt populi Gallæ Celticæ, Heduis, Seguanis & Leucis vicini: qui etiam hodie aliquod nominis retinent vestigium. Siquidem totius regionis eis metropolim Galli sua lingua vocant Langres.

Lingōnūs. ai. Idem Mart. lib. 8: Lingonus à recta Flaminiaque recens.

Lingōnicus. apud Persium, pro vestimenti vilissimi genere, quod Lingonibus præcipue erat in usu.

Lînternum. Vide LITERVM.

Lîntrum. urbs Norici ad Danubium sita.

Lînus. [Germ. Ein herzlich er Musizier bey den Griechen.] Apollinis & Terpsichores filius: sive ut quidam malunt, Mercurii & Vraniaæ Musæ, lyricæ peritissimus, ut qui discipulos habuerit Orpheum, Thamyram, & Herculem. Hunc ab Hercule plectro & cithara occisum ferunt, quem cum rusticis canente nimis petulanter corripuisse. Virg. Aeglog. 4: Non me carminebus vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus: huic mater quanvis atq; huic pater adsit, Orphæ Calliopeia, Lino formosus Apollo. qFuit autem re vera Linus poëta antiquissimus, qui fuit primus à Phœnicio ad Græcos literas attulisse. Hermodotus verò Platonicus libro primo disciplinatum, dicit hunc Mecurii ex Musa Vraniaæ filium, Thebis genitum, scipissimæ seq; de mundi generatione: item de Solis & Lunæ cursu, animaliumque & fructuum generatione. In principio sui operis omnia simul nata dixit, quem secutus est Anaxagoras. Occubuit in Eubœa, sagittâ ab Apolline transfixus. qAlius fuit Linus Hypermnestra vir, Aegisthi filius, quem tamen Ovid. in Epist. Heroidum, Lynceum appellat, non Linum.

Lipârā, pen. cor. Vulgè Lipara. Insula una ex Aeoliis, à Liparo rege. Aufonis regis filio, cui successit Aeolus: quem antea Meligunis vocaretur, teste Plin. lib. 3. cap. 9. qEst etiam medicamenti pinguis, & lenis nomen, ut ait Celsus. Plin. lib. 33. cap. 6: Addunt & in medicamenta, quæ vocant Liparas, ad excrecentia ulcerum.

Lipâræs, a, um, adjecit. λιπαρας.

Lipârîs. [λιπαρες. Germ. Ein flüss Cilicie welches Wasser sahet als wann es di were.] Cilicia: fluvius, λιπαρες: quoniam, ut scribit Vitruvius, natantes in hoc flumine, aut se lavantes, nō aliter unguntur aqua, quam si oleo, aut adipe lavaretur. qEst quoq; putes quidam ex generlacertorum, teste Plin. lib. 31. cap. 11. qEst & gemmæ nomen quæ suffitæ bestias omnes evocat. Plin. lib. 37. cap. 10.

Lipstâ, urbs M. Sniæ, Academia celebris.

Liquentia. Vide LIQVETIA.

Liquentia. sive (ut quidam scribunt) Liquentia. Fluvius est Iapidæ, in finibus Venetiæ ex Opiterginis montibus nascens, teste Plin. lib. 3. cap. 18. Vulgè Liveræ. Virg. 1. Aen. Quales aeriæ Liquentia flumina circum Sive Padi ripis, Athelini seu propter amœnum Consurgunt geminæ querces. Quo tam in loco nonnulli Liquentia legere malunt, & Liquentia flumina eadem ratione dicta existimant, qua alibi, & Fluvios liquentes, & Campos liquentes, & Mellæ liquentia, perpetuo epitheto Poëta appellavit.

Lirimiris. [λιρημησ. Germ. Läbeß.] Oppidi nomen in terra magis Septentrionali Germanie. Ptol. lib. 2. cap. 11.

Lirîope. λιρηπη, Nympha marina, Oceani & Tethys filia, ex qua Cepheus amnis Narcissum puerum formosissimum suscepit. Ovid. lib. 3. Metam. Cœrulea Liriope, quam quondam flumine curvo Implicuit, &c.

Lîris. [λιρες. Germ. Ein fluss in Campanien.] Fluvius Campanie, sive Latlinovi per Minturnarum ruinæ in sinum Cajetañum illabens, non procul à Formiis. Alio nomine Glanetus dicitur, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Itali hodie il Garigliano appellat.

Lirnytea. λιρηται, urbs Pamphyliæ, Steph.

Lissâ, λισσα, Insula est mari Adriatici, contra Iader. Plin. lib. 3. capite ult.

Lissus. λισσος, Fluvius Thraciæ, inter Mæsambriam Samothracum & Strymam Thasiorum in mare illabens, quæ Græci scriptores inter eos annumerant, quos à Xerxis exercitu excita-

tos tradunt. Autor. Herod. lib. 6. qLissus item oppidum est in finibus Dalmatiæ, Macedoniæ contiguum, non procul à Nymphæo promontorio. Plin. lib. 3. cap. 22, & Ptolem. lib. 2. cap. ult. Lucan. lib. 5: Prætereunt frustrâ tentati littora Lyssi, Nymphæumq; tenent.

Lithesius. λιθησις, Apollo in Malea, quod in Lapide collocatus sit, à Lithos, sic Marathesius à Marathos, Steph.

Livius. [λιβησ. Ger. Ein berühmter Geschichtsschreiber der Römer.] Nobilis historiæ Romanæ scriptor, patria Patavinus, quem Quintilianus Herodoto opponit, ut Salustium Thucydidi. De hoc Hieronymus ad Paulinum: Ad Titum Livium laetæ eloquentiæ fonte manantem de ultimis Hispaniæ. Gallicarumq; finibus quosdam venisse nobiles legimus: & quos ad contemplationem sui Roma non traxerat, unius hominis fama perduxit. Habuit illa ætas inauditus omnibus seculis, celebandumq; miraculum, ut tantam urbem ingressi, aliud extra urbem quærerent. qFuit & Livius Andronicus, Latinorum poetarum antiquissimus: de quo Diomedes: Cöstar (in quis) apud Romanos primù Latino sermone Comœdiam Livium Andronicum scripsisse. Gell. lib. 17. cap. ult. Primus omnium T. Livius poëta fabulas docere Romæ cœpit: post Sophoclis & Euripidis morte annis plus fere centū & sexaginta.

Lixus. λιξος, Colonia à Claudio Cæsare in Mauritania Tingitana instituta, circa quam Poëtarum fabulæ & Antæ regia, & Hesperidum hortos collocarunt, aurea mala ferentes, à diacone pervigiliū summa cura asservata. Cui fabulæ occasionem suppeditante existimat Plinius flexuosum maris extuatum, draconis modo nemus quoddam ambiens, nihil præter oleum ferens, libr. 5. cap. 1. qEst & lixis amnis in eadem ora, cuius meminit ibidem Plinius & Pomponius Mela in fine.

L ante G

Lobrîni montes. λοβρηνας, In Phrygia sunt: unde Rhea Lubina. Scholiares Nicandri.

Locanus. Fluvius est Locrōn in fronte Italæ, quæ olim magna Gracia dicebatur. Plin. lib. 3. cap. 16.

Lochias. λοχια, Promontorium est Aegypti, non procul ab Alexandria, & Pharo. Strabo lib. 17.

Locoritum. autore Ptolem. urbs Germaniæ, hodie Transoxiana, vulgè Borheim. In Franconia.

Locozius. λοκοζος, Urbs Phrygiæ, quam Thraæ tenuerunt, cognomento Locozi, V: de Steph.

Locri, orum, λοκοι. Ger. Wölker in Griechenland vmb den Berg Parnassum] Græcia populi, Parnassum montem utrinq; accolentes: quorum qui occiduam incolunt plagan, ad Crissenum usque sinum pertingentes, medii inter Aetolos & Phocenses, à gravitate odoris Ozolæ, & à situ Hesperii cognominantur. Qui velò Parnassum ad oitum accolunt, ad mare usq; Euboicum extensi, in dupli sunt differentia. Nam hi quidè à Cnemide monte Epicnemidi: illi verò ab Opunte urbe Opunti cognominantur. Autor Strabo lib. 9. qSunt & Locri in extrema Italæ ora, quam magnam Græciam antiqui appellantur, oppidum incolentes ejusdem nominis, ab iis qui Ajacem Oileum ad Trojam sequuti sunt, cōditum: ut annotavit Servius in illud Virg. 3. Aen. Hic & Narici posuerunt moenia Locri. Hi discimini gratia Epizephyris cognominantur, quod supra Zephyrium promontorium siti sunt.

Locris, idis, λοκησ. Græcia regio utrinq; Parnasso incubens: cuius incolæ dicuntur Locri: ut jam dictum est.

Locusta. Venetia fuit Neroni grata, ex Galliis evocata: cuius opera Agrippina Claudium, & Nero Britannicum de me dio sustulerunt. Tacitus lib. 11. & 12. Juven. Satyr. 1:

In locutisq; rudes melior Locusta propinquas.

Persam, & populum nigros efferre maritos. Lœmîus, λομη, Apollinis cognomen, quod ei Lydi impo suerunt ob malorum expulsionem, sinita pestilentia. Nam pectem Græci λομη appellant.

Londinium. λονδίνος, Ptolem. lib. 1. cap. 3, sive ut aliis placet, Londinum, Britanniæ insulæ metropolis. [Vulgè Londres. Germ. London.]

Longobârdi. [Ger. Die Lamparter/ Die Wölker in Städte vmb Milan vnd den Padum.] Populi Cisalpini Galliæ à Germanis omundi, & à Barbarum prolixitate cognominati. Hi relicto Oceano, ultimisq; Germaniæ oris, Albino duce, Italia ingressi, brevi omnès pene ceterioris Galliæ urbes cepere. Ibi quod ducentis annis regnassent, à Carolo Magno superati sunt. Alii arbitrantur Longobardorum gentes ex Lingonibus & Bardis: hoc est, Gallis coaluisse: quemadmodum Celiberti ex Celtais Galliæ populis & Iberis creduntur commissi: ideoq; Longobardos potius appellando putant.

Longône. λογνη, urbs Siciliæ, Steph.

Longimâns, ni. Cognomen fuit Artaxerxis Persarum regis, inde impositum, quod alteram manum haberet longioram. μωρόχον.

Lopâdîsa, λοπάδησα, Insula inter Siciliâ & Libyam, cregio-

LOR LOS LOT LOV LVBLVC

ne Thapsi, cuius meminit Stabio libro ultimo.

Lorymā, λόρυμα. Locus est Cariæ regione Rhodi insulae. Plin. lib. 5. cap. 28. & Strabo lib. 14.

Los. λός, Insula circa Thessaliam. Insularis Los, Steph.

Lōtis, idis, λότης, Nymphæ nomen est, quæ Priapum fugiens, in arboreum lotos fingitur transmutata. Ovid. 9 Metam.

Lotis in hanc nymphæ fugiens obscuræna Priapi,
Contulerat versos servato nomine vultus.

Lōthophagī, pen. corr. λοθόφαγοι, Populi in Africa apud Sytes, à loto nomen sortiti, quod arboris ejus fructu credantur vixit: care: cuius cibus tā est dulcis, ut advenis incutiat patriæ oblivionem. Itaq; quum Vlyssis socii delati in Africā essent, & lotum gustassent, vix inde abduci potuerunt, ut placet Homer lib. 9. Odys. Vide LOTOS.

Lovanium, [Germ. Löwen.] Brabantæ urbs, archigymnasio celeberrima.

Loxias. λοξίας, Apollo dictus est, vel propter obliqua & tortuosa respona, quæ hujus vates reddebat, quod facilius consultoribus imponerent: vel quod Apollo: id est, Sol, Zodiacæ oblique pereret: λοξός enim Græcis obliquus est.

L

aute

V.

Lubecum, Saxonie urbs potens. [Germ. Lübeck.]

Lūcā, [λούκη, Ger. Ein Stadt Italiæ in Thürster Landeschaft.] Civitas Tuscia, à qua Lucenses dicuntur, qui eam urbem incolunt. Vulgo etiam hodie Luca. Dicta à Lucomone Hetruscorum rege. De hac Strab. lib. 5. Luca urbs est ad montes Lunæ incumbentes, ubi plerunq; vicatim habitant: regio tamē viorum probitate floret: itaq; robur militare hinc magnum educitur, & equitum multitudo, ex quibus Senatus militares capit ordines.

Lucanus, λούκανος, Populi Italie à Samnitibus oriundi, secundum mare extensi. Silaro fluvio à Picentinis, Lao à Brutis dirempti: quorum oppida præcipua fuerunt, Velia, Pæstum, & Buxentum, aliaq; nonnulla. Plin. lib. 3. cap. 5. Hor. lib. 2. Sermon. Sat. 8: Lucanus an Appulus anceps.

Lucanus, Nomen proprium Poëtæ, nepotis Senecæ, viti un-decunque docti. lata, & gravissimi Tragediarum scriptoris. Hic bellum civile inter Cesarē & Pompejum gravissimo carmine perscripsit. Item Orpheum Tragediam, multaque alia quæ hodie non extant. Perit incisa iussu Neronis vena, jam. Consul designatus: propterea quod inter eos nominatus es- set, qui cum Pisone coniurârunt. Vide latius vitâ ejus apud Crinitum.

Lucana, Vide in APPEL.

Lucentiā, Citerioris Hispaniæ urbs, & Romanorum quondam colonia, ut scribit Pomponius Mela, lib. 2.

Lescentum, Hispaniæ Tarracensis oppidum à superiore di versum, quod Ptolem. lib. 2. cap. 6. statuit supra Carthaginem, Occiduum versus.

Luceres, sive Lucerensis, Tertia pars erat populi Romani tem-pore Romuli Romanorū regis. Cōstat enim, autore Livio, re-cupti jacti in urbem Sabinis, populoq; aucto, Romulum om-nē populum in tres secreuisse tribus: quarum una Tatensem, appellata est à T. Tatio Sabinorū duce: altera à Romulo Ram-nacium: tertia Lucerū à Lucero Tuscorū rege (ut refert Varro) qui pugnanti adversus Tatiū Romulū suppicias tulit.

Luceria, λούκερια, urbs Apulia, Aufonum colonia. Plin. libro 3. cap. 11.

Lucerius, λούκεριος, Ardex rex, qui auxilio fuit Remulo ad-versus Tatium.

Lucerna, Vna ex primatis foederis Helvetici urbibus.

Lucetius, λούκετιος, Dictus est Iupiter, à luce quā praestare hominibus putabatur. Sic Iuno Lucetia, quod lucis causa sit, parturientes adjuvans.

Lucilius, Poëtae veruissimi nomē, patria Auruncani, qui pri-mus Latinorū Satyri scribere aggressus est. Obiit apud Neapolim anno ætatis sua quadragessimo sexto, publicoq; funere elatus est. De Lucilio vide Quint. lib. 10. & Horat. lib. 3. Ser-mon. Sat. 4: Hinc omnis pender Lucilius hosce secutus, &c.

Lucina, pen. prod. [λούκινη, Ger. Juno die Götter Kinder ge-burt. J. Dea, partum præses: teste Servio, quæ & Iuno dicitur & Diana. Terentius in Andria: Iuno Lucina fer opem. Virgilii in Pollio: Casta fave Lucina, tuus ja regnat Apollo. Atq; hic quidem accipitur pro Diana. Cic. lib. 2. de Nat. deor.

Quam Luna à lucido nominata sit: eadem est enim Lucina. Itaq; ut apud Græcos Diana, eamq; luciferam: sic apud no-stros Iunonem Lucinam in pariendo invocant: quæ eadem Diana omnivaga dicitur, non à venando, sed quod in septem aumeratur tanquam vagantibus. Dicta Lucina, quod partu ferat in lucem. Plin. lib. 16. cap. 44 putat Lucinam dici, quod oculis præsit & luci. Sunt qui à luco deducant, qui Romæ Iu-noni facer est in Exequiis. Ovid. li. 2. Fast. Gratia Lucine, dedit hęc tibi nomina lucus: Aut quia principiū tu dea lucis habes.

Luciūs, Præomen est Romanis familiare: quod idcirco illi,

L V C L V G 183

qui primò hoc prænomine fuit appellatus, impositum creditur, quod prima luce esset natus. q̄ Lucius Ostius tempore bellorum civilium patrem suum proscriptum, quem Trium-viri ad supplicium perquirebant, latente prodiit, ut ejus bona acciperet. Autor Plutar. q̄ Est etiam Lucius pisces nomen; cuius solus Ausonius meminit in Mosella: Lucius obscuras vulva cænoq; lacunas Obsidet hic, nullos mensatur lectus ad usus Feiety fumosis olido nitore popinis.

Lucretiā. [Germ. Ein heufräw Collatini, ein räisch Römischi Weib.] Romanæ castitatis præcipuum lumen, filia Tricipiti Præficii urbis, & uxor Collatini: quam Sext. Tarquinius, quum precibus exorata nos posset vi oppressit: stricte enim gladio in cubiculum irruens mortem minabatur, ni voluntu-suæ obsequeretur: addebatq; se cum mortua jugulatum ser-vum positur, ut in sordido adulterio necata diceretur: qui-bus minis illa perterrita, ut infamie suspicione effugeret, ex-pugnari sece passa est. Quo facto coinvocatis patre, marito, cæ-terisq; amicis oboris repente lacrymis, tyranni flagitium des-textit, & educto cultro, quem sub teste occultum habebat, se se statim confudit. Qua re moti pater cū marito & cæteris ami-cis populo ad arma concitato, reges expulerunt. Vide hæc la-tiūs apud Livium ad finem lib. 1. ab Urbe. Mart. Esse videba-ris, facor, Lucretia nobis, &c.

Lucretiūs, pen. cor. Mons fuit in Sabinis: de quo Horat. lib. 1.

Carm. Velo x Amœnū səpē Lucretiē Mutat Lycæ Faunus.

Lucretiūs, Poëta antiquissimus, Cicerone xij. annis natu-minor. Scripsit de reris natura libros sex, qui etiā hodie legūtur. Extat honorificū de eo elegium apud Ovidium in Eleg.

Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,

Exiō terras quum dabit una dies.

Lucrinūm, Dauniorum est oppidū in Apulia, ut scribit Strabo lib. 6. & Pomponius lib. 2.

Lucrinūs, pen. prod. λούκρινος, Lacus Campaniæ in sinu Bajano, contra Putolos, propinquus Averno lacui adeo, ut ist maximis quandoq; tempestatibus conjungi soleant. Dictus à lucero, ut vulgo creditur, propter multitudinem piscium, quæ ibi capiebantur. De utroq; Martialis: Dū modò Lucrino, mo-dò se permittit Averno.

Lucretiūs Carulus, Romanus civis fuit, qui primo Punico bello trecentis navibus adversum Poenos profectus, sexen-tas eorum naves cōmeatibus & aliis & oneribus impeditas apud Aegates inter Siciliam, & Africam depressit, finemque bello imposuit: pacem petentibus hac conditione concessit, ut Sicilia, Sardinia, & cæteris insulis inter Italianam, Africamq; decederent, Hispania citra Iberum fluvium abstinerent.

Lucretiūs, λούκρινος, Pœpeli, & Ciceronis æqualis: qui in Quæ-stura amplissimum populo munus edidit. Prætor Africæ ob-tinuit: Adversum Mithridatem missus, collegam suum Cottæ Calcedone obsecum liberavit: Cyzicū obsidione solvit: Mi-thridatis copias ferro & fame afflixit, eumq; regno expulit: quem ruitum cum Tigrane rege Armeniæ bellum instauran-tem magna felicitate superavit. Deliciis omnibus affluens, maxime signorum & tabularū amore flagravit. Ingavescen-te deinde ætate, quum jam despere cœpisset, tutela ejus M. Lucullo fuit: permissa est. Vide Plutarchum in Lucretio. Cic. Acad. 2. in principio.

Lucretiūs, λούκρινος, Olim dicti sunt Tuscæ quidam: qui, quod Romulo adversus Sabinos suppicias tulissent, in civita-tē recepti, Lucerensium tribui nomen fecerunt. Autor Varro.

Lucus Augusti, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Vrbs Cæpororum, in traxi Hispaniæ Tarracensis, quam Augusti turrim Pompæ Mela nominat.

Luciūs Feroniæ, Oppidum est Tuscæ mediterraneum, non procul à Luca. teste Ptolem lib. 3. cap. 5.

Lucentiūm, sive potius Leventinūm, Britannæ urbs, Ptolem. lib. 2. cap. 5.

Lugdūnum, [λογδύνα Stephano. Germ. Leon.] Emporiū est totus Gallæ Celticæ longè celebratum, à quo ea pars Gallæ Lugdunensis dicta est, à L. Munatio Plancio, dum Gal-læ Comitatæ præcesset, conditum in colle supra confluentem Rhodani & Araris imminentem: ubi etiam hodie non obseura antiquæ urbis extant vestigia. Strabo lib. 4. Lugdunū in colle conditum, ubi Arat amnis Rhodano immiscetur, Romant̄ tenetur imperio: ampliori quoq; dignitate virorum secundū Narbonem sfluxis, quibus usq; magno est empirium. Ibi quoq; Romani duces aureum numisma, argenteumq; signa-runt. Lugduni erat templum fuit communis universæ Gal-læ impensa extructum, & Casari Augusto consecratum, ea parte ante urbem, ubi amnes confluerat: inibiq; atra dignitatis eximia erat, gentium sexaginta titulo insignis: dicatis ibi to-tidem gentiū simulacris. Hæc Budæus de Asse. Fuit prætereā hæc civitas celebribus mundinis insignis, ad quas totius Gal-læ populi ad emendum, & vendendum conveniebant: unde etiam hodie locus ille in quo sicut situm fuit Lugdunum. For-

Veneris appellatur. In hac etiā urbe à Caligula Cœsare (ut in vita ejus cap. 20. testatur Suetonius) institutum fuit certamen Latinæ, Græcæq; facundizæ. Quo certamine ferunt victoribus præmia viçtos contulisse, eorundem & laudes compонere coactos. Eos autē qui maximè displicuerint, scripta sua spōgia, linguaq; delere iussos, nisi ferulis verberari, aut fluminis proximo mergi maluissent. Huc spectaculo videtur luvensis, quum de Rhetore loquitur ad aram Lugdunensem dictu-
ro. Ea autem urbs tam insignis, totq; egregiis ornamentis nobilitata, teste Seneca in Epistolis, sub imperio Neronis, centesimo anno, à quo fuerat condita, una nocte conflagravit. Hodie verò Lugdunum in plano situm est, magna sui parte Rhodano & Arari fluminibus inclusum, nulli Christiani orbis anglis incogitum. Vulgo Lyon.

Lūnā. [Germ. Ein Star in Hetturien am Meer gelegen/ bei deren man scha weiss Marmesteine gräbt. Vulgo Lusi.] Hetturiz oppidum ad mare situm, secundissimis candidi marmoris fodinis, quod ab eo Lunense dicebatur, olim nobilitatum. Plin. lib. 36. cap. 6: Adiect idem Nepos, Mamurram totis ædibus, nullam nisi è marmore columnam habuisse, omnes solidas è Carrasco, aut Lunensi. Lucanus lib. 1:

· quorum qui maximus ævo,

Arvus incoluit deserte moenia Luna, &c.

Lūnēnsis casus. [Germ. Lunenser Röß / standt gat und feist.] A' Luna urbe nomen accepit, quæ fuit in ea parte Hetturiz, quæ Liguriz proxima est. Erat autē hoc casei genus sola magnitudine laudatum, ut quod libra mille pondus nonanquam æquaret: unde inter servorum obsovia refertur à Mart. lib. 14: Casus Hetruse signatus imagine Lunæ Præstabat pueris prandia mille tuis. Plin. lib. 11. ca. 42: Mistum Hetturiz aq; Liguriz confinium Lunensem mittit, magnitudine conspicuum: quippe & ad singula millia pondo premitur.

Lūnæ promontorium, Hetturiz promontorium est, non procul à Macra fluvio: cuius meminit Ptolemaeus lib. 3. ca. 1. Ἀλύνις ἄρξη. q; Est item ejusdē nominis promontorii in Lusitania, nō procul à Tagi oklo, apud cunctē Ptolem. lib. 2. ca. 5. Lunarium, Promontorium Lalætorum in Hispania Tarraconensi: cuius meminit Ptolem. lib. 2. cap. 6. Alio nomine, Mons Iovis.

Luneburgum. Vide MARONIS.

Lūpērca, à Lupa dicitur, Locus sub Palatino monte, sacra-
rus ab Evandro Pani Deo Arcadiæ, qui Licæus vocatur, eo
quod non sicut lupos in oves favere. Quanvis quidam ita ap-
pellatum velint, quod Lupæ ibi Remum & Romulum nutritive
rit, λυκαῖος. Ovid. 2. Fast.

Illaloco nomen fecit, locus ille Lupercal:

Magna dati nutrix præmia lactis habet.

Lūpērcaliæ, [λυκαῖα]. Ger. Fäst so im Hornung zu Ehren des Hirten-
gottes Panos gehalten wurde. Solennia quædā sacra diceban-
tur, quæ mensē Februario à Lupercis siebant in honorem Pa-
nos pastorum Dei. Cic. ad Quint. Frat. lib. 2. Hodierni diei res
gestas Lupercibus habebis. Servius eastrâ illud Virg. lib.
3. Aen. Hic exultantes Salios, nudosq; Lupercos. Quam in-
quit, in honorem Panos Luperciorum solennitas celebratur,
pecora Romanorum subito à latronibus raptæ sunt. Illi
projectis vestibus, persecuti sunt latrones, quibus oppressis,
& receptis animalibus, propter rem à nudis prosperè gestam,
consuetudo permanit, ut nudi Lupercalia celebrarent.

Lūpērci. [Germ. Pfaffen des Hirtengottes Panos / welche auf sel-
ben Häfen nach durch die Stadt Rom ließen.] Sacerdotes erant
Panos pastorum Dei, qui Luperciorum die nudi per urbem
cursitabant, prægnantiumq; mulierū manus, uterosq; capri-
na pelle feriebant: quæ re & secunditatem, & faciliem partum
fieri putabant. q; Dicti autē creduntur Luperci à Pane Deo pa-
storū, cui sacra & ritus faciebāt in Lupercali. Græci enim Panos
vocant Lyceum, deducto nomine δῶς τῷ λύκῳ: hoc est, à lupo
quod oves à lupis tueri credebatur. Vel à Lyceo monte At-
cadiz, in quo Pan colebatur. Ovid. 2. Fast. Quid vetat Arcadiæ
diuos de morte Lupercos? Faunus in Arcadia templo Lyceus
habet. Cic. 2. Phil. in securitate M. Antonium, quod in Lupercali-
bus, in quibus sedebat Cæsar amictus toga purpurea, in sel-
la aurea coronatus, se Lupercum exhibuerit.

Lūpīa, Germaniæ fluvius Pomponio lib. 3: Conjectura est, in-
quir Vadianus in Melam, cum esse, quem hodie Neccharum vo-
cant, qui haud longè à Danubii fontibus ortus, per Vitrin-
bergensem ducatum lapsus, moxq; in occasum versus, Rhe-
nū seorsum illabitur. Strabo longè secus quam Pomponius,
Lupiam in Visurgim deferrit, ut Lupi nomine noa Nec-
charus, sed is amnis, quem hodie Fulda vocant, intelligatur.
Tacitus (adecd in retinilla variant scriptores) lib. 10. Augustæ
historiæ 2: Lupiam vocat amnem noa in Rhenū: sed in Ocea-
nū clapsum. Hæc Vadianus. Cuius viri aliqui diligentissimi
lapsus tam supinum satis mirari non possum, præsentim in
sue Germaniæ chorographia: Constat enim Lupiam Bructe.

LVP LVSLVT LYÆ LYC

orum (hodie Vreßphælos appellant) fluvium esse, qui etiam
hodie nomen retinet, ut tantummodo in i mutato, nō procul
à Badenborna nascentem, ad cuius caput extat oppidulum,
quod Germani sua lingua Lipenspringe/ quasi Lipæ fonte ap-
pellant: aliudq; circa mediū ferè fluminis tractum visitur op-
pidulum, quod eodem cum fluvio nomine Lipiam nominat.
Labitur autem in Rhenum (quod & Mela afferit) circa Ves-
tiam agri Clivensis oppidum.

Lupfurdum, Ptolemaeus lib. 2. cap. 11. Vrbs Germaniæ, ho-
die Myña. Vulgo Meissen.

Lusitania, niz, [Λυστανία. Germ. Das Königreich Portugals in Hispanien.] Tertia Hispaniæ pars, ad Septentrionem Dunio amae à Tarraconensi provincia, ad Austrum à Bætica Anas flu-
vio direpta: cuius descriptionem vide apud Plin. lib. 4. cap.
21, & Ptolemaeus lib. 2. cap. 7. Strabo tamen lib. 3. Lusitanæ
ad Austrum Tago flumine terminat. Distat autē volunt Lu-
sitaniam à Luso, & Lysa Liberi patris comitibus, qui cū bac-
chantes in Hispaniam secuti sunt, ut tradit Plin. lib. 3. cap. 1.
Hodie *Portugalliam* appellant.

Lūstüs, [Λυστός. Germ. Ein Fluß in Arcadia / in welchem Jupiter
seinen ersten Maht soll gebetet haben.] Arcadiæ fluvius frigidissi-
mus, Gortynam vicum præterfluens, in quo Iovem primum
ablutum fuisse Arcades afferunt: unde & nomen accepisse pu-
tatur. Vide Cæliū Rhod. lib. 18. cap. ult. q; Fuit & Lusius qui-
dam, Marii ex sorore nepos, qui quum Trebonio generoso
adolescentulo vim afferre conaretur, ab eodem occisus est.
Valer. lib. 6. cap. 1. Clusium appellat.

Lūspīæ, Λυσπία, Ptol. lib. 3. ca. 1. Calabriæ urbs, Lupia Plinio.
Lūssi, Λυσσοι, Vrbs Arcadiæ, ubi Melampus Præti filias lavit,
& ab insania liberavit. Civis Lusius, Lusiates, Lussus. Steph.
Lūtetiæ, [Vulgo Paris. Germ. Parus die hauptstatt in Frank-
reich.] Parisiorum urbs celeberrima, primum in Sequanæ in-
sula condita, nunc præter insulam utramque ripam latissimis
occupans ædificis, cumq; maximis Europæ urbibus magni-
tudine certans & frequentia, Græci λυτεῖν nominant, à pa-
rietum (ut quidam existimant) albedine. Meminat hujus ur-
bis Strabo libro. 4.

Lutzeburgum. [Germ. Lühesburg.] Vrbs in Gallia Bel-
gica sita.

L ante Y.

Lycæus, xi, pen. prod. [Λυκαῖος. Germ. Ein juna Bacchi ob-
des Betas.] Vnum ex Liberi patris cognominibus: inde impo-
situm, quod immoderatus vini usus pariat λύκος: hoc est, rixæ
& seditiones. Aut certè πάρος τῷ λύκῳ τὰ μέλα τῶν μετωποφόρων:
hoc est, ab eo quod ebriorum membra solvat: unde & λυ-
καῖος à Græcis cognominatur. Virg. lib. 4. Aen. Legiferæ Ce-
teri, Phœboq; patriq; Lyxo.

Lycæus, a, um, pro Lyæus. Virg. 1. Aen. Regales intet mensas,
laticemq; Lyæum.

Lycæbētus, beti, pen. prod. Λυκαῖος Suidæ, Atticæ mons et,
apud Plin. lib. 5. cap. 7.

Lycæd, λυκαῖος, Sacra erant in Lyceo Arcadiæ mōte in hono-
rem Panos fieri solita, quæ postea ab Evandro in Arcadiam
translata, Lupercalia dicta sunt, ut placet Ovid. lib. 2 Fast. Pau-
sanias tamen in Arcadicis Lycei Iovis sacra fuisse tradit, à Ly-
caone Pelasgi filio ad Iovis Lycei aram primum instituta. Vi-
de Cæliū Rhod. lib. 24. cap. 17.

Lycæus, xi, [λυκαῖος]. Germ. Ein Berg in Arcadia dem Jupiter
geweiht.] Arcadiæ mons, Iovi sacer, teste Pausania in Arcadiis,
olim etiā Olympus & ἱερός, κρευφός: id est, sacer vertex ab
incolis appellatus, quod lovet ibi educatum existimarent.
In quo etiam monte Iovis Lycei aram fuisse tradit, à Ly-
caone Pelasgi filio ad Iovis Lycei aram primum instituta. Vi-
de Cæliū Rhod. lib. 24. cap. 17.

Lycambes, bis, per tertiam: vel Lycambes, bæ, per primam decli-
nationē, λυκαῖον, Neobules pater fuit, qui quum filiā Archi-
locho Poëta despondisset, posteaq; pœnitētia ductus, nō tra-
didisset, tā acerbo carmine ab eo cīt perstritius, ut una cū filia
laqueo vitæ finierit. Hor. in Epod. Ode 6: . . . . . malos aspergitq;
Parata tollo cornua: Qualis Lycambe spretus infido gener.
Lycambēs, a, um, pen. prod. Ovid. in Ibini: Tincta Lycambe
sanguine tela dabit.

Lyctor.

Lycid. pen. prod. genitivo Lycaonis, pen. cor. [λυκεων. Ger. Ein König in Arcadien/welchem Jupiter vmb einer mishandlung wütet zu einem Wolf verwandelt hat.] Arcadiz Rex fuit, Pelasgi filius, quem Jupiter, quod aram suam in Lycæo monte, mactato pueru, sanguine respersisset, in lupum mutavit: ut scribit Pausanias in Arcadicis. Ovid. tamen lib. 1. Metam. omnino alijs tradit transformationis hujus causam, quæ sic habet: Jupiter aliquando quum multa de humani generis insperatae inaudisset, neq; tamen omnia crederet, ut rem omnem certius exploraret, relicto celo, in terras descendit: aliquotq; regionibus peragrit, tandem sub noctem in Arcadiam pervenit ad Lycaonis regiam, ubi quum se Deū esse significasset, vulgusq; se ad sacrificia accingeret, irridens credulitatem eorum Lycaon, ea ipsa nocte se periculum facturum esse dixit, deumve an mortalem hospitio suscepisset: conatusque est noctu dormientem interimerre. Quod quum frustra tentasset, alia ratione rem aggressus est. Habet at obsides à Molosorum gente ad semissos: horum unum jugulavit, partimq; assūm, partim elixum Iovi epulandum apposuit. Cujus rei immanitate indignatus Jupiter, regi tyranni immisso fulmine exsusit, ipsumq; in sylvas fugientem, in lupum transformavit. qd Alius fuit Lycaon Nelei filius: & frater Nestoris, quem Hercules capta Pylo interemit. qd Alius item fuit Priami filius ex Laothoë Atlai Lelegum regis filia, quem Achilles in bello Trojano interemit: ut placet Homer. lib. 21. Iliad. qd Lycaon item faber insignis fuit ex Gnōsso Creta urbe, artifex ejus ensis, quem Ascanius dedit Eurylochus: de quo Virg. 9. Aen.

Lycōnīa. [λυκεωνία. Ger. Ein herethische Landeschaft des minderen Asia, stasset gegen ausgang an Berg Taurum] Asia regio, Cappadociae pars, secundum Ptolemaum ad Taurum montem pertinet ea in parte, qua Pamphyliæ imminent. Urbes habet Iconium, Adopissum, Cannam, Paralaida, aliasque complures, quas vide apud Ptolema. lib. 5. cap. 6. qd Lycaonia item olim appellata fuit Arcadia, à Lycaone Rege, Pelasgi filio, & patre Arcadis, à quo deinde Arcadia dicta fuit.

Lycōnēs. pen. corr. λυκεωνες, Populi Lycaoniæ, in finibus Cappadociae ad Taurum montem, qui & Lycaonii appellantur. qd Lycaones alii à Ptolema. lib. 5. cap. 2. collocantur in finibus Lycæ, non procul à Themizoniis.

Lycapſiſ, λυκεψιον. Vicus prope Lydiām, Stephan.

Lycastæ, λυκεστα, Filia fuit Priami ex concubina, cujus amore flagrans Polydamas Antenoris & Theanū sororis Hecubæ filius, eam uxorem duxit. qd Fuit item Lycaste meretrix nobilis, apud Drepanum Siciliæ urbem, ob formam excellentiam Venus appellata, quæ quum Buten, Amyci Bebryciorum Regis filium hospitio exceptisset, ejus concubitu usq; Erycem ei peperit: quo factum est, ut apud posteros creditum fuerit, Buten ex Venere Erycē genuisse. Vide suprà in dictione B V T E S.

Lycastūs, λυκεψιον, Vrbs Cretæ, ita dicta à luporum multitudine, quæ ibi esse perhibetur, Strabo lib. 10.

Lycēum, pen. prod. [λυκεων. Ger. Die Schule Aristotelis bei Achm.] Gymnasi celeberrimi nomen juxta Athenas, in quo Aristoteles frequentissimo auditorio philosophiam profitebatur, quemadmodum Plato in Academia. Cic. 1. Academ. Qui erat cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt: quia disputabant inambulantes in Lyceo. qd Fuit & Lyceum gymnasium Ciceronis in fundo Tusculano, à nomine scholæ Aristotelice ita dictum, de quo lib. 1. de Divin. Nuper, inquit, quum esset cum Qu. Fraatre in Tusculano, disputatum est. Nam quum ambulandi causa in Lyceum venissemus (id enim superiori gymnasio nomen est) Perlegi (inquit ille) tuum paulò ante tertium de Natura deorum. Hujus nominis penultima produxitur à Cicero in versu illo: Inq; Academia umbrisera, nitidoq; Lyceo, Fuderunt claras secundi pectoris attes.

Lychnidūs, λυχνιδος, Vulgo Ocrida, Macedoniæ oppidum, sub Candavia monte situm, ad viam Egnatiam, quæ ab Apollonia, mariq; Adriatico in intimam Macedoniam ducit. Author Strabo lib. 7. & Ptolemaeus lib. 3. cap. 14.

Lychnitīs, idis, λυχνιτης, Lacus est in Occidentali tractu Macedoniæ, sub Carnania monte: cui imminet oppidum nomine Lychnidus. Vide Stephanum καὶ πόλεων, & Strabonem libro 7.

Lycia, [λυκεια. Germ. Ein Landeschaft des minderen Asia zwischen Pamphyliam und Cariam gelegen.] Regio minoris Asiae, inter Pamphyliam & Cariam sita: olim (si poëtarum fabulis credimus) Chimæra monstri ignibus infestata. Cujus fabulae occasio nem præbuit Chimæra ejus regionis mons, crebro ignem eructans. Dicta est autem Lycia à Lyco Pandionis filio. Urbe habet Pataram Apollinis oraculo celebratam: à qua Apollo Patarœus cognominatur. qd Est & urbs Arcadiæ. Gentile Lyceates. Stephan. ex Pausan.

Lyciūs, Gentile. Virg. 1. Aen. Vnam quæ Lycios, fidumq; vehebat Orontem.

Lyciūs, a. um, adjektivum: ut, Lycæ fortes, apud Virg. 4. Aenei-

dus: id est, sortes Apollinis, qui in Lycia apud Pataram responda edebat.

Lycidās, δελυκειδας, Nomen Centauri unius ex iis, qui Pitho Hippodamiam sponsam eripere conati, à Lapithis interempti sunt. Ovid. 12. Metamor. At non Eurynomus, Lycidasque & Aræus, & Imbreus effugere necem. qd Est & nomen pastoris apud Virg 9. Aeglog.

Lycimniūs, sive potius Lycymnus, λυκημνος, Avus maternus Hercules: quem Tlepolemus, ejusdem Hercules ex Astiochus filius, jam ætate proiectum, interfecit. Autor Homerus in Catalogo.

Lyciscā, [Germ Ein Wölfelein / ein Handwurf.] Nomen canis proprii, à lupo (ut videtur) similitudine impositum: sive ab eo, quod lupum coercent. Virg. 3. Aegl.. multum latrante Lyciscā, Servius Lyciscas vocari arbitratur canes ex lupo & cane fœmina natu: cujusmodi in Cyrenaica Libya giganti scribit Aristotle. Plin. lib. 8. c. 21, hoc genus hybridas Crocutas vocat, omniaq; dñe, frangere ait, & devorata protinus cōquerere.

Lyciūs, λυκημνος. Germ. Ein junan Apollinis, oder der Sonnen.] Apollinis cognomē. Vel λυκημνος λυκημνος, quo nomine prisci Græcorum dicebant lucem illam, qua p̄cedit Solem. Vel (quod verius puto) à Lycia Asia regione, in qua p̄cipue colebatur. Habet enim ea regio Pataram urbem Apollinis oraculo infagnem. Non enim sunt audiendi, qui quod lupi naturam imitetur hauriendo humore vi caloris vehementiore, Lycium dictum contendunt.

Lycōmēdes, λυκημνος, Scyri insulæ Rex, cui Thetis filium suum dormiente præceptore suo Chirone claram raptum servandum tradidit, ut ibi inter ejusdem Regis filias (erat enim facie venusta, & eleganti, ita ut facile pro puella se se gereret) muliebri habitu induitus latitaret, ne ad bellum Trojanum, a quo nō reversurum sciebat, proficiisci cogeretur. Apud quem quum delitesceret, Deidamia Regis filia vitavit, & ex ea Pyrrhum suscepit. qd Fuit & alter Lycomedes Creontis filius, cuius meminit Homer. lib. 9. Iliad.

Lycon, [λυκων. Germ. Ein wölfchen Philosoph aus Thrakien in Asia birtig.] Philosophus Peripateticus fuit, ex Thracie Asia regione, in dicendo adeo suavis, ut pro Lycone Glycon nominaretur: trago nomine à dulcedine. Hic fuit cultu & vestium mollitie nitidissimus. Lucta & pilæ lusione exercebatur. Perit podagræ morbo annos natus septuaginta quatuor. qd Fuit præterea Lycon quidam Orator, unus ex accusatorib. Socratis, de quo Laertius in vita Socratis. Fuerunt & alii ejusdem nominis, quorum meminit idem Laertius.

Lycone, λυκων, Vrbs Thracie. Gentile Lyconeus. Stephan.

Lycophrōn, λυκόφρων, Poëta, patria Chalcidensis, natura quidem Sophoclis grammatici: adoptione verò Lyci Regini historici filius, inter septem poetas, qui Plejades dicebantur à numero stellarum, à Philadelpho Ptolemæo receptus. Erat autem hi, Thocritus, Aratus, Nicander, Apollonius, Philocles, Homerus junior, & Lycophron. Tragedias ejus enumerauit Suidas. Scriptis & Alexandram, poëma valde obscurum, in quo agit de vaticiniis Cassandrae: exorsusq; ab Hercule, & rebus Trojanis, prosequitur usq; ad Alexandrum Macedonem. De hujus morte Ovidius in Ibin: Utq; cothurnatum perisse Lycophrona narrant, Hæreat in fibris fixa sagitta tuis. qd Alius fuit Periandri Corinthiorum Regis filius ex Melissa, Procles Epidauriorum Tyranni filia, quam quum Periander gravidam ietu calcis occidisset, Lycophron cū Cypselo fratre suo ad Proclum se recepit. Verum repeatè filios Periandro quum Procles dimittere cogeretur, flans admonuit, meminisse eos debere quisnam matrem eoru occidisset. Quod verbum tam altè Lycophronis menti insedit, ut Corinthum reversus, adduci non potuerit, ut aut patrem prior salutaret, aut ab eo cōpellatus, verbum ullum responderet. Qua filii pertinacia irritatus Periander, sedibus euro ejecit, edicto simul proposito: Apollini ut sacer esset, quisquis cum testo reciperet. Cujus editi metu quum ab omnibus excluderetur, quarta demum die in portico quadam à patre inventus, illuvie squalidus, & inedia tantum non erectus, blandeq; ab eo invitatus, ut posita pertinacia regni successionem miseritimo præfret exitio nihil aliud respondit, quā caput ejus Apollini deberi, quod contra editum in colloquium suum venisset. Periander itaque animadvertis gravius esse malum filii, quā cui facile mederi posset, in Corcyram (nam & illi imperabat) eum ablesandum curavit. Verum quum ingravescente iam ætate Periander sibi conscius esset, se deinceps tyrannidi administranzae minus idoneum esse, missa ad Lycophronem sorore, ad regni administrationem cum evocavit. Cui quum ille respondidit, se patre vivo Corinthum non reveretur, hanc ei conditionem tulit Periander, se in Corcyram concessum, modò ipse ad tyrannidis successionem sese in Coriothum conferset. Id approbante filio, Periander consensu navi, in Corcyram cursum tenuit, futurum ratus, ut filius mitteretur Corinthum,

tinum. Quæ res eum magnopere fecellit. Edocti enim de his omnibus Corcyrae, qui Periandro male cupiebant, ut adventum ejus intercluderent, Lycophronem interimunt. Quod facinus tam indignè tulit Periander, ut insulam vi ingressus, trecentos primorum Corcyrenorum pueros Sardis ad Halyatten Regem misericet castrando: qui tamen quum Samum appulissent, beneficio Samiorum servati sunt, & incolumes domum remissi. Vide Herodotum libro tertio, & Laertium in Periandro.

Lycopolis, *λυκόπολις*, **Vrbs Aegypti**, à lupis dicta, quod Aethiopas Aegyptum incursantes, lupi facta acie usque ad urbem Elephantinam repulserunt. Ibi Aegyptii Lycopoli conderunt à bestiis illis ei nomen imponentes: quas etiam pro diis coluerunt. Autor Diodorus lib. 2. Germanicè dici posset *Wolfstas*.

Lycoreia, *λυκόρεια*, **Vicus in Delphis à Lycoreo rege**. Civis Lycoreus, Lycoreus, Lycoretes. **Est & Lycoreus Iupiter, & λυκόρειος** per se reperitur. Steph.

Lycoris, *λυκόρης*, **Voluminii Senatoris liberta fuit**, vero nocturne Cithenis dicta, miserè à Cornelio Gallo adamata: quo tamen spredo, Antonium in castra sequuta est. Virgil. 10. *Aeglog. - tua cura Lycoreis, Perque nives alium, perque horrida caltra sequuta est.*

Lycormas, *λυκόρης* Stephano, Fluvius est Aetolæ, flavas atenas volvens. Hic postea Evenus ab Eveno Rege Aetolæ, qui se in illum præcipitavit, appellatus est, teste Strabone lib. 7. Ovid. lib. 2. Metamorph. *Arsurusque iterum Xanthus fluvusque Lycormas.*

Lycosthenæ, *λυκόσθεναι*, vel *λυκόσθεναι*, **Vrbs Lydig**, Steph. Gentile Lycotheneus, vel Lycotheneites.

Lycozæ, *λυκόζαι*, **Vrbs Thraciæ**. Cives Lycozei, Steph. *Lycosura*, *λυκόσυρη*, **Vrbs Arcadiæ in Lyceo monte**, inde *Lycosurus*. Stephanus.

Lyconia, **Vrbs Cretæ insulæ**, ut notat Tortelius.

Lycius, *λυκτός*, **Cretæ urbs**, edito in loco sita: unde & Lython quidam appellaverunt, teste Stephano, de uribus, & Sirabone lib. 10.

Lycius, gentile, *λυκτός*: ut, Lyctius Idomenæus apud Virg. 3. Aeneidos.

Lycurgus, *λυκούργος*. Ger. Ein Bruder Eunomii des Lacedemonischen Königs / welcher sich nach dem absterben des Reichs unterwunden / und mit ganz Besessen angestötet hat.] Nobis Spartiate fuit, Polydecta filius, & frater Eunomi Lacedemoniorum Regis: cui etiam in Regnum successit, ignatus Eunomum uxorem gravida relinquisse. Quod ubi primùm cogdovit, posito Regis nomine, Prodi: hoc est, tutoris nomen assumptum, regi: adulto (Charilao ei nomen erat) regnum fideliter restituit. Verum quum gravitatem pessimè institutum animadverteret, ad constitutandam salubrioribus legibus Rempub. animum adjectit. Conscriptis itaque iis, quæ longa peregrinatione dicerat civitatis utilia fore, Delphos sese contulit, ut Dei quoniam silium in re sanctissima exploraret. Quumque Pythia consilium ejus à Phœbo maximè probari, de:q; potius quam hominis inventum esse respicidisset, alacrior ad peragendum institutum factus, foro aliquot attmaris occupato, leges suas perfecit. Quibus quum jam cives mediocriter assuefactos videret, ut quas tulerat leges, æternas quibz; redderet, hanc rationem commentus est. Simulat arduum adhuc quiddam superesse, quod ad civitatis salutem pertineret, quod tamen inconsulto oraculo aggrediendum non esset: eaque de causa se Delphos proficiendi velle. Interim tamen Reipubl. interesse, ut leges, quemadmodum latæ erant, in reditum suum inviolatae servarentur: idque ita futurum primùm à Regibus, deinde à cæteris omnibus iusjurandum exigit. Profectus itaque Delphos, quum Pythiam respondentem audisset, nihil legibus illis absolutius esse, scilicet ciliamq; fore civitatem eam, in qua illæ quam diutissimè servarentur, constituit sibi amplius in patriam non esse redeundum, ne illi aliquando jurejurando soluti, leges suas excuteret. Misso itaq; Spartam oraculo, amico:q; itineris comites amplexus, insq; dimissis, Cirrham concessit, ubi mox suis sibi manibus necem concivit. Quanquam alii Crissæ, nonnulli etiam in Creta interisse volunt: ubi etiam sepulcrum ejus apud Pergam eam urbem ostendit. Spartani mortuo faciliū consecratur, & ob singularia ejus in patriam sacra divinos ei honores tribuerunt. Vide latius vitam ejus apud Plutarchum. Fuit & Lycurgus. Nemeæ Rex, & pater Archemori, alumni Hypsipylos: cuius meminit Statius lib. 5. & 6 Theb. Fuit & Lycurgus alias, Thracæ rex filius Dryantis, qui, quod Thracas immoderatè vino deditos consipereret, vitæ omnes toto regno excidi justit: ut scribit Plutarchus eo in opusculo, quod de poëtarum utilitate conscriptis. Hinc datum est Poëtis locus fabulæ, Lycurgum infestissimo Bacchum odio prosequutus esse, adeò ut & nutrices illius, in Nysa latentes perequeretur, & Baccho ipsi tantum terroris incusserit, ut

LYC LYD LYG LYLL LYMLYN

præcipiti fuga trajecto mari, in Naxum se receperit video q. ista numinum ira Lycurgum in furorem conversum: & quum vites quoque, ne Baccho in posterum libaretur, excidere vellet, tubas sibi succidisse: Hic est ille Lycurgus, cuius meminit Virgil. 3. Aeneid. Terra procul vastis colitur Mavortia campis: Thraces arant, acri quondam regnata Lycugo.

Lycurgus, *λυκόργος*, penult. prod. Avergyn. Cic. ad Attic. lib. 11. Nostris ipsi qui Lycurgei à principio fuimus, quotidie dimittigamur. Vbi interpres. Lycurgei: id est optimates, legum ascicæ, & propugnatores: qualis Lycurgus apud Laconas legum conditor. Budæus severissimum interpretatur.

Lycus, *λυκός*, Bœotijæ rex fuit. Qui Antiopeam Nyctei regis filiam uxorem duxit: quam postea; quum à love in Satyrum converso compressam cogauisset, repudiavit. Dircreneque uxorem duxit: quæ verita ne Antiope cum Lyco in gratiam rediret, arctissimis eam in vinculis asservavit: quibus lovis miseratione dissolutis, in Cithæronem montem profugit, ubi Amphionem & Zethū peperit: qui postea à pastore, qui ipsos nutriterat, de Lyci injurya edocti, cum unâ cum uxore interficerent. Alius fuit Lycus quidam exul Thebanus, qui id temporis quo Hercules ad inferos descendebat, ei bene gerendæ occasionem sibi oblatam ratus, Creonte occiso, regnum Thebanorum occupavit: quamq; jam Megara Herculis uxori vim infere pararet, opportuno illius reditu oppressas est, & cum suis omnibus interfectus. Vide Seneca in Hercule furente. Fuit item Lycus, quidam ex Aeneis comitibus, de quo Virgil. lib. 1: Nunc amici casum gemit, & crudelia secum Fata Lyci. Est etiam Lycus, *λυκός*, fluvius Ponti præter Heracleam Maryandinorum in Pontum Euxinum influit. Autor Plinius lib. 2. cap. 103. Alius item est ejusdem nominis fluvius in Asia, Laodiceam præterfluens: cuius meminit idem Plin. lib. 5. cap. 29. Est item Lycus Germaniæ fluvius, Rhetos dirimens à Vindelicis, & præter Augustam Vindelicorum in Danubium illabens, teste Ptolemæo lib. 2. cap. 12. [Germ. Der Lycus]

Lydæ, *λυδοί*, Iudeæ oppidum, ad occasum Iordanis fluvii, teste Ptolemæo lib. 5. cap. 16. & Plin. lib. 5. cap. 14. Vulgo Rama. **Lydæ**, *[ΛΥΔΙ]I ludibm. λυδα*. Germ. Ein Landtschaft des minderen Asie, stossend an Phrygiam. Regio Asie minoris, Cœsio regé & Pactolo aurifero flumine notissima, quæ flexuosis Mæandri amnis recurvis perflusa, super Ioniam procedit, Phrygia ab exortu Solis vicina, ad Septentrionem Myliæ Meridiana parte Cariam amplectens. Lydia dicta est à Lydo Atios filio, quum anteæ Meonia vocaretur. Vrbes habet Philadelphiæ, Hypetas, Magnesiam, & Sardis. Cœsia regiam, totiusq; regionis caput. Hujus regionis incolæ Lydi dicuntur, qui primit aurum, argentumq; signarunt: primi q; caupones, infirmoresq; fuerunt. Autor Herodot. lib. 2. Lydus in meridie, *λυδοί* in pauperia. In hominem insatiatae aut etiam intempestivæ libidinis dicitur. Narrat Lydos adeò libidine perditos fuisse, ut non tanum nocte vacaret voluptati venereæ, verum etiam ipso meridie lascivirent, manibus fœdum opus peragentes. Vnde *λυδοί* dicitur Græci pro Lydorum more vitam agere. Fuit & Lycus cauponatur, *λυδοί καπνάδαι*. In effeminate & voluptatibus addictos jaciebatur. Lydæ in planitiem provocas, *λυδοί πλανηταὶ καπνάδαι*. In cum competit, qui lacessit jamduum ad id propensum ac promptum. Notati sunt Lydi, quod ad bellum capessendū plus a quo propensiores essent. Lydius, *λυδός*, Herculis filius ex Iole. Alter filius Athios, & frater Tyrrheni: à quo Lydia regio est appellata. Nā quum præter teiræ sterilitatem Meonia populum suum aere non posset, Tyrrhenus forte jaeta discedens, cum ingenti multitudine ad Italianam veniens, eam tenuit partem, quæ ad mare inficium versa est, & à se Tyrrheniam nominavit, mareq; ipsum Tyrrenum. Lydus verò remansit, Mæoniæ de suo nomine vocitavit.

Lydium, *λυδόμηνος*, Naxius quidam fuit, Pisistrato in recuperanda tyrannide adjutor. Herodot. lib. 1. **Lygdanum**, Oppidum Theuthranæ, quæ Myliæ pars est, teste Plin. lib. 5. cap. 30. **Lyle**, *λυλη*, Vrbs Arcadiæ. Gentile Lylæus. Stephan.

Lymira, Oppidum est Lycia, cum fluvio ejusdem nominis, in quem Arycandus influit, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Ptolemæus transpositis vocalibus *λιμύρα* appellat.

Lyncestis, *λυγκέστις*. Ger. Ein Stütz in Macedonen/welches Wasser trank den mächt der Wein. Macedonizæ fluvius est, cuius aqua pota non minus ebrietatem inducit, quæ si quis vino se ingurgitasset. Plin. lib. 2. cap. 103: Lyncestis aqua temulentos facit. Est etiam Lyncestis, idis, *λυγκέστις*, Macedonizæ regio in Occidentem veisa: cuius caput est Heraclea, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 13. Hujus incolæ dicuntur Lyncestæ, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 10. Cæterum idem autor lib. 2. ca. 103, quod est de miraculis aquarum, fontium & fluminum, Lyncestis vim describit: Lyncestis (*ingens*) aqua quæ vocatur acidula yini modo temulentos facit.

Lyncestis.

Lyncestis, a. um. Ovid. li. 15. Metam. Huic fluit effectu dispar Lyncestus armis. Quem quicunq; parum moderato gurgite traxit Haud aliter titubat, quam si mera vina bibisset.

Lynceus, dissyllabum, hujus Lyncei vel lynceos, penultima obliquorum correpta, λύγεος, Vnus ex Argonautis, tanta oculorum acie praeditus, ut diceretur, vel parietem visu penetrare, & (ut ex historicis nonnulli prodiderunt, novissimam Lunā, primamq; eodem die in signo Arietis conspicere: quo paucis mortalium contigit vidisse. Hinc Valerius lib. 1. Argonaut. Solus transigit nubila Lynceus. Hunc Varro centum triginta millia passuum prospicuisse scribit: solumq; excutem a Carthaginē classem Punicam, numerumq; navium, ex Libycana specula manifestissime notare. Solinus refert fuisse Strabonem. q Fuit & Lynceus alias, frater Idæ, qui pro duabus Leutippi filiabus, quas desponsatas Castor & Pollux rapuerant, arma suumperserunt, initaq; pugna Castor Lyacei, Lynceus Pollucis manu occubuit. Idas vero, quem ipsum etiam Pollucem conaretur adorari, immisso à love fulmine interiit. Vide Ovidium ad finem lib. 5. Fast. Apollonius tamē in Argonaut. Idam à Castore intersecte tradidq; Lynceum per abietem vidisse, & Castorem occidisse.

Lynceus, a. um, per tres syllabas, & pen. prod. λύγεος, denominativū est à Lynceus formatū. Ovid. 5. Fast. Pectora trajectus Lynceo Castor ab ense, Non expectato vulnera pressit humū. Vltor adest Pollux, & Lyncea perforat hasta, Qua cervix humeros continuata tegit. In primo carmine, Lynceo, est adjectivum: in tertio Lyncea est accusativus à Lynceus primitivo. **Lynx**, λύγξ, Rex Scythic fuit, qui missum à Cerere Triptolemum, ut hominibus frugum usum commōstraret, suscepit hospitio, ut in se gloriam transferat, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres eum coaverit in lyncem feram variū coloris, ut ipse variae mentis extiterat. Hæc Servius. Ovid. 5. Metamorph. Rex ibi Lynx erat, regis subit ille penates.

Lynndus, Vide **LINDVS**.

Lynx, λύγξ, Vtis Lydiz juxta Gades, post Atlantem. Est insula Atlantis, & urbs Lynxo, λυγξ. Gentile, Lynxites & Lynxius.

Lyrceus, pen. prod. λυρκεος, Fons Arcadic sub Cynuria monte, ex quo Inachus fluvius oritur. Autor Strabo lib. 4. cap. 8. Stat. 4. Thebaid. Aret Lerna nocens, aetate Lyceus, & ingens Inachus. q Stephanus Lyceum agri Argivii montem esse ait, indeq; vicinam regionem Lyrceam appellari.

Lyrceu, lyrcæ, lirceum, λυρκεος, Ovid. 1. Metam. jam pascua Lernæ Constitaq; arboribus Lyrcea reliquerat arva.

Lyrceus, a. um, per quatuor syllabas, λυρκεος. Valerius Flaccus lib. 1. Argonaut. dominum Lyrcea tellus,

Antraq; deprensæ tremuerunt conscientia culpæ.

Lyris, Vide **LIRIS**, per i Latinum.

Lyrnatia, λυρνα, Chersonesus & parva regio Lycia, Gentile Lymaticus, Steph.

Lyrnessus, [λυρνεος Stephano. Germ. Ein Stag in Troade so istes im Trojanischen Krieg geföhret hat.] Oppidum fuit Troades ab Achille eversum, quem Priamo bellum, ob Helenam à Paride filio rapta à Græcis infestretur. Ex quo Briseida quoq; abduxerit, occiso Minete ejusdem oppidi principe, quæ inde Lyrnessus ab Ovid. lib. 4. Trist. appellatur: Fertur & abducta Larne side tristis Achilles.

Lyrofessus, a. um, inde deducatum nomen λυρνεος Stephano. Virg. lib. 10. Aeneid. -Lyrnessius Aemon. Ovid. in Epist. Briseidis ad Achillem: Diruta Marte tuo Lyrnessia moenia vidi.

Lysander, λυσανδρος, Lacedæmoniorum Imperator, homo facliosus, qui odiu totius Græciæ in Lacedæmonios concitatit. Hujus ductu Lacedæmonii Athenienses, ducentq; eorum Cononem navalí prælio superarunt: paulò post tamen eodem duce à Conone superati sunt terrestri prælio, in quo & Lysander ipse occisus est. Reliquam ejus vitam pete ex Plutarcho. **Lysanias**, λυσανια, Orator Græcus. q Alter fuit Arcas, qui Lycaonem regno expulit.

Lysbona, [Ger. Lysbon / die Königliche Hauptstadt in Portugal.] Lusitanæ urbs primaria, in Hispania sita.

Lysimachus, λυσιμαχος, Atheniensis, Phædri philosophi filius. De quo Cic. Phil. 5. sic scribit: Lysiadum Atheniensem pleriq; novimus: est enim Phædri philosophi nobilis filius, homo præterea festivus, ut ei cum M. Curio confessore eodem & collusore facillimè possit convenire, &c.

Lysias, λυσια, Syracusanus genere, Cephali filius, unus è decē oratoribus, natus Athenis, quod pater se transtulerat. Puer Thurius coloniam migravit, rediit annos natus quadraginta sex. pte, interq; principes oratores est habitus. De quo si scribit Cicero in Brut. Tum fuit Lysias (inquit) ipse quidem in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor atq; elegans, quem jam propæ audieas oratorem perfectum dicere, (nam planè quidem perfectum, & cui nihil admodum desit. Demosthenem facile dixeris) nihil acutè inveniri potuit in eis causis quas scripsit, nihil (ut ita dicam) subdolè, nihil versutè,

quod ille non' viderit: nihil subtiliter dici, nihil pressè, nihil euacleatè quo fieri posse al. quid si matius: nihil contrā grande, nihil incitatum, nihil ornatum, vel verborum gravitate, vel sententiarum, quod quicquam esset elatius.

Lysicles, λυσικλης, Atheniensis quidam, in quem aliquoties invenitur Aristophanes, quod capillos jam canos nigrocolore inficeret, quod juvenis etiam tuin videretur. Erat autem alioqui simus, & deformati, & farax, & largior, adeò ut locum fecerit proverbio: Λυσικλης δωρεός εστιν αθηναῖος: hoc est, Lysicles largitor, Atheniensis Imperator: quo opportune utemur, quem significare velimus, penes eos summam esse potestatem, qui ut honores largitionibus sunt adepti, ita eosdem turpissime habent venales. Autor Suidas.

Lysidice, [λυσιδικη. Germ. Die Großmutter Herculis.] Filia Fuit Pelopis & Hippodamie, Pithei soror, quæ Electroni nupsit, & ex eo Alcmenam Herculis matrem peperit, ut inquit Plutarchus. Alii vero, inter quos est interpres Homer, matrem Alcmenes nō Lysidicem Pelopis, sed Anaxo Ancei cuiusdam filiam dicunt.

Lysimachia, λυσιμαχια, Vulgo Hexamili, Thraciæ Cherronesi urbs, ad Helleponi, ob terrę motum deserta. Plin. lib. 4 c 11. q Fuit & Lysimachia Aetoliæ urbs, ad Hydram lacum, quam & ipsam sua ætate fuisse prostratam scribit Strabo lib. 10.

Lysimachus, λυσιμαχος, Agathoclis filius è successoribus Alexandri magni, Pergamo præfuit, ubi thesauri regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedonia loco natus, virtute illustrissimus fuit: amore literarum ac philosophiæ ardebat adeò, ut Callisthenem tunc ab Alexandro afflictum, atque in vinculis habitu de virtute differentem sapientius audiverit, pœculumque ei, ac remedium miseriae optanti propinaverit: Quod ægide serens Alexander, Lysimachum leoni objecisse dicitur: sed ille viribus fretus rem posteris prodendam fecit manum amiculo convolutam in os leonis inferens, adrepta lingua feram examinavit, quo facto vehementius postea Alexandru dictus, & in honore maximo fuit. Vide Trogū libro decimoquarto. q Lysimachus, λυσιμαχος, natione Acarnan, Alexandri pædagogus, secundas post Leonidem obtinuit: nullo urbanitas genere præditus, nisi quod se Phœnicem: Alexandrum, Achilleum: Philippum vero Pleum nuncupabat. Autor Plutarchus in Alexandro. q Lysimachus item aliud fuit, patria Atheniensis, Aristidis Iusti filius, qui ob memoriam paternorum in Rempublicam meritorum, adeò charus populo fuit, ut quum à patre protus inops relictus esset, (sunt enim Aristides adeò pauper, ut in defuncti ædibus nihil præter veru ferreum fuerit inventum) publico tamen decreto centum ei agri consti, totidemq; inculti jugera in Eubœa fuerint assignata, centumq; minæ ex publico numeratæ, & quaternæ drachmæ in singulos dies. Vide de his Plutarchum in vita Aristidis, & Demostenem in oratione adversus Leptinen.

Lysippes, λυσιππης, Vna fuit filiarum Proæti, quæ & sorores quod se lunoni præferre non essent veritate, tanto furore corruptæ sunt, ut per agros discurrentes, se vaccas esse crederent. Vide **IPHIANISSA**.

Lysippus, [Germ Ein weiterer Kämpfer Bildhauer in Sizyon.] Sicyonius clarissimus statuarius, qui ad sexcenta decem opera fecisse traditur, quorū singula arti claritatē dare potuissent. Hic teste Quintiliano, ad veritatem optimè accessit: quamobrem etiam Alexander ille magnus ab uno Lysippo se singi voluit, ut pingi ab Apelle. Horat. li. 2. Epist. ad Augustum: Edito vetuit, ne quis se præter Apelle, Pinget, aut alias Lysippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulâcia. Cicero: Neq; enim Alexander ille gratiæ causa ab Apelle potissimum pingi, & à Lysippo singi volebat: sed quod illo u. artem cum ipsis tum etiam sibi gloriæ fore putabat, &c. q Lysippus secundum poëta comicus fuit, cujus fabulas enumerat Athenæus.

Lysistratus, pen. corr. λυσιστρα, Lysippi statuari frater fuit, qui primus signa ex gypso fixxit. Vide Plin. lib. 35. cap. 12.

Lysius, λυσιος. Germ. Ein junat Bacchi] Liberi patris cognomen apud Bacchios, δέ τε λυσιος: hoc est, à solvendo impositū. Ferunt enim Bacchios aliquando à Thraciis deprehensi, partim captos, partim in fugâ versos fuisse: ex quibus quum nonnulli ad Trophonii specum cōfugissent, visum est iis noctu, astantem Deum Liberi patris sibi auxilium promittere. Quo somnio alacriores redditi, Thracas ex insidiis adorti sunt: quos quum vino, somnoque obrutos inventi, nullo negotio superarunt: receptisque suis, quum in patriam reducissent, Dionysio cognomento Lysio templum consecravunt. Autor Heraclides Ponticus. q Iulius Pollux, deos omnes qui averuncandi mali gratia colebantur, Lysios vocari ait, quos & λυσιον & ἀποτρόπους Græci nominant.

Lytæ, λυται, Exigua Thessalæ regio, circa Peneum amnum: sic dicta, quod Neptuanus dissipatis aquis, Tempe ab inundatione liberârit.

Lythrambus, λυθραμβος, Bacchi cognomentū inde impo situm

situm, quod ex femore Iovis (cui interempta matre infertus fuerat) in lacum prodituro, identidem Iupiter inclamaverit, λῦθη μάρμαρον id est, solve suturam.

Lycus, Fluvius est minoris Afriæ in Pontum defluens.

Lyxæ, pen. prod. Aegæus, Acarnanæ oppidum, apud Steph.

M

A, accentu circumflexo, μᾶ, Mulier fuit una ex iis quæ Rhea sequabantur, cui Iupiter Bacchum tradiderat educandum: quæ interrogata à Iunone cuius esset infans, ἦρα: hoc est, Martis, respondit. Vnde factū est, ut Bacchus apud Caras Masis fuit appellatus. Ipsa quoque Rhea Mæ appellata fuit: cui Lydi taurum immolabant: unde Lydiæ urbs Mastaura fuit nominata. Vide Stephanum in dictione Mastaura.

Macæ, μάκαι, Stephano, Populi sunt fœlicis Arabiæ, Carmenis oppositi, nardo, myrrha & thure abundantes. Autor Mela libro 3.

Macareæ, μακαρια, Vrbs Arcadiæ, à Macareo Lycaonis filio condita, quam Stephanus à Romanis Beatum vocari tradit. q Gentile est Macareates, μακαριατης, eodem Stephano teste.

Macareus, μακαριος, Acoli filius, qui cum Canace sorore coniubuit. Vide Epistolam Canaces apud Ovidium.

Macaria, μακαρια, Herculis filia fuit, quæ se pro incolumitate publica manibus devovit. Vide Cælium & Erafraum in proverbiis. q Cyprus item insula olim ob insignem fertilitatem Macaria dicebatur. Autor Plin.lib. 5. cap. 30.

Macarios, μακαρες, Viri proptimum est: quo nomine duo commemorantur à Suida, viti pietate juxta aceritudine insigne. Est autem Græcum nomen, quod nos Beatum interpretamus.

Macaros, μακαρος, Nomen est Cretæ insulæ à temperie coeli. Plin.lib. 4. cap. 12.

Maccabæus, μακαβαι, cum duplice c & diphthongo, nomen Barbarum, quo vocati sunt viri illi fortissimi apud sacras literas celebratissimi.

Macco, Oppidum Brachmanarum, populorum Indiæ apud Plinium lib. 6. cap. 17.

Mæcdon, μακεδων, Pindi montis Thessaliæ regiuncula, in Herod.lib. 1.

Mæcdoniam, [μακεδωνια, Ger. Ein weite und gewaltige Ländereyße in Griechenländt zwischen den zweyen Meeren/Epirus/Thracia und Dalmatia gelegen.] Latissima Europæ regio, duobus olim regibus & orbis terræ imperio clarissima, antea Aemonia & Emathia appellata, quæ à tenuibus initiiis, regum prudentia, gentisque fortitudine & magnitudinis excrescit, ut centu quinquaginta potita sit populorum. Hanc à Septentrione, à Dalmatia, Moesiaque montana sejungunt: ab Occasu mari Adriatico, sive Ionio: ab ortu Aegæo abluitur. Meridianam oram Epiroticæ gentes, & ipsa Græcia excipit. Dicta Macedonia à Macedone quodam Osiridis, sive (ut Stephanus & Solinus scribunt) Iovis filio, & Thycæ filie Deucalionis. Hinc deducitur gêtile Macedo, onis, μακεδων, & possessivum Macedonicus, a, um, μακεδων.

Mæcdō, μακεδων, pen. cor. Qui ex Macedonia ortus est. Luc.lib. 6: Quum tibi sacrato Macedo servetur in antro. Cic. 5. Tuscul. Alexander Macedo, quum ab iuncte ætate res maximas gerere cœpisset, nonne tertio & trigesimo anno mortem obiit?

Mæcdonius, μακεδων, Quicquid Macedonius est: unde Mare Macedonicum, quod est Aegæi pars, Macedoniam ab ortu abluens. Macedonius, a, um. Ovid. 12. Metamor. Qui clypeo, gladioque, Macedoniaque sarissa.

Mæcella, μακελλα, Vrbs Italæ, sic dicta λαστη φιλακειστης επι τη φιλακητην: hoc est, quod Philactetes in ea ægrotaverit. Gentile Macellæus. Stephan.

Mæcestus, μακεστος, Fluvius est Mysia, in Rhindacum influens. Plin.lib. 5. cap. 31.

Mæchærus, untis, μαχερης, Stephano, Arx Iudææ, secundum olim ab Hierosolymis dignitatis locum obtinens. Plin.lib. 5. capite 16.

Machalaum, nomen Græcum compositum ex μάχη, quod pugnam significat: & ἀλαυ, cæcum & errantem. Oppidum in Brixiano agro, Iusubrum clade nobile.

Mæchæon, [μαχαιων, Germ. Ein Sohn Aesculapii ein ausbündiger Arget.] Filius fuit Aesculapii & Arsinoës (alii Coronidis, alii Hesiones filia Meropis, alii Xanthionis filium faciunt) Podalirii frater, & medicus insignis, qui etiam cum felique Græciæ principibus ad Trojam venit. Tâdem ab Eurypilo occisus. Virg.lib. 2. Aen. Pelidesq; Neoptolemus, primusq; Machaon. De eo etiam Homer. 2. Iliad. Ab eo Machaonius deducitur. Hinc Machaoniam artem Poëta usurpat pro Medicina.

Machlyæ, μαχλια, Herodoto, Populi Africae supra Nasamones, quos Androgynos esse tradit Calliphanes, utriusque na-

tura inter se vicibus coēentes. His Aristoteles tradit dextera ram māmam esse virilem, levam muliebrem. Vide Plin.lib. 6. capite 2.

Macidos, Vrbs Thraciæ, quam Ptolemæus Madi nominat de genere vocabulo. Vide Vadianum in Melam, lib. 3. in descriptione Thraciæ.

Macistus, μακιστος, Stephano, Oppidum est Thriphyliæ: hoc est, Elidæ, quod Caucomes inhabitarunt: ita dictum à Macisto fratre Phryxi. Plin.lib. 4.ca. 6: Macistum enumerat inter Arcadiæ civitates.

Mæcræ, Campus est Iudeæ, teste Strabone lib. 16.

Macras, Regio Iudeæ, mari proxima: de qua Strabo lib. 16.

Macra, [Ger. Ein fluss in Italien fließt auf dem Berg Apennino/ras derselbet Ligurian von Hetruria.] Fluvius ex Apennino fluens, Liguriam ab Hetruria dividens, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. & juxta Lunam civitatem in Tyrrhenum mare influens. Vide Strabo.lib. 5. q Est & Insula nomen in Carcinite finu, teste codem Plin.lib. 4. cap. 13. Ptolemæo Marcella dicitur.

Macris, μακρια, Insula est exigua Euboæ adjacens, olim ejus pars donec imperio maris fuit abscissa. Vide Plin.lib. 2. cap. 8. Stephanus Euboëam ipsum olim Macrim vocatam tradit.

Macritius, μακριον, vir Coüs fuit, Sinope celebrissimo Pôti urbis conditor. Vide Stephan. in dictione SINOPÆ.

Macrobî, [μακροβî, Ger. Maedigische Wôlder des Morentâts so lang läben.] Populi sunt Aethiopizæ, ultra Meroën, ut inquit Solinus, quibus dissidio protéssior est vita, quâna nostra. In stitiam colunt, amant æquitatem, plurimum valent robore, & forma sunt pulcherrimi.

Macrobîus, μακροβî, Viri Cöstularis nomen est, qui fuit Servi coætaneus, qui in Somnium Scipionis Commentarium libros duos, aliosq; septem Saturniorum conscripsit.

Macroenii, montes, Vide MACROEEMNII.

Macrocephali, μακροκεφαλοι, Populi sunt Themiscyræ regio-

nis quæ Ponte & Colchidi proxima est. Horum meminit Plinius lib. 6. cap. 4. & Mela lib. 1.

Macrochir, [μακροχî, Germ. Langhund/ist ein junger Artaxerxes des Assyrischen Königs gewesen.] Cognomè fuit Artaxerxis Affiorum regis. Ideò illi impositum quod alteram manum habebet longiorem. Latini Longimanus vertunt.

Mæcrocremni, Montes sunt non procul ab Istri fluminis ostiis. Plin.lib. 4. cap. 12.

Macronës, pen. prod. μακρινης, Populi Iberiæ, Albanis suntimi. Plin.lib. 6. cap. 10.

Macron Tichos, μακρος τάχος, Oppidum est Thraciæ non procul ab Isthmo Cherronesi: ita dictum à lôgo muro, quem Miltiades ibi à Propontide ad Melanem sinum duxit, Chernesum à reliqua excludens Thracia. Autor Plinius lib. 4. capite 11.

Macropoli, μακρόπολις, Agri Syracusani oppidulum, quod & Eryalus appellatur Stephano.

Macryes, μακρια, Libyæ populi sunt Stephano, idem opinor, cum his quos Herodotus & Plinius, Machlyes vocant. Vide suprà.

Mæctorium, μακτοριο, Vrbs Siciliæ, apud Stephanum.

Macyberna, Vide MECIBERNA.

Macynia, μακηνia, Oppidum est Aetoliæ, in Taphiasso moete situm, de quo Strabo lib. 10. & Plin.lib. 4. cap. 2. Apud Stephanum Macrynia legitur, sed corruptè: quod d & ipsa literarū series, & alphabeticī ordinis lex satis indicat.

Madaura, μαδαρε, Civitas in confinio Getuliæ sita, & Numidia, à qua Apuleius Madaurensis est appellatus.

Madaurense, Plin.lib. 5. cap. 4. Vrbs in Africa libera.

Madian, [μαδιαν, μαδια,] Vrbs quædam ab uno filiorum Abraham ex Cethura sic vocata, quæ (teste Hieronymo) est trans Arabiam ad meridiem in deserto Sarracenorum contra Orientem maris Rubri. Vnde vocantur Madiane, & Madiane regio. Leginius & filios Chobab filii Raguelis Madianeæ socii Mossi. Legimus & filias Madiane. Sed hæc civitas homonyma ejus, iuxta Arnonem & Ariopolim, cujus ruinæ nunc tantummodo demonstrantur. Vide MANDRENI.

Madytus, μαδιτος, μαδιτum, Vrbs Hellespontis. Gêtile Madytus, vel Madyteus. Stephan.

Mæänder, [μανδρη,] Civitas ad Hellespontum Stephano.

Mæander, [μανδρη,] Germ. Ein berümpfer Fluss in Phrygia, oder Mæonia. cum diphthongo, qui & Mæandrus. Fluvius Phrygiæ, sive Mæonia, qui oritur è lacu in monte Aulocrene, plurimisque affusus oppidis, & repletus fluminibus crebris ita sinuosis redditur flexibus, ut sœpè ad fontem credatur reverti. Vide Plin.lib. 5. cap. 29. Ovid.lib. 9 Metamorph. Non secus ac liquidis Phrygius Mæander in undis Ludit, & ambiguo lapsu restituitque, fluitque. Meander, inquit Strabo, flexuosus est: quoniam alveus multas recipit mutationes, & multum limum deducēs modò huic, modò illi ripæ adjicit. Hunc Poëta singul Oceani & Terræ filium suisse, & Cyaneen Nympha-

pham genuisse, quam postea Miletus Solis filius oppressit, & ex ea Caunum & Byblidem suscepit. Vide Ovid. 9. Metamorphos. qHinc obliquitates omnes Mæandros veteres appellarentur: quum res agitur non simpliciter, sed vafris & obliquis consiliis: sumpta metaphora à fluvio Mæandro, qui sinuosus ac flexuosus labitur: unde & nomen habere videtur, quasi oberrat, quærens hominum consortia. Cic. in Piso. Quos tu Mæandros, dum omnes solitudines persequeris, quæ diverticula, flexionesq; quæsististi? qMore Mæandi illud fieri dicitur, quod tortuosè, flexuoseque fit. Columell. lib. 8. cap. 17: Oportet autem nonnullis locis molas intercidimare Mæandri, parvis, sed angustis itineribus. qMæander etiam, teste Nonio, picturæ genus est, in morem labyrinthorum flexuosis ambigibus implexum, quod oris chlamidum addi solet. Virgil. 5. Aen. Victorii chlamydem auratum, quam plurima circum Purpurea Mæandro duplaci Melibœa currit. Vbi Servius: Mæandro duplaci, flexuoso. Et hoc dicit: Erat in chlamyde, flexuosa, & inter se remeabilis purpura, in modum Mæandri fluminis Carœ provinciæ. Festus neutr. gener. Mæandrum vocat hoc genus picturæ. Mæandrum, inquit, genus picturæ, dictum à similitudine flexus amnis, qui appellatur Mæandrus. qHoc enim nomine dictus est mons Indiæ.

Mæchlinia, [Germ. Mæhet.] Brabantæ urbs celebris. Mædi, μαδη. Populi sunt supra Macedoniam siti. Triballis & Dardanis vicini: quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 1. Scribitur autem hæc dictio per æ diphthogum in prima syllaba, ad differentiam Medorum, qui in Asia sunt, Parthis finitimi. Mænædæs, [μαινάδες. Germ. Wissmige volle weiber/so Baccho setzt best begtengen...] Dictæ sunt mulieres, quæ insaniens ritu Bacchi Orgia celebrabant: unde & Bacchæ dicuntur. Mænades autem dictæ sunt à verbo Græco μαίνεσθαι, quod significat insaire. Juvenal. Satyr. 6.: crinemque rotant ululante Priapo Mænades.

Mænælius, [μαινάλιος. Ger. Ein hoher Berg in Arcadia.] Stephanus, in singulari numero masc. gen. teste Diomede, & in plurali Mænala, neutr. gen. Arcadiæ mons altissimus, nō procul ab Argis, pinis refertus: ita dictus, δῶν τε μαίνεσθαι, quod est furere, & insanire: aut certè à Mænalo Lycaonis filio: ut annotavit Scholiares Theocrati. Virgil. 10. Aeglog. Pinifer illum etiam sola sub rupe jacentem Mænalus. Idem 8. Aeglog. Mænælius, argutumque nemus, pinosque loquentes Semper habet. Idem 1. Georg. -tua si tibi Mænala curæ, Huc ades ô Tegæ favas. qEst & Mænalus Stephanus μαινάλη, nomen civitatis Arcadiæ, à Mænalo Lycaonis filio.

Mænæliūs, a, um, Quod est ex Mænalo, Vnde Bacchus dictus est Mænalius. Et aper Mænalius, quem Hercules Euristheo attulit: & Versus Mænalius: id est, Arcadicus. Virgil. 8. Aeglog. Incipe Mænalias mecum mea tibia versus.

Mænariæ, μαιναρία, Insula est in mari Ligustico: ita dicta à mænis piscibus, quorum ibi magna capitur copia. Meminit insulae bujus Plin. lib. 3. cap. 6.

Mænobora, μαινόβορα, Urbs Mastenorum. Gentile, Mænoboreus. Stephan. qui alibi Mastianos ad Herculis columnas habite scribit.

Mænolæs, μαινόλæs, Dictus est Dionysius, quod Latinè totum furestem significat: sive quod vino contrahitur ebrietas, quæ species est insanæ: sive quod à mulieribus furentibus, quas Bacchæ vocabant, aut Mænadas. sacra ejus celebrabantur. Mæoniæ, μαινόντæ. Germ. Die Landschaft im minderen Asie so sunst Lydia genannt wird/ stößt an Phrygiam / Ioniæ.] Lydia, est regio minoris Asie, Phrygia ab exortu Solis vicina, ad Septentrionem Myzïæ, à Meridie Cariæ amplestens, ad Occasum super Ioniæ excurrens. Ita dicta à Mœone fluvio, ut Stephano placet. Mœoniæ Strabo lib. 13. κακωρῆποι λύδοι: hoc est, exustam regionem vocat, eamq; arboribus proflus carere tradit, præter vitæ, vini jucundissimi feracem. Summam autem camporum faciem cinerulentam esse, petrosam & nigrum aduersionis quandam similitudinem retinetatem. Imminet autem Mæoniæ Tmolii montis rupes altissima, ex qua Pactolus fluvius defluit, aureas trahens arenas & Chrysorrhœas dicitur. qInde Bacchus dictus est Mœoniæ: Virgil. 4. Georg. - cape Mæoniæ carchesia Bacchi. qItem Lydi dicti sunt Mænidæ, & mulieres Lydiæ Mænides. Ovid. 6. Metam. Mœonis elusam designet imagine tauri Europam. Quo in loco Mænides accipitur pro Arachne puella Lydia.

Mæon, onis, pen. gen. corr. [μαιον. Germ. Der Batter des weitberührten Helden Homer.] Pater fuit Homer. Vnde & ipse dictus est Mæonides: ipsiusq; poëmata Carmina Mœonia passim appellantur à poëtis. Martialis: Perlege Mæonio cantatas carmine ranas.

Mæotis, pen. prod. [μαιοτης. Germ. Ein grosser See wie ein Meer in Scythia / in welchen Lanais und andere namhaftige Wasser sich aufsässen / das Hünige Meer.] Palus Scythica in regione Scypteriorum ali juxta Phasis ostium, hyeme congelascens: Ta-

niam, aliasque in pumeros ferè recipiens fluvios, & Cimmerio Bosphoro à Ponte Euxino diserga: ita dicta ab accolis qui Mæotæ appellantur: de quo vide testimonium Plini in dictione MÆOTÆ Luca lib. 3: Quaque sicutum torrens Mæotidos egerit undas. qAliquando utimur hoc nomine tanquam patronymico foemino. Juvenal. Satyr. 15: Tale quid excusas Mæotide sevior ara Aegyptus? Quo in loco Aram vocat Mæotidem, quæ erat in Taurica regione Thracie quæ non procul abest à Mæotide palude.

Mæotici, a, um, Vt Mæotica tellus, Mæotica unda, quæ passim leguntur apud Poetas.

Mæotæ, penult. prod. μαιοται, Dicti sunt populi Scythæ, non procul à Mæotide palude, quæ ab illis nomen sumpliit. Plin. lib. 4. cap. 12. à Bugo supra Mæotin Sauromatæ, & Essedones: at per oram ad Tanaim, usque Mæotæ: à quibus lacus nos men accepit.

Magarsus, μαγαρσος, Oppidum Cilicæ juxta Mallum: de quo Plin. lib. 5. cap. 27. Stephano Verruca est editissima, non oppidum.

Magdeburgum, Vrbs præclara Germaniæ. Vulgo Mæsburg.

Mægdolus, μαγδολος, Aegypti oppidum apud Stephanum: cuius incolæ dicuntur Magdolites.

Magi, μαγοι, Populi sub Caucaso monte siti è regione Bactriæ norum, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 23.

Magia, μαγια, Illyrici oppidum est Stephano, cuius incolæ Magiatæ dicuntur, & Magiani. qEst & Magia fontis nomen in agro Syracusano, apud cundem.

Magnæ Græciæ. [Germ. Ein Landeschaft Italiæ gegen Griechenland/ steht unter Calabria.] Dicta est ea pars Italiæ, quæ à Tarento usque ad Cumas est: vel (ut Plin. lib. 3. refert) quæ à Locris Italiæ fronte, ad Tarentum usque protenditur. Sic d'ea (ut Festus putat) quod multæ, magnæque civitates in ea fuerint à Græcis conditæ. Vide Iust. lib. 10. Virg. 3. Aen. Effuge, cuncta malis habitantur mœnia Graiis. In ea Italiæ parte Pythagoras philosophus, Architas, Parmenides, & Zeno ejusdem sectatores, & Ennius poëta viguerunt. A' quibusdam tota Italia dicta est major Græcia. Ovid. in Fast. Itala nam tellus Græcia major erat.

Magnata, μαγνατες, Ptolemæo, Vrbs Hyberniæ: à qua Magnate populi vocati sunt. Vide Ptolæm. lib. 2. cap. 2.

Magnes, μαγνης Suidæ, Atheniensis antiquæ Comœdiae scriptor tempore Epicharmi, docuit fabulas novem, vicit duabus. qMagnes item alter Smyrneus puer, præ cæteris mortibus formosus: poëtica inspera & musica ornatus, corona insignis aurca, atque habitu molliore induitus, civitates obiabat multis dilectus, præsertim Gygi Lydorum regi. Parentes autem probrum hujusmodi petrol, capta occasione comam ejus inciderunt: vestem, ornatumque omnem laceraverunt. Quare commotus Gyges, Magnesius bellum intulit, quibus tandem superatis revertens, Sardibus panegyricum celebravit magnificissimum. Suid.

Magnésia, Μαγνησία, Macedonia regio, Thessalia annexa de qua Plin. lib. 4. cap. 9. qEst & Magnesia, Ion. & oppidum ad Mæandrum fluvium, distans ab Epheso (sicuti scribit Plin. lib. 5. cap. 29.) XVI. M. pass. circa quam L. Scipio Asiaticus Antiochum regem victum magna clade affecit.

Magnésia, Μαγνησία Stephano, Mulier è Magnesia regione Thessalia annexa: aut è Magnesia Ioniae civitate. Horat. lib. 3. Carminum, Ode 7: Magnesiam Hippolyten dum fugit abstinent. Masculinum est Magnes, etis: quod de se facit foeminaum Magnessa, quemadmodum à masculino Cres fit foeminaum Cres.

Magnetæ, μαγνητæ, Qui & Magnesii, μαγνητοι, Populi votati sunt. Lucret. lib. 8: Et Magnetæ equis, Minyæ gens cognita remis.

Magnus portus, μαγνης λιμην, Mauritanæ Cæsariensis oppidum est, à portus spatio ita appellatum: ut tradit Plin. lib. 5. capite 2.

Mago, Nobilium aliquot Pœnorum ducum nomen fuit: quorum primus rem ac disciplinam Carthaginensium vehementer auxit. Is ante bellum Punicum, ut Livius & Trogus refert, cum CXX. navibus bello Tatætino auxilio venit Romanis, ægræ ferens Italianam ab externis invadi. Cui astæ à Senatu gratia, auxiliaque remissa. Duos moriens filios reliquit, Asdrubalem & Annibalem, de quibus antè scripsimus. qMago, Annibal frater; causa victoris apud Trebiam fuit, sed apud Locros à Manlio clausus, ab Annibale liberatur. Livius quoque lib. 30. scribit Magonem Annibal fratem in agro I. subtrrium vulneratum, quum in Africam per legatos revocatus navigaret, apud Corsicam obiisse. qMago alius à Scipione capitur apud Carthaginem in Hispania, Romamque per Lælium mittitur. qMago denique Afri, qui de Rust. duæ detriginta volumina scripsit, de quo Columella libro 1: Veruntamen

runtamen Carthaginem Magonem vel rusticationis parentem veneremur. Nam hujus octo & viginti memorabilia illa volumina ex Senatus consulto in Latinum sermonem conversa sunt. Hujus Magonis meminit & Servius, quem Virgil. in Georgic. scribit esse imitatum. Item M. Varro de re rustic. libro primo, capite primo, & Plinius libro 18. capite 2. q̄ Mago item oppidum est in minoribus Balearibus, ut scribit Pomponius in fine lib. 2.

Magog. [μαγόγ. μαγόγ.] Nomen viri, filii Iaphet, proprium a quo (ut ait Iosephus lib. 1.) Magogæ dicti sunt, qui à Græcis Scytha dicuntur.

Maiā, [μαιά.] Germ. Ein Tochter Atlantis von welcher Jupiter den Mercurium geboren hat.] Atlantis filia fuit ex Pleione Nympha, ex qua Iupiter Mercurium suscepit. Virgil. 8. Aeneid. Vobis Mercurius pater est, quem candida Maia Cyllenes gelido conceptum vertice fudit. At Maja (auditis si quicquam credimus) Atlas: Idem Atlas generat, cœli qui sidera fulcit. q̄ Fuit & altera hoc nomine Fauni filia, cui in mellario vase, non mel, sed vinum sacrificabant. q̄ Majam item Græci amitam & matteram vocant: item nutricem & obstetricem: denique mulieres omnes natu gradiotres honoris gratia Majas salutabāt. q̄ Est item Maja, cancerorum genus maximum apud Aristot. lib. 4. Animal. μαιά.

Malaca, [μαλάκη.] Stephano, civitas in Hispania Bætica. Mela libro 2: Siga oppidum è regione Malacam urbem Hispaniæ coatemplatur.

Mälchus, [μαλχος.] Sophista fuit Byzantius, qui scripsit historiam à Constantino usque ad Anastasium. Suidas.

Malea, [μαλεά, μαλέα.] Germ. Ein Vorgebirg in Laconia, so weit hinauf in das Meer langt bey welchem gefährlich ist zu schiffen.] pen. inadifferente, Promontorium Laconic, quod per quinquaginta millia passuum in mare protenditur, ubi periculosa est navigatio, propter adversos ventorum flatus. Hinc est illud proverbium: Quum ad Maleam deflexeris, domesticos obliviscere. Virgil. lib. 5: Ionioque mari, Malæque sequacibus undis. Stat. lib. 7. Thebaid. Rauca circonsonat ira Maleæ. Dicta Malea, à Maleo Argivorum rege, qui in ea templum pulchrum construxit, quod Maleoticum appellavit. q̄ Maleacus sinus, vide MALACVS.

Mäléventum, Hirpinorum urbs, postea auspicationis omnis gratia Beniventum appellatum. Vide Plinium lib. 3. cap. 11.

Maleus, [μαλεός.] per simplex l. mons est Oretum, Indicæ gentis, juxta quem umbræ æstate in Austrum, hyeme ad Septentrionem jacuntur.

Maliacæ, Hispaniæ Tarraconensis urbs Ptolemaeo, lib. 2. cap. 6. Vulgo Malgrado.]

Maliacus sinus, [μαλιακὸς κύλπος.] Ger. Der Meer schoss gegen Eubœa, in der Locrer Landeschaft] Locrorum, Epicnemidiorum est, è regione Eubœæ, in quem Sperchius fluvius influit, teste Ptolemaeo: ita dictus à Malico oppido, cujus meminit Stephanus.

Maliea, [μαλεά.] Vrbs Thessaliz, à qua populi Malices, & mare vicinum Malicum dicitur. Vide Strab. lib. 13.

Malio, Stephano, Vrbs dicta à Malo filio Amphictionis, aut Amyti Boæoti. Hinc sinus Maliacus. Gentile Maleus & Maleates: quod etiam à Malea promontorio Laconiæ derivatur. Stephan. Vide MELOS.

Malimnus, [μαλιμνός.] Siciliæ mons est apud Theocritum, posmis refertus.

Mallada, [μαλαδά.] Vrbs Persica. Gentile Malladenus, Steph.

Malli, [μαλλί.] Indiæ populi à Mallo monte vicino ita dicti. Autores Plin. lib. 6. cap. 17. & Strab. lib. 15.

Mallois, entis, [μαλλοῖς.] Locus in Lesbo, ubi Apollinis tempulum est, à mallo mīlē mīlē mīlē. Stephan.

Mallōs, [μαλλός.] Ciliciæ oppidum clarissimum, à Mallo conditore ita appellatum, ut ex Callimachi sententia refert Steph. Lucr. lib. 3: Mallos & extremæ resonant navalibus Aegæ. Hodie vulgo Malo.

Mallōtes, pen. prod. [μαλλωτοί.] A' Græcis appellatur mons Ida, ab ovium multitudine. Nam μαλλωτοί apud eos significat vellus, vel pellem lanatam. Vide Cælum lib. 25. cap. 1.

Mallūs, [μαλλούς.] Mons est in ea parte Indiæ, quæ est intra Ganges, à quo vicini populi Malli, [μαλλοί], appellatur. Autor Plin. lib. 6. cap. 17.

Malsane, es, [μαλσάνη.] Oppidum est felicis Arabiæ, à quo fit gentile Malsanites. Stephan.

Mälvæ, Africæ fluvius Cæsariensem Mauritaniam à Tingitana dirimens, teste Ptolem. lib. 4. cap. 1. Plin. lib. 5. cap. 2, Malvanam appellat.

Mamaus, [μαμαούς.] Fluvius est Peloponnesi, in tractu Triphyliaco, non procul à Pylo, qui olim Amathus dicebatur. Autor Strabo lib. 8.

Mamarcina, [μαμαρκίνα.] Vrbs Aufoniæ. Gentile Marmacianus. Stephan.

Mamblyā, Oppidum Aethiopicæ, ab ea parte, qua Africam sp. stat. Autor Plin. lib. 8. cap. 20.

Mambre, [Μαμβρέ, μαμβρέ.] Mons juxta Hebron.

Mämercūs, Præfus fuit Vieanensis, qui teste Ptolemaeo Læcisi, anno CCCCLIII, supplicationes primus instituit, quas Rogationes nostri vocant, ob frequentes terræmotus, quibus ea regio infestabatur. Volaterranus. q̄ Mamercus item Pythagoræ filius creditur, insigni humanitate, à quo Aemylia gens Romæ appellationem traxit.

Mämertus, Oscorum prænomen, à Marte deductum, quem illi Mamertem appellantur.

Mamers, Lingua Oscorum dictus est, qui à Romanis dætatione unius syllabæ Mars, & à Poëtis per epenthelum Mavos appellatur. μῆνες.

Mamertes, Corinthius, filios fratris sui Sisaponis libidinare gnandi interfecit, maximo suo malo. Nam ubi Sisapo factum rescivit, eum membratim discepsit, ut est autor Ovid. in Ibis.

Mämertini, [μαμερτίνοι.] Germ. Döster in Campanie Italiæ.] Populi Campani, qui quam Messanam colonos misserunt, ipsi quoque Mamertini pœtius, quam Messanenses sunt vocati: & vinum eorum, cuius ager ille feracissimus est, Mamertinum. Plin. lib. 14. ca. 6 Mart. lib. 13: Amphora Nestore tibi Mamertina senecta Si detur, quod vis nomen habere potest. Disti à civitate Mamertia, quæ à Lacedæmoniis subversa fuit, quod Messenii quinquaginta virgines Lacedæmonias violare tentassent: & non consentientes, cas occidissent. Steph. μαμερτίνων vocat.

Mamilia, ε, Telegoni filia, à qua Mamiliorum familia nomen traxit.

Mamurūs, [μαμύρος.] Faber ærarius laudatissimus, qui tempore Numa floruit, & Saliorum ancilia cōfecit, ad similitudinem ejus quod de cœlo deciderat. De hoc sic scribit Festus: Mamurii Veturi nomen frequenter in cantibus Romani frequentabant: hac de causa, Numa Pompilio regnante, è cœlo cecidisse fester ancile: id est, scutum breve, quod idem sic appellatum est: quia ex utroq; latere erat recisum, ut summum, insimumque ejus latus medio pateret: unaque edita vox est: Ornatumq; potentissimam fore civitatem, quādiu id ea manasset. Itaq; facta sunt ejusdem generis plura, quibus id misceretur, ne internosci coeleste posset. Probatū opus est Mamurii Veturi, qui præmii loco petiit, ut suum nomen Salii inter carmina canerent. Hæc ille. Ovid. 3. Faust. Ia de sacerdotiis operi promissa vetusto Præmia persolvunt, Mamuriumq; vocant.

Mamurra, Formiis natus, eques Romanus, & praefectus fabrorum C. Cæsaris in Gallia, qui primus Romæ in Cælio móte parietes domus suæ marmore incravat, nullamq; in ædibus columnā habuit, nisi è marmore: omnesq; solidas è Carylio, aut Lunensi. Hic est ille Mamurra, Catulli Veronensis carminibus proscissus, qui domū ejus dixit habere, quicquid habuisset Comata Gallia. Hæc Plin. lib. 36. cap. 6.

Mandæthus, [μανδαῖθος.] Aegyptius fuit ex Diopolis urbe ortus, qui de Physiologia, & de Astrologia judicaria carmen reliquit. q̄ Fuit & alter hoc nomine Mandæsius, sacerdos apud Aegyptios. Vtriusq; meminit Suid.

Manicinus, [μανικίνης.] Consul fuit Romanus, qui quod ignominiosam cum hostibus pacem erat pactus, ad liberandos religionem Romanos, hostibus fuit deditus.

Mandane, es, [μανδαῖνη.] Ger. Ein Tochter Astyagis des Königs in Media.] Astyagis Medorum regis filia fuit, quæ patri per quietem visa est tantum urinæ reddere, ut totam Asiam inundaret. Quare quum ex magis didicisset fore ut qui ex filia sua nascetur, Asia imperium obtinaret, Medorum nemini eam tradere voluit uxorem: sed Cambyses quendam, mediocris dignitatis hominem sibi generum delegit: ex quo quum illa gravida esset effecta, ruitus Astyages somniavit, ex filiæ utero vi-tem egredi, quæ totam Asiam obumbraret. Quo somnio exterritus, filiam gravidam ad se accersit, filiumque ex ea natum cuidam ex intimis familiaribus, Harpagi nomine, tradit ne-çandum. Qui quum per se ipse tam triste ministerium nollet executi, Mitradiat regio pastori negotium illud cōmitit. Huic uxori erat nomine Spaco, quæ sub idem ferè tēpus mortuum enixa erat partum. Quare quum regium puerum intueretur forma insigni præditum, eum pro suo educavit: qui postea ab avo agnitus, & in Persidem ad matrem remissus, ubi primum adolevit, Harpagi instinctu Astyagi bellum intulit, cumque in prælio captū quoad vixit, penes se habuit. Vide Herod. lib. 1.

Mandanes, [μανδαῖνης.] Germ. Ein fürtrefflicher gebräter und weiser Mann bey den Indianern in den zeitigen grossen Alexandri.] Gymnosophista fuit insignis apud Indos, quem quum Alexander per internuntios ad Iovis filii epulū vocari iussisset, & patrē amplissima præmia, detractā verò gravissimū proponebat cruciatū, constatissimè ferūt respondisse: Nec illū Iovis filium esse, nec magnæ parti terrarum imperare, nec se illius dominis permoveri, cui nulla esset satietas, nec minas pertimescere, quod

quod viventi India abunde multa esset suppeditura: mortem vero tantum abesse ut formidaret, ut multis etiam votis eam expereret, quae se se marcia senio carne liberatum, in puriorum, meliorem, vitam vindicaret. Vide Strabon. lib. 15.

Mandaræ, μανδαραι, Oxytonum, pars Cyri Macedoniæ: Incolumis mandaræ, paroxonum. Steph.

Madianitæ, Vide MANDRENI & MADIAN.

Mandorius, Dux Hispanus, partes Romanorum cum Scipione Africano in Hispania juvit: deinde Scipione egrotante, seditionem agitare, in Romanosq; insurgere coepit: quem quum Scipio morbo liberatus comprehendisset, veteris officium memor, tantum castigatum verbis dimisit. Livius lib. 28.

Mandreni & Mandianitæ, μανδρενοι, ομαδηνοι, Populi Arabiæ. Utuntur autem Arabes duobus his typis gentiliu. Steph. Vide MADI AN.

Mandro, Fuit navicularius quispiæ, qui aspirante fortuna, tandem factus est Imperator: unde etiam factus adagio locus, in eos qui preter meritum ad opes evesti, pristinæ conditionis non meminerunt.

Mandròpolis, μανδρόπολις, Oppidum est Phrygia: à quo Gentile Mandropolites, μανδρόπολιτης Stephanus.

Mandurium, μανδρύον, Oppidum Iapygia: hoc est, Apulia: à quo fit gentile Mandurinus. Stephanus.

Manes, μανες, Heresiarcha fuit, tempore Aurelianii Cesaris, genere Brachmanes, tanta dementia, ut se Spiritum Paracletum esse affere ret à Christo promissum, à quo Manichæorum secta fluxisse traditur. Hic tandem à Persarum rege, quod ejus filiu, quem repulsis omnibus medicis sanandum suscepserat, intermisset, vivus excoriatus est. Autor Suidas.

Manes, fluvius, live potius torrens, Locrorum Epicnemidiorum, Thronion præterfluens: interdum tam exiguis, ut transcursum vix tingat pedes, interdum tam latus, ut in bina diffundatur jugera. Alio nomine Boagrius appellatur. Vide Strab. lib. 9. Reliqua vide in APELL.

Manesum, μανεσ, Phrygia oppidum, à divite quadam, cui Manes nomen fuit, ita appellatum. Stephanus.

Manethus, Vide paulò ante MANAE THVS.

Manethusa, Vrbs Cretæ insulæ, apud Pomp. Melam, lib. 2.

Manichæi Hæretici, Vide suprà MANES.

Manilius, Octavius, A quo Manilius fluxere: is Tusculanorum dux, & Tarquinii gener, ad quem ille post fugam se recepit, ejusq; auxilio Romanis intulit bellum. Livius lib. 1.

Maniole, Infula ex adverso Indiæ extra Gangem, in quibus tradunt navigia, quæ clavos ferreos habent, detineri, nec ulterius progreedi, ne quando lapis Herculeus, qui circa ipsas gignitur, illa ad se trahat. Eas tenent Anthropophagi, Manioli dicti: sicut scribit Ptolemæus lib. 7.

Manius, Prænomen est, quo Romanorum quidam appellati sunt, quod manæ nati essent: quemadmodum Lucii dicebantur, qui prima luce nascebantur. Hoc prænomine appellatus est Martius quidam, qui (ut scribit Plin. lib. 18. cap. 3.) in summa annona caritate populo singulos frumenti modios singulis assibus vendidit. Corautes in Pers. Sat. 6, Manios dici ait homines in decori vultus, quibus pueri terrentur, à manibus fortes, quod Manes & larvas referre videntur.

Maniæna, Vrbs Lusitanæ, Ptolemæo: Vulgo Mons major. q; Maniana item, Tuscorum urbs, Ptolemæo: hodie Mallianum, Pontificum villa.

Maniæns Capitolinus, Prænomine, Marcus, Romæ magnæ in primis vir nobilitatis, qui re male gesta à Consulibus ad Alliæ contra Gallos Senones, videns in incensibus urbis parum esse praefidii, lecta mille juvenum manu, arcem Capitolinam occupavit, & à vi hostium servavit intactam. A qua tamen ipsa arce, quod in affectati regni suspicionem venisset, postea præcipitatus est: cautumq; est Senatusconsulto, ne quis ex Mania gente Marcus diceretur. De hujus fortitudine vide Plinius libr. 7. capite 28 Livium lib. 6. Historiam hanc scribit Servius, enarrans illud Virgilii: In summo custos Tarpejæ Manlius arctis. q; Fuit & T. Manlius Torquatus, cognomento imperiosus, quod sevissimi exempli autor fuerit, filio suo maximæ speci juvencæ, quod contra imperium suum in hostem pugnasset, quanvis pugnatum esset feliciter virgis cæso, & securi percussio. Atque inde, Imperia Maniana dicta, apud Livium Decadis primæ lib. 4. De hoc vide Gellium libro 9 capite 13. q; Manlius Torquatus, alias fuit qui ob ingenii & lingue tarditatem à patre in prædia rusticana relegatus fuit: patremque iudicio exemit à Marco Pomponio accusatum, ut scribit Livius libro 4. Decadis 1. q; Manlius Volso cuius meminit Livius libro 8. de bello Maced. Cn. Manlius Volso (inquit) Consul in Asia acceptis à L. Scipione copiis, & exercitu lustrato contra Gallogrecos bellum gessit, eisque supereratis revertens, quum in æde Bellonæ triumphum peteret, decem legati, qui cum eo missi fuerant, restituti: inter quos L. Furius Purpurario, & L. Aemilius Paulus dicebant se legatos Cn. Manlio datos,

pacis, fœderisq; cum Antiocho incundi gratia: Manlium autem operam dedisse, ut eam pacem turbaret, multosq; nobiles viros in exercitu sua temeritate morti objecisse: vicit tamq; amicis atque cognatis suffragantibus, res fœliciter gestas, & ex situ integrum reportatum dicentibus, ut triumphus ei decerneretur. q; Manlius item alius fuit, Proconsul Hispaniæ: cuius meminit Livius lib. 50. Autor Valer. Maximus li. 6. cap. De severitate. q; Manlius item Torquatus, alias Ciceronis temporibus, vir doctus, ex Rhodia disciplina Molonis, natura ad dicendum nec satis solitus, neq; expeditus. Cui si vita suppeditasset, sublato ambitu Consul factus esset. Plus facultatis habuit ad dicendum, quam voluntatis. Itaq; studio huic nō sufficit. Hæc Cicero. q; Fuit præter hos L. Manlius Torquatus, cui etsi non erat (inquit Cicero) oratio, quam Græci politici dicunt: erant in eo plurimæ literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam & reconditæ: summa verborum & gravitas, & elegantia: atq; hæc omnia viæ decorabat gravitas: me quidem admodum delectabat. Pædianus autem de eodem sic scribit: L. Torquatus, qui P. Syllam patris competitorem in Consulatu accusavit, qua accusatione & ipse Sylla & collega damnati sunt. Rutilus eum accusavit, quod in coniuratione Catilinæ fuisset: defenditur à Cicero, cuius extat oratio. q; L. Manlius pictor egregius, apud quem quum Servilius forte cenaret, filiosq; ejus deformes animadverteret: Non similiter (inquit) Manli, fingo & pingis. Ad quem Manlius: In tenebris (inquit) fingo, in luce pingo. Autor Macrobius. q; Manlius, etiam aliis fuit cognomento Antiochus, conditione servus, arte astrologus ac poëta, unâ cum Plotio poëta mimorum, & Taberio Erote Grammatico conservus, ex Asia una navi advectus, teste Plinio lib. 35. cap. 17. q; Fuit præterea aliis hoc nomine, ex userto mortuæ matris executus, quem Pliniius lib. 7. cap. 9. scribit Catthaginem cum exercitu esse ingressum. q; Manlius item Mathematicus, Romæ Augusti temporibus fuit. Cujus mentionem facit Pliniius lib. 36. cap. 10.

Mänliānā imperia, Dicuntur dura, severa, & crudelia: quemadmodum à Græcis tyrannis & crudelitas, φυλαχτομῆς vocatur. Tractum proverbium ab historia quam scribit Livius libro 41 ab Urbe de Manlio Torquato, qui filium, quod contra editum suum cum hoste pugnasset, virgis cæsum, securi jussit percuti. Vide Erasmus in Chiliad. q; Sunt & Maniana malorū genera ab insitore sic dicta, ut tradit Pliniius lib. 15. cap. 14. Mannacarta, μανιάργητη, Vrbs Arabiæ. Gentile Manna cartanus. Stephanus.

Manneos, μανεος, Regio media inter fluvios, in qua habitat Arabes, Manneora, μανειῶν. Steph.

Mannus, [Ger. Der ander König der Leibschleimigen] Filius fuit Tuisconis Dei, al:as Teutonis, à quo Alemanni se dici gloriantur. Vide ia ALEMANNI.

Mantælūs, μανταλος, Phrygia oppidum, ita dictum à Mantalo conditore. Gentile Mantælonus, μανταλονος, Steph.

Manthyrea, μανθυρα, Vicus Arcadiæ. Gentile Manthyreus.

Mantænæ, pen. prod. μαντίνη, Vrbs Arcadiæ, quæ postea Antigonia dicta fuit, in adulationem Antigoni ejus, qui Philipo Persæ patri curator regni fuit. Sed postea Hadrianus Imperatoris jussu rursus Mantinea fuit appellata.

Mantænæs, a, ut: ut Prælium Mantineum, quod inter Thebanos & Lacedæmonios, corumq; socios apud Mantinea cōtigit: in quo Epaminondas Thebanorum dux victoria jam prope modū potitus, cecidit. Vide Xenophontē de rebus Græcorum libro ultimo, & apud Plutarchum in vita Epaminondæ.

Mantænæs, μαντηνος, Melampi filius, ex Iphianasa filia Proeti & pater Polypheidei, & Cliti: Homer. lib. 15. Odys. 11.

Mantæ, huic Mætæs, [μαντη], Ger. Ein Bergjägerin, ein Löchter Tiresie.] Mulier fatidica fuit Tiresie Thebanorum vatis filia. Quæ quum post patris obitum Creontis, & Thesei tyrannidē fugeret, primùm in Asiæ venit: ubi Apollinis Clatii templum cōdidit: deinde etiam in Italiam, ubi ex Tyberi fluvio (ut poëta fabulantur) vel ex Tyberino rege Ocnum peperit: qui postea ad Padum fluvium urbem condidit, quam à nomine matris Mantuam appellavit.

Mantua, [μαντουα, μαντουα Stephano: Vulgo Mantua. Ger. Mantua in Italiæ.] Vrbs est clarissima ab Ocno filio Tyberis, & Mantæ Tiresie Thebani vatis filia ad Padum condita, & à nomine matris ejus Mantua appellata. Vnde Virg. lib. 10. Ille etiam patris agmen ciet Ocnum ab oris Fatidice Mantæs, & Tusci filius amnis. Qui muros, matrisq; dedit tibi Mantua non men. Poëta clarissimo, illustissimoq; Virgilio Marone gloriat Mantua, cuius fœliciter ingenium tam omnes effere debent, quæ in imitari nulli possunt.

Mantuanus, mantuana, mantuanum, μαντουανης, μαντουανης, à Mantua deductum nomen. Vnde Mantuanus Homerius, Vergilius dictus est. Fama mantuana, Stat. 4. Silva.

Mapetæ, μαπητη, Sarmatæ Alaticæ uibs, autore Ptolemæo libro 5. cap. 9. Vulgo Copæ.

Maracha,

Maracha, μαράχη, Vrbs Indica, Gentile Marachius, Steph.
 Maras, μαράς Suidæ, Nomen proprium viri ex Berœa Syriæ civitate: qui ut ditissimus, ita humanissimus, & officiosissimus in omnes tum cives tum hospites extitit. Vide Suidam.
 Marathesium, μαραθεῖον, Ephesiorū oppidum in Cariæ: cuius incolæ dicuntur Marathesi. Steph.
 Mărăthōnă, μαραθόνια. Oppidum Thraciæ, non procul ab Abderis: cuius incolæ dicuntur Marathoniæ. Steph.
 Mărăthōn, [μαραθόν]. Germ. Ein Stad in Griechenlande nahe bei der Stadt Athen. Attici agri civitas, distans ab Athenis circiter decē millia passuum, nō procul à Tricorythio, & Rhânum: morte Icaris regis interfecti insignis, victoriaque Thesei, tauri Marathonio superato: similiter & Miltiadis gloria, qui ibi centum millia ex Darii Persarum regis exercitu profligavit. q Est & Marathon, exiguum oppidulum Phocidis, ad mare, non procul ab Anticyra: ut est videtur apud Strabonem libro 9.
 Mărăthōnūs, ον, ονια, ονιον, μαραθόνιον. Vnde Taurus Marathonius, qui apud Marathonem à Thesco interfectus est. Hic est Taurus amatus à Pasiphaë, quem Hercules ex Creta eō abegit.
 Mărăthūs, ον, μαραθούς, Antiqua Phoenicū civitas: cuius meninerunt Plin.lib.5.ca.20, & Strabo lib.16. q Stephanus item Marathonum urbem in Acarnania collocat.
 Mărăthūz, ον, μαραθούζ Stephano, Insula ante Ioniam, Asiæ regionem, non procul à Clazomenis: cuius meminit Plin.lib.5.cap.31. q Est & Marathusa, Cretæ insulæ oppidum, apud eundem lib.4.cap.10.
 Mărăcēum, μαρακέον, Mons Troadis, juxta Geraghitem: incola Marceffii. Steph.
 Mărăcellă, μαραττία, Nomen mulieris Romanæ, quæ quum à matre rogata esset, gauderent se nupississe: ita valde respödit, ut amplius nolim.
 Mărăcellūs, Nom̄ viri clarissimi Romani proprium, cuius res gestæ & à Livio & ab aliis literis traditæ sunt. Hic Gallorum ducem singulare certamine fudit, spolia legit: Annibalem primus vinci posse docuit: Syracusas per tres annos obsedit, & tandem expugnavit, quinque Consul. Qui postremo consulatu, dum ad occupandum collum quēdam cum paucis proficeretur, insidiis circumventus, occisus est, magnificèq; ab hoste Annibale virtutis causa clatus.
 Mărăclūdās, Latro fuit insignis in sylva Dodonea, ut scribit Tortellius.
 Mărăcomānī, unico n., & penul. corr. [μαρακόμανος]. Germ. Die Merker.] Populi Germaniæ, quos Cæsar cum Ariovisto Germanorum rege superavit. Hos Bohemos, vel Moravos putant esse. Statius libro 3. Sylvaram: Quæ modò Marcomanos post horrida bella, vagosq; Sauromatas. Vide Strabonem libro 7.
 Mărăculūs, Vide in APP E L.
 Marcus Antonius, orator, Vide in AN T O Ñ I O.
 Mărădī, μαραδή, Populi Asiæ, supra Pontum, non procul à Colchide: quorum meminit Plin.lib.5.ca.6. q Stephanus Mardos quodam inter Hyrcanos collocat.
 Mărădonēs, μαραδόνες, gens Epirotica.
 Mărădoniūs, [μαραδονίος]. Ger. Einer aus den sūrnemesten Landes heri der Perſier/weicher in Griechenlande in der grossen uiderlag Xerxes blieben ist. Ex præcipuis fuit Perſarum Satrapis, quem Xerxes prælio navalی apud Salaminem à Themistocle superatus, cum trecentis armatorum milibus in Græcia reliquit. Hunc postea Pausanias speciosissima victoria apud Platæas superavit: ubi & Mardonius ipse occubuit, ab Aimneto quodam Lacedæmonio interfectus. Vide Herodotum lib.9.
 Marea, μαραία, Lacus est Alexandriam à Meridie alluens, multis Nili fossis auctus, portum habens altero qui ad mare est, multo utiliore. Alio nomine dicitur Mareotis: ut testatur Strabo lib.17. q Stephanus item Marea oppidum est Mareotis lacui adjacens.
 Mărăotis, idis, [μαραοῖς]. Ger. Ein grosser See in Egypten / heißt jetzt Buchiara.] Lacus in Aegypto, Alexandriam à Meridie alluens, multis Nili fossis, tum à superioribus partibus, tum à latere ad auctus, portum habens nobilem, eoq; qui ad mare est, multo utiliore. Autor Strab.lib.17. q Mareotis præterea appellatur pars illa Libyæ, quæ est inter Cyrenaicam regionem & Aegyptum, à Ptolemæo Marmarica appellata. Ejus descriptionem vide apud Plin.libro 5.capite 6. q Est præterea Mareotis pars Epiri, in qua vinum optimum nascitur: unde Mareotides uvæ dictæ sunt. Virgil.2. Georgic. Sunt Thasiæ vites, sunt & Mareotides albæ. Columell.libro 3.capite 2: Maretoticae vites.
 Mărăotæ, μαραοῖται. Populi sunt in ea parte Libyæ, quæ Aegypto proxima est, quæ Mareotis Plinio, Ptolemæo Marmarica appellatur. Vide Plin.lib.3.cap.6.
 Margana, ον, sive Margang, arum, μαργανα, η μαργαρα, Oppidū

Indiæ, ut ex Martiani sententia tradit Stephanus,
 Mărăz, μαραζ, Nomen fontis in agro Syracuseo, apud Plinium lib.3 ca.8, quo etiam nomine dicta est urbs in Eliæ: cuius meminit Stephanus.
 Mărăzā, [μαραζάνη]. Ger. Ein Land schaft des mittleren Asis in deren Antiochia gelegen ist.] Regio Asis majoris, inclita apicitatis (ut inquit Solinus) ambitu stadiorum mille quingentorum, difficilis aditu propter arenosas solitudines: in qua Antiochus Antiochiam extruxit: ut lib.10. & 11. scribit Strabo.
 Margion, μαργιόν, Civitas Phrygiæ, postea Apollonia dicta Stephanus.
 Mărăz, Fluvius Asis, quem Ptolemæus li.6.cap.10, duobus fontibus ex montibus Scaphiis descendere tradit, & per Mefagetas, qui Margianis vicini sunt, ac Dorbicas in Oxum annum deferri.
 Mărăz, [Μαργάζη μαργάζη] Fœmininum est à nomine Marius, & accentum in antepen. habet: nam penultimam habet correptam, quemadmodū & Marius. Claudian. de Nupt. Honori: Præparat & pulchros Maria, sed luce minores Eligit ornatū. q Pro Deipara Virgine vult Valla Mariam nominatio: ex causa legi, quemadmodum Abraham, indeclinabile, & accentu in ultima. Nam apud Lucam, cap.1, ubi legitur: Et non virginis Maria, Græca letio habet Mariam. Hebrei vero Mîzâm dicunt duabus tantum syllabis: ut in Exodus cap.13, legitur de sorore Aaronis prophetissæ. Nos i consonantem vertimus in primam vocalem. Hæc ferè Erasmus in annotac. in Lucam.
 Mariaba, μαριάβα, Steph. Metropolis Sabæorū est. Strabo lib.16: iunctis sunt his Sabæi, eorumq; metropolis Mariaba, Mariæburgum, Vrbs alia Prussiæ, alia verò Livoniæ.
 Mărămmiā, ον, μαραμμία, Phoenices oppidum, cuius incolæ dicuntur Mariamitæ. Autor Pausanias lib.6.
 Mărămānă coloniā, Corsicæ in fulza civitas: ita dicta à C. Mario septies Consule, qui cō coloniam deduxit. Autor Plinius lib.3 cap.6.
 Mărămānæ fossæ, Narbonensis provinciæ oppidum est, quod hodie Aquæ mortuæ vocant: ita dictum à vicina fossa à C. Mario ad mare usque ducta. Vide Ptolem. lib.2.ca.10, Plin.lib.3. cap.4 & Strabo.lib.4.
 Mărăndynum, μαρανδυνία, Stephano, Regio in Asia sita est, Bithynia contermina, ubi Hercules Cerberum canem tricinctem ad superos transire dicitur: quem ferunt ibi virulenta spumam in axis evomuisse, ex qua ibi natum volunt acutum. Ejus regionis incolæ dicti sunt Mariandyzi, qui olim, teste Herodoto lib.1, Croesi regis imperio paruerunt. Horum meminit Strabo lib.8. & Valerius Flaccus lib.4. Argonaut. & Mariandynum penetravit ad urbes.
 Mărăntūs, Ptolemæo Hispaniæ Bæticæ mons, Vulgo Sierra Morena, saltus Castulonenis.
 Mărīcā, Dea habita fuit litoris Minturnensium juxta Lyrim amorem. Horat.lib.3.Carm. Qui formiarū mœnia dicitur princeps & innante Marica Littoribus teauisse Lyrim. q Fuit etiā Marica Fauni uxor & regis Latinus mater, ut testatur Virg. lib.7. Aenei. - rex arva Latinus, & urbes Iara senior longa pláticas in pace regebat. Hunc Fauno & nympha genitum Laureate Marica Accipimus.
 Maridunum, μαριδονόν, Britanniæ insulæ Vrbs Ptolemæo lib.2.cap.3.
 Maris, Fluvius Agathyisorum in Istrum fluens, teste Herodoto libro 4.
 Marium, μαρίον, Stephano, Oppidum fuit in Cypro insula, teste Plin.lib.5.cap.31.
 Mărătūs, Qui septies Romæ Consul fuit, ex municipio Arpinate humili loco fuit natus, multosq; annos in villa Cicerone vitam rusticam egit, procul ab urbanis deliciis. Hic per ordinem primis honoribus functus, legatus Metellum in Numidia criminando, Consulatum adeptus, Iugurtham captum ante cursum egit. In proximum annum Consul ultrò factus, Cimbros in Gallia apud Aquas Sextias, Teutonas in Italia vicit, deq; his triumphavit. Victor à Sylla Minturnis in palude latuit: inventus, & in custodiā traditus, immisum percussum Gallum vultus autoritate deterruit: acceptaq; navicula in Africam trajectis, ubi diu exulavit. Mox Cinnana dominatione revocatus, cæsis inimicis, septimo Consulatu (ut quidam ferunt) voluntaria morte decepit. Hic quum in curribus varices haberet, præbuit varicosum crus medico secundum: & dū secererat, neque suspirans, neque superciliosa contrahens, pertulit sectionem: fixisque oculis cruciantem se medicum spectavit. Quumque medicus alterum crus secare vellit, minimè assensum præbuit, dicens: Curationem tanto dolore digaam esse non arbitror. q Habuit filium Marium nomine, qui quæ esset vigintiseptem annorum, Consulatum invasit: quem honorem mater tam immaturum levissime fertur. Hic patria sevitia similis, Curiam armatus obsedit, & inimicos trucidavit: tandem &

dem & ipse crudelissimo mortis genere Catuli manibus ad inferos missus est.

Mariānūs, a,um, Cic. 1. de lege Agrar. Quid ergo ait Marianus Trib. pleb. qui nos Syllanos in invidiam rapit? Propert. lib. 3.

Eleg. 3: Aut quibus in campus Mariano prælia signo Stent.

Marmaces, μαρμάτης, Populi Aethiopæ: quorum meminist Hecatætus in descriptione Asiae.

Marmarica, μαρμαρική. Germ. Ein Landeschaft in Africa so ans

Meer vnd gegen Hugspang an Egypten stossen.] Regio Africæ, quæ (ut Ptolemæus lib. 4 scribit) ab occasu terminatur Cyrenaica provincia: à Septentrione Aegyptiaco pelago: ab Oriente Aegypto: à Meridie interioris Libyæ parte, quæ Aegypto cōtermina est. Plin. lib. 5. cap. 6: Mareotidem appellat. Populos habet Adirmachidas, Marmaridas, & Marcotas.

Marmaridæ. Populi sunt Marmaricam, Libyæ regionem incolentes. Inter hos sunt Psylli, qui habent salivam præsens aduersus omnia venena remedium afferentem. Horum opera usus est Cato, quem reliquias Pompejani exercitus per deserata Libyæ ad lubam regem perduceret.

Marmaridius, Magi nomen apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Marmarium, μαρμάτης, Eubœæ insulæ oppidum: cuius in-

colæ dicuntur Marmarii, & Marmorini. Vnde & Apollo Mar-

marinus dictus, qui insigne ibi habebat templū. Strabo lib. 10.

Mârmârēs, μαρμάτης, Oppidum Phœnicæ: cuius incolæ Marmi,

μαρμάται, appellantur. Steph.

Marnan, μαρνᾶς, templum Iovis Crætensis in Gaza Palæstinæ.

Vocantur autem puellæ in Creta Marnan, Steph.

Mâro, onis, Opifex fuit figulus, sive (ut alii putant) magi cuiusdam viatoris mercenarius. Virgilii Latinorū poëtarum prin-

cipis pater.

Mârōnēus, a,um, pen. prod. Stat. lib. 4, Sylvarum: -tenues igna-

vo pollice chords Pulso, Maronei, ledens in margine tem-

pli. Sumo animum.

Mârpœnæ, pen. prod. μαρπενᾶς Stephano, Ciconiæ civitas, præ-

stantissimo vino laudata. q̄ Inde Maroneus, a, um, Tibullus

ad Messalam: Victa maroneo fœdatus lumina Baccho.

Maronis, Germaniæ civitas Ptolem. libro 2. capite 12. Vulgò

Lunenburg.

Mârpœsius, μαρπεσίας Stephano, pen. prod. Mons in Paro insula: à quo Marpesius, sia, sium, μαρπεσίας: ut Marpesia cautes, a-

pud Virg. 4. Aen. id est, Parius lapis.

Mârpœssâ, μαρπεσσâ Homero, Filia Eveni, & speciosa inter pau-

cas nymphæ, uxorque Idæ, omnium illius sēp̄ virorum for-

motissimi: mater Cleopatra pulcherrimæ sc̄minæ, uxoris

Melcagri. q̄ Haec maritus tam perditè fertur adamasse, ut

quam eam Apollo rapere conaretur, sumpto arcu & sagittis,

raptorem invadere non dubitârit. Veūm quum ejus recupe-

randæ spes nulla superesset, mater eam pro Marpessa Halcyo-

nem nominavit, propterea quod fatum Halcyoni simile for-

tita videretur. Vide Homerum 9 Iliad.

Mârpürgum. [Germ. Marburg in Hessen.] Hassorum urbs.

Mârrubîs, Populi fuerunt Italij, circa Fucinum lacum habita-

tes: sic dicti vel à rege Marrubio, vel quod circa mare habitæ.

Virg. 7. Aen. Quin & Marrubia vénit de gente sacerdos.

Mârrucinī, Populi Italij in regione Marsorum. Silv. lib. 8:

Marrucina simul Frentanis æmula pubes.

Mârs. [λέγεται] Germ. Der Gott des Kriegs.] Deus belli præses ab

antiquis creditus. Dictus, ut ait Varr. lib. 4. de Lingua Latina,

quod maribus in bello præsit: sive à Sabina dictione Mamers,

quo nomine Sabini Martem dicebant: à poëtis Mavors dici-

tur per epenthesim, quod magna veritat. Hic Iovis & lunonis

filius fuisse fingitur: vel ut Ovidius fabulatur, solius lunonis.

Quum enim olim Iuno turbata, eo quod animadvertisset Io-

vem maritum percusso capite sine muliere procreasse Miner-

vam, versus Oceanum proficeretur, ut scrutaretur quo pa-

cto & ipsa sine viro patere posset, & in itinere fatigata, secùs

fores Floræ Deæ, conjugis Zephyri, confederisset, interrogata

ab ea fertur, quam ob causam ad Oceanum pergeret: qua co-

gnita facturam se voti compotem Deam pollicita est, si id

Iuno lovem celaret. Quod quum Iuno jurejurando affirmas-

set, mox illam Flora monuit, in Campis Olenis florē esse, quo

tacto statim conciperet sine viro: id experta Iuno, concepit, &

peperit filium, quem Martem nominavit. Hunc ferunt postea

cum Venerè concubuisse, eosq; Vulcani fallaciis tam obsce-

nè jacentes catena invisibili ligatos, omnium deorum risui

expositos fuisse: tandem Neptuno intercedente, à Vulcano

solutos esse. Sororem habuit Bellonam belli deam. Sacrum ei

fecerunt lupum & picum: quos in Dei hujus tutela esse credi

voluerunt. Salios habuit sacerdotes, de quibus instrā. q̄ Vfur-

patur sæpiissimè pro ipso bello, μαρτυρουμενός. Virgil. Aegl. 10:

Nūc insanus amor duri me Martis in armis Tela inter media,

atque adversos detinet hostes. Livius lib. 1. ab Vrb. cond. Ali-

quandiu ibi Marte incertos, varia victoria pugnatū fuit. q̄ Est

etiam Mars stellæ nomén quatuor & viginti mensibus, & sex

diebus minus ferè orbem lustrans. q̄ Marte nostro aliquid dicimus facere, quoties aliquid nostro ingenio nullius adjuti auxilio conficiamus. a. d. J. n. t. Cicer. 3. Offic. Hanc igitur partem relictam explebimus, nullis adminiculis, sed ut dicitur, nostro Marte. q̄ Mars communis dicitur, quod incertus ac varius bellum eventus sit. Cic. 11. Philip. Sed ut concedam incertos esse exitus belli, Martem communem, tamen pro libertate vi-

ta, periculo decernendum.

Mârtiūs, a,um, Quod ad Martem pertinet aut ad bellū, a. d. J. n. t.

o r̄ t̄ ē ḡ e s. ut Martia avis, Marti dicata. Ovidius Fastor. 5: Martias picus avis gemino pro stipite pugnat. August. libro 3. de Civit. Dei: Nullo Martio impetu territi sedarentur inimici.

q̄ Interdum bellicosum significat, ut Martius populus. q̄ Martius campus, Planities quædam fuit in agro Romano, inter

Tyberim, & antiquam urbem sita: hodie pars: ita dictus,

quod Tarquinio in exilium acto (cujus hic erat) Marti fuerit consecratus. ē ḡ e s. m̄ d̄ o s. Liv. lib. 2. ab Vrb: Ager Tarquiniorum, qui inter urbem & Tyberim erat consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. q̄ Martius mēsis. [μάρτιος μενονάς]. Gall. Le mois de Mars. Ital. Marz. Germ. Mart. Hisp. El mes de Marco. Pol. Marz. Vng. Hadakor. Ang. The month of march.] Primus olim anni mensis apud Romanos, quem Romulus genitor suo dicavit. Ovid. 3. Fast. A' te principium Roma-nu ducimus anno, Primus de patrio nomine mensis erit.

Mârtiūs, a,um, adjct. Marte genitus. οὐρανός. Plaut. in Am-

phit. Martigena ille aggressus beluam magnus Europæ quæ-

stor, anguineo Repente hostes peperit seminio.

Mârtialis, & hoc cl. οὐρανός, Quod est natum sub Martis stella,

vel qui Martis sacris servit. Cic. pro Aulul. Cluent. Martiales

quidam Latini appellabantur, ministri publici Martis, atq; è

Deo veteribus institutis, religionibusque Larinatum conse-

crati. q̄ Martialis est præterea nomen Poëtæ proprium, qui

Epigrammatum festivitate nomen sibi celebre & illustre

promeruit.

Mârst, orum, μαρσονίς Stephano, Populi Italij Picentibus, Ac-

quiculanis, & Samnitibus finitimi, à Marso Circes filio orti, q̄

saliva sua serpentum mortibus medebantur. Vide Plin. lib. 7.

cap. 2. Quinetiam regio ipsa eodem nomine effertur. Cic. pro

Domo tua: Is in Maris natus est. q̄ Sunt & Marci Scythæ po-

poli apud Herodot. lib. 4. q̄ A' Maris fit Marsicus, a, um: ut,

Marsicum bellum, quod Romani cum Marsis gesserunt.

Mârsippūs, urbs Phœnicæ, μαρσίππος: gentile Marsippeus,

Stephan.

Mârsiūs, Circes filius, qui Marsorum genti in Italia nomen de-

dit, ut testatur Plin. lib. 7. cap. 2.

Mârspit r, pen. cor. Mars pater. οὐρανός sicut Iupiter, & Iovis pa-

ter, ut Iovis sit nominativus: hoc est, ipse Iupiter, & ipse Mars.

Gell. lib. 5. cap. 12.

Mârsyâs, μαρσύας. Ger. Ein pfleißiger oder Schwägter in Phrygia,

der auf vermaßenheit seiner Kunst Phœbo hat anföhren darf. Tibi-

cen fuit è Phrygia ea temeritate, ut ipsum etiam Phœbum ad

cantus certamen auderet provocare: à quo & victus, & exco-

riatus est. Vide fabulam apud Ovidium lib. 6. Fastor. q̄ Est &

Marsyas, sive Marsya, Asia minoris fluvius, Apamiam alluens: quem Poëtæ fabulantur ortum esse ex Nymphaum, & Saty-

rorum lacrymis, Marsiam deflentum. Ovid. 5. Metam.

Illum ruricola, sylvarum numina, Fauni,

Et Satyri fratres, & tunc quoq; clarus Olympus,

Et Nymphæ flerunt, & quisquis montibus illis

Lanigerosq; greges, armentaq; bucura pavit.

Fertilis immaduit, madefactaq; terra caducas

Concepit lacrymas, ac venis peribit imis.

Quas ubi fecit aquas, vacuas emisit in auras.

Inde petens rapidum ripis declivibus æquor.

Marsyas nomen habet, Phrygiæ liquidissimus amnis.

Mârsyâs, οὐρανός, Oppidum Phœnicæ: unde Marsieni, Steph.

Mârsyâs, Periandri filius, Pellæus historicus nutritus unà cum

Alexandro Magno: scripsit res Macedonicas libris decē à pri-

mo rege usque ad Alexandrum. Item de rebus Atticis libros

duodecim. q̄ Marfyas Philippeus historicus superiore recen-

tor. q̄ Marfyas Tabenus qui scripsit de Tranquillitate libros

duodecim: fabulosa libris septem, & quædam alia de patria

sua. Autor Suidas.

Mârtiā, Catonis Vticensis uxor fuit, quam postea, quum ex ea

aliquot liberos sustulisset, Hortensio amico concessit: eoque

mortuo sub initium bellorum civilium rursus eandem duxit.

Qua in re Catō malevolorum reprehensione non caruit, qui

vacuam & pauperem eam dimissam esse calumniabantur, ut

postea Hortensi testamento locupletatam reciperet. Autor

Plutarchus in Vita Catonis.

Mârtiā, aquā. [Ger. Ein Wasser so man durch ein Gewebe in die

Stadt Rom neun Meilen weggelieget.] Quæ & Aufcia, omnium

toto orbe aquarū clarissima fuit, à nono lapide structis forni-

cibus in urbē perducta: ita dicta ab Anco Martio Romanorū

rege, qui eam primus in urbem ducere auspicatus est. Vide supra in dictione AVFFIA, & apud Plin.lib.31.cap.3.
Martion, Smyrnæus medicus, de quo sic Plin.lib.28.cap.4:
 Martion Smyrnæus, qui de simplicibus affectionibus scriptis, rumpit scolopendras marinas sputo tradit: itē rubetas, alias que ranas.

Martius, cognomen Anci, quarti Romanorum regis, qui Numæ Pompili nepos fuit, æquitate & religione ayo similis. [Ger. Der vierde König der Römer.] Latinos bello domuit, & Aventinum, Ianiculumq; mōtes urbi addidit: nova menia oppido circundebat: sylvas ad usum navium publicavit: salinarum vestigia instituit: carcerem primus adiuvavit: Ostiam Coloniam maritimis cōmeatibus opportunam in ostio Tyberis deduxit. Autor Liv.lib.1.ab Vrb.

Mārullūs, Tribunus plebis cum Flavio, coronas Cæsaris Dictatoris statuis detrahit, eosq; qui primi Cæsarem regem salutaverant, in vincula duci jussit. Quamobrem Cæsar Marullum magistratu privavit. Autor Plutarchus in Cæsare. q Marullus itē poëta mimographus sub Antonino principe, apud Spartanum. q Pomponius item Marullus, Grammaticus Romæ profitebatur, sermonis Latinæ exactor molestissimus, quū ex oratione Tiberium reprehendisset, affirmante Attico Capitone & esse illud Latinum: & si non esset, futurum certe. Iam inde mentitur (inquit) Capito: tu enim Cæsar civitatem dare potes hominibus, verba non potes. Pugilem olim fuisse Asinius Gallus hoc in eum epigrammate ostendit:

Qui caput ad lœvam didicit, glossemata nobis
Præcipit: os nullum, vel potius pugilis.

Marus, (quod hic pro nomine montis perperam legebatur) vide T M A R V S.

Masaris, μασαρίς, Bacchi cognomen apud Caras: de cuius origine sic fabulantur: In comitatu Rheg, cui Iupiter Bacchum alendum commiserat, mulierem fuisse, cui nomen erat Mā: quam quum Iuno rogasset cuius is esset puer, ἄρετος: hoc est, Martis, illa respondit. Qua voce à vulgo excepta, Bacchus deinceps Masaris dictus est, quasi μῆτη μάρης.

Masanorada, μασανωράδα, Vrbs Caria, à Masanorado Cynadpsi filio: gentile Masanoradeus, Steph.

Maschanæ, μασχανή Vrbs Scenitarum Arabum, στρατός τέλος οὐλισθαὶ ἐγένεται, Stephanus.

Mascotus, μασκότος, Vrbs Libyæ, & alia prope Hesperides, Stephan.

Masdorani, Asia populi, juxta Parthiam, & Carmaniam desertam incolentes. Horum meminit Ptolemæus lib.6.cap.17.
Masdoranus, Moas Asia, qui Parthiam ad Orientem ab Asia dirimit, auror Ptolemæus lib.6.cap.5.

Mases, μασεῖς, Vrbs Argivorum, Hom. εἰ τὸ ἔχοντα μάση τὸν κύριον ἀχειδὲς: dicitur etiā μαστίνης in recto. Cives Mastri, Steph.
Masetis, μαστίς, Palus quædam & vicus, & insula, Steph.
Mässliniā, Numidarum rex fuit aerrimus primum nominis Romani hostis, postea verò fidelissimus socius. Hic ad extremam usq; Senectam mira valetudinis prosperitate, vegetoq; corporis robore austerus est, adeò ut non agefimo ætatis anno filium genererit, iterq; quanvis prolixum faciens, equum nunquam ascenderit: nullo imbre, nulloq; frigore adduci potuisse, ut capite operto fuerit, teste Cicer. in lib. de Senect. Ovid.6. Fast. Postera lux melior, superat Mässliniā Syphacem. De hoc multa Plin.lib.3.bell. Punici.

Masius, μασίος, Stephano, Gordyæorum montium pars est, supra Nisibim, ubi Armenia dirimitur à Mesopotamia. Autor Strabo lib.11.

Maspīi, μασπίοι, Gens Persica, apud Stephanum.

Masphe, vide, in lib. Jud. 11. Ios. 13. 18. 1. Machab. 5.

Mässli, Libyæ fluvius Ptolemæo.

Massaca, μασακά, Stephano, Indorum oppidum est, apud Arrianum.

Mässæfylia, μασσαφυλία, sive, ut apud Stephanum & Strabonem legitur μασσαφυλία unico, Africæ regio, à Mauritius Mulucha fluvio (quem Strabo Molochat appellat) dirempta. Vide Strabon lib.17, & Plin.lib.5. cap.2. q Hujus regionis populi Massæfylia vocati fuerunt, quos Plinius testatur sua ætate extintos fuisse, regionemq; eorum à Getulis fuisse occupatam.

Mässagætæ, μασσαγεται, Germ. Grausamæ Scythische Wölde, außerhalb dem Hircanischen Meer in Asia gelegen.] Populi Scythici in Asia ultramare Caspium: qui quum per deserta discurrunt, equorum suorum sanguinem cū lacte bibunt. Apud hos senio confecti, in frusta cæduntur, admittisq; ovillis carnibus à suis eduntur: qui verò morbo intercunt, feris devorandi obiciuntur. Infectissimi sunt hospitibus, neq; cum vicinis populis ullam servant amicitiam, aut fidem. Vxores habent cōmunes, cū quibus etiam in publico coire non verentur. Solē præcipue venerantur, cui & equum immolant: cæteros deos habent neglectui. Vide Strab.lib.11, & Herod.lib.5. Stat. in Achilleide: Laetæ Massagætæ veluti qui pocula fuscant sanguine

punicco, &c. q Nominativus singulatis est Massageta, vel Massagetes. Lucret.lib.3: Longæq; Sarmatici solvens jejuna bellum Massagetes, quo fugit equo.
Mässla, μασσαί Stephano, Oppidū Hispaniæ ulterioris, nō procul à Tartesso, circa quod lateres fiebant ex terra pumicosa, qui siccato nō mergebantur in aqua. Vide Plin.lib.35.cap.14. Massica, regio Bæticæ Tartestis opposita: hanc Vitruvius Maxiam appellat.

Mässicūs, pen.cor. Mons Campaniæ, optimi vini ferax. Silius lib.7. Massicus uiferis addebat nomina glebis. q Hinc Massicum vinum, inter Campana vina olim laudatissimum. Plin.lib.14. cap.6: Certant Massica æquè ex monte Gaurano, Puteos, Bajasq; spectantia. Horat.lib.1.Carm. Est qui nec veteris pocula Massici, Nec partem solidi demere de dic Spernit. Doceat Servius, Massicus in plurali facere Massica. Virg.lib.7.Aen.-vertunt scelicia Baccho Massica.

Mässiliā, μασσαλία. Gall. Marseille, Germ. Massilia, in Etæ in der Provinz am Meer gelegen.] Vrbs in Narbonensi provincia, à Medis Agyage imperante condita, circa secundâ & quadragesimam Olympiadem, annis antè quām Virgo parceret, D.C. XII. post obitum David regis annis CCCCLXXXIII. Distruta deinde, à Phocenisbus instaurata est, qui Cyri tyrannide fugientes, substituta Græcia in hunc sinum navigarunt. Olim Massiliæ studia ingenuarum doctrinarū adeò floruerunt, ut Romani pro Attica peregrinatione Massiliense peterent gymnasium ad disciplinas capessendas. Plaut. in Casin. Massilienses mores, tanquam optimos, & probatissimos dixit. Vbi (inquis) tu es, qui colore mores Massilienses postulas? Massiliensem mores & instituta summis laudibus extollit Cicero, cum alibi sapè, tum præcipue in Oratione pro L. Flacco: cuius hæc sunt verba: Neque verò te Massilia prætereas, quæ L. Flaccum militem questorem cognovisti: cuius ego civitatis disciplinâ atq; gravitatē, nō solùm Græciæ, sed haud scio an cunctis gentibus anteponendam iure dicam. Quæ tam procul à Græcorū omnium regionibus, disciplinis, linguisq; divisa, quū in ultimis terris cincta Gallorū gentibus, Barbaræ fluctibus allutatur: sic optimatum consilio gubernatur, ut omnes ejus instituta laudare facilius possint, quam æmulari. Inclitam autem fuisse clarissimo gymnasio in Agricolæ vita Tacitus quoq; testatur, quum soecrum scribit Agricolam statim parvulum sedem ac magistrum studiorū Massiliam habuisse, locum Græca comitate & provinciali parsimonia misum ac bene compositum. Leg. Strab.lib.4. De ejus veteribus institutis multa Valer. lib.2. De origine verò primis initii non pauca lustus lib.43. Hęc vini optimi serax fuit: unde Mart.lib.13: Tu me Massiliæ ponere vina putas. q A' Massilia fiunt Massiliensis, Massilianus, Massilioticus. μασσαλιδες, μασσαλιτæs. Vnde Massilienses viri, Massiliana vina, & Massilioticu ostium Rhodani, quod Massiliæ proximum est. Plin.lib.3. cap.4: Libya appellavit duo Rhodani ora modica: ex his alterum Hispanie, alterum Metapinum: tertium, idemque amplissimum, Massilioticum.

Mässylī, pen.prod. μασσαλία, Stephano, populi Africæ, Cæsariensi Mauritanie, & Massesylis proximi. Hi neq; frænis, neq; ephippiis utuntur, sola contenti virga, qua equos regunt. Massylus, a, um, adjecit. Virg.4. Aen. Hinc mihi Massylæ gentis monstrata sacerdos.

Mässylīs, a, um, Lucan.lib.4: Et gens quæ nudo residens Massylia dorso Ora levì flectit frænorum nescia virga.

Mässylītēs, a, um, Martial.libro 9: Et Massylæum virga gubernat equum.

Mästaurā, μασταρά, Lydiæ civitas: ita dicta, quod in ea Rhez, Bacchi nutrici, (quæ Mā Lydis appellatur) taurus soleat immolari. Vide supiā in dictione M A. Hujus incolæ dicti sunt Mastaurenses, μασταρεῖς, ē μασταρεῖται Stephano, quorum meminit Plin.lib.5.cap.29.

Mästiani, μαστινæ, & alibi μαστινοί, populi juxta Herculis columnas, ab iude Mästia, Steph. Sixus, inquit alibi, urbs Marinorum corrupta, ut videtur.

Mässuriūs, μασσουρίος, Eques Romanus fuit tempore Tibertii, laureconsultus non in celebris, qui publicè de jure rescriptit.

Mataurus, ματαρος, Siciliæ oppidum, Locroium opus: cuius incola dicuntur Mataurini, Steph.

Mätrona, pen.cor. [Vulgo Marne. Germ. Ein flus Campania in Strandreich.] Nomē est fluvii Campaniam Galliarū alluens: de quo sic Aufonius in Mos. Non tibi se Liger anteferet, non Axona præcepis, Matrona nec Gallos, Belgasq; intersita fines. Matiania, ματιανæ, pars Media Steph. ex Strab.lib.22. Hyope, inquit alibi, urbs cū ματινοῖ.

Mätinūs, a, um, adjecit: ut Apis Matina. Horat.4. Carm. Ode 2: Ego apis Matinæ more, modoq; Grata carpere thyma perla-

MAT MAV MAX MAZ

per laborem Plutimum circa nemus; uvidique Tyburis ripas operosa parvus carmina fingo. q Cacumina Matinā, Idem E. pod. 16: quando Padus Matina laverit cacuminā.

Matiūm, Cretæ insulæ oppidum est, apud Plin. lib. 4. cap. 12.

Matoas, ματος, olim vocabatur Dantubius, ut suprà dictū est.

Mart̄hæus, μαρθας, Nomen viti proprium.

Martinus, μαρτιν, Fluvii nomen in Piceno, non procul ab Adriæ urbe: de quo Strabo lib. 5, & Ptolemæus in descriptione Italiz.

Mattiācum, Germaniæ oppidum, calidis fontibus nobilitatum, de quibus sic scribit Plin. lib. 31. cap. 2: Sunt & Mattiaci in Germania fontes trans Rhenum, quorum haustus triduo fertur. Circa marginē verò pumicem faciunt aquæ: fortassis ea est urbs quam Germani sua lingua vocant Baden, qua est in ditione Marchionis Badensis: ubi hoc etiā tempore Thermæ sunt magnificentissimæ & celeberrimæ. q Hinc Mattiacas pilas quidam dictas existimant sphærulas ex odorato sapone constantes, quod fortassis præstantissimæ apud Mattiacum confi cerentur. Martialis in Distichis: Si mutare paras longæ vos & cana capillos, Accipe Mattiacas (quod tibi calva) pilas. Idē paulo antè Causticam ipsumam pro eodem posuisse videtur, quā ait: Caustica Teutonicos accedit spuma capillos, Captivis poteris cultior esse comis.

Matycethæ, ματικης, Populi Scythiæ Europæ, apud Stephanum.

Mavors, qui & Mars, quod magna vertat, ut ait Cic. lib. 1. de Nat. dcor. q: Vnde Mavortius, tia, tium. Vide M A R S.

Mauritaniæ, [μαυριτανια] Ger. Ein Landeschaft in Africe gegen Hispaniæ vber: stossen an das Gros Meer gegen Ridergang.] Africæ regio extrema, versus Gaditanum fretum, & Occidentalem Oceanum. In ea Antæus gigas regnasse dicitur ab Hercule vietus. Est autem duplex, Castrensis à Cæsarea, & Tingitana à civitate Tingi. Dictaq; est Mauritania, dñi Φ μαυρη, quod inter cetera significat obscurum, vel nigrum, quod nigros habeat colonos. Gignit simias, dracones, sciuithiones, & elephantes. Mauri, μαυροι, η μαυρουσι, Populi sunt, qui Mauritaniam Africæ regionem Occidentalem versus Gaditanum fretum incolunt. Eos fuisse Indos, & Hercule duce cum innumera aliarum gentium multitudine, in hac loca prævenisse multi crediderunt, ut Strabo libro ultimo scribit. Salustius certè in lugurtha, Mauri & Numidas, reliquosq; qui maritimam Africam cultiore reddiderunt, Medos, Armenios, Persas, & Phœnices fuisse indicat. Hi Romanis, bellis Punicis, maximè autem contra lugurham gestis, innotuerunt. Vide Strab. lib. ult.

Mauri, nomen gentile est, ut Gallus qui è Gallia originem habet: Mauritanus verò, ut Gallicus. q Dicimus enim virū Maurum, & bellum Mauritanum.

Mauricæ, à Mauro, ut Gallus Gallicæ dieis, teste Gell. li. 2. ca. 25.

Mauri, ius, a, um, μαυρες, à nomine Maurus. Silius lib. 10: Et multa thorax perfoßus cuspide, & hærens Loricæ interdum Maurusia pendet, arundo. Sic Tellus Maurusia apud Claudianum 3. Paneg.

Maurusiacus, a, um, Martial. libro 12: Et Maurusiaci ponderata rata citi.

Mausolus, pen. prod. [μαυσωλεος. Germ. Ein König in Caria.] Caria regis nomen, quem Theopompos scriptis, referente Suida, nulla à re pecunia cupiditate abstinuisse. Hunc tam in genti amore prosecuta est uxor Artemisia, ut ejus fati perfundi cineres vino permisso tradatur ebibisse. Ad hæc sepulcrum eidem sumptuosissimum extruxit, ut in sequenti dictione dicemus.

Mausoleum, pen. prod. [μαυσωλεο. Germ. Ein treffendes Edst. Ich Grab des Königs Mausoli in Caria, so ihm sein getreuter Gemahel Artemisia hat bauen lassen.] Mausoli regis Caria sepulcrum, ab Artemisia uxore extractum tanta operis magnificencia, ut inter septem orbis miracula fuerit numeratum. Martialis de Amphitheatro Domitianæ: Aëre nec vacuo pendentia Mausolea Laudibus immodicis Cares in astra ferant. q Ab operis hujus similitudine sepulcra omnia sumptuosiora, Mausolea sunt appellata. Hinc & Sueton. sepulcrum Cæsarum, Mausoleum appellavit. De Mausoleo vide plura apud Plin. libro 36. cap. 5, & apud Herodotum lib. 7.

Mausoli, μαυσωλοι, Dicti sunt Cares Asie populi, à Mausolo rege, Artemisia viro, Stephanus.

Mauso, μαυσος, Agri Corinthii vicus est Stephano.

Maxies, μαξις, Africæ populi, à Trojanis (ut ipsi gloriantur) orti, qui dextram partem capitis comatam gestant, sinistram radunt, & corpus minio tingunt. Aut̄ Herodotus lib. 4.

Maximinius, μαξιμιν, Natione Thrax, Romanorum imperator, suffectus est in locum Alexandri Severi, à militibus interfecisti: qui & ipse ab exercitu suo cæsus est, quum Aquileiam nequicquam ob sideret. Vide Herodianum lib. 8.

Mazæna, μαζαι, Palæstinæ oppidum: cuius incolæ dicuntur Mazæni, μαζαι.

MAZ MEA MEC MED 195

Mazaca, μαζα Stephano, Civitas Cappadociae sub monte Argō, quā Tiberius Archelao pulso, & Cappadocia in provinciæ formam redacta, nominavit Cæsaream. Hinc Mazacenus, & Mazaces, Mazacis in genitivo, μαζαι, μαζαι.

Suet. in Nero. Turba Mazacum.

Mazzæum, μαζαι, Bithyniæ oppidum, teste Stephano, in ditione à μαζαι.

Mazzæt, μαζαι, Pannoniæ populi sunt, apud Strabon. lib. 7.

Mazares, μαζαι, Ex Medorum Satrapis fuit, qui Prenenses in Cyri ditionem rediget. Vide Herodotum lib. 1.

Mazyes, μαζαι, Libyæ populi inter Nomades, diversi ab iis, quos ab Herodoto Maxias vocari suprà ostendimus.

Mazeras, Fluvius in ora maris Hyrcani. Plin. lib. 6. cap. 16.

M ante E.

Mearus, μιαρ, Ptolemæo, Fluvius Hispaniæ in ora Asturum. Pompon. Mela lib. 3. Vulg. Mearon.

Mecestus, μικρος, Troadis fluvius, in Rhindacum influens: cuius meminit Strabo lib. 12.

Mecha, civitas hodie sic dicta in Arabia Felice, quam Saraceni incolunt: Mahometicæ superstitionis caput. [Gerin. Die Hauptstadt der Saracener in Araberland.]

Mecistum, μικρος, Triphyliæ oppidum est Stephano. Est autem Triphylia Peloponnesi regio littoralis, quæ & Messenia dicitur.

Mecisteus, μικρος, Fuit ex sociis Ajacis Telamonii, ut scribit Homer. lib. Iliad. 13.

Mecoenas, cum æ diphthongo. [μακεινα. Ger. Ein furchtbare Herr beim Kaiser Augusto, ein Liebhaber und besidderer guter Künste.]

Proprium nomen equitis Romani viri clarissimi, & apud Augustum potentissimi: cui, velut unico studiorū patrono. Virg. Georgica sua, & Horatius libros Carminum inscripsit. Delicatu: nunc fuisse, nō solùm cultu ac moribus, sed etiam stylo commemorant: quare eum Augustus Malacium vocat & exagitabat frequenter ut cacozelum, teste Tranquillo. Horat. i Carm. Mecoenas atavis edite regibus. Fuit vir hic in provéhendi, cum omnium disciplinarū, tum præsertim poëticæ cultoribus adèd benignus, ut ab eo etiam hodie studiorū patroni, qui in sublevanda doctorum hominum egestate se munificos præbent Mecœnates appellantur.

Mecœnatus, adjективum à Mecœnas. Suetonius in Nerone: E tuni meccœnatica prospectans.

Mecōn, onis, μικρος Stephano, Vrbs est Peloponnesi, non procul à Corintho, quæ postea Sicyon appellata est, teste Sirabone lib. 8.

Melyberna, μελυβερνα, Oppidū Maritimū in Orientali tractu Macedoniæ, nō procul à Pallencia quo & vicinus sinus Melybernae dicitur. Meminit hujus oppidi. Plin. lib. 4. cap. 10.

Mēdabā, μιδα, Stephano, Nabathæorum oppidum.

Mēddix, Vide in APPELL.

Mēdēn, [μιδην, Ger. Ein brau Iasoni und ein gross. Zauberin.] Insignis incantatrix fuit, Aectæ Colchorum regis filia: quæ quum Iasonem perdidit deamaret, facilem illi ad aureum vellus aditū præbuit, sopito perygili draconem, qui noctes, diesq; illud aſſervabat. Quo facto, patris iram metuens, Iasonem in Græciam sequuta est, patremq; insequente disceptis Absyrti fratris membris, & per viam dispersis, retardavit. Repudiata deinde ab Iasoni, filios suos, quos ex eo suscepserat, occidit, Glaucomq; Creontis filiam, cum qua Iason secundas contraxerat nuptias, incensa regia, vivam crevavit, ipsumq; etiam Iasonem impatientia doloris manus sibi inferre coēgit.

Mēdēn, onis, μιδην, Duorum vicorum nomē est apud Strabon. lib. 9, quorum alter in Phocide collocat ad sinum Crisium: alter in Boeotia, non procul ab Onchesto.

Medeficas, filia Priami notha, ut scribit Homerus.

Mēdiā, [μιδαι, μιδαι, Germ. Ein weite Landeschaft in Afria/ stoss auf das Hircanisch Meer: gegen Ridergang an Armenien vs. nd Assyrien: gegen Kuffgang an Persiden / ic.] Regio Afia: à Septentrione Hycano mari: ab Occasu majori Armenia & Assyria discreta: Meridie Persiden: ab Ortu Hycani habens & Patthiā, quæ Cossæoru montibus ab ea excluditur. Strab. lib. 11:

Media in duas dividit partes: quarum alteram Majoriem vocat, cuius caput Ecbatana facit: alteram Minorē, quæ Atropatia dicta est, ab Atropato duce, qui eam à Makedonum impetu tutam præstit. Est autem Media bona sui parte montosa & frigida, & ferè tota sterilis, excepta regione, quæ sub Caspiis portis in humili & concavo jacet solo, quæ opuleata est, rerumq; omnium necessiarum ferax, præterquam olei. In ea campus est latissimus, quem Hippoboton vocat, in quo eorum quinquaginta millia pasci dicuntur. Regium id armatum est. Medianum Solinus dictam putat à Mego, Aegæi & Medæ filio. Hinc Medicus, a, um, prima syllaba longa, μιδην: ut, Malum medicum, quod & Citreum appellant.

Medina Cœli, Vide MEDIO LVM.

Mēdiolanum, [μιδαι. Vulg. Milane. Germ. Mellande.]

N a Vrbs

Vrbs est Cisalpina Gallia metropolis populi multitudinē re-ferrissima, agriq; bonitate fœlicissima, annis CCC LIX, ante Christi adventum à Gallis Insubribus cōdita, & à nomine relieti ab eis Mediolani (ut putat Volaterranus) ita appellata. Quanquam sunt nonnulli, inter quos est Ambrosius, qui à sue dimidia parte lanata Mediolanum appellatum patet. In hac etiam sententia videatur suis Sidonius Apollinaris. Verisimilior tamen appetit Volaterrani opinio, præsertim quum ipse etiam Ptolemæus Mediolanum oppidum in Gallia Lugdunensi recenscat inter Ligerim & Sequanam fluvios. De origine hujus urbis ita scribit Liv. lib. 5. Decad 1: Galli per Tauri nos, saltusq; Iuliq; Alpis trāscenderūt: fulsisq; acie Tuscis haud procul Ticino fluvio, quum, in quo conserderant, agrum Insubrium appellari audissent, cognomen Insubribus pago Heduorum: ibi omen sequentes loci, condidere Vrbem, quam Mediolanum appellarunt. Ex hac urbe Statius Cecilius poëta comicus originem traxit. ¶ Est præterea Mediolanum, sive Mediolanium, teste Ptolem. Britannis oppidum. ¶ Item aliud inferioris Germanic oppidū in Coloniensi dīcēsi quod hodie Monasterium vocant. ¶ Strabo lib. 4. aliud hujus nominis oppidum collocat inter Xantones Galliæ Aquitanicē populos, quod hodie id ē esse credimus quod vulgo Saintes vocant. Vrbs est (inquit) Xantonum Mediolanum, ad Oceanum vergens, inter Aquitanos maximē arenosa, & agro tenui, ex milio alimoniam captans, reliquis fructibus steriles. Hujus etiam Mediolani, & alterius in Gallia Cisalpina meminit Stephanus. Mediolanum nōdūs ἀκοντιας, καὶ οἰκεῖται Mediolanios, & πόλις ἡδη τῆς Ιταλίας λαρυγγοτάτη.

Mēdiōlūm. μέδιολον, Oppidum est Celtiberoū in tractu Tarraconensi Hispaniæ, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6. putatur ea esse quæ hodie Medina celi appellatur.

Mēdiōmātrices. [μέδιοματρίκες. Ger. Die Meger oder Westerreicher] Populi sunt inter Belgas Leucis & Eburonibus vicini, Metenses scilicet, & his vicini Lotharingiæ populi. Plin. & Strabo Mediomatricos vocant. Vulgo Metzen Lorraine.

Mēdiōn μέδιον, Oppidum in finibus Aetoliæ, apud Polybium libro 28.

Meditrina, pen. prod. Medicamentorum dea, Festo.

Mēdītrīnālā, orum, Sacra deæ Meditrinæ Mos erat, ait Festus, Latinis populis, quo die quis priuūm gustaret mestum, dice-re ominus grata: Vetus novum virū b. b. v. v. etiā novo morbo medeor. A' quibus verbis etiam Meditrinæ deæ nōmē coeptum: ejusq; sacra Meditrinalia dicta sunt. Varr. de Ling. Lat. libro 5. Meditrinalia, dīces dictus est à Medendo: quod, ut ait Flaccus, Flamen Martialis dicebat hoc de solitum vinum nouum & vetus libari, & degustari medicamenti causa: quod facere solent etiam nunc multi, quum dicant: Novum vetus vi-nūm b. b. novo veteri morbo medeor.

Mēdmārī, μέδημ, Steph. Oppidū in agri Brutii littore, unā cum portu. Plin. lib. 3. cap. 5.

Mēdmāssā, μέδημα, Stephano, Oppidum Carig, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Mēdōn, μέδων, Nothus sicut Oilei, ex matre Rhyna, teste Homer. lib. 2. Iliad.

Mēdōacūs, sive Meduacus, μέδακος, Venetorum fluvius Patavium alluens, qui nunc vulgo Brenta dicitur. Nam ostia Padi Plinius describens, ait: Pars eorum & proximum porum facit Brundulum, sicut Edron ē Meduaci duo, & fossa Clodia. Strabo scribit Medoacum vō cari & pōtūm, & fluvium. Idem supra Venetos Carnorum, & Meduacorum fuisse gentem tradit. Vide Plin. lib. 3. cap. 16.

Mēdūllīā, μέδουλλα Stephano, Latii oppidū, Albanorū opus, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Mēdūllīnā, μέδουλλα Plutarcho, Puellæ cuiusdā Romanæ nōmen, quæ à patre in tenebris vitium passa, quum ex detracto ei annulo stupri autore agnovisset, capillis eum ad aram per-traxit, patremq; primūm, deinde etiam scipsem ad expiandum flagitium interfecit. Vide Plutarchum in Parallelis.

Mēdūsā, pen. prod. [μέδων. Ger. Ein Tochter Phorc, welcher Mēdēva ihjē schön haar in Schlangen verwandelt hat.] Fuit filia Phorcæ ex Ceto marina belua: quæ unā cum duabus sororibus Euryale & Stenione, Gorgadas insulas in Oceano Aethiopicō tenuisse feruntur. Vnde & Gorgonides appellantur. Hæc quū esset insigni forma, etiam habuit inter alia decoris insignia crines proximè ad auri colorem accedentes, quorum splendore captus Neprunus, in Mineru templo cum ea concubuit: ex quo concubitu natus est Pegasus equus. Quam injuriam Mineru gravi & iniq; o animo screns, Medusæ crines, quibus maximè amatorii suæ placuerat, in angues mutavit, qui ea vi essent ut omnes eam spicentes in lapides verterentur. Quamobrem quum nemō t. m. mirane monstrum intueri posset, Perseus Iovis & Danaës filius, Mercurii talaribus, & falcato ense accepto, Palladis nem seuto, ut tere repercuttam effigiem ejus videre impune posset, ex improviso, quum ipsa

MED MEG MEI MEL

anguesque sopiti essent, abortus, uno sed eo validissimo idem permittit, & in patriam rediens quū ejusdem caput secum deferret, contigit ut gutta sanguinis decidentes per solitudines Africæ mutarentur in serpentes. Vide Lucan. lib. 9: Squallebant latè Phorcynidos arva Medusæ. q; lade Medusæ, a, um, vide in dictione PEGASVS.

Medyllia, μεδύλλια, urbs ab Albanis condita, Romanorum colonia. Gentile Medyllinus, Steph.

Mega: id est, magnum, Promontorium Mauritanicæ Cæsariensis, inquit Ptolemæus.

Mēgābýzī, [μεγαβύζη. Ger. Die hodenlosen Pfaffen der grossen Göttin Diana in Epheso.] sive Megalobyzi. Dicebantur Epheci Diana sacerdotes, quos evauchos esse oportebat. Vnde & pro imbellibus ac mollibus ponj consueverunt, quales sunt spadones. Quintilian. lib. 5. cap. 12: An verò statuarum artifices, pictoresq; clarissimi, quum corpora quām speciosissimè piagendo, fingendōve effingere cuperent, nunquam tamea in hunc occiderunt errorē, ut Bagoum, aut Megabyzum aliquem in exemplum operis assumerent sibi, sed Doryphorum illum aptum vel militiæ, vel palæstræ: aliorum quoque juvenum bellicosorum & athletarum corpora decorare existimarent, &c.

Mēgērā, cum diphthongo in penultima. [μηγαρη. Germ. Eine aus den vissnigen hellischen Dreybergen.] Vna è furia. Nam μηγαρη Odi, sive invideo Latinè denotat. Claud. Innectiva prima in Rufium: Improba mox surgit tristis de sede Megera. Megalestia, Vide in APPELL.

Mēgālopōlīs, μεγαλοπόλις, Arcadiæ urbs, post Leuctrum bonum conditæ: qua diuidia sui patre Orestia vocabatur, ab Orestis adventu. Ex hac oppido ortum traxerunt Cercidas, præstantissimus legi-flator, Argelias Peripateticus Theophaisti discipulus, Acelodorus, qui de urbibus scribit, & Polybius Historicus. q; Megalopolis item Alia oppidum fuit, postea Aphrodisias d. cūm, inter Lyctum & Meændrum fluvios situm, quod Stephanus Caria attribuit: quanquam in Græcis codicibus Icaria corruptè legitur pro Caria. Tertia ejusdem nominis civitas in Iberia collocatur ab eodē Stephano. q; Alia item urbs Megalopolis Germaniæ est. [Ger. Megaburg.]

Mēgālopōlītæ, μεγαλοπολῖται, Megalopolis incolæ, Stephan. Mēgārā, penult. corr. [μηγαρη. German. Ein Staat in Achaea.] Vrbs est Achaiae in confinio Atticæ, & Peloponnesi, patia Euclidis Geometra: ita dicta à Megario Apollinis filio. Vrbs hujus meminit Plin. lib. 4. cap. 7, & Servius Sulpitius ad Cicr. libro 4. Epist. pro eodem dicitur Megara, orum, plurali numero. Plin. lib. 16. cap. 39. Megaris diu stetit oleaster in foro. Colum. lib. 10. iam Megaris veniant genitalia semina bulbi. q; Est item Megara, rionis nomen in Sicilia apibus abundantus, qui urbem habet eiusdem nominis in tadice sicam q; Fuit pīg-terè hoc nomē ne filia Creonis, & uxor Herculis.

Mēgārūs, a, um, a, i, et. vum. Virgil. 3. Aceid. Pantagiam Megaroisq; finos.

Mēgārētus, dīctio trisyllaba μηγαρέτης, Nōmen fuit patris Hippomensi & neporis Neptuni, ex Onchi: sto. Ecclitæ oppido oriundi. Ovid. 10. Metam. Nanque mihi genitor Megareus Onchestius illi est Neptunus avus: prōne pos ego regis aquarum. q; Fuit pīg-terè eodem nomine Apollinis filius, qui Megaris à se conditis nōmen fecit.

Mēgārīs, idis, penultima correpta, μηγαρής, Regio est Achaiae, in confinio Atticæ & Peloponnesi: ita dicta à Megaris. præcipua ejus tractus urbe. Plin. lib. 4. cap. 7: Attungit Ithum partē sui, quæ Megaris appellatur à colonia Megara. Ex hac regione præstantissimi mittebantur bulbi, qui ab ea dīcti sunt Megarici. Plin. lib. 19. cap. 5: Proxima his est bulborum natura, quos Cato in primis serendos præcipit, celebrians Megaricos. q; Est præterea Megaris, insulæ nōmen inter Neapolim & Paüslypum sitæ, teste Plin. lib. 3. cap. 6. q; Megaris item Ni-sa vocabatur, à Niso Pandionis filio. Item Ni-sa navale Megaridis, Steph.

Mēgas, μέγας, urbs Libyæ: in qua σημφάγη & αροτροῦ, Steph.

Mēgēs, μηγη, Vnus ex Græcorum principiis, qui ad Trojam profecti sunt: de quo Homerus in Catalogo navium.

Mēgīstanæ, Vide in APPELL.

Mēgīste, μηγη, Vrbs & insula Lycia, à magistro quodam, Stephan.

Mēionis, μέιον, Cyprus olim dicebatur, Steph.

Mēlēnā, [μελένη. Ger. Die Insel Corfu] Insula est in ostio maris Adriatici, quæ alio nomine Corcyra dicitur, ut docet Plin. lib. 3. cap. 26. Statius lib. 12. Theb. Icarii, Celei; domus, viridisq; Melæna.

Mēlēnæ, μελένη, Oppidum in Arcadia, à Melēno Lycaonis filio conditum inter Heræam, & Megalopolim. Plinius Melænam vocat lib. 4. cap. 6. Stephanus Melænas.

Mēlampea, μελάμπη, urbs Lydiæ à Melampo quodam. Gentile Melampeus, Stephanus.

Melam-

Mēlāmphyllus, μιλάμφυλλος. Insula est Ioniae adjacens, ante Ephesum, quæ notior nomine Samus appellatur. De hac Plin.lib.5.cap.31, & Strabo lib.14.

Mēlāmpūs, μιλάμπους, Amythaonis Argivi, & Diorippes filius, testis Homero Odyss. lib.15. Nomen autem accepisse fertur, eò quod mater infantem exposuerat toto corpore tectum præterquam pedibus qui à sole atro colore attracto, nomini causam dederunt. Augurio claruit, Byantem item juvit in auferendis bobus Iphiclo, quas ille Neleo restituit, accepta ejusdem filia, Pero nomine, in uxorem. Filias quoq; Proeti furiis agitatas sanitati mentis restituit, quarum unam Iphianassam nomine in conjugem accepit, ut superius traditum est. Virg. lib.3. Georg. Phyllirides Chiron, Amythaoniusq; Melampus, &c. Est quoq; Canis nomen apud Ovid.lib.3. Metam. A' pendu nigredine impositum.

Mēlānchætēs, μιλανχητης, Canis nomen apud Ovid.libro 3. Metamorphos. Δε της μιλανης χαίτης: hoc est, à pili nigredine impositum.

Mēlānclæni, μιλανχλαινος. Scythæ populi, à nigris vestibus quas ferunt, ita nominati, Stephano.

Mēlānchræna, μιλανχραινα, Sibylla Cumana à quibusdam dicta est, Aristot.in Mirabilibus.

Mēlāndiā, μιλανδια, Regio Sicyoniz: gentile Melandius, Stephanus.

Melanæa, μιλαναι Stephano. Oppidum est in Arcadia. Plinius lib.4.cap.6.

Mēlānēs, vel Nigri, Montes juxta deserta Arabiæ. Ptol.lib.6. cap.17. Hodie mons Sinai, mons S. Catharinæ. Sur desertum Hebræis, à Mauris Tur dicitur.

Mēlānēus, per tres syllabas, & pen. corr. μιλανεος, numeratur inter canes Aegonis, apud Ovid.3. Metam. Harpalos, & Melaneus, hirsutus que corpore Lachne. Est & Centauri nomen apud cundem 12. Metam.

Mēlānīppiōn, μιλανιππιον, Pamphyliæ fluvius, apud Hecataeum in descriptione Asie.

Mēlānthiā, μιλανθια, Filia fuit Deucalionis ex Pyrrha, & soror Hellenis.

Mēlānthiūs, μιλανθιος. Germ. Ein Geishire Vlyssi, welches er verbrachte hat, als er auf dem Trojanschen Krieg wider heim kommen ist.] Pastor caprarum Vlyssis, qui, quod & rem domini absentis una cum procis absumpsiisset, & heræ, filioque herili semper molestem præbuisset, post redditum Vlyssis, à Telemacho trucidatus est: Homerus Odyss.lib.22. Fuit item hoc nomine quidam Atheniensis, cuius celebratur illud in Gorgiam æmulum suum dictum: Hic nobis cōcordiam suadet, qui tres in una domo concordes efficere non potuit. Est & Centauri nomen apud nobilis fuit hoc nomine Pamphili Macedonis discipulus: de quo Plin.lib.25.cap.10.

Mēlānthiō, μιλανθιο. Filia fuit Protei senis, cui consuetudo erat positis vestibus dorso delphinum insidere, atq; sic per maria vagari. Qua re cognita, Neptunus se in delphinum transformat, illamq; blandiendo illexit, ut dorso suo insideret, transvectaq; in adversum littus stuprum obtulit. Ex quo concubitu Amycum natum fuisse quidam prodiderunt: quem tamen Servus Melites filium facit.

Melanyon, μιλανιον, dictus est Hippomenes, eò quod pomis certamen conferit. Quavis corrupte apud Propertium Malyon pro Melanyon legatur, cum inquit:

Mimalyon nullos fugiendo Tulle labores,
Sævitiam duræ contudit Iasidos, &c.

Malim penultimam per iota. Mēlās, μιλας, Multorum fluviorum nomen est. Nam unum esse in Mygdonia ostendit Ovid. lib. Metamorph.2: Mygdonius, quæ Melas. Rursum alium navigabilem esse, qui Ciliciam à Pamphylia dividat, scribit Plinius libro 5.cap.27. qd Alium item in Thracia collocat idem Plinius libro 4.cap.11. qd Item aliud in Boeotia, qui à Parnasso profluens, Minervæ sacer dicitur à Poëtis: quia ripæ ejus olivis sint referte. Stat.lib.7. Thebaid. Palladiusque Melas Hecateia gurgite nutrit. Flumina. Is unus omnia Græciæ fluviorum ab ipso fonte navigabilis est, atque circa solsticium aestivum, ut Nilus, stata accipiens incrementa: nec longus excurrit, sed in lacus & cuniculos delapsus, modica sui parte Cephiso infunditur. Hujus fluminis aquæ oves nigras efficere scribit Plin.lib.2. cap.103. Ejus etiæ meminit Herod.lib.7. Postremò aliud esse in Sicilia, autor Ovid. Fast. lib.4, cum de fluminibus & de locis Siciliæ, quæ peragraverat Ceres, loquens ait: Sacratumq; Melan, pascua lata boum.

Mēlāgēr, & Meleagrus, pen. prod. μιλαγρης. Suidæ fuit Oenei Calydoniæ regis filius, ex Althæa conjugæ, quo recenter nato, visa sibi est mater, tres Parcas igni assidentes videre, manusque stipitem tenentes, & qualem pueru cum stipite vitam assignare. Recedentibus itaque Parcis, Althæa extinctum stipitem diligenter asservavit. Adulto deinde Meleagro, quæ

spreta ab Oeneo Diana, immensæ magnitudinis aprum intulisset, qui omnem regionem latè vastabat, Meleager collecta robustissimorum juvenum manu, aprum interfecit, caputque ejus Athalantæ lassi Argivorum regis filiæ, quæ prima aprum vulneraverat, velut partem spoliæ dedit. Quod quæ avunculi sui vi puellæ auferre conarentur, utrunque occidit. Nuntiata itaque fratrum morte, Althæa doloris impatientia in furorem versa, fatalem illum stipitem in ignem conjecit, quo exusto, Meleager etiam exustis intùs intestinis omnibus consumptus est. qd Nominis hujus nominativus tripliciter effertur, Meleager, Meleagrus, & Graeco more Meleagros. Ovidius 6. Metam. Nec tamen illa sui successu lætior ictus, quam Meleager erat. Ibidem: Inscius atque absens flamma Meleagrus eadem Virtut. Et paulo antea: donec Meleagros, & una Lecta manus juvenum caluere cupidine laudis.

Mēlāgræd, μιλαγρεα, Calydon urbs dicitur: quoniam Meleager in ea imperavit.

Meleneis, Vicus in Antiochide tribu, Callimachus Melenæs vocat. Tribulis Meleneus, Steph. vide MELAENAE.

Mēlēs, etis, penult. genitivi product. μιλης, Fluvius est Ioniae, Smyrnam alluens, ad cuius ripas natus fertur Homerus. Meminerunt fluvii hujus Plinius libro 5. capite 29, & Strabo libro 12.

Mēlēsigēnēs, penult. corr. [μιλεσιγρης. German. Die Hochgräf. polli Homeri.] Nomen proprium Poëtarum principis, qui postea à cæcitate dictus est Homerus. Melesigenes autem appellatus est (ut refert in vita ejus Herodotus) à Melete fluvio Smyrnam alluente, ad cuius ripas natus creditur.

Meletiūs, μιλετιος, à Meleto fluvio dictus, antea Smyrneus, Stephanus.

Meletius, Präfus fuit in Aegypto Vritianæ sc̄ltæ, ut scriptum est in historia Tripartita.

Mēliboëa, μιλιβαι Stephano, Vrbs est Magnesia, quæ est Græcia regio, annexa Thessalizæ, teste Plin.lib.4.cap.9. Patria Philoctetae Paeanis filii: à quo Melibœus, a, um, μιλιβαιος. Item Melibœus μιλιβαιος, nomen pastoris ab eo impositum, quod boum curam habeat.

Mēlēcērā, five Melicertes, μιλεκέρης, Inus & Athamantis Thebarum regis filius, cum quo mater, quum virum videret furere, in mare se præcipitavit, amboque deorum miseratione in numina marina sunt commutati: Ino quidem in Leucotheam, quam & Maturam matrem vocant: Melicerta verò in Palæmonem, quem Latini Portuam appellant. Vide MATVTA.

Meligine, μιλιγινη, Insula est maris Adriatici, ante Dalmatiam sita, Ptolem.lib.2.cap.ult.

Meliguinis, μιλιγινη, Insula est Siciliæ adjacens, una ex Acciis, quæ notiore nomine Lipara dicitur. Plin.lib.9.cap.9.

Mēlēnōphagī, μιλενόφαγη, Thraciæ populi, ita dicti, quod panico velcantur, Stephanus.

Mēlissā, μιλισα, Oppidum Libyæ, cujus incolæ dicuntur Melissæ, Stephanus.

Mēlissā, μιλισα, Melissæ Cretenium regis filia, quæ unà cum sorore Amalthea, Iovem caprino aluit lacte. qd Fuit item hujus nominis Nympha, quæ mellificium primò invenit: unde data est occasio fabulæ, Melissam in apem fuisse conversam. Colum. lib.9. cap.2: Nec sanè rustico dignū est sciscitari, fuit enim mulier pulcherrima specie, quam lupiter in apem convertit. qd Melissa præterea quædam fuit, Periandri Corinthiorum tyranni uxor, quam ille concubinarum delationibus temere credens, quum gravida esset, pedibus conculcans intermit. Vide Laertium in vita Periandri.

Mēlissūs, μιλισος, Cretenium rex fuit antiquissimus, qui prius diis sacrificavit: cuius filia Melissa, & Amalthea fuerunt, quæ Iovem infantem melle & lacte caprino aluerunt. qd Fuit item Melissus, Grammaticus muneri datus Mæcenati, & manumissus ab eo. Autor Tranquillus. qd Melissus præterea Samius, Parmenidis auditor, philosophus civibus suis charus, quibus præcepta plura dedit, Rempublicam administravit, classiq; in bello præfuit, ut refert Apollodorus.

Mēlīta, vel Melite, es. [μιλιτη. Vulg. Malta. Germ. Die Insel Malta steht fer: von Sizilien gelegen.] Insula est non procul à Pachyno Siciliæ promontorio. Ovid.3. Fastor. Fertilis est Melite. qd Est etiam Melite, sive Melita, urbis nomen in hac ipsa insula, à Carthaginensisbus (ut refert Diodorus) conditæ, textrinis pretiosissimarum vestium in primis nobilis. Cic.6. Verr. Insula est Melita, judices, satis late ab Sicilia freto, periculosoque disjunctora: in qua est eodem nomine oppidum, quod iste nunquam accessit: quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.

Mēlītæus, a, um, & Melitenis, μιλιταιος. Stephano: ut Melitæ catuli, μιλιται. xxi. 24, quæ ad foeminarum delicias ex Melita advehabantur. Plin.lib.3. cap.ult. Melita: unde Melitanos canes appellari auctor est Callimachus.

Mēlītēnē, es, μελιτηνή, Cappadociae regio, prætenta Armenie majori, non procul ab Euphrate. Plin.lib.6.cap.3.

Mēlittæa, μελιταια, Thessaliae oppidum, Stephano: civis Melittæus, Theopompus & Philon μελιταιος vocant: vide MELITTAEVS.

Melitus, μελιτος Stephano, Illyrici oppidum: cuius incolæ Melitusæ & Melitusii appellantur.

Mēlītūs, μελιτος, Nomen alterius ex accusatoribus Socratis.

Melizandrus, μελιζανδρος, Poëta Milesius, Lapitharum & Centaurorum bellum scriptus, ut est autor Aelianus de via hist.

Mēllāriæ, æ, Oppidum Hispaniæ in tractu Bætico, Pomponii Melæ patria, ut ipse testatur Geographiæ suæ lib.2.

Melo, nomen fluvii, qui & Nilus, & Geon appellatus est. Ausonius in Aenigmate: Melonis albam paginam.

Mēlōbōsīs, μελωσης, Nympha est, Oceani & Tethyos filia, teste Hesiodi in Theogonia: sic dicta ab ovibus pascendis.

Melocabus, Germaniæ urbs apud Ptolemaeum lib.2. cap. 11. Vulgo Choburg.

Mēlōssæ, μελωσαι, Insula est ex Syrenis una, è regione Laci, à extremi Italie promontorii, non râm à pomorum quâm à pecoris abundantia dicta. Vide Plin.lib.3.cap.10.

Melos, gen. fœm. μελος. [German. Ein Insel nahe bei Candia gelegen.] Insula est Cretæ adjacens, una Sporadum: & urbs in eadem insula. Strabo: Melos insula inter Cretam, Peloponnesumque intervallo æquale sita, à Peloponneso promontoriu Scyllæum, à Creta Dictynæum habens. Inter Cycladas numeratur à Pomponio, lib.2. cap.1: Hanc prius (inquit Stephanus) Phœnicæ habitaverunt: unde & Byblos vocata est a Bybliis Phœnicibus, item Zephyria. Hinc Diagoras Melius, & Socrates, & Aristophanes. In Thessalia vero populi quidam μελιαι dicuntur. Est & vicus Acarnanæ, à quo Melius, vel Malicus, Doricæ. A' Melius etiam formatur Melicus, Meliacus, & regio Melis, Steph. Vide MALLEA. De urbe Thessaliæ, & de Byblii insula quoq; suprà diximus.

Melos, & Melaria, μελος καὶ μελαια, Duo oppida in finibus Hispaniæ: à malis sic dicta. Fecit enim Hercules aurea mala illuc ex Libya attulisse, Steph. in Belo. vide MELOESSA.

Melius, μελος, Filius Mantùs, à quo Melios Lesbilocus, Steph. Melpomene, pen. cor. [μελπομην]. German. Eine aus dem neuem Mus. Vna ex Musis, tragœdiarum inventrix à modulando nomen trahens. Virg. de Musarum inventis: Melpomene Tragico proclamat moesta boatu. Vide M V S A.

Menniarus, μεμνιαρος, Vnus ex Cadmi sociis, Theram insulam condidit, Steph.

Mēmblîrûs, μεμβλιαρος, Insula est maris Aegæi, una Sporadum, non procul à Thera & Anaphe. Plin.lib.4.cap.12.

Mēmmiûs, Civis Romanus, qui de ambitu postulatus fuit à Qu. Curtio, teste Cicero ad Quint. Frat. lib.3, à quo Memnonium familia.

Mēmnon, teste Homero, filius fuit Tithoni fratri Laomedonis ex Aurora suscepitus, qui cum maxima orientalium populorum copia in auxilium venit Priamo, & in pugna ab Achille occisus: vel) ut alii tradunt) à Thessalis in fiduci occisus est: qui cum in rogo tremaretur, precibus Aurora in avem mutatus est: ex eademq; pyra multæ aliz aves evolarentur, quas Memnonias vocarunt. Has ferunt quotannis ex Aethiopia ad Memnonis sepulchrum, quod est juxta Ilium, advolare. Virg.lib.1. Aen. Eoasq; acies & nigræ Memnonis arma. Strabò lib.15. ubi sepulturæ ejus mentionem facit.

Mēmphi, μεμφη, Populi Memphis habitates: vide TAPVIS.

Mēmphis, [χιμηφη] ιδης, μεμφη. German. Ein gewaltige grosse Staat in Egypten am Nilo des ört gelegen, da er sich anhebt zu seine Aufgang zu thieren heißt jetzt Alcair.] Vrbs Aegypti regia, ab Ogdoo rege condita, & à nomine filiae ejus appellata. Hec inter omnes Aegypti urbes secundum ab Alexandria locum obtinuit, pyramidibus, & regum sepulchris, in primis insignis. Ejus ambitus traditur fuisse centum & quinquaginta stadiorum. Sitæ est hæc urbs in loco totius Aegypti opportunissimo, ubi Nilus in duas scissas partes literæ Δ speciem præberet: quo sit ut portuissima sit, omnique penè ex parte navigiis aditum præbeat. Vulgus hodie Alcairum vocat. q; Hinc sunt duo patronymica, unum mascul. gen. Memphites, & alterum fœm. Memphitis, idis. Tibul.lib.1. Eleg. Barbara Memphitem plangere docta bovem. Iuv. Sat. 15: an' ne aliam terra Memphite sicca Invidiam facerent nolenti surgere Nilo?

Mēmphiſtîcûs, a, um, adjectivum. Ovid. 2. de Arte amandi: Neu fuge Niligena Memphitica sacra juvencæ.

Mēmpricûs, Rex Britannæ, qui fratrem Malyn exuit vita, ut eo mortuo regnaret, Autor Volaterranus.

Mēnâ, μην, Apud Romanos fuit dea, quæ menstruis fluxibus præesse putabantur. Quo etiam nomine dictus est pscis quidam brevis, μηνis, qui hyeme candidus, æstate nigror fit: sed tunc Mena cum diphthongo scribitur. Cic. de Finib. Qui voluptatem contemnunt, eis licet dicere, se accipenserem mæne non anteponere. Martial.libr.11: Et caudam cibii, brevesque mænas. Hunc pisces eundem esse cum halece Theodoro credimus, qui ex Aristotel. Halecem vertit, quem ille mænus appellat.

Mēnæchmūs, μηναιχμος, Philosophus Eudoxi auditor, qui Platonis temporibus vixit, & scriptis libros tres, in libros Platonis de Republ. q; Menæchmus item Sicyonius historicus, qui scriptis historiam Alexandri Magni. Meminit utriusque Suidas.

Menæchmi. Vide in APPELL.

Mēnalcæs, μηναλκες, Pastoris nomen apud Virgilium tenia Aeggæa.

Mēnalippæ, μηναλιπη, vel Menalippe, es, μηναλιπη, Fuit Antiope Amazonum reginæ soror. Hæc ab Hercule capta dicitur in bello quod contra Amazones gessit: quam quum Antiope sorori restitueret, accepit premium, arma reginæ & balteum. Nam hæc quoque ex eo bello reportare fuerat iussus ab Aristeo. Juvenalis Satyra octava: Syrma vel Antigones, seu personam Menalippes.

Mēnalippidæs, μηναλιπηδης, Poëta Melius genere, scriptis Dithyrambicoru plures libros, & poëmata epica, & epigrammata & elegos. q; Hujus ex filia nepos Menalippides junior, item poëta, scriptis Lyrica & Dithyrambica. Vixit, mortuusq; est apud Perdiccam regem Macedonizæ, Suidas.

Mēnalippus, μηναλιππος, Thebanus quidam fuit, qui Tydeum in pugna apud Thebas lethaliter vulneravit. Qui cum monte appropinquare videret, adeo impatienter tulit, ut ferè in rabiem versus socii jussiterit ut vulneratoris caput ad se deficeret. Sic enim apud Statium vociferatur: - caput o mihi si quis Apportet Menalippe tuum. Qui postquam illud multo sanguine fuso detulissent, mordicus arripuit, ac cervici nō aliter, ac canis rabidus, dentes infixi: quumq; illud bestiali ritu devoraret, occubuit. q; Fuit & alter Menalippus Tydei frater quæ Tydeus in venatu fertur peremisse, obiq; id fratricidium exulasse. q; Fuit & tertius Menalippus Trojanus, quod virtute præstaret, à Priamo filii loco est habitat.

Mēnânder, [μηνανδρος], German. Eu Griechisches Comedians ber.] Poëta comicus, Theophrasti discipulus, strabus fuit, mente acutus, amore in mulieres insanus. Scriptis fabulas LXX. & epistolam unam ad Ptolemaeum regem, aliaque nonnulla soluta oratione. Hæc Suidas. Quintil.lib.10.cap.1: Menâder, meo quidem judicio, diligenter ad cuncta quæ precepimus efficienda, sufficiat. Ita omnem vitæ imaginem expressit, tanta in eo inveniendi copia, cloquendi facultas, ita est omnibus rebus, personis affectibus accommodatus. Ovid. 2. Trist. Fabula jucundi nulla est sine amore Menandri. Legitur & Menandros, Græcorum more. Idem libro primo Amor. Dum fallax servus, durus pater, improba lena Vixerit, & metrrix blanda, Menandrus erit. q; Menander autem Laodiceus sophista, scriptis commentariis in artem Hermogenis, & in præexcercitamenta Minutiani, Suidas. q; Menander alias Simoni Mago successit, non solum ejus referens imperatem, sed longè majoribus superans portentis. Sece enim jaftitabat servatorem esse ex Olympo, ad hominum salutem demissum, docebatque nullo alio pacto Angelos ab hominibus vinci, aut cogi posse, quam artis magica disciplina & baptismo à se traditis, ex quibus solis immortalitatem humano generi contingere posse asseverabat. Hæc Irenæus.

Mēnapît, [μηναπη]. Germ. Die Gelbter/vund im Herkogthaus Götth.] Populi qui ad utranque Rheni ripam habitant, proximi Vbiis, Eburonibus, & Sicambris: Vnde conjecturam face re possumus esse eos, quos hodie Iuliacenæ vocamus & Clivenenses: quanvis Menapiorum olim latiores fuisse videntur fuisse, quâm hodie sunt Iuliacenium, & Clivensum.

Menaria, lege MARENARIA.

Mendæ, μηδη, Vrbs Siciliæ prope Palicos: Vnde Mendæus, Stephanus.

Mendæ, μηδη, Vrbs Thraciæ, à Mende, vel Mendi muliere. In de vinum Mendæum, Steph.

Mēndes, μηδη, Vrbs Aegypti juxta Lycopolin, ubi Pana & bircum colunt. Civis Mendesius, aut Mendites, Steph.

Mendescum, μηδησκη, Vnum ex Nili ostiis, autore Plin.lib.5.cap.10.

Mendesium, μηδησος, Aegypti oppidum, cuius incolæ Mendesii, μηδησοι, appellantur. Herodotus libro secundo dictum existimat à Pane, qui ibi sub hirci specie colebatur. Hircus enim Aegyptiorum lingua Mendes appellatur. Ab hoc etiam oppido vicinum Nili ostium Mendesium dictum fuit. q; Mendesium quoque vocatur nobilissimi unguenti genus, quod ex hac urbe præstantissimum mittebatur: de quo Plinius libr.13.cap.1.

Meneçina, μηνεκη, Vrbs mediterranea Oenotriæ, à qua Meneçina, μηνεκη, & Meneçea populi, Steph.

Mencrates.

Menebrates, Μενεράτης, Aeliano teste, medicus fuit Syracusanus, qui ab ægrotis aliam mercedem non stipulabatur, quam ut ipsum lœvem appellarent: sese autem illius servos faterentur. qd Alter Menecrates comicus poëta fuit, ut scribit Suidas.

Menedēmūs, Μενέδημος, Vrbs Lyciae. Gentile Menedemius, vel Menedemus, Stephanus.

Menedēmūs. [μενέδημος. German. Ein Philosophus aus der Stadt Eretria in der Insel Negropont gelegen/bürtig.] Philosophus ex Eretria civitate, à quo philosophi Eretriaci dicti sunt. Eretria verò in Eubœa est, ut inquit Strab. lib. 9. Hic militiā primò exercuit, postea ad Platonem concessit. Fuit honestate & gravitate insignis, status corporis in sene, ut in juvenc, firmus & validus. Et quum primum ab omniibus ludibrio haberetur, postea tanta in admiratione habitus est, ut civitatis gubernacula ei tradicerentur. Obiit vitæ suæ anno septuagesimo tertio. qd Alius Menedemus Lampsacenus, Cynicus, qd in tam prodigiosam venerat superstitionem, ut sumpto habitu furia, prodiret, dictans se exploratore ex inferis venisse, delaturum de monibus mortaliū peccata. Pullatus ambulabat cum tua ica talari ad stricta baltheo puniceo, Arcadicum pilleum gestabat, cothurnos tragicos, virgam in manu. Autor Laertius. qd Item aliud Rhodius, Aristotelis auditor, de quo vide Aristotelis judicium apud Gellium lib. 13. cap. 5.

Menelāus, Μενέλαος, Filius Atrei, & Aeropes, ut Hophorus tradit, Plisthenis verò, ut Hesiodus, & frater Agamemnonis, rex Spartæ, qui Helenam Iovis, & Ledæ filiam, uxorem habuit: quam quum Paris Priami filius eo absente rapisset, legatos ad Paridem misit qui illam separerent: sed quum reddere nolle, omnes totius Greciæ principes ad bellum cōvocavit: qui collecto maximo exercitu, ad unum omnes sub Agamemnoni rege in excidium Trojanum conjurarūt. Quumq; jam tota Phrygia, atq; Myśia devasta, lium Priami regiam decennali bello oppugnasset, tandem fraude magis quam viribus expugnaverunt: ita Helena recepta post octavum erroris annum, dormit reddit. Virg. lib. 2. Aen. Et Menelaus, & ipse doli fabricator Epeus.

Menelāus, Μενέλαος, Vrbs Aegypti. Strab. lib. 14, & regio Menelaites. Est etiam Menelaium, Μενελαῖον, parva regio Spartæ. Gentile Μενελαῖος, possessor Menelaitus: sed ab Aegyptia urbe Menelaites dicitur, Stephanus.

Menephron, Virtus proprium qui cum matre concubuit, auctor Ovid. lib. 7. Metam.

Mēnēs, Μένης Ger. Der erste auf allen dñnen Königen so von seinem heiligen Ägypten beherrscht haben.] Teste Herodoto, prius omnium hominū in Aegypto regnavit, sub quo tota Aegyptus, præter Thebaicam plagam palustris fuit.

Mēnēstheus, Μενέσθεος, Virtus fortis nomen, qui una cum Adrasto & Thydeo profectus est ad bellum Thebanū. Vide Strab. lib. 6 Thebaid.

Mēnēsthi, Μενέσθης, Nomen Nymphæ, à memorando dictum. Mēnēsthius, Μενέσθεος, Fuit Aritho & Pbilomedusa filius, ex Arua civitate, quem Paris in bello Trojano occidit, Homerus in initio lib. 7. Iliad.

Mēnēinx, Μενέιξ, Nomen insulæ, ex adverso minoris Africæ (ut docet Plin. lib. 5. cap. 7) quæ in longitudinem patet triginta quinque millia passuum, in latitudinem vigintiquinque. Vulgo Gelses.

Mēnippus, Μενίππος, Phoenix, philosophus Cynicus, conditione servus, qui nihil memoria magnopere dignum reliquit, præter Nærias aliquot. Testamenta, & Epistolas, & id genus nugas crebris salibus, Cynicasq; mordacitate referratas: ad quærum imitationem M. Varro Satyras conscripsit, quas ab illius nomine Menippas appellavit, ut tradit Macrobius in Saturn. Hic ad rem augēdā tam avidus fuisse dicitur, ut etiam nauticum scens exerceceret. Quia ratione immensam pecunia vim brevi congregat, quam quum per insidias sibi compresceret esse creptam, laqueo vitam finivit. Hæc Diogenes Laertius. qd Fuit item, teste Suida, Menippus quidam Poëta Comicus. qd Alius item Stratonicensis, toto Asia disertissimus, præceptor Ciceronis, ut ipse in Bruto testatur. Pdkt à me (inquit) Asia tota peragata est, cum summis quidem oratoribus, quibuscum exercebar ipsiis iubentibus: quorum erat princeps Menippus Stratonicensis, meo iudicio tota Asia illis temporibus disertissimus: & si nihil habere molestaq; nec ineptiarum, Atticorum est hic orator in illis numerari recte potest. Hæstenus Cicero in Bruto.

Mēnīus, Lycaonis filius, qui quum patre in lupum verso, & domo conflagrante lœvem detestaretur, ab eodem fulmine percussus est.

Mēnīus, C. O. S. Romanus anno ab urbe condita 430, devictis navalí prælio priscis Latinis & Antiatibus, eorum rostra navium ærata in foro posuit, appellarique forum Rostra cepit. Autot. Liv. lib. 8, & Plin. lib. 5. cap. 5.

Mēnīcariæ, Μενικαρία Ptolemæo lib. 2. cap. 6, Hispania urbs: vulgo Marca.

Mēnōdōtūs, Μενόδοτος, Medicus insignis, ætate Serapionis, cuius meminit Galenus in Therapeut.

Mēnēcētis, Μενέκητης, Thebanus filius Creontis, qui pro patre salute sanguinem suum, atque adeò vitam ipsam sponspè profudit. Nam quum Thebanis eo tempore, quo ab Argivis obsidebantur, redditum esset oraculum, urbem salvam fore, si ultimus ex Cadini posteris, spontanea se morte manibus ejus devoveret, intelligens Menecetus oraculum illud ad se pertinere, nihil cunctatus, suo sibi gladio necem concivit. Vide statutum 10. Thebaid.

Mēnēcēs, penult. præd. Μενέκητης, Vrbs Phocensium ultima, quæ ad Occasum vergit.

Mēnēcēs, Μενέκητης, Nomen unius ex sociis Aeneæ. Virgil. s. Aen. Rectorem navis compellat vocat Menēcēten.

Mēnēcētūs, Μενέκητης, teste Homero, Filius Actoris ex Aegina, quam vitiatam Jupiter illi in conjugem dederat. Hic postea relieta Aegina matre Opuntiem Locorum se contulit, ibique Patroclum ex Sthenele uxore suscepit, qui ab eo Menēcētades appellatur. Ovid. in Epist. Penel. Sive Menēcētades falsis cedisse sub artis, &c.

Menoles, Vide M A E N O L E S cum diphthongo.

Mēnōn, Μενόν, ονis, Αρραγantissimus Sophista, Socratis ætate: cuius meminit Plutarchus in libello, quem καὶ πλαύσιον inscripsit.

Mēnophiliūs, Μενόφιλος, Eynuchus fuit, cui Mitridates à Pompejo vietus filiam servandam dedit in arce quadam: quam quum Manlius Priscus ob sedisset, defensoresq; deditioem parantes Menophilus sentiret, puella interfacta, gladium in viscera sua compedit, veritus ne captivâ raperetur & violaretur. Autor Ammianus Marc. lib. 16.

Mēnōscā, Μενόσκα, Oppidum Vardulorum in Tarraconensi Hispania, cuius meminit Plin. libro 4. capite 20, & Ptolem. lib. 2. capite 6.

Menosgada, Vide MONOSGADA.

Mēnōtharūs, Μενόθαρος, Fluvius in Mæotim influens, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 7.

Mēntēcōfā, Μεντέκοφα, Civitas est Hispænia, in finibus Celtiberiæ. Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Mēntēsā, Μεντέσα, Oppidum Hispænia, in plaga Australi Celtiberiæ. Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Mēntōas, Μεντόας. Germ. Die Τηναντα. Fluvius oīm dicitur, quem nunc (Eustathio in Dionysium teste) Istrum, sive Danubium appellamus.

Mēntōr, toris, pen. cor. Μεντόρ, Mirus fuit in vase celandis artifex Ilyen. Satyr. 8: -rare sine Mentore men. Plin. lib. 33. cap. 11. L. verò Crassus orator duos scyphos habuit, Mentoris artificis manū cælatos, seftitius C. Idem lib. 12: Mentoris quotidie testimoniū perhibet Capitolinus Iupiter, & Diana Ephesia, quibus fuere consecrata ejus artis vase.

Mēntōrūs, a. um, Properti libro 1: Lesbia Mentoreo vina bibas opere.

Mēntōrēs, peni corr. Μεντόρεs Stephano, Populi fuerunt in Illyrico: quorum meminit Plin. hb. 3. cap. 21.

Mēntyrnā, Μεντύρνα, Vrbs Samnitum in Italia. Gentile Menyrae.

Menus, Vir inter Samnites fatus, qui mirè solitudinem amat, in qua nequid per otium perperam faceret, apes curabat. Mēnuthiās, adis, Μενούθης Steph. Insula est Aethiopæ adjacentis, juxta Prassum promontorium; cuius meminit & Ptolemaeus lib. 4. cap. 6. Vulgo Madagascariæ Isla de S. Jorge.

Mēnūthiūs, Μενούθης, Vicus Aegypti non procul à Canopo: cuius incola Menuthiæ, Μενούθη, vocatur, Steph.

Mephitis, Vide in APPELL.

Mērā, Μερά, Proprietum nomen sacerdotis Veneris. Stat. libro 8.

Theb. - Aegæa Veneris quois Mera sacerdos Ediderat perh. Dea. qd Mera item Proeti & Antiz filia fuit, quæ quum venationi dedita, Diana per nemora sequeretur, à love visa & dilecta est, qui sumpta Diana figura, cū ea concubuit. Quapropter quum postea ob patratu sceleris pudorem, timens se denud deciperetur, vocanti se Diana obsequi nolle, ab eadem sagittis confossa occubuit. Tandem in canem est mutata. Ovid. lib. 7. Metamorph. Et quos Mera novo latratu teruit agros. qd Est etiam alterius canis nomen, de qua suprà in ditione ERIGONES.

Mērcūriūs, [German. Ein Sohn Ieris vnd Majæ, der Rauffresser im Göttber die Helden.] Fövis & Majæ filius, ita dictus à mercibus, ed quod negotiatoribus præsidere existimet. A. Götter iq; dicitur, dñs Fægulw. Cænho c est, ab interpretando. Variis à Poëtis appellatur nominibus: nam modò Ligius dicitur, modò Argiphontes, modò Nomius, modò Cyllelius. qd Præter hunc tres alii fuisse Mercurii dicuntur: unus Coeli & Dieris filius: alter Liberi & Proserpinc: tertius Iovis & Cyller.

nes, quem fama estab Argi cædem profugum; literas Aegyptis ostendit: scilicet verum omnes ad Majæ filium referuntur. Aspas in capite, & in pedibus ponunt, volentes signare velocem ferrum per aera sermonem. Ideo deorum nuntium dictam putant: quoniam per sermonem omnia cogitata enuntiantur. Dictus est Deus facundia, quod hominibus eloquentiam praestare putabatur. Habitus Deus mercatorum, palæstra, fūrum *τεμνός*, *αγέλης*, Lyram inventit: Hermaphroditum ex sorore Venere genuit: Maresa è carcere liberavit: Argum intermit: Prometheus in Caucaso religavit. Fuit præterea alius hoc nomine Aegyptiorum sacerdos, superioris (ut putatur) nepos, qui à Græcis *ιεροποιός*: hoc est, Mercurius ter maximus dictus est, quod summus esset sacerdos, & sapientissimus philosophus, & rex potentissimus. Est etiam Mercurius unus ex septem planetis, cuius corpus cunctorum siderum minimum, scilicet semper subest radiis solaribus, à quibus non recedit longius, quam vigintio octo gradus. Ideo ab Astronomis *άλων* dicitur, quod est, radians. Vnde etiam solatus & perustus fingitur, quod Soli vicinior sit, quam reliquæ stellæ. Cic. lib. 3. de Nat. deor. quinq; Mercurios commemo rat: Mercurius (*inquit*) unus Cœlo patre, Die matre natus, cuius obscurus excitata natura traditur, quod aspectu Proserpine commotus sit. Alter Valentis & Phoronidis filius, is qui sub terra habetur, idem Trophonius. Tertius, Iove tertio natus ex Maia, ex quo & Penelopa Pana natum ferunt. Quartus Nilo patre, quem Aegyptii nefas habent nominare. Quintus, quem colunt Pheneatæ, qui & Argum dicitur interemisse, ob eamque causam Aegyptio præfuisse, atque Aegyptiis leges & literas tradidisse. Hactenus Cic. Virg. 4. Aen. Tunc sic Mer curium alloquitur, ac talia mandat.

Mercúriales. Videntur sive sodales ex collegio aliquo in honorem Mercurii instituto. Cicero ad Qu. Frat. lib. 2. M. Furium Flaccum, equitem Romanum, hominem nequam, Cæpitolini, & Mercuriales de collegio eicerunt.

Mercúriolus. Minutivum à Mercurius apud Apuleium in Apologia: Ita minutum ex tabulis compacta crassitudine Mercuriolum expediti potuisse.

Mercónes *μερόνες*. Fuit, teste Homero li. Iliad. 2. Aurigæ idem, & cum co duz navium, quæ è Creta venerant ad Trojam, Marti, ut ait, Martis arbitrio comparandus.

Meritus, Mons Thracæ apud Plin. lib. 4. cap. 11.

Merméros, *μερμέρος*, Vnus ex Centauris. Ovid. Metam. 12: Quiq; pedū nupo, utamine vicerat omnes Merméros, accepto tum vulnere tardior ibat. *Μερμέρος* autem Latine curiosus interpretatur, à verbo *μερμέρω*, cogito & consulto.

Mermessus *μερμέσσος*, Vrbs Troadis, Sibylle Erythræ pattiæ, ut Stephanus placet, qui eriam ab ubi hujus rubedine Erythræam eam appellatam existimat. Straboni tamè magis credendum existimo, qui lib. 14. Erythræam Sibyllâ dictam existimat, ab Erythræis Ioniz urba, non procul à Clazomenis sita.

Mero. [Ger. *Wensigkuss* ist ein ganz gewesen Rennsetz Neronis.] per jocum dictus est Tiberius Cæsar, pro Nerone: quod impendio vinosor esset. Tranquillus in Tiberio Cæsare: In castis tyro, etiam tum proper nimia vini aviditatem, pro Tiberio. Biberius: pro Claudio, Caldus: pro Nerone, Mero vocabatur.

Meroë *μερόη*, dictio trisyllaba. *μερόης*, German. Die Hauptstadt in der Insel Meroë des fluss Nili: vulgo *Saba*. Insula Nili Metropolis, à qua & tota insula Meroë dicitur. De hac ita scribit Herodotus: Meroë fuit olim regni caput: clypei figurâ ea insula imitatur, ad tria millia stadiorum cù Nilo protensa, accolunt pastores eam, qui passim venantur, & agricultæ qui aurifodinas habent: Hanc Camphyses condidit, appellavitq; à nomine sororis Meroës. Quam enim Aegyptium omnem occupasset, Meroë secum usq; ad Aegyptios ducens processit: quæ quū ibi mortem obiisset, urbi nomen indidit. De hac Lucan. lib. 10: gurgite rupto Ambitum nigris Meroë secunda colonia. Patet longitudine stadiorum tribus millibus, latitudine milie. Effodiuntur in ea aurum, argentum, æs, ferrum, ebenum. Prætereæ fert & lapidum multiplex genus: distatque à Syene quinq; millibus stadiorum, ultra quam est torrida zona. Exuperat quæc alias Nili insulas, quas circiter septingentas esse scribi: Diod. lib. 1. & 17. Strabo lib. 16.

Meroës, pen. cor. *μερόης*. Ger. Die von fast alle der Tochteren Atlantæ, so sunt Plejades genannt werden. Vna filiarum Atlantæ ex Plejoni Nympha, cuius stella ex septem Plejadibus obscurissima appetet, quod quæ sorores omnes diu nupsissent, sola Sisyphæ nupsit homini mortali. Ovid. 4. Fast.

Meroëia, *μερόεια*; Vulgo *Sisane*. Insula est una Cycladum, quæ aliis nominibus & Siphnos, & Acis appellatur. De hac Plin. lib. 4. cap. 12.

Meroëis, *μερόεις*. Insula est Caræ adiacens, quæ nomine Cor appellatur. Plin. lib. 9. cap. 31. Vulgo *Lango*.

Meroëus, pen. cor. *μερόης*, Mons Græcis iuxta Thessalam,

variis præceptis anfractibus: qui undique referente Echo, voces diversas reddit: unde etiam appellationem sortitus est. **Mérōs**, sive Merus, *μερός*, Mons est in finibus Indiæ, in cuius radice Dionysius in Indianum proficisciens, Nysam arbutum condidit. Curt. lib. 7: Nysa sita est sub radicibus montis, quem Merus accolæ appellant. Inde Græci mentiendi traxeré licentia, Iovis semine Liberum patrem esse celatum. Græcæ enim *μερός* significat.

Mérus *μερός*, sive *μερόνες*, Sicilia locus 70 à Syracusis stadiis distans, cuius incolæ Merus dicti sunt. Autor Stephanus.

Mésapiā *Μεσαπία*. Vide **M E S A P I A**.

Mesantes *μεσαντες*, *μεσαντης*, Persici sinus pars est, Stephano.

Mésés, *μεσές*, *μεσόν*. Ital. *Griego*, *trémontana*. Germ. Ein auf den Nordwinden berisste gegen Aufliegung. Fland. *Nord weft* *nord*. Ventus inter Boream, & Cœciam medius: unde & nomen habet. Hujus meminit Plin. lib. 2. cap. 47.

Mésembre, *μεσομβρία*. Vulgo *Mesember*. Megarenium colonia, quam ante Menetrium vocabant, quasi Menopolis: id est, Menz civitatem. Ejus enim ædificator, Menas appellatur: Bria vero sermone Thracio civitas vocatur. Huc Strabo lib. 7. Mesembriæ portus meminit Ovid. 1. Trist. Eleg. 9.

Mesia. Vide **M A E S I A**.

Mésolâ, *μεσόλα*, Messeniaci agri oppidum, inter Taygetum montem, & Messenem urbem situm. Gentile est McSolater, Stephanus.

Mésmédès, pen. prod. *μεσομέδης*, Poëta Lyricus ex Creta oriundus, Adriani Cæsaris libertus: in cuius gratiam scriptus laudes Antinoi, qui Adriano in deliciis erat. Suidas.

Meson. Vide in **A P P E L L**.

Mésopontiūs, *μεσοπόντιον*, cognominatus est Neptunus qui apud Ercsum Lesbi insulæ civitatem celebat, Stephanus.

Mélopôtamia, *μελοπόταμια*, *μελοπόταμη*. Germ. Ein Landeschoff in Asia zwischen den Flüssen Euphrat und Tigris gelegen: Regio majoris Asiae inter Euphratem & Tigrim: unde nomen habet: *μελός* enim medium sonat, & *μελός* fluvium. Tacit. lib. 5: Mox repetita amicitia regis, multo apud eum honore, prefectus campis, qui Euphrate & Tigri inclitis annibus circumflui, Mesopotamia nomē ceperunt. Habet hęc regio Tigris ab Oriente, & Euphratem ad Occidente: à Meride Babyloniam: ab Aquiloniæ Cauca sum. q; Mesopotamiam impinguat Euphrates (ut inquit Solinus) annua inundationis excessibus terris superfluit. Hęc regio etiam dicta est Seleucia, ut lib. 6. refert Plinius.

Messabā, *μεσαβά*, Vrbs Carum. Gentile McGabens, Stephanus.

Méssalâ, *μεσσαλή*, pen. prod. *μεσαλάς*, Dictus est Valerius Corvinus: quia Messana in Sicilia expugnavit, & urbis capiæ in se translatæ nomine, Messana primò, paulatimq; vulgo, permutate literas, Messala dictus est. Hinc Valeria familia Romæ florentissima, ex qua Messala Corvinus orator nobilis ottu habuit. Hic quū proedictor etate esset, ante bienniū quæ moreret, ad eō memorię sensum amisit, ut vix paucula verba conjungere, & nominis quoq; sui impensis esset. Tandem veò ulcere ori inato, scipium inedia cōscit: autor Cælius, & Crinitus lib. 1. cap. 12. Is orator fuit (Fabio teste li. 10. cap. 1.) uitidus & candidus, & quod dāmo de preferens nobilitatē suam: viribus tamē minor. Illius familia Corvini cognomentū tulit à corvo, qui Valerio Tribuno, uni ex majoribus, adversus Gallum pugnati suppicias tulit, ut meminit Gell. lib. 9. cap. 11. Liv. lib. 7.

Messalinā, pen. prod. *μεσσαλίνη*, nomen filia Barbati McSalz, consobrini Claudii Imperatoris. Tandem à Claudio supplicio affecta, quū C. Silio nupsisset. Autor Tranquillus in Claudio. Prodigiosa hujus libidinem lege apud Iuven. Satyr. 6. Tacit. lib. 11. & Plin. lib. 10. cap. 62.

Messanā, *μεσσανή*. Ger. Ein vermautte Stadt in Griechen nahe bei dem Mäandritischen vorgebirg Peloro gelegen. Vrbs est Siciliæ propinquæ Peloro promontorio, à Messenæ Achæis populis cōdita, & à nomine relata ab illis urbis ita appellata. Silius lib. 15: Incumbens Messana freto, nivibusq; revulsa. Hujus incolæ primum Messanenses dicti: postea quū Mamertini, è Capania, cō colonos misissent, ipsi quoq; Mamertini sunt vocati. Fuit inde origo primi belli Punici, ut Florus tradidit, lib. 2. Ejus a ger feracissimum est vini, quod Mamertinū appellatur. Martial. Amphora Nestorea tibi Mamertina senecta Siderut, &c.

Messapæ, *μεσσαπαι*, Laconia agri locus, in quo Iupiter colebatur, ut ex Theopompi scatentia refert Stephanus.

Messipia, *μεσσιπία*. Germ. Die Landschaft Calabria gehörte in Italia. Regio est in extremitatibus Italæ peninsulæ forma, isthmo non admodum lato, qui est inter Brundusium & Tarentum continentem adhærens. Eadē & lapygia dicta est. Vide Strabonem lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 11.

Messapion, *μεσσαπίον*, Eubœa insula monsita dicta à Messapo quodam, qui inde in Italiam coloniæ deduxit, Stephanus.

Messapus, *μεσσαπός*, Vnus ex fortissimas Italæ ducibus, qui Turno

Turco aduersus Aeneam suppetias tulit. Virg. 7. Aen. At Messapus equum domitor, Neptuni proles, quem neque fas igni quenquam, vel sternere ferro.

Messeniā, μεσσηνία, Thessalī fons est, non procul à Pharsalo oppido: cuius meminerunt Plinius libro 4. capite 8, & Strabo libro 9.

Messeniā, μεσσηνία, Cūitas Græcie in Peloponneso, à qua Messeni dicti sunt, qui in Sicilia ad Pelorum promontorium urbem condiderunt, quam à nomine patris suz μεσσηνία appellaverunt Latinis in longum commutato, vocant Messanam. De Messeniis ita scribit Hieronymus in Iovinianum: Spartiates, & Messenii diu inter se habuere amicitias, in tantum, ut ob quædata sacra etiam virgines ad se mutuò mitterent. Tandem verò Spartani Messenios, propter frequentem defctionem, in servitatem redegerunt, eosq; durius etiam quam reliquos seruos tractarunt, ne denuò res novas mosissent. Hinc adagium natum: Servilior Messena. His nota literæ M, cognobiles redabant.

Messias Hebr. Græcē Christus, Latinē Unctus. Ger. Gesaltes dicitur.

Messiodā, μεσσιδά, urbs Laconia, & tribus eiusdem. Gentile, Messiates. Steph.

Messonium, Ptolemæo lib. 2. cap. 13, Germanie urbs: vulgo Magdeburg in Saxonie.

Messogis, μεσσογίς, Mons Lydiæ: inde Messogites, optimi viñi ferax, Stephanus.

Methlīs, μεθλή. Dux Mæonum, qui unâ cum fratre Antiphō Trojanis suppetias tulit aduersus Græcos, Homer. libro 2, Iliad.

Metabūs, μεταβός. Sisyphi filius fuit, teste Stephano, & nepos Aeoli, qui Metapontum in Italie finibus condidit.

Metachœum, μεταχεῖον, Arx Bœotie, inter Orchomenum & Coronam, quam alii Metachœrum appellant, Stephanus.

Metagonium, μεταγωνίον, Promontorū Africam à Numidia dividens: ita dictum, quod angulare sit. Ab hoc promontorio Numidia ipsa Metagonitis dicitur. Autores Plin. lib. 5. cap. 3, & Melia lib. 1. Vulgo Cabo de tres arcas.

Metapā, μεταπά, Acarnanæ oppidum, apud Polybium lib. 5. cuius gentile est Metapœus, Stephanus.

Metapinum, teste Plinio, libro 3. capite 4. unum est ex ostiis Rhodani.

Metapontiā, τιδία, [μεταπόντια. Ger. Ein Insel im Eupatisschen Meer zwischen Rhodis und Gnidus gelegen.] Insula est in mari Carpathio, inter Rhodum & Gnidum sita, recentiore nomine Symæ appellata, à Symæ Ialyssifilia. Vide Stephanum in dictione s. Y. M. E.

Metapontium, μεταπόντιον, Ptolemæo, quasi transponsum, dictu est oppidum Italie in sinu Tarantino: à quo Metaponti populi à Pyliis, qui Nestore duce è Troja navigaverunt, conditum: adeò terræ proveni, & agricultione scelis, ut ea gratia auream æstatem Apollini Delphico, aliquando donu obtulerit. Pompon. lib. 2.

Metatum, μετών, Lesbi oppidum, à Meta quodam Tyrrheno ita appellatum, Stephanus.

Metaurus, & Metaurum, [μεταυρός. Ger. Metre, ein flüssig Italien] Umbrie fluvius per Flaminiam decurrent, & inter Fanum Fortunæ, & Senogalliam in mare defluens. luxta hunc fluvium Claudius Nero Consul, cum Livio Salinatore ad intercessionem ejus exercitu deleto, Asdrubalem interfecit. Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc in ora flumen Aesis, Senogallia, Metaurus fluvius, colonia Fanum Fortunæ, Pisaurum cum amne. Lucan. lib. 2. In levum cedidit latus, velosq; Metaurus, Crustumiq; rapax. Horat. lib. 4. Carm. Ode 4: Quid debas, o Roma Nero. nibus, Testis Metaurum flumen: quo in loco Metaurum flumen, neutro genere protulit, sicut alihi Rhenum: Quum flumen Rhenum aut pluvius describitur arcus.

Metelis, μετέλη, Oppidum Aegypti, nō procul ab Alexandria, recentiore nomine Bechis appellatum: à quo vicinus Novus Metelles dicitur est, Stephanus.

Metellus, μετέλη, Cæciliorum familie cognomen, ex qua non pauci fortissimi. Reiq; publ. utilissimi cives orti: in primis L. Cæcius Metellus Pontifex Maximus, quem adeò impeditæ ac balbutientis lingue fuisse tradunt, ut multis mensibus fatigatus, tortusq; sit, dum meditaretur dicenda in aede Opferæ dedicanda. Hic fuit ille Metellus, qui teste Plin. lib. 7. cap. 44. confagente aede Vesta, Palladium Troja adveytum, subtraxit ab incendio, magna quidem pietate, sed eventu misero. Nam dum in flammas avidius se conjiceret, orbatus est visus. Iuven. Satyr. 3: Da testem Romæ tam sanctum, quam fuit hospes Numinis Idæi, procedat vel Numa, vel qui Servavit trepidam flagrantem ex arce Minervam. Hic Metellus etiam primo bello Punico de Poenis speciosissimum egit triumphum; XIII. ducibus hostiis, & CXX. elephanis in eo ductis. q. C. Metellus, à domita Macedonia Macedonicus est vocatus. Profectus

Pseudophilippum, & Achæos, quos bis prælio fudit, triunphantos Mummo tradidit. Invisus plebi ob nimia severitatem, & ideò Consul ægrè factus. D. hoc Liv. lib. 59. q. Memorantur alii plures Metelli, ut Balearicus, Virtutatus, quæ Plinius Diadematum vocat. q. Metellus præterea Numidicus, qui de Numidiae rege Iugurtha triumphavit. Cuius meminit Cicero, & item Aulus Gel. cap. 6. lib. 1, & lib. 6. cap. 11. q. Metellus Creticus à devita Creta dictus, cuius meminit Plutarchus in Pomponio. q. Metellus Dalmaticus, à devictis Dalmatis. Author Pædianus in Act. 3. contra Verrem. q. Metelli, Plebeii fuere, ut ait Liv. lib. 19, verum clati victoriis & magistratibus. Cæciliq; omnes appellati.

Methionē, pen. prod. [μεθίον: Vulg. Modon. Ger. Ein Ort in Peloponneso am Meer gelegen in der Messenier Gegend.] Cūitas est littoralis Peloponnesi, in Messeniac regione, quam quæ obsiderat Philippus Rex Macedonu, Alexandri Magni pater, oculum amissum sagittæ, quam jecerat Aster oppidanus, cui quoq; inscriptum erat: Aster telum Philippo immisit in oculum Valer. Flacc. lib. 1. Neleidesq; Periclymenus, quem parvæ Methione, &c. Hujus meminit Ptolem. lib. 3. cap. 16. Hodie Modone.

Methone, Steph. Urbs Thracie, Homerus per a, si d' ἡγε μεθίον, εἰς τὴν περιφέρειαν. Civis Methoneus. Alia est Mædoniz. Abundat vino, quod Græci μεθονοῦ vocant: unde nomē. Alia est Laconicæ cuius gentile Methoneus. Quarta, Persida. Quinta, Eubœa.

Methuriades, μεθυριάδες Stephano, sive ut apud Plin. legitur, Methurides, insulæ quatuor sunt in sinu Megarico, nō procul à Tæzezen. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Methydrium, μεθύδριον Steph. Arcadiæ oppidum est, de quo Strabo lib. 8. & Plin. lib. 4. cap. 6.

Methymnæ, vel Methymæ, μεθύμνα, Urbs Lesbi, apud quam nascitur generosum vinum. Ovid. 1. de Arte amandi: Gargara quoq; segetes, quoq; habet Methymna racemos.

Methymnæs, οὖται, um, μεθύμναι. Idem lib. 11. Metam. Et Methymnæ potiuntur litore Lesbi. Ab hac urbe ortum habuit Arion eichæsus nobilis, quem Herodotus à predonibus in mare projectum, & à Delphine incolamem deversum in portum ad Tenarum fabulatur.

Metiochūs, μετίοχος. Fuit, teste Herodoto libro 6, Miltiadis Atheniensium dutis filius, qui cum à Phœnicibus captus, ad Dariam Persarum regem, contra quem bellum gerebat, adduxitus est, donatus ab eo amplissimis ædibus, divitiis auctus, data uxore Persica ex qua liberos suscepit, & magnō in honore habitus fuitur.

Metiſ, μετη. Nymphe Oceani & Terhyos filia, sic dicta à consulendo: μετη enim consilium significat. Hujus meminit Hesiod. in Theogonia. q. Est & uis in Mediomaticibus sita, bujus nominis. [Ger. Met.]

Metiſcus. Turni auriga. De quo Virgil. lib. 12. Ach. Aurigam Turni media inter lora Metiscu Excuit, &c. Sunt qui scribendum putent Metiscus, etymon ejus deducentes à Græco verbo μεταχωμενος, quod est inebrio.

Metiſus Sufficius, Dux Albæus tempore Tulli regis Romanorum, qui quod ex præscripto sceleris ad bellum societatem cōtra Fidenates vocatus, euatibus in hostem Romanis, suæ prælio eduxerat, jussu Tulli duabus admotis quadrigis discensus est. Vide Liv. lib. 2. ab Urbe.

Metius Germinalis, dux Tusculanorum, superatus à Romanis bello Latino. q. Metius item Curtius, Sabinorum dux cōtra Romulum, ob raptas Sabinas acriter pugnavit.

Metius Carus, Delator insignis, de quo Plin. 1. Epist. ad Vicanum, & lib. 6. ad Hispanum.

Merkā, Erisichthonis cuiusdam Thessali filia, meretrice libetali forma, ad quam qui commeabant adolescentes, corporis copiam non assequebantur, nisi equos, boves, amplissimaque deferrent munera: quia nondum id temporis repertus fuerat gemmarum usus. Potrò Thessali peti jocum dicebant: Metram Erisichthonis verti in ea omnia; quæ illi ab amatoribus donabantur: unde fluxit proverbum: Matabilitor Metra Erisichthonis. Ovidius libro 8. Metamorphoscis.

Metrocles, μετροκλῆς, Cynicæ scđe Philosophus, & discipulus Cratetis, qui Hipparchiā sororem ejus in maritimōnum habebat. Vide Laertium.

Metrodōrus, pen. prod. μετροδόρος, Pistor, & philosophus Athenensis, Carneadis auditor. Cicero de Orat. lib. 1: Erat, inquit, etia Metrodorus, qui cum illis uia illum ipsum Carneadis diligentius audierat. q. Fuit præterea Metrodorus quidam Scopius, qui postea relata philosophia, ad civilium rerum administrationem sece contulit. Hic oratori in scriptis suis, quæ philosopho vicinior fuit, novoq; quodam dicendi genere multos à sui imitatione deteruit. Propter nominis tam famam, quamquam pauper erat, clarum conjugium

apud Carthaginenses assequetas, Carthaginensis civis est habitus. Quumq; amicitia Mithridatis regis sibi conciliasset, ad illum cum uxore prefectus, honore maximo ab eo affectus est. Nam juridicundo prefectus dicitur fuisse cum potestate tam ampla, ut ab eo ad regem provocare non licet. Quem tamen res ei non felicitate cessit. Nam quum hominum aliquot improborum odium incurrit, legatus ad Tigranem Armeniorum regem missus, à Mithridate delevit. Quamobrem comprehensus à Tigrane, invitus ad Mithridatrem remissus est quo in itinere, sive regis opera, sive morbo (nam utrumq; dicitur extinctus est). Hæc Strabo lib. 13. Hujus etiam meminit Cicerio, memoriamq; ejus commendat Tuscul. quæst. lib. 1: Non querero, inquit, quanta memoria Simonides fuisse dicatur, quanta Theodectes, quanta is, qui à Pythio ad senatum missus est legatus, Cineas, quanta super Carneades, quanta qui modò fuit, Scepsius Metrodorus, quanta auctor Hortensius. Hæc neas Cic. q Fuit & Metrodorus quidam Chius, qui universum sempiternum esse dicebat. q Fuit item Metrodorus Lampacenus, Epicuri discipulus, fidissimusq; amicus, Strabone, Diogenesq; testibus.

Metropolis μαργαρητης, Vrbs Phrygiae, teste Stephano, à Cybele D. ùm matre condita. q Item alia ejusdem nominis, in conventu Apameno. q Tertia in conventu Ephesiorum ad Caystium fluvium. q Stephanus præterea alias septem enumerat, quarum primam in Lydia: secundam in Thessalia collocat: tertiam Acarnaniæ, quartam Scythia attribuit: reliquas tres in Ponto, superiore Thessalia, & Eubœa constituit.

Mevania μενανια Ptolemeo. Vulgo Mevania, Civitas Umbriae, inclita Propertio alumna, sita ad viam Flaminiam, armentorum & giegum ferax. Lucan. lib. 1: -tauriferis, ubi se Mevania campis Explicat. &c. Plin. lib. 35. cap. 14: In Italia quoq; latenterius murus Aterri & Mevaniae est. Hujus urbis incolæ dicuntur Mevanates. Plin. lib. 3. cap. 14.

Mevius, [Ger. Ein ungeschickter Poet der den Virgilium und Horatium vertilhat; darum er darum geschrieben wurde.] Poëta ineptissimus Virgil & Horatii temporibus, utriq; quem invitus, quod poëma illorum insectaretur, & ex alienæ laudis obtristatione gloriam auceparetur: unde & Virgiliom astius vulgo appellatus est Virgil 3. Aeglog. Qui Bavium non odi, amet tua carmina Mevi: Atq; idem juvagat vulpes, & mulgeat hircos. Horat. lib. 1. Carm. Malasoluta navis exit alite, Ferens oleum Mevium.

Mezentius Tyrrenorum Rex, summus deorum contemptor, à subjectis populis ob immatrem crudelitatem cù tota familia expulsa: qui unà cum Lauso filio fugiens, ad Turnum Rutulorum regem pervenit, cum quo aduersus Aen. à prefectus est, sed inaupicato: Aeneas enim ipsum cum filio in pugna interfecit. Virg. 11. Aeneid. At Iovis inter ea nō otis Mezentius ardens Succedit pugnæ, &c. Fuit impius in homines sine deorum respectu, inquit Macrobius.

M. ante I.

Miacorius, pen. prod. μιάκων, Chalcidis oppidum, apud Theopomp. libro 25. r. serente Stephano. A' quo fit gentile Miacorius.

Micipsa, Numidarum Rex, Mæsinissæ regis filius, qui Iugurtham Mauastabalis fratri filium, unà cum Adherbale & Hyempale filiis regni partipem reliquit. Autor Salustius de bello Iugurthino.

Mida, vel Midæ, arum, μιδας, Phrygiæ oppidum Stephano. Plin. lib. 3 cap. 32, Mida on appellat.

Midas, [μιδας. Ger. Ein König in Phrygia, ein großer Gelüste.] Gordii bubulci filius, & rex Phrygiæ, qui cunctos penè reges pecunias abundantia antecessit. Huius (ut est in fabulis) propter Bacchum hospitio suscepimus, concessum est ut quicquid vellet, optaret, futurus voti compos: optavit autem ut quicquid corpore contigisset, in autum vertetur: quod, annuente Baccho, factum est. Sed quum cibus & potus contacti etiam in aurum mutarentur, sensit tandem stolidus, se stulte petuisse: & facti pœnitens, oravit Bacchum ut hoc munus auferret: tum Bacchus iussit ut in Pactolus humine se lavaret, & sic liberaretur. Quod quum fecisset, cepit deinceps Pactolus aureas arenas trahere. Postea quum Phœbus & Pan carmine certarent, & Midas judex electus cum Tmolonte (qui Phœbum vistorum pronuntiaverat) secundum Pana judicium tulisset, indignatus Apollo asininas ei auriculas addidit, quas tam scire occultavit, ut nemo sciret præter solum tonsorem qui quum rem inauditam tacere non posset, fossam ingressus proclamavit: Aures asininas habet Rex Midas. Deinde fossam terra adoperuit, successuq; temporis creverunt illic arundines, quæ commotæ vocem quam tonsorius dederat, reddiderunt. Vide Ovid. 11. Metam., arguitur tamen, atq; inusta vocatur Vnius sermone Midas: Nec Delius aures Humanam stolidas patitur retinere figuram, &c. Nonnulli dicunt, quum inter Apollinem & Marsyam decertantes judex constitutus esset, & ipse pro Mar-

sy sententiam tulisset, auriculis asininas à Phœbo fuisse donatum. Hinc natū est proverbium: Auriculas asini Midas habet: quo utimur in stolidos, & crassis auribus, pinguique judicio homines. Alii narrant, quā præteriret aliquando Liberi patres asinos, atq; eos afficeret injuria, iratum Bacchum Midas auriculas asininas addidisse. Sunt qui dicant huic aures natura pælongas fuisse: & asinarum instar prominentes: atque hinc fabula locum ortum esse: quanquam pluribus placet, bacallagoria significat Midas tyranum coriaceos ac subfuscatae, tatores demittere solitum, per quos quæcumq; per omnes regionem vel fierent, vel dicerentur, cognosceret, nimis nullis utens aurum vice. Proinde quum vulgus admiraretur, ab illo refici etiam ea quæ claram ac procul fierent, occasionefabulæ datam esse, ut Midas diceretur auriculas asini habere. Vel quod nulius aliud animal acris audiat, quam asinus, excepto mure: vel quod aures habeat omnium longissimas. Perclus: Auriculas asini quid non habet? Ferat nonnulli primi poëta scripsisse, Auriculas asini Midas rex habet: deinde de metu Caesaris scripturam mutasse, Quis non habet? Hæc ex Erasmi Chiliadibus.

Midia sive Midea, pen. prod. μιδας Steph. Oppidum in agro Argivo, ita dictum a Midia Aloë filia, quam antea Persepolis appellaretur. Meminit hujus Homer. lib. 2. Iliad.

Midian, urbs est circa rubrum mare sita, nomina habens à quadam Abrahami filio ē Cethura prognato. Inde Mediane, gentile.

Mieza, μιζα, Oppidum Macedonie, quod olim Stygmonium vocabant: à Mieza Beretis Macedonis filia cognominatum. Autor Stephanus. Hujus oppidi meminit Plin. lib. 31. cap. 2.

Milciades, lege infra MILDIADES.

Miletopolis, μιλετοπολις, Vrbs in minore Asia, inter Cyzic, & Bathyriam, ad Rhynndacum australem, cuius meminuit Strabo l. bro 12.

Miletus, [μιλετος. Ger. Ein Sohn Apollinis von Argos, welcher in Asiam entrinnen wußt et nach dem Kretenischen Reich trachti] Filius fuit Apollonia, & Argæ Cleochi filia: vel (ut Ovidius censet) Dejones, qui quum Minoa Cretensium regem jam senem regno privare vellet, à Iove territus, in Samum, deinde in Cariam. Asinæ regionem fugit, ibiq; oppidum condidit: quod de suo nomine Miletum appellavit, ejusq; incolas Milesios. Ovid. lib. 9. Metam. Tunc erat invalidus, Dejoni demq; juvante Robore Miletum, Phœboq; parente superbium Pertinax, credensq; suis insurgere regni, Haud tamen est patrius arcere penatus ausus. Sponte fugis, Miletetus, celestis, carina Aegeas metiris aquas, & in Asia terra Moesia cœstus posuit, habentia noinen. Alii tamen aliam assertur nominis rationem. Vide in dictione sequenti. q Inde Miletis, idis, Patronymicum: id est Byblis, Miletis filia.

Miletus, pen. prod. [μιλετος. Ger. Ein Staat im minderen Asia an dem mystischen Ionie und Caria gelegen.] Vrbs in finibus Ionie, & Caria, autore Herodoto ædificata ē Miletum Solis & Dejones filio, ut testatur Ovid. 9. Metamorph. Strab. lib. 12, à Sarpedone conditam manvult, Iovis filio, & Minois ac Rhadamanthi fratre: & ab eo Miletum appellatam fuisse ab altera ejusdem nominis urbe, quam in Creta reliquerat. Vrbem hanc præstantissime lanæ provenient nobilitavit, ex qua siebanc Milesia stragula, quæ ob insignem mollietatem in proverbio cœserunt. Martialis lib. 8: Nec Milesius erat vellere digaa tuo. Et Virgil. lib. 3. Georg. quanvis Milesia magno Vellera mutantur Tyrios incocta coloris. Vbi Servius, Milesia vellera: id est, lanæ pretiosissimæ. Nam Milesius civitas est Asinæ, ubi nunguntur lanæ optimæ. Idem 4. Georg. Milesia vellera Nymphæ Carpebat, hydi saturo fucata colore. Cicer. in Verrem: Nam quid à Milesiis lanæ publicè abstulerit. q Eadem est Anactoria nominata, ab Anactoria quodam, Cœli & Terra filio. Fuit autem hæc urbs coloniis à se cœditis in primis foecunda, quæ octoginta & amphius urbium per omnia maria metropolis extiterit. Oraculum habuit antiquitatis Branchidatum appellatum, postea Apollinis Didymæ. Ex Miletio ortum traxerunt viri memoratu digni, Thales unus ex septem sapientibus, qui primus Physiolog., ac Mathematicæ autor inter Gracos est habitus: & Anaximander ejus discipulus. Item hujus discipulus Anaximenes, & Hecatæus, qui scriptis historiam & Aeschines orator, non ille, qui cum Demosthenem contendit sed aet. qui sibi sumpta nimis in Pompejum licentia, in exilium missa est Hinc & Timochæru musicum ortum ferant, & Pittacum philosophum. q Alia fuit ejusdem nominis urbs in Creta, teste Homero lib. 2. Iliados.

Milesia, μιλετος, Populi à Miletio urbe dicti sunt, qui quā prius potentes essent & opulent, deliciis dandis addicti, & opere & potentiam amiserunt. Hinc Milesius sermo dicitur voluptrarius à Milesiorum Moribus lascivis. Apuleius in Asino auctor: At ego tibi sermonc isto, Milesio varias fabelas conseruant, auresque tuas benevolas lepidò sustineo permulceam. Unde & Milesius

& Milesiae delitiae. Marcianus Capellā: Nā certē mythos, poëticæ etiam diversitatis delicias Milesias, &c. Et μιλιστας, librorum impudiciorū author Aristides apud Plutarch. in Cratso, de quibus Ovid. in Epist. ad August. Verit Aristidem Cicenā nec obfuit illi Historiæ turpes inservisse jocos.

Milias, lege M I L Y A S.

Milichiae, Fontis nomen in agro Syracusano, teste Plin. libro 2. capite 8.

Milesia, μιλισια, Vrbs Epidaurus dicta, ut suprà ex Stephano diximus.

Milo, μιλων, Civis Romanus ex municipio Lanuvino, qui quū P. Clodium Tribunū plebis multa seditione in Republica molestem occidisset, frustra à Cicerone defensus elegantissima illa oratione, quæ etiam hodie omniū manibus teritur, Massiliam damnatus in exilium profectus est: ubi quum aliquando vidisset orationem Cicerois pro se scriptam, multò meliorē ea, quæ in judicio habita erat, dixisse fertur: Si sic orasset Cicero, nō ego Massiliæ barbatos mullos cistarem Hæc Dionysius in Roma. hist. q Fuit alius hoc nomine athleta Crotoniates, qui taurum in Olympico certamine iectu nudæ dextræ occidisse dicitur, & sine fatigatione per stadii spatiū supra humeros portasse, totumq; eo die comedisse. Huic malū tenenti digitis nemo poterat extorquere: dum cōstitisset, nemo vestigio educere. Quum autem nimia nervorum fiducia arborem in parte media hiante diducere vellet, brachii hinc inde constrictis, & deficiente conatu retentus, lupus fuit præda. q Est & Milo sive Milus, nomen montis Indiæ, in quo homines aversis plantis nascuntur, octonos digitos in singulis pedibus habentes. Autor Plin. lib. 7. cap. 2.

Miloniæ, μιλωνια, Oppidum Samnitium, apud Dionysium lib. 16 Antiquit.

Miltiades, pert. in secunda syllaba, μιλητης Suidæ. Dux Atheniensium clarus, qui decem milibus suorum civium, & Platæisibus auxiliaris mille, profligavit Persarum sexcenta milia in campis Marathonis. Autor est Lusitanus lib. 2. Postea tamē peculatus damnatus, in carcere & vinculis mori ab Atheniisibus coactus est. Author Valerius Maximus lib. 5. cap. 3. & Aemilius Probus qui ejus vitam eleganti brevitate conscripsit.

Milyas, adis, μιλυας, Regio est in minore Asia, Caria, & Lycia finitima, cuius incolæ Milyas, μιλια, appellati sunt, à Milya Cragi uxore, quā anteā Solymi appellantur. Vide Steph. & Strab. lib. 1. 2.

Mimallonis, μιμαλλονις, A' Callimacho insula dicitur, quæ ab aliis Melos, à nonnullis Zephyria vocatur, teste Plinio libro 4. capite 12.

Mimallonides, μιμαλλονιδες, Bacchæ mulieres, à Mimante Thraciæ: vel (ut alii malunt) Ioniæ mōte: vel à μιμιομαι verbo Græco, quod imitor significat, quod Liberū patrem imitarentur, & ad ejus imitationem cornua ferrent. q Inde Mimallonis, inis, patronymicū fœmi. quo ferè in eadem significatione utimur. Ovid. lib. 1. de Arte amandi: Ecce Mimallonides spar- sis in terga capillis.

Mimallonis, mimallonea, mimalloneū. Persius Sat. 1: Torva Mimalloneis implerūt cornua bombis. Hæ quoq; Bassarides, & Thyades, & Ogygides vocatae sunt.

Mimas, antos, μιμας, Mons Ioniæ in minori Asia, testibus Plinio & Strabone: vel, ut Suidas mavult, Thraciæ, ubi sacra, & certamina quotannis fieri Baccho confueverunt. Ovidius 2. Metamorphos. Et tandem Rhodope nivibus caritura Mimasq;. q Mimas etiam gigantis nomen fuit, quem Jupiter fulminavit. Horat. lib. 3. Carm. Sed quid Tiphœus, & validus Mimas, &c.

Mimermnus, μιμερμης, Suidæ, Ligyrriadæ filius, Colopho-nius, aut Smyrnæus, aut Astypalæensis Elegiarū scriptor. Natu fertur Olympiadex xxvi, quod si est, septem sapientibus antiquior est. Quidā tamen eodem tempore vixisse illum dicunt. Vocatus fuit Ligyrastades, propter concinnitatem & dulcedinem carminis. Scriptū libtos multos. Hæc Suidas. Pro-pert. lib. 1. Eleg. 9:

Plus in amore valet Mimermni versus Homero:

Carmina mansuetus lenia querit amor.

Mimnedus, pen. prod. μιμηδης, Oppidum Lydiæ apud Hecateum in descriptione Asiae. Steph.

Minæ, sive, ut apud Stephanum legitur, Minnæi, duplicato n. [μιναι]. Ger. Wölker in Arabien am Roten Meer getogen/ bey wel. [Am dies Wepruchs villett.] Populi sunt in regione Arabiæ, maritubro adjacentes, qui primi commercium thuris feceré, nec præter hos Arabes alii thuris arborem vident. Vnde ab ipsis thus ipsum Minæum dictum est, teste Plin. lib. 12. cap. 14.

Mincius, [Ger. Ein Fluß in Lombardia / läuft durch den Gardsee und nach Mantua hin in flüß Padum] Venerorum fluvius, qui ex Benaco lacu defluens, alium prope Mantuam lacum efficit: & inde rursus, multis torrentibus austus, effluit in Padum.

Virgil. 4. Georg. tardis ubi Mincius errat Flexibus. Ab hoc Virgil. Minciades dictus. Iuven. Illos Minciadæ celebrat dulcedo Maronis.

Mīnervā, Disciplinarū dea, quæ Græcè Pallæ dicitur, [μινέρβη]. Ger. Die Göttin gütter Künsten und der Weisheit.] Et à minando dicitur, quasi vim minetur. Solet enim pingui ægide & hasta formidabilis. Aut à minuendo (ut placet Cicer. lib. 2. de Nat. deor.) Aut (ut alii malunt) à monendo, quod rethor moneat. Festus: Minerva dicta quod benè moneat. Hanc enim veteres pro sapientia colebant. Cornificius verò quod singatur, pingaturq; militaris minitans armis. Eadem & Tritonia à Poëtis appellatur, quod Ogygis regis temporibus circa Tritonidem Africæ paludem virginali facie dicatur apparuisse: ab Hōmero etiam γλωσσῆς, quasi glauco habens oculos. q Palladis autem nomen accepisse putatur διὸς Παλλὰς: hoc est, à jaculando, vel vibrando. Pingitur enim quasi manu hastam tenens, eamq; vibrans. Prima olei, & lanificii inventrix creditur extitisse: ob quæ erga humanum genus beneficia, divinos honores meruit, sapientiæq; & boarum omnium artium dea habita est. q Fabulantur autem Poëtæ Minervam ex cerebro Iovis esse prognatam: quo commento significare volunt humaniorum literarum disciplinas humani ingenii non esse inventum, sed ex Iovis cerebro: hoc est, ex inexhausto divinæ sapientiæ fonte ad hominū usum esse depromptas. Pingui seu crassa Minerva aliquid facere, est simplicius, rudius, vel indistinctus aliquid facere. Columella in Præfatione libri primi: Potest enim nec subtilissima, nec rursum (quod ajunt) pingui Minerva res agrestis administrari. q Invita Minerva aliquid facere: idem est, quod repugnante ingenio vel repugnante natura aliquid aggredi. Horat. de Arte: Tu nihil invites dices, faciesve Minerva. q Sus Minervam, subaudi docet, vel monet tritissimum est proverbiū, quo utimur, quoties inductus aliquis cum conatur docere, à quo ipse sit magis docendus. Vide Erasmi Adagia.

Mīnervæ, & minervæ, à Minerva deductum nomē, erat quasi præmium quod dabatur præceptori, sicut cœna, & hujusmodi, quasi magisterii merces paucis diebus à scholasticis dari solita ante Quinquatria, per quos dies pueri vocabant, dñe-ze-go. Varr. 3. de Re rust. cap. 2: Quin simulac promiseris mineral, incipiam, inquit, A X I V S: Ego verò non recuso vel hodie, & ex ista pactione crebrō. Ovid. 3. Fastor.

Nec vos turba feri sensu fraudata magistri
Spernere: discipulos attrahit illa novos.

Mīnilius, Mons Thessaliz, postea Orchomenus dictus est.

Mīnio, Fluvius est Tusciæ, non procul à Cærete oppido. Vulgo Menno. Virgil. lib. Aeneid. 10: Qui Cærete domo, qui sunt Minionis in arvis.

Mīnius, μινιος, Fluvius Hispaniæ juxta Abubricam Gallæcorum oppidum, vastissimo ore in Oceanum profluens. Vulgo Minno. De hoc Plinius libro 4. capite 20, & Ptolem. libro 2. capite 6.

Mīnoa, pen. prod. μινωα: Vulgo Altemura, Vrbs in Amorgo insula, una Cycladum. Item altera in Siphno insula, una Sporadum. Tertia in Sicilia. Atq; hæ quidem tres enumeratur à Stephano. Strabo præterea lib. 9. Minoam fuisse emporiū tradit in agro Attico, decem & octo stadiis à Megariis distans, quod postea Nissam appellantur.

Mīnois, idis, μινωις, Insula est una Cycladum, quæ notiore nomine Baros appellatur. De hac Plin. lib. 4. cap. 12.

Mīnōum, μινωος, Oppidum est Cretæ insulæ, à Minoë rege ita appellatum. Recenetur à Plin. lib. 4. cap. 12.

Mīnos, [μινως]. Ger. Ein Sohn Iovis und Europæ der Cretenser Rb. utg.] Iovis, & Europa filius, Rex-Cretæ, qui primus Cretensiibus leges dedit. Hic quum haberet uxorem Pasiphaen, & illa ex tauro genuisset Minotaurum, Dædalum, quod bovem lingueam fabricasset sub qua latens cum tauro uxori concebuerat, persecutus in Siciliam pervenit, ubi à Cocali regis filiabus est interfectus (ut Aristoteles refert) juxta Camerinam urbem, & apud inferos propter insignem justitiam judex factus. Virg. 6. Aeneid. Quæritor Minos urnam moyet.

Mīnoiūs, a, um, μινωιος, Possessivum: ut Minoia regna. Virg. 6. Aen. Dædalus (ut fama est) fugiens Minoia regna.

Mīnoiūs, a, um, aliud adje. o. Ovid. in Ibin: Si tua contigerit Minoas pupi arenas. q Taurus Minous, pro Minotaurus. Stata 1. Achill.

Mīnoiūs, minoidis, Patronymicū fœm. Ovid. 8. Metam. Protinus Aegydes rapta Minoide Diam Vela dedit. Quo pacto autem Minos judex habeatur inferiorum propter justitiam, non video, quem violator fuerit hospiti, & rapor (ut Suidas ait) Ganymedis, & multa alia commississe dicatur à vera justitia non parùm abhorrentia.

Mīntaurūs, [μινωταρης]. Ger. Ein wunder Thier zweyer gestalten/ se von Pasiphae und einem Stier ist geboren wordt/ im Labyrinth ist eingeschlossen gewesen.] ex Minoë, & tauro dictio composita, Monstrum

Monstrum biforme ex portentoso Pasiphaës cum tauro con-cubitu prognatum: quod jussu Minois (ut fabulantur poëtae) Labyriatho inclusum, humanis carnibus velcebatur. Huic • quotannis Athenienses ex præscripto foederis septem ex suis liberis mittebant devorando. Sed tertio anno Aegei filius Theseus forte missus, Minotaurū occidit, & ab Ariadne accepto fili glomere, fuga evasit. De hoc Virg. 6. Aen. in principio:

Hic crudelis amor tauri suppostaq; turto
Pasiphaë, mistumq; genus, prolesq; biformis,
Minotaurus inest, Veneris monumenta nefandæ.
Hic labor, ille domus, & inextricabilis error.
Magnum regnæ, sed eam miseratus amorem
Dædalus, ipse dolos testi, ambagesq; resolvit,
Cæca regens filo vestigia.

Servius credit Taurum scribam fuisse Minois, qui absente re-ge, cū Pasiphaë concubuit in domo Dædali: & quia Pasiphaë eodem tempore gemellos peperit, quorum alter Minoi, alter Tauro esset similis, factus est locus fabule, ut Minotaurum bi-forme monstrum peperisse dicatur.

Minthæ, μίνθη, A' poëtae Cocytus filia fuisse fingitur, quā quum Persephone cum Plutone deprehendisset, in herbam sui no-minis comutavat. Nam μίνθη à prisca Græcis dicebatur herba, quæ postea ab odoris suavitate οὐρανός appellata fuit. Latini unius tantum literæ immutatione Menthæ vocant. [Ger. Μίνθη.] Hanc fabulam tangit Ovid. 10. Metam. ad finem: -an tibi quōdam Fœminæ artus in oientes vertere minthas Persephone licuit?

Minthæs, μίνθης, mons est Peloponnesi, non procul à Pylo: de quo Strabo lib. 8.

Minturnæ, μίντουρνα Ptolemæo. Ger. Ein Stadt Italiæ in Campania / gelegen am fluss Lyri. oppidum in Campania inter Sineuissam, & Formias, ad Lyrim fluvium: habens propinquas paludes, in quibus Marius delituit, fugiens proscriptionem Syllæ.

Misnūtiæ, Familia non ignobilis Romæ fuit.

Misnūtus, cognomento Augurinus, Præfectus annonæ Sp. Melium regnum Romæ affectantem, & ad Senatum delata, coarguit, qui postea à Servilio Hala, cùm à Dictatore Quintio vocatus parere imperati recusasset, est interfecitus. Huic, quod farris pretium trinis nundinis ad eam vilitatem redigisset, ut asse modius væniret, tantum à plebe habitum est honoris, ut collata in capita stipe uncia, ænea ei statua extra portam trigeminam fuerit collocata. Autore Plin. lib. 34. cap. 5. & lib. 18. cap. 3.

Minya, μίνυα Stephano, Thessalizæ oppidum, à quo nonnulli Argonautas Minyas vocatos existimant: quanquam alii nominis hujus originem ad Minyam regem referre malint.

Minyæ, μίνυαι, Populi Thessalizæ, qui iasonē in Colchos proficisci entem secuti sunt: qua dictione frequenter utitur Valer. Flacc. in Argonaut. pro ipsis Argonautis. Ovid. lib. 7. Metam. Iamq; fratrum Minyæ Pegasiæ puppe secabant. Alii dicunt fuisse populos Boeotiaz circa Iolcum montem habitantes: quos ita dictos volunt à Minya rege, Orchomeni filio Chrysæ, & ne-pote Neptuni.

Minyas, μίνυα, Chrysæ filius à quo Minyæ, quibus imperavit, nomen accepunt. Hic quum mortales omnes suæ etatis opibus superaret, primus omnium gazophylaciū recondendarum pecuniarum gratia extruxit. De hoc Pausanias, & Cæ. lius Rhodius lib. 20. cap. 25.

Minyæus, per quatuor syllabas, sive Minycius (ut apud Homerū legitur) per quinq; fluvius est Thessalizæ, postea Orchomenus dicitus, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 8. Hunc Strabo lib. 8, eundem facit cum Anigro. Homer. lib. 11. Iliad. juxta Arcenæ in mare defluere tradit:

E'ν δι το ποταμούς Μενύας, ἀλλα βάθεια,
Εγγύθεν, Αἴγλων.

Miritus, Vide MERITVS.

Mirobriga, μιροβρίγα Ptolemæo, Vulgo Ciudad Rodrigo, Hispaniæ ulterioris urbs in conventu Cordubensi. Plin. lib. 3. cap. 1. Mirobricam vocat per secundam consonantem in ultima syllaba.

Misach, Vnus ex tribus putris, de quibus Daniel.

Miscellus, μισθεῖσα, Crotonis urbis in magna Græcia conditor, de quo vide infra in dictione SYRACUSÆ.

Miscera, μισθεῖσα, Oppidum Sicilie apud Stephan.

Misenus, pen. prod. μισθεῖσα. Vulgo Monte Miseno. Promontoriū est Campaniæ, non procul à Cumis, nomen habens à Miseno Aeneæ tubicine illuc sepulso. Virg. 6. Aen. At pius Aeneas in genti mole sepulcrum imponit, suaq; arma viro, remumq; tumbamq; Monte sub aërio, qui nūc Misenus ab illo Dicitur, eternumq; tenet per secula nomen. Horat. lib. 2. Sermon. Satyr. 4: Ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini.

Misetus, ti, pen. prod. μισθεῖσα, Oppidum Macedoniæ apud Stephan. cuius gentile est Misetus, μισθεῖσα.

Misgetes, μισθεῖσα, Populi Iberum, Steph.

Milnia, Germaniæ urbs ad Albim sita, Vulgo Messes.

Mispila, μισπίλα, Medorum oppidum, apud Xenoph. lib. 3. ex-peditio Cyri minoris. Gentile est Mispilates.

Missenia, (quod hic corrupte legebatur) Vide MESSENIA.

Mistrylus, Nomen coqui apud Martiale.

Mithridates, pen. corr. [μιθριδάτης. Ger. Ein mächtiger König in Ponte der Landeskraft.] Rex Ponti fuit, vi tanta & animi & corporis, ut sex juges equos regeret, duarum & viginti genitium ore loqueretur. Hic dissidentibus Romanis sociali bello, Nicomedem Bithynia, Ariobarzanem Cappadocia expulit: Græciā, insulasq; omnes, excepta Rhodo occupavit: sed postea à Sylia apud Dardanum fūsus, à Lucullo profligatus & exutus regno, rursus à Pompejo victus, tandem à Pharnace filio in turre obsecus, venenum sumpsit. Quumq; id sibi frustra bibisset, quod adversum venena multa ante medicamentibus corpus firmaverat, immisum percussorem Gallum, citè autoritate vultus territum revocabit, & in cædem suam manū trepidantis adjuvit. Laboravit infamia maximæ crudelitatis: nam Laodicem conjugem & sororem, præterea matrem, fratremq; ac tres filios impuberes, totidemq; filias interfecit. Iuvenal. Sat. 14: Ocyus Archygenem quære, atq; eam, quod Mithridates Composuit, &c. Vide Plutarchum, Appianum, Iustinum & Valerium. q; Alius etiam Mithridates, qui Brutus epistolas collegit: De quibus, si modò illius fuit, his verbis judicium fecit: τὸ Βεντύιον ποτέ οὐκέτε ιδεύμενον ποθέατος, ἐ μηδέν διώντες. Επιστολικαὶ χειρεῖς, ἀλλὰ έ οὐ παραπλεύ φρονήσας οἰχόμενος καρκίνην.

Mithridaticum antidotum, [μιθριδατικόν απόδοτον. Ger. Ein besondere Arzney für gift / so König Mithridates soll erstlich erfunden haben/ein Thyridates.] à rege Mithridate nomen habet, quod primus hoc commissionis genus credatur iuvenisse, & adversus venena eo se præmunivisse. Plin. lib. 25 cap. 2: Vnde ei excogitatum quotidie venenum bibere, præsumptis remediorum, ut consuetudine ipsa innoxium fieret. Primò invenia genera antidoti: ex quibus etiam unum ejus nomen retinet. Illius inventum autem, sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis: quoniam veneno viverent.

Mitylénæ, nes, pen. prod. [μιτηλένη. Ger. Ein bewohnte Stadt der Insel Lebo, heißt jetzt Metelin.] & Mitylenæ, arum, Urbs in Lesbo juxta Methymnam, à cuius nomine nunc omnis insula Mitylene appellatur. Vulgo Metelin. Mart. lib. 10: Quum tibi non Ephesos, nec sit Rhodus aut Mitylene. Dicta Mitylene, ut Diod. lib. 4, scribit, à Mitylene Machari filia. Hæc nunc Methymna dicitur, urbs clara Pittaco ex septem sapientibus uno, & Alceo poëta, & Antimenide fratre eius, & Diophane oratore, & Theophane Pompejanarū rerum scriptore, qui Magno Pompejo admodum familiaris fuit, & ab eo in concione militum civitate donatus, ut testatur Cic. pro Archia. De hac scribit Vitru. lib. 1. magnificenter & eleganter ædificatam fuisse, sed non prudenter positam: in qua Auster quum flat, homines ægrotant: quum Corus, tuflunt: quum Septentrio reficiuntur in salubritatem.

Mitys, μίτης, v. o., Vir quidam, cuius statua, cum à quo interfecitus fuerat Mitys, collapsa oppressit. Aristot. cap. 10. de Arte Poëtica.

Mitterim, Insula ultra Britanniam sex dierum navigatione, ut lib. 4. Plin. scribit: Iu ea candidum plumbum provenit.

Mnas, [Ger. Ein Merianerjur zeit Pompeii.] Pirata fuit, qui temporibus Pompeii oram Italizæ prædatoria classis infestabat, ut est auctor Plutarchus in Antonio.

Mnasyrium, μιναστεῖρον, Locus est in Rhodo insula, nō procul à Lyndo oppido: cuius meminuit Strabo lib. 14.

Mnemosyne, pen. corr. [μηνώς ζιχθεῖν ης ζέχειν, μεμονοῦν. Ger. Die Gedächtnis ein Meister der Musen.] Memoria significat. Poëtae Musarum matrem faciunt, quod omnium scientiarum thesaurus memorie beneficio & acquiratur, & conservetur. q; Inde Mnemosynon, [μηνώς ζιχθεῖν ης ζέχειν, μηνώνων. Pol. Lamiatka. Vn. Emblematre adatos aiandek.] penultima correpta. Dicitur monumentum, vel pignus quod ad nostri memoriam apud amicum relinquimus. Catullus: Mnemosynon mei sodalis: id est, monumentum.

Mnæsarchus, μινασχεῖσα, Inter principes philosophorum Ciceroni numeratur, Academ. quæst. lib. 4.

Mnesimachus, μινασμάχος, Poëta Comicus: cuius fabulæ tres enumerantur à Suida.

Mnesitheus, μινασιθεῖσα, Medicus Atheniensis, cuius meminuit Galenus de Arte curandi ad Glauconem. q; Mnesitheos quoq; à quibusdam vocatur herba, quæ notiore nomine Buphthalmus appellatur. Vide Dioscor. lib. 3.

Mnesther, μινασθεῖσα, Agrippina matris Neronis libertus. Is, Agripina à satellitibus Neronis intercpta, ferro se transfixit: incertum charitate in patronam, an metu exitii. Autor. Corn. Tacit. lib. 14

MNE MOA MÖE MOL

lib. 14. Latinè procum significat. Nam *μόντος*, idem est quod pueræ nuptias ambo.

Mnēstheus, *μνῆσθεος*, Proprium nomen viri Trojani, unius ex comitibus Aeneæ, qui ab Assaraco rege originē traxit, ut autor est Virgil. 12. Aeneid. Et genus Assaraci Mnēstheus. Non nunquam verò causa metri additur e post m, ut fiat diōtio tri-syllaba, *Mnēstheo*. Virg. 10. Aeneid. Nec Lycio genitore minor, nec fratre Menestheo. Nā aliter non potest consistere versus, ut annotavit Servius.

Mnēvīs, *μνήσις* Suidæ, Bos Soli sacer, quem Heliopolitæ pro deo colebant, in septo cum nutrientes. Autor Strabo lib. 17.

M. ante O.

Mōāb, [ΤΝΙΝ modb. μωάβ] Arabiæ civitas, quæ & Arcopolis nominatur. Inde Moabitæ.

Mōbā, *μωάβ*, pars Arabiæ, pro Moaba. Vnde Mōbeni & Mōbites, Steph. Vide M O A B.

Mōcārūs, *μοκάρος*, propatronymum, Parva regio Thraciæ. Gentile Mōcatenus. Steph.

Mōcēlē, *μοκλη*, Vicus Phrygiæ: incolæ Mōcleni. Steph.

Mōdona, Vide M E T H O N E.

Mōēmāgūs, Ptolem. Galliæ Vrbis.

Mōēnsānā, Vide M E N I A N A.

Mōēnūs, sive Mōenis, [Vulgō Meynē Mēno. Ger. Dēr Meyn.]

Fluvius est Germaniæ, per agrum Franconiensem in Rhenum defluens: de quo Plin. lib. 9. cap. 15. Pomp. lib. 3. Mōenim vocat. In Rhenum (inquis) influunt Mōenis, & Lupia.

Mōēris, *μοέρις*, Insula est in mari Lycio: de qua Plin. lib. 5. cap. 31. q. Fuit præterea hoc nomine Aegyptiorū rex, cuius opus est lacus inter Arisiatit & Memphitem Nomon manu factus, circuitu CCCCL. M. pass. qui ab illo Mōeridis lacus appellatur. De hoc Plinius libro 5. capite 9. [Ger. Ein König der Ägypter / dem etlich zuschreiben das er den großen See Maris gewaut/ welcher einem Meer gleich ist / gemacht habe / welches doch nicht gleich ist.]

Mōēsiā, *μοέσια*. Vulgō Servia, Service vel Bosna. Ger. Slesy oder Wossen. Provincia est Europæ juxta Danubium, quæ à Pan-nonia ad Pontum usq; protenditur. In ea sunt Dardani, Mōesi, & Triballi, Pontoq; contermini Scythæ.

Mogam, primūm dicebatur quæ postea Cappadocia, nunc autē Cæsarea à Cæsare, ut refert Josephus: ut suprà dictum est in Cæsarea.

Mōgūntiā, *μογύντια*. Vulgō Mogontia. A' Gallis vocatur Mō-ince. Ger. Mēns.] Oppidum Transalpinæ Galliæ ad Rhenum fluvium.

Mōlō, *μόλων*, Orator Alabädensis, qui Rhodi claruit Ciceronis tractate: cuius meminit Plutarch. in vita Cic. & Strabo lib. 14.

Molochath, Africæ fluvius, Mauritiam Cæsariensem à Massæfylorum regione dirimens. Plinio & Salustio Mallucha dicitur.

Molōrchiūs, *μολόρχης*, Dictus fuit seniculus Arcadicus, qui ad expugnationem leonis, Nemei proficiscentem Herculem suscepit comiter hospitio. Cujus beneficium nomine Hercules illi sacra solennia instituit, quæ Molorchæa dicebantur. Quin & leo ipse à nomine ejus Molorcheus, *μολόρχης*, à poëta dicitur. De hoc Stat. lib. 4. & Servius in tertium librum Georg.

Molōssiā, *μολόσσια*. Ger. Ein Landeschaft Epri.] Regio, pars Epri à Molosso Pyrrhi & Andromaches filio nominata: cuius incole etiam appellantur Molossi, *μολόσσοι*. Scribit Theopom-pus fuisse xiiii, Epitomarum gentes, è quibus celeberrimi fuerat Chaones, & Molossi. In hac regione nascebantur egregii canes, qui & ipsi Molossi dicti sunt. Virg. 3. Georg. Nec tibi cura canum fuerit postrema, sed una Velocis Spartha catulos, acremq; Molossum Pasce sero piagui. q. Legitur & Molossum, a, um, adjectivum. Ovid. 1. Metam.

Nec contentus eo, missi de gente Molosso.

Obsidis unius jugulum mucrone resolvit. Molossi, *μολόσσοι*, ex Molossia Epri regione mittebatur: unde & nomen acceperunt. Poëtae fabulantur canes hosce originem traxisse à cane æneo, à Vulcano fabricato, quem ille Iovi, Jupiter Europa, Europa Procriti, Procris Cephalo dono dedit. Vide Iul. Pollucem lib. 3. cap. 5.

Molossus, Vide in A P P E L L.

Molūs, *μολός*, uxorem habuit Siden Mēntari filiam, & nomen dedit insulæ, Steph.

Molucha, Vide M V L V C H A.

Molus, Homero vir fuit Cretensis, & Merionis, autigæ Idome-nei pater.

Molybdana, *μολυβδαία*, Vrbis Mastenorum. Autor Steph.

Molycrīsa, *μολυκρίσα*, Oppidum est Aetoliz, nō procul ab Antirrhio promontorio, quod Rheum Molycricum appellavit Thucydid. lib. 2.

Molyndēa, pen. prod. *μολυνδεῖα* Stephano, Lyciæ oppidum.

MOL MOM MON 205

Mōlys, *μόλυς*, Libyæ oppidum, à quo fiunt gentilia Molytes, & Molyates, Stephan.

Mōmēphīs, *μόμυφις*, Aegypti oppidum, à quo Momem-phitica præfectura. apud Strabonem lib. 17.

Mōmūs, mi, *μόμυς*, Deus Nocte matre (inquit Hesiodus) ac Somno patre progenitus. Huic adē mos est, ipsum quidem nihil operis edere, sed aliorum dorum opera curiosis oculis contemplari, & siquid est omisum, aut perperā factū, id summa cum libertate carpere. [Ger. Ein Schöpfer dem nichts gesetzt.]

Nam *μόμυς* Græcè reprehensionem sonat. Vide de eo fabulā apud Lucianum in dialogo de hæresibus.

Mōnā, *μόνα*. Ger. Ein Isaf i swistige Engelland vnd Irland.]

Insula est inter Britanniæ & Hyberniæ sita, ut docet Plin. li. 4. cap. 16. Corn. Tacit. lib. 14. Igitur Monam incolis validam, & recep-taculum perfugiarum, aggredi parat, navesq; fabricatur plano alveo adversus breve littus, & incertum. Idem in Iuli Agricolæ Vita: Monam insulam, cujus possessione revocatū Pauli-num, rebellione totius Britannia supra memoravi, redigere in potestate animo intendit.

Mōnābæ, *μόναβαι*, Iauriz oppidum: à quo fit gentile Monabates Steph.

Monacris, Arcadiæ thons, quasi solus vertex sive sola summi-tas, ut notat Tortelius.

Monacum, Civitas Bavariæ, Vulgō Mänchen/vide Cambod-enum. Est & alia Hercyniæ sylvæ. [Ger. Waldmänchen.]

Monacea, Ptolemæo lib. 2. cap. 2. insula juxta Orientalē pla-gam Hyberniæ: alio nomine Monarina dicta.

Monapia, *μοναπία*, Insula est inter Hyberniam, & Britanniam, cuius meminit Plin. li. 4. cap. 16. In emendatoriis exemplariis Menapia non Monapia legitur.

Monasterium, Vvcsthaliæ urbs. [Ger. Münster in West-phalen.]

Monesio, Aere fabricatus à Vulcano canis Cephalii, &c. Pol-lux quinto.

Mōnētā, Dicta est Iuno à monendo. Quū enim, ut inquit Cic. lib. 1. de Divin. terræmotus factus esset, ut suæ plena procura-tio fieret, vox ab æde lunonis ex arce exitit, quo circa luno Moneta cognominata est. Lucanus li. 2: Numina miscet ca-strensis flamma Moneta.

Monetum, Oppidum lapidum prope Istriam, Strabo lib. 7.

Mōnōdūs, pen. corr. *μόνοδος*, Prusia, Bithyniæ regis filius, qui dentium loco os unum continuū habuit in superna oris par-te, ut tradit Plin. lib. 7. cap. 16. Vnde etiā Monodus dictus est, quasi *μόνος δόνα τρώω*, cō quād quodāmodo unicū, eumq; perpetuum haberet dentem.

Mōnceclīs, cū α diphthongo. [μόνοξος. Ger. Ein Schissende oder Mierhaffen in Liguria: heißt jetzt Porta di Monaco in Italiene-ren.] Porrus & Italo quædā Liguriæ, Ab Albio Inganno c-pido distans stadiis quadrigenitis & octoginta. A' Monteci portu usq; in Herrenam universam littus cōtinuum omnino sine portu est, exceptis quibusdā parvis stationibus ad jactandas anchoras, neq; is ipse est multarū, aut magnarum capax navium. Arcem habet muris simā non procul à Nicca, quam hodie vocat Itali Monicho. Lucanus lib. 4. solus sua littora turbat Circus, & fidia prohibet statione Monceci. Nemis is rat o-nem ad Herculem referunt, quibz adēm, habebat, in qua solus colebatur.

Monogilla, *μονογίλλα* (locus mutilus est Stephano.) Hinc Dia-na Monogillana, cui templū Dædalus extruxit. Megilla enim lingua Cœtum lapidem sonat. Nunc verò crustaceos & molles lapides giss nominamus. Steph.

Mōnōscēlī, *μονοσκέλη*. Ger. Bödker in India so nut ein Schen-ku mit ein breiten Fuß habē.] Homines Indici singulis cruribus: oxē enim crus dicitur. Hi & Scipiopodes vocantur, quād in majori autu humi jacentes oxē pīds: hoc est, umbra pedis se protegant. Vide Plin. lib. 7. cap. 2.

Mōns Ferratus, [Ger. Montferiat ein Landeschaft Italiae.] regio Italiz cuius fides sunt, hinc Padus, inde Apenninus & Tarrarus amnis ex superiorē parte, montes proximi Moncaverio, ubi Pedemontium incipit.

Mōns sanctus οξος αζιον, Vide P S E N T R I S.

Mōnspellūm, Galiæ Narbonensis urbs. [Ger. Montpellier in Langendoc.]

Mōns Regius, Vrbis celebris Prusiciæ. [Germ. Königspītz ih Preissen.]

Mōns S. Annæ, in Mysnia. [Ger. Sanc Annen Berg.]

Monychæ, chæ, cum y, & ch aspiratio, *μονύχα*. Nomē est matris divi Augustini, cuius vitæ sanctimoniam & ipse divus Augustinus, & Maphæus Vergius Laudensis vates literis mandavere.

Monychūs, pen. corr. *μονύχης*, unus fuit Centaurorum, de quo Iuven. Satyr. 1: quantas jaculetur Monychus ornos. q. Ductum autem est hoc nomen à Græco μονύξ, quod perinde est, ac si Latinè solungulum dicas. Hoc autem proprium equorum est epitheton, qui unicam & solidam habent ungulam. Quo

Iam. Quod sit, ut & Centauris tribuat, quibus Poëtarū fabula equinos tribuerunt pedes.

Mōnymā, pen. corr. μόνυμα, Mithridatis uxoris, quae in desperatione rerum profligatarum, detraictum est capite diadema collo circuligasse traditur, seseq; ex eo suspendisse: & quum corporis pondere laqueus ille disruptus esset, dixisse: Execrandū diadema, neq; in tam tristī ministerio mihi profuisti, moxq; quum super illud humi abjectum insputasset, eynucho regio jugulandam sese obtulisse.

Mōnymūs. [μόνυμος. Ger. Ein Diener eines Wächterberens zu Corinthe.] Corinthii cuiusdam trapezitæ servus: qui quum magno philosophia amore teneretur, Diogeniq; in primis operam dare cuperet, simulata infania monetam heri sparge-re cœpit, eoq; modo ab illo dimissus, ad philosophia studiū se convertit, & Diogeni se totum tradidit. Vide Laertium.

Mōpsūm, μόψος, Agri Pelagici oppidum in Thessalia, apud Strab. lib. 9.

Mōpsōs, μόψος, Liberum Ciliciz oppidum, ad Pyramum fluvium situm, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Strabo lib. 14. μόψων appellat.

Mōpsōpiā, μόψωνία, Attica regio, à Mōpsō regē sic dicta, ut auctor est Strab. lib. 9.

Mōpsūs, μόψος, Nomen proprium viri vatis, qui (ut Pomponius Mela refert) in finibus Pamphyliæ Phaselim urbem condidit. q Fuit & alter Mōpsūs Lapitha: id est, Thessalus (ut Strabo lib. 9.) qui fuit Amycy & Chloridis filiæ Orchomeni filius. q Alius fuit cum quo certavit Calchas de peritia divinandi, Apollinis filius.

Mōrdīæum, μόρδαιος, Civitas Pisidiæ, Apollonia postea dicta, Stephan.

Mōrgentium, μόργεντιος, Vrbs Italizæ, δέκα την. μόργεντιος, vocatur etiam Mōrgentina. Gentile, Mōrgentinus, & Mōrgites. Steph.

Mōrgūs, Fluvius est ex Alpibus defluens, unus corum, qui à Pado excipiuntur: de quo Plin. lib. 3. cap. 16.

Mōrgyna, μόργυνα, Vrbs Siculorum. Gentile Mōrgynæus. Stephan.

Mōriei, μοριεῖς, Populi Indiæ, ligneas domos habitantes, Stephan.

Mōrīnī, pen. corr. [μόργεντιος. Ger. Die Bolanger.] Populi sunt inter Belgas ad Oceanum Britannicum Caletibus, & Nerviis vicini, quorum oppidum mediterraneū, Ptolemæo teste, fuit Tervanna, περισσών, etiam hodie nōmē retinens. Hi à Virgilio Extremi hominū appellantur, quod (ut diximus) Oceano sunt proximi, brevissimusq; ab eis, vel ipso Cæsare teste, in Britaniā, sit trajectus.

Mōrisenī, Thraciæ populi, circa Ponti littora incolentes: quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 11.

Mōrphēus, [μόρφεος. Ger. Ein Diener des Schlafers so ist in versterb gestalten verederten kan.] Somni minister est, qui (ut in fabulis est) iussu domini quoctūq; vultus hominum singit, verba ipsa, mores item & gestus imitans. Ovid. lib. 11. Metam. Exicit artificem, simulatoremq; figuræ Morpheæ, &c.

Mōrtām, Vnam esse ex Parcis dicunt, quas veteres Latini tres esse putaverunt, easque nativitati & morti præsidere. Eorum nomina fuerunt Nona, Decima, & Morta: quo commento illud videntur voluisse significare, tempestivum partus tempus esse mensem nonum & decimum: qui verò ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortuos nasci, aut natos statim mori. Sipontinus ex Martiano.

Mōrtūum Mare, Straboni dicitur: quia nihil vivum gignat. [ἀρφαλήτης. Ger. Das Todmeer/ist ein stinkender See in Syria.] Lacus est in Pentapoli Syriæ, qui nihil præter bitumen gignat, nihil in eo grave submergitur. Vnde & Asphaltites vocatur, sive ab eo quod Græci bitumen ἀρφαλητόν appellant, sive δέ τις ἀρφαλητός: hoc est, à securitate, eò quod corpora viua ei innatent, tutaq; sint à submersione.

Mōryllī, μαρύλλοι, Macedonię populi in occasum vergentes, iuxta Alanteas, & Lyncestas. Plin. lib. 4. cap. 10.

Mōrychūs, μόρυχος, Cognomen Bacchi apud Siculos, cuius faciem vindemiaz tempore musto & recentibus fusic obliuere consueverunt. Vide Erasmus in proverbio: Moryche stultior.

Mōschī, [μόσχη. Ger. Das Maß.] Fluvius insignis Galliæ Belgicæ, ex Vogeso monte, nō procul à Lingonum finibus profluens, & per Eburonum, Menapiorum ac Sicambrorum agrum labens, tandemq; in finibus Batavorū accepto Rheno in Oceanum se exonerans. q Meminerunt hujus fluvii Plinius libro 4. capite 14. & 15. Tacit. libro 2. & 20. Cæsar de bello Gallico.

Mōschī, μόσχη, Populi sunt Asiæ, Albanis, & Iberibus finitimi, à quibus pars Tauri montis in Septentrionem declinans, Mōschī nomen accipit. Vide Plin. lib. 5. cap. 27. & lib. 6. cap. 10. Lu- can. lib. 3. satisq; affinis Saimata Mōschis.

Mōschōs, μόσχος, Græmaticus, & poëta Syracusanus, Aristar-

chi familiaris, qui secundus à Theocrito scriptus carmē Bucolicum. Suidas.

Mōsēs, sis, & Mosi. [Μωϋσῆς, μωῆς, μωῦος.] Sicut & Achilles, lis, li, nomen incliti ludæorum ducis, qui Israëlitæ ex Aegypto, & Pharaonis tyrannide eduxit. Iuven. Satyr. 14. Tradidit arcano quodcumq; volumine Moses. Arator. non hæc jejunia Moses Condidit. Quidam Moyses efficerunt per tres syllabas, y, litera interposita, & prima syllaba contra artem corrupta. Sedulius: Quid quod & Heliam, & clarum videre Moysem. Scribit Josephus ex eventu rerum nōmē ei impositū fūl. sc, eò quod à Pharaonis filia de flumine sit servatus.

Mōsyñæci, μοσύναι, Populi Asiæ versus Septentrionem, qui (ut Pomponius lib. 1. refert) tress ligneas subeunt, notis corpore omne persignant, in propatulo vescuntur, promiscue cōcumbunt, & palam reges eligunt, vinculisq; arctissima custodia tenent. Dicit autem μοσύναι, quasi turricolæ, à turribus, quibus domorum vice utuntur. Hos Plin. lib. 6. cap. 4, vocat Mosymos: quanvis in oīnibus ferè exemplatib. Mōsylmos legamus geminato ss.

Mōsylōn, μοσύλων, Promontorium Aethiopizæ, emporium habens ejusdem nominis. Stephanus.

Mōthōs, us, μοθός, Arabum vicus, in quo Antigonus Macedo à Babilo rege fuit interfactus: quæ etiam cædes vico nōmē fecit: nam Mōthō Arabum lingua mortis locum significat Stephan.

Mōtičnī, μοτικόν, Parva regio Iberizæ, colonia à Romanis deducta, Phlegon Mutienum, μοτικόν, vocat. Gentile Moticus. Stephan.

Mōtyē, es, μοτίν, Sicilię oppidum: ita dictum à Motye quadam muliere, quæ Herculi eos indicavit, qui boves ejus abegerant. Hæc Steph. ex sententia Hecatæ.

M. ante V.

Mūgiūs, Cognomē Romani cujusdam, à frequenti murmuratione: à quo Mugiona porta, cui ipse aliquando p̄fuit, nōminata est. Vide dictiōnem subsequentem.

Mugonia porta, (ut apud Sipontinum legitur) vel Mugonia, (ut potius legendum arbitror) urbis Romæ porta fuit: ita dicta à Mugitu, quod per eam venale pecus intraret. Hæc & Tigonias appellata est: hoc est, trium angulorum. Festus, Mugionam appellatam putat, non à mugitu, sed à Mugio quodam, qui huic portæ aliquando p̄fuit creditur.

Mulcibér, pen. corr. Mulciberis, & per syncopen Mulcibris. Et enim tertii ordinis, rariū secundi. [μολκίς. Ger. Der heilige Vulcanus/ ein Gott des Feuers.] Est autē Mulciber Vulcanus, ita dictus à mulcēdo: id est, molliendo ferro. Mulcere enim mollire, sive lenire est, quod ignis omnia mulceat: id est, molliat, vincent, ac domet. Ovid. 2. de Arte : Mulciberis capti Marti, Venusq; dolis. Apud Cic. lib. 2. Tusc. legitur in patrio calu, Mulcibri secundæ declinationis, & trium syllabarum: Iovisq; numen Mulcibri adscivit manus. Donatus putat Vulcanum Mulciberem dictum à mutilando, quod claudus à pōtis sagatur, & mutilatus. Fuit enim Mulciber Iovis ex Iunone filius, quem quū parentes infelicissima forma esse vidissent, ex celo in Lemnum insulam precipitare: ex qua ruina intorno p̄defertur claudicationem contraxisse.

Muluchā, [Ger. Ein Fluss in Mauritania.] Fluvius Mauritaniae, Massæylorum fines à Cæsariensi Mauritania distinguis. De quo Strabo lib. 17: Post Mauritaniam (inquit) est Massæylorum regio, à Molachath flumine (ita Mulucham nominat) initium sumens, &c. Vbi indicat, trans flumen in ortum Massæylos esse, sicut Plin. Intelligentum ergo Mulucham regiorum terminum fuisse, Bocchi quidem Orientalem, Iugurtha verò occiduum, diversa ratione: quemadmodum aliquando Rhenus Romani imperii ab ortu, & septentrione terminus fuit: rursum verò Germano ab Occasu, & Meridie limes: ut quod mihi in ortum prospiciens dextrum est, id tibi in occasum verso sinistrum sit. Sic Rubiconem veteris Italie olim, & Togatæ Gallicæ terminum fuisse intelligimus. Ita in Iugurtha Salustius: Haud longè (inquit) à flumine Mulucha, quod Iugurtha Bocchiq; regnum disjungebat. Et alibi apud eundem, Bocchus inquit: Ego flumen Mulucham, quod inter me & Micypam fuit, non egrediar, neq; id Iugurham intrare sinam. Hactenus Salustius. Sunt qui hoc nōmē neutro genere efferendum putent (in quibus est & Caper insignis Gramaticus) unde apud Salustrium loco jam citato, Mulucha legendum putant, non Mulucham: quemadmodum etiam in exemplaribus quibusdam vetustissimis scriptum offendimus.

Mūmāstīs, μομφήσις, Carię oppidum: cuius incolæ dicuntur Mumastites.

Mūmmīus, Prænomine Lucius, in primis Romæ & nobilitate & gloria rerum gestarum clarus, qui Corinthum bello capta diruit, Italiamq; vasim Corinthiis, æneisq; signis impletivit. Autor Plin. lib. 34. cap. 3. & 7.

Mūndā, Oppidum est Hispanizæ Bæticæ multis cladibus & scribus

neribus celebre. Ad Mundam enim Cæsar cum Pompeii filius manus conseruit, in quo prælio tanta strages facta dicitur, ut Cæsar obſidens viatos congestis corporibus vallum circum urbem struxerit. Lucan. lib. 1. Ultima funesta concurrunt prælia Munda. Vide Plin. lib. 3. cap. 1. Vulgo *Mundecara*.

Munychia, *μυνχία*. Tumulus est in Cherronei formā cutatus ingressum habens angusto ore, à quo murus 40. stadiorum longitudine protendebatur, Athenarum urbem cum Piræo, duobusq; aliis portibus connectens. q̄ Hinc Munychius, a, um, possessivum. Ovidius 6. Metamorphos. Munychiosq; volans agros, grataq; Minervæ. Despiciebat humum. q̄ Fuit item Munychia Diana cognomen, quæ apud Pygallam, non procul ab Epheso colebatur, ut refert Strabo libro 14.

Muraena, proprium nomen piscis. Vide in APPELL.

Murcia, [Ger. Ein Göttin der Gauleit.] teste Hermola in Plinius, Socordia dea habita fuit: quemadmodum Strewna, fortia & strenuitatis. Nam Murcidum antiqui ignavum & inertem appellabant, teste Festo. Habuit autem hæc dea facellum sub monte Aventino, qui & ipse antiquitus Mucus appellatus est.

Murgentini, *μυργέντιοι*, Populi Siciliae: à quib. Vitis Murgentina nomen accepit, quam & Pompejanā nonnulli appellant. Vide Plin. lib. 3. cap. 8. & lib. 14. cap. 11.

Mürgis, Oppidum in ora maritima Bæticæ, à quo Murgitana regio. Plin. lib. 3. cap. 1. Vulgo *Muxaca*.

Muroclā, *μυργία*. Vulgo *Murec*.] Pannoniæ superioris urbs, apud Ptolemaium lib. 2. cap. 15.

Murraniūs, Priscus Latinorū rex, à quo postea Latini omnes reges Murrani sunt dicti. Autor Servius. Scimus enim (*inquit*) plerunq; fieri, ut primi regis reliqui nōmē possideant, ut apud Romanos, Augusti vocantur, apud Albanos Sylvii, apud Persas Arsaces, apud Aegyptios Ptolemei, apud Athenienses Cæcrops. Hæc Servius.

Mursa, *μυρσα*, Ioniz oppidum, Adriani Cæsaris opus. Gentile est Mursæus. *μυρσης* Ger. Autor Steph.

Murtia, *μυρτια*, Veneris cognomentum, à myrto arbuscula illi sacra impoſitum: unde primum Myrtle dicta est, & deinde corrupto nomine Murtia. Plin. lib. 15. cap. 29: Ara fuit Romæ vetus Veneris Myrtle, quam nunc Murtiam vocant. Festus hanc deam Murceam appellat, & sub Aventino eam facellum habuisse tradit. Murceam autem dictam vult, sive quod homines murceos: hoc est, ignavos, & inertes redderet: sive quod Aventinus, sub quo facellum habuit, olim Mucus fuerit appellatus. Varro à Murtio dictam putat, qui locus fuit Romæ, in quo facellum Murtiæ Veneris erat, vel ab urceis, quod is locus esset inter figulos: vel à murteto ita dictus, lib. 4. de lingua Latin.

Mufa Antoniūs, Augusti medicus fuit, cuius meminit Horatius lib. 1. Epist. ad Vallam. Plin. lib. 19. cap. 8: Divus certè Augustus lastuca cōservatus in ægritudine fertur, prudentia Musæ medici. Ejusdem meminit & Sueton. in Augu.

Museum, pen. prod. *μυσεῖον*, Locus est circa Olympum Macedoniæ montem, Musis consecratus. Steph.

Museus, [μυσεῖον] Ger. Ein herlicher Poet zu den jungen Orpheis.] Poëta insignis, Orphei tempore, unus ex Argonautis: de quo extat versus: Ancus erat Romæ quo Maius optimus ævo, Musæus Græcis floruit in patribus. Quod epigramma si verum est, Musæus non fuit unus ex Argonautis, qui expeditiōnem fecerunt in Colchos ante tempora Trojana. Potest tamen hoc de alio quoq; Musæo intelligi. Nam tres commemorant à Suida omnes poëta, inter quos præcipiūs fuit Musæus Eumolpi filius, Atheniæs, qui amores Erûs & Leandri carmine heroico descripsit. De hujus laudibus extat honestissimum Virgil. Elogium 6. Aeneid. Museum ante omnes: medium nam plurima turba Hunc habet, atq; humeris extantem suspicit altis.

Mutinæ, pen. corr. [Vulgò *Modena*. Ger. Ein Statt in Lombardia.] Civitas est Galliae Cisalpinæ in Flaminia, quondam Romanorum colonia, ubi Antonius D. Brutum obſedit, quem Hirtius & Pansa Consules, viato Antonio liberarunt. Lucan. lib. 1: His Cæsar Perusina fames, Mutinæq; labores Accedant fatis. Cic. Phil. pp. 5. Anton. circunsedit Mutinam firmissimam & splendidissimam populi Romani coloniam.

Mutinensi color, *μυτινέως χρῶμα*, dicitur nativus, à Mutinenibus lanis, ex quibus nativo colore panni siebant. Varro. Nā & ludere alacrem vidimus Mutinensi tunica.

Mutius, Vir Romæ clarus, qui accepta potestate à Senatu, in castra Porsenæ regis, tum temporis Romanos obſidentis solus intravit, eo animo ut regem interficeret: sed quum regem non cognosceret, satellitem purpura induitum pro rege occidit. Hinc comprehensus, & ad regem perductus, iussus est & conjuratos, si qui essent, indicare. Mutius verò ut ostenderet se aullo supplicio vinci posse, & ut pœnam de dextra sua exi-

geret, quod in cæde aberrasset, ipsam igni impositam in conſpectu regis libi: p̄si adiulit: unde illi postea Scævolæ cognomen, quod sinistra manu uti cogeretur: οὐαῖ enim Græci sinistrum vocant. Ita Rex ejus fortitudinem admiratus, liberum dimisit. Mutius igitur, regi ut grati animi significationem aliquam daret, indicavit trecentos juvenes in eum similiter conjurasse. Qua re territus Porsena, bellum acceptis obſidiibus depositum. Martial. Vrere quam potuit contemptu Mutius igne, Hanc spectare magum Porsena non potuit. Vide Livium lib. 2. ab Urbe cond. q̄ Fuerunt præterea alii Mutii, quorum facta illustria multis prosequitur Raphaël Volaterranus libro 17.

Mutinus, aliás Mutonus (vide MENTA in Latinis vocibus) Deus, qui & Priapus dicitur.

Muzyrum, Indiæ Emporium, cuius meminit Plinius libro 6. capite 23.

M   ante   Y.

Myagrus, [μυαγρός] Ger. Der Muæren Gott.] Muscarū deus, qui & Myodes dicitur, teste Plutarcho, & Achor. Plin. libro 10. capite 28: Invocant & Aegypti Ibes suas contra serpentum adventum: & Elei Myagron deum muscarum, multitudine pestilentiam afferente, quæ protinus intereunt, qua litatum est illi Deo. q̄ Est item Myagrus, Nobilis statuarii nomē apud Plin. lib. 34. cap. 8. q̄ Myagrus præterea herba est ferulacea, foliis similibus rubiæ, tripedanea, semine oleoso. Fit item ex eo oleum, quod oris ulceribus eo perunetis medetur. Græci μλάμπους appellant, quasi nigrum frumentum: vulgus Gallorum vocat *Camelinam*, teste Ruellio libro 3. capite 126.

Mycale, *μυκαλη*, Ger. Ein Berg in Ionia auf welch das ganz Land vor dem unterweser zusammen kam zu opferen.] Mons est Ioniae, inter Mæandrum & Caystrum fluvios, non procul ab Epheso: ad quem Iones universi convenire solent sacrificiorū causa, quæ Panonia vocabant. Autor Herodotus lib. 1. q̄ Est item Mycale insula Ioniae adjacens, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31. q̄ Mycale præterea veneficas nomen est, apud Ovid. 12. Metamorph.

Mycalessus, *μυκαλησσός*, Mons in Mediterraneo Bæoticæ, oppidum habens ejusdem nominis. Vtriusque meminit Plinius libro 4. capite 7. q̄ Stephanus Mycalessum nomen accepisse existimat à mugitu bovis, quæ Cadmum in Bæotiam perduxit.

Mycenæ, *μυκεναῖς*, & *Mycenæ*, *μυκενῆ*, pen. prod. *μυκελῶν* Ger. Ein herümpe Statte in Peloponneso.] Vrbs Peloponnesi, non procul ab Argis, quam Perseus Danaës filius extruxit, & in qua postea regnavit Agamemnon: à Mycenæ nympha sic appellata. Virg. 6. Aeneid. Eruct ille Argos, Agamemnoniasq; Mycenæs.

Mycenæus, *μυκεναῖς*, a, um, *μυκελῶν* Ger. Nomen adject. à Mycenis deducitum. Virgil. 11. Aeneid. Ipse Mycenæus magnorum ductor Achivum.

Mycenæs, *μυκενῖς*, pen. prod. *μυκελῶν*, Gentile fœmin. à Mycenis Argivi oppido derivatum: quo poëtae pro Iphigenia utuntur. Agamemnonis Mycenarum regis filia. Ovid. 12. Metamorph. Vieta dea est, nubemq; oculis objicit, & inter Officium, turbamq; sacri, vocesq; precantū, Supposita fertur mutasse Mycenida cerva.

Mycerinus, Cheops Aegyptiorum regis fuit filius, qui postquam pari succedit in regnum, ita paterna facta perosus est, ut & templa ab eo clausa referant, & populo pyramidum operibus exhausto, & ad extremum calamitatis afflito, res suas agendi potestatem: quinetiam præ regibus omnibus justitiam exercuisse fertur. Herodotus libro 2.

Mychthonia, *μυχθονία*, Vide M.Y DONIA.

Myci, Populi de quibus Hecatæus, ex *μυκηναῖς αραξιούσιον*: Stephanus.

Mycón, *μυκονῖς*, *μυκονός*, Nomen egregii pictoris, patria Atheniensis: cuius meminit Plin. lib. 35. cap. 6. q̄ Fuit etiam hoc nominis statuarius, qui 87. Olympiadæ floruit. Plin. libro 34. cap. 8.

Mycône, *μυκονεῖς*, & *Myconos*, *μυκονῖς*, penultima correpta, *μυκόνη*, Insula una ex Cycladibus, non procul à Delo. Virgil. 3. Aeneid. Quam prius Arcitenens oras & littora circum Errantem, celsa Gyaro, Myconeque revinxit. Ovid. 7. Metamorph. Hinc humilem Myconem, cretisque rura Cymoli. Sub hac insula fabulantur poëtae sepultos esse Gigantes, postrem ab Hercule interfectos: unde factus est locus proverbio: Omnia sub unam Myconum: quod in eos dici consuevit, qui res naatura disjunctas, eodem opere conantur complecti. Stat. libro 1. Achill. Cyclades hinc spretæ, Myconos, humiliisque Seriphos.

Mycônus, *μυκόνη*, Nomē à Mycono, seu Mycône insula. Accipitur pro calvo; quod ejus insulæ homines sine capillo

pillo gignerentur: ut tradit Steph. & Plin.lib.11.cap.37.. Mydia, Insula, quæ etiam Delos dicitur, una ex Cycladibus. Mydon, μύδων, teste Homero lib.5. Iliad. Atymnis filius, & Pylämenis ducus Paphlagonum auriga, ab Antilocho Nestoris filio in bello Trojano interemptus.

Myes. myetis, μύεις, Vrbs Ionica Gentile Myesius. Steph. Mygdonias, [μυγδονία. Ger. Ein Landschaft in Makedonien dem Meer nach gelegen.] Regio littoralis Makedoniae, in qua Niobe Tantali filia, uxoriq; Amphionis in saxum versa est, à Mygdone rege sic dicta. q Est & altera Mygdonia, Asie regio, in ea Phrygiae parte, quæ Troadi superjacet, ad Rhodiadum amnē, & Dascyliticum lacum. Strab.lib.12. Vtriusq; incolæ dicti sunt Mygdones.

Mygdones, sicut frater Otrei, ac teste Porphyrio in Iliad.3, ambo fratres Hecubæ regis Priami uxoris, & Cissei filii ambo reges in Thracia: & à Mygdone, ejus filius Chorœbus Mygdones dictus est. Malum μύγδων, Mygdon, qui fratrem habuit Edonum, à quo Edoni Thraciæ populi. Steph. & alibi: A' Mygdone, inquit, Mygdonia dicta est, ut etiam Herodot. à Mygdone rege Mygdon filium habuit Geraustum. Stephan. in Parthenopolis.

Mygisi, μύγισι, Vrbs. Cariæ. Hinc Mygisia Minerva, & Mygisa. Stephanus.

Myiae, [μυλαι] Stephano. Ger. Ein Staat in Sicilien.] oppidum Siciliæ, de quo Seneca lib.4. Naturalis quæst. Circa Messanam, & Mylas simile mare profert, seruetq; & cœtus non sine calore foedò. Vnde illuc stabulari Solis boves fabula est. Vulgo Mylae.

Mylaces, Gæs Epirotica, Lycophron. xxi. 7 γάπτων ἡ μυλάεως οὐρανοῖς. Stephanus.

Mylantia, μυλαντία, Promontoriū in Camiro: vulgata exemplaria habent, cù κανέρη. Rhodi: Hinc dñi Melanii. Fuit autem illuc Mylas quidam, qui molæ usum primus reperit. Autor Stephan.

Mylase, μύλαση, Liberum Cariæ oppidum: ita dictum (si Stephano credimus) à Mylase Acoli abnepte. Meminit hujus oppidi Plin.lib.5.cap.29.

Mylisin, μύλισιν, Gens Phrygiæ. Steph.

Mylon, Vrbs Aegypti, μύλων, civis Mylopoleites. Stephan.

Myndus, myndi, μύνδη, Cariæ oppidum maritimum, ad radicem Phœnicis montis, è regione Coæ insulæ. Autores Plin. lib.5.cap.29 & Ptolem.lib.5.cap.2. q Fuit in eadem Cariæ & alterum ejusdem nominis oppidū, quod postea ad recentioris differentiam Palæmyndum appellavere.

Myndones, μύνδον, Populi Libyæ. Steph.

Mynetes. Vide MENETES.

Myodes, μύδης, Muscarum deus, qui & Achor, & Myiagrus appellatur. Plin.li.29.cap.6: Nullum animal musca minus docile existimatur, minoris intellectus: quo mirabilius est, Olympiæ sacro certamine, nubes earū, immolato taurō deo, quem Myoden appellant, extra territorium inde abire.

Myon, μύων, Vrbs Locorum in Epiro, cives μύωνες vel μυωνᾶς. Stephanus.

Myonia, μυνία, Vrbs Phocidis, cives Myones vel Myoneis, Stephano.

Myonesus, μυνίσος, Vrbs vel parva regio, inter Teon & Lebedon. Infularis Myonesius. Steph.

Myōnēsus, pen. prod. Insula est ante Ephesum, cuius meminit Plin.lib.5.cap.31.

Myscei, seu Nipſæ, teste Herodoto lib.4. Populi sunt Thraciæ, qui Dario Thraciam oppugnante, ultrò se se dediderunt. Vide Nipſæ.

Myra, μύρη, Vna ex maximis Lyciæ urbis, cuius meminit Strabo lib.14.

Myrcinus, μύρκινος, Oppidum Thraciæ ad Strymonem amnem, quod & Myrcinnia appellatur. Steph.

Myrgeræ, μύργειρα, Populi Scythiæ.

Myriandrus, μυριανδρος, Vrbs Syriæ, in situ Issico sita: qui & ipse Myriandrus ab ea appellatur. Vide Plinium libro 2. capite 108.

Myrica, myrica, μυρικη, Insula est maris rubri, apud Stephan.

Myricus, Myricuntis, μυρικύτης, Trojadis oppidum est è regione Tenedi: cuius incolæ dicuntur Myricufi.

Myrina, μύρινα, Regina fuit Amazonum, quæ triginta millia pedium & duo millia equitum in exercitu habuisse dicitur. Autor Diodorus lib.4. q Fuit præterea, teste Homero, urbs in Acolide ejusdem nominis: item alia in occidentali parte Lemnii insulæ, cuius meminit Ptolem. lib.3. Geograph. & Galen. lib.9. de Facultatibus simplicium medicamentorum.

Myrinus, μυρινός. Ger. Ein junaich Apollinis von der Staat Myrina in Acolide gelegen / in welcher er verhext ward. Apollonis cognomētum à Myrina Acolidis urbe, in qua religiosissimè colebatur. Vnde & Myrini campi appellati.

Myrlæ, μύρλα, Oppidum Bithyniæ: ita dictu à Mylo Colo-

phonioru duce, vel Myrlæ Amazone: postea Apamia appellata: à nomine Apames, quæ Prusia Zelæ uxoris fuit. Nam quæ Demetrius & hanc, & vicinâ Ciuitate evertisset, utranq; Prusia dedit, qui eas denuò à fundamētis erexit, & Ciuitate quidem de nomine suo Prusiacem: Myrlæ autem à nomine uxoris Apamiam appellavit. Autor Strabo lib.14.

Myrmēcides, μυρμηκίδης, Insignis sculpendi eboris artifex fuit, qui quadrigam ex ebore consecit ad eum minutam, ut muscas alii tegeretur, & navim, quam apicula pinnis abscondebat. Plin.lib.36. cap.5: Myrmecides, cuius quadrigam cum agitatore cooperauit alii musca. Cicet.4. Acad. Ut etiam inter deos Myrmecides minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur.

Myrmidōnes, pen. corr. [μυρμηδόνες. Ger. Wölde in Thessalia, welche mit dem Achille im Trojanischen Krieg gekämpft sind.] Thessalia populi fuerunt, qui Achillem ad bellum Trojanum sunt secuti. Hi ex Aegina insula ortum traxerunt, Pelcumq; patria profligum secuti, in Thessalia sedes fixerunt. Aeginetas enim Myrmidonas dictos constat, teste Strabone lib.7: Quod agnolæ strenui essent, perpetuoq; in fodienda terra formicatum more versarentur. Ovidius libro 7. Metamorphos. nomines rationem ad hanc refert fabulam: Quum pestilentia in Aegina crudelissimè esset grassata, eamq; insulam viris propemodum exhaustisset, Aeacus, quum ad radicem quercus infinitum propemodum formicarum numerum conspexisset, locum tradidit orasse, ut sibi parem virorum numerum concederet, precibusq; ejus yix absolutis formicas in viros fuisse commutatas.

Myrmisius, μύρμισιος, Vrbs est Asie, in ora Hellesponti, non procul à Lampasaco. Gentile est Myrmisius, μυρμισιος, Stephano.

Myron, μύρων, Statuarius insignis fuit, Ageladis discipulus. Cic. Ver.6: Verum ut ad illud sacrarium redcam, signum erat hoc, quod dico, Cupidinis è marmore, ex altera parte Hercules egregie factus ex ære, is dicebatur esse Myronis, ut opiaor. Hæc ille. Ex hujus operibus precipuam laudem meruit buccula ex ære veræ vaccæ simillima multis pœtarū versibus celebrata. Ovid.3. de Ponto: Ut similis veræ vaccæ Myronis opus. Propriet. Atq; Aram circumfeterant armæta Myronis Quatuor artificis invida signa boves.

Myron, μύρων Vrbs Lyciæ, à Myrone vel Myro fluvo profluente, vel potius à Myra. Visupatur in foeminino & neutro gen μυρων.

Myronis Insula, μύρωνης νῆσος, in Arabico sinu est. Gentile Myrononites, vel Myrononesius. Steph.

Myrrhine, μυρρίνη, μυρρίνη, Fluvius est Troadis, alio nomine Sebastopolis dicta. Autor Plin lib.5.cap.30.

Myrsilus, μύρσηλος, Myrsi filius ultimus ex Heraclidarum genere. Lydæ Rex, alio nomine Candaules appellatus, qui quæ uxorem haberet formosissimam, nō contentus secreta voluntatum suarum conscientia, Gygi cuidam ex satellitibus suis, nudam eam ostendit. Quam rem illa indignè ferens, Gygem ad viri necem impulit, scelq; illi & Lydorum regnum tradidit. Autor Herodot.lib.1.

Myrsinus, myrsini, μύρσηνος, Oppidum Elidis, teste Stephano, postea Myrrotium appellatum, cuius meminit & Homerius in Catal. navium.

Myrsius, μύρσιος, Proprium nomine fuit patris Candaule, à quo & ipse Myrsilus dictus fuit. Herodotus lib.1.

Myrtiilis, Oppidum est in ora Lusitanie, ad Oceanum, cuius meminit Plin.lib.4.cap.22.

Myrtiilus, μύρτηλος, Mercurii ex Phœtusa, sed Myrto Amozene filius auriga Oenomai, qui à Pelepe curuli certamine cù Hippodamia Oenomai filia certante, pecunia corruptus, axi in certamine vestē non obiectit, ut Hippodamie curris dislocaretur, & Pelops victor evaderet. Quod quæ fecisset, à Pelepe victore præmium postulavit: qui ab Oenomao moriente ante rogatus, ut Myrtiil factum elcisceretur, eundem in mare præcipitavit, quod ab eo Myrtiolum dictum est. Claudianus: nam perfidus obice regis Prodidit Oenomai deceptus Myrtiulus axem. &c. q Fuit item Myrtiulus quidam Comicus Atheniensis, Lytidis filius, & Hermippi Comici frater: cuius fabula commemorantur à Suida.

Myrtoum pelagus, [μυρτους πέλαγος. Ger. Ein theil des Egæischen Meers / so zwischen Candia liegt und den Inseln Cyclades genannt.] Pars mariæ Aegæi, seu quod est inter Aegæum & Ion. um. Nomen habens à Myrtiolo Mercurii filio, qui in id projectus fertur: sive (ut Plinius tradit lib.4. cap.11.) ab exigua insula non procul à Carysto Eubœa oppido sita, quæ cernitur à Gereste, Macedoniam petentibus. Incipit à Megarico sinu, Cretamq; abluit, & Atticam, Occiduamq; Cariæ oram, habetq; insulas plurimas, Cythera, Calauriam, & quæ Aegæa cingunt & Salaminem, & ex Cycladibus plerasq; quod videlicet cōsiguum est, jam Aegæum existit. Autor Strabo. Ovidius lib: Præditor

Prodit ut sepi penit auriga tyranni, Qui nova Myrtoz nomina fecit aquæ, &c.

Mys, Myos, *μύος*. Nomen fuit cælatoris, qui claruit argento cælando. Martialis lib. 8: Quis labor in phiala, docti Myos, an' ne Myronis? q. Est item Mys, Piscis marinus genus, cuius meminit Plin. lib. 32 cap. 1: Hunc & Murem marinum appellant, & in littore ova parere afferunt, scrobed; facta ea terra operire: trigeminoq; die terra refossa, foetum in aquam ducere. Vide eundem lib. 9. cap. 51.

Mysia, [μυσία. Vulgo Bosna & Servia. Ger. Ein Landeschaft des wunderen Asie, stößt an den Hellefponum.] Regio est minoris Asie ad Hellefponum, Troadi contermina: cuius incolæ Myli di. & sunt, abjectissimæ conditionis homines, sortisq; adeo contemptæ ut cesserint in proverbium. Quoties enim hominem nullius pretii volebant denotare: Mylorum ultimum esse dicebant. Cicer. pro L. Flacco: Nanque, ut opinor, Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia, Caria, & Lydia. Utrum igitur nostrum est, an velutrum hoc proverbium: Phrygem plagis sole re fieri meliorem? Quid de tota Caria? nonne hoc velutra voce vulgatum est: Siquid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum? Quid porrò in Græco sermone tam tritum, atque celebratum, quam si quis despiciatui dicitur, ut Mylorum ultimus esse dicatur? Strabo etiam Mylos constituit in Europa in confinio Pannonia, ad Danubium fluvium, putatque Mylos Asie populos ab his ut originem, ita & nomen duxisse. Sed hi à Plinio non Mysi, sed Mœsi appellantur.

Mysomacedones, *μυσομακεδόνες*, Populi sunt Asie, in tractu majoris Mysia à Macedonibus oriundi: unde & nomen habent. Meminimus horum Plin. lib. 5. cap. 29.

Mystia, *μυσία*. Vrbs Samnitum, cives Mystiani, Autor Steph. Myteferata, *μυτεράτα*, Castellum Siciliæ: gentile Myteferatianus, Stephan.

Mytilene, Mytilenides, Motoniæ, Mytilæ, Myton, &c. Vide supra in M I T Y L E N E, cum prima per jota.

Mytistra ton, *μυτιστρα*, Oppidum juxta Carthaginem, Generis Mytistratius, Steph.

Myus, myuntus, *μύος*, Vna ex duodecim Ionie urbibus, tri-ginta à Mændri ostio distans stadiis: quam postea ob hominum paucitatem Milesii incoluerunt. Autor Strabo libro 14.

N

Aarda, *αράδα*, Vrbs Syriæ juxta Euphratæ: inde Naardanus, Steph.

Nabatha, Civitatis cuiusdam nomen est.

Nabathæa, [נָבָתָה] *νεβαθώθ*. *νεβαθώθ* Dionysio: *νεβαθώθ* Stephano. Ger. Ein Landeschaft des Besitztigen Arabie, stößt an Syrien.] Regio Ara-

biz, Syrie contermina, populosa in primis, & paucis abundans: cuius metropolis est Petra, trium aut quatuor dierum iriæ distans ab Hiericunte, teste Strabone lib. 16. q. Hinc Nabathæus, a. um, *νεβαθώθ*, pen. prod. Juvenal. Et quos depositi Nabathæo bellua saltu. Et quia Nabathæa regio Orientem spectat: factum est ut Nabathæus accipiatur pro regionibus & populis ad Orientem vergentibus. Ovid. 1. Metam. Eurus ad auroram. Nabathæaq; regna recessit.

Nabius. Tarraconensis Hispaniæ fluvius. Ptolem. lib. 5. cap. 6, Narium dicit Melia.

Nabirissa, *νεβιρίσσα*, Ptolem. lib. 2 cap. 4, aliis Nebris, hodie Veneria cognominata. Hispaniæ Bæticæ civitas est.

Nabuchodonozor, Rex Chaldæorum.

Nacolla, *νακολλα*, m. aliæ *ναγολλα* vel *ναγλλα*, Vrbs Phrygiæ à Nacole nymphæ, vel à Nacolo Dafscoli filio, aliæ Nacolæ, Gentile Nacolæus. Meminuit ejus Strabo lib. 12.

Nacone, *νακόνη*, Vrbs Siciliæ. Gentile Naconæus, Steph.

Nacia, *νακία*, Vide N C R I A.

Næflus, *νεφέλη*, Vrbs Thraciæ, patria Constantini regis, à quo etiam condita est: gentile Naifatanus, vel Næitanus, Steph.

Nævîa, *νεβία*, Nomen mulieris, à nævo sic appellata.

Nævîus, Poëta antiquissimus fuit, cuius extat epitaphium apud Aul. Gell. lib. 24. cap. 2: Arrogantis (ut inquit Gellius) Campanæ plenus. His & Comædias scripsit, quæ passim citantur à Nonio, & Festo, & Bellum Punicum prijnum, in quo ipse stipendia fecit, literis prodidit, ut refert Gellius ex autoritate Varonis.

Nagis, vel Nagidos, Vrbs inter Ciliciam & Pamphyliam à Nagide gubernatore condita. Gentile Nagidæus. Est & insula Nagidusa, Stephan.

Nagnata, Vide MAGNATA.

Nagnia, Vilumbrorum urbs in Italia. Ptolem. lib. 3. cap. i.

Najades, pen. cor. à singulari nominativo Najas: vel Najades, à Nais, [Ναΐς], Ger. Die Göttin der Brunnen und Süffsen.] dicu-

ter nymphæ fontium, & fluviorum: δαντες, quod est fluere. Porid hæc dictio nunc tribus, nunc quatuor syllabis effetur. Virg. Aegl. 6: Aegle Nai adum pulcherrima, &c. Calphurnius Aegl. 4: Adfuerūt siccō Dryades pede, Najades udo, &c. q. Est item Nais, Nymphæ cuiusdam nomen proprium, apud Virgil. 2. Aeglog.

Naius, a. um, Propert. libro 2: Supposita excipiens Naica doma manu.

Naim, Ciuitas Galilææ, duobus millibus distans à monte Thabor. Quo nomine Hebreis significatur flatus, sive commotio.

Nais, Fluvius qui ex Tauro monte nascent, in Pontum mergitur.

Nais, *ναΐς*, Meretrix insignis, Steph. in Eucarpia.

Nætinæ, *νετίναι*, Gallæ Celticæ populi, ad Oceanum siti, alio nomine Nannæs dicti: quorum oppidum Condivicum commemoratur à Ptolemæo libro 2. capite 8. Vulg. Nantes.

Nannætum, Vrbs Britanæ ducatus. Vulg. Nantes.

Napæ, *ναπαί*, Sylvarum deæ, quæ & Dryades dicuntur: nam *λαβή*, *λιβάνη* Græcis Saltum significat, sive locum sylvorum. Nai des autem, vel Najades dicuntur fontium nymphæ, sicut Oreades montium, Hamadryades arborum, quæ cum arborebus nasci credebantur, & cum iisdem interire. Nercides verò maris nymphæ sunt appellatae. Virgil. 4. Georg. faciles venerare Napæas.

Napæt, *ναπαίτη*, Populi in Lesbo, ita dicti ab Urbe Napa: unde & Apolito Napæt dictus est.

Napata, napatorum, *ναπαίτη*, m. Aethiopiæ urbs, est: olim Can-daces reginæ regia: cujus meminit Strabo lib. 17.

Napitæ, *ναπαίτη*, Populi in Scythia, quorū caput vicus Napis, qui & Napæa nominauntur. Steph.

Nar, *νάρ*, Stephano, Sabinorum fluvius in Fiscello monte nascent, qui per urbem Nariniam fluens, Tyberi immiscetur. Lucanus lib. 1.: qui Nar Tyberino illabitur anni. Virgil. 7. Aeneid. Sulphurea Nar albus aqua. Mela præterea ejusdem nomine fluvium in Illyride constituit, qui ex Adriaco monte profluens, non procul ab Epidauro in mare Adriaticum illabitur. Plinius. Ptolemæus, & Strabo Naronem vocant.

Naramē, (Quod pro Dalmatæ, sive Illyridis fluvio inepit legebatur.) Vide N A R O.

Naracustultia, *ναρακούτλια*, Secundum Istri fluminis ostium, apud Plin. lib. 4. cap. 12.

Narcissus, *ναρκίσσος*, Vrbs ætuaria in Hispania, Steph.

Narbo, [Ναρβώνη. Gal Narbonne. Ger. Narbonen/ ein Stadt in Lande gegen dem Roncenwall am oberen Meer gelegen.] Cognomento Martius, olim amplidimum fuit Gallæ Braccata emporiū, teste Strab. lib. 4. hodie tutissimum Galliarum adversus Hispanos propugnaculum: à quo tota ea pars Galliarum, quæ olim Romaniorum fuit provincia, nomen accepit. Martium autem Narbonem ex eo dictum putant, quod cō Cæsar ex Martia legione colonos deduxerit Cic. pro Fonteio: Est in eadem provincia Narbo Martius, colonia nostrorū civium, specula pop. Rom. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & objectum.

Narboneñsis Gallia, [Ναρβωνική. Ger. Die Landeschaft Gallia so da begreift die Provinz Langendörf / Delphinen / und die Gaphoen.] Teste Plin. lib. 3. cap 4, dicta fuit tota illa Galliarum pars, quæ interno mari alluitur, antè Braccata dicta, à bracis villosæ veltis genere, quibus ea regio præcipue utebatur: quem reliqua Gallia à studio nutriendæ comit. Coma dicetur. Hæc olim fuit Romanorum provincia, quam à Narbone Martio, amplissimo ejus regionis emporio, hodie munificissimo Galliarum propugnaculo, Narboneñsem provinciam appellabant. Dividitur ab Italia amne Varo, & Alpium jugis: à reliqua autem Gallia latere Septentrionali Iura & Gebenna montibus.

Narcissus, *ναρκίσσος*, Vicus & curbs Caria, inde Narcasseus, Stephan.

Naritia, Vide N A R Y C I V M.

Narmalis, *ναρμαλίς*, Vrbs Pisidiæ: gentile Narmalcis.

Narniæ, [Ναρνια Stephano: Vulg. Narni. Ger. Ein Stadt in der Landeschaft Umbria Italie.] Umbriæ civitas, per quam Nar fluvius, *νάρ*, Stephano, labitur, à quo & nomen accepit. Liv. lib. 10. A' Nare flumine Narnia appellata.

Narniænes, *ναρνιανοί*, Narniæ populi.

Naron, Vide Naro, onis, [Νάρων. Vulg. Narentia. Ger. Ein stet in Dalmatia heißt jetzt Narenta.] Fluvius Dalmatiæ, sive Illyrii, juxta Epidaurum in mare Adriaticum influens: quem Pomponius Mela Narem appellat. Vide supra in dictione N A R.

Naronæ, pen. prod. Liburnæ oppidū, oppositum Naroni fluvio: unde & nomen accepit, à Solona LXXII. M. pass. distans. Autor Plin. lib. 4. cap. 22.

O Närses,

210 NAR NAS NAV NAV NAX NEA NEB

Nārſes. [νάρης. Ger. Ein Oberst des Kaisers Iustiniani wider die Gothis.] Suidæ, Eynuchus, Iustiniani principis cubicularius bibliopolis prius, deinde ob animi virtutem patritatus honore auctus, vir religione, pietateq; præditus. Is in locum Belisarii ducis in Italiam missus, decem annos variis eventibus pugnavit, tandemq; Gothos insigni prælio fudit ad Anienem fluvium, quem & ponte primus instravit, quarum rerum ne quando illa temporum diuturnitate memoria obscuraretur, saxe cas insculpendas curavit insigni epigrammate, quod etiam hodie in Anienis ponte legitur. De quo vide apud Vaterranum.

Nārthēcūſ, [ναρθέκης, Insula est in mari Carpathio, cuius me minit Plin.lib. 5. cap. 31.

Nāryciūſ, [ναργίς, Quod & Naryx, ναργή, & Naryce, ναργίς, dicitur. Oppidū fuit Locorum verutissimum: à quo Ajax Naricus, & populi Narycii dicti sunt. Virg. 3. Aen. Hic & Narycii posuerunt menia Locri. Abundat autem pice optima quæ Narycia dicitur. Virg. 2. Georg. Et juvavt undantem buxo speare Citorum, Naryciæq; picis lucos.

Nāſamōnēſ, pen. prod. [νασαμόνης. Ger. Wüster in Libya so die Schiff überfielen vnd heraußen / wān sie in den Syrtensiefstätten.] Sunt populi Libyæ, navium Syrtibus involutarum spoliator res. Lucan.lib. 9: Hoc tam segne solū, raras tamen exerit herbas Quas Nasamon, gens sua legit qui proxima ponto Nudus rara tenet, quē mundi barbara damnis Syrtis alit: nam litoreis populatur arenis Imminet & nullos portus tangente carina Novit opes: sic cum toto cōmercia mundo Naufragiis Nasamones habent. q; Hinc Nasamonius, & Nasamonicus adjectiva.

Nātō, onis, [Ger. Die Göttin der geburten.] Nomen deæ, nativitatum præsidis: de qua sic Cicero tertio de Natur. deorum: Furiæ deæ sunt speculatrices, credo, & vindices facinorum, & sceleris. Quod si tales dii sunt, ut rebus humanis intersint, Natio quoq; dea putanda est: cui, quum fana circuimus in agro Ardeati, rem divinam facere solemus: quæ quia partus matronarum tueatur, à nascientibus Natio nominata est.

Nāſicā, pen. prod., νασιός, P. Scipionis cognomen fuit. Hic ad hoc adolescens à Senatu vir optimus judicatus, Magnam matrem deorum hospitio suscepit, donec ei templum ædificaretur: unde à Iuvenale Hospes numinis Idæi appellatur. Hujus etiam duetu Tiberius Gracchus seditionis cōcionibus statum Reipub. labefactas, fragmētis subselliorū in concione est op pressus. Vide Cic. in Orat. pro C. Rabirio perduellionis reo.

Nāſium, Ptolem. autore lib. 2. cap. 9, Galliæ Belgicæ urbs.

Nāſiūſ, [νάσιος, Vrbs Thraciæ, Steph. Vide NESTVS etiam. Nāſtes, νάστες, Fuit frater Amphimachi, æquum cum illo in Casas habens imperium, qui Priamo adverius Græcos suppetas tule: iunt, teste Homero lib. Iliad. 2.

Nātiso, Venetiæ fluvius, Ptolem. lib. 3. cap. 1.

Navalia, Ptolemæus libro 2. capite 22, Vrbs Germaniæ, Vulgo ſuo.

Nāvaria, [Ger. Ein Landſchafft in Hispaniæ wof gegen Mitternacht gelegen.] pars Hispaniæ Septentrionalis, versus Arcton. Vaconibus adjacet: ad Meridiem verò Tarragoniam habet regionem.

Nāucratīſ, [ναύκρατης Stephan, civitas in Aegypto, à Milesiis condita, qui tum mari potiebantur, teste Strabone lib. 17. Ejus incole Naucratitæ appellantur.

Nāulīum, Civitas in Liguria, à portu & turribus inclyta: & vadorum Sabatiorum portus, à quo decem millibus distat Sabatia.

Nāulochūm, [ναυλοχός, Locorum oppidū est, teste Plinio lib. 4. cap. 3. q; Est item Naulochum sive Naulochus, Thraciæ oppidum: non procul ab Hæmo monte: cujus meminit idē Plin. lib. 4. cap. 11. Stephanus præterea Naulochum urbem in Ionia collocat, alio nomine Smyrnam appellatam.

Nāupāctūſ, [ναυπάκτης. Ger. Ein füremme Statt in Aetolia.] Oppidum est Aetoliæ, non procul à Locris: ita dictum (inquit Stephanus) διὰ τὸ οὐρανοκλειδὸν ναυπάκτον: hoc est, ab Heraclidianum navalibus. Vide Strab. lib. 9. q; Hinc Naupactus, a. um, ναυπάκτης, & Naupactus, pen. prod. ναυπάκτης: ut Naupactus Achelous. Ovid. 2. Faſtorum.

Nāupliā, x, ναύπλια, Agri Argivi oppidū est, & portus Argorū: qui & inde nomen accepit, quod naves eō soleant applicare. Autor Strab. lib. 8.

Nāupliūſ, [ναύπλιος, Palamedis pater fuit, qui ut morte filii, falsa Vlyssis accusatione oppressi, ulcisceretur, Græcis tempestate laborantibus, ex Capharzo monte ignem ostendit, bonamq; classis partem ad ignem, tanquam ad vicinum portū, annavigantem, in asperitos scopulos pellexit, miserandoq; perdidit naufragio. Postea verò quum intellexisset Vlyssem & Diomedem, quibus eas insidias potissimum struxerat, incolumes evasisse, doloris impatientia scipsum in mare præcipitem dedit.

Nāupliādēſ, [ναύπλιαδης, Patronymicū masculinum, quod pro Palamede accipitur, Nauplii filio.

Nāupōntūſ, [ναύποντος, Strab. lib. 7, oppidum est Istriæ, Tauroscorum colonia, ad fluvium Corcoram.

Nāupōrtūſ, [Ger. Ein ſtūf in Isteris.] Istria fluvius est, inter Aemoniam & Alpes nascens, nomen habens ab Argo nave, quam Argonautæ humeris coniuncti delatam per hunc fluvium subvexerunt. Autor Plin.lib. 3. cap. 18.

Nāusicāc, [ναυσικαῖ, Alcinoi Phæacū regis filia, & Arete, quæ quum exiſſet ex urbe cū pediſsequis, jussiſſetq; ad flumen lotura vestes, vidit Vlyſſem naufragum in littore ſedentem, nudum, arborum ramis circumiectum, cui oranti & velleſ dedit, & in regiam patris ſui ire jussit. De hac Martial.libro 2. Si mihi Nausicae patriq; concederet hortos, Alcinoo poſſem dicere, malo meos.

Nāuſimenes, [ναυσιμῆνος, Vir Atheniensis, cuius uxor quamliberos in incestu deprehendisset, indignitate facinoris perturrita vocem amisiſ.

Nāuſithous, [ναυσίθους, Rex Phæacum; Neptuni filia, & Peribœz Eurymedontis filia, & Pater Alcinot.

Nāviūſ Aceiūſ, Insignis Augur fuit, qui sub Tarquinio Prisco Romanorum rege floruit: quem Liv.lib. 1. ab Urbe condita fabulatur novacula cotem diſcidisse: meminit hujus Ciceronis ſæpè in lib. de Divinat.

Nāxōſ, [νάξος. Ger. Eine auf den Sprung Jäſten im Egelschen Meer gelegen.] Vulgo Niſſa, Infula in Aegæo, una ex Cycladibus, certas superans, ante Strongyle dicta. Hæc Dia pōst appellata fuit: verū quum Cares ex Lamia profecti, duce Naxo eam occupassent: à duce Naxon appellatunt. Hanc dionysia à vinearum fertilitate dici ſcribit Plin.lib. 4. cap. 12. Vel quia (ut alii volunt) foliæ Naxiæ mulieres octavo mense pariant, quanto & Liber pater natus creditur. Siue quis fons in ea vino ſuat. Difſat à Delo tempi millibus.

Naxiūſ, a, um, νάξιος, unde Naxiū ardor apud Columellam, quo significatur Ariadnes corona sydus. Nam (ut ferunt poētae) infula Naxo relicta Ariadne à Theseo, nuptias cū Baccho fecit, coronamq; quā à Venere, & Horis dono accepit, inter sydeta relata fuit.

Nazareus, [ναζαρεὺς, η, ναζαρεὺς, Cōſecratus dicitur: & à Nazareth Nazarenus Christus dictus est.

N anto E.

Nēā, νία, Infula prope Lemnum, in qua nonnulli volunt Philætētem hydri mortu ſuiffe interfectum. Plin. li. 2. cap. 87, de inſulis enatis, inter Lemnum & Helleſiōntum Nea.

Nēærā, [νέαρα, Nomē est nymphæ, quæ peperit Soli duas filias, Phæthūm & Lampetiam, quæ armata Solis tranſuenti Vlyſſi juxta Siciliam ostendit. q; Est etiā mulieris nomen proprium apud Virgilium Aeglog. 3.: dum ſovet ille Nēaram.

Nēæthūſ, [νέαθος, Fluvius est in extremis Italiæ finibus, non procul à Lacinio promontorio, & Crotone urbe. Vide Plin. lib. 3. cap. 11.

Nēalcēs, [νέαλκης, Pictoris nomē, qui Venerem pinxit, Naumachiam Aegyptiorum & Persarum: Item ascellum bibentem in littore, & crocodilum ei inſidiantem. Autor Plinius libro 35, capite 10.

Nēandriūſ, [νέανδρος, Troadi oppidum, poſtea Perperane nominatum, teste Plinio lib. 5. cap. 30. Stephanus Neandriam, νεανδρίων, appellat.

Nēapōliſ, [νέαπολις, Ital. Neapol. Ger. Ein gewaltige Stadt gedenkt in Campania der Ländchafft Italiæ am Meer.] Civitas est Campaniæ à Chalcidensibus condita, quæ quum à Cumaniſ effet eversa, ingruente acerbissima pefte, ita jubente Apolliniſ oraculo, ab iſdem ſplendidius eſt restituta: bonaq; civium parte eo translata, ad differentiā veteris urbis, Neapolis eſt appella. Hæc & Parthenope dicitur, à nomine Sirenis ibi ſepulta. Autor Plin. lib. 3. cap. 3. Suid. Nēapoliſ πόλις ἡ τελεία ἀλέσιος, εὐ η παρεστήση ἰδρυτοῦ σφέλων ἀγαλμα, πολιών γε εὐθανατόλιθος. q; Est & Neapolis, Africæ oppidū, ut ſcribit Pomponius Mela lib. 1. q; Est item ejus nominis Cariæ urbs ad Iasiū ſinum, coadem autore. q; Neapolis, quæ & Leptis magna, Ptolemæo lib. 4. cap. 3. urbs juxta Syrīm parvā, quam Tripolim hodie vulgus appella.

Nēapolitanus, na, num, Qui ex Neapolि eſt, νεαπολίτης.

Nēärchūſ, [νέαρχος, Iuvenis eximiꝝ pulchritudinis, cuius me minit Horat. lib. 3. Carmenum.

Nebis, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6, Tarragonensis Hispaniæ fluvius. Benis Straboni dictus lib. 3.

Nebrodes, [νεβρόδης, Mons in Sicilia, cui damarum copia no men dedit. Est & unum ex Bacchi cognominibus.

Nebros, [νεβρός, Clarissimus ex Asclepiadis fuit in Co insula, vel Pythiæ teſtimonio: unde Nebridæ dicti, ex quibus & Hippocrates, Stephanus in Co.

Neceſpo, Nomen autoris, de quo Firmicus libro 8. ſic inquit: Hunc locum diuinus ille Neceſpo, ut remedia valetudinū inueniſt,

NEC NED NEL NEM

veniret, diligentissime quidem (ut divinum tati viri potuit ingenium) manifestis tractatibus explicavit.

Necos. Filius fuit Psammitichi & Aegypti rex, cui filius Psammis in regno successit, teste Herod.lib.7.

Necrocōrīnθī, οὐρανοῖς: Hoc est, Corinthiorū defuncti, dicebantur vasa Corinthia, tamēne quām sūtilia, quae cōversa Corinthō ex mortuorum sepulchris erubantur. Vide Strabonem lib.8.

Necrōpōlīs, οὐρανοῖς. Ger. Ein Statt in Aegyptē nah bey Alexandria] Aegypti oppidum est, triginta non amplius stadiis ab Alexandria distans: ita d. etum, quod ibi Cleopatra, admodum uberbis aspide, sece intercenerit.

Necuia, νεύσια, Vrbs Vmbrorū. Gentile, Necuiates, Steph.

Nede, οὐδή, vel οὐδή, Vrbs Arcadiæ à Nede Nympha. Inde οὐδή, Steph.

Nedon, οὐδή, Vrbs & locus Laconiæ: unde Minerva Nedusia, Stephanus.

Negla, νεγλα, Oppidum Arabiæ. Gentile, Neglius, vel Neglites, Stephanus.

Neitrum, νείτρον, Mons Ithacæ à quo miadis, diæ, vel ut alii volūt, quod versentur in r̄dūt, id est, aquas. Inde νείτρον vel neitrus & νείτρον compositum.

Neleus, οὐλεύς, Neptuni filius ex Tyro Nympha Salmonei filia, qui à Peche fratre pulsus, in Laconiam venit, ubi Pylon urbem condidit, cuius rex fuit, teste Homer. Odys. 11. Huic uxor fuit Chloris, Amphionis Orthomeni regis filia, ex qua duodecim filios suscepit, quos postea omnes præter unicum Nestorem tum fortè alegatum, Hercules everso Pylo interfecit.

Nelidēs, οὐλεύς, Patronymicum à Neleo Pyli rege, & Patre Nectoris formatum. Ovid. 12. Metam. Bis sex Nelidæ suimus conspecta juventus.

Nēmāsūs, Teste Strab.lib.4, civitas est Narbonensis Galliæ, olim florentissima, utpote quæ quatuor & viginti vicorū fuit metropolis. Vulgo Nimes. [Ger. Νημίς.]

Nēmēa, οὐλεύς, vel Nemee, es, pen. corr. οὐλεύς. Ger. Ein Wald in Arcadia Herculis iugementum daturū das er das ein ξύλον νημέαθε hat.] Sylva est Achaiæ inter Cleonas, & Phliuntem, ubi in honorē Herculis, qui in ea sylva leonem occiderat, sacra quædam certamina celebrari consueverunt, quæ ab hac sylva Nemeæa dicta sunt. Hoc etiam nomine dicta est tota regio sylvæ huic vicina. Mart.lib.1:

Non Mara: hon taurum. Nemæe siōnd sā leonem,
Arcas Menalium non timuisset apnum.

Nēmēa, a, um, per quatuor syllabas, Quod est ex Nemæa sylva, vel regione. οὐλεύς. Ovid. in Epistol. Dejan. ad Herculem: Nemæe sub his animam pestis Nemææ lacertis Edidit.

Nēmēa, οὐλεύς, Sacra fuerunt Græc. & certamina: ita appellata à Nemea Peloponnesi sylva, in qua fieri consueverunt in honorem Herculis, qui in ea sylva, leonē fertur occidisse: seu potius in honorem Archemori pueri in ea sylva à serpente occisi. Nemeæorum vñctores apio coronabantur. Vide supra in ditione CERTAMEN.

Nēmētis, οὐλεύς, Nympha marina, dicta quasi incorruptibilis.

Nembroth, Gigas. Vide BABYLON.

Nēmēsis, pen. corr. οὐλεύς. Ger. Ein Göttin welche die alten für ein Strafferia der Übelthäreten gehalten habet] Nomen cujusdam deæ, quæ facinorosos & delinquentes punire purabatur, ut ex Catullo & Ausonio licet intelligere. Ea quoq; Rhamnusia dicitur, quod in Rhamunte Afia oppido templum & simulachrum Phidiacū habuerit. Insuper eadem fertur remuneratrix benefactorū: unde apud Statuum lib. 13: Est dea, quam Nemesis dicunt, dea magna, potensq; Quæ bona coelestum concessu cuncta deorum Possidet. Hanc quidam Fortunam dixerunt, cui primus Adrastus rex templum edificavit. Vnde & Adrastia, Αδράστια cognominatur. Romani quoq; huic deæ templum dicavere. Hoc etiam nomine dicta Tibulli amica. Martial.lib.4: Vñct amatorem Nemesis lasciva Tibullum.

Nemetobriga, Ptolemæus lib.2. cap 6: Hispaniæ Tarracensis urbs.

Nemetes, Germaniæ Populi Galliæ tractum incolentes, citra Rhenum fluvium, ubi hodie est Spira urbs, inter Argentinam & Moguntiæ sita. [Ger. Speyerer gegne.] Meminit horum Caesar in Corin. bel. Gall. & Plin lib 4 cap. 17.

Neminia, Fons est in agro Reatino, vario ortu annoq; mutationem significans. Autor Plin.lib.2.cap.103.

Nēobûlē, οὐλεύς, Lycambis filia, quæ quod Archilocho poëta promissa negaretur, Iambis insectari cœpit Lycambem Archilochus, cumq; ad laqueum dicitur adegitse. Vide supra in ditionibus, ARCHILOCHVS, & LYCAMBES.

Neoburgum, urbs ad Danubium. Alia ejusdem nominis in Thuringia sita est.

Nēocæfāriā, οὐλεύς, Vrbs Cappadoçia, quæ Lycus amnis præterfluit. Autor Plin.lib.6.cap.3;

NEO NEP NER 211

Nēocles, clis, οὐλεύς, Philosophus Atheniacensis, Epicuri frater.

Suidas.

Neodunum, Ptolemæo libro 2, capite 8, Galliæ Lugdunensis civitas.

Neoni, νεών, urbs Phocidis Herodot.lib.8. Gentile, Neonius & Neonæus, Stephanus.

Nēoptolémus, οὐδή, οὐλεύς, Pyrrhi Achillis filii cognomē fuit, ab eo impositum, quod admodum adolescentulus prius tyro cinium in bello posuerit Trojano. Græcis enim οὐλεύς, tyronem, vel novum militem significat.

Neoris, Iberiæ oppidum insigne, juxta Harmastim fluvium.

Autor Plin.lib.6 cap.10.

Nēotéchitæ, οὐλεύς, Acolidis populi sunt, quorum urbs,

Nēpētā, οὐλεύς, Suidæ, civitas Hetruriaz, quæ Plinio Nepet, & vulgo dicitur Nepi, à qua Nepesini, οὐλεύς. Silius: Hos juxta Nepesina cohors, & quiq; Phalisci. q; Nepeta etiam nomen est herba, quam Dioscrides secundam calamithæ speciem facit. Vulgus herbariorū à pulegi similitudine, Pulegium vocat agrestis. De hac meminit Plin.lib.20. cap. 14, & Columel.lib.8. cap.7. Vide in dictione NEPTA.

Nēphēlē, οὐλεύς, Latinæ sonat nubem. Nomen proprium uxoris Athamatis, & matris Phryxi & Helles. Vnde Ovidius, Helen Nephela dixit.

Nephelococcygia, οὐλεύς, Conictum urbis nomen

apud Aristoph. comicum, & Steph.

Nephthalitæ, οὐλεύς, Populi denominatio in Oriente, ut scribit Joseph. Steph.

Nēpirā, V:de supræ NEPTA.

Nēptunūs, οὐλεύς, Ger. Ein Sohn Saturnus und Opis.] Saturni & Opis filius, maris deus dictus est à nando, mutatis literis primis (ut inquit Cic.lib.2.de Nat. deor.) vel (ut Varroni placet) à nubendo: hoc est, tegendo, quod ut cœlum nubes: ita mare terras tegat. Dicit enim Varro: Neptunus est deus mari, vel ipsum mare, quod terras nubat: id est, cooperiat, Neptunum aut, ut est in fabulis, mater abscondit, ne à patre devoraretur, eiq; postea, expulso Saturno, aquæ in sortē cecidērunt, ut tūpā de lope dictū est. Vxorem habuit Amphitriten, ex qua plures nymphas suscepit. Tridentem habet pro sceptro. Mu. os Trojanos juvante Apolline condidit.

Nēptunūs, a, um, οὐλεύς, possessivum.

Nēptunaliā, οὐλεύς, Neptuni sacra, quæ & Salaria à Salo dicuntur.

Nēptunīcēs, Patronymicū est foeminū à Neptunus. Catul.

in Arg. Tēne Thetis genuit pulcherrima Neptunina?

Nequinum, Vmbræ oppidum, teste Plin.lib.3 cap.14, quod

nunc Narvia dicitur: ob incolam lib.1 diosam incertiā. A quo

Nequianes, qui nunc Narvianes, Vulgo Narni.

Nerabus, bi, οὐλεύς, Syriæ oppidum, apud Steph. cuius incola Neabii appellantur.

Nereides, pen. corr. οὐλεύς. Ger. Meergöttin] Maris Nympha, Nerei, & Doris filiæ, humanæ effigiem habentes: quorum nomina sunt Nescæ, & Cymothæ, & alia, quæ apud Hesioudū in Theogonia esumerantur. Nominativus singularis est Nereis, penultima indifference. Ovid. 11. Metamor. Sed memor admissi Nereida colligit orbam.

Neressūs, οὐλεύς, Oppidum est in Cea insula: cuius meminit Aeschines Epist. 1. ad Polycratem.

Nerēus, οὐλεύς. Ger. Ein Sohn Oceani und Tethyos. Ein Gott des Meers.] Deus maris est (ut docet Hesioudus in Theogonia)

Oceani & Tethyos filius, qui ex Doride uxore, eademq; foro

re maximam Nympharum turbam suscepit, quæ à nomine patris Nereides appellantur. Hunc Orpheus in Argonaut. deorum

antiquissimum appellat: unde & Grandævus à Virgilio

dicitur 4. Georg.-hunc & Nymphae veneramus, & ipse Grandævus Nercus. q; Figuræ usus est pro Mari Persius Satyræ prima: Et qui cæruleum dirimebat Nerea delphin.

Nērio, enis, vel Nētiene, es, & apud antiquissimos Neria, οὐλεύς. Ger. Das Weib Martis.] Martis uxor, Plautus in Trucul.

Mars peregrin adveniens salutat Neriensem uxorem suam.

Gell.li.13.cap.21, docet Sabinum esse vocabulum, quo signifi-

catur virtus & fortitudo: unde & pro vi, potestate & maje-

state Martis accipitur. Vide Gellium.

Nēris, idis, οὐλεύς, Oppidum est Peloponnesi, in agro Messenico, Stephanus. q; Est item Neris Dioscoridi nardi montani genus, in Syria, Ciliciaq; nalcens, ramulis & folio cryagii, ejusdem

naturæ cum nardo Gallico.

Nēritūs, pen. corr. οὐλεύς, Mons est in Ithaca insula: cuius

meminerunt Strabo libro 10, & Plin. libro 4. capite 12. q; Est

item Neritus, sive (ut apud Plinum legitur) Neritis, peninsula

Acarnaniz adhaerens, alio nomine Leucadia appellata, opere

accolarum olim à cōtingenti absissa, denuoq; redditâ vento-

rum flatu congeriem arenæ accumulationis. Virg. 3. Aen. Du-

lichiumq; Samæq; & Neritos ardua saxis. q; Neritus item, si-

ve Neritum, neutri generis, peninsulæ hujus oppidum est, quod recentiores Leucadem appellant, teste Plinio, libro 4. capite 1.

Nerium, *νέριον*, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Promontorium Tarracensis Hispania juxta Artabros. Vulgo *Finis terre*.

Nero, *νέρος*. Teste Gellio, libro 12. capite 21, verbum Sabinum est, quo significatur virtus & fortitudo. Itaque ex Claudiis, quos à Sabiniis oriundos accepimus, vir egregius ac praestanti fortitudine, Nero appellatus est. Sabini autem id nomen à Græcis accepisse videantur, qui vincula & firmamentum membrorum *λεγέα* dicunt, nostri *nervos*. Ex hac familia fuit Claudius ille Nero, qui Asdrubalem Annibali fratri suppetias ferentem junctis cum Livio collega copiis, superavit. Fuit item hoc cognomen Romanorum imperatoris, illi ex Claudiis principis adoptione partum: omnium quos terra tulit, crudelissimi.

Nerva, *νέρβη*. Romanorum Imperator fuit, Flavio Domitiano, cui succedit, dissimilimus. Hic quum liberos sibi nullos genuisset, Aelium Trajanum sibi adoptavit, qui illi etiam in Imperio succedit.

Nervia, *νέρβη*. Ger. Das Hennigerw oder Dornste.] Fuerunt populi inter Belgas Atrebatis vicini, ad Scaldem fluviū, omnium Belgarum fortissimi, & maximè feri: de quibus Caesar lib. 2. Comment. meminit. Hi nunc Tornacenses dicuntur. Vulgo *Tornay*.

Nerulanī, Populi in Latio juxta Romam, quorum meminuit Plin. lib. 3. cap. 5.

Nerulum, Oppidum in Lucanis, quod vi captum repentinō adventu Aemiliū testatur Liv. lib. 9. ab Urbe cond. qdade Nerulonētes dicti sunt. Sueton. in Augusto: Manibus colybo decoratis Nerulonensis mensarii.

Nesa, Regio montana juxta Actnam. Nesæ, sive Nesæa, *νησαι* Nympha marina, Nerei, & Doridis filia, *νησης*: hoc est, à natando dicta. Autor Hesiod. in Theog.

Nesi. Populi Indiæ, Oceano proximi: de quibus Plin. lib. 6. capite 20.

Nesion, *νησίον*. Insula in Campano littore inter Paüslypum & Puteolos, quæ alio nomine dicitur Nesis, *νησίς*. Lucanus: -tali spiramine Nesis. Hujus nominis obliquos producit Papinius: Sylvaq; quæ fixam Pelago Nesida coronat. Item Sannazar. Aeglog. i: Huc illuc dum Paüslypilatus omne perereo, Piscofamq; ego celer Nesida phaselo.

Nespetus, *νησπέτος*, urbs Italæ. Gentile Nespetinus, Steph.

Nelson, *νελσόν*, urbs Theffaliae, Gentile Nelsonites, Steph.

Nellus, *νελλός*. Ger. Ein Centaurus, welcher dem Hercule sein frustete Dejaniram hat entföhrt und von ihm erschossen worden.] Nomen est Centauri Ixionis, & Nubis filii: qui quum Dejaniram rapere vellet, ab Hercule sagitta confixus est. Vide fabulā latiū apud Ovid. 9. Metam. Inde

Nessus, *νεσσός*, *νεσσός*, *νεσσός*. Ovid. in Epist. Dejaniræ: Illira Nessus misi tibi texta veneno.

Nestor, *νεστόρ*. Ger. Ein treffender alter / weiser und wohberedter Griech.] Filius fuit Nelei & Cloridis, teste Homero lib. Odys. 11, qui adhuc adolescentis bellum gessit, etiam tum vivo patre, adversus Epeos Peloponasci populos, qui postea Elii dicitur sunt: & deinde quum Pirithoi nuptiis intercesserit, adversus Centauros, qui Hippodamiam rapere conabantur, strenue pugnavit. Postrem bellum Trojani tempore, iam senior effecetus, ut idem Homerus in secundo Iliados scribit, quinquaginta navibus cum reliquis Græci principibus ad Trojam venit, quum natus annos nonaginta, iam tertiam hominis aetatem viveret, ut ipse ait apud Ovid. 12. Metamorph. quum trecentesimum annum ageret: ubi consilii dexteritate tactum Græcorum rebus profuit, ut Agamemnon profiteri non dubitaret, brevi scilicet Ilium fuisse expugnaturum, si decem sibi contingissent Nestores. Nam præter sumam prudentiam aetatis diuturnitate collectam, tanta præterea eloquacia excelluit, ut ex ejus ore melius dulcior fluere diceretur oratio. Vxorem habuit Eurydicem Clymentem filiam, ex qua septem filios, & unam filiam suscepit. Ovid. lib. 13: Qui licet eloquio fidu quoque Nestora vincat.

Nestorides, *νεστορίδες*, Patronymicum, & Nestorius, *νεστορίος*, possessorum.

Nestos, *νεστός*, Urbs & fluvius Illyriæ. Hinc Nestos, & regio, *νεστον*. Vide NAPVS & NESTVS.

Nestos, *νεστός*. Ger. Ein fluss Thracie, entspringt im Berg. Hemo.] Thraciæ fluvius est, in Hemo monte nascens, & Abderam urbem præterfluens. Vide Plin. lib. 4. cap. 11.

Nesus, *νεσός* Græcæ, quod Latinæ insula. Est & Nesus urbs Iberica. Stephanus.

Nesus, *νεσός*, Thraciæ urbs condita à Constantino imperatore, patria ejusdem, Steph. autor.

Neuceria, *νευκερία*, urbs est Umbriae. Vide NVCRIA.

Nevitus. Vide NAE VI V.S.

Neuris, *νεύρη*, *νεύρη*, Insula est Propontidis, Cyzico adjacent, alius nominibus Elaphonesus, & Proconnelus dicta. Autor Plin. lib. 5. cap. ult.

Neuri, *νεύρη*, Populi Scythæ Europeæ, ad Borysthenem am, nec, quorum meminuit Plin. lib. 4. cap. 12.

N antc L

Niæthos, lege NAE THV.S.

Nibis, *νιβή*, Urbs Aegypti. Gentile Nibites, Steph. Nicæarchus, *νικαιάρχης*, Pictor fuit sua grata eximius: qui inter alia Venerem inter Gratias & Cupidinem pinxit: & Herculem tristem infans & poenteatia, Plin. lib. 35. cap. 11.

Nicander, *νικανδρός*, vel Nicandrus, Colophonius Grammaticus, & Poëta & Medicus tempore Attali illius, qui Gallo-græcos vicit. Scriptor de Theriacis, alexipharmacis, & de agricultura. Præterea Curationum collationes, & Prognostica Hippocratis veribus edidit, aliaque complura. Autor Suidas. Cicero de Orat. Nicandrus homo ab agro remotissimus, de agricultura tamen diligentissime scriptor, tanta vis est eloquentia.

Nicanor, *νικανδρός*, pen. prod. *νικανδρίνη*, Alexandrinus Grammaticus, sub Adriano principe, æqualis Hermippo Berytio: cuius scripta caumerantur à Suida.

Nicarchus, *νικαρχός*, Philosopher fuit Corinthius, sub Pe riandro, cuius meminuit Plutarch. in Symposio septem Sapientum.

Nicasia, *νικασία*, Insula est exigua circa Naxum: à qua insuland Nicasii, *νικασῖοι*, appellantur. Stephanus.

Nicator, *νικατός*, Cognomen fuit Seleuci potentissimi regis, (ut Appianus autor est in Syriacis) bello semper invicti.

Nicatoris, *νικατορίς*, Syriæ oppidum, à Seleuco Nicatore conditore ita appellatum: cuius incolæ dicuntur Nitatoriz, Stephanus.

Nicæa, Sive potius Nicæa per diphthongon, *νικαιά* Stephano, & Suidæ multarum urbium non en est, quarum una est Gallia, non procul à Varo fluvio, à Massiliensibus condita. [vulg. Nissa.] qd Altera Asia Bithynia metropolis, quam prius Antigonus Philippi filius condidit, & Antigonam nominavit. Postea Lysimachus à nomine uxoris, Antipati filie, Nicæa appellavit. Urbis ambitus stadiorum sexaginta fuit, in figura quadrata in campo sita. Habuit quatuor portas ad rectos angulos: quæ ex uno lapide, qui ad medium gymnasium positus erat, omnes cernebantur. Hic jubente Constantino clarissima illa synodus celebrata est, trecentorum decem & octo episcoporum, in qua perfidum Arii dogma convulsum, sublatumq; est. qd Tertiam hujus nominis urbem Stephanus apud Locros Epicnemidios constituit: quartam in Illyride: quintam in India: sextam in Corsica insula: septimam in Leuctris Bœotia: & octavam in Thracia.

Nicephorium, *νικηφόριον*, Oppidum est Mesopotamia, non procul ab Euphrate fluvio, ab Alexandro magno conditum. Autor Plin. lib. 6. cap. 26.

Nicetes, *νικητής*, Smyrnæus sophista, Adriano principi gratissimus, ab eoq; Musco Aegyptio ascriptus. Quum causas tentaret, foro etiam apitissimus videbatur. Adeo ingenio ad utramque dicendi rationem accommodavit, ut genus judiciale sophistica quadam facultate exornaverit: Sophisticum vero & umbratile forensibus aculeis roboraverit. Genus dicendi antiquum & politū retinuit, lascivus nihilominus, & dithyrambicus visus. Ex Philostrato.

Nicias, *νικίας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei promisit Pyrrhum se veneno necatum. At ille aversatus facinus, Pyrrho rescripsit ut à Nicias sibi caveret. Curtius. qd Nicias Grammaticus Romæ, familiaris Pompejo & Ciceroni, qui ejus in epistola quadam ad Atticū meminuit: item Epistola ad Dolabellam. Tranquillus. qd Nicias item nomen viri Atheniensis nobilissimi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æquè potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & Theramenem Anonis. Thucydides his nata aliquantul major, multa cum Pericle clara pro Republica gesit. Post mortem Periclis ad Niciam primæ partes delata sunt. Missus igitur imperator unà cum Demosthene altero duce contra Syracuseos, qui Gilippum Lacedæmoniorū ducem auxilio accesserant, infeliciter pugnantes ambo à Syracuseis in bello capti sunt, in carcereq; conjecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris comparatur à Plutarcho in Parallelis: quod & divitias abundaverit, & eundem fecerit exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos invenerit. qd Nicias alias Atheniensis pictor, qui teste Plinio libro 35. capite 11, diligentissime mulieres pinxit, lumen & umbras custodivit: atq; ut eminenter è tabulis picturæ maximè curavit. Hic etiam in artem tanta contentione animi incubuisse dicitur, ue cibum sumere sapè oblitus sit, Achianus de varia historia.

Nito, *νιτός*, Fuit unus ex tredecim principibus Tarentinorum, qui con-

qui conjuraverant in Annibalem: tandemque comprehensus cum Philomeac, ad Annibalem deductus est. De quo Livius Decad. 3.

Nicocréon, ontis, οὐρανός, Cypriorum tyrānus, qui Anaxarchum philosophum malleis ferreis cædi jussit. Vide ANAXARCHVS.

Nicolāis Damascenus, Νικόλαος οὐρανός, Peripateticæ sectæ Philosophus, Herodi ludostrum Tetrarchæ, & Augusto Cæsari familiaris, qui universarum rerum historiam libris 80. complexus est. q Nicolaus alius fuit ex Myra Liciæ civitate, flagrantissimus Christianæ religionis propagator, qui sub Constantino Cæsare vixit. q Fuit itē Nicolaus quidā Sophista, ex eadem urbe ortus, Diocordius Grammatici frater, qui aetem Rhetoricam conscripsit, & Meditationes quasdam. De his omnibus vide plura apud Suidam.

Nicomachus, pen. corr. οὐρανός, Nomen patris Aristotelis philosophi. q Nicomachos quinq; tradit Suidas: primum ex Alexandria Troadis, poëtam tragicum, qui scripsit tragœdias undecim. Secundum Atheniensem, item tragicum qui vicit Euripidem & Theognim. Nicomachum item Medicum, Machaonis filium, Aesculapii nepotem, qui scripsit de medicinalibus sex, & de Philosophia unum. Reliquos duos, patrem & filium Aristotelis recenset ambos medicos: quorum filius scripsit commentarios in Physica patris. Sextum Nicomachum addit Plinius pictorem, Aristodemum filium & discipulum, qui pinxit raptum Proserpinæ (quæ tabula fuit Romæ in delubro Minervæ in Capitolio, supra ædiculam Iumentatis) Scyllamq; quæ erat in templo Pacis. Autor Plin. libro 35. cap. 2.

Nicomede, pen. prod. οὐρανός, Nomen regis Bithyniæ, Romanorum maximè studiosi, qui olim raso capite sumpsit pileum, & se Romanorum libertum vocavit. Hic in adolescentiâ eo nomine male audire, quod turpi obsequio sibi Cæsarem crederetur conciliasse.

Nicomediæ, [οὐρανὸν]. Ger. Ein Stadt in Bithynia: vulgo Nicomedes. Civitas Bithyniæ à Nicomedæ rege, qui eam condidit, appellata. In hujus urbis villa Magnus Constantinus obiit: qui quum vellet in lordanæ fluvio baptizari, atq; idcirco Hierosolymam petret, motte preventus ab Eusebio Nicomedensi episcopo, Arriane perfidie sectatore, baptizatus est. Quæ res Christiani principis fidem apud plerosq; in dubium vertit. Sed non est verisimile cum principi qui per omnia vitam Ariani dogmatis hostis fuerat, in extremo spiritu ei dementiæ consenseret, quam summo studio de suo Imperio prius eliminaverat.

Niconiæ, οὐρανός, Oppidum est Ponti, ad Istri fluminis ostia: cuius incolæ dicuntur Niconiatae. Autor Stephanus, & Strabo lib. 7.

Nicophanes, pen. corr. οὐρανός, Nomen pictoris insignis, cuius meminit Plin. lib. 35. cap. 10. Annumeratur (inquit) his & Nicophanes, elegans & cōcianus, ita ut vetusta opera pingere propter æternitatem rerum, impetuosi animi, & cui pauci comparentur. Cothurnus ei & gravitas artis.

Nicopolis, [οὐρανός]. Ger. Ein Stadt in Epire/het sich Presefa. Vulgo Presefa. Civitas Epiri, à victoria Augusti sic appellata, qui quum Cleopatram, & M. Antonium apud Actium prælio superasset, in proximo littore urbem condidit, & à victoria sua Nicopolis alia in Bithynia: item tertii in minori Armenia: & quarta inter Ciliciæ & Syriam, ab Alexandri victoria ita appellata, qui ibi Darium superavit, quum antea Iissus diceretur.

Nicostratæ, οὐρανός, Evandri mater, quæ quod fatidica esset, à carminibus Latinæ Carmenta est appellata.

Nicostratus, οὐρανός, Macedo, orator intet decem secundus, tempore M. Antonii, & Dionis Chrysostomi, & Aristidis Oratoris æqualis scripsit nōnulla, ut autor est Suidas. q Fuit item alter Nicostratus poëta comicus, cuius meminit Athenaeus in Diplosoph. q Nicostratus cithareodus, & Laodocus, quum inter se certaret, dixit Nicostratus Laodocum esse in magna arte parvum, se autem in parva magnum: satiusq; esse non domū divitiæ, sed artem studio & diligentia augere. Aelianus de varia historia.

Nigidius Figulus, Philosophus Pythagoricus, Romæ floruit Cæsaris, Ciceronis & Varr. tempore. Hic, teste Gellio, multa Ædere Grammatica edidit volumina, quæ ad nostra secula non pervenerunt.

Nigritis, οὐρανός, Fluvius est interioris Aethiopiarum, ejusdem cum Nilo naturæ. Nam & calidum gignit, teste Plin. lib. 5. cap. 8, & papyrū, ejusdemq; generis animalibus, quæ in Nilo gignuntur, iisdemq; etiam temporibus augeantur. Dicitus Nigritis propter solitudines nigri pulvritis, eminētibus interdū velut exustis cautibus. q Stephanus Nigretē οὐρανός, appellat, accusasq; ipsos Nigretas: quorum meminit & Strabo lib. ult. Plin. lib. 5. cap. 8. Nigritas nominat. q Item Nigritis fons est in Aethiopia,

quem nonnulli caput Nili esse crediderunt. Plin. lib. 5. cap. 9. Nili, οὐρανός, Lacus est inferioris Mauritaniae, non procul ab Oceano, quem Nili aquæ stagnantes efficere creduntur. Vide Plin. lib. 5. cap. 9.

Nilus. [Νείλος/nilew/ chichór. οὐρανός. Ger. Ein grosser nämhaftiger fluss in Egypten.] Aegyptiæ fluvius à Nilo rege sic dictus, vel à novo inferendo luto, quod in inundatione totam feracem reddit Aegyptum. Servius Nilum dici existimat, quasi οὐρανός: hoc est, novum trahentem limum, quo obliterat Aegyptum, & oppleat. Vnus est ex majoribus totius orbis fluvius, à quibusdā Geon dictus, quasi terra, ante Mele vocabatur. Habet septem ostia. Virgil. 6. Aeneid. Et septem gemini turbant trepidâ ostia Nili. Nomina ostiorum hæc sunt, Canopicum, Bolbiticum, Sebenniticum, Pharniticum, Mendesicum, Taniticum, & Pelusiacum. Nascitur in monte inferioris Mauritaniae, non longe ab Oceano, stagnante ibi lacu, quem vocant Nilidem: deinde condit se itinere aliquot dierum, rursusq; erumpit alio lacu majore in Mauritania Cæsariensi, iterumq; arenis receputus: per deserta viginti dierum spatio fertur ad proximos Aethiopias, & denuò profilit foante, qui Nigris dicitur. Inde Africam ab Aethiopia disternans, moxq; Aethiopas medios secans, plerasq; insulas facit, quarum clarissima est Meroë, cuius Metropolis etiā Meroë vocatur, Aethiopes Aṣṣapum vocant, quod illarum gentium lingua significat, aquam è tenebris profluentem. Circa Meroë in duo dispergitur brachia, Astabores lato alveo dicitur, dextro Astabapes: nec antè quām se cōcordibus aquis juixerit, Nilus appellatur. Postrem septem (ut dictu est) ostiis exonerat se in mare Aegyptiū, Aegyptiæ, inferiorē partem, dextra, lœvamq; divisus, amplexu suo determinat, Canopico ostio ab Africa, ab Asia Pelusiaco: propter quod aliqui Aegyptiū inter insulas posuere, ita se dividente Nilo, ut triquetra terræ figuram faciat. Idcirco multi à Δ Græcæ literæ similitudine Delta vocaverunt. Augetur Nilus circa æstivum solstitium mirum in modum, & per totam spatium Aegyptiū terræ pluviis omniibus destitutam aquis suis irrigat, secundissimod; limo obducit. Causas incremēti Nili vide apud Lucanum, lib. 10. q' A' Nilus fiunt adjectiva, Niloticus, a, um, οὐρανός: ut, Nilotici pisces: & Nilacus, a, um, οὐρανός, pen. corr. Martialis: Nilacis primū puer hic sit natus in oris. q' Nili quodq; apud veteres capiūtur pro fossis seu canaliculis, quæ spectaculis circundari solent, aut quibus aqua ad privata ædificia duci cōsuevit: qualibus etiam hodie videamus magnatum insulas esse cinctas. Cic. 1. de Legib. Ductus verò aquarum, quos isti Eupipos, & Nilos vocant. Vide latius in dictione EVRIPVS.

Nimbūs, Insula nō longe à Gyaro, quam Callimachus Agathus vocat.

Ninea, οὐρανός, Vrbs in Oenottorum mediterraneo. Gentile Niheus vel Nihæsus, Steph.

Ninive, es, pen. corr. [Νινεύη ninewē. οὐρανός Suidæ. Ger. Die Hauptstadt in Assyria gelegen am fluss Tigris.] Vrbs Assyriorum ad Tigrim fluvium sita: ita appellata à Nino conditore Beli filio. August. lib. 1. de Civit. Ninives civitatis magnæ Ninus Beli filius conditor: unde nomē ex illius nomine derivatum est, ut à Nino Ninive vocaretur. Populi in ea habitantes, Ninivitæ, pen. prod. οὐρανός, dicuntur. Ptolemæus in descriptione Asyriæ urbem hanc Ninum, οὐρανός, appellat: quo nomine ferè ab omnibus rei geographicæ scriptoribus censetur. Vide Plin. lib. 6. cap. 26, & Strabonem in principio lib. 16.

Ninoë, es, οὐρανός, Cariæ oppidum est: aliás Aphrodystias appellatum, Lelegum, Pelasgorum colonia, si Stephano creditus. Nintūs, οὐρανός. Ger. Der esī Assyrish König so die Stau Ninive erbauwen hat. Beli filius, & Semiramis vir, primus Assyriorum rex. Nam Belus solam habuit Babylonem: Ninus verò totam Assyriam partam armis obtinuit.

Niobe, οὐρανός, Nomen filiæ Tantali, sotoris Pelopis, uxorisq; Amphionis, quæ in saxu versa est ex dolore, ut Poëtae fingunt, quum ex fœtū diuidimæma matre ad orbitatem redacta, extinctos vidisset filios, filiasq; omnes, quos Apollo & Diana sagitus confixant. Quæ in saxum versa dicitur: quoniam ex nimio dolore artonita obmutuit, ac veluti lapidesq; malis dirigit. A' Statio in sylvis Sipyleiæ mater dicta Niobe: quoniam facta saxeæ turbine venti in Sipylum patriam rapta est: ubi fixa cumine montis liquitur, & lacrymis etiā nunc marmora manant. q' Fuit & altera Niobe Phoronei filia, ex qua Iupiter Osirium suscepit, qui & Serapis dictus est.

Niphates, pen. prod. οὐρανός. Ger. Ein Berg am grössten Armen, an welchem der fluss Tigris entspringt. Mons supra Assyriam, ad finē majoris Armeniæ, Tauri pars, ex quo Tigris nascitur, ut refert Strab. lib. 11. Virg. 3 Georg. Addam urbes Asyriæ dominas, pulsumq; Niphaten. Dicitus Niphates à niyibus, οὐρανός, οὐρανός, οὐρανός.

Niphates, οὐρανός, Nomen viri proprium, ab equis interfecti apud Virg. 10. Acadid.

Niphe, *es, ipse*, Vna ex comitibus Dianæ, à niveo candore appellata. Ovid. 5. Metamorph. Excipiunt latice Nipheq; Hypanisq; Rhaniq;

Nipsa, *ψη*, Thracie oppidum: cuius incolæ dicuntur Nipsæ, *νηπαι*, Stephanus.

Nircus, *ηρκος*, Charopi & Aglaia filius, Græcorum omnium formosissimus, quemadmodum Thersites omnium maximè deformis. Ovidius libro 4. de Ponto: Tam mala Thersites prohibebat forma latere, Quam pulchra Nircus conspiciebat erat.

Nisæ, *νησαι*, Oppidum Siciliæ, cuius meminit Thucydid. libro 3. q Est & nomen pueræ rusticæ apud Virgil. in Pharsalia.

Nisæ, *νησαι*, Oppidum in sinu Megarico, ubi Megarenium erant navalia, teste Thucyd. lib. 2. q Est item Nisæa, Parthenes regio, cuius caput fuit Alexandropolis ab Alexandre conditora ita appellata. Vide Plin. lib. 6. cap. 26. Hæc regio præstantissimos albat equos, qui ab ea Nisæi appellabantur, teste Strab. lib. 11.

Nisæa, (quod hic pro Nymphæ nomine corruptè legebatur.) Vide N E S A E A.

Nisibis, *νησιβης*, Oppidum est Arbelitidis, quæ est regio Syriæ propinqua, in qua Alexander Darium superavit, alio nomine Mygdonia appellata. Nisibim autem Antiochus fertur condidisse, & à nomine suo Antiochiam appellasse. Vide Plin. lib. 6. capite 13.

Nisæ, *νησαι*, Boeotia oppidum est, apud Hom. in Catalogo navium.

Nisyrus, *νησυρος*, Nomen regis Megarenium, qui (ut in fabulis fertur) à Scylla filia sua fatali rapido spoliatus, in avem sui nominis conversus fuit. Virg. 1. Georg. Apparet liquido sublimis in ære Nisus. q Fuit & alius hoc nomine, Hyrtaci filius, indissolubili amicitia vinculo Euryale conjunctus, ut satis copiosè describit Virg. lib. 9. Aen.

Nisyros, penultima producta, *νησε* Homero, Insula est in mari Carpathio, una Sporadæ: quam Poëta fabulantur olim Coo adhæsisse, Neptuniq; sceptro inde fuisse avulsam. Vide Strab. lib. 10.

Nitrates Nomos, *νητρατος νημα*. Straboni, præfectura est in ea parte Aegypti, quæ est supra Memphim, nomen habens à duabus nitriis, quæ plurimum ferunt nitri. Vide Plin. lib. 4. cap. 9. & Strab. lib. 16.

Noa, Sénitarum oppidum est ad Nilum fluvium, teste Plin. lib. 6. cap. 29.

Noæ, *νηε*, Urbs Siciliæ. Gentile Noæus, Steph.

Noás, *νηας*, Thracie fluvius est, ex Hæmo monte nascens, & in Istrum influens. Autor. Herod. lib. 2.

Nödinius. pen. prod. Deus quem divus August. in lib. de Civ. Dei, ex Varrone scribit cultu fuisse à veteribus Romanis, putantibus Proserpinam frumentis præpositam germinantibus & proserpentibus: geniculis vero, non disq; culorum, deum Nodinum: involucris autem illis folliculorum, deam Voluntatem: quem folliculi patefecerunt, quæ exeat spica, deam Patefam: quem segetes novis arisq; exæquuntur, Hostilinæ deam: quia hostiæ ac hostimentum veteribus exæquationem significabat. Floram quoque adjicit, & Lactucinam, & Macturam, quæ florentibus, lactescensibusq; ac maturescensibus præsentibus frumentis.

Noega, Oppidum est Hispaniæ Tarracensis, in tractu Asturum in peninsula Pesci, Autor. Plin. lib. 2. cap. 20.

Noemagus, Vide N E O M A G V S.

Nola, *νηλα* Ptolemæo, Campaniæ urbs mediterranea, quam Virgil. ob aquam sibi denegaram è carmine suo erasisse dicitur. Hanc prius Sidicinum fuisse dictam scribit Plin. libro 3. capite 5.

Nomadæ, dum, *νημαδης*, Africæ populi inter Zeugitanam regionem, & Mauritaniam siti, qui postea literis aliquot mutatis Numidæ appellati sunt. Hos scribit Salustius ex Persis ortum traxisse, qui Herculem in Hispaniam sunt comitati: eoq; mortuo, in Africam trajecisse, locaq; occupasse Oceanum proxima, alveosq; narium inversos pro tuguriis habuisse: deinde paulatim per connubia sibi Getulos miscuisse: posteaq; Numidæ nomen propter multitudinem à parentibus digressos, possedisse ea loca, quæ proximè Carthaginem Numidia appellatur. Hæc ille. Dicti autem sunt Nomades *νημαδης*: hoc est, à pascendo, quæd pastoriibus præcipue vacaret, herbisq; uno in loco depalatis, papilliones suos curribus aliò transvehent. q Sunt & alii Nomades in Scythia supra Maeotim, Agathysis & Basilidis finitimæ, quorum meminit Plinius lib. 4. cap. 12.

Nomæci, *νημακαι*, Populi qui postea Scythæ dicti sunt, Stephanus.

Nomba, *νημβη*, Urbs Iudeæ. Gentile, Nombæus, Stephan. ex Iosepho.

Nomentum, *νημεντον*, Stephano: Vulgo Lamentana. Ger. *Stadt im Namental*] Oppidum in Latio, non procul ab Roma Mart. lib. 13: Si vicina tibi Nomento rura colantur, q Ninc Nomentana via Romæ, qua itur Nomentum: & Nomentanæ, *νημεντε*, qui Nomentum habitant. Dicunt Nomentum à Nomento conditore.

Nomius, *νημιο*, Dictus est Apollo, quasi pastor, sive quod cælo exulans (ut fabulantur poëti) Admeti regis pecus parvit: sive (ut se habet res) quod Solis calore omnia hæc inferiora pascantur & vegetentur.

Nona, *νηνα*, Vna ex Parsis. Latini Nonam, Decimam, & Mortam, Partas dixerat: quod tempestivū tempus partus, sit & nono & decimo mense: qui verò ante hoc tempus in lucero prodeunt, aut mortui nascantur, aut paulò post moriantur. Vide ea que annotavimus in dictione Morta: & quæ ea de re scripta sunt apud Gell. lib. 3. cap. 16.

Nonacris, *νηνακρη*, pen. corr. *νηνακρης*, Plin. lib. 4. cap. 6. Mons est Arcadiæ: aut (ut alii malunt) regicula montosa, cum oppido ejusdem nominis. Vitruv. lib. 8. cap. 3: Est in Arcadia Nonacris nominata, quæ habet in montibus stillantes ex safo frigidissimos humores. Hæc autem aqua, *νηνακρη* appellatur, quam neq; argenteum, neq; æneum, neq; ferreum vas potest sustinere, sed diffilit ac dissipatur: conservare autem eam & continere, nisi ungula mulina nil potest.

Nonacris, *νηνακρη*, crista, crium, *νηνακρης*, *νηνακρητης*. Ovidius in Fast. Et matr., & vati parat Nonacris heros. q Item Nonacritus, crista, num. Idem: Quid fuit asperius Nonacris *Atalanta*?

Nonymna, *νηνυμνη*, Urbs Siciliæ, civis Nonymnæs, Stephanus.

Norbæ, Cæsarea, Lusitanæ urbs, Ptolemæo, lib. 2. cap. 5. Vulgo Alcantara.

Norscum, pen. corr. *νηρκυλα*. Ger. Das Beyerland mit sempelte Stat. Pol. Bauwarks *καμια*. Vng. *Bauaria*.] Regio est Germania habens ab Occasu Aenum fluvium, qui medius est nec Vindelicos & Noricos: à Septentrione Danubium: ab Ortu Solis montem Cecium, qui Pannoniæ superiorum disternat à Norico: à Meridie mōtem Curvancam, qui est super Istriam. Eam nunc regionem bona ex parte *Bauaria* appellant. Sunt qui vulgo *Stria* & *Carinthia* vocant.

Norskus, a, urn, *νηνε*. Horat. lib. 1. Carm. - quas neq; Noricus Deterret ensis. Virg. 3. Georg. Tum sciataæris Alpes & Noncasique Castella in tumulis, &c.

Nortmanniæ, Regio Galliæ ultra Sequanam flumen, qæ à Carolo Magno devicta, fidem Christianam suscepit: ita dicta à Nortmannis Cimbriæ Cheronenses populis, qui eam regiæ occuparunt. Nortmanniæ autem nomen, Germaniæ præculdubio, vocabulum est, qui Mart. Septentrionem appellant, & Man. virum. A' Cesare totus ille tractus inter Armoricas ciuitates numeratur.

Norvegia, Regio in Europa, Septentrionalis, versus Oceum Germanicum sita, sub imperio regis Danorum. Vulgo Norway.

Noscopion, *νηνοσκο*, Lyciæ urbs est, apud Plin. lib. 5. cap. 27. Nofræ, *νηνε*, Insula est maris rubri, teste Stephano: cuius incolæ dicuntur Nosoren.

Notsum, *νηνο*, Oppidum est Ionie nō procul à Colophone: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 29. q Est item Notium Calydnes insulæ oppidum: Idem lib. 5. cap. 31: Calydne insula cum tribus oppidis, Notio, Nisyro, Mendetero. Vulgo Cabo de Mar. Notium mare, *νηνο ηλαιο*. A' Græcis dicitur ea maris Mediterranei pars, quæ est inter Ligusticu & Siculum: alio nomine à Tuscia, quam alluit, Tuscum appellatum. Plin. lib. 3. cap. 5: A' Ligustico usq; ad Siciliam insulam, Tuscum: quod ex Græcis alii Notium, alii Tyrrhenum, è nostris plurimi Insulum vocant.

Nötius, *νηντ*. Gall. Le vent de Midi. Ital. *Astro*. Ger. Das Sudwind/ Wind von Mitag. Fland. *Zuyden*. Hisp. *Vento demedio dia*. Pol. *Wiatr polydniewi*. Vng. *Deli gel*. Ang. *The southwest wind*.] Ventus Meridionalis, quem nos Australis appellantur: ita dictus *νηντ*, *νηντ*: hoc est, ab humiditate.

Nötius, a, um, *νηντ*: Idem quod Australis, & humides. Nam Græci *νηντ* vocant, quem nos Australis.

Nova Mœniæ, *νηνα μαι*, Sarmatæ urbs in Europa, Ptolemæo lib. 3. cap. 5. Hodiæ *Album castrum* appellant. Stephanus quoq; ejusdem nominis urbē in Acolide constituit, cuius cives Nectichitas ait appellari. Vulgo Welfsenburg.

Növanus, *νηνα*, Fluvius est in agro Pitinæ trans Apenninum, qui æstivis solstitiis supra modum augetur, & circæbrum siccatur. Vide Plin. lib. 2. cap. 103.

Növaria, Oppidum est Italiz in tractu trispadano: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 17. Vulgo Novara.

Növellus Torquatus, Mediolanensis quidam fuit temporibus Tiberii Cæfaris, qui gestis honoribus è Praetura ad Proconsulatum

NOV NVB NVC NVM

consulatum usq; pervenit. Hic Tricongius cognominatus est, quod tres congiis vini uno impetu erupavent, adeo q; siccaverit, ut nihil profrus reliquerit quod ad pavimentum posset elidi. Autor Plin. lib. 14. cap. 22.

Nōvēm Vīæ, *ovia* oddi Stephano, Civitas Thraciæ, quæ & Amphilipolis, *amphipolis* dicitur.

Novium, *vitis*, Tarragonensis Hispaniæ urbs, in tractu Artabrorum non procul à Nerie promontorio.

Novius, Fluvius Britannia. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Novum Comum, *xom*, Galliæ Cisalpinæ oppidum est ad Latinum lacum situm: antea Comum appellatū, donec deditis cō à Divo Iulio quinque colonorum millibus auctius factum, Novum comum appellatum est, & oppidani Novocomenses. Vide Strab. lib. 5.

N ante V.

Nubæ, *nubia* Stephano, Populi sunt Libyæ, ad sinistrum Nil flexum habitantes, in multa divisi regna, teste Strabone libro 17.

Nuceria, *nuceria*. Vulgo Nocera, Civitas Campaniæ, cujus populi dicti sunt Nucerini, & ager ipse Nucerinus. Plin. lib. 3. cap. 5: Haud procul à mōte Vesuvio ager Nucerinus est: & novem M. passuum à mari ipsa Nuceria.

Nuditanum, Hispaniæ Baeticæ oppidum est, apud Plin. lib. 3. capite 1.

Nūmā Pompilius, *nmpilis*, Ex Curibus Sabinorum urbe ortus, secundus à Romulo Romanorum rex, justitia & pietate insignis, qui pacatis finitimorū odiis, quod truces, effratosq; longa militia animos ad pacis artes traduceret, ad deorum cultum animum adjectit: primumq; ad infimū Argiletum Iani templum cōdedit, quod apterum, bellum: clausum, pacem indicaret. Deinde Dialem, Martialem, & Quirinalem Flamines creavit, Salios item duodecim Marti assignavit: virgines Vestales sacravit. Pontificem maximū primus declaravit, dies fastos, nefastosq; condidit: annum in duodecim menses divisit. Quæ omnia quod majore apud imperitam plebem in veneratione essent, simulavit sibi cum Aegeria Nympha nocturnos congressus esse, ejusq; se monitu, quæ acceptissima diis essent, sacra instituere. Postremò ubi maxima cum reverentia & suorum, & finitimorum crevisset, quadragintaq; annis regnasset, diem suum obiit. Vide Liv. lib. 1. ab Urbe condita.

Numana, Oppidum est Piceni, & Siculis conditum, teste Plin. lib. 3. cap. 13..

Numantia, *nmpantia*, *nmpantia* Stephano: quibusdam Cesar Aegaei alii verò Soria, Celtiberorum insignis fuit urbs: quæ quā à Romanis frustrā obfessa fuisse per annos quatuordecim, tandem ab Africano cuius Paulus pater Perseus vicit, fame potius, quam viribus est delecta. Quum enim fame laboraret, nec eis daretur justi certaminis copia, omnia sua, & scipios igni concremarunt. Florus lib. 2.

Numantinus, *nmpantinus*, *nmpantinus* Stephano, Numantia incola. Quod etiam cognomen Scipionis Aemiliani fuit, qui Numantium expugnavit.

Numatius Plancus, Nobilis fuit Romanus, Iulii Cæsaris temporibus, qui primus Lugdunum Coloniam deduxit. Ad hunc extant Ciceronius aliquot epistolæ, & Horatii carmen. Sunt qui scribant Munatius.

Numenius, *nmpnus*, Misericordia regionis (quæ mari rubro proxima est) sub Antiocho prefectus, qui Persas eodem die nivali, & equestri certamine vicit: geminaq; eodem in loco lovi & Neptuni trophyæ erexit. q; Fuit & Numenius Platonice se & philosophus, quem Origenes non dubitat certis omnibus philosophis anteponere. Huc ferunt, quum Platonis dogmata cū Mosis mysteriis conferret, illud identidem afferuisse Platonem sibi profrus videri Mosen alterum, Attica eloquentia divinitatis arcana rimantem.

Numerius, *nmprius*, A' numero prænomen deductum est.

Numestrani, Populi Italæ, in tractu Lucanorum, Ursentinis, & Volventanis proximi: quorum meminit Plinius libro 3, capite 11.

Numiscius, Fluvius in Latio, in quo reportū cadaver Aeneas, & Anna soror Didū sese submersisse fertur. Hic postea decrevit, & in fontem redactus, qui & ipse postea exiccatus est, sarcis Vestæ (cum hæc fluvio modò libari fas erat) junâ intercepit. Ovid. 3. Fastor. Corniger hæc tumidis rapuisse Numicius nondi Creditur. Virg. 7. Aen. - hæc fontis stagna Numici. Vbi Numici per apocopen-dixit pro Numicis.

Nūmidia, *nmpidix*. Vulgo il regno d' Tunis. Ger. Das Königreich in Afrika] Pars Africæ, inter Cæsariensem Mauritaniam, & Carthaginemensem regiones, cujus populi à Latinis Numidae, à Græcis Nomades, *nmpides*, dicuntur, quasi in pascuis inter armenta degentes: dñs *nmpidix*, quod est pascere. Erat enim ea gens rei pecuariae in primis studiosa, & ob id ad latiora pabula cum usus requirebat, magalia sua transferebat: quemadmodum & Hamaxobites, qui plaustris domos suas erūscere-

NVM NVN NVR NYC 215

bant. Plin. lib. 5. cap. 3: Numidae verò Nomades, à permittadis pabulis, mapalia sua: hoc est, domos plaustris circumferentes. Hæc Virg. lib. 4. Aen. Infræni Numidae appellatur, quod equos non strigo, quemadmodum nos coasnevimus, sed virgula dantaxat regerent.

Nūmfdi cūs, *a, um, nmpidix*: ut Lapis Numidicus, qui inter generosa marmora annumeratur. A' Papinio Libycus silex appellatur. Et pavimenta Punica à veteribus dicebantur, quæ ex marmore Numidico strata erant. Vide supra NOMADES. Nūmfdi ānā pyra, A' patria nomen sortita: quorū meminit Plin. lib. 11. cap. 15.

Nūmfdi, pen. corr. Filius Procæ Albanorunt regis, & Amulii frater, Romuli & Remi avus maternus. Hic Rheam Syviā filiam habuit, quam Amulius pulso Numidore fratré Vestalem virginem fecit, ne quando sobolem haberet, quæ patrum ulcisceretur. Postea verò fénex à Romulo & Remo nepotibus, occiso Amulio, in regnum restitutus est. Virg. li. 6. Aen. Et Capys & Nūmfdi, & quæ nomine reddit Sylvius Aeneas, &c. Vide Livium, lib. 1. ab Urbe.

Nuncoreus, Sesostridis filius, qui obeliscum illum, qui nunc visitur Romæ in Vaticano, curavit excidendum. Autor Plin. lib. 36. cap. 11.

Nūndrīnā, *nndrinia*, Romanorum dea, à nono die nascentium dicta, qui & Lustricus dicitur. Erat autem Lustricus dies, quo infantes lustrabantur. Is autem erat in masculis nonus, in pueris vero octavus. Vide Macrob. lib. 1. Satura. cap. 16.

Nūpsīā, *npsiā*. Oppidū est ad Nilum fluvium, in tractu Syenitum: cujus meminit Plin. lib. 6. cap. 29.

Nūpsīs, Oppidum est Arabiæ, Nomadibus proximū: de quo Plin. lib. 6. cap. 100.

Nūrsīā, Vrbs antiqua Sabinorum, ex qua Q. Sertorius, vir rei militis scientissimus ortus est. Virg. 7. Aeneid. - quos frigida misit Nursia, & Hortinæ classes, populiq; Latini Vbi Servius: Frigida Nursia, vel quia re vera talis est: vel frigidā dixit: quasi venenosam, & nocentem. Gracchi nanq; ubiq; in concionibus suis Nursinos scleratos appellavere. Scimus autem Virgilium amare historiarum rem per transitum tangere. Hæc ille. q; Huic oppidi incolæ dicti sunt Nursini: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 12.

Nūrsīnūs, *nrsins*, *a, um, adjetivum*. Mart. lib. 13: Nursinas poteris parcius esse pilas.

N ante Y.

Nyctēliūs, *nctlius*, Vuon est ex Bacchi cognominibus, trāclum ab eo quod nocturno tempore ejus sacra celebrabantur, quæ Nyctēlia, *nctlia*, dicta sunt.

Nyctēus, per duas syllabas, *nctus*. Neptuni fuit filius ex Cælæne Atlantis filia, quem ex Amalthea Cretensi nympha Antropum & Nyctimenem suscepisse ferunt, ipsumq; ab hac posteriore turpi amore adamatum cum eadem nutricis opera ignarum concubuisse: sed scelerate cognito Nyctimenem occidere voluit: illa. verò fugiens, miseratione Minervæ in avena sui nominis versa est, & in ipsius tutelam suscepta est: *nctlius* enim Gracis noctuum sonat. Vide Ovid. lib. 2. Metam.

Nyctileia, *nctlia*. Ger. Opfer so zu thien Bacchi nahts gehattet worden. I sacrificia quæ Bacchο siebant, à nocturno tempore dicta. Vnde & Bacchus Nyctileus, *nctlius*, vel Nyctilius dictus, quod ejus sacra noctu celebrentur.

Nyctimēnē, *nctliam*, Filia Nyctei, ex Amalthea Cretensi Nympha, quæ nefando patris sui amore capta, opera nutricis cum illo concubuit: tandemq; agnita, quum pater eam vellet occidere, fuga se subduxit: imploratoq; Minervæ auxilio, transformata est in avem sui nominis, quæ à Latinis Noctua dicitur. Græci etiam *ylax* appellant: quæ etiā nunc sceleris sui conscientia, lucem fugit, nec nisi noctu volat. Ovid. 2. Metam. An que per totam res est notissima Lesbon, Non audira tibi est, patrum temerasse cubile Nyctimenen? avis illa quidem, sed conscientia culpa Conspectum, lucemq; fugit, tenebrisq; pudorem Cælat, & a cunctis expellitur æthere toto.

Nyctorix, Babyloniorum regia, maximæ animi mulier, & quæ ipsam Semiramidem solertia longè superavit. Vide Herodot. libro 1, ubi tamen hæc non Nyctorix, sed Nitox apellatur.

Nymphæ, *nmpfiæ*, Insula est juxta mare Adriaticum, in qua Calypso dicitur habitatse. Gétile est Nymphagus, *nmpfiæ*, Stephan.

Nymphæum, *nmpfiæ*, Stephano, Oppidum est in Taurica regione, non procul à Bosphoro Cimmerio, juxta Paanticæum, & Theodosiæ portum habens utilissimum, teste Strabo lib. 7 & Plin. lib. 4. cap. 12. q; Est item Nymphæum, locus quidam in ea Macedoniæ parte quæ mare Adriaticum spectat, non procul ab Apollonia tam finibus, perram habens igne yomentem, cui subsum fontes, qui aqua tepida, bitumineq; scarent. Autor Strabo lib. 7.

Nymphæus, *nmpfiæ*, Italiæ fluvius est juxta Velitras, non procul

procul à Circis in mare influens. Autor Plin. lib. 3. cap. 8.
Nymphās, adis, νυμφαί, Locus est Arcadiæ, cuius incolæ vocantur Nymphas. Steph. ex Pausania.

Nymphodorus, νυμφιδόρος, Medici insignis nomen, cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 10.

Nýfā, νύφη, Vrbs est in ea parte Arabiæ, quæ Aegypto contermina est, apud quā (ut Diodot. ait,) Bacchus educatus à Nympha fertur. Vnde & Nyseus, νύσεος, νύσης dictus est ac Dionysius, à Iove scilicet & Nysa nomine accepto. q Nysa etiam civitas in India est, à Libero patre (ut refert Strabo lib. 15.) condita, carminibus poëtarum celebratissima: sita sub radicibus montis, quæ Meron incola appellavit. q Alia est Nysa in Boeotia, apud Homer. in Catal. navium, quam tamen in castigatis exemplaribus Nissam videmus appellari. Alia in Caria apud Plin. lib. 5. cap. 29. q Est item vicus in Helicone, apud Stephan. Baccho sacer. q Item oppidum Eubœæ, apud cundem, in cuius agro fabula sunt eodem die & vites florere, & uvas maturescere, Ptolem. præter has duas alias ejusdem nominis urbes commemorat, quarum alteram in Lycia, alteram in Ionia collat. Plin. lib. 8. cap. 39: Nysam India montem esse tradit, juxta quem lacertæ ad 24. pedum longitudinem fervunt ex crescere.

Nysæa, pro Indiæ oppido lege. NYS A. Pro emporio autē sive portu Megarensum, lege NIS A&A.

Nyseus, νύσεος, Disyllaba dictio, Bacchi cognomen est: à Nysa Arabiæ oppido, ubi fertunt esse educatum. Ovidius libro 4. Metamorphos. Additur his Nyseus, inde consuebat Thyonus.

Nysirus, vide NIS Y & V S.

Anus, αἰνεῖος, Lydiæ oppidum, apud Steph. Oasis, οἴασις, Oppidum in desertis Libyæ, septem dierum itinere à Thebis distans, quod Herodotus aetate à Sauniis tenebatur, ut ipse refert libro 3.

Oaxis, οἰαξις, Fluvius Cretæ insulæ, ab Oaxi Apollinis filio sic vocatus: unde & Oaxia tellus, Creta appellatur. Virg. Aeglog. 1: Pars Scythiam, & rapidum Cretæ venientius Oaxem. At Servius putat esse fluvium Mæsopotamiæ, cretum vobentem limum: unde à poëta rapidum cretæ putat appellatum Quæ tamen interpretatio à dōctioribus omnibus merito rejicitur.

Oaxus, οἰαξος, Civitas Cretæ, ab Oaxo Minois ex Acallide filia nepote: vel à situ loci, quod crepidines Græci Axos vocent. Herodotus quoq; li. 4. Oaxum urbē Cretæ facit, in qua Etearchus pater Phronimæ matris Battæ regnavit, qui Cyrenæ Libyæ urbem ædificavit.

O ante B.

Obaren, ὄβαρεν, Armeniæ populi, nō procul à Cyro fluvio: quorum meminit Stephanus.

Obrima, μέγα, Vnus est ex tribus fluminibus Apamiam urbem in Asia celeberrimam ambientibus. Plin. lib. 5. cap. 29: Tertius conventus Apamiam vadit, antè appellatam Celænas, deinde Ciboton. Sita est in radice montis Signiæ, circunfusa Marsia, Obrima, Orga fluminibus in Mæandrum cadentibus.

Obris, ὄβρις, Fluvius est Galliæ Narbonensis, ex Gebenna monte nascens, quem Ptolemaeus Obrium, Plinius Obrim appellat. Vide Pomponium, ad finem lib. 2.

Obnula, οὖται, Oppidum ulterioris Hispaniæ, in conventu Astigitano: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

Obulco, οὖται, Oppidum mediterraneum ulterioris Hispaniæ in conventu Cordubensi; cuius meminit Plinius libro 3. capite 1.

O ante C.

Ocalea, οὐαλεά, sive Ocalee, es, pen. corr. οὐαλεά, Bœotia oppidū est, cuius meminit Homerus in Catalogo naviū: Ωὐαλεάν, μεδινατ̄. οὐαλεάν περιθέρων.

Oceanus, pen. corr. & persimplex c. [οὐαλεάς. Ger Das hoch Meir oder gross Meir.] Colli & Vestæ filius, & maritus Tethyos, quem poëta maris deum efficiunt. Virg. 4. Georg. Oceanūq; patrem terum, Nymphasq; sorores. q Oceanus item magis universum appellatur, quod universem circuit terram. q Pro eodem etiam neutro genere Oceanum dicitur, præsertim si Mare sequatur, ut Caper & Probus testantur. Irrumpit autem Oceanus in Medium terrarum, inter Africam & Hispaniam, Abylam Africæ montem ad dextram, Calpen Hispaniæ ad sinistram relinquens, qui ob altitudinem Herculis columnæ dici consueverunt, eò quod testimonio veteris laboris Herculei limes illic fuerit consecratus. Dictus est autem Oceanus, à Græca voce οὐαλεάς, quæ velocem significat, ut quidam putant. Suidas verò deducere videtur ab εἰ privativa particula, & εἰ, quod est οὐαλεάς, mutato εἰν. Et quanyis nomē sit propriū,

Oceanus, aliquando tamen non mare universum, sed partes eius significat. Quo modo mare, aliquando totum Oceanum ambicatem terras, singulas ejus partes tantum aliquando significat: nam à littoribus plerisque accipit nomen. Ad dextram siquidem, antequam terram intret, Atlanticus dicitur: ad sinistram, Gaditanus: illinc Arabicus, Persicus, Indicus. Hinc Britannicus, Germanicus, Scythicus. Postquam vero terras intravit, primò ab Iberia: hoc est, Hispania, dicitur Ibericum mare. Tum à Balearibus insulis, Balearicum: posthac Narbonensem provinciam cōtingens, Gallicum: Deinde à Liguria, Ligusticum. Mox usque in Siciliam à Tuscia, Tuscum, sive Tyrrhenum à Tyrrheis: sive etiam ad differentiam Superi maris, Inferum appellatur. Superum enim, Adriaticum vocamus, quod ad id ab Urbe venientes, Apenninum descendamus, sive quod Italianam ab ortu alluat. Inde ab Ionibus, Ionii: à Sicilia, Siculum: à Creta, Creticum: ab Afra, Agathicum: & à Pamphylia, Pamphylicum: & multa alia nomina, quæ enumerare longum esset. Poëta tamen Oceanum pro quo cuncte mari usurpant. Virgil. 2. Aeneid. Et ruit Oceanus nox. q Est & Oceanus solium vastum in balneis, & omnino lacus, alveusque major, ab amplitudine vocatus, & à lavantium quoque strepitu, & marino quasi æstu. Lampridius: Oceanus solium primus inter principes Alexander appellavit, quum Trajanus id non fecisset, sed diebus solia deputasset. Nam thermarum magnitudo Romæ quanta fuerit. Ammianus testatur libro sexto decimo, quum inquir: Lavaca in urbe in modum provinciarum extracta. q Ab Oceanus fit Oceanitis, pen. prod. tidis, οὐαλεάτης, οὐαλεάς, pro filia Oceanii. Virg. lib. 4. Georg. Oceanides ambæ.

Océum, οὐαλεάς, Hispaniæ Tarragonensis urbs, in tractu Gallorum, teste Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Ochâ, οὐαλεάς, Eubœæ insulæ oppidum est, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Ochus, οὐαλεάς, Fluvius, qui in Indiæ montibus ortus, per Barbarianorum regionem fluit. Plin. lib. 6. cap. 16.

Ocnus, οὐαλεάς, Tyberis filius fuit ex Mano muliere fatidica, Tiresiae Thebanæ filia, qui in Gallia Cisalpina urbem condidit, & à nomine matris Mantuanum appellavit. Virg. 10. Aeneid. Ille etiam parris agmen ciet Ocnus ab oris Fatidicæ Mantus, & Tuscæ filius amnis, Qui puros, matriq; dedit tibi Mantua nomen. q Est etiam Ochnus nomen cuiusdam apud inferos, multis insignium artificum picturis celebrati, quæ effinxerunt perpetuò torquentem funem, astante asella, quæ quantum ille torisset, statim præoderet. Inde ortum est proverbium: Ochnus funiculum torqueret: quod quæcum in eos omnes comportat, qui non profuturam in re aliqua operam collocant, cum in eos præcipue qui quæcum nihil neque laboris, neque industriae ad augendam rem familiarē prætermittant, nihil rama reduntur ditiones, quod domi habeant asellam: hoc est, uxorem prodigam, quæ quicquid misellus multis sudoribus corrasit, strenue profundit. Ad hanc picturam alludit Propertius lib. 4. Eleg. Dignior obliquo funem qui torqueat Ochno, Aeternumq; tuam pascat asella famem.

Ocrium, sive Orion, οὐαλεάς, Britanniæ insulæ promontorium est, apud Ptolemaeum, libro 2. capite 3. Vulgo Mons S. Michel.

Octavians, à Velitræ originem accepit, quam nonnulli Augusti gratiam per assentationem captantes, nobilitate eximia fuisse proddiderunt. Ipse autem Augustus nihil amplius quam equestri familia ortum se scribit, yetere ac locuplete, & in qua primus Senator suus pater fuerit. M. Antonius libertum ei proavum exprobaret, Rectionem è pago Thurino, & avum argentarii. Ex Tranquillo. Cic. in Epistola quadam, (si modò ejus autor est) cum nepotem argentarii, & filium adstupulatoris vocat. Vt cunque id fuerit, constat Augusti patrem honestissimum fuisse, magnaq; laude Macedoniam provinciam administrasse, ex ipsius etiam testimonio Ciceronis, quæ ad Quintum Fratrem scribēs, hortatur ut in promerendis sociis vicinum suum Octaviū imitetur. Natus est Octavius Augustus M. T. Cicerone, & C. Antonio Consulibus: cui infanti cognomē Thurino inditum est, in memoriam originis majorum. Postea C. Cæsar, & deinde Augusti cognomen affumpsit: alterum testamento majoris avunculi, akerum Munatii Planci sententia. De his vide Suetoniū in vita Octavi. q Octavius Manilius, alias fuit, cum quo Aulus Posthumius Dictator bello Tusculano dimicavit, ut scribit Cicero 2. de Naturæ deorum, & in Epistolis ad Atticum libro 9. q Alius Octavius Balbus iudex, homo & juris & officii petitissimus. Cic. 4. Verrina. q Alius Octavius Marsus sceleratus & insigis latro, de quo Cicero 11. Philip. q Qu. Octavius L. Cinna collega in Consulatu interfectus. Pædian. q Octavius Avitus, & Petilius Faustinus, fuita Virgilii adnotarunt, locaq; indicarunt unde carmina essent suscepta, ut ait Servius. Fecit & hoc idem Macrobius.

Ostaviz

Octavianus, duæ appellantur, quarum alteram theatro Marcelli propriorem Octavia soror Augusti fecit: altera theatro Pompeii proximam Cn. Octavius, Cn. filius, qui fuit ædilis curulis Pr. Con. Decemvir sacris faciendis, triumphavitque de rege Perse navalí triumpho: quam combustam reficiendā curavit Cæsar Augustus. Festus.

Octavianus, a, um, Cic. i. de Divin. Ex quo genere sep̄ ariolosum etiam & vatum furibundas prædictiones, ut Octaviano bello Cornelii Culeoli, audiendas putaverunt.

Octavianus, Augusti Cæsaris cognomē: inde tractum, quod ex Octaviorum familia in Cæsarum gentem fuerit ad optatus, quemadmodum & Africanus minor dictus est Aemyianus, quod Pauli Aemyli filius fuerit, à P. Cornelio Scipione adoptatus. Solebat enim in adoptionib. nōmē naturalis familiæ una aut altera litera extenti ad eam retinendam memoriam. Octodurum, οὐαδύρον, Vaccorum oppidum in Hispania Tarraconensi, cuius meminit Ptolemaeus lib. 2. cap. 6. Vulgo Tero. q̄ Est etiam Octodurum oppidum in Alpibus Cottii, non procul à Centronibus: cuius incola Octodurenses commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 20. Vulgo S. Mauricio.

Ocyalus, οὐαύλος, Vnus ex Phæcibus, tempore Alcinoi regis, ut ostendit Hom. lib. 8. Odys.

Ocypete, οὐαύπητη, Vna ex Harpiis: sic dicta, quod alarum velocitate polleat: & enim celer, & citus dicitur. οὐαύπητη, volo, as. Vide Cælium lib. 39. cap. 27.

Ocyrrhoe, οὐαύρροη, Nympha fuit, Chironis Centauri filia ex Chariclo Nymphâ: ita dicta à celeriter fluendo. οὐαύρροη, celer, & p̄ fluo. Poëtæ in carmine abjiciunt alterum r, quod aliter hexametrum carmen nequeat ingredi. Ovid. 2. Metam. -quam quoadam nympha Chariclo Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit Ocyroon.

O ante D.

Odeſſus, οὐαός, Vrbs est in Mœſia inferiori, inter Axiacem & Boryſthenem amnes, paululū a Ponto Euxino remota: autor Ptolemaeus tabula Europæ oſtava, & apud Melam, lib. 2.

Oditæs, οὐαίτης, Vnus ex Centauris, Ixonis ex Nube filius, à Mopso interfictus in nuptiis Pirithoi. Ovid. 12. Metam. Occubuit, frustraq; loqui tentavit Odites.

Odius, οὐαός, Halizonum dux fuit, quem Agamemnon in bello Trojano interfecit. Hom. lib. Iliad. 5.

Odrusæ, οὐαόης, Populi sunt Thracia. Plin. lib. 4. cap. 11. Horū q̄litas amplissimum fuit regnum, ab Abderis Thraciæ urbe usq; ad Pontum Euxinum, & Istrum fluvium extensum. Vide Thycidem lib. 2.

O ante E.

Oea, οἰα, Africæ civitas est, una ex tribus quæ Tripolim illâ Africanaam fecerunt. Solitus, Achæi Tripolim lingua sua signat de trium urbium numero, Oea, Taphræ, Leptis magnæ, &c.

Oeagrus, οἰαγρος, Nomen est patris Orphei. q̄ Est præterea hoc nomine Thracia quidam fluvius, à quo Hebris initium sumit, qui ob id Oeagrius cognominat. Virg. 4. Georg. Tum quoq; marmorea caput à cervice revulsum Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebris, &c.

Oeanthæ, οἰανθη, & oīanθη, Stephano, Oppidum est Locorum: apud Plin. lib. 4. cap. 3.

Oebares, οἰαβαρε, Darii stabularius, cuius industria ipse Darius Persarum regnum adeptus est. Nam quum placuissest septem Persarum Satrapis, ut postridie singulos equos certum in locum adducerent, cujusq; equus primus hinnitum edidisset, is Persarum rex declaretur: Oebares re intellecta, domini equi eodem in loco quod conventuri erant, equæ admisit. Quò quid postridie reduceretur, coitus desiderio rursus hinnitum edit. Vide Herodotum lib. 3. & Iustinum lib. 1.

Oebalæ, οἰαβαλη, Vulgo Taranto. Regio in Peloponneso, quæ & Laconia dicuntur ab Oebalo Arguli filio, qui rex Laconum fuit. Statius lib. 1. Achil. Solverat Oebalio classem de littore pastor Dardanus. Quod autē Virg. lib. 4. Geog. dixit: Nanq; sub Oebalæ memini me turribus altis, &c. idè posuit, ut ostenderet Tarentum à Laconibus suis conditum, quorum pars est Oebala.

Oebalidæ, pen. corr. οἰαβαλιδη, Dicti sunt Castor & Pollux ab Oebala Laconia regione, in qua nati feruntur. Ovid. 5. Fast. Effugere Oebalidæ cursu potuere sequentes. Helena quoque horum soror eandem ob causam Oebalis dicta est.

Oebalus, pen. corr. οἰαβαλος, Rex Laconum, Arguli filius, à quo regio Oebalia. q̄ Alius fuit Telonis Capreiarum regis, & Scberidæ nymphæ filius, qui bonam Campaniæ partem in ditio nem suam rededit. Vide Servium in Virg. 7. Aen.

Oechaliæ, οἰαχαλια, Vrbs Laconia, ab Oechaleo fluvio eam præterfluenre ita dicta, sed postea ab Hercule eversa. Vnde & ea pars Laconia, quæ ubi huic propinquæ est, Oechalia appellatur. Virg. 8. Aen. Ut bello egregias idem disjecerit urbes, Trojamq; Oechaliæm. In hac Eurytus regnavit, qui Herculi famam Iolam aare promissam negavit, quod filius eum dehor-

tatus, Herculem & uxorem & filios esse interemptum affir- maverat. Quare illum & filios interemit, atq; Oechaliam ejus urbem evertit, teste Virg. 8. Aen. Ovid. lib. 9. Metam. Victor ab Oechalia Cenæ ritè paravit Sacra Iovi. q̄ Aliae etiam fuerunt Oechaliz, ut in Thessalia, & Eubœa.

Oedipus, hujus Oedipodis, vel Oedipi. [οἰδίπους. German.

Ein Sohn Lai des Thebanischen Königs / welcher dem wunderthies Sphynx genaunt sein frag außgelebt hat, und es barnach umbbrach.] Lai, Thebanorum regis & locastæ filius fuit: quem pater quid ex Apollinis oraculo futurum intellexisset. ut à filio occideretur, pastori occidendum tradidit: qui misericordia commotus, quem invitus regiæ stirpi manus inferret, neque tamē regis imperium auderet detrectare, perforatis gladio plantis, vimineque trajecto, ex arbore suspendit, futurum putans ueita inedia moreretur. Cæterum quum Phœbas Polybii Corinthiorum regis pastor illâ iter ficeret, auditio vagitu, ed accurrens, puerum servavit, reginæque: quæ liberis carebat, magni munera loco obtulit: à qua, veluti puer cœlitus missus, filii loco est educatus, & à pedibus ex vulnere tumentibus, Oedipus est appellatus. Grandior deinde natu factus, quum forte Thebas venisset, Lajum patrem suum ignorans occidit, locastamque matrem duxit uxorem. Postea verò re cognita, tantorumque à se scelerum poenam repetens, utrumque sibi eruit oculum, Athenasque in voluntarium concessit exilium. Declinatur autem Oedipus, podis, per tertiam declinationem: vel Oedipus, Oedipi, per secundam: ut apud Plautum in Pœn. Oedipo, est conjectore opus, qui Sphinga interpres fuit. q̄ Pro eodem etiam legimus Oedipodes, & per primam declinationem. Statius lib. 1. Thebaid. Oedipodes confusa domus. q̄ Davus sum, non Oedipus, proverbio usurpatur à Davo apud Terentium in Andria, quum veller significare hominem scire rudem, ad intelligenda obscuriora enigmata minime parem esse. Tractum est proverbium à callido, acutoq; Oedipi ingenio, quod dissoluto Sphingis enigmata in vulgi cœssit proverbium.

Oedipodion, οἰδίποδιον, ab Oedipus deducitur. Lucan. Oedipodion, infelix fabula Thebas.

Oedipodion, οἰδίποδιον, pen. cor. Patronymicum masculinum. Stat. 1. Theb. Interē patriis olim vagus exul ab oris Oedipodionides furtim deserta pererrat Aonia.

Oenanthia, οἰανθη, Vrbs Sarmatia in Asia. Ptolem. lib. 5. Hodie s. Sophia, alias Oenanthie.

Oeneus, οἰανεος, Actolæ rex Parthaonis filius, qui ex Althea Thestii filia Meleagrum, Tydeum, & Dejaniram genuit, quam Hercules duxit uxorem: licet alii matrem Tydei Eurigōēam appellent. Stat. libro 1. Theb. Vos quæ progenies quanquam Calydonius Oeneus, &c. Fabulantur Poëtæ, regem hunc de primitiis, omnibus numinibus sacrificasse, excepta Diana, quæ irata aprum immisit qui cuncta vastabat, donec à Meleagro occideretur. Hæc Servius.

Oenæus, a, um, pen. prod. Quo usus est Ovid. 8. Metam. & Oeneus per quatuor syllabas, quo uitur Stat. 5. Theb.

Oenända, οἰανδη, Oppidum Cabalæ, quæ Lyciæ regiuncula est, tria habens oppida, Balburam, Bubonem, & Oenæandam. Autor Plin. lib. 5. cap. 27.

Oenochæmæ, οἰανχαιμη, Mons in finibus Africæ.

Oenochœnus, Vide ONOCHONVS.

Oenomaus, οἰανομας, Hippodamiae pater, Elidis rex, & Pisæ, & ex Marte & Harpina Asope: seu, ut alii tradunt, Eurythoe Danaï filia progenitus, qui quum ex oraculo se à genero interficere trii didicisset, & illa tamē à multis procis ob formæ præstantiam ambiretur, curule certamen procis proposuit, ea lege ut filia viatori in matrimonium cederet, vietus mortem subiret. Tredecim igitur vieti & occisis, Pelops Tantalifilius amore ejus captus, Myrtillum ejus aurigam pretio corrupti, ut axes infirmos & fragiles currui subjungeret. Quo facto, Oenomaus unā cum curru corrut, membrisque omnibus ea ruina collisis, mortuus est. Pelops itaque & conjugæ regno potitus, universam Cherroneum de nomine suo Peloponnesum appellavit. Strab. lib. 8. q̄ Alter fuit Peloponnesius in bello Trojano ab Hectore interficetus, teste Homer. Oenone, οἰانων, Nomen Nymphæ Phrygiæ, quæ Paridem adavavit. Ovid. in Epist. Quum Paris Oenone poterit spirare res licta, Ad fontem Xanthi versa recurret aqua.

Oenopidæ, οἰανοπιδη, Nomen Mathematici ex Chiō insula Anaxagora aliquanto minor.

Oenotriæ, [οἰανοτρια. German. Das Weinland Italiæ.] Regio Italia, seu ipsa Italia, cuius populi Oenotri dicuntur, vel Oenotri: ita appellata λαοὶ τοῦ οἴνου, quod optima in Italia vina nascantur, vel (ut Varro putat) ab Oenotrio Sabinorum Rege. Virg. lib. 1. Aen. Oenotri coluere viri, nunc fama minores Italiam Iolam aare promissam negavit, quod filius eum dehor-

Oenotrides, οἰνοτρίδες, oī. Dieta sunt duæ insulæ, quæ sunt contra Veliam: Pontia scilicet, & Ilicia, Plin.

Oenussæ, οἰνούσαι, Tres insulæ sunt ante Messenæ Peloponæsi urbem: quarum meminit Plin. lib. 4. cap. 12. q̄ Est itē Oenussa exigua insula, Chio adjaceps: de qua idem Plin. lib. 5. cap. 31.

Oesyme, es, οἴσυμη, Oppidū est in Thracia, sive in ea Macedoniæ parte, quæ Thracia proxima est, non procul à Philippi, & Neapoli. Meminit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 11.

Oëta, [οἴτη] Ger. Ein hoher Berg zwischen Thessaliæ und Macedoniam. Mons inter Thessaliæ, & Macedoniam clarus morte & sepulchro Herculis, & copia hellebori, quod optimum in eo nasci traditur. In hoc monte (ut Servius inquit) stellæ videtur occidere, sicut de monte Ida nasci. A' Parnasso usq; Pindū pars in Thermopylas vergens, propriè Oeta vocatur.

Oëtæus, a. um, οἴτης, Vnde Hercules Oetæus, nomen Tragedie apud Senecam.

Oetoſcyros, οἴτοσκυρός, Lingua Scythica Apollo dicebatur. Oëtæus, οἴτης, Gigas ingens fuit, filius Aloï, & frater Ephialtis, qui in Creta bellū gessit, ut Salustius refert. Vnde Octii campi dicti sunt.

O ante G.

Ogdolapis, Fluvius navigabilis, ex Alpibus fluens, & juxta Segeticam urbem in Saum irrumens. Vide Strab. lib. 4.

Ogdous, οἴδους, Aegypti rex, Achoreus cognominatus, qui Mephim cōdedit à nomine filiæ. Autor est Diodorus Siculus.

Ogyges, pen. cor. οἴγυγης, Thebanorum rex, qui Thebas Bœotias adificavit, circiter mille & quingentos annos ante urbem conditam. Sub hoc rege fuit diluvium magnum, teste Augustino de Civitate Dei, non illud quidē maximū, quod Noë temporibus contigisse Sacré literæ testantur: sed tamē majus eō quodd Deucalionis seculo bonam terræ partem inundavit.

Ogygius, a. um, ut Theba Ogygæ. Autor carminis de Actna, quod Virgilio à quibusdam adscribitur: Nunc juvat Ogygius circundata moenia Thebis, &c.

Ogygia, οἴγυγια, Insula inter Phoenicum & Syriacum mare, ab Ogyge Thebanorum rege, qui in ea regnauit, appellata: in qua Calypso nympha habitavit, quæ Vlyssen tempestate eō adactum hospitio & lecto exceptit, ejusq; amore capta septem annos apud se detinuit, tandemq; love jubente dimisit. Homerus in primo Odyssi.

Ogylus, οἴγυλος, Insula est inter Peloponæsum, & Cretam, Stephan.

Ogyris, οἴγυρη, Insula est ante felicem Arabiam, Erithræi regis monumento nobilitata. Autor Plin. lib. 6. cap. 18. Rufus ex Dionysio: Ogyris inde salo promit caput, aspera rupes Carmelidis, quæ se pelagi procul invehit undis Regis Eritræi tellus, &c. Hujus insulæ incolæ dicuntur Ogyritæ, οἴγυρται.

O ante I.

Oicæs, Filius fuit Antiphatis filii Melampi, & pater Amphiarai Argivi vatis. Homer. lib. 15. Odyss.

Oileus, per tres syllabas, pen. prod. οἴλεος, Locorum rex fuit, & pater Ajacis illius, quem ab eo Virg. Oileum cognominaat lib. 1. Aen. Vnius ob noxam & furias Ajacis Oilei.

Oina, οἴνα, Aristoteli in libro quem οἰνοχοῖσιν ἀντεκόπτων inscripsit. Tusciæ urbs est munitionissima, in cuius medio collis est editissimus, triginta stadiorum, aquas & sylvas in vertice habens. Hoc ratiōne oppidum an unquam fuerit, viderit Ariosteles, nemo Geographorum ejus meminit.

O ante L.

Olbia, οἰλβία, Pamphyliæ oppidum juxta Cataren fluvium, teste Plin. lib. 2. cap. 27. Fuit & Olbia Bithyniæ urbs in extremo Ascanii sinus sita, quæ postea Nicæa appellata fuit. q̄ Est & alia in Sarmatia Europæ ad Borysthenem amnem, quæ & Borysthenis appellatur à Ptolemæo tabula octava Europæ: cuius etiam Plinius meminit lib. 4. cap. 11.

Olbæpolis, οἰλβαπόλις, Oppidum esse Gallæ Narbonensi apud Ptolem. lib. 2. cap. 10. Strab. lib. 4. Olbiæ vocat.

Olbæpolis, οἰλβαπόλις, Civitas Sarmatæ Europæ, ad Borysthenem amnem X V. M. paff. à Mari recessens. Hanc Milesii considerauit, teste Strab. lib. 7. Vnde & Miletropolis appellata est. Ptolemæus Olbiæm vocat, & Borysthenidem.

Olcachites, οἰλκάχιτες καὶ λατ. Zeugitanæ regionis: hoc est, Africæ propriæ dictæ, sinus est: cuius meminit Ptolemæus.

Olenus, penult. corr. οἰλεος. Bœotiae urbs: sic dicta ab Oleno Vulcani filio. q̄ Fuit & alia urbs in Aetolia, juxta quam fuit aper Calydonius. Strabo lib. 8.

Olenus, οἰλεος, possessiū est ab Oleno: unde Capella Olea vocitata est, Amaltheæ capra, Iovis altrix: præterea quod circa Olenum Bœotiae & nata dicatur, & nutrita. Ovid. 5. Fastor. Nasciunt Oleniæ signi, pluviales Capellæ,

Olerus, οἰλεος, Urbs Cæta in edito loco sita, ultra Hieraptynam. Hinc Minerva Oleria, & Festum olerium in ejus honorem, Stephanus.

Oliaros, οἰλεος, Insula in mari Aegæo, una Cycladū, de qua

Virgil. lib. 3. Aeneid. Oliaron, niveamque Pareo, &c.

Oliba, Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispanæ Tarraconensis urbs.

Olicana, οἰλικανα, Urbs Britanniæ apud Ptolem. lib. 2. cap. 3. Olinzōn, οἰλιζόν, Thessalizæ oppidum, cuius meminit Homerus in Catalogo.

Olympē, es, οἰλυμπη, Urbs Illyridis, cujas incolæ dicuntur Olympia. Autor Stephanus.

Olympia, πιξ, οἰλυμπία, Urbs Eliæ fuit, quinquennali ludo. rum celebritate, quæ & ipsa Olympia dicebantur, toto orbis celebritate. Stephanus Olympiam eandem putat fuisse cum Pisæ. Strabo autem lib. 8. videtur indicare Pisæ partem fuisse. Cic. 1. Tusc. Quum Olympiam venisse in maxima illa quinquennali celebritate locorum.

Olympiæ, orum. [πιξ, οἰλυμπία. Ger. Ολυμπία oder Ολυμπία] Hercules bei der Stadt Olympia der Landschaft Eliæ in den Ionen angerichtet hat.] Ludi ab Hercule instituti in honorem Iovis, circa Olympiam Eleæ regionis urbem: à qua & nomen habent. Hercules enim Augæa Eliæ rege superato, repugnat, ejus stabulo, in campus Olympiæ vicinis juxta Alpheum fluvium, sacerū certamen instituit, quod quinto quoq; anno, vel (ut Lycophronis interpres afferit) quinquagessimo mense celebraretur: idq; eo cōsilio, ut in illo certamine Græci juvenis sece pentathlo: hoc est, quinq; gymnasticis certaminibus exerceceret, castib; scilicet, cursu, saltu, disco, & palæstra: inq; veluti meditationibus verò certamini præluderet. Huic certamini quinto die finis imponebatur: & viator (qui Olympionices vocabatur) oleastro: vel (ut Aristoteli placet) olea, que paulo Stephanos dicitur, coronabatur: tantumq; ei honoris habebatur, ut non per portas urbis, sed per ruinas murorum, sublimis in curru in patriam reverberetur. Horat. 1. Epist. 1: Qui circum pago, & circum compita pugnax Magna coronari contemnat Olympia. Cicero de Clar. Orat. Pugiles exercitati pugnos & plagas Olympiorum cupidi ferre possunt. Idem 2. de Divinit. Cursor ad Olympia proficiisci cogitans, vilus ekin somnis curru quadrigarum vchi.

Olympiæ, a. um, pen. cor. Ut Olympiacum certamen, Victoria Olympiaca. Autor ad Herenn. lib. 4: Quasi si quis ad Olympiacum veneret cursum, &c. Virg. 3. Georg. Seu quis Olympiaca miratus præmia palmæ pascit equos.

Olympionices, pen. prod. [οἰλυμπιονίκες. Ger. Der in der Olympia spät oder Schauspiel Olympia den Sieger erhielt.] Qui in Olympia certamine viator evalit, non quippe victoria dicitur. Adianus de Varia histor. lib. 10: Duxit ad Olympicum certamen solum suum Pherenice sc̄mena, prohibentibus eam spectare qui præsidebant: licet id sibi persuaserit, quæ patrem & fratres treis haberet Olympionicas. Cic. pro L. Flac. refert quod apud Græcos esse Olympionicem, judicabatur prop̄ esse major & gloriōsus quam Romæ triumphasse.

Olympiæ, adis. [οἰλυμπιάδες. Ger. Ein jahrl. bei den Griechen so sāgt jar in sich hält. Pol. C̄as piēt latw. obie maiaci.] sive (ut Lycophronis interpres tradit) quinquaginta mensis: quod Romani Lustrum appellantur: inter intervallum scilicet interceptu inter duo Olympia. Græci enim tempora per Olympiadis suppatabant, ita numerates, Olympiadis primæ, aut secundæ, aut centesimæ anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atq; ut Cöles: ita & in Olympiis viatores iterū & tertium dicimus. Plautus in Menæch Iterum (inquit) Pythia & tertium Olympia.

Olympiæ, Nomen mulieris proprium, quo nomine dicta Alexandri Macedonis mater, cuius frequens est mentio apud Plutarch Curtium, & alios.

Olympium, penult. prod. οἰλυμπίον, Locus in Delo, quem quum Atheniensis Adriani sumptu condidissent, Novas Athenas Adrianas vocaverunt. Stephan.

Olympiæ, οἰλυμπία, pen. prod. οἰλυμπιας. Nemē proprium ejus qui docuit Epaminundam cantare tibiis.

Olympus, pi. [οἰλυμποι. Ger. Ein hoher Berg in Thessaliæ, wo der gipfel bis über die Wolken hinauffreicht.] Mons cuius vertex usque ad cōsulit, ut summa ejus accolæ cōsulit: vocant. Propter quod Poëte ecclum Olympum vocat. Dictus Olympus, quasi οἰλεος, hoc est, torus fulgens: solē enim clarū habet, nullisq; unquam rubibus fuscatur. Lucan. lib. 2: nubes exedit Olympus. q̄ Sunt autem quatuor mōtes hoc nomine. Primus mons alutissimus inter Thessaliæ & Macedoniam, qui tamē Thessaliæ ascribitur. Alter in Gallogrecia, vel in Cypro. Alius apud Myos, ad cuius radices Prūia ab Annibale condita. Quartus, ad mare Rubrum in Aethiopiam, hanc longe ab Heliopoli oppido: qui oriente sole usq; ad quinoram die horam flammæ emittit. Virg. 1. Georg. Scilicet atq; Osse frondosum involvere Olympum.

Olympius, οἰλυμπος, Mylius tibicen & poëta Melicus & elegans: Marlyæ Satyri discipulus, qui eitharæ legē dedit, modosq; puerandi reperit & docuit. Floruit ante bellum Trojani. Ab hoc & mons in Myia nomen accepit. q̄ Fuit item aliis junior è Phrygia tibicen tempore Midæ regis. Sudas.

¶ Praet.

¶ Præter hos fuit & Olympius Némésianus, qui (ut ait Vopiscus in vita Cæsarum) scripsit Halieutica, Cynegetica, Nautica. Olympius itē præfuit, natione Hispanus, inter Christianos commemoratur scriptores à Gennadio. Edidit librum aduersus eos qui naturę, non voluntati liberę & arbitrio peccata nostra ascribunt. & Olympius etiam hexachorum Italiū unius.

Olym̄pīcūs, a, um, ὥλυμπικός, Quod est Olympi, vel quod ad Olympum pertinet: ut, Iupiter Olympicus. Dicitur est autem Iupiter Olympicus ab Olympo, à quo eruditus & ad virtutem institutus sit. Alii verò à celo, quem Olympum Græci vocant, in quo regnare fertur. Pulsis Olympicus. Horat. 1. Car. Ode 1: Sant quos curicolo pulverem Olympicum Collegisse juvat.

Olym̄pīcūs, a, um, ὥλυμπικός, Cœlestis, deducētum nomen ab Olympo.

Olynthiūs, ὥλωνθος, Thracie urbs juxta Atricam regionem, sub Atheniensium imperio, quam quum Philippus Macedoniam rex obsideret, nec tam vi capere posset, eisdem custodes auro corrupti, atq; hoc modo suæ ditioni subiecti. Postea verò ab Atheniensibus delecta fertur: quanvis non desint qui à Philippo eversam tradant. Iuven. Satyr. 12: . biberat quo calidus emperor Olynthi. Stephanus autor est Olynthum ab Herculis filio Olyntho conditum, & appellatum fuisse: quanquā non desunt qui à Chalcidensium colonia illuc missa conditū malint. Olynthi item, ὥλωνθος, fucus parvæ, & non maturescentes dicuntur, quas Latini Grossos appellant.

Olyras, ὥλύρας, Flavius est prope Thermopylas, quem fabulārū conatum esse Herculis rogum extinguere. Strabo lib. 9.

Olyssippō, Plin. lib. 4. cap. 12. [ὥλυσίππης, Prolem̄zō: ὥλυσίππης, Strabō. German. Cui gewaltige Städte am Meerhafen in Portus gelegen heißt jetzt Lysbona.] Lusitaniae urbs, quæ noslris temporibus Vlysbona appellatur. Vulgō Libona.

O ante M.

Omerici, Populi juxta Illyricum, apud Herod. lib. 3.

Ombrīcōs, ὥμερος, Vna & prima ex Fortunatis insulis, habens in montibus stagnum, & arbores ferulæ similes. Plinius lib. 6. cap. 32.

Omphalē, es, ὥμφαλος, Nomen propriū reginę Lydię, quæ Hercules multis munribus ornavit, quod anguē juxta Sagaram fluvii multos homines interficiēt interemisſer. Hęc, ut Poëta tradunt, Hercules sibi servientē etiam ad lanificium compulit, quum ipsa calathum & colum, cultusq; formineos, sagittis & clava, leonisq; tegmine mutasset. Alii dicunt, ob Iphiti Euryti regis filii cædem, à Mercurio, iussu Iovis, Omphalæ Lydorum reginę fuisse in servitutē addictū: & inde esse quod illi servisse, & calathos subministrasse dicatur.

O ante N.

Oñchēstūs, ὥχεστης, Filius fuit Neptuni, qui Onchestum civitatem Mycalesto promontorio propinquam condidit, deque suo nomine appellaravit.

Oñchēstūs, ὥχεστης, Bœotię urbs est, nō procul à lacu Capalde, ubi Amphictionum cōciliū cogi solet, teste Strabo. lib. 9. Condita putatur ab Onchesto heroē, Neptuni filio, & ab eo nomen accepisse.

Oñestīritūs, penult. corr. ὥχεστης, Philosophus & historicus Aeginensis: ut autem Demetrio Magnesio placet: Astypalæus fuit à Diogenis schola. Similitudinem quandam cum Xenophonte habere videtur. Ut enim hic cum Cyro: ita ille cum Alexandro militavit. Xenophon Cyri Pædium, Onesicritus Alexandri incunabula & originem scripsit. Similiter uterque persequitur laudes ejus, quo Imperatore meruit: stylus insuper utriusque simillimus. Autor Diogenes Laertius. Fuit etiam medicus.

Oñestīmūs, ὥχεστης, Cyprius, seu Spartiata, tempore Constantini magni scripsit de Rhetorica, De statuum differentia, Præexcitationes, Declamationes, & alia, Suidas.

Oñobā, ὥβα, Civitas inter Sacrum promontorium, & Hercules columnas, in Bœtia regione. Autor Plinius libro 3. cap. 1. & Pomp. lib. 3.

Onobalisturia, ὥβαλιστρια: Vulgō Gibralter, Hispaniae Bœtiae oppidum est, teste Ptolem. libro 2. cap. 4, in tractu Tuditanorum: idem cum eo quod Plinius & Pomponius Onobam vocant.

Onochonus, Thessalię fluvius, unus ex iis, quos Xerxes exercitus tradidit ebibisse. Autor Herod. lib. 4.

Oñthyriōn, ὥβηριον, Oppidum est Thessalię juxta Arnen, cuius incolæ Oñthyrii appellantur, Stephan.

Oñuphīs, ὥβηφης, Vrbs celebris Aegypti: à qua vicina præstera Onuphitis appellatur: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 9.

Onythes, ὥβηθης, Nomen proprium Thebani cuiusdam, qui

Aeneam securus, à Turno fuit interfectus. Virgil. 12. Aeneid.

O ante O.

Oñzā, ὥβη, Insulæ in Oceano Septentrionali, in quibus (ut Plinius refert libro 4. cap. 13.) ovis avium, & aves incolæ vivunt.

Oopellum, Britannia insulæ urbs, Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vxellum alijs dicta: hodie Cestria.

O ante P.

Opeconsiva, Dies festi Opeconsivæ deæ instituti, cujus in religia sacrarium, in quod nemo præter virgines Vestales & sacerdotem publicum introbat. Varro lib. de Ling. Lat. 5.

Ophārūs, ὥφαρος, Scythia fluvius, in montibus Caetheis na-

scentis, & in Lagoum transfluvens. Plin. lib. 6. cap. 8.

Ophētēs, ὥφατης, Filius fuit Lycurgi regis Thracum, & alumnus Hypsipyles, alio nomine Archemorus appellatus: quem quum nutrix Argivis Langiam fontem indicatura, in herba reliquisset, serpens interemit. In cujus honorem Argivi Nemēa certamina instituerunt: quorum victores apio corobabantur.

Ophineus, ὥφινος, Melisseniorum vates, qui quotannis natali die furore correptus, futura prædicere solebat.

Ophiogenæ, ὥφιογενες, Genus hominum in Helleponto, quos Crates Pergamenus scripsit serpentum istus tactu solitos levare, & manu imposita venena extrahere corporibus.

¶ Sunt & alii eodem nomine in Cipro insula. Plinius lib. 28. cap. 3: Quorum à genere sunt Psylli, Marsique, & qui Ophiogenes vocantur in insula Cipro: ex qua familia legatus Hexagon nomine, à Consulibus Romę in dolium serpentum cōjectus experimenti causa, circummultentibus linguis, miraculum præbuit.

Ophīōn, onis, ὥφιον, Socius Cadmi fuit, & in Thebis ædificatis adiutor: ita dictus, quod à serpentum dentibus singatur prognatus. ¶ Est etiam Ophion nomen filii Oceani, qui cum uxore Eurynome ante Saturnum rerum est potitus. Claud. lib. 3. de Rapt. Prof. -hos onerat ramos exutus Ophion. ¶ Ophion verò, ophii, animal fuit Sardiniae insulæ peculiare, pilo & dentibus cervo simile: quod Plinius sua ætate interisse tradit lib. 28. cap. 10. & lib. 30. cap. 14.

Ophitæ, ὥφιται, Heretici quidam fuerūt, qui Christum sub serpentis specie colebant. Interim tamen habebant & vivum serpentem, quem venerabantur & nutriebant.

Ophīuchūs, ὥφιοχος, Cœlestis sidus est, quod à poëtis aliquando Anguitenens appellatur, ed quod hominis effigie singi soleat anguem manu tenentis. Itaq; nonnulli Herculem esse putaverunt, qui adhuc in cunctis vagiens, angues à lunone immisso manibus præfocavit. Dictus Ophiuchus, quasi ὥφιοχος, & per synæsthesiam mutatis & s in ὥφιοχος. Suntem qui Ophiuchum Aesculapium esse velint: alii Canobanta Getarum regem: alii Phorbætem Triopæ Thessalorum regis filium. Vide H I G I N V M.

Ophīus, ὥφιος, Insula est in mari Balearico, teste Ptolem̄o: ex duabus Pithyusis minor, (nam major Ebusus dicitur) propter serpentum copiam inulta: unde & colubraria à Latinis appellatur. Plin. lib. 3. cap. 5: Ebusi terra serpentes fugat, Colubraria paritides infesta omnibus, nisi Ebusitanam terram inferentibus, Græci Ophiusam dixerunt. ¶ Est & altera ejusdem nominis insula non procul à Creta, cuius etiā meminit Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Ophiusa item oppidum fuit Sarmatia Europea, ad Tyram amne: de quo idem Plinius loco jam indicato. Rhodius quoque insula, aliquando propter serpentum copiam Ophiusa dicta fuit: ut tradit Strabo lib. 14.

Ophīusīus, a, um, Ophiusa arva. Ovid. 10. Metam. Ipsa suas urbes Ophiusiaq; arva parabat Deserere alma Venus.

Ophītēs, ὥφιτης, Vrbs Libyæ Mareoticæ, Aegypto proxima: Autor Stephenus.

Ophyon, Vide supra OPHION.

Opiæ, ὥβη, Populi juxta Indum fluvium, Stephan.

Opmītis, Prænomine Lucius, Consul Romę fuit, quo annod C. Gracchus seditionis concionibus statu Republicæ labefactans cœsus est. Ab hujus nomine vina Opimiana dicta sunt, quæ Opimio Consule nata sunt. Plin. lib. 14. cap. 4: L. Opimio Consule, quum C. Gracchus Tribunus plebis seditionibus agitatis interemptus est, ea coeli temperie fulsit, quam coetum vocant, solis opere, natali urbis DCXXIII. Durantiq; adhuc vina ducentis ferè annis, jam in speciem redacta melius aspergi: (etenim hæc natura vini in veteritate est) nec potari per se queunt, si non pervincat aqua, usque in amaritudinem carie indomita.

Opis, hujus opis, ὥβη, Nympha Diana comes, de qua Virgil. Aen. 11: Veloce interea superis in se dibus Opin Cöpellabat.

Vbi prima produxit: quia in Opis ab Ops cotripiatur.

¶ Est item Opis viçi nomen in Mesopotamia, ad Euphratem fluvium,

flavium, non procul à Seleucia, vicinatum regionum empōriū. Autor Strabo lib. 2. & 16.

O' pīstochōm̄, ὁ πίστοχός, teste Polite, Embētē populi di-
cti sunt, qui crines habebant versus tergum reflexos: sicut A-
crocomē dicti fuerunt populi in Thracia qui antias in fronte
re muliebriter grecabant demissas.

O' pītergīum, Vulgo Odergo, Venetiē mediterraneę oppidū,
etiam hodie nomen retinetur: cuius meminunt Plia. lib. 3.
cap. 19. & Ptolem. lib. 3. cap. 1.

O' pītergīnūs, na, num, pen, prod. Lucan. lib. 4: Hic Opiterginis
moles onerata colonis Constituit.

Opites, Argivi cuiusdam nomen proprium, quem Hector in
bello Trojano interfecit.

O' ppīrā, Vra fuit ex Vestalibus, quae convicta stupri, viva de-
fossa est. Cujus scriptis Epitaphium Stroza filius, Vestalis vir-
go, ləsi damnata pudoris, Contegor hoc vivens Oppia sub-
rumulo. Liv. lib. 12. hanc Optimam vocat.

O' ppīrānūs, ὁ πιράνης, Grammaticus & Poëta insignis, Agesilaus & Zenodotus filius, ex Anazarbe, sive (ut Suidas placet) ex Coryco Cilicię civitate ortus. Scriptis ἀλθηγα, κωμῳδίᾳ, &
ἰεροποίῃ, versuum viginti millibus: quæ quum M. Antonio, Se-
veri filio obtulisset totidem aureos stateras ab eo accepit.

O' ps, Opis, gener, foemin. [Ger. Die Frau Saturni, welche sunt
auch Cybele genannt vnd.] Filia Coeli ex Vesta, & soror & con-
jux Saturni, quæ & Pīa dicitur Græco vocabulo, δύναται, jā, quod est fluere: propterea quod terra rebus omnibus affluat.
Eadem Cybele appellatur, vel à monte atque oppido Phry-
gię Cybelo, ubi sacra ejus primū instituta sunt. Vel δύναται τὸν
κυροῦ λαον, quibus in sacris ejus utebantur sacerdotes. Ops au-
tem idcirco dicta putatur, quod terra ope vita hominum su-
stentatur. Vel ab antiquo nomine Ops, quo veteres pro divi-
te utabantur, quemadmodum contra Inopem pauperem &
egenum dixerunt. Veteres enim quorum opes præcipue in
re pecuaria, & agricultura consistebant, terram hujusmodi
opum largitatem divinis prosecuti sunt honoribus, Opem
que: hoc est, opulentam nuncupavere. Hæc etiam Mater
Deum appellatur à poëtis, quod putarent celestes omnes in
terris fuisse genitos, & ob insigne aliquod meritum in cœlum
fuisse translatos.

Opsophagus, ὁ πορφύρας, Apicī cognomen fuit, qui omnes
gula proceres longo intervallo superavit.

O' pūs, ūntis, ὁ πορφύρας, Civitas Locorum Epicnemidiorum,
non procul ab Asopo fluvio. Ovid. lib. 1. de Pont. Facta cæde
puer Patroclus Opūntia reliquit.

O' pūnti, Populi dicuntur, ὁ πορφύρας: & propinquus
suis Opuntius.

O ante R.

Oratha, ὡρα, Oppidum est Mesopotamia, ad Tigrim flu-
vium, Stephanus.

Orbana, Deæ cuiusdam nomen, quæ Romæ ad ædem Larium
aram habuit. Autor Plin. lib. 2. cap. 7.

O'rbēlūs, ὁρβήλος, Thracia mons est in ea parte, qua Mac-
donia est contigua, non procul à Pangæ promontorio: à
quo vicina regio Orbilia dicta est, ὁρβήλια. Vide Plinium lib. 4.
cap. 10. & 11.

O'rbiliūs Beneventanus, Grammaticus fuit, Horatii in pue-
ritia præceptor, quem libro 2. Epistol. ob nimiam in pueros
sevitiam Plagorum vocat. Huic in senectute accidisse ferunt
ut omni prorsus memoria destitueretur. Itaq; per jocum Li-
terarum Oblivio est appellatus. Vixit ad centesimum prop̄
annum, reliquitq; filium Orbiliūm, & ipsum Grammaticum.
Ex Tranquillo.

O'rcādēs, pen. corr. ὁρκάδης Ptolem. ὁρκάδης, Insulæ Oceani Septen-
trionalis ultra Britanniam & Hyberniā, numero triginta, se-
cundum Pomponium, parum inter se distantes. Vulgo Orknes.

O'rcēlīs, ὁρκέλης, Vrbs Bassitanorum in tractu Tarracensis
Hispania. Ptolem. lib. 2. cap. 7.

O'rchāmūs, Asyriorum rex fuit, qui Leucotheam filiam ab
Apolline virtutam vivam defodit. Vide fabulam apud Ovid.
lib. 4. Metam.

O'rchōdā, ὁρκόδης Babylonia oppidum est, in confinio Arabiæ,
quam desertam vocant. Ptolem. lib. 5. cap. 20.

O'rchomēnūs, pen. corr. ὁρκομένης, Thessaliæ fluvius antea
Minycus appellatus, teste Plin. lib. 4. cap. 8. q' Orchomenus i-
tem, sive Orchomenum, Boeotia oppidum est, ad sui nominis
fluvium situm, olim potentiissimum, utpote cui & Thebani a-
liquando tributum pependerint (ut testatur Strabo lib. 9.) pre-
sertim sub Eteocle tyranno, qui primus Gratius templū extraxit.
q' Fuit item ejusdem nominis oppidum in Arcadia, non
procul à Lebadia, quod Strabonis ætate interierat, ut ipse te-
statut lib. 8. q' Fuit & tertium in Eubœa insula non procul à
Caristio: cuius meminit idem Strabo lib. 8.

O'rchomēnūs, a, um, adjecit. ὁρκομένης.

O'rcūs, Vide in APP ELL.

O'rdēllūs, ὁρδέλης, Fluvius maximus Scythia, qui ab Oriente
profluens, miscetur cum Istro. Herod. lib. 3.

Ordovices, Populi fuerunt Britanniæ insulæ arduis monti-
bus proximi: apud quos (ut Tacitus scribit libro 12.) Hosto-
rius dux Romanus Caratacum regem viyum cepit, Romanum
quæ misit.

O'reādēs, ὁράδης, Mötium Nymphæ. Nam ὁ Græ-
cis montem significat. Virgil. 1. Aca. Exerceç Diana choros,
quam mille secutæ Hinc atq; hinc glomerantur Orcades.

Oreges, Pats Tauri montis, in Caspium mare vergens. Plinius
lib. 5. cap. 29.

O'restrōphūs, ὁρεστρόφης, Vnus ex canibus Actæonis: ita
diuersus δύναται ἐπίφερε, quasi in mōtibus educatus. Orid.
3. Metam. Prima Melanchætes in tergo vulnera fecit, Proxi-
ma Theridamæs, Orestrophus bælit in armo.

O'restē, ὁρέτης, Vrbs, cuius Hecatæus in Europa meminit: ges-
tile similiter, Oreste.

O'restes, ὁρέστης, Ger. Ein Sohn Agamemnonis und Clytemnestre,
welcher hernach diese sein Mutter unnd seinen Stiefvater umbrohte
hat] Agamemnonis, & Clytemnestre filius, sic appellatus ob
serinam atque agrestem, & quasi montanam naturam: cui so-
ror Electra necem parati ab Aegistho, qui patrē Agamemna-
na interfecerat, matremq; constupraverat, prævidens, ipsum
per pædagogum in Phocidem clām ablegat ad Strophium
Phoconium principem, qui Agamemnonis sororem duxer-
at. Illuc xii. annos demoratus, cum pædagogo suo Argos re-
diit: ubi sub specie hospitum Phocenium, quos Strophius
mitrat, ut Orestis obitum nuntiarent, intromissi ad Clytem-
nestram, eandem cum Aegistho adultero conscia Electra in
ultionem patris occidit, ut scribit Sophocles in Electra, &
Euripides in Oreste. Deinde Pyrrhum quoq; Macarei sacerdotis
ope in Apolliniis templo interfecit, eò quod Hermonem Me-
nelat filiam sibi prius desponsatam rapuisset. Propter quæ
sceleræ agitatus est furii, quibus nō ante purgari potuit quæ
ad aram Diana Taurica, illuc à Pylade perductus, perpetrata
facinora expiaverit. Vide supra in ditione PHIGENIA. A-
amicū habuit Pyladem, perpetuū omnium suauū profectionū
comitem; periculorumque omnium socium, cum quo tam
sancte amicitiam coluit, ut alter pro altero mori non recusa-
ret. Cicero. de Amic. Qui clamores tota cavea nuper in hospi-
tis & amici mei Pacuvii fuerunt nova fabula? quum ignorante
re regi uter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se esse dice-
ret, ut pro illo necaretur: Orestes autem, ita ut erat, Orestem se
esse dicere perseveraret.

O'restis, ὁρέστης, Regiuncula Macedonia, in eo trætu qui mani
Adriatico imminet, cuius populi dicuntur Orestæ, Amanus
finiti: quorum meminat Plin. lib. 4. cap. 10.

O'retæ, ὁρέται, Gens Indica, secundum Strab. lib. 15. post Arbin
annum Ariani: quos Plin. lib. 6. ait, non Indoū, sed pro-
pria uti lingua. Lucan. lib. 3: Tum furor extemos movit Ro-
manus Orcas.

O'retis, pen prod. ὁρέτης, Dictus est Liber pater, à montibus,
in quibus ei fieri sacrificia solebant. Festus.

O'rglā, orum, pen. cor. ὁργά, Neutri generis & pluralis nume-
ri, apud Græcos, teste Servio, primū dicta fuerunt quævis sa-
cra. Erat enim Orgiorum appellatio generalis, quemadmodum
apud Latinos Ceremoniarum. Postea tamen factus est ut
principiæ hoc nomine Liberi patris sacra nominarentur, δύ-
νατες ὁργα: hoc est, à furore, ut quidam putant, quod hæc præ-
cipue sacra à mulieribus furore correptis celebrarentur: vd
δύναται ὁργα: hoc est, à montibus in quibus potissimum hæc
sacra fiebant. Innovabantur autem tertio quoq; anno: unde
Trieterica dicta sunt: id est, triennalia. Virg. 4. Aen. ubi audi-
to stimulant trieterica Baccho Orgia.

O'ribāsīūs, ὁριβάσης, Sardianus, Juliani principis fuit fami-
liaris, à quo & Quæstor Constantinopolitanus factus est. Scri-
psi libros Medicinæ LXXII. ad Julianum: & eorum epitome
libris novem ad Eustachium filium. Præterea de regno, & de
affectionib. Hæc Suidas. Eunapius verò Græcus autor in col-
lio quem de Sophistarum vitis conscripsit, ejus vitam pluri-
bus persequitur. Oribasius, ait, Pergamenus gener, in elo-
quentia pariter & medicina proficit, à Julianoq; propterea ut
medicus fuit accessitus. Invidia deinde succendentium princi-
pium, bonis privatus, atq; in exilium ad Barbaros missus, ani-
mū philosophi semper in calamitate reuinuit. Tanta apud eas
nationes gratia, & opinione ob doctrinam & medicine expe-
riimenta perseveravit ut pro Deo pendat coletetur. Hæc ille.

O'ricōs, sive Oricum ὁρίσης, Civitas Epiri, à Colchis condi-
ta, in confinibus Macedoniæ, teste Plin. lib. 3. cap. 23, juxta quæ
nascat terebinthus, nigrum lignū habens & solidum in bu-
xi speciem. Vnde Oricia terebinthus, apud Virg. 10. Aen. aut
quale per artem Inclusum buxo, aut Oricia terebintho Luce-
ebur. De haec & Lucret. lib. 3: Tunc qui Dardaniam tenet Ori-
con, & yagus altus Dispersus sylvis Athamas, &c. Hæc quoniam
dam in su-

dam insula quum esset, continentii juncta est. Plin. lib. 2. cap. 36: Epidaurus & Oricum insulae esse desierunt.

Origenes, penultima correpta, ὥστε σαν, (qui & Adamantius dictus est) Theologus magni nominis, qui tempore Philippi primi Christiani Imperatoris, fidem Evangelicam & scriptis, & viva voce non parum illustravit. Incidit tamen in aliquot errores ab Ecclesia damnatos, quos nonnulli suspicantur ab æmulis, ejus libris fuisse inspersos. Hic adhuc adolescentes fervido quadam studio atq; acri incensus, ut liberius & citra pudicitia periculum Evangelicæ professioni posset incumbere, seipsum castravit.

Orión. [Ὀρίων, οὐρανός.] Quasi Vrion, dictus est filius Iovis, Neptuni & Mercurii. De hoc variè fabulantur poëtæ. Qui-dam tradunt Iovem, Neptunum, & Mercurium, quum tertiam peragraret, superveniente nocte ad pauperem quendam Hyrcum, quem Aristonicus Erytheum appellat, divertisse, qui eos bilario animo suscepit: quumque deos esse animadvertisset, occiso bove iisdem sacrificium obtulit. Quo officio mortuus Iupiter, jussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nubil fese magis cupere respondit quām filium: conjugem tamen se non habere, neque velle ducere, quod morienti uxori fidem dedisset se aliam non ducturum. Iupiter sigitur & reliqui dii corium immolati bovis sumptescunt, in quod quum urinam emisissent, jusserunt ut terra ob-sutum completis maternis mensibus solveret. Quod quum fecisset, invenerit puerum, quem ab urina Orionem nominavit. Hic postea adulitus evasit venator maximus, adhæsitque Diana. Sed quum viribus fidens, gloriaretur nullam esse feram quām non conficeret, diis insolens verbū ulciscentibus, contigit ut terra scorpiōnē pareret, à quo ictus periret. Diana igitur satellitis sui obitum gravissime ferens, cum in cœlum iuxta Tauri sydus constituit. Lucanus verò à Diana scorpione emulso occisum dicit, & deorum miseratione in cœlum sublatu. Horatius ab ipsa Diana sagittis confossum tradit, eò quod vivoluerit eam cōprimere. Servius autem hanc fabulam longè aliter pettexit: Oenoponis Siculum habitum esse filium, qui quum Candiopeu (quam alii Meropem vocant) sororem vitiasset, à patre excæcatus est. Consulo igitur oraculo responsum accepit: Si per pelagias ad Orientem pergeret, ut oculorum cōcavitates semper haberet soli oppositas, lumina recuperaturum. Quod quum facere conaretur, auditio strepitu, ad Cyclopas pervenit, ex quibus unū humeris suis impo-suit, cuius ductu Solē semper adversum habens, oculos recepit. Hesiodus Neptuni & Euriales filium facit: idque muneris à patre obtinuisse tradit, ut per summos fluctus posset incedere. Alii ferunt, cūm oculis ab Oenopione privatus esset, in Lemnum insulam venisse, & ibidem à Vulcano caballo accepto ad ortum Solis perrexisse, & sic visum recipisse. Postea verò reversum, Oenopionem ulcisci statuisse: sed quum hic à cibis suis sub terra occultaretur, in Cretam profectus, ibique ob arrogantium à scorpione divinitus immissa fuisse interfectum. Est autem signum cœlestis, quo oriente maximæ excitantur tempestates. Hinc Virgilius libro 1. Aeneid. Quum subito affurgens fluctu nimbosus Orion, &c. Sunt qui Græcæ ab aquarum inundatione sic diū velint, quod ortus ejus hyemis initium ascitat, & mare ac terras tempestibus turbet: ἡρός enim turbo & concito significat. Plautus lugulam vocat, quod stellarum fulgorē qualis gladius armatus, terribilis videatur. Si fulget, serenitatem: si obscurat, tempestatem præ se fert. Habet autem hoc nōmē apud Poëtas primam syllabam indifferenter: quod idcirco factum creditur, quod prima syllaba olim apud Græcos per diphthongum scribatur: quæ secundum proprietatem lingue Doricæ in eo solet commutari: qua ratione constat posse produci. Poterit tam etiam coripi, si abjiciamus ex prima syllaba vocalem subjunctivam, more Græcorum, qui ut brevem syllabam extendant, aliquando assumunt vocalem: ut longa contrahant, aliquando vocalem abjiciunt. Media autem syllaba semper producitur: Penultima verò obliquorū rursus est indifferens. Lucan. lib. 1: Teste tulit cœlo vīti decus, Orionis. Versus est spondacus. Ovid. 8. Metam. stritumq; Orionis ensem. Apud Catullum de Coma Beren. legitur nominativus Oarion: Proxi-mus (inguit) Hydrochoo fulgeat Oarion.

Oricæ, ὥστε. Populi sunt India: liber. Steph. Strab. lib. 25.

Orithoës, lege ORICOS.

Oristhyia, penultima producta. [Ὀρισθύα Homero. Germ. Ein Braut Boreæ, welcher zu einem Wind ist verwandelt worden.] Filia fuit Erichhei Athenarum regis, qui Pandioni in regno succedit, quam à Boreæ raptam, & in ventum conversam Poëta fabulantur. Verum, ut Eusebius autor est, Boreas hanc sibi in conjugem anteā denegatam rapuit: raptam tulit in Thraciam, & ex ea Zetē & Calain suscepit, qui cum Argonautis in Colchos navigaverunt, & Harpyias fugaverunt. Vide CALAIS. Propertius libro 2: iam Pandionæ cesser ger-

nus Oritbyia. q Hoc etiam nomine dicta est Amazonum regina, quæ Marpesia matre successit in regno, Iustinus libro 2. quam à Boreæ raptam Poëta fabulantur: ita dicta, teste Erasmo, quod in montibus malefica sacra soleat peragere. Et quanvis ἀντίτιθηται, deduci putetur, quod per eparvum scribitur: tamen propter tot brevium syllabarum concursum e mutatur in e.

Ormēniōn, ὥστε Homero, Vicus est ad sinum Pagasum, sub monte Pelio. Vide Strab. lib. 9.

Ornēx, ὥστε. Vicus fuit ex agro Corinthio, in quo Priapi sacra magna solennitate celebrabantur: unde Priapus ipse dictus est Orneates. Autor Strabo lib. 8.

Ornēus, nei, pen. prod. ὥστε, Vaus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius. Ovid. 12. Metam. Fuit & Orneus, Lycabasque, & fauicus armo Dexteriore Medon.

Ornithiæ, ὥστε. Venti sunt Septentrionales quotannis sub initium Veris triginta sicut continuis diebus spirantes: ita dicti, ut credit Budæus, ab adventu avium, quod id temporis hirundines & ciconiæ ad nos transvolant. Columella lib. 11. cap. 2: Decimo Calendas Martii quum Leo desinit occidente, venti Septentrionales, qui vocantur Ornithiæ, per dies triginta esse solent.

Orovatis, Plin. ὥστε Straboni, Fluvius est Carmanus in confinio Perlidis, cuius meminerunt Ptol. lib. 6. cap. 3. Plin. lib. 6. cap. 23, & Strab. lib. 15.

Orōbā, ὥστε, Urbs est Assyria, in Mediterraneanis. Ptol. lib. 6. c. 1. **O**rōbātis, ὥστε, Urbs mediterranea Persidis. Ptol. lib. 9. capite 4.

Orodes, ὥστε, Parthorum rex, à quo Crassus captus fuit & interfecit. Vide Plutarch. in Crasso. Est & Orodes Tūsi cuiusdam nomen apud Virgil. 10. Aeneid. qui Aeneas arma fecerit, à Mezentio fuit interfactus.

Orōntes, ὥστε, Vir Persa, & Sardum præfetus, qui Polycratem Samiorum tyannum dolo captum suspendit. Hic postea iussu Darii & opera, astuq; Bagæ à Sardibus trucidatus est, ut scribit Herod. lib. 3.

Orōntes, ὥστε, teste Pomp. lib. 2. fluvii nomen est, qui dividit Syriā ab Antiochia. q Est & nomen montis, inter quem & Orientem fluvium urbs Antiochia posita est.

Orōntēus, a, um, ὥστε, Propert. libro 1: Aut quod Orontea crines perfundere myrra.

Orōntes, ὥστε, Vir Trojanus, qui Troja capta cum Aeneas in Italiam navigans naufragium fecit, ut scribit Virgilius libr. 1. Aeneid. Vnam, quæ Lycios, fiduciamque uehebat Orontem.

Orōpus, pen. prod. ὥστε, Stephano, Oppidum in Attica, in coenatio Boeotiz. Plin. lib. 4. cap. 7. Est & alia ejusdem nominis civitas in Macedonia, patria Seleuci Nicatoris. Item alia in Eubœa, Apollinis templo clarissima. Rursus alia in Syria, non procul ab Amphipoli, à Nicatore condita aut certè instaurata, & à nomine patriæ suæ ita appellata. Sunt & alia nonnullæ quæ enumerantur à Stephano.

Orphæus, [Ὀρφεος. German. Ein poët aus Thracia, ein Sohn Apollinis, und Calliope, ein ausbündiger Harpenschöpfer.] Poëta seu vates genere Thraciæ, Calliope & Apollinis filius, quem à Mercurio: live, ut alii habent, à patre Apollini lyram accepisse ferunt, eaque tantum valuisse, ut illius cantu sylvas & saxa moverit, fluviorum cursum prohibuerit, terasque mitiores reddiderit Eurydicem uxorem habuit, quæ Aristæum vim sibi inferre volentem fugiens, à serpente occisa est: ob cujus mortem Orpheus maxime contristatus, accepta lyra, ad inferos descendit ubi suo cantu à Proserpina uxorem Eurydicem recepit. Sed quum eandem non servata lege à Proserpina sibi imposita turram amississet, cœlibem vitâ agere statuit: quumque jam multas nuptias rejecisset, aliosque insuper à mulierum consortio deterret, atque in puerorum amores pelli-ceret, à Mænadibus inter Bacchi sacrificia juxta Hebrum fluviū occisis & disceptus est: cuius membra passim per agras sparsa Musæ collegunt, dederuntque ea sepulture: lyra vero & caput in Hebrum dejecta, ad Lesbon insulam delata sunt, ubi caput ab incolis sepulture mandatum est: lyra autem in cœlum assumpta. Virg. Aeglog. 3: Non nec carminibus vincet nec Thraciæ Orpheus, &c. Alii Orpheum Ciconum regem, Oceani (à quo Oceanius appellabatur) & Polymniae filium fuisse dicunt, atq; cum Argonautis in Colchos na-vigasse, ideoq; assumptum, quod juxta vaticinium Chironis, Sirenes p̄sternit non poterant nisi præsente Orphico. q Sunt qui duos Orpheos fuisse dicant, quorum alterum Colchos navigasse perhibent.

Orphæus, pheæ, pheum, pen. prod. ὥστε, Denominativum: ut Orpheus cithara. Martial. lib. 1: Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro, Dicitur exhibuit Cæsar arena tibi.

Orphæus, adjec. ab Orpheus. Macrob. Comment. lib. 12. liberum patrem Orphaici, q, q, suspicantur intelligi.

Orphæus, ὥστε, apud Claudi. lib. 1. de Rapt. Proserp. unus est

est ex equis Plutonis, à tenebris nomen habens: Orphnæus crudelē micans, Aethonque sagitta Ocyor, & Stygiū sublimis gloria Nycteus Armenti, Ditisq; nota lignatus Alastor.

Orrhæa, oppia, Oppidum est in Occidentali tractu Britanniae, teste Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo Newcastel.

Ors ilochiūs, ὄρσιλοχος, Filius fuit Idomenei. Hic patrē secutus ad expeditionem Trojanam, quum per totum bellum ex voto omnia successerit, in exitu tui ob insolentiam, cum obstatet totis viribus ne ex præda capti illi fors debita daretur Ulyssi, ab eo occisus est.

Orthocorybantes, ὄρθοκορύβαντες, Populi sunt Medis & Hyrcanis finitimi, quorum meminunt Herodot. lib. 3.

Orthiosia, ὄρθοια, Oppidum est in ea parte Syriæ, quæ Libano monti sub jacet: cujus meminunt Plin. lib. 5. cap. 20.

Ortē Hesperidum, κύπεια ταύτη, In Africa fuerunt inter duas Syrites, Poëtarum fabulis plurimum celebrati, quum revera nihil ferant præter oleastrum. Vide suprà in dictione HORTVS.

Ortōn, ὄρτων, Ptolem. li. 3. ca. 1. Pelignorū urbs, hodie Ortona. Ortōplā, ὄρτωπλα, Līburniæ urbs. Ptolem. lib. 2. cap. 15. Ortona hodie.

Ortygia, ὄρτυγια, Διλα, Ger. Ein Insel des Hegelschtn Meers/ so jetzt Delos genannt wird. Insula in mari Aegæo, omnium Cycladum clarissima, Apollinis alumna, templo & mercatu nobilis. Dicta Ortygia: quia in ea primò visae sunt coturnices, quas Greci ὄρνυας vocant: nos a sono vocis Quales dicimus. Alii, ut Nicander, ab Ortygia oppido dictam putant. Virgil. 3. Aeneid. Linquimus Ortygię portum. Hæc etiam dicta est Delos (ut docet Aristoteles) quodq; quam antea sub aquis mersa esset, subitè apparuerit: nata Διλα, Ostendo significat. Ab aliquibus præterea Pyryle nominatur, ab igne ibi primum reperito: ab aliis Cyathia: ab aliis Asteria: ab alia Cynæthus. De Dolo terræ motu concussa, vide Thucydidem libro 2. q; Est alia Ortygiæ nomine insula in Sicilia, Syracusarum pars, reliqua urbi ponte conjuncta, quæ fonte habet Arethusa. Hæc ex opposito Plemmyriū Siciliæ amnis sita est: de qua Virg. lib. 3: Sicanio prætentā sinu jacet insula contra Plemmyrium undosum, nomen dixere priores Ortygiam, Alphœum fama est huc Elidis anem Occultas egisse vias subter mare, quæ nunc Ore Arethusa tuo Siculis confunditur undis.

O ante S.

Oscæ, ὄσαι, Oppidum est Hispaniæ Tarraconensis, in tractu Ilergetum. Autor Ptol. lib. 2. cap. 6.

Oscæla, ὄσαιλα, Leontiorum oppidum in Alpibus Cottii, autore Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

Osci, ὄσαι, Italizæ populi qui tractum maritimum Campaniæ tenuerunt, ab oīs fœditate ita dicti. Vnde Obscœna verba dīa (ut quibusdam placet) quasi Oscena.

Oscæ, a. um, adjet. Cic. Mario, lib. 7: Non enim te puto Græcos, aut Oscos ludos defuderasse: præsertim quum Oscos ludos vel in Senatu nostro spectare possis. Horat. i. Serm. Sat. 5: Messi clarum genus Oscæ. Tellus Oscea, Propert. lib. 4. Eleg. 2.

Ostiris, pen. prod. Osiris, vel Osiridis, ὄσιρις. Fuit Iovis filius, ex Niobe Phoronei filia, successitq; Phoroneo in regnum Argivorum. Postea tamen Aegialeum fratrem præfecit regno Achæiæ, & ad Aegyptios transfractavit gloriæ cupiditate. Quos quum subegisset, Isid (quæ & lo vocabatur) Inachi primi regis Argivorum filium duxit uxorem. Vbi, quū illa literas, Osiris variæ artes Aegyptios docuisset, uterq; divinos honores meruerunt. Tandem à Sityphone Aegyptio: vel (ut Servius) à Typhone fratre clam occisus, ab Iside diu quæsus est. Tandem apud Phialam juxta Syenem laceratus repertus est, curavitq; eum Isis sepeliendū in Abato insula ejus paludis quæ Memphis proxima est: quam etiam Stygem: id est, meroarem appellavit: nec nisi sacerdotes, certis diebus, eosq; mitratos eō accedere voluit. Sed quū appariuerit Aegyptius deinde bos quidam, Osirum putarunt, adoraveruntq; ut Deum, & vocaverant Apim: id est, bovem, eorum lingua. Deinde dictus est Serapis. [Germ. Ein Gott der Aegyptier wader der gestalt eines Ochsen.] Tibullus lib. 1. Eleg. Te canit, atque suum pubes miratur Osirim Barbara, Mephiten plangere docta bovem. Mart. lib. 9: non illam mille catastæ Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. De Ostide sic habet Eusebius lib. de Præpar. Evan. Diodorū Siculum inducens, Aegyptios ferunt primos omnium motū, ordinemq; ecclœsum corporū admiratos, Solem & Lunam deos putasse, ac Solem quidē Osiris, Lunā Istim nuncupasse, à proprietate quadam inditus ipsi nominibus. Nam si quis ad Latinam linguā verba transferat, multioculus Osiris dici potest, neq; id abs re. Radii enim suis quasi multos teb. immittit oculos, quibus omnia perspicit ut etiā Poëta dicit: Sol qui terrarū flammis opera omnia lustras. Quāvis nonnulli Græcorum poëtae Dionysium esse Osirim confingant. Istim vero Priscam Latinè dicere possumus. Lunæ hoc homine indito: quoq; sibi sempererna, prisaq; sit: Cui idcirco cornua depin-

gunt: vel quia quum minor est, cornuta videatur: vel quod bos ei apud Aegyptios sit dedicata. Ferut Osirim apud Aegyptios insitionē, & aratri, viniq; usum primum reperisse, aliaq; nōnulla que latè prosc. quitur Tibull. lib. 1. Eleg. q; Osiris item herba est ramulos ferēs nigros, tenues, lētos, & in iis folia nigra ceu lini, sem eq; in ramulis nigru initio, deinde colore mutato rubescens. Verba sunt Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus Herbariorū Linaria vocat. [Ger. Letztraut, Hanstraut, Schätzstraut.] Osismi, Populi sunt Galliæ Lugdunensis ad Ligurim amne. Plin. lib. 4. cap. 18. Cæsar Ossifinos vocat.

O squidates, Populi sunt Galliæ Aquitanicæ, apud Plin. lib. 4. capite 19.

Ossæ, ὄσαι, Mons in finibus Thessalia, Centaurorum stabulum, quæ Seneca dicit Olimpo olim fuisse coniunctū: Herculis autem opera fuisse abscissum, ab ea parte ubi per Tempe fluere Peneus fluvius. Lucan. li. 1: & tantus in æthera clamor, Quæstus piniferæ Boreas quum Thracius Ossæ Rupibus incubuit. Ossæ, a. um, ὄσαι, denominativum. Lucan. lib. 6: Thessaliæ qua parte diem brumalibus oris Attollit Titan, rupes Ossæ coæret.

Ossigetania, Regio Hispaniæ Bætica vicina: cujus meminie Plin. lib. 3. cap. 1.

Ossinobæ, ὄσαι, Lusitanæ civitas, non procul ab Ano fluvii ostiis, teste Ptolemæo lib. 2. cap. 5.

Osteodes, ὄστεοι, Insulæ sunt Siciliæ adjacentes ab ea parte quæ Africam spectat. Autor Plin. lib. 3. cap. 8.

Ostia, ὄστια, Stephano: ὄστια, m. Straboni. German. Et Staa Italie an den aufgengen der Tyber getegen.] Vrbs in ostis Tyberinis sita, ab Anco Martio condita (ut inquit Liv. lib. 1. ab Urbe) in ipso maris, fluminisq; cōfinio, ut totius mundi opes illæ, veluti maritimo urbis hospitio, recipereantur. Ab hoc Ostenses, ὄστιαι & ὄστιαι dicti.

Ostiensis porta Romæ dicitur ea quæ Ostiam versus ducit, ὄστια πύλη. Ea nunc sancti Pauli porta appellatur.

O ante T.

Ocanes, ὄσαινε, Persa nobilis, unus ex his qui cū Dario in Magos conjurarunt. Vide latiū apud Herod. lib. 3.

Othryadæ, ὄθραδæ, Nomen Lacedæmoniorum viri, qui cum cōtroversia nata esset inter Lacedæmonios & Argivos de agro Tyreat, placuissebantq; ut ea lis trecentorū utrinq; prælio decidetur, solus ex Spartiatis superfluit, duobusq; qui ex hostib. reliqui erant in fugâ versis, patriæq; parta victoria, ne solus ex sociis in patriam rediret, sibi manus intulit. Autores Valerius lib. 3. cap. 2. Plutarchus in Parall. & Ovid. in Faust.

Othrysius, adjet. ut Hebrus, Othrysius in Claudiano.

Othrys, ὄθρυς, Thessaliæ mons est, non procul ab Octa, Centaurorum olim sedes. Luc. lib. 5: Solstitialie caput nemorosus submovet Othrys.

Otreus, ὄτρεος, & Mydon, Fratres fuerunt Hecuba & filii Ciseci, & patruces Polymnestoris, ut annotavit Porphyrius in 3. Iliad.

Otus, ὄτος, & Ephialtes, filii Neptuni fuerunt ex Iphimedæ Aloëi uxore, quos Poëtae fabulantur nono èatis anno in novem jugerum altitudinē excrescisse, quo corporis rebore frotos, etiam diis bellum moveare, montesque montibus impentes, cœlū ipsum oppugnare ausos, donec Apollinis telis cōfici, temeritatis suæ pœnas dedere. Vide Hom. lib. 11. Odys.

O ante X.

Oxus, Amnis in lacu Oxia, ut inquit Ptol. sive Oxo, ut Soglinus.

Oxyrrhinchus, civitas Aegyptiæ dicta ab oxyrrhinchopisce qui ibi templū habuit. Cæterum Aegyptii omnes Oxyrrhinchum pisces colunt. Nam quædam animalia sunt quæ Aegypciū universi colunt, quemadmodum ex terrestribus tria, bovinum, canem, felinem: ex volatilibus duo, accipitrem, atq; ibia: ex aquatilibus duo, lepidotum pisces, & oxyrrhinchum. Ex Strabone lib. 17.

O ante Z.

Ozolæ, ὄζοιαι, Populi ex Locris, Aetoliz oram incolentes ad sinum Crissium, quorum oppida enumerantur à Ptolemæo, Molycris, Naupactus, Antirrhium, & Evanthis. Vide Strab. lib. 2. cap. 9.

P

Achynus, penultima producta. [πάχυνος. Germ. Das Voigebirg Sicilie gegen Auffgang.] Promontorium Sicilæ Peloponnesum spectans: ab aëris crassitudine nomen habens. Nam πάχυ pingue & crassum dicitur. Virg. lib. 3. Aen. Præstat Trinacriæ metas lustrare Pachyni. Priscianus medium hujus dictioñis syllabani nullo veteri exemplo corripuit: quod non ausim imitari: Qui procul fugis Pachyni distenditur oris.

Pacinus,

PAC PAD PÆA PÆD PÆO

Pacinius, pen. prod. Vnus ex nepotibus Volfinii regis, cognomento Luculli: qui reliquo Illyrico in Italia cōsedit, ubi & populos Pacinates de se nominavit. Autor Festus.

Pacorius, pen. cor. & sine aspiratione, πάκος. Suidæ, Orodis regis Parchorum filius, ejus qui Crassum dolo circumventum intermit. Quam maculam postea Ventidius Bassus Antonii legatus delevit, Pacoro cum toto exercitu ad internectionem cæso. Horat. 3. Carm. Bis iam Monæses, & Pacorius manus Non auspicatos contudit impetus nostros, &c.

Pactia, πάκτια. Stephano, Insula maris Aegæi, una Cycladum, candido marmore nobilis, distans à Delo XXXVI l. M. pass. Alio nomine Paros dicitur, autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Pactias, πάκτια. Agri Ephesi mons est, Mycaliz incumbens, & ab ea ad Mediterranea deflexus. Autor Strabo lib. 14.

Pactolus, pen. prod. πάκτολος. Fluvius Lydæ, ex monte Tmolio nascens, & per Sardianum agum in Hermum influens. Alio nomine Chrysorrhoas dicitur, quod auræ trahat atenuulas, teste Plin. lib. 5. cap. 29.

Pactæ Plinio, πάκται. Proletemæ, Oppidum est Thracæ ad Propontidem, non procul à Cherroneo: cuius meminit Plini. lib. 4. cap. 11. ¶ Sunt item Pactæ, insula quædam in mari Lycio, apud eundem. Plin. lib. 5. cap. 31.

Pacuvius, πάκυος. Brundusinus poëta tragicus illustris, Enni poëta ex sorore nepos. Romæ poëticam exercuit, ac fabulas venditavit: deinde Tarentum transgressus, propè nonaginta annos diem obiit. Hic (ut Quintilianus ait) gravitate sententiarum, pondere verborum, autoritate personarum clarissimus fuit, circa tamen nitorem. Ejus epitaphium extat apud Gell. lib. 1. cap. 24, in hæc verba:

Adolescens tametsi propria, hoc te saxum roget.

Vt se aspicias, deinde quod scriptum est, legas;

Hic sunt poëta Pacuvius Marci sita

Ossa, hoc volebam, nescius ne esses.

Pacyris, Scythæ Europæ fluvius, in sinum Carciniten influens. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Padua, Venetorum urbs à Padi vicinitate dicta, quæ & Patavium παταβίον dicitur, quasi Padavium. Vel δῶν τῆς πάτης: id est, à volando, quod captato augurio dicatur conditum. (Alias diximus esse Grammaticorum ineptias has devorandas, & quæ nobis causa sit hæc non inducendi.) Vel à petendo, quod telo avem Antenor petisse dicitur, eoq; in loco urbem condidisse. Primo Antenore dicta est: unde Antenoreæ, postea Patavini, & Padiani. Apud Patavium natus est Titus Livius historicus celebrissimus, qui res Romanas summa facienda prescripsit. Similiter Stella, & Valer. Flaccus poëta, & Paulus Iurecons. Fuit quoque Volusius poëta Patavinus, qui post Ennium, rerum gestarum pop. Rom. annales carmine descripsit. Catull. de Cinna: At Volusi annales Paduam morientur ad ipsam.

Padus, [πέδαδες: Vulgo illo. German. Ein Fluss in Italiæ/so geht heißt il Po.] Fluvius est ē gremio Vesuli montis celissimum in cacumen elati, finibus Ligutum Vagienorum visendo fonte profluens, condensque sese cuniculo, & in Forovibensium agro iterum exoriens, nulli amnium claritate inferior. A Græcis dictus Eridanus, ac poëna Phæthonis illustratus. Augetur ad Canis ortus, liquatis nivibus, agris quam navigiis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans. Hæc Plinius libro tertio, capite 16. Metrodorus refert, quoniam circa fontem arbor sit multa picea (quæ Pades Gallicæ vocetur) Padum hoc nomen accepisse.

Paduæ, pen. prod. Fossa est ex Pado Ravennam usque ducta, quam Messanicum olim appellatunt, teste Plin. lib. 3. cap. 15. Claudianus: Eridani ripas, & rauæ stagna Padusæ.

Pæan, πάεα, Hymnus erat in laudem Apollinis, sicut Dithyrambus in laudem Bacchi, qui (ut Iulius Pollux inquit) non solum in aversione malorum decantabatur, sed etiam in Victoria. Interfecto enim Pythonem, Apollo & carminibus laudatus fertur, quæ Pæanas dixerunt. Virgilius 6. Aeneid. lætumque choro pæana canentes. Latiū usurpat tamē pro omni deorum laude. Vnde opus suum Pindarus, de Laudibus deorum omnium, Pæana inscripsit. ¶ Accipitur aliquando Pæan pro ipso Apolline, δῶν τῆς πάεας: hoc est, à medendo. Credebat enim antiquitas medicinam Apollinis esse inventum. Iuvenal. Satyr. 6: Parce precor Pæan. Fuit & Pæan notum patris Philocetes: quod recentius tamē per ce diphthonum scribitur. Hinc Pœantius, & Pœantiades, quæ omnia vide infra suis locis.

Pædaretus, παδαρετός. Proprium nomen viri, δῶν τῆς παδαρετούς: hoc est, à disciplina & virtute.

Pæon, πάεων, Nomen viri medicina artis peritissimi, quæ Hom. lib. 5. Iliad. scribit Plutonem curasse, ab Hercule graviter vulneratum. Hic herbam illam insignem invenisse traditur, quæ ab illo Pæonia dicta est. ¶ Est & Pæon genus pedis, qui à Diomedæ quadruplex esse traditur. Quorum primus ex longa &

PÆO PÆS PAG PAL 223

tribus brevibus constat: ut, Obtinuit. Secundus, ex brevi & longa, & duabus brevibus: ut Facillimus. Tertiæ, ex duabus brevibus, & longa, & brevi: ut Faciebat. Quartus, ex tribus brevibus, & longa: ut Docuerant. Cicer. de Orat. duas tantum hujus pedis facit species, quum scilicet syllabam unam longam sequuntur tres breves: ut Definite, Comprimebat. Aut quæ tres breves sequitur una longa, ut Domuerant, Studuerant.

Pæonæ, Regio est Macedonia: ita dicta à Pœone Endymionis filio, & Epeï fratre, qui victus cursu ab Epeo (sicut inter eos convenerat) imperium paterni regni victori fratri permisit, & ad Axium Macedoniæ amnum sibi, spisq; sedes delegit. Vnde ea Macedonia pars, quæ ante a regis Emathionis nomine Emathia dicebatur, Pæonia appellata est: & populi ipsi, Pœones, ut Iustinus lib. 7. scribit. Hi olim fortissimi habiti sunt, magnumq; sibi ex rei militaris scientia nomen pepererunt. Stat. lib. 2. Achill. non me ulla feri Mayortis imago Præteriitidi ci quo Pæones arma rotatu.

Pæfarcae παφαράκαι, Populi sub Caucaso, Steph.

Pæstum πάστομ, Oppidum Lucanæ, rosarum abundantissimum, ubi ob cæli clementiam bis in anno producebatur fructus, scilicet Majo & Septembri. Virgil. libro 4. Georg. bise-riq; rosaria Pœsti. Hujus mœstæ propæ magua ex parte adhuc integra videntur, latitudine & altitudine miranda. Strab. lib. 5, autor est banc urbem primum à Sybaritis fuisse conditam. Posidoniamq; appellatam: siuamq; ipsum in quo sita fuit, Posidoniatem.

Pæstanus, a, um, παγανός. Ovid. 2. de Ponto: Calthaq; Pæstanas vincat odore rosas.

Pægæla, penult. corr. παγαλον, Thessalæ oppidum, teste. Plin. libro 4. cap. 8, quod postea Demetrias dictum est. Apud eam urbem ædificata dicitur Argonavis, quæ ob id ab Ovid. lib. 7. Metamorph. Puppis Pagasea nuncupatur. Hinc sinus propinquus Paganicus appellatur à Plinio loco oījam indicato. Steph. παγαλον vocat.

Palæbíblus, παλαῖον, Oppidum est in ora Syriæ, Lybano monti subiectum, non procul ab Adoni fluvio. Autor Plinius lib. 5. cap. 20.

Palæmon, παλαῖμον, Athamantis & Inus filius, fuit alio nomine dictus Melicertes, qui patris furor fugiens unā cū matre se in mare præcipitavit: amboq; dii marini facti sunt: mutatisq; nominibus, mater Leucothea: hoc est, alba dea, dicta est: crediturq; esse Aurora, q; & Matuta dicitur: ille vero à Græcis Palæmon, à nostris, quod portibus præesse putetur, Portunus est appellatus. In Palæmonis honorem Isthmia celebabantur, à Theseo primum instituta, quorum præmia erant coronæ ex pinu confectæ, quæ à Palæmone dictæ sunt Palæmoniæ. Claudian. 8. Paneg. Cuncta Palæmoniæ manus explorata coronis Adsit. Erat autem hoc unū ex quatuor sacris certaminibus, quæ magno totius Græciæ concursu celebabantur: quorum duo erant diis immortalibus, Iovi Olympia, Apollini Pythia: duo itidem mortalibus, Nemæa Artemis, Palæmoniæ autem Isthmia. Circumfertur ea de re Epigramma Græcum nomine Archia poëta, in hæc verba:

Τίσαρεις ἐστιν ἀγάνες ἀ' Εὐάδα, τίσαρεις ἱγος·

Οι δέοι μὴ οὐταντοί, οι δέοι οὐ οὐταντοί·

Ζλως, λατοδοσο, παλαῖμον, αρχημόρειο.

Αἴθλα γά τοι, κάτιπον, μῆλα, σπλαντα, πιτα.

Quod sic Latinè effertur:

Quatuor Argivis certamina sacra feruntur:

Bina hominum natis, binaq; cœlitibus:

Phœbo, ipsiq; Iovi, pueri Archemoro, & Melicertæ.

Poma, olcastra, apium, præmia pinus erant.

¶ Est etiam Palæmon nomen proprium grammatici Vicetini, qui Romæ vixit sub Tiberio & Claudio principibus, tanta vir arrogancia, ut M. Varronem porcum appellaret, secum & natas & morituras literas jactaret. Luxuriaz ita indulxit, ut sepius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus. Hec Tranquill. Iuvenal. Sat. 6.: odi Hanc ego quæ reperit voluntq; Palæmonis artem. ¶ Est & pastoris nomè apud Maronē in Aeglogis: Palæmyndus, παλαῖμον, Caria oppidum fuit eo in loco, in quo postea condita fuit Nariandus. Palæmyndi autem nomen accepit ad discriberem recentioris Myndi, quum antea etiā Myndus diceretur. Vide Plin. lib. 5. cap. 29.

Palæpaphus, παλαῖμον, Oppidū Cyprī insulæ, antiquum Veneris Paphiæ templum habens: antea Paphus dicta. Verū quum Agapenor ad sexagesimum inde stadium alterum ejusdem nominis urbem condidisset, cœpta est hæc ad differentiam recentioris Palæpaphus appellati, quasi vetusta Paphus: Autor Strabo lib. 14.

Palæscamander, παλαῖμονασδρος, Fluvius Troadis, q; effecto prius lacu, in Achæorū portum influit. Autor Plin. lib. 5. cap. 30.

Palæstina, [Παλαιστινη] παλαιστιν. Ger. Ein Landstrasse in Syria welches Gott dem Volk Israel eingegeben hat. Provincia Syriæ, Iudeæ & Arabiæ concretim: ut inquit Plinius libro 5. cap. 12.

cap. 12. & 13. Herodotus totam Syriam vocat Palæstinam. In ea quinque civitates continebantur, Gaza, Ascalon, Geth, Acaron, & Azotus. q Est & altera Palæstina prope Phœaciā, de qua Lucan.lib.5.

Palamēdēs, dis, παλαμέδης. Nomen filii Nauplii Eubœœ regis, qui Vlysses fraude à Græciis interfactus dicitur. Nam quum omnes totius Græciæ principes ad bellum Trojanum convocarentur, Vlysses ut domi maneret, infanire se finxit: & quod melius rei fidem faceret, junctis diversæ naturæ animalibus salem serebat. Palamedes autem ut viri astutiam comprehendet, Telemachum filium objecit: quo viso Vlysses aratrū subito suspendit ne eum läderet: quo argumento simulatione deprehensa, ad bellum coegerit. Deinde quum in Thraciam frumentatum missus esset Vlysses, & nihil inde attulisset, neque quicquam fœse invenisse diceret: Palamedes eodem missus plurimum frumenti ad vexit. Quamobrem Vlysses invidiæ stimulis agitatus, adulterinam Prianni nominit epistolam scripsit, in qua agebat Palamedi gratiæ, comitemorabatque secretum auri pondus esse transmissum, ut Græcos prodet: quod ipse Vlysses per corruptos servos in tabernaculo ejus infidi curarunt. His igitur literis in Græcorum concilio recitat, Palamedes proditionis accusatur. Ibi Vlysses reo se adesse simulans, hostilibus literis nihil fidei habendum contendit: easq; re ipsa facile posse coargui, si Palamedis tabernaculum scrutaretur: in quo si aurum inveniretur, nullam illum suppliæ genus reculare. Missi itaq; qui tabernaculum ejus perscrutarentur, quum aurum invenissent, Palamedes veluti prodictionis convictus, lapidibus obrutus est. Ovid.lib.13: Veller & insœlix Palamedes esse relictus, Vivere, &c. Hic fertur Trojano bello quatuor literas invenisse, scilicet, θ, ρ, χ, φ. Præterea calculorum ludum & mensurarum, & ponderum rationem excogitasse. Astrologia insuper peritus fuisse dicitur, annumque ad cursum Solis, & menses ad cursum Lunæ accommodasse: primusque in castris visam atque reformidatam Solis eclipsim naturalem, minimeque timendam esse docuisse. Præterea ordinem aciei & tesseras: hoc est, symbolum bellicum, & vigilias invenisse. Quæ omnia à gruibus fertur didicisse. Illæ enim nō nisi acie instructa volant, electo duce quem sequuntur, dispositisq; in extremo agmine, qui gregari voce continent, & qui noctu cæteris dormientibus excubias obeant. Inter volandū etiam, mutatis subinde ordinibus, literas quasdam videntur effingere, quas etiam ab eis primus observasse fertur Palamedes. Hinc à poëtis Palamedis aves, grues dicuntur. Martial.libro 13: Turbabis versus, nec litera tota volabit, Vnam perdidis si Palamedis avem. q Fuit & Palamedes Eleates Grammaticus qui scripsit Onomasticum de tragicis & comicis dictiōnibus, ac de proprietate Atticæ & Doricæ linguae. Suidas.

Palantēum, vel pōtiū Pallāteum gemino l., παλαντεῖον, Vrbs in Palatino monte, à Pallante Evandri proavo. Vnde Virgil. lib. 8. Aen. Arcades his oris genus à Pallante profectum, Qui regem Evandrum comites, qui signa secuti, Delegere locum, & posueré in montibus urbem, Pallantis proavi de nomine Pallanteum. Varro à balatu ovium per antistochon dictum voluit, & per l simplex scribi debet: secundum Virgiliū autem duplex. Vide PALATINVS & PALATIVM.

Palantia, παλαντία, Oppidum Hispanæ Tarraconensis, ut ait Ptolem.lib.2.cap. 6. Vacceorum colonia, à qua Palantini diciuntur: ut à Numantia, Numantini. Alias Palentia dicitur. q Est & nomen fluminis in Valentino littore.

Palantiū, παλαντίον Stephano, Arcadiæ oppidum, Evandri regis patriæ: qui quum patrem imprudens occidisset, suadente matre in Latiū se contulit, montemque in quo primum consedit, à nomine relata patris Palantium appellavit: qui postea Palarium, & Palatinus appellatus est. Plin.lib.4.in descriptione Arcadiæ: Palantium (inquit) unde Palatum Romæ. Pallantia, & Vrbs Romæ quarta fuit regio, circa Palatinum montem: unde & nomen accepit. Sunt qui à Palantia Latini regis matre huic regioni nomen putent impositum. Alii à palando: hoc est, ab errando dictam putant, quod Arcades duce Evandro palantes ibi primum subsederint.

Pallatiū, tī, παλαντίον ὄρος, Vnus ex septē urbis Romæ montibus, nomen habens inde quod ante urbem conditam pecus in eo pascens balare cōsuevit, (sic enim vox ejus animalis figuratur) quasi Balatum: qua etiam voce utitur Nonius. Vel à Palo, las, sive quod ibi palare: id est, errare pecudes soleant: sive quod palantes Arcades cum Evandro ibi consederint. Nam ante Romanam conditam cultum fuisse atque habitatum hunc montem cōstat. Alii à Palantia Latini matre quæ ibi habitaverit, Palatum dictum volūt. Alii à Pallante Evandri avo. Alii à filia Evandi Palantia, ab Hercule vitata, & postea ibi sepulta: vel certè à Pallante ejus filio ibi sepulta. Plinius à Palantio Arcadiæ oppido, & patria Evandri dictum existimat. Ferunt enim Evandrum ob patris cædem domo profugum,

in Latiū venisse, montemq; in quo consedit, Palatum appellasse. Alii à Pale pastorali dea nomen inditum autumant, q Palatum, Domus imperatoria, regia: [ ] Jūn. hechdi 777 birā. ἀρχαῖον. Gall. Palau, maison royale. Ital. Stanza imperiale palazzo. German. Ein Palast/ein Fürstlich hōus. Hispan. Palacio, casarreal. Polon. Palacj.] à Pallante gigante, qui primus palatum ob magnitudinem sui fecisse dicitur: sive (ut Cyrillus auctor Græcus refert) à Palatino mōte. Suetonius de Clas. Gram. Quare ab Augusto quoque nepotibus ejus præceptor eleitus, transit in palatum cum tota schola. Hujus prima syllaba indifferenter scriptores utuntur. Ovid. i. de Arte amandi Illic quas tulerant nemorosa palatia frondes. Martial.lib.1: Iude sacro veneranda petes palatia clivo. Crediderim tamē primam hujus nominis syllabam quoties productur genuo lessc scribendam.

Palatīnus, na, um, παλατίνος. Vnde Palatinus Deus, & Palatinus mons dictus est in quo primò Roma ædificata fuit, & in quo Reges primò: deinde Consules: pōst Imperatores majore ex parte fedem habuerunt. Et palatina regio, ea pars urbis in qua Arcades & Aborigenes palantes: hoc est, errantes & vagabundi, duce Evandri primò consederunt: de quæ plura paulò antè in PALATIVM. q Palatina officia, dicuntur Officiales, aulici, & Imperatorii. Iulius Capitonius in Galien. Quum iret ad hortos noītīnis sui, omnia Palatina officia sequebantur. q Palatina palæstra, Quæ in Palatino monte exercetur. Cicero ad Articū lib.2.

Palēs Pastorum dea, vel pabuli: [βοηθητὴ θεός. German. Die Wiefs und Mutter Göttin.] cuius festa, Palilia sunt appellata, aut ut alii malunt, Patilia à pariendo, quod pecorum partu credebatur præsidere. Autor Festus. Hanc quidam Vestam, quidam Deorū matrem appellant. Hanc Virgilius genere sominino vocat. Alii, inter quos Varro, masculino genere, ut hic Pales. Huic sacra solvuntur quæ Palilia vocantur, de quib; infia. Hec Servius enarrans illud Virgili 3. Georg. Te quoq; magna Pales, & te memorande canemus Pastor ab Amphyso. Paliliā, [παλιλία Ger. Die Bäst der Hütten Göttin] vel Patilia, in armata, Palis deæ festa dicuntur: quæ à pastoriis in armis siebant undecimo Calend. Maii, quo die Romulus urbem fundavit, ad lupos arcendos, morbosq; à pecorepellendos, seu pro partu pecoris. Propert. lib. 4: Vrbi festus erat, dixere Palilia patres: Hic primus cœpit mœnibus esse dies.

Paleutrius sura, Orator & causidicus fuit, Martialis & Lucani amicus: sed ob suspicionem, quod cum Vitellianis senisset, senatu à Domitiano fuit amotus.

Palicenus fons, παλικήν ρέλιον, Fons est in Sicilia non procul à Catana: ita dictus q proximus sit Dellis lacibus, quos fratres Palicos esse vetustas credit. Apud hunc fontem juramentorum veritas explorari solet ad hunc modum: Iuratus tabellam quam manu tenebat, conjiciebat in fontem: quæ si vera esset quod jurejurando asseruerat, fluitabat: si falsum, megebatur. Autor Stephanus de Vrbib.

Palici, [παλικὶ Germ. gewissig/Göttin von der Thalia, oder Actna.] Dicti sunt gemini fratres, Iovis filii & Thaliq Nymphæ sive (ut alii volunt) Actnæ: quæ quum Iunonis iram meminerat, oravit ut terra sibi defisceret. Sed quum tempus maturitatis infantium quos alvo gestabat, advenisset, rursum terra hiā, duos infants ex puerelæ alvo emisit, appellatiique sunt Palici, δύο τε παλικῖον, quod in terram demersi, denudū sint reversi. Ostendunt accolæ duos lacus, ex quibus Palicos fratres prout emersisse, eosq; Dellos appellant: qui tanta olim in vocatione habitu sunt, ut circa eos juramenta exigunt solerent, si quis in furti suspicionem incidisset, prius tamen accepto si dejustore, qui si juranti quid accidisset, præstaret quod exiū ostenderet. Vide in dictione D ELLI.

Palīnūrūs, παλινύρος, Lucaniz promontorium, haud longe ab Helia, quæ postea Velia dicta est: ita dictum à Palinuro natus Aeneus gubernatore, qui somno oppressus, unaq; cum gubernaculo in mare delapsus, quum ad eam partem Lucanum adnatasset in qua postea Velia condita fuit, ab incolis præde cupidis occisus est, & spoliatus, cadaverq; ejus in mare abiectum. Verum quum nō ita multo pōst ora illa gravissima pestis infestaretur, oraculo moniti ut Palinuri Manes placarent, lucum ei fecerunt, & cenotaphium: hoc est, inane sepulcrum, posuerunt in promontorio, quod etiam Palinurum à nomine ejus appellarunt. Virg. 6. Aen. Nam tua finitimi longè, lateq; per urbes Prodigis acti cœlest. bus, ossa piabunt: Et statuerunt tumulus, & tumulo solennia mittent, Aeternumq; iocus Palinuri nomen habebit, q Dicitur autem Palinurus qualitera meiens: πάλιν, enim iterum, ὥρα urina. Ad quā etymologiam alludit Mart. lib. 3. Minxisti Pauline semel currente carina, Mējere vi iterum, sic Palinurus eris.

Palladiūs, παλαδίος, Nomen viri proprium, qui de Agricultura libros duodecim scriptis, singulos libros singulis mentibus sumens.

Palladium.

Palladium. Vide in APP ELL.

Pallantiās, παλαντίας, Palus est in Africa, non procul ab ari Philenorū, ad Tritonem aranem: quam etiam Tritonidem paludem appellatam invenimus. Circa hanc paludem Palladem primum apparuissē ferunt: unde ex ea natam fuisse non nulli putaverunt. Vide Plin.lib.5.cap.4.

Pallantiās, παλαντίας, Oppidum citerioris Hispaniæ, apud Prolem. lib.2.cap.6. Inde Pallantini dicti sunt ejus urbis incolæ, quos Plin.inter Vacceos numerat lib.3.cap.3.

Pallas, αντις, πάλλας, Evandri filius, qui Aeneo suppetias missus adversus Turnum, ab eo occisus est. Virgil.10.Aen. Ipse caput nivei fultum Pallantis, & ora Ut vidit, &c. Alius fuit Pallas Pädionis filius, cuius meminit Ovid.lib.7.Metam. Major habet Clyton & Buten Pallante creatos.

Pallas, adis, πάλλας, Sapientia dea, quæ alio nomine dicitur Minerva, ex Iovis cerebro sine matre prognata. Quod ideo à Poëtis fingitur: quia liberalibus artibus & honestis disciplinis credatur præsidere, quæ non ex invento humani ingenii, sed ex inexhausto divinæ sapientiæ fonte creduntur dimanasse. Dicta est autem Pallas (ut quibusdam placet) à Pallâte gigante ab illa interfecta, quam prius Tritonia vocaretur à Tritonide palude, ubi primum visa est. Vel δέ τοῦ πάλλαν: hoc est, à vibrando, vel quatiendo. Solet enim ita pingi, ut hastam manu teneat, eamque veluti vibrare videatur.

Palladiūs, dia, dium, παλλαδίος, Quod est Palladis. Hinc Palladium forum Romæ, quod erat propinquum templo Palladis.

Pallēnē, es, pen pro. παλλεῖν, Oppidum in finibus Macedoniæ, ab ea parte qua Thraciam spectat, exigua Cherroæ situm: ita dictum à Pallene Sithonis filia, & Cliti uxore. Vide Plin.lib.4.cap.10. qd Est item Pallene vicus Atticæ regionis in tribu Aptiochide. qd A' Pallene Macedonia regione fit Pallenus, a, um: ut Triumphi Pallenæ, apud Statuum lib.4.Sylvarum.

Palmā, παλμη, Civitas in majori Balceari, Romanæ civitatis ius habens, ut tradit Plin.lib.3.cap.5, & Ptolem.lib.2.cap.6.

Palmariā, παλμη, insula est ultra Tyberina ostia, in mari Tyrrheno. Var.lib.3. de Rust. Hoc ita fieri appetet in insulis propinquis, Pontia, Palmaria, & Pandataria.

Palmýrā, παλμη, Stephan. Vrbs est Syriæ, situ loci, soli, divisa, & aquarum amicentia insignis. Civitas est libera & private fortis (ut inquit Plin. lib.5. cap.25.) in confino Romani & Parthici Imperi sita. qd Hinc Palmynæ solidudines appellatae sunt, quæ ab hac urbe, usq; ad Petram Arabiæ Petreæ metropolim, & ad fines Arabiae felicis pertingunt.

Pamisus, παμισός, Arcadiæ fluvius in Stymphalo monte na-scens, & præter Trozenem in Messeniacum sinum influens. Dictus Pamisus, quasi totus odiosus, ob damna & detrimenta quæ agris infert. Ptolemæus Panisum vocat. Est & alter eiusdem nominis fluvius in Thracia ex Hemo profluenus, teste Plin.lib.4.c.11. Item tertius in Thessalia, cuius meminit idem Plin.lib.4.cap.8.

Pamphigī, παμφιγι, Aethiopæ populi quibuslibet rebus vescentes, quorum meminit Plin.lib.6.cap.30. Pamphagus item numeratur ab Ovid.lib.3.Metam. inter canes Acteonis. Pamphiliūs, παμφιλός, Neoclidis filius, Platonis auditor, quem testatur Plato in Phædone, inter eos qui in acie ceciderant, decem dies jacuisse, triduoque postquam inde sublatus fuerat, impositum rogo revixisse, ac mira quædam tempore mortis visa narrasse. qd Pamphilus alias sacerdos, Eusebius Cæsariensis necessarius, tanto bibliothecæ divinæ amore flagravit, ut bonam partem voluminum Origenis sua manu descripsit. Existens idem martyr apud Cæsaream Palæstinæ sub Maximino. Ex Hieronymo. qd Suidas autem tres Pamphilos commemorat: duos Grammaticos, quorum alter patriam Sicyonius, de Grammatica, picturaque, ac claris pictoribus scripsit. Alter Alexandrinus dictionarium edidit, quod & Pratum appellavit: id est, variarum rerum collectanea. Tertius Atheniensis fuit, reipublicæ expilator.

Pamphylia, παμφυλία. Ger. Ein Landeschaft des minderen Asia zwischen Cilicia und Syria gelegen.] Regio in minori Asia, ab Ortu Ciliciam & partern Cappadociæ: ab Occasu Lyciam habens: à Septentrione, Galatiæ: à Meridie, mæs quod ab ea Pamphylium appellatur. Dicta Pamphylia (ut quidam putant) ab arborum copia, quasi tota frondosa. In ea (ut Pomponius refert) est fluvius Melas, navigabilis, & Erymedon, apud quæ Cimon Atheniensis Perlas navalij pugna superavit.

Pan, παν. Germ. Der Hirt der Götter] A' Poëtis pastorum atque adeò totius naturæ Deus esse fingitur: unde etiam à Græca dictione παν, quæ idem significat quod totum vel omne, nomen accepit: quod putabant uno genere nomine omnia complecti. Vnde etiam ita Pana pimerunt, ut nihil ex toto universo in eo videatur prætermissum. Habet enim cornua in radiorum Solis & cornuum Lunæ similitudinem, rubet ejus facies ad ætheris imitationem: in pectori Nebridem habet stellam, ad stellarum imaginem. Pars ejus inferior hispida est,

propter arbores, virgulta, feras. Caprinos pedes habet, ut ostendat terræ soliditatem. Hic Dæmogorgonis filius creditur fuisse, & fistulam composuisse septem imparibus calamis, simul conjunctis, propter harmoniam cœli. Hunc Arcades colunt, eum universæ materiæ dominum appellantes. Vnde à Græcis παν, appellatur. qd Itero Pan Latinè incubus dicitur. Incubi verò sunt nocturna phantasmatæ mortalibus terrent incutientia. Traditur & cum Cupidine aliquando pugnascit, à quo superatus incidisse in amorem Syringis seu Syringæ virginis, quam quum transire Ladonem Arcadiæ amnem non posset, nympharū precibus in palustrem calamum mutatam vidisset, ex hoc statim composuisse fistulam, quæ illius nomine apud Græcos est vocata, septem imparibus calamis simul junctis. Virgil.2.Aegloga: Pan primus calamis cera coniugere plures instituit: Pan curat oves, oviumque magistros.

Panætiūs, πανατίος, Nicagoræ filius, pattia Rhodius, Stoicæ sectæ philosophus, Diogenis familiaris & Scipio's Africani præceptor, quem Cicero se in Officiis imitari profitetur. Hujus autem hodie celebratur aurea illa sententia: Vitam hominum ex improviso assidua & propè quotidiana pericula ferre, ad quæ cavenda, oportere animo semper esse intento, ut sunt athletæ. Sieut enim illi in certamine athletico, caput, manus, oppolitis, quasi vallo præmuniunt: ita animum sapientis adversus petulantiam injuriarum, ictusque fortunæ debere esse erectum, arduum, septum, nequa in re repentina incurso imparatis, improtractis, nobis obviatur. Fuit & alter Panætius senior, & ipse Rhodius, cuius multa fit mentio apud philosophos. Vtiusq; meminit Suidas.

Panætolūm, πανατολή, Mons est Aetolianus: ita dictus, quasi totam occupet Aetoliam. Plin.lib.4.cap.2.

Panætolycūs, ca, cum, adjективum, ut Panætolicum concilium apud Livium lib.1.belli Macedonici.

Panchārā, πανχάρα. Germ. Ein Landeschaft Arabie, in welcher Wehrauchdwæwachsen.] Regio Arabiæ, terra arenosa, in qua arbores sponte natæ thus emittunt. Virg.2. Aen. Totaq; thuriferis Panchala pinguis arenis.

Pánchez, Populi, qui, ut Pomponius libro tertio refert, deserta Sabæ habitant: qui & Ophiophagi vocantur: quoniam serpentibus vescuntur.

Panchale, Insula una Cycladum, aliás Amorgus, Steph.

Pändānā, Porta Romæ, quæ anteà Saturnia dicebatur; ita dicta à verbo Pando, quod semper pateret ad res quæ in urbem cerebantur excipiendas. Eadem dicebatur Libera, à Libertate. Autores Pompon. Fest. & Varro lib.4.de Ling. Lat.

Pandaria, πανδαρία, Insula est exigua in sinu Cajetano, distans à continente ducentis quinquaginta stadiis. Strabo lib.5.

Pandararia, πανδαρία, Insula in Putolano sicut, teste Plinio lib.3.cap.6.

Pandōn, πανδών, Proprium nomen Erechthei Athenarum regis filii, qui patri successit in regno. Hujus filiæ fuerunt Progne & Philomela: quarum Progen Tereo Thracum regi, cuius ope Ponti regem profligaverat, uxorem dedit. Reliqua vide in dictione P R O G N E. Hinc Pandonia, πανδών: hoc est, Attica: & Pandionius, a, um, idem quod Atticus. Lucanus de Pallade: Et Pandonia quæ cuspidé protegit arcæ.

Pandōrā, pandora, πανδώρα. Ab Hesiodo fingitur fuisse prima mulier à Vulcano Iovis iussu fabricata, quæ singuli dli donis suis ornauerunt. Pallas enim sapientia donum ei contulit: Venus formæ: Apollo musices: Mercurius eloquitiæ. Inde dicta fuit Pandora, quasi omnium donum, vel quasi ab omnibus donata, vel omnium rerum genere donata. Autor Hesiodus in Theogon. qd Est & nomen matri Deucalionis, à qua Thessalia Pandora dicta est.

Pandōræ, πανδώραι, Populi sunt in convallibus Indiae, (sicut libro septimo, capite secundo, scribit Plinus) qui ducentis annis vivunt. In juventa capillos candidos habent, infeste nigros.

Pandōrā, πανδώρα, Civitas in Epiro sive Thesprotia, non procul ab Acheronte amne. Item altera in Lucania Italiam regione, quæ & ipsa Acheronte quadam fluvio irrigatur, circa quam Alexander Epirotæ trucidatus est. Nam quum Dodoneo oraculo monitus esset ut Pandosiam urbem, & Acherusiam aquam caveret, ad declinanda fatorum pericula imminentia, peregrinam militiam sibi suscipiendam ratus, in Italiæ trajecit, ignarus & ibi Pandosiam urbem esse, & Acherontem fluvium: ubi vix nave egressus, vetusto à milite est transfixus.

Pandrosos, pen. corr. πανδόρος, Filia fuit Cecropis Athenarum regis, soror Aglauri & Herse: de quibus Ovidius lib.2. Metamor. Pars secreta domus ebore & testudine cultos Tres habuit thalamos, quorum tum Pandrose dextrum, Aglauros levum, medium possederat Herse.

Panēus, πανεύς, per simplex n, Fons est sub Libano monte, in quem si quis natantia projiciantur, in lacu, cui Phiala nomen est,

est, cuncta reperiuntur. **P**er est etiam hoc nomine Colchorum fluvius, Bocatio teste, cui oppidum imminet sui nominis, habens post se Henjochorum multimodas gentes.

Pāngæus, πάνγαος, Promontoriū est Thracia, Bessis conterminum, & Macedonia conjunctum, ad cuius radices Nestus amnis defluit. Et in singulari est generis masculini, in plurali generis neutri. Statius: illi Pangæa resultant, Istraraq;

Pāngæus, a, um, ut Arva Pangæa.

Panhormius. Vide PANOR MVS.

Panionium, πανιόνιον, ut scribit Herodotus lib. 2, Locus est sacer in Mycale promontorio, ad Septentriōnem vergens, communī consensu ab universis Ionibus Neptuno Heliconio dicatus. Hunc in locum quotannis conveniebant Iones, ad peragenda sacrificia, quæ & ipsa Panonia, πανίωνα, dicebantur.

Pāntisci, παντίσκοι, Diti sylvestres, per diminutionem dicti, quasi minutuli Panes, sicut à Satyro Satyricus inclinatur. Scribit Plin. lib. 35, Paniscum fuisse pictum à Taurisco pictore.

Pānnōniī, [παννόνιοι, Ger. Die Ungaren.] Appellantur à Romanis, quos Graeci Peones, πεωνες: vulgus Hungaros vocitat, quorum fama olim formidine totam concussit Italiam, tanquam essent bello insuperabiles. Hi tribus fluviis, Dravo, Savo & Istro, vallauntur.

Pānnōniīcūs, -ca, cum, παννονίος, Sueton. in August. Reliqua per legatos administravit, ut tamen quibusdam Pannonicis bellis atque Germanicis auxilievaret, aut non longe absit. Horum regio, Pannonia, παννονία, dicta est, quæ ab Oriente habet Moesianam, quæ & Servia & Bulgaria dicitur: ab Occidente Noricum: à Septentrione Germaniam & Danubium. Dividitur autem Pannonia in superiorē & inferiorē. Pannonia superior ab Occasu, Norico: à Septentrione, Germania & Istro terminatur: ab Oriente habet Pannoniā inferiorem: à Meridie Illyriū. Hęc Pannoniā pars Styria & Austria appellatur, in qua Vienna urbs celeberrima, firmissimumque orbis Christiani propugnaculum. Inferior vero Pannonia à Septentrione Germaniam, Danubiumque: ab Occasu Pannoniā superiorē: à Meridie Liburniam, quam hodie Sclavoniā appellant, prospicit: ab Ortu vero Iazyges Metanastas: quem tractum hodie Septem castra vocant. Hęc Pannoniā pars hodie ferè uno nomine Hungaria dicitur.

Pānomphæus, [πανομφαῖος, Germ. Ein junam Ioris, aff der älter stum hörte.] Ioris epitheton, à πύρ & ὄμφη, vox sine quod ab omni lingua colatur, sive quod omniū voces audiat. Ovid. lib. 7. Metam. Ara panomphæa vetus est sacrata tonanti.

Pānopē, es, πανόπεια, sive Panopea, πανόπεια, Nymphe marina, Nerei & Doridis filia: ita dicta à perspicuitate visus. Virgil. 5. Aen. Phorcij chorus, Panopeiaq; virgo. Idem primo Georg. Glauco, & Panopeq; & Ino Melicertæ. Hesiodus in Theogonia: Δωρές, οὐ πανόπεια. C. L. de Gellatius.

Pānōpolis, πανόπολις, Oppidum est Aegypti, Panos cultui præcipue deditum: cuius simulacrum ingens apud illos erat, pudendo supra modum erecto: dextra autem Lunæ flagellum intentans. Hinc fit gentile Panopolites. Nomos quoque vicinus, ab oppidi hujus nomine Panopolites dictus est: de quo Plin. lib. 5. cap. 9.

Pānorūmūs, [πανόρομος, Vulgo Palermo. Ger. Ein Vorgeberg in Sizilien / heißt jetzt Palermo.] Latinē statio dicitur: quo nomine dicta est Siciliæ insignis civitas, propter multitudinem naviū quæ uide illuc conveniunt. Hęc etiam in neutro genere effertur Panormum. Componitur dñs Πανόρμος η ὄρμη. Est autem ὄρμη, portus pars, sive statio: unde nautæ Hormizare dicuntur, quando navem anchoris & retinaculis instruunt, quod secura sit à repentinis procellis. Hinc sunt Panormita, πανορμῖται, & Panormitanus, qui ex Panormo est. Pro. lib. 3. cap. 4.

Pantaces, πανταξις, Fluvius est in finibus Italæ non procul à Gargano monte, iuxta Calchantis, & Podalirii facella: cuius aquæ ad pecorum morbos præfens habet remedium. Dictus Pantaces, λότος πάντας τὰς τούτους ἀκαίας: hoc est, à morbis omnibus curandis.

Pantagias, πανταξις, Fluvius qui quum plenus incederet, to tam Siciliam sonitu implebat: post raptum autem Proserpinæ quum Cereris filiam querenti obstreperet, tacere iussus, paruit numinis voluntati. Hęc Servis in illud Virgil. 3. Aen. vivo præterehor ostia saxo Pantagia. Nomen autem videatur accepisse hic fluvius à nimia rapiditate, λότος πανταξις, quod obvia quæq; protervat atque secum rapiat.

Pānthēa, πάνθηα, Vxor fuit Abradatas regis Suforum, ut forma ira & castitate insignis: quæ quum à Cyro majore, expugnatis Assyriorum castris capita esset, liberaliterq; ab eo habita, Abradatam virum ad se accersivit, cum per communia leti & fœdeta obtestans, ut pro tanta regis in se benegyfetia aliquid illi mercedis rependeret. Qua uxoris oratione inflammatus Abradatas cū universis copiis in Cyri castellum venit: ubi quum fortiter dimicās mortem oppetiisset, Panthea cadaver

illis inter tot millia cæsorum agnitus, lectica sua ad ripam Pactoli amnis retulit: ablutiq; ejus vulneribus quum nutriti quid post mortem fieri vellet in mandatis deditset, capite in mari peccus inclinato necem sibi concivit. Vide historiam hanc latius apud Xenophontem lib. 7. Pædæ Cyri.

Pānthēon, [πάνθεον, πάνθεον, Germ. Der Tempel aller Götter oder heiliger in Rom.] Templum Romæ, ut Dion historicus refert: sic dictum, quod in Martis, Venerisque imaginibus, sub templo constitutis, omnium deorum imagines effigie erant. Sive quod templum rotundum sit, cæloq; persimile ut propter otium omnium deorum habitatio censetur. Potest evam dici Pantheon, summum deorum. Nam πᾶν significat omne (quod sanc in similibus sacer ad summum spectare solet) & πᾶν deorum. Plin. lib. 36. c. 15: Pantheon lovi ulti ab Agripa factum fuisse narrat. Hodie vulgo appellatur Templum D. Mariae rotunda.

Pānthēoūs, & per contractionem Panthūs, πάνθεος, Nomen proprium filii O:rei fratris Hecubæ. Vocativum facit Panthu, abjecto s, more Græcorum. Virg. 2. Aen. Quo res summa loco Panthu? quam prendimus arcem? Inde sit Patronymicum Pāthoides, pen. corr. quo usus est Ovid. lib. 15. Metamorph pro Pythagora, qui tempore belli Trojani se Euphorbum Pāthoi filium fuisse gloriabatur.

Pānticapes, παντικῆπται, Fluvius est Scythæ quintus ab Istro, (ut scribit Herodot. libro quarto,) Nomadas à Georgis distinguitur.

Pānticapēum, παντικάπεια, Vrbs maxima ad Bosporum Cimmerium, cæterarum metropolis, condita ab Aetæ filio, cui Agætus Scytharum Rex hunc locum donaverat. Nomen autem accepit à Panticape vicino amne. Meminit hujus opidi Plin. lib. 4. cap. 12.

Pāntomatriūm, παντομάτριον, Stephano, Oppidum est Creta insulæ maritimum, authore Plin. lib. 4. cap. 12.

Pāpæus, Nomen, Herod. teste lib. 4, quo apud Scythias lupi vocatur.

Paphages. Rex Ambraciæ. Is quum obviam factus esset lexæ catulis suis stipatæ, ab eadem occisus est.

Paphlagonia, [παφλαγονία, Germ. Ein Landstrich des mittleren Asia: hoffend an Galatiam, und das Eurasisch Meer.] Regio minoris Asiae, ad Septentrionale litus veria, supra Galatiam, cuius eam Ptolemaeus partem facit: ita dicta, teste Stephano, à Paphlagone Phinei filio. Ejus incole dicti sunt Paphlagones: ex quibus fuerunt & Heneti, qui per seditionem patria pulsi, & rege Pylemene ad Trojam amissi, Antenorem in Italia sequuntur sunt, & pro Heneti literæ unius immutatione Veneti sunt appellati, autore Livio, libro 1. ab Urbe condita. Paphlagonia (ut Solinus scribit) à Cytoro monte consurgit protecta in spatium trium & sexaginta, millium. In ea Mithridates Eupatoriam condidit, quæ subacta à Pompejo, Pompeiopolis nominata fuit.

Pāphūs, πάφος, Filius Pygmalionis filii Cilicis ex Eburnea matre. Quum enim olim Pygmalion in Cyprus insulam pervenisset, competrissetq; mulieres omnino libidini obsequentes, cælibem vitam ducente statuit. Porro quum ingenio valeret, essetq; sculptor insignis, dicitur sibi ex cädidissimo ebore muliebre sculptissimæ simulacrum, omnis venustatis, formæque numeris (quoad fieri potuit) absolutum. In quo quum homo ingeniosus artem suam miraretur: in ejus amorem incidit, oravitq; Venerem, quæ summa cum veneratione id temporis in Cyprio celebrabatur, ut uxorem sibi concederet statutæ suæ eburnæ simillimam. Quibus precibus à Venere exauditis, Pygmalion domum rediēs statuam suam animatam invenit, servatisq; iisdem lineamentis, eodemq; candore, in formosissimam virginem transformatam. Cuius postea concubitus, ex ea Paphum filium suscepit, qui & patri in regno succedit, condiditq; urbem in Cypro, quam de suo nomine Paphum appellavit: constructa etiam in eo templo & ara in honorem Venetis, cui diu s. lo thure sacrificiū est. Virg. lib. 10. Aen. Est Amathūs, est celsa mihi Paphos, atque Cythera, &c. q. Inde Paphius, a, um: unde & Paphia Venus dicta est, quod apud Paphum coleretur.

Pāpia, [Vulgò Pavia. Germ. Πάπεια] Civitas Insubrum, Ticinum, παπια, Ptolemaeo appellata, olim Ostrogothorum & Longobardorum regum sedes.

Pāpīnānūs, παπινανος, Iurisconsultus, Severo principi gratissimus, Scævolæ discipulus, cui in advocatione filii succedit. Is est cui filios suos Severus moriens commendavit: deinde ab Antonino Caracalla securi percussus. Causa necis traditur, quod Caracalla imperfecto fratre Getae mandaverit ut & in Senatu, & apud populum facinus dilueret: illum autem spondisse, non tam facile, patricidium excusari posse quām fieri, Spartan.

Papinius Statius, Neapolitanus inter heroicos poetas relatus, haud ignobilis genere ortus est. Quidam scribut majoris ejus

ejus oriundos esse Episo, diuq; versatos Sellis non sine admiratione ingenii & probitatis. Patrem Papiniū habuit, qui ob insignem eruditionem, egregiasq; virtutes Neapolitana civitate donatus est, in qua Statius Papinius poëta natale suum habuit. Edidit multa & varia poëmata, Thebaide libris duodecim, quos consecravit Cæsari Domitiano. Præterea opus Sylvorum. Postremò Achilleida aggressus, morte præventus tantum reliquit inchoatum. Ex Crinito.

Papicium, παπίκιον, Vrbs est Paphlagonie: à qua sit gentile Papicius, παπίκιος, Autor Stephan.

Pappius, παππεύς, Philosophus Alexandrinus, scripsit de situ orbis: de flaviis Africæ: & commentarios in Ptolemaeum.

Paprimois, παπρίμαιος, Aegypti oppidum. Cujus civis Paprimites, παπρίμαιοι, Stephan.

Papyrius, Α' velocitate Cursor dictus, qui Dictator creatus adversus Samnites, quum se adversis omnibus progressum esse sensisset, ad auspicia reperenda Romam rediens, edixit Fabio Rutiliano magistro equitum, quem exercitu præsebat ne manus cum hoste consereret. Sed quum illè opportunitate ductus pugnasset, ac viceret, reversus eum ferire securi voluit: ille in urbem confugit: ubi quum nec supplices Tridentini satis eum tueri auderent: victus tandem Dictator populi precibus, miserique parentis lacrymis, supplicium ei remisit: paucisq; post diebus ducto de Samnitibus triumpho, Dictatura se abdicavit. Vide Liv. lib. 9. q; Lucius Papyrius Cursor, superioris filius, de Samnitibus secundum patrem omnium pulcherrimam victoriam reportavit: sedemq; Fortunæ de manubiosis faciendam locavit. q; Papyrius Crassus, quum Privernates intra mœnia fugasset, ac pro rebus bene gestis triumphus ei negaretur, in mōte Albano triumphavit, & pro laurea usus est myrtle corona. Valer. lib. 4. q; Papyrius Carbo, cum dentibus natus, ut scribit Plin. lib. 7. cap. 16. q; Papyrius praetextatus, nobilis adolescentis, ex eo cognomen adsecutus, quod in praetexta & adolescentia magna indolis atque ingenii specimen dedit. Quum enim à patre duceretur in Curiam, in eaq; fore arcana quædam tractarentur, domum reversus, interrogatus à matre quidnam in Senatu esset actum: Ut duæ (inquit) uni nubere possint. Qua re inter matronas sparsa, manè gregatim ad Curiam concurrunt, multò equis esse clamitantes, duobus unam nubere. Cujus clamoris causa tandem intellexit, & Senatus Papyrii in ætate taciturnitatem admiratus, soli in posterum ex æqualibus aditum concessit in Senatum. q; Papyrius item alius fuit, qui quum Publum quendam adolescentem nobilem ex alieno sibi devinctum, & in servitutem adjudicatum haberet, scđoque ejus amore captus, generosum animum ad turpe obsequium nulla ratione posset inflectere, eaq; de causa adolescentium multis, & plagiis, & cōtumelias afficeret, re in Senatu cogita, in carcerem conjectus est, cautusq; est ne quis in corpora libera ob æs alienum quippiat in posterum juris haberet. Simile quiddam refert Valer. lib. 6. cap. 1. de T. Veturio, & Cælio Plotio.

Paradisus, Vide in APP E L.

Paræsus, Vrbs condita à Paræso Minois cognato, Steph.

Parætonium, παρατόνιον, Libycæ Marmaricæ oppidum est, stadiis ferè non ingentis distans à Catabathmo. Alio nomine Ammonide dicitur. Habet portum ingentem, XL. ferè stadiorum. Autor Strabo lib. 17.

Pärætoniūs, α' um, adjecitum. Lucan. lib. 3: Vsque Parætonias Eoa ad littora Syrites. Silius item lib. 3: Perque Parætonia celebratum littora Syritis. Ab hujus oppidi nomine etiam Parætonium appellatum est coloris quoddam nativi genit, quod circa hanc urbem in littore solet inveniri, ex spuma maris, ut creditur, cum limo solidata: unde & minutæ conchulæ plenique in eo inveniuntur. Autor Plin. lib. 35. cap. 6.

Paralus, Vide in APP E L.

Parapotamia, παραπόταμια, Regio Asiaz, Tigri fluvio proxima: unde & nomen acceptit. Vide Plin. lib. 6. cap. 28.

Päræ, arum, [Germ. Die drei Göttlin von welchen die Hölten gesichtet haben / das sie einem jeden die geschehen Lebens: Iom sein Glück oder Un Glück bestimmen.] Dicitur sunt à Parco, per contrariam significationem, quod nemini parcant. παραγ. αρον, Ideò tres esse Parcas arbitrantur: quoniam tria sunt tempora in quibus omnia evolvuntur. Varto à partu, unius literæ mutatione deduci putat: quoniam ut (scribit Hesiodus) nascentibus hominibus bonum, malumq; conferre censeantur. Iuven. Satyr. 9: Hec exempla para sceliticibus: at mea Closto, Et Lachesis gaudent, si palpitatur inguine venter. Harum nomina erat Closto, Lachesis, & Atropos, quas Cicero Erebi & Noctis filias fuisse scribit, & easdem cum Fatis fuisse existimat: Vnde & illud Cleanthis: Ducuat volentem fata, nolentem trahunt. Finguntur vita hominum præesse, & nendo eam ducere. Quapropter lanificas sorores appellat Mart. lib. 6: Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores Stamina, nec surdos vox habet ista deos: Apulejus. Tres Parcas tria fata sunt numero, cum ratione tem-

poris faciæt, si potestatem earum ad ejusdem similitudinem temporis referas. Nam quod in fuso perfectum est, præteriti temporis habet speciem: & quod torquetur in digitis, momenti præsentis indicat spatia: & quod nondum extolo tractum est, subactumq; cura digitorum, futuri & consequentis seculi posteriora videtur ostendere. Lachesis dictam esse putant à λαχεῖν, quod Græcæ sortior significat. Atropon: quia verti: hoc est, mutari aut fletri non possit, ab & privativa particula & verbo τέλεω, quod est verbo. Clotho: quoniam contorta & convoluta omnia teneat: à verbo Græco κλεψυ, quod significat ne, vel circumvolvo.

Parentium, παρέντης, Istræ oppidum est, cuius meminit Ptolemaeus libro 3. cap. 1. Hinc Parentinus, gentile. παρεντῖος, Stephanus.

Paretaceni, παρετακενοὶ, Populi Mediæ, aut certè Mediæ finitimi juxta Elymæos, montium incolæ, & latrocínio viatum quæritantes. Meminit horum Herodotus lib. 1, & Strabo lib. 11, & 16.

Paretonium, vide PARABONIUM.

Pariædres, παραιδρες Ptolemaeo, Pars Tauri montis, in finibus

majoris Armeniæ, ex qua Absarus fluvius oritur. Autor Plin.

lib. 6. cap. 9, & lib. 5. cap. 27.

Parienna, παριέννα, Ptolemeo libro secundo, capite 11. Geræ manæ urbs.

Parilium, vide in APP E L.

Pärīs, Paridis, [πάρις. Germ. Ein Sohn des Königs Priams so die Schön Helenam aus Griechenland entführt hat.] Priami Trojanorum regis, & Hecuba filius, alio nomine Alexander appellatus. Cuius matri, quum illa se facere ardenter somnasset, conjectores responderunt fore ut filius, quem in utero gestabat, causa esset Trojani excidii. Qua re cognita, Priamus puerum, ubi primum fuit natus, Archelaō seruo expонendum tradidit. Contrà Hecubam tum materno affectu, tum infantis forma commota, curavit ut furtum nutritur a pastorebus in Ida monte. Vbi quum adolevisset, Oenonem virgunculam amavit, & cōpressit, suscepitq; ex ea duos filios. Porro quum in dirimendis controversiis esset æquissimus, maximam justitiae famam sibi comparavit, adeò ut orta inter deas, lunonem, Palladē, & Venerem disceptatione de forma propter aureum pomum à love cœlitus demissum, in quo scriptum erat: Detur pulcherrimæ: judex sit ab iis constitutus. Quas quum vidisse nudas, sentientiam secundum Venerem tulit, quæ pulcherrimam forminaru illi uxorem promiserat, neglecto regno quod pollicebatur Iuno, & contempta, quam Pallas offerebat, sapientia. Præterea quum esset fortissimus in agonali certamine, quod ad Trojā agebatur, cum aliis omnes superavit, tum ipsum etiam Hectorem: qui quum status quod ab imbecillitate vinceretur, gladium in eum strigiter, pastorem esse eum putas, Paris illi aperuit, se ejus fratrem esse germanum: quod & allatis crepundiis probavit, quum adhuc sub pastorali habitu lateret. Sic igitur cognitus, à patre receptus est. Deinde constructis viginti navibus per speciem legationis ad repetendam Hesionem, in Græciam missus est: ubi à Menelao, hospitio est susceptus. Verum quum ille necessaria de causa in Cretam navigare cogeretur, Paris sibi occasionem rei bñnd gerendæ oblatam ratus, Helenam quam mutuo amore deperibat, rapuit, & in Asiam abduxit. Alii tradunt in Græciam venisse absente Menelao, Hellenesque pulchritudine captum, Spartam expugnasse, illætique etiam renitentem, & omnes regios thesauros rapuisse, & ob id postea Helenam dignam visam esse, quæ à viro, atque adeò à tota Græcia tantis opibus repetetur. Ita Helenæ rapuum esse deinde securum bellum Trojanum, in quo singulari certamine cum Menelao congressus, quum penè vinceretur, à Venere pugnæ subtrahum. Postremò Hectore & Troilo fratibus occisis, quum ipse sumptuoso arcu & sagittis quibus plurimum valebat, Achillem sub praetextu deponensq; Polyxenæ sororis in templo Thymbræ Apollinis interfecit, cum quoque à Pyribō, live (ut aliorum est opinio) à Philoctete esse interfectum: post cujus mortem Helenam Deiphobo nupsisse. Ovid. in Epistol. Bella gerant alii, tu Paris semper ama.

Pärīsii, Parisorum; [Vulg. Parii. Germ. Die Pariser in Brandenburg.] Populi sunt inter Celtes ad Sequanam fluvium; inter Senones & Bellovacos: quorum caput est Lutetia, optimarum omnium disciplinarum patens, olim in Sequanæ insula sita: hodie verò prolatis id estidem pomœriis tantopere aucta; ut nulli potentissimarum urbium meritò debeat posthaberi. Vide Caesaris lib. 6. Comment. & Ptolem. lib. 2. cap. 8.

Pärīum, παριόν, Troa ad oppidum ad Propontidem, teste Strabone lib. 13. à Milesiis, Erythræis, Parisque conditum, juxta quod, teste Plin. lib. 7. cap. 2, Gentes fuerunt quæ Ophiogēnes vocantur, serpentum iætus levare solitæ, & manu impolita venena extrahere corpori, quorum etiam sua ætate paucos, reliquos fuisse, autor est Varto, salvia sua serpentum iætibus me-

deri solitos. In eodem oppido, teste Plin. lib. 16. cap. 5. Cupido nudus fuit pat Veneri Guidi nobilitate & injuria.

Pārīs, paria, patium, παρίς, adjectivum: Vnde Patis lapis, sive Parium marmor, quod candidum erat, & sculpruris aptissimum. Virg. 1. Aeneid. Pariūsve lapis circundatur auro.

Pārmā, nomen est fluvii, à quo Parma urbs in Insulib[us] celeberrima appellata est. Hæc patria fuit Cassii Poëtae, & Macrobii, viri ingenio & doctrina præstantis.

Pārmēnides, παρμενίδης, Eleates philosophus, Xenophanis auditor, atq[ue] amicus, à cuius nomine Plato Dialogum, quem deinde collocavit, Parmenidem appellavit. Hic carmine Physiologiam expressit, sicut Empedocles & Hesiodus, duplicitemque eam esse dixit: unam quæ veritate constaret, alteram quæ opinione. Primus deprehensisse dicitur eundem esse Luciferum & Hesperum: alii Pythagoram dicunt. Autores Suidas, & Diogenes Laëtius. Hic censuit sempiternum atque immobile esse universum, quod maximè unum secundum veritatem rerum subsistat: solum enim esse simplex, & intrepidum, atque ingenitum: generationem verò eorum esse quæ falsa existimatione videntur esse, quum non sint. Sensus autem removendos à veritate putat. Affirmat enim, si quid est præter ens, id esse non ens. Non ens autem, non esse in rebus, & sic ens viventium sibi relinquitur: terram verò densioris aëris defluxu factam arbitratur.

Pārmēnō, παρμένιος, unus fuit ex precipuis amicis Alexandri Macedonis, qui cum in Asiaticam expeditionem est secutus, cuius frequens est mentio apud Curtium.

Pārmēno, parmenonis, παρμένης, Personæ Comicæ nomen apud Terentium in Eyancho, δῶς & παρμένης: hoc est, à diuitiis commorando (ut videtur) impositum.

Pārnassūs, gemino, (nam apud Stephanum & Suidam legitur παρνασσός) mons est in Phocide, ut autor est Plin. lib. 4. c. 3. & Strabo lib. 8. & 9: [Gerra. Ein hoher Berg in Phocide, Bacchus und der Apollini iugeat] duos vertices habens, quorum unum Thitorea vocati: alterum Hyampeum, Herodotus in Vrania tradit. Citharon autem & Helicon, quos Servius male putavit esse Parnassi juga, montes ab hoc diversi, & disjuncti sunt, ita ut Helicon à Parnasso circiter quindecim passuum millia: Citheron verò triginta distet. Est autem (sicut docet Strabo) Helicon Parnasso cœmulus & altitudine, & circuitu. Quinetiam Musis natale solum in nemore Heliconio scriptores assignant. Cyrrha verò & Nysa, quas nonnulli etiam trididerunt esse Parnassi vertices, nomina sunt civitatum Cyrrha sub Cyrrhite Parnassi, in planicie mare versus, locata est: Nysa verò, non in Parnasso, sed in felici Arabia sita est: in qua quum Bacchus nutritus esset, in ejus memoriam ipse postea alias in India condidit. Est igitur Parnassus mons Phocidis, sacer Baccho & Apollini. Ovid. 1. Metamorph. Separat Antonios Astas Phocis ab arvis Terei ferax. Mox addit: Mons ibi verticibus perit arduus astra duobus, Nomine Parnassus, superatq[ue] cacumine nubes. Lucan. lib. 5: quatum semotus Eoo Cardine Parnassus, gemino petit æthera colle. In hoc monte rupes vel majestate numinis, vel situ ipso horrorem visentibus incutit, undique ferè præcepit in formam theatri: Hic est, Apollinis Delphici templum, hic fons Castalius, Musis sacer. Hic habitaverè Pieres, natio Thracia: unde Pierius mons, & Pierides Musæ, sub Parnasso habitaverunt Hyantes populi: Vnde aquam Parnassi fontis, Hyantida dicunt. Hic fontes Atticam versus, Hippocreno & Aganippe.

Pārnassūs, Parnassia, parnassium, παρνασσός, παρνασσός. Virg. 7. Aeglog. Nec tantum Phœbo gaudet Parnassia rupes.

Pārnus, παρνός, Natura fuisse fertur pauperibus, qui ob amissam naviculam, cum obviis quibusque litigabat. Hinc adagium: Disceptare ob Parni scaphulam: id est, ob res minutulas multū mouere litiu & querelarum. Erasmus ex Diogeniano. Paropamisadæ, παρομισάδαι, populi Asiae, qui (sicut refert Ptolemaeus) ab Oriente, patte Indiæ: ab Ocasu, Arabia terminantur: à Meridie, Arachosia. Meminit horum & Plin. lib. 6. cap. 26. & 23.

Pārōs, [παρός]. Germ. Eine auf den Circel Innen des Aegeischen Meers.] Insula est una ex Cycladibus, quæ à Delo tringit, quinque milibus distat, ex quo Parius lapis adveni solet, colore candido, & statu exculpendis aptissimum. Virgilii libro tertio: Olearon, niveamque Paron, sparsaque per æquor Cycladas.

Pārrhāsiā, παρράσια, Regio in Peloponeso, alio nomine dicta Arcadia, Lycaonis patria. Vnde Parthasius, a, um, παρράσιος, παρράσιος, pro Arcadicu. Virg. 8. Aen. Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer Asylum Rettulit, & gelida monstrat sub rupe lupercal, Parthasius dictum Panos de more Lycæi. In ea mons est Lycæus, in quo bicornis Fauni templum fuit, à quo Lycæa ludicra illi sacra, nobis Lupercalia dicta. Ovid. lib. 2. Fasit Quid vetat Arcadicu dictos à monte Lupercos? Faunus in Arcadia tempora Lycæus habet.

Pārrhāsiā, παρράσιος, Patronymicum est sceminarium à Parthas: Hinc Parthas ursa apud poetas pro Polo arctico, quod Callisto, quam à love compressam atq[ue] in hoc signum cōversam fabulantur, Lycaonis Parthas: hoc est, Arcadia, regis filia dicta sit. Lucan. lib. 2: sed nocte sopora Parthas obliqui Helice quum verteret axes.

Pārrhāsiā, παρράσιος, Nomē pictoris Ephesii, qui cum Zencies in certamen pictura descendit: & quū ille detulisset uis pictas tanto successu, ut in scenam aves advolarent: ipse deuallis linteum pictum traditur, ita veritate representata, ut 2eūx alitum judicio tumens, flagitatet tandem remoto linteo, ostendi picturam: atq[ue] intellectu errore concederet palmam ingenio pudore: quoniam ipse aves fecellisset: Parthas autem se artificem. Hic primus symmetriam picturæ dedit, prius argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem ornatus pressit. Autor Plin. lib. 35. cap. 10. Horat. lib. 4. Carmin. Quas aut Parthas protulit, aut Scopas, Hic saxo, liquidis illi coloribus, &c.

Pārthēniūs, παρθηνός, Mons Arcadia, teste Plinio lib. 4. ca. 6. Ita dictus à virginibus, quæ in ea Veneri frequenter sacrata cere solebant. q[ui] Est & Parthenius, παρθηνός, fluvius Paphagonum. Ovid. lib. 4. de Ponto: Partheniusque rapax, & volvens saxa Cynapes. q[ui] Parthenius item, Poëta Nicæus, ut sis Suidas, Elegiarum, variisque carminis scriptor: à Cinoe in bello Mithridatico captus, deinde ob illius ingenium manumfus. Vixit usque ad Tiberium Cæsarem, qui, teste Traquillo, ejus scriptis admodum delectabatur. Hujus Parthenii locos Virgilius quandoque mutuatur, cujusmodi est illud: Glauco, & Panope & Iuovo Melicertæ. Autor Gellius. q[ui] Fuit item alter Chius genere, filius Thestoris, qui vocabatur Chaos, ex Homeri Poëta posteris. Scriptis versus in laudem patris Thestoris. Suidas.

Pārthēniūs, παρθηνός, adjectivum: ut Saltus Parthenii, Virg. 10. Aeglog. Lustra Parthenia, apud Claudian. 2 de Rap.

Pārthiāon, pen. prod. Pater Oenei regis Aetoliz, apud Ovid. 9. Metam. in principio.

Pārthēnopæus, pen. prod. παρθηνοπαῖος, Martis & Menalippes filius fuit, teste Servio, qui in bello Trojano perit. Virg. 6. Aeneid. Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis Parthenopæus, & Adrasti pallentis imago.

Pārthēnopæ, παρθηνόπαι, Una Sirenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Vlyssen: cum sociis in scopulos catu pellicere non potuerint, in mare se præcipitaverunt. Harum alie alia in loca. Parthenope autem eo delata est, ubi postea cōdita Neapolis est, præclara urbs Capanix, quæ ab ejus nomine etiam Parthenope est appellata. Neapolim autem postea dictam fuisse hanc urbem nonnulli putaverunt, quod ab Augusto sic instaurata: quod falsum tamen est. Nam etiā apud Lycophronem, qui Prolemæ Philadelphi temporibus multis ante Augustum annis claruit, Neapolis hæc urbs appellatur: & cives ipsi, Neapolitani, quos scribit quotannis ad tamulum Parthenopes facies tulisse. Verisimilior est eorum opinio, qui hanc urbem à juventute Cumana conditam tradunt, qui forte quum in eo loco Parthenopes corpus in veteri monumento conditum reperissent, nomen ejus urbi indidere. Sed postquam loci ubertate atque amoenitate majorem in modum frequetari civitas coepit, veriti ne Cumæ desereretur, diruendi Parthenopem consilium inivere. Quo facto, mox immensi pestilentia vexati, oraculo moniti sunt, ut urbem instauraret. Itaque subito restitutam, Neapolim: hoc est, novam urbem vocavere. Hinc Parthenopæus, a, um, παρθηνοπαῖος.

Pārthēnopōlis, παρθηνόπολις, Oppidum Thracie, teste Plinio lib. 4. cap. 11, Stephanus Parthenopolim in Macedonia collocat, dictamque putat à filiabus Gerasti filii Mygdonis, quæ quum agrestes & inhumanae essent, pater ut eas ad civilorem vitam traduceret, civitatem hanc earum gratia condidit.

q[ui] Est item Parthenopolis, Bithynia oppidum apud Plinium lib. 5. cap. 32. Pārthiā, [παρθηνία]. Stephano. Germ. Der Parther Landeschaft gelegen in Asirien.] Regio Assyriæ, à qua Parthi. παρθη, παρθη, παρθηνία. Fuit hæc olim geno Scythica, quæ postea ad Medos profugit: unde & nomen accepertunt. Nam Parthi lingua Scythica exules dicuntur: autor enim est lustro. lib. 22, ab exiliis Scytharum, Parthorum imperium fuisse deductum. Horum regna duodeviginti fuisse testis est Plin. lib. 6. cap. 15. Ab Ortu habet Arios: à Meridie Carmania: ab Occasu Medos: à Septentrione Hyrcanos.

Pārthini, Populi sunt Macedoniæ provinciæ. Plin. lib. 4. c. 21, in descriptione Macedoniæ.

Parysatis, παρυσαῖς, Xenophon, Plutarchus, Cyri filia, & Araxensis mater. Pāsiphæ, per quatuor syllabas, πασιφᾶ, Filia Solis, & uxoris Minoris regis Cretæ, quam fabule ferunt Tauri amore captam fuisse, Dædalique opera, qui lignæ eam vacce inclusi, voti compotem

comptem factam, Minotaurum peperisse, media parte hominem, reliqua taurum referente: quod monstrum postea in Crete si labyrinthum Theseus dicitur interfecisse, Ariadnes ope adjutus. Servius Minois scribam fuisse tradit nomine Taurum, cum quo Pasiphaë mutuo ejus amore capta, in Dædali ædibus concubuit. De hac Virg. 6. Aeglog. Et fortunatam, si nunquam armenta fuissent, Pasiphaëa, nivei solatur amore juventi.

Pāsītēlēs, πασίτης, Insignis statuarius fuit, & artis plasticæ peritissimus: de quo vide Plinium lib. 33. cap. 12.

Pāsīthēa, πασίθηα, Vna ex tribus Gratia, quam alii Euphrosynen vocant. Statius: Non hoc Pasithæa blandarum prima sororum.

Pāsīthōē, πασίθηα, Nomen est nymphæ marinae, Nerci & Doridis filia, autor Hesiodus in Theogonia.

Pāsītigris, Tigris amnis appellatur, ea in parte qua duo ejus alvei confluent. Plin. lib. 6. cap. 27: Tigris citra Seleuciam Babyloniam CXXV. M. pass. divisus in alveos duos: altero Meridiem ad Seleuciam petit, Mesenem perfundens: altero ad Septentrionem flexus, eisdem gentis tergo, campos Cauchas fecit. Vbi remeavere aquæ, Pasitigris appellatur.

Pāsītūlūs, πασίτηλος, & Achemon Cercopes fuere filii Sennonidis mulieris satidice, qui cum nullo non injuriarum genere in obvium quenque debacchatentur, à matre admoniti sunt ut sibi à Melampygo caverent. Evenit deinde ut Hercules sub arbore quadam dormiret, armis in eandem reclinatis. Acceserunt Cercopes fratres, cumq; dormientem ipsius armis aggredi tentarunt. At ille protinus insidas sentiens, correptos ac viarios, de clava suspendit leporum ritu, & ad eum modum gestabat. Pendentes itaque capitibus deorsum demissis, posticum Herculis nigris pilis horridum atque hispidum intuiti, non Lydorum more laxe ac depilatum, materni moniti memores, ea de re inter se confabulabantur. Quod simulacrum audivit Hercules, cognomine delectatus, & in rufum solitus, vinculis eos liberatos dimisit.

Pāsītōphōrī, penult. corr. πασίθηος, Sacerdotes sacrosancti Aegyptiorum, honoratores cæteris. Dicti quid ferant pallium Veneris, cui nomen est Pastos: à quo & ipsa Venus πασίθηος dicta est.

Pastophorium, Vide in APPÉL.

Pātālūs, πατάλος, Insula vicina Caria, apud Stephanum. Gentile est Patalus.

Pātārā, pen. cor. πατάρα, Vrbs Lyciæ, ubi Apollo dabat responsa sex hybernis mensibus, ut tradit Servius. Dicta à Pataro Apollinis filio ex Lycia Xäthi filia: vel ab alio Pataro Lapeonis filio. q; Hinc Patarae, a. um, παταρα. Stat. lib. 1. Theb. Phœbe parentes, seu te Lyciæ Patarae nivosis Exercent dumeta jugis. Ovid. 1. Metam. - mihi Delphica tellus, Et Claro, & Tenedos, Pataraeque regia servit.

Pātāvīum, παταύιον, παταύιον, Longè clarissima Venetorum ditionis atque imperii urbs in Italia, quæ alio nomine dicitur Padua, ab Antenore condita, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 19. & Ptolem. lib. 3. cap. 1. Extat hodie in eadem urbe Antenoris sepulchrum vetustissimum cum hujusmodi inscriptione, quæ ob nimiam vetustatem vix legi potest: Inclitus Antenor patram vox visa quietem, Transtulit huc Hénetos, Dardanumque fugas: Expulit Eugaeos, Patavinam condidit urbem: Quem tenet hic humili marmore cæsa domus. Virg. lib. 1. Aen. Hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit. q; Alia ejusdem nominis urbs Ptolem. in Ponto, sive Bithynia, quæ hodie vulgo Poline dicitur. Vide P A D V A.

Pātēriānā, Ptolemaio lib. 2. ca. 6. oppidum Carpantanorum in Hispania Tarragonensi.

Pātmōs, πατμός, Germ Ein Insel auf den Cycladen, in welche Johannes der Evangelist ist verschütt worden.] Insula in mari Aegeo, quæ (ut Plinius scribit lib. 4. cap. 12.) patet circuitu triginta millibus passuum. In hac Iohannes Apostolus exul Apocalypsim scriptis.

Pātīrāmphēs, πατηράμφης, Nobilis Persa, Otanis filius, & ariaga Xerxis, Herod. lib. 7.

Patiziches, πατζίχης, Vir Persa magnus, qui Smerdim fratrem suum similem Smerdi fratri Cambysis Persarum regem declaravit. Fuit enim praefectus Cambysis apud Persas. Vide Herodot lib. 3.

Patræ, trarum, πατρα, Civitas in Achaia propriè dicta juxta Olenum, quam Pausanias Aroén dici prius solitam affirmat: mox à Patræ, in orientibus ampliatis nomen accepisse, quod nunc habet. Hujus meminit Plinius lib. 4. cap. 4. Ovid. lib. 6. Metam. Messeneque ferox, Patræque, humilesque Cleonæ: de Patris scribit Thucydides, lib. 6.

Patrānūs, a. um, πατρανός, deductum nomen à Patris Achaia oppido, ad Occasum Peloponnesi sito, non procul ab Oleno. Cicero Thermo: Ut obtineat id juris insegris, quod ei Patria na civitas decrevit, & dedit.

Patrais, πατραῖς, Vrbs Pontica, teste Stephano: à quæ deducitur gentile Patrasides, πατραῖται.

Patrōclidēs, πατροκλῆδες, Proprium nomen affectatoris Philippi Macedonum regis.

Patrōclus, πατροκλῆδες, Menetii filius & Steneles, qui occiso per ludum Astragalorum Cleonymo: seu (ut alius placet) Acane Amphidamantis filio, solum vertens, in Phthiam venit, ubi à Pelco propter generis propinquitatem suscepitus est, & una cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem amissima amicitia junctus vixit. Postea etiam cum Achille ad expeditionem Trojanam profectus est, ubi armis Achillis induitus, cum Hector pugnans, ab eodem confossus, occubuit. Quod quum rescripsit Achilles, tametsi propter erexitam sibi ab Agamemnone Briseida bello abstinerem omnino constitisset, nihilominus mutato proposito, acceptis etiam à Thetide matre armis à Vulcano fabricatis ab bellū rediit, nec prius quievit, quæm socii mortem est ultus.

Pātūlciūs, dictus est Janus, quod tempore belli, portæ templi ejus paterent. Macrobi. lib. 1. Saturn.

Pāulīs, λι, παῦλος, Latinè modicus, Græcè παῦλος. Nā παῦλος quies dicitur. Hoc nomine dictus L. Aemilius, qui in prelio Canenii pro patria occubuit. q; Et qui multò fortunatior patre victus Persea Macedonum regem in triumphum vexit. q; Est & Paulus, a. um, adjectivum, à Parum, quo rarissimè usi sunt autores, nisi in ablativo. Plaut. in Bacch. Pacisci cum illa paula pecunia potes. Terent. in Andr. Dum in dubio est animus, paulo momento hoc illuc impellitur. Idem in Adelph. scilicet Ita eos meo labore eductos maximo, hic fecit suos Paulo sumptu.

Pausānīas, παυσανίας, Cleombroti filius Lacedæmonius imperator, qui una cum Aristide Atheniensi vicit Mardonium Medium Xerxis regis generum apud Platæas, cum ducentis pedum millibus electis, & viginti equitum millibus, haud ita magna manu. Et quum multum incremēti Lacedæmoniis adiecisset, ita mores Asiaticos labi sensim cœpit. Deinde eousque amentia dicitur tandem progressus, ut cum Xerxe pacificetur, se illi imperium Lacedæmoniorum proditum esse, si filiam sibi in matrimonium dederet. Quo nomine in judicium vocatus in templum Minervæ configit, ubi interfactus est, cadaverque ejus in barathrum abjectum. Autor Thucidas lib. 2. q; Fuit & Pausanias nomen autoris Græci scriptoris, qui floruit Hadriani & Antonini temporibus. Scriptis Chronica Lacœnica, de Amphyctionibus, & Lacedæmoniorum feris. Autor Suidas. q; Alius præterea fuit Pausanias Macedo adolescentis, qui quum primis pubertatis annis stupebat ab Attalo per vim esset passus, & quod deterius est, omnibus etiam convivis veluti scortum ad stuprum oblatus, de tanta injuria ad Philippum Macedonum regem querelam detulit, illatiq; probri ultionē postulavit: verū quū se etiam à rege irrideti videret, iram in eum convertit, ultionemque quam ab inimico non potuerat, ab iniquo judice exegit. Autor Diidorus & Iustinus. q; Pausanias Cæsariensis, Grammaticus æqualis Aristidis, scriptis de constructione librum unum, Problemata item unum, quem inter malos Rhetores receperat Philostratus in Virtutis Sophistarum. Autor Suidas.

Pausiās, παυσίας, Nomen pictoris Sicyonii. Plin. lib. 35: Interpretores (inquit) Pamphilus docuisse traditur Pausiam Sicyoniam, primū in hoc genere nobilem. Inter omnia hujus opera præcipue admirationi fuit tabula quædam, qua Glyceram municipem suam à se amatam, sedentem pinxit, & coronas ex floribus nestentem: quod opus ex argumento Stephanopolo appellavit

Pausiācūs, a. um, adject: Horat. 2. Ser. Satyr. 7: Vel cum Pausiaca torpes insane tabellazoc est, tabula à Pausia depicta.

Pausilipum, παυσιλύπον, Villa est Campaniæ, ab amoenitate dicta, λατ. παυσιλύπον: hoc est, à curæ, mœrorisque cessatione. Plin. lib. 9. cap. 53. Pausilipum villa est Campaniæ, haud procul Neapolii. Idem lib. 3. cap. 6. Inter Pausilipum & Neapolim Megaris.

P

ante

E.

Pécūscum, Palatii regio urbis Romæ, quam Romulus obvetans posuit ea parte in qua plurimū erat agri Romani ad mare reversus, & qua molissime adibatur urbs. Festus autor est, & indicat Varro lib. 4. de ling. Lat. Nonnulli legunt Petuscum.

Pēdætūs, fuit Antenoris filius nothus, παῦλος, Homerius lib. Iliad. 5.

Pēdāsūs, παῦλος, Fuit, teste Homero lib. 6. Iliad. Bucollenis maximi filiorum Laomedontis filius. q; Est & ejus nominis civitas, Pylo vicina, vini feracissima, ut idem Homerius est autor lib. Iliad. 9. q; Est etiam Pedalus unus ex equis Achillis, ut idem tradit Iliad. 16, quem eversis Thebis Eetioneis cepit, equisq; suis immortalibus comitem addidit.

Pedum, παῦλος, oppidum non longè à Prænestinis: à quo Pedani, παῦλος, populi: quarum meminit Plin. lib. 3. ca. 5.

P 3

Livius

Livius lib. 8, ab Urbe: Neq; tamē nisi admodū paucis populis, Pedani adjuti sunt. Tyburnes, Prænestinique, quorum ager propior erat, Pedum pervenire.

Pediculi, populi Calabriæ, Peuci etiis & Brundisiniis finitimi: quorum oppida sunt Rudia, Egnatia, Barion, Amita, & Paetius. Autor Plinius libro 3, cap. 11. Strabo lib. 6. Pædiclos appellat.

Pedo, Albinovanus, Poëta fuit Epigrammatographus, qui sub Augusto floruit, & ad Neronis usque tempora pervenit. Præcipue amicus fuit Ovidio, qui Pedonem eum vocat, lib. 4. de Ponto, Eleg. 10: Si roget aliquis cur sint narrata Pedoni, &c. Alibi etiam Siderci epitheto cum honestat, vel propter excellentiam, vel quia fortasse de sideribus scriptum aliquid edidisset: sic enim ait Eleg. 16. Quam foret & Marsus, magni, Rabirius oris, Iliacusq; Macer, sidericusq; Pedro.

Pegasa, πηγαση, Steph. Oppidum est Cariæ.

Pegasæ, πηγαση, Thessaliz oppidum, quod postea Demetrias, δημητρια, dictum est, propter quod navis longa Argonautarum Pegasæ nuncupatur, quod Iason, qui eam ædificavit, fuit filius Aesonis fratris Peliz, regis Thessaliz. Ovid. Iamque frustum Minyæ Pegasæ puppe seabant. Hinc Pegasus sinus in Thessaliz est appellatus. Sunt qui rectius Pegasæ dici patient, & Pegasæ. Vide supra: sed à Pegaso equo, Pegasides Musæ, pen. corr. ut Ovid. docet.

Pegasidæs, penult. corrept. [πηγασῖδες]. Germ. Ein junan den Muß gebet vnd dem Brunnen Pegaso.] Musæ dictæ sunt, dñs & myrs: hoc est, à fonte, numini illarum sacro, quem Pegasus ieu ungulæ singitur aperuisse. Ovid. Epist. 21: At mihi Pagasides blandi illiua carmina dictant. q Interdum etiam Pegasides dicuntur fontium, vel fluviorum nymphæ, quæ & Naiades. Idem Epist. 5:

Pegaso Oceano Phrygiis celeberrima sylvis.

Pegasus, pen. corr. [πηγασο]. Ger. Ein Pferdt mit flügeln/welches am Berg Helich ein Brunnen herfür geschart oder gestan pfeft hat.] Equus alatus, dñs & myrs: id est, à fonte, quod juxta πηγα: id est, fontes Oceanis natu sit, ubi Gorgones habitabant. Hung. Hyginus, & alii complures Neptuni & Medusa filium dixerunt: alii ex Meduse sanguine quam Perseus intermit, natum affirman. Hic quum Helicona evolasset, saxum unguia ferens, fontem aperuit, qui ex eo Hippocrene: id est, fons equinus, est appellatus. Postea verò quum ex Pirene Corinthio fonte biberet, à Bellerophonte, qui id temporis expeditionem in Chimaram parabat, captus est. Strabo lib. 8. Fama est (inquit) equum Pegasmum quum potaret hoc in loco, à Bellerophonte deprehensem suisse, alatum, inquam, caballum è Medusæ certice & de Gorgonis ex ego gutture prossidente. Hoc equo usus est Bellerophontes in expeditione contra Chimaram. Vulgarū est, & caballinum fonte in Helicona erupisse, quum subiectam ibi tellurem feriret unguia. Post hæc terum terrarium tædio ductus, in cælum dicitur evolasse, ibique inter sidera constitutus, Arcticum circulum spectare, pedibusque æquo orbi adnixus, extremo ore caput Delphini tangere, & Aquarii manum dextram cervici sua adjungere. q Pegasus etiam dicebatur instrumentum in domibus, quo tanquam jumento, vestes & similia strata suspenderetur, à Pegaso equo Pento, traductio nomine excogitata. q Fuit & hoc nomine Iurisperitus: à quo nomen accepit Pegasinum senatus, consultum. Pompon. lib. 2, de Origine juris.

Pégæus, a. um, adjectivum, penult. corr. Catul. ad Camerium: Næsi Pegaseo ferat volatu. Versus est hendecasyllabus. Achilles Statius: Non si Pegaseo, legit.

Pégæiūs, aliud, adjectivum quinque syllabarum. Persius in Praef. Corvos poëtas, & poëtrias picas Cantare credas Pegascium melos.

Pélægæ, πηλαι, Matier Antiochena, voluptatibus & illecebris primum deditissima: ut quæ nulli rei attentiū vacaret quam corpori comèdo. Tandem tamen meliore ducta spiritu, repente velut in novum quoddam animal transformata est, curamq; deinceps quæ corporis cultui impendere solebat, ad animum virtutibus excolendum transstlit.

Pélægoniā, πηλαινα, Pars Macedoniæ Septentrionalis, quæ Triballis proxima est. Autor Plin. lib. 4. cap. 10.

Pélægæ, πηλαινα. Olim dicta est celeberrima illa totius Europæ Chersonesus, inter duo maria, Aegæum & Ionium, platanæ folio similes propter angulosos recessus: quæ nomine nomine Peloponnesus dicitur. Dicta Pelægæ à Pelægis populis vetustissimis, qui ab Arcadibus originem traxerunt. Vide Strabonem, lib. 5, & Plin. lib. 4. cap. 4.

Pélægæ, πηλαι, Populi sunt Græciae vetustissimi, qui ex Arcadia oriundi, circa extremam partem Macedoniæ cōsederunt, in eo Thessaliz tractu, qui ab illis aliquandiu Argos pelægium fuit appellatus. q Dicta Pelægæ, ut nonnulli putant, quæ πηλαι: hoc est, eiconis, quod more eiconiarum, antequam sedem sibi deligerent, bonam partem orbis peragratiint.

Pélægæ, πηλαι, Regio est mediterranea Peloponnesi, olim etiam Drymodis, & postrem Adria dicta. Autor Plinius lib. 4. cap. 6. q Inde Pelægæ, ga, gum, πηλαι. Dicta quoque est Pelægæ Arcadia, ut annotat Hermol. in Plin.

Pélæthrōniūs, πηλæθρον, Thessali cujusdam nomen est qui primus fræna, & equorum strata dicitur: inventisse. Plin. lib. 6. capite 55.

Pélæthrōniūs, πηλæθρον, Oppidum Thessaliz, ubi primæ domandorum equorum inventus usus est.

Pélæthrōniūs, πηλæθρον, Dicti sunt Lapithæ, à loco qui subditus est Pelio monte, in quo medicamentorum magna vna nascitur, quæ Graeci glossematici θρόνο vocat. Hi primi omnia frænorum usum invehisse dicuntur, & domadorum equorum arem: ut annotavit Servius in illud Virg. 3. Georg. Fræna Peleronii Lapithæ, gyrosq; dedere.

Pélæus, πηλαι, Acaci filius, qui ex Tethide genti Achille, qui à nomine patris, Pelides a Poëtis dicitur. Ovid. 8. Epist. Pelides utinam vitasset Apollinis arcus. Stat. 2. Syl. Scenæ Aeronium vincet Pelea Chiron.

Pélædæs, πηλαιδες, Achilles dictus, à Peleo patre Hephaestion interpretis Sophoclis in Ajace: Aiædes διδεις τοι της αρχης, πηλαιδες, δις ἀχιλλεος καὶ αιδης, τοι αιδης μητης λι διδειν: id est, Acacus filius Iovis ex Aegina, Peleus & Telamon ex

Aeaco, quorsu Achilles & Ajax: Ajacis aut filii erat Euryaces.

Pélædæs, adis, πηλαιδες, patronymicum est scemminum à Peleus. Ovid. Epist. 3. Transeat Hec torum Pelias ha[ga] latut: hoc est, ab hasta Achillis, qui Pélei fuit filius: quæ nemo prater Achille vibrare ob magnitudinem poterat. Hanc à Pallade decorticatum & politam à Vulcano cuspidatam fuisse ferunt.

Pélædæs, πηλαιδες, Neptuni filius ex Tyro Salmonei regis filia, frater Aesonis, & Thessaliz rex, qui Iasonem fratris sui filium, cuius in Iolem formidabat, ad expeditionem Colchicam, vescit ad certissimum periculum ablegavit. Vide Valerium Flaccum lib. 1. Argon. Hic tandem filiarum suarum manibus jugularis in fabulis, idque persuasum Medæs, quæ integræ statuca illum restituturum simulabat. Vide Ovid. Metam.

Pelides. Vide PELEVS.

Peligni, πηλαινοι. Ger. Die Salmonen set Landeschaft in Italiæ] Populi, Massis finitimi, quorum metropoli erat Sulmo: Ovidius patria. Ibi pessima nascuntur vita.

Peligni, a. um, adjectivum, Ovid. lib. 3. Amor. Pelignæ dicas oīdria gentis ego.

Pelinnæ, πηλαινæ Stephano, Thessaliz oppidū in tractu Peltidæs: ita dictum à Pelinno Oechaliez filio. Meminit hujus opidi etiam Plin. lib. 4. cap. 8.

Pelion, πηλαιον. Germ. Ein berumper Berg in Thessaliz.] Mons Thessaliz in sinum Pelægicum incumbens. Ovidius, Factor. Pelion Aemonia mons est obversus in Austros: Summavient pinu, cætera quercus habet.

Pella, πηλαι, Vrbs Macedoniae fuit in litora Aegei maris, illustrata maximè natalibus Philippi Macedonum regis, & Alexandri. q Est item Pella Syriæ oppidum, à Macedonibus ita appellatum, quum ante Apamia dicteretur, Steph.

Pellæ, a. um, adjectivu. Lucan. lib. 10: Illic Pæliæ proles resina Philippi Felix prædo jacet. Iuvenc. Sat. 10: Vnus Pellæ iuveni non sufficit orbis.. q Pellæ gula, pro Alexandrinis delicis, apud Mart. lib. 13, epitheto longiusculè petito ab Alexander Pellæo Alexandriae conditore: Princeps (inquit) Nubiac raperis Coracine macellis: Pellææptior est gloria nulla gula.

Pellæa, sive Pellane, es, πηλαι, Oppidum Laconiz, in Megalopolinum vergens agrumi, teste Strab. lib. 8, quod tamè Plin. lib. 4. cap. 6. Arcadiæ annumeratur.

Pellænæ, πηλαι, Castellū est Achaïæ propriæ dictæ, sexaginta stadii à sinu Corinthiaci litora distans, teste Strabon. lib. 8. Plin. lib. 4. cap. 5. Pellenzorum castellum appellat. q Est item Pellene, ejusdem Achaïæ vicus, inter Pelænem castellum & Aegæs, teste Strabon. loco iam citato.

Pellænæus, πηλαι, Mons est in Chio insula, apud Plin. lib. 5. cap. 32.

Pelopea, pen. prod. πηλαι, Thyestis filia, quæ à patre groviida facta, insigni forma infantulum peperit: quem receter natura ne turpitude sua palam fieret, feris devorandum in sylvis reliquit. Evenit tamen dies ita volentibus, ut pastores quidam illâc faciens, in puerum incidet, qui misericordia motu dorsum suum illum detulit, laetisque capriso educavit: Unde & Aegæsus appellatus est. Hic postea quam in vitum adolevit, Atreum patrum suum Thyestis iostinctu interfecit. Clytaemnestram quoque absente Agamempone per adulterium polluit: virumq; ejus è Trojano bello redeutem, ab illa adiutus, interemit. q Pelopea item Lydiæ urbs, alio nomine Thyatira, & Semiramis appellata. Autor Stephanus. q Pelopea item Tragedie nomen, miserabiles Pelopeæ Thyestis calus, serumnasq; continentis, lycenalis Satyræ: Praefatos Pelopea facit, Philomela tribunos. Pelopeus,

Pelopeus, & Pelopeius. Vide PELOPS.

Pelopidas, πλοπίδας, Thebanus, rei militaris gloria clarissimus, arctissimoq; amicitie fædere cum Epaminonda coniunctus. Vitam ejus Plutarchus conscripsit.

Peloponnesus, [πελοπόννησος, Πελοπόννησος]. German. Die groß vnd herzlich Landshafft Griechland so wie ein Insel schier allenfalls mit dem Jonischen vnd Aegeischen Meer umbgeben ist heißt jetzt Morea.] Nobilissima est totius Europæ peninsula, isthmo angustissimo Grece annexa, inter duo Maria, Aegæum & Ionium, platani folio similis, angulosus recessibus duos efficiens sinus: ab Ortu Saronicum: Crissum, sive Corinthiacum ab Occasu, sex millium angustiis diremptos. Olim Apia & Pelasgia appellata. q; Postremo Peloponnesus dicta est à Pelope Tantali filio, qui quum Oenomaus Eleorum regem curul certamine superasset, Hippodamiam filiam ejus uxorem duxit, regnumq; dotalce accepit: totamq; illam peninsula Peloponnesum appellavit. Habet in circuitu circiter CCCCLXXXI.M. passuum amplissimum olim habitata urbibus, ex quibus clarissimæ fuerunt Corinthus, in ipso statim isthmo sita: deinde Argos, Mycenæ, Lacedæmon, Patras, Messene, Corone, Methone, Elis, Pisa, aliq; complures. Hodie Moream appellant Veneti.

Pelops, opis, πέλωψ, Tantali Phrygæ regis & Taygetes filius, cuius pater quum deos in terris peregrinantes hospitio exceptisset, ut certo aliquo arguento divinitatem eorum experiretur, filium suum illis epulandum apposuit: à cuius esu quum dii ceteri abstinuerint, sola Ceres humerum ejus dextrum absunspit. Quem quum Iupiter deinde ad vitam revocasset, eburneum ei humerum restituit. Postea verò quum adolevisset, relicta patria in Elidem se contulit, ubi id temporis regnabat Oenomaus, qui unicam habebat filiam nomine Hippodamiam, & forma eximiam, & regni totius hæredem, iisque nominibus à procis plurimis ambitam. Verum Oenomaus quum oraculo edocetas esset, fore ut generi opera intericeret, durissimum hanc procis conditionem tulit, ut qui nuptias filię potiri vellet, secum prius curuli certamine cõtenderet: idq; ea lege, ut victor filię suę conjugium & regni hæreditatem, vietum mors sequeretur. Quum igitur jam cōplures equorum (quos perniciissimos habebat) celeritate superasset, necq; tradidisset, Pelops (qui & ipse puellæ amore tenebatur) sibi alia via rem aggrediundam ratus, Myrtilum aurigam ejus pretio corruptit, ut fragiles currui axes subjugeret. Quo factō Oenomaus unā cum currū corrut, membrisq; omnibus ea ruina collisis mortuus est. Pelops igitur & conjugē potitus & regno, universam Cherroneum de nomine suo Peloponnesum appellavit. Aut. post Strabo lib. 8.

Pelopœus, a, um, πελοπεῖος, & divisa Græca diphthongo Pelopœus, πελοπεῖος, per quinq; syllabas à nomine Pelops deducatur. Propriet.lib. 3. Eleg. Infamis stupro stat Pelopea domus. Ovid. 8. Metam. Ipse locum vidi: nam me Pelopea Pitheus Misit in arva, suo quondam regnata parenti.

Pelorus, pen. prod. [πελούριος]. Ger. Das Vorgebirg sicilia gegen Italiæ. Vnum ex tribus Siciliæ promontoriis, quod in Italiam vergens, Scyllæ adversum est: ita dictum à Peloro Annibalis gubernatore: quem is in Syriam fugam parâs, (ut Pomponio Melæ placet) ibi interemit, se ab eo proditum ratus, eò quod procul intuenti continua videbantur esse littora, pelagusque minimè pervium. Valerius lib. 9. cap. de Temeritate Pelorum hunc ab Annibale interfectum arbitratur eo tempore quo is à Petilia solvens, in Africam redditum parabat, à suis revocatus ut patriæ periclitanti opem ferret aduersus Scipionem. Quæ sententia videatur multò verisimilior. Non enim video quid ex Africa Syriam petenti, in Siculo freto fuerit negotii: nisi quis hoc prætextat, vi tempestatis eò fuisse appellum. Servius explicans illud Virgil. 3. Aeneid. Ast ubi digressum Siculæ te admovet oræ Ventus, & angusti rarefcent claustra Pelori: quamquam cum Valerio videtur sentire: fatetur tamen etiam ante Annibalis tempora promontorium hoc Pelorum fuisse appellatum. Polybius quoq; in primo bello Punico alio nomine non utitur.

Peltæ, arum, πίλαι, Phrygæ oppidum: à quo vicinus campus Pelitus appellatus est. Vide Strab. lib. 12. cap. 13.

Pelusium, si, [πελουσίον]. Germ. Der aufgang Nili so Arabiam von Egypten und vnderscheidet. Oppidum in extrema Aegypti ora, quæ Casiotidi contermina est: à quo & extremum Nili ostium quo Aegyptus ab Asia terminatur, Pelusium, seu Pelusiacum appellatum est. Hanc urbem condidit Peleus Achillis pater monitu deorum post lustrationem. Eo enim tempore Peleus furii agitabatur: quia fratrem Phocum interemerat.

Pelusium, sia, sium, πελουσίον, & Pelusiacus, a, um, pen. corr. πελουσιακός. Mart. in Xenii: Accipe Niliacam Pelusia muneralentem. Virgil. lib. 1. Georg. Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis.

Pelusianamala legimus apud Colum. lib. 5. cap. 10.

Pelusiotæ, πελουσιαῖοι, Populi in extremitatibus Aegypti, Pelu-

sium oppidum incolentes, ea in parte qua Aegyptus Arabiæ contermina est. Hieronymus contra Iovin. Impelle (si valens) Pelusioten, ut manducet cæpe.

Penates, penatium, penatibus, tantum pluraliter. Dicti sunt dii domestici, ut inquit Cic. lib. 2 de Natur. deorum, quod penates nos nati sint, vel quod non longè absint ab hac vita, sive quod penitus insidet. [ἰπέται δέ τοι Ger. Haushälter, Hausherrin.] Ex quo etiam penetrales à Poëtis vocantur. Alii à penu hoc nomen derivant. Macrobius lib. 3. Saturn. cap. 4. Penates esse dixerūt per quos penitus spiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi possidemus. Terent. in Phorm. At ego deos Penates hinc salutatum domum Devortar. Virgil. 1. Aen. Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor, ilium in Italiam portans, viatosq; Penates.

Penatiger, ra, rum, Gerens Penates, Ovid. decimoquinto Metamorph. Hæc Helenum cecinisse Penatigero Achæ Mento memor refero.

Penelæus, per quatuor syllabas, πενελέως, Vnus fuit è quinque Bœotorum ducibus in bello Trojano, teste Homero lib. Iliad. secundo.

Penelopæ, πενελόπη, Icari filia, & Ulyssis uxor, admirabilis castitas mulier, singulareque pudicitia exemplar, quæ absente totes viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci potuit, ut fidem quam viro discedenti dederat, secundis nuptiis violaret. Quum autem proci acris instaret, atque adeò vita illaturi videbantur, tantum moræ ab illis sibi postulavit, quantum telæ, quam tum in manibus habebat, absolvendæ sufficeret. Quod quum imperiasset, mulier astuta, quicquid interdiu texuerat, noctu retehexebat: eoq; commento eorum cupiditatem in redditum mariti distulit: qui ab illa sub mendici habitu hospitio susceptus, processus ad unum omnes interemit. Dictam autem volunt Penelope ab avibus quæ penelopes dicuntur, sive meleagrides: quum autem Arnea diceretur, quasi abjecta & repudiata. Ferunt enim quum ab Icaro, Peribœa, parentibus esset exposita, ab hoc avium genere fuisse educatam.

Penæus, per tres syllabas, πενεας, Fluvius in Thessalia, inter Ossam & Olympum decurrens, collibus dextra, levavq; molliter curvis. In eo cursu sunt Tempe, ad quinque milium passuum longitudinem, & fermè sesquijugeri latitudinem extensa. Ovid. 1. Metam. Est nemus Aemonia, prærupta quod undiq; claudit Sylva: vocant Tempe, per quæ Peneus ab imo Effusus Pindo, spumosis volvit undis. Vide Strab. lib. 7, & 8, & Plin. lib. 4. cap. 8.

Penæus, a, um, per quatuor syllabas. Virg. 4. Georg. Pastor Aristæ fugiens Peneia Tempe Amisiss, ut fama, apibus, &c. Peñæa Daphna, apud Ovid. 1. Metam.

Pentapolis, pen. corr. πεντάπολις, Regio inter Palæstinam, & Arabiam, à quinque civitatibus sic appellata, ubi Sodoma & Gomorrha oppida. Hanc regionem (ut Solinus scribit) de coelo tactam, testatur humus nigra, & cinere soluta. Nascentur ibi pomæ, quæ comedì non possunt, licet matura videantur, quod leniter manibus pressa fumum exhalent, & in pulverem fasciant. q; Est & Pentapolis regio in Lybia, quæ & Cyrenaica vocatur, Pentapolis dicta à quinq; urbibus, quarum nomina sunt, Berenice, Arsinoë, Ptolemais, Apollonia, & Cyrene. Plin. lib. 5. cap. 5.

Penthesilea, pen. prod. πενθεσίλεα, Amazonum regina, quæ teste Iustino. lib. 2, Otteræ (sive ut alii) Oritheæ successit in regno: ciusq; Trojano bello inter fortissimos viros, quum auxiliu adversus Græcos fertet, magna virtutis documenta extitère. Hæc, ut ait Servius, dicta est furens: quia sororem in veneratione confixit, simulans se cervam ferire. Virg. 1. Aeneid. Dicitur Amazonidū lunatis agmina peltis Pentesilea furens, mediisq; in millibus ardet, Aurea subnæctens exertæ cingula mammæ Bellatrix, audetq; viris concurrende virgo. Hæc quum Trojanis opem fertet, ab Achille occisa est.

Pentheus, per duas syllabas, πενθεος, Echionis ex Agave filius, qui quum Bacchi sacra contemneret, à matre & sorore, & nuninis furore actis, est dilaceratus. Vide latius omnem fabulam apud Ovid. lib. 3. Metam.

Penthæus, a, um, pen. prod. Stat. lib. 2. Theb. Pentheumque trahens, nondum te prendimus quæco Bacche, genus.

Penthylius, πενθυλιος, Filius Demonoi, qui è Papho naves duodecim in auxiliu Xerxis eduxit, quas oborta tempestate amisit. Ipse verò captus, multa de exercitu Xerxis Græcos edocuit. Herodot. lib. 7

Peraea, περαια, cum diphthongo, Vterior Iudeæ pars, Arabia & Aegypto proxima, asperis divisa montibus, & à reliqua Iudea Jordane amne discreta. Plin. lib. 5. cap. 14.

Percopæ, es, penult. prod. περκοπη Stephano, Vrbs Trebis ad Propontidem: postea Percote appellata, quæ Trojants auxilia misit aduersus Græcos, teste Homero ad finem lobi fecundi.

Pērcōsiūs, Insignis vates fuit divinandi peritissimus, cajus filii Adraustus & Amphius qui fristrā dissuadente patre Trojanis suppetias tulerunt, & à Græcis sunt interficti.

Pērcōtēs, es, pen. prod. πέρκοτην, quæ & percope olim dicta fuit, Vrbs est Troadis, autore Stephano. Valer. Flac. 2. Argona. Iam juga Percotes, Pariumq; infame fragosis Exuperat, Phthiamq; vadis.

Pērcōtūs, adjectivum, πέρκοτος. Valer. Flac. 3. Argon. Muneribus primas conjux Percosia vestes Imposuit.

Pērdīcas, περδίκας, Macedo inter comites Alexandri Magni, cui etiam in regni partem successit, tanta vir audacia, simul & fortitudine, ut leæna præsente, catulos è cubili per vim auferret. Autor Aelian. de varia historia.

Pērga, πέργη, Oppidum in Pamphylia, à quo Diana Pergæa, περγαῖα, dicta est propter templum illi dicatum. Pomp. Melib. 1. in descriptione Pamphylæ.

Pērgāmā, orum, πέργαμος, Arcium Trojanarum nomen fuit, ut annotavit Seryius in illud Virg. 2. Aen. - Trojam incensam, & prolapsa videntem Pergama. Quanquam postea, ut idem fatetur, hoc nomen etiam cæteris arcibus, locisque omnibus editis communicatum est. q; Vsurpatur nonnunquam pro ipsa Trojanorum urbe, quæ propriè Ilium appellata est. Virg. 1. Aen. Nanque videbat, ut bellantes Pergama circum, &c. In eadem etiam significatione legitur Pergamos, sive Pergamus. Autor Aetnæ: *Quis non Argolico deflevit Pergamon igni impostram?*

Pērgāmēus, a, um: hoc est, Trojanus. Prop. lib. 4. Elegia prima: Aut si Pergameæ serd rata carmina vatis Longævum ad Priami vera fuere caput.

Pērgāmum, Plinio, sive Pergamus, πέργαμος. Ptolemæo, Vrbs insignis Asiae, non prœcul à Caico fluvio: ita dicta quod edita in rupe sita esset: nam Pergama olim loca omnia editiora appellabantur, testibus Suida & Servio. Strabo lib. 13, autor est tempore Lysimachi Agathocles filii, (qui unus fuit ex Alexander's successoribus) Pergamum nihil aliud quam castellum fuisse, in quo ille, quod locus esset in primis munitus, thesauros suos asservabat, præfecto illis Philetæro quodam Thyanensi, Evenucho: qui quum se Arisnoe Lysimachi uxori invisum sciret, & ab ea apud regem accusatum, castellanos ad defectionem adduxit. Exortis deinde in Asia variis bellorum motibus, in quibus primùm Lysimachus à Seleuco Nicatore: deinde & Seleucus à Ptolemæo Cerauno è medio sublatu est: Philetærus interim se Pergami continebat, victoribus semper & propinquioribus obsequens: iisq; artibus & ipse viginti annis castellum, pecuniamq; possedit & Eymeni fratri filio moriens reliquit: qui prolati imperii finibus, Antiochum Seleuci filium apud Sardeis superavit. Hic quum annos duos & viginti regnasset, Pergami successionem Attalo patrueli suo reliquit, qui Galatis maximo prælio superatus, contrafactaque cum Romanis amicitia, primus ab iis Rex appellatus est. Attalo successit Eymenes filius natu maximus, qui cum Romanis adversus Antiochum magnum, & adversus Persen bellum gessit. Cujus beneficij memores Romani, regionem omnem quæ cis Taurum montem Antiocho paruerat, regno ejus adieceroent. Hic primus Pergamum prolati pomceris, ex castello amplissimam urbem reddidit, & Nicephorium lucum circa eam conseruit. Regnavit annis quadraginta novem, moriensque regni successionem Attalo filio reliquit, cogaomento Philometori: cui, quod admodum adolescentulus esset, Attalum fratrem tutorem assignavit: qui regni procuratione fungens, cum Alessandro Antiochi filio adversus Demetrium Seleuci filium bellum gessit, & Romanis adversus Pseudophilippum, socium sece præbuit. In Thraciam quoque trajecto exercitu, Dioglym regem cepit. Moriens Attalo ex fratre nepoti, cuius tutelam gesserat, regnum à patre ejus acceptum fideliter restituit. Attalus hic postremus fuit Pergami rex, qui quum annos quinq; regnasset, sine liberis deceperit, populo Romano hærede instituto: qui adita hæreditate regnum ejus in provincie formam redigis. Hec Strab. lib. 13. q; Ex Pergamo vii illustres orti sunt, Galenus Medicorum clarissimus, Apollodorus Rhetor, & Augusti præceptor, à quo Apollodoreæ secta nomen accepit: & Dionysius Atticus, hujus discipulus.

Pērgāmēus, a, um, πέργαμος, ut Charta pergamenta, quæ Pergami inventa est, ab Attalo rege, (ut Aelianus placet) sive ab Eumene (ut Plini. mavult) primum Romanæ transmissa.

Pergase, es, περγαῖα, Vicus est agri Attici in tribu Erechtheide, teste Stephano.

Pēriāndēr, [περιάνδρος]. Gerra. Eine auf den fiben weissen Griechenlandes. Cypseli filius, unus ex septem sapientibus Greci, & Corinthiorum rex, qui aliquando interrogatus, quare quum sapiens esset, in tyrannide perseveraret: Quia (inquit) & sponte, & invitum cedere est periculoseum. Crueliter igitur, & immagna suspicione agebat, magno semper militum comitatu stipatus, eos potissimum qui otiosi in foro observabantur, refor-

midans. Quapropter ut novi consilii capienda occasionem clivibus suis præcederet, jugiter eos in bellis, navalibus præsttim, destinebat. Vxorem habuit Melissam, quam zelotypia quadam ductus, quem gravida esset, istu calcis interfecit, palacarum suarum delationibus temere fidem adhibens: quas tamē penitentia ductus, vivas creavit. q; Sunt qui duos fuisse Periandros tradant: alterum Corinthi tyranum: alterum sapientem, cumq; Ambraciota. Quorum profectio sententia verisimilior videtur. Nam & matris & uxoris mortua concubitus, altaq; id genus flagitia, quæ de Periandro Corinthio traduntur, non video quo pacto in sanæ mœtis hominem, nedum in sapientem, cadere potuerint.

Pēribōcā, περιβόκα, Eurymedontis gigantis filia fuit, ex qua Neptuneus Nausthoum suscepit Alcinōi patrem. Autor Homer. 7. Odyss.

Pēriclēs, περικλῆς, Atheniensis viri clarissimi nomen, qui annos quadraginta in administratione Reipublicæ principatum tenuit. Plurimum enim & autoritate & eloquentia pollebat. Vnde & Olympius identidem à Poëtis Comicis appellabatur, quod tonare in cōcionibus, & fulmen cicer videretur. Habet in administratione Reipublicæ adversarium Thucydidem Milesium, virum nobilem & potentem: qui quum illum apud populum eo nomine reprehenderet, quod nimis in publicis operibus sumptum fecisset: Atqui (inquit Pericles) de meo hac omnia persolvere non recuso, modo mihi liberum sit nomen meum illis inscribere. Quo tam animoso responso, adversarii calumniam facile effugit, censeante populo operum magnificientiam ad Reipublicę splendorem pertinere, ideoq; ea publico, non privato sumptu esse facienda. Author est Plutarchus, quum Pericles aliquando Sophoclem in magistrata collegam haberet, & cum eo nescio quid de Republica colloqueretur, eximia forma puerum illâ iter fecisse, quem intuitus Sophocles, quum pulchritudinem ejus supra modum admiraretur: Atqui (inquit Pericles) magistratum decet non modo manus, verum etiam oculos continentes habere. Vide plura de hoc apud Plutarchum.

Pēriclymēnūs, περικλύμενος. Homero, nomē filii Nelei fratri Nestoris, cui à Neptuno avō concessum erat, ut in quas evisum esset formas se posset transformare. Hercule itaque bellum gerente adversus Neleum, Periclymenus in aquilam conversus faciem hostis unguibus, & rostro lacerabat, donec sagitta Herculis in ære confixus, & in terram delapsus, altius corporis pondere adacta sagitta, animam effavit. Vide latius banc fabulam apud Ovid. 12. Metamor.

Pērallūs, περιάλλος. Ger. Der tünstlich Werckmeister so dem rauhen Tyrannen Phalaridi den ehren den Dösen oder Bewerben gemacht hat.] Atheniensis faber ingenio prestans, qui Phalaridi tyranno Agrigentino taurum ex ære fabricavit, in quo reus claudetur, ac subiecto igne mugitur bovis ederet: cuius munera nomine quoniam amplissimum à Tyranno, qui novis semper tormentis excogitatis deletabatur, speraret munus, inclusus tauro, suppositusque ignibus, primus sus artis experimentum præbuit. Ovid. 1. de Arte: Et Phalaris tauru violentus membra Perilli Torruit, infelix imbuit autor opus. Plin. lib. 34. cap. 8: Perillum nemo laudat, seviorem Phalaride tyranno: cui taurum fecit, mugitus hominis pollicitus, igne subditio, & primus eum expertus est cruciatum justior: seviitia.

Pērinthiūs, περίνθιος, Vrbs Thraciæ ad Propontidem, postea Heraclea dicta, à nomine Heraclei principis Constantiopolitani, in qua olim fuit celestissimum illud amphiteatrum martoreum ex uno lapide excisum, quod inter septem orbis miracula numeratur.

Pērinthiūs, thia, thium, περίνθιον. Qui ex Perintho est: ut Perinthia, Menandri Comedia. Terentius in Prologo Andria: Menander fecit Andram & Perinthiam.

Pēripatēticī, περιπατητοι, Philosophi quidam Athenis fuerunt, è Platoni schola profecti, quorum princeps fuit Aristoteles: ita dicti quod inambulantes docerent, λόγος ἀσφαλεῖα, quod est deambulare. De horum origine sic scribit Cic. lib. 1. Acad. Quæst. Platoni autem autoritate, qui varius & multiplex, & copiosus fuit, una & consentiens duobus vocabulis philosophiae forma instituta est, Academicorum, & Peripateticorum, qui rebus congruentes, nominibus differabant. Nam quum Plato Speusippum sororis filium Philosophiaz quasi hæredem reliquistet: duos autem præstantissimos studio atq; doctrina, Xenocratem Chalcedonium, & Aristotelem Stagitem, qui erant cum Aristotele, Peripateticci dicti sunt: quia disputabant inambulantes in Lycio: illi autem qui Platoni instituto in Academia (quod est alterū gymnasium) cœtus erant & sermones habere soliti, & loci vocabulo nomen, habuerunt. Sed utrique Platoni ubertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac refertam. Haec esten. Cicero.

Pēriphrās, antia, περιφράση, Theſſalus quidam fuit pater Lapithæ, à quo

à quo Lapithæ nomen acceperunt. Autor Stephanus. quod Est item Periphæs, apud Virgilium nōmē cujusdam ex comitatu Pyrrhi, quem una cum illo Priami regiam oppugnantem inducit. lib. 2. Aen.

Periphænes, περιφαίνεις. Comici cujusdam nōmē: quod Latīnē conspicuum significat: à verbo Gr̄co περιφάνειον, quod est clarus & conspicuus sum.

Periphōrētūs, pen. prod. περιφέρειος. Artemonis cujusdam cognomen fuit, delicias adēd effeminati, ut nunquam nisi le etica pensili circunlatus, domus suę limen transire: ita dictus λόγος τοῦ περιφέρειον, quasi circulatilis. Meminit hujus Plin. lib. 34. cap. 8.

Permessiūs, περμέσσως. Fluvius Bœotia ex Heliconē, Phœbo & Mūlis sacer, & juxta Haliartum in lacum Copaidem influens, teste Strabone, lib. 9. Virg. in Sileno: Tum canit errantem Permessi ad flumina Gallum. Declinatur etiam hic Permessis, idis, vel idos. Mart. lib. 1: Quid tibi cum Cyrrha? quid cū Permessido unda?

Perō, πέρως. Nelei filia ex Chloride filia Amphionis, soror Nestoris & Periclymeni, eximia pulchritudine: quam quum multi certatim proci uxorem sibi depositeret, Neleus qui id temporis irreconciliabili odio ab Hercule dissudebat, negavit se cuiquam illam despousurum, nisi prius boves Herculis abato ad se adduxisset. Vide Hom. 11. Odyss.

Perorsi, Plin. lib. 6. cap. 8: Populi Aethiopum, in sinu Mauritaniae: qui ut idem testatur lib. 6. cap. 30. quadrupedum ferarum modo vagi sunt, carumq; visceribus vescuntur.

Perrhæbi, περιβοήσι. Populi fuerunt Thessalizæ, qui Lapitharū potentia fracti fugerunt in Actoliz montana, Pindo monti proxima: quæ regio ab ipsis Perhæbæ dicta est: ipseq; Pindus cognominatus est Perhæbus. Propertius: Aut cur Perhæbi timuere cacumina Pindi.

Persæ, idis, περηνίς. Nymphæ cujusdam nōmē, Oceanī & Teuthyos filiæ, ut refert Hesiodus in Theogon.

Persephōne, pen. corr. περσεφόνη, à Græcis dicitur Cereris filia, Latinis Proserpina appellata, quam ab Orco in Sicilia rapta fuisse Poëta fabulatur. Ovid. 4. Fast. At neq; Persephona digna est prædone marito.

Perispōlis, περιπόλις. Persidis regia, à Perseo condita, quam postea Alexander ebrius demoliri jussit, Græcorum se injuria ulcisci dicitans, quorum illi sacra igni, ferroq; vastassent. Vide Strabonem lib. 15.

Perses, πέρησ. Nomen regis Macedonum, qui ab Aemilio viatis, & in acie captus, ductus est in triumphum Romam cum liberis, peritq; in carcere animi maceratus: vel (ut alii tradūt) vigilis maceratus. quod Fuit & alter Perses, Solis & Perse nymphæ filius, pater Hecates, rex Tauricæ regionis crudelissimus. quod Perses præterea, autore Herodoto lib. 7, filius fuit Persi Danaeis filii ex Andromeda Cephei filia, à quo Persas originem duxisse scribit. Hic teste Plin. lib. 7. cap. 5, primus sagittas reperit.

Perseus, ei, & Perses, is, vel Persi, πέρησις, sicut Achilles, is, vel li, vel Achilleus, ei, Iouis filius fuit fertur ex Danae, Acrisii Argivorum regis filia, quam Iupiter commutatus in speciem aurei imbris vitavit. Acrisius enim quum ex oraculo dicitur futurum aliquando ut à nepote occideretur, filiam munitissimæ turri inclusit. Iupiter itaq; Danae amore captus, quia alias non pateret aditus, assumpta specie aurei imbris, per regulas turrim ingressus est, puellæq; siustrâ tam arcta custodia servata stuprum intulit. Ex quo concubitus natus est Perseus, qui postea avum imprudens interfecit. Hic Andromedam Cephei filiam, marinæ beluz objectam, periculo liberavit, liberatamq; uxorem duxit: acceptoq; deinde à Vulcano adamantino ens, quem vocat Harpen, Medusam unam ex Gorgonibus, quæ se aspicientes omnes in saxa commutabant, occidit: unde & Gorgonostonus est cognominatus.

Perseus, a, um, πέρησις. Propert. lib. 3: Sextaq; Persea Phocidis arva manu.

Perses, idis, seu Persæ, πέρησις. Germ. Ein Lande in Afrika, südlich des Carmaniam, und die große Meroesch gegen Meroesch liegt am Mediam. Orientalis Regio Alizæ, à Perse, seu Perseo regis dicta, cuius populi Persi dicti sunt. Lucan. lib. 10: Quæ tibi visendi Nilū Romane cupido2 Hæc Phariis, Persisq; fuit, Macedoniq; tyrannis. Hæc autem Persis (sicut Ptolemæus scribit lib. 5.) à Septentrione Medis terminatur: ab Occasu, Susiana: ab Ortu Solis, duabus Carmanis: à Meridie, parte sinus Persici. Ejus oppida sunt Axima, Persepolis, Diopolis: ubi primum inventa artis magica fuit. Ad eam Nimrod gigas post confusione linguarum se contulit, Persaq; ignem colore docuit. Primus in ea rex (sicut refert Iustinus lib. 1.) fuit Cyrus. In ea lapillorum multa copia. Et primam Sibyllam in ea natæ fuit, quæ hæc de CHRISTO prænuntiasse traditur: Panibus simul quinq; & pisibus duobus hominū milia in eremo quinq; satiabit, reliquias tollens duodecim cophinos impletis in spem mulorum.

Persciūs, a, um, pen. corr. περσικός. Quod ex Perside est, ut regnum Persicum. Juven. Satyr. 14: Nec Cræsi fortuna unquam nec Persica regna Sufficeret animo. quod Persicus sinus, ab Oriente mari Rubri: ad Occidentem, Arabicus dicitur. quod Apud Horat. Persicus pro dñe & opulento, à Persarum scilicet ditiis, luxuq;. Horat. libro primo Carm. Persicos odi puer apparatus.

Persiūs, Vir Romæ doctus, eius meminit Cic. de Orat. C. Lü cilius homo doctus & perurbanus dicere solebat, ea quæ scriberet, neque ab indoctissimis, neque à doctissimis legi velle: quod alteri nihil intelligerent, alteri plus fortasse quam ipse: quare etiam scripti, Persium non curio legere, (hic fuit enim, ut noramus, omnium ferè nostrorum hominū doctissimus) Lælium Decimum volo, quem cognovimus virum bonum & non illiteratum, sed nihil ad Persium. quod Persius Flaccus, Volaterris Hetruriæ oppido natus est: quem constat clarius esse iisdem ferè temporibus, quibus Domitius Nero imperium urbis Romæ suscepit. In Grammatica præceptorem habuit Rhemnum Palæmonem Vicetinum, qui gravissimas inimiticias dicitur exercuisse cum Marco Varrone: In Rhetorica Flaccum Virginium: Anneum verò Cornutum, qui Philosophia studio excelluit, magna diligentia, singulariisque observatione coluit, cumque eo familiarissime diu vixit, ut testatur ipse.

Perusiūs, περυσία: Vulgo Perugia, Hetruriæ civitas ab Achæis condita, in qua L. Antonius ab Augusto obcessus, quam extrema fame laboraret, coactus est deditioinem facere.

Perusinus, a, um, pen. prod. περυσίας. Propert. lib. 1: Si Perusina tibi patriæ sunt nota sepultra.

Perssinus, pen. prod. hujus Pessinuntis. περυσίας. Germ. Ein Gewerbstadt in Phrygia, in deren die Göttin Cybele verehret wird. Emporium Phrygiæ, cuius fertur templum maximum (ut inquit Strabo) magnæ venerationis Matri deum, quam Andigistan vocat. Hic locus magnificè ab Attalis regibus structus est, & templo, & porticibus ex albo lapide. Romani celebrè reddiderunt, accessita inde Matri deum statua, quæ ab hoc loco Pessinuntia est appellata. Nomine hoc Cicero in masculo genere semper utitur. Sic enim ait in Oratione de Aruspicum responsis: Qui accepta pecunia Pessinunti ipsum, sedem, domiciliumque Matri deorum vastaris. Et paulò post Pessinuntem per scelus à te violatum, & sacerdote, sacrificisque spoliatum recuperavat.

Peralūs, περιάλη. Nomen unius ex iis qui in aula Cephei regis Perseos vim inferre conati, ceciderunt. Ovid. 5. Metam. Petrus irridens, Stygiis cane cætera, dixit, &c.

Perilia, Plinio, περιλι, Ptolemæo, & Stephano, Magnæ Græciæ urbs est non procul à Lacinio promontorio, à Philoëte cōdita, λόγος τοῦ περιλίου: id est, à volando, quod ex volatu avium sumpto augurio, ibi futuræ urbi locus sit delectus.

Perofiris, περιφύρις, Aegyptius mathematicus insignis, de quo Plin. lib. 7. cap. 49. & lib. 2. cap. 23.

Pertrā, περτρά. Siciliæ oppidum prope Hyblam, cuius incolæ dicuntur Petri: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8: Petra Sirenum, Lucanizæ promontorium est, Sirenum olim insidiis infame. Idem, Minevæ promontorium appellat lib. 3. cap. 5: Surrentum (inquit) cum promontorio Minervæ, Sirenum quondam sede. Meminit loci hujus & Virg. lib. 5: Iamq; adeò scopulos Sirenum adiecta subibat Difficiles quondam, multorumq; ossibus albos. Vbi multa de Sitenibus. quod Item Petra, Strab. lib. 16: Arabiæ oppidum, Nabathæorum metropolis: unde ea pars Arabiæ, Petras nuncupatur.

Perræ, περτρά, Pars Arabiæ, ita dicta à Petra Nabathæorum metropoli. Strabo lib. 16. quod Est etiam Petras nympha Oceanii & Tethyos filia, teste Hesiodo in Theogonia.

Perreia, Mulier dicebatur quæ pomparam præcedens, in coloniis aut munitiis imitabatur anum ebrietam, quod pedes in petris frequenter impigeret: quam & ali⁹ volunt ab agri vitiis, scilicet petris appellatam. Festus.

Perreīs, Pompejanarum partium dux in Hispania, unde cum Afranio à Cæfæ vicit, Cæfæ 2. libro belli Civil. & Lucan. lib. 4. quod Petreius Atinas, Cimbrico bello primipilus sub Qu. Catulo fuit, qui quum legionem eam in qua ordines ducebatur, à reliquo exercitu interclusam videret, neque ullis adhortationibus Tribunum suum impellere posset, ut per hostium castra perrumperet, eu. n cunctantem occidit, legionemque salvam eduxit. Quo nomine etiam corona graminea donatus est.

Perrocōrī, περιπορέα. Ptolemæo, Populi Gallizæ Aquitanizæ, Santonibus finitimi: quorum meminit & Plinius libro 4. capite 19.

Perroniα, περιπορέα. Nomen uxoris Vitellii, de qua apud Suetonium in Vitellio. quod Petronia itē annis in Tiberium defluens, qui inde nomen accepit, quod per petras fluat: quā magistratus auspicato transeunt, quum in campo quid agere volunt:

Perpetuus, περιπετεῖος

quod genus auspicii perenne vocant. Amaem autem foeminae antiqui enuntiabant. Autor Festus.

Petrōniūs, *πετρόνιος*, Aegypti praefectus sub Augusto, qui Cornelio Gallo successit. Gessit bellum aduersus Aethiopes, quibus regina Candace imperitabat, virili quidam animo mulier, sed altera capta oculo. Vide Strabonem lib. 17. q Petronius Granus centurio octavae legionis sub Cæsare bello Gallico: qui postea bello Africano Quæstor designatus, quū, natus qua in provinciam vehebatur, & in Scipionis potestate venisset, & ceteris interfactis, Quæstori Scipio in columnitatem polliceretur, respondit Cæsariorum aliis in columnitatem dare, non accipere consuevit: quo dicto se gladio transverbaverat. Vide Plutarchi in Cæsare. q Petronius item alius fuit, prénomine Lucius, qui quum P. Cælium à quo ex humillima sorte ad Equestrem dignitatem erat elevatus, precibus adductus, Placentiae occidit, se quoq; eadem dextra interemit. Autor Valer. lib. 4. de Arnic. q Petronius pater Vespasiani Cæsar. q Petronius Perpenna, qui Constantianas thermas in pristinum splendorem restituit. q Petronius Diodorus medius, qui scripsit antilegomena, citatur testis à Plin. libro 20. cap. 8. q Petronius Poëta, cuius nonnulla de medicina versibus conscripta, ad nostram cætatem pervenerunt, ut scribit Valer. q Petronius, *πετρόνιος*, vir Consularis fuit Neronis tempore, qui moriturus principis invidia ut mensam ejus exhereditaret, trullam murrhisam CCC sexagesimam emptam confrexit. Autor Plin. lib. 37. cap. 2.

Pétuscum palati, dicta est ea regio Vrbis quā Romulus obversam posuit ei parti in qua plurimum erat agri Romani ad mare versus: quia molissimè inde adibatur Urbs, quum Hetruscorum agrum à Romano Tiberis discluderet, ceteræ vicinæ civitates colles aliquos haberent oppositos. Festus.

Peucē, *πευκη*, Parva est insula in uno ostiorū Istri, quod ab illa Peucē appellatur, teste Plin. lib. 4. ca. 12. & Lucan. lib. 12.: & barbara Cone Sarmaticas ubi perdit aquas, sparsamq; profundo Multisidi Peucem unum caput abluit Istri. Valer. Flac. lib. 8: Danubii viridemq; vident ante ostia Peucen.

Peucetiā, *πευκη*, Peninsula est in finibus Italiz, aliis nominibus Calabria & Messapia dicta. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

P ante H

Phabiranum, *φαβίρων*, apud Ptolem. lib. 2, Germaniz urbs est in climate Septentrionali sita. Qui Ptolemaeum postremo recognoverunt, ex longitudine & latitudine situs conjicunt eam esse urbem, quam hodie vocant Niemus.

Phaciōn, *φάκιον*, Thessaliz oppidum, apud Thucyd. lib. 4. **Phæacēs**, *φαέας*, Populi fuerunt Corcyrae: unde & Corcyra Phæacia dicta est: quæ est insula in ostio maris Adriatici. Hoc die vocant Corphi. Scribitur cum æ diphthongo. Nominatus singularis est Phæax. Horat. lib. 1. Epist. Pinguis ut inde domum possis Phæaxq; reverti. Phæacem vero figuratè dixit pro homine nitido, ventriq; ac gula dedito, quales in Phæacia: hoc est, Corcyra esse solent: de quibus sic ait Horat. Epist. lib. 1: Quicis pulchrum fuit in medios dormire dies, & ad strepitum citharae cessatum ducere curam.

Phæacum, Civitas est in Planicie Phæaciæ insulæ, quæ ab utraq; parte habet duos editissimos vertices, in quibus adhuc sunt arcæ.

Phæaciūs, a. *μην*, *φαέας*, & Phæacus, ca. cum, una syllaba minus. Propert. lib. 3: Nec mea Phæacas æquat pomaria sylvas. **Phædōn**, *φαῖδην*, Atheniensis, in cōvicio à triginta Atheniensium tyrannis accusatus fuit: cuius filii virginis quum adversus quorundam vim pudicitiam alioqui illibaram servare nō possent, invicem se complexæ, in puteum desilientes accem sibi conciverunt. q Fuit & alter hoc nomine philosophus Eliensis, Socratis auditor, ingenio liberali. Qui (ut quidam scriperūt) servivit lēoni perinde quasi meritorius puer, quem stuariumque mancipium. Eum Cebes Socraticus emisse dicitur, habuisseq; in philosophorum disciplinis. Atque is postea Philosophus illustris fuit, cuius nomini Plato libri de Immortalitate animorum inscripsit, qui etiam ab ejus nomine Phædon inscribitur.

Phædrā, *φαῖδην*, Mineis Creteisū regis filia fuit, & uxor Thesei, quæ amore Hippolyti privigni capta, quum ipsum adducere non potuisset, ut paternum thalamum confupserat, apud patrem eum detulit, tanquam stuprum sibi inferre voluisse. Reliqua vide in dictione **HIPPOLYTUS**.

Phædrīs, *φαῖδης*, Vnus ex discipulis Platoni, cui Plato inscripsit librum, qui ab ejus nomine dicitur Phædrus.

Phædymā, Ottanis nobilis Persæ filia, primū Cambysis regis, eoq; mortuo, Smerdis Magi concubina, quæ prima deprehendit, nō Smerdim Cyri filium, uti populus credebat, sed Magum imperare. Quare cōmota Persarū nobilitas Smerdim in regia trucidavit, Dariumq; equi hinnitu (ut inter eos convenerat) regem declaratum, in illius locum substituunt. Autor Herod. lib. 4.

Phænsana, apud Ptolem. lib. 2. cap. 12, Rhetæ urbs, alio nomine Phæbiana castra, Vulgo hodie *Babenfusum*.

Phæstum, *φαῖστος*, Urbs in Creta, à qua Phæstius, *φαῖστος*, Epimenides dictus est, quem adiutorem condendis legibus Salonis fuisse tradit Plutarchus, in clytum vaticinio, & resum divinarum peritia.

Phæstus, *φαῖστος*, Mons, seu promontorium Cretæ, circa Gorystiam urbem, civitatem habens ejusdem nominis. Sed nōmē civitatis foemini generis est, montis masculini. Strabo libro 10. q Phæstus, *φαῖστος*, fuit, teste Homer. s. illiad. Bori Meonius, sive Lidii, qui quum venisset Trojanis auxilio, ab Idomeno interfactus est.

Phæthon, *φαῖθων*, Ligurum rex fuit vetustissimus, cuius multa in Herrusco littore coloniae fuerunt, ut Cato est author in Originibus. q Phæthon. [φαῖθων. Germ. Ein Sohn Solus und Clymenes.] Solis filius ex Clymenæ: qui quā à patre impetrasset, ut uno die currus sui habendas sibi permitteret, augädigi imperitus cœlum & terrā combureret, à luce fulmine è curru excussus, in Padum fluvium decidit. Dictus Phæthon καὶ τὸ φᾶσι: hoc est, à luce, & φᾶσι, uro: unde & pro Sole accipitur. Virgilii 5. Aeneid. Auroram Phæthontis equi jam luce rehabant.

Phæthontiādēs, *φαῖθωνάδης*, Clymenes & Solis filii dicuntur, sorores Phæthontis, quæ dum extinctum fratrem fecerint, conversæ sunt in alnos arbores, ut ait Virg. 5. Aeglog. ut 10. Aeneid. in populos.

Phæthusa, *φαῖθωσα*, Fuit una ex filiabus Solis ex Neera, nymphæ, & soror Lampetæ, quæ in Sicilia, patris sui, id est. Solis armamenta custodiebant: è quibus soli sacris socii Vlysses cōna Circes monita degustantes, naufragium fecerunt, ut lib. 12. Odysseus fabulatur Homerus. Ovid. 2. Metam. Phæthusa, & Lampetæ Solis & Clymenes filias fuisse tradit, & sorores Phæthontis, quæ quum fratre fulmine percussum supra modum lugerent, ad Eridani ripam in arbores cōversæ sunt, quæ lacrymarum loco electrum exsudant.

Phago, [φάγων. Ger. Ein Bras. Pol. Zantok.] Incredibilis edacitatis homo fuit, quem Flavius Vopiscus in Aureliano tradit, mensæ Imperatoris adhibitū, aprum integrum, centū panes, vervecē, & porcellū uno die edisse, bibisseq; vini orcam. **Phalantūs**, *φαλάντος*, Lacon quidam fuit, de quo hæc tradit Servius lib. 3. Aeneid. Quum olim Lacones & Atheniensis diu inter se bella tractarent, & quum utraq; pars affligeretur, Lacones quibus juventus deccrat, præcepérunt ut virgines cum quibuscumque concubarent: quod & factum est. Sedatis autem bellis, juvenes incertis parentibus nati, quum & patræ & sibi essent opprobrio (nam Partheniatæ dicebantur) accepto duce Phalanto, octavo ab Hercule, patriam reliquerunt, delatiq; ad breve oppidum Calabriæ, quod Taros Nettuni filius condiderat, id auferunt, & prisco nomine Tarosum appellaverunt. Hec ille: Eadem ferè commemorat Actea in illud Horat. lib. 2. Carm. Ode 6: Dulce pellitis ovibus Gallesi flumen, & regnata petam Laconi Rura Phalanto. q Hinc Phalanteus, a. um.

Phalaris, *φαλάρης*, Civitas in sinu Malacaco non procul à Specchie fluminis ostio. Plin. lib. 4. cap. 7. **Phalāris**, [φαλάρης. Germ. Ein grausamer König von Taras zu Agrigent in Sizilien.] Nomen proprium Agrigentinoi regis crudelissimi: qui præter cætera novorum suppliciorum instrumenta, taurum habuit æneum, Perilli arte fabricatum, in quem immisso damnati: igneq; subiecto, bovis mugitus edebant: cujus munera nomine quā artifex non leve munus speraret, iussu Tyranni in taurum cōjectus, primus artis specimen præbuit. Ipse quoq; Phalaris, quum nimia ejus atrocitas ulterius ferri non posset, facto in eum universorum ciuium impetu correptus, ei ipsi tauro quo alias exsisterat, inclusus, viuis crematus est. Cic. lib. 2. Offic. Phalaridis præter cæteros nobilitata crudelitas, qui non ex infideliis interierit, ut is, quem modò dixi, Alexander: nō à paucis, ut hic noster, sed in quem universa Agrigentinorum multitudine impetum fecit. Ovid. in Ibis: Utq; ferox Phalaris lingua prius easse refeta, More bovis Phario clausus in ære gemas. q Est præterea Phalaris avis quædam ex genere amphibiorum, in Seleucia Parthorum & parte quadam minoris Asiae præcipue nascens. Varro. 3. de Re rust. cap. 11. Sunt item non dissimilia alia genera: ut querquedulæ, Phalarides, sic perdices, quæ (ut Archelaus scribit) audita voce maris concipiunt. Apud Plinius tam lib. 10. cap. 48. & Colum. lib. 8. cap. 15, legitimus phalerides per secundam vocaliem in antepœultima, quo pacto etiā apud Var. legendum suspiccamur.

Phalaris, mi, φαλαρησμός. Phalaridis tyrannis, vel ejus imitatio: hoc est, summa crudelitas.

Phalera, orum, *φαλέρα*, Portus Atheniensium, quinque milium passuum muro urbi cōjunctus. Hinc ortus traditur Demetrius philosophus, Phalerus à patria cognominatus. Apud Græcos

Græcos, teste Stephano, indifferentes essent, φάλεροι οὐδὲν τοιούτους.
Phalætus, φαλαιτός, Gentile nomen est à Phaleris Atheniensium porta deductum. Quo cognomento etiam dictus est Demetrius philosophus, Phæostrati filius, & Theophrasti auditor, qui quum à Cassandro Macedonum principe Athenis esset praefectus: non modò popularem non destruxit potentia, sed etiam melioribus institutis reformativit. Veram tantum invidia valuit, ut post Cassandri obitum in Acgyptum fugere coactus sit: quo tempore ejus inimici statuas ejus plures trecentis disjectas conflavere. Tadear morsu aspidis perire, quū multa apud Ptolemaeum in calamitoso orio scripsisset. Vide Strab.lib.9.

Phælrium, φαλίριον, Vrbs Hetruric. Inde Phalerius, ria, rium, Stephan.

Phaliscæ, φαλίσαι, Populi Hetruric, quorum oppidum Phaleñi vocabatur. Sunt qui arbitratur Phaliscos esse qui eam Hetruræ partem inhabitant, ubi sicutum est oppidum quod hodie corrupto nomine Monsen Flacovens vocant, quum potius monitem Phaliscum dicere debeamus.

Phalora, φαλώρη, Vrbs Thessalæ. Inde Phalorense, φαλωρέ, Stephan.

Phanætis, φανετός, Capo mastico, Promontorium in Chio insula, optimo vino nobilissimum. Autor Servius in illud Virg. 2. Georg. Sunctam Ammianæ vites summi vina, Timulus & assurgit quibus, & rex ipse Phanætus.

Phanes, φανεύς, Vir fuit Halicarnassus, qui Cambyses Persarū regi adversus Aegyptios bellum molienti, se ducem itineris præbuit, exercitumque ejus citra periculum per Arabiam in Acgyptum duxit. Autor Herodotus lib. 3. qd Phanes etiam à Græcis dicunt Sol, καὶ τὸ φανεύς: hoc est, à lucendo.

Phanesii, φανεῖον, Populi, in insulis Oceani Septentrionalibus, qui (ut Solinus ait) habent aures ad eò effulas, ut reliqua viscera contingant illis.

Phænæ, φανεύς, Iuvensis Lesbos fuit formosissimus, à Sappho poetria perditissime adamatus. Extat apud Ovid. Epist. Sapphus ad Phœnæm.

Pharæ, φαραι, numero plurali, Vrbs est, teste Plin.lib.4.cap. 12. Cetera mediterranea, à Messeniis condita.

Pharænæs, [φαρανῆς, φαρανῆς] appellantur Aegypti reges, quod cognome fuit dignitatis, ut scribit Euseb. Aegyptiorum enim lingua Pharaon regem significat, ut docet Ioseph.lib. 8. Antiq. Ita quum primum perveniebant ad Imperium, hoc nomen accipiebant.

Pharæ, Prolemaeo, Plinioq.; Straboni verò Pharus, φαρεῖς, Insula contra Dalmatiam & Sadaram, quæ nunc Vulgo Lysa Illyrico sermone dicitur. qd & urbs in ea, à qua Pharenes populi.

Pharisæus, & Pharisæus, Vide in APPEL.

Pharmacoëtröphi, [φαρμακοτρόφη], Germ. Giftpfresser, scind. Vide in APPEL. Populi sunt Asiaz Margianis, & Sutianis finitimi, qui venenis aliferuntur: unde & nomē illis inditum est. Meminit horum Plin.lib.6.cap.16, & Pompei lib. 1.

Pharmacus, φαρμακός, Sunt duæ infulæ exiles juxta Atticum regionem in mari Salaminiano, in quarū altera (ut inquit Strab.lib.9.) sepulcrum Circes visitur. Plinius ejusdem nominis insulam inter Sporadas connumerat, lib.4. cap.12. Hac Stephanus supra Miletum collocat, & Attalum regem in ea oculum fuisse assertit. Gentile est Pharmacus.

Pharnacia, φαρναξία Stephano, Regio & urbs Pontica, Trapezunti proxima. Plin.lib.6.cap.4 pharnacen appellat.

Pharnax, naxis, pen. corr. φαρναξ, Mithridatis regis filius, qui quum majorē civilis belli, quod tum inter Cæsarem & Pompeium geregatur, quam propriarum virtutum fiducia Cappadociam invaserit, à Cæsare fulminis in morem est obtritus, & (ut Cæsar gloriatus fertur) antequam hostem vidisset, vires: unde etiam inter Pontici triumphi fercula, tria hæc verba, protulisse fertur: Veni, vidi, vici, non acta belli significat, sed celeriter confecti notam. Suctio in Cæsare. Lucanus lib. 2. Tigranemq; meum, nec Pharnacis arma relinquas Admeto. Meminit hujus Cicero ad Cassium, lib. 15. Epist. Famil. & ad Attic.lib.11.

Pharos, φαρός, Olim insula fuit, Canopico Nili ostio objecta, diciq; unius navigatione (si Homero credimus) à cōtidente direpta: hodie verò Alexandriæ portæ cōjuncta. Cujus mutationis causam quidam Nilo assignant, cujus ostia magna perpetuò limi vim ad proxima aggerunt vada. Lucan.lib. 10: Pharos insula quodā in medio stetit mari. In ea turris est ingens in petra posita, que mari circunluitur, albo lapide, octin gentis talenti à Philadelpho Ptolemaeo rege Solistrati Cnidii architecti Alexandrinorum amici opera extracta: quæ & ipsa Pharos dicta est: in qua noctu accensæ faces navigatiū cursum regebant. qd cujus similitudine cæteræ quoq; speculæ similæ in usum construetæ, Phari appellatae sunt. Statius:

Lomiae noctivagæ collit Phatus æmula Lunæ. Scribit Hegesippus lib. 4. Pharon à Græcis, Latinisq; appellari ex ipsius rebus, ed quod longè videatur à navigantibus: tanquam καὶ τὸ φαρόν, quod lucidum significat, immutata litera, Pharos dicitur. In hac Alexander novam urbem condere statuit: sed quia magnæ sedis capax non esset, ex adverso ei objectam condidit Alexandriam. qd Est item Pharos, maris Adriatici insula, Illyrico adjacens, antea Paros dicta, teste Plin.lib.3.cap.21. Phariūs, αὔμ, φαρίος, & Phariacus, αὔμ, ut Sistra Pharia. Pharparades, Pars una est Tauri montis. Plinius libro 5, capite 17.

Pharsalæ, φαρσαλία, Regio Thessalæ, Pharsalo oppido, quod ad Enipei ripam situm est, circumiacens: à quo & nomen accepit. Sunt qui universam Thessaliam hoc nomine vocatam existent, à Pharsalo duce quæ primæ Aemathia ab Aemathio: postea Thessalæ, à Thessalo: deinde à Macedone, Macedonia est dicta.

Pharsaliūs, αὔμ: Hinc campi Pharsalici, in quibus duorum maximorum bellorum civilium procellæ detonuerunt: primùm inter Cæsarem & Pompeium: alterum inter Augustum & percessores Cæsaris Brutum & Cassium. Hi postea Philippici dieti sunt, sive à Philippo rege, sive à Philippis vicina urbe, quæ alio nomine Thebas Thessalicas appellant.

Pharsalōs, seu Pharsalum, φαρσαλός Stephano, Thessalæ oppidum, in ripa Enipei fluminis situm, de quo Lucan.lib.6: Aemathis & quorei regnum Pharsalos. Achillis.

Pharusii, φαρυσοι, Plin.lib.5.cap.8, & Pomponio lib.1. Populi sunt Africæ ultra Mauritaniam. Hi quondam Persæ fuisse dicuntur, comites Herculis ad Hesperidas tendentes. Pompeius quoq; lib.3. in fine. Deinde Pharusii aliquando tendente ad Hesperidas Hercule dites, aunc inculti, & nisi quod pereore aluntur, admodum inopes. Qui fabulosa narrant, Thebanæ hæc Herculi tribuunt: at qui historicam veritatem prosequuntur, Aegyptio Herculi qui Lybicus cognominatus est, potius adscribenda censem. Meminit horum & Strab.lib.17, ubi de Mauris mentionem fecit. At Pharusii, inquit, qui ultra hos habitant, Hesperis Aethiopibus vicini, sagittant quemadmodum Aethiopæ: sagittis, quoque curribus utuntur: miscentur nonnquam Mauris Pharsalii, per deserta aquarunt utres equis portantes: nonnquam per loca quædam palustria & lacus Cirrhæ veniunt. Quidam ex eis Troglodyta: aut more sub terra habitare dicuntur, & vestitis imbribus abundare: hyeme verò siccitate laborare: nonnulli sibi ex serpentis, piscesq; coriis, alli ex stramentis indumenta parare. Vide reliqua apud Strabonem loco jam citata.

Phæselis, φασελίς, Pamphyliæ urbs in monte sita, piratarum omnium perfugium. Cicæa Vert. Act. 6: Messanam Siciliæ oppidum Verri Prætori, prædoni verius & piratae Siciliensi Phæselis quandam fuisse ait, quod omnes furorum acervos illuc deportasset: Phæselis (inquit) illa quam cepit P. Servilius, nō fuerat urbs antea Cilicum atq; prædoni: Lycii illam Græci homines incolebant: sed quod erat ejusmodi loco, atq; ita prædicta in alium, ut & exæuntes è Cilicia prædones sacer ad catu necessariâ devenirent, & quum ex hisce locis se recipierent, cōdūm deferrentur, ascerunt illud sibi oppidum piratae, primò cōmercio: deinde etiam societate Mamertina civitas improba ante non erat, etiam erat inimica improborum. Motu subdit: Verum hæc civitas isti prædoni ac piratae Siciliensi Phæselis fuit. Huc omnia undiq; deportabantur, apud istos relinquebantur: quod celari oportuerat, habebant sepositum ac reconditum: per istos, quæ volebat in navem claram imponenda, occultè exportanda curabat: navem denique maximam, quam onustū furtis in Italiam mitteret, apud istos facienda, ædificandamq; curavit Hæstenus Cicero.

Phasis, φασίς, vel idis, φαση, Colchorum prægrandis fluvius, de quo Lucanus lib. 3: Colchorum qui rura facit ditissima Phasis. Plin.lib.6.cap.4: Navigatur Phasis quamlibet magnis navigis XXXVIII. M. D. pass. Inde minoribus longo spatiō, pontibus centum viginti pervius. Ab hoc fluvio phasiāno mensumpserunt, quod ibi maximus eorum proventus feratur: unde etiam ab Argonautis in Græciam advenisti pūtantri. Fuit item ejusdem nominis oppidum, ad fluyi hujus ostium, cuius meminit Plin.lib.6.cap.4.

Phasis, adis, φαση, Patronymicum est femininum, à Phaside fluvio, sive oppido deductum, quod Poëtæ pro Medea ferre usurpant, Phasidis alumna. Ovid. 3. de Arte: maritum Barbara per natos Phasias ultra suos.

Phœgæ, pen. prod. φεγεῖα, Civitas Arcadiæ, à Phegeo rege, Phoronei fratre cōdita. Prius Erymanthus, poëta & Pephis appellata. Steph.

Phœgæus, φεγεῖος, Pater fuit Alpheibœz, qui Alcmæona quid jussu patris matrem occidisset, & ob eam rem furiis agitare, purgavit, eiq; Alpheibœz filiam matrimonio locavit.

Vide fabulam latius apud Ovid. 9. Metam.

Phœgor,

Phēgor, φέγος, Lingua Hebreā Priapus appellatur, inquit Hieronymus contra Iovinianum: unde Beel-phēgor, dictio composita: hoc est, Priapi simulacrum.

Phēmōnē, φημόνη, Sibyllæ nomen, quæ prima Apollinis Delphici vates dicitur fuisse, & carmen heroicum invenisse, ut ait Pausanias. Stat. lib. 4. Syl. referetq; arcana pudicos Phēmōnē fontes. q; Est & Phēbados cuiusdam nomen apud Lucanum lib. 5: Phēmōnē errare vagam, curisq; vacātem. q; Sunt qui Phēbē filiam dicāt fuisse. Meminit ejus Hesiodus in Theogonia..

Phēnēum, φήναι Stephano, Oppidū in Arcadia, circa quod herba nascitur Homerī præconio celeberrima, quam à diis immortalibus Moly vocari asserit. Plin. lib. 25. cap. 4.

Phēnēus, φενῆς, Lacus Arcadiæ, cuius aqua nocturno tēpore perniciosa, interdiu salutaris est. Ovid. Met. 15. Est lacus Arcadiæ, Phēneum dixere priores. Ambiguis spectatus aquis: quas nocte tēpore. Nocte noxē pota, fine noxa luce bibuntur.

Phērē, arum, φερέ, Vulg. Ceramis. Oppidum Thessaliz, ad Baebēdem lacum, ubi Magnesia à Pelasgicis campis dirimitur. Homer. in Catal. Oi δι φερές επίφοντας βουληδα λιμνήν. q; Est item ejusdem nominis oppidum in Achaia proprieta, non procul à Patris.

Phērētūs, a. um, Ovid. in Epist. OEnones: Ipse repertor opis vacas pavisse Phēras Fertur, &c.

Phērēcratēs, φερεκράτης, Atheniensis poëta comicus, militavit sub Alexandro magno: docuitque fabulas XLII. Autor Suidas.

Phērēcydēs, penult. prod. φερεκύδης, Philosophus, & Poëta tragicus, ex Scyra insula, teste Strab. lib. 10. Floruit regnante Servio Tullo apud Romanos. Cic. lib. 1. Tuscul. Hic primus dixit animos hominum esse sempiternos. Primus scripsit soluta oratione (ut Apuleius in Flotidis autor est) repudiato versuū nexus. Hunc Pythagoras magistrum coluit. Periit phthisias: id est, peculiariter morbo, de quo Serenus: Sed quis nō payeat Phērekydis fata tragedi, Qui nimio sudore flueat animalia tetra Eduxit, turpi miserum quæ morte tulerunt? Hic amētis nullo magistro usus: tamen per se multum eruditioñis est cōsequutus, ut autor est Suidas. Quanquam Diogenes Laēt. Pittaci auditorem fuisse tradit. q; Phērekydes præterea aliis fuit, teste Laētio, antiquior etiam superiore, Atheniensis & Philosophus, qui ab Orphao multa didicit, scripsitq; Theogoniam libris decem: item libellum De rerum principio. q; Phērekydem alium Lerium genere, Historicum commemo- rat Suidas.

Phērēnēc, pen. prod. φερενίκης, Nomen mulieris. Aelianus lib. 10, de varia hist. Duxit ad Olympicum certamen filium suum Phērenice sc̄mina, prohibentibus eam spectare qui præsidebant. Licere id sibi persuasit, quæ patrem, & fratres treis haberet Olympionicos. Spectavit, & victorem filium reduxit.

Phēdīs, α. φεδίς, Nobilis fuit statuarius, qui in ebore scalpe- do claruit: diis tamen (ut inquit Quintilianus) quām hominibus efficiendis melior. Inter hujus opera præcipue cōmemorata est Minervæ statua, quam Athenis ex ebore fecit, XXVI. cubitorum altitudine: in cuius clypeo Amazonum pugnam, & Gigantomachiam insculpsit: in soleis verò, Centaurorum & Lapitharum certamen. Proximam cōmmendationem meruit Iupiter Olympius, & ipse totus ex ebore. Cælavit & Venetum, quæ postea Romæ sita in portico Octavius fertur. Item Nemesis Rhamnusiam, mali ramum manu tenetem, ex quo parva surgebat complicatio, hanc inscriptionē habens: Agoracritus Parius fecit. Huc enim Agoracritum discipulum usq; adē diligebat, ut ei tanti operis laudem crederet.

Phēdīcūs, a. um, φεδίκης, Propert. lib. 3: Phidias signo se Iupiter ornat eburno. Martial. lib. 6: Quis te Phidiaco formata Iulia coelo. Aut quis Palladiæ non putet artis opus?

Phēdīppūs, φεδίππης, Herculis nepos ex Thessalo filio, qui unā cum fratre Antipho contractis ex mariis Carpathii insulis trīginta navibus, Græcis suppetias tulit adversus Trojanos. Autor Homerus in Catal. navium. q; Est item Phidippus per- sonæ comicæ nomen, apud Terent. in Hecyra.

Phīla, Φίλα Stephano, Vrbs Macedoniz, juxta Peneum fluviū, à Demetrio Gonata Antigoni filio condita, & à nomine matris ejus ita appellata. q; Est item Phila maris Gallici insula, erigione Antipolis, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. q; Sunt & quatuor ejusdem nominis insulæ in Nilo fluvio, supra Deltam, quas commemorat idem Plin. lib. 5. cap. 9.

Philādēlphiā, φιλαδέλφια, Nomen civitatis in Mysia, regione Asia, frequentibus terre motibus concausa: unde ejus incolæ in agri magya ex parte degebant. In hac fuit una ex septem Ecclesiis in Apocalypsi cōmemoratis. Supra Philadelphiam, Orientem versus exusta regio patet, quam Græci γενεκανθήν appellant, stadiis longa quingentis, quadringentis lata, ubi nullæ arbores præter vitrem inveniuntur, quæ exustum viuum fert ita elegans ut nulli cedat. Summa camporum facies

cinerulenta est: Montaha, petrosa & nigra. Quidā ex crebro fulminum id contigitur arbitrantur, nec subitant quæ de Typhonē dicuntur, hoc in loco fabulari. Sed credibiles ex subterrancum ignem, qui postea defecerit, regionem traxisse. Dicta est urbs Philadelphia ab Attalo Philadelpho con- ditore.

Philādēlphus, φιλαδέλφος, Ptolemai rēgis Aegypti cogat- men, qui bibliothecam Alexandriæ, ferè quinquaginta milia librorum continentem, extruxit. Idem libros Mosis ver- tendos curavit per LXX, interpretetes ex Hebreo in Græcam sermonem.

Philā, arum, φίλα, Insula aspera, & undique prærupta, adi- cens Aegypto, duobus in unum cōfuturis amibus cincta, qui Nilo mutantur, & ejus nomen ferunt. Sunt autem Philae Sene- boni libro decimo septimo, infra Syenen, ad quas ipse se ex Syene plaustrō per plana aliquando vēctum scribit. Memini- & Lucanus libro 10: Rustus multifida revocat piger alveus undas, Quā dirimunt Arabum populis Aegyptia tura Regi claustra Philæ.

Philāenōrum aræ, φιλαῖναι, βασιλεῖς, Dicuntur quæ Siculo Pa- loco oppositæ, in media quodammodo Syrtium tellure pos- ta sunt: ita dicta à Philænis fratribus, qui in codoco vivi ceduntur fuisse defossi. Nam quum inter Cyrenenses & Carta- ginienses de fiibus incidisset controversia, placuit ut cetero tempore duo viri ex utraq; civitate utriusque termini essent. Itaque Carthaginæ egressi Philæni, quum aliquot passuum millia in fines Cyrenensis processissent, indignati adverterunt se esse præventos, optionem Philænis propounderunt, mallente ad suos fines retrocedere, an eo in loco vivi defodi illisq; respon- dentibus se patræ salutem vita præferre, à Cyrenensis, qui viribus superioris erāt, vivi eo in loco sunt defossi. Quo in lo- co Carthaginenses, ne eximia illorum in patriam pietas ella temporum injuria oblitteraretur, duas eis aras constituerat. Vide Sallustium in bello lugurthino.

Philāgrīōs, φιλαγρίος, Medicus fuit insignis, Galeni & quale natione Epirotæ, Naumachii discipulus, cuius scripta rece- set Suidas.

Philāgrūs, φιλαγρίος, Sophista Cilic, auditor Lolliani, supra modum iracundus. Nam & dormitanti quandoque audi- ti pugnam in malam fertur impegiſſe. Huic Metellus nepos sepulcrum extuens, lapideum apposuit cōrūm. Id quā Cæ- cero esset intuitus, in ejus levitatem jocatus: Hoc, inquit, sa- piens à te factum: οὐδέ τις μέτε περιέβαλεν, οὐδέ τις κατέβαλεν, volare magis te docuit, quām dicerē. Hæc Cælius Rhodiginus Antiq. leſt. lib. 21. cap. 7, & lib. 17. cap. 20.

Philāmōn, φιλαμών, Filius Apollinis ex Chione nympha, clariſſimus carmine & cithara. Ovid. libro 12: Nascitur è Phēbo (nanque est enixa gemellos) Carmine vocali clares, citharaq; Philamōn. q; Fuit item Philamōn Atheniensis, pugil fortissi- mus, qui omnes suæ ætatis pugiles superavit. Suidas.

Philāmōn, φιλαμών, Syracuseus, novaz Comœdiz scriptor, qui Alexandri Magni tempore floruit. Huic Quintilianus se- cundum inter Comicos scriptores locum tribuit: Philamōn, inquit, pravis sui temporis iudiciis, Menandro sèpè prælatus est: consensu tamen omnium meruit secundus credi.

Philēsīus, Cognomē Apollinis, Græci φιλάππος, amabilem di- cunt: quod cognomen idcirco Apollini tribuitur: quia lumen ejus exoriens, amabili veneratione oculorum cōsalutamus.

Philētārūs, φιλέταρης, Comicus fuit Atheniensis, Aristophā- nis Comici filius. Fabulas scripsit unam & viginti, quarū sō- nata recensentur à Suida.

Philētās, φιλέτας, Poëta elegiographus è insula Go, qui Philippi & Alexandri Macedonum ætate floruit. Præceptor fuit Ptolemai Philadelphi. Suis carminibus celebravit Battidem puellam, quam adamavit. Fuisse fertur corpore adē tenui, ut necesse fuerit ei plumbum adhibere, ne ventorum flatu rape- retur. Politianus: - nec Cous adhæc nō sacra Philetas, Quan- quam est æger, adeſt, quanquam vestigia lento fulta gravat plumbō, &c.

Philēum, φιλέων, Vulg. Grouinge, apud Ptolemaium Germa- niæ Septentrionalis oppidum est. Ex longitudine & latitudine à Ptolemaio adscripta, conjicimus aut idem esse cum Groninga Frisia oppido, aut certè illi proximum.

Philēdēs, Mangō quidam fuit equorū, à quo quum Themis- tocles equū dono postulasset, minimeq; imperasset, mina- tus est se domum ejus continuo ligēnum equum facturum. Quo ænigmate significabat se propinquorum accusationes & criminis in eum conjecturū. Plutarch. in Themist. Quorsum hic mentio tara fugidæ rei?

Philēppī, φιλέππης, Vrbs Thessaliz, quæ Dathos antea di- cebatur, quā Philippus Macedonū rex instauravt, & à nomine suo Philippus nominavit. Virg. 1. Georg. Romanas acies iterum videre Philippi. q; Sunt & Philippia Thracia, inter Nel- sum

Suna & Strymonem amnes, non procul ab OESyma, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 11.

Philippensis, Philippense, Possessum formatum à Philippis Thessaliz civitate: ut Philipenses cives, φιλιππίται, & Philip-pense bellum, quod apud Philippos gestum est.

Philippi cūs, ca, cum, φιλιππίς, Denominativū, à civitate Philippis: ut, Campi philippici, civilibus cladibus nobilitati, in quibus primū Cæsar Pompeium, & postea Augustus Brutum & Cassium profligavit.

Philippides, φιλιππίδης, Comicus poëta haud ignobilis, qui aetate jam proœcta quum in certamine Poëtarū præter spem viceret, gaudio repente mortuus est: quod & Diagoras Rhodio accidit. q Fuit & alius ejusdem nominis, à celestite pedum οὐερόθρονος cognominatus, quod XXXIIII. horarū spatio mille quingentā stadia pedibus cōficerit, diei unius & noctis spatio itinere ab Athenis Lacedæmonem usque peracto. Vtiusq; autor Suidas.

Philippopolis, φιλιππόπολις, Oppidum Macedoniz, à Philippo Amyntæ filio conditum, patre Alexandri. Autor Stephanus. Plin. Philippopolim in Thracia constituit, lib. 4. cap. 11.

Philippus, φιλιππός, Amyntæ filius & Alexandri Magni pater, Macedoniz rex, rei militaris peritissimus, rebusq; gestis clarissimus, Macedoniz regnum, quod angustis ante finib. continebat, adeò ampliavit, ut centum quinquaginta populi in Macedonum ditione numerarentur. Hic à Pausania quodam adolescentē est interfectus: qui quum de stupro sibi per virū ab Attalo illato, apud regem questus esset, & pro rei indignitate ultionem postulasset, sequē etiam à rege irridet animadvertisset, iram in regem convertit, & ultionem quam ab inimico non poterat, ab iniquo judice sumpsit. q Alius fuit hoc nomine Romanorum Imperator, qui primus ex Romanis imperatoribus Christianæ religionis sacris suis initiatus fuit. q Philippus, Demetrii filius, rex Macedoniz, à T. Qu. Flaminio vicit. Is, autore Livio, quū videret Annibalem soliciter in Italia res gerentem, legatos ad eum de societate misit, qui in reditu à Q. Fulvio Flacco præfecto classis intercepti cum literis, misitq; ad Senatum, statim M. Levinus prætor contra eum mittetur, qui regem agentem Apolloniae, incautum, semique sopitum nocte intempesta adoritur. Ille in Macedoniam cum exercitu terrestri itinere fugit, incensis prius ne ho- sis potiretur, suis navibus. Vide Liv. lib. 1. de bello Maced. q Philippus, medicus Alexandri, teste Curti lib. 2. cuius etiā meminit Plutarchus in vita Alexandri. q Philippus etiā Romanos viros claros legimus in gente Martia, inter quos L. Philippus orator, Crassi adversarius, Cic. lib. 3. de Oratore, & de Clar. orator.

Philiscus, φιλίσκος, Comicus scriptor, cujus fabulæ enumerauntur Suida. q Fuit item Philiscus quidam Corcyreus, Philotz filius, poëta ex secundo ordine Tragicorum, & Dionysii sacerdos sub Ptolemæo Philadelpho. Scriptit fabulas duas & quadraginta. q Philiscus præterea Aegineta, Diogenis Cy- nici, aut certè (ut alii malunt) Stilponis auditor, & præceptor Alexandri. Scriptit Dialogos quodam, inter quos est Codrus: ex Suida.

Philistön, φιλιστίνη, Sardianus, sive Prussensis, poëta comi- cūs, q Socratis aetate floruit, nimio risu mortuus fuit. Suid. Philistus, φιλίστης, Archonidae filius, patrū Naucratites, aut ut alii volunt Syracusanus, Eveni Elegiographi discipulus. Scripta ejus enumerantur Suidas.

Philix, Nutrix fuit Domitianus principis, ut est autor Sueton. **P**hillyra, & Phillyrides, Vide PHILYRA, & PHILY- RIDES.

Philō, φιλω, Academicæ sectæ philosophus insignis, Cicero-nis in Philosophia præceptor, ut ipse testatur in libro de Clariis Orat. Eodem (inquit) tempore, quum princeps Academicæ Philo cum Atheniensium optimatibus Mithridatico bello do-mo profugisset, Romamq; venisse, ei me totū tradidi, admi-rabili quodam ad philosophiam studio incitatius. q Fuit etiā hoc nomine ludus Philosophus, Alexandri natus, disciplini-nisq; omnibus eruditus, & in nostra & Græcorum Philosophia beatè versatus: eloquentiæ autē Platonicæ tam diligens temulat, ut illud vulgo de eo jactaretur: ἡ φιλωνία φιλωνίζει: hoc est, aut Plato pbilonissat, aut Philo plato-nissat. In divisione autem legibus, & patriis institutis quātus fuerit, ex his qua nobis librorum suorum tradidit monumētis, palam est. Igitur temporibus Caii quanta accidentit ludis mala, voluminibus absolvit, quibus & suam legationem pro ludis apud Imperatorem retulit. Sed & Iosephus hujus legationis meminit lib. 18. Hunc Porphyrius quoq; lib. 4. magis laudibus est prosecutus. q Philo Herennius, Byblius pa-tria, græmaticus, tempore Adriani, de cuius imperio scriptit præterea de civitatibus & viris claris libtos xxx. Suidas.

Philochorūs, φιλοχόρος, Atheniensis, vir doctissimus & va-tets, tempore Eratosthenis extinctus insidiis Antigoni Macedo-

niz regis ob amicitię suspicionem cum Ptolemæo rege. Scri- psit Attidis libros XVII, qui continent res gestas Atheniensium, & reges & magistratus, usq; ad Antiochum cognomi-natum Deum, aliq; complura. Autor Suidas.

Philocles, is, φιλοκλῆς, Atheniensis Poëta Tragicus fuit, non ita multo post Euclidem, Aeschylis sororis filius, ab iracundiæ vitio Bilia appellatus, facie fuit in primis foeda, capite que in crista formam acuminato. Scriptit fabulas centrum Reli-quit filium nomine Mortuum, & ipsum poëtam Tragicum. Hæc Suidas.

Philocrates, φιλοκράτης, Atheniensis, quem Demosthenes in prodigiis suspicionem adducit. Extant ad huc aliquot Aeschini epistolæ. q Fuit & alius ejusdem nominis, Struthius cognominatus: de quo vide Suidas.

Philocetes, φιλοκτῆτης, Atheniensis, vel & etatæ, penukima producta, φιλοκτῆτης, Peiantis filius & comes Herculis, cui, idem moriens in Oeta monte, mandavit ne cui corporis sui reliquias indicaret, idq; jurare cum coegerit, deditq; pro munere pharetram & sagittas Hydræ felle intinctas. Adveniente verò tempore quum Delphico oraculo moniti essent Græci, ad evertreadam Trojam sagittis Herculis opus esse, inventus Philoctetes, & de Hercule interrogatus, negavit se primò quicquam de Hercule scire: tandem verò mortuum esse confessus est, & quum graviter ad indicandum sepulcrum cogeretur, ne jusjurandum violaret, istu pedis locum ostendit: quumque ad bellum Trojanum deduceretur: quia solus Lernæis sagittis uti poterat, unius sa-gittæ casu in pede, quo Herculis tumulum monstraverat, vulnere penè immadicabili affectus est. Tandem quum vulneris factor à Græcis ferri non posset, in Lemno relietus est: sed occiso Achille, Ulysses in Lemnum regressus, ad Trojam illum reduxit, ut inquit Ovid. lib. 3. Metamorph. Devicta autem Troja, pudore, ne in patriam æger rediret, impeditus, in Calabriam venit, ibique Petiliam condidit. Virg lib. 3. Aeneid. hic illa ducis Melibœi Parva Philoctetæ subnixa Petilia mu-ro, &c. Tandem opera Machaonis medici sanatus est. Propri-tio teste: Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon. Vide BÆ ANTIADES.

Philolaüs, φιλόλαος, Pythagoricus quidam philosophus, cu-jus tres libros Plato, quum tenui admodū esset pecunia, decem millibus denariis mercatus est. Quod premium à Dione Syracusano accepérat. Philolaüs, φιλόλαος, Corinthius ille qui leges Thebanis dedit, ex familia Bacchiadū fuit: amicus Dioclis, qui Olympia vicit: sed cum ille civitatem deseruerit, commotus ob amatorem matris Alcinea, Thebas migravit, atq; ibi ambo defuncti sunt. Habitavit igitur ob hujusmodi causam apud Thebanos, quibus leges descripsit, & alia quædam præcipue de liberorum procreatione, quam illi τίκτουσι appellant. Aristot. 2. Polit.

Philomela, φιλομέλη, Nomen puellæ Pandionis Atheniensis regis filiæ, & sororis Progenes. Quæ quum à Tereo compres-sa fuisse, tandem (ut est in fabulis) deorum miseratione in a-veni sui nominis conversa est, quæ & Luscinia dicitur, quam etiam nunc destere dicunt cantu dulcissimo injuriam quant passa est. Martial. lib. 14. Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ Muta puella fuit, gatruula fuit avis. Animadvertisit hoc in loco est, contrâ ac multi fabulari tradiderunt, existi-masse Gorgiam Philomelam in hirundinem, Progenem sororem ipsius in lusciniam cōversam fuisse, quam etiam opinio-nem sequuntur est M. Varro: Luscinola, iōquī, luctuosa cancre existimatur, atq; esse ex Attica Progne, in luctu facta avis. Et Virg. Aeglog. 6. quum inquit: Quas illi Philomela dapes. Pe-trus Victorius in 3. lib. Rhetor. Aristot.

Philopæmēnēs, sive Philopæmen, φιλοπαιμῆνος Suidas, Megalopolitaus, dux Achæorū præstantissimus, Lacedæmonios & Messenios multis cladibus affixit, Plutarchus in Philopæmene. Livius lib. 35.

Philostratus, φιλοστράτος, Lemnius philosophus, tempore Severi principis Romæ clavuit, cujus uxori fuit ab epistolis. Scriptit Vitas sophistarum ad Severum, & de Vita Apollonii Tyani, libros octo, præterea Herotca. q Philostratus, hujus pater, Athenis docuit Neronis tempore: scriptit panegyricos plures, & declamationes oratoribus valde probatas, compli- ratq; alia quæ à Suida commemorantur. q Philostratus ter-tius, superio: is filius, docuit Athenis: scriptit Panathenaicum, Trojan, Paraphrasim Homericí clypei, Iconasque quas huic multi acceptas referunt. Suidas.

Philoxenus, [φιλοξενός]. Pol. Goscyrus. Hospitalis: quo no-miné dictus est poëta quidam Lyricus, qui quum sibi Dionysius tragœdiā quandam castigandam commisisset, ducta linea à capite ad calcem totum opus damnavit: quapropter in latomias conjectus est: indeque Tarentum aufugit: Dionysioque se per literas revocanti, nihil aliud quānū monosylla-bum & rescriptis, sæpius repetitum. Autor Suidas. q Fuit etiā hoc nomine parasitus quidam, qui collum gruis sibi optabat,

oprabat, quod diutius cibi, potusque delectatione frueretur. De hoc Philoxeno tradit Plutarchus, & Athenaeus cum solitu esse convivis adhibitum, se in pulchria emungeret, ut reliquis rei seditate abhorrentibus, solus epulis frigeretur. Idem etiam traditur de Gaethone quodam Siculo. Philoxenus, Eretrialis pictor, Nicomachi discipulus, cuius tabula nullis postponenda Cassandro regi picta, continebat Alexandri prælium cum Dario. Idem piaxit & Lasciviam in qua tres Sileni comedebantur. Hic præceptoris celeritatem sequutus, breviores etiamnum quasdam picturæ vias & compendiarias invenit. Verba sunt Plinii, lib. 35. cap. 10. q Philoxenus, Græmaticus Alexandrinus, Romæ scriptis de monosyllabis verbis. De Helenismo: De linguarum dialectis, & alia. Suidas.

Philyra, est proprium nomen filia Oceanus, ex qua Saturnus

in equum conversus Chironem Centaurum dicitur suscepisse: qui à matre Philyrides, & Philyreus dicitur. Scribitur autem hoc nomen & ejus derivata simpliciter. Poëtae tamen suo jure

ut primam syllabam extendant, geminant hanc consonantem.

Ovid. lib. 1. de Arte amandi: Philyrides puerum cithara per-

fecit Achillem.

Phineus, φίνος, Agenoris fuit filius, ut Hellanicus ait: ut Hesiodus Phoenicus & Cassiopea, Agenoris nepos, frater Celicis, Doricli, & Atamini. Hic rex Arcadiæ: vel ut alii, Thracia: vel ut rursus alii, Paphlagonia uxorem duxit Cleopatram, (quam quidam Sthenobœam vocant) ex qua genuit Orythum, & Crambum, ut Sophocles: ut alii, Maryandinum & Thyam: vel ut rursus alii, Palæmonem & Phinea, quibus mortua priore coniuge Cleopatra Harpalycen Calais & Zethe sororem, novercam superinduxit: quanvis Flaccus non Harpalycen, sed Cleopatram Boreadum sororem appellat: cui etiam Apollonii interpres assentitur, qui lib. 1. Phineum Cleopatram Boreæ & Oribityæ filiam uxorem duxisse tradit: secundum verò Idæ Dardani filiam novercam superinduxisse: eujus suos filios ex Cleopatra susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est à diis, tum Harpyiae contra eum miseræ, quæ cibos & mensam ejus turpissime foedarunt. Postea vero ad adventibus ad ea loca Argonautis, à Calais & Zethe fratibus alatis, rursus ad Strophades insulas fugare sunt: vide supra CALAIS. Postrem ab Hercule intersectus dicitur, quæ in solitudine liberos Phinei offendisset excæcatos, compreseritq; eos calumniis novercæ ejectos fuisse.

Phintus, φίνος, apud Senecam, & Phintus, a, um, apud Virg. lib. 3. Aeneid. quas dira Celæno Harpyiaeque colunt aliae, Phinea postquam Clausa domus mensasque metu liquere priores, &c.

Phison, φίων. Germ. Der fluss Ganges in India.] teste Iosepho, lib. i. ca. 2: Vna est ex partibus magni fluminis in omnem terram undiq; profluentis, quo paradisus irrigatur, qui deducetus in Indiam pelago latè diffunditur. A' Græcis nuncupatur Getha: alii Gangem interpretantur, alii Nilum.

Phila, Insula est in Tritonide Africæ palude, de qua sic Herodus lib. 4: Ajunt Iasonem posteaquam sub Pelio Argo exaudiens, impositis in ea cum aliis solennibus hostiis, tum verò tripoð æreo, circuissæ Peloponnesum, animo Delphos cunctumq; quæ teneret cursum circa Maleam, abreptum à vento Aquilone, & abductum in Africam: & priusquam tellurem cerneret, in aspectu palidus. Tritonis altitudo, eiq; hecstanti de egressu apparuisse Tritonem, ac iussisse sibi dari tripodem, quod diceret ostensurum se illi exitum, atque incolumem remissum.

Phianonites, φιανονῖται Stephano, Populi sunt Illyrici, à quibus nomen sinu est indutum, quem modò nautæ Quernarium appellant: alii Carnarium propter naufragia, procellosa ferme semper transit. In recessu ejus Senia urbs, cuius à tergo specus sunt, unde vehementes nulla ferè non hora venti perflant: eaq; res infamem cum sinum reddidit. Dicti Phianonites ab oppido Phianone: unde sinus omnis hic Phianonicus, φιανονῖται, Stephano vocatur: qui à Pola colonia laderam usque diffunditur.

Phlegethon, φλεγέθων, Germ. Einer aus der Helle, s̄her stoffen.] Fluvius inferorum, flamnis ardentiibus rapido: à φλέγω, ardeo. Virg. 6. Aen. Quæ rapidus flamnis ambit torrentibus annis Tartareus Phlegethon, torquetq; sonantia faxa. Hinc Phlegethon teutonæ, a, um, penult. prod.

Phlegon, φλέγων, Vnus ex equis Solis, ἀπὸ τῆς φλέγεων, quod est ardere, dictus. Ovid. 2. Metam. Vide AETHON.

Phlegra, φλέγρα, vel Phlegre, es, φλέγρα, Vrbs Macedonizæ, teste Plin. lib. 4. cap. 10. & vallis circa hanc urbem in qua Gigantes olim cum diis conflixerent.

Phlegræi, φλεγραῖς, Campi duo fuere, alter in Græcia, à Phlegra Thessaliz yalle juxta Pallene, ubi Gigantes cum diis conflixerent. Alter in Campania prope Cumas, in quo Hercules cum his prælium cōmisiit. Strabo lib. 5: Fortunatus erat & campus nomine Phlegræus, in quo res à Gigantibus

gestas fabulæ divulgent nullam aliâ ob causam (ut credi fu-
est) quam quod terra ipsa suæ virtute præliorum concita-
trix esset. Theagenes verò & Eudoxus qui ad historicam fidem
pugnam hanc conantur reducere: Palichen (inquit) quæ re
teri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus
immunitas & superbia morum, Gigantura cognomen pe-
rit. In hos ineunte prælium Hercule, fulmina de celo missa
sunt, donec à fugere coacti sunt, atq; ingenti victoria supera-
ti. Ex hac re rumor in vulgus ortus: Gigantes bellum diis mo-
visse. Silius lib. 12: Tradunt Herculea prostratos mole Gigan-
tes Telurem injectam quatere, & spiramine anhelo Torrei
latè campos, quotiesq; minantur Rumpere compagim-
positam, expallere cœlum. Id autem idem factum est quo-
nam ea regio tota sulphure plurimo scatet. Hinc sit ut vête-
rum impulsu excitetur passim ignis: qui quæ exitum è caver-
nis natura expectat, dum luciferat assidue, terram tamen, qua-
tit & commovet, exaritq; frequenter, unde & nomes sortitur
φλέγων enim Græcæ exurere, ardereq; significat.

Phlegreas, φλέγραι, Vnus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius apud Ovid. 12. Metamor.

Phlegyas, φλέγας, Martis filius, rex Lapitharum in Thessalia, pater Ixionis, & Coronidis nymphæ, quam quum ab Apollone initiatâ sensisset, confessim ira percitus, templum ejus Delphis incendit. Quapropter Apollo iratus ipsum sagittis interfectum ad inferos detrusit, ubi hac pœna afficitur, ut sub in-
genti saxo ruinam minitante sedens semper illud casurum
suspicetur & timeat. q Phlegyas item populi sunt insulani Thessaliz, à Phlegya Ixionis patre cognominati. Hi cum sa-
ctilegi essent, deosq; & homines spernerent, ab irato Nepta-
no immiso diluvio submersi sunt, quorū apud inferos me-
minit Virg. lib. 6. Aen. sedet, æternumq; fedebit

In felix Theseus, Phlegyasq; miserrimus omnes
Ad moget, & magna testatur voce per umbras,

Discite justitiam moniti, & non temnere divos.

Philius, ϕίλος, Vrbs in medio Sicyonii, Argiviæ; agri, abi religio, omissis celebatur Hebe. Autor Strab. lib. 8. Oppidi hu-
ius incola Philiuntii, Philiusi, & Phliasii dicuntur regioq; cir-
cumiecta, Phliasia, antea Eræthryæa dicta, teste eodem Stra-
bone, loco iam citato.

Phœcæ, Phocatum, Iuslæ sunt Cretæ adiacentes, ut ait Plin. lib. 4. cap. 13.

Phœcæ, φοκαία, Vrbs Ionizæ, Atheniensium colonia, teste Stra-
bone lib. 14: unde profecti sunt qui Massiliam apud Gallos
non procul à Rhodano condidere. Dicta Phœcæ, quod vi-
tuli marini magno numero apparuissent urbem cōdētibus.
q Est etiam in Caria Phœcæ, monti Micalæ apposita, ab hac
Phœcenses, φοκαῖοι, ut à Græcorum Phœcide, Phœcenses, φο-
κᾶς. q Ab utraque Phœcaicus, ea, tum: ut Murex Phœcaicus,
Littus Phœcaicum.

Phœcæ, φοκαῖοι, Germ. Alte Wörter in Ionia.] Ionia populi,
qui assiduis Persarum bellis exagitati, communis contentus pa-
triæ reliquerunt, dirisque execrationibus se devoverunt, si-
quando cōdem redire conarentur. Varia deinde fortuna usi,
tandem in Galliam delati sunt, ubi Massiliam condiderunt.
Horatius: Nulla sit hac potior sententia, Phœcæorum Velut
prosagit execrata civitas. Vide Erasmus in Proverbio: Phœ-
censem execratio.

Phœcæ, φοκαῖοι, Romani Imperatoris, item celebris Grammati-
ci nomen.

Phœcæs, φοκαῖοι, Insula est in mari Aegæo, ex adverso
Atticæ: cuius meminuit Plin. lib. 4. cap. 12.

Phœcæ, φοκαῖοι, Vrbs Bœotiz, ad finem Oœteum: cuius memi-
nit Ptolemaeus lib. 3. cap. 15.

Phœcian, φοκαῖοι, Civis Atheniensis, tanta vita integritate, ut
quum magnas sibi opes ex magistratis, qui plurimi ei de-
serebantur, posset comparare, pauperissimus tamen permane-
rit: unde & τὸ φοκαῖον: hoc est, probi, sive frugi, cognomen in-
venit. Hic neq; ridere, neq; lacrymare ab ullo unquam est vi-
sus: & in concione quum quis dixisset, Cogitabundus videnti
φοκαῖον. Restat, inquit, conjectas: Cogito enim qua ratione
aliquid de his detrahere possum, aut omittere que apud Athe-
niensim populum dicere decrevi. Huic quum legati Philippi
Macedonum regis ingentia munera offerrent, hortarentur;
ut ea acciperet, admonerentq; simul quavis ipse facilè his ca-
ceret, liberis tamen ejus esse necessaria, quibus difficile foret
in summa paupertate ad paternam gloriæ pervenire: Si mei,
inquit, similes erunt, idem hic agellus alet illos, qui me ad hanc
dignitatem perduxerit: si dissimiles nolo meis impensis illorum
ali, augeriq; luxuriam.

Phœcyliæ, pen. cor. φοκαῖοι, Milesius philosophus æqua-
lis Theognis. Natus est quinquaginta nona Olympiade.
Scriptis Heroicum carmen & Elegias: item Paræneticum car-
men, ex libris Sibyllinis, ut volunt, deceptum. Vide Suidam.
Phœcæ, idis, φοκαῖοι, Exigua Græcia regio, sicuti Crissæ adja-
cens,

caes, Delphico oraculo, & Helicone, Parnassoque montibus inclita.
Phœcenses, hujus incola dicuntur, Phœcas, à quibus nonnulli putant profectos esse Massiliæ conditores, non (ut alii existimant) à Phœcensibus Ioniae populis. Cui etiam sententia non obscurè subscripta Plin.lib.3.cap.4. ubi Massiliam Græcorum Phœcensium coloniam appellat, ad discrimen (ut videatur) Asiaticorum. Idem ostendit & Lucanus lib.5: Massiliæque suæ donatur libera Phœcia.

Phœcius, ci. pœnas, Filius Acaci, cuius meminit Ovid.lib.7. Met.

Phœcius, Plin.lib.4.cap.12. Insula una ex Sporadibus.

Phœbæ, badius, pœnas. Phœbi sacerdos: ita dicta, teste Servio, quod Phœbi numinis concepto afflato fureret, & agitaretur in Bacchantis imaginem. Sidonius: Nec sic intortum violatae Phœbados ultrix In Danaos fulmen jecit.

Phœbe, [pœnas. Ger. Der Mon.] Phœbi soror: hoc est, Diana, sive Luna. Virg.2. Georg. -veto semper rubet aurea Phœbe. Ovid.2. Metam. Quanto splendidior quam cætera sidera fulget Lucifer, & quanto quam Lucifer aurea Phœbe: Tanto virginibus præstantior omnibus Herse ibat. Iaculatrix Phœbe, Ovid. Epist.19. Innupta Phœbe, Ovid.1. Metam. Nemoralis Phœbe, Stat.1. Sylvarum.

Phœbus. [pœnas. Germ. Ein Gohñ lovin, und Latone.] Apollo, lovis & Latona filius, eodem partu cum Diana editus (quæ & ipsa Phœbe vocitata est) divinationis & sapientiae Deus à Poëcis existimatus, & medicinæ répertor. Dictus Phœbus, quasi pœnas rō bis: id est, lux vita. Virg.3. Aegloga: Et me Phœbus amat, Phœbo sua semper apud me Munera sunt, &c.

Phœbæus, a, um, pen. prod. pœnas. Virg.3. Aeneid. Argolici clypei, aut Phœbea lundamidis instar.

Phœmon, Lucas est Arcadiæ, de quo Ovid.15. Metam.

Est lacus Arcadiæ, Phœmon dixerit priores,
Ambiguis suspectus aquis, quas nocte timeto:

Nocte nocent poter, sine noxa luce bibuntur.

Phœnicæ. [pœnæs. Germ. Ein Landeshaft Asie an das Mittelmeer stossend/und das Jüdisch Landt.] Populi Syriæ, Iudeæ cœtermeni, quorum præcipue urbes fuerunt Tyrus & Sidon. Horum regio Phœnicæ, pœnæs, sive Phœnicia appellatur. à Phœnicæ Neptuni & Libyes filio, ut Stephano placet. Cui opinioni etiæ accedit Silius lib.1: Et qui longa dedit terris cognomina Phœnix Phœnices ingenii acumine plurimum valuerunt: quippe qui & literarum, & navigahdi artis primi inventores exquisitè pertantur. Rursus ex Dionylio:

Phœnicum regio est: hi rubro gurgite quandam Mutavere domum primi; per æqua vexti Lustravere salum, primi docuere carinis Ferre cavis orbis commercia: sidera primi Servavere poli. Lucan. item lib.3: Phœnices primi (fama si creditur) ausi Mansuram rudibus vocem signare figuris.

Phœnissæ, sive pœnæs, Mulier ex Phœnicæ Syriæ regione: cuius masculinum est Phœnix. Virg.1. Aen. Hunc Phœnissa tenet Dido, blandisq; moratur Vociibus.

Phœnicæus, a, um, pœnæs. Genus coloris, qui alio nomine spadix appellatur, qualis in palmæ fructu apparet sole nō admodum incost. Græci enim pœnæs, dactylos appellant.

Quidam voluerunt Phœnicæum colorem eundem esse cum purpureo, à Phœnicibus populis dictum existimantes, apud quos prætantissima olim purpura tingebatur. Quorum opinioni quominus assentiar, facit Plinius autoritas, manifestè Phœnicæum colorem à purpureo distinguens, lib.21 cap.23. Aut enim, inquit, phœnicæum habet floræ, aut purpureum, aut lacteum.

Phœnicus, pœnæs. Una ex Vulcaniis insulis, apud Plinius lib.3.cap.9.

Phœnix, Vide in APPÉL.

Phœlegandrös, pœlegandrös. Insula est una Sporadum, quā Aratus propter asperitatem, ferream vocat. Stephanus nomine accepisse tradit à Phœlegandro Minois filio.

Phœlōs, pœlōs. Mons Arcadiæ sylvestris, opidum habens ejusdem nominis, teste Plin.lib.4 cap.6. Lucan.lib.7: Scilicet ipse petet Phœlen, petet ignibus O'eam.

Phœlūs, pœlōs. Fuit unus ex Centauris, Ixionis ex Nubæ filius. Hic Herculem suscepit hospitio quum ad expugnandos Centauros pergeret: & tandem in nuptiis Pirithoi, orto prælio inter Lapithas & Centauros occubuit. Lucan. Hospes & Alcidæ magni, Phœl. Virg. lib.2. Georg. Bacchus & ad culpâ causas dedit, ille furentes Centauros letho domuit, Rhetumque, Phœlumque.

Phœrbæ, bantus, pœrbæs. Triopæ filius, pater Ilionei Trojani, unus ex comitibus Aenei: qui quum in bello Trojano adversante etiam Priamo sœpius in prælium descendisset, & multa egregia facinora edidisset, tandem à Menelaus obtruncatus est. Hujus imagine assumpta Somnus Deus Palinurum decepit, ut placet Virgilio ad finem 5. Aeneid. puppique (inquit)

Deus confedit in alta Phœbanti similis Servius. q; Alius fuit Phœbas Argivorum rex. q; Alius item pastor Polybius Corinthiorum regis.

Phœrcus, ci. vel Græco more Phœrcys, aut etiam Phœrcyn, cygnos, pœrcus, pœrcus, Filius Neptuni & Thoosæ nymphæ, rex Corsica & Sardinæ insularum: quem ab Atlante navalí prælio vicit, undaque obrutum, postea socii superstites in marinum Deum conversum dixerunt, ei que divinos honores exhibuere. Virg.5. Aeneid. Tritonesq; citu, Phœrciq; exercitus omnis, &c. Hic pater fuit Medusa, quæ ob id nomine patronymico Phœrcynis dicitur. Ovid.5. Metam. in partem Phœrcynida translit illam. Hinc etiam deducitur aliud patronymicu fœni. Phœrcys, ydos. Propert.lib.3: Secta q; Persea Phœrcydos ora manu.

Phœrmio, pœrmio, Crotoniata, dux rei militaris peritissimus, qui Lacedæmonios duobus navalibus præliis superavit. Hujus meminit Theopompus in Philippicis. q; Phœrmio item dux Atheniensium in bello Peloponnesiaco, qui Peloponnesios duobus maximis præliis affixit Autor Thucyd.lib.2. q; Phœrmio, Peripatetica sectæ philosophus, quum apud Anibalem jam Carthaginem expulsum, & in Asia exulantem, aliquot horas de officio Imperatoris, deq; omni re militari copiosissime disseruit, interrogatus Annibali quid de eo sentiret, respondit: Multos se delicos senes vidisse: sed qui magis quam Phœrmio deliraret, vidisse neminem. Neq; meherculè injuria, quid enim aut arrogans, aut loquacius fieri poterat, quam Annibali, qui tot annos de imperio cū populo Romano omnium gentium victore certasset, Græcum hominem, qui nunquam hostem, nunquam castra vidisse: nullam deniq; minimam partem publici muneri attigisset, precepta de re militari dare? De hoc vide Cic.2.de Orat. q; Phœrmiones, pœrmio, tegetes item ex juncis & straminibus cōtextæ, apud Vlpiatum l.12 §.12. D. de instru. vel inst. Vbi tamen Formiones legitur pervulgato errore.

Phœrmio, pœrmio, Syracusanus comicus, Epicharmi cōtemporaneus, Geloni tyranno familiaris, & filiorum ipsius auctor. Docuit fabulas septem, quas commemorat Athenæus.

Phœrōneus, pœrōneus, per tres syllabas, Filius fuit Inachi fluvii, & Argivorum rex, qui initio diisperitos populos in urbem coegerit, quam appellavit Argos Phœronicon.

Phœrōn's, idis, patronymicu fœmininum, quod Poëte usurpat pro lido Inachi filia, & Phœrōnei sorore. Ovid.1. Meramorphos. Nec superum rector mala tanta Phœronidos ultra Ferre potest.

Phœrōnēus, a, um, per quatuor syllabas. Stat.2. Sylvar. Ibi Phœrōneis quondam stabulata sub antris.

Phœrōmōn, pœrōmōn, Insignis statuarii nomen, qui Olympia de LXXXII floruit, teste Plin.lib.34.cap.8.

Phœrōrtēs, pœrōrtēs, Rex Indorum ad quem Apollonius Tyaneus pervenit: quem quum de rictus ratione interrogaret, respondit: Tantum vini bibo, quantum Soli sacrificio: quæ autem venando acquirro, pascuntur alii, mihi sat fuerit ipsa exercitatio. Cibus mihi olera & palmarum fructus, multa mihi quoque ex arboribus nascentia, quas manus haec plantaverunt. Philostratus in vita Apollonii.

Phœrixæ, pœrixæ, Urbs Peloponnesi triginta non amplius stadiis ab Olympia distans, alio nomine Phœstus appellata.

Phœrixæ, a, um, gentile, pœrixæ. Steph.

Phœrōnīsum, pœrōnīsum, Meretricula nomen est apud Plautum, Latinè prudenter sonat.

Phrygia, pœrygia, Minoris Asia regio, Caria, Lydia, Mysia, & Bithynia finitima, quarum omnium fines ita coēunt, ut non facilè possint distingui, teste Strabone lib.13. Dicta est autem Phrygia (ut idem Strabo non uno in loco indicat) à Phrygibus populis, à Thracia oriundis, qui antea Phryges dicebantur. Quidam duplē faciunt Phrygiam: majorem, in Galatiā vergētem: & minorem, Epiceton cognominatā. In hac est Ida mons, & Tmolus, & Paestolus fluvius. q; Ex Phrygia orta est Sibylla cognomento Phrygia: cujus nomine circunferunt illud de supremo iudicio vaticinum:

Tuba de celo vocem luctuosam emittet:

Tartareum chaos ostendet deliciens terra.

Venient ad tribunal Dei reges omnes.

Dess ipse judicabit simul pios & impios.

Tunc demum impios in ignem & tenebras mittet.

Qui autem pietatem teneat, iterum vivent.

Phryx, gis, pœrx. Quæ est ex Phrygia. Cicer. pro Flacco: Asia vistra constat, opinor, Phrygia, Mysia, Caria, Lydia. V. ium igitur nostrum est an vestrum hoc proverbium: Phrygem plagi fieri meliorem? q; Seiò sapiunt Phryges, proverbium in eos dici solitum quos stulte factorum seiò pœnitit. Vide Erasmus adagia. Fœminum ejus est Phrygia. pœrygia Steph. Virg.9. Aen. O' veræ Phrygia, neq; enim Phryges.

Phrygiæns, [Pol. siwac, heffins. Ang. Weavers of cloth of bands]

kin.] Qui acu pingunt, vel qui vestes auro intexunt. Phryges enim primi invenerunt talem texturam. *Φρύγοις.* Plin. lib. 4. cap. 48. Pictas vestes jam apud Homerum fuisse video, unde natū triumphales. Acu facere Idæi Phryges invenerunt, ideoque Phrygiones appellati sunt.

Phrygius, a, um, adjest. *φρυγίος.* Quicquid è Phrygia est. Cicero pro Rose Amerin. Quis ibi non est vulneratus ferro Phrygio? *φρυγίου lapis,* λίθος φρυγίος. Gleba est pumicosa, teste Plin. lib. 36. cap. 19. tingendis vestibus utilis. Phrygius lapis (*inquit*) gentis nomen habet. Est autem gleba pumicosa. Vtitur autem vino perfusus, flaturq; solibus dñec rufescat: ac rufus dulci vino restinguitur: & hoc trinis vicibus, tingendi vestibus tantum utilis. Phrygia vestis picta acu, cuius artifices Phrygiones appellantur. Hujus vestis meminit Virgil. lib. 9. Aen. Vobis picta croco, & fulgenti murice vestis. Item eodē: O' verè Phrygia, neq; enim Phryges. Nonius Phrygia vestes barbaricæ dictæ. Vide BARBARICVS.

Phrygianæ, a, um, Quod Phrygionum opera consuetū est, ut phrygianæ vestes: hoc est, acu pictæ. Plin. lib. 8. cap. 48. Togas rasas, phrygianasq; D. Augusti novissimis temporibus cœpisse, scribit Fenestella.

Phryné, *φρύνη.* Nobilis Athenis meretrix fuit: quæ quum impietatis accusaretur, & summopere jam periclitaretur, diducta manu tunica, nudatoq; judicibus candidissimo pectori, omni periculo est liberata. Autor Aristot. Rhetor. lib. 1. Quia. lib. 2. cap. 15.

Phrynichus, *φρυνίχος.* Atheniensis tragicus, Thespiaredis discipulus, qui primus personam foeminae protulit in scenam, & teatram reperit. Filium habuit Polyphradmonem poëtam, & ipsum tragicum. Docuit tragœdias novem. *φ* Alter item Atheniensis comicus inter secundos antiquæ comediz, qui docuit fabulam unam. *φ* Tertius ejusdem nominis Bithynicus sophista, qui scriptis de Atticis distinctionibus. Autor Suidas.

Phryni's, *φρυνίς.* Citharœdus nobilis fuit, patria Mitylenus, discipulus Aristoclidis, qui genus suum ad Terpandrum referbat. Hic primus Athenis visus est citharœdus, Callia sumnum magistratum gerente. Vide plura de hoc apud Suidam. **Phryxus**, *φρύξος.* Athamanus ex Nepheli filius, qui quā novercates insidias ferre non posset, unā cum Helle sofore profugit, acceptoq; à patre ariete cui vellus erat aureum, eoque concesso, quum in Asiam tracicere vellet, Helle puellaritatem exterrita, decidit in mare, quod ex ejus nomine Helle spontus appellatur: Phryxus, verò incolumis in Colchidem pervenit ad regem Aeten. ubi arietem Iovi: vel, ut aliis placet. Marti immolavit, vellusq; illud aureum in templo suspendit, quod postea Iason Medeç ope adjutus, abstulit. Aries verò intersidera locatus, priskinam effigiem tenuit, qui à Phryxo Phryxeus appellatur, media lōga. Ovid. lib. 7. Metam. Dumq; adcedunt regem, Phryxeaq; vellera postunt.

Phthia, *φθία.* Civitas Thessaliz, Achillis patria.

Phthiūs, *φθιος*, & Phthiotia, *φθιώτια.* Qui Phthiam incolit. Ovid. in Epist. Briseid. Quā sine me Phthius canescant æqua remis. Et videam puppes ire relata tuas.

Phthiotis, *φθιωτίς.* tidis, *φθιώτης*, sive Phthiotia, tia, Vna ex quatuor Thessaliz partibus, in Austrum vergens. Strabo libro 9. Cæterum Phthiotia tractum continet Australem ad OEtam, à sinu Malico & Pelasgico usq; ad Doloipam oramque Pindi pro-tensum. In latitudinem verò porrectum usq; ad Pharsalum, planaque; Thessalica.

Phthiriophagi. [*φθειροφάγοι.*] Germ. *Lebresser/feind des Menschen am Euxinischen Meer.* Dicti sunt populi, à tenuitate vestitus, quasi pediculis vescatur. Hi sunt juxta Pontum Euxinū. Plin. lib. 6. cap. 4. Strabo lib. 10. & 11.

Phthuri's, *φθειρός.* Aethiopiz oppidum, unum ex iis quæ C. Petronius, quum ab Augusto Aegypto præfectus esset, expugnavit. Autor Plin. lib. 6. cap. 29.

Phurnita, Urbs Libycæ: cives Phurnitanæ. Steph.

Phurnychei, Populi Mauritaniz, quorum originem refert Josephus ad Phuch, filium Cham, filii Noë.

Phycus, cūntis, *φυκτής.* Libyz Cyrenaiz promontoriū, quā longissimè in mare excurrens, ex adverso Tænari Laconiz, ut scribit Strabo lib. 17.

Phycusæ, *φυκταῖς.* Insulæ Libyz adjacentes: ita dictæ ab al-

gæ copia, quæ *φυκτής* à Græcis appellatur. Autor Stephanus. **Phylacæ**, *φυλακæ.* Oppidum est Phthiotidæ regionis Thessaliz, cuius meminit & Homerus in Catalogo: *Oīδεχος φυλακæ.* Πύρρασσος αἰθέμενη. In hoc Proteleslaus regnavit: unde Phylacides cognominatus est, & Laodamia ejusdem uxor Phylacia. Ovid lib. 3. de Arte: Phylacides aberat Laodamia tuus. Vbi poëta primam produxit, contra primitivi naturam. Idem de Ponto: Ut vivat fama conjunx Phylacia, cuius, &c.

Phylæus, *φυλαῖς.* Iovis filius, & pater Megetis viri fortissimi, qui in bello Trojano præfuit Dulichiis, Echinadumq; insula-

ram incolis. Vide Homerum in Catalogo navium. **Phyllis**, Nomen Lycurgi Thracum regis filiaz, quæ Demophoonta Thesei filium ex Trojano bello redeunat hospitio, lectoq; exceptit accepta prius ab eo fide, ut domi compotius rebus uxorem ab eo ductū iri. Profectus itaq; Demophoon, quum ultrâ statutum tempus variis distractus negotiis in patria detineretur, Phyllis & amoris impatientia, & doloris impulso, quod se spretam esse crederet, laqueo vitam finivit, inde conversa in arborem amygdalum sine foliis fertur. Postea reversus Demophoon, cognita re, ejus amplexus est truncus: qui (velut sponsi sentire adventum) folia emisit. Ita postea Phylla sunt dicta à Phyllide, quæ antè petala dicebantur. *φ* & Phyllis, *φυλᾶς*, amnis Bithyniz, teste Stephano: à quo Philius, *φυλᾶς.* Phyllensesq; *φυλᾶς* dicuntur.

Phyllus, *φυλᾶς*, sive Phyllus, *φυλᾶς*, *φυλᾶς*, Stephano, Oppidum Thessaliz, in tractu Phthiotidis: à quo Apollo Phylleus cognominatus est. Autor Strabo lib. 9.

Physcus, ci, *φύκος.* Fisco, Cariz oppidū erezione Rhodi insulæ: cuius meminit Strabo lib. 14. Stephanus aliam ejusdem nominis urbē collocat in Locride, quā dictam vult à Physco Actoli filio, nepote Amphyltonis, pronepte Deucalionis.

P ante I.

Pialia, *πιάλια.* Oppidum Thessaliz supra Ceretium montem, Stephanus.

Picenum, pen. prod. *[πικένιον.]* Vulgo *Marca d'Acona, Anconitana.* Ger. *Ein Landstrich in Italien / liegt die Anconitanische Mark.* Regio Italiz trans Apennina, ab ipsius montibus usq; ad mare Adriaticum extensa, inter Aesum & Leastrum fluvios, teste Strabone lib. 5. Hodie ab Ancona celeberrimo emporio Marchia Anconitana appellatur. Vrbes habet præcipuas Pisaurum, Fanum fortunæ, Senam Gallicam, Vrinum, Camerinum, Asculum, Anconam à Syracusais Dionysii tyrannidē fugientibus conditam. Hujus populi Picentes & Piceni appellabantur, diversi à Picentiniis maris Tyrrenhi accolis.

Picenus, cena, cenum, *πικένος:* ut Ager Picenus, & Oliva picena apud Pla lib. 15. cap. 3.

Picentes, tium, qui & Piceni dicuntur. *πικένοι.* Populi sunt in quinta regione Italiz, ad mare Adriaticum siti, Prætutianis finitimi, à quibus Helvino amne dirimuntur. Plin. lib. 3. ca. 13. Horum regio Picenum appellatur, olim uberrimus multitudinis: quippe ex qua C. C. L. hominum millia aliquando in fidem populi Romani venisse dicitur. Dicti & Picentes, teste Strabone lib. 5. à pici Martii omine, qui in vexillis corum à Sabinis (à quibus originem traxerunt) Asculum commigrantium dicitur insedisse.

Picentini, *πικέντινοι.* Populi sunt ad mare Tyrrenum, Lucanus proximi, inter Surrentium promontoriū & Silarum amnam incolentes, à Picentibus maris Adriatici accolis originem trahentes. Horum oppida fuerunt Picentia & Surrentum. Vide Suabonem lib. 5. & Plin. lib. 2. cap. 5.

Pictones, *πικτοί.* Galliz Aquitaniz populi, Ptolemæo lib. 2. cap. 7. & Plin. lib. 4. cap. 19. Vulgo *Cœux de Poitou.*

Picus rex Latinorum, Fauni pater, Latini regis avus, auguriorum peritissimus, qui à Circe adamatus quum ejus conjugium sperneret, mutatus fertur in avem sui nominis: quod idcirco fangi creditur: quoniam primus hac ave usus est in auspiciis. Ovid. 13. Metam. Picus in Aufoniis proles Saturnia terris. De hoc vide Servium 7. Aeneid. in hunc Virgilii locum: Picus equum domitor: quem capta cupidine conjux Aurea percussum virga, versumq; venuis fecit autē Circe, sparsiq; coloribus alas.

Pidites, *πιδῆται.* Vir fuit Percosius ab Vlysse, ut ait Homerus Iliad. 7. in bello Trojano interemptus.

Pieria, *πιερία.* Regio in Finibus Macedoniz, inter Axium & Aliacmonē fluvios, quam Macedones pulsis indigenis occupant. Vide Plin. lib. 4. cap. 12. & Strabonem lib. 10. *φ* Hinc Pierides Musæ, quod in Pieria ex love & Mnemosyne natae sint, ut inquit Strabo. *φ* Est item Pieria Syriae Antiochenæ urbs celeberrima, alio nomine Seleucia dicta. Autor Plin. lib. 5. capite 21.

Pières, pen. corr. *πιερῖς.* Populi olim Macedoniz finitimi inter Axium, & Aliacmonem amnes, quibus pulsis Macedones loca eorum occuparunt. Horum meminit Pla. lib. 4. cap. 10. & Strabo lib. 10.

Pierii's, na, riuum, *πιερῖς.* ut Pierium carmen, Lucretius lib. 1. Chorus Pierius, Ovidius ad Pisonem Dies Pierii, quos impeditimus literarū studiis, Stat 1. Syl. Via Pieria. Ovid. 2. de Pont. Lucida Pieria tendit in astræ via.

Pieris, ri, pen. corr. *πιερῖς.* Mons Thessaliz post Pheras, atq; in Macedoniam usq; protinus, teste Plin. lib. 4. cap. 8. In hoc monte quidam Musas natas volunt, atq; inde Pieridas esse appellatas. *φ* Full & Pierus, *πιερῖς.* Macedo quidam prædives, qui ex Evippe uxore aovem suscepit filias: quæ Musas ad certamen cantus provocare ausæ, & ab illis superatae, in totidem picas

picas sunt mutatae: unde postea Musae carum nomen velut *trophæum usurpantes*, Pierides sunt cognominatae: quanvis alii à Pieria, quæ est Macedoniarum regio: alii à Piero Thessaliz monte, sic dictas velint. Virgilius Aeglog 8.: vos quæ responderit Alpheibœus Dicite Pierides, non omnia possimus omnes.

Pigmaliōn, sive potius Pygmalion per y in prima syllaba, Πυγμαλιον, Suidæ, Beli regis Tyri filius fuit, stater Didonis, qui dum, ardentissima auri cupiditate flagraret, animū ad Sichæi patruelis sui opes appulit, illumq; spē potuadi auri ante aras, claram & dolo intererit. Cujus cedis quin certior in seminis à marito Dido facta fuisset, sumptis secum viri thesauris in Africam profugit, ubi & Carthaginem condidit. Moris autem erat, inquit Servius, ut de pecunia publica Phœnices missō à rege auro à peregrinis frumenta coemarent. Dido autem à Pygmalione ad hunc usum paratas naves abstulit: quum fugientem à fratre inissi persequerentur, aurum illa præcipitavit in mare: quare visa, sequentes reversi sunt. Meminit hujus Virgil. i. Aeneid. sed regna Tyri germanus habebat Pygmalion scelerate ante alios immanior omnes, Quos intermedius venit furor, ille Sichæum Impiuū ante aras, atque auri cæsus amore Claram ferro incautum superat. q Fuit & ejusdem nominis clarus artifex Cilicis filius, qui ex eburnea statua Veneris beneficio in puellam transformata Paphum suscepit, Paphi Cypris urbis conditorem. Quæ fabulam vide latius apud Ovid. 13. Metam. & suprà in dictione PAPHVS.

Pigres, etis, πίγρες, Fluvij nomen est apud Suidam. q Fuit item hoc nomine Poëta quidam. Car. frater Artemisias Halicarnassi reginae, quæ uxor fuit Mausoli. Scripta ejus vide apud eundem. q Pigres præterea Mæonis cuiusdam nomen fuit, qui unâ cum Maiae fratre, Dario autor fuit Pœnas omnes in Asiam transferendi. Autor Herodatus lib. 5.

Pilumnus, Qui pinsendi frumenti usum invenit, Iovis (ut putant) filius, & Dauni pater. Servius in lib. 9. Aeneid. Pilumnus (inqvit) & Picumnus fratres fuerunt dii. Horu Picumnus stercoreorum invenit usum agroru: unde & Sterquilinus datus est. Pilumhus verò pinsendi frumenti: unde à pastoriibus colitur, & ab ipso pilum dictum est. Ad hunc Danaë Acriſii filia forte ad Appulum littus acta, & à pastore usù cum Perseo parvulo delata est, quam ipse cognito genere uxorem duxit, ex qua Daunum filium suscepit. Virgil. lib. 1. v. Aeneid. Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater, &c.

Pimpla, πίμπλα, Thracie mons est, Musis sacer, ut scribit Strabo lib. 10: Pieria, inquit, & Olympus, & Pimpla, & Libethrum, quondam loca fuere Thraciæ, & montes, quos nunc Macedones possidet: quiq; Musis Helicona cœsérarunt, Thracæ fuere, Boeotia accolare. Hæc Strabo.

Pimplæus, α, um, πίμπλας, Martial. lib. 12: Cujus Pimplæus lyra clarior exit ab antro.

Pimplæides, sive Pimplæz, πίμπλαις, Musæ cognominatae sunt, sive à Pimpla dñm Thraciæ monte, quem postea Macedones sibi vendicarunt: sive à Pimplæo quodam forte, ad radicem ejus montis hascente: ubi & Pimplæum antrum nonnulli constituerunt. Martial. lib. 12: Cujus Pimplæo lyra clarior exit ab antro.

Pinara, πίναρα, Ptolemæo, Civitas est Lyciæ mediterranea ad Cragum montem, teste Plin. lib. 5. cap. 37. q Est item Pinara, insula ante Aetolianam, una Echinadum, teste eodem Plin. libro 4. capite 12.

Pinarius, & Potitus, Arcades duo senes, quibus qualiter colivellat, ostendit Hercules: scilicet ut manæ, & vesperi ei sacrificaretur. Perfecto itaq; matutino sacrificio, quum circa Solis occasum effete sacra repetenda, Potitus prior advehit, Pinarius postea extis jam redditis, unde iratus Hercules statuit ut Piniorum familia tantum ministra esset epulantibus Potitis, & compleribus satra. Vnde & Pinarii dicti sunt, δάση πίναρα: id est, à fame. Nam senem illum Pinarium constat allo homine auncupatum. Hæc Servius, explicans illud Virgil. Aeneid. 8: primusq; Potitus autor, Et domus Herculei custos Pinaria facit. De his Fenestella.

Pinarus, πίναρος, Fluvius est Cilicis in sinum Iissicum influens, teste Plin. lib. 5. cap. 27.

Pindarūs, pen. cor. πίνδαρος, Poëta fuit Thebanus, Lyricorū apud Graecos princeps. Floruit temporibus Aeschylou Poëtae, & Periarum expeditionis in Græciam. Scripsit lingua Dotica, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia quæ extant. Altissimus fertur & verborum & sententiarum copia (ut ait Quintilianus) gravitateque arduus, constructioneque ac ordine immensus ac prolixus. Quem etiam inimitabilem Horat. scribit 4. Car. Ode 1. Duas suscepit filias: à patre tibiam primū, mox ab Hermione lyram cœductus est. Ejus gratia Lacedæmonii in reliquam Bœotiam sœvientes, Thebis pepercerunt. Ita & Alexander quæ Thebas everteret, & in omnes sœviret sine discriminae, Pindari vatis penatibus, familiæq; pari jussit. Expirasse

fertur in gremio pueri adamati, Valerio teste. Vide Quint. lib. 30. Instit. Orat. q Pindarus alter, Ephesiorum tyrannus, qui capta Epheso, postea à Croeso avunculo suo iussus discedere, recessit in Peloponnesum cum parte bonorum, dimisso domi præside amico. Autor Aelianus de varia historia.

Pindas, πίνδας, Mons Asis in quo Ceterus fluvius nascitur, qui Pergamum præterfluit. Autor Plin. lib. 5. cap. 30.

Pindus, πίνδος, Mons Perrhæborum inter Acarnaniæ & Thessaliam: cujus meminit Plinius in præfatione lib. 4.

Pindus, πίνδος, Lapitharum sedes, mons Thessaliz, Apollini, Musisq; sacer, Acarnaniam ab Aetolia dividens, ut inquit Solinus. In eo invenitur lapis galactites. q Est & nomen urbis Thessaliz, à Pindo monte appellata, juxta quam est fluvius ejusdem nominis. Autor Strabo lib. 9.

Pirna, πίρνα, Oppidum est Vestinorū, qui sunt populi in quadrata regione Italiz. Prægutis ad Ortū finitimi, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Pinnensum meminit & Plin. lib. 3. cap. 12.

Pintia, πίνθια, Oppidum Gallæcorum Lucensum in tractu Tarracensis Hispaniz, apud Ptol. lib. 2. cap. 6. Hodie (ut putant) Vallæolutum dictum: vulgo Valedolid. q Pinthia verò per th aspiratum, Siciliæ oppidū est à quo Pinthenses populi, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

Pinytus, πίνιτος, Nobilis Grammaticus, Romæ floruit una cum Epaphrodito liberto Neronis. Pausanias.

Pion, ονις, πίων, Mons est Ioniz, apud Plin. lib. 5. cap. 29.

Pion, ονια, πίων, Oppidum est Teutraniz, quæ est regio Asiae, ad Caicum annem, olim Myzæ pars. Hujus incolæ dicuntur.

Pionites: quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 30.

Piræus, dictio trisyllaba, en diphthongum habens in ultima. [πίραιος: Vulgo Porto Lione. Ger. Ein Meerhaven ob Schiffslande zu Athen heißt jetzt Porto Leone.] Portus est Athenarū, quadrageatarum capax navium, muro duorū milliūm passuum urbì conjunctus. Stat. 12. Theb. -trepidis stabilem Piræa nautis. Cic. ad Att. lib. 7. Venio ad Piræa: in quo magis reprehendens sum, quod homo Romanus Piræa scripsit, nō Piræum. q Dicitur & Piræus, πίραιος Stephanus. Terent. Andr. Heni aliquot adolescentuli congenitus in Piræum. Ovid. 4. Fast. Piræa, orum pluraliter protulit, quum ait: Sunion expeditum, Piræi, tuta recessu linquit.

Pirænæ, es, peri Latinum in prima syllaba, & penultim. producta, πίραιον Straboni & Suidæ, Fdns est ad radicem Acrocorinthi, non copiosas ille quidem, sed tamen perspicuas, potuque suavissimas habens aquas, teste Strab. lib. 8. Plaut. Aul. Interbibere sola, si vino secat, Corinthensem fontem Piræen potest. Stat. lib. 1. Syl. . licet Enthea vati Excludat Pimplæa sicut nec conscientia detur Piræe: largos potius mihi gurges inhaustus, Qui rapitur de fonte tuo. q Pyretie autem per ymons est Hispanias à Galliis dirimens: de quib; vide infra suo loco.

Pirithous, pen. cor. πίριθος, Ixtonis filius fuit, non ex Nubc, quemadmodum Centauri, sed ex legitima uxore. Hic certissimo amicitia fædere Theseo conjunctus fuisse fertur: cuius opere Centauros qui sibi Hippodame sponsum precepere conabantur, superavit. Mortua aut Hippodame, ita illi cum Theseo cœvénit, ut uxorem, nisi ex love natam, nullā ducerent. Et quū jam Theseus Helenam Iovis & Ledæ filiam rapuisse, nec alia eo tempore nosceretur quæ Iovis esset præter Proserpinam Plutonis conjugem, ad rapiendam illam simul profecti sunt ad inferos. Verūm Pirithous primo impetu à Cerberio interfactus est, quem Theseus adjuvare volens, ipse quoque magnum vitæ discrimen adiit, atque ad extremum caput. à Dite detentus est: sed postea ab Hercule liberatus, superisque restitutus: Ovidius: Et cum Pirithoo fœlix concordia Theseus &c. Horat. lib. 3. Catua Amatorē trecentę Pirithoum cohibent catenæ.

Piros, πίρων, Imbrasii filius, & Thracum princeps, profectus ad bellum Trojanum, à Thoante Aetolorum regi interficitur, ut scribit Hom. lib. 4. Iliad.

Pisa, η, πίσα, Civitas est in Elide Peloponnesi regione, juxta Alpheum fluvium, circa quam quinto quoq; anno celebrabatur certamina Iovi sacra, quæ Olympia dicebantur. Ex hac urbe ortum traxerunt qui Pisæ in Thuscia condiderunt.

Pisæus, α, um, Ovid. 2. de Arte: Ah quām penè Pelops Pisæo cœdedit axe, Dum spectat vultus Hippodamia tuos. q Sunt quā & in Thessalia alias ejusdem nominis urbem collocent, editio in colle, inter Ossam, & Olympum. Vide Strab. lib. 8.

Pisæarum, πίσαι: Vulgo Pisæ, Thuscæ oppidum, inter Arnum, & Ausarem amnes, à Pisæis conditum. Elidis populis, teste Strab. lib. 5. qui Nestorem ad Ilium secuti in reditu tempestate disjecti, alii quidem Metapontum, alii litrus Tythenum tenuerunt, ubi à nomine relictæ patriæ Pisæs considerunt. Ad quam originem etiam alludit Virgil. 10. Aeneid: Pisæ Alpheas cognominans: Alpheæ (inqvit) ab origine Pisæ Vrbs Hetrusca solo.

Pisander, πίσανδρος, Camirus (Camirus autem civitas est Rhodi

Rhodi (Eumolpi tempore. Poëta ut nonnullis placet) sati-
quior Hesiodo. q Pisander alter Lycaonius, sub Alexandro
Mammæz verificator: scriptis variis historiam. q Pisander
certus, Nestoris filius. Autor Suidas.

Pisaon, πισαων, in Pelagonia est: gentile Pisæus. Steph.

Pisaurūs, πισαυρος, Fluvius Umbriæ, à quo vicinum oppi-
dum Pisaurum appellatum est; Plinius libro 3. capite 14. Ser-
vius existimat Pisaurum dictum, quod aurum ab iis qui
Romæ in Capitolio obsecrarent, persolutum, ibi à Camillo
receptum fuerit & appensum. Quod tamen erratum, fœ-
dum & puerile est. Nam ex Romana historia constat aurum
illud quum appendetur, interventu Camilli in ipsa urbe
fuisse receptum, Gallis, præter eos qui fuga dilabebantur, ad
internacionem cœsis.

Pisēnōr, πισενωρ, Centaurus, Ixionis & Nubis filius, apud O-
vidium 12 Metam.

Pisellus, πισελλος, Nomen virti Tyrrheni, qui tubæ inventor fuisse
creditur. Autor Plin. lib. 7. cap. 36.

Pisidia, πισιδια, Asia regio, Licaonia; Isauria, & Pamphylia
finimæ, cujus oppida enumerantur, Selga, Sagalassum, Per-
delissum, Adadata, Brias, Cremna, & alia nonnulla. Hujus re-
gionis populi, Pisidæ, πισιδαι, appellantur, antea Solymi dicti,
Plin. lib. 20. cap. 27. q Prima & secunda dictio his būs syllabæ
corripuntur. Claud. lib. 2. in Eutrop. Finibus obliquis Ly-
di, Pisideq; feroces. Priscianus tamen in Periegesi (modò e-
mendata si lectio) utraque produxit, quum ait: Post hos Pi-
sidum pinguisima rura coluntur.

Pisistratus, πισιστρατος, Hippocratis filius, Athenarum tyran-
sus, clarus generè: eloquacia verò rara, ut ea deliniti Athe-
nenses libertate qua nihil charius habebant, se sponte exue-
rent, illiusq; facundia sanctitatem Solonis, qui lumen fuerat
civitatis, pôsthaberent. Artes liberales maximè sovit, bibli-
othecam primus Athenis publicavit, quam Xerxes urbe poti-
tus, ad Persas transfluit. Eam deinde multis pôst annis Seleu-
cus Nicanor restituendam curavit. Homerus est ejus jussu in
eum ordinem, qui nunc est, redactus. Regnavit annos triginta
tres, quo tempore Servius Tullius Romæ, ut autor est Gel-
lius. Plura de hoc, & quibus artibus tyrannidem adeptus sit,
vide apud Iustinum lib. 1. & eodem libro apud Herod. q Pi-
sistratus alter, Larissæus historicus commemoratur à Suida.
q Pisistratus alius, filius fuit Nestoris & Eurydices, quem pa-
ter dedit in solum Telemacho Vlyssis filio volenti ire Laze-
dæmonem, interrogatus Menelaus nusquam de Vlysse ali-
quid seiret.

Pisones, πισωνες, è gente Calphurnia in primis Romæ nobili-
ita appellati, quod optimè pisa sererent, quemadmodù Lentu-
li à lente, Fabii à fabiis, Cicerones à cicere optimè serendo
nomen acceperant: Gentem autem Calphurniam Festus ait,
ad Calphurnium Numæ filium originè referre. Vnde Horat.
in Arte Poëtica, Pisones Pompilium sanguinem appelleavit.

Pistoriūs, πιστοι, Ptolemaio, Civitas mediterranea Tuscæ

inter Florentiam & Lucam: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Vulgè Pistoia.

Pistris, hujus Pistris, foemini generis, Nomen navis apud
Virg. lib. 5. Aen. - partem rostro premit æmula Pistris. Et pau-
lo post: Sic Mnestheus, sic ipsa fuga secat ultima Pistris Aequo-
ra. Sunt qui scribant Pistris, quos Servius errare putat: Si navæ,
inquit, intelligas, hæc Pistris, hujus Pistris, facit: si de bellua, hæc
pistris, pistrix. Hæc Servius in illud Virg. 3. Aen. Prima homi-
nis facies, & pulchro pectore virgo Pube tenus, postrema im-
mani corpore pistrix. Quæ tamen omnino vera non arbitror.
Germanicus certè in Arat. pro sidere coelesti (quod proculdu-
bi à bellua marina nomen habet) Pistrin dixit: Diversè posita
& Boreæ vicina legenti Auster Pistris agit duo sidera, per-
legit unū: Nanq; Aries supra Pistrin, Piscesq; feruntur, Bellua
sed Ponti non multum præter amnum. Non defunt tamen
qui in omnibus hisc locis Pistris legere malint, nimisrum dñs
q. p. q. m. hoc est, à secundis fluibus.

Pitanæ, sive Pitana, πιτανη, Vrbæ Aeoliorum in Asia non procul à
Caici fluminis ostio: quæ portus duos habuit. Ab hac Pita-
næ, πιτανη, & Pitanæ, πιτανη, nominantur. In hac urbe
Arcesilaus Academicus natus est, qui cum Zenone apud Po-
lemonem Philosophæ operam dedit. Plin. lib. 35. cap. 14, au-
tor est, circa Pitanam lateres fieri solitos, qui siccati in aqua
non mergebantur, ed quod fierent ex terra quadam pumico-
sa. Corripit autem hoc nomen penultimam syllabam. Ovid.
lib. 7. Metam. Aeolianam Pitanam à lœva parte reliquit, &c. q Est
& Pirane, Laconia oppidum, teste Plin. lib. 4. cap. 5: cuius in-
colæ Pitanæ dicuntur, teste Hermolaio in locum Plinii jam
citatum.

Pitheciæ, πιθεκαι, vel Pitheciæ, arum, πιθεκαι, Stephano, Insula
est Campano littori adjacens, non procul à Neapoli, ab Ho-
mero Inarime dicta: à Latinis etiam Aenaria, à statione na-
vium Aenæa. Dicta Pitheciæ, nō à simiarum copia, ut Poëtae

fabulantur, sed à figlinis doliariorum, teste Plin. lib. 3. cap. 4.
nisi, enim Græci dolia vocant. Habet autem hec insula in ver-
tice oppidum ejusdem nominis. Ovid. 14 Metam. steriliqæ
locatas Colle Pitheciæ.

Pitheus, vide PITHEUS, gemino t.

Pitho, πιθο, Ger. Πίθης der Betendung.] Persuasionis
dea à veteribus credita est, quæ Ennius Suidā, Horatius Su-
delam appellavit, q Accipitur & pro persuadevi, vi, quæ an-
nū auditoris quo cunq; visum fuerit, indeq; it: unde & Græci
πιθηγον, nostri fleximimæ appellatunt. Pitho autem dicta est
à verbo Græco πιθη, quod est persuadere.

Pithodæmus, πιθοδæμος, Lucifer egregius, cuius imaginem Dinomenes ex ære expressit, ut tradit Plin. lib.
34. cap. 8.

Pithodæmus, πιθοδæμος, Argenti emitor insignis fuit, teste Pli-
nio lib. 34. cap. 8.

Pithonos Come, πιθονος κομη, Locus est in Asia, in campis
patentibus, ubi primo advetus sui tempore ciconie congre-
gantur, & eam quæ ultima advenerit, laniant universit, atque
ita abeunt. Plin. lib. 10. cap. 23.

Pittacus, pen. corr. πιτακος, Philosophus Mitylenæus, unus
ex septem Græciæ sapientibus, qui ex Lesbo tyrannum Mel-
anchrum depulit: & certantibus Atheniæ enibus atque Mity-
lenæ dux in bello factus Phrynonem Atheniensium ducem
singulari certamine interfecit. Hujus illud: Providere oportet
ne easus veniæ: si forte venerint, æquo animo tolerare. q Fuit
alter Pittacus legislator (ut Favonius & Demetrius in homo-
nymis meminere) qui minor est appellatus: Aelianus de varia
historia, Pittacum quædam commemorat qui de mola pitæ
na encomium conferpsit, ut in parvo argumento vim dicendi ostantaret. Idem de sapiente dicit, eum in templo Fortu-
na scalas constituisse, ut quandam iis humane vitæ imagi-
nem exprimeret, in qua alii ad summa horum fastigia con-
descendunt: alii ex amplissima dignitate in summas descendunt
calamitates.

Pitrheus, ei, πιτρηος, Thesæ avus materius, qui Trozenæ regnauit: de quo vide Plutarchum in vita Thesæ. q Hinc Pit-
heus, πιτρης, patronymicum foemidinum, & Pitheius, a, um,
adjectivum. Ovid. in Epist. Hic te cum Trozena colla, Pitheia
regna.

Pityusa, πιτυσα, Insulæ duæ sunt in mari Balcarico, à pinco-
rum fruticum ubertate distæ, teste Plin. lib. 1. cap. 5. Ex his quæ
major est, Ptolemaio Ebous: quæ minor, Ophiusa: hoc est,
Colubaria appellatur. Plinius tamén utræq; Ebous vide-
tur appellare: & Ophiusam, insulam ab hisce diversam facere.
q Est item Pityusa, insula è regione Ioniq; sita, quæ notiore no-
mine Chios appellatur, teste Plin. lib. 5. cap. 31. q Est & alia e-
jusdem nominis insula in sinu Argolico, ex adverso Hermio-
niæ agr: teste eodem Plin. lib. 4. cap. 12.

P ante L.

Placentia, πιλαστηνα, Ital. Piacenza, Germ. Pilasten, in Stat-
te der Sandsteinküste Liguria Italiæ.] Civitas Galliæ Togatæ, ad Tri-
biam amnum, in Padum influenter.

Placentius, πιλαστηνος, possessivum. T. Tina Placentinus, a-
pud Cic. de Clar. Orat.

Placia, πιλαστηνo Stephano Myisia oppidum à tergo habens O-
lympum montem, qui Mylus cognominatur, Plinius libro 5.
cap. ult.

Planaria, Insula est maris Ligustici, sexaginta passuum milli-
bus distans à Corsica, à specie sic dicta, quod æqualis ficto
existat, ideoq; navigis fallax. Plin. lib. 3. cap. 6.

Planasia, πιλαστηνa, Insula est mari Tyrrheno, non longè ab
Ilua, ut autor est Ptolemaeus libro 3. capite 1, & Plinius libro
3. cap. 6.

Platamodes, πιλαστηνæ, Peloponnesi oppidum in tractu
Occidentali centum stadiis distans à Coryphasio promon-
torio, teste Strabone lib. 8. Distum videtur à fossis mari pro-
pinquis, aquam falsam recipientibus, quæ Græci vocant πιλα-
στηνæ.

Platanistus, πιλαστηνος, Promontorium est Peloponnesi, nō
procul à Lepri: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 5.

Platæ, arum, per ciphthongum in penultima, πιλαστηن Ste-
phano, Civitas est Boætia, sub Cithæroni monte non longè
à Thebis. Dicta à latitudine remorum, ut inquit Strabo libro
9. Nam πιλαστηن Græcis est latior pars remi. Platæenses autem
remigatione vixit queritabant. Non procul ab hac urbe
Pausanias & Aristides Mardonium Xerxis ducem & consol-
brinum superavere. Hinc Platæenses, πιλαστηن, populi dicti.

Plato, onis, πιλαστηن, Philosopher, ab humerorum latitudine
ita cognominatus, quem ante ex avi paterni nomine Aristo-
cles vocaretur. Fuit egregio corporis habitu, & in palæstra

exercuit apud Aristonem palæstram, à quo primum cogni-
minatus est Plato. Natus est Athenis eo die quo apud Delon
Apollo. Studuit picturæ: & tragœdias, poëmataque edidit.
Adeò

Adeò autem in omni disciplinarum genere, & præsertim in philosophia excelluit, ut Divinus Plato, & philosophorū Homerū vocatus sit. Cic. in lib. Tuscul. Quælibet Platonica majestatis maximus est buccinator, adeò ut ipsum Deum appelleret. Labeo etiam inter semideos commemorandum putavit. Et defuncto, Magi ut Deo immolare juncti. Fuit varius, multiplex, & tantæ eloquentiæ, ut loarem (si Græcæ loqui volueret) Platonice loquuturum philosophi dicerent. Athenis primum Socrati dedit operam. Deinde dum licuit per ætatem, in Italiam profectus est, uti Pythagoreos audiret, ubi Philolai Crotoneiæ libros de secta Pythagorea centum minis atque adeò in difficultate rei familiaris mercatus est, ex quibus multa in suum Timæum transtulit. In Aegyptum deinde properans, ut audiret Gymnosophistas, oleum (ut ait Plutarchus) secum mercaturat gratia vexit, ut viaticum sibi inde suppeditaret: ubi & libros Moseos legisse creditur. Ter in Siciliam navigavit, primum Actænæ flagrantis visendæ gratia, ut Apuleius ait. Reversus, apud Aeginam captus est à piratis, ac minis triginta venundatus: Deinde à Nicete Cyrenæo redemptus est. Iterum rediit sub juniore Dionysio sp[ecie] liberandi Siciliam. Sed paulo post expulso Dione, & ipse suspectus remigravit. Tertio, quū maximè nolleret, rogatus ab Archita ut Dionem tyranno recociliaret: iter ingressus ab eodem Dionysio obviam procedente quadrigis exceptus est. Demum in suspicionem veniens, vix rogante & spondente pro eo Archita, dimissus. Dialogi primus illustravit, licet prius iacentum à Zenone Eleate, ut Aristoteles tradidit: ut Favorinus, ab Alexamene Tejo. Decessit annos natus LXXXI. morbo, utifertur, pediculari. De hoc Quintilianus: Platonem (inquit) quis dubitat esse philosophorum præcipuum? ex quo multum eloquentiæ se traxisse. Cic. fatetur: si ve acumine differendi, sive eloquendi facultate, divina quādam & Homerica: multum enim supra prosam orationem & quam pedes rem Græci vocant, surgit, ut mihi non hominis ingenio, sed quodam Delphico videatur oraculo instructus. Vita fuit cælebs, ac castus, ut scribit Augustinus. Vide plura de eo apud Plutarchum in vita ejus. q[ui] Plato, alter Atheniensis, Poëta præfata comœdia, tempore Aristophanis & Eupolis, cuius fabulas Suidas commemorat, & Athenæus in Diphysophistis. q[ui] Tres item alios Diogenes Laertius commemorat: unum Rhodium philosophum, discipulum Panætii: alium Peripateticum, ex Aristotelis ludo: tertium Præphanis discipulum.

Platoniçus, pen. corr. Quod est Platonis.

Plavia, oppidum Germaniæ in Voylandia situm: quondam propter alumnen, quod ibi preparabatur, celebre. Hodie Augusti Electoris, Saxoniæ ducis Ditioni paret. [Ger. Plauw im Voylandt.]

Plautius, Poëta comicus, cuius meminit post Varronem Gel. lib. 3. cap. 3.

Plautius, Nomen Poëta Comici, Latiorum omnium festivissimi, cuius fabulæ etiam hodie omnium manibus teruntur, quas horis succisivis, quibus à versanda mola otium erat, in pistriño fertur scripsisse. De hoc extat honorificum illud Varronis elegium: Musas, si Latinè loqui vellent, non alio quām Plautino sermone usuras. Hujus epitaphium extat apud Gelium hæc in verba:

Postquam morte est captus Plautus,
Comœdia luget, scena est deserta:
Deinde rufus, ludusq[ue], jocusq[ue], & numeri
In numeri simul omnes collactrymaverunt.

Decessit P. Claudio, L. Porcio coss. Autor Cicero de Claris Oratoribus.

Plautinus, & hinc superlativus Plautinissimus. Gell. lib. 3. cap. 3: Qui versus quoniam sunt ut de illius Plauti more dicam Plautinissimi, propterea & meminimus.

Plaxaura, Vide PL EX A V R A.

Plejades, teste Servio, Septem sunt stellæ ante genua Tauri, quæ ortu suo primæ navigationis tempus ostendunt: unde Græcæ πλειάδες, πλειάδες, Pleiades dicuntur. πλειάδες, quod est navigare. Latinæ Vergiliæ dicuntur, à Verni temporis significatione quo oriuntur. Nam Vere exoriuntur, & circa Aquinoctium mane occidunt. Higinus in Astrono. Poëtica, Inter Tauri finitionem, & caudam Arietis stellæ sunt, quas nostri Vergiliæ, Græci πλειάδες, dixerunt. Fuerunt Atlantis filiae septem, ex Pleione Nympha, cum qua Jupiter concubuit: unde & Plejades dictæ. Sunt qui putent Plejades dictas quasi πλειάδες: hoc est, plures, quod nunquam singulæ apparent, sed omnes similis, præter Meropem quæ vix appetet. Pherecydes tradit septem sorores fuisse, Lycurgi filias ex Naxo insula: & quia Liberum patrem educaverunt, ab Iove inter sidera fuisse relatæ. Harum nomina putantur, Eleætra, Alcyone, Celeno, Maja, Asterope, Taygete, Merope: quarum septima vix certi potest: cuius causam afferunt, quod quum reliqua sorores diis nupllicant, sola Merope, mortalī vīre Sisyphō nur-

pserit: quam ob causam veluti pudibunda latitat. Alii putant hanc esse Electram, & idcirco obscuriorē videri, quod excidium Trojanum spectare nō potuerit, sed oculis manum opposuerit. Ovid. lib. 4. Fast.

Plejades incipient humeros relevare paternos,

Quæ septem dici, sex tamen esse solent:

Sex quoddam in amplexu sex hinc venere deorum:

Nam Asteropen Marti concubuisse ferunt,

Neptuno Alcyonem, & te formosa Celæno,

Majam, atq[ue] Electram, Taygetenq[ue], Iovi.

Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupsit:

Penitent, & facti lola pudore latet.

Sive quoddam Electrae Trojæ spectare ruinas:

Non tulit, ante oculos opposuisse manum. Fit autem quandoque hæc dictio tetrasyllaba divisione diphthongi. Propertius: Non hec Pleiades faciunt, nec aquosus Orion. Poëtae interdum abjecta vocali præpositiva ex diphthongo, Pleiades effuerunt, pen. corr. Stat. lib. 1. Syl. Nec per & Aegeas Hyades, Pleiades, nivolum Sidus, & Olenis dignum periisse sub astris.

Pleiōnē, nes, per tres syllabas, media correpta, πλειόνη: vel Pleione, per quatuor syllabas, πλειόνη, Nympha, Oceanæ & Tethyos filia, & uxor Atlantis, qui ex ea Pleiades suscepit. Ovid. 5. Fast. Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn: Qui terram liquidis, quæ patet, ambit aquis. Hinc sata Pleione, cum ecclero Atlante lungitur, ut fama est, Pleiadasq[ue] parit.

Plémmyrion, πλέμμυρος, Fluvius Siciliæ, qui per agrum Syracuseum labitur: πλέμμυρον, quod est exundo. Virg. 3. Aen. Sicanio præstante sinu jacet insula contra Plemmyrion undosum: nomen dixere priores Ortygiæ. Vbi Servius annotavit, Poëtam Græci nominis originem Latino epitheto expressisse: idem enim Græcis est πλέμμυρος, quod Latinis undosum. Stephanus Plemmyrion, πλέμμυρος: hoc est, arcem Siciliæ esse tradid, non fluvium.

Pleūrōn, πλεύρων, Stephano Acotiaæ urbs, & Meleagri patria. De qua Plin. lib. 4. cap. 2. Statius lib. 4. Theb. Fletaq[ue] cognatis avibus Meleagria Pleuron.

Plextarē, es, πλεξαρη, Nympha, Oceanæ & Tethyos filia, ut placet Hesiodo in Theogonia.

Plinius, Secundus Veronensis, temporibus Vespasiani vixit, cujus negotia ministrabat: noctibus verd & succisivis (ut ipse inquit) temporibus; opus de Rerū natura cōscriptis, unus omnium parcissimus temporis. Perit in motis Vesivi incendio, dum ejus causam indagare cupit. Ejus vitam diligenter narrat sororis filius Cæcilius Plinius, cuius extat liber epistolariu, & Panegyricus, Trajano Cæsari dicatus, quo illi gratias agit Consul ab eo factus. Quintiliani filiam dote juvissit, & Martiale Poëtam secedentem viatico prosecutum fuisse testatur ipse in epistolis Volaterranus lib. 18.

Plinthides, quid sit, Hyginus in libro De limitibus declarat his verbis: Questori dicuntur agri, quos populus Romanus, devictis, pullisq[ue], hostibus, possedit, mandavitq[ue]; questoribus ut eos venundarent: quæ centuriæ nunc appellantur Plinthides: id est, laterculi easdem in quinquagenis jugeribus quadratas cluserunt limitibus, atq[ue] ita certu cuiq[ue] modum vendiderunt. Idem in eodem libro sic: Sunt plinthides: id est, laterculi quadrati, uti centuriæ per sena millia pedum L. limitibus inclusi, habentes singuli laterculi jugera numero I, C. C. L.

Plistarchiæ, πλισταρχία, Civitas Cariæ, aliâs Heraclea appellata.

Plistarchitæ, Gentile est, πλισταρχία, Stephano.

Plisthenes, πλισθῆνες, Pelopis fuit filius ex Hippodamia, qui quum juvenis moreretur, Agamemnona & Menelaum filios suos parvulos Atreo fratri commendavit, qui eos suscepit, filiorumq[ue], loco educavit: & ob id Atrei habitu, Atriæ sunt appellati. Vide suprà in dictione ATRIDES.

Plistoänâ, actis, πλισταρχία. Pausanii filius, & Lacedemoniorum rex, cuius res gestas vide apud Thucydidem.

Plistoniçus, πλιστονῖκος, Medici nomen apud Plinii sibi repetitum. q[ui] Fuit & Appion quidam, cognominatus Plistonius, nō multo tempore Plinio superior, ut idem ultimo volumine testatur. Quandoq[ue] Plistonices scriptum legitur, sicut Olympionices.

Plotæ, πλοταῖ, Insulæ duæ ad Occidentale latus Peloponnesi sitæ, nō procul à Zacyntho, Meridiem versus, postea Strophades dictæ, à conversione Zethæ & Calais, qui Harpyias in eas usq[ue] insulas fuit prosecuti. Meminit harum insularum Plinii lib. 4. cap. 12.

Plotina, πλοτίνη, Trajani Cæsaris conjux, sanctitate, probitate, & omnibus quæ in mulierem sexum cadunt, virtutibus celebrata. Hæc tonso capillo virum mentita, conjugem comitata est in exilium euñtem, impetrerita, & quædam quasi virago tolerans viri ærumnas.

Plotinūs, pen. prod. πλοτίνη, Insignis fuit Academicæ scætæ

philoso-

philosophus, Aegyptius natione, patria Lycopolites, discipulus Ammonii, praeceptor Porphyrii: qui Galeni, Taciti, & Prohi temporibus floruit. Fuit corpore gracili, tenuiq; valetudine, morboq; sacro obnoxius. Hec Suidas.

Plotius, Gallus, patria Lugdunensis. Rhetor insignis Romae tempore Ciceronis floruit: a quo & se, & Quint. Fratrem Latinas literas fuisse dicitur, testatur Cic. de Orat.

Plotius, M. Accius Sarsinatis cognomen fuit, Latinorum Comitorum facetissimi, a planicie pedum illum impositu. Plotius (inquit Festus) appellatur, qui sunt planis pedibus: unde & Poëta Accius qui Vmber Sarsinas erat, initio Plotius, postea dictus est Plautus. Haec ille.

Plutarchus, Πλάτων. Chæroneus philosophus, floruit sub Trajano & Adriano Imperatoribus: (nam Trajano libros Apophthegmaton inscripsit) vir eruditissimus, & multijuga eruditio mirabilis, ac scecidus. A Trajano in Illyricum missus est consulari potestate: imperatumq; omnibus Illyricis magistratus ut absq; eo nihil agerent. Hujus nepos fuit Sextus philosophus. Meminit utriusq; Eusebius in Chronicis. q; Plutarchus alter, Nestorius filius, Atheniensis sophista, præceptor Syriani: qui scholæ præfuit Atheniensi sub Juliano principe. Autor utriusq; Suidas.

Pluto, [Πλούτων. αἰδηρός. German. Ein Sohn Saturni und ein Bruder Iovis, der Gott der Hölle.] Saturni filius ex Ope conjugie, & frater Iovis, atque Neptuni: qui quum ad regni divisionem venissent, Plutoni qui natu minimus erat, & Agesilaus vocabatur, pars Occidentis obtigit, secus infernum mare: Iovi, plaga Orientalis: Neptuno, insula. Hinc datus est locus fabulae: Iovi imperium cœli: Neptuno maris: Plutoni infernū obtingisse. Dicitus Pluton Πλούτων: hoc est, à divitiis, eò quod opes omnes ab infernis: hoc est, intimum terræ visceribus ciuantur. Eandem etiam ob causam Latini Ditem appellantur. Cic. 2. de Nat. decor. Terrena autem vis omnis atq; natura Diti patri dedicata est, qui dives ut apud Græcos Πλούτων: quia & recidant omnia in terras, & orientur è terris. Haec enim Cic. Idem & Summanus dicitur, quasi summus deorum Manum. Item Orcus, quasi urgus, ab urgendo, quod omnes in interitum urgunt. Appellatur & aliis multis nominibus, quæ vide apud Cælium Antiquar. lec. lib. 10. cap. 18. Hujus uxorem Proserpinam esse volunt Cereris filiam cuius rapam tribus libris excusat Claudio.

Plutoniūs, a. um, Horat. lib. 1. Carm. Et domus exilis Plutonia, quod simul meatis, &c.
Plutus. [Πλούτων. German. Der Gott der Reichtümer.] A Græcis singitur divitiarum Deus: quem in adventu claudum esse volunt, in recessu alatum: hoc nimis innuentes, seriū quidem contrahi opes: partas autem, nisi frugaliter dispenses, velocissimè dilabi: Eundem & cœcum faciunt, & judicij expergem: propterea quod indignissimum quemq; opibus affluere videamus: probos autem & prudentes viros in retrauissima versari. Hujus domicilium constituit Posidonus in subterraneis Hispaniæ locis, eò quod regio ea metallorum fecunditate reliquis antecellat. Extat hujus nominis Comedia apud Aristophanem.

Plynæx, πλυνέξ, Nili insula, cuius incolæ Plyneæ dicuntur, & Plyneæ, Stephanus.

P ante O.

Podalirius, ποδαλίρειος, Proprium nomen Aesculapii filii, & fratri Machaonis, qui ob insignem medicinæ artis peritiam unā cum fratre ad bellum Trojanum evocatus fertur. Dicitus Podalirius à pedum magnitudine. Ovid. lib. 2. de Arte amandi: Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi, Antonem curru, tantus amator. q; Est etiam Itali cuiusdam nomen, apud Virg. lib. 12. Aen.

Podalea, ε, penult. prod. ποδαλεῖα, Vrbs Lyciae apud Plin. libro 5. cap. 27.

Podarge, ε, ποδάρειν, Equæ velocissimæ nomē, ex qua Zephyrus Xanthum & Balium Achillis equos progeniuit: ut fabulatur Homer. 16 Iliad. Dicitur Podarge à pedum velocitate.

Podargi, ποδαργοί, Populi Thraciæ, teste Stephano.

Pœan, antis, παιαν, Pater Philoctetus, qui ab eo Pœantius, & Pœantides à Poëtis appellatur. Ovid. lib. 5. Tristium: Peue decem totis aliuit Pœantius. annis Pöst sœvum tumido virus ab angue datum.

Pœcilastrum, παικλάστρον, Oppidum Cretæ, in latere Australi apud Ptolemæum lib. 3. cap. 17.

Pœcille, hujus Pœciles, pen. cor. [παικλάστρον. Ger. Ein Schopf oder bedekt ort zu Athen an welchem die Stoici iebten vnd dispuertien.] Fuit porticus Athenis in qua Stoici philosophabant: ita dicta à varietate pictura. Græci enim παικλάστρον varium dicunt παικλάστρον varietatem: Vnde & lapis syenites vocatus est pyrrhocæcilos à varietate rubentium macularum. In hac portico Zeno philosophus discipulos docebat. Vnde & Stoica secta nomen accepit, & philosophi Stoici nuncupati, qui ancæ Ze-

nonii à Zenone sectæ ejus principe dicebantur. Nam qd Græcis porticus est. Plin. lib. 33. cap. 9. Hic & Athenis pinxit porticum, quæ Pœcile vocatur, gratuitō. q; Fuit & in Elide porticus Pœcile, quæ à Plinio Heptaphænos appellatur: quoniam septies eadem vox in ea reddebat.

Pœlla, παιδία, Insula in mari Carpathio, notiore nomine Rhodus dicta. Autor Plin. lib. 5. cap. 31.

Pœmen, παιμέν, Mons Ponticæ regionis, à quo Parthenias profuit per medianum Amastrum. Autor Stephanus.

Pœménis, pen. corr. παιμέν, Cænus foemina est, ex canum eorum numero qui Athænam lacerarunt: ita dicta quod in servandis gregibus, pastoris quodammodo officio fungetur. Nam Græcis παιμέν pastorem significat: à quo foeminum Pœmenis deduxit Ovid. 3. Metam. - pecudesq; secuta Pœmenis, & natis comitata Harpyia duobus.

Pœnus, Carthaginensis, à nomine Phœnix, detraeta aspiratione λαβός. Sumpserunt enim Carthaginenses originē à Tyris Phœnices populis, qui duce Elisa (quæ & Dido dicitur) Pygmalionis scytiæ fugientes, in Africam appulerunt. Servius in illud Virgilii 1. Aen. ponuntq; serocia Pœni Corda votante deo. Pœni, inquit, αριστερή est, quasi Phœnix quia à Phœnicibus orta. q; Hinc deducitur Punicus, Punica, Punicum, commutata ex diphthongo in u. Vide suo loco.

Pœnulūs, diminutivū est à Pœnus: quo nomine Plantus fabulæ inscripsit, in qua Pœnus Hanno Punicelq; quæquens introducit. Pœnūs, a, um, antiqui dicebant quod nos Punicus, ex diphthongo in u transmutata, λαβός. Ita Pœnica pavimentaocabant, quæ nos Punicæ appellamus, ex lapide Numidico strata. Simili etiam modo Pœnus dicebant, quod posteriorus Pœnus exultit.

Pœlā, παιδία, Ptolemeo, Istræ urbe à Colchis condita, postea à Iulio Cæsare, qui eò coloniam dederat, curavit, Iulie pietas appellata. Autor Plin. lib. 3. cap. 19.

Pœlémōn, pen. corr. παιλέμων, Philosophus Atheniensis, Philostrati filius: qui quum in juventute petulans esset, & aliquando ebrios, & coronatus Xenocratis scholâ ingressus fuisset, ejus oratione quæ tunc de pudicitia erat, adeò mores immutavit, tantumq; in Philosophia profecit, ut Xenocratis in schola succederet. Autor Cellius. Diogenes cum multa scriptis testatur Suidas nihil scriptum reliquæ asserit. q; Polemon, cognomento Helladicus, patria Iliensis, historicus nobilissimus, & qualis Aristophanis Grammatici, Panætii discipulus, scriptus de origine civitatū Phœcidis, Ponti, Laconię, Geographiam, & De cuiuslibet solis libros tres. Suidas. q; Polemon alias, à Lædicea Cæriæ, qui Smyrnæ vixit ac professus est, & equalis Herodis Attici, sub Adriano principe, ad quem legatus quandoque Smyrnæorum missus, ab eoque honorificè exceptus, & Muso Aegyptio adscriptus est.

Pœlémōnium, παιλέμων, Civitas est Themiscyræ (quæ Pontica regio est) Sidene fluvio irrigata. Autor Plin. lib. 6. cap. 4.

Pollentia, πολλεντία, Oppidum est sub Apennino, in confinio Liguræ. Cujus meminerunt Ptolema. lib. 3. cap. 1. & Plin. lib. 3. cap. 5.

Pôlîstes, pen. prod. πολιτης, Priami filius ex Hecuba, quem Pyrrhus capta urbe in conspectu patris interfecit, ut refert Virg. lib. 2. Aen. Ecce autem elapsus Pyrrhi de cœde Pôlites, Vnus natorum Priami.

Pôlella, Argentaria mulier doctissima, Lucani poëtae uxor, & in scribenda Phatsalia adjutrix: cuius frequens est mœrio in Sylvis Papinii.

Pôllentia, Dea potentia, quæ à Romanis colebatur.

Pôllentia, πολλεντία, Plinio autore, oppidum olim in majore Balearium insula. q; Fuit & altera Pollentia juxta Alpes, inclita lanarum nobilitate: de qua Silius lib. 8. fuscipi, ferax Pollentia villi. q; Fuerunt & Pollentini in Piceno, in quintæ regione Italæ, non multum distantes à Tolentinatibus, ut indicat Plin. lib. 5.

Pôllux Iovis ex Læda filius, frater Castoris πολυδεκτος. Hunc fabulantur Poëte fuisse: immortalē, & nibilominus immortalitatem suam cum fratre mortali divisisse, &c. Virgil. 6. Aen. Si fratrem Pollux alterna morte redemit, Itq; redditque viam toties. q; Est etiam Pollux Græci Grammatici nomen, qui sub Commodo principe Athenis docuit. Ejus hodie nihil extat præter Onomasticon.

Pôllus, πολλός, Argentinus sophista, Gorgiæ auditor, primus in oratione invenitus dicitur πολλός, αὐτοὶ τε, πολλοὶ δὲ: quod minimè verum est, sed jam inventus sœpè usus fuisse constat. Hec Philostratus. Suidas scribit eum genealogiam eorum qui ad Trojam profecti sunt, scriptisse, simul & narium catalogum.

Pôlyxægos, πολυχειρός, Insula una ex Sporadibus, à capraru multitudine dicta.

Pôlyxænus, πολυχειρός, Sophista Sardianus, temporibus Cæsaris Dicatoris & Antonii triumviri. Scriptit orationes judiciales Trium-

les Triumphi Parthici M. Antonii libros tres. q Fuit & alter, Macedo gener, qui de Thebis scripsit, & de re militari. Suidas. Ejus extat Stratagematum liber.

Polybius, πολύβιος, Insignis historicus ex Megalopoli Arcadii civitate, Scipionis Africani praeceptor, qui Romanam historiam libris quadraginta conscripsit. Autor Suidas.

Polycarpus, πολύκαρπος, Iohannis Evangelista discipulus, & Smyrnensis Episcopus, Latinè rem ubere & fertile significat. Polycastes, πολυκάστη, Nestoris filia, apud Homerū in Odysse. Polyclitus, πολυκλεῖτος, Statuarius eximius diligenter & decoro cæteris præcelens. Nam ex ære plurima cōficit signa, gravissimorum scriptorum præconiis nobilitata: ex quibus in primis commemorantur astragalizantes: hoc est, talis ludentes, quo opere nullum absolutius fuit judicatum. Fuit & Sicyonius, discipulus Ageladæ. Duas eodem argumento statuas fecit: alteram ex ingenio, & suo iudicio: alteram verò ex vulgi opinione, & ex sententia cuiusvis prætereuntis. Quibus perfectis turbā admittit, ac primum sua ostensa magnopere laudatur: altera deinde, non æquè. Atqui sciole (inquit) hanc quam tantopere laudatis, me fecisse: quam verò vituperatis, vos fecisse. Autor Aelianus de varia historia.

Polykrates, pen. corr. πολυκράτης, Nomen proprium tyranni, qui in Samo insula rerum potiebatur. Hic & opibus, & felicitate apud historicos inclitus est: quoad vixit, non tam fortunæ alumnus dici potuit, quam partus. Annulum habuisse fertur incredibilis pretii, sibiq; charissimum, quem, ut nimis sibi blandientem fortunam aliqua adversitate temperaret, in mare abiecit: quem tamen postea in ventre piscis inventum recuperavit. Veiū quanquam eidem in vita nihil adversi contingit seruit, mors infamis, & erumpens docuit neminem ante obitum meritò dici posse felicem. Idem enim ab Oronte Satrapa Persarum captus, suspensusq; genere mortis tetrorem diem clausit. Ex Strab. li. 14. Hujus ite... meminit Cic. lib. 5. de Finib. Floruit eodem tempore quo Pythagoras & Anacreon. q Polycrates Ephesiorū præsul, tempotibus Severi principis, ut scribit Hieronymus, eodem nomine, clarus literis floruit.

Polydamas, antis, πολυδάμας, Propriū Trojani, Antenoris & Theanū sororis Hecubæ filii, qui Lycasten Priami filium, sed ex concubina suscepit, uxorem duxit. Hic cum Antenorē patre & Aenea urbem Trojanam Græcis dicitur prodidisse. Poëtae Græci, ut primam hujus nominis syllabam extendant (nam alioqui in hexametro versu locū non habet) πολυδάμας, scribunt: quos & Persius imitatus est Satyr. 1. Ne mihi Pulidas, aut Trojades Labœnem Prætulerint. Sonat autem Polydamas Latinè multorum domitorem, quasi πολὺς δαρεῖος: vel multarum uxorum virū, quasi esset Polydama, vel Polydamas: èo enim respexit Cornutus in Persium quū Polydamantem multiubam interpretatus est. q Polydamas, Pancratias nobilis, qui æmulatus Herculem, leonem inermis amplexus superavit: taurum ingentem apprehensis extremis pedibus retro tenebat: currum agitatum sc̄e opponendo altera manu apprehensum ex cursu retrahebat, in equosq; insilebat dejecto auriga. Accersitus à Dario Artaxerxis magni filio, ter apud eum ex provocatione victor fuit. Postremo post ecceam in caverna, quum saxum à vertice ruinam minaretur, diffugientibus convivis, cōfisus ipse viribus, ac manibus posse illud sustinere oppressus est. Autor Pausanias.

Polydeutes, πολυδίτης, Rex Scriphi insulæ, qui Perseum Iovis & Danaës filium educavit. Cuius tandem ingenium veritus, audaciamq; & felicitatem, spe ille stūm æternæ gloriae ad superandum Gorgonem compulit: quo devicto redeunti Perseo quum semper detraharet, conversus est ab illo in silicem, monstrato capite Medusæ, ut fabulatur Ovid. lib. 5. Metam.

Polydora, πολύδωρα, Insula Propontidis: apud Plin. lib. 5. cap. ult. q Polydora, nymphæ, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theogonia.

Polydorus, pen. prod. [πολύδωρος. Ger. Der Sohn Priams des Königs zu Troja.] Filius fuit Priami ex Hecuba: quem pater initio belli Trojani, communis Martis exitu veritus, cum magno auri pondere educandū tradidit Polymnestori Thraciæ regi, antiquo hospiti, amico & genero suo. Sed ille delecta Troja, cæterisq; Priami ferè omibus liberis interfecit, auri cupiditate adductus, Polydorus in litore spatiante, telis aggreditur, & fustrâ fidem deorum, hominumq; implorantem, occidit: cæloq; tumulum superinjecit, cui supercrevēre myrti virgulta, ut autor est Virg. lib. 3. Aen. Id quum mater Hecuba intellexisset, simulavit se in ergo adhuc auri pondus velle illi secretò indicare, quod pro filio acciperet. Quod avarus rex verum existimans, mox ad Hecubam profectus, illius unguibus obcætus est. Extat tamen & alia de Polydoro fabula: nempe Græcos per Thraciam venientes hunc cepisse: Priamū autem pro redēptione filii Græcis dedisse urbē, quæ postea ab eventu Antandros dicta est: qua accepta illos tamen nihilominus Polydorum lapidibus obruisse. Hæc sc̄e Servius in

locum illum 3. Aen. -fuge littus avarum: Nam Polydorus ego, &c. q Alius fuit Polydorus Priami filius ex Laothoē Altei Lelegum regis filia, quæ Achilles cum fratre Lycaon in bello Trojano interfecit.

Polygnotus, πολύγνωτος, Nomen pictoris præclarissimi, patria Thasii, qui nonagesima Olympiade floruit. Quint. lib. 12. de Institutione oratoria. Plin. lib. 35. cap. 9: Hic primus mulieres lucida veste pinxit, capita earum mitris versicoloribus operuit, plurimumq; picturæ primus cōtulit. Primus siquid inquit, ut adaperire, dentes ostendere, & vultū ab antiquo rigore variare. Delphis ædem pinxit, & Athenis porticum quæ Pœcile vocatur: idq; gratuitō, quū partem ejus Mycon mercede pingeret: quo nomine Amphictioæ (quod est publicū Græciæ concilium) hospitia ei gratuita per universam Græciæ decreverē. Pinxit prætereā & Ocnum, teste Pausania, spartum torquentem, asinamq; astantem, quæ quicquid ille torserat, statim præroderet. Quo ænigmate significare volebat, patrē-familias laboriosum quidem, sed cui domi esset uxor prodiga, quæ quicquid ille sudore suo corralisset, strenue profunderet. Vide Erasmi adagia.

Polymedia, Plin. lib. 5. cap. 3: Troadis oppidum Hellesponto adiacens.

Polymnias, sive Polymenia, πολύμνεια, Vna musarum, à memoriæ magnitudine dicta. Nam μητέρα Græci memoriam vocant. Producit autem hæc dictio penultimam syllabam, quū apud Græcos & diphthongo scribatur. Fuerū qui corripi putarint, adducti versu Virgilii ex Epigram. Signat cuncta manu, loquiturq; Polymnia gestu. Verum in castigatoribus exemplaribus legitur Polymneia per quinq; syllabas, sine coniunctione que. Qjem etiam in modū Horatius hac voce usus est lib. 1. Carm. Euterpe cohibet, nec Polymenia. Sunt qui Polyhymnia scribant, ut à cantus multitudine dicatur. Magis tamen placet superior scriptura.

Polyntes, πολυντῆς, & Ethœoles, Oedipi Thebanorum regis filii fuerunt, qui de regni hereditate dissidentes, singulari certamine cōgrebti, mutuis vulneribus ceciderūt. Latiū prosequitur hanc histriam Statius in Thebaide.

Polyoetes, πολυοῖτης, Pirithoi & Hippodamia filius: teste Homero Iliad. 12.

Polyphemus, pen. prod. [πολύφημος. Ger. Der Sohn Neptuns ein vngestalter eingiger Röß.] Cyclops, Neptuni filius ex Thoë Phorcii fratre, ingēti corpore, qui unicū tantum oculum, eumq; in fronte habuit. Hic Galateam Nympham fertur adamasse, Acinque puerum, quem sibi illa præferebat, saxo interemisse. Vlysses quoq; vi tempestatis in Siciliam delatum antro suo inclusit, quatuorq; ex comitibus ejus devoravit, reliquos eodem moris genere perempturus, nisi prævertens Vlysses vi no nigro inebriasset, altoq; sopore obruto, adusto sīpote oculum eruisset. Vide latiū totam hanc fabulam apud Hom. 10. Odysse. Servius in illud Virg. 3. Aen. Nam qualis, quantusque cavo Polypheus in antro Lanigeras claudit pecudes. Multi (inquit) Polypheum dicunt unū habuisse oculum, alii duos, alii tres: sed totum fabulosum est. Nam hic vir prudentissimus fuit, & ob oculum in fronte habuisse dicitur: id est, iuxta cerebrum: quia prudenter plus videbat. Verum Vlysses eum prudentia superavit, & ob hoc eum cæcasce fūgunt. Hæc Servius. Cicero quoq; de Polypheo lib. 5. Tusc. quæst. sic scribit: At verò Polypheum Homerus, quū immanem, ferumq; finisset, cum ariete etiam colloquente facit, ejusq; laude fortunas, quod quò vellet, ingredi posset, & quæ vellet, attingeret. Restè id quidem: nihilo enim erat ipse Cyclops, quām aries ille prudentior. Hæc Cicero.

Polyclia, pen. prod. πολυκλεῖα, Oppidum Mesopotamia, apud Plin. lib. 6. cap. 26.

Polyxena, pen. cor. πολυξένη Priami filia formosissima, ex Hecuba conjugé, quam Pyrrhus Achillæ filius, Troja capta, ad patris sui tumulum jugulavit. Ferunt enim Achillem quū ad Trojam bellum gereret, Polyxenam fortè in mœnibus cōspicetam adamasse, eamque sibi uxorem postulasse. Quod quum Priamus annuisset, placuit ut in Tymbraë Apollinis templum convenirent, pacis, nuptiarumq; fœderari inituri. Quod quum rescivisset Paris, post Apollinis simulacrum fœse occultavit, Achillemq; nihil tale opinantē sagitta interfecit. Capta deinde Troja, quum & Polyxena viva in hostium manus pervenisset, Achillæ umbra Græcorū præceribus in somnis apparuit, præcipiens ut Polyxena cujus nuptiarū prætextu erat imperfectus, inferias sibi mitteretur: cujus crudelitatis Pyrrhus fœse ministri præbuit. Ovid. Placet Achilleos mactata Polyxena maenstrū præbuit. Ovid. Placet Achilleos mactata Polyxena maenstrū præbuit. Ovid. Placet Achilleos mactata Polyxena maenstrū præbuit.

Polyxenus, πολυξένη, Inter Græcorum duces numeratus Homer. lib. Iliad. 2.

Polyxos, οὐσ. πολυξένη, Mulier fuit ex Lemno insula, & Apollinis yates, quæ Lemniaci sceleris dux & hostatrix fuit. Nam quum

Lemniacæ mulieres ob spretam Venerem hircum olerent, matritiq; earum eam ob causam ex Thracia uxores sibi asciscerent, Polyxus instinctu omnem virilem sexum interemerunt.

Autor Statius lib. 5. Theb.

Polyxenus, pen. prod. πολύξενος, Poëta comicus Græcus, cuius fabulas enumerat Suidas.

Pomona, pen. prod. [German. Die Doppelgötter.] Pomona dea, apud Romanos, adamata à Vertumno, ut fabulatur Ovid. 14. Metamorph. Dicta Pomana à pomis, quemadmodum Mellonæ à melle.

Pompæli, Populi dicuntur quos Sarnus amnis alluit, incolentes oppidum ejusdem nominis. qd Inde Pompejanum: id est, prædium circa Pompejos. Pompejanæ fucus, ad siccandum optimæ. Pompejana vitis, ab insitore dicta. Col. lib. 3. cap. 2. Pompejopolis, πομπειόπολις, ή πομπειόπολις Stephano, Cilicæ urbs. Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Cilicie: Deinde urbs est à Rhodis, Argivisq; pôst piratis. Pôpœjo assignante, possessa: nunc Pompejopolis, tunc Soloë. Hæc etiam Solino teste, postea Trajanopolis est appellata, mutato nomine, postquam in ea fato concessit Trajanus.

Pompæliorum Romæ illustris familia fuit, ex qua in primis commemoratur Qu. Pompejus, qui contra Numantinos missus, ab eis qd superatus, turpem & ignominiosam pacem fecit. Autor Florus lib. 2. qd Hujus filius, sive nepos Cn. Pompejus Strabo, magni Pompeii pater, Novocomum coloniam deduxit: in bello sociali Imperator creatus, de Picetibus triumphavit: vir admodum duræ disciplinæ. qd Cn. Pompejus, hujus filius, Sylla partes secutus est, ab eo qd, ad ulciscendos inimicos in Africam missus, Domitium primum expugnavit: deinde & Larbam regem cepit, de quo triumphavit ante legitimam etatem: quare ab exercitu Syllæ Magnus est salutatus. Inde contra Sertoriū in Hispaniam profectus. Metelli copiis se se cōjugens, cum cum tota factione sustulit. Mox delectus Imperator ad bellum Piraticum, tribus mensibus id confecit. Dein successor L. Lucullo missus, de Mithridate triumphavit. Tigrenem Armenię regem ei ad genua proculbentem, in regnum restituit. Inde Iberos, Albanos, Iudeos debellavit, captio eorū rege Aristobulo. Extincta uxore Iulia, Cæsaris filia, Corneliam Scipionis filiam, à P. Crasso M. filio viduam reliquit, uxorem duxit. Neapoli demum acutissima febre correptus, parum absuit à morte: quæ si contigisset, melius cum eo factum fuisset: ob insequentis belli civilis calamitatem. Iam bello civili excitato, Pharsalica pugna à Cæsare copiis longè inferiore superatus, & in Aegyptu fugiens, regis perfidia ab Achilla p̄f.fecto interfactus est. Triumphum quum ex Oriente viator rediisset, biduo egit, prænotatis gentium titulis victatum, quæ à Plinio lib. 7. & à Plutarcho in vita ejus ordine adnotatur. Filios reliquit Cn. & Sextum Pompejos: quoq; ille apud Mundam Hispaniæ urbē interfactus, hic apud Siciliam navaliter p̄flio ab Augusto est victus. qd Sext. Pompejus alias, vir Prætorius, sub quo Valerius Maximus militasse se dicit, & quæ Ovid: de Ponto pluribus laudibus effert. Hujus pater Sext. Pompejus Hispaniæ citerioris princeps, quum horreis suis ventilandis præsideret, correptus dolore podagræ, meritis in triticum se se super genua, levatusq; siccatus pedibus mirabiliter in modum, hoc postea remedio usus est. Autor Plin. lib. 22. cap. 25. Apud quem tamē, non Sext. Pompejus, sed Sext. Pomponius est legendum. qd Qu. Pompejus Rufus, Sylla è filia nepos, Trib. pleb. cum T. Numatio Plancus, adverissimus Miloni, in cuius causa dixerat paucis pôst diebus quam Clodius esset occisus, Milo dedit, quæ ex Curia desideretis: ego dabo quem ex Capitolio mulctetis. Idem Milonem ad se venientem in horis aspiciens, misit nuntium ne veniret. qd Qu. Pompejus, qui Bithynicus est dictus, summo studio dicendi, multaq; doctrina, incredibiliq; labore atq; industria. Hujus actio non satis commendabat orationem: in hac enim satis erat copiæ, in illa leporis parum. Hæc Cicero. Festus quoque de eodem sic ait: Pompejus Bithynicus, è supellectili regia signum ephebi militam tenentis, arenamque ruentis exercitationis gratia more Græcorum, Romanum portavit, & in Capitolio posuit.

Pompelon, πομπεῖον, Oppidum est Hispaniæ, sub Pyrenæis montibus, quod à Ptolemeo Vasconibus anumeratur. Plin. lib. 3. cap. 3. Pompelonenses conventui Cæsaraugustano adscrifit. Hodie Pamplonam vocant, tegni Navarræ caput.

Pompônia, πομπεια, Mater Scipionis, ex congreßu Iovis (ut credi volebat) in anguem mutata. Silius lib. 13: Adstabat fœcunda Iovis Pomponia furto, &c.

Pompônius Atticus, πομπειος, Nobilis Eques Romanus, excellenti ingenio, & amicus Ciceronis in primis fuit: unde Atticus Ciceronis est appellatus: qui postquam vidi Cinnæ tumultu. Rem publicam esse turbatam, secessit Athenas, ubi longo tempore moratus, & publicè civitatis, & privatim omnium gratiam moribus elegantissimis promeruit: lingua ita probè didicit, ut Attici nomè adscriceretur. Humanitate, divitiasque

simul prædictus fuit, quibus amicos libenter impariebat. Nam & Ciceronem ab urbe pulsum opibus juvit, & Brutum ab urbe fugientem nummorum centum millibus est prosecutus. Erat alioqui gravissimus vir & cōstantia singularis, ut quæ religiosè polliceretur, eadem & præstare niteretur. Mendacium accipere dicebat, nec pati poterat. Plura Cornelius Neps, qui vitam ejus elegansissime scripsit. qd Pomponii item ali duos Ciceronis tempore fuisse: quoru alter L. Pomponius Bononiensis Atellanarum scriptor, quem Solinus refert nunquam ructasse. Alter Cn. Pomponius orator, patronus acer, acerbusq; dicendo, & lateribus pugnans, ut ait Cic. in Orat. gladiarius ite Pomponius secundus tempore Quintiliani inter tragicos longè princeps, quem senes (ut ille refert) Piqdaru tragicum putabant: cōpositione atq; nitore præstare omnes cōfitebantur. Tacitus verò de eodem: Pomponius secundus nostris temporibus, Domitio Afro, vel dignitate, vel fama perpetuitate cessit. Hæc Tacitus. Plin. verò lib. 14. cap. 4. cum coenam C. principi Germanici filio dedisse ait, in qua vinum centum sexaginta annorum fuit. qd Pomponius Iurisconsultus ex Pandectarum libris notissimus. qd Præter hos Pomponius Melia natione Hispanus, insigni opere de situ orbis clarissimus.

Ponēropolis, pen. prod. πονηρόπολις, Thraciæ civitas, sub Rhodope mōte sita: deinde Philippopolis ab instauratore: & postrem Trimontium à situ dicta. Autor Plin. lib. 4. cap. 11.

Pontia, πόντια, Vulgo Ponza. Insula est una Oenotridum, litora Lucano adjacens cōregione Velic. Plin. lib. 3. cap. 7: Cōtra Vellam Pontia & Ischia, utrōq; uno nomine Oenotrides, argumentum possesse ab Oenotriis Italæ. qd Sunt item Pontiz insulæ duæ, non longè à Palmaria, cōregione Formiarum, in quibus turtures ac corurnices quæ ad Italianam veniunt, prima volatura requiescēti causa paucos dies morātur. Autor Varro. Plin. li. 3. cap. 6 Ab his ultra Tiberina ostia in Antiano, Astura, mox Palmaria, Sinonia, & adversum Formias Pontiz.

Pontina palus, πόντινη, Vulgo Lymari, Volscorum palus juxta Forū Appi, hanc lōgę à Tarracina, distans ab Urbe XXI. passuum millibus. Hæc palus à Cornelio Cethego Consale exiccatâ est, & ex ea ager factus, ut tradit Plinius lib. 4. cap. 7. Lucan. lib. 1: Et qua Pontinas via dividit uda paludes. Melius Pontina.

Pontus, πόντος, gen. m. sc. Nerei filius & Neptune, ut Eusebius libro 1. Præp. scribit. Vnde pontus mare dici videtur. Alii pontum dici existimant mare, à πόντῳ, quod est merge: vel à πόντῳ: id est, labor: quia sic laboribus plenus. Ridiculè per contrarium dici arbitrantur, quod carcat ponte Propriè autem id mare pontus appellatur, quod à palude Maeotidis usque in Tenedum protendit. [German. Das Meer so suns das Endisch genet wird / freit sich vom Meotischen bis an den Turcas verbah in Thraciam.]

Pontus, τι, sc̄eminini generis, Provincia Asia minoris: à Ponte regis sic cognominata, crudelitate Medeæ, & maleficarū herbarum proventu nobilitata. Virg. Eglog. 8: Has herbas, atque hæc Ponte mihi lecta venena Ipse dedit Mœris: nascentur plura Ponto. qd Ponto item frequentissimus est Caistor, cuius testiculi ad medicamenta expetuntur. Idem 2. Georg. Virosaq; Pontus Caistora. qd Claudit autem Pontus (ut Strabo refert libro 1. 2. 8. 9. 11.) ab Occidente Haly flumine: ab Orientē Colchide: à Meridie, minori Armenia: à Septentrione, mari Euxino. Ptolemeus verò lib. 5. paulò aliter: Pontus, inquit, ab Occasu, ore Ponti, & Thracio Bosporo: à Meridie, regione quæ propriè Asia dicitur: à Septentrione, parte Euxini maris terminatur. Ejus civitates insignes sunt, Chalcedon, Nicomedia, Nicæa. In Ponto regnarunt Mithridates, Eupator, & Pythodoris regina. Ex Ponto fuit Aquila, veteris Testamenti interpres, & Marcion hæresiarchæ: qui quanvis Christianus videt veller alium tamē creatorum omnium rerum esse dicebat, quam CHRESTI Patrem, illumq; majorem ajebat.

Ponticus, a, um, πόντικης, ut Ponticum absinthium, apud Col. lib. 12. cap. 35: Freti Pontici fauces, Seneca Medea. Humus Pontica, Ovid. 3. de Ponto. Pontica nux, eadē quæ ayellana, quod in Ponto plurimum abundet. λεπτοκέρα.

Pöpilius, Prænomine Marcus, Flamen Carmentalis fuit, cui in sacrificiis occupato quū nuntiaretur seditione plebis adversus magistratus concitatæ, ut erat lēna induitus, in concionem ascendit, seditionemq; sua autoritate sedavit. qd Duo prætreæ alii celebrantur Popili: quoru alter ad Antiochum, Ptolemaeum Aegypti regem obdidentem, legatus missus, quem mandata sua Antiocho exposuisset, ut à Rege socio & amico Populi Rom. abstineret, regem cunctantem, responsumq; differentem virgula circumscripsit, detinuitans Populum Romanum omnia hostiliter cum illo esse acturum, si spatium illud egredieretur, priusquam sibi respondisset. Admiratus itaq; hominis confidentiam Antiochus, respondit se in Pop. Rom. potestate fore: solutaq; obsidiore in regnum se recepit. qd Alter coguomento Lazas, de quo Valerius inter ingratani exempla

exempla commemorat, quū à Cicerone in causa capitum esset defensus, certissimoq; periculo liberatus, nullam non modò patrono reculisse gratiam, verum etiam magni beneficij loco ab Antonio populi esse, ut ad occidendum Ciceronem mittetur: qua re facilè impetrata, viro innocentissimo, optimoq; de se merito, cui salutem debebat, vitam eripuisse.

Poppæa, Sabina, T. Olli filia, à Poppæo Sabino a suo ita nominata, mulier forma, nobilitateq; insignis fuit, quam primis nuptiis Rufo Crispio conjunctam, M. Otho primum in adulterium, deinde & in matrimonium suum pellexit. Verum quum incautus apud Neronem principem uxoris formā laudaret, captus amore ejus Nero, Othoni consuetudine ejus interdixit: deinde & in Lusitaniam sub specie honoris, eo relegato, matrimonio eam sibi copulavit. Obiit fortuita Neronis ira, iictu calcis, quum gravida esset, ab eo percussa. Autor Tacitus, Annalium lib. 16.

Poppæanæ, poppæana, poppæanum, dñomipativum: ut Vnguenta Poppæana, à Poppæa inventa, vel quibus illa praecipue uti solebat. Iuvén. Satyr. 6: -ridendaque multo. Pane tu met facies, aut pinguia Poppæana Spirat, & hinc miseri viscantur labra mariti.

Popolonia, ~~z~~, sive Populonium, populonii, ~~πολωνία~~. Ptolemaeo, Oppidum est in littore mari Tusci, non procul à Pisis, portum habens non ignobilem, erezione Ilua insulæ. Meminit hujus oppidi Plinius libro 3. capite 5. & 6. Ptolemaeus libro 3. & Pompon. libro 2. Virgil. 10. Aeneidos: Sexcentos illi dederat Populonia mater Expertos bellum juvenes: ast Ilua trecentos Insula inexhaustis Chalybum genacosa metallis. Hodie Plumbinum vocant.

Porcia, Nobilis Romæ matrona fuit, Porci Catonis Censorii filia: sive (ut alii malunt) neptis: quæ quum matrem familiâs quandam quæ secundas inierat nuptias, pudicitia nomine laudari audiret: Casta, ~~inquit~~, matrona non nisi semel nubit. q; Porcia alia fuit, Catonis Uticensis filia, & uxor Brutii, quæ quum viri sui coassilium, quod de interficio Cæsare cepit, cognovisset, cultello tonsorio se vulnus erat. Qua de re quum à viro increparetur: Non est, ~~inquit~~, hoc temerarium factum meum: sed in tali statu nostro, mei erga te amoris certissimum indicium. Experiri enim volui, si tibi propositum ex sententia parvum cessisset, quæcumq; animo me ferro esse interemptura. Hæc postea, quum audivisset virum suum post infastum illud prælium adversus Antonium, Augustumque in campis Philippicis gestum, mortem sibi concivisse, mori & ipsa statuit. Sed quum arma à domesticis subtraherentur, haustis prunis, oreq; obstructo, conseruit extincta est. Valer. lib. 3. cap. 2.

Porcius, Catonum familie gentilium cognomen fuit, à porci tractum. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 1: Cognomina multa habemus ab utroq; pecore: à majore, & à minore: ab minore Porcius, Ovinius, Caprilius: à Majore, Equitius, Taurus.

Pordoselenē, pen. prod. ~~περδοσεληνή~~, Insula est ante Ephesum, cum urbe ejusdem nominis, quam nonnulli, teste Stephano, zodiacogram fugientes, Proroselenem appellari. Meminit hujus insulæ Plin. lib. 5. cap. 31.

Porphyreon, porphyreonis, ~~περφυρέων~~, Phœnices oppidum, apud Stephanum, cujus incole Porphyreoni dicuntur, & Porphyreonites.

Porphyrionē, ~~περφυρίων~~, Insula est in Propontide ante Cyzicum, Plin. lib. 5. cap. ult.

Porphyris, pen. corr. ~~περφυρίς~~, Insula in sinu Laconico sita, quinq; millibus passuum à Maleç promontorio distans: postea Cythera dicta, ob memorabile templum quod in hac insula est Veneri sacrum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12. q; Est & altera ejusdem nominis insula, duodecim non amplius passuum millibus distat à Grido, alio nomine Nisyros appellata. Plin. lib. 5. cap. 3.

Porphyrionē, porphyrites, ~~περφυρίτης~~, Oppidum est in ea parte Arabia: quæ Aegypto contermina est, Stephanus.

Porphyrus, ~~περφυρός~~, Philosophus patria Tyrius, nobili gente ortus, qui Romæ Aurelianii Cæsaris temporibus claruit. Vnde cum Origene & Amelio cōdiscipulis Plotinum audivit. Multa ejus à Suida enumerantur scripta, in quibus plurima inter se dissidentia reliquit: cujus rei causa putatur, quod quæ prius probaverit, ea postea retractaverit. Pertinacissimus Christiani nominis hostis fuit, quindecim adversus nostram religionem editis voluminibus: quibus postea Methodius, Eusebius, & Apollinaris tringinta apologeticis libris responderunt. Dicitur Porphyrius, ob vestem purpuream qua propter nobilitatem utebatur: quum prius Malchus diceretur.

Porsenna, ~~z~~, pen. corr. ~~περσέννα~~, Proprium nomen regis Hetruskorum, qui pro restitutione Tarquinii Superbi adversus Romanos bellum suscepit. Vide Liv. lib. 2. ab Urbe. Martial. lib. 1: Hanc spectate manum Porsena nō potuit. Virgilius verò produxit positione duplicit: Necnon Tarquinium ejectū Porsenna jubebat Accipere.

Porta Augusta, Vaccarorum urbs in tractu Tarracensis Hispania: Ptolemaeo lib. 2. cap. 5.

Pörtünus, pen. prod. Deus maris habitus est ab antiquis, quæ Græci Palæmona, [παλαιμών] vocant. Germ. Der Meerhafen Gott. Ita dictus à portibus quibus præesse credebatur. Vide in dictione PALÆMON.

Pôrls, porti, ~~πόρλις~~, Indiæ rex fuit, ab Alexandro Macedone superatus, deinde & suorum dolo interemptus. Claudianus: Tradita captivo spatio sior India Poro.

Pôsdœon, ~~ποσδέων~~, Græcis est mensis, quem nos Decembrem dicimus, à Neptuno nomē habens, quæ illi πορθέων appellat. Pôsideum, sive Posidium, pen. prod. ~~ποσδέων~~, Oppidū in finibus Macedoniz, 1. 5. procul à Strimone amne: cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 10. q; Est etiā ejusdem nominis oppidū in Syria Libano monti subjecta: cujus meminit idē Plin. lib. 5. cap. 20. q; Est item Posideum, Ionię promontorium, cū oppido ejusdem nominis, quod olim Branchidaru, & postea Didymæi Apollinis oraculum fuit appellatum. Vide eundem lib. 5. cap. 29.

Pôsidippus, ~~ποσιδίππος~~, Comicus Cassandra, Cynisci filius, qui fabulas triginta docuit, teste Suida.

Pôsdonīā, ~~ποσδόνια~~, Oppidum maritimum in Lucanis, postea Pæstum appellatum: à quo & vicinum sinum Posidonia tem appellatunt: qui & ipse postea commutato nomine, Pæstanus appellatus est. Autor Plin. libro 3. cap. 5. q; Hoc etiam nomine aliquando dicta est Trozen Peloponnesi urbs: propterea quod τη ποσδόνια: hoc est, Neptuno sacra esset. Autor Strabo lib. 8.

Pôsdonīus, ~~ποσδόνιος~~, Philosophus, discipulus & successor Panetii, ex Apamia Syriæ (ut Strabo lib. 14. autor est) sed Rhodius existimat: quia Rhodi vixit, ac philosophatus est: sicut & Apollonius Molō dictus est Rhodius, quū esset Alabandensis: utrumq; audivit Cicero. Hic quum aliquando morbo articulari laboraret gravissime, fertur sèpè dixisse (erat enim Stoicus) Nihil agis dolor, quanvis sis molestus, nunquā te esse confitēbor malum. Venit Romam M. Marcelli tempore, scripsit q; multa. q; Posidonius Olbiopolita, Sophista & Historicus, scripsit post Polybium historiam libris LII, usque ad bellum Ptolemæi aduersus Cyrenæos. Præterea declamationes rhetoricas, & argumenta in orationes Demosthenis. Huc Strabo testatur suo tempore fuisse. q; Posidonius Africæ præfus Augustini contubernialis, cujus etiam vitam scripsit: præterea Homiliarum libros septem: Epistolarum totidem: aliarūq; rerum complures. Autor Ptolemaeus Lucensis.

Posideum. Vide POSIDEV M.

Posthumia, Virgo Vestalis, quæ propter elegantiorē cultū in suspicionem venit inceſti, & eo nomine apud Pôtifices accusata est: verum quum nihil præterea aduersus eam probaretur, sententia Pontificis Maximi dicitur absoluta, qui eam iocis in posterum abstinere, sancteq; potius, quam scitè coli iusfit. Vide Liv. lib. 4. ab Urbe.

Posthumius, Prænomine Aulus, Dictator in bello Latino, quod Tarquinii fuga excitavit, cū ad generum suum Manilium Tusculanoruſ ducem confugisset, quo in bello collatis signis ad lacum Regiliū, quum victoria utrinque nuraret, Magister equitum Romanis equis frænos detrahit, ut irreocabili impietu ferrentur in hostes: itaque tandem aciem Latinoū Romanū sudere. In eo prælio vii duo juvenes acriter pugnare, quos post pugnam ad præmia quæsitos, Dictator reperire non potuit. Ratus itaque eos Castorem & Pollucem fuisse, eis cōmuni titulo templum dedicavit. Autor Gell. q; Posthumius Tubertus Magister equitum Aemylii Mameri Dictatoris in prima D. statura contra Volscos: mox in eodem bello à Quint. Cincinnato Consule genero suo Dictator datus, de eisdem triumphavit: quam victoriā funestavit mors filii, viri magna virtute: quem quod in iuſſu ejus, occasione rei benè gerendæ pugnam iniſſet, securi percussit. Ex Liv. lib. 4. ab Urbe. q; L. Posthumius, post Cannensem pugnam Consul in Galliam profectus, Bojorum fraude, locorumq; iniquitate circumventus, ne vivus in hostium manus perveniret, mediis sese hostibus immiscens, fortissimè pugnans occubuit. Cujus inventi caput præcedentes Barbari, ovantes in templo obtulerunt, ejusq; deinceps cranio pro sacro vase in solēnibus libationibus usi sunt. Liv. lib. 33. q; Posthumius, prænomine Spurius, cum T. Veturiuſ Romæ consul eo tempore quo Romani aduersus Samnites bellum gerebant, missus cum collega aduersus hostes, exercitum imprudens in locum iniquū deduxit, apud Furcas Caudinas: ubi ab hostibus circumventus, quū nulla evadendi spes esset, fœdissimum cum hoste fœdus pepigit, ut sexcētis Fœquitibus Romanis obsidibus reliquit, reliquū exercitum sub jugum missum, abducere sibi licet. Quæ fœderis conditiones quum à Romanis improbarentur, autor fuit Senatus Posthumius, ut sui, eorumq; deditione, quorum consensu tam ignominiosum fœdus initū erat, fides publica liberaretur. Cujus sententiam secutus Senatus, Consulem utrunque.

trusque, cum duobus Tribunis, ceterisque omnibus qui per fidem spoponderant, hosti vindictos dediderunt. Quos quam illi recipere recusaret, incolumes Romanam redierunt. Nec ita multo post, fuisse à Papirio Cuiusore Samnitibus, & sub jugū missis, recepti: que sexcentis equitibus Romanis, obstitibus, prioris flagitiū infamia oblitterata est. Livius 9. q. Posthumus Albinus Consul adversus Iugurtham missus, pecuniaque ab eo corruptus, insignem ex provincia ignominiam reportavit. Autor Salust. in Iugurtha. Idem postea Proconsulari imperio in Hispaniam missus, de Vacceis & Lusitanis triumphavit reserat Liv. lib. 64.

Postvorta. Dea erat Romanorum ita dicta quod futura propiceret. Macrob. lib. 2. Saturn. Sicut Antevorta, & Postvorta, divinitatis, scilicet aptissimum comites apud Romanos coluntur. Gell. ex Varr. li. 16. c. 16. alia postvorta describere videtur. Quāndo igit, inquis, cōtra naturā sortē cōversi pueri in pedes, brachis plerumq; diductis retineri solēt, egrius q; tunc mulieres enitunt: Hujus periculi deprecādi gratia arē statutē sūt Romanas duab. Carmentibus, quaū altera Postverta nominata est. Prosa altera, à recti, perversiq; partus & postestate, & nomine. **P**otamnus, m̄m̄, Oppidum Atticæ, apud Plin. lib. 4. cap. 7. **P**otentia, m̄m̄, Ptolemy, Oppidum est Piceni. Cicero de Arusp. respōns. Eodem ferē tempore factus in agro Piceno. Potentia nuntiatur terra motus. **P**otidaea, m̄m̄, Vrbs Macedoniz, antec Cassandria dicta, Plin. lib. 2. cap. 58.

Potidaniæ, potidanæ, m̄m̄, Vrbs Aetoliz, apud Stephanum, cuius incolæ dicti sunt Potidianates. **P**otina, teste Nonio, Deq nomen apud Romanos, quæ puerorum potui presidere putabatur, sicut Edua corūdem alimentis. q. Est & civitatis nomen in Bœotia, ex qua Glaucus fuit, & à qua Potineus dictus. q. Est & Straboni fons prope Thebas Bœotias. Plin. tam lib. 4. c. 19, oppidum in Magnesia staruit, circa quod ut idem testatur lib. 23. c. 8, a fini p̄st rabici cōflamantur. **P**otterus. [German. ḡm̄ p̄t̄st̄t̄ Hercul.] Senis cuiusdam nomen est, quem unā cum Pinario altero sene sacris suis praefecit Hercules. Servius explicans illud Virg. 8. Aen. - primusq; Potitus autor, Et domus Herculei custos Pinaria sacri: Pinarius, inq; & Potitus, duo senes fuerunt quibus qualiter colli vellet, ostendit Hercules: scilicet ut manē & vesperi ei sacrificaretur. Perfecto itaq; matutino sacrificio, quum circa Solis occasum essent sacra repetenda, Potitus prior advenit: Pinarius postea, extis iam redditis. Quare iratus Hercules statuit ut Piniorum familia tantum ministra esset epulantibus Potitiis, & complentibus sacra. Hac Servius. Vide de hoc plura apud Fenestellam, & Livium lib. 1.

Potnia, m̄m̄, Magnesia oppidum sūt, teste Plin. lib. 4. cap. 9. In hoc oppido Glaucus Sisyphi & Metopes filius, equas humana carne pavisse dicitur, quod cupidiū ferentur in hostem. Verū quārum pabuli ejusmodi copia dec̄sset, vers̄e in rabiem equæ dominum ipsum devorarunt.

P ante R.

Praetiliis, practi, m̄m̄, Fluvius est Troadis, inter Lampsacum, & Abydum in Hellesponitū influens, teste Strabon. lib. 13. Memin: hujus fluvii & Homerius in Catalogo.

Pragutii, Itala populi, qui Marsis magis Orientales sunt, Ptolemy autore, lib. 3. cap. 1. Hodie vulgus regionem totam Abrozo appellat.

Praeneste, generis neutri, & hæc Praeneste, m̄m̄. Stephano. Vulgo Palestina, Oppidum Latii edito in loco, naturaque inuito situm: ita dictum (si Stephano credimus) à Praenesto conditore, Latini filio, Vlyssis & Circes nepote. Alii d̄r̄ aḡw: id est, ab illicibus quæ illuc abundant, nomen accepisse existimat. Pompejus Festus nominis hujus originē ad loci situm reserat, eò quod m̄tibus præstet; unde & altum Praeneste à Virgilio dicitur 7. Aen. Quiq; altum Praeneste colunt. Fuerū qui à Cæculo Vulcani filio conditum putārint: quorum sententie Virgilius quoque subicitibit: Nec Praenestini fundator defuit arcis. Vulcano genitum pecora inter inertia regem, Inventumq; focus omnis quem credidit ætas, Cæculus. Strabo lib. 5: Græcam urbem esse tradidit: cuius rei argumentum hoc afferit, quod olim Polystephanos dicta fuerit. Habuit hoc oppidū nobile Fortune templū, cuius pavimentum lithostrotis gravit L. Sylla, teste Plin. lib. 36. cap. 25. Silius: -sacrīq; dicātū Fortune Praeneste jugis. Fæminin. genere usus est Virg. 8. Aen. Qualis eram, quum primam aciem Praeneste sub ipsa Stravi. Praenestini, pen. prod. Qui Praeneste incolunt. Cic. 2. de Divin. Numerium Sufficiunt, Praenestinorum monumenta declarant, honestum hominem, & nobilem somniis crebris, &c.

Praenestinus, a, um, possessor: ut Dea Praenestina, Ovid. 6. Fast. Sortes Praenestina. Cic. de Div. Fortuna Praenestina, Luca. li. 2. **P**räpennissus, m̄m̄, Oppidū est mediterraneum majoris Mysiz apud Ptolemaeum lib. 5. cap. 2. **P**räpennithus, m̄m̄, Insula maris Aegæi, una Cycla-

dum. Autor Plinius libro 4. capite 12. **P**rätestium, m̄m̄, Oppidum est Piceni, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. Inde sūnt Prätestios, a, um: ut, Pubes, prætestia, apud Sil. lib. 15. Et Prätestianus, na, num: ut, Prätestianus ager, apud Plin. lib. 3. cap. 13. & 14.

Prasii, m̄m̄, Indic populi, quorum metropolis est Palibrota. Plin. lib. 6. cap. 19.

Prasitæ, m̄m̄, Oppidum maritimum sūt in ora Laconica nō procul ab ostio Iaochi fluminis: cuius meminit Thucyd. bell. Pelopon. lib. 2.

Praxaspes, m̄m̄, Nobilis Persa, qui Smerdim Cambyses fratrem iussi regis occidit, cuius facinoris cōscientia adactus poeta in maximo Persarum conventu, ex edit. clima turse se precipitem dedit Vide Herod. lib. 3.

Praxagoras, m̄m̄, Nobilis medicus fuit, cuius aliquoties meminit Plinius.

Praxidēs, a, m̄m̄, Deo nomen, cuius non statuam integrum, sed caput tanūm in templis dedicabat. Hanc Mnaseas Soteris uxorem facit, candemq; sororem, Concordię & virtutis matrem. Autor Suidas. Stephanus Praxidēs Nympha fuisse tradit, que ex Tremilete Cragum peperit, à quo Lycte mons nomen accepit.

Praxitēs, pen. corr. [m̄m̄. Germ. Ein betempter Habs. hantur.] Statuarius, marmor, nobilitatus, & præcipue dupliciti Veneti, Gnidia & Coa, quarum illam maximè nobilitavit vesanus adolescentis cuiusdam amor, qui noctu in templo dilectus simulacro cohæsit: & Nicomedis regis astimatio grandi Gnidiorum ære aīeno permuteat eam constans. Natu di. itur in extrema Italiz ora, quam Magnam Græciā olim appellabant: deinde propter artis præfā: iam civitate Romana donatus: quam multis etiam egregius signis ornavit: ex quibus à Plinio commemorantur Triptolemus, Flora, Cetes in hortis Servilianis, Boni eventus, & Bone fortunę simulacia in Capitolio: item & Mænades, & quas Thyadas vocant, & Caryatidas, & Sileai in Asinii Pollio monumētis, & Apollo, & Neptunus, aliaq; nonnulla quæ vide apud Plin. lib. 34. cap 8. & lib. 37. cap. 5. de hoc etiam Propertius: Praxitem Patruis vindicat arte lapis.

Precūs. Lacus nomen est, apud Cic. in Orat. pro Milone.

Priamus, pen. corr. [m̄m̄. Germ. Ein König der Trojanten von der Baute Paridis.] Laomedontis Trojanorum regis filius dñs & m̄m̄, quod est emere, autore Servio Nam puer ab Hercule, qui patrē Laomedontem interfecit, captus cū Hesiona sorore, solus pecunia redimri poruit: vel secundūm alios: quia Hercules eum à vicinis hostibus redemptum in paterno regno locavit. eum à love originē traxisse ferunt. Dardanus enim filius fuit Iovis ex Elect. 2. cuius filius fuit Eriichonius. Hic filium habet Trojānū, qui regionem quæ à Dardano Dardania dicebat, Trojam a se dixit. Hujus filiu fuerunt Assarus, & Ilius, qui urbē torius regionis caput, Ilium à le vocavit. Hic filium habuit Laomedonte, qui pater fuit Priami. At Priamus ipse, patre ab Hercule interfecto, auro redemptus, ilio instauravit simul & exornavit, regniq; limites usq; ad cōprolūtūtū non solum Trojā, sed totius ferē Alīz rex videtur. Hecubam filiam Cissi regis Thracię uxorem duxit habuitq; teste Cicerone Tuse. Quæst lib. 1. filios quinquaginta, quorū decēm & septēm ex iusta uxore sunt natū, ex quibus sunt & Paris, qui repetiturus Hesionem sororem, in Græciam profectus, Menelao Helenam uxorem rapuit: unde ortum est bellum decennale à Græcis Trojanos, in quo vidit filios suos tētē omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Ilio, & ipse à Pyrrho Achillis filio occisus est prope aram Iovis Hercæi, insanguine Polite filii, ut est apud Virg. lib. 2. Aen. forsitan & Priamus fuit quæ fata requiras, &c. At verò illi frater Assarus Capyn genuit, ex quo Anchises, & ex illo Aeneas. Ovid. lib. 4. Fast. q A Priamo fit Priamidēs patronymicum prima long: & Priameius, a, um, prima brevi. & Fuit & Priamus aliis Polite filius superioris nepos, quem Aeneas ex Trojā excidio secum in Italiam duxerat. Virg lib. 5. Aen. Una acies juvenum dicit, quām parvus ovantem Nomen avi referens Priamus, tua clara Polite Progenies auctura Italos, &c.

Priapūs, m̄m̄, Insula est in sinu Ceramico. Plin. lib. 5. cap. 32.

Priapūs, penult. prod. [m̄m̄. German. Ein Gott der Männer / den mahlt man mit einem sehr grossen Männerchen gild.] Liberi patris & Veneris filius, quæ superstitiose antiquitas hortorum præsidem erē dedit. Horat. 1. Serm. Sat. 8: Olim truncus eram siculnus inutile lignum. Quum faber addubitans scandūm facerētne Priapum, Maluit esse deum: deus hinc ego sum, aviumq; Maxima formido. Idem & Lampsacenus dicitur, à Lampsaco non ignobili Troadis urbe ad Hellesponitum sita, in qua & natus creditur.

Priapēla, m̄m̄, Carmen obscenū, quod nonnulli Virgilii: Ovidio: alii alii ascribunt,

Priapūs

Priapismus. *πριαπισμός, πριαπίσμος.* Morbus est quem genitale membrum in longitudinem protenditur, & in circulum intus incit sine Veneris appetitu: quod vitiū genus iis potissimum solet usuvenire, qui supini cubare consueverunt. Ratio nominis deducta est à Priapo obsceno horotorū deo, quod qui hoc viri laborant, colem justō mājorem habere consueverint, & instat Priapei membra affidū extensum. Vide plura de hoc apud Galib. 8, de Locis affectis.

Priapus Helleponti urbs, teste Plin. lib. 5, cap. 32, à Priapo Liberi & Veneris filio condita: seu ut alii volunt, à Milesiis nomine Priapi. Coepit est enim ibi colō ob vineta uberrima quæ juxta eam in Pariana & Lampsacena regione sunt, autor Strabo lib. 1.

Priene, *πριήνη.* Urbs maritima (ut inquit Strabo lib. 12. 13, & 14.) quæ invenit Mæandri fluminis inter ipsam, Miletumq; labentis, mediterranea facta est, Blante alumna nobilis, qui patria aliquando ab hostibus capta, quum reliqui omnes fugientes aliquid rerum suarum asportarent, interrogatus ipse cur adeò nil esset: Omnia (inquit) mea mecum fero: summas divitias in animo statuens. Meminit hujus Cic. in Parad. Prienæ, & Prienensis. Sidonius: Prienæ Bia, quod plus tibi turba malorum.

Priscianus. Grammaticus Cæsariensis fuit, qui tempore Iuliani principis floruit. Scriptis de Arte Grammatica ad Iulianum Consulem ad Costœn verò Persarum regem librum de Naturali questionibus: Dionysiumq; de Situ orbis Latinitate dedit. Sunt qui scribant hunc ab initio Christianum, deinde fiduci desertorem fuisse. Volaterranus.

Priscus Helvidius. Sub Neroni Quæstori Achaiam administravit, Quæstoriusq; adhuc à Pæto Thrasea gener adscitus, è moribus, socii nihil æquè ac libertatem hausit, opum contemtor, recti pericula, constans adversus metus. Erant quibus appetentior fama videbatur. Hæc Tacitus. Probus quoq; Grammaticus de eodem sic: Priscus (inquit) post damnatione Thraseæ socii sui, interdicta sibi Italia, Apollonianum concessit. Sed post intersectum Neronem restitutus à Gæbâ, non aliter quam in libera civitatis statu egit. Idem postea Vespasianum in Studio libertatis offendit, ut putaret, id adoptante Clodio, pristinū libertatis statum posse revocare. Quo nomine reus, ac præter spem absolvitus est. Haec tenus Probus. q Priscus alter, Panites genere, sophista, Theodosii junioris epistolarum magister fuit, qui se scribit à Cæsare missum fuisse oratorem in Scythiam, ad Attilam Hunnorum regem: ac ejus regiam pulchritudinem describit, magnifico opere, sumptuosoque fastu. Scripsit historiam Constantinoopolitanam, & ipsius Attilæ libris VIII. Præterea declamationes & epistles, ut est autor Suidas.

Privernum, priverni, *πριβέρνη.* Stephano, Urbs Volscorum, Camiliæ patria. Virg. 11. Aen. Pulsus ob invidiā regnū, viresq; superbas, Priverno antiqua Metabas quum excederet Urbe. Hujus incolæ dicuntur Privernates, quorum meminit Plin. lib. 3, cap. 5.

Privernas, privernatis: Ut Privernata vina, quæ inter generosa Italie numerantur Plin. lib. 14. cap. 6.

Privernus, Viti præceptum nomen, apud Maronem lib. 9: Privernum Capys, &c.

Proæræstius, *προαιρέτης.* Insignis Sophista fuit, ex Cæsarea Cappadociæ: qui adhuc adolescentis Antiochiam venit, per motu fama Vipiani dicendi magistri, apudq; cum primas tulit. Cum quo parvo post tempore Athenas profectus, sub Iuliano Sophista aded profectus ut primus inter audidores esset. Accersitus inde in Galliam a Constantino principe, Hephaestionem condiculum eomitem sibi adjunxit: summoq; honore apud Cæsarem habitus: aliquando post Romanum perit: ubi aliquot annos magna nominis fama moratus, tandem operibus ac honoribus auctus, Athenas rediit, ubi magno exceptus, applausu, extempore orationem habuit in theatro. Contemporaneum habuit Libanum Sophistam, teste Suida.

Proa, erum, *πρώα.* Oppidum Thessaliz est apud Steph. Probælinthiū, *πρωβαλίνθη.* Oppidum fuit Attica, teste Plin. lib. 4 cap. 7, quod jam tum interierat.

Probus, Berytus Grammaticus, Romæ docuit, non tam enat magistri personam sustineret: unum & alterū, vel quum plurimum tres aut quatuor pomeridianis horis admittere solebat, cubansq; inter longos & vulgares sermones legere quædam, idq; perraro. Namis curva & exigua de quibusdam minutis questionibus edidit. Reliquit autem non mediocrem sylvam observationum sermonis antiqui. Ab initio enim ad studia se coniuit, postquam in militia diu Centuriatum frustra petiisse. Hæc ex Tranquillo.

Procas, *πρόκας.* Rex Albanorū fuit, pater Amulii & Numitoris, & avus Romuli & Remi, cuius meminit Liv. lib. 1. ab Urbe condita. Virg. 6. Aen. Proximus ille Procas Trojanæ gloria gentis. Procæstis, *προαιρέτης;* Oppidum Bithyniæ, ad Bosporum

Thracium, è regione Byzantii, quod notiore nomine Chalcodon appellatur. Autor Plin. lib. 5. cap. ult.

Prochyta, *προχύτης, προχύτης, προχύτης.* Insula in Puteolano-sinu: dicta quasi profusa, λαθεγχυτης, quod est profundere. Fuerunt enim latitudes vicinas insulæ mantem teretem rotundum cōcūsum, insulâ hanc fadisse. At Dionysius lib. 1. scribit, Prochyram dicta esse à nutrice Aeneæ ejusdem nominis, de hac Virg. lib. 9. Aen. Tū sonitu Prochyta alta tremuit. Proculius, Grammaticus, cuius meminit Seneca, vir suis temporibus doctissimus fuit, qui in Itinerario cōmemorat apud Memphis, in aurea columna Aegyptiis literis scriptum fuisse, tunc demur Aegyptum liberam fore, quum in eam venissent Romani fasces. Autor Lampridius.

Proclus, *προκλῆς.* Lycius, discipulus Syriani, philosophus Platonicus, præfuit scholæ Atheniens: cuius discipulus & successor fuit Marinus Neapolitanus. Scriptis plura in Grammatica & Philosophia: Commentarios in totum Homētum, in Hesiodes ēργα Επιμητης in Remp. Platonis: præterea contra Christianos Epicheremata XVIII. Hic est Proclus, qui post Porphyrium secundus cōtra nos latravit: aduersus quæ Iohannes cognomento Grammaticus scriptū apologiā, dicitans eum, quanquam in rebus Græcorū magnum, stultum tamē esse, & in hac parte indoctū. Autor Suidas. Is etiam est cuius hodie commentarios in Platone habemus. Praeceptor fuit M. Antonini, à quo ad Consulatum usque proiectus est, ut scribit Spartanus. q Proclus item alias fuit Malleotes patria, qui scripsit in Sophismata Diogenis, & cōtra Epicurum. q Proclus cognomento Proculius, à Laodicea Syriæ, qui scripsit mythologiam, in fabulam Pandoræ, apud Heliodium: item Aures carmine Ithagene in Arithmeticā Nicomachi, & alia quædam in geometria. q Proclum Naucratiticam his Philostriatus addit, quæ dicit unum fuisse ex suis præceptoribus, ac docuisse Athenis, filiumq; habuisse luxi deditum, in quem non modò non servus fuit, verum etiam usq; aded indulgens, ut in alendis canibus, avibusq; ei adcessit, dictans has nugas cum citius eū senibus dimisurum, quam cum æqualibus. In docendo hunc ornatus tertius servasse morem, ut ab initio à d. scipulis centū drachmas pro totius temporis merci cede acciperet, bibliotheca domi publicata: ut illi solūm lectioni intēti, dum cogi entur, minimè per otium, uti moris est in ludo, mutuis inter se iugis, sibilesve pestercent. Philostratus.

Proconnesius, *προκόνης.* Vulgo Marmora. Insula Propontidis, ante Cyzicū, alio nomine Elaphonnesus dicta: utroq; nomine à cervis deducto. Hinc Procanthus, si. sium. Plin. lib. 3. cap. ult. **Procopius,** *προκόπιος.* E Cæsarea Palæstinæ orator & sophista: scripsit res Iustiniani quæ in Oriente, aut Occidente, aut Africa per Belisarium Patriciū gesserat. Cuius scriba & comes in cūltis expeditionibus fuit. Composuit item alteū librum, quem inscripsit αὐτὸν: id est, non edenda, sive non edita: Iustiniani, & ejus uxoris Theodoræ vituperationem continet. Autor Suidas. q Procopius, alijs fuit tyrannus Constantinopolitanus, qui insurgens contra Valentem principē apud Natolim Phrygiæ civitatem, in ejus potestatem cum exercitu venit, proditus a duobus militibus: alligatus deinde duabus per vim reflexis arboribus, disceperitus est: de proditoribus etiā sumptum supplicium. Ex historia tripartita.

Procris, *προκρις.* Erechthei Atheniensium regis filia fuit, & sacerdot Orithie, quæ Cephalo nupsit: qui quum castitatis uxoris suæ periculum facere vellet, Aurora opera, quæ illum adamabat, in mercatorem mutatus, ingentibus manusribus illius perdicitionem sollicitavat: quūq; illa pretiū magitudine propinquum succumbet. Cephalus recepta priori forma, perfidiam illi exprobavit. Quod Procris quum inficias ire non posset, pudore impulsu, relicto viro, domumq; ejus perora, in fylax se se, locaq; deserta contulit. Tandem tamen viro reconciliata, jaculum ei inevitabile, & canem Lælapa nomine dedit, quæ à Minoë dono accepérat. Postea quum à rustico quopiā audiisset, Cephalum Auræ cujusdam amore teneri (cuius ille nomen inter venandum, quum æstu laboraret, sibi inculcabant) in fructis se se occultavit, ut pellicē deprehenderet. Quid itaque Cephalus æstu, laboreq; fatigatus, se ad virginem recipiat, & sub arboris quadā umbra recumbens, Auram ex ore invocaret. Procris suspicata jam pellicem affuturam, quod tem onanem melius cognoscet se se eti gens, virgulta cōtrahit. Quare animadversa, Cephalus feram ratus, jaculum suum emisit, uxoremq; charissimā in evitabili æstu interfecit. [Ger. Ein Tochter Iphiclis, und ein Brant Cephalus des Jägers, welche er her nach hinter einer Barden unwillentlich erschossen hat.] Fabulâ hanc latius exequitur Ovid lib. 7 Metamorph.

Procrustes, *προκρύτης.* Plutarchio in Romu. Latro insignis in Attica regione, ad Cephenum flumen habitans: qui hospites intermixte solitus, tandem à Theseo est interfecit. Ovidius 7. Met. - tellus Epidauria per te Clavigeram vidit Vulcani oē cumberc prolem: Vedit & iomitem Cephisia ora Procrusten.

Proculeius., ut scribit Acron Horatii, interpres, Eques fuit Romanus, Augusti amicissimus, qui ad eum prius ex gastrates suos Scipionem & Murcianum fuit, ut ipolitis belli civili patrimonium suum ex integro divisit, quod cum eis jam ante diuisisset. Hæc Acron apud Horatium, lib. 2. Carm. Hujus meminit & Plutarchus in vita Antonii, dicens Antonium paulo antequam expiraret, admonuisse reginam Cleopatram, ut sibi ac rebus suis consulere: & maximè omnium, qui cum Cæsare Augusto erant, Proculeio se crederet. Mortuus Antonio Augus tus Proculeium misit, ut curaret Cleopatram vivam in suam potestatem perducendam: quemq; illa arrepto ene se vellit sibi mortem inferte, Proculeius enim è manibus ademit.

Procutes. Vide P R O C R U S T E S.

Prodicus. pen. prod. *προδίκος*. Philosophus fuit patria Cous: cuius quanta fuerit autontas, ex Xenophonte deprehendere licet, qui in Boeotia captus, vadem pro reditu dedit. In consilio Atheniensium magnam est laudem adeptus, quanquam voce graviore atque absonta. Conatusq; est in ea civitate primarios ex nobilissimis familiis adolescentes sibi devincire, quorum hospitium usui sibi & voluptati foret. Hæc ex Philostrato. Suidas autem dicit Ceum cum fuisse ex Iulide oppido, & Democriti ac Georgi temporibus floruisse, librumq; editissimum qui inscribitur Πρόδικος, in quo finxit Herculem virtuti pariter ac voluptati congressum, & utraque hunc ad se trahente, tandem à virtute perlungum, alteram sprevisse. Fuit & Prodigus alius, medicus, ex Selymbria civitate, Hippocratis discipulus, qui primus latræpticem instituit, teste Plinio, libro 29. capite 1.

Proctides. *προκτίδες*. Procti Argivorum regis, & Antiz filiæ fuerunt: quæ quæ forma essent præstantissima, se lunoni aufæ sunt præferre: quare irata dea talem eis immisit furorem, ut vaccas se esse arbitrarentur, & ad sylvas consugerent. Postea autem hellebori saepe à Melampode dicuntur: unde quod-dam hellebori genus, Melampodi nomen accepit, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Virgil. in Sileno: Proctides implerunt falsis mutigibus agros.

Proetus. *προτύς*. Abantis regis Argivorum filius, cui etiæ successit in regno. Vxorem habuit Aptiam, ex qua quatuor filias genuit, quæ à patris nomine dictæ sunt proctides, poëtarum fabulis celeberrimæ: de quibus vide plura in dictione præcedenti, & suprà in voce M E L A M P O D I U M.

Progne. *πρόγνη*. Ger. Ein Tochter Pandion des Königs zu Athen/ die Frau des Königs in Thracia.] Pandionis Atheniensium Regis filia fuit, & soror Philomelæ, quæ Tereo Thracum Regi matrimonio juncta est, ex qua filium Itym suscepit. Hæc quæ desiderio videndæ sororis testetur, exoravit virum ut Athenas præfectus Philomelam ad se duceret. Qui mandata peragens, advenatum Philomelam à Pandione impetravit. Verum quæ in itinere essent, in libidinem mulieris exardens, quavis repugnante comprescit: & ne facti obsecnitatem exprimere posset, linguam ei abscindit & servo in vinculis custodiendam tradit: reversusq; ad uxorem, maris naufragio perire simulat. Philomela interim tædio carceris affecta, rem omnem uti gesta fuerat, acu in tenuissima tela depinxit: hanc ancillæ Progne claram deferendam tradidit. Progne rite intellexit, ac dissimulato ad tempus dolore, postquam Orgiorum dies advenit, thyrsis & pellibus pro more instructa sororem è carcere eripit, codemque induitam habitu ad regiam ducit: ibi q; furia exagitata arreptum Itym filium interficit, viroq; domum redeuati epulandum apponit. Qui tandem recognita ex pueri capite, quod Progne sub finem coenæ per sororem asserendum curavit, dum fugientem uxorem suribundus persequitur, mutata deorum commissatione in hirundinem vident, quæ consuetudinem habitandi intra hominū teatæ semper servavit. Ipse autem in upupam, avem satis notam, conversus est, ideoque militatæ cristam adhuc in capite gerit, & quasi adhuc filium queritans, clamat τις, τις, quod significat ubi, ubi. Itys autem in phasianum, quæ avis frequens est juxta Phasim fluvium in Colchis. At Philomela in avem conversa est sui nominis, quæ ne nunc quidem cessat dñe cantu dulcissimo injuriam quam paulo ante clinguis promere non poterat. Vide hanc fabulam latius apud Ovid. lib. 6. Metamorph. Gorgias tamen apud Aristotelem lib. 3. Rheticorum, existimat Philomelam in hirundinem, Prognem: sororem ipsius in lusciniam conversam fuisse. Quam etiam opinionem sequutus est M. Varro: Lusciniola, inquit, luctuosa canere existimatur, atque esse ex Attica Progne in luctu facta avis. Ad quod alludit Virgilius, quum inquit: Quas illi Philomela dapes.

Prometheus. penult. prod. *προμέθευς*. Ger. Ein Krieger/ und sarkistiger Mann/ welcher als die Poeten dichten/ Menschen gemacht hat/ und demnach das Seine vom Himmel geflossen/ und es ihnen mitgetheilt.] Filius Iapeti, & pater Deucalionis, qui hominem ex luce

ro dicitur formasse, & ex celesti ignae animasse. Prometheus, bulam sic refert Servius: Prometheus (*inquit*) post factos à se homines, dicitur auxilio Minervæ cœlum ascendisse, & adhibita facula ad rotam Solis ignem furatus, quem hominibus indicavit: Ob quam causam irati dei, duo mala immiserunt terris, febres, & morbos, sicut & Sappho & Mesiodus memo. Et Quod tangit & Horatius, dicens: - post ignem aetheræ domo subductum, macies, & nova febris Terris incubuit cohors. Ipsum etiam Prometheus in monte Caucaso per Mercurium religaverunt ad fax: & adhibita aquila est, que ejus cor exederet. Hæc autem omnia non sine ratione singulantur. Nam Prometheus vir prudenterissimus fuit. Vade etiam Prometheus dictus est, δε τὸν προμέθευτα: id est, à providentia. Hic primus Astrologiam Assyriis indicavit: quam residens in monte altissimo Caucaso, nimia cura & sollicitudine, deprehenderat. Hic autem mōs positus est circa Assyrios, vicinus penè sideribus. Unde etiam majora astra demonstrat, & diligenter, eorum ortus, occasusq; significat. Dicitur etiam aquila cor ejus exedere, quod d. προμέθευς est sollicitudo, qua ille affectus, siderum omnes deprehenderat motus. Ex hoc quia per prudentiam fecit, ducce Mercurio, qui prudenter & ratio nis deus est, ad fax dicitur esse religatus. Deprehendit præterea rationem fulminum, & hominibus indicavit: unde cœlestem ignem dicitur esse fatus. Nam quadam arte ab eodem monstrata, supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit donec eo bene fuit. Nam postea malo hominum usu, in perniciem eorum versus est: sicut in Livio lectum est de Tullo Hostilio, qui eo igni exstus est cum omnibus suis. Numa vero Pomplius impune eo usus est tantum in sacris deorum. Hinc est quod igne rapto, mortalibus morbi ab iratis numinibus dicuntur immissi. Haec etiam Servius enarrans illud Virgil. 6. Eclogæ: Hinc lapides Pyrrhæ jactos, Saturnia regna, Caucasasq; refert volucres, furtuq; Promethei. *¶* Prometheus fit Promethides patronymicum masculinum.

Pronastræ. *πρωνάστραι*, antiqui populi Boeotia, Steph.

Propertiūs. Elegiarum Poëta ex Mevania oppido oriundus quod in Umbria est, ut ipse autor copiosè testatur. Sunt qui scribant ejus patrem Equestri dignitate ornatum, ac Triumvirali potestate fuisse: tunc inter eos connumeratum quidam Antonium secuti, Perusia capta ex Octavio Cæsaris autoritate, ad aram Divi Iulii perduicti, ibidem occisi fuerunt. Illud omnino constat, hunc Propertium magna ex parte amissis bonis, Romanum se recepisse, qui patrem suum in tenera adhuc state amississe quod illis verbis appetat: Aspice me cui parva domus fortuna relicta est, Nullus & antiquo. Marte triumphus avi. Ex Crinito.

Propœtidæ. *πρωπετίδες*. Puellæ fuerunt Cypriz, ex Amathonte urbe, quæ quod Veneris numen aspernarentur, ab irata dea adeo percitæ sunt libidinis desiderio, ut corpora passim iacti, viis prostituerent: unde factus est locus fabulæ, Propœtidæ in faxa fuisse mutatas, quod abjecto omni pudore, velut laxa induruerint. Ovid. 10. Metamorph. Sunt tamen obsecnæ. Venetæ Propœtidæ ausæ. Elæ negare deam: pro qua sua numeris ira Corpora cum forma primò vulgasse feruntur. Vtq; pudor cessit, sanguisq; indurit oris, In rigidum parto silicem discrimine veritæ.

Propontis. Propontidis, *πρωπόντιδες*. Ger. Das Meer zwischen dem Hellesponto, und dem engen Meerstrand in Thracia gelegen heißt jetzt Mare S. Georgi.] Vno nomine dicitur totū illud mare quod ab Hellesponti angustiis ad Thraciam usq; Bosphorus pretenditur. Nam Geographi primas angustias mariis Aegæis coarctantis, Hellespontum vocat. Inde expatiatur æquor: quæ laxitas Propontis appellatur. Vbi iterum in arctu coit, & strigatur, illæ angustæ Bosphorus Thracius nuncupatur. Vbi iterum effunditur, Pontus Euxinus, qui cuvatus in figurâ Scythæ a circu committitur ostio Maeotidis paludis: idq; ostium, Cimmerius Bosphorus vocatur.

Proponiacæ. ca, cum, *πρωπονίκæ*. Ovid. li. 1. Fast. Hincq; Propontiacis hærentem Cyzicon oris.

Prosci. Limites dicti, qui spectabant ad Orientem: transversi, qui ad Meridianum. Ex Hygено.

Prosa. Vide in APPELL.

Proserpinæ. pen. corr. *πρωσερφίην*. Ger. Ein Tochter Iouis, und Cereris, welche Pluto, auf Sicilia für Hellen entführt hat.] Iovis & Cereris filia, quæ quæ in campis Enæis flores legerit, à Plutone rapta est. Quam quæ Ceres diu frustâ toto terrarum orbis investigasset, tandem à Cyane Nympha rem omnem edoceta, petuit à Iove ut communem suam ab inferis sibi reducere liceret: quod ea dñraxat lege impetravit, si nihil illa cibi apud inferos gustasset. Quare quæ Ascalaphi judicio palam factum esset, aliquot malum punici grana illam gustasse, omnis reditus spes illi fuit interclusa. Quod ægræ ferens Proserpinæ, Ascalaphum consummatum in bubone noctis aven, & tristum temper serum duntiam. Postea tamen Ceres à Iove dicitur im-

erit impetrasset ut Proserpinæ senis quotannis mensis secundum apud superos, & totidem apud inferos cum marito esse licet. Quod Poëtarum commentum Mythologici ad Lunæ naturam referunt, (quam Proserpinæ nomine intelligunt) quæ æquali temporis spatio superius & inferius hemisphaerium illustrat. Hæc terè Servius in illud Virgil. 1. Georg. Quamvis Elysios miretur Græcia campos, Nec reperita sequi cureret Proserpina matrem.

Prōsōpōn, Ἀσπόποντος, Insula nō longè à Carthagine: cuius incola Prospōni dicuntur, vel Prospōtæ, Stephanus.

Prōsōpōptis, idis, Ἀσπόποντις, Insula est in Delta Nili, novem schœnorum ambitu, urbem habens Atarbechim, ex qua nave proficisciunt ad tollenda tota Aegypto boum, aliorumq; pecorum offa, quæ religiosè apud Aegyptos sepeliuntur. Autor Herodot. lib. 2.

Prōtagorās, pen. corr. Πρωταγόρας, Philosophus Abderides fuit: aut, ut alii malunt, Tejas, natus Menædro patre Thracum locupletissimo, qui & Xerxem adversus Græcos proficisci centem, domo, munerebusq; exceptit: ob quam liberalitatem, Magi qui cum eo erant, facta à rege potestate, ejus filium Protagoram, tunc adolescentem sua disciplina erudierunt. Nam in iussu regis eam communicare non licebat, propterea quod religionem peccatis subverteret, in dubium vocans num omnino essent dii. Quare & clām sacrificabant Magi, ne aperta religionis professione diis servire, aut per illos non nihil posse viderentur. Hac itaq; disciplina imbutus Protagoras, librum quendam in hanc sententiam exorsus est: Dii sint, necne, satis statuere non possum. Nam cùm alia complura id sciri prohibeant, tum summa rei incertitudo & brevitas vitæ. Hunc itaque librum quum Atheis recitasset, à Pythodoro Polyzeli filio impietas nomine in judicium vocatus, & in exilium actus est, scriptaq; ejus publicè sunt exusta. Quumq; sparsis toto orbe tritemes Atheniensium videret, parvo se navigio credens, insulas lustravit, ubi tunc mercede dicitur primus omnium profiteri cœpisse. Igitur Plato quū videret eum arte rhetorica intumescerent, verbaq; ex poëtica plus justo ostentantem, Dialogum in eum conscripsit, quo mores ejus & ingenium graphicè delineavit. De morte ejus varia traduntur. Quidam naufragio periisse volunt, quum in Siciliam navigaret. Alii itineris labore fatigatum in via defecisse, quum ad annum non nagefum pervenisset. Hic primus omnium mercede docuit, minas centum à singulis exigens. Philosophus habitus fuit parum syncerus, qui rebus ommissis, verbis anxiè insisteret, captiosisque argumentatiunculis veritatem obsturaret. Hæc partim ex Philostrato, partim ex Laertio decerpimus. q; Protagoras alias fuit Astrologus, in quæ Euphorion Epicedium scriptit. q; Alius item Stoicus, Diogene Laertio auctore.

Prōtagoræus, adjективum, sicut à Protagorās, Pythagoræus. Gell. lib. 5. cap. 11: Existimat quidam etiam illud Biantis viri sapientis ac nobilis responsum consimile esse, atq; est Protagoræum illud de quo dixi modò.

Prōte, πρότη, Insula est in majori Ionio contra Aetolianam sita, una ex Stoechadibus, Plin. lib. 3. cap. 5.

Prōtesilāus, [πρωτεῖλαος]. Ger. Einer auf den scheinbarsten Orte[n] welche für Trojam gehogen sind / der auch zum ersten erschlagen worden.] Filius fuit Iphicli, & unus ex Græciæ principib[us] qui ad bellum Trojanum profecti sunt. Nam quanvis audivisset à vatisbus, se primum omnium in bello Trojano perituru, si cō proficisceretur, contemptis nihilominus vaticinis, unā cum ceteris duebus profectus est: quumq; omnium primum è navi in terram exisset, & in Hecatorem incidisset, primus Græcum omnium ab illo est interfactus: Vnde non sine ore quodam, & futuræ mortis præfigiō Proteſilaus videtur appellatus. Ausonius: Proteſila[t]i nomen sic fata dederunt: Victima quod Trojæ prima futurus eras. Vxorē habuit Lao-damiam, Acasti filiam, quæ quum ejus interitum recessisset, hoc unum doloris sui solarium petiit, ut mortui umbram posset intueri: quod quum à diis impetrasset, in illius amplexibus expravit.

Prōteus, per duas syllabas, [πρωτεῦς]. Ger. Ein Sohn Oceanis, und Tethys, welcher sich in alterley gestalten hat verwandten können.] Deus marianus fuit, ut Poëtae fabulantur, Oceani & Tethys filius, Neptuni Phocas in mari pascens, idemq; vaticinatorum peritissimus, & in quamlibet formam sese transmutans, quem sic describit Virgil. 4. Georg. Est in Carpathio Neptuni gurgitevates Cæruleus Proteus, magnum qui piscibus æquor, Et juncto bipedum currū metitur equorum. Hic nunc Emathia portus, patriamq; revisit Pallenē: hunc & Nymphæ veneramus, & ipse Grandævus Nereus: novit nanque omnia vates, Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur. Quippe ita Neptuno visum est, immannia cuius Armenta, & turpes pacit sub gurgite Phocas. q; Fuit item Proteus, Aegypti rex, patria Memphites, qui Phœnici in regnum successit; regnavitq;

belli Trojani temporibus. Tradit enim Herodotus libro 2, Paridem quum rapta Helena patriam repeteret, vi tempestatis ad Canopicum Nili ostium fuisse appulsum captumque à Thoni regionis ejus præfecto ad Proteum Regem missum fuisse: qui quum ex servis Alexandri cognovisset, mulierem quam ille secum vehebat, hospitis illius uxorem esse, absenteque viro raptam fuisse, perfidiam hominis detestatus, illum quidem triduo finibus suis exceedere jussit: Helenam vero cum omnibus opibus, quas ille direpta Spartæ secum vehebat, Menelaō integrum servavit. Expugnato itaque illo quum Menelaus revera cognovisset, uxorem ed nunquam adveniat fuisse, sed à Proteo retentam, Canobi gubernatoris duetu in Aegyptum navigavit: qui quū ibi diem suum obiisset, Canobico ostio nō nō fecit. Menelaus aut adito Proteo, uxorem suam liberalissime ab eo habitam, cum opibus universis recepit. Ad quam opinionē videtur respicere & Virg. 11. Aen. quum ait: Atrides Protei Menelaus ad usque columnas Exulat. Quæ vero de Protei mutabilitate Poëtae sunt commenti, ab Aegyptiorum Regum consuetudine videntur emanasse. Illis enim, teste Diodoro, mos erat aut leonis, aut tauri, aut draconis priorem partem in capite ferre, insignia principatus: quandoq; vero arboreum, aliquando ignem, quandoq; redolentia supra caput unguenta. Hæc tum ad decorē spectabant, atq; ornatum: tum stuporem, ac superstitionē quandam apicentibus injiciebāt. Vnde factus est locus fabulæ: Proteū in ea omnia quæcunq; capite gestabat, solere transformari. Prōthōēnōr, προθοένωρ, Homero teste Iliad. 2, unus ex quinque Bœotiorum principibus, qui ad Trojam cum Græcis profecti sunt.

Prōthōēnōr, προθοένωρ, Tenchredonis filius, dux eoru qui ex Magnesia ad Trojam venit, teste Homer. lib. 2. Iliad.

Prōtōgēnēs, pen. corr. πρωτογένης, Pictor nobilis fuit, patria Caunus, (est autem Caunus Cariæ oppidum, Rhodiis olim subiectum,) cuius summum initio pauperitas fuit, artisq; accurassima intentio: unde & minor fertilitas. Palmam habet tabularū ejus Ialysus, qui est Romæ dicatus, in templo Pacis: quem quum pingerebat, traditur madidis lupinis vixisse: quoniam simul famam sustineret, & sitim ne seculis nimia dulcedine obstrueret. Hunc picturæ quater colorē induxit subfidio injuriae & vetustatis, ut decadente superiore, inferior succederet. Est in ea canis mirè factus, ut quem pariter casus & ars pinxerit. Nō judicabat se exprimere in eo spumam anhelantis posse quam in reliqua omni parte (quod difficillimum erat) sibi ipse satisficeret. Displiebat autem ars ipsa, nec minui poterat, & videbatur nimia, ac longius à veritate discedere, spumaq; illa pingi, non ex ore nasci: anxiō animi cruciatu quum in pictura verum esse, non verisimile vellet, abstulerat sœpius, mutaveratq; penicillum, nullo modo sibi approbans. Postremò iratus arti quod intelligeretur, spögiam eam impegit inviso loco tabulae, ex illaq; repositi ablatos cōlōres, qualiter cura optaverat, fecitq; in pictura fortunæ naturam. Vide plura de hoc apud Plinius lib. 35. cap. 10. q; Iuvenal. Satyr. 3, Protogenem accipere videtur pro Græculo quoipiam nobilis, aut certè nobilitatis existimationem acupante, alludens opinor ad vocis etymon, quo quis primo genere ortus significatur: aut certè protere quod id nomē sua ætate frequens, tritumq; esset Græcis: Non est (inquit) Romano cuiquā locus hic ubi regnat Protagenes aliquis, aut Diphilus, aut Etymantus.

Prōtōgēnēs, πρωτογένης, Nomen Deucalionis & Pyrrhæ filiæ, Autor Aristarchus in Decimū Odysseæ. q; Fuit præterea hoc nomine una ex filiabus Erechthei Atheniensis Regis, quæ se pro patriæ salute jugulandas præbuerunt.

Prōtūs, πρώτος, Illustris cuiusdā Phocensis nomen, qui à Gallos benignè exceptus, Massiliam non procul à Rhodani ostio condidit Autor Plutarchus in Solone.

Prōxēnūpōlīs, προξενόπολις, Vrbs Aegypti, juxta Naucratia. Gentile, Proxenopolites. Steph.

Prūsā, προυσα, Oppidum est Bithyniæ Phrygibus & Mysis finitimum, à Prusa rege, qui cum Cyro bellum gesit, ad radices Olympi montis conditum. Autor Strab. lib. 12, quanvis Plin. lib. 5. cap. 32, ab Annibale conditum velit. q; Est & altera Prusa sub Hippo monte, seu fluvio, ut est apud Ptolemaeum. Hoc aut discriminè à Prusa, quæ sub Olympo est, dirimitur. Hæc enim à Plinio Prusa dicitur, quæ Cios quondam fuerit. A' qua Prusienses προυσα vocantur.

Prūsiās, adis, προυσα, Vrbs Bithyniæ, olim Cius dicta, à Piusia Rege condita cognomento Zela, ad Argantonium montem. Hic est ille Prusias qui Annibalem superato Antiocho suscepit: ut est videtur apud Strabonem lib. 12. Plin. lib. 5. cap. 32, etiam hanc Prusiam appellat eodem nomine quo alteram ad Olympum sitam.

Prūsiās, προυσα, Rex Bithyniæ, apud quem Annibal exulavit postquam vicit Romanis, tanquam rupi sceleris autor depescebatur, ad pœnas. q; Fuit ante hunc & alter Prusias Bithyniæ

thyniæ Rex, qui cum Cyro bellum gessit, & Prusam urbem ad Olympam Mylum condidit. Autor Strabo lib. 12.
Prymnē, *πρυμνήσια*, Vrbs Mæoniæ in finibus Lydiæ, Phrygiæ, ac Mylæ. Ptolemaeus lib. 5. cap. 3.
Prymnō, *πρυμνός*, Nympha marina, Oceanæ & Tethyos filia, cuius meininit Heliodus in Theogonia.
Prytaneum, *πρυτανεῖον*, Locus erat Athenis in Arce dignissimus, ubi judices & magistratus habere consilium solebant. In Prytaneo item alebant publicè qui benè meriti erat de Republica, qui honos Athenis maximus habebatur. Cicero lib. 1. de Orat. Et at ei vicitus quotidianus in Prytaneo publicè præberetur. Sic dictum quasi *πρυτανεῖον*, tritici pro mortua rium, vel horreum publicum. Dionysius Prytanæ vocat curias in quibus sacra siebant ab his qui maximam in urbe habent potestatem.

P ante S.

Psammathē penult. corr. *ψαμμάθη*. Fons est apud Thebas. Valerius Flaccus lib. 1. Argonaut. Qui tenet undisonam Psammatheum, sive Psammathutius, *ψαμμαθύτην* Stephan.

Psammētīchūs, *ψαμμητίχης*, Nomen Regis Aegypti, cuius sacerdoti (ut inquit Herodotus una cum Diodoro) ducenta hominum milia ex Aegypto in Aethiopiam profugere. Strabo: Tenebris regio vocatur, quam qui Psammetichum fugerent, obtinenter, & Scbrītē nominantur: hoc est, advenæ. Hujus filiam rapuerunt crocodili, inquit Aelianus, lib. 10 cap. 31, propter quod ipsum ab Apollonopolitis summa in detestatione habentur.

Psellūs, *ψελλός*, Nomen autoris, qui scripsit de ratione vicitus. **Pheidartācē**, *ψειδαρτάκη*, Collis Scythæ, post montem sacrū. Stephanus.

Pseudocorāsium, *ψευδοκράσιον*, Litus magnum inter Coricum & Seleuciam Isauricam, tria stadia lögum, & in Lunæ simili: udinem curvatum. Stephan.

Psophis, *ψωφίς*, Arcadiæ civitas, à Psophide Lycanis filio: aut, ut alii malunt, à Psophide Erycis Siculi filia condita Ovid. lib. 5. Metamor. Vsq; sub Orchomenon, & Psophida, Cyllenenq;. In Insula quoq; Venetorū Zacyntho arx ipsa vocabatur Plophis, & aliæ multis locis. Autor Hermolaus in Plinium. q; Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Arcadia. Item tertium in Achaea.

Psylli, *ψύλλοι*, Populi Libyæ prope Garamantas, à Psyllo Rege dicti (ut inquit Plin. lib. 7. cap. 2.) quoru corpori ingenitū fuit virus exitiale serpentibus. Scribit Plutarchus Catonē iter per deserta Libyæ facientem secum Ptylos duxisse: qui mortibus serpentum mederebatur, partim ore trahentes venenum, partim serpentes cantibus medicantes. In vita Catonis. Plinius libro 7. capite 2: Mos verò illis fuit liberos genitos protinus objiciendi sevissimis earum, coquæ genere pudicitiam conjugum experiendi, non profugientibus adulterino sanguine natos serpentibus. Hæc Plinius. Meminit horum & Herodotus, libro 4. Silius item de Atyre Psyllo, libro 1: Necnon serpentes diro exarmare veneno Doctus Atyr, taatuq; graves sapore chelydros, Ac dubiam admota sobolem explorare certe. In eandem sententiam de Psyllis scribit & Lucanus lib. 9, Gellius libro 16. capite 11, Crinitus libro 1. capite 3. aliique complures.

Psyllum, *ψύλλος*, Ptolemæo, lib. 5. cap. 1, Vrbs Bithyniæ. **Psyræ**, *ψύραι*, Insula juxta Chium. Strabo lib. 14, Vulgo Psara. q; In hac insula vinum non provenit. Vnde natum est Adagiū: Psyræ Bacchum, ψύραι διόνυσος: id est, in Psyræ Bacchū ducentes. Dicitatū, ubi vinum appositum in convivio nemo gustat: vulgari proverbio, aut de sordido apparatu: hac etiam ratione quæ sordidè, parumq; magnificè fierent, Psyræ facta dicebantur.

P ante T.

Pterelās, *πτερέλας*, Rex Theleboarum, ab Amphitryone vicitus: de quo Plautus in Amphitryone.

Ptēlēa, *πτελέα*, Stephano, Vulgo Foglie, Asia urbs clarissima, Iounum metropolis, notiore nomine Ephesus dicta. Autor Plin. lib. 5. cap. 29.

Ptēlēon, *πτελέων*, Ionæ oppidum, juxta Erythras & Mimantere montem. Autor Plin. lib. 5. cap. 29. q; Est & aliud ejusdem nominis oppidum in ora Boœtiæ. Plin. lib. 4. cap. 7.

Ptēri, Cappadocia urbs est, apud Herodotum, lib. 1.

Pterophorōs, *πτερόφορος*. Ger. Die Mitternachtische Ländeschafft under dem Polo, oder Himmel wirbelt gelegen.] Est regio apud Riphæos montes: sic dicitur ab assidua nive, quæ ibi pennarunt similitudine continuo decedit. Ibi creduntur esse cardines

mundi, extremiq; siderum ambitus. Plin. li. 4. cap. 13: Mox Riphæi montes & assiduo nivis casu pinnarū similitudine, Pterophoros appellata regio, pars mudi damnata à natura rerū. q; Pterophori item dicti sunt cursores pegasarii, quod peregrinæ proficentes (ut Dionysius scribit) surrectas in capite pinnas gestare solebant. Ad quod & Iuvenalis allusio videtur, quæ ait: Tanquā de Cattis aliquid, torvisq; Sicambris Anxia præcipiti venisset epistola penna.

Ptolemæus, [πτολεμαῖος. Ger. Der erste König in Egypten/wo wachsen die vbrigens alle diesennammen empfangen haben.] Nomen propriū Lagi gregarii militis filii, qui maximè autoritatis fuit apud Alexandrum Macedonem. Post cujus mortem Aegypto & Aphrica, & magna Arabiæ parte potitus, regnavit annis quadraginta. A quo deinceps Aegyptii Reges, Ptolemæi appellati sunt. Hic frequentissime apud amicos & cenabat, & dormiebat. Quod si aliquando cœnam præberet, rebus illorum utebatur. Accersebat enim scyphos, strata, ac mensas. Ipse præter necessaria possidebat nihil: quin alias locupletes facere regale magis esse dicebat, quā locupletari. Est autem hoc nomen ἀντὶ τοῦ πτολεμαῖος: hoc est, à pugnando deductum: sicut à πτυσσα quod est honoro. Timæus. Hic duos filios habuit, Ptolemæum Philadelphum, & Ptolemæum Ceraunum. Decessit in rerum gestarum gloria, quum paulò antè regisse abdicans administratione, Regem filium constitueret Philadelphum. Autor Trogus, libro 15. Philadelphus itaque in regno patti successit, vir doctissimus, Stratonis discipulus: qui bibliothecam illam celeberrimam fecit, quæ usque ad annum Alexandrinorum & Romanorum bellum duravit. Regnavit annis x x v i i. cui successit Ptolemæus cognomen Evergetes, οὐργήτης, quod Latinè dici beneficis potest. Hic vigintisex annis regno potitus, moritur: cui successit Ptolemæus Philopator, x v i. annis regnans. Post eum Ptolemæus Epiphanes, qui annos viginti tres regnavit. Tum Ptolemæus Philometor, qui trigintaquinq; annis Aegypti regnū quæ tenuisset, fratrem suum Evergetem alterū moriens regem constituit. Evergetes, qui & Physco dictus est, regnavit annis vigintinovem: cui Ptolemæus cognomento Lathyrus successe. Lathyro Auletes, Cleopatra pater. Post hunc Ptolemæus cognomento Dionysius, Cleopatra frater, qui Pompeium post Pharsalicam cladem in Aegyptum fugientem, interitemendum curavit. q; Fuerunt & alii hoc nomine, ut Pyrrhi Regis filii, & Cypriorum Rex, qui suis divitiis Romanum locupletavit æratum. Ptolemæorum seriem describit Strabo, libro 17. q; Claudius Ptolemæus, astrologus, natione Aegyptius, Alexandria profectus est, Liberalium artium, ac Græcarum literarum studiis clarus, temporibus Antonini, ut ipse scribit: in Astrologia scientia priorum nulli cessit. Primus enim apud Græcos cœli rationem omnem diligenter explicuit, inventaq; ab Hipparcho instrumenta clarius demonstravit. De Musica quoque & rebus aliis, cum de Geographia absolutissime scripsit. Suidas. q; Ptolemæos quoque sex alias commemorat Suidas, quinque Grammaticos, & unum versificatorem, quorum opera ad nos minimè pervenerunt. q; Iosephus iterum alium ponit, Abobi filium, Simonis ducis Iudeorum generum, quem sacer Hierichuani tempore belli Macchabœorū præficerat. At ille incensus regni cupiditate, invitatum ad cœnam, incautum interfecit. De quo multa in Hierosolymitana historia Iosephus.

Ptolemæus, æca, æcum, possessivum, πτολεμαῖος. Propertius lib. 2. Eleg. 2: Et Ptolemææ littora capta Phari.

Ptolemæi, maidis, vel dos: [ΙΩΝ hachchō, πτολεμαῖος.] Vulgo Tolomita. Oppidum in ora Rubri Maris, ad primos elephantorum venatus, à Ptolemæo Philadelpho conditum in regione Trogloditarū. Autor Plin. lib. 2. cap. 73. Ptolemæus enim Troglodyticen primus exusit, ad venatus elephantorū, quæ id est Epithetas à Græcis cognominata est, codem Plinio autore, lib. 6. cap. 29. q; Est & Ptolemæi, urbs Aegypti apud Strabenem, lib. 17. q; Item Phœnicia urbs, colonia Claudi Cæsaris, quæ quondam Ace dicta est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 19. Harum quinq; utib; meminit Hieronymus ad Eustochiū. Per arenas, inquit, Syria peruenit ad Coum, quæ nunc Ptolemæi dicitur altera est in Aethiopia. Tertia in Phœnicia. Quarta Nili fluminis. Quinta in Cyrenaica provincia Aphricæ.

P ante V.

Publius, & Laberius, Poëzæ mimorum, Iulii Cæsaris familiares ambo, sed Publius acceptior. Nam Laberius maleficentia sicut & arrogânia Cæsar magnopere offendebatur. Is Publius, genere Syrus fuit, cōditione servus: puer enim & forma & ingenio à Domitio manumitti, & crudiri meruit. Romanum venit ad ludos Cæsaris, ubi nimis suos egit, magno ipsius populi applauſu. Autor Gellius & Macrobius.

Publi p̄r, Publi puer sive servus: sicut Marcipor, Marcipuer. Veteres enim à suis prænomini bus pueris: id est, servos in familiis nominabant. Vnde à Lucio, Lucipores: à Quinto, Quintipores.

potes. Et hoc est quod Plinius ait, id genus servos dominorum suos gentiles: id est, eodem nomine appellatos, quo domini appellabantur. Vide MARCIOPOLI.

Pūcīnum, *πύκινος*, Vrbs est Istria in Mediterraneis, ut Ptolemaeus scribit lib. 3. cap. 1. Pūcīnum, *πύκινον*, Vrbs est Istria in Mediterraneis, ut Ptolemaeus scribit lib. 3. cap. 1. Inter generosissima Italiæ vina, & medicamentis apertissima conseruatum est, *πύκτας* & *σίρης*. Nascitur in sinu Adriatici maris, super collis, non procul à Timavo fonte, teste Plin. lib. 12. cap. 6.

Pūnicus, Vide in APPELLO.

Pūppīus. Poëta Tragicus fuit, qui ita spectantius affectus moravit, ut eos fieri compelleret. Autor aero in illud Horatii lib. i. Epistol. Ut propius spectes lacrymosa poëmata Puppi.

Pupulum, *πυπλόν*, Vrbs est in latere Meridionali Sardinie, teste Ptolemaeo, lib. 3. cap. 3.

Puteoli, *ποτεῖον*, orum, *ποτεῖον*, Steph. Vulgo Puzzoli. Oppidum marinum Campaniæ, octavo lapide distans à Neapoli, non procul ab Averno lacu, à Samniis conditum, teste Eusebii sub idem ferè tēpus quo Tarquinii Romani sunt exacti. Dicit Puteoli, sive à copia putorum aquis calidis scaturientium, sive à putore: hoc est graveolentia aquæ sulphurata. Olim etiam, quod justissimè regeretur, Dicæarchia, dicebatur *δικαιαρχία*.

Puteolanus, *ποτεῖον*, Stephano, Gentile est. Cicero Thermo: Cluvius Puteolanus valde me observat.

Pūticūli, [Ger. Ein Gemüter Götter der Rom.] Locus publicus Romæ ultra Exquiliæ, communè sepulcrum miserorum plebi: ita dictus sive quod ibi cadavera putrescerent, teste Festo: sive quod putrefacta cadavera sumnum ibi putorem gignebant: sive à puteis ipsiis: hoc est, fossis in quibus cadavera sepeliebantur. Antiquissimum enim sepulturæ genus fuit, teste Festo, ut facto putoe cadaver humo obrueretur. Nam crematorium corporum consuetudo à L. Sylla initium sumpsit. Varr. 4. de Ling. Lat. non puticulos, sed putriculas hunc locum vocat.

P ante Y:

Pydna, *πυδνά*, Vulgo Chiro, Oppidum Macedonie ad sinum Thermaicum: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 10.

Pygæla, Pygelæ, *πυγέλαι*, Vrbs Ionie, non procul ab Epheso: sic dicta quod nonnulli ex iis, qui sub Agamemnonे militabant, propter morbum sedem & nates infestantem, illinc cōsederint. Autor Theopompus.

Pygmæi, [ΠΥΓΜΑΙ] *għammadim*, *πυγμαῖοι*, Ger. Kleine Erdmäuse, sive eines Eläbogen hoch, *worhafft* in dem austerrict. Bergie Indie.] ut Plin. lib. 7. cap. 2. scribit, populi in extrema parte montium Indiae habitantes, salubri cœlo, temperat, vernante, qui ternos dodrantes non excedunt: unde & Pygmæi dicti sunt, quasi *πυγμαῖοι*: hoc est, cubitales: *πυγμή* enim cubitum significat. August. libro 16. de Civit. Alii statuta cubitales, quos Pygmæos à cubito Greco vocant, pugnare cum gruibus, sed vincuntur. Horum mulieres quinto anno pariunt, & senescunt octavo. Fama est insidentes arietū, capraramq; dorsis, armatos sagittis, Veris tēpore universo agmine ad mare descendere, & ova, pullosq; carum alitum consumere: ternis eam expeditiōnem menibus confici, aliter futuri gregibus non resisti. Casas eorum luto, pennisq; & ovorum putaminibus construi. Aristoteles in cavernis vivere Pygmæos tradit: cetera de his, ut reliqui: Plin. quoq; lib. 4. cap. 11, in Thracia Pygmæos fuisse scribit, urbemq; Genarcam tenuisse, donec à gruibus fugati, novas sibi sedes quærere fuerint coacti. Ad quod etiam spectare videtur illud Iuvenal. ex Sat. 13:

Ad subitas Thracum volutres, nubemq; sonoram,
Pygmæus parvis currit bellator in armis.

Mox impar hosti, raptusq; per aera curvis

Vngibus, à seva fertur grue. Si videoas hoc

Gentibus in nostris, risu quacieſ: sed illuc

Quanquam eadem affiduè spectentur prælia, ridet

Nemo, ubi tota cohors pede non est altior uno.

Pygmæion, onis, *πυγμαῖον*, Suidæ, Beli Tyriorum regis filius fuit, frater Didus, qui quū ardentissima auri cupiditate flagraret, ad Siciliæ patruelis sui, & sororis suæ viri opes animū adjectumq; ipse potiundi auri, ante aras dolo intermit. Cujus eadis quū in somnis à mari umbra certior facta esset Dido, clam sublatis thesauris, fugazq; comitib. assumptis naves concendit: & in Africam appulsa, primū Byrsam, deinde & Carthaginem cōdedit. Meminit hujus Virg. lib. 1. Aen. sed regna Tyri germanus habebat Pygmalion, scelere ante alios immat. omnes. Quos inter medius venit furor: ille Sicæum Impius ante aras, atq; auti cæcus amore. Clam fero incautum superat. Fuit & alter ejusdem nominis, Cilicis filius, qui ex Eburnea statua, Veneris beneficio in puellam transformata, Paphum suscepit, Paphi Cypræ urbis conditorem. Quam fabulam vide latius apud Ovid. 4.3. Metam.

Pylades, dæ, vel dis, pen. corr. *πυλάδης*, Strophii Phocensis filius fuit, indissolubili amicitię vinculo cū Oreste conjunctus. Nam quū Clytemnestra ab Aegypto adultero adjuta, Agamem-

non occidisset, Strophius Orestem adhuc puerū, certissimæ neci subduxit, & in regno suo unā cum Pylade educavit. Posteaq; quū Orestes, gratia vindicandæ paternæ mortis, matrē peremisset, eamq; ob rem in furore conversus esset, Pyladem perpetuū omnium suarū profectionū comitem habuit, & socium periculorū: tandemq; sese muruo amoris vehementia sunt prosecuti, ut alter pro altero mori non recufaret. Cic. de Amicit. Qui clamores tota cavea nuper in hospitis & amici mei Pacuvii fuerunt nova fabula: quum ignorantia Rege uter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se esse perseveraret. Reliqua vide suprà in dictione ORESTES.

Pylæménēs, *πυλαδῆμης*, Dux Paphlagoni, qui in bello Trojano Priamo suppicias ferens, à Menelao est interfactus.

Pylartes, *πυλάρτης*, Vir Trojanus fuit, ab Ajace occisus, ut scribit Homer. 1. Iliad.

Pylène, *πυλήνη*, Aetolice oppidum, teste Homero in Catalogo: Papiani sensit scopulosa Pylene, Fletaq; cognatis avibus Meleagria Pleuron.

Pylus, *πυλός*, Agri Messeniaci oppidum est in tractu Occidentali Peloponnesi Nestore Alumno (qui inde Pylius cognominatus est) nobilitatum. Ovidius 2. Amorum: Illius à tactu Pylius juvēnescere posset. Idem libro primo de Ponto: Crede mihi, Pylio Nestore major eris. q̄ sunt præterea duæ alias ejusdem nominis urbes in Peloponneso: unde est illud apud Strabonem, libro 8: E ἡ πυλός τε τελοῖο, τούτο γε πυλός εἰ.

Pyracmon, *πυράκμην*, Nomen est unius ex Vulcani ministris, quorum opera utitur ad fabricandum levī sulmē. Dictus Pyracmon, quod ab incude, ferroq; ignito nō recedat. Nam πυρὶ Græci ignem, & πυρὶ incudem appellant. Virgil. Aen. 8: Ferum exercebat vasto Cyclopes in antro, Brontesq; Steropeque, & nudus membra Pyracmon.

Pyræa, *πυραιά*, pars Thessaliae, à Pyra nominata, Steph.

Pyræchimæs, *πυραιχίμης*, Aetoli cujusdam nomen, qui cum Degmone Epeo singulari certamine congressus, funde istu cum interfecit: quod factio Oxylo cūdā ex Aetoli posteris Eleum regnum stabilit. Autor Strabo lib. 8.

Pyrämüs penult. coit. *πυραμός*. Ger. Ein Babylonischer Jüngling / welcher vmb die Thisbe gebüet hat / von welchen in der schönen Zeigewiß] Adoleſcens fuit Babylonius, qui Thisbes vicinæ puellæ mutuo amore captus, amicæ persuasit ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem ad se convenirent: quod quum puella prior venisset, conspecto leone, trepidata profugit ad sylvas, relicto præ festinatione amiculō, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deincead locum constitutum Pyramus, quum Thisbes amiculum à fera dilaceratum agnoverisset, arbitratus ipsam à leone esse devoratam, doloris impatientia, eo quo accinctus erat gladio, se ipsum interemit: Thisbe quoque quum posito timore ex sylva redisset, Pyramumq; ex vulnere adhuc palpitantem agnovisset, exempto ex vulnere gladio, sibi etiam mortem conscient. Hoc nomine etiam dictus est fluvius Asiae, Nilimodo limum deferens, qui magnam Ciliciz partem adjectit, utrumque ostium sui latere magna limi vi congesta. De quo extat illud oraculum: Tunc erit, undisofus latè quum Pyramus olim Littora perfundens, Cyprus labetur in aliam. Vide Strabonem lib. 1.

Pyrander, *πυρανδη*, Quætor fuit Atheniensis, qui quum tempore belli trumentum parce suppeditaret, à populo saxis est obiit.

Pyranthus, *πυρανθη*, Oppidum, sive vicus Cretæ, non procul a Gojtyn, Stephan.

Pyrasus, *πυρασθη*, Vrbi Trojanæ nomen, ab Ajace in bello Trojano interfecit: ut placet Homero, lib. 12. Iliad. q̄ Pyrasus itē Steph. urbs est Pithiotidis: ita dicta à fertilitate tritici, quod πυρασθη, Græci appellant.

Pyreicus, *πυρεῖος*, Nobilis pictoris nomen, qui in humilibus potissimum argumentis pingendis excelluit. Plin. libro 35. cap. 10: Subtexi par est minoris picturæ celebres in penicillo: è quibus fuit Pyreicus, arte paucis postferendus. Proposito nesciū ad destruxerit se: quoniam humilia quidem secutus, humilitatis tamen summam adeptus est gloriam. Tonstrinas, sttiniasq; pinxit, & ascellos & opsonia, & similia: ob id cognominatus Rhyparographos. Propert. li. 3: Pyreicus parva vendicat arte locum.

Pyrenē, penult. prōd. *πυρέη*, Nomen puellæ, Bebrycis filiæ, in Pyrenæ monte ab Hercule compressæ, atque à fæsi lanata, & ibi sepulta. Qui mons quoq; à Poëtis Pyrene nuncupatur. Silius libro tertio: Pyrene celsa nimbo si verticis arce Divisus Celtis latè prospectat Iberos. Tibul. libro primo: Non sine me est tibi partus honos, tua bella Pyrene Testis, & Oceanus littora Santonici. Hic mons Galliam ab Hispania dividit, ab Exortu Aquinoctiali in Occasum brumalem portectus: ita dictus

ita dictus dñs Pyrenē: hoc est, ab igne: sive quod crebris fulminis ignibus feratur: sive quod Pyrenē mortis sylva (ut auctor est Diodorus lib. 6.) injecto à pastoribus igne, olim universae conflagraverint. Silius à Pyrene puella Pyrenæum salutem dicit autinat. Dicitur autem mons ipse Pyrene, & Pyrenæas mons. [Ger. Der Nonceval.] q Pyrene autem per i nostrum, sive Parne, περνη Suidæ, est fontis nomen (ut inquit Probus) in Helicone Musis consecrati. Strabo autem Pyrenem fontem sub Acrocorintho nominavit. Cujus meminit & Persius, & Plautus in Aulul. Interibere sola, si vino scateat, Corinthiensem fontem Pyrenem potest. Statius lib. 1. Sylvarum: nec conscientia detur Pyrene largos potius mihi gurges in haustus, Qui manat de fonte tuo, &c. In posteriore hac significatio primam syllabam semper producit quia apud Græcos scribitur per a diphthongum. In priore autem eandem habet indifferenter: ut facile est videre ex testimonio Catulli & Silii paulò antè citatis.

Pyrénē, pen. prod. Vide in APP ELL.

Pyreneus, per tres syllabas, περνης, Phocidis rex fuit, qui quum Musas ex Helicone in Panassum preficentes hospitio suscepisset, vix illis inferte est conatus: quumq; illæ assūptis alis effugisset, Pyreneus conatus insequi, è fenestra de lapsus, fregit cervices. Vide Ovid. 5. Metamorph.

Pyrgō, πυργό, Nomen fuit nutricis natorum Priami, cuius meminit Virgil. lib. 5. Aeneid.

Pyrgotèles, pen. corr. [πυργοτέλης. Ger. Ein Kunstmästher Edelges ist Schreiber.] Proprium nomen gemmatum sculptoris nobilissimi, à quo tantum Alexander Magnus se in gemmis sculpti passus est. Plin. lib. 36. cap. 1: Ismeniæ (inquis) statu multos post annos apparuit sculpti etiam smaragdos solitos. Confirmat hanc eandem opinionem editum Alexandri Magni, quo vetuit in gemma se ab alio sculpti, quām à Pyrgotele, non dubiè clarissimo artis ejus. Et rursum lib. 7. cap. 37: Idem hic Imperator edixit, ne quis ipsum alias quām Apelles, pingeret: quām Pyrgoteles, sculperet: quām Lysippus, ex ære duceret: quām artes pluribus inclinarer exemplis.

Pyrgi, orum, πυργοί, Ptolemæo, Oppidum in ora Tuscæ, inter Antium & Gravicas. Virg. 10. Aen. Et Pyrgi veteres, intempestæq; Gravicas. Vulgo Civitas rectchia.

Pyrodès, πυρόδης, Cilicus filius, qui primus è silice excusisse ignem dicitur, quemadmodum aservasse in ferula Prometheus. Plin. lib. 7. cap. 56.

Pyrpile, es, πυρπίλη, Maris Aegæi insula, Cycladum omnium clarissima, quæ notiore nomine Delos appellatur. Pyrpile dicta, eò quod ibi primum ignis repertus existimatetur, teste Plin. lib. 4. cap. 12.

Pyrrhā, πυρή, Deucalionis uxor, quæ post diluvium unā cum marito, jactis post terga lapidibus, humanum genus fertur reparasse: ut fabulator Ovid. 1. Metamorphos. q Est & hoc nomine Cariæ civitas, juxta Myrtoum pelagus: cuius meminit Plinius libro 5. capite 29. q Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Lycia, apud eundem lib. 5. capite 27. q Item aliud in Eubœa insula apud eundem libro 4. capite 12. q Aliud præterea in Magnesia, cuius meminit idem Plinius libro 4. capite 9. q Rursus aliud in Phocide, apud eundem libro 4. capite 3. q Item aliud ad Pontum Euxinum non procul à Maeotide, maris impetu hastum, teste eodem Plinio libro 2. capite 92. Adhæc fuit & aliud in Lesbo insula, cuius meminit Ptolemæus, lib. 5. cap. 2. & Plin. lib. 5. cap. 31. q Est item Pyrrha sive Pyrthe, insula Cariæ adjacens, in sinu Ceramico: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Pyrrho, πυρρος, Philosophus fuit Elidensis, primus pictor, deinde Anaxarbae discipulus à quo philosophi Pyrrhonii dicti, quos Græco cognomento πυρρούς: id est, consideratores appellant. Nihil enim decernant, sed in quærendo semper, considerandoq; sunt: ac nec videre quidem planè quicquam, ne que audire se putant: sicutq; veritatem incomprehensibilem videri. Idem διαφέρει: id est, ambigentes dicuntur: quoniam nihil affirmant, & de omnibus ambigunt. Vixit annis fermè nonaginta.

Pyrrhus, πυρρος, Achillis filius, ex Deidamia Lycomedis filia: ita dictus à fulvo colore capillorum, teste Servio. Hic & Neoptolemus appellatus est: propterea quod ad modum adolescentulus ad bellum Trojani reliquias fuerit perduxus. Erat enim in fatis, sine illo Trojam capi nō posse. In illi autem expugnatione primum Politem Priami filium, deinde & patrem ipsum interfecit. Polynenam Achillis patris sui Manibus inferias misit: Andromachem verò quæ in prædam sibi cesserat, aliquan diu justæ uxoris loco habuit: quam deinde, Hermionem Melai & Helenes filiam ducturus, Heleno uxorem tradidit. Erat autem Hermione multò antè Oresti despontata: cuius etiam mutuo amore tenebatur. Aegide itaque serens Orestes uxorem sibi eripi, ex insidiis Pyrrhum obtuncavit. q Fuit & alter Pyrrhus, Epirotarum rex, materno genere ab Achilles pa-

terno ab Hercule ostendens: qui quum à suis ob odium paternæ crudelitatis ad necem quæretur, clam à matre subducatur est. & Illyriorum reginæ traditus nutritus: apud quam quum ad suministram spem adolevisset, revocatus à suis, regni administrationem suscepit. Postea à Tarantinis accitus, adversus Romanos vario eventu pugnavit. Perit ita regulæ percussus, quum Thebas cepisset. Vide vitam ejus latius apud Plutarchum.

Pythagoras, [πυθαγόρας. Ger. Ein Barbärdiger Philosophus aus Griechenland so in Italien gelebt hat.] Philosophus fuit Samius, Moesarchi annularum sculptoris filius, & Italicæ philosophic principes, de quo extat celebre illud elogium apud Ovidium 15. Metamorph. Mente deos adiit, & quæ natura negavit Vilibus humanis, & cūlū ea pectoris hausit. Auditor fuit Pherecydis Syri: post cujus mortem Hermodomanti jam seni Creophilii nepotis in disciplinam dedit. Sub quo quum satis proficisse videretur, in Aegyptum navigavit, ut illorum Theologiam, ritus, moresq; cognosceret. Deinde astrologia, Chaldaicæq; disciplinæ cupidus Babylonem sc̄e contulit: ubi siderum cursus, eorumq; in genus hominum effectus, est eductus. Spartam quoq; adiit, & in Cretam navigavit, ut Minois, & Lycurgi insulas eo tempore leges cognosceret. Post hæc in patriam rediens, quum eam à Polycrate tyranno occupatam vidisset, in eam partem Italiz secessit, quæ magnæ Græcia dicta est: delectaq; sede apud Crotoniatas, magna auditorum affluu Philosophiam professus est, quo tempore Romæ regnabat Servius Tullus: ut docet Livius lib. 1. ab Urbe. Auditores fertur habuisse non pauciores sexcentis, qui noctu ad eum audiendum confluabant: ex quibus clarissimi fuerunt Archytas Tarentinus, Alcmæon Crotoniata, Hippalus Metapontinus, & Philolaus Crotoniata. Primus τομητικός: hoc est, transfusionis animarum in alia corpora auctor fuit. Idq; ut facilius persuaderet, primum se Aethalidem Mercurii filium suisse affirmabat, quumq; à patre optio sibi facta esset perendi quicquid vellet, excepta immortalitate, se ab illo petire, ut & vivens & vita functus omnium quæ continentur, memoriam haberet. Namque ob causam sc̄e omnium quæ in vita gerissem, meminisse, caudemq; memoriam post obitum reservasse. Post Aethalide mortem Euphorbum se fuisse aiebat, & deinde Hermotimum, postea Delium quendam pectorum nomine Pyrrhum: mortuōq; Pyrrho, se factum esse Pythagoram. Crotoniatis & Metapontinis leges conscripsit, populosq; luxuria diffuentes autoritate & doctrina ad frugalem cultum revocavit, adeò ut & mulieres integratæ ejus, vitæq; severitate adductæ, auratas vestes, ornamenta, lasciviora in templo Iunonis consecrarent. Postremo quum multis annos Crotone egisset, Metapontum commigravit: ubi & supremum diem obiit: quanquam aliis alia tradentibus, de mortis genere non satis constat. Quantu autem illum vivum fecissent Metapontini, post obitum ejus declararunt, ædes ejus pro templo ei consecrantes, divinisq; honoribus mortuum prosequentes. Ab animalium carnis, & à fabis religiosissime abstinebat. Quod & tangit Iuven. Satyr. 15: Vel quod non fugeret, si nunc hæc monstra videbæt Pythagoras, cunctis animalibus abstinuit qui, tanquam homine, & ventri indulxit non omne legumen.

Pythagoræ, πυθαγορæ, Doctrinæ & preceptis Pythagoræ insisterentes, qui & pythagorici dicuntur. Juvenalis: Vive bidentis amans, & culti villicus hosti: Vnde epulas possit centum dare Pythagoræ. q Taciturnior Pythagora: παπηρόπτερος πυργος πυθαγορειαν ηλιοθέατο: id est, Taciturnior ero quam qui Pythagoræ sunt initiati. De vehemèter taciturnis usurpari solet. Sumptum à Pythagora schola, in qua quinquenner silentium indicabantur auditóribus, quam ἡμέρας vocant, à cohibendo sermone. Suidas & Zenodus referunt.

Pythæas, pen. corr. πυθαια, Rhetor Atheniensis, Demosthenis æqualis, supra modum arrogans, qui quum æris alieni causa in carcere cōiectus esset, fractis vinculis ad Macedoniam transfugit. Scriptis conciones aliquot, & orationes in genere judiciali, aliaq; nōnulla. Malè audivit nomine furti. Quare quum in Demosthenem cavillans, ei objecisset, orationes ejus lucernam olere: Novi, inquit ille, tibi invisos esse qui noctu lucernam habent.

Pythémus, πυθημος, Princeps fuit ejus legationis, quā lo-nes, Acoleq; ad petendum auxilium adverius Cyruum ad Lacedæmonios miserunt: qui quum Spartam appulisset purpurea veste induitus, in Spartatarum conventum processit, horatusq; est Lacedæmoniis multis verbis ad auxiliū Ionibus ferendum. Autor Herod. lib. 2.

Pythia, Pythiorum, πυθια, Ludi Apollinares, qui ad Apollinis honorem fuerant instituti: ob cædem Pythonis serpentis nocentissimi: aut ut Strabo libro octavo scribit, hominis scleratissimi, cognomento Draconis. [German. Schlangen-psyche Apollini in ehem gehalten wardet das ist die Schlangenpsyche]

mon vñbrecht has.] Ovidius libro 1. Metamor. Instituit sacros celebri certamine ludos Pythia perdomitæ serpentis nomine dictos. Victores hujus certambint; teste Luciano, lauro coronabantur, additis pomis ex Apollinis templo sumptis. Pythiorum cœs, pen. prod. ~~ur~~ dionizos, Pythiorum victor, sicut Olympionices, Olympiorum.

Pythýa, οὐδεὶς Sacerdos Apollinis apud Delphos, quae consu-
lentibus oracula reddébat: ita dicta πυθίη τοι πυθεύεται: hoc est,
a consulendi, interrogandiq; consuetudine.

Pythiſus, = **Stro**, Apollinis cognomen, à Pythonē serpente inditum, quē jaculis suis adhuc puer fertur interemisse. Vel **as** **Terre** **water** **a** **nd**: hoc est, à consulendi & interrogandi usu. Vnde & Phœbades ipsæ, Pythonē dicuntur, teste Strabone lib. 9. Alii, Pythonii cognomen sunt **g** **r** **o** **u** **t**: hoc est, à putrefendo tractum existimant, conquod nunquam sine vi caloris fiat putrefactio. Pythoni item dicebantur qui Delphos ad consulendum oraculum publicè mittebantur, qui una cum Regibus cibaria assig-nata habebant, unaque cum iis vescebantur.

**Pythodoris, Πυθόδορις, Sculptoris eximii proprium nomen
apud Plin.lib.35.cap.5.**

Pythōn, [πυθών. Gér. Τινώστις οὐρανὸς δένδρος στεγάνης γα της γῆς Δευκαλίωνος γενετεῖσα.] Serpentis nomen à πυθών, quod est putredo, et quod ex putredine terrae post diluvium Deucalionis natus dicitur. Hunc ab Apolline sagittis intersectum suisse fabulantur Poëti, et quod terra putredo Solis calore absimilatur. Claud. 7. Paneg. Cæruleus tali prostratus Apolline Python. q Pythones item dicuntur spiritus divinatores, qui se humanis corporibus insinuantes, edunt vaticinia. [319 ob.] Quia & homines ipsi, qui à dæmonib. hujuscemodi possent sunt, Pythones appellantur: ut non obscurè indicat Plutar. eo in opusculo quo in inscripsit. Cur oracula desierint. **P**ythōnīs ἄρα, sciem. [בְּהַלְתָּה אֶל-בְּהַלְתָּה ob. πυθώνιοι.] Hoc est, mulier spiritu hujusmodi de correpta: quā etiam Tibullus Pythona appellat: Delphica, *ἰνημένης*, python: tanquā Pythonis vocabulum duobus generibus sit communē.

Pythōnici, [פִתְחָנִים obēth. πυθανοί] Homines pythonē: hoc est, divinatores spiritu correpti, qui & iysaspipūs à Grēciis appellantur.

Pythōnēs come, πυθωνός κάμη. Locus est in Asia, quod primo adventus sui tempore convenienter ciconis, & canum quam ultius in locum coniunxit. Aucto. Plin. lib. 30 cap. 2.

Pythöpolis, Πυθόπολις, Civitas est in Asiae minoris parte, quæ Myisia vocatur, teste Plin.li.5.cap.32. quod Est & Pythopolis Ca-
stropolis. Dicitur etiam Pythopolis, quia in eis erat templum Apollinis Pythœ.

Pyxus, Pyxuntis, πυξίς, Oppidum Lucaniz à Latinis Buxentū appellatum. Plin.lib. 3. cap. 5.

appellatum. filii. ib. 3. cap. 3.

Quintius, cognomento Cincinnatus, Vir Romanus fuit insigni fortitudine, ambitionisq; omniis pectoris-expers, qui ab arato ad Dictaturam vocatus, Aequos prælio victos sub jugum egit, dieq; decimo sexto in Vibem reversus, Dictatura se abdicavit. q T. Quintius Flaminius adversus Philippum Matedorum Regem missus, commissio prælio cum superavit, vi dictumq; ed necessitatibus compulit, ut Demetrium filium obfudam daret, Græcizęq; civitates, quas jugo suo subdiderat, libertati suee permettere cogeretur.

Quirinus, n., pen. prod. ~~xvi~~ @, Romuli cognomen, ab hasta qua assidue utebatur, impositu. Hastam enim, teste Festo, Sabinis cunim, sive (ut alii legunt) **quirim** vocabant. Quanquam ad dicitur qui à Curibus: hoc est, à Sabinis, quos in Urbis partem recepit, Quirinum potius cognominatum putent. Contrà Varro, lib. 4 de Lingua Latina, **Quirinum** à **Quirinibus** appellatum existimat. Ovid. lib. 2, Fastorum controversiam hanc in medio reliquit, cōtentus omnes quas jam adduximus opiniones, recentuisse:

Proxima (inquit) lux vacua est: ac tertia dicta Quirino.

Qui tenet hoc nomen, Romulus antè fuit.

Sive quod hasta Quiris priscis est dicta Sal-
Bellione iudicata est. Quod Dux

**Bellus à telo venit in astra Deus:
Size sua Regi nomen posuere Quisites:**

Sive uero Regi Romani potuerit Quirites:
Seu quia Romanis junxerat ille Cyres.
Quirinalis, nata, Quirinalis collis. Dictus est quod in eo Quirini templum erat, sive quod in eum commigravere Sabini a Curibus venientes, *xvḡn̄* & *xph̄n̄*. Hodie Romanorum vobis a duobus equis marmoreis Phidias & Praxitelis operibus, in hoc colle sitis, ~~montem~~ equorum vocant. Quirinalis porta Romae dicta, quod in ea collere Quirinalem iuratur: vel quod proximum eam esset Quirini sacellum. Quirinalis jugum, Ovidius Fasti. Litus Quirinalis, qualis Quirinus habuit, Virg. 7. Aen. Quirinalis, orum, Romani vocabant diem quo sacra Quirino fiebant, *xvḡn̄*. Cic. ad Quintum Fratrem: Comitialibus diebus qui Quirinalia dicuntur, Appius, &c.

Quirites, tunc, vel quiritum, *κοιρίτης, πομάζος*, Romanorum nomen, à Curibus & Sabinorū urbe impositum. Romulus enim, inito fœdere cum T. Tatio Sabinorum Rege, eoq; in parte regni, Sabinisq; in urbis portionem receptis, ut novorum incolarum benevolentiam aliqua sibi ratione conciliaret, mistam Romanorum, Sabinorumq; gentem uno nomine Quirites appellavit. Liv. i. ab Urbe: Mox res tunz multitudinem, tum duces, silentium, & repentina fit quietes. Inde ad fœdus faciendo duces prodeunt nec pacem modò, sed & civitatem unā ex duabus faciunt, regnum consociant, imperium omne conferunt Romanū ita geminata Urbe, ut Sabinis tamen aliquid daretur, Quirites à Curibus appellati. Hactenus Livius. q; Legitur & accusativus singularis Quiritem, à nominativo (ut videtur) Quiris. Persius Sat. 5: Heu steriles vēti, quibus una Quiritem Vertigo facit. Ovid. i. 1. Amor. An si pulsasssem minimum de p̄lche Quiritem. Plectere. etc.

RAbbâth, [אַבְתָּה rabbâh, jæccōt.] Metropolis est filiorum Ammon, quæ hodie à rege Aegypti Ptolemeo cognomento Philadelpho, qui Arابیam tenuit cù ludæa, Philadelphia nominatura Rabilus, jæccōt, Arabie Rex qui Antigonum in vico, cui nomen deinde factum est Motho, in Stephanus in ditione m̄r̄.

Rabirius, eques Romanus fuit, qui perduellionis accusatus, quod Saturninum perniciosum civem, multaque seditione in Rem publicam moliente occidisset, a Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione, quae pro A. Rabirio perduellionis reo inscribitur. q[ui] Est itē alius Rabirius appellatus Posthumus, quē Cicero quoq[ue] defendit ea oratione, quae pro Rabirio Posthumo inscribitur. q[ui] Rabirius etiam Poëta quidam fuit Ovidii temporibus, ut ipse testatur 4.de Ponto: Quum foret & Marfus, magni q[ui] Rabirius oris.

Racilius, Tribunus Plebis, qui de Clodianis facinoribus est
questus in Senatu; ut scribit Cic. in Epist. ad Q. Fratrem.

**Radagassus, Gothorum rex, qui floruit Arcadii & Honorii Ces-
sarum temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducentā
bellarorum millia. Autor Paulus Diaconus.**

Raphia, Vrbs Idumeæ Palæstinæ prope Iordanem Ruvium, à Judæis Rama appellatur.

Rätūmēnā, Auriga fuit, qui quum in ludis Circensib⁹ excus⁹ sus fuisset, equi ejus cum corona, & palma in Capitolio per-
venerunt, sedemque ter lustrarunt. Ex quo factum est ut por-
ta per quam intraverant, Ratumena dicetur. Autor Plin. li. 8.

Rāudūsculā, Porta Romæ appellata est, à rāudo : id est xre,
quodz erata esset. Varro 4.de Ling. Lat.
Rāvennā, [rāvēnna]. Ger. Ein Statt in Italiæ am Adriatisches
Meer gesetzt.] Urbs in oīcava regione Italii Sabinorum colo-

nia, teste Plin. lib. 3. cap. 15, in ora littoris Adriatici, Gili. M. distans ab Ancone, olim tota lignea compacta ædificis, aquis diffusa, ponitibusq; ac lumbis peragrata. Hac quidam à Thessalos conditam perhibent. Alii post excisam Trojam, alii post confusas hominum linguis in Babylone, constructam fabulantur. Hac quum à mari sunt inundationes, non mediociter accipit partem cœni palustris. Silius libro 8: Leata paludosæ proscindunt stagna Ravennæ. Hinc ortus est Cassiodotus Senator, qui multa eruditissime scripsit. Etiam autem urbem vetustam, res ab Ostrogothis gestæ commemorant, qui ibi regiam posuere. Livius autor est, ab Augusto muri cinctam fuisse, quo Valentianus Imperator postea ampliavit. Iusq; Archiepiscopo duodecim civitatum episcopos subjecit, Ariminii, Cesennæ, Foti Livii, Fori Cornelii, Faventia, Brundisi, Bononiae, Mutinæ, Regiæ, Patruæ, & Placentiæ. Hodie cum aliis plerisque ejusdem tractus urbis Venetiæ paret: à quibus tam egregiè est munitione, tam splendide instaurata, ut cum amplissimis, munitissimisq; Italæ urbis jure possit conferri. Hæc fuit patria beati Apollinaris, primi eius episcopi, & Vitalis, & Gervasi, & Protasi. Hinc ortus est Petrus ille Ravennæ, illustris Fori Cornelii episcopus, qui multa in Theologia diligenter scripsit.

Rauraci, [Ger. Die Wälder ob Basel wachsen dem Rhein/ der Mittelw. vñ dem Gebirg/ ob Böckberg/ Schaffhausen/ Hasenwiesen/ und Wasserfall genannt wird/ gelegen.] Gallia Belgicæ populi non procul à Rheno, Tribocis, Helvetis & Sequanis finitimi: quorū caput fuit Rauracum: sive (ut apud Ptolemæum legitur) Augusta Raurorum, cuius etiam ruine quædam ostenduntur non procul à Basilea. Vide Althamerum in Tacitum.

R. ante E.
Ræatæ, Reatis, i. e. Stephano, Civitas in Umbria, Italiæ umbilicus, teste Plinio, libro 3. capite 12. ex qua Vespasianus originem duxit.

Ræatinus, i. e. Stephano, Gentile. Vari. 2. de Rust. cap. 6: Ego, inquit, de ariis potissimum dicam, qui sum Reatinus, ubi optimi & maximi sunt.

Ræticuli, s. anum, Romæ erat extra portam Capenam, idcirco dictum: quia accedens ad urbem Annibal, ex eo loco redierit, visus quibusdam perterritus. Festus.

Rægillanus, Imperator Rætanus fuit, mirò fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium evectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnarent, exortaq; esset quæstio unde Regilliani nomen deducendum fore: quibusdam ad Regillum lacum: aliis alio originem ejus referentibus: Grammatica, qui forte aderat, defecctore hoc nomen à rege exorsus est: Rex, inquietus, regis, regi, inde Regillanus. Qua voce, veluti omibi quodam excepta, succlamatum est protinus à militibus, (ut est id hominum genus, ad ea quæcumq; in mente venient, præproperum) Merito itaq; rex etis, utpote cui divino quodam presagio id nominis est impositum. Quid multa quum postridie in publicu prodiisset, ab universis Imperator est consulatus.

Rægillus, i. e. Stephano. Lacus est in Algidæ sylve longissimus, ad quem Aulus Posthumius Dictator prospere adversum Tarquinium Superbum patria egestum, & Latinos bellum inferentes pugnavit. Vide Liv. 2. ab Urbe.

Rægium. [i. e. Ital. Rezzo di Lombardia. Ger. Ein Statt in Lombardien heißt jetzt Rezzo.] Oppidum Cisalpinæ Gallie, à Lepido ædificatum: unde & Rægium Lepidum vocatur: Rægium, propter pulchritudinem, & amoenitatem. Est & aliud Rægium, in finibus agri Bratii, ubi olim Sicilia impetu maris ab Italia creditur esse divisa: Vulgo Rægio. Sed hoc in prima syllaba aspiratione recipit: quam dictum putetur dicitur Rægillus, quod est abrumpere. Ab hoc Rægini, teste Servio: ab illo, Rægienses diciuntur.

Rægillus Attilius, vir Consularis, de quo ita scribit Plin. in libello de Viris illust. M. Attilius Rægillus Consul, fusis Salentiniis triumphavit, primusq; Romanorum ducum in Africam classem traxit: quassatas duce Amilcare naveis longas tres & sexaginta accepit: oppida ducenta, & hominum ducenta millia cepit. Absente eo conjugi & liberis ob paupertatem sumptus publicè dati. Mox arte Xanthippi Lacedæmonii mercenarii ducis captus, & in carcerem missus est. Legatus deinde de permutandis captivis Romani missus: dato jurejurando, ut si non impetrasset, ita demum rediret: in Senatu conditio nem dissusat: rejectisq; a se conjugi & liberis, Carthaginetti regressus: ubi in arcum lignæam conjactus, clavis introrsum adactis, vigiliis ac dolore excruciatus est De ejus morte sic Cicerio in Pisone: Marcus Rægillus, quem Carthaginenses reflectis palpebris vigilando necaverunt.

Ræmoria, aut (ut alii maluant) Remutia, Locus in summo Avetino, ubi Remus de urbe condenda fuerat auspicatus. Festus. Ræmus, priore corr. [i. e. Stephano. Ger. Ein Bruder Remuli, von dem er auch in der banwang der Stadt Rom ist erschlagen worden.] Frater

Romuli primi Romanorū regis, qui quod nova urbis Romæ incencia per ludibriū transiliens, à fratre est interfectus, ut placet Liv. lib. 1. ab Urbe cond. aut certè (ut Ovidius mavila, lib. 3. Fast.) à Celere quodā Tributus. Post cujus mortem ob omnia pestilentia, cōsulto oraculo respōsum est, placando esse manus Remi: ob quā rem sella curulis cum sceptro & diademate, & cæteris regni insignibus semper juxta Romulum quidvis sancientem ponebatur, ut mortuus etiam Remus parcer impetrare videretur. Huc respexit Virg. 1. Aeneid. q̄num aut. Remo cum fratre Quiriatis lora dabant.

Rētricēs, cum, plurimū tantum numerō, Aquæ nomē supra viā Ardeatinā, inter secundū & tertīū lapidem, qua irrigabantur horti infra viam Ardeatinam, & Asinariam usq; ad Latissam. Hæc festus, citans Catonem de Censura Fulvii Nobilioris.

R. ante H.

Rhætæ, Vulgo Edæ, Fluvius est Sarmatæ Europæ, supra Potum & Bosphorus Cimmerium, nō procul à Tanais fluvio, teste Ptolemæo libro 5. alio nomine Volga, & à Tataris Edæ muncupatus, in cuius ripis nascitur nobilis illa radix, quam à nomine fluvii hujus rhæt Ponticū vocant Romani: Arabes rhæbarum: Plinius rhacomæ: Celsius radicem Ponticam appellat. Vide Ruellium lib. 3. cap. 2.

Rhabæ, i. e. Oppidum est ad sinum Ionium: quo deducitur gentile Rhabæs, Stephan.

Rhabathimoræ, i. e. Stephano, Tertia Palæstine urbs, alio nomine Areopolis dicta, Steph.

Rhabbatañmæna, i. e. Stephano, rabbath hammón, i. e. Steph. Montana Arabiae oppidum, apud Steph.

Rhabilus, i. e. Stephano, Arabum rex qui Antigonum Macedoniam regem intermit in vico cui à re ipsa Mothō nomen inditum fuit, quod mortis locum Arabum lingua significat. Vide Stephanum in dictione MOTHO.

Rhadamænthus, i. e. Stephano. Ger. Ein Sohn von veste Europa, ein strenger und Gesagetriger Richter in Lyca. Jovis ex Europa filius, & Rex Lyca, qui quod severus fuerit justitiae executor, singitur à Poëtis apud inferos nocentum explorare culpas. De quo Virg. lib. 6. Aen. Gnoſſius hæc Rhadamænthus habet dñeſiſſia regna, Castigatq; auditq; dolos, subigitq; fati. Quæ quis aptus supercos furo loxatus inaui. Distulit in se ram commissa piacula mortem.

Rhadata, i. e. Stephano, Oppidum Sycnitatum in Aethiopia, in quo felis aura pro Deo colebat. Autor Plinius libro 6. capite 29.

Rhæti, i. e. Stephano. Ger. Die Grauwændner. Populi à Thuscis oriundi, qui à Gallis sedibus suis pulsii, loca umiq; Alpibus vicinia occuparunt, & à nomine Rhæti ducis sui Rhætiam nominarunt. Hinc Rhæticæ vites, & Rhæticum vinum, inter generosa Italiæ vina non postremū locum obtiens. Nascitur autem hoc in Rhætia parte quæ ab Alpium radicibus Veronam, Comumq; pertinguit.

Rhætia, i. e. Stephano, Europæ regio est, quæ (ut lib. 2. Ptolemæus refert) ab Occulu limites habet montem Adulam, & fontes Danubii & Rhæni: ab ortu Lycum fluvium, qui à Danubium exit, & Rhætiam à Vindelicia dividit: à Septentrione Danubium: à Meridie Alpibus terminatur supra Galliam Cisalpinam. Post Rhætiam, versus Orientem sequitur Vindelicia, cui Noricum adhæret, Äno tantum fluvio disiuncta. [Ger. Das Ungeheuer.] Dividitur hodie Rhætia in duas partes, superiorem & inferiorem. Supetiot Rhætia appellatur totus illæ terræ, qui ab Helvetiorum finibus initium sumens, bonâ Gallicâ Cisalpinæ pattem ad Larium usq; lacum occupat. Hujus tractus incolæ Vulgo Griseus appellantur. [Ger. Die Grauwændner oder Thürwähler.] Inferior à Lico amne, qui hanc à superiori dividit, sumit principium, & usq; ad Aenum fluvii portigitur, qui Rhætæ & Norici terminus est. Hanc hodie colunt Bojoarii. [Ger. Das Weißland.]

Rhætico, onis, Mons est in Rhætia, ut est autor Pomponius Mela, lib. 3.

Rhaga, i. e. Rhagæ, arum, i. e. Stephano, Media urbs à Nicator condita, & ab ipso quidem Europus: à Persis verò Arsacia appellata. Autor Strabo lib. 11.

Rhamnæs, sive Rhamnenses, equites Romani erant, vel una ex Romanis tribubus. Acton, Rhamnes, Luceres, Tatenses, Romanæ tribus erant, vel, ut verius, equites. Vari. lib. 4. de lingua Lat. Ager Romanus primùm divisus in partes tres: à quæ tribus appellataz, Tatensem, Rhamnium, Lucerum nominataz; ut ait Ennius. Tatenses à Tatio: Rhamnenses à Romulo: Luceres (ut ait Junius) à Lucumone. Hæc ille.

Rhamnæs, i. e. Stephano, genitivi prod. Regis & auguris nomina, qui Turni partes sequuntur, noctu dormientes, à Nilo effteremptus. Virgil. lib. 8. Aeneid. - simul eas superbum Rhamnetæ aggreditur, qui forte rapetibus altis Extructus, toro proflabat pectora somnos.

Rhamnus, i. e. Stephano, Genitivum facit Rhamnuntis: sicut Amatus

Rhus Amathūtis: Trapezus, Trapezuntis. Erat autem Rhampus, Atticæ regionis vicus, Amphiarai templo, & Nemeis Phidiacæ simulacro insignis. Vide Pomponium Melam, libro 2.

Rhamnūtūs, a, um, Quod est ex Rhamnūte, *μαρνούτης*. Terent. in Andi. Hoc certe scio, Rhamnūtūm se ajebat esse.

Rhamnūtūs, *μαρνούτης*, Indignationis dea, quam Græci Nipaea vocant: quæ ab iis penas repetere existimabatur, qui præsentibus bonis se indignos prebuerint. Idecīrō autem Rhampus à dicta est, quod ejus simulacrum pulcherrimum in Rhamnūtū (is Atticæ vicus est) coleretur, ab Agoracrito Paro, Phidias, discipulo cælatum. De hac Ovid. lib. 5. de Trist. Exiget at dignas ut in Rhamnūtū penas.

Rhamphītūs, *μαρψίτης*, Rex Aegypti, Protei successor, qui filiam suam prostituit, ut ærarii sularem deprehenderet. Vide Herodot. lib. 2.

Rhaphea, pen. prod. *ῥάπεια*, apud Ptolemaeum, lib. 5. cap. 16, Vrbs Palæstina ludææ, ad Iordanem fluvium, quæ hodie Ramæ appellatur.

Rhæcā. [σέικη. Ger. Die Stadt Saturni, sunt Cybele genannt.] Coeli & terræ filia, quæ alio nomine Cybele, *κυβέλη*, dicitur. Vide CYBELE.

Rhæbæs, *ῥέβας*, Orpheo in Argona. fluv. us est in fauibus Bosphori Thraci. Plin. lib. 6. cap. 1: Ergo à fauibus Bosphori est aenam Rhebas, quem aliqui Rhœsum dixerunt.

Rhedones, Gallæ populi in ducatu Britanizæ, de quibus Caesar in Commentariis: Vulgò Renes.

Rhegma, *ῥήγμα*, Civitas quædam. Et sius juxta Persicum snum, Steph.

Rhegyma, [στρόφη] Stephano. Ger. Ein Statt je hinterth in Italien gegen Sizilien / heißt jetzt Reggio. Extrēmum agri Brutii oppidum est, ut Græci nomen dedere, à fractura dicitur, quod ibi Sicilia ab Italia eredatur esse avulsa: *μαρνητης* enim Græcis rumpere est, & *μαρνητης* ruptura. Hujus oppidi incolæ dicitur sunē Rhegyni, *Ῥηγνοί*. Stephano. q R gium sine aspiratione, Cisalpina Gallæ oppidum est, non longè à Parma & Mutina, à Lepido instauratū, quod & Regium Lepidi ad differentiā alterius dicitur, à quo Regientes. Vulgò Reggio.

Rhemī, *ῥέμη*, Populi Galliæ Belgicæ, Mediomatricibus, & Leucis finitimi, ut s. n. Caesar in Commentariis: unde pretiosissimum telus geaus Rhemense. communicata aliis quoq; Galharum populis textrini gloria. Memin. in horum Plin. lib. 4. cap. 17 Vulgò Rens.

Rhenā, pen. prod. *ῥένη*, Exigua est insula Delo usque adeo vicina, ut à Polycrate Samiorum tyrando duæ hæ insulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc defunctos suos Dei inferebant: ed quod in Delo nec parere licebat, nec mortuos sepelire, nec canem atere. Autor Thucydides lib. 1. & 3.

Belli Pelop.

Rhenūs, ni, *ῥένη*. Ger. Der Rhein.] & Rhenuin, utroque modo dicitur pro fluvio insigni Germaniam à Gallia dirimente, qui de Jugo Rhæticarum Alpium defluens, circa Batavorum fines in tria cornua dividitur, totidemq; ostiis in Oceanum influit. Tria Rheni cornua, teste Altamero in Tacitum, & Glareano in Cæsar, à Germanis hodie nominahtur. Læca, *ῥένη*, & Isella: quorum postremum olim non erat: sed à Druso adversus Germanos bellum gerente, ducta fossa à Rheno ad mare, effectum est ut munimentum esset aduersus incursus barbarorum. Quare mihi nō est si tertium hoc ostium Virgilio fuit ignorari, qui Rhenū vocat *bicornem*, quasi duo ostia habet. Horatius de Arte poëtica, Rhenū protulit in neutro genere, quum ait: Aut flumen Rhenū, aut pluvius describitur arcus. Vulgò Rin. q Est item Italia fluvius apud Bononiā, cuius meminit Plin lib. 3. cap. 16.

Rhefūs, *ῥέφη*. Thraciæ rex, qui quum Trojanis adversus Græcos auxilio venisset, noctuq; hostium castra vellet explorare, ab Vlyss & Diomedie interceptus est & interfectus, ut latius describit Homer. li. 10. Iliad. q Est & Rhefus Troadis fluvius, non procul ab illo fluens, teste Strabone lib. 13.

Rhetia, *ῥητία*, Rhetus, *ῥητός*, Rheticus, *ῥητίκος*, conis, Vide RHE TIA.

Rhexenor, *ῥέξενος*. Nausithoi filius, & frater Alcino; Phæacū Regis, & pater Aetes, ab Apolline sagittæ ieiū interfactus, teste Homero circa initium lib. 7. Odys.

Rhiphaeū mōtes, [στρόφη] Ger. Miserndötsche Schneberg in scythia.] Montes Septentrionales Scythiae: quorum meminit Plin. libro 4. capite 12, Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod dñs *ῥιφαῖ*: hoc est, à fluvium vi deducunt putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus. Latini tamen tenuerunt mutant in aspiratam, ad differentiam Rhiphaeū monitum, teste Servio, qui in Arcadia collocauntur.

Riphæū, a, um, *ῥιφῆ*. Virgil. 3. Georg. Gens effrena virum Rhipheo tunditur Euro.

Rhipheūs, Rhiphei, *ῥιφεῖ*. Vaus ex Centauris, Ixionis & Ngibis filius: cujus meminit Ovid. lib. 12. Metam. q Fuit & Ripeus Trojanus, justitæ nomine Trojanis omnibus praetus: ut placet Virgil. lib. 2. Aeneid.

Rhithymnā, *ῥιθύμνα*, Vrbs in latere Septentrionali Crete insulæ. Ptolemaeus lib. 3. cap. 17.

Rhium *ῥιον*, Promontorū est Achaiae propriæ dictæ, ad ipsum ostium sinus Corinthiaci. q Est & alterum Rhium, Actolizæ promontorium, quod à Thucydide Rhium Molycricum, *μαλυκρόν*, à Molycria vicina urbe appellatur. Plin. lib. 4. cap. 2. Antirhium vocat. Duo hæc promontoria angusto fredo discriminunt, septem circiter stadiorū latitudine: idq; est ostium sinus Corinthiaci, quem Thucyd. libro 2, Crissæum sinum appellat.

Rhodanūs, pen. corr. [ῥοδανός]. Gall. Rhos. Ger. Der Rhodanus schafft wasser / so auf Wallu für Lyon hinaufst.] Fluvius Gallæ rapidissimus, à Rhoda Rhodiorum oppido, ut ait Plin. lib. 3. cap. 4. Hier. in Comment. Epistole ad Galat. Rhodanus Rhodiorum coloni locaverunt: unde annis Rhodanus nomen accepit. Nascitur in Alpibus, quæ Italiam à Gallia dividunt, non longè à fontibus Rheni, & Danubii. Fertur per Lemnanum lacū, & versus Occidentem, per Galliam fluens, Aram apud Lugdunum suscipit. Inde ad Meridiem conversus, & Isaram, Drumentiamq; suscipiens, apud Heracleū uno ostio, & pau' o' ulterius duobus aliis in mare Tyrrhenum irumpit. Vulgò Rhone.

Rhodiæ, *ῥοδια*, Nymphæ marinæ nomen, Oceani, & Tethyos filiæ: a roseo, ut videtur, generum colore impositum. Hesiod. in Theog. 1. πρωτη, Κλερονη, Ποδιστη, Καλαρηπη. q Est & vitis, uvaq; genus, è Rhodo insula primum in Italiam adveyctū. Virgil 2. G. org. Non ego te mensis, & diis accepta secūdis Translato Rhodia.

Rhodogunē, *ῥοδυνή*, Fuit filia Darii, quæ post mortem viri nutritam quæ illi secundas nuptias suadebat, occidit.

Rhodope, [ῥοδη] Ital. Montagna de l'argento. Ger. Ein Gebirg in Thracia / so jetzt die Itali nennen / Montagna de l'argento.] Mons Thraciæ, à Rhodope Thraciæ regina in hunc montem (ut Ovidius fabulatur) conversa: vel (ut aliis placet) ibi sepulta. Vel à Rhodope Strymonis annis filia, ex qua Neptunus Athon gigante genuit, qui & ipse monti nomen dedit. Corripit autem Rhodope in hac significatione penul. syllabā Virg. 8. Aeglog. duris in cotibus illi Ilmarus, aut Rhodope, aut extremi Garramantes. q De Rhodope meretricula, vide in proxima ditione RHO OPI. A Rhodope pro monte Thraciæ fit adjectivum Rhodopeius, a, um, ut Rhodopeius Orpheus, apud Ovid. io Metam.

Rhodophōnē, *ῥοδόφην*, Syria dicta est in ea parte, qua transiit Taurum montem.

Rhodopē, pen prod. genitivo Rhodopidis, *ῥοδοπη*. Suidæ: vel ut apud Plinium legitur, Rhodope, meretricix nobilissima fuit ex Thracia, Aesopi fabulatoris aliquadiu conserva, & postea à Charaxo Sapphus pœtræ fratre, qui ejus amore tenebatur, ingenti pecunia redempta. Hec teste Plin. lib. 36. cap. 12: tantas opes meretricio quæstū corrasit, ut pyramidem insignem suis sumptibus extructam reliquerit.

Rhōdōs, *ῥόδος*. Ger. Die Insel Rhodos.] Insula est nobilissima in mari Carpathio, Cariæ adjacens ambitu CXXX. M pass. urbem habens ejusdem nominis, quæ toti insulæ nomen fecit quæ ante Ophiusa, Asteria, Aetherea, aliosq; plurimis nominibus fuerit appellata. Vrbē aut ipsam Rhodū dictam volentes à Rhodia puella, ab Apolline adamata, ut fabulatur Diidor. lib. 6: sive ab eo quod capulo rosæ illi invento sit adificata. Ea portibus olim & viis, & mœnibus, & reliquis ornamenti tantopere cæteras superavit, ut nulla putaretur æqualis. Legum præstantia, & navalis rei peritia adeò valuit, ut annis multis maris imperio potiretur, & pirataù latrocinia sustulerit. Hæc insula inter Asiaticas insulas tertia numeratur. Nam Lesbus, & Cyprus majores habentur. Ab Horatio Clara Rhodus vocatur. Nam ut Solinus auctor est, nūquam dies ita nubilus est ut sol in hac insula non conspicatur. Aurum Rhodi pluisse, ob felicitatem insulæ cecinit Pindarus. In ea fuit admirandæ magnitudinis colossus, à quo postea Rhodii appellati sunt Colossenses, ad quos Apostolus Epistolam scripsit. Habet & Camirum urbem, & Lindum, ex qua fuit Cares statuarius, qui Colossum extruxit. q A Rhodus sunt adjectiva, Rhodius, *ῥοδιος*, & Rhodiensis, & Rhodiacus. Vulgò Rodi.

Rhoebūs, *ῥοέβη*, Equus fuit Mezeatii apud Virgil. lib. 10. Aen. Rhœbe diu, res siqua diu mortalibus ulla est, Viximus, &c.

Rhoeutūs, *ῥοέυτης*, Marrubiorum rex fuit in Italia, pater Anchæmoli, qui virtutia noverca sua, Rhœti patris furorem metuens, confugit ad Turnum. Vide Servium in decimū Aeneid. q Est autem Rhœutūs apud Poetas nomen gigantis, qui quū loveni collocauntur.

de cœli possessione deicere conaretur, à Dionysio in leonem transmutato interemptus est Horat. lib. 2 Carm. ad Bacchum: Tu quum parentis regna per arduum Cohors gigantū scandet impia, Rhœtum retrofisti iconis Vnguis, horribiliq; mala.

Rhœtum, p. ea. prod. p. s. t. d. Promontorium & oppidum Tr. adis, Ajacis sepulcro celebratū, quemadmodum Sigillum sepulcro Achillis. Inde Rhœtum litus à Virgilio dicitur lib. 6. Aeneid.

Rhoxalani, Populi Scythici ultra Borysthenem, in extremis Europæ finibus: quorum meminit Strabo. lib. 2, & Plin. lib. 4. cap. 12.

Rhoxanā, Ρωξανή, Oxyartis filia, & uxor Alexandri Magni, quæ illi jam vita functo posthumum peperit: de qua multa apud Qu Curtium, & Arrianum.

Rhoxani, Ρωξανή, Populi Septentrionales, inter Borysthenem & Tanaim amnes, campesaria incolentes. Strab. lib. 7.

Rhymus, Ρυμός, Mylæ fluvis, juxta Alaziam fluens, & per Mygdoniū campum in Rhyndacū influens. Vide Strab. lib. 12.

Rhymnici, Ρυμνίκοι, Scythicæ populi à Rhymno vicino amne, ut quidam volunt, dicti. Meminit horum Plin. lib. 6. cap. 17.

Rhyteni, Ρυθενοί. Populi Galliæ Aquitanicæ, ut inquit Plinius) contermini Narbonensi provinciæ: de quibus Luca. lib. 1: Solvuntur flavi longa itatione Rhyteni. Vulgo Roder.

Rhyndacius, p. et. cor. Ρυνδάκος, Mylæ fluvis in Tenuo, mo- te nascens, & in Propontidem se exonerans: circa quæ serpen- tes in tantam magnitudinem adolescent, ut in summo aëre volantes, solidas aves haustru devorent. Vide Plin. lib. 8. cap. 14. Hinc Rhindacius, a. um. Ρυνδάκλους.

Rhynitalcius, Vir fuit Thracius, cuius exemplo, teste Plutar- cho in vita Romuli, Cæsar s'pē dicere cōsueverat: Amare qui- dem se proditionem, sed proditores magnopere abhorre.

Rhynton, Ρυντόν, Tarentinus nugator vilissimus, in agendis præcipue fabulis: à quo Rhynthonicæ fabulae dictæ sunt. Ad quem alludunt tam Varro quam Columella, apud quos mo- dò Mython, modò Rhynton legitur.

R ante I.

Ricina, Vna ex insulis quæ Hyberniæ adjacent, autore Ptolem. lib. 2. cap. 2. Plinius Ricina dicitur.

Rigicuum, autore Ptolemæo, lib. 2. cap. 1, Atrebatum civitas. Ripā alta, Ριγίνη, Oppidum in Orientali parte Britannia, teste Ptolemæo lib. 2. cap. 3.

Riphæi, montes, vide suprà, inter ea quæ ab Rh. aspirato prin- cipium sumunt.

Riphæus, Vide R HIPHEVS.

R ante O.

Robigo, [Ger. Die Gräte / welche die Römer ehrten für die röde des Getreides.] Dea quædam apud Romanos, quæ avertendæ rubiginis causa colebatur. Ovid. 4. Faſt. Flamen in antiquæ lucum Robiginis ibat.

Robigüs, penult. prod. Deus, qui avertendæ rubiginis cau- fa colitur: de quo vide plura paulo antè in dictione R OBI- GALIA.

Romā. [p. a. Roma. Ger. Die Etat Rom in Italiæ/ vorzeiten gang gewaltig vñ heritsh. Pol. R. s. m.] Urbs Italæ, regina urbiū, & totius propemodū orbis olim caput: de cuius origine, & nomi- nis ratione non satis convenient inter scriptores. Vulgatissima tamen est opioia, à juvenute Albana conditâ fuisse, ducibus Romulo & Remo nepotibus Numitoris: atq; à Romuli no- mine Româ fuisse appellata, non autem Romulâ, ne nominis diminutio urbis majestati quippiâ detraheret. Alii multis ante Romulum seculis conditam volunt, primumq; Valentiam appellatam: Romam autem dici cœpisse post Evandri & Aeneæ adventum, qui Latina voce in Græcâ ejusdem significatio- nis translata, Ρώμη, appellantur. Sunt præterea qui existi- ment Aeneæ neptem fuisse, & Ascanii filiam, nomine Ρέμulos, à cuius nomine urbi huius nomē fuerit impositum. Nec desunt, qui Troja capta Achivos quosdam ea in loca venisse assertant, quumq; in Palatino monte oppidum condidissent, à nobilis captivâ nomine Ρέμulos appellasse. Sunt & alia non paucæ hac de re scriptorum opinones, quas hic brevitatis causa omitti- mus. Si quis tamen nosse cupiat, adcat Pompejum festum, de Antiqua vocum significat. lib. 16 Id certè constat, à tenuissi- mis ortam fuisse principiis: primumq; in Palatino mōte con- ditâ fuisse: sap. u. q; deinde pomæteria ejus fuisse prolata. Scri- bit enim Pl. n. lib. 3. cap. 5: Vespasiani temporibus ambitum urbis fuisse XIII M. C. passuum: Vopiscus autem tradit, Au- relium Imperatorem ambitum ejus ad triginta millia passuum ampliatus. A Roma fit gentile Romanus, Ρωμαῖος: ut, Romani reum domini, apud Vng. 1. Aeneid.

Romā, Civium Romanorum tria genera fuisse video, senato- res, equites, de plebe: quirtres ordines dicebantur, & ex dupli- ci genere constabant patricio & plebejo: duplex enim est ci- vium Romanorū divisio, quarum altera ad alteram nihil per-

tinet: prior hec. Vel patricii sunt cives Romani, vel plebeii, pos- terior hæc, vel Senatores sunt cives Romani, vel equites, vel de plebe, ita vel à genere, vel ab ordine distinguebantur: ut ci- vis Romanus genere patricio natus: equestris tamen ordinis, si nondum in Senatum electus esset, diceretur: sin senator esset factus, ordinis senatorii, quod si patricius non modò in sena- tum electus non esset, veliū nec inter equites locum habe- ret: quia scilicet equestri census non esset: hoc est, posteriorum quadringenta millia non possideret: (minus enim qui habe- bat, eques esse non poterat: sed, ut Horatii verbis utar: plebs erat) aut quia, cum quadringenta millia possideret, abhunc tamen aureo & equo publico nō uteretur, quæ illi, equestris ordinis insignia, censor ob aliquod flagitium ademeret: aut de- niq; quia neq; majores ejus, neq; pater, neq; ipse, quæm qua- dringenta millia, cōve amplius haberet, de equestri dignitate laborassent, equestrisq; ordinis indicia, annulum scilicet au- reum, & equum publicum, neq; in militia à duce, neq; domi à censoribus, cum censeretur, postulasset: quod tamen vir est ut credi possit: quis enim contemnit honestatem? quis, cum ab infimo ordine plebejo ad equestrem possit ascendere, aut ab equestri ad senatorium, reculeret? si quis igitur patricius gen- tis neq; senator esset, neq; eques, is patricius quidem & erat, & dicebatur, idem tamen de plebe & erat, & dicebatur, quandoquidem, civis Romanus quicunq; erat, is de tribus ordinib; unum haberet, senatorium, aut equestrem, aut plebeium, necessè erat: senator non es: ergo eques, aut de plebe: neq; se- nator neq; eques: ergo de plebe: ordo enim præterea nullus superest: at quadringenta millia, qui est equestris census, aut octingenta millia, qui senatorius, possideo: scilicet ergo, ut eques ob quadringenta millia sit, aut senator ob octingenta millia: fatus: census enim dat, non ut eques aut senator necessariò sit, sed ut esse possit: neq; propter opes honor da- tur, sed ob inopiam negatur: turpe enim, & indecorum, sena- tor egens, malaeq; res non omnino malis mentibus quando- que persuaderet inopia. Erant ergo patriciorum tria genera, pa- tricii senatores, patricii equestris ordinis, patricii de plebe. Sed oritur consideratio. Civis Romanus, ex equite senatoria- tis amittitne ordinis equestris insignia, annulum aureum, & equum? minime: auctus enim dignitate, tantum abest ut de pristino jure quicquā amittat, ut etiam aliquid præterea con- sequatur: nam, præter annulum, & equum, quæ equitum erat, habebant senatores tunicam purpuream: ut ab equestri ordi- ne aliqua omnino spe, ie distingueatur, sicut equester or- do à plebe an nulo aureo, & equo distinguebatur. Ex nostris observationibus. Duos populos seminarium gentium Ro- manarum fuisse reperio. Aborigines, & Trojanos, qui utrique ab Aenea, ut Livius, & Dionysius tradunt, communis nomine Latini sunt appellati. Aborigines autem, qui ante adventum Aeneæ, Latiū, regente Latino, tenebant, donec Dionysius ex Græcis in Italiā venientibus esse conflatos. Græci autem hūs nominat, Oenotrum ex Arcadia, Pelasgos ex Thessa- lia, Eyanidū item ex Arcadia, Herculem ex Peloponneso pro- fectum, atque etiam idem scribunt, Romulum, iupetante Lati- norum, Albanorumq; multiuidine, urbem in Palatio condi- disse, quæ cum ita sit, jam id dubium esse non potest, quin ad hos populos asu etiam plurimi accesserint, qui Romanam ur- bē gentibus repleuerint: siquidem accepimus, Romulum Cæninoes, Antemates, Camerinos, Vejentes, Fideates, quos bello devicerat: Sabinos verò etiā quibuscum equo Marte pugnaverat, in societatem novæ urbis vocasse, quin cuia multas Etrusciorū urbes se ad eum recepisse, initio à Medulli fa-eto, traditum est. Hoc autem Romuli institutum reliqui deinceps reges studiosissimè sibi conservandum esse duxerunt, ut finitimas civitates aut vi, aut benevolētiā sibi adjūgerent, Ro- manaq; transferrent: itaq; Tullius Hostilius, eversa Alba, familiias ejus urbis Romanam traduxit, Ancus Lucumonem Etruscī in senatu ascivit, Priscus Sér. Tullium Corniculanum sibi etiā generum adjunxit, idem pōst quoq; factum est, liberata regio dominatu Reipubl. neq; enim unquam desitum est, civitatem vicitis populis, & gentibus duci, Italiāq; ipsam municipiis de- vinciri, quousq; bello Maisico universa ferè civitate donata est. Ex libro Caroli Sagonii de nominibus Romanorum.

Romanus, a. um, posselliv. ut, Arctes Romanæ, apud Virgil. 2. Georg.

Romanensis, qua voce propriè significatur is qui alibi ortus, Romæ versatur: unde etiam Cato de Re rustica, Romanensem salem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ ven- debeat.

Romanicus, a. um, adj. etiū, Ρωμαῖος, denominativum à Roma deductum: ut, Aratra Romanica: id est, Roma facta. Cato capite 135: Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica, juga Romanica optima erunt.

Romanā, porta, In infimo clivo Victoriae fuit, à Romulo priuam

Primum instituta, gradibusque quibusdam in quadraturam formata. Appellata est autem Romana à Sabinis præcipue, quibus ea proximus aditus erat Romam. Hæc Festus. Vulgo tamen, eodem Festo referente, Romana porta dicta est, ubi ex epistolo aqua deflebat: qui locus ab antiquis dictus est Ad statuas Cincias, quod ibi olim fuerit sepulchrum ejus familiæ.

Romanula, porta, teste Varrone, libro 4, de ling. Latina, in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia, ad Volupiam facillum.

Romilia, lex cavit, ne alii, præter patres, & magistratus, sacra iunrent, peragerent, postea plebi quoq; aditus ad sacra fuit: nam rotationibus tributiis, primùm Sextia Lycinia sanctuū est, ut X. vii sacrorum, nō, ut antea, omnes patricii, sed ex parte dimidia de plebe crearentur: deinde secuta est Ogulnia: ut, cùm quatuor pôtifices essent, sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea pôtifices, quinq; augures, de plebe omnes, allegarentur: ut omnino oīo ponuscum, novem augurum numerus fieret.

Romulus, [jāmūlūs. Ger. Ein Sohn Marii und sein Bruder Remi, welche jem mit Hirten die Stadt Rom erbauen haben.] Martis (ut Romani credi voluerunt) ex illa filius, & nepos Numitoris, & frater Remi, eodem cum illo parte editus. Erat enim Numitoris frater nomine Amulius, præseroci in ingenio: qui non contentus fratri natu majori imperium præripuisse, ut posterrati quoq; suæ tyranidem constabiliret, prolem illius masculam intercerit. Iliam quoque, ut spem omnem nepotum fratri eriperet, sub specie honoris virginem Vestalem legit: eoq; modo perpetua virginitate damnavit. Et tamen postea gravida deprehensa, gemellos peperit: quos Amulius in Tyberim abiici jussit: matrem autem arctissima custodia asservari. Verum quum id temporis Tyberis extra ripas restagnasset, nec adiri usquam ad justi amnis cursum posset: qui mergendorum puerorum negotium suscepserat, in proxima eos alluvie, ubi postea ruminalis fucus fuit, expositos reliquit. Vbi à Faustulo regii pecoris magistro inventi sunt, & Laureti uxori educandi traditi: quæ quod vulgato corpore quæstum faceret, ideoq; lupa inter pastores vocaretur: factus est locus fabulæ, Romulum & Remum à lupa educatos fuisse. Hi postea quum adolevissent, de genere suo à Faustulo edocti, Amulius trucidant: avumq; Numitorum in regnum restituunt. Nec ita multò pôst collecta magna pastorum manu, urbem novam in Palatino monte, ubi educati fuerant, aedificant. Et quoniam fratres gemini erant, nec ætatis verecundia differentiam facere posset, orta inter eos contentione, uter novæ urbi nomen daret, & conditam imperio regeret, placuit rem avium iudicio permittere. Quimq; Remo in Aventino vultures sex priores, Romulo autem in Palatino duodecim, sed posteriores apparuissent: illo tempore: hoc, numero se portore esse afferente: exorta inter pastores primùm altercatio est, quæ deinde ad manus pervenit, ibi Remus in turba ieiustus cecidit. Vulgator fama est, ludibrii fratris Remum novos muros transiliisse: inde à Romulo, sive à Celere quodam, Romuli iussu fuisse interfatum. Solus itaq; regno potitus Romulus, ut urbem incolis frequentiorem redderet, Asylum aperuit. Senatores centū, quos ab honore Patres appellavit, conscripsit. Vicinia conubia negantibus, virgines quæ ad Consualium spectaculum convenerant, rapuit. Ceninenses bellum inferentes prælio viriliter, Regeq; obtruncato, Iovi Feretrio opima spolia obtulit. Antemnates deinde, & Sabinos prælio superatos in civitatem recepit. Fidenates acie fudit, & ad oppidum fugientes infestus, urbem eodem impetu cepit. Vejentibus post adverfam pugnam pacem petentibus, centum annorum inducias concessit. Hisce rebus gestis, quum ad Caprea paludem concionem haberet, ingenti coorta tempestate repente nusquam comparuit. Partum (ut creditur) manibus disceptus. q Fuit & Romulus quidam Grammaticus, qui Græcis scriptoribus qui in Scholis docebantur, sublati, Latina induxit. Hic ad centesimū usq; annum vixisse traditur: interrogatusq; quānam ratione vitam tandem propagasset: in dñs (inquit) viro, foris oleo.

Romuleus, lea, leum, adjectivū: ut Vrbs Romulea, apud Ovid. 15. Metamorph.

Romulus, a. um: ut Tellus Romula Virg. 6. Aen. nec Romula quondam Villo se tantum tellus iactavit alumno.

Romilius, a. um, ut Tribus Romilia. Cic. de Leg. agra. Respondit se à Tribu Romilia initium facturum.

Romilius, dñs, jāmūlūs. Idē quod Romana à Romulo, primo urbis conditore. Persius Sat. 1.: ecce inter pocula quegrunt Romulidae saturi, quid dia poëmata narrant.

Roscius, Misericordia insignis fuit Ciceronis ætate in arte sua usqueadè absolutus, ut si quem significare velimus cæteris sui generis hominibus præcellere, Roscius καὶ ἡγεμῶν appellémus. Roscius (inquit Festus) dicebantur in omnib. perfecti artibus: propterq; quod Roscius quidam perfectus unus in arte

sua: id est, Comœdia judicatus est. Cicero de Oratore: Roscius hoc jamdiu est assecutus, ut in quo quisq; artificio excelleret, is in suo genere Roscius diceretur. Horat. 2. Epistol. 1: Quæ gravis Aesopus, quæ doctus Roscius egit. Hunc primū in sequena persona usum ferū, quod & strabo esset, & aspectu foedus. Tantum tamen pronunciandi suavitate valuit, ut populo sine persona gravior esset: quod & Cicer. testatur lib. 2. de Orator. Gratia verd apud summos etiā viros tantum valuit, ut à Fanio de societatis cuiusdā rationibus in judiciū vocatus, Ciceronis patrocinii meruerit: qua de re etiam hodie extat Oratio, quæ pro Qu. Rosci. Comœdo inscribitur. Quin & librum conscripsit, in quo histrionicam cum eloquentia comparare conatur. Cū Cicerone quoq; aliquando certasse dicitur, num ille eandē rem sapienter oratione, an ipse gestu variaret. q Fuit & alter Roscius, prænomine Sextus, ex Municipio Amerino, cujus quum pater noctu à cena rediens, Romæ occisus esset, filius ab iis, qui bona ejus à Sylla emerant (curaverant enim ut mortuus inter proscriptos referretur) patricidii accusatus, defensus est à Cicerone vigesimum tertium, (si Cornelio Nepoti credimus) aut certe (ut aliis placere video) vigesimum septimum annum agente: quæ oratio etiam hodie omniū manus teritur. Meminit hujus orationis Cicero ipse in Brutu: Prima (inquit) causa publica, pro Sexto Roscio dicta, tantum commendationis habuit, ut nō ulla esset, quæ non nostra digna patrocinio videretur. q Fuit & Roscius quidam Otus Tribun. plebis, qui legē tulit ut Equitibus Romanis in Theatro XIIII gradus proximi assignaretur, qui cēsum CCC. H. S. habebat: autor Livius.

Rosæ, Campus in agro Reatino, quod in eo arva rora humida semper serantur. Vat. 1. de Rust. cap. 7: Cæsar Vopiscus Aeditilius, causam quum ageret apud Cenfore, campos Rosæ Italia dixit esse sumendos, in qua relata pertica postridie non appetaret propter herbam.

Rostra, Vide in APP ELL.

Rothomagus, sive Rhethomagus, Ροθομαγος, Vrbs Velicassorum, in Gallia Lugdunensi, ad Sequanā fluvium, teste Ptolem. lib. 3 cap. 8. Vulgo Rovan.

Roxana, sive potius Roxana, vide suprà, inter ea quæ ab Rh. alpato initium sumunt.

Roxicura, Apud Ptolemaeum lib. 3, civitas est Corsicæ insulæ: nunc vulg. Rogala dicta.

R ante V.

Rubri, orum, Tantum pluraliter, oppidum Campaniæ, à rubrum frequentia, sive à rubore dictum Horat. in Serm. Inde Rubros felli pervenimus, upote longū Carpentes iter, & factum corruptius imbris.

Rubrus, a. um: ut, Vimen Rubeum, Virga Rubeæ, quæ Rubia affreabantur, fiscellis texendis utiles. Virg. 1. Georg. Nunc fasciis Rubea texatur viscina virga.

Rubicon, pen. corr. genitivo rubiconis, pen. prod. [p̄b̄s̄] Ger. Ein fñs Italiæ, heißt jetzt Pisatello.] Fluvius disternans Italiam à Gallia citeriore. Originem dicit ex Apennino monte, fluitq; inter Ariminum & Ravennam, in mare Adriaticum. Lucanus libro 1: Vt ventum est parvi Rubiconis ad undas, &c. Ejus multa mentio est apud Plutarchum in vita Pompeii & Cæsar. Plinius cū in octava regione Italæ collocat. Sueton. in Cæsar. Consecutusque cohortes ad Rubiconem fluenter, qui provinciæ ejus finis erat, paulum constitut. Vulgo Pisatello.

Rubricatus, Ptolemaeo, Rubricatum Plinio, Fluvius est Taracensis Hispaniæ, Lalitanos & Indigetes ditimes ab Ilergetibus. Vide Ptolemaeum lib. 2. cap. 6, & Plin. lib. 3. cap. 3.

Rubrum mare, Pars Oceanii, Arabiam à Meridie alluens; ad Occidentem Arabico, ab Ortu Persico sinu terminata. [Q]I[O] D[OM]IN[US] iam sup[er] iug[um] p[ro]p[ter]a g[ra]m[m]at[ic]a. German. Das Rot Meer. Polon. Czerwone morze. Vngar. Vörös tenger.] Rubrum autem mare dictum est imitatione Græcorum, qui iug[um] p[ro]p[ter]a g[ra]m[m]at[ic]a vocaverunt, sive quod ejus coloris aquam esse crediderint, quod tamen falsum esse constat: sive quod ob rubras arenas aqua rubra esse appareat, sive ab Erythra Rege Persei & Andromedes filio, qui proxima mari huic loca tenuit. Plinius lib. 5. cap. 23: Irrumpit deinde, & in hac parte geminum mare in terras, quod Rubrum dixerit nostri, Græci Erythram, à Rege Erythra: aut (ut alii) Solis repercussu tales reddi colore existimantes: alii ab arena, terraq;: alii à tali aqua ipsius natura.

Rudiæ, arum, jūdæa Ptolemaeo, p[ro]p[ter]a Stephano, sive Rhodiæ, & Plinio: sive, ut apud Strabonem legitur, Rhodiæ, orum, oppidum Pedicularorum, sive Salentinorum, non procul à Brundusio, à Græcis conditum, patria Ennii Poëtae. Post Barium (inquit Mela libro 2.) Egnaria & Ennio civi nobiles Rudiae. Item Silius: Miserunt Calabri, Rudiae genuere vestas.

Rudiæ, a. um, Cicero p[ro]p[ter]a Archia Poëta, de Ennio loquens: Et a go illum,

go illum, qui hęc fecerat, Rudium hominem majoris nostri in civitatem acceperunt.

Rufus, Oppidum Campaniae, cuius meminit Macr. lib. 7: Quique Rufas, Batulumq; tenent, &c.

Rufinus, Vir Consularis à Fabricio Censore damnatus, quod decem pondo argenti apud eum inventa essent. q; Rufinus alter, unā cū Stilicene & Gildone relictus à Theodosio seniore imperii administrator, pro tutela Arcadii & Honorii filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in Occidente: Rufinus vero in Oriente: omnes sanè cupiditate regni incensi, in suos principes arma converterunt: ex quo diversis modis oppressi perire. Exstant in hunc Rufinum Claudiani poëtae inventivae.

Rufimaceria, pluralis numeri, Oppidum Campaniae. Cato capite 22: Vcaduntur ad Rufimacerias numis centum octo-
ginta, &c.

Rufus Purpurio, Legatus Romanorum in concilio Aetolorum, apud L. v. lib. 32. q; Rufus, Centurio sub Scipione Africano, cuius & rebus gestis, & belli apparatum descripsit. Autor Appianus. q; Virginius Rufus, Orator egregius, interfectus à Nerone, de quo Tacitus: Virginium (inquit) Rufum claritudo nominis extulit. Et paulò inferius: Nam Virginius Rufus studia juvenum eloquentia, Musonius præceptis sapientie sovebat. q; Rufus Poëta Bononiensis, cuius meminit Martialis: Funde tuo lacrymas orbata Bononia Rufo, Et resonet tota planetus in Aemilia. q; Rufus, medicus insignis, qui sub Trajano principe floruit, multaq; cōscriptis, quorum nihil ad nos pervenit: sēpē tamen ab aliis testis citatur. q; Rufus, Corinthius sophista, quanquam divitiss & generis nobilitate pollebat: plus tamē ad ejus laudem dicendi gloria, linguaq; gratia contulit. Autor Philostratus.

Rullus, Tribunus plebis fuit, Agrariae legis promulgator, quā Cicero in Consulatu suo evertit. Hic, teste Plinio, libro 8, capite 51, solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit.

Rumia, sive Rumina, ut alii malunt, dieta est dea quę rumis: id est, mammis: hoc est, pueris lactentibus præsidebat: [Ger. Du. Götter der sangenden Kinderen.] cuius meminit & Augustinus lib. 4, de Civitate Dei. Vart. lib. 2. de Rust. capite 11: Nō negarim, inquam, idē apud divas Remias facillum à pastori bus satam sicum. Ibi enim soleat sacrificare lacte pro vino, & pro lactentibus. Cato de Liberis educandis, ut citat Nonius: Hisce lacte si non vino, Cunizæ propter cunas, Rumine propter rumam: sic prisco vocabulo mammam appellabant, à quo Subiuni etiam nunc dicuntur agni.

Ruminalis fucus, Vide in APP ELL.

Runcind, item à Romanis Dea credita est, quę runcationi præcessit: cuius meminit & Augustinus lib. 4. de Civ. Quū runcantur seges: id est, à terra herbeæ auferuntur, deam Runcind præfecerunt.

Ruræ, veteres iacultos agros dicebant: id est, sylvas, & pascua. Ex libro variorum autorum de Limitibus.

Ruscino, nonis, Oppidum in extremis Galliae finibus, nō procul à montibus Pyrenæis: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 4. Vulpus Ruscinus, hodie appellat.

Ruspina, sive Ruspina, Oppidum Africæ propriè dictæ, non procul ab Adrumeto: de quo Plin. lib. 5. cap. 4.

Ruthenii, sive Ruthenæ, Populi Gallæ Aquitanæ, Narbonensi provinciæ & Cadurciæ contermini. Vulgo Rhodez. q; Alii sunt Rutheni in Sarmatia Europæa, non procul à Tanai fluvio: hodie Ruthi dicti: & eorum regio Russia.

Rutilius Geminus, Iurisconsultus fuit sua ætate insignis: & Pontificalium librorum autor: Orator quoq; ut illa scribant tempora, non contempnendus: cuius tamen orationes posteriori horridæ visæ sunt & jejunaæ. De hoc Cicet. in Biuto: Rutilius in quodam tristi & severo dicendi genere versatus, magnum munus de jure respondendi sustinebat. Sunt ejus orationes jejunaæ, multa præclaræ de jure, doctus vir, & Græcis litteris eruditus, Panætii auditor, prop̄ perfectus in Stoicis. Hęc ille. q; P. Rutilius Cn. Manlii in Consulatu collega fuit, qui primus acciit in castra gladiatoribus, vitandorum, inferendorumq; iduum rationem militibus tradendam curavit. Armorum (inquit Valerius) tractandorum meditatio, à P. Rutilio Consule Cn. Manlii collega militibus estradita. Is enim nullius ante se Imperatoris exemplum secutus, ex ludo Cn. Aurelii Scauri doctioribus gladiatorum acerbitatis, vitandi atq; inferendi ictus subtiliorem rationem legibus ingeneravit. Hic auctus in exilium à partibus Syllanis, & à Sylla deinde tedeundi potestate facta, respondit illud quod à Senec. lib. 6, de Benefic. refertur: Malo ut patria mei exilii erubescat, quam seditu mœreat. q; Mar. Rutilius Cæsorinus, teste Valerio cap. de Moderatione, iterum Censor creatus, in concione populū corripuit, quod eam potestatem bis sibi detulissent, cuius magiores, quia nimis magna videbatur, tempus coarctandū judicassent. q; Rutilius lupus, Rhetor insignis fuit, ipsi eius Quin-

tilianus cōmemoratus, cuius etiam hodie opus extat de Rhotorum figuris.

Rutuba, Liguræ fluvis, ex Apennino fluens. Plinius libro 3, capite 5.

Rutuli, pen. corr. ῥυτοι, Antiquissimi Italiz populi, qui Latii partem tenuerunt, Ardeç proximam. Hi duce Turno adversus Aencam bella gesserūt, ut latè describit Virg. 6. posterioribus Aencidos suæ libriss. Plin. lib. 3. cap. 5: Tam tenues (inquit) pri- mordio imperii fuere radices. Colonos sēpē mutatis tenetie alii alii tēporibus, Aborigenes, Pelasgi, Arcades, Siculi, Amuci, Rutuli.

Rutupiæ, Britannæ insulæ portus, apud Ptolemæum lib. 2, cap. 3. Vulgo Sandwic, aut Rocheſtre.

Rutupinum, pen. prod. Promontorium Britannæ. Lucas libro 6:

*Aut vaga quum Tethys, Rutupinavé littora ferreat,
Vada Caledonios failut turbata Britanos.*

S

Saba, [ΝΤΟ/σβά. σεβά.] Stephano Ger. δικη
μητρία ήταν δε Μέρος/σανθή Μέροε γενάθ.] Civitas
regia Äthiopici, inquit Josephus, quam postea
Cambyses à tororis sux nomine, Merōē de-
nominavit. Hanc Nilus circumdans, inexpu-
gnabilem reddebat. Dicta Saba, δωρεάν, quod
st colere & venerari: quia thus mittit, quo in sacrificiis
utuntur. Sunt qui dicant Saba, Arabum lingua myste-
rium significat: Hieronymus verò conversionem sonare au-
tum.

Sabæus, bæza, bæum, σεβάς: ut Sabæus odor apud Colum.
lib. 10. Thus Sabæum, ex Saba, Virg. lib. 1. Aen.

Sabacus, Äthiopum rex, Qui Amasis Aegypti regem fugi-
vit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste Hero-
doto lib. 2.

Sabæi, [ΝΤΟ/σβέβαι. σεβάζου] Populi scelicis Arabiæ, ditissi-
mi sylvarum fertilitate odoriferæ: quorū metropolis est Saba,
quam Strabo lib. 6, Meriabam vocat. His proxima est (inquit)
scelissima Sabæorū terra, quę maxima natio est. Apud hos
thus & myrra, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum,
& alia quædam herba validè odorata, quanquam ejus
odor citò deperit. Habent præterea palmas odoratas & cala-
mum. Serpentes quoq; palmares, colore puniceo, usq; ad alia
affilientes, quarum mortis incurabilis est. Homines propter
maximam fructuum copiam, otiosi, segnesq; vivunt. In radi-
cibus arborum cubant: & ex eis incidunt, quę proximi sulci
pientes protinus alter alteri consequenti tradunt, usq; in Sy-
riam atq; Mesopotamiam. Ab odoribus autem stupefacti, bi-
tumis suffici, & hirci barba stuporem tollunt. Meriaba, Sa-
bæorum urbs, in monte jacet a boribus pleno. Sub rege sunt,
qui judiciorum ac cæterarū rerum potestarem habent. Haec
aus Strabo lib. 16. Hos Joseph. lib. 1, à Saba Chusī filio, qui à
Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Servius
λόγοι τοῖς, quod est venerari, quod deos ipsorum thure ve-
nerarentur. Virg. 1. Georg. India mittit ebur, molles sua thura
Sabæi. Idem 2. Georg. solis est thurea virga Sabæis.

Sabæoth, Vide in S E B A O T H.

Sabatia Pompoao, sive (ut apud Plinius legitur) Vadum Sa-
batium, oppidum Liguriæ maritimum, olim nobili portu in-
signe. Hodie Savona.

Sabatra, Sabæorum oppidum in littore Maris rubri. Plin. lib.
16. cap. 29.

Sabastius, σεβάστης, Bacchi cognomen, λόγοι Γερμαζην, quod
verbū Phrygibus, aliisq; nōnullis barbaris idem valet quod
bacchari, sive bacchantium more saltare. Vide Gælium Rho-
dig. lib. 7. cap. 15.

Sabe, Syrorum lingua mensis Februarius dicitur.
Sæbelli, Populi à Sabinis orti, qui incolunt montes qui sunt
inter Sabinos & Maisos: olim etiam Samnites dicti, teste Plin.
lib. 3. cap. 12.

Sæbellus, a, um, Virg. 2. Georg. Hæc genus acre viram Maisos,
pubemq; Sabellam.

Sæbelli, cū, ca, cum, Idem. Virg. 3. Georg. -dentesq; Sæbellicus
excavitus.

Sabidius, Vir Romanus gula deditus, plus vorabat quam
posset concoquere: quo circa ita forebat ejus anima, ut nemo
posset cum eo, sicut: quem Martialis Epigrammate infestatur:
Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare: Hoc tantum
possim dicere, non amo te.

Sabis, Arabum deus, cui decimas mensura non pondere per-
solvent.

Sæbina Poppæa, T. Olli filia, & Poppæi Sæbini neptis, quam
Nero Othoni uuptam, à viro abduxit, illo per speciem hono-
ritatis in Lusitaniam relegato: deinde & matrimonio fibi conjū-
xit, repu-

xit, repudiata, relegataq; in Pandatariam insulā Octavia. Periti etū calcis à Nerone, quū gravida esset, percussa. Vide Tacitum lib. 3. Annal.

Sabini. [σαβῖνοι. Ger. Bratte Wölde in Italia nahe bei Rhom gelegen.] Populi sunt in quarta Italiz regione, non procul à Roma, à religione, & cultu deorum cognominati, quasi Sebini, δέρεται οὐτενί. Silius verò à Sabo autore gentis, Sabinos dici putat, qui libro octavo ait: - pates laudes ore ferebant Sabes tuas, qui de patrio cognomine primus Dixisti populos magna dictione Sabinos. Hos Plinius Apennini jugis vallatos utrinque scribit. Strabo Sabinos ait angustū incolere agrum in longitudinem protenū, à Tyberi usq; Nomentum oppidum, ita diis mille usq; ad Vestinos. Horum filias rapuerunt Romani olim in spectaculo, quum uxoribus carerent. Romulus enim quum affinitatem vicinorum bona pace impetrare non posset propter urbis novitatem, consilium cepit de rapiendis virginibus. Indictis itaq; iudicis Neptuno peragendis, quum mulieres hospites accolae convenissent cum conjugibus & liberis: ultimo die dato signo quum ad rapinam discurreretur, raptæ sunt virgines 683, autore Dionysio in Antiquitatibus: propter quam rapinam consequutum postea est bellum inter Romanos & Sabinos: cuius exitus talis fuit, ut victi Sabini, in parte urbis fuerint recepti. Virg. 8. Aen. - & raptas sine more Sabinas Confessi cavez, &c.

Sabinius. Declamator tempore Senecæ, lepidi vir ingenio: cuius meminit Seneca in Declamationibus. q; Sabinus Vespasiani frater interfactus à Vitellio, quū Vespasiano res contra Iudæos gerente, post Othonis mortem Capitolium cum æde Iovis occupasset. q; Sabinus, sophista, sub Adriano principi e scripsit Isagogēn ad materias & hypotheses, declamatio-num libros quatuor: præterea in Thucydide narrationem. **Suidas.** q; Sabinus Masurius scripsit Fastorum & memorabilium rerum libros. q; Sabinus Syrus, memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Hierosolymæ muros ascendit: autor Iosephus lib. 7. cap. 1. q; Sabinus Tyro, qui ad eum exscriptus: id est, de re hortensi libros aliquot conscripsit, teste Plin. lib. 19. cap. 10.

Sabis. [σάβης. Fluvies est Carmanæ, in sinum Persicū illabens. Autore Ptolemæus, Tab. 6. Asiaz, & Plin. lib. 6. cap. 23.]

Sabrina. pen. prod. Fluvius Britannæ insulæ, versus Occiden-tem in mare illabens: cuius meminit Tacitus Annal. lib. 12.

Sabyllus. Vir Gelous, Cleandri tyranni intercessor. Autor Herodot. lib. 6.

Sacæ, carum, Scythæ Asiaticæ populi, Iaxarti fluxio vicini, à Sogdianis Comedorū montibus divisi, nullas habentes domos, sed nemora & speluncas inhabitantes. Autor Ptolemæus Tabula Asiae septima. Persæ Scythes omnes uno nomine Sacas appellant: propterea quod Sacarum gena ex omni Scytharum genere illis proxima sit, illosq; penè solos noverunt. Plin. lib. 6. cap. 17: Ultrà sunt Scytharum populi, Persæ illos Sacas universos appellavere à proxima gente, &c. H. olim Baetrianam provinciam occupavere, & optimana Armeniæ re-gionem adepti sunt, ut lib. 11. Strabo refert, atq; usq; ad Capadocas processerunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent, Persarum imperatores eos noctu adorti, funditus deleveré, Hos quidam Sacasenos, σακαλωτοί, vocant.

Sacæfæza, [σακαλωταί, Oppidum Africæ propriæ dicitur, non procul à Syrti magna: cuius meminit Ptolem. lib. 4. cap. 3.]

Sacer mons, Trans Anienem fluvium ultra tertium milliarium appellatur, quem plebs Romana post expulsos Reges, quum nexus potentiorum premeretur, secessione facta à Patribus, urbeq; relicta occupavit: neq; nisi imperatis suis sacrosanctis magistratibus, maximè adiante Menenio Agrippa, cum Pa-tribus reduit in gratiam. iug. &c. Vide Livium libro 2, ab Urbe.

Sacra via. In urbe Romana vocata est, quod in ea istum fœ-dus sit inter Romulū & Tatii: sive quod cōtinuò ea utebatur sacerdotes Idulum sacrorum confiendorū causa. iug. &c. Extendebat autem à domo regis sacrificuli usq; ad sanctum Syreniæ, & rursus à regia usq; in arcam. Cicero pro Plancio: Evidem, inquit, si quando (ut fit) actor in turba, nō illum accuso, qui est in summa Sacra via, quum ego ad Fabium For-nicem impellor, sed cum qui in meipsum incurrit atq; incidit. Hanc Horatius Sacrum clivum nuncupavit.

Sacra certamina Græcia quatuor erant, quæ à Tacito ludicra vocantur. iug. &c. Olympia, Isthmia, Pythia, & Nemea: de quorum institutione & præmiis abundè multa annotavimus in dictione C E R T A M E N.

Sacrum promontorium, à Ptolemæo appellatur extremum Lusitanæ promontorium inter Anam & Chalyben fluvios, quod nunc appellant Capus sancti Vincentii. iug. &c.

Sacrani. Populi Italiz fuerunt Romæ vicini, qui à Corybante, quodam Magnæ matris sacerdote ea loca tenebant, initium duxerūt. A sacrificando dicti. Corybantium enim erat, Matri

deum sacra facere. Servius tamen Ardeates intelligi putat, propter ver factum quod apud eos immolationis genus erat, quo gravibus periculis adducti, vovebant quæcumque proximo vere apud se animalia nata essent, se immolaturos. Vide Servium in illud Virg. 7. Aeneid. Et Sacrae acies, & pieti scuta Labici.

Sadalis. [σαδαλεῖς, Vrbs Aegypti. Gentile Sadalites, Steph. Sadducæi, σαδουκαῖς, Iudeorū factio, qui Sadducæū quædam magistrum Legis sequentes, neq; resurrectionem credebant, neq; Angelos, neq; spiritus esse.]

Sadyates, σαδύατες, Filius Ardyos, filii Gygis, & avus Crœsi, teste Herod. lib. histor. 1. post patrem regnavit in Lydia.

Sæpinum, pen. prod. σαπίνη, Ptolemæo oppidum Samnitū, cujus incolæ dicuntur Sæpinates: quos Plinius collocat in quarta regione Italiz.

Sagæ, Scythæ populi, iudicem qui Sagæ, de quibus jam diximus. Autor Pomponius Mela, lib. 3.

Sagaruſ, σαγαροῦ, Ptolemæo fluvius est Asiaz, qui ex Dydimo Galatiz mōte nascentes, & per Phrygiam, Bithyniamq; flexuo-so cursu delatus, tandem influit in Pontum Euxinum. Vide Ptolem. Tab. 1. Asiaz. Ovidius Sagaram effert per tertiam de-clinationem, libro 4, de Ponto: Huc Lycus, huc Sagaris, Pe-neusq; Hypanisq; Cratesq; influit, & crebro tortus Halys.

Sagræ, Fluvius est in ora Magnæ Græciæ, non procul à Cro-te-ne urbe, apud quæ Crotoniatæ à Locris maximo prælio fue-runt victi. Cic. 3. de Nat. deor. De Sagra Græcorum est vulga-re proverbium, qui quæ affirmant, certiora esse dicunt, quæ apud Sagram. Vulgo Sagrano in Calabria.

Sagrus, gri. Italiz fluvius, Pelignos dividens à Ferentanis, & inter Amiternum & Orthium in mare influens. Autor Strab. lib. 5. q; Est & Sagrus, Asiaz mons, ex Armenia ad Medos, & Adiabenos pertingens, supra Parætacenæ & Persidem. Autor Plin. lib. 6. cap. 27.

Saguntiūs, [σαγοντεῖς. Ger. Ein Stadt in Hispanien / heißt jetzt Murvedre, oder Morviendre.] Hispaniæ civitas ultra Iberum flu-vium, à Zacyathiis condita. Strab. lib. 3: Saguntus (inquit) occurrat à Zacynthiis condita, quam Annibal cōtra populi Romani federa diruens, belli Punici secundi suscitavit incendiū. Hujus urbis situm elegâter describit lib. 1. Silius. Meminat cladi lib. 1. Decad. 3. Liv.

Saguntiūs, na, num, σαγοντεῖς, ut Vasa Saguntina, quæ maxi-mè commendantur. Martialis: Sumē Saguntino pocula fa-cta luto.

Sais, σαῖς, Vrbs est Aegypti, juxta unum ex ostiis Nili, quod ab ea Saiticum dictum est.

Saites, vel Saita, σαῖτες, gentile. Cic. 3. de Nat. deor. Secunda Mi-nerva orta Nilo, quam Aegyptii Saitæ colunt.

Sala, σαῖα, Nomē fluvii in Germania, ut Strab. lib. 7, scribit: in-ter quem & Rhenum Drusus Augusti privignus domitis jam hostibus vitor oppedit. q; Est item Sala Mauritaniæ oppidum, ad Occidentem, impositum fluvio ejusdem nominis. Autor Plin. lib. 5. cap. 1.

Salaciæm, [Ger. Die Wassergötter und Götter Neptunis.] (inquit Festus) antiqui dicebant Deam aquæ, quam putabant salum cire: hoc est, mare movere. Quo vocabulo Poëtae pro aqua usi sunt. Pacuvius: Hinc saevitiam salaciæ fugimus. Hæc Festus. Salambriæ, σαλαμβριαῖς, Civitas est Cappadociæ, in Gardau-crotæ præfectura. Ptolem. lib. 5. cap. 6.

Salāmīs, sive Salamia, pen. corr. genitivo Salaminis, pen. prod. vel Salamina, Salaminæ, [σαλαμῖνοι. Ger. Ein Insel im En-holzten Meer gegen Athen gelegen / heißt jetzt Salamis.] Insula est in sinu Saronico, contra Atticam, urbem habens ejusdem nomi-nis, in qua Telamon regnavit, Ajacis & Teucti pater. Verum quum Teucer capta jam Troja, in patriâ rediret, indignatus Telamon, quod Ajacis mortuus (qui inimicorū injuriis exagi-tatus, & in furorē conversus, sibi necem intulerat,) non vindicasset, cum Salamine expulit. Exclusus itaq; è patria Teucer, in Cyprum navigavit, ubi novam urbem condidit, quæ & ipsam reliqua uibis desiderio, Salaminem appellavit. Hanc hodie Constantiam appellant.

Salāmīnīus, σαλαμῖνοι, Nomen gentile, à Salamine urbe de-ductum. Cic. pro Archia: Homerū Colophonii civem esse di-cunt suum: Chiū suum vendicant: Salaminiū repetunt: Smyrnæi verò suum esse confirmant.

Salāmīnīus, a, um, possellivum: ut Salaminiū trophæum, apud Cic. 1. Tusc. q; Salaminiacus, aliud possellivum. Lucan. lib. 5: Ut Salaminiacum meminij mare.

Salanga, σαλαγῆ, Mons altissimus, mari immixtus, inter Bri-tanniam & Hyberniam: à Salanga, Bartulani primi habitato-rii Hyberni filio dictus. Hodie Mons D. Dominico appellatur, à monasterio à Divo Dóminico ibi extacto.

Salapia, Vrbs est Apulie Dauniorum, meretricio Annibalis amore nobilitata, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 11.

R 3 Sälaria,

Sálárvia. Ea dicta est quæ ex Vibe per Anienis pontem ducebatur in Sabinos. Nam per eam Sabini sal à mari descrebant. Plin. lib. 31. cap. 9. Sicut apparet ex nomine Salariæ vis: quemam illâ sal in Sabinos portari consueverat. Varr. lib. 3. de Rust. cap. 2: Nostri materterè meæ fundum in Sabinis, qui est ad quartum & vigesimum lapidem via Salaria à Roma.

Sálásit. apud Ptolemaeum lib. 3. Populi sunt sub Insubribus: hodie Marchia Salutis.

Sálde, colonia Mauritanie Cesariensis urbs, apud Plin. lib. 5. cap. 2. & Ptol. lib. 4. cap. 8. Creditur esse ea, quæ vulgo Algeriam vocant, regnum Ariadeni Barbarorum, Turcicæ classis præfeci.

Sálentini, ~~maioris~~, Populi sunt in finibus Italæ, proximam Apuliam peninsulam incolentes, quæ est inter Tarentinum si-num, & fauces Adriatici protensa, circa Brundusium, & Ru-dias, in isthmum contracta, latum stadia circiter trecenta. Salentini autem dicti putantur à Salentino promontorio, in extremitate ejus peninsula finibus sito: quod & ἄρχων ιατυχεῖς appellant. Festus tamē à solo dicto maxult, fortassis ob i. quod perè circumquaque mari ambiantur, tenui tantum istmo cō-tiacenti annexi. Oritus autem putat à Ciceronibus, & Illyricis, qui societatem cum Locrensis inita, iis in locis contedunt.

Sálentinum, pen. prod. ~~maioris~~ Ptolemaeo, Promontorium est extremitum totius Italæ, quo illa quæ longissimum in mare excurrit: quod alio nomine ἄρχων ιατυχεῖς Graeci dicunt. Vide Plin. lib. 3. cap. 11.

Sale, Stagnum est Mæoniæ, eodem in loco in quo olim Sipylum, totius regionis caput, terra hiatu desedit. Autor Plin. lib. 3. cap. 29.

Sálernum, Picentinorum oppidum in Italia, cuju: meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Salia, Fluvius est Hispaniæ ad oram Britannici maris, à quo Saleni accolli dicti, quos Salinos Ptolem. lib. 2. cap. 6. nominat se existimat Hermolaus.

Sali, orum Germaniae populi, qui & Franci dicuntur, ejus re-gionis incolæ, quæ vulgo Franconia vocatur. Ammianus Marcellinus lib. 17. de Constantino scribens: Quibus, inquis, para-tis, perit primos omnium Frâcos, eos videlicet, quos consue-tudo Salios appellavit. Andreas Althamerus in Tacitum suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Salo fluvio. Frâcia enim illa Orientalis irrigat fluminibus Mæno, Radiania, Aecto, Sa-la, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulsi, eorum sedes occupa-runt, Franciamq; de suo nomine appellant. q Ab his Salii purat Alcianus legem Salicam arogen duxisse, quasi dicitat Franciam.

Sális, ~~σάλιοι.~~ Ger. pfaffen Martis solum die Ultar tangentes] Sacerdotis Martis: sic dicti, quod in portandis Ancillis saltare eos mos esset. Virg. 8. Aeneid. Hic exultantes Salios, nudosq; Lupercos, Lanigerosq; apices, & lapsa Ancilia cælo Extuderat. Liv. lib. 1. ab Urbe: Num item Salios duodecim Martio Gradivo leg. tunicasq; pectora insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegmen, cœlestiaq; arma, quæ Ancilia appellantur, ferre, ac per urbem ire, canentes carmina cum tripudiis, sol-lempni, saitatu jussit Cic. 3. de Oratore: Non neglecta, ut mihi videtur, à Numa rege doctissimo, majoribusq; nostris, ut epul-iarum solennium fidès, ac tibiæ, Saliorumq; versus indicant. q Vocatur etiam Salifibuli à Catullo Epigr. 17. ad Coloniam: Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat, in quo vel Salifibuli sacra suscipiantur.

Sáliai, saliare, ~~σάλιασθαι.~~ Pol. Goscij jwodowie.] Quod ad Salios pertinet: Vnde Salares coenæ appellatae sunt, quas Salii faciebant amplissimo apparatu. Ex quo opiparae, ac copiosæ coenæ, Salares dicuntur. Dapes saliare. Horat. L. Carmen. Ode 37: nunc Salariibus Ornare pulvinar deorum tempus erat da-pibus sodales. Carmen saliare Numæ, Horat. 2. Epist. 1.

Salicippium, Sic dictus Calvus orator, qui cum vidisset (inquit Seneca in 4. Controversiarum) à clientibus Catonis rei sui Pollionem Asinium circumventum in sorte, imponi se su-prcipium jussit: erat enim parvulus statuta, propter quod etiam Catullus in Hendecasyllabis vocat illū Salicippum di-seratum. Catullus:

Risi nescio quem modo in corona,
Quj cum mirificè, Vatiniana
Mens criminæ Calvus explicasset,
Admirans ait hæc manus quæ tollens
Dii magai Salicippium dicitum.

Sálinae, arum, Urbs Siciliæ, juxta Lilybæum, palmis abundâs. Sunt & aliae non paucæ ejusdem nominis urbes à salis fonti-bus nomen sortitæ, inter quas minimè convenit præteriti quæ apud Sequanos vifuntur, & structuræ genere, & salis proveni-tu adeò admirandæ, ut nō immerito ostavum sibi locum in-ter orbis miracula possint vendicare.

Sálinator, otis, ~~σάλιαντης,~~ Dictus est M. Livius Claudii Nero-nis in Consulatu collega, propter vestigal, quod novi ex-salaria annona commentus est in Censura,

S A L S A M

Salisii, ~~σάλιοι.~~ Populi Alpini, Boii, Helvetiæq; finitimi, quos Cato Tauriscæ gentis esse arbitratur.

Saliuncanus portus, Maritimum Gallicæ oppidum ea in parte qua Britanniam insulam spectat. Autor Ptolemaeus lib. 2. cap. 8.

Sallustius Crispus, Nobilis historicus, atq; adèd, Martiale te-sta, totius Historiæ princeps fuit, Ciceronis coætantus, cuius acerrimus fuit inimicus, ut ex utriusq; iavectivis constat. Vide CRISPUS.

Salmantica, Ptolem. li. 2. cap. 5. oppidum est in Orientali tra-ctu Lusitaniz, in Hispania Vettorum. Vulgò Salamance.

Salmâcis, ~~σάλμακος.~~ Ger. Ein Brunnen im Landt Cariæ. Fons in Caria, juxta Halicarnassum: quo veteres crediderunt lavantii corpora effeminari. Ovid. 15. Metam. Cui non audita est ob-scenæ Salmacis unda? Strabo lib. 14: Salmacis fons nescio quam ob rem calumnatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities non videtur ab aere, vel ab aqua proficiendi, quum ea minime sit causa molitici, sed divi-tia, & vietus incontinentia.

Salmâcidus, da, dum, denominativum à nomine Salmacis: ut Salmacida spolia apud Cic. ex Ennio. Plin. lib. 31. cap. 3: Nam-nitrosas, atq; Salmacidas & fœculentas in desertis, Rubrum mare petentes, addita polenta, utilis intra duas horas faciunt: quo tamen in loco nonnulli legunt Salmacidas, putantq; sal-nacidas aquas dici, quæ salis saporem referunt.

Salmoneus, ~~σάλμανος.~~ Acoli filius fuit, & rex Elidis, qui quæ divinos sibi honores petulantius quereret, Iovemq; fructu æneo ponte, tonando, & jacendis fulminibus imitaretur, ab eo fulminatus, ad inferos detrusus est. Vide Scryium in illud Virg. 6. Aen. Vidi & crudeles dantem Salmonæa poenas, Dum flamas Iovis, & sonitus imitatur Olympi.

Salmoneus, Salmonidos, Filia Salmonæ: id est, Tyro. Propertius lib. 1: Non sic Acmonio Salmonida mixtus Enipeo Thra-cius.

Salo, salonis, Fluvius est apud Celiberos, non procul à Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martial lib. 10: Au-riferumq; Tagum sitiam, pariumq; Saloneum.

Sálomon, sive ut alii malunt, Solomon, ~~σαλομὼν.~~ Nomen sa-pientissimi Iudeorum Regis: quod si interpretaris, Pacifionem sonat. Filius fuit Davidis ex Bersabea, qui patri in regnū suc-cessit. Deoq; optimo maximo templum primus ædificavit.

Sálomonius, salomonia, salomonii, possessorum: ut templum Salomonum apud Laestantium.

Salon, ~~σαλῶν.~~ Regio B. thynia, pascendis bobus idonea. Vnde & Salonenis cascus, ~~σαλωνικός.~~ Strabon lib. 12. Vulgò Xadus. **Salonæ,** salonarum, ~~σαλωνικές.~~ Stephano, Vrbs Dalmatiz, olim capta ab Asinio Polione, à qua & filii suum Saloniū appellavit. Lucanus: Qua maris Adriatici longas ferit ora Salonas. **Saloninus,** pen. prod. Polionis filius, sic dictus à captiis à pa-trie Salonis Dalmatice civitate, autore Servio. Asinio Pollio, is quis, ductor Germanici exercitus, quom post captas Salonas Dalmatæ civitatē, primò meruit lauream, pôst etiam Con-sulatum ad patus fuisset, eodem anno suscepit filium quem à capta civitate, Salonium vocavit: qui nunc Virgilius Gene-thliacon dicit. Hunc constat natum risisse statim: quod parentibus om̄e fuit infelicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa pri-mordia perisse manifestum est.

Salpia, Ptolemaeo lib. 3. cap. 1. Apulorum urbs in Ionio pela-go: Salapia Plinio.

Salpina, Palus in Apulia, juxta Salpiam civitatem meretricio amore Annibalis inclytam. Lucanus lib. 5: Quos recipit Sal-pina palus.

Salsusæ, pen. prod. Fons in finibus Narbonensis Galliz, aquis salis fluens, circa arcem Hispanorū munitissimam, quæ vul-gò salsæ dicitur.

Salsæ, Populi sunt juxta Pontum Euxinum, postea φλαγφα-ποτα: à tenuitate vietus appellauit.

Saltuāres insulæ, in Nymphæo sitæ sunt: ita dictæ quod ad iactus saltantium moventur. Plin. lib. 2. cap. 95: Sunt & in Nym-phæo parvæ insulæ, Saltuaries dictæ: quoniam in symphoniz cantu ad iactus modularium pedum moveantur.

Salvia mater Apuleii. q Est & Salvia, Triacensium oppidum, in quinta regione Italæ: de quo Plin. lib. 3. cap. 33.

Salyes, salyum, ~~σαλιούς.~~ Straboni & Ptolemaeo. Ger. Die Böh-mer. ~~Ζαλιαῖς Βιθυνίας δε της Πρωτείας.~~ Populi sunt Narbonensis Galliz, Liguribus finitimi. Plinius tamen Sallyos vocat. Li-guriæ eos adscribunt, Ligurum celeberrimi ultra Alpes Sallyi.

Samaria, ~~Σαμαρία.~~ schomeri. ~~σαμαρίαν.~~ Stephano. Ger. Die Böh-mier. ~~Ζαλιαῖς Βιθυνίας δε της Ιστραῖς.~~ Palestina regio est, Galileæ & Iudeæ contermina: oppida habens Neapolim, ante Mamortham, Sebasten, & Gamalam. Vide Plin. lib. 5. cap. 13. Stephano item Samaria, regionis hujus urbs est, eadem cum ea quæ postea Neapolis est appellata. q Gentilia sunt, Samaria, & Samaritanus, ~~σαμαριταῖς, σαμαριταῖς.~~

Samarobrini.

Samarobrini, *σαμαροβρίνοι*. Fuerūt populi in Gallia inter Belgas, apud quos Cæsar Gallorum concilium indixit. Horum civitas est Samarobrina, à Samara amne nomē habens. Hanc Cameracēsem esse urbem pōnulli autumant, quā Scaldis fluvius interfluit. Vulgo Cambrey. Constantior opinio est, urbem esse Novioduno vicinam, quam vulgo *Sancti Quintini* dicunt. Haec enim p̄terfluit Samara fluvius.

Sambicus, *σάμβικος*. Famosi sacrilegi nomen, qui quum Diānae *της ιμπότητος* fanum aliquoties exp̄lasset, tandem deprehensus, asnum perpetū in questione, tormentisq; habitus, miserrimo mortis genere excarnificatus, sacrilegi p̄cas luit. q; Hinc factus est locus proverbio, ut Sambico graviora pati dicamus, quem significare volumus exquisitissimo tormenti genere excruciarī.

Sāmē, *σάμη*, Insula ante sinum Ambraciū, quæ & Samos, & Cephalenia dicitur. Item oppidum ejusdem insulæ, à Romanis dirutum. Vide Plin.lib.4.cap.12.

Sarmnites, pen. prod. *σαρμνῖται*, Vulgo Abbruzze. Populi in Samo, quod nunc Aputriū vocamus: quæ regio est Italiaz inter Picenum, Campaniam, & Apuliam. Vibes in ea sunt, Adria, Aquilia, Amiternum, Sulmo, Otrona, Arpinum, Aquinum, Arina, Beneventum, Corfinium. Idem & Sabelli dicuntur, nomine per diminutionem à Sabinis deducto, teste Strabone lib.5. Ferunt enim, Sabinos, quum aduersus Umbros bellum gererent, Marti votum fecisse, si vicitoria potirentur, se illi consecratos quicquid eo anno apud ipsos nasceretur. Quare quum re benè gesta in patriam rediissent, cum reliquum anni totius proventum, tum etiam filios eo anno natos Marti consecrass̄. Quos deinde, quū adolevissent, duce Taurō in Campaniam ad sedes novas quærendas emiserunt: ubi nullo proponendum negotio ejectis Opicis, sedes suas collocaerūt: originisq; sue memores, Sabellos sese, quasi Sabinorum sobolem appellarent. Hi gravissimā olim bella cum Romanis variō eventu gesserunt. Sp. Posthumum Consulem, cum collega, totoq; exercitu ad Furcas Caudinas locotum angustia circumventos, ex fœdere sub jugum miserūt: quam tamen ignorāti Romani nō ita multò pōd magna illorum clade dereliquerunt, Samnitibus vicissim sub jugum missis. Postea quum sepius rebellassent, tandem à L. Sylla Dictatore multis preliis fracti, quum ne sic quidem jugum ferre possent, funditus sunt deleti.

Samonium, Cretæ insulæ prōmontorium, Rhodo adversum, sicut contrario littore Cyrenas versus *εγένετο πεντήνος* prominet. Autor Pomp. Mela, lib.2.

Sāmōs, *σάμος*: Vulgo Samo. Nomen duarum insularum: quāsum altera Ioniæ adjacet eregione Ephesi, ambitu LXXXVII. M. passuum. Lunoni dicatissima, quod in ea nata fuerit, & educata, & Iovi nupta. Scribit Varro, Samon prius Partheniam nominatam, ibiq; antiquissimum fuisse lunonis templum, & simulacrum in habitu nubentis figuratum: ubi & sacra ejus anniversaria nuptiarum ritu celebrabantur. In ea Pythagoras quoque philosophus ortum habuit, necno & una ex Sibyllis, quæ inde Samia dicta est, quam ferunt de Christo prædictisse: *Tu enim sc̄ulta IVDÆ Deum tuum non cognovisti, ludem mortaliū mentibus: sed & spinis coronasti, horridūque fel misericordi*. Fiebant etiam in ea vasa filiilia egregiæ ex creta effigie, quæ Samia vocabantur. q; Altera sita est eregione Epiri, non procul à sinu Ambracio, quæ & Cephalenia dicitur. De hac intelligendum est illud Suetohii in Augusto: Ab Actio quum in Samum insulam se in hyberna recipisset. Est enim hæc insulæ brevissimo mari spatio ab Actio dirempta. Eodem spectat & illud Homer., Odys. lib.14: *E' μεθ' μῆν γ' ιχθύν τι, Σάμοις τη πηγαδοτοῖς*. Eadem & Same, σάμη, aliquando appellatur, per primam nominum declinationem. Homerus loco jam citato: *O' τοι γδ' εἰσιστε πηγαδοτοῖς, ἔρεψι Δελιχώ τη, Σάμη τη, Ε' οὐλέων Ζακύνθῳ*. Virg. 3. Aen. iam medio appetet fluetu numerosa Zacynthos, Dulichiuq; Sameq;, & Neritos ardua saxis. q; Fuit & Samos, sive Same, oppidi nomen in eadē insula à Romanis dirutum. Strab. lib.10: Quoniam quum Insula sit tetrapolis: id est, quatuor habeat urbes, ex iis una est quæ Samus, sive Same dicitur, utroq; usitato vocabulo, ipsi etiam insula communia. Et paulò pōd: De Cephalenia verò quæ est tetrapolis: id est, civitates habet quaternas, neq; hujus temporis nomine dixit, neq; illa de civitate, una tantum excepta sive Same, sive Samo: quod oppidum hodie deletum prossus est. Plin. lib.4. cap.12: Cephalenia quondam Melena dicta. XI. M. pass. abest: circuitu patet XLIIII. Same diruta à Romanis, adhuc tamē oppida tria habet. Ex his satis constat variam corū esse differentiā, qui insulati, Samon urbē verò, Samen dicendam contendunt. q; Ab hac Same deducitur gentile Samæus, *σαμαιος*, quum à Samo Iosiaz insula, Samius deducatur. q; Est & Samus, cognomēto Threicla, quæ & Samothracia dicitur: de qua vide paulò pōd suo loco.

Sāmūs, *σάμους*: Quod est ex Samo insula: ut Pythagoras

Samius. Vas Samium. Plautus Captiis: Samis vasis utitur. Cicero pro Murena: Atq; ille stravil leculos exposuit vase Samia. Aufonius de Agathocle: Fictilibus cœnas ferunt Agathoclea Regem, Atq; abacum Samio sapè obcrasse luto. Pro eodem dicimus & Samium absolutē. Cic. 6, de Repub. ut citat Nonius: Munera Pontificum diis immortalibus grata sine Samio. A utor ad Herennium, lib.4: Nos Samis delectabimur. Sāmōlūs, a, um, diminutivum: ut Samiolum poterium. Plautus Sticho: batiocis Bibunt: nos nostra samiolo poterio, tamen vivimus.

Sāmōlātā, *σαμολάτα*, *σαμολάτη*. Vrbs Comagenes ad Euphratem. Luciani Sophistæ patria: stagnū habens limum quēndam gignens, quam malsham illi appellant: cuius tam admirabilis est natura, ut aqua accendatur, nec nisi terra restinguatur. Hoc limo Samosatæ urbem saam Lucullo oppugnante defendunt, hostes unā cum armis exurentes, ut est autor Plin. lib.2, cap.107.

Sāmōthrāciā, sive Samothrace, *σαμοθράκη*. Stephano, *Sarmōdrachi*, Insula est maris Aegæi, Thraciæ adjacens, ea in parte qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta. à Dardano quodam Trajano, qui Palladium secum ferens: eō traditum configisse. q; Gentilia sunt Samothrax, & Samothracius. Virgil. 3. Aeneid. Threiciamq; Samum quæ nunc Samothracia fertur.

Sanates, *σανατες* sunt qui infra, supraq; Romanam habitaverunt quod nomen ii. fuit: quia quum defecissent à Romanis, brevi post rediēre in armicitiā, quasi post sanata mente. Itaque in XII. Tabulis cautum est: ut idem juris esset Sanatibus quod fortibus: id est, bonis, & qui nunquā defecserant à pop. Roma. Hæc Festus.

Sanaus, Phrygiæ oppidum Apolloniæ metropolis, teste Strabo lib.12. Ptolemæus Σαναυ appellat.

Sāncūs, Dei nomen quoddam, cujus meminit Ovid. Quæbam nonas Sancō: Fidionem referrem, An tibi Semō pater. Intelligo autem ex Varrone de ling. Lat. hunc deum idem esse, qui alio vocabulo dicitur Dius fidius à Latinis & à Græcis Hercules. Putabant, inquit, Sanctum à Sabina lingua, & Herculem à Græca.

Sāndālīōtīs, *σανδαλιῶτης*. Sardinia insula denominata est, ab effigie sandaliū: hoc est, solez: unde & a nonnulli Ichnuſam, ιχνους vocant, à similitudine vestigii, quod Græc. ιχνος dicitur. Plin. lib.3. cap.7: Sardiniam ipsam Tim̄us Sandaliotin appellavit ab effigie solez, Myrsilus Ichnuſam à similitudine vestigii. Vulgo Sardena.

Sāndānīs, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Croeso suaderē conatus est ne bellum Persis inferret. Herod.lib.1.

Sanea, *σανεα*. Vrbs Indiæ: gentile, Sancus, Steph.

Sāngā, *σανγά*. Cantaborū flavius, in Hispania citeriore. Plin. lib.4. cap.20. q; Sanga præterea est servi nomen apud Terentium in Evnuch.

Sangariūs, *σαγαρίας*: Vulgo Zagari. Fluvius est Asiaz, alio nomine Coralius dictus in Didymo monte nascens, & per Phrygiām, Bithyniamq; in Pontum illabens. Vide Plin.lib.6. cap.1. Ptolemæus Sagarium appellat, Ovidius Sagarium. Vide suprà suo loco.

Sānnāūs, Quod hic pro Asiaz quodam lacu corrupte legebatur, vide SINNAVS.

Sāntōnēs, & Santoni, pen. corr. *σαντόνες*. Ger. *Söder in Längdöden / jetzt Xantonge*.] Populi quidam Galliaz Aquitanicæ, non longè à Tolosatium finibus, quæ civitas est in provincia Romanorū, ut Cæsar lib.1. Commentariorum scribit. Lucas lib. i: gaudetq; amoto Santonus hoste.

Sāntōnēs, a, um, adjet. Iuven Satyr. 6: Tempora Santonica velas adoperta cucullo. Sunt qui scribant Xantones cum x in prima syllaba, non cum s.

Santonum portus. Galliaz urbs est, ad Oceanum, teste Proleme lib.2. cap.7. [Vulgò la Rochelle. Ger. Ein Meerhaven in Gaſſen.]

Sapæi, *σαπαι*. Thraciæ populi sunt ad Nestum amnem, quo mē meminit Plin. lib.4. cap.11.

Sapires, pen. prod. *σαπιες*. Steph. Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, *σαβιες* dicuntur. Meminait horum & Orpheus in Argonauticis.

Sāpis, Fluvius Italiaz in Flaminia prope Cesenam urbem, auctor est Plin. lib.3. cap.15. q; Est & Sapis Galliaz Cisalpinaz fluvius Senogalliam urbem subterlabens, juxta quam & Isaurus fluit. Lucan.lib.2: Crustumiumq; rapax, & junctus Sapis Isauro. Vulgo Albi en marca de Ancona.

Sappho, *σαπφη*. Insignis poëtria fuit carminis inventrix, quod ab ea Sapphicum appellatur. Ferunt nonnulli fuisse duas hoc nomine: quarum una Eresia, quæ & antiquior, Lycica, quæ tempestate Alceus claruit, Terpsichorus, & Pittacus, tempore Tarquinii Prisci. Ea plectrum prima invenit. Scriptit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia, Iambos, & Monades. Alto-
ta Mityle;

ra Mitylenæ, longè junior, cuius pulcherrimum opus ad amicum Phœnem extat. Scriptis & alia multa apud Græcos, ut meritò nona inter Lyricos poëtas annumeretur. Antipater autem Sidonius sic de ea scribit: Μηγονίλω τὰ θεότα, ὅτι τέλος τοῦ μυστήρου Σαρπεῖς: μηδεγαν μάτω οἶνος βρετοῖς: id est, Mnemosynem matrem Musarum cepit stupor, quando audivit dulcilonam. Sappho: Nunquid decimam Musam habent mortales?

Saraca, Ptolemy lib. 8. cap. 2. Oppidum in Mediterraneanis Me- diaz, & eidem lib. 5. cap. 10 Sarace civitas in Colchide.

Sarastes, Populi, Vide S A R A S T E S.

Sardanapalus, pen. prod. [σαρδαναπαλός. Ger. Der letzte König der Assyrier ein Mann allein mutwillig ergeben.] Ultimus Assyriorum rex, & trigeminus à Nino, omni libidinis, mollitiaeque genere effeminateissimus: adest ut non erubuerit inter scortorum greges nere, & muliebri habitu sceminas omnes lascivia anteire. Quamobrem indignati Assyrii tali scemina parere, ducet Arbace descendentibus, bellū Sardanapalo intulerunt. Qui vi- dūs in regiam se recepit, & extructa pyra, se atque divitias in incendium misit. Ovid. in Ibis: Inq; pyramidum charissima corpora mitas, Quam sicut vite Sardanapalus habet. Ejus epitaphium refert Cic. lib. 5. Tusc. quæst. Quomodo igitur (inquit) iucunda vita potest esse, à qua ab sit prudentia, ab sit moderatio? Ex quo Sardanapali opulentissimi Syria regis error agnoscitur, qui incidi justit in busto: Hæc habeo quæ edi, quæque exaturata libido Hausit: at illa jacent multa & præclaræ relicta. Quid aliud (inquit Aristoteles) in bonis, non in regis sepulcro inscriberes? Hæc habere se mortuum dicit quæ ne vivus quidem diutius habebat, quam fruebatur. Suidas refert in Nino monumentum habuisse, cui hæc fuerint inscripta: Σαρδαναπαλός οἱ Αἰγαλούσιοι πάντες, ἀγράσαις, Επαρσόν εἰ νησὶ παῖς οὐδὲν οὐδὲν, καὶ κίνη, καὶ πούσες αἴδει τὰ αὐθόρπεδα τὰ διατάξαι: Hoc est, Sardanapalus Anacyndaraxi filius, Anchialon & Tarson uno dic extruxit: Tu autem o hospes, ede, bibe, lude, cum quibus reliqua mortaliū omnia non sunt cōferenda. Vide plura de hoc apud lustinum lib. 9. & Diodorum Siculum Bibliothecæ lib. 8.

Sardemissos, Tauri montis promontoriū est quod inter Ly- cram & Pamphyliam in nostrum pelagus imminet. Meminat ejus cap. 27. libri 5. Plinius.

Sardianus, adjectivum, Vide S A R D I S.

Sardiniā, [σαρδηία Stephano: Vulgo Sardigna. Ger. Ein grosse und berühmte Insel im Mittelmeer / heißt jetzt Sardigna.] Insula est, teste Salustio, in mari Libyco: ita dicta à Sardo Herculis filio (sicut Silius lib. 12, & Solinus scribunt (qui è Libya veniens, cum multitude colonorum insulam occupavit: quū antea Sandaliotis appellaretur, ab effigie sole, quem Græci σαρδαναπαλός vocat: & Ichousa, à similitudine vestigi, quod Græcè dicitur ιχνός. Hujus latitudo est milium passuum nonaginta duo, longitudo ducentorum viginti: quanquam alii stadia multa adjiciant. Habet hæc insula à Septentrione montes editissimos, qui prohibent quo minus à Borea possit perfilar, quod sit ut aëris pestilentia maximè fit obnoxia. Quo nomine etiam olim tam male audivit, ut M. Cicer. Quintū Fratrem moneat, etiam tum quum optimè valeret, meminisse eum debere in Sardinia ipsum esse. & alibi: Tigellum quandam Sardum hominem esse ait patria sua pestilentiem. Martialis quoq; Sardiniam Tyburi, tanquam saluberrimo loco pestilentissimum opponit. Nullo (inquit) fata loco possis excludere, quod mors Venerit in medio Tybure Sardinia est. Mirum in ea insula neque lupum igni, neq; serpente repertiri. Habet civitates multas, sed omnium præclarissima Calaris est, ubi coralliorū pescatio est. In qua divi Augustini ossa tantum cōquievēre, quo ad ab Heliprando rege Papiam trāslata sunt. Hæc civitas Iole à prisca appellabatur: ab Iole illa, quā Hercules perditissimè amavit. Insulam Poeni occupavēre, sed à Romanis expulsi primo bello Punico, eandem amisere. q; Est & Sardinia piscis genus, ad condimenta & salituras utilis, apud Italos plurimus. [i. τιχεῖον, οἰκοδομὴ, ηράπορα. Gall. Sardelle, οἰκοδομὴ. Ital. Pesce Sardella. Hisp. sardina.] Col. lib. 8. cap. 17: Tabates halcculas, & salibus excelsam chalcidem, putremq; sardiniam.

Sārdī, sardorum, σαρδίς, οἰκοδομὴ, Sardinie incolæ, qui ob insignem vilitatem, nequitiamq; in proverbium abierunt. Cicer. lib. 4. Epist Habes Sardos vñalces, alium alio nequiores.

Sārdīlēnses, σαρδίνιοι. Qui aliundè orti negotiatiois gratia, aliāmve ob causam in Sardinia versantur.

Sārdōūs, sardoa, sardoum, σαρδίνιοι. Possessivum à Sardinia. Ovid. lib. 4. Fast. -Sardoaq; regna sinistris Respicit à remis. Herbae Sardoæ. Virg. 7. Aeglog. Imò ego Sardois videar tibi amarior herbis.

Sārdīs, σαρδίδη Stephano. Ger. Ein Stad in Lydia am Berg Tmolus.] tantum pluraliter, Vrbs Lydie magna, ad latus Tmolii montis sita, olim Cœsti regia. Horat. 1. Epist. Quid concinna Samos, quid Cœsti regia Sardis? Terminat autem dominatio-

vum & accusativum in is producta, quomodo Trallis, & Syritis. Ex Sardibus fuere duo Diodori oratores, quorum junior Strabonis amicus fuit, & historias scripsit, & poëmata. In Sardibus ecclesia fuit una ex septem Asia, quarum Iohannes membrinit in Apocalypsi.

Sārdīfānūs, a,um, adjectivum, Sardianæ balani à Græcis dictæ sunt castaneæ, quod circa Sardis primum fuerint inventæ. Vt de Plin. lib. 15. cap. 23.

Sārdonici. Montes Liburniæ, Ptolem. lib. 2. cap. 17.

Sārdūs, σαρδίδη, Herculis filius, qui adhuc puer ab Iolo cora furon substractus, quos Hercules vivens lacessierat, cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam pervenit: tamq; quæ antea Sandaliotis, seu Ichnuosa vocabatur, à sombre suo Sardiniam creditur appellata.

Sārēptā, [σαρέπτη σαρφάθ, σαρέπτη Stephano.] Vrbs Phœnicæ, in qua divinus vates Elias existentem viduam miraculo pavisse scribitur in libris Regum. Meminat ejus & Plin. libio 5. capite 29.

Sāreptānūs, sareptana, sareptanum, σαρέπτην. Sideritus: Vims mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna, Quæq; Sareptanæ palmitæ missa bibas.

Sārgapises, lege SPAR GAPISES.

Saricha, Vrbs Cappadociæ, gentile Sarichenus aut Saricheus.

Sārmātē, [σαρματη Stephano. Ger. Die Wölfe so jesset der Wölfe / der unteren Donaw vmb das Ennisch und Meotisch Meers bis in das Minervisch ligen / auch weiter über den fluss Tanai fließt.] Populi Scythæ juxta Danubium, in Meoticam paludem vergentes, qui & Sauromatæ, σαρματæ, dicuntur, & regio eorum Sarmatia, σαρματia dicitur. Plin. lib. 3: Sauromatæ gentes Scytharum Græci vocant, quas Sarmatæ Romani dicunt. Dicti Sauromatæ, ab oculis lacertarum: σαρματæ enim lacerta est, σαρματæ oculus. q; Nomina diversa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, utrūcun plaustris pro domibus: pa- scunturq; laeti equino: unde quidam eos in παράγοντα: hoc est, equarum mulsores: alii γαλακτηπάγοντα: hoc est, lacte velcentes appellant. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quo's vocat Gelonus.

Virgilii libro 1. Georgic. Bisaltæ quo more solent, acerque Gelonus. Quum fugit in Rhodopen, atque in deserta Getarum: Et lac concretum cum sanguine potat equino. Item Sarmatæ alii sunt, qui equino sanguine ē cruribus detracto, fati- naq; commixto aluntur. Alii etiam qui pro victimis homines immolant. Alii bellorum & cædis amatores: quibus bellantibus mos est cruorem ejus, quem primum interemunt, ex ipsius vulneribus bibere: & ut quisque plures interemunt: ita apud eos eximius habetur. q; Sunt & in Scythia extre- mis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur: ali; qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocant Anthropophagi, άνθρωποι τὸν αὐθαίρετον: hoc est, ab hominibus edendis. Idem ab usu plaustrorum, Hamaxobitæ Pomponio. Hamaxobii Ptolemaio vocantur. Auri & argenti, maxi- marum peltium, ignari, permutatione rerum commercia excent: atque ob tævitiam hyemis demersis in humum le- dibus, specus aut suffossa habitant, totum Bracchati corpus, & nisi qua vident, etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plinius libro 4. capite 12, & Strabo libro 11. q; Sunt autem duæ Sarmatæ secundum Ptolemaio, quarum una est in Eu- ropa, quæ (ut libro 3. scribit) à Septentrione Oceano terminatur: ab Occasu parte Germaniæ: à Meridie Iazygibus Me- tanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam es- se credunt. Altera Sarmatia est in Asia (ut idem libro 5. refer) quæ à Septentrione terra incognita terminatur: ab Occa- su Sarmatia Europæ, & Tanai fluvio. In ea sunt Caucasi montes.

Sārmātis, sarmatidis, Patronymicū. Ovidius: Terreat haud ma- nes Sarmatis umbra meos.

Sārmēntūs, Nomen proprium Equitis Romani, qui scurrili- tate claruit sub Augusto. Horat. 1. Scrm. Satyr. 5.: nunc mihi paucis Sarmenti scurræ pugnam, Messiq; Ciceni Musa velim memores.

Sārnūs, σαρνός. Ger. Ein fluss in Campanien der Landesheit Is- lia, heißt jetzt Scafare. Fluvius Campaniæ, ofens à Sarno mon- te, inter Pompejanum agrum, & Saleraum, juxta oppidum in Sarni montis radicibus positum? Plinius lib. 3. cap. 5: Littore autem hoc Neapolis Chalcidensium, & ipsa Parthenope à tu- mulo Sirenis appellata. Herculanium, Pompei, haud procul aspectante monte Vesuvio, alliente verò Sarno amne, ager Nucerius est. Virg. 7. Aeneid. Sarrasteis populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sāronīcūs sinus, σαρωνικός ιχνός, Qui Corinthiacum Isthmum ab Ottu affuit: nam qui eundem alleget ab Occasu, Crissæus, si- ve Corinthiacus dicitur. Plinius lib. 4. cap. 5: Sinus Saronicus olim queruo nemore redimitus: unde nomen, ita Græcia zo- tiqua appellante quercum. Multi à Serone deo marino. Nam Saronem

Sarothem fuisse regem, qui illic Aslepius marinae regioni impetravit, in Corinthiacis scribit Pausanias.

Sarpedon, penultima producta, Sarpedonis, penultima corrupta, ~~longe~~, teste Homer, lib. Iliad. 18. Iovis filius ex Lycia Bellorophontis filia: aut, ut Herodotus tradit ib. Polymnia, ejusdem Iovis filius ex Europa, & frater Mindis. His quibus Lycia rex esset, & in armis strenuus. Priamo supprias tulit adversus Grecos: ubi quum multa edidisset virtutis suis documenta, tandem a Patroclio est interficetus. Corpus autem eius Iovis jussu ab Apolline e medio pugnantium sublatum est, & flumine ablucatum, ambrosioque respersum liquore, ac regia induitum vestre, ad exequendum funus suis restitutum. Virgil. lib. 1. Aeneid. Sarus ubi Aeacidate telo jacet Hector, & ingens Sarpedon, ubi tot Simois, &c. Est & Sarpedon, Cilicis promontoriorum finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliaciam à Pamphylia distinguit. Pomponius Mela lib. 1, in descriptione Ciliciae.

Sarrā. [σαράνη. German. Die geheb stat Tyne in Phoenicie gelegen. Vulg. Puerta de Sar.] Nomen civitatis, quae postea Tyri dicta est: à qua Sarranum ostrum est nominatum. Sed id quoq; hōmen à pisce quodam accepit, qui illic abundat, & sarrilla lingua vocatur, ex cuius sanguine sericum in purpuram tingebar.

Sarrānū, sarrana, sarranum, σαρρανός. Tyrius: unde Sarranae veteres dictæ sunt, quae & ostrinae, purpureæ, quod Sarræ: d. est. Tyri optimè tingerentur. Virg. lib. 2. Georg. - & Sarrano dormiat ostro. Juvenal. - aut pīctæ Sarrana ferentem Ex humeris autæ togæ.

Sarracē, σαρρακή, Nomen est duarum urbium, quarum una est in Media, altera in felici Arabia. Vide Ptolem. libro sexto, capite 2. &c.

Sarracēni, σαρρακοί, Populi post Nabathæos à Sarraca (ut Stephanus inquit) quæ est pars Arabie. Plin. lib. 7. cap. 28. Nabathæos Thimancos junxit veteres: nūc sunt Taveni, Suelini, Sarraceni, Araceni.

Sarrastēs, Populi Campaniae, Sarno amni vicini: à quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Aeneid. Sarrasteis populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarsīna, penult. corr. σαρσίνη, Vetus civitas in Aemilia, ex qua Plautus poëta Comicus ortus est: unde & Sarsinas appellatus est: quanquam à doctis quibusdam Farcinas, nō Sarcinas vocetur. Lacte abundant, ut testatur Silius lib. 8: his Sarsina dicitur Lactis, &c.

Salon, σαλών, Insula est inter Epirum & Brundusium, quinque ab utroque millia passuum distans, ut ait Strab. lib. 6. Est & fluvius in mare Adriaticum influens: de quo Silius: Adriatici fugite infestas Saronis arenas. Et alibi: Expavit sonitus tremefacto littore Salōn.

Satagutæ, σαταγούται, Populi in Scythia Asiatica, ut lib. 4. testatur Herodotus.

Satārachæ, σαταράχαι, Populi in Scythia Europæ, juxta Maeotidem, qui (ut Solinus refert) damnato auri & argenti usu, se à publica avaritia abdicarunt. Horum oppidum fuit Myrmecion, Panticæum, Theodosia, Hermisium, aliaq; nonnulla, quæ vide apud Melam, lib. 2. in descriptione Scythie Europæ, Flaccus lib. 6. Argon. Flavictines Satarchæ.

Sataspes, σατασπες, Vir Achæmenius fuit, Theaspis filius, qui quum Zopyri filiâ violasset, & ob eam rem à Xerxe cruci destinatus esset, intetcessione matris, quæ Darii erat soror, impetravit ut in exilium ageretur, donec Africæ universam lustrasset. Quumq; jam aliquot menses illa in peregrinatione consumplisset, navigationis tædio adductus, in Perfidem rediit: Regiq; retulit, scie reliquum itineris confidere non potuisse, quod naves à magnetibus retinetur. Quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, ut antea destinarat, cruci affixit. Vide Herod. lib. 4.

Satītūlī, Populi Campaniae moribus asperi, de quibus Virg. 7. Aen. - amnisque vadis Accola Vulturni, pariterque Satculus asper.

Satræ, Populi Græcorum in littoribus Thracie, ut ostendit Herodotus suæ historiæ lib. 7.

Satyrus, saturonis, Nomen est parasiti apud Plautum in Persa, captaadi joci gratia à contrario impositum. Solet enim hoc hominum genus perpetuo esurire, & nunquam saturum esse. Vide quam Toxilus servus cum Saturionem salutasset: respondet parasitus: Mendacium ædepol dicis, atq; haud te decet. Nam Esutio venio, non advenio Satyru.

Satyrus palus: quæ & Pontina, juxta Circetos fuit, XXIII. olim urbium locus, ut ex Mutiani sententia tradit Plin. lib. 5. cap. 5: Haec ad viam usque Appiam pertinebat, ubi & naviibus traxiebatur, inter Appii Forum, & Anxurem. Virg. 7. Aen. - queis Jupiter Anxurus arvis Præsidet, & viridi gaudens Feronia luce: Qua Satyræ jacet alta palus, gelidusq; perimas querit iter valles, atq; in mare conditæ Yfea:

Satyrus, sive Satyrum, σατύρης, Vrbs Calabria fuit, non longè à Tarento. q; Stephanus quoque autor est, regionem Tarento vicinam Satyrum, sive (ut ipse scribit) σατύρης nominari. Sunt tamen qui Satyrum legante quo aliquid supra in dictione SATVR.

Satyræ, σατυρα, satyrejanæ, possessorum. Horat. lib. 1. Serm. Satyr. & Me Satyrae vestrari rura caballo.

Saturnia, σατυρία, Latii oppidum, à Saturno conditum. Virg. 8. Aen. Hanc Ianus pater, hanc Saturnus condidit urbem. Saturnianæ colonia, Tuscorū urbs mediterranea Ptolemae lib. 3 cap. 1.

Saturniani, Heretici à Saturnino quodam nominati, qui mundum solos angelos septem, inscio Deo, fecisse dicebant.

Saturninus, Tribunus plebis fuit seditionis, qui quum perniciosis legib. Rem publicam perturbaret, sumptus ex Senatus consulo arms, in Capitolio occisus est à Scæva quodam Qui Crotonis servo, cui idcirco libertas premii loco data est. Fuerunt multis post annis, q; à C. Rabirio occisum dicerent: quo nomine ille à T. Labieno in judicium vocat⁹, & Perduellionis reus factus, à Cicerone defensus est pulcherum illa oratione, que pro Cajo Rabirio Posthumo perduellionis reo inscribitur.

Saturninus, Mons quondam dicebatur, qui postea Tarpeius, deinde & Capitolinus appellatus est.

Saturnus, [σατυρός. Ger. Ein Sdhn Cali vnd Vest, ein Bauer Israh vnd Isamu.] A' poëtis singitur fuisse antiquissimus deus, qui ex Ope conjugé genuit Iovem, à quo postea celo pulsus est. A' Græcis dicitur σατυρός, quasi σατυρός: hoc est tempus. A' Latinis autem Saturnus, quod annis saturetur, ut ait Cicero de Nat. deor. vel quia se in devorandis filiis saturavit. Ex se enim natos comedisse singitur: quia cōsumit æras temporū spatiæ annisq; præteritis infatualiter explet⁹. Ovid. Tempus edax rerum, tuque invidiosa vetustas, Omnia destruitis, vitiaataque dentibus ævi Paulatim lenta consumitis omnia morte. Sung. qui Saturnū à satu deducant: quoniam peritiam rutis, & satorum omnium primus edocuisse fertur. Quidam ab eo quod Græci σατυρός, membrū virile nominant: propterea quod patris pudenda abscidisse, atq; in mare projecisse dicitur: unde Venetrem procreatā ferunt, quæ à spuma, unde coauit, Aphrodites nomē accepit. q; Fratrem habuit Titanem majorem natu, qui quū parenti succedit vellit: tamē animadversens matrem, sororesq; Saturno magis favere, regnū ipsi concessit: ea tamē lege, ne Saturnus prolem masculam tolleret, ut regnū ad suā prolē rediret. Saturnus igitur quū plures liberos devorasset, nati sunt gemini Iupiter & Juno: tum mater Iunonē Saturno ostendit, Iovem verò clām nutritum alegavit: adhibitis internum Corybantibus, qui cymbalorum, tympanorumque pulsū obstrepebant, ne pueri vagitus audiretur. Saturno autem quum ille puerum deposceret ut & ipsum devoraret, Opis lapidem ei ostendit pañis involutum, cumq; partu illo à se editum simulabat: quem ille acceptum sine mora devoravit.

Neptunum quoq; clām Saturno Opis peperit, quem similiter clām educari curavit. Tertiò rursus geminos enixa est, Plutonem & Glaucom: ubi rūsus Glaucom Saturno ostendit, Plutonem abscondit. Veiūm detecta tandem fraude, quū Titan rescivisset, fratris prolema masculam, suosque ea ratione regnū successionis pulsos esse, cum filiis, qui Titanes à patre coguaminabantur, bellum adversus Saturnum suscepit, illumque & Opem sororem captos, muro inclusit: sed à love filio devictis Titanibus liberati sunt. Porro Saturnus ex oraculo edocetus, fore ut à filiis regno pelleretur, quum ab hoc Lovi insidias strueret, ab eo regno pulsus, in Italiam profugit, ubi diu apud Ianum regē latitavit: unde ea pars Italij Latium dicta est. Hoc regnante æatem auream fuisse fabulantur, terramq; sua spēte expertem women & aratri peperisse fruges: communes, & nullis designatas, limitibus agrotum possessiones fuisse.

Saturniūs, a, um: ut pater Saturniūs: id est, Iupiter Saturni filius: Iuno Saturnia: id est, filia Saturni, σατυρίδης. Versus quoq; quos olim Fauni, vatesque canebant, Saturnios antiqui nomina- bant, ut ait Varro.

Saturnaliæ, orum. [σατυρία. Ger. Die Bästtag Saturni, so man in Rom hieß im Wolffmonat. Pol. Μισθόπολις.] Festa septem, seu quinq; diecum mēle Decembri Saturno dicata, quibus Romani synthesin vestē sumebant, servisq; discubentibus inserviebant, muneraq; ultro, citroq; miti, remittiique solebant. Sueton. in August. Saturnalibus, & si quando alijs libuisset, modò munera dividebat, modò numos omnis auctor.

Saturnaliæ, saturnalia, saturnalium, Quod ad Saturnalia pertinet, σατυρία. Martial. lib. 5. Saturnalia ligulam misericordia libra. Saturnalia auctæ, apud eundem, lib. 6.

Satyræ, Vide in APELL.

Satyrorum insulæ, σατυρίδης. Sunt cōtra tres Indiam extra Gangem sitæ, sicut Ptol. lib. 7. scribit: quas qui habitat, caudas habere dicuntur, quædes Satyris pinguntur.

Satyrus, Fluvius nomine in Aquitania, cuius meminit Lucas

lib. 1.: tunc rura Nemetis Qui tenet, & ripas Satyni qualitose curvo, &c.

Savo, onis, Fluvius est in finibus Campanie. Plin. lib. 3. cap. 51. Savona, Ptolem. lib. 3. cap. 1. Sabbatum, Plin. Sabbatia Pompon. Vrbs Liguriae notissima: Vulgo Savone.

Saurōmātæ, penult. cor. οὐρωμάτη, Populi Septentrionales, qui & Sarmatæ dicuntur: quorum alii Asiatici sunt, alii Europei, Tana de fluvio discreti: de quibus vide plura supra in ditione SARMATA.

Saurūs, Nobilis statuarius, cuius opera commemorat Plinius lib. 36. cap. 5.

Saus, [σαῦς] Ptolemæo. German. Die Saus in Bogeto.] Fluvius est apud Carnos ortum habens, & circa Liburnas montes, nos procul à Paurono oppido (hodie Alba Greca vocant) in Danubium prolabens.

Saxonēs, σαξονες. Illustres Alemaniæ populi, qui Angelæ Regiae auctoritate Angliam devicerunt. Hos Ptolemæus non longè à Cimbris in Oceanis Septentrionalis littoribus, & paludibus invisi constituit, lib. 3. cap. 11.

Saxum ferratum, & Saxoforatum, teste Volaterrano, Oppidum in Piceni, atq; Umbria finibus situata appellatum à Ferro, propter fodinas terrariorum, quas eo in loco multas fuisse earum celiq; ostendunt. Scoriaum, στρογγυλον, à veteribus dicebatur, à Sentonio amne juxta moenia labente, quem nunc quoq; incolæ Sentoniam vocant.

S. ante C.

Sceæ porta, σκαια πόρα, Vrbis Trojanæ porta fuit, fatali Labomedonis sepulcro nobilitata: ita dicta (ut Grammaticis placet) quod ad sinistrum: hoc est, Occidentale urbis latus sita esset. In Augurum enim disciplina quæ Ortum spectant dextra: quæ Occulum sinistra dicuntur. Strabo tamen libro 13. videtur sentire Sceæ portæ nomen à Sceis Thraciæ populis sumptum fuisse, cum quibus Trojanos multa nomina communia habuisse ostendit Virgil. 3. Aeneid. & acentem Xanthi cognomine rivum Agnosco, Sceæque amplector limina portæ.

Sceæ volæ, σκαια πόρα, Quinti Mutii cognomen fuit, inde tractum, quod ex quo in Portæ castris dextram exussisset, ejus loco sinistra fuerit usus: σκαια Græci enim sinistram vocant. Vnde Sceæ, & per diminutionem Sceæ volæ dicti sunt, qui sinistra dextra loco utebantur. [Germ. Ein Lügertanß] Aliam hujus nominis causam adducit Varto lib. 6. de lingua Lat. Pueris, inquit, turpicula quædam res in collo suspenditur, ne quid oblitio bonæ Sceæ, inde Sceæ volæ appellatus.

Scalabis, σκαλαβις, Lusitanæ oppidum, alio nomine Præsidium Iulium appellatum, teste Plin. lib. 4. cap. 22. Vulgo Tragillo.

Scaldæ. [German. Die Scheide / ist ein fluss in Westphalen.] Insignis fluvius est in, omnino Germanicæ & Gallæ Belgicæ: quas regiones suo alveo ad Septentrioñalem distinguit, Antuerpiam clarissimum orbis Christianum emporium alluens, marisque æstum refluius, & bisseris quotidie horis versus caput reccurrens. Plin. lib. 4. cap. 17: A Scalde ad Sequanam Belgica. Ibidem capite decimo tertio: Toto autem hoc mari ad Scaldum usque fluvium, Germanicæ accolunt gentes, haud explicabili mensura.

Scamander, σκαμανδρος, Fluvius Trojæ, ex Ida monte descendens, quem Hesiodus Ἐρέα σκαμανδρος: id est, divinum Scamandrum appellavit. Antea Xanthus dicebatur: quod & Homerus innuit, quū cum ab hominibus quidē Scamandrum, à diis verso Xanthum vocari ait, suo more vetustiore appellationem diis, recentiorem hominibus assignans. In hoc fluvio sponsæ jam nupturæ sese abluebant, Scamandrum nominatum his verbis invocantes: λέσι με Σκαμανδρε τὸν παθεσίου. Qua occasione usus Cimon quidam Atheniensis, quem Calirrhoës generose pueræ amore tentretur, quæ jam viro desponsata erat, in Scamandri virgultis sese occultavit, caputq; arundine coronavit: quumq; illa ex more lavaretur, carmenq; solenne caneret, Scamandrum, ut virginitatem suam acciperet, invocans, Cimon è virgultis profiliens: Ego vero (inquit) accipio lubens, virginemque in ripam sustulit: ubi & vitium ei obtulit. Vide hac de re plura in Epistol. Achinensis. q Fuit & Scamander nomen filii Hectoris & Andromaches: quem tamen Trojani Astyanacta: hoc est, civitatis principem vocare maluerunt, Hectori id honoris tribuentes, cujus virtute Ilium novem perpetuos annos fortissime erat defensum. Vide Homerum quinto Iliad.

Scamandriæ, σκαμανδρια, Vrbs parva à portu Iliensi parum remota. Plin. lib. 4. cap. 30.

Scandinavæ. Insula est Oceani Septentrionalis, quam Plin. lib. 4. cap. 13. incomparabiliter magnitudinis esse scribit. Quidam alterum terrarum orbem appellaverunt: nonnulli etiam Officiant gentium, eò quod incredibilem mortalium vim identidem effuderit, qui ad querendas novas sedes orbem peragrantes, cuncta cladibus & vastitate implerunt. Hodie satis constatin-

salam non esse, sed ad ortum supra Livoniæ continent adhærente. Tenent eam Suedi, Norwegi, Gothi, innumerique alii barbaræ gentes.

Scaptefūla, inquit Festus, Locus in Macedonia, ubi argentea fodi solebat, à σκάπτει fodo. [Polon. Gora gaudiæ kopis strabo.] Lucræ lib. 6: Quales expirat Scaptefūla subter odores. Rerum tamē videtur Scaptefūla legi posse, sine a. Apud Stephanum enim scribitur σκαπτεύλα, quanquā ille in Thracia, nō in Macedonia, eam collocet. Quod disserim nō est magni momenti, quippe quum ne inter celeberrimos quidem Geographos satis conveniat de Macedonia, Thracięq; terminis, aliis Strymone amne, alius Nesto eas terminantibus.

Scaptiæ, Latii oppidum fuit, teste Plin. lib. 3. cap. 5, à quo Scapti tribus.

Scardōnæ, σκαρδωνα, Insula in mari Adriatico, adjacēs Illyrica, teste Ptolemæo, lib. 2. cap. ult. In ea sunt duæ urbes, Colletum & Arba. Vulgo Scardo.

Scarpheæ, sive Scarphia, penult. prod. σκάρφαι. Insula Helladi adjacens, in mari Aegeo, non procul ab Attica, de qua Plinius lib. 4. cap. 12. Est & Scarphia urbs Locorum Epicemidiorum, decem stadiis distans à mari, teste Strabone lib. 9. à Stephano Phocidi falsò assignata.

Scaurorum familia Romæ in primis illustris fuit: ex qua fuit Marcus Acmylius Scaurus, princeps Senatus, cuius patrem adeò inopem tradunt fuisse, ut carbonarium vita sustinendæ causa exercere cogeretur. Quia etiam Marcus ipse primum addubitate fertur, num ad argentariam fuisse, an potius ad forum & curiam conferret. Vtrum quum eloquentia semper studiosissimus fuisset, foro magis idoneus sibi visus, brevi magnum sibi gloriam peperit. Et ceteros quidem magistratus ex ordine adeptus, ita eos gessit, ut Consulatu dignissimum videatur. Magno itaq; nobilitatis studio Consul factus, Ligures & Canticos domavit, & de iis triūphavit. Censor deinde creatus, Acmyliam stravit, pontemque Acmylium extruxit. Filium suum, quod in saltu Tridentino hosti loco cestrat, in conspicuum suum venire vetuit, quod tam ergo tulit adolescentem, ut sibi sponte necem consiceret. Idem in Africam legatus missus, ut lugurham ab oppugnatione Circæ & obdizione Adherbalis avocaret, quū re infecta rediisset, Senatus autor fuit bellum adversus lugurham suscipiendi. Quo tamen in bello, quum L. Calpurnii Bestie legatus esset, avaritissimi quoque ejus & rapinorum particeps creditur extitisse: quæ res, vitæ antea & splendori haud exiguum offudit labem. q Scaurus alter, superioris filius, & Sylla privignus fuit: de cuius Aedilitate sic scribit Plin. libro 30. capite 15. Non patiemur duos Cajos, vel duos Nerones ne hac quidem gloria famæ frui: docebimusque etiam insaniam eorum victriam privatis operibus M. Scauri, cuius nefcio an Aedilitas maxime prostraverit mores civiles, majusque sit Scyllæ malum tanta privigni potentia quā proscriptionis tot millium. Hic fecit in Aedilitate sua opus maximum omnium quæ unquam fuerunt humana manu facta, nō temporaria mota, verum etiam æternitatis destinatio: Theatrum hoc fuit. Scena ei triplex altitudine CCLX. columnarum, in ea civitate quæ sex Hyæmetrias non tulerat sine probro civis amplissimi. Imæ pars scena è marmore fuit, media è vitro, inaudito etiam postea genere luxurij. Summa tabulis inauratis columnæ, ut diximus; imæ duodecadragecum pedum. Signa ærea inter columnas, tria millia numeri. Cavea ipsa cepit hominum octoginta millia, quum Pompeii amphitheatri, toties multiplicata urbe, tantoque majore populo, sufficiat largè XL. M. Sed & reliquus apparatus tantus Atticæ vesti, tabulis pictis, cæteroque choragio fuit, ut in Tusculanam villam reportatis quæ superfluebant, quotidiani usus delicis, incensa villa ab iratis servis concrematum ad secessum millies. Haec Plinius. q Fuit præter hos & Aurelii Scaurus, qui quum legatus adversus Cimbros infeliciter pugnasset, suo exercitu vivus in hostium manus pervenit. Quumque ab iisdem in consilium adductus, de ratione belli adversus Romanos gerendi interrogaretur, magnopere illis dissuasit ne Alpes trahicerent, populum Romanum bello insuperabilem esse alferens: quod ejus responsum tanta indignatione excepti Bolus, hoftium copiarum rex, ut protinus impetu in eum facto, multis vulneribus cum confixerit.

Scenitæ, [σκηνιται. German. Wider des gäschaffigen Landes Arabia, so vnder Hüten wohnen.] Cognominati sunt quidam Arabiæ populi, σκηνιται, hoc est, à tabernaculis, sive tentoriis in quibus habitant (ut inquit Solinus) ex caprarum pilis contextis. Hi à carnis sufficiës abstinent: totusq; ille Arabiæ tractus suis adeò est inimicus, ut eò aliunde inventæ statim moriantur. Plin. lib. 9. cap. 28. Nomades, infestatoresq; Chaldaeorum Scenitæ, vagi & ipsi, sed à tabernaculis cognominati, quæ cilicis metantur ubi liber.

Scepis, σκεψ, Stephano. Duorum oppidorum nomen est in Troade, quorum alterū ultra Gebriensem situm erat, ad excelsorem

Sorem Idem montis partem, prope Polychnam. Hæc postea, recentiore condita, Palæscæsis dicta est: hoc est, antiqua Scepsis. Altera Scepsis, intra superiore sita erat stadii circiter sexaginta, in quam veteris urbis incolæ immigraverunt duci- bus & Scamandro, Hectoris, & Ascanio Aeneas filiis. Hanc nonnulli putant Aeneæ regiam fuisse, mediumque situm obtinuisse inter regionem illi subditam & Lyrenseum. Vide Strabonem libro decimo tertio. Quin ipsa etiam regiuncula urbium hisce circunjecta, Scepsis appellata est. Plinius libro undecimo, capite 37: *Aīsæ regio Scepsis appellatur, in qua minimos (repete ex superioribus, liones) pecori esse tradunt, & inde ad hinc inventa remedia.* Ex Scepsi recentiore ortum erakerunt Demetrius Grammaticus Homericæ Iliadis interpres: & Metrodorus philosophus, & orator: de quo nonnulla diximus suo loco.

Schērīz, Σχερίζ. Insula est ex adverso Thesprotia, quæ aliis nonminibus Phæacia & Corcyra dicitur. Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepene appellata. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Schinīs, Σχινή. Insignis latronis nomen est, qui circa Isthmi initium, teste Pausania, miro crudelitatis genere se viebat. Apprehensas enim piceas in terra flebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aërem efficeri: quocirca quum ultraq; arbor alligata ad se traheret, vinciliq; nodus in neutram laxaretur partem, sed utrinque pariter convolleret, eveniebat, ut qui alligatus esset, laceretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinii Thesus dilaniavit, viamq; quæ ex Trozeno Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit. Ovid. lib. 7: Occidit ille Schinii, magnis malè viribus usus.

Schinussa, Σχινοσσα. Insula una ex Sporadibus. Plinius libro 4. capite 12.

Schœnēus, Σχονέος. Qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis, & pater Atalæ, quæ ab ipso Schœne: s dicitur Ovid. Epist. 15: Et tulit Nippomen Schœneida præmia cursus.

Schœnūs, Schœnūris, Σχονηος. Peloponnesi portus est ad sinum Saronicum, in ipsis Isthmi angustis situs, distans à Cenchreis Corinthiorum navalium stadii XLV. ut est autor Strabo libro octavo.

Schœnūs, ni. [Σχονηος.] Germ. Ein fluss nahe bey Athen. Fluvius est Boeotia, per ejusdem nominis oppidum labens, quinquaginta stadii à Thebis. Autor Strabo, lib. 9.

Sciapōdēs, sive Sciopodes [σκιόποδες, οὐκέτεροι]. German. Enfüssige Leute in India, welche so grosse Füße haben / daß sie sich mit den Fußendigen verbürgen können.] Populi sunt Troglodytis finiti, (ut ex Ctesiæ sententia tradit Plinius libro septimo, capite secundo,) qui & Monosceli à singulis cruribus sunt appellati, mira perniciatis ad saltum. Sciopodes inde dicti, quod in majore æstu humi jacentes resupini, umbra se pedum protegant.

Scione, Plinius libro 4. cap. 10, Oppidum Macedoniz in situ Thermaico.

Scipōdēs, penultima correpta, σκιόποδες. Monstrosum hominum genus, non procul à Troglodytis, singulis cruribus, mira perniciatis ad saltum: sic dicti, quod in majore æstu humi jacentes, mira modis: hoc est, umbra pedis se protegant. August. lib. 16. de Civit. Ferunt esse gentem ubi singula crura in pedib. habent, ne poplite fleant, & sunt mirabilis celeritatis, quos Scipodæ vocant, quod per æstum in terra jacentes resupini umbra se pedum protegant.

Scipēnūlā, σκιφενούλα. Locus est in Macedonia, teste Festo, dictus à scipenulid est, effodio. Nam argentum illic fodi solebat, unde Lucan. Qualis expirat Scipenula subter odores, Scipia, Latii oppidum fuit, teste Plin. lib. 3. cap. 5, à quo Scipiæ tribus.

Scipona, σκιφωνα, Insula in mari Adriatico, adjacens Illyrico, teste Ptolemæo, lib. 2. cap. ult. In ea sunt duæ urbes, Collentum, & Arba. Vulgo Scardia.

Scipheia, sive Scarphia, pen. prod. σκιφεια. Insula Helladi adiacens, in mari Aegæo, non procul ab Attica, de qua Plin. lib. 4. cap. 12. Est & Scipheia, urbs Locorum Epicnemidiorum decem stadiis distans à mari, teste Strabone lib. 9. à Stephano Phociæ falsè assignata.

Scipabia, σκιφωβια, Ptolem. libro 2. capite 3. Lusitanæ civitas, antea Iuskum Præsidium, sive Turtis Iulia, hodie Trofiliū: Vulgo Tragilia.

Scipioide. [Germ. Die Schebe ist ein Fluß in Brabant.] Fluvius Gallæ Belgicæ. Plin. lib. 4. cap. 17.

Scipio, cognomine fuit Corneliorum, cui P. Cornelius initium dedit, qui quod patrem luminibus orbum vice scipionis regeret, primus id cognominis est sortitus, & deinceps ad posteros suo transmisit. q Hujus filius fuit P. Cornelius Scipio, quo cum Imperatore Annibal primùm in Italia ad Trebiam fluvium signa contulit: quo in prælio quum ab hostibus circumventus esset, & gravi vulnera saucius, filii virtute periculo est creptus. Hic postea in Hispaniam missus, quum incautius

sese periculis offerret, rebus jam multis præclarissime gestis, unà cum fratre in acie occubuit. q P. Cornelius Scipio, qui postea Africani major dictus est, superioris filius fuit, qui ab ipsa statim pueritia quiddam humano fastigio majus præse tuit. Quo factum est ut plerisque divino semine creditus sit esse procreatus. Hic adhuc prætextatus, patrem saucium, & ab hostibus ad Trebiam circumventum periculo liberavit, ut jam dictum est. Post Cannensem autem cladem, quum plerique de relinquenda urbe cogitarent, stricto gladio omnes degit ut jurarent se patriæ defensionem non deserturos. Missus deinde in Africam, tantum terroris Carthaginensibus incus sit ut Annaibalem ex Italia ad patriæ defensionem revocarent: cum quo apud Zamam congressus Scipio, ingenti eum clade superavit. Qua clade fractos Poenos, pacemque petentes, Romanæ populo tributarios fecit. Cum L. deinde fratre, qui postea dictus est Asiaticus, adversus Antiochum profectus legatus, cura, prudentia, reiq; militaris industria effecit, ut speciosissimum ille ex Asia triumphum deportaret, Antiocho regionibus omnibus, quæ taurum erat, multato. Proiecta deinde ætate, sponte æmularum invidiæ cedens, Linternum se contulit: ubi & sepultus creditur. q Scipio, Suatio cognominatus: à similitudine suarum cujusdam negotiatoris, plebi Romanae in Tribunatu clarissimus fuit, dignusque prorsus Scipioniæ familia: verum adè pauper, ut funeri impensa decessit. Quapropter populus asses contulit, ac funus elocavit: & quacunque cerebatur, flores è prospectu omni sparuit. Hæc Plin. lib. 21. cap. 3. q Scipio Aemilianus, qui & Africanus minor, ab Africani majoris filio adoptatus (filius enim erat Pauli Aemilii) Numantia eventit, in qua expeditione militè corruptum in disciplinam pristinam ejectis scortis restituit. Munera regum, quæ claram ab Imperatore recipi mos erat, pro triibunal accepit, in tabulasq; publicas nomine populi Romanæ ferri jussit, ea fortibus viris pro meritis postea distributus. Opidianis publatu egredit pepercit, quod citius frugibus consumptis in ditionem venturi essent. Capto oppido, Numantini se per vias invicem trucidavere. Factus deinde Consul ante legitimam ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idq; ex sententia Catonis, qui in senatu præmaturas ac recentes ostentans fucus, ait: q Patres Cōscripti, proximo retro triduo Carthaginem decerpserunt, tam prope domum hostem habemus. q Scipio Nasica, Scipionis, qui unâ cù fratre in Hispania cecidit, filius, à Senatu vir optimus judicatus, omniumq; dignissimus habitus, qui Matrem deum tunè primum advectam hospitio exciperet. Hic quum adversus auspicio Consulem se à Graccho nominatum cōperisset, magistratu se abdicavit, Censor statuas quas sibi consul quisq; in foro per ambitionem posuerat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatia urbem expugnavit: Imperatoris nomine à militibus, & à Senatu oblatum triumphum recusavit. Eloquenter primus, juris consultissimus, ingenio sapientissimus fuit: unde vulgo Cornelium dicitur. q Scipio, Africani majoris filius, ponitur inter eos apud Valerium, qui à parentibus claris degeneraverunt: inter eruditos tamen à Cicerone in Bruto his verbis describitur: Scipio Africanus, filium habuit illum, qui minorem Scipionem à Paulo adoptavit: qui si corpore valuerit, in prius esset habitus disertus. Indicant tum orationes, tum historia quedam Græca scripta de Cassina. Hec ille, Plutarchus in Africano, nihil fand de eo se compertum habere dicit, nisi cum Praeturam gessisse, & in ea conseqüenda à Cærcio patrio scriba adjutum fuisse.

Scipio, Pompeii Magni socius, post bellum Pharsalicum inter Pompejanos bellum refoventes in Africam se recepit cù reliquis exercitus & Catone, Iuba etiæ tege adscito. Qui primò feliciter adversus Cæſarianos quum pugnasset, victus tandem cum exercitu occubuit. Quo tempore Scipionem quendam cognomento Salutionem, à Corneliorum familia, alioquin virum despiciissimum exercitui quasi ducem Cæſar præposuit: quod cognoscet adversarios vetusto quodam cōfide re vaticinio, semper in Africa vincere, fatale Scipionum generi esse. Plutarchus in Cæſare.

Scipiādæ, Patronymicum pro Scipionibus. Virg. lib. 1. Georg. Scipiadas durus bello, &c. Idem & Aeneid. duo fulmina belli Scipiadas.

Sciron, σκιρων. Datro fuit insignis, qui proximos Megaris scopolos insidens, in viatores prætereuntes nullo non crudelitatis genere se viebat. Hunc tandem Theseus dicitur occidisse, & ossa ejus in mare sparsisse, quæ Poëtae fabulantur in faxa quædam coaluisse, quæ à nomine ejus Scironia dicuntur. Sunt autem in Attica regione simul cum oppido ejusdem nominis non longè à Megaris iuxta mare ita sita, ut transitu non relinquant. Hinc Athenienses ventu procellosum ab his locis flantem, Scironem appellant: quoniam spirat à faxis, quæ Sciron latro incoluit. Hic paulò ab Argente deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & à nonnullis Helleponius. Seneca libro 3.

bro 3. Natur. quæst. Atabulus Apuliam infestat. Calabriam Iapix, Athenas Sciron, Galliam Circius.

Scironi à saxa, auguris destruxit. In Attica sunt post Crommyonem, ad eam viam, quæ ab Isthmo Megara ducit: de quibus vide plura in dictione precedentia.

Scirondria, οὐρανός, Vrbs parva à portu lliensi paru remota. Plin. lib. 5. cap. 30.

Scirundrinavia, Insula est Oceani Septentrionalis, quæ Plin. lib. 4. cap. 13. incomptæ magnitudinis esse scribit. Quidam alterum terrarum orbem appellavere, non nulli etiam Officinam gentium, et quod incredibile mortalium vim identidem effudient, qui ad quærendas novas sedes orbem peragantes, cuncta cladi bus & vastitate implerunt. Hodie satis constat insulam non esse, sed ad ortum supra Livoniæ continentia hærente. Tenent eam Suedi, Norvegi, Gotthi, innumeræq; aliae barbaræ gentes. Hodie Scandinavia.

Scodra, Ptolemæo, lib. 2. cap. 17: Vrbs Liburnia, hodie Scodram vocant, sub Venetorum dominio. Vulgo Scutari.

Scolus, σκολός, Pagus est Boeotia, non longè à Citherone, in iucundam habens sedem, atq; asperam: unde natum est proverbum: Ad Scolum neq; ipse accedes, neq; alterum comitaberis. Autor Strab. lib. 9.

Scopas, σκόπειος, Nomen insigne statuarii, unius ex iis qui Mau-solem cœlavit, ut refert Plin. lib. 35. ca. 5. Horat. 4. Carm. Ode 8: Quas aut Parthasius protulit, aut Scopas.

Scope, Insula est in mari Lycio, apud Plin. lib. 5. cap. 21. Scopelos, σκόπειος, Insula Aſiæ, Troadi adjacens, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 30. & 32.

Scordisci, σκορδίσκαι, Pannonicæ populi, in Montisclaudiæ fronte, quo monte dividuntur à Tauriscis. Autor Plin. lib. 5. cap. 25. Scotti, [Germ. Die Schottländer.] Britanias iufulæ populi, ab Anglis ad ortum Tueda, ad Occasum Solyco flumine dirempti: mediterranea mons Cheviota discriminat. Horum olim tanta fuit feritas, ut humanis carnibus vescentur: quod & ipsum testatur Hieronymus lib. 2. contra Iovinianum. Quidam (inquit) loquor de ceteris nationibus, quū ipse adolescētulus in Gallia viderim Scotos, gentē Britannicam, humanis vesci carnis? Et quū per sylvas porcorum greges, & armentorū, pectudinæ, reperiant, pastori nates, & foeminarū papillas sole-re absindere, & has solas ciborum delicias arbitrari?

Scotina, σκότινα, Locus est apud Lacedæmonios, densis querubus umbrosas, in quo Iupiter colebat cognomento Scotinas: ut est autor Dausianas lib. 10.

Scotus, σκότιος, Oppidum est in confinio Macedonia, ad Nessum amnum locum habens, quem καὶ τὸν τεφέλας: hoc est, canis capita appellant, in quo Romani & Acroli T. Quintatio duce, Philippum Demetrii filium, Macedonia regem ingenti prælio superarunt. Strab. lib. 9.

Scribonius Aphrodiseus, Orbilius servus atq; discipulus, mox à Scribonia Libonis filia, quæ prius Augusti uxor fuerat, redemptus & manumissus. Hujus meminit Tranquillus.

Scropha Tremellius, Vir Prætorius fuit, Varronis æqualis, quem de familiæ suæ cognomine ita inducit loquentem lib. 2. cap. 4. Rei rust. Avus (inquit) meus primus appellatus est Scropha: qui Quæstor quum esset à Licinio Nerva Prætore in Macedonia provincia relictus, qui præcesser exercitu, dum Prætor redirebat hostes arbitrati occasionē se habere victoriar, impressionem facere cooperunt in castra. Avus quum hortaretur milites ut eaperent arma, ac exirent contrā: dixit celeriter se illos, ut scropha porcos, disjecturum: idq; fecit. Nam eo prælio hostes ita fudit, ac fugavit, ut eo Nerva Prætor Imperator sit appellatus: & avus cognomen invenerit ut diceretur Scropha. Itaq; proayus & superiores, de Tremelliis nemo appellatus Scropha. Nec minus septimus sum deinceps Prætorius in gente nostra. Haec tenus Varro.

Scurgum, [σκύργος, Vulgo Skymbea.] Germania urbs, in climate Septentrionali, Ptolemæo autore lib. 2. cap. 11.

Scyathos, Insula est cum oppido in Aegæo mari prope Thraciam, ut scribit Pomponius Melas lib. 2. Vulgo Sciato. σκύάθη. Scylace, σκύλαξ, Vrbs citra Cyzicu, ut inquit Hecateus Pomponius: Placia & Scylace parvæ Pelasgorum colonia.

Scylla, σκύλλη, Filia fuit Niil regis Megarensi, quæ Minois, paterni hostis amore capta, ut illi sibi beneficio aliquo demeretur, patrem purpureo capillo, in quo situ eraegehi totius futuri, spoliavit, eamq; hosti obtulit, tanquam futuri cōjugii dotem. Verum quū se ab illo sperni videret, doloris impatiens in Cirim avem cōmutata est. Nisus aut etiā avem sui nominis, quæ veluti tantæ adhuc impietas poenas à filia repetens, etiā nunq; eam ubiq; infestatur. Vide latius hanc fabulæ apud Ovid. lib. 8. Metam. q; Fuit & altera Scylla, Phorcifilia, quæ quū mutuo Pici amore teneretur, indigata Circe, quæ Picum misere deperibat, Scyllam sibi ab illo præseri, fons in quo illa lavare sese solebat noxiis herbis, veneficiisq; inficit. Cuius rei illa ignara quū layandi gratia foæcæ ingressa est, videt inf-

riorem corporis partem in caninos rictus esse commotatam: quam deformitatem tantopere exhibuit, ut se se statim in vicinum precipitatæ frustum: ubi & in saxum mutata siagiunt Charybdi exadverso objectum, præternavigantibus vehementer periculosum. [Ger. Ein sehr glücklicher Felsen des Schiffs auf dem Sicilischen Meer.] Vide latius hanc fabulam apud Ovid. 14. Metam. q; Est item Scylla, genus pisces, quo maximè abundat Liris Campania annis. Horat. Affertur Scyllas inter murinas natantes. Martialis: Cœruleus nos Liris amat, quem sylva Maricæ Protegit: hinc Scyllæ maxima turba fumus.

Scyllæcum, σκύλλαξ, Oppidū fuit in finibus Càlabriæ, cuius meminit Strabo lib. 6. Georg. Virg. 3. Aen. abjecto altero, primam syllabam corripuit, quū ait: Caulonisq; arces, & navisfragum Scylaceum. Vulgo Capo de Squillaci in Calabria.

Scyllæum, σκύλλαξ, Promontorium Peloponnesi, ut Strabo lib. 8. testatur, in sinu Argolico juxta Hermonem, quo Scylla Nisi filia fluctibus ejecta creditur. Vulgo Capo Scyllæ.

Scyllæas, σκύλλαξ, Herod. lib. 8, vir quidam Scionæs, omnia ea tempestate hominum optimus urinator, qui etiam in naufragio ad Pelium facto, multâ pecunia Perus servavit, multa & subi lucratus est. Hunc Pausanias Scyllæ vocat, qui de eo sic scribit: Scyllis Scionæs homo cum Cyanæ filia Classis Persicæ, qua Xerxes Græcæ bellum intulerat, anchoras natando, urinandoq; præcedit ad Pelium montem, & Sepiada Magnæ: idq; signum in Apollinis templo possum ab Amphicyonibus (quod erat commune Græcæ concilium) à Nerone principe Romanam translatum.

Scyllæus, σκύλλαξ, Oppardū Achæiæ, (ut Strabo scribit) quo Xenophon donatus est à Lacedæmoniis.

Scyllurus, sive potius Scillurus, per i nostrum, penult. prod. σκύλλαξ. Nomen viri proprium, qui (ut Plutarchus auctor est) quum relictis maribus filius octoginta, dictu esse obituru, hastilium fasces cuique obtendens, ut illum confingeret, jubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatum educta hastilia organa facile confregit. Ita docens illos, ubi nā esse perseverant, firmos ac potentes fore: imbecillos autem si separarentur, ac dissiderent.

Scyritæ, σκύριται, Gentes sunt inter Nomadas Indos, qui sarium loco foramina tantum habent. Plin. lib. 7. cap. 2. Scyrōs, [σκύρος, German. Ein Insel im Egeischen Meer eine auf den Cycladibus.] Insula est contra Magnesiam, in mari Aegæo, una ex Cycladibus, Lycomedis Regis patria: ubi Achilles puellarí habitu educatus, Deidamiam ejus Regis filiam vivavit, & ex ea Pyrrhum suscepit, quæ ab hac insula, & ipsa Scyria est appellata. Ovid. lib. 1. de Arte amandi: Scyrias Aemonto vista puella viro. In ea est urbs ejusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine viginti quinque millium passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem communutum mergi.

Scyrus, σκύρος, prima syllaba prod. σκύρειος, Ovid. Epist. 8: Szpē malis stupeo rerumque oblitera, locique, Ignara tetigi Scynæ membra manu. Scythæ, σκύθαι, Plin. lib. 7. cap. 56. Iovis fuit filius, qui pīnus arcus, sagittarumq; usum reperiisse dicitur. Scytha, [σκύθαι, Ger. Ein grosses Mitteleuropäische Landeschaftsgebiet, seit und seit dem fluss Tanais gelegen.] Regio Septentrionalis latissima, in duas divisa partes, Europæam, & Asiaticam: quarum Europæa à Tanais ripis per Maeotidis & Ponti Euxini littora, usq; ad Istri ostia expaditur. Asiatica à limitibus oppositorum littorū in Orientem procurrit, Oceano à Septentrione, à Meridie Tauro terminata. Vtriusque varia ac propæ innumeræ sunt gentes ad bella magis quam ad ullum humanitatis studium idoneæ. Hominibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis ulla, ut rectum aut sedes est, armenta, & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitus. Vxores, liberosque secum in plaustris vchunt, quibus, coriis, imbrrium, hyemisque causa testis, pro domibus utuntur. Iustitia gentis ingenii culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto gravius, quippe sine testo & munimento pecora, & armenta habentibus, quid salvum esset, si furari liceret? Aurum, & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Læte & melle vescuntur. Lanæ iis usus, ac vestium ignotus. Et quāquam continuis frigoribus utantur, pelibus tamē ferinis, aut murinis vescuntur. Hæc continentia illis morum quoque justitiam dedit, nec alienum concupiscentibus: quippe divitiarum cupidio ibi est, ubi & usus. Atque utinam reliquis mortalibus similis moderationis, & abstinentia alieni forer: profecto non bellorum tantum per omnia secula terris omnibus continuaretur: nec plus hominum ferrum, & arma, quam naturalis fatorum conditio raperet. Scythæ ab alieno imperio aut intacti, aut invicti manserunt. Darius regem Persarum turpi à Scythia submovere fuga. Cytum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem cū copiis universis deleverunt. Romanorum cu-

divere, non sensere arma. Gens & laboribus, & bellis aspera. Vires corporum immensae. Nōstra verò hac ætate coadunato exercitu numerosissimo, & rei bellicæ periusso feni ac furiosi latrones, in vicibū illis Poloniæ regnum excursiones perpetuas faciunt, quos fortiter resistendo & penè quartannis cædendo Polonus bello affuetus à conspectu suo longè removere: & in vastis illis solitudinibus quasi obligat, nec in Germaniam, quam veluti murus, totamque Christianitatem ab excursione Turcarum, Moscorum, Tartarorum, & ceterorum gentilium, pertumpere patitur. Dicta est autem Scythia, (ut placet Herod. lib. 4) à Scytha quodam Herculis ex muliere semiviperæ filio, fratre Geloni, & Agathyrni.

Scythicus, a, um, adjectivum, οὐδεὶς, ut arcus Scythicus, Sagittæ Scythicæ, Mores Scythici, Scythicum tegmen, Cicer. 5. Tuscul. 1.

Scythæ, q, vel Scythes. [οὐδεὶς, Pol. Tatarus.] Qui ex Scythia est: ut Anacharsis Scythes, apud Cic. 3. Tusc. Sunt autem Scytharum alii Europæi: alii Asiatici: de quibus vide supiù latius in dictione SCYTHIA.

Scythius, thia, thium, aliud adjectivum, οὐδεὶς. Virgil. lib. 3. Georg. At non quā Scythæ gentes. Mæoticaq; unda.

Scython, onis, οὐδεῖς, Nomen proprium viri nescio cuius, quem Poëta fabulantur pro suo arbitrio modò in fœminam sese commutasse, modò rursus in virilem formam redisse. Ovid. lib. 4. Metam.

Quid loquar: ut quendam naturæ jure novato,

Ambiguus fuerit modò vir, modò fœmina Scythæ?

Scythopolis, οὐδεῖς, Vrbs est in Decapolitana Syrie regione, nomen habens à Scythis in eam deductis, quiū anteā à Liberi patriis nutrice ibi sepulta, Nysa diceretur. Autor Plinius libro 5. capite 18. q Scytopolis autem sine aspiratione. Libyæ oppidum est, ut ex Polynistoris sententia tradit Stephanus. οὐδεῖς.

Scythocauri, οὐδεῖται, Populi Scythæ, Tauricæ regionis iuga incolentes, qui (ut Solinus refert) pro hostiis advenas egredi consueverunt. Meminit horum & Plin. lib. 4. cap. 12.

S. ante E.

Sébastē, cs. [Σέβαστη schomeron. οὐδεῖς.] Samariæ oppidum, ab Herode instauratum, & in honorem Augusti Cæsaris ita appellatum, qui anteā quemadmodum & regio ipsa Samaria diceretur: οὐδεῖς enim Græci dicunt, quod nos Augustum. Vide Strabonem lib. 16. & Plin. lib. 5. Stephanus etiam altera Sébasten in Armenia collocat.

Sébasti, οὐδεῖς, Oppidum in Colopena, Cappadociæ regione: de qua Plin. lib. 6. cap. 3.

Sébastopolis, οὐδεῖς, Ponti Cappadocii vrbis Ptolemæo, lib. 5. cap. 6. Vulgo Sébasto.

Sébennytus, οὐδεῖς. Stephano, Vrbs in Aegypto, ubi & palus, & amnis sunt cognomines. Vnde præfectura quoque Sébennytica, οὐδεῖς: & Sebennyticum Nili ostium, οὐδεῖς, vocati constat, quod in duo alia dividitur, scilicet in Saïticum, & Mendesianum, teste Herodot. l. b. 2. **Sébethos**, penult. prod. οὐδεῖς. Fons apud Neapolum, cuius aqua yicatum decurrens, amnis ferè usum Neapolitanis præstat. Papin. libro 1. Sylvar. & pulchra tumeat Sébethos aluvia. Hujus Virgilius, Statius, Columella meminerunt: quod quidem nomen sine litera procul dubio scribendum est, et si sciāt esse qui Séberthus, pere, legant. Testis est, ut alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in muro sū fundamētis reperta, quæ habet: P. Mevius Eutychus aediculam restituit Sébethos.

Sébinus, pen. prod. [οὐδεῖς. Germ. Ein See in Ístreich/ heißt jetzt Lago d' Isco.] Lacus Circumpadanæ regionis, è quo Lolius amnis nascitur, teste Plin. lib. 3. cap. 19.

Sebritæ, atrum, οὐδεῖται. Populi Aegyptii, Nili insulam incolentes, non procul à Meroë Sebritæ dicti, quasi advenæ, cò quod Psammiticum regem fugientes, in Aethiopiam commigravit. Vide Strab. lib. 17.

Sécurdi, Philosophus fuit Atheniensis, quem aliqui Epibyrum vocant, quod architecti filius fuerit multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentia, & qualis, æmulusque Herodis Attici: qui illud Hesiodi eleganti mutatione in eum cayillatus est: Figulus æqualem exagit, tu rhetoræ teōn. Nilobolimus tamē senem postea mortuum, & epicedio & lacrymis honoravit. Ex Philostrato. q Secundus alter Tridentinus, vir sanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, scripsit breviter Longobardorum historiam. Autor Paulus Foroijulensis. q Fuit etiam hoc illustris Veronensis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus Naturalis historia scriptor.

Sedigitus, ti. [Σέδιγκτος. Ger. Der sechsfinger an einer Hande hat.] Senos habens in manu digitos. Vnde & Volcatius poëta, Sedigitus, & C. Horatii filia Sedigita sunt cognominatae. Plin. lib. 11. cap. 43. Digitus quibusdam in manibus seni, C. He-

tati expatriata gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi. Volcatium Sedigitum illustrem in poëtica.

Ségesta, tæ, οὐδεῖς Prolemæo, Oppidum est pervetus (inquit Cic. 6. Verr.) in Sicilia, quod ab Aenea surgente à Troja, atque in Italiæ veniente, conditum fuit, præposito ibi Egisto, qui eam Egestam nominata. Sed deinde præposita est ei litera s, ne obsecno appellari tur nomine. Plinius Egestam vocat libro 31. cap. 6. q Est & Segesta altera in Liguria, Tigularum caput, teste Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo Sigistro. q Fuit & alia in Venetia, non procul à Timavo fluvio, cuius meminit idem Plin. lib. 3. cap. 11. q Fuit & Segesta quædam in ceteriore Hispania, à quæ Segestani populi, qui Carthaginensi conventui attribuuntur à Plin. lib. 2. cap. 3.

Ségesta, ut apud Plinium legitur: sive, ut aliis placet, Segetia deo nomen à segetibus, quibus præesse putabatur, tractum Plin. lib. 18. cap. 2: Sejam à serendo, Segestam à segetibus appellabant: quarum simulacra in Circu videmus.

Ségorbida οὐδεῖς, Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtibænae totius caput, circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo lib. 2.

Ségor, οὐδεῖς, Fuit quinta civitas post Sodomam & Seboim, quæ ad preces Loth servata est.

Segusium, Vrbs est Segusianorum in Graiis Alpibus. Ptolem. lib. 1.

Seir. [Ger. Dis Göttin des saphens.] Dea habita fuit Romæ, quæ fationi præesse putabatur: quemadmodum Segesta, sive Segetia, quæ segetes latas facere existimabatur. Plin. lib. 18. cap. 22: Sejam à serendo. Segestam à segetibus appellabant: quarum simulacra in Circu videmus.

Seir, οὐδεῖς. Mons in terra Edom, in quo habitavit Esau, in regione Gabalena: quæ ex eo quid Esau pilosus esset, & hispidus, Seir: id est, pilosi, nomen accepit.

Sejus. Prænomine Cneus, equi præstantissimi quidem, sed infelicissimi dominus: qui ab ipso Sejanus cognominatus est: de quo Gell. lib. 3. cap. 9. & Erasmus in Adagiis, & mox.

Sejanus equus, Vide in APPELL.

Selenus, Vide SELINVS.

Séléucia, οὐδεῖς, Syriæ Antiochenæ oppidum est, ab Antiocho Seleuci filio conditum: de quo Plin. lib. 5. cap. 21. q Est & Seleucia alia ad Euphratem: tertia ad Belum amnum: quarum meminit idem Plin. lib. 5. cap. 23. Rursum alia Cilicæ, Trachiotis cognominata, ad Calicadnum amnum, teste eodem Plin. lib. 4. cap. 27.

Séléucus, οὐδεῖς. Fuit unus ex principibus Alexandrii, qui primus post Alexandri mortem regnavit in Syria annos quadraginta. Fuerunt & alii Seleuci.

Selinis, pen. prod. οὐδεῖς, Vrbis nomen juxta Lilybæum à selino, quid ibi plurimum nascatur. Autor Servius in illud Virgilii 3. Aen. Teq; datis linquo ventis palmosa Selinis.

Selinus, pen. prod. οὐδεῖς, Duorum fluviorum nomen in Asia, qui in mare influentes, Diana Ephesæ templum utringi, complectuntur. Vide Plin. lib. 5. cap. 29. q Est & Selinus alius in Aegitorum agro, qui est in Achaea proprie dicta. q Item aliug in Elide. q Rursum altus in Sicilia juxta Megara & Hyblæ montem: quorum omnium meminit Strabo lib. 8.

Selinus, untis, οὐδεῖς, Oppidum est Sicilia palmis abundans; Selinus, a, um, adjectivum, οὐδεῖς: ut, Terra Selinus, quæ à Galeno libro 9. Simpl. inter medicamenta ophthalmica ponitur.

Sillæ; Oppidum est Epiri, cuius incolæ Sellani dicuntur. Lucan. 1. br. 3: - queritusque silentes Chaonio veteres liquerant vertice Sellæ, &c.

Selymbria, οὐδεῖς, Civitas Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio, teste Herodoto lib. 6.

Sémelæ, pen. corr. [σεμίλη. Ger. Ein Tochter Cadmi des Thebanen Sch Königs/ ein Mutter Bacchi.] Cadmi Thebanum regis filia, ex qua Iupiter Bacchum genuit, teste Horat. i. Car. Ode 19: Mater sœva cupidinum, Thebanæque jubet me Semeles puer, Et lasciva licentia Finitis animum reddere amoribus. Propertius: Narrabis Semele quam sit formosa.

Sémelæ, a, um, adjectivum. Ovid. 5. Metam. Delius in corvo, proles Semele capro, &c.

Sémiramis, mis, vel midis. [σεμίραμις. Ger. Ein geste Königin der Assyrier so jener ein Frau Nini gewesen war.] Fuit nomē Assyriorū reginæ, Nini regis uxoris, mulierū qmnius, quare memoria ad nos petrebit, clarissimæ, quæ post viri obitum, & intelligeret Assyrios gravatè mulieris imperium passuros, diffi, mulato illius obitu, personam ejus assumpsit, donec Ninus filius adolesceret, regnoque administrando idoneus fieret. Hec Babylonem muro latericio cinxisse dicitur, & subactis vicinis regni sui terminos latissimè propagasse. Verum eadem tam portentosæ libidinis fuisse traditum, ut & filii concubitum expetierit, & equum usque ad coitum adamasse dicitur. De hac Plutarchus in Apophthegmaticis sic scribit: Semiramis se pulcro;

pulcro, quod sibi construxerat, hanc addidit inscriptionem: *Quicunque rex pecunii indigerit, patefacto monumento, quod voluerit accipito.* Quia spē adductus Darius, sublato lapide, pecuniarum nihil invenit, sed alias reperit literas, in hac sententiam: *Ni malus vir es, ac numis insatiabilis, cadaverum loculos non moveres.* q Semiramis, lingua Syriaca, aveva significat. Nanque ab avibus, adhuc infans nutrita dicitur. Sribit Valer. Maximus, lib. 9. cap. 3, aliquando quām circa cultum corporis occupata esset, & nuntiaretur ei Babylōnē defecisse, soluta adhuc altera parte crinum, protinus ad eam expugnatam cucurisse, nec prius decorum capillorum redigīscit in ordinem, quām tantam urbem in suam pōtestatem restituisset. Exercitū ipsius sic describit Suidas: *Πάτερ μυελαδός δέργα, πτηνοῦ ἡ ἀπότολη, δρεπανοφόρος ἡ ἀγριότων μυελαδός Δίης, αἰδοῖς τη ἡ περιβλώματος φόρος τη ιστος τηλῆς, ἄλλων ἡ κρημαλῶς ἐσ, πικρῶν δέργων, μυελαδός εἴρηται. Βίργος ἡ βασιλεὺς ὑπόδειψτος ἡς τριάντα μυελαδός ταῦται οἱ βάστας των πτηνῶν της ζωῆς.* Id est, Peditatus centum milia, equitatus centum myriades: falcatōrum autem curruum decies decēta milia. Virorum in camellis pugnantium par numerus: aliorum verò camelorum (ad quodcunq̄ indigebat opus) vices dena millia. Terga verò boum exoriatorum tricies dena millia. Naves verò in Bætris fabricatæ ter mille. Et multa alia, quæ prosequitur admiranda.

Semproniūs Gracchus, Pater fuit Tiberii, & Caii Gracchorum. Vide Plutarch. in vita Gracchorum.

Sena, Insula in Britannico mari, adversa litoribus Galliæ. Autor Pomponius lib. 3. q Eit & nomen civitatis inclytæ in Tuscia, octingentis à Roma stadiis distans, quam Brennus Gallorum dux pro senib⁹, valerudinariisq; & armamentis extruxit, anno ante Christi adventum 362. Vulgo *Siena*.

Senēcā, Natione Hispanus fuit, patria Cordubensis. Academicus Philosophus & Neronis præceptor: à quo divitiis ingentibus auctus, quem in Pisonianæ conjugationis suspicionem venisset, ejusdem jussu incisis venis mortem obiit. q Fuit & alter Seneca, Tragicus poëta, cuius fabulæ decem ad nos pervenerunt. Vtriusque meminit Sidonius Apollinaris ad Felicem:

Non quod Corduba præpotens alumnis,
Facundum ciet, hic putes legendum.
Quorum unus colit hispidum Platona,
Incaſsumq; suum moveret Neronem
Orchestrā canit alter Euripidis,
Pictum fæcibus Aeschylum sequutus,
Aut plauſtris solitum sonare Thespim,
Qui p̄est pulpitā trita sub cothurno
Ducebant olidæ patrem capellæ.

Sennaar, Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extorta est turris illa celum̄sima, divortio linguarum notissima.

Senogallia, *σενογαλλία*, Civitas est agri Gallici, infra Picenum, teste Plin. lib. 9. cap. 14. dīcta à Senonibus Gallis, qui eam considerant. De hac Silius lib. 8: *Et Glanis & Rubico, & Senonū de nomine Sena.* Pomp. Mela lib. 2: *Senogallia maritima ad Aterni fluminis ostia.*

Senōnēs, *σενόνες*, Populi Galliæ, finitimi Belgis, qui olim urbē Romam incederunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus aggressus adeo cecidit, ut incendiorū vestigia Gallici sanguinis inundatione deleret. Sribit Verrius, referente Festo idēc Senones appellati: quia novi venerant ex Transalpina Gallia, quasi Cænonas, litera immutata. *καινός* enim Græcè, Latinè novus dicitur.

Sentā, Dea nomen apud Romanos, quam & Bonam deam vocabant: veteres Faunam, & Fatuam dixerunt. Hanc Varro scribit tantæ pudicitæ fuisse, ut nemo illam, dum vixit, præter virum suum, mas viderit, nec nomen ejus audierit. Propter quod illi in operto mulieres sacrificabant, & Bonam deam nominabant.

Sentīcā, Hispaniæ Vrbs, Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Sentinūm, *σεντίνος*, Oppidū in confinibus Umbriz, & Piceni, quod nūc *Saxum-ferratum* appellatur: à quo Sentinates populi dicti sunt. Plinii lib. 3. cap. 14. tradit vocatum Sentinūm ab amne qui Sentinus dicitur.

Sepīs, *σεπίς*, Magnesiæ promontorium est, Herod. lib. 6 & Plin. lib. 4. cap. 9.

Sepinates, vel potius Sepinates, *σεπινάτες*. Populi sunt inter Samnitēs, in quarta Italiz regione à Plinio collocati. Horum oppidum *Sepinum*, *σεπίνον*, commemoratur à Ptolemaeo, libro 3. cap. 1.

Sepīus, *σεπίος*, Siponto, hodie *Marfedonia*. Oppidum Apulorum Dauniorum, ad radicem Gargani mōtis à Diomedē conditum: à multitudine sepiarum, quæ ibi fluctibus ejiciuntur, imposito nomine. Hoc postea aliquot literarū immutatione Sipiūs, *σεπίος*, & Sipontum appellatum est.

Seplasia, [German. Ein Markt ju Capua, auf welchen die Galbenträmer oder Burghrämer sehr hatten.] Fuit forum Capuz, in quo unguentarii negotiabantur: cujus deliciis frātēm fuisse Punicam ferociam testatur Valerius Maxim. lib. 9. Cī. contra Rull. Iam verò qui mactus erat tunicatorum illorum? & in Alba, & Seplasia.

Sequānā, penult. corr. [*σεκουάνα*: Vulgō *Seine*. Germ. Die *Seine*, ist das Wasser so in Frankreich durch Parcours läuft.] Fluvius Galliæ, Belgas à Celtis dividens, qui Sequanis populis, apud quos oritur, nomen creditur fecisse. Plin. lib. 4. cap. 17, A' Scalde ad Sequanum Belgica.

Sequānī, penult. corr. [*σεκουάνον*: Stephano. German. Die *Gantgwār von Burgundie*.] populi sunt Galliæ, Heduis, Ligoniis, & Helvetiis finitimi: à Sequana fluvio, qui apud eos oritur, nomen sortiti. Horum loca hodie tenent Burgundiones, gens origine Germanica, quemadmodum & Franci, qui trajecto Rheno in Galliam irruperunt, pulsisq; prioribus incolis, sedes eorum invaserunt.

Sequānūs, a,um, adiectivum. Lucan. lib. 1: *Optima gēna flexis in gyrum Sequana frānis.*

Sequānīcūs, a,um, aliud adiectivum. Mart. lib. 13: *Hanc tibi Sequanicæ pingue textricis aluminām.* &c.

Serānūs, *σεράνος* (ut alii scribunt) Serranus, duplicita, Atrilii cuiusdam nobilissimi Senatoris cognomen: à serendo impotenti: quod quo tempore adversus Samnites dictus est dictator, à viatore inventus fuerit in agro sua manu frumentum serens. Plinius lib. 18. cap. 3: *Serentem invenerunt dati honores Serranum: unde cognomen.*

Serapion, Aelianus dictus, orator Alexandrinus, scriptor ad Adrianum principem Panegyricum, & orationes in genere deliberativo. Item: *Vtrum Plato iure removerit Homerum à sua Republica: præterea artem rhetoramicam.* Autor Suidas. q Serapion, piator, cognominatus Rhyparographus, quod humilia quædam & sordida pingeret. Autor Plin. lib. 35. cap. 10. q Serapion, præfus Antiochenus sub Commodo principi: cuius meminit Hieron. q Serapion item alias, qui ob elegantiam ingenii, Scholasticus meruit cognominari, charus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Constantino principe, ut idem Hieron. autor est.

Serapīs, *σεραπίδης*, vel Serapids, secunda syllaba indifferente. [*σεραπίς*: Ger Ein junger Osiris der Egyptier Gott.] Deus Aegyptiorum, qui & Apis & Osiris dicitur. Mart. lib. 9: *Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.* Idem: Illeum Serapin Nilus veneratus Osirin. Vide de hoc plura in dictioribus *APIS & OSIRIS*.

Serapēum, pen. prod. *σεραπεῖον*, Serapidis templum Alexandriæ, atris, & columnis amplissimis, signisq; spirantibus, omnique opum varietate, ita exornatum ut toto orbe terrarū, uno Capitolio excepto, nihil unquam visum sit ambitiosius. Autos Am. Martellinus in Alexandro.

Serbōnīs, *σερβόνης*, Palus juxta montem Casium, mille circiter stadiorum ambitum habens. Vide Strabon. lib. 17. Herodotus lib. 3. Serbonitidem vocat.

Serēnā, Vxor Stiliconis, ex qua Mariam suscepit: quæ Honorio Imperatori nupsit. Hujus Serenæ laudes eleganti Panegyrico celebravit Claudianus poëta.

Serēs, [*σερές*: German. Wölker im Westlichen Gesicht, bei welches Gebüsch gewachsen ist.] Populi Scythiae Asiaticæ, à Sera urbe sic dicti, apud quos arbores sunt, quæ non solū folia, sed lanam quoque proferunt tenuissimam. Nam ex carum frondibus canitem depestant aqua perfunsum, ex quo velleci vestimenta cōficiunt, quæ serica nuncupantur. Virg. 2. Georg. Velleraque ut foliis depestant tenuia Seres. De his Marcellinus libro suæ historiæ 23: *Agunt, sequuntur, ipsi quietius Seres, armorum semper & præliorum expertes: utique hominibus sedatis & placidis est otium voluptabile: nulli finitimorum molesti, cœli apud eos jucunda, salubrisque temperies, ænis facies munda, leviumque ventorum commodissimus status, & abunde sylvæ sublucidæ, à quibus arborum fortis aquatina aspergimus crebris velut quædam vellera molientes, ex lanugine & liquore mistam subtilitatem tenerimam pertinent, nentesque subtegmina, conficiunt sericum ad usus astrehac nobilium, nunc etiam insimorum sine ulla discretione proficiens. Ipsi præter alios frugalissimi, pacatoris vite cultores vitant reliquorum mortalium cœtus.* Quumq; ad coemunda fila, vel quædam alia transcuti flumen advenit, nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis astimantur: & ita sunt abstinentes, ut apud se tradentes genitia, nihil ipsi comparent adventitium. Hæc Ammianus Marcellinus. q Hujus nominis nominativus singularis est Ser: *σερ*. Si-donius: Assyrus geramas, Ser vellera, thura Sabæus. Ausonius: iam Pelago volitat mercator vēstifluus Ser. q Qwn & vermiculus quidam sericum texcas (ut autor est Paulanias) Ser appellatur, *σερ*.

Sergēstus:

Sergetus, unus ex comitibus Aeneae. Virg. i. Aen. Macbetha, Sergetumq; vocat.

Seria, Hispaniae ulterioris urbs, in tractu Celticus, alio nomine Fama Julia dicta. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

Seriphos, Insula, in quam relegabantur nocentes, ut in Gyaron, Iuvenal. Satyr. 10: Ut Gyara clausus scopulis, parvaque Seripho.

Seriphis, phi, penultima producta, σεφο. Insula est in mari Aegeo, una Cycladum, viginti non amplius passuum milia distans à Delo: ut resert Plinius libro 4. capite 12. In hac insula ranæ prorsus mutæ esse traduntur: unde proverbialiter Seriphia rana dicitur, in homines mutos, ac dicendi, canendi que prorsus imperitos, βατζαφεν πειφε. Vide Plinium libro 8. cap. 58.

Seriphis, a, um, σεφο. Adjectivū, ut est illud Themistoclis: Nec enim vel tu, si Atheniensis essem, clarus extitisses: aut ego si Seriphis essem, ignobilis.

Seritis, Fluvius Cisalpinæ Gallie, per Bergomatum agrum, in Adduam fluens: quo vallis Seriana in eodem agro populosa, artificiosaq; nominata est. Hec Calepinus. Nam veterū (quod quidem sciam) nemo est qui fluvii hujus meminerit.

Sermyla, sive Sermilia, σεμυλια Stephano, Civitas est in finibus Macedoniae, non procul ab Atho monte, ut scribit Herodotus lib. 7.

Seropita, σεροπη, Civitas Phoenices, apud quam nascetur vinum laudatissimum, quod Seropitanum dicebatur. Sidonius: Κναι; Seropano palmitæ missa bibas.

Serranus, Vide SERANVS unico r.

Serrheum, sive Serrium, pen: prod. σερηον Stephano, mons Thracie, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 11.

Serrhi, σερποι, Populi sunt Colchi vicini, inter Cercetas & Cephalotomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 5.

Sertorius, Civis Romanus fuit, è Nursia oriundus, rei militaris peritissimus, partium Marianarum fuit una c. Cinna: moderatus tamen se gessit, quam alii. Sylla redeunte à bello Mithridatico, urbeque potito, ipse quoque in Hispaniam aufigit: ubi brevi tempore ob virtutem sibi gratiam earum gentium conciliavit: traditurque perecum Hispanos disciplinam rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Nam præter artem rei militaris abstinentissimus etiam voluntatum, rūm religiosus est habitus, quod cervam quandam secum in expeditionibus haberet sequentem, quæ Diana numen dicebat esse, ex eaque responsa accipere, resq; gerendas auspiciari. Quare dux Lusitanoru delectus, parvis copiis multas urbes subegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus adfixit. Primùm Cottam navaliter prelio superavit, Phidiam Hispanie Prætorem cum duobus milibus civium Romanorum interfecit, Domitium Proconsule contrivit, Toranum quoq; à Metello missum cum toto exercitu delevit. Denique à Pompejo vixus est, & à M. Perperna ejusdem factionis socio per præditionem in cena interfecitus est. Ex Plutarcho.

Servillorum illustris Romæ familia fuit: ex qua ortum trahit Pille Servilus, vir triumphalis, qui à devictis Isauris Asiae populis, Isaurici cognomen accepit: de quo vide Strab. libro 14. Item P. Servilius Rullus, qui primus Romæ solidū a præsum in convivio apposuit, teste Plinio libro 8. cap. 51. Hujus filius fuit Servilius ille Rullus, legis Agrariae promulgator, quam Cicero in consulatu suo subvertit: cuius meminit idem Plin. loco jam cit. 20.

Servilius Tullius, Sextus Romanorum Rex, ex serva natus, Tanaquilis astu post Tarquinii Prisci necem ad imperium proiectus, Hetruscos ingenti prælio fudit. Primus lustrum condidit, populumque omnem ex censu in quinque classes distinxit. Urbs pomorum protulit, Quirinali & Viminali collibus muro inclusis. Tandem jamjam etate proiectior, à Tarquinio genero occisus est, & insepultus in via abjectus: idq; instinguo Tulliæ filiæ suæ, quæ etiam conspecto patris cadavere, aurigam ejus reverentia lora retorquentem, compulit, ut per medium patris corpus carpentum ageret: à quo tam immani scelere ei vico in quo hæc gesta sunt, Sceleratinomen manuit. Vide plura de hoc apud Livium libro 1. ab Vrbe. q. Servius Sulpitius, Iulys consultus insignis fuit Ciceronis temporibus; qui à Senatu legatus missus ad Antonium, Reipublicæ bellum inferentem ea in legatione periret. Quo nomine illi statua, & monumentum publicum in campo Martio est decreatum. Vide Cic. 9. Philip.

Sesarmum, mi, σεσαρμ Stephano, Urbs Paphlagonie, postea Amaltris appellata, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 1.

Sesarethi, thi, pen. prod. σεσαρθο. Oppidum est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniae, quæ Adriatico mari incumbit. Stephanus ex Hecatæo.

Sesostri, Aegyptiorum rex, Mœridis successor, qui subactis Maris rubri æcolis, alycum navigabilem conatus est ducere

ex Nilō in mare rubrum. Idem & Colchos & Getas creditur subeg. sc, regionesq; omnes à se subactas trophæis insigniisse, quorum aliquot se vidisse testatur Herodotus mulierem pudendo insculpta. Valer. Flacc. 5. Arg. . quum prima Sestris Intulerit rex bella Geris.

Sestix, sive Sextia aquæ, οδανοίγηα Ptolemæo, Gallie Narbonensis oppidum, aquis calidis scatens: ita dictum à Sestio quodam Romanorum duce, qui subactis Salybus, oppidum hoc creditur condidisse. Vide Strabonem libro quarto. Vulgo οδανοίγηα Pevenance.

Sestius, prænomine Publius, Civis Romanus fuit magni animi, qui Ciceroni adversus Clodium contractis armatis auxilio fuit, quo nomine in judicium vocatus, defensus est. Cicerone elegantissima illa oratione, quæ pro P. Sestio inscribitur. Eruditus tamen non Sestium, sed Sextium scribendum contendunt. q. Fuit & alter Sestius, Aquari Sestiarum in agro Salylum conditor: de quo vide Strab. lib. 4. [Arx en pro venice. Ger. Die Aquenser in der Provinc.]

Sestianā mala, à Sestio cognominata, apud Columellam libro 12. cap. 45: Ita possunt alia genera malorum, sicuti orbiculata, Sestiana melimela, Mariana, hoc liquore custodiri. Sestiana pyra, apud Colum. lib. 5. cap. 10.

Sestos, σεστος Germ. Eis Star am Helleponto in Thracia gegen Abydos ufer gelegen] Vrbs erat in litore Thracio, ad Hellepontum sita, obiacens Abyd, Leandri & Erus amore pernobilis. Strabo lib. 13, & Musæus de amoriibus Leandri & Erus.

Sestias, adis, οντας, patronymicum à Sesto Helleponti urbe deductum, Statius 6 Thebaid. Contrà autem frustà sedet anxia turre, Supremis Sestias in scopulis: id est, Ero puella Sestia. Sestabis, bis, οντας, Fluvius est citerioris Hispanie, in conventu Carthaginensi: à quo vicini populi, Setabani appellantur à Plin. lib. 3. cap. 3. Hinc Sudatia Setaba dixit Catullus, quæ ex lino Setabano conficiebantur.

Sestia, οντα, Vrbs Campanie non procul à Tarracina: à qua Sestinum vinum. Martialis libro 13: Pendula Pontinos, quæ spectat Sestia campos, Exigua vetulos misit ab urbe cados. Vulgo οντα.

Setubia, οντα, Arvacum oppidum, in Hispania Tarracensi: cuius meminit Ptolemæus, lib. 2. cap. 6.

Severiani, σερεβρια, Hæretici quidam fuerunt: à Tatiano primū propagati: deinde & à Severo aucti, qui matrimonio penitus abstinentium prædicabant. Meminunt hogum Hieronymus & Sophronius.

Severus Septimus, Romanorum Imperator, qui Albinum juxta Lugdunum Gallie urbem ingenti prælio superavit. Reliqua ejus gesta, vide apud Herodianum lib. 3. & 4. q. Est item Severus, ut Servio placet, montis nomē proprium in Sabinis. Virg. lib. 7. Aen. Qui Tetricæ horrentes rupes, montemq; Severum, &c. Quo ramen in loco Nonius severum, actiū possum arbitratui pro aspero.

Sevo, Mons Ingevonus, in litore Germanie, Riphæis jugis non minor, inimicantem ad Cimbrorum usque promontorium efficiens sinu, qui Codanus vocatur. Autor Plin. lib. 4. cap. 13.

Sextius Caballus, Scurra fuit insignis Martialis ætate, qui à calcitratu nomen accepit. Martial. lib. 1: Qui Galbam talibus tuis, & ipsum posses vincere Sextium Caballum.

Sextus, οντα, Philosophus Chæronensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit M. Antonini Imperatoris, de quo Julius Capitol. Audivit & Sextum Philosophum Chæronensem.

Sicambri, οντα, Insula est in Oceano Britannico. Autor Plin. lib. 4. cap. 16.

Sibde, οντα, Carie oppidum Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. Plin. lib. 5. cap. 29.

Sibylla. Vide in APPELL.

Sibyrus, οντα, Oppidum Cretæ: ut ex Polybii sententia tradidit Steph. Gentile est Sibyrtius, οντα.

Sicambræ, [οντα, German. Die Westphalen/etlich deuten Geldern.] Populi Germanie, Menapii finium, ad utranque Rheni ripam habitantes: quorum meminit Strabo libro 4. Hæc natura flavos habent, quos crescere sinunt, & artificio quadam intorquent. Martial. lib. 1: Crinibus in nodum tortis venere Sicambræ. Eruditæ eos esse judicant, quos hodie Geldrenses vocamus: quanquam videntur olim latiores fuisse Sicambrorum, quam hodie sint Geldrensi termini.

Sicanæ, οντα, Populi Hispanie, à fluvio Sicari, sive potius Sicori, dicti. De quo Lucanus: Hesperios inter Sicoris non ultimus amnes. Hiduce Siculo, exclusis Aboriginis, Italiani tenuerunt: ipsique potesta ab ipsis pulsi, quos ante pepularent, insulam vicinam Italæ occupaverunt, & eam Sicaniam à suo nomine nuncupaverunt. Hujus dictionis syllaba, CA, indifferenter ponitur. Virg. lib. 3. Aen. Sicanæ prætentia sinu jacet insula contrâ. Silius libro 13: Sydera Eliseis aderat gens Sicana yotis.

Sicaniæ, οντα, German. Die Insula Sicilia. } Dicta est insulæ Sicilia

Sicilie quedam pars, in finibus Agrigentiniis, ut ex Apollo-dori sententia tradit Steph. qui & Sicanum amnem iisdem in locis collocat. Sed & insula quandoq; tota, Sicania dicta est, à Briarei Cyclopis filio Sicano: vel à Sicanis populis, qui primi eam insulam incoluisse feruntur, qui tamen non sunt indigenæ, sed Hispani.

Sicarijs. Fluvius Hispaniæ Tarracensis, non procul ab Ilerda fluens, juxta quem Cæsar Afranius & Petreii exercitū siti ad deditio[n]ē compulit. Lucan.lib.4: Hesperios inter Sicarijs non ultimus amnes. Alii tamen hunc fluvium Sicorim malunt appellare, per quartam vocalem in media syllaba.

Sicca. Vrbs Numidiæ, Romanorum colonia, apud Plinij lib. 5. cap. 3.

Sicelis. Vide **SICILIA.**

Sicemus. **σικεμος.** **€** **σικεμος.** Vrbs Arabiæ. Inde Sicemii, & Sicemita, Stephan.

Sicendus. Lacus est Thessalij, mutas habens ranas: quæ tamē alio translate sunt vocales. Autor Plin.lib.8. cap. 58.

Sicenus. ni, pen. prod. **σικενος.** Insula est non procul à Creta, antea Oenoë appellata. Autor Strab.lib.10.

Sichæus. **σιχαιος.** Filius fuit Philisthenis, sacerdos Herculis, & maritus Didonis, à Pygmalione juxta aras, incautus ob auri cupiditatem interfactus: ut est apud Virg.lib.1. Aen. Huic coniux Sichæus erat ditissimus agri, &c.

Sichem. **σιχημ.** Filius Chanaan, qui civitatem sui nominis edificavit in Phoenice, quæ **Sidon** à Græcis appellata est.

Siciliæ. **σικελια.** Germ. Die Insel Sicilia im Mittelmeer / nahe bei Italien gelegen.] Tyrrheni mari insula, à Thucydide Sicana dicta, à pluribus Trinactria, quod tria habeat promontoria. Patet in circuitu, ut ex Agrippæ sententia tradit Plinius, DCXVIII. M. pass. Olim agro Bruttio creditur adhæsisse, posteaque interfuso mari avulsa M. D. pass. freto, juxta columnam Rheim. A quo dehinc descendit argumentum, Rheim Græci nomen dedere oppido. Quin & insula ipsa inde nomine creditur traxisse, quasi Sicilita: id est, refecta. Virgil. 3. Aeneid. Hec loca vi quondam & vasta confusa ruina (Tantum ævi longinqua valet mutare vetustas) dissoluisse ferunt, quum protinus utraque tellus Una foret. Eadem & Triquetra à quibusdam appellatur, à figura trianguli, cuius unus angulus, qui in meridiem vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septentrionem spectat, & ab Italia milles quingentis passibus distat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maximè spectare videtur, quemq; ab Africæ litoribus CXX. milibus passuum distare prodiderunt. Hæc ab Oriente, & Occidente, Septentrioneque Tyrreno mari, à Meridie Africo alluitur. Patet in longitudinem à Peloro usque ad Pachynum millia passuum centum octoginta septem, in latitudine centum octoginta novem. Sicaniam autem dictam putant à Sicanis Hilpaniæ populis, qui duce Sicanu primùm in Italiam venisse feruntur.

Solinus autor est, Siciliam primùm Cyclopum sedem fuisse, iisque extintis, Acolum insulam occupasse. Vnde Virgil. 3. Aeneid. Ignarique via Cyclopum allabimur oris. Item 11. Aen. - Actæos vidit Cyclops Vlyses. De hac Diodorus sic scribit: Sicilia optima insularum omnium, antiquitate rerum cæteras ante cellit. In ea sunt Panormus, Catana, Syracusæ undecima Olympiade conditæ. Præterea Messana, Eryx, & Ledatium Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethusa fons, Eryx & Aetna montes. In ea, Comœdia primùm creditur inventa. Viros genuit illustres complures, ex quibus satis fuerit hic nominare Dionem Platoni auditorem, & Archimedem insignem Mathematicum.

Siceliæ. **σικελιæ.** patron. fœm. forma Græca à Sicilia deductum. Virgilius 4. Aegloga: Sicclides Musæ, paulò majora canamus.

Sicilienses. Dicuntur qui alibi orti, in Sicilia versantur, **σικελιτæ.**

Sicilienses. sc. possessivum à Sicilia deductum. Cic. 2. Verr. Et quoque negotio fisci Sicilienses minabantur. Fretum Siciliense, apud eundem 2. de Nat. dœr. **Quæstura Siciliensis**, apud eundem in Epist.

Siciliſſoſas. [**σικελιſſas.** Gall. Parler comme les Siciliens. Ital. Parla-re à modo de Siciliani. Ger. Sicilien reden. Hisp. Hablar como los de Sicilia. Pol. Mowie iako Siciliejsk. Vng. Siciliaj modra jollok. An. To speak as the people of Sicilia.] Loquor lingua Siculari, quorum sermo adeò corruptus fuit, ut abierit in proverbio. Plautus in Menæch. Non atticissat, sed Siciliat.

Siculi. **σικελoi.** Qui Siciliam insulam incolunt. Cicero in Divinat. Quum Quæstor in Sicilia suissem, Iudices, itaq; ex ea provincia decessilsem ut Siculis omib[us] diurna, iucundamq; memoriam mei nominis relinquerem. q Siculū mare. [Ger. Das eng Strudelmeer zwischen Sizilien vñ Italiem.] angustū, atq; anceps alterno curvo, modo in Tuscum, modò in Ionium pelagus influit, vorticosum, & Scyllæ ac Charybdis levitatem inclitum, **σικελoſaſaſa,** Sicula tellus, pro Sicilia, Virg. 1. Aen.

SIC SID SIG

Sicinniūs Dentatus, **σικινιος.** Streuuus bellator, qui ob ingenitum fortitudinem, Achilles Romanus appellatus est. It centu & viginti præliis pugnavit: cicatricem aversam nullam, adversa quadragintaquinq; tulit: coronis aureis octo donatus est. Triumphavit cum Imperatoribus suis triumphos novem. Vide Gellium lib.2. cap. 11, & Plin.lib.7. cap. 28.

Sicorīs, pen. cor. Hispaniæ Tarracensis fluvius, non longi ab Ilerda fluens, juxta quæ Cæsar Afranius & Petreum Pompejos ducet siti ad deditio[n]ē compulit. Lucan.lib.5: Hesperios inter Sicoris non ultimus amnis. Vulgo Segre.

Sicyonus. Insula est non procul à Creta, una Sporadum, antea Oenoë dicta, teste Plin.lib.4. cap. 12. A Strabone ramea & Stephan, Sicyonus, **σικενος.** appellatur.

Sicyon. onis. [**σικυων.** Ger. Ein Staat in Achaja, nahe bei Corintho.] Vrbs vetustissima Peloponensi, non procul à Corintho, olim Aegialos dicta à rege Aegialeo, qui totius eius tractus imperium tenuit. Hanc Plin.lib.36. cap. 4, metallicarum omnium officinarum patriam fuisse scribit. Præcipue autem nobilitatam constat Occasionis simulachro à Lyssipo fabricato. Ab hoc oppido vicina regio, Sicyonia appellatur. Ex hac urbe ortus est Aratus ille: cuius in clatorum virorum catalogo meminit Plutarchus. Vulgo Basilica.

Sicyonia. **σικυωνια.** Insula est in mari Aegeo, ex opposito ad Epidaurum, alta quidem & eminens, ut refert Plinius.

Sida. dæ, sive Side, es, **σιδη.** Pamphyliæ urbs, teste Plin.lib.5. cap. 27 & Pomponio lib.1, in descriptione Pamphyliæ.

Sidicinum Theanum, Campaniæ oppidum Mediterraneanum. Sidicinum cognominatum ad discriminem alterius Thean, quod est in Apulia. Meminit utriusq; oppidi Plin.lib.3. cap. 5.

Sidon. onis, pen. genit. prod. [**σιδων.** **σιδων.** Germ. Ein Staat in Phœnicie am Meer gelegen.] Vrbs Phœnicies, cum Tyro & vetustate certans, & claritate: ita dicta (ut Eustathio placet) à Sida Beli filia: quanquam Iosephus à Sicheim filio Chanaan appellatam mavult: unde etiam apud Hebreos conditoris nomine integrō servato, Sicheim vocari tradit. A Phœnicibus iis conditum volunt qui mediterranea incolebant, qui quam perpetuis vexarentur terræmotibus, relictis sedibus suis, novam urbem ad mare condiderunt, quam à piscium ubertate sua lingua **Sidon** appellantur.

Sidonius, a, um, antepenult. indifferente. Nam apud Græcos, teste Stephano, indifferenter **σιδων.** scribitur per magnū, aut **σιδων.** per parvum. [**σιδων.** **σιδων.**] Virg. 1. Aen. Obscuruit primo aspectu Sidoniam Dido. Et paulò post Sidoniamque ostentat opes.

Sidrona. Dalmatiæ urbs, aliis Stridona, Vulgo Sidrina, S. Hieronymi patria.

Sidus. untis, **σιδης.** Oppidulum est in agro Megarenium: cuius meminit Plin.lib.4. cap. 7. Hinc deducitur gentile Sidonius, **σιδων.** Stephan.

Siga. **σιγα.** Vrbs Cæsariensis Mauritanie, Siphacis olim regia, teste Plin.lib.5. cap. 2.

Sigilliōn. **σιγιλιον.** Simulachrum erat apud Aegyptios in sacris Isidis & Serapidis, quod digito labiis impresso, silentium imperare videbatur: unde & nomē accepit, **σιγη** **σιγη.** quod est silere, alio nomine Harpocratem appellabant. Vide supra HARPOCRATES.

Sigēum. gel, pen. prod. [**σιγειον.** Vulgo Genizzari. Germ. Ein Berg der Landschaft Troja.] Promontorium & oppidum Troadi, Ajax sepulcro nobilitatum. Dictum **σιγειον.** ut quidam volunt, **σιγη** **σιγη.** hoc est, à silendo, eò quod Hercules præmio suo à Laomedonte fraudatus, dissimilato discessit, ibi se occultarit, indeq; silentio magno reversus, urbē repente adortus, ceperit. Alii per antiphrasin Sigēum dictū putant, quod nullum ibi unquam sit silentium, quis se perpetuò magno cum murmure saxis illidentibus.

Sigeiūs. a, um, & Sigeiūs per quatuor syllabas. Virg. 2. Aeneid. -jam proximus ardet Vcalegon: Sigea igni freta lata relucet. Ovid. 13. Meram. - Sigea a torvo Littora prospexit vultu.

Signiā. **σιγινια.** Latii oppidum fuit, in cuius agro vinum nascebatur mire austerum, ideoq; ventris profluvio sedando utile. Plin.lib.14. cap. 6: Nam quod Signiæ nascitur, austerritate nimia continet alio utile, inter medicamenta numeratur.

Signiñi populi, de quibus Plin.libro 3. cap. 5. Et Vinum Signiñum. Martial.lib.13: Potabis liquidum signina morianta trem: Ne nimium sificant, sit tibi parca sitis. Signina pyra apud Iuvenal. Satyr. 11.

Signiñi. Mons est, teste Plin.lib.5. cap. 9, in cuius radicibus sita est Apamia urbs.

Sigillaria. Vicus erat Romæ, ubi sigilla vendebantur. Gell. lib.5: Apud Sigillaria forte in libraria ego & L. Paulus poeta confederamus. q Sigillaria præterea dicebantur dies facti Saturninalibus additi, quibus sigilla: hoc est, parva signa amictæ missitabantur. Autor Macrobius lib.2. Satur. cap. 10.

Silaniūs. **σιλαιος.** Mons Hyberniæ insulæ alius insulus, à Silanio

Silao Rege in vertice ejus sepulto dictus.

Silaris, pen. corr. *Vulg* *Seli in Basileata*, Lucanis amnis. *Pisentius* dividens à Lucanis, cuius ea est natura, ut & virgulta, & folia in ipsum decidēta lapidescant: ut refert *Plin. lib. 2. cap. 103.* *Silius lib. 8.* Nūc Silarus quos nutrit aquis, quos gurgite tradunt Duritatem lapidum mersis in obscuritate ramis. *Virg. 3. Geor.* Est lucos Silari juxta, illicibusq; virentem plurimus Alburnum volitans.

Silenus, pen. prod. *[σαλώς]*. *Germ.* Ein Außerlebter und Lehrmeister Bacchis. *J Bacchi nutritius fuit, & pædagogus, semper aīno vehi solitus: quem Aratus in gratiam alumni inter sydera transflatum dicit. Virg. 6. Eclog. Chromis, & Mnafyllus in antro Silenum pueri somno videre jacetem, Inflatum hesterne venas, ut semper Iaccho.*

Siler, masc. gen. *Fluvius* est, *Picentius* dividens à Lucanis, nātura tam admirabilis, ut virgulta & frondes in ipsum decidētes statim lapidescant, teste *Plin. lib. 2. cap. 103.* quavis illi, ut ceteris fero omnibus, *Silarus* dicitur, nō *Siler*. Qua tamē terminatione effertur à *Lucan. lib. 2.* radensque *Salerni Tecta Siler*. Vide plura de hoc supra in dictione *SIL A R V S*.

Silia, *Fluvius* in montanis Indiæ esse dicitur, in quo nihil innatet: quavis Democritus, Aristotelesq; id verū esse negant. Vide *Strab. lib. 15.*

Silis, *Amnis* Venetiæ primus, ex montibus Taurisanis fluens, & in stagnum cadens, ubi nunc habentur suburbanæ Venetiariæ insulae, Murianum, Torcelliumq; *Plin. lib. 3. cap. 18.*

Silla, Vide *SILIA*.

Silura, *σιλύρη*, Insula in Oceano Britannico (ut *Solinus* inquit) cuius incolæ pecunia signari, permutationibus cōmercia exercent.

Silon, *Insulam* Indiæ docet esse *Augustinus de Civitate Dei*, lib. 21: quæ ex eo ceteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

Silphium Regio Libyæ, ab insula Plateæ usq; ad os Syrtium protensa, teste *Herodoto lib. 4.*

Silvanus tres fuerūt, unus dicebatur domesticus, possessioni cōsacratus: alter agrestis pastoribus: tertius orientalis, cui est in cōfinio lucus positus, à quo inter duo, plurēs fines oriuntur, ideoq; inter duo, plurēs est & lucus. Omnis autem possesso quare Silvanum colit? quia primus in terram lapidem finalē posuit. Ex libello variorum autorum de Limitibus.

Silys, *Fluvius* Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine *Tanaim* appellamus. *Plin. lib. 6. cap. 8.* *Tanaim* Scythæ *Silys* vocant.

Simethus, sive *Simethis*, idis, Vide *SIMAE THVS*, & *SIMAE THIS*.

Simichidas, *σιμιχίδης*, Nomen pastoris apud *Theocritum*, in Idili, quem ipsius enarratores patrem *Theocriti* fuisse existimant.

Simmias, *σιμιαῖς*, *Philosophus Thebanus*, *Socratis* auditor: cuius scripta enumerantur à *Suida*.

Simois, entis, *[σιμίος]*. *Ger.* Ein flus der am Berg Ida entspringt/ und neben Troja hinlaufft.] *Fluvius* est *Troadis*, ex *Ida* monte naſens, labitur per campum Trojanum, qui ab eo dicitur *Simois*, & mari appropinquans, commiscetur *Xantho*, ac in paludem cogitur, deinde exit in *Helleponum* juxta *Sigænum* promontorium. *Virgil. 1. Aeneid.* Tunc ille *Aeneas*, quem *Dardanio Anchise Alma Venus Phrygi* genuit *Simoensis* ad undam.

Simoës, *σιμόες*, *a. um*, *adjectivum*: ut, *Capus Simoësius*: hoc est, *Troadis* campus, *Simoënte* irrigatus. Quo nomine etiam datus fuit adolescens quidam Trojanus, quod apud *Simoëntem* fluvium esset natus. Author *Homeric. 4. Iliad.*

Simonis, plures fuerunt nomine hoc, post *Philippum Græcis*, *Latinis*, *Hebreisq;* pariter communis facto. *[ΙΩΝΩ schimbo.]* Ex his antiquissimum legimus Atheniensem philosopham, *Socratis* discipulū fuisse, qui scriptis dialogos xxx 1111. q*Alius* fuit, qui scriptis de Arte Rhetorica. Alius medicus. Alius sculptor: quorum omnium autor *Diogenes Laertius*. Et *Simon Magus*, musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto *Simodiam* introduxit, quemadmodum etiam & *Lysis* *Lysioidam*. *Strabo libro 14.* q*Simon Constantinopolitanus*, iudicaster, annos abhinc circiter ducentos composuit Græcè *Mesaphrastos*: id est, sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana. q*Ex Hebreis vero Simonem Magum legimus, caput & autorem totius hæreseos: de quo Eusebius lib. 2. latissimè, & Iustinus in Apologia ad Antoninum principem, in hanc sententiam scribit: Simon quidam Samaritanus sub Claudio principe, artibus magicis & opere dæmonum sublevatus urbe nostra, compluribus perphantasiæ deceptis, deus est creditus, & honore simulari donatus, à vobis inter duos pontes Tyberis colitur cū titulo literis Latinis descripto: Simonis deo sancto. Quem omnes penè Samaritæ, & nonnulli alii tanquam deum adorant.*

Sinat, *σινάτη*, *Populi* sunt Indiæ, ad Septentrionem *Seribus*, ad Occasum Indiæ extra Gangem finitimi, terras incognitas defertasq; ad *Ortum* & *Meridiem* habentes. Horum caput est *Thina*. *Autor Ptolemæus lib. 7. cap. 3.* *Stephanus* urbem quoque ipsam *Sinas* appellat.

Sinapodes (quod hic corruptè legebatur) vide *HIANTOPODES*.

Sindæ, *σινδη*, Oppidum Lycaoniæ, in confinio Galatæ, atq; Cappadociæ, teste *Plin. lib. 5. cap. 27.* *Stephanus* Sindam aliam in India collocat ad sinum magnum: a Sindis populis habitatam.

Singaræ, *σιγαρα*, *Arabiæ* urbs Rhetanorum caput. *Autor Plin. lib. 5. cap. 24.*

Sinon, *onis*, pen. genitivi prod. Nomen est filii *Sisyphi*, nepotisq; *Autolyci* furis. *Autolycus enim, teste Servio, duos habuit liberos: Sisyphum: unde natus est Sinon: & Anticleam: unde Ulysses.* Hinc est quod *Virg. 2. Aeneid.* *Sinoni astuti & fallaci proditoris tribuit personam Hic namque cum Græcis Trojam profectus, post diuturnum bellum ab iisdem subornatus, sua sponte se Trojanis capiendum obtulit, & ad Priamum deductus, illi & omnibus civibus Græcos abiisse, ac eorum illum ingeatam in urbem recipiendum esse fictionibus suis persuasit, sed maximo eorum detrimento. Virgil. lib. 2. Aen. Talibus infidis perjurique arte *Sinonis* credita res, &c.* *Sinonis* hujus inventum esse significationem specularem, author est *Plin. lib. 7. cap. 56.*

Sinonia, Insula Corsicæ ultra Tyberina ostia in Antiano: ut tradit *Plin. lib. 3. cap. 6.*

Sinope, *[Germ. Ein Tochter Asopi, welche Apollo in Pontum entführt hat / und von ihren erbohen den Syrum, von dem die Syrer gesessen sind.]* *Asopi* filia dicitur, quam Apollo raptam in Pontum traduxit, & ex ea genuit *Syrum: unde Syri postea appellati sunt: tametsi alii Martis & Arginæ: alii Parnassies & Martis: quidam autem non ab Apolline viuitatam, sed ab eo & Io-*

ve perpetuam virginitatem soritem, cum illi spē cōcubitus, quicquid postulasset, ei datus promisissent.

Sinope, pen. prod. σινόη, Vrbs Pōti, quę olim frequentigymnasio, & rubricę genere, quam Sinopicam vocant, clarissima fuit. Sinopem, (inquit Strabo lib. 12.) urbium quę in Ponto sunt clarissimam Milesii condidere: quę classe comparata, marī, quod intra Cyaneas est, imperavat. Extra verò multorum certaminum particeps fuit cum Græcis: & quum libera fuisset, tandem amissa libertate, Pharnaci obtemperavit (fuit enim obſidione capta). poſteaq; successoribus ejus usque ad Eupatorē, & Romanos, qui illū sustulerunt. Eupator ibi natus & educatus, eximiam coluit, & regai metropolim fecit. Munita est naturali providentia. Nam in colle peninsulae cuiusdam sita, ex utraque Isthmi parte portus & stationes habet, &c. Hinc Diogenes Cynicus, & Timotheus, Patron, & Diphilus comicus orū sunt. Cicero in oratione pro Pompeio haud obſcurè indicat in Sinope & Amiso Mithridatis olim domicilia fuisse, omnifariis rebus ornatissima, refertissimaq;. Si nō pēus, geneile, per tres syllabas, οντος. Ovid. 1. de Ponto: Non doluit patria Cynicus procul esse Sinope.

Sinties, & **Sapæi**, dicebantur Thraces, qui Lemau olim incoluerunt, Steph.

Sinopēlla, οντος, Vulgo **Soffa**, Oppidum (ut inquit Plin. lib. 3. cap. 5.) novi Latii extrellum, nō procul à Liri fluvio, quod quidam olim Sinopen appellatum voluerunt. In ejus agro gignitur visum copiosum, quod à saxosis collibus in quibus nascitur, Sinuosa petrinum vocat Horatius. De hac Liv. lib. 10. In saltu Vestino Falernum contingente agrum, Sinope dicitur Græca urbs fuisse, Sinuosa deinde à Romanis colonis appellata. Strab. lib. 5: Sinuosa in Setano sita est finu, à quo nomen vendicat. Ei proximae calidæ sunt balneæ ad ægritudines quasdam accommodatissimæ.

Sinuus magnus, οντος, Indici Oceani sinus est, jugo seu promontorio magno, & Sævi fluminis ostiis interseptus: ut describitur à Ptolemy Tab. Asiae undecima. Hispani, qui eā orbis partem lustraverunt, vocant Mare de sur: traduntq; breviori itinere eō perveniri, si Occidentem versus navigetur.

Siphnōs, οντος. Insula est mari Aegæi, non procul à Scyro, XXVIII. M. passuum ambitu: antè Meropia & Acis appellata, ut tradit Plin. lib. 4. cap. 12. Hæc insula locupletissima erat, teste Herod. lib. 3. ut in qua auraria & argætaria metallæ essent: unde tātū pecunia fieberat, ut ex decima ejus parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique par, Siphniis pecuniam, quę quotannis conficiebatur, distribuentibus. q Gentile est Siphnius, οντος Stephano.

Sipontum, ti sive **Sipus**, οντος, vulgo **Manfredonia**. Vrbs Apuliae juxta Garganum montem à Diomedē ædificata, quę primū ob multitudinem sepiarum, quę ibi capiuntur, Sepius, Sepiūtus, fuit appellata, teste Strab. lib. 6. Lucan. lib. 4: & subdita Sipus Montibus. Hinc Sipontinus à Sipone, ut Sepiuntius, à Sepiunte, οντος.

Sipylyus, pen. corr. οντος Stephano, Vrbs est Phrygia, quę regnante Tantalo terræ motu concidit. Vide Strabonem lib. 1. & 12. Ovid. 6. Metam. Tunc quum Mæoniā virgo, Sipylumq; colebat.

Siraci, corum, Populi sunt Scythici, Caucasi radicibus ad Septentrionem proximi: quorum meminit Strabo lib. 21.

Sirbon, οντος, sive Sirbonis, idis: οντος ή οντος Stephano, Palestina lacus, non procul à Casio monte, olim CL. M. pass. circuitu: Plini verò st̄ate in exiguae paludis angustiam contractus. Herodotus Serbonitidem vocat. Vide Plin. lib. 5. cap. 13. & Strab. lib. 16.

Sirēn, sirenis, pen. genit. prod. [σειρήν] Germ. Ein Meerwunder obenauß ein Jungfrau / vndenauß ein Fisch.] Monstri marinū genus poētarū fabulis celebratum, superiori sui parte virginis formā referens, inferiore in piscis caudam desinens. Has Poētex fuisse fabulant Acheloi fluminis & Calliopes Nymphæ filias, quarum nomina fuerūt, Parthenope, Ligia & Leucosia. Hæc quum littus Siculum incolerent, nautas præternavigantes suavitate cantus in naufragium pellicebant. Vlysses autem quum illāc sibi iter esset, sociorum aures cera obturavit, ne insidiosos Sirenum cantus possent exaudiere: scipsum verò malo navis iussit alligari: atq; ita periculum tutus evasit. Sirenes itaq; quum se cōtempnarent, impatiētia doloris se præcipitaverūt in mare. Ovid. lib. 5. Metam. tradi has fuisse comites Proserpinæ, eamq; raptam diu quæſisse: quam quum non inveniissent, in marina monstra esse converſas fūſum versum virginæ forma, postrema corporis parte pīſces: voce, cithara & tibiis tam blande canentes, ut cantus dulcedine nautas sopirent, sopitos demergerent, demersos etiā devorarent. Servius in illud Virg. 5. Aen. Iamq; adēd sepollos Sirenū adiecta subibat Difficiles quondam, multorumq; ossibus albos: sic ait, Sirenes secundūm fabulam partim virgines fuerunt, partim volucres, Acheloi fluminis & Calliopes

Musæ filiæ. Harum una, voce: altera tibiis, alia lyra canebat: & primò jūxta Pelorum, post in Capreis insulis habitaverunt, ubi nautas illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundūm veritatem meretrices fuerant, quę quoniam transentes perducebant ad egestatem, hæc sunt inferre eis naufragia: Has Vlysses cōtemnendo deduxit ad mortem. Ovidius: Monstra maris Sirenes erant, quę vocē canora Qualibet admissas detinuerē rates. Hæc Servius. Dictæ autem tuat Sirenes, non δέ τοι οὐδέ: hoc est, à trahendo (ut quidam voluerunt) quā Græci & diphthongō scribant: sed οὐδέ πράγμα, quod inter cetera significat decipere. Aut δέ τοι οὐδέ, quod catenam, vel vinculum significat: propterē quod advenas incautos amore sui, veluti vinculo quodam injecto, retinebant. Fuerunt quā & aves quasdam in India esse tradiderint, Sirenas appellantur, cantu homines mulcentes, ut deinde somno gravatos lacerarent. Vide Plin. lib. 10. cap. 39. q Sunt & Sirenes in faciuntur genere, quas in apibus nymphas appellamus: hoc est, fuci immperfetti, quum jam formam capere incipiunt. Idem lib. 11. cap. 16, de Apibus loquens: Cætera turba quām formam capere coepit, nymphæ vocātur: ut fuci sirenæ, atq; cephenæ. Siquis alterutris capita demat, priusquam penas babeant, pro gratiissimo sunt pabulo matribus.

Sirēnūs, a, um, adjективum, οντος: ut Sireni scopuli, Gell. lib. 16. cap. 8: Tu quoque in illis Dialecticę gyris, atq; Meandris, tanquam apud Sirenes scopulos cōſcenescas.

Sirēnūs, οντος, Insulæ tres sunt Lucanius adiactes, ex adverso ejus promotori, à quo sinus Paſtanus initiuſ ſumit. Sires, οντος, Thracæ populi, ſupra Byzantios. Autor Steph.

Sirīs, οντος, Fluvius Græciæ magnæ, cum oppido ejusdem nominis inter hunc fluvium & Aciris ſito, è quo deduſti à Tarentinis coloni Heracleam tenuerunt. Vide Strabonem lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 11. q Siris quoq; ab Aethiopibus appellatur Nilus, donec in ſtra Meroēn alveos ſuos omnes in unum collegerit. Plin. lib. 5. cap. 9: Insulas ita innumerā ſpargit Nilus, quasdamq; tam valēt magnitudinis, quanquam rapida teleritate, ut tamen dierum quinq; cursu non breviore tranſvolet. Circa clarissimam carum Meroēn: Astabores Izvo alveo dictus: hoc est, ramus aquæ venientis ē tenebris: dextro verò Astusopæ, quod latentis significationē adjicit. Nec antè Nilus quām ſe aquis concordibus rursus junxit. Sic quoq; etiamnum Siris, ut antè, nominatur per aliquot millia. Rufus ex Dionys. Hic quā ſe retis incident flexibus agro, Aethiopum lingua Siris ruit: utq; Syenem Cæruleus accedens diti loca flumine inundat. Nomine ſe claro Nilum trahit. q Dictus autem puratur Siris à Sirio, fidere ſt̄ivo: quoniam ſub ortum Canicula, & introitū Solis in Leonem, quotannis angēatur. Vide Eufathion in Dionylium, & Hermolaum in Plinium.

Sirīs, [οντος]. Germ. Der Hundsfieſer. Pol. Μύαγκιδα.] Stella est in ore Canis, quę à Latinis Canicula dicitur. Higinus tam in tractatu de signis coelestibus, Sirium diversum facit à Canicula, neque in ore Canis, ſed in capite ejus collocat. Hæc in cœli centro cum Sole coniuncta, æſtum ejus duplicat, mortaliumq; corpora nimio calore languida reddit. Dictus Sirius, ut quidam volunt, δέ τοι οὐδέ: hoc est, à ſicādo: propterē quod & fluvios, & fontes nimio calore excitent alii, δέ τοι οὐδέ: hoc est, ab evacuādo, quod corpora noſtra ſudoribus evacuet. Lucan. lib. 10: - rapidis quā Sirius ignes Exerit. Stat. lib. 1. Sylv. - nec calido latravit Sirius astro. Servius enarrans illud Virg. 10. Aen. Non ſecus ac liquida ſiquādo nocte cometa Sanguinæ lugubre rubent, aut Sirius ardor. ſic inquit, Sirius ſtella est in ore Canis: quę quantum in ipſa est, peſtifera est: ſed pro qualitate adjacentiū aut vincerit, aut majoribus uitit viribus. Minēt quod quā tem pore certo oriatur, nō ſemper eft noxia. Ad hanc ſtellam Sol mense Iulio veniens duplcat æſtus, & præ nimio calore laugent mortalia corpora. Quin & Solem ipsum quidam Sirīs, & aſtra omnia Siria appellari, ut annotavit Suidas: cujus verba ſunt hæc: Στέρεα τὴν κύωνα ἔστι δὲ καὶ τὸ οὐρανός, οὐρανὸς δὲ τὸ οὐρανός. Hoc eft, Sirium Canem, quidam Solem: Ibycus autem omnia aſtra, Siria appellat. q Eſt item Sirius, cōdem Suida teste, amiculi genus prætenue, leviter contextum. Sirītæ, pen. prod. οντος, Magnæ Græciæ populi, Siridis urbis incolæ, ne ipſis quidem Sybaritis luxu cedētes. Vide Cælium Rhod. lib. 7. cap. 10.

Sirītēs, οντος. Nomadis cuiusdam nomen fuit in Libya, pri- muſ auleticæ inventori, qui & Matroa: hoc eft, Magnæ matris ſacra primus tibia fertur cecinisse. Vide Cælium lib. 9. cap. 7.

Sirītōn, οντος, Vrbs est Pannoniæ inferioris, longiuscula à Danubio flumine diffita. Autor Ptolem. lib. 2. cap. 16. Vulgo Sirach.

Sirīnīdēs, οντος, insulæ aliquot ante Sammoniū Cretæ promontorium jacentes. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Sirrhā, οντος, Thracæ oppidum eft, apud Theopompum,

referente Stephano: à quo gentile Sirhæus.

Sisapo.

Sifapo, onis, *σιφάπη*, Oppidum Hispanie Bæticæ, miniariæ metallis in primis celebre, teste Plin.lib.3.ca.1. Ab hoc vicina regio Sifaponensis dicitur. Idem lib.33.ca.7: Celebertimum ex Sifaponensi regione Bætica minium.

Sicciæ, *σικία*, Pannonia superioris urbs, Romanorū colonia: de qua Ptol.lib.1.cap.15, & Plin.lib.3.cap.25.

Siliambis, Vxor fuit Darii, quæ nulli suæ statis foeminae pulchritudine cessit. Quam tandem victo Dario Alexander nō solum non violavit, sed & summam adhibuit curam, ne quis captivo corpori illudere.

Siphilis, pen.corn. [σίφηθος]. Germ. Ein Gehö Acoli, welches von These ist umbbracht / und der Hellen an ein ewige Statuten ver- dempt worden.] Acoli filius fuit, mortaliū omnium suæ statis astutissimus, qui quum Atticā latrociniis infestaret, à Theseo occisus est. Hinc Poëtæ fabulantur eo supplicii genere apud inferos plecti, ut saxum ingens in montis cujusdam ver- necem cogatur provolvere: quod quum ad summū penè ex- tulerit, repente deorsum relabitur. Ovid.lib.13. Metam. Aut petis, aut urges reditarum Siphyc faxum. Huc etiam respexit Virg.6.Aen. Saxum ingens volvunt alii, radiisq; rotarum Di- stricti pendent. q Fuit & alius Siphys Corinthiorum rex, cui Meropi Atlantis filia nupsit. Ovid.4.Fast. Septima mortali Merope tibi Siphys nupsit.

Siphylus, adjективum, Ovid.13. Metam. . quid sanguine cre- tus Siphys, furtisque, & fraude simillimus illi Inseris Acaci- dis alienæ nomina gentis?

Sithonia, *σιθωνία*, Pars Thraciæ est, teste Stephano. Plin. quoq; lib.4.cap.11, Sithonios collocat in ea parte Thraciæ, quæ ab Hæmo monte aerafa, vergit in Pontum Euxinum. Herodo- nus verò lib.7: Sithoniam regionem in ora maritima Macedo- niæ collocat ad sinum Thermæum: ejusq; urbes facit Tora- nam, Sermylem, Mecybernam, & Olynthum. Poëtæ autem Si- thoniam pro ipsa Thracia ferè accipiunt: unde Sithonias ni- ves frequenter legimus pro altissimis Thraciæ nivibus. Virg. 10. Aeglog. Sithoniasq; nives hyemis subeamus aquosæ.

Sitia, *σιτία*, Hispania Bæticæ oppidum, ià conventu Tarraco- nensi: cuius meminit Plin.lib.3. cap.1.

Sittacene, *σιττακενή*, Regio Asiæ, Medis ad Meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta: Sittacene autem appellata à Sitrace urbe, regionis totius capite. Vide Plinii lib.6. cap. 26. & 27.

S anté M.

Smerdis, Cambyses Persi regis frater, quem quum Cambyses per somnum vidisset regio throno insidente, metuens ne regnum occuparet, occidi jussit. q Fuit & alter Smerdis, Magus, qui post Cambyses mortem, fratrem se illius esse assi- mulauit, eoq; astu in regni successionem irrepit, regnauitque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Otanis filiam detecta, conspiratione septem optimatum est interfectus. Vide Herod.lib.2.

Smilax, *σμιλαξ*. Puellæ nomen, quæ amore Croci pueri capta extabuit, mutataq; est in fruticem sui nominis, quæ similis est hederæ: sive in flores, ut ait Ovid.lib.4. Metam. Et Crocon in parvos versum cum Smilace flores.

Smintheus, *σμινθεύς*, Apollinis cognomen, qui apud Chrysam Aeolidis urbem colebatur: à muribus, quos Graecorum nonnulli *σμινθεῖς* appellant, impositū. Qua de re duplex ab Ho- smeri interprete assertur opinio: quarū prior est, fuisse in Chryse oppido Aeolidis, Crinim sacerdotem Apollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vaf- bant: posteaq; ejusdem sacrificis placatus, quum pestem hac tollere vellet, ad Orodem pastorem illius venit, à quo hospi- tio acceptus, pollicitusq; malii remedium, mures sagittis omnes interfecit: eoque factò jussit pastorem Grinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se divertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo constru- xit, vocavitq; Apollinis Sminthei, quod Acolicæ lingua dia- lectico mures *σμινθεῖς* vocantur. Altera talis est: Quum Creten- ses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline respō- sum accepérunt, ut ibi urbem condenserent, ubi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellespontum, noctu mu- res clypearum lora arroserunt: itaque manè quum id factum viderint, memores oraculi, urbem posuerunt, eamq; Smin- thiam appellaverunt: templo etiam Apollini extrecto, quem illi ab eventu Sminthea cognominarunt. Ovid.lib.6. Fast. Cō- sulit Smintheus, lucoq; obscurus opaco.

Sminthium, sive Smintheum, pen.prod. *σμινθεῖς*, Apollinis delubrum, circa Chrysam urbem, quæ fuit in confinio Troa- dis & Aeolidis, teste Strabone lib.13.

Smyrna, *σμύρνα*: Vulgo Le Smyre. Urbs Ioniz clarissima, Me- lete amne irrigata, Homeris ut plurimi credunt, patria. De hac Strabo lib.14: Quum Lydi Smyrnam evertissent, circiter annos quadringentos in vicim modum mansit habitata. Postmo- dum Antigonus eam suscitavit, deinde Lysimachus: & nunc

omnium pulcherrima est. Eius pars in monte sita est, pars ma- xima in campo, præter portum, & gymnasium, & matrona- rum locum. Viæ sunt in rectum pro viis distictæ, & la- pidibus instratae, porticus magnæ quadratae, planæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum: hoc est, porticum quadratum cum Homeri templo & statua. Nam & hi maxi- mè hunc poëtam sibi vendicat: unde & nummus quidam ze- neus apud eos Homerus vocatur. Urbis scena Melis amnis præterfluit ad ceteram structuram etiam portum clausum ha- bet. Haec Strabo. Hanc Theseus Thessalus in memoriam uxoris suæ, quæ Smyrna vocabatur, extruxit. q Smynam itē Græci vocant aromatis genus, quod alio nomine myrrham appellamus.

Smyrnæus, *σμυρνεύς*, Idjectivū, Pleætra Smyrna, Homerica. Silius lib.8. ante O.

Soana, *σοάνα*, teste Prolema lib.11, dicta sunt ofia fluvii cu- jusdam in Taprobana insula.

Soanes, *σοάνες*, Populi Asiæ, Caucasi extrema obtinentes, qui ducenta hominum millia educunt in pugnam. Vide Strabo- nem lib.11.

Sochis, Aegypti Rex, qui numinis Solis apud Heliopolia obe- liscos quatuor, 48. cubitorum longitudine, dedicavit. Autor Plin.lib.36.cap.8.

Socion, Philosophus Peripateticus, genere Hispanus, scriptis r̄izas, *σοκονίας*: id est, Corau Copiæ, librum multæ, variæque doctrinæ. Autor Gellius.

Socrates, pen.cor. [σοκράτης]. Germ. Ein berühmter Philosophus in Athen.] Philosophus Atheniensis, Apollinis oraculo omniū sapientissimus judicatus, qui Philosophiam naturalem primus in moralē translatis. Hic æquabilitatem in omni vi- ta servavit, adeò ut idem semper vultus, eademq; frons sive prosperis, sive adversis rebus extiterit usque ad extremum. Plin.lib.7: Ferunt Socratem clarum sapientia, eodem tempe- rante vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Habuit duas eodem tempore uxores, Xanthippen & Myrtonem Aristidis Iusti filiam, quæ quum crebro inter se jurgarent, & ille eas de- ridet, quod propter se stolidissimū hominem, simis naribus, recalya fronte, pilosis humeris, repandis cruribus discepta- rent, novissimè verterunt in eum impetum, & inalè mulctatū fugientemq; diu persecuta sunt. Interrogatus autem ab Al- cibiade, cur mulierē tam acerdam domo nō exigere? Quo- niam, *inquit*, quum illam domi talem perpetior, infuesco & exercor, quod foris petulantiam injuriam facilis scram. Iterum dicent Alcibiadi, intolerandam esse Xanthippes male- dentiam: Tu, *inquis*, nōane toleras anterē clamore perstreb- pentes? eoq; respondente: Nec mirum, quum mihi ova & pul- los pariant: Et mihi, ait Socrates, Xanthippe filios giguit. Pater Socratis fuit Sophroniscus statuarius, mater Phanatera ob- stetrix. Hic in paupertate beatissimus, amicis olim audienti- bus dixit: Emissem pallium, si numeros haberem, neminem po- poscit, omnes admonuit, à quo acciperet ambiguus fuit. Au- ditor fuit Anaxagoræ & Damonis, postea ad Archelaum phy- sicum se conculit. Postea animadvertisens, naturalis specula- tionis fructum nullum esse, inventus primus Ethicen: id est, mo- ralem Philosophiam, ad quam transiens, fertur dixisse: Quæ- supra nos, nihil ad nos. Autor est Xenophon: Socratem nun- quam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus dispu- tasse, quum ea sine supra captum hominum. Quod præter cæ- teros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla utriusq; rei constant. Nam & patientiam Gellius pulchro scommate refert: Quin ex ore Xanthippen contumaciū ac clamosiū è loco sublimiore in se agentem diu tolerasset, & postrem aqua ab ea esset perfusus, cœpit ridens dicere: Sciebam Xanthippen, ubi detonis- set, quandoq; pluituram. Castiratis illud ab Aeliano memo- ratur, quod Zopyrus Physiognomus Socratē ex physiogno- mia judicavit, omnium libidinosissimum esse: civibus autem tanquam falsa loquacum eum ridentibus: Socrates minimè mentitur dixit, sed natura vim se abimi virtute oppressisse. Cicero tamen de Fato non lascivum, sed bardum ac mente stupidum, & obtusum à Zopyro dicit fuisse judicatum. Nil unquam scripsisse constat, sed ejus dissertationes à Platone commemorantur. Dæmonem se habere dicebat, qui sibi fu- tura prædicteret. Ex Socratis variis in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxere discipuli: & quum aliis aliud apprehenderet, per se minatae sunt quasi familiæ dissentien- tes inter se, quum tamen omnes se philosophos Socraticos & dici vellet, & esse arbitrarentur. Primum ab ipso Socrate Plato, à Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Anti- sthenè, qui patientiam & duritiam in Socratis sermonem maxi- mè adamarat, Cynica: & ab Aristippō, quem maximè vol- patariæ disputationes delectarunt, Cyrenaicæ philosophia ma- naverunt. Fuerunt etiam alia genera philosophorum, ut Ery- thicorum, Megaricorum, Pyrrhoniorum, qui se Socraticos es- sere dicerent:

diceret: Vnde meritū philosophorū fons Socrates appellatus est. Accusatus postrem ab Anțo quodam divite, & Melito poëta, & Lycone Oratore, vel quod de diis malè sentiret: vel (ut aliis placet) ob flagitosam in pueros libidinem, in carcere cōjētus ac ē vinculis causam dicere pessus, neglexit: & Lysias orationem elegantissimā respuit, ut scribit Cic. lib. 1. de Orat. Imitatus est (*inquit*) homo Romanus & Consularis veterem illum Socratem, qui quā omnia sapientissimus esset, sanctissimumq; vixisset: ita in iudicio capitū p̄d se ipse dixit, ut nō supplex aut reus, sed at magister, aut dominus videretur esse iudicem: quāmetiam quām ei scriptam orationem disertissimus orator Lysias attulisset, quam si ei videretur, edisceret, ut ea pro se in iudicio uteretur, non invitus legit, & commodè scriptā esse dixit. Sed (*inquit*) ut si mihi calceos Sicyonios attulisses, non uterer, quāmvis essent habiles & apti ad pedē: quia non essent viriles: sic illam orationem disertam sibi & orationem videri, forte & virilem non videri. Interrogatus deinde ex more à iudicibus, quām pœna se dignum judicaret. Ut (*inquit*) in Prytaneo alar ex publico. Qua eius voce irritati iudices, eum capitū damnaverunt, & ad bibendam cicutam compulerunt, qua ille intrepidè, & non alio vultu, quām quo viaum solebat, exhausta decessit. Sed statim populus mortem ejus ita doluit, ut accusatores ejus partim morte, partim exilio punire, & ipsi Socrati statuam etream dedicaret. q̄ Socrates alter pītor fuit, inter cuius opera enumeratur Oenus quādam nomine, funem torquens, astante interim a sella, prædenteque quicquid ille torsisset: cuius pictura meminit Plini. lib. 35. cap. 11, quāquam Pausanias eam Polygnotō mavult attribuere. Ad hanc tabulam alludit Propertius, quām ait: Di gñor obliquō funem qui torqueat Ocno, Aſſiduusq; tuat pascat aſſella famem. q̄ Alius Socrates Cōstantinopolitanus, qui historiā ecclesiasticā à tempore Apostolorum usq; ad Chrysostomū conteruit: cuius etiam etate viguisse putatur.

Sōcūs, σωκράτης. Per simplex c, Fuit vir Trojanus, animo & corporis dignitate generosus. Hic, Homero teste, magno animo Vlyssen vulneravit: sed ab eo deinde ipse interfactus est.

Sōdōmā, ΣΩΔΩΜΑ [σωδωμα] sed bōm σωδωμα Stephano.] Oppidū Palestīnæ, unum ex iis quæ Asphaltide lacu hausta esse Sacre litteræ testantur. Strab. lib. 16, autor est, Sodōmam olim XII. urbium caput fuisse, urbemq; magnam, quippe cuius etiam illa etate sexaginta stadiorum fuerit ambitus.

Sogdīānā, σογδιανή, Sogdiorum regio in Asia, quæ (ut libro sexto, ait Ptolemeus) à Septentrione parte Scythæ terminatur: ab Oriente Sacis: à Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt urbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quām (ut Solinus ait) Alexāder terrā cōdidit, ad cōtestandos itineris sui terminos. Sōlis fōns, σωληνός. Fons est apud Troglodyras aquæ dulcis, circa meridiē, maximè frigidus, mox paulatim tepescens: ad medium autem noctis fervore & amaritudine infestatur. Autor Plini. lib. 2. cap. 103. Herodotus lib. 4, ejusdem & nominis, & naturæ fontem apud Ammonios collocat: cuius meminit & Plinius, quāvis eum non Sōlis, sed Ammonis fontem appellat. Vide ea quæ suprā annotavimus statim post dictiōnem F O N S.

Sōlis insula, σωληνός. Est in mari Indico semper rubens, & (ut Solinus refert) omni animalium generi inaccessa: quoniam cō ingressos vis circunfusi aēris conseruit exanimat. Plini. lib. 6. cap. 23: Insula quæ Sōlis appellatur, & eadem cubile Nympharum, rubens, in qua nullum animal non absuntur incertis causis.

Sōlis mensa. [Germ. Das Sōlantassen Landt.] Aethiopiaz locus, apparatus epulis semper reservetus: & quia ut liber (*inquit* Pomponius) vesci volentibus licet, ἡλίς τε πάτησε: id est, Sōlis mensam appellant: & quæ passim adposita sunt, adfirmat nasci subinde divinitus. Ad quem locum Severus Imperator, referente Spartiano, quum Alexandriam venisset, rei fama pernotus profectus est. Cælius multæ vir lectionis, lib. 16, Antiquarū lectionum scribit. Sōlis mensam adagio dici divitum, opulentiorumq; hominum domos, omni rerū copia ubertim adfluentes, expostasq; in opum necessitatibus & alimentis.

Sōlis öſtiā, de quibus Pomponius in descriptione Indiz, Leca sunt ob æstum intolerabilem, & à quarum longo tractu per aurum, sic dicta: quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum, Diod. lib. 17, scribit.

Sōli, orum, σωληνοί, Vtbs in Cypro insula, metallorum copia nobilitata: cuius meminit Galenus lib. 9. Simpl. q̄ Est præterea ejusdem nominis civitas in Cilicia, quæ postea Pompejopolis dicta est. Vide paulò p̄d in dictiōne S O L O E.

Sōlōz, numero plurali, more Græcorum, σωληνοί, sicut Diocles pro Diocuri, civitas est Ciliciæ ab Achivis & Rhodiis zedi ficata, postea Pompejopolis appellata à Pompejo, qui piratas in eam transtulit, quos dignos existimavit ut scrarentur. Laētius in vita Solonis autor est, urbem hanc à Solone Saluatio conditā fuisse, & ab eo nomē accepisse: ut latius docet.

bius in dictiōne S O L O E C I S M V S. Ex hac urbe ortū traxerū virti memoratu digni, Chrysippus Stoicus, Philæmon Cōmīcus, & Aratus, qui de astris carmine scripti. q̄ Sāt & Solæ, sive Soli in Cypro insula, metallorum proventu nobilitati: quorum meminit Galen. lib. 9. Simpl.

Sōlōn, [σωληνος Germ. Ein aus den sibēn Welsen th Grieckenlandt in Gesangbēt der Athenerster] Fuit unus ex septem sapientibus Græciæ, patria Salaminis, qui (teste Gellio lib. 17.ca.21.) Athenis claruit. Tarquinio Prisco Romæ regnante. Hic Atheniensibus leges dedit, tanto temperamento cōpositas, ut parrem gratiam à Senatu & plebe contraheret, quāquam plebs & Senatus in summa prius essent dissensione. Dracōnis autē leges (iis exceptis, quæ in homicidas pœnas statuebāt) quād juxto atrociores viderentur, omnes abrogavit. Illis enim in omnia scelerā æqualis pœna statuta erat, adeo ut etiam ii, qui otii damnati essent, aut qui olera surripuerint, capite plecteretur. Ob quā causam Demades dicere solebat: Dracōnem non atractum, sed sanguine leges scripsisse. Florebant tunc in Republica Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquētia plus potuit apud populum, quām hujus sapientia. Cessit sponte Solon tyrannus fugiens, primū in Aegyptum: deinde in Cyprum: postrem ad Crosum regem: cuius quām opes videret, ostentanti Croso, atq; interroganti num quis se felicior esset? respondit: Tellum quēdam pauperē admodum, alioqui justū, Athenis agentis: qui in suo prædiō solitarius confenserat: simul affirmans nihil esse foelix, quod temporum mutationi subjaceat: felicitatem tantum finem indicare. Cuius sententia Croesus postea à Cyro captus meminisse dicitur. Solon inde in Ciliciam profectus, civitatem à suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit, qui intervallo temporis ab Attica līa gua descendentes, Solocissimē dicti sunt: unde verbum Solocissimē tractum. Decessit in Cypro annorum L X X X mādavītō, ossa Salaminem transferri, ibi: per regionem projici ac dissipari, ne Athenas inferrentur: quoniam discedens jure jurando cives adegerat, non antiquaturos leges suas donec rediret. Reliquit etiam conciones & epistolas quasdam. Epigrama a sepulcro ejus inscriptum, Cic. in hanc sententiam commorat, Tusc. quest lib. 1: Mors mea ne careat fletu: linquamus amicis Mœtorem, ut celebrent funera cum lacrymis. Ex Plutarcho & Diogene Laētio:

Sōlōphytūs, σωληνόφυτος, Regius ex Scytharum genere juvenis fuit, qui unā cum Ilino fratre per optimatum factionem domo pulsus, ingentem juventutem secum traxit, & in Capadocię ora ad Thermo do ontem amnem cōsedit: subactisq; Themiscyris, unā cum fratre regnum occupavit. Verū quā ex vicinis populis perpetuō prædas ageret, tandem illorum conspiratione per infidias unā cum fratre trucidatur. Horum uxores quām exilio orbitatem quoque adjunctam viderent, arma capessunt, finesq; suos, submoventes primū, mox etiam inferentes bella, quām latissimē propagant: virisq; omnibus interfictis, finitimarum concubitus admittunt: mares natos trucidant, virgines nō lanifico & colu, sed equis, venationibusq; exercent, dextris mammillis, ne sagittarum jactus impeditur, inustis. Vade & Amazones dicta sua: quasi sine mammis.

Sōlūs, untis, σωληνοί, Stephano Cypri insula oppidum, à Phaleto & Acamante Atheniensibus conditum, portū nobisēm habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubra. Genitile est Sōlius. Autor Strab. lib. 14. q̄ Est & Sōlus Siciliæ oppidum, non procul à Lilybæo promontorio: cuius meminisse Plini. lib. 3. capite 8.

Sōlymī, rum, σωληνοί, Populi Afīz, Lyciis & Pisidis proximi, postea Milyes appellati, ut docet Strab. lib. 1. & 14. Plini. eosdē facit cum Pisidis, lib. 5. cap. 27: Insident (*inquit*) verticem Pisidæ quondam Sōlymī appellati. Alii Sōlymos eosdem fuisse cum Lyciis assertū: quorum tamen sententia cum Homero non tatis convenient, qui Bellerophontem à Lyciorum regem missum ait ad subjugandos Sōlymos.

Sōlymā, ΣΩΛΥΜΑ, vel Sōlyma, ruth. [σωλυμα] Vtbs clarissima ludæ, quæ postea additō templo, Hierosolyma dicta est.

Sōlymūs, a, um, luven. Satyr. 6: Interpres legum Sōlymarum. Sōphene, es, pen. prod. [σωφηνε] ΣΩΦΗΝΕ aram isobā. σωφηνε.] Regio est Afīz Armenię majori ab ea parte adjacens qua vergit in Comagenem, iuxta Antiturum & Masium mōtes. Hujus regionis incolæ Sōpheni à Plinio, ab aliis Sophene appellantur. Luc. lib. 2. Pharsaliz: & dedita sacris Incerti Iudæ Dei, mollesq; Sōphenæ.

Sōphelūs, σωφηλος, Sicyonius vel Thebanus Comicus, medīc comediae scriptor, cuius fabulæ nonnullæ commemorantur à Suida.

Sōphocles, σωφοκλης, Poëta Tragicus fuit, patria Atheniensis, tāta orationis suavitate, ut vulgo mīlētūs: hoc est, apis cognominatur:

minaretur: æqualis Euripidis, & Periclis, cuius etiam quādō. que collega fuit in Praetura. Natus fuit Olympiade LXXXIII. ante Socratē annis XVII. Primus tribus actoribus usus est, adjecto eo qui vocatur Tritagonista: hoc est, tertiarum & ultimarum partium histrio. Primus etiam choros ex juvenibus quindecim introduxit, quem anteā duodecim tantum introducerent. Primus quoq; tragicas contentiones ac compositiones instituit. Scriptis insuper Elegiam & Pæanias, atq; orationem prosam, quum de Choro adversus Thespīm & Chœrūlum contenderet. Obiit autē sexto anno post Euripidis mortem: cui stylī magnitudine præfertur, licet ejus sententiis inferior. Filios habuit Iophontem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Menelidem. Exhibit fabulas centum viginti tres: quanquam alii dicant multò plures. Victorias autem viginti tres reportavit. Hunc Cicero divinū poëtam lib. 1. de Divin. vocavit: eiusq; in Catone Majore his meminit verbis: Sophocles ad summam senectutem Tragœdias fecit, quod propter studium quam rem familiarem negligere videretur, a filiis in judicium vocatus est, ut quemadmodum nostro more male rem gerētibus bonis interdici solet: sic illum quasi desipientem à re familiarī removerēt iudices. Tum senex dicitur eam fabulā, quam in manibus habebat, & proximè scriperat, Oedipum Coloneum recitatissime judicibus, quæsiſſe que num illud carmen desipientis videretur: quo recitato, sententiis iudicatum est liberatus. Sophoclem ex insperato gaudio ob victoriā ex Tragœdia quadam repente obiisse Valerius autor est. q; Sophocles superioris nepos, Poëta item Tragicus, qui docuit Tragœdias XL. vicit 8. cōmemoratur à Suida. q; Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatus, enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque poëtas, cuius opera habemus. q; Sophocles alius, dux Atheniensium, Sostratidæ filius, apud Thucydidem.

Sophocleus, a, um, pen. prod. σοφόκλης. Cic. ad Tyr. An pan-gis aliquid Sophocleū? Virg. 8. Aeglog. Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

Sophron, σωφρων, Syracusanus, Xerxis & Euripidis tempore sc. ipsit mimos viriles, & mimos fœmineos lingua Dorica, & soluta oratione, cuius scripta erant admodum obscura. Statius lib. 5. Sylv. Sophronaq; implicitum, tenuisq; arcana Corinnæ. Hujus scriptis tantopere delectatum ferunt Platonē, ut etiā moriens capiti subiecta habuerit. q; Fuit alter eisdē nominis Comicus, cuius meminit Athenaeus in Dipnosophistis.

Sophronia, σωφρωνία, Matrona Romana fuit, quam ob insiguum pudicitiam, Lucretiam Christianam vocant. Hæc quū te vim Decii principis videret non posse effugere, consentiente viro, arrepto gladio se ipsa transfixit, & in divorum numerum est relata. Autor Eusebius in Histor. Ecclesiastica.

Sophronium, σωφρωνίου, Meretriculæ nomen apud Plautum, amatoria quadam adulatio per diminutionem prolatum, δῶς τῆς σωφρωνίας, quod temperantiam, modestiam, sive castitatem significat.

Sorā, σορά, Oppidum Campaniæ, cuius meminit Plinius libro 3. cap. 5. Iuvén. Satyr. 2.: optima Sorā, Aut Phabraterei domus, aut Frusinone paratur. q; Stephanus. Sorām alteram collocat in Phoenice.

Soractē, is, vel Soractis, tis. Mons est Faliscorum Apollini sa-
cer, circa quem fiebat sacrificium annuum, in quo Hirpiæ fa-
miliæ super aubustam lignorum struem ambulantes, nō ad-
irebantur: ut refert Plin. lib. 7. cap. 2. Virg. 11. Aeneid. Summe
deus, sancti custos Soractis Apollo. Plin. lib. 31. cap. 2. Varro
ad Soractem scriptis esse fontem, cuius sit latitudo quatuor
pedum, sole oriente eum exundare ferventi similem, avesque
quæ gustaverint, juxta mortuas jacerent. Neutro generē usus est
Silius Italicus lib. 8.: & sacrum Phœbo Soracte frequentant.
Vulgò Monēdi s. Silvestri.

Sorani, inquit Servius, dicti sunt populi Hirpini. Nam lupi Sa-
binorum lingua Hirpi vocantur. Sorani vero, à Dite: Nam Di-
tis pater Soranus appellatur, quasi lupi Ditis patris.

Sorānīs. Ditis seu Plutonis cognomen: à voce Græca σορά, quæ tumulum sepulchrale significat: vel à Sora oppido, ad Soractem montem sita. Tradit enim Plin. lib. 2. cap. 92, eo in-
traitu tam pestiferos spiritus exhalarci, ut avibus sint lethales. Vnde videri potest Pluto dictus esse Soranus, non dissimili ratione ab ea, qua Avernum pio inferis poëtæ accepérunt.
q; Soranus, σοράς, Ephesi medicus, Alexandria vixit. Deinde Romam venit, ubi aitatem exercuit Tراجani & Adriani tē-
poribus. Suidas.

Soritæ, σωρίται, Populi sunt Ichthyophagi, quos Arabis flu-
vius ab Indis distinguit, nullum alium cibum noscentes,
quam pisciū, quos unguibus dissectos torrent sole, panemq;
ex eis conficiunt. Plin. lib. 7. cap. 2. Oritas vocat.

Sosandrā, dræ, σωσάνδρα, Insula Cretæ adjacens: ita dicta,
quod incolas suos à vi Lyctiorum servarunt incolumes. Autor
Stephanus.

Sōsianīs, Apollinis cognomen, cuius Romæ erat statua excedro, è Seleucia advenit, teste Plin. lib. 13. cap. 5.

Sōsias sive Sōsa, σωσίας, Philosophus quidam impius, qui sublata penitus providentia, omnia temere ferri asserebat: quo in errore & Euhemerum, & Diagoram, & Hippomen & ipsum etiam Epicurum, versatos accepimus. q; Est item hoc personæ protatice nomen in Terentiana Andria.

Sōsibīus, σωσίβιος, Grammaticus Lacodæmonius, cuius meminit Suidas. q; Fuit alter Sosibius, homo astutus, qui falso tutoris nomine assumpto, Ptolemei regnum invasit, & Ly simacho Arisnoës filio machinatus est necem.

Sōsīgenēs, σωσίγενης, Astrologus insignis fuit, cuius opera ūsus est Cæsar, quum annum ad Solis rationem redigeret. Autor Plin. lib. 18. cap. 25.

Sōsīclēs, σωσίκλης, Patria Syracusius, poëta Tragicus, circa nō viſſima Philippi Amyntæ filii tempora, unus ex iis, quos à sideris nomine, quod septem numero essent, Plejadem appellarunt. Docuit fabulas LXXII. victorias retulit septem. De hoc Suidas.

Sōsītī, Bibliopolæ erat celeberrimi Horatii temporibus, quorum meminat lib. 1. Epist. librum suum alloquens: Sicilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.

Sōsīpatēr, σωσίπατερ, Nobilis Grammatici nomen, è Carysto Ebœz oppido: cuius meminit & Suidas.

Sōsīpatrā, σωσίπατρα, Mulier è Libya, Aedesii sophistæ uxor, quæ ob insignem doctrinam, vaticinandi; péritiam à numeribus quibusdam educata credebatur. Autor Eunapius.

Sōsīthēus, σωσίθεος, Poëta Tragicus, patria Syracusanus, ut alii Atheniensis (quanquam non desunt, qui ex Alexandria Troadis ortum malunt) unus ex iis, qui quod septem essent numero, Plejades dicebantur. Homer Tragici æmulus. Vide Suidas.

Sōsīpolīs, σωσίπολης, Iovis cognomē apud Magnesios, cuius meminat Strabo lib. 14. q; Sosipolis alius apud Eleos colebatur: ita dicitus quod ab Arcadiū impetu civitatem levasse crederetur. Ferunt enim Eleis adversus Arcades in prælium ex euntibus, apparuisse mulierem puerum in manibus gestantem, cuius sese & matrem esse dicebat, & in somnis monitam, ut illum Eleis ducem traderet. Quid multa credita res. Acceptus à muliere puer, & in ipsa acie fratre nudus hostibus objectus: qui in ipso ineundi prægli momento in draconis specie se transformavit, tantumque Arcadibus terroris incussum, ut se protinus in fugam converterent. Cuius beneficii memories Elei, eo in loco, quo draco se recipere visus erat, sacrum extrixerunt, quod Sosipolidi deo dedicaverunt.

Sōstratūs, σωστράτης, Insignis architectus, qui in insula Pharo, iussu Ptolemaei Philadelphi turrim extruxit ad ostendendos nocturnos ignes, navigantiumq; cursus dirigendos, cum huiusmodi inscriptione: Sosistratus Gnidius Dexiphonais filius, dius servatoribus pro navigantibus: Nam quum ora ex utraq; parte importuosa & humilia esset, & cautes, & brevia haberet, signum aliquod necessarium fuit, atum & clarum, quo navigantes ad portus ingressum dirigerentur. Hæc Strab. lib. 7. q; Sosistratus alius fuit nobilis æneorum signorum artifex, quæ CXIII. Olympiade floruit, ut refert Plin. lib. 34. cap. 8. Alius item pugil, patria Sicyonius Acrocherites cognominatus, quod adversarium extremis manibus corripere: nec antē dimiceret quād deficiente sentiret. Autor Pausanias.

Sōtādēs, σωτάδης, Maronites poëta fuit, turpissimi carminis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum refert species. Hoc carminis genus sumptu nomine ex argomento, Cinēdos inscriptis Suidas.

Sōterchūs, σωτέρχης, Verificator fuit ex Asso Troadis, qui Diocletiani encomium scripsit, & Dionysiacos libros dros, & alia nonnulla quæ commemorantur à Suida.

Sōteridās, δα, σωτερίδης, Epidaurius Grammaticus, Pamphila doctissimæ mulieris pater: cuius meminit Suidas.

Sōtirī, σωτήρης, Vrbs Arionorum ab Antiocho Seleuci filio cōdita, Stephanus.

Sōzūsā, σωζουσα. Trium oppidorum nomen, quorum unum in Phœnico collocatur à Stephano: secundum in Pisidiæ tertium in Aethiopia.

S. ante P.
Spaco, σωστός, Vxor fuit Mithridatis, bubulci Astyagis Medorum regis, & nutrix Cyri: quæ vox, quomā Medorum lingua canem significat: factum est ut Cyrus creditus sit nutritus esse à cane. Autor Herodotus lib. 1.

Spalathra, σωλαθρα, Magnesia oppidum aptud Plin. lib. 9. cap. 9.

Spargapisēs, σωργαπίσης, fuit filius Tomyridis, Massagetaum reginæ: qui captus à Cyro scipsum interfecit. Autor Herodotus lib. 1.

Spārtā, τε, [σωρτά. Germ. Die gewaltig Stadt in Peloponneso gesetzen / sonst Iacedem genannt / heißt jetzt Mistra.] Peloponnesi

S 3 civitas

civitas nobilissima fuit, Lycurgi legibus optimè olim instituta: ita dicta à Sparto Phoronei filio: aut (ut alii malunt) à Sparta Eurota filia: quum anteā Lacedæmon diceretur. Virgil. 3. Georg. Veloce Spartæ catulus, acremq; Molossum Pasce se- ro pingui. Hujus cives dicuntur Spartiates, sive Spartani, οὐρανοί, qui & Lacedæmonii.

Spartanus, a. u. Idē quod Lacedæmonius. αὐραντικός. Virg. 1. Aeneidos: Virginis os habitumq; gerens & virginis arma Spartanæ.

Sparta, Lacus in Atropatia, in quo sales nascuntur & conge- laſcant.

Spartacus, αὐραντικός. Famosus gladiator fuit, è Thracia ori- undus, labore animi & corporis præstans, qui uia cū Chry- ſo & Oenomaō, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cū septua- ginta gladiatoribus erupit Capua, manuq; servorum congre- gata, quasi iusto exercitu comparato, Cervesium montem in Campania occupavit: ubi quum à Clodio Glabro obſidere- tur, ejus caſtra diripiuit, & Campaniam populatus, raptis Pre- torum fascibus appellatus est Imperator. Inde Lentuli exerci- tum in Apennino dissipavit: apud Mutinam Cassii caſtra de- levit. Tandem quum de Urbe invadenda deliberaret, à M. Cras- fo pulsus, fugatusque quum Brutium angulum occupasset, nec in Siciliam p̄ navium penuria trajicere potuiffet, cum suis omnib; fortissimè dimicans quasi Imperator occifus est. Lucan. lib. 2: - Parthorū utinam post prelia ſospes, Et Scyth- eis Crassus vīctor remeaffet ab oris, Ut ſimiſi causa caderes, qua Spartacus hostis.

Spartopolis, αὐραντικός. Persona erat histrionica in Tra- gœdia, à parti canitie dicta, virili specie, nigra & subpallida: quemadmodum contrā polia, πάλαι, facie muliebri, deno, ca- noq; capillito, cæteris omnibus muliebribus personis, ut æ- tate, ita & dignitate præstans. Vide Iuliu Pollucem Onoma- ſtici lib. 4, & Hermolaum in Pliniū. q̄ Eſt item Spartopolios gemma quedam à colore dīta, quem Sparti modo habet in- canum. Vide Plin. lib. 37. cap. 11.

Sperchiū, pen. prod. [αὐραντικός. Germ. Ein ſtuf in Thessaliā/ fließt in die Maleatisch Meerschöß.] Fluvius Thessalizæ, qui Pelio monte effusus velocissimo curſu defluit, in ſtūm Maliacum. Autor Strab. lib. 8. Luc. lib. 6: ferit amne citato Malicas Sper- chios aquas, &c.

Spermophagi, αὐραντικός. Aethiopiz populi, non procul à Meroë insula: ita dicti quod ſemine viſitarent, quod Græci αἰθιοὶ appellant. Autor Strab. lib. 16.

Speusippus, αὐραντικός. Philosopher Atheniensis, Plato- nis ex ſore nepos, qui octo annos Platonicæ ſcholæ pre- fuit. Ferunt hunc ſenio confeſtum, ſibi morte conſiſſive mo- re impulſum. Plutarachus verò ſcribit, illum pediculis effe- veſcentibus interiſſe. Primus inventar quo pacto ex gracilio- bus lignis fierent vasa capacia. Composuit dialogos à Dio- gene commemoratos. Huic Plato quasi Philosophiz hæ- dem reliquit, ut ſcribit Cic. lib. 1. Academ. quæſt.

Sphæcteria, quæ & Sphagia, φυετηία, η εργασία. Insula eft Mæſſeniz adiaceens ē regione Pyli, cuius meminit Strab. lib. 8.

Sphinx, vide in APPĒL. Spineticum, Vnum ex P. di oſtiis: quo Clandius Cæſar è Bri- tania triumphus, prægrandi illa domo verius, quam navi, intravit Adriam. à Spina urbe nomea habens, quam conditæ volunt à Diomedē. Vide Plin. lib. 3. cap. 16.

Synthærus, αὐραντικός. Nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum edificavit Autor Paſſanias.

Spiō, αὐραντικός. Nympha marina, Nerei & Doridis filia: ſic appella- lata à ſpeluncis mari, in quibus Nymphæ habitare dicuntur. αἰρεῖς enim ſpelunca eft. Virg. 4. Aen. Niseq; Spiōq; Thaliaq; Cymodoceq; &c.

Spoletium, t. [αὐραντικός. Ger. Die Stadt Spoleto in Italiā] Civitas in Umbria, etiam hodie nomen retinetas.

Spoletinus, a. u. pen. prod. αὐραντικός. Ut ab Aretio-Aretinus: ut. P. Cominius Spoletinus, apud Ciceronem de Clar. Orat. Mart. lib. 13. De Spoletinis, quæ ſunt carioſa lagenaſis, Malue- ris, quam ſi vina Falerna bibas.

Sporadēs, αὐραντικός. Insulae quædā circa Cretam in mari Car- pathio, ſicut Strabo lib. 10. ſcribit. Dicitur quod in mari ſparſæ ſint, non in orbem coarctatæ, quemadmodum & Cyclades. Sunt autem harum nomina, Helene, Phocusa, Phæcacia, Sci- nusa, Pholegādros, Thera, Anaphe, Aſtypalæa, Lagusa, & Ios, in qua Homerus fertur eſſe ſepultus.

Sporus, Spado fuit à Nerone in delicis habitus, quem etiam in mulierem conatus eſt transformare, eundemq; doce inter auſpices conſignata, palam uxorem duxit. Rof Neronis au- tem necem, iuſlus à Vitellio ut in habitu conſupratæ puellæ, ſe in theatro ſiſteret: nō ferens tantam ignominiam Sporus manus ſibi intulit.

Spurina, Dux regis Parthorum, qui Crassum interemit. q̄lē Mathematicus ac yates, qui Cæſari prædixit ut Martias caye-

ſet Idus: cuius Tranquillus in Cæſare & Valerius meminēt. q̄ Tertius hujus nominis adoleſcens fuit egregia forma, qui quum ſe ſceninas, virosq; ad libidinem aspectu decoro vide- ret invitare, oris pulchritudinem vulneribus ſpoſatē dehone- ſtavit. Autor Valerius de Vercundia.

S. ante T.

Stabīæ, arum, Campaniæ oppidum bello ſociali à Sylla dele- tum, Cn. Pompejo, & L. Carbone Goss. Autor Plin. lib. 3. capite 7.

Stabianus, a. u. ut Ager Stabianus. Plin. lib. 32. cap. 1: In Sta- biano Campaniæ ad promontorium Herculis Melanuri, in mari panem abjectum rapiunt: iudicemq; ad nullum cibum, in quo hamus ſu, accedunt.

Stagiræ, στάγη. Oppidum in finibus Macedoniæ, ad ſinum Strymonicum, Aristotelis Peripatetici patria: qui inde Stagi- ritæ, σταγίτες, cognominatūt.

Staphylus, σταφύλη. Sitheni filius, primus aquā vino miſtere docuit Plin. lib. 7. cap. 56.

Starcarterus, Rex Danorum, qui quum Lenormi quendam per nefas occidiſſet, penitentia ductus, ejus filio Hathero ſe pre- buit occidendum. Saxo lib. 8.

Staseas, στασις, Neapolitanus philosphus Platonicus, uſci- bit Cic. de Finibus bon. & mal.

Stasis, στασις, Vrbs eft Perſidis, edita in petra ſita, quam tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Stasites, στασις Stephanus.

Statanus, [Ger. Der Kind Gott wandscheit ſteht ſtatt ſtun] Deus puerilitatis p̄fes credebarat anti quis, in cuius tute- la pueri eſſe putabātur, quum primum ſtare atq; incedere in- ciperent: ut ex Varrone de Liberis educandis docet Nonnus.

Statinæ, statinarum, ſecunda syllaba corr. Insula ſunt in ſu- Campano, terræmotu enata, teste Plin. lib. 2. cap. 68. Papin. in Sylvis: Aenariaq; lacus medicos, Statinasq; renatas.

Statius Cæcilius, Poëta Comicus fuit, cui Volcatius Sedig- tus primas in Comedia partes tribuit: quanquam à Cicerone non unquam malus lingua Latine autor, non unquam etiam ferreus ſcriptor appellatur. q̄ Statius aliis; cognomen to Papinius illuſtris Poëta fuit Neapolitanus, Domini n̄ tem poribus, Iuvenalis & Martialis æ qualis: cuius mīla extat Poëmata Sylvarū libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod monte præven- tuſ absolvere nō potuit. Scriptis & Agaven Tragediam, quā inopia coaſtus Paridi histrioni vendidit. Iuven. Sat. 7: Currit ad vocem jucundam, & carmen amicæ Thebaidos, latata facit eum Statius urbem, Promatit, diem, tanta dulcedine ca- ptos Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi Auditus: ſed quum fregit ſubſelli versu, ſeruit intactam Paridi niſi vendat Agaven. Fuisse autem horum utrumque ſervum, Statius nomen ſervile ſatis declarat.

Statones, Hetruriz populi, apud Plin. lib. 3. cap. 5, quorū oppidum Statonia commemoratur à Strabone lib. 5. In horum agro vinum ſatis generofum naſcebat, quod Statonicae vocabatur: cuius meminit Plin. lib. 14. cap. 6.

Statyellis, statyellorum, Populi Liguria, teſſe Plin. lib. 3. cap. 5, quorū oppidum Aquæ Statyellæ collocatur à Strabone in ea via, quæ à Genoa Placentiam ducit.

Stellæ Arontius, poëta Patavinus lepidissimus, familia conſu- lari orruſ, Violantillam amavit, puellam Neapolitanam, quā tandem duxit uxorem. Hæc in deliciis habuit columbā, aem- dicatam Veneri, quam Stella ſlevit defunctam pulcherrimo carmine: opusq; ipsum Columbā inſcripit. Mart. lib. 12: Lar- rigeros habitat facundus Stella penates.

Stennio, Boctatio lib. 10. cap. 10, una eft Gorgonum, ſed Sthenyo ſcribendum, ut inſiā: filia Phorcī ex monſtro marino ſe- ſcepta, quæ debilitas interpretatur: id eft, timoris initio, quod tantum mentem debilitat. Vide GORGONI.

Stentoř, [ſtēnē] Germ. Ein Gelehrſter Hauptmann ſat in groſ- geführer oder platz ſtührt. Græcoū omnium vocaliſſimus, qui quinquaginta hominum clamorem vocis magnitudine ade- quabat, ut placet Homero's. Juad. Vnde proverbium: Stentoře clamofior. Iuven. Satyr. 13: Tu miser exclamas, ut Stentoře vincere poſſis.

Stercūrūs, Dictus eft Saturnus, quod primus ſtercoranda a- gri rationem invenit. Autor Macrobius.

Stērēntūrū, ſteſtorū, Vrbs in inferiori climate Germaniæ, cuius meminit Pet. lib. 2. cap. 12.

Stērōpē, ſteropes, penult. corr. ſteſtorū Suidæ, Atlantis filia una Plejadem: quam nonnulli Aſteropea vocant. Vide ſuprà in diſtione PLEIADES.

Stērōpēs, ſteropis, pen. corr. ſteſtorū, Vnus ex Vulcani mini- tris, à fulgere nomen habens. Virg. 8. Aen. Brontesq; Stero- pesq; & nudus membra Pyramoa.

Stēſichōrūs, pen. corr. ſteſtorū, Nomen poëte Lyrici ex Hi- meræ Siciliæ urbe, à qua Himerus eft dictus. Alii ex Metha- ſia urbe natum dicunt. Alii ex Palatio Arcadiæ oppido. Fe- runt

Hunc inde profugum Cataniam venisse, eoq; in loco defunctū, & extra portam urbis sepultum fuisse, portamq; ab eo Stesichoriam nuncupatam. Natus est triglima septima Olympiae, sextaq; & quinquagesima obiit. Fecit lusciniam aliquando in ore Stesichori infantis ceciasse mirabili auspicio. summum cum Poëtam futurum, & cantus suavitate omnes, qui ante eum fuissent, superaturum. Fratrem habuit Mamertinā, optimū geometram. Dicitur & scripsisse Helenā vituperationem, ex quo excolutū fuisse, tursusq; ob palinodiam visuta recuperata. Quam fabulam tetigit & Horatius in Epop. ad Canidiam sic scribens: Insatis Hellenē Castor offensus vice, Fraterq; magni Castoris, vieti prece, Adempta vati reddidere lumina. Vocatusq; est Stesichorus: quoniam primus eū citharæ cantu chorū instituit: nam prius Tisias vocabatur. Autor Suidas. Qui neilianus verò libro decimo, capite primo, sic eum taxat Stesichorus, quām sit ingenio validus, materie quoq; ostendunt, maxima bella, & clarissimos cōnentem ducēs, & epicī carminis orera lyra sustinēt. Reddit enim pēsonis in agendo simul loquendōq; debitam dignitatem, ac si tenuisset modum, videtur emulari proximus Homerum potuisse: sed redundant, atq; offendit ut est reprehendēdum, ita copia virtutis est.

Steſiclear, Mulier fuit insigni forma, miraq; vēnustate p̄dita, quā cum à Themistocle & Aristide adamaretur, cauia fuit dissidii inter duos pr̄stantissimos duces. Autor Plutarchus in Themistocle.

Steſimbrōtūs, pen. corr. στειμβρότος. Historicus fuit Tarēensis, qui Cimonis Atheniacium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimonis. q̄ Stesimbrōtus alias fuit Epaminundā filius, à patre interfecitus, quod cum Lacedæmoniis ipso inconsulto manum conseruisset, etiam speciosissimam eo ex prolio victoriam reportasset. Autor Plutarchus in Parallelis.

Sthēnēlūs, Σθένελος. Capanci & Evadnes filius, unus ex Græcorum ducibus qui bello Trojano interfuerunt. Hunc Virgilius inter eos annumerat, qui lignei equi alvo fuerunt inclusi. Thersandrus (inq̄) Sthenelusque duxes, & dirus Vlysses. q̄ Fuit & alter Sthenelus Persei filius ex Andromeda, cuius meminuit Homer. lib. 2. lliad.

Sthēnōbōeā, Σθένωβη. Suidas, Procti Cotinthiorum, aut (ut illi malant) Argivorum Regis uxor, Filia Iobata regis Lycorum, quā bellerophontis amore capta, quum repulsam tulisset, apud virum eum detulit, tanquam vim sibi affere voluisset. Quam fabulam qui latius nosse cupit, videat suprà in dictione BELLEROPHONTES.

Sthēnyō, Σθένη. Fuit una ex filiabus Phorci & belluae mariae, Medusa soror. Vide latius suprà in dictione G O R G O N E S.

Stilbōn, stilbōtis, στίλβων, Mercurii stella, δῶν τῆς στίλβων, hoc est, à lucendo dicta. Cic. 2. de Nat. deo. Infra autē hanc stellā Mercurii est, ea στίλβων appellatur à Græcis, quā anno ferè vertete, signiferum iustrat orbem, neq; à sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tūm anteverens, tūm subsequens.

Stillico, stiliconis, Honorii Imperatoris sacer, à Claudio poëta multis laudibus celebratus. Hic quum res plurimas, fœlicissimè gessisset, tandem ut Eucherium filium ad imperatōrum fastigium eveneret, adversus principes conjuravit: quūque Gethorum irruptioni resistere posset, ut imperatorum vires minueret, passus est Italiam ferro, flamnisq; crudelissime devastari. Vide Eutropium.

Stilpō, στίλπων, Megarensis philosophus fuit, tempore primi Ptolemæi, discipulus Pasicles Thebani: pr̄fuit scholæ Megarense: scripsit dialogos non minus viginti. Huic quum Ptolemæus Soter, patria ejus potitus, splendidam conditionem offerret, si secum in regnum proficiet vellet, constantissimè recusavit. Demetrius quoque cognomento Poliorcetes, quam Megara cepisset, tantum huic honoris detulit, ut quicquid illi ablatum erat, jussiter restitui. Ille contrā nihil se amissis repondit: Philosophiam enim cum eloquentia neminem sibi admire potuisse. De hoc quoq; memoriz prodidit Cicero in lib. de Fato, quod quum ei vino sitatis, & luxuriaz vitta essent ingeita, sic vicioram naturam edomuerit, ut nemo unquam vinolentum illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.

Stiphēlūs, Vnus ex Centauris, Ixionis, & Nubis filius, à Cædeo intersectus ea in pugna, quā in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ovid. 12. Metam. Quinque neci Cæneus dederat Stiphelumq; Bromumq; &c.

Stoechadēs, [στοχάδης. Germ. Diev Inseln im aufgang des Rhodans/naher der Marssien. Vulgō La. Eras.] Insulae sunt numero tres, Massiliensiū littori vicinē: sic dictæ propter ordinem quo sitæ sunt. Plin. lib. 3. ca. 5: Stoechades tres à viciniis Massiliensiis dictæ propter ordinem: quas item nominant singulis vocabulis, Proten, & Mezena, quā & Pomponiana vocatur: tertia Hypæa. Lucan. lib. 3: Et jam turtigeram Brutis comitata cari-

nam Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis Sto-chados arva tenens.

Stoicī, στοιχί. Philosophi appellati sunt à ἀνα, quod significat porticum, quā convenire ad differendum solebat. Erat enim porticus Athenis dicta Pœcile, ex varietate picturæ (Græci enim ποικιλος varius dicunt) in qua Zenon, primus ejus sc̄t̄ autor, philosophiā profitebatur. Vnde & secta Stoica, & Philosophi Stoici nuncupati sunt, qui anteā Zenonit dicebātur, à Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrysippus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuito. [Germ. Die Philosophi der lebt Zenon anno heilig, welcher in den Schopff zu Athen, Pœcile genannt, getrieben hat.] Stoicē, adverbium, Cicero in Parad. De diis immortalibus, de charitate patriæ, Stoicē scilicet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere: de Catone.

Strābo, insignis geographi nōmen, qui temporibus Augusti, & Tiberii claudit. Scripsit Commentarios geographicos, quib; etiam hodie omnium manibus teruntur.

Stragona, stragōnē, στραγόνη, Urbs in climated inferioris. Germania apud Ptol. lib. 2. cap. 11.

Stratēfūs, στρατός, Iovis cognomen, qui apud Caras celebatur: quod nos belicosum interpretari possumus. Autor Herodot. lib. 5.

Strāto, στράτων, Nomen proprium Sidonis reguli, qui (ut Hieronymus scribit) manu propria se volens confodere, ac immimentibus Persis ludibrio foret, quorum fœdus Aegyptii regis societate neglexerat, detrahebatur formidine, & gladiū, quē atripuerat, circumspectans, hostium pavidus expectabat adventum. Quem jam jamq; capidūm uxor intelligens extorserat acinacem de manu, & latus ejus transverberavit. Compositoq; ex more cadavere se moriens superjecit, ne post virginalia fœdera, alterius coitum suscineret.

Strāton, στράτων. Ut scribit Suidas, Lampasenus philosophus fuit Theophrasti familiaris, & successor, & præceptor Ptolemaei Philadelphi: qui ob insignē naturalis philosophie cognitionem Phylicus est cognominatus. Stratones octo fuerunt: primus Isocratis auditor: secundus Lampasenus, Theophrasti discipulus: tertius medicus, qui Erisistratum audivit: quartus historicus: quintus poëta, Epigrammatum scriptor: sexus antiquus medicus, ut ait Aristoteles: septimus Peripateticus qui vixit Alexandria. Hæc Diogenes Laertius. Octavum Plutarchus Stratonaem ponit rhetorices præceptorem, ac Brutū familiarem, qui unā cum eo in bello Philippensi fuit: solusq; adhibitus, dum ille sibi mortem concivit. Conciliatus postea Augusto per M. Messalā, qui comes ad bellum Aetiacū fuit. Lacrymans enim Messala: Hic est, (inquit Augusto) qui meo Bruto gratias extremas subministi avit.

Stratonicē, stratonicē, στρατονίκη, Attarathī Cappadocum Regis filia, uxor Eumenis, Pergami Regis: cui Attalum peperit, qui illi in regnum succedit. Vide Strab. lib. 13.

Stridōn, Vulgō strigas, Oppidum in agro Iustinopolitano fuit, in Dalmatia & Pannonia confinio. D. Hieronymi patria, à Gothis eversum.

Strōngylē, es, στρογγύλη, Vulgō Stromboli, Insula est maris Tyrreni, non procul à Sicilia, unā Acolidum: cuius incolæ tri-duo autē ex fumo prædicere solebant, quinam statuti essent venti: unde factus est locus fabulæ, ut Acolus qui in hac insula regnabat, ventorum rex crederetur. q̄ Dicta est autē Strongyle à rotunditate: nam Græci rotundum στρογγύλος, appellant: à Silio Italico lib. 14. Strongylos appellatur: Mille Agathina dedit, perfataq; Strongylos Austris. q̄ Strongyle item dicta fuit Aegæi maris insula, una Cycladum, quā notiore nomine Naxos appellatur. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Strōphādēs, [στροφάδης. Germ. Zwö Jäger im Jonischen Meer neben Zarynthus gegen Mittag getragen. Vulgō Strivali.] Sunt duæ insulae in mari Ionio, ad Occidentale latum Peloponnesi, quā anteā Plotz dicebantur. Strophades dictæ à conversione Calais & Zethæ, qui ad has usq; insulas Harpyias persecuti, inde reversi sunt. Nam στροφή inter cætera conversionem significat. Virg. 3. Aen. Excipli Strophades: Graio sunt nomine dictæ. Insula Ionto in magno.

Strōphīūs, στροφή. Proprium nomen Phocensis regis, patris Pyladis: cuius beneficio Orestes matri suis crudelitati est ereptus, & unā cum Pylade ejus filio liberalissimè educatus.

Struma Nonii cuiusdam Romani Senatoris nōmen fuit, in quem veluti sella curulis indignū stomachatur Catullus poëta, p̄figr. 49: Sella, inquit, in curulis Struma Nonius sedet.

Struthōpōdēs, στρυθόποδης, Mulieres sunt in India rātæ brevitatis, ut nōmē acceperint à passerculorū pedibus. Sipontinus: Strymon, onis, pen. gen. corr. [στρυμών. Germ. Ein Fluß in Thracia, entspringt im Berg Emo, unterteilt Thraciā von Macedonia.] Fluvius est Macedon: à Thracia dividens, ut Plinio placet. Nam Ptolemæus Nessus fluvio eas distinxerat. Oriens Strymon in Hæmo monte, septemque efficit lacus: quibus

280 STR STV STY SVA SVB

deinde in unum alveum collectis, juxta Amphipolim influit in maris Aegaei sinum, qui ab ipso Strymonicus appellatur. Virgilius. 4. Georg. Rupe sub adversa, deserti ad Strymonis amnem.

Strymonius. a. um: ut Grues Strymoniz. Virg. 10. Aen. - quales sib' rubibus artis Strymoniae dant signa grues.

Stura. Fluvius est in Alpibus nascens, unus ex triginta, qui à Pado in mare Adriaticum defervuntur. Autor Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgo Store.

Sturii. Populi ad Oceanum Gallicum, Rheni quasdam insulas incolentes. Autor Plinius libro 4. cap. 15. Vulgo Los de Steveren en Fries.

Sturium. iii. insula est Galliae Narbonensi adjacens, non procul à S. cedadibus. Autor Plin. lib. 3. cap. 5.

Styellā. svæta, Castellum Megaridis in Sicilia, cuius incole dicitur Styelleni, svætkoi Stephano.

Stymphalīs. svæphæd. Lacus in Arcadia juxta Stymphalum oppidum, ex quo Erasinus fluvius erumpit. Ovid. lib. 2. Faſlorum. Testis erit Pholo, testes Stymphalides undæ. A' Stymphalo lacu Stymphalides aves appellatae sunt, tantæ magnitudinis ut Solis radios obumbrare dicentur, omnem Arcadiam devastantes, donec ab Hercule ænei crepitaculi sonitu pelereantur. Virgilius de Herculis æruminis Stymphalidas per pulit volucres discrimine quinto. q' A' Stymphalo opido fit Stymphalus, phala pharium. svæphæd. & Stymphalis, lidis Hieronymus contra loviianum: Aristochiles, Orichomeni tyrannus adamavit virginem Stymphalem, quæ quum patre occiso ad Templum Dianæ concessisset, & simulacrum eius teneret, nec vi posset ave'li, in eodem loco confossa est. Ob cujus necem tanto omnis Arcadia dolio commota est, ut bellum publicè sineceret, & necem virginis ulcisceretur.

Styra. svæ. Euope insula oppidum fuit, non procul à Caryeto, a Phœdra Atheniensium duce bello Malliaco cœsum.

Autor Strab. lib. 10.

Styx. [svæ. Germ. Ein hellischer fluss bey dem die Götter schworen.] Fons est ad Nonacrin Arcadia è axis profuens, exstulos omnibus animalibus, tamq; frigidus, ut potus stratum eneet, ferrumq; ac æs erodat, solaq; mure ungula possit contineri: cætera vasa frigoris vehementia statim dicumpens. Hoc veneno quidam Alexandru, ab Antipatio non sine Aristotelis consilio, putant peremptum. Styx Græcis mortuam sonat, dñs svæphæd, quod querulum, tristem, vel odiosum sonat. Hinc poëtae occasione attricuerunt, qui Stygem paludem esse apud inferos dixerunt: apud superos tanta in veneratione habitam, ut nefas ducerent quicquam eorum quæ per Stygem jurassent, non observare. Si quis deorum violasset, cœtum annis à nectare abstinebat, & numinis maiestate erat privatus. Virg. 6 Aen. - Stygiæ paludem Dñi cuius jurare timent, & fallere numen. De hac Servius sic scribit: Dicitur Victoria Stygis filia bello Gigantum lovi faviisse: pro cuius remuneratione lupiter ei tribut, ut jurantes dum per ejus matrem non audiant fallere. Ratio autem hæc est. Styx mortorem significat: unde dñs rē svæphæd est, à tristitia Styx dñs est. Dñ autem legi sunt semper, unde & immortales: ergo quia mortorem non sentiunt, juri per rem suæ nature contraria id est, mortuam, quæ est æternitati contraria. Ideo iurandum per execrationem habent. Hactenus Servius enarrans hunc locum Virg. 8 Aen. Quod si tantus amor menti sit tanta cupido est, Bis Stygius innat lacus, bis nigra videre Tartara, &c. q' Et alia palus in Aegypto iuxta Memphis, quæ veteres Styga voca: ère, ambiens Abaton insulam.

Stygios. a. um, adjectivum, svæphæd, ut Iupiter Stygius, pro Plutone, apud Virg. lib. 4. Aen. Sacra lovi Stygio, quæ nè incepta parvi. Stygius canis: id est, Cerberus. Seneca: Hic tævus umbras territat Stygius canis.

S. ante V.

Suādā. dæ, à Romanis dicta est quædā persuasionis dea, quæ Græci vocant τετα. Cic. de Clar. Orat. Ita: quam Græci vocant, cuius effector est orator, hanc Suadam appellavit Ennius. Ejus autem Cethegum medullam fuisse vult, ut quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis scilicet, hujus hic medullam nostram oratore fuisse dixerit. Et peulò post: Cethegum illi homines florem populi esse dixerunt, Suadæque medullam dixit Ennius.

Subveteribus. Est loci nomen in urbe Roma, sicut & Subnovis. Plaut. in Cure. Subveteribus ibi sunt qui dāt, quiq; accipiunt sub foenore Suetonius in August. Bitariam laudatus est, pro æde divi Iulii à Tiberio: & pro Rostris Subveteribus. Vairo. Subnovis dicta pars in foro ædificiorum: quod voca bolum est pverustiui.

Subur. Est Hispanie Tarragonensis oppidum ad flumen Rubricatum, ut scribit Plinius lib. 3. capite 3. Vulgo surges: aliis cæstella.

Suburrā. Vicus Romæ, ut ex Iunii sententia refert Varr. lib. 4.

SVE SVL SVME SVN SVS

de lingua Lat. sic dictus ab eo, quod situs sit sub loco, quem Terceum muui appellaunt. Verum ergo inquit Vastrus potius à pago Sucusano puto dictu sacerdotiam, inde nupsi, lucis Suburra. Cujus rei indicium est, quod antiquissime per e mea, nō per b' scriebatur. Festus vero Yerrium sequutus, à succurrendo dicta existimat, quod in castratione solcas haberet presidum stativū, ut Ex quibus successus Gabinius caputem infestat. his. Cuius rei indicium projectum quod & suo seculo, Successorā tribus scribi soleat, p' eliteram, nō sub yana per b'. Suburra p' na, nō ut Regio Suburra, in qua metropolitum divisoria crat, quæ ob id Suburra dicitur. Petrus. Mart. lib. 6: Famæ non nimium bona p' metropolitam. Qualem in media sedent subura. Vendebat nō nō p' Gellianus.

Suella. Campanie oppidum, non procul à Liri acme, ut autor est Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo s'f.

Suelestiones. Gelba, Belgica, populi, ut scribit Plin. lib. 4. cap.

17. in provincia Remensi. Hodie Soff. ns.

Suevi. [σουβοι. Germ. Die Schwaben.] Bellicosissimi Germaniæ populi, olim Albis, h' idie Danubii accolit. Luc. lib. 2: Fundit ab extremo flavos Aquilonem Suevos.

Suevia. [Germ. Das Schwabenland] dicitur eorum regio.

Omnia circa Albin habitavent. Et, quæ in centum pagos habuerunt. Gens valida & bellicosissima.

Sulla. Ab antiquis dicti sunt, qui postea Syllæ propterea quod

p' scilicet illi peregrinaam literam quædam recipiebant: unde & fuges vocabant, quod nos Thyræ dicimus. q' Hinc etiam Sullanum diem apud Ciceroum legimus, pro Syllano, ad Attic. lib. 10: Non fuisse & illa nox tam acerba Africano sapientissimo vita, nam tam dirus dies ille Sullanus callidissimo viro C. Mario, si nihil ultraeq; eorum fecellisset. Quo in loco Syllanum diem cum intelligit, quo L. Sylla Marianum partium victor, urbem ingressus, omnia cælibus & proscriti prioribus vastavit. Vnde autem primum Syliz, vel Sulla dicti sunt, vide infra in SYLLA.

Sullanus. dæ, deßleratrum à Sylla formatum, id est valeas quod proscripturum, vel Sylla proscriptum imitari. Cic. ad Attic. lib. 9: Sed medijs fidus turpe novis puto esse, de fuga cogitate. Hoc tu' p' Cn. noster biennio ante cogitavit, ita fuiturit animus ejus, & proscriptus jam diu.

Sulmo. σουλμος. Oppidum Pelignorum, in quarta regione Italiz, nonagesimo ab urbe distans lapide, Ovid. p' poetæ patna, ut ipse testatur 4. Test. sic scribens: Sumo mihi patria est galidus uberrimus undis, Militia qui novies d. stat ab Urbe decim. Dictus Sulmo à Soly. no Aenea comiti, c' d'itore ejus ubi: ut testatur idem Ovid. 4. Fast. Hujus erat Sulmo Phrygia comes unus ab Ida. A' quo Sulmonis mena nomen habent.

Summurus. pen. prod. Pluto, deus inferior: ita dictus, quasi summus deorū Manum: ut in nuptiis Philologiz docet Martianus. d'ids. σουμρος. Huic Romani nocturna fulmina alignabant, qu' madmodum diurna lovi, teste Plin. lib. 2. cap. 51.

Sünium, σουνιον: Vulgo Cabo de columbas, Extremū Atticē promontorium, O. tū ip. c. stans, vicum hab. ns eiusdem nominis, quem Leontidi tributus assignat Stephanus. Vide Ptolemæum decima Europæ Tab. & Strabonem sub initium lib. 9.

Surrentum, ουσιόν. Ptolemæo, Oppidum Picentiorum, iuxta Mucivæ promontorium, Sirenum quondam sedem, teste Plin. lib. 3. cap. 5. q' H. n. Surrentina vina, & Surrentini colles, apud Colum. lib. 3. cap. 2.

Sufa. oium, σουφα, Ptolemæo, Viba nobilissima, inter Persidē, & Babyloniam sita, Persarum olim regia. à Dario Hystris (si Plinius credit us) aut (ut Strabon p' acit) à Tchono Memnonis parte condita, trans Chospem fluvium à ejus urbis nomine circumiecta regio dicta est Sufiana. In hac ubertate nobilis illa Cyri regia, candido, varioq; marmore, columnis aureis, magnaq; gemmarum copia exornata, cœti in lacunas ribus habens simulacrum, stellis micantibus insignitum. Est autem hoc nomen pluralis tantum numeri, & neutri generis. Propert. lib. 2: Non tot Achæmenis armantur Sufa sagitus. Lucanus: Nō tot Achæmenis deducunt Medica Sufis Agmina. Dicta autem putantur Sufa à liliorum copia, quæ illorum lingua Sufa dicuntur.

Susiana. [σουσια] Sæphano. Germ. Ein Landeschaft Asie, usq; iustis Afferia, Babylonia, Persia, vnd dem Meer.] Asia regio, Persicæ ditionis, quæ à Septentrione terminatur Afferia ab Occaso Babylonia adiacet: ab Oriente haber Ptesidem: à Meridie partem Ptesici sinus. Dicta Susiana à Sufis urbe nobilissima. Persarum regia, & totius regionis capite. Latiorum ejus descriptionem pete ex Ptolemæo lib. 6. cap. 3.

Susiana. Vide SVA.

Sutrium, σουτριον, Oppidum Tusciae mediterraneum, apud Strabonem lib. 5.

Sutrus, (ut ex Catonis sententia refert Plin. lib. 8. cap. 5.) Nomen fuit elephanti, qui in Punica acie fortissime dimicaverat, altero dente mutilato.

S. ante

S ante Y.

Syagrā, Syagras, οὐαρά, Regio Cicilie prope Adum & Laerten, à suum venatione (ut ex nominis compositione appetit) appellata.

Syagros, [οὐαρός]. Germ. Ein Schwabund.] Caris nomen est apud Sophoclem, à suum venatione impositum. q̄ Græcis itē Syagros, aprum, seu suem sylvestrem significat.

Syagrōn, οὐαρόν, Extremum Arabiae fœlicis promontorium, ad mare rubrum: cuius meminit Plin.lib.6. cap.23, & 28, & Ptolemaeus Tabula Asia sexta.

Sybāris, οὐαρά Stephano, Magnæ Græciæ oppidum, inter Crathim & Sybaritamnes, ab Achivis cōditum, qui post Trojæ excidium vi tempestatis eō fuit appellati. Hujus olim tanta fuit potentia, ut quaternas proximas rexerit ḡtes, & quinque & viginti urbes suo subdiderit imperio, & contra Crotoniatas trecenta hominum millia armari. Autor Strab.libro 6. q̄ Est & Sybaris (ut jam diximus) fluvii nomen juxta urbem ejuide nominis, à cuius incolæ submovent greges: sive quod pecora sternutamentis exagitent, ut visum est Straboni: sive quod vellera nigore inficiat, quum Crathis vicinus amnis candorem iis inducat, ut tradit Plin.libr.31. cap.2. q̄ Est item Sybaris adolescentis nomen apud Horat.libro 1. Carm. Odē 8: Lydia dic, per omnes Tē deos oro Sybarim cur properas a mando Perdere.

Sybāritæ, οὐαρίται. Populi fuerunt ingeniosissimi omnium voluptatum architecti, omniq; deliciarum genere adeò effeminati, ut Sybaritica mensa in proverbium abiérit. Traditur hūc fuisse consuetudinem, ut convivas in proximum annum invitarent, ne spatiū interim decesset, aut convivatori conquisitæ terra, mariq; deliciis epulas instruendi, aut convivis ipsis corporis auro, gemmisq; exornandi. Hi postremò adversus Crotoniatas bello suscepto, quum trecenta hominum milia in acī eduxissent, turpissimè tamēa visti, unaq; cum urbe ea sunt deicti.

Sybāritis, οὐαρίτης, Patronymicum fœmininum à Sybaritica populis formatum. Ovid. d. Trist. ad Augustum: Nec qui cōposuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ovidius, opus Hemitheonis cuiusdam cinādi de generibus voluptatum, & obsecrarum deliciarum.

Sybota, οὐαρά, Stephano, Insula est ante Leucadiā, teste Plin.lib.4 cap.12.

Sycamion, οὐαρίου, Oppidum fuit in ora Phœnices, cuius sua etate nihil prius memoriam extitisse, autores sunt Plin.lib.3. cap.19, & Strab.lib.16. q̄ Sycamion item Gæci morum appellant, arboremq; ipsam Sycamineam, οὐαρίου.

Syce, οὐαρά, Insula est Asie adjacens, non procul ab Epheso, cuius meminit Plin.lib.5 cap.31.

Sychætū. Vide supra SIC HAEVS.

Sycoris, Plin.lib.3. cap.3, fluvius Hispaniæ, juxta Ilerdenses, Surdaonum gentes. Lucan. H. sprios inter Sycoris non ultimus amnes. Vide SICORIS.

Sycusa, οὐαρίου, Insula est in mari Aegæo, ante Ephesum: de qua Plin.lib.31. cap.5.

Syderis, Fluvius in finibus Caspiorū & Hyrcanorum, à cuius ostio Caspium mare nomine amissio, Hyrcanum, incipit appellari. Autor Plin.lib.6.cap.16.

Syedra, dræ, οὐαρά, Oppidum est Iscariae, quæ est regio Asie, media inter Ciciliam & Pamphyliam, Steph.

Syene, [οὐαρά]: Vulg. Gagura. Ger. Ein Stadt in Aegypten vnder dem Krebs Circl. gelegen/ sitzt Gagura.] Vrbs in cōfiniib. Aethiopias atq; Aegypti, non procul à Nilo, supra Alexandriā, versus Meridiem quinque millibus stadiorum, sub tropico Cancri directe locata: unde sole existente in Cancro, medio solsticij die supra verticem civitatis nullam profrus in ea umbras jecit, ait Plin.libro 2. cap.73. Lucan.lib.2: - umbras nusquam frētente Syene.

Sygaros, οὐαρός, Insula est in sinu Arabico, in quā nulli sunt canes, atq; aliunde importati circa littora errantes moriuntur. Autor Plin.lib.6.cap.28.

Sylæ, per simplex, Mons Lucaniae, sylvam habēs ejusdem nominis, latrociniis crebris infamis. Vide & nomen accepisse videtur, & οὐαρά, quod est prædarī. Salustius de fugitiis: In sylva (inquit) Syla fuerunt. Virg. 12. Aen. Ac velut ingenti Syla, summōve Taburno, Quam duo, &c.

Syllæ, duplicato l., οὐαρά. Fuit Romanus nobilis, teste Salustio, q̄ ex antiqua Scipionū familia originē duxit. Hic in adolescentia om̄ib. flagitiis inquinatam vitā egit, usq; ad Quæsturam, quā sub Mario adeptus est, in qua vitā omnē penitus cōmutavit. Literis Græcis & Latinis bene eruditus fuit, facundus, acer, astutus, glorię cupidus, sui securus, pecunię maximę largitor, animo grandis: adeò ut de illo dubitari potuerit (inquit Salust.) fortiorne an fœlicior esset. Missa à Mario ad Bochil regē legatus, lugurthā vīctū reculit. Deinde & Mithridatē Aliā crudelissimē yalstantē compescuit: socialis belli luctus re-

pressit: Cianæ dominationē fregit: & Mariū, qui olim sc̄. Q̄ istore fastidierat, ipsam illam provinciā proscriptuā & exulē coēgit p̄tere. Dictator deinde effectus, ita Républicā oppresſit, ut teste Cic. in Ver. nemo illo invito, nec bona, nec patriā, nec vitā retinere posset. Postremò Republ. cōstituta, Dictatuā deposita, & privatus Putolos cōcessit: ubi & pediculati mortbo petuit. Quapropter Cæsar Julius dicere consuevit, illum literas pescivisse: quia di statuā depositisset, ut scribit Tranquil Ius. Syllæ autem nomen ex Sybilla contractum putatur. Appellatus est enim Sybilla qui ex Sybillinis libris primō sacra fecit: cujus posteri duabus sublati literis, Syllæ sunt appellati. Et quum is, qui primus Sylla appellatus est, flavo & compto capillo fuerit, similes Syllæ sunt appellati. Inde profectum ut effeminati in ludo, Sylli dicerentur. Sosipater lib.1.

Syllaniōn, οὐαρά, Statuarius nullo doctore nobilis: de quo Plin.lib.34.cap.8.

Syloson, sōntis, οὐαρών, Polycrat's Samiorū tyranni frater, qui quū Dario Hydaspis filio vestē quā cerebat, aliquando largitus esset, ab eo pro pensatione muneric tyrannidē dōno acceptus. In qua administrāda crudelissimē sc̄e gestis, atriam civi- bus exhauiēs. Vnde tractū est proverbium: οὐαρών οὐαρών εργεῖ: Hoc est, Sylosontis opera facta est loci amplitudo.

Sylvanus, [Ger. Der Waldgott Pan.] Sylvarum Deus, qui Cyparissum puerum in delicis habuisse dicitur, eunden: q̄ in arborem sui nominis: hoc est, in cupressum transfoīmāsse. Fabulantur enī Poëtæ, Cyparissum cervā habuisse mansuefactam, eamque unice adamassē: quam quum Sylvanus imprudens occidisset, puer doloris impatientia contabuit. Cujus mortem ægræ ferē Sylvanus, in arbore cupressum cum commutavit, quam amaliū desiderio semper dicitur circumferre. Quidam Sylvanum eundem esse putarunt cum Pan, Virg. tam lib.1. Georg. manifeste eos distinguit. Nam quum dixisset: Pan ovium custos, &c. interjecta deinde Minervæ, & Triptolemi mētione, subdit tandem: Et teneram ab radice fetens Sylvane cupressum. Quem locum explicans Sevius: Publica (inquit) cæmoniarum opinio hoc haber, pecorum & agrotum Deum esse Sylvanum. Prudentiores tamen dicunt eum esse οὐαρά, ήτο: hoc est, Deum τὸν οὐαρά. Tamen autem est fēx omnium elementorum: id est, ignis sordidior, & aēr, item & aqua, & terra, sordidiora unde cuncta procreantur. Quam οὐαρά Latini materiam appellaverunt: nec incongruē, quum materiæ sylvarum sint. Ergo quem Græci à toto, Latini à parte dixerunt. Hæc ille. Plinii libro 12. capite 1: Quin & Sylvanos, Faunosque, & deorum genera sylvis ac sua nomina tanquam ē cœlo attributa credimus.

Sylvia, οὐαρά, & Rhea, & Ilia, Numitoris filia, quæ à Marte compresa (ut Romani credi voluerunt) Romulū peperit, & Remū, urbis Romanæ conditores. Vide Liv. lib.1. ab Urbe. q̄ Est & Sylvia apud Virg. 7. Aen. nōmēa sororis Thysæ pastoris regi armēti, cuius cervus mālæetus à Trojanis vulneratus, initium præbuit bellī inter Latinos, & Trojanos advenas.

Sylvius, Ascanii filius, Aenee nepos: ita dicitur quod casu quidam in sylvis natus esset: à quo deinceps Albanorum Reges omnes Sylvii dicti sunt, sicut Romanorum Imperatores, Augusti: Aegyptiorum Reges, Ptolemei: Patchorum, Artaces. Vide Liv.lib.1. ab Urbe.

Syma, οὐαρά, sive Symes, οὐαρά, Insula est Carię adjacens, portum habens clausum tritribus aptum, & navale navium viginti. Autor Strabo lib.14.

Symæthūs, οὐαρός, Fluvius Sicilię, non longè ab Actna, quidam in sylvis natus esset: à quo deinceps Albanorum Reges omnes Sylvii dicti sunt, sicut Romanorum Imperatores, Augusti: Aegyptiorum Reges, Ptolemei: Patchorum, Artaces. Vide Liv.lib.1. ab Urbe.

Symæthiūs, a. um, adiectivum. Virg 9 Aen. Eductum Martis luco Symæthia circum Eumina.

Symbari, Populi feri, inter Arabiæ montes & Nilum incolentes, elephantumq; venatu vicitantes. Autor Plin.lib.6.ca.31.

Syme, οὐαρά, Insula Carię adjacēs, medio fēx spatio inter Rhodum & Gnidum, ut tradit Plin.lib.5. cap. 31. Vide supra in distinctione SYMA.

Symmachus, pen. corr. οὐαρός, Proprium nomen oratoris cuiusdam Romanū, qui nūllus fuit à Scenatu Constantinopolim, ad Theodosii liberos, rogatum ut Vestales à Christianis destituti minimè pateretur. Cujus rei gratia putabant se adversa multa à dīs esse passos. Ejus igitur orationem & Prudensius & Ambrosius, qui hujus meminerunt, acerrimè contastarunt. q̄ Fuit & Symmachus, factorum librorum interpres, doctrinæ parū synceras: cuius meminit Eusebius. q̄ Græcis alioqui οὐαρός belli socium significat, quemadmodum & οὐαρά, belli societatem.

Symplegadēs, penult correp. οὐαρός, quæ & Cyanæ, Insulae dñe sunt, sive potius scopuli trans Bosphorum Thracium, in ipso Ponti Fuxini ostio, mille quingentis passibus ab Europa distantes: tam modico autem inter se distaret intervallo, ut ex adverso quidem intrantibus geminæ cernantur, paulum verò deflexa acie, coēuntium speciem præbeant. Quæ

res occasionem præbuit Poëtarum fabulis, qui eas olim inter se concurrisse tradunt. Vnde & nomen acceperunt *ad r̄e συμπλεγάς*: hoc est, à concurrendo, seu conflictando. Ovidius: Compresso utinā Symplegades elisiscat. Nominativus singularis est Symplegas, *συμπλέγας*, pen. prod. Martial. lib. 11: Si constringantur gemina Symplegade culi. Quo in loco per geminam Symplegadam nates ipsas intelligit.

Syneflis, *σύνειφης*. E Pentapolii Africæ, philosophos Christianus, præfūl Ptolemaidis factus. Scripsit libros in Grammatica, Philosophia, Panegyricos, Epistolas, & alia. Autor Suidas.

Synnādā, *σύνναδα*, Civitas majoris Phrygiz. De hac Strabo libro 10. sic scribit: Synnada urbs non magna, ante quam planities jacet oleis consita, sexaginta fere stadiorum. Alterius est Docima vicus, & Synnadii lapidis fodina: sic enim cum Romanii appellant: indigenæ verò Docimeten, & Docimeam. Vena in initio parvas giebas emittebat, nunc propter maximos Romanorū sumptus columnæ integræ & ingentes extrahuntur, & varietate alabastritæ lapidi proximæ. Dicitur & Synnas, adis, ut apud Sidonium.

Syphax, *συφάξ*, acis, penult. genitivi prod. *σύφαξ*; Numidæ rex fuit, qui quum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniislet, postea violata fide Annibali adhescit. Tandem vixus à Masinissa, vivus in Scipionis manus perductus est, à quo in triumpho circunductus, & deinde in carcere inclusus inedia vitam finit, regno ejus Masinissæ concessu. Claud. de Bello Gildonicu, Syphacem extulit, media syllaba correpta: haurire venena, Compulimus durum Syphacem fratremque Metelli. Alii tamen fere omnes constantes producunt. Propert. libro 3: Annibal is spolia, & dari monumenta Syphacis. Ovid. 6. Fast. Postera lux melior: viavit Masinissa Syphacem.

Syracusæ, *συρακούσαι*: Vulgò Saragoſa. Ger. Ein Fürstliche Stadt in Sicilien vnd am voorgebrg Pachino, so gegen Haffgang fehet/gelegen/heit jetzt Saracoſa.] Civitas Sicilie amplissima, sub Pachyno mōte sita, ubi fons Arethusa ab Alpheo (ut creditur) Eliidis fluvio per subterraneos cuniculos meās, magna aqua summa ubertate erupit. Cicer. 6. Verr. scribit Syracusas urbem esse maximam Græcarum urbium, pulcherrimamque, quæ ex quaruor quasi urbibus maximis constare videatur, quartum una insula nominatur: altera Acradina: tertia Tyche, & nobili Fortunæ templo, in ea extructo: quarta Neapolis. Syracusai multos claros principes habuerūt, sed præcipue clarissimum Dionysium seniorem. Qui quum apud filium Dionysium vidislet ingentem vasorum aureorum, argenteorumq; copiam, exclamans, inquit: In te affectus regius non est, qui ex tanta poculorum vi amicum neminem tibi conciliasti. Ambo tamen Dionysii philosophi fuisse, amboque Platonem audierunt. Ex Syracusis fuit Archimedes mathematicus, & Theocritus poëta bucolici carminis scriptor, quem Virgilius imitatus est.

Syracusænūs, *συρακούσιος*, Gentile, formatum à Syracusis, Saragosa, di Saragoſa.

Syracusius, *συρακούσιος*, Vel abjecta vocali subiunctiva, Syracusius, ejusdem significationis est cum superiore. Virgil. 6. Aeglog Prima Syracosia dignata est ludere versu. Ovid. in Ibin: Utque Syracosio, pæstricta fauce, poëta: Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.

Syriæ. [*σύρια* arám. *σύρια*. Germ. Ein grosse Landeschaft in Asia, posset an das Mittelmeer und Ciliciæ: ite in an suss Euphrat/Aegyptus und Arabiam. Vulgò Syria.] Regio Asia, quæ ab Oriente fluviu Euphrate: ab Occidente nostro mari, & Aegypto terminatur: Septentrione habet Ciliciam, & partem Cappadociæ: à Meridie Arabiam: cuius insignes civitates (ut libr. 5. refert Ptolem.) sunt Laodicea, Hieropolis, Antiochia, Apamea, Palmyra, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berytus, Botrys, Tripolis, Byblus, Seleucia, Cæsarea, & Damascus: montes clari, Carmelus, Casius, Libanus: fluvii, Euphrates, Chrysorrhœa, Singas: regiones, Phœnices, Palestina, Iudea, Idumæa, Comagenæ, Samaria, & Syria Cœle. Hæc regio in medio orbis constituta est: quod sit ut nec frigore nimio rigeat, nec calore torreatur. Sunt qui quadripartitam faciunt divisionem, in Syros, Assyrios, Leucosyros, & Coele-syros. Plin. lib. 5. ca. 12: Metropoliam quoq; & Babyloniam Syriæ attribuit: totiusq; Syriæ partem facit Assyrium. Multi confundunt (ut Herodotus) qui Syros à Græcis dictos, Assyrios à Barbaris dici scribit, & illis Chaldeos adnumerat. Acron quoq; & Porphyrio, insignes Grammatici, apud Horatium eam, quæ nuac Syria dicitur, detraha syllaba olim Assyriam dictam scribunt. Ammianus Marcellinus lib. 23: Citra amnes (inquit) provincia est nobilis Assyria celebritate, & magnitudine, tum & multi-formi feracitate ditissima: quæ per populos, pagosq; amplos diffusa, quondam & copiosa, ad unum conceltit vocabulū, & nunc omnis appellatur Syria. Dion in Trajanu vita Attiyam Barbaris dictâ f litera in t mutata, quam Assyrnam nos vocamus, indicat.

Scriptores in eo fere convenient omnes, ut Syria & Assyria nomina confusa esse credant.

Syriæ, Syrorum, [*σύρια* arám. *σύριοι* aramwim.] Sunt ejus regionis populi iudis, celebritatibusq; dediti. Perungutur oleo pretioso, & linum unguentis. Maximam dici partem in commissationibus absunt & potu. Mascili à X I I I . anno, secunde à XI. usq; ad LXV. tributo obligantur. Fortunâ colunt. Prima aut dictio hujus syllaba corripitur, quum in Syro insula eadem producatur. Iuvén. Sat. 6: Quæ longū rebitur cervice Syriū. Syri olim astutæ nomine male audierunt, quemadmodū & Phœnices. Vnde factus est locus proverbio: Σύροι φοίνικες: hoc est, Syri aduersus Phœnices: quo utimur quoties significare volumus duos egregie astutos hoc agere ut dolis temutu circumveniant. H. Suidas.

Syriæ, *σύρια*, [*σύρια* aramwim. *σύριοι*.] Mulier è Syria: Nam quædam modum à Libys fit Libyssa, ita à Syrus, Syria. Vinc. in Moreto: Copia Syriæ caput Gratia redimita metella.

Syriæ, *σύρια*, *rium*, denominativum: [*σύρια* arammi. *σύριοι*.] ut quem Syria pyra. Columell. lib. 5. cap. 10: Ea sunt Crustumæ, regia, Signima, Tarentina, quæ Syria dicuntur

Syriacūs, *σύριας*, *riaca*, *riacum*, Possessivum: [*σύρια* arammi. *σύριοι*. Gall. Syrien, de Syrie. Ital. Soriano, di Soria Hisp. Lo de Syria. Vn. Syriabili.] ut Syriaci boves. Plin. lib. 8. ca. 45: Syriacis non sunt palearia. Syrica radix pro silphio, quod Latinus laserpitum vocat: quia (ut inquit Dioscorides) ex Syria & Media optimus iusmo di radix adseretur. Colum. lib. 11. ca. 13: Nec minus si vernum & æstivum fructum voles habere. Syriacæ radicis, & rapi, napiq; semina obrues. q Syriacus raphanus, à Syria, unde primum advenitus fuit, nomen retinuit. Est autem ceteris raphani speciebus suavior & tenerior, & patientior hyemis. Vide Plin. lib. 10 cap. 5.

Syrianus, *σύριος*, Alexandrinus Philosophus Platonicus, doctus Athenis, scripsit q; in totum Homerum commentarios, libros septem in Platonis Rempublicam, & alia. Muius discipulus & successor fuit Proclus. Suidas.

Syrichtæ, *σύριται*. Populi sunt inter Nomadas Indie, narium loco foramina tantum habentes, anguum modo loripedes. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Dicti à fistulis & calamis avenarū quibus cibum capiunt. Solinus: Alii concretum os habent, modicum tantum foramen, quo calamis avenarum cibos hauriunt. σύριται enim Græci fistulas appellant.

Syritæ, Filia fuit Danorum regis Sylvaldi, tantæ pudicitia, ut quum ob elegantiam formæ magna pro corrum frequentia peteretur, spretis tamen omnibus, prætulerit cælibatum. Saxon. libro 7.

Syrnæ, *σύρναι*. Oppidum in Cherroneso Caræ adhærenti, à Podalirio conditum, à nomine Syrnes uxoris ejus ita appellat. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset ejus locus, à capriario quodam fuisse servatum, & ad Damæthū regi deducit: cuius filiam de teste delapsam quū detracto ex utroque brachio sanguine servasset, admiratus horum ingenium Damæthus, filiam ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherroneso illi in dotem attributa: in qua Podalirius duas condidit urbes tradidit, quarum alteri uxor, alteri pastoris non men indidit, Autor Steph.

Syrophœnices, pen prod. *συρφœnices*, Populi Asia, idem cù Phœniciis: ita dicti quod maritima Syriæ incolant loca. Iuvén. Sat. 8: Obvius assiduo Syrophœnix udus amom.

Syrigabis, Darii mater, quæ audita morte Alexædri, sepe perpetue nocti dedit. Autor Curtius.

Syrtæ, *σύρται*, *riæ*. Gall. Les Syrtæ, lieux fablous en la mordre Libye. Ital. Secche. Ger. Zwischen gesärtliche biter im Meer nahe bey Afrika von wegen des Sandes so das Wasser etwas hie dann dorit ausswirkt. Hispan. Barcos de Berueria. Pol. Haki piascose umorphi byskim. Vng. Ax tengerbe való székelj hely. Ang. sandis places in the sea of Lybia.] Duo sunt sinus periculosisimi in mari Libycæ, qua Africam propriæ dictam alluit: quorum alter, qui Carthagini propinquior est (minorem Syrtæ vocat) C C M. passuum ambitum haberet. Alter, qui in Cyreniacâ vergit, maior Syrtæ dicitur: habetq; circuitum D CXXXV, M. passuum. Vtraque Syrtæ navigantibus est periculosisima, quod mare ibi vadofum sit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorsaque & brevia, in alia atque alia loca transferunt. Syrtium barum naturam sic describit Salustius in lugurib. Duo sunt sinus propè in extrema Africa, impares magnitudine, pares tamē natura, quorum proxima terris perlata sunt: ceterum uti sors tulit, alta, alijs tēpestate vadofa. Nam ubi mare magnum esse & ventus sevire coepit, lumen,

arenamq; & saxa ingentia fluctus trahunt: ita facies locorum cum ventis simul mutatur. Hæc Salustius. q; Sunt & in terra Syrites in eadem Africa, vento Arenas excitante, & proxima quæq; operiente. Vnde Solinus autor est, iis in locis, quævis terra iter facientes, cursum sideribus regere. Nam arenarum cumuli vero agitati locorum faciem mutant: & quemadmodum in mari, nunc agere sublimi faciunt, quæ prius desidebant, nunc valibus profundâ, quæ prius excelsa erant, deniq; procellatum rita arenæ exagitantur, syrtimq; faciunt terrestrem, pars cum illis æquoreis periculi. Parum enim refert, undisne an arena quis obruratur. Hæc Solinus.

Syrtis, priore product. vñg. Stephano, insula Ionizæ, Asia regioni apposita, à qua Pherecides Syrias ortum habuit, non à Syria regione. q; Scyrus verò, vñg. Thracie ascripta est, ut Strabo & Plinius testantur. Vide suo loco.

Syrtis, a, um, denominativum: ut Mala Syrica. Colum. libro 5, cap. 10: Præterea malorum genera exquirenda, maximè Scandinavia, Syrica.

T

Abœ, Tabarum, vñg., Vrbs Cicilie, ut ait Plin. libro 5 capit. 27. q; Stephanus Tabas alias collocat in Lydia, item alias in Caria, & alias in Paræ.

Tabaræni, ut apud Pomponium legitur, sive portus Tibareni, vñg. Stephano quo pacto etiam apud Strabonem, & Plinium scribitur, populi sunt ad Pontum Chalybium proximi, adè religiosi justitiae custodes, ut prius preho omni congregantur, quam diem, locum & horam, ex fide hosti deuantariant. Quū mulier partu liberatur, vir in lectulū tanquam pulchri auctor decumbit, eumq; ut puerperam effixa uxor curat, ut ex Nymphodoro Cælius annotavit. Valerius Flaccus lib. 5: Inde Generæ rupem Iovis. hic Tabarenum Dæc virtudes post tergalacus: ubi deside mitra Fœta ligat, partuq; vitrum sovet ipsa soluto.

Tabis, vñg. Stephano, Mons Scythæ, mari incumbens, non procul à Serum regione. Autor Plinius libro 6. capite 17.

Tabor, vñg. Mons in medio Galizæ, rotundus ac sublimis.

Tabraca, vñg. Oppidum est Africæ minoris, ut Pomponio placet. Nam à Plinio Numidæ adscribitur Silius Italicus nominat lib. 3: Sabatrum Tyrium vulgus, &c. Alii Tabratam: quod minimè mirū est. Barbara enim vocabula & inepta sunt, nec semper eodem sono utraque lingua effici consueverunt, nñ H. tmolaus scribit.

Taburnus, Mons Campaniæ olivetis abundans. Virgilii 2. Georgic. -juvat ismara Baccho Conserere, atq; olca magnâ vestire Taburnum.

Tacape, es, sive Tacapa, vñg., Civitas in Africæ propriè dicta, non procul à m. nore Syri: de cuius agri fertilitate ita scribit Plin. lib. 18 cap. 22: Civitas Africæ in mediis arenis, petè vñbus Syriteis, Leptisq; magnam, vocatur Tacape, fœlici supra omne miraculum riguo solo, terris ferè millibus passuū in omnem partem fons aëundat, largus quidem, sed certis horarum spatiis dispersatus inter accolas. Palmæ ibi prægrandi subditur olea, huic ficus, ficii punica, illes vñtis: sub vite seritur frumentum, mox legumen, deinde olus, omnia eodem anno, omnia aliena umbra aluntur. Super omnia est, biferam vitem bisanno vindemiare. Et nisi multo loli partu exinaniantur tuberas, percunt luxuria singuli fructus.

Tacitus, Cornel. sub Adriano principe orator clarissimus, æqualis ac familiaris Plinii junioris, Belgicæ Gallæ rationes procuravit: ad Vespasianos usque pervenit, ab iisque honoribus evectus, historiam principum conscriptis ab Augusto usque ad Adrianum, quæ ad nos haud integrâ pervenit. Hanc igitur non vitas Imperatorum ausus inscribere, sed tantum diurnales actiones, quæ medium inter histriam & vitas tenerent. Scriptis & de claris Oratoribus, Ciceronis Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ socii fut: & de moribus ac situ Germaniæ, stylò tñm prelio & eleganti, tñm arguto & sententious: in cætera verò historia aliquantulo sublimior. Scribit Flavius Vopiscus hunc autorem tanquam è suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, cumque in omnibus bibliothecis adponi possit. Tertullianus autem nostrum cum mendaciorum loquacissimum appellat: propterè quod iniquissimum se se in scriptis suis, falsissimumque de Christiana religione judicem probuerit.

Tacola, vñg., Emporium amplissimum Indiae extra Gangem, in aurea Cherroneos, cuius meminit Ptolemy. libro 7. capite 2. Hodie Malacha dici creditur, à Luhitanis nostra xæte virtuosa: quod testatur epistola Emanuelis Regis ad Leonem decimum.

Tænarus, & in plurali numero Tænara, pen. corr. strævagor. Vulgo Cabo Metapan, Germ. Ein dunkel Ort vñden am Vorj. blzg. Malea bei der Stadt Lacedemon gegen/ in welchen ein steifer Wind ist welche die Männer den Abgang in die Hell genennt haben.) Promontorium est Laconicæ regionis, circa medium meridionalis latitudinis Peloponnesi, quæ longissimè tu mare procurrens, oppidum habens eisdem nominis. Tænara (inquit Suidas) æquæ tangentia Læconicæ, cùm stipes huius regionis sit aëdis, cùm huius Promontorii igitur æquæ tangentia sit aëdis. Evidenter istas regiones inter se posse esse rû Promontorii. q; ista sibi aëdis aëdis in Læconicæ regione: id est, Tænarum promontorium Laconicæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes, ubi & Neptuni prelidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotes nihil veriti Lacedæmoni interficerunt. Circa Tænarum antrum ostendebatur, per quod Herculem ab inferis rediisse Poëtae fabulati sunt, Cerberumque vincit ad superos traxisse. Vulgoque creditum est eas inferorum esse fauces. Virgil 4. Georgic. Tænarias etiam fauces, alta ostia Diris. Ibidem marmor Laconicum effodiatur, coloris viridis, quod & à loco Tænarum cognominatur. Propertius libro 2: Quod non Tænaris dormus est mihi fulta columnis.

Tænarium, Fuit urbs in Læconia, teste Hermolaø in lib. 9. Plinii, à qua mulier poëria nomine Herina ortum habuit. q; Fuit & in Achæa urbs tñnæ: id est, Teneum, & Tenea vicus inter Mycenæ & Corinthum.

Tages, is, vñg., Filius Genii, teste Festo, & nepos Iovis, qui adhuc puer XII. Hætruriæ populos haruspiciam tradidit doctuisse. De hoc Cicero, de Divi. scribit ad hunc modum: Tages quidam dicitur in agro Tarquinensi, quum terra arareretur, & solcus altius esset impressus, extirpsit repente: & cum assarvus esset, qui arabat. Is autem Tages, ut in libris est Hætruscus puerili specie dicitur virus, sed senili fuisse prudentia. Ejus aspectu quum obstupisset bubulus, clamoremq; majorē cum admodum ratione edidisset, concursum esse factum, totamq; brevi tempore in eum locum Hætruriam convenisse; tum illum pluræ loquutum multis audientibus, qui omniæ ejus verba excepterint, literisque mandaverint: omnem autem orationem fuisse eam, qua haruspice disciplina contineretur: eam postea crevise rebus novis cognoscendis, & ad eadem illa principijs referendis. Haec tenus Cicero. Ovid lib. 15. Metamorphos.

Indigenæ dixerunt Tagem, qui primus Hætruscum Edocuit gentem cañus aperire futuros, &c.

Tagesta, vñg., Africæ oppidum, Divi Augustini patria. Plin. lib. 5 cap. 4. vñg. Tagelense oppidum vocat.

Tagrus, Mons in Lusitanâ, apud quem quedam equæ dicuntur a vento conciperi.

Tagus, [vñg.] Ger. Ein flus in Portugal heißt seit Tajo. Fluvius Lusitanæ aureas trahens arenas, luvenal. Quod Tagus & rusca Pætolus volvit arena. Circa hunc fluvium (si Plinio creditus) equæ flanti Favonio obversæ animalia spiritum concipiunt, equosq; ita gignunt pernicissimos, sed qui tertium vitæ annum non excedant.

Talaon, vñg., Filius fuit Iasii, & apud Argos regnavit; ut narrat Boccatus. lib. 2. cap. 57.

Talasio, apud Romanos carmē nuptiale erat, & deus ipse nuptiarum præses, quem Græci vocant Ἱππαῖον. [Germ. Die Gött der Jungfraushaft und Hochzeit.] Martialis lib. 1: Quid si me jubeas Talaisonem Verbis dicere non Talaisonis? Hoc est, Quid si me jubeas hymnos nuptiales aliis verbis, quæ nuptialibus cantare? Festus ex sententia Varronis Talaisonem tradit fuisse vocem nuptialem, novis nuptis boni omnis causa acclamari solitam. Quare autem ea acclamatione in nuptiis uterentur, diversi diversa senserunt. T. Liv. libro 1, ab Urbe, scribit in raptu Sabinarum Virginem unam longè ante alias specie & pulchritudine insignem, à globo Talasii cujusdam raptam fuisse, multisq; sceleribus cuñam eam duxerent, identidem ne quis eam violaret, Talasio ferri clamitatum: id eoq; eam vocem nuptialem esse factam. Varto existimat hanc vocem in nuptiis usurpatā fuisse non alia ratione, nisi ut novæ nuptæ ad opera & labores, & præcipue ad lanificia excitarentur. Talaisonem enim vocabant qualibet sive calathum: hoc est, vas lanificiæ aptum. Quam sententiam tñgit & Plutarchus in Problematis à Gracis hujus vocis originem repetens, quila nam tñlæsio appellant.

Talgæ, Insula in mari Hyrcano (ut Pomponius testit) sine cultu fertili, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur, attingere nefas, & pro saerilegio habent, diu parata existimantes, duisq; servanda. Haec tenus Mela. Ptolem. libro 6. capite 9. Talea dicitur. Plin. libro 6. capite 17, in Caspî mari vulgariter insulam Tæzatan esse scribit. Variatigitur nomen ut in sexcentis aliis, Vistula, Istula, Tabirenæ, Tabarnæ, Taboræni, &c.

Talhus, In Sabinorum nominibus prænominis loco videtur fuisse. Festus.

Talhybius,

Talibybiūs, *ταλιθεύς*. Homero Iliad. i. Praeco Agamemnonis in Graecorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra ut Briseidem ab eo abduceat. Ovid. in Epist. Briseid.

Nam simul Eurybates me Talibybiusque vocarunt;
Eurybati data sum, Talibybiusque comes.

Tamara, *ταμάρη*, Vulgo Tanesrock, Oppidum Dammoniorum, in occidentali parte Britanniae insulae. Ptol. lib. 2. cap. 3.

Tamar. Ptolemaeo, Pomponio Tamaris, Fluvius Hispaniae Tarragonensis, in Attaborum finibus, in Oceanum fluens occidentalem: a quo vicini populi Tamarici dicuntur. Vide Ptol. lib. 2. cap. 6, & Melam lib. 3. in descriptione Hispaniae.

Tamaritæ, pen. prod. *ταμαρίτης*, Populi Asiatici non longè à Caspio mari.

Tamarus, *ταμαρός*, Britanniae fluvius, non procul ab Orcio promontorio quod Meridiem spectat, in Britannicum Oceanum influens. Ptol. lib. 2. cap. 3. Vulgo Tone.

Tamia, *ταμία*, Oppidum in Orientali parte Britanniae insulae, sub Caledoniis. Ptol. lib. 2. cap. 3.

Tamis, Indiæ promontorium est, quod Taurus attollit, in Meidiem sese convertens. Vide Pomponium in descriptione Indiæ.

Tanagra, *ταναγρα*, Oppidum Boeotiae mediterraneæ, quam *χαίραι* ab Homero appellari tradit Stephanus. Nobilitatum fuit autem hoc oppidum præstantissimo genere gallinaceorum, ad pugnas, & prælia nascentium, teste Plin. lib. 10. cap. 21.

Tanagrus, sive Tanager, *ταναγρός*, Fluvius est Lucaniæ, quæ est regio Italæ inter Picentinos & Brutios. Virg. 3. Georg. & sicci ripa Tanagi.

Tanaïs, *ταναϊς*. Germ. Eis suss in Scythia se eti vndermarc ist Asia vnd Europa, heißt jetzt Don, Tana.] Fluvius Scythæ, Aman dividens ab Europa. Ferturq; à Septentrione Nilo adversus, inquit Strabo li. 11. Paulò tamen Orientalior, non solùm per Scythas in Maeotim defluens, sed & per Sauromatas. Originē ejus incertam aliqui putant. Ptolemaeus ex montibus Riphæis prodire putat, qui magis Australes sunt, quæ Hyperboræi. Alii, in quorum numero Herodotus est libro 4. ajunt esse paludem non admodum magnam, ex qua Tanaïs nascitur, qui duobus ostiis Maeotim ingreditur, quæ stadiis intra se circiter septuaginta distare feruntur. Alii ex Caucasus montibus oriuntur existimant. Scythæ Tanaïm Silio vocant. *¶* Fuit & oppidum Tanaïs ad amnis hujus ostia, teste Plinio lib. 2. cap. 98, à Graecis qui Bosporum tenueré, conditum. Vide Ptolemaeum lib. 5. cap. 9. Dionysius in Perihegesi:

Europam atq; Asiam Tanaïs differnitat amnis,
Hic Sarmatidis evolvens finibus, alta
(Scissus Araxeo prius æquore) jam suus unda
Effluit in Scythiam, procul hinc Maeotida Tethya
Intraet, & inserto freta pellit vasta fluento.

Lucanus lib. 3:

Qua Cresco fatalis Halys, qua vertice lapsus
Riphæo Tanaïs diversi nomina mundi
Impositi rupis, Asiacæ, & terminus idem.
Europæ mediæ dirimens confinia terræ.

Tanaitæ, pen. prod. *ταναϊται*, Tanaïs fluvii accolæ, à Suitis, Antætis & Saracenis delecti. Plin. lib. 6. cap. 7.

Tanäquil, Tarquinii Prisci uxori fuit, magni animi mulier, & Herrulæ discipline peritissima. Vide Liv. lib. 1. ab Urbe.

Tanarus, Fluvius ex Apennino nascens, & in Padum influens. Plin. lib. 3. cap. 16. Vulgo Tanaro.

Tanis, *τανίς*, Civitas Aegypti, à qua Taniticum, sive Taniticum Nili ostium dictum est. Herod. lib. 2. ab insignibus oppidis Nili ostiis impôsta nomina scribit: ea sunt, Canopus, Bolbis, Sebennis, Pathmis, Mendes, Tanis: à qua Taniticum Ptolemeus, & Strabo derivant, Pomponius Tanicum.

Tantalus, *τανταλός*, Oppidum fuit Magnesiae, terræ hiatu absorptum. Plin. lib. 2. cap. 91.

Tantalus, *τανταλός*, Iovis ex Plote nympha filius fuit, Agamemnonis & Menelai avus. Vnde & Tantalidæ dicti sunt. Hic quæ deos convivio exceptisset, ut eorum divinitatem experiretur, Pelopem filium membratim discriptum, coctumque; illi apposuit comedendū. Illi verò à nefandis epulis abstinueré omnes, una Cerete excepta, quæ pueri humerum devoravit: pro quo illi dum eburneū humerū restituerunt, revocataq; per Mercuriū ab inferis anima, Pelopem ad vitâ revocarunt. Patrem verò tam sceleris autorem ad inferos detruerunt, ubi perpetua fame & siti torquerunt. Eridani fluvii aquis, & potis, quæ capiti ejus imminent, captationem ejus fugientibus. [Ger. Ein Gohn los ist, welchen die Götter zur Hölle verbannen haben/dass im Aufsel vand das Wasser steht an der Mauer gehn, solte/welches er doch nicht erschneppen werdende.] Quam fabulam mythologici de avaris interpretantur, qui bonis partis frui nō audent. Horat. lib. 1. Sat. Sat. 1: Tantalus à labris sities fugientia captat flumina, quid ridet mutantur nomine, de te Fabula narratur, congestis undiq; saxis

Indomitis inhians, & tanquam parcere faciunt Cogenitæ, aut pichi tanquam gaudere tabellis. Plato in Cratyle scribit, Tantalis datum esse, quasi *τανταλόν*: hoc est, infelicissimum. qd Alius fuit Tantalus Corinthiorum rex, ob pietate deorum tenuis dignatus. qd Alius Thyestes ex Merope filius, imperfectus & appositus esca patri. Eusebius Tantalus Phrygiæ regē cum Troë rege Daniæ: quod Ganymedem rapuerit bellum griffis scribit. Tantalea poterit trahere poma manu.

Tantali item patronymicum sc̄eminum est, quo Poëta utinatur pro Niobe Tantali filia. Ovid. 6. Metamorph. dico convitia facta Tantalis adjicit.

Taphiæ, *ταφιαὶ*. Quædam insula in mari Ionio ante Leucadiam, prope Echinadas: quarum nomina fuerūt, Taphias, Arnoxia, & Prionessa, teste Plinio, lib. 4. capit. 12. Eadem & Teleboides dicuntur utroq; nomine ab incolis ducto: nā Taphi & Teleboæ iis communiter dicuntur imperasse. De quibus hujuscemodi repetit originem enarrator Apollonii poëta: Perseus ex Andromeda, ut narrat Herodotus quatuor fuere filii: Alaricus, Sthenelus, Mestor, & Electrius, qui simul regnaverunt. Ex Hippothoë Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, à quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphiæ communi nomine & imperio fuere. Igittu Hippothoës eorum avia pecuniam ab Electriione corum necessario, qui pro ea spopondit, repetebat: quæ negata, ad armam venire, armata abegerunt, ipsum denique & filios susurrexerunt. Alcmena Electriionis filia patrem ultura, Amphitryonem Thessalon hominem potentissimum in matrimonium accipit, atq; hoc pacto bello inter eos conflato, ab eodem Amphitryone deleti sunt, eorumq; regnum. Cephalo profugo Atheniensi, qui exercitu præcerat, donatum: quod ad Ulyssen è successione pervenit. Hæc ille. Ex quo appetit Teleboas & Taphios omnibus iis insulis imperasse.

Taphias, adis, *ταφιαὶ*, Insula est exigua in mari Ionio, ante Leucadium, una Taphiarum sive Teleboidum. Autor Plinius lib. 4. cap. 12.

Taphiæ, *ταφιαὶ*, Mons est Aetolicæ non procul à Chalcide. Plin. lib. 4. cap. 2.

Taphiæ, *ταφιαὶ*. Dicti sunt populi à Thapho Neptui filio, qui Taphiæ insulis imperarunt: quæ sunt in mari Ionio juxta Achinadas. Vide supra in dictio de TAPHI AE. Straboli 7, Taphios alios collocat ad Pontum Euxianum nō procul à Bory-Schene fluvio.

Taphiæ, *ταφιαὶ*, Oppidum Cephalenæ insulæ, à regione Leucadiam, in qua Taphiæ marmorum effodiensbatur. Vide Stephanus, & Plin. lib. 36. cap. 21.

Taphos, *ταφός*, Stephano, Oppidum est Cephalenæ insulæ, postea Taphiæ appellatum. qd Alioqui *ταφός* Græcis sepulcrum significat: unde Epitaphion, sepulchri inscriptio.

Taphostris, *ταφοστρίς*, Vrbs Aegypti, Osiridis sepulcro nobilitata: unde & nomen accepit. Strabo li. 7. duas hujus nominis urbes in Aegypto collocat, alteram ad mare, in qua maxima Osiridis festa celebrabantur, alteram in mediterraneis.

Taphra Plinio, *ταφρα*, Ptolemaeo, Oppidum est Africæ proprie dictæ inter duas Syrtes.

Taphræ, *ταφραὶ*, Oppidum est ad sinum Carcinitem, in ipsius Taunica Chersonesi angustiis situm: ut refert Plin. libro 4. capite 12. Hunc locum quondam servi munisse dicuntur, quem absentiæ dominiū in diuturno illo bello quod adversus Thracas Scythæ gesserunt, cum eorum uxoribus rem habuissent ex sententia Callistrati refert Stephanus. Hujus urbis meminit & L. Florus, referto sua illam etate Trajani auspiciis fuisse expugnatam.

Taposiris, Vide TAPHOSIRIS.

Taprobanæ, *ταπροβανη*. Ger. Ein vast grossie Insel im Indischen Meer/heißt Samotra. Insula est omnium quæ veteribus cognitæ fuerunt, maxima, à Colaico. Indiæ promontorio in Austram quadratæ navigatione recedens, in qua Septentriones negant conspicere possè. Lucet ibi Canopus sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cæruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Vivunt ultra annos centum. Nascentur in ea berylli & hyacinthi, ut Ptolemeus li. 7. refert. Vide plura de hac insula apud Plinium lib. 6. cap. 22. & Vadianum in Melæ lib. 3.

Tapsacum, Cirenaicæ regionis oppidum, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 5. in descriptione Cirenaicæ regionis.

Tapsiæ, Vide THAPSUS.

Tapyri Plinio, *ταπυρο*, Stephano, Populi sunt ad mare Caspium, inter Derbicas, & Hyrcanos quibus mox fuit ut uxores suas, quum duos, tresve filios ex iis suscepissent, alii nupsi concederent. Autor Straboli lib. 11.

Taracina, Vide TARRACINA, duplicato r.

Taracón, Vide TARRACON, r litera geminata.

Taraniæ, penult. corrept. Dicebatur Iupiter à Gallis, cui humano fin-

no sanguine litabant. Lucan. lib. i: Et Taranis Scythiae nō mitio ara Diana.

Tārās, antis, nō. Fuit Neptuni filius, qui primus Tarentum condidisse creditur, & à nomine suo appellasse. Græcè enim Tarentum nō dicitur. Vide paulò pōst in dictione T A R E N T U M.

Tarbeli, nō. Populi Galliæ Aquitanicæ, in Pyrenæos mōtes vergentes, quorum urbs Aquæ Augustæ commemoratur à Ptolemæo lib. 2. cap. 7.

Tārchetiūs, nō. Nomen fuit impii Albanorum regis, de quo Plutarchus in vita Romuli: Qui dam (inquit) etiā suar, qui de Romuli ortu fabulosa quædam refere non dubitent. Nam dicunt Tarchetio Albanorum regi scelestissimo & crudelissimo homini divinitas spectrū domi visum, ex penitissimo sacrario se attollens, & ad multos dies mansisse. Fuisse etiam Thethyos in Hetruria satidicum tēplum: à quo allatum Tarchetio responsum ut ei admisceatur virgo. Nam genitum īrī ex ea filium virtute, fortuna ac viribus potentissimum, magamque ex rebellia gloriā relaturum. Quod quum Tarchetius uni ex filiis exposuisset, imperasse ut cum monstro illo coiret. Illam, contempto patris imperio, ancillam in sui locum supposuisset. Id Tarchetium re cognita ægrè tulisse, ut tranque in carcere, ut morte multaret, concesse. Sed visum est illi per quietem se Vestam videre, quæ puellas necari veteret, sed telam illis texēdam tradi juberet: nec prius viro locari, quām illam absolvissent. Cui insomnio quū paruissest Tarchetius, commentus est rationem ut puellas perpetuò damnaret cælibatu. Nam quicquid illæ interdiu texuissent, noctu aliis ancillis tradidit retexendum. Expleto deinde legitimo partus tempore, ancillam geminos ferū peperisse, quos Tarchetius statim Teratio cuidam tradidit exponēdos. At illum fecerunt secūs fluvium infantes deposituisse: lupamq; quum ed vesceret, ad motis uberibus lac præbuisse, avibus quoque variis cibum pueris comportatibus: quod bubulus aspiciens, admiratus, aususq; accedere, infantes sustulit. Hac illos ratione servatos, quara primū per ætatem licuit, Tarchetio teendisse insidias ac tandem oppressisse. Hæc à Promathione quodam qui italicam scriptis historiam, memoria prodita accepisse dicit Plutarchus.

Tarchōn, nō. Nomen proprium Hetruræ ducis & Arusplicis, qui Aeneas supperias tulit a adversus Turnum & Rutulos. Dicitur & Tarcho abjecta in litera. Virgil. Aen. 8: Haud procul hinc Tarcho, & Tyrreni tuta tenebant Castra locis.

Tārentum, Vulgò Tarento, Magna Græciae urbs clarissima, in intimo recessu sinus, qui ab ea dicitur Tarentinus, nō. Hæc à Tarato Neptuni filio primū condita fuit: à quo & nome accept: deinde à Laconibus aucta, qui duce Phalanto illuc adventantes, expulsi incolis (uti Iustinus libro 3. scribit) eam senuerunt. Hujus incolæ dicuntur Tarentini, nō, qui cū Romanis aliquandiu bellum gesserunt: quibus quum pares non essent, Pyrrhum Epirotarum regem sibi auxilio acciverunt. De hac Virgil. Aeneid. 3: Hic sinus Herculei (si vera est fata) Tarenti Cernitur, atollit se diva Lacinia contrâ, Caulo- nisque arces, & navis agnum Scylæcum. qSunt qui Tarentum non à Tarante Neptuni filio, sed à Sabina voce Tarentum de- ducant, quæ illis molle significat: propterea quod in agro Tarentino nuces, & lanæ mollissime provenient. Ex hac urbe ortua traxerunt cives illustres, Aristoxenes Musicus Aristote lis familiaris: Rinthon tragicus, & comicus: Iccus medicus: & Architas summus mathematicus, qui Platonem, quū mor tem illi moliretur Dionysius tyrannus, per epikolam eripuit, ut scribit Laertius lib. 8.

Tārentiūs, Quid ex Tarento est, vel in Tarentinis agris cre scit, apud Columell. lib. 5. cap. 10, Tarentina pyra: cuius hæc sunt verba: Curandum est autem ut quām generosissimis pyris pomaria conseramus: ea sunt Crustumina, Regia, Signia, Tarentina, quæ Syria dicuntur: & quædam alia, quorum eaumeratio nunc lōga est. Venenum Tarentinum id est, purpura Tarentina, quæ rubedinis plusculum habebat. Horat. 2. Epistol. Lana Tarentino violas imitata veneno. q Tarentina nux, è juglandiū genere est, adeo fragili putamine, & ita molida, ut nix attrectata rumpatur, nō. Vnde quidā Tarentum appellatum putant, quod juglandes nuces & pinnae molles habeat, ac similiter oves. Tarentum autem Sabini vocant molle, sicut jam dictū est: ad quod alludens Horatius lib. 2. Serm. Satyr. 4: - Tarentum molle. vocavit. Quo pa sto autem Tarentina nux arte effici posset, docet Columel.lib. 5. lib. 1. cap. 22.

Tārēne, es, nō. Fons est in Lydia, in Tmolo mōte nascens: te stte Plin. lib. 2. cap. 29. qFuit & oppidum ejusdem nominis, ad Tmoli radices situm, cuius meminit Hom. lib. 5. Iliad. Stephanus Tarnem aliam collocat in Achaia.

Tārpēia, nō. Virgo Vestalis fuit, teste Varrone, quæ arcē Capitolinam patris sui Tarpæi custodie commissam, Sabinius

prodidit: à quibus quum proditionis mercedem peteret (pœta enim erat, quicquid in sinistris brachiis gestarent, armillas intelligens, quas illi aureas, gemmatasq; lgyo in brachio ferebant) scutis illorum obruta, Tarpæia monti nomen fecit, qui prius Saturnius dicebatur. Vide Livium lib. 1. ab Urbe, & Plutarchum in vita Romuli.

Tārpēliūs mons mētēs opes, Capitoglio, Idem qui Capitolinus: ita dictus à Tarpæia virginе Vestali: quæ quā arcē prodidisset, corundē scutis obruta, eo in mōte sepulta est. Virg. 8. Aen. sedē Tarpæiam appellat. Hinc ad Tarpæiam sedē, & Capitolia dicit. Aurea nunc, olim sylvestribus horrida dumis.

Tarphara, orum, nō. Vrbs felicis Arabie, cujus cives dicuntur Tarphareni, ταρφηλοι Stephano.

Tārphe, nō. Stephano, Vrbs Locorum Epicnemidiorum, iuxta Pharigas: cuius meminit Homer. in Catalogo: ταρφηλη π. θρηνός π. βασιλεὺς ἀμφὶ μέτρα. Nomen habet à Tarphe propin quo fonte, sive ab arborum densitate. ταρφηλη Græci densum appellant.

Tārquiniūs, orum, nō. Stephano. Oppidum fuit Tuscorum, è quo Tarquinius Priscus Romam cōmigravit. Huic oppido vicinus erat lacus, duo nemora habens innotatāria, & prævotorum impulsu nunc triquetram, nunc rotundam figuram edentia: ut refert Plin. lib. 2. cap. 95.

Tārquiniūs, se: ut Tarquinii ager pro quō & Tarquiniente legimus absolutē. Plin. lib. 8. cap. 52: Qui in Tarquinienſe feras pasceri instituit.

Tārquiniūs Priscus, Demarathi Corinthii filius, Tarquinii urbe Tuscorum natus, primū Lucumo dictus: qui ubi se in patria nullo in honore esse videret, quod peregrino patre es- set prognatus, suā uxoris (ea mulier satidica erat, nomine Tanquil) Romam fēse contulit ubi brevi propter opes, inge- niuque dexteritatem in Auci Regis amicitiam insinuatūs, ab eodem relictus est liberorum ejus tutor: quorum tamē comoda proptis rationibus posthabuit: breviq; perfecit ut magno plebis consensu rex crearetur. Quare ut regnū patūm jūtē partum stabiliret, centum patres in Senātu allegit, qui minorum deinde Gentium dicti sunt, suz eos factionis futuros ratus, cuius beneficio in Senātū venissent. Bellum primū cum Latinis gesit, oppidumq; Appiolas vi cepit. Circo maximo primus locum designavit, locaque Patribus, Equitibusque divisit, ex quibus spectacula spectari. Sabinos victos Collatia, agroque Collatino mulctavit. Corniculum, Ficulneam veterem, Cameriam, Crustumeriam, Ameriolam, Meduliam, & Nomentum, prisorum Latinorum oppida partim expugnavit, partim in deditioinem accepit. Tandem quam annos duodequadriginta regnasset, dolo liberorum Anci in Curia est obtutus. Vide hæc latiū apud Livium libr. 1. ab Urbe. q Tarquinius Collatinus, Agerii ex Tarquinii Superbi sorore filius fuit, & gener Sp. Lucretii, qui Romæ præfectura urbis fungebatur. Hic quum in Ardeæ obsidione cum regis juvenibus cōnaret, exortā de uxoribus mētione, quā suam quisque certatim laudaret, Collatinus negat verbis o- pus esse, paucis id quidem sciri posse, quātum ceteris prefet sua Lucretia. Quid multa? citatis pariter equis Romam advo- lant, regiasque nutras in convivis, luxuq; cum æqualibus dēprehendunt. Deinde Collatiam perentes, Lucretiam nocte sera lanę deditam inter lucubrantes ancillas in medio ædium sedentem inveniunt. Quare muliebris certaminis laus penes Lucretiam fuit. Adveniens vir, Tarquiniique benignè accep- ti, vīctor maritus comiter invitat regios juvenes. Ibi Sextum Tarquinium mala libidō stuprandæ per vitū Lucretiæ capit: tūm forma, tūm spectata castitas iacitat. Dissimilata tamen in præsens cupiditate, tūm quidē unā cum ceteris in castra redit: sed paucis pōst interjeclis diebus Ardeam reversus, & à muliere propria hospitio exceptus, nocte intempesta conceptum animo facinus, vi minisq; exequitur. Quam rem mulier castissima tam ægrè tulit, ut postridie viro, patreque per literas accessito, quum rem, uti gesta erat, exposuisset, necem su- bi conciverit. Pulsis deinde ob facinus tam tētrum Tarquinii, Collatinus Bruto in Consulatu datus est Collega: quod tamen non multò pōst coactus est se se abdicare, nō aliām ob causam, nisi quod Tarquiniorum propinquus esset, eodemq; cum illis nomine diceretur. Vide Livium lib. 1. & 2. ab Urbe. q Tarquinius Superbus, septimus & ultimus Romanorū rex, cognomen à moribus mērit. Occiso Servio Tullo, regnum scelētē occupavit: bello tamē strenuus Latinos, Sabiosque domuit: successum Hetruscis eripuit. Gabios per Sextum filium simulato transfigio, in potestatem redigit: Ferias Latinas pri- mū instituit. Quum Capitoliū extruere inciperet, caput ho- minis invenit: ex quo cognitum eam urbem caput gentium futuram, ut scribit Terentius Varro de Lingua Latina, libro 43. Demum quum in Ardeæ obsidione filius ejus Lucretia stu- prum intulisset, cum eo in exilium actus ad Porsenam Hetrūri regem se contulit, cujus ope regnum retinere tentavit.

Pulsus

Tritium, & Scythæ Tauricæ, apud Plin. lib. 4. cap. 12.

Taurinæ, Ταυρίνη, Oppidum fuit Campanæ non procul à Stabis, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. inter ea oppida quæ in Italia intercederunt.

Taurinum, Brutiorum oppidum in Italia juxta Rhegium. Autor Pomponius Mela libro 2. Plin. lib. 3. cap. 5. Taurinum appellat.

Tauri, numero plurali, & Taurilia, [Ταυρίλια βαφόνε. Germ. Die Kinderfäß oder Kinderspät.] Ludi in honorem deorum interiorum facti: quos & Boalia & Bupetias vocatos invenimus: quanquam duobus hisce nominibus potius sacrificia quædam significantur, quæ pro boum salute fieri solent. De origine horum ludorum refert Festus Pompeius, quod regnante Tarquinio Superbo, quia magna incidisset pestilenta in mulieres gravidas ex carne taurorum diu vendita, ob hoc lu diis inferis instituti sunt, qui Tauri sunt appellati.

Tauricæ Cherronesus, Ταυρικὴ χερρόνε. Peninsula est in finibus Europæ, Bosphoro Cimmerio, Byce palude, & Carcinitæ sinu propemodum circumfusa, angusto tantum isthmo continent adhærens, immite Dianæ ara, & nefanda hospitum immolatione infamis. Civitates multas habet, ex quibus precipue fuerunt Eupatoria & Theodosia, hodie Capha. Legitur & Taurica absoluè. Iuven. Sat. 15: - nefandi Taurica sacri inventrix, homines tantum immolat.

Taurini, Di Tauri in Piemonte, Populi Italæ Transpadanæ, sub Alpium radicibus, à Liguribus oriundi, quorum urbs Augusta Taurinorum commemoratur à Plin. lib. 3. cap. 17.

Taurisani, Venetiæ populi, per quorū regionem Silis amnis in mare Adriaticum labitur. Plin. lib. 3. cap. 18.

Taurisci, Populi Germaniæ, Carnis, & Pannoniæ finitimi, quos mons Cladius dirimit à Scordicis, postea Norici appellati, teste Plin. lib. 3. cap. 20.

Taurominiū, [Ταυρομήνιο. Ptolemaeo: ταυρομήνιο, Stephano: Vulgo Taormino. Ger. Ein Statt in Sizilien.] Siciliæ oppidū est, à Zanclois conditum, non procul à Drepano promonto: i. test. bus Plin. lib. 3. cap. 8. & Strabone lib. 6.

Taurominiū, a. um. Silius lib. 14: Taurominitana cernunt se de Charybdin.

Tauropolos, Ταυροπόλε. Dranæ cognomen, apud Dionysium Aphrum, impositū ab eo, quod apud Tauros Cimmerii Bosphori accolas coleretur, aut quod gregibus præcesset, ut ex parte totum intelligamus: aut certè quod eadem sit cum Luna, quæ tauris vicitur. Vide Eustathium in Dionysium.

Tauropoliū, Ταυροπόλε, Dianæ templum in Icaria insula, teste Strabone lib. 14.

Tauroscythæ, Ταυροσκύθαι. Populi ex genere Scytharum, summa Taurica Cherronesi juga incolentes. Autor Plin. lib. 14. c. 12.

Taururum, Ταυρούρων. Hodiæ Belgradum vocant, & Albam Germanam. Vulgo Griechischwabenburg. Pannoniæ inferioris oppidū, ad Danubium situm, eam parte, qua Saus, & Dravus Danubio immiscuntur. Vide Ptolemaeum lib. 2. cap. 16. Plinius' Taururum appellat, lib. 3. cap. 25.

Taurus, Ταῦρος, Berytus, philosphorus Platonicus, A. Gellii satiarius, sub Antonino Pio flotuit. Scripsit de differentiæ sectarum Platonis & Aristotelis: de corporeis, & incorporeis, & alia, ut est autor Suidas.

Taurus, [Ταῦρος. Germ. Ein trefflich groß Gebirg so sich von Cilicia an durch das ganz Asiam bis in Indiam hinein erstreckt.] Mös Asiz torius longè maximus, qui ab Indico mari exurgens, valet satis attollit: dein dextro latere ad Septentrionem, sinistro ad Meridiem versus it, in Occidentem rectus & perpetuo jugo, multarumq; gentium, quæ dorsum agit, terminus: sed pro gentium ac linguarum varietate diversa habet nomina: Prima sui parte Imaus dicitur, mox Edigis, Paropamisus, Circius, Cambades, Pharnariades, Choatras, Oreges, Orates, Niphates, Taurus: atque ubi se quoque exuperat, Caucasus: ubi brachia emittit, subinde tentanti maria similis, Sarpedon Coracesius, Cragus iterumque Taurus: etiam ubi dehiscent seque populis aperit, portarum tamen nomine unitatem sibi vendicans, quæ alibi Armeniæ, alibi Caspiæ, alibi Cilicæ vocantur. Quinetiam contractus effugiens quoque maria, plurimis se gentium nominibus hinc & inde implet: à dextra Hyrcanus, Caspius: à lœva Pariedrus, Moschius, Amazonicus Corax, Scythicus appellatus: in universum verò Græcis Cerænius. Cætera vide apud Plinium lib. 5. cap. 27, ubi latissime montis hujus descriptionem exequitur.

Taxila, Ταξιλα Stephano, Indiæ urbs amplissima, inter Indum, & Hydaspen fluvios sita: cuius incolæ Taxila appellantur à Plin. lib. 6. cap. 20. In hac urbe (ut scribit Philostratus) Apollonius invenit elephantum, quem vittis & myrtleis coronis indigenæ ornabant. Eum autem regionis illius homines esse dicebant, qui pro rege Poro contra Alexandrum pugnaverat: quem idcirco Alexander Soli dicavit, torque aureo circa cornua adaptans.

Taygete, vel Taygeta, ταγέτη, Atlantæ & Plejones filia, teste Hygino, una Plejadum, quæ Iovi peperit Lacedæmonem, urbis sibi cognominis conditorem. Virgilius quartæ Georg. Taygete simul os terris ostendit honestum Plejas, &c. Vide PLEIAS.

Taygetis, t. mascul. gener, & Taygeta, orum, neutri, ταγέτη. Mons est Laconia, teste Strabone: nō ille quidem admodum magnus, sed tamē excelsus & erectus, Spartæ & Amyclis imminens, quem Libero patri sacrum fuisse tradit Servius in illud Virg. 2. Georg. o. ubi campi, Sperchiæque & virginibus bacchata Lacænis Taygeta. Hujus montis bona pars quæ terræmotu corruiisset, Spartanorum urbem oppræssit: ut referatur à Cic. lib. 1. de Divinat. & à Plin. lib. 2. cap. 79. Fuit præterea hic monas Castori & Pollucis sacer, qui in ejus radicibus natum dicuntur: quod & Homerus assertit in Hymnis:

Kάστος οὐ πολὺ δέξιος ἀντος μέσος λίχα
Τιωδεῖος, εἰς Σωδὸς ὀνυματος ἐγενέσθαι.
Τὸς ταῦτα ταγέτης κρεμφῆς τόπος πότνια λίθος,
Δέρη ταῦτα μηδέποτε πελαστεῖς κρονίου.
Χαριπτιωδεῖος, περίστης ἐπιστήμης ἕπεται.

Id est, Ca-

stora & Pollucem cætato musa stridula Tyndatidas, qui Iovem Olympio prognati sunt, quos sub Taygeti verticibus peperit veneranda Leda, latenter cœlestis nubes denigranti Saturnie. Salve Tyndatidæ, celerum cultores equorum.

T ante E.

Teanum, Ταῖνο, Stephano, Duarū civitatum nomen est in Italia. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via, & Teanum Apulum in finibus Apulia, distas à Larino XVIII. M. passus. Hujus meminit aliquoties Cic. in Orat. pro Cuentio. Illius etiam mentionem facit Horat. lib. 1. Epistol. - cras ferramenta Teanum Tolletis fabri.

Tärco, Ταρκος, Aethiopæ rex potentissimus, qui bonam Europæ partem dicitur subegisse, & ad Herculis usq; columnas esse progressus, referente Strabone lib. 15.

Tearus, Ταρκος. Thraciæ fluvius, duodequadraginta nascens fontibus, partim calidis, partim frigidis, & in Contades dum amnum influens, qui in Agrianem illabitur. Agriænes autem in Hebrum. Ad hoc flumen quum pervenisset Darius Hytaspis filius, aquis ejus delectatus, triduo ibi commoratus est: cipsumque ibidem erexit cum hac inscriptione: Tari amnis capita optimam atque pulcherrimam cunctorum amnum aquam continent, & ad ea pervenit exercitum dicens adversus Scythas, vir optimus atque pulcherrimus cunctorum hominum, Darius Hytaspis filius, Persarum, cunctæque contingens rex. Autor Herodot. lib. 4.

Téate, pen. prod. ταῖα Ptolemaeo, Oppidum Mætrucinorum, in quarta regione Italia: cujus incolæ dicuntur Teatini: quos meminit Plin. lib. 3. cap. 12.

Tectosagæs, Τεκτοσαγεῖς, Τεκτοσαγεῖς Stephano. German. Die Wölker des Erzbisthums Tolsa in Langobarden. Galliæ Narboensis populi, quam maximè in Occidentem vergentes, Pyrenæis, & Cemeniis montibus proximi: quorum oppida sunt, Tolosa, Carrasco, Ruscino, & Narbo Martius; aliaque nonnulla, quæ vide apud Ptolemaeum, lib. 2. cap. 10. Hi olim Gallorum omnium fortissimi habiti sunt, qui quum domi multitudo abundaret, relictis sedibus, per Græciam, tunc geatium vietricem, in Asiam penetrarunt, & supra Phrygiam in ubertissimis Cappadociæ campis conserderunt.

Tedavium, Fluvius est in extremis finibus lapidæ, cujus minorunt Plin. lib. 3. cap. 21, & Ptolem. lib. 2. cap. ult.

Tegæ, pen. cor. Τεγεῖς. Oppidum Arcadiæ: à quo Tegæus, Τεγεῖος, sicut à Nemæa Nemæus. Vnde Pan Arcadiæ deus dictus Tegeæ. Virg. 1. Georg. Pan ovium custos tua si tibi Mænala curæ, Adsis o Tegeæ favens. Propertius: Fictilis & calamis Pan Tegeæ tui. Ensis Tegeæ: id est, Arcadius. Virg. 8. Aen. Tunclateri atque humeris Tegeæ subligat ensem. Hujus urbis incolæ etiam Tegeates, Τεγεῖται, dicuntur. A quo rursum deducitur aliud adjективum, Tegeaticus, a, um: unde Mercurium Statius Tegeaticum appellat: Et cum Mænalia volueret Tegeaticus umbra.

Tegessus, Τεγεῖος, Cypri oppidum: à quo fit gentile Tegessus, sive Tegesseus Steph.

Tegyra, Τεγεῖα. Boeotia urbs, in qua Apollinem natum voluit, qui inde Tegyrae cognominatur. Steph.

Telium, quod hic pro Paphlagoniæ seu Ponti urbe legebatur. Vide TIVM. Pro Ionica autem Urbe, Anacreontis Poëta patria, lege TEO S.

Telamon, Τελαμών, Rex Salaminis insulæ, Acaci filius, frater Pelei, & Pater Ajacis, qui ab eo Telamonius cognominatur. Ovid. 12. Metam. Ne mandate mihi: melius Telamonius ibit. q Est & Telamon Vmbria portus. Plin. lib. 3. cap. 5.

Telandrois, Τελανδρος, Lyciæ oppidum est apud Plinium lib. 5. cap. 27. Item insula in mari Lycio, cuius meminit idem Plin. lib. 5. cap. 31.

Telane,

Telane, es, πλάνη, Vrbs antiquissima Phrygia, quam Ninus inhabitavit ante Ninum conditam. Autor Stephan.

Telchinēs, pen. prod. πλάχη, Filii Minervæ, & Solis: vel ut alii malunt, Saturni & Aliopes, qui olim Rhodum insulam tenuerunt: unde etiā Rhodus ipsa dicta est Telchinis. Hos quidam maleficos homines fuisse prodiderunt, aspectu solo omnia effascinantes. Quorum sententiam securus est Ovid. libro 7. Metamorph. sic scribens: Phœbeamque Rhodon, & lalios Telchinas, Quorum oculos ipso mutantes omnia visu luppiter exosus, fraternis subdidit uadis. q Alii eodem faciunt cum Curetibus & Daedylis Idaeis, summosque artifices fuisse tradunt: veneficiorum autem infamiam ab illorum simulis fuisse dispersam. Vide Strab. lib. 10.

Telchinis, Carpathii maris insula, quæ notiore nomine dicitur Rhodos: ita dicta à Telchinibus, qui olim eam insulam tenuerunt. Vide Strab. lib. 10.

Telchīs, πλάχη, Alter ex Castoris & Pollucis aurigis, qui uia cum Amphito Diocuriadæ urbem apud Colchos traditur condidisse, referente Plin. lib. 6. cap. 5.

Telēbōz, τελέβως, Aetoliæ populi fuerunt latrocinio infamati. De quibus Aristoteles in Politicis: In Acarnanum politæ, quandam Acarnaniz partem Curetes habent: spectantem versus in Occasum plagam Legeles tenent: reliquam inde Teleboz. q Alii dicunt fuisse Caprearum populos, quos Telon suo regebat imperio: quod & Servius annotavit in illud 7. Aca. Nec tu carminebus nostris indictus abibis Oebale, quem generasse Telō Seberide nympha Fertur, Teleboüm Capreas quum regna teneret, iam senior.

Telēbōz, τελέβως, Vnus ex Centauris, Ixionis ex nube filius. Ovid. lib. 12. Metamorph. - Chthonius quoque Theleboasq; Ense jacent nostro.

Telēgōnūs, πεν. cor. τελέγονος, Filius fuit Vlyssis ex Circe, qui quum jam adolevisset, videndi patris cupidus, in Ithacam navigavit: quumq; à ministris paternis incognitus aditu prohibiceretur, aliquot ex iis occidit. Ad quem tumultum excitus Vlysses, quum & ipse jam senior suis operem ferret, à filio suo est occisus esse pīscis cuiusdam, qui à Græcis Xiphias dicitur. Quod ubi cognovit Telegonus, relicta Ithaca, in Italiam venit, ubi Tuscum condidit. Ovid. Et jam Telegoni, jam menia Tyburis uidi Stabant agricolæ quæ posuere manus. Dictus est autem Telegonus, quasi sero & in senectute genitus, & unicūs post quem genitum non est aliud patere.

Telemachūs, τελέμαχος, Vlyssis ex Penelope filius, quem ad Trojam proficisciens apud matrem reliquit: eundemq; postea in ulciscendis procis habuit adjutorem. Ovid. in Epist. Penelope: Tres sumus imbellis numero sine viribus, uxor, Laertes, senex, Telemachusq; puer.

Telēmūs, τελέμος, teste Homero in Odyss. & Theocrito in Bucolicis Eurymi filius, & inter Cyclopas Vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcumque postea ab Vlyssis passus est. Hujus meminit Ovid. lib. 13. Metamor. Telemus Eurymedes, quem nulla scellerat ales, Terribilem Polyphemon adiūtumque quod unum fronte genis media rapiet tibi dixit Vlysses.

Telēphānēs, τελέφανης, Ad regnum Lydorum Cumis ex oraculo accersitus, qui anteā currus factitabat. q Fuit & ejus nominis tibicen, cuius meminit Demosthenes in oratione contra Midiam.

Telēphūs, τελέφος, Mylōrum rex fuit, & Herculis filius, ex Auge nymphæ: qui quum avi iussu in sylvis expositus esset, à cerva aliquandiu dicitur educatus. Quæres tantam future claritatis opinionem de eo præbuit, ut mox à Mylōz rege adoptatus sit, & regni hæres institutus. Factus itaque Mylōrum rex, quum Græcos ad Trojanam expeditionem proficiscentes prohibere conareretur ne per Mylōm iter facerent, ab Achille vulneratus est. Cujus plaga quum nullum satis efficax inveniretur remedium, oraculo responsum est, fore ut eadem hasta, qua vulneratus erat, sanaretur. Reconciliatus itaq; Achilli, ab eo impetravit ut ex hastæ, qua iustus erat, rubigine malagma cōficeretur, & vulneri suo imponeretur: quo facto, statim sanitatem est consecutus. q Telephus alter, Pergamensis Grammaticus, qui multis editis voluminibus quæcumque Grammaticum scire convenit, peetractavit. Vide Suidam qui scripta ejus nominatio enumerat.

Telēsillā, Mulier fuit poëtria nobilis, cui etiam apud Argos ante Veneris templum statua posita est, ut scribit Pausanias.

Telēsthō, ὑs, πλάστη, Nomen Nymphæ, Oceanî & Tethyos filia. Hesiodus in Theogonia: Μήν τ' Ἀρεόπους π, πλάστη πλεύστη.

Tellēn, τελλην, Tibicen, & poëta ineptissimus, ejus meminit Diarchus Messenius apud Zenodotum. Hinc ortum est proverbium: Cane Tellenis cantilenas: quod quidam dici putant de dicacibus, seu mox dacibus, quidam de inepte loquacibus. Sunt enim qui tradant hunc jocos quodam versibus lepidis-

TEL TEM TEN

sims descriptisse, non sine multo sale sc̄ommatum. Hæc Erasmus in Chiliad.

Tellias πλάστη, Herodot. lib. 8. Vates suit Eleus, qui Phœbus cum Thessalis bellum gerentibus rem hujusmodi commentus est: sexcentos viros & Phœcibus præstantissimos, gypo, tam ipsos quam arma illinit, eosque sub noctem in Thessalos dimisit, dato præcepto ut quæcumque albicantem non cernerent, cum obrancarent. Hos primum Thessalorum excubatores prodigium quoddam ecclie arbitrati, deinde ipsi exercitus adeo exhortuerunt, ut tribus milibus census atque scuorum Phœcenses potiti sint.

Tellus, ris, [πλάνη. Germ. Die Götter des Gedächtnis.] Terra dea est. Cic. 3. de Natura deorum: Iam si est Ceres à gerendo (ita enim dicebas) terra ipsa dea est, & ita habetur. Quæ et enim alia Tellus, nisi terra? Idem Quint. Fratr. lib. 3: Redita etiam mihi est perverus epistola, sed sero allata, in qua de æde Telluris, & de portico Catulli me admones. q Nostratamen Tellurem pro ipsa accipimus terra, quemadmodum Cererem pro ipsa frugibus. Plin. lib. 2. cap. 5. Vitalem hunc spiritum & per cuncta rerum meabilem, totoq; consertum: cujus vi suspensam, cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurē. Virg. 4. Aen. - ac magno telluris amore Egeria, operata portuatur Troës arena. Vbi Servius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum ut plerunque Vulcanum ponimus pro igne.

Tellus, li, πλάνη. Atheniensis quidam fuit, genere non admodum claro, quo vita integrerrimæ acta honestissimam pro patria fusis jam hostibus, mortem occubuit, liberis omnibus superstitibus, publicoque funere in rogum illatus. Quamobrem non dubitavit Solon, cum mortalium omnium felicissimum judicare. Vide Plutarch. in Solone, & Herod. lib. 1.

Telmessūs, πλάστη, Ptolemy, sive Telmessus, πλάστη Straboni, Stephano, & Suidæ, Oppidum Lycae: vel (ut Cicero placet) Cariz. Aruspicum disciplina in primis excellens: cujus meminit Plin. lib. 5. cap. 27.

Telōs, πλάνη, Vulgo Episcopi, Insulæ nomen unius ex Sporadi bus, in qua conficiebatur præstantissimum unguentum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12: Telos unguento nobilis, à Callimacho Agathusa appellata.

Telphūs, πλάστη Vrbs in Arcadia, à Telphassa, Ladonis filia, nomen habens. q Est & Telphassa, sive (ut alii maluer) Tilphossa, fons Boeotiae gelidissimus, quem quum Tiresias jam senex potasset, statim extinctus est, calore nimis irato non tanta frigoris vi oppresso.

Telus, Sybaritarum tyrannus, teste Herodot. lib. 5. Tembrīus, Fluvius juxta Pontum, teste Orpheo in Argos. Temēsa, a, vel Temese, es, penult. corr. πλάστη Steph. Vrbs est in agro Brutio, ab Aufonis cōdita, olim xifodina nobilis: quæ deinde mutato nomine Tempsa vocata est. Plin. lib. 3. cap. 5. Tempsa, πλάστη, à Græcis Temesa, dicta. Ovid. 15. Metam. Turnosque sius, Temesenque & Iapygis arva.

Temētēs, a, um, adjectivum, πλάστη: ut Aes Temesum. Quid. 7 Metam. - quanvis Temesæ labores Aera tibi minuāt. q Et Temesetus genus: de quo vide Erasmus in Adagii.

Temēnōs, πλάστη Stephano & Straboni, Vrbs est Acolidis. Hermogenis Rectoris patria. Cic. pro Flacco: Temenusque ad Iam etatem in Senatum venire non potuit: & qui se armis dicidit traditum etiam ceteris pollicebatur, ipse omnibus indicis turpissimis convictus est.

Temētēs, πλάστη, Gentile. Cic. pro Flacco: Heraclides ille Temenites homo inceptus & loquax.

Tempē, πλάστη. Germ. Ein lustige ort oder gegne in Thessalia das grosse Teutschen weit weg vnd ein wenig breiter / mit schönen Wäsen vnd Wämmen / durch welche der flus Peneus fließt. Jocutio genere, & numero plurali, Propriæ Thessaliz loca, quinque millia passuum longitudine, & fermè sex latitudine, Peneus amne irrigua, cuius ripæ gramine viridi, amoenissimisque vestiuntur arboribus. Ovid. 1. Metam. Est nemus Aemoneus prærupta quod undique claudit Sylvæ, vocant Tempe, per quæ Peneus ab imo Effusus Pindo, spumosis volvitur undis. q Sunt & Tempe in Boeotia, quæ Teumesia dicuntur, à Teumeso monte Boeotæ, ab Ovidio Cygnæa dicta. q Sunt & alia in Sicilia, & nomine amnis Heloria. q Denique quilibet loca amena, nemora præseritum atq; aquas habentia, Tempe vocamus καταπλάστης. Virg. 2. Georg. Speluncæ, yiviq; lacus, a frigida Tempe.

Tempsa, Fuit civitas Brutiorum, alio nomine Temesa appellata, teste Plinio, libro 3. cap. 5, πλάστη. Vide supra in dictione TEMESA.

Temesis, Cacumen est Tmolii montis, tam insigni aëris temperie, ut incolæ supra CL. annos vivant. Autor Mutianus, referente Plin. lib. 7. cap. 48.

Tēnēdōs, pen. corr. πλάστη: Vulgò Tenedo. Germ. Ein fast im Egeischen Meer zwischen Mitylene vnd dem Hellesponto gelegen. Initula

Insula in mari Aegaeo, inter Lesbum & Helleponsum, contra Trojam, à Sigeo litore XII. M. passuum distans, à Lesbo LVI. M. Mac prius Leucophris, λευκόφρης appellatur, à nonnullis etiam Phoenix & Lynessos, teste Plin. lib. 5. cap. 31. In hanc ex Troade naygavit cum novis colonis Tenes Cycni filius: conditaque urbe, de nomine suo Tenedon eam vocavit, à qua & insula denominata est. Cicero 3. Ver. Tenedo (prætereo pecuniam quam eripuit) Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus Deus habetur, qui illam urbem dicitur condidisse, cujus ex nomine Tenedus nominatur: hunc ipsum, inquit, Tenem pulcherrimè factum, quem quoadam in comitiis vidit, abstatuit magno cum gemitu civitatis. Insula hac ante bellum Trojanum florentissima fuit: in qua Graeci supremas illas, quibus Troja periret, insidas struenter, sese occurrunt: quod & Virgil. testatur lib. 2. Aen. sic scribens: Est in conspicu Tenedos notissima fama. Insula, dives opum, Trojæ dum regna manebant, Nunc tantum sinus, & statio male fida carinis. Huic se provecti deserto in littore condunt.

Tenedus, a, um, Τένεδος, adjectivum: ut Tenedius tibicen, pro calumniatore, & falso teste: proverbium tractum ab eo, quod Philonome tibicinem suum dicatur subornasse, qui apud Cycnum testaretur, ipsam à Tene de stupro fuisse iatrepellatam. q Tenedia securis, Τένεδος τίλτερος, pro Iudice nimium severo: propterea quod Tenedi olim rex secutum gestans, causas soleret audire, acentemque latim securi percutere. Vide Erasmum in Adagiis.

Tenes, Τένης, filius fuit Cycni, & Scamandrodices, Tenedi urbis conditor, ut refert Lycophronis Scholia fest. in Verrem: Tenes apud Tenedios in Sicilia putat esse sanctissimum Deum, ac eorum urbem condidisse:

Tenitæ, Credebaunt esse sortium deæ, quod teneadi potestatam haberent. Festus.

Tenos, Τένος, Insula una ex Cycladibus, in qua est oppidum eiusdem nominis, quam propter aquarum abundantiam Aristoteles Hydrusam, ὑδρούσαν, appellatam dicit: alioqui Ophiasum, οφιάσαν. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Tentyra, druth, penult. corr. sive Tentyris, idis, Τέντυρη Prolemae & Straboni, Τέντυρη Stephan. Vrbs est Aegypti in eiusdem nominis insula, quam Nilus efficit: cuius incolæ Tentyritæ vocantur: de quibus vide in dictione sequente. Juvenal. Satyr. 15: Qui vicina colunt umbrosa Tentyra palme.

Tentyritæ, penultima prod. Τέντυρη, Populi sunt ex Tentyris Nili insula, qui tanto crocodilis terrori esse dicuntur: ut sola eos voce in fugam vertant. De his sic scribit Plinius libro 8. cap. 2.: Quin & gens hominum est huic belua adversa in ipso Nilo Tentyritæ, ab insula, in qua habitat, appellata. Mensura eorum parva, sed præsentia animi in hoc tantum usu mira. Terribilis hac contra fugaces belua est, fugax contra inféquentes. Sed adversum ire hi soli audent: quinetiam flumini innatant, dorsoque equitantium modo impositi, hiantibus resupino capite ad morsum, addita in os clava, dextera ac lerva tenentes extrema ejus utrinque, ut frænis in terram agant captivos; ac voce etiam sola territos cogunt evomere recensia corpora ad sepulturam. Itaque ei uni insulæ crocodili non adnatant, olfactuque ejus generis hominum, ut Psyllorum serpentes fugantur. Strabo quoque libro 17: Quoth (inquit) crocodili Romam allati esse ut viderentur, Tentyritæ eos sequebantur, facta est ab illis piscina quædam, & foramen in uno laterum, ut ex aqua in apricum egræ possent: Tentyrita aderant qui eos interdum reti educebant ad solem, ut à spectatoribus vidénter: interdum in aquam intinantes, rursum eos in piscinam retrahabant. q Nonnulli hos etiam Tentrios vocari putant: & ita vulgo legitur apud Plin. lib. 28. cap. 3: Nam in insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, ut vocem quoque eorum fugiant. Quo in loco ali legunt ad hunc modum: Nam in insula Nili Tentyris nascentes: ut Tentyris ablativus sit à Tentyra, orum, quod insulam ipsam significat.

Teos, Τέος, Stephano, Ionie civitas Anacreontis Poëta patria, qui ab ea Teius est cognominatus. Horat. in Epod. Non aliter Samio dicunt arsille batillo Anacreonta Teium. q Et & altera eiusdem nominis civitas in Scythia, ad paludem sita, pisibus reserta, cui sereno tempore olecum innatat tanta copia; ut in vase colligi possit; & necessariis usibus adhiberi. Autor Stephan.

Terentius, Ciceronis uxor fuit, Epistolis ipsius notissima: quæ postea à viro repudiata Salustius uxorem duxit, ut inimici sui arcana certius posset discere ex ea, quæ omnium ejus consiliorum particeps fuerat & sociæ. Connubiatu hæc à Plin. lib. 7. cap. 48, inter longissimæ vita exempla, ut quæ usque ad CXXVII annus dicitur pervenisse.

Terentius, [Τέρεντιος, German. Ein fiktionscher Lateinscher Comedieschreber von Cartago hærtig.] Poëta comicus, natione Afer, patria Carthaginensis, libertus fuit Romæ Terentii Lu-

cani: à quo ob liberale ingenium optimis literis eruditus, in hominum nobilissorum amicitiam pervenit, præcipue Scipionis, & Lælii: quorum etiam opera adjutus creditur in scribendo, ob sermonis elegantiam. Cui opinioni ad stipulatum etiam Varro: Non obscurum est, inquietus, adjutum Terentium in scriptis à Lælio & Scipione. Eadem ipse famam auxit. Nunquam enim, nisi leviter se tutari conatus est. Scriptis fabulas sex, quæ omnium manibus teruntur. Posthac visendrum Athenarum cupiditate ductus, ex quo navim consendit, nusquam deinde conspicetus est: quod fit, ut naufragio credatur periisse. Latius exequitur hujus vitam Donatus in Prolegomenis Andrie. q Terentius Scaurus, Grammaticus, quæ Gellius dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Caesaris Vindicis Grammatici erroribus scripsisse. q Terentius Culeo, senator Romanus, captus à Carthaginensibus fuit, & redemptus ab Africano majore: unde & eutrum ejus sequitus esse dicitur pleatus: ut refert Liv. 10. bell. Pun. Hinc natus erit apud indoctos, qui Terentium comicum à Poenis capitum fuisse, & à Scipione redemptum crediderunt. q Terentius Varro, collega Pauli Aemilii post cladem Caioensem cum reliquis exercitus, Canusium se recepit. Cui Romanum reuenti gratulatus est populus Romanus, quod de Republica non desperasset.

Terentius, Locus in campo Martio, quod in eo ara Ditis patris in terra occulatur: quæ ludis tantum secularibus effossa terra ostendebatur: iisq; peractis, rursus claudebatur. Martialis: Bis in ea Romano spectata est vita Terento. Hoc est, binos spectavi ludos seculares. Id est lib. 4: Et quæ Romuleus sa- cra Terentus habet.

Terentius, tina, tinum, penultima producta, adjectivum, Τένερη Ludi Terentini dicitur sunt, qui alio nomine secularares vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis, tribusque noctibus celebrabantur: tametsi postea ambitione principum minore interiecto spatio aliquoties fuerint celebrati. Ausonius in Ternario: Trina Terentino celebrata trinotria ludo. De horum ludorum institutione, & ritu, vide Politianum cap. 88. Miscellanorum, Censorinum cap. 6. Divinus Augustinum de Civitate Dei libro 3. capite 18. Valerium Maxium. lib. 2. cap. 1.

Terenus, Τέρενος, Rex Thracum, Martis ex Bistonide nympha filius, qui quum Progne Pandionis Athenarum regis filiam uxorem duxisset, ejus etiam sororem Philomelam perspectim visendæ sororis abductam vitavit, vitiataque linguam præcidit. Quod facinus quum illa indicare alioqui non posset, cruento depictum sorori sua transmisit. Quare cognita Progne, ut soror ulcisceretur, Itym filium patri epulandum apposuit. Prolato deinde capite, quum pater se uxoris dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad ultionem properaret, Progne mutata est in hirundinē: Philomela in avem sui nominis: Tereus in upupam: Itys in Phasianum. Hæc Servius enarrans illud Virgilii: Aut ut mutatos Terei mutaverit artus. Lege fabulam hanc latius apud Ovid. lib. 6. Metam. Alio teram Aristoteles, Gorgiam sequutus, hanc fabulam tradidit. Vide in dictione PROGENE.

Tergeste, Τέργιστη, Pelemae, Colonia Venetorum ab Aquileia stadia centu octoginta distans (ut inquit Strabo,) hodie Trieste vocatur. Vide Plin. lib. 3. cap. 18.

Terina, Τέρινα, Agri Brutii oppidum maritimum: à quo propinquus sinus Terinæ appellatur. Autor Plinius libro 3. capite 5.

Terias, Τέριας, Fluvius est Steiliz, non procul à Catana, teste Plinio, libro 3. capite 8. q Stephanus alium ejusdem nominis fluvium collocat in Phrygia, quem alio nomine Gallum sic appellari.

Termena, Τέρμηνη, Oppidum liberum Cariz, teste Plin. lib. 5. cap. 29. Stephanus Lyciæ assignat.

Termerium, Τέρμηνη, Promontorium est Myndiorum, Candariz Cooruæ promontorio oppositum, & quadraginta non amplius stadiorum mari ab eo disemptum. Autor Strab. libro ab ea 14.

Termelius, Τέρμηνης Ptolemae, Pisidiæ urbs est, teste Strab. lib. 13. Cibyra, & Milyis proxima.

Termilæ, Τέρμηνη Herodoto, Populi sunt Lyciæ, à Creta oriundi, quos Sarpedon Minois, & Rhadamanti frater colonos ex Creta duxit, ac Termilæ nominavit, quum prius Minyæ & Solimi vocarentur, ut Herodotus refert. Postea Lycus Pandionis filius, eosdem à se Lycios appellavit. Quæ profecto ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam Homerius eos videatur separare.

Terminalia, & terminus, Vide in APPENDIX.

Terpander, dri, Τέρπανδρος, Poëta Lyricus, ex Antissa Lesbi cl. virate, qui primus quatuor lyrae chordis tres alias addidit, & Lyrici carminis leges cōscriptis: quas nonnulli Philemoni cuiam adscribunt. Autor Suidas. Tanta autem in Terpandro artis excellentia

excellentia fuisse perhibetur, ut quem significare volebant insigniter quidem canere, primum tamen locum non mereri, cum *Thesiger* p̄d: hoc est, post Lesbium cantorem collocandum dicentes. Cujus proverbi oritum ad hujusmodi referunt historiam: Quum Lacedæmoniorum res seditionibus tumultuarentur, consultum oraculum iussit, ut Lesbium cantorem accenserent. Accersitus itaq; Terpander, populi animum sic delinivit, ut omnia omni seditione, in pristinam concordiam redirent. Qa ex re factum, ut Lacedæmonii Lesbiis musicis primas partes tribuerint, & si quem alium canere audirent, protinus dicenter, *Thesiger* p̄d: id est, post Lesbium cantorem eum collocandum.

Terpñus. Citharœdus insignis Neronis temporibus floruit, cuius cantu supra modum Neronem delectatum fuisse scribit Suetonius in vita ejus: Statim (*inqvit*) ut imperium adeptus est, Terpnum citharœdum, vigentem tunc præter alios, accersit, diebusq; continuis post cœnā canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari, exercitariq; coepit, nec eorum quicquam prætermittere, quæ artifices ejus generis vel conservande vocis causa, vel augendæ facilitarent.

Terpsichore. [περσίχορη. Germ. Eine auf den neun Muis.] Vna novem Musarum: sic dicta, quod choreis, & tripudiis delectetur: vel, ut Plutarchus ait, quod maxima virtus pars ea delectetur & gaudet. Huic quidam cithara inventionem tribuunt. Virgil. de novem Muis: Terpsichore affectus cithara mover, imperat, auget. Vide in dictione M V S A.

Tertullianus. *Τερτιλλιανός.* Scriptor ecclesiasticus, eloquens quidem, in nonnullis tamen ab orthodoxa Ecclesiæ fide nō nihil aberrans. Animam enim immortalem quidem esse fateatur sed eam effigiatū corpus esse contendit, neq; hæc tantum, sed ipsum etiam Deum corporeum esse dicit, l:ct nō effigiam: nec tamen hinc hereticus creditur esse factus.

Tethys. *Τεθύος.* prima syll. prod. [τέθυς. Germ. Die Frau Neptuni, se de Nymphas geboren hat.] Cœli & Vestæ filia, soror Saturni, conjunx Neptuni, fluviorum & Nymphastrum mater. Hesiodus in Theogonia. At Ovid. lib. 5. Fastor. videtur sentire illam fuisse Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu major. Ait enim: Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Davivum facit Tethy. Catul. de coma Beren. Luce tamen canse Tethyi restituor.

Tetrapolis. *Τετράπολις.* Syria regio, à quatuor præcipuis urbibus denominata: quarum nomina sunt, Antiochia cognomine Epidaphne, Seleucia, Pteria, Apamea, & Laodicea, quæ propter concordiam sorores dictæ sunt. Author Strabo libro 15.

Tettius Caballus. Vt proprium, qui sub Vespasiano & filiis claruit, & propter scurrilitatem, à calcitratu caballi nomine ad epius est.

Teucia. Illyricorum regina, quæ P. Junium, & T. Coruncanum legatos summa Romanorum injurya interemit, quibus ob id statuæ in rostris sunt erectæ. Author Plinius libro 34. capite 6.

Teucer. *Τευκέρος.* Scamandri Cretensis filius, in Troade unum cum Dardano genere regnavit: unde Iliensem regnum fluxit origo. Ab hujus nomine Troja, Teucria dicta est, & Trojani ipsi Teueri. Hic & Salamina Cyperi condidit, ut testatur lusitanus lib. 44. q Fuit & Teucer alijs, frater Ajacis Telamonii, sagittandi peritissimus, quem Homerius lib. 8. Iliad. inducit sub fratribus clypeo latente, multisq; Trojanorum occubè ex insidiis vulnerantem. q Teucer præterea fuit scriptor quidam Cyzicus, cuius opera enumerantur à Suida.

Teuceris. *Τευκέρος.* Idem qui Trojani, ita dicti à Teuero Cretensi, qui unum cum Dardano genere in Troade regnavit. Virgil. 3. Aen. Necnon & Teucri socia simul urbe fruuntur. q Hinc & Teucras ipsa Teucria dicta est. Virg. lib. 2. Aen. Ergo omnis longo solvit se Teucria luctu.

Teuchiræ. pen. prod. *Τευχίρας* & Ptolemæo, Libiæ Cyrenaicæ urbs, una ex iis, quæ Pentapolim constituant, alio nomine Afrino dicta, teste Plin. lib. 5. cap. 5.

Teucris. *Τευκέρος.* Stephano, Vtib & regio Troades, Dardanæ postea dicta. Virgilius Teucriam appellat.

Teuderium. Ptol. lib. 1. cap. 11. Vtib Germaniæ, hodie Paduburne. Vulgo Padubernæ.

Teumelissus. penult. prod. *Τευμελίσσος.* Boæoticæ exiguum mons, in quo Hercules adhuc penè puer leonem Teumelium occidit, eiq; pellè detraxit: qua semper postea pro pallio usus est. Leo autem à Iove in celum translatus dicitur, ut gloriæ Hercules consulenter, qui cum inertmis occiderat.

Teumesius. *Τευμεσίος.* a. um, adjectivum: ut Thyas Teumesia. Stat. lib. 3. Theb. -vesano veluti Teumesia Thyas Raptæ deo; &c.

Teutates. penultima prod. [German. Der Gott Mercurius bei den vratzen Gallieren/weilhem sie Menschen opferten.] Lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inventorem suis geometricis & astrono-

mis atq; talorum scribit Lucan. lib. 1: Et quibus immisit plæcatur sanguine diro Tentates, horrensque sevis altaris He-sus. La-tast. lib. 7: Galli Hesum atq; Teutatem humano crudore placabant deos: qui sanè feralis ritus diu similiter apud Italos stetit, qui Latiane lovem & Saturnum humana placabant hostia.

Teutha. *Τεύθη.* Regina Illyricorum, quæ ob castitatis merita meruit ut longo tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sèpè frangeret. Plinius libro 54. cap. 6. vocat Teucam. Vide supræ.

Teuthädæmas. *Τεύθαδæμας.* Nomen patris Pelasgi, ut inquit Homer. lib. 2. Iliad.

Teuthis. Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Trojam navigatur, in Aulidem convenerunt: qui quum forte ab Agamemnone dissideret, atq; ob id retrò se in patriam veller reciperet, Minervam dissidentem, atq; adeo remorantem, hasta vulneravit.

Teuthrania. *Τεύθρανια.* Regio est supra Aeolidem, & partem Troades in mediterraneo, quam Myli antiquius tenuere, unum cum urbo ejusdem nominis. Author Plinius libro 5. capite 30.

Teuthras. *Τεύθρας.* Ciliciæ & Myzie rex fuit, qui Augustum Alæ filiam unam cum Telepho filio, patris iussu urnæ impositam, & ad Calci fluvii ostia delatam, uxorem duxit, filiumque ejus Telephum pro suo educavit, ut ex Eutipide refert Strabo lib. 13. Ab hoc Teuthrante regio supra Aeolidem, ad Caicum amnum, Teuthrania dicta. Quin & Caicus ipse ab illius nomine Teuthranteus cognominatur apud Ovid. 2. Metam.

Teuthræ. *Τεύθραι.* Matis Adriatici insula, Apuliae litoris adjacent. Plin. lib. 4. cap. 26.

Teutonæ. *Τεύτονες.* sive Teutoni, pen. cor. [Τεύτονες ασχεντες, τεύτονες Germaniæ populi, Ingevobus à Plinio annumerati: ita dicti à Teutone ipsorum deo (quem Tacitus Tuiscensem appellat) quem indigenam, & terra ornata ex stimabant.

Teutonæ. *Τεύτονες.* adject. *τεύτονες.* Possessivum à Teutonibus Germaniæ populis deductum: ut Teutonici capilli. Martialis libro 14:

Cauistica Teutonicos accedit spuma capillos: Captivis poteris cultior esse comes.

T ante H.

Thabis. *Θαβίς.* Scythæ mons est in Asia, ut scribit Pompeius. Mela lib. 3. apud Plin. tamen lib. 6. cap. 17. Tabis legitur sine aspiratione.

Thais. [Θαΐς. Germ. Ein reiche vnd weibliche Mäh in Athen.] Nobilis meretrix fuit Alexandrina, quæ Atticam juventutem in sui amore pellexit. Hanc suis carminibus celebravit Menander, Comicus Poëta Græcus unde & Menandre epiteuto à Poëtis insignitur. Propertius: Turba Menandrea fuerat nec Thaidos olim Tanta, in qua populus lusit Erichthonius. q Fuit & Thais altera, à divo Pannutio ad vitæ continentiam revocata, adeo ut reliquo quagm' meretricio, sancta mulier eva serit. Nam ignorat ad eam ingressus, secerum petebat magis ac magis: illa verò dicente, neminem nisi Deum ipsos posse conspicere: ille sumpta hac occasione, ad Dei puerum ac religionem eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspici & plectere. Volaterranus lib. 20.

Thalamæ. θαλαμός. Vtib Mescenæ, teste Stephano, Pasiphæs templo, & oraculo nobilis: ut docet Plutarchus in Agide. Hinc sit gentile Thalamata, θαλαμητα.

Thalamegos. pen. prod. θαλαμηγός, Navis genus. Vide in APPELLAT.

Thalbusa. θαλβα, Vtib Orchomeni in Arcadia, Stephano. Geniale Thalbusius.

Thalus. Vir fuit eximiae velocitatis, quem Iupiter æreis pedibus fixisse dicitur, de quo vide Annot. Baptiste Pii.

Thales. tis, & Thalis. θαλη, θαλης, Vnus ex septem Græciæ sapientibus, qui eodem tempore in Græcia floruerunt. Natus est (ut ex Apollodori sententia tradit Laertius) anno primo XXXV. Olympiadis. Vixit annos (ut Sociates tradit) nonaginta: ut alii, septuaginta. Hic primus in Græciam Geometram creditur invexit, primusq; obseruasse temporum ambitus, ventorum flatus, stellarum motus, tonitruum sonora miracula, sideturum obliqua curricula, & Solis annua reverticula. Iottero gatus quid in terum natura difficultissimum existimarer: Scipium, *inqvit*, nosse. Iterumq; rogatus quum scire rareretur, quomodo optimè & justissime vivere licet: St. (*inqvit*) quæ in aliis reprehendimus, ipsi non faciamus. Hic tripus aurea à pectoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis indicantem eam sapientissimo dari oportere: delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem pervenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, ut qui d. um, hominumq; sapientissimus esset. A' Thalere Ionica fluuit disciplina, sicut à Pythagora Italica. Ejus discipulus fuit Maximander, cuius auditor Anaximenes & Hecateus histoi-

cus.

cus. q Thales item fuit Poëta Lyticus Cretensis, quem à Cre-
ta Solon Spartam misit, ut ejus odis ac poësi Spartani delini-
ti, animorum feritatem nimium ex Lycurgi legibus imbu-
ram, castigarent. Autor Plutarchus in Solone.

Thalestris Curtio, Ἰαλεστρις, vel (ut apud Strabonem legitur)
Thalestria. Regina Amazonum, quam alii Mintheam vocant.
Hæc audita fama rerū ab Alexandro gestarum, reliquo regno,
trecentis comiteata mulieribus, in Hyrcania illi occurrit, ut so-
bolem ex eo conciperet: utque primū sibi visa est facta esse
gravida, reversa est in regnum.

Thalia, penult. prod. [Θάλη. German. Eine ḡs̄ den neun Mu-
sis.] Vna ex novem Musis: Θάλη, quod inter cætera si-
gnificat virere seu florere: propterea quod Poëtarum fama
nullo tempore marcescat. Virgil. 6. Eglog. Nostra nec erubuit
sylvas habitare Thalia.

Thalysia, Θαλύσια. Festa erant apud Athenienses, quibus fru-
ctibus omnibus in horrea convectis, diis primis consagra-
bant: dicta dñm Θάλη. propterea quod idcirco præcipue fieri-
tent, ut quæ succisa erant, possent revirescere. Vide Cælium
Rhodig. lib. 12. cap. 17.

Thamnæ, θαμνοί. Populi sunt Persis tributarii, Herod.
libro 3.

Thamnæ, θαμνοί, Vrbs Palæstinæ, Steph. Gentile Thamnitæ.

Thamuda, θαμύδαι. Vrbs, Steph. Gentile Thamudenus.

Thamyras, sive Thamyris, θαμύρης, θαμυρας Suidæ. Poëtæ no-
men ex Thracia, qui quum omnes pulchritudine præcelleret,
ab initio mares dilexit: deinde mutata consuetudine, Musas
amavit, cum quibus de cantu certavat hisce coconditionibus, ut
si vinceret, earum complexu potiretur: si succumberet, ab il-
lis pateretur quicquid eis videretur. Itaque superatus & oculi-
lis, & lyra privatus est. Hinc manavit proverbium in eos, qui
præter ingenium propter aliud agunt: Thamyras infanit,
θαμύρης μάνηται. Hæc Erasmus in proverbii, & Suidas. Ovid.
lib. 3. de Arte: Tu licet & Thamyram superes, atq; Orpheu can-
tu. Non erit ignotæ gratia magas lyra, &c.

Thanatōs, θάνατος, Insula in Oceano Gallico, Britannicæ (ut
Solinus referit) proxima, frumentaris campis in primis felix:
venenis autem adeo adversa, ut nō modò serpentem nullum
educet, verum etiam aliunde importatum statim enecet: unde
& à serpentum morte nomen creditur accepisse.

Thaneum, θάνατος, Metropolim fuisse Aegypti tradunt. Vide
TANIS.

Thapsacūs, penult. corr. θάψακος, Vrbs Syriae amplissima, ad
Euphratem fluvium: cujus meminit Xenophon de Cyri expedi-
tione lib. 1.

Thapsiūs, θάψακος, Insula decem stadiis à Sicilia distans, versus
Syracusas, plana, & quam minimum è mari eminent, adeo ut
undis merita videatur. Vnde & Thapsus dicta est, θάψακος,
quod in mari quodammodo sepulta videatur. Virgil. 3. Aen.
Thapsumq; jacentem.

Thapsipolis, θάψιπολις, prope Chalcedonem est, Steph.

Thallus, θάλλος, Insula est maris Aegæi, Thraciæ adjacens;
contra Nessi fluminis ostia: oppidum habens ejusdem nomi-
nis, à Phœnicibus, qui Europam terram, mariq; investigates, eò
pervenerunt, conditum: ut est autor Herod. lib. 2. Hujus incolæ
Thasi, θάλλοι, dicuntur, generosis vitibus, & insigni marmoris
genere nobilitati. Virgil. 2. Georg. Sunt Thasiæ vites, sunt &
Mareotides albæ. q Thasi marmoris meminit Plin. cùm aliis
plerisq; in locis, tūm lib. 36. cap. 6. Thasiæ nux, eadem quæ &
Græca, & amygdala dicitur, teste Macrobi. Saturn. lib. 6.

Thaumaciatæ, θαυμακία, Magnesiæ oppidū, ita dictum à Thau-
maco Peantii patre: cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 9. Stephanus
Thaumaciæ alteram collocat ad sinum Maleacum.

Thaumantiæ, adis, θαυμαντæs, Thaumantis & Electra filia.
Virg. 9. Aen. Ad quæ sic iosefo Thaumantias ore locuta est. Ea-
dem etiam Thaumantis dicitur: ut Imbrisera Thaumantis, a-
pud Stat. 3. Syl.

Thaumation, θαυματος, Mons Arcadiæ, in quo Saturnus lapi-
dem devoravit: incolæ Thaumatis, Steph.

Thēa, θέα, Nympha Oceani & Tethyos filia. Autor Hesiodus
in Theogonia.

Theagenes, Tres Athenis diversis temporibus Suidas fuisse
recenset. Vnam, qui de Homero scriptis. Alium 'qui ρωπός: id
est, fumus est cognominatus, quod multa promittens, nihil
præstaret: pauper enim erat, ac dives videri volebat. Tertius,
vir potens ac dives Athenis, qui liberalitate ac beneficentia
publicè ac privatim multa laude digna gesit. Quartum addit
Pausanias athletam, patria Thasiūm, qui CXL. coronas è cer-
tainibus regulit.

Thēanglæ, θεαγλα, Cariæ oppidum, unum ex iis quæ ab Ale-
xandro Magno Halicarnasso fuerunt attributa. Autor Plinius
lib. 5. cap. 29.

Thēano, θεανώ, Mulier fuit Cretensis, filia Pythonactis, & uxor
Pythagoræ, quæ illi Telugem filium peperit: Scriptit Com-

mentarios quosdam Philosophicos, & Apophthegmata, &
Poëma carmine heroico. Theano alia fuit Metapontina, aut
(ut alii malunt) Thuria, Leophronis filia, & uxor Brotini: cu-
jus scripta enumerantur à Suida. q Alia fuit Theano, Anteno-
ris uxor, & sacerdos Palladis, cujus frequens est mentio apud
Homerum.

Theanum, Vide TEANVM.

Thebæ, θεβαῖοι. Qui sunt ex Thebis civitate Aegypti.
Thebæs, θεβαῖοι. German. Ein grosse Landeshafft in Aegypten/
sösset hindernisch an Aethiopiam.] Aegypti regio, Aethiopia con-
termina, à Thebis urbe potentiissima totiusq; tractus illius ca-
pite nomē habens. Vide Plin. lib. 5. cap. 9. q Est item Thebæs,
insigne Papinii Statii opus, bellum illud continens, quod Ar-
givi ad Thebas gesserunt, in quo Eteocles, & Polynices fratres
mutuis vulneribus ceciderunt. q Aliquando adjectivi vim ha-
bet, quemadmodum & cætera ejusdē terminationis patrony-
mica: ut Thebæs aupræsid est, Andromache, Eetionis Theba-
rum Ciliciarum regis filia. Ovid. 3. de Arte: -quod erat lon-
gissima, nunquam Thebæs Hectoro nupta refedit equo.

Thebæ, es, & Thebæ, θεβαῖοι: & Thebæ, barum, θεβαῖοι. Nomina
sunt multarum urbium, quarum una fuit in Aegypto, à Bus-
siride rege condita, ambitu centum quadraginta stadiorum,
uti refert Herodotus, centū portis, aliisq; publicis, privatisq;
ædificiis insignis, totaq; pensilis, adeo ut reges vel maximos
exercitus solerent educere, nullo oppidanorum id sentiente.
Hujus incolæ Thebæ dicuntur: & vicina regio Thebæs, in
Aethiopian vergens. q Alia Thebe fuit in Boeotia à Cadmo
Agenoris filio condita, quam Amphion muris ornavit, Bac-
chi & Herculis clarissima patria, ab Alexandre Magno postea
eversa. Hæc & Draconigera dicitur: quia à Cadmo cum quin-
que viris, ex dentibus draconis ab ipso interfecti natis, con-
structa fuit. Varro tamen lib. 3. de Rerum scribit hanc urbem
ab Ogyge edificatam. Ab hac Thebæ dicti sunt. Hanc hepta-
pylon vocat Apulcius, ab eo quod septem portas habebat, in-
clita duobus ducibus, Epamainonda & Pelopida. Eadē dicta
fuit & Dircæa, à Dirce fonte. Vnde & à Statio Thebanus ager
Dircæus vocatur. Hinc Pindarus poëta, Lyricorum princeps
habuit ortum. q Fuerunt & Thebæ in Africa, à Libero patre
conditæ. Vnde Hieronymus in commētario epistole ad Galatas: Prætereà Thebas Liberi, quas in Africa condidit: quæ
civitas nunc Thebæs dicitur. q Alia in Thessalia, à qua The-
bæni & Thebæi. q Fuit & alia Thebe, Homero teste, in Cilicia,
Andromaches uxoris Hectoris patria. Vnde Ovid. Nec cru-
ciere minus, quam quin Thebana cruentum Hectora Thessa-
lico vidit ab axe trahi. q Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colo-
nis condita, quæ interisse autor est Cato in Originibus. q Fue-
runt & Thebæ Corsicæ. q Est & Thebæ nomen virginis, è cuius
gremio geminæ columbæ (ut est in fabulis) quoniam evolaf-
sent, altera ad Hammonis fontem tetendit, & ibidem respon-
sa dedit: altera ad sylvam Dodonæam, ubi futura mortalibus
præcinctu.

Theclæ, θεκλα, Nomen proprium mulieris sanctissimæ.

Thelbencane, Babyloniæ urbs juxta Euphratis fluvii partem.
Ptolemaeus lib. 5. cap. 20.

Theleis, Argiva mulier, quæ patriam adversus Cleomenem
Spartanorum regem, unâ cum cæteris mulieribus, quoniam de-
cessit viri, tutata est.

Themis, Themis, vel Themidis, vel etiam Themistis. [Θεμις.
Ger. Eine auf den dreien schwesteren Iovi, die Göttin der Billigkeit.]
Cœli & terræ filia fuit, quæ Iovis nuptias fugiens, ab eo in
Macedonia compressa fuit. Hæc dea putabatur, quæ præcipie-
ret hominibus id petere quod fas est, ut ait Festus (nam θεμις
Græcæ fas dicitur) habuitq; vetustissimum oraculum in Boe-
otia, ad Cephisum amnem. Ovid. 1. Metam. Fatidicamq; The-
min que tunc oracula tenebat. Claudianus: -sic Atropos urget,
Sic cecinit longæva Themis. q Fuit & alia Themis, quæ alio
nomine Carmentis dicta est.

Themistæ, Eadem est quæ Themis. Cic. in Pison. Licet Themis
sapientior. Themis accusativum facit themin, & themista: à
quorum posteriore fit Themista, æ.

Themiscyra, θεμισκύρα, Regio Ponti, finitima Cappadociæ: ue-
scribit Plin. 6. cap. 3. & Mela lib. 1.

Themisōn, θεμισών, Medicus apud Herodotū, & Cornelium
Celsum.

Themisōnæ, θεμισώνες, sive Themisōnii, Populi, à Themiso-
nio Phrygiæ majoris loco prope Lyciam.

Themistis, θεμιστης, θεμιστη, Philosopher fuit temporibus Iuliani
apostate, à quo eriam pretor Constantinopolis urbis promo-
tus est. Scriptit paraphrasim in Aristotelis Physis, libris octo,
in Analytica posteriora, libris duabus. Prætereà edidit sua: vi-
delicet De intentione & inscriptione prædicamentorum, di-
spunctiones etiam quasdam. Hic Valentem imperatorem quo-
tidie sacerdotem in orthodoxos, autoritate sua & epistolis
teddidit mitiorem. Suidas.

T 2 Themisto.

Thēmīstoklēs. Θεμιστοκλης. Ger. Der nach eines Atheniensers so in seiner Jugend frisch und mutwillig gewesen: hernach aber zu einem tapferen Mann worden ist. I Nomen viri Atheniensis clarissimi, Neoclis filii: qui prodigus ac lascivus prima juventute, postea dux delectus, res inelytas gessit. Pyrcum munivit. Bello mari timo Peisias apud Salaminem vicit. Hic quā ab ingrata patria exul factus esset, & à Xerxe princeps exercitus adversus Athenienses magno cū honore creatus, quā videret patris sue ingentis clavis periculū imminentere, hausto tauri sanguine seipsum interemit, ne aut regi de se merito infidelis esset, nō pugnando vinliter, aut patris sue hostis atq; oppugnator yideretur. Vide Plutarchum.

Thēmīstōgēnēs. Θεμιστόγενης, Syracusanus historicus, Cyri expeditiōnē & bella, quā in historia Xenophontis continentur, cōpositus. Autor Suidas.

Thennēz. Θεννηζ, Vrbs Cretæ vel Arcadiæ: alii montem dicunt, Steph. Idem alii Omphalum urbem esse scribit prope Theennas in Creta.

Thēoclymēnūs. Θεοκλημένος, Homer. lib. Odys. 17: Vates qui Penelope predixit Ulyssis in Græciā redditum.

Thēocrīnēs. Θεοκρίνης, Nomē cujusdam Atheniensis, qui primum Tragediarum auctor fuit: deinde calumniaror & sycophantia. Vnde & Demosthenes in oratione pro Cresiphonte, Aeschinem, tragicum Theocrinēm vocat. Erasmus in Chiliad.

Thēocrītūs. Θεοκρίτος, Poëta Syracusanus, Praxagorē, sive (ut ali i malunt) Symmachī & Philinē filius, qui sub Ptolemeo Lagi filio floruit. Alii Coum fuisse volunt, sed admodum juvenem Syracusas commigrasse. Scriptis Idyllia in genere bucolico, quā etiam hodie omnium manibus teruntur. Fuit & alter Theocritus, historicus Chius, Theopompi aequalis, & in administratione Reipub. emulus. Scriptis historiam Libycam, & epistles quādam Autor Suidas.

Thēodāmās. Θεοδάμας, Pater Hylæ fuit, qui ab ejus nomine Theodamantēs dicitur à Propertio lib. 1. Eleg.

Thēodēctēs. Θεοδέκτης, Orator, Cilix genere, discipulus Platoni, Diocritis & Aristotelis, qui ei suos de Rhetorica libros dedicavit. Conversus deinde ad Tragedias, scriptis fabulas 2. Decessit Athenis natus annos XL. Scriptis & versibus artem Rhetoricam laudavit & virum Artemisie Mausolum, unā cum claris eo tempore oratoribus. q Theodēctes orator, superioris filius, scriptis Encomium Alexandri regis Epirotarum: commentarios historicos, artem rhetorican libris VI. aliaq; cōplura. Autor utriusq; Suidas.

Thēodōrūs. Θεόδωρος, Byzantius sophista, à Platone vocatus Logodædus. Logodædus. Scriptis contra Thrasylbum & Andocidem, & alia quādam. Suidas. q Theodorus & Telaðezus fratres Samii, sculptrores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythii Apollinis signum incepit: alter Ephesi eodem tempore, & alio saxo absolvit: quibus simul compositis ita convenit, ut unum corpus ab uno artifice, & ex uno lapide sculptum videretur. Genus artis hujus est Græcis ignotū, sed apud Aegyptios frequētum. Nam soli hominum non oculis tantum totius status compositionem metiebantur, sed dimensione, ut ex variis, multisq; lapidibus in unum corpus, in certam mēsuram statua perficeretur. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuerit, quodq; Ephesiis autor extiterit, ut Diana templi fundamentis carbones subjecerent, ut locus aliqui humidus immobilem acciperet soliditatem. Idem primus ferū fundere docuit, statuamq; ferream fecit. Autor Pausanias. q Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem, Syriæ civitas est, non longè ab Ascalone: verūm ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cuius tempore fuit. Ejus discipuli Theodorei sunt di&l: inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scriptis, Tiberius quoq; princeps quum secessisset Rhodum, cum Studiosè audivit, ut Quiatil. libr. 4. tradit. q Theodorus alias fuit, cognomento Atheos, Zenonis primū, mox & Pyrrhonis auditor: de quo vide Laertium & Suidam.

Thēodōrīs. Θεόδωρη, Tauricæ Chersonesi urbs. Ptolem. lib. 3. cap. 6 & Plin. lib 4 cap 12.

Thēodōsiūs. Θεόδοσιος, Nomē proprium duorum Romanorum principum, quorū vitam vide apud Europium. q Theodosius alias fuit insignis Mathematicus: cujus scripta enumerauntur à Suida.

Thēodōtā. Θεόδωτη, Meretrix Elea fuit, lepida in primis & festiva: cuius meminit Xenophon de dictis & factis Socratis: & Laertius in Vita Arcesilai.

Thēodōtūs. Θεόδωτος, Patria Chius, ultimi Ptolemaei in Rhetorics præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Aegyptiorum satrapis, an Pompejus, post prælatura Pharsalicū profugus, esset in Argyrum recipendus, pro sententiā dixit recipiendum quidem esse: sed receptum occidendum, adjiciens tritum illud pro rebus: Mortuos nō mordere. Hunc postea, Casare interfecto, Brutus in Asia repertum, & ad se adductum

interfici jussit. Vide Plutarchum in vita Pompeii. q Theodotum alium memorat Philostratus in Sophistis, qui tempore Herodis Attici præsul Atheniensium schola.

Thēognīs. Θεογνής, Poëta fuit Sicalus, Megaris natus, LXXIX, Olympiade, qui utiles quidē & lestu dignas parencies cōcūpsit, nisi scđis amoribus passim aspersis eas contaminasset. Thēombrōtūs, pen. cor. Θεομβρότος, Philosophus fuit, Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandri: cujus meminit Laertius in Metroclē.

Thēomnestūs. Θεομνηστος, Cous, ut autor est Strabon lib. 14, vir fuit clarus administratione Reipub. & Nicet tyranni amulus.

Thēon. Θεων, Nomen pictoris Samii, de quo Quint. lib. 12. de Institut. Orat. Alter mathematicus, qui scriptis de spiritibus ad Ptolemaeum astrologum. Tertius grammaticus, interpres Apollonii Rhodii. q Fuerunt & alii hoc nomine, qui commemorantur à Suida: ex quibus celeberrimus fuit Theon Aleadrinus, eisdem patria, tempore & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodolio Seniori. Scriptis de Astrologia, commentariisq; in Ptolemaeum & Astrolobium parvum, & alia. q Theon item alius & ipse Alexandrinus, Stoicus, tempore superiori, quidem sub Augusto post Arrium Philosophum emicuit: scriptis in Physicam, & in artem Rhetorican, & alia. q Alius item ejus nominis Stoicus fuit Antiochenus, omnium antiquissimus, qui scriptis apologeticis Socratis. q Quartus Smyrnæus, q Quintus etiam Alexandriae Sophista, cognominatus Alelius, qui Progymnasmata quādam Rhetorica scriptis, & commentarios in Xenophontē, Socratem, & Demosthenem. Autor Suidas. q Theon item Sidonius, Sophista, qui in patria ludum aperuit sub Constantino. Fuit & marmoris cælaturae hoc nomine, unus ex iis qui Mausoleum cælaverunt: cujus meminit Plin. libro 35. cap. 11. q Theon præter hos poëta quidam fuit rabiosæ cujusdam loquacitatis: petulantissimeq; maledicentiz. Vnde factum est, ut Theonino dente rodere dicamus, qui convitis lacescitur. Vide Erastini Adagia.

Thēophilānēs. Θεοφίλης, Mitylenæ historicus, scriptor rerum Pompei Magni: cuius meminit Cic. in Orat. pro Archia.

Thēophilūs. Θεοφίλος, German. Etis Bischoff, Cesarea in Palæstina] Cæsareæ Palæstinae præsul, Severo imperante, cuius meminit Hieronymus. q Theophilus alius Antiochenus præsul, qui imperante M. Antonino librum in Marcionem edidit,

& alia quādam, quæ ab Hieronymo cōmemorantur. q Alius item ejusdem nominis præsul Antiochenus, ad quem Lucas scribit a&a Apostolorum. q Alius quoq; præsul Alexandrinus, qui scriptis adversus Origenem. q Præter hos Theophilus Comicus antiquæ Comœdiæ: cujus fabulas nonnullas commemorat Suidas.

Thēophrāstūs. Θεόφραστος, Philosophus fuit ex Ereso Lebæ oppido, prius Tyrtanus appellatus: deinde Euphrastus: & postremo Theophrastus, ob oris & eloquentiæ suavitatem propemodum divinam. Hic Peripateticorum eloquentissimus, doctissimusq; fuit, Aristotelis discipulus & in schola successor.

Dicere solebat, doctum hominem ex omniis solum neq; alienis locis peregrinum esse, neq; inopem amicorum. Habuit discipulos ad duo millia. Opera ejus à Diogene commemo- rantur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelem de animalibus. Extant hodie tantum de plantis conversi à Theodo- ro Gaza, & parva quādam opuscula. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone q Theophrastus alter fuit Ephesus, cuius meminit Aelianus De varia historia.

Thēopōlīs. Θεόπολις, Maxima Syriæ civitas, sic à Iustino nominata post terram motum, quum prius Antiochia diceretur. Autor Stephanus.

Thēopōmpūs. Θεόπομπος, Chius orator & historicus post Thucyditem & Herodotū, teste Quintiliano, quibus ut in his- toria minor, ita oratori magis similis: ut qui ante quā effecit ad hoc opus solicitatus, diu fuerit orator. Filius fuit Damaskisti, teste Suida, & auditor Isocratis. Scriptis Epitomen Herodo- ti libris duobus, & Rerū Græcarum Historiam post bellum Pe- loponnesiacū incipiens, ubi desit Thucydides. q Theopompus alias fuit Atheniensis, Theodēctis filius, antiquæ Comœdiæ scriptor: cuius fabulas recenset Suidas. Præter hos Theopom- pus Gnidius, Cæsaris familiaris, qui Artemidorū habuit filium, qui apud Cælarem ipsum plurimū poterat, ut scribie Strab. lib. 14. q Theopompus item alius fuit, Rex Spartanorū, qui quā primus instituisset ut Ephori. Lacedæmonē crearentur, ita futuri regi potestat, op̄p̄ita, quemadmodū Romæ Consulari imperio Tibuni pleb̄ sine objec̄ti: atq; illi uxor dixisset, id egisse illum ut filio minore potestatem relinqueret: Relinquam, inquit, sed diuturniore Optime quidē. Ea enim demum tuta est potestia, quæ viribus suis modū imponebit. Ig- tur Theopompus legitimus regnum vinculis constringendo, quā longius à licentia retraxit, hoc ad benevolentiam ciuium propriū admovit. Hęc Valerius Max. lib. 4. cap. 1. Quint tamē lib. 2, hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum

demum fuisse ostendens: Thecopompus (*inquit*) Lacedæmonius, per antrato cù uxore habitu, è custodia evasit, ut mulier. Thœri, pen. prod. *inquit*, Athenis dicebantur, qui quotannis publico nomine in Delū navigabant Apollini litatum: quorū etiam navis, qua vehebatur, theoris dicebatur. Autor Suidas.

Thœoxenā, θεοξένα, A' Philippi Macedonis militibus cincta, quæ eorum manus effugere non posset, se præcipitem dedit in mare. Vide Livium lib. 4.

Therā [θῆρα] Ger. Der Inseln eine im Aegeischen Meer/Cyclades genannt.] Insula una ex Cycladib⁹ in Aegeo, ex qua pfecti sunt Theræ, qui Cyrenem in Africa condidere. Hæc olim Callista dicebat, teste Callimacho, cuius ea de re hoc extat distichon: Καλλίστη την παραγένεται, τὸ δὲ ὑπέρθινον θῆραν, Μήτη την παραγένεται, hoc est, Nomine Callista primum, sed postmodò Thera Dicta fuit tellus urbis origo mea. Hæc ex Strab. lib. 17.

Dicitur aut ab Io insula XXV. M. pass. Vibes habet duas, Eleusinam, & Orcam. Vide Plin. lib. 4 cap. 12. & Ptol. lib. 3 cap. 15.

Theramēnes, pen. prod. θεραμῆνης, Civis Athenensis, unus ex triginta tyrannis, qui quā a collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cùm cæterorū omnium præcipue Cint æ cujusdā, q̄ reliquis ut potentia: a & immanitate antecedebat odium in se concitat: tandemq; per calumniam circumvenerus, & innocens capit⁹ damnatus, quū cicutam avide haussit, quod reliqu⁹ erat ē poculo ejiciens: Propino (*inquit*) hoc pulchro Critia. De hoc sic scribit Cic. i. Tusc. quæst. Proh dii immortales, quām illud ire jucundum esse debet, quo confecho, nulla reliqua cura, nulla sollicitudo futura sit? Quām me deleat Theramenes, quamq; elato animo est. Etsi enim slemus quā legimus, tamen non miserabiliter vir clarus emoritur: qui quum conjectus in carcere, triginta jussu tyrannorum venenum ut sitiens obbibisset, reliquum sic ē poculo ejecit, ut id resonaret. Quo sonitu reddit⁹, ait dicens: Propino (*inquit*) hoc pulchro Critia, qui in eum fuerat tertimus. Græci enī in conviviis solent nominare cui poculum tradituri sunt.

Theramēnes, es. sive Theramnae, arum, θεραμῆνης Stephano. Laconia oppidum est, non procul à Sparta, teste Plin. lib. 4. capite 5.

Therapnē, arum, θεραπνή, Vicus est Laconia, teste Melia, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestrā peperit. Stat. lib. 3 Theb. Tēnareumq; cacumen, Apolinesq; Therapnas. q̄ Dicitur autem putantur Therapnæ, dñi τῆ θεραπνή, quōd ibi Diiscutrit religiosissimè colerentur.

Therapnæ, a. um, adjest. Ovid. in Epist. Paridis: Da modò te faciem, nec dedignare maritum Rure Therapnæ nata puella Phrygem.

Therasia, θερασία, Insula est in mari Cretico, una Sporadum, olim Theræ pars, postea undarum impetu avulsa, ut refert Plin. lib. 4. cap. 12.

Thericles, θερικλῆς, Sculptor insignis fuit, calicibus ex terebyatho tornandis nobilitatus, teste Plin. lib. 16. cap. 40. q̄ Suidas præterea Thericlis figuli cujusdam meminat, qui primus pocula ex luto creditur fixisse: unde Theraclea, pro fictili bus quidam usurparunt.

Therimachus, θεριμάχος, Nomen pictoris insignis, de quo Plin. lib. 35. cap. 10.

Thermē, θερμή, Civitas in Thracia: unde Thermaicus sinus. θερμῆς καλπάς. q̄ Thermē præterea Sicilia oppidum, autore Pomponio Melia, lib. 1. q̄ Inde Thermitani, Cic. 4 Verina.

Thermensis, θερμῆσις, Insula est sine num Pegasusum, non procul à Syro: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Thermōdōn, ontis, vel Thermōdōn, ontis, secunda syllaba producta. [θερμῶδης, Suidæ. Ger. Ein stoff in Cappadocia der Landschaft Asie.] Fluvius est Thermiscyrz (quaest regiū cœla Cappadocia contermina) Amazonum sedibus nobis.

Virg. 11. Aen. Quales Thraciæ quum flumina Thermōdōn pulsant, & pictis bellantur Amazones armis. Quo in longo nonnulli legunt Thermōdōntis impari syllabarum numero sed peroram, quum secunda syllaba scribatur per μέτρα. Thermōdōntēs, sive Thermōdōntes, adj. cœlum θερμῶδης. Propert. lib. 3: Qualis Amazonidū nudatis bellica māmis, Thermōdōntis turba lavatur aquis.

Thermopylæ, pen. corr. θερμοπύλαι, Mons Græciæ longissimus, qui à Leucade incipiens, inde in orū flexus, in Aegeum usque mare protenditur, mediumque Græciam ita dirimit, quemadmodum Italiam Apenniūs. Dicitur Thermopylæ, ab angustis fauibus, aquis calidis scatentibus. Montium enim autem aquas calidas esse, nemo est qui ignoret, Montem autem hunc maximè illustrem reddidit Lacedæmoniorum cum Mardonio pugna, & Leonida regis interitus: de quo vide Herod. lib. 7.

Thermus, θερμός, Oppidum Aetoliæ. Gætile Thermius, posse. Thermicus, Steph.

Thermydra, θερμυδρα, Portus civitatis unius in Rhodo, Steph. Thérne, θερνη. Vrbs Thraciæ, Steph.

Thero, Vrbi proprium (*inquit* Servius) in Pindaro tantum legitum. Virg. 10. Aen. Occiso Therone virū qui maximus ultro Aeneam petit.

Theromachus, θερομάχος, Proprium nomen statuarii egregii, qui ceateima septima Olympiade floruit, teste Plinio, lib. 34. cap. 8.

Theron, θερων, Agrigentinorum tyrannus in Sicilia, qui & Terillum Hæmerę tyrranide dejectit, & unā cum Gelone Amilcaem Poenorum ducem prælio superavit eodē die, quo Græci ad Salaminem Persas profligant. Vide Herod. lib. 7. Est item Theron, Latini cujusdam nomē, ab Aenea occisi, apud Virg. 10. Aen. siavitq; Latinos, Occiso Therone, virū qui maximus ultrō Aeneam petit.

Thersander, sive Thersandros, θερσανδρός, Polynicis filius fuit ex Aegia, teste Statio, qui una cū ceteris Græcorū principibus ad Trojam ravigavit. Hunc Virgil. lib. 2. Aen. inter eos enumerat, qui tempore excidit Trojani in equo ligneo fuerū occultati: Iætiq; inquit, se robore prouunt Thersandrus, Sthenelusq; duces, & dirus Ulysses. q̄ Fuit item hoc nomine tibicen nobilis, qui unā cum Thimbrone Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi adventu fuit oppressus. Autor Xenophon lib. 4. Rerum Græcarum.

Thersilochus, θερσίλοχος, Antenoris filius, in bello Trojano occisus, quem Virgil. lib. 6. Aen. inter viros fortis enumerat, qui etiam apud inferos arma trahent, quos ille omnes longo ordine cernens: Ingemit, Glaucomq; Medontaq; Thersilochumq; Treis Antenoridas, Cereriq; sacram Polybetem.

Thersites, pen. prod. θερσίτης, Græcorum omium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter coavitiantem pugni istu interfecit. Hujus insignis deformitas ab Hom. lib. 2. Iliad. graphicis expressa, effectus ut quum hominem vehementer fœdū significare velimus, θερσίτας βλέψει: id est, Thersites facie cum habere dicamus. Iuvenal. Sat. 8: Malo patet tibi sit Thersites, dum modo tu sis Acicada similis, &c.

Thes: us, θεσσαλος German. Ein König zu Athen/etiq Maßhaffes vno däffter Heilt: Aegæi regis Athenarum & Aethiop. filius: qui dum esset adolescentis, opera Medææ noverat penè veneno penit. Sed post mortem patris ad regnum evectus, tam multa digna memoratu peregit, ut inter plures Hercules unus connumeretur. Debellavit Amazones, earumq; reginam Hippolytum rapuit: ex qua Hippolytum genuit. Creontē regem Thebarum Argivos in bello cœls. s spelti prohibentes interfecit. Oppressit & terribilem taurum in Attica, Minotaurum in labyntho occidit, & Ariadnam, Phædrumq; Minois filias claram secum abduxit: sed relicta Ariadna in Chio insula, Phædrum sibi conjugio copulavit. Scironem, Procrustem, & Scium larones Atticæ neci dedit: debellavit Centauros: Thebas domuit: Pithoum præcipua coluit amicitia, quocum descendit ad inferos ad rapicendam Proserpinam: sed occiso Pithou, ipse aliquandiu in vinculis Plutonis fuit detentus, donec ab Hercule, qui illum summa prosequebatur benevolentia, liberari cœtur. Postremo jam senior, tot tantisq; rebus gestis, patria, regnoq; p̄as in insulam Syrum navigavit, ubi periit, interempsus à Nicomedes: vel (ut quidā volunt) ex loco edito post cœnam deambulando delapsus, Primus instituit Athenis Panathenæa: hoc est, cœminunem celebratatem in honorem Minervæ, quæ Græcæ θελεa nominatur. Idem in Isthmo funes ludos instituit. Reliqua vide apud Plutarchum.

Thesēis, idis, θεση, Poëma Thesi gesta complectens. Iuvenal. Satyr. 1: Vexatus toties rauci Theseli de Codi.

Thesēides, dæ, pen. prod. θεσηδες, Patronymicum masculinum: quo Poëta utuntur pro Hippolyto Thesi filio. Ovid. Epist. 4: Thesides, Theseusq; duas rapuere sorores.

Thesmophoriæ, θεσμοφόραι, Cereris sacra, quæ & Cerealia annis, & Initia dicuntur. Græci enim Cererem θεσμοφόρον, quasi legiferam: quo etiam epitheto nostri eam infligunt. Virg. 4. Aen. -mactant lectas de more bidentes Legiferæ Cereris. Prima enim Ceres mortalibus leges deditisse putatur: propterè quod ex agrorum divisione piumū nata credatur jura. Ovid. 5. Metam. Prima dedit leges: Cereris sunt omnia munus.

Thespis, θεσπη, Oppidum liberum in Bœotia (ut Strabo inquit lib. 9.) Heliconi proximum, sed eo magis Australe, Crisæ in matinens sinui. Thespis nobilitavit Praxitelis Cupido à Glycero meretrice ibi consecratus. q̄ Hinc Thespiales, θεσπαι, dicitur sunt Musæ, seu Nymphæ Thespiales incolentes. q̄ Sunt & aliae Thespiae in Magnesia Thessaliaz contermina, quarum meminit Plin. lib. 4. cap. 9.

Thespis, θεσπη, Primus poëta Tragicus fuit apud Athenienses, Horat. in Arte: Ignotum Tragica genus invenisse Camœnæ. Dicitur, & plaustris vexisse poëmata Thespis.

Thesprotia, θεσπρωτια, Regio Epiri Chaoniæ proxima, teste

Plinio in Proemio libri 4. cuius incolae dicuntur Thesproti, *Θεσπρόνι* Stephano. Lucan.lib. 3: Thesproti, Dryopesq; ruunt. *Θεσπλάτα*, *θεσπλατία*. Germ. *Ein Landeschaft zwischen Baotia und Macedonia.*] Regio Graeciae, ex una parte Boeotiam, ex altera Macedoniam habens: ad mare inter Peneum amne, & Thermopylas extensa. Prius Aemonia, *αίμονία*, ab Aemono Rege, & Pelasgicon Argos, & Hellas, *ἱλλας*, & Dryopis, *δρυόπις*, dicebatur. In hac genitus rex nomine Graecus, a quo Graecia: ibi natus est Hellen, a quo Hellenes. Homerius ejus incolas tribus a nominibus appellat, *Μυρμιδόνας* Hellenas, & Achaeos. Olim etiam Pyrrha dicta est, teste Strab.lib. 10, à Pyrrha Deucalionis uxore: cuius tempore (ut inquit Aristoteles) iungens imbrum illuvies majorem partem populo rum Thessaliam abfuspsit, paucis, qui ad montium culmina sese repererant, conservatis. Inter quos Deucalion Parnassum petierat, ratibusq; ad se cōfugientes per summa Parnassi juga benignè sovebat. Propter quod dictus est genus hominum reparatio. In Thessalia sunt montes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Olympus, Pieria, parvus, domusq; Musarum, Pelion, & Ossa gigantum bello memorati. Item Pindus, & Othrys Lapitharum fedes. Flumina in ea (ut scribit Herodotus) sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus & Phoenix.

Θεσσαλία, *θεσσαλία*, *la*, *lum*, *penult*, *cor*, & *Thessalicus*, *a*, *um*, *adjectivum*.

Θεσσαλονίκα, *θεσσαλονίκη*: Vulgo *Saloniq*ui**. Ger. *Ein berühmte Stadt in Macedonia, am Meer gelegen. Vng. Tesselonica.*] Vrbs clarissima Macedonie, ad sinum Thermaicum sita, nos procul ab Echedori fluminis ostio: quæ primùm à Cæstandro condita dicitur, & Halia appellata. Thessalonice autem nomen à Philippo Amynthe filio accepit, quū ille in ejus agro Thessalos ingenti clade profligasset.

Θεσσαλονίκēs, *θεσσαλονίκēs*, *Hujus incolae dicuntur*, divi Pauli epistola notissimi, *θεσσαλονίκēs*. Ex hac urbe ortum traxit Theodorus Gaza, vir superiori ætate utriusq; lib. grecus peritissimus.

Θεστιάς, *θεστιάς*, *Parthaonis filius*, & pater Toxei, & Plexippi, & Althaë, matris Meleagri: a quo illi quidem Thessiæ dicitur: hæc autem Thessias appellatur. Ovid. 8. Metam. netitulos intercipe fœmina nostros Thessiæ clamant. Et paulò post: Thessias hand al ter dubiis affectibus errat.

Θεστιάδēs, *θεστιάδēs*, *Thessiæ*, qui Erichthei: aut (at ali vo-lunt) Teuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diversis mulieribus natu: ex quibus Hercules adhuc adolescentis, sed jam tum corporis robore prestantis, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab avi nomine Thessiæ dicti sunt. Hi post mortem patris cum Iolao illius ex Iphicleo fratre nepote, in Sardiniam proscuti, multas in ea urbes condiderant. Autor Diodorus lib. 5.

Θεστidium, *θεστίδης*, *Vrbs Thessalonice*. Hellanicus absque delta, Thesticum vocat, à Thetide. q Est & stagnum Thraciæ cum adjacente agro Nysa, Steph.

Θεστylis, *θεστylis*, *Mulieris iusticæ nomen*, apud Theocratum, & Virg. 2. Aeglog. Thestylis & rapido fessis messoribus æstu Allia, terpillumq; herbas contundit olentes.

Θεστor, *θεστor*, *Pater Calchantis* peritissimus Graecorū auguris, qui à nomine patris Thestorides à poeta appellatur. Ovid. lib. 12: at veri providus augur Thestorides vincemus, ait, &c.

Θetys, *θetys*, *Pelei Thessaliæ regis uxor*, Nerei marini Dei filia, & Achillis mater: de cuius nuptiis extat elegantissimus Laciæ dialogus. q Accipitur nonnunquam pro mari: ut apud Virg. 4. Aeglog. Tentare Thetin ratibus.

Θeuðāsia, *θeuðāsia*, Emporiū nobile fuit ad Bosporum Thracium, ita dictu ab uxore Leuconis ejus regionis tyranni, qui primus hanc in urbe emporium instituit, Athemisibusq; illinc frumentum evehentibus multas iqmunitates concessit: ut est videre apud Demosthenem in Oratione adversus Leptinem. Theutonii, Vide THEUTONES.

Thia, *θia*, *Insula est mari Creto, una Sporadum, non procul ab Hiero, quam sua primū ætate emersisse, autor est Plinius lib. 2. cap. 88, & lib. 4. cap. 12.*

Thimbrōn, *θιμβρόν*, *Lacedæmoniorū dux*, qui adversus Persas in Asiam missus, subito Tiribazi adverbi est oppresus usq; cum Thersandro citharoedo, cum quo coenabat. Vide Xanthom. Rerum Graecarum lib. 4.

Thinge, *θίγη*, *Vrbs Libyæ*, Steph. Vide TINGI.

Thinissla, *θινίσλα*: Vulgo *Tunex*, Oppidū Africæ propriæ dictæ, non procul ab Apollinis promontorio, non tamen idē cū Tunetæ, ut quidam male tradiderunt. Vide Ptolemeyum lib. 4. cap. 3.

Thiodamās, *θιοδαμᾶς*, *Pater Hylæ*, quæ Hercules Colchis navigans secum duxit. Propertius: Thiodamante proximus ardor Hylæ. q Thiodamas alias, filius fuit Melampus. Stat. lib. 4. Theb. Insignem fama, sanctoq; Melampus de cre-tum Thiodamanta volunt, &c.

Thiriomachus, *θιριομάχος*, unus ex filiis Herculis, ex Mega- ra Creontis regis Thebani filia.

This, *θίσ*, *Vrbs Aegyptia*, prope Abydum. Civis Thinites, Stephan.

Thisbē, *θίσβη*, *Puella fuit Babylonæ, mutuo Pyrami vicia adolescentis amore capta: cuius miserabilem exitum vide supra in dictione PYRAMVS.*

Thisoia, *θίσσια*. Vrbs Arcadiæ Gentile Thisoates. Steph.

Thoās, *θώας*, sive Thoe, *θώη*, Nympha marina, Tethyos & Oceanus filia, à batandi celeritate dicta. Hesiodus in Theogonia: Μηλονῖς τη θοή π. τη λειψῆς Πολυδένης.

Thoās, *θώας*, *θώας*, Fuit Rex in Taurica regione, ad quem delata est Iphigenia Agamemnonis filia, & ab eodē Diana Taurica factis praefecta. Hunc postea occidit Orestes, a sorore adiutus, quem illum quoque Thoas Diana armæ destinasset. De quo Ovid. lib. 3. de Ponte: Regna Thoas habuit Mæotide clausus in ora: Nec fuit Euxinis notior alter aquis. q Alter Rex Lemniæ fuit, Liberi patria filius, ex Anatolice Minois filia & pater Hypsipyles solus filię pietate servatus, quib; cæterę omnes Lemniæ mulieres viros suos & parentes trucidarent: ut est apud Ovid. lib. 7. Metam. Tum primum scelere trepidus sub nocte Thyoneus Detexit, nato portans extrema Thoanti subsidia, &c. Idem in Epistol. In ego Minoq nata Thoante feror. q A Thoas fuit patronymica Thoantis, id est, & Thoantias: quæ à Poëtis usurparunt pro Hypsipyle Thoantis filia.

Thocnīa, *θοκνία*, *Vrbs Arcadiæ*, à Thocno quadam, Steph.

Thoē, *θωη*, *Filia Oceanus & Tethyos*: Vna ex Nymphis, quas ad concussam Thetidem ob mortem filii sui Achillis coavenisse scribit Homer. Tholisto bogi, Vide THECTOSAGES & TOLISTOBIL Straboni Tholisto bogi.

Thōn, *θων*, *θων*, Fuit primus qui apud Aegyptios medicis in attem redigere: cuius meminit Hom. lib. 4. Odysse. q Alter, teste Hellanicus, fuit rex Canopi, ad quem quum Menelaus capti jam Troja in patria renavigans, tempestate delatus est, fuit primum ab illo, antequam is Helenam conspicere, benignè suscepit: sed ut illam conspexit, vim Menelao inferte coñatus, ab illo intersectus est.

Thōnīd, *θωνίδη*, *Vrbs est*, & caput Gabonitarum, distatq; à Gazea nostri littoris Iudeæ oppido, mille quingenta, triginta septem millia passuum,

Thōnīs, *θωνίς*, *θωνίς*, *Praefectus fuit Canopi sub Proteo rege Aegypti*, quo tempore Alexäder cū Helena vi tempestatis in Aegyptu appulsus est. Vide Herod. lib. 2. Hunc Hellanicus Thona appellat, regemq; Canopi fuisse tradit, & Menelao vi tempestatis cō delatarum humaniusime exceptissime hospitio, donec conspecta Helena, amore ejus captus, quū Menelao insidias strueret copisset, ab eodem est intersectus. Fuit præterea Thonis urbis nomen in Aegypto, post Taphositdem, non procul à Zephyrio promontorio: cuius meminit Strab. lib. 2.

Thōn, *θων*, *θων*, *o geminato*, *θων*, *Fuit vir Trojanus ab Antilocho intersectus*. Homer. lib. 23. Iliad.

Thōosā, *θωοσά*, *Phorcæ filia*, ex qua Polyphemum Neptunus genuit. Homer. lib. 1. Odyss.

Thootes, *θοοτες*, *Vnus fuit ex præconibus Græcorum*, teste Homer. lib. Iliad. 12.

Thoræ, *θοραι*, *Vicus in tribu Antiochide*, Steph.

Thorax, *θοραξ*, *θοραξ*, *Ger. Ein Berg bey der Ega Magna sic in Ionia.*] Mons est Libycus Hesperitis vicinus, Lethæo fluvio innominens, teste Strabone lib. 14, in quo dicunt crucifixum fuisse Daphicam grammaticum: propterea quod reges versibus incesseret: unde tractum est proverbiale ænigma: Cave à thorace: φορτε τη θοραξ: quo utimur quoties lingue petulantiam frandam volumus significare, ne voces petulantem canimus al quando per jugulum redeant. Vide Erasmi proverbia.

Thotius, *θοτιος*, *vicus prope Canopum juxta Alexandriam*, Steph. q Apud eundem Thotius vicus est in tribu Achamanide Hecatæus urbem esse tradit. Vide THYRICVS.

Thornax, *θορναξ*, *Mons Latonæ*, Steph.

Thous, *θους*, *θους*, *Homero teste*, *Vnus ex Trojanorum principibus*.

Thræcē, *θρακη*, & *Thracia*, *θρακη*, *Vulgè Romania*, German. Die Landeschaft Europa zwischen der Donau / dem Meere und Macedonia gelegen, liegt eti thui der Turcay.] Europa regio, Macedonia ad Occusum proxima: à Septentrione istrum habens: ab Orienti Ponti: à Meridie Aegæum mare. Olim Scython, postea Thracia, à Thrace Marris filio, seu ab asperitate dicta. *Γιαζε* enim τραχύ asperum dicitur. Est enim regio (ut Pomponius scribit) nec cælo, nec solo tractabilis: & nisi quā mari propriæ est, insecunda, frigidaque. Habet feros homines, aspero cultu. Ica sunt urbes celebriores Apollonia, Aenos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Callipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos. Montes Aenus, Rhodope, & Orbelos. q Dicitur & Thraca thracæ, Virg. lib. 12. Aen. - gemit ulima pulsæ Thraca pedum.

Thrax, *θραξ*, gentile. Virg. 3. Aen. Terra procul vastis colitur Mavortia campis: Thraces arant.

Tbrassæ,

Thraſſā, fœmininum, ἡρακλεῖον, sive Threiffa, ἡρακλεῖα. Virg. t. Aen. - qualis equos Threiffa fatigat Harpalice.

Thräclūs, a. um, possessivum, ἡράκλειον. Virg. 3. Aen. - quem Thraclius albis Portat equus bicolor maculis.

Threīciūs, a. um, ἡράκλειον. Virg. 3. Aen. Threiffa fretus cithara, fidibusq; canoris.

Thraſſiās. [ἡράκλειος Aristoteli. Ital. Maſſtre tremontana. Ger. Der Winden einer ſchwäbischen Mitternacht und des Sommers Rittergang herwähnt. Fland Nord Westenort.] Ventus media regio flans inter Septentriōnem & Occasum ſolſtitialem. Plin. lib. 2. cap. 47.

Thraſeas, ἡράκλειος, Auguris nomen, qui in ſumma ſiccitate Busirim Aegypti tyranum adiens, ostendit à ſuperis poſſe exorari pluviam, ſi hospites immolareter. Quærente deinde tyranno, quisnam & cujas eſſet, quum ſe peregrinum proſi- retur. Tu igitur primus, inquit Tyranaus, Aegypto aquā da- bis. Ovid. 3. de Arte:

Dicitur Aegyptus caruſſe rigantibus arva
Imbris, atq; annis ſicca fuſſe novem,
Quam Thraſeas Busirim adit, monſtratq; piati
Hospitis effuſo ſanguine poſſe lovet.
Illi Buriſis: Fies lovia hostia primus,

Inquit, & Aegypto tu dabis hospes aquam.

Hunc tamen nonnulli Thraſium potius quam Thraſeum ma- lunt appellare. q Thraſeas item, ἡράκλειος Suidæ, Philoſophus fuit Stoicus ſub Nerone: à quo quum iuſſus eſſet mori, ſletum ſuorum magna conſtantia compescuit: porre & iſque alacri- ter ad inciſionem brachiis, humoꝝ ſanguine asperſa: Hunc, inquit, ſanguinem libemus lovi liberatori. Reliqua vide apud Tacit. lib. 16.

Thraſo, ἡράκλειος, Nomen proprium glorioſi militis apud Te- rent. in Evnach. & ἡράκλειος: hoc eſt, ab insolentia, & ferocita- te imponitum. q Fuit & nobilis ſtatuarioruſ ejusdem nominis, cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.

Thraſumēnūs, pen. prod. [ἡράκλειος: Vulgo Lago di Pergia. German. Ein See in Italia, heißt jetzt Lago di Pergia.] Lacus in a- gro Perusino, Annibalis vitoria, & Flaminii Consulis clade nobilitatus. De hoc Ovid. lib. 6. Fast. Sunt tibi Flaminius, Tra- sumenaq; littora testes. Dicitur à Thraſumeno puer, quem

Aegyptia nympha rapuſſe dicitur. **Thraſybulus**, penult. prod. ἡράκλειος, Nobilis Athenieſis fuit, ingenti animi magnitudine, & amore in patriam ſinguli- lati: qui ubi à triginta tyrannis in exilium aetus eſſet, compa- rato exercitu non admodum magno, adjanctisque exilibus, ſibi, ſuisque reditum in patriam manu comparavit: late prius plebiscito de injuriis ultrō, citroq; obliterandis: quā ἡράκλειος Græci appellant. Verebatur enim ne exiles reducti, injuriam ſuam ulcifentes, civitatem ciuitib; exhaustirent. Cæſus eſt ab Aspendi, noſtu ad tabernaculum ejus facto concursu, ob pecuniam acerbiū imperatam. Vide Xenophontem Rerum Græcarum lib. 4. q Fuit & aliis Thraſibulus dux Milesiorum, qui ut portum Sicyoniorum occuparet, ex adverſa parte ur- bem aggressus eſt: ad quam partem tuendam quum cives un- diq; concurserent, interim ex inopinato claſſe portum occu- pavit. Vide Front. Strat. lib. 2.

Thraſyllūs, ἡράκλειος, Athenieſis fuit, rei militaris peritissi- mus, qui æquali cum Thraſibulo imperio claſſi præfetus, Myndarum Lacedæmonium, Peloponnesiorum ducē apud Sextum Helleſponti urbē navaliter prælio ſuperavit. Autor Thucydides lib. 8.

Thraſymachiūs, ἡράκλειος, Sophista fuit ex Chalcedone Bithyniæ, qui primus in oratione numeros, & artificiosam verborum compositionem tradidit inveniſſe. Scripta ejus enumerat Suidas.

Thraſymenus, Vide THRA SV MENVS.

Thraſymēdēs, ἡράκλειος, Fuit filius Nestoris: ut autor eſt Homer. lib. 9. Iliad.

Thria, sive Thrio, ūs, ἡράκλειος Stephano, Vicus eſt Atti- ca, in tribu Oeneide: à quo Thriasi populi, & campus Thria- sius: cuius meminit & Plinius libro 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

Thrius, untis, ἡράκλειος, Oppidū Elidis. Olim Achaia, Patris pro- ximum: ita dictum à Thriunte quodam Athenieſi, quē The- feus Herculi ſuppetias misit.

Thronium, ἡράκλειος, Oppidum eſt Locrorum Epicnemidiou- rum, ad Boagrium amnem, non procul à ſinu Maliaſco. Plin. lib. 4. cap. 7.

Thryōn, ἡράκλειος, Meſſeniae oppidum, non ita procul ab Alpheo fluvio: cuius meminit Homerus in Catalogo navium, & Stra- bo lib. 8. & Plin. lib. 4. cap. 5.

Thūcīdīdēs, dis. & dæ. [ἡράκλειος. Ger. Ein Griechenſchreiber von Athen bürtig.] Historicus Athenieſis, Holoſi filius, nobili in primis genere, ut qui à Milciade & Cimone du- abus ortū traheret, qui & ipſi genus ſuum ad Acacum lovis

filium referebant, uxorem duxit è Thracia oriundam, alioqui divitem: cujus opes adſecutus, non in voluptates, ſed bonarum carum partē in otium literariū erogavit. Nam bellum Peloponnesiacum ſcribere aggressus, eodem quo illud gerebatur tempore, Athenieſibus pariter ac Lacedæmoniis aliquot mil- litibus qui bello intereffent, m̄cedem prebebat, uti res quo- tidie veras ſibi renuhiarent, quas fideliū ſe accepturū ſpera- bat, ſi nō ſolū ab amicis, ſed etiā ab hostibus de iis edocere- tur, ne partes quisq; ſuas falſa tueretur. Preceptores habuit in Philoſophia Anaxagoræ & in Rhetorica Antiphonē. Scriptiſſe acut putatur historiam in Aeginā iſula, quā in exilium ſe cōtulerat. Sepultus eſt in agro Attico juxta ſepulchra Milci- darum, in loco qui Cœla appellatur. Quidam Athenieſi obiitſſe dicunt, exploto jam legitimo relegationis tempore. Alii in Thracia deceſſe volunt, oſtaque ejus Athenas in majorum ſuorum ſepulchra fuſſe relata: ſubi & cippus erebus fuit cum hac inscriptione: Thucydides Holori jact hoc Altimius an- tro. Hæc ferè ex Marcellino. Quint. lib. 10. cap. 1. de Thucydi- deſ ſcribit: Thucydides (inquit) & Herodotus longè ceteris in historia preferendi, quorum diversa virtus laudem p̄nē eft parem cōſecuta. Densus & brevis, & ſemper iſtans ſibi Thucydides: dulcis & candidus, & effuſus Herodotus: ille conci- tatis, hic remiſſis affectibus melior: ille concioſibus, hic ſer- monibus: ille vi, hic voluntate. Dionyſius Halicarnasseus ſcri- bit Demosthenem adeò Thucydidis ſtylum probaffe, ut ejus librum octies ſua manu deſcripſerit, totumq; ferè edidicerit. Cic. in Bruto: Thucydides (inquit) initiamur. Optime, ſi hiſto- riā ſcribere, nō ſi cauſas dicere cogitatis. Thucydides enim rerum geſtarum ſinceruſ pronuntiatot & grandis etiā fuſte hoc foreſe concertatorum nō tractavit getus. Oratores au- tem quas interpolauit (multæ enim ſunt) eis ego laudare fo- leo, imitari neq; poſſim, ſi velim: nec velim fortaſſe, ſi poſſim. Hæcneus Cicero. q Fuerunt & aliis ejusdem nominis, qui co- memorantur à Marcellino. Vnus Milesius Athenieſis inter pri- cipes viros ac duces habitus, emulus Periclis. Alius Pharsali- cus Memonaſis filius, cuius meminit Polemon in his, quæ de Acropoli ſcriptit. Tertius natione Achedrysius, cuius memini- nit Androton in Attide, dicens cum filium fuſſe Aristonis, qui fuit tempore Platonis Comici, & Agathonis Tragici, ac Nicerati verſificatoris. Ex Marcellino.

Thūlē, es. [ἡράκλειος. Ger. Ein Inſel weit vor Schottland hinaus ge- gen Mitternacht gelegen.] Inſula eſt in ditione Scotorū, in Septen- trionem vergens, ultima Orcadas, latitudinem habens graduū LXIIII. Quod fit ut circa æstuū ſolſtitium quam breviſſimē ibi ſint tenebræ Sole ab illorum horizonte quam minimū rece- dente: quemadmodum contrā circa ſolſtitium hibernum ni- hil feret aut quam minimū habent diei, Sole Tropicum Capri- corni ab illis diſjunctiſſimum petambulante. Hæc extrema fuit earum, quæ in Septentrionali Oceano Romanis fuerunt cognitæ: unde etiam à Virgilio ultima Thule appellatur in Georg. 1. ibi (inquit) ſerviat ultima Thule.

Thuria, æ, ἡράκλειος, Oppidum Meſſenaii agri non procul à Pheris, excelo in loco ſitum: unde & αγρα veteres appella- tunt. Ab hoc oppido propinquus ſinus Thuriaces dicitur. Autor Strabo.

Thuriūm, ἡράκλειος, Vrbs magnæ Græciae, olim nobilissima ad ſiuum Tarentinum ſita, inter Crathin & Sybarin amnes: à Thuri- vicio fonte nomen habens. q Hujus incolæ Thuriū dicitur ſunt & Thutini, ἡράκλειος. Qui quum aliquando floruiſ- ſent, à Lucanis in ſeruitute trahi, & à Tarentinis infestati, tan- dem in Romanoruſ tutelam ſeſe dedere ſunt coacti: qui eadē deducta colonia, urbem eorum pro Thurio Copias appella- runt. Hæc Strab. lib. 6.

Thūſciā, Italia regio, à Latio Tiberi, à Ligurib. Macra ſluviis divisa, quæ alio nomine Hetruria dicitur. [τηρόλων. Ger. Ein Landſchaft in Italia, jetz Toscana.] Dicta Thūſciā (ut quidā exi- ſtimant) à τῷ τῷ ἡράκλειος, quod eſt ſacrificare: propterea quod Tyr- rheni ſemper habitu fuerint religioſi, deorumq; cultui & ſaci- ficiis ad Superiōrem uſq; dediti. Vulgo Toscana.

Thūſciā dicitur ſunt regionis hujus incolæ, qui & Tyrreni dicu- tur, τηρόλων. Quidam citra aspirationem ſcribere malunt.

Thūſſagētæ, ſive Thyſſagētæ, Vide THYRSAGE TAE.

Thyamis, ἡράκλειος, Fluvius qui Thesprotidē, Cestrināq; diſcri- minat, teſte Thucyd. lib. 1. Meminith hujus fluviis Plin. lib. 4. ca. 1.

Thyātrā, pen. prod. ἡράκλειος. Inſula eſt maris Ionii, una Echi- nadum Aetoliæ adjacent, teſte Plin. lib. 4. cap. 12. q Eſt itē Ionia civitas in Asia ad Lycum fluviū, teſte eodē Plin. lib. 5. cap. 9. Strab. lib. 13: Myſia attribuit: Stephanus Lydiæ.

Thybrīs, ἡράκλειος, Nomen unius ex comitibus Aeneæ. Virgil. Aeneid. lib. 10: Aſſaraciique duo, & ſenior cum Castore Thy- briſis, Prima acies, &c.

Thyellā, æ, ἡράκλειος, Oenotria urbs, in qua pars Phocensium cō- ſedit, ut ex Herodoti ſententia refert Stephanus. q Homerus Thyellam quartā Harpyiam videtur appellasse: recipiens ni- mirum

mirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & sonoram significat procellam.

Thyestes, θύεστες, Fuit filius Pelopis ex Hippodamia, & Atreus frater, ac Tantali nepos, qui quā fratri, cui pessimè cupiebat, aliter necere non posset, uxorem ejus per adulterium polluit. Atreus verò ei filium epulandum apposuit. Ob quē flagitia Sol, ne pollueretur, retrò fagisse fertur. Thyestes fabula sic scribitur à Servio: Atreum & Thyestem germanos, quū dissensione sibi nocere nō possent, in simulacram gratiam ferunt rediisse: qua occasione Thyestes cū fratri uxore concubuit: Atreus verò ei Filium epulandum apposuit: quē Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc est: Atreum apud Mycenæ primum Solis eclipsim invenisse: cui invidens frater, ex urbe recessit eo tempore, quo ejus probata sunt dicta. Haec tenus Servius, enarrans illud Virgilii lib. Aen. 1: Nec tam aversus equos Tyria Sol jungit ab Urbe. Et rursus in illud 11. Aen. Atrides Protei Menelaus adusq; columnas Exulat, &c.

Thyestes, θύεστης, a. um, θύεστης, Ovid. lib. 15. Metam. Néve Thyestes cumulemus viscera mensis.

Thyia, θυία, Nomen filiæ Cephisi, quæ prima Liberti patris initia fuit Orgii, à qua Thyades, & Tyiæ, Herod. lib. 7. Ab hac urbs ejusdem nominis in qua colitur.

Thyiades, pen. cor. θύάδες, Bacchi sacrificulæ, quæ & Bacchæ & Mænades, & Bassarides dicuntur. Rationē aut̄ hujus nominis quidā referunt ad Thyiam quandā Cephisi filiam, quæ prima omnium Dionysio initia, Orgia ejus celebravit, Bacchicoq; furore correptis nomen reliquit, ut ab ea Thyades diceretur. Alii hanc nō Cephisi, sed Castaliæ cujusdam indigenæ filiam fuisse volunt. Vide Cælium Rhodiginum, lib. 16. cap. 19.

Thyematadæ, θυματαδæ, Vicus in Hippothoontide tribu, Stephan.

Thyimbæ, θυμβæ, Latini cujusdam nomen à Palante occisi, apud Virgil. 10. Aeneid. Nam ubi Tymbre caput Evanderus abstulit ensis.

Thyimbæ, bræ, θυμβæ, Campus est Troadis, per quem Thymbræs fluvius in Scamandrum influit. Thymbræ autem nomen huic campo factū putat Servius à copia thymbræ herbæ, quā Romani cunnam vocant, cuius maximus hoc in campo est prouentus. q; Fuit item Thymbra vetustiis in locis oppidū, Dardani opus, cuius meminerunt Strab. lib. 13. & Plin. lib. 5. cap. 30. q; Item delubrum Apollinis, qui à loco cognominatus est Tymbræus, teste eodem Strabone loco jam citato.

Thyimbæus, θυμβæ, Apollinis cognomētum, sive à Thymbræ Troadis campo, sive ab ejusdem nominis usbe in qua colebatur, impositum: Virgil. 3. Aeneid. Da propriam Thymbræ domum. Vbi Servius: Thymbræus Apollo dictus est à loco Trojæ vicino pleno thymbra, in quo & nemus habuit & templum, in quo a Paride occisus est Achilles. Ergo Thymbræus, ut Delius: Nam numina à locis frequenter nomen accipiunt. Verum quia Græcæ θυμβæ dicitur, in derivatione, vīn & diphthongum mutatur: ut, Aīrra, Aetnæus: Δίρην, Diræus: Κέρης, Cretæus. Apollinis Thymbræi templum Strabo ea in parte fuisse tradit, qua Thymbræus fluvius in Scamandrum influit: quo in templo ferunt Achillem à Paride fuisse interemptum. Vnde factus est locus fabulæ, ut Achilles Apollinis sagittis diceretur esse interfectus.

Thyimbæræ, θυμβæ, Oppidum Asiae, ad Pactolum fluvium teste Xenophonte in Pædia.

Thyimbri'os, θυμβæ, Fluvius est Troadis, per campum, cui nomen est Thymbræ, in Scamandrum influens. Autores Stephanus & Strabo lib. 13.

Thyimbri'æ, θυμβæ, Cariæ vicus, juxta antrum Charonium, quo in loco propter pestiferas exhalationes, inferorum fauna esse credebantur. Autor Strabo lib. 14.

Thymele, nomen mulieres. Vide in APPELL.

Thymœtes, θυμοῖτες, Priami filius fuit ex Arisbe (ut quidam volunt) cuius uxor quum filium peperisset eodem die quo Hecuba Paride, afferentibus hariolis eo die natum esse puerū, cuius causa luum everteretur, jussit Priamus utrumque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymœtes autem puer est interfectus. Cuius injuria ultio ne in multis annos dilata, Thymœtes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratu, primus autor fuit, ut in urbem recipere tur. Hæc ferè Servius, enarrans locum illum Virgilii: primusque Thymœtes Duci intra muros hortatur, & arce locari. Sive dolo, seu jam Trojæ sic fata ferebant.

Thyni, θύνι, Thracæ populi fuerunt ad Hebrum fluviū, quorum pars in Asiam transgressa, juxta Apolloniā & Salmydissum confediti quem tractum ab ipsius Thyniacum litus appellat Strab. lib. 12.

Thyrias, adis, θύνια, Ponti Euxini insula, Bithyniæ adjacens, triuū millium passuum ambitu, alio nomine Apollonia dicta. Autor Plin. lib. 6. cap. 12.

Thyños, θύνος, Cilicis oppidum, non procul à Pyramo fluvio, teste Plin. lib. 5. cap. 27.

Thyoneūs, triuū syllabarum, θύνος, Cognomen Bacchi, quod à θύνος id est, sacrificio quidam deductum putant, quod illi adhuc inter humanos versanti sacrificaretur. Quanquam non desuat, qui id cognominis eum à matre sua Semele accipisse velint, quæ alio nomine dicta est Thyone, θύνη. Ovid. 4. Meram. Additus his Nyseus indeconsusq; Thyoneus.

Thyrea, sive Thyre, pér contractionem, θύρα, θύρα. Oppidū est in confinio Lacedæmoniorum, & Argivorum: cuius causa aliquando gravia bella inter illos emeruerunt. q; Hujus incertæ dicuntur Thycrates, θύκρα, Stephano. q; Et item Thycra insula ante Peloponnesum è regione Hermiones, non procul à Træzene: cuius meminit Herodot. lib. 3.

Thyricos, θύρικος, Populus in Attica regione, ex Acamantei de tribu. Autor Strabo.

Thyrsagetae, pen. corr. [Germ. Wölker in Scythia, hinter Samaria wonhaft die sich des Jagens behaftten.] Populi sunt Scythæ ultra Sauromatas, ex venatione visitantes. Melas lib. 1: Thyrsgetae, Turcæq; vastas sylvas occupant, alunturq; venando. Hi a Plinio Thyrsgetae appellantur: Strabone, Ptolemaeo, & Stephano θύρσαραι. Quod sit, ut suspicere apud Melam literam librariorum culpa irreplisse.

Thyrsis, θύρση, Nomen pautoris proprium, apud Virgilium, 7 Eclog.

Thyrsagetae, Vide THYRSAGETAE.

Thyllus, θύλλος, Oppidum est in finibus Macedoniae, ad radicem montis Atho: cuius meminit Plinius libro 4. capite 10. & Herod. lib. 7.

T   ante   I.

Tiare, ες, θάρη, Oppidum Teuthranæ, quæ est regio Asia super Acolidem, & partem Troadis. Autor Plinius libro quinto, capite 30.

Tiatira, Vide THYATIRA.

Tibareni, θιβαρενοι, Populi Chalybibus contigui, teste Pomponio lib. 1. in risu & lusu sumnum constituentes bonum: tenacissimi interim justitiae, ut qui nisi ante denuntiatio die, hostem non adoriantur. De his memorie prodidit Nymphodus. Muliere partu soluta, virum in lectulo decumbere, & tanquam partus autem ab uxore puerpera curari. Quod & ipsum confirmat Valerius Flaccus Argonaut. lib. 5. his versibus: Inde Generæ templum Iovis, hinc Tibarenum Dant virides post terga lacus, ubi deside mitra. Foeta ligat, partuque virum sovet ipsa soluto. Vide TABARENI.

Tiberias, δις. [θιβεριας. Germ. Ein Stad in Galilee, vom König Herode zu Ehren Tiberi des Kaisers gebauwen.] Vrbs Iudeæ, ad lacum Genesaretidem, ab Herode condita, & in gloriam Tiberii Cæsaris ita appellata. Autor Stephan.

Tiberius, θιβεριος, Livia Augustæ filius, & privignus Augusti, ejusdemque in imperio successor, omni avaritiae, libidinis, & crudelitatis genere contaminatissimus. Vitam ejus vide apud Suetonium, eadem proflus libertate descripsam, qua ille vixit. q; Fuit & Sophista ejusdem nominis, cuius scripta euemerantur à Suida.

Tibérii, ris, qui & Thýbris, [θιβερις Dionysio, θιβερις θύρη Steph. Vulgo Tevere. Germ. Ein berümppter fluss in Italien, so durch Rom laufft.] Celebrissimus Italiae fluvius è media ferè longitudine Apennini, Arctinorū finibus defluens, qui multis deinde fluminibus austus, ab Hetruria Latinum, Ianiculūq; ipsum ab urbe Roma dirimit, tandemque decimo quinto ab Urbe lapide duebus ostiis, modico intervallo diremptis, in mare evolvitur, ea in parte, qua Ancus Martius Ostiam extraxit. De ratione nominis diversi prodiderunt, adeò ut non facile fuerit certi aliquid constituere. Livius à Tiberino Albanoium rege dictum existimat, in trajectu ejus submerso, quum anteā Albula diceretur. In qua sententia Ovidius quoque fuisse videtur, sic scribens libro 2. Fastor. Albula quem Tiberius mersus Tiberinus in undis Reddidit, hybernis forte tumebat aquis. Servius Tiberis nomen ipsa etiam Alba veterius esse contendit: ideoque nominis ejus originem ad Thýbrin potius Hetruscorum regem referendum existimat, qui Latinum latrociniis infestans, tandem circa hunc fluvium est occisus. Cui sententiae Virgilius quoque non obscurè subscribit: apud quem sic loquitur Evander lib. 8. Aeneid. Tum reges, asperque immanni corpore Thýbris, A quo post Itali fluvium cognomine Thýbrim Diximus. Alii non tam à regis hujus nomine, quam ab injuriis, & contumeliis, quibus in obvium quenque circa hunc fluvium grassabatur appellationem, hanc tractam existmant: unde Thýbris scribendum contendunt, quasi θύρη, ut dictiōnem conflatam intelligamus ex articulo forminino, & nomine θύρη, quam scriptaram etiam apud Dioctyssium Afium obseruavimus. Nos Thýbridis nomen antiquius esse putamus, Tiberis recentius, litteris aliquot (ut solet) temporis lapsu immutatis. Quod fieri nolit. Tuā focus,

lud Poëtis, hoc Oratoribus sic usitatus. Stephanus quoq; in urbium Onomastico utrumq; nomine agnoscit, nisi quod apud illum *Hyrcas* legatur, in littera communis Graecorum consuetudine adjecta: *Hyrcas* (inquit) *nomen* *hyrcus*, *de* *hyrcos*. Hisce rationibus in eam potissimum sententiam adducor, ut Thybris dissylabum, th aspirato, & y Graeco scribendum putem: trisyllabum autem Tiberis t, tenui, & i nostro. Quam scripturæ rationem etiam à Græcis videmus observari, apud quos *neiges*, *neigis*, *neigis*, *neigis*, & cætera omnia hinc derivata per iota scribi videmus.

Tibetius, a, um, pen. prod. possessivum est. *Hyrcas*. Stephanus: ut, Ostia Tiberina apud Vr̄g. i. Aeneid. Tiberina flumina apud eundem lib. 12.

Tiberinus, tini, pen. prod. *neigis*, Capeti filius & Albanius rex, qui in vicino flumine submersus, efficit ut pro Albuila Tiberis diceretur. Liv. lib. i. ab Vrbe: Latino Alba Atys, Aty Capys, Capy Capetus, Capeto Tiberinus, qui in trajectu Albulæ submersus, celebre ad posteros nomen humini dedit. Tiberinus item à superstitione antiquitate creditus est Deus esse, Tiberis fluvii præses, cuius monitus Aeneas Eandri sibi auxilia aescivit: de quo sic scribit Virg. lib. 8. Aeneid. Huic Deus ipse loci fluvio Tiberinus ameno, Populeas inter senior se attollere frondes Visus, cum tenuis glauco velabat amictu Carbasus, & crines umbrosa tegebat arundo. Quin & fluvius ipse in sacris dictus est Tiberinus, teste Servio, quemadmodum in *Hyrcas* Tiberis, & in Poësi Thybris.

Tibesis, *neigis*, Fluvius est ex Hæmo monte nascens, & Septentrionem versus in Istrum influens. Autor Herod. lib. 4.

Tibiscus, [*neigis*: Vulgo Tissa. Ger. Der Fluß Tysa in Bugetia/ lauft in die Donaw.] Fluvius Daciae, in Carpatho monte nascens, & Dacos ab Iazygibus Metanistis dirimens, tandemq; juxta Tibiscum urbem in Danubium influens. Autor Ptolem. lib. 3. cap. 4.

Tibullus. Prænomine Albius. Poëta Elegiographus fuit. Romæ natus Hircio & Pansa Coss. qui annus etiam Ovidii Poëtae natalibus fuit insignis. Ex amicis Messalam Corvinum maximum coluit, quem dum in Asiam proficisciens sequitur, in gravissimum incidit morbum: adeò ut de vita desperans, hoc sibi scripsit Epitaphium: *Hic jacet immitti consumptus morte Tibullus, Messalam terra dum sequiturq; mari.* Ex Poësis familiates habuit Horatius, qui cum judicem suorum appellat scriptorum: & Ovidiu, qui mortem ejus elegantissima deflevit Elegia. In amoris & nimis & inconstans fuisse videtur, ut qui præter Marathum, & Cerinthum pueros. Deliam quoque amarit Sulpitiam, & Neziam: otionum autem maximè Nemelis: cuius formam, & venustatem bona operis sui parte posteritati commendavit. Obiit Römæ virenti adhuc ætate, non sine gravi eruditorum omnium mæstrore.

Tibur, *pea. genit. corr. neigis, neigis*, Et *neigis* Stephano. Civitas in Sabinis, decimo sexto ab Urbe lapide, crebris fontibus irrigua, & singulari aëris temperie commendata. Ovid. 4. Faſto. Et jam Telegoni, jam mœnia Tiburis uidi Stabunt. Mart. lib. 6: quum mors Venerit, in medio Tibure Sardinia est. Est autem hoc oppidum origine Græcum à Tiburto, Catyllo, & Corace, Amphiarai liberis, post prodigiosum patris ad Thebas integrum communiter conditum, & à Tiburti nomine, qui ex tribus natu maximus erat, Tibur appellatum. Autores Cat. in Orig. Solinus, & Sextus scriptor Græcus.

Tiburs, urbis, *neigis*, Gentile. Virgil. i. Aen. Haud aliter Tar-chon Tiburru in ex agmine prædam Portat ovans. Cæro pro Cornel. Balbo. L. Cossinius Tiburs, pater hujus equitis Romani.

Tiburtinus, a, um, *neigis*, Quod ex Tibure est: ut, Sibylla Tiburtina.

Tichioeis, *neigis*, castellum prope Trachinam. Gentile Tichicus, Stephan.

Tichos, *neigis*, castellum Achaiæ: incola Tichites, Steph.

Ticinum, *pea. prod. neigis*, *Ptolemeo: nus*. Stephano. Vulgo Parua. Ger. *Parva* in Italia. Insubria civitas, quam bode Papiam vocant, à Ticino fluvio præterlatente nomen habens.

Ticinus, *pen. prod. neigis*. Ital. *Tefino*. Ger. Ein Wasser in Italien/ steht für Parva hic.] Fluvius est Insubria in Eridanum fluens, à quo vicinum oppidum Ticinum est appellatum. Silius lib. 9: *Dū Romana tuæ Ticine cadavera ripæ Nō capiant.*

Tifernum, *neigis*: Vulgo *Città di Castello*. Vmbræ oppidum est, teste Ptolem. lib. 3. cap. 1. à quo Tifernates, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

Tifernus, *neigis*. Fluvius est in secunda Italæ regione, Apu-los dividens à Frentanis. Autor Plin. lib. 3. cap. 11. Vulgo Por-tero in Puglia Piana.

Tigillius Ophonus. Vir fuit Romanus vita corruptissima, qui Neroni inimicorum libidinum conscientia quum esset fa-miliaris, plurimi summis viris per calumniam exitiū machina-tus est. Postea rerum posito Othonem, ad aquas succanas su-

premæ necessitatis nuntio accepto, inter concubinarū oscula fauces sibi præcidit, teste Tacito lib. 17. Meminit hujus & Iuvenal. Sat. 1: Pone Tigillium, teda lucebis in illa, Qua stan-tes ardentes, qui fixo gutture fumant.

Tigrane, *neigis*, Vrbs media mediterranea, teste Ptolem. lib. 6. cap. 2.

Tigranes, nis, pen. prod. *neigis*, Proprium nōmē Regis ma-joris Armeniæ, qui auxilium ferens Mithridati regi, vicitus est primò à Lucullo: deinde à Pompejo Magno, cuius sèpem men-tionem facit Cic. in Orat. pro lege Man. Lucan. li. 2: Tigranæq; meum, ne Pharnacis arma relinquis.

Tigranocerta, *tz, neigis*: Vulgo Sulthama, Oppidum in montanis majoris Armeniæ, teste Plin. lib. 6. cap. 1. à Tigrane conditum, unde & nōmē accepit, quasi Tigranis civitas. Nam Certa Parthorū lingua urbem sonat. Vide Stephanum in ur-bium Onomastico.

Tigris, [*Τίγρης* chiddekel, *neigis, ης*. Ger. Ein grosser Fluß in Asien/ entspringt in Armenia, fließt durch Assyrien in die Persisch Meerschöf.] Insignis Asia fluvius, Mesopotamiam ab Orienti alluens, quæ Sacraliter ex Paradiso nasci confirmant. S. Ilinus in Arme-nia caput attollere dicit in loco ed id, ex lucido, conspicuoq; fonte, nec ab exordio statim totum esse, sed primò pigre flue-re, non cum suo nomine. At quum in fines Medorum investus sit, Tigris statim vocari. Arethusa lacum influere, gravia pondera sustinentem, cuius pīces nunquam se alveo Tigri-dis immisceant, sicut nec amnicī stagnum attingant Arethusa. Mox Arabas præterfluēs. Mesopotamiam amplectitur. & Hy-daspes accipiens, Euphratemq; desertur in finem Persicam: qd A Tigris fluvio dicit sunt Transgitritani, qui trans Tigrim ha-bitant: sicut Transpadani, qui trans Padum.

Tigullii, *neigis*, Liguria populi, quorum urbes Tigullia, & Segesta commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo Segestra.

Tigurini, *neigis*. Ger. Die Zürichgärtner. Populi inter Hel-vetios Limagi fluminis accolæ: quorum meminerunt Cæsar libro i. de Bell. Gall. Strab. lib. 7, Florus libro 3. cap. 3, Paulus Orosius lib. 5. cap. 16, & Plutarchus in Vit. C. Marii. Eorum metropolis est Tigurū urbs, Vulgo Zürich/ sicut per quā ameno, inter duos montes, supernè lacus incumbit lympidissi-mus, longus circiter duodecim millia passuum, supra quem amenus Alpium prospectus est: ut volupe sit yet in media estate, nives & quandam quasi hyemem intueri. Is lacus urbē dīscans, in medio Limagū fluvium, quem recipit, penè apud Glareanos rursus effundit: sternitur pontibus duobus, qui urbem dissecat denuò conjungunt. Ipse verò Senatus, populusq; Tigurinus, quum olim suam urbem sociam Romani Imperi ab Imperatore deserit, negligiq; cerneret multis, magnisq; de causis cum Lucernatibus & Vranis, & Suicibus, & Subsyl-vanis (quibus tunc quoq; bellum erat cum principibus Au-striæ in perpetuum fœdus, societatemq; venere, ea lege, ut Ti-gurinus pagus inter omnes primum locum obtineret. Quod factum est anno ab orbe redempto, M C C L I. Hic pagus & tota regio Helvetiorum hodie inter Germanos censentur. Pa-gi Tigurini meminunt Cæsar libro i. bell. Gall. Tigurinus (*neigis*): pagus est: nam omnis civitas Helvetia in quatuor pa-gos divisa est.

Tilium, *neigis*, Vrbs littoralis in laterè Occidentali Sardiniae: autore Ptolem. lib. 3. cap. 3.

Tilos, Vide THULE.

Tilphossæ, *πλφοσσα*, Fons est Bœotia subter Tilphosii mon-tem labens, ubi Tiresias sepulchrum est: qui quum senex esset, & frigidam fontis hujus aquā potasser, subito extinxus est. Autor Strabo lib. 9.

Tilphosse, *πλφοσσα*, Mons est Bœotia, nō procul ab Ha-ljarto, templū habens Apollinis Tilphossi. Autor Strab. lib. 9.

Tilus, (quod huc pro sinus Persici insula malè relatum erat) vide T Y L V S. Siquidem tamen apud Ptolemy quām apud Plinum scribuntur Græco.

Timæus, *πμας*. Nomē proprium Philosophi Locrensis, cui divinum illud opus Plato inscripsit, in quo de rerum creatio-ne disserit, quod Cicero postea Latinum fecit, atque de Uni-versitate inscripsit: quanquam non desint qui negent Cicero-nis esse. qd Fuit præterea Timæus quidam Siculus arrogan-tissimus, qui se historiam scripturum jaſtabat, qua facile Thucydem superaret: hoc videlicet commento gloriam & eru-ditionis opinionem apud imperitā plebeculam captans. De hoc Plutarchus in Nicia.

Timachus machi, pen. corr. *πμχς*. Mœsiæ fluvius, ex Rhô-dope monte fluens, teste Plin. lib. 4. cap. 26.

Timagenes, pen. corr. *πμχνς*. Rhero fuit Alexærinus, qui à Gabinius, quum in Aegypto res gereret, captus, Romamq; perductus, à Fausto Sylla filio redemptus est. A quo manu-missus, primaū in ipsiis Pompeii ædibus, eoq; moriō, in pa-latio ludum apercut. Postea vero quum ob linguæ libertatem schola excidisset, in rure Tusculano etatem peregit. qd Fuit &

alter Timagenes, historicus, qui maris totius sui libris quinq; est complexus. Vtriusq; autor Suidas.

Timagoras, Τιμαγόρας, Civis Atheniensis fuit, à suis capitali suppicio affectus, quod Darius, ad quē legatus erat, amore Persarum per adulacionem adorasset. Suidas & Valerius.

Timandra, Τιμανδρα, Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestrae, quæ Echemono nupsit: ut refert Lycophronis Scholiaest.

Timanthes, [Τιμάνθης] Suidas. Ger. Ein Statuenmaler [Maler.] Nomen pictoris celeberrimi, Parthasiæ æmuli. Toter ejus verò ingenii monumenta, Iphigenia oratorum laudibus celebratur, quam pinxit ad aram stantem, jamq; Diana immolandam: & quā omnes mortos pinxisset, omnemq; tristitiae imaginem consumpsisset, patris vultum, quem dignè effingere non potuit velo obduxit. Pinxit & Cyclopem parva in tabula, cuius magnitudinem exprimere cupiens, pinxit juxta Satyros thyrso pollicem ejus metentes: itaque ex omniibus ejus operibus intelligitur plus quam pingitur. Hæc ferè Plin. libro 33. capite 9.

Timarchides, æ. vel. dis., Τιμαρχίδες, Eximus marmoris sculptor, apud Plinium lib. 36. cap. 5. q Fuit & alter statuarius, qui multa nobilia ex ære opera confecit: cuius meminit idē Plin. lib. 34. cap. 8.

Timarchus, Τιμαρχός, Atheniensis quidam fuit, Demosthenis familiaris, qui quum in adolescentia pudicitiam suam in Pirao prostitueret, eo nomine jam senex ab Aeschine in judicium vocatus est, & condemnatus. q Fuit item Timarchus statuarius nobilis, qui centesima vicesima Olympiade floruit: teste Plin. lib. 34. cap. 8.

Timavus, pen. pro d. Τιμαύος: Vulgo Brasta, Nomen fluminis iuxta Aquileiam, novem nascens capitibus, teste Pomponio, unoq; ostio sese in mare evolvens. Virg. 1. Aen. Regna Liburnorum & fontem superare Timavi.

Timoclea, Τιμόκλεα, Mulier Thebana fuit, quæ stuprum à Barbaro per vim passa, dissimulato dolore, fixxit se illi velle ostendere magnum auripondus, perductumq; ea spe ad altissimum putatum, qui erat in interiori parte domus, quum pronus præsumpsiceret, præcipitem dejectit, & saxis obruit.

Timocles, Τιμόκλης, Duorum Comicorum Atheniensium nomen, quorum fabulas aliquot enumerat Suidas.

Timocreon, ontis, Τιμοκρέων, Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdia scriptor: qui graves cum Simonide Melico, & Themiōtoco inimicietas exercuit: quos etiam cōtumelioso poëma est infectatus. Autor Suidas.

Timolaus, Τιμόλαος, Rhetor & versificator, è Larissa Macedonia, discipulus Anaximenis Lampacenæ. Scripsit poëma de bello Trojano, Homeri singulis versibus singulos addens. Suidas.

Timoleon, Τιμόλεων, Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitaq; abstinentissimus, qui missus cum paucis tritemibus ad liberandas à Dionysii tyrani Syracusas, quem Dionysius implorato Corinthiorum auxilio, expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, urbe potius est: deinde arcem obsidens, Dionysium ad dedicationem compulit, & cum paucis in exilium Corinthum misit. Arcem verò solo æquavit, & Syracusanis libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, corum tyrannum in bello captū interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilaoo, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui cum è nostris comparat Paulo Aemilio.

Timolus, Lydiæ mons, postea Tmolus, Τιμόλος, appellatus, teste Plinio, lib. 5. cap. 29.

Timon, Τιμών, Phliasius Philosophus, qui apud Chalcedonem philosophiam, & orationem exercuit, charus Ptolemy Philadelpho. Scripsit Tragedias, & Comœdias, & Satyras. Dietus amarulentus, & mordax, sillonum: id est, dicacitatum scriptor: de quo Gellius: Timon amarulentus librum maledicentissimum conscripsit, quem Sillos inscriptit. q Fuit & alius Timon Atheniensis temporibus Peloponnesiaci belli (ut ex Aristophanis & Platonis poëmatibus perspicere licet) prorsus inhumanus, ac vitans hominum congressus, præter unius Alcibiadi adolescentis. [Ger. Ein hässiger vn Lentschhiger Mensch in Athen.] Interrogatus quæ cum illo causa esset amicitia. Quod sciam (inquit) illum quandoq; multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Semel in vita in concionem dicitur ascendisse, factiq; novitatem cūctis admirantibus: Est mihi (inquit) ô viri Athenienses, post ædes hortulus, in quo focus coaluit quædam, in qua permulti nostri cives se suspenderunt. In eodem nunc ego loco edificare volo. Quamobrem visum est mihi, vos publicè admonere, si quis forre sit, qui se prius velit suspendere, antequā arbor excedat. His igitur de causis ab Atheniensibus Τιμώνος est appellatus: hoc est, humani generis osor. In sepulcro quod sibi ipse construxerat, incisum erat epitaphium in hanc sententiam: Hic sum post vitam, mi-

T I M T I N T I P T I R

seramq; inopemq; sepultus. Nomen non querat: dii, lector, te male perdant.

Timomachus, pen. corr. Τιμομάχος. Fuit pictor Byzantius, Cæsaris Dictatoris ætate. Fecit Medeam & Ajacem, quos ipse Cæsar LXXX. talentis emit, & in templo Veneris dicavit. Autor Plin. lib. 33. cap. 11.

Timonium, Τιμονίον, castellum Paphlagoniæ. Gentile Timonites, Stephan.

Timoniacus, Τιμονιακός, fuit pictor Bizantius, Cæsaris Dictatoris ætate, qui Ajacem Cæsari pinxit.

Timothæus, pen. corr. Τιμόθεος, Nomen proprium Cononis Atheniensis filii, qui acceptam à patre gloriam multis auxit virtutibus. Fuit enim discretus, impiger, laboriosus, rei militaris peritus: & (quod super omnia est) Cœnobar: id est, fortunatus Imperator habebatur. Huic statua publicitus in foro Athenis posita est, ob victoriam, qua vicit Lacedæmoniis, imperium Atheniensium auxit, & mauros Athenarum extruxit. Post hujus obitum non sicut quisquam fecerit Athenis dignus memoria. Hujus gesta æmuli, ut laudem ejus immuniterat, Fortuna adscribebant, circumferentes passim tabulas, in quibus ille pater erat dormiens, adstante interim fortuna, quæ civitates in retia ejus ageret. Quam rem ille ægide ferens, sua illa esse dicebat, non fortunæ opera. Ex quo tempore, quasi perosus hominis ingratitudinem fortuna, omni profus felicitate excidit. Autor Suidas ut docti hominis meminit Cicer. libro 1. Ofic. Quod idem fecit (inquit) Timotheus Cononis filius, qui quum bellum laude nō inferior fuisset quam pater, ad eam laudem, doctrinæ & ingenii gloriam adjectit. Haec tenus Cicero. q Timotheus item Atheniensis Comicus, medie Comœdies: cuius fabulas nonnullas commemorat Athenæus. q Timotheus Milesius, Thersandi filius, musicus, qui decimam & undicimam chordam lyrae addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Hunc serunt duplo majorem ab his, quos alius institueret, mercedem exigere solitum fuisse, quam si rudes tradenterent. Geminatum eam labore dicebat decendi prius, mox docendi. Eradicuit tempore Philippi Macedonis, cuius filius Alexander modulüs ejus excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scriptis de Musica libros 17. Item eacombia, & dirbyrambos. Hæc Suidas. q Timotheus, sculptor nobilissimus, uous ex iis, qui Mausoleū cœlavere: cuius in templo Apollinis Roma multa fuerunt monumenta: ut scribit Plinius lib. 34. cap. 8. q Timotheus Gazzæus Grammaticus, tempore Anaftalii principis, in quem etiam Tragediam cōscriptis. Edidit & heroicō versu de Indicis, & Arabicis, & Aegyptiis, & Lybici quadrupedibus, & de avibus peregrinia libros 4. q Fuit & Timotheus, Pauli Apostoli discipulus, patria Licaonius, mulieris viduæ filius: postea præfus Ephesus Apostolicis epistolis, & martyrio clarissimus.

Timyra, Τιμύρα, Vrbs iuxta Issuriā, & fluvius Indiæ. Gentile Timyreus, Steph.

Tina item Ptolema. li. 2. cap. 3, fluvius est in tractu orientali Britannæ influe.

Tindæ, Τινδα, Thraciæ urbs, in qua Diomedes equos suos humana carne pascet. Autor. Plin. lib. 4. cap. 11.

Tindiūm, Τινδούμ, Vrbs Libyæ, civis Tindaras, quasi à Tinda vel Tindeiis, Steph.

Tingi, Τινγι, Oppidū est Africæ, non procul ab Ampelusio promotorio, ab Antæo (ut ferunt) conditum Tingi, inquit Pomponius Mela lib. 1. & Plin. li. 5. cap. 1. Mauritanæ percutus oppidum, ab Antæo (ut ferunt) conditum, postea à Claudio Cesare, quum coloniam faceret, appellatū Traductajulia. [Ger. Ein Statt in Mauritania gelegen Vulgo Tanier.]

Tingitana, Τινγιτάνη, Extimā Mauritania pars, à Tingi urbe non mes habens: cuius descriptione vide apud Plin. lib. 5. cap. 21.

Tion, Τιον, Vrbs maritima Ponti, non procul à Parthenii fluminis ostio. Autor Ptol. lib. 5. cap. 1.

Tipasa, Τιπάσα, Vrbs Mauritanicæ Cæsaris, apud Plin. li. 5. cap. 2.

Tiphernum, Vide T I F E R N V M.

Tiphys, Τιφυς, Argonautarum in Chalchica expeditione gubernator fuit. Virgilii in Bucol. Eclog. 4: Alter erit tum Tiphys, & altera quæ vehat Argo Delectos heroas, &c. Ovidius: Tiphys in Aemonia puppe magister erat. Seneca in Medea: Tiphys in primis domitor profundi.

Tiria, Τιρία, Vrbs Leucosyrorum. Gentile Tiricus, Steph.

Tiresias, Τιρεσίας, Ger. Ein Wahrsager von Thebu. Vates Thebanus fuit, Evero patre genitus, qui quum aliquando in Citharone vidisset duos dracones coētantes, observata foemina ex iis occidit illam: quo facto in foemina & ipse mutatus est. Deinde quum rursus post septem annos eodem pacto & mare draconem interfecisset, in pristinam formam rediit. Contigit igitur aliquando certantibus infer se Iove & Junone, virine an foeminae majorem ex Venere voluparem caperent, ut ille iudex sit adhibitus, ut qui utruque fuisse expertus. Tiresias.

Tiresias. autem pro love sententiam tulit, afferens multò plus ex eo tñtù voluptatis percipere sc̄minas. Ob qud à luso exc̄catus est. Alii verò prop̄terā exc̄catum dicunt, qud Palladem nudam in fonte conspexerit. Jupiter autem in solatium visus amissi divinationem illi dedit. Stat. libro 10. **Theb.** sibi callidus ista Tiresia natq; canat, &c. Hujus animam evocat Ulysses. apud Homer. lib. 10. Odyss. Multaq; ab ea futura edocetur. Autor est Strabo lib. 9. Tiresiae monumen- tum fuisse sub Tilphosio monte Boeotiae, juxta fontem Tilphosiam, ubi profugus diem suum obiit, quem jam senex ge- lidissimam Tilphosie aquam haussit. Ibi Thebani cives se- pulcro divinos honores tribuerē. q; Fuit Tiresiae filia fatidica, nomine Manto, quæ ex Tiberino fluvio filium peperit a omni- ne Ocum, qui in Cisalpina Gallia oppidum cōdidit, & à no- mine matris Mantuam appellavit. Iuvan. Satyr. 13. Tiresiam appellativè posuit pro homine cæco, quum ait: Nec surdum, nec Tiresiam quenquam esse deorum.

Tiridates. *περιτης.* Rex Armenie, qui variis gestis cum Cor- bulone bellis, tandem ex fœdere Romanum venit, & diadema regni à Nerone accepit. Vide Tacitum lib. 15.

Tirisium, *περισσα.* Dacia urbs, non procul à Daubio, teste Ptol. lib. 3. cap. 1.

Tiriza, *περιζα.* Vrbs Paphlagoniae. Gentil. Tirezi, & apud Cte- sianum Tirizabani. Ab Odritis (inquit) ad Tirizibanos habitan- tes in pagis. Stephan.

Tirsæ, *περισσα.* urbe Mygdonie in Macedonia à Thysiae una ex uxoribus filii Mygdonis: Gentile Tirsæus. Steph.

Tiryns, *περιν.* masc. gen. *περινος.* Agri Argivi fluvius, ejusdem nomi- nis urbem præterlabens.

Tiryns, *περινος.* nom. gen. Agri Argivi oppidum, Her- culis patria, à qua ille dictus est Tirynius, *περινος.*

Tisias, *περισσα.* Stesichorus poëta antè dictus est: sed à chorea id nominis sortitus est.

Tisiphonē, *περιφονη.* Vna ex furiis, à cedibus plectendis dicta: *περι* ultio vel pœna: *φονη*, vel *φονη* cædes, aut mors. Horat. in Serm. -servilibus utq; iam penitura modis, Hecaten vocat al- tera, *savam*: Altera Tisiphonem.

Tisobis, *περισσα.* Fluvius Britanniae, teste Ptol. lib. 2. cap. 3.

Titan, *περιτης.* Ptol. lib. 3. cap. 4. Sicilia urbs.

Titan, & **Titanus,** pen. prod. *περιτης.* Saturni frater, Coeli & Ve- stae filius, qui etiam pro Sole ponitur, qui & ipse à Titanibus

duxit originem. Tradunt enim Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, à Titaea matre dictos, ut autor est Diodo- rus. Ex quibus unus fuit Iapetus, pater Prometheus. Hyperion quoque ex Titanum numero est, qui Solis ac Lunæ, stellæ, mundi motus observasse, atque demonstrasse primus fertur. Ideo Solis parens, & astrorum fertur. Hinc Sol, Titan: Luna, Titanis, *περισσα*, & Diana Titania à poëtis dicuntur. Lucan. libro 1: Flammejan Titan, ut valentes hauriat undas. Ovi- dius Metamorph. Dumq; ibi perluitur solita Titania lympha. Servius sic habet: Ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos Terra, in ejus ultionem creatos. Vnde & Titanes dicti sunt *περι* & *περι*: id est, ab ultione: Primumq; contra Saturnum qui- dam Titanes: deinde Gigantes contra Iovem genuit. Ipse ve- rò Titan cum filiis, quos Titanes à patre appellabant, bel- lum gessit adversus Saturnum & Opim, quod conventum non sternunt: eosq; captos muro inclusit: qui postea à Iove filio viatis Titanib; liberati sunt, ut suprà latiū de Saturno dictū est.

Titanis, *περισσα.* a. um. *περισσης.* adje & iv. ut Titania astra. Virg. 6. Aen. Lucentemq; globum Lunæ. Titaniaq; astra Spiritus intus alit. **Titanicæ,** *περισσης.* a. um. Ovid. 7. Metam. Hinc Titaniacis ablata dra- conibus, intrat Palladias arcæ.

Titanus, ut refert Plin. lib. 5. cap. 30. Fluvius est Acolidis, & ci- vitas ab eo cognominata.

Titaresius, *περισσης.* Homero, Fluvius est Thessaliæ, qui in Titaro monte, qui Olympo vicinus est, ortum habens, labens que versus plagam Tempe contingenter, in Peneum influit: ob aquarum tamē crassitudinem illi non admiscetur, sed in modum olei superfluit. Plin. libro 4. capite 8. Euroton vocat. Lucanus Titaresum vocat, per quatuor syllabas, libro 6: So- lus in alterius nomen quum venerit undæ, Defendit Titare- sus aquas.

Tithonus, pen. prod. *περισσης.* Laomedontis filius, qui (ut fabu- la ferunt) quū juvenis esset, & decorus, ab Aurora dilectus, & raptus fuit, ex qua Memnonē genuit. Sed tandem post longissimam vitam, audita Memnonis filii morte, in cicadā versus di- citur, dicente Horatio: Longa Tithonum minuit Senectus.

Titia curia, & **Titicensis** tribus, dicta est à Tito Tatio Sabinoru duce, à Romulo in partem regni recepto. Festus.

Titianus, Titiani filius, Orator Græcus, præceptor Maximini principis. Scriptis libros Provinciarum pulcherrimos. Appel- fabatur Simia sui temporis, qud omnia prop̄ imitaretur, Capitoninus.

Titii Livii duo memorantur: Alter tragœdiarum scriptor, Ro-

manorum poëtarū antiquissimus, qui ob ingenii felicitatem à Livio Salinatore, cejus liberos eruditib; libertate donatus est. Alter Patavinus cum Crispo Galilio de Historiæ princi- patu certans. Vide supra in dictione LIVIVS.

Titi, [Ger. *Die Hestier Apollins.*] Sacerdotes fuerūt Apollinis, à titis avibus, quas in auguris certis observare solebant: sic appellati, ut ait Varro lib. 4. de Ling. Latin. Lucan. lib. 1: Et do- ges volucres augur servare sinistras, Septēvirq; epulis festis, Titiq; sodales.

Titoneus, *περισσης.* Nomē montis apud Dionys. lib. 1, Gigantis: incola similiter Tironens. Steph.

Titornus, *περισσης.* Babulus fortitudinis monstrosa fuit, qui cum Milone Crotoniata de robore certavit, vicitq;, quum pe- dem tauri una manu: altera verò alterius tauri pede, ipsis per vim conantibus resilire, traheret. Autor Aelianus.

Titus, *περισσης.* Prænomen fuit Romanis familiari: inde dictum (ut Festo placet) qud antiqui Titos, & titulos milites appellebant, eò qud patriam tuerent, ut jam dictum est. Quan- quam Coronto etiā placet à m̄cib; virilis magnitudine Titi prænomen induxit esse. Hoc prænomen dictus fuit Vespasianus Flavii filius & frater Domitiani, princeps clarissimus, populoq; Romano adēd charus, ut vulgo Orbis amor dice- retur, & Delicia humani generis.

Tityrus, Pastoris nomen apud Virgilium in Bucol. à The- crito mutuatum.

Tityüs, *περισσης.* Filius fuit Ioris ex Elara Orchomeni filia, quam prægnantem Iupiter, timens Iunonis iram, occulavit in terra: ex quo factum est, ut nascēs puer, ex terra natus videretur. Hic postea quum ad integrum ætatem pervenisset, impetus amore Latonæ Apollinis matris, eam de stupro interpellavit. Quam obrem Apollo iratus, sagittis ipsum confudit, & apud inferos religavit, ejusq; jecur vulturibus lancinandum apposuit, hac lege, ut consumptum renasceretur illicd, & sic nunquam vul- tures à discependo cessarent, nec ipse à patiendo. Tantæ ma- gnitudinis gigas fuisse prohibetur, ut jacēs novem jugera oc- cupaverit. Ovid. 4. Metam. Viscera præbebat Tityus laniana, novemq; Ingeribus distractus erat, &c. Ville Servium apud Virg. lib. 6. ad hunc locum: Nénon & Tityon terræ omnipoten- tis alumnū Cetnera erat. q; Tityus item Sextus, autore Cicerone in Bruto, orator fuit loquax sanè & satius acutus: sed tamen solitus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nascere- tur, cui saltationi Tityus nomen esset.

T ante L.

Tlepolemus, *περισσης.* Herculis & Astioches filius, qui ex Ephira urbe Peloponnesi rapuerat (ut meminit Hom. Iliad. 5) clarus rebus bellicis, corporisq; proceritate insignis. Hic quid adolevisset, Lycimniūm avunculum suum Marte progenitum & patri suo charissimum jam senem interfecit. Propter quod fabricatis navibus patria profugus, collecta juventum multi- tudine, Rhodium petuit, & ea insula occupata, Rhodiensibus imperavit. Postea ad bellum Trojanum cum novem navibus profectus, à Sarpedone occisus est.

Tletes, *περισσης.* Populi Iberici juxta Tartessios. Steph.

Tlos, *περισσης.* Vrbs Lyciæ à Tlo Mileti & Praxidores nymphæ filio. Gentile id vel Tloites vel Tloitius. q; Est & alia Tlos Vrbs Si- dia possedit Tloicus Steph. Prioris meminit Strabo lib. 14.

T ante M.

Timarus, *περισσης.* Mons est Thesprotiorū, Dodonæ oraculo imminentis, qui & Tomarus, *περισσης.* dicitur, teste Strab. lib. 7.

Timolus, *περισσης.* Ger. Ein Berg in Lydia, in welchem der Fluß Pa- colus entspringt. Lydix mons, Sardibus incumbens, ex quo

Pactolis amnis profluit, aureas trahēs arenas. Ovid. 6. Meta- morph. riget arduis alto Timolus in ascensu, clivoq; ex elevus utroq; Sardib; hisac, parvis illinc finitur Hypæpis. Antiquis Timolus dicebatur per tres syllabas. Plin. lib. 3. cap. 29: Cele- bratur Lydia maximè Sardibus in latere Timoli montis, qui antè Timolus dicebatur. Ovid. 6. Metam. Deseruēre sui nymphæ vineta Timoli. q; Timolus, *περισσης.* Lydix amnis, ex ejus- dem nominis monte profluenus, in quo coticula inventur, au- ro explorando utilis. Plin. lib. 33. cap. 8: Auri, argētiq; meatio- nem comitatur lapis, quē coticulam appellant, quondam non solitus inventari, nisi in flumine Timolo, ut est autor Theoph. nunc verò passim.

Timous, *περισσης.* Filius Tremuli & Praxidores, in Lycia natus, Stephan.

T ante N.

Tnyssus, *περισσης.* Vrbs Cariz: Gentile Tnyssus, Steph.

T ante O.

Tobius, Ptolem. li. 2. cap. 3. Britannæ insulæ fluvius, ad cuius

ostia est oppidum quod Tonne vulgo dicitur.

Tolentini, Tolenti, Oppidum est Italiae in Picentia: à quo To-

leniates populi, apud Plin. lib. 3. cap. 13.

Tolerium, *περισσης.* Vrbs Italiz, Geat. Tolerinus. Steph.

Toletum, *περισσης.* Vulgo Tolosa, Ger. Ein farniente Stadt in Hispanien.

Hispanten.] Vrbs Carpetanorum, in tractu Tarraconensis Hispanie, apud Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Tolostobii., πλησίον Stephano, Galatarum Hesperiorum populi, qui ex Galatia in Bithyniam transmigrarunt. Erat Tolstobius lib. 1. Rerum Galaticarum, Tolistobogios, πλησίον, nominat.

Tolophs δι τολοφας, Locroru civitas, apud Thucydidem Rerū Peloponnesiacarum lib. 3.

Tolosā, pen. prog. [πλάνων. Gall. Tolosae. Ger. Ein Stad in Langobardien hat ein Erzbistumb.] Vrbs Telltosagū in ea parte Narbonensis Galliæ, quæ in Pyrenæos montes vergit: cuius incolæ dicuntur Tolosani. q. Aurum Tolosanum habere, proverbio dicuntur qui magnis & fatalibus afficiuntur malis, novoq; ac miserando percuti exitio. Sumpū à Qu., Ceptoris Consulis exercitu (ut dicit Gellius) qui quū Tolosam diripiisset, multūq; auris ex tēplis abstulisset, subito magna lues exercitū invaserit, quæ eos omnes, qui aliquid ex sacro auro attigerant, miserando lethi genere absumperit. Vide Erasmi Adagia.

Tomæus mons, πλαγας ορος, In Peloponneso est, juxta Coryphasium promontorium. Steph.

Tomarus, pen. corr. πλαγες Straboni & Stephano, mons est Thesprotiorum, Dodoneo oraculo imminent, centum fontibus inclitus, qui & Tmarus dicunt per cōcissionem. Vide Plinius in Procemi lib. 4. & Strab. lib. 7.

Tomissa, πλιστα, regiuncta distinguis Cappadociā à Taur. Geat. Tomisenus & Tomiseus. Steph.

Tomos, πλιστα Straboni, Civitas in Ponto, Ovidii exilio nota: ab eo dicta, quod illuc Medea Absyrti fratris membra fustulatum concidet: ut patrem insequentem remoraretur. Ovid. 3, Trist. 6: Inde Tomos dictus locus hic: quia festrur in illo Membræ soror fratri consecuisse sui. Conditam apparet à Miletis: quod & ipsum testatur idem Ovid. lib. 1. Trist. 6: A' quibus adveniat Miletida sospes ad urbē, Offensi quo me contulit a deo.

Tomrys, pen. cor. [πλιστα. Ger. Ein König in Scythia, welche Cyrus den Könige in Persia entthauptet hat.] Fuit regina nobilis Massageterum in Scythia, quæ potentissimo Perlatu Regi Cyro bello cōgressa est, ipsumq; & vita & castris spoliavit ad ultimā filii mortem, quem ille prius à matre obviā missum cum suis per insidias interficerat. Nectamen hoc eventu vitiorum contenta fuit, aut emollita animi rabies: mortui enim caput in utrum humano cruento plenum demisit, his verbis insultans: Fili mi sanguinē hausti, & meum siusti Cyre: at ego cruentate saturabo. Vide Herod. lib. 1.

Tongri, sive potius Tungri, πλιστα, Populi inter Belgas, quos Ptolem. lib. 2. cap. 9, post Tabullam fluvium collocat, caputq; eorum facit Atuacutum.

Tōpazōs, vel Topazus, pen. prod. πλιστα, Insula est in mari rubro, CCC. passus à continente distans, in qua topazius gemma inventitur micè pellucida. Vide TOPAZIVS.

Toranus, Mangonis nomen est apud Plin. lib. 7. cap. 12, qui M. Antonio jam Triūviro duos insigni forma pueros pro geminis vendidit, quorum tamen alter in Asia genitus erat, alter trans Alpes. Detecta deinde fraude puerorū sermone, quum ab Antonio increparetur venditor, respondit se ob id ipsum tanti vendidisse, quod gemini non essent: quoniam in iis qui eodem utero sint editi, mira non debeat videri similitudo: sed in tam diversis regionibus usque ad cōcordi figura reperi, supra omnē esse taxationem. Quo tam opportuno responso versutus magno tantam Antonio admirationem injectit, ut aliud in censu suo nihil haberet charius.

Toretæ, πλιστα. Populi Pontici, Steph.

Tornacum, [πλιστα. Ger. Tornap im Niderlandt.] Civitas est Galliæ Belgicæ.

Torōn, nis, πλιστα, Lacus est Chaldaicis, circa quem fabæ sponte proveniunt. Autor Plin. lib. 18. cap. 12.

Torōngenes, πλιστα, Oppidum in ora Macedoniæ, in ortu ver gente: à quo propinquus sinus Toronicus, sive Toronæ appellatur. Meminerunt hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 10, & Ptol. lib. 3. cap. 13. Vulgo Agiomamma.

Torquatus, πλιστα, Cognomen Titi Manlii, à torque impositum, quem occiso ad Anicenem Gallo detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius, cuius injussu quum filius adversus hostem, à quo provocatus fuerat, pugnasset, eoq; occiso, equestria spolia victor ad patrem tulisset, subito cum, quod adversus edictum suum, & rei militaris disciplinam fecisset, virginem secum securi jussit percuti. q. Torquatus alius fuit Mediolanensis, qui spectante Tiberio principe, tres vini congiis uno impetu haustis: unde & Tricongii cognomē accepit. Vide Plinius lib. 14. cap. 22.

Torrhebus, πλιστα, Vrbs Lydiæ, à Torrhebo, Atyis filio. Gentile Torrhebus, Fœm. Torrhebis. In Torrhebide regione mōs est Casius cum templo Casii, qui Iovis & Torrhebiæ filius perhibetur, qui circa lacum quendam obambulans, Torrhebiæ ab eo dictam, vocē Nympharum audita, quas Lydi Musas vo-

cant. Musicam edocetus est, & Lydis tradidit canendi modum vel carmina nō mīs, idēd Torrhebia vocabatur. Steph.

Tortomis, πλιστα, Vrbs in Syria Armenia. Genitile Tortomis, Stephan.

Tortosa hodie dicitur, quæ olim Antandros.

Toxi, & Toxiani, πλιστα, πλιστα, Populi Taurici. Stephan. ex Herod. lib. 7.

T antec R

Trabala, πλιστα, Vrbs Lyceiæ, Gentile Trabaleus. Steph.

Trabæ, πλιστα, Nomē Poëta, cui inter Comicos octavus hucus assignatur. Hujus meminit Cicero lib. 4. Tuscul. & de Finib. q. Est & Trabea, genus vestis: [άλκεπις. Gal. Vt robe a cōsime de quoq; vident les Rois & Angores. Ital. Habito auctio vīsa de Ro. Ger. Ein Kleidung vor jetzt den Königen oder sonst hochgestellten Leuten / als den Böhmischen Koenigern / bestückt. Hsp. Vestimenta propria de Reyes. Ang. A robe which the auctore, kinges and sooth sayes did weare.] cuius tria sunt genera, ut Suetonius libro de vestiū generibus inquit: Vnum, quod dīs sacratur tantum de purpura: aliud quod est tegū, purpura & aliquid albi habens admistū: tertiu augurale, ex purpura & coeco mistū. Erat autē vestis to gata purpura circū dūctā sub tegmine puniceo, quā aureo fibule annētēbat. Trabea regalis meminit Virgil. 7. Aen. Ipse Quirinali lituo, parvaq; sedebat Suenctus trabea, lēvāq; ancē gerebat, Picus equum domitor. In fuacibz pompa utebātur & Equites trabea, sū Tacito credimus, quibz lib. 3, de funere Germanici sic ait: Igitur Tribuari, centurionumq; humeris cæteres portabantur, præcedebant incompta signa, vel si fasces: atq; ubi colonias transgrederentur, attata plebes, trabeati Equites, pro opibus loci, vestem, odores, alaq; funerum soleania creabant.

Trachalus, Orator fu Domitiani temporibus, magna vōci, pronunciationisq; scilicetate: de quo Quintil. lib. 10. cap. 1, & lib. 12. cap. 5.

Trachleā, pen. prod. πλιστα. Regio Asie inter Ciliciam & Pamphyliam, quæ notiore nomine dicitur Isauria. Autor Stephanus. Eodē item nomine dicitur Ciliciæ pars montana & aspera, cujus etiam incolæ dicuntur Tracheotæ, Τραχεῖται. Vide Strab. lib. 12.

Trachina, πλιστα, πλιστα, Oppidum Campaniæ. q. Est & Trachina civitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognomata est. Hinc ab Ovidio Trachinus, lib. 11. Metam.

Trachis, sive Trachin, inis, pen. genit. prod. πλιστα, Civitas Phthiotidis sub Oeta monte, alio nomine ab Hercule conditore Heraclea dicta, teste Plin. lib. 4. cap. 7. In hac regnavit Ceyz, Alcyones maritus, qui inde Trachinius cognominatur ab Ovid. lib. 11. Metam.

Trachonitis, [πλιστα. Vna regione di Giudei. Ger. Ein thal des Judenthe Lands / zwischen dem Berg Libano und dem Meer Tiberias gelegen.] Tetrarchia fuit in Decapoli Syriæ, teste Plin. lib. 5. cap. 18, inter Libanum & lacum Tyberiadis sita. Hujus tetrarchie fuit Philippus, juxta Evangelium Lucæ. q. Est & regio (ut Hieronymus inquit) trans Bosram Arabiæ civitatem in deserto, contra australē plagam, quasi ad Damascū respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Arato, ut scribit Iosephus lib. 1. Attiruit. Vide Plin. lib. 5. cap. 18.

Tragæa, πλιστα Steph. insula est, una Sporadū, patria Thegioronis Peripatetici, Aristot. familiaris. Apud Plin. lib. 4. ca. 12, legitur Tragia. q. Est item ejusdem nominis oppidū in Naxo insula, in quo Apollo Tragius colebatur. Autor Stephanus.

Tragase, πλιστα, Epiri regio, teste Stephano, in qua sal prevenit, in igne nec crepitans, nec exiliens, ut refert Plinius libro 21. capite 7.

Tragila, πλιστα, Vrbs Thraciæ juxta Cherronesum Macedonicam, civis Tragilius. Steph.

Tragurium, πλιστα, Insula in mari Adriatico, adjacēs Dalmatiæ, in qua est civitas ejusdem nominis. Autor Ptolemæus lib. 2. & Plin. lib. 3. cap. 21.

Trajana, Picenorū urbs mediterranea, autore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Hodie Potentia.

Trajanus, Natione Hispanus, omnium Romanorū principū citra controversiam optimus, pacis, belliq; temporibus clarissimus, & in quo nihil omnino fuerit quod jure reprehendas. Vixit annos LXIII, imperavit XX. Quāta autem fuerit in cōbonitas, acclamaciones principibus exhiberi solitæ declarat: quum Augusti scilicetatem, Trajaniq; bonitatem illis precentur. q. Fuit & Trajanus Patrius, qui sub Iustiniano princeps floruit. Scriptit temporum Epitome nobilem. Autor Suidas. q. Est item Trajanus, portus Tuscorum Ptolem. lib. 3. cap. 1. Hodie Volaterranorum portus.

Trallia, πλιστα, pars Illyriæ. Dicuntur & Tralli & Trallis: nominantur item Troallidia & Tralla. Steph.

Trallion, πλιστα, in Bithynia pertinet usq; ad Eustadenum finum: gentile Trallii. Steph.

Trallensis, ium, ibus, pluralis numeri tātūm, πλιστα, Asiz ubs in-

Traciā, & Ceystrum fluvios sita à Plinio & Ptolemao. Caris, à Strabone Ionis, à Stephano Lydia annumerata: alius nominibus Evarthia, Seleucia, & Antiochia appellata. q̄ Sūt & altera Trallatis, ad ipsum Mæandri transitum sita, medio ferè itinere, inter superiorēs, & Magnesiam: de quibus vide Strabonem lib. 14.

Traſalpinus, a, um, adjecſ. ἐπανάστατος: sicut à Sardibus, Sardianus. **T**raſalpinus, a, um, Quod est trans Alpes situm. [ἰερεὺς τοῦ Οὐρανοῦ. Ger. Qui est deus deus Alpes, deus deus montes. Ital. Dea delle Alpi. Ger. Deus deus Hymenaeus genetrix. Hisp. Allende las Alpes.] Vnde Galliam Cameram Romanam Transalpinam vocant: quæ diducitur in Belgicam, Celticam, Lugdunensem & Brachatā, sive Marbonensem. Contrà Cisalpinam Galliam eam vocabant, quæ ab Alpium radicibus extenditur usq; ad Rubiconem, antiquum Italie limitem. [Ger. Das Gallia ienit dem Hochgebirge gesteht.] Cic. Papyrio Pato: Nunc verò etiam Brachatus, & Transalpinis nationibus, &c. Idem a. Off. Portari in triumpho Massilia vidimus, & ex ea urbe triumphari, sine qua nunquam nostri Imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

Trapeza, τραπέζη, Vrbs Arcadiæ prope Tricolon, civis Trapezia. Stephan.

Traphe, Vrbs juxta Pontum, inde Trapheus, Steph.

Trapēzis, τραπέζης, Vulg. Trapeza, Civitas libera ad Pontum Euxinum, in Cappadocia finibus, vasto monte clausa, ut est auctor Plin. lib. 6. cap. 4. Ex hac urbe orū habuit Georgius Trapezuntius, Latinarū, Græcarūq; literarum peritissimus: sed ingravescente aetate ita in omni memoria desitutus, ut utriusq; lingue prorsus oblivisceretur.

Trasymenus, Vide THRA SYMENVS.

Trauchenii, τραχεῖον, populi juxta Pontum, Sundis finitiimi, Stephan.

Trausti, τραυτοί, Populi quos Græci Agathyr̄es nominant, & nos uelut, Steph.

Trebātūs, iurisconsultus, Ciceronis familiaris, epistolis ejus notissimus.

Trebās, τρεβάς, Ger. Ein aus Italië laufte auf dem Berg Apennino nach bei Placentia in die Po. Fluvius est prope Placentiam in Gallia Cisalpina, ex Apennino monte in Padū fluens. Iuxta hunc Annibal Romanos, L. Sempronio duce maxima clade affecit. Lucan. lib. 2.: quid non in Punicā nati Tempora Cannarum fuimus, Trebāz, juventus.

Trebātēs, Vmbriz populi in quarta Italie regione: quorum meminat Plin. lib. 3. cap. 14. Idem & Trebiani dicitur. Suet. in Tib. Iterum eo censente, ut Trebianis legaram in opus novi theatri pecuniam ad munitionem via transversa concederetur, obtinere non potuit.

Trebōnūs, Vnus ex percussoribus Cæsaris: qui quum se in Asia recipisset, Smyrna à Dolabella oppressus est, & crudelissime excarnificatus.

Trebūlla, τρεβύλλη, Oppidum fuit in Sabinis, cuius incole dicitur fuit Trebulani; quos Plinius collocat in quarta Italie regione. Apud hos præstantissimi siebant casei, qui Trebulani dicitur sunt. De quibus Mart. Trebula nos genuit, commendat gratia duplex, sive levi flamma, sive domamur aqua.

Trecū, carum, Vrbs nobilis & potens in Capania Gallicana.

Trechus, Hom. Iliad. 5: Vir Actolus, bellator egregius, à Matte in bello interemptus.

Tremile, τρεμήλη, Lycia vocabatur, incola Tremileis, à Tremilio, qui ex Praxidice Nympha filios suscepit, Timoum, Xanthū, Pinaxum & Cragum.

Tremithus, τρεμίθης, Vicus in Cypro: incolæ Tremithusii & Tremipolitæ.

Tretus, τρετός, Regiuncula Thracia: & Tres Thracia Populi, Callim. τρετας dixit. Theopompus Thrares, Steph.

Trevīrī, τρετίρη, Ptolemy, Populi Galliæ inter Belgas ad Mollesiam fluvium, & Leucis & Mediæ matricibus finitiimi: vetusti sicut, nomenq; retinentes, nec pristinæ cedentes fama: apud quos insignis olim cognoscendarum causarum, popul. Romanæ curia, Trevitorum cognominata. Cujus in Floriano mentione Vopiscus. Lucan. lib. 1: Tu quoq; luctatus converti prælia Trevir. [Ger. Die Trierer.]

Triballī, τριβαλλη, Populi sunt inferioris Moesiae, Inter Haemū montem, & Danubium fluvium siti: ut est auctor Ptolem. libro 3. capite 5.

Triboci, [Ger. Die Eisfeste.] Gallæ Belgicæ populi inter Rhenum & Vogesum montem incolentes, nō procul à Rauracis, quem tractum hodie incolunt Alsatiæ.

Tricā, aut potius Tricca per duplex c., τρικα Stephano, Vrbs Theſſaliz, nō procul à ſinu Pegasico, id nominis fortita à Tricca Penæ filia. q̄ Fuit & Tricca alia in Apulia Dauniorum, quæ cum Apina vicino oppido ranta Diomedes ignominia erexit, ut in proverbii ludibriis trâferint. Quoties enim rem fuligine ac nugatorium ostendere volumus, Tricas & Apinas nō pignamus. Vide in dictione APINA.

Tricalon, τριγλωνος vel ἐπιγλωνος, nō, Vrbs Siceorum, natus. Gentile Tricalinus, Steph.

Tricara, τριγρα, Castellum Phliasiaz: Gentile Tricaneus & Tricolonus, ambo de eadem regione.

Tricoloni, τριγλωνος, Vrbs Arcadiæ, à Tricono filio Lycannis. Gentile Tricoloneus, Steph.

Trichīlā, τριχηλη, Epheſus olim dicta, Vide ex Stephano.

Trichōnīon, τριχηνος, Vrbs Aetolie: Vnde Trichonichus, Trichonites, Steph.

Tricongiūs, τριγρασιος, Cognomen Novelli Torquati Mediolanensis, qui gestis honoribus à Praetura ad Proconsulatum usq; pervenerat. Hic tribus congiis eptoris, spectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum cognomen sibi vindicavit. Vide Plin. lib. 14. cap. 22.

Tricorynthion, τριγρανθη, nō, vel ἐπιγρανθη, οντος, Vicus in Acanthide Tribu. Inde Tricorysius, Steph. Apud eundem in Tetrapoli, Tricorython legitur, sine n. post y.

Tridēnum, τριδένη, [Vulg. Tridē. Ger. Die Stadt Trident.] Rhætia oppidum, ad Athelium fluvium: in Alpium angustiis situm: à quo Tridentini, quorum meminat Plin. lib. 3. cap. 19.

Tricrea, τριγρα, Vrbs Syriæ. Significat etiam Triremem. Civis Trirectes, Steph. Item στριγη apud eundem gens quædam dicitur à Trioro Ombriaraj & Thrases filio.

Trirectica, Erant Bacchi sacra: quæ quia tertio quoq; anno sumptuosisiora quotidianis Orgiis agitabantur, Trirectica dicitur sunt. Ovid. lib. 9. Metam.

Trisinum, ali. Siculus Flæcus, dicebatur locus, in quem tres postfiores attingebat, quo in loco omnes tres sacrum faciebant, si termini ponebantur.

Trisfoliūm, Campanie oppidum fuit, à quo ager Trifolinus dicitur, vini non prorsus, ḡ nobilis ferax. Juvenal. Sat. 8: Te Trifolinus ager fœcundis virtibus implet. Et Trifolina vitis. Martial. lib. 13: Non sum de primo, facio, Trifolina Lyæo: Inter vina tamen septima vitis ero.

Trigarium, tri, Locus juxta campum Martium, ubi trigarum curule certamē fiebat. Plin. lib. ult. cap. 13: Ne equos euidem in trigaris præfert ullos vernacularis animadverto.

Trigemīnā, Porta Romæ dicebatur, per quam trigemini fratres Noritai exierunt. Livius: Minutius extra portam trigemina bove aurato donatus est.

Trinactī, τρινακτη, Ger. Die Insel Sizilia/ hat diese nationen von ihm dreien Borgestegen.] Insula est maris Tyrrheni, angustissimo fredo ab Italia dimpta, cū qua olim creditur cohæſisse: unde Siciliā dictam volunt à siciliendo: hoc est, abrūpendo. Eadem quoq; à Triangulare figurā dicitur à Triquetra. Trinacria aut à tribus promontoriis, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro. Græci enim τριγρα summitates vocant, vel promontoria. Virgil. Aeneid. - sic deniq; vicit Trinacria fines Italos mittit relata. Et paulo pōst: - intremere omnem Murmure Trinacram.

Trinactīs, τρινακτη, Patronymicum femininum. Ovid. a. Faſtorum:

Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor,
Trinacris à positiu nomen adepta loci.

Trinacriūs, a, um, possessivum, τρινακτη, Siculus. Virg. 3. Aeneid. - Præstat Trinacris metas illustrare Pachyni. Iuvenes Trinacrii, Idem 5. Aeneid.

Trinella, τρινελη, Locus Phrygiz: Gentile Trinellus, Steph. Trinobantes, Populi in Orientali tractu Britaniz ad Tamesim fluvium. sive æstuarium. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Triocala, sita Triocla, τριοκλα Ptolemæo, Oppidum Siciliæ mediterraneum post Messanam, teste Pto. lib. 3. cap. 4.

Triocalini populi: à Plinio commemorantur lib. 3. cap. 4.

Triōpās, τριοπα, Thesaloniorum rex fuit, pater Meropis, à cuius nomine Cos insulæ olim Meropis, ipsiq; insulani Meropes sunt appellati. Auctor Steph.

Triopīa, τριοπη, τριοπη, Stephano, Caris oppidū, ad fines Doridis situm: ita dictum à Triopā Erisichonis patre. Vide Steph. & Plin. lib. 3. cap. 28.

Triozehus, Thrax fuit, Vnus ex his qui venerant in auxilium Trojanorum, ut ostendit Hom. Iliad. 2.

Triphylia, τριφυλια, Eadem quoq; Elii. Dicuntur autē Triphylia, quod ex tribus numero tribubus collecti sint: vel à tribus portis: vel à Triphyle magre Clithii. Incola Triphylius, scemini num. Triphylis, Steph.

Tripodiscus, vel Tripodisci, vel Tripodisce. Vicus aut elitas Megaridis. Hinc Tripodiscus, Steph.

Tripōlis, pen. corr. τριπολις, Tractus est Phœnicet, tres urbes continent, Tyrum, Sidonem & Aradum: à quarum numero & nomen accepit. Auctor Plin. lib. 5. cap. 20.

Triptolēmus, τριπτολεμος, Celcius E' eiusnis regis filius, qui primus in Græcia agriculturæ rationem creditur inventisse. Eleusin (inquit Servius) civitas est Atticæ provinciæ, non longè ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererē filiam quærentem,

rentem, liberalissimè hospitio suscepisset, illa pro remuneracione ostendit ei omne genus agricultura. Filium etiam ejus Triptolemum recens natum, per noctem igne fovi, per diem divino lacte nutritivit: & eum alatis serpētibus superpositū, per totū orbē misit ad usum frumentorū hominibus indicandū.

Triquetra, pen. natura correpta, quamvis propter mutam & liquidam subsequentem aliquando producatur, Insula maris & Tyrrheni, olim Italia annexa, quæ nomine **Sicilia** dicitur. [Ger. Die dreieckige Insel Sicilia.] Triquetra dicta à trianguli figura. **τρικύρτης**, **τρικύρτης**. Plin.lib.3. cap.8: Anteit omnes claritate Sicilia, Sicania à Thucydide dicta, Tinacia à pluribus, & Triquetra à Trianguli specie.

Trismegistus, [τριμέγιος]. Ger. Der gross Mercurius so vor gelegen in Ägypten ein herlicher Philosophus / Priester und auch König gewesen ist. Latinus ter maximus sonat. Quo cognomine dictus est Mercurius, superioris Mercurii nepos: quem fabulatur tuus filium Nili. Hunc tamen secundum afferunt occidisse Argum, Aegyptiisque, prefuisse, & leges, literasque tradidisse: sed literarū characteres, animaliū, arboruthique, figuratas habuisse. Hic cōdedit urbem quam à se Hermopolin nominavit. Dictus est autem Trismegistus, quod & Philosophus maximus, & sacerdos maximus, & maximus deniq; rex fuerit. Consueverunt enim Aegyptii ex omni philosophoru numero sacerdotes ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem ut philosophos sapientia & ita religione sacerdotes excelluit, ac mox in imperio administrādo superiores omnes reges superavit. Primus à physiciis ad divinorum speculationē se erexit. Primus de maiestate Dei, de dæmoni ordine, animarumque mutationibus sapientissime disputavit. Scriptis multa volumina, quibus arcana mysteria, & oracula panduntur. Non enim ut philosophus tantum, sed ut propheta futura sāpē predicit. Hec ex Diiodoro Siculo.

Trispilæ, τριπλα, Populi Thraciæ, Steph.

Tritæ, τρίται, Vrbs Achaiæ, civis Tritæus.

Trite, τρίτη, Vrbs citra Herculis columnas, Steph.

Tritea, τρίτη, Vrbs Troica ab Arisbæs cōdita. Civis Tritæus.

¶ Est & alia inter Phocidem & Locros Ozolas. ¶ Tritæa vero per duplex, in Achæa est, Steph.

Tritanus, pen. prod. [Ger. Ein starker und wortgeblütter Dichtmeister.] Nomen est fortissimi gladiatori, qui in castris Cn. Pompeii militans cum hoste se provocante inermi dextera congreffus, pugno cum humi prostravit, captusq; uno digito in castro Imperatoris sui reportavit.

Tritæes, Populi fuerunt Archivorum, autore Herod.lib.1.

Tritium metallum, Hispanæ Vrbis, Ptolem.lib.2.cap.6 hodie *Trafalls*.

Triton, onis, pen. prod. [Ger. Ein Sohn des Meers / und ein Sohn Neptuni.] Deus marinus. Neptuni & Salaciæ marinæ nymphæ filius, quem Poëz. singunt Neptuni tubicinem esse. Ovid.2. Metam. Cœruleos habet unda deos, Tritona canorum, Protraeq; ambiguum. ¶ Est præterea Triton, Africæ fluvius ex Tritonide palude erumpens: à cuius nomine Pallas Tritonis, & Tritonia est appellata, quod circa hunc fluvium, vel lacum primū apparuerit. Hujus fluvii meminit Plinius libro 5. capite 4. *τριτων*.

Tritoniæ, τριτωνια. Ger. Ein junam Minerve.] Dicta est Minerva, quod temporibus Ogyg's regis ad lacum Tritonidem, ex quo Triton fluvius erupit, virginali primū habitu apparuit. Vbi ait Herodotus virginis annis singulis inter se pugnare lapidibus & fustibus in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam à Tritone Cretæ fluvio.

Tritonice, Ponti Vrbis, eadem Tomos appellata, de qua ante diximus.

Tritonus, τριτων, Oppidum Macedoniæ. Gentil. Tritonius, Stephan.

Trivia, Dicta est Diana, quod in triviis ponebatur in oppidis Græcis cum corona quernea & draconum voluminibus, propter quod tres facies habere singebatur. *τριτων*. Virg.4. Aen. tria virginis ora Diana. Ovid 1. Fast. Ora vides Hecates, in tres vergentia partes: Seruit ut in ternas compita sesta vias. Idem 3, de Pont. eleg 2: Protinus immitem Trivias ducuntur ad aram, Evincti geminas ad sua terga manus. Virg.6. Aen. atq; una Phœbi Trivias, sacerdos.

Triumphalis porta, Romæ dicta est, quod per eam triūphi agerentur: hoc est, triumphantes viatores in urbē deducerentur. *τριπλασία* σύνη. Hæc alio nomine Capena porta appellatur, & Appia, quod ad viam Appiam sita sit. Hodie, D. Sebastiani porta dicitur.

Trizī, τριζη, Populi juxta Istrum Meridiem versus. Steph.

Troas, hujus Troadis, pen. corr. τριάς, Regio est Asia minoris, quam Ptolemaeus minorem Phrygiam appellat, Hellepono adjacens. Hanc Homer. ab Aesapo fluvio usq; ad Caici fluminis ostia produxit. Plinius tamē, ceteriq; recentiores Lecto promontorio cam ab Aeolide dividunt. In ea fuit Ilion, ιλιον,

ā mille quingentis passibus à portu distans, Homeri & Virgilii carminibus nobilissimum. ¶ Est præterea Troas, patronymicū femininū formatū à masculino Tros Trois. Virg.5. Aen. At procul in solo secreta Troades asta Anchisen sibat, Troades, *inquis*: hoc est, mulieres, Trojanæ.

Trocmi, τροκμι, Galliz populi, qui Maeoniz, Paplagonizj parte occupata, Tavium Galatæ oppidum condiderunt. Author Plin.lib.6.cap.32.

Troctes, τροκτης, Phœnicis cuiusdam nomen, hominis subdoli, in quem Vlysses apud Eumæum subulcum fragi se in Africa incidisse, eusq; suus induxit, se in Phœnicem cōmisisse, ibi, annum cum eo integrum egisse: eoq; exacto navis rursus cōscendisse eodem Trocte suo labore: qui alias quidem causam prætexebat: revera autem hoc agebat, ut in Africa plū venundaret. Verū subito exorta tempestate, naviq; strata, Trocte cum suis omib; interisse: sese verò arrepto navis malo, novem perpetuus dies undarum arbitrio iactatum, decimo tandem die in Thesprotiorum littora fuisse ejectum. Vide Homer. Odyss.lib.11.

Troæzen, enis, cum ce dipthongō in priore syllaba, τροκτης, Oppidum Peloponnesi in sinu Argolico, à Troæzene conditū filio Pelopis. In hoc regnauit Pitheus Aethæs pater, & avus maternus Thesei: unde & Pitheus Troæzen ab Ovidio cognominatur. ¶ Est & Troæzen altera Cariæ, in conventu Alabandarum: cuius meminit Plin.lib.5.cap.29.

Troæzeniūs, a, um, τροκτης: ut, Troæzeni carbunculi, apud eundem Plin.lib.37.cap.7.

Troæzeni, populi, fide societas Atticæ illustris, ut inquit Pompon. Mela, in ipso Chersoneso siti, ad quos recto cursu ex Pitæa commodissima navigatio est. De his lege Plutarch.19. Themisto clis vita.

Trogilios, τρογιλος, Vrbs in Sicilia & Regio Macedoniæ Gentile Trogilius. Est itē Trogilia Mycales, quæ Trogilio quoq; vocatus, Steph.

Trogloidyæ, [τρογλοδυτæ, *troglodytes*, *συχνήμης*, *συχνήμην*.] Regio Aethiopiæ Mounta, so von grosser hig wegen nur in Höhnen wohnen.] Populi Aethiopiæ sub Aegypto, in sinu Arabicu & mare rubrum vergentes: *τρογλοδυτæ*: hoc est, à specubus, in quibus habitant omen sortiti. Plin.lib.5.cap.8: Trogloidyæ species excavant: he illis domus, vinctus serpentium carnes: stridorq; non vox: ad sermonis commercio carent.

Trogloidyæ, τρογλοδυτæ, Regio Aethiopiæ sub Aegypto, in qua septentriones, si Plinio creditus, conspicu nō possunt. ¶ Hinc proximus sinus Troglodyticus appellatur à Plin.lib.6. cap.29: quem Barbaricum appellat Ptolemaeus.

Troia, τροια. Ger. Ein Landeschaft des minderen Asie, in welcher vorgetragen die Königliche Statthilf gelegen ist / welche die Griechen sehr lange begegnet haben.) Regio minorum Asie, teste Servio, in qua fuit Illion urbs, regia Priami, quæ etiam à scriptoribus nonnunquam Troja vocatur. Ovid. Epist. 1: Troja jacet cente Danais invisa puerilis. Ibidem: Iam seges est ubi Troja fuit. Virg. 3. Aen. Et campos ubi Troja fuit. Cic. de Amic. Nec enim (ut ad fabulas redeam) Trojani Neoptolemus capere potuisse, si Lycomedem, apud quem erat educatus, multis cum lacrymis iter suum impudentem audire voluisse. Virgil. 3. Georg. & Troja Cynthius autor. Troja autem dicta est à Troe rege: apte Teucria à Teucro: & Dardanis à Dardano. ¶ Troja item dicitur ludus puerilis, & sciomachia equestris, ab Aenea in Sicilia ad Anchisen patris tumulum primū invēta: deinde post Albam conditam ab Ascanio instaurata, tandemq; veluti per manus ad Romanos transmissa. Virg. 5. Aeneid. Hunc morem cursus, atque hæc certamina primus Ascanius, longam muris quum cingeret Albam, Rerum, & prisos docuit celebrare Latinos. Quo puer ipse modo, secum quo Troia pubes, Albanī docuere suos: hinc maxima porrè Accepit Roma, & patrium servavit honorem: Trojaq; nunc pueri Trojanum dicitur agmen. Sueon. in Cæsare: Trojam lusit turma duplex, majorum, minorumq; puerorum. ¶ Troja item fuit oppidum, ad intimum maris Adriatici sinum, ab Antenore Trojano, & Helenis conditum. ¶ Item alterum ejusdem nominis, in agro Laurenti, ab Aenea extratum, antequam Lavinium condideret. Vtiusq; meminit T. Liv. lib.1. ab Vibe.

Tros, gentile, τρος, Cuius femininum est Trōjas, adis, sive Troas, per tres syllabas, τροια. Virg. 1. Aeneid. Tros, Tyrusq; mihi nullo discrimine agetur. Idem 5. Aen. At procul in sola secreta Troades asta Anchisen sibat, Persius Sat. 1. Ne mihi Polydamas, aut Troadas Labconem Præulerint, Trojanus, a, um. Virg. 2. Aen. Trojanas ut opes & lamentabile regnum Eruerint Danaï. Bellum Trojanum. Horat. de Arte: Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo. ¶ Porcus Trojanus, per jocū dicebatur aper, qui integer torrebatur, minutotibus animalculis veluti gravidus: de quo vide Macrobi. in Satur. ¶ Equus Trojanus, proverbial metaphoræ, pro clandestinis insidiis accipitur, & latenti periculo: Cic. pro Muræ. latius,

Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, à quo nunquam me Consule dormientes optimemini.

Troilus, ca. cum, *τρωϊός*, ejusdem significationis. Cic. de claris Orat. Neq; enim jam Troeis temporibus tantum laudis in diecendo Vlyssi tribus et Homerus, & Nestori, nisi jam tunc esset honor eloquentiae habitus.

Troilus, a. um, dictio trisyllaba, *τρωϊός*. **Troia gaza**. Virg. i. Aen. Apparent rati nantes in gurgite vasto, Aima vitum, tabulae, & Troia gaza per undas.

Trojūgena, n. z. *τρωϊγένεια*. Id est. Trojanus, quasi in Troja genitus, ea forma qua Græcos vocamus Grauges, quasi genitos in Grecia. Virg. 8. Aeneid. Trojogenas, & tela vides inimica Latinis. **Troilus**, *τρωϊός*. Filius fuit Priami & Hecubæ, cuius vita inter Trojaorum fata numerabatur: nam eo vivo Troja capi non poterat. Hic adhuc adolescentulus ausus cum Achille Græcorum omnium fortissimo cōgredi, ab eodem occisus est. Virg. li. i. Aen. Parte alia fugiēs amissis Troilus armis, Infaelix puer, atq; impat congressus Achilli Fertur equis.

Troizenus, *τρωϊζηνός*. Fui Thraex, unus ex his qui venerunt in auxilium Trojanorum.

Trophonius, *τρωφόνιος*. Insignis architectus fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotia regione construxit, quod ab ipso Trophonii antrum cognominatum est. Vbi quoniam aliquandiu oracula reddidisset, atq; tandem fame interiisset, ferunt Genium quendam antrum hoc subiisse, atq; ex eo oracula reddidisse. Qui verò hinc oracula sciscitabantur, nudi in aditu specus sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placetas, quas lemuribus, serpentibusque occurribus obijicerent. Deinde accepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Creditum est autem quotquot in hoc antrum descendissent, nunquam postea ridere. Hinc factus est locus proverbio, ut homines tristes, & tetrici in Trophonii antro vaticinati dicerentur. Hæc serè ad verbum descripsimus ex Erasmi Adagiis.

Tropis, *τρόπης*, Insula quædam, Steph.

Tros, ois, sive os, *τρόσης*, Erichthonii filius, & nepos Dardani, Trojanoii autem rex, pater Ilii, Aßaraci, & Ganymedis: ut refert Aeneas apud Hom. lib. 20. q. Est item Tros, gentile nome à Troja deductum. Vide supra in dictione T R O I A.

Trossulum, Oppidum fuit Tuscia, novem passuum millibus distans à Volsiniorum, quod quoniam equites Romani cepissent sine peditum adjumento, inde Trossuli dicti sunt. Plin. lib. 33. cap. 2: Quoniam ipsum equitum nomen sapè variatum est, in his quoq; qui ad equitatum trahebantur. Celeres sub Romulo, regibusq; appellati sunt, deinde Flexumines, postea Trossuli, quoniam oppidum ejus vocabuli in Tuscia circa Volsinios passum i X M. sine ullo peditum adjumento cepissent. Hæc ille. Nonius Trosulos dictos putat, quasi torosulos: hoc est, bene habitos, & musculorum toris prævalidos: citatq; testimonium Varonis ex Sesquiulysse: Nunc emunt Trossuli, nardo nitidi, vulgo Attico talento equum.

Truentus, Fluvius Picenorū, qui vulgo nunc Fronde vocatur, cum oppido ejusdem nomine, Dom. Mar. Nig. lib. 7. & Ptol. lib. 3. cap. 1.

Trychæ, *τρύχαι*, Vrbs Eubœæ, Gentil. Trychæus.

Tryphiodorū, pen. prod. *τρυφίδης*, Grammaticus & Poëta Aegypti, ex cuius operibus à Suida cōmemorantur Marathoniaca, Excidium Ilii, Pugna Lapitharum, & Centauriæ, in Hippodamie nuptiis, Odylle, Paralipomena, in quibus fabulas persequitur, Homero & aliis intaq; item Paraphrasis Homericarum comparationum.

Tryphon, enis. *τρύφων*, Grammaticus Alexandrinus, Ammonii filius, qui circa Augusti tempora fuit natus. Scriptor tractatus aliquot de variarum linguarum dialectis, & alia nonnulla ad Grammaticæ cognitionem pertinetia. q. Fuit & Tryphon alias, Origenis auditor, cuius extant nonnullæ ad ipsum epistola. q. Tryphon item, Bibliopolæ nomine fuit, Martialis carminibus non uno in loco celebrati.

T ante. V.

Tuæsis, Aestuativum maris Britannici, apud Ptol. lib. 2. cap. 3. Tuæde Vulgo, fixa quod Bervitia, munitissimum oppidum regni Angliæ, in finibus Scotiæ, Vulgo Berwic.

Tubero, Prænominis Quidius, civis Romanus fuit, Ciceronis equalis, qui quoniam in Pompeianis partibus fuisse, postea veniam consecratus à Cæsare, eodem crimine accusavit Q. Ligarium, defendantem Cicerone: cuius adversus illum extat Oratio pro Q. Ligario inscripta.

Tuberum, ri. flumen Carmanum navigabile, quod Paritæ populi accolunt. Autor Plin. lib. 6. cap. 23. q. Est etiam fluvius in Ostrofrancia, aliquot milliaribus à Rotenburgio ad Tuberū inde nomine deducendo oīrum habens.

Tuberobis, Fluv. Britanniæ, Ptolem. lib. 2. cap. 2. [Vulg. Abedry.]

Tuburbis, Vrbs Africæ propriè dictè inter Bagradam, & Tritonem annæ. Autor Plin. lib. 5. cap. 4.

Tucca, Augusti temporibus vii in primis eruditus fuit. Virginioq; amicissimus, & exparte testamente hæres, cui Augustus usq; cum Vario, & Plotio Aeneidem, quam cremari Poëta testamento jussar, ea lege dedit emendandam, ut nihil adderent. Autor Servius.

Tuccia, Virgo vestalis fuit, quæ incesti accusata, aquæ pertulit in cribro. Plin. lib. 28. cap. 2.

Tudæ, *τύδη*, Oppidum Hispanæ Tarraconensis, in tractu Galatorum, inter Minium & Duriam fluvios. Ptolem. libro 2. capite 6.

Tudér, *τύδη*, Stephano: Vulgò Tedi, Oppidum est Umbriae mediterraneæ, teste Plin. li. 3. cap. 14. Hujus oppidi incolæ Tudertes appellantur. Silius lib. 4: Et gradivicolam celsi de colle Tudertem.

Tudérium, *τύδηος*, Civitas in inferiore Germania climate, apud Ptol. lib. 2. cap. 11.

Tuditanus, Nobilis apud Romanos familiæ cognomen fuit, inde tractu, quod qui primus id cognominis fortitus est, caput habebit oblongum & mallo non dissimile. Fuit hoc cognomine quidam ex Ovidii Poëtae amicissimis, ad quem ille semel atq; iterum scribens in libris de Ponte, cōqueritur ejus nomen in carmine elegiaco locum non habere, eò quod brevem habeat syllabam inter duas longas sitam.

Tugi, Veterissimi Helvetiorum populi, juxta lacum Lucernæ incolentes: quorum oppidum Tugium est, quod vulgo Zug vocant, imprimis ameno situ: à Septentrione planicie pratorum ampla: ab Occidente pisco lacu: à Meridie supra lacus longitudinem Alpium prospectu: ab Oriente verò partim pascuo, partim sylvoso colle conspicuum. His se Tigurinis, Lucernatibus, Vrenibus, Suicensibus, & Subsylvanis perpetuo foedore junxerunt anno ab orbe redempto 1352, & in civitate Helvetiorum septimum locum tenent, Tuginorum meminit Strabo lib. 7, una cum Cimbris & Tigurinis eos in Italiam irrupisse afferens, & à Romanis fuisse deletos.

Tulgis, Modicus amnis Hispanæ ad Tarraconem, ut scribie Pompon. lib. 2.

Tuliphordum, *τυλιφόρδη*, Oppidum in inferiore Germania climate, apud Ptol. lib. 2. cap. 11. Vulgò Obtingen.

Tulisurgium, *τυλισέργημα*, Oppidum in inferiore Germania climate apud Ptol. lib. 2. cap. 11. Vulgò Drauswelt.

Tullia, Filia fuit Servii Tulli, sexti Romanorum Regis, quæ quoniam Tarquinio nuplisset, qui postea à moribus Superbus est cognominatus, viro autor fuit patrem suum occidendi, regnumq; ejus invadendi. Nuntiata deinde patris nece, protinus consensu curru ad virum accurrit, ut ei regni adepti nomine gratularetur: quoniamq; in patris eadaverio via projectum incidisset, dubitante aurigam, & Regis reverentia in latus equos flecentē, compulit ut per medium patris corpus ageret carpentum: à quo tam immani genere impietatis vicus ille scelerati nomen retinuit, teste Liv. lib. 1. ab Urbe. Ovid. in Ibin: Infamemq; locum sceleris quæ nomine fecit, Pressit & induxit membra paterna rotis. q. Fuit item Tullia, M. Tullii Ciceronis filia, quam ille blanda diminutione Tulliolam appellat.

Tullianum ni, Locus erat Roma in carcere, noxiiorum supplicio destinatus: à Tullo Hostilio extractus: unde & nomen accepit. Salust. in Catil. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

Tullius, Nomen proprium M. Ciceronis, eloquentiae totius parentis: de quo latius suprà egimus in dictione C I C E R O.

Tullum, [Vulgò Tulle. Ger. Töll in Burgund.] Leucorum oppidum inter Belgas, etiam hodie nomen retinens: cuius meminit Ptol. lib. 2. cap. 9.

Tullius Hostilius, Tertius Romanorum Rex, qui Numæ Pomplilio successit moribus illi dissimillimus, atq; ipso etiam Romulo ferocior: cuius vita explicatur à Liv. lib. 1. ab Urbe. Virgil. 6. Aeneid. cui deinde subibit Otia qui rumpet patriæ, resedeq; movebit Tullus in arma viros, & jam desueta triphis Agmina, &c.

Tunes, tunetis, *τύνης*, Vulgò Tunæ, Vrbs est Africæ totius præstantissima, regumq; Libyæ regia. Hæc co tempore, quo Scipio in Afica bellū gerebat, tumulus erat, cum operibus, cum natura loci munitus, duodecim non amplius millia passuum à Carthaginæ distans, qui & ab urbe conspici, & prospectum cum ad urbem, tum ad circumfusum mare piebère posset. Recentiore aliquot antiquitatis imperiti, Tunetum vocant: alii Tunitum, sed præter cuiusquam veterum, ut arbitror, exemplum. Livius certè lib. 10 bel. Pun. accusativum modò Tunetum Latinorum, modò Tuneta Græcorū more effert. Sic enim habet circa initium lib. 10: iam in Carthaginæ intentus, occupat reliquæ custodum fuga Tuneta. Et circa finem ejusdem libri Tum ad Tunetum eodem quo prius loco castra posita.

Tungri,

Tungri, *τύγροι*. Populi inter Belgas, qui à Ptolemaeo post Tabularum flumen collo cantur. Horum urbs fuit Atuacutum, teste eodem Ptolemaeo lib. 2. cap. 9.

Turātūs, *Vicus Rōmæ* fuit, in quo thus, cæteraq; thymiamata vendebantur. Asconius: Signum Vertumnī in ultimo vico Turatio est, sub Basilica se flecentibus.

Turbo, *τύρων*, Proprium nomen gladiatoris. Hor. lib. 2. Serm. Satr. 3: Corpore majorem rides Turbonis in armis.

Turcæ, *[ΤΟΥΡΚΙ] ΤΟΥΡΚΙ* ischmehelim. Turchi. Ger. Die Turken. Teste Mela, Scythæ populi fuerūt, māris Caspii, Caucasusq; montis accolæ, qui supra septingentesimum abhinc annum, relieta patria, portasq; Caspias egressi, latocinantur more in Persidem primū, deinde in Pontum, & Cappadociam impletum fecerunt: occupataq; minore Asia, vietricia arma in Europam trahederunt, Græciamq; om̄nē, ductu Mahometus in protestam redegerunt, ipsa etiam imperii sede Constantiaopolit post longam obliusionem expugnata. De origine Turcarū, rebusq; gestis vide latius Baptista Egnatii in opusculo de Romanis principibus.

Turdetani, *τυρδανοί*, Hispanizæ Bæticae populi sunt, apud Ptolem. lib. 2. cap. 5. q Turditania, *τυρδανία*, Regio Iberia, circa Bætin fluvium, quæ etiam Bætica dicitur.

Turduli, *τυρδοί*, Populi Hispanizæ Bæticae, Bastulis, & Turdetanis finitimi, teste Ptolemaeo lib. 2. cap. 5: Varro de Re rust. li. 2. cap. 10: Nō omnis apta natio ad pecuariam, quod neq; Bastulus, neq; Turdulus idonei.

Turiā, *τυρεα*. Fluvius est Ederanorum, in tractu Tarraconenſis Hispania, Valentia præterfluens, & in sinum Sucronensem se exonerans. Claudianus: Floribus & roseis formosus Turia ripis. Salast. lib. 4. Hist. Inter lœva mœniū dextrum flumen Turia, quod Valentiam parvo intervallo præterfluit. Phocas hoc nomen neutro genere effundit, quemadmodum & Mulucha: cui tamen refragatur testimonium paulo autè ex Claudiano citatu. Plinius Duriam vocat lib. 3. cap. 3. Ptolemaeus Doriam.

Turiaſſo, Ptolem. libro 2. capite 6, Hispanizæ Vrbs, Vulgo Tyri affusa.

Turmeda, civitas Syriæ, quæ aliás Amphilolis, Steph.

Turnūs, *τύρης*, Nomen regis Rutulorum, acerimiq; Trejanorum in Italiam advenientiū hostis: quem Aeneas tūngulari certamine victum occidit, Layiamq; illi desponsatam uxorem duxit.

Turones, [Vulgò Tours. Ger. Die Turonæ oder Tours in Francia.] Lugdunensis Gallæ populi sunt, ad Ligerim fluvium. Autor Plin. lib. 4. cap. 18.

Turpīo Ambivius, Aëtor Comædiarū, Terentii temporibus. Turris Biforis, civitas Sardinizæ, Ptol. lib. 3. Sardos hodie Turris Libyponis, Plin.

Turulisi, Fluv. Hispanizæ Tarraconenſis, Ptol. lib. 1. cap. 6. Turia vulgò Claudião & Hermolao apud Plin. Pomponius Duriā corruptè nominat. Vide T V R I S & D V R I A S.

Turuptiana, Vrbs Callætorum Lucensium, in Tarraconenſi Hispania. Ptolemaeus lib. 2. cap. 6.

Turarius, & Turarius vicus. Vide suprā.

Tusca, Africæ fluvius est, Zeugitanam provinciam: hoc est, Africam propriæ dictam dirimens à Numidia. Autor Plin. lib. 5. cap. 4.

Tuscaniā, *τυσκανία*, Oppidū Tusciz prope Tarquinios: à quo Tuscanenses populi: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

Tuscanicum, Locus in ædibus cavatus, quem à Tuscis morē Romani accepertunt, eamq; ob causam, Tuscanicum dicitum: Varr. lib. 4. de Ling. Latina.

Tusciā, Vulgo Toscana. Celeberrima Italizæ regio, Macra & Tiberi fluminibus intersepta, alio nomine Hetruria dīcta, à Græcis etiam Tyrrhenia, à Tyrrheno quodam, Atys filio, qui relicta Maenia in Italij secessit, & in ora maris inferi consedit, populosq; Tyrrhenos, & mare ipsum Tyrrheni de nomine suo appellavit. *τυψλωτα*. Tusciam autem Festus dicitam existimat à Tuscis quodam Herculis filio, qui regionis hujus imperium dicitur tenuisse: quanquam nō desint qui à Græco *θύρων*, quod est sacrificare, vocis ejus originem repetant. q Fuerunt enim Hetrusci præ cæteris Italizæ populis eorum quæ ad religionem & sacrificia pertinent, ad superstitionem nūq; studiosi. Hinc fit ut nonnulli primum nominis hujus elementum existimat esse aspirandum. Tusciz oppida celeberrima sunt Florentia, Pisa, Luca & Sena. Populi ipsi Tusczi appellantur, & Hetrusci, à Græcis *τυψλωτοι*, haruspiciæ olīm peritissimi. Quapropter interpretandorum prodigiorum, & procurandorum fulminum causa vates olim ex Hetruria Romam sep̄issimè acceſebantur.

Tusci, *τυσκα*, tuscum, possessivum deductū. *τυψλωτος*: ut, Tuscus vicus, à Tuscis incolis, teste Fest. ita dictus, quibus post Porcenæ discellum in urbe manentibus sedes sunt assignatæ Horat. 3. Serm. Satr. 3: Ac Tusceti turbæ impia vici.

Tusculum, *τυσκον*, Straboni, Oppidum Latii, X V. M. passum ab urbe distans, olim inter insignes Latii civitates numeratū, Federici Acnobari temporibus, à Romanis Postificibus delatum: cō quod Imperatori Pontifici bellum inferentia auxilio fuissent Tusculani. Hodie obscurus est vicus, quem Romani Friscas vocant. Dictum autem putatur Tusculum, quasi *τυψλωτον*: propter quod in monte satis edito situm, molesta exhibet ascendentibus. Est enim *τυψλωτον* vexare, seu molesta afficer. Conditum autem existimatur à Telegono Vlyssis & Circes filio, qui quum patrem imprudebat occidisset, in ea se loca recepit.

Tusculanus, *τυψλωτον*, a. um, diminutivum, *τυψλωτον*: Stephano: ut, Ager Tusculanus Ciceronis villa nobilitatus: & Tusculanum municipium, Catone Censorio municipiū illustratum.

Tutānūs, penult. præd. Deus quidam apud Romanos, idem (ut putatur) cum Hercule, quem peticlitantes invocabant, ut ipsos turaretur. *τυψλωτον*: Varro in Hercule, ut citat Nonius: Noctu Aanibalis quum fugavi exercitum Tutanus, ob hoc Tutanus. Romæ auxiliop: hac propter omnes qui laborant, invocant.

Tutilina, Dea apud Romanos (inquit Nonius) à tuendo dicitur. Varro in Hercule, ut citatur ab eodem Nonio: Tuam fidem Tutana invoco, quæ adesse mortali bus soles. Hanc August. lib. 4. de Civitate Dei, præesse frumentis collectis, atq; reconditis scribit, ut tuto servarentur.

T ante Y.

Tyānā, pen. corr. *τυνά*, Cappadociæ civitas ad radices Tauri mōtis patria Apollonii, sive ille magus, sive philosphus fuerit: cuius vitam fabulosissime voluminae exquirit Philostratus. q Hinc sunt gentilis Tyaneus, & Tyanites, *τυνάτες*, ē nām Stephano. Poëtæ aliquando efficerunt Tyaneus per quinq; syllabas. Ovid. 8. Metam.

ostendit adhuc Tyaneus illuc.

Incola de gemino vicinos corpore truncos.

Tybris, *τυβρίς*, Tyburs, tyburtis, & Tyburtinus, na, num, rē. Etius in nostro scriptoribus, præsetum quum apud Suidam, Stephanum, Strabonem, caterosque Græcos *τυνέρης*, *τυνέρης*, ē nām Stephano. Poëtæ aliquando efficerunt Tyaneus per quinq; syllabas. Ovid. 8. Metam.

Tyche, *τυχη*, *τυχη*, Nympba marina, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theogonia: *Εὐδημη τη, Τύχη π.* ē *Αμφιρροη*, *Ωραίη π.* q Fuit item Tyche, una ex quatuor Syracusanæ urbis partibus, à nobili Fortunæ templo denominata: tuus meminat Cic. 6. Verria.

Tychiūs, *τυχη*, Celeberrimi fabri nomen apud Homerum 7. Iliad qui Ajacis clypeum fabricavit. Ovid. 3. Fast. Nec quicquid invite faciet bene vincula plantæ Pallade, sit Tychiūs doctos ille licet.

Tydeus, *τυδεος* diffy Haba, *τυδεος*, Nomina filiū Oenei regis Calydoniz, & Eurybez, vel ut aliis placet. Althæe: quum fratē suum Menalippum inscius occidisset, ad Adrastū regem perfugit, cuius filiam Deiphilen conjugem duxit. Postea à Polynice, qui alteram Adrasti filiam Argiam uxorem habebat, legatus ad Eteoclem regem Thebarum missus, ut paci memor fratri regnum redderet. Ad quem quum veniret, regiamq; effet ingressus, Eteocles negavit se regno cessuram esse. Quo reponsu Tydeus vehementer commotus est, ita ut non ut veritus & hostis & solus, Thebanos omnes quotquot tūm fōnē cum Eteocle effenter in convivio, ad quodlibet certaminis genus provocare. Atq; ut animosso provocavit, ita omnes (sic illi Pallas propitia erat) strenue vici. Quamobrem Thebani dolore ac indignatione accensi, reversuro insidias terrenderat, collocatis ad opprorium locum, quæ Tydeus transiit erat, quinquaginta juventibus, cum duobus ducibus, Mæone Aemonit: & Lycophonte Autophoni filio: quos Tydeus in se impetum facientes trucidavit, uni tantum parvens Mæoni, quem accepte clavis nuntium ad Eteoclem remisit. Profectus deinde unā cum Polynice & Adrasto, relinquisq; Græcis principibus ad bellum Thebanum, post multas res præclarissime gestas, à Menalippo quodam Thebano lethali vulneratus, occubuit. Vide hæc latius in Statii Thebaide.

Tydīdēs, tydidæ, pen. prod. *τυδεος*, Nomina patronymicum, quo Poëtæ utuntur pro Diomedē Tydei filio. Virg. i. Aen. 6. Danaū fortissime gentis Tydei. Hor. i. Carm. Ode 6: Quis Martem tunica tehum adamantina Dignè scripsit, aut pulvere Troico Nigrum Merionem, aut ope Palladis Tydiden separis parem.

Tyénis, pen. prod. *τυδεος*, Oppidum Colchiorum: ita dictum à præterfluentे fluvio ejusdem nominis. Gentile est Tyenites, *τυδεοτες*, Stephano.

Tyleſſus, *τυλεσσος*, Mons Italizæ. Lycophron. *τυλεσσος* *τυλεσσος*, Steph.

Tylis, *τυλις*, Vrbs Thraciæ prope Hemum. Gentile Tylites. Tylos,

Tylos, τύλος, Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ curbitas ferunt mali coronet amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretiosissime linteo conficiuntur. Vide Plin.lib.21.cap.10, & 11.

Tymenæon, τυμεναιον, Vrbs juxta Phrygiam, qui inhabitant Tymenæi, Steph.

Tymena, τυμενα. Ger. Ein ort mit einem Brunnen in Lycia, welcher ein Wæd soll gefunden haben.] Vrbs seu vicus Lycæ, sic dicitus ab herc., qui grege relicto, barba madente redit, quem postea secuti, fontem in quodam frumento repererunt, ac inde nomen fonti & loco indiderunt. Gentile Tymenæus. Steph.

Tymætæs, sive potius Thymætes, θυμητης Homer. Vnus fuit ex Trojanis principibus, conscientis (ut quidam putant) proditionis patriæ. Nam quæ vates quidam Priamo futuram prædictisset, ut certo quodam die puer nasceretur, cuius culpa Troja evertetur: ferunt eo die Hecubam peperisse Paridem, & Tymætæ uxorem alterum filium, quem Priamus jussit occidi. Ob quam causam Tymætes deinde non bene affectus fuisse erga Priamum putatur, & de Trojæ prædictione cum Græcis consilia iniisse. Huc allusio Virg. 2. Aen. primusq; Tymætes Duci intra muros hortatur, & arce locati: Sive dolo, seu jam Trojæ sic facta ferebant. Vide THYMOETES.

Timolus, pen. prod. qui & Timolus, τιμωλος Stephano, Lydiæ mons, ex quo Pastolus amnis, & Tarsus fons profluunt. Apud Plin.lib.5.cap.29. Timolus legitur per i nostrum: Lydia (inquit), maximè celebratur Sardibus in latere Tmoli montis, qui ante Timolus dicebatur.

Tympha, τυμφη, Mons Thesprotiæ, & Tymphaea urbs. Gentil. Tymphaeus, sciemini Tymphaæ, Poss. Tymphaicus.

Tymphaæ, τυμφαι, Populi sunt Aetolæ. Pindi montis accolæ, Thesprotiæ & Perhaibis proximi, apud quos in summa terra gypsum invenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymolæ crete nūm supplens. Vide Plin.lib.4.cap.2, & lib.35.cap.17.

Tyndarîs, τyndari, penult. corr. τyndari, Rex fuit Oebalæ & maritus Leda, quæ eodem tempore duo peperit ova, è quorum altero quod ex love conceperat, exclusi fuerunt Pollux & Helena: ex altero, quod conceperat ex Tyndato, Castor & Clytemnestra. Ex his priores duo immortales fuerunt, posteriores mortales. Mortuo tamen Castore, Pollux à love impetravit, ut sibi cum fratre immortalitatē communicare liceret, alternisq; cum illo vitam morte cōmutare. Cui fabula occasio nē subministravit siderum illorum natura, quæ talis est, ut uno oriente, alterum occidat. Ambo autem à Poëtis dicuntur Tyndaridæ, non quod uterque è Tyndaro fuerit natus, sed τyndaridæ, quemadmodum Herculem iudicata appellat Amphitryoniadem. Sic etiam Helenam Tyndatidem vocant, quæ tamen fuit Iovis, non Tyndari filia. Altoqui si mortali patre nata fuisset, tot secula vivere non potuisset. Constat enim fratres ejus cum Argonautis navigasse. Argonautarum autem filii cum Thebanis dimicaverunt. Horum verò filii bello Trojano interfuerunt. Dicimus & Tyndareos, seu Tyndareus, per quatuor syllabas. Ovid.in Epist.Hermiones: Metibi Tyndareus, vita gravis auctor & annis Tradidit.

Tynes, tynætis, τυνης, Vrbs Siciliæ. Gentil. Tynesæus, Tynæus, Stephan.

Typanon, τυπανον, Mons Elidis, Steph.

Typanæ, τυπαναι, Vrbs Triphylæ. Gentil. Typanates, Steph.

Typhœus, τυφαι, per tres syllabas, eu, diphthongum in ultima habens, & penultimam producens. [τυφαις. Germ. Ein grosser Rhyß so vnderstanden hat die Götter zu bettigen.] Vnus è gigantibus, Terræ & Titanis filius, quem illa lovi irata in perniciem celestium fertur edidisse. Hic quæ in ingentem corporis mole adolevisset, ed ræcordiæ provectus est, ut lovem de cæli possessione dejicere conaretur. Quapropter fulmine ab eodem iactus est, & sub Inarimen insulam detrusus: ut placet Homer in Catalogo. Virgil.9.Aen.Tum sonitu Prochyta alta tremit, durumque cubile Inarimes lovis imperiis imposta Typhœus. Luc.lib.4: Conditur Inarimes æterna mole Typhœus. Ovid. tamen lib.5.Metam. & Strabo lib.13: Pindarum secuti, in Sicilia sub Aetna monte sepultum volunt.

Typhœus, a. um, penult. prod. τυφαιον. Licet Poëta suo jure alteram ex diphthongo vocalem abjicientes, candem corripiant Virgil.1. Aeneid. Nate patris summi qui tela Typhœa temnisi.

Typhōn, typhonis, τυφων, Vnus ex gigantibus, Titani & Terræ filius, qui alio nomine Typhœus dicitur. Seneca in Hercule furente: Non tum ferum Typhonem, neglecto love, irata Tellus edidit quondam parens. Hujus autem nominis prior syllaba producitur, quum in Typhœus prima cotripiatur. Ovid. 2. Fast. Terribilem quondam fugientem Typhona Dione. q Fuit & alter Typhon, teste Diædoro, Osiris Aegyptiorum regis frater, qui illo interfecto, & in partes quinq; & viginti discri-

pto, regnum occupare est conatus. Tandem tamen ab Iside vicitus, meritas impietatis suæ luit poenas.

Typhrestus, τυφρετης, Vrbs Trachinæ, à cinere Herculis nominata, vel à Typhesto filio Sperchii. Gentile Typhrestus. q Est & Typhrestus masc. gen. montis nomen. In Etymolo. gico legimus Typhrestum urbem esse in finibus Mænaliæ, à rege Typhreste.

Tyræ, sive Tyras, τυρας Ptolemæo, Fluvius est sub Boristhene, Sarmatas dirimens à Dacis, & non procul ab Istri ostium in Pontum Euxinum illabens: ubi & oppidum habet sui nominis. Vide Plin.lib.4.cap.2, & Ptol.lib.3.cap.5. Ovid.5.de Pont. Eleg.10:

Partheniusq; rapax, & volvens faxa Cynapes

Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

Tyragetæ, τυραγεται, Populi sunt Sarmatici, Insulam Ponti Eu-xini incolentes, quæ distat à Pseudostomo Istri CXXV. M. pass. Autor Plin.lib.4.cap.12.

Tyrâmbæ, tyrambes, τυραμβαι, Oppidum est Sarmatia Euro-pæ, nonnihil supra Tanaidis ostia in Mæotim paludem in-fluens. Autor Ptolem.lib.5.cap.4.

Tyrânnion, τυραννιον, Amisenus, discipulus Hestiai Amiseni, nobilis Grammaticus, tempore magni Pompeii docebat Romæ. Ductus est Romam à Lucullo, captus in bello Mithridatico. Prius dicebatur Theophrastus: mutavit autem nomen, quod inter équales superbis versaretur moribus. Clarus & dives ob doctrinam factus adeò est, ut supra triginta millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ. q Tyrannion junior è Phœnice, discipulus prioris, à quo nomen sibi usurpavit, quem prius Diocles vocaretur. Captivus & ipse Romanus dicitur, à quodam Dymante Cæsar liberto emptus, deinde dono datus Terentia Ciceronis, ab eaq; liber factus, ludum Romæ aperuit. Scriptis libros LXVII. Vtriusque au-tor Suidas.

Tyrânnus, τυραννος, Nomen proprium sophistæ, qui scripsit de divisione orationis libros x. Autor Suidas.

Tyres, τυρες, Fluvius est Scythæ, secundus ab Istro, teste Herodo lib.4. Idem protus cum eo, qui à Ptolemæo Tyras, à Plinio Tyra appellatur. Hujus fluvii ripas olim accolebant populi Græci, qui à fluvii nomine Tyritæ dicebantur, teste Herodo loco jam citato.

Tyridates, seu potius Tiridates, τυριδατης, Vologesia Par-thorum regis frater, qui Neronis principatu Roniam venit, & regni Armeniæ diadema ab eo accepit. Vide Tacitum Annal. libro 6. & 7.

Tyrinthia, civitas Argis vicina, in qua nutritus est Hercules, qui inde Tyrinthius dictus est. Vide Virg.lib.7.Aen.

Tyritace, tyritaces, τυριται, Vrbs est Colchorum ad Phasidis ripas, teste Plin.lib.6.cap.14.

Tyrrheni, τυρρηνοι, Populi Scythici, peritissimi navigandi. Tyrmidæ, τυρμιδαι, Vicus in Tribu Oenei. Tribulus Tyrmides, Stephan.

Tyrediza, τυριδαι, aliæ Tyrodiza, urbs Thraciæ post Serrium. Gentile Tyrodizenus, quum potius Tyrodizus dicendum esset.

Tyro, sive Tiro, Nomen liberti Ciceronis, in omni litera-rum genere exercitatis, ad quem extant multæ Ciceronis epistolæ.

Tyronianus, tyroniana, tyrianum, sive Tironians, possessio-vum à Tyrone Ciceronis liberto formatum. Gell.lib.1.cap.7: In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectatæ fidei, Tyroniana cura, atq; disciplina facta.

Tyro, τυρη, Virguncula fuit Thessala, Salmonæ filia, ex qua Neptunus Nelicum & Peliam suscepit. Propert.lib.7: Vobiscum est Iope, vobiscum candida Tyro, &c.

Tyros, sive Tyrus. [Τυροντος τυρη: Vulgo Puerto de sur. Ger. Ein gewaltige gehörbstadt in Phœnicia am Meer gelegen.] Vrbs Phœnicæ olim celeberrima, una ex iis quæ Tripolim efficiunt, olim insula, sed Alexandri operibus continenti conjuncta. Tyrus (inquit Plin.lib.5.cap.19.) quondam insula præalto mari septentris passibus divisæ: nunc verò Alexandri eam oppugnatis operibus continens. Olim portu clara, urbis genit. Lepti, Vtica, & illa Romani imperii amula, terrarum orbis avida, Carthagie, etiā Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis ejus nobilitas cœchylio, & purpura constat. Olim Sarra fuit nuncupata, ut ait Gell.lib.14.cap.6. Vnde Sarranum ostrum pro purpura Tyria dicimus.

Tyrs, tyria, tyrium, adjективum, τυρη. Virg. 1. Aen. Vrbs antiqua fuit, Tyri tenuete coloni. Tibullus: Quid Tyrio recuba-re toro? Et quoniam in hac urbe laudatissima tingebatur pur-pura, factum est, ut Tyrium dicamus pro purpureo. Ovid.2. de Arte: Sive erit in Tyris, Tyros laudabis amictus. q Tyria ma-ria, proverbio dicebatur, de re admodum tumultuosa, periculiq; plena. Festus putat inde natū esse proverbium, quod Po-eni Tyro oriundi, adeò potentes in mari fuerint, ut omnia ma-

ria infestantes, navigationem redderent periculosa. Vnde Tyria maria excitare, proverbialiter dicitur pro eo quod est, Ingentes tumultus commovere. Vide Adagia Erasm.

Tyrrihēos, [τύρηλος]. Germ. **Thür** in Italia sunt Toscnes ge-
nunet. Romani Hetruscos appellant, atque Tūcos: hoc est, quicquid est populorū in Italia, inter Macram, & Tiberim flu-
vios. Grēci verò hoc eis nomine nominarunt à Tyrriheno A-
tyos filio, qui è Lydia colonos in hanc regionē deduxit. Atys
enim ex prognatis Herculis, & Omphales unus, quā sterilita-
te ac fame populum suum emittere cogeretur, è duobus filiis,
sorte jaēta, Lydum quidē regni successore tenuit: Tyrrihenum
autem cū bona populi parte ad quārendas novas sedes emi-
sit: qui quā post longos errores in inferi mariis ora sedes fi-
xisset, totum eum tractum de se Tyrriheniam, & mare ipsum
Tyrrihenū appellavit. Virg. lib. 7. Aen. Primus init bellū Tyrrihe-
nis asper ab oris Contemptorū divū Mezentius, &c. q Tyr-
rihenum mare, *τύρηλον θάλασσαν* Stephano. Mare inferum est: ita
dictū quidē Tyrriheniam: hoc est, Tusciam alluat: unde & Tu-
scum dicitur. Vel à Tyrrihenis nautis, qui se in hoc mare prē-
pitaverunt. Nanq; hoc habet fabula: Dormientem in littore
Liberum patrē adhuc puerū nautas abstulisse Tyrrihenos: qui
quā esset experrectus in navi, quā duceretur interrogavit: re-
spondent illi, Quo vellat. Liber ait: Ad Naxum insulam sibi
sacrata. Sed quā alio vela deflesterēt, iratum numē tigres sibi
sacratas visibūs eorū objecit: quo terto se illi in fluctus de-
dere præcipites. Hæc Servius in illud Virgilii 1. Aenid.

Gens inimica mibi Tyrrihenum nayigat & quor.

Tyrrihēus, *τύρηθει*, Latinus regis armentarius, cuius ser-
vus mansuetus ab Alcanii comitibus occisus, primam bellī
causam præbuit inter Trojanos & Latinos.

Tyrrihēdes, pen prod. patronymicum. *τύρηδης*. Virg. 7. Aen. Cer-
vus erat forma præstanti & cornibus ingens, Tyrrihēde pueri
quem matris ab ubere raptum Nutribant, Tyrrihēusq; pater,
cui regia patent Armenta, & latè custodia credita campi.

Tyrlēta, *τύρλητα*. Vrbs *anālēta*, (videtur legendum *anālēta*) id
est, Samnitum. Gent. Tyrlētine.

Tyrtētēs, *τύρτητης*. Archimbroti filius, Poëta Atheniensis fuit:
aut (ut alii malupti) Milesius, Elegiarū scriptor, & tubicen egre-
gius: quē Lacedemonii oraculo moniti ut peregrinum ducē
sibi adficeret, adversus Messenios pugnaturi, sibi præficeret.
Quo in prælio Tyrtētēs carminibus suis, tubiq; modulis ita
animos eorū inflammavit, ut Athenienses insignem illam vi-
ctoriam, quā eo die adepti sunt, Tyrtētēo acceptam referrent.
De hoc Plato in libris de Legibus: O' divine Poëta Tyrtētēe
(inquit) sapiens, certè ac bonus nobis esse videris: quia excel-
lentibus eos excusisti laudibus, qui in bello excelluerunt.

Tyrus, (ut inquit Iustinus lib. 18.) Fuit nomen proprium pa-
tris Didonis, qui ab aliis Belus vocatus est.

Tysaphernes, sive potius Tissaphernes, *τισσαφέρης*, Suidz,
Persarum Satrapa fuit, qui Cyrus minorē apud Artaxerxem
fratrem criminando, causa extitit ejus belli, quod postea inter
fratres emersit. Occisus tandem fuit ejusdem Artaxerxis jussu,
quidē in Asia rem gerens adversus Agesilaum, omnia pro-
ditione agere videceret. Vide Xenophontem rerum Græca-
rum lib. 4, & de Cyri minoris expeditione lib. 1.

Tyfas, sive potius Tisias, *τισίας*, Rhetor fuit Siculus, qui pri-
mus post Coraceam dicendi præcepta condidit. Autor Cic. 1,
de Invent.

Tytyglas, *τυτυγλας*, Latro fuit & plagiarius in Arcadia, qui
res alienas, quas furto abstulerat, venditabat: eoq; quāstu di-
ves factus est. Zenodotus apud Erasmum in Chiladiibus.

V

Acamana, Oppidum Hispaniæ Beticæ, in con-
ventu Hispalensi, apud Plin.lib. 3. cap. 1.
Vaca, Numidiæ oppidum mediterraneum,
emporium totius regionis maximè celebra-
tum: quidē Metellus Iugurthæ ademptum præ-
sidio firmavit. Autor Salust. in Iugurth. q Est
item Vaca apud Plin.libro 4. cap. 21. Lusitanæ fluvius, inter
Mundam & Duriam, in Occidentalem influens Oceanum.
Ptolemæus Vacum appellat, Strabo Vacum.

Vaccæi, Populi mediterranei citerioris Hispaniæ, Duria am-
ne ab Asturibus secreti. *τακταῖς* Ptolemæo. Autor Plin.lib. 4.
cap. 20.

Vaccūs, Fundatorum dux fuit, qui in Privernati bello à L. Pa-
pyrio captus, rebellionis sua pœnas dedit. Cicer. pro Domo
sua: In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quā publicata est &
evera, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

Vacorium, *τακταῖς*. German. *Bülaq*.] Vrbs Norici apud
Ptolem.libr.2. cap. 14.

Vacūna, pen. prod. à vacando dicta est dea, quā præesse va-
cantibus, & otiosis putabatur: [Germ. Ein Göttin der Müsige-

gangeren.] cui, quum agricolæ à laboribus rijs vacarent, ut
post perceptos fructus iequiescerent, per hyemem vota sol-
vabant, & sacrificabant. Ovid. 6. Fast. Nam quoq; quum fuit
antiquæ sacra Vacunæ, Ante Vacunæs statuæ sedentique
focos. Hæc in agro Reatino insignia habebat nemora, quora
meminit Plin.lib. 3. cap. 12.

Vadimoni, Lacus in Umbria est, non procul ab Amerina,
opacam habens sylvam sibi innatantem, quā nunquā die ac
noctū codem yistitur loco. Autor Plin.lib. 2. cap. 95. q Hujus
item lacus meminit Plin. Junior in Epist. Exegerat (inquit) so-
cer meus, ut Amerina sua prædia inspicerem: hæc perambu-
lanti mihi ostendit subiacens lacus nomine Vadimonis.
Vägeni, Populi inter Alpinas gentes ex Caturigibus oriundi.
Plin.lib. 3. cap. 20: Inter Alpinas gentes finitimi Centrones, &
Cottianæ civitates, Caturiges, & Caturigibus orti Vageni, Li-
gures. Silius: Tum pernix Ligur, & sparsi per saxa Vageni
Välascā, teste Volaterrano, Regina Bohemorum fuit, cuju
ductu ejus regni mulieres occisi viris sese in libertatem affe-
ruerunt, & sine viri administriculo regnum multos annos admi-
nistramunt.

Välentia: [Vulgò Valence. Germ. *Valentia* in Stadt in Brand-
enburg am Rhoban.] Valentia, Vrbs est insignis citerioris Hispaniæ,
tribus millibus passuum à mari remota, ut autor est Plin.
lib. 3. cap. 3, & Ptolem.lib. 2. cap. 6, & Pompon. Mela lib. 2, *ex-
aloyna*. Vulgò *Valentia*. q Est etiam ejus nominis oppidum in-
ter Allobroges subter Viennam ad Rhodanum, cuius memi-
nit Plin.lib. 3. cap. 4.

Välériā, *βαλέρια*, Nomen proprium Messalarum sororis, quā
amissa Servio viro, quum rogaretur cur alteri non nubetur,
sibi semper maritum Servium vivere.

Välériā, [Ger. *Sarmato*.] Regio in ultima Germania versus
Orientem, que hodie Styria vocatur, ut placet Aeneas Sylvio.
Valeria, *βαλέρια*, Oppidum Hispaniæ Tarragonensis in tratu
Celtiberorum, cuius meminit Ptolem.lib. 2. cap. 6. Hinc Vale-
rienses populi, Plin.lib. 3. cap. 3.

Välériū, *βαλέριο*, Cognomento Publicola, Junii Brutii in
primo Consulatu collega, in Tarquinii Collatini locū suffe-
stus. Hic primum de Vejentibus: iterum de Sabinis: tertid de
utrisq; triumphavit. Deinde quā domum in Velia tutissimo
loco haberet, in suspicionem regni venit. Quo cognito, apud
populum conquestus est, quidē tale aliquid de se timuerint,
& misit qui domum suam diruerunt. Secares item fascibus
dempsit, eosq; in populi concione submisit: legem de provoca-
tione ad populum tulit, quapropter Publicolæ nomen ac-
cepit. Hic quā diem obiisset, publicè sepultus, & anno ma-
tronarum luctu honoratus est. Hæc Plinius. Cæcilius de viris
illustribus. Autor est Plutarchus in vita ejus, hunc quadriga
primum in triumpho vectum fuisse, sine ulla invidia: præterea
collega Bruto honores funusq; curasse: funebremq; oratio-
nem de ipsius laudibus habuisse, quæ ad eodū iuncta fuit Ro-
manis, ut ex eo consuetudo manariet, ut qui strenuè pugnado
occupuerint, ab optimatibus laudentur. q Valerius M. Pu-
blicolæ frater, Consul unā cum Posthumio Tubero factus, ac
contra Sabinos profectus, rem feliciter fratris auspiciis & ad-
ministracione gessit. Ex quo publicè ei domus edificata, cuius
fores extrorsum honoris gratia aperiebantur, quām cæteras
introrsum aperirentur. q Valerius Corvinus Tribunus mili-
tum, qui quā sub duce Camillo reliquias Senorum perse-
quentes, adversus Gallum provocatorem solus processisset,
corvus ab ortu Solis galea ejus insedit, & inter pugnandum
ora, oculosq; Galli verberavit: unde hoste viq; Valerius Cor-
vinus dictus fuit. Hic quām ingens multitudo ære alieno op-
pressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintum
necessitate magna compulsum præfecisset, sublatu ære alieno
seditionem compressit. Hæc Cæcilius. Livius vero libro 7. De-
cad. 1. hæc addit, de Sannicibus cū triumphasse: sexies Con-
sulēs fuisse, hostes T. Manlii morte exultaes compressisse.
Vixit, teste Valerio, corporis & animi viribus integris annos
centum. q Valerius Potitus, post Decemvirelam invidiam,
plebem in Patres incitat, legibus & coacionibus suis miti-
gavit. Unde Potiti cognomen adeptus. Primus quoq; Co-
sul post Decemviro, quā Volces, Acquosq; ad Algidū ma-
gnalade debellasset, triomphus ei à patribus negatus fuit.
Sed suadente Icilio Trib. pleb. primus sine autoritate Senatus
triumphavit cū collega suo M. Horatio. Quamobrem Maxi-
mi cognomen adeptus est, quod nemini à Senatu præterquā
Fabio Maximo concessum est, ut scribit Plutarchus. q Vale-
rius Levinus Consul, cum Pyrrho prælio congressus in Luca-
nia infeliciter pugnavit. Iterum postea Consul Agrigentum
adversus Pœnos missus, superato Hannone duc Carthagini-
ensem oppidum in potestatem recepit: Senatum secuti per-
cussit. q Alter Valerius Levinus contra Philippum Macedo-
niæ regem feliciter bellum gessit, teste Livio lib. 7. bell. Pun.
2. q Valerius Flaccus, M. Catonis familiarissimus, cundem ex
agro

Acamana, Oppidum Hispaniæ Beticæ, in con-
ventu Hispalensi, apud Plin.lib. 3. cap. 1.

Vaca, Numidiæ oppidum mediterraneum,
emporium totius regionis maximè celebra-
tum: quidē Metellus Iugurthæ ademptum præ-
sidio firmavit. Autor Salust. in Iugurth. q Est

item Vaca apud Plin.libro 4. cap. 21. Lusitanæ fluvius, inter
Mundam & Duriam, in Occidentalem influens Oceanum.
Ptolemæus Vacum appellat, Strabo Vacum.

Vaccæi, Populi mediterranei citerioris Hispaniæ, Duria am-
ne ab Asturibus secreti. *τακταῖς* Ptolemæo. Autor Plin.lib. 4.
cap. 20.

Vaccūs, Fundatorum dux fuit, qui in Privernati bello à L. Pa-
pyrio captus, rebellionis sua pœnas dedit. Cicer. pro Domo
sua: In Vacci pratis domus fuit M. Vacci, quā publicata est &
evera, ut illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

Vacorium, *τακταῖς*. German. *Bülaq*.] Vrbs Norici apud
Ptolem.libr.2. cap. 14.

Vacūna, pen. prod. à vacando dicta est dea, quā præesse va-
cantibus, & otiosis putabatur: [Germ. Ein Göttin der Müsige-

VAL VAN VAR VAT

agro Tusculano ad Rem publ. adduxit, pariter & instruxit, ut sit Plutarchus. Consul cum eodem Catone circa Mediolanū, ut Livius testatur, cū Gallis & Insubribus & Boiis collatis signis pugnavit, ubi decem millia hostium sunt cæsa. Causam multorum de abroganda lege Oppia contra collegam suum Catonem obtinuit: qua de re vide apud Livium elegantes manusq; orationes libro 4. belli Maced. q Valerius Soranus poëta, quem Cicero in libris de Orator, doctissimum cogotum appellat: Plutarchus Philosophum fuisse asserit, Pompei jussu interfectum. q Valerius Antias, antiquissimus historiæ scriptor, qui non raro à Livio, aliisq; citatur. q Valerius Procellius militavit sub Cæsare in Gallia: à quo etiam missus est legatus ad Ario vistura, ut est in Commentariis Cæsaris. q Valerius Maximus historicus, scripsit dicta ac facta memorabilia ad Tiberiū Cæsarē. Militavit sub Sexto Pompejo, ut ipse de se testatur, ubi de institutis antiquis loquitur. q Valerius Flaccus, Poëta, scripsit Argonautica. Quintilianus eum suā etate fuisse testatur, his verbis: Multum (inquit) in Valerio Flacco nuper amissimus. q Valerius Martialis, epigrammaton scriptor. Válgius, illustris fuit Romanus temporebus, qui de re herbaria volumen inchoavit: quod tamē morte preventus, reliquit imperfectum. Meminit ejus Plin. lib. 25. cap. 2.

Valloniā, Putabatur dea, quæ Vallibus præterat. Spontinus. Vandiliā, [vandilīa. Ger. Wendenland.] Regio Europæ Septentrionalis, à Vandalo fluvio qui regionem interfluit. A qua populi Vandali immanes, ferociissimi, qui paucis ante annis, quām Gothi Romam caperent, Gallias invaserē: inde in Hispaniam, træcto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticā, quæ Vandalia ab eis dicta est, occuparūt. [Ger. Die Schwaben oder die Isthmater vmb Augspurg.]

Vangionēs, pen. corr. [hodie Vormaciones. Ger. Die Wörter in Westhūsi Worms/oder Wormsergå.] Populi sunt Galliæ Belgicæ Colonie Agrippinensi finiti. Lucan. lib. 1: Et qui laxis imitatur Sarmata brachis Vangiones. Meminit horum Cornelius Tacitus lib. 20, & Plin. lib. 4. cap. 17.

Vardulli, [vārdulli. Ptolemæo, Hispaniæ citerioris populi, in convento Cluniensi: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 3. Vāriliū, Nomen poëtae Tragici, Virgilii & Horatii amicissimi, unius ex iis, quibus Virgilii Aeneis comissa est emendanda. Meminit ejus aliquoties Horatius in Sermonibus.

Vārius Quintilius, Nobilis Romanus, qui ab Augusto Germânico exercitu præfectus, ab Arminio dolo circumventus est, & cum tribus legionibus interfectus. Hujus morte deflet Horatius ad Virgilium scribens, lib. 1. Carm. Aliquoties ejus meminit & Maro, præsertim 6. & 9 Aegloga.

Varus. [Ger. Ein fluss lauft durch die Provins in das Ligurisch Meer.] Fluvius est Galliam Narbonensem à Liguria dividens, à tortuoso alvei mæandris ita appellatus. Vide Strabon. lib. 4. q Varus Persius posuit pro varius: geminos horoscope varo Producis genio: id est, vario & dissimili.

Varro Bætius, Senator Romanus fuit, Ciceronis æqualis, non immerito à Quintiliano Romanorum omnium eruditissimus appellatus: ut qui plurimos, doctissimosq; scripsit libros peritissimus lingua Latia, & omnis antiquitatis, & res Græcarum, nostrarūq; plus tamen scientiæ collaturus quam eloquentiæ: Cornutus in Persium, Satyr. 5: Varrones stultos dici putat, eamq; ob causam etiam servos militum Varrones dici scribit, quod utiq; sint stultissimi. Arbitror autem vocem Varro, idem esse: quod Baro, de qua suprà in dictione BARO.

Vascōnēs, pen. corr. [vaskōnēs: Vulgo Gascons, populi citerioris Hispaniæ quæ in Gallicum & Britannicum Oceanum vergit, ad Pyrenæum positi. Hi à Metello Romanorum duce obsecuti, in tantam famam compulsi sunt, ut humana carne vescerentur. Iuv. Sat. 15: Vascones (ut fama est) alimentis talibus usi produxerè animas.

Vasio, onis, [vassos] Ptolemæo, Oppidum Vocontiorū, in Gallia Narbonensi: cuius meminerunt Plin. lib. 3. cap. 4. Pompon. lib. 2, & Ptolem. lib. 2. cap. 10.

Vaticinus, pen. prod. [Bætius. Ger. S. Peters Berg ist. Serm.] Collis est non procul à Tiberi, supra molem Adriani, coterminus Ianiculo, in quo Petri basilica est. Sic dictus, quod populus Romanus eo potitus sit vatū responso, expulsis Heretiscis, ut inquit Festus. Vel (secundum Gellium lib. 16. cap. 17.) à vaticinus, quæ ibi dari solebant, vi atq; instinctu dei Vaticani. Vairo scribit Vaticano deum in eo monte fuisse, qui infantibus primam vocem daret, quæ est va, quæ prima in Vaticano syllaba est. Augustinus tamen vocat Vaginatum, tanquam infantium vagitibus præsidentem. Prima hujus nominis syllaba semper producitur, secunda variatur, tertia semper producitur. Iuv. Sat. 6: Et Vaticano fragiles de monte patellas. Horat. lib. 1. Carm. - ut paterni Fluminis ripæ, simul & jocosa Redderet laudes tibi Vaticani Montis imago. De Vaticano agro, colle, & deo sic scribit Gell. lib. 16. cap. 17: Et agrum Vaticanicum (inquis) & ejusdem agri deum præsidem appellatum

VAT VBI VCA VEG VEI 307

aceperamus à vaticiniis, quæ vi atq; instinctu ejus del, in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam Marcus Varro in libris rerum divinarum, aliam esse tradit istius nominis rationem. Nam sicut Ajus, inquit, deus appellatus, araq; ei statuta est, quæ est in infima nova via; quod eo loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia: quoniam pueri, simulatq; parti sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est. Idcirco vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Haftenus Gell.

Vātiniūs, Nomen civis Romani contaminatissimæ virtutæ, & profligatissimi pudoris: qui quum adversus Sestiu testis productus esset, reumq; testimonio suo læsisset, in eū Cicero, qui Sestii defensionem suscepit, tam acerbè invectus est, ut paterfactus ejus flagitiis in summū Romani populi odium pervernerit. q Hinc factus est locus vulgi proverbio, ut Vatinianum odiū, pro capitali, & implacabili odio accipiatur. Catul. munere isto Odissem te odio Vatiniano. q Fuit & alter Vatinius Neronis tempore, futrinæ primū alumnus, postea Neronianæ aulæ ostent, corpore detorto, facetiis scurrilibus, primò in contumelias affluptus: deinde optimi cuiusq; criminatio ne eō usq; provectus, ut gratia, pecunia, vi nocendi, etiam malis prævaleret. Autor Tacitus lib. 15.

Vatrēnūs, Fluvius est in agro Forocorneliensi in Padum decidens, à quo & amplissimum quoddam Padi ostium Vatreni portus appellatur. Autor Plin. lib. 3. cap. 16.

Vatūnā, Italiz civitas, Venetiæ propinquæ, Ptolemæo auctore, lib. 3. cap. 1. Vulgo Lo vine.

V ante B.
Vbis, [Ger. Die Wörter in Edinburg gogen.] Populi origine Germanicis Rhenum fluvium, in ea parte Galliæ Belgicæ, ubi est Colonia Agripinensis. Plin. lib. 4. cap. 17, & Tacitus lib. 1, & 20. Vbisci, Aquitaniz populi, apud Plin. lib. 4. cap. 19.

V cælegōn, [væglōn,] Vnus ex Trojanis proceribus, qui bellum tempore, quod annis consecutus esset, prælio abstinuit, ut referunt Homer. 13. Iliad. Virgil. 2. Aeneid. jam proximus ardet Velegon. Quo in loco domini nomen figuratè pro ipsis edibus posuit.

Vcenti, Gentes Alpinæ, Augusti auspiciis in Romanorum directionem redacti: ut refert Plin. lib. 3. cap. 20.

Vcia, [vciā,] Oppidum Turdetanorum, in Hispania Bætica. Ptol. lib. 2. cap. 4.

V ante D.

Vdini, Scythiæ populi, ad Mæotidis lacus fauces incolentes: Plin. lib. 6. cap. 14.

Vectis, [vectis] Ptolemæo, Insula est Britannicæ ad Meridiæ adiacens, fretoq; ab ea admodum exiguo discreta, Huntonna portum, quem Ptolemæus Magnum vocat, objectu suo adversus tempestes muniens. Hodie duo habet oppida, Novum portū, & Calborzen. Plin. lib. 4. cap. 16, minus rectè hanc insulam inter Britanniam & Hyberniam collocat.

Vectonēs, pen. prod. [vectonēs,] Populi Hispaniæ citerioris, ab Asturibus Durio amne discreti, teste Plin. lib. 4. cap. 20.

Vedra, Fluvius in latero Meridionali Britanicæ insulæ. Ptolem. lib. 2. cap. 3. Vulgo Ware.

Vegeti, apud Pompeium lib. 1. Asiq populi, Marrhanis, Capadociis, Comagenis, & Armeniis vicini, & nullo præterea Geographorum (quod sciam) commemorati.

Vegetius, Flavius Renatus, Comes Constantinopolitanus, floruit Valentiniani principis tempore. Scripsit Epitomem institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani principi, ac Frontini. In primo libro electionem docet tyronum, ex quibus locis vel quales milites probandi sunt, aut quibus armotum generibus exercitus imbucandi. Secundus, veteris militiae continet morem, ad quem pedestris institui possit exercitus. Tertius omnium artium genera, quæ terrestri prælio sunt necessaria, exponit. Quartus universas machinas, quibus vel oppugnatūr civitates, vel descenduntur, enarrat: navalisq; belli præcepta subnecit. Ex Raphælis Volaterrani lib. 22.

Vēiī, [vēiī] Plutarcho. Ger. Vorzehen ein heretische Statt in Heteritien nicht feri von Rom gelegen.] Vrbs fuit Heteritiae, non procul ab urbe Roma, quam Camillus post decennalem obsidionem per coniculos cepit. Tāta autem fuit urbis hujus claritas, tanta situs opportunitas, ut Romani exulta, deformataq; à Gallicis urbe, Vejos potissimum delegerint, quod Romani imperii sedem transferrēt: à quo incepto gravissimis Camilli concionibus ægri sunt revocati. Hujus incolæ dicti sunt Vejentes, Fabiorum clade notissimi.

Vējentānūs, a, um, possessivum: ut Vinum Vejentanum. Horat. lib. 2. Serm. Satyr. 3: Qui Vejentanū festis portare diebus Campana solitus trulla, yappamq; protestus. q Vejentana gemma. V 2 Plin. lib.

Plin.lib.37.cap.10: Vientana Italica, gemma est, Veii reper-ta, nigrum materiam distinguente limite albo. Meminit hujus gemmae & Solinus ad finem octavi capituli.

Vējōvīs, Apud Romanos inter sinistra, seu noxia numina ha-bebatur, quem nō auxiliū alicuius spe vénérabantur: sed idē tamcū, nequid ipsis noxæ inferret. Hujus simulacrum effin-gebatur spicula manu tenens, eadq; minaciter intentans. Vnde quidam euadem cum Apolline esse putarunt, qui spiculis: hoc est, radiis suis multa morborū genera immittit. Cic.3, de Na-tura deorum: Quid Vejovi facies? quid Vulcano?

Vel, dissyllabū, Libyæ oppidū in tractu Garamantū, à Cornelio Balbo in triumpho gestarum ut reserat Plin.lib.5.cap.3.

Velabrum, Vide in A P P E L L . V E L V M .

Velauni, inter Alpinas gentes, Plin. commemorantur, libro 3. cap.20.

Vēlia *βελία* Stephano, Lucanizæ oppidū, in situ Pestano, con-ditum à Phocelibus, anteā Elea sita, dicta: & incolz ipsi, Elea-tæ. q; Est præterē Velia Romæ collis editor, in quo quum Valerius, qui postea Publicola dictus est, domum adificare vellet, apud plebem in suspicione venit affectatæ domina-tionis: quod in editiore loco veluti arcem quandā ad oppri-mendam libertatem constitueret. Qua re intellecta Valerius, postquam plebi in cōcionē se purgasset, iussit materiam om-nem ad radicem Velia transferri, dōnumq; illam, quam in summo colle instituerat, in imo Velia pede adificavit. Vide Livium lib.2. ab Urbe. Hunc autem collem dictum volūt Veliam, quasi velliam, quod ibi pastores lanam vellere soliti fue-rint. q; Vnde Velinus adjectivum: ut Velina regio, quæ circa palatum erat.

Vēlinus, item adjectivum, pen. prod. à Velia Lucanizæ oppido, ut Portus Velinus. Virgil.6. Aen. - Portusq; require Velines. Velinus lacus, Plin.lib.3.cap.12, & Colum.lib.8.cap.16.

Velitates, Populi Liguriæ trans Alpes, ut scribit Plin.li.3.cap.5. Velitræ pen.corr. *βιλιται* Stephano. Civitas insignis Volscorum, O&avie gentis origine nobilitata, ut in Augusto testatur Suetonius. Hujus incolz dicuntur Veliterni, qui à Romanis olim subacti, bona agri sui portione sunt mulctati. Scribit Dionysius lib.7, Velitris adeò s̄evisse pestilentiam, ut vix decima pars civium superfuerit: quod damnum postea Romani missa eō colonia sarcierunt.

Velocasses, Populi sunt Gallizæ Lugdunensis ad Ligerim flu-vium, quorum meminit Plin.lib.4.cap.18.

Vēlani, Populi Alpini, D. Augusti auspiciis in populi Romani potestatem redacti, referente Plin.lib.3.cap.20.

Vēnāfrum, *βεναφρος*, Civitas Campanizæ abundans oleis. Mart. lib.13: Ho tibi Campani sudabit bacca Venafri. Horat.2.Carm. Ode 6.: viridiq; certat bacca Venafro.

Vēnāfrānūs, adjectivum: ut Ager Venafranus, oleum Venafr-a-num, quod & Venafranum dicitur absolutē. Iuven. Sat.5: Ipse Venafrano pīsem perfundi.

Vēnāriā, Insula est in mari Tusco: ut scribit Plin.lib.3.cap.6. Venedi, Populi feri, in Germanizæ, & Sarmatizæ confinio. Tacitus de Moribus Germ.

Vēnēris portus, Locus est in Gallizæ & Hispaniæ confinio, ubi Pyrenæi montes juxta mare definit. Autor Meli lib.2: Ptole-mæus ab insigni Veneris phano, *ἀφεδίστος*, hoc est, Veneris templum appellat.

Vēneti, pen.corr. [cōrni. Vinitiani. Ger. Die Benediger.] Populi sunt Italiae, ab Henetis Paphlagonizæ populis, & Trojanis oriundi, qui Troja eversa, cum magna manu Henetum duce Anteore in intimū maris Adriatici finū pervenerunt, pulsisq; Euganeis, qui inter alpes & mare incolebant, eas occuparunt terras: & ubi primum egressi sunt, oppidum condiderunt, quod de nomine reliæ patriæ appellaverunt Trojam, *cōrni*. Gens autem tota aspiratione in u consonantem commutata, uno nomine Veneti appellati sunt. Horum regio Venetia di-citur. Adriatico mari proxima, & à Padi fluminis ostiis post Istriam usq; protensa Insignes urbes habet, Veronam, Vicen-tiam, Patavium, & Venetias regionis totius caput. q; Sunt & Veneti alii ex Britonum genere, in Gallia Lugdunensi, ad Oceanum: quorum frequas mentio est apud Cæsarem. Vul-gō Vennes.

Vēnetiæ, [cōrni. Vineria, Vinegia. Ger. Benedig.] Civitas insi-gnis in mari Adriatico, quam Veneti incolunt, quæ anno à natali Christi quinquagesimoquarto supra quadrungentesi-mum cōditum fuit, quo anno Attila rex Hunnorū Aquileiam evertit. *cōrni*.

Vēnetiūs, a.um, pen.cor. Quod è Venetiis est, *cōrni*, ut Venetus color, qui (ut ait Vegetius) cœruleus est, & marinis fluctibus similis. [Gall Blen, de couleur bleue. Ital. Color blauo. Ger. Himmelblau. Hisp. Color de la mar, verde à pardo. Pol. Miedrawei farbi. Vng. Velenex. Ang. Blew coloured.] A' quo colore aurigarum factio una in curulibus certaminibus Veneta nomi-nabatur. Et qui eo colore induebatur, Venetiani dicebantur.

Veget.lib.4.de Re milit.scribit exploratores in mari veste Veneta esse induendos: & vela navium exploratoriū in colore Veneto esse tingenda, ut similitudine coloris marini facilius lateant, hostilesq; oculos fallant. Hic color etiam Thalassiscus: id est, marinus dicitur. Græci enim *θάλασσα* mare appellant. Vide ea quæ suprà annotavimus in dictione F E R R V G I N E V S.

Vēnilia Nympha, uxor suis Fauni, & soror Amate Latinæ regis conjugis, mater Turni. Virg.10. Aen. Cui Pilumnus avus, cui diva Venilia mater, &c. q; Veniliam item antiqui Neptuni conjugem appellarunt, à veniendo, inquit Var. lib.4. de Ling. Lat. quam candem & Salaciām appellaverunt, ad naturam nimurum maris respicientes, cujus fluctus modò ad terram ve-niunt, modò in salum abeunt. Meminit hujus & Augustinus lib.7. de Civit.Dei.

Venonsus, Historicus Romanus, cuius meminit Cic. in Epist. ad Atticum, conquerens se ejus historiam non habere. Et iterum lib.1, de Legib. ubi eum inter uudos & exiles scriptores recenseret. Nam (*inquis*) post Annales Pontificum maximorum, quibus nihil potest esse nudius, si aut ad Fabium, aut ad eum, qui tibi semper in ore est, Catorem, si aut ad Pisonem, aut ad Fannium, aut ad Venonū venias: quanquam ex his aliis alio plus habet virium, tamen quid tam exile, quam isti omnes?

Vēnūlūs, apud Virgil. lib.8, & 11. Aeneid. Nomen est unius ex Latinorum proceribus, qui in magnam Græciam legatus missus, ut Diomedem in bellū societatem asilceret, re infesta redit.

Vēnūlūs, Veneris, [Ger. Die Göttin der Holzschöfft/Gödne und es set Wölfe.] Ab antiquis, amorum, gratiarum, pulchritudi-nis, deliciarū, voluptatumq; omnium habita est dea: ita dicta à veniendo, quod ad omnes res veniat, ut autor est Cic.2, de Nat deor. *ἀφεδίστη κατεγένεσα* Hanc Poëtē ex spuma maris, & Coeli teckulicis natam fabulantur, à Saturno excisis, & in mare proiecti: unde & παρεῖ τοι ἀφεδός: hoc est, à maris spuma, Aphroditem appellarent. q; Est item Venus, una errantium stellarum, inter Solis & Mercurii spheras sita, quæ φυσικής Græcè, Lucifer Latinè dicitur, quum antegradit Solem: quū autem subsequitur, *ταύτης οὐ*, Vesper, & Vesperugo. *Πόνιτε* etiā Venus pro libidine, & re ipsa venera, quā & Græci *ἀφεδίστη* dicunt. Terent.in Eynuch. Sine Cerere & Bac. ho friget Venus. Senec. Quod in venerem prouior esset. Virgil.12. Geog. Frigidus in venerem senior frustraq; laborē Ingratum trahit. Plin.lib.24.cap.9: Ad venerem impetus inhibent. Ovid. 1. de Arte: Nos venerē tutam, concessaq; furta canemus. q; Interdum pro pulchritudine, venustate, ornatu, elegantia, *ἀφεδίστης*. Quint.lib.6.cap.4: Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Idem libro 10. capite 1: Isocrates omnes dicendi veneres secutus est. q; Est præterē Venus talorum jactatis, ut quisq; canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium conferebat: quos tollebat univerios, qui Venetum jecerat. Venerum quatuor meminit Cicer.lib.3, de Nat.deor. cuius verba sunt: Venus prima Coelo, & Die nata, cuius Elide delubrum videmus. Altera spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accipimus. Tertia Iove nata, & Iunone, quæ nupsit Vulcano, sed ex ea & Marte natus Anteros dicitur. Quarta Syria. Cyro-que concepta, quæ Alstarte vocatur, quā Adonidi nupsisse pre-ditum est. Hec ille.

Vēnērēs, a.um, sive Venerius, Quod ad Venerem pertinet, *ἀφεδίστη*: ut Veneræ voluptates, Venerea res. Plinius lib.24. cap.9: At veneræ rei impetus inhibent. Venereus homo, Veneri consecratus. Cicero pro Cluent. Quumq; item, ut in Sicilia permulti Veneri sunt, sic illi Latini in Martis familia nu-merarentur.

Vēnērēs, pro salaci, & Veneri dedito, *ἀφεδίστης*, libidino-sus. Gell.lib.7. cap.8: Delphinoq; Venerios esse & amatos nō modò historiq; veteres, sed recentes quoq; memorie declarat. Vēnēsiā, sīz, *εὐερέα* Ptolemæo, Oppidum Appulorum Da-niorum, non procul à finibus Lucaniae, patria Horatii Poëta, qui ab eo dictus est Venusinus. Meminit hujus oppidi Plin.lib.3.cap.11.

Vērbānūs, hujus verbani, [Vulgō Lago mag. gior. Ger. Darlang See an dem Lawerst ligt.] Lacus Cisalpinæ Gallizæ, Ticinum ex Alpibus defluente accepīs, & quendam in Padum transmittens. Nunc lacum majorem appellant. Plinius lib.9 cap.18. Duo lacus Italizæ in radicibus alpiū, Larius & Verbānus appellatur, in quibus pisces omnibus annis Vergiliariū ortu existunt, squamis conspicui crebris, atq; præcatus, clavorum caligariū effigie, nec amplius quam circa cum mensim visuntur.

Vērcellæ, [βιρελαι. Ger. Wercell] Vibz Transpadanz Italizæ, quam Plin.lib.3.cap.17, in undecima regione Italizæ colloest, non procul à Taurinis. Vulgō Vercell.

Vērgiliæ,

Vērgiliū [τίνος chimā. οὐκέτις. Ger. Ein gesetz im Etat/ wird die Giechter/ oder Giechungen genannt.] Septem sunt stellae in genu Tauri: ita dicta quod circa equinoctium vernum matutino tempore orientantur. Virgil. 1. Georg. Navita cum stellis numeros, & nomina fecit. Plejades, Hyades claramq; Lycaonis arcton. Vide de his plura in dictione PLEIADESS.

Vērgiliū Maro, [βεργίλιος. Ger. Der farnische Latinalisch Poët von Massus hörte.] Eustathio in Catal. apud Homerū, Latino-rum poëtarum præstantissimus, ex æquo propemodum certans cum Homero: cuius vita latissimè describitur ab Aelio Donato, & Petro Crinito. Sunt qui Virgilius scribere malunt per tertiam vocalem in prima syllaba: de cuius orthographia ratione nonnihil differemus in sīla dictione VERSILIVS.

Vēro, βέρων, Fluvius Celtiberiæ, à quo populi Verones, Βέρωνες, dicti sunt, circa eum habitantes. Meminit hujus fluvii Martialis Epigram 88, ad Liciam.

Veromandui. [Ger. Wermabots / sind Wörter in Picardie.] Populi inter Belgas, quos recenset Plin. lib. 4. cap. 17.

Verona, [βέρωνα. Ger. Dietrichs Wern in Lamparten.] Civitas Venetiz, à Gallis condita, Duce Brenno: à quo Brenona primò: deinde mutatis literis, Verona dicta est, ut lusitanus lib. 20. refert? Hi enim quū novas sedes querere ob intestinas discordias, & assiduas dissensiones cogentur, in Italiam venere: expulsiq; inde cultoribus, Mediolanum, Comitum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam considerunt. Veronam alluit Athesis fluvius amoenissimus, qui ex Tridentinis Alpibus ortus, non longè à fossa Clodia Fado miscetur. Ex hac urbe præstantes viri orti fuerunt, Catullus, Aemilius, & Macer Poëta: & (ut nonnulli putant) Plinius & Guarinus orator, & Pontifex sanctitate clarus.

Vērrā, ara fuit Romæ, ad quam orabant, ne Agrippæ nascentur.

Vērres, Nomen civis Romani fuit, qui quodd Siciliam in Procura avarè, libidinoseq; administrasset, à Siculis repetundarū postulatus est. Ciceroneq; accusante damnatus. Extant etiam hodie Actiones Ciceronis in Verrem, quæ solæ ex priscis illis accusationibus ad nos pervenientur.

Vērtumnus, Etruriæ deus, ut inquit Varro lib. 4. de Ling. Latina, à Tuscis, qui duce Cœlio Romanum migrabant, Romanum deductus, camq; ob causam in vico Tusco ficit. Dictus autem Vērtumnus quodd in omnes formas se transfiguraret. Hic Pomona Nympham fertur adamasse: & ut ejus saltem cōspectu frui licet, in nullas non formas se transmutasse. Qua de re vide Ovid. lib. 14. Metam. Acron in illud Hor. li. 2. Scim. Vērtumnus, quotquot sunt, natus iniquis. Vērtumnus ait esse Deum humanarum cogitationū præsidem: ideoq; multiformem fingi & inconstarem, quemadmodū & illæ variae sunt & mutabiles. Iniquo autem Vērtumno natos esse intepretatur, qui cogitationes suas regere nō possunt. Tiberius Donatus Vērtunum dicendum existimat, quemadmodū & Portunum: quem idcirco colli arbitratur, ut res instituz, ad quem destinatae sunt fine, perducantur. Sēpè enim male cedit, quod vel optimè est institutum, quemadmodū gladius ille, qui regina dono datus fuit ab Aenea, necis ipsi consiciscendæ fuit instrumentum. Nec defunt, qui inde Vērtunum dicunt putant, quodd lacum Curtum in Tiberim averterit. Quam opinione rangit & Ovid. lib. 6. Fastorum.

Vērūnālī, sive Vērtumnalia, Vērtumni festa, quæ fiebat mensa Octobri.

Vērtobriga, Celticorum oppidū est in Hispania Baetica, conuentus Cordubensis. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

Vērtumnus. Vide VERTO in APPELL.

Vērulanī, Populi sunt Italiz, Tuscanis & Veliternis vicini, ut scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

Vēscī Plinio, οὐσίος Ptolemæo, Oppidum mediterraneū Tūdolorū, in Hispania Baetica, alio nomine Faventia. Vide Plin. lib. 3. cap. 1. & Ptolem. lib. 3. cap. 4.

Vēsuvius, pen. prod. qui & Vesuvius, [Vulg. Monte di Somma. Ger. Ein Berg nicht ferne von Neapoli/ so steht von ewiger matera dempsit.] Mons est Campaniz, Nolæ vicinus, agros habens mira fertilitas, præterquam in solo cacumine, ubi planitiem habet magnam, fructum omnino nullum ferentem, terræ cineras levæ facie, rupibusq; exesis, non indubitate veteris incendiū indicia ostendentem. Constat enim sibi aruisse, nunquam tamen vehementius, quam imperante Tito, quo tempore erumpens ex eo ignis, & vicinas regiones latissimè populatus est: & Plinium Naturalis historiæ scriptorem qui cognoscendi cupiditate rō se contulerat, sumo, flammisq; encavat: qua de re vide Epistolam Plinii junioris ad Cornelium Tacitum, quæ Naturali Historiæ hodie est præfixa. Montis hujus meminit Virg. 7. Aen. & vicina Vesuvio Ora jugo. Fallitur autem Servius, qui Vesuvum diversum esse putat à Vesuvio, atq; illum quidem in Liguria, hunc in Campania situm esse.

Constat enim celeberrimorum scriptorum testimonis, Ligusticum illum montem, Vesulum, non Vesuvum esse appellatum: de quo profecto non sensit Virgilius, qui non Liguriz, sed Campaniz populos, qui Turno adversus Aenam suppetias tulerant, suscepserat enumerandos. Quid enim imperius à Poëta dici potuisse, quām si Clatio fluvio, Aceris, Capuz, reliquisq; Campaniz locis repente Liguriz montem miscuisse?

Vespasianus, Prænominis Flavius, decimus Romanorum Imperator, multis insignis virtutibus, sed quas omnes uno avitatem criminis fecerat. q; Titus Vespasianus, Flavii filius, & in imperio successor fuit, omnibus omnium ordinū hominibus adē charus, ut Amor mundi, & Deliciae humani generis cognominaretur: utriusque vitam vide latius, apud Transquillum.

Vesper, vide VESPER in APPELL.

Vespuries Hispaniæ citerioris oppidum, in tractu Vardalorū, ut scribit Plin. lib. 4. cap. 20.

Vestia, oppida mulier Atellana, Capuz habitans, quæ quondam quæstum corpore faciebat, ut est apud Livium lib. 6, secundi belli Punici.

Vestā, Saturni filia ex Ope, quæ & pro terra quandoq; sumitur, eō quodd rebus omnibus terra vestiatur, seu quia vi sua sit, ista. Ovid. lib. 6. Fast. Stat vi terra sua: vi stando Vesta vocatur. Nec defunt qui dō tūc nō nomen hoc deductū velint, aspiratione in u consonantē mutata: ut, Venetus, pro Henetus: Velia pro Helia. Cui sententiaz subscriptis & Cicero lib. 1, de Natura deorum. Vestaz (inquit) nomen sumptum est à Græcis. Ea est enim, quæ ab illis ista dicitur, visq; ejus ad aras & focos pertinet. q; Interdum ponitur pro igne. [ΩΝεγιβ.] Ovidius 6. Fastorum: Nec tu aliud vestam, quām vivam intelligeflammam, Nataq; de flamma corpora nulla vides. Iure igitur virgo est, quæ semina nulla remittit. Veteres autē duas esse Vestas affirmabant. Vnam, Saturni matrem: alteram, ejus filiam, de qua Ovidius sexto Fastorum: Ex Ope lunonem memorant, Ceretemq; creatas Semine Saturni: tertia, Vesta fuit. Confundunt tamen has Poëtæ, alteram pro altera ponentes. Id tamen observandum est, quām Vestam pro Terra accipit, de matre Saturni id esse intelligendum: quando vero virginem nominant, de filia ejus esse intelligendum, quam ignem esse voluēre. Hanc unam ex diis penatibus esse volunt, quos Aeneas in Italiam advexit. Virgil. lib. 2. Aeneidos: Sic aut, & manibus vittas, Vestamq; potentem, Aeternūq; adytis effere penetralibus ignem. Cui sententiaz non obscurè adstipulatur & Livius, quum Vestaz sacra vetustissima esse assertit, & ab Albanis accepta: à Numa autem Pompilio primū Romæ instituta, multisq; ceremoniis venerabiliora efficiata. q; Primus enim ille sacerdotes ei sacravit, stipendioq; publico donavit, perpetuaq; virginitate, aliisq; ceremoniis venerabiliores effecit. Harum potissima cura erat, ut ignem perpetuum conservarent: qui si forte per negligentiam suisset extintus, nequaquam alio ex igni reparare fas erat, sed accensa per somites ex sole flamma purus & cœlestis ignis eliciebatur. Porro virgo Vestalis legebatur intra annum sextum, suæ etatis, & decimū: & triginta annos oportebat eam manere virginem, postea nubere licet. Quod si interim forte stuprum commisisset, viva desodificatur.

Vēstalēs virgines, Quæ vestaz sacris, perpetuiq; ignis custodiæ erant dicas, à Numa Pompilio primū institutæ, ut est autor Liv. lib. 1. ab Urbe, ēnēdīs. Cic. 3. de Leg. Virgines Vestales in urbe custodiūto ignem foci publici semperernunt.

Vēstini, οὐσίοι, Populi Italiz inter Picenos, Sabinosq; quorū meminit Plin. li. 3. cap. 5 & 12. Apud hos olim laudissimi fiebant casci. Mart. lib. 13: Si sine carne voles jentacula sumere frugi. Hæc tibi Vestini de grege massa venit.

Vētūlūs, pen. corr. [βιονάς. Ger. Ein Berg in Liguria, an welchen unter der Po entspringt.] Mons Liguriz juxta Alpes, inter cæteros clarissimos, ex cuius radicibus Padus erūpit, teste Plin. lib. 3. cap. 16. Virg. 10. Aen. Ac velut ille canum mosu de montibus altis Actus aper, multos Vesulus quos piafer annos Defendit.

Vesuvius, Vide VESVUS.

Vētonēs, pen. prod. Hispaniz citerioris populi, inter Tagum & Diriam amnes siti, Carpetanis ad Occasum proximi: à quibus herba nobilissima, quām Græci ιπηρον vocant, Vētonicæ sive Betonicæ nomen accepit. Vide Plin. li. 2. cap. 3. & li. 4. cap. 20. & 22. & lib. 25. cap. 8. Nonnulli etiam Vētones vocant germinato t, quidam etiam Vēttones: ut apud Lucan. lib. 4: Vētonesq; leves, &c.

Vētūlonium, ουτουλόνιον Ptolemæo, sive Vetulonias, vētūloniz, Vrbium Hetruriæ, quum Mæoniæ eam obtinuerent, caput: cuius meminit Silius lib. 8: Mæoniæq; decus quondam Vētulonia gentis. Plin. libro. 2. cap. 103. Vētulonios appellat: Patavinorum (inquit) aquis calidis herbæ innascuntur virens, Pisces, Pisa-

310 VFE VIA VIM VIN VIR

tes, Pisanorum ranae, ad Vetulonios in Hetruriā, non procul à mari, pisces.

Vetulonienses populi, Vetuloniam incolentes, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5.

V

ante F.

Vēns, Vulgo Fanto, Fluvius est juxta Terracinam, teste Plin. lib. 3. cap. 5. qui labitur per Pontinas paludes, qui etiam Vfentum à quibusdam dicitur. Virg. lib. 7. Aen. gelidusq; per imas Quærit iter valles, atq; in mare volvitur Vfens. q; Vfens p̄rterea Aquicolarum dux fuit, qui quum Turno adversus Aeneam suppettas ferret, à Gya Trojano est interfectus, de quo Virg. lib. 7. & 12. Aen.

Vfentus, adjectivū: ut, Vfentina tribus. Liv. 9. ab Vrbc: Dux Romæ additæ tribus, Vfentina, ac Falerina.

V

ante I.

Via, Fluvius Gallæcorum Lucensiuit, in interiori Hispania, nō procul ab Orubio promontorio in Oceanum Occidentalem sese exonerans. Autores Ptolemæus lib. 2. cap. 6. & Pomponius lib. 3.

Vianā, Norici urbs, apud Plin. lib. 3. cap. 24, Hermolaus eadem putat cum Vienna Austria, omnibus quas Daubius sustinet, urbibus, & ædificiorum splendore, & agri ubertate preferenda.

Vibiūs Virius, Civis Capuæ fuit potentissimus, primusq; defensionis ad Annibalem autor, qui jam attenuatis Pœnorum viribus, quum Capuani à Fulvio obfessi deditioñem pararent, à septuaginta Senatoribus domum deductus est: quibus con vivio adhibitis, quū quām maxima vii ingurgitatione mētem omnem ab imminentis mali sensu alienassent, post multos complexus le omnes veneno peremerunt. Vide Livium lib. 6. Decad. 3.

Vibo, vibonis, Oppidum Locrorum in Brutii, ita nuncupatum à Romanis, quoniam ante Hippo appellaretur, ita nuncupatur Strabon. Vide Strabonem lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 5.

Vincentia, Vicentia, Venetiæ opidū, non procul à Patavio: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 19.

Victor, Virtus nomen.

Victoria, Vrbs Hispaniæ, Ptolem. Camarica.

Viennā, Viennæ, [Ger. Wien in Österreich.] Austria Metropolis est, omnium urbium, quæ ad Danubium sitæ sunt, & ædificiorum splendore, & facilis rerum copia clarissima, munitissimæq; Germaniæ, atque adeò totius orbis Christiani adversus Turcarum irruptiones propugnaculum. Hanc Plinius libro 3. capite 24, Vianam appellat, ut annoravit Hermolaus. q; Est præterea Vienna Allobrogum civitas ad Rhodanū fluvium, olim clarissima, ubi etiam hodie nō pauca antiqua nobilitatis extant monumenta. [Gall. Vienne. Ger. Weyen eti. Etat ligé am Rodan vnder Lyon.] Meminit hujus idem Plin. libro 3. cap. 4.

Viminalis collis, unus ex septem urbis Romanæ collibus, in terria urbis regione: ita dictus à viminum sylva in eo enata: unde & Iovi Vimino, cuius ibidem ara erat, nomen inditum: ut est autor Varro lib. 4. de Ling. Lat. q; Viminalis porta, Romæ fuit inter Salarium & Exquiliām: ita dicta quod per eam in agrum Nomentanum efficeret.

Vindelicia, [Vindelicæ] Ger. Die Landschafft zwischen dem Lech/ Donau und dem Hochgebirg/bis Augspurger.] Regio Germaniæ confinis, Rhetiam habens ab Occasu, & Noricū ab oriente. Eam Lycus amnis distinguit à Rhetia: Aenus à Norico: à Septentrione Danubio terminatur, à Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Ejus civitas insignis est Augusta Vindelicum. Vulgo Augspurg: cuius meminit Ptolemæus libro 2. capite 13.

Vindeliciæ, [Vindelicæ] Ptolemæo. Ger. Augsbur. Vindelicæ incolæ, hodie Germanis annumerati. Horatius:

Videre Rheti bella sub Alpibus

Drusum gerentem, & Vindelici.

Vindemiator, Vide in APPELL.

Vindiūs, Hispaniæ Tarragonensis insignis mons, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 6.

Vintūs, Vinus, Oppidum est in Alpibus litoris, apud Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

Vion Valentia, Apulorum urbs, autore Ptol. lib. 3. cap. 1. hodie Brivona, Hippol. Plin. leg. VIBO.

Virbiūs, Idem qui Hippolytus, Thesei, & Hippolyta Amazonis filius, qui quum à Phædra noverca per caluminiam apud patrem delatus esset, quod ipsi stuprum inferre voluisset, patris iram veritus, consenso currū fugā arripuit: quumq; juxta matris litus pervenisset, incusso à Neptuno payore, equi consternati, implicatum habens Hippolytum dilacerarū. Cuius vicem miserata Diana, ad vitam eum revocavit, & in Aricinio nemore collocatū, pro Hippolyto Virbiūm appellavit, quasi bis virum. Ovid. 15. Metam.

Tum mihi, ne præsens augerem muneris hujus

VIR VIS VIT

Invidiam, densas objecit Cynthia nubes:

Vtq; forem tutus, possemq; impunè videri,

Addidit æstatem, nec cognoscendā reliquit

Ora mihi: Cretenq; diu dubitavit habendam

Traderet, an Delon: Delo, Cretæ, relatis,

Hic posuit: nomenq; simul, quod possit e quorum

Admonuisse, jubet deponere: Quisq; fuisti

Hippolytus, dixit, nunc idem Vibius esto.

Virdubescæ, [Vidubiesca, Hispaniæ citerioris civitas, in tractu

Antigonus, qui sunt populi Cantabris ad Ortum proximi.

Autor Ptolemæus libro 2. cap. 6. Plin. lib. 3. cap. 3, Virovesca nominat.

Virgāo, Hispaniæ Bæticæ civitas, inter Bætim & Oceanū, alio nomine Alba dicta. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

Virgī, Pomponio teste, Oppidū in finibus Hispaniæ Bæticæ, à quo proximus sinus Virgitanus dicitur, quem Plinius Bætica & Tarragonensis terminum facit, lib. 3. cap. 1.

Virgilii. [Biegli. & regli.] Mantuanus Poëta celebrissimus, Matorne, Majaq; natus, qui primum apud Latinos inter Poëtas obtinet locum. Homerumq; Græcorū Poëtarum principem, si non exequat, non longo certè sequitur intervallo. De nominis hujus scriptura diversa diversa sentiunt, aliis primam ejus syllabam secunda vocali, aliis tertia scribentibus. Quorum utrique suis quibusdam nütur rationibus. Minutianus Apuleius, vetustus Grammaticus, à virgis. inter quas natus sit, Virgilium dictum putat: ideoq; per i. non per e scribendum præcipit. Cui scripturæ Donatus quoq; non obscurè attipulatur, quum in vita ejus tradit, à virga nōmē accepisse, quam mater ejus ea nocte, quæ partum antecessit, in somnis sibi visa est parere, tanta altitudine assurgentem, ut cœlum contingere. Hisce suffragatur & Calvi illud: It vates cui virga dedit memorabile nomen Laurea. In eadem sententia fuit & Priscianus. In Græcis quoq; codicibus (si id quippiam ad rem faciat) scriptura legitimus Biegli. Alii, & in primis Politianus, à Vergiliarem sydere nomen hoc deducunt: ideoq; per secundam vocalem scribere malunt. Quam sententiam veterorum aliquot marmorum testimonius confirmant. Quibus illud accedit, quod apud Eustathium quoq; in navium Catalogum, & apud Suidam regli. legatur. Vide hac de re prolixorem disputationem in Annotationibus Pierii in Virgilium.

Virgilianus, adjectivū: ut, Virgiliana virtus, apud Plinium in Praefat. lib. 9. Quintil. lib. 1. cap. 3: Habendumq; in animo semper illud Virgilianum.

Viriatūs, Lusitanorū ducis nomen fuit, calliditatis aceritatem viri, quippe qui ex venatore latro, ex latrone subito dux atq; Imperator factus, universam Lusitaniam occipavit,

M. Veatidium prætoriē fuso ejus exercitu, cepit. Post Ca. Plan-

cius Prætoriū fuso: us rem cum eo gesit: tantumq; te. ro-

rem hostis hic Romanis intulit, ut adversus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Deniq; à proditoribus contilio Cepionis interemptus est, & multum ploratus, tumulatusq; nobilissime Autor Livii abbreviator Florus.

Viræ querquetulanæ Festus inquit, putantur esse Nymphæ præsidentes quereto virenti quod fuit in Esquilina regione urbis, ut autor est Varr. lib. 4. de Ling. Lat. Scaliger, Viras querquetulanæ nihil aliud esse putat, quām quæ Græcæ λα-

έδε, καὶ ἀρχαρχεῖς dicuntur.

Viritum, autore Ptolem. lib. 2. cap. 11. Germaniæ Vrbs: Vul-

go Græknag.

Virvesta, Ptol. lib. 2. cap. 6. in antiquo codice Virdubescæ, Hi-

spaniæ Vrbs: Vulgo Briviesca.

Virutum, [Virtus, Oppidū Germaniæ in climate Septentrionali, apud Ptolemæum lib. 2. cap. 11.

Visontium, [Visontorū, Pelodonum oppidum in Hispania Tar-

raconensi, Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Vistulā, qui & Visula, & Iltula. [Vulgò Vixel. Ger. Die Weser.] Nobilis Europæ fluvius, in Carpatho monte nascens, Germaniamq; dirimens à Satmatia, & tandem ostio uno prægiā-

diuxta Dant scum urbem in sinum Condanū illabens. Vide Ptolemæum Tab. 8. Europæ. A' Plin lib. 4. cap. 13. Vistula ap-

pellatur. Vide Vadianum in librum 3. Pomponii Melæ.

Visula, Vide VISTULA.

Visurgis, Fluvius est Germaniæ, non procul à Cherusci na-

scens, Brunsicensem agrum intrigās, tandemq; Bremam urbē

præterlapsus, paucis circa Albis ostium pass. milibus, in Ger-

manicum Oceanum sese evolvēs. Accolæ hodie Veserum ap-

pellant. [Ger. Die Weser.] Vide Annotationes Vadiani in li-

brum tertium Pomponii Melæ.

Vitalis, [Vitalis,] substant. proprium nomen est.

Vitella, [Vitella,] Oppidum Italæ. Vnde Vitellinus gentile.

Stephan.

Vitelliūs, [Vitellius,] Nonus Romanorum imperator fuit, ve-

tri, gulæq; additissimus, qui superato apud Bebriacū Otho-

ne, impo-

ac, imperium atropit: quod non multò pōst deficiētibus ad Vespasianū militibus, unā cum vita eruit. Reliquam ejus vitam pete ex Suetonio.

Vitisator, Vide in APP ELL.

Vitruvius, Architectus Veronensis, cuius opera etiam hodie omnia maibus teruntur, varia in linguis transſuſa.

Vitruvius, Antiquis dens erat, qui credebatur vitam largiri: ut Sentinus sensum. Cael. Rhod. lib. 25. cap. 30.

Vilius, οὐλόφη, Apollinis cognomen apud Milesios: quod is sanitatis auctor putaretur. Nam οὐλός, Iones usurparūt pro οὐλόφη: hoc est, recte valere: ut annotavit Ioannes Grammaticus. Unde & οὐλός dictas putat cicatrices, quod dicit nōc persanatorum vulnerum. Vide Macro. lib. 1. Satyr.

Vl̄p̄sānūs, Iurisconsul̄s, patria Tyrius, Adriani temporibus floruit, cuius sensus preſuit. Hic, quum Gallias administraret, seditione oborta interfecitus est.

Vlubræ, arum, Ignobilis kalis: vicus juxta Velitras, nulla alia re quam quod in ipso educatus fuerit Augustus, memorabilis: ut annotavit Porphyrio in illud Horat. lib. 1. Epist. - quod petis, hic est. Et Vlubris, animus si te nō deficit sequens.

Vlyſſes, οὐλόφη. Fuit filius Laertīs (a quo Laertius cognominatus est) rex Ithacæ & Dulichii insularum, à quibus modò Ithacus, modò Dulichias appellatur. Fingitur ab Homero vir multa prædictus facundia, nec minore experientia, vafer consilio, egregius bello, laborum patientissimus. Vxorem habuit Penelope lcari filiam, ex qua Telemachum filium suscepit: eamq; tantopere adamavit, ut reliquias Græcorum principibus ad bellum Trojanum proficiscentibus, ipse infantiam simulaverit: fūsum sperans ut tanquam bello iuxillis domi relinqueretur. Lunaris itaq; duobus diversi generis animalibus, litus proscindebat, & frugum loco salem serbat. Palamedem tamen viram prudenter latere non potuit: qui ut technam illius detegret, araci ille Telemachum filium in falco objicit: quod Vlyſſes conspicatus, ne filium laederet, aratum sublevavit. Quo argumento facilè deprehensum est, non veram illam, sed simulatam esse insaniam. Pertractus itaque ad Trojam, strenuam, utilissimamq; eo in bello Græcis operam nayavit. Nam & Achillei inter Lycomedis regis filias virginali habitu latitantem, ad bellum perduxit: & tagitas Herculis à Philoetete impetratas, ad Trojam pertulit: Ciceron quo que Laomedontis, qui super Scæa porta Ilii servabatur, clām fūtulit. Palladium quoq; unā cum Diomede ex Troja, cœsis custodibus, rapuit. Missus deinde explorator cum eodem Diomede, Rhœcio Thraciæ tege occiso, equos ejus abduxit, priusquam Xantbi aquam degustassent. Erant autem hæc omnia in Trojanorum fatis: sine quibus Troja expugnari non poterat. Cum Pakomedē frumentationis causa gravissimas inimicidias exercuit: enīque tandem per calumniām circumventum, lapidibus obruendum curavit. Occiso Achille in armorum illius judicio Ajaci prælaus est. Capta autem Troja, Orſilochus Idomenei Cretensis regis filium, obstantem ne legitima pars prædæ sibi decideretur, exulta rixa intermit. Denique Polynœa ad Achillis tunculum jugulata, atque Astyanacte Hectoris filio è terti præcipitato, quum navim conſecundisset, tanquam in patiam rediurus, gravi exorta tempestate, primum in Ciconum littus appulsa est. Atq; inde rufus solvens, simili tempestate ejctus in Africam ad Lotophagorum gentem pervenit. Vbi quum socii lotum guſſassen, agre inde potuerunt revelli. Inde rufus vela faciens; in Siciliam delatus est: ubi Polyphemus antrum cū duodecim sociis intravit, ex quibus quum Cyclops sex devorasset, eruto illi oculo præstolo ſipite, pellibus articula involatus, cum supersticio entram evasit. Hinc in Aeoliam navigans, ab Acolo venient in utrem coactos obtinuit. Et quum iam Ithacæ proximus esset, soluto ure à sociis theſaurum credentibus, refuſe, yento denud. In Aeolianis expulſas est: sed ab Acolo abactus, devenit ad Læſtrygonas, quos ob immunitatem fugiens, ad Circen pervenit: quod quum exploratores ejus in belias invaserit, ipſe ſumptu à Mercurio pharmaco acceſſit impavidus, & ſtricto gladio eam coegerit, ut ſocios ſuos priſtinæ formæ reſtitueret: quod quum feciſſet, ejus poſtea conſuetudine uſus per totum annum, ſuceptis ex ea Telegonum filium: Hesiodus vero Agriū & Latinum ex Cœſe genuiſſe dicit. Aegre deinde ab ea dimiſſus, ad Oceanum pervenit, ubi peractis lacris, ad iactros descendit, ibi q; ex Anticlea matre, Elpenore, & Tiresia vase de multis certior factus, revertitur ad Circen: & Elpenorē ſocium, qui auper inebriatus de ſcalis deciderat, honorifica prosequitur ſepulture. Poſthac ad insulam ſigillatum delatus est, quarum cantus ne audiret, ſocii aures cera obturavit: ſe autem ad malum alligari fecit, eoq; ratione illarum iuſſidiſtutus evasit. Inde Scylam transiens & Charybdis, non ſinē maximo periculo in Siciliam venit, ad ea loca ubi Phæthus Salis filia cum duabus ſororibus greges patris paſſebat, iuſſitq; ne quis eos violare: ſed ipſo dor-

iniente ſocii fame coacti, ſuadente etiam Eurylocho plura ex gregibus animalia mactaverunt: quod ſcelus poſtea naufragio lucerunt, adē ut ne unius quidem ſit ſervatus, præter unū Vlyſſem, qui arrepto navis malo novē diebus à vento & unius hinc illiac agitatus, tandem ad Ogygiām insulam appulſus à Calypſo nymp̄ha ſuceptus est: ſeptemq; annis ejus conſuetudine uſus, Naſithōum & Naſinōum filios, ut Heliodo placet, ex ea genuit. Poſthac miserrus ejus Iupiter, Mercurio in Ogygiā miffiſo, imperat dea ut Vlyſſem miſſum faciat. Confecta itaq; rate, Vlyſſes rufus mari ſe committit. Verū quum jam Phæacificus in conſpectu eſſet, ſubito immixta à Neptuno tempeſte, navis fregit: auctumq; de eo omnino fuifet, niſi ejus misera Leucothoë, tabulam ei ſuppeditasse, cul ille innatens, in columis in Phæacificum portum adnavit: ibi demq; quod nudus eſſet, inter frondes ſeſe occultavit. Verū non multò pōst à Naſithā filia Alcinoī repertus, veftes accepit. Deinde Palladiſ opera ad Arete Alcinoī coniugem deductus, dona, naues & ſocios accepit, qui cum in Ithacam rediuerūt, in qua dormientem cum donis depoſuere. Excitatus autem à Pallade, ipius monitu habitum mendici atcepit, & hac modo ad ſuos ſubulces pervenit: apud quos Telemachum quoq; vidit. Demum ab Eumæo porcaro incognitus domum duciſt, ubi poſt multas injurias ſibi à procis illatas, tandem ab Euridice nutrice agnitus, atena ex composito cum filio & duobus ſubulcis, quibus ſe indicavit, adverſus procō ſumēt, eos ad unum omnes trucidavit, atq; ſic Penelopea recepit. Porr̄ quum ex oraculo didiſſet, ſe à filio interemptum iri, in locis abditis vivere decreyit. Telegonus autem filius ex Cœſe ſuceptus, patrem ſuum videre cupiens, Ithacam profectus eſt, ubi quum incognitus à domo patris prohibetur, orta contentione, patrem incognitum ſpinā venenosa trigoñis pifci trāfixit. Declinatur & Vlyſſes; Vlyſſei, vel Vlyſſi, per ſecondam inflexionem. Virgil. 3. Aeneid. Et terram altricem ſævi exectarunt Vlyſſi.

Vlyſſippe, onis, Vel (ut alijscribunt) Olyſſipo, & Vlyſbona; Lusitanæ metropolis eſt, quæ à Strabone idem appellatur Vulgo Lisbona.

V. ante M.

V̄mb̄, Vide VMBRIA.

V̄mbriā, [εμβρία Ital. Ducato di Spoleto. Ger. Ein Landesfchafft Italic, so jetz das Herzogthum Spoleto begreffe.] Regio Italica, inter Apenninum & mare Adriaticum, ita dicta ab E. ſp̄. hoc eſt, ab Imbre: quod Vmbri omniū Italiz populi antiquissimi, inundationi terrarum, imbrisq; ſuperfuſſe credantur: ut refert Plinius libro 3. capite 14. Vel dicta eſt Vmbria ab umbra, quod ea regio propter altitudinem montium, & vicinitatem Apennini umbroſa ſit. Lucanus libro 2: Iusque ſui pulo iam perdidit Vmbria Thermos. Olim trecenta oppida habuisse fertur, quæ poſtea Hetrusci deleverunt. Hodie ſunt reliqua Sontinum, Fauna Fortune, Spoletum, à quo nunc ea regio ducatur Spoletinus dicitur; Nursia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulginum, Nuceria, Assilia, Tudertum & Narnia.

V̄mb̄, a, um, posſeffivum, ουμέ, Q, Catullus: Aut parcus umber, aut obesus Hetruscus.

Vimbros, ουμέ. Fluvius Vimbriæ nāvigatorū capax, cuius meminat Plin. lib. 3. cap. 5.

V. ante N.

Vnni Vide HVNNI.

V. ante O.

Voberta, Villa eſt juxta Bilbilim Hispanie urbem, & Salone amneam, umbris arborum, & frigiditate ſcaturientium fontium amoenissima, quam Martialis graphicè depingit Liciano lib. 1. Epigram. 17.

Vocetius, [Ger. Der Vogelsberg.] Mons apud Rauracos, obſebras, & lamas viarori admodum incommodus: in quem Helvetii à Cætiana vieti conſugentur: ut refert Tacit. libro 17.

Voconii forum, Arecomitorum civitas in Gallia Narbonensi, cuius meminat Plin. lib. 3. cap. 4.

Vocontii, [Ger. Vocontiv Delyphnat bē dem flus Dr̄sentia.] Narbonensis Galliz populi ſunt, quorum civitas Tricorium commemoratur à Plin. lib. 3. cap. 4.

Vögclis, penultiima correpta, Mons eſt Galliz Belgicæ, Sequanos & Lingones dividens à Mediomatricibus, ex quo Mosa & Araris fluvii nascuntur. Luc. libro 1: Caſtraq; Vogesi curvam ſuper arduā tipam Pugnaces pictis cohabant Lingones armis.

Volaterræ, Strabo lib. 5, Hetruriae oppidum eſt, non procul à mari, in edita platiſe collis ſitum, ad quā x v. ſtadiorum eſt ascensus. Hinc Volaterrani, pro urbis hujus incolis, & Vada Volaterrana apud Plin. lib. 3. cap. 5.

Völce, [Ger. Langendorf] Populi Galliz Narbonensis, trans Rhodanum, Occidentem versus: ex quibus qui humini proximis ſunt,

V 4

mi sunt, Arctomii cognominati sunt: qui verò longius à Rhodano recedentes, in Pyrenæos montes vergunt, dicti sunt Te-
tisages, quorum regionem hodie Lingua Occitanam appellant. Autor Ptolem. lib. 3. cap. 10.

Volcatiūs, Consul fuit Rōmæ, tempore prioris conjuratio-
nis Catilinæ, illumq; Repetundarum reum, quod intra legiti-
tum tempus profiteri nequivisset, Consulatum petere pro-
hibuit: quam rem tam grè tulit Catilina, ut de eventenda pa-
tria cum Antonio, & Pisone nefaria consilia inierit. Autor Pe-
dianus. q Volcatius Gallicanus quintūm Consul scripsit vi-
tas imperatorum ad Diocletianum: ex quibus tantum extat
nunc Avidii Cassi vita. Volcatius Terentianus historiam sui
temporis: id est, Gordianorum scriptis: in qua memorie pro-
didit, referente Capitolino, Gordianum seniorem vultum
Cæsaris Augusti valde retulisse. q Volcatius Epidius Gram-
maticus, scripsit res gestas Pompei Magni, & ejus patris: pri-
mus libertinorum qui historiam scripsit, quem ab optimo
quoq; scribi solita sit, ut est autor Cornelius Nepos. Ludum
aperuit, docuitq; inter cæteros M. Antonium, & Augustum.
Ex Tranquillo. q Volcatius item alius fuit, teste Plinio, libro
11. capite 43. Poëta non ignobilis, qui quod senos in manu
haberet digitos, Sedigitus est cognominatus. Hujus etiam
hodie aliquot circunferuntur lambi, quibus suum de Latinis
Comicis judicium protulit. q Præter hos fuit & Volcatius
Iurisconsultus, Ceselli præceptor, quem tradit idem Plinius
libro 8. capite 11. Asturcone sub vesperum à rure suburbano
redcuntem, quem in grassatorem incidisset, à cane fuisse de-
fensum.

Vologesus, Parthorum rex fuit Neronis temporibus, & frater
Tiridatus, quem quum Armeniæ regem fecisset in vitis Roma-
nis, vario eventu cum iis bella gessit: donec tandem ex pacto
placuit Tiridatem regni diadema ponere, nec antea resumere,
quā id Romæ Neronis manibus accepisset. Vide Tacitum
libro 5.

Vologesocerta, Babyloniae urbē à Vologeso Parthoru rege
condita: ut est autor Plin. lib. 6. cap. 26. Ptolemaeus Vologesiæ
appellat.

Volisci, Populi in Latio, ultra Circeios, quorum meminit Plin.
lib. 3. cap. 5. Virg. 2. Georg. Assuetusq; mala Liguram, Vol-
scosq; verutros.

Volfinium, Volsini, ὄλσινος Ptolemaeo: sive Volsinii, Vol-
siniorum, Oppidum mediterraneum Hetruriaz, in quo pri-
mū molæ versatiles sunt inventæ. Plin. libro 36. capite 18:
Molas versatiles Volsinij inventas, quasdam & spondem
motas legimus.

Volumnius, Prænomine Lucius, Vir Romanus. Senatorii or-
dinis, quo cum Servio Sulpicio Consulatum gerente carnes
pluisse, autor est Plin. lib. 2. cap. 56.

Voluppiā, [Ger. Die Göttin des Wollusts.] Voluptatis dea, que
facillum habebat Rōmæ circa navalia, nō procul à porta Ro-
manula, teste Varrone lib. 4. de Lingua Latina.

Volusius, βαλεύς, Poëta quidam ineptus fuit, patria Pata-
vinus, qui Ennium fecutus, rerum gestarum populi Romani
Annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ: At Vo-
lusi Annales Paduanæ morientur ad ipsam, Et laxas scombri-
sepē dabunt tunicas. Et alibi: Annales Volusi cacata charta.

Vomanum, Fluminis nomen in quinta Italæ regione, non
procul ab Adria colonia Plin. lib. 3. cap. 13.

Voranus, Q. Luctati furacissimus libertus, quænumularius
nummos de mensa subrahentem, & in calceos infarcientem
deprehendit. Cælius lib. 10. cap. 49.

V ante P.

Vpis, Diana tertiae nomen, autore Macrobio. Sic enim à Græ-
cis paterno nomine (pater enim ejus traditur Vpis) appella-
tur. Meminit & Cicero de Natura deorum. In nōnullis autem
exemplaribus legitur Opis.

V ante R.

Vrā, ἡρ, Locus est in finibus Syriæ Palmyrenæ, ad Euphratē
fluvium, qui inde relicit Palmyrenorum desertis, in ortū re-
flectitur. Autor Plin. lib. 5. cap. 24.

Vrāgūs, ἡραγούς, ἀδης, Plutonis cognomen est, ab urgendo (ut
quibusdam videtur) impositum, quod omnium deorum ma-
ximè nos urgeat. Nos Græcam vocem esse malumus. Apud
illos enim ἡραγούς dicitur, qui in aie extremam agminis partē
dicit. Unde non inventus ad Ditem transfertur, qui postre-
num humanae fabulæ actum excipit.

Vrānīā, ἡρ, sive Vraniæ, es, [ἡρανία, ἡρανίν. Ger. Eine aus des
sean Mußi.] Una musarū, lovis & Mnemosynes filia, cui Allo-
logia inventio tribuitur. Unde & Vraniā dictam putant, quasi
mē dōs ἡρανία hoc est, sublima speculantem. Ovid. lib. 5. Faſto-
rum: Excipit Vraniæ: fecit silentia cunctæ.

Vrānōpolis ἡρανόπολις, Vrabs in finibus Macedoniæ, ad radi-
cem montis Acho: cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 10.

Vrānūs, ἡρ, Pater Saturni: quem Latini Cælium, vel Cæliū

VRB VRI VSÀ VTÌ VVL

appellant: ex cuius virilibus à Saturno filio exēs, & in mare
abjectis, nata est Venus, quæ idc Græco nomine appellata
est Aphrodite.

Vrbī, ἡρ, Populi sunt Capissena (quæ est Asia regio, Car-
maniz finitima) non procul à Pandorum finibus, & Ponamo
flumine navigabili. Autor Plin. lib. 6. cap. 23. Sed corrupta est
Plinius lectio: sic enim habet: Flumen Borro, Gensurbi, flumen
navigabile ponamus Pandorum finibus. Vbi Gensurbi flumini
nomen est non populi.

Vrbīnum, Italæ oppidum: à quo Vribates Plin. li. 3. ca. 14.
Vrci, ἡρ, Ptolemaeo, Oppidum maritimū in finibus Hispa-
nia Tarraconensis, ubi à Baetica dirimitur. Autores Ptolem.
lib. 2. cap. 5. & Plin. lib. 3. cap. 3.

Vrgi, ἡρ, Populi Sarmatæ Europæ, Iazygibus finitimi, ad
utraq; lstrri ripam, magna ex parte ex passionibus visitates,
pauci agriculturae dediti. Autor Strabo lib. 7.

Vrgo, Insula est in mari Tyrreno, nō procul à Capraria. Pli-
nius lib. 3. cap. 6.

Vri, ἡρ, Indiæ populi, Indi fluminis accolæ, Silenis proximi.
Autor Plin. lib. 6. cap. 20.

Vria Plinio, ἡρ, Ptolemaeo, Oppidum Hispanæ Bæticæ, in
conventu Gaditanu: cuius meminit Min. lib. 3. cap. 1. q Est hæ
Vria locus Acarnanæ, semistadiū distans à mari. Autor Stra-
bo lib. 10. q Est præterea ejusdem nominis oppidum in ora
Apuliz, & post flexum Gargani mōtis, teste Plin. lib. 3. cap. 11.
Strabo Vream, Ptolemaeus ἡρ, appellat. q Vriam alias col-
locat Strabo lib. 7. medio ferè itinere inter Tarentum & Brun-
dusium.

Vriūm, ἡρ, Oppidū est Hispanæ Bæticæ, apud Ptolemaeu
lib 2. cap. 4. Plinius in Gaditanu conventu collocat, & Vriam
per primam effert deominationem.

Vrolonium, ἡρ, Civitas in Orientali parte Britanniæ
insulæ, apud Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Vrpianus, ἡρ, Fluvius Daciæ (quæ hodie Velachia) supra
Saum influens in Itrum. Autor Plin. lib. 4. cap. 25.

Vrsentani, Lucaniæ populi, apud Plin. lib. 3. cap. 11.

Vrso, Hispanæ Bæticæ oppidum, in cōventu Astigitano. Au-
tor Plin. lib. 3. cap. 1.

V ante S.

Vsar, Fluvius est Mauritanicæ Cæsariensis, Nebadum regionem
irrigans. Autor Plin. lib. 7. cap. 2.

Vsticā pen. prod. Mons est in Sabinis, cuius meminit Horat.
lib. 1. Car. Ode 17: Vtcūq; dulci Tyndari fistula Valles, & Vsticæ
cubantis Lævia personuere saxa. q Est & insula ejusdem
nominis, Siciliæ adjacent: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

V ante T.

Vthīna, ἡρ, Vbs Africæ propriæ dictæ, Romanorum co-
loniæ inter Bagradam fluvium & Tritonem sita. Vide Plin. lib.
5. cap. 4. & Ptolem. lib. 4. cap. 3.

Vticā, uticæ, pen. corr. ἡρ, Ptolemaeo: in Stephano, Vrbs
insignis Aphricæ propriæ dictæ, ad Bagradam fluvium xxx
passuum millibus distans à Carthaginæ: qua excisa principem
in Africa locum tenuit. In hac Cato Vticensis, viro Scipione,
mortem sibi consevit.

Vtinum, Italæ oppidum juxta Aquileiam, principiū Austriz
opere insigni admodum, & arce in mediz urbis edito collico
lo conspicuū: ut scribit Vadianus in lib. 2. Pomponii Melz.

V ante V.

Vvitemberga, [Ger. Wittemberg.] Vrbs Germaniæ, Vulgo
dicta Prol. Cælia.

Vulcānūs, [ἱψας θ. Ger. Der Gott des Feuers.] Deus anti-
quis putatus est ignis p̄r̄ses. Vnde & Vulcanus dictus est,
quasi canus per aëi: è volitans. Volat enim flamma & candida
est. Varro de Lingua Latina lib. 4. ab ignis violentia & fulgo-
re dictum putat tanquā fulganus. Hic & Mulciber appellatur,
quod seruū mulcet. Filius fuit lovis & Iunonis, qui parenti-
bus ob deformatatem (licet aliis alias causas afficerat) coelo
dejectus est in Lemnum insulam, ubi ab Euryone Oceani
filia, & Thetide nutritus est: vel ut alii volunt, à simis. Ea autem
ruina, qua decidit de coelo, claudus factus est. Officinam ha-
bere fertur in Lemno unā cum Cyclopibus ministris: singitur
faber deorum: quia lovi fulmina & diis arma adversus gigan-
tes fabricavit: nec tamē admittus est ad mensam deorum: qui
in etiam quum M. nervæ nuptias expertisset, repulsa p̄fusus est.
Vnde Virgilis Ecloga quarta: Nec deus hunc mensa, dea nec
dignata cubili est. Aliam deinde sibi uxorem querens, Vene-
rem duxit: quam quū p̄feta unā cum Marte in adulterio de-
prehēdit, ambos in visibilibus catenis ita colligavit, ut ne
uter abire posset, donec ab omnibus diis & deabus visi & deti-
ssentur suprà de Marte annotatum est. Ab eo quicquid arti-
ficios è fabricatum est, factum volunt, ut monile Hermiones,
& Ariadnæ coronam, currum Solis, Achilis & Aeneæ arma,
& huiusmodi. q Vulcani (inquit Cicero libro 3. de Natu-
ra dorum, sc̄iū complures. Primus Cælio natus, ex quo &
Minerva

Minerva Apollinem eum, cuius in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, ut Aegypti appellant, quem custodem esse Aegypti volunt. Tertius est tertio love & Iunone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse. Quartus Mænalius natus, qui tenuit insulas prope Siciliam, quæ Vulcanæ nominabantur. qd Ponitur non raro pro ipso igni, quemadmodum Ceres pro ipsis frugibus. Hinc est illud apud Plautum in Amphit. Vulcanus in cornu portas: hoc est, ignem gestas in laterna cornea. Virg. lib. 5. Aen. surit immis- sis Vulcanus habenis, &c.

Vulcaniæ, plural. numeri, neutri generis. Festa Vulcaniæ dedicata, i. p. s. C. Ceterum Augusto circa Vulcanalia, tertia satio est.

Vulcaniæ, Insulæ septem Siciliæ adjacentes, quæ & Aeolicæ dicitur sunt, quod illiacis temporibus Aeolus in iis putetur regnasse, i. p. s. qd Vulcaniæ autem idcirco dicitur, quod rerum omnium natura sulphurosa sit, ignem per intervalla, tanquam è fornacibus quibusdam evomens. Vide Plin. lib. 9. cap. 8. & 9. & Strab. lib. 6. Cicer. tamen lib. 3. de Natur. deor. à Vulcano rege, Mænalius filio nomen accepisse tradit, qui iis insulis post Aeolum creditur imperasse. Nomina carum sunt Lipara, Strongyle, Didymæ, Ericusa, Phænicusa, & Ery- nymos.

Vulsiniæ, sive Volsiniæ Plinio, Volsinium Ptolemæo. [vol- sius.] Germ. Ein Staat in Toscane Land schafft so vom strat gar soll verbrennen seyn.] Hetruriæ oppidum mediterraneum, olim locupletissimum, sed postea fulmine totum concrematum, ut refert Plin. lib. 2. cap. 52. Hodie Sulcam vocant. Huic oppido adjacet lacus, qui ab eo Vulsiniensis dicitur: cuius meminat Colymel. lib. 8. cap. 16.

Vulturnum, βύλτυρον, Oppidum Campanorum est, à Vulturno fluvio, qui ipsum præterfluit, dictum. Est autem Vulturnus, fluvius ille qui per Capuam fluit, & circa Cumas in mare illabitur. Pomponius Mela lib. 2. Vulturnus amnis, Vulturnu oppidum. qd Est & Vulturnum Hetruscorum oppidum, teste Livio lib. 4. ab Urbe.

Vulturnus, Ventus qui ab Oriente hyberno spirat, ut ait Plinius lib. 2. cap. 47. Dicitur à Vulturis volatu (ut quidam ajunt) quoniam alite resonat. [Gall. Ost. Ital. Oest. Germ. Einer auf den Ostwinden, während schier von des Winters Aufgang her. Fland. Suid. Polon. Wiatr zwischend. Ungar. Nap tam- dat zel. Ang. The north east wind.] qd Hoc nomine etiam dictus est fluvius, ut in dictione præcedente diximus: cuius etiam meminat Plin. lib. 3. cap. 5.

V ante X.

Vxamæ, Oppidum Hispaniæ citerioris in tractu Arevacorum: ut scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Ptolemæo Vaxama, Βάξαμα, appellatur lib. 2. cap. 6.

Vxella, Insulæ Britanniæ urbs, in tractu Demoniorum: ut scribit Ptol. lib. 2. cap. 3.

V ante Z.

Vzita, Βίζια, Urbs Africæ propriæ dictæ, sub Adrumento sita, juxta quam Cesar vicit Scipionem. Vide Strabonem lib. 13. & Ptolemæum lib. 4. cap. 3.

X

A nthæ, hujus Xanthes, Ξανθη, Nympha marina, Oceanii & Tethyos filia, à rufo, sive flavo colore dicta. Hesiodus in Theogonia: Περονε τὸ λανθῆ τὸ Αγραντα Ξανθη π. qd Xanthe ite appellata fuit Asia regio, quæ postea dicta tuit Troas: ut autor est Steph. in dictione T R O A S.

Xanthi, Ξανθη, Thraciæ populi, apud Stephanum, & Strabonem libro 13.

Xanthicles, Ξανθίλες, Vnus ex iis ducibus, qui reliquias exercitus Cyri minoris, unâ cum Xenophonte domum reducendas suscepserant. Hic postea, quod minas viginti ex publica pecunia suppressisset, damnatus est repetundarum. Autor Xenophon adæcuratos; lib. 5.

Xanthicus, Ξανθης, Aprilis mensis Hebræorum lingua appellatus est.

Xanthi, Ξανθη, Liciæ populi, quorum urbem, Xanthum nomine, quum Harpagus Cyri præfectus ob sideret, illi uxores, liberosque, ceteraque, quæ charissima habebant, in arcem coegerunt, igneque subiecto cremaverunt: deinde adversus hostes eruptione facta, strenue pugnantes, ad ultimi omnes interire. Autor Herodotus libro 1. qd Xanthi prætereà populi fuerunt Scythæ, ex genere Daarum, ultra Mo. optimi incolentes, qui iidem & Parii dicuntur. Autor Strabo lib. 11.

Xanthiūs, Ξανθης, Boeotius quidam fuit, singulare corporis robore, qui exorta inter Athenienses & Boeotios de Celena rum agrò controvergia, Thymoitem Atheniensium regem

ad singulare prælum evocavit: cuius vicem excipiens Melanthus quidam Messeniæ, à Dionysio (ut volunt) adjutus, illum superavit. Ferunt enim Melantho visum fuisse, quod Xanthium quidam à tergo sequeretur, nigra pelle caprina inducens. Quo nomine quum illum accusaret, quod altero comitatus in prælum descendisset, admiratus Xanthius, quidnam accidisset, quisve is esset, qui à tergo sequeretur, quum respicere conaretur, corpus hosti aversum, nudumq; præbuit: qua occasione usus Melanthus, incautum gladio træjicit. Autor Suidas.

Xanthippæ, Ξανθίππη. German. Das häderig Web so- cratis.] Nomen uxoris Socratis philosophi, supra modum morosæ, & jurgiosæ: cuius tamen morositatem Socrates mita patientia toleravit: rogatusque ab Alciade, cur mulierem tam molestam domo non exigeret? Quoniam (inquit) dum domi talen perpetior, insuetico & exerceor ut exercerum quoque foris petulantiam, injuriamque facilius feram: Hæc Gellius libro 1. capite 17. Vide plura in dictione s. O. C. R A T E S.

Xanthippus, Ξανθίππος, Lacedæmonius quidam fuit rei militaris peritissimus: qui à Carthaginensibus excitus, exercituque præpositus, Attilium Regulum Consulem in Africâ bellum gerentem, insidiis circumventum vivum cepit.

Xanthos, Ξανθός, Vna ex Nymphis, Oceanii & Tethyos filia. Virgilii libro 3. Georgic. Drymoque, Xanthoque, Ligaeaque, Philodoceque. Hesiodus in Theogonia Xanthen appellat.

Xanthus, Ξανθός, Fluvius Troadis, idem cum Scamandro: ita dictus, teste Aristotele, de Historia animalium libro tertio, quod ovium vellera rufo inficiat colore: Ξανθός, enim Græci dicunt, quod nos rufum aut flavum. Virgilii libro primo Aeneidos: Ardentesque avertit equos in castra, priusquam Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent. Idem libro quarto Aeneidos: Quale ubi hybernam Lyçiam Xanthique fluenta Desent, ac Delum maternam invisit Apollo. qd Xanthus, antiquus rerum Lydarum scriptor: Lydusne, an Sardanus fuerit, Strabo se dicit incertum habere: Suidas Lydum eum dicit à Sardibus civitate fuisse, scriptissimèq; historiâ Lydorum libris quatuor. qd Xanthus alter Poëta Melicus commemoratur ab Aeliano. qd Est item Xanthus Lyçiae fluvius duobus fontibus à Cadmo monte nascens, & non procul à nominis sui urbe in Lyçium mare se exonerans. Hoc præterea nomine fuit unus ex equis Hectoris, cuius meminit Homerus lib. 23. Illi ad.

Xaurus, Ξαύρος, locus Macedoniæ, à Xauro quodam: incolat Xauri, Stephan.

X ante E.

Xenarchus, Ξενάρχος, Comicus Poëta, cuius fabulas commemorat Athenæus libro 2. Dipnosophistarum. qd Xenarchus alter è Seleucia Ciliciæ, Peripateticus, docuit Alexandriæ primùm, deinde Romæ: Arii philosophi, deinde Cæsaris Augusti usus amicitia, usque in senectutem in honore habitus. Denique paulò ante mortem viisu orbatus diem obiit. Strabo libro 14.

Xenephrys, Ξενέφρης, Vicus Libyæ, prope Alexandriæ. Gent. Xenephritis, Steph.

Xenæt, Balneari Romæ fuerunt, ab hospitalitate (ut videtur) ita dictæ: nam ξενός Græcis idem est quod hospitalis. Hærum meminit Cicero pro M. Cælio: Sed ut vonenum (inquit) quum à Licinio traderetur, manifestè comprehendendi posset, constitui locum jussit balneas Xenias, ut eod mitteret amicos, qui delitescerent: deinde repente, quum venisset Licinius, venenum traderet, profilirent, hominemque comprehenderent.

Xenius, Ξενιός, Iovis cognomentum apud Græcos, teste Diogenio, quem Latini, verbo ex verbo expresso, hospitalem vocant. De hoc intelligendum est illud Virgilii 1. Aeneid. Iuppiter, hospitibus nante date jura loquuntur.

Xenocles, Ξενοκλῆς, Orator clarissimus, patria Adramytteus, qui Mithridatici belli tempore accusatus: quod in regem propensione fuisset, causam non modò suam, sed & totius Asiae magna cum laude in Senatu egit. Autor Strabo libro 13.

Xenocrates, penultima correpta. [Gerthan. Ein Philosophus von Chalcedonia, ein junger Platon, welcher eines gemachten und vñ fertigen verstande gewesen ist.] Nomen philosophi Chalcedonii, auditoris Platonis, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeò ut quum illum Plato Aristotelii compararet, alterum fræno, alterum calcaribus indigere diceret. Hic philosophorum severissimus fuit exigitiss., & adversus omnem voluntatum titillationem prorsus invictus. Cuius rei abunde magnum illud præbuit argumentum, quod Phrynen formosissimam ejus status meritorum, à discipulis in lectulum suum submissam, &

V 5 scse

sese ad concubitum modis omnibus solicitantem, intactam tamen dimiserit. Vnde & Phrynen ipsam postridie rogantibus iis qui illam submiserant, dixisse ferunt: Cum statua sese, non cum homine cubuisse. Gravitatē vero ejus & fidei tantum tribuerunt Athenienses, ut quoniam injurati nullius testimonium admitterent, huic soli injurato cōderent. Missus ad Philippum legatus, quoniam collegas humaniter accipī vi- deret, muncribus ornari, convivis adhiberi: sese autem qui legationis ejus princeps erat, vix in conspectum admitti, quod Macedonum rebus semper esset adversatus: conver- sus ad socios Xenocrates, beneficium accipere dixit, quod sese unum Philippus suū in Athenienses ingratitudinis & perfidiae testem vereretur. Alexandri quoque mulera for- tissimo animo contempnit: regibus, inquis, non philolo- phis opus esse pecunia. Obiit secundo & octogesimo ēta- ti sui anno, quoniam nocte forte in Sartagine offendisset. Autores Laertius & Suidas. qd Xenocrates alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scriptor *signorios*: id est, domesticum auspiciū, quoniam scilicet, aut mustela, aut ser- pes, aut his similia in domo apparent, quid portendere so- leant. Suidas.

Xenodochus, Claudianus quidam, ad quem Alexander cō- versus verba facit apud Plut. in Alexandre.

Xenodorus, statuarius, scientia singendi, celandique nulli veterum p̄spōndens, cujus meminit Plinius libro trigesi- mo quarto, capite 7.

Xenodotus, Ξενόδοτος, fuit historicus, patria Trozenius.

Xenón, Ξενός, Pictor Sicyonius, Neoclis discipulus: cujus me- minit Plin. lib. 35. cap. 11.

Xenóphānēs, penultima correpta, Ξενόφανης, Philosophus Colophonius, Dexii, sive (ut Apollodorus mavali) Orthomenis filius, Archelai auditor, qui contra Homerum & Hesiodū elegias scripsit & lambos, irridens ea quæ de diis sunt com- menti. Dei substantiam rotundam esse sensit, nihilq; cum ho- minibus habere commune, totum cernere, totumque audire, unum esse omnia, mentem, prudentiam, æternitatem. Autor Laertius. Ejusdem meminit & Cicero quarta Academica: Xe- nophanes (*inquis*) paulò etiam antiquior, unum esse omnia tradit, neque id esse mutabile, & id esse Deum. q Fuit & alter Xenophanes ex Lesbo insula, Poëta lambicus, ut refert idem Laertius.

Xenóphilius, penult. corr. Ξενόφιλος, Nomen Musici Chalcidensis, philosophi Pythagoricide quo Valerius Maximus, Bi- enno minor quam Gorgias, qui centum & quinque vixit annos. Xenophilus Chalcidensis Pythagoricus fuit, sed felicitate non inferior: siquidem (ut ait Aristoxenus Musicus) omnis incommodi humani expers, in summo perfectissimus doctriñæ splendore extinctus est. Eudem & Plinius inter ra- ga felicitatis exempla commemorat, lib. 7. cap. 50: Pro mira- culo (*inquis*) id solitarium reperitur exemplum. Xenophilum Musicum centum & quinque annis vixisse sine ullo corporis incommodo.

Xenóphon, Ξενόφων, Nomen philosophi, & ducis insignis Atheneensis, qui Socratis discipulus, & Platoni amarus fuit, speciosus, moratus, & omnibus gratus: tanta verò eloqua- tia, ut musa Attica à noanulis fuerit appellatus. Insinuatus in Cyri minoris amicitiam, cum eō militavit: eōque in acie caelo, exercitus reliquias ex ultimis Babyloniae finibus per aspera, & difficillima itinera, incolumem in pattiam reduxit. Scriptor Cyri majoris Pædian, nou tam historice serviens veritati (ut inquit Cic. libro 2. de Orat.) quam ut absolutum institueret ducem. Præterea Cyri minoris expeditionem ad- versus Artaxerxes fratrem: De rebus Græcorum libros sex: Symposium Oeconomicum, à Cicerone, teste Columella, latinitate donatum. Ad hanc de re equestri, de venatione, Socratis Apologiam: aliaque nonnulla quæ etiam hodie omnium manibus teruntur. q Tres alli præter hunc Xenophontes commemorantur à Suida: quorum primus Antiochenus fuit, qui Amatoria quædam scriptit, quæ Babylonica appellavit. Alter Ephesius; qui & ipse Amotoriarum narratio- sum libros decem scriptit, quæ Ephesiaca nominavit. Tertius Cyprius, qui & ipse Amatoria quædam edidit de Cynira, Myrra, & Adonide: quæ Cypriaca nominavit. Laertius se- ptem commemoret Xenophontes: quorum nomina & scri- pta vide apud ipsum.

Xerā, Ξέρα, Vrbs prope Herculis columnas: ut ex Theopom- pi sententia refert Steph.

Xerōlībyā, Ξερολίβα, Libya sicca: hoc est, pars Libyæ interior, propter aquarum inopiam desertaque Virgil. lib. 4. Aen. vocat regionem siti desertam.

Xeroliphūs, Ξερολίφος, Tumulus fuit Constantinopoli, co- chleas fedecim, & Diana columnam strigilem, & tripedes habens, in quibus Epigrammata solebant inscribi. Qua voce uitus Iustinianus C. de publice judic. etiam si Alciatus voce

XER XIP XVT XYL ZAB

adulterinam esse putaverit. Meminit hujus tumuli Suidas & Priscianus, qui lib. 1. de accidentibus literæ, Epigrammata quædam se legisse testatur Byzan̄tii in Xerolipho, in vetusti- simo tumulo inscripta.

Xerxēnā, Ξέρξηνα, Minoris Armeniæ regio: ita dicta à Xerze, quemadmodum à Cambyses Cambysene. Autores Stephanus & Strab. lib. 11.

Xerxēs, Ξέρξης, German. Ep. Soho Darū, unde eis genetivis König in Persia se mit sacerdotiæ mai habebat tuncque Memnon in eis. Hoc videt dicitur Oritheus aufgezogen ist.] Persarū rex fuit, filius Da- sii, & Cyri ex Atossa filia nepos, qui centum septuaginta ho- minum myriadibus: hoc est, decies septies centenis millibus per totum quinquennium contractis, Græcia bellum intravit. Quam tantam hominum turbam quoniam ex editione specula alpexisset, teneriter fuitur lachrymatisse, quod post centena annos ex tanto hominum numero nemo esset superfutu- rus. Tantum autem habuit navium apparatus, ut totum Helleponum operaret, & Asiam Europæ ponte conju- garet. Athos præterea montem, teste Plinio, libro 4. capite 10, à continente absedit. Victus demum apud Thermopylas à quatuor hominum millibus, navale quoque certame cum Themistocle tentavit: à quo similiter apud Salaminem supe- ratus, quoniam ante tota maria classe sterneret, vix parvula cymba effugit, relicto Mardonio Praefecto, qui & ipse re in Bœotia infeliciter gesta cum paucissimis in Persidem se re- cepit. Demum quoniam se otio, socordiaque, relicta militia tradiisset, præmium genus luxuriaz novum iaveientibus proposuit, ut scribit Valerius. Quamobrem à suis spretus paucis post annis ab Artabano praefecto suo in regia intersi- citur, quoniam regnasset annis octo. Vide haec laxius apud la- stinum Trogi abbreviatorem. q Xerxes alter, pictor Hera- cleota Venerem adeo pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam videre cupie- bant. Itaque Græci lepido cavillo Venerem amicam Xerxes vocabant, quod ex ejus leaocino quæstum faceret. Autor Aelianus de varia historia.

X ante L
Xiliā, Ξελιά, Libyæ urbs, ut ex Alexandro annotavit Stephanus: cujus incolæ dicuntur Xiliariæ.

Ximenē, Ξεμένη, p̄ca prod. Ξεμένη, Ponti regio, salis fossili habebas fodinas: unde & Halys fluvius, qui ex ea oritur, nomen acce- pisse existimatur. Autor Strabo lib. 12.

Xiphōniā, Ξεφόνη, Sicilie oppidum, non præcul à Tauromä- gio in promontorio situm: ut ex Theopompi sententia docet Stephanus, & Strabo lib. 6.

X ante O.
Xoēs, Ξεοή, Stephano, Insula est in mediterraneis Aegypti, sa- pra Sebenniticum & Pharniticum ostium, oppidum habens ejusdem nominis. Autores Stephanus & Strabo lib. 17. q Hinc Xoites nomos: hoc est, ex Xoita præfectura, apud Plinium lib. 5. cap. 9.

X ante V.
Xichēs, Ξεχής, Libyæ oppidū, ut ex Artemidori Epitome an- notavit Stephanus: cujus incolæ appellantur Xuchites.
Xūchīs, Ξεχίς, Sicilie oppidum, ut ex Philisti sententia tradit Stephanus: Gentile Xuthiates.
Xūthūs, Ξεχοή, Hellenis filius, & gener Erechthei, qui in Tetra- polim Atticę: hoc est, Oenoam, Marathonem, Probalintham, & Triocoritum colonos deduxit. Autor Strabo lib. 8.

X ante Y.
Xylēnēpolis, Ξελενηπόλις, Vrbs in Confinio Carie, & Indie, ab Alexandro condita: ut post Onescritum refert Plin. lib. 6. cap. 23.

Xylina, Ξελινά, Cappadociæ oppidum, inter Arcadiæ, & Cisse fluviorum ostia situm. Autor Ptol. lib. 5. cap. 6.

Xylos, Ξελός, Vrbs Carie, Vnde Xyllus vel Xyleus, Steph.
Xynia, Ξενία, Thessalizæ oppidum, apud Polybium lib. 9, à quo vicina palus Xynias appellatur, quā alio nomine Bebœdem vocat. Stephan.

Xypethei, Ξεπεται, Ξεπεται, vicus in tribu Cecrotide. Tribulus Xypeteon, Stephan.

Xytis, Ξετίς, urbs Carie, à qua Xystiani dicti sunt populi libeni Apamia, ut scribit Plin. lib. 29. cap. 5.

Z Abida, Ξεβίδα, Vicus in Arabie mediterraneis, ut ex Vranio annotavit Stephan.

Zabī, Ξεβί, Populi Indici, qui cum Deraide

contra Dionysium pugnaverē, Steph.

Zachalīs, Ξεχαλίς, Magus Babylonius, qui de gemmarum viribus scripsit ad Mithrydatem Ponti regem. Autot Plin. lib. 37. cap. 10.

Zacanthaci, Ξεκανθαῖ, Zacynthiorum coloni, teste Polybio, Pyrenæi

Pyrenæi montis incolæ. Horum oppidum Zacaantham expugnavit Annibal, qui in Italiam properaret, ut ex Apollo dñi Chronicis annotavit Stephan.

Zacynthus, [Ζάκυνθος. German. Ein Insel im Jonischen Meer, liegt Peloponneso an der Seite gegen Iddergang.] Insula Ionii maris parva Occidentali Peloponnesi lateri adjacens, urbemque habens eisdem nominis, à Zacintho Dardani filio, qui in ea imperavit, dicta. Plin.lib.4.cap.12: Inter Cephalleniam & Achaiam cùm oppido magnifica, tūm fertilitate præcipua Zacinthus, aliquando appellata Hyrie. De hac Virgil.lib.1.Aen. lam medio appetet fluēt nemorosa Zacinthus.

Zadrane, Ζαδράνη, regia Cinædecolpitarum, qui felicis Arabæ populis sunt, Steph.

Zæa, Ζαία, Vrba Boæotiaæ antiquissima, Steph.

Zagrius, Ζαγρεύς, Tauri montis pars, Mediam dirimens à Babyloniam. Autor Strabo lib.11.cap.15.

Zaleucus, Ζαλεῦς. Nomen fuit legislatoris Locrensum, qui quum in adulteros hanc poenam statuisset, ut in adulterio deprehensi utroque orbarentur oculo: oblatio filio, multisque testibus adulterii convicto, quum neque paternum animum posset exueret, neq; solus poenæ, quam in alios statuerat, immunitus esse vell: sibi primum unum oculum, quamvis plurimum reclamante plebe, & filii crimen patris virtuti condonante, deinde & filio alterum iussit erui. Autor Valerius libro 6. capite 5.

Zama, Ζάμα, Africæ urbs fuit, apud quam Africanus major Annibalem insigni clade affecit. Vide apud Liv. lib. 10, belli Punici secundo.

Zamolxis, Ζαμόλχις. Unicus Getarum deus, ad quem proficiendi existimabat eos, qui è vita decederent. Non unquam etiam forte ex vivis aliquot deligebant, quos de rebus suis Zamolxi diuinitos mitterent: quos post mandata, quæ illi nuntiata cupiebant, in sublimi jaæatos, gladiis excipiebant: atq; ita interfectos, recta ad Zamolxin proficiendi credebant. Zamolxin autem quidam Pythagoræ servum fuisse existimat, qui quod Getas ad cultiorem vitam reduxisset, ab iis habitus est pronomine. Vide Herod. Histor.lib.4.

Zanclæ, Ζαγκλη, Siciliæ urbs in penitissimo Pelori sinu: postea à Messeniis instauratoribus μεταβλήθη: hoc est, Messana appellata. Zancle autem prius à sitis obliquitate dicebatur, quod falcis in modum curvata esset. Vide Strabonem lib.6. q; Ipsa etiam Sicilia Zancle dici invenitur, à Saturni falce, quæ poëtæ fabulantur in Siciliam decidisse. Quam fabulam inde ortam putat Macrobius, quod in primis frugum fertilis sit. Saturnus autem primus putatur in Italiam frugum usum invenisse. Ovid.15. Metam. - Zancle quoq; juncta fuisse Italia legitur donec confinia pontus Absolutus, & media tellurem repulit unda.

Zanclæus, α, um, Ζαγκλεύς: ut, Zanclea arena, Ovid.15. Metam. Charybdis Zanclæa, Idem 4. Fast.

Zanclæs, Ζαγκλεύς. Senex quidam Samothracenus, cui post annum vitæ quartum & centesimum dentes renatos fuisse tradit Plin.lib.11.cap.37.

Zapavortene, Ζαπαύρτεν, Asiz regio, à Caspiis versus Ortū sitatus descriptionem vide apud Plin.lib.6.cap.16.

Zareta, Ζαρέτη, fons supra Chalcedonium mare parvos nutriens crocodilos, qui Zareti vocantur, Steph.

Zarex, Ζαρέξ, Laconia maritima & heros Athenensis, & Hippothonitis. ισχεῖται: unde etiam Tribum denominant. Stephanus.

Zarfaska, orum, Ζαρφαστα, m, Indiæ urbs, quam alio nomine Basra appellavit. Autores Plinius libro sexto, capite decimoquinto, & Strabo libro 17.

Z ante E.

Zela, Ζέλα, Oppidum fuit Thracie in Cœnica regione, eo in loco sita, ubi postea extructa fuit Flaviopolis. Autor Plinius libro 4.cap.11. q; Zela altera fuit in Cappadocia, non procul à Megalopolis, à qua vicinus ager Zeleticus appellatur. Plin.lib.6.cap.3, & Strabo lib. 12.

Zelidæ, sive Zelea, penultima producta, Ζελιδæ, Troadis oppidū, ad radicem Idæ montis, spectans ad Helleponsum. Autores Plin.lib.8.cap.32. & Strabo lib. 12.

Zenicetus, Ζενικεύς. Insignis piratæ nomen, qui occupato Olymbo Asiz monte, Lyciam, Pamphyliam & Pisidiæ, assidue excursionibus quum infestaret, multaq; loca munita in potestatem suam redigisset, tandem P. Servilii, qui postea Isauricus dictus est, arma in se cōcitatavit: à quo quæ mortem præter omnem expectationem captum videret, scipsum cum tota domo concremavit. Autor Strabo lib. 14.

Zeno, Ζένων. German. Ein Philosophus aus Cypro, ein anheber der Stoischen Rethor / welcher zu Achen, in höchster ehri gehalten wort. Den.] Philosophus, ex Cittæ Cypri civitate, Stoicorum sectæ conditor, tanto in honore apud Atheniensis habitus, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipsum auræ co-

rona, & statua ærea. His adolescenti cuidam in epa multa loquenti: id est, inquit, quas habemus aures, os autem unum, ut scilicet multa audiamus, pauca verò loquamur. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (ut ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu verò terram feriens, illud ait ex Niobe: Venio, quid me vocas? Et continuò se strahulans interierit. Cicero in Oratore: Zeno quidem ille, à quo disciplina Stoicorum est, manu demonstrare solebat, quid inter has artes interesset. Nam quum compresserat digitos, pugnumq; fecerat, Dialecticam ajebat ejusmodi esse: quum autem diduxerat, & manum dilataverat, palma illius similem eloquaciam esse dicebat. q; Fuit & aliis Zeno Eleates, quem Dialecticæ inventorem fuisse scribit Aristoteles. Hujus celebrissima fuit in perferendis cruciatus patientia. Nam quum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammati contra Nearcum tyrannum, facto indicio comprehensus, traditusque est tortoribus torquendus. Quamq; laceraretur, ut conscius conjurationis nominaret, neminem illorum indicavit: sed amicos, intimosque tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde quū quipiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus direptam non ante dimisit, quā rapta aure populatum caput reliquisset. Verum quum jam veteretur nec toties repetitus tormentis resistere non posset, conversus ad cives, qui quæstiōni intererant: Admiror (inquit) vestram ignoriam, o ci- ves, qui eorum metu, quæ ego nunc patior, tyrranni jugum sustinetis: idque quum dixisset, conciliam dentibus linguam in os tyrranni expuit. Quo facto tanto civium animos libertatis desiderio incidit, ut concursu undique facto, Nearcum lapidaverint. q; Fuit & aliis Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos: id est, contemporaneus: quem idem Cic. lib. 1. de Finib. se cum Attico frequenter audivisse testatur, Epicuri sententias explicantem.

Zenobriæ, Ζενοβία, Odenati uxor, quæ à Ptolemæis originem ducens, Græcis ac Latinis literis ornatissima, necnon & rebus bellicis celeberrima, in Palmyra Syriæ urbe regnavit. Hęc quæ Saporem Persarum regem superasset, tandem ab Aureliano Augusto victa, Romanum in triumphum ducta fuit: ubi summo cum honore consuevit. Vide Volaterranum.

Zenobiūs, Ζενοβίος, Sophista qui Adriani temporibus Romæ floruit. Scriptis epitomen Didymi & Tarthæi libris tribus: & Salustii historiam in Græcum sermonem convertit. Autor Suidas.

Zenodotus, penultima prod. Ζενοδότης, Statuarius insignis fuit sub Nerone, qui Mercurium colossum fecit apud Avernos CCCC. pedum altitudine: deinde & Neronis colossum, qui postea dedicatus fuit numini Solis. Autor Plinius libro 34. cap. 8.

Zenodotus, penult. corr. Ζενοδότης, Ephesius versificator, & Grammaticus, qui temporibus Ptolemæi primi floruit: à quo etiam Alexandrinæ bibliothecæ fuit praefectus: primus quoq; Homeri libros correctis, ac in ordinem rededit. Suidas. q; Fuit & alter Zenodotus Grammaticus Alexandrinus, qui in quædam Platonis, Homeri, & Hesiodi opera commentarios co-scripsit. Vide Suidam.

Zenodotum, Ζενοδότον, Vrbs Ostroënè prope Nicephorium, ut ex secundo Parthicorum Artiani annotavit Steph.

Zéphyræ, Ζέφυρη, Insula est maris Mediterranei, juxta Cretam. Autor Plin.lib.4.cap.12. & Pompon.lib.2. q; Zephyre item, siue Zephyra, olim dicta fuit Cariæ urbs, Mausoli sepulchro nobilitata, quæ deinde dicta est Halicarnassus. Autor Strabo libro 14.

Zéphyrum, Ζέφυρος, Promontorium est Locorum, à quo Locri dicti sunt Epizephyrii, quod supra Zephyrium siti essent. Strabo libro 6: Locri agri promontorium effertur quod Zephyrium appellatur: portum habens ab Occasu ventientibus commodum: qua ex causa & nomen assequitur.

Zéphyrus, pen. cor. Ζέφυρος. Gall. Oest. Ital. Ponente. Ger. Der Westwind. Fland. West Hisp. Oest. Polon. Wiatrzachodz flóra. Vng. Nap nyugati zel. Ang. The west wind.] Ventus flans ab Occasu æquinoctiali adversus sub solanum: quem Latini Favonium appellant. Dictus Zephyrus quasi Ζέφυρος, vitam ferens: vel quia fere quæ sunt ad vitam. Eo sane plantæ omnes germinant, & pullulant. Vide Gell.lib.2.cap.22.

Zéphyrus, adjективum: ut, Zephyria ova, ταλαιπωρία &c: hoc est, sterilia, quod vento putentur generari. Plinius libr.10.cap.6: Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur.

Zerbîs, Ζερβίς, Mesopotamiaæ fluvius in Tigrem cadens, ut scribit Plin.lib. 6.cap.26.

Zerethra, Arcades vocant yadi foramina quædæso, per quæ Erasinus fluvius è lacu Symphalo erumpit in Argiviam terram. Autor Strabo lib.8.

Zeynthum,

Zérynthum, Ζερύνθη, Antrum est in Thracia, non procul à Zona urbe & Hebro fluvio. Hecates numini sacrum, ut est auctor Lycophron: unde & caeae in eo immolabantur. Suidas Veneti sacrum fuisse existimat, eamq; inde Zeryothiam dicit. Vide Cælium Rhodig. lib.8. cap.23.

Zerēs, Ζέρης, Fuit filius Boreæ ex Orithyia, & frater Calais. Hi duo fratres ex Argonautarum numero fuerunt: & quoniam allati fuisse feruntur, adpellendas Harpyias missi sunt, teste Servio.

Zethus, Ζέθος, Iovis ex Antiopa filius, & frater Amphionis: cui adjutor fuit in condendis Thebis. De quo Cic. lib.2. de Orat. Miror cur philosophiæ sicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indexeris. Horat. i. Epist. 17: Gratia sic fratrum geminorum Amphionis atq; Zethi dissiluit.

Zeugitana regio, Ζευγίτανη, Eadem quæ & Africa propriè dicitur. Autor Plin. lib.5. cap.4.

Zeugma, Vrbs insignis ad Euphratem fluvium, LXXXII. M. passuum à Samosatis Comagenæ civitate distans. Autor Plin. lib.5. cap.24. q; Est & Vrbs Daciæ, Ptolem. lib.3. cap.8. [Vulg. Euseberg.]

Zeuxis, Ζεύξης, German. Ein ausbündiger Maler zu seiner Zeit. Clarissimus pictor Heracleotes fuit, qui in certamen picture cum Parrhasio descendit, uvasq; tanto successu pictas in scenam detulit, ut ad eas aves advolarent. Parrhasius autem linteum attulit pictum, ita veritate representata, ut Zeuxis alium judicio tumens, flagitaret tandem remoto linteo ostendi picture: intellectoque errore, concederet palmam ingenio pudore: quoniam ipse aves fecellisset: Parrhasius autem se artificem. Fertur hinc pinxit puerum uvas ferentem, ad quas quum advolassent aves, iratus est mira ingenuitate operi suo, & dixit: Vvas melius pinxi quam puerum. Nam si hunc consummasset, aves timere debuerant. Pinxit & Helenæ simulachrum, quod deinde Romanum translatum fuit, & in Philippri partibus collocatum. Hæc ex Plinio, libro 35, capite 10.

Zeuxo, Ζεύξω, Nympha marina, Oceani & Tethys filia. Hesiodes in Theog. Zεύξω π., Κλυνί π., Λεβή π., Πλευρή π.

Z ante I.

Zielia, Ζιλια, Cappadociæ oppidum, teste Stephano, à Ziela NL comedis filio conditum.

Zigere, Ζιγέρη, Oppidum Scythorum Arolerum in ea parte Thraciæ, quæ Istri ostium incumbit. Autor Plinius libro 4. capite 11.

Zigarum, ea terra fertur, ex qua populi exieriat, qui nostra seate cum liberis & uxoribus Europam per vagantur. [Germ. Das Siegeynerlande]

Zilis, Ζιλις, Oppidum Mauritanæ Tingitanæ, regum olim ditioni exemptum, & Bætica jura petere iussum. Autor Plinius lib.5. cap. 1.

Zimiris, Ζιμίρης, Regio Aethiopiaz arenosa, in qua magnetes optimi inveniuntur. Plin. lib.36. cap.16.

Zingi, Ζιγη, Mazotidis paludis accolæ supra Cimmerium Bosporum. Plin. lib.6. cap.7.

Zipctrium, Ζιπκτρη, Bithyniæ oppidum, à Zipcteo rege ita appellatum. q; Gentile Zypcteus, Ζιπκτρης. Steph.

Zirinia, Ζιρίνη, Thraciæ oppidum, ut ex lib. 3. Philip. Theopompi annotavit Stephan. q; Gentile Ziriniates, Ζιρίνιατης.

Zizama, Ζιζάμη, Oppidum Garamantum, unum ex iis, quæ à Cornelio Balbo in Romanorum ditionem sunt redacta. Autor Plin. lib.5. cap.5.

Z ante M.

Zmilis, Ζιμίλης, Nobilis archieasti nomen, qui unâ cum Rholo, & Theodoro Labyrinthum Lemnium extruxit, cœtum quadraginta columnis insignem. Autor Plinius libro 36. cap.13.

Z ante O.

Zoara, Ζωρά, Vrbs Palædis, cuius incolæ dicuntur Zoaræ, Ζωραῖται. q; Est item Zoara, Palæstina locus, quod Lot tempore Sodomiticae calamitatis confugit. q; A' quo fit gentile Zoarenus, Ζωραῖνος.

Zobidæ, Ζωβίδη, Populi Carmaniz finitimi: ut annotavit Stephanus ex Quadrati Rerum Parthicarum lib.2.

Z ante Y.

Zoeteum, Ζωτεῖον, vel Ζωτεῖον, Vrbs Arcadiæ, à Zeto quodam, Stephanus.

Zöelæ, per tres syllabas, penult prod. Ζωλαῖ, Asturæ populæ Hispania citeriore, Persicis, & Gyris finitimi. Autor Plin lib.3. cap. 3: Apud hos præstantissimum lini genus nascetur, & splendidissimum, idq; natura torrentis, in quo poliebatur: ut testatur idem Plin. lib. 19. cap.1.

Zöilius, Ζωλεῖος, German. Ein bessertiger vnd lebiger Poët so etliche Bücher wider Homerum geschrieben hat.] Sophista sun Amphilopolites, Ptolemæi temporibus, hoc uno facinore nobilitatus, quod Homerum poëtarum omniam principem lures adversus eum scriptis ausus sit reprehendere: unde & ipso cognomen accepit. Quæ scripta Ptolemæo obtulit, ingens videlicet præmium ab eo sperans. Verum quum nihil daretur, penuria coactus, submisus qui peterent. Ibi Ptolemæus mirari se ait, quum Homerus tot annos defunctus, tot hominum millia pauperet, Zoilum egere Homero multo doctorem. De mortis ejus genere diversi diversa sentiunt. Alii parricidii convictum iussu regis cruci suffixum volunt: alii quum in Græciā rediisset, de Scironis axis fuisse precipitatum. q; Ab hujus autem moribus sumptum est, ut homines lividi, & ex alieni ingenii obrectatione laudem aueratas, Zoili dicerentur. Ovid. lib. 1. de Remed. amoris: Ingenium magni lior detrectat Homer. Quisquis es ex illo Zoile am habes. Vide Adagia Erastri.

Zombis, Ζωμῆς, Vrbs Media, Steph.

Zona, Ζώνη, Vrbs Ciconum, Stephan. Nicand. scribit Zonam esse locu quendam montanu & civitatem ejusdem nominis.

Zopyrus, penultima correpta, Ζωπύρης, Physiognomon quidam fuit: hoc est, ex eorum genere, qui se hominum mores, naturasque ex faciei lineamentis perspicere profitentur. Haec quum aliquando obesus esset Socrates, isq; cum hominem stupidum, bardumq; esse respondisset, extensis eam vocem risu excipientibus: Nō falleris (inquit Socrates) ô Zopyre: talis enim eram, nisi vitiosam naturam Philosophiæ præceptis superasse. q; Zopyrus præterea alias fuit, filius Megabyzi, unus ex iis, qui occiso Pseudosmerdi, Periarum regnum è Magorum manibus vindicarunt. Hic quum Darius Babylonem vigesimumjam mensem frustra ob sideret, nascitur sibi, aures & labia amputavit, & ita ad Babylonios trans fugie, multa de Darii injuria conquerens, quem sibi immerenti ira faciem simulasse simuabat. Recepitus itaq; à Babylonis, levibusque aliquot prælii re satiis feliciter gesta, universæ urbis dux constitutus, urbem Dario tradidit. Quam tamè victoriam sibi nimis magno constare sèpè conquestus est, unum sese Zopyram integrum malle asserens, quam viginti cupere Babylonenses. Autor Herod. lib.3.

Zorōändā, Ζωροαῖδη, Locus est circa Taurū montē, ubi Tigris cuniculus abiortus, rursus erumpit. Vide Plin. lib.6. cap.27.

Zoroästræ, Ζωροαῖστρæ, Bactrianorum rex, Astrologia & Magia peritissimus, qui eadem, qua Ninus Assyriorum ex zate floruit, à quo post multa prælia vario eventu corromissa, tandem debellatus esse traditur, & occisus. Hic omniū mortalium unus, teste Plin. lib.7. cap.16, eodē quo natus est die risisse fecit: cerebrumq; ei adeò dicitur palpitasse, ut impotestam repellere manum, futuræ præfigio scientia. Primus enim artes magicas creditur invenisse, ut autor est idem Plin. lib.30. cap.1.

Zöster Atticæ promontorium est, non procul ab Anaphlysto, quæ longissimè in mare excurrens, teste Strabone lib.9.

Z ante V.

Zuchi's, Ζοχη, Oppidum est Africæ, non procul à Syruberæ, quo sit gentile Zuchites, Ζοχητæ, Stephan.

Z ante Y.

Zyganteis, Ζυγαῖται, Populi sunt Aphricæ mediterraneæ, summi fere vicitantes, quorum magna copia apud ipsos giganteus. Plura de iis scribit Herodot. lib.4. Horum civitas Ζυγαῖται, cōmemoratur à Stephan.

Zygj, Vide ZINGI.

Zygina, Ζυγῖνη, Insula in mari rubro, Gentile, Zygénites. Posit Zygénicus, Steph.

Zygopolis, Ζυγόπολη, Ponti urbs in confinio Cappadociæ, non procul à Trapezunte. Autor Strab. lib.12.

BASILEÆ,
PER SEBASTIANVM
HENRICPETRI:
Anno
SALVTIS HVMANÆ,
CIO IO XC.
Mense Septembri.

